AUTHOR:

ORATORES ATTICI

TITLE:

ORATORES ATTICI, ET QUOS SIC VOCANT ...

PLACE:

LONDINI

DATE:

1828

Master Negative #

93-81510

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

Oratores Graeci.
Oratores Attici et quos sic vocant Sophistae opera et studio Gulielmi Stephani Dobson... Londini, Dove, 1828.
16 v. 23½ cm.

Added special title-pages for each volume.
Contents.--t.1. Antiphon et Andocides.--t.2.Lysias.--t.3. Isocrates.--t.4.Isaeus, Dinarchus, etc.--t.5-11. Demosthenes.--t.12. Aeschines.--t.13. Antiphontis, Andocidis et Lysiae interpretatio Latina.--

335854

9-24-48 OK

Continued on next card

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35mm REDUCTION RATIO: 11x
IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB
DATE FILMED: 6/23/93 INITIALS BAP
FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

Master Negative #

93-81510

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

 Oratores Graeci. Oratores Attici ... 1828.
(Card 2)

t.14. Isocratis, Isaei, Dinarchi, Lycurgi, Demadis et Sophistarum interpretatio Latina.--t.15. Demosthenis interpretatio Latina.--t.16.Demosthenis et Aeschinis interpretatio Latina.

 Copy in Classics Reading Room.

9-24-48 OK

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35mm REDUCTION RATIO: 11x
IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB
DATE FILMED: 6/23/93 INITIALS BAP
FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

GUIDE TO CONTENTS
for

ORATORES ATTICI

REEL	MASTER NEGATIVE #	DATE	VOLUME
1	93-81509	1828	v. 1
		1828	v. 2
		1828	v. 3
2	93-81510	1828	v. 4
		1828	v. 5
		1828	v. 6
3	93-81511	1828	v. 7
		1828	v. 8
		1828	v. 9
4	93-81512	1828	v. 10
		1828	v. 11
		1828	v. 12
		1828	v. 13
5	93-81513	1828	v. 14
		1828	v. 15
		1828	v. 16

REEL 2

VOLUME 4

1828

VOLUME 5

1828

VOLUME 6

1828

AIIM

Association for Information and Image Management

1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910

301/587-8202

Centimeter

Inches

MANUFACTURED TO AIIM STANDARDS

BY APPLIED IMAGE, INC.

VOLUME 4

ORATORES ATTICI

ET QUOS SIC VOCANT

SOPHISTÆ

OPERA ET STUDIO

GULIELMI STEPHANI DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCII

TOMUS QUARTUS

ISÆUS DINARCHUS ETC.

LONDINI

EXCUDIT J. F. DOVE

(APUD QUEM ETIAM VENEUNT)

A. S. MDCCCXXVIII.

ISÆI DINARCHI
LYCURGI DEMADIS

ET

SOPHISTARUM

QUÆ EXSTANT OMNIA

INDICIBUS LOCUPLETISSIMIS

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

ANNOTATIONIBUS VARIORUM

H. WOLFII H. STEPHANI TAYLORI REISKII
HAUPTMANNI MORI BECKERI OSANNI PINZGERI
ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

GULIELMUS STEPHANUS DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCIUS

PRÆFIGUNTUR ADVERSARIA

NUNC PRIMUM PUBLICI JURIS FACTA

PETRI PAULI DOBREE

GRÆCARUM LITERARUM APUD CANTABRIGIENSES

NUPER PROFESSORIS REGII

LONDINI

PROSTANT APUD J. F. DOVE

A. S. MDCCCXXVIII.

PETRI PAULI DOBREE

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΤΟΥ

GRÆCARUM LITERARUM APUD CANTABRIGIENSES PROFESSORIS REGII

ADVERSARIA

AD ISÆUM.

[AD PAG. ET VERS. EDIT. STEPH.]

[261] Legi Oct. Nov. Dec. 1823. Relegere et annotare institui, Feb. 9, 1824. De Isæo Jones p. iv—vi.

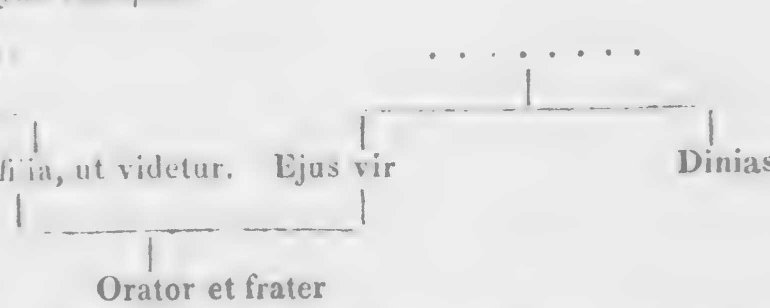
P. 9, 24. ed. nostr. fragm. In ἀγνωσθέντα latet nomen; an ΑΓΛΑΟΣΘΕΝΗΣ? Deinde manifesto leg. ἀλλ' ὄντα γε ἀδελφιδοῦν —.

15, pen. fragm. Lege, εἰσφορὰς λογίζῃ πόσας; Τόσας [καὶ τόσας. qu.] Κατὰ πόσον ἀργύριον εἰσενηνεγμένας; Κατὰ τόσον καὶ τόσον; Κατὰ ποῖα ψηφίσματα; Ταυτί. (Hæc Bekkerus p. 168.)

23, 24. fragm. Lege, οὐκ ἂν διά γε —.

De Cleonymi hered.

[263] Loquuntur Cleonymi ἀδελφιδοῖ.

Posidippus, 36, 33. 40. (39, 20. ed. nostr.) Diocles, 36, 35. (39, 20. ed. nostr.) Cephisander, 36, pen. (40, 10. ed. nostr.) Pherenicus, 40, pen. (43, 20. ed. nostr.) Ej. fratres, (43, 20. ed. nostr.) Simon, (41, 1. ed. nostr.) Non videtur fuisse e numero adversariorum.

35, 18. Lege, τοῦ πατρὸς τοῦ Κλ. ut p. 42, 10. ed. nostr.

36, 16. *Cavit, ne inimicissimus sibi inferias ferret.* Conf. Thucyd. III. 58. Isæum Menecl. prope fin.

36, 19. τῶν πολιτῶν. Inepte; nil prodest p. 40, pen. ed. nostr. Lege τῶν παρόντων. Verbum proprium, ut Menecl. p. 48, 7. ed. nostr. Arist. Nub. 1151, 2. (= οἱ παραγενόμενοι, Menecl. p. 52, 3. ed. nostr.) Etiam in fine or. d. h. Philoctemonis hæreo in πολιτῶν 62, 42. etsi illic multo tolerabilius.

36, 20. οὐδὲν πονηρὸν [ἐγκαλεῖ]. Vide Aristoph. Pac. 362. (Hic, non post πατρὶ, om. ms. vocem ἐγκαλεῖ, teste Maio.)

36, 25. Malim, οὐ περιεῖδεν.

36, 42. Ἀρχωνίδην. ἄρχοντα Jonesius. Imo delenda glossa, ἄρχοντιδη^λ.

37, 5. Malim, ἔχ. οὗτοι τολμῶσι.

[265] 37, 14. Si in Demosth. versarer, dicerem aliquid excidisse, et sensum supplendum, ἣν [ἑτέρῳ τινὶ, οὐχ ἡμῖν,] ὀργιζόμενος ἐποιήσατο. Sed argumentum continuat ad v. 22. quare nil solicito. Tentabam, ἢ ὅτε ὀργιζ.

37, 25. An pro ΑΕΙ leg. ΔΗ, *scilicet* (ironice).

37, 32. [ταύτης] τῆς δωρεᾶς.

41, 1. ed. nostr. Panormus, Atticæ scil. Ptolem. III. p. 210. ed. Basil. [Pausanias V. p. 391. alienus.] Memoratur in Maitt. Marm. Ox. No. 155. lin. 28.

41, 4. ed. nostr. *minatus est* ὅτι δηλώσει

πυτ' ἂν — Ita mss. Bekkerus et Maius δηλώσοι, quum melius esset δηλώσειε. (Vide Matthiæ Gr. §. 506. p. 741.)

42, 10. ed. nostr. Πολύαρχος, p. 35, 18.

43, 6. ed. nostr. [οὗτοι γὰρ — διεκώλυσαν.] Dele, vel saltem pone post Κλεώνυμος εὖ φρονῶν lin. 11.

44, 1. ed. nostr. Lege, ὅτε λήψεσθαί.

[266] 44, 4. ed. nostr. Malim, ὦ πάντων ὑμᾶς. Deinde lego, ὅσῳ γὰρ ἂν [μᾶλλον] ἀποφαίνωσι — vel ad hunc sensum. Vulgata nata e seqq. v. 9. An, { ἕως / ἐν ὅσῳ } γὰρ ἂν πειρῶνται, mediis ortis e seqq.

De Meneclis hered.

[269] Defensio testis, qui διεμαρτύρησε filium (ποιητὸν scil.) Meneclis esse Actorem. Vide p. 45, 12. 48, 23. 54, 8. ed. nostr. Tempus p. 46, 18. 48, 12. 54, 12. ed. nostr.

P. 46, 28. ed. nostr. et sic infra in hac or. οὐδεὶς γὰρ μισῶν τινὰ ἱκετεύει αὐτῷ. Al. οὐδεὶς γὰρ μισῶν ἱκετεύει αὐτόν. An, οὐδεὶς γὰρ μισῶν τινὰ κήδεται αὐτοῦ!

46, 31. Lege, ὅ τι γὰρ ἂν ἑ. πεισθῇ, vel ὅτι γὰρ ἑ. πεισθείη.

46, ult. Ἠλείῳ. An Νηλεῖ (qu. Οἰλεῖ, Οἰνεῖ, Πηλεῖ) τῷ Σφηττίῳ. Nomen *Eleus* non per se damnandum. Noti sunt *Athenæus*, *Thessalus*, *Bœotus*, (Lacedæmonius!) Vide mss. ad Dem. Macart. p. 154.

47, 1. ἐπιδίδωσιν αὐτῷ μετασχὼν —. Mutilus locus. Sensus, ni fallor, "Dedit sorori meæ minas ± 80, nempe dotem 20 minarum, et talentum ± in locum fructuum quos ceperat ex parte locationis bonorum orphani." Vide p. 50, 31. 51, 9. Nota genitivos cumulatos: Thucydidea p. 92. b.

47, 10. Lege, δοῦναι τὸν υἱὸν εἰσποιήσασθαι. (In Isæo Philoct. p. 58, 29. ὁ υἱὸς acute Bekker. pro οὗτος.) Vide p. 49, 21. et ult.

47, 14. Isocr. Ægin. 59.

47, 18. ἐπειδὴ προετίμησεν αὐτοὺς πάντων. Glossa, ut suspicor, ad superiora, ἐκ ταύτης τῆς οἰκίας etc.

47, 26. Lege, ἐγένετο. Vide p. 53, 9.

48, 6. εὖ νοῶν forsan del.

[271] 48, 9. Malim, ὡς οὐκ εὖ φρονῶν. Vide 48, 6. 49, 5. 20. 54, 2. Cleonym. 37, 22. Vulgatam, si tanti est, defendas, *non reprehenderunt, quippe quem sapere constaret*. Semper opinor Isæus εὖ φρονεῖν, nunquam φρ. sine εὖ. Et videtur fuisse formula legis.

48, pen. Malim, ἥνπερ εἰκός ἐστι.

49, 16. An, ταῦτα, τηλικαῦτ' ὄντα, ἑ.

49, 20. Lege, τίνα π. ἐχρῆν αὐτὸν τῶν σ.

49, 26. Dele μᾶλλον, var. lect. ad ἄλλων. Deinde, καταγηράναι — ἐμοῦ ἐποιήσατ' ἄν. Vide Mœrim p. 115. Etiam p. 46, 26. lege, συγκαταγηρᾶσαν. Male Orell. p. 228. Ceterum ἀνθρώπους recte del. Bekk. (ἀν ...natum ex ἄν.)

50, 19. οἷς ποιεῖται. Dele syll. e proxima τοῖς natam. Malim, καὶ [τοῖς ἔργοις] οἷς ποιεῖ.

50, 28. Malim, δειξάτω ὅπου χωρίον.

50, 31. 51, 9. ὀρφανόν. Niciæ scil. heredem, p. 47, 2. Lysiæ orat. περὶ τῶν τοῦ Νικίου ἀδελφιδοῦ.

51, 3. Lege, κατοικώχιμον. Vide ad Mœrin p. 221.

51, 20. Satis proclive, ὥς γε δὴ ᾤμεθα, sed hæc otiosa post ἵνα δὴ — ad quod explicandum ascripta fuisse puto. Possis et, ὥσπερ δεῖν ᾤμεθα, sed præstat delere ut glossam.

[272] 51, 22. Quidni, τῆς Ἀφρ. τῆς Κεφαλῆσιν?

53, 30. ἐν τῇ φυλῇ τῇ ἐκείνου [καὶ ἐν τῷ δήμῳ]· var. lect. ni fallor, nisi mero casu e superiore, ἐγυμνασιάρχουν ἐν τῷ δήμῳ. Hic p. 291.

53, pen. Lego, π. ἐξουσίαν παρασχὼν ἄν. παράσχωμαι certe barbarum, solœcum, ineptum. Saltem dedissent, παρασχοίην. Sed illud verum.

54, 8. Lege, ὡς ἄν τις ποιηθείη.

54, 20. Acerbius, ἀλλ' ἀφαιρῆται τὰς τ.

De Pyrrhi hered.

[279] Rectius, Κατὰ Νικοδήμου ψευδομαρτυριῶν.

Arg. καὶ αὐτοῦ. [Imo θείου αὐτοῦ Bekker.] Male. An, δὲ αὐτῷ — Φίλην, ὁ Ἐνδ.

38, 7. [ἥκει] φάσκουσα. qu. an del. ἥκει.

38, 8. [ὡς τετ. π. ἢ κ' ἔτη] Notandum, passim in hac oratione verba, locutiones, sententias, quasi de industria repeti; sed hoc quidem in loco suspicor ista delenda.

38, 17. Miror Reiskium, solicitantem ista, ἀναισχυντότατον τῇ μαρτυρίᾳ ὄντα ταύτῃ. Vide p. 42, 5. Matthiæ Gr. §. 403. (b) Isæus Dicæog. p. 51, 8. μαίνεσθαι αὐτὸν ἡγούμεθα τῇ λέξει. Hagn. p. 87, 11. παρασκευαῖς.

38, 26. ἐγγυητὴ γυνὴ dicitur p. 45, 40. 44. ἐγγ. sine γυνὴ p. 40, 23. 42, 26. ἑταίρα γυνὴ nullibi. qu. utrum delendum γυναικὸς, an leg. ἐγγυητῆς γυναικὸς ἢ — θείῳ εἴη.

38, 30. Lege, Ὡς μὲν οὖν ἐδ.

38, 33. Putide bis περὶ αὐτοῦ τούτου, præsertim post p. 38, 25. περὶ γὰρ αὐτοῦ τούτου. Mox p. 39, 15. Satis, παρ' ὑμῖν τοῖς περὶ τούτου (nisi mavis περὶ αὐτοῦ) τὴν δίκην — et πρῶτον μὲν περὶ τούτου πυθέσθαι, p. 39, 2. Nisi mavis πρῶτον μὲν τούτου π. ut Menecl. p. 49, 19. ed. nostr. παρ' Reisk. ut p. 46, 4. Diocæog. p. 50, 35.

[281] 38, 34. [ὁ μεμαρτυρηκὼς] Dele, nisi legis ὡς μεμαρτύρηκε. (Possis ὃ vel ᾧ, ut p. 38, 37.) ὥς φησι p. 39, 40. Per se bonum ὁ μεμαρτυρηκὼς, ut p. 42, 15.

39, 13. Dele, vel αὐτὴν, vel τὴν γυναῖκα.

39, 19. γυναικὶ ambiguum, *uxori* an *mulieri*. Melius esset θυγατρί. Sed præstat delere vocem. Sensus certe, *illegitimate, base-born*.

39, 27. Quid οὐδ', *ne—quidem*? Malim, τῶν γε μεμαρτυρηκότων οὐδενὶ, ut p. 39, 12. Ceterum errat Reisk. Testimonia recitantur familiarium et vicinorum.

39, 36. Lege, αὐτῶν.

39, 38. τῶν τούτοις μεμαρτυρημένων. τούτοις, verte *ab his*, sed quinam *hi*? Dele vocem.

40, 8. Lege, ἐξῇ et πιστεύητε.

40, 15. σταδίους εὐθὺς 300. Annon, ἐγγύς?

[283] 40, 18. [τὸν] Ἐρχιᾶ — Αἰθαλίδην, οἷς οὐδ' ἂν περὶ ὁτουοῦν πιστεύσειν ἀλλ' οὐδείς. μετὰ — Vel forsan ut locus sit non luxatus, sed mutilus: φασὶν οὗτοι. [ἀλλ' οὐκ ἂν διεπράξαντο] τοιαῦτα μετὰ τούτων, οἷς —— Ceterum de pleonasmo, ἀλλ' οὐδεὶς, vide Append. ad Porsoni Aristoph. p. 122. et ibi marg.

40, 28. Lege, οὑτοσί.

40, 35. Malim, λέγειν ἢ πράττειν. Vulg. nasci potuit e vicinis.

40, 38. ἔξειν. Vide p. 41, 38.

41, 3. ἐν. Vide p. 41, 7. 20. 45, 7.

41, 7. Malim, ἐπεγράψατο, ut p. 41, 13. Contra Reisk.

41, 15. καταστήσειεν [εἶναι] Sed vide p. 41, 4. 45, 22. et Reisk.

41, 8.

ὁ δεῖνα — Clitareta
|
γυνὴ
/\
Endius ὁ διώκων

ὁ δεῖνα
|
Pyrrhus — ἡ δεῖνα   Nicodemus
|
Phila—Xenocles.

41, 21. Primum lege ὁ ἀνὴρ καὶ ὁ θεῖος. Vulgatum πατρὸς e superiore versu defluxit. Deinde quædam excidisse videntur: καὶ ἡ μήτηρ [Φίλην ὀνομάζουσιν. πότερον ὡς ὁ πατὴρ] οὐκ ἂν ᾔδει ——.

[285] 41, 24. ἕνεκα τοῦ νόμου optime se habet. *quantum ad legem attinet. as far as the law is any security.* Vide ipsum Reisk. ind. Demosth. Sed impedita est periodus, forsan luxata.

41, ult. δοθησομένων [ταῖς παλλακαῖς]

42, 2. πονηρὸς Dem. de F. leg. §. 222.

42, 23. λαθεῖν ἂν ἡμᾶς ineptum, et e proxime sequenti huc tractum. Sensus λαθεῖν ἂν ταῦθ' αὐτὸν — Vide p. 42, 38. 45, 3.

42, 37. τῷ βουλομένῳ. Vide ad Arist. Plut. 929. Append. p. 110.

42, 41. ἠξίου ὡς προσῆκον. Aliquid desideres, ut efficiatur antithesis: εἰ αὐτὸς μὲν (εἰσποίητος ὢν) τριτ. Sed minore molimine, ἠξίου, μὴ προσ. ὡσ forsan natum e var. lect. ἠξίωσε. ἠξίου (ωσε).

43, 13. Ante οὖσαν, ὡς inserit Reisk. An, ὡς ἂν οὖσαν.

43, 19. Malim, πῶς οὖν ἄν τις — ἐξελέγχοι. Vel ἐξελέγχῃ sine ἄν. sed melius esset ἐξελέγξῃ.

[287] 43, 30. ὡς δ' οὐχ ὁμολογῶν πῶς — (*and, as if to deny, &c. he offered to prosecute the witness.*) NB. ἐπεσκήπτετο, non — ψατο. Deinde v. 33. ineptissime, si quid intelligo, delent οὐχ Reisk. et Bekker. Primum dixisset ἐκεῖνό γε sine καί. Deinde, quid hoc argumenti? "Fatentur jure possedisse Endium; *nam* non Endii, sed prioris domini Pyrrhi, hereditatem adeunt." ὑπερβάντες non est, *vivo Endio quiescentes*, ut vult Reisk. hic et in orat. principio, sed, *quum peterent hereditatem*, *petentes tanquam Pyrrhi, quasi nunquam possedisset Endius*. Hic est loci scopus manifestus, etsi rem non extra dubium poneret istud παρελθόντες etc. p. 44, 34. Hactenus omnia luce clariora, sed non negaverim quædam deesse post τελευτήσῃ ὁ κληρονόμος v. 38. Si falcem strenue immittas, omnia perpurges, δῆλον ὡς ὁμολογοῦσιν γενέσθαι· ὁ μὲν γὰρ Πύῤῥος —. Vide etiam an del. mox ἐπειδὰν τελ. ὁ κληρονόμος, et ὁ εἰσποίητος. Sed in hac oratione nitor non nimis quærendus.

[289] 44, 5. Lege, ὅσοι μὲν ἂν καταλ.

44, 7. ὅσοι δὲ δ. αὐτοῖς εἰσποιοῦνται — vel forsan αὐτοὺς, ut ὅσοι sit = ὅταν τινὲς, ut passim ὅστις. Matthiæ §. 481. obs. 2.

44, 10. Nil videt Reisk. p. 396. Sensus, ne, *quum a quovis facta esset ἡ λῆξις, liceret τῷ βουλομένῳ istum in jus vocare, et ab illo in se transferre hereditatem*. Angl. *to prevent a man of straw from claiming the estate, in order that his suborner may prove a better right.* Nempe, quum semel facta esset ἐπιδικασία, non licebat litem possessioni intendere, ἀμφισβητεῖν, nisi τῷ παρακαταβάλλειν. Vide Dem. Macartat. §. 18. Omnino vide Nicostrat. Philoctem. p. 56, 24. ἀμφισβητεῖν, Hagn. p. 83, 26. 84, 5. 17. 21. 23. 85, 7. 28. 31. 42. 45. 86, 2. 13. 26. 31. 87, 18.

44, 16. εἰς τὸν ἀρχ. Vide p. 45, 43.

44, 36. Lege, vel εἴ τις τῶν αὐτοῦ ἑ. vel εἴ τις ἂν γνήσιος τῶν αὐτοῦ ἑ.

45, 17. An, οὔτ' ἔστι, μὴ γενομένων γε —

sed, quum omne argumentum supponat, γνησίαν esse filiam, malim tantum, οὔτ' ἔστιν, ἐγγυτ.

45, 20. An sensus? "Atqui dicent, si supervixisset Pyrrhus, aliquem alium ex affinibus ea lege adoptasset ut simul is duceret filiam; nam si totam hereditatem Endio destinasset, filiam ei simul dedisset." Sed vide an leg. ἀλλὰ, νὴ Δία, ὄντινοῦν { ἐποιήσατο / ἐποιεῖτο / ποιήσαιτο } qu. Quomodo sensus erit, "Sed fortasse in controversiam adducent adoptionem Endii, quod Pyrrhus, quemcunque esset adoptaturus, addidisset conditionem filiæ ducendæ."

[291] 45, 28. [περὶ] πάσης τῆς οὐσίας ἐπιδικασ.

45, 33. 46, 5. 7. Harpocrat. γαμηλίαν.

45, 35. ἀναγνώσεται [δε] ὑμῖν.

46, 8. Recte R. delet ἔν τε τῷ δ. Vide hic p. 275.

De Nicostrati hered.

[293] 46, 26. Mss. ὡς οὔτ' μαρτ. An, ἴσως οὔτε!

46, 36. Lacunam arguit οἴδε μὲν οὐδὲ προσ. cui requiritur apodosis.

46, 40. Malim, οὐδὲν — ἀλλ' ἤ τί διέθ.

47, 26. Mss. πρὸ δὲ τούτων. Malim, πρὸς δὲ τούτοις.

47, 35. εἰ μὴ πάνυ μεγάλα τὰ διαφέροντα εἴη. Si vertis διαφέροντα cum Reiskio, *unless the pretensions of one or the other party should be out of all reason.* Possis, *unless one side shews a case decidedly better than the other.* vide p. 48, 35. Sed pro μὴ malim καὶ — *whatever the interest at stake.*

47, 40. τοῦ δὲ συμβαίνοντος. Intell. Reisk. quasi esset ἐν τῷ συμβαίνειν εἰωθότων. Nil affirmo, sed tento, τούτου δὲ συμβαίνοντος. *when this is the case.*

47, 42. Nesciunt testes εἰ veræ tabulæ ἀποφαίνοιντο. Quidni ἀποφαίνονται, vel saltem ἀποφαινοῖνται!

[295] 48, 33. τἀλλότρια ἔχειν [ὑπάρχει].

48, 37. οἵ τε νόμοι ἡγοῦνται [δεῖν].

49, 13. ἔθαψαν. Quomodo cum p. 48, 28. concilies! ossa nempe, Athenas advecta ab iis qui combusserunt, sepulcro intulerunt.

49, 32. Lege, ἢ ἄλλοις ὅμοιοι πολῖται ἦσαν.

De Dicæogenis hered.

[297] Rectius, Κατὰ Λεωχάρους ἐγγύης. Tempus, δικῶν οὐσῶν, p. 51, 3. δυστυχ. πόλεως, στάσεως, p. 51, 5. 13. Corinthus, p. 51, 32. (μισθωτοῖς, p. 55, 3.) Lecheum, p. 54, 38. Cnidus, p. 50, 42. 55, 20. παίδων ὄντων τούτων, p. 51, 28. 80 minarum reditus, p. 51, 29. 54, 28. XII anni, p. 51, 3. X anni, p. 54, 28. belli tempore, p. 54, 28. 55, 32. Olynthii, p. 55, 35. Νησιῶται, p. 55, 35.

Dicæogenes, ad Eleusinem occisus, p. 55, 18.

Menexenus, Spartoli occisus, p. 55, 19.

- Dicæogenes apud Cnidum occisus, p. 50, 41. 55, 19.
  - adoptasse dicunt adversarii Dicæogenem Proxeni filium.
- filia nupta Polyarto p. 50, 37.
  - Orator.
- filia nupta Democli Phrearrhio p. 50, 38. 51, 19.
- filia nupta Cephisophonti Pæaniensi, p. 50, 39.
  - filia, p. 51, 18.
  - Menexenus, p. 51, 35.
- filia nupta Theopompo p. 50, 39. 51, 26.
  - Cephisodotus, p. 50, 18. 40. 51, 21. frater sive soror p. 51, 30.

Proxenus, p. 50, 43.

- filia p. 53, 27. Sed vide mox ad locum.
- Dicægones p 51, 29. ab Harmodio originem repetebat, orationis fin.
- Harmodius p. 51, 31.

[290] 50, 11. Melius videtur ms. lectio, διεφερόμεθα.

50, 14. ἐγγυητάς. Leocharem et Mnesiptolemum, p. 52, 50. 54, 17.

50, 25. An transp. ὅσα ἔλαβε (vel παρέλαβε) — ἃ κατέλιπε? Certe omnia referenda ad Dicæogenem Menexeni filium. Sed quid sibi vult δοῦναι mox? Nemini obvenire defuncti bona κατὰ δόσιν, dicit p. 52, 16.

50, 33. Quidni, Λεω. καὶ Δικαι.

50, 42, Malim, ὁ Δικ. τουτουΐ, τουδὶ, vel τοῦ νῦν ὄντος, πατὴρ, vide p. 51, 39.

51, 21. τούτων γε ἅμα, vel delet particulam, Reisk. Forsan var. lectt. τούτων ἅμα τε ἐπ. et τούτων ἅμα καὶ ἐπ.

51, 28. Lege sine artic. πριάμενος καὶ κατασκάψας, κῆπον ἐ. *turned the site into a garden.* Bene illustrat Jonesius. Confer Herodot. IV. 86. fin. οὔτ' ἐστὶν οὐδεμίη νομιζομένη εἶναι Γλαύκου.

51, 31. Malim, συνεξέπεμψεν, *militem* scil.

[301] 51, 34. Lege, ἀλλὰ περὶ μὲν τ. Passim particulæ in mss. trajectæ, ut Nicostr. p. 47, 4. Ciron. p. 68, 38. Hic pp. 329. 371.

52, 6. Malim, δ' οὐκέθ' ἡγούμενοι πρ.

52, 9. Quidni, δύο γὰρ διαθῆκαι ἀπεφάνησαν?

52, 9. πάλαι πολλῷ. Non temere solicitanda. Possis tamen, πάνυ πάλαι, ut Philoctem. p. 57, 37.

52, 23. ἐξαιρεθεισῶν τῶν ψήφων. Suspicor dedisse, ἐξεραθεισῶν. *tumbled out.* λίθους, Arist. Ach. 340.

52, 37. Suspicabar lacunam, οὐκ οἶδ' ὅ, τι [δεῖ λέγειν· εἰ δὲ οὕτω φανερὸν πρᾶγμα ἀρνεῖται, τί οὐκ] ἂν ἐποίησεν; sed nunc acquiesco in vulgata. *quid peteret præsidii? quo se verteret?* (quominus ἄτιμος fieret.)

53, 5. καὶ ποιήσειν Reisk. ut p. 52, 41. Vide Meinek. ad Menandr. pp. 249. 577. Priore loco recte οὐ καὶ ποιήσειν Porsonus apud Kidd. p. 251.

53, 8. Vix mihi dubium, quin delenda καὶ φάσκοντος μὴ βεβαιώσειν. Non caverant de re quæ esset omnino inexspectata: vide seqq.

53, 13. Dele, ταῦτα τὰ μέρη. Per se bona, ut p. 52, 28. unde forsan petita, vel ex orationis initio.

[303] 53, 26. *suam* ἀδελφὴν *in matrimonium Protarchidi dedit.* Vulgatam recte damnat Reisk. Vix mihi dubium quin leg. ἀνεψιάν. Nempe jus suum exercens, quasi filius Dicæogenis (τοῦ Μενεξ.) ideoque tutor, κύριος, muliercularum, p. 51, 22. plane ut Endius adoptivus, Pyrrh. p. 42, 26. seqq. — An intelligit Cephisophontis filiam, p. 51, 18. At huic obveniebat tantum dimidium ejus quod actoris matri. Quare hoc teneamus, legendum esse vel sic, vel ad eundem sensum, τὴν ἀδελφὴν τὴν αὐτοῦ ἐκείνου (i. e. τοῦ τὸν κλῆρον καταλιπόντος), nempe Democlis viduam, p. 51, 19. Sed quid si γενομένην significat, *the late wife of*—? Democlis uxor? Vide - - -.

53, 38. λειτουργιῶν. Vide p. 54, 30—55, 5.

53, 40. ἐξαίρετον vel ἐξαιρεθεῖσαν Reisk. Illud malim.

54, 8. 18. Priore loco οἷς αὐτοὶ, posteriore οἷς ἂν οὗτοι, Ald. et ut videtur B. Illud recte.

54, 20. q. ἂν κατεψηφίσατο?

54, 26. Lege, παραλ. — παρ' ὑμῶν (i. e. ψηφισαμένων, παρ' ὑμῶν accipere, i. e. τῇ ὑμ. ψήφῳ, vide p. 54, 35.) ut Hagn. p. 87, 6. 28.

54, 29. [εἰς] Διονύσια χορηγῶν. Vid. Arist. Ach. 1154. sed Apollodor. p. 67, 11.

[305] 55, 17. An, Δικ. μὲν ὁ τοῦ ἐ.

55, 18. Ὀλυσίας ab Ὄλυνθος, ut Τρικορύσιος a Τρικόρυνθος, Arist. Lys. 1034. τῆς Ὀ. (Q. Ἀλλυσίας) ἐν Σ., ut τῆς Ἀττικῆς ἐν Ἐλευσῖνι, etc. Append. ad Porsoni Arist. p. 144. Et sic recte intell. Palmerius. Nempe in pugna apud Thucyd. II. 79. Ante Xm. 429. Sed de geographia videamus. *Bottiæorum erat Spartolus*, Thucyd. l. c. Sed quum habita sit oratio tempore belli a Laconibus contra Olynthios suscepti, quum jam vicina loca assumpsissent in ditionem Olynthii (Xenoph. Hellen. V. 2. 11. etc.), recte Isæus. [Etiamsi hoc aliter se haberet, facile potuit confundere geographiam orator: vide Boissonade Cl. J. N°. 34. p. 380.] Pugnam ad Eleusinem nullam novi, nisi quæ commissa est cum XXX tyrannis, post Thrasybuli et exsulum reditum ex Piræeo (Xenoph. Hellen. II. 4. 43. Ne tum quidem pugnatum esse videtur: vide Lys. p. 767. Reisk.) Cnidus, A. C. 394. Intelligit Jonesius pugnam ad Symen, Thuc. VIII. 42. Potuisset sane dici ista pugna ἐν Κνίδῳ, sed ne cum celeberrima illa A.C. 394. confunderetur, dixisset potius orator περὶ Κνίδον, ut περὶ Χίον Philoct. p. 59, 4. Deinde, si istam pugnam, belli Peloponnes. anno 20. vel 21. intelligis, quomodo οὐσῶν δικῶν, p. 51, 3.? nam intercedunt oligarchiæ ambæ; quibus durantibus conticuerunt judicia. Quid si legamus, ἘΝ ἉΛΙΕ͂ΥΣΙΝ (Thucyd. I. 105. Inscriptio Bibl. Reg. Paris. Vide Fastos mss. ad Olymp. 80, 2.) Incidet tum proavi mors inter res Persicas et bellum Peloponnesiacum; quod fere exspectes. — Ineptissime Ὀπούντιοι Jonesius, p. 55, 35. (Corrigendum vel δεκα p. 51, 3. vel δώδεκα p. 54, 27. neque fingendum in possessione mansisse Dicæogenem per decem *alios* annos post ea quæ narrantur p. 51, 3. etc.) Hæc referri non possunt ad bellum id quod subsecutum est, A. C. 378. vel 377. Nam tum Laconibus opem tulere Olynthii (Xenoph. Hellen. V. 4. 54.) Sed fateor me non intelligere ista p. 51, 3—15. de συμφοραῖς etc. quæ verbis pæne solennibus concepta

sunt. quasi de XXXviratu loqueretur. Hæc scripseram: sed, re diligenter excussa, deveni in eam sententiam, ut p. 54, 27. legerem δώδεκα. Turbas istas accidisse puto, quum occupata esset Cadmea a Phœbida Lacone, nempe Ol. XCIX. 3. annos XII post Cononis victoriam ad Cnidum. Factiones τῶν Λακωνιζόντων et τῶν Βοιωτιαζόντων tum sæviisse (certe quum post annos IV. Laconas ejecerunt Thebani exules) constat e Xenoph. Hell. V. 4. 19. et Schn. Quod ad συμφορὰς attinet, nunquam magis attritæ Athenarum vires. Xen. Hell. ibid. Isocrat. Antidos. 61.—— Relegi orationem; et ob p. 51, 17—33. servandam puto vulgatam p. 51, 3. et 54, 27. Nempe tempora sic constituo: A. C. 394. pugna ad Cnidum, prius testamentum; A. C. 382. posterius testamentum; A. C. 372. Oratio habita. Utrum miles iverit Harmodius Corinthum p. 51, 31. ambigo: tentaram Ὄλυνθον. (Confusa certe videntur nomina, Xenoph. Hellen. V. 4. 19. πόλεμος ἐν Κορίνθῳ οὐκέτι ἦν —.) Quod autem me turbabat, a parte Laconum stetisse Olynthios, A. C. 377. primum, defecturi erant cum reliquis Laconum sociis; deinde, si exules vel mercenarii ex Olyntho venerant, etsi ipsa civitas nondum se Atheniensibus adjunxisset, satis id esset Oratori.

[309] 55, 26. ἃ Μενέξενος. Secundum meas rationes is obiit A. C. 429. annos 35. ante pugnam ad Cnidum; si tot annos a Menexeni filio neglecta fuerunt ista dona, vix exspectandum erat ut nepos, isque adoptivus, e pulvere et situ extraheret. Pro Μενέξενος forsan. legend. ἐκεῖνος, nempe ὁ Μενεξένου.

De Philoctemonis hered.

[313] Ὑπὲρ Χαιρεστράτου συνηγορία κατ' Ἀνδροκλέους ψευδομαρτυριῶν.

Euctemon — Mixiadis filia, p. 57, 12.

- Philoctemon
- Ergamenes, Hegemon: mortui orbi.
- Uxor Chæreæ, (defuncti, p. 61, 21.)
  - filia p. 59, 25. 56, 36.
- Uxor Phanostrati
  - Chærestratus oratoris cliens.
  - frater Chærestrati p. 56, 37.

Habita oratio 52. annos post Arimnestum, p. 57, 38. i. e. Ol. CIV. 1. δύ' ἔτη, p. 59, 15. Chius, p. 59, 5. (Timotheus, p. 59, 7. forsan Ol. 100, 4.) i. e. forsan in pugna quæ vulgo audit ad Arginussas, vide Xenoph. Hellen. I. 6. 33. 38. vel cum Jonesio p. 160. forsan statuendum, in aliqua pugna ex illis apud Thucyd. VIII. Vide c. 38. "Chæreas, forsan Thucydidis [VIII. 74.] Χαιρέας Ἀρχεστράτου." Jones.

P. 56, 14. ἐξέπλει τ. Χαιρέστρατος. Malim cum Reiskio Φανόστρατος. Nam si servas Χαιρ. senex ille fuerit; quod pugnat cum p. 62, 19. vide me ibi.

56, 20. συγγνώμην. quod scilicet diviti opem fero contra pauperem. p. 62, 15—25. Demosth. F. L. 332.

56, 30. κύριος. Vide p. 60, ult. 61, 3. 21. 62, 4.

57, 13. Μιξ. τοῦ Κηφισιῶς. Sic infra p. 59, 10. Ciron. p. 69, 27. Astyph. p. 75, 8. Aristarch. p. 79, 20. (sed ibid. recte Συπαλλ.) In vase apud Stuart Athens .... et Dodwell Itin. t. I. p. 454. ΠΑΜΦΙΛΟΣ ΜΕΙΞΙΑΔΟΥ ΑΡΧΙΠΠΗ ΑΙΓΙΛΙΕΥΣ : ΜΕΙΞΙΑΔΟΥ (lege Ξ).

57, 22. Malim, ἥ τις εἴη, ut mox.

57, 23. Potuisses, ὦ Ἀνδροκλεῖς. sed vide p. 61, 35.

57, 25. Λημνίαν σκηψάμενοι. Nempe σκῆψιν, ἐμπορίαν, vel forsan δίκην. Vide Phot. v. Σκυρίαν. Ad Aristoph. Plut. 905.

[315] 57, 30. πρᾶγμα πλάττοντες Bekkerus. de quo dubito. Malim, πρᾶγμα πράττοντες — οὐδ' ἐγγιγνόμενον. *a piece of impudence; a downright impossibility.*

57, 37. ἀνέκδοτον [καὶ ἄπαιδα] εἶναι.

57, 44. Forsan, ἐ. τινὰ ἢ ἐπιτρ. ut glossa sint τὴν Καλλίππην. Vide p. 57, 15.

58, 3. τοιοῦτο πρᾶγμα. *a test so decisive.* sed suspicor leg. οὗτοι μὲν τοίνυν τὸ (τοῦτο τὸ) πρᾶγμα ἔ. *would not come to the point.*

58, 6. ἴσως μὲν οὖν.

58, 11. ἐναυκλήρει. Vide Harpocr. Ναύκληρος. Πειραιεῖ. nauticum scil. lupanar. Aristoph. Pac. 164.

58, 36. ἐζήτει [ὁ Εὐκτήμων].

58, 41. Lege, ἐξ αὐτοῦ καὶ γ. ἀστῆς.

59, 6. τὰ πρὸς τὸν υἱὸν. Imo τὰ περὶ τοῖν υἱέοιν, vide v. 12.

59, 11. Lege, ὁ Ἀνδροκλῆς, vel ὡς.

59, 13. οὐδεὶς οὐδενὶ γράφει — An signif. οὐδεὶς παρ' οὐδενὶ γράψας παρατίθεται? Vide Apollodor. p. 63, 5. Pro οὐδενὶ tentabam οὐδαμοῦ. An οὐδενὸς, *nullius rei?*

59, 23. εἰς ἐμφ. κατάστασιν. Resp. Harpocrat. εἰς ἐ. κ. Restitue veterem lectionem προσεκαλ. Vide Vales. ad Harpocr. p. 53. Dionys. Isæo, Reisk. p. 345.

59, 40. Malim, οὐδὲ ἐκ τῆς κλίνης.

59, 41. Ciron. p. 73, 10.

60, 1. An, μισθωταὶ αὐτοὶ γεν.?

[317] 60, 18. ἀπέκλεισαν τὴν θύραν. An, τῇ θύρᾳ? Vide VV. DD. ad Arist. Eccl. 420. Vide ad Lysiam Theomnest. 17.

60, 21. οὗτοι δὲ τοῖς ἀκ. Lege οἵδε δὲ, vel οἱ δὲ δὲ, vide p. 61, 42. οἵδε per totum hunc locum sunt *nostri*, οὗτοι *adversarii.* (Non semper opus est tam accurata distinctione: Ciron. p. 69, 25, ἐκείνην — ἐκείνης — ἐκείνων. Sed hic negligentiæ nulla venia.)

60, 36. εἰ γνήσιοι ἦσαν, εἰσποίητοι δὲ ὡς οὗτοι ἔφασαν. Sensus est, *si* γνήσιοι *quidem erant Euctemonis, sed ex ejus domo* ἐκποίητοι, *et in filiorum domos* εἰσποίητοι. Lucidius esset ἐκποίητοι δὲ ὡς — vel εἰσποίητοι δὲ οἷς —.

60, 40. Lego, ὡς οὐδὲν αὐτοῖς προσῆκον, [οὐχ ὅπως ἀντιδικῆσαι] οὔτε ἀμφισβητ. Vide Reisk. οὐχ ὅπως p. 58, 26. Ciron. p. 71, 34.

[319] 61, 2. Εὐκτήμονος υἱὸν εἶναι γνήσιον. Malim, Εὐκτήμονι, ut mox.

61, 15. Lege, οὕτως ὁμολογουμένως, ut p. 62, 1.

61, 23. Lege, τὴν ἀδ. τὴν Φιλ. deinde, vel ἐφ' ὑμῶν ἐπιδικ. *vobis arbitris*, vel potius ὑφ' ἡμῶν. Vide p. 62, 2.

61, 32. πῶς οἶσθα Φιλοκτήμων ὅτι οὔτε διέθετο. Multo usitatius accusativus: Brunck. ad Aristoph. Ran. 435. vid. Isæum Ciron. p. 69, 36. (Vide hic p. 371.) Hagn. p. 85, 10. ἐπιδικασίαν.

61, 33. Astyphil. p. 75, 31.

62, 3. αὐτοὶ [οἱ ἐπίτροποι]. Vide v. 7.

62, 5. αὐτὸς [ἐφ'] ἑαυτῷ. An ἐφ' ἑαυτοῦ?

62, 6. ἐπικλήρου. An ἐπιδίκου, ut mox? Vide p. 60, ult.

62, 11. Lego, καὶ τούτων μὲν οὐδεὶς διαμαρτυρεῖν — εἰσιέναι [ἀξιοῖ· ut Reisk. vel forsan προκαλεῖται, vel ἕτοιμος.] Certe excidit. An [ἔξεστιν] εἰσιέναι.

62, 14. An, ἣν καὶ κατὰ μικρόν.

62, 16. διὰ δὲ ταῦτα δόξειν. Lacuna.

[321] 62, 19. Χαιρέστρατος τηλικοῦτος ὢν τετριηράρχηκε. Si pugna ad Chium p. 59, 4. pugnata est durante bello Peloponnesiaco, annos XL vel L natus erat Chærestratus. Forsan excidit numerus, τετράκις τετριηρ.

62, 25. Lysias de Aristoph. bon. 67—69. Ἀπολ. Δωροδ. 16. etc. Isæus Apollodor. p. 67, 23.

62, 30. An, καὶ γὰρ δοὺς καὶ διαθ. scilicet ἐπιδεδεικται.

62, 40. An, ποῖ δὲ ἰόντες? sed altius videtur ulcus.

62, 42. πολιτῶν. *fellow-citizens.* Vide hic p. 262. deinde etsi per se bonum οἰκετῶν (vide p. 57, 39. ult.), lege τῶν οἰκείων τῶν Εὐκ.

De Apollodori hered.

[325] Temporis notæ. Sicilia, p. 63, 29. Corinthus, p. 64, 16. Symmoriæ, p. 67, 17. Ætas oratoris, p. 67, 37.

forsan Apollodorus

- Eupolis
  - filia, Æschini nupta
    - Thrasybulus.
  - filia, Pronapi nupta.
  - Apollodorus, mort. sine prole.
- Thrasyllus mortuus. = Uxor = Archedamus
  - (Thrasyllus = Uxor) Apollodorus, de cuj. bonis certatur
    - filius mort.
  - (Uxor = Archedamus) filia
    - Thrasyllus, qui loquitur.
- Mneson mortuus.

p. 63, 4. εἰς τὸ κ. γραμματεῖον ἐνέγραψεν. An oportet ἐνεγράψατο? Scriba ἐγγράφει, pater ἐγγράφεται, *has him booked.* sed vide p. 66, 13.

63, 16. Malim, ἐπειδὴ δ' οὐ διαφεύγει τὰ δίκαια μὴ οὐ καὶ (hoc Bekker.) τοῦτον γιγνώσκεσθαι τὸν τρόπον παρ' ὑμῖν, αὐτὸς ἥκω —. Opponuntur αὐτὸς et μάρτυρας.

63, 18. Lego, vel saltem intellige, ἀποδείξω δὲ οὐ μόνον ὡς ἐπὶ —, deinde μεγάλα εὐεργετημένος. Dicere solent μεγάλα εὐεργετεῖν, βλάπτειν. Vide Porson. Aristoph. p. 80. Expende locos in Sturz. Lex. Xen. t. 2. p. 96. μεγάλα ζημιωθήσεσθαι, Aristarch. p. 81, 24.

63, 24. ὡς ἂν κἀγὼ δύνωμαι. "Cur καί?" Reisk. An prior oraverat adversarius? Vide Dem. Macart. init.

[327] 64, 5. ὁ πάππος οὑμὸς, ἐξ οὗ τὴν μητέρα ἔχων τὴν ᾿Α. Lacunosus, ut videtur, locus. An, ἐξ οὗ [χρόνος ἦν ἤδη πολὺς] τὴν μητέρα σχὼν? Priorem maritum fuisse Archedamum vix dubito ob ἐκομίσατο, quod fere est *to take home again*. Vide Ciron. p. 69, 30. Sed vide Cleonym. p. 26, 25. Ciron. p. 71, 13. ἐξ οὗ χ. οὐ π. Dem. Phil. I. p. 40, 21. Reisk. Alia dat Lobeck. ad Sophocl. Aj. v. 601.

64, 15. εὐπορήσειν — τἀργύριον. Nonne oportet τἀργυρίου? An, ἐκπορίσειεν τἀργύριον? Vide Hagn. p. 87, 40. p. 7, 17. ed. nostr.

64, 18. διδοὺς αὐτὴν Λακρατίδῃ etc. Vix, opinor, ita quisquam de suo patre loqueretur. Neque constat revera unquam nupsisse eam Lacratidæ; quum isti testamento diu supervixerit Apollodorus. (Puer erat A. C. 415. Corinthiacum bellum compositum, A. C. 386. ergo quum istas tabulas scriberet, fuerit XLV plus minus annos natus. At senex mortuus, p. 64, 39.) *dabat*, non *dedit*.

[329] 64, 34. πολὺ, i. e. παρὰ πολύ. Nos, *beat him hollow*. Aristoph. Nub. 1338. Acharn. 651.

64, 34. Lege, περιφάνειαν τ. ἐποίησεν. vide p. 66, 18. Ciron. p. 71, 9.

65, 15. Sensus est, *His testibus quo magis credatis, en aliud testimonium Thrasybuli, factis, non verbis, datum.* Vide p. 66, 7. εἴ τινες Reisk.

65, 27. τούτων. τῶν voluit Bekker. Vide p. 64, 26.

65, 35. τοῦ π. π. γενομένου. Lege γένους.

65, 38. Lege, οὐδὲ μέρους εἴληχεν, ut p. 65, 28. Deinde καὶ ὑπὲρ τ. τολμήσουσι dele, ut e p. 65, 31. ὑπὲρ — τετολμήκασιν.

65, 42. An, λέγοντες τοῦτο ἀληθὲς μὲν, ἐκείνῳ δ' —. Hic p. 301.

66, 1. Malim, κατὰ τὴν αὐτὴν συγγένειαν.

66, 5. μετειλήφει τὸ ἡμικλήριον, π.

66, 8. οὐκ ante ἀμφισβητεῖν om. ms. Ambabus vocibus facile careremus; sed in his passim labuntur mss. ut p. 66, 15. Ciron. p. 73, 11.

[331] 66, 13. Mirum ni scrib. διεκελεύεθ' ὅπως — ἐγγράψουσι — μήπως ἄλλως ποιήσουσι.

66, 43. ἀλλὰ [καὶ] ταῦτ'.

67, 5. ἀφιλότιμον, ὃς — Corrupta. Acute mox Bekkerus, ἀφανίσαι. Vide Hagn. p. 89, 5. Pro mendosis καὶ πολεμεῖν, an τῇ πόλει, ut p. 67, 38.

67, 10. τῶν — δοκιμασθέντων. E vicinis ortum, ut suspicor. An, φιλοτιμηθέντων? προθυμηθέντων?

67, 23. Vide p. 64, 33.

67, 25. Vide p. 66, 38.

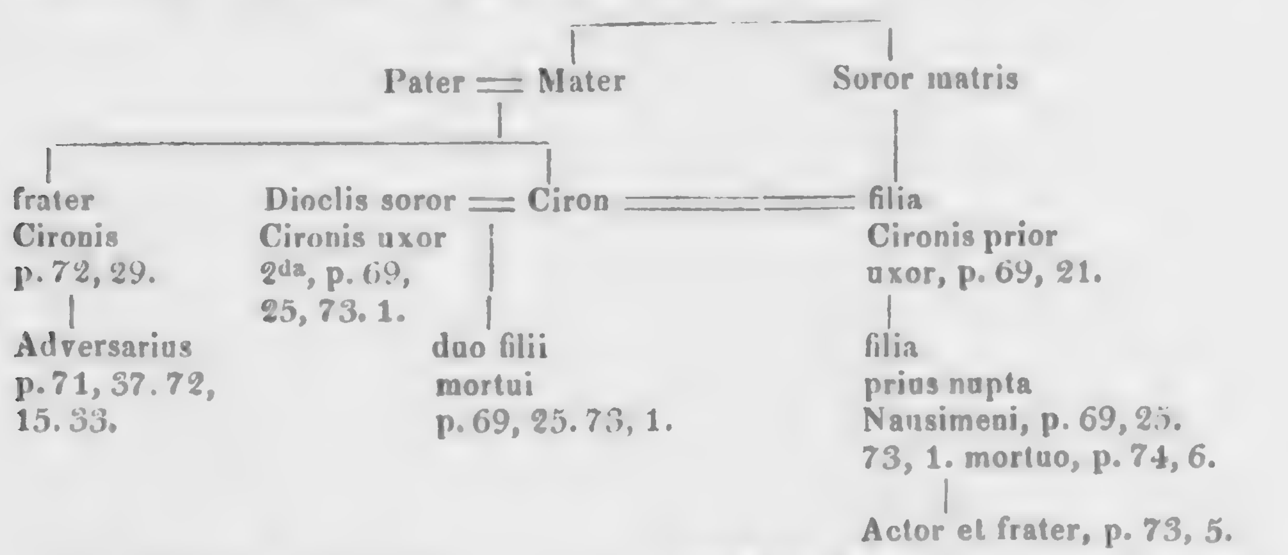
67, 26. An, ὑπηρέτει προθύμως, οὐδέν τ' οὐδένα ἀδικῶν? φιλοτίμως e seq. ortum, vel vice versa.

67, 27. Philoctem. p. 62, 25.

[333] 67, 30. ὧν μνημεῖα [τῆς ἐκείνου φιλοτιμίας]. An gl. ad ὧν.

De Cironis hered.

[337] An Κοίρων, vel Κύρων? Vide Harp. Κοιρωνίδαι. Personæ, p. 69, 21. 25. 27. 71, 36. 72, 14. 29. 73, 1. 2. ἔλαχεν adversarius, p. 68, 38. pen. ἠμφισβήτησε orator. NB. ἀμφισβ. de utroque, p. 68, 42. 70, 18. 71, 30. 31. 42. 72, 13. 73, 12. 17. Actor post Euclidem arch. natus, p. 74, 3.

Arg. ult. πάλιν. Lege, πάνυ.

68, ult. Φλυέα. Harpocr. v. Φλυεῖς. (Vales. p. 317. forsan respexit ad v. Κοιρωνίδαι.)

69, 1. Orestes. Jocus ex Aristophane notus. vide p. 74, 7.

69, 21. τῆς αὐτοῦ μητρὸς αὐτὴν γ. Quid opus hoc? An leg. τῆς αὐτῆς μητρὸς αὐτῷ. Sed præstat simpliciter delere αὐτήν.

69, 23. Malim, χρόνον, καὶ τεκοῦσα — μετὰ ἐνιαυτοὺς δ', i. e. quatuor annis post natam meam matrem.

69, 27. σύν. Nos, *including*, vel *reckoning*. Vide p. 72, 43. (Ita expl. Reisk.) Hagn. p. 88, 19.

[339] 69, pen. Malim, παύσασθαι περὶ τούτων.

70, 2. etc. Comparat Porphyrius Eusebii Præp. X. p. 466. C. ed. Colon. = 273. Paris. cum Isocrat. Trapezit. 67.

70, 11. An, τούτου δὲ φυγόντος? Sed fere assentior Reiskio.

70, 21. ἵνα γνώσεσθε. οἷς Bekker. Forsan leg. ἃ μαθόντες vel ἀκούσαντες. Certe ἵνα ex præcedenti syllaba ortum videtur.

70, 31. λοιποὺς [καταλελειμμένους].

70, 34. οὓς οὗτος παραδοῦναι.

71, 27. Malim abesse οὐ γιγνώσκω σε. Deinde lege, οὐ μὴ εἴσει εἰς τὴν ο.

71, 30. An confusæ sunt variæ lectt. ut legendum sit, οὐ τοίνυν ἐκεῖνος μόνος, ἀλλ' οὐδ' ὁ νῦν ὑπὸ τούτου παρασκευασθεὶς ἀμφισβητεῖν τοῦ κλήρου τοιοῦτον εἶπεν οὐδέν. De construct. vide p. 69, 1.

71, 31. An, ἠμφισβήτει? vide p. 73, 18.

72, 7. Lege, ἔγωγε μὴ τοὺς θ.

[341] 72, 10. νομίζω μὲν ἁπλῶς *hoc esse manifestum, tamen hac addam.* Malim, ἄλλως. Voces passim confusæ. vid. Jacobs. ad Athen.

72, 17. εἰ τοίνυν [καὶ] ζώσης.

72, 23. πρὸς ἕνα. Qu. an sana sint verba. An, πρὸς ἕνα δὲ τὸν πρῶτον τῶν συγγενῶν ἕνα τῶν ἐκγόνων προσάξω? An in καὶ τοῦ γένους mox latent ἔκγονοι? An, τὸν τ. γ. καὶ καθ'? Hoc liquet, sensum esse, *I shall compare the* συγγενεῖς *and the* ἔκγονοι (p. 72, 8—27.), *one by one.*

72, 35. περαιτέρω. Vide p. 72, 24.

72, 38. An, ὧν ἕ. ταῦτα γίγνεται, καὶ δὴ π. ut τἄλλα sit v. l.

72, 41. παιδίσκην, *meretricem*, ut videtur. Vide Philoctem. p. 58, 14.

72, 43. An, σύμπαντα τάδε.

73, 8. Philoct. p. 59, 40.

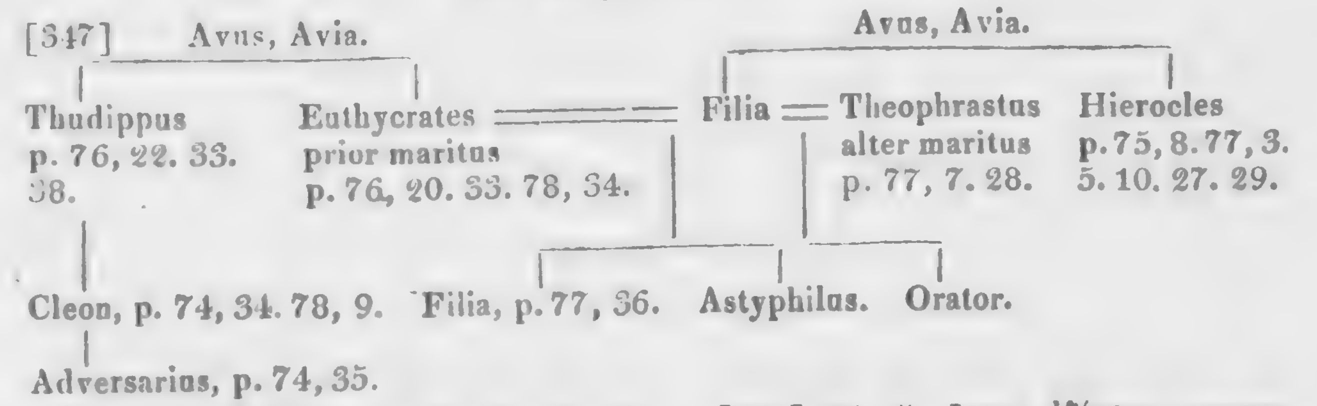
73, 10. Lege, ὁπότε — τελευτήσειεν. Vulgata e v. 14.

73, 25. ἐκείνου κελεύσαντος. quo jubente? Ciron moribundus, an Diocles.

73, 39. Lege, φελλέα δὲ ἐκείνῳ — Manifestum scholion: ἄττα ortum videtur ex ἀτ[compendium] (ἀττικῶς). Imo, χ ἀτ[compendium], χωρίον ἀττικῆς. Vide Harpocr.

[343] 74, 15. ἐσμὲν ἐκ θυγατρὸς, ut p. 68, 38.

De Astyphili hered.

Tempus. Mitylene, p. 74, 30. 75, 14. 76, 5. Belli tempore, vel statim post, p. 74, 42. Corinthus, Thessalia, bellum omne Thebaicum, p. 76, 7. Acta videtur causa A. C. 374 — 371. ἔλαχε adversarius, ἀντώμοσεν orator, §. α'.

[349] 74, 30. Pro οὖν Reisk. οὗτος. An, δέ?

75, 6. Lege, οὔτ' ἂν αὐτὸς — Deinde post τὰ ἐκείνου est lacuna. [*adii Cleonem, qui dixit*] *suum filium ab Astyphilo adoptatum esse.*

75, 18. ἃς ἐποιήσατο. Natum e seqq. An, ἐπορίσατο? sed possit fuisse παρέσχετο, vel aliud quidvis.

75, 20. ὅπως κυριώτατα ἔσται. Malim, ὅπως ὡς κ. Sed forsan verius, ὅπως κύρια αὐτῷ ἔσται. Vide Aristarch. p. 81, 5.

75, 23. μάλιστ' ἂν εἰδέναι ὅτι γένοιτο, Bekkerus, neque damno (i. e. μάλιστ' εἰδέναι ὅτι γένοιτ' ἂν, vide Elmslei. ad Med. 911.) Hagn. p. 88, 35. e ms. sed possis γίγνοιτο, sine ἄν. Vide p. 77, 10.

75, 31. ὅτι. Vide Philoctem. p. 61, 33.

75, 36. εἴ τέ τινα — καὶ —.

76, 1. Lege, τούτους, οἵσπερ — κοινωνὴν —.

[351] 76, 5. Lege, ἐξέπλει στρατευσόμενος.

76, 15. Lege, ἐθελοντήν τε ἐκπλέοντα καὶ μ.

76, 19. Lege, πολὺ ἂν θᾶττον.

76, 20. ποιησάμενον. Vide p. 78, 6.

76, 23. Concinnius, οὕτως αὐτὸν διαθεὶς — sed anacoluthon in vulgata satis tolerabile.

76, 26. Sensum vidit Reisk. sed male sollicitat textum. Intell. ἀκοὴν μαρτυρήσαιεν. sed de industria reticuit orator.

76, 27. Malim, ἐθελήσειε.

76, 30. ἐναντία e superiori natum.

76, 33. ὁ πατὴρ ὁ ᾿Αστυφίλου.

76, 36. ἐκ παίδων. An, ἐκ παιδίου, ut p. 78, 2.

76, 42. Lege, ἔπειτα δ' ἀνεψ.

77, 3. Lege, θεῖος ὢν κἀκείνῳ καὶ ἐμοὶ, ut p. 75, 12. Vide p. 77, 13.

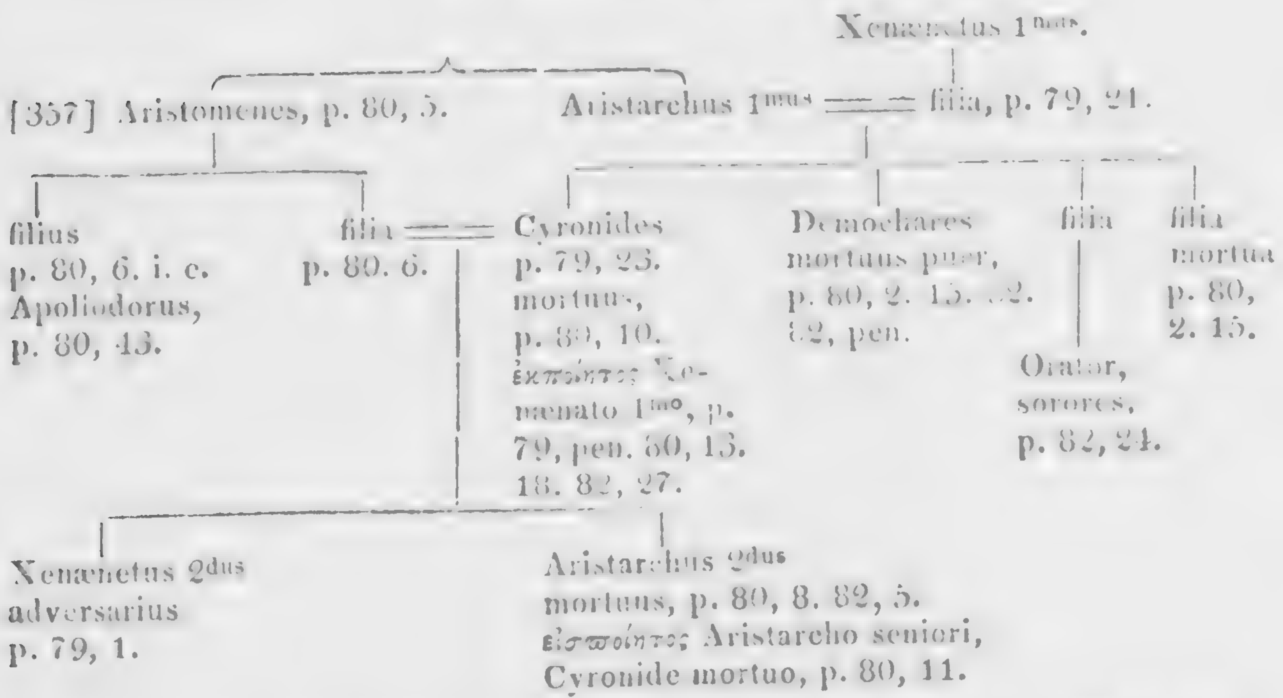
77, 15. τῶν τἀδελφοῦ. An servandum, ut sit, *and got his share of my brother's effects?* ita p. 74, 39. Sed vide an, τὰ τἀδελφιδοῦ.

[353] 77, 19. Malim, ἀποφανεῖν. Deinde lege, παρέξομαι, ut p. 76, 35. et passim.

77, 24. τοιαῦτα μέντοι. Quare, μέντοι?
77, 40. ἐκ. π. p. 78, 2.
77, 43. Ἀστύφιλον [ὄντα] παῖδα. Vide R. sed vide an sit, *took him as his child.*
77, 44. ἐκεῖνον et αὐτὸν sunt v. ll. ut puto.
78, 10. Recte Bekker. τῶν Ἀστυφίλου. *they could not for shame attempt to claim his property.* sed vide p. 75, 1.

78, 13. Malim, τὸ γ. προστιθέντες.
78, 16. κατὰ τὸν νόμον . . . . . . Lacuna. οὗτοι sunt οἱ φράτορες. Vide Dem. Macartat. §. 109.
78, 23. Lege, αὐτοὶ οὗτοι ἴσασι.
78, 25. Malim, ἀπέδειξα δ'.
78, 31. ἅπαντες οὖν, ὦ ἄνδρες. Lege, πάντως.
78, 34. Vide p. 76, 38.

De Aristarchi hered.

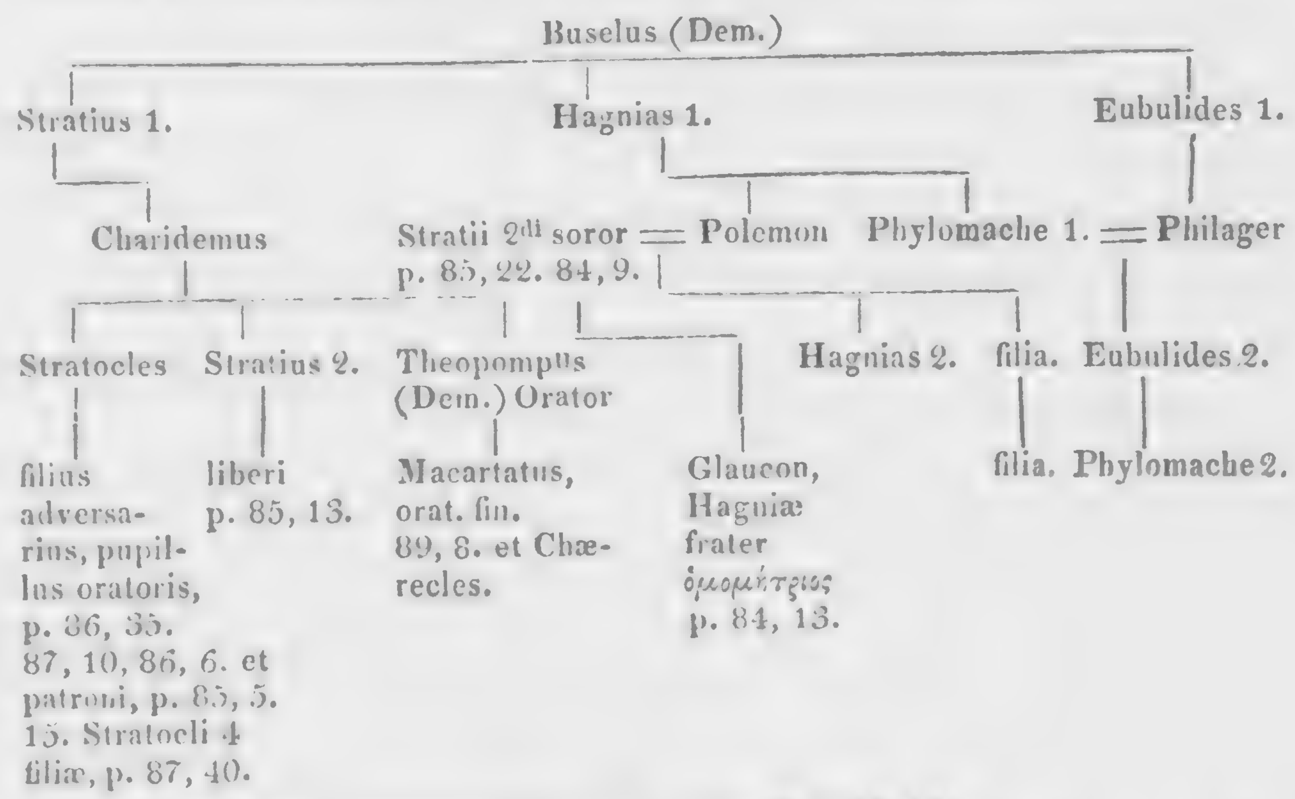

Habita oratio post finem belli Corinthiaci, p. 81, 41.
[359] Arg. l. 2. Lege, τούτων.
4. Dele αὐτοῦ.
79, 9. ἰδίαν. Vide p. 81, 42.
79, 11. πρὸς τῇ ἀνακρ. Putabam ἐν, sed vide an per ἀνάκρισιν intelligatur *libellus interrogationum et responsionum*, quomodo recte se habebit πρός. Ceterum hoc dicit: *apud archontem coactus sum fateri Aristarchum* (juniorem) *filium* (adoptivum) *esse Aristarchi senioris.* Deinde malim, ἤδη ἡ γνῶσις — περὶ τούτων — γενήσεται, ἐκ τ. ν. σκοποῦσιν. sine ἀλλ'. (περὶ αὐτῶν p. 80, 23. sed ibi alia ratio. Hic p. 373. In p. 81, 9. malim τούτων.)
79, 14. An, κελεύει μὲν τὰ ἑαυτοῦ?
80, 1. τοῦ πατρὸς τούτων. Dubito, an recte dicatur. An, τ. π. τοῦ τούτων, vel τοῦ τούτων π.
80, 2. An, ἄπαιδος? sed p. 80, 15. 29, 82, pen.
80, 3. ἐν. ἐπὶ voluit Bekker.
80, 19. τοῦ δὲ [πατρὸς] Ἀριστάρχου.
80, 26. αὐτὸν διαθέσθαι. An, αὐτῷ, *Aristarcho juniori?*
80, 32. ὕστερον τοῦ πατρὸς [ἔτι παῖδα ὄντα·] ὥστε — Certe desunt ista argumentationi.
[361] 80, 37. ἐξ αὐτοῦ δὲ ἄν τινα ἀγαγεῖν (sic enim ms. errat Bekkerus). Lege, ἐξ αὐτοῦ δὲ ἀντεισαγαγεῖν (nisi oportet τῶν ἐξ αὐτοῦ). *he may go back himself, but he cannot put any of his issue there in his stead.* Scriptum nempe ἄν τις ἀγαγεῖν, quod ob construct. mutarunt. Deinde an, οὐκ ἐᾷ ὁ νόμος? vel οὐκέτι? Supprimitur υἱὸν, ut p. 81, 6. post εἰσαγαγόντι. Neque scio an lacuna sit ante ἢ ἐὰν φῶσι, nisi hæc sint e var. lect. pro φάσκωσι, quæ iterum ad examen revocabo. — Qu. οὐκ ἔστι νόμος ὃς ἐᾷ· ἢ ἐὰν —.
81, 4. Lege, βούληται.
81, 10. ἡ εἰσποίησις Ἀριστάρχῳ. seniori, opinor, vide v. 23. sed forsan del. Ἀρ.
81, 26. οἴκοθεν. *sponte* Reisk. in ind. Suspect.
81, 35. *pater meus matrem duxit* ἐπὶ προικί. Suspicor e sequenti huc tractum ἐπὶ προικί: forsan sufficiendum ἐπίκληρον, quanquam voce non adeo indigemus. Vide p. 82, 1. Si vulgatam servas, εἰσπράξαιτο referendum erit ad τὴν προῖκα, quod absurdum est. *Pater accepit dotem: illis autem in universam hereditatem involantibus, frustra ab illis reliqua bona petivit; responderunt quippe, Dote quam accepisti sis contentus, sin minus, et dotem et uxorem tibi eripiemus.*
81, antep. μικρὰς ἔχομεν [εἰπεῖν] αἰτίας. Alias signif. *non levis accusatio in nos jacta est.* quod alienum.
82, 12. εἰ [δικαίως] τὰ αὐτοῦ. E seq. δίκαιον.
82, 17. ἐπενεγκεῖν παρ' ὅτου. An, ἐπιδεικνύειν? Sed malim, ἀνενεγκεῖν.
[365] 82, 19. αὐτὸν ἀξιοῦν. Malim, οὕτως ἀξιοῦν. Vide Reisk.

82, 20. πρὸ δίκης. Dicæog. p. 51, 27.
82, 21. ἐκβάλλειν . . . . ἀλλὰ γὰρ — Hic vicinæ desunt quæstiones.

De Hagniæ hered.

[369] ΥΠΕΡ ΘΕΟΠΟΜΠΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΥΝΕΠΙΤΡΟΠΟΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΚΛΕΟΥΣ ΠΑΙΔΟΣ. Vide p. 84, 2. 85, 1—15. 87, 27. γραφὴ, p. 87, 13. 27. 31. Possidebat Hagniæ bona orator, p. 84, 38. seqq.

Acta causa post archontem Nicophemum, A. C. 361. Creticæ res, p. 89, 12. qu. Bellum p. 89. 18.
[371] Arg. 7. Verius dixisset, πρὸς τοῦτον δὲ ἐπίτροπός τις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀδ. α. Στρατοκλέους δικάζεται φάσκων. et forsan ita fere scripsit.
83, 28. δεῖ δή σε τῆς ἀγχιστείας ὅτι ὁ παῖς Ἁγνίᾳ προσήκει, τὸ γένος εἰπεῖν. Lege, ὅ τι. Constructio, δεῖ σε τὸ γένος εἰπεῖν, ὅ, τι τῆς ἀγχ. (quomodo dicunt, εἰπὲ τὸν υἱὸν εἰ μεμάθηκεν. Hic p. 319.), vel δεῖ σε εἰπεῖν ὅ, τι προσ. τοῖς ἀ. (κατὰ) τὸ γ.
83, 32. ἵνα μᾶλλον [ἂν] ἐπιστεύετο.
84, 12. Lege, ἔσχον. *quæ bene illo gerente verterunt.* εἶχον esset, *quæ jam tum bene erant.*
84, 26. Lege, τῶν πρὸς πατρὸς ὢν—.
84, 39. Malim, ἐμοῦ ζῶντός τε (vel forsan γε ζῶντος)—οἷόν τε. Hic p. 301. Si servandum οἴονται, requiritur δεῖν, ut mox p. 85, 1. Ceterum debebat Reisk. τετελευτηκὼς ἦν ἐγώ. Sed ne sic quidem omnia sana præstituerim. Distinguuntur enim ὁ παῖς et ἐκεῖνοι. At unus ex illis erat. Suspicor excidisse mentionem liberorum Stratii, vide p. 85, 33.
85, 17. τῆς τὸ αὐτὸ [δικαίως]—ἦσαν οἷοί [τε]—ἀντιδικεῖν.
[373] 85, 21. οὐκ ἀληθές τι γράψαι. Lege, οὐκ ἀληθῆ γράψαι.
85, 26. εἶτα γράψας. An, ἐγὼ δ' ἀντιγράψας? Sed, annon oportet ἀντιγραψάμενος, ut p. 85, 19?
85, 34. περὶ αὐτῶν. Malim, τούτων. (Hic p. 359.) et p. 87, pen.
86, 1. 3. 14. καδίσκος. Vide Demosth. Macart. §. 10.
86, 15. ἀλόγως. qu. ὀλιγώρως, *impudenter?* ἀλογίστως, *inconsiderate?* Sed non temere mutanda vulg. Vide Harpocr. v. ἀλογίαν.
86, 30. μήτε ἔλαχον τῶν αὐτῶν, i. e. si sanus locus, *did not put in a claim to an equal share with me.*
86, 33. ἐκείνους, i. e. Eubulidæ filiam et ejus patronos.
86, 34. An, παρακαταβάλλειν αὐτοὺς—.
86, 37. ἐστιν ἐναντιούμενος οὐδείς. Attica quidem periphrasis pro ἐναντιοῦται (Porson. ad Hecub. 1101. p. 77.) sed non memini apud oratores. Malim, ἐστιν ἐναντίος νόμος οὐδεὶς—.
86, 42. Lege, ὅτι ὁπότ' ὄντες—Vide p. 87, 5. ὁπότ' ἠγανίζετο. (Aristophanic. 2. p. 346. 349.)
[375] 86, 48. τοῖς προσήκουσι τὸν κλῆρον οὐκ ἐλάγχανον. Lego, τοῖς ἔχουσι (et forsan cum Scaligero τοῦ κλήρου). Vide p. 84, 39. 85, 20. 86, 8. 18. 87, 28. προσήκουσι ortum e sequenti προσῆκεν.
87, 7. οὐχ ὡς δι' ἐμὲ ἢ τοὺς νόμους. An locus lacunosus?—Hæc scripseram: nunc Isæi locum relegens, istam suspicionem repudio. Vide p. 86, 32—87, 25. Sed lege et distingue, κωλυόμενος. ἀλλὰ ταύτας

προφάσεις ποιούμενος (making this a pretence), ἐπὶ τοιαύτας συκοφ. Vel maneat distinctio, ut sit anacoluthon pro ἐληλυθώς.—Malim etiam δι' ἐμὲ καὶ τοὺς νόμους. Dubito enim de ἢ post negativam.

88, 1. ἐγὼ γὰρ [ἂν]—.

88, 20. An, εὑρίσκοντα ἂν, *which would fetch.* Vide p. 89, 15.

88, 27. Lege, ἐνεπόλησαν.

88, 27. An del. ἐνακοσίας cum vulgatis, ut e proximo ortum?

Stratocl.	tal.	min.	dr.		min.	Theopomp.	tal.	min.	dr.
Thrias . .	2	30	0	* reditus,	15	Prospalt.	0	30	0
				† fœnus	7 20	Domus .	0	20	0
2 domus .	0	35	0			Œn. . .	0	50	0
Fœnori posit.	0	40	0†		———	Hagn. hær.	2	0	0
Bona varia .	0	40	0		22 20		———	———	———
Pecunia .	0	9	0		———		3	40	0
Debita . .	0	10	0				———	———	———
Patrimonium	0	46	0						
	———	———	———						
	5	30	0						
	3	40	0						
	———	———	———						
Deficit . .	1	50	0	Vide Jones. p. 163.					
	———	———	———						

88, 33. Possis, αὕτη μὲν—πλείων ταύτης ἔτι. Sed satius est, ceteris manentibus, legere πλείων. *his fortune is even greater than this.*

[377] 88, 35. οὐ γὰρ ἂν οἶδ'. Vide Elmslei. ad Med. 911. (Isæus Astyphil. p. 75, 23.)

88, 40. ἀφῄρηται χωρίς. qu. an hoc dici possit pro, *made a separate item.*

89, 2. ὥστε μηδεμίαν. Corruptissima. Vide R.

89, 7. ἐξ ὧν [ἂν]—δυνήσονται.

Absolvi, Mart. 2. 1824.

Ad Dinarchum in Demosthenem.

[46] 90, 2. Lege, οὕτω φανερῶς. Supra, ἐὰν ἐξελεγχθῇ recte VV. DD. ut p. 91, 10. 98, 6. Dinarch. c. Philocl. init.

90, 15. Similia Æsch. Tim. . . . . Demosth. Leptin. n. 135. Aristog. I. 7. Dinarch. Aristog. p. 107, 27.

90, 19. οὐχ ἵν' ἀφῆτε. Dem. Mid.?

90, 23. Q. ψήφισμα ἔτι, vel ψηφίσματα.

91, 12. Lege, εὕρῃ.

92, 1. αὐτὸν Ἀριστοφῶν ἔφη lege e p. 110, 26.

92, 12. Æsch. Ctes. p. 79, 38.

92, 17. μεγάλα τῇ πόλει ἀγαθὰ ποιήσας. τῇ πόλι Wolf. Alia ratio loci Aristoph. Acharn. 755. ed. Elmsley. vid. ad Dem. Onet. II. fin.

93, 6. ἐπιτεθεικότες corrigunt, ut p. 109, 21.

93, 12. Dem. F. L. p. 265. n. 562.

93, 13. Æsch. Ctes. p. 72, 30. Agatharchides Photii 250. p. 1337. apud Ruhnken. ad Rut. Lup. p. 33—4.

93, 24. διὰ τῆς χώρας [τῆς Ἀθηναίων]. Possis, ἐπ' Ἀθηναίους. sed delere præstat. 340, fin.

93, 38. μισθωτὸς οὗτός ἐστι παλαιός. Malim, πάλαι, ut Eur. Bacch. 822. Plato Protag. p. •

94, 6. Malim, εἰς ποῖα.

94, 8. Æsch. F. L. p. 50, 24.

94, 30. Lege, Ἄγιδος. De historia vid. Æsch. Ctesiph. p. 77.

94, 32. ὡς ἐλέγετο Wolf. probante St. Croix Hist. Alex. p. 623.

95, 4. τῶν τοῦ δημοσίου συμφερόντων. Q. τοῦ δήμου, ut τὰ τῆς πατρίδος σ. p. 102, 40. 108, 21. τῆς πόλεως, c. Aristog. p. 106, 2. Lycurg. 166, 22. Vel τῶν δημοσίᾳ σ.

[47] 95, 12. Malim, Κεφάλου τὸ ψ. γράφαντος, ut Æsch. Ctes. p. 80, 33. Infra p. 98, 16.

95, 22. Recte, opinor, R. ἀδοξ. ἑαυτῆς.

95, 23. Lege, χρῆν.

95, 26. Dem. F. L. p. 244. n. 363.

95, 37. μέδιμνοι Gibbon. c. 41. n. 10.

95, 37. Donec constet μόδιος Atticum esse, lego μέδιμνον. Vid. Hemst. ad Plut. p. 345.

96, 2. q. Demosth.

96, 16. Lege, αὖθίς τε (i. e. *apud inferos*) ἔν τε τῇ τήμερον ἡ.

96, ult. ἔφησε. Fisch. ad Weller. p. 493. Dem. Aphob. III. 519. n. 69. c. Phorm. p. 541. n. 24. [Pantæn. 565. § 19. ἔφασαν pro ν mss. Reisk.] Spud. p. 594. n. 24.

97, 14. Forsan, ἠδικηκότα, κατὰ τὰ πάτρια, scil. ζητεῖ. *quærit, non ut vos soletis, sed more majorum.*

97, 28. συνιέναι pro συνελθεῖν infra p. 102, 14. Sed hic malim, συνεισιέναι.

98, 3. τὰ περὶ αὐτῆς ἐναντιοῦσθαι. Dele τά.

98, 10. τοῖς πατρῴοις νόμοις. πατρίους Wolf. ut Æsch. Ctes. p. 56, 33. Supra p. 90, 25. 104, 13. Vide Ammon. et notas ad Lucian. III. 561. πατρικὸς infr. 104, 21.

[48] 98, 16. γράψας ὁ αὐτὸς τὸ ψήφισμα ἀκυροῖς; Vel delend. artic. vel transpon. ὁ αὐτὸς τὸ ψ. γράψας. de ὁ αὐτὸς vid. ad F. L. §. 209.

99, 16. Malim, καὶ πάσας—.

99, 22—3. Malim, τὴν Θ. πόλιν, ποτ' ἐγένετο μ.

100, 11. [ἀποκτείναντας] ἐξόριστον—π..ῆσαι.

100, 28. δύο ταύτας μόνας—πεποίηται ἀποδημίας. Impudentissimum mendacium, si locus est genuinus. Vide supra p. 91, 37. quocum confer Demosth. de Cor. §. 385. 418. Deinde recte corrigunt μετὰ τὴν μ.

101, 8. Malim, ταὐτὸ σ.—καὶ ταὐτὰ δίκαια καὶ αὐτὸς—καὶ αὐτῷ τῶν νῦν. Hæc R.

101, 12. ἑαυτοῦ, τὸ παρὰ τῇ μητρὶ (hoc R.), *decretum quod asservatur apud—.*

101, 37. Vel, εἴρηκε καὶ, vel potius οὐδέποτε.

101, 38—9. Dem. Phil. IV. §. 2.

102, 3. Dem. Olynth. II. 36?

102, 11. recte R.—ρᾶν οὐδὲν ὑγιὲς, διατετ.

102, 21—28. Dem. de Cor. p. 190.

102, 32. Lege, βουλήσεσθε; οὐκ—ἀλλὰ δέξεσθε—καὶ φυλάξεσθε.

102, 40. ὑμεῖς ὁ δῆμος ἅπας κινδυνεύῃ. Malim,—νεύητε περὶ—.

102, ult. τί γάρ ἐστι (πρὸς) ῥήτορος, vel ἔργον etc.

[49] 103, 13. φήσετ' εἶναι δεινοί. Per se optimum, sed sensui non satisfacit. Lego, εὖνοι. De animo populari agitur, ut paulo ante l. 11. τῆς εὐνοίας. εὖνοι supra p. 98, 24. Deinde l. παρακρούετε, et cum R. ἡμῖν.

103, 43. Vel scripsit, vel debuit scribere, ποιήσει.

104, 1. ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀπολογίαν. Æsch.? Eurip. Bacch. 41.

104, 7. Lege, ἐλεήσαιτε.

104, 32. οὐ προσεκτέον ὑμῖν—εἰδότας. frustra movet R. vid. Por. ad Soph. Electr.

104, 40. Lege, ἐγκαλεῖτε αὐτοῖς. *vosmet ipsos.*

Dinarchus in Aristogitonem.

[57] 105, 4. Lege cum R. πρὸς τὴν ἐξ Ἀ. ut c. Philocl. p. 111, 1.

105, 20. Lege, τάχ' ἄν τις.

105, 21. γεγευμένην citat Ruhnk.

105, 22. Lege δευσοποιὸν, collato Ruhnk. ad Tim. p. 77.

105, 26. Lege, ὃν ᾔσθεθ' ἡ.

105, 30. Lego, προϊεμένων ἂν πάντα (vel πάντ' ἂν) τοῖς τῆς π. ἐ. μὴ καταῤῥαθυμήσητε.

105, 34. τοὺς τοῦ κρινομένου, R. hactenus recte. sed delenda ἢ διὰ τοὺς—αὐτῷ φείσασθαι, male retracta ex p. 106, 3.

105, 39. [ἡ κατὰ Ἀριστογείτονος] ἔσται [ἀπόφασις]. Vel hæ quatuor voces, vel ἡ τῆς β. ἀπ. lin. 37. delendæ. Sed illud verum.

106, 9. Lege, καταμεμαρτύρηται, vel forsan κατεμαρτυρήθη. vid. l. 18.

106, 15. Q. an leg. μηδ' ἐκεῖ. Sed delere malim ἐκείνοις, ut e lin. seq, ortum.

[58] 106, 28. Lege, οὐχ οὗτος, πρὶν ἐ. τοῦτο, σ. et mox q. τὸν (ἀεὶ) ἐντ.

106, 43. πεπολιτευμένοις R. et mox 107, 5. ἡ χαίρ.

107, 8. καθ' ἑκάστην (ἐκκλησίαν). Non enim omitti posse puto.

107, 32. Lege, τὴν ΟCIAN—ψῆφον, ut Dem. Mid. fin. et alibi. Everg. et Mn. fin. p. 649. Contra ΘЄIAI πομπῇ lege in Ælian. V. H. VIII. 1. Toup. Emend. I. p. 30.

107, 40. Lege, φανεῖσθε.

108, 19. Lege, ἐν αὐτῇ τ. π.

Dinarchus contra Philoclem.

[62] 108, 37—8. Q. ἐάν εἰληφώς τι ληφθῇ. c. Demosth. . . . εἰλημμένοι—εἰληφότες.

108, ult. ἐναντίον τῶν πολιτῶν ὁμολογήσας. q. del. ὁμολογήσας. alias non constat enthymema.

109, 31. Q. an τὴν πεζὴν καὶ τ. Vide VV. DD. ad Magistrum, p. 697. Ex Æschine c. Ctes. πεζικὸς citat H. Steph. Thes. III. 125. D. πεζῇ, p. 73, 11. 77, 4. πεζικὴ δύναμις Xenoph. Cyrop. II. 4. 18. τὸ πεζικὸν V. 3. 38. ter. Thucyd. VI. 33. init. et me p. 186.

109, 39. Lege, ὑμᾶς, καὶ αἰσχυνθῆναι, τοὺς, ut Dem. Tim. §. 243. οὗτος χαίρων ἀπαλλάξει, ὁ—θεὶς—. et alibi passim.

110, 10. Q. τοῦ νῦν εἰληχότος.

110, 14. Q. δικάσουσιν, sc. ὑμῖν.

110, 30. ὧν ἂν ἄνθρωπος. et mox 41. οὐδεμί' ἄν—.

[63] 110, 35. τῶν π. καιρῶν ἀναμνησθέντας οἱ—δέονται. Malim ὅτι.

110, 38. τισὶν * * * οὐδὲ δουλεύειν.

Lycurgus contra Leocratem.

[68] 148, 2. Delendum puto πεῖσαι.

148, 3. q. βουλευομένους (χεὶρ)—ut προσήκει Dem. de Pace init.

P. 148, 4. μὴ π. σ. cum Tayloro delet Wolf. ad Leptin. p. 314.

148, 6. μήτε [τὸν]—μήτε [τὸν]—Utrumque art. dele. Supple κρίνω αὐτὸν ex 147, 43.

148, 9. Lege, τοὺς κρινοῦντας. *qui accusent*, ut l. 18. τοῦ παραδώσοντος. Futurum restitue p. 154. l. 5. et 40. 166, 28. 160, 10.

148, 13. Lege, τὴν δημοκρ. ut p. 150, 27. et passim.

148, 31. Lege, μέλλη.

148, 32. κατὰ delet Contius (i. e. Antonius Le Cointe apud Auger. Discours Grecs.) Ipse Auger. conjicit τὰ τῆς π.

148, 36. μηδὲ ἐν τ.—ἁμαρτημάτων delet Wolf. ubi supra.

148, 43. ὡς μήτε—ἀξίαν delet Taylorus, probante Wolf. ubi supra.

149, 3. Sana puto. Leocrates uno facto obnoxium se reddidit προδοσίᾳ, λειποταξίῳ, ἀσεβείᾳ, γονέων κακώσει, etc. quibus *singulis* pœnam statuit lex; sed nullum nomen dedit crimini, quo comprehenderetur προδοσία, λιποτάξιον, etc. *vestrum igitur est, judices, regulam ponere de hoc novo atque multiplici flagitio.* Vide p. 168, 40. seqq.

[69] 149, 24. ταύτην τὴν ψῆφον, ut lin. 11. 17. bis 21. 25. Q. de p. 168, 41. Similiter 168, 21.

149, 35. Athen. pietas. Œd. Col.

149, 36. L. δόξαιτ' ἄν—.

149, 38. Lege, ὀργίζεσθαι. q. del. καὶ δι' οὓς—περὶ αὐτῶν, ut gl. ad αἰτίους. vel δι' οὓς καὶ ἄν. ut αἴτιοι sint *auctores illarum calamitatum*. alias erunt *ii qui me de his loqui cogunt*.

149, 38. ὀργίζεσθε vel—σθαι Coint.

150, 15. φυγόντα Wolf. ad Lept. p. 277.

150, 22. Possis, ἢ μὴ διαμνημονεύειν. Sæpe utitur Æschines.

150, 27. Legendum puto ἐκκλητεύσομεν ob Polluc. VIII. c. VI. §. . apud Taylor. Sed vide Harpocr. v. κλητ. et Phot. v. κλητεῦσαι. Demosth. c. Neær. p. 730. n. 41. Zenothem. p. 532. n. 34. bis.

[70] 151, 6. Distingue, μνῶν, μαρτύρων. [ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΣΥΝΘΗΚΑΙ.] Ἀκηκόατε.

151, 6. συνθήκας. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. τῶν μὲν μαρτ. hoc e Reisk.

151, 9. Dele καὶ ante νομ. et q. πατρίοις. Infr. lin. 17. νομίμων πατρίων, οὔθ' ἱε. (deleto οὔτε), vel οὔτε πατρῴων ἱε. ut lin. 11. p. 152, 36. De πάτριος, p. 155, 5. 27. 160, 6. 166, 12. ad Dinarch. p. 98, 10. νόμιμα mox p. 151, 24. 152, 21.

151, 14. οἱ μὲν π. Aug. ex Coint. deinde τὴν Ἀ. εἰδότες τ. χ. εἰληχυῖαν, ὁ. αὐτὴ τὴν π. e sua conj.

151, 26. ῥαθυμότατοι Coint.

151, 30. Lege, προὐκαλούμην αὐτὸν. Vid. Reisk. Ind. Dem. vv. πρόκλησις, προκαλεῖσθαι.

151, 34. τῶν συνειδότων ἕ. Coint.

151, 36. Servos TORQUERE πρᾶγμα δίκαιον καὶ δημοτικόν. Loci insignes; Demosth. Aphob. III. p. 514. n. 17—18. 515. n. 30. Onetor. I. p. 526. n. 50. (Hinc explicandus Aristoph. Ran. 628.) Isocr. Trapezit. p. 369. D. Antiphon de Herodis nece p. 133. et alibi, Andocides p. 6, 42. ubi Scamandrii psephisma memoratur, Lysias π. τ. σηκοῦ p. 111, 15. Antiphon Κατηγ. φαρμακ. p. 112. Isæus Ciron. §. 16. et ibi Porphyr. Eusebii apud Reisk. p. 194.

151, 40. Q. ἐξουλ. μετὰ τοῦ ἰδίου κινδύνου. μετὰ κινδύνου, Æsch. F. L. p. 29, 27. vel τοῖς — οις, ut p. 162, 13. sic Reisk.

151, 43. Lege, τῶν γενομένων, ut Dem. c. Spud. p. 592. n. 23.

152, 8. Legendum puto κατὰ φ. γοῦν, ut p. 162, 11. 166, 32. Aristoph. Ran. 323. Nub. 342. 1059.

[71] 152, 9. Dele οἱ οἰκέται καὶ αἱ θεράπ.

152, 18. Dele ταῦτα ἀληθῆ εἶναι.

152, 38. χρήματα (τὰ) ἰ. Reisk.

152, 38. ἂν ἦσαν, vel ἦσαν ἄν. Dinarch. p. 105, 20. 30. 110, 30.

153, 5. Adde Menandr. Stob. CV. 596. (445. Grot.) Scholiastem Aristoph. Eq. 516.

153, 9. Usitata vox est ἐπιτίμους.

153, 9—11. Lege utrobique πρότερον, ut l. 12. et 13.

153, 14—17. τὸν δῆμον ὂν—οὗτος neminem movebit, qui Porsonum legerit ad Orest. 1645. Sed qui expedientur αὐτῷ μεταπέμψασθαι?

[72] 153, 20. Lege προδόντα cum Tayloro. Deinde dele τῷ προδότῃ τῆς πόλεως.

153, 26. οἱ δὲ νάοι, *templa*, Auger. nescio unde. Voluit ναοὶ—legendum νεῴ. Eurip. Heracl. 695.

153, 29. μηδὲ ξυνενεγκεῖν. Lege μηδὲ συνεξενεγκεῖν. et (deletis μηδ' ἐπ' ἐκφ. ἐλθεῖν) τοὺς τελευτήσαντας. Alibine exstet vox nescio. Sed talia composita pro re nata formabant.

153, ult. οὐχ ὁμοίως ἔχουσι ταῖς εὐνοίαις. Q. τῆς εὐνοίας.

154, 6. Vel παράδοξον, vel potius—ὅτερον. Deinde, ἃ γὰρ ἆθλα—ταῦτ' ἀμφότερα αὐτοῖς ὑπάρχει. Possis, servata vulgata, ταῦτα δὲ ἀμφ. Sed illud verum.

154, 7. δὲ pro γὰρ ed. Auger.

154, 14. συνετάφη—ἐλευθερία. Dele.

154, 17. καὶ ταῦτα οὐκ Auger. et conjicit ἐπιστ. γὰρ—.

154, 32. καὶ ἐτιμωρήσασθε. Dele.

154, 39. Lege, πάντων ἂρ' ἀνθρώπων. ut p. 151, 26. vid. 157, 32. Demosth. Leptin. p. 289. n. 100. c. Steph. I. 631. 100.

[73] 155, 8. γένοιτ' ἂν—εἰ—ἀπολύσετε. Leg. σαιτε. p. 156, 17. εἴ τις ἐξήλειψεν, εἶτ' ἀπελογεῖτο. Ob ἐμέλλετε l. 19. hoc malim quam ἀποκτείναιτε vel —νοιτε, prioribus non mutatis. p. 159, 9. Lege, οὐκ ἂν ὑπέμεινε. Demosth. Leoch. p. 619. 72. (1096, 17.) πιστεύσαιτε R. e conj.

155, 28. Q. συνέβαινε, δούλην γ' οὖσαν, τὴν πόλιν· ὃν τρόπον δὲ (vel ὃν δὲ τρόπον) οὗτος—. Vid. Reisk.

155, 43. συνηγορούντων ed. Auger.

156, 9. τῷ μὲν ἔκ. Coint.

156, 13. Supplendum puto, (καὶ τοῖς μεγίστοις) καὶ τοῖς ἐλαχ. Utcunque vulgatam vertas, *all, even the smallest.* Sed illud verum. παρανομήμασιν l. cum H. St. Infra p. 159, 18. Thucyd. VII. 18. bis.

156, 15. ἐσκόπουν τοῦτο, εἰ—optime Reisk. Menander Bœotia Stob. 106. p. 570=455. Eurip. Bacch. 315. ex em. R. P. Mox lin. 22. lege et supple, ἀλλ' εἰ τὸ πρᾶγμα μέγα.

156, 28. διέβασαν Ald. Dorismum tolle, ut p. 163, 22.

156, 28. ἀνόητος non plane damno, sed malim ἀπονενοημένος. *adeo perditæ impudentiæ.* Dem. F. L. p. 213. n. 124.

[74] 156, 38. τοὺς δὲ μαχόμενοι [νικῶντες] Dele, et lege, τῶν μὲν—τῶν δὲ, scil. περιγεγ. Quanquam in hoc scriptore sæpe desideratur concinnitas. Deinde lege, ἆρά γε ὅμοιοι.

157, 11—13. Mirum, ni hæc irrepserint ex p. 154, 22.

157, 18. ἐπειδὰν εἰς τὸ ληξιαρχ. γρ. ἐγγ. [καὶ ἔφηβοι γένωνται] Hoc quidem dele. In lexiarch. inscribebantur, non quum fierent ephebi, sed cum excederent ex ephebis. Pollux VIII. 105. Harpocr. v. ἐπιδιετὲς ἡβ. Nil ad rem Demosth. F. L. p. 264. n. 550.

157, 21. ὑμᾶς Coint.

157, 23. Lege, τιμωρήσαισθε.

158, 14. τὴν τῶν Aug. vid. Reisk.

158, 23. Lege, εἰ λήψονται. ЄΠΙ ex præc. ortum.

158, 31. ἑτέραν μεταλλάξαι [τὴν] χώραν τινὰ Reisk.

150, 31. p. 155, 4. 159, 13. 168, 29. ЄΝ Μεγάροις. Bentl. ad Phalar. pp. 206. 372.

[75] 158, 39—40. Recte, opinor, Taylor.

159, 3. Attici reges, regionis ΕΠΩΝΥΜΟΙ.

159, 29. [καὶ] οὐδὲν ἧττον. Constructio est, τοῦτον (ἀκούσαντα) ἀφικόμενον, καὶ (καταφυγόντα) ἀποθαν. *cum audisset, venisse, et cum confugisset, periisse.*

159, 36. Lege, εὐεργετοῦντας. et cum Tayl. αὐτῶν.

160, 3. Lege, γονεῖς ἐγκαταλιπόντας, ἅπαντας ἀπ.

160, 15. χρήσαντος δὲ—ὁ δὲ—Eadem repetitio infra p. 166, 2. ubi *Atticam* vocat Reisk. Herodoteam si dixisset, vere dixisset. Dem. in Aphob. II. p. 510. n. 9. αὐτὴν δὲ—ταύτην δὲ—. (Vid. Weisk. Pleonasm. p. 179.) Midian. p. 346. n. 182. εἰ δέ τις—τούτῳ δὲ—. Dionysod. 702. n. 34.

160, 33. Lege, ᾤκησεν, ut ἐκοινώνησεν Heraclid. 301. NB. Quæ sequuntur priora apud Plutarch. de Exsil. p. 604. E. si ad Erecthea pertinent, sic legenda, εἶτ', εἰ πάρεργον—.

[76] 161, 9. Q. εἵλοντο παῖδας, deleto ζῆν.

161, 41. πενταετηρίδα. Attica forma, ut videtur, erat πεντετ. sine α. Dinarch. p. 97, 18. Suid. v. πεντετάλαντος (ex emend. R. P.)

162, 12. Marathone universas vires Asiæ devicerunt, τοῖς ἰδίοις κινδύνοις κοινὴν ἄδειαν ἅπασι τοῖς Ἕλλησι κτώμενοι.

162, 26. περὶ τούτου—ἐσπουδάκασιν. τοῦτον e Scaligeri em. edidit Reisk. vid. Dem. Megalopol. p. 126, 41. Chers. §. 3.

162, 27. ἴωσι Coint.

162, 37. γὰρ δὴ Br. ad Gnomicos p. 305. ut mox 163, 7. γὰρ δὴ Euripidi Med. 1083. reddidit R. P.

163, 25. οὐχ ὁμοίως ed. Auger.

163, 25. Lege, οὐχ ὁμοίως, ut p. 155, 3.

164, 7. ἐν τῇ χώρᾳ τεθάφθαι, ἀνορύξαι. cæteris deletis, quæ partim orta sunt ex proximis.

164, 9. prius τινὲς om. Aug. ut ex altero ortum.

164, 22. Lege, πάτριον ὄν, et p. 167, 20. ἄξιον ὄν.

165, 7. De historia Valck. ad Herodot. IX. 5.

165, 9. Recte, opinor, R. ἀπέκτεινε. ΨΗΦΙΣΜΑ. γενναῖόν γε—ut p. 157, 24. 163, 19.

165, 10. q. εὐγενεῖς. ut εὐγενῶς Eurip. supra p. 160, 23. (si tamen sanus).

165, 23. An del. ἠξίωσε?

165, 29. Collato H. St. malim (οὕτως) ᾤοντο δεῖν.

166, 7. Lege, θεῖτο.

166, 9. ANοικοδομήσαντες. Aristoph. Pac. 99.

[77] 166, 24. Lege, ЄΙΝΑΙ ΔЄΙ. Infra p. 167, 26. οὐ γὰρ ΔЄΙ γενέσθαι (vel ἔδει γεγενῆσθαι) δειΝΟΥC, ἀλλ'—sic lege et supple.

166, 34. Pro ποιητ§ lege ποιητ͡ i. e. ποιητῶν.

166, 34. ποιητῶν Coint.

166, 40. Vulgata valet, *have no enemies*

to receive them. Vel igitur lege ὑποδεχ. vel—ξαμ. *do not find enemies in those who* etc.

167, 4. ὅταν λῃφθ. simplicissimum est. Possis ὅταν μὴ λάθωσι, vel potius λελήθωσι, si vox exstat.

167, 4. ὅταν λ. sine μὴ Coint.

167, 5. Dele, τὴν π. καταλιπὼν.

167, 8. Malim, εἰ χρῆσθαι. "ͦbͦ, i. e. ὅτι, et ϛ, i. e. εἰ, confusa Eur. Hel. 27. εἰ infra l. 23. Vid. ad Dem. F. L.

167, 11. *His friends should rather plead for their own pardon than for his.*

167, 27. οὐκέτι παρακρ.—ζητήσουσιν tres emendatt. Reiskio debentur.

167, ult. Lege, (οὐκ) ἠξιώθ. collato Reisk. qui in reliquis errat.

[78] 168, 2. Q. ἀλλ' οὖν ἀναγκ.

168, 6. Recte Taylor, ὁ φυγὼν—τῶν μεινάντων. σωσάντων retractum e lin. 7.

168, 8. ἱερῶν, οὐσιῶν. Non male Tayl. ΘΥCΙΩΝ. sed verum puto R. ἱερῶν, ὁσίων, ut decretum in or. de Neær. p. 741. n. 164. Bœot. I. p. 580. n. 47.

168, 15. ποίοις; ἃ μόνος optime R. deinde del. οἷς.

168, 21. Lege, ἐλευθέρῳ τῷ ἐδ. de artic. vid. ad p. 149, 24. et ad Demosth. Timocrat. § 89.

168, 28. φυγὴν αὐτὸς optime R. ut p. 150, 33.

168, 26. ἀφήσεις.

168, 29. πλείω ἢ πεντε ἔτη Aug.

168, 34. αὐτὸ τὸ ed. Aug.

169, 4. τοσοῦτον—ἀνόητος. Q. collato Schol. καὶ τίς οὕτως ἐστὶν—.

169, 12. Dele ἕνεκα cum Scal. et pone solummodo comma post φέρεσθαι. De ἕνεκα R. P. nott. posth. ad Iph. A. 1621.

169, 15. τοὺς νεὼς conj. Auger. ut lin. 19.

[79] 169, 17. ἱκετεύειν ὑμᾶς—δένδρα, δεῖσθαι δὲ τοὺς λ. καὶ τὰ τ.

169, 17. ἱκ. ὑμᾶς Coint., et sic Auger. qui deinde—δένδρα, δεῖσθαι δὲ—.

Sophistæ.

Lesbonax.

[119] Tres ineptæ declamatiunculæ. Tempus circa Olymp. 100. post dirutas Platæas. Vide p. 170, 6.

169, 42. καίτοι πρὸς τοὺς—. Imo καίπερ—sed vide an ita isti recentiores. Herod. p. 177, 10. quærebam an, καίτοι οὕτως ὢν πρόσοικος. sed potius ibi jungenda κρείσσων πρόσοικος. *commodior accola erit, quantumvis sit malus.*

169, ult. Lege, πρῶτον μὲν—.

170, 32. *quæ bona in victoria.* Vide Thucyd. et infra p. 171, 29.

170, 42. Ex Pericl. or. funeb.

171, 16. Imo, οὐ γεγήρακεν. Hic quoque, ni fallor, Peric. Thucydidis respicit.

172, 2—20. E Xenophonte?

172, 18. φυλάττων, [παρὰ φύσιν αὐτὸς κινούμενος τὸν] κατὰ φύσιν ταχέως ἰόντα ἀντιστάτην—, vel, sine lacuna, φυλάττων, τὸν κατὰ φ. ταχέως ἰόντα ἀντ.

[123] 172, 27. Homerus, Pseudo-Lys. funeb.

173, 6. ἐπίδοσις. Qu. an ex Isocrate.

173, 17. Ex Isocrate Paneg.

173, 30. Aristoph. Lysist.

174, 5. Isocr. an Lycurg.? Ps. Lysias?

174, 15. ὅρα—πόλεις. Isoc. Paneg. Vide Dem. de Coron. p. 325, 25.

Herodes.

Melior hic sophista præcedenti; sed intricatus stylus: quanquam multum difficultatis ex corrupta lectione. Tit. πολιτείας. An e comp. πο with λ above, i. e. πολέμου. Thessalus loquitur, vide p. 176, 1. 177, 20. 37. Barbari, i. e. Macedones et Archelaus. Qu. de hist. et tpre.

[123] 174, 36. Recte vulg. om. μή. Contra mox lin. 41. αἰτιασάμενος μὴ ἐπ.

175, 5. An ex Olynth. B. init.

175, 8. Lege, ἠπιστάμεθα. Forsan excidit ποτε, τέως, vel simile.

175, 12. ἡμετέραν ineptissimum. Tentabam τιν' ἑτέραν. sed puto comparativum aliquod latere, quære κυριωτέραν.

175, 20. An ex Phil. II. 19. vel Chers.

175, 33. ειρηνη : πολ : : πολ : στασις. unde hæc stia?

175, 37. φίλων [ἑαυτοῖς δὲ μαχόμενοι, τοῖς ἐχθροῖς ὑπηρετοῦμεν] πολὺς ἀριθμός. Natum ex compendio de quo Gaisford. in Catal. Clark. Lege, χρόνος.

[125] 175, 40. Forsan τὸ διαλῦσον, vel τὸν διαλύοντα.

176, 3. Lege, εἰσαγομένων—περιγιγνόμενα. *import from us—surplus produce.*

176, 7. An, οὐχ ὅπως κωλύομεν?

176, pen. Lege, ἐπ' ἴσης, vel ἀπ' ἴσης. *we offered to join, if they would defend Thessaly: that would have been fair for all parties.*

177, 10. Hic p. 119.

177, 20. Lysias de bello adv. Laced.

177, 29. μικρὰ πόλις. An, πικρὰ πολιτεία?—*The Lacedæmonians have no where established so strict an oligarchy as to exclude ⅓ of citizens from the government.*

Mox valde corruptus locus: imo mutilus. Tento: ἕως ἂν [βέλτιον πράξῃ.] παραδῆτε ταῦτα παρ' ἃ παρ' ὑμῖν ἐστίν. *Those who are excluded, are excluded by the lowness of their condition; when they rise in the world, they are admitted.* An in παράδειγμα latet παράλληλα? Deinde, quid εὐχομ. εὖξ. Malim, ἑλέσθαι.

[127] 178, 3. χαρ. δὲ τοῖς προσήκουσι, ut mox lin. 13.

Q. de tpre. vide p. 177, 20—30.

Antisthenes, satis nitidus.

Alcidamas.

Ulyss. p. 186, 17. etc. relegenda.

P. 186, 36. ἐπέβαλλον Hemst. ad Plut. p. 294.

De Sophist. qu. an contra Isocratem? Non contemnenda scriptiuncula. Poetæ, non oratores, scriptæ orationis auctores, p. 657, 4. ed. nostr. 659, 14. 664, ult. qu. an Isocrates habet.

[129] 657, 15. L. εἰς τὸ αὐτὸ ἐνθ. σ.

659, 13. Si recte habet, confer ἐναντίοις ἔθεσι, p. 660, antep. *cujus ipsa diligentia proposito nostro repugnat.*

660, 24. φιλανθρώπως. Sensus poscit ἐλαφρῶς, aut simile.

661, 8. Præposterus ordo: *verba, sententiæ, syllabæ.* An delend. καὶ τῶν ἐνθυμημάτων. Ad Plut.

663, 12. εὐπορίας. Sensus, *speciem, pulcritudinem.* An εὐμορφίας?

664, 27. περὶ δὲ τὴν διὰ τῶν ὀνομ. Vide p. 661, 7.

Gorgias.

[133] Gorgiæ Helena; Lusus ingeniosus. Valde lacunosam esse hanc oratiunculam monuit me olim G. Burges.

p. 666, 8. ἐλέγξαι [τὸ ψεῦδος . . . . .]

666, 9. ed. nostr. ποιητῶν [. . . . . . ἢ τῶν] ἀκ.

666, pen. Post ὀλίγοις δῆλον distinguendum. *neither unknown nor known to few.* An ante γὰρ repetendum δῆλον, an exciderit similis vox, n. l.

667, 20. Malim, οὐκ ἄξιος αἰτιᾶσθαι ὁ αἴτιος. NB. ἄξιος c. inf. activæ sign. Phrynich. Bekkeri.

668, 1. εἰ μὲν οὖν—ἀναθετέον, τὴν 'Ε. vel in priore membro deest negativa.

July 30. 1824.

669, 5. παρόντων [ἐπιστήμην]—λόγος ἢ τὰ [. . . .] ἐπεὶ νῦν γε—vel (sine ἐπεὶ) νῦν δὲ—Mox lin. 13. ὕμνος—corruptiss. In p. 671, 1. ἀλήθ. τοῦ νόμου—Sensus debet esse *mentis pavor.* In p. 671. antep. an, εἰ μὲν θεὸς ὢν θείαν ἔχει δ.

670, 6. Malim, ψυχῆς ἕξιν ἥ τε τ. φ. κρᾶσις. Sed hoc displicet.

671, 15. Leg. puto, νόσον ἡδεῖαν. Qu. an ad Phœnissas occupavit Musg.

Gorg. pro Palamede, p. 672, ult. Lege, δικαίως σωθῆναι.

TABULA

EORUM QUÆ CONTINENTUR

IN

TOMO QUARTO.

ISÆUS.

DINARCHUS.

LYCURGUS.

DEMADES.

SOPHISTÆ.

ΙΣΑΙΟΣ

ΚΑΤΑ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ

ΒΙΟΣ.

ΙΣΑΙΟΣ Χαλκιδεὺς μὲν ἦν τὸ γένος, παραγενόμενος δ' εἰς Ἀθήνας, καὶ σχολάσας Λυσίᾳ, κατά τε τὴν τῶν ὀνομάτων ἁρμονίαν καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασι δεινότητα, ὥςτ', εἰ μή τις ἔμπειρος πάνυ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἀνδρῶν εἴη, οὐκ ἂν διαγνοίη πολλοὺς τῶν λόγων ῥᾳδίως ὁποτέρου τῶν ῥητόρων εἰσίν. ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὥς ἐστι τεκμήρασθαι ἐκ λόγων αὐτοῦ, καὶ μέχρι τῆς Φιλίππου ἀρχῆς παρέτεινε. καθηγήσατο δὲ Δημοσθένους ἀποστὰς τῆς σχολῆς ἐπὶ δραχμαῖς μυρίαις· διὸ καὶ μάλιστα ἐπιφανὴς ἐγένετο. αὐτὸς δὲ καὶ τοὺς ἐπιτροπικοὺς λόγους συνέταττε τῷ Δημοσθένει, ὥς τινες εἶπον. καταλέλοιπε δὲ λόγους ἑξήκοντα τέσσαρας, ὧν εἰσὶ γνήσιοι πεντήκοντα, καὶ ἰδίας τέχνας. πρῶτος δὲ καὶ σχηματίζειν ἤρξατο καὶ τρέπειν ἐπὶ τὸ πολιτικὸν τὴν διάνοιαν· ὃ μάλιστα μεμίμηται Δημοσθένης. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Θεόπομπος ὁ κωμικὸς ἐν τῷ Θησεῖ.

Λυσίᾳ] Aut post Λυσίᾳ aut deinde post δεινότητα Reiskius excidisse monet ἐζήλωσεν, vel ἐξίσωσεν, vel ἐμιμεῖτο αὐτὸν, vel ὅμοιος αὐτῷ ἐγένετο.

Μετὰ τὸν] Leg. κατὰ τὸν. XYLAND.

Ἐκ λόγων αὐτοῦ] Leg. ἐκ τῶν λόγων αὐτοῦ, aut ἐκ τινῶν λόγων. REISK.

Ἐπὶ δραχμαῖς μυρίαις] Repugnant hæc illis, quæ ex Demosthenis Vita et e superiore de Isocrate loco patent. HUTTEN.

SOPHISTÆ.

ΙΣΑΙΟΣ

ΚΑΤΑ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ

ΒΙΟΣ.

ΙΣΑΙΟΣ Χαλκιδεὺς μὲν ἦν τὸ γένος, παραγενόμενος δ' εἰς Ἀθήνας, καὶ σχολάσας Λυσίᾳ, κατά τε τὴν τῶν ὀνομάτων ἁρμονίαν καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασι δεινότητα, ὥστ', εἰ μή τις ἔμπειρος πάνυ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἀνδρῶν εἴη, οὐκ ἂν διαγνοίη πολλοὺς τῶν λόγων ῥᾳδίως ὁποτέρου τῶν ῥητόρων εἰσίν. ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὥς ἐστι τεκμήρασθαι ἐκ λόγων αὐτοῦ, καὶ μέχρι τῆς Φιλίππου ἀρχῆς παρέτεινε. καθηγήσατο δὲ Δημοσθένους ἀποστὰς τῆς σχολῆς ἐπὶ δραχμαῖς μυρίαις· διὸ καὶ μάλιστα ἐπιφανὴς ἐγένετο. αὐτὸς δὲ καὶ τοὺς ἐπιτροπικοὺς λόγους συνέταττε τῷ Δημοσθένει, ὥς τινες εἶπον. καταλέλοιπε δὲ λόγους ἑξήκοντα τέσσαρας, ὧν εἰσὶ γνήσιοι πεντήκοντα, καὶ ἰδίας τέχνας. πρῶτος δὲ καὶ σχηματίζειν ἤρξατο καὶ τρέπειν ἐπὶ τὸ πολιτικὸν τὴν διάνοιαν· ὃ μάλιστα μεμίμηται Δημοσθένης. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Θεόπομπος ὁ κωμικὸς ἐν τῷ Θησεῖ.

Λυσίᾳ] Aut post Λυσίᾳ aut deinde post δεινότητα Reiskius excidisse monet ἐζήλωσεν, vel ἐξίσωσεν, vel ἐμιμεῖτο αὐτὸν, vel ὅμοιος αὐτῷ ἐγένετο.

Μετὰ τὸν] Leg. κατὰ τὸν. XYLAND.

Ἐκ λόγων αὐτοῦ] Leg. ἐκ τῶν λόγων αὐτοῦ, aut ἐκ τινῶν λόγων. REISK.

Ἐπὶ δραχμαῖς μυρίαις] Repugnant hæc illis, quæ ex Demosthenis Vita et e superiore de Isocrate loco patent. HUTTEN.

ΙΣΑΙΟΥ
ΚΑΤΑ ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΝ
ΒΙΟΣ.

ΙΣΑΙΟΣ δὲ, ὁ σοφιστὴς ὁ Ἀσσύριος, τὸν μὲν ἐν μειρακίῳ χρόνον ἡδοναῖς ἐδεδώκει· γαστρός τε γὰρ καὶ φιλοποσίας ἥττητο, καὶ λεπτὰ ἠμπίσχετο, καὶ ϑάμα ἤρα, καὶ ἀπαρακαλύπτως ἐκώμαζεν. ἐς δὲ ἄνδρας ἥκων οὕτω τι μετέβαλεν, ὡς ἕτερος ἐξ ἑτέρου νομισθῆναι. τὸ μὲν γὰρ φιλογέλων, ἐπιπολάζειν αὐτῷ δοκοῦν, ἀφεῖλε καὶ προσώπου καὶ γνώμης· λυρῶν τε καὶ αὐλῶν κτύποις οὐδ' ἐπὶ σκηνῆς ἔτι παρετύγχανεν· ἀπέδυ δὲ καὶ τὰ λήδια καὶ τὰς τῶν ἐφεστρίδων βαφὰς, καὶ τράπεζαν ἐκόλασε, καὶ τὸ ἐρᾷν μεθῆκεν, ὥςπερ τοὺς προτέρους ὀφθαλμοὺς ἀποβαλών. Ἄρδυος γοῦν ῥήτορος ἐρομένου αὐτὸν, Εἰ ἡ δεῖνα αὐτῷ καλὴ φαίνοιτο; μάλα σωφρόνως ὁ Ἰσαῖος, Πέπαυμαι (εἶπεν) ὀφθαλμιῶν. ἐρομένου δὲ αὐτὸν ἑτέρου, Τίς ἄριστος τῶν ἰχθύων καὶ τῶν ὀρνίθων εἰς βρῶσιν; Πέπαυμαι (ἔφη Ἰσαῖος) ταῦτα σπουδάζων· ξυνῆκα γὰρ τοὺς Ταντάλου κήπους τρυγῶν. ἐνδεικνύμενος δήπου τῷ ἐρομένῳ ταῦτα ὅτι σκιὰ καὶ ὀνείρατα αἱ ἡδοναὶ πᾶσαι. τῷ δὲ Μιλησίῳ, Διονυσίῳ, ἀκροατῇ ὄντι, τὰς μελέτας ξὺν ᾠδῇ ποιουμένῳ, ἐπιπλήττων Ἰσαῖος, Μειράκιον (ἔφη) Ἰωνικὸν, ἐγὼ δέ σε ᾄδειν οὐκ ἐπαίδευσα. νεανίσκου δὲ Ἰωνικοῦ ϑαυμάζοντος πρὸς αὐτὸν τῷ Νικήτῃ μεγαλοφώνως ἐπὶ τοῦ Ξέρξου εἰρημένον, Ἐκ τῆς βασιλείου νηὸς Αἴγιναν ἀναδησώμεϑα, καταγελάσας πλατὺ ὁ Ἰσαῖος, Ἀνόητε (εἶπε) καὶ πῶς ἀναχϑήσῃ. τὰς δὲ μελέτας ὡς αὐτοσχεδίους ἐποιεῖτο, ἀλλ' ἐπεσκεμμένας τὸν ἐξ ἕω ἐς μεσημβρίαν καιρόν· ἰδέαν δ' ἐπήσκησε λόγων οὔτ' ἐπιβεβλημένην οὔτ' αὖον, ἀλλ' ἀπέριττον καὶ κατὰ φύσιν καὶ ἀποχρῶσαν τοῖς πράγμασι.

Ἐπιπολάζειν αὐτῷ δοκοῦν] Vertere poteram: *qui frequentes apud eum erant.* Verum cum mox sequatur de vultu, quem exsuerit τῷ φιλογέλῳ, malui ἐπιπολάζον τὸ φιλογέλων interpretari, ridiculos mores in ipsa facie apparentes, atque ea quasi fluitantes. Olear.

Τὰ λήδια] *tenuia indumenta.* Idem.

Τῷ Νικήτῃ] Ferri posse putem, adscripsit tamen margini Salmasius παρὰ τῷ Νικ. Idem.

Καὶ πῶς ἀναχθήσῃ] Si conjecturæ locus, mallem· καὶ πῶς ἀναδήσῃ: *quomodo insulam navi alligabis?* Sic enim melius παραδοξολογίας Nicetæ revincetur stoliditas, cum non facile sit explicare, quomodo insula alligetur navi: contra de nave, quæ jam mare sulcasse ex Persia adveniens supponatur, minus congruum quærere, quomodo in altum maris sit deducenda? Idem.

Οὐκ αὐτοσχεδίους] Pro οὐκ substituendum putavi ὡς. Et sic egregrie nostrum cum Plinio componemus l. ii. ep. 3. ubi de Isæo: "dicit semper ex tempore, sed tanquam diu scripserit." Idem.

καὶ τὸ βραχέως ἑρμηνεύειν καὶ πᾶσαν τὴν ὑπόϑεσιν συνελεῖν ἐς βραχὺ Ἰσαίου εὕρημα, ὡς ἐν πλείοσι μὲν ἑτέροις, μάλιστα δὲ ἐν τοῖσδε ἐδηλώϑη. τοὺς μὲν γὰρ Λακεδαιμονίους ἀγωνιζόμενος, τοὺς βουλευομένους περὶ τοῦ τείχους ἀπὸ τῶν Ὁμήρου ἐβραχυλόγησε τοσοῦτον·

> Ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνὴρ,

οὕτω στῆτέ μοι Λακεδαιμόνιοι, καὶ τετειχίσμεϑα; κατηγορῶν δὲ τοῦ Βυζαντίου Πύθωνος, ὡς δεϑέντος μὲν ἐκ χρησμῶν ἐπὶ προδοσίᾳ, κεκριμμένης δὲ τῆς προδοσίας, ὡς ἀνέζευξεν ὁ Φίλιππος, ξυνέλαβε τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἐς τρεῖς ἐννοίας· ἔστι γὰρ τὰ εἰρημένα ἐν τρισὶ τούτοις· ἐλέγξω Πύθωνα προδεδωκότα, τῷ χρήσαντι ϑεῷ, τῷ δήσαντι δήμῳ, τῷ ἀναζεύξαντι Φιλίππῳ. ὁ μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἔχρησεν, εἰ μή τις ἦν· ὁ δὲ οὐκ ἂν ἔδησεν, εἰ μὴ τοιοῦτος ἦν· ὁ δ' οὐκ ἂν ἀνέζευξεν, εἰ μὴ, δι' ὃν ἦλθεν, οὐχ εὗρεν.

Ἀγωνιζόμενος] Ἀγωνίζεσϑαι idem quod ἐπιδεικνύειν. *declamare.* Idem.

Ἀσπὶς ἄρ'] Il. N. 131. et Π. 215. Idem.

Κατηγορῶν] H. e. declamationis argumentum faciens κατηγορίαν. Nam in foro verisque litibus nunquam versatus Isæus fuit, teste Plinio, l. iv. ep. 3. Idem.

Πύθωνος] De proditione Pythonis, et carcere propterea tolerato, quod argumentum fuit istius Isæi ἐπιδείξεως, frustra alios consulueris. Idem.

Εἰ μή τις ἦν] Sensus est: Si non esset *quis* proditor, quem oraculum generatim tantum indicaverat, designaverat vero et deprehenderat populus, Pythonem esse existimans, quem oraculum proditorem indicasset, unde malim paulo post οὗτος pro τοιοῦτος. Idem.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΕΩΣ
ΙΣΑΙΟΣ.

Pag. ed. Reisk.

α'. ΙΣΑΙΟΣ δὲ, ὁ Δημοσθένους καϑηγησάμενος καὶ διὰ τοῦτο 300
μάλιστα γενόμενος περιφανὴς, ὡς μέν τινες ἱστοροῦσιν, Ἀϑηναῖος ἦν τὸ γένος, ὡς δὲ ἕτεροι γράφουσι, Χαλκιδεύς· ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὡς ἐκ λόγων αὐτοῦ τε-

Ἐκ λόγων αὐτοῦ] Legitur etiam apud Plutarchum in Isæi vita. Alioqui maluerim cum articulo ἐκ τῶν λόγων. Apud eundem Plutarchum legitur itidem floruisse μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ut hic: in ea vero historiola, quam Aldus in Oratorum volumine Isæo sine auctoris nomine præposuit, pro μετὰ legitur κατὰ, eamque lectionem aliquomodo verisimilem reddit, quod ibidem sequitur καὶ ἐπεβίω μέχρι τῆς Φιλίππου ἀρχῆς. Sed rursum nostræ lectioni patrociuari videtur, quod infra in catalogo Oratorum, qui Peloponnesiaci belli tempore floruerunt, nulla fit Isæi mentio, p. 161. 32. Sed, cum p. [illegible]2. 12. Antiphontem, Lysiam, Isocratem illis temporibus principes Oratorum fuisse dicat, Isæus vero

301 κμαίρομαι, καὶ μέχρι τῆς Φιλίππου δυναστείας παρεξέτεινε·
302 γενέσεως δὲ καὶ τελευτῆς τοῦ ῥήτορος ἀκριβῆ χρόνον εἰπεῖν οὐκ
ἔχω, οὐδὲ δὴ περὶ τοῦ βίου τοῦ ἀνδρὸς οἷός τις ἦν, οὐδὲ περὶ τῆς
προαιρέσεως τῶν πολιτευμάτων, οὐδὲ ἀρχὴν εἰ προείλετο τινὰ
303 πολιτείαν, οὐδ᾽ ὅλως περὶ τῶν τοιούτων οὐδενὸς, διὰ τὸ μηδὲ
τοιαύτῃ περιτυγχάνειν ἱστορίᾳ· οὐδὲ γὰρ ὁ τοὺς Ἰσοκράτους
μαθητὰς ἀναγράψας Ἕρμιππος, ἀκριβὴς ἐν τοῖς ἄλλοις γενόμε-
νος, ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ῥήτορος οὐδὲν εἴρηκεν ἔξω δυοῖν τούτων, ὅτι
διήκουσε μὲν Ἰσοκράτους, καθηγήσατο δὲ Δημοσθένους, συνεγέ-
νετο δὲ τοῖς ἀρίστοις τῶν φιλοσόφων.

β΄. Λείπεται δὴ περὶ τῆς προαιρέσεως καὶ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ τίνι κέχρηται χαρακτῆρι, λέγειν. γένους μέντοι λόγων ἑνὸς ἀσκητὴς ἐγένετο, τοῦ δικανικοῦ, καὶ περὶ τοῦτο μάλιστα ἐσπούδασε· χαρακτῆρα δὲ τὸν Λυσίου κατὰ τὸ πλεῖστον ἐζήλωσε, καὶ εἰ μή τις ἔμπειρος πάνυ τῶν ἀνδρῶν εἴη καὶ τριβὰς ἀξιολόγους ἀμφοῖν ἔχων, οὐκ ἂν διαγνοίη ῥᾳδίως πολλοὺς τῶν λόγων ὑπο-

Isocratis discipulus fuerit, verisimile est eum sub Peloponnesiaci belli finem floruisse. Quoniam autem Dionysius Isæi vitam breviter perstringit, tu, quæ Plutarchus et Philostratus de eodem prolixius scripserunt, ab iisdem petere poteris. Quorum ut brevem quandam epitomen habeas, libet vitam ab Aldo Isæi orationibus præmissam, a Stephano autem in Oratorum editione ab ipso curata prætermissam, hic subjungere, præsertim cum haud pauca cum Dionysio nostro habeat communia. Sic igitur ibi: Ἰσαῖος ὁ ῥήτωρ ἐγένετο κατὰ μέν τινας Ἀθηναῖος, κατὰ δέ τινας Χαλκιδεὺς, πατρὸς δὲ Διαγόρου, μαθητὴς δὲ Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος, διδάσκαλος δὲ Δημοσθένους· ἤκμασε δὲ κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, καὶ ἐπεβίω μέχρι τῆς Φιλίππου ἀρχῆς, ὥς φησι Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασεὺς ὁ κριτικός. λέγεται δὲ μειράκιον μὲν ὢν ἡδοναῖς σχολάζειν καὶ πότοις, καὶ λεπτῆς ἐσθῆτος ἀντιποιεῖσθαι καὶ συνεχῶς ἐρᾶν, ἀνὴρ δὲ γενόμενος τοσοῦτον μεταβεβληκέναι τὴν πολιτείαν ὥσθ᾽ ἕτερον ἐξ ἑτέρου δοκεῖν. Λιδύος γοῦν ἐρωτήσαντος αὐτὸν εἰ ἡ δεῖνα καλὴ αὐτῷ φαίνεται, λέγεται εἰπεῖν Οὐκ οἶδα· τοὺς γὰρ τοιούτους ἀφῃρέθην ὀφθαλμούς. ταῦτα δέ φησι Φιλόστρατος ἐν τοῖς Βίοις τῶν Σοφιστῶν, οὐ πάντως περὶ τούτου λέγων Ἰσαίου· ἀμέλει γοῦν καὶ Ἀσσύριον αὐτὸν καλεῖ. ἄδηλος δὲ ὁ ἀκριβὴς τοῦ θανάτου αὐτοῦ χρόνος. χαρακτῆρα δὲ τὸν Λυσίου πάνυ ἀκριβῶς ἐζήλωσεν, ὥστε μηδὲ ῥᾴδιον εἶναι διελεῖν τοὺς λόγους. ἔστι δὲ αὐτοῖς ἡ κοινωνία κατά τε τὴν λέξιν καὶ τὰ ἐνθυμήματα· κατὰ μὲν τὴν λέξιν ὅτι ἡ Λυσίου ἐστὶ καθαρὰ καὶ ἀκριβὴς καὶ σαφὴς καὶ κυρία καὶ σύντομος, ἔοικε δὲ κατὰ ταῦτα πάντα ἡ Ἰσαίου σχεδόν. διαφέρει δὲ, ὅτι [desideratur hic τῇ μὲν Λυσίου, vel tale quidpiam] πολὺ τὸ ἀφελὲς καὶ τὸ ἠθικὸν καὶ ἡ χάρις μεγάλη· ἡ δὲ Ἰσαίου τεχνικωτέρα δόξειεν ἂν εἶναι καὶ ἀκριβεστέρα καὶ σχηματισμοῖς διειλημμένη ποικίλοις· ὅσον γὰρ ὑπολείπεται [deest κατὰ τὴν χάριν, ut est apud Dionysium v. 29.], τοσοῦτον ὑπερέχει κατὰ τὴν δεινότητα· κατὰ μὲν οὖν τὴν λέξιν τοιαύτην εὑρήσομεν διαφορὰν, κατὰ δὲ τὰ πράγματα ταύτην, ὅτι παρὰ Λυσίᾳ μὲν οὐ πολλὴν τέχνην εὑρήσομεν οὔτε ἐν τοῖς μερισμοῖς τῶν πραγμάτων οὔτε ἐν τῇ τάξει τῶν ἐνθυμημάτων, παρὰ δὲ Ἰσαίῳ πολλὴ τῆς τέχνης ἡ ἀκρίβεια. καὶ γὰρ προκατασκευαῖς χρῆται καὶ μερισμοῖς, καὶ πρὸς μὲν τὸν ἀντίδικον διαπονηρεύεται, τοὺς δὲ δικαστὰς καταστρατηγεῖ. πολὺς δ᾽ ἐστὶν ἐν τῷ δικανικῷ, καὶ σχεδὸν μόνον τοῦτο ἤσκησεν. ἀμέλει γοῦν πηγή τις τῆς τοῦ Δημοσθένους ἐκαλεῖτο δεινότητος. αὕτη δὲ ἦν ἡ διαφορὰ Λυσίου καὶ Ἰσαίου, ὥστε Λυσίας μὲν ὑπὲρ ἀδίκων ἔπειθε λέγων, Ἰσαῖος δὲ καὶ ὑπὲρ ἀγαθῶν λέγων ὕποπτος ἦν. Hæc ibi; pleraque ex hac Dionysii nostri pagina desumpta: postrema vero periodus desumpta est ex 209. 33. SYLBURG. Fort. leg. ἐκ λόγων τινῶν αὐτοῦ. REISK. Hoc ΓΕΝΟΣ ΙΣΑΙΟΥ, in MSS. nostris B. et M. repertum, ad fidem eorundem passim correctum, hic denuo recudimus.

Οὐδὲ ἀρχὴν κ. τ. λ.] Forsan aliquis malit: οὐδὲ ἀρχὴν εἰ προείλετό τινα πολιτείαν. ut, expuncta ἢ, ἀρχὴν adverbialiter significet *omnino*: sicut alibi quoque hæc vox usurpari solet. Plutarchus quoque nihil certi meminit de reipub. administratione: sed hoc tantum dicit, eum primum cœpisse σχηματίζειν καὶ τρέπειν ἐπὶ τὸ πολιτικὸν τὴν διάνοιαν: quod maxime imitatum esse Demosthenem. Ex Philostrato autem de Isæo hæc præcipue notanda: τὰς δὲ μελέτας οὐκ αὐτοσχεδίους ἐποιεῖτο, ἀλλ᾽ ἐπεσκεμμένος τὸν ἐξ ἕω ἐς μεσημβρίαν καιρόν. ἰδέαν δ᾽ ἐπήσκησε λόγων οὔτ᾽ ἐπιβεβλημένην οὔτ᾽ αὖον, ἀλλ᾽ ἀπέριττον καὶ κατὰ φύσιν καὶ ἀποχρῶσαν τοῖς πράγμασι καὶ τὸ βραχέως ἑρμηνεύειν. SYLBURG.

τέρου τῶν ῥητόρων εἰσὶν, ἀλλὰ παρακρούσεται ταῖς ἐπιγραφαῖς
οὕτως ἀκριβῶς ἐχούσαις, ὡς διὰ μιᾶς δηλοῦταί μοι γραφῆς· οὐ
μὴν ἀπαράλλακτός γέ ἐστιν ἡ τοῦ χαρακτῆρος ὁμοιότης, ἀλλὰ 304
ἔχουσα διαφορὰς τινὰς οὐ μικρὰς οὐδὲ ὀλίγας καὶ κατὰ τὴν ἑρμη-
νείαν καὶ κατὰ τὰ πράγματα, περὶ ὧν καιρὸς ἂν εἴη λέγειν, ὡς
ἡμεῖς ὑπειλήφαμεν. ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν λέξιν μᾶλλον ἔοικε τῷ
Λυσίᾳ, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ ταύτης ποιησάμενος, τὰς ὁμοιότητάς τε
καὶ τὰς διαφορὰς ἃς ἔχει πρὸς ἐκείνην ἐρῶ.

γ΄. Καθαρὰ μὲν καὶ ἀκριβὴς καὶ σαφὴς, κυρία τε καὶ ἐναργὴς
καὶ σύντομος, πρὸς δὲ τούτοις πιθανή τε καὶ πρέπουσα τοῖς
ὑποκειμένοις, στρογγύλη τε καὶ δικανικὴ [φανεροῦσα τοὺς δικανι-
κοὺς ἀγῶνας], οὐχ ἧττόν ἐστιν ἡ Ἰσαίου λέξις τῆς Λυσίου. καὶ
κατὰ μὲν ταῦτα οὐκ ἄν τις αὐτὴν διαγνοίη. διαφέρειν δὲ ἐκείνης
δόξειεν ἂν ἐν τοῖσδε· ἡ μὲν γὰρ ἀφελής τε καὶ ἠθικὴ μᾶλλόν
ἐστιν, σύγκειταί τε φυσικώτερον καὶ ἐσχημάτισται ἁπλούστερον,
ἡδονῇ τε καὶ χάριτι πολλῇ κέχρηται· ἡ δὲ Ἰσαίου, τεχνικωτέρα 305
δόξειεν ἂν εἶναι καὶ ἀκριβεστέρα τῆς Λυσίου, τήν τε σύνθεσιν
περιεργοτέρα τις καὶ σχηματισμοῖς διειλημμένη ποικίλοις, ὅσον
τε ἀπολείπεται τῆς χάριτος ἐκείνης, τοσοῦτον ὑπερέχει τῇ δεινό-
τητι τῆς κατασκευῆς, καὶ πηγή τις ὄντως ἐστὶ τῆς Δημοσθένους
δυνάμεως. τὴν μὲν οὖν λέξιν οὕτως ἄν τις διαγνοίη. ἐν δὲ τοῖς
πράγμασι τοιαύτας τινὰς εὑρήσει διαφοράς. παρὰ Λυσίᾳ μὲν οὐ
πολλὴν τὴν ἐπιτέχνησιν οὔτ᾽ ἐν μερισμοῖς τῶν πραγμάτων οὔτ᾽
ἐν τῇ τάξει τῶν ἐνθυμημάτων οὔτ᾽ ἐν ταῖς ἐξεργασίαις αὐτῶν
ὄψεται — ἁπλοῦς γὰρ ὁ ἀνήρ —· παρ᾽ Ἰσαίῳ δὲ καὶ τεχνικώτερον
ἤδη γινόμενα ταῦτα εὑρήσει· καὶ γὰρ ἐφόδοις χρῆται καὶ προκατα-
σκευαῖς καὶ μερισμοῖς τεχνικωτέροις, καὶ τίθησιν ἐν οἷς δίδωσι
χωρίον ἕκαστον, καὶ μέχρι πολλοῦ προάγει τὰς τῶν ἐγχειρημά- 306
των ἐξεργασίας, σχημάτων τε μεταβολαῖς ἐναγωνίων καὶ παθη-

Παρακρούσεται] Num παρακρουσθήσεται. REISK.

Οὕτως] Particulum οὐχ vel simile quidpiam excidisse suspicor. atque illa, quæ sequuntur, ὡς διὰ μιᾶς μοι δηλοῦται γραφῆς, innuere videntur, Dionysium alium tractatum reliquisse de Isæi orationibus. HUDSON.

Ἀκριβῶς ἐχούσαις] Interpone ὁμοίως. οὕτως ἀκριβῶς ὁμοίως ἐχούσαις. *tam inter se similibus ad amussim.* REISK.

Διὰ μιᾶς] Imo vero δι᾽ οὐ μιᾶς. non uno quodam in opusculo, sed in quamplurimis, passim locorum. IDEM.

Φανεροῦσα τοὺς δικανικοὺς ἀγῶνας] Quæ est nota characteristica, orationes judiciales ab orationibus alius generis discernens. Verumtamen facile patiar ista quatuor vocabula induci, quæ haberi possint pro interpretamento vocabuli δικανική. IDEM.

Ἡ μὲν γὰρ] Lysiæ puta. IDEM.

Κέχρηται] Non damno. Suspicatus tamen aliquando fui de πλείονι κέχρισται. *uncta, perfusa est, manat* vel *stillat*, ut convenientiore vocabulo. IDEM.

Ἐκείνης] Non cohæret cum χάριτος, sed redit ad λέξιν Lysiæ. idem est ac si dixisset: ὅσον ἀπολείπεται ἡ Ἰσαίου λέξις ἐκείνης, τῆς Λυσίου δηλονότι λέξεως, κατὰ τὴν χάριν. Quidsi tamen τῇ χάριτι ἐκείνης? IDEM.

Ἐν μερισμοῖς] Interponi velim articulum τοῖς. ut statim ἐν τῇ τάξει τῶν ἐνθυμημάτων. IDEM.

Παρ᾽ Ἰσαίῳ δὲ καὶ τεχνικώτερον] Ante copulam καὶ videtur ποικιλότερον, aut πανουργότερον, aut tale quid deesse. IDEM.

Ἐν οἷς δίδωσι χωρίον ἕκαστον] Dubitatur, utrum nominativus, an accusativus sit ἕκαστον. et an δίδωσι sit impersonale, ut τὸ πρᾶγμα subaudiatur. ponit unumquemque locum, ubi res dat, h. e. vel monstrat, vel fert. Sed hoc sensu minus χωρίον, quam τόπον usurpaturus fuisse videtur. Possit etiam sic accipi: τίθησιν ἕκαστον (scil. πρᾶγμα vel τόπον) ἐνταῦθα ὅπου δίδωσιν ἡ χώρα. Quicquid ejus est, visum aliquando mihi fuit leg. esse: τίθησιν ἐν οἷς δεῖ χωρίοις ἕκαστον. IDEM.

τικῶν ποικίλλει τοὺς λόγους, καὶ πρὸς μὲν τὸν ἀντίδικον διαπονηρεύεται, τοὺς δὲ δικαστὰς καταστρατηγεῖ, τοῖς δὲ πράγμασιν ὑπὲρ ὧν ὁ λόγος ἐκ παντὸς πειρᾶται βοηθεῖν.

δ΄. Ἵνα δὲ μᾶλλον ἡ διαφορὰ τῶν ἀνδρῶν γένηται καταφανὴς, εἰκόνι χρήσομαι τῶν ὁρατῶν τινί. εἰσὶ δή τινες ἀρχαῖαι γραφαὶ χρώμασι μὲν εἰργασμέναι ἁπλῶς καὶ οὐδεμίαν ἐν τοῖς μίγμασιν ἔχουσαι ποικιλίαν, ἀκριβεῖς δὲ ταῖς γραμμαῖς καὶ πολὺ τὸ χάριεν ἐν ταύταις ἔχουσαι· αἱ δὲ μετ᾽ ἐκείνας εὔγραμμοι μὲν ἧττον, ἐξειργασμέναι δὲ μᾶλλον, σκιᾷ τε καὶ φωτὶ ποικιλλόμεναι καὶ ἐν τῷ πλήθει τῶν μιγμάτων τὴν ἰσχὺν ἔχουσαι. τούτων μὲν δὴ ταῖς ἀρχαιοτέραις ἔοικεν ὁ Λυσίας κατὰ τὴν ἁπλότητα καὶ τὴν χάριν· ταῖς δὲ ἐκπεπονημέναις τε καὶ τεχνικωτέραις ὁ Ἰσαῖος. ἦν δὲ περὶ αὐτοῦ δόξα παρὰ τοῖς τότε γοητείας καὶ ἀπάτης, ὡς δεινὸς ἀνὴρ τεχνιτεῦσαι λόγους ἐπὶ τὰ πονηρότερα· καὶ εἰς τοῦτο διεβάλλετο.
307 δηλοῖ δὲ τοῦτο τῶν ἀρχαίων τις ῥητόρων ἐν τῇ Δημοσθένους κατηγορίᾳ Πυθέας, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ· πονηρίαν γὰρ τῷ Δημοσθένει καὶ κακίαν τὴν ἐξ ἀνθρώπων πᾶσαν ἐνοικεῖν φήσας, καὶ τόδε τὸ μέρος ὅλον εἰς διαβολὴν, ἐπιτίθησιν, ὅτι τὸν Ἰσαῖον ὅλον καὶ τὰς τῶν λόγων ἐκείνου τέχνας σεσίτισται. καὶ μὰ Δία οὐκ ἀπὸ σκοποῦ τὴν διαβολὴν ταύτην εἶχεν ἑκάτερος. ἐμοὶ γοῦν οἱ μὲν Ἰσαίου τε καὶ Δημοσθένους λόγοι καὶ περὶ ἀληθείας καὶ δικαίας συντάξεως αἱ ὑποθέσεις ὕποπτοι δοκοῦσιν εἶναι τῆς πολλῆς ἐπιτεχνήσεως ἕνεκα· οἱ δὲ Ἰσοκράτους καὶ Λυσίου παντὸς μάλιστα δίκαιοί τε καὶ ἀληθεῖς, κἂν μὴ τοιαῦτα τὰ πράγματα ἐν αὐτοῖς, ὅτι κακοῦργον οὐδὲν ἐπιφαίνουσιν ἐπὶ τῆς κατασκευῆς, ἀλλ᾽ εἰσὶν ἐλεύθεροί τινες καὶ ἀφελεῖς.

308 ε΄. Ταυτί μοι τὰ διαλλάττοντα ἔδοξεν εἶναι, ἐξ ὧν ἄν τις οὐ χαλεπῶς διαγνῶναι τοὺς Λυσίου τε καὶ Ἰσαίου λόγους δυνηθείη. εἰ δὲ ὀρθῶς ὑπείληφα, ἐξέσται τῷ βουλομένῳ σκοπεῖν τὴν ἐξέτασιν. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν περὶ τὴν λέξιν θεωρημάτων. ἔστι δή τις Ἰσαίου λόγος ὑπὲρ Εὐμαθοῦς μετοίκου τινὸς τῶν τραπεζιτευόντων Ἀθήνησιν, ὃν εἰς δουλείαν ἀγόμενον ὑπὸ τοῦ κληρονομή-

Τόδε τὸ μέρος ὅλον] Id est, ὅλον τοῦτον τὸν τόπον. Sed post εἰς διαβολὴν deest ἐπαυξήσας aut tale quid. *cum dixisset — totumque illum locum verbis amplificasset atque exaggerasset*, ἐπιτίθησιν, *addit tandem in fine* – –. Idem.

Καὶ περὶ ἀληθείας] Dubio procul laborat hic locus vitio. qui, ut brevis sim, mihi videtur ad tolerabilem saltim sententiam sic componi posse: κἂν περὶ ἀληθεῖς [vel ἀληθινὰς] καὶ δικαίας συνταχθῶσιν ὑποθέσεις [ut hic sit accusativus, non nominativus]. *tametsi in causis veris justisque et æquitati consentaneis versentur.* Idem.

Σκοπεῖν] Post σκοπεῖν aut deest κατὰ, ut κατὰ (vel etiam παρὰ) τὴν ἐξέτασιν significet *in examine.* aut deest ποιεῖσθαι, aut ποιησαμένῳ. Quorum si prius deesse ponas, ποιεῖσθαι puto, cohærebit σκοπεῖν cum βουλομένῳ, et ποιεῖσθαι cum ἐξέσται. Sin autem posterius, tum cohærebit σκοπεῖν cum ἐξέσται, ποιησαμένῳ autem cum τὴν ἐξέτασιν. Idem.

Εὐμαθοῦς] Imo vero Εὐμάθους, penacute. Sic enim nomina propria ab adjectivis discernuntur. εὐμαθὴς est *docilis*, Εὐμάθης nomen proprium. Idem.

Κληρονομήσαντος τὸν ἀπηλευθερωκότα] Epigenes aliquis servum, Eumathem dictum, manu emiserat coram prætore. Hujus Epigenis heres factus aliquis Dionysius Eumathem reposcebat, vel, ut vulgo usurpant, reclamabat, ut partem hereditatis ad se devolutæ. Verum civis aliquis Atheniensis illa, de qua hic agitur, Isæi oratione libertum hunc, Eumathem, in libertatem liberali manu vindicatum ibat. Idem.

σαντος τὸν ἀπηλευθερωκότα τῶν ἀστῶν ἀφαιρεῖταί τις καὶ τὴν 309
ἀπολογίαν ποιεῖται περὶ αὐτοῦ. τὸ προοίμιον δέ ἐστι τοῦ λόγου τοιόνδε· Ἄνδρες δικασταὶ, ἐγὼ καὶ πρότερον Εὐμαθεῖ τούτῳ ἐγενόμην χρήσιμος, καὶ δικαίως, καὶ νῦν, εἴ τί ἐστιν ἐν ἐμοὶ, πειράσομαι συσσώζειν αὐτὸν μεθ᾽ ὑμῶν· μικρὰ δέ μου ἀκούσατε, ἵνα μηδεὶς ὑπολάβῃ ὑμῶν ὡς ἐγὼ προπετείᾳ ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀδικίᾳ πρὸς τὰ Εὐμαθοῦς πράγματα προσῆλθον. τριηραρχοῦντος γάρ μου ἐπὶ Κηφισοδώρου ἄρχοντος, καὶ λόγου ἀπαγγελθέντος πρὸς τοὺς οἰκείους ὡς ἄρα τετελευτηκὼς εἴην ἐν τῇ ναυμαχίᾳ, οὔσης μοι παρακαταθήκης παρ᾽ Εὐμαθεῖ τούτῳ, μεταπεμψάμενος τοὺς οἰκείους τε καὶ φίλους τοὺς ἐμοὺς Εὐμαθὴς ἐνεφάνισε τὰ χρήματα ἃ ἦν μοι παρ᾽ αὐτῷ, καὶ ἀπέδωκε πάντα ὀρθῶς καὶ δικαίως. ἀνθ᾽ ὧν ἐγὼ σωθεὶς ἐχρώμην αὐτῷ ἔτι μᾶλλον καὶ κατασκευαζομένῳ τὴν τράπεζαν
προσεισευπόρησα ἀργυρίου. καὶ μετὰ ταῦτα ἄγον- 310
τος αὐτὸν Διονυσίου, ἐξειλόμην εἰς ἐλευθερίαν, εἰδὼς ἀφειμένον ἐν τῷ δικαστηρίῳ ὑπὸ Ἐπιγένους· ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐπισχήσω.

ς΄. Ἔστι δὴ καὶ παρὰ τῷ Λυσίᾳ τις ὑπὲρ ἀνδρὸς ξένου δίκην φεύγοντος περὶ κλήρου ποιούμενος τὴν ἀπολογίαν — τοῦτον ἐπιγράφει τὸν λόγον Καλλίμαχος, Περὶ Φερενίκου ὑπὲρ τοῦ Ἀνδροκλείδου κλήρου —, καὶ ἔστι πολλοῖς πρότερον ἠγωνισμένος ἔτεσι θατέρου, ἐν ᾧ τὴν αἰτίαν πρώτως ἐπιδείκνυσιν ὁ περὶ τοῦ
ξένου ποιούμενος τοὺς λόγους, ὥσπερ ὁ τὸν μέτοικον ἐξαιρού- 311
μενος εἰς ἐλευθερίαν· ἔστι δὲ τὸ προοίμιον τοῦ λόγου τόδε· Ἀναγκαῖόν μοι δοκεῖ εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, περὶ τῆς φιλίας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Φερενίκου πρῶτον εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν θαυμάζῃ, ὅτι ὑπὲρ οὐδενὸς ὑμῶν πώποτε εἰρηκὼς πρότερον ὑπὲρ τούτου νυνὶ

Ναυμαχίᾳ] Forte apud Eubœam inter Themisonem et Athenienses commissa, anno tertio Olymp. 103. quo Cephisodotus Archon fuit. Idem.

Πρὸς εἰ εὐπόρισα] Nescio an verior lectio sit πρὸς εὐπορισίαν ἀργυρίου, vel πρὸς εὐπόριστον ἀργύριον. Sylburg. Corrupte Bodlei. προσεισευπόρησαν. Hudson. Dudum ante, quam ab Hudsono de lectione Bodleiani certior fierem, suspicatus fueram, aut de προεισευπόρησα, aut προσεισευπόρησα, quorum hoc posterius, ne literula periret, prætuli. εἰσευπορεῖν τινὶ ἀργυρίου [subaudi μοῖραν, vel tale quid] significat *contribuere alicui summam æris.* προεισευπορεῖν, *in antecessum dare, quod postmodum, per otium, pro facultate et opportunitate sua, refundat.* προσεισευπορεῖν est *una cum aliis amicis idem facientibus contribuere.* Possit quoque sic legi: προεὶς [quod est particip. aor. 2. a verbo προϊέναι *erogare*] εὐπόρησα ἀργυρίου. scil. μέρος τι ῥητόν. εὐπορεῖν h. l. non significat *dives esse*, sed *largiri.* Reisk.

Ἄγοντος] Scil. εἰς τὴν δουλείαν. Idem.

Ἐπισχήσω] Dubito, utrum Isæi, an Dionysii sint hæc verba: ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐπισχήσω. *plura de his dicere parcam.* Idem.

Θατέρου] *quam illa altera*, Isæi puta pro Eumathe dicta, unde modo locum excerptum retulerat. Idem.

Τὴν αἰτίαν] Scil. τῆς ἀπολογίας, vel διότι ὑπὲρ ἀνδρὸς ξένου ἀπολογεῖται. Idem.

Πρώτως] *ante omnia.* Sic dedi de meo pro vulgari πρῶτος. Idem.

Τὸν μέτοικον] Apud Isæum. Erat ergo Eumathes inquilinus. Idem.

Τοῦ λόγου] Apud Lysiam puta. Idem.

Ὑμῶν] Expungendum videtur, ut infra in repetitione p. 8. 26. Sylburg. Tantum abest, ut ὑμῶν expungendum ducerem uncisque includerem, ut potius, non

λέγω. ἐμοὶ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ξένος ἦν Κη-
φισόδοτος ὁ τούτου πατὴρ, καὶ ὅτε ἐφεύγομεν ἐν
Θήβαις παρ' ἐκείνῳ κατηγόμην καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλος
'Αθηναίων ὁ βουλόμενος· καὶ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ καὶ
ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ παθόντες ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμετέ-
312 ραν αὐτῶν κατήλθομεν. ἐπεὶ δ' οὖν οὗτοι ταῖς αὐταῖς
τύχαις ἐχρήσαντο καὶ φυγάδες 'Αθήναζε ἀφίκοντο,
ἡγούμενος τὴν μεγίστην αὐτοῖς ὀφείλειν χάριν, οὕ-
τως οἰκείως αὐτοὺς ὑπεδεξάμην ὥστε μηδένα γνῶναι
τῶν εἰσιόντων, εἰ μή τις πρότερον ἠπίστατο, ὁπό-
τερος ἡμῶν ἐκέκτητο τὴν οἰκίαν. οἶδε μὲν οὖν καὶ
Φερένικος, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι πολλοὶ λέγειν
εἰσὶν ἐμοῦ δεινότεροι καὶ μᾶλλον τοιούτων πρα-
γμάτων ἔμπειροι, ἀλλ' ὅμως ἡγεῖται τὴν ἐμὴν οἰκειό-
τητα πιστοτάτην εἶναι. αἰσχρόν μοι οὖν δοκεῖ εἶναι,
κελεύοντος τούτου καὶ δεομένου τὰ δίκαια αὐτῷ
βοηθῆσαι, περιϊδεῖν αὐτὸν, καθ' ὅσον οἷός τ' εἰμὶ
ἐγὼ, τῶν ὑπ' 'Ανδροκλείδου δεδομένων στερηθῆναι.
ζ'. Τί δὴ ταῦτα τὰ προοίμια ἀλλήλων διαφέρει; παρὰ Λυσίᾳ
μὲν ἡδεῖά ἐστιν ἡ εἰσβολὴ, καὶ δι' οὐδὲν ἄλλο μᾶλλον ἢ ὅτι φυ-
σικῶς πως εἴρηται καὶ ἀφελῶς· 'Αναγκαῖόν μοι δοκεῖ
εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, περὶ τῆς φιλίας τῆς ἐμῆς
καὶ τῆς Φερενίκου πρῶτον εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς. καὶ τὸ
ἐπιλεγόμενον τούτῳ ἔτι μᾶλλον ἀκατάσκευον φαίνεται εἶναι καὶ
313 ὡς ἂν ἰδιώτης τις εἰπεῖν δύναιτο τὸ εἰρημένον· Ἵνα μηδεὶς
ὑμῶν θαυμάσῃ, ὅτι ὑπὲρ οὐδενὸς ὑμῶν πώποτε εἰρη-
κὼς πρότερον ὑπὲρ τούτου νῦν λέγω. παρὰ δὲ Ἰσαίῳ
κατεσκεύασται τὸ δοκοῦν εἶναι ἀφελὲς καὶ οὐ λέληθεν ὅτι ἐστὶ
ῥητορικόν· Ἐγὼ καὶ πρότερον Εὐμαθεῖ τούτῳ ἐγενό-
μην χρήσιμος, καὶ δικαίως· καὶ νῦν, εἴ τί ἐστι κατ'
ἐμὲ, πειράσομαι συσσώζειν αὐτόν. ὑψηλότερα γάρ ἐστι
καὶ ἧττον ἐκείνων ἀφελέστερα, καὶ ἔτι μᾶλλον τὰ ἐπιφερόμενα·
Μικρὰ δέ μου ἀκούσατε, ἵνα μηδεὶς ὑπολάβῃ ὑμῶν,
ὡς ἐγὼ προπετείᾳ ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀδικίᾳ πρὸς τὰ Εὐ-
μαθοῦς πράγματα προσῆλθον. ἥ τε γὰρ προπέτεια καὶ ἡ
ἀδικία καὶ πρὸς τὰ Εὐμαθοῦς πράγματα προσελθεῖν πεποιημένοις
μᾶλλον ἔοικεν ἢ αὐτοφυέσι. καὶ αὖθίς γε παρὰ μὲν τῷ Λυσίᾳ ἡ

modo uncos, quibus hoc vocabulum Sylburgius sepserat, rursus sustulerim, sed etiam infra, ubi deerat, ὑμᾶν ingesserim. Omnis enim vis ratiocinii huic uni vocabulo inest. Non poterat utique non videri Atheniensibus res miranda, si quis civium suorum, qui pro alio nullo cive unquam verba in foro fecisset, nunc ad dicendum pro homine peregrino, eoque Thebano, surgeret. Notum est, quo odio Thebani Athenis arserint. REISK.

Κατηγόμην] Malim κατηγόμεθα. ut verso proximo παθόντες κατήλθομεν. Aut alias καὶ erit del. IDEM.

Οὗτοι] Thebani puta. IDEM.

Στερηθῆναι] Rarior inventu constructio verbi περιϊδεῖν cum infinitivo, usus loquendi στερηθέντα postulabat. Aut possit legi μέλλοντα στερηθῆναι. IDEM.

Καὶ δι' οὐδὲν ἄλλο] Scil. ἡδεῖά ἐστιν. *ob aliud nihil magis suave, jucundum, est hoc exordium.* IDEM.

Τὸ εἰρημένον] Id est, τὴν ὑπ' ἐμοῦ παρατεθεῖσαν ἀρτίως γνώμην. locum, vel sententiam a me modo e Lysia recitatam. IDEM.

Κατ' ἐμὲ] Supra legitur ἐν ἐμοί. IDEM.

πρόφασις λέγεται ἀνεπιτηδεύτως· 'Εμοὶ γὰρ, ὦ ἄνδρες
δικασταὶ, ξένος ἦν Κηφισόδοτος ὁ τούτου πατὴρ, καὶ 314
ὅτε ἐφεύγομεν ἐν Θήβαις, παρ' ἐκείνῳ κατηγόμην
καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλος 'Αθηναίων ὁ βουλόμενος. ἡδέως
τε καὶ ἀφοριστικῶς τὰ μετὰ ταῦτα ἐπιτίθεται· Καὶ πολλὰ καὶ
ἀγαθὰ καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ παθόντες ὑπ' αὐτοῦ
εἰς τὴν ἡμετέραν αὐτῶν κατήλθομεν. παρὰ δὲ τῷ Ἰσαίῳ
πέφρασται περιεργότερον καὶ οὐ μακρὰν ἀπέχει τῆς Δημοσθένους
κατασκευῆς· Τριηραρχοῦντος γάρ μου ἐπὶ Κηφισοδό-
του ἄρχοντος, καὶ λόγου ἀπαγγελθέντος πρὸς
τοὺς οἰκείους ὡς ἄρα τετελευτηκὼς εἴην ἐν τῇ ναυ-
μαχίᾳ, οὔσης μοι παρακαταθήκης παρ' Εὐμαθεῖ
τούτῳ. τό τε γὰρ λόγου ἀπαγγελθέντος καὶ τὸ ὡς ἄρα
τετελευτηκὼς εἴην καὶ τὸ οὔσης ἐμοὶ παρακαταθήκης
οὐκ ἂν φαίην ἔγωγε ἀφελῶς εἰρῆσθαι. ἐκείνως γὰρ λεγόμενα μᾶλ-
λον ἀποίητα· Ὅτε γὰρ ἐτριηράρχουν, καὶ ἀπηγγέλη τοῖς ἐνθάδε, 315
ὡς ἄρα τετελευτηκὼς εἴην, ἔχων μου παρακαταθήκην Εὐμαθὴς
οὑτοσί.

η'. Καὶ τὰ λοιπὰ δὲ τῶν προοιμίων μέρη, παρ' ᾧ μὲν ἀφελέ-
στερον ἄν τις εὕροι λεγόμενα, παρ' ᾧ δὲ ῥητορικώτερον. ἐν ἑτέρῳ
δὲ ἀγῶνι πάλιν ὁ μὲν Ἰσαῖος, ἐπιτρόπῳ τινὶ συντάξας ἀπολογίαν
ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀδελφιδῶν κρινομένῳ, τοιαύτῃ κέχρηται ἀρχῇ·
Ἠβουλόμην μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μὴ λίαν οὕτως
ἀγνοηθέντα προσχήματ' ἔχειν αἰσχρῶς ὥστε τοῖς
ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν καὶ δίκας τοιαύτας λαγ-
χάνειν, ἀλλ' οὐ τό γε οὖν ἀδελφιδοῦν ἐμὸν καὶ κύ-
ριον τῆς πατρῴας οὐσίας, οὐ μικρᾶς ἀλλ' ἱκανῆς 316

Κηφισοδότου] Pro Κηφισοδότου pag. 7. v. 9. legitur Κηφισοδώρου. infra in Dinarcho utriusque inter Atheniensium ἄρχοντας fit mentio: sed Κηφισόδοτος tempore prior nominatur, 115, 44: Κηφισόδωρος autem, posterior, 116, 7. sed videndum ne hic e vicinia tractum sit vitium, et ut v. 2. privati cujusdam Κηφισοδότου facta est mentio, ita etiam archon hic eodem a librario appellatus sit nomine, non a Dionysio. SYLBURG.

Μᾶλλον ἀποίητα] Legi malim: μᾶλλον ἂν ἦν ἀποίητα. REISK.

Μὴ λίαν οὕτως ἀγνοηθέντα προσχήματα ἔχειν αἰσχρῶς, ὥστε —] Notabilis verborum trajectio. nam αἰσχρῶς aut cum λίαν cohærebit, aut cum ἐπιβουλεύειν. Prius si malis, erunt προσχήματα λίαν αἰσχρῶς ἀγνοηθέντα, *prætextus*, seu *criminationes nimis turpiter peccatæ*, ad verbum, h. e. in quibus nimis turpiter peccatum sit. Sententia est: vellem utique infamia nulla criminum laborare, tam ultra modum turpium. IDEM.

'Επιβουλεύειν] Post ἐπιβουλεύειν videtur δοκεῖν deesse. IDEM.

'Αλλ' οὐ τό γε οὖν] Hudsonus testatur in Bodl. legi ἀλλ' οὕτω γε οὖν. quod parum ad rem facit. Mihi videtur ab Isæo profectum esse: ἀλλὰ τοῦτον γοῦν ἔδει, ἀδελφιδοῦν ὄντα ἐμὸν —. Nemo miretur tutorem hunc, eundemque patruum pupillorum, adversus quos agit, modo de uno pupillo, modo de pluribus loqui. Agebat proprie cum uno, maximo natu, cui ad pubertatem adulto patruus patrimonium tradiderat. Verum huic pupillo puberi suæque tutelæ facto plures erant fratres. Horum fratrum, annis adhuc minorum, tutelam major natu frater adipiscebatur; quo fiebat, ut suoque fratrumque nomine in patruum ex titulo male gestæ tutelæ ageret. Possit quoque Isæus ad hunc modum dedisse videri: ἀλλ' οὐχ οὗτός γε νῦν ἐᾷ, *verum hujus rei copiam mihi denegat hic* [adversarius meus], ὃν ἔδει ἀδελφιδοῦν ἐμὸν ὄντα — *quem decebat, utpote meum ex fratre nepotem* —. Sylburg. ad locum hunc istæc adscripserat: Nota hic τὸ ἀδελφιδοῦν ἐμὸν ut etiam infra in repetitione, p. 11. v. 10. pro οἱ ἀδελφιδοὶ ἐμοί. unde colligere licet, etiam p. 10. v. 13. pro ἀδελφῶν leg. esse ἀδελφιδῶν. IDEM.

λέγω. ἐμοὶ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ξένος ἦν Κη-
φισόδοτος ὁ τούτου πατὴρ, καὶ ὅτε ἐφεύγομεν ἐν
Θήβαις παρ᾽ ἐκείνῳ κατηγόμην καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλος
Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος· καὶ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ καὶ
ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ παθόντες ὑπ᾽ αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμετέ-
312 ραν αὐτῶν κατήλθομεν. ἐπεὶ δ᾽ οὖν οὗτοι ταῖς αὐταῖς
τύχαις ἐχρήσαντο καὶ φυγάδες Ἀθήναζε ἀφίκοντο,
ἡγούμενος τὴν μεγίστην αὐτοῖς ὀφείλειν χάριν, οὕ-
τως οἰκείως αὐτοὺς ὑπεδεξάμην ὥςτε μηδένα γνῶναι
τῶν εἰσιόντων, εἰ μή τις πρότερον ἠπίστατο, ὁπό-
τερος ἡμῶν ἐκέκτητο τὴν οἰκίαν. οἶδε μὲν οὖν καὶ
Φερένικος, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι πολλοὶ λέγειν
εἰσὶν ἐμοῦ δεινότεροι καὶ μᾶλλον τοιούτων πρα-
γμάτων ἔμπειροι, ἀλλ᾽ ὅμως ἡγεῖται τὴν ἐμὴν οἰκειό-
τητα πιστοτάτην εἶναι. αἰσχρὸν μοι οὖν δοκεῖ εἶναι,
κελεύοντος τούτου καὶ δεομένου τὰ δίκαια αὐτῷ
βοηθῆσαι, περιϊδεῖν αὐτὸν, καθ᾽ ὅσον οἷός τ᾽ εἰμὶ
ἐγὼ, τῶν ὑπ᾽ Ἀνδροκλείδου δεδομένων στερηθῆναι.

ζ΄. Τί δὴ ταῦτα τὰ προοίμια ἀλλήλων διαφέρει; παρὰ Λυσίᾳ
μὲν ἡδεῖά ἐστιν ἡ εἰσβολὴ, καὶ δι᾽ οὐδὲν ἄλλο μᾶλλον ἢ ὅτι φυ-
σικῶς πως εἴρηται καὶ ἀφελῶς· Ἀναγκαῖόν μοι δοκεῖ
εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, περὶ τῆς φιλίας τῆς ἐμῆς
καὶ τῆς Φερενίκου πρῶτον εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς. καὶ τὸ
ἐπιλεγόμενον τούτῳ ἔτι μᾶλλον ἀκατάσκευον φαίνεται εἶναι καὶ
313 ὡς ἂν ἰδιώτης τις εἰπεῖν δύναιτο τὸ εἰρημένον· Ἵνα μηδεὶς
ὑμῶν θαυμάσῃ, ὅτι ὑπὲρ οὐδενὸς ὑμῶν πώποτε εἰρη-
κὼς πρότερον ὑπὲρ τούτου νῦν λέγω. παρὰ δὲ Ἰσαίῳ
κατεσκεύασται τὸ δοκοῦν εἶναι ἀφελὲς καὶ οὐ λέληθεν ὅτι ἐστὶ
ῥητορικόν· Ἐγὼ καὶ πρότερον Εὐμαθεῖ τούτῳ ἐγενό-
μην χρήσιμος, καὶ δικαίως· καὶ νῦν, εἴ τί ἐστι κατ᾽
ἐμὲ, πειράσομαι συσσώζειν αὐτόν. ὑψηλότερα γάρ ἐστι
καὶ ἧττον ἐκείνων ἀφελέστερα, καὶ ἔτι μᾶλλον τὰ ἐπιφερόμενα·
Μικρὰ δέ μου ἀκούσατε, ἵνα μηδεὶς ὑπολάβῃ ὑμῶν,
ὡς ἐγὼ προπετείᾳ ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀδικίᾳ πρὸς τὰ Εὐ-
μαθοῦς πράγματα προσῆλθον. ἥ τε γὰρ προπέτεια καὶ ἡ
ἀδικία καὶ πρὸς τὰ Εὐμαθοῦς πράγματα προσελθεῖν πεποιημένοις
μᾶλλον ἔοικεν ἢ αὐτοφυέσι. καὶ αὖθίς γε παρὰ μὲν τῷ Λυσίᾳ ἡ

modo uncos, quibus hoc vocabulum Sylburgius sepserat, rursus sustulerim, sed etiam infra, ubi deerat, ὑμῶν ingesserim. Omnis enim vis ratiocinii huic uni vocabulo inest. Non poterat utique non videri Atheniensibus res miranda, si quis civium suorum, qui pro alio nullo cive unquam verba in foro fecisset, nunc ad dicendum pro homine peregrino, eoque Thebano, surgeret. Notum est, quo odio Thebani Athenis arserint. Reisk.

Κατηγόμην] Malim κατηγόμεθα. ut versu proximo παθόντες κατήλθομεν. Aut alias καὶ erit del. Idem.

Οὗτοι] Thebani puta. Idem.

Στερηθῆναι] Rarior inventu constructio verbi περιϊδεῖν cum infinitivo. usus loquendi στερηθέντα postulabat. Aut possit legi μέλλοντα στερηθῆναι. Idem.

Καὶ δι᾽ οὐδὲν ἄλλο] Scil. ἡδεῖά ἐστιν. *ob aliud nihil magis suave, jucundum, est hoc exordium.* Idem.

Τὸ εἰρημένον] Id est, τὴν ὑπ᾽ ἐμοῦ παρατεθεῖσαν ἀρτίως γνώμην. locum, vel sententiam a me modo e Lysia recitatam. Idem.

Κατ᾽ ἐμὲ] Supra legitur ἐν ἐμοί. Idem.

πρόφασις λέγεται ἀνεπιτηδεύτως· Ἐμοὶ γὰρ, ὦ ἄνδρες
δικασταὶ, ξένος ἦν Κηφισόδοτος ὁ τούτου πατὴρ, καὶ 314
ὅτε ἐφεύγομεν ἐν Θήβαις, παρ᾽ ἐκείνῳ κατηγόμην
καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλος Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος. ἡδέως
τε καὶ ἀφοριστικῶς τὰ μετὰ ταῦτα ἐπιτίθεται· Καὶ πολλὰ καὶ
ἀγαθὰ καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ παθόντες ὑπ᾽ αὐτοῦ
εἰς τὴν ἡμετέραν αὐτῶν κατήλθομεν. παρὰ δὲ τῷ Ἰσαίῳ
πέφρασται περιεργότερον καὶ οὐ μακρὰν ἀπέχει τῆς Δημοσθένους
κατασκευῆς· Τριηραρχοῦντος γάρ μου ἐπὶ Κηφισοδό-
του ἄρχοντος, καὶ λόγου ἀπαγγελθέντος πρὸς
τοὺς οἰκείους ὡς ἄρα τετελευτηκὼς εἴην ἐν τῇ ναυ-
μαχίᾳ, οὔσης μοι παρακαταθήκης παρ᾽ Εὐμαθεῖ
τούτῳ. τό τε γὰρ λόγου ἀπαγγελθέντος καὶ τὸ ὡς ἄρα
τετελευτηκὼς εἴην καὶ τὸ οὔσης ἐμοὶ παρακαταθήκης
οὐκ ἂν φαίην ἔγωγε ἀφελῶς εἰρῆσθαι. ἐκείνως γὰρ λεγόμενα μᾶλ-
λον ἀποίητα· Ὅτε γὰρ ἐτριηράρχουν, καὶ ἀπηγγέλη τοῖς ἐνθάδε, 315
ὡς ἄρα τετελευτηκὼς εἴην, ἔχων μου παρακαταθήκην Εὐμαθὴς
οὑτοσί.

η΄. Καὶ τὰ λοιπὰ δὲ τῶν προοιμίων μέρη, παρ᾽ ᾧ μὲν ἀφελέ-
στερον ἄν τις εὕροι λεγόμενα, παρ᾽ ᾧ δὲ ῥητορικώτερον. ἐν ἑτέρῳ
δὲ ἀγῶνι πάλιν ὁ μὲν Ἰσαῖος, ἐπιτρόπῳ τινὶ συντάξας ἀπολογίαν
ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀδελφιδῶν κρινομένῳ, τοιαύτῃ κέχρηται ἀρχῇ·
Ἠβουλόμην μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μὴ λίαν οὕτως
ἀγνοηθέντα προσχήματ᾽ ἔχειν αἰσχρῶς ὥςτε τοῖς
ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν καὶ δίκας τοιαύτας λαγ-
χάνειν, ἀλλ᾽ οὐ τό γε οὖν ἀδελφιδοῦν ἐμὸν καὶ κύ-
ριον τῆς πατρῴας οὐσίας, οὐ μικρᾶς ἀλλ᾽ ἱκανῆς 316

Κηφισοδότου] Pro Κηφισοδότου pag. 7. v. 9. legitur Κηφισοδώρου. infra in Dinarcho utriusque inter Atheniensium ἄρχοντας fit mentio: sed Κηφισόδοτος tempore prior nominatur, 115, 44: Κηφισόδωρος autem, posterior, 116, 7. sed videndum ne hic e vicinia tractum sit vitium, et ut v. 2. privati cujusdam Κηφισοδότου facta est mentio, ita etiam archon hic eodem a librario appellatus sit nomine, non a Dionysio. Sylburg.

Μᾶλλον ἀποίητα] Legi malim: μᾶλλον ἂν ἦν ἀποίητα. Reisk.

Μὴ λίαν οὕτως ἀγνοηθέντα προσχήματα ἔχειν αἰσχρῶς, ὥστε —] Notabilis verborum trajectio. nam αἰσχρῶς aut cum λίαν cohærebit, aut cum ἐπιβουλεύειν. Prius si malis, erunt προσχήματα λίαν αἰσχρῶς ἀγνοηθέντα, *prætextus*, seu *criminationes nimis turpiter peccatæ*, ad verbum, h. e. in quibus nimis turpiter peccatum sit. Sententia est: vellem utique infamia nulla criminum laborare, tam ultra modum turpium. Idem.

Ἐπιβουλεύειν] Post ἐπιβουλεύειν videtur δοκεῖν deesse. Idem.

Ἀλλ᾽ οὐ τό γε οὖν] Hudsonus testatur in Bodl. legi ἀλλ᾽ οὕτω γε οὖν. quod parum ad rem facit. Mihi videtur ab Isæo profectum esse: ἀλλὰ τοῦτον γοῦν ἔδει, ἀδελφιδοῦν ὄντα ἐμὸν —. Nemo miretur tutorem hunc, eundemque patruum pupillorum, adversus quos agit, modo de uno pupillo, modo de pluribus loqui. Agebat proprie cum uno, maximo natu, cui ad pubertatem adulto patruus patrimonium tradiderat. Verum huic pupillo puberi suæque tutelæ facto plures erant fratres. Horum fratrum, annis adhuc minorum, tutelam major natu frater adipiscebatur; quo fiebat, ut suoque fratrumque nomine in patruum ex titulo male gestæ tutelæ ageret. Possit quoque Isæus ad hunc modum dedisse videri: ἀλλ᾽ οὐχ οὗτός γε νῦν ἐᾷ, *verum hujus rei copiam mihi denegat hic* [adversarius meus], ὃν ἔδει ἀδελφιδοῦν ἐμὸν ὄντα — *quem decebat, utpote meum ex fratre nepotem* —. Sylburg. ad locum hunc istæc adscripserat: Nota hic τὸ ἀδελφιδοῦν ἐμὸν ut etiam infra in repetitione, p. 11. v. 10. pro οἱ ἀδελφιδοὶ ἐμοί. unde colligere licet, etiam p. 10. v. 13. pro ἀδελφῶν leg. esse ἀδελφιδῶν. Idem.

317 ὥςτε καὶ λειτουργεῖν ὑφ' ἡμῶν αὐτῷ παραδοθείσης,
ταύτης ἐπιμελεῖσθαι, τῶν δ' ἐμῶν μὴ ἐπιθυμεῖν, ἵνα
βελτίων τ' ἐδόκει πᾶσιν εἶναι σώζων αὐτὴν καὶ
πλείω ποιῶν χρησιμώτερον ὑμῖν πολίτην παρεῖχεν
ἑαυτόν. ἐπεὶ δὲ τὴν μὲν ἀνήρηκε καὶ πέπρακε καὶ
αἰσχρῶς καὶ κακῶς διολώλεκεν ὡς οὐκ ἂν ἠβουλό-
μην, πιστεύων δ' ἑταιρίαις καὶ λόγων παρασκευαῖς
ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἐλήλυθεν, ἀνάγκη, ὡς ἔοικε, συμφο-
ρὰν μὲν εἶναι νομίζειν ὅτι τοιοῦτός ἐστιν οἰκεῖος
ὢν, ἀπολογεῖσθαι δὲ περὶ ὧν ἐγκέκληκε καὶ ἔξω
[μὲν] τοῦ πράγματος διαβέβληκεν, ὡς ἂν οὖν δυνώ-
μεθα προθυμότατα πρὸς ὑμᾶς. ὁ δὲ Λυσίας, ἀνδρὶ ὑπὸ
τῶν ἀδελφῶν τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ἐγκαλουμένῳ κακῆς ἐπιτροπῆς
318 συγγράψας λόγον, τοιούτῳ κέχρηται τῷ προοιμίῳ· Οὐχ ἱκα-
νὸν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοῖς ἐπιτρόποις, ὅσα πρά-
γματα διὰ τὴν ἐπιτροπίαν ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ δια-
σώζοντες τὰς τῶν φίλων οὐσίας συκοφαντοῦνται
ὑπὸ τῶν ὀρφανῶν πολλοί. ὅπερ κἀμοὶ νῦν συμβέ-
βηκεν. ἐγὼ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καταλειφθεὶς
ἐπίτροπος τῶν Ἱπποκράτους χρημάτων καὶ δια-
χειρίσας ὀρθῶς καὶ δικαίως τὴν οὐσίαν, καὶ παρα-
δοὺς τοῖς υἱοῖς δοκιμασθεῖσι τὰ χρήματα ὧν ἐπί-
τροπος κατελείφθην, συκοφαντοῦμαι νῦν αὐτῶν
ἀδίκως.

θ'. Οὐ πολλῶν οἶμαι δεῖν λόγων, ὅτι τοῦτο μὲν ἀφελῶς καὶ
ἡδέως εἴρηται, ἦθός τε οὐ πεπλασμένον, ἀλλὰ φυσικὸν ἐπιφαίνει·
τὸ γὰρ Οὐχ ἱκανὸν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοῖς ἐπι-
τρόποις ὅσα πράγματα διὰ τὴν ἐπιτροπὴν ἔχουσιν,
οὐδεὶς ἂν εἴποι ῥήτορος εἶναι, ἀλλὰ παντὸς ἰδιώτου καταστάντος
εἰς ἀγῶνα ἄδικον· τὸ δ' Ἰσαίου πεποιῆσθαι ῥητορικῶς καὶ κεκαλ-

'Υφ' ἡμῶν] A me meisque necessariis, et in hac causa advocatis. Erat e. c. tutori, patrimonium pupillo puberi facto tradenti, uxor, huic fratres, aut sorores, earumque mariti, aut filii jam adulti. Hi ergo in ejusmodi causis amico et cognato suo præsto erant, ut testes et advocati. Nam ejusmodi actus, quo in numero sunt traditiones patrimoniorum, non clam, conscio aut nullo, aut paucis, fiebant, sed testes corrogabantur quamplurimi, qui deinceps possent, ubi opus esset, in judicio produci. REISK.

Αὐτῶν] De meo dedi αὐτῷ. pupillo meo puta. IDEM.

Σώζων] Malim καὶ σώζων. E pudore atque continentia, si placuisset pupillo ea uti, duas ait exstituras fuisse laudes. 1) βελτίων ἂν ἐδόκει. *futurum fuisset, ut pro viro bono et honesto haberetur.* 2) χρησιμώτερον πολίτην παρεῖχεν ἂν ἑαυτὸν, *civem se vobis præstitisset hoc magis frugi,* σώζων τὴν οὐσίαν καὶ πλείω ποιῶν, *si patrimonium servasset atque auxisset parsimonia et frugalitate.* IDEM.

Ἔξω μὲν τοῦ πρ.] Secundum vocabulum uncis inclusi, ut amputandum. Aut certe leg. est: ἔξω με τοῦ πρ. IDEM.

Ἂν οὖν] Οὖν uncis inclusit Bekkerus, qui hæc Isaica Fragmenta apud Dionysium asservata ad calcem Isæi sui edi curavit.

Οὐχ ἱκανὸν —] V. Lysiæ Fragmentum ΞΖ. REISK.

Ἔχουσιν] Subaudi ταῦτα ἔχειν, vel ἐσχηκέναι. IDEM.

Ἐπιτροπὴν] Pro ἐπιτροπὴν v. 16. legitur ἐπιτροπίαν. quorum utro sit usus Lysias, incertum est. Dionysius certe utroque utitur. nam κακῆς ἐπιτροπῆς ἐγκαλεῖσθαι hoc loco dicit, v. 13: itidemque supra in Lysia 83, 32: in Antiq. autem Rom. 237, 2. ἐπιτροπίαν λαβεῖν. SYLBURG.

Κεκαλλιλογῆσθαι] Legi malim: κεκαλλιλογῆσθαι εἰς τὸ σεμνότερον. REISK.

λιλογῆσθαι σεμνότερον ἅπαντες ἂν φήσειαν· τὸ γὰρ Ἐβου- 319
λόμην μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μὴ λίαν οὕτως
ἀγνοηθέντα προσχήματα ἔχειν αἰσχρῶς, ὥς τε τοῖς
ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν. καὶ ἔτι μᾶλλον παρὰ Λυσίᾳ μὲν
χαριέντως πάνυ καὶ ἀφελῶς εἰρῆσθαι τὸ Ἐγὼ γὰρ, ὦ ἄν-
δρες δικασταὶ, καταλειφθεὶς ἐπίτροπος τῶν Ἱππο-
κράτους χρημάτων καὶ διαχειρίσας ὀρθῶς καὶ δι-
καίως τὴν οὐσίαν καὶ παραδοὺς τοῖς υἱοῖς δοκιμα-
σθεῖσι τὰ χρήματα. θάτερον δὲ τρανότερον καὶ οὐχ ὡς ἂν
ἰδιώτης μετέθηκεν, Ἀλλ' οὐ τό γε οὖν ἀδελφιδοῦν ἐμὸν
καὶ κύριον τῆς πατρῴας οὐσίας, οὐ μικρᾶς, ἀλλ'
ἱκανῆς ὥςτε καὶ λειτουργεῖν, ὑφ' ἡμῶν αὐτῷ παρα-
δοθείσης, ταύτης ἐπιμελεῖσθαι. ἑνὸς δ' ἔτι μνησθήσομαι
γένους, ἐξ οὗ μάλιστα ἡ διαφορὰ τῶν ἀνδρῶν ἔσται καταφανής.

ι'. Ὑποτίθεται δ' ἑκάτερος ἰδιώτην ἄνδρα, καὶ ἀπράγμονα καὶ
νέον, παρὰ τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσίν τε καὶ φύσιν ἠναγκασμένον,
ἐν δικαστηρίῳ λέγειν· ὁ μὲν Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ἀρχεβιάδην
λόγῳ τὸν τρόπον τοῦτον· Ἐπειδὴ τάχιστα ἔλαχέ μοι
ταύτην τὴν δίκην Ἀρχεβιάδης, ὦ ἄνδρες δικασταὶ,
προσῆλθον αὐτῷ λέγων, ὅτι νέος καὶ ἄπειρος ἦν 320
πραγμάτων καὶ οὐδὲν δεόμενος εἰσιέναι εἰς δικα-
στήριον. ἐγὼ οὖν σε ἀξιῶ, μὴ εὕρεμα ἡγεῖσθαι τὴν
ἡλικίαν τὴν ἐμὴν, ἀλλὰ παραλαβόντα τοὺς ἐμοὺς
φίλους καὶ τοὺς σαυτοῦ διηγήσασθαι περὶ τοῦ
χρέους, ὅθεν γεγένηται. κἂν δοκῇς ἀληθῆ λέγειν
ἐκείνοις, οὐδέν σοι δεήσει πραγμάτων, ἀλλὰ λα-
βὼν, ἐπὶ τὰ σαυτοῦ. δίκαιος δ' εἶ μοι μηδὲν παρα-
λιπεῖν, ἀλλ' εἰπεῖν ἅπαντα, ἐπειδὴ νεώτερός εἰμι 321
τοῦ συμβουλεύειν, ἵνα, ἀκούσαντες περὶ ὧν οὐκ

Τὸ γὰρ] Seu τό γ' οὖν, declarative accipiendum pro τοῦτο δηλονότι, *hoc videlicet.* pro ἐβουλόμην vero in priore loci citatione Attico augmento scriptum ἠβουλόμην, p. 9. v. 23. SYLBURG.

Ἐπιβουλεύειν] Post ἐπιβουλεύειν videtur τοιοῦτον δοκεῖ, vel simile quid deesse, scil. κεκαλλιλογημένον εἰς τὸ σεμνότερον. REISK.

Τρανότερον] Num τραγικώτερον. IDEM.

Ἐπειδὴ] V. Fragmentum Lysiæ ΚΓ. IDEM.

Εὕρεμα] Bodlei. εὕρημα. Sed male. differunt ista inter se. εὕρεμα est res derepente oblata, opportunitas sponte sua non quærenti occurrens, qua tu in rem tuam, malam præsertim, abutaris; quam cupide amplectaris, ut qui tibi non sperasses obventuram, quo alium, inimicum tibi hominem, subvertas et pessumdes, id quod h. l. convenit. εὕρημα autem inventum est, scite solerterque multa et assidua meditatione excogitatum. quod ab h. l. abhorret. IDEM.

Ἐπὶ τὰ σαυτοῦ] Ellipticῶs legitur etiam infra in repetitione p. 13. v. 19. subaudito scilicet verbo ἀπαλλάξῃ, aut alio consimili. SYLBURG. Mihi videtur pro ἐπὶ leg. et hic, et paulo post in hujus loci iteratione, ἄπει. quod perinde potest pro secunda persona singul. imperativi accipi, pro ἄπιθι. nam εἶ (ex ἐς factum) passim locorum usurpatur pro ἴθι. aut pro sec. pers. sing. futuri a verbo ἀπιέναι, æquipollente alteri, ἀπελεύσῃ, vel ἀποχωρήσεις. *abibis, discedes.* quod si probatur alterutrum, tum τὰ σαυτοῦ cohærebit cum λαβὼν, *habens res tuas tibi.* REISK.

Δίκαιος δ' εἶ μοι μηδὲν] Sic dedi de meo, pro vulgari δίκαιος δ' εἰμὶ μηδέν. *te decet, nihil mihi dissimulare, nil me celare.* IDEM.

Τοῦ συμβουλεύειν] Subaudi αὐτὸς ἐμαυτῷ. Cernis brevitatem Lysiacam. Alius planius et explicatius dixisset ad hunc ferme modum: εἰπεῖν ἅπαντα. βούλομαι γὰρ ταῦτα κοινοῦσθαι τοῖς φίλοις, ἐπειδὴ νεώτερός εἰμι τοῦ συμβουλεύειν αὐτὸς ἐμαυτῷ. IDEM.

ἴσμεν, βουλευσώμεθα περὶ ὧν σὺ λέγεις· ἐάν πως
φανερὸν γένηται, πότερον ἀδίκως τῶν ἐμῶν ἐφίεσαι
ἢ δικαίως τὰ σεαυτοῦ ζητεῖς κομίσασθαι. ταῦτ᾽
ἐμοῦ προκαλουμένου, οὐδεπώποτ᾽ ἠθέλησε συνελ-
322 θεῖν οὐδὲ λόγον περὶ ὧν ἐνεκαλεῖτο ποιήσασθαι
οὐδὲ δίαιταν ἐπιτρέψαι, ἕως ὑμεῖς τὸν νόμον τὸν
περὶ τῶν διαιτητῶν ἔθεσθε. ὁ δὲ Ἰσαῖος ἐν ἀμφισβητήσει
χωρίον τὸ ὑπὸ τῶν δημοτῶν κετεσχημένον, οἷς τὸ χωρίον ὑπέ-
κειτο, ταύτῃ χρώμενον εἰσάγει τῇ ἀρχῇ· Μάλιστα μὲν ἐβου-
λόμην, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μηδ᾽ ὑφ᾽ ἑνὸς ἀδικεῖσθαι
τῶν πολιτῶν, εἰ δὲ μὴ, τοιούτωύ ἀντιδίκων τυχεῖν
πρὸς οὓς ἂν οὐδὲν ἐφρόντιζον διαφερόμενος. νῦν
δέ μοι πάντων πραγμάτων λυπηρότατον συμβέβη-
κεν· ἀδικοῦμαι γὰρ ὑπὸ τῶν δημοτῶν, οὓς περιο-
ρᾷν μὲν ἀποστεροῦντας οὐ ῥᾴδιον, ἀπέχθεσθαι δὲ
323 ἡδέως, μεθ᾽ ὧν ἀνάγκη καὶ συνουσίας κοινὰς ποι-
εῖσθαι. πρὸς μὲν οὖν πολλοὺς χαλεπὸν ἀντιδικεῖν·
μέγα γὰρ μέρος συμβάλλεται τὸ πλῆθος αὐτοῖς
324 πρὸς τὸ δοκεῖν ἀληθῆ λέγειν· ὅμως δὲ διὰ τὸ πι-
στεύειν τοῖς πράγμασι πολλῶν μοι καὶ δυσκόλων
συμπιπτόντων οὐχ ἡγούμην δεῖν κατοκνῆσαι δι᾽
ὑμῶν πειρᾶσθαι τυγχάνειν τῶν δικαίων. δέομαι

Ἐπιτρέψαι] Sub. τῷ διαιτητῇ. IDEM.

Ἕως] Fort. ὡς. SYLBURG. In quo falsus fuit. Colligitur ex h. l. paulo ante, quam ista causa agitaretur, legem de jure arbitrorum, vel judicum pedaneorum fuisse latam. REISK.

Χωρίον] Legendum videtur: ὁ δὲ Ἰσαῖος, ἐν ἀμφισβητήσει ὑπὲρ χωρίου τοῦ ὑπὸ τῶν δημοτῶν κατεσχημένου, οἷς τὸ χωρίον ὑπέκειτο, ταύτῃ χρώμενον εἰσάγει τῇ ἀρχῇ. SYLBURG. Infra quidem habemus: ἐν τῇ ἀμφισβητήσει πρὸς τοὺς δημότας περὶ τοῦ χωρίου. HUDSON.

Εἰ δὲ μὴ] Subaudi τοῦτο δυνατὸν ἦν ἐμοί. REISK.

Λυπηρότατον] Malim τὸ λυπ. IDEM.

Ἡδέως] Pro ἡδέως infra in repetitione, p. 13. v. antep. legitur ἂν ἡδέως. vera lectio procul dubio est ἀηδές. quod indicat etiam paraphrasis Dionysiana, p. 13. v. 24. ἀνιαρώτερον εἶναι πρὸς τοιούτους ἀπέχθεσθαι: et vers. pen. ἡ ἀηδὴς ἀπέχθεια. SYLBURG. In margine Bodl. legi ἴσως ἀηδὲς testatur Hudsonus. unde constat illius libri magnam auctoritatem non esse, qui aut meras, aut certe plerasque conjecturas viri docti, nescio an Sylburgii, exhibeat, nullas, aut certe perpaucas lectiones e codice msto probatæ fidei haustas. Ego ἡδέως servandum, eique αὖ addendum duco, sed hac lege, ut censeatur adhuc deesse ἀνιαρώτατον, aut δυσχερέστατον, aut tale quid. *cupide ferri ad suscipiendas et gerendas cum iis simultates, qui — rerum est omnium una res luctuosissima.* Sed v. annotationem p. 13. v. antep. REISK.

Καὶ συνουσίας κοινὰς ποιεῖσθαι] Prodit hoc καὶ deesse membrum alterum isti oppositum, quo facta fuisset mentio privatorum quoque congressuum, aut commerciorum, quemadmodum publicorum hic facta fuit. Suspicor, itaque deesse καὶ ἴδια συναλλάγματα, aut ἴδια συμβόλαια, aut ἰδίας διατριβὰς, aut tale quidpiam; sive id ante καὶ τὰς κοινὰς συνουσίας ponas, sive post. Ad numerum privatorum congressuum referuntur hæc: cum juvenes, aut etiam seniores, pauci numero, in locis ultro delectis et condictis, ad ludendum, compotandum, confabulandum, epulandum, ambulandumve, aut etiam seriis de rebus agendum, inter se conveniunt. publici autem congressus fiunt ab universis, in foro, in concione, in templis deorum et in epulis publicis. IDEM.

Ἀληθῆ] Malim τἀληθῆ. IDEM.

Δι᾽ ὑμῶν] Fateor nihil hic esse, quod offendere possit hominem stomachi non superbi, aut quod defendi nequeat. Rursus tamen idem haud dissimulabo illam tot infinitivorum accumulationem, quorum alii ex aliis nexi et quasi progenerati sunt, paulo esse, meis quidem auribus, molestam et horridiusculam. Mollietur, ni fallor, hæc durities interponendo ἀλλὰ, ad hunc modum — κατοκνῆσαι, ἀλλὰ [tacita repetitione subjice ἡγούμην δεῖν] δι᾽ ὑμῶν πειρᾶσθαι —. IDEM.

οὖν ὑμᾶς συγγνώμην ἔχειν, εἰ καὶ νεώτερος ὢν
λέγειν ἐπὶ δικαστηρίου τετόλμηκα· διὰ γὰρ τοὺς
ἀδικοῦντας ἀναγκάζομαι παρὰ τὸν ἐμαυτοῦ τρόπον
τοιοῦτόν τι ποιεῖν. πειράσομαι δ᾽ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς,
ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων εἰπεῖν περὶ τοῦ
πράγματος.

ια΄. Τίς ἂν οὖν οὐκ ἂν ὁμολογήσειε, τὸν μὲν Λυσίου νέον καὶ
ἰδιώτην καὶ ἀπράγμονα ἀρχέτυπόν τινα εἶναι τῆς ἀληθείας, δια-
φέροντα ἐκείνης οὐδ᾽ ὁτιοῦν· τὸν ἕτερον δὲ ἀπόγραφόν τινα καὶ
οὐ λανθάνοντα, ὅτι πέπλασται ῥητορικῇ τέχνῃ; καὶ γὰρ αἱ λέξεις
καὶ τὰ νοήματα παρ᾽ ἐκείνῳ μὲν τὸ αὐτοφυὲς, παρὰ δὲ τούτῳ τὸ 325
κατασκευαστὸν ἀποφαίνουσιν· ὁ μὲν γὰρ ἀρχῇ κέχρηται, ὅτι νέος
τε καὶ ἄπειρος εἴη πραγμάτων καὶ οὐδὲν δεόμενος εἰς δικαστήριον
εἰσιέναι, καὶ ἐπιφέρει πάνυ ἠθικῶς, Ἐγὼ οὖν σε ἀξιῶ, μὴ
εὕρεμα ἡγεῖσθαι τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμὴν, καὶ τὸ μέτα
τοῦτο, ὡς φύσιν εἶχε γενέσθαι τε καὶ ῥηθῆναι, λέγει, ὡς ἐπὶ διαι-
τητὰς ἠξίουν κοινοὺς ἐλθεῖν φίλους, κἂν δόξῃς ἀληθῆ λέ-
γειν ἐκείνοις, οὐθέν σοι δεήσει πραγμάτων, ἀλλὰ
καὶ λαβὼν, ἔπι τὰ σαυτοῦ, καὶ τὰ λοιπὰ ἐν ἤθει χρηστῷ
διεξελθὼν, τελευτῶν ἐπιτίθησι, Ταῦτ᾽ ἐμοῦ προκαλουμέ-
νου, οὐδεπώποτε ἠθέλησε συνελθεῖν. ὁ δὲ Ἰσαῖος τουτὶ
μὲν τὸ μέρος, τὸ παρὰ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἠναγκάσθαι λέγειν ἐν
δικαστηρίῳ νέον ὄντα, ἐπὶ τελευτῇ τοῦ προοιμίου τίθησιν. ἄρχεται 326
δὲ ἀπὸ διανοίας, οὐ φαύλης μὰ Δία οὐδὲ ἰδιωτικῆς, ἀνιαρώτερον
εἶναι λέγων πρὸς τοιούτους ἀπέχθεσθαι, μεθ᾽ ὧν ἀνάγκη τῶν
τιμιωτάτων κοινωνεῖν· ἔπειτα ἀπολύεταί τι τῶν μελλόντων αὐτὸν
λυπεῖν, τὸ δὴ πολλοὺς ὄντας τοὺς δημότας πρὸς αὐτὸν ἀντιδι-
κεῖν. συντίθησί τε τὰ ὀνόματα οὐ φαύλως μὰ Δία οὐδ᾽ ὡς ἂν
ἰδιώτης, Ἀδικοῦμαι γὰρ ὑπὸ τῶν δημοτῶν (φησὶν),
οὓς περιορᾷν μὲν οὐ ῥᾴδιον ἀποστεροῦντας, ἀπ-
έχθεσθαι δ᾽ ἂν ἡδέως, μεθ᾽ ὧν ἀνάγκη καὶ συν-
ουσίας κοινὰς ποιεῖσθαι. ἡ γὰρ ἀηδὴς ἀπέχθεια καὶ αἱ 327
κοιναὶ συνουσίαι τεχνικώτερον σύγκεινται μᾶλλον ἢ ἀφελέστερον.

Τίς ἂν οὖν οὐκ ἂν ὁμολογήσειε] Nota hic geminatum ἄν. SYLBURG.

Ἀποφαίνουσιν] Dionysio nostro ejusmodi in re usitatius est v. ἐπιφαίνειν. REISK.

Ἠξίουν] Malim in tertia persona ἠξίου. *se rogasse.* narrat actor, Archebiadem a se rogatum fuisse. IDEM.

Κοινοὺς] Malim καὶ τοὺς κοινοὺς. ut secum veniret ad arbitros, et ad amicos sibi, actori, cum eo, Archebiade, communes. IDEM.

Ἀνιαρώτερον] Subaudi τοῦ δέοντος, vel τοῦ εἰωθότος, vel tale quid. malim tamen ἀνιαρώτατον. IDEM.

Λυπεῖν] *gravare, premere causam ipsius, ei incommodare et obstare.* IDEM.

Τὸ δὴ πολλοὺς] Legendum videtur: τὸ δὴ πρὸς πολλοὺς ὄντας τοὺς δημότας ἀντιδικεῖν. ut colligere licet p. 12. v. 17. SYLBURG. Bene habet h. l. vulgata. Festinatio bonum Sylburgium decipiebat, quominus cerneret, hæc ratio si probetur, necesse fore, ut proximum insequens πρὸς tollatur, ad quod animum non satis attendebat. REISK.

Ἂν] Pro ἂν ἡδέως legendum esse ἀηδὲς, docui paulo ante, ad p. 12. v. 16. Sequenti etiam v. κοινὰς legendum esse pro vulgato τινὰς, manifestum est e priore citatione loci, Ibid. SYLBURG. Ex ἂν, quod libri Dionysii h. l. plus habent, deficiens in superiori exemplo, effeci ibi αὖ, ut etiam hic aio faciendum esse. Post ἡδέως deesse videtur οὐκ ἂν βουλοίμην, vel οὐκ ἂν δεξαίμην, aut tale quid, ut jam supra admonui. REISK.

καὶ ἔτι τὸ, Πολλῶν μοι δυσκόλων συμπιπτόντων
οὐχ ἡγούμην δεῖν κατοκνῆσαι δι' ὑμῶν πειρᾶσθαι
τυγχάνειν τῶν δικαίων. ἥκιστα γὰρ ἰδιώτης ἂν οὕτως,
οὐχ ἡγούμην δεῖν κατοκνῆσαι, οὐδέ γε τὸ Δι' ὑμῶν
πειρᾶσθαι τυγχάνειν τῶν δικαίων· ἀλλ' ἐκείνως πως
μᾶλλον, Τοσούτων γέ μοι συμπιπτόντων δυσκόλων, ἐφ' ὑμᾶς
ἠνάγκασμαι καταφυγεῖν, ἵνα τῶν δικαίων τύχω δι' ὑμῶν.

ιβ'. Οἶμαι μὲν οὖν καὶ ἐκ τούτων οὐκ ἄδηλον εἶναι τὴν τῶν
ἀνδρῶν διαφοράν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν μελλόντων λέγεσθαι
328 μᾶλλον ἔσται καταφανὴς, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν καὶ
παθητικῶν λόγων· ἐν οἷς ὁ μὲν Λυσίας ἁπλούστερός τίς ἐστι καὶ
κατὰ τὴν σύνθεσιν τῶν ὀνομάτων καὶ κατὰ τὴν κοινότητα τῶν
σχημάτων· οὑτοσὶ δὲ ποικιλώτερος. πολλὰ γὰρ ἄν τις ἰδὼν εὕροι
παρ' αὐτῷ. ὡς ἐν τούτῳ, Πόθεν χρὴ πιστεύεσθαι τὰ εἰρη-
329 μένα, πρὸς θεῶν; οὐκ ἐκ τῶν μαρτύρων; οἴομαί γε.
πόθεν δὲ τοὺς μάρτυρας; οὐκ ἐκ τῶν βασάνων; εἰ-
κός γε. πόθεν δέ γε ἀπιστεῖσθαι τοὺς λόγους τοὺς
τούτων; οὐκ ἐκ τοῦ φεύγειν τοὺς ἐλέγχους; ἀνάγκη
μεγάλη. Φαίνομαι τοίνυν ἐγὼ μὲν διώκων ταῦτα καὶ
τὰ πράγματα εἰς βασάνους ἄγων, οὗτος δὲ ἐπὶ δια-
330 βολὰς καὶ λόγους καθιστὰς, ὅπερ ἄν τις πλεονε-
κτεῖν βουλόμενος ἐποίησεν. ἐχρῆν δὲ αὐτὸν, εἴπερ

'Αποδεικτικῶν] Fort. ἐπιδεικτ. Hudson. Bene habet h. l. vulgata. multum inter se differunt λόγοι ἐπιδεικτικοὶ, *ostensionales* orationes, ad pompam et jactationem ingenii atque facundiæ comparatæ, quæ sunt ab hujus loci sententia prorsus alienæ, et ἀποδεικτικοὶ, *demonstrativæ*, quibus hoc agitur, ut causa doceatur, argumentorum certitudine et evidentia plana atque testata fiat, coronæque circumstanti assensus extorqueatur. Non in illo, sed in hoc genere Isæus vim suam protulit, cujus eloquentia non in umbra scholastica se jactavit, sed in foro spectata fuit. v. p. 103. 34. multisque aliis Nostri locis. Reisk.

Κοινότητα] *popularitatem.* idem est ac si dixisset: κατὰ τὰ σχήματα, ἅ ἐστι παρὰ Λυσίᾳ κοινότερά πως καὶ δημωδέστερα. cui Lysiacæ orationis popularitati et simplicitati mox opponitur Isæi ποικίλον ἐν τοῖς σχήμασι. Idem.

'Ιδὼν] Num: ζητῶν εὕροι τοιαῦτα παρ' αὐτῷ? An potius: πολλὰ γὰρ ἄν τις ταύτης τῆς ἰδέας εὕροι παρ' αὐτῷ. Idem.

Πόθεν χρὴ] Loci initium legitur in oratione super Cironis hereditate p. 71. pen. ed. Steph. Idem.

Μαρτύρων] Isæi libri vulgares dant μαρτυριῶν. Idem.

Πόθεν δέ γε ἀπιστεῖσθαι] Vulgares Isæi libri dant: πόθεν δ' ἀπιστεῖν τοῖς τούτων λόγοις. Idem.

Φαίνομαι τοίνυν] Hic locus non est ex illa, quam dixi, oratione, sed ex alia seu hodie deperdita, sive si superest adhuc, non succurrit nunc memoriæ, quænam illa sit. An desunt h. l. nonnulla? Idem.

'Εγὼ μὲν διώκων] Particulam μὲν, quæ vulgatis deest, e Bodl. addidi. Verum ne sic quidem satis sartum tectumque h. l. arbitror, sed valde vereor ne quid adhuc ad integritatem sententiæ desit, e. c. ἐξ εὐθείας, scil. γνώμης vel ὁδοῦ, *bona fide*, aut ὡς ἄνδρα καλὸν κἀγαθὸν πρέπει κάλλιστα καὶ σαφέστατα aut ἀληθέστατα aut δικαιότατα, aut tale quid. In ταῦτα quidem, quod prorsus non placet, odoror vestigia adverbii in εστατα exeuntis. Perspicuum enim est, rectam et apertam atque simplicem in jure agendi rationem, qua ipse se ait uti, curvæ et malitiosæ atque callidæ illi opponi, qua uti ait adversarium. Idem.

Τὰ πράγματα] In abrupto fragmento ecquis pro certo definiat, utrum hoc recte habeat, an τοὺς μάρτυρας ei sufficiendum sit, quod utique melius convenire sententiæ videtur. Idem.

Λόγους] Addendum videtur ψευδεῖς. tametsi me non fugit, sed bene memini, simplex voc. λόγους de commentis et nugis usurpari. Idem.

Καθιστὰς] Scil. ἡμᾶς, aut τὸ πρᾶγμα. Idem.

τι δίκαιον ἐφρόνει καὶ μὴ παρακρούεσθαι τὰς ὑμε-
τέρας γνώμας ἐζήτει, μὴ μὰ Δία ταῦτα ποιεῖν, ἀλλ'
ἐπὶ τὸν λογισμὸν μετὰ μαρτύρων ἐλθεῖν καὶ ἐξετά-
ζειν ἕκαστα τῶν ἐν τῷ λόγῳ, τοῦτον τὸν τρόπον
παρ' ἐμοῦ πυνθανόμενον. εἰσφορὰς λογίζῃ πόσας; 331
τόσας καὶ τόσας. κατὰ πόσον ἀργύριον εἰσενηνεγμέ-

Παρακούσεσθαι] Dant vulgares, cui παρακρούσασθαι suffici volebat Sylburgius. Cujus conjecturæ tametsi pondus addere videbatur Bodlei. consensus, teste Hudsono, ego tamen nihilominus præsens tempus prætuli παρακρούεσθαι. *decipere.* Idem. παρακρούσασθαι Bekkerus.

Ταῦτα ποιεῖν] Scil. quæ modo dixerat adversarium factitare, scil. judicum mentes mendaciis occœcare, et causam ad aliena, nugas et commenta detorquere. Reisk.

Λόγῳ] Ratione illa gestæ a me tutelæ, quam ego pupillo cum exhibuissem, ille, aspernatus eam, re prorsus non examinata, me male gestæ tutelæ accusat. Jam constat liquido particulam hanc ex eadem oratione decerptam esse, unde proferre exordium paulo ante p. 14. v. 14. cœperat. Unde suspicor hujus paginæ versu nono ac decimo inter μεγάλη et φαίνομαι nonnulla deesse. Neque enim credibile est, Dionysium particulas e duabus diversis orationibus excerptas sic tacite, sine transitu, sine indicio consarcinasse. Sed videtur potius non commisisse, ut lectorem haud admonitum ignorare pateretur unde insequentia desumpta esset. Dixisset procul dubio in hanc vel similem sententiam: ἀλλ' ἐπάνειμι ἐπὶ τὴν προτέραν τοῦ ἐπιτρόπου πρὸς τὸν ἐπιτροπευθέντα ἀπολογίαν, ὅθεν ἐξέβην. φησὶν οὖν μετὰ ταῦτα· φαίνομαι τοίνυν —. Idem.

Εἰσφορὰς] Incidimus in salebras. ad locum pervenimus, si quis ullus alius hujus libelli est, impeditum et arduum; in quo hæsitare et labi, turpe non erit. Tentabo quoad potero eniti, hac via, ut Sylburgii visa proponam, tum mea, uno tenore; quoniam res ejusmodi est, ut discerpi nequeat. Idem.

Πρὸς τίνας] Incertum est redditiva ne an interrogativa hic ab auctore usurpata sint, an mixta. si redditiva, legendum hic καὶ τόσον: et seq. v. κατὰ τόσα. si interrogativa, in primo membro legendum erit πρὸς πόσας; itidemque in sequentibus. Forsan etiam εἰσενηνεγμένος legendum pro εἰσενηνεγμένης: vel εἰσενηνεγμένας. Sylburg. Post recitata istæc, Sylburgio ad h. l. visa meas ego quoque suspiciones hoc de loco, qui imprimis vexatus et perplexus est, in medio ponam. In quo si labar, id quod necesse est fieri, consequar tamen hoc, ut aliorum acumen acuam, gressusque ad veri sedes dirigam. Finge itaque locum hunc sic ab Isæo fuisse exaratum relictum. Exibit enim sic sententia, si non ad primigeniæ formæ veritatem expressa, tolerabilis tamen et tantisper probabilis. Colloquuntur inter se pupillus et tutor, ad examen rationis a tutore exhibitæ considentes. Εἰσφορὰς λογίζῃ, ait pupillus. Video, mi tutor, te in ratione tua mihi imputare contributiones, a te de meo patrimonio meoque nomine, quod ais, ad necessitates reip. sustentandas collatas. Recte. Sed πόσας; *quot illas?* respondet tutor τόσας καὶ τόσας. *tot et tot numero.* simul digito demonstrans locos rationis, ubi ipsi contributiones ad ærarium reip. imputasset. Pergit pupillus tutorem interrogare. Κατὰ πόσον ἀργύριον εἰσενηνεγμένας; h. e. quantæ sunt singulæ quæque summæ æris, quas tu te ais meo nomine singulis quibusque pensionibus (vel vicibus) in ærarium intulisse? Respondet tutor κατὰ τόσον καὶ τόσον. Tantum intuli hac pensione, tantum illa. Rursus instat pupillus κατὰ ποῖα [non jam πόσα. sed ποῖα] ψηφίσματα. quænam et qualia sunt illa senatus decreta, aut populiscita, quorum jussu et auctoritate tu illas, quas ais, pensiones pro me dependisti? Respondet tutor. ταυτί. hæc sunt, ecce istæc, et simul oculis ejus formulas illorum decretorum subjicit. Nondum acquiescit pupillus, certum penitus et viis, quotquot datæ sunt, omnibus indagare studens, continuat adhuc unum, quod erat reliquum, interrogare. Ταύτας [scil. τὰς εἰσφορὰς] εἰλήφασι τίνες. Sed has contributiones quinam susceperunt? quinam sunt hi, quibus tu te ais illas pensiones numerasse? Habesne etiam auctores idoneos, qui se aiant illud æs abs te abstulisse, et in ærarium intulisse? Satisfacit tandem tutor etiam de hoc sic respondens. οἱ καὶ ταῦτα μαρτυρήσοντες. Iidem a me abstulerunt eas, qui hac de re jam in continenti testabuntur. Hic tandem desinit illa fictitia pupilli cum tutore suo expostulatio, et tutor jam nunc pergit e persona mere sua loqui καὶ σκέψασθαι. de quo statim docebo pluribus, ubi Sylburgii sententiam de hoc quoque vocabulo prius audiverimus. Reisk. Reiskio cum Bekkero h. l. obsecutus sum.

332 νας; κατὰ τόσον καὶ τόσον. κατὰ ποῖα ψηφίσματα;
333 [κατὰ] ταυτί. ταύτας εἰλήφασί τινες; οἳ καὶ ταῦτα
μαρτυρήσοντες. σκέψασθαι τὰ ψηφίσματα, τὸ πλῆ-
334 θος τῶν εἰσφορῶν, τὰ εἰσενηνεγμένα, τοὺς λαβόν-
τας, καὶ εἰ μὲν εὖ * * * τε, τῷ λόγῳ πιστεύειν, εἰ
δὲ μὴ νῦν παρασχέσθαι μάρτυρας, εἴ τι ψεῦδος ἦν
ὧν ἐλογισάμην αὐτοῖς.

ιγ΄. Ταυτὶ μὲν διαλελυμένα καὶ ἐξ ἐπερωτήσεως, οἷς ὁ Λυσίας
μὲν ἥκιστα κέχρηται, Δημοσθένης δὲ ὁ παρὰ τούτου τὰς ἀφορμὰς
335 λαβὼν ἀφειδέστερον, οἷον Οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν λέ-
γεις; φήσει τις. καὶ παραχρῆμά γε τὴν αὐτὴν σύν-
ταξιν ἁπάντων, ὦ Ἀθηναῖοι· ἵνα τῶν κοινῶν τὸ
μέρος λαμβάνων ἕκαστος, ὅτου δέοιτο ἡ πόλις,
τοῦτο παρέχῃ. ἔξεστιν ἄγειν ἡσυχίαν; οἴκοι μένων
βελτίων εἶ, τοῦ δι' ἔνδειαν ἀνάγκῃ τι ποιεῖν αἰ-
σχρὸν ἀπηλλαγμένος. συμβαίνει τι τοιοῦτον, οἷα
καὶ τὰ νῦν; στρατιώτης αὐτὸς ὑπάρχων ἀπὸ τῶν
αὐτῶν τούτων λημμάτων, ὥςπερ ἔστι δίκαιον, ὑπὲρ
τῆς πατρίδος. ἔστι τις ἔξω τῆς ἡλικίας ἡμῶν;
ὅσα οὗτος ἀτάκτως νῦν λαμβάνων οὐκ ὠφελεῖ,
ταῦτα ἐν ἴσῃ τάξει παραλαμβάνων, πάντ' ἐφορῶν

Σκέψασθαι] Non satis constat an verius sit imperativum σκέψασθε, *considerate*. Neo item v. 5. satis liquet an legendum sit, καὶ εἰ μὲν εὖ ἔχει τῷ λόγῳ, πιστεύετε: an, καὶ εἰ μὲν εὖ, ἔχετε τῷ λόγῳ πιστεύειν. an alio potius modo. SYLBURG. Bene habet σκέψασθαι. res dubio vacat. nisi quod ei præponendum est καί. cohæret hoc καὶ σκέψασθαι cum præmisso ἐχρῆν, unde etiam reliqui infinitivi ποιεῖν — ἐλθεῖν — ἐξετάζειν — apti sunt. REISK.

Τὸ πλῆθος τῶν εἰσφορῶν] *numerum* vel *multitudinem pensionum*, h. e. quoties tutor pro pupillo ad ærarium contribuisset. IDEM.

Τὰ εἰσενηνεγμένα] *quantitatem cujusque pensionis*. quantum æris quaque vice contribuisset. IDEM.

Εὖ τε τῷ λόγῳ] Leg. videtur εὖ εἶχε, impersonaliter, sed sic ut subaudiatur aut τὸ πρᾶγμα, aut ὁ λόγος, *bene si habuisset*, res puta, aut ratio a me exhibita, aut, si omnia secum bene constitissent, τότε τῷ λόγῳ πιστεύειν, tum demum ratione mea fidere eique certam fidem habere. Hudsonus hic annotavit, in Bodleiano codice inter τε et τῷ lacunam esse. Atqui nulla ibi est, sed inter εὖ et τε est. Deest, ut dixi, aut εἶχε, τότε — aut nihil aliud præterquam εἶχε. illud τε potest haberi pro reliquiis vocabuli εἶχε. quanquam insequens νῦν probabilem mihi facit suspicionem, etiam τότε desiderari. IDEM.

Παρασχέσθαι] Dedi de meo pro vulgaro παράσχεσθε. Aptus est hic infinitivus, ut alii multi in hac regione præmissi, ex ἐχρῆν. IDEM.

Αὐτῆς] Forsan verius αὐτοῖς, *ipsis*. vel subaudiendum εἰσφορᾶς. SYLBURG. Ego ex auctoritate Sylburgii αὐτοῖς prætuli. pupillo puta meo et advocatis ejus, vel potius, his pupillis meis, tam majori natu, qui nunc mecum de tutela gesta expostulat, quam fratribus ejus minoribus. Rationem nempe gestæ tutelæ tutor exhibuerat, non pro uno solummodo, sed pro omnibus una gestæ. Pupillus enim puber factus a tutore totum patrimonium sibi traditum suscipiebat, unaque tutelam fratrum natu minorum. REISK.

Τούτου] Non Lysia, sed Isæo. IDEM.

Οὐκοῦν σύ μοι μισθοφορὰν λ.] Œdipum hic agere, nec facile, nec tutum est. SYLBURG. Est enim vero utrumque. Utinam ubique locorum tam facili negotio et tanta certitudine nobis liceret Œdipi partes agere, atque hic licet, si quid huic loco mendarum adhæsit, id impressorum Demosthenis exemplarium ope abstergere. Legitur enim hic locus in calce tertiæ Olynthiacarum. In vulgaribus Dionysii libris olim sic legebatur: οὐκ οὖν σοι μισθοφορὰν λέγει φήσεις. ne reliquas mendas commemorem, quas pariter, atque hanc, sustuli. REISK.

Ὑπάρχων] Subjice tacitus e præmissis repetitum βελτίων εἶ (pro ἔσῃ), *eris vir fortis et bonus, si militia fungaris*. IDEM.

Παραλαμβάνων] Vulgatis in libris Demosthenicis legitur παραλαμβανέτω. unde facile fuisset lectionem h. l. mutare et ad

καὶ διοικῶν ἃ χρὴ πράττεσθαι. ὅλως δὲ οὔτε ἀφελὼν 336
οὔτε προσθεὶς πλήν τι μικρὸν, τὴν ἀταξίαν ἀνε-
λὼν εἰς τάξιν ἤγαγον τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν τοῦ
λαβεῖν, τοῦ στρατεύεσθαι, τοῦ δικάζειν, τοῦ ποιεῖν
τοῦθ' ὅ τι καθ' ἡλικίαν ἕκαστος ἔχοι, καὶ ὅτου
καιρὸς εἴη, τάξιν ποιήσας. ἐκεῖνα δὲ κατὰ συστροφὴν καὶ
παρακεκινδυνευμένα. τῷ τε βραχέως καὶ ἀγκύλως καὶ ἐκ παρα-
δόξου συντίθεσθαι, καὶ οὐχ ἅπασιν οὐδὲ ἐκ προχείρου γνωριζό-
μενα· Καὶ οὗτος γὰρ ὁ πάντων ἀνθρώπων σχε-
τλιώτατος, οὐ παρεχόμενος αὐτῶν μάρτυρας δοῦναι 337
ὧν ἐναντίον ἡμῖν ἀποδοῦναι φησὶν, ὡς ἐκείνοις
πιστεύειν προσποιεῖται μᾶλλον ὡς ἀποδεδώκασιν
ἡμῖν, ἢ ἡμῖν ὡς οὐκ ἀπειλήφαμεν. καίτοι πᾶσι φα-
νερὸν, ὡς ἔοικε, τὸν τούτου πατέρα, ἀποστεροῦντα

hanc normam reformare. quia tamen vulgata lectio librorum Demosthenis vitiosa esse, et hæc lectio Dionysiana lectorem paulo attentum et subtilem inductura in vestigia veri videbatur, ideo reliqui eam, qualem repereram. admonens una, videri post ὠφελεῖ addendum esse ὠφελήσει. qui nunc, accipiens stipendia ad certum modum ordinemque haud adstricta, sine fructu ad remp. redeunte ea percipit, is eadem ferens certis et æqualibus pensionibus, patriæ proderit, usum sui præstabit, fructum eorum reip. referet uberem. IDEM.

Πλήν τι μικρὸν] Sic refinxi e vulgaribus Demosth. exemplis. libri Dionysiani hic dabant πλήν τι μικρῷ. unde colligas, si satis tuto licet, Dionysium in suis codd. Demosthenicis habuisse πλὴν τινι μικρῷ. quod etiam non sit contemnendum, id est πλὴν ἔν τινι μικρῷ. IDEM.

Ἐκεῖνα δὲ] Redit nunc Dionysius a Demosthene ad Isæum, cujus sunt insequentia, non ex eadem illa tutoris oratione, unde superiora erant, petita, sed ex alia. Quasi dixisset: ἐκεῖνα δὲ τοῦ Ἰσαίου κατὰ συστροφήν ἐστι λεγόμενα. Respondent hæc istis præmissis p. 16. v. 8. ταυτὶ μὲν διαλελυμένα. IDEM.

Συντιθέσθαι] Malim συντεθεῖσθαι in perfecto passivi. IDEM.

Οὐ παρεχόμενος αὐτῶν μάρτυρας] Quamvis dura et implicata dictio, non ideo tamen vitiosa est, sed perinde habenda, atque si dixisset: οὐ παρεχόμενος τοῦ δοῦναι ἡμῖν ταῦτα μάρτυρας τοὺς αὐτοὺς, ὧν ἐναντίον ἡμῖν ἀποδοῦναι φησίν. *non præstans testes, qui testarentur ipsum istæc nobis dependisse*. δοῦναι hic accipi debet pro τοῦ δοῦναι, vel pro ὅτι ἔδωκε. IDEM.

Ὡς] Malim ὑμᾶς. IDEM. [ὡς] Bekkerus.

Πιστεύειν] Adde δεῖν. Constructio hæc est: προσποιεῖται [id est, εἰρωνεύεται, *simulat se bona fide postulare*, seu *personam ipse sibi imponit censentis*, vel *vult videri credere id quod ne ipse quidem credit, sed conscius ipse sibi est se absurda et iniqua postulare*] ὑμᾶς ἐκείνοις πιστεύειν δεῖν, *vos oportere magis illis credere*. REISK.

Ὡς ἀποδεδώκασιν] Id est, τοῖς φάσκουσιν ὅτι ἀποδεδώκασιν ἡμῖν. *magis illis credere, aientibus se nobis illa reddidisse*. Pluralis ille designat reum, ab actore de nomine non persoluto accusatum, unaque testes et advocatos, aientes illud æs persolutum fuisse, quod minus fuisset. IDEM.

Ἢ ἡμῖν ὡς οὐκ ἀπειλήφαμεν] *quam nobis credere negantibus nos illud æs accepisse*. Pronomen ἡμῖν de meo addidi, quo vulgatæ carent. *nobis*, h. e. mihi actori, æs illud reposcenti, meisque advocatis. IDEM.

Ἀποστεροῦν] Sylburg. ἀποστερεῖν suspicabatur. verum hilum non proficit. In cœno nihil eo minus hærebimus. Causa hæc nobis obscura cum sit, admodum erit lubricum per conjecturas hic loci procedere. quia tamen aliter res geri nequit, age contendamus aliquam saltim tolerabilem, neque abhorrentem sententiam e verbis truncatis elicere. Quid si ergo fingatur Isæus ad hunc modum scriptum reliquisse? πᾶσι φανερὸν, ὡς ἔοικε, τοῖς εἰδόσι τὸν τούτων πατέρα, ἀποστεροῦντα ἡμᾶς, ὄντα ἐπίτιμον, ὅτι ἡμῖν ἑκόντες οὐκ ἂν ἀπέδοσαν. ἀτιμωθέντος δὲ, εἰσπράττεσθαι οὕτως ἔχοντας (in accusativo) οὐκ ἂν ἠδυνήθημεν. *liquidum et planum est omnibus, qui norunt, patrem eorum nobis debita non solvisse tum, cum adhuc statum civilem tueretur, his ergo, qui hoc norunt, perspicuum, ni fallor est, eos tum temporis debita non facile fuisse nobis ultro reddituros. Post patrem vero capite minutum, non facile potuisse nomen nostrum exigi, ut in ista eorum tam misera conditione.* Alius aliquis sic ferme enunciasset, ut minus ro-

338 ὄντα ἐπίτιμον ὅτι ἡμῖν ἑκόντες οὐκ ἂν ἀπέδοσαν
339 εἰσπράξασθαι οὕτως ἔχοντος οὐκ ἂν ἐδυνήθημεν.
340 καὶ γὰρ τοῦτό ἐστι τὸ σχῆμα, ᾧ πολλάκις Δημοσθένης κέχρηται·
Εἶτ' οἴεσθε, οἳ μὲν αὐτὸν οὐδὲν ἠδυνήθησαν ποιῆσαι κακὸν, αὐτοὶ δὲ μὴ παθεῖν ἐφυλάξαντ' ἂν ἴσως, τούτους μὲν ἐξαπατᾷν αἱρεῖσθαι μᾶλλον ἢ προλέγοντα βιάζεσθαι, ὑμῖν δὲ ἐκ προῤῥήσεως πολεμῆσαι; καὶ ἔτι γε τὰ τοιαῦτα· Ὧι γὰρ, ἃ μὲν ὑπῆρχεν ἔξω τῶν ἀποτιμηθέντων, καταλελειτουργηκότι, δανειζο-

tunde, ita rursus multo planius: ὅσοι τὸν τούτων πατέρα ἴσασιν, οὗτοι ἴσασιν αὐτὸν ἡμᾶς τὰ ἡμέτερα ἀποστεροῦντα, καίτοι ἔτι ὄντα ἐπίτιμον, ὅτε ἀποδιδόναι αὐτὰ ἐδύνατο. τότε οὖν εἰ ἤλθομεν εἰσπραξόμενοι τὰ χρέα, εἰκός ἐστι καὶ φανερὸν πᾶσιν, ὅτι τότε οὐκ ἂν ἑκόντες ἀπέδοσαν, ἀλλ' ἀναγκασθέντες, εἴ γε τοῦτο καὶ τότε ἐποίουν. Μετὰ ταῦτα ἠτιμώθη ὁ τούτων πατὴρ, καὶ οὕτως εἰς ἀπορίαν κατέστησαν. οὐκ οὖν ἠδύναντο, ἄποροι ὄντες, ἡμῖν ἀποδιδόναι, οὐδ' εἰ ἐβουλήθησαν ἐς τὰ μάλιστα. πῶς οὖν εἰκὸς, ὅ φασιν, ἀληθὲς εἶναι. φάσκουσι γὰρ, ἀτιμωθέντος τοῦ πατρὸς, αὐτοὶ ἀπορούμενοι, καὶ οὕτως ἔχοντες, ὡς αὐτοὺς ἔχοντας ὁρᾶτε, ἡμῖν ἀποδοῦναι, οὐ δυνάμενοι. ἀλλὰ γὰρ αὐτὸ πρᾶγμα βοᾷ, ὅτι οὐκ ἂν ἠδυνήθημεν εἰσπράξασθαι ἀνθρώπους οὕτως ἔχοντας. *florentes adhuc rebus secundis, nolebant nobis satisfacere. postmodum rebus ipsorum eversis et pessumdatis, non poterant, etiamsi vel maxime voluissent. Ergo nunquam nobis satisfecerunt de nomine nostro. Ergo mentiuntur aientes, se nostra nobis reddidisse eo tempore, quo reddere non poterant.* Post hæc chartis mandata, relegens iterum Isæi locum, velut e crapula evigilans et resipiscens, deprehendo, procellam hanc, ingentem et horribilem visam, minimo motu sedari posse, duabus literulis addendis, et una mutanda, scil. ἀποστεροῦντα exarando, et ἔχοντος in genitivo singulari, et ὅτι cum ὅτε mutando. Et ad hunc modum reformavi vulgatam, quæ diu me antehac torserat: ut hunc mirer ipse, qui factum sit, ut citius non cernerem. Vulgata sic habet: ἔοικε τὸν τούτου πατέρα ἀποστεροῦν ὄντα ἐπίτιμον· ὅτι ἡμῖν ἑκόντες οὐκ ἂν ἀπέδοσαν εἰσπράξασθαι, οὕτως ἔχοντες οὐκ ἂν ἠδυνήθημεν. Nemo miretur post τούτου sequi ἀπέδοσαν et ἑκόντες, neque ideo suspicetur τούτων esse leg. Probarem ipse τούτων, si libri darent, et referrem ad reum, ejusque fratres. verum τούτου bene habet. Reum designat, a quo actor nomen hoc reposcit. in ἑκόντες ἀπέδοσαν autem subauditur cum ejus patre, una mater quoque, et ipse reus, et ejus fratres atque necessarii. ἔχοντος autem redit ad patrem. τοῦ πατρὸς οὕτως ἔχοντος, id est, ἀτιμωθέντος καὶ πενομένου. εἰσπράξασθαι cohæret cum τὸν πατέρα. Superius a me scripta, quæ nunc non probo, cum possent una litura obliterari, et notitiæ hominum subduci, servanda tamen nihilominus duxi, quo essent aliis documento. Discatur enim inde, quam sæpe minuta nubecula luminibus veritatis criticæ officiat, animumque dubiis aliis ex aliis vexatum et jactatum teneat; tum a casu fortuito et repentino lucem veri emicare, aut etiam contentione meditationis nubeculas discuti. denique mentem humanam gradibus quasi ad veri sedes indagandas procedere. Sed desino tandem. copiosior enim fui, quam decebat. Succurrit tamen adhuc alia h. l. emendandi ratio, quam judicio lectorum submittere juvat. Quid si sic legatur? φανερὸν ὡς ἔοικε τοῖς εἰδόσι τὸν τούτου πατέρα ἀποστεροῦντα, ὄντα ἐπίτιμον, ὅτι, οἳ ἡμῖν οὐκ ἂν ἑκόντες ἀπέδοσαν, εἰσπράξασθαι τούτους οὕτως ἔχοντας (in accusat. plur.) οὐκ ἂν ἠδυνήθημεν. Et hæc ratio mihi nunc magis etiam, quam illa altera paulo ante proposita, arridet. Sed manum tandem aliquando de tabula. Idem.

Εἶτ' οἴεσθε] Demosth. p. 113. pen. ed. Reisk.

Πολεμῆσαι] Libri Dem. dant πολεμήσειν. Reisk.

Καταλειτουργηκότα] Nota hic καταλειτουργηκότα sine augmento; haud scio an propter cacophonian. Sylburg. Dedi de meo καταλελειτουργηκότι. Sed supersunt adhuc in hoc loco, quem intricatissimum reddit accumulatio participiorum et constructionum Atticarum perquam contortarum et perplexarum, supersunt adhuc alia, quibus enodandis, si potero, semel hac una opera defungar. Constructio hæc est: οὗτοι ἐκώλυσάν με ποιήσασθαι τὴν ἐπισκευὴν, λαχόντες [id est, διὰ τοῦ λαγχάνειν] ἐμοὶ τηλικαύτην δίκην, ᾧ προσῆκεν, ἀποδεδωκότι τὰς μισθώσεις, ἔχειν πάντα τὰ ὑπάρχοντα τούτῳ, ὃς πάντα μὲν τἄλλα, τὰ, ἔξω τῶν ἀποτιμηθέντων, αὐτῷ ὄντα καταλελειτούργηκεν, εἰ δὲ δανείζεσθαι ἐζήτει, οὐκ ἂν εὗρε τὸν ἐπ' αὐτοῖς πλέον τι δανείσοντα. *hi tanta lite comparanda obstiterunt mihi, quo minus reparare labes bonorum possem, quanquam decebat, me, si mercedes annuas horum bonorum dependissem, sine controversia cuncta habere et tenere bona ejus, qui, cum fungendis muneribus omnia absumpsisset, quæ ei præter fundos oppigneratos erant, si voluisset adhuc aliam pecuniam mutuatitiam suscipere, neminem facile fuisset reperturus, qui pecuniam ei sub fœnoris conditione crederet.* Hæc si est oratoris sententia, quæ esse utique videtur, nihil aliud in hoc loco impeditum aut vitiosum superest, quam unicum illud μὲν, cui marte meo με suffeci. ᾧ cohæret cum ἔδωκεν, et ἀποδεδωκότι cum ἐμοί. In ἔχειν subauditur τὰ τούτου πάντα. Reisk.

μένῳ δ' οὐδεὶς ἂν ἔδωκεν ἐπ' αὐτοῖς ἔτι πλέον οὐ- 341
δὲν, ἀποδεδωκότι τὰς μισθώσεις, ἔχειν ἐμοὶ προσῆκον ἀναμφισβητήτως, οὗτοι τηλικαύτην δίκην λαχόντες καὶ σφέτερα αὐτῶν εἶναι φάσκοντες ἐκώλυσάν με ἐξ αὐτῶν ποιήσασθαι τὴν ἐπισκευήν. καὶ τί δεῖ τὰ πλείω παρατιθέντα μηκύνειν; πολλὰ γὰρ ἄν τις εὕροι
τῶν Ἰσαίου κατὰ τὴν σύνθεσιν καὶ κατὰ τοὺς σχηματισμοὺς ἐξηλ- 342
λαγμένα μὲν τῆς Λυσίου λέξεως, ἐοικότα δὲ τῇ Δημοσθένους δεινότητι.

ιδ'. Εἰρηκὼς δὲ καὶ περὶ τῶν πραγμάτων, ὅτι δεινότερός ἐστιν οἰκονομῆσαι Λυσίου καὶ ὅλους τοὺς λόγους καὶ τὰ μέρη αὐτῶν, καὶ οὐδὲν ἔξω ποιῶν τῆς τέχνης, ᾗ μετὰ ταῦτα πολλῇ ὁ Δημοσθένης ἐχρήσατο, βούλομαι καὶ τὰς ὑπὲρ τούτων παρασχέσθαι πίστεις. ἔσται δὲ κεφαλαιώδης τε καὶ ὡς πρὸς ἀνεγνωκότας τὸν ἄνδρα ὁ λόγος· οὐ γὰρ ἐνεχώρει παραδείγματα πάντων τιθέναι.
αὐτίκα τὰς διηγήσεις τοτὲ μὲν ἀπροκατασκευάστους καὶ συντό- 343
μους καὶ οὐδὲν προλαμβανούσας τῶν ἀποδεικτικῶν ἐν τῇ προσηκούσῃ τίθησι χώρᾳ, καθάπερ ἐφ' ᾧ πρὸς Μέδοντα ποιεῖ λόγῳ, καὶ ἐν τῷ πρὸς Ἁγνόθεον, καὶ ἐν τῇ πρὸς τοὺς δημότας ἀμφισβητήσει περὶ τοῦ χωρίου, καὶ ἐν ἄλλοις συχνοῖς· τοτὲ δὲ μερίσας αὐτὰς εἰς τὰ κεφάλαια καὶ παρ' ἕκαστον αὐτῶν τὰς πίστεις παρατιθεὶς, ἐκμηκύνει τε μᾶλλον καὶ ἐκβαίνει τὸ τῆς διηγήσεως σχῆμα τῷ συμφέροντι χρώμενος, ταύτης ἐστι τῆς ἰδέας ἥ τε πρὸς Ἕρμωνα ὑπὲρ τῆς ἐγγύης ἀπολογία, καὶ ἡ πρὸς Εὐκλείδην ἀμφισβήτησις ὑπὲρ τῆς τοῦ χωρίου λύσεως, καὶ ἡ ὑπὲρ Εὐφιλήτου πρὸς τὸν Ἐρχιέων δῆμον ἔφεσις· ἐν γὰρ δὴ τοῖς λόγοις τούτοις

Ποιῶν] Ferri potest, ut aptum ex ἐστί. ποιῶν ἐστὶ valere potest idem atque ποιεῖ. mallem tamen hoc. *nil facit extra artem*, h. e. nullam relinquit intactam et non tentatam sibi machinam strophamve earum omnium, quas habet ars rhetorica. quibuscunque armis ea pugnat et ferit, iis omnibus omnino utitur Isæus. quibuscunque artificiis eloquentiæ forensis assensum extorquet, ea Isæus omnia ita amplectitur, ut nullum eorum sibi faciat reliquum et prætervisum, aut insuper habitum. Idem.

Ἀνεγνωκότας τὸν ἄνδρα ὁ λόγος] Sic correxi de meo vulgarem lectionem πρὸς ἀνεγνωκότας τὸν λόγον ἄνδρας. *oratio mea erit brevis et summaria*, h. e. summa rerum capita perstringens, *utpote tendens ad homines qui virum*, h. e. Isæi orationes, *legerunt*. v. p. 21. v. 17. Idem.

Προλαμβανούσας] *præcipientes, occupantes*. Sic dedi de meo, pro vulgari προκαταλαμβ. v. p. 20. v. 12. Idem.

Αὐτοῖς τὰ κεφάλαια] Pro αὐτοῖς legendum videtur αὖθις, vel αὐτά. Sylburg. Vulgarem lectionem αὐτοῖς correxi de meo sic, ut inde efficerem αὐτὰς εἰς τὰ κ. *cas*, nempe τὰς διηγήσεις (*enarrationes*) rerum gestarum, *dividens in certa quædam capita*, vel *certos locos*. Reisk.

Παρατιθεὶς] Oratio si sibi constare, h. e. si participium hoc priori μερίσας respondere quoad tempus debet, leg. erit παραθεὶς in aoristo. non bene convenit in eadem constructione præsenti cum aoristo. Idem.

Ἐρχιέων] In exemplari est Ἐρχιέον: errore ambiguo. sed veriorem lectionem esse Ἐρχιέων quam Ἐρχιαῖον, patet ex pag. 22. v. antep. nota etiam ἔφεσιν eodem in loco exponi τὸ εἰς τὸ δικαστήριον προκαλεῖν. Sylburg.

344 μακροτέρας τὰς διηγήσεις οὔσας οὐχ ἅμα τίθησιν ὅλας, ἀλλὰ
κατὰ μέρη διαλαμβάνων ἐφ' ἑκάστῳ κεφαλαίῳ τούς τε μάρτυρας
ἐπάγεται καὶ τὰς ἄλλας παρέχεται πίστεις, δεδοικὼς, παρ' ὅσα γ'
οὖν ἐμοὶ δοκεῖ, μὴ δυσπαρακολούθητος γένηται διὰ τὸ πλῆθος
τῶν κεφαλαίων ὁ λόγος, καὶ πολλάκις αἵ τε πίστεις εἰς ἓν χωρίον
ἅπασαι συναχθεῖσαι, πολλαὶ καὶ περὶ πολλῶν οὖσαι πραγμάτων,
μὴ συνταράξωσι τὴν σαφήνειαν, τοιγάρτοι μετὰ τὰς διηγήσεις
345 τὰς οὕτως ᾠκονομημένας οὐκ ἔτι τὰς προηγουμένας ἀποδείξεις
πολλοῖς βεβαιοῦται λόγοις οὐδ' ἔστιν ὅμοιος τοῖς νέοις τεχνο-
γράφοις, ἀλλὰ τὰς τῶν ἀντιδίκων πίστεις ἀναιρεῖν οἴεται δεῖν.

ιε'. Τότε δὲ προκατασκευάζεταί τινα πρὸ τῶν διηγήσεων πρά-
γματα καὶ προλαμβάνει τὰ μέλλοντα, πιστοτέρας αὐτὰς ἢ κατ'
ἄλλο τι χρησιμωτέρας ποιήσειν οἰόμενος, ὡς ἐν τῇ κλίσει τῇ
πρὸς Ἀριστογείτονα καὶ Ἄρχιππον εὑρίσκεται πεποιηκὼς, ἐν ᾗ
κλήρου τις ἀμφισβητῶν, ἀδελφὸς ὢν τοῦ τελευτήσαντος, προσ-
346 καλεῖται τὸν ἔχοντα τἀφανῆ χρήματα εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν· ὁ
δὲ τοῦ κλήρου κρατῶν παραγράφεται τὴν κλῆσιν, δεδόσθαι λέγων
ἑαυτῷ τὰ χρήματα κατὰ διαθήκας. διττῆς δὲ τῆς ἀμφισβητήσεως
ὑπαρχούσης, τῆς μὲν περὶ τοῦ γεγονέναι τὰς διαθήκας ἢ μὴ, τῆς
δὲ τῶν διαθηκῶν ἀμφισβητουμένων ἤδη τίνα δεῖ τοῦ κλήρου κρα-
τεῖν, πρῶτον ἀποδοὺς τὸν ὑπὲρ τῶν νόμων λόγον, καὶ ταῦτα

Δεδοικὼς γὰρ, ὅσα γ' οὖν ἐμοὶ δοκεῖ] Usitatius ὥς γοῦν ἐμοὶ δοκεῖ. Idem. Ego dedi de meo δεδοικὼς, παρ' ὅσα — quod idem est, atque καθ' ὅσα — *secundum ea certe quæ mihi quidem vera videntur esse.* Verum si est, quod Hudsonus testatur, de quo cur dubitetur causæ nil video, conjecturam Sylburgianam in Bodleiano libro legi, constat jam perspicue, id quod jam dudum ante suspicatus fueram, quam ad h. l. deferrer legendo, codicem illum interpolatum ex exemplo Sylburgiano, cum in ea conjecturæ legantur Sylburgianæ, interdum perspicue falsæ. Reisk.

Αἵ τε πίστεις] Aut τε locum non suum obtinet, aut ante hæc vocabula deest parum quid. Si posterius hoc probatur, leg. erit — ὁ λόγος, ὃ [vel ὡς] καὶ πολλάκις συμβαίνει. sin autem hæc conjectura repudietur, τε erit in finem versus transferendum, et sic leg. καὶ πολλάκις αἱ πίστεις — πολλαί τε καὶ περὶ πολλῶν —. Ego vero priorem rationem præhabebo. Idem.

Συνταράξωσι] Pendet hoc e præmisso δεδιώς. Idem.

Τότε δὲ] Forsan rectius ποτὲ δὲ, vel τότε δή. Sylburg. Bene habet vulgata. *tunc autem*, h. e. in ejusmodi loco, cum id agit Isæus, cum hunc instituit modum tractationis. Reisk.

Πιστοτέρας αὐτὰς] Scil. τὰς διηγήσεις. Sed videtur aut οὕτω πιστοτέρας αὐτὰς leg. esse, aut πιστοτέρας οὕτως αὐτάς. *sperans hac ratione se effecturum, ut narrationes rerum gestarum sibi fiant credibiliores.* Idem.

Λίσει] Henr. Valesium ad Harpocr. p. 140. emendasse κλήσει, cum me Hudsonus admonuisset, nullus dubitavi emendationem ejus vulgari lectioni præferre. v. paulo post παραγράφεται τὴν κλῆσιν. unde constat voc. κλῆσις interdum quoque, tametsi fateor id rarius fieri, pro προσκλήσει [scil. πρὸς τοὺς δικαστάς] usurpari. Idem.

Προσκαλεῖται] Rectius προκαλεῖται, ut p. 22. v. pen. p. 23. v. 4. atque ita etiam προκλήσεις ἀναγινώσκει p. 21. v. 7. Sylburg. Res tam liquida mihi non videtur, atque visa fuit Sylburgio, et loci ab eo prolati, aut nil probant (illius quidem, quem e p. 21. v. 7. excitavit, alia ratio est, et huc nil pertinet), aut ei repugnant, v. annotationem nostram p. 22. v. pen. Ego προσκαλεῖται tantisper tenebo, præsertim cum κλῆσιν insequatur, quod cum idem significare possit atque πρόσκλησιν, tum nequit idem significare atque πρόκλησιν. Reisk.

Ταῦτα] Singulariter legendum videtur καὶ τοῦτο, vel τὸ μέρος ellipsin habet præpositionis κατά. Sylburg. Mihi videtur leg. καὶ μετὰ ταῦτα. Primum exposuerat Isæus illa oratione universum juris Attici titulum de hæreditatibus, deinde strictius, vel in specie, ut vulgo insurpant, tractaverat illum locum, donec lis de hæreditate nondum disceptata sit, nemini licere eam sibi vindicare, sed sequestrandam eam esse. Reisk.

ἀποδείξας τὸ μέρος ὡς οὐ δεῖ τὸν ἐπίδικον κρατεῖσθαι κλῆρον
πρὸ δίκης, οὕτως ἐπὶ τὴν διήγησιν ἔρχεται, δι' ἧς ἀποδείκνυσιν
οὔτε γεγενημένας ὑπὸ τοῦ τετελευτηκότος τὰς διαθήκας. καὶ οὐδὲ 347
ταύτην τὴν διήγησιν ἁπλῶς πως συστρέψας καὶ ἀκατασκευάστως
τίθησιν, ἀλλὰ καὶ ταύτην μακροτέραν οὖσαν ἀποτομαῖς τισὶ δια-
λαμβάνει, καὶ καθ' ἕκαστον εἶδος μάρτυρας ἀναβιβάζεται, καὶ
προκλήσεις ἀναγινώσκει, καὶ συνθήκας παρέχεται, τεκμηρίοις τε
καὶ σημείοις καὶ τοῖς ἐκ τῶν εἰκότων ἐλέγχοις ἅπασι χρῆται. πολ-
λὰς δ' ἂν ἔχοιμι καὶ ἄλλας παρασχέσθαι διηγήσεις πρὸς τὸ συμ-
φέρον ᾠκονομημένας ὑπὸ τοῦ ῥήτορος προκατασκευαῖς, παρα-
σκευαῖς, μερισμοῖς, χωρίων ἀλλαγαῖς πραγμάτων μεταγωγαῖς,
τῷ τὰ κεφάλαια ἀνεστράφθαι, τῷ μὴ κατὰ τοὺς χρόνους τὰ
πραχθέντα εἰρῆσθαι, τῷ μὴ πάντα μηδ' ἂν ὡς φύσιν εἶχε πρα-
χθῆναι μηδ' ὡς ἂν ἰδιώτης τις εἴποι λέγεσθαι, μὴ μετρίως, μυρίοις 348
ἄλλοις τοιούτοις τρόποις. ἀλλ' οὔτε χρόνον ἱκανὸν ἔχω περὶ
πασῶν λέγειν, ἐκδιηγούμενος εὐθὺς ἐφ' ἑκάστης τὴν τέχνην ὡς
ἐβουλόμην ἄν, οὔθ' ὁ πρὸς τοὺς ἐπισταμένους τὰ πράγματα
λόγος ἐν τῷ πλήθει τῶν παραδειγμάτων τὸ πιστὸν ἔχει, ἀλλ'
ἀρκεῖ τοῖς τοιούτοις καὶ ἡ βραχεῖα δήλωσις.

ιϛ'. Ἐρῶ δὲ κεφαλαιωδῶς περὶ ταύτης τῆς ἰδέας ἣν ἐγὼ δόξαν
ἔχω, καὶ τίνι διαφέρειν οἴομαι τὸν Ἰσαῖον τοῦ Λυσίου. τοῦ Λυσίου
μὲν ἄν τις ἀναγινώσκων τὰς διηγήσεις οὐδὲν ἂν ὑπολάβῃ λέγεσθαι
κατὰ τέχνην ἢ πονηρίαν, ἀλλ' ὡς ἡ φύσις καὶ ἡ ἀλήθεια φέρει, αὐτὸ 349
τοῦτο ἀγνοῶν ὅτι τῆς τέχνης τὸ μιμήσασθαι τὴν φύσιν αὐτῆς
μέγιστον ἔργον ἦν· ἐπὶ δὲ τῶν Ἰσαίου διηγημάτων τοὐναντίον ἂν
παθεῖν, μηδὲν ὑπολαβεῖν αὐτοφυῶς καὶ ἀπραγματεύτως λέγε-

Τὸ μέρος] Non est adverbiale, sed idem valet atque τοῦτο τὸ μέρος, vel τοῦτον τὸν τόπον. qui locus autem is sit, ipse statim subjicit, scil. ὡς οὐ δεῖ τὸν ἐπίδικον κρατεῖσθαι κλῆρον etc. Idem.

Οὔτε] Pro οὔτε rectius legemus οὐδὲ, vel membrum hic deest. Sylburg. Vel etiam suspicioni locus sit leg. esse: οὐδέποτε γεγ. Reisk.

Τεκμηρίοις] Malim καὶ τεκμ. Idem.

Τῷ ὡς μὴ πάντα μηδαμῶς φύσιν —] Corrupta sunt postrema tria cola. verior lectio hæc videtur esse: τῷ μὴ πάντα μηδαμῶς ὡς φύσιν εἶχε πραχθῆναι, μηδ' ὡς ἂν ἰδιώτης τις εἴποι, λέγεσθαι μετρίως, καὶ μυρίοις ἄλλοις τοιούτοις τρόποις. Sylburg. Locum hunc, partim Sylburgii, partim meo marte, sic correxi: τῷ μὴ πάντα [subaudi a communi εἰρῆσθαι, e præmissis, aut λέγεσθαι ex insequentibus] μηδ' ἂν ὡς φύσιν εἶχε —. In postremis his cernitur vocabulorum trajectio, quorum ordo naturæ rerum et usui loquendi convenientior fuisset hic: μηδ' ὡς ἂν φύσιν εἶχε. Reisk.

Μὴ μετρίως] Subaudi e proximo λέγεσθαι. Appellat autem μετρίαν λέξιν illud genus orationis, quo homines utuntur, non illi quidem literati, neque εἰς κάλλος εἰπεῖν δεδιδαγμένοι, *ad orationis exquisitam et exasciatam elegantiam eruditi*, verumtamen rursus non ita populariter et impolite loquentes, ut bajuli, sed ut homines medii cujusdam, mundioris ordinis. Idem.

Πασῶν] Redit ad τὰς διηγήσεις. Idem.

Περὶ] Malim καὶ περὶ τ. *etiam hac de forma*, ut scil. de aliis quoque jam ante fecerat. Idem.

Οἴομαι] Post οἴομαι videtur κἀνταῦθα deesse. *etiam hic, etiam hac in re.* in modo puta res gestas enarrandi. Idem.

Ἄν τις] Pro ἂν omnino legendum videtur οὖν, *igitur*. Sylburg. Annotatio levicula. ἂν iterari, ecquem tandem fugit? Ego equidem vulgata h. l. non offendor. Si quid tamen Sylburgio hic tribuendum sit, quod cujusque arbitrio permitto, possit οὖν cum ἂν copulari, ad hunc modum: τοῦ Λυσίου μὲν οὖν ἄν τις. Reisk.

Αὐτῆς] Aut εὐθὺς aut ἄντικρυς malim, *prorsus, sine controversia*, aut potius αὐτήν. Idem.

Ἂν παθεῖν] Repete tacite οἴομαι. *videtur mihi passurus esse.* Sed quodnam est illud contrarium? statim subjicit μηδὲν ὑπολαμβ. *ut nempe opinetur nihil* —. Idem.

σθαι, μηδ' εἴ τινα ὡς ἔτυχε γενόμενα εἴρηται, ἐκ κατασκευῆς δὲ
πάντα καὶ μεμηχανευμένα πρὸς ἀπάτην ἢ ἄλλην τινὰ κακουργίαν·
καὶ τῷ μὲν ἂν καὶ τὰ ψευδῆ λέγοντι πιστεύσειν ἂν, τῷ δὲ, μηδ'
350 ἂν ἀληθεύῃ, χωρὶς ὑποψίας προσέξειν. ἐν δὲ τοῖς ἀποδεικτικοῖς
διαλλάττειν ἂν δόξειεν Ἰσαῖος Λυσίου, τῷ τε μὴ κατ' ἐνθύμημά
τι λέγειν ἀλλὰ κατ' ἐπιχείρημα, καὶ τῷ μὴ βραχέως ἀλλὰ διεξο-
δικῶς, μηδὲ ἁπλῶς ἀλλ' ἀκριβῶς, αὔξειν τε μᾶλλον καὶ δεινότερα
ποιεῖν τὰ πράγματα καὶ τὰ πάθη ποιεῖν γενικώτερον· ἐν γὰρ δὴ
351 τούτοις οὐχ ἧττόν ἐστι φανερὸς τῇ Δημοσθένους τέχνῃ τὰς ἀφορ-
μὰς δεδωκὼς, ἀλλ' οὐ τὴν Λυσίου διώκων ἀσφάλειαν, ὡς ἔκ τε
ἄλλων ἐστὶ λόγων, μᾶλλον δὲ ἐκ πάντων τῶν γραφέντων ὑπ'
αὐτοῦ τεκμήρασθαι. εἰ δέ τι δεῖ καὶ παραδείγμασι χρῆσθαι, μή τις
ἀναπόδεικτα δόξῃ λέγειν ἡμᾶς, ποιήσω καὶ τοῦτο προχειρισάμενος
τὸν ὑπὲρ Εὐφιλήτου λόγον, ἐν ᾧ τὸν Ἐρχιέων δῆμον εἰς τὸ
352 δικαστήριον προσκαλεῖταί τις τῶν ἀποψηφισθέντων, ὡς ἀδίκως
τῆς πολιτείας ἀπελαυνόμενος. ἐγράφη γὰρ δή τις ὑπὸ τῶν Ἀθη-

Μὲν ἂν καταψευδῆ] Rectius κἂν ψευδῆ λέγοντι, vel κἂν ψευδῆ λέγοι, τις πιστεύσειεν ἄν. In sequenti autem membro, quia προσέξειεν usitatum non est, legendum erit προσέξει. Paraphrasin hujus loci habemus in ea historiola, quam supra ex Aldina editione percensui, ad pag. 4. ibi enim Λυσίας μὲν καὶ ὑπὲρ ἀδίκων ἔπειθε λέγων, Ἰσαῖος δὲ καὶ ὑπὲρ ἀγαθῶν λέγων ὕποπτος ἦν. Sylburg.

Πιστεύσειν] Sic dedi de meo, pro vulgari πιστεύσειεν, ob insequens προσέξειν. apti sunt hi infinitivi ex eodem οἴομαι, unde παθεῖν quoque p. 21. v. ult. pendet, item ὑπολαβεῖν. Reisk.

Ἐπιδεικτικοῖς] Legendum videtur ἀποδεικτικοῖς: ut supra 90, 33. et 86, 38. præsertim cum supra (p. 4. v. 12.) dixerit, Isæum se in uno judiciali orationis genere exercuisse. Pro ἀσφάλειαν, v. 10. non dubitarem legendum esse ἀφέλειαν, ut 86, 38. nisi infra in fragmento De Atticorum oratorum characteribus (164. 41.), hujus ipsius Lysiæ dictioni tribueretur ἡ ἀσφάλεια καὶ τὸ ἀκίνδυνον, sicut contra Thucydidi ἡ νεωτεροποιία καὶ τὸ τολμηρόν. siquis tamen utrobique ἀφέλειαν malit, non multum refragabor: quippe quod ea rectius opponatur τῇ νεωτεροποιίᾳ. Sylburg.

Τὰ πάθη ποιεῖν γενικώτερα] Locum hunc tria suspectum faciunt. 1) iteratio vocabuli ποιεῖν, cui parci poterat, ut modo præmisso. Facili negotio poterat subaudiri. 2) cum recte dicatur τὰ πράγματα ποιεῖν δεινότερα, *res oratione facere atrociores*, minus tamen recte dicetur τὰ πάθη ποιεῖν. melius conveniret ἐμποιεῖν. affectus seu perturbationes animi, non ποιοῦνται, sed ἐμποιοῦνται, *injiciuntur*. 3) πάθη γενικώτερα abhorrent ab hoc loco, quo non affectus generaliores opponuntur τοῖς εἰδικωτέροις, *specialioribus*, sed sententia postulat vocabulum γενναιότερα, aut νεανικώτερα, *fortiores, robustiores, acriores, violentiores* affectus. quid si ergo statuamus leg. esse: καὶ τὰ πάθη ἐμποιεῖν γενναιότερα, aut νεανικώτερα? Reisk.

Οὐχ ἧττον] Subaudi ἢ ἐν τοῖς ἄλλοις. Idem.

Ἀσφάλειαν] Ambigebat modo Sylburgius, utrum hoc voc. servandum censeret, an ἀφέλειαν ei sufficiendum. anceps utique hæc est quæstio, et arduum judicium. est utrique lectioni sua laus, suum pondus. consultius tamen sine dubio est, in re dubia nil moveri. Idem.

Ἄλλων] Post ἄλλων addendum videtur καὶ [illegible]λῶν. Idem.

Τῶν γραφέντων] Videtur ὄντως vel ἀληθῶς interponendum. Ferebantur enim multæ spuriæ. Idem.

Ποιήσω καὶ τοῦτο] H. e. χρήσομαι παραδείγματί τινι. *proponam aliquod exemplum*. Idem.

Προκαλεῖται] Non hic modo, sed etiam paulo post p. 23. v. 4. et iterum v. 6. sibilantem literam, quæ a vulgatis aberat, periculo meo ingessi. προκαλεῖσθαι ab his locis alienum (differunt enim quoad sententiam hæc duo vocabula multum inter se) significat *sponsionem alicui deferre*. προσκαλεῖσθαι autem, quod horum locorum sententia postulat, *in jus citare, diem dicere* significat. Idem.

Ἐγράφη γὰρ δή τις ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων νόμος] Res mira et inaudita, γραφῆναι νόμον ὑπὸ τοῦ δήμου. Populus legem non γράφει, sed τίθεται. Auctor autem legis, qui eam rogat, γράφει, non τίθεται. Multum inter se distant γράφειν νόμον, et τίθεσθαι. qui legem populo proponit, laudat, commendat, ei auctor sciscendi fit, is γράφει. populus vero, cum ferentis oratione adductus eam sancit, et ratam esse

ναίων νόμος· Ἐξέτασιν γενέσθαι τῶν πολιτῶν κατὰ δήμους, τὸν
δὲ ἀποψηφισθέντα ὑπὸ τῶν δημοτῶν τῆς πολιτείαις μὴ μετέχειν,
τοῖς δὲ ἀδίκως ἀποψηφισθεῖσιν ἔφεσιν εἰς τὸ δικαστήριον εἶναι
προσκαλεσαμένοις τοὺς δημότας, καὶ ἐὰν τὸ δεύτερον ἐξελεγ-
χθῶσι, πεπράσθαι αὐτοὺς καὶ τὰ χρήματα εἶναι δημόσια. κατὰ
τοῦτον τὸν νόμον ὁ Εὐφίλητος, προσκαλεσάμενος τοὺς Ἐρχιέας
ὡς ἀδίκως καταψηφισαμένους αὐτοῦ, τὸν ἀγῶνα τόνδε διατίθεται. 353
προείρηται μὲν δὴ τὰ πράγματα ταῦτ' ἀκριβῶς καὶ πεπίστωται
διὰ τῶν μαρτύρων· οἷς δὲ βεβαίας βούλεται ποιῆσαι τὰς μαρτυ-
ρίας, τάδ' ἐστὶν, ὡς μὲν ἐγὼ δό[illegible]ς ἔχω, πάντ' ἀκριβῶς ἐξειργα-
σμένα, κρινέτω δὲ ὁ βουλόμενος εἰ τὰ προσήκοντα ἔγνωκα περὶ
αὐτῶν.

ιζ'. Ὅτι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἀδελφὸς
ἡμῖν ἐστὶν οὑτοσὶ ὁ Εὐφίλητος, οὐ μόνον ἡμῶν ἀλλὰ
καὶ τῶν συγγενῶν ἁπάντων ἀκηκόατε μαρτυρούν-
των. σκέψασθε δὲ πρῶτον τὸν πατέρα ἡμῶν, τίνος
εἵνεκεν ἂν ψεύδοιτο καὶ τοῦτον μὴ ὄντα αὐτοῦ υἱὸν 354
εἰσποιοῖτο. πάντας γὰρ εὑρήσετε τοὺς τὰ τοιαῦτα
πράττοντας ἢ οὐκ ὄντων αὐτοῖς γνησίων παίδων ἢ
διὰ πενίαν ἀναγκαζομένους ξένους ἀνθρώπους εἰσ-
ποιεῖσθαι, ὅπως ὠφελῶνταί τι ἀπ' αὐτῶν δι' αὐτοὺς
Ἀθηναίων γεγονότων. τῷ τοίνυν πατρὶ τούτων
οὐδέτερον ὑπάρχει· γνήσιοι μὲν γὰρ αὐτῷ ἡμεῖς
δύο υἱεῖς ἐσμὲν, ὥστε οὐκ ἄν γε δι' ἐρημίαν τοῦτον
εἰσποιοῖτο· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τροφῆς τε καὶ εὐπορίας
τῆς παρὰ τούτου δεόμενος· ἔστι γὰρ αὐτῷ βίος
ἱκανὸς, καὶ χωρὶς τούτου μεμαρτύρηται ὑμῖν τοῦ-
τον ἐκ παίδων τρέφων καὶ ἀσκῶν καὶ εἰς φράτορας
εἰσάγων, καὶ ταῦτα οὐ μικρὰ δαπανήματά ἐστιν.
ὥστε τόν τε πατέρα ἡμῶν οὐκ εἰκός ἐστιν, ὦ ἄν-
δρες δικασταὶ, μηδὲν ὠφελούμενον οὕτως ἀδίκῳ

jubet, atque tabulis publicis inferri, τίθεται. Aut ergo dicendus erit Dionysius in usu vocabulorum proprio et rituali errasse, aut potius leg. ἐγράφη γὰρ δή τις ὑπό του τῶν Ἀθην. ν. *scripta fuerat lex ab Atheniensium nescio quo*. Idem.

Ἐξελεγχθῶσι] Scil. παρεγγεγραμμένοι, καὶ μὴ ὡς ἀληθῶς ὄντες ἀστοὶ ἐξ ἀστῶν. Idem.

Τόνδε] Post τόνδε videtur οὕτω addendum, aut alias illi τόνδε sufficiendum esse τῇδε, *hac ratione*. Idem.

Προείρηται] Significat Dionysius, Isæum in hujus orationis exordio rem gestam ex ordine prius enarravisse, quam ad causæ per testimonia argumentorumque reliquorum locos comprobationem accederet. Idem.

Ταῦτ' ἀκριβῶς] Interponendum videtur αὐτῷ, Isæo puta. Idem.

Πάντ' ἀκριβῶς] Malim πάνυ ἀκριβῶς, aut si malis πανταχριβῶς, uno vocabulo, ut sunt adjectiva et adverbia a παντ exordientia, et quorum partem primam πάντα efficit, ut v. c. παντάγαθος. Idem.

Ἔτι γὰρ αὐτῷ ἱκανὸς καὶ —] Sic exhibent h. l. vulgatæ. Ego vero ad hunc modum sarsi, correxi et distinxi: ἐστὶ γὰρ αὐτῷ βίος ἱκανὸς, καὶ — *est enim ei* [patri nostro] *victus idoneus, et præterea hi testes confirmarunt patrem nostrum aluisse hunc fratrem nostrum*, pro quo contendimus. Idem.

Ὑμῖν] Pro ὑμῖν sententia postulare videtur βίος, *vitæ subsidia, opes*. quin et alia hic deesse videntur, quæ non tantum nulla ex eo percepta commoda, sed etiam sumptus in eum factos significent. Sylburg. Bene habent ὑμῖν, et, si quid mutandum sit, quod nego esse, malim ἐν ὑμῖν. *coram vobis*. Reisk.

Ἀσκῶν] Tantum absum, ut reprehendam hoc v., ut laudem potius, tametsi hac in re διδάσκων sit usitatius. v. p. 168. 5. Idem.

355 πράγματι ἐπιχειρῆσαι. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐμέ γε οὐθεὶς
ἀνθρώπων οὕτω τελέως ἂν ἄφρονα ὑπολάβοι, ὥστε
τούτῳ μαρτυρεῖν τὰ ψευδῆ, ὅπως τὰ πατρῷα διὰ
πλειόνων διανείμωμαι. καὶ γὰρ οὐδ' ἀμφισβητῆσαί
μοι ἐξουσία γένοιτ' ἂν ὕστερον ὡς οὐκ ἔστιν ἀδελ-
φὸς οὗτος ἐμοῦ· οὐθεὶς γὰρ ἂν ὑμῶν τὴν φωνὴν
ἀνάσχοιτ' ἂν ἀκούων, εἰ νῦν μὲν ὑπόδικον ἐμαυτὸν
καθιστὰς μαρτυρῶ ὡς ἔστιν ἀδελφὸς ἡμέτερος,
356 ὕστερον δὲ φαινοίμην τούτοις ἀντιλέγων. οὐ μόνον
τοίνυν ἡμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, εἰκός ἐστι τἀληθῆ
μεμαρτυρηκέναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς.
ἐνθυμήθητε γὰρ πρῶτον μὲν ὅτι οἱ τὰς ἀδελφὰς
ἡμῶν ἔχοντες οὐκ ἄν ποτε ἐμαρτύρουν περὶ τούτου
τὰ ψευδῆ. μητρυιὰ γὰρ ἡ τούτου μήτηρ ἐγεγένητο
ταῖς ἡμετέραις ἀδελφαῖς, εἰώθασι δέ πως ὡς ἐπὶ
τὸ πολὺ διαφέρεσθαι ἀλλήλαις αἵ τε μητρυιαὶ καὶ
αἱ πρόγονοι· ὥστε εἰ οὗτος ἐξ ἄλλου τινὸς ἀνδρὸς
ἦν τῇ μητρυιᾷ καὶ οὐκ ἐκ τοῦ ἡμετέρου πατρὸς, οὐκ
ἄν ποτε, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας αἱ
ἀδελφαὶ μαρτυρεῖν εἴασαν καὶ ἐπέτρεψαν. καὶ μὴν
οὐκ ἂν ὁ θεῖος πρὸς μητρὸς ἡμῖν ὢν, τούτῳ δὲ
357 οὐδὲν προσήκων δήπου, τῇ τούτου μητρὶ ἠθέλησεν
ἂν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μαρτυρῆσαι ψευδῆ μαρτυρίαν,
δι' ἣν ἡμῖν γίνεται βλάβη περιφανὴς, εἴπερ ξένον
ὄντα τοῦτον εἰσποιοῦμεν ἀδελφὸν ἡμῖν αὐτοῖς. ἔτι
τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πρὸς τούτοις πῶς ἂν
τις ὑμῶν καταγνοίη ψευδομαρτυρίαν Δημαράτου
τουτουῒ καὶ Ἡγήμονος καὶ Νικοστράτου, οἳ πρῶτον

Γένοιτ' ἂν ὕστερον] Subaudi εἰ τούτῳ νῦν τὰ ψευδῆ μαρτυροίμι, vel ἐμαρτύρουν. Si, postquam nunc essem testatus, hunc esse fratrem meum, falsoque id essem testatus, deinde inciderent ejusmodi tempora, ubi mea interesset negare hunc esse fratrem meum, tum non liceret mihi id facere. Idem.

ὑμῶν τὴν φωνὴν] Num ὑμῶν ἐμοῦ οὐδὲ τὴν φωνήν. *nemo vestrum toleraturus sit meam ne vocem quidem*, nedum ut contentionem meam probet eamve secundet. Idem.

Καθιστὰς μαρτυρῶ] Sylburg legi malebat μαρτυροίην ob mox insequens φαινοίμην. Possit quoque legi: μαρτυροίμι, ὥς ἐστιν. item: μαρτυροίμι, ὥσπερ καὶ μαρτυρῶ, ὥς ἐστιν —. Nec non, quod pæne malim: εἰ νῦν μὲν ἀπέλθοιμι ὑπόδικον ἐμαυτὸν καθιστὰς, μαρτυρῶν, id est, διὰ τοῦ μαρτυρεῖν. Aut denique nihil aliud videri possit mutandum, præterquam μαρτυρῶ cum participio μαρτυρῶν. quod si fiat, tum φαινοίμην ex insequentibus tacita mente sit huc revocandum et subaudiendum pone εἰ νῦν μὲν — quæ ratio tametsi paulo durior et insolentior videri queat, nescio tamen an sint futuri haud pauci, quibus probetur. Idem.

Εἴασαν καὶ ἐπέτρεψαν] Estne futurus, cui hæc tautologia probetur? estne, cui ab Isæo ipso profecta videatur? ubi locorum exempla prostant horum duum verborum et ἐᾶν et ἐπιτρέπειν inter se sic copulatorum, ut hic sunt? ergone καὶ ἐπέτρεψαν amputanda sunt? an potius legendum erit: εἴασαν; ἢ καὶ μᾶλλον ἂν ἀπέτρεψαν. *an potius eos etiam dehortaturæ fuisse videntur?* An sic leg. εἴασαν, ἀλλὰ καὶ ἀπέτρεψαν, aliquanto brevius? Idem.

Ὁ θεῖος] Et articulus, ὁ, et insequens particip. ὢν, produnt pone articulum deesse nomen viri. Idem.

Ἡμῖν] Id est, τῆς ἡμετέρας μὲν οὔσης μητρὸς, οὐδαμῶς δὲ τούτου. a parte matris, ejus puta, quæ nos peperit, fratres natu majores, non hunc, fratrem nostrum natu minorem, a parte patris quidem fratrem, non autem a parte matris item. Usi enim patre cum simus eodem nos omnes fratres, matribus tamen usi sumus diversis. Idem.

μὲν οὐδὲν αἰσχρὸν οὐδέποτε φανήσονται ἐπιτηδεύ-
σαντες, εἶτα οἰκεῖοι ὄντες ἡμῖν καὶ εἰδότες ἡμᾶς
ἅπαντας μεμαρτυρήκασιν Εὐφιλήτῳ τούτῳ τὴν αὐ- 358
τοῦ συγγένειαν ἕκαστος. ὥστε ἡδέως κἂν τῶν ἀν-
τιδικούντων ἡμῖν τοῦ σεμνοτάτου πυθοίμην, εἰ ἄλ-
λοθέν ποθεν ἔχοι ἂν ἐπιδεῖξαι αὐτὸν Ἀθηναῖον
ἢ ἐκ τούτων ὧν καὶ ἡμεῖς Εὐφίλητον ἐπιδείκνυμεν.
ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ οἶμαι ἄλλο τι ἂν αὐτὸν ἢ ὅτι ἡ
μήτηρ ἀστή τέ ἐστι καὶ ὁ πατὴρ, καὶ ὡς ταῦτ'
ἀληθῆ λέγει, παρέχοιτ' ἂν αὐτῷ τοὺς συγγενεῖς
μάρτυρας. εἶτα, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, εἰ μὲν οὗτοι 359
ἐκινδύνευον, ἠξίουν τοῖς αὐτῶν οἰκείοις ὑμᾶς πι-
στεύειν μαρτυροῦσι μᾶλλον ἢ τοῖς κατηγόροις·
νυνὶ δὲ ἡμῶν πάντα ταῦτα παρεχομένων ἀξιώσου-
σιν ὑμᾶς τοῖς αὐτῶν πείθεσθαι λόγοις μᾶλλον ἢ
τῷ πατρὶ τῷ Εὐφιλήτου καὶ ἐμοὶ καὶ τῷ ἀδελφῷ
καὶ τοῖς φράτορσι καὶ πάσῃ τῇ ἡμετέρᾳ συγγενείᾳ.
καὶ μὴν οὗτοι μὲν οὐδ' ἐν οὐδενὶ κινδυνεύοντες
ἰδίας ἔχθρας ἕνεκα ποιοῦσιν, ἡμεῖς δὲ πάντας ὑπο-
δίκους ἡμᾶς αὐτοὺς καθιστάντες μαρτυροῦμεν. καὶ
πρὸς ταῖς μαρτυρίαις, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πρῶτον 360
μὲν ἡ τοῦ Εὐφιλήτου μήτηρ, ἣν οὗτοι ὁμολογοῦσιν
ἀστὴν εἶναι, ὅρκον ὀμόσαι ἐπὶ τοῦ διαιτητοῦ ἐβού-
λετο ἐπὶ Δελφινίῳ ἦ μὴν τουτονὶ Εὐφίλητον εἶναι
ἐξ αὐτῆς καὶ τοῦ ἡμετέρου πατρός. καίτοι τίνα
προσῆκε μᾶλλον αὐτῆς ἐκείνης τοῦτο εἰδέναι; ἔπει-
τα, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὁ πατὴρ ὁ ἡμέτερος, ὃν εἰκός

Ἡμᾶς, ἅπαντα μεμαρτ.] Si quis ἅπαντες malit, negat Sylburg se multum refragaturum. Ego ἡμᾶς ἅπαντας prætuli. possit quoque ἡμῶν ἅπαντα probari. Idem.

Κἂν] Tuebor adversus Sylburgium, suspicantem γ' ἂν aptius esse futurum. Idem.

Ἔχοιεν ἐπιδεῖξαι] Sic vulgatæ vitiose. correxi de meo ἔχοι ἄν. nam de uno modo agitur, adversariorum omnium, quos actor sibi ait esse, vel constantissimo et gravissimo. Idem.

Ἄλλο τι] Bene hoc habet, tametsi Bodleianus ἄλλοθεν dat, cujus codicis fides penes me quidem admodum sublesta est, ut quem constet conjecturis Sylburgianis scatere. Non hic latet vitium, sed in eo, quod ἐρεῖν deest post αὐτόν. Sic enim leg. est: ἐγὼ γὰρ οὐκ οἶμαι ἄλλο τι ἂν αὐτὸν ἐρεῖν. *ego enim non arbitror eum aliud quicquam pro se dicturum neque confirmandæ suæ ingenuitatis documentum aliud proditurum esse, quam hoc, ut* —. Idem.

Αὐτὴ] Excusari potest, ut v. 23. si quis tamen αὕτη malit, per me licet. Sylburg. Erravit utique bonus Sylburgius. ἀστὴ debebat suffici, quod et hic, et aliquoties deinceps, ut v. 23. antep. et p. 26. 3. suffeci pronomini αὐτὸς, quod vulgatæ dabant. Reisk.

Καὶ ὁ πατὴρ] Subaudi ἀστὸς ἦν. *natu civis Atheniensis.* Idem.

Αὐτῷ] Aut αὐτῷ leg. est. aut, quod equidem malim, αὐτῶν. *istorum*, quæ in ejusmodi loco sit dicturus, ut ad ταῦτα referatur. Is certe loquendi mos est Atticis oratoribus. Idem.

Οὗτοι] Hi municipales, iidemque adversarii nostri. Idem.

Μαρτυροῦσι] Subaudi αὐτοῖς. *si qui eorum ipsis testentur.* Idem.

Καὶ τῷ ἀδελφῷ] Subaudi ἐμοῦ. *fratri meo.* Leg. forte sit: καὶ τῷ ἀδελφῷ, καὶ τῷ πρὸς μητρὸς θείῳ, καὶ τοῖς ἀνδράσι τῶν ἀδελφῶν, καὶ τοῖς φράτορσι. Consentaneum enim est, in recapitulatione testium neminem eorum præteriri, qui superius essent producti. Idem.

Οὐδὲν οὐδενὶ] Sic vulgatæ. primum horum duum vocabulorum in duo distraxi, οὐδ' ἐν, *nulla in re.* cum nullo modo, nullo titulo, hujus rei causa in jus vocentur. Idem. οὐδὲν οὐδενὶ Bekkerus.

Ἕνεκα ποιοῦσι] Videtur ταῦτα esse interponendum. Reisk.

ἐστι μετὰ τὴν τούτου μητέρα ἄριστα τὸν αὐτοῦ υἱὸν
γινώσκειν, οὗτος καὶ τότε καὶ νυνὶ βούλεται ὀμόσαι
ἦ μὴν Εὐφίλητον τοῦτον υἱὸν εἶναι αὐτοῦ ἐξ ἀστῆς
καὶ γαμετῆς γυναικός. πρὸς τούτοις τοίνυν, ὦ ἄν-
δρες δικασταὶ, ἐγὼ ἐτύγχανον μὲν τρισκαιδεκαέτης
361 ὢν, ὥςπερ καὶ πρῶτον εἶπον, ὅτε οὗτος ἐγένετο,
ἕτοιμος δέ εἰμι ὀμόσαι ἦ μὴν Εὐφίλητον τουτονὶ
ἀδελφὸν εἶναι ἐμαυτοῦ ὁμοπάτριον. ὥςτε, ὦ ἄνδρες
δικασταὶ, δικαίως ἂν καὶ τοὺς ἡμετέρους ὅρκους
πιστοτέρους νομίζοιτε ἢ τοὺς τούτων λόγους. ἡμεῖς
μὲν γὰρ ἀκριβῶς εἰδότες ὀμόσαι περὶ αὐτοῦ θέλο-
μεν, οὗτοι δὲ ταῦτα ἀκηκοότες παρὰ τῶν τούτου
διαφόρων ἢ αὐτοὶ πλάττοντες λέγουσι. πρὸς δὲ
τούτοις, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἡμεῖς μὲν τοὺς συγγε-
νεῖς μάρτυρας καὶ ἐπὶ τῶν διαιτητῶν καὶ ἐφ' ὑμῶν
παρεχόμεθα, οἷς οὐκ ἄξιον ἀπιστεῖν· οὗτοι δὲ,
ἐπειδὴ ἔλαχεν ὁ Εὐφίλητος τὴν δίκην τὴν προτέραν
τῷ κοινῷ τῶν δημοτῶν καὶ τῷ τότε δημαρχοῦντι,
ὃς νῦν τετελεύτηκε, δύο ἔτη τοῦ διαιτητοῦ τὴν
δίαιταν ἔχοντος οὐκ ἠδυνήθησαν οὐδεμίαν μαρτυ-
ρίαν εὑρεῖν ὡς οὑτοσὶ ἄλλου τινὸς πατρός ἐστιν ἢ
τοῦ ἡμετέρου. τοῖς δὲ διαιτῶσι μέγιστα σημεῖα ἦν
τοῦ ψεύδεσθαι τούτους, καὶ κατεδιήτησαν αὐτῶν
362 ἀμφότεροι. καί μοι λάβε τῆς προτέρας διαίτης τὴν
μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ὡς μὲν τοίνυν καὶ τότε ὦφλον τὴν δίαιταν, ἀκηκόατε· ἀξιῶ δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὥςπερ οὗτοι μετὰ ταῦτα ἔφησαν εἶναι σημεῖον ὡς οὐκ ἔστιν Ἡγησίππου, εἰ οἱ διαιτηταὶ αὐτῶν ἀπεδιήτησαν, οὕτω

Καὶ τότε] Subaudi e proximo ἐβούλετο. IDEM.

Ταῦτα] Subaudi ἃ λέγουσι περὶ Εὐφιλήτου. IDEM.

Ἐπὶ τῶν διαιτητῶν] Subaudi τότε παρειχόμεθα. et tunc producebamus, coram arbitris, cum hæc res adhuc in manu arbitrorum versaretur, antequam ad forum vestrum, judices, deferretur. IDEM.

Διαιτῶσι μέγιστα σημεῖα] Addendum utique est ταῦτα, sive pone primum horum vocabulorum, sive pone secundum, sive pone tertium. IDEM.

Ἀμφότεροι] Fuerunt ergo duo arbitri in hac causa versati. *ambo* ait, tam superior ille, qui vita defunctus est, quam qui adhuc superest. Pro λάβετε malim in singulari λάβε, tu, scriba. IDEM.

Οὗτοι μετὰ ταῦτα ἔφησαν εἶναι σημεῖον] Primo et secundo vocabulo interponendum videtur μέγα, quod cohærebit cum σημεῖον. post ἔφησαν addendum videtur ἄν. dicturi, jactaturi postmodum fuisse videntur, magnum et validum hoc esse argumentum, si arbitri hunc Euphiletum damnassent et reprobassent, quo ex argumento constet, hunc Euphiletum Hegesippi filium non esse. Verum illud μετὰ ταῦτα, *postmodum,* quid sibi vult? scil. post dictam ab arbitris sententiam, si hi arbitri Euphiletum negassent Hegesippi filium esse. Aut saltim μετὰ cum μέγα est commutandum. IDEM.

Αὐτῶν] Rectius singulariter αὐτοῦ: et mox in secunda persona ὑμῖν. SYLBURG. Falliter vir optimus. vulgata αὐτῶν bene habet. si eos, municipales Euphileti, absolvissent, et secundum eos causam dedissent, h. e. quod consequitur, si Euphiletum damnassent. Hujus enim municipales eum accusaverant fraudis in eo commissæ, quod se municipalem eorum gereret, qui non esset. ἀποδιαιτᾷν τινὸς dicitur arbiter, cum accusatum reum absolvit, καταδιαιτᾷν autem, cum reum condemnat. REISK.

τὸ νῦν ἡμῖν τοιοῦτον εἶναι μαρτύριον ὅ τι ἀληθῆ λέγομεν, ἐπεὶ ἔδοξαν αὐτοὶ ἀδικεῖν τοῦτον Ἀθηναῖον ὄντα καὶ κυρίως πρῶτον ἐγγραφέντα ὕστερον ἐξαλείψαντες. ὅτι μὲν οὖν ἀδελφὸς ἡμῶν ἐστὶν οὑτοσὶ Εὐφίλητος καὶ πολίτης ὑμέτερος, καὶ ἀδίκως ὑβρίσθη ὑπὸ τῶν ἐν τῷ δήμῳ συστάντων, ἱκανῶς οἴομαι ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἀκηκοέναι.

ιή. Οὗτος ὁ χαρακτὴρ τῶν Ἰσαίου λόγων, καὶ ταῦτα τὰ διαλ- 364
λάττοντα παρὰ τὴν Λυσίου ἀγωγήν. οὐθὲν δὲ κωλύει καὶ κεφα-
λαιωδῶς περιλαβόντα δι' ἐλαχίστης δηλώσεως τὰ φανερώτατα
εἰπεῖν, ὅτι μοι δοκεῖ Λυσίας μὲν τὴν ἀλήθειαν διώκειν μᾶλλον,
Ἰσαῖος δὲ τὴν τέχνην, καὶ ὁ μὲν στοχάζεσθαι τοῦ χαριέντως, ὁ
δὲ τοῦ δεινῶς. εἰ δέ τις παραθεωροίη ταῦτα ὡς μικρὰ καὶ φαῦλα,
οὐκ ἂν ἔτι γένοιτο ἱκανὸς αὐτῶν κρατῆσαι. ἀλλὰ γὰρ αἱ ὁμοιό-
τητες συνταράξουσιν αὐτοῦ τὴν γνώμην ὥςτε μὴ διαγνῶναι τὸν
ἴδιον ἑκατέρου χαρακτῆρα. καὶ περὶ μὲν τούτων, ὡς ἔχω δόξης,
δεδήλωταί μοι.

ιθ'. Βούλομαι δὲ ἤδη καὶ περὶ τῶν ἄλλων ῥητόρων ἀποδοῦναι
τὸν λόγον, ἵνα μή τις ἀγνοίᾳ με δόξῃ παραλιπεῖν αὐτοὺς ἐπιφα-
νεῖς ὄντας καὶ ὀνόματος ἠξιωμένους οὐ μετρίου, ἢ φυγῇ τοῦ
πόνου τὸ ῥᾶστον αἱρούμενον τῶν ἔργων τὴν περὶ αὐτῶν ἀφεικέ-
ναι σκέψιν. ἐγὼ γὰρ οὔτε ἠγνόουν, οὓς ἅπαντες ἴσασιν, οὔτε
ὤκνουν ὑπὲρ αὐτῶν γράφειν, εἴ τι χρήσιμον ἔμελλεν ἐξοίσειν ἡ
γραφή. ἐνθυμούμενος δὲ ὅτι τὴν μὲν ποιητικὴν κατασκευὴν καὶ 365
τὸ μετέωρον δὴ τοῦτο καὶ πομπικὸν εἰρημένον οὐδεὶς Ἰσοκράτους
ἀμείνων ἐγένετο, παρέλιπον ἑκὼν οὓς ᾔδειν ἧττον ἐν ταῖς ἰδέαις
ταύταις κατορθοῦντας, Γοργίαν μὲν τὸν Λεοντῖνον ἐκπίπτοντα
τοῦ μετρίου καὶ πανταχοῦ παιδαριώδη γιγνόμενον ὁρῶν, Ἀλκι-

Ἡμῖν] Cur damnetur, causæ nil video. *nobis,* id est, pro nobis, in causa nostra. IDEM.

Τοιοῦτον] *tale, ejusmodi testimonium.* Sed qualenam? quo refertur illud τοιοῦτον, si nihil præcessit, cui simile dicitur esse? μέγα nempe, *æquale* magnitudine testimonium, atque futurum fuisset illud adversariorum adversus Euphiletum argumentum, si per æquitatem arbitrorum licuisset ipsis eo uti. Unde constat veram esse illam meam paulo ante proditam conjecturam: μέγα μετὰ ταῦτα ἔφησαν ἂν εἶναι σημεῖον. Nam si μέγα illinc excludatur, carebit hic voc. τοιοῦτον sententia. IDEM.

Αὐτοὶ] Non accepisse ab Euphileto injuriam, sed ei ultro, ipsi sua sponte, nulla idonea causa provocati, inferre. redit ad municipales Euphileto adversantes. Sin autem αὐτοῖς legatur, de quo pro sensu quisque suo statuet, redibit ad par illud arbitrorum, ad quorum cognitionem hæc de statu civili Euphileti causa delata fuerat. Ego equidem a vulgata discedendum h. l. esse nego. IDEM.

Πρῶτον] Id est, τὸ πρῶτον, *primitus,* h. e. tum quum inscriberetur ἀπ' ἀρχῆς, statim a principio, tametsi postea rursus denuo inscriptus non fuit. Suspicabar aliquando de πρότερον, ob insequens ὕστερον. Sed proculdubio bene habet vulgata. IDEM.

Χαριέντως] Aut post χαριέντως aut post δεινῶς deest εἰπεῖν, aut tale quid. IDEM.

Τούτων] Post τούτων deesse videtur ἱκανῶς. IDEM.

Αἱρούμενον] Subaudi ἀντὶ τοῦ χαλεπωτέρου. IDEM.

Ὤκνουν] Adde ἄν. *neque defugissem, reformidassem.* IDEM.

Πανταχοῦ] Superscriptum est in Bodleiano πολλαχοῦ, quæ castigatio et reprehensio, a sedulo quodam lectore profecta, non ipsius Dionysii dictio, mihi videtur esse. Gorgiæ cum aut nihil, aut parum hodie supersit, nam de reliquiis ei attribui solitis decernere, mihi non arrogo, haud juvat hac in causa arbitrum agere. IDEM.

δάμαντα δὲ τὸν ἀκουστὴν αὐτοῦ παχύτερον ὄντα τὴν λέξιν καὶ
κοινότερον, Θεόδωρον δὲ τὸν Βυζάντιον ἀρχαῖόν τινα καὶ οὔτε
ἐν ταῖς τέχναις ἀκριβῆ οὔτ᾽ ἐξέτασιν ἱκανὴν ἐν τοῖς ἐναγωνίοις
δεδωκότα λόγοις, Ἀναξιμένην δὲ τὸν Λαμψακηνὸν ἐν ἁπάσαις
μὲν ταῖς ἰδέαις τῶν λόγων τετράγωνόν τινα εἶναι βουλόμενον —
366 καὶ γὰρ ἱστορίας γέγραφε καὶ περὶ τοῦ ποιητοῦ συντάξεις καταλέ-
λοιπε καὶ τέχνας ἐξενήνοχεν, ἥπται δὲ καὶ συμβουλευτικῶν καὶ
δικανικῶν ἀγώνων —, οὐ μέντοι τέλειόν γε ἐν οὐδεμιᾷ τούτων
τῶν ἰδεῶν, ἀλλ᾽ ἀσθενῆ καὶ ἀπίθανον ὄντα ἐν ἁπάσαις θεωρῶν.
οὐ δὴ δεῖν ᾠόμην, Ἰσοκράτους ἐν ἅπασι πάντων τούτων ὑπερέ-
χοντος, λόγον τινὰ ποιῆσαι περὶ ἐκείνων, οὐδέ γε περὶ τῶν συμ-
βιωσάντων Ἰσοκράτει καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς ἑρμηνείας ἐκείνου
ἐκμιμησαμένων οὐθενὸς, Θεοδέκτου λέγω καὶ Θεοπόμπου καὶ
Ναυκράτους, Ἐφόρου τε καὶ Φιλίστου καὶ Κηφισοδώρου καὶ ἄλ-
λων συχνῶν· οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνοι κρίνεσθαι πρὸς τὴν Ἰσοκράτους
δύναμιν εἰσὶν ἐπιτήδειοι. τῶν μὲν δὴ κατὰ ταύτην τὴν ἀγωγὴν
κοσμουμένων ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα διαφορώτατον ἡγησάμενος, οὐκ
ἔτι περὶ τῶν ἄλλων ἠξίωσα μακρολογεῖν καὶ δαπανᾷν εἰς οὐδὲν
ἀναγκαῖον τὸν χρόνον.

κ΄. Τῶν δὲ τοὺς ἀκριβεῖς προαιρουμένων λόγους καὶ πρὸς τὴν
367 ἐναγώνιον ἀσκούντων ῥητορικὴν, ὧν ἐγένετο Ἀντιφῶν τε ὁ Ῥα-
μνούσιος καὶ Θρασύμαχος ὁ Χαλκηδόνιος καὶ Πολυκράτης ὁ
Ἀθηναῖος, Κριτίας τε ὁ τῶν Τριάκοντα ἄρξας καὶ Ζωΐλος ὁ τὰς
καθ᾽ Ὁμήρου συντάξεις καταλιπὼν καὶ ἄλλοι τοιοῦτοί τινες,
οὐδένα ἡγούμενος οὔτε ἀκριβέστερον οὔτε χαριέστερον γεγονέναι
Λυσίου· Ἀντιφῶν γε μὴν τὸ αὐστηρὸν ἔχει μόνον καὶ ἀρχαῖον,
ἀγωνιστὴς δὲ λόγων οὔτε συμβουλευτικῶν οὔτε δικανικῶν ἐστί·
Πολυκράτης δὲ κενὸς μὲν ἐν τοῖς ἀληθινοῖς, ψυχρὸς δὲ καὶ φορ-
τικὸς ἐν τοῖς ἐπιδεικτικοῖς, ἄχαρις δὲ ἐν τοῖς χαριεντισμοῦ δεο-
μένοις ἐστί· Θρασύμαχος δὲ καθαρὸς μὲν καὶ λεπτὸς καὶ δεινὸς
εὑρεῖν τε καὶ εἰπεῖν στρογγύλως καὶ περιττῶς ὃ βούλεται, πᾶς
δ᾽ ἐστὶν ἐν τοῖς τεχνογραφικοῖς καὶ ἐπιδεικτικοῖς, δικανικοὺς δὲ ἢ
368 συμβουλευτικοὺς οὐκ ἀπολέλοιπε λόγους· τὰ δὲ αὐτὰ καὶ περὶ

Ἀρχαῖον] Accipe non de tempore, sed de ingenio, deteriorem in partem. *vietum, et condemnendum ob fatuitatem.* IDEM.

Περὶ τοῦ ποιητοῦ] Τοῦ ποιητοῦ ambiguum est significetne τοῦ ποιητοῦ λόγων γένους, an κατ᾽ ἐξοχὴν *poetarum principis*: ut v. 23. Zoilus contra Homerum commentarios reliquisse dicitur. Pausanias Eliacωn 2. 196. 3. tradit, carmen epicum de Alexandro adscribi a quibusdam Anaximeni: sed id sibi non videri verisimile. Narrat ibidem, eum tum alia scripsisse, tum Antiquas res Græciæ, et res a Philippo atque Alexandro gestas: præterea cum natura esset sophista, et sophistarum orationes probe imitari nosset, probrosum quoddam in Athenienses, Lacedæmonios ac Thebanos scriptum Theopompeo stilo exarasse, effictisque ad illius imitationem omnibus, sub Theopompi nomine librum edidisse, ad conflandum ei, propter simultatem quandam privatam, publicum Græcorum odium. IDEM.

Ἀκριβεῖς] *castigatas, tersas, limatas, adstrictas orationes*, in quibus nihil esset redundans, nil luxurians, nil pompaticum atque histrionicum, sed ad veritatem et necessitatem usus præsentis exacta essent omnia; has igitur opponit τοῖς μετεώροις καὶ πομπικοῖς Isocraticorum, eorumque τῇ ποιητικῇ κατασκευῇ, ubi multa caudam trahunt, oblectationis, aut etiam illusionis ergo assuta, severitatem necessitatis et veritatis haud ferentia. IDEM.

Ἡγούμενος] Resumit et absolvit orationem longa interpolatione (parenthesin usurpant) suspensam, p. 29. 3. in illis οἰόμενος — ἐποιησάμην κανόνα. IDEM.

Κριτίου καὶ περὶ Ζωΐλου τις ἂν εἰπεῖν ἔχοι, πλὴν ὅσον τοῖς
χαρακτῆρσι τῆς ἑρμηνείας διαλλάττουσιν ἀλλήλων· τούτων δή
φημι τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν παραπλησίων τούτοις διαφέρειν οἰό-
μενος Λυσίαν, καὶ ὥςπερ ἀρχέτυπον ὑπογράφων ὑπερέχειν ἐκεῖνον
τὸν ἄνδρα, ταύτης τῆς προαιρέσεως τῶν λόγων ἐποιησάμην
κανόνα. τὸν δὲ δὴ τρίτον Ἰσαῖον, εἴ τις ἔροιτό με, τίνος ἕνεκα
προσεθέμην, Λυσίου δὴ ζηλωτὴν ὄντα, ταύτην ἂν αὐτῷ φαίην 369
τὴν αἰτίαν, ὅτι μοι δοκεῖ τῆς Δημοσθένους δεινότητος, ἣν οὐθείς
ἐστιν ὃς οὐ τελειοτάτην ἁπασῶν οἴεται γενέσθαι, τὰ σπέρματα
καὶ τὰς ἀρχὰς οὗτος ὁ ἀνὴρ παρασχεῖν. διὰ μὲν δὴ ταύτας τὰς
αἰτίας τούσδε τοὺς ἄνδρας μόνους παρέλαβον. εἰ δὲ περὶ πάντων
ἠξίουν γράφειν, εἰς κενότητας ἄν μοι ὁ λόγος ἐξέπιπτε καὶ πρὸς
τῷ μηθὲν ἢ οὐ πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχειν, εἰς ἀπέραντόν τινα καὶ οὐ 370
σύμμετρον ἐξεμηκύνθη γραφήν. καὶ περὶ τούτων μὲν ἅλις. ἑτέραν
δὲ ἀρχὴν ποιήσομαι τοῦ λόγου περί τε Δημοσθένους καὶ Ὑπερεί-
δου καὶ τρίτου λέγων Αἰσχίνου· ἡ γὰρ δὴ τελειοτάτη ῥητορικὴ
καὶ τὸ κράτος τῶν ἐναγωνίων λόγων ἐν τούτοις τοῖς ἀνδράσιν
ἔοικεν εἶναι.

Ὑπογράφων] Num ἀπογρ. ut p. 13. 9. IDEM.

Τίνος ἕνεκα προσεθέμην] Vulgatæ dant τ. ἕ. οὐ προσεθ. ego vero particulam infitiantem expungendam duxi, et ad veram sedem, unde huc aberraverat, deducendam v. 13. Isæum utique Dionysius Lysiæ adjunxerat, προσέθετο [vel potius προσέθηκε], quem Isæum debuisset omittere, si fidem voluisset excusationi facere, qua hic utitur adversus eos, qui silentium ejus de reliquis oratoribus ægre laturi atque exprobraturi videbantur. Quorum reprehensionem metuens Dionysius, telum hoc defendit hac excusatione. Simulas, aiunt, Dionysi, reliquos oratores a te ideo præteritos esse, quod aut Isocratis aut Lysiæ fuissent imitatores, magistris inferiores. Bonum factum. Verumtamen hæc si tibi vera fuit atque idonea causa, cur Isæum, et ipsum quoque in Lysiæ vestigia, quod tute ipse profiteris, ingressum, tanti fecisti, ut de eo peculiari libello pluribus disputares? Ideo nempe feci, occurrit Dionysius, quod Isæus haud immerito pater haberi possit illius eloquentiæ generis, quod postmodum a Demosthene, Isæi discipulo, ita elaboratum et perfectum fuit, ut ex eo recte Demosthenicum appelletur. Paulo post adeo, initio disputatiunculæ super Dinarcho, nominatim Isæum Dionysius noster appellat εὑρετὴν ἰδίου χαρακτῆρος. IDEM.

Τὰ σπέρματα] Auctor vitæ Homeri inter opuscula mythologica, edita Amstelodami, p. 323. in judicio de principe poetarum, iisdem fere verbis utitur, ex quibus, ut alia mittam argumenta, conjicit cl. Galeus in præfat. ad illa opuscula, vel illius libelli patrem fuisse Dionysium, vel, si alius a Dionysio fuit, plurima ab eo transsumpsisse. HUDSON.

Τούσδε τοὺς ἄνδρας] Isocratem, Lysiam, Isæum. REISK.

Πρὸς τὸ μηθὲν ἢ πολὺ] Legendum videtur: πρὸς τῷ μηθὲν ἢ οὐ πολὺ τὸ χρ. ἔχ. SYLBURG. Fui in auctoritate Sylburgii. REISK.

Ὑπερίδου] Ὑπερείδης et hic et in sequ. per ει diphthongum constanter legitur: at supra 71, 20. et alibi, per ι: quo modo et manu exaratus liber ibi habet, et Suidæ ac Plutarchi exemplaria. Porro secunda hæc pars de Oratoribus Atticis, quæ supra etiam promittitur in præfatione hujus tractatus, 81, 44. ad nos non pervenit. SYLBURG.

Λέγων] In margine Bodleiani h. l. adscriptum reperit Hudsonus ἴσως λέγω. quod etiam atque etiam probo. Possit tamen quoque de λέξων cogitari. REISK.

ΙΣΑΙΟΥ ΛΟΓΟΙ.

A.

ΙΣΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΛΕΩΝΥΜΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. H. Steph. | Pag. ed. Reisk.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

35 Ἀδελφιδοῖ Κλεωνύμου τελευτήσαντος ἐπὶ τὸν κλῆρον ἔρχονται κατὰ γένος. καὶ τας διαθή- 1
κας, ἃς παρέχονται εἰς αὐτοὺς οἱ περὶ Φερένικον καὶ Σίμωνα καὶ Ποσείδιππον, γράψαι, ὡς 2
ἀληθὲς ἦν, καὶ θεῖναι παρὰ τοῖς ἄρχουσιν, ὁμολογοῦντες Κλεώνυμον κατὰ τὴν πρὸς Δεινίαν τὸν
ἐπίτροπον αὐτῶν ὀργὴν, ὕστερον δὲ ἐπιχειρήσαντα λῦσαι καὶ μεταπεμψάμενον τὸν ἀστυνό-
μον ἐξαίφνης [1][ἀποθανεῖν]· καὶ Πολύαρχον δὲ τὸν πάππον αὐτῶν, Κλεωνύμου δὲ πατέρα,
προστάξαι, εἴ τι πάσχοι Κλεώνυμος, δοῦναι αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα. Ἡ στάσις ὅρος διπλοῦς
κατὰ ἀμφισβήτησιν· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι ταῖς γενομέναις ἐξ ἀρχῆς διαθήκαις διϊσχυρίζονται, οἱ
δ' ἀντιλέγοντες φασὶν ὅτι μετεκαλέσατο τὸν ἄρχοντα, ἵνα λύσῃ αὐτάς· καὶ τελευταῖον τοῖς
παρὰ τοῦ Κλεωνύμου γενομένης.

1 α΄. ΠΟΛΛΗ μὲν ἡ μεταβολή μοι γέγονεν, ὦ ἄνδρες,
τελευτήσαντος Κλεωνύμου. ἐκεῖνος γὰρ ζῶν μὲν ἡμῖν κατέ-
λιπε τὴν οὐσίαν, ἀποθανὼν δὲ κινδυνεύειν περὶ αὐτῆς πε-
ποίηκε. καὶ τότε μὲν οὕτως ὑπ' αὐτοῦ σωφρόνως ἐπαιδευό-
μεθα, ὥστ' οὐδὲ ἀκροασόμενοι οὐδέποτε ἤλθομεν ἐπὶ 3
δικαστήριον, νῦν δὲ ἀγωνιούμενοι περὶ πάντων ἥκομεν τῶν
ὑπαρχόντων· οὐ γὰρ τῶν Κλεωνύμου μόνον ἀμφισβητοῦσιν,
ἀλλὰ καὶ τῶν πατρῴων, ὀφείλειν ἐπὶ τούτοις [2]ἐκείνῳ φά-

[1] uncos om.

[2] ἐκεῖνον φάσκ. ἀργύρια

Οἱ περὶ Φερένικον καὶ Σίμωνα] Phereni-cus, Simon, quinam? Credibile est ὑπο-θέτην [sic. voluit τὸν ὑποθέτην] in integram orationem incidisse, quam nos non nisi dimidiam habemus. Vid. versus finem. TAYLOR. Argumentum ipse idem Taylor hoc modulo suo præscripserat: "Polyarchus tres liberos suscepit, Cleonymum, Diniam et patrem τοῦ ἀμφισβητοῦντος. Cum ad hunc bona Cleonymi improlis defuncti erant perventura ex legibus municipalibus, tum vero ex voluntate Polyarchi, Cleonymus fratri Diniæ infensus, qui tunc nepotem orphanum tutabatur, testamentum inofficiosum condit. Defuncto vero Dinia, mutata mente, rescindere voluit, et magistratum ea propter accersit. Excluso tamen magistratu ab iis, quorum maxime intererat, Cleonymus interea moritur. Agitur ergo de vi istius testamenti, quod quasi ingratiis et ad se rediens ad postremum irritum fieri voluit." Propterea toti quoque orationi titulum præscripsit *de testamento inofficioso*. REISK.

Μὲν] Redundat, ut sæpe, non insequente δέ. IDEM.

Ἀμφισβητοῦσιν] Subaudi ἡμῖν οἱ ἐναντίοι. qui adversarii sunt Posidippus et Diocles. v. p. 36, 32. ed. Steph. quam editionem ubique locorum allego, quoties aliquid ex Isæo mihi his in annotationibus allegandum venit. IDEM.

Πατρῴων] Sic dedi pro vetusta lectione Ald. et Steph. πατέρων, sententia id subjiciente, et ipso Isæo paulo post p. 34. 4. consentientes in ea re habens schedas Brulartianas, et codicem Tophanis. Qui Tophanis cujas fuerit, ex me nemo requirat: prorsus enim ignoro. Taylor ex

σκοντες ἀργύριον. καὶ οἱ μὲν οἰκεῖοι καὶ οἱ προσήκοντες οἱ
4 τούτων ἀξιοῦσιν ἡμᾶς καὶ τῶν ὁμολογουμένων, ὧν Κλεώνυμος κατέλιπεν αὐτοῖς, τούτων ἰσομοιρῆσαι· οὗτοι δὲ εἰς τοῦτο ἥκουσιν ἀναισχυντίας, ὥστε καὶ τὰ πατρῷα προσαφελέσθαι ζητοῦσιν ἡμᾶς, οὐκ ἀγνοοῦντες, ὦ ἄνδρες, τὸ δίκαιον, ἀλλὰ πολλὴν ἡμῶν ἐρημίαν καταγνόντες. σκέψασθε γὰρ οἷς ἑκάτεροι πιστεύοντες ὡς ὑμᾶς εἰσεληλύθαμεν. οὗτοι μὲν διαθήκαις ἰσχυριζόμενοι τοιαύταις, ἃς ἐκεῖνος διέθετο μὲν οὐχ ἡμῖν ἐγκαλῶν ἀλλ' ὀργισθεὶς τῶν οἰκείων τινὶ τῶν ἡμετέρων, ἔλυσε δὲ πρὸ τοῦ θανάτου, πέμψας Ποσείδιππον ἐπὶ τὴν ἀρχήν· ἡμεῖς δὲ γένει μὲν ἐγγυτάτω
5 προσήκοντες, χρώμενοι δὲ ἐκείνῳ πάντων οἰκειότατα, δεδωκότων δ' ἡμῖν καὶ τῶν νόμων κατὰ τὴν ἀγχιστείαν καὶ αὐτοῦ τοῦ Κλεωνύμου διὰ τὴν φιλίαν τὴν ὑπάρχουσαν αὐτῷ, ἔτι δὲ [1]Πολυάρχου, τοῦ πατρὸς Κλεωνύμου, πάππου δ' ἡμετέρου, προστάξαντος, εἴ τι πάθοι Κλεώνυμος ἄπαις, ἡμῖν δοῦναι τὰ αὐτοῦ. τοσούτων τοίνυν ἡμῖν ὑπαρχόντων οὗτοι, καὶ συγγενεῖς ὄντες καὶ οὐδὲν δίκαιον εἰπεῖν ἔχοντες, οὐκ αἰσχύνονται καταστήσαντες ἡμᾶς εἰς ἀγῶνα περὶ τούτων, περὶ ὧν αἰσχρὸν ἦν ἀμφισβητῆσαι καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν.

[1] Πολιάρχου

eo codice non pauca ad Isæum retulit suis in schedis, hoc solo contentus indicio: *Tophanis Book at Eaton.* Videtur ille liber Etonensis non codex antiquus calamo exaratus, sed Aldina esse, a nescio quo notulis in marginem conjectis insignita. Ego postmodum Tophanis librum laudabo, quoties usu veniet. Sententia est: non de hereditate modo, sed etiam ipso de patrimonio nostro nobis controversiam movent, aientes, illum, Cleonymum puta, super illo patrimonio nostro nonnihil æris debere, vel nomina nescio quæ contraxisse. Idem.

Ἐκεῖνον] Cleonymum puta. Schedæ Brulart. subjiciunt ἐκείνῳ. quod si probetur, erit hæc sententia: aientes, nos illi, Cleonymo, certas quasdam nummorum summas super eodem nostro patrimonio debere. Idem.

Οἱ τούτων] Liber Tophanis expungi vult articulum. Ego vero tuebor. Idem.

Τούτων] Taylor mavult καὶ τούτων. Etiam hoc male. præcessit jam καί. Idem.

Τοιαύταις] Rursus Taylor mavult ταύταις. quod item haud probo. Idem.

Ἐκεῖνος διέθετο] Sic dedi pro vetusta lectione ἐκεῖνος δὴ ἐπέθετο. Emendandum ita, ut emendavi, locum esse viderant Scaliger et auctores, quicunque fuerunt, schedarum Brulart. et Tophanis. Idem.

Ἐπὶ τὴν ἀρχὴν] Hujus rei causa, ut ille, Posidippus, Archonti, hoc est Astynomo, indicaret, quod testamentum Cleonymus in fraudem suorum e fratre nepotum scripsisset, illud Cleonymum, adhuc superstitem, non coactum, sed scientem, volentem rescindere, sibique, Posidippo, in mandatis dedisse. ut archontem hac de re certiorem cum faceret, tum rogaret, ut Archon domum Cleonymi veniret, atque testamento vetusto tollendo novoque condendo interesset, illumque actum auctoritate publica ratum faceret. Idem.

Κατὰ τὴν ἀγχιστείαν] V. 52. 7. ubi videtur esse actio κατ' ἀγχιστείαν. Taylor.

Αὐτῷ] Subaudi πρὸς ἡμᾶς. Reisk.

Τοσούτων τοίνυν] Subaudi δικαίων. cui opponitur οὐδὲν δίκαιον εἰπεῖν ἔχοντες. Idem.

β'. Οὐχ ὁμοίως δέ μοι δοκοῦμεν, ὦ ἄνδρες, διακεῖσθαι πρὸς ἀλλήλους. ἐγὼ μὲν γάρ, οὐχ ὅτι ἀδίκως κινδυνεύω, τοῦθ' ἡγοῦμαι μέγιστον εἶναι τῶν παρόντων κακῶν, ἀλλ' ὅτι ἀγωνίζομαι πρὸς οἰκείους, οὓς οὐδ' ἀμύνεσθαι καλῶς ἔχει· οὐ γὰρ ἂν ἐλάττω συμφορὰν ἡγησαίμην κακῶς ποιεῖν τούτους ἀμυνόμενος, οἰκείους ὄντας, ἢ κακῶς παθεῖν ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τούτων· οὗτοι δ' οὐ τοιαύτην ἔχουσι τὴν γνώ-
36. 1 μην, ἀλλ' ἥκουσιν ἐφ' ἡμᾶς καὶ τοὺς φίλους παρακαλέσαντες καὶ ῥήτορας παρασκευασάμενοι καὶ οὐδὲν [1]ἀπολείποντες τῆς αὑτῶν δυνάμεως, ὥσπερ, ὦ ἄνδρες, [2]ἐχθροὺς 6
τιμωρησόμενοι, καὶ οὐκ ἀναγκαίους καὶ συγγενεῖς κακῶς ποιήσοντες. τὴν μὲν οὖν τούτων ἀναισχυντίαν καὶ τὴν αἰσχροκέρδειαν ἔτι μᾶλλον γνώσεσθε, ἐπειδὰν πάντων ἀκούσητε· ὅθεν δ' οἶμαι τάχιστ' ἂν ὑμᾶς μαθεῖν περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν, ἐντεῦθεν ἄρξομαι διδάσκειν.

γ'. Δεινίας γὰρ ὁ τοῦ πατρὸς ἀδελφὸς ἐπετρόπευσεν ἡμᾶς, θεῖος ὢν ὀρφανοὺς ὄντας. Κλεωνύμου δ' οὗτος, ὦ ἄνδρες, διάφορος ὢν ἔτυχεν. ὁπότερος μὲν οὖν αὐτῶν ἦν τῆς διαφορᾶς αἴτιος, ἴσως οὐκ ἐμὸν ἔργον ἐστὶ κατηγορεῖν· πλὴν τοσοῦτόν γε ἂν δικαίως αὐτοῖς ἀμφοτέροις μεμψαίμην, ὅτι καὶ φίλοι τέως ὄντες καὶ προφάσεως οὐδεμιᾶς γενομένης ἐκ λόγων τινῶν οὕτως εἰκῆ πρὸς ἀλλήλους 7
[3]ἔχθραν ἀνείλοντο. ὅτι γοῦν ἐκ ταύτης τῆς ὀργῆς [4]Κλεώνυμος ταύτας ποιεῖται τὰς διαθήκας, οὐχ ἡμῖν ἐγκαλῶν, ὡς ὕστερον ἐσώθη, ἔλεγεν, ὁρῶν δὲ ἡμᾶς ἐπιτροπευομένους

[1] ἀπολιπόντες [2] τοὺς ἐχθροὺς [3] ἔχθρας [4] ὁ Κλεών.

Κακοὺς ποιήσαντες] Π. κακῶς ποιήσοντες. H. Stephan.

Πάντων] Subaudi τῶν περὶ Κλεώνυμον τελευτῶντα διαθέσθαι βουλόμενον γεγενημένων. vel etiam ὧν ἔχω εἰπεῖν. Reisk.

Κλεωνύμου] Interrogat Taylor num Κλεωνύμῳ leg. sit, quia p. 38. 23. legatur ὅτε Δεινίᾳ διάφορος ὢν ἔτυχε. Nego propterea necesse esse vulgatam temerari. Bona perinde est utraque constructio vocabuli διάφορος, tam cum genitivo, quam cum dativo, tametsi haud diffitebor posteriorem constructionem usu esse frequentatiorem. Idem.

Προφάσεως οὐδεμιᾶς] Subaudi ἀληθοῦς καὶ δικαίας, vel ὑγιοῦς καὶ εὐσχήμονος. Idem.

Ὡς ὕστερον ἐσώθη] Π. ὕστερον, ἐπειδὴ ἐσώθη. H. Stephan. Vexatus locus, et conjecturis criticorum varie exagitatus. In Taylori schedis hæc pauca reperi: ἔλεγεν, ὡς ὕστερον ἐσώθη, ὅτι. quæ non intelligo. Scaliger σωθεὶς malebat. Alterutrum recte habet, et necessarium est. utrum sit rectius, haud constat. Interim faciam cum Stephano, sed hactenus, ut post Δεινίας p. 36. 3. addatur δῆλόν ἐστιν. Nam alias pendet illud ὅτι versu antep. Constat, ait, Cleonymum iratum illud testamentum scripsisse, non, quo nobis infensus esset, nam se de nobis haud esse questum, neque nobis succensuisse, ipse nobis affirmavit, postquam a valetudine convaluit. Reisk. Tayloro obsecutus est Ionesius, qui sic Anglice: *Cleonymus*

ὑπὸ Δεινίου, καὶ δεδιὼς μὴ τελευτήσειεν αὐτὸς ἔτι παῖδας ἡμᾶς καταλιπὼν καὶ τῆς οὐσίας ἡμετέρας οὔσης γένοιτο κύριος Δεινίας· ἡγεῖτο γὰρ δεινὸν εἶναι τὸν ἔχθιστον τῶν οἰκείων ἐπίτροπον καὶ κύριον τῶν αὑτοῦ καταλιπεῖν, καὶ ποιεῖν αὐτῷ τὰ νομιζόμενα τοῦτον, ἕως ἡμεῖς ἡβήσαιμεν, ᾧ ζῶν διάφορος ἦν. ταῦτα διανοηθεὶς ἐκεῖνος, εἴτ' ὀρθῶς εἴτε μή, τὰς διαθήκας ταύτας διέθετο. καὶ
8 εὐθὺς ἐρωτῶντος τοῦ Δεινίου παραχρῆμα εἴ τι ἡμῖν ἢ τῷ πατρὶ ἐγκαλεῖ τῷ ἡμετέρῳ, ἀπεκρίνατο πάντων τῶν πολιτῶν ἐναντίον ὅτι οὐδὲν πονηρὸν ἐγκαλεῖ, καὶ ἐμαρτύρησεν ὡς ὀργιζόμενος ἐκείνῳ καὶ οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος ταῦτα διέθετο. πῶς γὰρ ἂν εὖ φρονῶν, ὦ ἄνδρες, κακῶς ποιεῖν ἡμᾶς [1]ἐβουλήθη τοὺς μηδὲν αὐτὸν ἠδικηκότας; ὕστερον δὲ τούτων, ὃ μέγιστον ὑμῖν τεκμήριον ὅτι οὐδὲ ταῦτα ἔπραξεν ἡμᾶς βλάπτειν βουλόμενος· τελευτήσαντος γὰρ Δεινίου καὶ τῶν πραγμάτων ἡμῖν πονήρως ἐχόντων οὐδὲ περιεῖδεν ἡμᾶς οὐδενὸς ἐνδεεῖς ὄντας, ἀλλ' αὐτοὺς μὲν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὑτοῦ κομισάμενος ἐπαίδευε, τὴν δ' οὐσίαν ἀφελέ-
9 σθαι τῶν [2]χρηστῶν ἐπιβουλευσάντων ἔσωσεν ἡμῖν, ἐπεμελεῖτό τε ὁμοίως τῶν ἡμετέρων ὥσπερ τῶν αὑτοῦ πραγμάτων. καίτοι χρὴ θεωρεῖν αὐτοῦ τὴν ἔννοιαν ἐκ τούτων τῶν ἔργων μᾶλλον ἢ ἐκ τῶν διαθηκῶν, καὶ τεκμηρίοις χρῆσθαι μὴ τοῖς μετ' ὀργῆς πραχθεῖσιν — ἐν οἷς ἅπαντες πεφύκα-

[1] ἠβουλήθη [2] χρημάτων

himself, when he recovered from that illness, in which he made his will, declared, that he wrote it in anger.

Καταλιπεῖν] Post hoc v. inseri velim verba trajecta, ἕως ἡμεῖς ἡβήσαιμεν, quæ nunc ordine deserto sententiam paulum turbant. Sed adhuc amplio. Reisk.

Τὰ νομιζόμενα] Hæc justa parentibus persolvere cogebantur lege liberi, aut, si nulli essent liberi, heredes. Quod autem justa fecisset Dinias mortuo Cleonymo, fecisset heredum vicem, qui ejus fidei erant commissi: nam tutores ea omnia faciebant, quæ facere tenebantur pupilli, donec adolevissent. *In Legg. Att.* l. vi. tit. viii. §. 12. Petit.

Εὐθὺς] Post quod factum? num post scriptum testamentum? an postquam Cleonymus a morbo rursus convaluisset? Dictio εὐθὺς παραχρῆμα tam mirabilis visa fuit Tayloro, ut suum q., hoc est *quære*, ei adscriberet: sed bene Græcam et usu tritam eam esse testabuntur et dubitanti confirmabunt indices nostri ad hos oratores minores; quos indices adiri velim, et p. 38, 30. ad quem locum ipse Taylor ablegaverat. Reisk.

Γὰρ] Eleganter redundat, æquivalens Latino *scilicet*. Idem.

Οὐδενὸς] Subaudi τῶν ἀναγκαίων. Idem.

Αὐτοὺς] Scil. ἡμᾶς. Hæc est lectio Aldina, a me merito revocata, pro qua Stephanus, nescio quo jure, certe præter fas, αὐτὸς suffecerat, si fecit ipse, neque menda operis ejus imputanda est. Opponuntur αὐτοὶ, *ipsi liberi*, patre orbati, τῇ οὐσίᾳ, *patrimonio*. v. ad p. 37. 15. dicenda. Idem.

Χρημάτων] Imo vero χρηστῶν. *creditoribus bonis nostris insidiantibus, eaque nobis fraudulenter eripere contendentibus.* Sic visum Tayloro quoque fuit. Idem.

μεν ἁμαρτάνειν —, ἀλλ' ἀφ' ὧν ὕστερον φανερὰν αὐτοῦ τὴν διάνοιαν ἐποίησεν. ἔτι γὰρ μᾶλλον ἐν τοῖς τελευταίοις ἐδήλωσεν ὡς εἶχε πρὸς ἡμᾶς. ἤδη γὰρ ἀσθενῶν ταύτην τὴν νόσον ἐξ ἧς ἐτελεύτησεν, [1]ἐβουλήθη ταύτας τὰς διαθήκας ἀνελεῖν καὶ προσέταξε Ποσειδίππῳ [2]τὴν ἀρχὴν εἰσαγαγεῖν. ὁ δὲ οὐ μόνον οὐκ εἰσήγαγεν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐλθόντα τῶν ἀρχόντων ἐπὶ τὴν θύραν ἀπέπεμψεν. ὀργισθεὶς δὲ τούτῳ Κλεώνυμος πάλιν [3]ἐς τὴν ὑστεραίαν Διοκλεῖ καλέσαι τοὺς ἄρχοντας προσέταξε· καὶ οὐχ οὕτως ὡς ἀσθενῶν διακείμενος, ἀλλ' ἔτι πολλῶν οὐσῶν ἐλπίδων ἐξαπίνης τῆς νυκτὸς ταύτης ἀπέθανε.

δ'. Πρῶτον μὲν οὖν ὑμῖν παρέξομαι μάρτυρας ὡς οὐχ ἡμῖν ἐγκαλῶν ἀλλὰ Δεινίᾳ πολεμῶν ταύτας τὰς διαθήκας διέθετο, ἔπειτα ὡς ἐκείνου τελευτήσαντος ἐπεμελεῖτό τε τῶν ἡμετέρων ἁπάντων, καὶ αὐτὸς ἐπαίδευεν εἰς τὴν οἰκίαν [4]τὴν αὑτοῦ κομισάμενος, πρὸς δὲ τούτοις ὡς Ποσείδιππον ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν ἀστύνομον, οὗτος δ' οὐ μόνον αὐτὸν οὐκ εἰσεκάλεσεν, ἀλλὰ καὶ ἐλθόντα ἐπὶ τὴν θύραν Ἀρχωνίδην ἀπέπεμψεν. ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ἔτι τοίνυν [5]ὡς οἱ τούτων φίλοι καὶ Κηφίσανδρος ἠξίουν νείμασθαι τὴν οὐσίαν καὶ τὸ τρίτον μέρος ἡμᾶς ἔχειν ἁπάν-
37. 1 των τῶν Κλεωνύμου, καὶ τούτων μοι κάλει τοὺς μάρτυρας.

[1] ἠβουλήθη [2] ἐπὶ τὴν [3] εἰς [4] τὴν om. [5] ὡς om.

Ἐπὶ τὴν ἀρχὴν εἰσαγαγεῖν] Aut tollenda est præpositio, prout suadent schedæ Brulart. aut leg. est: ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἀπιόντα [vel ἐλθόντα] εἰσαγ. Idem. In his verbis aliquid videtur inesse vitii; et illud ἐπὶ tollendum, aut aliud quid, quod nescio, substituendum. Hæc enim illius loci sententia est: *cum enim eo morbo ægrotaret quo absumptus est, hoc testamentum tollere voluit ac Posidippo jussit magistratum ad se adduceret.* Quare hoc? Quia, cum in ejusmodi chartis asservandis fraus sæpe fieret, multa resignatis iis delerentur, alia scriberentur, imo omnia quandoque mutarentur, qui sibi cavere volebant, non patiebantur quidquam mutari in iis, quæ suæ fidei credita erant, nisi coram magistratu. In Anim. in Salmas. Obss. ad J. A. et R. l. ii. c. vi. §. 7. Heraldus. Cf. Petit. in Legg. Att. l. vi. tit. vi. §. 3.

Ἀσθενῶν] Lego ἀσθενῶς. In οὐχ οὕτως subauditur ἐποίησε. *ita fecit, non ut valetudine laborans et viribus exhaustis animamque agitans extremam.* Quod si probatur, tum post ἐλπίδων deesse videtur ὅμως δὲ, vel simile quid. Reisk.

Αὐτὸς] Imo vero αὐτοὺς, scil. ἡμᾶς. rursus opponuntur hic quoque, ut modo p. 36. 17. αὐτοὶ, *nos ipsi*, et τὰ ἡμέτερα, *patrimonium nostrum.* Idem.

Ἐπὶ τὸν ἀστύνομον] *misit Posidippum ad astynomum*, ejus arcessendi causa. Idem.

Ἀρχωνίδην] Suspectum nomen Ionesio; qui ἄρχοντα malebat.

Τούτων] Posidippum designat, ejusque fratrem Dioclem, eorumque advocatos et causæ consortes. Reisk.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ε΄. Ἡγοῦμαι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες, πᾶσι τοῖς τῶν κλήρων ἀμφισβητοῦσιν, ὅταν ἀποφήνωσι σφᾶς αὐτοὺς ὥσπερ ἡμεῖς καὶ τῷ γένει προτέρους ὄντας καὶ τῇ φιλίᾳ τῇ πρὸς
11 τὸν τετελευτηκότα, περίεργον εἶναι τοὺς ἄλλους λόγους λέγειν· [1]ἐπειδὴ δὲ τούτων οὐδέτερον ἔχοντες οὕτω τολμῶσι τῶν οὐ προσηκόντων ἀμφισβητεῖν καὶ ψευδεῖς παρασκευάζονται λόγους, βούλομαι βραχέα καὶ περὶ τούτων αὐτῶν εἰπεῖν. ἰσχυρίζονται γὰρ ταῖς διαθήκαις, λέγοντες ὡς Κλεώνυμος μετεπέμπετο τὴν ἀρχὴν οὐ λῦσαι βουλόμενος αὐτὰς ἀλλ᾽ ἐπανορθῶσαι καὶ βεβαιῶσαι σφίσιν αὐτοῖς τὴν δωρεάν. ὑμεῖς δὲ σκοπεῖσθε τὰς διαθήκας τὰς μετ᾽ ὀργῆς γενομένας, πότερα εἰκός ἐστι βουληθῆναι Κλεώνυμον ἀνελεῖν, ἐπειδὴ πρὸς ἡμᾶς οἰκείως ἔσχεν, ἢ σκοπεῖν ὅπως [2]ἔτι βεβαιότερον ἡμᾶς ἀποστερήσειε τῶν αὑτοῦ. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις κἀκείνων ὧν ἂν ὀργισθέντες τοὺς οἰκείους ἀδικήσωσιν ὕστερον μεταμέλει· οὗτοι δ᾽ ἐκεῖνον ἀποφαίνουσιν, ἐν ᾧ πρὸς ἡμᾶς οἰκειότατα διέκειτο, μᾶλλον βεβαιοῦν τὴν διαθήκην βουλόμενον, ἣν ὀργιζόμενος ἐποιήσατο. ὥστ᾽ εἰ καὶ ἡμεῖς ὁμολογήσομεν ταῦτα καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ πιστεύσετε, ἐνθυμεῖσθε ὅτι παράνοιαν αὐτοῦ τὴν μεγίστην οὗτοι κατηγοροῦσι. τίς γὰρ ἂν γένοιτο ταύτης μανία μείζων, ἢ
12 τότε μὲν ὅτε Δεινίᾳ διάφορος ὢν ἔτυχεν, ἡμᾶς κακῶς ποιεῖν τε καὶ διατίθεσθαι τοιαύτας διαθήκας, ἐξ ὧν οὐκ ἐκεῖνον ἐτιμωρεῖτο ἀλλὰ τοὺς οἰκειοτάτους ἠδίκει· νυνὶ δὲ χρώμενος ἡμῖν καὶ περὶ πλείστου ποιούμενος ἁπάντων, μόνους ἐβουλήθη τοὺς ἀδελφιδοῦς, ὡς οὗτοί φασιν, ἀκλήρους [3]ποιῆσαι τῶν ἑαυτοῦ. καὶ τίς ἂν εὖ φρονῶν, ὦ ἄνδρες, τοιαῦτα περὶ τῶν αὑτοῦ βουλεύσαιτο; ὥστ᾽ ἐκ τούτων τῶν λόγων ῥᾳδίαν ὑμῖν τὴν διάγνωσιν πεποιήκασι περὶ αὑτῶν. εἰ μὲν γὰρ ἀνελεῖν τὰς διαθήκας βουλόμενος μετεπέμπετο τὴν ἀρχήν, ὥσπερ ἡμεῖς φαμέν, οὐδεὶς ἔνεστι τούτοις λόγος· εἰ δ᾽ οὕτω παραφρονῶν ἔτυχεν ὥσθ᾽ ἡμᾶς ἀεὶ περὶ ἐλαχίστου ποιεῖσθαι τοὺς γένει πρωτεύοντας καὶ χρωμένους αὐτῷ πάντων οἰκειότατα, δικαίως ἂν δήπου τὰς τοιαύτας διαθήκας ἀκύρους [1]ποιήσαιτε.

ς΄. Ἔτι τοίνυν ἐνθυμεῖσθε ὅτι φάσκοντες καλεῖν τὴν ἀρχὴν Κλεώνυμον, ἵνα βεβαιώσῃ τὴν αὑτῶν δωρεάν, προσταχθὲν αὐτοῖς οὐκ ἐτόλμησαν εἰσαγαγεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸν 13
ἐλθόντα τῶν ἀρχόνταν ἐπὶ τὴν θύραν ἀπέπεμψαν. καὶ δυοῖν τοῖν ἐναντιωτάτοιν θάτερα μέλλοντες, ἢ τὴν οὐσίαν ἕξειν βεβαιοτέραν [2]ἢ ἐκείνῳ μὴ ποιήσαντες ἀπεχθήσεσθαι, τὴν ἀπέχθειαν εἵλοντο μᾶλλον ταύτης τῆς δωρεᾶς. καίτοι πῶς ἂν ἕτερα τούτων γένοιτο ἀπιστότερα; τοὺς μὲν τηλικαῦτα μέλλοντας ἐκ τοῦ πράγματος κερδαίνειν, ὥσπερ ζημιωθησόμενος, φυλάξασθαι τὴν διακονίαν, Κλεώνυμον δ᾽ ὑπὲρ τῆς τούτων ὠφελείας τοσαύτην ποιήσασθαι σπουδὴν ὥστε Ποσειδίππῳ μέν, ὅτι κατημέλησεν, ὀργισθῆναι, Διοκλέους δὲ ταῦτα πάλιν ἐς τὴν ὑστεραίαν δεηθῆναι; εἰ γὰρ δή, ὦ ἄνδρες, ὡς οὗτοί φασιν, ἐν ταῖς νῦν γεγραμμέναις διαθήκαις ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν οὐσίαν, καὶ τοῦτ᾽ ἄξιον εἶναί μοι δοκεῖ θαυμάζειν, ὅ τι ποτὲ ἐπανορθώσας κυριωτέρας αὐτὰς ἡγοῖτ᾽ ἂν ποιῆσαι· τοῖς γὰρ ἄλλοις οὗτος ὅρος ἐστίν, ὦ ἄνδρες, τῶν δωρεῶν. ἔτι δὲ καὶ εἴ τι προσγράψαι τούτοις ἐβούλετο, διὰ τί οὐκ ἐν ἑτέρῳ γράψας αὐτὰ γραμματείῳ κατέλιπεν, ἐπειδὴ τὰ γράμματα παρὰ τῶν ἀρχόντων οὐκ ἐδυνήθη λαβεῖν; ἀνελεῖν μὲν γάρ, ὦ ἄνδρες, οὐχ οἷός τ᾽ ἦν ἄλλο γραμματεῖον ἢ τὸ παρὰ τῇ ἀρχῇ κείμενον· γράψαι δ᾽ ἐξῆν εἰς ἕτερον εἴ τι ἐβούλετο, καὶ μηδὲ τοῦθ᾽ ἡμῖν ἀμφισβητήσιμον ἐᾶν. εἰ τοίνυν καὶ τοῦτο συγχωρήσαιμεν, ὡς ἐκεῖνος ἐπανορθῶσαι τὰς διαθήκας ἐβούλετο, πᾶσι δήπου φανερὸν ὑμῖν ἐστὶν ὅτι οὐκ ὀρθῶς αὐτὰς ἔχειν ἡγεῖτο. καίτοι σκοπεῖτε καὶ ἐντεῦθεν τὴν ἀναισχυντίαν αὐτῶν, οἵ

[1] ἐπεὶ δ᾽ οἱ τούτων [2] ἔτι om. [3] εἶναι

Ὁμολογήσομεν — πιστεύσετε] Malim in optativo ὁμολογήσαιμεν — πιστεύσαιτε. *etiamsi nos confiteamur ea vera esse et vos ipsi quoque vera credatis ea esse quæ illi aiunt, tamen hoc vos cogitare velim, illos hæc aientes Cleonymum summi qui unquam fuit furoris reum agere.* Idem.

Ἢ] Labat hic constructio, quæ nullo alio prætextu, quam aut anacoluthi, aut mutatæ subito dictionis, excusari poterit. Nam si uno eodemque tenore, quo cœperat, pergere orator voluisset, dicendum ei fuisset χρώμενον et ποιούμενον et βουληθῆναι, non ἐβουλήθη. Idem.

Χρώμενος ἡμῖν] Addunt schedæ Brulart. οἰκείως. possit quoque e p. 39. 7. οἰκειότατα addi. verum nescio annon satis sit tutum id facere, cum exempla reperiantur dictionis nudæ χρῆσθαί τινι, pro χρῆσθαί τινι οἰκείως usurpatæ. de quo indices nostri consulantur. Idem.

[1] ποιήσητε [2] ἢ ἐκείνῳ ad p. 54. v. 25. καταστήσητε om.

Θάτερα] Θάτερον schedæ Brulart. Idem.

τινες ταύτας τὰς διαθήκας ἀξιοῦσιν εἶναι κυρίας, ἃς ὁμολογοῦσι μηδ᾽ αὐτὸν τὸν διαθέμενον ταῦτα ὀρθῶς ἔχειν ἡγεῖσθαι, καὶ πείθουσιν ὑμᾶς ἐναντία τοῖς νόμοις καὶ τῷ δικαίῳ καὶ τῇ τοῦ τετελευτηκότος γνώμῃ ψηφίσασθαι. ἔτι τοίνυν τούτων ἁπάντων ἀναιδέστατος τῶν λόγων ἐστὶν, ὅταν τολμῶσι λέγειν ὡς Κλεώνυμος οὐδὲν ἡμᾶς τῶν αὐτοῦ λαβεῖν ἐβούλετο. καίτοι, ὦ ἄνδρες, τίνας ἂν ἄλλους ταῦτα ἔχειν ἐβουλήθη μᾶλλον ἢ τούτους, οὓς καὶ ζῶν ἐκ τῶν αὐτοῦ πλεῖστα τῶν οἰκείων ὠφέλει; πάντων δ᾽ ἂν εἴη θαυμασιώτατον, εἰ Κηφίσανδρος μὲν ὁ τούτων οἰκεῖος δίκαιον ἡγεῖτο εἶναι μέρος ἕκαστον ἡμῶν ἔχειν τῆς οὐσίας, Κλεώνυμος δ᾽ ὃς ἦν ἡμῖν οἰκειότατος καὶ ἡμᾶς εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὑτοῦ λαβὼν ἐθεράπευε καὶ ἐπεμελεῖτο τῶν ἡμετέρων ὥσπερ τῶν αὑτοῦ πραγμάτων, οὗτος μόνος ἐβούλετο ἡμᾶς ἀκλήρους εἶναι τῶν αὑτοῦ. καὶ τίς ἂν ὑμῶν πιστεύσειεν εὐνουστέρους καὶ μετριωτέρους τοὺς ἀντιδίκους ἡμῖν εἶναι τῶν οἰκειοτάτων; κἀκεῖνον μὲν, ᾧ καὶ ἀναγκαῖον εὖ ποιεῖν ἡμᾶς καὶ αἰσχρὸν ἡμῶν ἀμελῆσαι, μηδὲν τῶν αὑτοῦ ἡμῖν δοῦναι· τούτους δὲ οἷς οὔτ᾽ ἀνάγκη ἐστὶν οὔτ᾽ αἰσχύνην οὐδεμίαν φέρει, τῶν οὐ προσηκόντων, ὥς φασιν, ἡμῖν μεταδιδόναι; ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ὦ ἄνδρες, πολλὴν ἀπιστίαν ἔχει.

ζ΄. Ἔπειτα, εἰ μὲν καὶ νῦν οὕτω πρὸς ἀμφοτέρους ἡμᾶς ἔχων ἐτελεύτησεν, ὥσπερ ὅτε τὰς διαθήκας ταύτας ἐποιήσατο, εἰκότως ἄν τις ὑμῶν πιστεῦσαι τοῖς λόγοις τοῖς τουτωνί· νυνὶ δὲ πᾶν τοὐναντίον εὑρήσετε. τότε μὲν γὰρ ἔτυχε Δεινίᾳ, ὃς ἡμᾶς ἐπετρόπευε, διάφορος ὢν ἡμῖν τε οὔπω χρώμενος τούτοις τε ἅπασιν ἐπιτηδείως διακείμενος· νῦν δὲ τούτων μέν τισι διάφορος ἐγένετο, ἡμῖν δὲ πάντων ἐχρῆτο οἰκειότατα. καὶ ἐξ ὧν μὲν αὐτῷ πρὸς τούτους ἐγένετο ἡ διαφορὰ, περίεργόν ἐστι λέγειν· σημεῖα δ᾽ ὑμῖν ἐρῶ μεγάλα, περὶ ὧν καὶ μάρτυρας ἕξω παρασχέσθαι. πρῶτον μὲν γὰρ θύων τῷ Διονύσῳ, καὶ τοὺς οἰκείους ἅπαντας καλέσας καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν πολλοὺς, Φερένικον οὐδαμοῦ παρεστήσατο. ἔπειτα μικρὸν πρὶν τελευτῆσαι βαδίζων εἰς

Ταῦτα] Omittit Maius.
Οἰκίαν τὴν] οἰκειότατα dedit Maius.
Κἀκεῖνον] ἢ ἐκεῖνον dedit Maius.
Ταύτας] Omittit Maius.
Πιστεῦσαι] Πιστεύσῃ dedit Maius.
Νυνὶ] Νῦν dedit Maius.
Οὔτω] Οὔπω dedit Maius.
Περὶ - - - παρασχέσθαι] Omittit Maius.

Πάνορμον μετὰ Σίμωνος, καὶ συντυχὼν αὐτῷ, προσειπεῖν οὐκ ἐτόλμησεν. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις πυνθανομένου τὴν διαφορὰν τοῦ Σίμωνος τήν τ᾽ ἔχθραν διηγήσατο, καὶ προσηπείλησεν ὅτι δηλώσοι ποτ᾽ ἂν τούτῳ, ὡς διακεῖται πρὸς αὐτόν. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, κάλει μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

η΄. Οἴεσθε οὖν, ὦ ἄνδρες, τὸν οὑτωσὶ πρὸς ἑκατέρους ἡμᾶς διακείμενον ἡμῖν μὲν, οἷς οἰκειότατα ἐχρῆτο, οὕτω ποιεῖν ὅπως μηδὲ λόγον ὑπολείψει, τούτοις δὲ, ὧν τισὶ καὶ διάφορος ἦν, σκοπεῖν ὅπως ἅπασαν βεβαιώσει τὴν οὐσίαν; καὶ τούτους μὲν νῦν περὶ πλείονος ποιεῖσθαι ταύτης ὑπούσης τῆς ἔχθρας, ἡμᾶς δὲ τοσαύτης οἰκειότητος καὶ φιλίας γενομένης πειρᾶσθαι μᾶλλον κακῶς ποιεῖν; ἀλλ᾽ ἔγωγε, εἰ κατηγορεῖν ἐβούλοντο τῶν διαθηκῶν ἢ τοῦ τετελευτηκότος, οὐκ οἶδ᾽ ὅ τι ἂν ἄλλο πρὸς ὑμᾶς εἶπον, οἵ γε τὰς μὲν διαθήκας ἀποφαίνουσιν οὔτ᾽ ὀρθῶς ἐχούσας οὔτ᾽ ἀρεσκούσας τῷ διαθεμένῳ, τοῦ δὲ τοσαύτην μανίαν κατηγοροῦσιν, ὥστε φασὶν αὐτὸν περὶ πλείονος ποιεῖσθαι τοὺς αὐτῷ διαφερομένους ἢ τοὺς οἰκείως χρωμένους, καὶ οἷς μὲν ζῶν οὐ διελέγετο ἅπασαν δοῦναι τὴν οὐσίαν, τοὺς δ᾽ οἰκειότατα κεχρημένους οὐδὲ πολλοστοῦ μέρους ἀξιῶσαι. ὥστε τίς ἂν ὑμῶν ταύτας εἶναι κυρίας τὰς διαθήκας ψηφίσαιτο, ἃς ὁ μὲν διαθέμενος ὡς οὐκ ὀρθῶς ἐχούσας ἀπεδοκίμασεν, οὗτοι δ᾽ ἔργῳ λύουσιν ἐθέλοντες ἡμῖν ἰσομοιρῆσαι τῆς οὐσίας, πρὸς δὲ τούτοις ἡμεῖς ὑμῖν ἀποφαίνομεν ἐναντίας οὔσας καὶ τῷ νόμῳ καὶ τοῖς δικαίοις καὶ τῇ τοῦ τετελευτηκότος διανοίᾳ;

θ΄. Οἶμαι δ᾽ ὑμᾶς τὸ περὶ ἡμῶν δίκαιον σάφεστ᾽ ἂν παρ᾽ αὐτῶν τούτων πυνθάνεσθαι. εἰ γάρ τις αὐτοὺς ἔροιτο διὰ τί ἀξιοῦσι κληρονόμοι γενέσθαι τῶν Κλεωνύμου, τοῦτ᾽ ἂν εἰπεῖν ἔχοιεν, ὅτι καὶ γένει ποθὲν προσήκουσι καὶ ἐκεῖνος αὐτοῖς χρόνον τινὰ ἐπιτηδείως διέκειτο. οὐκ ἂν ἄρα ὑπὲρ ἡμῶν μᾶλλον ἢ ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν εἶεν εἰρηκότες; εἴ τε γὰρ διὰ τὴν τοῦ γένους ἀγχιστείαν δεῖ γενέσθαι τινὰς κληρονό-

Πάνορμον] Panormus portus Atticæ a Ptolemæo in Tabulis (ed. Amst. Eur. X. D. 9.) memoratus. Maius.
ΜΑΡΤΥΡΕΣ] De suo dedit Maius.
Μανιάν] Τὴν μανιάν dedit Maius.
Οἰκειότητα κεκτημένους] Οἰκειότητος κεκτημένους dedit Maius; οἰκειότατα κεχρημένους de suo Bekkerus, cui obsecutus sum. Cf. p. 39. v. 6. p. 40. v. 28. et p. 41. v. 8.

μους, ἡμεῖς ἐγγυτέρω γένει προσήκομεν· εἴ τε διὰ τὴν φιλίαν τὴν ὑπάρχουσαν, ἴσασιν αὐτὸν ἅπαντες ἡμῖν οἰκειότερον διακείμενον. ὥστ᾽ οὐ χρὴ παρ᾽ ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ παρ᾽ αὐτῶν τούτων πυνθάνεσθαι τὸ δίκαιον. πάντων δ᾽ ἂν εἴη δεινότατον, εἰ τοῖς μὲν ἄλλοις ψηφίζοισθε, ὅταν θάτερα τούτων ἀποφαίνωσι σφᾶς αὐτοὺς, ἢ γένει προτέρους ὄντας ἢ τῇ φιλίᾳ τῇ πρὸς τὸν τετελευτηκότα, ἡμᾶς δ᾽, οἷς ἐστὶν ἀμφότερα ταῦτα παρὰ πάντων ὁμολογούμενα, ἀξιώσετε μόνους ἀκλήρους ποιῆσαι τῶν ἐκείνου.

ί. Καὶ εἰ μὲν Πολύαρχος ὁ πατὴρ ὁ Κλεωνύμου, πάππος δ᾽ ἡμέτερος, ζῶν ἐτύγχανε καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἐνδεὴς ὢν, ἢ Κλεώνυμος ἐτελεύτησε θυγατέρας ἀπορουμένας καταλιπὼν, ἡμεῖς ἂν διὰ τὴν ἀγχιστείαν καὶ τὸν πάππον γηροτροφεῖν ἠναγκαζόμεθα καὶ τὰς Κλεωνύμου θυγατέρας ἢ λαβεῖν αὐτοὶ γυναῖκας ἢ προῖκα ἐπιδιδόντες ἑτέροις ἐκδιδόναι, καὶ ταῦθ᾽ ἡμᾶς καὶ ἡ συγγένεια καὶ οἱ νόμοι καὶ ἡ παρ᾽ ὑμῶν αἰσχύνη ποιεῖν ἠνάγκαζεν ἂν, ἢ ταῖς μεγίσταις ζημίαις καὶ τοῖς ἐσχάτοις ὀνείδεσι περιπεσεῖν· εἰ δ᾽ οὐσία κατελείφθη, δίκαιον ἡγήσεσθ᾽ εἶναι ταύτης ἑτέρους ἡμῶν μᾶλλον κληρονομεῖν; οὐκ ἄρα δίκαια οὐδ᾽ ὑμῖν αὐτοῖς συμφέροντα οὐδὲ τοῖς νόμοις ὁμολογούμενα ψηφιεῖσθε, εἰ τῶν μὲν συμφορῶν τοὺς ἐγγυτάτω γένει κοινωνεῖν ἀναγκάσετε, χρημάτων δὲ καταλειφθέντων πάντας ἀνθρώπους κυριωτέρους ἢ τούτους ποιήσετε.

ιά. Χρὴ δὲ, ὦ ἄνδρες, καὶ διὰ τὴν συγγένειαν καὶ διὰ τὴν τοῦ πράγματος ἀλήθειαν, ὅπερ ποιεῖτε, τοῖς κατὰ γένους ψηφίζεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς κατὰ διαθήκην ἀμφισβητοῦσι. τὴν μὲν γὰρ τοῦ γένους οἰκειότητα πάντες ἐπιστάμενοι τυγχάνετε, καὶ οὐχ οἷόν τε τοῦτ᾽ ἐστὶ πρὸς ὑμᾶς ψεύσασθαι· διαθήκας δ᾽ ἤδη πολλοὶ ψευδεῖς ἀπέφηναν, καὶ οἱ μὲν τὸ παράπαν οὐ γενομένας, ἐνίων δ᾽ οὐκ ὀρθῶς βεβουλευμένων. καὶ νῦν ὑμεῖς τὴν μὲν συγγένειαν καὶ τὴν

Ἀποφαίνωσι] ἀποφήνωσι dedit Maius.

Ναύαρχος] Πολύαρχος de suo dedit Maius.

Ἠναγκαζόμεθα] Ἠναγκάζομεν dedit Maius.

Ἑτέροις ἐκδιδόναι] Consonat Terentius in Phorm. ii. 1. 65. — "verum si cognata est maxume, Non fuit necesse habere; sed, id quod lex jubet, Dotem daretis: quæreret alium virum." Maius.

Ἡγήσεσθ᾽] Ἡγήσεσθ᾽ ἂν dedit Maius.

Κυριωτέρους] Κυρίους dedit Maius.

οἰκειότητα τὴν ἡμετέραν, οἷς ἡμεῖς ἀγωνιζόμεθα, ἅπαντες ἐπίστασθε· τὰς δὲ διαθήκας, αἷς οὗτοι πιστεύοντες ἡμᾶς συκοφαντοῦσιν, οὐδεὶς ὑμῶν οἶδε κυρίας γενομένας. ἔπειτα τὴν μὲν ἡμετέραν συγγένειαν εὑρήσετε καὶ παρ᾽ αὐτῶν τῶν ἀντιδίκων ὁμολογουμένην, τὰς δὲ διαθήκας ὑφ᾽ ἡμῶν ἀμφισβητουμένας· οὗτοι γὰρ τὸ ἀνελεῖν αὐτὰς ἐκείνου βουλομένου διεκώλυσαν. ὥσθ᾽ ὑμῖν, ὦ ἄνδρες, πολὺ κάλλιόν ἐστι ψηφίσασθαι κατὰ τὸ γένος τὸ παρ᾽ ἀμφοτέρων ἡμῶν ὁμολογούμενον μᾶλλον ἢ κατὰ τὰς διαθήκας τὰς οὐ δικαίως γεγενημένας. πρὸς δὲ τούτοις ἐνθυμήθητε ὅτι αὐτὰς ἔλυσε μὲν Κλεώνυμος εὖ φρονῶν, διέθετο δὲ ὀργισθεὶς καὶ οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος· ὥστε πάντων ἂν εἴη δεινότατον, εἰ κυριωτέραν αὐτοῦ τὴν ὀργὴν ἢ τὴν διάνοιαν ποιήσετε.

ιβ΄. Οἶμαι δ᾽ ὑμᾶς καὶ λαμβάνειν παρὰ τούτων ἀξιοῦν καὶ μὴ τυγχάνοντας ἀγανακτεῖν, οἷς ἂν ὑπάρχῃ καὶ παρ᾽ ὑμῶν τῶν αὐτῶν τυχεῖν. εἰ τοίνυν συνέβη Κλεωνύμῳ μὲν ζῆν, ἐξερημωθῆναι δὲ τὸν ἡμέτερον οἶκον ἢ τὸν τούτων, σκέψασθε ποτέρων ἐκεῖνος ἐγίνετο κληρονόμος· δίκαιον γάρ ἐστι τούτους ἔχειν τὰ ἐκείνου, παρ᾽ ὧν ὠφείλετο καὶ λαβεῖν αὐτῷ. εἰ μὲν τοίνυν Φερένικος ἢ τῶν ἀδελφῶν τις ἐτελεύτησεν, οἱ παῖδες οἱ τούτων, οὐκ ἐκεῖνος ἐγίγνετο κύριος τῶν καταλειφθέντων· ἡμῶν δὲ τοιαύτῃ τύχῃ χρησαμένων Κλεώνυμος ἁπάντων ἐγίγνετο κληρονόμος. οὔτε γὰρ παῖδες ἡμῖν ἦσαν οὔτ᾽ ἄλλοι συγγενεῖς, ἀλλ᾽ ἐκεῖνος καὶ γένει προσήκων ἐγγυτάτω καὶ τῇ χρείᾳ πάντων ἦν οἰκειότατος· ὥστε διὰ ταῦτα καὶ οἱ νόμοι δεδώκασιν αὐτῷ, καὶ ἡμεῖς οὐδένα ἄλλον ἠξιώσαμεν ταύτης τῆς δωρεᾶς. οὐ γὰρ δήπου ζῶντες μὲν οὕτως ἂν ἐνεχειρίσαμεν αὐτῷ τὴν οὐσίαν, ὥστε περὶ τῶν ἡμετέρων κυριωτέραν εἶναι τὴν ἐκείνου διάνοιαν τῆς ἡμετέρας αὐτῶν, ἀποθνήσκοντες δὲ ἄλλους κληρονόμους ἐβουλήθημεν αὐτῶν μᾶλλον ἢ τὸν πάντων οἰκειότατον. ὥσθ᾽ ἡμᾶς μὲν ἐν ἀμφοτέροις, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ ἐν τῷ δοῦναι καὶ ἐν τῷ λαβεῖν οἰκείους ὄντας εὑρήσετε, τούτους δὲ νῦν μὲν ἀναισχυντοῦντας καὶ τὴν οἰκειότητα καὶ τὴν ἀγχιστείαν

Τὸ γένος] Τὸ omittit Maius.

Πότερον] Ποτέρων de suo dedit Maius.

Καὶ γένει] καὶ omittit Maius.

Ἦν] Omittit Maius.

Οὐδένα] Immo οὐδέν᾽ ἂν Bekkerus.

Κληρονόμους] Aut legi κληρονομεῖν aut addi ποιῆσαι vult Bekkerus.

Τὸν πάντων] Τῶν πάντων Maius.

λέγοντας, ὅτι λήψεσθαί τι προσδοκῶσιν· ἐν δὲ τῷ δοῦναι πολλοὺς ἂν καὶ συγγενεῖς καὶ φίλους ἐκείνου προείλοντο οἰκειοτέρους.

ιγ΄. Κεφάλαιον δὲ τῶν εἰρημένων, ὦ πάντας ὑμᾶς προσέχειν δεῖ τὸν νοῦν· ὅσῳ γὰρ ἂν ταῦτα λέγοντες ἀποφαίνωσι καὶ πειρῶνται πείθειν ὑμᾶς ὡς ἐκεῖνος διέθετο ταύτας τὰς διαθήκας καὶ οὐδὲ πώποτε ὕστερον αὐτῷ μετημέλησε, καὶ νῦν ἐβούλετο ἡμᾶς μὲν μηδὲν τῶν αὐτοῦ λαβεῖν, σφίσι δ' αὐτοῖς βεβαιῶσαι τὴν δωρεὰν, καὶ ταῦτα πάντα λέγοντες καὶ διισχυριζόμενοι μηδέτερον ἀποφήνωσι, μήθ' ὡς ἐγγυτέρω τῷ γένει προσήκουσι μήθ' ὡς οἰκειότερον ἡμῶν πρὸς Κλεώνυμον διέκειντο, ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε ὅτι ἐκείνου κατηγοροῦσιν, ἀλλ' οὐχ ὡς δίκαιόν ἐστι τὸ πρᾶγμα διδάσκουσιν ὑμᾶς. ὥσθ' ὑμεῖς ὅταν μὲν τοῖς τούτων λόγοις πιστεύητε, οὐ τούτους προσήκει ποιῆσαι τῶν ἐκείνου κληρονόμους, ἀλλὰ παράνοιαν Κλεωνύμου καταγινώσκειν, ὅταν δὲ τοῖς ἡμετέροις, ἐκεῖνόν τε νομίζειν ὀρθῶς βεβουλεῦσθαι λῦσαι τὰς διαθήκας βουλόμενον, ἡμᾶς τε μὴ συκοφαντεῖν ἀλλὰ δικαίως τούτων ἀμφισβητεῖν. ἔπειτα, ὦ ἄνδρες, ἐνθυμεῖσθε ὅτι οὐχ οἷόν τε ὑμῖν ἐστὶ κατὰ τοὺς τούτων λόγους γνῶναι περὶ αὐτῶν· πάντων γὰρ ἂν εἴη δεινότατον, εἰ τῶν ἀντιδίκων γινωσκόντων ἡμᾶς δίκαιον εἶναι τὸ μέρος αὐτῶν λαβεῖν, ὑμεῖς ἅπαντ' αὐτοὺς ἔχειν ψηφίσαισθε, καὶ τούτους μὲν ἡγήσαισθε χρῆναι πλείω λαβεῖν ὧν αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς ἠξίωσαν, ἡμᾶς δὲ μηδὲ τούτων ἀξιώσαιτε ὧν οἱ ἀντίδικοι συγχωροῦσιν ἡμῖν.

'Αποφαίνωσι] 'Αποφήνωσι dedit Maius. "Οταν μὲν] Εἰ Maius.

B.

ΙΣΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΝΕΚΛΕΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Μενεκλέους ποιησαμένου υἱὸν καὶ ἐπιβιώσαντος τῇ ποιήσει εἴκοσι τρία ἔτη, ἀδελφῶν ἀμφισβητησάντων τοῦ κλήρου ἐμαρτύρησέ τις Φιλωνίδης μὴ εἶναι τὸν κλῆρον ἐπίδικον, καταλείψαντος υἱὸν Μενεκλέους. τούτῳ ἐπέσκηψαν ψευδομαρτυρίας οἱ ἀδελφοὶ, καὶ πρὸς τούτους ὁ παῖς ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἀπολογίαν εἰσέρχεται. Ἔστι δὲ ὁ λόγος οὗτος ἐναντίος τῷ περὶ τοῦ Κλεωνύμου κλήρου· ἐκεῖ μὲν γὰρ ὑπὲρ συγγενείας εἶπεν, ὧδε δὲ ὑπὲρ διαθήκης. Ἡ στάσις ἀντίληψις κατὰ στοχασμόν· λέγει γὰρ ὅτι ἐξῆν αὐτῷ ποιεῖν ἑαυτῷ υἱόν. εἶτα τὸ στοχαστικὸν, ὅτι οὐ πεισθεὶς γυναικὶ ἐποιήσατό με.

α΄. ΗΓΟΥΜΗΝ μὲν, ὦ ἄνδρες, εἴ τις καὶ ἄλλος ἐποιήθη ὑπό τινος κατὰ τοὺς νόμους, καὶ ἐγὼ ποιηθῆναι, καὶ οὐκ ἄν ποτε εἰπεῖν οὐδένα τολμῆσαι ὡς ἐποιήσατό με Μενεκλῆς παρανοῶν ἢ γυναικὶ πειθόμενος· ἐπειδὴ δὲ ὁ θεῖος οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος, ὡς ἐγώ φημι, πειρᾶται ἐξ ἅπαντος τρόπου τὸν ἀδελφὸν τὸν αὑτοῦ ἄπαιδα τεθνεῶτα καταστῆσαι, οὔτε τοὺς θεοὺς τοὺς πατρῴους οὔθ' ὑμῶν αἰσχυνόμενος οὐδένα, ἐμοὶ ἀνάγκη ἐστὶ πολλὴ βοηθεῖν τῷ τε πατρὶ τῷ ποιησαμένῳ με καὶ ἐμαυτῷ. διδάσκω οὖν ὑμᾶς ἐξ ἀρχῆς ὡς προσηκόντως τε καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἐγένετο ἡ ποίησις, καὶ οὐκ ἔστιν ἐπίδικος ὁ κλῆρος ὁ Μενεκλέους ὄντος ἐμοῦ υἱοῦ ἐκείνου, ἀλλ' ὁ μάρτυς διεμαρτύρησε τἀληθῆ. δέομαι δ' ὑμῶν ἁπάντων καὶ ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω μετ' εὐνοίας ἀποδέχεσθαί μου τοὺς λόγους.

β΄. Ἐπώνυμος γὰρ ὁ Ἀχαρνεὺς, ὁ πατὴρ ὁ ἡμέτερος, ὦ ἄνδρες, φίλος ἦν καὶ ἐπιτήδειος Μενεκλεῖ, καὶ ἐχρῆτο οἰκείως· ἦμεν δὲ αὐτῷ παῖδες τέτταρες ἡμεῖς, δύο μὲν υἱεῖς, δύο δὲ θυγατέρες. τελευτήσαντος δὲ τοῦ πατρὸς ἐκδίδομεν ἡμεῖς τὴν πρεσβυτέραν ἀδελφὴν, ἐπειδὴ εἶχεν ὥραν, Λευκο-

Τε τῷ πατρί] Scribendum τῷ τε πατρί. Διδάσκω] Διδάξω μὲν malit Bekkerus. Bremius.

λόφῳ, προῖκα ἐπιδόντες εἴκοσι μνᾶς. καὶ ἀπ᾽ ἐκείνου τοῦ χρόνου τετάρτῳ ἔτει ὕστερον ἥ τε ἀδελφὴ ἡμῖν ἡ νεωτέρα σχεδὸν ἡλικίαν εἶχεν ἀνδρὶ συνοικεῖν, καὶ τῷ Μενεκλεῖ ἡ γυνὴ τελευτᾷ ἣν εἶχε πρότερον. ἐπειδὴ οὖν ἐκείνῃ τὰ νομιζόμενα ἐποίησεν ὁ Μενεκλῆς, ᾔτει τὴν ἀδελφὴν ἡμᾶς, ὑπομιμνήσκων τήν τε φιλίαν τὴν τοῦ πατρὸς καὶ ἑαυτοῦ, καὶ ὡς πρὸς ἡμᾶς αὐτὸς ἦν διακείμενος· καὶ ἡμεῖς εἰδότες ὅτι καὶ ὁ πατὴρ οὐδενὶ ἂν ἔδωκεν ἥδιον ἢ ἐκείνῳ, δίδομεν αὐτῷ, οὐκ ἄπροικον, ὡς οὗτος λέγει ἑκάστοτε, ἀλλὰ τὴν ἴσην προῖκα ἐπιδόντες ἥνπερ καὶ τῇ πρεσβυτέρᾳ ἀδελφῇ ἐπέδομεν· καὶ ἐκ τοῦ τρόπου τούτου πρότερον ὄντες αὐτοῦ φίλοι, κατέστημεν οἰκεῖοι. καὶ ὡς ἔλαβεν εἴκοσι μνᾶς ὁ Μενεκλῆς ἐπὶ τῇ ἀδελφῇ προῖκα, τὴν μαρτυρίαν ταύτην πρῶτον βούλομαι παρασχέσθαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

γ΄. Ἐκδόντες τοίνυν τὰς ἀδελφάς, ὦ ἄνδρες, καὶ ὄντες αὐτοὶ ἐν ἡλικίᾳ, ἐπὶ τὸ στρατεύεσθαι ἐτραπόμεθα, καὶ ἀπεδημήσαμεν μετ᾽ Ἰφικράτους εἰς Θρᾴκην· ἐκεῖ δὲ δόξαντές του εἶναι ἄξιοι, περιποιησάμενοί τι κατεπλεύσαμεν δεῦρο, καὶ καταλαμβάνομεν τῇ πρεσβυτέρᾳ ἀδελφῇ ὄντα δύο παιδία, τὴν δὲ νεωτέραν, ἣν εἶχε Μενεκλῆς, ἄπαιδα. καὶ ἐκεῖνος δευτέρῳ μηνὶ ἢ τρίτῳ, πολλὰ ἐπαινέσας τὴν ἀδελφήν, λόγους ἐποιεῖτο πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἔφη τήν τε ἡλικίαν ὑφορᾶσθαι τὴν ἑαυτοῦ καὶ τὴν ἀπαιδίαν· οὔκουν ἔφη δεῖν ἐκείνην τῆς χρηστότητος τῆς ἑαυτῆς τοῦτο ἀπολαῦσαι, ἄπαιδα καταστῆναι συγκαταγηράσασαν αὐτῷ· ἱκανὸς γὰρ ἔφη αὐτὸς ἀτυχῶν εἶναι. καὶ ἐκ ταύτης τῆς λέξεως δηλοῖ, ὅτι φιλῶν ἀπεβάλετο· οὐδεὶς γὰρ μισῶν τινὰ ἱκετεύει αὐτῷ. ἐδεῖτο οὖν ἡμῶν δοῦναι χάριν ταύτην αὐτῷ, ἐκδοῦναι ἄλλῳ αὐτὴν μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἑαυτοῦ. καὶ ἡμεῖς ἐκελεύομεν αὐτὸν πείθειν αὐτὴν περὶ τούτων· ὅ τι γὰρ ἐκείνη πεισθῇ, τοῦτ᾽ ἔφαμεν ποιήσειν. κἀκείνη τὸ μὲν πρῶτον οὐδ᾽ ἠνέσχετ᾽ αὐτοῦ λέγοντος, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου μόλις ἐπείσθη. καὶ οὕτως ἐκδίδομεν αὐτὴν Ἠλείῳ Σφηττίῳ, καὶ ὁ Μενεκλῆς

Ἀπεδημήσαμεν μετ᾽ Ἰφικράτους] Vid. Xenoph. Hist. Græc. l. iv. 8., Æschin. π. Παραπρ. §. ιγ΄. Orellius.

Δόξαντες τοῦ] Δόξαντές του. Bremius.

Σφηττίῳ] Ita scribendum, non Σφητίῳ, ut habent edd. Londin. et Gœtting. Stephanus Byzant. Σφηττὸς — δῆμος Ἀκαμαντίδος φυλῆς· ὁ δημότης Σφήττιος. conf. Meurs. de pop. Attic. p. 126. seq. Bremius.

τήν τε προῖκα ἐπιδίδωσιν αὐτῇ, μετασχὼν τοῦ οἴκου τῆς μισθώσεως τῶν παίδων τοῦ Νικίου, καὶ τὰ ἱμάτια ἃ ἦλθεν ἔχουσα παρ᾽ ἐκεῖνον, καὶ τὰ χρυσίδια ἃ ἦν, δίδωσιν αὐτῇ.

δ΄. Μετὰ δὲ ταῦτα χρόνου διαγενομένου ἐσκόπει ὁ Μενεκλῆς ὅπως μὴ ἔσοιτο ἄπαις, ἀλλ᾽ ἔσοιτο αὐτῷ ὅς τις ζῶντα γηροτροφήσοι καὶ τελευτήσαντα θάψοι αὐτὸν καὶ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον τὰ νομιζόμενα αὐτῷ ποιήσοι. τούτῳ μὲν οὖν ἑώρα ἕνα μόνον υἱὸν ὄντα, ὥστε ἐδόκει αὐτῷ αἰσχρὸν εἶναι ἄπαιδα τοῦτον καθιστάντα ἀῤῥένων παίδων αὐτῷ κελεύειν δοῦναι τοῦτον εἰσποιήσασθαι. εὕρισκεν οὖν οὐδένα ἄλλον οἰκειότερον ὄνθ᾽ ἡμῶν ἑαυτῷ. λόγους οὖν πρὸς ἡμᾶς ἐποιεῖτο, καὶ ἔφη δοκεῖν αὐτῷ καλῶς ἔχειν, ἐπειδὴ οὕτως αὐτῷ ἡ τύχη συνέβη ὥστε ἐκ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἡμετέρας παῖδας αὐτῷ μὴ γενέσθαι, ἐκ ταύτης τῆς οἰκίας υἱὸν αὐτῷ ποιήσασθαι, ὅθεν καὶ φύσει παῖδας ἐβουλήθη ἂν αὐτῷ γενέσθαι· ὑμῶν οὖν ἔφη βούλομαι τὸν ἕτερον ποιήσασθαι, ὁποτέρῳ ὑμῶν καλῶς ἔχει. καὶ ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς ἀκούσας ταῦτα, ἐπειδὴ προετίμησεν αὐτοὺς πάντων, ἐπήνεσέ τε τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ εἶπεν ὅτι δέοιτο ἥ τε ἡλικία καὶ ἡ παροῦσα ἐρημία ἐκείνου τοῦ θεραπεύσοντος αὐτὸν καὶ ἐπιδημήσοντος, ἐμοὶ μὲν οὖν ἔφη συμβαίνει ἀποδημία, ὡς σὺ οἶσθα· ὁ δὲ ἀδελφὸς οὑτοσὶ ἐμὲ λέγων τῶν τε σῶν ἐπιμελήσεται καὶ τῶν ἐμῶν, ἐὰν βούλῃ τοῦτον ποιήσασθαι. καὶ ὁ Μενεκλῆς καλῶς ἔφη αὐτὸν λέγειν, καὶ ἐκ τοῦ τρόπου τούτου ποιεῖταί με.

ε΄. Ὡς οὖν κατὰ τοὺς νόμους ἐπεγένετο ἡ ποίησις, τοῦτο ὑμᾶς βούλομαι διδάξαι. καί μοι τὸν νόμον ἀνάγνωθι, ὃς κελεύει τὰ ἑαυτοῦ ἐξεῖναι διαθέσθαι ὅπως ἂν ἐθέλῃ, ἐὰν μὴ παῖδες ἄῤῥενες ὦσι γνήσιοι. ὁ γὰρ νομοθέτης, ὦ ἄνδρες, διὰ τοῦτο τὸν νόμον ἔθηκεν οὕτως, ὁρῶν μόνην ταύτην κατα-

Ἐπιδ. αὐτῇ] Lond. ἐπιδ. αὐτῷ male. conf. supra. Editor Gœtt.

Ἂν αὐτῷ] Editor Gœtting. mavult ἐμαυτῷ. sed vid. Fischer. et Heindorf. in Platon. Phæd. §. 40. Interpp. ad Viger. de Idiot. Gr. p. 165. seq. ed. Herrm. 2. Ruhnken. ad Timæi Lex. plat. p. 924. e. Orellius.

Συμβαίνειν ἀποδημίαν] Leg. συμβαίνει ἀποδημεῖν. Bremius. Leg. συμβαίνει ἀποδημεῖν ἀεί. Casp. Orellius.

Βούλῃ] Sic correxi ex emendatione Bremii mei pro βούλει. Vid. Herrman. ad Viger. p. 822. Orellius.

Ποιεῖταί με] Scribendum: ποιεῖται ἐμέ. Bremius.

φυγὴν οὖσαν τῆς ἐρημίας καὶ παραψυχὴν τοῦ βίου τοῖς ἄπαισι τῶν ἀνθρώπων, τὸ ἐξεῖναι ποιήσασθαι ὅν τινα ἂν βούλωνται. διδόντων οὖν τῶν νόμων αὐτῷ ποιεῖσθαι διὰ τὸ εἶναι ἄπαιδα, ἐμὲ ποιεῖται, οὐκ ἐν διαθήκαις, ὦ ἄνδρες, γράψας, μέλλων ἀποθνήσκειν, ὥςπερ ἄλλοι τινὲς τῶν πολιτῶν, οὐδ᾽ ἀσθενῶν. ἀλλ᾽ ὑγιαίνων, εὖ φρονῶν, εὖ νοῶν, ποιησάμενος εἰσάγει με εἰς τοὺς φράτορας παρόντων τούτων, καὶ εἰς τοὺς δημότας με ἐγγράφει καὶ εἰς τοὺς ὀργεῶνας. καὶ τότε μὲν οὐδὲν ἀντέλεγον αὐτῷ οὗτοι ὡς οὐ φρονοῦντι· καίτοι πολὺ κάλλιον ἦν ζῶντα πείθειν ἐκεῖνον, εἴ τι βούλοιντο, μᾶλλον ἢ τελευτήσαντα ὑβρίζειν, καὶ ἐξερημοῦν αὐτοῦ τὸν οἶκον. ἐπεβίω γὰρ ἐκεῖνος μετὰ τὴν ποίησιν οὐκ ἐνιαυτὸν ἕνα ἢ δύο, ἀλλὰ τρία καὶ εἴκοσιν ἔτη· καὶ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, τοσούτῳ ὄντι, οὐδὲν ἐκεῖνος μετέγνω τῶν πεπραγμένων ἑαυτῷ, διὰ τὸ παρὰ πάντων ὁμολογεῖσθαι ὅτι ἦν ὀρθῶς βεβουλευμένος. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω ταῦτα, τῆς μὲν ποιήσεως ὑμῖν τοὺς φράτορας καὶ τοὺς ὀργεῶνας καὶ τοὺς δημότας παρέξομαι μάρτυρας, ὡς δ᾽ ἐξῆν ποιήσασθαι, τὸν νόμον αὐτὸν ὑμῖν ἀναγνώσεται, καθ᾽ ὃν ἡ ποίησις ἐγένετο. καί μοι τὰς μαρτυρίας ἀνάγνωθι ταύτας καὶ νόμον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΝΟΜΟΣ.

ϛʹ. Ὡς μὲν τοίνυν ἐξῆν τῷ Μενεκλεῖ ποιήσασθαι υἱὸν αὐτῷ ὅντινα ἐβούλετο, ὁ νόμος αὐτὸς δηλοῖ· ὡς δὲ ἐποιήσατο, οἵ τε φράτορες καὶ οἱ δημόται καὶ οἱ ὀργεῶνες ὑμῖν μεμαρτυρήκασιν· ὥςτε περιφανῶς ἀποδέδεικται ἡμῖν, ὦ ἄνδρες, ὁ μάρτυς τἀληθῆ διαμεμαρτυρηκώς, καὶ οὗτοι πρός γε τὴν ποίησιν αὐτὴν λόγον οὐδ᾽ ὁντινοῦν δύναιντ᾽ ἂν ἀντειπεῖν. πραχθέντων δὲ τούτων ἐσκόπει ὁ Μενεκλῆς γυναῖκά μοι, καὶ ἔφη με χρῆναι γῆμαι· καὶ ἐγὼ λαμβάνω τὴν τοῦ Φιλωνίδου θυγατέρα. κἀκεῖνός τε τὴν πρόνοιαν εἶχεν, ὥςπερ εἰκός ἐστι πατέρα περὶ υἱέος ἔχειν, καὶ ἐγὼ τὸν αὐτὸν τρόπον ὥςπερ

Ὅν τινα ἐὰν] Leg. ὅν τιν᾽ ἂν. Cf. Herrm. ad Viger. p. 835. IDEM.

Ὀργεῶνας] De his vid. Harpocration h. v. EDITOR GŒTT. Cf. Suidas, Petit. Legg. Att. p. 428. ed. Paris. Van Dale dissert. ix. ad illustrationem antiquitatum et marmorum. ORELLIUS.

Ὡς εὖ φρονοῦντι] Ὡς οὐ φρονοῦντι. TYRWHITT.

Ὁ μάρτυς] Philonides, qui pro genero testimonium dixerat. EDITOR GŒTT.

Ὥσπερ γόνῳ ὄντα] Leg. γόνῳ ὥσπερ ὄντα. BREMIUS. Vulgatam tuetur Casp. Orellius, conjungens πατέρα ὄντα γόνῳ, i. e. διὰ γόνον. ORELLIUS.

γόνῳ ὄντα πατέρα ἐμαυτοῦ ἐθεράπευόν τε καὶ ᾐσχυνόμην, καὶ ἐγὼ καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἐμή, ὥςτε ἐκεῖνον πρὸς τοὺς δημότας ἐπαινεῖν ἅπαντας.

ζʹ. Ὅτι δὲ οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικὶ πειθόμενος ὁ Μενεκλῆς ἐποιήσατο, ἀλλ᾽ εὖ φρονῶν, ἐνθένδε ἐστὶν ὑμῖν ῥᾴδιον ἐπιγνῶναι. πρῶτον μὲν γὰρ ἡ ἀδελφή, περὶ ἧς οὗτος τὸν πλεῖστον τοῦ λόγου πεποίηται, ὡς ἐκείνῃ πεισθεὶς ἐμὲ ἐποιήσατο, πολλῷ πρότερον ἦν ἐκδεδομένη πρὶν ἢ τὴν ποίησιν γενέσθαι. ὥςτ᾽ εἴ γ᾽ ἐκείνῃ πεισθεὶς τὸν υἱὸν ἐποιεῖτο, τῶν ἐκείνης παίδων τὸν ἕτερον ἐποιήσατ᾽ ἄν· δύο γάρ εἰσιν αὐτῇ. ἀλλ᾽, ὦ ἄνδρες, οὐχ ὑπ᾽ ἐκείνης πεισθεὶς ἐμὲ ἐποιήσατο υἱόν, ἀλλὰ μάλιστα μὲν ὑπὸ τῆς ἐρημίας ἐπείσθη, δεύτερον δὲ διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας καὶ διὰ τὴν εὔνοιαν τὴν ὑπάρχουσαν πρὸς τὸν πατέρα τὸν ἐμόν, τρίτον δὲ διὰ τὸ μὴ εἶναι συγγενῆ μηδέν᾽ ἄλλον αὐτῷ, ὁπόθεν ἂν ἐποιήσατο υἱόν. ταῦτα τηνικαῦτα ἐνῆγεν ἐμὲ ποιήσασθαι· ὥςτε οὐ παραφρονῶν φαίνεται οὐδὲ τῇ γυναικὶ πεισθείς, εἰ μὴ ἄρα τὴν ἐρημίαν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀπαιδίαν οὗτος βούλεται τὸ ὄνομα τοῦτο προσαγορεύειν. ἡδέως δ᾽ ἄν μοι δοκῶ τούτου πυθέσθαι τοῦ φάσκοντος εὖ φρονεῖν, τίνα ποιήσασθαι ἐχρῆν ἀπὸ τῶν συγγενῶν; πότερα τὸν υἱὸν τὸν τούτου; ἀλλ᾽ οὐκ ἂν αὐτῷ ἔδωκεν, ἄπαιδα αὐτὸν καθιστάς· οὐχ οὕτως οὗτός ἐστι φιλοχρήματος. ἀλλὰ τὸν τῆς ἀδελφῆς ἢ τὸν τῆς ἀνεψιᾶς ἢ τὸν τοῦ ἀνεψιοῦ; ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν οὐκ ἐγένετο αὐτῷ οὐδεὶς τούτων τῶν συγγενῶν. οὐκοῦν ἐξ ἀνάγκης ἦν αὐτῷ ἄλλον τινὰ ποιήσασθαι μᾶλλον ἢ ἄπαιδα καταγηρᾶν, ὥςπερ οὗτος ἀξιοῖ νυνὶ αὐτόν. ἐγὼ τοίνυν πάντας ἀνθρώπους ἂν οἶμαι ὁμολογῆσαι ὑμᾶς ὡς οὐκ ἂν ποιησάμενος ἄλλον οἰκειότερον ἐμοῦ ποιήσαιτ᾽ ἄν. δειξάτω γὰρ οὗτος ὑμῖν. ἀλλ᾽ οὐκ ἄν ποτε δύναιτο· ἦν γὰρ οὐδεὶς ἄλλος συγγενὴς αὐτῷ πλὴν τούτων.

ηʹ. Ἀλλὰ νῦν οὗτος ἐπιτιμῶν αὐτῷ φαίνεται οὐχ ὅτι τὸν υἱὸν οὐκ ἐποιήσατο τὸν αὐτοῦ, ἀλλ᾽ ὅτι τὸ παράπαν ἐποιή-

Ὁπόθεν ἂν ἐποιήσατο] Malim ποιήσαιτο. EDITOR GŒTT. Recte: nulli enim erant cognati, ex quibus adoptare poterat Menecles. Si fuissent, tunc omnino scribendum fuisset ἐποιήσατο. BREMIUS.

Ἡδέως δ᾽ ἄν μοι ποθῶ] Locus in mendo cubat. Alterutrum, aut ἡδέως δ᾽ ἄν μοι, aut, quod magis placet, ποθῶ, expungendum tanquam glossema, ut constructio sit: ἡδέως δ᾽ ἄν μοι, scil. εἴη, τούτου πυθ. IDEM. Leg. ἡδέως δ᾽ ἄν μοι δοκῶ. CASP. ORELLIUS.

Ὁμολογῆσαι ὑμᾶς] Dele ὑμᾶς. BREMIUS. F. leg. ὁμολογῆσαι καὶ ὑμᾶς. CASP. ORELLIUS.

σατο καὶ οὐκ ἐτελεύτησεν ἄπαις. τοῦτ' ἔστιν, ὃ ἐπιτιμᾷ, ἐπίφθονον πρᾶγμα καὶ οὐ δίκαιον ποιῶν· ὄντων γὰρ αὐτῷ παίδων ἐκείνῳ ὄντι ἄπαιδι καὶ ἀτυχοῦντι φαίνεται ἐπιτιμῶν. καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις καὶ Ἕλλησι καὶ βαρβάροις δοκεῖ καλῶς οὗτος ὁ νόμος κεῖσθαι ὁ περὶ τῆς ποιήσεως, καὶ διὰ τοῦτο χρῶνται πάντες αὐτῷ· ὁ δὲ θεῖος οὑτοσὶ οὐκ αἰσχύνεται τὸν αὑτοῦ ἀδελφὸν ταύτης τῆς ἐξουσίας ἀποστερῶν νῦν, τοῦ ποιήσασθαι, ἧς οὐδὲ τοῖς οὐδὲν γένει προσήκουσιν οὐδεὶς πώποτε ἐφθόνησεν. οἶμαι δὲ καὶ τοῦτον, εἴ τις ἐρωτήσειεν αὐτὸν, τί δή ποτ' ἂν ἐποίησεν εἰς τὴν αὐτὴν τύχην ἐκείνῳ καταστὰς, οὐκ ἄλλ' οὐδὲν εἰπεῖν ἢ ὅτι ἐποιήσατ' ἂν ὅς τις αὐτὸν ἔμελλε ζῶντα θεραπεύσειν καὶ τελευτήσαντα θάψειν· καὶ δῆλον ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον νόμον ἡ ποίησις ἐγένετ' ἂν, καθ' ὅν περ ἡ ἐμή. εἶτα αὐτὸς μὲν, εἰ ἦν ἄπαις, ἐποιήσατ' ἄν· τὸν δὲ Μενεκλέα ποιήσαντα ταὐτὰ τούτῳ, παραφρονεῖν φησὶ καὶ γυναικὶ πειθόμενον ποιήσασθαι. πῶς οὖν οὐ σχέτλια λέγων φαίνεται; ἐγὼ γὰρ οἶμαι πολλῷ μᾶλλον τοῦτον παραφρονεῖν τῷ τε λόγῳ τούτῳ ᾧ νυνὶ λέγει, καὶ οἷς ποιεῖται. τοῖς τε γὰρ νόμοις καὶ δικαίοις καὶ οἷς αὐτὸς ἐποίησεν ἂν τἀναντία λέγων φαίνεται, καὶ οὐκ αἰσχύνεται αὐτῷ μὲν τὸν νόμον τὸν περὶ τῆς ποιήσεως ποιῶν κύριον, τῷ δὲ ἀδελφῷ τὸν αὐτὸν τοῦτον ζητῶν ἄκυρον ποιῆσαι.

θʹ. Εἶτα νῦν διὰ τί διαφερόμενος ζητεῖ οὗτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἑαυτοῦ ἄπαιδα καταστῆσαι, ἄξιόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες, ἀκοῦσαι. εἰ μὲν γὰρ περὶ τοῦ ὀνόματός μοι διαφέρεται καὶ ἀναίνεται εἰ ἐγὼ ἔσομαι υἱὸς Μενεκλέους, πῶς οὐ φθονερός ἐστιν; εἰ δὲ περὶ χρημάτων ἐστὶν ὁ λόγος αὐτῷ, ἐπιδειξάτω ὑμῖν ὁποῖον χωρίον ἢ συνοικίαν ἢ οἰκίαν κατέλιπεν ἐκεῖνος, ἃ ἐγὼ ἔχω νυνί. εἰ δὲ μηδὲν τούτων κατέλιπεν, ἃ δ' ἦν αὐτῷ ὑπόλοιπα, ἐπειδὴ τῷ ὀρφανῷ τὸ ἀργύριον ἀπέδωκεν, οὗτος ἔλαβε ζῶντος ἐκείνου ἔτι, πῶς οὐ περιφανῶς ἐξελέγχεται ἀναιδὴς ὤν; ὡς δὲ ἔχει, ἐγὼ ἐπιδείξω. ἐπειδὴ γὰρ ἔδει τῷ ὀρφανῷ τὰ χρήματα ἀποδίδοσθαι, ὁ δ' οὐκ εἶχεν ὁπόθεν ἀποδῷ, τόκοι δὲ πολλοῦ χρόνου συνεῤῥυηκότες

Τοῦ ποιήσασθαι] His facile caruerit Bekkerus.

Ἤδη ποτ'] Τί δή ποτ'. TYRWHITT.

ἦσαν αὐτῷ, τὸ χωρίον ἐπώλει. καὶ οὗτος καιροῦ λαβόμενος καὶ βουλόμενος αὐτῷ ἐπηρεάζειν, ὅτι ἐμὲ ἐποιήσατο, διεκώλυε τὸ χωρίον πραθῆναι, ἵνα κατόχιμον γένηται καὶ ἀναγκασθῇ τῷ ὀρφανῷ ἀποστῆναι. ἠμφισβήτει οὖν αὐτῷ μέρους τινὸς τοῦ χωρίου, πρότερον οὐδεπώποτε ἀμφισβητήσας, καὶ ἀπηγόρευε τοῖς ὠνουμένοις μὴ ὠνεῖσθαι. κἀκεῖνος ἠγανάκτει, οἶμαι, καὶ ἠναγκάζετο ὑπολείπεσθαι οὗ ἠμφισβήτησεν οὗτος, τὸ δὲ ἄλλο ἀποδιδόναι Φιλίππῳ τῷ Πιτθεῖ ἑβδομήκοντα μνῶν. καὶ οὕτω διαλύει τὸν ὀρφανὸν, ἑπτὰ μνᾶς καὶ τάλαντον ἀποδοὺς ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου· τούτῳ δὲ λαγχάνει δίκην τῆς ἀποῤῥήσεως.

ιʹ. Λόγων δὲ πολλῶν γενομένων καὶ ἔχθρας πολλῆς, ἔδοξεν ἡμῖν χρῆναι, ἵνα μή ποτε εἴπῃ τις ἐμὲ φιλοχρηματεῖν καὶ ἐχθροὺς ἀδελφοὺς ὄντας αὐτοὺς καθιστάνειν, ἐπιτρέψαι τῷ τε κηδεστῇ τῷ τούτου καὶ τοῖς φίλοις διαιτῆσαι. ἐκεῖνοι δὲ εἶπον ἡμῖν, εἰ μὴ ἐπιτρέποιμεν αὐτοῖς ὥστε τὰ δίκαια διαγνῶναι, οὐκ ἂν ἔφασαν διαιτῆσαι· οὐδὲν γὰρ δεῖσθαι ἀπέχθεσθαι οὐδετέροις ἡμῶν· εἰ δ' ἐάσομεν αὐτοὺς γνῶναι τὰ συμφέροντα πᾶσιν, ἔφασαν διαιτήσειν. καὶ ἡμεῖς, ἵνα δὴ πραγμάτων ἀπαλλαγῶμεν, ὥστε δηώμεθα, οὕτως ἐπιτρέπομεν. καὶ ἐκεῖνοι, ὀμόσαντες ἡμῖν πρὸς τῷ βωμῷ τῷ τῆς Ἀφροδίτης Κεφαλαίωσιν τὰ συμφέροντα γνώσεσθαι, διῄτησαν ἡμᾶς ἀποστῆναι ὧν οὗτος ἠμφισβήτησε καὶ δοῦναι δωρεάν· οὐ γὰρ ἔφασαν εἶναι ἄλλην ἀπαλλαγὴν οὐδεμίαν, εἰ μὴ μεταλήψονται οὗτοι τῶν ἐκείνου. ἐκ δὲ τοῦ λοιποῦ χρόνου ἔγνωσαν ἡμᾶς εὖ ποιεῖν ἀλλήλους καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ, καὶ ταῦτα ὀμόσαι ἠνάγκασαν ἡμᾶς ἀμφοτέρους πρὸς τῷ βωμῷ ἦ μὴν ποιήσειν· καὶ ἡμεῖς ὠμόσαμεν εὖ ποιεῖν ἀλλήλους ἐκ τοῦ ἐπιλοίπου χρόνου, κατὰ δύναμιν εἶναι, καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ. καὶ ὡς ὅ τε ὅρκος ἐγένετο, καὶ ἔχουσιν οὗτοι ἃ ἐγνώσθη αὐτοις ὑπὸ τῶν οἰκείων τῶν τούτου, εἶτα νυνὶ ταυτὶ τὰ ἀγαθὰ ποιοῦσιν ἡμᾶς, τὸν μὲν τεθνεῶτα ἄπαιδα βουλόμενοι καταστῆσαι, ἐμὲ δ' ἐκβάλλειν ὑβρί-

Ὄντας αὐτοῦ] Leg. ὄντας αὐτοὺς, scil. Meneclem et fratrem ejus. BREMIUS.

Ὥστε δηώμεθα] Forte leg. ὡς ἐδεόμεθα. EDITOR GŒTT.

Κεφαλαίωσιν] Scrib. f. Κεφαλαίας, ut intelligatur Venus in pago, cui nomen Κεφαλὴ, constituta. Κεφαλὴ δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος. Harpocrat. TYRWHITT.

Εἰ μὴ] F. leg. ἢ εἰ μὴ —. CASP. ORELLIUS.

Ἀπὸ τῶν οἰκείων] F. ὑπὸ τῶν οἰκείων. TYRWHITT.

σαντες ἐκ τοῦ οἴκου, τοὺς γνόντας αὐτοὺς ὑμῖν παρέξομαι μάρτυρας, ἐὰν ἐθέλωσιν ἀναβαίνειν — εἰσὶ γὰρ τούτων οἰκεῖοι —, εἰ δὲ μὴ, τοὺς παραγενομένους. καί μοι τὰς μαρτυρίας ἀνάγνωθι ταυτασί· σὺ δ᾽ ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ια΄. Λάβε δή μοι τὰς μαρτυρίας ἐκείνας, ὡς τό τε χωρίον ἑβδομήκοντα μνῶν ἐπράθη, καὶ ὡς ἀπέλαβεν ὁ ὀρφανὸς ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα μνᾶς πραθέντος τοῦ χωρίου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ὁ θεῖος τοίνυν οὑτοσὶ, ὦ ἄνδρες, κεκληρονομηκὼς τῶν ἐκείνου ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ ὥσπερ ἐγὼ, καὶ ἔχων ἐμοῦ πολλῷ πλείονα· ἐγὼ μὲν γὰρ τὰς τριακοσίας δραχμὰς ἔλαβον τὰς περιλειφθείσας ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου, καὶ οἰκίδιον ὃ ἐστιν οὐκ ἄξιον τριῶν μνῶν· οὗτος δὲ πλεῖον ἢ δέκα μνῶν χωρίον ἔχων, εἶτα προσέτι νῦν ἥκει τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐξερημώσων. καὶ ἐγὼ μὲν ὁ ποιητὸς ἐκεῖνόν τε ζῶντα ἐθεράπευον, καὶ αὐτὸς καὶ ἡ ἐμὴ γυνὴ, θυγάτηρ οὖσα τουτουῒ Φιλωνίδου, καὶ τῷ ἐμῷ παιδίῳ ἐθέμην τὸ ὄνομα τὸ ἐκείνου, ἵνα μὴ ἀνώνυμος ὁ οἶκος αὐτοῦ γένηται, καὶ τελευτήσαντα ἔθαψα ἀξίως ἐκείνου τε καὶ ἐμαυτοῦ, καὶ ἐπίθημα καλὸν ἐπέθηκα, καὶ τὰ ἔνατα καὶ τἆλλα πάντα ἐποίησα τὰ περὶ τὴν ταφὴν ὡς οἷόν τε κάλλιστα, ὥστε τοὺς δημότας ἐπαινεῖν ἅπαντας· οὗτος δὲ ὁ συγγενὴς, ὁ ἐπιτιμῶν αὐτῷ ὅτι υἱὸν ἐποιήσατο, ζῶντος μὲν τὸ χωρίον τὸ περιλειφθὲν αὐτῷ περιείλετο, τελευτήσαντα δ᾽ αὐτὸν ἄπαιδα καὶ ἀνώνυμον βούλεται καταστῆσαι. τοιοῦτός ἐστιν οὗτος. καὶ ὡς ἔθαψά τ᾽ ἐγὼ αὐτὸν, καὶ τὰ τρίτα καὶ τὰ ἔνατα ἐποίησα καὶ τἆλλα περὶ τὴν ταφὴν, τὰς μαρτυρίας ὑμῖν τῶν εἰδότων ἀναγνώσεται.

Οἴκου, τοὺς γνόντας] Caspar. Orellius sic interpungit: οἴκου. τοὺς γνόντας. Fortassis post τοὺς excidit δέ. ORELLIUS.

Τούταν] Legendum videtur τούτου, scil. τοῦ θείου. Si τούταν legas, intelligendus θεῖος cum filio cujus mentio supra §. ζ΄. IDEM.

Ἐπίβαλλε] Ἐπίλαβε. TYRWHITT. Vid. Pollux Onom. viii. §. 113. et Rader ad Martial. vi. 25. p. 650. seq. ORELLIUS.

Τὰ τρία] Scrib. f. τὰς τριακάδας. V. Harpocrat. in voc. τριακάς. TYRWHITT. Tyrwhittus postea correctionem suam retractavit, τὰ τρίτα restituens in glossa marginali, citans Polluc. Onom. viii. 146. et Aristoph. Lysistr. 614. Vid. Wyttenbach. Bibl. Crit. Amst. Tom. iii. p. ii. p. 135. ORELLIUS.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ιβ΄. Ὅτι τοίνυν ὁ Μενεκλῆς, ὦ ἄνδρες, ἐποιήσατό με οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικὶ πειθόμενος, βούλομαι ὑμῖν καὶ αὐτοὺς τούτους μάρτυρας παρασχέσθαι, καὶ ἐμοὶ μαρτυροῦντας ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ, ἐξ ὧν ἔπραξαν αὐτοὶ, ὅτι ἐγὼ τἀληθῆ λέγω. τὰς γὰρ διαλύσεις φαίνονται πρὸς ἐμὲ ποιησάμενοι ἀμφότεροι οὗτοι, καὶ οὐ πρὸς τὸν Μενεκλέα, καὶ ὀμόσαντες ὅρκους [ἐμοὶ] καὶ ἐγὼ τούτοις. καίτοι εἴ γε μὴ κατὰ τοὺς νόμους ἐγεγένητο ἡ ποίησις, μηδὲ κληρονόμος ἦν ἐγὼ τῶν Μενεκλέους ὑπ᾽ αὐτῶν τούτων δεδοκιμασμένος, τί ἔδει αὐτοὺς ὀμνύναι ἐμοὶ ἢ παρ᾽ ἐμοῦ λαμβάνειν ὅρκους; οὐδὲ ἓν δήπου. οὐκοῦν ὁπότε ἐποίησαν ταῦτα, φαίνονται αὐτοὶ οὗτοι ἐμοὶ μαρτυροῦντες ὅτι κατὰ τοὺς νόμους ἐποιήθη ἡ ποίησις καὶ δικαίως εἰμὶ κληρονόμος τῶν Μενεκλέους. ἐγὼ δ᾽ οἶμαι καταφανὲς ὑμῖν ἅπασι τοῦτ᾽ εἶναι, ὡς καὶ παρὰ τούτων αὐτῶν ὁμολογούμενόν ἐστιν ὅτι Μενεκλῆς οὐ παρεφρόνει, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον οὗτος νυνὶ, ὅς γε ποιησάμενος τῆς ἔχθρας διάλυσιν πρὸς ἡμᾶς καὶ ὀμόσας ὅρκους πάλιν νῦν ἥκει τὰ ὁμολογηθεντα καὶ ὀμοθέντα παραβὰς, καὶ ἀφελέσθαι με ἀξιοῖ ταυτὶ τὰ λοιπὰ, οὕτως ὄντα μικρά.

ιγ΄. Ἐγὼ δὲ εἰ μὴ πάνυ τὸ πρᾶγμα αἰσχρὸν εἶναι ἐνόμιζον καὶ ἐπονείδιστον, προδοῦναι τὸν πατέρα οὗ εἶναι ὠνομάσθην καὶ ὃς ἐποιήσατό με, ταχὺ ἂν ἀπέστην αὐτῷ τῶν ἐκείνου· ἔστι γὰρ ὑπόλοιπον οὐδὲ ἓν, ὡς καὶ ὑμᾶς οἴομαι αἰσθάνεσθαι. νυνὶ δὲ δεινὸν τὸ πρᾶγμα καὶ αἰσχρὸν εἶναι τῇδε νομίζω, εἰ, ἡνίκα μὲν ὁ Μενεκλῆς εἶχέ τι, τότε μὲν ἔδωκα ἐμαυτὸν υἱὸν αὐτῷ ποιήσασθαι, καὶ ἀπὸ τῆς οὐσίας τῆς ἐκείνου, πρὶν πραθῆναι τὸ χωρίον, ἐγυμνασιάρχουν ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐφιλοτιμήθην ὡς υἱὸς ὢν ἐκείνου, καὶ τὰς στρατείας, ὅσαι ἐγένοντο ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ, ἐστράτευμαι ἐν τῇ φυλῇ τῇ ἐκείνου καὶ ἐν τῷ δήμῳ· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος ἐτελεύτησεν, εἰ προδώσω καὶ ἐξερημώσας αὐτοῦ τὸν οἶκον ἀπιὼν οἰχήσομαι, πῶς οὐκ ἂν δεινὸν τὸ πρᾶγμα εἶναι καὶ καταγέλαστον δοκοίη, καὶ τοῖς βουλομένοις περὶ ἐμοῦ βλασφημεῖν πολλὴν ἐξουσίαν παράσχομαι; καὶ οὐ μόνον ταῦτ᾽ ἔστι τὰ ποιοῦντά

Πρός με] Leg. πρὸς ἐμέ. BREMIUS.

Ὅρκους] Pronomen ἐμοὶ add. IDEM.

με ἀγωνίζεσθαι τὸν ἀγῶνα τοῦτον, ἀλλ' εἰ οὕτω φαῦλος ἄνθρωπος δοκῶ εἶναι καὶ μηδενὸς ἄξιος, ὥστε ὑπὸ μὲν εὖ φρονοῦντος μηδ' ὑφ' ἑνὸς ἂν ποιηθῆναι τῶν φίλων, ὑπὸ δὲ παραφρονοῦντος, ταῦτ' ἔστι τὰ λυποῦντά με.

ιδ'. Ἐγὼ οὖν δέομαι ὑμῶν πάντων, ὦ ἄνδρες, καὶ ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω ἐλεῆσαί με καὶ ἀποψηφίσασθαι τοῦ μάρτυρος τουτουΐ. ἀπέφηνα δ' ὑμῖν πρῶτον μὲν ποιηθέντα ἐμαυτὸν ὑπὸ τοῦ Μενεκλέους ὡς ἄν τις δικαιότατα ποιηθῇ, καὶ οὐ λόγῳ οὐδὲ διαθήκῃ τὴν ποίησιν γεγενημένην, ἀλλ' ἔργῳ· καὶ τούτων ὑμῖν τούς τε φράτορας καὶ τοὺς δημότας καὶ τοὺς ὀργεῶνας παρεσχόμην μάρτυρας· καὶ ἐκεῖνον ἐπέδειξα τρία καὶ εἴκοσιν ἐπιβιοῦντα ἔτη. εἶτα τοὺς νόμους ἐπέδειξα ὑμῖν, τοὺς ἅπασι τοῖς ἀνθρώποις ἐξουσίαν διδόντας υἱεῖς ποιεῖσθαι. καὶ ἔτι πρὸς τούτοις ζῶντά τε φαίνομαι θεραπεύων αὐτὸν καὶ τελευτήσαντα θάψας. οὗτος δὲ νυνὶ ἄκληρον μὲν ἐμὲ ποιεῖ τοῦ κλήρου τοῦ πατρῴου, εἴτε μείζων ἐστὶν οὗτος εἴτε ἐλάττων, ἄπαιδα δὲ τὸν τελευτήσαντα καὶ ἀνώνυμον βούλεται καταστῆσαι, ἵνα μήτε τὰ ἱερὰ τὰ πατρῷα ὑπὲρ ἐκείνου μηδεὶς τιμᾷ, μήτ' ἐναγίζῃ αὐτῷ καθ' ἕκαστον τὸν ἐνιαυτόν, ἀλλ' ἀφαιρεῖται τὰς τιμὰς τὰς ἐκείνου· ἃ προνοηθεὶς ὁ Μενεκλῆς, κύριος ὢν τῶν ἑαυτοῦ, ἐποιήσατο υἱὸν ἑαυτῷ, ἵνα τούτων ἁπάντων τυγχάνῃ. μὴ οὖν, ὦ ἄνδρες, πεισθέντες ὑπὸ τούτων ἀφέλησθέ μου τὸ ὄνομα τῆς κληρονομίας, ὃ ἔτι μόνον λοιπόν ἐστιν,
37.30 ἄκυρον δὲ τὴν ποίησιν αὐτοῦ καταστήσητε· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ 13
πρᾶγμα εἰς ὑμᾶς ἀφῖκται καὶ ὑμεῖς κύριοι γεγόνατε, βοηθήσατε καὶ ἡμῖν καὶ ἐκείνῳ τῷ ἐν ᾅδου ὄντι, καὶ μὴ περιΐδητε, πρὸς θεῶν καὶ δαιμόνων δέομαι ὑμῶν, προπηλακισθέντα αὐτὸν ὑπὸ τούτων, ἀλλὰ μεμνημένοι τοῦ νόμου καὶ τοῦ ὅρκου ὃν ὀμωμόκατε καὶ τῶν εἰρημένων ὑπὲρ τοῦ πράγματος, τὰ δίκαια καὶ τὰ εὔορκα κατὰ τοὺς νόμους ψηφίσασθε.

Μηδ' ἐναγίζῃ] Scribend. μήτ' ἐναγίζῃ. Idem.

Λοιπὸν ἔσται] Λοιπόν ἐστι. Tyrwhitt.

Ἄκυρον δὲ] Ἄκυρόν τε. Bremius.

Ἀλλ' ἐπειδὴ - - - ψηφίσασθε.] Particula hæc, quæ in Editionibus Isæi annexa est orationi de Cleonymi hereditate, ubi alienam esse quisque videt, nunc demum quasi postliminio suo loco redditur. Reiskius lacunam esse suspicabatur, quam explere etiam utcunque conatus est. Sed mihi videtur oratio ista in fine esse mutila. Forsan ex eo Codice, e quo profluit Aldina editio, exciderant folia intermedia, quæ istius orationis finem et nostram fere totam continebant, unde factum ut extremæ utriusque partes coalescerent. Editor Gœtt.

Γ.

ΙΣΑΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΥΡΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. H.Steph. | Pag. ed. Reisk.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

38 Πύῤῥου τὸν ἕτερον [1] τῆς ἀδελφῆς [2] υἱὸν υἱοποιησαμένου Ἔνδιον, καὶ τούτου πλέον ἢ εἴκοσιν ἔτη 13
τὸν κλῆρον κατασχόντος, εἶτα ἀποθανόντος, Ξενοκλῆς λαχὼν τῶν χρημάτων ὑπὲρ Φίλης, τῆς 14
ἑαυτοῦ γυναικὸς, διεμαρτύρησεν εἶναι αὐτὴν [3] γνησίαν Πύῤῥου θυγατέρα, ἀμφισβητούσης τοῦ κλήρου τῆς Ἐνδίου μητρός· καὶ ἑάλω ψευδομαρτυριῶν, Νικοδήμου καὶ αὐτοῦ μαρτυρήσαντος ἐγγυῆσαι Πύῤῥῳ τὴν ἀδελφὴν κατὰ τοὺς νόμους, ἐξ ἧς γεγονέναι τὴν Φίλην. ὁ Ἐνδίου δὲ ἀδελφὸς νόθην εἶναι φησὶν, ἐξ ἑταίρας Πύῤῥῳ γενομένην, καὶ οὕτως ὑπὸ Ἐνδίου ἐκδοθῆναι Ξενοκλεῖ. Ἡ στάσις στοχασμὸς, τὸ δὲ ἔγκλημα ψευδομαρτυριῶν κατὰ τοῦ Νικοδήμου.

α'. ΑΝΔΡΕΣ δικασταί, ὁ ἀδελφὸς τῆς μητρὸς τῆς ἐμῆς, Πύῤῥος, ἄπαις ὢν γνησίων παίδων, ἐποιήσατο Ἔνδιον τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν υἱὸν [4] ἑαυτῷ· ὃς κληρονόμος ὢν τῶν ἐκείνου ἐβίω πλείω ἔτη ἢ εἴκοσι, καὶ ἐν χρόνῳ τοσούτῳ ἔχοντος ἐκείνου τὸν κλῆρον οὐδεὶς πώποτε προσεποιήσατο 15
οὐδ' ἠμφισβήτησε τῆς κληρονομίας ἐκείνῳ. τελευτήσαντος δὲ τοῦ ἀδελφοῦ πέρυσιν, ὑπερβᾶσα τὸν τελευταῖον κληρονόμον, γνησία θυγάτηρ τοῦ ἡμετέρου θείου ἥκει φάσκουσα εἶναι Φίλη, καὶ κύριος Ξενοκλῆς Κύπριος τοῦ Πύῤῥου κλήρου

[1] τῶν τῆς [2] υἱῶν [3] Πύῤῥου γνησίαν [4] αὐτῷ

Τῶν τῆς ἀδελφῆς] Priorem articulum, quo vulgatæ carent e schedis Brul. addidi. Aliter instituerat rationem Taylor, pro υἱῶν sufficiens υἱόν. Admonebat idem in fine argumenti adjuncta hæc esse in Aldina: τοῦ Πύῤῥου κλήρου κατὰ ποίησιν πρὸς τὸ γένος διαμαρτυρίαν. Personarum in hac causa inter se contendentium hic est nexus stemmaticus:

Pyrrho, super cujus hereditate certatur, erat

Soror, e qua nati

Endius et actor

verum Pyrrhus e Nicodemi sorore filiam notham susceperat, cujus filiæ maritus Xenocles ab actore injustæ possessionis postulatur. Reisk.

Ἄπαις παίδων] De hac dictione Taylor ad Euripidem ejusque interpretem Barnesium ablegat. Idem.

Ὑπερβᾶσα] Ὑπερβῆναι κληρονόμον dicitur is, qui, cum solus jus hereditatis adeundæ verum et legitimum habuisset, tamen alium aut nullo aut infirmiore jure munitum passus fuisset illam hereditatem cernere atque possidere, neque obloquendo et protestando intercessisset. Idem.

Κύριος] Subaudi αὐτῆς ὤν. Adscripserat hic loci Taylor istæc: "V. Petit. 3. 6. Heins. Exerc. 18. 2. v. post p. 56. 4." Idem.

Κύπριος] Non ex insula Cypro oriundus, sed e demo, seu municipio quodam

λαχεῖν τὴν λῆξιν ἠξίωσεν, ὃς τετελευτήκει πλείω ἢ εἴκοσιν ἔτη, τρία τάλαντα [1] τίμημα τῷ κλήρῳ ἐπιγραψάμενος. ἀμφισβητούσης δὲ τῆς μητρὸς τῆς ἡμετέρας, ἀδελφῆς δὲ τοῦ Πύῤῥου, ὁ κύριος τῆς εἰληχυίας τοῦ κλήρου γυναικὸς ἐτόλμησε διαμαρτυρῆσαι μὴ ἐπίδικον τῇ ἡμετέρᾳ μητρὶ τὸν
16 τοῦ ἀδελφοῦ κλῆρον εἶναι, ὡς οὔσης γνησίας θυγατρὸς Πύῤῥῳ, οὗ ἦν ἐξ ἀρχῆς ὁ κλῆρος. ἐπισκηψάμενοι δὲ ἡμεῖς, καὶ εἰς ὑμᾶς εἰσαγαγόντες τὸν διαμαρτυρῆσαι τολμήσαντα [2] κατὰ ταῦτα, ἐκεῖνόν τε ἐξελέγξαντες περιφανῶς τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότα τὴν τῶν ψευδομαρτυριῶν δίκην εἵλομεν παρ' ὑμῖν, καὶ τουτονὶ Νικόδημον παραχρῆμα ἐξηλέγξαμεν ἐν τοῖς αὐτοῖς δικασταῖς ἀναισχυντότατον τῇ μαρτυρίᾳ ὄντα
17 ταύτῃ, ὅς γε ἐτόλμησε μαρτυρῆσαι ἐγγυῆσαι τῷ θείῳ τῷ ἡμετέρῳ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα εἶναι κατὰ τοὺς νόμους. ὅτι μὲν οὖν καὶ ἐν τῇ προτέρᾳ δίκῃ ἡ τούτου μαρτυρία ψευδὴς ἔδοξεν εἶναι, ὁ τόθ' ἑαλωκὼς μάρτυς σαφέστατα τοῦτον ἐξελέγχει. εἰ γὰρ μὴ ἐδόκει οὗτος τὰ ψευδῆ τότε μαρτυρῆσαι, δῆλον ὅτι ἐκεῖνός τ' ἂν ἀποφυγὼν τὴν διαμαρτυρίαν ἀπῆλθε, καὶ κληρονόμος [3] ἂν τῶν τοῦ θείου ἡ διαμαρτυρηθεῖσα γνησία θυγάτηρ εἶναι, ἀλλ' οὐκ ἂν ἡ ἡμετέρα [4] κατέστη μήτηρ. ἁλόντος δὲ τοῦ μάρτυρος καὶ ἀπο-

[1] τίμημα om. [2] μετὰ ταῦτα [3] ἦν [4] κατέστενε

Attico, illi insulæ celeberrimæ cognomine. V. ad Demosthen. or. pro Corona p. 147. 24. a nobis dicenda. IDEM.

Τρία τάλαντα τῷ κλήρῳ ἐπιγραψάμενος] Xenocles in libello petitorio, quem judicibus tradens eam hereditatem sibi ut heredi soli legitimo adjudicari petierat, illam hereditatem tribus talentis æstimaverat, hac lege, ut si contrapetitorem, actorem hujus causæ, judicio vinceret, is sibi, Xenocli, tria talenta pro mulcta numeraret, ipse, si causa caderet, vincenti nihil. IDEM.

Ἐπισκεψάμενοι] Ἐπισκηψάμενοι. TAYLOR.

Κατὰ ταῦτα] Bene si habet, significare debet *hoc ex titulo.* Ego vero suspicor præpositionem κατὰ esse delendam. dicitur enim διαμαρτυρεῖν τι, non κατά τι. *interponenda sua intercessione vel interpellatione confirmare vel asseverare aliquid ut vere factum.* Vel rectius κατὰ mutabis in μετὰ et leg., μετὰ ταῦτα ἐκεῖνον κ. τ. λ. *eoque facto non illum modo* etc. REISK.

Τουτονὶ Νικόδημον] Interponunt, sine ulla sive gratia sive necessitate, τὸν schedæ Brulart. IDEM.

Τῇ μαρτυρίᾳ ὄντα ταύτῃ] Duriuscule dictum, fateor. bene si habet, accipiendum erit ὄντα pro φανέντα, vel γεγονότα. Suspicabatur Taylor in schedis leg. esse: τῇ μαρτυρίᾳ αὐτῇ ταύτῃ, adscripto [scil. Xenoclis], quod minus satisfacit. Mihi videtur ὄντα bene quidem habere, verum aliquid ei cohærens atque anteponendum excidisse, e. c. σύμμαχον, vel ὁμόφωνον. IDEM.

Τούτου] Si ad Nicodemum refertur, bene habet μαρτυρία. sin autem ad Xenoclem redit, malim διαμαρτυρία legi. Sed vulgata bene habet. IDEM.

Ὁ τόθ' ἑαλωκὼς μάρτυς] Xenocles. IDEM.

Τοῦτον] Scil. Nicodemum. Sed annon præstet τοῦτο legi? IDEM.

Κατέστενε] Reliqui hoc, qualecunque est, quod libri dant, tametsi haud probo. Num κατέστη, *facta fuisset heres.* Nam, quod olim suspicabar leg. esse κατέσθενε, dubito nunc, primum sitne Græcum vocabulum κατασθένειν, deinde si sit, eane significatione usurpetur, quæ huic loco convenit, scil. *obtinuisset litem, stetisset causa, eamque vicisset.* In schedis Brulart. invenio annotatum κατέμενε, hoc est, ni fallor, *mansisset heres.* IDEM.

στάσης τοῦ κλήρου τῆς ἀμφισβητούσης γνησίας θυγατρὸς 18
Πύῤῥῳ εἶναι, μεγάλη ἀνάγκη ἅμα καὶ τὴν τούτου μαρτυρίαν ἑαλωκέναι. περὶ γὰρ αὐτοῦ τούτου [1] διαμαρτυρήσας τὴν τῶν ψευδομαρτυριῶν δίκην ἠγωνίζετο, πότερον ἐξ ἐγγυητῆς ἢ ἐξ ἑταίρας ἡ ἀμφισβητοῦσα τοῦ κλήρου τῷ θείῳ γυναικὸς εἴη. γνώσεσθε δ' ἀκούσαντες καὶ ὑμεῖς τῆς τε ἀντωμοσίας τῆς ἡμετέρας καὶ τῆς τούτου μαρτυρίας καὶ τῆς ἁλούσης διαμαρτυρίας. ἀναγίνωσκε λαβὼν τασδὶ αὐτοῖς.

ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ.

β'. Ὡς μὲν ἔδοξε παραχρῆμα εὐθὺς τότε τὰ ψευδῆ μαρτυρῆσαι Νικόδημος, ἐπιδέδεικται τότε πᾶσι· προσήκει 19
δὲ καὶ παρ' ὑμῖν τοῖς περὶ αὐτοῦ τούτου τὴν δίκην μέλλουσι ψηφιεῖσθαι, ἐξελεγχθῆναι τὴν τούτου μαρτυρίαν. ἐπιθυμῶ δὲ πρῶτον μὲν [2] περὶ αὐτοῦ τούτου πυθέσθαι, ἥν τινά ποτε προῖκα φησὶν ἐπιδοὺς ἐκδοῦναι τὴν ἀδελφὴν ὁ μεμαρτυρηκὼς τῷ τὸν τριτάλαντον οἶκον κεκτημένῳ, εἶτα πότερον ἡ ἐγγυητὴ γυνὴ ἀπέλιπε τὸν ἄνδρα ζῶντα ἢ τελευτήσαντος τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ παρ' ὅτου ἐκομίσατο τὴν τῆς ἀδελφῆς προῖκα οὗτος, ἐπειδὴ τετελευτηκὼς ἦν ᾧ μεμαρτύρηκεν

[1] ὁ διαμαρτυρήσας [2] παρ'

Ἀμφισβητούσης γνησίας θυγατρὸς Πύῤῥῳ εἶναι] Id est, ἀμφισβητούσης ὅτι θυγάτηρ γνησία Πύῤῥῳ ἐστί. malim tamen sic legi: τῆς ἀμφισβητούσης [subaudi τοῦ κλήρου] γνησίας θυγατρὸς Πύῤῥῳ φασκούσης εἶναι, id est, διότι φάσκει θυγάτηρ εἶναι. *super hereditate eo ex titulo contendentis, quod se filiam Pyrrhi legitimam ferat.* IDEM.

Τούτου] Nicodemi puta. IDEM.

Εὐθὺς] Deletum ierat, quisquis fuit, a quo annotatiunculæ schedarum Brulart. profectæ sunt. Verum solet Isæus εὐθὺς cum παραχρῆμα copulare. ut si Latine dicas, *statim e vestigio*, vel *statim re adhuc recente*, vel *protinus actutum.* V. dicta ad p. 36. 8. IDEM.

Διαμαρτυρῆσαι] Imo vero simpliciter μαρτυρῆσαι. Nicodemus enim solummodo testem agebat, Xenocles autem διεμαρτύρει, seu actione διαμαρτυρίας utebatur, h. e. intercedebat interponenda protestatione, nomine uxoris, quominus actor noster, cujus nomen nescimus, nomine matris suæ, hereditatem avunculi adiret. Ausus itaque sum præpositionem delere. IDEM.

Ἐπιδέδεικται] Convenire melius videtur ἐπεδέδεικτο. IDEM.

Παρ' αὐτοῦ] Sic dedi de meo, pro vulgari περὶ αὐτοῦ. *ab vel ex hoc ipso Nicodemo percontari.* Taylorum reperi postmodum idem quoque censuisse. IDEM.

Τῷ τ. τρ. ο. κεκτημένῳ] Cohærent hi dativi, non cum μεμαρτυρηκὼς (dixerat enim Nicodemus testimonium, non Pyrrho, dudum ante mortuo, qui hic dicitur substantiam trium talentorum possedisse, sed Xenocli, penes quem erat filia e sorore Nicodemi nata), sed cohærent cum ἐκδοῦναι. Pari modo versu ult. ᾧ cohæret, non cum proximo μεμαρτύρηκεν, sed cum ἐγγυῆσαι. IDEM.

I

οὗτος αὐτὴν ἐγγυῆσαι, ἢ εἰ μὴ ἐκομίζετο, ὁποίαν δίκην σίτου ἢ τῆς προικὸς αὐτῆς ἐν εἴκοσιν ἔτεσι τῷ ἔχοντι τὸν κλῆρον δικάσασθαι ἠξίωσαν, ἢ εἴ του ἀνθρώπων ἐναντίον προσῆλθεν 39. 1 ἐγκαλῶν τῷ κληρονόμῳ περὶ τῆς προικὸς τῆς ἀδελφῆς 20 ἐν χρόνῳ τοσούτῳ. περί τε οὖν τούτων ἡδέως ἂν πυθοίμην, ὅ τι ποτ' [1]ἦν τὸ αἴτιον τοῦ μηδὲν τούτων γεγενῆσθαι περὶ τῆς ἐγγυητῆς — ὡς μεμαρτύρηκεν οὗτος — γυναικὸς, καὶ πρὸς τούτοις εἴ τις ἄλλος ἐγγυητὴν ἔσχε τὴν τούτου ἀδελφὴν γυναῖκα, ἢ τῶν πρότερον χρησαμένων πρὶν γνῶναι τὸν ἡμέτερον θεῖον αὐτὴν, ἢ ὅσοι ἐκείνου γιγνώσκοντος ἐπλησίαζον αὐτῇ, ἢ ὅσοι ὕστερον ἐπλησίαζον τετελευτηκότος ἐκείνου· δῆλον γὰρ ὅτι τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ ἀδελφὸς αὐτὴν ἅπασι τοῖς πλησιάζουσιν [2]ἐκδεδώκει. περὶ ὧν εἰ δεήσειε καθ' ἕκαστον διελθεῖν, οὐκ ἂν πάνυ μικρὸν ἔργον γένοιτο. ἐὰν μὲν οὖν ὑμεῖς κελεύητε, περὶ ἐνίων μνησθείην ἂν αὐτῶν· εἰ δέ τισιν ὑμῶν ἀηδές ἀκούειν ἐστὶν, ὥσπερ ἐμοὶ λέγειν τι περὶ τούτων, αὐτὰς τὰς μαρτυρίας ὑμῖν παρέξομαι τὰς μαρτυρηθείσας ἐν τῇ προτέρᾳ δίκῃ, ὧν οὐδεμιᾷ ἐπισκήψα- 21 σθαι ἠξίωσαν οὗτοι. καίτοι ὅπου κοινὴν αὐτὴν ὡμολογήκασιν εἶναι τοῦ Βουλομένου τὴν γυναῖκα, πῶς ἂν εἰκότως ἡ αὐτὴ γυνὴ ἐγγυητὴ δόξειεν εἶναι; ἀλλὰ μὴν ὁπότε μὴ ἐπεσκημμένοι εἰσὶ ταῖς περὶ αὐτοῦ τούτου μαρτυρίαις, ὡμολογηκότες εἰσὶ ταῦτα. ἀκούσαντες δὲ καὶ ὑμεῖς αὐτῶν τῶν μαρτυριῶν γνώσεσθε ὡς οὗτός τε περιφανῶς τὰ ψευδῆ μεμαρτύρηκε, καὶ ὀρθῶς καὶ κατὰ τοὺς νόμους οἱ δικάσαντες τὴν δίκην ἔγνωσαν τὴν κληρονομίαν μὴ προσήκειν τῇ μὴ ὀρθῶς γεγενημένῃ γυναικί. ἀναγίνωσκε· σὺ δ' ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

[1] οὖν   [2] ἐνδεδώκει

Ἠξίωσαν] Num ἠξίωσεν, ut ad solum Nicodemum referatur. Pluralem si servabimus, aiemus una cum Nicodemo sororem ejus, hujusque sororis filiam, et filiæ maritum, Xenoclem, designari. Idem.

Ὅ, τι ποτ' οὖν] Subaudi ἐστὶ vel ἦν. Taylor οὖν cum ἦν mutandum censebat. Idem.

Περὶ] Bene si habet, accipi debet pro ὑπέρ. in *causa*, vel *ad emolumentum fœminæ*. Alias leg. sit παρὰ, vel ὑπέρ. Idem.

Ἐνδεδώκει] Imo vero ἐξεδεδώκει, aut ἐκδέδωκε. Idem.

Λέγειν τι περὶ τούτων] Videatur τι delendum, ut e proximo π natum, et ὥσπερ καὶ ἐμοὶ legendum. Idem.

Αὐτὰς] *sola, mera testimonia*, omissa præfatione et expositione historica. Sic Cicero in causa Verrina, temporis exclusus angustiis, satis habuit testes producere. Idem.

Οὗτοι] Nicodemus puta, soror ejus, filia spuria Pyrrhi, et hujus maritus, Xenocles. Idem.

Τοῦ Βουλομένου] Subaudi αὐτῇ πλησιάζειν, vel αὐτῇ χρῆσθαι. Idem.

Ἡ αὐτὴ] Malim ἡ τοιαύτη. Idem.

Ἐπίλαβε] Sic correxi vitium vulgarium editionum ἐπίβαλε exhibentium. probante

[1]ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ὡς μὲν ἑταίρα ἦν τῷ Βουλομένῳ καὶ οὐ γυνὴ τοῦ ἡμε- 22 τέρου θείου, ἣν οὗτος ἐγγυῆσαι ἐκείνῳ μεμαρτύρηκεν, ὑπὸ τῶν ἄλλων οἰκείων καὶ ὑπὸ τῶν γειτόνων τῶν ἐκείνου μεμαρτύρηται πρὸς ὑμᾶς· οἱ μάχας καὶ κώμους καὶ ἀσέλγειαν πολλὴν, ὁπότε ἡ τούτου ἀδελφὴ εἴη παρ' αὐτῷ, μεμαρτυρήκασι γίνεσθαι περὶ αὐτῆς. καίτοι οὐ δήπου γε ἐπὶ γαμετὰς γυναῖκας οὐδεὶς ἂν κωμάζειν τολμήσειεν· οὐδὲ αἱ γαμεταὶ γυναῖκες ἔρχονται μετὰ τῶν ἀνδρῶν ἐπὶ τὰ δεῖπνα, οὐδὲ συνδειπνεῖν ἀξιοῦσι μετὰ τῶν ἀλλοτρίων, καὶ ταῦτα μετὰ τῶν ἐπιτυχόντων. ἀλλὰ μὴν τῷ γε μεμαρτυρηκότι οὐδ' ἐπισκήψασθαι οὗτοι ἠξίωσαν. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγίνωσκε πάλιν αὐτοῖς τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ἀνάγνωθι δὴ καὶ τὰς περὶ τῶν πλησιασάντων αὐτῇ 23 μαρτυρίας, ἵνα εἰδῶσιν ὅτι ἑταίρα τε ἦν τοῦ Βουλομένου, καὶ ὅτι οὐδ' ἐξ ἑνὸς ἄλλου φαίνεται τεκοῦσα. ἀναγίνωσκε αὐτοῖς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ὡς μὲν τοίνυν ἦν κοινὴ τῷ Βουλομένῳ, ἣν οὗτος ἐγγυῆσαι τῷ ἡμετέρῳ θείῳ μεμαρτύρηκε, μνημονεύειν χρὴ ὑφ' ὅσων

[1] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Taylero quoque factum, et ad Lysiam suum ablegante. Scaliger quoque pari modo vitium correxit. *inhibe, sustine aquam clepsydræ, ne fluere pergat.* Idem.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ] Malim ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. Sunt enim testimonia complura. Idem.

Ὡς μὲν] Post ὡς μὲν addi velim οὖν. quæ particula tametsi apud Lysiam quoque sæpe numero similibus in locis desideratur, aio tamen eam, non oratorum ipsorum voluntate, sed librariorum culpa desiderari. Idem.

Τῷ γε μεμαρτυρηκότι οὐδ' ἐπισκήψασθαι] Malim: τῶν γε μεμαρτυρηκότων οὐδενὶ οὐδ' ἐπισκ. Idem.

Οὐδ' ἐπισκήψασθαι] Ne actionem quidem falsi dicti testimonii instituere, ne hac quidem exceptione uti, ne tentare quidem hoc subterfugium, nedum, ut testium quenquam falsitatis convincerent. Idem.

Τὴν μαρτυρίαν] Dubium est, utrum testimonium Nicodemi designetur, aientis, sororem suam Pyrrhi uxorem fuisse rite desponsam atque nuptam, et filiam ex ea natam Pyrrhi esse legitimam; an testimonium confirmantium sororem Nicodemi scortum publicum fuisse. Sed de hoc quidem confirmat insequens testimonium. Idem.

Τεκοῦσα]. Vult dicere, neminem alium ex ea liberos legitime natos, ut ex uxore rite desponsa, suscepisse. Idem paulo post dicit his verbis: οὐδενὶ ἄλλῳ ἐγγυηθεῖσα, οὐδὲ συνοικήσασα φαίνεται. Meretrix nemini, neque συνοικεῖ, neque τίκτει. Etiamsi pariat, tamen nemini parit. Nam liberi e scorto nati pro nullis habentur; patre carent; de trivio arrepti sunt. οὐ τίκτει ἑταίρα, ἀλλὰ μόνη ἡ γαμετή. Idem.

ὑμῖν μεμαρτύρηται, καὶ ὅτι οὐδενὶ ἄλλῳ ἐγγυηθεῖσα οὐδὲ
συνοικήσασα φαίνεται.

γ΄. Σκεψώμεθα δὲ καὶ ἐξ ὧν ἄν τις ὑπονοήσειεν ἐγγύην
γενέσθαι τοιαύτης γυναικὸς, εἰ ἄρα καὶ τῷ ἡμετέρῳ θείῳ
τοιοῦτόν τι συμβέβηκεν. ἤδη γάρ τινες νέοι ἄνθρωποι, ἐπι- 35
θυμήσαντες τοιούτων γυναικῶν καὶ ἀκρατῶς ἔχοντες αὐτῶν,
ἐπείσθησαν ὑπ᾽ ἀνοίας εἰς αὐτοὺς τοιοῦτόν τι ἐξαμαρτεῖν.
πόθεν οὖν ἄν τις σαφέστερον γνοίη περὶ τούτων, ἢ ἔκ τε
τῶν μαρτυριῶν τῶν τούτοις μεμαρτυρημένων ἐν τῇ προτέρᾳ
δίκῃ καὶ ἐκ τῶν εἰκότων τῶν περὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα σκεψά-
24 μενος; ἐνθυμεῖσθε δὲ τὴν ἀναίδειαν ὧν λέγουσιν. ὁ μὲν γὰρ
ἐγγυᾶν μέλλων εἰς τὸν τριτάλαντον οἶκον, ὥς φησι, τὴν 40
ἀδελφὴν, διαπραττόμενος τηνικαῦτα ἕνα μάρτυρα παρεῖναι
αὐτῷ Πυρετίδην προσεποιήσατο. καὶ τούτου ἐκμαρτυρίαν
ἐπ᾽ ἐκείνῃ τῇ δίκῃ [1] παρέσχοντο οὗτοι· ἣν Πυρετίδης οὐκ
25 ἀναδέδεκται αὐτοῖς, οὐδ᾽ ὁμολογεῖ μαρτυρῆσαι οὐδὲ εἰδέναι
τούτων ἀληθὲς ὂν οὐδέν. μέγα δὲ τεκμήριον ὡς περιφανῶς
ψευδῆ τὴν μαρτυρίαν οὗτοι [1] παρέσχοντο ταύτην· ἴστε γὰρ
πάντες ὡς, ὅταν μὲν ἐπὶ προδήλους πράξεις ἴωμεν, ἃς δεῖ
μετὰ μαρτύρων γενέσθαι, τοὺς οἰκειοτάτους καὶ οἷς ἂν 40. 1
τυγχάνωμεν χρώμενοι μάλιστα, τούτους παραλαμβάνειν
εἰώθαμεν ἐπὶ τὰς πράξεις τὰς τοιαύτας, τῶν δὲ ἀδήλων

[1] παρέσχον

Τούτοις] In horum gratiam, favorem et commodum, Nicodemi puta et consortium. ὑπὲρ τούτων. IDEM.

Τηνικαῦτα] Adscripserat Taylor τηλικαῦτα. Sed falsus fuit. Bene habet vulgata. Cohæret τηνικαῦτα non cum proximo διαπραττόμενος, sed cum remotiore παρεῖναι. magna vis inest huic particulæ. affuisse in tali tempore, quod tempus esset tanti momenti. Admodum improbabile est, actui, unde pendet legitimitas et jus hæreditatum prolis universæ post nascendæ, non adhiberi nisi unum testem; cui actui, qui sapiunt, quam plurimos testes corrogant, et quo plures adhibent, hoc melius. Et ille ipse testis non fecerat ultro, ut adesset, sed malis artibus mercede et impostura Nicodemi perductus. id quod v. διαπραττόμενος subjicit. Denique testis ille commentitius non coram, non ore suo, testatus fuerat, sed absens, scripto, imo ne scripserat quidem, sed Nicodemus subjecerat. IDEM.

Οὐκ ἀναδέδεκται αὐτοῖς] Id est, ἀπ᾽ αὐτῶν, vel παρ᾽ αὐτῶν. *recusat ab ipsis sibi imponi dedecus scripti hujus testimonii falsi. negat a se scriptum esse, quod illi velut ab ipso scriptum protulissent et in judicio exhibuissent.* ἀναδέχομαί σοι τοῦτο idem est, atque δέχομαι παρά σου, ὅ σύ μοι δίδως. *suscipio id quod tu mihi porrigis. patior humeris meis imponi sarcinam quam tu mihi injunctum is.* Alias facile sit αὐτὸς corrigere. *ne ipse quidem Pyretides hoc testimonium suscipit*, h. e. pro suo agnoscit. Sed bene habet vulgata. IDEM. Proprium verbum est τὸ ἀναδέχεσθαι, quo utebantur, quando is, qui testimonii auctor dicebatur, testimonium agnoscebat, et eo pacto falsi periculum in se recipiebat. HERALDUS.

Μαρτυρίων] Π. μαρτυριῶν. Ἡ μαρτύρων. H. STEPHAN. Schedæ Brulart. μαρτύρων dabant. quod utique est rectius. REISK.

καὶ ἐξαίφνης γινομένων τοὺς προστυχόντας ἕκαστοι μάρ-
τυρας ποιούμεθα. καὶ ἐπὶ μὲν ταῖς μαρτυρίαις αὐταῖς τοῖς
παραγενομένοις αὐτοῖς, ὁποῖοί τινες ἂν ὦσι, τούτοις μάρτυσι 26
χρῆσθαι ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμῖν· παρὰ δὲ τῶν ἀσθενούντων
ἢ τῶν ἀποδημεῖν μελλόντων ὅταν τις ἐκμαρτυρίαν ποιῆται,
τοὺς ἐπιεικεστάτους τῶν πολιτῶν καὶ τοὺς ἡμῖν γνωριμω-
τάτους ἕκαστος ἡμῶν παρακαλεῖ μάλιστα, καὶ οὐδὲ μεθ᾽
ἑνὸς οὐδὲ μετὰ δυοῖν, ἀλλ᾽ ὡς ἂν μετὰ πλείστων δυνώμεθα
τὰς ἐκμαρτυρίας πάντες ποιούμεθα, ἵνα τῷ τε [1] ἐκμαρτυ-
ρήσαντι μὴ ἐξείη ὕστερον ἐξάρνῳ γενέσθαι τὴν μαρτυρίαν,
ὑμεῖς τε πολλοῖς καὶ καλοῖς κἀγαθοῖς ταὐτὰ μαρτυροῦσι 27
πιστεύοιτε μᾶλλον. Ξενοκλῆς τοίνυν [2] Βήσαζε μὲν ἰὼν
εἰς τὸ ἐργαστήριον τὸ ἡμέτερον εἰς τὰ ἔργα, οὐχ ἡγήσατο 28

[1] μαρτυρήσαντι

[2] Θήβαζε

Μαρτυρίαις αὐταῖς, τοῖς παραγενομένοις αὐτοῖς, ὁποῖοι] Sic exaratum et interstinctum circumferunt hunc locum libri vulgares. Mihi vero sedes pronominum permutandæ videntur, ut locus sic procedat: μαρτυρίαις, αὐτοῖς τοῖς παραγενομένοις αὐταῖς, scil. ταῖς ἀδήλοις πράξεσι. *factis quæ nemo eventura prævidere potuit.* καὶ ταῖς ἐξαίφνης γεγενημέναις. *et subitis.* Pro αὐταῖς dant Schedæ Brulart. ταύταις, sed male. IDEM.

Ἡμῖν] Malim ὑμῖν. *vobis, judices, notissimis atque probatissimis.* vulgata tamen quoque sententiam dat haud alienam, neque contemnendam. *qui nobis maxime sint familiares.* IDEM.

Ἐκμαρτυρίαν ποιῆται] Locus a multis citatus, sed a paucis quod sciam intellectus; sane nec a S. Petito nec ab ejus umbra Salmasio. Ibi igitur ait Isæus testes a nobis adhiberi, homines notissimos et fidei atque amicitiæ expertæ, si liberum id nobis est; si quid autem subito nec ante provisum contingit, eos adhibere nos quos possumus, quique se nobis exhibent. At, inquit, si testimonium sit ab iis petendum, qui valetudine sint infirma aut peregre profecturi, probissimos quosque et nobis probatissimos adhibere solemus, ne is, cujus testimonium allegatur, possit ea quæ dixit abnegare. Οἱ ἀσθενοῦντες et οἱ ἀποδημεῖν μέλλοντες sunt, quos lex appellat ἀδυνάτους et ὑπερορίους. His duobus casibus licebat ἀκοὴν μαρτυρεῖν, nempe μαρτυρεῖν ἀκοὴν τοῦ τεθνεῶτος, ἐκμαρτυρεῖν ἀκοὴν τοῦ ἀδυνάτου καὶ ὑπερορίου. *In Anim. ad Jus A. et R.* l. vi. c. 11. §. 7. HERALDUS.

Μαρτυρήσαντι et μαρτυρίαν] Hic usurpavit Isæus pro ἐκμαρτυρήσαντι et ἐκμαρτυρίαν. Non decet nos in usu horum vocabulorum nimis severos et acerbos esse. REISK.

Ταὐτὰ] Sic dedi de meo, pro vulgari ταῦτα, quam pari modo correctam in schedis Brul. postmodum reperi. *fidem judices testimonio habent hoc promptiorem, quo plures testes idem,* ταὐτὰ, *confirmant uno velut ore.* IDEM.

Εἰς τὸ ἐργαστήριον τὸ ἡμέτερον, εἰς τὰ ἔργα] Occurrunt h. l. dubia quædam non facile expedienda. 1. utrum ista vocabula εἰς τὸ ἐργαστήριον τὸ ἡμέτερον idem dicant, atque εἰς τὰ ἔργα. quod si est, amputandum erit alterutrum, et forte prius, ut scholium posterioris. 2. quid significet ἐργαστήριον. num prædium rusticum, an tabernam metallicam. 3. si diversa sunt τὸ ἐργαστήριον et τὰ ἔργα, qui differant. 4. denique, quid negotii, aut peculii Atheniensibus in agro Thebano fuerit. ἐργαστήριον et ἔργα si differunt, erit illud locus, ubi seu ager colitur, seu metalla fodiuntur, et hoc, ἔργα puta, erunt sive operæ, homines operantes, sive opera eorum manibus elaborata. Sententia dictionis εἰς τὰ ἔργα tum erit, ad spectandum operas, et quid elaborarint. Atqui neque ἐργαστήριον pro prædio rustico usurpatur, sed possit potius pro taberna metallica usurpatum esse, ubi metalla humo egesta excoquantur, cudantur. *Schmelzhütte, Hammerwerk [a smeltinghouse, forge].* neque erat ager Thebanus metallorum ferax, neque Thebani Atheniensibus amici sed infestissimi erant, ut haud videantur passuri fuisse Athenienses peculii quicquam in Thebano agro possidere, sive villa esset sive officina

δεῖν τοῖς ἀπὸ [1] τοῦ αὐτομάτου ἐκεῖ [2] ἐντυχοῦσι μάρτυσι
χρῆσθαι περὶ τῆς ἐξαγωγῆς, ἀλλ᾽ ἧκεν ἔχων ἔνθεν Διόφαν-
τον τὸν Σφήττιον μεθ᾽ ἑαυτοῦ, ὃς ἔλεγε τὴν δίκην ὑπὲρ
29 τούτου, καὶ Δωρόθεον τὸν Ἐλευσίνιον καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐ-
τοῦ Φιλοχάρη καὶ ἄλλους πολλοὺς μάρτυρας, παρακεκλη-
κὼς ἐνθένδε σταδίους εὐθὺς τριακοσίους ἐκεῖσε· περὶ δὲ τῆς
ἐγγύης τῆς τήθης τῶν παίδων τῶν ἑαυτοῦ ἐν τῷ ἄστει
ἐκμαρτυρίαν — ὥς φησι — ποιούμενος, τῶν μὲν οἰκείων

[1] ταὐτομάτου [2] τυχοῦσι

metallica. Ego equidem hoc e loco me non expedio. Cæterum colligit a minori ad majus, ad hunc modum: Ad rem minutam testandam, qui testes quam plurimos anxie conquisivit in eaque sollicitudinem atque diligentiam quam maximam demonstravit, eum credibile non est secordem et segnem in re gerenda summi momenti fuisse. Sed idem Xenocles, qui ita navum et circumspectum in operum et operarum inspectione se gessit, in quærendo testimonio, e cujus auctoritate status civilis et fortunæ omnes liberorum suorum aptæ essent, tumultuarie et perfunctorie est versatus. Unde suspicio, non illa probabilis modo, sed vel certissima quoque exsistit, illud testimonium commentitium esse. Idem.

Περὶ τῆς ἐξαγωγῆς] Εἰσαγωγῆς adscripsit Scaliger, quo hilum non proficimus. Nihilo dilucidius subjecit, quam quod in vulgata est, et vereor, ne deterius quoque subjecerit. ἐξαγωγὴν in foro novi usurpatum, minus εἰσαγωγήν. Videtur hæc causa fuisse. Mancipia Xenocles in illud prædium seu in illam officinam immiserat, ut qui contenderet Pyrrhi heres nomine uxoris suæ esse. Actor, qui negaret Xenoclem heredem Pyrrhi, sed se contenderet esse, mancipia Xenoclis inde vi manuque deduxerat. Hæc est ἐξαγωγή. Hujus volentiæ contra se usurpatæ testes adduxerat Xenocles. Aut si mavis ἐξαγωγὴν accipere de exportatione seu annonarum seu metallorum, adduxerat Xenocles secum Athenis Thebas testes, testaturos ab actore exportatas fuisse seu annonas e prædio seu metalla ex officina, quæ non ipsius, actoris, sed sua, Xenoclis, esset. Idem.

Ἧκεν] Thebas puta. Idem.

Ἔνθεν] *hinc*, Athenis nempe. Idem.

Ἔλεγε] Taylor ἔλαχε suadebat. Ego vero vulgatam tuebor. Diophantus Nicodemi advocatos fuerat, ejusque causam oratione defenderat. Idem.

Τὴν δίκην] Sed quamnam? illamne περὶ τῆς ἐξαγωγῆς, de mancipiorum Xenoclis ex agro, qui Pyrrhi quondam fuisset, deductione, an hanc περὶ τοῦ κλήρου, qua contendebat Xenocles uxorem suam Pyrrhi filiam legitimam eoque heredem bonorum ejus esse. Si prius est, tum illa de servorum dejectione actio accessio quædam fuit causæ primariæ de hereditate Pyrrhi. Idem.

Εὐθὺς] Bene si habet, quod aio, significat *plenissime*, vel, ut vulgo usurpant *plene, rotunde, exacte, præcise. volle* 300 *stadia* [*full* 300 *stadia*]. Idem.

Ἐγγύης] Id est, ἐγγυήσεως. circa desponsionem ejus fœminæ, vel circa ritum illum, quo legitimi matrimonii ergo desponsa fuit futuro marito illa mulier, quæ liberorum suorum avia est, seu uxoris suæ mater. Idem.

Ἐν τῷ ἄστει] Absurditatis demonstrandæ ergo hoc addit. Præsentes in urbe adducimus ipsos ad judices, ut coram ipsis ore suo testentur. ἐκμαρτυρίας autem exhibemus pæne solummodo ab urbe absentium, rarius eorum, qui, cum sint in urbe, tamen aut ægri decumbant, ut surgere nequeant, aut in procinctu sint itineris longinqui, dilationem haud ferentis. Atqui Pyretides, cujus exhibitum fuerat testimonium, sed illud subjectum, neque ab urbe abfuerat neque ægrotaverat neque se ad profectionem comparaverat. Cur igitur ejus extestimonium proferebant? Rursus, extestimonium si esset exhibendum, necesse erat, ut ejus consignationi testes interessent, et quam plurimi, et viri spectatæ fidei et imprimis familiares atque necessarii, qui judicibus auctores essent, cum extestimonium conscriberetur in gratiam exhibentis, se interfuisse; et illum, cujus nomine illud extestimonium perhiberetur, illa revera scripsisse aut scribenda jussisse, quæ in illo extestimonio scripta essent; ne qua fraus interveniret in ejusmodi causis, in quibus absque illa præcautione facillimum cuique fuisset quicquid vellet comminisci et subjicere. sed horum nihil fecerat Xenocles. Idem.

οὐδένα τῶν ἑαυτοῦ παρακεκληκὼς φαίνεται, Διονύσιον δὲ
Ἐρχιέα καὶ Ἀριστόλοχον τὸν Αἰθαλίδην. μετὰ δυοῖν τού-
τοιν ἐν τῷ ἄστει [1] αὐτοῦ τὴν ἐκμαρτυρίαν ποιήσασθαι φασὶν
οὗτοι. τοιαῦτα μὲν τὰ τούτων· οἷς οὐδ᾽ ἂν περὶ ὁτουοῦν
πιστεύσειεν ἄλλου οὐδείς. ἴσως γὰρ ἦν νὴ Δία πάρεργον
καὶ φαῦλον, περὶ οὗ τὴν ἐκμαρτυρίαν παρὰ τοῦ Πυρετίδου
φασὶ ποιήσασθαι οὗτοι, ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν ὀλιγωρηθῆναι
ἦν τὸ πρᾶγμα, καὶ πῶς; ᾧ γε περὶ αὐτοῦ τούτου ὁ ἀγὼν 31
ἦν ὁ τῶν ψευδομαρτυριῶν, ὃν Ξενοκλῆς ἔφευγεν, ἢ ἐξ ἑταίρας
ἢ ἐξ ἐγγυητῆς τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα εἶναι. εἶτα ἐπὶ ταύτην
ἂν τὴν μαρτυρίαν, εἰ ἦν ἀληθής, οὐκ ἂν ἅπαντας τοὺς οἰ-
κείους τοὺς ἑαυτοῦ παρακαλεῖν ἐκεῖνος ἠξίωσε; ναὶ μὰ Δία,
ὡς ἔγωγε ᾤμην, εἴ γε ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα. οὐ τοίνυν φαί-
νεται, ἀλλ᾽ ὁ μὲν Ξενοκλῆς πρὸς τοὺς ἐπιτυχόντας δύο ἐκ-
μαρτυρησάμενος τὴν μαρτυρίαν [2] ταύτην, Νικόδημος δὲ
οὗτος ἕνα μόνον μάρτυρα παρακαλέσας μεθ᾽ ἑαυτοῦ τῷ τὸν
τριτάλαντον οἶκον κεκτημένῳ ἐγγυῆσαι φησὶ τὴν ἀδελφήν.
καὶ οὗτος μὲν τὸν Πυρετίδην μόνον, οὐχ ὁμολογοῦντα,
προσεποιήσατο μετ᾽ αὐτοῦ παραγενέσθαι· ὑπὸ δὲ τοῦ ἐγ- 32
γυήσασθαι μέλλοντος τὴν τοιαύτην Λυσιμένης καὶ οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτοῦ, Χαίρων καὶ Πυλάδης, φασὶ παρακληθέντες [3] τῇ
ἐγγύῃ παραγενέσθαι, καὶ ταῦτα θεῖοι ὄντες τῷ ἐγγυωμένῳ.
ὑμέτερον οὖν ἔργον σκέψασθαι νῦν, εἰ δοκεῖ πιστὸν εἶναι τὸ

[1] αὐτὸν [2] ταύτην ἦν [3] τῇ om.

Μετὰ δυοῖν τούτοιν] Post δυοῖν addi velim γάρ. Idem.

Αὐτὸν] Sic dedi pro vulgari αὐτοῦ. In schedis Brul. sic annotatum ad h. l. reperi: ἴσ. αὐτῷ. imo αὐτόν, unde veniatur in suspicionem, non unius, sed duorum pluriumve esse conjecturas, in schedis illis relatas, quas Brulartianas usurpare soleo. Idem.

Ὀλιγωρηθῆναι ἦν] Schedæ Brul. delent ἦν. Ego nil causæ video, cur id fiat. Solummodo transpositum est. Si quid mutandum sit, quod nego esse, commodius utique sit ita legi: θαυμαστὸν ἦν, ὀλιγωρηθῆναι τὸ πρᾶγμα. Idem.

Καὶ πῶς ὥστε περὶ] Π. καὶ πῶς; ὅτε περί. H. Stephan.

Φαίνεται] Scil. τοὺς οἰκείους παρακεκληκὼς, aut τοῦτο πεποιηκώς. Reisk.

Ἐκμαρτυρησάμενος τ. μ.] Sententia est: non multos, non necessarios, non familiares, non claros viros, sed ignotos et obscuros et fortuito sibi oblatos, eosque non multos, sed duos solummodo, secum adduxit, ut ait, ad Pyretidem, cum ad illum adiret, testimonium literis consignatum ab eo exacturus. Idem.

Ἦν] Videtur amputandum, ut perperam e fine vocabuli proximi ταύτην iteratum. Pendet ille nominativus ἐκμαρτυρησάμενος e. v. φαίνεται. Idem.

Μόνον οὐχ ὁμολογοῦντα] Ne duo ista vocabula μόνον et οὐχ ab incauto lectore in unum longe notissimum μονονοὺχ *tantum non* contraherentur, eoque loci sententia perturbaretur, ideo commate interponendo ea dispescui. *solum*, et *non confitentem*. Non solum ait Nicodemus Pyretidem unum solum, non plures, a se ad hunc actum invitatum esse eique interfuisse, sed etiam Pyretides negat unquam id factum esse. Idem.

πρᾶγμα. ἐγὼ μὲν γὰρ νομίζω, ἐκ τῶν εἰκότων σκοπούμενος,
πολὺ ἂν μᾶλλον τὸν Πύῤῥον πάντας ἂν τοὺς οἰκείους βούλε-
σθαι λεληθέναι, εἴ τι παρεσκευάζετο ὁμολογεῖν ἢ πράττειν
ἀνάξιον τῶν αὑτοῦ, ἢ παρακαλέσαι μάρτυρας τοὺς θείους
τοὺς ἑαυτοῦ ἐπὶ ἁμάρτημα τηλικοῦτον.

δ΄. Ἔτι δὲ καὶ περὶ ἐκείνου θαυμάζω, εἰ μηδεμίαν προῖ-
κα μήθ᾽ ὁ διδοὺς μήθ᾽ ὁ λαμβάνων διωμολογήσαντο ἕξειν
ἐπὶ τῇ γυναικί. τοῦτο μὲν γὰρ εἴ τινα ἐδίδου, εἰκὸς ἦν καὶ
τὴν δοθεῖσαν ὑπὸ τῶν παραγενέσθαι φασκόντων μαρτυρεῖ-
σθαι· τοῦτο δ᾽ εἰ δι᾽ ἐπιθυμίαν τὴν ἐγγύην ὁ θεῖος ἡμῶν
ἐποιεῖτο τῆς τοιαύτης γυναικὸς, δῆλον ὅτι κἂν ἀργύριον
33 πολλῷ μᾶλλον ὁ ἐγγυῶν διωμολογήσατο ἔχειν αὐτὸν ἐπὶ τῇ
γυναικὶ, ἵνα μὴ ἐπ᾽ ἐκείνῳ γένοιτο ῥᾳδίως ἀπαλλάττεσθαι,
ὁπότε βούλοιτο, τῆς γυναικός· καὶ μάρτυράς γε πολλῷ
πλείους τὸν ἐγγυῶντα παρακαλεῖν ἢ τὸν ἐγγυώμενον τὴν
τοιαύτην. οὐδεὶς γὰρ ὑμῶν ἀγνοεῖ, ὅτι [1] ὀλίγα διαμένειν εἴω-
34 θε τοιούτων. ὁ μὲν τοίνυν ἐγγυῆσαι φάσκων μετὰ ἑνὸς
μάρτυρος καὶ ἄνευ ὁμολογίας προικὸς εἰς τὸν τριτάλαντον 41. 1
οἶκον ἐγγυῆσαι φησὶ τὴν ἀδελφήν· οἱ δὲ θεῖοι τῷ ἀδελφιδῷ

[1] ὁ λόγος οὐ διαμένειν

Ἐγγύην] Post ἐγγύην videtur ἄπροικον deesse. Idem.

Δηλονότι - - - μᾶλλον ἢ ὁ] Π. δῆλον ὅτι - - - μᾶλλον ὁ. H. Stephan. Et schedæ Brulart. Aut alias ἢ cum τι erit mutandum. In πολλῷ μᾶλλον subauditur, quam si dotem ingentem accepisset Pyrrhus, aut Nicodemus dedisset. Aut si ἢ servamus, leg. erit: μᾶλλον ὁ ἐγγυῶν, ἢ ὁ ἐγγυώμενος, διωμολογήσατο. *multo magis despondens mulierem, quam is, cui ea desponderetur, operam dedisset, ut adipisceretur confessionem sponsi de data et accepta dote.* Reisk.

Αὐτὸν] Pyrrhum puto. Qui dotem accepit ea conditione, ut eam mulierem, cujus illa dos est, pro uxore legitima et matrefamilias habeat, convenienter tractet, omnibusque juribus matrisfamilias uti frui patiatur, is ἔχειν προῖκα ἐπὶ γυναικὶ dicitur. Idem.

Πλείους ἢ τὸν] Rursus delent ἢ schedæ Brulart. me et hoc probante. Idem.

Παρακαλεῖν] Π. παρακαλεῖν ἔδει. Ἢ παρεκάλεσεν. H. Stephan. Ego neutro arbitror opus esse, cum δῆλον a communi possit tacite repeti. Foret tamen utique planior locus, si sic legeretur: πολλῷ πλείους εἰκὸς ἦν τὸν ἐγγυῶντα παρακαλεῖν. Reisk.

Ὁ λόγος] Schedæ Brul. subjiciunt ὁ γάμος. Ego malim ὁ τρόπος. mores talium, sive amantium qui meretrices matrimonio duxerint, sive mulierum quæ ex quæstu meretricio factæ fuerint honestæ matronæ. Neutrius partis mores manent iidem post contractum conjugium, atque fuerunt ante nuptias. Et maritorum refrigescit amor, resipiscunt, redeunt ad se velut e crapula, mentem sanam recuperant, et intelligere incipiunt, quantam ipsi sibi maculam imposuerint, quam securim cruri suo impegerint; et rursus ejusmodi mulieres desinunt viris blandiri, imperiosæ, contumaces fiunt et protervæ, ut securæ jurium suorum. Ejusmodi impudicæ mulieres quos adolescentes exquisitis lenociniis irretiissent, eos, nodo conjugali constrictos ubi tenent, indignis modis accipiunt, odio, importunitate, contemptu, imposturis, injuriis omnis generis excruciant. Aut alias λόγος, si bene habet, accipi debet h. l. pro διάνοια, λογισμὸς, et τρόπος. mens antiqua ipsis non manet. vel λόγος est *valor, pretium, dignitas, existimatio.* Idem.

ἄπροικον τὴν τοιαύτην ἐγγυωμένῳ μεμαρτυρήκασι παρα-
γενέσθαι.

ε΄. Καὶ οἱ αὐτοὶ θεῖοι οὗτοι ἐν τῇ δεκάτῃ τῆς θυγατρὸς
ἀποφανθείσης εἶναι ὑπὸ τοῦ ἀδελφιδοῦ κληθέντες μεμαρτυ-
ρήκασι παραγενέσθαι. ἐφ᾽ ᾧ δὴ καὶ δεινῶς ἀγανακτῶ, ὅτι
ὁ μὲν ἀνὴρ λαγχάνων ὑπὲρ τῆς γυναικὸς τῆς αὑτοῦ τοῦ 35
κλήρου τοῦ πατρῴου Φίλην ὄνομα εἶναι ἐγράψατο τῇ γυναι-
κὶ, οἱ δὲ τοῦ Πύῤῥου θεῖοι ἐν τῇ δεκάτῃ φάσκοντες παραγε-
νέσθαι τὸ τῆς τήθης ὄνομα Κλειταρέτην τὸν πατέρα ἐμαρ-
τύρησαν θέσθαι αὐτῇ. θαυμάζω οὖν εἰ ὁ ἀνὴρ ὁ συνοικῶν
πλείω ἢ ὀκτὼ ἔτη ἤδη μὴ ᾔδει τοὔνομα τῆς ἑαυτοῦ γυναι-
κός. εἶτα οὐδὲ παρὰ τῶν [1] αὑτοῦ μαρτύρων πρότερον ἐδυνήθη
πυθέσθαι, οὐδ᾽ ἡ μήτηρ τῆς γυναικὸς τὸ τῆς θυγατρὸς ὄνο-
μα τῆς αὐτῆς ἐν χρόνῳ τοσούτῳ ἔφρασεν αὐτῷ, οὐδ᾽ ὁ θεῖος
αὐτὸς Νικόδημος, ἀλλ᾽ ἀντὶ τοῦ τῆς τήθης ὀνόματος
— εἴ τις ᾔδει τοῦθ᾽ ὑπὸ τοῦ πατρὸς [2] κείμενον ταύτῃ —
Φίλην ὁ ἀνὴρ ὄνομα ἐπεγράψατο εἶναι αὐτῇ, καὶ ταῦτα
λαγχάνων αὐτῇ τοῦ κλήρου τοῦ πατρῴου. τίνος ἕνεκα; ἢ
ἵνα καὶ τοῦ τῆς τήθης ὀνόματος τοῦ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τε- 36
θέντος ἄκληρον ὁ ἀνὴρ καταστήσειεν εἶναι τὴν αὑτοῦ γυναῖ-
κα; ἆρά γε οὐχὶ δῆλον, ὦ ἄνδρες, ὅτι ἃ πάλαι οὗτοι μαρ-
τυροῦσι γενέσθαι, πολλῷ πλέον τῆς λήξεως τοῦ κλήρου σύγ-
κειται αὐτοῖς; οὐ γὰρ ἄν ποτε οἱ μὲν εἰς τὴν δεκάτην —
ὥς φασι — κληθέντες τῆς τοῦ Πύῤῥου θυγατρὸς, ἀδελ-

[1] αὑτῶν

[2] κείμενον) ταύτην

Εἶναι] In codice Tophanis expunctum fuisse testatur Taylor in schedis. Sed bene habet, servarique debet. τῆς θυγατρὸς ἀποφανθείσης εἶναι. idem est, atque si planius et incomptius dixisset: τῆς κόρης, περὶ ἧς ἀπεφαίνετο, ὅτι Πύῤῥου θυγάτηρ ἐστί. Idem.

Δὴ] Malim δὲ. Idem.

Ἀνὴρ] Maritus mulieris, hereditate, velut paterna, mecum contendentis. Idem.

Τοῦ πατρῴου] Hereditatis, quam uxor sua a patre suo prætenso, Pyrrho, contenderet ad se devolutam. Idem.

Τήθης] Aviæ paternæ, matris puta Pyrrhi. Idem.

Αὐτῶν] Malim αὑτοῦ. *suis testibus.* Idem.

Αὐτὸς] Malim αὐτῆς. avunculus ejus, mulieris puta, quæ se Pyrrhi filiam ferret. Idem.

Κείμενον] Id est, ἐπιτεθειμένον, *impositum.* Pro proximo ταύτην malim αὐτῇ legi, et sic distingui κείμενον αὐτῇ) Φίλην ὁ ἀνὴρ. Nam alias constructio erit admodum impedita. Idem.

Ἐπεγράψατο] Paulo ante usurpaverat simplex ἐγράψατο, quod etiam melius videtur convenire, aut etiam ἀπεγρ. Idem.

Αὐτῇ] Id est, ὑπὲρ αὐτῆς, ut modo dixerat pro uxore, loco et nomine et ad commodum ejus. Idem.

Πολλῷ πλέον] Secundum vocabulum, πλέον puta, huc nil pertinet, sed ad p. 66. ult. deducendum est, ut ibi demonstrabo, eique sufficiendum ὕστερον. ut sit πολλῷ [scil. χρόνῳ] ὕστερον τῆς λήξεως. *multo tempore post susceptam demum hujus causæ actionem ab his excogitata et inter se comparata esse.* Idem.

φιδῆς δὲ τούτου, ἐξ ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ἥτις ἦν ποτὲ, ἀκρι-
βῶς εἰς τὸ δικαστήριον ἧκον μεμνημένοι ὅτι Κλειταρέτην ὁ
πατὴρ ἐν τῇ δεκάτῃ ὠνόμηνεν· οἱ δ' οἰκειότατοι τῶν ἁπάν-
των, ὁ πατὴρ καὶ ὁ θεῖος καὶ ἡ μήτηρ οὐκ ἂν ᾔδει τὸ
ὄνομα τῆς θυγατρὸς — ὥς φησι — τῆς αὐτοῦ. πολύ γε
μάλιστ' ἂν, εἰ ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα. ἀλλὰ περὶ μὲν τού-
37 των καὶ ὕστερον ἐγχωρήσει εἰπεῖν.

ς'. Περὶ δὲ τῆς τούτου μαρτυρίας οὐ χαλεπὸν καὶ ἐξ
αὐτῶν τῶν νόμων ἐστὶ γνῶναι ὅτι φαίνεται περιφανῶς τὰ
ψευδῆ μεμαρτυρηκὼς οὗτος. ὅπου γὰρ, ἐάν τίς τι ἀτίμη-
38 τον δῷ ἕνεκα τοῦ γάμου, ἐὰν ἀπολίπῃ ἡ γυνὴ τὸν ἄνδρα ἢ
ἐὰν ὁ ἀνὴρ ἐκπέμψῃ τὴν γυναῖκα, οὐκ ἔξεστι πράξασθαι
τῷ δόντι ὃ μὴ [1] ἐν προικὶ τιμήσας ἔδωκεν, ἧπου, ὅστις γέ
φησιν ἄνευ ὁμολογίας προικὸς τὴν ἀδελφὴν ἐγγυῆσαι, περι-
φανῶς ἀναίσχυντος ὢν ἐλέγχεται. τί γὰρ ἔμελλεν [2] ὄφελος

[1] ἐν om. [2] ὄφελος om.

Οὐκ ἂν ᾔδει — τῆς αὐτοῦ] Verba hæc, si sic, ut prostant, servabimus atque tuebimur, redibunt ad solum patrem. Malim tamen ᾔδεσαν — τῆς αὐτῶν. ut una ad matrem quoque referatur, quo oratio cum planior tum etiam fortior atque gravior fiet. Idem.

Πολύ γε μάλιστ' ἂν] Subaudi ᾔδεσαν οὗτοι τοὔνομα τῆς ἑαυτῶν θυγατρός. Idem.

Μαρτυρίας] Testimonium illud significatur, quo Nicodemus affirmaverat, sororem suam Pyrrho fuisse rite desponsam, ab eoque in loco legitimæ matrisfamilias habitam. Idem.

Ἀτίμητον δῷ] Si quis alicui, mulierem quandam domum suam matrimonii ergo ducenti, donum aliquod det gratuitum [hoc enim est τὸ ἀτίμητον], non in dotis loco habendum, et cui æquivalentem aliquam portionem bonorum mariti in tabulis desponsalibus haud curet mulieri oppigneratam quasi scribi [hoc enim est τιμᾶσθαι], ejusmodi donum dicitur *non æstimatum*, aut *non compensatum*. Colligit sic: Si quis hoc modo datum quid per leges repetere non potest (et non posse constat), multo minus dotem repetere poterit eam, quæ in tabulis contractus matrimonialis expressis verbis stipulata non fuerit, ut a despondente data, et a desponso accepta. Quod si ergo revera Pyrrho desponsa fuisset Nicodemi soror, constat, operam daturum fuisse Nicodemum, etiamsi dotem sorori nullam addidisset, ut tamen in tabulis sponsalibus mentio dotis tanquam datæ fieret. Atqui negat Nicodemus, neque dotem datam, neque tabulas ejusmodi scriptas esse, in quibus mulieri de reddenda dote caveretur. Ergo probabile, quid? quod plus quam probabile, et prorsus necessarium est, Pyrrho nunquam desponsam fuisse Nicodemi sororem, neque in manus ei convenisse. Fieri enim nequit, ut Nicodemus in re tam gravi, unde aut detrimenta aut commoda ingentia ad se redirent, tanta secordia uteretur. Idem. Cf. Petit. in Legg. Att. l. vi. tit. ii. §. 7.

Ἀναίσχυντος] Est enim impudentiæ, rebus ipsis et factis prodere, tametsi verbis dissimules, te credere, judicibus tantam inesse tarditatem atque cæcitatem mentis, ut aienti solummodo, neque comprobanti, facile credant ea, quæ nullus alius sanæ mentis homo credat. Reisk.

Ἔμελλεν] Π. ἔμελεν. H. Stephan. Quod vitium loci magis indicat, quam sanat. Recte utique habet ἔμελλεν, verum addendum ei est πλέον, quod e p. 65. antep. tollendum, et huc deducendum esse, jam ibi admonui. *quid enim profuisset ipsi sponsionem nuptialem curare faciendam?* si commisisset, ut in ejus, cui despondisset sororem, potestate atque arbitrio esset, uxorem quandocunque vellet domo rursus expellere; quod fuisset futurum, si nil curasset de dote sibi caveri. Erit itaque locus hic ita leg. τί γὰρ ἔμελλεν αὐτῷ πλέον εἶναι. Reisk.

εἶναι αὐτῷ τῆς ἐγγύης, εἰ ἐπὶ τῷ ἐγγυησαμένῳ ἐκπέμψαι 39
ὁπότε βούλοιτο τὴν γυναῖκα [1] ἦν; ἣν δ' ἂν ἐπ' ἐκείνῳ, ὦ
ἄνδρες, δῆλον ὅτι, εἰ μηδεμίαν προῖκα διωμολογήσατο ἕξειν
ἐπ' αὐτῇ. εἶτ' ἐπὶ τούτοις ἂν Νικόδημος [2] ἐνεγύησε τῷ ἡμε-
τέρῳ θείῳ τὴν ἀδελφήν; καὶ ταῦτα εἰδὼς τὸν ἅπαντα χρό-
νον ἄτοκον οὖσαν αὐτὴν, καὶ τῆς ὁμολογηθείσης προικὸς ἐκ 40
τῶν νόμων γινομένης εἰς αὐτὸν, εἴ τι ἔπαθεν ἡ γυνὴ πρὶν
γενέσθαι παῖδας αὐτῇ; ἆρ' οὖν δοκεῖ τῳ ὑμῶν ὀλιγώρως
οὕτως ἔχειν χρημάτων Νικόδημος, ὥστε παραλιπεῖν ἄν τι
τῶν τοιούτων; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐ νομίζω. εἶτα παρὰ τούτου ὁ
ἡμέτερος θεῖος ἠξίωσεν ἂν ἐγγυήσασθαι τὴν ἀδελφὴν, ὃς
αὐτὸς ξενίας φεύγων ὑφ' ἑνὸς τῶν φρατόρων, ὧν φησὶν αὐτοῦ
εἶναι, παρὰ τέτταρας ψήφους μετέσχε τῆς πόλεως; καὶ
ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγίνωσκε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

οὗτος τοίνυν τῷ ἡμετέρῳ θείῳ ἄπροικον τὴν ἀδελφὴν τὴν
ἑαυτοῦ μεμαρτύρηκεν ἐγγυῆσαι, καὶ ταῦτα τῆς προικὸς εἰς 41
αὐτὸν γινομένης, εἴ τι ἔπαθεν ἡ γυνὴ πρὶν γενέσθαι παῖδας
αὐτῇ. λάβε δὴ καὶ ἀνάγνωθι τοὺς νόμους τουσδὶ αὐτοῖς.

ΝΟΜΟΙ.

δοκεῖ ἂν ὑμῖν οὕτως ὀλιγώρως ἔχειν χρημάτων Νικόδημος,

[1] ἦν om. [2] ἐνεγγύησε

Εἰ ἐπὶ τῷ ἐγγυησαμένῳ] Π. εἰ εἴη ἐπὶ τῷ ἐγγ. H. Stephan. Scaliger addi vult ἦν post ἐγγυησαμένῳ. Rectius utique addetur ἦν, quam εἴη, sive post dativum hunc, ut voluit Scaliger, addatur, sive post γυναῖκα, quod ideo mihi habetur probabilius, quia facile fieri potuit, ut ἦν cum eodem vocabulo concurrens in calce periodi prioris, et capite insequentis, a supino librario semel prætervideretur. Reisk.

Τὸν ἅπαντα χρόνον ἄτοκον οὖσαν] Qui Nicodemus sciret, sororem suam sterilem esse. Poterat autem hoc nosse. Nam quæ mulier e congressibus cum tot viris, quibus consuevisset, tamen gravida facta non abisset, credibile non erat, ut ea e Pyrrho pareret. Ergo sine prole decessura videbatur esse. Quod si fieret ante Pyrrhi decessum, verendum Nicodemo erat, ne sibi perisset quicquid dotis nomine sorori addidisset, nisi curaret, ut in tabulis contractus conjugalis expressis verbis de dote sibi reddenda caveretur. Idem.

Εἰς αὐτὸν] *et dote illi obtingente*, Nicodemo puta, et ad eundem redeunte, qui dotem dedisset, non autem penes maritum manente, si mulier ante maritum sine prole vivis excederet. Idem. Ratio est, quia lege cavetur, ne qua femina testamento det leget πέρα μεδίμνου κριθῶν. *In Legg. Att.* l. vi. tit. ii. §. 5. Petit.

Ὧν φησὶν αὐτοῦ εἶναι] Id est, οὓς ἑαυτοῦ φράτορας εἶναι φησίν. Ita marte meo dedi, pro ὃν φ — quod est in vulgatis. Fuit aliquando cum suspicarer, si ὃν e vulgatis servaretur, addendum esse ἐχθρὸν sive post ὃν, sive post φησὶν, sive post αὐτοῦ. Sed prætuli alteram rationem, pro ὃν sufficientem ὧν, præsertim cum Taylor testaretur, ὧν se in Tophanis quoque libro reperisse correctum. Reisk.

Νόμοι] Caput illud juris Attici designatur, quo cautum fuit, ut, uxore improle

ὥςτε, εἰ ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα, οὐκ ἂν σφόδρα διακριβώσασθαι περὶ τῶν ἑαυτῷ συμφερόντων; ναὶ μὰ Δία, ὥς ἔγωγ' οἶμαι, ἐπεὶ καὶ οἱ ἐπὶ παλλακίδι διδόντες [1] τὰς ἑαυτῶν πάντες πρότερον διομολογοῦνται περὶ τῶν δοθησομένων ταῖς παλλακαῖς· Νικόδημος δὲ ἐγγυᾶν μέλλων — φησὶ —
42 τὴν ἀδελφὴν τὴν αὑτοῦ μόνον τὸ κατὰ τοὺς νόμους ἐγγυῆσαι 42. 1
διεπράξατο; ὃς ἐπ' ὀλίγῳ ἀργυρίῳ, οὗ ἐπιθυμῶν λέγει πρὸς ὑμᾶς, σφόδρα βούλεται πονηρὸς εἶναι.

ζʹ. Περὶ μὲν οὖν τῆς τούτων πονηρίας καὶ σιωπῶντος ἐμοῦ πολλοὶ γινώσκουσιν ὑμῶν, [2] ὥςτ' οὐκ ἀπορῶ γε μαρτύρων, ὅταν τι λέγω περὶ αὐτοῦ· βούλομαι δὲ πρῶτον ἐκ τῶν τοιῶνδε ἐξελέγξαι τοῦτον ἀναισχυντότατον τῇ μαρτυρίᾳ ὄντα ταύτῃ. φέρε [3] γάρ, ὦ Νικόδημε, εἰ ἦσθα [4] ἐγγεγυηκὼς τῷ Πύῤῥῳ τὴν ἀδελφὴν καὶ εἰ ᾔδεις ἐξ αὐτῆς θυγατέρα γνησίαν καταλειπομένην, πῶς ἐπέτρεψας τῷ ἡμετέρῳ ἀδελφῷ ἐπιδικάσασθαι τοῦ κλήρου ἄνευ τῆς γνησίας θυγατρός, ἣν φὴς τῷ ἡμετέρῳ θείῳ καταλειφθῆναι; ἢ οὐκ ᾔδεις ἐν τῇ ἐπιδικασίᾳ τοῦ κλήρου νόθην καθισταμένην τὴν ἀδελφιδῆν τὴν σαυτοῦ; ὁπότε γάρ [5] τις ἐπεδικάζετο τοῦ κλήρου, νόθην
43 τὴν θυγατέρα τοῦ καταλιπόντος τὸν κλῆρον καθίστη. ἔτι δὲ πρότερον ὁ Πύῤῥος ὁ ποιησάμενος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν

[1] τὰ [2] ὥςτ' - - - αὐτοῦ om. [3] γὰρ om. [4] ἐγγυηκὼς [5] [τις]

decedente ante maritum, dos ejus apud maritum ne maneret, sed ad eum rediret, a quo data primitus fuisset. IDEM.

Ναὶ μὰ Δία] Imo vero οὐ μὰ Δία, scil. δοκεῖ ὑμῖν Νικόδημος οὕτως ὀλιγώρως ἔχειν χρημάτων, εἰ τὸ πρᾶγμα ἦν ἀληθές. IDEM.

Ἐπὶ παλλακίδι διδόντες τὰ ἑαυτῶν] Ergo etiam pellices, id quod hoc e loco videtur colligi posse, cum dote elocabantur, tabulæque condebantur, quibus caveretur, quid emolumentorum essent, pellicatu finito, habituræ. Lege παλλακίσι in plur. IDEM. παλλακίᾳ dedit Bekkerus.

Φησὶ] Id est, ὥς φησι. quanquam hoc utique mallem. REISK.

Μόνον —] Sententia loci est hæc : aliud nihil spectavit, et egit Nicodemus, quam hoc, ut sororem suam Pyrrho legitime desponderet, de dote secure collocanda et aliquando recuperanda parum sollicitus. IDEM.

Ἐπιθυμῶν] Π. ἐπιθυμεῖν. H. STEPHAN. Vulgata, bene habens, significat Nicodemum causas forenses actitasse, et inde quæstum fecisse. REISK.

Ἐκ τῶν τοιῶνδε] Subaudi, *quæ mox dicam*, ἃ νῦν ἐρῶ. IDEM.

Ἐγγυηκὼς] Interrogat Stephanus in margine, num ἐγγεγυηκὼς præstet. Idem tamen ipse sese quasi revocat, et judicium suspendit, admonens, in insequentibus occurrere ἐγγυημένος et ἐγγυήκει, quæ huic sunt similia. IDEM.

Τις] Ut supervacaneum et amputandum uncis inclusi, quod si relinquatur, necesse sit non ἐπεδικάζετο sed ἐπιδικάζεται, non καθίστη sed καθίστησι legi. Requiri autem hic loci, non tempus præsens, sed imperfectum, apparet ex insequentibus ἔτι δὲ πρότερον ὁ Πύῤῥος, ubi tacite repetendum est καθίστη τὴν θυγατέρα ἑαυτοῦ νόθην. redit ergo ἐπεδικάζετο et καθίστη non ad infinitam aliquam et incertam personam, sed ad Endium, actoris fratrem, vita jam defunctum. IDEM.

Πρότερον] Sic de meo dedi pro vulgari πότερον. et adhuc multo ante, quam frater noster, illam mulierem pro spuria declaravit Pyrrhus ipse, qui pater hujus mulieris jactatur esse, eo quod ipse adhuc

υἱὸν αὐτῷ· οὔτε γὰρ διαθέσθαι οὔτε δοῦναι οὐδενὶ οὐδὲν ἔξεστι τῶν ἑαυτοῦ ἄνευ τῶν θυγατέρων, ἐάν τις καταλιπὼν γνησίας τελευτᾷ. γνώσεσθε δὲ αὐτῶν ἀκούσαντες τῶν νόμων ἀναγινωσκομένων. ἀναγίνωσκε [1] τούσδε αὐτοῖς.

ΝΟΜΟΙ.

δοκεῖ ἂν ὑμῖν ὁ μεμαρτυρηκὼς ἐγγυῆσαι ἐπιτρέψαι ἄν τι τούτων γίγνεσθαι, καὶ οὐκ ἂν ἐπὶ τοῦ κλήρου τῇ λήξει, ἣν ὁ Ἔνδιος λαχὼν ἐπεδικάζετο, ἀμφισβητῆσαι ἂν ὑπὲρ τῆς ἀδελφιδῆς τῆς ἑαυτοῦ καὶ οὐκ ἂν διαμαρτυρῆσαι οὐκ ἐπίδικον τῷ Ἐνδίῳ τὸν ἐκείνης πατρῷον κλῆρον εἶναι; ἀλλὰ μήν, ὥς γε ἐπεδικάσατο ὁ ἡμέτερος ἀδελφὸς τοῦ κλήρου καὶ οὐκ ἠμφισβήτησεν οὐδεὶς ἐκείνῳ, ἀναγίνωσκε τὴν μαρτυρίαν. 44

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

γενομένης τοίνυν τῆς ἐπιδικασίας ταύτης οὐκ ἐτόλμησεν ἀμφισβητῆσαι τοῦ κλήρου Νικόδημος, οὐδὲ διαμαρτυρῆσαι τὴν ἀδελφιδῆν τὴν ἑαυτοῦ γνησίαν θυγατέρα Πύῤῥῳ καταλειφθῆναι.

ηʹ. Περὶ μὲν οὖν τῆς διαδικασίας ἔχοι ἂν [2] τις ψεῦδος προφασίσασθαι πρὸς ὑμᾶς· ἢ γὰρ λαθεῖν ἡμᾶς προσποιήσαιτ' ἂν οὗτος, ἢ [3] καὶ ψεύδεσθαι αἰτιῷτ' ἂν ἡμᾶς. τοῦτο μὲν οὖν παρῶμεν. ἐπειδὴ δὲ τῷ Ξενοκλεῖ [4] ἐνεγύα ὁ Ἔνδιος τὴν ἀδελφιδῆν σου, ἐπέτρεψας ἄν, ὦ Νικόδημε, τὴν ἐκ τῆς ἐγγυητῆς τῷ Πύῤῥῳ γεγενημένην ὡς ἐξ ἑταίρας ἐκείνῳ οὖσαν ἐγγυᾶσθαι; καὶ οὐκ ἂν εἰσήγγελλες πρὸς τὸν ἄρχοντα κακοῦσθαι τὴν ἐπίκληρον ὑπὸ τοῦ εἰσποιήτου οὕτως ὑβριζομένην καὶ ἄκληρον τῶν [5] ἑαυτῆς πατρῴων καθιστα-

[1] τουσδὶ [2] τι [3] καὶ om. [4] ἐνεγγύα [5] αὐτῆς

superstes filium sibi arrogavit fratrem nostrum ; quo facto negavit prolem sibi legitimam aliam esse. IDEM.

Ἀδελφιδῆς] Sic dedi de meo, pro vulgari ἀδελφῆς. *pro filia sororis suæ.* Corrigendum ita esse vulgatorum librorum h. l. vitium ex illis patet insequentibus τὸν ἐκείνης πατρῷον κλῆρον. quæ indicant, non de matre mulieris hic agi, sed de muliere ipsa. IDEM.

Διαδικασίας] Illa de contentione, qua certabatur, uter deberet hereditatem adire, Endiusne a Pyrrho adoptatus, an mulier, de cujus statu controversia agitabatur, essetne filia legitima, an spuria. Malim tamen ἐπιδικ. IDEM.

Λαθεῖν ἡμᾶς] Addendumne sit ἑαυτὸν ἐπιδικαζομένους, an satis sit illud subaudiri, in dubio relinquam. *se ignorasse quid ageretur, cum nos illam hereditatem curaremus a judicibus nobis adjudicari.* v. p. 70. 15. IDEM.

Ψεύδεσθαι] Aientes nempe, nobis adjudicatam esse hereditatem, quæ non fuisset. IDEM.

μένην; ἄλλως τε καὶ μόνων τούτων τῶν δικῶν ἀκινδύνων
τοῖς διώκουσιν οὐσῶν, καὶ ἐξὸν τῷ βουλομένῳ βοηθεῖν ταῖς
45 ἐπικλήροις; οὔτε γὰρ ἐπιτίμιον ταῖς πρὸς τὸν ἄρχοντα εἰσ-
αγγελίαις ἔπεστιν, οὐδ' ἐὰν οὐδεμίαν τῶν ψήφων οἱ εἰσαγ-
γείλαντες μεταλάβωσιν οὔτε πρυτανεῖα οὔτε παράστασις
οὐδεμία τίθεται τῶν εἰσαγγελιῶν· ἀλλὰ τοῖς μὲν διώκου-
σιν ἀκινδύνως εἰσαγγέλλειν ἔξεστι, τῷ βουλομένῳ, τοῖς δ'
ἁλισκομένοις ἐσχάται τιμωρίαι ἐπὶ ταῖς εἰσαγγελίαις ἔπει-
σιν. [ἔπειτα εἰ ἦν ἐξ ἐγγυητῆς ἡ τούτου ἀδελφιδῆ τῷ ἡμετέ-
ρῳ θείῳ γεγενημένη, ἐπέτρεψεν ἂν Νικόδημος ὡς ἐξ ἑταίρας
οὖσαν αὐτὴν ἐγγυᾶσθαι; καὶ γενομένων αὐτῶν οὐκ ἂν εἰσ-
ήγγελλε πρὸς τὸν ἄρχοντα ὑβρίζεσθαι τὴν ἐπίκληρον ὑπὸ
τοῦ οὕτως ἐγγυήσαντος αὐτήν;] καὶ εἰ ἦν ἀληθῆ, ἃ νυνὶ τε-
τόλμηκας μαρτυρῆσαι, παραχρῆμα εὐθὺς τότε ἐτιμωρήσω
ἂν τὸν ἀδικοῦντα, ἢ καὶ ταῦτα λαθεῖν σεαυτὸν προσποιή-
46 σῃ; ἔπειτ' οὐδ' ἐκ τῆς ἐπιδοθείσης αὐτῇ προικὸς ᾔσθου;
ὥστε καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο ἀγανακτήσαντι δήπου σοὶ εἰσαγ-
γεῖλαι τὸν Ἔνδιον προσῆκεν, [1] εἰ αὐτὸς μὲν τριτάλαντον
οἶκον ἔχειν ἠξίου ὡς προσῆκον αὐτῷ, τῇ δὲ γνησίᾳ οὔσῃ τρισ-
χιλίας δραχμὰς προῖκα ἐπιδοὺς ἐκδοῦναι ἠξίωσεν ἄλλῳ.
εἶτ' ἐπὶ τούτοις οὐκ ἀγανακτήσας εἰσήγγειλεν ἂν τὸν Ἔν-

[1] εἰ om.

Ἔπεστιν] Sic dedi de meo, pro vulgari ἔνεστι. Ita paulo post: ἔσχαται τιμωρίαι ἐπὶ ταῖς εἰσαγγελίαις ἔπεισι. IDEM.

Τοῖς μὲν διώκουσιν — τῷ βουλομένῳ] Postrema hæc per epexegesin apposita sunt; vulgaris enim et plana constructio postulabat τῶν διωκόντων τῷ βουλομένῳ. IDEM.

Ἔπειτα — ἐγγυήσαντος αὐτὴν] Totam hanc sententiam, ut supervacaneam et e præmissis perperam iteratam, cum quibus idem dicit, uncis inclusi. IDEM.

Προσποιήσῃ] Π. ἐπροσποιήσω. H. STEPHAN. Si semel decreveras ita emendare, cur non potius προσεποιήσω dabas, quod saltim esset usitatius et analogiæ convenientius? Verum nil opus erat h. l. quicquam moveri. Bene habet vulgata. REISK.

Ἤσθου] Subaudi σε [aut τὴν σὴν ἀδελφιδῆν] ἀδικεῖσθαι ὑπὸ τοῦ Ἐνδίου. IDEM.

Προσῆκεν αὐτὸς] Interponendum est aut ὅτι, aut εἰ. Prius volebat etiam H. Stephanus. IDEM.

Αὐτὸς μὲν — ἠξίωσεν ἄλλῳ] Cum liqueat ex p. 71. v. 11. decimam saltem τῶν πατρῴων partem dandam sorori fuisse a fratre in dotem, error est in τρισχιλίαις. Nam negat Isæus ex Endii persona dedisse se Philæ in dotem τὸ δεκατον μερος τῶν πατρῴων, quia soror scilicet legitima non erat, sed notha. Quare ei in dotem dedisse non potest drachmas ter mille. Habebat enim Endius in bonis tria tantum talenta, sive octodecim millia drachmarum: ergo decima pars τοῦ τριταλάντου οἴκου, non sunt drachmæ ter mille, multo minus dos Philæ dicta. Præterea desponsatam ab Endio Philam docet, tanquam sororem notham e pellice susceptam a Pyrrho, idque probari et demonstrari contendit e dote, quam Philæ dixit dedit Endius p. 71. v. 17. ὁ μὲν τοίνυν - - - ἠγανάκτησεν οὐδέν. Itaque reponendum puto χιλίας δραχμάς. Tot enim drachmas dotem dixit dedit, quot nothis solvebantur e bonis paternis, mille nempe drachmæ [Harpocrat. in v. νοθεῖα]. *In Legg. Att.* l. vi. tit. ii. §. 1. PETIT. Cf. Iac. Perizon. Dissert. ii: p. 124. WESSELING.

διον οὗτος; ναὶ μὰ Δία, εἴ γ' ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα. οἶ-
μαι δὲ οὐδ' ἂν τὴν ἀρχὴν ἐκεῖνον οὐδ' ἄλλον δὲ τῶν εἰσποιή-
των οὐδένα οὕτως εὐήθη οὐδ' ἂν ὀλίγωρον τῶν νόμων τῶν
43. κειμένων γίνεσθαι, ὥςθ' ὑπαρχούσης γνησίας θυγατρὸς
τῷ τὸν κλῆρον καταλιπόντι ἑτέρῳ δοῦναι ταύτην ἀνθ' ἑαυ-
τοῦ. ἀκριβῶς γὰρ ᾔδει διότι τοῖς γε ἐκ τῆς γνησίας θυγα-
τρὸς παισὶ γεγονόσιν ἁπάντων τῶν παππῴων κληρονομία
προσήκει. εἶτα εἰδὼς ἄν τις ταῦτα ἑτέρῳ παραδοίη τὰ αὑ-
τοῦ, καὶ ταῦτα τηλικαῦτα ὄντα ὅσων ἠμφισβήτησαν οὗτοι;
δοκεῖ δ' ἄν τις ὑμῖν οὕτως ἀναιδὴς ἢ τολμηρὸς εἰσποίητος
γενέσθαι, ὥστε μηδὲ τὸ δέκατον μέρος ἐπιδοὺς ἐκδοῦναι τῇ 47
γνησίᾳ θυγατρὶ τῶν πατρῴων; γενομένων δὲ τούτων δοκεῖ
ἂν ὑμῖν ὁ θεῖος ἐπιτρέψαι, ὁ ἐγγυῆσαι μεμαρτυρηκὼς αὐτῆς
τὴν μητέρα; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐ νομίζω, ἀλλὰ καὶ ἠμφισβή-
τησεν ἂν τοῦ κλήρου καὶ διεμαρτύρησε καὶ εἰσήγγειλεν ἂν
πρὸς τὸν ἄρχοντα, καὶ ἄλλο εἴ τι ἦν ἰσχυρότερον τούτων,
ἅπαντ' ἂν διεπράξατο. ὁ μὲν τοίνυν Ἔνδιος ὡς ἐξ ἑταίρας
οὖσαν [1] ἐνεγύησεν, ἥν φησιν ἀδελφιδῆν Νικόδημος εἶναι αὐτῷ·
οὗτος δὲ οὔτε τῷ Ἐνδίῳ τοῦ Πύῤῥου κλήρου ἀμφισβητῆσαι
ἠξίωσεν, οὔτ' ἐγγυήσαντα τὴν ἀδελφιδῆν [2] [ὡς] οὖσαν ἐξ ἑταί-
ρας εἰσαγγεῖλαι πρὸς τὸν ἄρχοντα ἠξίωσεν, οὔτ' ἐπὶ τῇ δο-
θείσῃ προικὶ αὐτῇ ἠγανάκτησεν οὐδέν, ἀλλὰ πάντα ταῦτα 48
εἴασε γενέσθαι. οἱ δὲ νόμοι περὶ ἁπάντων διορίζουσι τούτων.
ἀναγνώσεται οὖν πρῶτον ὑμῖν τὴν περὶ τῆς ἐπιδικασίας τοῦ

[1] ἐνεγγύησεν

[2] [ὡς] om.

Ἀνθ' ἑαυτοῦ] Id est, ἀντὶ τοῦ λαβεῖν αὐτὸς αὐτήν. REISK.

Μηδὲ τὸ δέκατον μέρος] Non concilio locum hunc cum illo, qui p. 70. 19. legitur, ubi Endius sororem spuriam Xenocli in matrimonium elocans, dicitur ei dotis loco termille drachmas, seu semitalentum addidisse. Jam universa hereditas erat τριτάλαντος trium talentorum, quod sæpe numero hac in oratione inculcatur. Ergo detractum tribus talentis unum semitalentum, non est decima pars, sed sexta. Ergone pro δέκατον leg. est ἕκτον. Verum ipsam adeo sextam partem negat ei datam. Ergo minus quam sextam dedit. Ergo non τρισχιλίας δραχμὰς, sed forsitan χιλίας. quæ summa ad totam substantiam se habet, ut 1 ad 18. Et profecto semitalentum erat dos pro filiabus ingenuis mediocris fortunæ sat splendida. Ut parum absim a suspicando δέκατον h. l. bene habet, sed paulo ante pro τρισχιλίας leg. esse solummodo χιλίας. Debebat utique in dote danda discrimen observari inter filias ingenuas et spurias. IDEM.

Καὶ εἰσήγγειλεν ἂν πρὸς τὸν ἄρχοντα] *et injuriarum postulasset Endium apud archontem eponymum* (nam apud hunc λαγχάνονται δίκαι ὀρφανῶν, κλήρων, καὶ ἐπικλήρων), eo quod contumelia affecisset Philen, quæ et legitima filia atque unica Pyrrhi heres esset: id docent quæ paulo ante dixerat p. 42. 33. ed. Steph. ἔπειτα εἰ ἦν - - - αὐτήν. *In Legg. Att.* l. vi. tit. vi. §. 3. PETIT.

Ἄλλῳ] Π. ἄλλο. H. STEPHAN.

Οὖσαν] Fort. ὡς οὖσαν. REISK.

κλήρου μαρτυρίαν πάλιν, ἔπειτα τὴν περὶ τῆς ἐγγυήσεως τῆς γυναικός. ἀναγίνωσκε αὐτοῖς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ἀνάγνωθι [1] δὴ καὶ τοὺς νόμους.

ΝΟΜΟΙ.

λάβε δὴ καὶ τὴν τούτου μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

49 πῶς οὖν τις σαφέστερον [2] ἐξελέγχει ψευδομαρτυριῶν διώκων ἢ ἔκ τε τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς τούτοις ἐπιδεικνύων καὶ ἐκ τῶν νόμων ἁπάντων τῶν ἡμετέρων;

θʹ. Περὶ μὲν οὖν τούτου σχεδὸν εἴρηται τὰ πολλά· σκέψασθε δὲ καὶ περὶ [3] τοῦ ἔχοντος τὴν ἀδελφιδῆν τὴν τούτου γυναῖκα, ἐὰν ἄρα τι γένηται καὶ ἐκ τούτου τεκμήριον ὡς ἔστι ψευδῆ τὰ μεμαρτυρημένα Νικοδήμῳ. ὡς μὲν οὖν [4] ἐνεγυήσατο καὶ ἔλαβεν ὡς οὖσαν ἐξ ἑταίρας τὴν γυναῖκα, ἐπιδέδεικται καὶ μεμαρτύρηται· ὡς δ' ἀληθὴς ἡ μαρτυρία ἐστὶν αὕτη, ὁ Ξενοκλῆς αὐτὸς ἔργῳ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἤδη [ἀληθῆ ταῦτα] μεμαρτύρηκε. δῆλον γὰρ ὅτι εἰ μὴ [5] ἐνεγεγύητο παρὰ τοῦ Ἐνδίου ὡς ἐξ ἑταίρας οὖσαν τὴν γυναῖκα, ὄντων αὐτῷ παίδων ἤδη τηλικούτων ἐκ τῆς γυναικὸς, ζῶντι ἂν τῷ Ἐνδίῳ ἠμφισβήτησε περὶ τῆς γνησίας θυγατρὸς τῶν πα-
50 τρῴων, ἄλλως τε καὶ παρεσκευασμένος μὴ ὁμολογεῖν τὴν τοῦ

[1] δὴ om. [2] ἐξελέγχοι [3] μὲν τοῦ [4] ἐνεγγυήσατο [5] ἐγγεγύητο

Πάλιν] Nam jam antea recitatum fuerat hoc testimonium p. 69. 13. Idem.

Τῆς γυναικὸς] Philæ puta, sive Clearetæ, quodcunque ille nomen fuit. quod scil. Endius hanc mulierem, ut sororem suam, sed spuriam, Xenocli nuptui elocarit. Idem.

Μαρτυρία] Malim in plurali μαρτυρίαι. Sunt enim, quæ hic recitantur, duo testimonia, alterum, quod Nicodemus passus sit Endium Pyrrhi hereditatem, ceu filium legitime adoptatum, adire, neque contradixerit judicum sententiæ, qua Endio, ut soli legitimo heredi, hereditatem illam adjudicarant: alterum quod Endius Xenocli elocarit mulierem, quam sororem suam, sed spuriam, diceret esse. Idem.

Μαρτυρία] Hoc est illud testimonium, jam ante bis recitatum, supra quo tota hæc versatur actio, quo Nicodemus confirmarat, sororem suam Pyrrho legitime desponsam matrem familias fuisse. Idem.

Τούτου] De hoc Nicodemo, et adversus eum. Idem.

Τὰ πολλὰ] Subaudi ἃ εἶχον εἰπεῖν. Bene si habet, æquivalet τῷ, τὰ πλεῖστα. Idem.

Περὶ μὲν] Latet in particula μὲν sine dubio vitiosa nomen Xenoclis, neque dubito leg. esse: περὶ Ξενοκλέους τοῦ ἔχοντος. Ab actione adversus Nicodemum et ab argumentis causæ suæ ab eo repetitis, transit nunc ad argumenta a Xenocle repetita. Idem.

Ἀληθῆ ταῦτα] Suspicabar aliquando hæc duo vocabula in unum ἀληθεστάτῳ, vel ἀληθέστατα, adverbialiter, esse contrahenda. Postmodum autem visum fuit ea potius uncis includere, ut inducenda et exterminanda. Idem.

Παρεσκευασμένος] Ambigo utrum rectius interpreter, *præsertim qui paratus esset*, vel, ita se comparasset — an, *pr. qui a Nicodemo et ejus factione impulsus et subornatus esset*. Idem.

Ἐνδίου ποίησιν τῷ Πύῤῥῳ γενέσθαι· ὡς δὴ οὐχ ὁμολογῶν [1] πῶς ἐπεσκήπτετο τοῖς μεμαρτυρηκόσιν ἐπὶ τῇ διαθήκῃ τοῦ Πύῤῥου παραγενέσθαι. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὴν μαρτυρίαν τὴν μαρτυρηθεῖσαν. ἀναγίνωσκε αὐτοῖς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ἀλλὰ μὴν κἀκεῖνό γε δῆλον, ὡς [οὐχ] ὁμολογοῦσι τὴν τοῦ Ἐνδίου ποίησιν ὑπὸ τοῦ Πύῤῥου γενέσθαι. οὐ γὰρ ἂν ὑπερβάντες τὸν τελευταῖον τοῦ οἴκου γεγενημένον κληρονόμον ὑπὲρ τῆς γυναικὸς τοῦ Πύῤῥου κλήρου λαχεῖν τὴν λῆξιν 51
ἠξίωσαν οὗτοι. ὁ μὲν γὰρ Πύῤῥος πλείω ἢ εἴκοσιν ἔτη τετελεύτηκεν ἤδη, ὁ δὲ Ἔνδιος τοῦ Μεταγειτνιῶνος μηνὸς πέρυσιν, ἐν ᾧ ἔλαχον τοῦ κλήρου τὴν λῆξιν τρίτῃ ἡμέρᾳ εὐθέως οὗτοι. ὁ δὲ νόμος πέντε ἐτῶν κελεύει δικάσασθαι τοῦ κλήρου, ἐπειδὰν τελευτήσῃ ὁ κληρονόμος. οὐκοῦν δυοῖν τὰ ἕτερα προσῆκε τῇ γυναικὶ, ἢ ζῶντι τῷ Ἐνδίῳ ἀμφισβητῆσαι τῶν πατρῴων, ἢ ἐπειδὴ τετελευτηκὼς ἦν ὁ εἰσποίητος, τῶν τοῦ ἀδελφοῦ τὴν ἐπιδικασίαν ἀξιοῦν ποιεῖσθαι· ἄλλως τε καὶ εἰ, ὡς φασὶν οὗτοι, [2] ἠγγυήκει αὐτὴν τῷ Ξενοκλεῖ ὡς γνησίαν ἀδελφὴν οὖσαν [3] αὐτοῦ. ἀκριβῶς γὰρ ἐπιστάμεθα πάντες, ὅτι ἀδελφῶν μὲν κλήρων ἐπιδικασία πᾶσίν ἐστιν [4] ἡμῖν· ὅτῳ δὲ [5] γόνῳ γεγόνασι γνήσιοι παῖδες, οὐδενὶ ἐπιδι- 52

[1] [πῶς] [2] ἐγγυήκει. [3] αὐτῷ [4] ὑμῖν [5] μόνῳ

Πῶς] Delendum videtur, aut cum πᾶσιν mutandum. Idem.

Τὴν μαρτυρίαν τὴν μαρτυρηθεῖσαν] Subaudi ὑπὸ τῶν μεμαρτυρηκότων ἑαυτοὺς παραγενέσθαι Πύῤῥῳ διατιθεμένῳ. Idem.

Κἀκεῖνο] Aut κἀκείνῳ leg. videtur, id est ἐν κἀκείνῳ, aut, quod ad sententiam eandem redit, ἐκ κἀκείνου. Idem.

Οὐχ] Uncis inclusi, suspicans aut plane delendum esse, ut sententiæ repugnans, aut cum οὗτοι mutandum. Idem.

Οὐ γὰρ ἂν] Subaudi εἰ οὐχ ὡμολόγουν. Idem.

Κληρονόμον] Post κληρονόμον videtur νῦν deesse. Inspice insequentia, quæ me hanc in suspicionem induxerunt. Idem.

Τρίτῃ ἡμέρᾳ εὐθέως] Subaudi μετὰ τὴν Ἐνδίου τελευτήν. Idem.

Ὁ κληρονόμος] Imo vero ὁ κληροδότης. Non Endius hic designatur, h. e. heres, sed Pyrrhus, legator hereditatis. Idem.

Τῶν τοῦ ἀδελφοῦ] Non Pyrrhi hereditatem petere, sed Endii, utpote quæ sola soror esset ejus, nullo præter ipsam alio neque fratre, neque sorore ei relicta. Idem.

Καὶ ὡς] Π. καὶ εἰ ὡς. H. Stephan.

Ἐγγυήκει] Endius puta. Rursus hic admonet Stephanus, ut jam antea fecerat, leg. esse ἐγγεγυήκει. quod in dubio relinquam. Reisk.

Ὑμῖν] Imo vero ἡμῖν. Idem.

Μόνῳ] Obscure et perplexe sententiam hoc modo prodidit, vel adumbravit magis quam expressit, quæ planius et dilucidius ad hunc modum enuntietur: εἰ δέ τῳ εἰσὶ παῖδες γνήσιοι, τούτοις μόνοις οὐ προσήκει ἐπιδικάζεσθαι, vel ἐπὶ τούτοις μόνοις χώραν οὐκ ἔχει ἡ ἐπιδικασία. *liberi autem si cui sunt rite quæsiti, necesse non est neque convenit, ut hi super hereditate paterna cum*

κάζεσθαι τῶν πατρῴων προσήκει. καὶ περὶ τούτων οὐδένα
λόγον λεχθῆναι δεῖ· ἅπαντες γὰρ ὑμεῖς καὶ οἱ ἄλλοι πολῖ- 44. 1
ται ἀνεπίδικα ἔχουσι τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι πατρῷα. οὗτοι
τοίνυν εἰς τοῦτο τόλμης ἀφιγμένοι εἰσὶν, ὥστε τῷ μὲν εἰσ-
ποιήτῳ οὐκ ἔφασαν ἐπιδικάσασθαι προσήκειν τῶν δοθέν-
των, τῇ δὲ Φίλῃ, ἣν φασι θυγατέρα γνησίαν τῷ Πύῤῥῳ
καταλελεῖφθαι, λαχεῖν τοῦ κλήρου τοῦ πατρῴου [1] τὴν λῆ-
ξιν ἠξίωσαν. καίτοι — ὅπερ εἶπον καὶ πρότερον — ὅσοι
μὲν καταλίπωσι γνησίους παῖδας ἐξ αὑτῶν, οὐ προσήκει
τοῖς παισὶν ἐπιδικάσασθαι τῶν πατρῴων· ὅσοι δὲ διαθήκαις
αὐτοὶ εἰσποιοῦνται, τούτοις ἐπιδικάζεσθαι προσήκει τῶν
δοθέντων. τοῖς μὲν γὰρ, ὅτι γόνῳ γεγόνασιν, οὐδεὶς ἂν δή-
που ἀμφισβητήσειε περὶ τῶν πατρῴων· πρὸς δὲ τοὺς εἰσ-
53 ποιήτους ἅπαντες οἱ κατὰ γένος προσήκοντες ἀμφισβητεῖν
ἀξιοῦσιν. ἵνα οὖν μὴ παρὰ τοῦ ἐντυχόντος τῶν κλήρων αἱ
λήξεις τοῖς ἀμφισβητεῖν βουλομένοις γίγνωνται, καὶ μὴ ὡς
ἐρήμων τῶν κλήρων ἐπιδικάζεσθαί τινες τολμῶσι, τούτου
ἕνεκα τὰς ἐπιδικασίας οἱ εἰσποίητοι πάντες ποιοῦνται. μη-
δεὶς οὖν ὑμῶν [2] ἡγείσθω, εἰ ἐνόμιζε γνησίαν εἶναι τὴν ἑαυτοῦ
γυναῖκα Ξενοκλῆς, λαχεῖν ἂν ὑπὲρ αὐτῆς τὴν λῆξιν τοῦ
κλήρου τοῦ πατρῴου, ἀλλ' ἐβάδιζεν ἂν ἡ γνησία εἰς τὰ ἑαυ-
τῆς πατρῷα, καὶ εἴ τις αὐτὴν ἀφῃρεῖτο ἢ ἐβιάζετο, ἐξῆγεν
ἂν ἐκ τῶν πατρῴων, καὶ οὐκ ἂν ἰδίας μόνον δίκας ἔφευγεν ὁ
54 βιαζόμενος, ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ εἰσαγγελθεὶς εἰς τὸν ἄρχον-

[1] τὴν λῆξιν om. [2] ἡγείσθω om.

aliis in jure certent, eamve sibi curent a judicibus adjudicari. Ejusmodi actio plane in ejusmodi causa locum non habet. Vel sic poterat dicere: ὅτῳ δὲ γνήσιοι παῖδες εἰσὶ, τούτου μόνου ὁ κλῆρός ἐστιν ἀνεπιδικάσιμος. Verumtamen dubium nullum superest Isæum h. l. ita, ut in libris prostat, reliquisse. IDEM.

Οὐδενὶ] Subaudi τούτων. IDEM.

Παρὰ τοῦ ἐντυχόντος] *ab obvio quoque.* rarius ita usurpant. vulgatius est παρὰ τοῦ τυχόντος. neque tamen ideo verbum compositum h. l. damnem. IDEM.

Τοῖς ἀμφισβητεῖν βουλομένοις] Id est, τοῖς κληρονομεῖν β. *hereditatem petentibus.* Nam quicunque hereditatem in jure petit, ἀμφισβητεῖ ὑπὲρ αὐτῆς, *contendit super ea cum aliis.* IDEM.

Μηδεὶς οὖν ὑμῶν] Post hæc verba Scaliger addi vult ὑπολαμβανέτω. quod si probatur, subaudiendum ad λαχεῖν ἂν erit αὐτόν. Potest hoc aut οἰήσεται interea teneri, donec e melioribus atque integrioribus codicibus certiora discamus, unde loci hujus, quem hiulcum esse constat, lacuna expleatur. Mihi visus aliquando fuit Isæus ad hunc ferme modum dedisse: μηδεὶς οὖν ὑμῶν οὕτως ἐμοὶ δοκεῖ ἀναίσθητος εἶναι, ὥστε οἴεσθαι, εἰ ἐνόμιζε — λαχεῖν ἂν αὐτὸν ὑπὲρ αὐτῆς. Taylor in libro Tophanis ad ὑμῶν adscriptum reperit νομίζοι. IDEM.

Λαχεῖν ἂν] Π. λαχεῖν ἂν ἠθέλησεν. Ἢ λαχεῖν ἂν ἐκέλευσεν. H. STEPHAN.

Εἰς τὸν ἄρχοντα] Male habet sine dubio præpositio, repetita perperam e fine vocabuli proximi εἰσαγγελθείς. Suffice aut ὡς, aut πρός. V. p. 80. 2. REISK.

τα ἐκινδύνευεν ἂν περὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς οὐσίας ἁπά-
σης τῆς ἑαυτοῦ.

ι΄. Ἔτι δ' ἂν [1] πρότερον τοῦ Ξενοκλέους οἱ τοῦ Πύῤῥου
θεῖοι, εἰ ᾔδεσαν γνησίαν θυγατέρα τῷ ἑαυτῶν ἀδελφιδῷ κα-
ταλειπομένην καὶ ἡμῶν μηδένα λαμβάνειν ἐθέλοντα αὐτὴν,
οὐκ ἄν ποτε ἐπέτρεψαν Ξενοκλέα, τὸν μηδαμόθεν μηδὲν
γένει προσήκοντα Πύῤῥῳ, λαβόντα ἔχειν τὴν κατὰ γένος
προσήκουσαν αὐτοῖς γυναῖκα. ἢ δεινόν γ' ἂν εἴη. τὰς μὲν ὑπὸ
τῶν [2] πατέρων ἐκδοθείσας καὶ συνοικούσας ἀνδράσι γυναῖ- 55
κας, περὶ ὧν τίς ἂν ἄμεινον ἢ ὁ πατὴρ βουλεύσαιτο; καὶ
τὰς οὕτω δοθείσας, ἂν ὁ πατὴρ αὐτῶν [3] τελευτήσῃ μὴ κα-
ταλιπὼν αὐταῖς γνησίους ἀδελφοὺς, τοῖς ἐγγύτατα γένους 56
ἐπιδίκους ὁ νόμος εἶναι κελεύει, καὶ πολλοὶ συνοικοῦντες
ἤδη ἀφῄρηνται τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας. εἶτα τὰς μὲν ὑπὸ τῶν
[2] πατέρων ἐκδοθείσας διὰ τὸν νόμον ἐξ ἀνάγκης ἐπιδίκους
εἶναι προσήκει· Ξενοκλεῖ δὲ ἄν τις [4] τόδ' ἐπέτρεψε τῶν τοῦ
Πύῤῥου θείων, εἰ ἦν γνησία θυγάτηρ ἐκείνῳ καταλειπομένη,

[1] πρότεροι [2] πατρῴων [3] τελευτῆσαι [4] τῷδ'

Πρότεροι] Sic dedi de meo pro vulgari πρότερον, subaudi ὄντες. quod addere ausus non fui, tametsi addendum necessario videtur. avunculi Pyrrhi, cum essent jure propiores, quam Xenocles, jure puta Pyrrhi filiam in matrimonium ducendi. IDEM.

Εἴη τὰς] Stephanus εἰ interponendum esse arbitratur. Ego satis esse censeo, ut puncto interponendo insequentia ab antecedentibus dispescantur. De formula δεινόν γ' ἂν εἴη sic abrupta et singularem per se sententiam efficiente, dixi jam ad Lysiam. Proferenda est cum gestu mirantis et stomachantis. IDEM.

Πατρῴων] Et hic, et paulo post versu antep. ubi idem vocabulum recurrit, leg. esse πατέρων et ratiocinium docet, colligit enim orator a majori ad minus, et additum illud enthymema περὶ ὧν τις ἂν ἄμεινον ἢ ὁ πατὴρ βουλεύσαιτο. quod ὁ πατὴρ prorsus absurdum et abhorrens esset futurum, si πατρῴων recte haberet. Ratiocinatur sic: Jus Atticum sic præcipit de hereditatibus et matrimoniis filiarum. Si pater decesserit, relicta alia nulla prole præter unam filiam, quæ filia ab ipso patre adhuc superstite alicui nuptui elocata fuerit; ut ea filia maritum, quem habet, ab ipso patre sibi datum, relinquat, et in manum ejus conveniat, qui sanguine ipsi sit proximus; et si ille nolit habere, ut ea nubat illi, qui secundum istum sanguine sit proximus. Quod si ergo matrimonia ab ipsis patribus commissa (tametsi nemo est alius, qui videatur puellis melius consulere aut posse, aut velle), tamen a jure in ejusmodi causa rescinduntur, quanto minus avunculi Pyrrhi poterant defugere necessitatem filiam Pyrrhi ducendi. Etiamsi voluissent eam Xenocli elocare, tamen non poterant id facere, quippe prorsus ab isto genere alieno, sed ipsi debuissent eam ducere. IDEM. Sic quoque Petitus in Leg. Att. l. vi. tit. i. §. 11. et Heraldus Anim. ad Jus A. et R. l. iii. c. 15. §. 4.

Καὶ τὰς οὕτω δοθείσας] Quid hæc sibi verba velint in ista compositione, hoc est, post illa ὑπὸ τῶν πατέρων ἐκδοθείσας, haud liquet. Præterea de filiabus elocandis aut elocatis matrimonio non usurpatur simplex δοθῆναι, sed compositum ἐκδοθῆναι. Penes me quidem dubium nullum est Isæum dedisse: καὶ τὰς οὔπω ἐκδοθείσας. Filiabus jam a patribus matrimonio elocatis adjungit τὰς οὔπω ἐκδοθείσας, *filias nondum elocatas*, seu virgines, scil. eo tempore quo pater e vivis excessit. REISK.

Τελευτῆσαι] Sic de meo dedi pro participio τελευτήσας, *ubi pater decesserit.* Taylor in libro Tophanis reperit τελευτήσῃ. IDEM.

λαβόντα ἔχειν τὴν κατὰ γένος προσήκουσαν αὐτοῖς γυναῖ-
κα, καὶ τοσαύτης οὐσίας τοῦτον καταστῆναι κληρονόμον
ἀνθ' ἑαυτῶν; μὴ νομίσητε ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες. οὐδεὶς γὰρ
[1] ἀνθρώπων μισεῖ τὸ λυσιτελοῦν, οὐδὲ περὶ πλείονος τοὺς
ἀλλοτρίους ἑαυτοῦ ποιεῖται. ἐὰν οὖν προφασίζωνται διὰ
τὴν τοῦ Ἐνδίου ποίησιν μὴ ἐπίδικον εἶναι τὴν γυναῖκα, καὶ
57 διὰ ταῦτα μὴ φῶσιν ἀμφισβητῆσαι αὐτῆς, πρῶτον μὲν
ἐκεῖνα αὐτοὺς ἐρέσθαι χρή, εἰ ὁμολογοῦντες τὴν τοῦ Ἐν-
δίου ποίησιν ὑπὸ τοῦ Πύῤῥου γενέσθαι ἐπεσκημμένοι εἰσὶ
τοῖς μεμαρτυρηκόσι ταῦτα· εἶτα [2] [τί] παρελθόντες τὸν
τελευταῖον τοῦ οἴκου γεγενημένον κληρονόμον τοῦ Πύῤῥου
[3] κλήρου τὴν λῆξιν λαχεῖν ἠξίωσαν παρὰ τὸν νόμον, πρὸς
δὲ τούτοις ἐκεῖνο αὐτοὺς ἔρεσθε, εἴ τις τῶν γνησίων [4] αὐτοῦ
ἐπιδικάζεσθαι ἀξιοῖ. ταῦτα πρὸς τὴν ἀναίδειαν αὐτῶν
58 πυνθάνεσθε. ὡς δ' ἦν ἐπίδικος ἡ γυνή, εἴπερ γνησία [5] κα-
ταλειφθείη, ἐκ τῶν νόμων σαφέστατα μαθεῖν ἐστι τοῦτο.
ὁ γὰρ νόμος διαῤῥήδην λέγει ἐξεῖναι διαθέσθαι ὅπως ἂν
ἐθέλῃ τις τὰ αὑτοῦ, ἐὰν μὴ παῖδας γνησίους καταλίπῃ
ἄῤῥενας· ἂν δὲ θηλείας καταλίπῃ, [6] σὺν ταύταις. οὐκοῦν

[1] ἄλλους περὶ πλείονος ἑαυτοῦ [2] [τί] om. [3] κλήρου om.
[4] τῶν αὐτοῦ [5] κατελείφθη [6] ἐπὶ

Καταστῆναι] Sic dedi de meo, pro vulgari καταστῆσαι. Suspicabar aliquando de καταστῆσαι penacute, quæ est tertia persona optativi aor. I. *constituisset.* et bene conveniret sententiæ. verum eo admisso, debuisset orator paulo ante, non ἐπέτρεψε, sed ἐπιτρέψαι item in optativo dixisse. Aut, si ibi ἐπέτρεψε bene haberet, etiam hic debuisset κατέστησε usurpasse. In hac ambiguitate facillimum factu visum fuit σ cum ν permutare, h. e. καταστῆναι, exhibere — avunculorum quisquam permisisset hunc Xenoclem compotem fieri tantæ substantiæ? Quod autem v. θεῖοι per *avunculos* reddo, non *patruos*, induxit me locus, qui p. 78. 4. legitur. ubi vide. Idem.

Ἀνθ' ἑαυτῶν] Imo vero ἀνθ' ἑαυτοῦ. ab illa præmissa Ξενοκλεῖ δ' ἄν τις ἐπέτρεψε τῶν τοῦ Πύῤῥου θείων. Idem.

Φῶσιν] Avunculi Pyrrhi puta. Idem.

Ταῦτα] Subaudi γενέσθαι. adoptationem Endii puta. Idem.

Εἶτα παρελθόντες] Aut εἰ, aut potius τί, *cur*, est interponendum. Idem.

Τῶν γνησίων τῶν αὐτοῦ] Posteriorem articulum, qui vulgatis deest, de meo addidi, ut in τῶν γνησίων subauditur παίδων, ita in τῶν αὐτοῦ subauditur χρημάτων vel ὑπαρχόντων. *ecquis liberorum legitime natorum contendat in jure de bonis quæ de jure ipsius sunt?* Duo diversi sunt hi genitivi; prior aptus est e τις, posterior ex ἐπιδικάζεσθαι. Nullus legitimorum exspectat donec bona paterna sibi a judicibus adjudicentur, sed ipse ultro, protinus ab excessu patris eorum possessionem capessit. Idem.

Ὡς δ' ἦν] Taylor in libro Tophanis reperit ὡς δ' οὐκ ἦν. quod non commemorassem, nisi legem hanc mihi scripsissem, ut nil eorum, quæ in schedis Tayloranis reperissem, omitterem, excludendæ calumniæ ergo. Nam extra controversiam est, quisquis ille fuit vir doctus, qui οὐκ istud intrusum ivit, eum a vero et ab oratoris sententia toto cœlo aberrasse. Idem.

Ἐπὶ ταύταις] Scil. ἐξεῖναι διαθέσθαι τὰ ἑαυτοῦ. *licere testamentum facere in eoque bona sua cui velit donare.* sed hic ut una quoque rationem filiarum habeat, et quibus bona deleget, iisdem una quoque filias deleget in matrimonio habendas.

μετὰ τῶν θυγατέρων ἔστι δοῦναι καὶ διαθέσθαι τὰ αὑτοῦ·
ἄνευ δὲ τῶν γνησίων θυγατέρων οὐχ οἷόν τε οὔτε ποιήσα-
σθαι οὔτε δοῦναι οὐδενὶ οὐδὲν τῶν ἑαυτοῦ. οὐκοῦν εἰ μὲν
ἄνευ τῆς γνησίας θυγατρὸς τὸν Ἔνδιον Πύῤῥος ἐποιεῖτο υἱὸν
αὑτῷ, ἄκυρος ἂν ἦν αὐτοῦ ἡ ποίησις κατὰ τὸν νόμον· εἰ δὲ
τὴν θυγατέρα ἐδίδου καὶ ἐπὶ τούτῳ ποιησάμενος κατέλι-
45. 1 πε, πῶς ἂν ὑμεῖς ἐπετρέψατε ἐπιδικάζεσθαι, τὼ τοῦ Πύῤ- 59
ῥου θείω, τὸν Ἔνδιον τοῦ Πύῤῥου κλήρου ἄνευ τῆς γνησίας
θυγατρὸς, εἰ ἦν ἐκείνῳ; ἄλλως τε εἰ [1] καὶ ἐμαρτυρήσατε
ὡς ἐπέσκηψεν ὑμῖν ὁ ἀδελφιδοῦς ἐπιμελεῖσθαι τούτου τοῦ
παιδίου. ἀλλ' ὦ 'γαθέ, τοῦτο μὲν καὶ λαθεῖν φήσαιτ' ἂν
ὑμᾶς· ὅτε δ' [2] ἐνεγύα καὶ ἐξεδίδου ὁ Ἔνδιος, τῇ γυναικὶ
ἐπετρέπετε ὑμεῖς οἱ θεῖοι τὴν τοῦ ἀδελφιδοῦ τοῦ ὑμετέρου 60
αὐτῶν ὡς ἐξ ἑταίρας οὖσαν ἐκείνῳ ἐγγυᾶσθαι, ἄλλως τε
καὶ παραγενέσθαι φάσκοντες, ὅτε ὁ ἀδελφιδοῦς ὑμῶν [3] ἐνε-
γυᾶτο τὴν μητέρα τὴν ταύτης, κατὰ νόμους ἕξειν γυναῖ-
κα, ἔτι δὲ καὶ ἐν τῇ δεκάτῃ [4] τῇ ταύτης κληθέντες συν-
εστιᾶσθαι· πρὸς δὲ τούτοις — τουτὶ γὰρ τὸ δεινόν ἐστιν —

[1] καὶ om. [2] ἐνεγγύα [3] ἐνεγγυᾶτο [4] τῇ om.

Ipsemet orator hanc legem in continenti sic interpretatur: μετὰ τῶν θυγατέρων ἐστὶ δοῦναι καὶ διαθέσθαι. Qui ergo hereditatem adire cupiebat, ei una quoque filia legatoris erat domum ducenda. Alterum sine altero habere non licebat. Idem.

Ποιήσασθαι] Sententia hæc est: si cui filia legitima est, idemque filium adoptare vult aliunde, facere id ei non licet, nisi si filius adoptatus sororem hanc suam adventitiam in matrimonium ducat. Idem.

Ἄνευ τῆς θυγατρὸς] Si Pyrrhus, habens filiam rite natam, illa filia spreta, posthabita, præterita, et dissimulatione transmissa. Idem.

Ἐπὶ τούτῳ] Aut *post hoc factum*, aut *sub hac conditione*, ut scil. filius adoptatus filiam patris adoptivi sibi datum acciperet et pro uxore haberet. Redibit ergo τούτῳ ad rem designatam. Malim tamen ἐπὶ ταύτῃ, ut paulo ante in formula legis erat ἐπὶ ταύταις, *sub conditione filiæ*, h. e. ut cum bonis etiam filiam aufferret, sin autem hanc recusaret, ut etiam illis careret. Idem.

Τὼ — θείω] Sic de meo dedi, dativis τῷ — θείῳ sufficiens vocativos numeri dualis. vos *duo avunculi Pyrrhi.* Idem.

Ἄλλως τε εἰ] Num ἄλλως τε καὶ εἰ. sic certe loqui solent. Idem est ac si dixisset: ἄλλως τε καὶ εἰ ἐπέσκηψεν ὑμῖν Πύῤῥος (ὥς γε ἐμαρτυρήσατε αὐτὸν ὑμῖν ἐπισκῆψαι τελευτῶντα). *præsertim si Pyrrhus moriens vobis mandavit (id quod eum mandasse vos testati estis).* Idem.

Ὦ 'γαθὲ] Tametsi duos alloquitur, singularem tamen usurpat, quod hac in formula loquendi periode usitatum est, atque est φέρε cum plurali. Idem.

Τῇ γυναικὶ] Philæ. Cohæret hic dativus cum ἐπετρέπετε, nam si cum ἐξεδίδου cohæreret, deberet τὴν γυναῖκα dixisse, et pro ἐγγυᾶσθαι, item ἐγγυᾷν. Propterea Ἔνδιος separavi a τῇ γυναικὶ commate interponendo. Taylor in Tophanis libro etiam reperit τὴν γυναῖκα, ut aliquando suspicabar leg. esse. Sed redii ab illo errore. Idem.

Τοῦ ἀδελφιδοῦ τοῦ ὑμετέρου] *vestri e sorore vestra nepotis*, Pyrrhi puta. Sic dedi de meo pro vulgati τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ἡμετέρου. *fratris nostri.* Idem.

Οὖσαν] Id est, γεγεννημένην. Idem.

Ἐκείνῳ] *illi*, Pyrrho puta. Idem.

Συνεστιᾶσθαι] Pendet hic infinitivus e præmisso φάσκοντες. malim tamen συνεστιᾶσθαι, in infinit. præteriti passivi, quod hic deponentialiter, seu in significatu activo, accipiendum, *coepulatos esse.* Idem.

ἐπισκῆψαι φάσκοντες ὑμῖν τὸν ἀδελφιδοῦν ἐπιμελεῖσθαι τούτου τοῦ παιδίου, οὕτως ἐπεμελήθητε ὥστ' ἐᾶσαι ὡς ἐξ ἑταίρας οὖσαν αὐτὴν ἐγγυᾶσθαι, ἄλλως τε καὶ ἔχουσαν τοὔνομα τῆς ὑμετέρας αὐτῶν ἀδελφῆς, ὡς ἐμαρτυρεῖτε.

ια΄. Ἐκ τοίνυν τούτων, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ
61 πράγματος ῥᾴδιόν ἐστι γνῶναι ὅσον ἀναισχυντότατοι ἀνθρώπων εἰσὶν οὗτοι. τίνος γὰρ ἕνεκα, εἰ ἦν γνησία θυγάτηρ τῷ ἡμετέρῳ θείῳ καταλειπομένη, ποιησάμενος ὁ θεῖος κατέλιπε τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν υἱὸν ἑαυτῷ; πότερον, ὅτι προσήκοντες αὐτῷ ἐγγυτέρω γένους ἡμῶν ἦσαν ἄλλοι, οὓς βουλόμενος τὴν ἐπιδικασίαν τῆς θυγατρὸς ἀποστερῆσαι ἐποιεῖτο τὸν ἀδελφὸν υἱὸν αὐτῷ; ἀλλ' οὔτε ἐγένετο οὔτ' ἔστι. μὴ γενομένων δὲ παίδων γνησίων ἐκείνῳ ἐγγυτέρω ἡμῶν [1] οὐδὲ εἷς· ἀδελφὸς μὲν γὰρ οὐκ ἦν αὐτῷ οὐδ' ἀδελφοῦ παῖδες, ἐκ δὲ τῆς ἀδελφῆς ἡμεῖς ἦμεν αὐτῷ. ἀλλὰ νὴ Δία ἄλλον τινὰ ποιησάμενος τῶν συγγενῶν ἔδωκεν ἂν ἔχειν τὸν κλῆρον καὶ τὴν θυγατέρα τὴν ἑαυτοῦ; καὶ τί [2] αὐτὸν ἔδει καταφανῶς καὶ ὁτῳοῦν ἀπέχθεσθαι τῶν οἰκείων, ἐξὸν, εἴπερ ἦν ἐγγυημένος τὴν ἀδελφὴν τὴν Νικοδήμου, τὴν θυγατέρα τὴν ἐκ ταύτης ἀποφανθεῖσαν εἶναι εἰς τοὺς φράτορας εἰσαγαγόντι ὡς οὖσαν γνησίαν ἑαυτῷ, ἐπὶ ἅπαντι τῷ κλήρῳ ἐπίδικον καταλιπεῖν αὐτὴν, καὶ ἐπισκῆψαι τῶν γιγνομένων τῆς
62 θυγατρὸς παίδων εἰσαγαγεῖν υἱὸν ἑαυτῷ. δῆλον μὲν γὰρ, ὅτι ἐπίκληρον [3] καταλιπὼν ἀκριβῶς ἂν ᾔδει ὅτι δυοῖν θάτερον ἔμελλεν ὑπάρχειν αὐτῇ· ἢ γὰρ ἡμῶν τινὰ τῶν ἐγγύτατα γένους ἐπιδικασάμενον ἕξειν γυναῖκα, ἢ εἰ μηδεὶς ἡμῶν ἐβούλετο λαμβάνειν, τῶν θείων τινὰ τούτων τῶν [4] νῦν μαρτυρούντων, εἰ δὲ μή, τῶν ἄλλων τινὰ συγγενῶν

[1] οὐδείς [2] ἐχρῆν αὐτὸν καταφ. [3] μὲν καταλιπὼν [4] νῦν om.

Ἀδελφῆς] Liquido paret ex hoc vocabulo, istorum θείων, quos hæc oratio crebro commemorat exagitatque, et alloquitur etiam, atque adeo increpat, nepotem fuisse Pyrrhum, non ex fratre, sed ex sorore ipsorum. Recte propterea illos *avunculos* appellavi, non *patruos*. Idem.

Ἐγένετο — ἐστὶ] Scil. Pyrrho filia rite nata. Idem.

Ἐπὶ ἅπαντι τῷ κλήρῳ] *ea lege ut illa sola cuncta hereditate potiretur*. Idem.

Τῶν γιγνομένων τῆς θυγατρὸς παίδων] Subaudi ὁντιναοῦν. sed pro τῆς θυγατρὸς malim ἐκ τῆς θ. tametsi haud infitiabor vulgatam ferri posse. Idem.

Ἐπίκληρον] *Dotalem. In Leg. Att.* l. vi. tit. 1. §. 9. Petit. *Dotalem* verti non possum probare. *Unicas* vulgo [sc. ἐπικλήρους] appellamus et *hereditarias. De Mod. Usur.* c. 4. p. 167. Salmas. Cf. Herald. Anim. in Salmas. ad Jus A. et R. l. iii. c. 15. et Not. in Demosth. or. κ. Στεφ. ψευδομ. B.

Τούτων τῶν μαρτυρούντων] Num τούτων τῶν Ξενοκλεῖ μαρτυρούντων. aut sic τινὰ τῶν τούτῳ [Xenocli puta] μαρτ. Reisk.

τὸν αὐτὸν τρόπον περὶ πάσης τῆς οὐσίας ἐπιδικασάμενον κατὰ τοὺς νόμους ἕξειν ταύτην γυναῖκα. οὐκοῦν ἐκ μὲν τοῦ τὴν θυγατέρα εἰς τοὺς φράτορας εἰσαγαγεῖν καὶ μὴ ποιήσασθαι τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν υἱὸν αὐτῷ [1] ταῦτα διεπράξατο· ἐκ δὲ τοῦ τὸν μὲν ποιήσασθαι, τὴν δὲ μὴ εἰσαγαγεῖν, τὴν μὲν νόθην, ὥσπερ αὐτῷ προσῆκε, καὶ ἄκληρον κατέστησε, τὸν δὲ κληρονόμον κατέλιπε τῶν ἑαυτοῦ. ἀλλὰ μὴν ὥς γε οὔτε γαμηλίαν εἰσήνεγκεν ὁ θεῖος ἡμῶν, οὔτε τὴν θυγατέρα, ἥν φασι γνησίαν αὐτῷ εἶναι οὗτοι, εἰσαγαγεῖν εἰς τοὺς φράτορας ἠξίωσε, καὶ ταῦτα [2] νόμου ὄντος αὐτοῖς, ἀναγνώσεται δὲ ὑμῖν τὴν τῶν φρατόρων τῶν ἐκείνου μαρτυρίαν. 63
ἀναγίνωσκε· σὺ δ' ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

λάβε [3] δὲ καὶ ὡς ἐποιήσατο τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν υἱὸν αὐτῷ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ιβ΄. Εἶτα ὑμεῖς τὴν Νικοδήμου μαρτυρίαν τῶν αὐτοῦ τοῦ θείου ἐκμαρτυριῶν πιστοτέραν [4] ἡγήσεσθε εἶναι, καὶ τὴν 64
οὕτω κοινὴν τοῖς βουλομένοις γεγενημένην, ταύτην ἐπιχειρήσει τις ὑμᾶς πείθειν ὅτι ἐγγυητὴν γυναῖκα ὁ ἡμέτερος θεῖος ἔσχεν; ἀλλ' ὑμεῖς, [5] ὡς ἔγωγ' οἶμαι, οὐ πιστεύσετε, ἐὰν μὴ ἀποφαίνῃ ὑμῖν, ὅπερ ἀρχόμενος εἶπον τοῦ λόγου,

[1] ταῦτ' ἂν [2] τοῦ νόμου [3] δὲ om. [4] ἡγεῖσθε [5] ὡς ἔγωγ' οἶμαι om.

Τοῦ νόμου ὄντος αὐτοῖς, ἀναγνώσεται δὲ] Dubium nullum est, quin h. l. nonnulla desint. Nam tametsi αὐτοῖς referas ad φράτορας, ut sententia sit: cum hoc fieri penes eos, phratoras puta, usu et ritu vetusto sancitum sit. tamen videtur, hoc si voluisset dicere, dicturus fuisse non τοῦ νόμου ὄντος αὐτοῖς, sed potius τούτου νομίμου ὄντος αὐτοῖς. Deinde istud δὲ redundaret. Quicquid est, etiamsi serves illa τοῦ νόμου ὄντος αὐτοῖς, et subaudias τοῦ κελεύοντος ταῦτα οὕτω γίγνεσθαι, tamen δὲ foret exterminandum. Magis tamen huc propendet animus, ut leg. suspicer: τοῦ νόμου ὄντος, *cum esset lex ita fieri præcipiens*, αὐτοὶ μεμαρτυρήκασιν, *ipsi phratores testati sunt*. Ἀναγνώσεται δὲ ὑμῖν — sic bene omnia secum constat, atque cohærent. Idem.

Ἀναγίνωσκε σὺ δὲ] Prius illud ἀναγίνωσκε ad scribam convertitur, alterum autem σὺ δὲ ad servum publicum clepsydræ adstantem, eamque gubernantem, aquam infundentem, observantem, et inhibentem, ubi juberetur. Idem.

Λάβε καὶ ὡς] Malim λάβε καὶ τὴν [scil. μαρτυρίαν, τὴν ἀγορεύουσαν vel βεβαιοῦσαν], ὡς —. Idem.

Τοῦ θείου] Subaudi τοῦ ἡμετέρου. avunculi nostri Pyrrhi. Idem.

Ἐκμαρτυριῶν] Extestimonia Pyrrhi, ut vita defuncti, eoque haud valentis in judicio adstare et testimonium ore suo perhibere, appellat acta ejus, adoptationem Endii puta, qua adoptatione Phila pro spuria declarata et ab hereditate Pyrrhi exclusa fuit; item hoc, quod filiam omisit in phratoras inducere. Idem.

Ἡγεῖσθε] Malim in futuro ἡγήσεσθε. Idem.

πρῶτον μὲν ἐπὶ τίνι προικὶ οὗτος ἐγγυῆσαι τῷ Πύῤῥῳ φησὶ
τὴν ἀδελφὴν, ἔπειτα πρὸς ὁποῖον ἄρχοντα ἡ ἐγγυητὴ γυνὴ
65 ἀπέλιπε τὸν ἄνδρα ἢ τὸν οἶκον τὸν αὐτοῦ, εἶτα παρ᾽ ὅτου
ἐκομίσατο τὴν προῖκα αὐτῆς, ἐπειδὴ τετελευτηκὼς ἦν ᾧ φη-
σὶν αὐτὴν ἐγγυῆσαι· ἢ εἰ ἀπαιτῶν μὴ ἐδύνατο κομίσασθαι
ἐν εἴκοσιν ἔτεσιν, ὁποίαν δίκην σίτου ἢ τῆς προικὸς αὐτῆς 46. 1
ὑπὲρ τῆς ἐγγυητῆς γυναικὸς ἐδικάσατο τῷ ἔχοντι [1]τὸν
Πύῤῥου κλῆρον οὗτος· ἔτι δ᾽ πρὸς τούτοις ἐπιδειξάτω [2]ὅτῳ
πρότερον ἢ ὕστερον [3]ἐνεγύησεν οὗτος τὴν ἀδελφὴν, ἢ εἰ ἐξ
ἄλλου τινὸς γεγενημένοι εἰσὶ παῖδες αὐτῇ. ταῦτα οὖν ἀξιοῦ-
τε πυνθάνεσθαι παρ᾽ αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς τοῖς φράτορσι
66 γαμηλίας μὴ ἀμνημονεῖτε. οὐ γὰρ τῶν ἐλαχίστων πρὸς
τὴν τούτου μαρτυρίαν τεκμήριόν ἐστι τοῦτο. δῆλον γὰρ ὅτι,
εἰ ἐπείσθη ἐγγυήσασθαι, ἐπείσθη ἂν καὶ γαμηλίαν ὑπὲρ
αὐτῆς τοῖς φράτορσιν εἰσενεγκεῖν καὶ εἰσαγαγεῖν τὴν ἐκ
ταύτης ἀποφανθεῖσαν θυγατέρα ὡς γνησίαν οὖσαν αὑτῷ,
καὶ [ἔν τε τῷ δήμῳ] [4]κεκτημένος τὸν τριτάλαντον οἶκον,
εἰ ἦν γεγαμηκὼς, ἠναγκάζετο ἂν ὑπὲρ τῆς γαμετῆς γυναι-

[1] τοῦ [2] ὅτι [3] ἐνεγγύησεν [4] κεκτημένην

Πρὸς ὁποῖον ἄρχοντα ἡ ἐγγυητὴ ἀπέλιπε τὸν ἄνδρα] Quis ille sit Archon Eponymus, ad cujus tribunal mulier Pyrrho nupta, soror Nicodemi, accesserit, denuncians, se decrevisse domum Pyrrhi relinquere, ideoque dotem suam reposcere, atque flagitare, ut Archon operam det, ut ea dos a Pyrrho exigatur sibique restituatur. Arguit orator ex dote, si tua soror, Nicodeme, aiens, reapse Pyrrhi fuit uxor, necesse est ut dotem recuperarit, sive ultro maritum superstitem adhuc deseruit, sive vidua facta per ejus excessum. Sive prius ais factum, nomina Archontem, penes quem tua soror professa est, se sponte sua e domo Pyrrhi, mariti, excedere. Sin posterius, doce illi ab herede Pyrrhi redditam esse dotem e bonis defuncti. Idem. Cf. Petit. in Legg. Att. l. vi. tit. iii.

Ἐκομίσατο] Nicodemus puta. Quanquam enim in superioribus fingebatur Nicodemus, argumenti gratia, negans dotem a se sorori, Pyrrho nubenti, additam; nunc tamen, item arguendi ergo, fingitur idem sorori dotem addidisse. Nam si negaret se dotem sorori addidisse, tantundem faciebat, ac si planis verbis negaret, inter Pyrrhum et sororem suam matrimonii necessitudinem ullam unquam fuisse. Idem.

Τοῦ Πύῤῥου] Malim τὸν Π. Idem.

Ὕστερον ἐνεγγύησεν] Taylor in libro Tophanis ἢ interpositum reperit. quod ἢ cur sit interponendum, ego equidem causæ nil video. Idem.

Ἢ εἰ] Rursus Tophanes ille, quisquis fuit, ἢ delet. Ego vero, si quid h. l. delendum sit, non ἢ delendum aio, quod potius tenaciter est servandum, sed εἰ. Verum ne hoc ipsum quidem loco est submovendum. nam bene habet, idemque valet, ac si dixisset: ἢ ὅτι ἐξ ἄλλου τινὸς (εἴ τις ἄλλος τοιοῦτός ἐστι) γεγενημένοι εἰσι παῖδες αὐτῇ. *aut alium demonstrato, si quis alius est, e quo illa liberos honesto et legitimo modo p pererit.* Idem.

Ἔν τε τῷ δήμῳ] Quatuor hæc vocabula ut supervacanea et inutilia, et perperam e p. 81. 2., ubi vera eorum sedes est, huc translata, uncis inclusi. Idem.

Κεκτημένην] Sic dedi de meo pro vulgari κεκτημένη. Taylor e libro Tophanis κεκτημένος annotaverat. Idem.

Ἠναγκάζετο ἂν] Videtur δ᾽ interponendum esse. Necesse vero quoque habuisset, nomine uxoris alias matronas per occasionem Thesmophoriorum lautis et solennibus epulis excipere, aliasque fungi

κὸς καὶ Θεσμοφόρια ἑστιᾶν τὰς γυναῖκας, καὶ τἆλλα ὅσα
προσῆκε λειτουργεῖν ἐν τῷ δήμῳ ὑπὲρ τῆς γυναικὸς ἀπό γε
οὐσίας τηλικαύτης. οὐ τοίνυν φανεῖται οὐδὲν τούτων γεγενη-
μένον οὐδεπώποτε. οἱ μὲν οὖν φράτορες μεμαρτυρήκασιν 67
ὑμῖν. λάβε δὴ καὶ τὴν τῶν δημοτῶν [1]τῶν ἐκείνου μαρ-
τυρίαν.

[1] τῶν om.

functiones onerosas, quas mariti alii uxorum loco atque nomine obire solent. Idem.

Ἑστιᾶν τὰς γυναῖκας] Sic correxi, secundum Scaligerum et Canterum Var. Lect. 8, 14. [et Valckenaer. in fin. Diatrib.]vitium vulgatarum ἐστὶ αὐτὰς γυναῖκας. Stephanus in margine admonuit sibi videri leg. ἐς τοιαύτας γυναῖκας. sed hoc foret bonam orationem corrumpere, et sententiam conturbare. Idem.

Μαρτυρίαν] Adde titulum ΜΑΡΤΥΡΙΑ. Idem.

Δ.

ΙΣΑΙΟΥ

[1] ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H. Steph.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

67 Νικοστράτου ἐν ὑπερορίᾳ τελευτήσαντος, [2] Ἅγνων καὶ Ἁγνόθεος [3] ὡς ὄντες ἀνεψιοὶ ἐκ [4] πατραδέλφου 46. 20 ἀμφισβητοῦσι τοῦ κλήρου πρὸς Χαριάδην, φάσκοντα κληρονόμον αὐτοῦ εἶναι κατὰ δόσιν, ὅ ἐστι κατὰ διαθήκας. Ἰσαῖος οὖν ὁ ῥήτωρ, ὡς συγγενὴς ὢν τῶν περὶ τὸν Ἅγνωνα, λέγει συνηγορῶν αὐτοῖς. Ἡ στάσις, στοχασμός.

α'. ΕΠΙΤΗΔΕΙΟΙ μοι τυγχάνουσιν, ὦ ἄνδρες, ὄντες Ἅγνων τε οὑτοσὶ καὶ Ἁγνόθεος, καὶ ὁ πατὴρ αὐτῶν ἔτι 68 πρότερον. εἰκὸς οὖν μοι δοκεῖ εἶναι, ὡς ἂν οἷός τε ὦ, συνειπεῖν αὐτοῖς.

β'. Περὶ μὲν οὖν τῶν ἐν τῇ ὑπερορίᾳ πραχθέντων οὔτε μάρτυρας ἐξευρεῖν οἷόν τε, οὔτε τοὺς ἀντιδίκους, ἐάν τι ψεύδωνται, ἐλέγχειν ῥᾴδιον, διὰ τὸ μηδέτερον τούτων ἐκεῖσε ἀφῖχθαι· τὰ δ' ἐνθάδε συμβεβηκότα δοκεῖ [5] μοι ὑμῖν ἱκανὰ γενέσθαι ἂν τεκμήρια, ὅτι ἅπαντες οἱ κατὰ τὴν δόσιν [6] τῶν Νικοστράτου ἀμφισβητοῦντες ἐξαπατῆσαι ὑμᾶς βούλονται. πρῶτον μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, περὶ τῆς τῶν ὀνομάτων

[1] ΥΠΕΡ [2] Ἄγνων — Ἀγνόθεος et sic passim. [3] ὡς om. [4] πατραδέλφων [5] μοι συμβ. δοκεῖ [6] τοῦ

Ἐπιτήδειοί μοι τυγχάνουσιν ὄντες] Ex hoc loco certo colligi nequit, verum esse id, quod auctor argumenti, quisquis fuit, ait, Isæum ipsum hanc causam egisse, ut cognatum eorum quorum causa hic agitur. Nam neque ἐπιτήδειοι sunt cognati, sed solummodo familiares, neque e μοι tuto colligatur, oratorem hic e persona sua loqui; potest enim hæc oratio non minus illi convenire, qui Isæum mercede ad scribendum conduxerat. Reisk.

Ὁ πατὴρ αὐτῶν] Thrasippus, ut e p. 90. 16. constat. Idem.

Μηδέτερον τούτων] Hagnonem designat et Hagnotheum. Idem.

Ἐκεῖσε] *illuc locorum*, ubi Nicostratus diem supremum obiit. Idem.

Μοι] Cohæret, non cum proximo συμβεβηκότα, sed cum remotiore δοκεῖ. Idem.

Τοῦ Νικοστράτου] Malim τῶν N. vulgatam si defendas, ad τοῦ subaudiri debebit κλήρου. Idem.

Περὶ τῆς τῶν ὀνομάτων ἐπιγραφῆς] Quomodo partes de Nicostrati hereditate inter se contendentes, in libellis petitoriis judicio exhibitis Nicostrati nomen ediderint. Nam Hagno quidem atque Hagnotheus in libello suo hereditatem ejus Nicostrati petierant, qui esset filius Thrasymachi. Chariades autem, et advocati ejus, istorum competitores, alium Nicostratum, Smicri filium, ediderant. Poterant itaque actores excusare, non de eadem hereditate agi, neque eandem ab adversariis, atque abs se, peti. Idem.

ἐπιγραφῆς ἄξιόν ἐστιν ἐξετάσαι, καὶ σκέψασθαι ὁπότεροι 69 ἁπλούστερον καὶ κατὰ φύσιν μᾶλλον τὰς λήξεις ἐποιήσαντο. Ἅγνων μὲν γὰρ οὑτοσὶ καὶ Ἁγνόθεος Θρασυμάχου ἐπεγράψαντο τὸν Νικόστρατον, καὶ ἑαυτοὺς ἐκείνῳ ἀνεψιοὺς ἀποφαίνουσι, καὶ τούτων μάρτυρας παρέχονται· Χαριάδης δὲ καὶ οἱ συνδικοῦντες αὐτῷ [1] Σμίκρου μὲν πατρὸς εἶναι φασὶ τὸν Νικόστρατον, ἀμφισβητοῦσι δὲ τοῦ Θρασυμάχου υἱοῦ κλήρου. καὶ οἵδε μὲν οὐδὲ προσποιοῦνται ἐκείνου τοῦ ὀνόματος οὔτε γινώσκειν οὔτε προσήκειν αὐτοῖς· φασὶ μὲν οὖν εἶναι Θρασυμάχου Νικόστρατον, τούτου δὲ ὁμοίως τῆς οὐσίας ἀμφισβητοῦσι. καὶ εἰ μὲν τὸ ὄνομα [2] πατρόθεν τὸ [3] αὐτὸ ὡμολόγουν εἶναι τοῦ Νικοστράτου, περὶ δὲ τοῦ κλήρου μόνου διεφέροντο, οὐδὲν ἂν ἔδει ὑμᾶς σκέψασθαι ἀλλ' εἴ τι διέθετο ἐκεῖνος ὁ Νικόστρατος, ὃν ἀμφότεροι ὡμολόγουν· 70 νῦν δὲ πῶς οἷόν τε τῷ ἀνδρὶ δύο πατέρας ἐπιγράψασθαι; τοῦτο γὰρ Χαριάδης πεποίηκεν· αὐτός τε γὰρ ἔλαχε τοῦ [1] Σμίκρου Νικοστράτου, τούτοις δὲ τοῦ Θρασυμάχου λαχοῦσι παρακατέβαλεν ὡς τὸν αὐτὸν ὄντα. ἔστι μὲν οὖν ἅπαντα ταῦτα ἐπήρεια καὶ παρασκευή. ἡγοῦνται γὰρ τούτους, ἁπλοῦ μὲν ὄντος τοῦ πράγματος καὶ μηδεμιᾶς αὐτοῖς ταραχῆς ἐγγιγνομένης, οὐ [4] χαλεπῶς ἐπιδείξειν 47. 1 ὅτι οὐδὲν Νικόστρατος διέθετο· ἐὰν δὲ μὴ τὸν πατέρα τὸν αὐτὸν εἶναι φῶσι, τοῦ δὲ κλήρου μηδὲν ἧττον ἀμφισβητῶσιν, ἀκριβῶς ἴσασιν ὅτι πλείονι λόγῳ εἰπεῖν [5] τουτουσὶ δεήσει ὡς

[1] Σμικροῦ [2] πατρόθεν τὸ om. [3] αὐτοῦ [4] χαλεπὸν [5] τούτοις

Συνδικοῦντες] Pro συναγορεύοντες, συνειπόντες. *In Anim. ad Jus A. et R.* l. iii. c. 10. §. 14. Heraldus.

Οἵδε] Hagnon et Hagnotheus. Reisk.

Οὐδὲ προσποιοῦνται] Π. οὐδὲν προσπ. H. Stephan. Nego esse. vulgata bene habet hic loci quidem. *ne affectant quidem*, nedum ut serio contendant. Reisk.

Ἐκείνου τοῦ ὀνόματος] Nicostratum Smicri filium. Idem.

Οὔτε γινώσκειν] Aut οὔτε τι γιν. leg. videtur, aut οὐδὲν οὔτε γιν. Idem.

Ὁμοίως] Ad ὁμοίως videtur ἄμφω addendum esse. Idem.

Αὐτοῦ] Malim αὐτό. ipsum solum nomen Nicostrati idem dicerent, sine accessione nominis paterni. Idem.

Ἀλλ' εἰ] Bene si habet, accipi sic debet, ac si dixisset: ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἔδει σκέψασθαι, εἴ τι —. Neque vitii lectionem hanc incusabo. Dixissent tamen Lysias atque Demosthenes ἀλλ' ἢ εἰ — *nihil aliud, sed hoc solum quærere, num quid in tabulis testamenti præceperit.* Num autem Isaeus hoc, an illo modo scriptum reliquerit, ecquis certo definiet? Idem.

Ὡς τὸν αὐτὸν ὄντα] Sunt accusativi absoluti. Idem.

Τούτους] Hagnonem atque Hagnotheum. Idem.

Οὐ χαλεπὸν] Imo vero οὐ χαλεπῶς. Nam alias constructio lababit; neque enim inter se constabunt τούτους et οὐ χαλεπόν. sed τούτοις dicendum fuisset et ἐπιδεικνύειν. Idem.

Τούτοις] Imo vero τούτους. Idem.

Νικόστρατος Θρασυμάχου ἦν ἢ ὡς οὐδὲν διέθετο. ἔτι δὲ καὶ ὁμολογοῦντες Θρασυμάχου μὲν εἶναι τὸν Νικόστρατον οὐκ ἂν εἶχον ἐξελέγξαι τούσδε ὡς οὐκ εἰσὶν ἐκείνῳ ἀνεψιοί·
71 ἄλλον δὲ πατέρα τῷ τεθνεῶτι κατασκευάζοντες οὐ μόνον περὶ τῶν διαθηκῶν ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ γένους λόγον ἐμβεβλήκασιν.

γʹ. Οὐκ ἐκ τούτων δὲ μόνον γνοίητ᾽ ἂν ὅτι ἄλλοι τινές εἰσιν οἱ ταῦτα ἐπὶ τουτουσὶ ἐπάγοντες, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν κατ᾽ ἀρχὰς γεγενημένων. τίς γὰρ οὐκ ἀπεκείρατο, ἐπειδὴ τὼ [1] δύο ταλάντω ἑξάκις ἠλθέτην; ἢ τίς οὐ μέλαν ἱμάτιον ἐφόρεσεν, ὡς διὰ τὸ πένθος κληρονομήσων τῆς οὐσίας; ἢ πόσοι συγγενεῖς καὶ υἱεῖς κατὰ δόσιν προσεποιήσαντο τῶν Νικοστράτου; Δημοσθένης μέν γε ἀδελφιδοῦς ἔφη αὐτῷ εἶναι, ἐπειδὴ δ᾽ ἐξηλέγχθη ὑπὸ τούτων, ἀπέστη· Τήλεφος δὲ δοῦναι αὐτῷ Νικόστρατον ἅπαντα τὰ ἑαυτοῦ, καὶ οὗτος
72 οὐ πολλῷ ὕστερον ἐπαύσατο· Ἀμινιάδης δὲ υἱὸν αὐτῷ πρὸς τὸν ἄρχοντα ἧκεν ἄγων οὐδὲ τριετῆ γεγονότα, καὶ ταῦτ᾽ οὐκ ἐπιδεδημηκότος τοῦ Νικοστράτου ἕνδεκα ἐτῶν Ἀθήνησι· Πύῤῥος δὲ ὁ Λαμπρεὺς τῇ μὲν Ἀθηνᾷ ἔφη τὰ χρήματα ὑπὸ Νικοστράτου καθιερῶσθαι, αὑτῷ δ᾽ ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐκείνου δεδόσθαι· Κτῆσις δ᾽ ὁ Βησαιεὺς καὶ Κραναὸς τὸ μὲν πρῶτον

[1] δύω

Θρασυμάχου μὲν] Transponenda videtur hæc duo vocabula. Verumtamem nimis et locis et temporibus, et natura et moribus, aliisque rebus distamus ab illis vetustis Græcis, quam ut certa de numero, seu rhythmo eorum pronunciare queamus. IDEM.

Ταῦτα] Scil. τὰ πράγματα. *has turbas contentionum forensium.* IDEM.

Ἐπὶ τουτουσὶ] Notanda poeticæ dictionis affectatio τουτουσὶ pro τούτους, Atticis non parum frequentata. IDEM.

Ἑξάκις] Commutetur in ἐξ Ἄκης. Ptolemaide, tum Ace dicta, mortuus fuerat mercator Nicostratus; illinc Athenas venere duo talenta. Vid. Harpocrat. in Ἄκη, H. Vales. p. 211., Demosth. p. 681. 29., et H. Relandi Palestina p. 537. *In fin. Diatrib.* VALCKENAER.

Ἠλθέτον] Scil. εἰς κρίσιν. Ecquis enim tandem non luctum testatus est coma tondenda super excessu Nicostrati, quandoquidem hereditas ab eo relicta, quæ duum est talentum, a sex competitoribus fuit petita, qui sunt hi, Demosthenes, Telephus, Amyniades, Pyrrhus, Ctesias, et Cranaus. Adde septimum Chariadem, et octavum, actorem hujus orationis. IDEM.

Υἱεῖς κατὰ δόσιν] Filii sunt factitii, adoptati per testamentum. Nam ejusmodi filiis patres quoque adoptivi bona sua donabant, seu legabant. IDEM.

Ἀμινιάδης] Π. Ἀμυνιάδης. H. STEPHAN. Quem credo verum vidisse. REISK.

Αὐτῷ] Nicostrato puta. cohæret cum γεγονότα. IDEM.

Λαμπρεὺς] Taylorum si audimus, rectius Λαμπτρεὺς scribetur. IDEM.

Αὑτῷ] *sibi*, Pyrrho puta. IDEM.

Ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐκείνου] Deesse videtur μέρος τι. aut, si nihil deest, sed bene h. l. habet, subjicere voluit orator atque derisui exponere prætensionis absurditatem. Ecquis enim sanus, quæ numini consecrata fuisse dixerit, eadem aiat sibi donata esse? IDEM.

Κτῆσις] Græcum nomen si est, forma ejus fœmininum genus potius prodit, quam masculinum. Num ergo Κτησίας leg. est? IDEM.

δίκην ἔφασαν τοῦ Νικοστράτου ταλάντου καταδεδικάσθαι, ἐπειδὴ δ᾽ οὐκ εἶχον τοῦτο ἀποδεῖξαι, ἀπελεύθερον αὐτὸν ἑαυτῶν προσεποιήσαντο εἶναι· καὶ οὐδ᾽ οὗτοι ἃ ἔλεγον ἀπέδειξαν. καὶ οἱ μὲν εὐθὺς κατὰ τὰ πρῶτα ἐπὶ τὰ Νικοστράτου [1] ᾄξαντες οὗτοί εἰσι· Χαριάδης δὲ τότε μὲν οὐδαμοῦ ἠμφισβήτησεν, ὕστερον δὲ οὐ μόνον αὐτὸς ἀλλὰ καὶ τὸ 73
ἐκ τῆς ἑταίρας παιδίον εἰσποιῶν ἦλθε. τοῦτο δ᾽ ἦν αὐτῷ ὡς ἢ τῶν χρημάτων κληρονομήσοντι ἢ τὸ παιδίον ἀστὸν ποιήσοντι. αἰσθόμενος δὲ καὶ οὗτος ὅτι περὶ τοῦ γένους ἐλεγχθήσοιτο, τὴν μὲν τοῦ παιδίου ἀμφισβήτησιν παρέλυσεν, ἑαυτῷ δὲ κατὰ δόσιν παρακατέβαλεν.

δʹ. Ἐχρῆν μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, ὅςτις κατὰ δόσιν χρημάτων ἀμφισβητῶν ἡττηθείη, μὴ κατὰ τὸ τέλος ζημιοῦσθαι, ἀλλ᾽ ἐφ᾽ ὅσαπερ ληψόμενος ἦν, τοσαῦτα τῇ πόλει ἀποτίνειν· οὕτω γὰρ οὔθ᾽ οἱ νόμοι κατεφρονοῦντο οὔτε τὰ γένη ὑβρίζετο πρὸς τούτων, οὐδ᾽ ἂν τῶν τεθνεώτων οὐδεὶς κατεψεύδετο. ἐπειδὴ δὲ ἅπασι καὶ τῶν ἀλλοτρίων ἁπάντων, 74
καθ᾽ ὅ τι ἂν τις βούληται, ἀμφισβητεῖν ἔξεστιν, ὑμᾶς χρὴ περὶ αὐτῶν ὡς οἷόν τε ἀκριβέστατα ἐξετάζειν καὶ μηδὲν εἰς ὅσον δύνασθε παραλείπειν. ἐν μόναις δὲ ταῖς τῶν κλήρων εἰσαγωγαῖς δοκεῖ μοι προσήκειν τεκμηρίοις μᾶλλον ἢ μάρτυσι πιστεύειν. περὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων συμβολαίων οὐ πάνυ χαλεπὸν τοὺς τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντας ἐλέγχειν·

[1] ἄξαντες

Ἄξαντες] Num ab ἄγειν, an ab ἀΐσσειν repetendum sit, quærant alii. ego in simpliciore, quod est ἄγειν, acquiesco. IDEM.

Αὐτὸς] Subaudi e præmissis ἀμφισβητῶν τοῦ κλήρου. IDEM.

Τοῦτο δ᾽ ἦν αὐτῷ] Num sic nude dixerunt, pro τοῦτο δ᾽ ἦν αὐτῷ ἐν νῷ, vel προκείμενον, vel ἐπιτέχνασμα, vel μηχάνημα, vel προὔργου, vel tale quid? *hoc agebat, hoc moliebatur.* IDEM.

Κατὰ τὸ τέλος] Locus difficilis. dictio perambigua et inexplicabilis. Suspicabar aliquando tantundem hoc esse, atque κατ᾽ ἐπωβελίαν. non solummodo sexta parte summæ universæ, quam valent bona petita, mulctari, sed tota summa. Nunc dubito, an potius significet, *pro censu.* Censebatur civis quisque, quantum in bonis haberet. atque pro isto censu major aut minor cuique mulcta irrogabatur. Quærant peritiores. IDEM. Ionesius juxta Ulpianum τέλος h. l. explicat *auctoritatem magistratus*, et vertit Anglice: *should not be amerced by the limited power of the magistrate.* Citat porro Demosth. c. Macartat. §. ιζʹ. fin.

Οὕτω γὰρ] Addi velim ἄν. REISK.

Πρὸς τούτων] *ab his*, Chariade ejusque advocatis. non mala sententia. Suspicor tamen Isæum dedisse πρὸς τοσούτων. *a tot hominibus*, quot nempe sunt hi, quos toto die videmus in leges grassari. IDEM.

Καὶ τῶν ἀλλοτρίων] Haud offendor. foret tamen fortius intortum, si καὶ τῶν ἀλλοτριωτάτων dixisset. IDEM.

Ἁπάντων] Non cohæret cum ἀλλοτρίων, sed cum ἀμφισβητεῖν. Dicitur ἀμφισβητεῖν τινὸς pro *hereditatem alicujus in jure petere.* Ergo ἁπάντων ἀμφισβητεῖν est *hereditates hominum omnium quorumcunque tandem sibi vindicare de eoque jure experiri, vel totas hereditates.* IDEM.

ζῶντος γὰρ καὶ παρόντος τοῦ πράξαντος καταμαρτυροῦσι·
περὶ δὲ τῶν διαθηκῶν πῶς ἄν τις γνοίη τοὺς μὴ τἀληθῆ
λέγοντας, εἰ μὴ πάνυ μεγάλα τὰ διαφέροντα εἴη, αὐτοῦ
75 μὲν καθ' οὗ μαρτυροῦσι τεθνεῶτος, τῶν δὲ συγγενῶν μηδὲν
τῶν πεπραγμένων εἰδότων, τοῦ δ' ἐλέγχου μηδαμῶς ἀκρι-
βοῦς γινομένου; ἔτι δέ, ὦ ἄνδρες, καὶ τῶν διατιθεμένων οἱ
πολλοὶ οὐδὲ λέγουσι τοῖς παραγινομένοις ὅ τι διατίθενται,
ἀλλ' αὐτοῦ μόνου τοῦ καταλιπεῖν διαθήκας μάρτυρας παρί-
στανται, τοῦ δὲ συμβαίνοντός ἐστι καὶ γραμματεῖον ἀλ-
λαγῆναι καὶ τἀναντία ταῖς τοῦ τεθνεῶτος διαθήκαις μετα-
γραφῆναι· οὐδὲν γὰρ μᾶλλον οἱ μάρτυρες εἴσονται, εἰ ἐφ' αἷς
ἐκλήθησαν διαθήκαις, αὗται ἀποφαίνοιντο. ὁπότε δὲ καὶ
τοὺς ὁμολογουμένως παραγενομένους οἷόν τ' ἐστὶν ἐξαπατῆ-
σαι, πῶς οὐκ ἂν ὑμᾶς γε τοὺς μηδὲν τοῦ πράγματος εἰδό-
τας πολὺ μᾶλλον ἑτοιμότερόν τις παρακρούσασθαι ἐγχει-
ρήσαι; ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ νόμος, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἐάν τις δια- 48. 1
θῆται μόνον, κυρίας εἶναι κελεύει τὰς διαθήκας, ἀλλὰ ἐὰν
εὖ φρονῶν. σκεπτέον [1] δὴ ὑμῖν πρῶτον μὲν εἰ ἐποιήσατο τὰς
76 διαθήκας, ἔπειτα εἰ μὴ παρανοῶν διέθετο. ἀντιλεγόντων δ'
ἡμῶν μηδὲ τὸ παράπαν γενέσθαι τὰς διαθήκας, ἐκ τίνος
ἂν τρόπου, εἴ τις παρανοῶν διέθετο, γνοίητε, πρὶν περὶ αὐ-
τοῦ τοῦ διαθέσθαι πιστεῦσαι; τοὺς μὲν οὖν κατὰ τὴν
δόσιν ἀμφισβητοῦντας ὁρᾶτε ὅσον ἔργον ἐστὶν αἰσθέσθαι
εἰ ἀληθῆ λέγουσι· τοὺς δὲ κατὰ τὸ γένος πρῶτον μὲν [2] οὐ-
δὲν δεῖ μάρτυρας παρασχέσθαι ὡς αὐτῶν ἐστὶν ὁ κλῆρος —
παρὰ πάντων γὰρ ὡμολόγηται τοῖς ἐγγυτάτω γένους τὰ
τοῦ τελευτήσαντος γίνεσθαι —, ἔπειτα οἱ νόμοι οὐ μόνον οἱ
περὶ τῶν γενῶν ἀλλὰ καὶ οἱ περὶ τῶν δόσεων τοῖς συγγε-

[1] δ' [2] οὐ

Τὰ διαφέροντα] Nisi nimium sit, quod altera partium contendentium, ut lucretur, aut perdat; nisi enormis sit discrepantia inter ambarum postulationes, altera parte nimis abhorrentia ab æquo et inconsentanea petente, aut affirmante ea, quæ prorsus sint improbabilia. IDEM.

Τοῦ δὲ συμβαίνοντός ἐστι] Dictio rarior et minus crebro usitata, pro qua alius, idem significare volens, dixisset: συμβαίνει καθ' ἑκάστην ἡμέραν. *quotidie contingit*. est in numero rerum sæpe contingentium. Possit alio quoque modo, qui tamen mihi minus probatur, accipi, ut significet, *unde consequitur*, vel *quapropter consentaneum est*. nam τὸ συμβαῖνον Dialecticis est conclusio, seu id, quod e sumptis colligitur et velut efflorescit. IDEM.

Ἀλλὰ ἐὰν] Videtur καὶ addendum esse. IDEM.

Σκεπτέον δ' ὑμῖν] Malim σκ. δὴ ὑ. aut σκ. οὖν ὑμῖν. IDEM.

Ἐκ τίνος τρόπου] Accipio h. l. pro διὰ τί. *cur, quamobrem?* IDEM.

νέσι βοηθοῦσι. δοῦναι μὲν γὰρ ὁ νόμος οὐδενὶ ἐᾷ τὰ ἑαυτοῦ,
ἐὰν ὑπὸ γήρως ἢ ὑπὸ νόσου ἢ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἃ καὶ ὑμεῖς
ἴστε παρανοήσῃ· κατὰ δὲ τὸ γένος καὶ τὰ τοῦ ὁπωσοῦν
διακειμένου ὁ ἐγγύτατα γένους ἀναμφισβητήτως λαμβά-
νει. χωρὶς δὲ τούτων ταῖς μὲν διαθήκαις διὰ μαρτύρων ὑμᾶς
δεῖ πιστεῦσαι, ὑφ' ὧν ἔνι καὶ ἐξαπατηθῆναι — οὐ γὰρ ἂν
ἦσαν ψευδομαρτυριῶν ἐπισκήψεις —, τῇ δ' ἀγχιστείᾳ δι'
ὑμῶν αὐτῶν· κατὰ γὰρ τοὺς νόμους οἱ συγγενεῖς ἀμφισβη-
τοῦσιν, οὓς ὑμεῖς ἔθεσθε. πρὸς δὲ τούτοις, ὦ ἄνδρες, εἰ μὲν
[1] οἱ κατὰ τὰς διαθήκας ἀμφισβητοῦντες ὁμολογουμένως 77
Νικοστράτῳ ἐπιτήδειοι ὄντες ἐτύγχανον, τὸ μὲν ἀκριβὲς
οὐδ' ἂν οὕτως, ὅμως μέντοι μᾶλλον εἰκὸς ἦν ἀληθεῖς εἶναι
δόξειν τὰς διαθήκας· ἤδη γάρ τινες οὐκ εὖ διακείμενοι ταῖς
συγγενέσιν ὀθνείους φίλους τῶν πάνυ σφόδρα προσηκόντων
περὶ πλείονος ἐποιήσαντο· νῦν δὲ οὔτε συσσίτους οὔτε φί-
λους οὔτ' ἐν τάξει τῇ αὐτῇ. τούτων δ' ὑμῖν μάρτυρας ἁπάν-
των παρεσχήμεθα.

ε'. Ὃ δὲ μέγιστον, καὶ μάλιστα τῆς Χαριάδου ἀναι- 78
δείας καταμαρτυρεῖ, τοῦτο σκέψασθε. ὅπου γὰρ τὸν αὐτὸν
ποιησάμενον [2] [κληρονόμον] οὔτ' ἀποθανόντα ἀνείλετο οὔτ'
ἔκαυσεν οὔτε ὠστολόγησεν, ἀλλὰ πάντα τοῖς μηδὲν προσ-
ήκουσι παρῆκε ποιῆσαι, πῶς οὐκ ἀνοσιώτατος εἴη; ὃς τῷ
τεθνεῶτι μηδὲν τῶν νομιζομένων ποιήσας, τῶν χρημάτων

[1] οἱ om. [2] uncos om.

Ἐπισκήψεις] Subaudi εἰ ἀδύνατον ἦν τοὺς κριτὰς ὑπὸ τῶν μαρτύρων τῶν τὰ ψευδῆ μαρτυρούντων ἐξαπατᾶσθαι, vel εἰ μηδεὶς τὰ ψευδῆ ἐμαρτύρει. IDEM.

Μὲν κατὰ] Videtur articulus οἱ interponendus esse. IDEM.

Οὐδ' ἂν οὕτως] Videtur hic ἐφάνη vel simile quid excidisse, tametsi me non fugit εἰκὸς ἦν e proximo huc trahi et tacita mente suppleri posse. IDEM.

Δήξειν] Π. δόξειν. Ἢ δείξειν. H. STEPHAN. Constructio hæc est: μᾶλλον εἰκὸς ἦν τὰς διαθήκας δόξειν ἀληθεῖς εἶναι. REISK.

Τάξει] Sed quænam τάξις hic designatur? civilis an militaris? si civilis, quænam erant illæ τάξεις civiles? forsitan κατὰ τὸ τέλος, secundum censum, seu quantitates bonorum, quæ quibusque essent, cives distributi erant. Notæ sunt e Demosthene αἱ συμμορίαι τῶν λειτουργούντων. noti οἱ τριακόσιοι, οἱ τῶν πολιτῶν πλουσιώτατοι. Significare itaque videtur ἐν τῇ αὐτῇ τάξει h. l. quod hi competitores hereditatis a Nicostrato relictæ non fuissent in eadem classe contribuentium pro modo facultatum. Verumtamen ut malim de ordine militari, seu statione in castris et acie accipere, facit locus p. 90. 12. οὐδ' ἐπὶ στρατεύματι ἐχρῆτο —. IDEM.

Τῇ αὐτῇ] Post hæc verba nonnihil deesse constat. E. c. οὐδεὶς οἶδε τούτους πώποτε τῷ Νικοστράτῳ γεγονότας, vel simile quid. IDEM.

Τὸν αὐτὸν ποιησάμενον κληρονόμον] *eum qui ipsum* [Chariadem] *fecisset* [vel *nuncupasset*] *heredem*. IDEM.

Ὠστολόγησεν] *neque ossa ejus legit*. combustionem vel incinerationem sequebatur ossilegium. IDEM. Sic longe antea vulg. ὡμολόγησεν correxerat Heraldus in Anim. ad Jus A. et R. l. i. c. 7. §. 6.

αὐτοῦ κληρονομεῖν ἀξιοῖ; ἀλλὰ νὴ Δία ἐπειδὴ τούτων
οὐδὲν ἐποίησε, τὴν οὐσίαν τοῦ Στρατονίκου διεχείρισεν;
ἀλλὰ καὶ ταῦτα [1]μεμαρτύρηται ὑμῖν καὶ τὰ πλεῖστα
79 οὐδ' αὐτὸς [2]ἀρνεῖται. προφάσεις δὲ οἴομαι ἀναγκαίας ἐφ'
ἑκάστας τῶν πράξεων εὑρῆσθαι· τί γὰρ ὑπολείπεται τῷ
διαῤῥήδην ὁμολογοῦντι;

ϛ'. Σαφῶς μὲν οὖν ἴστε, ὦ ἄνδρες, ὅτι οὗτοι οὐ δικαίως
τῶν Στρατονίκου ἐφίενται, ἀλλὰ βούλονται μὲν ὑμᾶς ἐξα-
80 πατῆσαι, τουτουσὶ δὲ συγγενεῖς ὄντας ἐκείνου, ἃ οἱ νόμοι
ἔδοσαν αὐτοῖς, ἀποστερῆσαι. οὐ μόνον δὲ Χαριάδης τοῦτο
πεποίηκεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἤδη [3]τῶν ἐν τῇ ὑπερορίᾳ
ἀποθνησκόντων οὐδὲ γινώσκοντες ἐνίους τῆς οὐσίας ἠμφισ-
βήτησαν· ἐνθυμοῦνται γὰρ, ὅτι κατορθώσασι μὲν τὰ
ἀλλότρια ἔχειν, διαμαρτοῦσι δὲ μικρὸς ὁ κίνδυνος· μαρτυ-
ρεῖν δὲ καὶ τὰ ψευδῆ τινὲς ἐθέλουσιν, οἱ δ' ἔλεγχοι περὶ
ἀφανῶν. συνελόντι [4]πολὺ τὸ διαφέρον κατὰ γένος ἢ κατὰ

[1] μεμαρτύρηται om. [2] ἀνεῖται [3] δὲ τῶν [4] δὲ πολὺ

Τὴν οὐσίαν] Videtur γ' interponendum esse. Reisk.

Τοῦ Στρατονίκου] Qui Stratonicus h. l. appellatur, item paulo post versu 8. idem est, atque Nicostratus per totam orationem dictus. In talibus Græci diligentia summa non utuntur. Tophanes tamen Νικοστράτου annotaverat. Idem.

Ἀλλὰ καὶ ταῦτα ὑμῖν etc.] Quantum ex obscuris literarum vestigiis divinare possum, sic ferme reliquisse auguror Isæum: *ἀλλὰ καὶ ταῦτ' ἀνῆκεν ἡμῖν. verum hæc quoque* [id est, administrationem, tutelam et conservationem bonorum Nicostrati] *nobis permisit. καὶ τὰ πλεῖστα* [subaudi ὧν νῦν λέγω αὐτὸν ἐπαιτιώμενος] *οὐδ' αὐτὸς ἀρνεῖται. et pleraque horum, quæ nunc dico, vitio ei vertens, ne ipse quidem se fecisse infitiatur.* Idem.

Προφάσεις δ' οἴομαι ἀναγκαίας] Suspicabar aliquando leg. esse: *προφάσεις δ' οὐδὲν εἰπεῖν ὡς οἴομαι ἀναγκαίας. causationes prætexit, quas nil attinet a me commemorari, ni fallor.* Nunc autem censeo bene habere vulgatam, ejusque nihil h. l. sollicitandum esse, dummodo teneatur, *οἴομαι* esse ironicum, irrisionis gratia insertum, ut Latinorum, *nempe, nimirum, scilicet. causas sonticas et prægnantes, scilicet, si dis placet.* Idem.

Ἐφ' ἑκάστας] Π. ἐφ' ἑκάσταις. H. Stephan. Quod utique sim prælaturus, si certo constet, vulgatam vitiosam nulloque modo probandam esse. de quo adhuc ambigo. Reisk.

Τῶν πράξεων] Subaudi τῶν ὑφ' ἑαυτοῦ πεπραγμένων, ὧν αὐτὸν κατηγορῶ νῦν. *actionum suarum, quarum eum nunc incuso.* Idem.

Εὑρῆσθαι] Leg. videtur *εὕρηται, reperit, comminiscitur, profert,* ipse sibi per otium commentus. Idem.

Ὑπολείπεται] Scil. *πρὸς ταῦτα εἰπεῖν, καὶ ὑπὲρ τούτων ἀπολογεῖσθαι.* videtur tamen orator haud paulo et planius et nervosius dicturus fuisse, si sic dedisset: ἀλλὰ προφάσεις γὰρ, οἴομαι, ἀναγκαίας ἐφ' ἑκάσταις τῶν πράξεων εὕρηται. Est hypophora. *atqui forsitan causationes graves nimirum et urgentes commentus sibi est, atque protulit?* Respondet. ἀλλ' οὐδὲ ταύτας. *at ne has quidem.* Tum bene convenit. τί γὰρ ὑπολείπεται — *ecquid enim reliquum est, quod excuset is, qui ipse crimina ultro disertis verbis fatetur?* Volebam Latina mea huic rationi accommodare. Interim tutius visum fuit, vulgatæ vestigiis inhærescere. Idem.

Τὰ ἀλλότρια ἔχειν] Interponendum aio aut ἐστὶν, aut ἔξεστιν. Idem.

Περὶ ἀφανῶν] Subaudi εἰσὶ vel γίγνονται. *convictiones versantur in rebus obscuris, et convictionem haud ferentibus.* Haud itaque refrager contendenti locum hunc esse integrum et sanum. Rursus tamen facile fiat, ut desit χαλεποὶ vel οὐ ῥᾴδιοι vel tale quid. Idem.

δόσιν ἀμφισβητεῖν. ἀλλ' ὑμᾶς χρὴ, ὦ ἄνδρες, πρῶτον μὲν
τὰς διαθήκας σκοπεῖν, εἰ δοκοῦσι γενέσθαι· τοῦτο γὰρ οἵ τε
νόμοι ἡγοῦνται καὶ δικαιότατόν ἐστι. μὴ σαφῶς [1]δὲ μήτ'
αὐτοὺς τὴν ἀλήθειαν εἰδότας, μήτε τῶν μαρτύρων τοῦ τε-
λευτήσαντος ἐπιτηδείων ὄντων, ἀλλὰ Χαριάδου, τοῦ τἀλ-
λότρια βουλομένου λαβεῖν, τί ἂν [2]εἴη δικαιότερον ἢ τοῖς 81
συγγενέσι τὰ τοῦ συγγενοῦς [3]ψηφίζεσθαι; καὶ γὰρ εἰ
[4]οἵδε τι ἔπαθον, οὐδενὶ ἂν ἄλλῳ ἢ Νικοστράτῳ τὰ τού-
των ἐγένετο· κατὰ γὰρ τὸ αὐτὸ γένος ἂν ἠμφισβήτει,
ἀνεψιὸς ὢν αὐτοῖς ἐκ πατραδέλφων.

ζ'. Μὰ Δί' ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὁ Ἅγνων οὐδ' ὁ Ἁγνόθεος
τοῦ Νικοστράτου συγγενεῖς, ὡς οἱ ἀντίδικοι φασὶν, ἀλλ'
ἕτεροι. ἔπειτα τῷ μὲν κατὰ τὴν δόσιν τοῦ κλήρου λαχόντι
μαρτυροῦσιν, αὐτοὶ δὲ κατὰ τὸ γένος οὐκ ἀμφισβητήσου-
49. 1 σιν; οὐ γὰρ εἰς τοῦτό γε ἀνοίας ἥκουσιν ὥστε πιστεύσαν-
τες ταῖς διαθήκαις οὕτω ῥᾳδίως τοσούτων χρημάτων ἀφί-
σταντι. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ οὗτοι λέγουσι, τούσδε
τοῖς συγγενέσιν αὐτοῖς ἐπιδικάσασθαι συμφέρει τῶν Νικο- 82
στράτου μᾶλλον ἢ [6]Χαριάδην. εἰς γὰρ τὸν λοιπὸν χρόνον,
εἰ μὲν οἵδε κατὰ τὸ γένος ἀμφισβητοῦντες λήψονται τὸν
κλῆρον, ἐξέσται καὶ τούτοις, ὁπόταν βούλωνται, κατὰ τὸ

[1] δὴ [2] ἢ [3] ψηφίζεσθαι om. [4] οἵδε εἴ τι [5] ἕτερον [6] Χαριάδου

Νόμοι ἡγοῦνται] Interponendum videtur δίκαιον vel προσῆκον. *leges id justum et æquum censent esse.* Idem.

Τί ἂν ἢ δικαιότερον] *ecquid tandem sit* (vel *erit*) *æquius atque justius, quam* —. Sic dedi de meo, pro vulgari τί ἄν τι δικ. poterat quoque in locum secundi τι, illius enclitici, suffici εἴη. Tophanes annotaverat τί ἂν ἔτι. Idem.

Συγγενέσι] Post συγγενέσι deest δίδοσθαι, *dari,* aut διδόναι sc. ὑμᾶς, *vos dare.* nisi si proverbialiter accipiamus, ut illud *suum cuique.* Tophanes annotaverat συγγενοῦς δοῦναι. Idem.

Ἐστὶν — συγγενεῖς] Non bene his convenire inter se, videns H. Stephanus contendit, aut εἰσὶν aut συγγενὴς leg. esse. quæ quanquam admodum sunt probabilia, nego tamen adhucdum mihi satis liquere. Idem.

Ἕτερον] Ambigo utrum ἑτέρου, an ἑτέρων præstet. Alterutrum certe verum est. ἕτεροι annotarat Tophanes. Idem.

Μαρτυροῦσιν] Advocati puta Chariadis. ἔπειτα h. l. significat *itane vero?* aut *cur taque?* Idem.

Τούσδε τοῖς συγγενέσιν αὐτοῖς] Non possum me ex hoc loco intricatissimo aliter extricare, quam ut fingam tantisper, donec certiora comperta et prolata fuerint, relictum ab Isæo h. l. sic fuisse: τοῖσδε, τοὺς συγγενεῖς αὐτοῖς — sic primum, τοῖσδε cohærebit cum συμφέρει. deinde αὐτοῖς (id est ἑαυτοῖς) cohærebit cum ἐπιδικ. et sententia hæc erit: *his*, testibus et advocatis Chariadis, *conducit magis*, ut cognati Nicostrati, Hagnon et Hagnotheus, hereditatem ejus sibi adjudicari studeant, adjudicatamque auferant, quam ut Chariades hoc faciat, id est, hereditatem petitam auferat. Idem.

Χαριάδου] Recte si divinavi, et probatur illa, quam modo proposui, conjectura, necesse est ut etiam huic genitivo sufficiatur accusativus, atque legatur Χαριάδην. subaudi ἐπιδικάσασθαι. Tophanes etiam Χαριάδη annotaverat, quod idem est atque Χαριάδην. Idem.

Οἵδε] Hagnon et Hagnotheus. Idem.

Τούτοις] Advocatis et testibus Chariadis. Idem.

γένος λαχοῦσιν ἐπιδεῖξαι ὑμῖν ὡς αὐτοὶ ἐγγυτέρω ἦσαν τοῦ Νικοστράτου, καὶ ὡς [1]Σμίκρου ἦν καὶ οὐ Θρασυμάχου· ἐὰν δὲ Χαριάδης αὐτῶν κληρονομήσῃ, οὐκ ἔσται οὐδενὶ συγγενεῖ ἐπὶ τὰ Νικοστράτου ἐλθεῖν. κατὰ δόσιν γὰρ ἔχοντος τοῦ ἐπιδεδικασμένου, τί φανοῦνται λέγοντες οἱ κατὰ τὸ γένος λαγχάνοντες;

η΄. Ὅπερ ἂν οὖν καὶ ὑμῶν ἕκαστος ἀξιώσειε, τοῦτο καὶ τουτοισὶ τοῖς νεανίσκοις βεβαιώσατε. παρέσχοντο δ' ὑμῖν μάρτυρας, πρῶτον μὲν ὡς ἀνεψιοί εἰσιν ἐκ πατραδέλφων Νικοστράτου, ἔπειτα δὲ ὡς οὐδεπώποτε ἐκείνῳ διάφοροι
83 ἦσαν, ἔτι δὲ καὶ ὡς ἔθαψαν Νικόστρατον, πρὸς δὲ τούτοις ὡς Χαριάδης οὑτοσὶ οὐδαμῶς [2]οὔτ' ἐνθάδε οὔτ' ἐπὶ στρατεύματι ἐχρῆτο Νικοστράτῳ, ἔτι δὲ καὶ τὴν κοινωνίαν, ἣ μάλισθ' οὗτος ἰσχυρίζεται, ψευδῆ οὖσαν.

θ΄. Καὶ ἄνευ τούτων, ὦ ἄνδρες, ἄξιον ὑμῖν ἐξετάσαι ἑκατέρους αὐτῶν οἷοί εἰσι. Θράσιππος μὲν γάρ, ὁ Ἅγνωνος καὶ Ἁγνοθέου πατὴρ ἤδη [3]τι καὶ ἐλειτούργησεν ὑμῖν καὶ εἰσήνεγκε, καὶ ἄλλως σπουδαῖος ἦν πολίτης· αὐτοὶ δὲ οὗτοι οὔτε ἀποδεδημήκασιν οὐδαμῇ πώποτε, ὅποι ἂν μὴ ὑμεῖς προστάξητε, οὔτ' ἐνθάδε μένοντες ἄχρηστοί εἰσι τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ στρατεύονται καὶ εἰσφέρουσι, καὶ τἄλλα πάντα ποιοῦσι τὰ προσταττόμενα καὶ αὑτοὺς — ὡς πάντες ἴσασι — κοσμίους παρέχουσιν, ὥστε πολὺ μᾶλλον τούτους προσήκει κατὰ δόσιν τῶν χρημάτων τῶν Νικοστράτου ἢ Χαριάδην ἀμφισβητεῖν. οὗτος γὰρ ὅτ' ἐπεδήμει
84 ἐνθάδε, πρῶτον μὲν εἰς τὸ δεσμωτήριον ὡς κλέπτης ὢν ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀπήχθη, [4]τότε δὲ ἀφεθεὶς μεθ' ἑτέρων τινῶν ὑπὸ τῶν ἕνδεκα, οὓς δημοσίᾳ ἅπαντας ὑμεῖς ἀπεκτείνατε,

[1] Σμικροῦ [2] οὐδ' ἐνθάδε οὐδ' [3] τι om. [4] τοῦτο ἀφαιρεθεὶς

Ἐγγυτέρω] Quam scil. Hagnon atque Hagnotheus sunt. IDEM.

Ἔθαψαν] Atqui p. 48. 23. ed. Steph. dixerat, Nicostratum, ut peregre defunctum, ab hominibus prorsus alienis compositum atque elatum fuisse? Sed salva res est. Bene habet. Ipse sibi non contradicit. θάπτειν hic loci significat, alteri, qui aliquem humasset, sumptus in humationem factos, refundere. quod qui facit, is revera dici potest mortuum contumulasse. IDEM.

Κοινωνίαν] *communionem negotiationis.* IDEM.

Ἤδη] Quid sibi velit haud video, nisi si statuamus parum quid h. l. deesse. num πατὴρ, ἐστράτευται πολλάκις ἤδη, aut saltim πολλάκις. IDEM.

Οὗτοι] Hagnon et Hagnotheus. ad quos etiam οἵδε p. 91. 9. refertur. IDEM.

Οὗτος] Chariades puta. IDEM.

Τοῦτο ἀφαιρεθεὶς] Corrupta hæc esse liquet. num μετὰ τοῦτο δ' ἀφεθείς. *postmodum autem inde emissus et relaxatus.* IDEM.

Οὓς] Dubium est, quo referatur, num

πάλιν ἀπογραφεὶς εἰς τὴν βουλὴν κακουργῶν, ὑποχωρῶν ᾤχετο καὶ οὐχ ὑπήκουσεν, ἀλλ' ἀπ' ἐκείνου ἑπτακαίδεκα ἐτῶν Ἀθήναζε οὐκ ἀφίκετο, πλὴν ἐπειδὴ Νικόστρατος ἀπέθανε. καὶ ὑπὲρ μὲν ὑμῶν οὔτε στρατείαν οὐδεμίαν ἐστράτευται οὔτε εἰσφορὰν οὐδεμίαν εἰσενήνοχε, πλὴν εἴ τι ἄρα ἐξ ὅτου τῶν Νικοστράτου ἠμφισβήτησεν, οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν ὑμῖν λελειτούργηκεν. ἔπειτα τοιοῦτος ὢν οὐκ ἀγαπᾷ εἰ μὴ τῶν ἡμαρτημένων δίκην δώσει, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀλλοτρίων ἀμφισβητεῖ; εἰ μὲν οὖν οἵδε φιλοπράγμονες ἢ ἄλλοις ὅμοιοι πολίταις ἦσαν, ἴσως ἂν οὐ περὶ τῶν Νικοστράτου 85
χρημάτων ἠμφισβήτει, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ σώματος ἠγωνίζετο· νῦν δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, τοῦτον μὲν ἄλλος, ἐάν τις βούληται, τιμωρήσεται, τουτοισὶ δ' ὑμεῖς βοηθήσατε, καὶ μὴ περὶ πλείονος ποιήσησθε τοὺς ἀδίκως τἀλλότρια ἔχειν βουλομένους ἢ τοὺς γένει τῷ τεθνεῶτι προσήκοντας καὶ χωρὶς τούτων ἤδη τι ἐκεῖνον εὐεργετηκότας, ἀλλὰ καὶ τῶν νόμων ἀναμνησθέντες καὶ τῶν ὅρκων οὓς ὠμόσατε, πρὸς δὲ τούτοις καὶ τῶν μαρτυριῶν ἃς ἡμεῖς παρεσχήμεθα, τὰ δίκαια ψηφίσασθε.

ad illos modo commemoratos ἑτέρους τινὰς, una cum quibus ille Chariades, ut furti reus, in custodiam datus fuerat, an ad XI. viros. Ego equidem malim ad hos, quam ad illos, referri. IDEM.

Κακουργῶν] Non damnabo. placeret tamen magis κακουργιῶν, a nominativo κακουργία. ἀπογράφεσθαι εἰς τὴν βουλὴν κακουργίας est, actione, qua quis maleficii arguitur, in foro Areopagitarum in jus vocari; apud eos stellionatus, seu artium nequam, imposturarum, tabularum mutatarum, et quæ alia his similia crimina sunt, accusari. IDEM.

Εἴ τι] Subauditur a communi εἰσενήνοχε. IDEM.

Τοῦτο] Π. τοῦτον. H. STEPHAN. *hunc,* Chariadem puta, *siquis alius volet, is ulciscetur*, et efficiet, ut meritas pœnas det. REISK.

Ποιήσησθε] Nisi scirem oratores sæpe inter imperativum et conjunctivum variare, suspicarer h. l. ποιήσασθε leg. esse, quia βοηθήσατε præcessit. verum tam subtili diligentia illi non utuntur. IDEM.

Εὐεργετηκότας] Jam supra aliquoties orator studium atque voluntatem prolixam Hagnonis et Hagnothei, nec non Thrasippi, qui pater eorum fuerat, erga Nicostratum, eorumque inter se mutuam caritatem et familiaritatem, unde necessario officia et bene merita exsistunt, prædicaverat. IDEM.

Ε.

ΙΣΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. Reisk. | Pag. ed. H. Steph.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

86 Δικαιογένους τελευτήσαντος ἄπαιδος ἐπὶ τέσσαρσιν ἀδελφαῖς Πρόξενος ἧκε διαθήκην ἔχων, 50. 1
ἐν ᾗ Δικαιογένης ὁ τελευτήσας τὸν υἱὸν αὐτοῦ Προξένου Δικαιογένην υἱὸν θετὸν ἐποιήσατο ἐπὶ τῷ τρίτῳ μέρει τῆς οὐσίας. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον διανειμαμένων αὐτῶν τὴν ὅλην οὐσίαν, τελευταῖον ἦλθεν ὁ υἱὸς Προξένου Δικαιογένης φάσκων ἐπὶ ὅλῃ τῇ οὐσίᾳ γεγονέναι υἱὸς, καὶ νικήσας ἀνέλαβε καὶ τὰ δύο μέρη τῶν ἀδελφῶν τοῦ τελευτήσαντος. ὕστερον πάλιν οἱ παῖδες τῶν ἀδελφῶν δικασάμενοι πρὸς Δικαιογένην ἐνίκησαν, καὶ συνέθετο Δικαιογένης ἀποδοῦναι πάλιν τὰ δύο μέρη αὐτοῖς καθαρὰ καὶ ἀνέπαφα, ἐγγυησαμένου ταῦτα Λεωχάρους. νῦν δὲ ἀρνουμένων τὰ δόξαντα τῶν περὶ Δικαιογένην καὶ Λεωχάρην, ἐγκαλοῦσιν οἱ παῖδες τῶν ἀδελφῶν περὶ τῶν δύο μερῶν, τῷ μὲν ὡς συνθεμένῳ, τῷ δὲ ὡς ἐγγυητῇ. Ἡ στάσις στοχασμός· ἀρνοῦνται γάρ.

α΄. ΩΙΟΜΕΘΑ μὲν, ὦ ἄνδρες, περὶ ὧν διαφερόμεθα
πρὸς Δικαιογένην, τὰ ὡμολογημένα ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου
87 κύρια ἡμῖν ἔσεσθαι· ἀποστάντος γὰρ Δικαιογένους τοῖν
δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου, καὶ ἐγγυητὰς καταστήσαντος ἦ
μὴν παραδώσειν ἡμῖν ταῦτα τὰ μέρη ἀναμφισβήτητα,
ἀφήκαμεν ἀλλήλους τῶν ἐγκλημάτων· ἐπειδὴ δὲ, ὦ ἄνδρες,
οὐ ποιεῖ Δικαιογένης ἃ ὡμολόγησε, δικαζόμεθα Λεωχάρει

Stemma hominum super ista hereditate certantium, quorum mentio fit hac in oratione.

Dicæogenes primus, in pugna ad Eleusinem occisus.

- Proxenus, ut videtur e p. 94. 15. colligi posse.
  - Dicæogenes tertius cum quo actor contendit. verum hac de parte stemmatis v. annotationem ult. p. 108.
  - Harmodius, p. 96. 11.
- Menexenus, qui apud Spartolum occubuit.
  - Dicæog. secundus, qui apud Cnidum cecidit, et de cujus hereditate certatur.
  - quatuor filiæ quarum prima Polyarato nupsit patri unius de numero actorum, secunda Democli Phrearrhio nupta, tertia Cephisophonti Pæaniensi, unde natus Menexenus secundus, quarta Theopompo, unde Cephisodotus. Reisk.

ἐγγυητῇ γενομένῳ Δικαιογένους, ὥςπερ ἀντωμόσαμεν. καί μοι ἀνάγνωθι τὴν ἀντωμοσίαν.

ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ.

ὡς τοίνυν ἀληθῆ ἀντωμόσαμεν, Κηφισόδοτος οὑτοσὶ οἶδε, 88
καὶ μάρτυρας ὑμῖν παρεξόμεθα πρῶτον μὲν ὡς ἀπέστη
Δικαιογένης ἡμῖν τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου, εἶτα ὡς
[1]ἐνεγυήσατο Λεωχάρης. καί μοι ἀνάγνωθι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, καὶ ὡς οὐ τἀληθῆ μεμαρ-
τυρήκασιν, οὐδ᾽ ἂν αὐτὸν οἶμαι Λεωχάρην εἰπεῖν· ἴσως δ᾽
ἐπ᾽ ἐκεῖνον τρέψεται τὸν λόγον, ὡς Δικαιογένης τε ἃ ἡμῖν
ὡμολόγησεν ἅπαντα πεποίηκε, καὶ αὐτὸς τὴν ἐξεγγύην
ὅτι ἀπέδωκεν. εἰ οὖν ταῦτ᾽ ἐρεῖ, ψεύσεται καὶ ῥᾳδίως
ἐλεγχθήσεται. ἀναγνώσεται γὰρ ὑμῖν ὅσα κατέλιπε Δι-
καιογένης ὁ Μενεξένου ἐν τῷ κλήρῳ, καὶ τὰ χρήματα ἃ
ἔλαβε. ταῦτα εἰ μὲν μή φασι Δικαιογένην τὸν ἡμέτερον
θεῖον ζῶντα κεκτῆσθαι, καὶ ἀποθνήσκοντα ἡμῖν δοῦναι,
ἀποδειξάτωσαν· εἰ δὲ καὶ ἐκεῖνον καταλιπεῖν καὶ ἡμᾶς
κεκομίσθαι, μαρτυρησάτω τις αὐτοῖς. ὅτι μὲν γὰρ Δικαιο-
γένης ὡμολόγει παραδώσειν ἡμῖν ὧν κατέλιπεν ὁ Μενεξένου 89
τὰ δύο μέρη, ἡμεῖς μάρτυρας παρεξόμεθα, καὶ ὅτι Λεω-
χάρης [2]ἐνεγυήσατο αὐτὸν ταῦτα ποιήσειν. καὶ γὰρ δικα-
ζόμεθα διὰ τοῦτο, καὶ ταῦτα ἀντωμόσαμεν. καί μοι
ἀνάγνωθι τὴν ἀντωμοσίαν.

[1] ἐγγυήσατο [2] ἐνεγγυήσατο

Ὥςπερ] Malim ὧνπερ. super iis, quæ a nobis mutuo præstanda, mutuo dicto jurejurando pepigimus. Idem.

Ἀληθῆ ἀντωμόσαμεν] *vera*, h. e. vere et reapse sponsa mutuo et jurejurando confirmata fuisse illa capita, quæ hac formula jurisjurandi reciproci continentur. Idem.

Μαρτυρίαν] Quanquam plures sunt testes, una tamen omnium formula cum esset, omniumque nomina cum formulæ testimonii præscripta essent, in singulari numero extulit. Id quod etiam ad p. 97. 14. dictum velim. Idem.

Τῶν] Suffeci hoc, periculo meo, vulgari ὡς. Taylor adscripserat ὡς μὲν μαρτύρων οὐκ ἀκηκόατε. et e Tophanis libro οὐ μαρτ. ἀκ. Idem.

Τρέψαι] Π. τρέψεται. H. Stephan. Tophanes annotaverat τρέψει. Reisk.

Ἃ ἔλαβε] Scil. Dicæogenes tertius. Idem.

Αὐτοῖς] Scil. ὅτι ἡμῖν παρέδωκαν τούτων τὰ δύο μέρη, καὶ ἡμεῖς παρ᾽ αὐτῶν κεκομίσμεθα. Idem.

Παρεξόμεθα] Imo vero παρεσχόμεθα, vel παρεσχήμεθα. Idem.

Ἀντωμοσίαν. ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ] Male repetita judicat Ionesius, et *inventarium* superius notatum v. 14. substitutum it.

ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ.

β'. Εἰ μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες, περὶ [1]τούτων ἔμελλον ἀπολογήσασθαι μόνον Λεωχάρης ἢ Δικαιογένης, ἤρκει ἂν μοι τὰ εἰρημένα· ἐπειδὴ δὲ παρεσκευασμένοι εἰσὶν ἐξ ἀρχῆς περὶ τοῦ κλήρου λέγειν, βούλομαι ὑμᾶς καὶ [2]παρ' ἐμοῦ τὰ πραχθέντα πυθέσθαι, ἵνα εἰδότες τἀληθῆ, ὅ τι ἂν δοκῇ ὑμῖν, ψηφίσησθε, ἀλλὰ μὴ ἐξηπατημένοι. Μενεξένῳ γὰρ τῷ ἡμετέρῳ πάππῳ ἐγένετο υἱὸς μὲν εἷς, Δικαιογένης, θυγατέρες δὲ τέσσαρες, ὧν ἔλαβε μίαν μὲν
90 [3]Πολύαρτος ὁ πατὴρ ὁ ἐμός, ἄλλην δὲ Δημοκλῆς ὁ Φρεάρριος, τὴν δὲ Κηφισοφῶν ὁ Παιανιεύς, ἡ δὲ Θεοπόμπῳ ἐγήματο τῷ Κηφισοδότου πατρί. καὶ ὁ μὲν Δικαιογένης, τριήραρχος ἐκπλεύσας τῆς Παράλου, ἐτελεύτησε μαχόμενος ἐν Κνίδῳ· ἀποθανόντος δ' αὐτοῦ ἄπαιδος, διαθήκην ἀπέφηνε Πρόξενος ὁ Δικαιογένους πατήρ, ᾗ πιστεύσαντες οἱ ἡμέτεροι πατέρες ἐνείμαντο τὸν κλῆρον. καὶ ἐπὶ μὲν τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου Δικαιογένης ὅδε τῷ Μενεξένου Δικαιογένει, ἡμετέρῳ δὲ θείῳ, υἱὸς [4]ἐγίνετο ποιητός· τῶν δὲ λοιπῶν ἑκάστη τὸ μέρος ἐπεδικάσατο τῶν Μενεξένου θυγατέρων. 51. 1
ὧν ἐγὼ τοὺς τότε παρόντας ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι. ἐπειδὴ δὲ ἐνείμαντο τὸν κλῆρον, ὀμόσαντες μὴ παραβήσεσθαι τὰ ὡμολογημένα, ἐκέκτητο ἕκαστος δώδεκα ἔτη
91 ἃ ἔλαχε· καὶ ἐν τοσούτῳ χρόνῳ οὐσῶν δικῶν οὐθεὶς αὐτῶν

[1] τούτου [2] παρ' ἐμοῦ τὰ παρ' ἐμοῦ [3] Πολυάρατος [4] ἐγένετο

Καὶ παρ' ἐμοῦ τὰ παρ' ἐμοῦ πραχθέντα] Potest ferri. *ex me audire a me gesta.* nullus tamen dubitans, alterutrum παρ' ἐμοῦ, sive prius, sive posterius, amputandum esse, malui posterius uncis includere. Resik.

Τῷ ἡμετέρῳ πάππῳ] Actoris et reliquorum ejus consortium matres omnes quatuor fuerant hujus Menexeni filiæ, et Dicæogenis, quem perspicuitatis et brevitatis gratia secundum appellare juvat, hoc est, illius, de cujus hereditate controversia agitatur, sorores. Idem.

Ἐκπλεύσας τῆς] Tophanes annotaverat ἐκπλ. ἐπὶ τῆς. Cur autem non p 107, pen. item sic correxit? si ea quidem est correctio, quæ nulla est. Idem.

Ἐν Κνίδῳ] Pugna ad Cnidum navalis nota mihi nulla est, præter eam, qua Pisander, dux Spartanus, cecidit, victus a Conone et Pharnabazo. Sed ea Atheniensium victoria decennio posterior fuit Athenarum clade et servitute a Lysandro imposita, non autem, quod p 95. 1. traditur, totidem annis prior. Nodum hunc non exsolvo. v. p. 106. 16. Idem. Pugnam, a Thucydide l. viii. 42. descriptam, qua, an. 1. Ol. xcii. et 20. belli Peloponnesiaci, Charminus victus est ab Astyocho ad Symam prope Cnidum, innui suspicatur Ionesius.

Δικαιογένης ὅδε] Proxeni filius, quem in stemmate, ordinis causa, tertium appellare placuit. Reisk.

Οὐσῶν δικῶν] Quamquam jus et fora exercerentur, et jus poscenti cuique redderetur, quod nulla essent, neque civilia bella, neque extrinsecus oblata et advene-

ἠξίωσε τὰ πεπραγμένα εἰπεῖν ἀδίκως πεπρᾶχθαι, πρὶν δυστυχησάσης τῆς πόλεως καὶ στάσεως γενομένης κἀγῶνος οὑτοσὶ πεισθεὶς ὑπὸ Μέλανος τοῦ Αἰγυπτίου, ὥσπερ καὶ τἆλλα ἐπείθετο, ἠμφισβήτει ἡμῖν ἅπαντος τοῦ κλήρου, φάσκων ἐφ' ὅλῃ ποιηθῆναι υἱὸς ὑπὸ τοῦ θείου τοῦ ἡμετέρου. ἡμεῖς μὲν οὖν μαίνεσθαι αὐτὸν ἡγούμεθα τῇ λήξει, οὐκ ἄν ποτε οἰόμενοι τὸν αὐτὸν ἄνδρα, τοτὲ μὲν φάσκοντα ἐπὶ τῷ τρίτῳ μέρει ποιηθῆναι, τοτὲ δ' ἐφ' ἅπαντι τῷ κλήρῳ, δόξαι τἀληθὲς λέγειν ὑμῖν· εἰς δὲ τὸ δικαστήριον εἰσελθόντες καὶ πολλῷ πλείω καὶ δικαιότερα λέγοντες ἠδικήθημεν, οὐχ ὑπὸ τῶν δικαστῶν, ἀλλ' ὑπὸ Μέλανος τοῦ Αἰγυπτίου καὶ τῶν ἐκείνου φίλων, οἳ διὰ τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς ἐξουσίαν σφίσιν αὐτοῖς ἡγοῦντο εἶναι κεκτῆσθαί [1]τε τἀλλότρια καὶ τὰ ψευδῆ ἀλλήλοις μαρτυρεῖν· ὑπὸ δὲ τῶν τὰ τοιαῦτα ποιούντων ἐξηπατήθησαν οἱ δικασταί. καὶ ἡμεῖς μὲν καταψευδομαρτυρηθέντες ἀπωλέσαμεν τὰ ὄντα· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ οὐ πολλῷ χρόνῳ
ὕστερον μετὰ τὴν δίκην ἐτελεύτησε, πρὶν ἐπεξελθεῖν οἷς 92
ἐπεσκήψατο τῶν μαρτύρων· Δικαιογένης δὲ [2]πρὸς ἡμᾶς ὡς ἐβούλετο ἀγωνισάμενος τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐξήλασε μὲν τὴν Κηφισοφῶντος τοῦ Παιανιέως θυγατέρα ἐκ τοῦ μέρους, ἀδελφιδῆν οὖσαν Δικαιογένους τοῦ καταλιπόντος τὰ χρήματα, ἀφείλετο δὲ τὴν Δημοκλέους γενομένην γυναῖκα ἃ Δικαιογένης ἀδελφὸς ὢν ἔδωκεν, ἀφείλετο [3][δὲ] καὶ τὴν Κηφισοδότου μητέρα καὶ αὐτὸν τοῦτον ἅπαντα. καὶ γὰρ τούτων τε ἅμα καὶ ἐπίτροπος καὶ κύριος καὶ ἀντίδικος ἦν, καὶ οὐδὲ κατὰ τὸ ἐλάχιστον μέρος τῆς οἰκειότητος ἐλέου παρ' αὐτοῦ ἔτυχον, ἀλλ' ὀρφανοὶ καὶ ἔρημοι καὶ [4]πένητες

[1] τε om. [2] ὡς [3] [δὲ] om. [4] πένητες καὶ ἔρημοι

titia, per quæ sæpe factum esse queruntur oratores, ut fora clauderentur, et jus interquiesceret. Idem.

Ἐφ' ὅλῃ] Subaudi τῇ οὐσίᾳ vel κτήσει. modo sic, modo ἐφ' ὅλῳ vel ἐφ' ἅπαντι usurpant, scil. τῷ κλήρῳ. quod etiam addere solent. Idem.

Ὡς ἡμᾶς] Est quidem utique tantundem atque πρὸς ἡμᾶς. malim tamen hoc h. l. primum, quia suavius sonat, tum, quod usui linguæ magis convenit. Idem.

Ἐκ τοῦ μέρους] Subaudi τοῦ κατ' αὐτὴν, vel τοῦ αὐτῇ προσήκοντος. Idem.

Ἔδωκεν] In illo puta testamento, quod Proxenus protulerat. v. p. 94. 14. Idem.

Ἀφείλετο καὶ] Interponendum videtur δέ. Idem.

Τε ἅμα] Τε aut plane tollendum est, quod malim fieri, aut saltim cum γε permutandum. Idem.

Κύριος] Hoc ad solam mulierem, matrem Cephisodoti, pertinet, cujus curator hic tertius Dicæogenes erat, et pro ea fidejubebat, si cui rursus nuberet, marito in manus dare debebat. Idem.

93 γενόμενοι πάντων καὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἐπιτηδείων ἦσαν ἐνδεεῖς. οὕτως αὐτοὺς Δικαιογένης οὑτοσὶ ἐγγυτάτω ὢν γένους ἐπετρόπευεν· ὅς γε, ἃ μὲν ὁ πατὴρ αὐτοῖς Θεόπομπος κατέλιπε, τοῖς τούτων ἐχθροῖς παρέδωκεν, ἃ δὲ ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος καὶ ὁ πάππος αὐτοῖς ἔδωκεν, αὐτὸς ἀφείλετο πρὸ δίκης. καὶ ὃ πάντων δεινότατον, τὴν οἰκίαν αὐτῶν τὴν πατρῴαν, παίδων ὄντων τούτων, πριάμενος καὶ κατασκά-
94 ψας τὸν κῆπον ἐποιήσατο πρὸς τῇ αὐτοῦ οἰκίᾳ τῇ ἐν ἄστει· καὶ λαμβάνων μίσθωσιν ὀγδοήκοντα μνᾶς ἐκ τῶν Δικαιογένους τοῦ ἡμετέρου θείου χρημάτων, τὸν ἐκείνου ἀδελφιδοῦν Κηφισόδοτον τῷ ἑαυτοῦ ἀδελφῷ Ἁρμοδίῳ συνέπεμψεν εἰς Κόρινθον [1]ἀντ' ἀκολούθου· εἰς τοῦτο ὕβρεως καὶ μιαρίας ἀφίκετο. καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς ὀνειδίζει καὶ ἐγκαλεῖ αὐτῷ ὅτι ἐμβάδας καὶ τριβώνια φορεῖ, [2]ὥσπερ ἀδικούμενός τι, εἰ ἐμβάδας Κηφισόδοτος φορεῖ, ἀλλ' οὐκ ἀδικῶν ὅτι ἀφελόμενος αὐτὸν τὰ ὄντα πένητα πεποίηκεν.

γ'. Ἀλλὰ [3]μὲν περὶ τούτων τοσαῦτά μοι εἰρήσθω· πάλιν δ' ἐπάνειμι ὅθεν ἀπέλιπον. Μενέξενος γὰρ ὁ Κηφισοφῶντος υἱός, ἀνεψιὸς ὢν Κηφισοδότῳ τούτῳ καὶ ἐμοί, καὶ προσῆκον αὐτῷ τοῦ κλήρου μέρος ὅσονπερ ἐμοί, ἐπεξῄει
95 τοῖς καταμαρτυρήσασιν ἡμῶν καὶ ἐκείνου τὰ ψευδῆ, καὶ

[1] ἀντακόλουθον [2] ὥσπερ - - - φορεῖ om. [3] μὴν

Οὕτως αὐτοὺς] Sic de meo dedi, pro vulgari οὗτος αὐτός. Etiam Taylor in Tophanis libro οὕτως h. l. reperit annotatum, et versu proximo 3. ὥς γε pro ὅς γε. Idem.

Πρὸ δίκης] Non intelligo. melius intelligerem παρὰ δίκην. Idem.

Καὶ, ὃ πάντων δεινότατον] *et, quod rerum omnium est gravissimum atque indignissimum.* Sic dedi de meo, pro vulgari καὶ ὁ πάντων δεινότατος. Pari modo Tophanes quoque emendaverat. Idem.

Πριάμενος καὶ κατασκάψας, τὸν κῆπον ἐποιήσατο] E vulgata distinguendi ratione hæc exsistit sententia: Dicæogenem Theopompi domum demolitum esse, et hortum ejusdem domui suæ adjecisse. Verum hæc potius sententia loci videtur esse: Dicæogenes, empta Theopompi domo, hortum illi domui assitum devastavit, in areaque, quam hortus olim occupaverat, domum exstruxit, vel suæ adstruxit. Videntur ambæ domus, Theopompi puta et Dicæogenis, ita sitæ fuisse, ut ambas hortus Theopompi intercedens separaret. quo horto eradicato, spatioque structuris oppleto, copulavit ambas domus Dicæogenes, seu e duabus unam ingentem continuam effecit. Idem. Reiskio minime obsequendum existimat Ionesius.

Εἰς Κόρινθον] In init. Ol. xcvi. instante jam bello Corinthiaco, ex sententia Ionesii.

Ἀντακόλουθον] Bene si habet, nam de adjectivo hoc nondum mihi liquet, valebit idem atque ἀντ' ἀκολούθου. Reisk.

Ἀλλ' οὐκ ἀδικῶν] Hic desunt pauca quædam. num leg. ἀλλ' οὐκ αἰσχύνεται αὐτὸς ἀδικῶν. *neque pudet eum injuriam ei in hoc facere, quod* — an sic: ἀλλ' οὐκ οἶδεν (vel αἰσθάνεται, vel ἐνθυμεῖται) αὐτὸς ἀδικῶν. *neque novit*, vel *sentit*, vel *religioni sibi hoc ducit, quod eum hoc lædit, quod* —. Idem.

Περὶ τούτων] Interpone μέν. Idem.

Ἀπέλιπον] Scil. τὸν λόγον, vel τὴν διήγησιν. Idem.

Μέρος] Subaudi τοσοῦτον. Idem.

Ἐκείνου] Redit ad Menexenum, Cephisophontis filium. Idem.

Λύκωνα, ὅνπερ εἰσήγαγε πρῶτον εἰς τὸ δικαστήριον, τοῦτον εἷλεν· ὃς ἐμαρτύρησε Δικαιογένην ποιηθῆναι τὸν νῦν ὄντα ὑπὸ τοῦ θείου τοῦ ἡμετέρου υἱὸν ἐπὶ παντὶ τῷ κλήρῳ. μαρτυρήσας δὲ ταῦτα ἑάλω ψευδομαρτυριῶν. ἐπειδὴ δὲ Δικαιογένης, ὦ ἄνδρες, οὐκέτι ὑμᾶς δύναται ἐξαπατᾶν, πείθει Μενέξενον τὸν ὑπὲρ ἡμῶν τε καὶ ὑπὲρ αὑτοῦ πράττοντα, ἃ ἐγὼ αἰσχυνόμενος ἀναγκάζομαι διὰ τὴν ἐκείνου πονηρίαν λέγειν, τί ποιῆσαι; κομισάμενον αὐτὸν μέρος ἐκ τοῦ κλήρου ὅ τι ἐγίγνετο, ἡμᾶς μὲν ὑπὲρ ὧν ἔπραττε προδοῦναι, τοὺς δὲ μήπω ἑαλωκότας τῶν μαρτύρων ἀφεῖναι.
52. 1 καὶ ἡμεῖς μὲν ταῦτα [1]ὑπὸ τῶν φίλων καὶ τῶν ἐχθρῶν παθόντες εἴχομεν ἡσυχίαν· τούτων δ' ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι.

[2]ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ὁ μὲν τοίνυν Μενέξενος παθὼν ἄξια τῶν ἑαυτοῦ τρόπων ἠπατήθη ὑπὸ τοῦ Δικαιογένους· ἀφεὶς γὰρ τοὺς μάρτυρας καὶ ἡμᾶς προδούς, ὧν ἕνεκα ταῦτ' ἔπραξεν οὐκ ἐκομίσατο.
ἀδικηθεὶς δὲ ὑπὸ Δικαιογένους μεθ' ἡμῶν πάλιν ἔπραττεν. 96
ἡμεῖς δὲ καθηγούμενοι οὐκέτι προσήκειν Δικαιογένει ἔχειν τῶν ἐκ τοῦ κλήρου μέρος οὐδέν, ἐπειδὴ οἱ μάρτυρες ἑάλωσαν, ἀμφισβητοῦμεν αὐτῷ ἅπαντος τοῦ οἴκου κατ' ἀγχιστείαν. καὶ ὅτι ἡμεῖς τε ὀρθῶς ἐγνώκαμεν, καὶ οὐδὲν ἔτι προσήκει Δικαιογένει τοῦ κλήρου, ῥᾳδίως διδάξω. δύο γὰρ διαθῆκαι ἐφάνησαν, ἡ μὲν πάλαι πολλῷ, ἡ δ' ὕστερον· καὶ κατὰ μὲν τὴν παλαιάν, ἣν ἀπέφηνε Πρόξενος ὁ Δικαιογένους τούτου πατήρ, ἐν τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου ἐγίγνετο τῷ θείῳ τῷ ἡμετέρῳ υἱὸς ποιητός, καθ' ἣν δ' αὐτὸς ἀπέφηνε

[1] ἀπὸ [2] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ὅ τι ἐγίγνετο] Partem ratam, proportionatam, competentem. Idem.

Ὧν] Non redit ad ἡμᾶς, sed est neutrius generis, et subauditur ταῦτα τἀγαθά. *ea commoda, quorum adipiscendorum spe et cupiditate ista machinatus fuerat.* Idem.

Καθηγούμενοι] Compositum hoc verbum in significatu simplicis ἡγούμενοι, id est νομίζοντες, quem significatum loci ratio postulat, haud commemini usurpari. nam καθηγεῖσθαι significat *viam monstrare, viæ dux alicui esse, præire*; id quod ab hoc loco est alienum. Quare aut simplex ἡγούμενοι est præferendum, aut καθάπαξ ἡγούμενοι leg. *prorsus, omnino nullam partem hereditatis.* Idem.

Οἱ μάρτυρες] In quibus Lyco fuerat, qui testati erant Dicæogenem tertium a secundo filium adoptatum et ex asse heredem scriptum fuisse. Idem.

Ἀμφισβητοῦμεν] Malim ἠμφισβητοῦμεν. Idem.

Ἡ μὲν πάλαι πολλῷ, ἡ δὲ ὕστερον] Et deesse hic aliquid, et transpositum esse aliud videtur. planior utique lectio hæc erit: ἡ μὲν πάλαι, ἡ δὲ πολλῷ ὕστερον γεγραμμένη. Idem.

Δικαιογένης, ἐπὶ παντὶ τῷ οἴκῳ. ταύταιν δὲ ταῖν διαθήκαιν
ἣν μὲν Πρόξενος ἀπέφηνε, Δικαιογένης ἔπεισε τοὺς δικαστὰς
ὡς οὐκ ἀληθὴς εἴη· ἣν δὲ Δικαιογένης ἀπέφηνεν, οἱ μαρ-
97 τυρήσαντες [1] αὐτὴν τὸν θεῖον τὸν ἡμέτερον διαθέσθαι ἑάλω-
σαν [2] ψευδομαρτυριῶν. ἀμφοῖν [3] δὲ ταῖν διαθήκαιν ἀκύροιν
[4] γινομέναιν, καὶ ἑτέρας μηδεμιᾶς ὁμολογουμένης εἶναι, κατὰ
δόσιν μὲν οὐδενὶ προσῆκε τοῦ κλήρου, κατ᾽ ἀγχιστείαν δὲ
ταῖς Δικαιογένους τοῦ ἀποθανόντος ἀδελφαῖς, ὧν εἰσὶν αἱ
98 ἡμέτεραι [5] μητέρες. διὰ δὲ ταῦτα ἔδοξέ τε ἡμῖν λαχεῖν τοῦ
κλήρου κατ᾽ ἀγχιστείαν, καὶ ἐλάχομεν τὸ μέρος ἕκαστος.
μελλόντων δ᾽ ἡμῶν ἀντόμνυσθαι διεμαρτύρησε Λεωχάρης
οὑτοσὶ μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον ἡμῖν. ἐπισκηψαμένων δ᾽
ἡμῶν ἡ μὲν λῆξις τοῦ κλήρου διεγράφη, ἡ δὲ τῶν ψευδομαρ-
τυριῶν δίκη εἰσῄει. ἐν δὲ τῷ δικαστηρίῳ πάντα μὲν ἡμῶν
εἰπόντων ἅπερ νυνὶ, πολλὰ δὲ Λεωχάρους ἀνταπολογησα-
μένου, ἔγνωσαν τὰ ψευδῆ μαρτυρῆσαι Λεωχάρην οἱ δικα-
σταί. ἐπειδὴ δὲ τοῦτο φανερὸν ἐγένετο ἐξαιρεθεισῶν τῶν
ψήφων, ἃ μὲν τῶν δικαστῶν καὶ ἡμῶν ἐδεήθη Λεωχάρης ἢ
ὅσα ἡμῖν ἐξεγένετο διαπράξασθαι τότε, οὐκ οἶδ᾽ ὅ τι δεῖ
λέγειν, ἃ δὲ ὡμολογήθη ἡμῖν, ταῦτα [6] ἀκούσατε. συγχω-
99 ρούντων [7] γὰρ ἡμῶν τῷ ἄρχοντι μὴ συναριθμεῖν ἀλλὰ συγ-
χέαι τὰς ψήφους, ἀφίστατο μὲν Δικαιογένης τοῖν δυοῖν
μεροῖν τοῦ κλήρου ταῖς Δικαιογένους ἀδελφαῖς, καὶ ὡμολόγει
ἀναμφισβήτητα [8] παραδώσειν ἡμῖν ταῦτα τὰ μέρη· καὶ

[1] αὐτοὶ [2] ψευδομαρτυριῶντες [3] μὲν οὖν ταῖν [4] γενομέναιν
[5] γυναῖκες [6] ἠκούσατε [7] γὰρ om. [8] δώσειν

Οἱ μαρτυρήσαντες αὐτοὶ] Vi caret h. l. αὐτοί. quapropter ei sufficir velim αὐτὸν, *ipsum*. deinde ταύτην deest, quod præmisso ἣν respondeat. Erit itaque locus sic reformandus: ἣν δὲ Δικαιογένης ἀπέφηνεν, οἱ ταύτην μαρτυρήσαντες αὐτὸν τὸν θεῖον τ. ἡ. διαθέσθαι — *quas autem tabulas Dicæogenes protulit, eas qui testati sunt ab ipso nostro avunculo scriptas esse, hi falsi dicti testimonii convicti sunt. Ipso*, αὐτὸν, respectum habet ad falsarium Proxenum. qui testati sunt tabulas a Dicæogene tertio prolatas, fuisse non a falsario quodam scriptas, ut fuissent illæ, quas Proxenus protulisset, sed ab *ipso* testatore. IDEM.

Ψευδομαρτυριῶντες] Nullus dubito postremam syllabam detrahendam esse. Verbum nullum est ψευδομαρτυριᾶν, sed ἁλίσκεσθαι ψευδομαρτυριῶν dicitur, qui est genitivus a ψευδομαρτυρίαι. IDEM.

Διὰ δὲ ταῦτα] Pro media voce malim δή. IDEM.

Ἡμῖν] Haud videtur sententiæ convenire, sed potius αὐτῇ παρ᾽ ἡμῶν. id equidem in Latinis expressi. Vulgatam si defendere volemus, idem verbum una cum actoribus etiam Leocharem atque Dicæogenem, istorum adversarios, complectetur. ut proximo versu idem ἡμῖν ambas partes complectitur in istis, ἃ δὲ ὡμολογήθη ἡμῖν. IDEM.

Συγχωρούντων ἡμῶν] Interponendum videtur γάρ. IDEM.

Συναριθμεῖν] Videtur διαριθμεῖν melius convenire, *seorsim* suffragia quæque numerare, tam quæ pro Leochare, quam quæ contra essent. Verumtamen certum haud pronuntiabo. IDEM.

ταῦτα [1] ἐνεγυᾶτο αὐτὸν Λεωχάρης οὗτος, καὶ ὡμολόγει
ποιήσειν, οὐ [2] μόνος ἀλλὰ καὶ Μνησιπτόλεμος ὁ Πλωτιεύς.
καὶ [3] τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

δ'. Ἡμεῖς τοίνυν ταῦτα παθόντες ὑπὸ Λεωχάρους, καὶ
ἐγγενόμενον ἡμῖν αὐτὸν ἐπειδὴ εἵλομεν [4] τῶν ψευδομαρτυ-
ριῶν ἀτιμῶσαι, οὐκ ἐβουλήθημεν, ἀλλ᾽ ἐξήρκεσε τὰ ἡμέτερα
ἡμῖν κομισαμένοις ἀπηλλάχθαι. τοιοῦτοι δὲ γενόμενοι περὶ
Λεωχάρην καὶ Δικαιογένην ἐξηπατήθημεν ὑπ᾽ αὐτῶν, ὦ
ἄνδρες· οὔτε γὰρ Δικαιογένης τὰ δύο μέρη ἡμῖν τοῦ κλήρου
παρέδωκεν, ὁμολογήσας ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου, οὔτε Λεωχά-
ρης ὁμολογεῖ ἐγγυήσασθαι αὐτὸν τότε. καίτοι εἰ μὴ ἐναν-
τίον μὲν τῶν δικαστῶν, πεντακοσίων ὄντων, ἐναντίον δὲ
τῶν περιεστηκότων [5] ἐνεγυᾶτο, οὐκ οἶδ᾽ ὅ τι ἂν ἐποίησεν. 100
ὡς μὲν τοίνυν περιφανῶς ψεύδονται, μάρτυρας ὑμῖν παρε-
χόμεθα τοὺς παρόντας, ὅτε Δικαιογένης μὲν ἀφίστατο
τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου καὶ ὡμολόγει ἀναμφισβήτητα
παραδώσειν ταῖς Δικαιογένους ἀδελφαῖς, Λεωχάρης δὲ
[5] ἐνεγυᾶτο αὐτὸν ἃ ὡμολόγησε καὶ ποιήσειν. δεόμεθα δὲ
καὶ ὑμῶν, ὦ ἄνδρος, εἴ τις ἐτύγχανε παρὼν τότε, ἀναμνη-
σθῆναι, εἰ λέγομεν ἀληθῆ καὶ βοηθῆσαι ἡμῖν, ἐπεὶ, ὦ ἄν-
δρες, εἰ Δικαιογένης ἀληθῆ λέγει, τί ἡμεῖς ὠφελούμεθα
νικήσαντες, ἢ τί οὗτος ἐζημιώθη ἡττηθείς; εἰ γὰρ ἀπέστη
μόνον — ὥς φησι — τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου, ἀναμφισ-
53. 1 βήτητον δὲ μὴ ὡμολόγει παραδώσειν, τί ἐζημιοῦτο ἀφι-
στάμενος ὧν τιμὴν εἶχεν; οὐδὲ γὰρ πρὶν ἡττηθῆναι τὴν
δίκην εἶχεν ὧν ἡμεῖς δικαζόμεθα, ἀλλ᾽ οἱ παρὰ τούτου
πριάμενοι καὶ θέμενοι, οἷς ἔδει αὐτὸν ἀποδόντα τὴν τιμὴν

[1] ἐγγυᾶτο αὐτῷ [2] μόνον [3] τούτου [4] τῶν om.
[5] ἐνεγγυᾶτο

Αὐτῷ] Id est, ὑπὲρ αὐτοῦ. nomine loco-que Dicæogenis. IDEM.

Οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ] Suspicor leg. esse: οὐ μόνον αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ —. IDEM.

Πλωτιεὺς] Ablegat hic Taylor ad Lysiæ orat. contra Pancleonem. IDEM.

Αὐτὸν] Id est, ὅτι Δικαιογένης ποιήσει τὰ ὡμολογημένα. v. vers. 19. IDEM.

Ἐποίησεν] Id est, ἔπαθεν. *quid eo factum fuisset.* IDEM.

Ἀληθῆ λέγει] Id est, δοκεῖ ὑμῖν τἀληθῆ λέγειν. aiebat autem Dicæogenes, se heredibus bessem hereditatis restituisse. IDEM.

Ἀπέστη μόνον] Videtur λόγῳ interponendum esse, *verbotenus tantum, non autem reapse.* IDEM.

Εἶχεν] Ipse possedit, in jure suo atque potestate habuit, quippe dudum ante alienata, vendita alia, alia oppignerata. IDEM.

ἡμῖν τὰ μέρη ἀποδοῦναι. διὰ ταῦτα γὰρ καὶ τοὺς ἐγγυητὰς
101 παρ' αὐτοῦ ἐλάβομεν, οὐ πιστεύοντες αὐτῷ ἃ ὡμολόγησε
ποιήσειν. πλὴν γὰρ δυοῖν οἰκιδίοιν ἔξω τείχους καὶ ἐν πεδίῳ
ἑξήκοντα πλέθρων οὐδὲν κεκομίσμεθα, ἀλλ' οἱ παρὰ τού-
του θέμενοι καὶ πριάμενοι. ἡμεῖς δ' οὐκ ἐξάγομεν· δεδίαμεν
γὰρ μὴ ὄφλωμεν δίκας. καὶ γὰρ [1] Μηκίωνα, κελεύοντος
Δικαιογένους καὶ φάσκοντος [2] [μὴ] βεβαιώσειν, ἐξάγοντες
102 ἐκ τοῦ βαλανείου ὤφλομεν τετταράκοντα μνᾶς διὰ Δικαιο-
γένην, ὦ ἄνδρες. ἡγούμενοι γὰρ οὐκ ἂν αὐτὸν βεβαιώσειν
οὐδὲν ὧν ἡμῖν ἀπέστη ἐν τῷ δικαστηρίῳ, διϊσχυριζόμεθα
πρὸς [3] Μηκίωνα ἐναντίον τῶν δικαστῶν, ἐθέλοντες ὁτιοῦν
πάσχειν, εἰ βεβαιώσειεν αὐτῷ Δικαιογένης τὸ βαλανεῖον,
οὐκ ἄν ποτε οἰόμενοι αὐτὸν ἐναντία οἷς ὡμολόγησε πρᾶξαι,
οὐ δι' ἄλλ' οὐδὲν ἢ διὰ τοὺς ἐγγυητὰς, ὅτι [4] καθεστήκεσαν
ἡμῖν. ἀποστὰς δὲ Δικαιογένης ταῦτα τὰ μέρη, ὧν καὶ νῦν
ὁμολογεῖ ἀφεστάναι ἡμῖν, ἐβεβαίωσε [3] Μηκίωνι τὸ βαλα-
νεῖον. καὶ ἐγὼ μὲν ὁ ἄθλιος, οὐχ ὅπως τι ἐκ τοῦ κλήρου εἰ-
ληφὼς, ἀλλὰ προσαπολωλεκὼς τετταράκοντα μνᾶς, ἀπῄειν
ὑβρισμένος ὑπὸ τοῦ Δικαιογένους. καὶ τούτων ὑμῖν μάρ-
τυρας παρέξομαι.

[5] ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

103 ε΄. Ταῦτα μὲν πεπόνθαμεν ὑπὸ Δικαιογένους, ὦ ἄνδρες·

[1] Μικκίωνα [2] uncos om. [3] Μικκι. [4] καθειστήκεισαν [5] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ποιήσειν] Malim καὶ ποιήσειν. ut p. 99. 19. *etiam facturum*. IDEM.

Πεδίῳ] Accipio pro parte sic dicta agri Attici, unde etiam Pediasii dicti fuere. IDEM.

Πριάμενοι] Non convenit e præmissis κεκομισμένοι εἰσὶν subaudiri. suspicor potius ἔχουσιν deesse. IDEM.

Ἐξάγομεν] Scil. αὐτούς. nos autem eos, qui nunc ista possident, illinc non deducimus, non expellimus, velut injusta possessione. IDEM.

Μηκίωνα] Πρ. γρ. Μουκίωνα. Ἀλλ' ὀλίγῳ ὕστερον ἔχεις Μηκίωνα καὶ Μηκίωνι. H. STEPHAN. Itaque dedit et hic et deinceps ubique Μηκίωνα et Μηκίωνι per η. Verum ne ista quidem lectio vera et emendata est, sed aut Μικίων aut Μικκίων per iota, et per κ, seu simplex, seu geminatum. Respondet Latino *Minucius*, a μικρός. Altera lectio si vera esset, repetenda foret a μακρὸς, *Longus, Longinus, Longolius*. verum tum Μακίων potius dixissent, quam Μηκίων. ut Μακρῖνος et *Macer* usurparunt. Mitionis, vel potius Micionis, partes in fabulis crebræ sunt, non Mecionis. REISK.

Κελεύοντος] Scil. ἐξάγειν αὐτόν. cum, vel *quamvis, jussu Dicæogenis Micionem deduxissemus*. IDEM.

Αὐτὸν] Sic dedi de meo, pro vulgari αὐτῷ, quod si bene habet, copulandum αὐτὸν erit cum αὐτῷ sic, ut accusativus ad Dicæogenem, dativus ad Micionem referatur. Dicæogenem vindicias emptionis ei, Micioni, non esse præstiturum (seu evictionem), h. e. non ausurum in posessione balnei tueri, quod Micio a se emisset, aiendo, Micionem id a se legitimis modis, ut a solo vero et legitimo domino, cui jus vendendi fuisset, emisse. IDEM.

Ταῦτα] Malim τούτων τῶν μερῶν. Nam alias constructio labat. Paulo post malim ἀλλὰ καὶ προσαπολ. IDEM.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ] ΜΑΡΤΥΡΕΣ, MARKLAND.

ὁ δ' ἐγγυησάμενος αὐτὸν Λεωχάρης καὶ τῶν πάντων ἡμῖν
κακῶν αἴτιος οὔ φησιν ἐγγυήσασθαι ἃ καταμαρτυρεῖται
αὐτοῦ, ὅτι ἐν τῷ γραμματείῳ τῷ ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου
γραφέντι οὐκ ἔνεστι ταῦτα. ἡμεῖς δὲ, ὦ ἄνδρες, τότ' ἐπὶ
τοῦ βήματος σπεύδοντες τὰ μὲν ἐγράψαμεν, τῶν δὲ μάρ-
τυρας ἐποιησάμεθα· οὗτοι δὲ, ἃ μὲν αὐτοῖς συμφέρει τῶν
ὁμολογηθέντων [1] τότε, κύρια φασὶν εἶναι, εἰ καὶ μὴ γέγρα-
πται, ἃ δ' οὐ συμφέρει, οὐ κύρια, εἰ μὴ γέγραπται. ἐγὼ
δ', ὦ ἄνδρες, οὐ θαυμάζω, ὅτι ἔξαρνοί εἰσι τὰ ὡμολογη-
μένα· οὐδὲ γὰρ τὰ γραφέντα ἐθέλουσι ποιεῖν. ἡμεῖς δ' ὡς
ἐλέγομεν ἀληθῆ, καὶ ἄλλο τι τεκμήριον παρεξόμεθα.
Πρωταρχίδῃ γὰρ [2] τῷ Ποταμίῳ ἔδωκε Δικαιογένης τὴν
ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ ἐπὶ τετταράκοντα μναῖς, ἀντὶ δὲ τῆς 104
προικὸς τὴν οἰκίαν αὐτῷ τὴν ἐν Κεραμεικῷ παρέδωκε. ταύτῃ
δὲ τῇ γυναικὶ, ἣν ὁ Πρωταρχίδης ἔχει, προσήκει τοῦ κλή-
ρου μέρος ὅσονπερ τῇ μητρὶ τῇ ἐμῇ. ἐπεὶ δ' οὖν ἀπέστη
Δικαιογένης ταῖς γυναιξὶ τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου, ἠξίου
ὁ Λεωχάρης τὸν Πρωταρχίδην παραδιδόναι αὐτῷ τὴν συν-
οικίαν ἣν εἶχεν ἀντὶ τῆς προικὸς, ὡς ὄντι ἐγγυητῇ αὐ-
τῷ, τὸ δὲ μέρος ὑπὲρ τῆς γυναικὸς τοῦ κλήρου παρ' αὐτοῦ 105
κομίζεσθαι. παραλαβὼν δὲ τὴν συνοικίαν, τὸ μέρος οὐ

[1] , ταῦτα [2] τῷ om.

Ἃ καταμαρτυρεῖται αὐτοῦ] Id est, ἃ αὐτὸν ἐγγυήσασθαι ὑπὲρ τοῦ Δικαιογένους εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες κατ' αὐτοῦ. Verum dubium est ad quemnam redeat αὐτοῦ, num ad Leocharem, quomodo exposui, an ad Dicæogenem. Posterius hoc si quis magis probet, ei αὐτοῦ erit cum ἃ copulandum in constructione, et ἃ αὐτοῦ accipiendum pro ἃ εἰρημένα καὶ συγκεχωρημένα ὑπὸ τοῦ Δικαιογένους. quas a Dicæogene latas et concessas conditiones præstandas suscepisse Leochares, velut fidejussor, a testibus, ipsum testimonio suo obruentibus, arguitur. Sed præfero priorem rationem. REISK.

Οὗτοι δὲ] Non testes nostri, sed Dicæogenes cum consortibus. IDEM.

Ἐλέγομεν] Malim λέγομεν in præsente. IDEM.

Τὴν ἑαυτοῦ] Imo vero τὴν ἐμαυτοῦ. Dicæogenes tertius elocabat eam, sororem, non suam, sed meam, ut tutor pupillam suam, Protarchidi in matrimonium. Nam, nisi illa mulier, non Dicæogenis, sed actoris soror fuit, non video, quid juris sorori Dicæogenis tertii in hereditatem secundi fuisset, et cur actor dicat, huic fœminæ tantundem de hereditate competisse, atque competisset matri suæ, actoris puta; quod fieri nequit, nisi mulier hæc filia fuit matri actoris, eoque soror actoris. quod si est, mater actoris tum desierat in vivis esse, et filia ejus, eademque soror actoris, in jura matris successerat. IDEM.

Οἰκίαν] Num συνοικίαν. ut postmodum appellatur. Latini *insulam* usurpant, h.e. domum, quam possessor, non ipse incolit, sed aliis incolendam mercede elocat. IDEM.

Εἶχεν] Olim habuerat, nunc non habebat amplius, posteaquam eam Leochari tradidisset. IDEM.

Αὐτῷ] *ipsi*, Protarchidi puta. possit quoque ad Dicæogenem referri. *sibi, qui esset pro eo, Dicæogene puta, fidejussor.* quanquam hoc mihi quidem minus placet. IDEM.

Παρ' αὐτοῦ κομίζεσθαι] *a se*, Leochare, *auferre*. IDEM.

παρέδωκε. καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυρα τὸν Πρωταρχίδην
παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΣ.

ϛ΄. Περὶ δὲ ἐπισκευῆς τοῦ βαλανείου καὶ οἰκοδομίας καὶ
πρότερον εἴρηκε Δικαιογένης καὶ νῦν ἴσως ἐρεῖ, ὡς ὁμολο-
γήσαντες αὐτῷ ἀποδώσειν τὰ ἀναλωμένα οὐκ ἀπεδώκαμεν,
καὶ ὅτι διὰ τοῦτο οὐ δύναται ἀπαλλάσσειν τοὺς χρήστας,
οὐδὲ ἡμῖν παραδοῦναι ἃ δεῖ αὐτόν. ἡμεῖς δὲ, ὦ ἄνδρες, ἐπὶ
τοῦ δικαστηρίου, ὅτε ἠναγκάζομεν αὐτὸν ἀφίστασθαι τού-
των, ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν καὶ τῶν εἰς τὰ οἰκοδομήματα
ἀναλωμένων ἀφεῖμεν αὐτῷ τοὺς καρποὺς, οὕτω τῶν δικα-
στῶν γιγνωσκόντων· ὕστερον δ' οὐκ ἀναγκαζόμενοι ἀλλ'
ἑκόντες ἔδομεν αὐτῷ τὴν ἐν ἄστει οἰκίαν ἐξαιρεθέντες πρὸς
τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου ἔχειν ἀντὶ τῶν ἐπεσκευασμένων,
ἣν οὗτος ἀντὶ πεντακισχιλίων δραχμῶν παρέδωκε Φιλο-
106 νείκῳ. [1]ἔδομεν δὲ οὐ διὰ τὴν τοῦ Δικαιογένους χρηστότητα,
ὦ ἄνδρες, ἀλλ' ἐπιδεικνύμενοι ὅτι οὐ περὶ πλείονος χρήματα
ποιούμεθα τῶν οἰκείων, οὐδ' ἂν πάνυ πονηροὶ ὦσι. καὶ γὰρ
πρότερον ὅτ' ἐφ' ἡμῖν ἐγένετο Δικαιογένην τιμωρήσασθαι
καὶ ἀφελέσθαι ἃ εἶχεν, οὐκ ἐβουλήθημεν τῶν τούτου κτή- 54. 1
σασθαι οὐδὲν, ἀλλὰ τὰ ἡμέτερα μόνον κομίσασθαι ἐξήρκει
ἡμῖν. οὗτος δ' ὅτ' ἐκράτησεν ἡμῶν, ἀπεσύλησεν ἃ ἐδύνατο,
καὶ ὡς ἐχθροὺς ἀλλ' οὐ προσήκοντας ἀπόλλυσι. τεκμήριον
δὲ καὶ τῶν ἡμετέρων τρόπων καὶ τῆς τούτου ἀδικίας μέγα
παρεξόμεθα. μελλούσης γὰρ τῆς πρὸς Λεωχάρην δίκης
εἰσιέναι, ὦ ἄνδρες, ἐν τῷ Μαιμακτηριῶνι μηνὶ, [2]ἠξίου Λεω-
χάρης καὶ Δικαιογένης δίαιταν ἡμᾶς ἐπιτροπεύειν, τὴν δίκην

[1] παρέδωκε [2] ἠξίουν

Οτι] Π. ὅτι. H. Stephan.
Τούτων] Subaudi ὧν ἀφίστατο. Reisk.
Ἐξαιρεθέντες] Videtur aut ἐξαίρετον leg. esse, aut ἐξαιρεθεῖσαν. ut præcipuum quid, et a reliqua hereditatis massa separatum. Idem.
Παρέδωκε] Π. παρεδώκαμεν. H. Stephan. Haud inconvenienter, universam si spectes sententiam. verum hic locus non παραδιδόναι, sed simplex διδόναι postulat. quare malim aut ἔδομεν aut ἐδώκαμεν. v. versu 13. ἑκόντες ἔδομεν αὐτῷ. non de *traditione*, sed de *concessione*, et *ultronea donatione* rei, quam nulla necessitate obstrictus, sed ultro, gratuito dones, agitur. Reisk.
Παρεξόμεθα] Sic dedi de meo. reperi idem postmodum in Taylori quoque schedis. vulgatæ dant προεξόμεθα. Taylor adscripserat quoque παρεχόμεθα. Idem.
Ἐπιτροπεύειν] δίαιταν ἐπιτροπεύειν est quod ἐπιτρέπειν dixerunt simpliciter, ut apud Isæum eodem loco ἐπιτρέψαμεν διαιτηταῖς. δίαιταν ἐπιτρέπειν dicit Pollux; quomodo et Libanius in Progymnasmasi, quem locum non intellexit interpres linguæ Græcæ peritissimus. Id *permittere* dicit Plautus in Curcul. [5. 3. 23.] loco

ἀναβαλλομένους. καὶ ἡμεῖς, ὥσπερ μικρὰ ἀδικούμενοι συνε- 107
χωρήσαμεν, καὶ ἐπετρέψαμεν διαιτηταῖς [1]τέτταρσιν, ὧν
τοὺς μὲν δύο ἡμεῖς ἠγάγομεν, τοὺς δὲ δύο ἐκεῖνοι. καὶ ἐναντίον
τούτων ὡμολογήσαμεν ἐμμένειν οἷς οὗτοι γνοῖεν, καὶ ὠμό-
σαμεν. καὶ οἱ διαιτηταὶ ἔφασαν, εἰ μὲν ἀνώμοτοι δύναιντ'
ἂν ἡμᾶς διαλλάξαι, οὕτω ποιήσειν, εἰ δὲ μὴ, καὶ αὐτοὶ
ὀμόσαντες ἀποφανεῖσθαι ἃ δίκαια ἡγοῦνται εἶναι. ἀνακρί-
ναντες δὲ ἡμᾶς πολλάκις, καὶ πυθόμενοι τὰ πραχθέντα οἱ
διαιτηταὶ, οἱ μὲν δύο οὓς ἐγὼ προὔβαλον, Διότιμος καὶ
Μελάνωπος, ἤθελον καὶ ἀνώμοτοι καὶ ὀμόσαντες ἀποφή-
νασθαι ἃ ἐγίνωσκον ἀληθέστατα ἐκ τῶν λεγομένων, οὓς δὲ
Λεωχάρης προὐβάλετο, οὐκ ἔφασαν ἀποφανεῖσθαι. καίτοι
Διοπείθης ὁ ἕτερος τῶν διαιτητῶν Λεωχάρει μὲν ἦν τούτῳ 108
κηδεστὴς, ἐμὸς δ' ἐχθρὸς καὶ ἀντίδικος ἐξ ἑτέρων συμβο-
λαίων· Δημάρατος δὲ ὁ μετ' αὐτοῦ [2]Μνησιπτολέμῳ τῷ
ἐγγυησαμένῳ Δικαιογένει μετὰ Λεωχάρους ἦν ἀδελφός.
οὗτοι μέντοι οὐκ ἠθέλησαν ἀποφήνασθαι, ὁρκώσαντες ἡμᾶς
ἦ μὴν ἐμμένειν οἷς ἂν αὐτοὶ γνοῖεν. καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυ-
ρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ζ΄. Οὐκοῦν δεινὸν εἰ δεήσεται ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, Λεωχάρης
ἀποψηφίσασθαι ἃ Διοπείθης κηδεστὴς ὢν αὐτοῦ κατεψη-

[1] τέσσαρσιν [2] Μνησιπολέμῳ

eleganti et qui ad rem arbitriorum illustrandam pertinet:

"P. Animadvortite, si potissum inter vos componere,
Mitte istunc. Accede huc, leno, dicam meam sententiam;
Siquidem vultis quod decrero facere. C. Tibi permittimus.
Dum quidem, Hercle, ita judices, ne quisquam a me argentum auferat."

Tibi permittimus est ἐπιτρέπομέν σοι. Sed quod addit restringit ἐπιτροπὴν, quam non permittit nisi ἐπὶ ῥητοῖς. In Anim. ad Jus A. et R. I. v. c. 14. §. 9. Heraldus. Imo vero ἐπιτρέπειν. Sed num δίαιταν ἐπιτρέπειν, an εἰς δίαιταν ἐπιτρέπειν, scil. τὴν δίκην, usurpetur, quærere nunc non vacat. διαιτητῇ ἐπιτρέπειν usitatum novi. Certum hoc est, ἐπιτροπεύειν, quod significat *tutorem pupilli agere*, ab hoc loco alienum esse, convenire ἐπιτρέπειν, *arbitrio judicis pedanei*, vel *arbitri*, *permittere*. Statim quoque, p. 103. 2. sequitur ἐπετρέψαμεν διαιτηταῖς τέσσαρσιν. Reisk.
Ἐμμένειν] Malim ἐμμενεῖν in futuro, quanquam me non fugit, non admodum diligentes Græcos esse in observando temporum discrime, in infinitivis præsentis et futuri temporis. v. versu 17. Idem.
Οἷς οὗτοι] Videtur ἂν interponendum esse. Idem.
προὔβαλον] Imo vero προὐβαλόμην. v. versum proximum 12. Idem.
Ὀμόσαντες] Π. καὶ ὀμόσαντες. H. Stephan.
Ἔφασαν ἀποφανεῖσθαι] Aut interponendum, aut certe subaudiendum videtur ἀνώμοτοι. Reisk.
Κηδεστὴς] Habebat in matrimonio sororem Leocharis, vel soror Diopithis erat penes Leocharem. Idem.
Ὁ μετ' αὐτοῦ] Subaudi διαιτητὴς προβεβλημένος. qui una cum Diopithe fuerat a Leochare et Dicæogene arbiter nuncupatus. Idem.

φίσατο; ἢ ὑμῖν πῶς καλὸν ἀπογνῶναι Λεωχάρους ἅ γε
οὐδ᾽ οἱ προσήκοντες αὐτοῦ [1] ἀπέγνωσαν; δέομαι οὖν ὑμῶν
καταψηφίσασθαι Λεωχάρους, [2] ἵν᾽ ἃ ἡμῖν οἱ πρόγονοι κατέ-
λιπον κομισώμεθα, καὶ μὴ μόνον τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἔχω-
μεν ἀλλὰ καὶ τὰ χρήματα, τῶν δὲ Λεωχάρους ἰδίων οὐκ
ἐπιθυμοῦμεν. Δικαιογένην γὰρ, ὦ ἄνδρες, οὔτ᾽ ἐλεεῖν ἐστὲ
δίκαιοι [3] [ὡς] κακῶς πράττοντα καὶ πενόμενον, οὔτ᾽ εὖ
ποιεῖν ὡς ἀγαθόν τι εἰργασμένον τὴν πόλιν· οὐδέτερα γὰρ
[4] αὐτῷ τούτων ὑπάρχει, ὡς ἐγὼ ἀποφαίνω, ὦ ἄνδρες. ἅμα
δὲ καὶ πλούσιον καὶ πονηρότατον αὐτὸν [5] ὄντα ἀνθρώπων
ἀποδείξω καὶ εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς προσήκοντας καὶ
109 εἰς τοὺς φίλους. οὗτος [6] γὰρ παραλαβὼν τὸν κλῆρον παρ᾽
ἡμῶν φέροντα μίσθωσιν τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀγδοήκοντα μνᾶς,
καρπωσάμενος αὐτὸν δέκα ἔτη οὔτ᾽ ἀργύριον ὡμολόγει
κεκτῆσθαι οὔθ᾽ ὅποι ἀνήλωσεν ἔχοι ἂν ἐπιδεῖξαι, ὦ ἄνδρες·
ἄξιον δὲ καὶ ὑμῖν λογίσασθαι. οὗτος γὰρ τῇ μὲν φυλῇ εἰς
Διονύσια χορηγήσας τέταρτος ἐγένετο, τραγῳδοῖς δὲ καὶ
πυῤῥιχίσταις ὕστατος· ταύτας δὲ μόνας ἀναγκασθεὶς λει-
110 τουργίας λειτουργῆσαι ἀπὸ τοσαύτης προσόδου οὕτω καλῶς
ἐχορήγησεν. ἀλλὰ μὴν τριηράρχων τοσούτων κατασταθέν-
των οὔτ᾽ αὐτὸς ἐτριηράρχησεν οὔθ᾽ ἑτέρῳ συμβέβληκεν ἐν

[1] ἔγνωσαν [2] εἴπερ ἀδικῶν οὐκ ἐπιθυμοῦμεν [3] [ὡς] om.
[4] αὐτῶν τούτῳ [5] ὄντα om. [6] δὲ

Ἔγνωσαν] Imo vero ἀπέγνωσαν. Idem.

Ἀποφαίνω] Imo vero ἀποφανῶ, ut mox ἀποδείξω. Idem.

Ἅμα δὲ] Imo vero ἅμα γάρ. Idem.

Δὲ] Imo vero γάρ. quod est usitatum, cum ordiuntur enarrationem rei, ut docet index noster Græcitatis Lysiacæ. Idem.

Αὐτὸν] Scil. τὸν κλῆρον. sic dedi de meo, pro vulgari αὐτῶν. Taylor adscripserat μνᾶς, καὶ καρπωσάμενος. Sed de αὐτὸν tacuit, et in illo altero falsus fuit. Idem.

Χορηγήσας] Videtur h. l. αὐληταῖς vel simile quoddam vocabulum deesse, designans genus id certaminis, in quo Dicæogenes quartus a primo victore nuncupatus fuit, seu quartam a prima palma retulit, quæ non est magna gloria, ut in certamine tragœdorum et pyrrhichistarum postremam. Idem.

Πυῤῥιχισταῖς] Sic emendandam esse vulgarem lectionem πυῤῥιέταις dudum conjeceram ante quam comperirem Palmerio et Bentleio idem fuisse visum, huic p. 361. uberioris disputationis super epistolis Phalaridis, illi p. 669. Exercitationum, ubi ad h. l. scripta reliquit istæc: "Vox πυῤῥιέταις ne hilum quidem valet. Lege πυῤῥιχισταῖς, *iis qui pyrrhicham saltabant*. Fuit enim species saltationis πυῤῥίχη, qua armati saltabant, cujus plures imagines nobis luculenter exhibuit Xenophon libro VI." Idem. πυῤῥιχισταῖς quoque corrigebat Hemsterhuis. ad Lucian. Timon. §. 51.

Λειτουργίας] Malim cum articulo τὰς λειτ. Reisk.

Οὕτω καλῶς] Est irrisio et cavillatio. vult dicere, *tam turpiter, tam ignominiose*. Præclarum profecto et ad laudem insigne non erat, e certaminibus quartam palmam referre, turpius etiam postremam. nam ex eo colligebatur, editorem ejusmodi muneris parcum fuisse, aut egenum, nihilque aut potuisse aut voluisse in apparatum scenicum, in magistros puerorum, in pueros ipsos impendere. Idem.

Ἐν τοιούτοις καιροῖς] *tam difficilibus reipublicæ temporibus*, cum xxx tyranni dominarentur. v. versu 7. et p. 108. 20. Idem.

[1] τοιούτοις καιροῖς, ἀλλ᾽ ἕτεροι μὲν οὐσίαν κεκτημένοι ἐλάττω
ἢ οὗτος μίσθωσιν λαμβάνει τριηραρχοῦσι. καίτοι, ὦ ἄνδρες,
οὐχ ὁ πατὴρ αὐτῷ τὴν πολλὴν οὐσίαν κατέλιπεν, ἀλλ᾽
ὑμεῖς ἔδοτε τῇ ψήφῳ· ὥςτε εἰ καὶ μὴ πολίτης ἦν, διά γε
τοῦτο δίκαιος ἦν τὴν πόλιν εὖ ποιεῖν. εἰσφορῶν τοίνυν τοσού-
των γεγενημένων πᾶσι τοῖς πολίταις εἰς τὸν πόλεμον καὶ
τὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως, Δικαιογένης οὐκ ἔστιν ἥντινα
εἰσενήνοχε· πλὴν ὅτε Λέχαιον ἑάλω, κληθεὶς ὑφ᾽ ἑτέρου 111
ἐπέδωκεν ἐν τῷ δήμῳ τριακοσίας δραχμὰς, ἔλαττον ἢ
Κλεώνυμος ὁ Κρής· καὶ τοῦτο ἐπέδωκεν, οὐκ εἰσήνεγκεν,
ἀλλ᾽ ἐπ᾽ αἰσχίστῳ ἐπιγράμματι ἐξ ἑτέρου αὐτοῦ τοὔνομα
ἔμπροσθεν τῶν ἐπωνύμων, ὅτι δ᾽ ἔδει εἰς σωτηρίαν τῆς πόλεως
ὑποσχόμενος τῷ δήμῳ εἰσοίσειν χρήματα ἐθελοντὴς οὐκ
εἰσήνεγκε. καίτοι πῶς ἄξιον θαυμάζειν, ὦ ἄνδρες, εἰ ἐμὲ
ἐξηπάτησεν ἕνα ὄντα, ὃς ὑμᾶς ἅπαντας ἅμα συνειλεγμέ-

[1] τοῖς τοιούτοις

Ἕτεροι — κεκτημένοι] Sic dedi de meo, pro vulgarium ἕτερος et κεκτημένος. Etiam Taylor e Tophanis libro ἕτεροι annotavit, sed de altero tacuit. Idem.

Λέχαιον] Sic, per αι, dedi pro vulgari Λέχειον per ει. De Lechæi occupatione, quod factio Corinthiorum Spartanis et oligarchiæ dedita, Lacedæmoniorum copiis subnixa, cepit. v. Simson ad A. M. 3616. Idem. A. 4. Ol. xcvi. Iones.

Κληθεὶς ὑπὸ ἑτέρου] Quidni potius προκληθεὶς ὑφ᾽ ἑτέρων. Nam cur unum, cur infinite et vage adumbraret, cur non ipsum proprium hominis nomen ederet? Reisk.

Ὁ Κρὴς] Inquilinus ergo, et qui proinde nulla teneretur contribuendi necessitate, quod civis non esset, qui erat Dicæogenes. Idem.

Τοῦτο ἐπέδωκεν] Videtur leg. τοῦτο, ὃ ἐπέδωκεν. Idem.

Ἐπέδωκεν, οὐκ εἰσήνεγκεν] Vides hic differentiam manifestam inter ἐπιδοῦναι et εἰσφέρειν, atque ἐπίδοσιν minus æstimatam quam εἰσφοράν. Quare hoc? Quia scilicet εἰσφορὰ, quæ divitum erat, taxabatur; ἐπίδοσις a donantis arbitrio pendebat. Sed hoc si ita est, quare ait Dicæogenem in publicis εἰσφοραῖς, quas reip. necessitas postulabat, nihil unquam contribuisse? Nam nonne ad id cogi poterat? Certe εἰσφοραὶ divitum tantum erant, ut dixi, pauperes earum erant immunes; nisi quandoque ea ingrueret tempestas, quæ omnes omnino huic muneri obligaret, præter eos qui extrema inopia laborarent. Si qui igitur erant divites, quomodo eas defugere poterant, veluti Dicæogenes, de quo agimus? Sane bona sua quantum poterant occultabant, quod innuit Demosthenes περὶ συμμοριῶν, idque ἀφανίζειν τὴν οὐσίαν dicit Isæus de Hagn. Hered. p. 89. 5. ed. Steph. Ubi generalis erat contributio, quidam ultimam paupertatem prætendebant. *In Anim. ad Jus A. et R.* l. vi. c. 1. §. 6—8. Heraldus. Eum vide.

Ἐξ ἑτέρου] Sententia videtur postulare ἐξέκειτο, prostabat vel pendebat ejus nomen publice in tabula exaratum, coram Eponymis fixa, titulo turpissimi criminis. Cujus? quod nempe, cum promisisset contributionem ad necessitates reipublicæ, verbis suis ipsa re fidem non fecisset. Reisk. Quid si ἐξέφερεν - - ἐπωνύμων, ὅτι ἤδη εἰς κ. τ. λ. Sic Demosth. de Cor. p. 323. 2. ed. Reisk. δεῖγμα δὲ ἐξέφερε καθ᾽ ἑαυτοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις ἀνιαροῖς οὐδὲν ὁμοίως ἔσχε τοῖς ἄλλοις. ἐξετέθη de suo dedit Bekkerus.

Ὅτι δ᾽ ἔδει] Lego ὅτι δή. *quod nimirum*. hic declarat, quodnam fuisset illud αἴσχιστον ἐπίγραμμα, turpissimum crimen ipsi in tabula publice fixa exprobratum. Reisk. ὅτι οὐδὲ εἷς - - ὑποσχόμενοι - - - ἐθελονταὶ οὐκ εἰσήνεγκαν Bekkerus.

νους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοιαῦτα ἐποίησε; καὶ τούτων ὑμῖν
[1] τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

η΄. Εἰς μὲν τὴν πόλιν οὕτω καὶ τοσαῦτα λελειτούργηκε 55.
Δικαιογένης ἀπὸ τοσούτων χρημάτων· περὶ δὲ τοὺς προσ-
112 ήκοντας τοιοῦτός ἐστιν οἷον ὁρᾶτε, ὥστε τοὺς μὲν ἡμῶν ἀφεί-
λετο τὴν οὐσίαν, ὅτι μεῖζον ἐδυνήθη, τοὺς δὲ περιεώρα εἰς
τοὺς μισθωτοὺς ἰόντας δι᾽ ἔνδειαν τῶν ἐπιτηδείων. τὴν δὲ
μητέρα τὴν αὑτοῦ καθημένην ἐν τῷ τῆς Εἰληθυίας ἱερῷ
πάντες ἑώρων, καὶ τούτῳ ἐγκαλοῦσαν ἃ ἐγὼ αἰσχύνομαι
λέγειν, οὗτος δὲ ποιῶν οὐκ ᾐσχύνετο. τῶν δ᾽ ἐπιτηδείων
Μέλανα μὲν τὸν Αἰγύπτιον, ᾧ ἐκ μειρακίου φίλος ἦν, ὅπερ
ἔλαβε παρ᾽ αὐτοῦ ἀργύριον ἀποστερήσας, ἔχθιστός ἐστι·
τῶν δ᾽ ἄλλων αὐτοῦ φίλων οἱ μὲν οὐκ ἀπέλαβον ἃ ἐδάνει-
113 σαν, οἱ δ᾽ ἐξηπατήθησαν, καὶ οὐκ ἔλαβον ἃ ὑπέσχετο αὐ-
τοῖς, εἰ ἐπιδικάσαιτο τοῦ κλήρου, δώσειν. καίτοι, ὦ ἄνδρες,
οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι οἱ ταῦτα κτησάμενοι καὶ καταλιπόν-
τες πάσας μὲν χορηγίας ἐχορήγησαν, εἰσήνεγκαν δὲ εἰς τὸν
πόλεμον χρήματα πολλὰ ὑμῖν, καὶ τριηραρχοῦντες οὐδένα
χρόνον [2] διέλιπον. καὶ τούτων μαρτύρια ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀναθή-
ματα ἐκεῖνοι ἐκ τῶν περιόντων, μνημεῖα τῆς αὑτῶν ἀρετῆς,
ἀνέθεσαν· τοῦτο μὲν ἐν Διονύσου τρίποδας, οὓς χορηγοῦντες
καὶ νικῶντες ἔλαβον, τοῦτο δ᾽ ἐν Πυθίου· ἔτι δ᾽ ἐν ἀκρο-

[1] τοὺς om.

[2] ἔλιπον

Εἰς μὲν] τὴν πόλιν] Malim εἰς μὲν τοίνυν τὴν πόλιν. Reisk.

Μισθωτοὺς] Notum est e Terentio, qui fabulas plerasque e Menandro aliisque Atticis comœdis transtulit, adolescentes Atticos, quos aut egestas, aut ira et sævities patrum, aut error aliquis morum et vita dissoluta, domo expulisset, in Asiam transire consuevisse, atque sub regibus et satrapis Asiaticis stipendia merere. Notum idem est e Demosthenis Philippicis quoque, item e Xenophonte. Idem.

Εἰληθυίας] Quo prægnantes et parturientes confugiebant. Videtur pæne mater Dicæogenis, partui propinqua, se e filio gravidam factam questa esse, eumque incestus insimulasse. Idem.

Ἐκ μειρακίου φίλος ἦν] Indicat Dicæogenem isti Melani corpus vendidisse, et muliebria ab eo passum esse. Idem.

Ἔλαβε] Subaudi δανεισάμενος. Dicæogenes a Melane æs mutuo et sub conditione fœnoris sumpserat, quod postmodum non reddebat, interpretans, hanc mercedem esse patientiæ muliebris, a se, ut scorto istius, Melani præstitæ. Unde simultas inter eos exarsit acerrima. Idem.

Εἰ ἐπιδικάσαιτο τοῦ κλήρου] Suspicabar aliquando leg. esse: εἰ μὴ ἐπιδικάσαιντο τοῦ κλήρου. *si nollent secum in hereditatis petitione contendere.* Idem.

Ταῦτα] Hæc bona, quæ Dicæogenes nunc tenet, atque de quibus nunc controversia agitur. Idem.

Ἔλιπον] Bene habeat, an secus, haud definiam. Venit aliquando in mentem, aut ἐπέλιπον, aut ἔληγον esse leg. Idem.

Ἀκροπόλει. ἃς] Tolle punctum una cum articulo ἃς. nam ἔτι δ᾽ ἐν ἀκροπόλει non cohæret cum præmisso ἀνέθεσαν, sed cum insequente κεκοσμήκασι τὸ ἱερόν. Idem.

πόλει [1] ἀπαρχὰς τῶν ὄντων ἀναθέντες πολλοῖς, ὡς ἀπὸ
ἰδίας κτήσεως, ἀγάλμασι χαλκοῖς καὶ λιθίνοις κεκοσμή-
κασι τὸ ἱερόν. αὐτοὶ δ᾽ ὑπὲρ τῆς πατρίδος πολεμοῦντες 114
ἀπέθανον· Δικαιογένης [2] μὲν ὁ Μενεξένου, τοῦ ἐμοῦ πάππου
πατὴρ, στρατηγῶν ὅτε ἡ ἐν Ἐλευσῖνι μάχη ἐγένετο, Με-
νέξενος δ᾽ ὁ ἐκείνου υἱὸς φυλαρχῶν τῆς Ὀλυσίας ἐν Σπαρ- 115
τώλῳ, Δικαιογένης δὲ ὁ Μενεξένου τριηραρχῶν τῆς παράλου
ἐν Κνίδῳ. τὸν μὲν τούτου οἶκον σὺ, ὦ Δικαιόγενες, παρα- 116

[1] . ἃς ἀπαρχὰς

[2] δὲ

Πολλοῖς, ὡς ἀπ᾽ ἰδίας κτήσεως] Sententia hæc est: non multa quidem in se sunt illa simulacra a nostris majoribus in arce dedicata, si spectentur ad donaria publice ibi dedicata nomine reipublicæ, quæ utique et plura numero et splendidiora sunt, ut etiam par atque consentaneum est; verumtamen, si spectentur, ut a privatis et e re privata dedicata, sunt sine dubio multa et magnifica. Idem.

Τὸ ἱερὸν] Minervæ urbicæ puta, in arce exstructum. Idem.

Δικαιογένης δὲ] Imo vero Δ. μὲν —. Idem.

Ἐν Ἐλευσῖνι μάχῃ] Videtur hæc illa pugna esse, de qua Thucydides 1. 114. narrat. Sed audiamus Palmerium ad h. l. disputantem, cujus hæc sunt verba: "De ea in Eleusine pugna, in qua Dicæogenes dux fuit, nihil invenio. Ex temporis ratione suspicor, unam esse ex pugnis, quas narrat Diodorus libro undecimo, factis inter Megarenses et eorum socios Athenienses, cum Corinthiis, qui de finibus cum Magarensibus litem habebant. Sed Myronidem ducem fuisse ait. At plures sæpissime in eadem expeditione duces erant, et forte Dicæogenes poterat fuisse una cum Myronide dux copiarum. temporis spatium certe satis congruit. Nam quando Menexenus, ejus filius, periit in Spartolo, quæ pugna commissa est Epaminone archonte, anno 4. Ol. 87. bellum vero, de quo supra dixi, gestum Myronide duce, incidit in Bionem archontem anno tertio Olymp. 80. spatium intercedit annorum 29. inter mortem patris et filii, satis congruens rationi. Eleusis certe fuit in finibus Megarensium sita, et in itinere, quo itur Athenis Corinthum; et ideo locus etiam non abhorret a conjectura. Sed et forte in hoc loco fuit καύχησις Andocidis, qui avum suum στρατηγὸν vocat, qui tantum fuit ὑποστράτηγος. Hæc ego velut in tenebris tentabundus. Si quis certiora docuerit, lubens amplectar." Hæc Palmerius. Idem.

Φυλαρχῶν τῆς Ὀλυζίας ἐν Σπαρτώλῳ] Quid hoc sit, fateor me ignorare. nulla fuit Ὀλυζία φυλὴ Athenis. Si quæ fuisset ejus nominis in Spartolo, non habuisset phylarchum Atheniensem. est enim tribulis, non extranei, officium τὸ φυλαρχεῖν. Incassum laborabit, quicunque hanc lectionem tueri contendet. Lege meo periculo τῆς Ὀλυνθίας ἐν Σπ. et interpunge post φυλαρχῶν. Menexenus suæ tribus ductor erat, et occubuit in pugna ad Spartolum, qui locus fuit in Olynthiorum ditione. De ea pugna, quæ facta est ad Spartolum, non longe ab Olyntho, adi Thucydidem libro secundo, et procul dubio dabis manus nostræ emendatione. Palmer. Aliam viam inire si placet, gemina patet. altera, ut statuas, id quod tamen neque doceri potest, et a veri similitudine longe abest, fuisse Athenis φυλὴν, h. e. turmam equestrem (non tribum, nam de tribu civili prorsus hic ne cogitandum quidem est) ab Ulysse Ὀδυσσείαν dictam. altera, ut τῆς Ὀδρυσίας legatur. nam etsi Spartolus Odrysarum non fuit, sed Bottiæorum, fieri tamen potuit, ut Isæus locorum situs haud satis esset peritus, eoque Odrysiam cum Bottiæa commisceret. Quicquid ejus est, φυλαρχῶν h. l. significat eum, qui præest, non domi tribui, sed foris, h. e. in bello, turmæ vel alæ equestri. De στρατηγοῖς autem, quæ paulo ante disputabat Palmerius, res dubio caret. Notum enim est vel pueris e Nepote, præter summum exercitus ducem, adhuc alios fuisse Strategos item dictos, quibus imperium militare non esset nisi annuum, et quoties ipsis imperium prorogaretur, toties dicuntur στρατηγῆσαι. Sic Æschines fratrem suum dicit ter, et annis quidem tribus continuis, strategatum gessisse. Reisk. Ὀλυνθίας quoque Paumier de Grentemesnil, qui in hoc loco multus (inquit Ionesius) et vapidus, corrigebat.

Τὸν μὲν τούτου] Pro media voce malim μέντοι. Reisk.

λαϐὼν κακῶς καὶ αἰσχρῶς διολώλεκας, καὶ ἐξαργυρισάμενος πενίαν ὀδύρῃ, ποῦ ἀναλώσας; οὔτε γὰρ εἰς τὴν πόλιν οὔτε εἰς τοὺς φίλους φανερὸς εἶ δαπανηθεὶς οὐδέν. [1]ἀλλὰ μὴν οὐδὲ καθιπποτρόφηκας· οὐ γὰρ πώποτε ἐκτήσω ἵππον πλείονος ἄξιον ἢ τριῶν μνῶν· οὔτε κατεζευγοτρόφηκας· ἐπεὶ οὐδὲ ζεῦγος ἐκτήσω ὀρικὸν οὐδεπώποτε ἐπὶ τοσούτοις ἀγροῖς καὶ κτήμασιν. ἀλλ' οὐδ' ἐκ τῶν πολεμίων ἐλύσω οὐδένα. ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἀναθήματα, ἃ Μενέξενος τριῶν ταλάντων ποιησάμενος ἀπέθανε πρὶν ἀναθεῖναι, εἰς τὴν [2]πόλιν κεκόμικας, ἀλλ' ἐν τοῖς λιθουργείοις ἔτι κυλινδεῖται, καὶ αὐτὸς
117 μὲν ἠξίους κεκτῆσθαι ἃ σοι οὐδὲν προσῆκε χρήματα, τοῖς δὲ θεοῖς οὐκ ἀπέδωκας ἃ ἐκείνων ἐγίγνετο ἀγάλματα. διὰ τί οὖν ἀξιώσεις σου τοὺς δικαστὰς ἀποψηφίσασθαι, ὦ Δικαιόγενες; πότερον ὅτι πολλὰς λειτουργίας λελειτούργηκας τῇ πόλει, καὶ πολλὰ χρήματα δαπανήσας σεμνοτέραν τὴν πόλιν τούτοις ἐποίησας; ἢ ὡς τριηραρχῶν πολλὰ κακὰ τοὺς πολεμίους εἰργάσω, καὶ εἰσφορὰς δεομένῃ τῇ πατρίδι εἰς τὸν πόλεμον εἰσενεγκὼν μεγάλα ὠφέληκας; ἀλλ' [3]οὐδέν σοι τούτων πέπρακται. ἀλλ' ὡς στρατιώτης ἀγαθός; ἀλλ' οὐκ ἐστράτευσαι τοσούτου καὶ τοιούτου γενομένου πολέμου, εἰς ὃν Ὀλύνθιοι μὲν καὶ νησιῶται ὑπὲρ τῆσδε τῆς γῆς ἀποθνήσκουσι μαχόμενοι τοῖς πολεμίοις, σὺ δέ, ὦ Δικαιόγενες, πολίτης ὢν οὐδ' ἐστράτευσαι. ἀλλ' ἴσως διὰ τοὺς προγό-

[1] οὐ [2] ἀκρόπολιν [3] οὐκ

Παραλαβὼν] Subaudi κάλλιστα διακείμενον, vel tale quid. IDEM.

Δαπανηθεὶς] Id est, δαπανησάμενος. Notum est perfecta et aoristos primos passivorum adscisci in subsidium mediorum, et pro perfectis et aor. 1. verbi medii promiscue usurpari. Atqui δαπανᾶσθαι in medio perinde dicitur, atque δαπανᾶν in activo. IDEM.

Ἐν τοῖς λιθουργείοις ἔτι κυλινδεῖται] Et pulvere obsita, muscarumque stercoribus, aut cœno oblimata, sursum deorsum volutantur et detruncantur, quia tu mercedem a Menexeno condictam lapicidæ nondum dependisti. IDEM.

Ὀλύνθιοι] Suspectum hoc nomen. Olynthios, qui semper Atheniensibus infesti fuissent, pro his occubuisse dimicantes adversus Peloponnesios, unde ipsi orti essent, id vero miror, neque memini uspiam legere. IDEM. Ὀπούντιοι, ut qui primi hoc bellum commovebant, conjectat Ionesius.

Καὶ νησιῶται] Interponendus videtur articulus οἱ. REISK.

Προγόνους] Subaudi τοὺς σούς. Designat illum celeberrimum Harmodium. Apparet hinc Dicæogenem hunc, tertium nobis dictum, ab Harmodio, illo tyranni Hipparchi percussore, genus duxisse, eoque cum actoribus cognatum non fuisse. Quid ergo, ait, hereditatem secundi poscebat? Filius ab eo adoptatus, et heres scriptus erat. Audio. Sed quid ita? si secundum nullo modo cognationis attingebat? Videtur nempe Proxenus tertii Dicæogenis pater, filiam primi in matrimonio habuisse, unde natus tertius. IDEM.

νους [1]ἀξιώσεις μου πλέον ἔχειν, ὅτι [2]τὸν τύραννον ἀπέκτει- 118
ναν. ἐγὼ δ' ἐκείνους μὲν ἐπαινῶ, σοὶ δὲ οὐδὲν ἡγοῦμαι τῆς ἐκείνων ἀρετῆς μετεῖναι. πρῶτον μὲν [3]γὰρ εἵλου ἀντὶ τῆς ἐκείνων δόξης τὴν ἡμετέραν οὐσίαν κτήσασθαι, καὶ ἐβουλήθης μᾶλλον Δικαιογένους καλεῖσθαι υἱὸς ἢ Ἁρμοδίου, ὑπεριδὼν μὲν τὴν ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν, καταφρονήσας δὲ προεδριῶν καὶ ἀτελειῶν, [4]ἃ τοῖς ἐξ ἐκείνων γεγονόσι [5]δέδοται. ἔτι δὲ ὁ Ἀριστογείτων ἐκεῖνος καὶ Ἁρμόδιος οὐ διὰ τὸ γένος ἐτιμήθησαν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνδραγαθίαν, ἧς σοι οὐδὲν μέτεστιν, ὦ Δικαιόγενες.

[1] ἀξιώσειε [2] τὸν om. [3] γὰρ om. [4] αἳ [5] δέδονται

Ἀξιώσεις] Malim ἀξιώσεις in secunda persona, ob insequens σοὶ δέ. IDEM.

Τύραννον] Imo vero τὸν τύραννον. Hipparchum significat, Pisistrati filium. IDEM.

Πρῶτον] Malim ὃς πρῶτον, aut πρῶτον μὲν γάρ. IDEM.

Δέδοκται] Π, δέδοται. H. STEPHAN.

LUZACII

AD ORATIONEM ISÆI

DE HEREDITATE PHILOCTEMONIS

PRÆFATIO.

Ex Lectionibus Atticis. De Digamia Socratis.

Euctemon, idem ille, uti probabile est, qui Olympiadis xciii. an. 1.[1] Archon Athenis fuit Eponymus, ex conjuge, filia Mixiadis Cephisei, superstites unum habuit filium Philoctemona, duas filias, quarum altera Phanostrato nupsit, altera Chæreæ. Sed homo erat in magnis divitiis libidinosus et intemperans, adeo ut in ipsa quoque senectute turpi voluptati indulgeret; namque ætate jam provectior (qui sextum scilicet impleverit annum ultra nonagesimum) spreta uxore et liberis, frequentabat tabernam, in qua vinum venale erat, quamque cum tota insula ab eo conductitiam habebat Alce, apud illius libertam prostibulum quondam in lupanari quæstum faciens, dein effœto corpore deflorescens, quum illam ipse emisset Euctemon, Dionis cujusdam (ut præ se ferebat) uxor: is vero Dion, postquam nonnullos ex ea liberos pro suis agnovisset, criminis reus et pœnam metuens Sicyona profugit; quo profugo, in illius Alces tandem domo et familia Euctemon habitavit, longæque sed impuræ vitæ cuniculum clausit. Divendita jam, dum viveret decrepitus et luxuriosus senex, magna fortunarum illius parte, ope atque consilio Alces ac reliquorum ex ista consortione scortorum; expilatis, quæ in ejus ædibus tabernaque erant,

[1] Ex Marmore Oxoniensi, Diodoro Siculo, &c. hujus anni Archontem eponymum Euctemona demonstravit Ed. Corsinus Fast. Att. t. iii. p. 256. Quum autem ex Isæi Oratione appareat, Euctemona illum, de quo agit, inter locupletissimos et insigniores cives fuisse Atticos, ætas autem viri in hæc tempora cadat, probabili conjectura eundem fuisse Archonta existimo. Quippe Euctemon annum ætatis implevit nonagesimum sextum; causa de hereditate illius ac Philoctemonis acta est, paulo post prioris mortem, Olymp. ciii. sive ante Olymp. civ. (vid. Palmerium et Reiskium ad Isæum p. 129. ed. Reisk.) Ergo in medio vitæ cursu, 48. vel 50. annos natus, Euctemon, de quo agitur, ætatisque adeo in flore erat eodem illo anno, quo Euctemon Archon in Marmore Arundeliano, a Diodoro Siculo, forte etiam a Xenophonte, memoratur.

bonis ad hereditatem pertinentibus;——in scenam prodit Androcles, Euctemonis ille quidem consanguineus, sed in spoliando homine ac diripienda ejus pecunia fidissimus Alces adjutor et socius: Quibus rapinis cum reliquam hereditatem addere etiam conatur, illam ereptum it Chærestrato, Euctemonis ex nupta Phanostrato filia nepoti, quem sororis filium Philoctemon ante patrem defunctus adoptaverat. Duos igitur alios, quos Euctemonis dicebat filios (Philoctemonis adeo fratres), in lucem producit Androcles, quorum major natu hereditatem sibi vindicat, quosque prognatos ipse affirmat ex altera Euctemonis uxore, Callippe quadam, Pistoxeni filia, cujus Callippes tutor quondam fuisse ab eo ferebatur senex. Eosdem vero ex Alce, dum Dionem maritum haberet vel diceret, genitos haud obscure significat Orator.

Quæ jam, quæso, contra has vindicias, Chærestrati nomine atque avunculi illius Chæreæ, ab Isæo instituta est exceptio vel defensio? Anne hæc: "nullos, dum viveret Mixiadis Cephisei filia, ex altera uxore, quæ Callippe diceretur, liberos nasci potuisse *legitimos*; et, si ex alia femina Euctemoni proles fuerit, necesse est, ut *adulterina* ea sit vel *spuria*?" Nam, cum Euctemon centenario proximus e vita decederet, superstitem adhuc fuisse primam ejus uxorem, ex illa orationis parte clarissime patet, ubi, cognita mariti ac patris morte, hæc mulier cum filiabus venisse dicitur, justa funebria defuncto facturæ. (§. η′.) *ἐπειδὴ ἑτέρων πυθόμενοι ἦλθον αἱ θυγατέρες αὐτοῦ καὶ ἡ γύνη.* et mox: *αἱ μὲν οὖν γυναῖκες, οἷον εἰκὸς, περὶ τὸν τετελευτηκότα ἦσαν.* Anne igitur simplici ista Isæus defensione utitur: "fieri non posse, ut quisquam tam sit impudens tam perfrictæ frontis et vecors, ut hereditatem filiabus ac nepoti Euctemonis debitam, vindicet liberis, quos ille, non ex concubina tantum, sed, superstite etiam uxore legitima, *furtivis amoribus*, per *adulterium* sibi quæsivisset? nullum judicem reperiri, qui vindiciis tam iniquis tam inauditis auctoritatem præstare suam velit? rem denique esse in Civitate Atheniensi sine lege, sine exemplo, binas, quæ cuipiam civi Attico eodem tempore fuerint, jactare nuptias, et ex utroque, quod simul duraverit, matrimonio susceptam prolem?" Minime; sed, perinde ac si nihil sic novi, nihil accidisset præter consuetudinem, vindiciis aliam prorsus et diversam opponit exceptionem: "nullam," nempe, "*alterius* istius *conjugis* memoriam exstare: incognitam fuisse consanguineis, affinibus, domesticis, servis; nullum testem produci, qui illam viderit unquam domus et tori Euctemoni sociam (p. 57. 40. ed. Steph.); deinceps, nec in phratria nec in demo Euctemona eam pro uxore fuisse professum; nunquam sacrificium pro ea fecisse, nec justa solvisse, nec celebrasse exsequias; nec filios item, qui ex illa geniti jam ferebantur, sed vere erant ex furtivo Alces

complexu nati, matris Callippæ manibus tulisse inferias; uno verbo, Callippen meram esse umbram et heredipetarum, qui reliquæ locupletis senis *substantiæ* (ut cum Jtis loquar) inhiabant, larvam." Tantum vero ab isto de *illegitimis nuptiis secundis* (quod dicebamus) argumento abest Isæus, ut contra fateatur: "si Antidorus cum fratre (pro quibus Androcles hereditatem vindicabat) ex muliere cive Attica ab Euctemone fuissent progeniti, neminem impedire potuisse, quo minus in Album Phratriæ inscriberentur et hereditatem paternam jure suo cum reliqua parentis progenie partirentur." *τίς γὰρ ἂν γνησίους ὄντας οἷός τε ἦν κωλῦσαι εἰσαγαγεῖν — τοῦ νόμου κελεύοντος ἅπαντας τοὺς γνησίους ἰσομοίρους εἶναι τῶν πατρῴων.* (p. 58. 40. ed. Steph.) Neque hoc satis: Quum morosus æque ac libidinosus senex omni ope niteretur, ut Antidorus, major natu filius iste adulterinus in commune Album Phratriæ inscriberetur, obsisteret vero Philoctemon, atque ejus exemplo Phratores, minatus huic Philoctemoni pater est, liberorum quærendorum causa aliam se uxorem ducturum esse domum; et reipsa sponsalia fecit cum muliere quadam, Democratis Aphidnæi sorore: Quas nuptias demum omisit, et repudium huic sponsæ renunciavit, postquam Philoctemon inscriptioni istius hominis *ἐν τῷ κοινῷ γραμματείῳ*, ut ab Euctemone patre illuc producti, consensisset (p. 58. 35. ed. Steph.). Vivebat autem, ut modo observatum est, prior Euctemonis uxor, Mixiadis Cephisei filia. En igitur! geminarum Athenis nuptiarum licentiam apertam, manifestam, a nemine negandam! En Oratorem, cujus testimonio constet, Lege Athenis LIBERUM ATQUE FAS FUISSE, BINAS EODEM TEMPORE HABERE UXORES! Nodus saltem est, in quem Reiskius (p. 157. 6. ed. Reisk.) incidisse sibi visus est, quemque expedire illum oporteat, qui, in hac disquisitione Socratica, Oratorum Atticorum uti voluerit auctoritate.

ϛ.

ΙΣΑΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΤΗΜΟΝΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. H. Steph. — Pag. ed. Reisk.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

56. 1 Εὐκτήμονος υἱὸς Φιλοκτήμων τὸν τῆς ἑτέρας τῶν ἀδελφῶν καὶ Φανοστράτου υἱὸν Χαιρέστρα- 119
τον ποιησάμενος κατὰ διαθήκας τὰς [1] τεθείσας παρὰ Χαιρέᾳ τῷ τῆς ἑτέρας ἀδελφῆς ἀνδρὶ,
ἐτελεύτησε ζῶντος ἔτι τοῦ πατρός· ὕστερον δὲ κἀκείνου ἀποθανόντος ἔλαχεν ὁ Χαιρέστρατος
τοῦ κλήρου κατὰ τὸν νόμον. διαμαρτυρήσαντος δὲ Ἀνδροκλέους μὴ εἶναι ἐπίδικον ὄντος Ἀντι- 120
δώρου γνησίου παιδὸς Εὐκτήμονι, οἱ περὶ Χαιρέστρατον ἐπεσκήψαντο τῇ διαμαρτυρίᾳ, καὶ
τοῦτον καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ νόθους γεγονέναι φάσκοντες, τὸν δὲ νόμον διαγορεύειν νόθῳ καὶ
νόθῃ μὴ εἶναι ἀγχιστείαν. Ἡ στάσις στοχασμός· ἄδηλον γὰρ εἰ ἐποίησε Φιλοκτήμων Χαιρέ-
στρατον υἱὸν ἑαυτῷ, καὶ πάλιν ἄδηλον εἰ γνήσιοί εἰσιν οἱ περὶ Ἀντίδωρον.

α΄. ΟΤΙ μὲν, ὦ ἄνδρες, πάντων οἰκειότατα χρῶμαι Φα-
νοστράτῳ τε καὶ Χαιρεστράτῳ τούτῳ, τοὺς πολλοὺς οἶμαι
ὑμῶν εἰδέναι. τοῖς δὲ μὴ εἰδόσιν ἱκανὸν ἐρῶ τεκμήριον· ὅτε
γὰρ εἰς Σικελίαν ἐξέπλει τριηραρχῶν [2] Χαιρέστρατος, διὰ
τὸ πρότερον αὐτὸς ἐκπεπλευκέναι προῄδειν πάντας τοὺς
ἐσομένους κινδύνους, ὅμως δὲ δεομένων τούτων καὶ συνεξέ-
πλευσα καὶ συνεδυστύχησα καὶ ἑάλωμεν εἰς τοὺς πολε- 121
μίους. ἄτοπον [3] δὴ εἰ ἐκεῖνα μὲν προδήλων ὄντων τῶν κιν-
δύνων ὅμως διὰ τὸ χρῆσθαι τούτοις καὶ φίλους νομίζειν
ὑπέμενον, νῦν δὲ [4] οὐ πειρῴμην συνειπεῖν ἐξ ὧν ὑμεῖς τε τὰ

[1] δοθείσας [2] Μενέστρατος [3] δὲ [4] μὴ ἐπειρώμην

Tabula genealogica nominum præcipuorum in hac sexta Isæi oratione commemoratorum.

Euctemon Cephisiensis.

Philoctemon, super cujus hereditate contenditur.	Ergamenes	Hegemon	filia Chæreæ nupta. unde nata filia. p. 123. 8.	filia Phanostrato nupta.

Et filiarum quidem natu major, Chæreæ nupta, vidua tum erat, cum hæc causa ageretur. Altera autem, minor natu, e Phanostrato peperit Chærestratum, qui, ut filius Philoctemonis adoptatus, petit hereditatem Euctemonis, avi, contra puerum quendam, e scorto natum, qui se filium Euctemonis ferebat, idemque nomen usurpabat. REISK.

Δοθείσας] Imo vero *τεθείσας* vel *κατατεθείσας*, *depositas*. IDEM.

Ἑάλωμεν] Ex h. l. constat hanc causam tenente bello Peloponnesiaco, haud multo post cladem in Sicilia acceptam, actam fuisse. Adscripserat Taylor pro Latinitate sua Anglicobarbara: "Habetur hæc oratio Olymp. 164. 1." IDEM.

εὔορκα ψηφιεῖσθε καὶ τούτοις τὰ δίκαια γενήσεται. δέομαι οὖν ὑμῶν συγγνώμην τε ἔχειν καὶ μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι· ὁ γὰρ ἀγὼν οὐ μικρὸς αὐτοῖς, ἀλλὰ περὶ τῶν μεγίστων.

β'. Φιλοκτήμων γὰρ ὁ Κηφισιεὺς φίλος ἦν Χαιρεστράτῳ τούτῳ· δοὺς δὲ τὰ ἑαυτοῦ καὶ υἱὸν αὐτὸν ποιησάμενος ἐτελεύτησε. λαχόντος δὲ τοῦ Χαιρεστράτου κατὰ τὸν νόμον τοῦ κλήρου, ἐξὸν ἀμφισβητῆσαι Ἀθηναίων τῷ βουλομένῳ, καὶ εὐθυδικίᾳ [1]εἰσελθόντι εἰς ὑμᾶς, εἰ φαίνοιτο δικαιότερα λέγων, ἔχειν τὸν κλῆρον, διεμαρτύρησεν Ἀνδροκλῆς οὑτοσὶ μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον, ἀποστερῶν τοῦτον τῆς ἀμφισ-
122 βητήσεως καὶ ὑμᾶς τοῦ κυρίους [2]γενέσθαι ὅντινα δεῖ κληρονόμον καταστήσασθαι τῶν Φιλοκτήμονος· καὶ ἐν μιᾷ ψήφῳ καὶ ἑνὶ ἀγῶνι οἴεται ἀδελφοὺς καταστήσειν ἐκείνῳ τοὺς οὐδὲν προσήκοντας, καὶ τὸν κλῆρον ἀνεπίδικον ἕξειν αὐτός, καὶ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἐκείνου κύριος γενήσεσθαι, καὶ τὴν διαθήκην ἄκυρον ποιήσειν. πολλῶν δὲ καὶ δεινῶν ὄντων ἃ διαμεμαρτύρηκεν Ἀνδροκλῆς, [3]τοῦτ' αὐτὸ πρῶτον ἐπιδείξω ὑμῖν, ὡς διέθετο καὶ ἐποιήσατο υἱὸν τουτονὶ Χαιρέστρατον. ἐπειδὴ γὰρ τῷ Φιλοκτήμονι ἐκ μὲν τῆς γυναικὸς ᾗ συνῴκει οὐκ ἦν παιδίον οὐδέν, πολέμου δ' ὄντος ἐκινδύνευε καὶ ἱππεὺς στρατευόμενος καὶ τριήραρχος πολλάκις ἐκπλέων, ἔδοξεν αὐτῷ διαθέσθαι τὰ αὑτοῦ, μὴ ἔρημον καταλίπῃ τὸν οἶκον, εἴ τι πάθοι. τὼ μὲν οὖν ἀδελφὼ αὐτῷ, ὥπερ ἐγενέσθην,
123 ἄμφω ἄπαιδε ἐτελευτησάτην· ταῖν δὲ ἀδελφαῖν τῇ μὲν ἑτέρᾳ, ἣ ὁ Χαιρέας συνῴκει, οὐκ ἦν ἄρρεν παιδίον οὐδ' ἐγένετο πολλὰ ἔτη συνοικούσῃ, ἐκ δὲ τῆς ἑτέρας, ᾗ συνῴκει Φανόστρατος οὑτοσί, ἧστην υἱὼ δύο. τούτων τὸν πρεσβύτερον τουτονὶ Χαιρέστρατον ἐποιήσατο υἱόν· καὶ ἔγραψεν οὕτως ἐν

[1] εἰσελθόντα [2] γίνεσθαι [3] ταῦτ' αὐτῷ

Δοὺς δὲ] Subaudi αὐτῷ. Idem.

Ἐξὸν] *cum liceret.* Idem.

Δικαιότερα] Subaudi τοῦ ἀντιδίκου aut τῶν ἀντιδικούντων. Idem.

Γενέσθαι ὅντινα] Tantundum est, atque si dixisset: γεν. τοῦ ὅντινα — διαγινώσκειν. Idem.

Ἐκείνῳ] Philoctemoni puta, ad quem etiam proximum ἐκείνου redit. Idem.

Ἀδελφῆς] Illam designat, quæ cum olim penes Chæream fuisset, jam vidua et prolis exsors erat. nam alterius maritus, Phanostratus, in vivis adhuc supererat. Idem.

Ταῦτ' αὐτῷ πρῶτον] Taylor annotaverat, in Tophanis libro mediam vocem deletam fuisse. Tegit ulcus hoc emplastrum, non sanat. Convenientius et a vero propius videtur: τῶν ἁπάντων πρῶτον. *ante omnia primo loco.* Idem.

Ὥπερ ἐγενέσθην] Sic dedi de meo. Accipi debet ac si αὐτῷ transpositum esset, et sic legeretur: ἀδελφώ, ὥπερ αὐτῷ ἐγενέσθην. *duo fratres, qui ipsi fuerant.* Taylor in Tophanis libro repererat οἵπερ ἐγ. Idem.

διαθήκῃ, εἰ μὴ γένοιτο αὐτῷ παιδίον ἐκ τῆς γυναικός, τοῦτον κληρονομεῖν τῶν ἑαυτοῦ. καὶ τὴν διαθήκην κατέθετο παρὰ τῷ κηδεστῇ Χαιρέᾳ, τῷ τὴν ἑτέραν αὐτοῦ ἀδελφὴν ἔχοντι. καὶ ὑμῖν ἥ τε διαθήκη αὕτη ἀναγνωσθήσεται καὶ οἱ παραγενόμενοι μαρτυρήσουσι. καί μοι ἀνάγνωθι.

ΔΙΑΘΗΚΗ.

ὡς μὲν διέθετο καὶ ἐφ' οἷς ἐποιήσατο υἱὸν τοῦτον, ἀκηκόατε· ὡς δ' ἐξὸν αὐτῷ ταῦτ' ἔπραξεν, ὅθεν δικαιότατα ἡγοῦμαι τὰ τοιαῦτ' εἶναι μανθάνειν, τοῦτον ὑμῖν αὐτὸν 124
57. 1 παρέξομαι τὸν νόμον. καί μοι ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

οὑτοσὶ ὁ νόμος, ὦ ἄνδρες, κοινὸς ἅπασι κεῖται, ἐξεῖναι τὰ ἑαυτοῦ διαθέσθαι, ἐὰν μὴ παῖδες ὦσι γνήσιοι ἄρρενες, ἐὰν μὴ ἄρα μανεὶς ἢ ὑπὸ γήρως ἢ δι' ἄλλο τι τῶν [1]ἐν τῷ νόμῳ παρανοῶν διαθῆται. ὅτι δ' οὐδενὶ τούτων ἔνοχος ἦν Φιλοκτήμων, βραχέα εἰπὼν δηλώσω ὑμῖν. ὅστις γὰρ καὶ ἕως ἔζη τοιοῦτον πολίτην ἑαυτὸν παρεῖχεν, ὥστε διὰ τὸ ὑφ' ὑμῶν τιμᾶσθαι ἄρχειν ἀξιοῦσθαι, καὶ ἐτελεύτησε μαχό- 125
μενος τοῖς πολεμίοις· πῶς ἄν τις τοῦτον τολμήσειεν εἰπεῖν ὡς οὐκ εὖ ἐφρόνει;

γ'. Ὅτι μὲν οὖν διέθετο καὶ ἐποιήσατο εὖ φρονῶν, ἐξὸν αὐτῷ, ἀποδέδεικται ὑμῖν, ὥστε κατὰ μὲν τοῦτο ψευδῆ με-

[1] ἐκ τῶν νόμων

Ὡς μὲν] Malim ὡς μὲν οὖν. Idem.

Δικαιότατα ἡγοῦμαι —] Dubium est, utrum δικαιότατον legendum sit, an servandum δικαιότατα. rursus, hoc si servetur, dubitare licet, utrum adjectivum sit, an adverbiale pro δικαιοτάτως. Si adjectivum est, necesse est arbitrari, post τὰ τοιαῦτα deesse ὄντα. ut constructio sit: ὅθεν ἡγοῦμαι εἶναι μανθάνειν [id est, πάντας δύνασθαι μανθάνειν] τὰ τοιαῦτα ὄντα δικαιότατα, id est, ὅτι τὰ τοιαῦτά ἐστι δικαιότατα. *unde mea sententia discere est* [vel *licet*] *ejusmodi* [cujusmodi scil. Philoctemonis cœpta et acta sunt hac in causa] *esse æquissima.* et hanc rationem in Latinis meis expressi. Sin autem δικαιότατα adverbiale est, significans *rectissime, optime, certissime,* tum erit construendum hoc modo: ὅθεν τὰ τοιαῦτα μανθάνειν ἡγοῦμαι εἶναι δικαιότατα. *unde mea sententia talia discere datum est quam certissime atque rectissime talia,* id est, rationes et jura testamentaria. Dixisset utique planius Isæus, si hunc ad modum placuisset ei efferre: ὅθεν ῥᾷστον ἡγοῦμαι εἶναι τὰ τοιαῦτα μανθάνειν σαφέστατα καὶ ἀκριβέστατα (adverbialiter). Idem.

Αὐτὸν] Non sententiam modo et vim legis, verbis meis adumbratam, sed ipsa quoque verba legis, ut in codice juris Attici jacent. Idem.

Κοινὸς ἅπασι κεῖται] Np. indigenis, non autem adscriptis. In Legg. Att. l. vi. tit. vi. §. 3. Petit. Eum vide.

Τῶν ἐκ τῶν νόμων] Subaudi πᾶσι γνωρίμων. malim tamen τῶν ἐν τῷ νόμῳ, scil. γεγραμμένων. *et reliqua, quæ in hac lege nominatim indicata et enumerata sunt.* Reisk.

Μεμαρτυρηκὼς] Indiligentius dictum,

μαρτυρηκὼς Ἀνδροκλῆς ἀποδέδεικται· ἐπειδὴ δὲ προσδιαμε-
μαρτύρηκεν ὡς υἱὸν εἶναι γνήσιον Εὐκτήμονος τοῦτον, καὶ
ταῦτ᾽ ἀποδείξω ψευδῆ ὄντα. Εὐκτήμονι γάρ, ὦ ἄνδρες, τῷ
Φιλοκτήμονος πατρί, τοὺς μὲν ὄντως γενομένους παῖδας,
Φιλοκτήμονα καὶ Ἐργαμένην καὶ [1]Ἡγήμονα καὶ δύο θυγα-
τέρας, καὶ τὴν μητέρα αὐτῶν, ἣν ἔγημεν ὁ Εὐκτήμων, Μι-
ξιάδου Κηφισιέως θυγατέρα, πάντες οἱ προσήκοντες ἴσα-
126 σι καὶ οἱ φράτορες καὶ τῶν δημοτῶν οἱ πολλοί, καὶ μαρ-
τυρήσουσιν ὑμῖν· ὅτι δ᾽ οὐδ᾽ ἄλλην τινὰ ἔγημε γυναῖκα, ἐξ
ἧς τινὸς οἵδε αὐτῷ ἐγένοντο, οὐδεὶς τὸ παράπαν οἶδεν οὐδ᾽
ἤκουσε πώποτε ζῶντος Εὐκτήμονος. καίτοι τούτους εἰκὸς
πιστοτάτους εἶναι νομίζειν μάρτυρας· τοὺς γὰρ οἰκείους
εἰδέναι προσήκει τὰ τοιαῦτα. καί μοι τούτους κάλει πρῶ-
τον, καὶ τὰς μαρτυρίας ἀνάγνωθι.

[2]ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

δ΄. Ἔτι τοίνυν καὶ τοὺς ἀντιδίκους ἐπιδείξω ἔργῳ ὑμῖν ταῦτα μεμαρτυρηκότας. ὅτε γὰρ αἱ ἀνακρίσεις ἦσαν πρὸς τῷ ἄρχοντι καὶ οὗτοι παρακατέβαλον ὡς ὑπὲρ γνησίων τῶνδ᾽

[1] Ἡγέμονα [2] ΜΑΡΤΥΡΕΣ

pro διαμεμαρτ. Non enim μαρτυρίαν dixerat Androcles, sed Chærestrato hereditatem petenti opposuerat διαμαρτυρίαν, h. e. obnuntiationem et protestationem, affirmantem, illam, quæ petatur, hereditatem non esse vacuam, neque petitioni aut controversiæ obnoxiam. Verum, id quod jam supra admonui, oratores Attici discrimen horum verborum non sanctissime observant. Idem.

Ὡς υἱὸν εἶναι] Novi Diodorum Siculum solere ὡς cum infinitivis copulare. verum ejus est alia ratio atque oratorum Atticorum. Trita hæc et familiaris homini Siculo si fuit, non eo etiam Attico est imputanda et obtrudenda invito. Sine dubio aut delendum est ὡς, aut leg. ὡς οἶδεν υἱὸν εἶναι. Idem.

Εὐκτήμονος τοῦτον] Sine dubio interponendum est Εὐκτήμονα. nam patri prætenso filius erat cognominis, ut e p. 120. pen. constat. Idem.

Οἵδε] Euctemon puta subdititius, e scorto quæsitus, cum fratre, quorum causam se agere simulans Androcles, reapse sibi quærebat Euctemonis senioris hereditatem. Neque obstat, quod orator modo unum filium Euctemonis e scorto susceptum commemorat, modo duos. Nam natu maximus solus ab eo se adscitum, pro filio agnitum, et heredem scriptum ferebat; eoque causa illius solius, aut præcipue, hic agitur. alter frater accessionis loco est. Idem.

Τὰς μαρτυρίας] Id est, τὰς τούτων μαρτ. Idem.

Μάρτυρες] Num μαρτυρίαι? sed bene habet. nam tametsi testimonia a scriba recitarentur, ipsi tamen testes adesse, et recitata ore suo confirmare debebant, ut vera et conscientiæ suæ consentanea. Idem.

Ὑμῖν] Bene si habet, referri debet ad ἐπιδείξω. Alias legi malim ἡμῖν ταὐτὰ, eadem nobiscum. Idem.

Οὗτοι] Androcles, et soror ejus, et liberi spurii ex ea nati, pro liberis Euctemonis senioris venditati, cum reliquis eorum advocatis. Idem.

Ὡς ὑπὲρ γνησίων] Bene habet hæc lectio. Aliud agebat H. Stephanus autumans ὥσπερ γν. leg. esse. Idem.

Τῶνδε] Sunt illi duo fratres, quos Androcles pro liberis Euctemonis e secunda uxore natis venditabat, actore negante legitime natos esse. Idem.

Εὐκτήμονος ὄντων, ἐρωτώμενοι ὑφ᾽ ἡμῶν τίς εἴη αὐτῶν μή- 127
τηρ καὶ ὅτου θυγάτηρ οὐκ εἶχον ἀποδεῖξαι, διαμαρτυρο-
μένων ἡμῶν καὶ τοῦ ἄρχοντος κελεύοντος ἀποκρίνασθαι
κατὰ τὸν νόμον [1]* * * ὦ ἄνδρες, ἀμφισβητεῖν μὲν ὡς ὑπὲρ
γνησίων καὶ διαμαρτυρεῖν, μητέρα δὲ ἥ τις ἦν μὴ ἔχειν
ἀποδεῖξαι, μηδὲ προσήκοντα αὐτοῖς μηδένα. ἀλλὰ τότε
μὲν Λημνίαν σκηψάμενοι ταύτην ἀναβολὴν ἐποιήσαντο· τὸ 128
δ᾽ ὕστερον ἥκοντες εἰς τὴν ἀνάκρισιν, πρὶν καί τινα ἐρέσθαι,
εὐθὺς ἔλεγον ὅτι Καλλίππη μήτηρ, αὕτη [2]δ᾽ εἴη Πιστο-
ξένου θυγάτηρ, ὡς ἐξαρκέσον εἰ ὄνομα μόνον πορίσαιντο τὸν
Πιστόξενον. ἐρομένων δ᾽ ἡμῶν ὅστις εἴη καὶ εἰ ζῇ ἢ μή, ἐν
Σικελίᾳ ἔφασαν ἀποθανεῖν στρατευόμενον, καταλιπόντα
ταύτην [3]θυγατέρα παρὰ τῷ Εὐκτήμονι, ἐξ ἐπιτροπευο-
μένης δὲ τούτῳ γενέσθαι, πρᾶγμα πράττοντες ἀναιδείᾳ 129
ὑπερβάλλον καὶ οὐδὲ γενόμενον, ὡς ἐγὼ ὑμῖν ἀποφανῶ ἐκ
τούτων πρώτων ὧν αὐτοὶ ἀπεκρίναντο. τῇ μὲν γὰρ στρα-

[1] asteriscos om. [2] δ᾽ om. [3] τὴν θυγατέρα

Ὑφ᾽ ἡμῶν] Ita dedi de meo, pro vulgari ὑφ᾽ ὑμῶν. Nam qui tum causæ judices sedebant, non iidem antea quoque examini interfuerant, sed solus Archon seu Astynomus, interrogaverat, vel adversarii coram eo mutuo sese interrogaverant atque responderant. v. versu 11. ἐρομένων δὲ ἡμῶν. Idem.

Κατὰ τὸν νόμον, ὦ ἄνδρες] Hiulcam sententiam quodammodo sic sarcias: κατὰ τὸν νόμον. καίτοι πῶς εἴη κατὰ τὸν νόμον, ὦ ἄνδρες. *secundum legem*, vel *ex præscripto legis. Atqui, secundum legem qui sit, o viri* —? vel sic: κατὰ τὸν νόμον. Καίτοι πῶς οὐκ εἴη παράνομον, ὦ ἄνδρες. Taylor in libro Tophanis ad κατὰ τὸν νόμον adscriptum repererat δεινόν. Idem.

Αὐτοῖς] Illis puta fictitiis et prætensis Euctemonis liberis. Malim tamen αὐτῆς legi. nam προσήκων τινὸς perinde usurpatur, atque πρ. τινί. ut ad solam mulierem, istorum matrem, referatur. Idem.

Λημνίαν σκεψάμενον] Verba hæc Palmerius reddidit in Exercit. p. 671. *Lemniam defendens.* istique interpretationi hanc annotationem adjunxit: "Subintellige βουλὴν, id est, audax et omnino præceps consilium cepit. Omnibus notum est, quid sint Λήμνια κακὰ et Λημνία δίκη ex Suida." Mallem hæc a Palmerio scripta non fuisse. Exciderunt enim ei, ut nobis talia multa solent, aliud agenti, aliena hoc loco eoque ipso indigna. Melius rem tetigit, quisquis fuit, qui, referente Tayloro, in libro Tophanis hæc verba adscripsit: '*Lemniam esse prætendens.*' Notæ sunt e fabulis Terentii mulieres Athenis commorantes, Andriæ, Lemniæ, aliisque ex insulis oriundæ. Idem.

Σκεψάμενον] Π. σκεψάμενος. Μᾶλλον δὲ σκηψάμενος. H. Stephan. Pari modo annotator in libro Tophanis dederat σκηψάμενος. ex parte recte. Nam σκήπτεσθαι, *prætendere*, locum hic habet, nullum σκέπτεσθαι, *considerare*. Ego vero vulgari σκεψάμενον suffeci pluralem σκηψάμενοι, et pari modo ἐποιήσαντο in continenti dedi pro vulgari ἐποιήσατο. Idem.

Τούτω] Sic dedi in numero duali pro vulgari τούτῳ. quem si ponere h. l. voluisset orator, debuisset αὐτῷ vel ἐκείνῳ usurpare, non τούτῳ. nam οὗτος non nisi de superstitibus et præsentibus potest usurpari. Atqui Euctemon senior dudum vivis excesserat. Foret utique plenius et planius dictum: ἐξ ἐπιτροπευομένης δὲ αὐτῷ τούτω γενέσθαι. avum, Euctemonem seniorem, hos ex hac muliere procreasse, tum temporis, cum tutor ejus esset, et ipsa pupilla tutelæ ejus commissa. Duos fuisse fratres, qui se hac e muliere et Euctemone natos ferrent, constat e p. 120. 27. ubi legitur: τὸν πρεσβύτερον τοῖν παῖδοιν. Pro γενέσθαι reperit Taylor in libro Tophanis γυναῖκα. Idem.

Πράττοντες] Πλάττοντες de suo dedit Bekkerus.

τιᾷ, ἀφ' οὗ ἐξέπλευσεν εἰς Σικελίαν, ἤδη ἔστι δύο καὶ
πεντήκοντα ἔτη ἀπὸ Ἀριμνήστου ἄρχοντος, τῷ δὲ πρε-
σβυτέρῳ τούτων, ὅν φασιν ἐκ τῆς Καλλίππης καὶ τοῦ
130 Εὐκτήμονος εἶναι, οὔπω ὑπὲρ εἴκοσιν [1]ἔτη. [2]ἀφελόντι οὖν
ταῦτα ἀπὸ τῶν ἐν Σικελίᾳ ὑπολείπεται πλείω ἢ τριά-
κοντα ἔτη· ὥστ' οὔτ' ἐπιτροπεύεσθαι προσήκει τὴν Καλ-
λίππην ἔτι, τριακοντοῦτίν γε οὖσαν, οὔτ' ἀνέκδοτον καὶ
ἄπαιδα εἶναι, ἀλλὰ πάνυ πάλαι συνοικεῖν, ἢ ἐγγυηθεῖσαν
κατὰ νόμον ἢ ἐπιδικασθεῖσαν. ἔτι δὲ καὶ γινώσκεσθαι
131 αὐτὴν ὑπὸ τῶν Εὐκτήμονος οἰκείων ἀναγκαῖον ἦν καὶ ὑπὸ
τῶν οἰκετῶν, εἴ πέρ γε συνῴκησεν ἐκείνῳ ἢ διητήθη τοσοῦτον
χρόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ. τὰ γὰρ τοιαῦτα οὐκ εἰς τὴν ἀνάκρισιν
μόνον δεῖ πορίζεσθαι ὀνόματα, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ γεγονότα
φαίνεσθαι καὶ ὑπὸ τῶν προσηκόντων καταμαρτυρεῖσθαι.
ἀποδεῖξαι τοίνυν ἡμῶν κελευόντων ὅστις οἶδε τῶν Εὐκτή-
μονος οἰκείων ἢ συνοικήσασαν ἐκείνῳ [3]τινὰ ἢ τὴν Καλλίπ-

[1] ἔτη [ἀπὸ Ἀριμνήστου ἄρχοντος]. [2] ἀφελόντα [3] τινὰ Καλλίππην ἢ

Ἐξέπλευσεν] Non prætensus ille et fictitius Pistoxenus, sed ἡ στρατιὰ, exercitus Atheniensium, modo dictus. Idem.

Ἀριμνήστου] L. Ἀριστομνήστου. Ita mox quoque. *Att. Lect.* l. iv. c. 31. Meursius. Ex hoc loco colligitur hanc causam actam fuisse Chione vel Timocrate Archonte circa Olymp. 104. Nam Arimnestus Archon fuit Ol. 91. 1. unde sequitur, si annos completos intelligit, hoc judicium factum fuisse Timocrate Archonte Olymp. 104. 1. Si vero quinquagesimum secundum annum currentem et affectum tantum intelligit, Chione Archonte Ol. 103. 4. Palmer. Corsinius Fast. Att. 3. p. 247. ad Olymp. 91. 1. contendit hunc Aristomnestum esse, non Arimnestum. Verum Lysias quoque et Hesychius et Scholiastes Aristophanis hunc Archontem ita appellant, ut Isæus, ex fide librorum vulgarium, h. l. fecit. Reisk.

Ὃν] Imo vero οἷν in duali, aut ὧν. *seniori horum liberorum, quos aiunt* —. Idem.

Ταῦτα] Sic dedi de meo pro vulgari πάντα. Hos viginti annos si de summa illorum quinquaginta duum annorum deducis, qui a tempore susceptæ in Siciliam expeditionis inde ad hoc diei effluxerunt, remanent anni triginta atque duo. Quod si ergo sumis, prætensam hanc Callippen, liberorum Euctemoni subjectorum matrem, anniculam aut bimulam tum fuisse, cum pater ejus, cum classe nostra in Siciliam discedens, eam in Euctemonis tutela relinqueret, necesse est, ut annum ætatis tertium aut quartum a trigesimo ageret, cum filium natu maximum ex Euctemone pareret, si peperit. id quod aiunt adversarii nostri. Aut si sumis decennem tum fuisse, patre in Siciliam proficiscente, peperit annos nata quatuor et quadraginta. Atqui mulier ad tantam ætatis enormitatem in tutela non manet. Ergo mentiuntur, et inconsentaneum atque commentitium est, quod de ea jactant, in pupillatu ex Euctemone gravida facta. Etiam Taylor in libro Tophanis ταῦτα reperit. Idem.

Οὔτ' ἀνέκδοτον] Subaudi τότε, vel τοσοῦτον χρόνον. neque mansisse per tempus tam longinquum innuptam, sine marito, e quo prolem honestis et legitimis modis procrearet. Idem.

Τινὰ Καλλίππην, ἢ ἐπιτροπευομένην] Sic dedi de meo, pro vulgari τινὰ ἢ τὴν Καλλίππην ἐπιτροπευομένην. Ecquis enim non cernit, ista duo insititia vocabula ἢ τὴν nata esse e variante lectione. Superscripserat lector aliquis diligentior super τινα istud ἢ τὴν, significare volens, loco vocabuli τινα, aliis in libris legi τήν. Aliis postmodum ab istius mente aberrantibus, eamque haud assequentibus, horum per errorem factum est, ut ἢ τὴν in textum immigraret. Sed præstat τινα, quam τήν. Solent enim Græci τινα usurpare, cum obscuritatem hominis, aut suum ejus contemptum, indicare volunt. Possit quoque locus sic fingi primitus exaratus esse: συνοικήσασαν ἐκείνῳ τινὰ, ἢ καὶ παρ' αὐτῷ διαιτωμένην, Καλλίππην ἐπιτροπευομένην. novit Calippam quandam domi Euctemonis fuisse pro legitima uxore, vel etiam solummodo ibi commoratam, quippe quæ pupilla ejus esset. Idem.

πην ἐπιτροπευομένην, καὶ παρὰ τῶν ὄντων θεραπόντων τὸν
ἔλεγχον ποιεῖσθαι, ἢ εἴ τις τῶν παρ' αὐτοῖς οἰκετῶν φά- 132
58. σκει ταῦτα εἰδέναι, ἡμῖν παραδοῦναι, οὔτε λαβεῖν ἠθέλησαν
[1]οὔθ' ἡμῖν παραδοῦναι. καί μοι λάβε τήν τ' ἀπόκρισιν αὐ-
τῶν καὶ τὰς ἡμετέρας μαρτυρίας καὶ προκλήσεις.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ. [2]ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

ε'. Οὗτοι μὲν τοίνυν τοιοῦτο πρᾶγμα ἔφυγον· ἐγὼ δ'
ὑμῖν ἐπιδείξω καὶ ὅθεν εἰσὶ καὶ οἵτινες αὐτοὺς γνησίους 133
διεμαρτύρησαν εἶναι καὶ κληρονόμους ζητοῦσι καταστῆσαι
τῶν Εὐκτήμονος. ἴσως μέν ἐστιν [3]ἀηδὲς Φανοστράτῳ, ὦ
ἄνδρες, τὰς Εὐκτήμονος συμφορὰς φανερὰς καθεστάναι·
ὀλίγα δ' ἀναγκαῖον ῥηθῆναι, ἵν' ὑμεῖς τὴν ἀλήθειαν εἰ-
δότες ῥᾷον τὰ δίκαια ψηφίσησθε. Εὐκτήμων μὲν γὰρ ἐβίω
ἔτη ἓξ καὶ [4]ἐνενήκοντα, τούτου δὲ τοῦ χρόνου τὸν μὲν πλεῖ-

[1] οὔθ' ἡμῖν παραδοῦναι om. [2] , καὶ ΜΑΡΤΥΡΙΑ, καὶ [3] ἀφειδὲς [4] ἐννενήκοντα

Τῶν ὄντων] Id est, τῶν ἔτι περιόντων. ab illis mancipiis, si quæ adhuc in vivis superessent. multos enim eorum consentaneum erat interea temporis, intra tot annorum spatium, vivis excessisse. Idem.

Τῶν παρ' αὐτοῖς οἰκετῶν] Servorum, qui penes ipsos, in ipsorum potestate essent, Androclis puta, et Callippes, et hujus liberorum. Idem.

Φάσκει] Num φάσκοι. sed parum refert. Idem.

Παραδοῦναι, οὔτε λαβεῖν] Itera οὔτε et παραδοῦναι ad hunc modum: παραδοῦναι [quod pendet e præmissis κελευόντων ἡμῶν], οὔτε παραδοῦναι οὔτε λαβεῖν — *nobis flagitantibus, ut — traderent, neque suos servos nobis tradere ad quæsitionem neque nostros a nobis accipere voluerunt.* Idem in schedis Taylori quoque reperi e libro Tophanis annotatum. Idem.

Τὰς ἡμετέρας μαρτυρίας] Bene hoc habeat, nec ne, pro certo haud dixerim. Si prius, videtur accipi debere pro τὰς τῶν φίλων μαρτυρίας, τῶν ἡμῖν μαρτυρησάντων. amicorum et necessariorum testimonia, qui pro nobis dicentes confirmarunt, ejusmodi Callippen nullam sibi notam esse. Sin autem vitiosa est ista lectio, malim διαμαρτυρίας. et paulo post in titulo ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. Nihilominus tamen adhuc dubito num rem acu tetigerim. Idem.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ καὶ ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ] Modo præmissa pluralem potius numerum subjiciunt, ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ (vel, si mavis ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΙ) et ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ. Idem.

Εἰσὶ] Callippe puta prætensa, ejusque liberi. Idem.

Οἵτινες αὐτοὺς] Non culpo. concinnius tamen mihi quidem videtur sic legi: οἵτινες (subaudi a communi εἰσὶν), οἳ αὐτούς. *et quinam sint hi, qui in* διαμαρτυρίᾳ, seu *obnuntiationis formula, per quam obnuntiationem nos ab hereditatis petitione exclusum ierunt, confirmarint hos liberos Euctemonis genuinos esse.* Tametsi unus solummodo Androcles id fecisset, h. e. διαμαρτυρίαν interposuisset, orator tamen nihilominus velut de pluribus loquitur, quia ejusmodi causarum forensium actores semper advocatos numero plures secum habebant. Idem.

Ἀφειδὲς] Taylor e libro Tophanis h. l. retulerat ἀφιλές. Ego jam dudum ante, quam mihi schedarum Tayloricarum usura contingeret, suspicatus fueram de ἀπροσφιλές. *forte jucundum Phanostrato non est.* Idem.

Ὀλίγα δὲ] Subaudi αὐτῶν μέρη. exiguam quandam partem harum Euctemonis senioris calamitatum. Idem.

στον ἐδόκει [1]εὐδαίμων εἶναι — καὶ γὰρ οὐσία ἦν οὐκ ὀλίγη αὐτῷ καὶ παῖδες καὶ γυνὴ, καὶ τἆλλ' ἐπιεικῶς εὐτύχει —, ἐπὶ γήρως δὲ αὐτῷ συμφορὰ ἐγένετο οὐ μικρὰ, ἣ ἐκείνου πᾶσαν τὴν οἰκίαν ἐλυμήνατο καὶ χρήματα πολλὰ διώλεσε καὶ αὐτὸν τοῖς οἰκειοτάτοις εἰς διαφορὰν κατέστη-
134 σεν. ὅθεν δὲ καὶ ὅπως ταῦτ' ἐγένετο, ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων δηλώσω. ἀπελευθέρα ἦν αὐτοῦ, ὦ ἄνδρες, ἣ ἐναυκλήρει συνοικίαν ἐν Πειραιεῖ αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε. τούτων μίαν ἐκτήσατο ᾗ ὄνομα ἦν Ἀλκὴ, ἣν καὶ ὑμῶν οἶμαι πολλοὺς εἰδέναι. αὕτη δὲ ἡ Ἀλκὴ ὠνηθεῖσα πολλὰ μὲν ἔτη καθῆστο ἐν οἰκήματι, ἤδη δὲ πρεσβυτέρα οὖσα ἀπὸ μὲν τοῦ οἰκήματος ἀνίσταται, διαιτωμένῃ δὲ αὐτῇ ἐν τῇ συνοικίᾳ συνῆν ἄνθρωπος ἀπελεύθερος, Δίων ὄνομα αὐτῷ, ἐξ οὗ ἔφη ἐκείνη τούτους γεγονέναι· καὶ ἔθρεψεν αὐτοὺς ὁ Δίων ὡς ὄντας ἑαυτοῦ. χρόνῳ δὲ ὕστερον ὁ μὲν Δίων ζημίαν εἰργασμένος καὶ δείσας ὑπὲρ αὑτοῦ ὑπεχώρησεν εἰς Σικυῶνα· τὴν δ' ἄνθρωπον ταύτην, τὴν Ἀλκὴν, καθίστησιν Εὐκτήμων ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἐν Κεραμεικῷ συνοικίας, τῆς παρὰ τὴν πυλίδα, οὗ ὁ οἶνος ὤνιος. κατοικισθεῖσα δ' ἐνταυθοῖ πολλῶν καὶ κακῶν ἦρξεν, ὦ ἄνδρες. φοιτῶν γὰρ ὁ Εὐκτή-
135 μων ἐπὶ τὸ ἐνοίκιον ἑκάστοτε τὰ πολλὰ διέτριβεν ἐν τῇ συνοικίᾳ, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐσιτεῖτο μετὰ τῆς ἀνθρώπου, καταλιπὼν καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας καὶ τὴν οἰκίαν ἣν ᾤκει. χαλεπῶς δὲ φερούσης τῆς γυναικὸς καὶ τῶν υἱέων οὐχ ὅπως ἐπαύσατο, ἀλλὰ τελευτῶν παντελῶς διῃτᾶτο ἐκεῖ, καὶ οὕτω διετέθη εἴθ' ὑπὸ φαρμάκων εἴθ' ὑπὸ νόσου εἴθ' ὑπ' ἄλλου τινὸς, ὥστ' ἐπείσθη ὑπ' αὐτῆς τὸν πρεσβύτερον τοῖν παίδοιν εἰσαγαγεῖν εἰς τοὺς φράτορας ἐπὶ τῷ αὑτοῦ ὀνόματι. ἐπειδὴ δὲ οὔθ' [2]ὁ υἱὸς αὐτῷ Φιλοκτήμων συνεχώρει οὔθ' οἱ φράτορες [3]εἰσεδέξαντο, ἀλλ' ἀπη-

[1] εἶναι εὐδαίμων [2] οὕτως αὐτῷ [3] συνεδέξαντο

Ζημίαν εἰργασμένος] Dubito quid significet, utrum, *quia maleficium aliquod commisisset, eoque noxiam alicui dedisset*, an, *quia a judicibus ob datam noxiam mulctæ pecuniariæ condemnatus esset*. Idem.

Ἐπὶ τὸ ἐνοίκιον] *ad tollendam mercedem menstruam incolatus.* Sive mulier illa hanc mercedem nomine suo pro universa insula dependeret, quod eam conduxisset, periculumque conductionis ipsa ferret; sive solummodo ab incolis insulæ mercedem incolatus exigeret, collectamque mense quoque evoluto domino insulæ dependeret. Idem.

Οὗτος] Οὕτως de suo Reiskius, ὁ υἱὸς Bekkerus. Huic obsecutus sum.

Συνεδέξαντο] Imo vero ἀνεδέξαντο. Idem.

Ἀπηνέχθη τὸ κούριον] Palmerius sic interpretatus, *sed puer ablatus fuit*, hanc adscripsit h. l. annotationem: "Hæc vox κούριον raro occurrit. fuit autem, ut ex hoc loco conjicio, codex seu liber publicus τῶν φυλετῶν καὶ φρατόρων, ubi inscribebantur nomina adolescentium, qui in quaque familia ex legitimo matrimonio nati, a patre vel aliis cognatis, consentientibus et approbantibus ex eadem gente propinquis, in album τῶν φρατόρων inferebantur. Nomen factum e κοῦρος et κούρη, quæ adolescentulum et adolescentulam, puerum et puellam significant. Lycurgus rhetor infra alium codicem τὸ ληξιαρχικὸν vocat, quod est juvenum epheborum, qui inter viros censendi erant, et eos, qui jam ad functiones publicas petendas admittebantur, ἀπὸ τοῦ λαγχάνειν τὰς ἀρχὰς, *ab eo, quod magistratus sortiebantur*." Poterant hæc omnia potius non scripta manere, aut in spongiam incumbere, partim aliena ab h. l. pleraque falsa. Melius h. l. exposuit H. Valesius ad Harpocr. p. 124. e Polluce et Schol. Aristoph., unde constat, κούριον, vel potius κούρειον, fuisse sacrum, vel victimam, oblatam pro adolescente in album phratorum inferendo. Quid Scaliger in mente habuerit, κόριον adscribens, ipse quisque arbitrator. Mihi non liquet, præterquam hoc unum, falsum eum fuisse. Idem.

Ἀφνιδαίου] Π. Ἀφιδναίου. H. Stephan.

Ἐᾳ̃ν] Aut prorsus amputanda, aut cum ἐῶν permutanda est. Reisk.

Χωρίον ἐνδόντα] Legendum cum summo viro, Valckenaerio: κουρίον ἐνδόντα. *victimam adeo adduci* (et solennia peragi) *permittens. Lect. Attic.* sect. i. §. 10. Luzac. Eum vide.

Οἵδε] Duo fratres, prætensi Euctemonis filii. Idem.

Ἐπὶ ῥητοῖς αὐτὸν εἰσήγαγε] Ἐπὶ ῥητοῖς εἰσάγειν τινὰ εἰς φράτορας dicebat Isæus, non simpliciter eum filium profiteri, sed certis conditionibus, ut hoc vel illud haberet ex patris hereditate. *In Anim. ad Jus A. et R.* l. v. c. 14. §. 9. Heraldus.

νέχθη τὸ κούριον, ὀργιζόμενος ὁ Εὐκτήμων τῷ υἱεῖ καὶ 136
ἐπηρεάζειν βουλόμενος ἐγγυᾶται γυναῖκα Δημοκράτους τοῦ Ἀφιδναίου ἀδελφὴν, ὡς ἐκ ταύτης παῖδας ἀποφανῶν καὶ εἰσποιήσων εἰς τὸν οἶκον, εἰ μὴ συγχωροίη τοῦτον [ἐᾳ̃ν] εἰσαχθῆναι. εἰδότες δ' οἱ ἀναγκαῖοι, ὅτι ἐξ ἐκείνου μὲν οὐκ ἂν ἔτι γένοιντο παῖδες ταύτην τὴν ἡλικίαν ἔχοντος, φανήσοιντο δ' ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ, καὶ ἐκ τούτων ἔσοιντο ἔτι μείζους διαφοραὶ, ἔπειθον, ὦ ἄνδρες, τὸν Φιλοκτήμονα ἐᾶσαι εἰσαγαγεῖν τοῦτον τὸν παῖδα ἐφ' οἷς ἐζήτει ὁ Εὐκτήμων, χωρίον [1]ἓν δόντα. καὶ ὁ Φιλοκτήμων αἰσχυνόμενος μὲν ἐπὶ τῇ τοῦ πατρὸς ἀνοίᾳ, ἀπορῶν δ' ὅ τι χρήσαιτο τῷ παρόντι κακῷ, οὐκ ἀντέλεγεν οὐδέν. ὁμολογηθέντων δὲ τού-
των, καὶ εἰσαχθέντος τοῦ παιδὸς ἐπὶ τούτοις, ἀπηλλάγη 137
τῆς γυναικὸς ὁ Εὐκτήμων, καὶ ἐπεδείξατο ὅτι οὐ παίδων ἕνεκα ἐγάμει, ἀλλ' ἵνα τοῦτον εἰσαγάγοι. τί γὰρ ἔδει αὐτὸν γαμεῖν, ὦ [2]Ἀνδρόκλεις, εἴπερ οἵδε ἦσαν ἐξ ἀστοῦ καὶ γυναικὸς ἀστῆς, ὡς σὺ μεμαρτύρηκας; τίς γὰρ ἂν γνησίους ὄντας οἷός τε ἦν κωλῦσαι εἰσαγαγεῖν; ἢ διὰ τί ἐπὶ ῥητοῖς αὐτὸν εἰσήγαγε, τοῦ νόμου κελεύοντος ἅπαντας τοὺς γνησίους ἰσομοίρους εἶναι τῶν πατρῴων; ἢ διὰ τί τὸν μὲν πρεσβύτερον τοῖν παίδοιν ἐπὶ ῥητοῖς εἰσήγαγε, τοῦ δὲ νεωτέρου ἤδη γεγονότος οὐδὲ λόγον ἐποιεῖτο ζῶντος Φιλο-

[1] ἐνδόντα [2] ἄνδρες

κτήμονος οὔτε πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον οὔτε πρὸς τοὺς οἰκείους; 39.1
οὓς σὺ νῦν διαῤῥήδην μεμαρτύρηκας γνησίους εἶναι καὶ κληρονόμους τῶν Εὐκτήμονος. ταῦτα τοίνυν ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγίνωσκε τὰς μαρτυρίας.

[1]ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ϛʹ. Μετὰ ταῦτα τοίνυν ὁ Φιλοκτήμων τριηραρχῶν περὶ Χίον ἀποθνήσκει ὑπὸ τῶν πολεμίων. ὁ δ᾽ Εὐκτήμων ὕστερον χρόνῳ πρὸς τοὺς [2]κηδεστὰς εἶπεν, ὅτι βούλοιτο τὰ πρὸς τὸν υἱόν οἱ πεπραγμένα γράψας καταθέσθαι. καὶ ὁ μὲν Φανόστρατος ἐκπλεῖν ἔμελλε τριηραρχῶν μετὰ Τιμοθέου, καὶ ἡ ναῦς [3]αὐτῷ ἐξώρμει [4]Μουνυχιᾶσι, καὶ ὁ κηδεστὴς Χαιρέας παρὼν συναπέστελλεν αὐτόν. ὁ δ᾽ Εὐκτήμων παραλαβών τινας ἧκεν οὗ ἐξώρμει ἡ ναῦς· καὶ γράψας
138 διαθήκην, ἐφ᾽ οἷς εἰσήγαγε τὸν παῖδα κατατίθεται μετὰ
τούτων παρὰ Πυθοδώρῳ Κηφισιεῖ προσήκοντι αὐτῷ. καὶ ὅτι μέν, ὦ ἄνδρες, οὐχ ὡς περὶ γνησίων [5]ἔπραττεν Εὐκτήμων, ὁ Ἀνδροκλῆς μεμαρτύρηκε, καὶ αὐτὸ [6]τοῦτο ἱκανὸν [7]τεκμήριον· τοῖς γὰρ φύσει υἱέσιν αὐτοῦ οὐδεὶς [8]οὐδενὶ ἐν διαθήκῃ γράφει δόσιν οὐδεμίαν, διότι ὁ νόμος αὐτὸς ἀποδίδωσι τῷ υἱεῖ τὰ τοῦ πατρὸς καὶ οὐδὲ διαθέσθαι ἐᾷ ὅτῳ ἂν ὦσι παῖδες γνήσιοι. κειμένου δὲ τοῦ γραμματείου σχεδὸν δύ᾽ ἔτη καὶ τοῦ Χαιρέου τετελευτηκότος, ὑποπεπτωκότες [9]οἵδε τῇ ἀνθρώπῳ, καὶ ὁρῶντες ἀπολλύμενον τὸν οἶκον καὶ τὸ γῆρας καὶ τὴν ἄνοιαν τοῦ Εὐκτήμονος, ὅτι εἴη αὐτοῖς ἱκανὴ ἀφορμή, συνεπιτίθενται. καὶ πρῶτον μὲν πείθουσι τὸν Εὐκτήμονα τὴν μὲν διαθήκην ἀνελεῖν ὡς οὐ χρησίμην οὖσαν τοῖς παισί· τῆς γὰρ φανερᾶς οὐσίας οὐδένα κύριον ἔσε-
139 σθαι τελευτήσαντος Εὐκτήμονος ἄλλον ἢ τὰς θυγατέρας

[1] ΜΑΡΤΥΡΙΑ [2] δικαστὰς [3] αὐτοῦ [4] Μουνυχίᾳ [5] διέπραττεν [6] τὸ [7] τεκμήριον om. [8] οὐδὲν [9] ἤδη

Μουνυχίᾳ] Malim Μουνυχιᾶσι. Reisk.

Καὶ αὐτὸ τὸ ἱκανὸν] Scaliger conjecit: καὶ αὐτὸ τοῦτο ἱκανόν. Ego in Latinis ita reddidi, ac si legeretur: καὶ αὐτὸ τὸ καινόν, id est, καὶ αὐτὴ ἡ τοῦ πράγματος καινότης. *et ipsa rei novitas, seu insolentia.* Idem.

Οὐδὲν] Deleri vult liber Tophanis, perperam. Pari modo fallitur idem ἐμφανῆ suadens p. 123. 4. pro recto ἐμφανῶν. Idem.

Γράφει δόσιν] Videtur interponendum οὐδὲ δίδωσι. liberis legitime quæsitis nemo omnium in testamento quicquam legat, neque doni gratuiti, aut præcipuæ partis nomine, largitur. Idem.

Ὑποπεπτωκότες ἤδη] Androcles puta et collusores atque satellites ejus. Pro ἤδη malim οἵδε. Idem.

Τοῖς παισὶ] Spuriis ipsius. Idem.

καὶ τοὺς ἐκ τούτων γεγονότας· εἰ δὲ ἀποδόμενός τι τῶν ὄντων, ἀργύριον καταλίποι, τοῦτο βεβαίως ἕξειν αὐτούς. ἀκούσας δ᾽ ὁ Εὐκτήμων εὐθὺς ἀπῄτει τὸν Πυθόδωρον τὸ γραμματεῖον, καὶ προεκαλέσατο εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν. καταστάντος δὲ ἐκείνου πρὸς τὸν ἄρχοντα, ἔλεγεν ὅτι βούλοιτ᾽ ἀνελέσθαι τὴν διαθήκην. ἐπειδὴ δ᾽ ὁ Πυθόδωρος ἐκείνῳ μὲν καὶ τῷ Φανοστράτῳ παρόντι ὡμολόγει ἀναιρεῖν, τοῦ δὲ Χαιρέου τοῦ συγκαταθεμένου θυγάτηρ ἦν μία, ἧς [1]ἐπειδὴ κύριος κατασταίη, τότε ἠξίου ἀνελεῖν, καὶ ὁ ἄρχων οὕτως ἐγίνωσκε, διομολογησάμενος ὁ Εὐκτήμων ἐναντίον τοῦ 140
ἄρχοντος καὶ τῶν παρέδρων καὶ ποιησάμενος πολλοὺς μάρτυρας ὡς οὐκέτ᾽ αὐτῷ κέοιτο ἡ διαθήκη, ᾤχετο ἀπιών. καὶ ἐν πάνυ ὀλίγῳ χρόνῳ, οὗπερ ἕνεκα οὗτοι λῦσαι αὐτὸν ἔπεισαν, ἀποδίδονται ἀγρὸν μὲν Ἀθμονοῖ πέντε καὶ ἑβδομήκοντα μνῶν Ἀντιφάνει, τὸ δ᾽ ἐν [2]Σηραγγίῳ βαλανεῖον τρισχιλίων Ἀριστολόχῳ, οἰκίαν δ᾽ ἐν ἄστει τεττάρων καὶ τεσσαράκοντα μνῶν ὑποκειμένην ἀπέλυσε τῷ ἱεροφάντῃ· ἔτι δὲ αἶγας ἀπέδοτο σὺν τῷ αἰπόλῳ τριῶν καὶ δέκα μνῶν, καὶ ζεύγη δύο ὀρικά, τὸ μὲν ὀκτὼ μνῶν, τὸ δὲ πεντήκοντα καὶ πεντακοσίων δραχμῶν, καὶ δημιουργοὺς ὅσοι ἦσαν
αὐτῷ. σύμπαντα δὲ πλείονος ἢ τριῶν ταλάντων, ἃ ἐπράθη 141

[1] ἐπειδὰν [2] Σηραγγείῳ

Καταστάντος δ᾽ ἐκείνου] Pythodoro puta. Idem.

Ἔλεγεν] Euctemon senior. Idem.

Κύριος κατασταίη] Itum ad prætorem, ut is, cujus fidei Euctemon testamentum suum crediderat, illud sibi redderet rescindendum et e rebus tollendum. Verum, quia cum id deponeret, Chæreas præsens fuerat, veritus Pythodorus, ne Chæreæ filia jus aliquod in charta, quæ coram ipsius patre deposita apud se fuerat, haberet, exspectandum existimavit, donec ea in viri manu esset, aut tutoris, qui jus illius tueretur. *In Anim. ad Jus A. et R.* l. ii. c. 6. §. 6. Heraldus. *cujus ubi compos aliquis factus esset.* Mulierum κύριοι erant, aut pater, aut fratres, aut patrui, aut denique mariti. Jam hujus fœminæ, Chæreæ filiæ, nullus tum temporis erat κύριος, h. e. vir, in cujus potestate esset, et qui eam elocaret, aut acta ejus quæcunque graviora nomine ipsius ageret, iisque valorem et certitudinem forensem adderet. Nam pater vita decesserat. fratres nunquam habuerat. nupta nondum erat, et, ut videtur, ne nubilis quidem. Volebat itaque dicere: tantisper differendam esse testamenti cassationem, donec hæc puella nupsisset, et mariti, quem adeptura esset, assensus isti negotio auctoritatem adderet, ratumque faceret. Nam alias verendum esse, ne maritus ejus huic testamenti rescissioni obloqueretur eamque irritam declararet. Reisk.

Λῦσαι] *cassare, rescindere,* pro irritis et non scriptis declarare tabulas illas. Idem.

Ἀποδίδονται] Euctemon senex delirus et a scorto suo dementatus, ipsum illud scortum, liberi ejus, Androcles et totum illud furum collegium. Vetulum illud et delirum silicernium eorum, quæ gererentur, nihil norat. nomen solummodo suum furtis illorum accommodabat, sub cujus larva impuri isti, quorum vinculis constrictus tenebatur, rem ejus familiarem lacerabant et compilabant. Verumtamen, quia hæc omnia, ex nomine et persona Euctemonis fiebant, mutat paulo post orator, et ἀπέλυσε dicit et ἀπέδοτο. Idem.

Σύμπαντα δὲ] Malim σύμπαντα τάδε. Idem.

διὰ ταχέων πάνυ τελευτήσαντος Φιλοκτήμονος. καὶ ταῦθ᾽ ὅτι ἀληθῆ λέγω, καθ᾽ ἕκαστον ὑμῖν τῶν εἰρημένων πρῶτον καλῶ τοὺς μάρτυρας.

[1]ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ζ΄. Ταῦτα μὲν δὴ τοῦτον τὸν τρόπον εἶχε· περὶ δὲ τῶν ὑπολοίπων εὐθὺς ἐπεβούλευον, καὶ πάντων δεινότατον πρᾶγμα κατεσκεύασαν, ᾧ ἄξιόν ἐστι προσέχειν τὸν νοῦν. ὁρῶντες γὰρ τὸν Εὐκτήμονα κομιδῆ ἀπειρηκότα ὑπὸ γήρως καὶ οὐδὲ τῆς κλίνης ἀνίστασθαι δυνάμενον, ἐσκόπουν ὅπως [2]καὶ τελευτήσαντος ἐκείνου δι᾽ αὐτῶν ἔσοιτο ἡ οὐσία. καὶ τί ποιοῦσιν; ἀπογράφουσι τὼ παῖδε τούτω πρὸς τὸν ἄρχοντα ὡς εἰσποιήτω τοῖς τοῦ Εὐκτήμονος υἱέσι τοῖς τετελευτηκόσιν, ἐπιγράψαντες σφᾶς αὐτοὺς ἐπιτρόπους, καὶ μισθοῦν ἐκέλευον τὸν ἄρχοντα τοὺς οἴκους ὡς ὀρφανῶν ὄντων, ὅπως ἐπὶ τοῖς τούτων ὀνόμασι τὰ μὲν μισθωθείη τῆς οὐσίας, τὰ δὲ ἀποτιμήματα κατασταθείη καὶ ὅροι τεθεῖεν, καὶ ζῶντος 60. I
142 ἔτι τοῦ Εὐκτήμονος μισθωταὶ δι᾽ αὐτοῦ γενόμενοι τὰς προσόδους λαμβάνοιεν. καὶ ἐπειδὴ πρῶτον τὰ δικαστήρια ἐπληρώθη, ὁ μὲν ἄρχων προεκήρυττεν, οἱ δ᾽ ἐμισθοῦντο. παραγενόμενοι δέ τινες ἐξαγγέλλουσι τοῖς οἰκείοις τὴν ἐπιβουλὴν, καὶ ἐλθόντες ἐδήλωσαν τὸ πρᾶγμα τοῖς δικα-

[1] ΜΑΡΤΥΡΕΣ. om.

[2] καὶ om.

Πλείονος ἢ τριῶν ταλάντων] Scil. ἀπέδοτο, aut, si mavis ἀπέδοντο. Recte πλείονος ait. poterat πολλῷ πλείονος dicere, *multo pluris, quam 3 talentis*, imo ὀλίγου τεττάρων ταλάντων, *pæne quatuor talentis*. Summæ enim istæ consummatæ conficiunt tria talenta, 45. minas, hoc est, 4. talenta, minus 15. minis. IDEM. Arithmeticen Reiskianam minus intelligit Ionesius.

Μάρτυρας] Post μάρτυρας deest titulus ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Pro εἶχε malim εἶχον. *habebant*, illi fures. REISK.

Μισθοῦν ἐκέλευον τὸν ἄρχοντα τοὺς οἴκους] Hoc in loco vides pupillorum οἴκους fuisse pluris licentibus in judicio locatos; οἴκους autem appellari, non agros aut ædes tantum, sed universas pupillorum facultates. οἶκον dixisse Homerum atque alios veterum τὴν οὐσίαν a Plutarcho observatum est. In foro autem Attico οἶκον ita sæpe appellabant: quare pupilli οἶκος sunt ejus facultates; et quia hic duorum pupillorum bona locari petebatur, οἴκους dicebat Isæus, non οἶκον; ac quod οἴκους dixerat, οὐσίαν postea appellat hoc eodem loco, χρήματα autem in ea de Hagniæ hered. p. 87. 25. ed. Steph. Idem de Aristarch. hered. p. 80. 2. ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ ἐν παντὶ τῷ οἴκῳ, i. e. ἐν πάσῃ τῇ οὐσίᾳ, ἐπὶ πᾶσι τοῖς χρήμασι, ἐπίκληρος ἐγένετο. Et de Dicæog. hered. p. 52. 11. ἐγίγνετο τῷ θείῳ τῷ ἡμετέρῳ υἱὸς ποιητὸς ἐπὶ παντὶ τῷ οἴκῳ. Ergo μισθοῦν τὸν οἶκον τῶν ὀρφανῶν est *pupillorum bona fruenda locare*. In Anim. ad Jus A. et R. l. iii. c. 6. §. 10. HERALDUS.

Μισθωταὶ] Sic leg. esse, pro vulgari μισθωτὰς dudum ante videram, quam aut Scaligerani libri aut Tophanici excerptis potirer, in quibus ambobus accusativis nominativus est substitutus. REISK.

Δι᾽ αὐτοῦ] Bene ne sic habeat, an leg. sit δὴ vel δῆθεν αὐτοῦ, *locatores quasi* vel *quippe ejus*, haud definiam. IDEM.

Ἐμισθοῦντο] Ergone *conducebant*? cave sis credere. nullo modo. Imo vero ἐμίσθουν in activo. *aliis mercede annua elocatum ibant*. Sed v. Latina nostra. IDEM.

σταῖς, καὶ οὕτως ἀπεχειροτόνησαν οἱ δικασταὶ μὴ μισθοῦν τοὺς οἴκους· εἰ δ᾽ ἔλαθεν, ἀπώλλυτο ἂν ἅπασα ἡ οὐσία. καί μοι κάλει τοὺς παραγενομένους μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

η΄. Πρὶν μὲν τοίνυν τούτους γνωρίσαι τὴν ἄνθρωπον καὶ μετ᾽ ἐκείνης ἐπιβουλεῦσαι Εὐκτήμονι, οὕτω πολλὴν οὐσίαν ἐκέκτητο Εὐκτήμων μετὰ τοῦ υἱέος [1]Φιλοκτήμονος, ὥσθ᾽ ἅμα τε τὰ μέγιστα ὑμῖν λειτουργεῖν ἀμφοτέρους τῶν τε ἀρχαίων μηδὲν πραθῆναι τῶν τε προσόδων περιποιεῖν, ὥστ᾽ 143
ἀεί τι προσκτᾶσθαι· ἐπειδὴ δ᾽ ἐτελεύτησε Φιλοκτήμων, οὕτω διετέθη ἡ οὐσία, ὥστε τῶν ἀρχαίων μηδὲ τὰ ἡμίσεα εἶναι λοιπὰ καὶ τὰς προσόδους ἁπάσας ἠφανίσθαι. καὶ οὐδὲ ταῦτα ἐξήρκεσεν αὐτοῖς διαφορῆσαι, ὦ ἄνδρες, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ καὶ ἐτελεύτησεν ὁ Εὐκτήμων, εἰς τοῦτο ἦλθον τόλμης ὥστ᾽ ἐκείνου κειμένου ἔνδον τοὺς μὲν οἰκέτας ἐφύλαττον, ὅπως μηδεὶς ἐξαγγείλειε μήτε ταῖν θυγατέροιν μήτε τῇ γυναικὶ αὐτοῦ μήτε τῶν οἰκείων μηδενὶ, τὰ δὲ χρήματα ἔνδοθεν ἐξεφορήσαντο μετὰ τῆς ἀνθρώπου εἰς τὴν ὁμότοιχον οἰκίαν, ἣν ᾤκει μεμισθωμένος εἷς τούτων, Ἀντίδωρος ἐκεῖνος. καὶ οὐδ᾽ ἐπειδὴ ἑτέρων πυθόμεναι ἦλθον αἱ θυγατέρες αὐτοῦ καὶ ἡ γυνὴ, οὐδὲ τότε ἠφίουν εἰσιέναι, ἀλλ᾽ ἀπέκλεισαν τὴν θύραν, φάσκοντες οὐ προσήκειν αὐταῖς θάπτειν Εὐκτήμονα· καὶ οὐδ᾽ εἰσελθεῖν ἐδύναντο, εἰ μὴ μόλις καὶ περὶ ἡλίου δυσμάς. εἰσελθοῦσαι δὲ κατέλαβον ἐκεῖνον μὲν ἔνδον κείμενον δευτεραῖον, ὡς ἔφασαν οἱ οἰκέται, τὰ δ᾽ ἐκ τῆς οἰκίας ἅπαντα ἐκπεφορημένα ὑπὸ τούτων. αἱ μὲν οὖν γυναῖκες, οἷον εἰκὸς, περὶ τὸν τετελευτηκότα ἦσαν· οὗτοι

[1] υἱέως

Ἀπεχειροτόνησαν] *sententia a se lata vetabant, ne fundi locarentur*. v. p. 127. 3. Paulo post malim ἔλαθον. IDEM.

Γνωρίσαι τὴν ἄνθρωπον] Id est, γνωρίμους αὐτῇ καὶ συνήθεις γενέσθαι. IDEM.

Ἅμα] Id. est, ἐν ταὐτῷ. *ambos simul, eodem tempore*. Nonnihil conturbata constructio nil est quod quenquam offendat, passivo cum activis alternante. concinnius utique dixisset Demosthenes: ὥστε ἅμα τὰ μέγιστα ὑμῖν λειτουργούντων ἀμφοτέρων, τῶν τε ἀρχαίων μηδὲν πραθῆναι, καὶ τῶν προσόδων περιεῖναι vel περιγενέσθαι. IDEM.

Ἐξαγγείλειε] Scil. τοῦτο, τὸ κεῖσθαι ἔνδον τὸν Εὐκτήμονα τεθνεῶτα. IDEM.

Οὗτοι] Varie et admodum inconstanter usurpat. Hic loci designat Phanostratum et Chærestratum et eorum comites, quos illi secum adduxerant, ut testes rei præsentis esse possent, si opus foret aliquando eorum testimonio. οἱ ἀκολουθήσαντες sunt amici, qui eos ad domum defuncti comitati fuerant. Nam ἀκολουθεῖν non semper est *sequi*, sed etiam crebro *comitari*. Taylor h. l. οὔ τοι reperit in libro Tophanis. IDEM.

144 δὲ τοῖς ἀκολουθήσασι παραχρῆμα ἐπεδείκνυσαν τὰ ἔνδον
ὡς εἶχε, καὶ τοὺς οἰκέτας πρῶτον ἠρώτων ἐναντίον τούτων,
ὅποι τετραμμένα εἴη τὰ χρήματα. λεγόντων δ᾽ ἐκείνων
ὅτι οὗτοι ἐξενηνοχότες εἶεν εἰς τὴν πλησίον οἰκίαν, καὶ
ἀξιούντων παραχρῆμα τῶνδε φωρᾷν κατὰ τὸν νόμον, καὶ
τοὺς οἰκέτας ἐξαιτούντων τοὺς ἐκφορήσαντας, οὐκ ἠθέλη-
σαν τῶν δικαίων οὐδὲν ποιῆσαι. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, λάβε
ταυτὶ καὶ ἀνάγνωθι.

145 θ΄. Τοσαῦτα μὲν τοίνυν χρήματα ἐκ τῆς οἰκίας ἐκφο-
ρήσαντες, τοσαύτης δ᾽ οὐσίας πεπραμένης τὴν τιμὴν ἔχον-
τες, ἔτι δὲ τὰς προσόδους τὰς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ γενομέ-
νας διαφορήσαντες, οἴονται καὶ [1] τῶν λοιπῶν κύριοι γενήσε-
σθαι· καὶ εἰς τοῦτο ἀναιδείας ἥκουσιν, ὥστ᾽ εὐθυδικίᾳ μὲν
οὐκ ἐτόλμησαν εἰσελθεῖν, ἀλλὰ διεμαρτύρουν ὡς [2] ὑπὲρ
γνησίων ἅμα μὲν τὰ ψευδῆ, ἅμα δὲ [3] τἀναντία οἷς αὐ-
τοὶ ἔπραξαν· οἵτινες πρὸς μὲν τὸν ἄρχοντα ἀπέγραψαν
αὐτοὺς ὡς ὄντας, τὸν μὲν Φιλοκτήμονος, τὸν δ᾽ Ἐργαμένους,
νῦν δὲ διαμεμαρτυρήκασιν Εὐκτήμονος εἶναι. καίτοι οὐδ᾽ εἰ
γνήσιοι ἦσαν, εἰσποίητοι δὲ, ὡς οὗτοι ἔφασαν, οὐδ᾽ οὕτω
146 προσῆκεν αὐτοὺς Εὐκτήμονος εἶναι· ὁ γὰρ νόμος οὐκ ἐᾷ
ἐπανιέναι, ἐὰν μὴ υἱὸν καταλίπῃ γνήσιον. ὥστε καὶ ἐξ ὧν

[1] τοῦ λοιποῦ [2] ἐπὶ [3] τὰ ἐναντία

Τούτων] H. l. designat adversarios, factionem Alces. Androclem, Antidorum, alios. Ad hos eosdem redit οὗτοι quoque proximum insequens. Idem.

Ἐκείνων] Servis Euctemonis puta. Idem.

Ἀξιούντων] Videtur quidem obiter locum inspicienti hoc ad eosdem redire, ad quos modo λεγόντων redibat. verum ratione loci diligentius pensitata paret, ἀξιούντων redire ad Phanostratum et Chærestratum eorumque comites. Hi sunt quos proximum τῶνδε designat. Idem.

Τῶνδε φωρᾷν] Sic dedi de meo, postmodum Scaligerum quoque nactus auctorem; pro vulgari τῶνδ᾽ ἐφορᾷν. *his*, Chærestrato puta et Phanostrato cum consortibus. *æquum censentibus et urgentibus ut sibi liceret furtum investigare.* nam id est φωρᾷν. Invenio nunc a Petito quoque locum hunc recte emendatum p. 640. ed. Wessel. ubi plura invenies exempla verbi φωρᾷν hoc significatu usurpati. Idem.

Ἀνάγνωθι] Post hoc voc. deest titulus, quicunque est, sive μαρτυρία, testimonium testium confirmantium se interfuisse actui rerum, hic enarratarum, et eas ab actore vere enarratas esse, sive ἀνάγνωσις, sive κατάλογος, sive ἀπογραφὴ, index rerum ex Euctemonis domo furtim exportatarum. Idem.

Πεπραμένης] Sic dedi de meo pro vulgari πεπραγμένης. Nuper in Taylori quoque schedis eandem reperi emendationem, e libro Tophanis relatam. Idem.

Ὡς ἐπὶ γνησίων] Id est, ὡς ὄντων Εὐκτήμονι υἱέων γνησίων. Idem.

Γνήσιοι ἦσαν] Videtur μὲν interponendum. Idem.

Εἰσποιητοὶ δὲ] Subaudi ὑπὸ τοῦ πατρός. a patre emancipati, et collocati in aliena domo, alter quidem in Philoctemonis, alter autem in Ergamenis. Idem.

Ἔφασαν] Scil. αὐτοὺς γεγονέναι εἰσποιήτους. ut hi, spuriorum puta patroni, aiunt hos spurios emancipatos a patre fuisse. Idem.

Οὐκ ἐᾷ] Subaudi τινά. Idem.

Καταλίπῃ] Scil. ὁ ἐπανιών. Idem.

αὐτοὶ ἔπραξαν, ἀνάγκη τὴν μαρτυρίαν ψευδῆ εἶναι. καὶ εἰ
μὲν τότε διεπράξαντο μισθωθῆναι τοὺς οἴκους, οὐκ ἂν ἔτι
ἦν τοῖσδε ἀμφισβητῆσαι· νῦν δὲ ἀποχειροτονησάντων τῶν
δικαστῶν ὡς οὐδὲν αὐτοῖς προσῆκεν, οὐδὲ ἀμφισβητῆσαι
τετολμήκασιν, ἀλλὰ πρὸς ὑπερβολὴν ἀναισχυντίας προσ-
μεμαρτυρήκασι τούτους εἶναι κληρονόμους, οὓς ὑμεῖς ἀπε-
χειροτονήσατε.

ι΄. Ἔτι δὲ καὶ τοῦ μάρτυρος αὐτοῦ σκέψασθε τὴν τόλ-
μαν καὶ ἀναίδειαν, ὅστις εἴληχε μὲν αὑτῷ τῆς θυγατρὸς
τῆς Εὐκτήμονος ὡς οὔσης ἐπικλήρου, καὶ αὐτοῦ τοῦ κλήρου 147
61. 1 τοῦ Εὐκτήμονος πέμπτου μέρους ὡς ἐπιδίκου ὄντος, μεμαρ-
τύρηκε δ᾽ Εὐκτήμονος υἱὸν εἶναι γνήσιον. καίτοι πῶς οὗτος οὐ
σαφῶς ἐξελέγχει αὐτὸς αὑτὸν τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότα;
οὐ γὰρ δήπου γνησίου ὄντος υἱέος Εὐκτήμονι ἐπίκληρος ἂν [1] ἦν
ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, οὐδὲ ὁ κλῆρος ἐπίδικος. ὡς τοίνυν ἔλαχε
ταύτας τὰς λήξεις, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

τοὐναντίον τοίνυν συμβέβηκεν ἢ ὡς ὁ νόμος γέγραπται· ἐκεῖ μὲν γάρ ἐστι νόθῳ μηδὲ νόθῃ εἶναι ἀγχιστείαν μήθ᾽ ἱερῶν μήθ᾽ ὁσίων ἀπ᾽ Εὐκλείδου ἄρχοντος, Ἀνδροκλείδης δὲ καὶ Ἀντίδωρος οἴονται δεῖν, ἀφελόμενοι τὰς Εὐκτήμονος θυγατέρας τὰς γνησίας καὶ τοὺς ἐκ τούτων γεγονότας, τόν τε Εὐκτήμονος οἶκον καὶ τὸν Φιλοκτήμονος ἔχειν. καὶ ἡ διαφθείρασα τὴν Εὐκτήμονος γνώμην καὶ πολλῶν ἐγκρατὴς γενομένη οὕτως ὑβρίζει σφόδρα πιστεύουσα τούτοις, ὥστε οὐ μόνον

[1] εἴη

Μαρτυρίαν] Rursus h. l. hoc voc. usurpat pro διαμαρτυρίαν. Idem.

Διεπράξαντο] Factio Alces designatur. Idem.

Τοῖσδε] Phanostrato et Chærestrato et consortibus. Idem.

Προσῆκεν οὐδὲ ἀμφισβητῆσαι] Videtur leg. προσήκει, οὐ μόνον ἀμφισβ. *nullum jus in hereditatem Euctemonis ipsis esse, non solummodo ausi sunt eam petere.* Idem.

Ἀλλὰ] Malim ἀλλὰ καὶ —. Idem.

Ἀναισχυντίας] Adde τετραμμένοι. *ad immanem conversi impudentiam.* Idem.

Ἀπεχειροτονήσατε] *latis suffragiis eos rejecistis et exsortes declarastis.* Sic correxi de meo vulgarium vitium ἐπεχ. quod, ut postmodum e Taylori schedis intellexi, liber Tophanis quoque pari modo correxit. Idem.

Τῆς θυγατρὸς] Chæreæ viduam designat. Idem.

Πέμπτου] Malim τοῦ πέμπτου cum articulo. Idem.

Ἀνδροκλείδης] Androclides qui hic appellatur, idem est cum eo, qui in superioribus constanter adhuc Androcles fuit appellatus. Perinde esse et nil differre utra forma, simplex an patronymica, in his usurpetur, alibi sæpe admonitum a nobis fuit. Idem.

Καὶ πολλῶν ἐγκρατὴς] Id est, καὶ οὕτω πολλῶν χρημάτων ἐγκρ. Idem.

Τούτοις] Androclo et Antidoro cæterisque conspiratis. Idem.

148 τῶν Εὐκτήμονος οἰκείων καταφρονεῖ, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως ἁπάσης. ἀκούσαντες δὲ ἓν μόνον σημεῖον ῥᾳδίως γνώσεσθε τὴν ἐκείνης παρανομίαν. καί μοι λάβε τοῦτον τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

ταυτὶ τὰ γράμματα, ὦ ἄνδρες, ὑμεῖς οὕτω σεμνὰ καὶ εὐσεβῆ ἐνομοθετήσατε, περὶ πολλοῦ ποιούμενοι καὶ πρὸς ταύτα καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους θεοὺς εὐσεβεῖν· ἡ δὲ τούτων μήτηρ, οὕτως ὁμολογουμένη οὖσα δούλη καὶ ἅπαντα τὸν χρόνον αἰσχρῶς βιοῦσα, ἣν [1] οὔτε παρελθεῖν εἴσω τοῦ ἱεροῦ ἔδει [2] οὔτ᾽ ἰδεῖν τῶν ἔνδον οὐδὲν, οὔσης τῆς θυσίας ταύταις ταῖς θεαῖς ἐτόλμησε συμπέμψαι τὴν πομπὴν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἰδεῖν ἃ οὐκ ἐξὸν αὐτῇ. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, ἐκ τῶν ψηφισμάτων γνώσεσθε, ἃ ἐψηφίσατο ἡ βουλὴ περὶ αὐτῆς. λάβε τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ιά. Ἐνθυμεῖσθαι τοίνυν χρὴ, ὦ ἄνδρες, πότερον δεῖ τὸν
149 ἐκ ταύτης τῶν Φιλοκτήμονος εἶναι κληρονόμον καὶ ἐπὶ τὰ μνήματα ἰέναι χεόμενον καὶ ἐναγιοῦντα, ἢ τὸν ἐκ τῆς ἀδελφῆς τοῦτον, ὃν υἱὸν αὐτὸς ἐποιήσατο· καὶ πότερον δεῖ τὴν ἀδελφὴν Φιλοκτήμονος, ἣ Χαιρέᾳ συνῴκησε, νῦν δὲ χηρεύει, ἐπὶ τούτοις γενέσθαι ἢ ἐκδοῦναι ὅτῳ [3] βούλονται ἢ ἐᾶν καταγηράσκειν, ἢ γνησίαν οὖσαν ὑφ᾽ ὑμῶν ἐπιδικασθεῖσαν συνοικεῖν ὅτῳ ἂν ὑμῖν δοκῇ. ἡ γὰρ ψῆφός ἐστι περὶ τούτων νυνί. τουτὶ γὰρ αὐτοῖς ἡ διαμαρτυρία δύναται, ἵν᾽ ὁ κίνδυνος τοῖσδε μὲν ᾖ περὶ τούτων, οὗτοι δὲ, κἂν νῦν

[1] οὐδὲ [2] οὐδ᾽ [3] βούλωνται

Ταυτὶ τὰ γράμματα] Particulam nempe juris Attici recitaverat scriba agentem de Thesmophoriis et universe de sacris Cereris atque Proserpinæ. Idem.

Πρὸς ταῦτα] Servare lectionem hanc si volumus, saltim ταύτα penacute scribemus, ut sit accusativus in duali. hæc duo numina, Cererem atque Proserpinam. quia tamen hoc paulo est insolentius, malim, perspicuitatis ergo, et ut errori, aut dubitationi saltim occurratur, ταύτας in plurali exarari. circa has deas, quæ in Thesmophoriis a matronis vere Atticis et ingenuis colebantur, et quarum templum adire, neque ancillæ neque meretrici licebat. Sic paulo post ταύταις ταῖς θεαῖς, non ταύταιν θεαῖν. Idem.

Χεόμενον] Operam dantem, ut nomine suo inferiæ Dis Manibus [Philoctemonis puta] a sacerdote inferantur. Iterum non satis placet præsens tempus cum futuro copulatum. et rursus tamen nescio an χεούμενον minus in usu sit. Idem.

Τοῦτον] Chærestratum puta. Idem.

Ἐπὶ τούτοις] In potestate Alces et spuriorum, necnon Androclis et Antidori similiumque esse. Idem.

Τοῖσδε] Consanguineis Philoctemonis. Idem.

διαμάρτωσι τοῦ ἀγῶνος, δόξῃ δὲ ὁ κλῆρος ἐπίδικος εἶναι, ἀντιγραψάμενοι δὶς περὶ τῶν αὐτῶν ἀγωνίζωνται. καίτοι εἰ μὲν διέθετο Φιλοκτήμων μὴ ἐξὸν αὐτῷ, τοῦτ᾽ αὐτὸ ἐχρῆν διαμαρτυρεῖν, ὡς οὐ κύριος ἦν [1] υἱὸν τόνδε ποιήσασθαι· εἰ
δ᾽ ἔξεστι μὲν διαθέσθαι, ἀμφισβητεῖ δὲ ὡς οὐ δόντος οὐδὲ 150
διαθεμένου, μὴ διαμαρτυρίᾳ κωλύειν ἀλλ᾽ εὐθυδικίᾳ εἰσιέναι. νῦν δὲ πῶς ἂν τις περιφανέστερον ἐξελεγχθείη τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκὼς ἢ εἴ τις αὐτὸν ἔροιτο Ἀνδρόκλεις, πῶς οἶσθα Φιλοκτήμων ὅτι οὔτε διέθετο οὔτε υἱὸν Χαιρέστρατον ἐποιήσατο; οἷς μὲν γάρ τις παρεγένετο, δίκαιον, ὦ ἄνδρες, μαρτυρεῖν, οἷς δὲ μὴ παρεγένετο ἀλλ᾽ ἤκουσέ τινος, ἀκοὴν μαρτυρεῖν· σὺ δ᾽ οὐ παραγενόμενος διαῤῥήδην μεμαρτύρηκας ὡς οὐ διέθετο Φιλοκτήμων, ἀλλ᾽ ἄπαις ἐτελεύτησε. καίτοι πῶς οἷόν τε εἰδέναι, ὦ ἄνδρες; ὅμοιον γὰρ ὥσπερ [2] ἂν εἰ φαίη εἰδέναι, καὶ μὴ πα-
ραγενόμενος, ὅσα ὑμεῖς πάντες πράττετε. οὐ γὰρ δὴ τοῦτό 151
γε ἐρεῖ, καίπερ ἀναίσχυντος ὢν, ὡς ἅπασι παρεγένετο καὶ πάντ᾽ οἶδεν ὅσα Φιλοκτήμων ἐν τῷ βίῳ διεπράξατο. πάντων γὰρ αὐτὸν ἐκεῖνος ἔχθιστον ἐνόμιζε διά τε τὴν ἄλλην πονηρίαν, καὶ διότι τῶν συγγενῶν μόνος μετὰ τῆς Ἀλκῆς ἐκείνης τούτῳ καὶ τοῖς ἄλλοις συνεπιβουλεύσας τοῖς τοῦ Εὐκτήμονος χρήμασι τοιαῦτα διεπράξατο, οἷάπερ ὑμῖν ἀπέδειξα.

ιβ΄. Πάντων δὲ μάλιστα ἀγανακτῆσαί ἐστιν ἄξιον, ὅταν

[1] τοῦδε [2] ἂν om.

Οὗτοι] Adversarii istorum, cum Alce facientes. Idem.

Τοῖδε] Imo vero τοῦ τόνδε. *hunc*, Chærestratum puta, *adoptandi*. Idem.

Ἀμφισβητεῖ δὲ] Scil. prætensus Euctemonis filius. ille spurius, Euctemon junior. aut potius, id quod insequentia subjiciunt, Androcles, patronus ejus designatur. Idem.

Ἢ τις] Π. ἢ εἴ τις. H. Stephan. Scalig.

Ἀκοὴν μαρτυρεῖν] Sic, partim de meo, correxi vulgatam ἀκοῇ μαρτυρῶν. posterius vocabulum solum correxit H. Stephanus, prius intactum reliquit. Sententia hæc est: Sin autem Androcles ipse rei gestæ haud interfuerit, tum eum decuisset, non simpliciter μαρτυρεῖν, h. e. testari, ut de re sibi suis oculis visa et comperta, sed, cum cautione ἀκοὴν μαρτυρεῖν, auditionem testari, h. e. ut de re ab aliis sibi relata, fama comperta. Quod Taylor e libro Tophanis retulit, μὴ ἀκοῇ, ne commemoratione quidem dignum est; prodit enim, istum, qui id scriptum reliquit, quisquis fuit, a sententia loci aberrasse, eamque prorsus evertisse. Reisk.

Οἷόν τε] Adde τοῦτον, aut τούτῳ. Idem.

Τῶν συγγενῶν] Ergo Androcles etiam Philoctemonis cognatus erat? Atqui, qui poterat? si frater Alces fuit, id quod, ni fallor, e loco quodam hujus orationis colligi potest. Idem.

Τούτῳ] Philoctemoni, vel potius Chærestrato. Idem.

Χρήμασι] Aut παισὶ sufficiendum est huic vocabulo, aut ambo sic copulanda sunt παισὶ καὶ χρήμασι. nam cur alias τοῖς ἄλλοις dixisset? Idem.

s

οὗτοι καταχρῶνται τῷ Εὐκτήμονος ὀνόματι τῷ [1] τουδὶ πάππῳ. εἰ γάρ, ὡς οὗτοι λέγουσι, τῷ μὲν Φιλοκτήμονι μὴ ἐξῆν διαθέσθαι, τοῦ δ' Εὐκτήμονος ἐστὶν ὁ κλῆρος, πότερον δικαιότερον τῶν Εὐκτήμονος κληρονομεῖν τὰς ἐκείνου θυγα-
62. 1 τέρας, [2] ὁμολογουμένως οὔσας γνησίας, καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐκ
τούτων γεγονότας, ἢ τοὺς οὐδὲν προσήκοντας; οἳ οὐ μόνον 152
ἐξ ἡμῶν ἐλέγχονται, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ οἱ ἐπίτροποι διαπεπραγμένοι εἰσί. τοῦτο γὰρ ὑμῶν δέομαι καὶ ἱκετεύω σφόδρα μεμνῆσθαι, ὦ ἄνδρες, ὅπερ ὀλίγῳ πρότερον ἀπέδειξα ὑμῖν, ὅτι [3] Ἀνδροκλῆς οὑτοσὶ φησὶ μὲν εἶναι ἐπίτροπος αὐτῶν ὡς ὄντων γνησίων Εὐκτήμονος, εἴληχε δ' αὐτοῖς ἐφ' ἑαυτῷ τοῦ Εὐκτήμονος κλήρου [4] καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ὡς οὔσης ἐπικλήρου· καὶ ταῦτα μεμαρτύρηται ὑμῖν. καίτοι πῶς οὐ δεινόν, ὦ ἄνδρες, πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων, εἰ μὲν οἱ παῖδες εἰσὶ γνήσιοι, τὸν ἐπίτροπον ἑαυτῷ λαγχάνειν τοῦ Εὐκτήμονος κλήρου καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ὡς οὔσης ἐπιδίκου, εἰ δὲ μὴ εἰσὶ γνήσιοι, νῦν διαμεμαρτυρηκέναι ὡς εἰσὶ γνήσιοι; ταῦτα γὰρ αὐτὰ ἑαυτοῖς ἐναντία εἰσίν. ὥστ' οὐ
μόνον ὑφ' ἡμῶν ἐλέγχεται τὰ ψευδῆ διαμεμαρτυρηκώς, 153
ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς πράττει. καὶ τούτῳ μὲν οὐδεὶς διαμαρτυρεῖ μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον, ἀλλ' εὐθυδικίᾳ εἰσιέναι· οὗτος δ' ἅπαντας ἀποστερεῖ τῆς ἀμφισβητήσεως. καὶ διαρρήδην μαρτυρήσας [5] γνησίους τοὺς παῖδας εἶναι, οἴεται ἐξαρκέσειν ὑμῖν παρεκβάσεις.

[1] τοῦδε [2] ὁμολογουμένας [3] ὁ Ἀνδρ. [4] καὶ τῆς - - - ἐπικλήρου om. [5] τοὺς παῖδας γνησίους

Τῷ τοῦδε πάππῳ] Imo vero τοῦ τοῦδε πάππου. qui Euctemon hujus Chærestrati avus maternus. Idem.

Ὁμολογουμένας οὔσας γνησίας] Non damnabo. potest ferri et defendi sic, ut dicatur tantundem valere, atque si dixisset: περὶ ὧν ὁμολογεῖται ὅτι εἰσὶ θυγατέρες γνήσιαι. v. p. 61. 15. ed. Steph. usus tamen loquendi potius adverbium ὁμολογουμένως h. l. subjicit. Idem.

Ἐξ ἡμῶν] Pro ὑφ' ἡμῶν, aut pro ἐκ τῶν εἰρημένων παρ' ἡμῶν, ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐλέγχων. Idem.

Αὐτοῖς ἐφ' ἑαυτῷ] Malim aut αὐτὸς ἑαυτῷ, aut saltim αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ. prius illud, simplex ἑαυτῷ, significat, ut ipse solus hereditate potiatur, vel privati sui commodi ergo. posterius autem, cum præpositione puta, ἐφ' ἑαυτῷ, significat, ex auctoritate, et voluntate mera sua, consiliis haud communicatis cum pupillis suis, sponte sua, ultro, proprio motu. Ego vero prius præfero, præsertim, cum statim insequatur τὸν ἐπίτροπον ἑαυτῷ λαγχάνειν. Idem.

Τούτῳ] Chærestrato puta, nemo operam præstat hanc, διαμαρτυρίαν opponat aliis eandem hereditatem petentibus. Idem.

Εἰσιέναι] Aut εἴσεισιν est leg. scil. Chærestratus, *init, capessit hanc actionem*. aut bene si habet infinitivus, addendum est, aut ante, aut post, ἀξιοῖ, aut simile quid, subaudi αὐτὸς αὐτόν. *ipse sibi hoc jus dicit, et æquum atque dignum se censet, ut causam hanc directa petitione capessat.* Idem.

Παρεκβάσεις] Addo λέγειν vel συνείρειν vel tale quidpiam aliud. *disputationes conserere de rebus a causa alienissimis.* Idem.

ιγ'. Ἐὰν δὲ τοῦτο μὲν [1] μηδ' ἐγχειρήσῃ ἐπιδεικνύναι ἢ [2] καὶ κατὰ μικρόν τι ἐπιμνησθῇ, ἡμῖν δὲ λοιδορήσηται μεγάλῃ τῇ φωνῇ, καὶ λέγῃ ὡς εἰσὶν οἵδε μὲν πλούσιοι, αὐτὸς δὲ πένης, διὰ δὲ ταῦτα δόξειν τοὺς παῖδας εἶναι γνησίους.
τῆς δὲ τούτων οὐσίας, ὦ ἄνδρες, εἰς τὴν πόλιν πλείω ἀνα- 154
λίσκεται ἢ εἰς αὐτοὺς τούτους. καὶ Φανόστρατος μὲν τετριηράρχηκεν ἑπτάκις ἤδη, τὰς δὲ λειτουργίας ἁπάσας λελειτούργηκε, καὶ τὰς πλείστας νίκας νενίκηκεν· οὑτοσὶ δὲ Χαιρέστρατος τηλικοῦτος ὢν τετριηράρχηκε, κεχορήγηκε δὲ τραγῳδοῖς, γεγυμνασιάρχηκε δὲ λαμπάδι· καὶ τὰς εἰσφορὰς εἰσενηνόχασιν ἀμφότεροι πάσας ἐν τοῖς τριακοσίοις. καὶ τέως μὲν δύ' ὄντες, νῦν δὲ καὶ ὁ νεώτερος οὑτοσὶ χορηγεῖ
μὲν τραγῳδοῖς, εἰς δὲ τοὺς τριακοσίους ἐγγέγραπται καὶ 155
εἰσφέρει τὰς εἰσφοράς. ὥστ' οὐ φθονεῖσθαί εἰσιν ἄξιοι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον, νὴ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω, οὗτοι, εἰ λήψονται ἃ μὴ προσήκει αὐτοῖς. τοῦ γὰρ Φιλοκτήμονος κλήρου ἂν μὲν ἐπιδικάσηται ὅδε, ὑμῖν αὐτὸν ταμιεύσει, τὰ προσταττόμενα λειτουργῶν ὥσπερ καὶ νῦν, καὶ ἔτι μᾶλλον· ἐὰν δ' οὗτοι λάβωσι, διαφορήσαντες ἑτέροις ἐπιβουλεύσουσι.

ιδ'. Δέομαι οὖν ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, ἵνα μὴ ἐξαπατηθῆτε, τῇ διαμαρτυρίᾳ τὸν νοῦν προσέχειν περὶ ἧς τὴν ψῆφον οἴ-

[1] μὴ [2] καὶ om.

Τοῦτο] Alces puta liberos, qui sunt spurii, eos esse, quos se ferunt, Euctemonis puta genuinos. Idem.

Οἵδε] Phanostratus, Chærestratus, eorumque necessarii. Idem.

Διὰ δὲ ταῦτα] *per has offucias et præstigias se effecturum, hi spurii ut vobis videantur genuini esse.* Pro δὲ malebat Stephanus δή. Non improbo. Verum tamen solet Græcis δὲ, cum in præmissis sæpe usurpatum fuit, ut h. l. factum est, etiamsi in apodosi sententiæ iterari. tametsi redundet. Redundat utique, sed ea copia in elegantiis numeratur, et æquivalet isti alteri, τῷ δή. quod si tamen sit, qui Stephano accedere malit, haud intercedam. Vel potius post γνησίους desunt quædam. Idem.

Τούτων] Phanostrati, et filiarum Euctemonis et reliquorum necessariorum. Idem.

Νίκας] Scenicas puta et similes. Idem.

Τηλικοῦτος ὢν] *adhuc puerulus cum esset, adhuc tantillus.* non significat Chærestratum ista ætate, qua causa hæc agebatur, adhuc puerum fuisse, qui erat tum vir jam adultus, sed functum esse muniis sumptuosis etiam tum, cum adhuc esset puer. Idem.

Ἀμφότεροι] Tam Phanostratus, quam filius ejus, Chærestratus. Idem.

Δύ' ὄντες] Scil. ἐχορήγουν ἅμα. munera edebant ambo, seorsim quisque pro se, suo nomine. Idem.

Ὁ νεώτερος] Junior natu filiorum Phanostrati. Idem.

Τοὺς τριακοσίους] Vix operæ pretium est annotare rem nemini non notam et tralatitiam, illos trecentos hic designari, qui, quod civium omnium haberentur locupletissimi, munera edebant, et onera reipublicæ sumptibus de suo faciendis allevabant. Idem.

Οὗτοι] Androcles cum factione. ad quos etiam proximum insequens οὗτοι versu 19. redit. Idem.

Ὅδε] Chærestratus puta. Idem.

σετε· καὶ πρὸς ταύτην αὐτὸν κελεύετε τὴν ἀπολογίαν ποι-
εῖσθαι, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς κατηγορήσαμεν. γέγραπται ὡς
οὐκ ἔδωκεν οὐδὲ διέθετο Φιλοκτήμων· τοῦτο ἐπιδέδεικται
ψεῦδος ὄν· καὶ γὰρ ὁ δοὺς καὶ ὁ διαθέμενος, καὶ μαρτυ-
156 ροῦσιν οἱ παραγενόμενοι. τί ἔτι; τελευτῆσαι ἄπαιδα Φι-
λοκτήμονα. πῶς οὖν [1] ἄπαις ἦν ὅστις τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφι-
δοῦν υἱὸν ποιησάμενος κατέλιπεν, ᾧ ὁμοίως ὁ νόμος τὴν
κληρονομίαν ἀποδίδωσι καὶ τοῖς ἐκ αὐτοῦ [2] γενομένοις;
καὶ διαῤῥήδην ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται, ἐὰν ποιησαμένῳ παῖ-
δες ἐπιγένωνται, τὸ μέρος ἑκάτερον ἔχειν τῆς οὐσίας καὶ
κληρονομεῖν ὁμοίως ἀμφοτέρους. ὡς οὖν εἰσὶ γνήσιοι οἱ παῖ-
157 δες οἵδε, τοῦτ᾽ αὐτὸ ἐπιδεικνύτω, ὥσπερ ἂν ὑμῶν ἕκαστος.
οὐ γὰρ ἂν εἴπῃ μητρὸς ὄνομα, γνήσιός ἐστιν, ἀλλ᾽ [3] ἐὰν
ἐπιδεικνύῃ ὡς ἀληθῆ λέγει, τοὺς συγγενεῖς παρεχόμενος,
τοὺς εἰδότας συνοικοῦσαν τῷ Εὐκτήμονι, τοὺς δημότας καὶ
τοὺς φράτορας, εἴ τι ἀκηκόασι πώποτε ἢ ἴσασιν ὑπὲρ αὐ-
τῆς Εὐκτήμονα λειτουργήσαντα· ἔτι δὲ ποῦ τέθαπται, ἐν
ποίοις μνήμασι· τίς [4] εἶδε τὰ νομιζόμενα ποιοῦντα Εὐκτή-

[1] ἂν αἴσιμός τις [2] γινομένοις [3] ὃς ἀληθῆ [4] οἶδε

Αὐτὸν] Androclem. Idem.

Κατηγορήσαμεν. γέγραπται] Interponendum videtur ἐν ᾗ. Idem.

Ὁ δοὺς καὶ ὁ διαθέμενος] Subaudi a communi ἐπιδέδεικται. Id est, ἐπεδείξαμεν, ὅτι ὁ Φιλοκτήμων ἔδωκε τὰ ἑαυτοῦ Χαιρεστάτῳ καὶ διέθετο. Idem.

Τί ἔτι] Scil. γέγραπται ἐν τῇ Ἀνδροκλέους διαμαρτυρίᾳ; *quid porro scriptum legitur in Androclis obtestatione?* Idem.

Πῶς οὖν ἂν αἴσιμός τις] Revocavi hanc lectionem ex Aldina, non quo emendatam et probam habeam, quæ est vitiosissima, sed quod a vestigiis veræ et genuinæ lectionis propius abest, quam ea, quam H. Stephanus de suo procudit, sic exhibens πῶς οὖν Αἴσιμός τις. quasi hic de Æsimo nescio quo agatur, qui nullus h. l. est, sed homo imaginarius. Leg. aio: πῶς οὖν ἄπαις ἦν, ὅστις. *ecqui ergo prolis expers erat is, qui* — seu, qui dici potest sine prole mascula decessisse is (Philoctemon designatur), qui postquam suum e sorore nepotem pro filio adoptasset, eum in bonis suis heredem, suique generis et nominis propagatorem futurum reliquit? Taylor in Tophanis libro reperit πῶς οὖν οὐκ αἰσίμως. quod nihili est. Idem. Reiskio in hac re gratulatur Ionesius.

Ὁμοίως] Perinde atque ipse Philoctemon fecit, aut, perinde ac si Philoctemon liberos ex ipso semet natos reliquisset. Reisk.

Ἑκάτερον] Id est, τόν τε γνήσιον, τὸν μετὰ τὴν τοῦ ἑτέρου ποίησιν γενόμενον, καὶ τὸν ποιηθέντα. Idem.

Οἱ παῖδες οἵδε] Spurii Alces, qui se ex Euctemone seniore legitime procreatos ferunt, eoque titulo hereditatem ejus petunt. Idem.

Ἕκαστος] Scil. οἶδεν (vel εἴωθεν, vel δύναται) ἑαυτὸν ἐπιδεικνύναι γνήσιον ὄντα. Idem.

Οὐ γὰρ ἂν εἴπῃ] Si ἂν pro ἐὰν accipiatur, potest hæc lectio defendi, subaudiendo τις. *non enim ideo statim quis est genuinus, si matris nomen ediderit.* accedo tamen Stephani conjecturæ, leg esse: οὐ γὰρ, ὃς ἂν εἴπῃ. Idem.

Συγγενεῖς] Adde μάρτυρας. Idem.

Τέθαπται] Callippe puta, illa commentitia et falso jactata eorum mater, quam secundam ferunt Euctemonis uxorem, et ea se natos, qui revera ex Alce, scorto populari erant. Mira utique res, Euctemonem duas eodem tempore uxores in matrimonio habuisse. Moriens enim relinquebat, ut e p. 60. 18. ed. Steph. constat, uxorem veram, e qua liberos reliquos susceperat. Idem.

Οἶδε] Scaliger malebat εἶδε. *vidit.* ego non multum interesse arbitror. Idem.

μονα· ποῦ δ᾽ ἔτι ὄντες οἱ παῖδες ἐναγίζουσι καὶ χέονται,
καὶ τίς οἶδε ταῦτα τῶν πολιτῶν ἢ τῶν οἰκετῶν Εὐκτή-
μονος. ταῦτα γάρ ἐστιν ἔλεγχος ἅπαντα, καὶ οὐ λοιδορία.
καὶ ἐὰν περὶ αὐτοῦ τούτου κελεύητε ἐπιδεικνύναι ὥσπερ
καὶ διεμαρτύρησεν, ὑμεῖς τε τὴν ψῆφον ὁσίαν [1] καὶ κατὰ 158
τοὺς νόμους θήσεσθε, τοῖσδέ τε τὰ δίκαια γενήσεται.

[1] καὶ om.

Περὶ αὐτοῦ τούτου κ. ἐ. ὥσπερ] Aut περὶ αὐτοῦ τούτου κ. ἐ. εἶπερ leg. suspicor, aut περὶ αὐτῶν τούτων κ. ἐ. ὧνπερ. *his ipsis, vel solis, de rebus dicere, quas in obtestatione affirmavit.* Idem.

Ζ.

ΙΣΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H. Steph.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

158 Εὔπολις καὶ Θράσυλλος καὶ Μνήσων ἀδελφοὶ γεγόνασι. τούτων ὁ μὲν Μνήσων ἄπαις ἐτε- 63. 1
λεύτησεν, ὁ δὲ Θράσυλλος παῖδα καταλιπὼν Ἀπολλόδωρον, μόνος δ' Εὔπολις καταλειφθεὶς πολλὰ τὸν Ἀπολλόδωρον ἠδίκησεν. ὅθεν [1]Ἀρχέδαμος πάππος τοῦ λέγοντος τὸν λόγον, τῇ τοῦ Ἀπολλοδώρου μητρὶ συνοικῶν μετὰ τὸν [2]Θρασύλλου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς θάνατον, καὶ τὸν Ἀπολλόδωρον ὡς ὀρφανὸν ἐλεῶν, πολλὰ τὸν Εὔπολιν ἀπῄτησε χρήματα ὑπὲρ ὧν Ἀπολλόδωρον ἠδίκησε. τούτων μεμνημένος Ἀπολλόδωρος εἰσήγαγεν εἰς τοὺς φράτορας θετὸν υἱὸν ἑαυτῷ Θράσυλλον τοῦτον, υἱὸν ὄντα τῆς τε ὁμομητρίας αὐτοῦ ἀδελφῆς καὶ [1]Ἀρχεδάμου. τοῦ δὲ Θρασύλλου ἤδη μὲν εἰς τοὺς [3]γεννήτας καὶ φράτορας ἐγγεγραμμένου, οὔπω δ' εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, [4]ἐτελεύτησεν Ἀπολλόδωρος. καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν ἐγγέγραπται μὲν ὁ
159 Θράσυλλος εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, οὐδὲν [5]δ' ἧττον Εὐπόλιδος θυγάτηρ, τοῦ θείου Ἀπολλοδώρου, ἀμφισβητεῖ πρὸς Θράσυλλον· λέγουσα μηδ' ὅλως ἐγγεγράφθαι τὸν Θράσυλλον εἰς τοὺς φράτορας καὶ γεννήτας κατὰ γνώμην τοῦ Ἀπολλοδώρου, ἀλλὰ πεπλασμένην εἶναι τὴν ποίησιν. καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη· ἡ δὲ στάσις στοχασμός. διὸ καλῶς πάνυ καὶ τεχνικῶς τὸν λόγον οἰκονομῶν, τὴν [6]ἔχθραν διεξέρχεται τὴν Ἀπολλοδώρου πρὸς Εὔπολιν· ὅπερ μέγα σημεῖον γίγνεται τοῦ μὴ θέλειν αὐτὸν ὑπὸ τῆς Εὐπόλιδος θυγατρὸς κληρονομηθῆναι.

α΄. ΩΙΜΗΝ μὲν, ὦ ἄνδρες, προσήκειν οὐ τὰς τοιαύτας ἀμφισβητεῖσθαι ποιήσεις, εἴ τις αὐτὸς ζῶν καὶ εὖ φρονῶν
160 ἐποιήσατο, καὶ ἐπὶ τὰ ἱερὰ ἀγαγὼν εἰς τοὺς συγγενεῖς ἀπέδειξε καὶ εἰς τὰ κοινὰ γραμματεῖα ἐνέγραψεν, ἅπανθ' ὅσα προσῆκεν αὐτὸς ποιήσας, ἀλλ' εἴ τις τελευτήσειν μέλ-

[1] Ἀρχιδ. [2] τοῦ Θρασ. [3] γενήτας passim. [4] ἐτελεύτησεν --- γραμματεῖον om. [5] δ' om. [6] ἐλευθερίαν ἐξέρχεται

Ἐλευθερίαν] L. ἔχθραν διεξέρχεται. Reisk.

Tabula genealogica nominum in hac oratione commemoratorum.

Fratres erant tres germani, quorum pater bis, sed sine nomine, commemoratur.

Eupolis Thrasyllus Mneson.

Eupolidi erant, filius Apollodorus et duæ filiæ, altera Pronapidi nupta, qui Pronapis hic, nomine uxoris adversus actorem contendit, altera Æschini Lusiensi nupta, unde natus Thrasybulus. Sed hæc tum, cum hæc causa ageretur, vita jam excesserat.

Thrasyllus, fratrum medius, ex uxore sua Apollodorum susceperat, illum, cujus de hereditate hic certatur. Thrasyllo mortuo, vidua ejus Archedamo nupsit, e quo filiam peperit, quæ Lacritidæ hierophantæ in matrimonium collocata ei peperit actorem hujus causæ. Hic Lacritidæ filius, ab avunculo Apollodoro filii loco adoptatus et heres dictus, hereditatem ejus petit, Thrasyllus nomine dictus, a patre Apollodori.

Tertius fratrum, minimus natu, Mneson improlis decessit. Reisk.

Ἀγαγὼν εἰς τοὺς συγγενεῖς ἀπέδειξε] Malim ἀγαγὼν καὶ εἰς τοὺς συγγενεῖς, ἀπέδ. ut εἰς τοὺς συγγενεῖς, non ad ἀπέδειξε, sed ad ἀγαγὼν referatur, et ad ἀπέδειξε subaudiatur υἱὸν ἑαυτοῦ ποιητόν. Idem.

Ἀλλ'] Subaudi τὰς τοιαύτας ᾤμην δεῖν ποιήσεις μόνας ἀμφισβητεῖσθαι. Idem.

λων διέθετο, εἴ τι πάθοι, τὴν οὐσίαν ἑτέρῳ, καὶ ταύτην γράμμασι κατέθετο παρά τισι σημηνάμενος. ἐκεῖνον μὲν γὰρ τὸν τρόπον ποιησάμενος φανερὰς κατέστησε τὰς αὑτοῦ βουλήσεις, ὅλον τὸ πρᾶγμα ἐπικυρώσας, δόντων αὐτῷ τῶν νόμων· ὁ δ' ἐν διαθήκαις σημηνάμενος ἀδήλους ἐποίησε, διὸ πολλοὶ πεπλάσθαι φάσκοντες αὐτὰς ἀμφισβητεῖν ἀξιοῦσι πρὸς τοὺς ποιηθέντας. ἔοικε δ' οὐδὲν προὔργου τοῦτο εἶναι· καὶ γὰρ οὕτως αὐτῶν φανερῶς πεπραγμένων ὅμως ὑπὲρ τῆς 161
θυγατρὸς τῆς Εὐπόλιδος ἥκουσι περὶ τῶν Ἀπολλοδώρου χρημάτων πρὸς ἐμὲ ἀμφισβητήσοντες. ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἑώρων ὑμᾶς μᾶλλον ἀποδεχομένους τὰς διαμαρτυρίας ἢ τὰς εὐθυδικίας, κἂν μάρτυρας προὐβαλόμην μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον ὡς ποιησαμένου με υἱὸν Ἀπολλοδώρου κατὰ τοὺς νόμους· ἐπειδὴ δ' οὐ διαφεύγει τὰ δίκαια μὴ οὐ κατὰ τοῦτον γιγνώσκεσθαι τὸν τρόπον, καὶ παρ' ὑμῖν αὐτοῖς ἥκω διαλεξόμενος περὶ τῶν πεπραγμένων, ἵνα μηδεμίαν ἡμῖν αἰτίαν 162
περὶ τοῦ μὴ βούλεσθαι δοῦναι δίκην τοιαύτην ἐπιφέρωσιν. ἀποδείξω δὲ ὡς οὐ μόνον ἐπὶ τοῖς ἐγγυτάτω γένους τὸν

Ταύτην γράμμασι] Leg. videtur. ταῦτ' ἐν γράμμ. scil. γεγραμμένα. Idem.

Οὐδὲν προὔργου τοῦτ' εἶναι] Scil. ille prior procedendi modus, quo usus est Apollodorus me adoptans. Num leg. οὐδὲν προὔργου οὐδὲ τοῦτ' εἶναι. ne hoc quidem, quicquam prodesse. Idem.

Αὐτῶν] Scil. τῶν ὑπ' ἐμοῦ νῦν εἰρημένων. Non bene convenire videtur τοῦτο, quod modo præcessit, cum αὐτῶν, ut suspicioni locus sit, leg. esse: οὐδὲν προὔργου οὐδὲ ταῦτ' εἶναι. Nego tamen vulgata τοῦτο cum αὐτῶν copulante me offendi, tametsi haud infitiabor, planiorem utique atque concinniorem fore dictionem, si singulari τοῦτο pluralis ταῦτα sufficiatur. Idem.

Τῆς θυγατρὸς] Majore natu, et tum adhuc in vivis superstite, quæ Pronapidi nupta fuerat, nam altera, minor natu, Æschini Lusiensi nupta, in vivis esse jam desierat. Idem.

Οὐ διαφεύγει τὰ δίκαια μὴ οὐ κατὰ τοῦτον γιγνώσκεσθαι τὸν τρόπον] Idem est atque, si post τὰ δίκαια addidisset ὥστε. non effugiunt jura cuique [aut nobis] debita, quominus hoc modo et hac via τῆς εὐθυδικίας cognoscantur, h. e. fieri nequit, ut hoc agendi et jus quærendi modo, jus æquum minus noscitetur atque impetretur. Si quis viam directæ actionis ineat, potest ille jus suum non minus adipisci, quam si alteram viam, obtestationis puta. quia illa prior ratio totam causam clara in luce collocat, et dubitationi atque controversiæ locum omnem præcludit. Idem.

Αὐτοῖς] Malim αὐτὸς, ipsemet ego, in persona, ut vulgo usurpant, ut ore meo vos totam rem doceam. Idem.

Ἡμῖν] Mihi meæque causæ studiosis. Idem.

Τοιαύτην δίκην] Scil. τὴν διὰ τῆς εὐθυδικίας. ne adversarii nos criminentur, quasi noluerimus ipsis hoc genus satisfactionis forensis dare, ceu diffidentes veritati et æquitati causæ nostræ. Ne nos incusent, quasi bellum defensive solummodo geramus, ut vulgo usurpant, non autem offensive. Nam ἡ διαμαρτυρία est defensio quædam sui ab illata vi, ἡ εὐθυδικία autem aperta aggressio. Idem.

Ὡς οὐ μόνον] Hic addendum videtur δικαίως. Idem.

Τὸν κλῆρον] Sic emendavi vitium vulgatarum τοῦ κλήρου. planum faciam, non solummodo jure merito Apollodorum ab hereditate bonorum suorum necessarios exclusisse, a quibus gravissime læsus esset. Reperit idem in Tophanis quoque libro Taylor. τὸν κλῆρον ἐπί τινι καταλείπειν idem est, atque ἐπὶ τινος ἐξουσίᾳ, in alicujus potestate. Idem.

κλῆρον Ἀπολλόδωρος οὐ καταλέλοιπε, πολλὰ καὶ δεινὰ
ὑπὸ [1] τούτων ἀδικηθεὶς, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐμὲ ἐποιήσατο δικαίως,
163 ὄντα ἀδελφιδοῦν, καὶ μέγα εὐεργετημένος ὑφ᾽ ἡμῶν. δέομαι
δὲ ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, πάντων ὁμοίως εὔνοιάν τέ μοι παρασχεῖν,
κἂν ἐπὶ τὸν κλῆρον ἀναιδῶς αὐτοὺς ἰόντας ἐξελέγχω, βοηθεῖν
μοι τὰ δίκαια. ποιήσομαι δ᾽ ὡς ἂν κἀγὼ δύνωμαι διὰ βρα-
χυτάτων τοὺς λόγους, ἐξ ἀρχῆς ὡς ἔχει τὰ γενόμενα διδά-
σκων ὑμᾶς.

β΄. Εὔπολις γὰρ, ὦ ἄνδρες, καὶ Θράσυλλος καὶ Μνήσων
ἀδελφοὶ ἦσαν ὁμομήτριοι καὶ ὁμοπάτριοι. τούτοις οὐσίαν ὁ
πατὴρ κατέλιπε πολλὴν, ὥστε καὶ λειτουργεῖν ἕκαστον
ἀξιοῦσθαι παρ᾽ ὑμῖν. ταύτην ἐκεῖνοι τρεῖς ὄντες ἐνείμαντο
πρὸς ἀλλήλους. τούτων [2] τὼ δύ᾽ ἐτελευτησάτην περὶ τὸν
αὐτὸν χρόνον, ὁ μὲν Μνήσων ἐνθάδε ἄγαμος καὶ ἄπαις, ὁ
δὲ Θράσυλλος τῶν ἐν Σικελίᾳ καταλεγεὶς [3] τριηράρχων,
καταλιπὼν υἱὸν Ἀπολλόδωρον τὸν ἐμὲ νῦν ποιησάμενον.
Εὔπολις οὖν μόνος αὐτῶν [4] λειφθεὶς οὐ μικρὰ ἀπολαῦσαι
164 τῶν χρημάτων ἠξίωσεν, ἀλλὰ τὸν μὲν [5] Μνήσονος κλῆρον, οὗ 64. 1
καὶ Ἀπολλοδώρῳ προσῆκε τὸ ἡμικλήριον, πάντα εἰς αὑτὸν
περιεποίησε, φάσκων αὐτῷ δοῦναι τὸν ἀδελφὸν, αὐτὸν δ᾽
ἐκεῖνον οὕτω διῴκησεν ἐπιτροπεύων ὥστε τριῶν αὐτῷ ταλάν-
των δίκην ὀφείλειν. Ἀρχέδαμος γὰρ ὁ πάππος [5] οὑμὸς, ἐξ

[1] τούτου [2] δύο τελευτησάντων [3] , τριηραρχῶν, [4] Μνήσωνος [5] ὁ ἐμὸς

Ὑπὸ τούτου] Bene si habet, ad Eupolin redit. malim tamen ὑπὸ τούτων legi, ab Eupolide et ejus tota gente, quæ adhuc superest in vivis, et coram in judicio adstat. de his enim οὗτος solummodo proprie potest usurpari. Eupolis autem dudum decesserat, eoque τούτου minus ei conveniebat. Idem.

Ὑφ᾽ ἡμῶν] A matre mea et patre et avo aviaque, quæ ipsius mater erat: hec est, a tota gente nostra. Scaliger quoque sic emendavit. Idem.

Κἀγὼ] Cur ita? cur non potius simpliciter ἐγώ? quæ vis inest illi καὶ etiam ἐγώ? Idem.

Παρ᾽ ὑμῖν] Imo vero παρ᾽ ὑμῖν, ut etiam Scaliger censebat. Idem.

Τελευτησάντων] Imo vero ἐτελεύτησαν τὸν βίον. Etiam Scaliger leg. esse ἐτελεύτησαν suspicatus erat. Idem. Bekkero obsecutus sum.

Τῶν εἰς Σικελίαν καταλεγεὶς] Breviter sic dictum explicatius ita efferas: καταλεγεὶς, ὥστε εἷς εἶναι τῶν εἰς Σικ. ἀπεσταλμένων εἰς στρατείαν, ἐν τάξει τριηράρχου. Reisk.

Αὐτῶν] Id est, his de fratribus, qui, dum superessent adhuc, tres erant. Idem.

Αὐτὸν δ᾽ ἐκεῖνον] Apollodorum puta. Idem.

Ὀφείλειν] Imo vero ὄφλειν. diversa sunt δίκην ὀφείλειν et δίκην ὄφλειν. Tutor e. c. male gestæ tutelæ reus, causa nondum in forum delata, neque disceptata, pupillo, de quo male meritus est, δίκην ὀφείλει, debet adhuc ei rationem reddere. Verum causa jam peracta, condemnatus, ὄφλει, postquam judices pronuntiarunt, eum debere per nefas ablata pupillo restituere. Idem.

Ὁ πάππος ὁ ἐμὸς] Erat enim hujus Archedami filia mater actoris. Idem.

Ἐξ οὗ] Π. τούτου. H. Stephan. Scaliger eum ἐγγυητὴν mutabat. Mihi videntur aut prorsus amputanda, aut cum ἐκείνου mutanda, aut cum ἐκ μητρὸς, aut cum χηρεύουσαν. Reisk.

οὗ τὴν μητέρα ἔχων [1] τὴν Ἀπολλοδώρου, τήθην δὲ [2] ἐμὴν,
ὁρῶν αὐτὸν πάντων ἀποστερούμενον τῶν χρημάτων, ἔτρεφέ
τε αὐτὸν παῖδα ὄνθ᾽ ὡς ἑαυτοῦ, καὶ τὴν μητέρα κομισά-
μενος, ἀνδρί τε γενομένῳ συνηγωνίσατο καὶ εἰσέπραξε τὸ
ἡμικλήριον ὧν Μνήσων κατέλιπεν, ὅσα τε ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς 165
ἀπεστέρησε, δίκας δύο ἑλὼν, καὶ τὴν οὐσίαν ἐποίησε κομί-
σασθαι τὴν αὐτοῦ πᾶσαν. καὶ διὰ ταῦτα Εὔπολις μὲν καὶ
Ἀπολλόδωρος ἐχθρῶς ἔχοντες τὸν πάντα χρόνον διετέλεσαν
πρὸς ἀλλήλους, ὁ δὲ πάππος οὑμὸς καὶ Ἀπολλόδωρος φιλι-
κῶς, ὥσπερ προσῆκε. τοῖς δ᾽ ἔργοις ἄν τις τεκμήραιτο μά-
λιστα ὅτι ὧν Ἀπολλόδωρος πέπονθεν εὖ, ἀντευποιεῖν ἠξίου
τοὺς ἑαυτὸν εὐεργετήσαντας. συμφορᾷ γὰρ τοῦ πάππου
χρησαμένου καὶ ληφθέντος εἰς τοὺς πολεμίους καὶ χρήματα
εἰσενεγκεῖν εἰς λύτρα καὶ ὁμηρεῦσαι ὑπὲρ αὐτοῦ ἠθέλησεν,
ἕως οὗ εὐπορήσειεν ἐκεῖνος τἀργύριον. ἐξ εὐπόρου τε [3] ἀπορω-
τέρῳ γεγενημένῳ συνδιῴκει τὰ ἐκείνου, μεταδιδοὺς ὧν εἶχεν.
εἰς Κόρινθόν τε στρατεύεσθαι μέλλων, εἴ τι πάθοι, διέθετο
τὴν οὐσίαν καὶ ἔδωκε τῇ ἐκείνου μὲν θυγατρὶ, ἐμῇ δὲ μη-
τρὶ, αὑτοῦ δ᾽ ἀδελφῇ, διδοὺς αὐτὴν Λακρατίδῃ τῷ νῦν ἱερο- 166
φάντῃ γεγενημένῳ. τοιοῦτος ἦν ἐκεῖνος περὶ ἡμᾶς τοὺς ἐξ
ἀρχῆς αὐτὸν σώσαντας. ὡς δ᾽ ἀληθῆ λέγω, καὶ δίκας εἷλεν
Εὔπολιν δύο, τὴν μὲν ἐπιτροπῆς, τὴν δὲ ἡμικληρίου, τοῦ
πάππου συνηγωνισμένου καὶ λέγοντος, τά τε χρήματα ἐκο-
μίσατο δι᾽ ἡμᾶς καὶ ταύτας τὰς χάριτας ἡμῖν ἀνταπέδωκε,
τούτων πρῶτον βούλομαι παρασχέσθαι τοὺς μάρτυρας. καί
μοι κάλει δεῦρο αὐτούς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

αἱ μὲν οὖν παρ᾽ ἡμῶν εὐεργεσίαι τοιαῦται καὶ τηλικαῦ-

[1] τοῦ [2] ἐμοὶ [3] ἀπορωτέρου γεγενημένου

Κομισάμενος] Postquam hanc fœminam, aviam meam, ab Eupolide, ut κυρίῳ seu curatore ejus, in manus sibi datam accepisset, ex ejusque domo in suam transtulisset. v. p. 69. 29. ed. Steph. Idem.

Ἀπεστέρησε] Scil. Eupolis Apollodorum. Idem.

Δύο δίκας ἑλὼν] Prima scilicet actione certabatur de hereditate Mnesonis, cujus dimidia pars Apollodoro debebatur; secunda de patrimonio eidem a patre Thrasyllo relicto, et ab Eupolide administrato. Idem.

Ὥσπερ προσῆκε] Interpone καί. Idem.

Ἐκείνου] Archedami puta. Idem.

Αὐτοῦ] Apollodori puta. Idem.

Διδοὺς] Colligitur hinc Archedamum vita decessisse, antequam filia ejus nubilis fieret. Nam pater adhuc superstes solus habebat potestatem filiam elocandi in matrimonium. Patre autem orba virgo, vel vidua, in potestate fratris erat, ut κυρίου αὐτῆς. Idem.

Τοῦ πάππου] Subaudi τοῦ ἐμοῦ. Idem.

ται τὸ μέγεθος εἰσίν· αἱ δὲ πρὸς ἐκεῖνον ἔχθραι περὶ τοσούτων χρημάτων ἦσαν, ἃς οὐχ οἷόν τ᾽ εἰπεῖν ὡς διελύσαντο
167 καὶ φίλοι ἐγένοντο. μεγάλα γὰρ τεκμήρια αὐτῶν ἐστιν· Εὔπολις γὰρ [1] αὐτῷ δυοῖν θυγατέρων οὐσῶν, καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν γεγονὼς καὶ χρήμαθ᾽ ὁρῶν κεκτημένον, οὐδετέραν αὐτῷ τούτων ἔδωκε. καίτοι δοκοῦσιν ἐπιγαμίαι καὶ μὴ συγγενεῖς ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ τοὺς τυχόντας ἀπαλλάττειν μεγάλης διαφορᾶς, ὅταν ἃ περὶ πλείστου ποιοῦνται, ταῦτ᾽ ἀλλήλοις ἐγχειρίζωσιν. εἴτ᾽ οὖν Εὔπολις γεγένηται αἴτιος, μὴ βουληθεὶς, εἴτ᾽ Ἀπολλόδωρος λαβεῖν μὴ ἐθελήσας, τὰς ἔχθρας, ὅτι διέμειναν, τὸ ἔργον δεδήλωκε.

γ΄. Καὶ περὶ μὲν τῆς ἐκείνων διαφορᾶς ἱκανοὺς εἶναι νομίζω καὶ τοὺς εἰρημένους λόγους. οἶδα γὰρ ὅτι καὶ ὑμῶν ὅσοι πρεσβύτεροι μνημονεύουσιν ὅτι ἐγένοντο ἀντίδικοι· τό τε γὰρ μέγεθος τῶν δικῶν, καὶ διότι πολὺ αὐτὸν Ἀρχέδαμος
168 εἷλεν, ἐπιφάνειάν τινα ἐποίησεν. ὡς δὲ ἐμὲ ἐποιήσατο υἱὸν ζῶν αὐτὸς καὶ κύριον τῶν αὐτοῦ κατέστησε, καὶ εἰς τοὺς γεννήτας καὶ εἰς τοὺς φράτορας ἐνέγραψε, τούτοις ἤδη μοι τὸν νοῦν προσέχετε, ὦ ἄνδρες. Ἀπολλοδώρῳ γὰρ ἦν υἱὸς, ὃν ἐκεῖνος καὶ ἤσκει καὶ δι᾽ ἐπιμελείας εἶχεν, ὥσπερ καὶ προσ-

[1] αὐτῷ om.

Αἱ δὲ πρὸς ἐκεῖνον [Eupolin puta] ἔχθραι] Apollodori scilicet. Suspicabar aliquando leg. esse: αἱ δὲ τοῦ πατρὸς πρὸς ἐκεῖνον ἔχθραι. qui nossem vocabulum πατρὸς a librariis solere per siglam exarari, quæ a πρὸς nulla alia re, præterquam virgula superne imposita, differret. Sic facile fieri potuisse autumabam, ut πρ̄ὸς, hoc est πατρὸς, in collisione cum πρὸς præpositione elideretur. Verum ipsemet ego nunc nil admodum opus esse isto supplemento censens, conjecturam hanc in medio relinquam. IDEM.

Τεκμήρια αὐτῶν] Subaudi τῶν ἐχθρῶν. Simultatum, quæ eos mutuæ intercesserunt, magna sunt et luculenta indicia. Malim tamen, ob γὰρ præmissum, αὐτοῦ, scil. τοῦ μὴ διαλύσασθαι αὐτούς. gratiæ inter eos nunquam reconciliatæ multa et perspicua sunt documenta. IDEM.

Ἐκ τῶν αὐτῶν γεγονὼς] Subaudi, aut τοκέων Θρασύλλῳ, aut προγόνων Ἀπολλοδώρῳ. iisdem usus sive parentibus, atque Thrasyllus, Apollodori pater, sive majoribus iisdem, quibus Apollodorus. IDEM.

Κεκτημένον] Apollodorum puta. quamvis videret Apollodorum bene fortunatum, quæ esse poterat illecebra contrahendæ cum eo affinitatis. Nemo non generum divitem pauperi præferat. IDEM.

Βουληθεὶς] Post βουληθεὶς addi vult Scaliger ἐκδοῦναι. non male. possit quoque δοῦναι simplex sufficere. Alterutrum certe necessarium est, cum per se, nam alias manca est sententia, tum propter oppositum λαβεῖν. IDEM.

Πολὺ] Plura ni desunt, deest παρὰ, aut, nihil si mutari licebit, subaudiendum utique erit παρά. παρὰ πολὺ εἷλεν est *multis partibus*, h. e. magno numero sententiarum, causæ Archedami victoriam adjudicantium, et Eupolin condemnantium. In παρὰ πολὺ subauditur h. l. μέρος τῶν ψήφων. Scaliger adscripserat πολὺ πρότερον αὐτόν. IDEM.

Υἱὸν τῶν αὐτὸς] Π. υἱὸν αὐτὸς, ἄνευ τοῦ ἄρθρου τοῦ τῶν. H. STEPHAN. Leg. υἱὸν ζῶν αὐτὸς. Media vox ab ingenio meo profecta est, pro τῶν, quod vulgatæ dant. Non per testamentum morientis, sed ab ipso adhuc salvo et robusto. v. p. 140. 2. REISK.

Γεννητὰς] Π. γενήτας. Ὅμως δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἐκείνη ἐστὶν ἡ γραφή. ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ τοῦδε τοῦ λόγου ὑποθέσει. H. STEPHAN.

ἧκον ἦν. ἕως μὲν οὖν ἐκεῖνος ἔζη, διάδοχον τῆς οὐσίας ἤλπιζεν αὐτὸν καταστήσειν τῆς ἑαυτοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύτησε νοσήσας τοῦ ἐξελθόντος ἐνιαυτοῦ μηνὸς Μαιμακτηριῶνος, ἐπὶ τοῖς παροῦσιν ἀθυμήσας καὶ τὴν ἡλικίαν τὴν ἑαυτοῦ καταμεμψάμενος οὐκ ἐπελάθετο ὑφ᾽ ὧν καὶ ἐξ ἀρχῆς εὖ πεπονθὼς ἦν, ἀλλ᾽ ἐλθὼν ὡς τὴν ἐμὴν μητέρα, ἑαυτοῦ δὲ 169 ἀδελφὴν, ἣν περὶ πλείστου πάντων ἐποιεῖτο, λαβεῖν ἠξίωσέ με υἱὸν καὶ ᾔτησε καὶ ἔτυχεν. οὕτω δ᾽ ἐπείσθη ταῦτα ποιῆσαι διὰ ταχέων, ὥστ᾽ εὐθέως με λαβὼν ᾤχετο ἔχων πρὸς αὐτὸν καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ διοικεῖν παρέδωκεν, ὡς αὐτὸς μὲν
65. 1 οὐδὲν ἂν ἔτι πρᾶξαι τούτων δυνηθεὶς, ἐμοῦ δὲ ταῦτα πάντα οἵου τε ἐσομένου ποιεῖν. καὶ ἐπειδὴ Θαργήλια ἦν, ἤγαγέ με ἐπὶ τοὺς βωμοὺς εἰς τοὺς γεννήτας τε καὶ φράτορας. ἔστι δ᾽ αὐτοῖς νόμος ὁ αὐτὸς, ἐάν τέ τινα φύσει γεγονότα [1] εἰσάγῃ τις ἐάν τε ποιητὸν, ἐπιτιθέναι πίστιν κατὰ τῶν ἱερῶν ἦ μὴν ἐξ ἀστῆς εἰσάγειν καὶ γεγονότα ὀρθῶς, καὶ τὸν ὑπάρχοντα 170 φύσει καὶ τὸν ποιητόν· ποιήσαντος δὲ τοῦ εἰσάγοντος ταῦτα μηδὲν ἧττον διαψηφίζεσθαι καὶ τοὺς ἄλλους· κἂν δόξῃ, τότ᾽ εἰς [2] τὸ κοινὸν γραμματεῖον ἐγγράφειν, πρότερον δὲ μή. τοιαύτας ἀκριβείας ἔχει τὰ δίκαια τὰ παρ᾽ αὐτοῖς. τοῦ νόμου δὲ οὕτως ἔχοντος, καὶ τῶν φρατόρων τε καὶ γεννητῶν ἐκείνῳ οὐκ ἀπιστούντων ἐμέ τε οὐκ ἀγνοούντων, ὅτι ἦν ἐξ ἀδελφῆς αὐτῷ γεγονὼς, ἐγγράφουσί με εἰς τὸ κοινὸν γραμ-

[1] εἰσαγάγῃ [2] τὸ om.

Καταστήσειν] Conveniret melius, ni fallor, καταλείψειν. Liberi enim a parentibus heredes non constituuntur, qui sunt ipso natu, sed a decedentibus relinquuntur. REISK.

Καὶ ἐξ ἀρχῆς] Aut redundare videtur hoc καὶ aut aliud sibi respondens poscere. Num ergo leg. καὶ ἐξ ἀρχῆς καὶ μετὰ ταῦτα συνεχῶς εὖ πεπονθὼς ἦν. *et a principio inde ætatis suæ, et per totam reliquam insecutam vitam.* IDEM.

Ἐπείσθη] Suspicabar aliquando leg. esse ἠπείχθη, id est, ἔσπευσε. *festinabat hoc facere.* nunc tamen, censens sine urgente necessitate mutandum nihil esse, vulgatam aio sic esse interpretandam: *ipse in animum induxerat, hac in re peragenda celeritate sibi utendum esse.* quasi si dixisset: αὐτὸς ἑαυτὸν ἔπεισεν, ὅτι δεῖ τοῦτο διὰ ταχέων ποιῆσαι. Indicat Apollodori studium, contentionem, constantiam et pertinaciam. IDEM.

Τούτων] Sic de meo dedi, pro vulgari τοῦτον. ubi Taylor in Tophanis libro τοιοῦτον annotatum reperit. Redit lectio a me prælata ad premissum πάντα τὰ αὐτοῦ, quod idem in continenti quoque insequitur, *nihil horum*, negotiorum puta domesticorum. IDEM.

Γεννήτας] Eosdem videtur dicere συγγενεῖς postea [p. 66. 12. ed. Steph.] *In Anim. ad Jus A. et R.* l. ii. c. 1. §. 9. HERALDUS. Eum vide.

Τοὺς ἄλλους] Id est, τοὺς ἅπαντας. reliquos omnes curiales, qui adessent, præter patrem filii inducendi. Hujus enim patris respectu, qui alias etiam e numero curialium esset, in ejusmodi causa vero a suffragatione excludi soleret, reliqui in suffragia euntes, οἱ ἄλλοι appellantur. REISK.

Δόξῃ] Subaudi ἐγγράφειν ex insequentibus. IDEM.

ματεῖον ψηφισάμενοι πάντες, ἐπιθέντος ἐκείνου τὴν πίστιν
καθ' ἱερῶν. καὶ οὕτω μὲν ὑπὸ ζῶντος ἐποιήθην, καὶ εἰς
τὸ κοινὸν γραμματεῖον ἐνεγράφην Θράσυλλος Ἀπολλοδώρου,
ποιησαμένου με ἐκείνου τοῦτον τὸν τρόπον, τῶν νόμων αὐτῷ
171 δεδωκότων. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

δ'. Οἶμαι τοίνυν, ὦ ἄνδρες, μᾶλλον ἂν ὑμᾶς τοῖς με-
μαρτυρηκόσι [1] πιστεύειν, καὶ οἵτινες τῶν ὁμοίως προσηκόν-
των ἔργοις φανερῶς μεμαρτυρήκασιν ὡς ἐκεῖνος ταῦτα ὀρθῶς
[2] καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἔπραξε. κατέλιπε γὰρ Εὔπολις θυ-
γατέρας δύο, ταύτην τε ἣ νῦν ἀμφισβητεῖ καὶ Προνάπει
172 συνοικεῖ, καὶ ἄλλην ἣν ἔσχεν Αἰσχίνης ὁ Λουσιεὺς, ἣ τετε-
λεύτηκεν υἱὸν ἄνδρα ἤδη καταλιποῦσα, Θρασύβουλον. ἔστι
δὲ νόμος ὃς, ἐὰν ἀδελφὸς ὁμοπάτωρ ἄπαις τελευτήσῃ καὶ
μὴ διαθέμενος, τήν τε ἀδελφὴν ὁμοίως, κἂν ἐξ ἑτέρας ἀδελ-
φιδοῦς ᾖ γεγονὼς, ἰσομοίρους τῶν χρημάτων καθίστησι.
καὶ τοῦτο οὐκ ἀγνοούμενόν ἐστιν οὐδὲ παρ' αὐτοῖς τούτοις.

[1] πιστεύσειν [2] καὶ om.

Ποιησαμένου κ. τ. λ.] Reliqui h. l. vulgarem interpungendi rationem, quæ satis esset commoda. Possit tamen etiam sic distingui: ποιησαμένου με ἐκείνου, *ille me cum adoptasset*, τοῦτον τὸν τρόπον τῶν νόμων αὐτῷ δεδωκότων [scil. τὴν ἐξουσίαν τοῦ ποιεῖσθαι ἐμὲ], *leges cum ipsi dedissent facultatem mei adoptandi, si hoc modo adoptaret.* Idem.

Οἶμαι] Sic dedi de meo, pro vulgari οἶμεν. Stephanus malebat ᾤμην. Ego vero alteram istam rationem, ut planissimam et simplicissimam prætuli tam Stephanicæ, quam pristinæ meæ. Suspicabar enim olim aliquando sic exarandum esse h. l. οἱ μὲν δὴ ταῦτα μεμαρτυρήκασι. τίσι δ' ἄλλοις μᾶλλον ἄξιον ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες, ἢ τοῖς μεμαρτυρηκόσι ταῦτα πιστεύειν; Idem.

Μᾶλλον] Subaudi ἢ τοῖς τούτων λόγοις, τῶν νῦν ἐμοὶ ἀντιδικούντων. Idem.

Οἵτινες] Num εἴ τινες. quicquid est, utrum mavoles, ad utrumvis erit ἄλλοι subaudiendum. Pro ὁμοίως dederat annotator in libro Tophanis ὁμοίοις. quod neque intelligo, neque probo. Idem.

Ὀρθῶς, κατὰ] Videtur καὶ esse interponendum. Est id quidem usitatius loquendi genus. Idem.

Προνάπει] Derivandum hoc erit a Πρόναπις nominativo. et est ille quidem nominativus in usu. Sed etiam formari solet Προνάπιδι. Verum in insequentibus, nescio an non satis recte, Προνάπης legitur. quæ lectio si sana sit, leg. hic sit Προνάπῃ, ut a nomine proprio primæ declinationis. Idem.

Τήν τε ἀδελφὴν] Idem est, ac si dixisset: ταύτην τε τὴν ἀδελφὴν, ἔτι οὖσαν. *et hanc sororem in vivis adhuc superstitem, et —.* Idem.

Ἑτέρας] Subaudi ἀδελφῆς ἤδη τὸν βίον τετελευτηκυίας. Idem.

Ἰσομοίρους] Subaudi τούτους κατὰ τὴν κληρονομίαν. hos æquis partibus hereditatem cernere, sororem puta defuncti fratris adhuc superstitem, et alterius sororis dudum defunctæ filium, si quis adsit. Idem.

Οὐδὲ παρ' αὐτοῖς τούτοις] Eupolidis puta necessariis, mecum super Apollodori hereditate nunc contendentibus. Sed offendit non nihil dictionis insolentia. redundare videtur præpositio, qua omissa, dictio fiat haud paulo mollior, et usui loquendi convenientior. Quid si sic legatur: καὶ τοῦτο οὐκ ἀγνοούμενόν ἐστιν οὐδενί. *neminem hoc fugit.* οὐδὲ γὰρ αὐτοῖς τούτοις. *ne his ipsis quidem obscurum hoc est.* Idem.

ἔργῳ γὰρ οὗτοι φανερὸν τοῦτο πεποιήκασι· τοῦ γὰρ Εὐπό-
λιδος [1] υἱέος ἄπαιδος Ἀπολλοδώρου τελευτήσαντος τὰ ἡμίσεα
Θρασύβουλος εἴληφεν, οὐσίας καὶ πεντεταλάντου καταλει- 173
φθείσης ῥᾳδίως. πατρῴων μὲν οὖν καὶ ἀδελφοῦ χρημάτων
τὸ ἴσον αὐτοῖς ὁ νόμος μετασχεῖν δίδωσιν· ἀνεψιοῦ δὲ, καὶ
εἴ τις ἔξω ταύτης τῆς συγγενείας ἐστὶν, οὐκ ἴσον, ἀλλὰ
προτέροις τοῖς ἄῤῥεσι τῶν θηλειῶν τὴν ἀγχιστείαν πε-
ποίηκε. λέγει γαρ, κρατεῖν δὲ τοὺς ἄῤῥενας καὶ
τοὺς ἐκ τῶν ἀῤῥένων, οἳ ἂν ἐκ [2] τῶν αὐτῶν ὦσι,
κἂν γένει [3] ἀπωτέρω τυγχάνωσιν ὄντες. ταύτῃ μὲν
οὖν οὐδὲ μέρους λαχεῖν [4] προσῆκε, Θρασυβούλῳ δὲ ἁπάντων, 174
εἰ μὴ κυρίαν ἡγεῖτο εἶναι τὴν ἐμὴν εἰσποίησιν. ἐκεῖνος τοί-
νυν οὔτε ἐξ ἀρχῆς ἠμφισβήτηκε πρὸς ἐμὲ οὐδὲν οὔτε νῦν
δίκην εἴληχε περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ ταῦτα πάντα καλῶς ἔχειν
ὡμολόγηκεν· οἱ δ' ὑπὲρ ταύτης πάντων ἀμφισβητεῖν τετολ-
μήκασιν. εἰς τοῦτο ἀναιδείας ἐληλύθασι. λάβε δὴ [5] αὐτοῖς
τοὺς νόμους, παρ' οὓς ταῦτα πεποιήκασι, καὶ ἀνάγνωθι.

[6] ΝΟΜΟΙ.

ἐνταῦθα μὲν ὁμοίως καὶ ἀδελφὴ καὶ ἀδελφιδοῦς ἰσόμοιροι

[1] υἱέως [2] τούτων [3] ἀποτέρω [4] προσήκει [5] αὐτοὺς [6] ΝΟΜΟΣ

Ἀπολλοδώρου] Apollodorus hic, semel hoc loco et iterum aliquanto post nominatus, probe discernendus est ab altero Apollodoro, creberrime per totam hanc actionem celebrato, hereditatis controversæ legatore. Propterea, erroris excludendi gratia, orator addit hæc verba, τοῦ Εὐπόλιδος υἱέος. ubi articulus cum υἱέος cohæret, non cum nomine proprio. Idem.

Καὶ πεντεταλάντου] Respondere videtur particula καὶ Latinorum illi *ad*. Substantiæ ad quinque talentorum valorem assurgentis. Idem.

Αὐτοῖς] Suspicabar aliquando leg. esse αὐταῖς. ut ad sorores et filias redeat, paterna aut fraterna bona petentes aut capessentes. istique suspicioni etiam Latinam interpretationem meam accommodavi. Nunc autem arbitror vulgatam bene habere, et accipiendam esse, de sorore altera superstite, et de alterius jam defunctæ filio. Idem.

Ἀνεψιοῦ δὲ] Subaudi τῶν χρημάτων. Idem.

Ταύτης τῆς συγγενείας] Id est, τῆς ἀνεψιότητος. *extra consobrinitatem*, remotior et distantior adhuc a consobrino, ut ejus filius filiave. Idem.

Ἐκ τούτων] Num ἐκ τῶν αὐτῶν, subaudi ὧν αἱ θήλειαί εἰσιν. Si parentes posteritatis masculinæ iidem sint cum parentibus posteritatis a femellis descendentis. Idem.

Ταύτῃ] Huic filiæ Eupolidis, adhuc superstiti, uxori Pronapidis. Idem.

Οὐδὲ μέρους] Hereditatis ab Apollodoro relictæ. Idem.

Ἁπάντων] Scil. bonorum Apollodori, qui fuit Thrasylli filius, cui mater Thrasybuli consobrina fuit. Idem.

Αὐτῶν] Eodem redit, quo modo ἁπάντων redibat, scil. τῶν ὑπ' Ἀπολλοδώρου καταλειφθέντων. Idem.

Ταῦτα πάντα] Scil. ὑπ' Ἀπολλοδώρου ἐγνωσμένα, πραχθέντα καὶ διατεθέντα ὑπὲρ ἐμοῦ. Idem.

Οἱ δὲ ὑπὲρ ταύτης] Scil. λέγοντες καὶ πράττοντες. quorum princeps erat maritus mulieris, Eupolidis filiæ, Pronapis. Idem.

Νόμος] Ea lex designatur, quæ sancit, ut fratris hereditatem soror superstes, et alterius sororis defunctæ filius ex æquo inter se partiantur. Idem.

κατὰ τὸν νόμον εἰσί. λάβε δὴ καὶ τοῦτον, καὶ ἀναγίνωσκε αὐτοῖς.

ΝΟΜΟΣ.

ἐὰν μὴ ὦσιν ἀνεψιοὶ μηδὲ ἀνεψιῶν παῖδες, μηδὲ τοῦ [1]πρὸς πατρὸς γενομένου ἢ προσήκων μηδείς, τότε ἀπέδωκε τοῖς
175 πρὸς μητρός, διορίσας οὓς δεῖ κρατεῖν. λάβε [2]δὴ αὐτοῖς καὶ τοῦτον τὸν νόμον, καὶ ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

ταῦτα τῶν νόμων κελευόντων, ὁ μὲν ἀνὴρ ὢν οὐδὲ τοῦ μέρους εἴληχεν, [3]οἱ δ᾽ ὑπὲρ ταύτης τῆς γυναικὸς ἁπάντων· οὕτω τὴν ἀναίδειαν οὐδεμίαν ζημίαν εἶναι νομίζουσι. καὶ
176 ὑπὲρ τούτων τολμήσουσι, καὶ τοῖς λόγοις χρῶνται τοιούτοις, ὡς αὐτοῖς ὅλου τοῦ κλήρου λῃκτέον, ὅτι Θρασύβουλος ἐκποίητος εἰς [4]τὸν οἶκον τὸν Ἱππολοχίδου γέγονε, λέγοντες τοῦτο μὲν ἀληθές, [5]ἐκεῖνο δ᾽ οὐ προσῆκον. τί γὰρ ἧττον αὐτῷ τῆς συγγενείας ταύτης προσῆκεν; οὐ γὰρ κατὰ τὸν πατέρα ἀλλὰ κατὰ τὴν μητέρα καὶ τῶν Ἀπολλοδώρου τοῦ

[1] πρὸς om. [2] δὲ [3] ὁ [4] τὸν οἶκον om. [5] ἐκείνῳ

Νόμος] Altera lex designatur, statuens, ut consobrini defuncti hereditatem alius consobrini filius solus adeat, exclusa consobrina, etiam si hæc uno gradu propior ad defunctum sit, quam consobrini filius. Idem.

Μηδὲ τοῦ πατρὸς γενομένου ἢ προσήκων μηδείς] Locus arduus. Annotator in libro Tophanis pro quarto vocabulo adscripserat ἀπογενομένου. quo res non declaratur, sed obscuratur magis. Mihi videtur leg. μηδὲ τῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς γενομένων ἢ πρ. μ. neque posterorum ab eodem patre oriundorum quisquam superstes sit, qui necessitudine defunctum, cujus controversa hereditas fuit, contingat. Vel etiam sic, ad eandem sententiam: μηδὲ πρὸς πατρὸς τοῦ ἀπογενομένου ἢ πρ. μ. Hanc rationem si quis sequatur, ei voc, πατρὸς non erit cum ἀπογενομένου copulandum, sed sic construendum: προσήκων τοῦ ἀπογενομένου μηδεὶς ᾖ, *defuncti necessarius nullus sit*, πρὸς πατρός, *a parte paterna*. Idem.

Νόμος] Particula hæc legis, vel juris de hereditatibus constituentis, ea est, qua definitur ordo hereditatis adeundæ in ejusmodi causa, ubi masculina stirpe deficiente, ad femininam hereditates devolutæ sint. Idem.

Ὁ μὲν] Thrasybulus, Eupolidis e filia minore nepos, matrem repræsentans. Idem.

Ὁ δὲ] Pronapis, uxoris nomine. Idem.

Νομίζουσι] Pronapis, uxor ejus, et advocati hujus partis. Idem.

Καὶ ὑπὲρ τούτων τολμήσουσι] Num καὶ ὑπὲρ τούτων ἅπαντα (vel ὁτιοῦν) τολμήσουσι. *et pro his*, vel *horum* [bonorum Apollodori] *adipiscendorum causa, nihil non audebunt*, Idem.

Καὶ τοῖς λόγοις] Num καίτοι λόγοις. Idem.

Εἰς τὸν Ἱππολοχίδου] Aldina articulum geminat; dubium utro errore operarum, eone, qui peccat plus dando, quam oporteret, an hoc, qui minus. Si isto, bene habet, gratiasque debemus Stephano; sin autem hoc, sic erit leg. εἰς τὸν οἶκον τὸν Ἱππολοχίδου. Idem.

Ἐκείνῳ δ᾽ οὐ προσῆκον] Dubium utrius generis sit ἐκείνῳ, masculini, an neutrius. Illud si teneas, locus mihi quidem est obscurus. Quare pro neutro habebo, et referam ad rem, de qua hic agitur, h. e. ad petitionem hereditatis ab Apollodoro relictæ. *ad hanc vero causam* (ait) *nil pertinet*. Idem.

Συγγενείας ταύτης] Cum Apollodoro puta, Thrasylli filio. Idem.

66. Εὐπόλιδος υἱέος τὸ μέρος εἴληφε· καὶ τῶνδε ἐξῆν αὐτῷ κατὰ ταύτην τὴν συγγένειαν λαγχάνειν, ὄντι προτέρῳ ταύτης, 177
εἴπερ τὰ πεπραγμένα μὴ κυρίως ἔχειν ἐνόμιζεν. ἀλλ᾽ οὐκ ἔστιν ἀναίσχυντος. μητρὸς δ᾽ οὐδείς ἐστιν ἐκποίητος, ἀλλ᾽ ὁμοίως ὑπάρχει τὴν αὐτὴν εἶναι μητέρα, κἂν ἐν τῷ πατρῴῳ μένῃ τις οἴκῳ, κἂν [1]ἐκποιηθῇ. διὸ τῶν Ἀπολλοδώρου χρημάτων οὐκ ἀπεστερήθη τοῦ μέρους, ἀλλὰ μετειλήφει τὸ ἡμικλήριον πρὸς ταύτην νειμάμενος. ὡς δ᾽ ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

έ. Οὕτω μὲν οὐχ οἱ γεννῆται μόνον καὶ φράτορες γεγόνασι μάρτυρες τῆς ἐμῆς ποιήσεως, ἀλλὰ καὶ Θρασύβουλος οὐκ ἀμφισβητῶν ἔργῳ δεδήλωκεν ὅτι τὰ πεπραγμένα Ἀπολλοδώρῳ κυρίως ἔχειν νομίζει καὶ κατὰ τοὺς νόμους· οὐ γὰρ ἄν ποτε τοσούτων χρημάτων οὐκ ἐλάγχανε. γεγό- 178
νασι δὲ ὅμως καὶ ἄλλοι μάρτυρες αὐτῷ. πρὶν γὰρ ἐμὲ ἥκειν ἐκ τῆς Πυθιάδος, ἔλεγε πρὸς τοὺς δημότας Ἀπολλόδωρος ὅτι πεποιημένος εἴη με υἱὸν καὶ ἐγγεγραφὼς εἰς τοὺς συγγενεῖς καὶ φράτορας, καὶ παραδεδώκει τὴν οὐσίαν, καὶ διεκελεύεθ᾽ ὅπως, ἄν τι πάθοι πρότερον, ἐγγράφωσί με εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον Θρασύλλον Ἀπολλοδώρου καὶ μὴ ὡς ἄλλως ποιήσωσι. κἀκεῖνοι ταῦτα ἀκούσαντες, τού-

[1] ἐκποιηθεὶς

Τῶνδε] Quæ scil. ego nunc mihi vindico bona; ut a patre meo factitio mihi, qui sum ejus filius adoptivus, relicta. Idem.

Κατὰ ταύτην τὴν συγγένειαν] Hoc est, κατὰ τὴν ἀνεψιότητα, *consobrinitatis jure*, quo jure Eupolidis filia, Pronapidis uxor, hanc controversam Apollodori nostri hereditatem petit. Idem.

Τὰ πεπραγμένα] Scil ab Apollodoro Thrasylli. acta patris mei in negotio adoptationis meæ. Idem.

Μητρὸς etc.] Sententia est: Alienas in domos per adoptationem translati nil amittunt hoc facto, nulla parte jurium eorum fraudantur, quæ ipsis ex parte matrum competunt. emigrant quidem multi e domo quisque sua paterna, nemo omnium autem e materna; sed hæc semper cuique salva manet, etiamsi ab alio quopiam patre adoptatus, et a suo vero emancipatus fuerit. Idem.

Ἀπολλοδώρου] Eupolidis filii. Idem.

Ἀπεστερήθη] Thrasybulus, Æschinis Lusiensis filius. Idem.

Ταύτην] Hanc quæ adhuc superest, Eupolidis filiam, Pronapidis uxorem. Idem.

Οὐκ ἐλάγχανε] Scil. ἐμοί, εἰ οὐκ ἐνόμιζε τὰ Ἀπολλοδώρῳ, τῷ ἐμῷ πατρί, πραχθέντα κυρίως ἔχειν. *si existimasset illam mei adoptationem non esse ratam et firmam*. Idem.

Αὐτῷ] Non Thrasybulo, sed Apollodoro, patri meo, de veritate adoptationis meæ. Idem.

Πυθιάδος] Ita dedi de meo, pro vulgari Πυθαΐδος. *e ludis Pythicis*, quo actor se ait profectum esse, sive solummodo spectandi gratia, sive etiam de palma certandi. Idem.

Παραδεδώκει] Scil. ἐμοὶ τὴν οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ. Idem.

Πρότερον] Scil. πρὶν ἢ ἐμὲ ἐπανελθεῖν. Idem.

τῶν ἐν [1] ἀρχαιρεσίαις κατηγορούντων καὶ λεγόντων ὡς οὐκ ἐποιήσατό με υἱόν, [2] καὶ ἐξ ὧν ἤκουσαν καὶ ἐξ ὧν ᾔδεσαν, ὀμόσαντες καθ' ἱερῶν ἐνέγραψάν με, καθάπερ ἐκεῖνος ἐκέ-
179 λευε. τοσαύτη περιφάνεια τῆς ἐμῆς ποιήσεως ἐγένετο παρ' αὐτοῖς. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ϛ'. Ἐπὶ μὲν τοσούτων μαρτύρων, ὦ ἄνδρες, γέγονεν ἡ ποίησις, ἔχθρας μὲν παλαιᾶς αὐτῷ πρὸς τούτους οὔσης, φιλίας δὲ πρὸς ἡμᾶς καὶ συγγενείας οὐ [3] μικρᾶς ὑπαρχούσης. ὡς δ' οὐδ' εἰ μηθέτερον τούτων ὑπῆρχε, μήτε ἔχθρα πρὸς τούτους μήτε φιλία πρὸς ἡμᾶς, οὐκ ἄν ποτε Ἀπολλόδωρος ἐπὶ τούτοις τὸν κλῆρον τοῦτον κατέλιπεν οἶμαι καὶ ταῦθ' ὑμῖν ῥᾳδίως ἐπιδείξειν. πάντες γὰρ οἱ τελευτήσειν μέλλοντες πρόνοιαν ποιοῦνται σφῶν αὐτῶν, ὅπως μὴ [4] ἐξερημώσουσι τοὺς σφετέρους αὐτῶν οἴκους, ἀλλ' ἔσται τις καὶ ὁ ἐναγιῶν καὶ πάντα τὰ νομιζόμενα αὐτοῖς ποιήσων· διὸ κἂν ἄπαιδες τελευτήσωσιν, ἀλλ' οὖν ποιησάμενοι καταλείπουσι. καὶ οὐ μόνον ἰδίᾳ ταῦτα γινώσκουσιν, ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως οὕτω ταῦτ' ἔγνωκε· νόμῳ γὰρ τῷ ἄρχοντι τῶν οἴκων, ὅπως ἂν μὴ
180 ἐξερημῶνται, προστάττει τὴν ἐπιμέλειαν. ἐκείνῳ δὲ πρόδηλον ἦν ὅτι εἰ καταλείψει τὸν κλῆρον ἐπὶ τούτοις, ἔρημον ποιήσει τὸν οἶκον, [5] προορῶντι ταύτας τὰς ἀδελφὰς τὸν

[1] ἀρχαιρεσίᾳ [2] καὶ ἐξ ὧν ἤκουσαν om. [3] σμικρᾶς [4] ἐξερημώσωσι [5] . διὰ τί; προορῶντι

Καὶ ἐξ ὧν ᾔδεσαν] Duo momenta indicat, quibus moti demotæ seu municipales Apollodori, se, Thrasyllum, in album suum municipale intulerint. 1) ἀκούσαντες ταῦτα. ob hoc Apollodori ad se mandatum. 2) ἐξ ὧν ᾔδεσαν, id est, ἐκ τούτων, ἃ αὐτοὶ ἤδη πρότερον ᾔδεσαν περὶ τῆς Θρασύλλου ποιήσεως καὶ ἐγγραφῆς εἰς τὸ τῶν συγγενῶν καὶ φρατόρων γραμματεῖον. Idem.

Παρ' αὐτοῖς] Apud municipales puta. Idem.

Αὐτῷ] Apollodoro, patri meo. Idem.

Τούτους] Gentem Eupolidis. Idem.

Ἡμᾶς] Lacratidam, patrem meum verum, matrem meam, avum, aviamque. Fort. leg. συγγενείας δὲ πρὸς ἡμᾶς καὶ φιλίας οὐ σμικρᾶς. Idem.

Καταλείπουσι] Scil. παῖδας. quod vocab. latet in ἄπαιδες. Potest tamen etiam τὸν οἶκον subaudiri. Idem.

Νόμῳ] Si servatur, quod idem est atque ἐν νόμῳ vel διὰ νόμου, tum ad προστάττει subaudiendum erit e præmissis tacite repetitum τὸ κοινὸν τῆς πόλεως, scil. βούλημα. Alias legi possit νόμος. tametsi hoc cur præferatur vulgatæ, causam nullam video. Idem.

Προορῶντι] Tueri hanc lectionem si volemus, aiendum erit dictionem hanc esse ἀνακόλουθον, seu conturbatam, h. e. oratorem, cum narrationem ab aliqua constructione exorsus esset, impetu orationis ablatum, illius constructionis oblitum, ad aliam, illi haud convenientem, delapsum esse. Videtur quidem hic dativus προορῶντι cum οὐκ ἐνῆν ἐλπίσαι p. 145. 8. cohærere. verum intercedunt alia hoc filum quasi concidentia et abrumpentia: Deinde haud convenit προορῶντι, sed προσορῶντι saltim; quamquam simplex ὁρῶντι magis etiam conveniebat. Planissime utique sic dixisset: ἑώρα γὰρ ταύτας. aut sic: πρόδηλον γὰρ τοῦτο ἦν αὐτῷ ὁρῶντι ταύτας τὰς ἀδελφὰς, Eupolidis puta filias. Sed satis erit hunc dativum ad πρόδηλον ἦν referri, et legi διὰ τί πρόδηλον; ὁρῶντι —. Idem.

μὲν Ἀπολλοδώρου τοῦ ἀδελφοῦ κλῆρον ἐχούσας, υἱὸν δ' οὐκ εἰσποιούσας ὄντων αὐταῖς παίδων, καὶ τοὺς μὲν ἄνδρας αὐτῶν τὴν γῆν, ἣν ἐκεῖνος κατέλιπε, καὶ τὰ κτήματα πέντε [1] ταλάντων πεπρακότας καὶ τὸ ἀργύριον διανειμαμένους, τὸν δὲ οἶκον αἰσχρῶς οὕτως καὶ δεινῶς ἐξηρημωμένον. ὃς δὴ 181
ταῦτ' ᾔδει τὸν τούτων ἀδελφὸν πεπονθότα, πῶς ἄν, προσεδόκησεν αὐτός, εἰ καὶ φίλος ἦν, τυχεῖν τῶν νομιζομένων ὑπ' αὐτῶν, ἀνεψιὸς ὢν ἀλλ' οὐκ ἀδελφὸς αὐταῖς; οὐκ ἐνῆν ἐλπίσαι δήπουθεν. ἀλλὰ μὴν ὅτι ἄπαιδα ἐκεῖνον περιεωράκασι καὶ τὰ χρήματα ἔχουσι καὶ οἶκον ἐκ τοῦ φανεροῦ τριηραρχοῦντα ἀνῃρήκασι, κάλει μοι καὶ τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ζ'. Εἰ τοίνυν καὶ τοιοῦτοι τὰς φύσεις περὶ ἀλλήλους εἰσὶ καὶ ἔχθραι πρὸς Ἀπολλόδωρον τὸν ἐμὲ ποιησάμενον ὑπῆρχον αὐτοῖς τηλικαῦται τὸ μέγεθος, τί βέλτιον ἂν ἔπραξεν ἢ ταῦτα βουλευσάμενος, ἅπερ ἐποίησεν; ἢ νὴ Δία παιδίον ἐποιήσατο λαβὼν παρά του τῶν φίλων ὄντων, καὶ τούτῳ τὴν οὐσίαν ἔδωκεν; ἀλλὰ καὶ τοῦτ' ἦν ἄδηλον καὶ 182
τοῖς γεννήσασιν, εἴτε σπουδαῖον εἴτε μηδενὸς ἄξιον ἔμελλεν ἔσεσθαι, διὰ τὴν ἡλικίαν. ἐμοῦ δὲ πεῖραν εἰλήφει, δοκιμασίαν ἱκανὴν λαβών. ἔς τε γὰρ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα

[1] τάλαντα

Κτήματα πέντε τάλαντα] Aut κτ. πέντε ταλάντων leg. est, *pro quinque talentis vendiderant*; aut κτήματα ὄντα πεντετάλαντα (adjective, et uno vocabulo) *fundos et supellectilem* rusticam (instrumenta puta, et pecora, et pastores, servosque et ancillas) *quæ omnia valebant quinque talenta*. Idem.

Ἐξηρημωμένον] Post hoc vocabulum suspicor deesse περιϊδόντας aut περιεωρακότας. *passos fuisse, ut domus istæc desolaretur*. desolabatur autem domus, cum postremo ejus possessori nemo pro filio adscititio surrogaretur, qui genus illius continuaret, nomen ejus filio suo imponeret, annuasque contributiones, quas priores possessores ærario publico dependere soliti fuerant, dependere porro pergeret. Nam si census olim trierarchalis ab heredibus concerperetur et contruncaretur, partes alias aliis vendentibus, necesse erat, ut respublica vectigalium accessionem insignem perderet. id quod diligenter cavebant ne fieret, neve reip. nervi inciderentur. Capitale hoc erat facinus, et a legibus imperatum, ut quisque moriens provideret ne domus sua desolaretur. Idem.

Οὐκ ἐνῆν] Post οὐκ ἐνῆν videtur τοῦτ' abesse. Idem.

Ἄδηλον καὶ τοῖς γεννήσασι] *anceps ipsis adeo parentibus*. quanto magis aliis. Suspicatus tamen aliquando sum leg. esse: ἄδηλον καὶ αὐτῷ, *et ipsi* (adoptanti), καὶ τοῖς γεν. *et parentibus pueri*. quod quanquam aio concinnum et conveniens esse, nego tamen prorsus necessarium esse. Idem.

οἷος ἦν ἀκριβῶς ᾔδει, τῶν τ' οἰκείων ἐπιμελῆ καὶ [1] τἀμαυ- 67. 1
τοῦ πράττειν ἐπιστάμενον· ἐν ἀρχῇ τε, θεσμοθετήσας, ὡς
ἐγενόμην οὐκ ἄδικος οὐδὲ πλεονέκτης, ἠπίστατο σαφῶς.
ὥστ' οὐκ ἀγνοῶν ἀλλὰ σαφῶς εἰδὼς ἐποίει με τῶν αὑτοῦ
κύριον. καὶ μὴν οὐδὲ ἀλλότριον ἀλλ' ὄντα ἀδελφιδοῦν,
οὐδ' αὖ μικρὰ πεπονθὼς ἀλλὰ μεγάλα ἀγαθὰ ὑφ' ἡμῶν,
οὐδ' αὖ ἀφιλότιμον, ὃς τὰ ὄντα ἀφιέναι ἔμελλον, ὥσπερ
183 οὗτοι τὰ [2] τοῦ κλήρου πεποιήκασιν, ἀλλὰ βουλησόμενον
καὶ τριηραρχεῖν καὶ πολεμεῖν καὶ χορηγεῖν καὶ πάνθ' ὑμῖν
τὰ προσταττόμενα ποιεῖν, ὥσπερ κἀκεῖνος. καίτοι εἰ καὶ
συγγενὴς καὶ φίλος καὶ εὐεργέτης καὶ φιλότιμος καὶ δεδο-
κιμασμένος ὑπῆρχον τοιοῦτος εἶναι, τίς ἀμφισβητήσειε μὴ
οὐκ ἀνδρὸς εὖ φρονοῦντος εἶναι ταύτην τὴν ποίησιν; ἐγὼ
τοίνυν ἕν [3] γε τῶν ὑπ' ἐκείνου δοκιμασθέντων ἤδη πεποίη-
184 κα· γεγυμνασιάρχηκα [4] γὰρ εἰς Προμήθεια τοῦδε τοῦ
ἐνιαυτοῦ φιλοτίμως, ὡς οἱ φυλέται πάντες ἴσασιν. ὡς δ'
ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

η'. Τὰ μὲν ἡμέτερα δίκαια, καθ' ἃ προσηκόντως ἔχειν

[1] τὰ ἐμαυτοῦ [2] τοῦ om. [3] τι [4] γὰρ om.

Θεσμοθετήσας] Non cum ἠπίστατο, sed cum ἐγενόμην cohæret, non ad Apollodorum, sed ad Thrasyllum redit. Norat Apollodorus, qualis ego essem in magistratu, quippe qui Thesmothetæ honorem gessissem, sancte et continenter. Sed miror, viros tam adhuc juvenes, atque Thrasyllus tum fuisse videtur nondum ducta domum uxore (nam conjugii sui nusquam mentionem facit) tanto magistratui admoveri consuevisse. Ego vero non nisi senio et prudentia venerabiles, meritisque insignes viros in collegium Areopagitarum adscriptos fuisse autumabam. Idem.

Ὃς τὰ ὄντα ἀφιέναι] Imo vero οὐκ ἀφιέναι. Usurpavit h. l. verbum ἀφιέναι sensu paulo rariore pro ἀποδίδοσθαι, vendere, a se abalienare, operam dare, ut in aliorum potestatem veniant. Sententiam hanc verbi h. l. esse, docent proxima insequentia. Aut alias pro prima persona tertia ἔμελλεν est sufficienda. Idem. ἀφανίσαι malit Bekkerus.

Ὥσπερ οὗτοι τὰ κλήρου πεποιήκασι] Imo vero ὥσπερ οὗτοι περὶ τὸν τἀδελφοῦ κλῆρον πεπ. ut hi fecerunt in sorte fratris, quam ἀφῆκαν, id est ἀπηλλοτρίωσαν καὶ ἀπέδοντο. Reisk.

Πολεμεῖν] Bene si habet, quanquam mihi quidem valde suspectum est, significabit idem atque εἰς τὰς πεζὰς στρατείας ἐξιέναι. pedestri militia fungi. opponitur enim τῷ τριηραρχεῖν, quæ est militia navalis. Idem.

Κἀκεῖνος] Apollodorus puta factitavit. Idem.

Δεδοκιμασμένος — τοιοῦτος εἶναι] Idem est, ac si dixisset: δοκιμασίαν δεδωκὼς, ὅτι εἰμὶ τοιοῦτος. Idem.

Τῶν ὑπ' ἐκείνου δοκιμασθέντων] rerum ab eo probatarum. Difficilis profecto perceptuque et interpretatu dictio, significatne, eorum unum aliquid, quæ ille sibi facienda proposuerat, et fecisset ipse procul dubio, si diutius superfuisset; eoque, quod ipse non potuit, mihi exsequendum demandavit. Videant peritiores num vis verbi δοκιμάζειν hanc sententiam patiatur. Idem.

Εἰς Προμήθεια] ad Vulcanalia, vel si rectius putas, Promethea, h. e. ludos Promethei. Sic correxi de meo, pro vulgari εἰς Προμήθειαν. Idem. Sic antea correxerat Meursius in Græc. Fer. l. v. voc. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ.

Τὰ ἡμέτερα δίκαια] Mea, et qui mecum communem sibi fecerunt hanc causam. quo in numero sunt mater, et pater verus, Lacratides, et fratres, si qui erant Thrasyllo, nec non sorores et earum mariti. Reisk.

φαμὲν τὸν κλῆρον, ταῦτ' ἐστὶν, ὦ ἄνδρες· δεόμεθα δ' ὑμῶν
βοηθεῖν ἡμῖν καὶ ἕνεκα Ἀπολλοδώρου καὶ ἕνεκα τοῦ ἐκείνου
πατρός. οὐ γὰρ ἀχρήστους αὐτοὺς εὑρήσετε πολίτας, ἀλλ'
ὡς οἷόν τ' εἰς τὰ ὑμέτερα προθυμοτάτους. ὁ μὲν γὰρ πατὴρ
αὐτοῦ τάς τε ἄλλας ἁπάσας λειτουργίας λελειτούργηκε,
καὶ τριηραρχῶν τὸν πάντα χρόνον διετέλεσεν, οὐκ ἐκ συμμο-
ρίας τὴν ναῦν ποιησάμενος ὥσπερ οἱ νῦν, ἀλλ' ἐκ τῶν αὑτοῦ
δαπανῶν, οὐδὲ δεύτερος αὐτὸς ὢν ἀλλὰ κατὰ μόνας, οὐδὲ
δύο ἔτη [1] διαλιπὼν ἀλλὰ συνεχῶς, οὐδ' ἀφοσιούμενος ἀλλ' 185
ὡς οἷόν τ' ἄριστα παρασκευαζόμενος. ἀνθ' ὧν ὑμεῖς [2] κἀ-
κεῖνον ἐτιμᾶτε, μεμνημένοι τούτων τῶν ἔργων· καὶ τὸν υἱὸν
αὐτοῦ τῶν χρημάτων ἀποστερούμενον ἐσώσατε, τοὺς ἔχον-
τας ἀποδοῦναι τὰ ὄντ' αὐτῷ καταναγκάσαντες. καὶ μὴν
καὶ αὐτὸς Ἀπολλόδωρος οὐχ ὥσπερ Προνάπης ἀπεγρά-
ψατο μὲν τίμημα μικρὸν, ὡς ἱππάδα δὲ τελῶν ἄρχειν
ἠξίου τὰς ἀρχὰς, οὐδὲ βίᾳ μὲν ἐζήτει τὰ ἀλλότρι' ἔχειν, 186
ὑμᾶς δ' ᾤετο δεῖν μηδὲν ὠφελεῖν, ἀλλὰ φανερὰ τὰ ὄντα

[1] καταλιπὼν [2] ἐκεῖνον

Προθυμοτέρους] Π. προθυμοτάτους. Οὕτως ὀλίγῳ ὕστερον, ὡς οἷόν τ' ἄριστα. H. Stephan.

Πατὴρ αὐτοῦ] Thrasyllus major, frater Eupolidis et Mnesonis. Reisk.

Δαπανῶν] Subaudi μόνος. Idem.

Καταλιπὼν] Imo vero διαλιπὼν, vel παραλιπών. Idem.

Ἀφοσιούμενος] Τὸ μὴ ἐντελῶς τι ποιῆσαι, ἀλλ' ὥσπερ ὁσίας ἕνεκεν ἀφοσιώσασθαι εἶπεν Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Ἕρμωνα. leviter et dicis causa re defungi. Ita periit oratio; sed et in orat. de Apollod. hered. adhibetur illud eodem modo. Vide ad Harpocr. Mauss. et H. Vales. p. 259. Ad Herodot. l. iv. c. 154. Valckenaer.

Τὸν υἱὸν αὐτοῦ] Apollodorum, super cujus hereditate certatur. Reisk.

Ἠξίου] Dubium ad utrum hoc redeat, ad Pronapidemne, an ad Apollodorum. μὲν præmissum cum insequente δὲ suadent, ut ad Pronapidem referatur. Erit ergo nota ignominiosa si quis, in ordine equestri qui censeatur, magistratus gerat. Qua de re mihi satis non constat. Ego vero potius arbitrer honorifica hæc duo esse, si quis ordini equestri adscriptus sit, et magistratus gerat. Ergone, si scilicet conjectura me mea minus fallat, μὲν præmissum erit tollendum? ut hæc sit sententia: Pronapes quidem censum exiguum professus est, quo factum, ut ordini equestri non posset adscribi; neque magistratus gerere; Apollodorus autem ingentem censum professus, inter equites egit, et honores gessit. An servabimus μὲν, et lacunam sic, quodammodo explebimus: ὥσπερ Προνάπης ἀπεγράψατο μὲν τίμημα μικρὸν, ἀρχὴν δὲ μηδεμίαν ἦρχεν. hactenus quæ Pronapidem, ut hominem cupidum et sordidum, gloriæque patriæque pariter negligentem, minuti animi degenerisque notant; jam nunc Apollodorum celebrantia: εἰς ἱππάδα δὲ τελῶν — Apollodorus vero equestri ordini fuit adscriptus, et honores complures gessit, quos, tametsi sumptuosos, ipse sibi, pro animi sui liberalitate atque magnificentia, depoposcit. Hæc mihi quidem vera videtur esse hujus loci sententia. Meliora tamen si sint, qui me doceant, volens aurem præbebo. Caliginosis in rebus mirum non est nos veluti cæcos palpare, et suspenso gradu incedere. Ad Pronapidem hæc detorquere si quis malit, poterit ille dictionem τὰς ἀρχὰς ἠξίου ἄρχειν sic interpretari: honores tamen appetiit, eosque ad se adhamavit lucrosos, quæstuosos, unde ditatus est per furta, quamvis solummodo eques esset, non ordinis senatorii. Verum, quod iterum protestor, integrum cuique facio, ut pro animi sui sententia h. l. accipiat. Idem.

καταστήσας ὑμῖν, ὅσα προστάττοιτε, πάνθ' ὑπηρέτει φι-
λοτίμως, οὐδέν τ' ἀδικῶν ἐκ τῶν ἑαυτοῦ φιλοτίμως ἐπει-
ρᾶτο ζῆν, ἐς αὐτὸν μὲν τὰ μέτρια ἀναλίσκειν οἰόμενος δεῖν,
τὰ δ' ἄλλα τῇ πόλει περιποιεῖν, ἵνα ἐξαρκοίη πρὸς τὰς
δαπάνας. κἀκ τούτων τίνα λειτουργίαν οὐκ ἐξελειτούρ-
187 γησεν; ἢ τίνα εἰσφορὰν οὐκ ἐν πρώτοις εἰσήνεγκεν; ἢ τί
παραλέλοιπεν ὧν προσῆκεν; ὅς γε καὶ παιδικῷ χορῷ
χορηγῶν ἐνίκησεν, ὧν μνημεῖα τῆς ἐκείνου φιλοτιμίας ὁ τρί-
πους ἐκεῖνος ἕστηκε. καίτοι τί χρὴ τὸν μέτριον πολίτην;
[1]οὐχ οὗ μὲν ἕτεροι τὰ μὴ προσήκοντ' ἐβιάζοντο λαμβά-
νειν, τούτων μηδὲν ποιεῖν, τὰ δ' ἑαυτοῦ πειρᾶσθαι σώζειν;
[2]οὗ δ' ἡ πόλις δεῖται χρημάτων, ἐν πρώτοις εἰσφέρειν καὶ
μηδὲν ἀποκρύπτεσθαι τῶν ὄντων; ἐκεῖνος τοίνυν τοιοῦτος
ἦν· ἀνθ' ὧν δικαίως ἂν αὐτῷ ταύτην τὴν χάριν ἀποδοίητε,
188 τὴν ἐκείνου γνώμην περὶ [3]τῶν αὐτοῦ κυρίαν εἶναι ποιή-
σαντες. καὶ μὴν καὶ ἐμέ γε, ὅσα κατὰ τὴν ἐμὴν ἡλικίαν,
εὑρήσετε οὐ κακὸν οὐδ' ἄχρηστον. ἐστράτευμαι [4]τὰς στρα-

[1] οὐκ εἰ μὲν [2] οὐδ' εἰ ἡ [3] τοῦ κυρίαν [4] ταῖς στρατείαις

Κἀκ τούτων] Scil. τῶν ἄλλων, ἃ περιεποίει τῇ πόλει. ex illis reliquis, quæ ipsi, post necessarios sumptus in victum et cultum quotidianum faciendos, superessent. quæ defraudans genium suum comparsisset, atque reipublicæ reservasset. Idem.

Ἐξελειτούργησε] Colligas ex hoc vocabulo, quod est inventu paulo rarius, fuisse Athenis, qui, aut vanitate acti, aut ignorantes ipsi fortunarum suarum veras rationes, aut sumptuum in munia faciendorum magnitudinem haud satis tenentes, cum cœpissent munia edere, victi sumptuum enormitate ante haud provisa, quibus tolerandis res familiaris haud sufficeret, medio in munere deficerent, neque id possent ἐκλειτουργεῖν, h. e. ad finem usque de peculio suo perducere. Videntur tamen esse futuri, quibus nimis acerbus videar esse particularum rimator, et qui contendant verbum compositum nihilo plus, quam simplex, significare. Quibus tanti haud duco, ut obstrepam. Idem.

Ἐν πρώτοις] Hi iidem, opinor, οἱ τριακόσιοι. cf. de Philoct. Hered. p. 62. 20. ed. Steph. *In Anim. ad Jus A. et R.* Heraldus.

Ὧν μνημεῖα τῆς ἐκείνου φιλοτιμίας ὁ τρίπους ἐκεῖνος ἕστηκε] Ergo tripos, unus numero, μνημεῖα erit? cur non potius μνημεῖον in numero singulari? Deinde quæ dictio? quæ constructio? ὧν τῆς φιλοτιμίας. Bene si habet, durum tamen est, ut sic dicatur pro ἐν οἷς φανερωθείσης, vel ἐπιδειχθείσης τῆς ἐκείνου φιλοτιμίας. Offendit hic scopulus etiam annotatorem in libro Tophanis, unde Taylor hanc conjecturam retulit: ὧν μνημεῖα καὶ τῆς — quam parum probo. Quid si hoc magis placeat: ᾧ [scil. χορῷ παιδικῷ] μνημεῖον τῆς —. Reisk.

Πολίτην] Addendum videtur ποιεῖν. Idem.

Περὶ τοῦ κυρίαν εἶναι] Π. περὶ τοῦ κλήρου κυρίαν εἶναι. Οὕτω καὶ ὀλίγῳ ὕστερον, ἐπικυρώσητε τὴν Ἀπ. γν. ἀποδόντες ἡμῖν τὸν τούτου κλῆρον. H. Stephan. Ambigens inter hanc Stephani conjecturam, et inter meam περὶ τούτων κυρίαν, reliqui mendum, quale inveni. Reisk.

Ὅσα etc.] Id est, ἐν πᾶσι τούτοις ἐξετάσαντες, ὅσα τῇ ἐμῇ ἡλικίᾳ προσήκει, καὶ παρ' αὐτῆς προσδοκᾶται. sed v. annotationem proximam. Idem.

Ταῖς στρατείαις] Imo vero τὰς στρατείας. ut etiam Scaliger adscripserat. sic certe loqui solent. vulgatam si tuebimur, erit ἐν subaudiendum, aut sic leg. ἐστράτευμαι γὰρ ἐν ἁπάσαις ταῖς στρατείαις, scil. ὅσαι κατὰ τὴν ἐμὴν ἡλικίαν γεγόνασι. Et nescio profecto, an verba ὅσα κατὰ τὴν ἐμὴν ἡλικίαν, quæ versu superiori leguntur, huc deducenda sint, et locus totus sic legendus: καὶ ἐμέ γε εὑρήσετε οὐ κακὸν, οὐδὲ ἄχρηστον. ἐστράτευμαι γὰρ ἐν ἁπάσαις ταῖς στρατείαις, ὅσαι κατὰ τὴν ἐμὴν ἡλικίαν γεγόνασι τῇ πόλει, τὰ προσταττόμενα ποιῶν. quotquot per ætatem meam, me adolescente et armis gerendis idoneo, reipublicæ evenerunt necessitates in castra eundi, iis castris omnibus interfui. Idem.

τείας τῇ πόλει, τὰ προσταττόμενα ποιῶ· τοῦτο γὰρ τῶν
τηλικούτων ἔργον ἐστί. καὶ ἐκείνων οὖν ἕνεκα καὶ ἡμῶν
εἰκότως ἂν [1]ποιήσαισθε πρόνοιαν, ἄλλως τε καὶ τούτων 189
[2]τριηραρχοῦντα οἶκον πεντετάλαντον ἀνῃρηκότων καὶ πε-
πρακότων καὶ ἔρημον πεποιηκότων, ἡμῶν δὲ καὶ λελειτουρ-
γηκότων ἤδη καὶ λειτουργησόντων, ἂν ὑμεῖς ἐπικυρώσητε
τὴν Ἀπολλοδώρου γνώμην ἀποδόντες ἡμῖν [3]τοῦτον τὸν
κλῆρον.

θ΄. Ἵνα δὲ μὴ δοκῶ διατρίβειν περὶ ταῦτα ποιούμενος
τοὺς λόγους, βούλομαι διὰ βραχέων ὑμᾶς ὑπομνήσας οὕτω
καταβαίνειν, τί ἑκάτερος ἡμῶν ἀξιοῖ, δηλώσας. ἐγὼ μὲν
68. 1 ἀδελφῆς οὔσης τῆς [4]ἐμῆς μητρὸς Ἀπολλοδώρῳ, φιλίας αὐ-
τοῖς πολλῆς ὑπαρχούσης, ἔχθρας δ' οὐδεμιᾶς πώποτε γε- 190
νομένης, ἀδελφιδοῦς ὢν καὶ ποιηθεὶς υἱὸς ὑπ' ἐκείνου ζῶντος
καὶ εὖ φρονοῦντος, καὶ εἰς τοὺς γεννήτας καὶ φράτορας ἐγ-
γραφείς, ἔχειν τὰ δοθέντα, καὶ μὴ ἐπὶ τούτοις [5]ἐξερη-
μῶσαι τὸν οἶκον [6]τὸν ἐκείνου· Προνάπης δὲ τί ὑπὲρ τῆς

[1] ποιήσησθε [2] μὲν μὴ τριηραρχούντων [3] τούτου [4] ἡμετέρας [5] ἐξηρημῶσθαι [6] τὸν om.

Ἔργον] Sic dedi de meo, pro vulgari ἔργων. hoc enim opus, hæc provincia est adolescentium, eam ætatem agentium, quam ego nunc ago. Idem.

Καὶ ἡμῶν] Aut tollenda est copula, ut hæc sit sententia: Respectum nostri habeatis, et nobis parcatis, etiam propter hæc mea præclara facinora. vel ob hæc mea decora, modo a me commemorata, convenit, ut nos servetis. Aut servato καὶ, erit ἡμῶν iterandum, sive expressis literis, sive, si minus tutum et consultum id videatur, saltim tacita mente. ut hæc sit sententia: Tam illorum, majorum nostrorum, quam nostrimet causa, oportet vos nobis consulere. Idem.

Ἤδη] Quid si πολλάκις addatur, sive ante sive post. Idem.

Τῆς ἡμετέρας μητρὸς] Ergo fratres sororesve plures erant Thrasyllo, hujus causæ actori. quos ei fuisse jam supra suspicatus sum. Idem.

Φιλίας αὐτοῖς] Num καὶ φιλίας αὐτοῖς, aut φιλίας τ' αὐτοῖς. verum tamen potest vulgata, etiam sine accessione particulæ copulantis, probari, si scilicet ita accipiatur ac si dixisset: ὅτι ἡ ἡμετέρα μήτηρ Ἀπολλοδώρῳ ἦν ἀδελφὴ ὁμομήτριος, πολλῆς διὰ τοῦτο φιλίας αὐτοῖς [huic fratri cum hac sorore ejusque liberis] ὑπαρχούσης. *magna inter eos amicitia et familiaritas ideo esset, quod mater nostra soror Apollodori esset.* Idem.

Ἔχειν] Hic addendum videtur ἀξιῶ. Idem.

Ἐπὶ τούτοις] Num addendum εἶναι. *postulo ut his,* Eupolidis genti puta, *ne concedatur, ut in ipsorum potestate sit, ut domus Apollodori desoletur.* Idem.

Τὸν οἶκον ἐκείνου] Sic dedi e conjectura mea, et auctoritate Scaligeri, nec non ignoti annotatoris in libro Tophanis. Omnium ex illo Tophanis libro relatarum a Tayloro annotationum hæc est postrema. nam post eam nihil illinc repetitum in Taylori schedis reperi, quod ad quatuor postremas Isæi orationes faceret. Ipse quoque Taylor ad orationes 8, 9. et 10. nihil annotaverat. Vulgares libri h. l. dant τὸν τοῦ ἐκείνου. Idem.

Προνάπης δὲ τί ὑπὲρ τῆς ἀμφισβητούσης: ἔχειν] Id est, τί ἀξιοῖ ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς, τῆς νῦν ἐμοὶ ἀμφισβητούσης τοῦ κλή-

ἀμφισβητούσης; ἔχειν μὲν τοῦ τῆς γυναικὸς ἀδελφοῦ τιμὴν τοῦ ἡμικληρίου πένθ' ἡμιτάλαντα, λαβεῖν δὲ καὶ τόνδε τὸν κλῆρον ἑτέρων ταῖς ἀγχιστείαις προτέρων αὐτοῦ
191 τῆς γυναικὸς ὄντων, οὔτ' ἐκείνῳ παῖδα εἰσπεποιηκὼς ἀλλὰ τὸν οἶκον ἐξηρημωκώς, [1] οὔτε τούτῳ ἂν εἰσποιήσας ἀλλ' ὁμοίως ἂν καὶ τοῦτον ἐξερημώσας, καὶ ἔχθρας μὲν τηλικαύτης ὑπαρχούσης αὐτοῖς, διαλλαγῆς δὲ οὐδεμιᾶς πώποθ' ὕστερον γενομένης. ταῦτα χρὴ σκοπεῖν, ὦ ἄνδρες, κἀκεῖνο [2] ἐνθυμεῖσθαι, ὅτι [3] ἐγὼ μὲν ἀδελφιδοῦς αὐτῷ, ἡ δὲ ἀνεψιὰ τοῦ τελευτήσαντος, καὶ ὅτι ἡ μὲν δύ' [4] ἔχειν ἀξιοῖ κλήρους, ἐγὼ δὲ τοῦτον μόνον εἰς ὅνπερ εἰσεποιήθην, καὶ ὅτι αὕτη μὲν οὐκ εὔνους τῷ καταλιπόντι τὸν κλῆρον, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ ἐμὸς πάππος εὐεργέται γεγόναμεν αὐτοῦ. ταῦτα πάντα σκεψάμενοι καὶ διαλογιζόμενοι πρὸς ὑμᾶς αὐτούς,
192 τίθεσθε τὴν ψῆφον ἣ δίκαιόν ἐστιν. οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων.

[1] οὐδὲ τοῦτον [2] ἐνθυμεῖσθε [3] ἐκεῖνος [4] ἔχει κλήρους

ρου. *Pronapes autem quid postulat nomine uxoris suæ, nunc mecum super hac hereditate contendentis?* Respondet ad hanc interrogationem ἔχειν — id est, ἀξιοῖ γὰρ ἔχειν. *postulat nempe,* vel *æquum et sibi licitum atque datum censet.* IDEM.

Προτέρων αὐτοῦ τῆς γυναικὸς ὄντων] *quamvis alii essent ab hereditatis adeundæ jure multo propiores, quam est ejus,* Pronapidis puta, *uxor.* IDEM.

Ἐκείνῳ] Uxoris fratri, Apollodoro, Eupolidis filio. IDEM.

Τὸν οἶκον] Hujus Apollodori. IDEM.

Τοῦτον] Quanquam manifeste vitiosum, reliqui hoc, ambigens, utrum τούτῳ emendarem, quod sit ad Apollodorum, Thrasylli filium, rediturum, an εἰς τοῦτον, scil. τὸν οἶκον, τὸν τοῦ Ἀπολλοδώρου, τοῦ Θρασύλλου. IDEM.

Τοῦτον] Hoc posterius iterum ad οἶκον Ἀπολλοδώρου redit, ejusdem puta, filii Thrasylli. IDEM.

Αὐτοῖς] Apollodoro Thrasylli cum patruo et ejus necessariis. IDEM.

Κἀκεῖνο] Malim ἔτι δὲ κἀκεῖνο. De ἐνθυμεῖσθε perinde est, sive servetur, sive cum ἐνθυμεῖσθαι mutetur, ut aptum sit e χρὴ præmisso. IDEM.

Ἐκεῖνος μὲν, ἀδελφιδοῦς αὐτῷ] Imo vero ἐκείνου μὲν ἀδελφιδοῦς ἐγὼ, aut ἐγὼ μὲν ἀδελφιδοῦς αὐτῷ. *ego sum illi,* Apollodoro Thrasylli filio, *e sorore nepos.* IDEM.

Δύο ἔχει κλήρους] Alteram sortem a patre nacta, alteram a fratre. IDEM.

Η.

ΙΣΑΙΟΥ
ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΙΡΩΝΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Pag. ed. H. Steph. 68. 22 — Pag. ed. Reisk. 192

Κίρωνος ἄπαιδος γνησίων τελευτήσαντος παίδων, ἀδελφιδοῦς τις αὐτοῦ κατὰ πατέρα ἀντιποιηθεὶς τοῦ κλήρου παρέλαβε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ παρὰ τῆς γυναικός· καὶ μετὰ ταῦτα ὁ λέγων τὸν λόγον γράφεται τὸν ἀδελφιδοῦν, φάσκων θυγατριδοῦς εἶναι Κίρωνος, καὶ ὅτι ἡ γυνὴ τοῦ τετελευτηκότος ἑκοῦσα προέδωκε τὸν κλῆρον τῷ ἀδελφιδῷ, ἵνα μέρος δοῦσα αὐτῷ τὰ λοιπὰ κερδάνῃ. καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἡ στάσις δὲ στοχασμός· ζητεῖται γὰρ εἴτε θυγατριδοῦς ἐστὶν οὗτος τοῦ Κίρωνος γνήσιος εἴτε οὔ. ἐπιπλέκεται δ' αὐτῷ καὶ ἡ κατὰ ποιότητα ζήτησις· ὁ γὰρ ἀδελφιδοῦς ἠγωνίζετο, λέγων ὅτι εἰ καὶ δῶμεν ἐκείνην γνησίαν εἶναι θυγατέρα Κίρωνος, ἐπειδὴ ἐτελεύτησεν ἐκείνη, ὁ δ' υἱὸς αὐτῆς ἀμφισβητεῖ νῦν, προτιμητέος ἐστὶν ὁ κατὰ πατέρα ἀδελφιδοῦς τοῦ ἀπὸ θυγατρὸς ἐκγόνου, κατὰ τὸν νόμον ἐκεῖνον τὸν κελεύοντα προτιμᾶσθαι τοὺς ἀπὸ [1] τῶν ἀῤῥένων τῶν ἀπὸ τῶν θηλειῶν. οὗτος γὰρ, τεχνικώτατα πάνυ σιωπήσας τοῦτον τὸν νόμον,
193 ἐκ τῆς τῶν τεκόντων διαφορᾶς ἀγωνίζεται, δεικνὺς ὅτι ὅσον θυγάτηρ ἀδελφοῦ οἰκειοτέρα τοῖς τελευτῶσι, τοσοῦτον ἔκγονος ἀδελφιδοῦ διαφέρει. ἔῤῥωται οὖν ἐνταῦθα τῷ δικαίῳ, καὶ ἀσθενεῖ τῷ νομίμῳ· τὴν δὲ ἐργασίαν τῶν κεφαλαίων κατὰ τὴν οἰκείαν πάλιν ἐργάζεται δύναμιν.

α'. ΕΠΙ τοῖς τοιούτοις, ὦ ἄνδρες, ἀνάγκη ἐστὶ χαλεπῶς φέρειν, ὅταν τινὲς μὴ μόνον τῶν ἀλλοτρίων ἀμφισβητεῖν τολμῶσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκ [2] τῶν νόμων δίκαια τοῖς σφετέροις αὐτῶν λόγοις ἀφανίζειν ἐλπίζωσιν· ὅπερ καὶ νῦν οὗτοι ποιεῖν ἐγχειροῦσι. τοῦ γὰρ ἡμετέρου πάππου Κίρωνος οὐκ ἄπαιδος τελευτήσαντος, ἀλλ' ἡμᾶς ἐκ [2] θυγατρὸς αὐτοῦ

[1] τῶν om. [2] τοῦ νόμου [3] τῆς θυγατρὸς

ΚΙΡΩΝΟΣ] De Cironis nomine, tum de genere, pauca quædam præmittam. Constat ubique locorum, ubi nomen hoc occurrit, sic, ut in Isæi libris circumfertur, per unum ρ exarari; tametsi potius videatur, ut geminato ρ exaretur, quod sit a κιῤῥὸς ductum, *gilvus, luteus.* Erit ergo Κίρων, nisi is potius Κίῤῥων est, homo pallida, lutea et ad furvum vergente facie. De genere hujus Cironis, vel Cirrhonis, hæc potui ex obscuris hujus orationis locis colligere. Sorores erant duæ, quarum ex altera Ciro natus fuit, item Cironis frater, unde venit filius, adversus quem actor hujus causæ hac oratione agit, aiens, istum sui avi sive ex fratre sive ex sorore nepotem, adversarium suum a Diocle adversus se armatum atque incitatum esse. Ciron ipse, de cujus hereditate hic agitur, duas domi habuit uxores successive. E prima earum, quæ fuit ipsius consobrina, ut ex sorore matris nata, suscepit filiam, quæ, post sterile cum Nausimene conjugium, e secundo marito, cujus nomen reticetur, filios duos peperit, actorem hujus causæ, et fratrem ejus. Secunda uxor, quæ fuit Dioclis soror, Ciron duos peperit mares, sed illos ante patrem exstinctos. Insignis est hac de oratione locus apud Eusebium Præpar. Evangel. p. 466. C. REISK.

ἀμφισβητούσης; ἔχειν μὲν τοῦ τῆς γυναικὸς ἀδελφοῦ τιμὴν τοῦ ἡμικληρίου πένθ᾽ ἡμιτάλαντα, λαβεῖν δὲ καὶ τόνδε τὸν κλῆρον ἑτέρων ταῖς ἀγχιστείαις προτέρων αὐτοῦ
191 τῆς γυναικὸς ὄντων, οὔτ᾽ ἐκείνῳ παῖδα εἰσπεποιηκὼς ἀλλὰ τὸν οἶκον ἐξηρημωκὼς, [1] οὔτε τούτῳ ἂν εἰσποιήσας ἀλλ᾽ ὁμοίως ἂν καὶ τοῦτον ἐξερημώσας, καὶ ἔχθρας μὲν τηλικαύτης ὑπαρχούσης αὐτοῖς, διαλλαγῆς δὲ οὐδεμιᾶς πώποθ᾽ ὕστερον γενομένης. ταῦτα χρὴ σκοπεῖν, ὦ ἄνδρες, κἀκεῖνο [2] ἐνθυμεῖσθαι, ὅτι [3] ἐγὼ μὲν ἀδελφιδοῦς αὐτῷ, ἡ δὲ ἀνεψιὰ τοῦ τελευτήσαντος, καὶ ὅτι ἡ μὲν δύ᾽ [4] ἔχειν ἀξιοῖ κλήρους, ἐγὼ δὲ τοῦτον μόνον εἰς ὅνπερ εἰσεποιήθην, καὶ ὅτι αὕτη μὲν οὐκ εὔνους τῷ καταλιπόντι τὸν κλῆρον, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ ἐμὸς πάππος εὐεργέται γεγόναμεν αὐτοῦ. ταῦτα πάντα σκεψάμενοι καὶ διαλογιζόμενοι πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς,
192 τίθεσθε τὴν ψῆφον ἣ δίκαιόν ἐστιν. οὐκ οἶδ᾽ ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων.

[1] οὐδὲ τοῦτον [2] ἐνθυμεῖσθε [3] ἐκεῖνος [4] ἔχει κλήρους

ρου. *Pronapes autem quid postulat nomine uxoris suæ, nunc mecum super hac hereditate contendentis?* Respondet ad hanc interrogationem ἔχειν — id est, ἀξιοῖ γὰρ ἔχειν. *postulat nempe*, vel *æquum et sibi licitum atque datum censet.* Idem.

Προτέρων αὐτοῦ τῆς γυναικὸς ὄντων] *quamvis alii essent ab hereditatis adeundæ jure multo propiores, quam est ejus*, Pronapidis puta, *uxor.* Idem.

Ἐκείνῳ] Uxoris fratri, Apollodoro, Eupolidis filio. Idem.

Τὸν οἶκον] Hujus Apollodori. Idem.

Τοῦτον] Quanquam manifeste vitiosum, reliqui hoc, ambigens, utrum τούτῳ emendarem, quod sit ad Apollodorum, Thrasylli filium, rediturum, an εἰς τοῦτον, scil. τὸν οἶκον, τὸν τοῦ Ἀπολλοδώρου, τοῦ Θρασύλλου. Idem.

Τοῦτον] Hoc posterius iterum ad οἶκον Ἀπολλοδώρου redit, ejusdem puta, filii Thrasylli. Idem.

Αὐτοῖς] Apollodoro Thrasylli cum patruo et ejus necessariis. Idem.

Κἀκεῖνο] Malim ἔτι δὲ κἀκεῖνο. De ἐνθυμεῖσθε perinde est, sive servetur, sive cum ἐνθυμεῖσθαι mutetur, ut aptum sit e χρὴ præmisso. Idem.

Ἐκεῖνος μὲν, ἀδελφιδοῦς αὐτῷ] Imo vero ἐκείνου μὲν ἀδελφιδοῦς ἐγὼ, aut ἐγὼ μὲν ἀδελφιδοῦς αὐτῷ. *ego sum illi*, Apollodoro Thrasylli filio, *e sorore nepos.* Idem.

Δύο ἔχει κλήρους] Alteram sortem a patre nacta, alteram a fratre. Idem.

Η.

ΙΣΑΙΟΥ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΙΡΩΝΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. H.Steph. / Pag. ed. Reisk.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

68. 22 Κίρωνος ἄπαιδος γνησίων τελευτήσαντος παίδων, ἀδελφιδοῦς τις αὐτοῦ κατὰ πατέρα ἀντιποιηθεὶς τοῦ κλήρου παρέλαβε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ παρὰ τῆς γυναικός· καὶ μετὰ ταῦτα ὁ λέγων τὸν 192
λόγον γράφεται τὸν ἀδελφιδοῦν, φάσκων θυγατριδοῦς εἶναι Κίρωνος, καὶ ὅτι ἡ γυνὴ τοῦ τετελευτηκότος ἑκοῦσα προέδωκε τὸν κλῆρον τῷ ἀδελφιδῷ, ἵνα μέρος δοῦσα αὐτῷ τὰ λοιπὰ κερδάνῃ. καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἡ στάσις δὲ στοχασμός· ζητεῖται γὰρ εἴτε θυγατριδοῦς ἐστὶν οὗτος τοῦ Κίρωνος γνήσιος εἴτε οὔ. ἐπιπλέκεται δ᾽ αὐτῷ καὶ ἡ κατὰ ποιότητα ζήτησις· ὁ γὰρ ἀδελφιδοῦς ἠγωνίζετο, λέγων ὅτι εἰ καὶ δῶμεν ἐκείνην γνησίαν εἶναι θυγατέρα Κίρωνος, ἐπειδὴ ἐτελεύτησεν ἐκείνη, ὁ δ᾽ υἱὸς αὐτῆς ἀμφισβητεῖ νῦν, προτιμητέος ἐστὶν ὁ κατὰ πατέρα ἀδελφιδοῦς τοῦ ἀπὸ θυγατρὸς ἐκγόνου, κατὰ τὸν νόμον ἐκεῖνον τὸν κελεύοντα προτιμᾶσθαι τοὺς ἀπὸ [1] τῶν ἀῤῥένων τῶν ἀπὸ τῶν θηλειῶν. οὗτος γὰρ, τεχνικώτατα πάνυ σιωπήσας τοῦτον τὸν νόμον, ἐκ τῆς τῶν τεκόντων διαφορᾶς ἀγωνίζεται, δεικνὺς ὅτι ὅσον θυγάτηρ ἀδελφοῦ οἰκειοτέρα τοῖς 193
τελευτῶσι, τοσοῦτον ἔκγονος ἀδελφιδοῦ διαφέρει. ἔῤῥωται οὖν ἐνταῦθα τῷ δικαίῳ, καὶ ἀσθενεῖ τῷ νομίμῳ· τὴν δὲ ἐργασίαν τῶν κεφαλαίων κατὰ τὴν οἰκείαν πάλιν ἐργάζεται δύναμιν.

α΄. ΕΠΙ τοῖς τοιούτοις, ὦ ἄνδρες, ἀνάγκη ἐστὶ χαλεπῶς φέρειν, ὅταν τινὲς μὴ μόνον τῶν ἀλλοτρίων ἀμφισβητεῖν τολμῶσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκ [2] τῶν νόμων δίκαια τοῖς σφετέροις αὐτῶν λόγοις ἀφανίζειν ἐλπίζωσιν· ὅπερ καὶ νῦν οὗτοι ποιεῖν ἐγχειροῦσι. τοῦ γὰρ ἡμετέρου πάππου Κίρωνος οὐκ ἄπαιδος τελευτήσαντος, ἀλλ᾽ ἡμᾶς ἐκ [2] θυγατρὸς αὐτοῦ

[1] τῶν om. [2] τοῦ νόμου [3] τῆς θυγατρὸς

ΚΙΡΩΝΟΣ] De Cironis nomine, tum de genere, pauca quædam præmittam. Constat ubique locorum, ubi nomen hoc occurrit, sic, ut in Isæi libris circumfertur, per unum ρ exarari; tametsi potius videatur, ut geminato ρ exaretur, quod sit a κιῤῥὸς ductum, *gilvus, luteus.* Erit ergo Κίρων, nisi is potius Κίῤῥων est, homo pallida, lutea et ad furvum vergente facie. De genere hujus Cironis, vel Cirrhonis, hæc potui ex obscuris hujus orationis locis colligere. Sorores erant duæ, quarum ex altera Ciro natus fuit, item Cironis frater, unde venit filius, adversus quem actor hujus causæ hac oratione agit, aiens, istum sui avi sive ex fratre sive ex sorore nepotem, adversarium suum a Diocle adversus se armatum atque incitatum esse. Ciron ipse, de cujus hereditate hic agitur, duas domi habuit uxores successive. E prima earum, quæ fuit ipsius consobrina, ut ex sorore matris nata, suscepit filiam, quæ, post sterile cum Nausimene conjugium, e secundo marito, cujus nomen reticetur, filios duos peperit, actorem hujus causæ, et fratrem ejus. Secunda uxor, quæ fuit Dioclis soror, Cironi duos peperit mares, sed illos ante patrem exstinctos. Insignis est hac de oratione locus apud Eusebium Præpar. Evangel. p. 466. C. Reisk.

γνησίας παῖδας αὐτῷ καταλελοιπότος, οὗτοί τε τοῦ κλή-
194 ρου λαγχάνουσιν ὡς ἐγγυτάτω γένους ὄντες, ἡμᾶς τε ὑβρί-
ζουσιν ὡς οὐκ ἐξ ἐκείνου θυγατρὸς ὄντας, οὔτε γενομένης
αὐτῷ πώποτε τὸ παράπαν. αἴτιον δὲ τοῦ ταῦτα ποιεῖν
αὐτοὺς ἐστὶν ἡ τούτων πλεονεξία, τὸ πλῆθος τῶν χρημά- 40
των ὧν Κίρων μὲν καταλέλοιπεν, οὗτοι δ' ἔχουσι βιασάμενοι
καὶ κρατοῦσι· καὶ τολμῶσιν ἅμα [1]μὲν λέγειν ὡς οὐδὲν
καταλέλοιπεν ἐκεῖνος, ἅμα δὲ ποιεῖσθαι τοῦ κλήρου τὴν
ἀμφισβήτησιν. τὴν μὲν οὖν κρίσιν οὐ δεῖ μοι νομίζειν εἶναι
ταύτην πρὸς τὸν εἰληχότα τοῦ κλήρου τὴν δίκην, ἀλλὰ
195 πρὸς Διοκλέα τὸν [2]Φλυέα, τὸν Ὀρέστην ἐπικαλούμενον·
οὗτος γάρ ἐστιν ὁ τοῦτον παρασκευάσας πράγμαθ' ἡμῖν 69. 1
παρέχειν, ἀποστερῶν τὰ χρήματα, ἃ Κίρων ὁ πάππος
ἀποθνήσκων κατέλιπεν, ἡμῖν δὲ τούτους τοὺς κινδύνους
ἐπάγων, ἵνα μηδὲν [3]ἀποδιδῷ τούτων, ἐὰν ὑμεῖς ἐξαπατη-
θῆτε πεισθέντες ὑπὸ τῶν τούτου λόγων. δεῖ δὴ τούτων
τοιαῦτα μηχανωμένων πάνθ' ὑμᾶς τὰ πεπραγμένα μαθεῖν,
ἵνα μηδὲν ἀγνοήσαντες τῶν γεγενημένων, ἀλλὰ σαφῶς εἰ- 5
δότες περὶ αὐτῶν, οὕτως ἐνέγκητε τὴν ψῆφον. εἴ τινι οὖν
καὶ ἄλλῃ [4]πώποτε δίκῃ προσέσχετε ἀκριβῶς τὸν νοῦν,
δέομαι ὑμῶν καὶ ταύτῃ προσέχειν ὁμοίως, ὥσπερ καὶ τὸ
δίκαιόν ἐστι. πολλῶν δὲ δικῶν ἐν τῇ πόλει γενομένων,
196 οὐδένες ἀναιδέστερον τούτων οὐδὲ [5]καταφανέστερον ἀντι-

[1] μὲν om. [2] Φιλέα [3] ἀποδῷ [4] πώποτε om. [5] καταφρονέστερον

Οὗτοί τε τοῦ κλήρου] Malim οὗτοι τοῦ τε κλήρου. nam οὗτοι pariter ad λαγχάνουσιν et ad ὑβρίζουσι pertinet. IDEM.

Οὔτε] Imo vero οὐδὲ, vel ὡς οὐδὲ, quippe quæ nulla unquam ipsi fuisset. IDEM.

Τὸ πλῆθος] Malim καὶ τὸ πλ. IDEM.

Ἅμα λέγειν] Videtur μὲν interponendum. IDEM.

Τὸν Φιλέα] Lege, si mihi credes, τὸν Φλυέα, a pago, seu demo, Φλυεῖς, a quo gentile Φλυεύς. nam a Φύλη, alio demo, fit Φυλάσιος, non Φυλεὺς, teste Stephano. PALMER. Idem mihi quoque visum fuerat, vel antequam Palmerium inspexissem. v. p. 164. 6. et Harpocr. cujus hæc sunt verba: Φλυεῖς. Ἰσαῖος ἐν τῷ περὶ Κίρωνος κλήρου etc. Aliter tamen statuit Valesius in annotat. ad Maussaci notas ad Harpocr. p. 317. cujus hæc sunt verba: "Diocles quidem Φιλεὺς, cognominatus esse Orestes dicitur ab Isæo, or. περὶ Κίρ. initio, ubi Φιλιέα lego ex Harpocr. Themistius p. 389. Διοκλῆς ὁ λωποδύτης." Atqui apud Harpocr. non Φιλιεὺς est, sed Φλυεύς. Videtur ergo memoria Valesium fefellisse, aut oculus. REISK.

Τοῦτον] Cognatum Cironis. IDEM.

Οὐδὲν ἐς ἀναιδέστερον] Π. οὐδένες ἀναιδ. Χρῆται γὰρ τῷ οὐδένες καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. Ἀλλὰ καὶ τὸ καταφρονέστερον ὑποπτεύεται. H. STEPHAN. Recte prius, male posterius. Obsecundavi Stephano vera monenti. Adverbium vero, rarius quidem inventu, bonæ tamen illud notæ, sine causa incusantem haud audio. ut ἀναιδέστερον est *majore cum impudentia*, ita καταφρονέστερον est *majore cum contemptu*. Dicet, ἀναιδὴς quidem se nosse, negabit autem καταφρονὴς nosse. Respondeo, adverbiorum formam derivatorum ab adjectivis præferentium esse nonnulla, quorum primitiva, h. e. adjectiva, in usu minus sunt. et ni-

ποιησάμενοι φανήσονται τῶν ἀλλοτρίων. ἔστι μὲν οὖν χα-
λεπὸν, ὦ ἄνδρες, πρὸς παρασκευὰς λόγων καὶ μάρτυρας οὐ
τἀληθῆ μαρτυροῦντας εἰς [1]ἀγῶνα καθίστασθαι περὶ τηλι-
κούτων, παντάπασιν ἀπείρως ἔχοντα δικαστηρίων· οὐ μὴν
ἀλλὰ πολλὰς ἐλπίδας ἔχω καὶ παρ' ὑμῶν τεύξεσθαι τῶν
δικαίων καὶ μέχρι γε τοῦ τὰ δίκαια εἰπεῖν καὶ αὐτὸς ἀρ-
κούντως ἐρεῖν, ἂν μή τι συμβῇ τοιοῦτον ὃ νῦν ὑπ' ἐμοῦ
τυγχάνει προσδοκώμενον. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, μετ' 197
εὐνοίας τέ μου ἀκοῦσαι, κἂν ἠδικῆσθαι δοκῶ, βοηθῆσαί
μοι τὰ δίκαια.

β'. Πρῶτον μὲν οὖν, ὡς ἦν [2]ἡ μήτηρ ἡ [3]'μὴ Κίρωνος
θυγάτηρ γνησία, ἐπιδείξω τοῦτο ὑμῖν, τὰ μὲν πάλαι γε-
γενημένα λόγων ἀκοῇ καὶ μαρτύρων, τὰ δ' ὥστε καὶ μνη-
μονεύεσθαι, τοῖς εἰδόσι χρώμενος μάρτυσιν, ἔτι δὲ τεκμη-
ρίοις ἃ κρείττω τῶν μαρτυριῶν ἐστιν· [4]ἐπειδὰν δὲ ταῦτα
φανερὰ καταστήσω, τόθ' ὡς καὶ κληρονομεῖν μᾶλλον ἡμῖν
ἢ τοῦτον προσήκει τῶν Κίρωνος χρημάτων. ὅθεν οὖν ἤρξαντο
περὶ αὐτῶν, ἐντεῦθεν ὑμᾶς κἀγὼ πειράσομαι διδάσκειν.

γ'. Ὁ γὰρ πάππος ὁ ἐμὸς, ὦ ἄνδρες, Κίρων ἔγημε τὴν
ἐμὴν τήθην οὖσαν ἀνεψιὰν, ἐξ ἀδελφῆς τῆς αὐτοῦ μητρὸς
αὐτὴν γεγενημένην. ἐκείνη μὲν οὖν συνοικήσασα οὐ πολὺν 198
χρόνον, τεκοῦσα αὐτῷ τὴν ἐμὴν μητέρα, μετὰ ἐνιαυτοὺς
τριάκοντα τὸν βίον ἐτελεύτησεν· ὁ δὲ πάππος μιᾶς [5]μόνης

[1] ἀγῶνας [2] ἡ om. [3] ἐμὴ [4] ἐπεὶ δ' ἂν [5] μόνης om.

hilominus tamen adverbia inde producta probæ notæ et crebri usus sunt. Ad καταφρονέστερον subauditur, aut ἡμῶν, aut ὑμῶν, aut τῆς πόλεως, aut τοῦ δικαίου, aut τῶν νόμων, aut tale quid. REISK.

Οὐ μὴν ἀλλὰ πολλὰς κ. τ. λ.] Cf. Demosth. c. Aphob. A. §. α'.

Ὃ] Proprie si voluisset dicere, debuisset οἷον usurpare. Sed paulo sunt in his indiligentiores. Præmissis τοιοῦτος, τηλικοῦτος, et similibus non ubique locorum severe respondentia, ut οἷος, ὅσος — subjiciunt, sed articulum solummodo postpositivum. IDEM.

Παλαιὰ] Π. πάλαι. H. STEPHAN.

Μαρτύρων] Μαρτύρων ἀκοὴ est, cum provocas ad auctoritatem eorum, qui cum se negent interfuisse rebus iis, de quibus agitur, tum tamen affirment ea se accepisse ex aliis fide dignis testibus, qui se vidisse et probe tenere acta confirmarint. Sed præstat ad μαρτύρων addi πίστει. REISK.

Τὰ δὲ ὥστε] Id est, τὰ δὲ τοιαῦτα, ὥστε —. IDEM.

Ἡμῖν ἢ τοῦτον] Aut ἡμῖν ἢ τούτῳ, aut ἡμᾶς ἢ τοῦτον. quo enim ista subita inconstantia et velut desultoria levitas? ἡμῖν redit ad actorem causæ. τούτῳ ad ejus adversarium, hereditatis Cironeæ competitorem. IDEM.

Περὶ αὐτῶν] His de rebus, de quibus controversia nunc agitatur. IDEM.

Τριάκοντα] Bene si habet, quod nego, accipi sic debet, ut hæc fœmina dicatur anno ætatis trigesimo exacto vita decessisse. Verum hanc sententiam Græci istoc modo non solent exprimere, sed sic ferme, τριακοντοῦτις, aut ἔτη τριάκοντα γεγονυῖα, vel similiter. Suspicor itaque in numeros errorem h. l. irrepsisse, et pro τριάκοντα leg. esse τρεῖς. μετ' ἐνιαυτοὺς τρεῖς, scil. τῆς συνοικήσεως. Negabis nu-

οὔσης αὐτῷ θυγατρὸς λαμβάνει πάλιν τὴν Διοκλέους ἀδελ-
φήν, ἐξ ἧς αὐτῷ γιγνέσθην υἱεῖς δύο. καὶ ἐκείνην τε ἔτρεφε
199 παρὰ τῇ γυναικί, καὶ μετὰ τῶν ἐξ ἐκείνης παίδων· ἐκείνων
τε ἔτι ζώντων, ἐπεὶ συνοικεῖν εἶχεν ἡλικίαν, ἐκδίδωσιν αὐτὴν
Ναυσιμένει Χολαργεῖ σὺν ἱματίοις καὶ χρυσίοις πέντε καὶ
εἴκοσι μνᾶς ἐπιδούς. κἀκεῖνος μὲν τρισὶν ἢ τέτταρσιν ἔτεσι
μετὰ ταῦτα κάμνων ἀποθνήσκει, πρὶν αὐτῷ γενέσθαι
παῖδας ἐκ τῆς ἡμετέρας μητρός· ὁ δὲ πάππος, κομισά-
μενος αὐτήν, καὶ τὴν προῖκα οὐκ ἀπολαβὼν ὅσην ἔδωκε διὰ
τὴν Ναυσιμένους ἀπορίαν τῶν πραγμάτων, πάλιν ἐκδίδωσι
τῷ ἐμῷ πατρί, καὶ χιλίας δραχμὰς προῖκ' ἐπιδίδωσι.

δ'. Ταυτὶ δὴ πάντα πρὸς τὰς αἰτίας, ἃς νῦν οὗτοι λέ-
200 γουσι, πῶς ἂν τις δείξειε [1] γεγενημένα φανερῶς, ἐγὼ ζητῶν

[1] γεγενημένας

meros esse temerandos, sed potius particulam infitiantem οὐ detrahendam illi dictioni οὐ πολὺν χρόνον. Verum id esto. Sumamus hoc tantisper. Ergo prior Cironis uxor triginta per annos penes eum fuit. Sed perhibetur ex eo nonnisi semel peperisse, eoque partu edito diem supremum obisse, relicta filiola parvula. Eccui autem probabile videbitur, quæ mulier per triginta annos sterilis viro cohabitavisset, eam tanto tempore post gravidam esse factam. Sed aies, tametsi non admodum probabile id sit, naturæ rerum tamen non omnino repugnare. Largior. Verum Cironi vivis excedenti nepotes fuisse dicuntur jam adulti, ex eadem illa filia procreati. unde admodum grandævum eum et centenario propinquum decessisse constaret. quod tametsi negatum per naturam rerum non est, haud constat tamen ita fuisse. Tenebo itaque pro τριάκοντα h. l. τρεῖς leg. esse, et priorem Cironis conjugem penes eum non fuisse nisi triennium, intra quod unam modo puellam ei peperit. Idem.

Λοχαγεῖ] Lege cum Meursio Χολαργεῖ. Palmer.

Σὺν ἱματίοις] Significat, si vestis sponsalis mundique aurei valor una cum parata pecunia numeraretur, quam pater filiæ nubenti addidisset, ista duo capita, vestem puta atque pecuniam, viginti quinque minas confecisse, illasque sponso pro dote fuisse imputatas. Minuta summa, unde colligatur, aut patrem in re angusta domestica fuisse, aut in potestate uxoris, quæ ut trux quædam noverca, privignam tantum non pro spuria, certe pro aliena, haberet, atque pæne nudam et patrimonii prorsus exsortem domo festinaret extrudere. Reisk.

Πρὸς τὰς αἰτίας] Subaudi τείνει, aut λέγω βουλόμενος ἀπαντᾶν. Idem.

Πῶς — ἐξεῦρον] Locus iterum hiulcus, quem hodie cum negatum sit ita integrare, ut vera oratoris et primigenia manus restituatur, id quod nemo præter codices saniores fecerit, licet tamen ingenio ea comminisci, quæ ab auctoris sententia non multum discedant. Quod facere conabimur. Et occurrunt emendandi complures viæ, quarum unam hanc, ceu planissimam, demonstrare juvat, reliquis præteritis: καίτοι πῶς ἂν τις μᾶλλον αὐτὰς ψευδεῖς δείξειε πάσας καὶ μηδέποτε γεγενημένας, ἢ ὡς ἐγὼ νῦν ἐπιδείξω φανερῶς, ὡς ἐγὼ ζητῶν ἐξεῦρον. *atqui quomodo quis magis doceat illas criminationes omnes falsas et commentitias esse, et nunquam reapse factas, quam si sic doceat, ut ego nunc liquide et perspicue docebo, me quærendo invenisse eas falsas et ementitas esse.* Succurrit hæc exaranti alia ratio, nescio an illa certior et expeditior etiam, quam illa superior, hæc nempe. Finge locum sic conceptum: ταυτὶ δὴ πάντα πρὸς τὰς αἰτίας, ἃς νῦν οὗτοι λέγουσι, βουλόμενος ἀπαντᾶν, πῶς ἂν τις δείξειε γεγενημένα φανερῶς; Hic desinit interrogatio. *quomodo quis occurrere volens accusationibus et commentis, quæ hi* (adversarii mei) *nunc jactant, doceat hæc quæ exposui omnia perspicue vereque facta esse?* Respondet ὡς ἐγὼ ζητῶν ἐξεῦρον. *docebit nempe ille sic*, vel *hanc sequens viam, qua ego verum quærens inveni.* Et hanc rationem in Latinis meis expressi. Idem.

ἐξεῦρον. ἀνάγκη τὴν ἐμὴν μητέρα, εἴτε θυγάτηρ ἦν Κίρωνος
εἴτε μή, καὶ εἰ παρ' ἐκείνῳ διῃτᾶτο ἢ οὔ, καὶ γάμους εἰ 2
διττοὺς ὑπὲρ ταύτης εἱστίασεν ἢ μή, καὶ προῖκα ἥντινα
ἑκάτερος ἐπ' αὐτῇ τῶν γημάντων ἔλαβε, πάντα ταῦτα
εἰδέναι τοὺς οἰκέτας καὶ τὰς θεραπαίνας ἃς ἐκεῖνος ἐκέκτητο.
βουλόμενος οὖν πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι μάρτυσιν ἔλεγχον ἐκ
βασάνων ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν, ἵνα μᾶλλον αὐτοῖς πι-
στεύητε μὴ μέλλουσι δώσειν [1] ἔλεγχον ἀλλ' ἤδη δεδωκόσι
περὶ ὧν μαρτυροῦσι, τούτους ἠξίουν ἐκδοῦναι τὰς θερα-
παίνας καὶ τοὺς οἰκέτας περί τε τούτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων
ἁπάντων ὅσα τυγχάνουσι συνειδότες. οὗτος δ' ὁ νῦν ὑμᾶς
ἀξιώσων τοῖς αὐτοῦ μάρτυσι πιστεύειν ἔφυγε τὴν βάσα-
νον. καίτοι εἰ φανήσεται ταῦτα ποιῆσαι μὴ θελήσας, τί 202
ὑπολείπεται τοῖς ἐκείνου μάρτυσιν ἢ δοκεῖν νυνὶ τὰ ψευδῆ
μαρτυρεῖν, τούτου τηλικοῦτον ἔλεγχον πεφευγότος; ἐγὼ
μὲν οἶμαι οὐδέν. ἀλλὰ μὴν ὡς ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι πρῶ-
70. 1 τον ταύτην τὴν μαρτυρίαν, καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ὑμεῖς μὲν τοίνυν καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ βάσανον ἀκριβέστατον ἔλεγχον νομίζετε· καὶ ὁπόταν δοῦλοι καὶ ἐλεύθεροι παραγένωνται καὶ δέῃ εὑρεθῆναί τι τῶν ζητουμένων, οὐ χρῆσθε ταῖς τῶν ἐλευθέρων μαρτυρίαις, ἀλλὰ τοὺς δούλους βασανίζοντες οὕτω ζητεῖτε εὑρεῖν τὴν ἀλήθειαν τῶν γεγενη-

[1] ἐλέγχους

Ἀνάγκη] Abruptus in rei propositæ demonstrationem ingressus ferri potest. me quidem nil offendit. mollius tamen utique manet oratio, si ad ἀνάγκη addatur γάρ. Cohæret hoc ἀνάγκη cum εἰδέναι versu 5. Idem.

Ταύτης] Malim αὐτῆς. Idem.

Ἑκάτερος] Subaudi τῶν γαμούντων αὐτήν. Idem.

Περὶ αὐτῶν] His de rebus, quas modo de matris meæ elocationibus in matrimonia enarravi. Idem.

Αὐτοῖς] Non potest hoc eodem referri, quo αὐτῶν potest, de quo modo admonitum est. Docent id insequentia, περὶ ὧν μαρτυροῦσι. quanquam enim res ipsæ quoque dici possunt ἔλεγχον διδόναι, cum ad examen revocata, verum ex se produnt. μαρτυρεῖν tamen potius hominibus convenit. Quare αὐτοῖς designare arbitror testes partis adversæ. Idem

Τούτους] Dioclem ejusque sororem, aliosque eorum necessarios et advocatos. Idem.

Ἀπάντων] Subaudi ἐξεροῦντας, vel ἐξαγορεύσοντας, vel tale quid. *confessione sua udituros.* Idem.

Οὗτος] Diocles puta. Idem.

Ταῦτα ποιῆσαι] Sc. ἃ ἐγὼ ἠξίωσα. *quæ ego postulavi ut faceret*, h. e. ut mancipia ad quæsitionem per tormenta traderet. Idem.

Τί] Subaudi ἄλλο. *ecquid aliud.* Idem.

Μαρτυρίαν] Confirmantem scil., Dioclem servos Cironis tradere noluisse actori poscenti. Idem.

Βάσανον] Malim cum articulo τὴν β. nam ut τὴν τῶν δούλων βάσανον explicatius legatur, opus nil esse arbitror, cum voc. ἡ βάσανος per se, simpliciter, servorum quæsitionem significet. Idem. Cf. Demosth. c. Onetor. A. §. ιβ'. med.

Ἐλευθερίων] Π. ἐλευθέρων. H. Stephan.

μένων. εἰκότως, ὦ ἄνδρες. σύνιστε γὰρ ὅτι τῶν [1] μὲν μαρτυ-
ρησάντων ἤδη τινὲς ἔδοξαν οὐ τἀληθῆ μαρτυρῆσαι, τῶν δὲ
βασανισθέντων οὐδένες πώποτε ἐξηλέγχθησαν ὡς οὐκ ἀλη-
θῆ ἐκ τῶν βασάνων εἰπόντες. οὗτος δ' ὁ πάντων ἀναι-
σχυντότατος ἀνθρώπων λόγοις πεπλασμένοις καὶ μάρτυ-
203 σιν οὐ τἀληθῆ μαρτυροῦσιν ἀξιώσει πιστεύειν ὑμᾶς, φεύγων
οὕτως ἀκριβεῖς ἐλέγχους; ἀλλ' οὐχ ἡμεῖς, ἀλλὰ πρότερον
ὑπὲρ τῶν μαρτυρηθήσεσθαι μελλόντων ἀξιώσαντες εἰς βα-
σάνους ἐλθεῖν, τούτους δὲ φεύγοντας, οὕτως οἰησόμεθα δεῖν
ὑμᾶς τοῖς ἡμετέροις μάρτυσι πιστεύειν. λάβε οὖν αὐτοῖς
ταυτασὶ τὰς μαρτυρίας, [2] καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

204 τίνας εἰκὸς εἰδέναι τὰ παλαιά; δῆλον ὅτι τοὺς χρωμένους
τῷ πάππῳ. μεμαρτυρήκασι τοίνυν ἀκοὴν οὗτοι. τίνας εἰδέ-
ναι τὰ περὶ τὴν ἔκδοσιν τῆς μητρὸς ἀνάγκη; τοὺς ἐγγυη-

[1] μὲν om. [2] καὶ ἀνάγνωθι om.

Ἀλλ' οὐχ ἡμεῖς] Scil. τοῦτο ποιήσομεν, vel οὕτως ἀξιώσομεν. Idem.

Ἀξιώσαντες] Malim leg. ἀξιώσαντας ἡμᾶς. cujus conjecturæ rationem proxima deinceps annotatio nostra declarabit. Idem.

Τούτους δὲ φεύγοντας] Sentiens vitium hujus loci Stephanus, indicavit, neque tamen sanavit, h. e. consecutus id non est, quo contendebat. Cujus hæc sunt in margine verba: Π. ἐλθεῖν τούτους δὴ τοὺς φεύγοντας. Deesse h. l. aliquid paret, scil. ἐπιδείξαντες. cætera salva sunt. posteaquam planum fecerimus, nos quidem postulasse, ut ad quæsitionem per tormenta veniretur, hos autem hanc postulationem defugisse, tum demum existimabimus vos decere, ut nostris potius, quam illorum testibus fidem adhibeatis. Idem.

Ταυτασὶ τὰς μαρτυρίας] Hæc testimonia eo allegari constat, quo significent aliud quid, ab eo diversum, cujus confirmandi gratia proximum superius testimonium productum fuit. Quod si ergo illius argumentum vere et recte indicavimus, haud liquet, quidnam testes hic producti confirmatum ierint, qui producti videntur, quo confirment idem, quod paulo ante producti confirmarant, scil. actori mancipia Cironis ad quæsitionem deposcenti Dioclem tradere noluisse. Si quid in re obscura cerno, suspicor nunc productos testes eos esse, quos versu ult. designat τοὺς τὰ περὶ τὴν τῆς μητρὸς ἔκδοσιν εἰδότας, *qui ejus sponsalibus interfuissent*, tam illos, qui affuissent cum ea Nausimeni desponderetur, quam hos, qui affuissent, cum patri actoris desponderetur. Quæ si veritati convenit suspicio, agitur in hoc posteriori testimonio hoc, ut per hos utriusque generis testes constet, et planum judicibus testatumque fiat, matrem actoris vere filiam Cironis, ab eoque bis legitime desponsam fuisse. Idem.

Δῆλον τοὺς χρ.] Π. δῆλον ὅτι τοὺς χρ. H. Stephan.

Ἀκοὴν οὗτοι] Se scil. a senioribus, patribus, matribus, necessariis suis, audivisse, matrem actoris genuinam Cironis filiam esse, et a patre bis rite elocatam, eique tantam et tantam dotem additam fuisse. Reisk.

Τίνας;] Tacite e præmissis repeti possit εἰκός ἐστι. atque necesse prorsus est id fieri, si vetusta h. l. interpungendi ratio servatur, quæ hæc est: τίνας — μητρός; ἀνάγκη τοὺς — Accessi tamen Stephano sic interpungi volenti — μητρὸς ἀνάγκη; ut interrogatio desinat, et responsio incipiat a verbis τοὺς ἐγγυησαμένους. Præterea leviculum hoc ego quoque admonendum duco, mihi videri, oratorem non sic abrupte dedisse τίνας εἰδέναι, sed cum particula δὲ orationem velut articulante, et transitum a priore membro ad hoc complanante. τίνας δ' εἰδέναι, ut paulo post τίνες δὲ οἱ τρεφομένην —. Idem.

σαμένους καὶ τοὺς ἐκείνοις παρόντας ὅτε [1] ἐνεγυῶντο. μεμαρ-
τυρήκασι τοίνυν οἵ [2] τε Ναυσιμένους προσήκοντες καὶ οἱ τοῦ 205
ἐμοῦ πατρός. τίνες δὲ οἱ τρεφομένην ἔνδον καὶ θυγατέρα οὖ-
σαν εἰδότες γνησίαν Κίρωνος; οἱ νῦν ἀμφισβητοῦντες ἔργῳ
φανερῶς μαρτυροῦσιν ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, φεύγοντες τὴν
βάσανον. ὥςτε οὐ δήπου τοῖς ἡμετέροις ἂν ἀπιστήσητε εἰ-
κότως, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τοῖς τούτων μάρτυσιν.

έ. Ἡμεῖς τοίνυν καὶ ἄλλα τεκμήρια πρὸς τούτοις ἔχο-
μεν εἰπεῖν, ἵνα [3] γνώσεσθε ὅτι ἐκ θυγατρὸς ἡμεῖς Κίρωνος
ἐσμέν. οἷα γὰρ εἰκὸς πάππον υἱέων ἐξ ἑαυτοῦ θυγατρὸς,
οὐδεπώποτε θυσίαν ἄνευ ἡμῶν οὐδεμίαν ἐποίησεν, ἀλλ' εἴτε 206
μικρὰ εἴτε μεγάλα θύοι, πανταχοῦ παρῆμεν ἡμεῖς καὶ
συνεθύομεν. καὶ οὐ μόνον εἰς τὰ τοιαῦτα παρεκαλούμεθα,
ἀλλὰ καὶ εἰς Διονύσια εἰς ἀγρὸν ἦγεν ἀεὶ ἡμᾶς, καὶ μετ'
ἐκείνου τε ἐθεωροῦμεν καθήμενοι παρ' αὐτὸν, καὶ τὰς ἑορτὰς
ἤγομεν παρ' [4] ἐκεῖνον πάσας· τῷ Διΐ τε θύων τῷ κτησίῳ,
περὶ ἣν μάλιστ' ἐκεῖνος θυσίαν ἐσπούδαζε καὶ οὔτε δούλους
προσῆγεν οὔτ' ἐλευθέρους ὀθνείους, ἀλλ' αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ
πάντ' ἐποίει, ταύτης ἡμεῖς [5] ἐκοινωνοῦμεν καὶ τὰ ἱερὰ συνε-
χειρουργοῦμεν καὶ συνετίθεμεν καὶ τἄλλα συνεποιοῦμεν,
καὶ ηὔχετο ἡμῖν ὑγιείαν διδόναι καὶ κτῆσιν ἀγαθὴν, ὥςπερ
εἰκὸς ὄντα πάππον. καίτοι εἰ μὴ θυγατριδοῦς ἡμᾶς ἐνόμιζεν 207
εἶναι καὶ μόνους ἐκγόνους ἑώρα λοιποὺς καταλελειμμένους
αὑτῷ, οὐκ ἄν ποτε ἐποίει τούτων οὐδὲν, ἀλλὰ τόνδ' ἂν αὑτῷ
παρίστατο, ὃς ἀδελφιδοῦς αὐτοῦ νῦν εἶναι φησί. καὶ ταῦθ'

[1] ἐνεγγυῶντο [2] τε om. [3] γνώσησθε [4] ἐκείνῳ [5] συνεκοινωνοῦμεν

Οἱ τρεφομένην ἔνδον] Scil. παρ' ἑαυτοῖς, ἐν τῇ τοῦ πατρὸς οἰκίᾳ. Sic dedi de meo. Idem.

Ἔργῳ] Malim οἳ ἔργῳ, aut ἔργῳ γὰρ —. Idem.

Πάππον] Dedi de meo, pro vulgari πάππου. verum ne sic quidem persanatus locus, sed sic leg. videtur esse: οἷα γὰρ εἰκὸς πάππον ὄντα ποιεῖν υἱέων. vel sic: οἷα γὰρ εἰκὸς πάππον υἱέων ἐξ αὑτοῦ θυγατρὸς ὄντα ποιεῖν. Idem.

Θυγατρὸς, οὐδεπώποτε] Scaliger interponi volebat ὄντων. a quo dissentio. Idem.

Τὰ τοιαῦτα] Vulgares illas atque tralatitias epulas, quas sæpe numero familiares inter se in urbe celebrant, aliis atque aliis occasionibus invitati. Idem.

Διονύσια] Τὰ ἐν ἀγροῖς puta. opponit enim hæc rusticana oblectamenta illis modo dictis urbanis. Idem.

Παρ' ἐκείνῳ] *domi ejus.* sic dedi de meo, pro vulgari παρ' ἐκεῖνον. Idem.

Τε] Melius convenire videtur δέ. Idem.

Ἐσπούδαζε, καὶ οὔτε] Non valde offendor hac dictione, potest enim aut post καὶ tacita mente addi, quod deest, ᾗ, *cui*; aut post προσῆγεν subaudiri αὐτῇ. Suspicatus tamen aliquando sum leg. esse: καὶ γὰρ οὔτε —. Idem.

Ταύτας] Π. ταύτης. H. Stephan.

Συνεκοινωνοῦμεν] Subaudi αὐτῷ. Reisk.

Συνετίθεμεν] Videtur hic aut τὴν πυρὰν aut τὰς σχίζας deesse, *rogum*, vel *schidia*, tigna in ara. aut, si mavis, τὰ κρέα, *frusta carnium truncatarum*. Idem.

Εἰκὸς] Subaudi αὐτὸν ποιεῖν. Idem.

ὅτι ἀληθῆ πάντ' ἐστὶν, ἀκριβέστατα μὲν οἱ τοῦ πάππου θεράποντες ἴσασιν, οὓς αὐτὸς παραδοῦναι εἰς βάσανον οὐκ ἠθέλησεν· ἴσασι δὲ περιφανέστατα καὶ τῶν ἐκείνῳ χρωμένων τινὲς, οὓς παρέξομαι μάρτυρας. καί μοι λάβε τὰς μαρτυρίας, καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ϛʹ. Οὐ τοίνυν ἐκ τούτων δῆλόν ἐστι [1]μόνων ὅτι ἦν ἡμῶν ἡ μήτηρ θυγάτηρ γνησία Κίρωνος, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν ὁ πατὴρ ἡμῶν ἔπραξε καὶ ἐξ ὧν [2]αἱ γυναῖκες αἱ τῶν δημοτῶν περὶ αὐτῆς ἐγίνωσκον. ὅτε γὰρ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐλάμβανε, γάμους εἱστίασε καὶ ἐκάλεσε τρεῖς αὐτοῦ φίλους μετὰ
208 τῶν αὐτοῦ προσηκόντων, [3]τοῖς τε φράτορσι γαμηλίαν εἰσήνεγκε κατὰ τοὺς ἐκείνων νόμους. αἵ τε γυναῖκες [4]αἱ τῶν δημοτῶν μετὰ ταῦτα προὔκριναν αὐτὴν μετὰ τῆς Διοκλέους γυναικὸς τοῦ Πιτθέως ἄρχειν εἰς τὰ Θεσμοφόρια καὶ ποιεῖν τὰ νομιζόμενα μετ' ἐκείνης. ὅ τε πατὴρ ἡμῶν, ἐπειδὴ ἐγενόμεθα, εἰς τοὺς φράτορας ἡμᾶς εἰσήγαγεν, ὀμόσας κατὰ τοὺς νόμους τοὺς κειμένους ἦ μὴν ἐξ ἀστῆς καὶ ἐγγυητῆς γυναικὸς εἰσάγειν· τῶν δὲ φρατόρων οὐδεὶς ἀντεῖπεν 71. 1
οὐδ' ἠμφισβήτησε μὴ οὐκ ἀληθῆ ταῦτ' εἶναι, πολλῶν ὄντων καὶ ἀκριβῶς [5]τὰ τοιαῦτα σκοπουμένων. καίτοι μὴ οἴεσθ' ἂν, εἰ τοιαύτη τις ἦν ἡ μήτηρ ἡμῶν οἵαν οὗτοι φασὶ, μήτ' ἂν τὸν πατέρα ἡμῶν γάμους ἑστιᾶν καὶ γαμηλίαν εἰσενεγκεῖν, ἀλλὰ ἀποκρύψασθαι ταῦτα πάντα, μήτε τὰς τῶν
209 ἄλλων δημοτῶν γυναῖκας αἱρεῖσθαι ἂν αὐτὴν συνιεροποιεῖν

[1] μόνον [2] καὶ αἱ [3] καὶ τοῖς φράτ. [4] ἐκ [5] ταῦτα σκοπ.

Αὐτὸς] Hic adversarius meus, quem modo dicebam Cironis hereditatem hoc titulo petere, quod se nepotem ejus ex sorore ferret. Denegationem mancipiorum orator modo Diocli, tutori hujus competitoris, tribuit, modo huic ipsi competitori; quod ad summam rei perinde est. Diocles enim hujus nomine locoque hac in causa agebat, quæcunque ageret. Idem.

Ἴσασι δὲ] Subaudi ταῦτα, ἃ νῦν εἴρηκα. hæc a me modo enarrata documenta caritatis, qua Ciron nos, utpote nepotes suos, amplexus est. Idem.

Κατὰ τοὺς ἐκείνων νόμους] Unde colligitur non omnibus phratriis eosdem ritus fuisse nuptiarum celebrandarum, sed cuique suos proprios. Idem.

Ἐκ τῶν δημοτῶν] Videtur, aut αἱ τῶν δημοτῶν leg. esse. aut ἐκ τῶν δημοτίδων. Idem.

Πιτθέως] A demo Πίθος, vel Πιτθεύς. sic dedi de meo, pro vulgari Πιτεας. Addit orator hanc notam, qua discernatur a Diocle, Oreste vulgo cognominato, tutore competitoris, qui Diocles erat Phlyensis. Idem.

Μετ' ἐκείνης] Una cum Dioclis modo dicti uxore. Sic dedi de meo, pro vulgari μετ' ἐκείνους. Scaliger malebat μετ' ἐκείνων. Idem.

Πάντα ταῦτα] Scil. τὰ περὶ τὴν ἀληθῆ γένεσιν τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς, δηλονότι, γεγονέναι αὐτὴν ἐξ ἑταίρας, ἢ ξένης, καὶ οὕτως εἶναι νόθην, ἀλλ' οὐ γνησίαν. Idem.

τῇ Διοκλέους γυναικὶ καὶ κυρίαν ποιεῖν ἱερῶν, ἀλλ' ἑτέρᾳ ἄν τινι περὶ τούτων ἐπιτρέπειν, μήτε τοὺς φράτορας εἰσδέχεσθαι ἡμᾶς, ἀλλὰ κατηγορεῖν καὶ ἐξελέγχειν, εἰ μὴ πάντοθεν ἦν ὁμολογούμενον τὴν μητέρα ἡμῶν εἶναι θυγατέρα γνησίαν Κίρωνος. νῦν δὲ τῇ περιφανείᾳ τοῦ πράγματος καὶ τῷ συνειδέναι ταῦτα πολλοὺς οὐδαμόθεν ἠμφισβητήθη τοιοῦτον οὐδέν. καὶ ταῦθ' ὡς ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ζʹ. Ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Διοκλῆς ἔπραξεν ὅτε ἡμῶν ὁ πάππος ἐτελεύτησε, γνῶναι ῥᾴδιον ὅτι ὡμολογούμεθα εἶναι θυγατριδοῖ Κίρωνος. ἧκον γὰρ ἐγὼ κομιούμενος αὐτὸν, ὡς θάψων ἐκ τῆς οἰκίας τῆς ἐμαυτοῦ, [1]τῶν ἐμαυτοῦ οἰκείων τινὰ ἔχων, ἀνεψιὸν τοῦ πατρός· καὶ Διοκλέα μὲν οὐ κατέλαβον ἔνδον, εἰσελθὼν δὲ εἴσω κομίζειν οἷος ἦν, ἔχων τοὺς οἴσοντας. δεομένης δὲ τῆς τοῦ πάππου γυναικὸς ἐκ τῆς οἰκίας αὐτὸν ἐκείνης θάπτειν, καὶ λεγούσης ὅτι βούλοιτ' ἂν αὐτὴ τὸ σῶμα [2]τὸ ἐκείνου συμμεταχειρίζεσθαι μεθ' ἡμῶν καὶ κοσμῆσαι, καὶ ταῦτα ἱκετευούσης καὶ κλαιούσης, ἐπείσθην, ὦ ἄνδρες, καὶ τούτῳ προσελθὼν μαρτύρων ἐναντίον εἶπον ὅτι ἐντεῦθεν ποιήσομαι τὴν ταφήν· δεδεημένη γὰρ [3]εἴη ταῦτα ποιεῖν ἡ τούτου ἀδελ- 210
φή. καὶ ταῦτα Διοκλῆς ἀκούσας οὐδὲν ἀντεῖπεν, ἀλλὰ [4]καὶ ἐωνῆσθαί τι τῶν εἰς τὴν ταφὴν, [5]τῶν δὲ ἀρραβῶνα δεδωκέναι οὗτος φάσκων ταῦτα ἠξίου παρ' ἐμοῦ λαβεῖν, καὶ διωμολογήσατο τῶν μὲν ἠγορασμένων τιμὴν ἀπολαβεῖν, [6]ὧν δὲ ἀρραβῶνα ἔφασκε δεδωκέναι, συστῆσαι τοὺς

[1] τῶν ἐμαυτοῦ om. [2] τὸ om. [3] ἔνι [4] καὶ om. [5] τὸν [6] οἷς

Οἰκείων] Malim aut οἰκεῖον, si articulus omitti debeat, aut cum eo, τῶν οἰκείων. atque hoc equidem prætulerim. Idem.

Τούτῳ] *ad hunc.* Dioclem puta, Orestem cognominatum. Idem.

Ἐντεῦθεν] Ex illa ipsa domo, quam incoluisset ipse Ciron adhuc superstes, diemque supremum obisset. Idem.

Ἔνι] Malim εἴη. Idem.

Ἐωνῆσθαι] Sic correxi vulgatarum vitium ἐωνεῖσθαι. *aiebat se nonnulla emisse.* Idem.

Οὗτος] Malim αὐτός. *ipse de suo erogasse.* Idem.

Ταῦτα] Scil. τὰ δεδομένα, vel δεδαπανημένα, vel χρημάτια. Si nempe bene habet h. l. vulgata. Suspicor tamen τἀργύριον potius leg. esse. Idem.

Λαβεῖν] Scil. τοὺς χρήστας, *creditores,* aut potius ἑαυτόν. *postulabat ut ego creditoribus,* aut *sibi, redderem.* Idem.

Συστῆσαι] Infinitivum aoristi primi (nam optativo locus hic nullus est) pro infinitivo futuri primi, orator more vul-

λαβόντας. εὐθὺς οὖν τοῦτο παρεφθέγγετο, ὡς οὐδ' ὁτιοῦν
εἴη Κίρων καταλελοιπώς, οὐδένα λόγον ἐμοῦ πω ποιουμένου
211 περὶ τῶν ἐκείνου χρημάτων. καίτοι εἰ μὴ ἦν θυγατριδοῦς
Κίρωνος, οὐκ ἂν ταῦτα διωμολογεῖτο, ἀλλ' ἐκείνους ἂν τοὺς
λόγους ἔλεγε· σὺ δὲ τίς εἶ; σοὶ δὲ τί προσήκει
θάπτειν; οὐ γινώσκω σε· οὐ μὴ εἰσίῃς τὴν
οἰκίαν. ταῦτ' εἰπεῖν προσῆκεν, ἅπερ νῦν ἑτέρους πέπεικε
λέγειν. νῦν δὲ τοιοῦτον μὲν οὐδὲν εἶπεν, εἰς ἕω δὲ τἀργύριον
ἐκέλευεν εἰσενεγκεῖν. καὶ ταῦτα ὡς ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι
τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

η'. Οὐ τοίνυν ἐκεῖνος μόνος, ἀλλ' οὐδὲ ὁ νῦν ἀμφισβητῶν
τοῦ κλήρου, τοιοῦτον εἶπεν οὐδέν, ἀλλ' ὑπὸ τούτου παρα-
σκευασθεὶς ἀμφισβητεῖ. κἀκείνου τὸ μὲν παρ' ἐμοῦ κομι-
σθὲν ἀργύριον οὐκ ἐθελήσαντος ἀπολαβεῖν, παρὰ [1] τούτου
δ' ἀπειληφέναι τῇ ὑστεραίᾳ φάσκοντος, οὐκ ἐκωλυόμην συν-
θάπτειν ἀλλὰ πάντα συνεποίουν, οὐχ ὅπως τοῦδε ἀνα-
212 λίσκοντος οὐδὲ Διοκλέους, ἀλλ' ἐξ ὧν ἐκεῖνος κατέλιπε
γινομένων τῶν εἰς αὐτὸν ἀναλωμάτων. καίτοι καὶ [2] τούτῳ
προσῆκεν, εἰ μὴ πάππος ἦν μοι Κίρων, ὠθεῖν, ἐκβάλλειν,
καὶ κωλύειν συνθάπτειν. οὐδὲν γὰρ ὅμοιον ἦν μοι πρὸς τοῦ-
τον· ἐγὼ μὲν γὰρ εἴων αὐτὸν ἀδελφιδοῦν ὄντα τοῦ πάππου
ταῦτα πάντα συμποιεῖν, τούτῳ δ' ἔμ' οὐ προσῆκεν ἐᾷν,

[1] δὲ τοῦδ' [2] τοῦτον

gari usurpavit: Aiebat Diocles, et recipiebat, se ad me adducturum et coram præstiturum esse eos, quibus arrham rerum emptarum funeris ergo dedisset. Idem.

Σὺ δὲ τί πρ.] Π. σοὶ δὲ τί πρ. H. Stephan. Verumtamen superest adhuc, ut lacunula expleatur, quod sic quodammodo fiat: σοὶ δὲ τί προσήκει τὸν ἡμέτερον θάπτειν. vel hoc modo: σοὶ δὲ τί προσήκει αὐτος, ὃν ἡμεῖς μόνοι ἐσμὲν δίκαιοι θάπτειν. Idem.

Εἰς ἕω] Huc spectabat Harpocration in εἰς ἕω, ἀντὶ τοῦ ἀρχομένην ἡμέραν· non alium Isæi locum, quo referens ista H. Vales. illic sincerum εἴσω sollicitabat. *Ad Herodot.* l. viii. c. 83. Valckenaer.

Κἀκείνου] Designat Dioclem. Reisk.

Τοῦδε] Pupillo suo, adversario et competitore meo. Idem.

Οὐδὲ Διοκλέους] Scaliger hic adscripsit οὐδὲν, quod quanquam necessarium non est, certa tamen sub conditione ego equidem haud contemnam, si scil. ἀναλίσκοντος οὐδὲν, οὐδὲ Διοκλέους [scil. ἀναλίσκοντος], legatur. Sin autem in locum οὐδὲ suffectum ivit οὐδὲν, et illos duos, quorum alter vocabulo τοῦδε designatur, atque Dioclem, pro uno habuit eodemque homine, erravit utique Scaliger. Idem.

Ἐκεῖνος] Ciron puta, meus avus. Idem.

Τοῦτον] Adversarium et competitorem suum, cujus nomen ignoratur, designat. Idem.

Ταῦτα πάντα] Scil. ἃ ἐγὼ ἐποίουν περὶ τὴν τοῦ πάππου ταφήν. Idem.

Ἐᾷν] scil. συμποιεῖν ἑαυτῷ. Idem.

εἴπερ ἀληθῆ ταῦτα ἦν ἅπερ νῦν λέγειν τολμῶσιν. ἀλλ'
οὕτω τῇ τοῦ πράγματος ἀληθείᾳ κατεπέπληκτο, ὥστ'
οὐδ' ἐπὶ τοῦ βήματος ἐμοῦ ποιουμένου λόγους, καὶ κατηγο-
ροῦντος Διοκλέους ὅτι τὰ χρήματα ἀποστερῶν τοῦτόν μοι
πέπεικεν ἀμφισβητεῖν, οὐκ ἐτόλμησε γρύξαι τὸ παράπαν
οὐδὲν οὐδ' εἰπεῖν ἃ νῦν τολμᾷ λέγειν. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ
λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

θ'. Πόθεν χρὴ πιστεύεσθαι τὰ εἰρημένα [1] [πρὸς θεῶν]; 213
οὐκ ἐκ τῶν μαρτυριῶν; οἶμαί γε. πόθεν δὲ τοὺς μάρτυρας;
72.1 οὐκ ἐκ τῶν βασάνων; εἰκός γε. πόθεν δ' ἀπιστεῖν τοῖς
τούτων λόγοις; οὐκ ἐκ τοῦ φεύγειν τοὺς ἐλέγχους; ἀνάγκη
μεγάλη. πῶς οὖν ἄν τις σαφέστερον ἐπιδείξειε γνησίαν
οὖσαν θυγατέρα Κίρωνος τὴν μητέρα τὴν ἐμὴν ἢ τοῦτον
τὸν τρόπον ἐπιδεικνύς; τῶν μὲν παλαιῶν ἀκοὴν μαρτυ-
ρούντων παρεχόμενος, τῶν δ' ἔτι ζώντων τοὺς εἰδότας ἕκα-
στα τούτων, οἳ συνῄδεσαν παρ' ἐκείνῳ τρεφομένην θυγατέρα 214
νομιζομένην, δὶς ἐκδοθεῖσαν, δὶς ἐγγυηθεῖσαν, ἔτι δὲ περὶ
πάντων τούτους βάσανον ἐξ οἰκετῶν πεφευγότας, οἳ ταῦτα
πάντα ᾔδεσαν. ἐγὼ δὲ μὰ τοὺς θεοὺς τοὺς Ὀλυμπίους
οὐκ ἂν ἔχοιμι πίστεις μείζους τούτων εἰπεῖν, ἀλλ' ἱκανὰς
εἶναι νομίζω τὰς εἰρημένας.

[1] uncos om.

Γρύξαι] Sic emendarunt Stephanus in margine (nam in texto vitiosum Aldinæ ἐρύξαι reliquit) item Scaliger. Probo factum, sed addo minutum hoc et leviculum, aut ἐτόλμησε γρύξαι leg. esse, omisso ν ephelkystico, aut ἐτόλμησεν οὐδὲ γρύξαι. *ne hiscere quidem.* Idem.

Πρὸς θεῶν] Hæc duo vocabula, quæ vulgatis Isæi libris desunt, e Dionysii Halicarnassensis exemplo addidi, locum hunc recitantis in ea, quam ipsi debemus, Isæi cum Lysia comparatione, §. ιβ'., p. 107. 45. edit. Sylburgianæ. v. quæ ad illum Dionysii locum annotavi, ubi varietatem lectionis Dionysiacæ a lectione vulgari persecutus sum; hic insuper habebo, brevitatis studio, et vitandi tædii gratia, quod eorundem iteratio non potest non creare. Idem.

Τῶν μὲν παλαιῶν ἀκοὴν μαρτυρούντων] Voc. παλαιῶν, de quo dubitari possit utrum masculini, an neutrius generis sit, h. l. pro neutro accipio, tametsi insequens τῶν ἔτι ζώντων magis videatur ad alteram partem adducere. τὰ παλαιὰ sunt *ætate et memoria nostra antiquiora.* μαρτυρεῖν ἀκοὴν τῶν παλαιῶν est *testari te audivisse tuis e majoribus rem quandam evenisse tua memoria vetustiorem.* Sed in μαρτυρούντων vitium est. Leg. videtur: τῶν μὲν παλαιῶν τοὺς ἀκοὴν μαρτυροῦντας παρεχόμενος. sistens eos, qui eo genere testimoniorum, quod ἀκοὴν τῶν παλαιῶν μαρτυρεῖν usurpatur in foro, utentes confirmarent, a majoribus se accepisse, rem hanc controversam ita gestam esse, ut ego narravi. Idem.

Τρεφομένην] Scil. τὴν ἐμὴν μητέρα. Idem.

Ἔτι δὲ] Scil. παρεχόμενος, vel, si mavis, ἐπιδεικνὺς, e præmissis. Idem.

Οἳ] Scil. οἰκέται. Idem.

ί. Φέρε δὴ, καὶ ὡς προσήκει μοι μᾶλλον ἢ τούτῳ τῶν
Κίρωνος χρημάτων, νῦν ἤδη τοῦτο ἐπιδείξω. καὶ νομίζω μὲν
ἁπλῶς καὶ ὑμῖν ἤδη εἶναι φανερὸν ὅτι οὐκ ἐγγυτέρω τῆς
ἀγχιστείας εἰσὶν οἱ μετ᾽ ἐκείνου φύντες ἢ οἱ ἐξ ἐκείνου γε-
γονότες — πῶς γάρ; οἱ μὲν γὰρ ὀνομάζονται συγγενεῖς,
οἱ δ᾽ ἔκγονοι τοῦ τελευτήσαντος —· οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἐπειδὴ
215 καὶ οὕτως ἐχόντων τολμῶσιν ἀμφισβητεῖν, καὶ ἐξ αὐτῶν
τῶν νόμων ἀκριβέστερον διδάξομεν. εἰ γὰρ ἔζη μὲν ἡ ἐμὴ
μήτηρ, θυγάτηρ δὲ Κίρωνος, μηδὲν δὲ ἐκεῖνος διαθέμενος
ἐτελεύτησεν, ἦν δὲ ἀδελφὸς οὗτος αὐτῷ, μὴ ἀδελφιδοῦς,
συνοικῆσαι μὲν ἂν τῇ γυναικὶ κύριος ἦν, τῶν δὲ χρημάτων
οὐκ ἂν,[1] ἀλλ᾽ οἱ γενόμενοι παῖδες ἐκ τούτου καὶ ἐξ ἐκείνης,
ὁπότε ἐπὶ δίετες ἡβήσειαν· οὕτω γὰρ οἱ νόμοι κελεύουσιν.
εἰ τοίνυν καὶ ζώσης κύριος αὐτὸς μὴ ἐγένετο τῶν τῆς γυναι-
κὸς, ἀλλ᾽ οἱ παῖδες, δῆλον ὅτι καὶ τετελευτηκυίας, ἐπεὶ
παῖδας ἡμᾶς καταλέλοιπεν, οὐ τούτοις ἀλλ᾽ ἡμῖν προσήκει
216 κληρονομεῖν τῶν χρημάτων.

ιά. Οὐ τοίνυν ἐκ τούτου μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ περὶ
τῆς κακώσεως νόμου, δῆλόν ἐστιν. εἰ γὰρ ἔζη μὲν ὁ πάππος,
ἐνδεὴς δὲ ἦν τῶν ἐπιτηδείων, οὐκ ἂν οὗτος ὑπόδικος ἦν τῆς

[1] ἄλλοι ἢ οἱ

Φέρε δὴ] Hic ingreditur secundam actionis partem. v. p. 153. 11. Absoluta prima parte, qua demonstraverat, matrem suam Cironis, non spuriam, sed genuinam et legitime natam esse filiam, procedit ad docendum, hereditatis a Cirone relictæ jus adeundæ alii nulli certius et liquidius atque potius esse, quam matri suæ, sibique, qui matrem repræsentet. IDEM.

Καὶ ὑμῖν] Præmissum ἁπλῶς facit, ut nullus dubitem leg. esse : καὶ πᾶσιν ὑμῖν. Nam alias, omisso πᾶσιν, illud ἁπλῶς vi careret, planeque supervacaneum esset. *vobis omnibus, nemine excepto.* καὶ ante πᾶς redundare solere, res dudum nota est. IDEM.

Μετ᾽ ἐκείνου] *cum eo*, Cirone puta, *nati*, ut sunt fratres, et sorores, et ex iis prognati. IDEM.

Ἐχόντων] Scil. τῶν πραγμάτων. IDEM.

Καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων] Opponit hic leges ritui. seu confirmat prius argumentum, velut infirmius, de more loquendi ductum, et ab observantia vulgo sic usurpata, posteriore argumento, adhuc stringentiore, diserto scilicet et planis verbis expresso scito in codice legum, seu indubia et perspicua, et in confesso posita juris Attici constitutione. Etiamsi prius illud non foret, ait, etiamsi vestram testari conscientiam non possem, tamen ex ipsis solis verbis legis planum hoc facere possem. IDEM.

Ἂν ἄλλοι] L. ἂν, ἀλλ᾽ οἱ. H. STEPHAN. SCALIG. PALMER. et in *Observv.* l. i. c. 2. WESSELING.

Ἐβίωσαν] L. ἡβήσειαν. SCALIG. περιδιετὲς ἥβησαν. *In Legg. Att.* l. vi. tit. ii. §. 4. PETIT. Palmerius malle se ἐπὶ διετὲς ἡβῶσιν adscripserat. Salmasius præfert ἡβήσειαν. Meursius περιδιετὲς ἥβησαν Lect. Att. l. iii. c. 24. Ego si in partes sit eundum, Palmerio accessero ob Harpocrationem, qui ita in Ἐπιδιετές. Ἐπὶ διετὲς ἡβῆσαι illi dicuntur Atticis scriptoribus, quibus, posteaquam ex ephebis erant egressi, biennium processerat. In horum potestate lex jubebat esse pecuniam. Cf. p. 80. ult. ed. Steph. *Ad loc. Petit.* et *Observv.* l. i. c. 2. WESSELING.

Τούτοις] Dioclis pupillo, ipsi Diocli, et ejus sorori, quæ vidua Cironis erat. REISK.

Ἡμῖν] Mihi, fratrique meo. IDEM.

κακώσεως ἀλλ᾽ ἡμεῖς. κελεύει γὰρ τρέφειν τοὺς γονέας,
γονεῖς δ᾽ εἰσὶ μήτηρ καὶ πατὴρ καὶ πάππος καὶ τήθη καὶ
τούτων μήτηρ καὶ πατὴρ, ἐὰν ἔτι ζῶσιν· ἐκεῖνοι γὰρ ἀρχὴ
τοῦ γένους εἰσὶ, καὶ τὰ ἐκείνων παραδίδοται τοῖς ἐγγόνοις,
διόπερ ἀνάγκη τρέφειν αὐτούς ἐστι, κἂν μηδὲν καταλίπωσι.
πῶς οὖν δίκαιόν ἐστιν, ἐὰν μὲν μηδὲν καταλίπωσιν, ἡμᾶς
ὑποδίκους εἶναι τῆς κακώσεως, ἢν μὴ τρέφωμεν, εἰ δέ τι
καταλελοίπασι, τόνδ᾽ εἶναι κληρονόμον ἀλλὰ μὴ ἡμᾶς;
οὐδαμῶς δήπουθεν.

ιβ́. Πρὸς ἕνα δὲ τὸν πρῶτον τῶν συγγενῶν προσάξω, καὶ
τοῦ γένους καθ᾽ ἕκαστον ὑμᾶς ἐρωτήσω· ῥᾷστα γὰρ οὕτω 217
μάθοιτ᾽ ἄν. Κίρωνος [1] πότερον θυγάτηρ ἢ ἀδελφὸς ἐγγυτέρω
τοῦ γένους ἐστί; δῆλον γὰρ ὅτι θυγάτηρ· ἡ μὲν γὰρ ἐξ
ἐκείνου γέγονεν, ὁ δὲ μετ᾽ ἐκείνου. θυγατρὸς δὲ παῖδες ἢ
ἀδελφός; παῖδες δήπουθεν· γένος γὰρ ἀλλ᾽ οὐχὶ συγγένειά
τοῦτ᾽ ἔστιν. εἰ δὴ προέχομεν ἀδελφοῦ τοσοῦτον, ἦπου τοῦδέ
γ᾽ ὄντος ἀδελφιδοῦ πάμπολυ πρότεροι ἐσμέν. δέδοικα δὲ μὴ 218
λίαν ὁμολογούμενα λέγων, ἐνοχλεῖν ὑμῖν δόξω. πάντες γὰρ
ὑμεῖς τῶν πατρῴων, τῶν παππῴων, τῶν ἔτι περαιτέρω
κληρονομεῖτε, ἐκ γένους παρειληφότες τὴν ἀγχιστείαν ἀνε-
πίδικον· καὶ οὐκ οἶδ᾽ εἴ τινι πρὸ τοῦ πώποτε τοιοῦτος ἀγὼν

[1] πότερον om.

Τόνδε] Illum ignoti nominis, adversarium actoris, a Diocle subornatum. IDEM.

Πρὸς ἕνα δὲ τὸν πρῶτον τῶν συγγενῶν προσάξω] Haud dissimulabo, me vereri ne locum hunc non satis percipiam ; cujus hæc est, si verum cerno, sententia : προσάξω ὑμᾶς, ὦ δικασταὶ, πρὸς — vel potius προσάξω hic significatu gaudet intransitivo, valetque tantundem atque προσελεύσομαι, προσβαδιοῦμαι, προσχωρήσω, *adibo, accedam.* τὸν πρῶτον τῶν συγγενῶν appellat defuncti, cujus hereditas petitur, fratrem, is enim in classe eorum, qui nomine τῶν συγγενῶν veniunt, primus, primarius, caput et princeps est. tum defuncti soror. tum fratris liberi (e fratre nepotes), tum horum rursus liberi. hac deinde serie peragrata, masculina nempe, redit hereditas ad lineam fœmininam, seu posteros sororum. Hi sunt οἱ συγγενεῖς dicti. Cum horum capite, seu defuncti fratre, comparat unumquemque articulum ex eorum classe, qui nomine τοῦ γένους veniunt. Hi sunt, filii, filiæ, amborum liberi, et nepotes, vel quam longissime distantes. IDEM.

Τοῦ γένους καθ᾽ ἕκαστον ὑμᾶς ἐρωτήσω] Insistens paululum in unoquoque τῶν ἐκγόνων, vel ἐγγόνων (nam hi sunt iidem, atque in jure Attico sic dicti οἱ ἐν τῷ γένει, vel οἱ ἐκ τοῦ γένους), interrogabo vos (ipseque protinus responsionem loco vestri subjiciam), num ille filius defuncti, illa filia, ille nepos, illa neptis, et sic porro, propius in sanguine contingat defunctum, eoque in jure capessendæ hereditatis sit potior, an frater defuncti. IDEM.

Γένος γὰρ, ἀλλ᾽ οὐχὶ συγγένεια] Quicunque ab aliquo in recta linea descendente provenerunt, hi sunt ejus γένος, proles, prosapia. frater ejus autem fratrisque hujus proles, non est γένος defuncti, sed solummodo συγγένεια, censetur nomine consanguinitatis. IDEM.

Τοῦδέ γ᾽ ὄντος ἀδελφιδοῦ] Id est, τοῦδε, ὅστις γ᾽ οὐκ ἔστιν ἀδελφὸς Κίρωνος, ἀλλὰ μόνον ἀδελφιδοῦς. sic dedi de meo, pro vulgari τοῦ λέγοντος ἀδελφιδοῦ. IDEM.

Πρὸ τοῦ] *antehac temporis*, olim aliquando memoria seu nostra seu majorum. IDEM.

συμβέβηκεν. ἀναγνοὺς οὖν τὸν τῆς κακώσεως νόμον, ὧν ἕνεκα τἄλλα γίγνεται, καὶ ταῦτ᾽ ἤδη πειράσομαι διδάσκειν.

ΝΟΜΟΣ.

ιγʹ. Κίρων γὰρ ἐκέκτητο [1] οὐσίαν, ὦ ἄνδρες, ἀγρὸν μὲν
219 Φλυῆσι καὶ ταλάντου ῥᾳδίως ἄξιον, οἰκίας δ᾽ ἐν ἄστει δύο,
τὴν μὲν μίαν μισθοφοροῦσαν, παρὰ τὸ ἐν λίμναις Διονύσιον,
δισχιλίας εὑρίσκουσαν, τὴν δ᾽ ἑτέραν, ἐν ᾗ αὐτὸς ᾤκει, τριῶν 40
καὶ δέκα μνῶν· ἔτι δ᾽ ἀνδράποδα μισθοφοροῦντα καὶ δύο
220 θεραπαίνας καὶ παιδίσκην, καὶ ἔπιπλα δι᾽ ὧν ᾤκει τὴν
οἰκίαν, σχεδὸν σὺν τοῖς ἀνδραπόδοις ἄξια τρισκαίδεκα μνῶν·
σύμπαντα δὲ ὅσα φανερὰ ἦν, πλέον ἢ ἐνενήκοντα μνῶν·
χωρὶς δὲ τούτων δανείσματα οὐκ ὀλίγα, ἀφ᾽ ὧν ἐκεῖνος
τόκους ἐλάμβανε. τούτοις Διοκλῆς μετὰ τῆς ἀδελφῆς
πάλαι ἐπεβούλευεν, [2] ἐπειδὴ τάχιστα οἱ παῖδες οἱ Κίρωνος 73. 1

[1] οὐσίαν ἐκεκτητο [2] ἐπεὶ δὲ

Τἄλλα] Id est, *τὰ σύμπαντα*. tota hæc controversia mihi concita et commota fuit. Aperit nunc causas hujus litis. denudat ulcus, adversariorum puta cupiditatem pudendam. IDEM.

Ταῦτ᾽ ἤδη] Sic de meo correxi vulgatam lectionem *ταύτῃ δή*. idem est ac si dixisset: *καὶ τοῦτο νῦν ἤδη π. δ.* *etiam hoc nunc tandem aliquando docere conabor*, emensus illam molem rerum, quæ mihi declarandæ erant, priusquam huc pervenire possem. IDEM.

Καὶ ταλάντου] *ad talenti adeo valorem.* respondet *καὶ* Latino *vel*, aut *adeo*. Colligitur hinc prædii fuisse ingens pretium, si talenti væniret. IDEM.

Εὑρίσκουσαν] *valentem, merentem.* quæ si væneat, inveniat emptorem, qui lubenter pro ea viginti minas offerat. *εὑρίσκειν* usurpari solet de valore rei, quo venditur. *εὑρίσκει τοσοῦτον, tanti vænit, tantum pro ea redimenda datur.* Id quod admonendum duxi ideo, quod interdum de hac ejus verbi significatione dubitatum esse vidi. IDEM.

Δύο θεραπαίνας, καὶ παιδίσκην] Ex eo, quod unam solummodo *παιδίσκην*, duas autem *θεραπαίνας* habuerit in familia Ciro, facile auspiceris, *τὴν παιδίσκην* honestioris et liberalioris conditionis famulam fuisse, quæ comeret heram ornaretque, perpetua comes et amica ejus lateri adhæresceret, prodeuntemque eam domo prosequeretur. *θεραπαίνας* autem fuisse ancillas vulgares, quarum provincia esset, coquere, pinsere, texere, domum verrere, molesta quæque et sordida opera peragere. Possit tamen item fieri, ut contra sit, ut nempe *αἱ θεράπαιναι* mundioris et honestioris generis, *παιδίσκη* vero sequioris et sordidioris fuerint. Nam si bene memini, *παιδίσκη* apud Lysiam pro puella usurpatur, inserviente ad opsonandum et missitandum. Quidquid hujus rei est, in medio relinquam hanc quæstionem iis disceptandam, qui molesta delectantur opera, locos auctorum, in quibus eadem vocabula, sæpe quoque ipsa adeo in vulgum notissima, occurrunt, herculea industria in unum acervum comportandi, et inter se momenta eorum librandi. quanquam eorum plerique hanc criticam diligentiam defugiunt, in qua judicii acumen cernitur, nati homines ad quasillos stercorarios deferendum. IDEM.

Πλέον ἢ ἐνενήκοντα μνῶν] Constatne ratio? Eamus ad calculos. Rus facile valens talentum, seu 60 minas. domus major 20 minarum, altera minor tredecim, mancipia cum supellectile tantidem. Confiunt 106 minæ. Quid tum? erravitne in numeris? Neutiquam. Indicat enim solummodo *τὴν φανερὰν οὐσίαν*, h. e. bona immobilia, prædium et duas domos, exclusis *τοῖς ἔνδον* seu bonis mobilibus, quæ sunt supellex domestica cum mancipiis. Atque illorum immobilium valor ad 93 minas excurrebat. IDEM.

ἐτελεύτησαν· ἐκείνην μὲν [1] γὰρ οὐκ ἐξεδίδου δυναμένην ἔτι 221
τεκεῖν παῖδας ἐξ ἑτέρου ἀνδρὸς, ἵνα μὴ χωρισθείσης περὶ
τῶν αὑτοῦ βουλεύσαιτο καθάπερ προσῆκεν, ἔπειθε δὲ μένειν
φάσκουσαν ἐξ αὐτοῦ κύειν οἴεσθαι, προσποιουμένην δὲ διαφθείρειν
ἄκουσαν, ἵν᾽ ἐλπίζων ἀεὶ γενήσεσθαι παῖδας αὐτῷ
μηδέτερον ἡμῶν εἰσποιήσαιτο υἱόν· καὶ τὸν πατέρα διέβαλλεν
ἀεὶ, φάσκων αὐτὸν ἐπιβουλεύειν τοῖς ἐκείνου. τά τε οὖν
χρέα πάντα [2] ὅσα [3] ὠφείλετο αὐτῷ καὶ τόκους ἔπειθε τά
γε φανερὰ δι᾽ αὐτοῦ [4] ποιεῖσθαι, παράγων ἄνδρα πρεσβύτερον
θεραπείαις καὶ [5] κολακείαις, ἕως ἅπαντα τὰ ἐκείνου
περιέλαβεν. εἰδὼς δὲ ὅτι πάντων ἐγὼ τούτων κατὰ τὸ προσ- 222
ῆκον εἶναι κύριος ζητήσω, ὁπότε ὁ πάππος ἐτελεύτησεν,
εἰσιέναι μέν με καὶ θεραπεύειν ἐκεῖνον καὶ συνδιατρίβειν
[6] οὐκ ἐκώλυε, δεδιὼς μὴ τραχυνθεὶς εἰς ὀργὴν καταστaίην 223

[1] γὰρ om. [2] ὅσα om. [3] ἀφείλετο [4] ποιεῖσθαι om. [5] μαλακίαις [6] οὐκ om.

Ἐξεδίδου] Non Ciro, sed Diocles, cujus in potestate soror statim fuisset futura, si Cironis e domo exisset. Diocles sororem a Cirone non abducebat, neque alii viro in matrimonium collocabat, tametsi illa id ageret ætatis, ut adhuc liberos parere potuisset, nondum effœta, sed corpore vegeto, et annis florentibus; sed sinebat eam penes effœtum Cironem manere, ne Ciro, ubi uxor a se digressa in manum alius convenisset, me filium adoptaret, eoque hereditatem sibi, Diocli, eriperet. IDEM.

Μηδέτερον ἡμῶν] Neque me neque fratrem meum. IDEM.

Τὸν πατέρα] Scil. *τὸν ἡμέτερον*. meum fratrisque. IDEM.

Τοῖς ἐκείνου] Scil. *κτήμασιν*. *illius bonis insidiari*, Cironis puta. IDEM.

Ἀφείλετο αὐτῷ] Græcum hoc esse nego. Aut *ἀφείλετο αὐτὸν* usurpant, aut *ὑφείλετο αὐτῷ*. quanquam de hoc ipso quoque dubito, num satis boni sit commatis. *eripiebat ipsi bona omnia clandestinis furtis, suffurabatur ipsi*, Cironi puta. IDEM.

Ἔπειθε] Scaliger subjectum ibat *ἔπειτα*, quo ulcus monstratur, non sanatur. desunt sine dubio paucula quædam. Sententia quidem loci hæc ferme subjicit: *καὶ τόκους ἔπειθε πράττεσθαι, καὶ διοικεῖν πάντα, τά γε φανερὰ* — Diocles Cironi blanditiis persuadebat, eumque permovebat, ut sibi negotium permitteret, usuras exigendi, et omnia ejus negotia gerendi, saltim ea, quæ pertinerent ad substantiam Cironis immobilem. IDEM.

Περιέλαβεν] *comprehendisset, amplexus esset*, tanquam rete pisces, aut polypi cirris, aut belluæ brachiis prædam amplectuntur et firmiter tenent. Possit quoque *παραλαμβάνειν* hic locum habere videri. verumtamen *περὶ* in hac structura convenientius et nervosius habeo. *παραλαμβάνει* qui rem traditam a volente et conscio suscipit. *περιλαμβάνει* qui ignaro aut invito eripit. IDEM.

Ἐτελεύτησεν] Scaliger malebat *τελευτήσειεν*. postulat id quidem sententia. verumtamen vulgata idem dicit, frustraque a Græcis illam inter modos, optativum atque indicativum, distinguendi diligentiam requisieris. IDEM.

Ἐκώλυε] Imo vero *οὐκ ἐκώλυε*. si scilicet in proximis insequentibus *καταστaίην* servamus: Non intercedebat Diocles, quominus ego Cirone, avo, uterer familiariter, ne ego exacerbatus cornua ipsi objicerem. Sin autem *οὐκ* omittatur, necesse erit, ut pro *καταστaίην* legatur *καταστaίη*: Ne per suggestiones meas Ciro adversus se, Dioclem, irritaretur ad iram et odium sui. verum huic rationi, quamvis speciosæ, obstat insequens *δὲ*, in istis *παρεσκεύαζε δὲ* — non impedivit quidem meos cum Cirone congressus — verumtamen subornavit et instruxit clanculum adversarium mihi — tenebo igitur hoc, *οὐκ* addendum esse, quicquid cæteroquin de illo, sive *καταστaίην*, sive *καταστaίη* est. Nam etiamsi *οὐκ* admittas, tamen *καταστaίη* potest locum habere, hanc ad sententiam: Non obstabat familiaribus meis cum Cirone con-

πρὸς αὐτόν· παρεσκεύαζε δέ μοι τὸν ἀμφισβητήσοντα τῆς
οὐσίας, μέρος πολλοστὸν τούτῳ μεταδιδοὺς εἰ κατορθώσειεν,
αὐτῷ δὲ ταῦτα πάντα περιποιῶν, καὶ οὐδὲ πρὸς τοῦτον
ὁμολογῶν τὸν πάππον χρήματα καταλιπεῖν, ἀλλ᾽ εἶναι
φάσκων [1] οὐδέν. καὶ ἐπειδὴ τάχιστα ἐτελεύτησεν, ἐντάφια
προπαρασκευασάμενος τὸ μὲν ἀργύριον ἐμὲ ἐκέλευεν ἐνεγ-
κεῖν, ὡς τῶν μαρτύρων ἠκούσατε μαρτυρησάντων, ἀπειλη-
φέναι δὲ παρὰ τοῦδε προσεποιεῖτο, παρ᾽ ἐμοῦ δὲ οὐκέτι
ἤθελεν ἀπολαβεῖν, ὑποπαρωθῶν, ὅπως ἐκεῖνος δοκοίη θά-
πτειν ἀλλὰ μὴ ἐγὼ τὸν πάππον. ἀμφισβητοῦντος δὲ τού-
του καὶ τῆς οἰκίας ταύτης καὶ τῶν ἄλλων ὧν ἐκεῖνος κατέ-
λιπε, καὶ οὐδὲν φάσκοντος καταλελοιπέναι, βιάσασθαι μὲν
καὶ τὸν πάππον μεταφέρειν ἐν ταῖς τοιαύταις ἀκαιρίαις
οὐκ ᾤμην δεῖν, τῶν φίλων μοι ταῦτα συγγινωσκόντων,
συνεποίουν δὲ καὶ συνέθαπτον, ἐξ ὧν ὁ πάππος κατέλιπε
224 τῶν ἀναλωμάτων γινομένων. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἀναγκα-
σθεὶς ἔπραξα τοῦτον τὸν τρόπον· ὅπως δὲ μηδέν μου ταύτῃ
πλεονεκτοῖεν, παρ᾽ ὑμῖν φάσκοντες οὐδέν με εἰς τὴν ταφὴν
ἀνηλωκέναι, τὸν ἐξηγητὴν ἐρόμενος ἐκείνου κελεύσαντος ἀνή-
λωσα παρ᾽ ἐμαυτοῦ καὶ τὰ ἔνατα ἐπήνεγκα, ὡς οἷόν τε
κάλλιστα παρασκευάσας, ἵνα αὐτῶν ἐκκόψαιμι ταύτην τὴν
ἱεροσυλίαν, καὶ ἵνα μὴ δοκοῖεν οὗτοι μὲν ἀνηλωκέναι πάντα,
ἐγὼ δὲ οὐδὲν, ἀλλ᾽ ὁμοίως κἀγώ.

ιδ΄. Καὶ τὰ μὲν γεγενημένα, καὶ δι᾽ ἃ τὰ πράγματα ταῦτ᾽ ἔχομεν, σχεδόν τι ταῦτ᾽ ἐστὶν, ὦ ἄνδρες· εἰ δὲ εἰδείητε τὴν Διοκλέους ἀναισχυντίαν, καὶ περὶ τὰ ἄλλα

[1] οὐδεέν

gressibus, metu, ne Ciro, qui mea consuetudine delectaretur, sibi succenseret, si removere ab ipso, Cirone, studeret hominem ipsi gratum carumque. Verumtamen —. Idem.

Ταῦτα] τἄλλα. Idem.

Τὸν πάππον] Cum vi et contentione affectus hæc pronuntiat, indignans et mirabundus. Ne ego, qui nepos sum, avum efferrem. quæ injuria! quæ volentia! qui jurium omnium humanorum atque divinorum contemptus! Idem.

Συγγινωσκόντων] Rariusculo sensu verbum hoc h. l. usurpavit pro *γινωσκόντων ταὐτὰ ἐμοί. idem mecum censentibus.* Idem.

Τὰ ἔνατα] Vel ἔννατα. Sacra, quæ Dis Manibus fierent nono die a funere quoque elato. Idem.

Αὐτῶν] Sic, pro vulgari αὐτὸν, dedi ex mea et Scaligeri sententia, qui etiam αὐτοῦ legi posse, autumabat. Idem.

Ἱεροσυλίαν] Jura enim Manium et sepulcrorum sunt pars juris divini. Significat id genus injuriæ, sacra violantis, quo inferiæ Manibus inferuntur ab iis, qui jure carent inferendi, aut defunctis invisi, molesti, infesti fuissent, exclusis necessariis, qui propiores sanguine essent, usuque et caritate cum defunctis conjunctiores fuissent. Idem.

οἷός ἐστιν, οὐκ ἂν ἀπιστήσαι τις τῶν εἰρημένων οὐδενί.
οὗτος μὲν γὰρ εἶχε τὴν οὐσίαν, ἀφ᾽ ἧς νῦν ἐστὶ λαμπρὸς,
ἀλλοτρίαν, ἀδελφῶν τριῶν ὁμομητρίων ἐπικλήρων κατα-
λειφθεισῶν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτῶν εἰσποιήσας, οὐδεμίαν 225
ἐκείνου περὶ τούτων ποιησαμένου διαθήκην. ταῖν δ᾽ ἀδελ-
φαῖν ταῖν δυοῖν ἐπειδὴ [1] τὰ χρήματα εἰσεπράττετο ὑπὸ τῶν
ἐκείναις συνοικούντων, τὸν μὲν τὴν πρεσβυτέραν ἔχοντα
κατοικοδομήσας καὶ ἐπιβουλεύσας ἠτίμωσε, καὶ γραφὴν 226
ὕβρεως γραφεὶς [2] οὐδέπω τούτων δίκην ἔδωκε, τῆς δὲ μετ᾽
ἐκείνην γενομένης τὸν ἄνδρα ἀποκτεῖναι κελεύσας οἰκέτην
ἐκεῖνον μὲν ἐξέπεμψε, τὴν δ᾽ αἰτίαν εἰς τὴν ἀδελφὴν ἔτρεψε,
καταπλήξας δὲ ταῖς αὐτοῦ βδελυρίαις προσαφῄρηται τὸν 227

[1] τὰ om.

[2] οὐδέποτε

Οὐκ ἂν ἀπιστήσαι τις] Subaudi ὑμῶν. mallem tamen *οὐκ ἂν ἀπιστήσαιτε τῶν* —. Idem.

Ὁμομητρίων] Significat, tametsi hæc tres sorores eadem secum matre fuissent usæ, hereditatem tamen, quæ ipsarum propria esset, et cujus petendæ jus Diocli prorsus nullum esset, quoniam patris illa fuisset, non matris, ad se pertraxisse per nefas. Erant enim illæ tres sorores ἐπίκληροι filiæ in domo patris sine fratre relictæ, eoque solæ heredes. Nam Diocles, tametsi filius esset illius fœminæ, e qua tres illas filias pater earum susceperat, non ideo tamen filius erat ejus viri, qui matris maritus fuisset. Idem.

Τῷ πατρὶ αὐτῶν] *patri earum*, non item suo, sed solummodo vitrico. Idem.

Διαθήκην] Quanquam nullum testamentum reliquerat harum puellarum pater, quo testamento cautum fuisset, ut nominatim Diocles hic ipsius filius adoptivus atque heres haberetur. Reliquerat autem ille nullum testamentum ideo, quod hunc heredem habere nollet, speransque, si testamentum nullum relinqueret, futurum, ut nemo filiabus suis, ut ἐπικλήροις, dominis legitimis hereditatis suæ, illam hereditatem eriperet. Idem.

Κατοικοδομήσας] Non ad literam, sed in sensu figurato, seu metaphorico, h. l. accipiendum est. κατοικοδομεῖν proprie est *locum structuris implere*. deinde id quod ex eo consequitur, *præstruendo alterius luminibus officere*; item, *eum in ædificio quodam ita concludere et obsepire ut exire nequeat*. Unde notio metaphorico efflorescit, hæc nempe, *laqueis captiosæ jurisprudentiæ et litium inexplicabilium ita irretire atque intricare ut exitum nullum inveniat*. Respexit ad h. l. Harpocration, sed ille, mea quidem sententia, secius interpretatus. κατῳκοδόμησεν, κατέκλεισεν εἰς οἰκοδόμημα καὶ οὕτως ἀπέκτεινεν. ἐν τῷ κατὰ Διοκλέους πολλάκις. quasi Diocles sororis suæ maritum eo genere supplicii, immani et belluino certe, enecuisset, quo solebant, et nescio an adhuc quoque hodie passim locorum soleant, monachi, pœnam meriti esse visi, in angustam cellam abstrusi, fame enecari. *lebendig vermauren.* Sed falsam et alienam hanc esse interpretationem Isæus ipse docet, affirmans, eum, de quo hic agitur, a Diocle ἠτιμῶσθαι. Necatus fame si fuit in cella subterranea, profecto non potuit infamia notari, h. e. jure privari in forum veniendi. In forum, ni fallor, nemo venit fame peremptus. Quorsum pertinebat hoc de infamia, si homo vivus sepultus fuit. vivi solummodo ἀτιμοῦνται. Interim subjicit hic locus Harpocrationis suspicionem geminam; scil. aut ab Isæo, præter hanc orationem, adhuc aliam fuisse conscriptam adversus hunc ipsum Dioclem; aut, si minus id fuit, hanc ipsam orationem, in qua interpretanda cum maxime versamur, a vetustis etiam sub elogio τοῦ κατὰ Διοκλέους λόγου laudatam fuisse. Quod si est, fefellit Harpocrationem memoria. neque enim πολλάκις, quod ille ait, sed semel solummodo h. l. verbum κατοικοδομεῖν in hac oratione legitur. Sed vide, quæ ad p. 169. 3. dicemus. Idem.

Ἐκεῖνον] Servum puta, qui, jussu Dioclis, herum occiderat. Idem.

Ἐξέπεμψε] Athenis alio ablegavit. ne tormentis subjectus verum proderet, a Diocle puta se impulsum ad facinus perpetrandum fuisse. Idem.

υἱὸν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἐπιτροπεύσας, καὶ κατέχει τὸν ἀγρὸν, [1]φελλέα δὲ [χωρία] ἄττα ἐκείνῳ δέδωκε. καὶ ταῦτα ὡς ὅτι ἀληθῆ λέγω, δεδίασι μὲν αὐτὸν, ἴσως δ' ἂν μοι καὶ μαρτυρῆσαι ἐθελήσειαν· εἰ δὲ μὴ, τοὺς εἰδότας παρέξομαι μάρτυρας. καί μοι κάλει δεῦρο αὐτοὺς πρῶτον.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ιέ. Οὕτω τοίνυν ἀσελγὴς ὢν καὶ βίαιος καὶ τὴν τῶν
ἀδελφῶν οὐσίαν ἀπεστερηκὼς οὐκ ἀγαπᾷ τὰ ἐκείνων ἔχων,
ἀλλ' ὅτι δίκην οὐδεμίαν [2]αὐτῶν δέδωκεν, ἥκει καὶ τὰ τοῦ
228 πάππου χρήματα ἡμᾶς ἀποστερήσων, καὶ τούτῳ δύο μνᾶς
— ὡς ἀκούομεν — μόνας δεδωκὼς οὐ μόνον περὶ χρημάτων 74. 1
ἡμᾶς ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς πατρίδος εἰς κινδύνους καθίστησιν.
ἐὰν γὰρ ἐξαπατηθῆτε ὑμεῖς πεισθέντες ὡς ἡ μήτηρ ἡμῶν
οὐκ ἦν πολῖτις, οὐδ' ἡμεῖς ἐσμέν· μετ' [3]Εὐκλείδην γὰρ ἄρχοντα γεγόναμεν. ἆρα περὶ μικρῶν τινῶν ἡμῖν τὸν ἀγῶνα κατεσκεύακε; καὶ ζῶντος μὲν τοῦ πάππου καὶ τοῦ πατρὸς οὐδεμίαν αἰτίαν εἴχομεν, ἀλλ' ἀναμφισβήτητοι τὸν ἅπαντα χρόνον διετελέσαμεν· [4]ἐπειδὴ δ' ἐκεῖνοι τετελευτήκασι, κἂν νῦν νικήσωμεν, ὄνειδος ἕξομεν, διότι ἠμφισβητήθημεν, διὰ τὸν Ὀρέστην τοῦτον τὸν κακῶς ἀπολούμενον, ὃς, μοιχὸς ληφθεὶς καὶ παθὼν ὅ τι προσήκει τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας, οὐδ' ὣς ἀπαλλάττεται τοῦ πράγματος, ὡς οἱ συνει-

[1] φελεάδα [χωρία ἄττα] [2] αὐτοῖς [3] Εὐκλείδη [4] ἐπεὶ

Αὐτοῦ] *illius*, quem per servum occiderat. IDEM.

Φελεάδα χωρία ἄττα ἐκείνῳ δέδωκε] Viderint alii, num conferendo Harpocrationem, emendare h. l. valeant, cujus grammatici hæc sunt verba: φελλέα, Ἰσαῖος ἐν τῷ περὶ Κίρωνος κλήρου. τὰ πετρώδη καὶ αἰγίβοτα χωρία φελλέας ἐκάλουν. Num ergo leg. φελλέας δὲ ἐκείνῳ δέδωκε. ut ista duo vocabula χωρία ἄττα e scholio irrepserint. Saxosos autem quosdam et steriles agros ei, sororis suæ filio, pupillo suo, dedit, velut in compensationem istorum agrorum pinguium et fertilium, quos ei eripuerat. IDEM. Atque ita usus est Ælianus Epist. Rustic. 2. Ἡμέρων ὁ μαλακὸς φελλέα ἐπέκοψε τὸ σκέλος. *mollis ille Hemeron in loco salebroso crus offendit.* Scripserit ergo Isæus: φελλέα δὲ χωρία ἄττα ἐκείνῳ δέδωκε. *prædia vero quædam salebrosa illi dedit.* Observv. l. i. c. 2. WESSELING. φελλέας δὲ ἐκείν. Ionesius, qui verba χωρία ἄττα pro Scholio habet.

Δεδίασι] Sed quinam? non nominantur, et valde vereor ne quid h. l. desit. videtur tamen e loci nexu colligi posse, cognatos Dioclis, aut pupilli, designari. REISK.

Τοὺς εἰδότας] Scil. ἐκτὸς τῶν προσηκόντων. IDEM.

Αὐτοῖς] Imo vero αὐταῖς. nam de sororibus agitur. nisi contendas, una cum sororibus earum liberos quoque atque maritos designari. In re dubia reliqui lectionem, ut inveni. IDEM.

Τούτῳ] Competitorem, et adversarium suum designat. IDEM.

Ἐσμὲν] Πολῖται puta. IDEM.

Παθὼν] Scil. τὴν ῥαφανίδωσιν. IDEM.

Τοῦ πράγματος] Id est, τῆς μοιχείας. IDEM.

δότες καταμαρτυροῦσι. τοῦτον μὲν [1]οὖν οἷός ἐστι, καὶ νῦν
ἀκούετε καὶ αὖθις ἀκριβέστερον πεύσεσθε, ὅταν κατ' αὐ-
τοῦ τὴν δίκην ἡμεῖς εἰσίωμεν· ὑμῶν δ' ἐγὼ δέομαι καὶ ἱκε- 229
τεύω, μή με περιίδητε περὶ τούτων ὑβρισθέντα τῶν χρημάτων ὧν ὁ πάππος κατέλιπε, μηδ' ἀποστερηθέντα, ἀλλὰ βοηθήσατε καθ' ὅσον ὑμῶν ἕκαστος τυγχάνει δυνάμενος. ἔχετε δὲ πίστεις ἱκανὰς ἐκ μαρτυριῶν, ἐκ βασάνων, ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων, ὅτι τ' ἐσμὲν θυγατρὸς γνησίας Κίρωνος, καὶ ὅτι προσήκει ἡμῖν μᾶλλον ἢ τούτοις κληρονομεῖν τῶν ἐκείνου χρημάτων, ἐγγόνοις οὖσι τοῦ πάππου. μνησθέντες οὖν καὶ τῶν ὅρκων οὓς ὀμόσαντες δικάζετε, καὶ τῶν λόγων οὓς εἰρήκαμεν, καὶ τῶν νόμων, ᾗ δίκαιόν ἐστι, [2]ταύτῃ τὴν ψῆφον τίθεσθε.

ις'. Οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων. λάβε δ' αὐτοῖς τὴν μαρτυρίαν τὴν λοιπὴν, ὡς ἐλήφθη μοιχὸς, καὶ ἀνάγνωθι.

[1] οὖν om. [2] ταύτην

Τοῦτον μὲν] Addi velim οὖν. IDEM.

Εἰσίωμεν] Id quod factum esse, e loco Harpocrationis sub v. κατοικοδομεῖν paulo ante ad p. 167. 8. allegato, colligitur, ubi orationem Isæi adversus Dioclem laudat, in eaque sæpius ait usurpari voc. κατοικοδομεῖν. id quod in hanc de Cironis hereditate orationem non convenit. IDEM.

Ταύτῃ] Num ταύτην, ut redeat ad ᾗ. IDEM.

Ἀνάγνωθι] Post ἀνάγνωθι adde titulum ΜΑΡΤΥΡΙΑ. IDEM.

υἱὸν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἐπιτροπεύσας, καὶ κατέχει τὸν ἀγρὸν, [1]φελλέα δὲ [χωρία] ἄττα ἐκείνῳ δέδωκε. καὶ ταῦτα ὡς ὅτι ἀληθῆ λέγω, δεδίασι μὲν αὐτὸν, ἴσως δ' ἂν μοι καὶ μαρτυρῆσαι ἐθελήσειαν· εἰ δὲ μὴ, τοὺς εἰδότας παρέξομαι μάρτυρας. καί μοι κάλει δεῦρο αὐτοὺς πρῶτον.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ιε'. Οὕτω τοίνυν ἀσελγὴς ὢν καὶ βίαιος καὶ τὴν τῶν ἀδελφῶν οὐσίαν ἀπεστερηκὼς οὐκ ἀγαπᾷ τὰ ἐκείνων ἔχων, ἀλλ' ὅτι δίκην οὐδεμίαν [2]αὐτῶν δέδωκεν, ἥκει καὶ τὰ τοῦ
228 πάππου χρήματα ἡμᾶς ἀποστερήσων, καὶ τούτῳ δύο μνᾶς
— ὡς ἀκούομεν — μόνας δεδωκὼς οὐ μόνον περὶ χρημάτων 74. 1
ἡμᾶς ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς πατρίδος εἰς κινδύνους καθίστησιν. ἐὰν γὰρ ἐξαπατηθῆτε ὑμεῖς πεισθέντες ὡς ἡ μήτηρ ἡμῶν οὐκ ἦν πολῖτις, οὐδ' ἡμεῖς ἐσμέν· μετ' [3]Εὐκλείδην γὰρ ἄρχοντα γεγόναμεν. ἆρα περὶ μικρῶν τινῶν ἡμῖν τὸν ἀγῶνα κατεσκεύακε; καὶ ζῶντος μὲν τοῦ πάππου καὶ τοῦ πατρὸς οὐδεμίαν αἰτίαν εἴχομεν, ἀλλ' ἀναμφισβήτητοι τὸν ἅπαντα χρόνον διετελέσαμεν· [4]ἐπειδὴ δ' ἐκεῖνοι τετελευτήκασι, κἂν νῦν νικήσωμεν, ὄνειδος ἕξομεν, διότι ἠμφισβητήθημεν, διὰ τὸν Ὀρέστην τοῦτον τὸν κακῶς ἀπολούμενον, ὃς, μοιχὸς ληφθεὶς καὶ παθὼν ὅ τι προσήκει τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας, οὐδ' ὣς ἀπαλλάττεται τοῦ πράγματος, ὡς οἱ συνειδότες καταμαρτυροῦσι. τοῦτον μὲν [1]οὖν οἷός ἐστι, καὶ νῦν ἀκούετε καὶ αὖθις ἀκριβέστερον πεύσεσθε, ὅταν κατ' αὐτοῦ τὴν δίκην ἡμεῖς εἰσίωμεν· ὑμῶν δ' ἐγὼ δέομαι καὶ ἱκε- 229
τεύω, μή με περιίδητε περὶ τούτων ὑβρισθέντα τῶν χρημάτων ὧν ὁ πάππος κατέλιπε, μηδ' ἀποστερηθέντα, ἀλλὰ βοηθήσατε καθ' ὅσον ὑμῶν ἕκαστος τυγχάνει δυνάμενος. ἔχετε δὲ πίστεις ἱκανὰς ἐκ μαρτυριῶν, ἐκ βασάνων, ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων, ὅτι τ' ἐσμὲν θυγατρὸς γνησίας Κίρωνος, καὶ ὅτι προσήκει ἡμῖν μᾶλλον ἢ τούτοις κληρονομεῖν τῶν ἐκείνου χρημάτων, ἐγγόνοις οὖσι τοῦ πάππου. μνησθέντες οὖν καὶ τῶν ὅρκων οὓς ὀμόσαντες δικάζετε, καὶ τῶν λόγων οὓς εἰρήκαμεν, καὶ τῶν νόμων, ᾗ δίκαιόν ἐστι, [2]ταύτῃ τὴν ψῆφον τίθεσθε.

ιϛ'. Οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων. λάβε δ' αὐτοῖς τὴν μαρτυρίαν τὴν λοιπὴν, ὡς ἐλήφθη μοιχὸς, καὶ ἀνάγνωθι.

[1] φελεάδα [χωρία ἄττα] [2] αὐτοῖς [3] Εὐκλείδη [4] ἐπεὶ

Αὐτοῦ] *illius*, quem per servum occiderat. Idem.

Φελεάδα χωρία ἄττα ἐκείνῳ δέδωκε] Viderint alii, num conferendo Harpocrationem, emendare h. l. valeant, cujus grammatici hæc sunt verba: φελλέα, Ἰσαῖος ἐν τῷ περὶ Κίρωνος κλήρου. τὰ πετρώδη καὶ αἰγίβοτα χωρία φελλέας ἐκάλουν. Num ergo leg. φελλέας δὲ ἐκείνῳ δέδωκε. ut ista duo vocabula χωρία ἄττα e scholio irrepserint. Saxosos autem quosdam et steriles agros ei, sororis suæ filio, pupillo suo, dedit, velut in compensationem istorum agrorum pinguium et fertilium, quos ei eripuerat. Idem. Atque ita usus est Ælianus Epist. Rustic. 2. Ἡμέρων ὁ μαλακὸς φελλέα ἐπέκοψε τὸ σκέλος. *mollis ille Hemeron in loco salebroso crus offendit.* Scripserit ergo Isæus: φελλέα δὲ χωρία ἄττα ἐκείνῳ δέδωκε. *prædia vero quædam salebrosa illi dedit.* Observv. l. i. c. 2. Wesseling. φελλέας δὲ ἐκείν. Ionesius, qui verba χωρία ἄττα pro Scholio habet.

Δεδίασι] Sed quinam? non nominantur, et valde vereor ne quid h. l. desit. videtur tamen e loci nexu colligi posse, cognatos Dioclis, aut pupilli, designari. Reisk.

Τοὺς εἰδότας] Scil. ἐκτὸς τῶν προσηκόντων. Idem.

Αὐτοῖς] Imo vero αὐταῖς. nam de sororibus agitur. nisi contendas, una cum sororibus earum liberos quoque atque maritos designari. In re dubia reliqui lectionem, ut inveni. Idem.

Τούτῳ] Competitorem, et adversarium suum designat. Idem.

Ἐσμὲν] Πολῖται puta. Idem.

Παθὼν] Scil. τὴν ῥαφανίδωσιν. Idem.

Τοῦ πράγματος] Id est, τῆς μοιχείας. Idem.

[1] οὖν om. [2] ταύτην

Τοῦτον μὲν] Addi velim οὖν. Idem.

Εἰσίωμεν] Id quod factum esse, e loco Harpocrationis sub v. κατοικοδομεῖν paulo ante ad p. 167. 8. allegato, colligitur, ubi orationem Isæi adversus Dioclem laudat, in eaque sæpius ait usurpari voc. κατοικοδομεῖν. id quod in hanc de Cironis hereditate orationem non convenit. Idem.

Ταύτῃ] Num ταύτην, ut redeat ad ᾗ. Idem.

Ἀνάγνωθι] Post ἀνάγνωθι adde titulum ΜΑΡΤΥΡΙΑ. Idem.

Θ.

ΙΣΑΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΣΤΥΦΙΛΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H. Steph.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

229 Ἀστύφιλος καὶ ὁ λέγων τὸν λόγον ἀδελφοὶ ὁμομήτριοι· τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἀστυφίλου 74. 26
230 διαθήκας προήνεγκε Κλέων τις, ἀνεψιὸς ὢν αὐτοῦ, φάσκων αὐτὰς γενέσθαι εἰς τὸν υἱὸν ἑαυτοῦ.
ὁ δὲ ἀδελφὸς τοῦ Ἀστυφίλου κατηγορεῖ τῶν διαθηκῶν ὡς πλαστῶν. Ἡ στάσις στοχασμός.

α΄. ΑΔΕΛΦΟΣ μοι ἦν ὁμομήτριος, ὦ ἄνδρες, Ἀστύφιλος,
οὗ ἐστιν ὁ κλῆρος· ἀποδημήσας οὖν μετὰ τῶν εἰς Μιτυλή-
νην στρατιωτῶν ἐτελεύτησε. πειράσομαι δ' ὑμῖν ἐπιδεῖξαι
ὅπερ ἀντώμοσα, ὡς οὔτ' ἐποιήσατο ἐκεῖνος υἱὸν ἑαυτῷ, οὔτ'
ἔδωκε τὰ ἑαυτοῦ, οὔτε διαθήκας κατέλιπεν, οὔτε προσήκει
ἔχειν τὰ Ἀστυφίλου οὐδενὶ ἄλλῳ ἢ ἐμοί. ἔστι γὰρ ὁ Κλέων
οὑτοσὶ ἀνεψιὸς [1]Ἀστυφίλῳ πρὸς πατρός, ὁ δὲ υἱὸς ὁ τούτου,
231 ὃν εἰσποιεῖ ἐκείνῳ, ἀνεψιαδοῦς. εἰσποίητος δ' ἦν ὁ πατὴρ ὁ
Κλέωνος εἰς ἄλλον οἶκον, καὶ οὗτοι ἔτι εἰσὶν ἐν ἐκείνῳ τῷ οἴκῳ,
ὥστε γένει μὲν διὰ τὸν νόμον οὐδὲν προσήκουσιν Ἀστυφίλῳ.
ἐπειδὴ δὲ κατὰ ταῦτα οὐκ ἦν ἀμφισβήτησις, διαθήκας,
ὦ ἄνδρες, ψευδεῖς —— ὡς ἐγὼ οἶμαι ἐπιδείξειν —— κατε-

[1] Ἀστυφίλου

ΑΣΤΥΦΙΛΟΥ] Personæ, in hac causa versatæ, hæ sunt. Avia actoris, cujus maritus, sed tacito nomine p. 176. pen. commemoratur. Huic fœminæ fuerunt duo liberi: Hierocles filius, et filia, quæ e priore marito, Euthycrate, peperit Astyphilum, super cujus hereditate contenditur, et filiam, a vitrico, nescio cui in matrimonium elocatam. v. p. 179. antep. e posteriore marito autem, Theophrasto, enixa est actorem hujus causæ. Sed Euthycrati, priori marito, frater fuit Thudippus quidam, cujus filius fuit ille Cleon, qui pro filio suo, haud nominato, hereditatem Astyphili, adversus actorem petebat. Reisk.

Οὖν] Si satis calleo morem oratorum loquendi, illumque morem Isæus hic tenuit, conveniat melius, ni fallor, οὗτος. Idem.

Εἰσποιεῖ] Cleon puta. Idem.

Οὗτοι] Cleon, et ejus filius, cum actore competens hereditatem Astyphili, et si qui adhuc alii fratres ei fuerunt. Idem.

Ἐν ἐκείνῳ τῷ οἴκῳ] In quam adoptati sunt, et unde in primigeniam suam domum nondum redierunt. Idem.

Γένει] Non enim erant Astyphili ἔγγονοι, sed solummodo natura συγγενεῖς. et ne συγγενεῖς quidem adhuc erant amplius, quia relicta domo paterna in alienam transierant. Idem.

Διὰ τὸν νόμον] Jubentem illam, ut filius ex aliqua domo elocatus, vel emancipatus, et in aliam adoptatus, ab illa sua primigenia domo alienus haberetur. Idem.

σκευάσαν καὶ ζητοῦσιν ἀποστερῆσαί με τῶν [1]τἀδελφοῦ.
καὶ οὕτω σφόδρα Κλέων οὑτοσὶ καὶ πρότερον καὶ νῦν οὐδένα
ἄλλον τὸν κλῆρον ἡγεῖται ἕξειν ἢ αὑτόν, ὥστ' ἐπειδὴ τά-
χιστα ἠγγέλθη Ἀστύφιλος τετελευτηκώς, τοῦ μὲν πατρὸς
τοῦ ἐμοῦ ἀσθενοῦντος, ἐμοῦ δὲ οὐκ ἐπιδημοῦντος ἀλλὰ στρα-
τευομένου, εἰς τὸ χωρίον ἐνεβάτευσε, καὶ εἴ τι ἄλλο ἐκεῖνος
κατέλιπεν, ἅπαντα ἔφη τοῦ υἱοῦ τοῦ ἑαυτοῦ εἶναι, πρίν τι
ὑμᾶς ψηφίσασθαι. ἐπεὶ δ' ἐκομίσθη τὰ ὀστᾶ τοῦ ἀδελφοῦ,
ὁ μὲν προσποιούμενος πάλαι υἱὸς εἰσπεποιῆσθαι οὐ προὔ- 232
75. 1 θετο οὐδ' ἔθαψεν, οἱ δὲ φίλοι [2][οἱ] Ἀστυφίλου καὶ οἱ
συστρατιῶται ὁρῶντες τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἀρρωστοῦντα,
ἐμὲ δὲ οὐκ ἐπιδημοῦντα, αὐτοὶ καὶ προὔθεντο καὶ τἆλλα
πάντα τὰ νομιζόμενα ἐποίησαν καὶ τὸν ἐμὸν πατέρα ἀσθε-
νοῦντα ἐπὶ τὸ μνῆμα ἤγαγον, εὖ εἰδότες ὅτι ἀσπάζοιτο
αὐτὸν Ἀστύφιλος. τούτου δ' ὑμῖν αὐτοὺς τοὺς ἐπιτηδείους
τοὺς ἐκείνου μάρτυρας παρέξομαι τῶν παρόντων.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

β΄. Ὅτι μὲν οὐκ ἔθαψε Κλέων Ἀστύφιλον, οὐδ' αὐτὸς
ἔξαρνος γένοιτο, μεμαρτύρηταί τε ὑμῖν· [3]ἐπειδὴ δ' ἐπεδή-
μησα ἐγὼ καὶ ᾐσθόμην καρπουμένους τούτους τὰ ἐκείνου, ὁ
δὲ υἱὸς αὐτοῦ ποιηθείη ὑπὸ [4]Ἀστυφίλου, καὶ τούτων δια-
θήκας καταλίποι παρὰ Ἱεροκλεῖ [5]Ἡφαιστίδῃ, ἀκούσας ἐγὼ
λέγοντος αὐτοῦ ταῦτα ἐπορευόμην παρὰ τὸν Ἱεροκλέα, εὖ
μὲν εἰδὼς ὅτι ὡς οἷόν τε μάλιστα ἐπιτήδειος εἴη Κλέωνι, 233
οὐχ ἡγούμενος δ' ἂν αὐτὸν τολμῆσαί τι ψεύσασθαι κατὰ

[1] ἀδελφοῦ [2] [οἱ] om. [3] ὡς [4] τοῦ Ἀστυφ. [5] Ἡφαιστείδῃ

Τῶν ἀδελφοῦ] Malim τῶν τἀδελφοῦ, id est, τῶν τοῦ ἀδελφοῦ. Idem.

Ἐκομίσθη] Lesbo puta (nam apud Mitylenem obierat Astyphilus) Athenas. Idem.

Τοῦ ἀδελφοῦ] Subaudi τοῦ ἐμοῦ, Astyphili. Idem.

Ὁ προσποιούμενος] Cleonis filius. Idem.

Οὐ προὔθετο οὐδ' ἔθαψεν] De his vid. Petit. l. vi. tit. viii. §. 6.

Ἐκείνου] Patris mei, Theophrasti. Reisk.

Τῶν παρόντων] Bene si habet, accipi debet sive pro ἐκ τῶν τότε παρόντων, *e numero eorum qui tum rei gestæ interfuerunt*, sive pro ἐκ τῶν νῦν παρόντων, *ex eorum numero qui nunc in urbe adsunt*, vel *in viris adhuc supersunt*. quanquam si hoc significare orator voluisset, videtur potius dicturus fuisse ἐκ τῶν περιόντων. Et pene vergit animus eo, ut aiam Isæum ita reliquisse, quanquam sententia loci potius ad τῶν τότε γεγονότων defert. *testes rerum tum gestarum*. Idem.

Ὅτι μὲν] Adde οὖν. Idem.

Ἡφαιστείδῃ] L. Ἡφαιστιάδῃ. Reliq. Att. c. 5. Meursius. Malim Ἡφαιστιάδῃ. nomen enim tribus, unde ductum est hoc gentile, fuit Ἡφαιστία. Reisk.

Πολεμῆσαι] Π. τολμῆσαι. Ἢ ἐθελῆσαι. H. Stephan. L. τολμῆσαι. Scalig. et Palmer.

Ἀστυφίλου τετελευτηκότος, καὶ ταῦτα θεῖον ὄντα καὶ ἐμοῦ καὶ ἐκείνου. ὅμως δέ, ὦ ἄνδρες, οὐδὲν τούτων ὑπολογισάμενος ὁ Ἱεροκλῆς, ἐρωτώμενος ὑπ' ἐμοῦ ἀπεκρίνατό μοι ὅτι ἔχοι τὰς διαθήκας· λαβεῖν δὲ ἔφη αὐτὰς παρὰ Ἀστυφίλου, ὅτε εἰς Μιτυλήνην ἔμελλεν ἐκεῖνος ἐκπλεῖν. ὡς δὲ ταῦτ' ἔλεγεν, ἀνάγνωθί [1] μοι ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

[2] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

γ'. Ἐπειδὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, οὔτε παραγενόμενος οὐδεὶς ἔτυχε τῶν οἰκείων ὅτε ὁ ἀδελφὸς ἐτελεύτησεν, οὔτ' ἐγὼ ἐπεδήμουν ὅτε τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ δεῦρο ἐκομίσθη, ἀναγκαῖόν μοί [3] ἐστιν ἐξ αὐτῶν ὧν οὗτοι λέγουσιν ἐλέγχειν ψευδεῖς οὔσας τὰς διαθήκας ἃς ἐποιήσατο. εἰκὸς γὰρ ἐκεῖνον οὐ
234 μόνον ἐπιθυμεῖν υἱὸν ποιησάμενον καταλιπεῖν, ἀλλὰ καὶ σκοπεῖσθαι ὅπως κυριώτατα ἔσται ἃ ἂν διαθῆται, καὶ τήν τε οὐσίαν, ὃν ἂν ἐκεῖνος εἰσποιήσηται, οὗτος ἕξει, καὶ ἐπὶ τοὺς βωμοὺς τοὺς πατρῴους οὗτος βαδιεῖται, καὶ τελευτήσαντι αὐτῷ καὶ τοῖς ἐκείνου προγόνοις τὰ νομιζόμενα ποιήσει· ἅπαντα δὲ ταῦτα μάλιστα εἰδέναι ὅτι γένοιντο, εἰ μὴ ἄνευ τῶν οἰκείων τῶν ἑαυτοῦ τὰς διαθήκας ποιοῖτο, ἀλλὰ πρῶτον μὲν συγγενεῖς παρακαλέσας, ἔπειτα δὲ φράτορας καὶ δημότας, ἔπειτα τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων ὅσους δύναιτο πλείστους· οὕτω γὰρ εἴτε κατὰ γένος εἴτε κατὰ δόσιν ἀμφισβητοίη τις, ῥᾳδίως ἂν ἐλέγχοιτο ψευδόμενος. ὁ τοίνυν Ἀστύφιλος οὐδὲν φαίνεται τοιοῦτον ποιήσας, οὐδὲ παραστησάμενος οὐδένα τούτων, ὅτε διέθετο ἃ οὗτοι φασίν, εἰ μή τις ἄρα ὑπὸ [4] τούτων πέπεισται ὁμολογεῖν παρ-

[1] μοι om. [2] ΜΑΡΤΥΡΙΑ ὅτι Ἱεροκλῆς ἀπεκρίνατο. [3] ἐστιν om. [4] τούτου

Ὅτι Ἱεροκλῆς ἀπεκρίνατο] Aut delenda sunt hæc vocabula, ut e scholio in textum ingesta, aut sunt particula tituli. Reisk.

Ἃς ἐποιήσατο] Imo vero ἃς οὐδέποτε ἐποιήσατο. *testamentum, quod nunquam scripsit.* nam si orator hoc significare voluisset, *quod testamentum hi aiunt ab Astyphilo scriptum et relictum esse*, non dixisset ἃς ἐποιήσατο, sed ἃς οὗτοι φάσκουσιν αὐτὸν ποιήσασθαι. Nam ut ἐποιήσατο ad Hieroclem referatur, atque reddatur, *confinxit, commentus est, subjecit*, id vero inconsentaneum videtur. ποιεῖσθαι διαθήκας hoc sensu usurpari, idoneis exemplis probari nequit. Sin tamen possit, lenissimum sit ἃς ἐποιήσαντο subjicere, *quod hi commenti sunt.* Idem.

Οὗτος] Hoc iteratum polleatne vi quadam, cujus causa necesse fuisse videatur, ut geminaretur, an vitiose redundet, in medio relinquam. Idem.

Μάλιστα] Cohæret non cum εἰδέναι, sed cum γένοιτο, ut εἰδέναι cum εἰκός. Idem.

Συγγενεῖς] Malim aut τοὺς συγγενεῖς, aut συγγενεῖς ὅτι πλείστους. Idem.

Ἃ οὗτοι φασίν] Subaudi αὐτὸν διαθέσθαι. Idem.

εἶναι. αὐτὸς δ' ὑμῖν πάντας τούτους μαρτυροῦντας παρ- 235
έξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

δ'. Ἴσως τοίνυν Κλέων οὑτοσὶ φησὶν οὐκ εἰκὸς εἶναι τεκμηρίοις ὑμᾶς χρήσασθαι τούτοις τοῖς μάρτυσιν, ὅτι μαρτυροῦσι μὴ εἰδέναι Ἀστύφιλον ταῦτα διατιθέμενον. ἐγὼ δ' οἶμαι, περί [1] γε διαθηκῶν οὔσης τῆς ἀμφισβητήσεως καὶ περὶ τοῦ ποιηθῆναί τινα υἱὸν Ἀστυφίλῳ, ἡμῖν πολὺ βεβαιοτέραν εἶναι [2] μαρτυρίαν, ἣν οἱ ἀναγκαῖοι ἐκείνου περὶ 236
τῶν μεγίστων μή φασι παραγενέσθαι, μᾶλλον ἢ [3] ἣν οἱ μηδὲν προσήκοντες μαρτυροῦσι παρεῖναι. καὶ ἐχρῆν δ', ὦ ἄνδρες, καὶ αὐτὸν Κλέωνα, μὴ δοκοῦντα εἶναι ἠλίθιον, ὅτε τὸν υἱὸν τὸν τούτου ἐποιεῖτο Ἀστύφιλος καὶ τὰς διαθήκας [4] κατέλειπε, παρακαλέσαι εἴ γέ τινα συγγενῆ ἐπιδημοῦντα ἐγίνωσκε, καὶ τοὺς ἄλλους, ὅτῳ ἐπὶ βραχύ περ ᾔδει Ἀστύφιλον χρώμενον. κωλῦσαι μὲν γὰρ οὐδεὶς ἂν αὐτὸν ἐδύνατο, ὅτῳ ἐβούλετο, δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ· τούτῳ δ' ἂν μεγάλη μαρτυρία ἦν, ὅτι οὐ λάθρα ταῦτα διέθετο. ἔτι δ', ὦ ἄνδρες, εἰ μὲν ὁ Ἀστύφιλος μηδένα ἐβούλετο εἰδέναι ὅτι τὸν Κλέωνος υἱὸν ἐποιεῖτο μηδ' ὅτι διαθήκας καταλίποι, εἰκὸς ἦν μηδὲ ἄλλον μηδένα ἐγγεγράφθαι ἐν τῷ γραμματείῳ μάρτυρα· εἰ δ' ἐναντίον μαρτύρων φαίνεται διαθέμενος, τούτων δὲ μὴ

[1] τε [2] τὴν μαρτυρίαν, ἣν [3] ἣν [4] κατέλιπε

Πάντας τούτους] *hos omnes* (digito præsentes commonstrat), quos paulo ante dicebam, cognatos, phratoras, demotas, familiares. Idem.

Τούτους μαρτυροῦντας] Videtur aut ἐμοί, *mihi*, hoc est, pro me, secundum me, ex animi mei sententia, aut τἀναντία, *contraria illorum prætensionibus*, interponendum esse. Idem.

Φησίν] Præsens tempus h. l. usurpavit pro futuro φήσει, non sine exemplo. Idem.

Τεκμηρίοις] Id est, ἐν τάξει τεκμηρίων. planius utique dixisset sic: ταῖς τούτων μαρτυρίαις χρήσασθαι τεκμηρίοις, οὐ φασκόντων εἰδέναι Ἀστύφιλον ταῦτα διατιθέμενον. Pro ὅτι malim οἵ, *qui*. Idem.

Ἡμῖν] Interponendo commate ab insequentibus separavi, cohærens, non cum proximis, πολὺ βεβ. sed cum remotiori οὔσης τῆς ἀμφισβητήσεως. ferri potest, et exemplis similibus excusari atque probari, quod arcte inter se cohærentia tam longe distracta sint. Movet tamen hæc orationis durities penes me quidem suspicionem, leg. esse ἢ μὴ loco pronominis ἡμῖν. *scripseritne Astyphilus testamentum necne, et filiumne adoptarit necne.* Idem.

Ἣν] *si*, pro ἐάν. sic adverbialiter cum spiritu leni exarandum curavi. Articulus postpositivus huic loco non convenit. Idem vitium rursus versu proximo quoque correxi. Idem.

Περὶ τῶν μεγίστων] Ad hæc verba videtur addendum esse σκουδάζοντι aut simile quid. Idem.

Τοὺς ἄλλους] Tametsi ferri potest, malim tamen τῶν ἄλλων ut mollius. Idem.

Αὐτὸν] Astyphilum. Idem.

Τούτῳ] Cleoni puta. Idem.

Διέθετο] Astyphilus. Idem.

Τούτων] H. l. æquivalet vocabulo μαρτύρων, idem est, ac si dixisset: φαίνεται δὲ διαθέμενος ἐναντίον μαρτύρων, μὴ τῶν μάλιστα χρωμένων αὐτῷ. ἀλλὰ —. Idem.

τῶν μάλιστα χρωμένων ἀλλὰ τῶν ἐντυχόντων, πῶς εἰκός
237 ἐστιν ἀληθεῖς εἶναι τὰς διαθήκας; οὐ γὰρ ἡγοῦμαι ἔγωγε
οὐδένα, υἱὸν ἑαυτῷ ποιούμενον, τολμῆσαι ἄλλους τινὰς παρα-
καλέσαι ἢ τούτους, οὕσπερ καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων [1] κοινωνοὺς 76. 1
ἀνθ' αὐτοῦ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἔμελλε καταλιπεῖν. ἀλλὰ
μὴν οὐδ' αἰσχυνθῆναι οὐδενὶ προσήκει ἐπὶ τοιαύταις διαθή-
καις ὡς πλείστους μάρτυρας παρίστασθαι, νόμου γε ὄντος
ἐξεῖναι ὅτῳ βούλοιτο δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ.

ε'. Σκέψασθε δέ, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐκ τοῦ χρόνου ὃν οὗτοι
λέγουσι περὶ τῶν διαθηκῶν. ὅτε γὰρ εἰς Μιτυλήνην ἐξέπλει
στρατευόμενος, τότε φασὶν αὐτὸν ταῦτα διαθέσθαι· φαί-
νεται δὲ ὁ Ἀστύφιλος τῷ τούτων λόγῳ τὰ μέλλοντα ἅπαντα
ἔσεσθαι προειδώς. πρῶτον μὲν [2] γὰρ ἐστρατεύσατο εἰς Κό-
ρινθον, ἔπειτα εἰς Θετταλίαν, ἔτι δὲ τὸν Θηβαϊκὸν πόλεμον
ἅπαντα, καὶ ἄλλοσε ὅποι [3] περ αἰσθάνοιτο στράτευμα
συλλεγόμενον, ἁπανταχοῖ ἀπεδήμει λοχαγῶν· καὶ οὐδ' ἐν
μιᾷ τούτων [4] τῶν ἐξόδων διαθήκας κατέλιπεν. ἡ δ' εἰς τὴν
238 Μιτυλήνην στρατεία τελευταία αὐτῷ ἐγένετο, ἐν ᾗ καὶ
ἀπέθανε. τῷ οὖν ἂν ὑμῶν φανείη πιστόν, πρότερον ἄλλας
στρατείας τοῦ Ἀστυφίλου στρατευομένου καὶ εὖ εἰδότος
ὅτι ἐν [5] ἁπάσαις μέλλοι κινδυνεύειν, οὕτως ἀκριβῶς τὰ παρὰ

[1] ἀνθ' αὐτοῦ κοινωνοὺς [2] γὰρ om. [3] περ om. [4] ἐξόδῳ [5] πάσαις μέλλει

Χρωμένων] Subaudi αὐτῷ, vel adde potius. Idem.

Ὁσίων] Post ὁσίων videtur τῷ υἱῷ deesse. *quos filio adoptato relicturus sit consortes* —. Idem.

Προειδὼς] Atqui negatum hoc est homini nato. ergo Astyphilus tum non scripsit testamentum; ergo tota istæc prætensio vana est. Idem.

Πρῶτον μὲν] Addendum videtur γάρ. Idem.

Ἅπαντα] Subaudiri posse e præmissis ἐστρατεύετο haud infitiabor; dubito tamen nihilominus, annon διεπολέμει addendum sit. Idem.

Τελευταία — ἐν ᾗ καὶ ἀπέθανε] Hæc non sunt, quæ obiter intuenti videantur esse, tautologa. fieri enim potest, ut tu, ab extrema tua expeditione domum, emeritis stipendiis, reversus, ætatem in longinquo senii otio degas. differunt istæc inter se quamplurimum, postrema militia defungi, et in postrema diem supremum obire. Idem.

Στρατευομένου] Usurpavit (nam in usu temporum diligentissimi profecto non sunt hi scriptores) pro στρατευσαμένου, aut ἐστρατευμένου. sæpe numero tamen haud immerito culpa hujus perturbationis in librariorum conferatur indiligentiam. Idem.

Τὰ παρὰ τῆς τύχης] Illa duo fortuita, quæ hic dicuntur concurrisse, sunt istæc. 1) ut Astyphilus, qui nunquam antea de testamento condendo cogitasset, in tot alias expeditiones egressus, tum demum cœperit hac de re cogitare, cum expeditioni accingeretur ei, quæ ipsi postrema reapse fuit. 2) ut ab illa expeditione domum non sit reversus, de cujus expeditionis exitu non magis ipsi constare in utramvis partem poterat, quam de ullius alius exitu ipsi constiterat reliquarum omnium, quæ tot erant numero. Locus hic ex illa parte Dialectices repetitus est, ubi de probabilibus docetur. Idem.

τῆς τύχης συμβῆναι, ὥστ' ἐν μὲν τῷ πρόσθεν χρόνῳ μηδὲ
περὶ ἑνὸς αὐτὸν τῶν αὑτοῦ διαθέσθαι, ὅτε δὲ τὸ τελευταῖον
ἔμελλε στρατεύεσθαι, [1] ἐθελοντήν τε ἐκπλεῖν, [2] τῷ καὶ μά- 239
λιστα ἐκ ταύτης τῆς στρατείας ἐλπίζοντα σωθήσεσθαι,
πῶς τοῦτον πιστὸν ἤδη τὰς διαθήκας τότε καταλιπεῖν
καὶ ἐκπλεύσαντα τελευτῆσαι;

ς'. Χωρὶς δὲ τούτων, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἔτι μείζω
τεκμήρια παρέξομαι ὡς οὐδὲν ἀληθὲς λέγουσιν οὗτοι. ἐπι-
δείξω γὰρ ὑμῖν ἔχθιστον ἁπάντων [3] ὄντα Ἀστύφιλον Κλέ-
ωνι, καὶ οὕτω σφόδρα καὶ δικαίως μισοῦντα τοῦτον, ὥστε
πολὺ δὴ θᾶττον διαθέμενον μηδένα ποτὲ τῶν ἑαυτοῦ οἰκείων
διαλεχθῆναι Κλέωνι, μᾶλλον ἢ τὸν τούτου υἱὸν ποιησάμενον.
Εὐθυκράτει γάρ, ὦ ἄνδρες, τῷ πατρὶ τῷ Ἀστυφίλου αἴ- 240
τιος γενέσθαι λέγεται τοῦ θανάτου Θούδιππος ὁ Κλέωνος
τούτου πατήρ, αἰκισάμενος ἐκεῖνον διαφορᾶς τινὸς αὐτοῖς
γενομένης ἐν τῇ [4] νεμήσει τοῦ χωρίου, καὶ οὕτως αὐτὸν διατε- 241

[1] ἐθελοντής [2] τὸν [3] εἶναι [4] νεμέσει

Ὅτε δὲ τὸ τελευταῖον] Idem est, ac si dixisset: τότε δὲ διαθέσθαι, ὅτε τὸ τ. Idem.

Ἐθελοντής τε ἐκπλεῖν] Subaudi ἔμελλε. nam qui ultro capesserent militiam, non jussi, hi minus patebant discriminibus, quippe qui cogi non possent ad adeundum loca periculosa, si nollent ipsi caput periculis objicere, neque operas navarent militares, nisi ultroneas. Erat ergo probabilitas multo maxima, fore ut Astyphilus ex ejusmodi expeditione salvus rediret. Tanto minus erat probabile, eum in procinctu ejusmodi expeditionis de testamento condendo cogitasse. Idem.

Τὸν] Imo vero καίτοι τὸν —. Idem.

Διαθέμενον] Id est, γράψαντα καὶ κελεύσαντα ἐν τῇ διαθήκῃ. Idem.

Μᾶλλον] Post πολὺ θᾶττον offendere facile possit. verum tamen ego equidem, cætera si recte haberent planaque via procederent, hoc sim æquo laturus animo, qui sciam μᾶλλον post comparativos alios præmissos haud raro παρέλκειν. Sed hiat oratio. illa duo participia διαθέμενον et ποιησάμενον infinitivo carent, quo fulciantur. Ego equidem nullus dubito in hoc μᾶλλον latere id, quod sententia postulat et subjicit, μέλλειν τελευτᾶν. *post scriptam in testamento hanc clausulam, ne quis necessariorum cum Cleone vel sermones communicet, de vita decessurum fuisse, multo potius, quam ut Cleonis filium pro suo adoptasset.* Idem.

Ποιησάμενον] Sic dedi de meo, pro vulgari πολεμησόμενον. Et Salmasium quoque idem voluisse atque in mente certe habuisse suspicor, tametsi sive calamus ejus aberravit, sive is, qui annotatiunculas ejus, ex illo Græcorum oratorum exemplo Stephanico, quo Salmasius adhuc superstes usus fuit, quod exemplum Leidensis bibliotheca publica hodie servat, exscripsit, quo ad me mitteret. In excerptis Wyttenbachianis certe hæc verba reperi, velut a Salmasio scripta: "Lege ποιήσομεν. Intelligitur ejus Astyphili testamento potius mandatum fuisse, ne quisquam horum cum Cleone colloquatur, quam ut sibi pro filio adoptet." Hæc si scripsit Salmasius, raptim et festinans ea scripsit, quæ meliora et magis expolita videtur rescripturus fuisse, si publice locum hunc agitasset, et reliquos quoque nodos enodaturus, quos in schedis intactos præteriit. Idem.

Θούδιππος] Nomen proprium, mihi quidem perquam suspectum, et alias nusquam oblatum. unde enim derivabitur? num a Θεὸς et ἵππος? unde vero illud δ in media voce? deinde numinis nomen cum vocabulo ἵππος copulantes, numen illud nominatim significant, non sic nude et vage θεὸς usurpant, ut e. c. Ποσείδιππος. an Σπεύσιππος leg. est? Idem.

Νεμέσει] Revocavi hanc lectionem ex Aldina, cui Stephanus et Scaliger suffe-

θῆναι, ὥστε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτὸν ἀσθενήσαντα οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον ἀποθανεῖν. ὡς δὲ ταῦτ' ἔστιν ἀληθῆ, ἴσως μὲν καὶ Ἀραφηνίων καὶ πολλοὶ τῶν τότε συγγεωργούντων μαρτυρήσαιεν ἄν μοι, διαῤῥήδην δὲ περὶ τηλικούτου πράγματος οὐκ ἂν ἔχοιμι ὅπως ὑμῖν παρασχοίμην. καὶ γὰρ αὐτὸν τυπτόμενον ἰδὼν Ἱεροκλῆς, ὁ τὸ γραμματεῖον φάσκων
242 παρ' ἑαυτῷ τεθῆναι, οἶδ' ὅτι οὐκ ἂν [1]ἐθελῆσαι μαρτυρῆσαι ἐναντία ταῖς διαθήκαις, αἷς αὐτὸς ἀποφαίνει. ὅμως μέντοι [2]καὶ κάλει Ἱεροκλέα, ἵνα ἐναντία τούτων μαρτυρήσῃ ἢ ἐξομόσηται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ἀκριβῶς μὲν ᾔδειν· τοῦ γὰρ αὐτοῦ ἀνδρός ἐστιν, ἃ μὲν οἶδεν, ἐξόμνυσθαι, τῶν δὲ μὴ γενομένων πίστιν ἐθέλειν ἐπιθεῖναι ἢ μὴν εἰδέναι γενόμενα· ὡς δὲ, ὅτε ἀπέθνησκεν ὁ Εὐθυκράτης ὁ πατὴρ Ἀστυφίλου, ἐπέσκηψε τοῖς οἰκείοις μηδένα πωποτὲ ἐάσειν ἐλθεῖν τῶν Θουδίππου ἐπὶ τὸ μνῆμα τὸ ἑαυτοῦ, τούτων ὑμῖν τὸν ἔχοντα τὴν τηθίδα τοῦ Ἀστυφίλου μάρτυρα παρέξομαι.

[1] ἐθελήσει [2] καὶ om.

cerant *νεμήσει*, opinantes nempe illi, in quo falsi fuerunt, *νέμεσιν* esse numen, *νέμησιν* partitionem, ut quamcunque aliam, sic hereditariam quoque. IDEM.

Αὐτὸν] Patrem meum. IDEM.

Ῥαφηνίων] Lege confidenter Ἀραφηνίων. Ἀραφὴν demus fuit Atticæ, de quo Demosthenes in or. c. Macartat., et Ἀραφηνάδε adverbio ad locum usus est Harpocration, et Stephanus et Suidas de eodem meminerunt. PALMER.

Καὶ πολλοὶ] Id est, *πάνυ πολλοί*. Palmerium, cui magis placet *οἱ πολλοὶ* non audio. REISK.

Διαῤῥήδην δὲ] Hic videtur deesse *τὸν μαρτυρήσοντα*. Sententia paulo obscurius adumbrata hæc videtur esse: testabantur quidem Arapheniorum non nulli, et multi quidem illi, *ὅτι λέγεται*, famam ferri, Euthycratem a fratre Thudippo ad necem fuisse commulcatum. Qui autem disertis verbis id aiat vere factum esse, facile non exstiturum esse quemquam, ob difficultatem probationis, et magnitudinem periculorum atque damnorum eum manentium, qui cædis criminationem certis et perspicuis documentis evictam non dederit. IDEM.

Οἶδ'] Id est, *σαφῶς οἶδα*, vel *εὖ οἶδα*, pro *certo scio*. IDEM.

Τούτων] Id est, *τῶν δικαστῶν*. Nam Araphenii, tametsi laudati ab actore pro testibus fuerunt, citati tamen ad testimonium dicendum ideo non fuerant. IDEM.

Μαρτυρήσῃ ἢ ἐξομόσηται] Qui testes producebant, testimonia ipsi sæpius dictabant prius et scriptis comprehendebant, maxime si qui interpellati testimonium defugiebant; quos in jus vocabant, testimonium dicturos vel ejuraturos. Sic Hieroclem vocari jubet, ut is vel contra scriptum, quod a se manarat, testimonium perhiberet, vel testimonium ejuraret. In Anim. ad Jus A. et R. l. vi. c. 9. §. 13. HERALDUS.

Ἤδειν] Subaudi *ὅτι ἐξομόσεται Ἱεροκλῆς εὖ εἰδώς*. quanquam aut id, aut similem quandam sententiam addi malim, quam subaudiri solummodo, quod durum et inficetum est: Noram jam ante, ita esse eventurum, ut Hierocles, qui probe nosset factum, tamen juratus negaret se nosse. REISK.

Μαρτυρίαν] Π. *μάρτυρα*. H. STEPHAN. Sic dedi pro vulgari *μαρτυρίαν*, quod si probabitur, erit paulo ante *τοῦ ἔχοντος* leg. pro vulgari *τὸν ἔχοντα*. quod sit paulo durius et inconcinnius. REISK.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ἀκούων τοίνυν ταῦτα ὁ Ἀστύφιλος καὶ [1]τούτου καὶ τῶν ἄλλων προσηκόντων [2]εὐθέως ἐκ παίδων, ἐπειδὴ τάχιστα ἤρχετο φρονεῖν, οὐδεπώποτε διελέχθη Κλέωνι, ἀλλὰ πρότερον ἐτελεύτησεν, οὐχ ἡγούμενος ὅσιον εἶναι, τοιαύτην αἰτίαν ἔχον- 243
τος Θουδίππου περὶ τὸν αὐτοῦ πατέρα, τῷ ἐκείνου υἱεῖ διαλέγεσθαι. ὡς οὖν τὸν ἅπαντα χρόνον διάφορος ἦν Κλέωνι, τούτων ὑμῖν τοὺς συνειδότας μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ζ'. Εἰς τὰς θυσίας τοίνυν, ἐν αἷσπερ οἱ ἄλλοι Ἀθηναῖοι ἑστιῶνται, πρῶτον μὲν δημότην ὄντα, ἔπειτα ἀνεψιόν, ἔτι δὲ τὸν υἱὸν τὸν τούτου μέλλοντα ποιεῖσθαι, εἰκὸς δήπου ἦν, ὁπότε περ ἐπιδημοίη, μηδὲ μεθ' ἑνὸς ἄλλου ἰέναι τὸν Ἀστύφιλον ἢ μετὰ Κλέωνος. ὡς τοίνυν οὐδέποτ' ἦλθε μετ' αὐτοῦ,
77.1 ὑμῖν τῶν δημοτῶν μαρτυρίαν ἀναγνώσεται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

η'. Οὕτως τοίνυν διακείμενος τῷ τετελευτηκότι Κλέων ἀξιοῖ τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ τὰ ἐκείνου ἔχειν. καὶ τί δεῖ τοῦτον λέγειν; ἀλλ' Ἱεροκλῆς, θεῖος ὢν καὶ ἐμοί, οὕτως ἐστὶ 244
τολμηρὸς ὥστ' οὐ γενομένας διαθήκας ἥκει φέρων, καί φησι παρ' ἑαυτῷ Ἀστύφιλον ταύτας καταλιπεῖν. καίτοι, Ἱερόκλεις, πολλὰ κἀγαθὰ παθὼν ὑπὸ Θεοφράστου τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ὅτε χεῖρον ἔπραττες ἢ νυνί, καὶ ὑπὸ Ἀστυφίλου, οὐδετέρῳ αὐτοῖν τὴν ἀξίαν χάριν ἀποδίδως· ἐμὲ μὲν γὰρ υἱὸν ὄντα Θεοφράστου, σαυτῷ δὲ ἀδελφιδοῦν, ἀποστερεῖς ἅ μοι

[1] τούτων [2] εὐθέως om.

Τούτων] Avia et ejus marito. IDEM.

Δημότην] Cleonis puta. IDEM.

Ἐπιδημοίη] Astyphilus nempe. Sic dedi de meo, pro vulgari *ἀποδημ.* quoties scil. ejusmodi dies festi atque epulæ inciderent in ea tempora, quibus Astyphilus domi, in urbe, esset, non foris, in castris. IDEM.

Ἰέναι] *ire.* sic rursus de meo dedi, pro vulgari *εἶναι*. IDEM.

Τοῦτον λέγειν] Comparat inter se duo exempla immanis et crudelis cupiditatis atque impudentiæ. Miramini, judices, ait, ex me audientes portentosæ cupiditatis atque impudentiæ exemplum, a Cleone erga Astyphilum consobrinum proditum. Sed desinetis mirari, cum audieritis, id quod multo est portentosius, ipsum adeo avunculum Astyphili in cineres et bona ejus tam infestis modis sævire. Hierocles is est —. IDEM.

Θεῖος ὢν καὶ ἐμοὶ] Id est, *θεῖος ὢν αὐτῷ ὁμοίως καὶ ἐμοί*. frater enim germanus erat Hierocles ejus fœminæ, quæ Astyphilo et actori hujus causæ mater erat communis, tametsi patres eorum diversi fuissent. IDEM.

οἱ νόμοι ἔδοσαν, Ἀστυφίλου δὲ τεθνεῶτος καταψευδῆ, καὶ τὸ κατὰ σαυτὸν μέρος τοὺς ἐχθίστους καθίστης τῶν ἐκείνου κληρονόμους. καὶ πρὶν μὲν ληχθῆναι τοῦ κλήρου, ὦ ἄνδρες, εὖ εἰδὼς ὁ Ἱεροκλῆς ὅτι οὐδενὶ ἄλλῳ γίνοιτο τὰ Ἀστυφίλου ἢ ἐμοί, ἐν μέρει ἑκάστῳ τῶν ἐκείνου ἐπιτηδείων προσῄει πωλῶν τὸ πρᾶγμα καὶ τοὺς οὐδὲν προσήκοντας πείθων ἀμφισ-
245 βητεῖν, λέγων ὅτι θεῖος εἴη Ἀστυφίλῳ καὶ ἀποφαίνοι διαθήκας ἐκεῖνον καταλελοιπότα, εἴ τις αὐτῷ κοινώσαιτο· ἐπειδὴ δὲ πρὸς Κλέωνα διωμολογήσατο καὶ τῶν τοῦ ἀδελφοῦ ἐμερίσατο, νυνὶ ὡς ἀληθῆ λέγων ἀξιώσει πιστεύεσθαι, δοκεῖ δέ μοι κἂν ὀμόσαι ἄσμενος, εἴ τις αὐτῷ ὅρκον διδοίη. καὶ ἐμοὶ μὲν συγγενὴς ὢν οὐδὲ τὰ γενόμενα ἐθέλει μαρτυρεῖν· ᾧ δ᾽ οὐδὲν προσήκει, τούτῳ τὰ ψευδῆ συλλαμβάνει καὶ τῶν οὐ πραχθέντων γραμματεῖον ἥκει φέρων· πολὺ γὰρ προὐργιαίτερον ἡγεῖται εἶναι τὸ χρηματίζεσθαι ἢ τὴν ἐμὴν συγγένειαν. ὡς δὲ ἐπηγγέλλετο [1] περιὼν διαθήκας [2] ἀποφαίνειν, εἴ τις αὐτῷ κοινώσαιτο, αὐτοῦ ὑμῖν ᾧ προσῆλθε μαρτυρίαν παρέχομαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

τί οὖν χρή, ὦ ἄνδρες, ὄνομα θέσθαι τούτῳ τῷ ἀνδρί, ὅστις ἐθέλει οὕτω ῥᾳδίως διὰ τὸ ἑαυτοῦ κέρδος τῶν τεθνεώτων τινὸς καταψεύδεσθαι; ὡς δὲ οὐδὲ Κλέωνι προῖκα τὰς διαθήκας ἀποφαίνει, ἀλλὰ μισθὸν εἴληφεν, αὕτη ὑμῖν ἡ μαρτυρία οὐ μικρὸν τεκμήριον ἔσται. τοιαῦτα μέντοι κοινῇ ἐπ᾽ ἐμοὶ τεχνάζουσιν· ἡγεῖται γὰρ αὐτῶν ἑκάτερος εὕρημα ἔχειν ὅ τι ἂν τῶν Ἀστυφίλου λάβῃ.

246 θ'. Ὡς μὲν [3] οὖν οὐκ εἰσὶν ἀληθεῖς αἱ διαθῆκαι, ἀλλὰ Κλέων καὶ Ἱεροκλῆς βούλονται ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι, καθ᾽ ὅσον ἐδυνάμην ἀπέδειξα· ὡς δ᾽, εἰ καὶ μηδὲν προσήκων ἐτύ-

[1] περὶ ὧν [2] ἀποφαίνοι [3] οὖν om.

Τὸ πρᾶγμα] Id est, τὸν κλῆρον καὶ τὸ περὶ τὰς ψευδεῖς διαθήκας σκευώρημα. Idem.

Κοινώσαιτο] Id est, μερίτην αὐτὸν τοῦ κλέμματος ποιήσαιτο. Si quis secum, Hierocle puta, prædam partiri, et se in ejus communionem admittere velit. Idem.

Τοῦ ἀδελφοῦ] Τοῦ ἐμοῦ δηλονότι. Idem.

Περὶ ὧν διαθήκας ἀποφαίνοι] Imo vero περιὼν, ὡς [vel ὅτι] διαθ. ἀ. Idem.

Ἔσται] Post ἔσται deest titulus Μαρτυρία. Idem. Markland.

Ὡς μὲν] Adde οὖν. Transit hic a priore parte actionis ad alteram. Illa cum docuisset, supposititium esse illud testamentum prætensum, aggreditur nunc docere: si Astyphilus, qui testamentum nullum unquam scripsisset, voluisset scribere, non potuisse alium heredem scribere, quam se, actorem. Reisk.

Μηδὲν προσήκων] Fidem promissis tuis, Isæe, non facis, aut oblitus tui loqueris inconsentanea. Docere contendens, acto-

χον Ἀστυφίλῳ, δικαιότερός εἰμι ἔχειν τὰ ἐκείνου, ἢ οὗτοι, διδάξω ὑμᾶς. ὅτε γὰρ ἐλάμβανε Θεόφραστος ὁ ἐμὸς πατὴρ τὴν ἐμὴν μητέρα καὶ Ἀστυφίλου παρὰ Ἱεροκλέους, ἦλθε καὶ αὐτὸν ἐκεῖνον ἔχουσα μικρὸν ὄντα, καὶ διῃτᾶτο παρ᾽ ἡμῖν τὸν ἅπαντα χρόνον ὁ Ἀστύφιλος, καὶ ἐπαιδεύθη ὑπὸ 247
τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ. καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ ἐγενόμην καὶ ὥραν εἶχον παιδεύεσθαι, μετ᾽ ἐκείνου συνεπαιδευόμην. λάβε δέ μοι ταύτην τὴν μαρτυρίαν, εἶτα τὴν τῶν διδασκάλων ὅποι ἐφοιτῶμεν.

[1] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

τὸ τοίνυν χωρίον τὸ ἐκείνου πατρῷον, ὦ ἄνδρες, ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ἐφύτευε καὶ ἐγεώργει καὶ ἐποίει διπλασίου ἄξιον. ἀνάβητέ μοι καὶ τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ἐπεὶ τοίνυν ἐδοκιμάσθη ὁ ἀδελφός, ἀπέλαβε πάντα ὀρθῶς καὶ δικαίως, ὥστε ἐκεῖνον μηδεπώποτε μηδὲν ἐγκαλέσαι τῷ ἐμῷ πατρί. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐκείνου ὁμοπατρίαν [2] ἐνεγύησεν ὁ ἐμὸς πατὴρ ὅτῳ ἐδόκει 248
αὐτῷ, καὶ τἆλλα διῴκει, καὶ ταῦτα τῷ Ἀστυφίλῳ ἐξήρκει·

[1] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ om. [2] ἐνεγγύησεν

rem, etiamsi Astyphilum nulla parte cognationis attigisset, tamen ab eo heredem fuisse necessario scribendum, doces ita, ut planum facias, actori matrem cum Astyphilo fuisse communem. Ergone fratres uterinos negas esse inter se προσήκοντας? Atqui quæ potest propior esse consanguinitas, quam duos ex eodem utero prodisse? Non hoc doces, quod te profiteris facturum, etiamsi Astyphilus frater actoris non fuisset, tamen actorem ab eo heredem necessario scribendum fuisse. Nam si Theophrastus matrem Astyphili domum suam non duxisset, non videtur operam daturus fuisse, ut Astyphilus liberaliter educaretur, neque curasset eum beneficiis promereri. Idem.

Ἦλθε] Scil. ἡ ἐμὴ μήτηρ εἰς τὸν οἶκον τἀνδρός. Fieri quoque possit, ut post ἦλθε exciderit μετὰ τῆς ἀδελφῆς. venit mater nostra in domum patris mei, habens secum præter sororem Astyphili, etiam Astyphilum ipsum. v. versu antep. Idem.

Τὸν ἅπαντα χρόνον] Ad pubertatem usque. Idem.

Μαρτυρίαν] Necessariorum puta et familiarium actoris et parentum ejus, confirmantium, actorem una cum Astyphilo in domo Theophrasti educatum liberaliter fuisse. Idem.

Ἐφοιτῶμεν] Post ἐφοιτῶμεν deest titulus ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. recitantur enim duo diversa testimonia, alterum illud, cujus argumentum modo indicavimus, alterum ludimagistrorum. Idem.

Μετὰ δὲ ταῦτα] Non videtur ita accipiendum, ac si significaretur, sororem Astyphili ab ejus vitrico, Theophrasto, tum demum fuisse nuptui elocatam, postquam Astyphilus jam vir factus esset, sed indicat solummodo transitum ad enumerationem aliorum beneficiorum, quibus Theophrastus Astyphilum ornavit, adhuc impuberem. Nam alias debuisset non vitricus privignam, sed frater, tutelæ jam suæ factus, sororem marito ejus in manus dare, ut κύριος sororis. Nisi si volumus dictione illa, ταῦτα τῷ Ἀστυφίλῳ ἐξήρκει, significari, Astyphilum vitrico, de jure suo sororem desponsandi, ultro decessisse. Quicquid ejus est, quæstio hæc magni momenti non est. Idem.

ἱκανὴν γὰρ ἡγήσατο βάσανον εἰληφέναι ἀπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ τῆς εἰς αὐτὸν εὐνοίας, ἐκ μικροῦ παιδίου τεθραμμένος παρ' αὐτῷ. μαρτυροῦσι δὲ ἡμῖν καὶ περὶ τῆς ἐγγύης οἱ εἰδότες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

εἰς τοίνυν τὰ ἱερὰ ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς τὸν Ἀστύφιλον παῖδα ἦγε μεθ' ἑαυτοῦ ὥσπερ καὶ ἐμὲ πανταχῇ· καὶ εἰς τοὺς θιάσους [1] τοὺς Ἡρακλέους ἐκεῖνον [2] αὐτὸν εἰσήγαγεν, ἵνα μετέχοι τῆς κοινωνίας. αὐτοὶ [3] δ' ὑμῖν οἱ θιασῶται μαρτυρήσουσιν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ι'. Ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες, ὡς διεκείμην πρὸς τὸν ἀδελφὸν 78.1
σκέψασθε. πρῶτον μὲν γὰρ συνετράφην ἐκείνῳ ἐκ παιδίου, ἔπειτα οὐδέποτε διάφορος ἐγενόμην, ἀλλ' ἠσπάζετό με, ὡς
249 ἴσασιν οἱ οἰκεῖοι πάντες οἱ ἡμέτεροι καὶ οἱ φίλοι· οὓς βούλομαι ὑμῖν μάρτυρας ἀναβιβάσαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ια'. Δοκεῖ ἂν οὖν ὑμῖν Ἀστύφιλος, ὦ ἄνδρες, οὕτω μὲν μισῶν Κλέωνα, τοσαῦτα δ' ἀγαθὰ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ πεπονθὼς, αὐτὸς τῶν ἐχθρῶν ἄν τινος υἱὸν ποιήσασθαι ἢ τὰ ἑαυτοῦ δοῦναι, τοὺς εὐεργέτας καὶ τοὺς συγγενεῖς ἀποστερήσας; ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν οἴομαι, εἰ καὶ δεκάκις ὁ Ἱεροκλῆς διαθήκας ψευδεῖς [4] ἀποδεικνύει, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ἀδελφὸν εἶναι καὶ διὰ τὴν ἄλλην οἰκειότητα πολὺ μᾶλλον προσήκειν ἐμοὶ ἢ τῷ Κλέωνος υἱεῖ, ἐπεὶ τούτοις γε οὐδὲ προσποιήσασθαι καλὸν ἦν [5] τῶν Ἀστυφίλῳ, οἵτινες οὕτω

[1] τοῦ [2] αὐτὸν om. [3] δ' om. [4] ἀποδεικνύῃ [5] τῷ

Παῖδα] Subaudi ἔτι ὄντα. IDEM.

Τῆς κοινωνίας] Id est, τῆς αὐτῶν κοινωνίας. Quodnam autem hoc fuerit collegium thiasotarum Herculis, qui ortum, cur institutum, quibus legibus usum, quibus gavisum privilegiis et juribus, mihi non constat. Videtur ejusmodi sodalitium fuisse, atque ævo medio fuit Calendariorum. IDEM.

Αὐτοὶ] Malim ὡς αὐτοὶ —. IDEM.

Ἀναβιβάσαι] Post ἀναβιβάσαι videtur titulus μάρτυρες deesse. IDEM.

Ἐμοὶ] Aut pone ἐμοὶ, aut pone υἱεῖ, deesse videtur τῶν ἐκείνου. *bona Astyphili mihi potius competere quam filio Cleonis.* IDEM.

Ἐπεὶ] *quandoquidem.* sic dedi de meo, pro vulgari ἐπί. IDEM.

Καλὸν ἦν] Pone καλὸν ἦν deest προσήκειν. quoniam hos [Cleonem ejusque necessarios] decebat, ne fingere quidem, et verbis præ se ferre, nedum serio contendere, cum Astyphilo ullam sibi necessitudinem intercedere. IDEM.

Οὕτω διέκειντο] Videtur μὲν interponendum. opponuntur enim inter se, vivus adhuc et spirans Astyphilus, et ossa ejus. IDEM.

διέκειντο πρὸς αὐτὸν, τὰ δὲ ὀστᾶ οὐκ ἔθαψαν, ἀλλὰ πρότερον ἐπὶ τὴν οὐσίαν ἦλθον, πρὶν ἐκείνῳ τὰ νομιζόμενα
ποιῆσαι. ἔπειτα νῦν ἀξιώσουσι κληρονομεῖν τῶν Ἀστυφίλου, 250
οὐ μόνον τὰς διαθήκας λέγοντες, ἀλλὰ καὶ τὸ γένος παραθέντες, ὅτι ἀνεψιὸς ἦν Κλέων πρὸς [1] πατρός. ὑμᾶς δε, ὦ ἄνδρες, οὐκ εἰκός ἐστι τῷ τούτου γένει προσέχειν τὸν νοῦν. οὐδεὶς γὰρ πώποτε ἐκποίητος γενόμενος ἐκληρονόμησε τοῦ οἴκου ὅθεν ἐξεποιήθη, ἐὰν μὴ ἐπανέλθῃ κατὰ τὸν νόμον. οὗτοι μέντοι ἀκριβῶς εἰδότες ὅτι οὐκ ἐποιήσατο Ἀστύφιλος τὸν Κλέωνος υἱὸν, πολλάκις ἐληλυθότι αὐτῷ οὐδεπώποτε κεκρεανομήκασι. λάβε μοι καὶ ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ιβ'. Ἑκατέρῳ οὖν ἡμῶν, ἐξ ὧν ἀντωμόσαμεν σκεψάμενοι, ψηφίσασθε. Κλέων μὲν γάρ φησι τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ Ἀστυφίλῳ εἰσποιηθῆναι, καὶ ταῦτ' ἐκεῖνον διαθέσθαι· ἐγὼ δ' οὔ φημι, ἀλλ' ἐμὰ εἶναι πάντα τὰ Ἀστυφίλου, ἀδελφὸς ὢν ἐκείνου, ὡς καὶ αὐτοὶ τοῦτο ἴσασι. μὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, εἰσποιήσησθε υἱὸν Ἀστυφίλῳ, ὃν οὐδ' αὐτὸς ζῶν ἐκεῖνος ἐποιήσατο, ἀλλὰ τοὺς νόμους οὓς ὑμεῖς ἔθεσθε βεβαιώσατέ
μοι· [2] κατὰ τούτους γὰρ ἀμφισβητῶ, ὁσιωτάτην δέησιν δεό- 251
μενος, ὦ ἄνδρες, τῆς τοῦ ἀδελφοῦ οὐσίας κληρονόμον [3] με καταστῆσαι. ἀπέδειξα ὑμῖν ὡς οὐδενὶ ἐκεῖνος δέδωκε τὰ ἑαυτοῦ, καὶ μάρτυρας ἁπάντων ὧν εἶπον παρεσχόμην. βοηθήσατε οὖν μοι· καὶ εἰ λέγειν ἐμοῦ δύναται Κλέων μᾶλλον, τοῦτο αὐτῷ ἄνευ τοῦ νόμου καὶ τοῦ δικαίου μηδὲν ἰσχυσάτω, ἀλλ' ὑμᾶς αὐτοὺς βραβευτὰς ἁπάντων καταστήσατε. διὰ τοῦτο γὰρ συλλέγεσθε, ἵνα τοῖς μὲν ἀναισχυντοῦσι μηδὲν πλέον ᾖ, οἱ δὲ ἀδυνατώτεροι τολμῶσι περὶ τῶν δικαίων ἀμφισβητεῖν, εὖ εἰδότες ὅτι [4] ὑμεῖς οὐδενὶ ἄλλῳ τὸν νοῦν προσέχετε. ἅπαντες οὖν, ὦ ἄνδρες, μετ' ἐμοῦ γένεσθε. ὡς [5] ἐάν

[1] τοῦ πατρὸς [2] κατ' αὐτοὺς [3] με om. [4] ὑμεῖς om. [5] ἂν

Τούτου] Sive ad Cleonem, sive ad Cleonis filium redit. IDEM.

Οὗτοι] Astyphilus puta et ejus necessarii. IDEM.

Ἐληλυθότι αὐτῷ] Cleoni puta, ejusve filio, cum sæpe venisset, πρὸς αὐτοὺς, *ad se*, rogans participationem extorum cum ipsis. IDEM.

Ταῦτ'] Ut Cleonis filius sibi defuncto pro filio adoptato arrogaretur. IDEM.

Δεόμενος] Scil. ὑμῶν. IDEM.

Κληρονόμον καταστῆσαι] Interponendum videtur ἐμέ. IDEM.

Ἀπέδειξα ὑμῖν] Rursus interponendum videtur h. l. γάρ. IDEM.

τι ἄλλο ψηφίσησθε Κλέωνι πειθόμενοι, σκέψασθε ὁπόσων αἴτιοι γενήσεσθε. πρῶτον μὲν τοὺς ἐχθίστους Ἀστυφίλου ἐπί τε τὰ μνήματα ἰέναι καὶ ἐπὶ τὰ ἱερὰ ἐκείνου ποιήσετε·
252 ἔπειτα τὰς Εὐθυκράτους ἐπισκήψεις, τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀστυφίλου, ἀκύρους ποιήσετε, ἃς αὐτὸς πρότερον ἀπέθανεν [1] ἢ παραβῆναι· ἔπειτα τετελευτηκότα Ἀστύφιλον παρανοίας αἱρήσετε. εἰ γὰρ [2] τούτου ἐποιήσατο υἱὸν ὃς τῷ πατρὶ πολεμιώτατος ἦν, πῶς οὐ δόξει τοῖς ἀκούσασι παρανοεῖν ἢ ὑπὸ φαρμάκων διεφθάρθαι; ἔτι δ᾽ ἐμὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἐκτραφέντα ἐν τῷ αὐτῷ καὶ συμπαιδευθέντα Ἀστυφίλῳ καὶ ἀδελφὸν ὄντα, περιόψεσθε ὑπὸ Κλέωνος ἀποστερηθέντα τῶν ἐκείνου. ἀντιβολῶ ὑμᾶς καὶ ἱκετεύω ἐκ παντὸς τρόπου ψηφίσασθαί μοι. οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα Ἀστυφίλῳ τε [3] χαρίσαισθε κἀμὲ οὐκ ἂν [4] ἀδικήσαιτε.

[1] ἣ ἀπέθανε [2] τοῦτον [3] χαρίσεσθε [4] ἀδικήσετε

Ὁπόσων] Subaudi κακῶν, nisi potius id addendum sit. Idem.

Τὰ ἱερὰ] Valesius ad Harpocr. p. 88. vult τὰ ἠρία legi. Sed fallitur. nam primum quidem τὰ μνήματα et τὰ ἠρία idem significant. deinde vero, qui alicujus in genus reciperentur ejusque hereditatem adirent, ejus non modo monumenta gentilia, sed etiam sacra participabant, quibus addicti fuissent cum legatario majores ejus. Idem.

Ἃς αὐτὸς πρότερον ἣ ἀπέθανε παραβῆναι] Locus male sanus, cui nonnulla desunt. præterea dubium est utrum αὐτὸς ad Euthycratem, an ad Astyphilum referatur. Stephanus, profecto sagaciter, ita conjiciebat leg. esse: πρότερον ἂν ἀπέθανεν ἢ παραβῆναι. posset ad eandem sententiam sic componi lectio: πρότερον ἂν ἀποθανεῖν εἵλετο, ἢ παραβῆναι. Ego vero suspicor Isæum sic reliquisse ἃς αὐτοῖς [Astyphilo ejusque posteris et necessariis omnino omnibus] ἐπέσκηψε [scil. Euthycrates] πρότερον, ἣ ἀπέθανε, μὴ παραβῆναι. *quas illis moriens præcepit ne migrarent.* Idem.

Τοῦτον] Num τούτου, Cleonis puta. Idem.

Ἀντιβολῶ ὑμᾶς] Interpone οὖν. Idem.

Χαρίσεσθε] Rarior inventu forma hæc est; usitatior χαριεῖσθε. Idem.

I.

ΙΣΑΙΟΥ

ΠΡΟΣ ΞΕΝΑΙΝΕΤΟΝ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. H. Steph. — Pag. ed. Reisk.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

79. 1 Ἀρίσταρχός τις τεσσάρων πατὴρ γενόμενος παίδων, Κυρωνίδου καὶ Δημοχάρους καὶ τῆς μητρὸς τοῦ λέγοντος τὸν λόγον καὶ ἄλλης κόρης, τοῦτον μὲν τὸν Κυρωνίδην ἔτι περιὼν εἰσεποίησεν εἰς τὸν Ξεναινέτου τοῦ κατὰ μητέρα πάππου κλῆρον, αὐτὸς δὲ κληρονόμους τοὺς λοιποὺς ἑαυτῷ κατέλειψε παῖδας. μετὰ ταῦτα τελευτᾷ μὲν Δημοχάρης ἄπαις, καὶ ἡ μία θυγάτηρ αὐτοῦ καὶ αὐτὴ ἄπαις. ὁ δὲ κλῆρος ὅλος ἔρχεται δικαίως εἰς τὴν μητέρα τοῦ λέγοντος τὸν λόγον. καὶ ταῦτα μὲν οὕτω· μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν Ἀριστάρχου Ἀριστομένης, ἀδελφὸς ὢν αὐτοῦ καὶ κατὰ νόμον ἐπίτροπος τῶν τοῦ ἀδελφοῦ γινόμενος παίδων, ἐκδέδωκε Κυρωνίδῃ τῷ ἐκποιήτῳ υἱῷ Ἀριστάρχου τὴν θυγατέρα ἑαυτοῦ, ἐπαγγειλάμενος περιποιῆσαι αὐτῷ τὸν Ἀριστάρχου κλῆρον. ὃ δὴ καὶ πεποίηκε· γενομένου γὰρ υἱοῦ τῷ Κυρωνίδῃ, πρῶτον μὲν ὄνομα τῷ παιδὶ τὸ τοῦ πάππου δεδώκασιν, Ἀρίσταρχον ὀνομάσαντες, [1] εἶτα εἰσεποίησαν αὐτὸν εἰς τὸν πάππου οἶκον ὡς δὴ τοῦτο ἐκείνου [2] προστάξαντος, καὶ παραδέδωκεν Ἀριστομένης αὐτῷ [3] τὸν ὅλον τοῦ 253
πάππου κλῆρον. ἔτι δὲ παῖς ὢν ἐκεῖνος τελευτῶν κληρονόμον κατὰ διαθήκας ἐνεστήσατο τὸν 254
ἴδιον ἀδελφὸν Ξεναίνετον. τούτων [4] οὕτω γενομένων καὶ κρατοῦντος Ξεναινέτου τὴν Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ οὐσίαν, ἀμφισβητεῖ πρὸς αὐτὸν ὁ υἱὸς τῆς θυγατρὸς Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ, λέγων ἑαυτὸν μόνον εἶναι κληρονόμον δικαίως τῶν Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ χρημάτων. ὁ μὲν γὰρ Κυρωνίδης — φησὶν — ἐκποίητος ἐγένετο· ὁ δὲ πατὴρ υἱὸν ἔχων γνήσιον τὸν Δημοχάρην, οὐκ ἐδύνατο θετὸν ἑαυτῷ ποιῆσαι παῖδα· ὁ δὲ Δημοχάρης ἀτελὴς ὢν οὐδὲ αὐτὸς ἐδύνατο [5] εἰσποιῆσαι τῷ πατρὶ θετὸν υἱόν· ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἡ ἄλλη θυγάτηρ αὐτοῦ ἡ προτελευτήσασα. ὥστε οὐ κατὰ τὸν νόμον — φησὶ — τῆς εἰσποιήσεως γενομένης τοῦ [6] μικροῦ Ἀριστάρχου, οὐκέτι συνίσταται ἡ διαθήκη αὐτοῦ, τοῦ νέου Ἀριστάρχου· ἃ γὰρ μὴ δικαίως ἐκτήσατο, πῶς ἄλλῳ παραπέμπειν ἐδύνατο; ἀναιρουμένης δὲ τῆς διαθήκης εἰκότως ὁ κλῆρος εἰς τὸν λέγοντα τὸν λόγον ἐφέρετο, υἱὸν ὄντα τῆς γνησίας θυγατρὸς Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ. Καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἡ στάσις δὲ πραγματικὴ ἔγγραφος· ζητεῖ γὰρ εἰ δεῖ τὰς τοιαύτας συνεστάναι διαθήκας, καὶ τίς [7] δικαιότερα λέγει.

1 α΄. ΕΒΟΥΛΟΜΗΝ, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ Ξεναίνετος οὑτοσὶ δύναται ψευδῆ λέγειν θαῤῥαλέως, οὕτω κἀγὼ τἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν εἰπεῖν δυνηθῆναι· οἶμαι γὰρ 255

[1] καὶ [2] πράξαντος [3] τὸν ὅλον om. [4] οὕτω om. [5] ποιῆσαι [6] παλαιοῦ [7] δικαιότερος

Πράξαντος] L. προστάξαντος. Reisk. Δικαιότερος] L. δικαιότερα. Idem.

Tabula generis, hac oratione celebrati,

Aristomenes — Aristarchus, super cujus hereditate agitur — filia — Xenænetus

Aristomenes: Apollodorus, filia — Cyronides

Aristarchus: Cyronides, Demochares, filia, filia

Cyronides: Xenænetus, Aristarchus.

filia: actor, filiæ.

ἂν ὑμῖν εὐθέως δῆλον γενέσθαι, εἴθ' ἡμεῖς ἀδίκως ἐπὶ τὸν κλῆρον ἥκομεν, εἴθ' οὗτοι μὴ προσηκόντως πάλαι τὰ χρήματα ταῦτα εἰλήφασι. νῦν δὲ οὐκ ἐξ ἴσου διακείμεθα, ὦ ἄνδρες. οἱ μὲν γὰρ καὶ λέγειν δεινοὶ καὶ παρασκευάσασθαι ἱκανοί, ὥστε καὶ ὑπὲρ ἑτέρων πολλάκις ἐν ὑμῖν ἠγωνίσθαι· ἐγὼ δὲ μὴ ὅτι ὑπὲρ ἄλλου, ἀλλ' οὐδ' ὑπὲρ ἐμαυτοῦ πώποτε δίκην ἰδίαν εἴρηκα, ὥστε πολλῆς δεῖ με συγγνώμης τυχεῖν παρ' ὑμῶν.

β'. Ἠνάγκασμαι [1] μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι δίκην παρ' αὐτῶν λαβεῖν, τὴν μητέρα τὴν ἐμὴν πρὸς τῇ ἀνακρίσει Ἀριστάρχου εἶναι ἀδελφὴν προσγράψασθαι· οὐ μὴν διὰ τοῦτο ὑμῖν ἥδε ἡ γνῶσις ἧττον περὶ αὐτῶν εὔκρινὴς [2] γενήσεται, ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων [3] σκοποῦσιν εἰ τὰ ἑαυτοῦ δέδωκε τούτῳ Ἀρίσταρχος ἢ τὰ μηδὲν προσήκοντα. ἔστι δὲ δίκαιον τοῦτο, ὦ ἄνδρες· ὁ γὰρ νόμος κελεύει τὰ μὲν ἑαυτοῦ
256 διαθέσθαι ὅτῳ ἂν ἐθέλῃ, τῶν δὲ ἀλλοτρίων οὐδένα κύριον πεποίηκε. τοῦτο οὖν ὑμᾶς πειράσομαι πρῶτον διδάσκειν, ἐάν μου μετ' εὐνοίας ἀκοῦσαι ἐθέλητε. εἴσεσθε γὰρ ὡς ὁ κλῆρος οὗτος οὐ τούτων ἦν ἐξ ἀρχῆς, ἀλλὰ τῆς ἐμῆς μητρὸς πατρῷος· ἔπειτα καὶ ὡς Ἀρίσταρχος οὐδὲ καθ' ἕνα νόμον αὐτὸν εἴληφεν, ἀλλὰ παρὰ πάντας τοὺς νόμους ἀδικεῖ μετὰ τῶν οἰκείων τὴν ἐμὴν μητέρα. ὅθεν οὖν σαφέστατα μαθήσεσθε ὡς ἔχει ταῦτα, ἐντεῦθεν ὑμᾶς πρῶτον πειράσομαι διδάσκειν.

γ'. Ἀρίσταρχος γὰρ ἦν, ὦ ἄνδρες, Συπαλλήτιος. οὗτος ἔλαβε Ξεναινέτου Ἀχαρνέως θυγατέρα, ἐξ ἧς γίνεται Κυρωνίδης καὶ Δημοχάρης καὶ ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ καὶ ἄλλη τούτων ἀδελφή. Κυρωνίδης μὲν οὖν ὁ τοῦδε πατὴρ καὶ θατέρου τοῦ

[1] μὲν om. [2] φανήσεται [3] σκοποῦμεν

Οὗτοι] Xenænetus junior, et cum eo facientes, adversarii actoris. Idem.

Εἶναι ἀδελφὴν] Interponi vult Scaliger Κυρωνίδου. quod non intelligo. Nam si Ἀριστάρχου copulavit cum ἀνακρίσει, falsus fuit. Qui potest dudum mortuus examinari? Idem. Anglice Ionesius: *that my mother was the daughter of Aristarchus and sister of Cyronides:* prorsus de suo.

Περὶ αὐτῶν] Id est, περὶ τούτων τῶν πραγμάτων, vel, his de bonis, hereditate Aristarchi. v. p. 186. 7. Reisk.

Τούτῳ] Xenæneto juniori, filio Cyronidis. Idem.

Τούτων] Aristarchi et Xenæneti juniorum. Idem.

Οἰκείων] Subaudi τῶν ἑαυτοῦ. ipseque et reliqui ejus necessarii injuriam fecerunt matri meæ. Idem.

Στυπαλλήτιος] Lege Συπαλλήτιος ex Diogene Laertio in Zenone, Hesychio, et Stephano. Palmer.

Τοῦδε] Xenæneti junioris. Reisk.

Θατέρου] Aristarchi junioris. Idem.

τόνδε τὸν κλῆρον ἀδίκως ἔχοντος ἐξεποιήθη εἰς ἕτερον οἶκον, ὥστε αὐτῷ τῶν χρημάτων οὐδὲν ἔτι προσῆκεν· Ἀριστάρχου
80.1 δὲ τοῦ πατρὸς τούτων τελευτήσαντος Δημοχάρης υἱὸς κληρονόμος τῶν ἐκείνου κατέστη. τούτου δὲ παιδὸς ἀποθανόντος καὶ τῆς ἑτέρας ἀδελφῆς, ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ [1] ἐπὶ παντὶ τῷ οἴκῳ ἐπίκληρος ἐγένετο. καὶ οὕτω μὲν ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα [2] ταυτὶ τῆς ἐμῆς μητρὸς ἐγένετο· προσῆκον δ' αὐτῇ μετὰ τῶν χρη- 257
μάτων τῷ ἐγγύτατα γένους συνοικεῖν, πάσχει δεινότατα, ὦ ἄνδρες. Ἀριστομένης γὰρ ἀδελφὸς ὢν ἐκείνου τοῦ Ἀριστάρχου, ὄντος αὐτῷ υἱέος καὶ θυγατρός, [3] ἀμελήσας ἢ αὐτὸς αὐτὴν ἔχειν ἢ τῷ υἱεῖ μετὰ τοῦ κλήρου ἐπιδικάσασθαι, τούτων μὲν οὐδὲν ἐποίησε, τὴν δὲ ἑαυτοῦ θυγατέρα ἐπὶ τοῖς [4] τῆς ἐμῆς μητρὸς χρήμασι Κυρωνίδῃ ἐξέδωκεν, ἐξ ἧς ὁ Ξεναίνετος οὗτος καὶ Ἀρίσταρχος ὁ τελευτήσας ἐγένετο. τὸ μὲν οὖν ἀδίκημα, καὶ ὃν τρόπον τῶν χρημάτων ἀπεστερήθην, τοῦτ' ἐστίν, ὦ ἄνδρες. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν ἐμὴν μητέρα ἐκδίδωσι τῷ ἐμῷ πατρί. Κυρωνίδου δὲ τελευτήσαντος τὸν τοῦ Ξεναινέτου ἀδελφὸν εἰσάγουσιν Ἀριστάρχῳ υἱόν, οὐδὲ καθ' ἕνα νόμον, ὦ ἄνδρες, ὡς ἐγὼ ἐκ πολλῶν τεκμηρίων ὑμῖν ἐπιδείξω. πρῶτον μὲν οὖν μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι, ὡς Κυρωνίδης ἐκποίητος εἰς τὸν Ξεναινέτου οἶκον ἐγένετο καὶ ἐν ἐκείνῳ ἐτελεύτησεν, ἔπειθ' ὡς Ἀρίσταρχος, οὗ ἦν οὗτος ὁ κλῆρος, πρότερος τοῦ υἱέος Δημοχάρους ἐτελεύτησε, Δημοχάρης δὲ παῖς ὢν ἀπέθανε καὶ ἡ ἑτέρα ἀδελφή, ὥστε τὸν κλῆρον ἐπὶ τῇ ἐμῇ μητρὶ γενέσθαι. καί μοι κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

οὕτω μὲν ἐξ ἀρχῆς ἦν, ὦ ἄνδρες, ὁ κλῆρος, περὶ οὗ νῦν 258
ὁ λόγος ἐστί· Κυρωνίδου μὲν ἐκποιήτου γενομένου εἰς τὸν Ξεναινέτου οἶκον, τοῦ δὲ πατρὸς Ἀριστάρχου τῷ υἱεῖ Δη-

[1] ἐν [2] ταυτὶ om. [3] μελλήσας [4] τῆς om.

Ἀριστάρχου] Seniore puta. Idem.

Τούτων] Cyronidis, Democharis, et duarum filiarum. Idem.

Ἐν παντὶ] L. ἐπὶ παντὶ — ad Herodot. l. iii. c. 224. Valckenaer. Cf. p. 82. 2. ed. H. Steph.

Μελλήσας] *penes quem erat, sive ipse mallet sibi habere, sive* — nam hoc significatu μέλλειν h. l. est accipiendum. Sic dedi de meo, pro vulgari ἐμελήσας, cui Stephanus ἐπελήσας suffectum ibat. Palmerius μελήσας (simplici λ) dederat, videtur tamen geminatum dare voluisse. Reisk.

Ἀριστάρχῳ] Seniori. Idem.

Ἐξ ἀρχῆς ἦν] Adde ἡμῶν vel ἡμέτερος. Idem.

μοχάρει καταλιπόντος, ἐκείνου δὲ τῇ ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ ταύτῃ, μητρὶ δὲ ἐμῇ.

δ΄. Δεῖ δὲ, ἐπειδὴ λίαν ἀναισχυντοῦσιν, ὦ ἄνδρες, καὶ τὰ χρήματα παρὰ τὸ δίκαιον ἔχειν ἀξιοῦσι, μαθεῖν ὑμᾶς ὡς οὐδὲ καθ' ἕνα νόμον Ἀρίσταρχος εἰς τοὺς φράτορας τοὺς ἐκείνου εἰσῆκται· ἐὰν γὰρ τοῦτο μάθητε, σαφῶς εἴσεσθε ὅτι τῷ μὴ δικαίως ἔχοντι οὐδὲ διατίθεσθαι περὶ αὐτῶν προσῆκεν. οἶμαι τοίνυν πάντας ὑμᾶς εἰδέναι, ὦ ἄνδρες, ὅτι κατὰ διαθήκας αἱ εἰσαγωγαὶ τῶν εἰσποιήτων γίνονται, διδόντων τε αὐτῶν καὶ υἱεῖς [1]ποιουμένων, ἄλλως δὲ οὐκ ἔξεστιν. εἴτε οὖν Ἀρίσταρχον φήσει τις [2]αὐτὸν διαθέσθαι, οὐκ ἀληθῆ λέξει· γνησίου γὰρ ὄντος αὐτῷ Δημοχάρους υἱέος οὔτ' ἂν ἐβούλετο ταῦτα διαπρᾶξαι, οὔτε ἐξῆν δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ ἑτέρῳ· εἴτε Ἀριστάρχου τελευτήσαντος Δημο-
259 χάρην αὐτὸν ποιήσασθαι, καὶ ταῦτα ψεύσονται. παιδὸς γὰρ οὐκ ἔξεστι διαθήκην γενέσθαι· ὁ γὰρ νόμος διαῤῥήδην κωλύει παιδὶ μὴ ἐξεῖναι συμβάλλειν μηδὲ γυναικὶ πέρα [3]μεδίμνου κριθῶν. μεμαρτύρηται δὲ Ἀρίσταρχον μὲν πρό-

[1] ποιούντων [2] αὐτὸν om. [3] μεδίμνων

Ἀρίσταρχος] Junior nimirum. IDEM.

Ἐκείνου] Democharetis, aut, quod perinde est, Aristarchi senioris. IDEM.

Αὐτῶν] Scil. τῶν διατιθεμένων. cum ipsi legatores per se, non per alios, neque alii pro ipsis, jam vita defunctis, ita constituunt. IDEM.

Ἀρίσταρχον] Seniorem. IDEM.

Διαπρᾶξαι] Imo vero διαπράξασθαι. IDEM.

Αὐτὸν] Scil. τὸν φάσκοντα. si quis aiat a Democharete se adoptatum. IDEM.

Μεδίμνων] Fui aliquando in opinione, in qua Petitum quoque LL. Att. [l. vi. tit. vi. §. 2.] p. 577. fuisse postmodum reperi, μεδίμνου legi hic oportere. Jam vero censeo vulgatum bene habere, et respondere Latino *singulos medimnos.* neque puer æs alienum contrahere, aut commercium pactumve facere, spondere de re emenda vendendave potest, quæ excedat pretium medimni unius. Et sic quoque fœmina. Sunt hi duo medimni. Recte ergo μεδίμνων in plurali usurpavit. Unusquisque puer, et unaquæque fœmina cavere de medimnis singulis potest, cum aliqua forensi validitate, non ultra. Confiunt sic tot medimni, quot sunt contrahentes hujusmodi. μεδίμνοιν in duali dicere non licebat; nam sic exstitisset sententia, falsa illa quidem, et juri Attico atque veritati historicæ repugnans, licuisse pueris quibusque de binis medimnis cavere, et sic pariter quoque fœminis quibusque. Id quod secus erat. Henricus Stephanus primam syllabam vocabuli μεδίμνων geminandum esse suspicabatur, scil. $\overline{\mu\epsilon}$ μεδίμνων. Conjectura, ad speciem probabilis et subtiliter atque ingeniose excogitata: (ecquid enim fieri possit facilius, ecquid usu venit crebrius, quam ut eædem literæ collisæ alteræ alteras absorbeant?) reapse tamen imaginaria et abhorrens. id quod vel ipsa summæ immanitas statim prodit. Et cur legislator numerum imparem pari 40. aut 50. prætulisset? REISK. Vid. Meurs. Lect. Att. l. ii. c. 4. et Them. Att. l. ii. c. 9. Lex, qua de agitur, non est testamentaria, sed de contractibus. Συμβάλλειν sæpe notat *contrahere et pactum conventumque facere.* Athenis impuberes et mulieres non erant κύριοι ὑπὲρ μέδιμνον κριθῶν, si quid ultra hordei medimnum contraxerant spoponderantve, jure nullum erat. Justa hinc conclusione conficit Isæus παιδὸς οὐκ ἐξεῖναι διαθήκην γενέσθαι, sive non posse eum res suas testamento dare legare. Vidit Petiti errorem Salmasius de Mod. Usur. c. 10. p. 425. Cæterum testamenta Athenis in frequenti erant usu, introducta

τερον Δημοχάρους τοῦ υἱέος τελευτῆσαι, ἐκεῖνον δὲ, ὕστερον 260
τοῦ πατρός· ὥςτε κατά γε διαθήκην ἐκείνων, [1]οὐδ' εἰ διέθεντο προσῆκεν αὐτῷ τούτων τῶν χρημάτων κληρονομῆσαι. ἀνάγνωθι [2]δὴ καὶ τοὺς νόμους, καθ' οὓς οὐδετέρῳ αὐτῶν ἐξῆν διαθήκας ποιήσασθαι.

ΝΟΜΟΙ.

οὐ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, οὐδὲ Κυρωνίδην οἷόν τε ἦν υἱὸν Ἀριστάρχῳ εἰσποιῆσαι, ἀλλ' αὐτῷ μὲν ἐπανελθεῖν εἰς τὸν πατρῷον οἶκον [3]ἐξῆν, υἱὸν ἐγκαταλιπόντα ἐν τῷ Ξεναινέτου οἴκῳ, [4]ἐξ αὐτοῦ δέ τινα ἀγαγεῖν οὐκ ἔστι νόμος· ἢ ἐὰν φῶσι, ψεύσονται. ὥςτ' οὐδ' ἂν φάσκωσιν ὑπ' ἐκείνου ποιηθῆναι, νόμον [5]ἕξουσι δεῖξαι, καθ' ὃν ἐξῆν αὐτῷ ταῦτα πρᾶξαι· ἀλλ' ἐξ ὧν αὐτοὶ λέγουσιν, ἔτι φανερώτερον ὑμῖν γενή-
σεται τοῦτο, ὅτι παρανόμως καὶ ἀσελγῶς ἔχουσι τὰ τῆς 261
μητρὸς χρήματα.

ε΄. Καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες, οὐδ' Ἀριστομένει γε οὐδ' Ἀπολλοδώρῳ, οἷς προσήκει τὴν ἐμῆς μητρὸς ἐπιδικάσασθαι, οὐδὲ τούτοις ἐξῆν. θαυμαστὸν γὰρ ἂν ἦν, εἰ τὴν ἐμὴν μητέρα ἔχοντι Ἀπολλοδώρῳ ἢ Ἀριστομένει οὐκ ἂν οἷόν τε ἦν τῶν ἐκείνης κυρίῳ γενέσθαι, κατὰ τὸν νόμον ὃς οὐκ ἐᾷ τῶν

[1] ἣν οὐ διέθεντο, οὐ [2] δὲ [3] ἐξῆν υἱὸν om. [4] ἐξῆν, υἱὸν αὐτοῦ δὲ ἂν, ψεύσονται. ὥστε οὐδ' ἂν φάσκωσι τινὰ ἀγαγεῖν, οὐκ ἔστι νόμος· ἢ ἐὰν φῶσιν ὑπ' [5] οὐχ ἕξουσι

potissimum ἵνα μὴ ἐξερημωθῇ ὁ οἶκος, ut Demosthenes loquitur or. c. Macart. §. δ΄., sive ne familia testatoris exstingueretur, neque illi deessent qui mortuo justa facerent. Itaque si liberis orbus esset, testamento adsciscebat, ut hereditatem una cum sacris cernerent. Præclare hæc Isæus docet or. de Apollod. Hered. §. ϛ΄. WESSELING.

Ἐκείνων] Aristarchi majoris et Democharetis. etiamsi comminiscamur eos testamentum scripsisse, quod illi nullum scripserunt (nam neque voluere, neque licebat); tamen ne sic quidem competebat Aristarchi majoris hereditas Aristarcho minori. REISK.

Αὐτῷ] Aristarcho minori. IDEM.

Ἀριστάρχῳ] Seniori. IDEM.

Αὐτοῦ δὲ] Fœde mutilatus h. l. e conjectura sanari mera nequit, sed deploratus est, nisi meliores et integriores libri succurrant. Quare satius est insanabile hoc ulcus prorsus non attingere, tametsi loci nonnulli medicam manum critices conjecturalis haud respuere videntur. IDEM.

Λέγουσιν] Opponit ea, quæ reapse præ se ferunt, iis, modo commemoratis, quæ comminisci, si velint, possint. Nam paulo ante dixerat, ἂν φῶσιν et ἂν φάσκωσιν. Ista quidem, ait, fortassean *alius* aliquis istos fingat et inducat jactantes. quæ autem *ipsi* palam præ se ferunt, hæc sunt. IDEM.

Προσήκει] Malim προσῆκε. IDEM.

Ἐξῆν] Scil. ἔχειν τὰ ἡμέτερα, aut υἱοὺς εἰσποιεῖν. IDEM.

Εἰ] Conturbata constructio, neque eodem filo procedens. Sequi enim cum deberet (p. 188. 2.) ἑτέρῳ δὲ, subito mutata oratio, interrogationem ironicam subjicit ἀλλ' ἑτέρῳ — *attamen, scilicet,* si dis placet, vel *nempe* (cum sanna) licebit eidem Aristomeni —. IDEM.

Κυρίῳ] Sic correxi vulgarium vitium κυρίων mea sententia. Stephanus inter duas rationes emendandi optionem dederat, in margine sic conjectans: Π. κύριον ἢ κυρίῳ. Sed posterius unice verum est. Suspicabar aliquando κυρίω in duali quoque

τῆς ἐπικλήρου κύριον εἶναι, ἀλλ᾽ ἢ τοὺς παῖδας ἐπὶ δίετες
ἡβήσαντας κρατεῖν τῶν χρημάτων· ἀλλ᾽ ἑτέρῳ αὐτὴν ἐκδόντι 81. 1
262 ἐξέσται εἰς τὰ ταύτης χρήματα υἱὸν εἰσποιῆσαι; δεινὰ
μέντ᾽ ἂν γίνοιτο. καὶ τῷ μὲν πατρὶ αὐτῆς, εἰ παῖδες ἄρ-
ρενες μὴ ἐγένοντο, οὐκ ἂν ἐξῆν ἄνευ ταύτης διαθέσθαι· κε-
λεύει γὰρ ὁ νόμος σὺν ταύταις κύριον εἶναι δοῦναι, ἐάν τῳ
βούλοιτο, τὰ ἑαυτοῦ· τῷ δὲ μήτε λαβεῖν αὐτὴν ἀξιώσαντι
μήτε πατρὶ ὄντι, ἀλλ᾽ ἀνεψιῷ, παρὰ πάντας τοὺς νόμους
εἰσαγαγόντι ἔσται κυρίως ταῦτα πεπραγμένα; καὶ τίς
ὑμῶν ταῦτα πεισθήσεται; ἐγὼ μὲν, ὦ ἄνδρες, σαφῶς
ἐπίσταμαι ὅτι οὔτε Ξεναίνετος οὔτε ἄλλος οὐδεὶς ἀνθρώπων
ἕξει ἀποδεῖξαι ὡς οὐ τῆς ἐμῆς μητρὸς [1]οὗτος κλῆρός ἐστι,
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῇ τοῦ Δημοχάρους καταλιπόντος· ἐὰν δ᾽ ἄρα
τολμῶσι περὶ αὐτῶν λέγειν, νόμον κελεύετε δεῖξαι καθ᾽ ὃν
γεγένηται ἡ εἰσποίησις Ἀριστάρχῳ, καὶ τίς ὁ εἰσποιήσας.
τοῦτο γὰρ δίκαιόν ἐστιν. ἀλλ᾽ οἶδ᾽ ὅτι οὐχ ἕξουσιν ἐπιδεῖξαι.

ϛʹ. Περὶ μὲν οὖν τοῦ τὸν κλῆρον εἶναι τῆς μητρὸς ἐξ
ἀρχῆς καὶ ἀδίκως αὐτὴν ὑπὸ τούτων [2]ἀπεστερῆσθαι, ἔκ τε
τῶν εἰρημένων καὶ μεμαρτυρημένων καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων
ἱκανῶς ἡγοῦμαι ἀποδεδεῖχθαι. οὕτω δὲ καὶ τούτοις φανερόν
ἐστιν ὅτι οὐ προσηκόντως ἔχουσι ταῦτα τὰ χρήματα,
ὥστ᾽ οὐκ ἐπὶ τῷ δικαίως Ἀρίσταρχον εἰσαχθῆναι εἰς τοὺς
φράτορας τὸν λόγον ποιοῦνται μόνον, ἀλλὰ καὶ δίκην φασὶν
263 ὑπὲρ τούτων τῶν χρημάτων τὸν πατέρα τὸν ἑαυτῶν ἐκτε-
τικέναι, ἵνα, ἂν μὴ κατ᾽ ἐκεῖνο δικαίως δοκῶσιν ἔχειν, κατά
γε ταῦτα εἰκότως προσηκόντων αὐτοῖς φαίνηται. ἐγὼ δ᾽, ὦ
ἄνδρες, ὅτι οὐκ ἀληθῆ λέγουσι, μεγάλοις ὑμᾶς τεκμηρίοις

[1] ὁ [2] ἀποστερεῖσθαι

διδάξω. εἰ γὰρ ἦν — ὡς οὗτοι λέγουσιν — ὑπόχρεως οὗτος
ὁ κλῆρος, οὔτ᾽ ἂν χρήματα οὗτοι ὑπὲρ αὐτῶν ἐξέτινον —
οὐ γὰρ προσῆκον αὐτοῖς, ἀλλ᾽ οἷς ἐγένετο ἡ ἐμὴ μήτηρ ἐπί-
δικος, τούτοις ἀναγκαῖον ἦν ὑπὲρ αὐτῶν βουλεύσασθαι —,
οὔτ᾽ ἂν εἰσεποίουν εἰς τοῦτον τὸν κλῆρον υἱὸν Ἀριστάρχῳ,
μέλλοντες ὠφεληθήσεσθαι μὲν μηδὲν, ζημιωθήσεσθαι δὲ
μεγάλα. ἢ ἕτεροι μὲν, [1]ὅταν περὶ χρημάτων δυστυχῶσι,
τοὺς σφετέρους αὐτῶν παῖδας εἰς ἑτέρους οἴκους εἰσποιοῦσιν, 264
ἵνα μὴ μετάσχωσι τῆς τοῦ πατρὸς ἀτιμίας· οὗτοι δὲ ἄρα
εἰς ὑπόχρεων οὐσίαν καὶ οἴκοθεν εἰσεποίουν σφᾶς αὐτοὺς,
ἵνα καὶ τὰ ὑπάρχοντα προσαπολέσειαν; οὐκ ἔστι ταῦτα,
ἀλλ᾽ ὁ μὲν κλῆρος ἐλεύθερος ἦν καὶ τῆς ἐμῆς μητρὸς ἐγέ-
νετο, οὗτοι δὲ φιλοχρηματοῦντες καὶ ἐκείνην ἀποστεροῦντες
ταῦτα πάντα ἐμηχανήσαντο.

ζʹ. Ἴσως οὖν τις, ὦ ἄνδρες, τὸν χρόνον ὑμῶν θαυμάσειε,
πῶς ποτὲ πολὺν οὕτως εἰάσαμεν καὶ ἀποστερούμενοι οὐκ
ἦμεν ἐπ᾽ αὐτά, ἀλλὰ νυνὶ περὶ αὐτῶν τοὺς λόγους ποιού-
μεθα. ἐγὼ δὲ οἶμαι μὲν οὐ δίκαιον εἶναι διὰ τοῦτο ἔλαττον
ἔχειν, εἴ τις μὴ ἐδυνήθη ἢ κατημέλησεν — οὐ γὰρ τοῦτό
ἐστι σκεπτέον, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα εἰ δίκαιον ἢ μή —·
ὅμως μέντοι καὶ περὶ τούτων αἴτιον εἰπεῖν ἔχομεν, ὦ ἄν-
δρες. ὁ γὰρ πατὴρ οὑμὸς ἐπὶ προικὶ ἐγγυησάμενος τὴν ἐμὴν
μητέρα συνῴκει, [2]τὸν δὲ κλῆρον τούτων καρπουμένων οὐκ
εἶχεν ὅπως εἰσπράξαιτο· ὅτε γὰρ περὶ αὐτοῦ λόγους ἐποιή-
σατο τῆς μητρὸς κελευούσης, οὗτοι ταῦτα αὐτῷ ἠπείλησαν, 265
αὐτοὶ ἐπιδικασάμενοι αὐτὴν ἕξειν, εἰ μὴ βούλοιτο αὐτὸς ἐπὶ
προικὶ ἔχειν. ὁ δὲ πατὴρ, ὥστε τῆς μητρὸς μὴ στερηθῆναι,
καὶ δὶς τοσαῦτα χρήματα εἴασεν ἂν αὐτοὺς καρποῦσθαι.

[1] , ὅταν μὲν [2] τῶν

legi posse. Sed dualem quoque excludit insequens ἐκδόντι. Idem. Leg. κύριον. De Mod. Usur. p. 169. Salmasius.

Τῶν] Sic dedi de mea et Scaligeri [et Salmasii] sententia pro vulgari τὸν, subauditur χρημάτων. Reisk.

Ἀλλ᾽ ἢ] Idem est ac si dixisset: ἀλλὰ μόνους ἐᾷ τοὺς παῖδας κρατεῖν. Idem. Leg. ἄλλον ἢ - - - ἡβήσαντας, καὶ κρατεῖν. Salmasius.

Ἑτέρῳ] Non cohæret cum ἐκδόντι, sed ab eo regitur. hoc volo. Dictio ἐξέσται ἐκδόντι ἑτέρῳ tantundem valet atque si dixisset: ἔσται δὲ ἐν ἐξουσίᾳ τοῖ αὐτοῦ Ἀριστομένους, εἰσποιεῖν υἱὸν εἰς τὰ ταύτης χρήματα, μετὰ τὸ ἐκδοῦναι αὐτὴν ἑτέρῳ, δηλονότι τῷ ἐμῷ πατρί. Reisk.

Ἀριστάρχῳ] Juniori. Idem.

Ἑαυτῶν] Xenæneti puta, et Aristarchi, juniorum. Sic dedi (postulabat enim præmissum φασὶν) pro vulgari ἑαυτοῦ. Idem.

Κατ᾽ ἐκεῖνο] Scil. τὸ μέρος, δηλονότι, τὸ εἰσποιηθῆναι δικαίως Ἀρίσταρχον Δημοχάρητι. Idem.

Προσηκόντων] Bene si habet, deest post αὐτοῖς voc. ὁ κλῆρος. ego vero suspicor leg. esse προσήκειν in infinitivo, scil. τὰ χρήματα. Idem.

Ὑπὲρ αὐτῶν] Imo vero ὑπὲρ αὐτοῦ. redit enim ad præmissum ὁ κλῆρος. Idem.

Προσῆκον] Malim προσῆκεν, scil. τοῦτο ποιεῖν. Idem.

Ὑπὲρ αὐτῶν] Scil. sive τῶν χρημάτων, sive τῶν χρεῶν. Idem.

Ἕτεροι ὅταν μὲν] Malim verba sic strui: ἕτεροι μὲν, ὅταν περὶ —. Idem.

Οἴκοθεν] F. οἴκον. Markland.

Ἦμεν] Solet hoc pro ᾔειμεν reperiri, per syncopen, aiunt, nescio quam recte. Reisk.

Ἔχειν] δίκαιον accipio h. l. non pro neutro, sed pro masculino, subaudi τινά. quod e proximo εἴ τις hic est adsciscendum. Idem.

Ἐπὶ προικὶ] Id est, οὐκ ἐπὶ κλήρῳ, ὡς οὐκ οὖσαν ἐπίκληρον. accipiens enim pater actoris cum uxore dotem, fatebatur, uxorem suam non esse ἐπίκληρον, h. e. virginem, cui patris hereditas soli competeret, sed ei esse fratrem, heredem universorum bonorum. Idem.

Τῶν δὲ κλῆρον τούτων] Aut τὸν δὲ κλῆρον τούτων leg. est, aut τῶν δὲ κλῆρον τοῦτον. Idem.

καὶ τοῦ μὲν τὸν πατέρα μὴ ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ τούτων τοῦτό
ἐστι τὸ αἴτιον· μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Κορινθιακὸς πόλεμος
ἐγένετο, ἐν ᾧ ἐγὼ κἀκεῖνος στρατεύεσθαι ἠναγκαζόμεθα,
ὥςτε οὐδετέρῳ ἂν ἡμῶν δίκην ἐξεγένετο λαβεῖν. εἰρήνης τ'
αὖ γενομένης ἐμοί τι ἀτύχημα πρὸς τὸ δημόσιον συνέβη,
ὥςτε μὴ ῥᾴδιον εἶναι πρὸς τούτους διαφέρεσθαι. ὥςτε οὐ
μικρὰς ἔχομεν αἰτίας περὶ τοῦ πράγματος. ἀλλὰ νυνὶ
δίκαιον εἰπεῖν ἐστὶν, ὦ ἄνδρες, τίνος δόντος [1]ἔχει τὸν κλῆ-
ρον, κατὰ ποίους νόμους εἰς τοὺς φράτορας εἰσῆκται, καὶ 82. 1
πῶς οὐκ ἐπίκληρος ἦν ἐπὶ τούτοις χρήμασιν ἡ ἐμὴ μήτηρ.
ταῦτα γάρ ἐστι περὶ ὧν ὑμᾶς δεῖ τὴν ψῆφον ἐνεγκεῖν, οὐκ
εἰ χρόνῳ τι ὕστερον ἡμεῖς τῶν ἡμετέρων εἰσπραττόμεθα. μὴ
266 δυνηθέντων δὲ ἐπιδεῖξαι, δικαίως ἂν ἐμὸν αὐτὸν εἶναι [2]ψη-
φίσαισθε.

η'. Τοῦτο μὲν [3]οἶδ' ὅτι ποιεῖν οὐχ οἷοί τ' ἔσονται· χα-
λεπὸν γὰρ πρὸς νόμους καὶ δίκαιον πρᾶγμα ἀντιλέγειν
ἐστί· περὶ δὲ τοῦ τεθνεῶτος λέξουσιν, ἐλεοῦντες ὡς ἀνὴρ
[4]ὢν ἀγαθὸς ἐν τῷ πολέμῳ τέθνηκε, καὶ ὅτι οὐ δίκαιόν ἐστι
τὰς ἐκείνου διαθήκας ἀκύρους καθιστάναι. ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς,
ὦ ἄνδρες, οἶμαι δεῖν κυρίας εἶναι τὰς διαθήκας, ἃς ἂν ἕκα-
στος διαθῆται περὶ τῶν ἑαυτοῦ· περὶ μέντοι τῶν ἀλλοτρίων
οὐ κυρίας εἶναι τὰς διαθήκας, ὥςπερ ἃς ἕκαστος περὶ τῶν
ἑαυτοῦ διαθῆται. ταῦτα δὲ οὐ τούτων ὄντα, ἀλλὰ ἡμέτερα
φαίνεται. ὥςτε ἂν ἐπὶ τοῦτον τὸν λόγον καταφεύγῃ καὶ
μάρτυρας παρέχηται ὡς διέθετο ἐκεῖνος, ἐπιδεικνύναι κε-
267 λεύετε εἰ δικαίως τὰ ἑαυτοῦ. τοῦτο [5]γὰρ δίκαιόν ἐστι. δει-

[1] αὐτῷ [2] ψηφίσεσθε [3] δ' οἶδ' [4] μὲν [5] καὶ

Ὑπὲρ τούτων] *harum rerum*, vel *horum bonorum, causa in jure eos persequi*. IDEM.

Ἀτύχημα πρὸς τὸ δημόσιον] Ærarius fiebam, pecunia mulctatus, quam statim dependere non poteram. IDEM.

Δίκαιον εἰπεῖν ἐστὶν] Scil. αὐτόν. malim tamen in nominativo legi δίκαιος, Xenænetus puta. IDEM.

Οὐκ εἰ χρόνῳ τι ὕστερον ἡμεῖς τῶν ἡμετέρων] Alius verba sic struxisset paulo planius: οὐκ εἰ χρόνῳ πολλῷ ὕστερον ἡμεῖς τῶν τι ἡμετέρων. IDEM.

Αὐτὸν] Scil. τὸν κλῆρον. mallem tamen αὐτὸ in neutro, ut referatur ad τῶν ἡμετέρων τι. IDEM.

Τοῦτο μὲν δ' οἶδα] Aut leg. ἀλλὰ τοῦτο μὲν εὖ οἶδα, aut τοῦτο μὲν γὰρ (aut τοῦτο μέντοι) εὖ οἶδα ὅτι —. IDEM.

Ὥσπερ ἃς] Mutatum hoc ibat Scaliger cum ὥσπερ εἰς. sed bene habet vulgata. in ὥσπερ subauditur a communi οἶμαι κυρίας εἶναι τὰς διαθήκας, ἃς ἕκαστος —. IDEM.

Τούτων] Π. τοῦτον. H. STEPHAN. SCALIG.

Τὰ ἑαυτοῦ] Subaudi διέθετο e præmissis. Dubito etiam an leg. sit: δικαίως, καὶ τὰ ἑαυτοῦ. REISK.

Τοῦτο καὶ δίκαιον] Malim τοῦτο γὰρ καὶ δίκαιον. IDEM.

νότατα γὰρ πάντων γένοιτο, εἰ Κυρωνίδης μὲν καὶ οὗτοι,
ὄντες ἐκείνου, μὴ μόνον τὸν Ξεναινέτου οἶκον πλέον ἢ τεττά-
ρων ταλάντων ἕξουσιν, ἀλλὰ καὶ τόνδε προσλήψονται· ἐγὼ
δὲ τῆς μητρὸς οὔσης κυρίας καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν Κυρωνίδῃ γε-
γεννημένος, εἰ μηδὲ τὸν τῆς μητρὸς κλῆρον λήψομαι, καὶ
ταῦτα μηδ' ἐχόντων τούτων ἐπενεγκεῖν παρ' ὅτου ποτ' εἰ-
λήφασι. καίτοι δίκαιον, ὦ ἄνδρες, ὥςπερ τῶν ἀμφισβητη-
σίμων χωρίων δεῖ τὸν ἔχοντα ἢ θέτην ἢ πρατῆρα παρέχε-
σθαι ἢ καταδεδικασμένον φαίνεσθαι, οὕτω καὶ τούτους καθ'
ἕν τι τούτων ἀποφήναντας αὐτὸν ἀξιοῦν ἐπιδικάζεσθαι, καὶ
μὴ πρὸ δίκης τὴν Ἀριστάρχου θυγατέρα, ἐμὴν δὲ μητέρα,
ἐκ τῶν πατρῴων ἐκβάλλειν. ἀλλὰ γὰρ, ὦ ἄνδρες, οὐχ ἱκα-
νόν ἐστι Ξεναινέτῳ τὸν Ἀριστομένους οἶκον καταπεπαι-
δεραστηκέναι, ἀλλὰ καὶ τοῦτον οἴεται δεῖν τὸν αὐτὸν τρό-
πον διαθεῖναι. ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες δικασταὶ, βραχείας οὐσίας
ὑπαρξάσης ἀδελφὰς μὲν ἐξέδωκα, ὅσα ἐδυνάμην ἐπιδοὺς, 268
κόσμιον δ' ἐμαυτὸν παρέχων καὶ ποιῶν τὰ προσταττόμενα
καὶ τὰς στρατείας στρατευόμενος ἀξιῶ τῶν τῆς μητρὸς
πατρῴων μὴ ἀποστερηθῆναι. ἀπέδειξα δ' ὑμῖν Κυρωνίδην
μὲν τὸν τούτων πατέρα ἐκποίητον γενόμενον καὶ οὐκ ἐπαν-
ελθόντα εἰς τὸν πατρῷον οἶκον, τὸν δὲ πατέρα τὸν Κυρω-
νίδου καὶ τῆς ἐμῆς μητρὸς Δημοχάρει τῷ υἱῷ τοῦτον τὸν
κλῆρον καταλιπόντα, ἐκεῖνον δὲ ἄπαιδα ὄντα τελευτήσαντα,
καὶ εἰς τὴν ἐμὴν μητέρα τοῦτον τὸν κλῆρον ἐπιγιγνόμενον.

Ταλάντων] Subaudi ὄντα, aut ἄξιον ὄντα. IDEM.

Ἐπενεγκεῖν] Subaudi ἐπί τινα τὴν πρόφασιν. *referre ad aliquem suam prætensionem, causari, prætendere aliquem*. IDEM.

Πρακτῆρα] Π. πρατῆρα. H. STEPHAN. Quicunque fundum domumve possidet, debet ejus nomen edere, a quo aut oppignerata illa, aut empta habet. REISK.

Αὐτὸν] Scil. τὸν κλῆρον. sed adde ἔχειν, et nescio an οὕτως quoque, ut sit ἀποφήναντας τοῦτον ἔχειν, οὕτως ἀξιοῦν. IDEM.

Τὰς στρατείας] Subaudi τὰς γεγενημένας, aut τὰς προστεταγμένας. IDEM.

Ἀξιῶ] Stephanus volebat δὲ addi. Ego solummodo τ' paulo ante v. 17. post κόσμιον in δ' mutavi. IDEM.

Ἐπιγιγνόμενον] Malim περιγιγν. IDEM.

ΙΑ.

ΙΣΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΝΙΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H. Steph.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

268 Ἁγνίας τις εἶχεν ἀνεψιοὺς πολλοὺς, Θεόπομπον καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Στρατοκλέα καὶ 83.
Στράτιον καὶ Εὐβουλίδην. οὗτος μέλλων τελευτᾷν ἐποιήσατο θετὴν αὐτῷ θυγατέρα, κελεύσας
269 ἐν ταῖς διαθήκαις, εἴ τι πάθοι ἡ θυγάτηρ, ἔρχεσθαι τὸν κλῆρον εἰς Γλαύκωνα, ἀδελφὸν αὐτοῦ
τυγχάνοντα ὁμομήτριον. ἐπὶ τούτοις αὐτοῦ τελευτήσαντος ἡ θυγάτηρ λαβοῦσα τὸν κλῆρον ἐτελεύτησεν. ἀποθανόντος δὲ καὶ Εὐβουλίδου ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, τοῦ Εὐβουλίδου, δικασαμένη πρὸς Γλαύκωνα ἔλαβε τὴν οὐσίαν. μετὰ ταῦτα τελευτησάντων καὶ τῶν περὶ τὸν Στρατοκλέα καὶ Στράτιον Θεόπομπος μόνος ἐδικάσατο πρὸς αὐτὴν, καὶ ἔλαβε τὸν κλῆρον. πρὸς τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ [1] αὐτοῦ, Στρατοκλέους, δικάζεται· πρὸς αὐτὸν δὲ ἐπιτρόπου τινὸς υἱὸς, φάσκων ἐξ ἴσου τὰ τῆς κληρονομίας ἁρμόζειν τῷ τε Θεοπόμπῳ καὶ τῷ παιδὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἡ στάσις πραγματική.

270 α΄. ΔΙΑ ταῦθ' ὑμῖν ἀνέγνων τοὺς νόμους, ὅτι κατὰ τὸν πρῶτον αὐτῶν ἰσχυρίζεται τῷ παιδὶ τοῦ ἡμικληρίου προσήκειν, οὐκ ἀληθῆ λέγων. οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν Ἁγνίας ἀδελφὸς, ὁ δὲ νόμος περὶ ἀδελφοῦ χρημάτων πρῶτον ἀδελφοῖς τε καὶ ἀδελφιδοῖς πεποίηκε τὴν κληρονομίαν, ἂν ὦσιν ὁμοπάτορες· τοῦτο γὰρ ἐγγυτάτω τοῦ τελευτήσαντος γένος ἐστίν. ἐὰν δ'

[1] αὐτοῦ om.

ΑΓΝΙΟΥ] Plenum stemma generis ex hac oratione constituere haud licuit. Satis igitur habebimus, quædam momenta consanguinitatis horum hominum, quorum nomina hac in oratione commemorantur, hic ponere, quo causa suopte intricata et obscura fiat aliquanto explicatior atque dilucidior.

Actor, et Hagnias, et Eubulides, et Stratocles, et Stratius erant consobrini ἐκ πατραδέλφων. Fratres igitur fuerant eorum patres. v. p. 195. 3. Hagniæ mater fuerat soror Stratii.

Hagnias suæ sororis filiam instituerat heredem, cui suffecerat Glauconem, fratrem uterinum.

Theophon erat frater, ut videtur, Stratoclis. cujus Stratoclis filius videtur cum actore, tutore suo, super Hagniæ hereditate contendisse. p. 197. 19.

Actor in matrimonio habebat sororem Macartati, cui Macartato alterum suorum filiorum pro filio adoptivo arrogarat. p. 207. 20. Idem.

Διὰ ταῦθ' ὑμῖν ἀνέγνων τοὺς νόμους] Videri possit huic orationi initium deesse. quod utrum vere sit, nec ne, in dubio relinquam. Si minus est, præmissa fuit ejus exordio legum ad hanc causam facientium recitatio. Sed Tayloro quoque initium orationis abruptum indicare videbatur, nonnihil deesse. Et profecto, quæ desunt, si haberemus, causam hanc, nunc obscurissimam, liquidius perspiceremus. Idem.

Ἰσχυρίζεται] Scil. ὁ ἀντίδικος. Idem.

Τῷ παιδὶ] Cujus tutor sum. filio Stratoclis. Idem.

Τοῦ ἡμικληρίου] Bonorum ab Hagnia relictorum semissem. Idem.

Περὶ ἀδελφοῦ χρημάτων] Subaudi διατάττων vel διαγορεύων. Idem.

οὗτοι μὴ ὦσι, δεύτερον ἀδελφὰς ὁμοπατρίας καλεῖ καὶ παῖδας τοὺς ἐκ τούτων. ἐὰν δὲ μὴ ὦσι, τρίτῳ γένει δίδωσι τὴν ἀγχιστείαν, ἀνεψιοῖς πρὸς πατρὸς μέχρις ἀνεψιῶν παίδων. ἐὰν δὲ καὶ τοῦτ' [1] ἐκλείπῃ, εἰς τὸ γένος πάλιν ἐπανέρχεται, καὶ ποιεῖ τοὺς πρὸς μητρὸς τοῦ τελευτήσαντος κυρίους αὐτῶν, 271
κατὰ ταὐτὰ καθάπερ τοῖς πρὸς πατρὸς ἐξ ἀρχῆς ἐδίδου τὴν κληρονομίαν. ταύτας [2] ποιεῖ τὰς ἀγχιστείας ὁ νομοθέτης μόνας, [3] συντομωτέρως τοῖς ῥήμασιν ἢ ἐγὼ φράζω· τὴν μέντοι διάνοιαν ὧν βούλεται, ταύτῃ δείκνυσιν. ὁ δὲ παῖς οὗτος οὐδὲ καθ' ἓν τούτων ὀνομάτων Ἁγνίᾳ προσήκει [4] τῇ ἀγχιστείᾳ, ἀλλ' ἔξω τῆς συγγενείας ἐστίν. ἵνα δ' ἀκριβῶς μάθητε περὶ ὧν ψηφιεῖσθε, τοὺς πολλοὺς λόγους ἐάσας οὗτος εἰπάτω ὅ τι ὁ παῖς προσήκει τουτωνὶ τῶν εἰρημένων τῷ τὸν κλῆρον καταλιπόντι· κἂν φανῇ κατά τι προσήκων, ἑκὼν ἐγὼ 272
συγχωρῶ τὸ ἡμικλήριον εἶναι τοῦ παιδός. εἰ δέ τοι μηδὲν τούτων ἕξει εἰπεῖν, πῶς οὐκ ἐλεγχθήσεται φανερῶς ἐμὲ μὲν συκοφαντῶν, ὑμᾶς δ' ἐξαπατῆσαι παρὰ τοὺς νόμους ζητῶν; ἀναβιβασάμενος οὖν αὐτὸν ἐναντίον ὑμῶν ἐρωτήσω τὰ ἐν τοῖς νόμοις ὑπαναγινώσκων· οὕτω γὰρ εἴσεσθε εἰ προσήκει τῷ παιδὶ τῶν Ἁγνίου χρημάτων ἢ μή. λάβε οὖν αὐτοῖς τοὺς νόμους. σὺ δ' ἀνάβηθι δεῦρο, ἐπειδὴ δεινὸς εἶ διαβάλλειν καὶ τοὺς νόμους διαστρέφειν. σὺ δ' ἀναγίνωσκε.

[5] ΝΟΜΟΙ.

ἐπίσχες. ἐρωτήσω σε. ἀδελφὸς ἔσθ' ὁ παῖς Ἁγνίου, ἀδελ-

[1] ἐκλίπῃ [2] τὰς ποιητὰς ἀγχ. [3] συντομωτέρας [4] τῇ om. [5] ΝΟΜΟΙ. om.

Εἰς τὸ γένος] Malim εἰς τὸ πρῶτον γένος. paulo ante τὸ τρίτον γένος commemorarat. primum γένος, seu primus velut articulus consanguinitatis est is, quo pater et mater continentur. Exhausto genere patris, quæ est primi articuli prima portio, transit hereditas ad primi articuli secundam portionem, quæ complectitur necessarios matris legatoris. Idem.

Αὐτῶν] Scil. τῶν χρημάτων, id est, τοῦ κλήρου. sæpe Isæus in his causis ad hereditates pertinentibus, quæ ex ejus operibus adhuc solæ supersunt, vocis αὐτὰ hoc sensu, id est, pro hereditate controversa, usurpat. Idem.

Μόνας] Addendum videtur δίδωσι. legislator has solas statuit, aut permittit necessitudines sanguinis. Idem.

Συντομωτέρας] Malim aut adverbialiter συντομωτέρως, aut in dativo plur. συντομωτέροις legi. Idem.

Φράζω] Malim φράζων. Idem.

Ὅ τι] Id est, καθ' ὅ τι ὄνομα. *quonam nomine* vel *titulo*. οὗτος redit ad pupilli advocatum. v. p. 194. 9. Idem.

Αὐτοῖς] Taylor malebat αὐτούς. Idem.

Σὺ δὲ] Primum hoc σὺ δὲ conversum est ad patronum pupilli, adversus quem hæc oratio pugnat. secundum, proxime insequens, ad scribam. Idem.

Ἀναγίνωσκε] Hic deesse videtur titulus ΝΟΜΟΙ. aut ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ. Idem.

Ἐπίσχες] Scribam alloquitur. Illud

273 φιδοῦς ἐξ ἀδελφοῦ ἢ ἐξ ἀδελφῆς γεγονὼς, ἢ ἀνεψιὸς, ἢ ἐξ ἀνεψιοῦ πρὸς μητρὸς ἢ πρὸς πατρός; τί τούτων τῶν ὀνομάτων, οἷς ὁ νόμος τὴν ἀγχιστείαν δίδωσι; καὶ ὅπως μὴ ἐκεῖνο [1] ἐρεῖς, ὅτι ἐμὸς ἀδελφιδοῦς· οὐ γὰρ περὶ τοῦ ἐμοῦ κλήρου νῦν ὁ λόγος ἐστί· ζῶ γάρ. εἰ δ' [2] ἦν ἄπαις ἐγὼ τετελευτηκὼς καὶ ἠμφισβήτει τῶν ἐμῶν, τοῦτο ἂν προσήκοι ἀποκρίνασθαι ἐρωτωμένῳ. νῦν δὲ φῂς τῶν Ἁγνίου χρημάτων τὸ ἡμικλήριον εἶναι τοῦ παιδός· δεῖ δή σε τῆς ἀγχιστείας, ὅτι ὁ παῖς Ἁγνίᾳ προσήκει, τὸ γένος εἰπεῖν. [3] φράσον οὖν τουτοισί.

β'. Αἰσθάνεσθε ὅτι οὐκ ἔχει τὴν συγγένειαν εἰπεῖν, ἀλλ' ἀποκρίνεται πάντα μᾶλλον ἢ ὃ δεῖ μαθεῖν ἡμᾶς. καίτοι τόν γε πράττοντά τι δίκαιον οὐ προσῆκεν ἀπορεῖν ἀλλ' εὐθὺς 274 λέγειν, καὶ μὴ μόνον τοῦτο ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ διόμνυσθαι καὶ τοῦ γένους παρέχεσθαι μαρτυρίας, ἵνα μᾶλλον ἂν ἐπιστεύετο ὑφ' ὑμῶν. νῦν δ' ἐφ' οἷς ἀπόκρισιν οὐ δέδωκεν, οὐ μάρτυρας παρέσχετο, οὐχ ὅρκον ὤμοσεν, οὐ νόμον ἀνέγνωκεν, 84. 1 οἴεται δεῖν ὑμᾶς, ὀμωμοκότας ψηφιεῖσθαι κατὰ τοὺς νόμους, αὐτῷ πειθομένους ἐμοῦ καταγνῶναι ταύτην τὴν εἰσαγγελίαν παρὰ τοὺς νόμους· οὕτω σχέτλιος καὶ ἀναιδὴς ἄνθρωπός ἐστιν. ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ποιήσω τούτων οὐδὲν, ἀλλὰ καὶ τὸ γένος ἐρῶ τοὐμὸν, καὶ ὅθεν [4] μοι προσήκει τῆς κληρονομίας, καὶ τὸν παῖδα ἐπιδείξω καὶ τοὺς πρότερον ἀμφισβητήσαντας ἐμοὶ τοῦ κλήρου πάντας ἔξω τῆς ἀγχιστείας ὄντας, ὥσθ' ὑμᾶς ὁμολογεῖν. ἀνάγκη δ' ἐστὶν ἐξ ἀρχῆς τὰ συμβεβηκότα εἰπεῖν· ἐκ τούτων [5] γὰρ γνώσεσθε τήν τε ἐμὴν

[1] ἐρῇς [2] οὖν ἄπαις ἐγὼ ἦν [3] φράσον - - - εἰπεῖν om. [4] ἐμοὶ [5] γὰρ om.

autem σὲ ad patronum pupilli conversum est. Idem.

Ἔθ' ὁ παῖς] Π. ἴσθ' ὁ παῖς. H. Stephan.

Ἁγνίου, ἀδελφιδοῦς ἐξ —] Videtur sic legendum Ἁγνίου; hic desinit interrogatio. respondet ipse pro adversario. οὔ. *non est.* tum pergit interrogare ἀδελφιδοῦς οὖν ἐξ — vel ἀλλ' ἀδελφιδοῦς ἐξ — Aut si simplicius mavis Ἁγνίου, ἢ ἀδελφιδοῦς ἐξ — Etiam Taylor malebat ἢ ἀδελφιδοῦς. Reisk.

Τί τούτων] Videtur aut τί τούτῳ leg. subaudiendo ἐστὶ, aut alias sive καλεῖται sive αὐτῷ interponendum. Idem.

Τῆς ἀγχιστείας, ὅτι] Malim τῆς ἀγχιστείας καθ' ὅ τι — possit quidem videri ὅ τι tantundem valere atque καθ' ὅ τι, idque defendi e p. 193. 13. ubi etiam ὅ τι usurpatum fuit pro καθ' ὅ τι. Ego tamen valde vereor, ne ibi quoque hoc in locum illius sufficiendum sit. Idem.

Τὸ γένος] Stephanus ergo hæc vocabula ad τῆς ἀγχιστείας referebat, cum iisque copulata volebat. id quod ex illa, qua usus est, h. l. interpungendi ratione constat. Videtur tamen potius ad καθ' ὅ τι τῆς ἀγχ. subaudi debere μέρος, et ad τὸ γένος, κατά. *qua parte propinquitatis attingat Hagniam, ratione consanguinitatis.* Idem.

Ταύτην τ. ε. π. τ. νόμους] Hic videtur πεποιημένῳ deesse, ut dativus hic cum πειθομένους αὐτῷ cohæreat. Idem.

ἀγχιστείαν καὶ ὅτι τούτοις οὐδὲν προσήκει τῆς κληρονομίας.

γ'. Ἐγὼ γὰρ καὶ Ἁγνίας, ὦ ἄνδρες, καὶ Εὐβουλίδης καὶ Στρατοκλῆς καὶ Στράτιος ὁ τῆς Ἁγνίου μητρὸς ἀδελφὸς ἐξ ἀνεψιῶν ἐσμὲν γεγονότες· καὶ γὰρ οἱ πατέρες ἡμῶν ἦσαν ἀνεψιοὶ ἐκ πατραδέλφων. Ἁγνίας οὖν, ὅτε ἐκπλεῖν παρεσκευάζετο πρεσβεύσων ἐπὶ ταύτας τὰς πράξεις αἳ τῇ πόλει συμφερόντως εἶχον, οὐκ ἐφ' ἡμῖν τοῖς ἐγγύτατα γένους, εἴ τι πάθοι, τὰ ὄντα κατέλιπεν, ἀλλ' ἐποιήσατο θυγατέρα 275 αὑτοῦ ἀδελφιδῆν· εἰ δέ τι καὶ αὐτὴ πάθοι, Γλαύκωνι τὰ ὄντα ἐδίδου, ἀδελφῷ ὄντι ὁμομητρίῳ· καὶ ταῦτ' ἐν διαθήκαις ἐνέγραψε. χρόνων δὲ διαγενομένων μετὰ ταῦτα τελευτᾷ μὲν Εὐβουλίδης, τελευτᾷ δ' ἡ θυγάτηρ ἣν ἐποιήσατο Ἁγνίας, λαμβάνει δὲ τὸν κλῆρον Γλαύκων κατὰ τὴν διαθήκην. ἡμεῖς δ' οὐ πώποτ' ἠξιώσαμεν ἀμφισβητῆσαι πρὸς τὰς ἐκείνου διαθήκας, ἀλλ' ᾠόμεθα δεῖν περὶ τῶν αὑτοῦ τὴν ἐκείνου γνώμην εἶναι κυρίαν, καὶ τούτοις ἐνεμένομεν. ἡ δ' Εὐβουλίδου θυγάτηρ μετὰ τῶν αὐτῇ συμπραττόντων λαγχάνει τοῦ κλήρου, καὶ λαμβάνει νικήσασα τοὺς κατὰ [1] τὴν διαθήκην ἀμφισβητήσαντας, ἔξω μὲν οὖσα τῆς ἀγχιστείας, ἐλπίσασα δ' — ὡς ἔοικεν — ἡμᾶς πρὸς αὐτὴν οὐκ ἀντιδικήσειν, ὅτι οὐδὲ πρὸς τὰς διαθήκας ἠμφισβητήσαμεν. ἡμεῖς δὲ, ἐγὼ καὶ Στράτιος καὶ Στρατοκλῆς, ἐπειδὴ τοῖς ἐγγύτατα γένους ἐγεγένητο ἐπίδικος ὁ κλῆρος, παρεσκευάζοντο ἅπαντες λαγχάνειν· πρὶν δὲ γενέσθαι τὰς λήξεις τῶν δικῶν ἡμῖν, τελευτᾷ μὲν ὁ Στράτιος, τελευτᾷ δ' ὁ Στρατοκλῆς, λείπομαι δ' ἐγὼ μόνος τοῦ πρὸς πατρὸς ὢν ἀνεψιοῦ παῖς, ᾧ μόνῳ 276 κατὰ τοὺς νόμους ἐγίνετο ἡ κληρονομία, πάντων ἤδη τῶν ἄλλων ἐκλελοιπότων, οἳ ταύτῃ [2] μοι τῇ συγγενείᾳ προσήκοντες ἐτύγχανον. τῷ δὲ γνώσεσθε τοῦθ', ὅτι ἐμοὶ μὲν ἀγ-

[1] τὴν om. [2] μὲν

Ἐκ τούτων γνώσεσθε] Assentior Stephano sic emendanti: ἐκ τούτων γὰρ γνώσ. Idem.

Θυγάτηρ] Scil. Phylomache, causam agens an. 4. Ol. civ. sub archontem Nicophemum. Cf. Demosth. Macartat. et Ionesii Commentarium in Isæum.

Οὖσα] Sic dedi de meo pro vulgari οὖσαν. Accedit ad me consensus Taylori, cujus hæc est postrema ad Isæum annotatio. Reisk.

Παρεσκευάζοντο] Imo vero παρεσκευαζόμεθα. Idem.

Τοῦ] Videtur τετελευτηκότος addendum esse. Hagnias designatur. Idem.

Ταύτῃ μὲν] Num ταύτῃ ἡμῖν. Idem.

Τῷ] Hic loci interrogat, idemque valet atque τίνι. *quanam re?* Idem.

χιστεύειν, τοῖς δ' ἐξ ἐκείνων γεγονόσιν οὐκ ἦν, ἐν οἷς οὗτος ὁ παῖς ἦν; αὐτὸς ὁ νόμος δηλώσει. τὸ μὲν γὰρ εἶναι τὴν ἀγχιστείαν ἀνεψιοῖς πρὸς πατρὸς μέχρις ἀνεψιῶν παίδων ὁμολογεῖται παρὰ πάντων· εἰ δὲ μεθ' ἡμᾶς δίδωσι τοῖς ἡμετέροις παισὶ, τοῦτ' ἤδη σκεπτέον ἐστί. λάβε οὖν αὐτοῖς τὸν νόμον, καὶ ἀναγίνωσκε.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐὰν δὲ μηδεὶς ᾖ πρὸς πατρὸς μέχρις ἀνεψιῶν παίδων, τοὺς πρὸς μητρὸς κυρίους εἶναι κατὰ τὰ αὐτά.

ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, ὅτι ὁ νομοθέτης οὐκ εἶπεν, ἐὰν μηδεὶς ᾖ πρὸς πατρὸς μέχρις ἀνεψιῶν παίδων, τοὺς τῶν ἀνεψιαδῶν εἶναι κυρίους, ἀλλὰ ἀπέδωκε τοῖς πρὸς μητρὸς τοῦ τελευτήσαντος, ἂν ἡμεῖς μὴ ὦμεν, τὴν κληρονομίαν ἤδη, ἀδελφοῖς καὶ ἀδελφαῖς καὶ παισὶ τοῖς τούτων καὶ τοῖς ἄλλοις, κατὰ
277 [1] ταὐτὰ [2] καθάπερ καὶ ἐξ ἀρχῆς ἦν ὑπειρημένον· τοὺς δὲ ἡμετέρους παῖδας ἔξω τῆς ἀγχιστείας ἐποίησεν. οἷς δὲ μηδ' εἰ καὶ τετελευτηκότες ὦσιν, ὡς ἐγὼ, δίδωσιν ὁ νόμος τὴν Ἁγνίου κληρονομίαν, πῶς ἐμοῦ γε ζῶντος καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἔχοντος οἴονται αὐτοῖς εἶναι τὴν ἀγχιστείαν; οὐδαμῶς δήπουθεν. ἀλλὰ μὴν εἰ τούτοις μὴ μέτεστιν, ὧν οἱ πατέρες ταὐτὸν ἐμοὶ προσῆκον, οὐδὲ τούτῳ τῷ παιδὶ γίνεται· καὶ γὰρ ὁ τούτου πατὴρ ὁμοίως ἦν ἐκείνοις συγγενής. οὐκοῦν δεινὸν, ἐμοὶ μὲν διαῤῥήδην οὕτω τῶν νόμων δεδωκότων τὴν κληρονομίαν, τούτους δ' ἔξω τῆς ἀγχιστείας πεποιηκότων, τολμᾷν τουτονὶ συκοφαντεῖν, καὶ διαγωνίσασθαι μὲν, ἡνίκ' ἐγὼ τοῦ κλήρου τὴν δίκην ἐλάγχανον, μὴ οἴεσθαι δεῖν, μηδὲ παρακαταβάλλειν, οὗ περὶ τῶν τοιούτων εἴ τι δίκαιον εἶχεν εἰπεῖν διαγνωσθῆναι προσῆκεν, ἐπὶ δὲ τοῦ παιδὸς ὀνό-

[1] ταῦτα [2] καθάπερ om.

ΝΟΜΟΣ] Cf. Petit. in Legg. Att. l. vi. tit. vi. §. 9. et Iac. Perizon. Dissert. ii. p. 128. in paucis (verba Wesselingii sunt) a Petito et vero deflectens.

Μὴ ὦμεν] Scil. περίλοιποι. REISK.

Κατὰ ταῦτα καὶ] Potest fieri ut hæc dictio recte habeat. Usitatior tamen, si bene memini, dicendi ratio est: κατὰ ταὐτὰ, ὡς καὶ ἐξ ἀρχῆς. significat, quo modo successionis vel processus a legibus hereditates posteris a parte patris descendentibus assignatæ fuissent, eodem prorsus modo eas assignari descendentibus a parte matris. IDEM.

Ὑπειρημένον] In hac compositione ὑπὸ significat tantundem atque πρὸ more crebro. IDEM.

Τετελευτηκότες ὦσιν ὡς ἐγὼ] Imo vero τετελευτηκὼς ὦ ἐγώ. *ne si ego quidem defunctus sim. me e vivis sublato.* IDEM.

Ταὐτὸν] Adverbialiter, pro κατὰ ταὐτὸ μέρος. *pariter, eodem modo, atque ego.* IDEM.

Συγγενὴς] Haguiæ puta. IDEM.

Τουτονὶ] Hunc adversarium meum, patronum pupilli mei. IDEM.

ματι πράγματ' ἐμοὶ παρέχειν καὶ περὶ τῶν μεγίστων εἰς κίνδυνον καθιστάναι· καὶ περὶ μὲν τῶν ὁμολογουμένων εἶναι 278
τοῦ παιδὸς χρημάτων μηδ' αἰτιᾶσθαί με, μηδ' ὥς τι εἴληφα ἔχειν εἰπεῖν — ἐφ' οἷς, εἴ τι αὐτῶν κακῶς διῴκουν ὥσπερ [1] οὗτος, κρίνεσθαί μοι προσῆκεν —· ἃ δ' ὑμεῖς ἐμὰ εἶναι ἐψηφίσασθε, τῷ βουλομένῳ δόντες ἐξουσίαν ἀμφισβητεῖν αὐτῶν, ἐπὶ τούτοις ἐμοὶ τοιούτους ἀγῶνας παρασκευάζειν καὶ εἰς τοῦτο ἀναισχυντίας ἥκειν.

δ'. Οἴομαι μὲν οὖν καὶ ἐκ τῶν ἤδη εἰρημένων γινώσκεσθαι ὑμῖν ὅτι οὔτ' ἀδικῶ τὸν παῖδα οὐδὲν οὔτ' ἔνοχός εἰμι ταύταις ταῖς αἰτίαις οὐδὲ κατὰ μικρόν· ἔτι δὲ ἀκριβέστερον ἡγοῦμαι καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ὑμᾶς μαθήσεσθαι, καὶ τὴν ἐμὴν ἐπιδικασίαν, ὡς γέγονεν, ἀκούσαντας περὶ αὐτῶν. ἐμοὶ γὰρ, ὦ ἄνδρες, λαχόντι τοῦ κλήρου τὴν δίκην οὔτε οὗτος ὁ νῦν ἐμὲ εἰσαγγέλλων ᾠήθη δεῖν παρακαταβάλλειν ὑπὲρ τοῦ παιδὸς, οὔτε οἱ Στρατίου παῖδες οἱ [2] ταὐτὸν τῷ παιδὶ προσήκοντες, οὔτε δι' ἄλλο οὐδὲν αὐτοῖς ἐνόμιζον προσήκειν τούτων τῶν χρημάτων· ἐπεὶ οὐδ' ἂν οὗτος νῦν ἐμοὶ πράγματα παρεῖχεν, εἰ τὰ τοῦ παιδὸς εἴων ἁρπάζειν καὶ [3] μὴ ἠναντιούμην αὐτῷ. 279
οὗτοι μὲν οὖν, ὥσπερ εἶπον, εἰδότες ὅτι ἔξω ἦσαν τῆς ἀγχιστείας, οὐκ ἠμφισβήτουν ἀλλ' ἡσυχίαν εἶχον· οἱ δ' ὑπὲρ τῆς Εὐβουλίδου θυγατρὸς πράττοντες, τῆς τὸ αὐτὸ δικαίως τῷ Στρατίου παιδὶ προσηκούσης, καὶ οἱ κύριοι τῆς Ἁγνίου μητρὸς ἦσαν οἷοί τε πρὸς ἐμὲ ἀντιδικεῖν. εἰς τοσαύτας δ' ἀπορίας κατέστησαν ὅ τι [4] ἀντιγράψωνται περὶ τῆς ἀγχιστείας, ὥστε ἡ μὲν τὸν κλῆρον ἔχουσα καὶ οἱ λέγοντες τὸ περὶ αὐτῆς γένος, ἐπειδὴ κατεψεύσαντο, ῥᾳδίως ὑπ' ἐμοῦ τότε ἐξηλέγχθησαν οὐκ ἀληθές τι γράψαι τολμήσαντες· οἱ δ' ὑπὲρ τῆς Ἁγνίου μητρὸς γένει μὲν ἐμοὶ ταὐτὸ προση-

[1] οὗτοι [2] τούτῳ [3] μὴ om. [4] ἀντιγράψονται

Καὶ τὴν ἐμὴν] Particulam copulativam abesse malim. IDEM.

Παιδὶ] Adde κατὰ ταὐτό. IDEM.

Οὔτε δι' ἄλλο οὐδὲν] Aut deest h. l. aliquid, aut potius leg. est: οὔτε οἱ ἄλλοι οὐδέν. *neque ulli alii.* in Latinis tamen meis expressi supplementum hoc sententiæ deficientis: οὔτε κατὰ γένος, οὔτε κατὰ διαθήκας, οὔτε δι' ἄλλο οὐδέν. Post εἴων adde αὐτόν. IDEM.

Καὶ ἠναντιούμην] Interpone οὐκ aut μηδέν. IDEM.

Τὸ αὐτὸ δικαίως] Imo vero τῷ αὐτῷ δικαίῳ. eodem jure, atque Stratoclis filius. Post ἦσαν adde μέν. IDEM.

Λέγοντες τὸ περὶ αὐτῆς γένος ἐπειδὴ κατεψεύσαντο] Num leg. λέγοντες ὑπὲρ αὐτῆς ἐπειδὴ τὸ γένος κατεψ. *advocati mulieris cum genus ei ementitum attribuissent, falsum edidissent.* IDEM.

κούσης — ἀδελφὴ γὰρ [1]ἦν τοῦ Στρατίου — νόμῳ δὲ ἀποκλειομένης, ὃς κελεύει κρατεῖν τοὺς ἄῤῥενας, τοῦτο μὲν εἴασαν, οἰόμενοι δ᾽ ἐμοῦ πλεονεκτήσειν μητέρα εἶναι τοῦ τελευτήσαντος ἔγραψαν· ὃ συγγενέστατον μὲν ἦν τῇ φύσει πάντων, ἐν δὲ ταῖς ἀγχιστείαις ὁμολογουμένως οὐκ ἔστιν.
280 εἶτα γράψας ἀνεψιοῦ παῖδας εἶναι, κἀκείνας [2]ἐξήλεγξα οὐκ οὔσας ἐν ταῖς ἀγχιστείαις. οὕτως ἐπεδικασάμην παρ᾽ ὑμῖν, καὶ αὐτῶν οὐκ ἴσχυσέ τι οὔτε τῇ τὸν κλῆρον ἐχούσῃ τὸ προνενικηκέναι τοὺς κατὰ διαθήκην ἀμφισβητήσαντας, οὔτε τῇ ἑτέρᾳ τὸ μητέρα εἶναι τοῦ τὸν κλῆρον καταλιπόντος, ἀλλ᾽ οὕτως οἱ τότε δικάζοντες καὶ τὸ δίκαιον καὶ τοὺς ὅρκους περὶ πολλοῦ ἐποιήσαντο [3]ὥστ᾽ ἐμοὶ τῷ κατὰ τοὺς νόμους ἀμφισβητοῦντι τὴν ψῆφον ἤνεγκαν. καίτοι εἰ τὰς μὲν νενίκηκα τοῦτον τὸν τρόπον, ἐπιδείξας μηδὲν Ἁγνίᾳ κατ᾽ ἀγχιστείαν προσηκούσας, οὗτος δὲ μὴ ἐτόλμησεν ἀντιδικῆσαι τῷ παιδὶ τοῦ ἡμικληρίου πρὸς ὑμᾶς, οἱ δὲ Στρατίου παῖδες οἱ [4]ταὐτὸν τούτῳ προσήκοντες μηδὲ νῦν ἀξιοῦσιν ἀντιδικῆσαι πρὸς ἐμὲ περὶ αὐτῶν, ἔχω δ᾽ ἐγὼ τὸν κλῆρον ἐπιδικασάμενος παρ᾽ ὑμῖν, ἐξελέγχω δὲ τοῦτον μηδέπω καὶ τήμερον ἔχοντα εἰπεῖν ὅ τι ὁ παῖς Ἁγνίᾳ προσήκει κατ᾽ ἀγχιστείαν, τί ἔτι δεῖ μαθεῖν ὑμᾶς ἢ τί ποθεῖτε ἀκοῦσαι
281 περὶ τούτων; ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς εὖ φρονοῦσιν ὑμῖν ἱκανὰ τὰ εἰρημένα νομίζω.

έ. Οὗτος τοίνυν ῥᾳδίως ὅ τι ἂν [5]τύχῃ ψευδόμενος, καὶ τὴν αὑτοῦ πονηρίαν οὐδεμίαν ζημίαν εἶναι νομίζων, τολμᾷ με διαβάλλειν ἄλλα τε πολλὰ, περὶ ὧν ποιήσομαι τοὺς λόγους τάχα, καὶ νυνὶ λέγει ὡς ἐκοινωσάμεθα, ἐγώ τε καὶ Στρατοκλῆς, τὸν ἀγῶνα εἰσιέναι περὶ τοῦ κλήρου μέλλοντες.

[1] ἦν τοῦ om. [2] ἐξελέγξας [3] ὥστε μοι [4] ταὐτὸ [5] τύχοι

Οὐκ ἔστιν] Id est, περὶ οὐδενὸς νομίζεται, οὐκ ἀριθμεῖται. *in censum non venit.* haud scio tamen an ἰσχυρὸν h. l. desit. *non est validum.* IDEM.

Γράψας] Imo vero γραψαμένας. fœminas, quæ se filias consobrini tulissent et hoc nomine in tabulas ab actuario inferri curassent. IDEM. Qui sic vertebat: *ad hunc modum ego cum docuissem illas fœminas extra propinquitatem esse, coram tribunali vestro, judices, hereditatem Hagniæ adeptus sum, mihi adjudicatam.*

Ἐξήλεγξαν] Π. ἐξήλεγξα. H. STEPHAN.

Οὐς ἴσχυσέ τι] *nil profuit, nil sublevavit earum causam.* sic in neutro dedi pro vulgari οὐκ ἴ. τις. REISK.

Τῷ παιδὶ] Utrum significat h. l. *adversus puerum*, an *pro puero?* credo posterius, ob insequens πρὸς ἡμᾶς. IDEM.

Πρὸς ὑμᾶς] Num πρὸς ἡμᾶς, an παρ᾽ ὑμῖν. IDEM.

Τάχα καὶ νυνὶ λέγει] Fortass. leg. τάχα. ἃ δὲ καὶ νυνὶ λέγει, scil. ταῦτά ἐστι, quæ in continenti subjicit. vel sic: τοὺς λόγους. τάχα δὲ καὶ νυνὶ λέξει. *fortassis vero etiam nunc dicet.* IDEM.

ὃ μόνοις ἡμῖν τῶν ἀμφισβητεῖν παρεσκευασμένων οὐκ ἐνῆν διομολογήσασθαι πρὸς ἀλλήλους. τῇ μὲν γὰρ Εὐβουλίδου θυγατρὶ καὶ τῇ Ἁγνίου μητρὶ πρὸς ἡμᾶς ἀγωνιζομέναις, μὴ κατὰ ταὐτὸ ἀμφισβητούσαις, ἐνῆν ποιήσασθαι συνθήκας, ἂν ἡ ἑτέρα νικᾷ, μετεῖναί τι καὶ τῇ ἡττηθείσῃ· καδί-
86. σκος γὰρ ἔμελλεν ἑκατέρᾳ τεθήσεσθαι. τὸ δ᾽ ἡμέτερον οὐ τοιοῦτον ἦν, ἀλλ᾽ ἓν [1]τὸ γένος, δύο δὲ λήξεις, ἡμικληρίου ἑκατέρῳ. τοῖς δὲ κατὰ ταὐτὰ ἀμφισβητοῦσιν εἷς τίθεται καδίσκος, οὗ οὐκ ἂν ἦν τὸν μὲν νικᾶσθαι, τὸν δὲ ἡττᾶν, ἀλλ᾽ ὁμοίως ἀμφοτέροις ἦν ὁ αὐτὸς κίνδυνος. ὥστ᾽ οὐκ ἐνῆν κοινωνίαν οὐδὲ [2]διομολογίαν ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν. ἀλλ᾽ οὗτος 282
ἐπειδὴ Στρατοκλῆς ἐτελεύτησε πρὶν γενέσθαι τοῦ ἡμικληρίου τὰς λήξεις ἡμῶν ἑκατέρῳ, καὶ οὐκέτ᾽ ἦν μετουσία τῷ Στρατοκλεῖ τούτων οὐδὲ τῷ παιδὶ [3]τῷδε διὰ τὸν νόμον, ἀλλ᾽ ἐγίνετο εἰς ἐμὲ ἡ κληρονομία κατ᾽ ἀγχιστείαν πάντων, εἰ νικήσαιμι τοὺς ἔχοντας, τότ᾽ ἤδη πλάττει ταῦτα καὶ μηχανᾶται, προσδοκῶν τούτοις τοῖς λόγοις ῥᾳδίως ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι. ὅτι δ᾽ οὐχ οἷόν τ᾽ ἦν τούτων γίγνεσθαι [4]οὐδὲν, ἀλλὰ διῄρηται καθ᾽ ἕκαστον περὶ αὐτῶν, ἐκ τοῦ νόμου γνῶναι ῥᾴδιον. λάβε δ᾽ αὐτοῖς καὶ ἀναγίνωσκε.

ΝΟΜΟΣ.

ἆρ᾽ ὑμῖν ὁ νόμος δοκεῖ ποιεῖν ἐξουσίαν κοινωνίας, ἀλλ᾽ οὐκ ἄντικρυς οὑτωσὶ πᾶν τοὐναντίον, εἰ καὶ τὸ πρότερον ὑπῆρχε κοινωνία, προστάττει, διαῤῥήδην κελεύων τοῦ μέρους ἕκαστον λαγχάνειν καὶ τοῖς κατὰ ταὐτὸ ἀμφισβητοῦσι τιθεὶς ἕνα 283

[1] τὸ om. [2] διομολογίας [3] τῷ [4] οὐδὲν

Συνθήκας] Subaudi πρὸς ἑαυτάς. IDEM.

Τὸν μὲν νικᾶσθαι, τὸν δὲ ἡττᾶν] Non damno. proba enim et conveniens hæc est sententia. Offendor solummodo insolentia verbi ἡττᾶν quod nescio an in activo minus usurpetur. Num ergo leg. τὸν μὲν νικᾶν, τὸν δὲ ἡττᾶσθαι. IDEM. Scripserat Isæus: τὸν μὲν ἡττᾶσθαι, τὸν δὲ νικᾶν. Qui sententiis judicum liberabatur in foro νικᾶν, qui causa cadebat dicebatur ἡσσᾶσθαι. *In Diatrib.* c. 23. p. 261. VALCKENAER.

Τῷ παιδὶ τῷ] Aut delendus est posterior articulus, aut ei addendum est Στρατοκλέους. Prius si præferimus, erit αὐτοῦ subaudiendum. REISK.

Διὰ τὸν νόμον] Vetantem hereditates ad liberos τῶν ἀνεψιαδῶν procedere. IDEM.

Διῄρηται] Servari potest et defendi, atque sic reddi, *definitum, discretum, diligenterque et subtiliter his de rebus constitutum est.* malim tamen, ut in hac re usitativa, legi διείρηται. *pronunciatum, edictum est ad omnes.* IDEM.

Προστάττει] Non improbo. mallem tamen προστάττειν, ut aptum sit e præmisso δοκεῖ. IDEM.

Κατὰ ταὐτὸ] Paulo ante dixerat κατὰ ταὐτά. nil referre videtur. E. c. si duo semissem hereditatis petant, hi petunt κατὰ τὸ αὐτὸ, scil. δίκαιον aut βούλευμα. IDEM.

καδίσκον καὶ τὰς ἐπιδικασίας τοῦτον τὸν τρόπον ποιῶν; ὁ δὲ, ταῦτα τῶν νόμων λεγόντων καὶ οὐκ ἐνούσης γενέσθαι διομολογίας, οὕτως ἀλόγως πρᾶγμα τηλικοῦτον ψεύσασθαι τετόλμηκεν.

ϛ'. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο πεποίηκεν, ἀλλὰ καὶ τὸ πάντων ἐναντιώτατον πρᾶγμα εἴρηκεν, ᾧ προσέχετε τὸν νοῦν, ὦ ἄνδρες. φησὶ γὰρ ὁμολογῆσαί με τοῦ κλήρου τῷ παιδὶ τὸ ἡμικλήριον μεταδώσειν, εἰ νικήσαιμι τοὺς ἔχοντας αὐτόν. καίτοι εἰ μέν τι καὶ αὐτῷ μετῆν κατὰ τὸ γένος, ὡς οὗτος λέγει, τί ἔδει γενέσθαι ταύτην αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ τὴν ὁμολογίαν; ἦν γὰρ ὁμοίως καὶ τούτοις ἐπίδικον τὸ ἡμικλήριον, εἴπερ ἀληθῆ λέγουσιν. εἰ δὲ μὴ προσῆκεν αὐτοῖς τῆς ἀγχιστείας μηδὲν, διὰ τί ἂν μεταδώσειν ὡμολόγουν, τῶν νόμων ἐμοὶ πάντων αὐτῶν δεδωκότων τὴν κληρονομίαν; πότερα δ' οὐκ ἦν μοι λαχεῖν, εἰ μὴ πείσαιμι τούτους; ἀλλ' ὁ νόμος τῷ βουλομένῳ δίδωσι τὴν ἐξουσίαν, ὥστε τοῦτο οὐκ ἦν αὐτοῖς εἰπεῖν. ἀλλ' εἶχον τινά μοι μαρτυρίαν τοῦ πράγματος, ἣν εἰ μὴ ἐμαρτύρουν, οὐκ ἔμελλον ἐπιδικάσασθαι τούτων; ἀλλὰ κατὰ γένος ἠμφισβήτουν, οὐ κατὰ δόσιν. ὥστ' οὐδὲν ἔδει μαρτύρων.

284 ζ'. Ἀλλὰ μὴν εἰ μήτε κοινώσασθαι τὸ πρᾶγμα ἐνῆν, ὅτ' ἔζη Στρατοκλῆς, μήτε ὁ πατὴρ αὐτῷ κατέλιπεν ἐπιδικασάμενος τούτων οὐδὲν, μήτε εἰκὸς ἦν μεταδώσειν ἐμὲ τὸ ἡμικλήριον ὁμολογῆσαι αὐτῷ, ἀπόδοτε ὑμεῖς ἐπιδικάσαντές μοι τοῦτον τὸν κλῆρον. εἰ δὲ μήτ' ἔλαχον τῶν αὐτῶν μήτ' ἀμφισβητῆσαι πώποτ' ἠξίωσαν, πῶς χρὴ πιστοὺς εἶναι νομίζειν τοὺς τούτων λόγους; ἐγὼ μὲν οἴομαι οὐδαμῶς. προσποιεῖται τοίνυν οὗτος — ἐπειδὴ τοῦτ' εἰκότως ἂν θαυμάζοιτε, ὅτι τοῦ ἡμικληρίου τότε τὴν δίκην οὐκ ἐλάγχανον — τοῦ μὲν μὴ λαχεῖν πρὸς ἐκείνους ἐμὲ εἶναι αἴτιον ὡς ὁμολογήσαντα μεταδώσειν, ὥστε διὰ τοῦτ' οὐ παρακατα-

Τοῦτο οὐκ] Videtur μὲν interponendum. Idem.

Εἶχον et ἐμαρτύρουν] Sunt pluralia in tertia persona, ἔμελλον autem et ἠμφισβήτουν sunt singularia in prima persona. Idem.

Ὁ πατὴρ] Stratocles. Idem.

Αὐτῷ] *ipsi*, filio suo, pupillo meo, eidemque competitori ab Hagnia relictæ hereditatis. Idem.

Πρὸς ἐκείνους] Scil. τοὺς προσήκοντας Ἁγνίᾳ καὶ ἀμφισβητοῦντας ἐμοὶ τοῦ κλήρου. Idem.

Μεταδώσειν] Scil. αὐτῷ, filio Stratoclis puta. conf. p. 201. 8. Idem.

Διὰ τοῦτ' οὐ παρακαταβάλλειν] Sic dedi de meo pro vulgari lectione διὰ τοίνυν παρ. Etiam pro infinitivo temporis præsentis

βάλλειν αὐτοῖς, τῆς δὲ πρὸς ἐμὲ λήξεως ἐμποδὼν εἶναι τοὺς νόμους — οὐ γὰρ εἶναι τοῖς ὀρφανοῖς κατὰ τῶν ἐπιτρόπων —, οὐδέτερ' ἀληθῆ λέγων. οὔτε γὰρ ἂν νόμον δείξειεν ὃς 285 κωλύει τοῦτον ὑπὲρ τοῦ παιδὸς δίκην παρ' ἐμοῦ λαμβάνειν· οὐ γάρ ἐστιν ἐναντιούμενος οὐδεὶς, ἀλλ' ὥσπερ καὶ γραφὰς κατ' ἐμοῦ δέδωκεν, οὕτω καὶ δίκας ἐμοὶ εἶναι καὶ τῷ παιδὶ πεποίηκεν· οὔτ' αὖ διὰ ταῦτα ἐκείνοις τοῖς προσήκουσι τοῦ κλήρου οὐκ ἐλάγχανον, ὡς ἐμοῦ μεταδώσειν ὁμολογήσαντος, ἀλλ' ὅτι οὐδ' ὁτιοῦν αὐτοῖς τούτων τῶν χρημάτων προσῆκεν. εὖ δ' οἶδ' ὅτι [1] εἰ συνεχώρουν τῷ παιδὶ λαβεῖν ἐπιδικασαμένῳ παρ' ἐμοῦ τὸ ἡμικλήριον, οὐκ ἄν ποτε ταῦτ' ἐποίησαν οὐδ' ἐπεχείρησαν· εἰδότες ὅτι, [2] ὅτ' ἐν τῇ ἀγχιστείᾳ μὴ ὄντες εἶχόν τι τῶν μὴ προσηκόντων, τοῦτ' ἂν ὑπὸ τῶν ἐγγύτατα γένους ῥᾳδίως ἀφῃρέθησαν. ὅπερ γὰρ καὶ πρότερον 286 εἶπον, οὐ δίδωσι μεθ' ἡμᾶς τοῖς ἡμετέροις παισὶ τὸ παράπαν
87. τὴν ἀγχιστείαν [3] ὁ νόμος, ἀλλὰ τοῖς πρὸς μητρὸς τοῦ τελευτήσαντος. ἧκεν ἂν οὖν ἐπ' αὐτὰ τοῦτο μὲν ὁ Γλαύκων ὁ τοῦ Ἁγνίου ἀδελφὸς — πρὸς ὃν μὴ ὅτι γένος εἶχον ἄμεινον εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ ἔξω τῆς ἀγχιστείας ἐφαίνοντ' ἂν ὄντες —, τοῦτο δ', εἰ μὴ ἐβούλετο οὗτος, ἡ Ἁγνίου κἀκείνου μήτηρ, προσῆκον καὶ αὐτῇ τῆς ἀγχιστείας τοῦ αὐτῆς υἱέος, ὥσθ' ὁπότ' ἠγωνίζετο πρὸς τοὺς μηδὲν γένει προσήκοντας, φανερῶς ἂν ἔλαβε τὸ ἡμικλήριον παρ' ὑμῶν, τοῦτο τοῦ δικαίου καὶ τῶν νόμων αὐτῇ δεδωκότων. [4] οὐκοῦν διὰ ταῦτ' οὐκ ἐλάγ-

[1] οὐδ' εἰ [2] ὅταν [3] ὁ νόμος om. [4] οὐκ οὖν

malim infin. aor. 2. παρακαταβαλεῖν. quia sententia tempus præteritum postulat. Idem.

Αὐτοῖς] *adversus eos*, contendentes puta mecum de hereditate Hagniæ. Idem.

Κατὰ τῶν ἐπιτρόπων] Addendum videtur λαγχάνειν. *causam forensem suscipere, litem capessere*. Idem.

Λέγων] Sic de meo dedi, pro vulgari λέγειν. aptus est hic nominativus participii a præmisso προσποιεῖται. Idem.

Οὐδεὶς] Scil. νόμος τούτῳ ἐστί. ad idem νόμος etiam δέδωκε et πεποίηκε redeunt. Idem.

Ἐμοὶ εἶναι] Malim τε interponi. Idem.

Τοῦ κλήρου] Sic dedi de mea et Scaligeri sententia pro vulgari τὸν κλῆρον. Idem.

Οὐδ' εἰ συνεχώρουν] *ne si concessissem quidem*. sic dedi de mea et Scaligeri sententia. Stephanus minus recte conjecerat: οὐ δὴ συνεχ. Idem.

Ἐποίησαν et ἐπεχείρησαν etc.] Redeunt istæc ad filium Stratoclis, pupillum actoris, illiusque pupilli necessarios et patronos. Idem.

Ὅτι, ὅταν] Sic dedi de meo, pro vulgari ὁπότ' cui Stephanus suffici volebat ὅτι ὁπότ'. Idem.

Κἀκείνου] Glauconis puta, qui frater Hagniæ uterinus erat, eadem e matre, sed diversis patribus. Idem.

Ἠγωνίζετο et ἔλαβε] Redeunt ad matrem istorum fratrum, Glauconis et Hagniæ. Idem.

Οὐκ οὖν] Sic dedi meo, divellens in duo vocabula unum, quod in vulgatis est, οὐκοῦν. Nam sententia non affirmationem, sed infitiationem postulat. Idem est ac si dixisset: οὐ διὰ ταύτας οὖν τὰς αἰτίας ἀφῆκε τὸ λαγχάνειν ἐμοί. *non hæ sunt causæ*,

287 χανεν, οὐχ ὡς δι᾽ ἐμὲ ἢ τοὺς νόμους κωλυόμενος, ἀλλὰ ταύτας τὰς προφάσεις ποιούμενος ἐπὶ ταύτας τὰς συκοφαντίας ἐλήλυθεν, ἐξ ὧν γραφὴν γραψάμενος καὶ ἐμὲ διαβάλλων ἐλπίζει χρήματα λήψεσθαι καὶ ἐμὲ τῆς ἐπιτροπῆς ἀπαλλάξειν. καὶ οἴεται δεινοῦ τινὸς ἀνδρὸς ἔργον διαπράττεσθαι ταύταις ταῖς παρασκευαῖς, ὅτι μὴ κατορθώσας μὲν οὐδὲν ἀπολεῖ τῶν αὑτοῦ, διαπραξάμενος δ᾽ ἃ βούλεται καὶ τὰ τοῦ παιδὸς ἀδεῶς ἤδη διαφορήσει.

η΄. Οὐκοῦν οὐ δεῖ προσέχειν ὑμᾶς τοῖς τούτου λόγοις τὸν νοῦν, οὐδ᾽ ἐπιτρέπειν, οὐδ᾽ ἐθίζειν εἶναι γραφὰς περὶ ὧν ἰδίας δίκας οἱ νόμοι πεποιήκασιν. ἁπλᾶ γὰρ τὰ δίκαια παντάπασίν ἐστι καὶ γνώριμα μαθεῖν· ἃ ἐγὼ διὰ βραχέων εἰπὼν καὶ παρακαταθέμενος ὑμῖν μνημονεύειν, ἐπὶ τὴν ἄλλην ἀπολογίαν ἤδη τρέψομαι τῶν κατηγορηθέντων.
288 τί οὖν ἔστι ταῦτα; καὶ τί διορίζομαι; εἰ μὲν κατ᾽ ἀγχιστείαν [1] τῶν Ἁγνίου μετεῖναι φησὶ τῷ παιδὶ τοῦ ἡμικληρίου, λαχέτω πρὸς τὸν ἄρχοντα, κἂν ὑμεῖς ψηφίσησθε, λαβέτω· ταῦτα γὰρ οἱ νόμοι κελεύουσιν. εἰ δὲ μὴ κατὰ τοῦτο ἀμφισβητεῖ, φησὶ δὲ ὁμολογῆσαί τε τῷ παιδὶ μεταδώσειν, φάσκοντος ἐμοῦ τούτων εἶναι μηδὲν, δικασάσθω, κἂν ἐξελέγξῃ με ὡς ὡμολόγησα, τότ᾽ ἤδη πραξάσθω· δίκαιον γὰρ οὕτως ἐστίν. εἰ δὲ μήτε πρὸς ἐμὲ μήτε κατ᾽ ἐμοῦ

[1] τοῦ

ob quas nil curavit jure mecum experiri meus adversarius, Stratoclis filius. Quænam autem illa ταῦτα sint, ob quæ negat ab eo actionem omissam fuisse, ipse statim actor subjicit in istis, οὐχ ὡς δι᾽ ἐμὲ etc. Idem.

Ταύτας τὰς προφάσεις] Scil. ἐμὲ καὶ τοὺς νόμους, h. e. 1) quod ego spopondissem ipsi me semissem hereditatis redditurum, si vicissem. 2) quod leges vetent pupillum in tutorem suum jure agere. Idem.

Ταύτας τὰς συκοφαντίας] *has offucias, tricas*, mera commenta et mendacia, ad extorquendum mihi jus meum conficta, quæ modo indicavi. Idem.

Χρήματα] *mercedulam*, qui placatus a me de persecutione mei desistat. Sin autem τὰ χρήματα cum articulo legatur, exsistet ea sententia, quam in Latinis expressi: rectene an secus, alii arbitrantor. Videntur hæc, non ad filium Stratoclis, pupillum tutoris, ipsum, sed ad hujus pupilli advocatum esse referanda. Idem.

Φησὶ] Advocatus pupilli mei. Quid si legatur et interpungatur sic: κατ᾽ ἀγχιστείαν τῶν Ἁγνίου [scil. χρημάτων] μετεῖναι φησὶ τῷ παιδὶ, *si ait puero convenire partem bonorum Hagniæ ex titulo propinquitatis*, τοῦ ἡμικληρίου λαχέτω πρὸς τὸν ἄρχοντα, *instituito in foro Archontis adversus me litem de semisse*. Idem.

Ψηφίσασθε] Π. ψηφίσησθε. Ἢ ψηφίσαισθε. H. Stephan.

Μήτε πρὸς ἐμὲ] Ut adversus competitorem hereditatis. πρός τινα ago, cum quo contendo de jure, illo sibi æquum aut potius jus vendicante mecum. quæ res injuria vacat. Injuria enim nulla est, aliquem esse, cui jus idem in aliquam hereditatem competat, atque ego aiam mihi competere. Reisk.

Μήτε κατ᾽ ἐμοῦ] Ubi κατά τινος ago, ita in eum ago, ut a quo me aiam injuriam accepisse, læsum esse, ut pupillus non agit πρὸς τὸν ἐπίτροπον (neque enim causa ipsorum in juris paritate versatur), sed κατὰ τοῦ ἐπιτρόπου, ut si spoliatus in latronem, ὁ ἐκδεδυμένος κατὰ τοῦ λωποδύτου, agat. Idem.

δίκην εἶναι φησὶ τῷ παιδὶ, τὸν κωλύοντα νόμον εἰπάτω, 289
κἂν ἔχῃ δεῖξαι, λαβέτω καὶ οὕτω τὸ μέρος τῶν χρημάτων. εἰ δ᾽ αὖ μήτ᾽ ἐπιδικάσασθαι φησὶ δεῖν τοῦ ἡμικληρίου μήτε μὴν δικάσασθαι, ἀλλ᾽ ἤδη εἶναι ταῦτα τοῦ παιδὸς, ἀπογραψάσθω πρὸς τὸν ἄρχοντα εἰς τὴν μίσθωσιν τῶν ἐκείνου χρημάτων, ἣν ὁ μισθωσάμενος εἰσπράξει με ταῦτα ὡς ὄντα τοῦ παιδός. ταῦτα μεγάλα δίκαιά ἐστι. ταῦτα καὶ οἱ νόμοι κελεύουσιν, οὐ μὰ Δί᾽ οὐ γραφὰς ἐμὲ φεύγειν περὶ ὧν δίκας ἰδίας εἶναι πεποιήκασιν, οὐδὲ κινδυνεύειν περὶ τοῦ σώματος, ὅτι οὐ μεταδίδωμι τῷ παιδὶ τούτων, ἃ ψήφῳ κρατήσας ἐγὼ τοὺς ἔχοντας οὕτω παρ᾽ ὑμῶν ἔλαβον· ἀλλ᾽ εἴ τι τῶν ὁμολογουμένων εἶναι τοῦ παιδὸς εἶχον καὶ κακῶς διέθηκα, ὥστ᾽ ἐκεῖνον κακοῦσθαι, τότ᾽ ἄν μοι κατὰ ταύτην προσῆκε κρίνεσθαι τὴν γραφὴν, οὐ μὰ Δί᾽ οὐκ ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς.

θ΄. Ὅτι μὲν οὖν οὔτε περὶ τούτων οὐδὲν δίκαιον πεποίηκεν, οὔτε περὶ τῶν ἄλλων ἀληθὲς οὐδὲν εἴρηκεν, ἅπαντα δὲ [1] δεινῶς πλεονεξίᾳ μεμηχάνηται διαβάλλων καὶ τοὺς νόμους παράγων καὶ ὑμῶν καὶ ἐμοῦ παρὰ τὸ δίκαιον περιγενέσθαι ζητῶν, οἶμαι μὰ τοὺς θεοὺς οὐδ᾽ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀλλ᾽ 290
ὁμοίως εἰδέναι πάντας, ὥστ᾽ οὐκ οἶδ᾽ ὅ τι δεῖ πλείω περὶ τούτων λέγειν. ὁρῶ δὲ, ὦ ἄνδρες, τὴν πλείστην διατριβὴν τῶν λόγων ποιούμενον περὶ τὴν τοῦ παιδὸς οὐσίαν καὶ περὶ τὴν ἐμὴν, καὶ τὰ μὲν ἐκείνου παντάπασιν ὡς ἄπορα διεξιόντα, περὶ δ᾽ ἐμὲ πλοῦτόν τινα τῷ λόγῳ κατασκευάσαντα, καί τινα κακίαν [2] κατηγοροῦντα, ὡς ἐγὼ τεττάρων οὐσῶν Στρατοκλέους θυγατέρων οὐδεμιᾷ τολμῶ συνευπορῆσαι προικὸς, καὶ ταῦτ᾽ ἔχων — ὡς οὗτος φησὶ — τὰ τοῦ

[1] δεινῶς om. [2] κατηγορούντων

Ἣν ὁ μίσθ.] Malim εἶθ᾽ [id est, εἶτα] ὁ μ. *et tum conductor illam mercedem a me exigito*. Aut ἵν᾽ et εἰσπράξῃ. Idem.

Κελεύουσιν οὐ μὰ Δία. οὐ γρ.] Π. κελεύουσιν· οὐ μὰ Δία οὐ γρ. H. Stephan.

Γραφὰς] Γραφὴν et εἰσαγγελίαν promiscue usurpat Isæus hac oratione, ut jam observavit Harpocration. Heraldus.

Καὶ κακῶς διέθηκα, ὥστ᾽ ἐκεῖνον κακοῦσθαι] Nota hæc verba, quibus ostendit tunc esse κάκωσιν, quum bona impuberis per vim et sine jure possidentur, quomodo vexatur et ei fit injuria, de qua queri quilibet potest judicio publico. κακοῦν igitur est κακῶς διατιθέναι, κακῶς ποιεῖν. *In Anim. ad Jus A. et R.* l. iii. c. 14. §. 3. Idem.

Ποιούμενον] Scil. τὸν κατήγορον. Reisk.

Κατασκευάσαντα] Malim κατασκευάζοντα ob præmissum διεξιόντα, et insequens κατηγοροῦντα. Idem.

Κατηγορούντων] Suffici vult Stephanus κατηγοροῦντα, quod ipsemet ego quoque amplecterer, si satis certum esset, nihil h. l. deesse. Verum nescio an Isæus ita potius dederit: καὶ οὐκ οἶδα ἥντιν᾽ οὐ κακίαν ἐμοῦ κατηγοροῦντα. οἷον, ὡς ἐγὼ —. Idem.

παιδίου. βούλομαι δὴ καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν. ἐλπίζει γὰρ
διὰ τῶν λόγων ἐμοὶ μέν τινα φθόνον γενήσεσθαι παρ' ὑμῶν
περὶ τῶν προσγεγενημένων χρημάτων, τοῖς δὲ παισὶν ἔλεον,
291 ἂν ἄποροι παρ' ὑμῖν εἶναι δόξωσιν. οὔκουν ἀγνοῆσαι δεῖ
περὶ αὐτῶν ὑμᾶς οὐδὲν, ἀλλ' ἀκριβῶς καὶ ταῦτα μαθεῖν,
ἵν' εἰδῆθ' ὅτι ψεύδεται, ὥςπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάν- 88. 1
των. ἐγὼ γὰρ, ὦ ἄνδρες, πάντων ὁμολογήσαιμι εἶναι κά-
κιστος, εἰ Στρατοκλέους ἄπορα τὰ πράγματα καταλι-
πόντος αὐτὸς εὔπορος ὢν καὶ μηδεμίαν ἐπιμέλειαν ποιού-
μενος φαινοίμην τῶν ἐκείνου παίδων. εἰ δὲ πλείονα κατέλι-
πεν αὐτοῖς τὰ ὄντα τῶν ἐμῶν καὶ βεβαιότερα, καὶ ταῦτα
τοσαῦτ' ἐστὶν ὥςτε καὶ τὰς θυγατέρας ἐξ αὐτῶν [1]διαθεῖναι
καλῶς καὶ τὸν παῖδα ἐκ τῶν λοιπῶν μηδὲν ἧττον εἶναι
292 πλούσιον, ἐπιμελοῦμαί τε τοῦτον τὸν τρόπον αὐτῶν ὥςτε
καὶ πολλῷ πλείω γενέσθαι τὴν οὐσίαν, εἰκότως μὲν οὐκ
ἂν ἔχοιμι μέμψιν, εἰ μὴ τἀμαυτοῦ προστίθημι τούτοις,
σώζων δὲ τὰ τούτων καὶ πλείω ποιῶν δικαίως ἂν ἐπαινοί-
μην. ὅτι δὲ ταῦτα οὕτως [2]ἔχει, ῥᾳδίως ἐπιδείξω.

ι'. Πρῶτον μὲν οὖν τὰ τῆς οὐσίας διέξειμι, μετὰ δὲ
ταῦτα ὡς καὶ διοικεῖν ἀξιῶ τὰ τοῦ παιδός. Στρατοκλεῖ
γὰρ κἀμοὶ τὰ μὲν ὑπάρξαντα πατρῷα τοσαῦτα ἦν, ὥςτε
εἶναι μὲν οὐχ ἱκανὰ, λειτουργεῖν δὲ μὴ ἄξια. τεκμήριον δέ·
εἴκοσι μνᾶς ἑκάτερος ἡμῶν ἐπὶ τῇ γυναικὶ προῖκα ἔλαβε,

[1] διατεθῆναι [2] ἔχει om.

Προικὸς] Suspicabar aliquando leg. esse προῖκας. Nunc autem acquiesci tutius arbitror in vulgata, et subaudiri μέρος. *me partem aliquam de bonis meis contribuere ad eorum dotem.* Idem.

Τοῖς δὲ παισὶν] Nam cum quatuor Stratoclis filiabus, etiam filium complectitur. Idem.

Παρ' ὑμῖν] Interponendum videtur esse ἐμὲ, ut sit παρ' ἐμὲ ὑμῖν. *vobis videantur egentes esse per me, propter me.* culpa mea factum esse vos existimetis, ut hi ad mendicitatem deciderint. Idem.

Καὶ μηδεμίαν] Particulam hanc h. l. non pro copulativa accipio, sed pro æquipollente Latino *vel.* quasi dixisset ἅπαξ ἁπλῶς μηδεμίαν. pari modo ut in καὶ πᾶς et similibus καὶ *prorsus* significat. Erit ad hunc modum hæc dictionis hujus constructio: εἰ φαινοίμην ἐπιμέλειαν τῶν ἐκείνου παίδων καθόλου μηδεμίαν π. καίτοι ὢν αὐτὸς εὔπορος. Fieri tamen rursus quoque possit, ut hoc καὶ hinc in versum proximum inferiorem deducendum, et ibi sic leg. sit: αὐτὸς εὔπορος ὢν, μηδεμίαν ἐπιμέλειαν ποιούμενος φαινοίμην τῶν ἐκείνου παίδων. εἰ δὲ καὶ πλείονα κατέλιπεν αὐτοῖς [Stratoles puta suis liberis]. Idem.

Διαθῆναι] Π. διατεθῆναι. Ἢ διαθεῖναι. H. Stephan. διατεθῆναι dedi ex auctoritate Stephani, existimantis etiam διαθεῖναι legi posse. causa utique anceps est. Idem.

Οὕτω, ῥᾳδίως] Legi velim οὕτως ἔχει, ῥᾳδίως —. Idem.

Διοικεῖν] Subaudi καὶ τοῦ λοιποῦ, ὡς διῴκησα μέχρι τοῦ νῦν. Idem.

Εἶναι μὲν οὐχ ἱκανὰ] Delenda videtur particula infitians. aut, ea servata, sic leg. εἶναι μὲν οὐ λειτουργοῦσιν ἱκανά. *nobis [aut hominibus] quidem munera non edentibus esse sic satis sufficientia.* Idem.

τοσαύτη δὲ προὶξ οὐκ ἂν εἰς πολλήν τινα οὐσίαν δοθείη.
συνέβη δὲ Στρατοκλεῖ πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι πλέον ἢ πένθ'
ἡμιταλάντων οὐσίαν λαβεῖν. Θεοφῶν γὰρ ὁ τῆς γυναικὸς
αὐτοῦ [1]ἀδελφὸς ἀποθνήσκων ἐποιήσατο τῶν θυγατέρων
αὐτοῦ μίαν, καὶ τὸν [2]θ' αὐτοῦ ἔδωκεν ἀγρὸν Ἐλευσῖνι δυοῖν
ταλάντοιν, πρόβατα ἑξήκοντα, αἶγας ἑκατὸν, ἔπιπλα, ἵπ-
πον λαμπρὸν ἐφ' οὗ ἐφυλάρχησε, καὶ τὴν ἄλλην κατα- 293
σκευὴν ἅπασαν, ἧς κύριος ἐκεῖνος γενόμενος ἐννέα ἔτη ὅλα
κατέλιπε πέντε ταλάντων οὐσίαν καὶ τρισχιλίων δραχμῶν
σὺν τοῖς ἑαυτοῦ πατρῴοις, χωρὶς ἐκείνης ἧς Θεοφῶν τῇ θυ-
γατρὶ αὐτοῦ ἔδωκεν, ἀγρὸν μὲν Θριᾶσι πένθ' ἡμιτάλαντα
εὑρίσκοντα, οἰκίαν δὲ Μελίτῃ τρισχιλίων ἐωνημένην, ἄλλην
δὲ Ἐλευσῖνι πεντακοσίων. ἐδάφη μὲν ταῦτα, ἀφ' ὧν ἡ μί-
σθωσις τοῦ μὲν ἀγροῦ δώδεκα μναῖ, τῶν δὲ οἰκιῶν τρεῖς, αἳ
πεντεκαίδεκα μναῖ συναμφότερα γίνονται· χρέα δ' ἐπὶ τό-
κοις ὀφειλόμενα περὶ τετρακισχιλίας, ὧν τὸ ἔργον ἐπ' ἐννέα
ὀβολοῖς ἑπτακόσιαι καὶ εἴκοσι δραχμαὶ γίνονται [3]τοῦ
ἐνιαυτοῦ ἑκάστου. πρόσοδος μὲν αὕτη δύο καὶ εἴκοσι μναῖ
καὶ πρός· χωρὶς δὲ τούτων [4]κατέλιπεν ἔπιπλα, πρόβατα,
κριθὰς, οἶνον, ὀπώρας, ἐξ ὧν ἐνεπώλησαν τετρακισχιλίας 294
[5]ἐννακοσίας. ἔτι δὲ ἔνδον ἐννακοσίας δραχμάς. πρὸς δὲ τού-
τοις, ἐξ ἐράνων ὀφλήματα εἰσπεπραγμένα, μικροῦ δεούσας
χιλίας δραχμὰς, μαρτύρων ἐναντίον ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῦ
παιδὸς ἀπεγράψατο. καὶ οὔπω λέγω περὶ τῶν ἄλλων, ἃ
κατελείφθη μὲν, οὗτοι δ' οὐκ ἀποφαίνουσιν, ἀλλὰ τὰ φα-

[1] ἀδελφὸς om. [2] θ' om. [3] τοῦ om. [4] κατέλιπον [5] ἐννακοσίας om.

Αὐτοῦ] Si nihil hic deest, subauditur ἀδελφός. ego vero potius hoc addendum esse arbitror. Idem.

Τὸν αὐτοῦ] Num τοῖν αὐτοῦ. *de bonis suis.* Idem.

Δυοῖν ταλάντοιν] Subaudi ἄξιον. Idem.

Ἐκεῖνος] Stratocles puta. Idem.

Πέντε ταλάντων οὐσίαν] Non improbo, non nego recte habere posse. Sed usus magis probat πεντετάλαντον οὐσίαν. Videtur tamen insequens τρισχιλίων δραχμῶν vulgatam tueri. Idem.

Πατρῴοις] Ergo patrimonium ejus æquivaluit 34. minis. quæ enim eduntur capita, ea conficiunt 4. talenta, 56. minas, et 20. drachmas. Idem.

Πένθ' ἡμιτάλαντα] I. e. quatuor talenta, cum dimidio alterius. Markland.

Συναμφότερα] Aut est adverbialiter accipiendum, aut alias leg. συναμφότεραι, minæ puta. Reisk.

Καὶ πρὸς] Recte. confiunt enim minæ 22. et 20. drachmæ. Idem.

Κατέλιπον] Theophon et Stratocles. malim tamen κατέλιπεν in singulari, ut solus Stratocles designetur. Idem.

Πρόβατα] Non intercedo, quominus de grege ovillo solo accipiatur. Verum potest universe quoque armenta et pecora quæque designare. Idem.

Ἐνεπώλησαν] Heredes Stratoclis puta. Idem.

Αὐτοῦ] Malim αὐτή. Idem.

νερὰ καὶ τὰ ὑπὸ τούτων ὁμολογούμενα. κάλει δέ μοι τῶν εἰρημένων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ἡ μὲν τοίνυν Στρατοκλέους οὐσία καὶ [1] πλείων ταύτης ἐστίν· ἀλλ' ὕστερον περὶ τῶν παρακλεπτομένων ὑπὸ τούτων ποιήσομαι τοὺς λόγους· ἡ δ' ἐμὴ πόση τίς; χωρίον ἐν Οἰνόῃ, πεντακισχιλίων [2] καὶ Προσπαλτοῖ τρισχιλίων, καὶ
295 οἰκία ἐν ἄστει δισχιλίων, πρὸς δὲ τούτοις κλῆρος ὃν Ἁγνίας κατέλιπε, περὶ δύο τάλαντα· [3] οὐ γὰρ ἂν οὐδ' ὅτι πλέον εὕροι τούτου. ταῦτ' ἐστὶ τρία τάλαντα καὶ τετρακισχίλιαι [4] [δραχμαὶ] μόνον, δέκα καὶ ἑκατὸν μναῖς ἐλάττω τῶν τοῦ παιδός. κἀγὼ μὲν ἐγκαταλογίζομαι καὶ τὰ τοῦ υἱέος τοῦ ἐκποιηθέντος εἰς ταῦτα, τοῖς τοῦ παιδὸς δὲ οὐ προσέθηκα τὴν Θεοφῶντος οὐσίαν, πένθ' ἡμιταλάντων οὖσαν, ἐφ' ἣν
296 ἐποιήσατο τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ· [οὕτω] [5] ῥᾳδίως γὰρ ἂν εὑρεθείη καὶ ὀκτὼ ταλάντων ὁ τούτων οἶκος· ἀλλ' ἐκεῖνα ἀφῄρηται χωρίς· κἀμοὶ μὲν ὁ κλῆρος, ὃν Ἁγνίας κατέλιπεν,

[1] πλείω [2] καὶ Προσπ. - - - δισχιλίων om. [3] οὐ γὰρ - - - τάλαντα om. [4] uncos om. [5] γὰρ ῥᾳδίως

Καὶ πλείω] Potest καὶ hic accipi pro *vel*, et *etiam. vel major etiam.* Sed potest quoque pro copulativo haberi. Quod si fit, tum leg. videatur: οὐσία τοσαύτη, καὶ πλείων. *substantia tanta, et major.* Porro de πλείω dubitatio oritur, rectene habeat, an πλείων leg. sit. Foret utique hoc planius et concinnius. Quod si tamen neutrum pluralis numeri tenebimus, subaudiendum erit χρήματα. Idem.

Τῶν παρακλεπτομένων] Locus hic hodie desideratur. Idem.

Οἰνόῃ] Imo vero Οἰνέῃ. sic certe alii appellant, geminam Œneam perhibentes, alteram πρὸς Ἐλευθέραις, alteram Μαραθῶνι. Idem.

Δέκα καὶ ἑκατὸν μναῖς ἐλάττω] Qui potest fieri, ut actor suam substantiam centum et decem minis solummodo minorem aiat esse pupilli substantia? Capita sortis a Stratocle relictæ, ab actore modo recensita, si connumeres, reperies 10 talenta, 16 minas, cum viginti drachmis. Actor autem suam æstimat solummodo 3 talentis, cum 40 minis. Verum, fatebor enim, ad calculandum et omnes omnino artes mathematicas invita Minerva natus sum. Conciliandi hujus loci ratio, si qua superest, hæc est, ut nonnulla deesse suspicemur. Sed v. ad v. 14. Reisk. 5 tal. 30 min. (p. 205. v. 9.) — 3 tal. 40 min. = 1 tal. 50 min. = 110 min.

Εἰς ταῦτα] Connumero summæ a me editæ bonorum meorum. Reisk.

Οὖσαν] Ergo detrahenda est hæc summa, quam modo in censu bonorum Stratoclis, h. e. 10 talentis et supra connumeraveram. Remanebunt ergo talenta septem propemodum. Hæc cum 4 talentis propemodum comparata, tamen multo majori parte his septem talentis minora sunt, quam duobus ferme talentis. Ut brevis sim, in componendis hisce rationibus pecuniariis exitum non reperio. Idem.

Αὐτοῦ] Pupilli mei. Idem.

Γὰρ] Π. καὶ γὰρ. H. Stephan. Addidi de meo οὕτω. *nam sic*, h. e. id si fiat, ut illa duo talenta cum triginta minis addantur, invenietur, Stratoclis substantiam ad summam octo talentorum assurgere. Reisk.

Ἐκεῖνα] Bona a Theophonte relicta. Quod si ergo de octo talentis decedant duo talenta cum semisse, remanebunt quinque talenta cum semisse. Jam salva erit ratiocinatio illa superior, qua affirmabat actor, suam substantiam Stratoclea minorem esse centum et decem minis, h. e. duobus propemodum talentis. Idem.

οὗτος οὔπω βέβαιός ἐστι· δίκαι γὰρ ἐνεστήκασι ψευδομαρτυριῶν, [1] κελεύει δ' ὁ νόμος, ἐὰν ἁλῷ τις τῶν ψευδομαρτυριῶν, πάλιν ἐξ ἀρχῆς εἶναι περὶ αὐτῶν τὰς λήξεις· τὰ δὲ τοῦ παιδὸς ὡμολογημένα καὶ ἀναμφισβήτητα καταλέλοιπε Στρατοκλῆς. ὅτι δὲ τοσαῦτά ἐστι [2] τἀμὰ σὺν τοῖς τοῦ ἐκποιήτου υἱέος, καὶ ψευδομαρτυριῶν ἐνεστᾶσι δίκαι περὶ τῶν Ἁγνίου, λάβε τὰς μαρτυρίας, καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

89. 1 ιαʹ. Ἄρα μικρὰ τὰ διάφορα ἑκατέροις τῆς οὐσίας ἡμῶν ἐστιν, ἀλλ' οὐ τηλικαῦτα ὥστε μηδεμίαν γενέσθαι περὶ τοὺς Στρατοκλέους παῖδας; οὐκ ἄξιον τούτοις τοῖς λόγοις 297
πιστεύειν, ὃς τοσαύτης οὐσίας καταλελειμμένης ἐτόλμησεν ἐπὶ διαβολῇ ψεύσασθαι κατ' ἐμοῦ τηλικαῦτα τὸ μέγεθος. καταλογίζεται τοίνυν ὡς ἐγὼ τρεῖς κλήρους εἰληφὼς καὶ πολλῶν χρημάτων εὐπορῶν ἀφανίζω τὴν οὐσίαν, ἵν' ὡς ἐλάχισθ' ὑμεῖς αὐτῶν ἀπολαύητε. τοῖς γὰρ [3] μηδὲν δίκαιον ἔχουσι περὶ τῶν πραγμάτων λέγειν ἀνάγκη πορίζεσθαι τοιούτους λόγους, ἐξ ὧν ἂν διαβάλλοντες πλέον ἔχειν δυνήσονται τῶν ἀντιδίκων. ἐμοὶ δὲ μάρτυρές ἐστε πάντες ὅτι οἱ τῆς ἐμῆς γυναικὸς ἀδελφοί, Χαιρέλεως καὶ Μακάρτατος, οὐ τῶν λειτουργούντων ἦσαν, ἀλλὰ τῶν βραχεῖαν κεκτημένων οὐσίαν. Μακάρτατον γὰρ ἴστε ὅτι τὸ χωρίον ἀποδόμενος καὶ τριήρη πριάμενος καὶ ταύτην πληρωσάμενος εἰς Κρήτην ἐξέπλευσεν· οὐ γὰρ τὸ ἔργον ἀφανὲς ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ λόγον ἐν τῷ δήμῳ παρέσχε, μὴ πόλεμον ἡμῖν ἀντ' εἰρήνης ἐκεῖνος πρὸς Λακεδαιμονίους ποιήσειε. Χαιρέλεως δὲ τὸ 298

[1] κελεύει - - - ψευδομαρτυριῶν om. [2] τὰ ἐμὰ [3] μὴ

Πάλιν] Malim ὥστε πάλιν. Idem.

Ἑκατέροις] Malim ἑκατέρας. Idem.

Γενέσθαι] Anceps et arduum est, locum hiulcum conjecturis sanatum ire. Quia tamen hæc una superest ratio, qua consequamur hoc, ut saltim cohærens et consentanea atque tolerabilis extorqueatur sententia, age suspicemur Isæum sic dedisse: ὥστε μηδεμίαν γενέσθαι πρὸς τὴν τοῦ Στρ. παιδός. *ut mea substantia nulla* (pro nulla habenda) *sit, si cum substantia comparetur ea quam Stratoclis filius a patre accepit.* Idem.

Οὐκ ἄξιον τούτοις τοῖς λόγοις] Π. οὐδ' ἄξιον τούτου τοῖς λ. H. Stephan. Legendum videtur: οὐκ ἄξιον οὖν [scil. ἐστὶ] τοῖς τούτου [adversarii mei, pupillum meum advocatione sua tuentis] λόγοις π. Reisk.

Τρεῖς κλήρους] Bona patris, tum duorum fratrum uxoris meæ, Chærelei et Macartati, tum Hagniæ. Idem.

Μὴ δίκαιον] Malim μηδὲν δίκαιον. Idem.

Τὸ χωρίον] Pro certo haud ausim quidem affirmare, admodum tamen probabile penes me est, hic deesse nomen, quodcunque fuit, demi seu municipii, in quo situm esset prædium illud Macartati. Idem.

[1]Προσπαλτοῖ χωρίον κατέλιπεν, ὃ πλέον οὐκ ἂν [2]εὕροι τριάκοντα μνῶν. συνέβη δὲ τὸν μὲν ταῦτα καταλιπόντα τελευτῆσαι πρότερον ἢ Μακάρτατον, ἐκεῖνον δὲ μετὰ ταύτης τῆς οὐσίας, ἣν ἔχων ἐξέπλευσεν· ἅπαντα γὰρ καὶ τὴν τριήρη καὶ αὐτὸν κατὰ τὸν πόλεμον ἀπώλεσε. καταλειφθέντος δὲ τοῦ [1]Προσπαλτοῖ χωρίου καὶ [3]γινομένου τῆς ἐκείνων ἀδελφῆς, ἐμῆς δὲ γυναικὸς, ἐπείσθην ὑπ' ἐκείνης εἰσποιῆσαι Μακαρτάτῳ τὸν ἕτερον τῶν παίδων, οὐχ ἵνα λειτουργοίην, εἰ προσγένοιτό μοι τοῦτο τὸ χωρίον. ὁμοίως γὰρ καὶ μὴ εἰσποιήσαντος τοῦτό γ' ὑπῆρχεν· οὐδὲ γὰρ ἐλειτούργουν διὰ τοῦτό γ' ἧττον οὐδὲν, ἀλλὰ καὶ τῶν εἰσφερόντων ἦν καὶ
299 τῶν τὰ προσταττόμενα ὑμῖν ἅπαντα ποιούντων. ὁ δὲ ὡς περὶ ἀχρήστου μὲν πλουσίου δὲ ἐπὶ διαβολῇ ποιεῖται τούτους τοὺς λόγους. ἐγὼ δ' ἓν κεφάλαιον ἐρῶ πάντων μέγιστον, ὃ καὶ ὑμῖν οἶδ' ὅτι δόξει δίκαιον. κοινώσασθαι γὰρ ἐθέλω τὴν οὐσίαν τὴν ἐμὴν τῇ τοῦ παιδὸς, καὶ εἴτε πολλὰ εἴτ' ὀλίγα ἐστὶν, ἐν κοινῷ γενομένης λάβωμεν τὰ ἡμίσεα ἑκάτερος, ἵνα μηδὲν πλέον ἔχῃ ἅτερος τοῦ ἑτέρου τοῦ προσήκοντος. ἀλλ' οὐκ [4]ἐθελήσει.

[1] πρὸς Παλτοῖ [2] εὕροιτε [3] γενομένου [4] ἐθελήσει. Λείπει.

Εὕροιτε τρ. μνῶν] Scil. ἄξιον. si nempe εὕροιτε servetur. *non reperietis id pluris valere quam 30 min.* ego vero suspicor εὕροι leg. esse. *si vendatur, pluris non facile væneat quam 30 min.* Dicitur res, quæ pretio quodam redimitur, εὑρίσκειν tantum, vel tantum. Forte reliquit Isæus: εὕροι τετταράκοντα μνῶν. Idem.

Ἐκεῖνον] Macartatum. Idem.

Μετὰ ταύτης] Num μετ' αὐτῆς. non ipse solummodo, sed una cum ipso quoque fortunæ ejus omnes. Idem.

Εἰσποιήσαντος] Subaudi ἐμοῦ. Idem.

Διὰ τοῦτο γ' ἧττον] *nil ideo minus munera edebam, quod filium in domum Macartati nondum elocassem,* aut *non elocarem.* Idem.

Ὡς περὶ ἀχρήστου] Scil. ἐμοῦ. de me disserit, ut de homine locuplete quidem, verum inutili, e cujus divitiis resp. fructum nullum percipiat. Sic dedi de meo, pro vulgari ὥσπερ ἀχρήστου. Idem.

Ἐστὶν] Scil. τὰ ἡμῖν ἀμφοτέροις [vel τὰ ἡμῶν ἑκατέρῳ] ὄντα. Idem.

Λείπει τινά.] Posterius vocabulum, quo caret Aldina, Stephanus de suo addidit. Desit aliquid, nec ne, multum an parum, pro certo definiri nequit. Ad sensum quidem, videri possit nil deesse. verumtamen non solent oratores perorationem omittere. Idem.

ISÆI ORATIONUM

FINIS.

LECTIONES VARIANTES

AD ISÆUM.

VARIANTES LECTIONES.

*** Idem hic dictum, Lector, habe, quod ad Variantes Lectiones Antiphonteas vol. i. p. 139. est notatum.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΛΕΩΝΥΜΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 33. 1. τὸ γένος M. 3. ἦν B. M. 5.
• •
ἀποθανεῖν om. B. M. [ἀποθανεῖν] Bekk. 6. πάσχει M. antep. διαθήκαις] δίκαις corr. M. pen. δὲ λέγοντες B. M. Ald. Ibid. φησὶν B. Ibid. μετεκαλέσαντο B. M. Ibid. τοῖς om. B. M. Ald.

ΛΟΓΟΣ.

P. 33. 2. κατέλιπε] κατέλυσε M. 5. ἀκροασάμενοι pr. B. Ibid. ἐπὶ τὸ δικ. M. ult. ἐκεῖνον] ἐκείνῳ B. Bekk. om. M.

P. 34. 1. ἀργύρια] ἀργύριον B. Bekk. ἀρ-
α
γύριον M. Ibid. προσηκ. οἱ] προσηκ. ἐπὶ
ων
τούτοις οἱ B. 2. τούτοις M. 3. ἰσομοιρίσαι B. 6. ἀλλὰ] ἀλλὰ καὶ pr. M. 7.
ον
πιστεύσαντες M. 9. διέθετο μὲν] δὴ ὑπέθετο μὲν B. Ald. μὲν ὑπέθετο δὴ M. 13. καὶ τῶν νόμων om. M. 15. πολυ ἄρχου lit. 1. eras. B. antep. οἶτος M.

οἰκείους
P. 35. 4. ἀλλήλους corr. penna ducta per ἀλλήλους M. 5. ἡγησάμην B. M. 7. τὴν om. pr. M. 10. τοὺς ἐχθροὺς] τοὺς om. B. M. Bekk. 11. κακοὺς B. M. Ald. 16.
σεν
ἐπετρόπευεν M. 21. καὶ primum om. M. antep. ἔχθρας] ἔχθραν B. M. Bekk. Ibid. ὁ Κλεών.] ὁ om. B. Bekk. pen. ταῦτα pr. B. ult. post ἐσώθη lit. 1. eras. in B.

P. 36. 4. καὶ om. M. 5. αὐτὸν M.
ω
Ibid. τοῦτων M. 11. ἐκεῖνος M. 13. ἡμᾶς om. pr. B. Ibid. ἠβουλήθη] ἐβουλήθη M. et pr. B. Bekk. 14. ἡμῖν B. M. Ald. 19. χρημάτων] χρηστῶν B. M. χρήστων Bekk.

P. 37. 4. ἠβουλήθη] ἐβουλήθη B. M. Bekk. 5. ἐπὶ τὴν] ἐπὶ om. B. M. Bekk. 6. οὐκ om. Ald. 7. ἀνέπεμψεν B. M. Ald. 8. εἰς] ἐς B. M. Bekk. 9. [ὡς ἀσθενῶν]
δι
Bekk. 12. οὖν om. M. 14. ἔθετο M. 15. οἰκίαν αὐτοῦ] οἰκίαν τὴν αὐτοῦ B. Bekk. οἰκίαν M. 17. τοῦ ἀστυνόμου M. Ald. Ibid. αὐτὸς B. M. 18. ἐλθόντας M. Ibid. ἀρχονίδην B. M. antep. ἔτι] ὅτι M. Ibid. τοίνυν οἱ] τοίνυν ὡς οἱ B. Bekk. ult. τοὺς om. B.

P. 38. 6. ἐπεὶ δ' οἱ τούτων] ἐπειδὴ δὲ τούτων B. M. Bekk. 13. γινομένας] γενομένας cod. Ambros. Bekk. 14. ὅπως βεβ.] ὅπως ἔτι βεβ. B. Bekk. 20. πιστεύσοιτε
ε
B. M. 22. μανία M. ult. εἶναι τῶν] ποιῆσαι τῶν B. M. Bekk.

P. 39. 1. ἑαυτοῦ M. 2. ἡμῖν B. M.
ῶν
Ibid. αὐτοῦ M. 4. τούτοις τοῖς λόγος (λό-
••••
γοις pr.) M. 5. ἀεὶ om. cod. Ambros. [ἀεὶ] Bekk. 7. δικαίους M. 8. ποιήσητε] ποιήσετε cod. Ambros. ποιήσαιτε Bekk. 13. ἐναντιοτάτην M. 14. ἢ ἐκεῖνο B. (velim intelligas hic et deinceps cod. Ambros. et Bekk. nostrum pariter Textum exhibere, ubi nihil in contrarium præcipimus) ἢ ἐκείνῳ ad p. 54. v. 25. καταστήσητε om. M. Ald. Steph. 21. εἰς cod. Ambros. qui deinceps litera A. a nobis signatur. 28. κατέλειπεν pr. B. 29. μὲν om. B. pen. ἡμῖν B. ult. τὴν] καὶ τὴν A.

P. 40. 3. ἡμᾶς ἐναντία καὶ τοῖς A. 7. ἠβούλετο A. B. 8. ἠβουλήθη A. et pr. B. Ibid. μᾶλλον om. A. Ibid. ζῶν] τῶν A. 10. κηφήσανδρος B. 18. δοῦναι ἡμῖν A. 19. οἷς om. pr. B. 24. πιστεῦσαι B. 26. τε οὕτω] τε οὔπω cum Maio Bekk. 30. ἡμῖν B.

P. 41. 4. δηλώσει B. 6. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. A. B. 8. ἡμῶν A. 9. ὑπολείψειν corr. ὑπολείψει pr. B. 10. ἣν om. A. Ibid. βεβαιώση τὴν ἔχθραν; A. 11. νῦν om. A. 13 γινομένης A. 15. γε] τε A. Ibid. διαθήκας μὲν B. 18. αὐτὸν] αὐτῷ B. 20. οἰκειότητα κεκτημένους A. B. 22. κυρίας εἶναι ψηφίσαιτο τὰς διαθήκας A. 27. ἡμᾶς A. antep. οὐκοῦν ἄρα A. B.

P. 42. 5. θάττερα B. θέατρα A. 7. τὸν om. A. 10. pro Πολύαρχος habent ναύαρχος A. B. 24. κύρια A. 26. ποιεῖ-

ται A. 27. ψηφίζεσ A. 29. ἐστὶ τοῦτο A. ult. ἡμεῖς A. B.

P. 43. 3. ἡμᾶν A. 7. ἡμῖν A. B. 12. βεβουλευμένος A. 18. πότερον A. B. Ibid. ἐγένετο A. 20. ἤ τις τῶν ἀδελφῶν A. 21. οὐ 'κεῖνος A. B. Ibid. ἐγένετο pr. B. 28. ἐνεχειρήσαμεν A. et pr. B. Ibid. οὐσίαν] αἰτίαν B. antep. ἐν ἀμφοτέροις om. A.

P. 44. 2. καὶ primum om. B. Ibid. προείχοντο A. 5. δεῖ προσέχειν A. 7. αὐτῷ ὕστερον A. 8. μὲν ἐβούλετο ἡμᾶς B. 10. καὶ om. pr. B. Ibid. μηδ' B. μὴ δ' A. 14. ὅταν μὲν om. A. 16. κλεώνυμον A. 20. ἡμῖν B. 22. ὑμεῖς om. A. 23. ψηφίσεσθε A. B. Ibid. ἡγήσεσθε A. B. pen. ἀξιώσετε A. B.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΝΕΚΛΕΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΛΟΓΟΣ.

P. 45. 2. τοὺς om. pr. B. 7. ὑμᾶς A. 8. τε τῷ A. B. 9. με om. A. 11. ὁ secundum om. A. 12. υἱοῦ ἐμοῦ A. 13. δ' om. A. 15. χαρνεὺς A. 16. οἰκείῳ B. οἰκείως Bekk. antep. τέσσαρες A.

P. 46. 2. ἔτει] ἔτει ἢ πέμπτῳ A. 6. τὴν secundum om. B. 7. ὅτι om. A. 8. ὁ πατὴρ om. A. 10. ἐπιδιδόντες pr. B. 12. ὁ Μενεκλῆς om. A. 13. πρῶτον om. A. 15. ΜΑΡΤΥΡΙΑ om. A. 18. δόξαντες τοῦ A. B. 21. ὁ Μεν. A. 22. μηνὶ δευτέρῳ A. 23. ἔφην A. 26. ἄπαιδα - - - αὐτῷ om. A. 27. ἀτυχῶν ἔφη αὐτὸς A. Ibid. δῆλον Bekk. 28. ἀπεβάλλετο A. Ibid. τινὰ om. A. Ibid. αὐτὸν A. antep. ποιῆσαι A. ult. σφητίῳ B.

P. 47. 1. αὐτῷ A. B. 2. τοῦ N.] τῶν N. Bekk. 3. ἐκείνου A. 6. ζῶντά γε A. ζῶντά τε Bekk. Ibid. γηροτροφήσει A. Ibid. αὐτὸν om. A. 7. ποιήσει A. 9. κελεύει A. 10. εὑρίσκομεν A. 12. αὐτῷ secundum om. A. 17. ὁποτέρῳ B. Ibid. ὁ ἐμὸς om. B. 19. καὶ secundum om. A. 20. θεραπεύσαντες pr. B. Ibid. ἐπιδημήσαντας A. 21. ἔφη om. A. Ibid. συμβαίνειν B. Ibid. ἀποδημίαν B. 23. βούλει B. 24. καὶ ὁ om. A. 27. βούλεται A. antep. αὐτοῦ A. ult. μόνον A.

P. 48. 2. ἐὰν B. 3. αὐτῷ τῶν νόμων A. 8. ὀρεγῶνας A. qui sic infra. 9. οὐ] εὖ A. B. 13. τῷ τούτῳ χρ. A. 17. ἡμῖν B. om. A. 19. ἡμῖν A. 20. τὸν νόμον B. Bekk. 21. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΝΟΜΟΣ. om. A. 23. αὐτὸς ὑμῖν δηλοῖ A. 24. καὶ οἱ δημόται om. A. 25. ὑμῖν B. ult. υἱέως A.

P. 49. 5. ῥᾴδιον ὑμῖν A. 6. τὸν] τὸ B. 8. πρὶν om. A. 9. πεισθεὶς ἐμὲ ἐποιήσατο A. 16. ἐνῆγον A. 19. δοκῶ] ποθῶ A. B. Ibid. τοῦτο A. 21. πότερον A. 22. ἐστὶν οὗτος A. 26. κατηγορεῖν A. 27. [ἀνθρώπους] Bekk. antep. γὰρ om. A. Ibid. πλὴν] νῦν πλὴν A.

P. 50. 3. ἄπαιδι ὄντι A. 5. καλὸς A. 7. τὸν ἀδελφὸν τὸν αὑτοῦ A. 8. οὐδὲν] οὐ corr. om. pr. B. 10. τί δή ποτ'] ποτ' A. ἤδηποτ' B. 11. ἐκείνῳ τύχην A. 12. θεραπεύειν A. 15. τὸν δὲ Μ. - - - ποιήσασθαι] Pro his superiora illa ὅς τις αὐτὸν - - - θάψειν repetit A. 18. παραφρονεῖν τῷ] παραφρονεῖν φήσει καὶ γυναικὶ πειθόμενον. πῶς οὖν οὐ σχέτλια λέγων φαίνεται; ἐγὼ γὰρ οἶμαι πολλῷ τοῦτον παραφρονεῖν μᾶλλον τῷ A. 19. τοῖς γὰρ δικαίοις καὶ τοῖς νόμοις A. 21. μὲν αὐτῷ B. Ibid. ποιῶν τὸν περὶ τῆς ποιήσεως A. 24. νῦν om. A. 26. διαφέρεται καὶ ἀναίνεται] διαφαίνεται pr. B. καὶ ἀναίνεται om. Bekk. 29. ἢ συνοικίαν om. A. 30. κατέλειπεν pr. B. 31. ὑπόλοιπα] κατέλιπεν A. 32. ἐκείνου ζῶντος A. antep. ἔχει] ἔχει οὕτως conj. Bekk. et mox v. pen. pro ἔδει Tyrwhitt. ἐχρῆ.

P. 51. 7. οὔ] οὐκ A. 8. ἀποδίδοται Bekk. 10. τῆς om. A. 12. λεγομένων A. 13. τις εἴπῃ A. 14. αὐτοῦ A. B. 15. κηδευτῇ A. 16. εἰ μὴ] om. A. εἰ μὲν Bekk. 27. ἡμᾶς ἠνάγκασαν A. 28. ποιεῖν] ποιήσειν A. 29. λοιποῦ pr. B. antep. ὑπὸ] ἀπὸ A. B. ult. βουλόμενοι ἄπαιδα A.

P. 52. 4. ἐπίβαλε A. ἐπίβαλε (λ) B. 5. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. B. om. A. 9. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. om. A. 10. τοίνυν om. A. 12. μὲν om. B. 15. οἶκον ἐξερημωθέντα A. 17. θυγάτηρ] θεράπων A. 18. παιδίον pr. B. Ibid. τὸ secundum om. A. 19. αὐτοῦ] ἐκείνου A. 21. et antep. ἔνατα Bekk. pen. τῶν εἰδότων om. pr. B.

P. 53. 1. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. om. A. 2. ἐποιήσατό με om. A. 6. με A. B. 8. ἐμοὶ om. A. B. [ἐμοὶ] Bekk. Ibid. μὴ om. pr. B. 9. τοὺς om. pr. B. 10. τῶν] τοῦ B. 15. ἅπασιν ὑμῖν A. 16. παραφρονεῖ A. 21. μὴ om. A. 25. εἶναι post δεινὸν ponit A. 29. ἂν om. A. 30. ἐγένετο A.

P. 54. 1. τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἀγωνίζεσθαι A. 4. με τὰ λυποῦντα A. 6. ἀποψηφίσαι A. 8. ἐμαυτὸν ποιηθέντα A. 9. ἀλλ' ἔργῳ τὴν ποίησιν γεγενημένην A. 16. ποιεῖν B. 19. μηδ' A. B. 20. τὸν om. A. B. Bekk. Ibid. τὰς τιμὰς om. A. 24. με A. Ibid. ἔσται A. B. 25. καταστήσετε B. 27. καὶ primum om. A. Ibid. ἡμῖν] ἐμοὶ A. 29. τῶν τε νόμων A. antep. εἰρημένων ὑπὲρ] ἐχρημένων διὰ A.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΥΡΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

P. 55. tit. κλήρου κατὰ (καὶ M.) ποίησιν πρὸς τὸ γένος διαμαρτυρία (διαμαρτυρίας M. διὰ μαρτυρίαν Ald.) B. M. Ald.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 55. 1. υἱῶν] υἱὸν M. Bekk. 2. τοῦ κλήρου B. M. 3. Πύῤῥου γνησίαν] γνήσιαν Πύῤῥου B. M. Bekk. antep. τὴν Φ.] καὶ τὴν Φ. ded. vid. pr. B.

ΛΟΓΟΣ.

P. 55. 3. αὐτῷ] ἑαυτῷ B. M. Bekk.

P. 56. 2. τάλαντα τῷ] τάλαντα τίμημα τῷ B. M. Bekk. 7. ἐπισκεψάμενοι] ἐπισκηψάμενοι Bekk. 10. ψευδομαρτύρων B. M. Ald. 18. μαρτυρῆσαι] μαρτυρήσας ψευδὴς ἔδοξεν εἶναι σαι M. antep. ἦν τῶν] ἂν τῶν B. M. Bekk. ult. κατέστενε] κατέστη B. Bekk.

P. 57. 6. δ' om. B. M. 7. καὶ τῆς τούτου μαρτυρίας add. in marg. M. 8. τασδὶ αὐτοῖς] τὰς διαθήκας, sed in marg. γρ. τασδὶ αὐτοῖς, M. 12. διαμαρτυρῆσαι] μαρτυρῆσαι (εγ) Bekk. 14. ἐξελαχθῆναι M. 16. ἀδελφὴν] προῖκα M.

P. 58. 3. διαδικάσασθαι M. 6. ποτ' οὖν] ποτ' ἦν B. M. Bekk. 12. ὅτι add. sup. lin. a pr. B. 13. ἐνδεδώκει] ἐδεδώκει B. M. ἐκδεδώκει Bekk. 21. ἐσκημμένοι] ἐπεσκημμένοι B. Bekk. ἐσκεμμένοι M. 22. ὡμολογηκότος M. ult. ἐπίβαλε] ἐπίβαλλε B. M. ἐπίλαβε Bekk.

P. 59. 1. ΜΑΡΤΥΡΙΑ] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ Bekk. om. M. 7. γενέσθαι M. Ibid. καίτοι] καὶ M. 14. ΜΑΡΤΥΡΙΑ om. M. antep. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. B. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. M. ult. μεμαρτύρηκε (ται) M.

P. 60. 6. καὶ ἀκρατῶς ἔχοντες αὐτῶν om. M. 7. αὐτὰς] αὐτοὺς Bekk. 13. τηνικαῦτα] τηλικαῦτα Bekk. 14. πυθετίδην M. Ibid. προεποιήσατο B. M. Bekk. 15. et 18. παρέσχον] παρέσχοντο M. Bekk. 16. ὡμολόγει] ὁμολογεῖ B. M. Ald. Bekk. 19. ἐπὶ] ὡς ἐπὶ B. M. Ibid. προδήλους M. antep. μαρτυρίων] μαρτύρων B. M. Bekk. pen. τυγχάνομεν M.

P. 61. 4. et. 6. ὑμῖν B. M. 7. ὑμῶν B. M. Ibid. μάλιστα. τούτους παραλαμβάνειν εἰώθαμεν ἐπὶ τὰς πράξεις τὰς τοιαύτας· τῶν δὲ ἀδήλων καὶ ἐξαίφνης γινομένων τοὺς προστυχόντας ἕκαστοι μάρτυρας ποιούμεθα. καὶ ἐπὶ μὲν ταῖς M. 9. μαρτυρήσαντι] ἐκμαρτυρήσαντι B. Bekk. antep. ταῦτα] ταὐτὰ Bekk. pen. Θήβαζε] Βήσαζε B. Bekk.

P. 62. 1. ταὐτομάτου ἐκεῖ τυχοῦσι] τοῦ αὐτομάτου ἐκεῖ ἐντυχοῦσι B. M. Bekk. antep. τῆς ἐγγύης om. M. pen. τηθῆς B. τηθῆς τῆς (ἐ) M.

P. 63. 2. ἀρχιέα M. 5. ἄλλος B. ἄλλον M. Ibid. ἦν] ἢ καὶ M. 8. ἦν] ἢ M. Ibid. ὥστε περὶ] ᾧ γε περὶ Bekk. 15. ταύτην ἦν] ἦν om. B. M. Bekk. 16. οὗτος ἦν. ἕνα B. M. 20. τὴν τοιαύτην om. M. antep. παρακλ. ἐγγύῃ] παρακλ. τῇ ἐγγύῃ B. Bekk.

P. 64. 6. ἐκείνου] τούτου M. 7. ἕξιν M. 10. εἰ om. M. Ibid. ὑμῶν] ἡμῶν B. M. (γυναικὸς) Bekk. 11. τιμωρίας M. 12. ἢ ὁ ἐγγυῶν] ἢ ὁμολογῶν M. ἢ om. Bekk. 15. ἢ τὸν ἐγγ.] ἦν τὸν ἐγγ. B. τὸν ἐγγ. Bekk. 16. ὁ λόγος οὐ διαμένειν] ὀλί διαμένειν B. ὀλίγον διαμένειν ded. vid. pr. ὁ λόγος διαμένειν corr. M. ὀλίγα διαμένειν Bekk. Ibid. εἰώθεσαν M.

P. 65. 8. θείου Πύῤῥου ἐν M. 9. τηθῆς B. et sic infra. 11. εἴδει M. 12. αὐτῶν] αὐτοῦ B. M. Bekk. 15. αὐτῷ M. 16. ταύτην] ταύτῃ Bekk. antep. γενέσθαι αὐτοῖς, penna ducta per αὐτοῖς, B. Ibid. λέξεως M. Ald. Ibid. τοῦ κλήρου om. pr. M. pen. οἱ] εἰ B. M.

P. 66. 5. φασι B. φασι (η) M. 11. ἕνεκα τοῦ νόμου] ἕνεκα τοῦ γάμου Bekk. Ibid. ἀπολείπει pr. B. antep. μὴ προικὶ] μὴ ἐν προικὶ B. M. Bekk. Ibid. εἴπου pr. B. ult. ἔμελλεν εἶναι] ἔμελλεν ὄφελος εἶναι B. Bekk. penna ducta per ἔμελλεν add. in marg. ἔλεγεν M.

P. 67. 1. αὐτῷ om. M. 2. ἦν δ'] ἦν; ἦν δ' B. Bekk. ἢ ἦν δ' M. 3. ὅτι om. M. 4. ἐνεγγύησε] ἐνεγύησε corr. B. Bekk. 7. ἔπαθες M. 8. δοκείτω, ὑμῶν Ald. 10. τοσούτων pr. B. 12. ὅν φησιν] ὧν φησὶν Bekk. 17. τοίν αὐτῷ M. antep. τοὺς δι' αὐτοῖς M.

P. 68. 2. ναὶ] καὶ M. Ibid. ὡς ἐγᾦμαι, sed in marg. γρ. ὡς ἔγωγ' οἶμαι, M. 3. παλλακίᾳ Bekk. Ibid. τὰ ἑαυτῶν] τὰς ἑαυτῶν B. M. Bekk. 9. σιωπῶντος corr. B. 10. ὑμῶν· βούλομαι] ὑμῶν, ὥστε οὐκ ἀπορῶ γε μαρτύρων, ὅταν τι λέγω περὶ αὐτοῦ· βούλομαι B. Bekk. 13. φέρε, ὦ] φέρε γάρ, ὦ B. Bekk. Ibid. ἐγγυηκὼς] ἐγγεγυηκὼς Bekk. 18. καθισταμμένην pr. B. pen. καταλείποντος pr. B. ult. πότερον] πρότερον (ὂν ὂν) B. Bekk. Ibid. τῶν ἀδελφῶν M.

P. 69. 4. τουσδὶ] τούσδε B. Bekk. τοὺς δι' M. 7. γενέσθαι M. 8. ἔνδικος M. 9. ἀδελφῆς] ἀδελφιδῆς corr. B. Bekk. 18. ἄν τι] ἄν τις B. M. Bekk. 20. ἢ ψευδ.] ἢ καὶ ψευδ. B. M. Bekk. 21. ἐνεγγύα]

ἐνεγύα corr. B. Bekk. 22. ἀδελφὴν M. Ibid. ἂν om. B. M. 23. γεγενημένης M.
αι ε
Ibid. ἑτέρας M. antep. εἰσήγγειλες M. ult. αὐτῆς] ἑαυτῆς B. Bekk.

P. 70. 4. ἔνεστιν] ἔπεστιν Bekk. 8. ἐσχάται pr. B. 9. uncos om. Ald. Steph. Ibid. ἐξ add. sup. lin. a pr. B. 11. εἰσήγγειλε M. 13. τετολμήκασι] τετόλμηκας Bekk. 15. προσποιήσει M. Bekk. 16. τῆς om. M. 18. προσῆκεν, αὐτὸς] προσήκει αὐτὸς pr. προσῆκεν, εἰ αὐτὸς corr. B. Bekk.

P. 71. 3. τοῦ νόμου M. 5. δοθῆναι M.
τολμη πατρῴων
10. πονηρὸς M. 12. παρόντων M. Ibid. δοκῇ pr. B. 15. εἰσήγγελλεν B. 16. ἄλλῳ] ἄλλο B. Bekk. 18. ἐνεγγύησεν] ἐνεγύησεν corr. B. Bekk. Ibid. ἀδελφὴν M. 19. κλήρου om. M. 20. ἐγγυήσαντι pr. B. Ibid. ἀδελφ. οὖσαν] ἀδελφ. ὡς οὖσαν Bekk. ult. ὑμῖν περὶ] ὑμῖν τὴν περὶ B. M. Bekk.

P. 72. 3. 5. et 7. Titulos om. M. 4. ἀνάγν. καὶ] ἀνάγν. δὴ καὶ B. M. Bekk. 6. λάβετε] λάβε B. Bekk. 8. ἐξελέγχοι]
σθε
ἐξελέγχει B. M. Bekk. 11. σκέψαντος M. 12. μὲν τοῦ] μὲν om. B. Bekk. Ibid. ἀδελφιδῆν corr. B. 14. ἐνεγγυήσατο] ἐνεγυήσατο corr. B. Bekk. 17. ἔργῳ ὁ Ξεν. αὐτὸς M. Ibid. uncos om. Ald. Steph. 18. ἐγγεγύητο] ἐνεγγεγγύητο pr. ἐνεγεγύητο corr. B. Bekk. ἐγεγένητο M. pen. περὶ] ὑπὲρ de suo Bekk.

P. 73. 1. γεγονέναι M. Ibid. δὴ] δ' B. δι' M. 2. ἐπέσκηπτε] ἐπεσκήπτετο Bekk. 4. ἡμῖν B. 6. uncos om. Ald. Steph. 9. λέξιν M. 10. γὰρ πλείω πολλῷ pr. M. Ibid. ἡ om. M. Ibid. ἐτελεύτησεν M. 12. τὴν om. pr. M. 14. τελευτήσει M.
η
Ibid. ὁ νόμος pr. M. 16. ἐπειδὰν M. Ibid. τῶν om. M. 17. διαδικασίαν M. Ibid. καὶ ὡς] καὶ εἰ, ὡς B. M. Bekk. 18. ἐγγυήκει] ἠγγυήκει B. Bekk. Ibid. γνησίαν] ἰδίαν M. antep. αὐτῷ] αὐτοῦ B. Bekk. pen. κλῆρον pr. M. ult. ὑμῖν] ἡμῖν B. M. Ald. Bekk. Ibid. δὲ μόνῳ] δὲ γόνῳ B. M. Bekk.

P. 74. 2. ἡμεῖς M. 8. ἠξίωσαν] τὴν λῆξιν ἠξίωσαν B. M. Bekk. Ibid. εἶχον pr. B. 10. ὅσοι δὲ - - - πατρῴαν add. in marg. M. 11. ἐπιδικάσασθαι M. 12. γεγονόσιν pr. B. 15. τὸν κλῆρον M. 17. τινος pr. B. 19. ὑμῶν, εἰ] ὑμῶν ἡγείσθω, εἰ B. Bekk. Ibid. ἑαυτοῦ] τούτου M.

P. 75. 4. καταλιπομένην M. et corr. B. Ald. 9. et 14. τῶν πατρῴων] τῶν πατέρων B. M. Bekk. 11. τελευτήσας] τελευτῆσαι B. M. Bekk. 13. εἶναι om. M. pen. τῷδ'] τόδ' B. M. Bekk. ult. καταλιπομένη M. et corr. B. Ald.

P. 76. 2. καταστῆσαι] καταστῆναι Bekk. 3. γὰρ ἄλλους περὶ πλείονος ἑαυτοῦ] γὰρ ἀνθρώπων μισεῖ τὸ λυσιτελοῦν, οὐδὲ περὶ πλείονος τοὺς ἀλλοτρίους ἑαυτοῦ B. Bekk. γὰρ ἑαυτοῦ M. 10. εἶτα παρ.] εἶτα [τί] παρ. Bekk. 11. Πύῤῥου τὴν] Πύῤῥου κλήρου τὴν B. Bekk. 12. ἠξιώθησαν M. 15. πυν-
..
θανέσθω] πυνθάνεσθε B. M. Bekk. Ibid. κατελείφθη] καταλειφθείη B. M. Bekk. pen. καταλείπη pr. B. ult. ἐπὶ ταύταις] σὺν ταύταις B. M. Bekk.

P. 77. 3. τῷ M. 4. et 8. εἴδιον M. 5. αὐτῷ pr. B. 6. τοῦτο M. 9. εἰ ἐμαρτ.] εἰ καὶ ἐμαρτ. B. Bekk. 11. ἀγαθὲ B. 12. et 15. ὅτι M. Ibid. ἐνεγγύα] ἐνεγύα corr. B. Bekk. Ibid. Ἐνδιος τὴν γυναῖκα, Bekk. 13. ἀδελφοῦ τοῦ ἡμετέρου] ἀδελφιδοῦ τοῦ ὑμετέρου B. Bekk. 15. ἐνεγγυᾶτο] ἐνεγυᾶτο corr. B. Bekk. pen. ταύτης] τῇ ταύτης B. Bekk. Ibid. συνίστασθαι pr. B.

P. 78. 2. τούτου om. pr. B. 8. καταλιπομένη M. et corr. B. Ald. 10. ὑμῖν pr. B. 12. ἑαυτῷ M. 13. γνησίων om. pr. M. Ibid. ὑμῶν M. Ibid. οὐδείς] οὐδὲ εἷς B. Bekk. 15. νὴ τὸν Δία M. 17.
...
τί ἐχρῆν αὐτὸν] τί αὐτὸν ἔδει B. Bekk. τί αὐτῷ M. Ibid. καταφανὲς M. 18. ἀπέχεσθαι M. 22. ἐκ τῶν pr. B. 23. υἱὸν om. pr. B. 24. μὲν καταλιπὼν] μὲν om. pr. B. Bekk. pen. τὸν M. ibid. τούτων om. pr. B. Ibid. τῶν μαρτ.] τῶν νῦν μαρτ. B. νῦν om. Bekk.

P. 79. 2. ταύτην] ταύτην τὴν M. 4. ταῦτ' ἂν] ταῦτα B. Bekk. τοῦτο M. 5. τοῦ τὸν] τοῦ τοῦτον B. τούτου τὸν M. 7. κατέλειπε pr. B. Ibid. τὸν M. Ibid. ὥς τε B. M. 8. γαμηλείαν pr. B. 9. αὐτῷ add. sup. lin. a pr. B. 10. ἠξίωσαν pr. B. Ibid. τοῦ νόμου] τοῦ om. B. Bekk. 12. ἐπίβαλλε B. M. Ald. 13. et 15. Titulos om. M. 14. λάβε καὶ] λάβε δὲ καὶ B. M. Bekk. 17. ἡγεῖσθε] ἡγήσεσθε B. M. Bekk. ἡγεῖσθαι Ald. 18. ἐπιχείρησιν M. pen. ὑμεῖς οὐ] ὑμεῖς, ὡς ἔγωγ' οἶμαι, οὐ B. Bekk. Ibid. πιστεύετε] πιστεύσετε Bekk. πιστεύετε quoque Ald. (mea saltem) etsi Stephanus in marg. et Bekkerus eam πιστεύσετε exhibere affirment.

P. 80. 4. ὃ pr. B. 5. αὐτὴν corr. B. 7. τοῦ Πύῤῥου] τὸν Πύῤῥου B. Bekk. 8. ὅτι] ὅτῳ B. M. Bekk. 9. ἐνεγγύησεν] ἐνεγύησεν corr. B. Bekk. 13. τούτου] τούτων B. pen. uncos om. Ald. Steph. Ibid. κεκτημένη] κεκτημένος B. Bekk. κεκτημένη M. Ald.

P. 81. 1. καὶ Θεσμ. - - - γυναικὸς add. in marg. M. Ibid. ἔστι αὐτὰς] ἑστιᾶν τὰς B. M. Bekk. pen. τῶν δημ.] τῶν δημ. τῶν B. M. Bekk.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

P. 82. Tit. ΥΠΕΡ ΤΟΥ] ΠΕΡΙ ΤΟΥ B. Bekk. titulum om. M.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 82. 1 Ἄγνων — Ἀγνόθεος] Ἅγνων — Ἁγνόθεος B. Bekk. Ἄγνων — Ἀγνώθεος M. qui sic et infra. Ibid. ὄντες] ὡς ὄντες B. Bekk. ὡς ὄντος M. Ibid. πατραδέλφων] πατραδέλφου M. et corr. B. Bekk. 3. ὅ ἐ. κ. διαθήκας add. in marg. M.

ΛΟΓΟΣ.

P. 82. 5. ὡς οὔτε B. M. 8. μοι συμβ. δοκεῖ] μοι συμβ. δοκεῖ μοι B. συμβ. δοκεῖ μοι Bekk. antep. τοῦ N.] τῶν N. B. Bekk.

P. 83. 2. ἁπλούστεροι M. 6. et 17. Σμικροῦ] Σμίκρου B. Bekk. Ibid. πατρὸς] πνεύματος M. 11. ὄνομα αὐτοῦ] ὄνομα πατρόθεν τὸ αὐτὸ B. Bekk. ὄνομα αὐτῷ M. 15. οἷόν τε] οἴονται M. 21. χαλεπὸν] χαλεπῶς B. Bekk. ult. τούτοις] τουτουσὶ B. M. Bekk.

ἦν
P. 84. 1. ὧν M. 5. ἐμβεβήκασι M. 10. δύω] δύο B. M. Bekk. Ibid. ἐξάκις M. 11. ἐφόρευσεν M. 12. υἱοῖς M. 14. ἐξελέγχῃ B. ἐξηλέχθη Ald. 15. Νικόστρατον - - - υἱὸν αὐτῷ add. in marg. M. pen. ἐκείνω pr. B.

P. 85. 1. τοῦ Νικοστράτου om. pr. M. 4. τὰ Νικ.] τοῦ Νικ. pr. B. 5. ἄξαντες] ἀίξαντες B. ἀΐξαντες M. ᾄξαντες Bekk. 9. ᾐσθόμενος pr. M. 10. πεδίου M. 14. ἴῃ] ᾔει Bekk. 16., πρὸ δὲ τούτων B., πρὸς δὲ
ξ
τούτων M. · πρὸς τούτων Ald. 18. ἔνεστιν M.

P. 86. 2. μὴ] μετ' Ald. 6. γενομένου pr. B. Ibid. διαθεμένων pr. B. 7. παραγενομένοις pr. B. 13. παραγενομένοις M. 17. ἀλλ' ἐὰν - - - διαθήκας add. in marg. M. 18. δ'] δὴ Bekk. Ibid. ἐποιήσατε M. 19. μὴ] add. sup. lin. a pr. B. μὲν M. 21. περὶ add. sup. lin. a pr. B. 24. οὐ δεῖ] οὐδὲν δεῖ B. Bekk. pen. μόνον οἱ] μόνον οὐ M.

P. 87. 4. ἀμφισβητήτως pr. B. 6. ἐνὶ M. 9. πρὸ δὲ τούτους Ald. Ibid. εἰ] οἱ pr. B. Ibid. μὲν κατὰ] μὲν οἱ κατὰ B. M. Bekk. 10. συνθήκας M. 13. δήξειν]
β α
δόξειν B. M. Bekk. 14. προσηκόντων σφόδρα B. 18. χαρίδου pr. M. 20. κληρονόμον om. B. M. [κληρονόμον] Bekk. antep. ὡμολόγησεν] ὡστολόγησεν B. M. Bekk. pen. ὃς τῷ] ὥστε τῷ εἶναι M.

P. 88. 2. διεχείρησεν M. 3 ταῦτα ὑμῖν] ταῦτα μεμαρτύρηται ὑμῖν B. Bekk. 4. ἀνεῖται] ἀρνεῖται B. M. Bekk. 8. βούλωνται pr. B. 11. δὲ τῶν] δὲ om. B. M.
ὑπερορίᾳ
Bekk. Ibid. περιουσίᾳ M. 12. ἐνίους] ἐκείνους M. ult. δὲ πολὺ] δὲ om. B. M. Bekk.

P. 89. 3. δὴ μήτ'] δὲ μήτ' B. Bekk. 6. τί ἄν τι] τί ἂν M. τί ἂν εἴη Bekk. 7. συγγενοῦς. καὶ] συγγενοῦς ψηφίζεσθαι; καὶ B. Bekk. Ibid. γὰρ οἶδε εἴ τι] γὰρ εἰ οἶδε τι B. γὰρ οἶδε τι M. γὰρ εἴ τι οἶδε Bekk. 9. ἐγένοντο] ἐγένετο M. Bekk. 12. συγγενὴς M. 13. ἕτερον] ἕτεροι B. M. Bekk. 19. Χαριάδου] Χαριάδην B. Bekk. pen. et ult. τὸ om. M.

P. 90. 2. Σμικροῦ] Σμίκρου B. Bekk. μικρὸν M. μικροῦ Ald. 5. ἐπιδικασμένου M. 6. τὸ] add. sup. lin. a pr. B. om. M. 7. οὖν om. M. 8. παρέσχον M. 10. ἐκεῖνοι B. M. 12. οὐδ' ἐνθάδε οὐδ'] οὐδ' ἐνθάδε οὔτ' B. οὔτ' ἐνθάδε οὔτ' Bekk. 14. διισχυρίζεται pr. M. 17. ἤδη καὶ] ἤδη τι καὶ B. Bekk. 18. ἄλλος M. pen. τοῦτο ἀφαιρεθεὶς] τότε δὲ ἀφεθεὶς B. Bekk.

P. 91. 2. καὶ] ἀλλ' M. 5. πλὴν εἴτε] πλὴν εἴ τι B. M. Bekk. 8. δώσει δίκην M. 9. εἰ] οἱ pr. B. 12. τοῦτο] τοῦτον B. M.
σθε
Bekk. Ibid. ἄλλως M. 14. ποιήσητε M. Ibid. τὰ ἀλλότρια pr. B. antep.
ό
ὠμώσατε M. ult. ψηφίσησθε M.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

P. 92. Tit. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ] ΠΡΟΣ ΛΕΩΧΑΡΙΝ ΚΑΙ ΔΙΟΓΕΝΗΝ pr. ΠΡΟΣ ΛΕΩΧΑΡΗΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΓΕΝΗΝ corr. B. om. M.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 92. 2. διογένης pr. qui sic ubique, etsi, ut et hic, multis locis και sup. lin. add. M. ibid. αὐτοῦ] αὐτοῦ τοῦ B. 6. διογένην pr. B. antep. ἐγγυασαμένου M. pen. λεώχαριν pr. qui sic passim.

ΛΟΓΟΣ.

P. 92. 1. μὲν om. pr. B. Ibid. διαφερόμεθα B. 3. κύρια γενήσεσθαι, sed in marg. ἡμῖν ἔσεσθαι, M.

P. 93. 3. ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ om. M. 7. et antep. ἐγγυήσατο] ἐνεγγυήσατο pr. ἐνεγυήσατο corr. B. Bekk. 9. ὡς μὲν] τῶν μὲν B. Bekk. 11. τρέψω] τρέψεται B. Bekk. τρέψε M. 17. κεκτῆσθαι ταῦτα καὶ M.
β α γ
20. ὁ μενεξένου ὧν κατέλιπεν τὰ B. Ibid.
προ
μενεξένου M.
....

P. 94. 1. ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ om. M. 2. ταύ-

.....
του] τούτων μόνον B. τούτου Bekk. 5. περὶ κλήρου] περὶ τοῦ κλήρου Bekk. Ibid. παρ' ἐμοῦ τὰ παρ' ἐμοῦ] παρ' ἐμοῦ τὰ B. M. Bekk. 7. ψηφίσησθε corr. B. 8. μὲν om. pr. B. 10. φρεάῤῥειος pr. B. φρεάριος M. et corr. B. 12. κηφισιοδότου B. M. Ald. 18. ἐγένετο] ἐγίνετο B. Bekk.

P. 95. 2. κἀγῶνος om. pr. B. κἀγώ M. 3. ὅπερ corr. ᾧπερ pr. M. 5. ἐφ'] ὑφ' M. et pr. B. Ibid. ὅλην B. ὅλου M. 6. αὐτοῦ M. 8. τοτὲ] ποτὲ B. 9. ὑμῖν corr. B. ἡμῖν M. Ald. 12. καὶ om. pr. B. 14. κεκτῆσθαι] κεκτῆσθαί τε B. Bekk. 19. ἐπεσκέψατο M. Ibid. ὡς ἡμᾶς] πρὸς ἡμᾶς B. Bekk. 21. κηφισοφῶντος corr. B. 22. ἀδελφὴν pr. B. Ibid. τοῦ διογένους M. 23. Δηλοκλέους] Δημοκλέους B. M. Bekk. Ibid. ἣ] ἃ Bekk. 24. ἀφείλετο καὶ] ἀφεί-
ικ
λετο [δὲ] καὶ Bekk. antep. ἀντίδοτος M. ult. ἔτυχεν] ἔτυχον B. Bekk. Ibid. πένητες καὶ ἔρημοι] ἔρημοι καὶ πένητες B. Bekk.

P. 96. 2. οὗτος αὐτὸς] οὕτως αὐτοὺς B.
αῖς
Bekk. οὕτως αὐτὸς M. 3. τοῦ γένους M. 4. κατέλειπε pr. B. 6. ὁ B. Ald. Ibid. δεινό-
ς
τατος B. Ald. δεινότατον M. 12. ἀντακόλουθον] ἀντ' ἀκολούθου B. Bekk. 14. φορεῖ, ἀλλ'] φορεῖ, ὥσπερ ἀδικούμενός τι, εἰ ἐμβάδας Κηφισόδοτος φορεῖ, ἀλλ' B. Bekk. 17.
ω
μὴν] μὲν B. Bekk. antep. κηφισοδότου M. pen. αὐτοῦ pr. B.

P. 97. 1. οὗπερ M. 2. Δικαιογένη B. Bekk. διογένη M. Ibid. τὸν νῦν] τοίνυν pr. B. 5. ἡμᾶς] ὑμᾶς Bekk. 9. δοῦναι pr. B. 10. ψευδομαρτυριῶν μαρτύρων M. 11.
....
ἀπὸ τῶν] ὑπὸ τῶν B. M. Bekk. 14. ΜΑΡΤΥΡΙΑ] ΜΑΡΤΥΡΕΣ B. Bekk. om. M. 19. μηκέτι προσήκειν τῷ διογένει M. 20. μέρους pr. B. ult. ὑμετέρῳ M.

P. 98. 4. αὐτοὶ] αὐτὴν B. Bekk. 5. ψευδομαρτυριῶντες] ψευδομαρτυριῶν B. Bekk. Ibid. μὲν οὖν ταῖν] δὲ ταῖν B. M. Bekk. 6. γενομέναιν] γινομέναιν B. Bekk. Ibid. μηδὲ μιᾶς ὁμολογουμένως M. 9. γυναῖκες]
ἕκαστος
μητέρες B. Bekk. 10. ἅπαντες M. 12. ἐπισκεψαμένων B. M. 14. ἡμῶν add. sup. lin. a pr. B. 18. ὑμῶν M. 20. ἀντιλέγειν pr. B. Ibid. ἠκούσατε] ἀκούσατε B. Bekk. 21. ἡμῶν] γὰρ ἡμῶν B. M. Bekk. ult. δώσειν] παραδώσειν B. M. Bekk.

P. 99. 1. ἐγγυᾶτο] ἐνεγυᾶτο corr. B. Bekk. Ibid. αὐτῷ] αὐτὸν B. M. Bekk. 2. μόνον] μόνος B. Bekk. Ibid. Μνησιπτόλεμος] δικαιογένης M. 3. τούτου] τούτων B. Bekk. 6. εἵλομεν ψευδ.] εἵλομεν τῶν ψευδ. B. M. Bekk. 14. et 19. ἐνεγγυᾶτο] ἐνεγυᾶτο corr. B. Bekk.
σ
P. 100. 4. κεκοσμίμεθα M. 6. μουκίωνα Ald. 7. μὴ βεβαιώσειν] μὴ om. B. M. [μὴ] βεβαιώσειν Bekk. Ibid. ἐξάγοντος B. M. 9. αὐτῷ] αὐτὸν B. Bekk. αὐτοῦ M. 10. οὐδὲν] οὐδὲ B. M. Ibid. ὑπέστη M.
δικαστῶν
11. θεατῶν M. 14. οὐ δι' ἄλλ'] οὐδ' ἀλλ' B. οὐδ' ἄλλ' M. Ibid. καθειστήκεισαν] καθειστήκεσαν B. Bekk. pen. ΜΑΡΤΥΡΙΑ] ΜΑΡΤΥΡΕΣ B. Ald. Bekk.

P. 101. 2. καταμαρτυρεῖτε M. 7. , ταῦτα κύρια] τότε, κύρια B. M. Bekk. 12. γὰρ Ποτ.] γὰρ τῷ Ποτ. B. Bekk. 13. μνᾶς M. 14. κεραμικῷ M.

P. 102. 7. ὅτι οὐ διὰ M. 9. ὅτι] ὅτε B. M. Bekk. 15. οὕτως B. 16. παρέδωκε] παρέδομεν B. M. παρέδωκε Ald. ἔδομεν Bekk. 20. τῶν om. M. antep. προεξόμεθα] παρεξόμεθα B. Bekk. pen. ἠξίουν] ἠξίου B. M. Ald. Bekk.

P. 103. 2. τέσσαρσιν] τέτταρσιν B. Bekk. 8. πυνθανόμενοι pr. B. 9. προὔβαλλεν M. 10. μελάνοπος B. M. Ibid. ἀνώμοτοι ὀμόσ.] ἀνώμοτοι καὶ ὀμόσ. B. M. Bekk. 12. προὐβάλλετο M. 13. διοπειθὴς B. qui sic et infra. 14. ξυμβολαίων M. 15. Μνησιπολέμῳ] Μνησιπτολέμῳ B. Bekk. pen. οὔκουν B. M. Ald. ult. ἐψηφίσατο M.

P. 104. 2. ἔγνωσαν] ἂν ἔγνωσαν B. ἀπέγνωσαν Bekk. 3. εἴπερ ἀδίκων οὐκ] ἵν' ἃ ἡμῖν οἱ πρόγονοι κατέλιπον κομισώμεθα, καὶ μὴ μόνον τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἔχωμεν ἀλλὰ καὶ τὰ χρήματα, τῶν δὴ Λεωχάρους ἰδίων οὐκ B. Bekk. ἰδίων οὐκ M. 6. ἐπεθυμοῦμεν B. 7. ὡς om. codd. et edd. omnes. 9. αὐτῶν] αὐτῷ B. M. Bekk. 10. αὐτὸν ἀνθρ.] αὐτὸν ὄντα ἀνθρ. B. M. Bekk. 12. οὗτος δὲ] οὗτος γὰρ B. Bekk. 14. αὐτῶν] αὐτὸν B. Bekk. 18. πυῤῥιέταις] πυῤῥιχιέταις B. M. πυῤῥιχίσταις Bekk. antep. καλῶς] κακῶς B. ult. ἐν τοῖς] τοῖς om. B. Bekk.

P. 105. 1. ἕτερος — κεκτημένος] ἕτεροι — κεκτημένοι Bekk. 3. κατέλειπεν pr. B. 5. τούτου M. 6. τοῖς om. M. 8. Λέχειον] λεχίον B. λέχιον M. Λέχαιον Bekk. 9. δραχμὰς] μνᾶς M. 11. ὑπογράμματι B. Ibid. ἐξ ἑτέρου] ἐξετέθη de suo Bekk. Ibid. τοὔνομα om. M. 12. ὁμωνύμων] ἐπωνύμων B. Bekk. Ibid. ὅτι δ' ἔδει] ὅτι εἶδεν B. M. ὅτι οἶδε de suo Bekk. antep. ὑποσχόμενοι — ἐθελονταὶ οὐκ ἐξήνεγκαν B. M. Bekk. ult. ἕνα] ἔνοχον pr. M. Ibid. ἅμα om. M.

P. 106. 2. μάρτυρας] τοὺς μάρτυρας B.
κ
Bekk. 4. λελειτούργησε Δικαιογένης B.
β α
διογένης λελειτούργηκεν M. 6. ὁρᾶται pr. B. Ibid. ὑμῶν M. 7. μείζων B. M. 13. ἀποστερήσας om. M. 20. ἔλιπον] διέλιπον B. M. Bekk.

P. 107. 1. ἃς ἀπαρχὰς] ἃς om. B. Bekk. 2. κτήσεως] φύσεως M. 4. δὲ ὁ] μὲν ὁ B. Bekk. antep. υἱὸς] πατὴρ M. Ibid. ὀχυσίας ἐν σπαρτόλῳ M. ult. τοῦτον B.

P. 108. 2. ποῖ de suo Bekk. 3. φανερᾶς B. Ald. Ibid. οὐ μὴν] ἀλλὰ μὴν B. Bekk. 6. τοσούτου] M. 9. ἀναθῆναι M. Ibid. εἰς τὴν ἀκρόπολιν] εἰς πόλιν B. M. εἰς τὴν πόλιν Bekk. 10. λιθουργίοις B. M. Ald. 11. ἠξίους] οὐδὲν ἠξίου M. 18. ὠφέ-
κ
λησας M. 20. ἐστράτευται M. ult. οὐκ ἐστρ.] οὐδ' ἐστρ. B. M. Bekk.

P. 109. 1. ἀξιώσειέ] ἀξιώσεις B. Bekk. Ibid. ὅτι τύρ.] ὅτι τὸν τύρ. B. Bekk. 3. μὲν εἵλου] μὲν γὰρ εἵλου B. M. Bekk. 7. προεδρειῶν B. Ibid. δέδοκται] δέδοται B.
ο
Bekk. δέδεικται M.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΤΗΜΟΝΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 113. 2. υἱὸν ποιησάμενος M. Ibid.
ἐπί
δοθείσας] τεθείσας B. Bekk. 4. ἀντίδικου M. pen. ἐποίησε] ἐπενόησε M.

ΛΟΓΟΣ.

P. 113. 1. χρῶμαι corr. B. 4. ἐνέπλει M. Ibid. Μενέστρατος] Χαιρέστρατος B. Bekk. antep. δὲ εἰ] δὴ εἰ B. Bekk. ult. δὲ μὴ] δὲ οὐ B. Bekk. δὲ M. Ibid. τά τε] τε τὰ Bekk.

P. 114. 4. καὶ Χαιρεστράτῳ pr. B. 7. ἐξῆν] ἐξὸν B. Bekk. 8. εἰσελθόντα] εἰσελθόντι B. Bekk. Ibid. ἡμᾶς pr. B. 9. διεμαρτύρησεν - - - κλῆρον om. M. 10. τούτου M. 11. γίνεσθαι] γενέσθαι B. M. Bekk. 12. καταστήσεσθαι B. M. 17. ταῦτ' αὐτῷ] τοῦτ' αὐτὸ B. Bekk. 20. ἐκινδύνευσε M. 22. καταλι pr. B. 23. τῷ — ἀδελφῷ pr. B. Ibid. ὥσπερ] ὥπερ Bekk. pen. δύω pr. B. ult. οὗτος B. M.

P. 115. 1. διαθήκαις M. 3. περὶ τῷ] παρὰ τῷ B. M. Bekk. 4. ἡμῖν M. Ibid. ἀναγνώσεται B. 5. ἐκμαρτυρήσουσι pr. B. 6. et 11. Titulos om. M. 14. ἐκ τῶν νόμων] ἐν τῷ νόμῳ B. Bekk. 19. ἂν] αὖ M. antep. ἐφρόνει - - - εὖ om. M.

P. 116. 4. ὄντως] οὕτω M. 5. Ἡγέμονα] Ἡγήμονα B. M. Bekk. 7. κηφισέως] Κηφισιέως Bekk. 9. οὐδ'] οὐκ M. 15. ΜΑΡΤΥΡΕΣ] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ B. Bekk. om. M. ult. παρακατέβαλλον M.

P. 117. 1. ὑμῶν] ἡμῶν B. M. Bekk. 4. νόμον ..... Bekk. asteriscos om. codd. et edd. cæt. 7. σκεψάμενοι M. et pr. B. σκεψάμενον Ald. Ibid. ἐποιήσατο M. 9. ἔλεγεν M. Ibid. Καλλίππη om. M. Ibid. εἴη] δ' εἴη B. M. Bekk. Ibid. πιξένου M. 13. τὴν θυγατέρα] τὴν om. B. M. Bekk. Ibid. ἐξεπιτροπευομένης M. antep. τοῦτο M. Ibid. πράττοντες] πλάττοντες de suo Bekk. ult. πρῶτον] πρώτων Bekk.

P. 118. 3. καλλίπης M. 4. εἶναι om. M. Ibid. ἔτη ἀπὸ Ἀριμνήστου ἄρχοντος] ἀπὸ Ἀριμνήστου ἄρχοντος om. B. Bekk. Ibid. ἀφελόντα οὖν πάντα] ἀφελόντι οὖν ταῦτα B. Bekk. 5. πραγμάτων ὑπολείπεται M. 6. οὔτ'] οὐδ' B. M. Ibid. καλλίπην M. 7. οὔτε corr. B. 9. κατὰ τὸν νόμον M. 10. καὶ ὑπὸ] καὶ ὑπὲρ M. 11. γε] καὶ M. pen. ὑμῶν pr. B.

P. 119. 3. ἠθέλησαν. καὶ] ἠθέλησαν οὐδ' ἡμῖν παραδοῦναι. καὶ B. Bekk. 5. ὑμετέρας M. 6. καὶ ΜΑΡΤΥΡΙΑ, καὶ] ΜΑΡΤΥΡΙΑ. B. M. Bekk. 9. καταστῆναι M. 10. ἀφειδὲς] ἀηδὲς B. Bekk. 11. καθιστάναι M. ult. ἐννενήκοντα] ἐνενήκοντα M. Bekk.

P. 120. 1. εἶναι εὐδαίμων] εὐδαίμων εἶναι
συν
B. Bekk. 18. κεραμικῷ οἰκίας. M. 20. καὶ om. pr. 25. ἀλλὰ καὶ τελ. M. pen. οὐθ' οὗτος] οὐθ' ὁ υἱὸς de suo Bekk. ult. ὑπεχώρει M. Ibid. συνεδέξαντο] εἰσεδέξαντο B. Bekk.

P. 121. 3. Ἀφνιδαίου] Ἀφιδναίου Bekk. Ibid. ὡς] ὃς pr. M. 4. ἐᾶν εἰσαχθῆναι]
εἰσαχ
ἐαθῆναι M. [ἐᾶν] εἰσαχθῆναι Bekk. 6. ἔτι om. pr. B. 10. ἐνδόντα] ἓν δόντα B. Bekk. 11. εὐνοίᾳ M. 12. δὲ om. M.
ος οι
13. εἰσαχθέντων M. 15. εἰσαγάγει M. 16. ὦ ἄνδρες] ὦ Ἀνδρόκλεις B. Bekk. 19. αὐτὸν - - - ῥητοῖς om. M.

P. 122. 2. σὺ om. M. 5. ΜΑΡΤΥΡΙΑ] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ B. Bekk. 7. ἀποθνήσκειν M. 8. δικαστὰς] κηδεστὰς B. Bekk. 11. αὐτοῦ] αὐτῷ B. Bekk. Ibid. Μουνυχίᾳ] Μουνυχιάσι B. Μουνυχιάσι Bekk. 12. συνεπέστελλεν] συναπέστελλεν B. Bekk. συναπέστειλεν M. 14. συνήγαγε M. 16. διέπραττεν] ἔπραττεν B. Bekk. 17. τὸ ἱκανόν.] τοῦτο ἱκανὸν τεκμήριον· B. Bekk. 18. οὐδεὶς οὐδὲν] οὐδεὶς οὐδενὶ B. Bekk. 20. ὅτῳ] ὅτι M. 21. γραμματίου M. Ibid. διέτη M. 22. ἤδη τῇ] οἶδε τῇ corr. a pr. B. Bekk. pen. κύριον] αὔριον M. ult. ἄλλον om. M.

P. 123. 2. καταλείποι pr. B. 3. ἀπήτει] ἀκούσας M. 4. προσεκαλέσαντο] προσεκα-
....
λέσαντο πρὸς τὸν ἄρχοντα B. προεκαλέσαντο
ρέδρων
Bekk. 9. οὗτος M. 11. παρόντων M. 15. ἐν om. Ibid. Σηραγγείῳ] Σηραγγίῳ B. M. Bekk. Ibid. βαλανεῖον add. in marg. M. 17. τετταράκοντα M. 18. αἰπολίῳ pr. B. ult. ἐπράχθη M.

P. 124. 3. μάρτυρας. ταῦτα] μάρτυρας. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. ταῦτα Bekk. 9. ὅπως τελ.] ὅπως καὶ τελ. B. Bekk. 16. καὶ secundum om. B. M. 17. μισθωτὰς] μισθωταὶ B. M. Bekk. antep. προσεκήρυττεν pr. B.

P. 125. 1. ἐπεχειροτόνησαν] ἀπεχειροτόνησαν B. Bekk. 2. ἂν om. pr. B. 3. καί μοι - - - διετέθη ἡ οὐσία om. M. 7. ἀνεκέκτητο] ἐκέκτητο B. Bekk. Ibid. υἱέως] υἱέος B. Bekk. 13. ἐξήρκεσαν M. 14. καὶ om. M. 15. ἔνδον om. M. 16. τοῖν M. 17. γυναικὶ] θυγατρὶ M. 18. ὁμότυχον οὐσίαν M. 21. οὐδὲ] καὶ οὐδὲ pr. B. Ibid. ἠφείων pr. B. ἠφίων M. et corr. B. 22. αὐτοῖς M.

P. 126. 3. ὅπη B. M. 5. τῶνδ' ἐφορᾶν] τόνδ' ἐφορᾶν M. τῶνδε φωρᾶν Bekk. 8. post ἀνάγνωθι lacuna in B. M. Ald. 10. πεπραγμένης] πεπραμένης B. M. Bekk. 12. τοῦ λοιποῦ] τῶν λοιπῶν B. Bekk. 14. ὡς ἐπὶ] ὡς ὑπὲρ B. Bekk. 15. τὰ ἐναντία] τἀναντία B. Bekk. Ibid. αὐτοὶ om. M.

P. 127. 2. διεπράξατο] διεπράξαντο Bekk.
β
3. ἀποχειροτονηθέντων M. 5. ἀναισχυντίας
α
ὑπερβολὴν M. 14. ἂν εἴη] ἂν ἦν B. M. Bekk. 17. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ om. B. M.

P. 128. 4. ΝΟΜΟΣ om. B. M. 7. ταῦτα] ταύτα Bekk. 8. ὁμολογημένη M. 9.
βιοῦ
χρόνον] βίον M. Ibid. διάγουσα M. Ibid. οὐδὲ] οὔτε M. Bekk. Ibid. εἴσω] ἔνδον M. Ibid. τῶν ἱερῶν M. 10. οὐδ'] οὔτ' Bekk. 15. ΨΗΦΙΣΜΑ om. M. 16. ποτέρων δεῖ τῶν M. 17. Φιλήμονος] Φιλοκτήμονος B.
ο
Bekk. 19. τούτων M. 20. δὴ pr. B. 21. post ἐκδοῦναι lit. 3. eras. in B. Ibid. βούλωνται] βούλονται B. M. Ald. Bekk.

P. 129. 2. ἀγωνίζονται M. et pr. B. Ald. 4. ἦν τοῦδε] ἦν υἱὸν τόνδε B. M. Bekk. 7. ἐξελεγχθείη B. 8. ἤ τις] ἢ εἴ τις B. M. Bekk. 9. ἦσθα M. 12. ἀκοὴν μαρτυρεῖ M. et pr. B. ἀκοῇ μαρτυρῶν Ald. 15. ὥσπερ εἰ] ὥσπερ ἂν εἰ B. M. Bekk. Ibid. φαίνη M. 18. πάντων - - - διεπράξατο om. M. 19. τε om. B.

P. 130. 1. τῷ τοῦδε] τῷ τουδὶ B. Bekk. 5. ὁμολογουμένας] ὁμολογουμένως B. Bekk.
μαι
7. οἱ om. pr. B. 8. δέονται M. ὁ 'Ανδρ.] ὁ om. B. Bekk. Ibid. οὑτοσὶ add. in marg. B. Ibid. φήσει B. 12. κλήρου· καὶ] κλήρου καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ὡς οὔσης ἐπικλήρου· καὶ B. Bekk. 14. εἰ] οἱ M. 15. ἑαυτῶν M. 18. ἐστίν M. Bekk. 19. ὑμῶν] ἡμῶν B. M. Bekk. Ibid. μεμαρτυρηκὼς M. pen. τοὺς παῖδας γνησίους] γνησίους τοὺς παῖδας B. Bekk.

P. 131. 1. μὲν μὴ] μὲν μηδ' B. Bekk. Ibid. ἐπιχειρήσῃ M. Bekk. Ibid. ἢ κατὰ] ἢ καὶ κατὰ B. Bekk. Ibid. λοιδορήσεται B. M. 3. λέγει B. M. Ibid. εἰσὶ μὲν οἵδε M. 11. εἰσενήνοχαν] εἰσενηνόχασι Bekk. 15. πολλῷ M. 19. ἐπιβουλεύουσι M.

P. 132. 1. ἀπολογίαν] διαμαρτυρίαν M. 4. ἂν αἴσιμός τις] ἄπαις ἦν ὅστις Bekk. 8. γινομένοις] γενομενοις B. Bekk. 13. ἀλλ' ὃς ἀληθῆ] ἀλλ' ἐὰν ἐπιδεικνύῃ ὡς ἀληθῆ B. Bekk. ἀλλ' ὡς ἀληθῆ M. 14. τοὺς om. M. ult. οἶδε] εἶδε B. οἶδε Bekk.

P. 133. 1. ποῖ B. M. Ibid. ἔτ' ἰόντες corr. ἔτι ὄντες clare pr. B. 2. εἶδε B. 3. ἔλεγχος] ἔνοχος B. M. pen. τε om. M. Ibid. ὁσίαν κατὰ] ὁσίαν καὶ κατὰ B. Bekk.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

P. 134. ΥΠΕΡ ΤΟΥ] ΠΕΡΙ ΤΟΥ Bekk. titulum om. M.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 134. 3. 'Αρχίδαμος] 'Αρχέδαμος B. Bekk. 4. τὸν τοῦ Θρ.] τοῦ om. B. M. Bekk. Ibid. θρασίλλου pr. B. 7. τε om. M. Ibid. 'Αρχιδάμου] 'Αρχεδάμου B. M. Ald. Bekk. 8. γενήτας] γεννητὰς B. M. γεννήτας Bekk. qui sic et infra. Ibid. γεγραμμένου M. 9. γραμματεῖον, οὐδὲν] γραμματεῖον, ἐτελεύτησεν 'Απολλόδωρος. καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν ἐγγέγραπται μὲν ὁ Θράσυλλος εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, οὐδὲν δ' B. Bekk. γραμματεῖον, οὐδὲν δ' M. pen. τὴν ἐλευθερίαν] τὴν ἐλευθέραν B. τὴν ἔχθραν Bekk. Ibid. ἐξέρχεται] διεξέρχεται B. Bekk.

ΛΟΓΟΣ.

P. 134. 2. αὐτὸν M. pen. ἐνέγραψαν M. ult. αὐτοῖς pr. B.

P. 135. 11. διαθήκας εὐθυδικίας, penna ducta per διαθήκας, M. 13. μοι] δὲ M. antep. ὑμῖν] ἡμῖν Bekk. ult. τοῦ κλήρου] τὸν κλῆρον B. M. Bekk.

P. 136. 2. τούτου] τούτων B. Bekk. 3. ὑμῶν] ἡμῶν B. Bekk. 5. ἐξελέγχομεν pr. B. 6. δύναμαι B. M. 7. τοὺς om. pr. B. Ibid. γιγνόμενα M. 10. ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι M. 11. κατελείπε pr. B. 13. δύο τελευτησάντων] δύο ἐτελευτησάντων pr. τῶν δύο τελευτησάντων corr. a pr. B. Bekk. 14. Μνήσων om. M. 16. νῦν om. M. 17. ληφθεὶς M. 18. Μνήσωνος] Μνήσονος M. Bekk. 19. ἑαυτὸν M. ult. ὁ ἐμὸς] οὑμὸς B. Bekk.

P. 137. 1. τοῦ 'Απολλ.] τὴν 'Απολλ. B. Bekk. Ibid. τηθὴν B. τηθὺν M. Ibid. δὲ ἐμοὶ] δὲ ἐμὴν M. Bekk. 9. ὁ ἐμὸς M. 11. ὧν om. B. M. Ibid. πέπονθεν corr. B. Ibid. εὖ] ὃ B. M. 15. εὐπορίας M. Ibid. ἀπορωτέρου γεγενημένου] ἀπορωτέρῳ γεγενημένῳ B. Bekk. ἀπορίας γινομένης M. 16. τὰ] τε τὰ M. 18. ἐμοὶ δὲ] ἐμῇ δὲ B. Bekk. 19. λακρατείδῃ pr. B. 22. τῆς μὲν M. 23. ἐκομισάμεθα M. 25.
παρασχέσθαι
προσταχθῆναι M. pen. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M.

P. 138. 2. ἦσαν om. M. 4. γὰρ δυοῖν] γὰρ αὐτῷ δυοῖν B. M. Bekk. 5. αὐτῶν αὐτῷ B. 9. ἐγχειρίζουσιν pr. B. 11. διένειμαν M. 14. ἐγένετο M. 15. αὐτῶν ἀρχέλαος M. 17. τῶν αὐτὸς] ζῶν αὐτὸς B. M. Bekk. antep. μου M.

P. 139. 6. εἰς τὴν] ὡς τὴν Bekk. 9. εὐθέως μεταλαβὼν] εὐθέως με λαβὼν B. Bekk. 10. πάντα] παρέντα M. 11. τοῦτον] τούτων B. M. Bekk. 12. Θαργήλεια pr. B. 14. εἰσαγάγῃ] εἰσάγῃ B. Bekk. 17. εἰσαγαγόντος M. 19. εἰς κοινὸν] εἰς τὸ κοινὸν B. Bekk. antep. διὸ οὕτως] δὴ οὕτως Bekk. pen. ἦν] οὖν M.

P. 140. 3. ἐγράφη M. ἐγγράφην Ald. 7. οἶμεν] οἶμαι B. M. Bekk. 9. ὀρθῶς κατὰ] ὀρθῶς καὶ κατὰ B. Bekk. Ibid. κατέλειπε pr. B. 13. ἤδη ἄνδρα M. 14. ὃς om. B. M. Ibid. ὁμομάτωρ M. antep. ἀδελφιδῆν pr. B. Ibid. κἂν] καὶ M.
ὄν
P. 141. 1. φανερῶς M. 3. καταληφθεί-
τὸ ἴσον
σης M. καταληφθείσας Ald. 5. τοσοῦτον
δὲ
M. 8. γὰρ τοὺς M. 9. ἐκ τούτων] ἐκ τῶν αὐτῶν B. Bekk. ἐκ τῶν M. 10. ἀποτέρω] ἀπωτέρω B. M. Bekk. Ibid. τυγχάνουσιν pr. B. 11. οὐδὲν B. M. Bekk. Ibid. μέρος pr. B. Ibid. προσήκει] προσῆκε B. Bekk. 16. δὴ αὐτοὺς] δὴ αὐτοῖς B. Bekk. pen. ΝΟΜΟΣ] ΝΟΜΟΙ B. Bekk. om. M.

P. 142. 1. κατὰ om. M. 3. ΝΟΜΟΣ om. B. M. 4. τοῦ πατρὸς] τοῦ πρὸς πατρὸς B. Bekk. 6. δὲ] δὴ corr. M. δὲ Bekk. 8. ΝΟΜΟΣ om. M. 9. τῶν] τούτων τῶν M. Ibid. μὲν] δὲ M. Ibid. τὸ μέρος] τοῦ
χ
μέρους Bekk. 10. εἴληφεν M. Ibid. ὁ δ'] οἱ δ' B. M. Bekk. 14. εἰς τὸν 'Ιππ.] εἰς τὸν οἶκον τὸν 'Ιππ. B. M. Bekk. εἰς τὸν τὸν 'Ιππ. Ald. antep. μὲν] δὲ M. Ibid. ἐκείνῳ] ἐκεῖνο B. M. Ald. Bekk.

P. 143. 6. μένει M. Ibid. ἐκποιηθείη]
οῦ οις
ἐκποιηθῇ de suo Bekk. 7. τὸ μέρος M. 10. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M. 13. οὐκ corr. B. 17. Πυθαΐδος] Πυθιάδος M. Bekk. antep. ἐγγράφουσι pr. B.

P. 144. 1. ἀρχαιρεσίᾳ] ἀρχαιρεσίαις B. M. Bekk. Ibid. οὐκ om. pr. B. 2. καὶ ἐξ] καὶ ἐξ ὧν ἤκουσαν καὶ ἐξ B. M. Bekk. Ibid. ᾔδεσαν] ὅμοσαν M. 6. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M. 8. τούτοις M. et pr. B. 9. σμικρᾶς] μικρᾶς B. Bekk. 12. τοῦτον] τούτου M. 15. ἐξερημώσωσι] ἐξερημώσουσι pr. B. Bekk. 19. δημοσίᾳ om. M. Ibid. ταῦτ' om. M. antep. ἐκεῖνο M. ult. οἶκον. διὰ τί;] διὰ τί; om. B. M. Bekk.

P. 145. 1. ἀδελφοῦ om. M. Ibid. υἱὸν] ἐκείνῳ B. ἐν ᾧ M. 4. τάλαντα] ταλάντων
ὅτας
B. M. Bekk. Ibid. πεπρακέναι M. 6. ἤδη M. 13. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M. 14. ἀλλήλων M. 16. αὐταῖς] αὐταὶ M. αὐτοῖς Bekk. 18. παρὰ τοῦ] παρά του B. M.
εἴς
Bekk. ult. ἔς τε] ἴστε B. ἴστε M.

P. 146. 1. τὰ ἐμαυτοῦ] τἀμαυτοῦ B. M. Bekk. τὰ μαυτοῦ Ald. 8. τὰ κλήρου] τὰ τοῦ κλήρου B. M. Bekk. 12. τίς [ἂν] ἀμφισβ. Bekk. 14. ἕν τι] ἕν γε B. Bekk. ἕν τε M. 15. γεγυμν. εἰς] γεγυμν. γὰρ εἰς B. M. Bekk. Ibid. Προμήθειαν] Προμήθεια Bekk. Ibid. τοῦδε τοῦ] τοῦδ' M. pen. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M.

P. 147. 4. προθυμοτέρους] προθυμοτάτους Bekk. 5. ἅπασας om. M. 9. καταλιπὼν] διαλιπὼν B. M. Bekk. 10. ἐκεῖνον] κἀκεῖνον B. M. Bekk. 13. αὐτῶν ἀναναγκάσαντες pr. B. ult. ᾤετο] ὥστε pr. B.

P. 148. 7. ὧν] ὃν M. 10. οὐκ εἰ μὲν] οὐχ οὗ μὲν B. M. Bekk. 12. οὐδ' εἰ] οὗ δ' ἡ B. Bekk. antep. τοῦ κυρίαν] τῶν αὐτοῦ κυρίαν B. M. Bekk. ult. ταῖς στρατείαις] τὰς στρατείας Bekk.

P. 149. 1. τοῦτο γὰρ] τούτων οὖν M. 2. ἔργων] ἔργον B. M. Bekk. 3. ποιήσησθε] corr. B. ποιήσαισθε Bekk. Ibid. τούτων μὲν μὴ] μὲν μὴ om. B. M. Bekk. 4. τριηραρχούντων] τριηραρχοῦντα B. Bekk. Ibid. πέντε ταλάντων B. πεντεταλάντων M. 6. ἀποκυρώσητε M. 7. τούτου] τοῦτον B. Bekk. 12. τῆς ἡμετέρας] τῆς ἐμῆς B. Bekk. 14. υἱὸς ζῶντος ἐκείνου M. pen. ἐξηρημῶσθαι] ἐξερημῶσαι B. Bekk. ult. τὸν τοῦ ἐκείνου] τὸν οἶκον τὸν ἐκείνου B. Bekk.

P. 150. 1. ἀδελφιδοῦ M. 5. οὐδὲ τοῦτον]
··
οὐδὲ τούτῳ B. οὐδὲ τοῦτο M. οὔτε τούτῳ Bekk. 9. ἐνθυμεῖσθε, ὅτι ἐκεῖνος] ἐνθυμεῖσθαι, ὅτι ἐγὼ B. Bekk. Ibid. αὐτῶν pr. B. 10. καὶ ὅτι - - - εἰσεποιήθην om. M. Ibid. ἔχει κλήρους] ἔχειν ἀξιοῖ κλήρους B. Bekk. 13. καὶ ὁ πάππος ὁ ἐμὸς M. pen. ᾗ] ἦν M.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΙΡΩΝΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 151. 3. τελευτήσαντος B. 4. παρέ-
ιδ
δωκε pr. B. Ibid. ἀδελφῷ M. 5. αὕτη. στάσις στοχασμὸς M. 6. γνήσιος om. M. 9. τοῦ] ἡ τοῦ pr. M. Ibid. κελεύοντα] λέγοντα M. Ibid. ἀπὸ ἀῤῥένων] ἀπὸ τῶν ἀῤῥένων B. Bekk. 10. ἀπὸ θηλειῶν M. pen. ἐκγόνοις ἀδελφιδοῦς M. Ibid. τῷ] καὶ pr. M. ult. οἰκίαν pr. B.

ΛΟΓΟΣ.

P. 151. 3. τοῦ νόμου] τῶν νόμων B. Bekk.

antep. ὅπερ νῦν οὗτοι νῦν ἐγχειροῦσι ποιεῖν M.
τελευτήσαντος
ult. τετελευτηκότος M. Ibid. ἐκ τῆς θυγατρὸς] ἐκ θυγατρὸς B. Bekk. Ibid. αὐτῷ M.

P. 152. 1. τοῦ] τῶν M. 2. ὡς] καὶ M. Ibid. τε om. pr. B. 7. ἅμα λέγειν] ἅμα μὲν λέγειν B. M. Bekk. 10. τοιαύτην M. Ibid. τὴν om. M. 11. πρὸς τὸν Διοκλ. M. Ibid. Φιλέα] Φλυέα B. Bekk. 12. ὑμῖν ἡμῖν B. Bekk. 14. ὑμῖν M. 15. ἀποδῷ] ἀποδιδῷ B. M. Bekk. 19. ἐνέγκοιτε B. M. 20. ἄλλῃ δίκῃ] ἄλλῃ πώποτε δίκῃ B. Bekk. Ibid. προσέχετε B. M. antep. ταῦτα] ταύτῃ B. M. Bekk. ult. οὐδὲν ἐς ἀναιδ.] οὐδένες ἀναιδ. B. M. Bekk. Ibid. καταφρονέστερον] καταφανέστερον B. Bekk. Ibid. ἀιτιποιησάμενοι M.

ας
P. 153. 2. μάρτυρων M. 3. ἀγῶνας]
ειπ
ἀγῶνα B. Bekk. 6. ποιεῖν M. 7. ὑπ'] ἀπ'
οι
M. 10 μου M. 11. ἣν μήτηρ ἡ ἐμὴ] ἣν ἡ μήτηρ ἡ 'μὴ B. ἣν ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ M. Bekk. 12. μὲν παλαια] μὲν πάλαι Bekk. 15. ἐπειδὰν ταῦτα] ἐπειδὰν δὲ ταῦτα B. M. Bekk. 20. τηθὴν B. τηθεῖν M. Ibid. ἀδελφῆς αὐτοῦ] ἀδελφῆς τῆς αὐτοῦ B. M. Bekk. antep. γεγενημένην corr. B. ult. μιᾶς οὔσης] μιᾶς μόνης οὔσης B. Bekk.

ε
P. 154. 2. γιγνέσθην M. γίγνεσθον de suo Bekk. 5. ναυμένει M. Ibid. λοχαγεῖ] Χολαργεῖ B. Bekk. antep. ἀποδίδωσι] ἐπιδίδωσι Bekk. pen. δὴ] νῦν M. ult. γεγενημένας] γεγενημένα B. Bekk.

P. 155. 2. εἰ primum om. M. Ibid. γάμους εἰ] εἰ om. pr. B. γάμους ἢ M. 3. μὴ] οὐ M. 6. ἐκ corr. B. 8. ἐλέγχους] ἔλεγχον B. Bekk. 9. ἐκδοθῆναι M. 18.
γίγνωνται
ΜΑΡΤΥΡΙΑ om. M. antep. παραγίγνωνται M.

P. 156. 1. τῶν μαρτ.] τῶν μὲν μαρτ. B. M. Bekk. 5. πεπλασμένως M. 6. οὐκ ἀληθῆ M. Ibid. ἡμᾶς M. 8. μαρτυρηθέντων θήσεσθαι pr. M. 11. μαρτυρίας. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.] μαρτυρίας, καὶ ἀνάγνωθι. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. B. Bekk. μαρτυρίας. M.

P. 157. 1. ἐνεγγυῶντο] ἐνεγυῶντο corr. B. Bekk. 2. οἱ Ναυσ.] οἵ τε Ναυσ. B. M. Bekk. 3. εἶδον] ἔνδον Bekk. 6. ὑμετέροις pr. B. 9. γνώσησθε] γνώσεσθε B. M. Bekk. 10. πάππου] παίδων M. et corr. B. qui pr. om. πάππον Bekk. Ibid. αὐτοῦ] ἑαυτοῦ B. Bekk. 12. παρεῖμεν pr. B. 14.
ο
ἀγρὸν] ἀγορὰν M. 16. ἐκείνων M. 19. ταύτας ἡμεῖς συνεκοινωνοῦμεν] ταύτης ἡμεῖς ἐκοινωνοῦμεν B. Bekk. antep. μόνους] νόμους Ald.

P. 158. 2. αὐτῷ M. 6. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ om. M. 7. μόνον] μόνων M. 9. ὧν γυν. αἱ] ὧν αἱ γυν. αἱ B. Bekk. ἂν καὶ γυν. ἐκ M. 12. καὶ τοῖς] ταῖς τε B. Bekk. τοῖς M. 13. ἐκ τῶν] αἱ τῶν B. M. Bekk. 15. Πίτεως] Π.τθέως Bekk. 21. ἀκριβῶς ταῦτα] ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα B. Bekk.

P. 159. 1. ποιεῖσθαι M. 8. μοι om. B. Bekk. 9. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M. 10. ὁ om. M. 12. ἥκων M. 14. οἰκείων] τῶν ἐμαυτοῦ οἰκείων B. Bekk. οἰκεῖον M. 18. σῶμα ἐκείνου] σῶμα τὸ ἐκείνου B. Bekk. 20. τοῦτο] τούτῳ B. M. Bekk. 22. ἔνι] εἴη Bekk. 23. ἀλλὰ ἐωνεῖσθαί] ἀλλὰ καὶ ἐωνῆσθαί B. M. Bekk. Ibid. τὸν δὲ] τῶν δὲ Bekk. ult. ἂν δὲ] ὥστε M. ὡς δὲ Ald.

P 160. 2. λόγον] λεῖον Ald. 5. σὺ δὲ τί] σοὶ δὲ τί B. M. Bekk. 6. θάπτειν] πράττειν M. Ibid. οὐ γινώσκω σε om. M. 8. τοιοῦτο M. 11. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M. 15. παρὰ δὲ τοῦδ'] παρὰ τούτου δ' B. M. Bekk. 18.
ὁ
οὐδὲ τοῦ Δ. M. 19. αὐτῶν M. Ibid. καὶ τοῦτον] καὶ τούτῳ B. Bekk. καὶ τοῦτο M. antep. ἦν ὅμοιόν M.

P. 161. 2. καταπέπληκτο B. Bekk. κα-
η
τεπέπλεικτο M. 3. βῆμ. αὐτοῦ ποιουμ. τοὺς λόγους M. 5. ἐρύξαι] γρύξαι Bekk. 6. ἀληθῆ add. in marg. B. 8. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M. 9. εἰρημένα ;] εἰρημένα [πρὸς θεῶν]; Bekk. 13. οὖν om. pr. M. 19. τούτων B. M. pen. πίστεις om. M.

P. 162. 1. μοι add. sup. lin. a pr. B. 12. ἂν ἄλλοι] ἄν, ἀλλ' οἱ corr. a pr. B. Bekk. Ibid. ἐκ] οἱ pr. B. 13. ἐπὶ διὰ τοὺς pr. B. ἐπιδίετος M. Ibid. ἐβίωσαν] ἥβησαν B. ἔβησαν M. ἡβήσειαν Bekk. ult. ἐπίδικος B. Ald.

P. 163. 2. καὶ πάππος - - - πατὴρ om. M. 4. ἐστὶ pr. B. Ibid. παραδίδονται pr. B. 6. μὲν om. M. Ibid. μηδὲ] μηδὲν B. M. Ald. Bekk. 10. δὲ om. M. 11. ἡμᾶς M. Ald. 12. Κίρ. θυγάτηρ] Κίρ. πότερον (πρότερον pr. B.) θυγάτηρ B. M. Bekk. 16. ἥπου τοῦ λέγοντος] ἥπου τοῦδέ γ' ὄντος Bekk. 18. ὑμᾶς M. pen. ἐπίδικον] ἀνεπίδικον Bekk. ult. πρώτῳ] πρὸ τοῦ Bekk.

P. 164. 5. οὐσίαν ἐκέκτητο] ἐκέκτητο οὐσίαν B. Bekk. ult. ἐπεὶ δὲ τάχ.] ἐπειδὴ τάχ. B. M. Bekk.

P. 165. 1. μὲν οὐκ] μὲν γὰρ οὐκ B. Bekk.
αιτο
3. βουλεύσάντων M. 6. οὐδέτερον pr. B. Ibid. εἰσποιῆσαι τὸν υἱὸν M. 8. πάντα ἀφείλετο] πάντα ὅσα ὠφείλετο B. Bekk. 9. αὐτοῦ, παράγων] αὐτοῦ ποιεῖσθαι, παράγων B. Bekk. 10. μαλακίαις] μαλακείαις M. Ald. κολακείαις B. Bekk. pen. συνδ. ἐκώλυε] συνδ. οὐκ ἐκώλυε B. Bekk.

αὐτόν
P. 166. 1. πρὸς ἐμέ M. 5. οὐδεέν] οὐδέν B. M. Bekk. 7. μαρτύριων οὐκ ἠκούσατε M.
8. τοῦδε χρήματα M. 14. ἄμην δὴ] ᾤμην
. . . .
δεῖν B. M. Bekk. Ibid. συγγινωσκόντων corr. B. γινωσκόντων pr. M. 15. συνθάπτων

pr. B. 16. τῶν - - - ἔπραξα om. M. 20. καὶ om. pr. B. Ibid. ἀπήνεγκα M. 22.
τα ἔ
καὶ om. M. pen. ταῦθ' εἴχομεν M. Ibid. τι] τοι B.

167. 3. τριῶν] τινῶν pr. B. Ibid. ἐπικλήρων om. M. 5. περὶ τῶν τοιούτων M. 6. ἐπειδὴ χρήμ.] ἐπειδὴ τὰ χρήμ. B. Bekk. Ibid. ἐπράττετο pr. M. 7. μὲν τὴν] μέντοι M. 9. οὐδέποτε] οὐδέπω B. Bekk.

P. 168. 2. Φελεάδα χωρία ἄττα] φελλεάδε χωρία ἄττα B. φολεάδε ἄτα M. φελλεὰ δὲ [χωρία] ἄττα Bekk. 6. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M. 9. αὐτοῖς] αὐτῶν B. Bekk. 12. κινδύνους] τὴν γῆν M. 14. Εὐκλείδη] Εὐκλείδην B. M. Bekk. 17. ἔχομεν M. 18. ἐπεὶ δ'] ἐπειδὴ δ' B. M. Bekk. 19. νικήσομεν M. et pr. B.

P. 169. 1. μὲν οἷός] μὲν οὖν οἷός B. M. Bekk. 2. πεύσεσθαι pr. B. 6. τυγχάνῃ M. 12. ταύτην τὴν] ταύτῃ τὴν B. Bekk.
ε
13. τίθεσθαι B. pen. τὴν λοιπὴν μαρτυρίαν M.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΣΤΥΦΙΛΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΛΟΓΟΣ.

P. 170. 1. μοι om. M. 2. ἐστὶν] ἦν M. 5. κατέλειπεν pr. B. 7. ἀνεψιὸς om. M. Ibid. 'Αστυφίλου] 'Αστυφίλῳ B. Bekk. 8. εἰσποιεῖν pr. B. antep. 'Αστυφίλου M.

P. 171. 1. καὶ om. pr. B. Ibid. ἀδελφοῦ] τἀδελφοῦ Bekk. 3. ἕξειν πρότερον ἢ M. 6. τὸ om. pr. B. 10. uncos om. Bekk. οἱ om. codd. Ald. Steph. 19. ὡς δ'] ἐπειδὴ δ' B. Bekk. om. M. 21. ὑπὸ τοῦ 'Αστ.] τοῦ om. B. Bekk. 22. 'Ηφαιστείδῃ] 'Ηφαιστίδῃ B. Bekk. pen. κλεωνίου pr. B. ult. πολεμῆσαί M.

P. 172. 2. ὑπολογησάμενος M. 6. ἀνάγνωθι] ἀνάγνωθί μοι B. Bekk. 7. ΜΑΡΤΥΡΙΑ ὅτι 'Ιεροκλῆς ἀπεκρίνατο] ὅτι 'Ιεροκλῆς ἀπεκρίνατο. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. B. M. 9. ἔτυχε] ἔπειθε M. Ibid. ὁ om. M. 10. αὐτοῦ om. M. 11 μοι ἐξ] μοί ἐστιν ἐξ B. Bekk. 12. ἐποιήσατο. εἰκὸς in litura B. Ibid. οὐ] μὴ M. 15. ὃν] ὧν M. 18. εἰδέναι] οἶδα pr. B. Ibid. γένοιντο] δύναιντο M. 19. ἐμαυτοῦ pr. B. Ibid. ἐποιεῖτο] ποιοῖτο B. M. Bekk. ποιεῖτο Ald. pen. τοῦτον M. ult. τούτου] τούτων B. Bekk. Ibid. πέπεικεν M.
ἀμφισβητήσεως
P. 173. 7. διαθέσεως M. 9. τὴν μαρτυρίαν] τὴν om. B. M. Bekk. Ibid. εἰς ἣν pr. B. Ibid. ἐκεῖνοι M. 10. μὴ] οὐ M. Ibid. ἣν M. 11. δ' om. M. 13. τὸν secundum om. pr. B. 14. κατέλειπε pr. B. Bekk. 15. ἐπὶ om. M. 16. αὐτὸν ἂν M. ἂν om. pr. B. 17. τοῦτο δ' αὖ μεγ. μαρτ. ταῦτα ἦν M. antep. μήτε M.

P. 174. 5. ἀνθ' αὐτοῦ κοινωνοὺς] κοινωνοὺς
χρόνον
ἀνθ' αὐτοῦ B. Bekk. Ibid. χρώμενον M.
. . .
13. μὲν ἐστρ.] μὲν γὰρ ἐστρ. B. M. Bekk. 15. ὅπου] ὅποι M. ὅπου περ B. ὅποι περ Bekk. Ibid. προαισθάνοιτο M. Ibid. ἅπαντα στράτευμα pr. M. 16. ἁπανταχοῦ] ἁπανταχῆ B. M. ἁπανταχοῖ Bekk. 17. τούτων ἐξόδων] τούτων τῶν ἐξόδων B. Bekk. τούτων ἔξοδον M. antep. πότερον M. et pr. B. ult. πάσαις μέλλει] ἁπάσαις μέλλοι B. Bekk. πάσαις μέλλοι M.
εσθαι
P. 175. 3. στρατεύειν M. Ibid. ἐθελοντὴς] ἐθελοντὴν B. M. Bekk. Ibid. τὸν καὶ] τῷ καὶ B. M. Bekk. 5. τοῦτο πιστὸν ᾔδει B. M. 9. εἶναι 'Αστ.] ὄντα 'Αστ. B. M. Bekk. 11. οἰκείων] φίλων M. 12. υἱὸν πολεμησόμενον] υἱὸν ποιησόμενον B. υἱὸν ποιησάμενον Bekk. 13. εὐθυκράτη γοῦν, ὦ M. Ibid. ἀστυφίλῳ pr. B. antep. θού-
κυ
διππος corr. B. pen. αἰτισάμενος M. Ibid. ἐκείνην pr. M. Ibid. τινὸς om. M. ult. γενομένοις M. Ibid. νεμέσει M. Ald.

P. 176. 3. ῥαφηνίων] 'Αραφηνίων Bekk. Ibid. ξυγγεωργούντων M. 7. ἐθελήσει] ἐθελήσῃ B. ἐθελῆσαι M. Bekk. 9. κάλει] καὶ κάλει B. M. Bekk. Ibid. ἐναντίον de suo Bekk. pen. μαρτυρίαν] μάρτυρα Bekk.

P. 177. 1. et 16. ΜΑΡΤΥΡΙΑ om. M. 2. τούτων] τούτου B. M. Bekk. 3. προσηκ. ἐκ] προσηκ. εὐθέως ἐκ B. Bekk. 4. διηλέχθη pr. B. Ald. διηλέγχθη M. 5. ἔχοντος om. M. 10. θυσίας] οὐσίας pr. B. 13. ἀποδημοίη] ἐπιδημοίη Bekk. Ibid. ἰέναι] εἶναι B. M. Ald. 18. δεῖ] δὴ M. 20. γινομένας M. 21. ἑαυτὸν] ἑαυτῷ B. Bekk. antep. ἔπραττον M. ult. σαυτῷ] αὐτῷ pr. B.

P. 178. 4. ἄλλῳ ἢ μοι ded. vid. pr. B. 7. θεῖος] φίλος M. 12. ᾧ] ὡς M. 16. ἐπηγγείλετο M. Ibid. περὶ ὧν διαθ. ἀποφαίνοι] περιιὼν διαθ. ἀποφαίνειν B. Bekk. 17. ᾧ] ὡς B. M. Ibid. μαρτυρίας B. M. 19. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ B. om. M. antep. μὲν οὐκ] μὲν οὖν οὐκ B. M. Bekk. Ibid. ἀληθῶς M. ult. προσῆκον M. et pr. B.

P. 179. 3. ἀντιφίλῳ M. 7. παιδεύεσθαι,
μετ' ἐκείνου
συνεπαιδευόμην αὐτῷ M. 8. εἶτα τῶν]
αι
εἶτα τὴν τῶν Bekk. Ibid. ὅπη B. 9. ἐφοιτῶμεν. τὸ] ἐφοιτῶμεν. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. τὸ B. Bekk. 12. ἐφύτευσε B. Ibid. ἀνάξιον
. .
M. 14. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. 15. ἐπειδὴ M.
ἐμῷ
Ibid. πάντα] ταῦτα M. antep. τῷ ἡμετέρῳ M. pen. ἐνεγγύησεν] ἐνεγύησεν corr. B. Bekk. Ibid. ὅτῳ] οὕτω M.

P. 180. 3. καὶ ἡμῶν ded. vid. pr. B.

5. ΜΑΡΤΥΡΙΑ B. 6. εἰς] εἰ M. Ald. 8. θιάσους Ἡρ.] θιάσους τοὺς Ἡρ. B. Bekk. Ibid. ἐκεῖνον εἰσήγαγεν] ἐκεῖνον αὐτὸν εἰσήγα-
εισ
γεν B. Bekk. ἐκεῖνον αὐτὸν ἤγαγεν M. 9. αὐτοὶ ὑμῖν] αὐτοὶ δ' ὑμῖν B. M. Bekk. 11. ΜΑΡΤΥΡΙΑ B. om. M. 16. οἱ secundum om. M. Ibid. ἀναβιβάσαι. δοκεῖ] ἀναβιβάσαι. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. δοκεῖ (δοκῇ pr.) B. Bekk. 23. ἀποδεικνύῃ] ἀποδεικνύει B. M. Bekk. pen. ἐπὶ τούτοις] ἐπεὶ τούτοις Bekk. ἐπεὶ - - - Ἀστυφίλῳ om. M. ult. τῷ Ἀστ] τῶν Ἀστ. B. τῷ Ἀστ. Bekk.

P. 181. 1. δὲ] μὲν M. 5. τοῦ πατρὸς] τοῦ om. B. Bekk. 8. τὸν om. M. 11. κεκληρονομήκασι M. Ibid. μοι] om. B. δέ μοι M. 14. ψηφίσησθε. μέλλων μὲν M. 18. ἐκεῖνον] ἐκεῖνος B. M. Bekk. 20. κατ' αὐτοὺς] κατὰ τούτους B. Bekk. 21. κληρ. καταστῆσαι] κληρ. με καταστῆσαι B. Bekk. 22. ἐπεδειξα M. 24. λέγειν om. pr. M.
α
26. καταστήσετε M. pen. ὅτι οὐδενὶ] ὅτι ὑμεῖς οὐδενὶ B. Bekk. ult. ἄν τι] ἐάν τι B. M.

P. 182. 4. ἐπικράτους M. 5. πρότερον ἢ ἀπέθανε] πρότερον ἀπέθανεν ἢ Bekk. 7. γὰρ τοῦτον] γὰρ τούτου B. Bekk. ult. χαρίσεσθε] χαρίσαισθε M. et corr. B. Bekk. Ibid. ἀδικήσετε] ἀδικήσητε B. ἀδικήσαιτε Bekk.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Tit. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ] ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ ΚΛΗΡΟΥ B. Ald. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ ΚΛΗΡΟΥ M. Bekk.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 183. 2. μὲν] μὴν pr. B. 10. καὶ εἰσεποίησαν] εἶτα εἰσεποίησαν B. Bekk. εἰσεποίησαν M. 11. οἶκον - - - πάππου add. in marg. M. Ibid. πράξαντος] προστάξαντος B. Bekk. Ibid. αὐτῷ τοῦ] αὐτῷ τὸν ὅλον τοῦ B. M. Bekk. 12. καὶ τελευτῶν B. M. 13. τούτων γεν.] τούτων οὕτω γεν. B. Bekk.
σ οῦ
15. τῶν ἀρίτου παλαι M. 17. ποιῆσαι] εἰσποιῆσαι B. Bekk. 19. τοῦ παλαιοῦ Ἀρ.] τοῦ μικροῦ Ἀρ. B. M. Bekk. ult. τίς] τί pr. B. Ibid. δικαιότερος] δικαιότερα B. M. Bekk.

ΛΟΓΟΣ.

P. 183. antep. ΕΒΟΥΛΟΜΗΝ [μὲν], ὦ de suo Bekk.

P. 184. 7. ἰδίαν om. pr. M. Ibid.
εἴρηκα
ἔδωκα M. 9. Ἠναγκ. οὖν] Ἠναγκ. μὲν οὖν B. Bekk. 13. φανήσεται] γενήσεται B. Bekk. Ibid. σκοποῦμεν] σκοποῦσιν B. Bekk. σκοπῶμεν M. 14. ἢ] εἰ M. 25. Στυπαλλήτιος] Συπαλλήτιος B. M. Bekk. pen. Δημόχαρις B. qui sic infra. ult. τού-
.....
των δὲ τὸν κλῆρον νόμον B.

P. 185. 4. κείνου B. 5. ἐν παντὶ] ἐπὶ παντὶ Bekk. 6. ἅπαντα τῆς] ἅπαντα ταυτὶ τῆς B. Bekk. 10. ἐμέλησας] ἀμελήσας B. M. Bekk. 12. αὐτοῦ B. 13. ἐπὶ om. pr. M. Ibid. τοῖς ἐμῆς] τοῖς τῆς ἐμῆς B. M. Bekk. 27. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. B. M.

P. 186. 2. ἐμοὶ B. 8. ὦ ἄνδρες om. pr. M. 10. ποιούντων] ποιουμένων B. Bekk. 11. τις διαθ.] τις αὐτὸν διαθ. B. Bekk. ult. μεδίμνων] μεδίμνου B. M. Bekk. Ibid.
ἀρίσταρχον
ἀλέξανδρον M. Ibid. μὲν om. pr. M.

P. 187. 2. ἣν οὐ διέθεντο οὐ προσῆκεν] οὐδ' εἰ διέθεντο προσῆκεν B. Bekk. ἣν οὐ διέθεντο προσήκειν M. Ibid. αὐτὸν M. 4. δὲ καὶ] δὴ καὶ B. Bekk. 6. ΝΟΜΟΙ om. M. 9. οἶκον, ἐγκ.] οἶκον ἐξῆν, υἱὸν ἐγκ. B. M. Bekk. 10. οἴκῳ ἐξῆν, υἱὸν * αὐτοῦ δὲ ἄν, ψεύσονται. ὥστε οὐδ' ἂν φάσκωσι τινὰ ἀγαγεῖν, οὐκ ἔστι νόμος· ἢ ἐὰν φῶσιν ὑπ'] οἴκῳ, ἐξ αὐτοῦ δέ τινα ἀγαγεῖν οὐκ ἔστι νόμος· ἢ ἐὰν φῶσι, ψεύσονται. ὥστ' οὐδ' ἂν φάσκωσιν ὑπ' B. M. Bekk. antep. ἂν om. M. ult. κυρίων] κυρίῳ B. Bekk. Ibid. τῶν corr. B.

P. 188. 4. γένοιτο M. 12. ὁ κλῆρος] οὗτος κλῆρος B. Bekk. κλῆρος M. 18. ἀποστερεῖσθαι] ἀπεστερῆσθαι B. Bekk. 24. ἑαυτοῦ] ἑαυτῶν corr. B. Bekk. antep. ἐκεῖνον] ἐκεῖνο Bekk. pen. τε M. Ibid. προσῆκον pr. B. Ibid. φαίνηται corr. B.

P. 189. 5. εἰσποιεῖν B. M. 7. , ὅταν
β α
μὲν], ὅταν μὲν B. μὲν, ὅταν Bekk. 8. εἰσποιῶσιν pr. B. 23. τῶν δὲ] τὸν δὲ B. Bekk.
ὁ
τῶν δὲ M. antep. αὐτοὶ - - - ἕξειν add. in marg. M. αὐτὸν pr. B.

P. 190. 2. τὸ om. M. 4. ὑμῶν] ἡμῶν B. M. Bekk. 8. ἐστιν εἰπεῖν M. Ibid. δόντος αὐτῷ] δόντος ἔχει B. Bekk. δόντος ἐστὶ M. 9. εἰσῆκται] εἰσῆλθε M. 13. ψηφίσεσθε] ψηφίσαισθε corr. B. Bekk. 15. δ' οἶδ'] δ' om. B. Bekk. 18. μὲν ἀγα-
δια
θὸς] ὢν ἀγαθὸς B. Bekk. 19. συνθήκας M. 21. περὶ secundum om. pr. M. antep. τούτων] τοῦτον B. M. Bekk. pen. κελεύεται M. ult. εἰ om. pr. B. M. Ibid. τοῦτο καὶ] τοῦτο γὰρ B. Bekk.
ου
P. 191. 2. ἐκείνων M. 4. γεγενημένος corr. B. 5. μητρὸς οὔσης M. 7. ἀμφισβη-
.....
τήσειν B. M. 8. πρακτῆρα] πρατῆρα Bekk. 10. καὶ om. B. M. 17. τ' ἐμαυτοῦ] δ' ἐμαυτοῦ Bekk. Ibid. πραττόμενα pr. B. 20. τούτου M.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΝΙΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 192. 2. Στρατίον Ald. στρατίαν B.
ον
στράτίαν M. Ibid. ἑαυτοῦ B. αὐτοῦ M. 3. ἡ om. M. antep. ἀδελφοῦ Στρ.] ἀδελφοῦ αὐτοῦ, Στρ. B. M. Bekk.

ΛΟΓΟΣ.

P. 192. 3. Ἀγνίας] Ἁγνίας B. Bekk. qui sic et infra.

P. 193. 1. ὁμοπατρίους M. 4. ἐκλίπῃ] ἐκλείπῃ pr. B. Bekk. 6. ταῦτα] ταὐτὰ Bekk. 7. τὰς ποιητὰς] ποιεῖ τὰς B. Bekk. ποιητὰς M. 8. συντομωτέρας] συντομωτέρως Bekk. 9. ταύτην M. 10. προσ. ἀγχιστείᾳ] προσ. τῇ ἀγχιστείᾳ B. Bekk. 14. προσῆκον pr. M. 15. δ' ἔτι μηδὲν] δέ τοι μηδὲν B. Bekk. δέ τι οὐδὲν M. 19. ἴσεσθε pr. B. 20. χρημάτων] κλήρων M. antep. ἀναγίνωσκε. ἐπίσχες] ἀναγίνωσκε. ΝΟΜΟΙ. ἐπίσχες B. Bekk. ult. ἐρωτήσω σε om. M. Ibid. ἔθ' ὁ] ἔσθ' ὁ B. M. Bekk.

P. 194. 4. ἐρῇς] ἐρεῖς B. Bekk. 5. δ' οὖν ἄπαις ἐγὼ ἦν] δ' ἦν ἄπαις ἐγὼ B. M. Bekk. 9. εἰπεῖν. ἀλλ'] εἰπεῖν. φράσον οὖν τουτοισί. Αἰσθάνεσθε ὅτι οὐκ ἔχει τὴν συγγένειαν εἰπεῖν, ἀλλ' B. Bekk. 12. μαθεῖν]
ὑ
παθεῖν M. Ibid. ὑμᾶς Bekk. 16. ἡμῶν M. Ibid. ἀποκρίνουσιν pr. B. 17. οὐκ ἔδωκεν M. 22. ἐμοὶ] μοι B. Bekk. om. M. ult. τούτων γνώσ.] τούτων γὰρ γνώσ. B. Bekk.

P. 195. 1. τούτων M. 11. ὄντι om. pr. M. 18. ἐν αὐτῇ M. 19. κατὰ διαθ.] κατὰ τὴν διαθ. B. Bekk. 20. οὖσαν] οὖσα B. M. Bekk. 22. καὶ om. pr. B. 24. τυγχάνειν, sed in marg. λαγχάνειν, M. pen. ταύτῃ μὲν] ταύτῃ μοι B. M. ταὐτὸν ἐμοὶ Bekk. ult. τῷ] ὡς M. Ibid. ὅτι
μοι ν
ἐκείνῳ μὲν ἀγχιστέει M.

P. 196. 1. ἐν οἷς - - - ἦν add. in marg. M. 3. μέχρι B. M. Bekk. 7. ΝΟΜΟΣ
ς
om. M. 8. μέχρι M. 15. ταῦτα καὶ] ταῦτα καθάπερ καὶ B. M. ταὐτὰ καθάπερ
ὑπ
καὶ Bekk. Ibid. εἰρημένον M. 17. καὶ om. M. ult. προσῆκον] προσῆκεν B. M. Bekk.

P. 197. 2. καθεστάναι pr. B. 4. ἐφ' οἷς add. in marg. M. 5. οὗτοι] οὗτος B. M. Bekk. Ibid. με M. 13. ἀκούσαντες M. 15. καταβάλλειν] παρακαταβάλλειν B. Bekk. 16. τούτῳ τῷ] ταὐτὸ τῷ Bekk. 17. ἐνόμιζον αὐτοῖς M. 19. καὶ ἠναντιούμην] καὶ μὴ ἠναντιούμην B. Bekk. καὶ μὴν ἠναντιούμην M. 25. ἀντιγράψονται] ἀντιγράψωνται B. M. Bekk.

P. 198. 1. γὰρ τοῦ] γὰρ ἦν τοῦ B. M. Bekk. 6. ἐξήλεγξαν] ἐξήλεγξα B. Bekk. 8. τις] τι Bekk. 12. ὥστε μοι] ὥστ' ἐμοὶ M. Bekk. 17. ταὐτὸ] ταὐτὸν B. M. Bekk. 19. ὑμῶν pr. B. 21. δεῖν M. Ibid. ἢ ποθ.] ἤ τί ποθ. Bekk. 24. τύχοι] τύχῃ B. M. Bekk.

P. 199. 4. et ult. καταυτὸ pr. B. Ibid.
οῦ ς
ἀμφισβητῆσαι M. 5. τι om. M. Ibid. τοῖς ἡττηθεῖσιν pr. M. 7. ἦν] ἐστὶν M. Ibid. ἓν γένος] ἓν τὸ γένος B. Bekk. 8. ταῦτα M. et pr. B. Bekk. 9. τὸν ἡττᾶσθαι, τὸν δὲ νικᾶν M. 11. διομολογίας] διομολογίαν B. Bekk. δι' ὁμολογίαν M. 14. τῷ διὰ] τῷδε διὰ B. Bekk. 18. οὐδεὲν] οὐδὲν B. Bekk. 21. ΝΟΜΟΣ add. in marg. M. pen. προστάττει] πρὸς ταυτὶ pr.
γχ
B. ult. λαμβάνειν M.

τετόλμ
P. 200. 3. δι' ὁμολογίας M. 4. πεποίηκεν M. 6. ἃ] ὃ M. 7. τῷ om. M. 13. ἂν om. pr. B. 14. πότερον δίκην μοι pr. B.
εἰπεῖν
17. ποιεῖν M. 22. αὐτῶν pr. B. 25. τὸν
κλῆρον
λόγον M. ult. διὰ τούτου] διὰ τοῦτ' οὐ Bekk.

P. 201. 3. λέγειν] λέγων pr. B. Bekk. Ibid. γὰρ ἄνομον M. 7. τὸν κλῆρον] τοῦ κλήρου Bekk. 10. ὅτι οὐ δεῖ] ὅτι εἰ B. M. Bekk. 12. εἰδότες ὁπότ' ἐν] εἰδότες ὅτι, ὅτ' ἐν Bekk. 16. ἀγχ. ἀλλὰ] ἀγχ. ὁ νόμος, ἀλλὰ B. Bekk.

P. 202. 4. καί με] κἀμὲ M. καὶ ἐμὲ Bekk. 9. ἡμᾶς M. 16. τοῦ Ἀγν.] τῶν Ἁγν. B. Bekk. Ibid. φήσει pr. B.

P. 203. 1. κωλύσοντα M. 4. μὴν] μὴ
αι
pr. B. 12. τοῦ ποδὸς M. Ibid. καὶ om. pr. B. 17. δὲ πλεονεξίᾳ] δὲ δεινῶς πλεονεξίᾳ B. M. Bekk. 19. ἡμῶν M. 21. πάντα] πάντας B. M. Ald. Bekk. 23. τῶν λόγων om. M. 24. διεξιόντος B. M. 25. κατασκευάσαντος B. M. antep. κατηγορούντων] κατηγοροῦντος B. κατηγοροῦντα Bekk.

P. 204. 1. δὴ] δεῖν pr. B. 2. τῶν
λόγων
φθόνον M. 12. ἐξ om. pr. M. Ibid. διαθῆναι] διαθεῖναι B. M. διατεθῆναι Bekk. 14. τὸν om. pr. B. 18. οὕτω, ῥᾳδ.] οὕτως ἔχει, ῥᾳδ. B. M. Bekk. 20. μετὰ τοῦ M.

P. 205. 1. τινα τὴν οὐσίαν M. 3. Θεόφρων B. Θεόφαν M. 4. αὐτοῦ ἀποθν.] αὐτοῦ ἀδελφὸς ἀποθν. B. Bekk. 5. αὐτοῦ] θ' αὐτοῦ B. Bekk. αὐτὸν M. 8. ἐνέα M. 10. θεόφραν B. 12. ὠνημένην] ἑωνημένην B. Bekk. ἑωνημένη M. Ibid. ἄλλη M. 17.

γίν. ἐνιαυτοῦ] γίν. τοῦ ἐνιαυτοῦ B. M. Bekk. 18. μὲν] δὲ pr. B. 19. κατέλιπον] κατέλιπεν B. Bekk. 20. τετρακισχιλίας.] τετρακισχιλίας ἐννακοσίας. B. M. Bekk. 21. πρὸς δὲ - -- δραχμὰς add. in marg. M.

P. 206. 2. τοὺς om. pr. M. 3. ΜΑΡΤΥΡΕΣ add. in marg. M. 4. πλείω] πλείων B. πλείω Bekk. 7. πεντακισχιλίαν, πρὸς] πεντακισχιλίων καὶ Προσπαλτοῖ τρισχιλίων, καὶ οἰκία ἐν ἄστει δισχιλίων, πρὸς B. Bekk. 9. τάλαντα καὶ] τάλαντα· οὐ γὰρ ἂν οἶδ' ὅτι πλέον εὕρῃ (εὕροι Bekk.) τούτου. ταῦτ' ἐστὶ τρία τάλαντα καὶ B. M. Bekk. 11. δραχμαὶ om. B. M. Bekk. antep. αὐτοῦ. γὰρ ῥᾳδίως] αὐτοῦ. ῥᾳδίως γὰρ B. M. [οὕτω] ῥᾳδίως γὰρ Bekk.

P. 207. 1. ψευδομαρτυριῶν, πάλιν] ψευδομαρτυριῶν, κελεύει δ' ὁ νόμος, ἐὰν ἁλῷ τις ψευδομαρτυριῶν, πάλιν B. Bekk. 5. τὰ ἐμὰ] τἀμὰ B. Bekk. 8. ΜΑΡΤΥΡΙΑ add. in marg. M. 10. τηλικαύτῃ B. M. 16. ἀπολαύοιτε B. ἀπολάβοιτε M. ibid. γὰρ μὴ] γὰρ μηδὲν B. M. Bekk. 22. ὅτι] ἔτι pr. B.

P. 208. 1. et 6. πρὸς Παλτοῖ] Προσπαλτοῖ Bekk. ibid. εὕροιτε] εὕρητε B. εὕροι Bekk. 6. γενομένου] γινομένου B. M. Bekk.
οι
8. λειτουργείην M. 12. δὲ ὥσπερ ἀχρ.] δὲ ὡς περὶ ἀχρ. Bekk. ult. in fine hujus orationis Aldina exhibet λείπει, Stephanina Λείπει τινά. quod prorsus om. B. M. Bekk.

INDICES
AD ISÆUM.

γίν. ἐνιαυτοῦ] γίν. τοῦ ἐνιαυτοῦ B. M. Bekk. 18. μὲν] δὲ pr. B. 19. κατέλιπον] κατέλιπεν B. Bekk. 20. τετρακισχιλίας.] τετρακισχιλίας ἐννακοσίας. B. M. Bekk. 21. πρὸς δὲ - -- δραχμὰς add. in marg. M.

P. 206. 2. τοὺς om. pr. M. 3. ΜΑΡΤΥΡΕΣ add. in marg. M. 4. πλείω] πλείων B. πλείω Bekk. 7. πεντακισχιλίαν, πρὸς] πεντακισχιλίων καὶ Προσπαλτοῖ τρισχιλίων, καὶ οἰκία ἐν ἄστει δισχιλίων, πρὸς B. Bekk. 9. τάλαντα καὶ] τάλαντα· οὐ γὰρ ἂν οἶδ' ὅτι πλέον εὕρῃ (εὕροι Bekk.) τούτου. ταῦτ' ἐστὶ τρία τάλαντα καὶ B. M. Bekk. 11. δραχμαὶ om. B. M. Bekk. antep. αὐτοῦ. γὰρ ῥᾳδίως] αὐτοῦ. ῥᾳδίως γὰρ B. M. [οὕτω] ῥᾳδίως γὰρ Bekk.

P. 207. 1. ψευδομαρτυριῶν, πάλιν] ψευδομαρτυριῶν, κελεύει δ' ὁ νόμος, ἐὰν ἁλῷ τις ψευδομαρτυριῶν, πάλιν B. Bekk. 5. τὰ ἐμὰ] τἀμὰ B. Bekk. 8. ΜΑΡΤΥΡΙΑ add. in marg. M. 10. τηλικαύτῃ B. M. 16. ἀπολαύοιτε B. ἀπολάβοιτε M. ibid. γὰρ μὴ] γὰρ μηδὲν B. M. Bekk. 22. ὅτι] ἔτι pr. B.

P. 208. 1. et 6. πρὸς Παλτοῖ] Προσπαλτοῖ Bekk. ibid. εὕροιτε] εὕρητε B. εὕροι Bekk. 6. γενομένου] γινομένου B. M. Bekk.
οι
8. λειτουργείην M. 12. δὲ ὥσπερ ἀχρ.] δὲ ὡς περὶ ἀχρ. Bekk. ult. in fine hujus orationis Aldina exhibet λείπει, Stephanina Λείπει τινά. quod prorsus om. B. M. Bekk.

INDICES

AD ISÆUM.

INDEX GRÆCITATIS ISAICÆ.

AD PAGINAS ET VERSUS EDIT. REISK.

A.

Ἀγαθὸς] ὦ 'γαθὲ, etiam cum ad plures conversa est oratio. 59, 5. κτῆσιν ἀγαθήν. 206, ult.

ἄγαλμα] ἀγάλμασι χαλκοῖς καὶ λιθίνοις κεκοσμήκασι τὰ ἱερά. 113, ult.

ἀγανακτεῖν] ἐφ' ᾧ δὴ καὶ δεινῶς ἀγανακτῶ. 34, ult.

ἀγαπᾶν] οὐκ ἀγαπᾷ, satis non habet, neque contentus est haud merita et insperata felicitate, εἰ οὐ δώσει δίκην τῶν ἡμαρτημένων. 84, 11. οὐκ ἀγαπᾷ τὰ ἐκείνων ἔχων, ἀλλὰ — 227, pen.

ἄγειν] τὴν ἑορτὴν ἤγομεν παρ' αὐτῷ. 206, 6. εἰς τὰ Διονύσια εἰς ἀγρὸν ἦγεν ἡμᾶς. 206, 4. εἰς τὰ ἱερά. 248, 7. εἰς δουλείαν. 310, 1. εἰς βασάνους τὰ πράγματα. 329, pen. pro βαδίζειν, χωρεῖν, ambulare, vadere. ἐπὶ τὰ Νικοστράτου ἄξαντες, id est, ὁρμήσαντες. 72, pen. pro ἐνεγκεῖν, nuncupare, edere, vel etiam, in medium adducere. 107, 3.

ἀγνοεῖν] peccare, delinquere. μὴ λίαν οὕτως αἰσχρῶς ἀγνοηθέντα προσχήματα ἔχειν. criminationes tam turpium flagitiorum. 315, 9.

ἀγρὸς] ἐπὶ τοσούτοις ἀγροῖς καὶ κτήμασιν. 116, 9. εἰς ἀγρὸν ἀεὶ ἦγεν ἡμᾶς. 206, 4.

ἀγχιστεία. 5, 2. 96, 5. νόθῳ, μηδὲ νόθῃ ἀγχιστείαν εἶναι, μήθ' ἱερῶν, μήθ' ὁσίων. 147, 11. τὴν ἀγχιστείαν ὁ νόμος τοῖς ἄῤῥεσι προτέροις τῶν θηλειῶν ἀποδέδωκε. 173, 6. jus in bona et jura defunctorum ex titulo consanguinitatis succedendi. ἑτέρων ταῖς ἀγχιστείαις προτέρων τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ὄντων. 190, pen. ἀνεπίδικον παρειληφότες τὴν ἀγχιστείαν ἐκ γένους. 218, 4. 270, 10. 273, 3. 279, pen.

ἀγχιστεύειν τινί. 276, 4.

ἀγὼν] στάσεως γενομένης καὶ ἀγῶνος. 91, 4. διαμαρτάνειν τοῦ ἀγῶνος. 149, 10. εἰ περὶ μικρῶν ἡμῖν τὸν ἀγῶνα κατεσκεύακε. 228, 7. εἰς ἀγῶνας καθίστασθαι. 196, 4. τὸν ἀγῶνα εἰσιέναι μέλλοντες περὶ τοῦ κλήρου. 281, 7.

ἀγωνίζεσθαι δίκην. causam dicere, certare. 18, 4.

ἄδηλος] ἄδηλοι καὶ ἐξαίφνης γενόμεναι πράξεις. 25, 8.

ᾅδης] τὸν ἐν ᾅδου ὄντα. 13, 6.

ἀδικεῖν] μάλιστα μὲν ἐβουλόμην μηδ' ὑφ' ἑνὸς ἀδικεῖσθαι. 322, 7.

τὸ ἀδίκημα τοῦτ' ἔστιν. hic est status causæ, species facti, hæc est injuria mihi oblata. 257, 9.

ἀδικία] προπετείᾳ ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀδικίᾳ. 309, 7.

ἄδικος] ἀδίκων ἐπιθυμεῖν. 108, 13.

ἀδύνατος] οἱ ἀδυνατώτεροι. inferiores opibus, copiis amicorum, ingenio, facundia. 251, 10.

Ἀθηνᾶ] καθιερῶσθαι τὰ χρήματα τῇ Ἀθηνᾷ. 72, 5.

ἀθυμεῖν ἐπὶ τοῖς παροῦσι. 168, 10.

αἰκίζεσθαι] αἰκισάμενος ἐκεῖνον. 240, 3.

αἲξ] αἶγας ἀπέδοτο σὺν τῷ αἰπόλῳ. 140, 9. 292, pen.

αἰπόλος. 140, 10.

αἱρεῖν sensu forensi, reum peragere. 165, 2. 166, 3. τετελευτηκότα παρανοίας αἱρήσετε. 252, 4.

αἰσχρὸς] ἐπ' αἰσχίστῳ ἐπιγράμματι. 111, 4.

αἰσχύνεσθαι] ἐγκαλοῦσαν τούτῳ, ἃ αἰσχύνομαι λέγειν, οὗτος δ' οὐκ ᾐσχύνετο ποιεῖν. 112, 6. αἰσχυνόμενος ἐπὶ τῇ τοῦ πατρὸς ἀνοίᾳ. 136, 11.

αἰτεῖν] ᾔτησε καὶ ἔτυχε. 169, 3.

αἰτία] ἵνα μηδεμίαν ἡμῖν αἰτίαν ἐπιφέρωσιν. 162, 1. τοιαύτην αἰτίαν ἔχοντος Θουδίππου περὶ τὸν — Thudippo laborante ea infamia, ut diceretur in Astyphilo patre tantum facinus commisisse. 243, 1.

ἀκαιρία] ἐν τοιαύταις ἀκαιρίαις. 223, antep.

ἀκίνδυνος] μόνων τούτων τῶν δικῶν [de parentibus male habitis] ἀκινδύνων τοῖς διώκουσιν οὐσῶν. 45, pen.

ἀκινδύνως εἰσαγγέλλειν. 45, 5.

ἄκληρος. exsors. 12, 6. ἄκληρον ὀνόματος καταστῆσαι. 36, 1. τῶν πατρῴων. 44, 15.

ἀκοὴ] οἷς μὴ παρεγένετο, ἤκουσε δὲ, ἀκοὴν μαρτυρεῖν. 150, 8. λόγων ἀκοῇ καὶ μαρτύρων χρώμενος. 197, 5. μεμαρτυρήκασιν ἀκοήν. 204, 2. τῶν παλαιῶν ἀκοὴν μαρτυρούντων. 213, pen.

ἀκολουθεῖν. comitari. 143, ult.

ἀκρατῶς ἔχοντες ἑαυτῶν. sese continere et compescere ab illarum consortio non valentes. 23, 13.

Δ.

ἀντὶ, quid habiturus esset (emolumenti puta) pro desponsatione?

ἐλπὶς] ἐλπίδων ἔτι πολλῶν οὐσῶν. 10, 1.

ἐμβάλλειν] λόγον ἐμβεβλήκασι. 71, 3.

ἐμβὰς] ἐμβάδας καὶ τριβώνια φορεῖ. 94, 7.

ἐμβατεύειν] εἰς τὸ χωρίον ἐνεβάτευσε. immigravit. 231, 11.

ἐμμένειν οἷς οὗτοι γνοῖεν. 107, 4. 275, 9.

ἔμπροσθεν τῶν ἐπωνύμων. 111, 5.

ἐμπωλεῖν] ἐξ ὧν ἐνεπώλησαν. quorum e venditione redegerunt. 294, 1.

ἐμφανὴς] προσεκαλέσατο εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν. 159. 5. (346, 1.)

ἐμφανίζειν] ἐνεφάνισε τὰ χρήματα. indicavit, protulit, numeravit, repræsentavit pecuniam. 309, 13.

ἐν] pro ἐπί. ἐν τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου ἐγίγνετο υἱὸς ποιητός. hac lege, ut non nisi trientem hereditatis cerneret. 96, 10. ἐν παντὶ τῷ οἴκῳ ἐπίκληρος ἐγίγνετο. ut esset heres ex asse. 256, pen.

ἐναγίζειν] ἐπὶ τὰ μνήματα ἰέναι χεόμενον καὶ ἐναγιοῦντα. 119, 2. ποῦ οἱ παῖδες ἐναγίζουσι καὶ χέονται. suffiunt, et libant. 157, 9. ἔσται τις ὁ καὶ ἐναγιῶν καὶ πάντα τὰ νομιζόμενα αὐτοῖς ποιήσων. 179, 13.

ἐναντία adverbialiter, pro ἐναντίον, coram. 242, 3. et ἐναντίον eodem sensu. 294, 4.

ἐναντίος] πρᾶγμα εἴρηκε τὸ πάντων ἐναντιώτατον, scil. τῷ λόγῳ. repugnantissimum, abhorrentissimum. 283, 6.

ἔνατος vel ἔννατος] τὰ ἔνατα ἐπήνεγκα. inferias nono die ab excessu defuncti inferendas intuli in monumentum ejus. 224, 6.

ἐνδεὴς] οὐ περιεῖδεν ἡμᾶς οὐδενὸς ἐνδεεῖς ὄντας. 8, 11. ἐνδεὴς τῶν ἐπιτηδείων. 216. 3.

ἔνδεια. 112, 3.

Ἕνδεκα] undecimviri rerum capitalium. ὑπὸ τῶν ἕνδεκα, οὓς ὑμεῖς δημοσίᾳ ἀπεκτείνατε. 84, 2.

ἔνδον κείμενον δευτεραῖον. 143, 19. ἐπεδείκνυσαν τὰ ἔνδον ὡς εἶχε. 144, 1. ἰδεῖν τῶν ἔνδον [scil. τοῦ ἱεροῦ] οὐδέν. 148, 9. ἔτι δὲ ἔνδον [in arca, parata pecunia] ἐννακοσίας δραχμάς. 294, 2.

ἐνιαυτὸς] φέρειν μίσθωσιν τοῦ ἐνιαυτοῦ. 109, 2. τοῦ ἐξελθόντος ἐνιαυτοῦ. anno proximo superiori. 168, 9.

ἐνίστασθαι] δίκαι γὰρ ἐνειστήκασι ψευδομαρτυριῶν. 296, 4. et 8.

ἐνοίκιον] φοιτᾶν ἐπὶ τὸ ἐνοίκιον. ad locar, mercedem incolatus tollendam. 134, ult.

ἔνοχος] οὔτ' ἔνοχός εἰμι ταύταις ταῖς αἰτίαις οὐδὲ κατὰ μικρόν. 278, 9.

ἐντάφιον] ἐντάφια προπαρασκευασάμενος. 223, 7.

ἐντυγχάνειν] παρὰ τοῦ ἐντυχόντος. ab obvio quoque. 53, 1. 236, ult.

ἐξαγγέλλειν. ultro, sponte sua, vel recens, ex ipsa re, dum geritur, venire alicui nunciatum. 142, 3. 143, 9.

ἐξάγειν] vi manuque deducere. ἐξῆγεν ἂν ἐκ τῶν πατρῴων. 53, pen. 101, 5. et ult.

ἐξαγωγή. deductio de prædio, vi manuque facta. 28, 2.

ἐξαιρεῖν] ἐξαιρεθεισῶν τῶν ψήφων. tabellis judicum e cistulis exemptis, effusis. 98, 10. ἐξαιρεῖσθαι veluti præcipuum de reliqua massa hereditatis detractum seorsim ponere et alicui, ut privum quid et proprium ipsi, attribuere. 105, 14. ἐξειλόμην εἰς ἐλευθερίαν. asserebam, vindicabam in libertatem, raptatum in servitutem. 310, 1.

ἐξαιτεῖν. deposcere ad deditionem vel traditionem. 144, 6.

ἐξάκις. 71, 7.

ἐξαλείφειν. 363, 4.

ἐξαμαρτάνειν εἰς ἑαυτόν. 23, 14.

ἐξαργυρίζεσθαι οἶκον. hereditatem pecunia mutare, h. e. vendere. 116, 3.

ἐξαρκεῖν πρὸς τὰς δαπάνας. 186, pen.

ἔξαρνος γίγνεσθαι τὴν μαρτυρίαν, pro ἀρνεῖσθαι. 26, pen. ἐξαρνοί εἰσι τὰ ὡμολογημένα. 103, 12.

ἐξεγγύη idem quod simplex ἐγγύη. 83, 9.

ἐξελέγχειν. 202, 15.

ἐξερημοῖν] τῷ ἄρχοντι τὴν ἐπιμέλειαν τῶν οἴκων, ὅπως μὴ ἐξερημῶνται, προστάττει. jus civile. 179. ult. πάντες οἱ τελευτῶντες πρόνοιαν ποιοῦνται σφῶν αὐτῶν, ὅπως μὴ ἐξερημώσωσι τοὺς σφετέρους αὐτῶν οἴκους. 179, 12. τὸν οἶκον οὕτως αἰσχρῶς καὶ δεινῶς ἐξηρημωμένον. 180, ult.

ἐξέρχεσθαι] τοῦ ἐξελθόντος ἐνιαυτοῦ. anno præterito, proximo superiori. 168, 9.

ἐξεγγυητής. 224, 4.

ἔξοδος] scil. εἰς τὴν στρατείαν, in castra. ἐν μιᾷ τούτων ἐξόδῳ. nam in procinctu stantes testamenta solebant condere. 257, pen.

ἐξόμνυσθαι. juratus infitiari, aut excusare sese. 242, 3. et 5.

ἐξορμᾶν, ἐξορμεῖν] extra portum stare ad ancoram. ἡ ναῦς ἐξώρμει Μουνυχιᾶσι. 157, 22. et pen.

ἐξουσία] τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς ἐξουσίαν ἡγοῦντο σφίσιν εἶναι τἀλλότρια κεκτῆσθαι. 91, 16.

ἑορτὴ] τὴν ἑορτὴν ἤγομεν παρ' αὐτῷ. 206, 6.

ἐπαγγέλλεσθαι. ultro sese offerre, aut præ se ferre, prædicare. 245, 11.

ἐπάγειν] ἄλλοι εἰσὶν οἱ ταῦτα ἐπὶ τούτους ἐπάγοντες. 71, 5. ἡμῖν τούτους τοὺς κινδύνους ἐπάγων. 195, 4.

ἐπανέρχεσθαι. redire in domum paternam et avitam, unde fuisset aliquis primitus in alienam emancipatus. 250, 7. εἰς τὸ γένος πάλιν ἐπανέρχεται. 270, ult.

ἐπανιέναι] ἐπάνειμι ὅθεν ἀπέλιπον, scil. τὸν λόγον. 94, 11. ἐπανιέναι [scil. εἰς τὸν ἑαυτοῦ πατρῷον οἶκον] ὁ νόμος οὐκ ἐᾷ, ἐὰν μὴ υἱὸν καταλίπῃ [scil. ἐν τῷ οἴκῳ, ἐξ οὗ ἐπανέρχεται] γνήσιον. 146, 2.

ἐπανορθοῦν διαθήκας. 11, 7.

ἐπεῖναι] ἐπιτίμιον οὐδὲν ἔπεστι. manet hanc legem migrantes. 45, 1. ἔσχαται τιμωρίαι ἐπὶ ταῖς εἰσαγγελίαις ἔπεισι. 45, 7.

ἔπειτα. nihilominus. 249, ult.

ἐπεξέρχεσθαι] persequi aliquem aut ultione sanguinis, aut actione forensi. πρὶν ἐπεξελθεῖν οἷς ἐπεσκήψατο τῶν μαρτύρων. 92, 1. μὴ ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ τούτων. 265, 6.

ἐπεξιέναι] eodem significatu. ἐπεξῄει τοῖς καταμαρτυροῦσιν ἡμῶν. 94, ult.

ἐπηρεάζειν. 130, 1.

ἐπήρεια. vexa. 70, 6.

ἐπὶ] cum Genitivo coram. λέγειν ἐπὶ δικαστηρίου. 324, 5. ὅρκον ὀμόσαι ἐπὶ τοῦ διαιτητοῦ ἐπὶ Δελφινίῳ. 360, 3. Cum Dativo constructum multifariis modis potest reddi, ut sæpe dubites, qui unus modus interpretandi e multis sit præferendus. cum, pro, sub conditione, vel sponsione, causa, ad, apud, in. ἐπὶ προικὶ ἔχειν. mulierem, cum dote, vel ea lege, ut dotem una cum muliere habeat, vel, ut dote sola contentus sit, et nil præterea desideret. 265, 3. πῶς οὐκ ἐπίκληρος ἐπὶ τούτοις τοῖς χρήμασιν ἦν ἡ ἐμὴ μήτηρ. 265, 16. ἐπὶ τοῖς τῆς ἐμῆς μητρὸς χρήμασιν ἐξέδωκε suam filiam. 257, 7. ὁ πατὴρ ἐγγυησάμενος τὴν ἐμὴν μητέρα ἐπὶ προικί. cum passus esset pater meus sibi matrem meam desponderi, non cum toto patrimonio ejus, quod ipsi de jure debebatur, sed solummodo cum pacto dotis de patrimonio universo decerpendæ. 264. antepen. ἐπὶ ταύταις διαθέσθαι. una cum filiabus, h. e. testamentum scribere, quo filiæ non exclusæ sint ab hereditatis perceptione, sed quo iis quoque prospectum sit, ut, qui hereditatem adipisci cupiat, is necesse habeat, una filias quoque domum ducere. 58, 5. τὸν κλῆρον ἐπὶ τῇ ἐμῇ μητρὶ γενέσθαι. in jure, potestate et arbitrio meæ matris. 257, pen. ἐπί τινι καταλείπειν τὸν κλῆρον. hac lege, ut aliquis ea potiatur. 162, 3. 179, 2. 180, 2. 274, ult. προῖκα ἐπ' αὐτῇ ἔλαβε. er bekam eine Mitgabe mit ihr [he received a portion with her], sive, quo eam duceret, sive propterea quod eam duceret. 201, 3. vel ejus gratia. ἐπὶ γυναικὶ ἔχειν ἀργύριον. ejus causa, vel nomine. 33, 1. 39, 2. 292, 10. ἐπὶ παλλακίδι δόντες [nisi potius leg. est ἐπὶ παλλακῇ διδόντες] τὰ ἑαυτῶν. 41, 8. ἐπὶ τῷ ἐγγυησαμένῳ ἦν. penes eum, in ejus arbitrio, potestate. 39, 1. ἐπὶ ἅπαντι τῷ οἴκῳ καταλείπειν ἐπίδικον. 61, 18. 91, 10. ἐπὶ τοσούτοις ἀγροῖς καὶ κτήμασι. in tantis latifundiis. 116, 8. ἐπὶ τῇ διαθήκῃ παραγενέσθαι. interfuisse scriptioni testamenti. 50, 3. ἐφ' αἷς διαθήκαις ἐκλήθησαν. quibus testamenti tabulis ut interessent obsignandis, vocati fuissent. 75, 10. ἐπὶ τοῖς τούτων ὀνόμασι. 141, 15. auf, oder unter [of, or under]. 277, antepen. ἐπ' ὀλίγῳ ἀργυρίῳ. pro. 42, 1. ἐφ' οἷς, ad quæ, ἀπόκρισιν οὐ δέδωκε. 274, 2. ἐπὶ τούτοις, ob hæc, ἐμοὶ τοιούτους ἀγῶνας παρασκευάζει. 278, 6. ἐπ' ἐννέα ὀβολοῖς. sub pacto novem obolorum, nomine fœnoris menstrui in minam. 293, 12. ἐπὶ διαβολῇ. invidiæ conflandæ ergo. 299, 2. ἐπ' ἐμοὶ ταῦτα τεχνάζουσι. contra me, in caput meum, 245, 20. ἐπὶ Δελφινίῳ. in Delphinio. 360, 3. Cum Accusativo. ἐπὶ τὰ δεῖπνα ἔρχεσθαι. 22, 9. ἐπ' ἐκεῖνον τρέψεται τὸν λόγον. 88, 7. ἐπὶ τὰ ἱερὰ ἄγειν. 159, ult. ἐπὶ διετὲς ἡβᾶν. 215, 8. 261, pen. ἐπὶ τὴν οὐσίαν ἦλθεν. 249, pen. 255, 2. ἐπὶ τὸν λογισμὸν ἐλθεῖν. 330, 4. ἐφ' ἑκάστας τῶν πράξεων εὑρίσκεσθαι προφάσεις. 79, 1.

ἐπιβουλεύειν] machinari. τῶν χρηστῶν, creditoribus, ἀφελέσθαι τὴν οὐσίαν ἐπιβουλευσάντων. 9, 1. τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν. 315, pen.

ἐπίγραμμα] ἐπ' αἰσχίστῳ ἐπιγράμματι ἐξέκειτο ἔμπροσθεν τῶν ἐπωνύμων. 111, 4.

ἐπιγράφειν] ἐπιγράψαντες σφᾶς αὐτοὺς ἐπιτρόπους. 141, 13. In medio. ἐπιγράφεσθαι τῷ κλήρῳ τρία τάλαντα. in libello, quo quis hereditatem petit, eamque se jure petere judicibus affirmat, tribus talentis eam æstimare, ut si contrapetentem vincat, is sibi pro mulcta tantundem præstare debeat. 15, 8. Θρασυμάχου ἐπεγράψαντο τὸν Νικόστρατον. in libello suo petitorio scripserunt, vel a commentariensi publico in tabulis publicis annotari curarunt, se petere hereditatem illius Nicostrati, qui filius esset Thrasymachi. 69, 4. ἐπιγράφεσθαι γυναικὶ ὄνομα (pro simplici). operam dare, ut mulieri alicui nomen aliquod certum in tabulis publicis consignetur. 35, 13. In passivo. πῶς οἷόν τε τἀνδρὶ δύο πατέρας ἐπιγράφεσθαι. 70, 2.

ἐπιγραφὴ τῶν ὀνομάτων. 68, ult.

ἐπιδείκνυσθαι. 106, 2.

ἐπιδημεῖν. 243, 9.

ἐπιδιδόναι] προῖκα ἐπιδοὺς, dote addita, ἐκδοῦναι τὴν ἀδελφήν. 19, 5. ἐπέδωκεν ἐν τῷ δήμῳ. in concione populi ultro recepit, et spopondit se collationem pecuniariam gratuitam ærario largiturum esse. dixit se largiri velle. 111, 1. et 3.

ἐπιδικάζειν dicitur judex alicui sententia sua jus et possessionem hereditatis alicujus, aut virginis in hereditate patrimonii relictæ, addicens. ἐπιδικάζεσθαι autem petitor, operam dans ut ea sive hereditas, sive virgo, sibi adjudicetur, eamque impetrans. Construitur, cum genitivo et accusativo. ἀπόδοτέ μοι ἐπιδικάσαντες τοῦτον τὸν κλῆρον. 284, 5. ἐπιδικάζεσθαι τοῦ κλήρου, subaudi τὴν κτῆσιν. 42, 10. 43, ult. τῶν πατρῴων. 52, 1. τῶν δοθέντων. 52, 6. 11, 13. οἷς προσῆκε τῆς ἐμῆς μητρὸς ἐπιδικάσασθαι. 261, 4.

τῷ ἑαυτοῦ υἱεῖ μετὰ τοῦ κλήρου αὐτὴν ἐπιδικάσασθαι. 257, 6. ἔχω τὸν κλῆρον ἐπιδικασάμενος παρ' ὑμῖν. sententia vestra mihi adjudicatum. 280, 15.

ἐπιδικασία] petitio hereditatis eamque consequens adjudicatio. τῶν τοῦ ἀδελφοῦ τὴν ἐπιδικασίαν ποιεῖσθαι. 51, 10. et ult. τὰς ἐπιδικασίας οἱ εἰσποίητοι πάντες ποιοῦνται. 53, 5. τὴν ἐπιδικασίαν τῆς θυγατρὸς ἀποστερῆσαι. 61, 6.

ἐπίδικος] controversiæ forensi, petitioni et adjudicationi obnoxius, præsertim virgo nubilis heres relicta. διαμαρτυρεῖν μὴ ἐπίδικον εἶναι τῇ ἡμετέρᾳ μητρὶ τὸν κλῆρον. non licere nostræ matri hereditatem petere. 15, pen. 43, 12. ἐκδοθείσας καὶ συνοικούσας ἀνδράσι γυναῖκας τοῖς ἐγγύτατα γένους ἐπιδίκους ὁ νόμος εἶναι κελεύει. 56, 1. 4. ἐπὶ ἅπαντι τῷ κλήρῳ ἐπίδικον καταλείπειν. 61. antep. τοῖς ἐγγύτατα γένους ἐγένετο ὁ κλῆρος ἐπίδικος. facultatem adipiscebantur hereditatem petendi. 275, 17. ἐπίδικον αὐτοῖς ἦν τὸ ἡμικλήριον. 283, 12.

ἐπιεικῶς εὐτύχει. sic satis, vel, quoad potissimam partem, plerisque in rebus. 133, 10.

ἐπιθυμεῖν ἀργυρίου. 42, 2. ἀδίκων. 108, 15. τῶν ἐμῶν μὴ ἐπιθυμεῖν. 317, 2.

ἐπικαλεῖν] τὸν Ὀρέστην ἐπικαλούμενον. 194, ult.

ἐπίκληρος] virgo heres a patre relicta. κακοῦσθαι τὴν ἐπίκληρον ὑπὸ τοῦ εἰσποιήτου. 44, 14. ἐξὸν τῷ βουλομένῳ ταῖς ἐπικλήροις βοηθεῖν. 44, ult. ἐπὶ παντὶ τῷ οἴκῳ ἐπίκληρος ἐγένετο. 256, pen. 261, 8. 265. 16.

ἐπικυροῦν γνώμην. 189, 5.

ἐπιλαμβάνειν] ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ. 21, pen. 63, 2.

ἐπιμέλεια] ἤσκει τὸν υἱὸν καὶ δι' ἐπιμελείας εἶχε. 168, 6.

ἐπιμελεῖσθαι] ἐπεμελεῖτο τῶν ἡμετέρων ὁμοίως, ὥσπερ τῶν αὐτοῦ. 9, 1. 317, 1.

ἐπιμιμνήσκειν] κατὰ μικρόν τι ἐπιμνησθῆναι. rem leviter perstringere 153, 7.

ἔπιπλα] supellex. ἔπιπλα δι' ὧν ᾤκει τὴν οἰκίαν. 219, ult. 292, pen. 293, ult.

ἐπισκευάζειν. reparare. 105, pen.

ἐπισκευή. 105, 4.

ἐπισκήπτειν] mandare, injungere. ἐπέσκηψεν ὑμῖν ἐπιμελεῖσθαι τοῦ παιδίου. 59, 4. 60, 7. ἐπέσκηψε τοῖς οἰκείοις ὅτε ἀπέθνησκε. 242, 8. In medio, opponere actioni alterius (ut, e. c. intercessioni vel provocationi) actionem falsi, seu mendacii dicti. insimulare aliquem mendacii. 16, 1. 20, ult. 21, 3. 22, pen. 57, 3. 92, 1. 98, 4.

ἐπίσκηψις] mandatum, præceptum, præsertim morientis. τὰς ἐπισκήψεις ἀκύρους ποιήσετε. 252, 1. b) actio in aliquem e titulo falsi jactati. οὐ γὰρ ἂν ἦσαν ἐπισκήψεις ψευδομαρτυριῶν. exceptiones. 76, 18.

ἐπιτήδειος] τὰ ἐπιτήδεια, necessaria victus quotidiani. πάντων καὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἐπιτηδείων ἐνδεεῖς ὄντες. 93, 2. 216, 3.

ἐπιτηδεύειν] οὐδὲν αἰσχρὸν οὐδεπώποτε φανήσονται ἐπιτηδεύσαντες. 357, 8.

ἐπιτιθέναι πίστιν, confirmare aliquid et obsignare velut jurejurando, κατὰ τῶν ἱερῶν, per sacra. 169, ult. 170, 10. 242, 6.

ἐπιτίμιον, mulcta, pœna, ταῖς πρὸς τὸν ἄρχοντα εἰσαγγελίαις οὐκ ἔπεστι. 45, 1.

ἐπιτρέπειν] εἴασαν καὶ ἐπέτρεψαν. 356, pen.

ἐπιτροπεύειν τινά. tutelam alicujus gerere. 93, 3. num bene Græce dicitur ἐπιτροπεύειν δίαιταν, pro ἐπιτρέπειν? 106, ult.

ἐπιτροπή. tutela. 318, 14.

ἐπιτροπία idem. 318, 2.

ἐπίτροπος] tutor. τούτων ἅμα ἐπίτροπος καὶ κύριος καὶ ἀντίδικος ἦν. 92, 10. οὐ γὰρ εἶναι τοῖς ὀρφανοῖς κατὰ τῶν ἐπιτρόπων (scil. λῆξιν, vel λαγχάνειν). 284, ult.

ἐπιτυγχάνειν] μετὰ τῶν ἐπιτυχόντων. cum vilissimo quoque, homine de trivio arrepto, fortuito oblato. 22, 10.

ἐπιφάνεια] ἐπιφάνειάν τινα ἐποίησεν. 167, ult.

ἐπιφέρειν] edere nomen alicujus, indicare. μηδὲ ἐχόντων τούτων ἐπενεγκεῖν [scil. τοῦτον, vel τούτου τοὔνομα] παρ' ὅτου εἰλήφασι. 267, 8. ἵνα μηδεμίαν ἡμῖν ἐπιφέρωσιν αἰτίαν. in nos conferant. 162, 3. τὰ ἔνατα ἐπήνεγκα, scil. ἐπὶ τὸν τάφον, vel ἐπὶ τὸ μνημεῖον. 224, 6.

ἐπιχειρεῖν] μηδὲν ὠφελούμενον οὕτως ἀδίκῳ πράγματι ἐπιχειρῆσαι. 355, 1.

ἐπώνυμος] ἔμπροσθεν τῶν ἐπωνύμων. 111, 5.

ἔρανος] ἐξ ἐράνων ὀφλήματα εἰσεννηνεγμένα. 294, 3.

ἐργάζεσθαι] ζημίαν εἰργασμένος. 134, 12.

ἐργαστήριον. 27, 2.

ἔργον] θεωρεῖν χρὴ τὴν ἔννοιαν ἐκ τῶν ἔργων μᾶλλον. 9, 4. εἰς τὸ ἐργαστήριον ἰὼν Βήσαζε εἰς τὰ ἔργα. ad spectandum operas, vel opera, sive sunt rustica, sive metallica. 27, 2. ὧν τὸ ἔργον, quæstus, reditus e sorte redeuntes, ἐπ' ἐννέα ὀβολοῖς. 293, 12.

ἐρημίαν ἡμῶν πολλὴν καταγνόντες. rati, nos ab amicis prorsus desertos et desolatos esse. 4, 5.

ἔρημος] ἔρημον ποιεῖν τὸν οἶκον. 180, 2. 189, 3.

ἔρχεσθαι ἐπὶ δικαστήριον. 3, 1. ἐπὶ δεῖπνα. 22, 8. ἐπὶ τὰ Νικοστράτου. impetum in bona facere, in ea invadere. 82, 8. ἐπὶ τὴν ἐμὴν οὐσίαν ἐλήλυθε. 317, 6. τὼ δύο ταλάντω ἑξάκις ἠλθέτον, scil. εἰς κρίσιν vel ἀμφισβήτησιν. 71, 7. ἐπὶ τὸ κρέας. 250, 10. εἰς ταύτας τὰς συκοφαντίας ἐλήλυθεν. devenit, confugit, 287, 2. ἐπὶ λογισμόν. 330, 4.

ἑστιᾶν τὰς γυναῖκας [scil. τῶν φρατόρων] Θεσμοφόρια. 66, 9. γάμους. 207, pen. 208, 13. θυσίας, ἐν αἷσπερ οἱ ἄλλοι ἑστιῶνται. 243, 6.

ἔσχατος] ἔσχαται τιμωρίαι. 45, 6.

ἑταιρία] πιστεύειν ἑταιρίαις καὶ λόγων παρασκευαῖς. 317, 7.

ἑτοίμως] πολὺ μᾶλλον ἑτοιμότερον. 75, 14.

εὐδαίμων εἶναι ἐδόκει. 133, 8.

εὐθυδικία] directa et simplex in foro caussam agendi ratio, jus suum petendo, aut adversus adversarium dimicando, cum non exceptionibus, non obtestationibus, utimur, nullis denique subterfugiis elabi aut eludere conamur. εὐθυδικίᾳ εἰσελθόντα εἰς ὑμᾶς. 121, 13. 145, 6. 150, 2. εἰ μὲν ἑώρων ὑμᾶς ἀποδεχομένους μᾶλλον τὰς διαμαρτυρίας, ἢ τὰς εὐθυδικίας. 161, 5.

εὐθὺς παραχρῆμα. 7, ult. 18, pen. 45, pen.

εὐκρινὴς] οὐ μὴν διὰ τοῦτό γε ἡ γνῶσις ὑμῖν ἧττον εὐκρινὴς φανήσεται. minus facilis discretu, disceptatu. 255, 14.

εὐπορεῖν] pro ἐκπορίζειν, unde unde extundere æs. ἕως οὗ εὐπορήσειεν ἐκεῖνος τἀργύριον. 165, 13. πολλῶν χρημάτων εὐπορῶν. potitus. 297, 5.

εὐπορία] τροφῆς καὶ εὐπορίας τῆς παρὰ τούτου δεόμενος. 354, 9.

εὕρεμα, vel εὕρημα, ἔχειν ὅ τι ἂν λάβοι. velut ex insperato repertum in via bonum, quo gaudeat et fruatur, habens tenensque, ut sine sudore suo partum, quo si careat priveturque, haud admodum ægre ferat, quippe cui vel sic quoque vita degenda fuisset, illo non reperto. 245, pen. Conf. p. 320, 3. et ibi annot.

εὑρίσκειν] valere, de re venali certum aliquod pretium inveniente. δισχιλίας εὑρίσκουσαν. invenientem emptorem, qui tantum pro ea det. 219, 2. εὑρεθείη ἂν οὕτω ῥᾳδίως. facile confiat numerando. 296, 1. εὑρίσκεσθαι προφάσεις ἀναγκαίας. sibi comminisci causas, excusationes specie tenus sonticas, prægnantes, inevitabiles. 79, 1.

εὐσεβὴς] σεμνὰ καὶ εὐσεβῆ γράμματα. 148, 4.

εὔχεσθαι. 206, pen.

εὐτυχεῖν. 133, 10.

ἐφιέναι (aut ἀφιέναι). 143, 15.

ἔχειν] τοιαύτην αἰτίαν ἔχοντος Θουδίππου. 243, 2. τοιαύτας ἀκριβείας ἔχει παρ' αὐτοῖς τὰ δίκαια. 170, 7. δύο ἔτη τοῦ διαιτητοῦ τὴν δίαιταν ἔχοντος. 361, 14. ἔχων οἰκεῖόν τινα. mecum habens, ut comitem et testem mihi futurum (pro ἔχων μετ' ἐμοῦ). 209, 15. ἔχετε πίστεις ἱκανάς. 229, 4. προῖκα ἔχειν ἐπὶ γυναικὶ, dicitur dans perinde, atque accipiens. 33, 1. οὐκ ἀγαπᾷ τὰ ἐκείνων ἔχων, ἀλλὰ καὶ — 227, pen. ἔχειν, pro posse, valere. οὐκ ἂν ἔχοιμι ὅπως παρασχοίμην, pro οὐκ ἂν ἔχοιμι παρασχέσθαι ὅτῳ οὖν τρόπῳ μαρτυρίαν. 241, 6. Cum Adverbiis. ἀκρατῶς ἔχοντες ἑαυτῶν. 23, 13. τὰ πεπραγμένα κυρίως ἔχειν νομίζει. 177, pen. ὀλιγώρως. 40, 4. 41, 4. οὕτως ἐχόντων, scil. τῶν πραγμάτων. 215, 1. συμφερόντως. 274, pen.

ἔχθρα] ἔχθρας πρὸς ἀλλήλους ἀνείλοντο. 7, 1. ἔχθρας παλαιᾶς αὐτῷ πρὸς τούτους οὔσης. 179, 4. ἰδίας ἔχθρας ἕνεκα ταῦτα πλάττοντες. 359, 9.

ἐχθρὸς] πάντων ἐκεῖνον ἔχθιστον ἐνόμιζε. 151, 4. 239, 6. 251, pen.

ἕως] εἰς ἕω, in crastinum diem, ἐκέλευε τἀργύριον εἰσενεγκεῖν. 211, 7.

Z.

ζεῦγος ὀρικόν. 116, 8. 140, 10.

Ζεὺς] Διῒ τῷ κτησίῳ, περὶ ἣν ἐκεῖνος μάλιστα τὴν θυσίαν ἐσπούδαζε. 206, 6.

ζημίαν εἰργασμένος. crimine commisso, cujus pœnam metuebat. 134, 12. οὐδὲ μίαν ζημίαν ἡγοῦνται τὴν ἀναίδειαν. impudentiam sibi, famæ suæ fortunisque nullo modo nocere posse autumant. 175, pen. τὴν αὑτοῦ πονηρίαν οὐδεμίαν ζημίαν εἶναι νομίζων. 281, 3. nesciunt enim scelerati, etiamsi nullas alias dent impuritatis suæ pœnas, eo ipso tamen satis superque se miseros esse, quod tales sint.

ζημιοῦν] μὴ κατὰ τὸ τέλος ζημιοῦσθαι. 73, 9.

ζῆν] ἐκ τῶν ἑαυτοῦ φιλοτίμως ἐπειρᾶτο ζῆν. 186, 5. ζῶντος καὶ εὖ φρονοῦντος. 190, 2.

H.

ἢ] ἀλλ' ἢ *præterquam*, vel, *sed solummodo*. ὁ νόμος οὐκ ἐᾷ τῶν τῆς ἐπικλήρου χρημάτων κύριον εἶναι, ἀλλ' ἢ [id est, ἄλλον τινὰ, ἢ] τοὺς παῖδας ἐπὶ δίετες ἡβήσαντας. 261, 8. pro *num*, vel *an*. 263, pen.

ἡβᾶν] ὁπόταν ἐπὶ δίετες ἡβήσειαν. anno altero a pubertate exacto. 215, 8. 261, pen.

ἡγεῖσθαι] τοῦτο γὰρ οἵ τε νόμοι ἡγοῦνται (censent) [h. e. δίκαιον ἡγοῦνται], καὶ δικαιότατόν ἐστι. non jus solummodo civile hoc censet æquum, sed etiam reapse est æquissimum. 80, 12.

ἥκειν] ἥκοντες εἰς τὴν ἀνάκρισιν. 128, 2. ἥκει καὶ τὰ τοῦ πάππου ἡμᾶς ἀποστερήσων. 227, ult. ἥκει διαθήκας φέρων οὐ γενομένας. 244, 2. ἀδίκως ἐπὶ τὸν κλῆρον ἥκειν. invadere, sibi arrogare. 255, 2. ἧκεν ἂν ἐπ' αὐτά. petitum isset istam hereditatem. 286, 4. 2) redire domum ἐκ τῆς Πυθιάδος. 178, 2.

ἠλίθιος] μὴ δοκοῦνται εἶναι ἠλίθιον. 236, 4.

ἡλικία] τὴν ἑαυτοῦ ἡλικίαν καταμεμψάμενος. querens de ætate sua infirma et affecta, et de corpore effœto, ad novam prolem procreandam invalido. 168, pen.

ἡμέρα] πάντων τῶν καθ' ἡμέραν ἐπιτηδείων

Λ.

M.

N.

Ξ.

O.

Π.

προσγράφειν. 255, 12.
προσδιαμαρτυρεῖν. 125, 6.
προσέρχεσθαι. 245, 13. πρὸς πράγματα. immiscere se negotiis. 309, 8.
προσεισευπορεῖν. contribuere donum gratuitum, conferre largitionem. 309, ult.
προσήκειν] cum Genitivo. τί γὰρ ἧττον αὐτῷ τῆς συγγενείας ταύτης προσῆκεν. 176, 5.
προσκτᾶσθαι ἀεί τι. 143, 2.
προσλαμβάνειν. 267, 4.
προσμαρτυρεῖν. 146, 9.
πρόσοδος] reditus, vectigalia. ἀπὸ τοσαύτης προσόδου. e re familiari tam ampla vectigalia præbente. 110, 1. προσόδους λαμβάνειν. 142, 1. τῶν προσόδων περιποιεῖν. 143, 1. τὰς προσόδους ἁπάσας ἠφανίσθαι. 143, 5. 293, antep.
προσποιεῖσθαι τῆς κληρονομίας. sibi arrogare. 15, 1. 71, 10. præ se ferre, præsertim falso, comminisci, confingere, mentiri. 69, 9. προσεποιήσατο ἕνα μάρτυρα παρεῖναι. simulavit. 24, 4. 31, ult.
προστάττειν] προσταχθὲν αὐτοῖς. cum vel quamvis ipsis fuisset imperatum. 12, ult. τὰ προσταττόμενα ποιεῖν. 183, 3. 268, 2. 298, ult. πάνθ' ὑπηρέτει φιλοτίμως ὅσα προστάττοιτε. 186, 3.
προστιθέναι] οὐκ ἂν εἰκότως ἔχοιμι μέμψιν εἰ μὴ τἀμαυτοῦ προστίθημι ὑτοις. contribuo, largior. 292, 3.
προστυγχάνειν] τοὺς προστυχόντας μάρτυρας ποιούμεθα. obvios quosque, fortuito oblatos. 25, pen.
πρόσχημα] αἰσχρῶς ἀγνοηθέντα προσχήματα ἔχειν. criminationibus gravari turpium facinorum. 315, antep.
πρότερος] potior. καὶ τῷ γένει (sanguine) προτέρους ὄντας, καὶ τῇ φιλίᾳ. 10, pen. προτέροις τοῖς ἄῤῥεσι τῶν θηλειῶν πεποίηκε τὴν ἀγχιστείαν. 173, 5. 177, 1. 190, pen. 217, ult.
προτίθεσθαι. funus spectaculo exponere. 232, 2. et 4.
προὐργιαίτερον. 245, 10.
προὔργου οὐδὲν ἔοικε τοῦτο εἶναι. nil ad rem facere, nil prodesse. 160, pen.
προφασίζεσθαι ψεῦδος. 44, 7.
πρόφασις] προφάσεως οὐδεμιᾶς [subaudi δικαίας vel ἐπιεικοῦς] γενομένης. 6, ult. προφάσεις ἀναγκαῖαι. excusationes probabiles, graves, prægnantes, rerum factu necessariarum, inevitabilium. 78, ult.
πρυτανεῖον] πρυτανεῖα οὐ τίθεται. sportulæ, mercedulæ prytanum non dependuntur. 45, 3. ὑπεριδὼν τὴν ἐν πρυτανείῳ σίτησιν. 118, 6.
πρωτεύειν. 12, 13.
πρῶτος] τίνα εἰσφορὰν οὐκ ἐν πρώτοις εἰσενηνόχαμεν. 187, 1. et 8.
Πυθιάς. 178, 2.
Πυλίς. 134, 16.
πυῤῥιχιστής. 109, pen.
πωλεῖν τὸ πρᾶγμα. hereditatem puta. recipiens facturum, ut eam ipsi asserat pro pacta mercede. 244, pen.

P.

ῥᾳδίως πεντεταλάντου οὐσίας καταλειφθείσης. quæ facile sine cunctatione 5. talentis æstimetur. 173, 2. ἀγρὸν ταλάντου ῥᾳδίως ἄξιον. 218, ult.
ῥητὸς] ἐπὶ ῥητοῖς εἰσήγαγε. 137, 10.
ῥήτωρ. 5, pen.

Σ.

σεμνὸς] σεμνοτέραν τὴν πόλιν τούτοις ἐποίησας. 117, 6. σεμνὰ καὶ εὐσεβῆ γράμματα. 148, 4. τῶν ἀντιδίκων τοῦ σεμνοτάτου πυθοίμην. 358, 2.
σημαίνειν] ἐν γράμμασι καταθέσθαι παρά τινι σημηνάμενος. quas tabulas tu tuoque sigillo obsignaris, et reliquorum tuorum testium sigillis curaveris obsignari. 160, 5. et 9.
σημεῖον. indicium, argumentum, documentum. 361, pen. 362, 4.
σιτεῖσθαι] ἐσιτεῖτο μετὰ τῆς ἀνθρώπου. 135, 1.
σίτησις] ὑπεριδὼν τὴν ἐν πρυτανείῳ σίτησιν. 118, 7.
σῖτος] δίκην σίτου [alimentationis] ἢ τῆς προικὸς αὐτῆς. 19, 11. 65, 4.
σκέπτεσθαι] σκεψάμενοι καὶ διαλογισάμενοι. 191, pen.
σκήπτεσθαι. causari, prætexere. 128, 1.
σπεύδειν] ἐπὶ τοῦ βήματος σπεύδοντες. 103, 6.
σπουδάζειν] περὶ ἣν μάλιστα θυσίαν ἐσπούδαζε. 206, 8.
στάδιος. 29, 3.
στάσις] στάσεως γενομένης κἀγῶνος. 91, 4.
στρατεία τελευταία ἐκείνῳ ἐγένετο, ἐν ᾗ καὶ ἀπέθανε. 237, ult. τὰς στρατείας στρατευόμενος. 268, 3.
στρατεύειν] ἐστράτευμαι ταῖς στρατείαις [si bene habet]. 188, 4. 268, 3.
συγγένεια] φιλίας πρὸς ἡμᾶς οὐ μικρᾶς καὶ συγγενείας ὑπαρχούσης [nam sic leg. videtur]. 179, 5. liberi sunt γένος [veniunt in jure civili nomine γένους], ἀλλ' οὐ συγγένεια, non autem audiunt parentum suorum cognati. 217, 5.
συγγενὴς] τοῖς συγγενέσι τὰ τοῦ συγγενοῦς, scil. χρὴ διδόναι. videtur hæc aut proverbialis dictio, aut sanctio juris civilis esse. 81, 1. discrimen inter τοὺς συγγενεῖς et τοὺς ἐκγόνους. 214, pen. ὃ συγγενέστατόν ἐστι φύσει πάντων. qua consanguinitate [filii cum matre] cogitari nequit ulla alia arctior, solam si spectes naturam, juris civilis sanctiones insuper habens, huic legi naturæ refragantes. 279, antep.
συγγεωργεῖν. 241, 4.
συγγινώσκειν] συγγινωσκόντων τῶν φίλων. assentientibus amicis, idemque mecum consentibus. 223, pen.
συγκατατίθεσθαι γραμματεῖον. tabulas alicubi cum alio quopiam, coram alio, deponere. 139, 10.
συγκεῖσθαι] σύγκειται αὐτοῖς. hæc inter eos composita, condicta, comparata sunt. 36, 5.
συγκοινωνεῖν] ταύτης συνεκοινωνοῦμεν. 206, 10.
συγχεῖν] τὰς ψήφους συγχέαι. 99, 1.
συγχειρουργεῖν τὰ ἱερά. 206, 10.
συγχωρεῖν] ἐκὼν συγχωρῶ τοῦ ἡμικληρίου τῷ παιδί. 272, 2.
συλλαμβάνειν τούτῳ τὰ ψευδῆ. operam alicui navare in falsis testimoniis suo confirmandis. 245, 8.
συλλέγειν] διὰ τοῦτο συλλέγεσθε. coitis in curiam. 251, 9.
συμβαίνειν] τοῦ συμβαίνοντός ἐστι. usu quotidiano fit, est in numero rerum sæpissime contingentium. 75, 7.
συμβάλλειν ἑτέρῳ. contribuere. 110, 4. παιδὶ μὴ ἐξεῖναι συμβάλλειν, μηδὲ γυναικὶ, πέρα μεδίμνου κριθῶν. de vendendo emendove contrahere cum quopiam. 259, 3. μέγα μέρος συμβάλλεται τὸ πλῆθος. confert. 323, 2.
συμβόλαιον. 74, 7. ἐξ ἑτέρων συμβολαίων. ex aliquo nescio quo negotio forensi. 108, 2.
συμμεταχειρίζεσθαι μεθ' ἡμῶν τὸ σῶμα ἐκείνου καὶ κοσμῆσαι. operam sociam præstare in corpore pollingendo. 209, 20.
συμμορία. sodalitium, collegium hominum locupletium, pluribus ad eandem triremem fabricandam, armandam et instruendam coeuntibus. 184, 12.
συμπαιδεύειν] μετ' ἐκείνου συνεπαιδευόμην. 247, 4. 252, 8.
συμπέμπειν. 94, 5. συμπέμπειν τὴν πομπήν. 148, 11.
συμπίπτειν] πολλῶν καὶ δυσκόλων συμπιπτόντων. 324, 2.
συμποιεῖν. 206, 11. πάντα συνεποίουν. omnia cum iis communiter agebam. 211, pen. 212, 6. 223, pen.
συμπράττειν] μετὰ τῶν αὐτῇ συμπραττόντων. 275, 10.
συμφερόντως. 274, pen.
συμφορὰ] τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς ἐξουσίαν σφίσιν αὐτοῖς ἡγοῦντο τἀλλότρια κεκτῆσθαι. 91, 15. συμφορὰν νομίζειν εἶναι ὅτι τοιοῦτός ἐστι. 317, 8.
συναγωνίζεσθαι. 166, 5.
συναμφότερα. 293, 10.
συναποστέλλειν. 137, antep.
συναριθμεῖν τὰς ψήφους. 98, ult.
συνδειπνεῖν οὐκ ἀξιοῦσιν αἱ γαμεταὶ γυναῖκες μετὰ τῶν ἀλλοτρίων. 22, 9.
συνδέχεσθαι [sed leg. videtur ἀναδ.]. 135, ult.
συνδιατρίβειν. 222, 3.
συνδιοικεῖν. 165, 13.
συνδυστυχεῖν. 121, 1.
συνεκπλεῖν. 120, ult.
συνεπιβουλεύειν. 151, 7.
συνεπιτίθεσθαι. 138, 13.
συνεστιᾶσθαι. 60, 6.
συνευπορεῖν] contribuere, conferre largitionem. οὐδεμιᾷ, nulli pupillarum mearum, τολμῶ, a me impetrare possum, συνευπορῆσαι προικὸς, ad dotem ut conferam accessiunculam de meo ære. 290, 9.
συνεχῶς. 185, 1.
συνθάπτειν. 211, pen. 212, 4. 223, ult.
συνθύειν. 206, 2.
συνιεροποιεῖν. 209, 1.
συνιστάνειν. coram adducere aliquem ad alterum, ei monstrare, nominare, et de eo præcipere. 210, 7. συστῆναι. conspirare, communem agere causam in fraudem alterius. 363, ult.
συνοικεῖν. 55, 1.
συνοικία. insula, domus elocatitia, quam plures, diversi, mercede incolunt. 104, 7. 134, 15.
συνουσία] συνουσίας κοινὰς ποιεῖσθαι. 323, 1.
συντιθέναι τὰ ἱερά. 206, 11.
σύντομος] συντομώτερος. 271, 4.
συντρέφειν. 248, pen.
συσσώζειν. 309, 5.
συστρατιώτης. 232, 3.
σχέτλιος. 274, 7. 336, ult.
σώζειν] σώζεσθαι. a valetudine convalescere. 7, 3. χρημάτων ἀποστερούμενον ἐσώσατε. hereditatem ei reddentes, fraude tutoris interversam, ab exitio eum servastis. 185, 4. τὰ ἑαυτοῦ πειρᾶσθαι σώζειν. 187, 7. ἐκ ταύτης τῆς στρατείας ἐλπίζοντα σωθήσεσθαι. salvum et sospitem esse domum reversurum. σώζων τὰ τούτων καὶ πλείω ποιῶν δικαίως ἂν ἐπαινοίμην. 292, 3. 317, 3. σωθείς. salvus domum reversus. 309, 15.
σῶμα. 209, 19.
σωφρόνως. 2, ult.

T.

τάξις] ἐν τῇ αὐτῇ τάξει. in eadem cohorte vel manipulo. 77, pen.
ταραχῆς ἐγγιγνομένης. 70, 8.
ταφὴ] ἐντεῦθεν ποιήσομαι τὴν ταφήν. me illinc, ex illa domo, funus elaturum. 209, ult. ἐωνῆσθαί τι τῶν εἰς τὴν ταφήν. 210, 3.
τάχα. 281, 5. ἐπειδὴ τάχιστα. ut primum. 231, 9.
τεῖχος] ἔξω τοῦ τείχους. extra mœnia, vel pomœria urbis. 101, 3.
τεκμαίρεσθαι. 165, 7.
τεκμήριον] τεκμηρίοις μᾶλλον ἢ μάρτυσι πιστεύειν. 74, 6. τεκμηρίοις, ἃ κρείττω τῶν μαρτυριῶν ἐστί. 197, 7. οὐκ εἰκὸς ὑμᾶς τεκμηρίοις, pro argumentis, loco documentorum, χρῆσθαι τούτοις τοῖς μάρτυσι. 235, 2.
τελεῖν ὡς [id est, εἰς] ἱππάδα. 185, ult.
τελευταῖος] ἐν τοῖς τελευταίοις ἐδήλωσε. in

INDEX HISTORICUS
AD ISÆUM.

INDEX GEOGRAPHICUS
AD ISÆUM.

ΔΕΙΝΑΡΧΟΣ.

ΔΕΙΝΑΡΧΟΥ
ΚΑΤΑ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ
ΒΙΟΣ.

ΔΕΙΝΑΡΧΟΣ Σωκράτους ἢ Σωστράτου, ὡς μέν τινες, ἐγχώριος, ὡς δέ τισι δοκεῖ, Κορίνθιος, ἀφικόμενος εἰς Ἀθήνας ἔτι νέος, καθ' ὃν χρόνον Ἀλέξανδρος ἐπῄει τὴν Ἀσίαν, κατοικήσας αὐτόθι, ἀκροατὴς μὲν ἐγένετο Θεοφράστου τοῦ διαδεξαμένου τὴν Ἀριστοτέλους διατριβὴν, ὡμίλησε δὲ καὶ Δημητρίῳ τῷ Φαληρεῖ· μάλιστα δὲ ἐπολιτεύσατο μετὰ τὴν Ἀντιπάτρου τελευτὴν, τῶν μὲν ἀνῃρημένων ῥητόρων, τῶν δὲ πεφευγότων. φίλος δὲ Κασάνδρῳ γενόμενος, ὡς ἐπὶ πλεῖστον προέκοψε, χρήματα τῶν λόγων εἰσπραττόμενος, οὓς τοῖς δεομένοις συνέγραφεν· ἀντετάξατο δὲ πρὸς τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ῥητόρων, οὐκ εἰς δῆμον παριὼν — οὐ γὰρ οἷός τ' ἦν —, ἀλλὰ τοῖς ἐναντιουμένοις λόγους συγγράφων· καὶ ἐπεὶ Ἅρπαλος διέδρα, πλείους λόγους συνέγραφε κατὰ τῶν αἰτίαν λαβόντων δωροδοκῆσαι, καὶ τούτους τοῖς κατηγόροις ἐξέδωκε. χρόνῳ δὲ ὕστερον αἰτιαθεὶς εἰς λόγους παραγίνεσθαι Ἀντιπάτρῳ καὶ Κασάνδρῳ παρὰ τὴν κατάληψιν τῆς Μουνυχίας, ἡνίκα ὑπ' Ἀντιγόνου καὶ Δημητρίου ἐφρουρήθη ἐπ' Ἀναξικράτους ἄρχοντος, ἐξαργυρισάμενος τὰ πλεῖστα τῆς οὐσίας, ἔφυγεν εἰς Χαλκίδα. διατρίψας δ' ἐπὶ τῆς φυγῆς ὡς πεντεκαίδεκα ἔτη, καὶ πολλὴν οὐσίαν κτησάμενος, κατῆλθε, πραξάντων αὐτῷ τὴν κάθοδον τῶν περὶ Θεόφραστον ἅμα τοῖς ἄλλοις φυγάσι. καταλύσας δὲ παρὰ Προξένῳ ἑταίρῳ αὐτῷ, καὶ τὸ χρυσίον ἀπολέσας, ἤδη γηραιὸς ὢν καὶ τὰς ὁράσεις ἀσθενὴς, οὐ βουλομένου Προξένου ἀναζητεῖν, λαγχάνει αὐτῷ δίκην, καὶ τότε πρῶτον εἶπεν ἐν δικαστηρίῳ. σώζεται δ' αὐτοῦ καὶ ὁ λόγος. φέρονται δ' αὐτοῦ καὶ λόγοι γνήσιοι ἑξήκοντα τέσσαρες. τούτων ἔνιοι παραλαμβάνονται, ὡς Ἀριστογείτονος. ζηλωτὴς δ' ἐγένετο Ὑπερείδου, ἢ — ὥς τινες — διὰ τὸ παθητικὸν Δημοσθένους καὶ τὸ σφοδρόν· τῶν σχημάτων δ' αὐτοῦ μιμητὴς ὑπάρχει.

Παρὰ τὴν] F. διὰ τὴν. Reisk.

Καὶ λόγοι] Καὶ aut delendum, aut leg. καὶ ἄλλοι λόγοι. Idem.

Ὡς Ἀριστογείτονος] Leg. ὡς ὁ κατ' Ἀριστογείτονος. Xyland.

Διὰ τὸ παθ. — σφοδρόν] F. Δημοσθένους, διὰ τὸ παθητικὸν καὶ τὸ σφοδρόν. Reisk.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΕΩΣ

ΔΕΙΝΑΡΧΟΣ.

α΄. ΠΕΡΙ Δεινάρχου τοῦ ῥήτορος οὐδὲν εἰρηκὼς ἐν τοῖς περὶ τῶν ἀρχαίων γραφεῖσιν, διὰ τὸ μήτε εὑρετὴν ἰδίου γεγονέναι χαρακτῆρος τὸν ἄνδρα, ὥςπερ τὸν Λυσίαν καὶ τὸν Ἰσοκράτην καὶ τὸν Ἰσαῖον, μήτε τῶν εὑρημένων ἑτέροις τελειωτὴν, ὥςπερ τὸν Δημοσθένην καὶ τὸν Αἰσχίνην καὶ Ὑπερείδην ἡμεῖς κρίνομεν· ὁρῶν δὲ καὶ τοῦτον τὸν ἄνδρα παρὰ πολλοῖς ἠξιωμένον ὀνόματος ἐπὶ δεινότητι λόγων καὶ ἀπολελοιπότα δημοσίους τε καὶ ἰδίους λόγους οὔτε ὀλίγους οὔτε εὐκαταφρονήτους, ἡγησάμην δεῖν μὴ παραλιπεῖν αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ βίου καὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ διελθεῖν, καὶ διορίσαι τούς τε γνησίους καὶ ψευδεῖς λόγους, πάντων ἢ τῶν γε πλείστων, ἀναγκαιότερον (οἶμαι) τοῖς μὴ ἐκ περιζώματος ἀσκοῦσι ῥητορικὴν, ἅμα δὲ ὁρῶν οὐδὲν ἀκριβὲς οὔτε Καλλίμαχον οὔτε τοὺς ἐκ Περγάμου γραμματικοὺς περὶ αὐτοῦ γράψαντας, ἀλλὰ παρὰ τὸ μηδὲν ἐξετάσαι περὶ αὐτοῦ τῶν ἀκριβεστέρων ἡμαρτηκότας, ὡς μὴ μόνον ἐψεῦσθαι πολλὰ, ἀλλὰ καὶ λόγους τοὺς οὐδὲν μὲν αὐτῷ προσήκοντας ὡς Δεινάρχου τούτῳ προστίθεσθαι, τοὺς δ᾽ ὑπ᾽ αὐτοῦ γραφέντας ἑτέρων εἶναι λέγειν. ἀλλὰ Δῆμος ὁ Μάγνης, ὃς ἔδοξε γενέσθαι πολυΐστωρ, ἐν τῇ περὶ τῶν ὁμωνύμων πραγματείᾳ λέγων καὶ περὶ τούτου τοῦ ἀνδρὸς καὶ ὑπόληψιν παρασχὼν ὡς περὶ αὐτοῦ λέξων τι ἀκριβὲς διεψεύσθη τῆς δόξης· οὐθὲν δὲ κωλύει καὶ τὰς λέξεις παραθέσθαι τοῦ ἀνδρός· ἔστι δὲ τὰ ὑπ᾽ αὐτοῦ γραφέντα τάδε· Δεινάρχοις δ᾽ ἐνετύχομεν τέτταρσιν· ὧν ἐστὶν ὁ

Περὶ Δεινάρχου] Fort. περὶ δὲ Δειν. quod si admittitur, constat hoc opusculum cum prioribus illis, de Isocrate, Lysia, Isæo, unum corpus constituere et inter sese illa quatuor cohærere. REISK.

Καὶ ψευδεῖς] Interponi velim articulum τούς. IDEM.

Ἀναγκαιότερον] Malim in superlativo ἀναγκαιότατον. IDEM.

Ἐκ περιζώματος] *in procinctu*. Est novæ Græcitatis dictio Latinisans. *raptim* significans, *tumultuarie*, repentino quodam impetu et involatu quasi, quomodo milites in procinctu stantes, testamentum faciunt, festinantes, sine necessario apparatu. IDEM.

Καλλίμαχον] Scil. ἐν τῇ ἀναγραφῇ τῶν ῥητόρων. v. Ionsium de Script. H. P. I. 4. p. 135. et Bentleii fragm. Callimachi p. 352. HUDSON.

Τοὺς ἐκ Περγάμου γραμματικοὺς] Significare videtur Cratetem et Aristarchum: ut ex Suida colligitur, dum Aristarchum tradit discipulum fuisse Aristophanis grammatici, et Pergami plurimum concertasse cum Cratete grammatico Pergameno. SYLBURG.

Ἐψεῦσθαι πολλὰ, ἀλλὰ καὶ] Num ἐψεῦσθαι πολλὰ καὶ ἄλλα, ἀλλὰ καὶ — *non solum alia multa mentiti sint* (aut *in aliis multis falsi*, vel *lapsi*), *sed etiam* —. REISK.

Ὡς Δεινάρχου τούτῳ προστίθεσθαι] Malim ὡς ὄντας Δεινάρχου, τούτῳ προστιθέναι. IDEM.

Δῆμος] Sufficiendum esse Δημήτριος, dudum observasse criticos, admonet Hudsonus. Post ἀλλὰ addendum esse videtur aut καὶ, aut γὰρ καί. IDEM.

μὲν ἐκ τῶν ῥητόρων τῶν Ἀττικῶν, ὁ δὲ τὰς περὶ Κρήτην συναγήοχε μυθολογίας, ὁ δὲ πρεσβύτερος μὲν ἀμφοῖν τούτοιν, Δήλιος δὲ τὸ γένος, πεπραγματευμένος τοῦτο μὲν ἔπος τοῦτο δὲ πρᾶγμα, τέταρτος δὲ ὁ περὶ Ὁμήρου λόγον συντεθεικώς. ἐθέλω δὲ πρὸς μέρος περὶ ἑκάστου διελθεῖν, καὶ πρῶτον περὶ τοῦ ῥήτορος. ἔστι τοίνυν οὗτος κατά γε τὴν ἐμὴν δόξαν οὐδὲν ἀπολείπων τῆς Ὑπερείδου χάριτος, ὥςτ᾽ εἰπεῖν, Καί νύ κεν ἢ παρέλασεν· ἐνθύμημα γὰρ φέρει πιστικὸν καὶ σχῆμα παντοδαπὸν, πιθανότητός γε μὴν οὕτως εὖ ἥκει ὥςτε παριστάνειν τοῖς ἀκούουσι μὴ ἄλλως γεγονέναι τὸ πρᾶγμα ἢ ὡς αὐτὸς λέγει. καὶ νομίσειεν ἄν τις εὐήθεις εἶναι τοὺς ὑπολαβόντας τὸν λόγον τὸν κατὰ Δημοσθένους εἶναι τούτου· πολὺ γὰρ ἀπέχει τοῦ χαρακτῆρος, ἀλλ᾽ ὅμως τοσοῦτον σκότος ἐπιπεπόλακεν ὥςτε τοὺς μὲν ἄλλους αὐτοῦ λόγους σχεδόν που ὑπὲρ ἑξήκοντα καὶ ἑκατὸν ὄντας ἀγνοεῖν συμβέβηκε, τὸν δὲ μὴ γραφέντα ὑπ᾽ αὐτοῦ μόνον ἐκείνου νομίζεσθαι. ἡ δὲ λέξις ἐστὶ τοῦ Δεινάρχου κυρίως ἠθικὴ, πάθος κινοῦσα, σχεδὸν τῇ πικρίᾳ μόνον καὶ τῷ τόνῳ τοῦ Δημοσθενικοῦ χαρακτῆρος λειπομένη, τοῦ δὲ πιθανοῦ καὶ κυρίου μηδὲν ἐνδέουσα.

β΄. Ἐκ τούτων οὐδέν ἐστιν οὔτε ἀκριβὲς ἀλλ᾽ οὔτε ἀληθὲς εὑρεῖν· οὔτε γὰρ γένος τἀνδρὸς οὔτε χρόνους καθ᾽ οὓς ἦν οὔτε τόπον ἐν ᾧ διέτριψε δεδήλωκε, ὀνόματα δὲ μόνον κοινὰ καὶ περιτρέχοντα ἐσπούδασε, καὶ πλῆθος λόγων εἶπεν οὐδενὶ τῶν σύμφωνον, εἰ δεῖ δὲ τοὐναντίον. ἃ οὖν ἐγὼ αὐτὸς δι᾽ ἐμαυτοῦ κατελαβόμην, ταῦτ᾽ ἐστίν. Δείναρχος ὁ ῥήτωρ υἱὸς μὲν ἦν Σωστράτου, Κορίνθιος δὲ τὸ γένος· ἀφικόμενος δὲ εἰς Ἀθήνας, καθ᾽ ὃν χρόνον ἤνθουν αἵ τε τῶν φιλοσόφων καὶ ῥητόρων-διατρι-

Δήλιος] Perperam in exemplari [h. e. editione P. Victorii Tornesiana] scriptum δῆμος. SYLBURG.

Πεπραγματευμένος etc.] Hæc non intelligo. Latinus interpres reddidit, *qui et poeta fuit, et dux egregius*. Num pro πρᾶγμα leg. est σύγγραμμα. *et carminis auctor, et historiæ*. REISK.

Καί νύ κεν] Alludit ad Homericum illud, Iliad. ψ. καί νύ κεν ἢ παρέλασσεν ἢ ἀμφήριστον ἔθηκεν: quod de Platone quoque usurpavit supra 17, 45. SYLBURG.

Γε μὴν] Dedi auctore Sylburgio, pro vulgari τε μὴν. REISK.

Τοσούτους σκοποὺς ἐπιπεπόληκεν] Legendum videtur, τοσοῦτον οὗτος ἐπιπεπόλακεν, *usque adeo hæc eminuit oratio*: et v. 18. passivo fine ἀγνοεῖσθαι, *ignorari*. SYLBURG. Ego e vitiosæ vulgatæ ruderibus effeci τοσοῦτον σκότος ἐπιπεπόλακεν, ab ἐπιπολάζειν. REISK.

Ἀγνοεῖν] Recte admonet Sylburgius, leg. esse ἀγνοεῖσθαι in passivo. IDEM.

Κυρίου] Malim καιρίου. IDEM.

Οὔτε ἀκριβὲς etc.] Fort. leg. ἐκ τούτων οὐδέν ἐστιν οὔτ᾽ ἀκριβὲς, οὔτε κομψὸν, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἀληθές. *non solum nil exasciatum, neque exquisitum, sed ne verum quidem*. ἀλλὰ subjicit, in præmissis οὐ μόνον esse subaudiendum. IDEM.

Οὐδενὶ τῶν —] Sententia talem quampiam mutilati hujus loci scripturam postulat: οὐδενὶ τῶν προτέρων (vel τῶν δοκίμων, τῶν πιθανῶν) σύμφωνον. εἰ δεῖ δὲ τἀληθῆ λέγειν, καὶ τοὐναντίον. vel ἤδη δὲ καὶ τοὐναντίον. SYLBURG. Pro εἰ δὲ malebat Casaubonus ἔδει δὲ, subaud. ποιεῖν. mihi videtur locus sic posse sarciri: οὐδενὶ τῶν ὄντων σύμφωνον· εἰ δὲ δεῖ τἀληθὲς εἰπεῖν, πᾶν τοὐναντίον, scil. τοῖς οὖσι. REISK.

βαὶ, Θεοφράστῳ τε συνεγένετο καὶ Δημητρίῳ τῷ Φαληρεῖ· εὐφυὴς δὲ περὶ τοὺς πολιτικοὺς λόγους γενόμενος, ἀκμαζόντων ἔτι τῶν περὶ Δημοσθένην, ἤρξατο λόγους γράφειν καὶ προήει κατὰ μικρὸν εἰς δόξαν· μάλιστα δὲ ἤκμασε μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν, Δημοσθένους μὲν καὶ τῶν ἄλλων ῥητόρων φυγαῖς ἀϊδίοις καὶ θανάτοις περιπεσόντων, οὐδενὸς δ' ὑπολειπομένου μετὰ τοὺς ἄνδρας ἀξίου λόγου. καὶ διετέλεσεν ἐτῶν πέντε καὶ δέκα χρόνον λόγους συγγράφων τοῖς βουλομένοις, ἕως Κάσσανδρος τὴν πόλιν κατέσχεν· ἐπὶ δὲ Ἀναξικράτους ἄρχοντος, ἐφ' οὗ κατέλυσαν τὴν ἐν τῇ Μουνυχίᾳ φρουρὰν ὑπὸ Κασσάνδρου κατασταθεῖσαν οἱ περὶ Ἀντίγονον καὶ Δημήτριον βασιλεῖς, αἰτίαν ἔχων ἅμα τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ἀθηναίοις, καίτοι ξένος αὐτὸς ὢν, καταλῦσαι τὸν δῆμον, ὁρῶν ἠρεθισμένους τοὺς Ἀθηναίους· καὶ μάλιστα τῷ πλουτεῖν ἑαυτὸν, ὑφορώμενος μὴ διὰ τοῦτο πάθῃ τι δεινὸν, εἰσελθεῖν μὲν εἰς δικαστήριον οὐχ ὑπέμεινεν, ἐξελθὼν δὲ τῆς πόλεως καὶ ἐλθὼν εἰς Χαλκίδα τὴν ἐν Εὐβοίᾳ τὸν ἀπ' Ἀναξικράτους χρόνον ἕως Φιλίππου πεντεκαιδεκαετῆ γενόμενον ἐκεῖ διέτριψεν, εἴ τις αὐτῷ γένοιτο διὰ Θεοφράστου καὶ τῶν ἄλλων φίλων κάθοδος, περιμένων.

γ'. Συγχωρήσαντος δὲ τοῦ βασιλέως μετ' ἄλλων φυγάδων κἀκείνῳ κατελθεῖν, ἀφικόμενος εἰς Ἀθήνας καὶ παρ' ἑνὶ τῶν φίλων Προξένῳ καταχθεὶς χρυσίον ἀπολλύει, γηραιὸς ὢν ἤδη καὶ τὰς ὄψεις ἀσθενής. ὀλιγώρως δ' ἔχοντος τοῦ Προξένου πρὸς τὴν ζήτησιν, δίκην ἔλαχεν αὐτῷ περὶ τῶν χρημάτων, αὐτὸς οὐδεπώποτε πρότερον εἰς δικαστήριον παρελθών. οὗτος μὲν ὁ βίος τἀνδρός. ἀποδείκνυται δ' ἕκαστον αὐτῶν, ἔκ τε τῶν ἱστοριῶν τῶν Φιλοχόρου, καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ συνέγραψεν ἐν τῷ λόγῳ τῷ κατὰ Προξένου, ὃς εἴρηται μὲν μετὰ τὴν φυγὴν, προσκειμένην δ' ἔχει τὴν γραφὴν ταύτην· Δείναρχος Σωστράτου Κορίνθιος Προξένῳ ᾧ σύνειμι βλάβης ταλάντων δύο. Ἔβλαψέ με Πρόξενος, ὑποδεξάμενος εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἑαυτοῦ τὴν ἐν ἀγρῷ ὅτε πεφευγὼς Ἀθήνηθεν κατῄειν ἐκ Χαλκίδος, χρυσίου μὲν στατῆρας ὀγδοήκοντα καὶ διακοσίους καὶ πέντε, οὓς ἐκόμισα ἐκ Χαλκίδος, εἰδότος Προξένου, καὶ εἰσῆλθον ἔχων εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ,

Μετὰ τοῦ ἀνδρὸς] Procul dubio legendum μετὰ τοὺς ἄνδρας. *post illos viros.* SYLBURG.

Πεντεκαίδεκα ἔτη] Forsan rectius conjuncte πεντεκαιδεκαετῆ, vel πεντεκαιδεκέτη. IDEM. Dedi prout ille volebat, et in Bodleiano esse testatur Hudsonus. Nescio præterea quoque, an Dionysius sic dederit: καὶ αὐτὸν πεντεκαιδεκαετῆ γενόμενον. *quod ipsum quoque tempus, pariter atque illud prius, quindecennale fuit.* REISK.

Τοῦ βασιλέως] Demetrium Poliorcetam designat. IDEM.

Προσκειμένην] Recte sic, si formula hæc accusationis calci orationis subjecta fuit. verum probabilius est præmissam orationi fuisse, velut fundamentum, cui ædificium superstruitur. L. ergo προκειμ. IDEM.

Βλάβης] Integre sic foret dictum: βλάβης δίκην εἴληχα, δύο ταλάντων ἀξίαν, aut δύο ταλάντων τίμημα ἐπιγραψάμενος. IDEM.

Ἔβλαψέ με] Cohæret cum hoc verbo ἐπιβουλεύσας τούτοις, id est, διὰ τοῦ ἐπιβουλεῦσαι τούτοις. IDEM.

Χαλκίδος] Aut deest post hoc nomen, ἔχων. aut dicendum est, orationem esse ἀνακόλουθον, seu dissolutam et fluxam. Nam accusativi στατῆρας et ἀργυρώματα natabunt, fulcro destituta. Aliam rationem iniit Sylburg. IDEM.

Καὶ εἰσῆλθον ἔχων] Si transpositione facta, καὶ in præcedentibus ante χρυσίου collocetur, et ἔχων ante εἰσῆλθον, structura et sententia erit planior. SYLBURG.

ἀργυρώματα δὲ οὐκ ἐλάττω εἴκοσι μνῶν ἄξια, ἐπιβουλεύσας τούτοις· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ, εὐθὺς μὲν ἐν ἀρχῇ περὶ τοῦ μηδεμίαν δίκην πρότερον εἰσελθεῖν δεδήλωκεν, ἐν δὲ τοῖς ὕστερον μετὰ ταῦτα, πρῶτον μὲν ἐν τῷ προοιμίῳ τὴν βλάβην τὴν γενομένην αὐτῷ διὰ Προξένου δεδήλωκεν, ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς περί τε τῆς φυγῆς καὶ τῶν ἄλλων διεξέρχεται πάντων, ἐξ ὧν γίγνεται φανερὰ τὰ προειρημένα· καὶ ἔτι πρὸς τούτοις, ὅτι ξένος διέμεινε καὶ γέρων ἤδη ὢν εἶπε τὸν λόγον, ἐξ ὧν ἐπὶ τῷ τέλει τῆς δίκης εἴρηκε. ταῦτα μὲν αὐτὸς ὁ Δείναρχος περὶ ἑαυτοῦ· Φιλόχορος δὲ ἐν ταῖς Ἀττικαῖς ἱστορίαις περί τε τῆς φυγῆς τῶν καταλυσάντων τὸν δῆμον καὶ περὶ τῆς καθόδου πάλιν οὕτως λέγει· Τοῦ γὰρ Ἀναξικράτους ἄρχοντος, εὐθὺ μὲν ἡ τῶν Μεγαρέων πόλις ἑάλω· ὁ δὲ Δημήτριος ὁ κατελθὼν ἐκ τῶν Μεγάρων κατεσκευάζετο τὰ πρὸς τὴν Μουνυχίαν, καὶ τὰ τείχη κατασκάψας ἀπέδωκε τῷ δήμῳ. ὕστερον δὲ εἰσηγγέλθησαν πολλοὶ πολιτῶν, ἐν οἷς καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεύς· τῶν δὲ εἰσαγγελθέντων τοὺς μὲν οὐχ ὑπομείναντας τὴν κρίσιν ἐνεθανάτωσαν τῇ ψήφῳ, τοὺς δ' ὑπακούσαντας ἀπέλυσαν. ταῦτα μὲν οὖν τῆς ὀγδόης. ἐν δὲ τῇ ἐνάτῃ φησί· Τοῦ δ' ἐνιαυτοῦ τουδὶ διελθόντος, ἑτέρου δ' εἰσιόντος, ἐν ἀκροπόλει σημεῖον ἐγένετο τοιοῦτο· Κύων εἰς τὸν τῆς Πολιάδος νεὼν εἰσελθοῦσα καὶ δῦσα εἰς τὸ Πανδρόσιον, ἐπὶ τὸν βωμὸν ἀναβᾶσα τοῦ Ἑρκίου Διὸς τὸν ὑπὸ τῇ ἐλαίᾳ κατέκειτο. πάτριον δ' ἔστι τοῖς Ἀθηναίοις κύνα μὴ ἀναβαίνειν εἰς ἀκρόπολιν. περὶ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον καὶ ἐν τῷ ἱερῷ μεθ' ἡμέραν, ἡλίου τ' ἐξέχοντος καὶ οὔσης αἰθρίας, ἀστὴρ ἐπί τινα

Ἐλάττω] Lege ἔλαττον adverbialiter. REISK.

Πρότερον] E præcedentibus repetitum videtur: ideoque expungendum. SYLBURG. Ego pro vulgari πρότερον arbitratu meo dedi ὕστερον. Redundantia est ὕστερον μετὰ ταῦτα, sed ea Græcis haud insolita. REISK.

Τὸν λόγον] Post τὸν λόγον e præcedentibus subaudiendum φανερὸν γίνεται. SYLBURG. Ego suspicor post τὸν λόγον excidisse, μάλιστα δὲ, scil. γίγνεται ταῦτα φανερά. REISK.

Ταῦτα] Malim καὶ ταῦτα. facile potuit καὶ elidi in concursu cum extrema syllaba vocabuli εἴρηκε. IDEM.

Αὐτῆς τῶν καλεσάντων] Vera lectio esse videtur: τῆς φυγῆς τῶν καταλυσάντων τὸν δῆμον. ut colligitur ex p. 260. 12. SYLBURG.

Λέγειν] Multum abit hæc Philochori traditio a Diodorea p. 439. tomi secundi. REISK.

Ὁ κατελθὼν] Aut detrahendus est articulus, aut interponendum πολιορκητής. nam de eo hic agitur. IDEM.

Τὰ πρὸς τὴν Μουνυχίαν] Id est, τὰ πρὸς πολιορκίαν τῆς Μουνυχίας. IDEM.

Ἀπέδωκε τῷ δήμῳ] Quid? num αὐτήν? facillimum foret hoc subaudire. verum quid proderat populo arx diruta? num ergo τὴν ἐλευθερίαν addi debet, aut τὴν πολιτείαν? IDEM.

Τῆς ὀγδόης] In margine Bodleiani testatur Hudsonus hæc legi: ταῦτα μὲν ἐπὶ τῆς ὀγδόης. perinde est, utrum optes. eadem est in utraque lectione sententia. ἐπὶ tantundem valet, atque ἐν. vel l. ἐκ. Subauditur in vulgata ἱστορίας τοῦ Φιλοχόρου ῥῆσίς ἐστι. IDEM.

Τοῦ διελθόντος] Rectius τούτου διελθόντος, vel τουδὶ ἐξελθόντος aut παρελθόντος. SYLBURG. Ego arbitratu meo dedi τουδὶ διελθόντος. Paulo post malim μὴ ἐᾶν ἀναβαίνειν. REISK.

Ἐν τῷ ἱερῷ] Num ἐν τῷ αὐτῷ ἱερῷ. Sed cur in templo Minervæ Poliadis solummodo, non item in reliqua urbe, fuisset stella de die visa? Num leg. ἐν τῷ Γεραίστῳ. ut a Geræsto portentum hoc Athenas fuerit nuntiatum? An Ἱερῷ majore prima litera est exarandum, ut significet portum celebrem in Ponto? IDEM.

χρόνον ἐγένετο ἐκφανής. ἡμεῖς δ', ἐρωτηθέντες ὑπέρ τε τοῦ σημείου καὶ τοῦ φαντάσματος εἰς ὃ φέρει, φυγάδων κάθοδον ἔφαμεν προσημαίνειν ἀμφότερα· καὶ ταύτην οὐκ ἐκ μεταβολῆς πραγμάτων ἐσομένην, ἀλλ' ἐν τῇ καθεστώσῃ πολιτείᾳ· καὶ τὴν κρίσιν ἐπιτελεσθῆναι συνέβη.

δ'. Προειρημένων δὴ τούτων, ἓν ἔτι λείπεται καὶ ἀναγκαιότατον, τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ διορίσαι, ἵνα καὶ περὶ τῶν λόγων τῶν τε γνησίων αὐτοῦ καὶ μὴ σαφές τι ἔχωμεν λέγειν. τίθεμεν δὴ αὐτὸν ἑβδομηκοστὸν ἔχοντα ἔτος ἀπὸ τῆς φυγῆς κατεληλυθέναι, ὡς καὶ αὐτός φησι γέροντα αὑτὸν ἀποκαλῶν· ἀφ' οὗ χρόνου καὶ καλεῖν τοὺς ἐν τῇ ἡλικίᾳ ταύτῃ μάλιστα εἰώθαμεν. ὑποκειμένων δὲ τούτων ὁλοσχερεῖ λογισμῷ — τὸ γὰρ ἀκριβὲς οὐκ ἔχομεν —, εἴη ἂν κατὰ Νικόφημον ἄρχοντα γεγονώς. εἰ δέ τις ἢ πρεσβύτερον ἢ νεώτερον τῶν εἰρημένων χρόνων αὐτὸν εἶναί φησι, πρὸς τῷ μηδὲν ὑγιὲς λέγειν καὶ λόγους αὖ πολλοὺς ἀφέληται, μᾶλλον δὲ πάντας πλὴν πέντε ἢ ἕξ, τῶν μὲν πρεσβύτερον αὐτὸν, τῶν δὲ νεώτερον εἶναι λέγων. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἄρξασθαι λέγοντες αὐτὸν λόγους συγγράφειν ἀπὸ τοῦ πέμπτου ἢ ἕκτου πρὸς τῷ εἰκοστῷ ἔτους οὐκ ἂν ἁμάρτοιμεν, ἄλλως τε καὶ τῶν περὶ Δημοσθένη τότε ἀκμαζόντων. ἕκτος δὲ καὶ εἰκοστός ἐστιν ἀπὸ Νικοφήμου Πυθόδημος. ὥσθ' ὅσους εὑρίσκομεν πρεσβυτέρους τούτου τοῦ ἄρχοντος φερομένους εἰς αὐτὸν λόγους ἐν τοῖς οὖσιν, ὡς εἴθισται, ἀπιστοίημεν ἂν εἰκότως. ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἀπ' Ἀναξικράτους ἕως Φιλίππου τετελεσμένους ἀγῶνας ὁμοίως ἐν τοῖς ψευδέσιν ἀναγράφοιμεν ἄν· οὐ γὰρ εἰς Χαλκίδα ἄν τινες ἔπλεον λόγων χάριν, ἢ ἰδίων ἢ δημοσίων· οὐ γὰρ τέλεον ἠπόρουν οὕτω λόγων.

ε'. Ἐπεὶ δὲ ὁ χρόνος τἀνδρὸς, ὡς οἷόν τε ἀκριβέστατα, εὕρηται, πρὸς ὃν καὶ τῶν λόγων τούς τε γνησίους καὶ μὴ διακρινοῦμεν· καιρὸς ἤδη καὶ περὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ λέγειν. ἔστι δὲ

Φαντάσματος] Φάντασμα pro φάσμα notatum etiam in antiq. Rom. 260, 16. Philochorum autem μάντιν et ἱεροσκόπον fuisse, atque inter alia scripsisse περὶ μαντικῆς, περὶ θυσιῶν, περὶ μυστηρίων τῶν Ἀθήνησι, testatur etiam Suidas. Sylburg.

Καὶ μὴ] Malim τῶν interponi, et sic quoque versu pen. καὶ τοὺς μή. Reisk.

Καὶ καλεῖν] Interpone γέροντας. Idem.

Οὐκ ἔχομεν] Potest ferri. videtur tamen potius addendum esse εἰπεῖν vel simile quid. Idem.

Φησὶ] Malim φήσῃ in conjunct. aor. 1. Idem.

Ἀφέληται] Forsan rectius ἀφελεῖται. Sylburg. Non improbabiliter id quidem. videtur tamen vulgata quoque defendi quodammodo posse, subaudiendo, id quod in talibus subaudiri debet, ὅρα μὴ — *vereor ne — vide ne — nescio an — ei erepturus sit orationes multas*, quæ ejus revera sunt. Pro αὖ lege ἂν αὐτόν. Reisk.

Εὑρίσκομεν] Malim aut εὑρίσκοιμεν, aut εὑρίσκωμεν. Idem.

Τοὺς φερομένους] Sententia talem quampiam lectionem requirit: τοὺς φερομένους εἰς αὐτὸν λόγους, ἐν τοῖς γνησίοις εἶναι ἀπιστοίημεν ἂν εἰκ. et seq. v. ἀπ' Ἀναξικρ. *ab Anaxicrate*: ut pag. 260. v. 16. Sylburg. Articulum τοὺς, sententiæ et linguæ rationi officientem, arbitratu meo expunxi. Reisk.

Οὖσιν ὡς εἴθισται] Dedi de meo: οὖσιν, ἢ καὶ εἴθισται, scil. γίγνεσθαι. orationes falso ei contributas in numero earum, quæ revera ejus sunt, ut solet fieri, non in Dinarcho solum, sed in aliis quoque omnibus oratoribus. Idem.

Τέλεον] Adverbialiter, pro τελέως, ὅλως, ὁλοσχερῶς. ad ἠπόρουν subauditur Ἀθήνησι. *non enim profecto ipsis ibi*, Athenis, *deerant prorsus orationes*, h. e. oratores, qui orationibus conscribendis mercedes mereri vellent. Idem.

δυσόριστον. οὐδὲν γὰρ οὔτε κοινὸν οὔτ' ἴδιον ἔσχεν οὔτ' ἐν τοῖς ἰδίοις οὔτ' ἐν τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν· ἀλλὰ καὶ τοῖς Λυσίου παραπλήσιος ἔστιν ὅπου γίνεται καὶ τοῖς Ὑπερείδου καὶ τοῖς Δημοσθένους λόγοις. καὶ τούτων πολλὰ δή τις ἔχει παραδείγματα ἐκθέσθαι· τοῦ μὲν Λυσιακοῦ χαρακτῆρος ἔν τε τῷ περὶ Μνησικλέους λόγῳ καὶ ἐν τῷ κατὰ Λυσικράτους ὑπὲρ Νικομάχου καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς, τοῦ δ' Ὑπερείδου, ταῖς τε οἰκονομίαις ἀκριβεστέρου καὶ ταῖς κατασκευαῖς γενναιοτέρου πως ὄντος τῶν Λυσιακῶν, ἐν πλείοσι μὲν ἢ τριάκοντα Δεινάρχου λόγοις παραδείγματα εὑρεῖν ἐστὶν, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀγάθωνος διαμαρτυρίας. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ Δημοσθενικοῦ χαρακτῆρος, ὃν μάλιστα ἐμιμήσατο, πολὺ πλείω δύναιτ' ἄν τις εἰπεῖν, ὡς καὶ ἐν τῷ κατὰ Πολυεύκτου· προοιμιάζεται γὰρ ὁμοίως ἐκείνῳ καὶ δι' ὅλου τοῦ λόγου παραπλήσιος μεμένηκε.

ϛ'. Πῶς οὖν ἄν τις δυνηθείη τοὺς γνησίους αὐτῷ γνωρίζειν λόγους; πρῶτον μὲν, εἰ ἐπίσταιτο τοὺς τῶν ἄλλων χαρακτῆρας· ἔπειτα τοὺς μὲν Λυσίου παραπλησίους λόγους τούτῳ προσφέροι, τοὺς δ' Ὑπερείδου δόξαντας εἶναί τισι Δεινάρχου λόγους, μακρὰ ταῖς ἐπιγραφαῖς τῶν βιβλίων χαίρειν εἰπὼν, τοὺς δὲ τῷ Δημοσθενικῷ χαρακτῆρι προσεληλυθότας, ὡς οἷόν τε τούτου τοῦ ἀνδρὸς διαβεβαιοῖτο εἶναι. ἔστι μὲν γὰρ τῶν ἄλλων ῥητόρων, οὓς μεμίμηται, μεγίστη γνῶσις ἡ ὁμοειδία τῶν λόγων. — αὐτίκα ὁ μὲν Λυσίας ἔν τε τοῖς ἰδίοις καὶ τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν αὐτὸς αὑτῷ ὁμολογούμενός ἐστιν, εἴς τε τὸν λεκτικὸν τρόπον καὶ τὴν τῶν ὀνομάτων σαφήνειαν καὶ σύνθεσιν αὐτοφυῆ μὲν καὶ λείαν εἶναι δοκοῦσαν, παντὸς δὲ λόγου κατὰ τὴν ἡδονὴν διαφέρουσαν· ὁ δ' Ὑπερείδης κατὰ μὲν τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων ἡττᾶται Λυσίου, κατὰ δὲ τὸν πραγματικὸν τρόπον διαφέρει, διηγεῖται δὲ πολλαχῶς, ποτὲ μὲν κατὰ φύσιν, ποτὲ δὲ ἀπὸ τοῦ τέλους ἐπὶ τὴν ἀρχὴν πο-

Δυσόριστον] Potest ferri, subaudiendo χρῆμα, vel τι. malim tamen ut melius et convenientius, δυσόριστος. Idem.

Ἔσχεν] Num ἔχει. verum non satis intelligo, qui dicatur Dinarchus, neque vulgare quidquam, aut cum aliis commune, neque proprium ipsi habuisse. Ergone nihil habuit oratoris? Paulo post l. ἔχοι. Idem.

Περὶ Μνησικλέους] Num κατὰ Μν. Idem.

Κατὰ Λυσικράτους] Pro Λυσικράτους legitur infra Νικοκράτους, 118, 12. Sylburg.

Ὑπερείδου] Malim in adjectivo Ὑπερειδείου. ut modo præcessit Λυσιακοῦ, et statim insequitur Δημοσθενικοῦ. Reisk.

Τῶν Λυσιακῶν] Subaudi οἰκονομιῶν et κατασκευῶν. Idem.

Αὐτῷ] Rectius αὐτοῦ significatione scilicet possessiva. Sylburg. Quanquam fateor αὐτοῦ planius esse, altero tamen haud offendor, quod ita est elegans et exquisitum, ut usu satis tritum sit. Possit quoque legi αὐτῶν. Reisk.

Προσφέροι] Insolentius dictum videtur. malim προσνέμοι. Idem.

Δεινάρχου λόγους] Post Δεινάρχου λόγους addendum videtur φαίη εἶναι vel simile quid. Si, quæ ab Hyperide profectæ nonnullis visæ sunt orationes, eas fidenter aiat Dinarchi esse, nil curans titulos librorum, Hyperidi eas tribuentium. Aut pro λόγους subjice λέγοι. Idem.

Διαβεβαιοῖτο εἶναι] Subaudi, si quas inveniat in codicibus quibusdam Demostheni tributas orationes, quas ejus esse certo non constet. Idem.

Τρόπον] Malim τόπον. v. paulo post v. pen. Idem.

Παντὸς δὲ λόγου] Hic videtur εἰς τἀκριβέστατον κατεσκευασμένου, aut similis sententia, deesse. *præstantem orationi cuique summa cum ornatus et polituræ diligentia conscriptæ*. Idem.

Πραγματικὸν τρόπον] Affert Hudsonus e margine Bodleiani, ἴσως πρ. τόπον. quod non displicet. Idem.

Διηγεῖται δὲ] Pro particula malim γάρ. Idem.

ρευόμενος, πιστοῦται δ' οὐ κατ' ἐνθύμημα μόνον ἀλλὰ καὶ κατ' ἐπιχείρημα πλατύνων· ὁ δὲ τούτους τε καὶ τοὺς ἄλλους πάντας ὑπερβαλλόμενος Δημοσθένης, ἅπαντα μιμησάμενος καὶ πάντων τὰ κάλλιστα ἐκλεξάμενος, δῆλος μὲν καὶ τῇ φωνῇ μόνον, δῆλος δὲ καὶ τῷ καθ' ἕνα ἕκαστον λόγον πρέποντι, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῇ συνθέσει καὶ τῷ τῶν σχηματισμῶν ἀγκύλῳ καὶ τῇ οἰκονομίᾳ καὶ τῷ πάθει, καὶ τὸ μέγιστον τῇ δεινότητι. — ὁ δὲ Δείναρχος, οὔτε ὅμοιος ἐν ἅπασίν ἐστιν οὔτ' ἰδίου τινὸς εὑρετὴς, δι' οὗ γνώσεταί τις αὐτὸν ἀκριβῶς. ἢ τοῦτον τὸν τρόπον· πολὺ γὰρ ἐμφαίνει μιμήσεις τε καὶ αὐτὸς, ὥςπερ τῶν λόγων ἀρχέτυπον διαφόρων, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν Ἰσοκράτους μαθητῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἰσοκράτους.

ζ'. Ἔστωσαν δή τινες ἐπιγραφόμενοι λόγοι καὶ ὄντες Δεινάρχου, πολλὴν ἔχοντες πρὸς τὰ Λυσιακὰ ὁμοιότητα. τούτων ὁ βουλόμενος ποιεῖσθαι τὴν διάγνωσιν, πρῶτον μὲν τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου θεωρείτω. ἔπειτ', ἐὰν μὲν ἀρετήν τε καὶ χάριν τοῖς λόγοις ἐπανθοῦσαν ἴδοι καὶ τὴν τῶν ὀνομάτων ἐκλογὴν ἐνοῦσαν καὶ τὸ μηδὲν ἄψυχον εἶναι τῶν λεγομένων, θαῤῥῶν λεγέτω τούτους Λυσίου· ἐὰν δὲ μήτε τὸ χάριεν ὅμοιον εὑρίσκῃ μήτε τὸ πιθανὸν καὶ τὸ τῶν ὀνομάτων ἀκριβὲς μήτε τὸ τῆς ἀληθείας ἁπτόμενον, ἐν τοῖς Δεινάρχου λόγοις αὐτοὺς ἐάτω. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν Ὑπερείδου. ἐὰν τῆς μὲν λέξεως τὸ ἰσχυρὸν, τῆς δὲ συνθέσεως τὸ ἁπλοῦν, τῶν δὲ πραγμάτων τὸ εὔκαιρον, τῆς δὲ κατασκευῆς τὸ μὴ τραγικὸν μηδὲ ὀγκῶδες ἔχῃ — ταῦτα γὰρ μέγιστα

Ἅπαντα μιμησάμενος] Num ἁπάντων ἅπαντα μιμ. qui omnes eo superavit, quod nullam non laudem nullius non oratoris imitatione referre contendit. ὑπερβαλλόμενος μιμησάμενος et ἐκλεξάμενος idem est atque si dixisset: ὑπερβ. ἐν τῷ μιμήσασθαι καὶ ἐκλέξασθαι. IDEM.

Ὅμοιος] Addendum videtur ἑαυτῷ, aut τούτων τῶν ἀνδρῶν τινί. *horum oratorum cuiquam.* Aut ἐν delendum. IDEM.

Ἢ τοῦτον τὸν τρόπον] Paret hic nonnulla ad sententiam deesse. e. c. ὥστ' οὐκ ἄλλως δυνατὸν τὸν Δείναρχον ἀνευρίσκειν, ἢ τοῦτον τὸν τρόπον, scil. ὃν εἶπον, τοῦ ἐξελέγχειν τὴν ἀνωμαλίαν καὶ ἀνομοιότητα αὐτοῦ. quo fit ut alio nullo modo, quam hoc, quem demonstravi, Dinarchus indagari et ex involucris quasi suis evolvi possit, si scilicet ejus inconstantia et dissimilitudo secum notetur. IDEM.

Πολὺ γὰρ — διαφόρων] Pro postrema voce testatur Hudsonus in Bodleiano esse διαφοράν. quodsi præfertur, erit pro prima πολὺ, legendum πολλήν. Sin autem πολὺ servamus, erit in extremo sententiæ leg. τὸ διαφέρον. quod ad sententiam idem erit. Inter πολλὴν διαφορὰν et πολὺ τὸ διαφέρον nihil interest. Reliqua sic ferme videntur constituenda esse: μίμησίς τε καὶ αὐτὸ τὸ ὡσπερεὶ τῶν λόγων ἀρχέτυπον, aut μιμητής τε καὶ αὐτὸς ὁ ὡσπερεὶ τῶν λόγων ἀρχέτυπος. *multum differentiæ prodit imitator ab ipso primigenio dictionis creatore, et quasi cusore, seu multum interest inter opus imitando assimulatum et aliud primigenium.* IDEM.

Μαθημάτων] Convenientius μαθητῶν. *discipulorum.* SYLBURG.

Ἰσοκράτους] Post Ἰσοκράτους addendum est, sive literis expressis, sive tacita mente, ἐστὶν ἰδεῖν. *ut cernere est in Isocratis discipulis ipsoque Isocrate.* REISK.

Ἐπιγραφόμενοι λόγοι etc.] Leg. videtur: ἔστωσαν δή τινες ἐπιγραφόμενοι μὲν Λυσίου εἶναι λόγοι, ὄντες δὲ Δεινάρχου. *sunto ergo orationes, quæ cum Lysiæ nomine inscriptæ circumferantur, reapse Dinarchi sint.* IDEM.

Τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου] Lysiæ puta. IDEM.

Λυσίου] Post Λυσίου videtur εἶναι deesse. IDEM.

Ὅμοιον] Subaudi aut ἑαυτῷ διὰ πάντων, aut τῇ Λυσιακῇ χάριτι, vel ἐνταῦθα καὶ ἐν τοῖς ἀναμφισβητήτως Λυσίου οὖσι. In his dubiis orationibus, utrius sint, Lysiæne an Dinarchi, si non eadem floreat gratia, qua nitent orationes eæ, quas certo constet Lysiæ esse. Pro proximo καὶ malim μήτε. IDEM.

Ἰσχυρὸν] Num ἰσχνόν. IDEM.

Ἔχῃ] Subaudi τὰ γεγραμμένα, περὶ ὧν ἀμφισβητεῖται ὅτου ἐστὶ, vel *teneat*, pro *cernat*. IDEM.

Μέγιστα] Pro μέγιστα procul dubio legendum μάλιστα. SYLBURG. Ego vulgatam tuebor, idem dicentem atque αἱ μέγισται ἰδιότητες. REISK.

ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς ἴδιά ἐστιν —, Ὑπερείδου λεγέτω· ἐὰν δὲ ἐνδεεστέρως ἐν αὐτοῖς τούτοις ἔχῃ, κἂν τἆλλα πάντα μὴ φαύλως ᾖ γεγραμμένα, ἐν τοῖς Δεινάρχου πάλιν ἀναγραφέτω. τὸ δ' αὐτὸ καὶ περὶ Δημοσθένους ὑπολαμβάνωμεν. ἐὰν μὲν καὶ ἡ τῆς λέξεως μεγαλοπρέπεια καὶ ἡ τῆς συνθέσεως ἐξαλλαγὴ καὶ τὸ τῶν παθῶν ἔμψυχον καὶ τὸ διὰ πάσης κεραίας διῆκον πικρὸν καὶ νοερὸν τό τε πνεῦμα καὶ ἡ δεινότης πᾶσι παρέπηται, μηθὲν ἔτι τὸ κωλῦον ἔστω Δημοσθένους αὐτοὺς ἀναγράφειν· ἐὰν δ' ἐλλίπῃ τὸ ἐν ἑκάστῳ τούτων ἄκρον ἢ τὸ διὰ πάσης ἰδέας ὅμοιον, μενέτωσαν ἐν τοῖς Δεινάρχου. ὡς δὲ καθόλου εἰπεῖν, δύο τρόπους τῆς διαφορᾶς καὶ πρὸς τὰ ἀρχαῖα μιμήσεως εὕροι τις ἄν· ὧν ὁ μὲν φυσικός τε ἐστὶ καὶ ἐκ πολλῆς κατηχήσεως καὶ συστροφίας λαμβανόμενος, ὁ δὲ τούτῳ προσεχὴς ἐκ τῶν τῆς τέχνης παραγγελμάτων. περὶ μὲν οὖν τοῦ προτέρου τί ἄν τις καὶ λέγοι; περὶ δὲ τοῦ δευτέρου τί ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν; ὅτι πᾶσι μὲν τοῖς ἀρχετύποις αὐτοφυής τις ἐπιπρέπει χάρις καὶ ὥρα, τοῖς δ' ἀπὸ τούτων κατεσκευασμένοις, κἂν ἐπ' ἄκρον μιμήσεως ἔλθωσι, πρόσεστιν ὅμως τὸ ἐπιτετηδευμένον καὶ οὐκ ἐκ φύσεως ὑπάρχον. καὶ τούτῳ τῷ παραγγέλματι, οὐ ῥήτορες μόνον ῥήτορας διακρίνουσιν, ἀλλὰ καὶ ζωγράφοι τὰ Ἀπελλοῦ καὶ τῶν ἐκεῖνον μιμησαμένων, καὶ πλάσται τὰ Πολυκλείτου, καὶ γλυφεῖς τὰ Φειδίου.

η'. Καὶ οἱ μὲν Πλάτωνα μιμεῖσθαι λέγοντες, καὶ τὸ μὲν ἀρχαῖον καὶ ὑψηλὸν καὶ εὔχαρι καὶ καλὸν οὐ δυνάμενοι λαβεῖν, διθυραμβώδη δὲ ὀνόματα καὶ φορτικὰ εἰσφέροντες, κατὰ τοῦτ' ἐλέγχονται ῥᾳδίως· οἱ δὲ Θουκυδίδην ζηλοῦν λέγοντες, καὶ τὸ μὲν εὔτονον καὶ στερεὸν καὶ δεινὸν καὶ τὰ τούτοις ὅμοια χαλεπῶς ἐκλαμβάνοντες, τοὺς δὲ σολοικοφανεῖς σχηματισμοὺς καὶ τὸ ἀσαφὲς προχειριζόμενοι, πάνυ εὐχερῶς ἀνευρίσκοιντο ἐκ τούτου τοῦ παραγγέλματος. ὥςπερ γε καὶ ἐπὶ τῶν ῥητόρων, οἱ μὲν Ὑπερείδην μιμούμενοι, διαμαρτόντες τῆς χάριτος ἐκείνης καὶ τῆς ἄλλης δυνάμεως, αὐχμηροί τινες ἐγένοντο, οἷοι γεγόνασι Ῥοδιακοὶ ῥήτορες οἱ περὶ Ἀρταμένην καὶ Ἀριστοκλέα καὶ Φιλάγριον καὶ Μόλωνα· οἱ δ' Ἰσοκράτην καὶ τὰ

Ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς] Hyperidis puta. IDEM.

Καὶ τὰ ἄλλα] Dedi de meo κἂν τἆλλα. *etiamsi reliqua omnia.* IDEM.

Νοερὸν] Insolentia vocabuli hujusmodi in rebus me movet, ut de σφοδρὸν suspicer. IDEM.

Δημοσθένους] Num ἐν τοῖς Δημοσθένους. ut versu 3. IDEM.

Τῆς διαφορᾶς] Bene si habet h. l. accipi debet pro τῆς ἐξοχῆς καὶ ὑπερβολῆς τῶν ἀρχαίων πρὸς τοὺς νεωτέρους. *præstantiæ veterum præ junioribus.* IDEM.

Εἰπεῖν ὅτι] Interponendum videtur πλήν. *quid tu possis, aliud dicere, quam hoc.* IDEM.

Ἔλθωσι] Pro ἔλθῃ. V. hoc de schemate, neutra pluralia cum tertiis personis verborum item in plurali numero, non singulari, componendi, indices nostros in Lysiam, Isæum, et alios. IDEM.

Καὶ τῶν] Malim καὶ τὰ τῶν, subaudi ἔργα. IDEM.

Οἱ δὲ Θουκυδίδην] Petrus Victorius Var. lect. lib. 4. cap. 10. Dionysium hic respexisse putat ad locum Ciceronis in Oratore, quo sinistros Thucydidis imitatores corripiens, ait: "Hujus tamen nemo neque verborum, neque sententiarum gravitatem admiratur; sed cum mutila quædam et hiantia locuti sunt, quæ vel sine magistro facere potuerunt, germanos se putant esse Thucydides." SYLBURG.

Ἐκείνης] Et ἐκείνης retineri potest, et ἐκείνου pro eodem admitti. IDEM.

Ῥοδιακοὶ] Malim cum articulo οἱ Ῥοδ. ῥήτ. IDEM.

Μόλωνα] Scil. Ἀπολλώνιον, de quo v. Meursii Rhodum l. 2. c. 10. et Comment.

Ἰσοκράτους ἀποτυπώσασθαι θελήσαντες, ὕπτιοι καὶ ψυχροὶ καὶ ἀσύστροφοι καὶ ἀναληθεῖς, οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ περὶ Τίμαιον καὶ Ψάωνα καὶ Σωσιγένην· οἱ δὲ Δημοσθένη προχειρισάμενοι καὶ τὰς ἀρετὰς τὰς ἐκείνου διώκοντες τῆς μὲν προαιρέσεως ἕνεκα ἐπῃνέθησαν, οὐ μὴν ἴσχυσαν τὰ κράτιστα τῶν ἐκείνου τοῦ ῥήτορος ἔργων λαβεῖν, τούτων ἄριστον ἄν τις θείη τὸν Δείναρχον γενέσθαι, λείπεται δὲ Δημοσθένους κατὰ μὲν τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων τῇ δεινότητι, κατὰ δὲ τὴν σύνθεσιν τῇ ποικιλίᾳ τῶν σχημάτων καὶ τῇ ἐξαλλαγῇ, κατὰ δὲ τὴν εὕρεσιν τῶν ἐπιχειρημάτων τῷ μὴ καινὰ καὶ παράδοξα λαμβάνειν ἀλλὰ φανερὰ καὶ ἐν τῷ μέσῳ κείμενα, κατὰ δὲ τὴν οἰκονομίαν τῇ τάξει καὶ ταῖς ἐξεργασίαις τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ ταῖς προκατασκευαῖς καὶ ταῖς ἐφόδοις καὶ τοῖς ἄλλοις τεχνικοῖς παραγγέλμασιν ἃ περὶ ταύτην ἐστὶ τὴν ἰδέαν, μάλιστα δ' αὐτοῦ λείπεται τῇ συμμετρίᾳ καὶ τῷ καιρῷ πρέποντι. λέγω δὲ ταῦτα οὐκ ἐν τῷ καθόλου τρόπῳ, ὡς μηδὲν τούτων κατορθοῦντος, ἀλλ' ἐν τῷ κοινοτέρῳ καὶ ὡς ἐπιτοπολύ. δι' αὐτὸ γὰρ τοῦτο καὶ ἀγροικόν τινες Δημοσθένην ἔφασαν εἶναι, κατὰ τὸ ἐλλειπὲς τῆς οἰκονομίας ταύτην περὶ αὐτοῦ τὴν δόξαν λαβόντες· τὸ γὰρ ἄγροικον τοῦ πολιτικοῦ σώματος, οὐ μορφῇ, κατασκευῇ δὲ καὶ διαθέσει τινὶ τῆς μορφῆς, διήνεγκεν.

θʹ. Ἃ μὲν οὖν ἐνεδέχετο περὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀνδρὸς εὑρεῖν τε καὶ γράψαι ταῦτ' ἐστίν· ἐπὶ δὲ τὴν τῶν λόγων διάγνωσιν τρέψομαι. τοῖς μὲν οὖν γνησίοις αὐτὸ τὸ τῆς ἀναγραφῆς προσέσται μόνον, τοῖς δὲ ψευδέσι τὰ τοῦ τ' ἐλέγχου καὶ τῆς αἰτίας διηκριβωμένα, δι' ἣν ἕκαστον ἀθετοῦμεν αὐτῶν. ἐπεὶ δ' ἀναγκαία πρὸς ταῦτα ἡ τῶν χρόνων διάγνωσις, τοὺς Ἀθήνησιν ἄρξαντας, ἀφ' οὗ Δείναρχον ὑπεθέμεθα γεγονέναι χρόνου μέχρι τῆς δοθείσης αὐτῷ μετὰ τὴν φυγὴν καθόδου, γενομένους ἑβδομήκοντα προθήσομεν. εἰσὶ δὲ οἵδε. (αʹ.) Νικόφημος. (βʹ.) Καλλιμήδης. (γʹ.) Εὐ-

χάριστος. (δʹ.) Κηφισόδοτος. (εʹ.) Ἀγαθοκλῆς. (ϛʹ.) Ἐλπίνης. (ζʹ.) Καλλίστρατος. (ηʹ.) Διότιμος. (θʹ.) Εὔδημος. (ιʹ.) Ἀριστόδημος. (ιαʹ.) Θεσσαλός. (ιβʹ.) Ἀπολλόδωρος. (ιγʹ.) Καλλίμαχος. (ιδʹ.) Θεόμνητος. (ιεʹ.) Θεμιστοκλῆς. (ιϛʹ.) Ἀρχίδας. (ιζʹ.) Εὔδωρος. (ιηʹ.) Λυκίσκος. (ιθ.ʹ) Πυθόδοτος. (κʹ.) Σωσιγένης. (καʹ.) Νικόμαχος. (κβʹ.) Θεόφραστος. (κγʹ.) Λυσιμαχίδης. (κδʹ.) Χαιρωνίδας. (κεʹ.) Φρύνιχος. (κϛʹ.) Πυθόδημος. ἐπὶ τούτου πρῶτον αὐτὸν εἰς δικαστήριον τοὺς συγγραφεῖς ὑπεθέμεθα. μετὰ δὲ τοῦτον. (κζʹ.) Εὐαίνετος. (κηʹ.) Κτησικλῆς. (κθʹ.) Νικοκράτης. (λʹ.) Νικήτης. (λαʹ.) Ἀριστοφάνης. (λβʹ.) Ἀριστοφῶν. (λγʹ.) Κησιφῶν. (λδʹ.) Εὐθύκριτος. (λεʹ.) Ἡγήμων. (λϛʹ.) Κρέμης. (λζʹ.) Ἀντικλῆς. (λθʹ.) Κηφισόδωρος. (μʹ.) Φιλοκλῆς.

in Apollonium Dyscolum p. 55. in margine codicis Bodleiano οὗτος διδάσκαλος Κικέρωνος τοῦ Ῥωμαίου. Sed næ ille τὸ αὐχμηρὸν magistri egregie abstersit. HUDSON.

Ἰσοκράτην καὶ τὰ Ἰσοκράτους] Non video, qui hæc differant. Isocratem imitantur, qui laudes ejus imitantur. Num ergo leg. καὶ τοὺς ἀπ' Ἰσοκράτους. REISK.

Ἀναληθεῖς] Propterea fortasse dicit, quia fucum magis quam veritatem consectari solerent: sicut infra in Attic. oratorum characteribus, 167, 38. πανηγυρικὴν et ἀληθινὴν διάλεκτον opponit, et utramque a Demosthene conjunctam fuisse tradit. SYLBURG. Si Fabri conjecturam ad Longini p. 111. sequi liceret, ἀναλθεῖς et hic loci leg. esse suspicaretur aliquis. HUDSON. Bene habet vulgata. non ingenui, nou naturam fideliter reddentes, sed affectati, naturæ simplicitatem artis fuco obruentes. Pro οὗτοι malim τοιοῦτοι. REISK.

Ψάωνα] Nullus dubitavi, nomen hoc ignotius notiori Πλάτωνα, quod est in vulgatis, sufficere, auctore Ruhnkenio in Historia critica oratorum Græcorum, p. 143. edit. nostræ. IDEM.

Καὶ τῷ καιρῷ πρέποντι] Articulus non cum proximo καιρῷ cohæret, ed cum postremo vocabulo, tantundemque est atque si articulum geminans dixisset: καὶ τῷ τῷ καιρῷ πρέποντι, vel καὶ τῷ πρέποντι τῷ καιρῷ. et nescio profecto an articulus h. l. geminandus sit, aut leg. τῷ τῶν καιρῶν πρ. IDEM.

Καινοτέρῳ] Num καινοτέρως. ut circumsita καθόλου et ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. IDEM.

Τῆς μορφῆς] Subaudi τῆς ἀμφοῖν ὁμοίας. IDEM.

Διάγνωσιν τρέψομαι] Videtur νῦν aut νῦν ἤδη interponendum esse. IDEM.

Προσέσται μόνον] Scil. τεκμήριον τοῦ εἶναι αὐτοὺς Δεινάρχου. IDEM.

Ἐλέγχου] Τὰ τοῦ ἐλέγχου καὶ τὰ τῆς αἰτίας διηκριβωμένα, idem est, ad morem dicendi Thucydideum adumbratum, atque ἡ διακρίβωσις τοῦ τ' ἐλέγχου καὶ τῆς αἰτίας. IDEM.

Εἰσὶ δὲ οἵδε] Archontων hic catalogus in multis corruptus est, quin et duobus mutilus, ut ad vers. ult. docebitur. in nonnullis etiam varietas est; ut deinceps suo cujusque loco declarabitur. SYLBURG.

δʹ.] Quarti ergo nomen apud Sigonium in libro De Atheniensium temporibus est CEPHISODORUS. sed cum apud Diodorum quoque (pag. 512.) legatur Κηφισόδοτος, non est, quod nostra scriptura in suspicionem vocetur. SYLBURG.

ϛʹ.] Sextus ab eodem Sigonio nominatur ELPINUS. apud Diodorum 518. ambiguo fine legitur Ἐλπίνου. supra 85, 32. habuimus, κατ' Ἀγαθοκλέα καὶ Ἐλπινίκην ἄρχοντας. ut verum hujus Archontis nomen esse videatur. Ἐλπινίκης, *Elpinices*. IDEM. V. Meursii Archontas Athen. l. 4. c. 2. HUDSON.

ιαʹ.] Undecimus apud Diodorum 531. Θέσσαλος, proparoxytonως: cujus accentus evidentia vestigia cernuntur infra in corrupto Θέελλος, 121, 12. 13. mentio ejusdem p. 270. 24. SYLBURG.

ιδʹ.] Quartus decimus apud Diodorum est Θεόφιλος, 538.: nec non apud Dionysium infra, 123, 5. Falsum igitur hic sive Θεόμνητος, sive Θεόμνηστος, nec magis verum Θούμηδος, quod infra p. 275. 12. pro eodem legitur. IDEM. V. Meursii Arch. Athen. 4. 9. HUDSON. Corsini Fast. Attic. T. IV. p. 30. REISK.

ιϛʹ.] Sexti decimi verum nomen est Ἀρχίας apud Diodorum 541. et apud Dionysium nostrum infra 123, 9. SYLBURG. Ἀρχείας in MS. Bodlei. v. Meurs. HUDSON. Corsini l. c. p. 32. REISK.

ιζʹ. Septimus decimus archon, non Εὔδωρος est, sed Εὔβουλος, apud Diodorum 545. et apud Dionysium nostrum infra 119, 12. 121, 29. 123, 12. necnon p. 270. 11. SYLBURG.

ιθʹ.] Decimus nonus Πυθόδοτος appellatur etiam infra 121, 30. et 123, 14. apud Diodorum vero Πυθόδωρος 547. IDEM.

κδʹ.] Vicesimus quartus archon Diodoro est Χαρώνδας 553. IDEM. Rescribendum esse cum Diodoro Χαιρώνδας, docuit Meursius in Arch. Athen. 4. 9. atque apud Dionysium in Isocrate p. 150, 36. Χαιρώνδου pro Χαιρωνίδου reponendum. HUDSON.

κϛʹ.] Vicesimus sextus archon, qui Πυθόδημος hic nominatur, apud Diodorum dicitur Πυθόδωρος, 114, 10. SYLBURG.

Τοὺς συγγραφεῖς] Sententia postulat λόγους συγγράφειν (ut p. 262. 18.) vel τὸ συγγράφειν. IDEM. In margine codicis Bodleiani ἴσ. λόγους συγγράφειν, συγγράψαι, vel tale quid. HUDSON. Leg. videtur: τοῦ συγγράφειν ἄρξασθαι. REISK.

λʹ. Tricesimus archon, qui Νικήτας hic dicitur Diodoro est Νικήρατος 582. Sigonius ab aliis Anicetum vocari annotat. SYLBURG.

λγʹ.] In tricesimi tertii nomine ambiguus hic error est. putarit enim aliquis verum nomen esse Κτησιφῶν. sed non dubito quin verius nomen sit Κηφισοφῶν, apud Diodorum 601. Apud Demosthenem quoque in or. pro corona, in psephismate quo legatio ad Philippum decernitur, eadem hæc diversitas occurrit. nam in legatorum catalogo quidam codices habent Κησιφῶν, alii Κηφισοφῶν. IDEM. Huic consentit Meursius de Arch. Athen. 4. 13. HUDSON.

λδʹ.] Scaliger in Ἀναγραφῇ τῶν Ὀλυμπιάδων, ἴσως Εὐθυκράτης. nescio quo auctore. IDEM.

λεʹ.] Tricesimus quintus, Ἡγήμων, apud Sigonium desideratur, itidemque apud Diodorum 606. SYLBURG.

λϛʹ.] Tricesimus sextus, rectius apud Diodorum 608. nominatur Χρέμης, prima litera aspirata. IDEM.

λζʹ.] Post tricesimum septimum, Anticlem scilicet, duo sunt omissi Archontes, Σωσικλῆς et Ἀγησίας, ut cognoscere licet ex Diodoro, 622. Vicissim apud Diodorum et Sigonium desunt quadragesimus primus et secundus, Ἄρχιππος et Νέαρχμος. IDEM.

ἐπὶ τούτου τὴν φρουρὰν ἐδέξαντο Ἀθηναῖοι καὶ ὁ δῆμος κατελύθη. (μα΄.) Ἄρχιππος. (μβ΄.) Νέαιχμος. (μγ΄.) Ἀπολλόδωρος. (μδ΄.) Ἄρχιππος. (με΄.) Δημογένης. (μϛ΄.) Δημοκλείδης. (μζ΄.) Πραξίβουλος. (μη΄.) Νικόδωρος. (μθ΄.) Θεόφραστος. (ν΄.) Πολέμων. (να΄.) Σιμωνίδης. (νβ΄.) Ἱερομνήμων. (νγ΄.) Δημήτριος. (νδ΄.) Καίριμος. (νε΄.) Ἀναξικράτης. ἐπὶ τούτου ἡ κατασταθεῖσα ὑπὸ Κασσάνδρου ὀλιγαρχία κατελύθη, καὶ οἱ εἰσαγγελθέντες ἔφυγον, ἐν οἷς καὶ Δείναρχος ἦν. (νϛ΄.) Κόροιβος. (νζ΄.) Εὐξένιππος. (νη΄.) Φερεκλῆς. (νθ΄.) Λεώστρατος. (ξ΄.) Νικοκλῆς. (ξα΄.) Καλλίαρχος. (ξβ΄.) Ἡγέμαχος. (ξγ΄.) Εὐκτήμων. (ξδ΄.) Μνησίδημος. (ξε΄.) Ἀντιφάτης. (ξϛ΄.) Νικίας. (ξζ΄.) Νικόστρατος. (ξη΄.) Ὀλυμπιόδωρος. (ξθ΄.) Φίλιππος. ἐπὶ τούτου κάθοδος ἐδόθη τοῖς τε ἄλλοις φυγάσι καὶ Δεινάρχῳ ὑπὸ βασιλέως Δημητρίου.

ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΛΟΓΟΙ ΓΝΗΣΙΟΙ.

ι΄. (α΄.) Κατὰ Πολυεύκτου βασιλεύειν λαχόντος δοκιμασία· Πολλὰ καὶ ἀγαθὰ γένοιτο. (β΄.) Κατὰ Πολυεύκτου, ἐκφυλλοφορηθέντος ὑπὸ τῆς βουλῆς, ἔνδειξις· Πάλαι θαυμάζω ὑμῶν. (γ΄.) Κατὰ Πολυεύκτου, περὶ τοῦ Γεωφανίου· Περὶ μὲν αὐτῆς τῆς μηνύσεως. (δ΄.) Περὶ τοῦ Γεωφανίου ἐπίλογος· Βραχὺν, ὦ ἄνδρες. (ε΄.) Κατὰ Πυθέου, ξενίας· Ἱκανὴ μὲν ἦν πρόφασις. (ϛ΄.) Κατὰ Πυθέου, περὶ τῶν κατὰ τὸ ἐμπόριον· Ἐπειδὴ τοῖς μὲν λέγειν τῶν ῥητόρων. (ζ΄.) Κατὰ Τιμοκράτους· Ὥςπερ δίκαιόν ἐστι. (η΄.) Κατὰ Λυκούργου εὐθῦναι· Οἶδα ὅτι κἂν μηδὲν ὑμῖν

μ΄.] Ita etiam apud Diodorum. Dioclem vocat Plutarchus, ut et Scholiastes Aristophanis. Polycles dicitur Demostheni. e Meursio Hudson.

μδ΄.] Ἄρχιππος Phocioni statim submoto substitutus Meurs. 4. 15. Idem.

νγ΄.] Quinquagesimus quartus Archon Δημήτριος, a Diodoro cognominatur Φαληρεὺς, 746. Sylburg.

νδ΄.] Sequens Καίριμος eidem Diodoro 751. est Χαρῖνος. Idem.

νε΄.] Quinquagesimum quintum Ἀναξικράτην agnoscit etiam Diodorus 756. et Dionysius noster supra p. 260. 9. 16. p. 261. 12. et 262. 24. in exemplari perperam hoc loco scriptum erat Ἀναρχικράτης. Idem.

νϛ΄.] In quinquagesimi sexti appellatione, pro Κόροιβος apud Diodorum est Κόρυβος, 770. minus recte, ut suspicor. Sequens apud eundem Diodorum 774. est Ξένιππος. In sexagesimo primo, Nicocle, desinunt ejusdem Diodori vulgata exemplaria, 787. et reliquorum novem nomina desunt etiam apud Sigonium: ita ut, sicut illi Dionysio in præcedentibus, sic vicissim Dionysius illis in sequentibus auxiliares manus præbeat. Primus autem archon Nicophemus, ab eodem Diodoro ponitur in Olympiadis centesimæ quartæ anno ultimo, quo Romæ consules fuisse dicit C. Sulpicium et C. Licinnium. anno urbis CCCLXXXIX. ut Sigonius computat: ut autem Glareanus, anno urbis CCCXCI. Idem.

νζ΄.] Diodoro Xenippus, Plutarcho in Hyperide, Xenias. Meurs. de Arch. Athen. 4. 16. Hudson.

ξθ΄.] Diphilus appellatur a Plutarcho in Demetrio. E Meursio Idem.

Τεχφανίου] Pro Τεχφανίου paulo post detracto ι legitur Τεχφάνου: quorum neutrum erroris suspicione caret. Suidæ Θεοφάνειον an huc pertineat, mihi sane non constat. Sylburg. Γεωφανίου hic, et in sequentibus esse leg. demonstravit Meursius in Atticis Lectionibus 3. 11. Hudson.

Ὑμῖν] Opinor puncto et separationis spatio post ὑμῖν posito, sequentia conjunctim legenda esse, hoc modo: Συνηγορία Αἰσχίνῃ κατὰ Δινίου, ut infra p. 273. 18. antep. et p. 275. 19. Forsan etiam aliquis diphthongως malit Δεινίου, ut apud Isæum, Demosthenem, Suidam, alios. Sed cum p. 269. 4. sequatur, ἔτι κατὰ Διονυσίου, nec in præcedentibus ulla Διονυσίου facta sit mentio, suspicetur aliquis, utrobique vel Διονυσίου legendum esse, vel Δεινίου. Sylburg.

συνηγορία αἰσχύνῃ. (θ΄.) Κατὰ Δινίου· Βουλοίμην ἂν, ὦ ἄνδρες. (ι΄.) Κατὰ Φωρασεβείας· Ἆρά γ' εἴ τινες. (ια΄.) Κατὰ Καλλαίσχρου, περὶ τῶν τιμῶν· Πολλάκις, ὦ Ἀθηναῖοι. (ιβ΄.) Τυῤῥηνικός· Ἅπαντα συμβήσεσθαι. (ιγ΄.) Ἔτι κατὰ Διονυσίου, τοῦ ἐπὶ τῆς διοικήσεως· Ἴσως μὲν, ὦ Ἀθηναῖοι. (ιδ΄.) Καθ' Ἱμερίου εἰσαγγελτικός· Οὐδένα νομίζω, ὦ Ἀθηναῖοι. (ιε΄.) Εἰσαγγελία κατὰ Πιστίου· Ὥςπερ καὶ ὑμῶν ἕκαστος. (ιϛ΄.) Κατ' Ἀγασικλέους, εἰσαγγελία ξενίας· Οὐδένα πώποτε οἶμαι. (ιζ΄.) Κατὰ Θεοκρίνου ἔνδειξις· Τοῦ πατρὸς, ὦ Ἀθηναῖοι. τοῦτον Καλλίμαχος ἐν τοῖς Δημοσθένους φέρει. (ιη΄.) Κατὰ Στεφάνου· Παρανόμων ὑπάρχει τοῦ νόμου δεδωκότος, ὦ ἄνδρες. (ιθ΄.) Κατὰ Κλεισθένους εἰσαγγελία· Οὐκ ἀγνοῶ, ἄνδρες. (κ΄.) Διαδικασία Φαληρέων πρὸς Φοίνικας, ὑπὲρ τῆς ἱερωσύνης τοῦ Ποσειδῶνος· Εὔχομαι, νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, πρέπειν δή. (κα΄. κβ΄.) Πρὸς τὴν Κηφισῶντος ἀπογραφήν· Πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες, δέομαι. ὁ δ' ὕστερος· Τὰ μὲν περὶ τὴν ὠνήν. (κγ΄.) Ἀπολογία διαμαρτυρίας πρὸς τὴν Χάρητος εἰσαγγελίαν κατὰ Φειδιάδου γραμματέως· Οὔτ' ἔχθρας οὐδεμιᾶς ἕνεκα. (κδ΄.) Κατὰ Φιλοκλέους ὑπὲρ τῶν Ἁρπαλίων· Τί χρὴ λέγειν τὸ πρὸς τῶν. (κε΄.) Κατὰ Γνωδίου περὶ τῶν Ἁρπαλίων· Οὐκ ἄδη-

burg. Cum Sylburgio consentire Meursium in Atticis Lectionibus, 5. 24. et in Bibliotheca Attica, v. Δείναρχος, annotavit Hudsonus. Reisk.

Φωρασεβείας] Nomen suspectum est ac perperam fortasse ex duobus conflatum: ut κατὰ Φίκου, ἀσεβείας. sed in his sola conjectura niti, fallere est. Sylburg. Restituendum censeo κατὰ Φορμισίου, ἀσεβείας. natum mendum e compendio scriptionis. E Meursio A. L. 4. 16. Hudson.

Πιρηνικὸς] Incertum Εἰρηνικὸς ne verius sit an Πειραϊκὸς, an aliud. Sylburg. Harpocrat. et Suidas v. Περίστασιν, Δείναρχος Τυῤῥηνικῷ. v. Valesii notas ad Harpocrat. p. 48. col. 2. Hudson.

Ἔτι κατὰ Δ.] Ecquis novit, an non sic distinguendum et leg. sit: Ἅπαντα συμβήσεσθαι εἰκός ἐστι. *consentaneum est, fore ut nihil non rerum contingat.* Erit hoc exordium τοῦ Τυῤῥηνικοῦ λόγου. Tum succedit novus titulus κατὰ Διονυσίου. Reisk.

Ἱμερίου] Ἱμεραίου legit Maussac. ad Harpocrat. v. Ἄμμωνι. Hudson.

Κατὰ Πισικλέους] Hic quoque dubium est, sit ne Πεισικλέους legendum, an Τισικλέους. Sylburg. κατ' Ἀγασικλέους leg. esse docuit Meursius in Bibl. Att. v. Dinarchus. Hudson. Sic correxi. quanquam de Pasicle quoque suspicari non sit alienum. Reisk.

Κατὰ Στεφάνου. ἰασανόμων ὑπάρχει] Fortasse legendum: κατὰ Στεφάνου, παρανόμων· Ὑπάρχει τοῦ ν. Demosthenis orationes κατὰ Στεφάνου, ut diversam habent actionis inscriptionem, ψευδομαρτυριῶν scilicet, ita etiam diversa initia. Sylburg. Pro ἰασανόμων correxi, ut volebat Sylburgius, παρανόμων. pro ὑπάρχει fort. leg. est ὑπὲρ Ἀρχείου, vel Ἀρχίου. a vocabulo τοῦ νόμου incipere orationem, nullum dubium penes me superest. Reisk.

Κλεισθένους] Scr. Καλλισθένους. Meursius B. A. l. c. et Lect. Att. 3, 11. Maussac. ad Harpocrat. v. βουλαία. Hudson.

Φοίνικας] Φοινίκων nomen parum huc quadrare videtur: nec certum tamen est, an κήρυκας reponendum sit, ut p. 270. 10. Sylburg. Num Φοίνικα. Phœnix nomen est ex historia oratorum Atticorum satis notum. Reisk.

Κηφισῶντος] Hoc de nomine paulo ante dictum ad p. 267. pen. Sylburg.

Πρῶτον] Imo vero πρῶτος in nominativo et masculino, ob insequens ὁ ὕστερος. Reisk.

Χάρητος] In exemplari post Χάρητος finita est periodus: et nominandi casu sequitur Εἰσαγγελία κατὰ Φειδιάδου: quasi duæ hic significentur orationes. Sylburg.

Ἁρπαλίων] In sequentibus etiam constanter absque diphthongo scribitur: apud Suidam vero et alibi, diphthongως Ἁρπάλεια χρήματα. Nota ibidem ὑπὲρ, in sequentibus autem περί. Idem.

Γνωδίου] Incertum Γνωσίου ne scribendum sit, an Γνωσιδίκου, an Γνωσιθέου, an aliud. Idem. In editione Hudsoni legitur Γνωσίου, nescio casune an consilio. Mihi videtur κατ' Ἀγνωνίδου leg. esse. Quo de Agnone vel Agnonide v. Ruhnkenii Hist. crit. orr. Gr. p. 89. Reisk.

λον. (κϛʹ.) Κατ' Ἀριστονίκου περὶ τῶν Ἁρπαλίων· Εὐτύχημα μὲν ἦν, ὦ ἄνδρες. (κζʹ.) Κατὰ Δημοσθένους περὶ τῶν Ἁρπαλίων· Ὁ μὲν δημαγωγὸς ὑμῖν. (κηʹ.) Κατὰ Ἀριστογείτονος περὶ τῶν Ἁρπαλίων· Πάνθ' ὡς ἔοικεν, ὦ ἄνδρες.

ΨΕΥΔΕΠΙΓΡΑΦΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΙ.

ιαʹ. (αʹ.) Κατὰ Θεοδώρου, εὐθυντικός· Ἥκιστα μὲν, ὦ ἄνδρες. πρεσβύτερός ἐστι τῆς Δεινάρχου ἡλικίας· εἴρηται γὰρ ἐπὶ Θεοφίλου τῇ Θεμιστοκλέους ἄρχοντος μετὰ Θέλλον ἀνιόντα ἐνιαυτῷ τρίτῳ, ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου γίνεται φανερὸν, οὔπω πέμπτον, ὡς δείξομεν, ἔτος ἔχοντος αὐτοῦ. (βʹ.) Κατὰ κηρύκων· Εἰ μὲν ὁ πατὴρ, ὦ ἄνδρες. οὗτος ὁ ἀγὼν εἴρηται ἐπ' ἄρχοντος Εὐβούλου ἢ Λυκίσκου τοῦ μετ' Εὔβουλον, οὔπω εἴκοσι ὄντος αὐτοῦ. ὁ μὲν γὰρ λόγος περί τινος ἀποψηφισθέντος γέγονεν ἐπ' Ἀρχίου τοῦ μετὰ Θεμιστοκλέα, δῆλον δ' ἕκαστον τῶν εἰρημένων ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου γίγνεται. (γʹ.) Κατὰ Μοσχίωνος, ἀπογραψαμένου αὐτὸν Νικοδίκου· Υἱὸν ἀποψηφισάμενον, ὦ ἄνδρες τουὶ Μοσχίωνος συμβαλών. καὶ οὗτος ὁ λόγος κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τῷ προτέρῳ εἴρηται· δηλοῦται δ' ἐκ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς τοῦ λόγου, καὶ [τὰ] τῶν ἑξῆς. (δʹ.) Κατὰ Μενεκλέους ἀπαγωγῆς· Ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ τῶν νόμων, καθ' οὕς. καὶ οὗτος εἴρηται παιδὸς ὄντος ἔτι Δεινάρχου· ὁ μὲν γὰρ κρινόμενος ἐστὶ Μενεκλῆς ὁ τὴν ἱερείαν Νίνον ἑλὼν, ὁ δὲ κατηγορῶν υἱὸς τῆς Νίνου. ἔστι δὲ ταῦτα πρεσβύτερα τῆς Δεινάρχου ἀκμῆς· ὁ μὲν γὰρ Δημοσθένους περὶ τοῦ ὀνόματος λόγος, ἐν ᾧ τούτων μέμνηται κατὰ Θεσσαλὸν ἢ Ἀπολλόδωρον ἄρχοντα τετέλεσται, ὡς ἐν τοῖς περὶ Δημοσθένους δεδηλώκαμεν· εἰ δ' ὡς τεθνηκότος ἤδη τοῦ Μενεκλέους ὁ Δημοσθένης ἐκεῖ μέμνηται λέγων, Ἑωρᾶτε γὰρ πάντες αὐτὸν χρώμενον ἕως ἔζη Μενεκλῆς, παλαιὸς λόγος τίς ἐστιν. ὅτι δὲ οὗτος ὁ Μενεκλῆς, ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ δεδήλωκεν ὁ κατηγορῶν. (εʹ.) Διαδικασία Ἀθμονεῦσι περὶ τῆς Μυῤῥίνης καὶ τῆς Μίλακος· Εὔχομαι δὴ τῇ

Ἐπὶ Θεοφίλου] Legendum puto: ἐπὶ Θεοφίλου ἢ Θεμιστοκλέους ἄρχοντος, μετὰ Θέσσαλον ἄρχοντα ἐνιαυτῷ τρίτῳ. ut sequenti versu, quæ lectio colligitur ex p. 267. 3. Sylburg. In margine Bodlei. ἴσως Θεομνήστου ἢ Θεμιστοκλέους. Reisk.

Πέμπτον] In margine Bodlei. hæc leguntur: Procul dubio leg. οὔπω πέμπτον καὶ δέκατον. Idem.

Δείξομεν] Num ἐδείξαμεν. Idem.

Εἴκοσι ὄντος] Leg. εἰκοσαέτους ὄντος: vel, εἴκοσιν ἔτη ἔχοντος, ut p. 271. 3. Sylburg.

Ἀπογραψαμένου] Legendum videtur, ἀπογραψαμένου αὐτὸν Νικοδίκου υἱόν· Ἀποψηφισ. Idem. In margine Bodl. ἴσως αὐτὸν Νικόδικον. In re perobscura et suspiciosa si licet conjecturæ indulgere, suspicer scriptum olim fuisse: ἀπογραψαμένου τὸν Νικοδίκου υἱόν. ut oratio ipsa incipiat a verbo Ἀποψηφισάμενοι. Reisk.

Τουὶ] Pro τουὶ dubito τουδὶ ne scribendum, an τουτονὶ, an aliud. Sylburg.

Ἐκ τῆς αὐτῆς] Rectius legemus ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς: et mox, καὶ τῶν ἑξῆς, expuncto articulo τὰ. Idem. Legi quoque possit vocabulis transpositis: ἐκ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς. Reisk.

Τοῦ ὀνόματος δεδηλώκαμεν λόγος] Procul dubio expungendum δεδηλ. velut e sequentibus perperam huc insertum. De oratione autem περὶ τοῦ ὀνόματος meminit rursum pag. 275. 8. Sylburg.

Μενεκλῆς] Rectius libri Demosthenici Μενεκλεῖ. v. p. 998. 13. edit. Reisk. quanquam profecto Μενεκλῆς ad ἔζη subaudiri debet. Reisk.

Οὗτος] Eundem esse Dinarcheum Meneclem cum Demosthenico. breviuscule dictum, nisi si quid deest. Idem.

Ἀθμονεῦσι] Ἀθμονεῖς per ο scribit etiam Stephanus Byzantius: at Suid. per ω. Sylburg.

Δήμητρι καὶ τῇ Κόρῃ. πρεσβύτερός ἐστι τῆς Δεινάρχου ἀκμῆς· εἴρηται γὰρ ἐπὶ Νικομάχου ἄρχοντος, ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου γίγνεται δῆλον, ἓν πρὸς τοῖς εἴκοσιν ἔτος τοῦ ῥήτορος ἔχοντος. οἱ μὲν οὖν τῆς ἀκμῆς αὐτοῦ φερόμενοι ψευδεπίγραφοι εἰς αὐτὸν λόγοι εἰσὶν οἵδε· μετὰ δὲ τὴν ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Χαλκίδα ἀναχώρησιν οἵδε. (ϛʹ.) Διαδικασία τῆς ἱερείας τῆς Δήμητρος πρὸς τὸν ἱεροφάντην· Πολλῶν καὶ παραδόξων, ὦ ἄνδρες δικασταί. οὗτος ὁ λόγος ἤδη πεφευγότος αὐτοῦ εἴρηται, ὡς ἐξ αὐτοῦ γίγνεται φανερόν· μέμνηται γὰρ ἐν αὐτῷ τῆς κατασχούσης ὀλιγαρχίας. (ζʹ.) Ἔργα ποιεῖς· κατὰ Τιμοκράτους, εἰσαγγελτικὸς δήμου καταλύσεως. οὗτος καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς ἐστὶ δῆλος ψευδεπίγραφος ὤν. (ηʹ.) Κατὰ Σπουδίου· Καὶ ἐν τῷ δήμῳ κατηγορήσειν ὑπεσχόμην. μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς ὀλιγαρχίας εἴρηται καὶ οὗτος, ἤδη Δεινάρχου [φαίνεται] φεύγοντος, ὡς ἐξ αὐτοῦ μάλιστα τοῦ λόγου γίγνεται φανερόν. (θʹ.) Διαδικασία Εὐδανέμων πρὸς κήρυκας ὑπὲρ τοῦ κανῶς οὐδαμῶς· Τοιαῦτα πράγματα. καὶ οὗτος κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους εἴρηται, πεφευγότος ἤδη τοῦ ῥήτορος, ὡς ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ πάλιν δηλοῦται. (ιʹ.) Ἀττικός· Πάντων ἦσαν ὁμοίως. καὶ οὗτος εἴρηται ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις, ὡς καὶ ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ φανερὸν γίγνεται. (ιαʹ.) Αἰτωλικός· Καὶ ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Αἰτωλοὶ, πρέσβεις. οὗτος καθεστώσης τῆς ὀλιγαρχίας ὑπὸ τῶν Ἀθήνηθεν φυγάδων εἴρηται, δεομένων, τοὺς Αἰτωλοὺς αὐτοῖς βοηθεῖν, ἐπεὶ καὶ ὁ Κάσσανδρος αὐτοὺς ἐλευθεροῦν ἐπεχείρει, ὡς ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ γίγνεται τοῦτο δῆλον· οὔκουν εἰκὸς φίλον ὄντα τὸν Δείναρχον τῶν τὴν ὀλιγαρχίαν καταστησάντων τοῖς καταλύειν ἐπιχειροῦσιν συναγωνίζεσθαι, οὐδ' αὐτὸς Ἀθήνηθε λόγους κατα-

Τῆς ἀκμῆς] Conjectura viri docti in margine Bodleiani præponit πρὸ. recte, postulante id sententia. possit tamen etiam πρεσβύτεροι excidisse. Reisk.

Ἔργα ποιεῖς] Forsan legendum: κατὰ Τιμοκράτους, εἰσαγγελτικὸς δήμου καταλύσεως· Ἔργα ποιεῖς. ut Ἔργα ποιεῖς orationis illius sit initium. Sequens κατὰ Σπουδίου, diversa est a Demosthenica. Sylburg.

Εὐδανέμων] Legendum fortassis: Εὐωνυμέων πρὸς κήρυκας ὑπὲρ τῶν κανῶν· Οὐδαμῶς τοιαῦτα πράγματα. fuit enim Εὐωνυμία, seu Εὐώνυμος, pagus Atticus, cujus cives Εὐωνυμεῖς, teste Steph. Idem. Possit quoque legi ἀγορανόμων vel ἀστυνόμων. Reisk.

Ἐν αὐτῷ] Nota hic, ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ φανερὸν γίγνεται, ut mox etiam v. 23. at p. 270. 9. 14. et p. 271. 2. 8. 14. pro ἐν usitatiore modo usurpata ἐξ. Sylburg.

Τοὺς Αἰτωλοὺς] Non inscite quidem admonuit, quisquis fuit, vir doctus in margine Bodleiani, sibi videri satius esse, ut τῶν Αἰτωλῶν legatur. metuens ille, ut videtur, ne essent, qui accusativum cum δεομένων jungerent in constructione. quod qui facerent, hi profecto turpiter laberentur, atque proderent, se nescire, δεῖσθαι τινὸς, non δεῖσθαι τινὰ, dici. Verumtamen supervacaneus erat ille metus, modo interponeretur, quod interposui comma, pone δεομένων. quo facto paret τοὺς Αἰτωλοὺς cum βοηθεῖν cohærere. Consulto hanc constructionem prætulit Dionysius alteri h. l. qui si τῶν Αἰτωλῶν cum δεομένων composuisset, metuendum cerneret esse, ne lectores quidam festinatione ruentes, sic acciperent, quasi Ætoli ipsi rogarent. quod secus erat. Reisk.

Ἀγωνίζεσθαι] Convenientius compos. συναγωνίσασθαι. In sequentibus sive αὐτὸν legas sive αὐτοὺς, parum expeditur sententia. Sylburg.

Οὐδ' αὐτὸς —] Locus mendosissimus, et sine melioribus libris insanabilis. Interim, ne verba sensu cassa sic prorsus otiose natent, comminiscemur aliquod fulcrum, cui mens tantisper innitatur. quidsi Dionysius sic reliquerit: οὐδ' αὖ τοὺς Ἀθήνηθεν [scil. φυγάδας] Αἰτωλοὺς παραλαμβάνειν οἷόν τε. *et rursus abhorret exsules Athenienses sibi copias Ætolicas adsciscere.* Opponit inter se Dinarchum cum exsulibus, negatque consentaneum fuisse, ut aut Dinarchus hanc orationem scriberet, aut exsules auxilia ab Ætolis arcesserent. Reisk.

λαμβάνειν οἷόν τε ἐστί. (ιβ'.) Διφίλῳ δημηγορικὸς, αἰτοῦντι δωρεάς· Διὰ τὸ μὴ ῥᾴδιον εἶναι. τοῦτον ἐπείσθην ὑπὸ Δημοσθένους γεγράφθαι τὸν λόγον, ὅτι τὰς δωρεὰς ἔγραψεν αἰτῶν Δημοσθένης, ὡς Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Δημοσθένους λόγῳ δεδήλωκε, καὶ ὅτι ἐπὶ τέλει τοῦ λόγου ὁ Δίφιλος Δημοσθένην παρακαλεῖ συνήγορον· ἀπίθανον δὲ οἶμαι εἶναι τὰς μὲν τιμὰς οὕτω γράφειν εὐνοοῦντα τῷ Διφίλῳ τὸν Δημοσθένην, λόγον δὲ παρὰ Δεινάρχου λαβόντα περιιδεῖν. (ιγ'.) Ἑρμίᾳ ἐμπορίου ἐπιμελετῇ περὶ τῶν κατηγορηθέντων ἀπολογία· Δέομαι ὑμῶν, ὦ ἄνδρες. ἀπ' αὐτοῦ τοῦ χαρακτῆρος εὕροι τις ἂν οὐκ ὄντα τὸν λόγον Δεινάρχου — ὑδαρής τε γὰρ καὶ ἀσθενὴς καὶ ψυχρός ἐστιν —, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὸν ἄν τις θείη Δημοκλείδου ἢ Μενεσαίχμου ἢ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τινός· ἀφαιροῦμαι δὲ καὶ τοὺς περὶ Μενεσαίχμου λόγους ἀμφοτέρους αὐτοῦ, ὧν ὁ μέν ἐστιν περὶ τῆς Δήλου θυσίας, Ἱκετεύομεν ὑμᾶς, [καὶ] ὁ δὲ πρὸς Περικλέα καὶ Δημοκράτην, οὗ ἡ ἀρχὴ Νομίζομεν ὦ ἄνδρες, διά τε τὸν χαρακτῆρα — ὑδαρὴς γὰρ καὶ κεχυμένος καὶ ψυχρὸς —, καὶ ὅτι ὁ λέγων αὐτὸς ὢν οὔτε ἄδοξος καὶ μετὰ Λυκοῦργον τὴν διοίκησιν τῶν δημοσίων χρημάτων παραλαβὼν, ἐξητασμένος δὲ πολλάκις, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς λόγοις περὶ ἁπάντων μηνύει, καὶ ἐν ἰδίοις καὶ ἐν δημοσίοις ἀγῶσιν, οὐκ ἂν ἦν ἀδύνατος, ὥςτε Δεινάρχῳ λογογραφεῖ χρῆσθαι. (ιδ'.) Ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐκδοῦναι Ἅρπαλον Ἀλεξάνδρῳ· Οὐκ ἄξιον ἄρα θαυμάζειν. οὐδ' οὗτος ὁ λόγος ἐμφαίνει τὸν Δεινάρχου χαρακτῆρα· εἰ γὰρ κἂν

Αἰτοῦντι δωρεὰς] De orationis initio, et sequentium distinctione certi aliquid hic pronuntiare, non licet. sua cuique conjectura esto libera. IDEM. Vocabula διὰ τὸ μὴ ῥᾴδιον εἶναι in codice Bodleiano initium orationis facere annotavit Hudsonus. REISK.

Ὅτι τὰς δωρεὰς ἔγραψεν αἰτῶν Δημοσθένης] Locus sic videtur integrandus: ὅτι ψήφισμα αὐτῷ [Diphilo puta] τὰς τιμὰς ἔγρ. αἰτ. Δ. primum argumentum, e quo Dionysius ait se colligere hanc orationem, non a Dinarcho, sed ab ipso Demosthene scriptam esse, proponit hoc: quod e testimonio Dinarchi constet, a Demosthene scriptam fuisse rogationem de decernendis Diphilo honoribus. Locus Dinarchi est p. 95. 34. ed. Steph. προῖκα τοῦτον οἴεσθε γράψαι Διφίλῳ τὴν ἐν πρυτανείῳ σίτησιν, καὶ τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν ἀναθησομένην εἰκόνα. IDEM.

Οὕτω γράφειν εὐνοοῦντα] Particula οὕτω gemino modo potest accipi, altero istoc, ut æquipolleat istis, ἁπλῶς, vel μόνον. vel οὐδὲν ἄλλο ἤ: Demosthenem aliud nihil facere, quam ut decretum scriberet in gratiam Diphili, orationem autem, qua decretum istud ratum fieret, et ad effectum perduceretur, Diphilo denegare, patique, Diphilum eam ab alio aufferre. Altero hoc, ut οὕτω cum εὐνοοῦντα copuletur in constructione: Demosthenem, tanto motum Diphili studio, atque erga eum voluntatis propensione. IDEM.

Εἰ μία ἐμπορίου ἐπὶ μελέτῃ] Forsan Ἑρμείᾳ ἐμπορίου ἐπιμελητῇ SYLBURG. Hudsonus ad notas Valesii ad Harpocr. p. 30. ed. Blanc. ablegat. ubi Valesius hunc locum prorsus eodem modo, atque Sylburgius dudum ante fecerat, emendavit, etsi operæ manum Valesii minus sinceram repræsentarunt. Correxi h. l. ut volebat par egregium virorum doctorum. REISK.

Περὶ] Tantundem hic valet atque ὑπέρ. ut modo, περὶ τῶν κατηγορηθέντων. quanquam utique ὑπὲρ utroque loco præstabat. IDEM.

Δήλου θυσίας] Imo vero Δήμου οὐσίας. *de facultatibus Demi.* Demus est nomen proprium viri. IDEM.

Ὁ λέγων] Menesæchmus is est. IDEM.

Περὶ ἁπάντων] Forsan περὶ αὑτοῦ μηνύει. Sequenti etiam versu non absurde post ἀγῶσιν distinxeris. SYLBURG. Mihi videtur leg. περὶ τῶν Ἁρπαλείων. *de pecuniis Harpalicis.* V. Ruhnkenii hist. critic. oratorum Græcorum p. 77. REISK.

Ἦν ἀδύνατος] Fort. οὕτως est interponendum, ob insequens ὥστε. quanquam subaudiri quoque potest, et debet adeo, si omittatur. IDEM.

Κἂν] Pro κἂν infra p. 275. 8. legitur καί. SYLBURG.

μηδὲν ἄλλο, τό γ' οὖν ἠλίθιον καὶ σοφιστικὸν εὕροι τις ἂν ἐν αὐτῷ πολὺ, τὸ πλεῖστον ἀπέχον τῶν Δεινάρχου χαρακτήρων. (ιε'.) Δηλιακὸς, Ἀπόλλωνος καὶ Ῥοιοῦς τῆς Σταφύλου. οὗτος οὐ τοῦ ῥήτορος, ἀλλ' ἑτέρου τινὸς συγγραφέως ἐστί· δηλοῖ δ' ἐκ τοῦ τρόπου καὶ τοῦ χαρακτῆρος ἀρχαϊκὸς ὢν καὶ περιτρέχων τὴν τοπικὴν Δήλου καὶ Λέρου ἱστορίαν. (ιϛ'.) Κατὰ Δημοσθένους παρανόμων· Εἰώθατε, ὦ ἄνδρες. οὗτος ἐν τοῖς Περγαμηνοῖς πίναξι φέρεται ὡς Καλλικράτους, ἐγὼ δὲ εἰ μὲν ἐκείνου ἐστὶν οὐκ οἶδα· οὐδὲ γὰρ ἐνέτυχον τῶν Καλλικράτους οὐδενί· ὅτι δὲ πάμπολυ τῶν Δεινάρχου λόγων ἀφέστηκεν, εὐτελής τε ὢν καὶ κενὸς καὶ οὐκ ἀπέχων ἰδιωτικῆς φλυαρίας, πείθομαι.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΓΝΗΣΙΟΙ.

ιβ'. (α'.) Κατὰ Προξένου βλάβης, ὃν αὐτὸς εἶπεν ὑπὲρ αὐτοῦ· Εἴ τίς μοι θεῶν, ὦ ἄνδρες. (β'.) Κατὰ Κηφισοκλέους καὶ τῶν οἰκείων βλάβης· Ἃ μὲν ἐγκαλῶν, ὦ ἄνδρες. (γ'.) Πρὸς Φανοκλέα βλάβης ἀπολογία· Ὤιμην μὲν ἐγὼ, ὦ ἄνδρες. (δ'.) Πρὸς Νικοκράτην ὑπὲρ Νικομάχου βλάβης· Ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι μὲν ἰδιώτης. (ε'.) Συνηγορία Παρμένοντι ὑπὲρ ἀνδραπόδου βλάβης· Καὶ παραγεγενημένος ὕστερον, ἄνδρες δικασταὶ, ἔγωγε ἔγνων ὅτι Παρμένων ἀδικεῖται. (ϛ'.) Κατὰ Ποσιδίππου κλοπῆς· Ἀδικηθεὶς, ὦ ἄνδρες, (ζ'.) Κατὰ Ἡδύκης ἀποστασίου· Καταλιπόντος ἐνοτίου πατρός. (η'.) Ἀποστασίου πρὸς Ἀρχέστρατον· Πολλὰ καὶ ἀγαθὰ γένοιτο. (θ'.) Συνηγορία Ἡγελόχῳ ὑπὲρ ἐπικλήρου· Ὥςπερ καὶ ἡμῶν ἕκαστος. (ι'. ια'.) Ἐπικληρικὸς, ὑπὲρ τῆς Ἰοφῶντος θυγατρός· Ἄνδρες δικασταὶ, οὐ πένης ὤν. ὕστερον·

Τῶν Δεινάρχου χαρακτήρων] Malim τοῦ Δειναρχείου χαρακτῆρος. REISK.

Ἀπόλλωνος καὶ Ῥοιοῦς] Videtur initium esse orationis. SYLBURG.

Σταφύλου] Sic dedi de meo pro vulgari Ταφύλου. V. Parthenii narrat. p. 345. et Galeum ad illum locum p. 122. REISK.

Ἀρχαϊκὸς] Num ἀρχαιολογικός. *versans in tradendis antiquarum rerum memoriis.* IDEM.

Περιτρέχων] Num περιέχων. IDEM.

Λέρου] Num Ὠλεάρου. Olearus est insula Delo assita, non ignobilis. IDEM.

Κατὰ Δημοσθένους· Παρὰ νόμων εἰώθατε] Forsan legendum, κατὰ Δημοσθένους, παρανόμων· Εἰώθατε, ὦ ἄνδρες. Pergamenas vero tabulas dicere videtur tabulas a Cratete vel Aristarcho grammaticis Pergamenis conscriptas; qua de re supra, ad p. 258. 13. SYLBURG.

Περγαμηνοῖς πίναξιν] Hi pinaces sunt indices librorum cujusque generis, et auctorum, in quibus consignata essent et auctorum nomina, et operum ab ipsis editorum, juxta genus literarum, quo quique excelluissent. Ut erant e. c. tabulæ oratorum, tabulæ lyricorum, comicorum, tragicorum, et sic porro. Pergameni appellati sunt illi, qui editi fuissent Pergami, conscripti e bibliothecæ Pergamenæ thesauris. REISK.

Πρὸς Νικοκράτην] Supra legitur κατὰ Λυσικράτους, p. 263. 6. SYLBURG.

Καὶ π. ὕ.] Hudsonus significat sibi videri, initium orationis pro Parmenonte coerceri his duobus vocabulis καὶ παραγενόμενος. deinde leg. esse ὁ ὕστερος. hunc esse titulum novæ orationis ab illa priore diversæ, ejusque initium esse: Ἄνδρες δικασταὶ ἔγωγε. Mihi quidem ista sunt admodum improbabilia. REISK.

Ποσιδίππου] Alibi Ποσειδίππου, diphthongως. Paulo post etiam fortasse rectius Ἡδύλης. Pro ἐνοτίου vero quid legendum sit versu sequenti, mihi sane conjicere non licet. SYLBURG. Ἡδύλης leg. esse probavit Meurs. Lect. Att. 3. 11. HUDSON.

Πρὸς Ἀρχέστρατον] Est illa ipsa oratio, quæ ab Harpocrat. et Suida inscribitur κατ' Ἀρχεστράτου. HUDSON.

Ὕστερον] Pro ὕστερον legendum fortassis ὁ ὕστερος, ut p. 274. 15. SYLBURG.

λαμβάνειν οἷόν τε ἐστί. (ιβ'.) Διφίλῳ δημηγορικὸς, αἰτοῦντι δωρεάς· Διὰ τὸ μὴ ῥᾴδιον εἶναι. τοῦτον ἐπείσθην ὑπὸ Δημοσθένους γεγράφθαι τὸν λόγον, ὅτι τὰς δωρεὰς ἔγραψεν αὐτῶν Δημοσθένης, ὡς Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Δημοσθένους λόγῳ δεδήλωκε, καὶ ὅτι ἐπὶ τέλει τοῦ λόγου ὁ Δίφιλος Δημοσθένην παρακαλεῖ συνήγορον· ἀπίθανον δὲ οἶμαι εἶναι τὰς μὲν τιμὰς οὕτω γράφειν εὐνοοῦντα τῷ Διφίλῳ τὸν Δημοσθένην, λόγον δὲ παρὰ Δεινάρχου λαβόντα περιιδεῖν. (ιγ'.) Ἑρμίᾳ ἐμπορίου ἐπιμελετῇ περὶ τῶν κατηγορηθέντων ἀπολογία· Δέομαι ὑμῶν, ὦ ἄνδρες. ἀπ' αὐτοῦ τοῦ χαρακτῆρος εὕροι τις ἂν οὐκ ὄντα τὸν λόγον Δεινάρχου — ὑδαρής τε γὰρ καὶ ἀσθενὴς καὶ ψυχρός ἐστιν —, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὸν ἄν τις θείη Δημοκλείδου ἢ Μενεσαίχμου ἢ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τινός· ἀφαιροῦμαι δὲ καὶ τοὺς περὶ Μενεσαίχμου λόγους ἀμφοτέρους αὐτοῦ, ὧν ὁ μέν ἐστιν περὶ τῆς Δήλου θυσίας, Ἱκετεύομεν ὑμᾶς, [καὶ] ὁ δὲ πρὸς Περικλέα καὶ Δημοκράτην, οὗ ἡ ἀρχὴ Νομίζομεν ὦ ἄνδρες, διά τε τὸν χαρακτῆρα — ὑδαρὴς γὰρ καὶ κεχυμένος καὶ ψυχρὸς —, καὶ ὅτι ὁ λέγων αὐτὸς ὢν οὔτε ἄδοξος καὶ μετὰ Λυκοῦργον τὴν διοίκησιν τῶν δημοσίων χρημάτων παραλαβὼν, ἐξητασμένος δὲ πολλάκις, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς λόγοις περὶ ἁπάντων μηνύει, καὶ ἐν ἰδίοις καὶ ἐν δημοσίοις ἀγῶσιν, οὐκ ἂν ἦν ἀδύνατος, ὥςτε Δεινάρχῳ λογογραφεῖ χρῆσθαι. (ιδ'.) Ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐκδοῦναι Ἅρπαλον Ἀλεξάνδρῳ· Οὐκ ἄξιον ἄρα θαυμάζειν. οὐδ' οὗτος ὁ λόγος ἐμφαίνει τὸν Δεινάρχου χαρακτῆρα· εἰ γὰρ κἂν

Αἰτοῦντι δωρεὰς] De orationis initio, et sequentium distinctione certi aliquid hic pronuntiare, non licet. sua cuique conjectura esto libera. Idem. Vocabula διὰ τὸ μὴ ῥᾴδιον εἶναι in codice Bodleiano initium orationis facere annotavit Hudsonus. Reisk.

Ὅτι τὰς δωρεὰς ἔγραψεν αὐτῶν Δημοσθένης] Locus sic videtur integrandus: ὅτι ψήφισμα αὐτῷ [Diphilo puta] τὰς τιμὰς ἔγρ. αὐτ. Δ. primum argumentum, e quo Dionysius ait se colligere hanc orationem, non a Dinarcho, sed ab ipso Demosthene scriptam esse, proponit hoc: quod e testimonio Dinarchi constet, a Demosthene scriptam fuisse rogationem de decernendis Diphilo honoribus. Locus Dinarchi est p. 95. 34. ed. Steph. προῖκα τοῦτον οἴεσθε γράψαι Διφίλῳ τὴν ἐν πρυτανείῳ σίτησιν, καὶ τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν ἀναθησομένην εἰκόνα. Idem.

Οὕτω γράφειν εὐνοοῦντα] Particula οὕτω gemino modo potest accipi, altero istoc, ut æquipolleat istis, ἁπλῶς, vel μόνον. vel οὐδὲν ἄλλο ἤ: Demosthenem aliud nihil facere, quam ut decretum scriberet in gratiam Diphili, orationem autem, qua decretum istud ratum fieret, et ad effectum perduceretur, Diphilo denegare, patique, Diphilum eam ab alio auferre. Altero hoc, ut οὕτω cum εὐνοοῦντα copuletur in constructione: Demosthenem, tanto motum Diphili studio, atque erga eum voluntatis propensiore. Idem.

Εἰ μία ἐμπορίου ἐπὶ μελέτῃ] Forsan Ἑρμείᾳ ἐμπορίου ἐπιμελητῇ Sylburg. Hudsonus ad notas Valesii ad Harpocr. p. 30. ed. Blanc. ablegat. ubi Valesius hunc locum prorsus eodem modo, atque Sylburgius dudum ante fecerat, emendavit, etsi operæ manum Valesii minus sinceram repræsentarunt. Correxi h. l. ut volebat par egregium virorum doctorum. Reisk.

Περὶ] Tantundem hic valet atque ὑπέρ. ut modo, περὶ τῶν κατηγορηθέντων. quanquam utique ὑπὲρ utroque loco præstabat. Idem.

Δήλου θυσίας] Imo vero Δήμου οὐσίας. de facultatibus Demi. Demus est nomen proprium viri. Idem.

Ὁ λέγων] Menesæchmus is est. Idem.

Περὶ ἁπάντων] Forsan περὶ αὐτοῦ μηνύει. Sequenti etiam versu non absurde post ἀγῶσιν distinxeris. Sylburg. Mihi videtur leg. περὶ τῶν Ἁρπαλείων. de pecuniis Harpalicis. V. Ruhnkenii hist. critic. oratorum Græcorum p. 77. Reisk.

Ἦν ἀδύνατος] Fort. οὕτως est interponendum, ob insequens ὥστε. quanquam subaudiri quoque potest, et debet adeo, si omittatur. Idem.

Κἂν] Pro κἂν infra p. 275. 8. legitur καί. Sylburg.

μηδὲν ἄλλο, τό γ' οὖν ἠλίθιον καὶ σοφιστικὸν εὕροι τις ἂν ἐν αὐτῷ πολὺ, τὸ πλεῖστον ἀπέχον τῶν Δεινάρχου χαρακτήρων. (ιε'.) Δηλιακὸς, Ἀπόλλωνος καὶ Ῥοιοῦς τῆς Σταφύλου. οὗτος οὐ τοῦ ῥήτορος, ἀλλ' ἑτέρου τινὸς συγγραφέως ἐστί· δηλοῖ δ' ἐκ τοῦ τρόπου καὶ τοῦ χαρακτῆρος ἀρχαϊκὸς ὢν καὶ περιτρέχων τὴν τοπικὴν Δήλου καὶ Λέρου ἱστορίαν. (ις'.) Κατὰ Δημοσθένους παρανόμων· Εἰώθατε, ὦ ἄνδρες. οὗτος ἐν τοῖς Περγαμηνοῖς πίναξι φέρεται ὡς Καλλικράτους, ἐγὼ δὲ εἰ μὲν ἐκείνου ἐστὶν οὐκ οἶδα· οὐδὲ γὰρ ἐνέτυχον τῶν Καλλικράτους οὐδενί· ὅτι δὲ πάμπολυ τῶν Δεινάρχου λόγων ἀφέστηκεν, εὐτελής τε ὢν καὶ κενὸς καὶ οὐκ ἀπέχων ἰδιωτικῆς φλυαρίας, πείθομαι.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΓΝΗΣΙΟΙ.

ιβ'. (α'.) Κατὰ Προξένου βλάβης, ὃν αὐτὸς εἶπεν ὑπὲρ αὑτοῦ· Εἴ τίς μοι θεῶν, ὦ ἄνδρες. (β'.) Κατὰ Κηφισοκλέους καὶ τῶν οἰκείων βλάβης· Ἃ μὲν ἐγκαλῶν, ὦ ἄνδρες. (γ'.) Πρὸς Φανοκλέα βλάβης ἀπολογία· Ὤιμην μὲν ἐγὼ, ὦ ἄνδρες. (δ'.) Πρὸς Νικοκράτην ὑπὲρ Νικομάχου βλάβης· Ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι μὲν ἰδιώτης. (ε'.) Συνηγορία Παρμένοντι ὑπὲρ ἀνδραπόδου βλάβης· Καὶ παραγεγενημένος ὕστερον, ἄνδρες δικασταὶ, ἔγωγε ἔγνων ὅτι Παρμένων ἀδικεῖται. (ς'.) Κατὰ Ποσιδίππου κλοπῆς· Ἀδικηθεὶς, ὦ ἄνδρες, (ζ'.) Κατὰ Ἡδύκης ἀποστασίου· Καταλιπόντος ἐνοτίου πατρός. (η'.) Ἀποστασίου πρὸς Ἀρχέστρατον· Πολλὰ καὶ ἀγαθὰ γένοιτο. (θ'.) Συνηγορία Ἡγελόχῳ ὑπὲρ ἐπικλήρου· Ὥςπερ καὶ ἡμῶν ἕκαστος. (ι'. ια'.) Ἐπικληρικὸς, ὑπὲρ τῆς Ἰοφῶντος θυγατρός· Ἄνδρες δικασταὶ, οὐ πένης ὤν. ὕστερον·

Τῶν Δεινάρχου χαρακτήρων] Malim τοῦ Δειναρχείου χαρακτῆρος. Reisk.

Ἀπόλλωνος καὶ Ῥοιοῦς] Videtur initium esse orationis. Sylburg.

Σταφύλου] Sic dedi de meo pro vulgari Ταφύλου. V. Parthenii narrat. p. 345. et Galeum ad illum locum p. 122. Reisk.

Ἀρχαϊκὸς] Num ἀρχαιολογικός. versans in tradendis antiquarum rerum memoriis. Idem.

Περιτρέχων] Num περιέχων. Idem.

Λέρου] Num Ὠλεάρου. Olearus est insula Delo assita, non ignobilis. Idem.

Κατὰ Δημοσθένους· Παρὰ νόμων εἰώθατε] Forsan legendum, κατὰ Δημοσθένους, παρανόμων· Εἰώθατε, ὦ ἄνδρες. Pergamenas vero tabulas dicere videtur tabulas a Cratete vel Aristarcho grammaticis Pergamenis conscriptas; qua de re supra, ad p. 258. 13. Sylburg.

Περγαμηνοῖς πίναξιν] Hi pinaces sunt indices librorum cujusque generis, et auctorum, in quibus consignata essent et auctorum nomina, et operum ab ipsis editorum, juxta genus literarum, quo quique excelluissent. Ut erant e. c. tabulæ oratorum, tabulæ lyricorum, comicorum, tragicorum, et sic porro. Pergameni appellati sunt illi, qui editi fuissent Pergami, conscripti e bibliothecæ Pergamenæ thesauris. Reisk.

Πρὸς Νικοκράτην] Supra legitur κατὰ Λυσικράτους, p. 263. 6. Sylburg.

Καὶ π. ὕ.] Hudsonus significat sibi videri, initium orationis pro Parmenonte coerceri his duobus vocabulis καὶ παραγενόμενος. deinde leg. esse ὁ ὕστερος. hunc esse titulum novæ orationis ab illa priore diversæ, ejusque initium esse: Ἄνδρες δικασταὶ ἔγωγε. Mihi quidem ista sunt admodum improbabilia. Reisk.

Ποσιδίππου] Alibi Ποσειδίππου, diphthongως. Paulo post etiam fortasse rectius Ἡδύλης. Pro ἐνοτίου vero quid legendum sit versu sequenti, mihi sane conjicere non licet. Sylburg. Ἡδύλης leg. esse probavit Meurs. Lect. Att. 3. 11. Hudson.

Πρὸς Ἀρχέστρατον] Est illa ipsa oratio, quæ ab Harpocrat. et Suida inscribitur κατ' Ἀρχεστράτου. Hudson.

Ὕστερον] Pro ὕστερον legendum fortassis ὁ ὕστερος, ut p. 274. 15. Sylburg.

Ἄμαχον γὰρ ὤν, ὦ ἄνδρες. (ιβ΄.) Διαμαρτυρία, ὡς οὐδέ εἰσιν ἐπίδικοι Ἀριστοφῶντος θυγατέρες· Τοῦ νόμου δεδωκότος, ὦ ἄνδρες. (ιγ΄.) Κατὰ Πεδιέως, κακώσεως παιδὸς ὀρφανοῦ· Μηδεὶς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, θαυμάσῃ. (ιδ΄.) Διαμαρτυρία περὶ τοῦ Ἐτιήττου κλήρου πρὸς Χάρητα· Πολλάκις ἤδη ἤκουσα. (ιε΄.) Ὑπὲρ τοῦ Μνησικλέους κλήρου· Δικαίαν, ὦ ἄνδρες, δέησιν. (ιϛ΄.) Κατὰ Προξένου, ὕβρεως· Ὑβριστής ἐστιν, ὦ ἄνδρες, πληγῶν. ἔδει δ' ἐπιγεγράφθαι, Ἀπολογία ὕβρεως. (ιζ΄.) Ἐπιχάρει πρὸς Φιλωτάδην· Τὸν θαυμαστὸν, ὦ ἄνδρες. (ιη΄.) Κατὰ Κλεομέδοντος αἰκίας· Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες, καὶ ὁ πατὴρ Θεόδωρος δή. (ιθ΄.) Πρὸς Διοσκουρίδην περὶ νεῶν· Δικαίως ἂν οἶμαι, ὦ ἄνδρες. (κ΄.) Ἐρανικὸς, πρὸς τοὺς Προκλέος παῖδας· Ἃ μὲν ἀδικούμενος, ὦ ἄνδρες. (κα΄.) Πρὸς Ἀμεινοκράτην, διαδικασία περὶ καρπῶν χωρίου· Ἐπὶ τούτοις, ὦ ἄνδρες, ἀνάγκη ἐστί. (κβ΄. κγ΄.) Περὶ τοῦ ἵππου· Τοῦ μὲν ἀγῶνος, ὦ ἄνδρες. ὁ ὕστερος· Ἐβουλόμην, ἂν, ὦ ἄνδρες. (κδ΄.) Λυσικλείδου κατὰ Δάου, ὑπὲρ ἀνδραπόδων· Ἃ μὲν ἀδικούμενος, ὦ ἄνδρες. (κε΄.) Παραγραφὴ πρὸς Βιώτην· Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες, καὶ αὐτὸς ἀπείρως. (κϛ΄.) Κατὰ Θεοδώρου ψευδομαρτυριῶν· Νομιζόμεν, ὦ ἄνδρες. (κζ΄.) Ἀγάθωνι συνηγορία, ὥσπερ καὶ αὐτὸς εἴρηκεν Ἀγάθων. (κη΄.) Ἀποστασίου ἀπολογία Αἰσχύλῳ πρὸς Ξενοφῶντα· Χρήσασθαι μὲν, ὦ ἄνδρες. (κθ΄.) Κατὰ Φιλίππου, μεταλλικός· Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες. (λ΄.) Κάλλιππος ὑπὲρ υἱοποιήτου, ἔδει δ' ἐπιγεγράφθαι ὑπὲρ Θεοδώρου, ὃν ἐποιήσατο υἱὸν Ἀρχεφῶν· Βουλοίμην ἂν, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ καλὸν καὶ δίκαιον. (λα΄.) Περὶ τοῦ Ἀρχεφῶντος κλήρου· Καὶ δίκαιον εἶναι νομίζων.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΨΕΥΔΕΠΙΓΡΑΦΟΙ.

ιγ΄. (α΄.) Πρὸς Πεδιέα παραγραφή· Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον. οὗτος ὁ λόγος εἴρηται ἐπὶ Ἀριστοδήμου ἄρχοντος, ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου γίνεται δῆλον· οἱ μὲν γὰρ εἰς Σάμον ἀποσταλέντες

Ἀριστοφῶντος] Malim cum articulo, sive sic αἱ Ἀριστοφῶντος θυγατέρες, sive sic Ἀριστοφῶντος αἱ θυγατέρες. Reisk.

Ἐτιήττου] Nomen suspectum est. Sylburg. Fort. leg. Εὐίππου. Reisk.

Ἀπολογία ὕβρεως. Ἐπιχάρει πρὸς Φιλωτάδην] Videtur sic esse distinguendum: ἀπολογία ὕβρεως Ἐπιχάρει. *defensio Epicharis, qua negatur ab eo data fuisse contumelia.* tum titulus novæ orationis πρὸς Φιλωτ. Idem.

Περὶ νεῶν] Ὑπὲρ τῆς νεὼς Harpocr. v. παρουσία. Hudson.

Προκλέος] Nota hic Προκλέος: cum p. 273. 14. habuerimus Κηφισοκλέους, et v. 6. Μνησικλέους: itidemque Μενεκλέους pag. 270. 19. et 26. Sylburg. Compendio scriptionis corruptus est locus. Rescribendum ideo ex Harpocr. (in ἄλογοι ἐρανισταὶ) πρὸς τοὺς Πατροκλέους. Hudson.

Περὶ καρπῶν χωρίου] Hudson annotavit, Valesium ad Harpocr. v. Καρποῦ δίκη, correxisse περὶ χωρίου, καρποῦ. non male id quidem, verumtamen non video, quid magnum obstet, cur vulgata non idem possit dicere. Necesse non est, ut ubique locorum dictio fori Attici inculcetur. Reisk.

Περὶ τοῦ ἵππου] Plena inscriptio erat πρὸς Ἀντιφάνην περὶ τοῦ ἵππου, ἀπολογία, ut constat ex Harpocr. v. Ὀχεῖον. Meurs. in Bibl. Attica. Hudson.

Βιώτην] Num Βοώνην, aut Βοιωτόν. Reisk.

Ὥσπερ καὶ αὐτὸς εἴρηκεν Ἀγάθων] Videntur hæc verba orationis prima esse, aut leg. ἥνπερ κ. τ. λ. Idem.

Ὦ ἄνδρες] Videtur sic esse distinguendum: ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες, Κάλλιππος. tum novæ titulus orationis ὑπὲρ υἱοποιητοῦ, vel, si mavis duobus vocabulis, ὑπὲρ υἱοῦ ποιητοῦ. *de nescio quo; in filium adoptato.* Idem.

κληροῦχοι κατὰ τοῦτον τὸν ἄρχοντα ἀπεστάλησαν, ὡς Φιλόχορος ἐν ταῖς ἱστορίαις λέγει, Δείναρχος δ' οὔπω δέκατον ἔτος τηνικαῦτα εἶχε. (β΄.) Πρὸς Μελήσανδρον ὑπὲρ τῆς τριηραρχίας· Ὥσπερ οἱ νόμοι κελεύουσιν, οὗ ἂν ὁ λόγος. ἀλλ' ὁ μὲν λέγων ὡς ἐπὶ Μόλωνος ἄρχοντος γεγενημένου τοῦ ἀδικήματος ποιεῖται τὸν λόγον· φησὶν δὲ τῷ ὑστέρῳ ἔτει εἰσιέναι τὸν ἀγῶνα ἐπὶ Νικοφήμου ἄρχοντος, καθ' ὃν εὑρίσκεται γεγενημένος ὁ Δείναρχος. (γ΄.) Πρὸς Βοιωτὸν, ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος· Οὐδεμία φιλοπραγμοσύνη. εἰ καὶ μὴ τοῖς ἄλλοις οἱ Δημοσθένους ἀφαιρούμενοι τοῦτον τὸν λόγον καὶ Δεινάρχῳ προσάπτοντες ἐλέγχοιντο, τῷ χρόνῳ γ' οὖν ἐπιδειχθεῖεν ἂν ψευδόμενοι· μέμνηται γὰρ ὡς νεωστὶ τῆς εἰς Πύλας ἐξόδου γεγενημένης· ἡ δ' εἰς Πύλας Ἀθηναίων ἔξοδος ἐπὶ Θουμήδου ἄρχοντος ἐγένετο, τρισκαιδέκατον ἔτος Δεινάρχου ἔχοντος. (δ΄.) Πρὸς Μαντίθεον, περὶ προικός· Πάντων ἐστὶν ἀνιαρότατον. οὗτος ἀκολουθεῖ τῷ προτέρῳ λόγῳ καὶ πολλὰ ἔχει κατὰ λέξιν ταὐτὰ, ἃ εἴη ἂν τοῦ αὐτοῦ ῥήτορος, ἔξω τῆς τοῦ Δεινάρχου ἡλικίας· πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον ἠγώνισται τὸν ἀγῶνα ὁ κατήγορος, ἀλλὰ δύο ἢ τρισὶν, ὡς ἀκριβέστερον περὶ αὐτῶν ἐν τῇ Δημοσθένους γραφῇ δεδηλώκαμεν. (ε΄. ϛ΄.) Ἀθηνάδῃ συνηγορία, περὶ τῆς σχεδίας, πρὸς Ἀμυντικόν· Φίλος μοι καὶ ἐπιτήδειος ὤν. ὁ ὕστερος· Οἴομαι μὲν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες. Διοπείθους ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον τοῦ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοῦ διατρίβοντος εἴρηται ὁ λόγος, ὡς ἐξ αὐτοῦ γίνεται φανερόν· ἔστι δὲ ὁ χρόνος κατὰ Πυθόδοτον ἄρχοντα, ὡς δηλοῖ Φιλόχορος σὺν τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐπὶ τούτου τοῦ ἄρχοντος, οὐδέπω εἰκοστὸν ἔχων ἔτος. (ζ΄.) Πρὸς Μήκυθον, μεταλλικός· Πριάμενοι μέταλλον, ὦ ἄνδρες. ἐπὶ Νικομάχου ἄρχοντος εἴρηται ὁ λόγος οὗτος· φησὶ γὰρ ὁ λέγων, ἐπ' Εὐβούλου μὲν μισθώσασθαι τὸ μέταλλον, τρία δὲ ἔτη ἐργασάμενος ἐκβαλλόμενος ὑπὸ τοῦ πλησίον ἔχοντος μέταλλα, λαχεῖν αὐτῷ τὴν δίκην κατὰ Νικόμαχον ἄρχοντα, Δεινάρχου ἓν καὶ εἰκοστὸν ἔτος ἔχοντος. (η΄.) Σατύρῳ πρὸς Χαρίδημον ἐπιτροπῆς ἀπολογία· Μὴ μεγάλου κινδύνου συμβεβηκότος. καὶ οὗτος ἐπὶ Νικομάχου εἴρηται. (θ΄.) Ὑπὲρ

Οὗ ἂν ὁ λόγος] Sententia subjicit: οὐδ' οὗτος ἂν ὁ λόγος Δεινάρχου [vel τοῦ ῥήτορος] ἂν εἴη. Idem.

Τῷ ὑστέρῳ ἐπεισιέναι τὸν Ἀγάθωνα] Correxi de meo τῷ ὑστέρῳ ἔτει εἰσιέναι τὸν ἀγῶνα. *anno post litis actionem occæptam esse.* Idem.

Εἰς Ἀθηναίων] Legendum videtur εἰς Πύλας Ἀθηναίων ἔξοδος. Sequens nomen Archontis, Θούμηδος, accedit ad Θεόμνητος supra p. 267. 4. sed verius nomen esse Θεόφιλος, ibidem prolixe docui. Sylburg. Aut dicendum particulam εἰς redundare. Hudson.

Θουμήδου] Num Εὐδήμου. quodsi probatur, pro τρισκαιδέκατον, leg. erit simpliciter δέκατον. Reisk.

Πολλοῖς] Legendum opinor: οὐ πολλοῖς δ' ἔτεσιν ὕστερον. Sylburg. Aut leg. οὐδὲ πολλοῖς. Reisk.

Τῇ Δημοσθένους γραφῇ] Num τῇ περὶ Δημ. γραφῇ aut συγγραφῇ. Nomen Ἀθηνάδῃ mihi quoque suspectum est, ignotum certe. Reisk.

Ἀμυντικὸν] Rectius, ni fallor, Ἀμύντιχον. Sylburg.

Ἄρχοντος, οὐδέπω] Bene si habent ista, σὺν τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐπὶ τούτου τοῦ ἄρχοντος, deerit ἐφ' οὗ φαίνεται Δείναρχος [aut ὁ ῥήτωρ]. Sin autem pro σὺν τοῖς ἄλλοις leg. sit ἐν τοῖς Ἀττικοῖς, tum porro conveniat legere: ἐπὶ τούτου τοῦ ἄρχοντος φαίνεται Δείναρχος οὐδέπω —. Reisk.

Ἐπευβούλου] Non dubito quin vera lectio sit ἐπ' Εὐβούλου. Inter Eubuli autem et Nicomachi præturam tres intercessisse annos, perspicitur ex p. 267. 5. Sylburg.

Τοῦ πλησίον] Num τὰ interponendum est? Reisk.

ἀντιδόσεως, Μεγακλείδῃ· Εἰ μὲν ἔδει, ὦ ἄνδρες, πρὸς τρεῖς ἢ τέτταρας. ὁ μὲν λέγων ἐστὶν Ἀφαρεὺς, ἔξω δὲ τῆς τῶν Δεινάρχου λόγων ἡλικίας· εἴρηται γὰρ ἔτι τοῦ στρατηγοῦ Τιμοθέου ζῶντος κατὰ τὸν χρόνον τὸν τῆς μετὰ Μενεσθέως στρατηγίας, ἐφ' ᾗ τὰς εὐθύνας ὑποσχὼν ἑάλω· Τιμόθεος δὲ τὰς εὐθύνας ὑπέσχηκεν ἐπὶ Διοτίμου τοῦ μετὰ Καλλίστρατον, ὅτε καὶ * * *

Λόγων. εἴρηται] Interposui de meo ἡλικίας. *est extra ætatem orationum a Dinarcho scriptarum.* IDEM.

Νεμεσθέσεως] Legendum puto νεμέσεως, aut νεμεσήσεως: ut significet imperium infensa Nemesi, vel cum populi offensione gestum. fuerat enim Timotheus primis annis adeo felix, ut fortuna ipsa se variis ei spectris offerret: ideoque pictores, ut felicitatem ejus exprimerent, plures pingebant fortunas, quæ illi cubanti ac dormienti urbes in retia inferrent. Sed cum ea felicitate elatus, suæ magis virtuti quam fortunæ benignitati adscriberet rerum gestarum gloriam, ἠτύχησεν ὕστερον, νεμεσησάσης αὐτῷ τῆς τύχης, id est, fortuna illi postmodo infensa adversos successus tribuit: ut Aristophanis scholiastes et Suidas tradiderunt. SYLBURG. Verum Μενεσθέως rectius, ut opinor legit Valesius, quem videsis in annotat. ad Harpocr. pag. 137. HUDSON.

Ὑποσχὼν ἑάλω] Atqui alii Timotheum absolutum aiunt e judicio discessisse. REISK.

ΔΕΙΝΑΡΧΟΥ

ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ.

ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ ΒΟΛΦΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Τὴν μὲν γενομένην Δημοσθένει τῆς τε καταδίκης καὶ τῆς διὰ ταύτην φυγῆς πρόφασιν ἐν τῇ τῶν ἐκείνου ἐπιστολῶν ὑποθέσει ἐκ τῶν παρὰ Πλουτάρχῳ παρεθέμην· νυνὶ δὲ Στρατοκλέους τινὸς κατηγορήσαντος αὐτοῦ, ὡς εἰκὸς, χρυσίου τάλαντα παρ' Ἁρπάλου λαβόντος, Δείναρχος — ὃν τινες τὸν κρίθινον Δημοσθένην ἐκάλουν — τόνδε τὸν λόγον εἴθ' ἑτέρῳ τῳ ἔγραψεν — ὥς φησι Πλούταρχος — εἴτ' αὐτὸς ἔλεξε κατήγορος ὑπὸ τοῦ δήμου προβληθεὶς καὶ ἐπαγωνιζόμενος ἐκείνῳ. δυσὶ δ' ἐν τοῖς μάλιστα φαίνεται ἰσχυριζόμενος· ἑνὶ μὲν ὅτι διὰ τὰς Δημοσθένους βλασφημίας οὐ δεῖ ἄπιστον ἡγεῖσθαι τὴν τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς ἀπόφανσιν, ἑτέρῳ δὲ ὅτι Δημοσθένους ἐξεληλεγμένου δῶρα λαβεῖν κατὰ τῆς πόλεως οὐχὶ τοιαῦταί εἰσιν αἱ πράξεις ὥστε ἐπὶ τηλικούτῳ τὸ μέγεθος ἀδικήματι ἁλόντα συγγνώμης τυγχάνειν, μᾶλλον δὲ εἰς ἑτέρων κατάπληξιν τῆς μεγίστης τιμωρίας ἀξιοῦσθαι αὐτὸν προσήκει, ἄλλως τε τῆς περὶ τὰ τοιαῦτα πρᾳότητος ἐπικινδύνου τε καὶ ὀλεθρίας τῇ πόλει γενησομένης, καὶ αὐτοῦ δὲ ἐκείνου θανάτου τετιμημένου ἑαυτῷ, ὅπερ εἰ ὡς ἀληθῶς πέπρακται, μέγα μοι τεκμήριον εἶναι δοκεῖ τοῦ ἢ ἀθῷον γενέσθαι τὸν ἄνδρα ἢ καθ' ὑπερβολὴν παράβολον, καὶ δι' αὐτὸ τοῦτ' ἀλλότριον ἂν τοῦ Δημοσθένους εἶναι τρόπου δόξειεν εἰκότως. ἡ μὲν οὖν στάσις τῷ λόγῳ στοχαστικὴ, καὶ ἡ τοῦ κατηγόρου πρότασις ὅτι ἑαλωκέναι Δημοσθένην προσήκει δῶρα λαβόντα κατὰ τῆς πόλεως, ἡ δὲ τοῦ φεύγοντος ἀπόφασις ὅτι οὐκ εἴληφα δῶρα, τὸ δὲ κρινόμενον πότερον ἔλαβε δῶρα Δημοσθένης ἢ μή; ἰσχυρίζεται δὲ, ὡς προειρήκαμεν, ὁ διώκων ἐν τοῖς μάλιστα τῇ τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς ἀποφάνσει, τῆς μέγιστον παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἀξίωμα λαβούσης· ὁ δὲ Δημοσθένης ταύτην μὲν διασύρων ἐκφαυλίζει, ὅτι δὲ διὰ συσκευῆς τινὸς τῶν ἀντιπολιτευομένων συκοφαντεῖται μεμψιμοιρεῖ. τὸ μὲν οὖν ἀληθὲς ἄδηλον. ὁ μὲν γὰρ Πλούταρχος τοῖς κατηγόροις συνιστάμενος φαίνεται, Παυσανίας δὲ τῷ Δημοσθένει· κἀμοίγε δοκεῖν πιστότερά ἐστι τὰ Παυσανίου τοῦ τῆς καθ' ἑαυτὸν δόξης ἔλεγχον προφέροντος οὐ τὸν τυχόντα. Πλούταρχος δὲ τῇ προκατειλημμένῃ τῶν πολλῶν δόξῃ τῶν τὰ μὲν ἀφρόνως τὰ δὲ κακοήθως κρινόντων καὶ τοῖς τῶν βασκαινόντων καὶ ἐχθρῶν σκώμμασι καὶ βωμολοχίαις ἑπόμενος φαίνεται. ἄμεινον δ' ἴσως τὸν αὐτοῦ Παυσανίου παραγράφειν ἐπίκρισιν, ὅστις ὧδέ πως κατὰ λέξιν φησίν· "Τοῦ περιβόλου δὲ ἐντὸς καὶ τὸ Δημοσθένους μνῆμά ἐστι. καί μοι τὸ δαιμόνιον δεῖξαι μάλιστα ἐπὶ τούτου δοκεῖ καὶ Ὁμήρου πρότερον, ὡς εἴη βάσκανον· εἰ δὴ Ὅμηρον μὲν προδιεφθαρμένον τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοσούτῳ κακῷ κακὸν δεύτερον πενία πιέζουσα ἐπὶ πᾶσαν γῆν πτωχεύοντα ἦγε· Δημοσθένει δὲ φυγῆς τε συνέπεσεν ἐν γήρᾳ λαβεῖν πεῖραν, καὶ ὁ θάνατος ἐγένετο αὐτῷ βίαιος. εἴρηται μὲν οὖν περὶ αὐτοῦ καὶ ἄλλοις, καὶ αὐτῷ Δημοσθένει πλεῖστα, ἦ μὴν τῶν χρημάτων ἃ ἐκ τῆς Ἀσίας ἤγαγεν Ἅρπαλος μὴ μεταλαβεῖν αὐτόν· τὸ δὲ ὕστερον λεχθὲν ἐπέξειμι ὁποῖον ἐγένετο. Ἅρπαλος μὲν ὡς ἐξ Ἀθηνῶν ἀπέδρα διαβὰς ναυσὶν ἐς Κρήτην, οὐ πολὺ ὕστερον ὑπὸ τῶν θεραπευόντων ἀπέθανεν οἰκετῶν· οἱ δὲ ὑπὸ ἀνδρὸς Μακεδόνος Παυσανίου δολοφονηθῆναί φασιν αὐτόν. τὸν δέ οἱ τῶν χρημάτων διοικητὴν φυγόντα ἐς Ῥόδον Φιλόξενος Μακεδὼν συνέλαβεν, ὃς καὶ αὐτὸν παρὰ Ἀθηναίων ἐξῄτησεν Ἅρπαλον· τὸν δὲ παῖδα τοῦτον ἔχων ἤλεγχεν, ἐς ὃ πάντα ἐπύθετο, ὅσοι τῶν Ἁρπάλου τι ἔτυχον εἰληφότες· μαθὼν δὲ ἐς Ἀθήνας γράμματα ἀπέστελλεν. ἐν τούτοις τοῖς γράμμασι τοὺς λαβόντας παρ' Ἁρπάλου καταριθμῶν καὶ αὐτοὺς, καὶ ὁπόσον αὐτῶν ἔλαβεν ἕκαστος, οὐδὲ ἐμνημόνευσεν ἀρχὴν Δημοσθένους, Ἀλεξάνδρῳ τε ἐς τὰ μάλιστα ἀπεχθανομένου, καὶ αὐτὸς ἰδίᾳ προσκρούσας. Δημοσθένει μὲν οὖν τιμαὶ καὶ ἑτέρωθι τῆς Ἑλλάδος, καὶ παρὰ τῶν Καλαυρίας εἰσὶν οἰκητόρων." καὶ ταῦτα μὲν ἐν τοῖς Κορινθιακοῖς Β. λγ'. ἐν δὲ τοῖς Ἀττικοῖς Α. η'. ὁ αὐτὸς οὗτος τουτονὶ τὸν τρόπον ἐμνημόνευσεν αὐτοῦ, ἐνταῦθα φησίν· "Ἔστι καὶ Δημοσθένης [χαλκοῦς], ὃν ἐς Καλαυρίαν Ἀθηναῖοι τὴν πρὸ Τροιζῆνος νῆσον ἠνάγκασαν ἀποχωρῆσαι, δεξάμενοι δ' ὕστερον διώκουσιν αὖθις μετὰ τὴν ἐν Λαμίᾳ πληγήν. Δημοσθένης δὲ ὡς τὸ δεύτερον ἔφυγε, περαιοῦται καὶ τότε ἐς τὴν Καλαυρίαν, ἔνθα δὴ πιὼν φάρμακον ἐτελεύτησε." καὶ μετ' οὐ πολύ· "Δημοσθένει μὲν ἡ πρὸς Ἀθηναίους ἄγαν εὔνοια εἰς τοῦτο ἐχώρησεν. εὖ δέ μοι λελέχθαι δοκεῖ, ἄνδρα ἀφειδῶς ἐσπεσόντα ἐς πολιτείαν καὶ πιστὰ ἡγησάμενον τὰ τοῦ δήμου, μήποτε καλῶς τελευτῆσαι." ταῦτα μὲν οὖν Παυσανίας, ὁ δὲ λόγος

ὁ παρὼν οἱονεὶ ἐπίλογός ἐστι τῆς προηγησαμένης κατασκευῆς κατὰ τὸ ἐν ταῖς δευτερολογίαις γίγνεσθαι εἰωθός, μᾶλλόν γε ἀσχολούμενος περὶ τὸ δεινῶσαι τὸ πρᾶγμα ἢ περὶ τὸ ἀποδεῖξαι, καὶ τὸ διαβάλλειν τὴν ποιότητα τοῦ φεύγοντος. ἐπειδὴ δὲ διὰ μακροτέρων ἐπαγωνίζεσθαι μέλλει τοῖς πρότερον εἰρημένοις, κατ' ἀρχὰς προκαταληπτικῶς ἀξιοῖ μὴ δυσχεραίνειν τὴν ἀκρόασιν. παραλαμβάνειν δὲ χρῆναι τουτονὶ τὸν λόγον καὶ προκεῖσθαι τῶν Δημοσθένους ἐπιστολῶν οἴομαι, τοῦ τε ταυτασὶ εὐπαρακολουθητοτέρας ἂν γενέσθαι ἕνεκα, καὶ τοῦ καταφανὲς γίγνεσθαι ὅτι οὐδὲν οὕτως ἀμέμπτως οἷόν τ' ἐστὶ διαπράξασθαι τὸ μὴ συκοφαντηθῆναι ἂν καὶ διαβληθῆναι τῷ λόγῳ δυνάμενον. ἐνταῦθα γὰρ οἱονεὶ συκοφαντικῆς πανουργίας ἐπίδειξις ἐμφαίνεσθαί μοι δοκεῖ. τοιαύτη μὲν γὰρ ἡ τῆς ζηλοτυπίας βασκανία, τοσαύτη δὲ τοῦ μίσους ἡ κακοήθεια, οὕτω πονηρὰ δὲ ἡ τοῦ παραξυμμένου τῷ δήμῳ καταχαρίζεσθαι σπουδή, ὥστ' οὐ διαβολὰς μόνον ψευδεῖς οὔσας συνερανίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τὰ ὀρθότατα συμβεβουλευμένα καὶ ὡς κάλλιστα διαπεπραγμένα ἢ ἐκφαυλίζεσθαι ἢ ἀντιλέγεσθαι ἢ παραλείπεσθαι ἢ κακουργίας τινὸς μιάσματι καὶ ὑπονοίᾳ καταρυπαίνεσθαι. μαρτυρεῖ γοῦν καὶ αὐτὸς Δείναρχος ἐν τῷ κατ' Ἀριστογείτονος λόγῳ Δημοσθένει καλοκαγαθίαν τούτοις τοῖς ῥήμασιν· "καὶ Δημοσθένει μὲν οὐδεμίαν ᾤεσθε δεῖν συγγνώμην ἔχειν ὅτι δῶρα καθ' ὑμῶν ἐξηλέγχθη λαμβάνων, ἀλλ' ἐτιμωρήσασθε καὶ δικαίως, ᾧ εἰ μὴ πάντα ἀλλὰ πολλά γε σύνιστε χρήσιμα πολιτευομένῳ." οὐ μὴν ἀλλ', εἰ δεῖ τἀληθὲς εἰλικρινῶς εἰπεῖν, δοκεῖ μοι ταῦτα συμβῆναι Δημοσθένει κατὰ τὸν Μίνω τοῦ Κρητὸς νόμον, ἐν ᾧ φησίν, Εἴ κε πάθοι τό κ' ἔρεξε· δίκη γ' ἰθεῖα γένοιτο. ἐκεῖνος γὰρ καλῆς τε καὶ ὀρθῆς ἐν τῷ πολιτεύεσθαι ὑπὲρ τῆς πατρίδος προαιρέσεως ἀντιλαβόμενος, ὡς εἰκός, ὅμως μέντοι παντὶ τρόπῳ εἴτε συκοφαντῶν εἴτε περιφανῶς ψευδόμενός ἐστιν ὅτε τῶν ἀντιπολιτευομένων ἐπειρᾶτο περιγενέσθαι, κατὰ τοῦ τόγε πολλάκις καὶ τὰ κοινὰ τῆς πόλεως λυμηνάμενος. ὡς δὲ ἡ τοιαύτη δεινότης πρέπουσά ἐστιν ἀνθρώπῳ ῥήτορι φάσκοντι εἶναι, ὅν φασιν ἄνδρα ὑπάρχειν καλὸν κἀγαθόν, ἐπιστήμονα ὄντα τοῦ λέγειν. σκεπτέον ἂν εἴη τοῖς ταῖς τε ψευδολογίαις καὶ ταῖς ἀπάταις ἡδομένοις· ἐγὼ δέ, ἀναμφισβητήτου ὄντος ὅτι ἡ γλῶσσα τῷ ἀνθρώπῳ τῆς πολιτικῆς χάριν ἐδόθη κοινωνίας, ἀξίους ἂν κρίνοιμι τοὺς τοιούτους ἐξορισθῆναι εἰς τὰς ἐρήμους τῶν νήσων τοὺς τῇ ἐν τοῖς λόγοις δεινότητι τῇ εἰς τὸ ἀποδεῖξαι τἀληθὲς καὶ φανερώτερον καταστῆσαι πεπορισμένῃ ἐπ' ἀπωλείᾳ τῶν μηδὲν ἠδικηκότων καὶ σωτηρίᾳ τῶν τὰ μέγιστα ἐξαμαρτόντων δεῖν οἰομένους καταχρήσασθαι. παρόμοιον γὰρ ποιοῦσιν οὗτοι, ὥσπερανεί τις λύχνον ἅψας τοῦ ὠφελῆσαι ἕνεκα, τούτῳ τὰς ὄψεις καίειν ἐπιχειρῇ, ἢ ξιφίδια τοῖς ἀνδροφόνοις τοῦ ἐκφυγεῖν αὐτοὺς ἕνεκα τὰς παρὰ τῶν ἀρχόντων τιμωρίας παραδιδῷ· ἀλλὰ γὰρ ὁρῶμεν ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον πονηρίας ἡ τῶν ἀνθρώπων φύσις μεταπεσοῦσα τυγχάνει, ὥστε τὰ κάλλιστά τε πάντα καὶ ἄριστα τῶν ὄντων ἐπὶ τοῖς πονηροτάτοις ἐγχειρήμασι παραλαμβάνεσθαι. οἱ δὲ πλεῖστοι τῶν ῥητόρων τοιοῦτοι τὰς φύσεις εἰσίν, οἷοι τὰ πολλὰ ἐπιτρέπειν τῷ τε φθόνῳ καὶ τῇ δυσμενείᾳ καὶ τῇ φιλοτιμίᾳ καὶ τῇ αἰσχροκερδείᾳ καὶ τῇ ψευδωνύμῳ θεραπείᾳ τοῦ δήμου τε καὶ τῶν θιασωτῶν, ὅθεν γε καὶ τὰς πόλεις ἀπόλλυσθαι καὶ δὴ πολλοῖς καὶ τῶν ἰδιωτῶν ταῖς δυστυχίαις περιπίπτειν συμβαίνει. ἅπερ οἱ τῶν Ῥωμαίων αὐτοκράτορες κατανοήσαντες τὴν τῶν νόμων ἀκρίβειαν τῆς τῶν λόγων δυνάμεως προτετιμηκότες φαίνονται, καὶ τοὺς λεγομένους τῆς δικαιοσύνης ἱερέας ἀντὶ τῶν ἀνίᾳ χρωμένων τῇ γλώττῃ ἀντικαταστήσαντες· οὐ φαύλως ἴσως βεβουλευμένοι, ἀποτυχόντες δὲ καὶ αὐτοί, ὅπερ αὐτὸ ἔδειξέ τε πρᾶγμα, τῆς προαιρέσεως. τοιγαροῦν ἡμᾶς χρὴ γιγνώσκοντας ὅτι διὰ παντὸς τὰ πάντα κάτω καὶ ἄνω στρέφεται, τὰ μὲν παραχαραττόμενα περὶ τοὺς λόγους οὐκ ἀγνοεῖν, τὴν δ' ὀρθὴν τούτων χρῆσιν, ἥνπερ τοὐναντίον οἱ πονηροὶ τῶν διδασκάλων ἐπετήδευσαν, ἀσπάζεσθαι. προσήκει μὲν οὖν τοῦτο ἅπαντας μὲν τοὺς ἄλλους φαίνεσθαι προαιρουμένους, οὐχ ἥκιστα δὲ τοὺς θεολόγους εἶναι φάσκοντας, καὶ σχεδόν τι παρὰ τοῖς πολλοῖς ὑπολαμβανομένους τε καὶ λεγομένους ὡς σπουδάζουσι μᾶλλον περὶ τὴν φιλονεικίαν ἢ τὴν φιλαλήθειαν, καὶ προυργιαίτερον ποιοῦνται τὸ προπηλακίζειν τοὺς ἀντιλέγοντας, ἢ τὸ αὐτοὶ διά τε τἀκριβὲς τῆς διδασκαλίας καὶ τὴν τῆς ἀναστροφῆς καλοκαγαθίαν ὑπολήψεως ἐπιεικεστέρας τυγχάνειν, καὶ τὰ ψευδῆ τῶν δογμάτων ἐκ τῶν ψυχῶν τῶν ἀκροατῶν καθελεῖν, καὶ διδάσκειν τίνα τρόπον βελτίους ἂν γένοιντο. ἀλλὰ γάρ, τί ταῦτα πρὸς Δημοσθένην ἢ Δείναρχον; φαίη τις ἂν δικαίως.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H. Steph. 90. 1

3 α'. Ο ΜΕΝ δημαγωγὸς ὑμῖν, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ θανάτου τετιμημένος ἑαυτῷ ἢν ἐξελεγχθῇ ὁτιοῦν εἰληφὼς παρ' Ἁρπάλου, οὗτος φανερῶς ἐξελήλεγκται δῶρα εἰληφὼς παρὰ τούτων, οἷς ἐναντία πράττειν ἔφη τὸν ἄλλον χρόνον· πολλῶν δ' ὑπὸ Στρατοκλέους εἰρημένων καὶ τῶν πλείστων προκατ-

ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘ.] Δευτερολογία, quas partes agit Stratocles quidam. Taylor.

Ὑμῖν] Ὑμῶν. V. p. 97. 5. ed. Steph. Idem.

Ἵνα ἐξελ.] F. ἐὰν ἐξελ. Wolf. Taylor. Π. ἢν ἐξελ. H. Stephan.

Φανερὸς] F. φανερῶς. Wolf. H. Stephan.

Παρὰ τούτων] Παρ' Ἁρπάλου, Μακεδόνος μὲν ὄντος, ἀποστάτου δὲ καὶ δραπέτου. Wolf.

εἰλημμένων κατηγορημάτων, καὶ περὶ μὲν αὐτῆς τῆς [1] ἀποφάσεως τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς δικαίας καὶ ἀληθεῖς ἀποδείξεις εἰρηκυίας, περὶ δὲ τῶν ἀκολούθων τούτοις Στρατοκλέους εἰρηκότος καὶ τὰ ψηφίσματα ἀνεγνωκότος ἤδη τὰ περὶ τούτων, ὑπόλοιπον ἡμῖν, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ ταῦτα ἀγω- 4 νιζομένοις ἀγῶνα τηλικοῦτον ἡλίκος οὐδεπώποτε γέγονε τῇ πόλει, κοινῇ πᾶσιν ὑμῖν παρακελεύεσθαι πρῶτον μὲν ἡμῖν τοῖς λοιποῖς συγγνώμην ἔχειν, ἂν τῶν αὐτῶν ἐνίοις περιπίπτωμεν — οὐ γὰρ ἵνα ἐνοχλῶμεν ὑμᾶς, ἀλλ' ἵνα ὀργίζησθε μᾶλλον παροξυνόμενοι, δὶς περὶ τῶν αὐτῶν ἐροῦμεν —, ἔπειτα μὴ προΐεσθαι τὰ κοινὰ τῆς πόλεως ἁπάσης δίκαια, μηδὲ τὴν κοινὴν σωτηρίαν ἀντικαταλλάξασθαι τῶν τοῦ κρινομένου λόγων. ὁρᾶτε γάρ, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅτι παρὰ μὲν ὑμῖν Δημοσθένης οὑτοσὶ κρίνεται, παρὰ δὲ τοῖς ἄλλοις ὑμεῖς· οἳ σκοποῦσι τίνα ποτὲ γνώμην ἕξετε περὶ τῶν τῇ πατρίδι συμφερόντων, καὶ πότερον τὰς ἰδίας τούτων δωροδοκίας καὶ πονηρίας ἀναδέχεσθε εἰς ὑμᾶς αὐτούς, ἢ φανερὸν πᾶσιν ἀνθρώποις ποιήσετε διότι μισεῖτε τοὺς κατὰ τῆς πολιτείας δῶρα λαμβάνοντας, καὶ οὐχ ἵν' ἀφῆτε ζητεῖν 5 προσετάξατε τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῇ, ἀλλ' ἵνα ἀποφηνάντων τούτων ὑμεῖς τιμωρήσησθε τῶν ἀδικημάτων ἀξίως. νυνὶ [2] τοίνυν τοῦτο ἐφ' ὑμῖν ἐστί. ψηφισαμένου γὰρ τοῦ δήμου δίκαιον ψήφισμα, καὶ πάντων τῶν πολιτῶν βουλομένων εὑρεῖν τίνες εἰσὶ τῶν ῥητόρων οἱ τολμήσαντες ἐπὶ διαβολῇ καὶ κινδύνῳ τῆς πόλεως χρήματα παρὰ Ἁρπάλου λαβεῖν, καὶ πρὸς τούτοις ψήφισμά τι γράψαντος ὦ Δημόσθενες σοῦ καὶ ἑτέρων πολλῶν, ζητεῖν τὴν βουλὴν περὶ αὐτῶν, ὡς αὐτῇ πάτριόν ἐστιν, εἴ τινες εἰλήφασι παρὰ

[1] ἀποφάνσεως

[2] τοίνυν om.

Ἀποφάσεως] L. ἀποφάνσεως. Pro quo perpetuo legitur ἀπόφασις in hac oratione, cum inter ἀπόφασιν et ἀπόφανσιν plurimum intersit, etsi non nego etiam φάσιν ἀντὶ τῆς φάνσεως dici, οὐκ ἀπὸ τοῦ φημὶ, ἀλλὰ παρὰ τὸ φαίνω. Idem.

Πᾶσιν ἡμῖν] F. πᾶσιν ὑμῖν. Idem. H. Stephan.

Ἡμῖν τοῖς λοιποῖς] Nobis, qui causam hanc agimus, cujus vos estis cognitores et judices. vel, nobis, qui sumus, præter Stratoclem et secundum eum dicturi. Reisk.

Τῶν αὐτῶν] Cum in nonnulla incurremus, eadem cum illis, quæ a nostris in dicendo prædecessoribus jam commemorata sunt. Idem.

Ὁρᾶτε γὰρ κ. τ. λ.] Muret. Var. Lect. l. ii. c. 7. Taylor.

Ἀναδέχεσθε] Π. ἀναδέξεσθε. H. Stephan.

Διότι] Ἀντὶ τοῦ ὅτι, ut sæpe in Isocratis Archidamo. Wolf.

Νυνὶ τοῦτο] Interpone aut δὲ, aut potius γάρ. Reisk.

῾Αρπάλου χρυσίον, ζητεῖ ἡ βουλὴ, οὐκ ἐκ τῶν προκλήσεων
μαθοῦσα τὸ δίκαιον, οὐδὲ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν πίστιν τὴν
περὶ αὐτῆς ἐπὶ σοῦ καταλῦσαι βουλομένη, ἀλλ', ὅπερ καὶ
αὐτοὶ οἱ ᾿Αρεοπαγῖται εἶπον, προορῶσα ἡ βουλὴ, ὦ ἄνδρες,
τὴν τούτων ἰσχὺν [1] καὶ τὴν ἐν τῷ λέγειν καὶ πράττειν [2] δύνα-
μιν, οὐκ οἰομένη δὲ δεῖν οὐδεμίαν ὑπολογίζεσθαι τῶν περὶ
αὐτῆς ἐσομένων βλασφημιῶν, εἴ τις [3] μέλλει τῇ πατρίδι
6 [4] αὐτοῖς αἰτία μοχθηρὰ καὶ κίνδυνος ἔσεσθαι. τούτων ὡς
ἐδόκει τῷ δήμῳ καλῶς καὶ συμφερόντως πεπραγμένων, αἰ-
τίαι νῦν καὶ προκλήσεις καὶ συκοφαντίαι παρὰ Δημοσθένους
ἥκουσιν, ἐπειδὴ οὗτος ἀποπέφανται εἴκοσι τάλαντα ἔχων
χρυσίου· καὶ ἡ τῶν ἐκ προνοίας φόνων ἀξιόπιστος οὖσα
βουλὴ τὸ δίκαιον καὶ ἀληθὲς εὑρεῖν, καὶ κυρία δικάσαι τε
περὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς ἑκάστου τῶν πολιτῶν, 91. 1
καὶ τοῖς μὲν βιαίῳ θανάτῳ τετελευτηκόσι βοηθῆσαι, τοὺς
δὲ παράνομόν τι τῶν ἐν τῇ πόλει διαπεπραγμένους ἐκβαλεῖν
ἢ θανάτῳ ζημιῶσαι, νῦν ἐπὶ τοῖς κατὰ Δημοσθένους ἀπο-
πεφασμένοις χρήμασιν ἄκυρος ἔσται τοῦ δικαίου.

β'. Ναί· κατέψευσται γὰρ ἡ βουλὴ Δημοσθένους. τουτὶ
γάρ ἐστιν ὑπερβολὴ τοῦ πράγματος. σοῦ κατέψευσται καὶ
Δημάδου; καθ' ὧν οὐδὲ τἀληθὲς εἰπεῖν, ὡς ἔοικεν, ἀσφαλές
ἐστιν; οἳ πολλὰ πρότερον τῶν κοινῶν ἐκείνῃ ζητεῖν προσετά-
ξατε καὶ διὰ τὰς [5] γενομένας ζητήσεις ἐπῃνέσατε; οὓς δ'
7 ἡ πόλις ἅπασα οὐ δύναται ἀναγκάσαι τὰ δίκαια ποιεῖν,

[1] καὶ om. [2] δύναμιν om. [3] μέλλοι [4] αὐτῆς [5] γινομένας

Προκλήσεων] Fort. παρακλήσεων. Sin alterum de mancipiis in quæstionem postulatis, aut aliis sive provocationibus, sive aliis latis conditionibus intelligere libet, non impedio. WOLF.

Περὶ αὐτῆς] Malim περὶ αὐτὴν, id est, τὴν ἑαυτῆς πίστιν. IDEM. Rursus hic vulgatæ vim faciens. ἡ περί τινος πίστις est *aliorum de eo existimatio.* REISK.

Προορῶσα] Post προορῶσα addendum videtur μέν. IDEM.

Τῶν ἐν] Videtur τινὰ interponendum esse. *qui in eorum aliquem, qui in urbe degunt, contra leges aliquid ausus fuerit.* IDEM.

Καθ' ὧν] Malim καθ' ὑμῶν, ut sit oratio ironica: *ergo ne verum quidem proloqui tutum est, quod vos lædat.* Vel etiam potest interrogatio esse. IDEM.

Οὓς δὲ ἡ πόλις ἅπασα etc.] Non assequor, quid hoc sibi velit. quid enim vetat mentiri in eum aliquos, qui vi cogi non potest? An hoc significat? nihil in eos dici falso posse, qui ab omni æquitate sint alieni, et facinorosi. WOLF. Posterius hoc a vero propius abest. Sententia videtur hæc esse: Quorum tam est projecta audacia, ut neminis in tota civitate ducantur reverentia, a nemine se compesci patiantur, estne parum credibile, de illis vera et æqua pronunciasse illum Senatum, qui eos criminis turpissimi reos egerit? Probabilene cuiquam est Senatum eos iniquitate suæ sententiæ læsisse, quorum scelerositas tam pervulgata est, ut nemo pæne audeat eos in judicium vocare. REISK.

ὑπόλογον, οὐδὲ τῆς τότε ἐνεστώσης κρίσεως οὐδὲ τῶν ὅρκων,
2. 1 οὓς ὀμωμοκότες ἐφέρετε τὴν ψῆφον, ἀντικατηλλάξασθε τὰς
τοιαύτας εὐεργεσίας, ἀλλ' ἑκατὸν ταλάντων ἐτιμήσατε,
ὅτι χρήματ' αὐτὸς ἔφη παρὰ Χίων εἰληφέναι καὶ ῾Ροδίων·
τὸν δὲ κατάπτυστον τοῦτον καὶ Σκύθην — ἐξάγομαι γὰρ
— ὃν οὐχ εἷς ἀνὴρ ἀλλὰ πᾶσα ἡ ἐξ ᾿Αρείου πάγου βουλὴ
ζητήσασα [1] ἀποπέφαγκε χρήματ' ἔχειν καθ' ὑμῶν, καὶ ὃς
ἀποπέφανται μισθαρνῶν καὶ δωροδοκῶν κατὰ τῆς πόλεως
καὶ ταῦτα ἐξελήλεγκται, τοῦτον οὐ τιμωρησάμενοι παρά-
δειγμα ποιήσετε τοῖς ἄλλοις; ὃς οὐκ ἐκ τῶν βασιλικῶν 12
μόνον εἰληφὼς χρυσίον φανερός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῆς
τῆς πόλεως κεχρηματισμένος· ὁ νῦν οὐδὲ τῶν ὑφ' ῾Αρπάλου
κομισθέντων χρημάτων εἰς τὴν πόλιν ἀποσχόμενος. καίτοι
τί μέρος ἐστὶ τῶν ὑπὸ Τιμοθέου πεπραγμένων ἀγαθῶν ἃς
Δημοσθένης ἐπρέσβευσεν εἰς Θήβας πρεσβείας; ἢ τίς οὐκ
ἂν καταγελάσειεν ὑμῶν τῶν τοῦτο τολμώντων ἀκούειν,
ἀντιθεὶς ἐφ' αἷς οὗτος σεμνύνεται πράξεσιν ἐκείνας ἃς Τι-
μόθεος ὑμᾶς καὶ Κόνων [2] εὐεργέτησαν; ἀλλὰ γὰρ οὐ πρὸς
τοῦτο τὸ κάθαρμα παραβάλλειν δεῖ τοὺς ἄξια καὶ τῆς πό-
λεως καὶ τῶν προγόνων ὑπὲρ ὑμῶν πράξαντας. παρασχό-
μενος οὖν τὸ ψήφισμα τὸ Τιμοθέῳ γενόμενον πάλιν ἐπὶ τοὺς 13
περὶ τούτου λόγους βαδιοῦμαι. λέγε.

[1] ἀποπέφανται [2] εὐηργέτησαν

῾Υπόλογον] Subaudi τοῦτο, τὸ περιπεπλευκέναι τὴν Πελοπόννησον δηλονότι, καὶ τὴν ναυμαχίαν, καὶ τὸ εἶναι Κίμωνος υἱέα, τοῦ τοσαῦτα ὑμᾶς εὐηργετηκότος. horum omnium ei nullam habuistis rationem, neque ea tanti fecistis, ut propter illorum meritorum memoriam pœnam peculatus ipsi remitteretis. Locus hic infra p. 110. 27. ed. Steph. pæne iisdem verbis repetitus legitur. IDEM.

Αὐτὸς ἔφη] αὐτὸν ᾿Αριστοφῶν ἔφη, propter hoc quod sequitur οὐχ εἷς ἀνήρ. V. or. c. Philocl. GRUTER. TAYLOR. Vid. p. 110. unde hic locus emendari potest. MARKLAND. et ad Diod. Sic. l. xvi. c. 21. WESSELING. *ipse fatebatur.* ut apud Æschinem contra Timarchum. Infra p. 110. 27. αὐτὸν ᾿Αριστοφῶν ἔφη. Utrum rectius? REISK.

῾Ο νῦν] Sonat hoc meis quidem auribus nescio quid abruptum et male cohærens, ut verear ne quid desit. Suspicor deesse hanc vel similem sententiam: πῶς γὰρ τῶν ὑμετέρων ἀφέξεται, aut ἀπείχετο. Ecqui enim fiat, ut ille vestris a bonis manus continuerit, qui ne ab Harpalico quidem auro se intactum conservarit. Argumentatur a minori ad majus. Ab Harpali auro, ait, Demosthenes se continere non potuit, alieno, in urbem aliunde importato, cujus ipsi potestas non esset, quod sine periculo non tangeret. Quis credat hunc sancte et religiose bona vestra administrasse, præsentia, quæ sub manibus haberet, nulloque cum periculo rationis reddendæ versaret? IDEM.

Τοῦτο] Pro τοῦτο malim τούτου legi. *hunc (Demosthenem) audire.* IDEM.

Τολμώντων] ῾Υπομενόντων, οὐκ ὀκνούντων. WOLF.

Ψήφισμα τὸ Τιμοθέῳ γενόμενον] Quo scil. Timotheus mulctæ centum talentorum damnatus fuit; an potius, quo honores ei decreti sunt extra ordinem. REISK.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ὁ τοιοῦτος, ὦ Δημόσθενες, πολίτης, ὃς δικαίως ἂν καὶ συγγνώμης καὶ χάριτος ἐτύγχανε παρὰ τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις συμπολιτευομένων, οὐ λόγοις ἀλλ' ἔργοις μεγάλα [1] τὴν πόλιν ἀγαθὰ ποιήσας, καὶ διαμείνας ἐπὶ τῆς πολιτείας καὶ οὐκ ἄνω καὶ κάτω μεταβαλλόμενος ὥσπερ σύ, ἐτελεύτησεν οὐ τηλικαύτας τὸν δῆμον αἰτήσας δωρεὰς ὥστε τῶν νόμων εἶναι κρείττων, οὐδ' οἰόμενος δεῖν τοὺς ὀμωμοκότας κατὰ τοὺς νόμους οἴσειν τὴν ψῆφον [2] ἄλλο τι προὐργιαίτερον
14 ποιεῖσθαι τῆς εὐσεβείας, ἀλλ' ὑπομένων καὶ κρίνεσθαι, εἰ δόξειε τοῖς δικασταῖς, καὶ οὐ καιροὺς λέγων, οὐδ' ἕτερα φρονῶν καὶ δημηγορῶν.

δ'. Οὐκ ἀποκτενεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μιαρὸν τοῦτον ἄνθρωπον, ὃς πρὸς ἑτέροις πολλοῖς καὶ μεγάλοις ἁμαρτήμασι καὶ τὴν Θηβαίων πόλιν περιεῖδεν ἀνάστατον γενομένην, τριακόσια τάλαντα λαβὼν εἰς τὴν ἐκείνων σωτηρίαν παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως· καὶ Ἀρκάδων ἡκόντων εἰς Ἰσθμὸν καὶ τὴν μὲν παρὰ Ἀντιπάτρου πρεσβείαν ἄπρακτον ἀποστειλάντων, τὴν δὲ παρὰ Θηβαίων τῶν ταλαιπώρων προσδεξαμένων, οἳ κατὰ θάλατταν μόλις ἀφίκοντο πρὸς ἐκείνους, ἱκετηρίαν ἔχοντες καὶ κηρύκια συμπεπλε-
15 γμένα — ὡς ἔφασαν — ἐκ τῶν θαλλῶν, ἐροῦντες τοῖς

[1] τῇ πόλει [2] ἄλλο - - - - εὐσεβείας om.

Τῇ πόλει] Malim τὴν πόλιν. Sapit enim Latinismum, etsi alibi quoque occurrit hæc constructio. Sed nihil vetat plura loca esse depravata. WOLF. F. τὴν πόλιν. TAYLOR. Aut audiendus videtur Wolfius, aut quod equidem malim, leg. τῇ πόλει περιποιήσας. REISK.

Μεταβαλλόμενος] Videtur alterum λ esse detrahendum, ob præmissum ὑπομείνας. IDEM.

Τὴν ψῆφον, ἀλλ' ὑπομένων καὶ κρίνεσθαι] A. F. ἐπιορκεῖν. WOLF. Qui etiam pro καὶ κρίνεσθαι mavult κατακρίνεσθαι. Possit etiam ad hunc modum integrari sententia: ἀποψηφίσασθαι αὐτοῦ παρανομοῦντος. item: ἐπιορκεῖν αὐτῷ καταχαριζομένους, ἀλλ' ὑπομένων καὶ κατακρίνεσθαι. Vel si καὶ κρίνεσθαι servandum sit, addendum ei erit καὶ ἁλῶναι. REISK.

Καὶ οὐ καιροὺς λέγων] Nec κέρδους (scil. ἕνεκα), nec χρημάτων placet, nec quicquam melius venit in mentem. κατὰ καιροὺς λέγων, *certis temporibus verba faciens.* id quod in Æschine reprehendit. κῆρας λέγων, ποιητικώτερον. καιροὺς φεύγων, *non cedens temporibus.* Cum via multa patet, tum via nulla bona est. WOLF. Æstuat bonus Wolfius sine causa. Bene habet vulgata lectio: non causans, non prætendens communem temporum, in quæ incidisset, infelicitatem, eaque utens excusatione reipublicæ a se male gestæ. Qua usum esse Demosthenem excusatione constat. REISK.

Ὡς ἔφασαν] Quid hic loci sibi velit, parum intelligo. *ut aiebant.* quid opus erat affirmare et prætendere, φάναι, quod Arcades ipsi suis oculis credere poterant? Adeone arduum, discernere rami isti oleæne sint, an alius alicujus arboris? ut necesse esset supplicum Thebanorum affirmatione stare. Videtur hæc parenthesis non suo loco stare sed in alienum irrupisse. Convenientius, meo quidem judicio, collocetur pone μόλις versu antep. *qui per mare ægre, ut ipsi quidem aiebant, in castra Arcadum pervenissent.* IDEM.

Ἀρκάσιν ὅτι οὐ τὴν πρὸς [1] τοὺς Ἕλληνας φιλίαν Θηβαῖοι διαλῦσαι βουλόμενοι τοῖς πράγμασιν ἐπανέστησαν, οὐδ' ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων οὐδὲν πράξοντες, ἀλλὰ τὰ παρ' αὐτοῖς ὑπὸ τῶν Μακεδόνων ἐν τῇ πόλει [2] γινόμενα φέρειν οὐκέτι δυνάμενοι, οὐδὲ τὴν δουλείαν ὑπομένειν, οὐδὲ τὰς ὕβρεις [3] ὁρᾶν τὰς εἰς τὰ ἐλεύθερα σώματα γινομένας. οἷς ἑτοίμων γενομένων τῶν Ἀρκάδων βοηθεῖν, καὶ ἐλεησάντων ἐν οἷς [4] ἦσαν κακοῖς, καὶ φανερὸν ποιησάντων ὅτι τοῖς μὲν σώμασι μετὰ Ἀλεξάνδρου διὰ τοὺς καιροὺς ἀκολουθεῖν ἠναγκάζοντο, ταῖς δ' εὐνοίαις μετὰ Θηβαίων καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἦσαν, καὶ τοῦ στρατηγοῦ αὐτῶν Ἀστύλου ὠνίου ὄντος — ὥσπερ καὶ Στρατοκλῆς εἶπε — καὶ δέκα τάλαντα αἰτοῦντος ὥστε ἀγαγεῖν τὴν βοήθειαν τοῖς Θηβαίοις, καὶ τῶν 16
πρεσβευτῶν ὡς τοῦτον ἐλθόντων, ὃν ᾔδεσαν ἔχοντα τὸ βασιλικὸν χρυσίον, καὶ δεομένων καὶ ἱκετευόντων δοῦναι τὰ χρήματα εἰς τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν, οὐκ ἐτόλμησεν ὁ μιαρὸς οὗτος καὶ ἀσεβὴς καὶ αἰσχροκερδὴς ἀπὸ τῶν πολλῶν χρημάτων ὧν εἶχε δέκα μόνον τάλαντα δοῦναι, τοσαύτας ὁρῶν ἐλπίδας [5] ὑποφαινούσας εἰς τὴν Θηβαίων σωτηρίαν, ἀλλὰ περιεῖδεν ἑτέρους δόντας τοῦτο τὸ ἀργύριον — ὥσπερ καὶ Στρατοκλῆς εἶπεν — ὑπὲρ τοῦ πάλιν ἀπελθεῖν οἴκαδε τοὺς ἐξεληλυθότας Ἀρκάδων καὶ μὴ βοηθῆσαι τοῖς Θη-
93.1 βαίοις. ἆρ' ὑμῖν δοκεῖ μικρῶν κακῶν ἢ τῶν τυχόντων ὅλῃ τῇ Ἑλλάδι αἴτιος γεγενῆσθαι Δημοσθένης καὶ ἡ τούτου φιλαργυρία; ἢ προσήκειν αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν ἐλέου τινὸς τυγχάνειν τοιαῦτα [6] διαπεπραγμένον, ἀλλ' οὐ τῆς ἐσχάτης τιμωρίας

[1] τοὺς om. [2] γενόμενα [3] ὁρῶντες εἰς [4] ἤκουσαν [5] ὑποβαινούσας [6] πεπραγμένον

Βουλόμενοι τοῖς πράγμασιν, ἐπανέστησαν] Mutavi interpunctionem hanc vetustam nova, quam videre cuique est. *insurgere in res*, præsentes puta, aut vetustate confirmatas, est, res novas moliri. In πράγμασι subauditur τοῖς καθεστηκόσι. IDEM.

Ὁρῶντες εἰς] Interponi velim τάς. IDEM. Sincerum perspexit Bekkerus, cui in hoc gratulor.

Μετὰ Θηβαίων] F. μετ' Ἀθηναίων. quære. TAYLOR.

Τῶν πρεσβευτῶν] Iidem designantur Thebanorum legati, de quibus adhuc commemoratum est. REISK.

Ὑποβαινούσας] F. ὑποφαινούσας. MARKLAND. Inauditum, mihi quidem, est ἐλπὶς ὑποβαίνουσα· videtur potius, una litera mutata, leg. esse ὑποφαινούσας. Perinde dicitur ὑποφαίνει ἐλπίς, ubi subaudiendum relinquitur ἑαυτὴν, effert sese et illucescit spes e tenebris dubiorum et desperationis quasi dimicans, atque ὑποφαίνεται. Atque activum magis etiam in hac dictione usurpatur, quam medium. REISK.

Περιεῖδεν ἑτέρους δόντας] Fortasse Macedonas, aut eorum ministros intelligit. WOLF.

Τοῦ πάλιν] Deest μὴ post τοῦ. GRUTER. Inscite et impotenter, ut ego judico. TAYLOR.

Πεπραγμένον] Malim διαπεπραγμένον. REISK.

καὶ ὑπὲρ τῶν νῦν καὶ ὑπὲρ τῶν πρότερον γεγενημένων ἀδικημάτων; ἀκούσονται τὴν κρίσιν, ὦ Ἀθηναῖοι, τὴν ὑφ᾽ ὑμῶν
17 ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ γεγενημένην πάντες ἄνθρωποι· θεωρήσουσιν ὑμᾶς τοὺς κρίνοντας, ὅπως χρῆσθε τῷ [1] τὰ τοιαῦτα διαπεπραγμένῳ. ὑμεῖς ἔσθ᾽ οἱ διὰ πολλῷ τῶν ὑπὸ τούτου πεπραγμένων ἀδικημάτων ἐλάττω μεγάλας καὶ ἀπαραιτήτους ἐνίοις ἐπιτεθεικότες τιμωρίας. ὑμεῖς Μένωνα μὲν τὸν μυλωθρὸν ἀπεκτείνατε, διότι παῖδα ἐλεύθερον ἐκ Πελλήνης ἔσχεν ἐν τῷ μύλωνι· Θεμίστιον δὲ τὸν Ἀφιδναῖον, διότι τὴν Ῥοδίαν κιθαρίστριαν ὕβρισεν Ἐλευσινίοις, θανάτῳ ἐζημιώσατε· Εὐθύμαχον δὲ, διότι τὴν Ὀλυνθίαν παιδίσκην ἔστησεν ἐπ᾽ οἰκήματος. διὰ δὲ τοῦτον τὸν προδότην παῖδες καὶ γυναῖκες αἱ Θηβαίων ἐπὶ τὰς σκηνὰς τῶν βαρβάρων διενεμήθησαν, πόλις [2] ἀστυγείτων καὶ σύμμαχος ἐκ μέσης τῆς Ἑλλάδος ἀνήρπασται, ἀροῦται καὶ σπείρεται τὸ Θηβαίων ἄστυ τῶν κοινωνησάντων ἡμῖν τοῦ πρὸς Φίλιππον πολέμου. ἀροῦται, φημὶ, καὶ σπείρεται· καὶ οὐκ ἠλέησε, φημὶ, ὁ μιαρὸς οὗτος πόλιν οἰκτρῶς [3] οὕτως ἀπολλυμένην,
18 εἰς ἣν ἐπρέσβευσεν ὑφ᾽ ὑμῶν ἀποσταλεὶς, [4] οἷς ὁμόσπονδος καὶ ὁμοτράπεζος πολλάκις γέγονεν, ἣν αὐτός φησι σύμμαχον ἡμῖν ποιῆσαι. ἀλλὰ πρὸς οὓς εὐτυχοῦντας πολλάκις ἦλθε, τούτους ἀτυχοῦντας προδέδωκε. κἀκεῖνοι — ὡς οἱ πρεσβύτεροι λέγουσι — καταλελυμένης τῆς δημοκρατίας τῆς παρ᾽ ἡμῖν καὶ συνάγοντος ἐν Θήβαις Θρασυβούλου τοὺς φυγάδας [5] ἐπὶ τὴν Φυλῆς κατάληψιν, καὶ Λακεδαιμονίων ἰσχυόντων καὶ ἀπαγορευόντων μηδένα Ἀθηναίων ὑποδέχε-

[1] τὰ om. [2] ἀστυγειτόνων καὶ συμμάχων [3] ἀπολλυμένην οὕτως [4] ἧς [5] ἐς

Ὑποτεθεικότες] Malim ἐπιτεθεικότες. Wolf.

Ἐν Πελλ.] F. ἐκ Πελλ. Wolf. H. Stephan. Gruter.

Ἔστησεν ἐπ᾽ οἰκήματος] Μισθαρνεῖν καὶ ἐργάζεσθαι τῷ σώματι ἠνάγκασεν. Wolf.

Καὶ οὐκ ἠλέησε φημὶ] Frigidum et importunum videatur istud secundum φημὶ post primum illud modo præmissum, nisi verba οὐκ ἠλέησε iterentur, ad hunc modum: καὶ οὐκ ἠλέησεν, οὐκ ἠλέησε, φημὶ, ὁ μιαρὸς etc. *miseratus non est, miseratus (iterum aio) non est, impurus istic —.* Reisk.

Οἷς] F. ἧς. ni subintelligas non πόλεως, sed Θηβαίοις. Wolf. οἷς defendi possit. πόλις non ædificia sunt, sed homines incolentes. Sæpe oratio, invita constructione grammatica, non ad id, quod dicitur, sed ad id, quod designatur, accommodata reperitur. Planius tamen et convenientius hic erat ἧς, quod auctore Wolfio hic dedi. Sæpissime a librariis Græcis η et οι inter se permutantur. Reisk.

Ὁμόσπονδος] Σὺν οἷς ἐσπείσατο τοῖς θεοῖς, εἴτ᾽ ἐν θυσίαις, εἴτ᾽ ἐν εὐωχίαις. Wolf.

Ἰσχόντων] Κωλυόντων. Sed malim ἰσχυόντων, τουτέστι, κρατούντων. Wolf.

Μηδένα Ἀθηναίων ὑποδέχεσθαι, μηδ᾽ ἐκπέμπειν] Prius membrum planum, sed posterius paulo impeditius. Potest enim sive ad triginta tyrannos pertinere, quibus imperaretur, ut caverent, ne quis civis Atheniensis fuga Athenis elaberetur, sive ad Græcas civitates, quibus interdiceretur, ne quem Atheniensem exsulem, quem mœniis suis semel recepissent, rursus exire illinc sinerent, neve emitterent, armis, viris et nummis instructum ad recuperandam patriæ libertatem. Posterius equidem malim. Reisk.

Τῆς Ἀθηναίων] Imo vero τῆς Θηβαίων. *non permittere cuiquam, per agrum Thebanum cum armis proficisci,* adversus Athenas puta. aut sic: διὰ τῆς χώρας τῆς Θηβαίων ἐπὶ κακῷ (vel καταλύσει) τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων. Idem.

Φησὶ] Lege φήσει. Wolf. Gruter.

Πρόωνται] Vid. Wolf. ad p. 102, 39. ed. Steph. Reisk.

Τὸ ψήφισμα] Thebanorum, de quo modo commemoraverat versu 3. Idem.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ] Sic sola dat editio Stephani, et recte dat. Aldina et secundum eam Wolfiana dant μαρτυρία. Significantur testimonia de iniquitate et duritie Demosthenis adversus Thebanorum legatos in illo negotio pecuniario decem talentorum in Arcadum copias erogandorum; ut ἐπιστολαὶ designat literas in eodem negotio inter eosdem commutatas. Idem.

Μισθωτὸς οὗτος] Horum criminum refutationem vide partim in epistolis, partim in oratione pro corona. Wolf.

σθαι μηδ᾽ ἐκπέμπειν, ὅμως συνέπραττον τῷ δήμῳ τὴν 19
κάθοδον καὶ τὸ πολλάκις ἀνεγνωσμένον παρ᾽ ὑμῖν ἐψηφίσαντο ψήφισμα, μὴ περιορᾶν ἐάν τις ὅπλα διὰ τῆς χώρας τῆς Ἀθηναίων ἔχων προεύηται· οὗτος δὲ ὁ κοινὸν αὑτὸν τοῖς συμμάχοις, ὡς αὐτίκα φήσει, παρέχων οὐδὲν τοιοῦτον ἔπραξεν, οὐδὲ τῶν χρημάτων ὧν ἔλαβεν εἰς [1] τὴν τούτων σωτηρίαν οὐδὲν ἠθέλησε προέσθαι. ὧν ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες, μνησθέντες, καὶ τὰ ἀτυχήματα τὰ γινόμενα διὰ τοὺς προδότας θεωρήσαντες ἐν ταῖς Ὀλυνθίων καὶ Θηβαίων συμφοραῖς, ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν ὀρθῶς νυνὶ βουλεύεσθε, καὶ τοὺς δωροδοκεῖν ἐθέλοντας κατὰ τῆς πατρίδος ἀνελόντες ἐν ὑμῖν αὐτοῖς καὶ τοῖς θεοῖς τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας ἔχετε. μόνως γὰρ οὕτως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μόνως καὶ τοὺς ἄλλους ποιήσετε βελτίους, ἐὰν τοὺς ἐνδόξους τῶν πονηρῶν ἐξελέγξαντες κολάσητε τῆς πονηρίας ἀξίως. τοὺς μὲν γὰρ τυχόντας τῶν κρινομένων, ὅταν ἁλῶσιν, οὐδεὶς οἶδεν οὐδὲ ζητεῖ πυθέσθαι τί πεπόνθασι· τοὺς δ᾽ ἐνδόξους πάντες πυνθάνονται, καὶ τοὺς δικάζοντας ἐπαινοῦσιν, ὅταν τὸ δίκαιον μὴ πρόωνται ταῖς τῶν κρινομένων δόξαις. ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα τὸ Θηβαίων. λέγε τὰς μαρ- 20
τυρίας. ἀναγίνωσκε τὰς ἐπιστολάς.

ΨΗΦΙΣΜΑ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ε΄. Μισθωτὸς οὗτος, ὦ Ἀθηναῖοι, μισθωτὸς οὗτός ἐστι παλαιός. οὗτος ἦν ὁ τὴν πρεσβείαν τὴν παρὰ [2] Φιλίππου πορευομένην ὡς ἡμᾶς ἐκ Θηβῶν καλέσας, καὶ τοῦ λυθῆναι τὸν πρῶτον πόλεμον αἴτιος γενόμενος· οὗτος Φιλοκράτει

[1] τὴν om. [2] τοῦ Φιλ.

[1]συνανελογεῖτο τῷ γράψαντι πρὸς Φίλιππον εἰρήνην, δι' ἣν
ὑμεῖς ἐκεῖνον ἐξεβάλετε, καὶ ζεύγη τοῖς πρέσβεσιν ἐμισθώ-
σατο τοῖς μετὰ Ἀντιπάτρου δεῦρ' ἐλθοῦσιν, ἀναλαμβάνων
αὐτοὺς καὶ τὸ κολακεύειν τοὺς Μακεδόνας πρῶτος εἰς τὴν
πόλιν εἰσάγων. μὴ ἀφῆτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ ἀφῆτε
21 τὸν ἐπὶ τοῖς τῆς πόλεως καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἀτυχή-
22 μασιν ἐπιγεγραμμένον ἀτιμώρητον, εἰλημμένον ἐπ' αὐτοφώρῳ 91. 1
δῶρα ἔχοντα κατὰ τῆς πόλεως, μηδὲ τῆς ἀγαθῆς τύχης
ἡμᾶς ἐπὶ τὸ βέλτιον ἀγούσης, καὶ τὸν μὲν ἕτερον τῶν τὴν
πατρίδα λελυμασμένων ἐκ τῆς πόλεως ἐκβεβλημυίας, τοῦ-
23 τον δ' ὑμῖν ἀποκτεῖναι παραδούσης, αὐτοὶ τοῖς πᾶσι συμ-

[1] συνανεκοινολογεῖτο

Ἀναλαμβάνων αὐτοὺς] Πότερον ἑστιῶν, ἢ ἑαυτῷ διαλλάττων, ἢ τῷ ὀχήματι ἐπιβιβάζων, ἢ ἁπλῶς θεραπεύων καὶ ὑποδεχόμενος. Wolf. Accipio hic loci pro ἀνακτώμενος, *sibi concilians officiis atque promerens, studiis devinciens.* Reisk.

Ἐπὶ τῆς πόλεως] F. ἐπὶ τοῖς τῆς π. Wolf.

Ἐπιγεγραμμένον] *inscriptum ob calamitates.* hoc est, τὸν αἴτιον γενόμενον τῶν ἀτυχημάτων. Videtur significare, Demosthenis decreta perniciem attulisse reip. Wolf. Recte quidem Wolf accepit atque reddidit hanc dictionem, ita tamen idem reddidit, ut similis videatur ignoranti dictionis rationem aut dubitanti; quam rationem visum est diligentius exponere nonnullisque exemplis dictionem ipsam confirmare, tametsi perquam frequentata usu crebro est. ἐπιγράφειν τινά τινι Græcis est, *aliquid alicui tribuere, imputare, culpam,* aut *meritum, facti in eum conferre.* Hinc ἐπιγράφεσθαί τινι est *auctor rei ferri,* aut *semet auctorem ferre,* prout aut in passivo, aut in medio usurpatur. Exemplis aliquot usum hunc verbi confirmabimus atque illustrabimus, quorum exemplorum non quidem lectissima quæque et illustrissima daturos promittimus, at ea tamen, quæ videantur proposito nostro satisfactura, et quæ forte fortuna in schedis annotata reperimus, cum alias talia non soleamus annotare. ἐπιγράφειν ἄλλῳ τινὶ τὴν ἑαυτοῦ ἁμαρτίαν dixit Simplicius in Epictetum p. 69, 31. pro *adscribere, tribuere.* τοῖς ἐκβαίνουσι τὴν τύχην ἐπιγράφειν, *eventa fortunæ imputare.* Dionys. Halic. p. 438, 31. edit. Hudson. Philo de Leg. Spec. διαφέρει γὰρ τοῦ ἀδικεῖν οὐδὲν τὸ συνεπιγράφεσθαι τῷ ἀδικοῦντι. *nil differt —una cum reo criminis insimulari ut consors et conscius.* ἀρετὴν ἐπιγράφεσθαι, *virtutis se studiosum ferre.* Dio Chrysost. p. 610. D. ubi v. Casaubon. ἐπιγράφεσθαι ἄνδρα, *virum sibi deligere, pro suo agnoscere, habere, atque publice prædicare.* Dio Cassius p. 220, 18. ἐπιγράφεσθαι διαιτητὴν, idem p. 115, 91. *agnoscere, admittere, et præ se ferre aliquem suum esse a se delectum arbitrum.* ἔσπευδε καὶ τὴν τοῦ υἱοῦ χάριν συνεπιγράψαι ταῖς εὐεργεσίαις. *volebat* Seleucus *filium quoque communioni beneficii* in Demetrium conferendi *innectere,* atque efficere, ut non ipse solus auctor beneficii videretur atque scriberetur, sed etiam ut filius quasi collega et socius facti una secum scriberetur. μεγάλοις προστίμοις τινὰ ἐπιγράφειν, *imputare aliquem magnis pœnis.* inversa dicendi ratione, pro ἐπί τινι γράφειν μεγάλα πρόστιμα, *inscribere, irrogare alicui pœnas ingentes.* Diodor. Sic. 1, 486, 54. τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ προτερήματος αὐτὸς ἀπηνέγκατο. Idem II. 121, 81. 126, 29. τὴν ἐπιγραφὴν τῆς ἀποικίας προσάπτεσθαι. idem I. 501. 80. titulum, jus, ut de se appelletur. τοὺς ἐνιαυτοὺς ἐπιγράφειν τοῖς ἄρχουσιν. Idem II. 137, 44. ἐπιγέγραπται διδασκάλους, *edit, nominat magistros suos, eos sibi arrogat.* Maximus Tyrius p. 287, 10. τῆς εὐροίας δοκῶ μοι τὸν Ὅμηρον ἐπιγράψασθαι, *effluentem ubertatem ad Homerum auctorem jure referre videor.* Lucian. III. 492, 34. οἱ τὸν Πυθαγόραν ἐπιγραφόμενοι, *qui magistro Pythagora gloriantur, ad ejus disciplinam se referunt.* Possent multo plura hujus generis afferri. Sed et satis nota et obvia in libris hæc est dictio, et aliis quoque jam dudum enucleata, neque hic Lexicon scribo. Arcenda enim omnino videtur hæc phrasium compilatio a provincia Commentatoris, cujus aliæ sunt partes, aliæ Lexicographi. Reisk.

Τοῖς πᾶσι συμφέρουσι] Idem est, ac si dixisset: πρὸς τὰ πᾶσι συμφέροντα. Idem.

φέρουσιν ἐναντιωθῆτε, ἀλλὰ μετοιωνίσασθε τὰς τῆς πόλεως
πράξεις, εἰς τούτους τοὺς ἡγεμόνας τὰς ἀποτυχίας τρέ-
ψαντες. εἰς ποῖον γὰρ καιρὸν ἀποθήσεσθε τοῦτον ὑπολα-
βόντες χρήσιμον ὑμῖν αὐτοῖς ἔσεσθαι; ἔχοι τις ἂν εἰπεῖν ἢ
ὑμῶν ἢ τῶν περιεστηκότων, εἰς ποῖα οὗτος πράγματα εἰσ-
ελθὼν ἢ ἴδια ἢ κοινὰ οὐκ ἀνατέτραφεν; οὐκ εἰς μὲν τὴν
Ἀριστάρχου οἰκίαν εἰσελθὼν, βουλεύσας [1]μετ' ἐκείνου τὸν 24
Νικοδήμῳ θάνατον κατασκευασθέντα — ὃν ἴστε πάντες
—, ἐξέβαλε τὸν Ἀρίσταρχον ἐπὶ ταῖς αἰσχίσταις αἰ-
τίαις; καὶ τοιούτῳ φίλῳ Δημοσθένει ἐχρήσατο, ὥστε δαί-
μονα αὐτῷ τοῦτον καὶ τῶν γεγενημένων συμφορῶν ἡγεμόνα
νομίσαι προσελθεῖν; οὐκ, ἐπειδὴ τῷ δήμῳ συμβουλεύειν
ἤρξατο, ὡς μήποτε ὤφελεν — ἀφήσω γὰρ αὐτοῦ τὰ ἴδια· 25
ὁ γὰρ χρόνος οὐκ ἐπιδέχεται μακρολογεῖν —, ἀγαθὸν μὲν
ἁπλῶς εἰπεῖν οὐδὲν γέγονε τῇ πόλει, ἐν κινδύνοις δὲ καὶ κα-
κοῖς καὶ ἀδοξίᾳ πᾶσα ἡ Ἑλλὰς, οὐ μόνον ἡ πόλις, καθέ-
στηκε; καὶ, πλείστοις καιροῖς ἐν ταῖς δημηγορίαις χρώμε-
νος, ἅπαντας ἀφῆκε τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν καιρούς; καὶ ἐν οἷς

[1] μετ' ἐκείνου om.

[2] Νικοδήμου

Μετοιωνίσασθε] Quasi malum augurium a vobis in eos transferte. Videtur hoc ex veterum sacrificiorum superstitione sumptum, qui sua scelera victimis pecudum et sæpe etiam hominum expiabant. Dicuntur et hodie magi quidam suas furias et ægritudines a se in alios transferre, aut certe cum iis communicare, ut ipsi vel ex societate vel imminutione cruciatuum tam animi quam corporis aliquid levamenti percipiant. Neque vero quibusvis insultare posse feruntur, sed certis quibusdam, quorum aut συμπάθεια, aut naturæ atque animi imbecillitas sit hujusmodi præstigiarum capax. Wolf.

Εἰς ποῖον γὰρ ἀποθήσεσθε] F. A. εἰς ποῖον γὰρ καιρὸν ἀποθήσεσθε. Idem. Et videtur utique illud argumentum necessarium. Reisk.

Βουλεύσας] F. συμβουλεύσας. Wolf. Ego vulgatam tuebor, memor dictionis illius in foro Attico tritæ, φόνος vel θάνατος ἐκ βουλεύσεως. V. Indices ad Demosthenem. Reisk.

Τὸν Νικοδήμου θάνατον] Hujus Nicodemi mentio fit et in Androtioniana et in Midiana. Wolf.

Κατασκευασθέντα] Fortassis ἀντὶ τοῦ κατασκευάσαντα. ut sit ordo verborum: ὁ Δημοσθένης ἐξέβαλε τὸν Ἀρίσταρχον ἐπὶ ταῖς αἰσχίσταις αἰτίαις, τὸν κατασκευασθέντα τὸν θάνατον Νικοδήμου, ὃν ἴστε πάντες. Wolf. Fallitur bonus homo. κατασκευασθέντα redit ad θάνατον. Mors vel cædes in aliquo perpetrata dicitur ea κατεσκευάσθαι, quæ non ira, non repentino quodam et tumultuario fit impetu, sed ex præmeditato, consiliis dudum ante deliberatis, et modis adminiculisque cædis lente prævisis. *cædes denique designata.* Videtur utique loco vitium inesse, sive id emendandum sic est, ut legatur, vocabulis solummodo transpositis: θάνατον, ὃν κατασκευασθέντα ἴστε πάντες. sive sic, ut addito τρόπον legatur: θάνατον, κατασκευασθέντα, ὃν ἴστε πάντες, τρόπον, ἐξέβαλε — *cædem Nicodemi isto modo, quem vos omnes bene nostis, adornatam et comparatam.* Reisk.

Ὥστε δαίμονα] F. κακοδαίμονα. certe non bonus, sed malus genius hic intelligitur. Wolf. Aut subscribendum Wolfio videtur, aut proxime post τοῦτον addendum ἀλάστορα. Reisk.

Καιροῖς] Subaudi ex orationis nexu, et insequentibus, hic usurpatam brevitatem explanatione corrigentibus, ἐπιτηδείοις ὥστε ὑπὲρ ὑμῶν πολιτεύεσθαι. Idem.

τις ἂν φιλόπολις ἀνὴρ καὶ κηδεμὼν προείλετό τι πρᾶξαι,
τοσοῦτον ἐδέησεν ὁ δημαγωγὸς καὶ χρήσιμος αὐτίκα φήσων
ὑμῖν γεγενῆσθαι πρᾶξίν τινα προφέρειν, ὥστε καὶ τοὺς
πράττοντας ὑπὲρ ὑμῶν τι τῆς αὐτοῦ τύχης ἀνέπλησεν.
ἀπῆρε Χαρίδημος πρὸς τὸν Περσῶν βασιλέα, χρήσιμος
26 ὑμῖν οὐ λόγοις ἀλλ' ἔργοις βουλόμενος γενέσθαι, καὶ τοῖς
ἰδίοις τοῖς αὐτοῦ κινδύνοις ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι
βουλόμενος τὴν σωτηρίαν παρασκευάσαι· περιιὼν οὗτος
κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐλογοποίει καὶ τῶν πραττομένων εἰσε-
ποίει κοινωνὸν αὐτόν· οὕτω κατέστρεψεν ἡ τύχη ταῦτα
ὡς τἀναντία γίνεσθαι τοῖς προσδοκωμένοις. ἐξέπλευσεν
Ἐφιάλτης, μισῶν μὲν τοῦτον, ἀναγκαζόμενος δὲ τῶν πρα-
γμάτων κοινωνεῖν· ἀφείλετο καὶ τοῦτον ἡ τύχη τῆς πόλεως.
Εὐθύδικος προῃρεῖτο τὰς ὑπὲρ τοῦ δήμου πράξεις· ἔφη τού-
27 τῳ Δημοσθένης φίλος εἶναι· οὗτος ἀπώλετο. καὶ ταῦθ'
ὑμεῖς ὁρῶντες καὶ ἐπιστάμενοι πολὺ βέλτιον ἢ ἐγὼ οὐ λο-
γίζεσθε, οὐ σκοπεῖσθε πρὸς ὑμᾶς αὐτούς, τεκμαιρόμενοι
τὰ μέλλοντα ἐκ τῶν γεγενημένων, ὅτι οὐδὲν οὗτος χρήσι-
μος ἀλλ' ἢ τοῖς ἐχθροῖς κατὰ τῆς πόλεως συστῆσαι κατα-
σκευὴν ἑτέραν οἵα ἐπ' Αἰγὸς ἐγένετο, ὅτε Λακεδαιμόνιοι
μὲν ἅπαντες ἐξεστράτευσαν, Ἀχαιοὶ δὲ καὶ Ἠλεῖοι τῶν

Ἡμῖν] Ὑμῖν. et statim post versu proximo ὑπὲρ ὑμῶν leg. pro ὑπὲρ ἡμῶν. Nam oratio ad solos auditores conversa plus ferit animos. WOLF.

Προφέρειν] Divinat Stephanus in margine leg. esse προσφέρειν. Aut hoc, aut, quod Æschines in simili re usurpat, παραφέρειν, præstare vulgatæ arbitror: nam προφέρειν significare solet *exprobrare, objectare*, quod ab hoc loco alienum, qui *afferre, in medium proferre*, postulat. REISK.

Χρήσιμος ὑμῖν] Π. ἡμῖν. Οὕτω γὰρ ἐν τοῖς τούτων ἐχομένοις· ἡμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν. H. STEPHAN. Sed ibi quoque præfert Wolf. ὑμῖν. cum quo satius duxi etiam hic facere. Perpetua est in libris Græcorum oratorum mstis dubitatio et alternatio inter ista duo pronomina *nos* et *vos*. REISK.

Τοῖς ἰδίοις τοῖς αὐτοῦ] Alterutrum redundat, sive e varia lectione, sive e scholio. IDEM. Cf. Demosth. Olynth. B. §. ϛ'.

Περὶ ὧν] F. Περιιὼν. WOLF. Verum ne sic quidem persanatus est locus. Desunt enim hæc duo vocabula οὐκ ἐπειδὴ, ut locus ad hunc modum procedat: παρασκευάσαι, οὐκ ἐπειδὴ περιιὼν οὗτος. *nonne, ex quo hic,* Demosthenes puta, *circumambulans in foro concionari cœpit, negotioque etiam huic se ingerere, fortuna illud invertit* vel *pervertit?* Suspicor etiam non satis esse simplex ἡ τύχη, sed leg. esse ἡ τούτου τύχη. fortuna sinistra huic Demostheni propria et domestica, et quasi cognata. REISK.

Τοῦτον] Hoc ad Demosthenem redit, proximum insequens autem versu 13. ad Ephialten. IDEM.

Ἡ τύχη] Rursus hic interponendum arbitror τούτου, ut paulo ante. hujus Demosthenis adversa fortuna, cui fatale est, ut Demosthenes eam, quicquid agat, aut quibuscunque se rebus immisceat, affricet, eoque eas evertat. IDEM.

Ὑπὲρ δήμου] F. ὑπὲρ τοῦ δήμου. WOLF.

Οὗτος ἀπώλετο] Malim: καὶ οὗτος ἀπ. *etiam hic peribat.* REISK.

Ἐπ' Αἰγὸς] F. A. ποταμοῖς. Sed utcunque legatur, historiam desidero. Non enim de vetere illa clade Atheniensium hic agitur, qua urbis opes a Lysandro sunt eversæ et mœnia diruta. WOLF. Videtur in Αἰγὸς latere ἄρχοντος, et Archontis nomen desiderari. REISK. Ἄγιδος ad Diod. Sic. l. xvii. 62. WESSELING.

πραγμάτων ἐκοινώνουν, ὑπῆρχον δὲ ξένοι μύριοι, Ἀλέξαν-
δρος δὲ — ὥς οἱ λέγοντες — ἐν Ἰνδοῖς ἦν, ἡ δὲ Ἑλλὰς 28
ἅπασα διὰ τοὺς ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων προδότας ἀχθομένη
τοῖς παροῦσι πράγμασιν ἠσμένει μεταβολήν τινα τῶν κα-
κῶν τῶν περιεστηκότων. [1] τί οὖν; ἐν τούτοις τοῖς καιροῖς Δη-
μοσθένης τίς ἦν, ὁ τοῦ συμβουλεῦσαι καὶ γράψαι κύριος καὶ
φήσων αὐτίκα [2] δὴ μισεῖν τὰ καθεστῶτα πράγματα; ἐῶ
γὰρ τοὺς ἄλλους κινδύνους. ἔγραψάς τι περί του τῶν κιν-
δύνων; συνεβούλευσας; ἐπόρισας χρήματα; μικρόν τι
χρήσιμος ἐγένου τοῖς ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας πράττουσιν;
οὐδ' ὁτιοῦν, ἀλλὰ περιῄεις κατασκευάζων λογοποιούς. καὶ
παρ' αὐτῷ γράφων ἐπιστολήν. καὶ καταισχύνων τὴν τῆς 29
πόλεως δόξαν, [3] ἐκ τῶν δακτύλων ἀναψάμενος περιεπο-
ρεύετο, τρυφῶν ἐν τοῖς τῆς πόλεως κακοῖς, καὶ ἐπὶ φορείου
κατακομιζόμενος τὴν εἰς Πειραιᾶ ὁδόν, καὶ τὰς τῶν πενήτων
ἀπορίας ὀνειδίζων. εἶθ' οὗτος εἰς τοὺς μέλλοντας ὑμῖν και-
ροὺς ἔσται χρήσιμος, παραβεβηκὼς ἅπαντας τοὺς παρελη-
λυθότας; τοιούτων, ὦ Δέσποιν' Ἀθηνᾶ καὶ Ζεῦ Σῶτερ,
συμβούλων καὶ ἡγεμόνων ὤφελον τυχεῖν οἱ πολεμήσαντες
95. 1 τὴν πόλιν, καὶ μηδέποτε βελτιόνων.

[1] νῦν [2] δεῖν [3] χρυσὸν ἐκ

Ἐξεστράτευσαν] Contra Antipatrum et Macedonas. REISK.

Τῶν πραγμάτων] Molitionum illarum, quibus Græcorum a jugo Macedonico liberatio quærebatur. IDEM.

Ὑπῆρχον] Scil. Græcis in societatem belli congressis, quo bello veterem libertatem recuperare contenderent. IDEM.

Ὡς οἱ λέγοντες] F. ὡς ἐλέγετο. WOLF. Post ὡς videtur aut εἰσὶν aut ἦσαν addendum. *ut sunt qui dicant*, aut, *ut erant, qui dicerent.* REISK.

Παρεστηκότων] M. περιεστηκότων. WOLF. Quod prætuli. Nam παραστῆναι usurpatur de visis subito in mentem incurrentibus, et de robore virili, in re ardua animum ad strenue agendum et audendum impellente, et quæ e re sint et ex tempore suggerente: sed περιστῆναι de molestiis et periculis hominem circumstantibus. REISK.

Περί του τῶν κινδύνων] F. περὶ τούτων κινδ. TAYLOR. Num? περί του τῶν τότε κινδύνων. *ullo de (vel super) discrimine eorum, quæ tum reipublicæ imminebant, aut erant exantlanda.* REISK.

Κατασκευάζων] Subornans famigerulos, instruens eos docensque rumores, quos tu velles ab iis in vulgum disseminari. IDEM.

Παρ' αὐτῷ] Id est, παρὰ σαυτῷ, *penes te,* domi tuæ, privato consilio, non auctoritate publica, literas commentitias, ad nescio quem populum nomine S. P. Q. A., aut etiam nescio a quo aut rege aut populo ad P. A., non scriptas, sed abs te confictas, ut illuderes civitati, aut gloriam ejus minueres. IDEM.

Γράφων ἐπιστολὴν] Post hæc videtur aliquid deese. Nam quæ sequuntur, male cohærent cum superioribus. WOLF. Cf. Æschin. c. Ctesiph. §. νβ'.

Οἱ πολεμήσαντες τὴν πόλιν] F. τῇ πόλει. Hoc certe usitatius est. WOLF. Π. πολεμώσαντες τὴν πόλιν, ἢ πολεμήσαντες τῇ πόλει. H. STEPHAN. Difficilis est delectus in multitudine conjecturarum, quarum nulla sit improbabilis. Possis quoque suspicari de καταπολεμήσαντες τὴν πόλιν. Denique haud deerunt vulgatæ sui patroni. Et sunt profecto exempla dictionis πολεμεῖν τινὰ, *aliquem bello infestare.* Malim tamen cum Wolfio facere. Stephani πολεμώσαν-

ϛʹ. Οὐκ ἀναμνήσεσθε, ὦ ἄνδρες, τὰς τῶν πρεσβυτέρων
πράξεις; οἵ, μεγάλων καὶ πολλῶν κινδύνων καταλαμβα-
νόντων τὴν πόλιν, ἀξίως τῆς πατρίδος καὶ τῆς αὐτῶν ἐλευ-
30 θερίας καὶ τῆς δόξης τῆς δικαίας ὑπὲρ τῶν τοῦ δημοσίου
συμφερόντων ἐκινδύνευσαν; ὧν τοὺς μὲν ἀρχαίους ἐκείνους
μακρὸν ἂν εἴη λέγειν, Ἀριστείδην καὶ Θεμιστοκλέα, τοὺς
ὀρθώσαντας τὰ τείχη τῆς πόλεως καὶ τοὺς φόρους εἰς
ἀκρόπολιν ἀνενεγκόντας παρ' ἑκόντων καὶ βουλομένων τῶν
Ἑλλήνων· ἀλλὰ ταυτὶ τὰ μικρὸν πρὸ τῆς ἡμετέρας ἡλικίας
γεγενημένα ὑπὸ Κεφάλου τοῦ ῥήτορος καὶ Θράσωνος τοῦ
Ἐρχιέως καὶ Ἡλίου Φορμισίου καὶ ἑτέρων ἀνδρῶν ἀγαθῶν,
ὧν ἐνίων ἔτι καὶ νῦν ζῇ τὰ σώματα. τούτων γὰρ οἱ μὲν
31 φρουρουμένης ὑπὸ Λακεδαιμονίων τῆς Καδμείας βοηθήσαντες
τοῖς εἰς Θήβας κατιοῦσι τῶν φυγάδων τοῖς ἰδίοις κινδύνοις
ἠλευθέρωσαν πόλιν ἀστυγείτονα καὶ πολὺν χρόνον δουλεύ-
ουσαν, οἱ δὲ πείσαντες ἐξελθεῖν ὑμῶν τοὺς προγόνους, Κε-
φάλου τούτου ψήφισμα γράψαντος, ὃς οὐ καταπλαγεὶς
τὴν Λακεδαιμονίων δύναμιν, οὐδὲ λογισάμενος ὅτι τὸ κινδυ-
νεύειν καὶ τὸ γράφειν ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐπισφαλές ἐστιν,

τες ideo minus probo, quod simplex πολεμοῦν non usurpatur, sed ἐκπολεμοῦν. Reisk.

Δικαίας] F. οἰκείας. Markland.

Τοῦ δημοσίου] F. τοῦ δήμου. Wolf. Est quidem hoc usitatius. Verum tamen Æschines quoque τὸ δημόσιον appellat id idem, quod Latini *rempublicam*. Subauditur πρᾶγμα vel ὄφελος. Reisk. F. τῷ δημοσίῳ. Taylor.

Ταυτὶ] Subaudi ὁρᾶτε, vel σκοπεῖτε, vel βούλομαι λέγειν, vel καιρὸς εἴη λέγειν, vel tale quippiam. Reisk.

Ἡλίου] F. Ἡλιοδώρου. Wolf. An Ἠλείου. Lacon, Thessalus, Samius, Bœotius, et alia similia, nomina erant propria Atheniensibus usitata. Pari modo potuit quoque *Eleus* aliquis dictus fuisse, qui non Elide, sed Athenis esset ortus. Reisk. Quid si? Καλλίου Φρεαῤῥίου. Cf. Decreta apud Demosth. de Cor. §. λδʹ. Quorum in priore Nausicles, Æschinis amicus (de fals. legat. §. θʹ. νθʹ), aurea corona donatus est. Unde mihi verisimile est, hunc Calliam e partibus antidemosthenicis stetisse, et ob eam causam laudem Dinarchi meritum esse. Diotimus porro Midiæ studiosus fuit. Ἠλεῖον Σφήττιον habes ap. Isæum de Menecl. hered. §. γʹ.

Φορμισίου] Cognomentum puto παρὰ τὸν δῆμον esse. Wolf. Nescio, an ex nullo alio, quam hoc Dinarchi loco, constet Phormisios populum Atticum fuisse. Saltim articulus deest, et leg. τοῦ Φορμ. Reisk.

Ζῇ τὰ σώματα] Οὐ μόνον τὰ ὀνόματα, ἀντὶ τοῦ, ὧν ἔνιοι ἔτι καὶ νῦν ζῶσι. Τὰ σώματα ἀντὶ ἀνθρώπων ἢ προσώπων sæpe Græci ponunt, ut in annotatione περὶ συμμοριῶν. quædam gentes contra animas pro hominibus et jumentis usurpant. Wolf.

Οἱ δὲ] Tacite a communi repete *liberarunt Thebas*. Reisk.

Κεφάλου τούτου] Cave, ne te pronomen hoc in errorem inducat, ut existimes Cephalum adhucdum in vivis superfuisse. Dudum ante excesserat. Nil aliud hoc τούτου valet, atque Latinorum *illius*, quum clarum aliquem et nobilem virum, nemini non notum, significare volunt. Idem.

Ὅτι τὸ κινδυνεύειν καὶ τὸ γράφειν] F. ὅτι καὶ τὸ γράφειν, omissis τὸ κινδυνεύειν. Nisi forte leg. sit: ὅτι οὐ μόνον τὸ κινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ γράφειν. Wolf. Poterat illa opera supersedere. Bene habet vulgata. Cephalus non hoc reputabat, quam et sibi, auctori sententiæ, periculosum sit, populo suo ejusmodi consiliorum auctor fieri, et populo, cui ista suaderentur, ea consilia exsequi, cum discrimine fortunarum suarum, et molestiis infinitis, quas haberent corporibus suis tolerandas. Reisk.

ἔγραψεν ἐξιέναι βοηθήσοντας Ἀθηναίους τοῖς κατειληφόσι
τῶν φυγάδων Θήβας· καὶ ἐξελθόντων [1] ἐκεῖσε τῶν ὑμετέρων
πατέρων ὀλίγαις ἡμέραις ἐξεβλήθη ὁ τῶν Λακεδαιμονίων
φρούραρχος, ἠλευθεροῦντο Θηβαῖοι, διεπέπρακτο ἡ πόλις ἡ
[2] ὑμετέρα ἄξια τῶν προγόνων. ἐκεῖνοι ἦσαν, ἐκεῖνοι, ὦ Ἀθη- 32
ναῖοι, ἄξιοι σύμβουλοι καὶ ἡγεμόνες ὑμῶν καὶ τοῦ δήμου·
μὰ Δί' οὐ τὰ τοιαῦτα κινάδη, οἳ πεποιήκασι μὲν οὐδὲν οὐδὲ
πράξουσιν ἀγαθὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως, τὴν δὲ αὐτῶν ἀσφά-
λειαν τηροῦντες καὶ πάντοθεν ἀργυριζόμενοι καὶ πεποιη-
κότες τὴν πόλιν ἀδοξοτέραν ἑαυτῶν, καὶ νῦν εἰλημμένοι
δῶρα καθ' ὑμῶν εἰληφότες, παρακρούονται ὑμᾶς, καὶ ἀξιοῦσι
τοιοῦτοι γεγενημένοι περὶ τῆς ἑαυτῶν πλεονεξίας παραγ-
γέλλειν. οὓς χρὴ τεθνάναι κατὰ τὸ ἑαυτῶν ψήφισμα πάλαι, 33
τοιαῦτα διαπεπραγμένους.

ζʹ. Οὐκ αἰσχύνεσθε, [3] ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν κατὰ
Δημοσθένους τιμωρίαν ἐκ τῶν ἡμετέρων λόγων [4] μόνων ἡγού-
μενοι δεῖν κρίνειν; οὐκ ἴστε τοῦτον αὐτοὶ δωροδόκον ὄντα
καὶ κλέπτην καὶ προδότην φίλων, καὶ τῆς πόλεως ἀνάξιον
καὶ αὐτὸν καὶ τὴν περὶ τοῦτον τύχην γεγενημένην; ἀπὸ
ποίων ψηφισμάτων οὗτος ἢ ποίων νόμων οὐκ εἴληφεν ἀργύ-
ριον; εἰσί τινες ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῶν ἐν τοῖς Τριακοσίοις
γεγενημένων, ὅθ' οὗτος ἐτίθει τὸν περὶ [5] τῶν τριηράρχων
νόμον; οὐ φράσετε τοῖς πλησίον ὅτι τρία τάλαντα λαβὼν
μετέγραφε καὶ μετεσκεύαζε τὸν νόμον καθ' ἑκάστην ἐκ-
κλησίαν, καὶ τὰ μὲν ἐπώλει ὧν εἰλήφει τὴν τιμήν, τὰ δ'

[1] ἐκεῖ τῶν ἡμετέρων [2] ἡμετέρα [3] ὦ om. [4] μόνον [5] τῶν om.

Τοιαῦτα κινάδη, οἳ πεποιήκασι] Τὸ κίναδος οὐδετέρως. Aut igitur constructio refertur ad sensum, aut leg. est ἃ πεπ. Wolf. Prius verius. Posterius et insolens foret, et insequentia ἀργυριζόμενοι atque πεποιηκότες cum ἃ minus convenirent. Reisk.

Ἑαυτῶν] Malim ἑαυτῆς, ut ad τὴν πόλιν redeat. Idem.

Εἰλημμένοι δῶρα κ. ὑ. εἰληφότες] φωραθέντες, ὅτι δῶρα εἰλήφεσαν. Wolf.

Περὶ τῆς ἑαυτῶν πλεονεξίας παραγγέλλειν] Ad hunc locum Wolfius annotatum reliquit nihil. Quid spectans ita verterit, *avaritiam suam sibi laudi ac præsidio esse oportere*, haud exputo, nisi si divinando magis sententiam, quam certa ratione vertit. Canterus ita reddidit: *suam volunt ostentare præstantiam*. Ergo idem vocabulum πλεονεξίαν ille *avaritiam*, hic *præstantiam* reddit, ambo in παραγγέλλειν laborantes, et conjecturam sequentes. Mihi fateor etiam aquam hic hærere. παραγγέλλειν est, *indicere, imperare, postulare*. Ergone deest hic aliquid, e. c. ὑμᾶς συγγνώμην ἔχειν. *æquum censent, se postulare, ut vos sibi avaritiæ suæ veniam habeatis.* Videtur tamen magis consentaneum, pro παραγγέλλειν tantummodo legi παραμελεῖν. vos avaritiam suam dissimulatione atque oblivione et silentio *transmittere*, nil eam curantes, nil in eam inquirentes. Reisk.

Περὶ τούτου] Aut παρὰ τούτου, aut, quod malim, τὴν περὶ τοῦτον, id est, τὴν τούτου τύχην. Wolf.

Ἐπώλει] Πλέον ἄρα ἢ παλιγκάπηλος ἐγένετο, si pretio fixit leges, pretioque re-

ἀποδόμενος οὐκ ἐβεβαίου; εἴπατέ μοι πρὸς Διός, ὦ ἄνδρες, προῖκα τοῦτον οἴεσθε γράψαι Διφίλῳ τὴν ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν, καὶ τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν ἀναθησομένην εἰκόνα;
34 ἢ τὸ ποιῆσαι πολίτας ὑμᾶς Χαιρέφιλον καὶ Φείδωνα καὶ Πάμφιλον καὶ Φίλιππον, καὶ πάλιν [1] Ἐπιγένην καὶ Κόνωνα τοὺς τραπεζίτας; ἢ τὸ χαλκοῦς ἐν ἀγορᾷ [2] στῆσαι Βηρισάδην καὶ Σάτυρον καὶ Γόργιππον τοὺς ἐχθίστους τυράννους, παρ' ὧν αὐτῷ χίλιοι μόδιοι τοῦ ἐνιαυτοῦ πυρῶν ἀποστέλλονται τῷ οὐδ' ὅπη καταφύγῃ αὐτίκα φήσοντι εἶναι; ἢ τὸ γράψαι Ταυροσθένην Ἀθηναῖον εἶναι, τοὺς μὲν [3] αὐτοῦ πολίτας καταδουλωσάμενον, τῆς δ' Εὐβοίας ὅλης μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Καλλίου προδότην Φιλίππῳ γεγενημένον; ὃν οὐκ ἐῶσιν οἱ νόμοι τῆς Ἀθηναίων χώρας ἐπιβαίνειν· εἰ δὲ μὴ, τοῖς αὐτοῖς ἔνοχον εἶναι κελεύουσιν οἷσπερ ἄν τις τῶν φευγόντων ἐξ Ἀρείου πάγου κατίῃ. καὶ τοῦτον οὗτος ὁ δημοτικὸς ὑμέτερον ἔγραψε πολίτην εἶναι. περὶ τούτων οὖν μάρτυρας ὑμῖν δεῖ καλεῖν, ἢ περὶ τῶν ἄλλων ὅσους οὗτος γέγραφε προξένους εἶναι καὶ Ἀθηναίους; πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς, 96. 1
35 οἴεσθε αὐτὸν ἀργύριον μὲν χαίρειν λαμβάνοντα, χρυσίου δ' εἴκοσι τάλαντα οὐκ ἂν λαβεῖν; ἢ κατὰ μικρὸν μὲν δωροδοκεῖν, ἀθρόον δ' οὐκ ἂν προσδέξασθαι τοσοῦτον λῆμμα; ἢ τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴν Δημοσθένην καὶ Δημάδην καὶ Κηφισοφῶντα ζητήσασαν ἓξ μῆνας ἀδίκως εἰς ὑμᾶς πεποιῆσθαι τὰς ἀποφάσεις;

η'. Πολλοί, ὦ ἄνδρες, πολλοὶ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων — ὅπερ καὶ πρότερον εἶπον — θεωροῦσιν ὑμᾶς πῶς τοῦτον δικάσετε τὸν ἀγῶνα, καὶ πότερον εἰσαγωγίμους καὶ τὰς τῶν ἄλλων δωροδοκίας ποιήσετε, ἢ ἀνέδην

[1] Ἐπιγένη [2] καταστῆσαι Βηρισάδην [3] αὐτῷ

fixit. Idem.

Ἀναθησομένην] Malim ἀνατεθησομένην. Reisk.

Καταστῆσαι] Potest ferri et defendi, subaudiendo ὑμᾶς. *hoc, quod vos eos collocaveritis æneos.* Malim tamen καταστῆναι. *quod stent in foro ænei.* Idem.

Μόδιοι] Mirans quidem vocabuli Latini in scriptore Græco tam vetusto insolentiam, damnare non audeo, tametsi meminerim, Athenienses, non modiis, sed medimnis, usos fuisse. Idem.

Εἶναι] Subaudi ἑαυτῷ. Alias melius conveniret ἔχειν. Idem.

Τὸ γράψαι] Aut τὸ est delendum, aut γράψαι. Idem.

Ταυροσθένην] De Taurosthene vide Æschinem κ. Κτησ. §. λα'. sq. Wolf.

Αὐτῷ] Wolf. [et Taylorus] mavult αὐτοῦ. Planius id utique et usitatius, posse tamen vulgata videtur utcunque ferri. Reisk.

Εἰσαγωγίμους] Ἀντὶ τοῦ ὑποδίκους καὶ ὑπευθύνους, alias εἰσαγώγιμος δίκη usitate dicitur, et τὰ εἰσαγώγιμα καὶ ἐξαγώγιμα de mercibus. Wolf.

ἐξέσται δῶρα λαμβάνειν καθ' ὑμῶν, καὶ τὰ πρότερον δοκοῦντα πιστὰ καὶ βέβαια εἶναι νῦν ἄπιστα διὰ τὴν Δημοσθένους κρίσιν γενήσεται, ὃν ἐκ τῶν ἄλλων προσῆκεν ἀπολωλέναι τῶν πεπολιτευμένων αὐτῷ, ὃς ἁπάσαις ταῖς ἀραῖς ταῖς ἐν τῇ πόλει γενομέναις ἔνοχος καθέστηκεν, ἐπιωρκηκὼς μὲν τὰς σεμνὰς θεὰς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς οὓς ἐκεῖ διόμνυσθαι νόμιμόν ἐστι, κατάρατος δὲ καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν [1] γινόμενος ἐξεληλεγμένος δῶρα κατὰ τῆς 36
πόλεως εἰληφὼς, ἐξηπατηκὼς δὲ καὶ τὸν δῆμον καὶ τὴν βουλὴν παρὰ τὴν ἀρὰν καὶ ἕτερα μὲν λέγων ἕτερα δὲ φρονῶν, ἰδίᾳ δὲ συμβεβουλευκὼς Ἀριστάρχῳ δεινὰς καὶ παρανόμους συμβουλὰς, [2] ἀνθ' ὧν — εἴπερ ἐστί που δικαία τιμωρία κατὰ τῶν ἐπιόρκων καὶ πονηρῶν, ὥσπερ ἐστὶ — δώσει δίκην οὗτος [3] ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ. ἀκούσατε, ἄνδρες δικασταί, [4] τῆς ἀρᾶς.

ΑΡΑ.

ἀλλ' ὅμως, ἄνδρες δικασταί, οὕτω Δημοσθένης τῷ ψεύδεσθαι καὶ μηδὲν ὑγιὲς λέγειν ἑτοίμως χρῆται, καὶ οὔτ' αἰ- 37
σχύνης οὔτ' ἐλέγχου οὔτ' ἀρᾶς οὐδὲν αὐτῷ μέλει, ὥστε καὶ περὶ ἐμοῦ [5] τολμήσει λέγειν, ὡς ἀκούω, ὡς ἄρα κἀμοῦ κατέγνω πρότερον ἡ βουλή· καὶ ποιῶ πάντων ἀτοπώτατον, ὡς οὗτός φησι, πρότερον μὲν ἐναντίον τῇ τῆς βουλῆς ἀποφά-

[1] γενόμενος [2] αὖθις (εἴπερ [3] ἐν δὲ τῇ [4] τὰς ἀράς [5] τολμῆσαι

Ἐκ τῶν ἄλλων] Planius utique dixisset: ὃν, εἰ καὶ μὴ ἐκ ταύτης τῆς κατηγορίας, ἔκ γε τῶν — *etiamsi hujus esset insons criminis, cujus nunc reus agitur, reliquis certe suis in republica moribus atque ausis ultimum meruit supplicium.* Reisk.

Σεμνὰς θεὰς] Οὕτω καλοῦσιν Ἀθηναῖοι τὰς Ἐριννύας, Harpocrat. πλησίον δὲ [τοῦ Ἀρείου πάγου] ἱερὸν θεῶν ἐστὶν, ἃς καλοῦσιν Ἀθηναῖοι Σεμνάς· Ἡσίοδος δὲ Ἐριννῦς ἐν Θεογονίᾳ, Pausan. in Attic. l. i. c. 28. 6.

Παρὰ τὴν ἀρὰν] Τῆς ἀρᾶς κωλυούσης. Wolf.

Αὖθις] F. οὐκ αὖθις, τουτέστιν, ὕστερον μετὰ ταῦτα. Sequitur enim ἐν δὲ τῇ τήμερον ἡμέρᾳ. Idem. Recte Wolf, et melius, quam Stephanus in annotatione statim insecutura. Deest tamen adhuc ὧν et ἐς, ad hunc modum: — συμβουλὰς, ὧν οὐκ ἐς αὖθις — *quorum suorum scelerum* [redit enim ὧν non ad proximum συμβουλὰς, sed ad remotius τὰ Δημοσθένει πεπολιτευμένα, omnia Demosthenis in republica commissa furta et latrocinia] *non postmodum dabit Demosthenes pœnas, sed hac ipsa die hodierna.* Possit quoque οὐκ et ἐς omitti, modo ὧν teneatur. *quorum postmodum pœnas dabit.* Sed tum punctum post ἡμέρᾳ erit omittendum. *hoc autem die audite Diras.* Verum multo hoc mihi quidem accidit coactius. Reisk.

Ἐστὶ — δώσει δίκην οὗτος, ἐν δὲ τῇ] F. οὗτός ἐστι — δώσει δίκην ἐν τῇδε. Markland.

Ἐν δὲ τῇ τήμερον ἡμέρᾳ] Π. ἐν τῇδε τῇ τήμερον ἡμέρᾳ. Ἢ, ἐν τῇ τήμερον ἡμ. οὕτω γὰρ ἐν τοῖς ἑξῆς· ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ δικάζετε. H. Stephan.

ΑΡΑ] ΑΡΑΙ. Taylor. Markland.

Τολμῆσαι] In se malum et inconveniens hoc non est, verum insequens κατασκευάζων p. 294. 3. necessarium reddit, ut legatur ἐτόλμησε. Reisk.

σει ἀγῶνα ἀπολογούμενος ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, νυνὶ δὲ συνηγορῶν
αὐτῇ, κατηγορῶν τούτου περὶ τῆς γεγενημένης ἀποφάσεως·
πρᾶγμα κατασκευάζων οὐ γεγενημένον, ἀλλὰ ψεύδεσθαι
πρός τινας τολμῶν. ἵν' οὖν, ἐὰν ἐπὶ τοῦτον ἴῃ τὸν λόγον, μὴ
ἐπιτρέπητε αὐτῷ, ἀλλ' εἰδῆτε ἀκριβῶς ὅτι οὔτ' ἐμὲ ἀπέφη-
νεν ἡ βουλὴ οὔτ' ἐμέλλησεν, ἠδικήθην δὲ ὑφ' ἑνὸς ἀνθρώπου
πονηροῦ καὶ δίκην δεδωκότος παρ' ὑμῖν, ἀκούσατέ μου βρα-
χέα· ἔπειτ' ἐπὶ τοῦτον πάλιν βαδιοῦμαι.

θ'. Ἀνάγκη τὴν βουλὴν, ὦ ἄνδρες, τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου
κατὰ δύο τρόπους ποιεῖσθαι τὰς ἀποφάσεις πάσας. τίνας
τούτους; ἤτοι αὐτὴν προελομένην καὶ ζητήσασαν, ἢ τοῦ
38 δήμου προστάξαντος αὐτῇ. χωρὶς τούτων οὐκ ἔστιν ὅντινα
τρόπον ποιήσειεν. εἰ μὲν τοίνυν φῄς, ὦ μιαρὸν σὺ θηρίον, τοῦ
δήμου προστάξαντος ζητήσασαν τὴν βουλὴν περὶ ἐμοῦ ποιή-
σασθαι τὴν ἀπόφασιν, δεῖξον τὸ ψήφισμα, καὶ τίνες ἐγέ-
νοντό μου κατήγοροι γενομένης τῆς ἀποφάσεως, ὥσπερ νῦν
ἀμφότερα γέγονε, καὶ ψήφισμα καθ' ὃ ἐζήτησεν ἡ βουλὴ,
καὶ κατήγοροι χειροτονήσαντος τοῦ δήμου, παρ' ὧν νῦν οἱ
δικασταὶ τἀδικήματα πυνθάνονται. κἂν ᾖ ταῦτα ἀληθῆ
ἀποθνήσκειν ἕτοιμός εἰμι. εἰ δ' αὐτὴν προελομένην ἀποφῆ-
ναί με φῄς, παράσχου μάρτυρας τοὺς Ἀρεοπαγίτας, ὥσπερ
ἐγὼ παρέξομαι ὅτι οὐκ [1] ἀπεφάνθην. καταψευσάμενον μέν-
39 τοι κἀμοῦ καὶ τῆς βουλῆς ὥσπερ σὺ, καὶ πονηρὸν προδότην
εἰσαγγείλας, καὶ ἐξελέγξας ἐν πεντακοσίοις [2] καὶ δισχι-
λίοις τῶν πολιτῶν ὅτι μισθώσας αὐτὸν Τιμοκλεῖ κατ' ἐμοῦ

[1] ἐφάνθην

[2] καὶ δισχιλίοις om.

Κατασκευάζων] In quo Demosthenes rem comminiscitur falsam, ementitam, quæ nunquam evenit, eamque speciosis argumentorum offuciis exornat. IDEM.

Ὑφ' ἑνὸς ἀνθρώπου] Pistia. v. p. 295. 6. IDEM.

Προελομένην καὶ ζητήσασαν] Tollendum videtur hoc καὶ. dictio προελομένην ζητήσασαν idem est atque ἐκ τῆς αὐτῶν προαιρέσεως ζητήσασαν, aut ζητήσασαν διὰ vel μετὰ τὸ προελέσθαι αὐτὴν ζητεῖν, verbo αἱθαιρέτως ζητήσασαν. IDEM.

Ὥσπερ νῦν] Fero, *nunc*, h. e. in causa tua. Malim tamen, ut tanto clarior sit atque manifestior inter Demosthenem et Dinarchum oppositio: ὡς περὶ σοῦ (vel σὲ) νῦν. *ut nunc de* vel *super te*, in causa tua, utrumque evenit. IDEM.

Περὶ ὧν] Παρ' ὧν. WOLF. GRUTER.

Ἐφάνθην] Imo vero ἀπεφάνθην. De senatu, qui ex delegatione populi rem inquisivit, de ea ad populum refert, et reum a se aut sontem aut insontem renunciat, non φαίνειν, quod delatoris est, sed ἀποφαίνειν, neque φάσιν, sed ἀπόφανσιν ποιεῖσθαι, usurpatur. REISK.

Καταψηφισάμενον] F. καταψευσάμενον. WOLF. GRUTER. *hominem malum, qui, ut tu fecisti, et de me et de Senatu mendacia commentus prodiderat.* REISK.

Ὥσπερ σὺ] Scil. καταψεύσω κἀμοῦ καὶ τῆς βουλῆς. Visum tamen aliquando deesse vocabulum μιαρὸν, ut sic legatur: — βουλῆς, μιαρὸν, ὥσπερ σὺ, καὶ πονηρὸν πρ. *impurum, ut tu es, et malum* (perditum) *proditorem*. IDEM.

ταῦτ' ἔπραξεν, ἐτιμωρησάμην μετὰ τῶν τότε δικασάντων.
λάβε μοι σὺ τὴν μαρτυρίαν, ἣν καὶ πρότερον παρεσχόμην
μαρτυρουμένην τοῖς δικασταῖς καὶ οὐδεὶς ἐπεσκήψατο ὡς
ψευδεῖ οὔσῃ, ἣν καὶ νῦν παρέξομαι. λέγε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

εἶτ' οὐ δεινὸν, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰ, ὅτι μὲν εἷς ἀνὴρ ἔφησε Πι-
στίας Ἀρεοπαγίτης ὢν ἀδικεῖν με, καταψευδόμενος κἀμοῦ 40
97. 1 καὶ τῆς βουλῆς, ἴσχυσεν ἂν τὸ ψεῦδος τῆς ἀληθείας μᾶλλον,
καὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν τὴν τότε καὶ τὴν ἐρημίαν τὴν ἐμὴν
ἐπιστεύθησαν αἱ κατ' ἐμοῦ ψευδεῖς γινόμεναι κατασκευαί·
ἐπειδὴ δὲ τἀληθὲς παρὰ πάσης τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βου-
λῆς ὁμολογεῖται, Δημοσθένην εἰληφέναι εἴκοσι τάλαντα
χρυσίου καθ' ὑμῶν καὶ ταῦτα πεποιηκότα ἀδικεῖν, καὶ ὁ
δημαγωγὸς ὑμῖν, ἐν ᾧ τὰς ἐλπίδας ἔχουσί τινες, ἐπ' αὐτο-
φώρῳ χρήματα λαμβάνων εἴληπται, νῦν τὰ νόμιμα τἀκεῖ-
θεν καὶ τὰ δίκαια καὶ τἀληθῆ ἀσθενέστερα γενήσεται
τῶν Δημοσθένους λόγων, καὶ ἰσχύσει μᾶλλον τῆς ἀληθείας
ἡ παρὰ τούτου ῥηθησομένη κατὰ τοῦ συνεδρίου διαβολὴ, ὡς
ἄρα πολλοὺς ἡ βουλὴ ἀποπέφαγκεν ἀδικεῖν τὸν δῆμον, οἳ
ἀποπεφεύγασιν εἰσελθόντες εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἡ βουλὴ
ἐπ' ἐνίων τὸ πέμπτον μέρος οὐ μετείληφε τῶν ψήφων; τοῦτο
δὲ ὃν τρόπον γίνεται, ῥᾳδίως ἅπαντες μαθήσεσθε. ἡ βουλὴ,
ὦ ἄνδρες, ζητεῖ τὰ προσταχθέντα ὑφ' ὑμῶν καὶ τὰ γεγε- 41

Ἣν] Delendum videtur. quod testimonium *et ante* exhibui, *et nunc exhibeo*. IDEM.

Παρέξομαι] Malim παρέχομαι. non enim promittit exhibiturum, sed jam exhibet. IDEM.

Ὅτι μὲν] F. ὅτε μέν. MARKLAND.

Εἷς ἀνὴρ] Verum hic cogita, si Timocles homo privatus unum Areopagitam corrumpere potuit, an non Macedones et Macedonici proditores totum senatum corrumpere potuerint Græcæ nationis, quæ nunquam, uti ait Cicero, jurisjurandi religionem coluit. WOLF. Demosthenis sui nusquam non studiosus est bonus Wolfius. Argumentum Dinarchi, sic satis speciosum, infringit alio suo, non minus probabili neque minus acute excogitato. Facile, ait, fieri potuit, ut, quamvis totus Senatus Areopagiticus Demosthenem largitionum et peculatus insimularet, nihilo tamen minus mentiretur. Potuerunt enim illi senatores omnes a Macedonibus et partium Macedonicarum studiosis empti atque subornati fuisse, ut bonum Demosthenem, virum castissimum atque sanctissimum, turpissima criminatione obruerent, nullam aliam rationem invenientes eum de medio tollendi, quem capitali odio persequerentur. De Pistia v. quæ collegit Valesius ad Harpocr. p. 32. REISK.

Ἴσχυσεν ἂν] Ὑποθετικῶς καὶ ἐλλειπτικῶς, εἰ μὴ ἄρα ἐξήλεγξα ψευσάμενον τὸν Πιστίαν, ἄπιστον καὶ ψευδομάρτυρα γενόμενον. WOLF.

Γεγενημένα] Id est κεκριμένα, vel εὑρημένα, vel ἐγνωσμένα. *deprehensa, noscitata*. Dictio τὸ γιγνόμενον significat id, quod necessario ex altera quapiam re exsistit, ut effectum e causa, petita ex Arithmetica, ubi summa universa numerorum omnium e singulis particularibus summis collectis existens est τὸ γιγνόμενον. REISK.

νημένα παρ᾽ αὐτοῖς ἀδικήματα οὐχ ὡς ὑμεῖς — καί μοι
μὴ ὀργισθῆτε — δικάζειν ἐνίοτε εἴθισθε, τῇ [1]συγγνώμῃ
πλέον ἢ τῷ δικαίῳ ἀπονέμοντες, ἀλλ᾽ ἁπλῶς τὸν ἔνοχον
ὄντα τοῖς ζητουμένοις καὶ τὸν ὁποιονοῦν ἠδικηκότα τὰ
πάτρια, νομίζουσα τὸν ἐν τοῖς μικροῖς συνεθιζόμενον ἀδι-
42 κεῖν τοῦτον τὰ μεγάλα τῶν ἀδικημάτων εὐχερέστερον
[2]προσδέξεσθαι. διόπερ τὸν παρ᾽ αὐτῶν ἀποστερήσαντα
τὸ ναῦλον τὸν πορθμέα ζημιώσασα, πρὸς ὑμᾶς ἀπέφηνε·
πάλιν τὸν τὴν πεντεδραχμίαν ἐπὶ τῷ τοῦ μὴ παρόντος
ὀνόματι λαβεῖν ἀξιώσαντα, καὶ τοῦτον ὑμῖν ἀπέφηνε, καὶ
43 τὸν τὴν μερίδα τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου τολμήσαντα ἀποδό-
σθαι [3]παρὰ τὰ νόμιμα τὸν αὐτὸν τρόπον ζημιώσασα ἐξέ-
βαλε. τούτους ὑμεῖς κρίναντες ἀφήκατε οὐ τῆς ἐξ Ἀρείου
πάγου βουλῆς καταγινώσκοντες ψεύδεσθαι, ἀλλὰ τῇ συγ-
γνώμῃ μᾶλλον ἢ τῷ δικαίῳ προσθέμενοι, καὶ τὴν τιμωρίαν
μείζω νομίζοντες εἶναι τῆς ὑπὸ τῶν κρινομένων γεγενημένης
ἁμαρτίας. ἦ που ἄρα ἡ βουλὴ, Δημόσθενες, τὰ ψευδῆ
ἀπέφηνεν; οὐ δήπου. τούτους μέντοι, ὦ ἄνδρες, καὶ τοιού-
τους ἑτέρους ἀδικεῖν παρ᾽ ἑαυτῆς ἀποφηνάσης τῆς βουλῆς

[1] γνώμῃ [2] προσδέξασθαι [3] παρὰ om.

Παρ᾽ αὐτοῖς] F. παρ᾽ αὐτῇ. Wolf. Ad βουλὴ referens. Sed bene habet vulgata, referenda ad sententiam, apud se, Areopagitas puta. v. versu 7. Reisk.

Τῇ γνώμῃ] F. τῇ συγγνώμῃ. Wolf. Fui egometipse quoque olim eadem in sententia, motus locis similibus. v. v. 14. p. 297. 14. et 20. Sed bene vulgata aut habet h. l. aut habere potest. γνώμη est *voluntas, studium alicujus in aliquem, animi propensio.* Reisk.

Ζητουμένοις] F. ζητουμένοις ἀποφαίνει. Wolf.

Ὁποιονοῦν] F. ὁποιωσοῦν. Wolf. Nulla necessitate. bene habet vulgata. Reisk.

Νομίζουσα] Forte fuit in antiquis libris sic: τὸν ἔνοχον ὄντα τοῖς ζητουμένοις καὶ τὸν ὁποιονοῦν τι ἠδικηκότα κατὰ τὰ πάτρια κολάζει, νομίζουσα — v. p. 98. ed. Steph. Idem.

Προσδέξασθαι] Π. προσδέξεσθαι. H. Stephan. Ne hic quidem loci est, quod nos a vulgata discedere cogat. Aoristus sæpissime futuri vices gerit. Reisk.

Τὸν παρ᾽ αὐτῶν] Τὸ παρ᾽ αὐτῶν fortasse redundat. Me certe quid ad sensum faciat non intelligere fateor. nisi forte naulum ab Areopagitis datum ille retinuerit. Wolf. Sententia plana est paulum modo animum attendenti. Senatus areopagiticus aliquem e collegio suo mulctaverat, qui vecturam naviculario debitam negasset. Ipse Wolf hoc vidit, et recte in Latinis reddidit. Reisk.

Τὴν πεντεδραχμίαν — τὴν μερίδα] Historias hic desidero et instituta Attica. Wolf.

Ἀποδόσθαι, τὰ νόμιμα] F. ἀπ. παρὰ τὰ νόμ. Idem. Errat bonus Wolfius. παρὰ, quod intrudit, alienum est. τὰ νόμιμα cohæret cum ζημιώσασα. ζημιοῦν τινὰ τὰ νόμιμα est *mulctare aliquem solenni modo et ritu.* Subauditur κατά. Dicasteria Athenis mulctarum, quas infligere liceret ipsis, certos habebant modos et ritus, quos haud liceret excedere. Pluris si æstimaretur crimen, debebat ea res ad populum referri, qui mulctam aut pœnam majorem reo infligeret, præter illam mulctam legitimam a tribunali antea inflictam. Res e Demosthenis locis compluribus nota. Reisk.

Παρ᾽ ἑαυτῆς] Malim: παρ᾽ ἑαυτῇ. *in judicio suo.* Crebra ista sunt ἐν vel παρ᾽ ὑμῖν ἀπέφυγε vel ἑάλω. ἀδικεῖ τις παρ᾽ ἐμοὶ significat *penes me aliquis delinquit,* h. e. ego censeo eum delinquere, mihi videtur in culpa esse, παρ᾽ ἐμοὶ κριτῇ ἐστὶν ἄδικος. Idem.

ὑμεῖς ἀφήκατε. Πολύευκτον δὲ τὸν Κυδαντίδην τοῦ δήμου
προστάξαντος ζητῆσαι τὴν βουλὴν, εἰ [1]συνέρχεται τοῖς φυ-
γάσιν εἰς Μέγαρα, καὶ ζητήσασαν ἀποφῆναι πρὸς ὑμᾶς,
ἀπέφηνεν ἡ βουλὴ συνιέναι. κατηγόρους εἵλεσθε κατὰ τοὺς
νόμους, εἰσῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον, ἀπελύσαθ᾽ ὑμεῖς, ὁμο-
λογοῦντος Πολυεύκτου βαδίζειν εἰς Μέγαρα ὡς τὸν Νικο-
φάνην· ἔχειν γὰρ τὴν αὐτοῦ μητέρα τοῦτον. οὐδὲν οὖν ἄτοπον
οὐδὲ δεινὸν ἐφαίνετο ποιεῖν ὑμῖν τῷ τῆς μητρὸς ἀνδρὶ δια-
λεγόμενος ἠτυχηκότι καὶ συνευπορῶν, καθ᾽ ὅσον δυνατὸς
ἦν, ἀπεστερημένῳ τῆς πατρίδος. αὕτη, Δημόσθενες, τῆς
βουλῆς ἡ ἀπόφασις οὐκ ἐξηλέγχθη ψευδὴς οὖσα, ἀληθινῆς 44
δὲ αὐτῆς οὔσης ἔδοξε τοῖς δικασταῖς ἀφιέναι τὸν Πολύευκτον·
τὸ μὲν γὰρ ἀληθὲς τῇ βουλῇ προσετάχθη ζητεῖν, τὸ δὲ
συγγνώμης ἄξιον ἢ μὴ τὸ δικαστήριον ἔκρινε. διὰ τοῦτο οὐ
πιστευτέον τῇ βουλῇ περὶ τῶν [2]γενομένων ἀποφάσεων, ἐπειδή
σε καὶ τοὺς μετὰ σοῦ τὸ χρυσίον ἔχοντας ἀποπέφαγκε;
δεινὸν μέντ᾽ ἂν εἴη. δεῖξον γὰρ τοῖς δικασταῖς σὺ, Δημό-
σθενες, [3]νυνὶ ὡς τούτων τι τῶν ἡμαρτηκότων ὅμοιόν ἐστι
τοῖς σοῖς ἀδικήμασι, καὶ ὡς τὸ δῶρα λαμβάνειν κατὰ τῆς
πατρίδος συγγνώμης ἐστὶν ἄξιον, ὥςτε ἀποφύγοις ἂν παρὰ
τούτοις εἰκότως. ἀλλ᾽ οἱ νόμοι περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἀδικη-
μάτων τῶν εἰς ἀργυρίου λόγον ἀνηκόντων διπλῆν τὴν βλάβην
ὀφείλειν κελεύουσι, περὶ δὲ τῶν δωροδοκούντων δύο μόνον
τιμήματα πεποιήκασιν, ἢ θάνατον, ἵνα ταύτης τυχὼν τῆς
ζημίας ὁ λαβὼν παράδειγμα [4]γίνηται τοῖς ἄλλοις, ἢ δε-
καπλοῦν τοῦ ἐξ ἀρχῆς λήμματος τὸ τίμημα τῶν δώρων, ἵνα
μὴ λυσιτελὲς ᾖ τοῖς τοῦτο τολμῶσι ποιεῖν.
98. 1 ι΄. Ἦ τοῦτο μὲν οὐκ ἐπιχειρήσεις λέγειν, ὅτι δὲ τῶν
πρότερον ἀποφανθέντων ὑπὸ τῆς βουλῆς, τοῖς μὲν ἄλλοις
ὡμολογηκέναι συμβέβηκεν ἀξίαν εἶναι τὴν τῆς βουλῆς ζή-

[1] συνεισέρχεται [2] γινομένων [3] τὰ νυνὶ [4] γένηται

Πολύευκτον] Hic est ille Polyeuctus Cydantides, adversus quem orationem scripsit Hyperides, laudatam ab Harpocratione v. Κυδαντίδης. Idem.

Ἄξιον, φημὶ τὸ δικαστήριον] Sic dant editiones omnes. Ego de meo dedi: ἄξιον, ἢ μὴ, τὸ δ. *quid autem venia dignum esset, quid minus, de hoc judicium publicum populi statuebat.* Idem.

Παρὰ τούτοις] Apud hos judices, in hoc judicio, in quo populus ipse per D. viros, aut per M., aut MD. causam hanc disceptat. Idem.

Προτέρων] πρότερον. Scalig.

Ἀξίαν] F. ἀληθῆ, aut ἀποδοχῆς ἀξίαν, aut potius ἀξιόπιστον. Wolf. Bene habet vulgata. ἄξιος h. l. est, aut magnifaciendum, in honore habendum, aut, ista tri-

τησιν, σοὶ δὲ μόνῳ τὰ περὶ αὐτῆς ἠναντιῶσθαι. ἀλλὰ μόνος σὺ τῶν πώποτε ἀποπεφασμένων ἠξίωσας ἑκὼν σεαυτῷ τούτους κριτὰς καὶ ζητητὰς γενέσθαι, καὶ ἔγραψας κατὰ σαυτοῦ τὸ ψήφισμα, καὶ τὸν δῆμον ἐποιήσω μάρτυρα τῶν
46 [1] ὡμολογημένων, ὁρισάμενος σεαυτῷ ζημίαν εἶναι θάνατον, ἐὰν ἀποφήνῃ ἡ βουλὴ τῶν χρημάτων εἰληφότα τι τῶν εἰς τὴν χώραν ὑπὸ Ἁρπάλου κομισθέντων. ἀλλὰ μὴν πρότερον ἔγραψας σύ, ὦ Δημόσθενες, κατὰ πάντων τούτων καὶ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων κυρίαν εἶναι τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴν κολάσαι τὸν παρὰ τοὺς νόμους πλημμελοῦντα, χρωμένην τοῖς πατρῴοις νόμοις· καὶ παρέδωκας σὺ καὶ ἐνεχείρισας τὴν πόλιν ἅπασαν ταύτῃ, ἣν αὐτίκα φήσεις ὀλιγαρχικὴν εἶναι· καὶ τεθνᾶσι κατὰ τὸ σὸν ψήφισμα δύο τῶν πολιτῶν, πατὴρ καὶ υἱός, παραδοθέντες τῷ ἐπὶ τῷ ὀρύγματι· ἐδέθη τῶν ἀφ᾽ Ἁρμοδίου γεγονότων εἷς κατὰ τὸ σὸν πρόσταγμα· ἐστρέβλωσαν Ἀντιφῶντα καὶ ἀπέκτειναν οὗτοι τῇ τῆς βουλῆς ἀποφάσει πεισθέντες· ἐξέβαλες σὺ Ἀρχῖνον ἐκ τῆς πό-
47 λεως ἐπὶ προδοσίᾳ κατὰ τὰς τῆς βουλῆς ἀποφάσεις καὶ τιμωρίας. κατὰ δὲ σαυτοῦ καὶ ταῦτα γράψας αὐτὸς τὸ ψήφισμα ἀκυροῖς; καὶ ποῦ ταῦτα δίκαια ἢ νόμιμά ἐστι;

[1] ὁμολογουμένων

bunalis sanctissimi severitate famaque dignum. Reisk.

Τὰ περὶ αὐτῆς] F. τοῖς παρ᾽ αὐτῆς. Constructio hæc est. σοὶ δὲ μόνῳ συμβέβηκεν ὥστε ἠναντιώθης. σὺ μόνος ἐτύγχανες ἐναντιούμενος τοῖς παρ᾽ αὐτῆς, scil. ἀποπεφασμένοις. Wolf. De παρ᾽ αὐτῆς recte monet. Sic enim leg. est, in reliquis aberrat a vero. Sententia hæc est: Licetne hoc excusare, quod, cum reliqui omnes, hujus tribunalis sententia perculsi, in auctoritate ejus acquieverint, tu unus auctoritatem ejus detrectaveris? Neutiquam. Imo vero tu unus omnium maxime auctoritati Senatus Areopagitici prædicandæ et confirmandæ studuisti, ipsumque temet tuasque fortunas ei permisisti. Paulo quidem involutius prodidit Dinarchus h. l. animi sui sensa, hæc tamen illa esse, quæ dixi, ex universo loci statu apparet. Reisk.

Ὡμολογουμένων] F. ὡμολογημένων. Wolf. Π. ὡμολογημένων. Ἢ ὁμολογουμένων. H. Stephan.

Πατρῴοις] F. πατρίοις. Sæpe enim hæc inter se permutantur. Wolf. Procul dubio recte conjecit. Sæpe autem ista duo inter se permutari, haud memini. Reisk.

Τῷ ἐπὶ τῷ ὀρύγματι] Scil. ὄντι, ἴσως τῷ ἐπὶ τῷ βαράθρῳ, τῷ δημίῳ. Wolf. Harpocrat. ὄρυγμα ἰδίως οὕτως ἐκαλεῖτο, ἐφ᾽ οὗ οἱ κακοῦργοι ἐκολάζοντο Ἀθήνησι. et Pollux: ὁ παραλαμβάνων τοὺς ἀνῃρημένους καλεῖται δήμιος, δημόκοινος, ὁ πρὸς τῷ ὀρύγματι. Lycurgo tamen cum Dinarcho dicitur ὁ ἐπὶ τῷ ὀρύγματι.

Τῶν ἀφ᾽ Ἁρμοδίου γεγονότων εἷς] Est Antipho, qui statim post nominatur. tu jubebas Antiphontem, ab Harmodio genus ducentem, in vincula dari. vinctum Areopagitæ tormentis subjiciebant, et post, ab Areopagitis reum declaratum, populus occidi jussit. Reisk.

Καὶ τιμωρίας] Aut excidit aliquid, aut leguntur hæc loco alieno, non suo. Prius si sit, integrari possit locus sic ferme: καὶ ἄλλοι πολλοὶ τὰς αἰσχίστας ὑπέμειναν διά σε τιμωρίας. *aliique multi propter te*, h. e. propter illas tuas magnificas et insolentes adeo de Areopagitici senatus auctoritate atque sanctitate prædicationes, *supplicia tolerarunt turpissima.* Sin posterius malis, colloca ista duo vocabula pone σαυτοῦ, ad hunc modum: κατὰ δὲ σαυτοῦ τὰς τιμωρίας (καὶ ταῦτα γράψας αὐτὸς τὸ ψήφισμα) ἀκυροῖς. contra temet ipsum autem ratas pœnas irritas facis, tu, qui ipse decreti fueris auctor, quo decreto senatui Areopagitico mandatur provincia in te inquirendi, potestasque datur de te pronuntiandi, atque ad populum referendi. Idem.

ιαʹ. Μαρτύρομαι τὰς σεμνὰς θεάς, [1] ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὸν τόπον ὃν ἐκεῖναι κατέχουσι, καὶ τοὺς ἥρωας τοὺς ἐγχωρίους, καὶ τὴν Ἀθηνᾶν τὴν πολῖτιδα, καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς οἳ τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν ἡμῶν εἰλήχασιν, ὅτι τοῦ δήμου παραδεδωκότος ὑμῖν [2] τιμωρήσασθαι τὸν εἰληφότα τι
κατὰ τῆς πατρίδος, τὸν λελυμασμένον καὶ ἐφθαρκότα τὴν 48
τῆς πόλεως εὐδαιμονίαν, τὸν περικεχαρακωμένην παραδεδωκότα τὴν πατρίδα ταῖς αὑτοῦ συμβουλίαις, ὃν οἱ μὲν ἐχθροὶ καὶ κακόνοι τῆς πόλεως ζῆν ἂν βούλοιντο, συμφορὰν ἡγούμενοι τῆς πόλεως εἶναι, ὅσοι δὲ εὖνοι τοῖς [3] ὑμετέροις πράγμασι, καὶ μεταπεσούσης τῆς τύχης ἐλπίζουσιν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἂν τὰ τῆς πόλεως πράγματα ἐλθεῖν, τὴν ἀξίαν δίκην δόντα τῶν πεπραγμένων ἀπολωλέναι βούλονται, καὶ ταῦτ᾽ εὔχονται τοῖς θεοῖς· οὓς κἀγὼ συμπαρακαλῶ σῶσαι τὴν πατρίδα, κινδυνεύουσαν ὁρῶν ὑπὲρ σωτηρίας, ὑπὲρ παίδων, ὑπὲρ γυναικῶν, ὑπὲρ δόξης, ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν ἁπάντων. τί γὰρ ἐροῦμεν, ὦ Ἀθηναῖοι, πρὸς τοὺς περιεστηκότας ἐξελθόντες ἐκ τοῦ δικαστηρίου, ἐὰν — ὃ μὴ γένοιτο — παρακρουσθῆτε ὑπὸ τῆς τούτου γοητείας; τίσιν ὀφθαλμοῖς ἕκαστος ὑμῶν τὴν πατρῴαν ἑστίαν οἴκαδε ἀπελθὼν ἰδεῖν τολμήσειεν, ἀπολελυκότες μὲν τὸν προδότην τὸν πρῶτον εἰς τὸν ἴδιον [4] οἶκον εἰσενεγκάμενον τὸ δεδωροδοκημένον χρυσίον, κατεγνωκότες δὲ μηδὲν ἀληθὲς μηδὲ ζητεῖν μήθ᾽ εὑρίσκειν τὸ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εἶναι σεμνότατον νομιζόμενον συνέδριον; τίνας δέ, ὦ Ἀθηναῖοι — σκοπεῖτε γὰρ πρὸς ὑμᾶς αὐτούς —, τίνας [5] τὰς ἐλπί-
δας ἕξομεν, ἐὰν κίνδυνός τις καταλάβῃ τὴν πόλιν, τὸ μὲν 49
δῶρα λαμβάνειν κατὰ τῆς πατρίδος, ἀσφαλὲς εἶναι πε-

[1] ὦ om. [2] οὐκ ἐτιμωρήσασθε [3] ἡμετέροις [4] οἶκον om. [5] τὰς om.

Μαρτύρομαι] Malim μαρτυροῦμαι, quia de re futura ὑποθετικῶς loquitur. Wolf. Fallitur. Non dicitur μαρτυρεῖσθαί τινα, sed μαρτύρεσθαι, pro *obtestari, contestari fidem alicujus.* Reisk.

Πολῖτιδα] Malim πολιάδα, quæ πολιοῦχος alias dicitur. Wolf. Recte. πολῖτις est *civis* fœmina, quod de Dea non usurpatum est. Reisk.

Εἰς τὸν ἴδιον] F. A. εἰς τὸν ἴδιον οἶκον. Sed malim εἰς τὸν οἶκον. Wolf. Π. εἰς τὸν ἴδιον οἶκον. H. Stephan. Sine dubio prius verius, addendum scil. esse οἶκον ad εἰς τὸν ἴδιον. Reisk.

ποιηκότες, τὸ δὲ τὴν φυλακὴν ἔχον συνέδριον τῆς πόλεως ἐν τοῖς τοιούτοις κινδύνοις ἀδόκιμον καταστήσαντες; τί δ' ἂν — τιθῶμεν γὰρ ταῦτα —, ἐὰν κατὰ τὸ ψήφισμα τὸ Δημοσθένους ἀπαιτῇ πέμψας ἡμᾶς Ἀλέξανδρος τὸ χρυσίον τὸ κομισθὲν εἰς τὴν χώραν ὑπὸ Ἁρπάλου, καὶ πρὸς τῷ γεγενῆσθαι τὴν τῆς βουλῆς ἀπόφασιν τοὺς παῖδας καταπέμψῃ πρὸς ἡμᾶς τοὺς νῦν ὡς ἑαυτὸν ἀνακεκομισμένους, καὶ τούτων ἀξιοῖ πυνθάνεσθαι τὴν ἀλήθειαν ὑμᾶς, πρὸς θεῶν, ὦ ἄνδρες, τί ἐροῦμεν; γράψεις σὺ, Δημόσθενες, πολεμεῖν ἡμᾶς, ἐπειδὴ καὶ τοὺς πρότερον πολέμους καλῶς διώκησας; καὶ πότερόν ἐστι δικαιότερον, ἂν ταῦτα δόξῃ 99. 1 καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις, εἰς τὸν πόλεμον ὑπάρχειν μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τὸ παρὰ σοῦ χρυσίον, ἢ τοὺς μὲν ἄλλους ἀπὸ τῶν ἰδίων κτημάτων ἕκαστον εἰσφέρειν, καὶ καταχωνεύειν τὸν ἴδιον κόσμον τῶν γυναικῶν, καὶ τὰ ἐκπώματα, καὶ πάντα τὰ ἐν τῇ χώρᾳ ἀναθήματα τῶν θεῶν, ὥσπερ ἔφησθα σὺ γράψειν, αὐτὸς εἰσενεγκὼν πεντήκοντα δραχμὰς ἀπὸ τῆς οἰκίας τῆς ἐν Πειραιεῖ, καὶ τῆς ἐν ἄστει; τοσοῦτον γὰρ κατὰ τὴν προτέραν εἰσφορὰν εἰσενηνοχὼς, εἴκοσι τάλαντα ἔχεις. ἢ πολεμεῖν μὲν οὐ γράψεις, ἀποδιδόναι δὲ κατὰ τὸ γεγραμμένον ὑπὸ σοῦ ψήφισμα κελεύσεις Ἀλεξάνδρῳ τὸ κεκομισμένον χρυσίον; οὐκοῦν ὑπὲρ σοῦ τὸν δῆμον ἀποδιδόναι δεήσει. καὶ ποῦ τοῦτ' ἐστὶ δίκαιον ἢ κοινὸν ἢ δημοτικὸν, τοὺς μὲν ἐργαζομένους εἰσφέρειν, σὲ δὲ ἁρπάζειν; καὶ τοὺς μὲν φανερὰν κεκτῆσθαι τὴν οὐσίαν καὶ ἀπὸ ταύτης εἰσφέρειν, σὲ δὲ πλείω ἢ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν τάλαντα, τὰ μὲν ἐκ τῶν βασιλικῶν, τὰ δὲ ἐκ τῶν Ἀλεξάνδρου πραγμάτων, [1] εἰληφέναι, μηδὲν [2] δὲ φανερὸν

[1] εἰληφότα [2] δὲ om.

Τί δ' ἂν] In τί δ' ἂν subauditur γένοιτο, nisi malis e versu ultimo ἐροῦμεν subaudiri. IDEM.

Ταῦτα] Post ταῦτα videtur τούτοις addendum. *his*, judicibus puta. IDEM.

Πρὸς τῷ γεγενῆσθαι] Malim πρὸς τὸ γενέσθαι. quo expeditius et certius pronunciare de crimine possit senatus Areopagiticus. IDEM.

Τοὺς παῖδας καταπέμψῃ] Fortasse ministri Harpali sunt intelligendi. WOLF. Aut etiam obsides Atheniensium, ab illis fidei ergo Alexandro traditi, et ab hoc in Asiam abducti. qui cum Alexandrum, quoquo locorum iret, comitarentur, scire poterant omnia, quæcunque in comitatu ejus evenirent. REISK.

Γράφεις] Malim γράψεις. WOLF. Π. γράψεις. Οὕτω καὶ ὀλίγῳ ὕστερον· ἢ πολεμεῖν μὲν οὐ γράψεις. H. STEPHAN.

Γράφειν] F. γράφων. WOLF. Π. γράψειν. H. STEPHAN.

Κελεύεις] Π. κελεύσεις. IDEM.

Πραγματων] F. χρημάτων. WOLF. Vulgata bene habet. REISK.

ἐν τῇ πόλει κεκτῆσθαι, ἀλλὰ διεσκευάσθαι πρὸς τὸν δῆμον 51 ὡς οὐ πιστεύοντα τοῖς ἑαυτῷ πολιτευομένοις; καὶ τοὺς μὲν νόμους προλέγειν τῷ ῥήτορι καὶ τῷ στρατηγῷ, τὴν παρὰ τοῦ δήμου πίστιν ἀξιοῦντι λαμβάνειν, παιδοποιεῖσθαι κατὰ τοὺς νόμους, γῆν ἐντὸς ὅρων κεκτῆσθαι, πάσας τὰς δικαίας πίστεις παρακαταθέμενον οὕτως ἀξιοῦν προεστάναι τοῦ δήμου· σὲ δὲ τὴν πατρῴαν γῆν πεπρακέναι, τοὺς δὲ οὐ γεγενημένους υἱεῖς σαυτῷ προσποιεῖσθαι παρὰ τοὺς νόμους τῶν ἐν ταῖς κρίσεσιν ἕνεκα γινομένων ὅρκων, ἐπιτάττειν δὲ [1] τοῖς ἄλλοις στρατεύεσθαι λιπόντα αὐτὸν τὴν κοινὴν τάξιν.

ιβ'. Ὦ Ἀθηναῖοι, παρὰ τί οἴεσθε τὰς πόλεις τοτὲ μὲν εὖ τοτὲ δὲ φαύλως πράττειν; οὐδὲν εὑρήσετε ἄλλο πλὴν παρὰ τοὺς συμβούλους καὶ τοὺς ἡγεμόνας. ἐπιβλέψατε γὰρ ἐπὶ τὴν Θηβαίων πόλιν. ἐγένετο πόλις, ἐγένετο μεγίστη, [2] καὶ τίνων τυχοῦσα ἡγεμόνων καὶ στρατηγῶν; ἅπαντες [3] ἂν ὁμολογήσαιεν [4] [οἱ] πρεσβύτεροι — παρ' 52 ὧνπερ κἀγὼ τοὺς λόγους ἀκούων ἐρῶ — ὅτε Πελοπίδας, ὥς φασιν, ἡγεῖτο τοῦ ἱεροῦ λόχου καὶ Ἐπαμεινώνδας ἐστρατήγει καὶ οἱ μετὰ τούτων, τότε τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην ἐνίκησεν ἡ τῶν Θηβαίων πόλις, τότε εἰς τὴν ἀπόρθητον νομιζομένην εἶναι Λακεδαιμονίων χώραν εἰσέβαλον, κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους πολλὰ καὶ καλὰ διεπράξαντο ἔργα, Μεσσήνην τετρακοσιοστῷ ἔτει κατῴκισαν, Ἀρκάδας αὐτονόμους ἐποίησαν, ἔνδοξοι παρὰ πᾶσιν ἦσαν. πότε δ' αὖ τοὐναντίον ταπεινὰ καὶ τοῦ φρονήματος ἀνάξια διεπρά-

[1] τοῖς om. [2] καί τινων [3] γὰρ [4] [οἱ] om.

Διεσκευάσθαι] Χωρίσαι τὴν σαυτοῦ οὐσίαν τῆς τοῦ δήμου οὐσίας. WOLF. Ita te gerere erga plebem, ac si decoxisses, foro cessisses, neque quicquam amplius ærario conferre posses, etiamsi velles. REISK.

Στρατηγῷ τὴν] Interponendum videtur τῷ. IDEM.

Παιδοποιεῖσθαι κ. τ. λ.] Cf. Petit. Legg. Att. l. iii. tit. ii. §. 18.

Κρίσεσιν] Fortasse pertinet hoc ad consuetudinem illam, de qua est in tutoriis actionibus ὀμνύναι κατὰ τῶν παίδων παραστησάμενον. WOLF.

Αὐτὸν] L. αὑτὸν. MARKLAND.

Πόλιν etc.] Π. πόλιν. πότε ἐγένετο πόλις; πότε ἐγένετο μεγίστη; καὶ τίνων τυχοῦσα ἡγεμόνων καὶ στρατηγῶν. H. STEPHAN. Haud equidem improbem, sic scriptum si inveniam: verumtamen nil video, cur non vulgata perinde feratur. REISK.

Ὁμολογήσαιεν πρεσβύτεροι] Interponi velim hæc duo ἂν οἱ. IDEM.

Μεσσήνην τετρακοσιοστῷ] V. Lycurg. p. 155. ed. Steph. ubi Μεσσήνην πεντακοσίοις ἔτεσιν ὕστερον. IDEM.

Τοῦ φρονήματος] Inter hæc duo vocabula intermedium aliquod excidit, sive id ἑαυτῶν, sive προτέρου est, sive simile aliud quodpiam. IDEM.

ξαντο; ὅτ᾽ ἐδωροδόκει μὲν λαμβάνων χρήματα παρὰ
[1]Φιλίππου Τιμόλαος ὁ [2]τούτου φίλος, ἐπὶ δὲ τοῖς ξένοις
53 τοῖς εἰς Ἄμφισσαν συλλεγεῖσι Πρόξενος ὁ προδότης ἐγένετο,
ἡγεμὼν [3]δὲ τῆς φάλαγγος [4]κατέστη Θεαγένης, ἄνθρωπος
ἀτυχὴς καὶ δωροδόκος ὥσπερ οὗτος. τότε διὰ τρεῖς γε ἀνθρώ-
πους οὓς εἶπον ἅπασα ἡ πόλις μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἁπάν-
των ἀπώλετο καὶ [5]διεφθάρη. οὐ γὰρ ψεῦδός ἐστιν ἀλλὰ καὶ
λίαν ἀληθὲς τὸ τοὺς ἡγεμόνας αἰτίους ἁπάντων γίνεσθαι
καὶ τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν ἐναντίων τοῖς πολίταις. θεωρή-
σατε δὴ πάλιν καὶ ἐπὶ τῆς ἡμετέρας πόλεως, τὸν αὐτὸν
54 τρόπον ἐξετάσαντες. ἡ πόλις ἡμῶν ἦν μεγάλη καὶ ἔνδοξος
παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ τῶν προγόνων ἀξία, μετά γε τὰς
ἀρχαίας ἐκείνας πράξεις, ὅτε Κόνων, ὡς οἱ πρεσβύτεροι
λέγουσιν, ἐνίκησε τὴν ἐν Κνίδῳ ναυμαχίαν, ὅτε Ἰφικράτης
ἀνεῖλε τὴν Λακεδαιμονίων μόραν, ὅτε Χαβρίας ἐν Νάξῳ
κατεναυμάχησε τὰς Λακεδαιμονίων τριήρεις, ὅτε Τιμό-
θεος τὴν ἐν Κερκύρᾳ ναυμαχίαν ἐνίκησε. τότε, ὦ Ἀθη-
ναῖοι, τότε οἱ μὲν πρότερον ὄντες λαμπροὶ διὰ τοὺς ἡγε-
μόνας Λακεδαιμόνιοι καὶ ὑπὸ τοῖς ἐκείνων ἤθεσι τραφέντες
ταπεινοὶ πρὸς τὴν πόλιν ἡμῶν ἧκον, δεόμενοι τῆς παρὰ τῶν
προγόνων ἡμῶν σωτηρίας, ὁ δὲ καταλυθεὶς ὑπ᾽ ἐκείνων δῆ- 100. 1

[1] τοῦ Φιλ. [2] τούτων [3] δὲ om. [4] κατεστάθη [5] συνδιεφθάρη

Τούτων] F. τούτου, Demosthenis puta. Sin τούτων bene habet, significat τῶν δωροδοκούντων κατὰ τῆς πατρίδος. Wolf. Demosthenis puta et quotquot ei sunt criminis participes, et causæ defensores, Demades, Polyeuctus, cæteri complices. Reisk.

Ἐπὶ δὲ τοῖς ξένοις] Ordo: ὅτε Πρόξενος ὁ προδότης ἐγένετο ἐπὶ τοῖς ξένοις τοῖς εἰς Ἄμφισσαν συλλεγεῖσι. Intelligenda sunt hæc de Phocensi bello, quod et Amphissense a primaria Phocidis urbe dicitur. ἐγένετο ἐπὶ τοῖς ξένοις, id est, ἡγήσατο τῶν ξένων ἢ ἐστρατήγησεν αὐτῶν. Alius fuit Proxenus Atheniensium dux, cujus fit apud Demosthenem et in Philippicis historiis mentio; etsi et illum mulctatum esse ab Atheniensibus tradit Ulpianus. Wolf. Proxenus ille, cujus sæpe mentionem facit Demosthenes, erat Atheniensis; hic autem, de quo Dinarchus h. l. commemorat, erat aut Thebanus aut certe non Atheniensis. ἐπὶ τοῖς ξένοις, in castris ad Amphissam Proxenus præesset imperator militibus mercenariis a Thebanis conductis. Videtur ille Proxenus fuisse ξεναγὸς ductor militum mercenariorum, eosque Thebanis mercede elocasse. Reisk.

Ἡγεμὼν] F. A. ὅ θ᾽ ἡγεμών. Wolf. F. ὅ θ᾽ ἡγεμὼν, vel ἡγεμών τε. Makkland. Nil opus est istac accessione. Asyndeton est. Phalanx opponitur mercenariis. Thebanis enim civibus constabat. Reisk.

Θεαγένης] Hunc ut virum fortem celebrat Plutarchus, qui ab hoste fugiente interrogatus, μέχρι τοῦ διώκεις; responderit, μέχρι Μακεδονίας. et cujus soror Timoclia, captis ab Alexandro Thebis, tribunum, a quo stuprata fuerat, per speciem monstrandi auri in puteum præcipitatum obruerit. Wolf.

Ἡ πόλις] F. πότε ἡ πόλις. Markland.

Μοῖραν] Μόραν apud Demosth. legitur in Aristocratea. Wolf. Leg. μόραν. Scaligo. Cf. Meurs. Att. Lect. l. i. c. 16.

Καὶ ὑπὸ ἐ. ἤ. τραφέντες] Fort. καὶ οἱ τοῖς ἐκείνων ἤθεσιν ἐντραφέντες. Reisk.

Καταλυθεὶς] Loquitur de constitutione XXX. tyrannorum. Wolf.

μος διὰ τοὺς τότε γενομένους παρ᾽ ὑμῖν συμβούλους πάλιν
ἡγεμὼν ἦν τῶν Ἑλλήνων, δικαίως — οἶμαι — στρατηγῶν
μὲν τοιούτων τετυχηκὼς οἵων εἶπον ἀρτίως, συμβούλους
δ᾽ ἔχων Ἀρχῖνον καὶ Κέφαλον τὸν Κολυττέα. μία γὰρ
αὕτη σωτηρία καὶ πόλεως καὶ ἔθνους ἐστὶ, τὸ προστατῶν
ἀνδρῶν ἀγαθῶν καὶ συμβούλων σπουδαίων τυχεῖν. διόπερ,
ὦ Ἀθηναῖοι, δεῖ ταῦθ᾽ ὑμᾶς ὁρῶντας καὶ λογιζομένους μὴ
μὰ Δία τὸν πλείω χρόνον τῆς Δημοσθένους δωροδοκίας καὶ
ἀτυχίας κοινωνεῖν, μηδ᾽ ἐν τούτῳ τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας 55
ἔχειν, μηδὲ οἴεσθαι ἀπορήσειν ἀνδρῶν ἀγαθῶν καὶ συμβου-
λων σπουδαίων, ἀλλὰ τὴν τῶν προγόνων λαβόντας ὀργὴν
τὸν ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ κλέπτην εἰλημμένον καὶ προδότην, τὸν
οὐκ ἀπεχόμενον τῶν εἰς τὴν πόλιν ἀφικνουμένων χρημάτων,
τὸν εἰς τὰς δεινοτάτας ἀτυχίας ἐμβεβληκότα τὴν πόλιν,
τὸν τῆς Ἑλλάδος [1]ἀλιτήριον ἀποκτείναντας ἐξόριστον ἐκ
τῆς πόλεως ποιῆσαι, καὶ μεταβαλέσθαι τὴν τῆς πόλεως
τύχην ἐᾶσαι, καὶ προσδοκῆσαι τούτων γενομένων βέλτιον
πράξειν.

ιγʹ. Ἀκούσατε, ὦ Ἀθηναῖοι, κἀκείνου τοῦ ψηφίσματος
τοῦ γραφέντος ὑπὸ Δημοσθένους, ὃ τεταραγμένης τῆς πό-
λεως μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην ἔγραψεν ὁ δημοτικὸς
οὗτος, καὶ τῆς μαντείας τῆς ἐλθούσης ἐκ Δωδώνης παρὰ
τοῦ Διὸς τοῦ Δωδωναίου· σαφῶς γὰρ ὑμῖν πάλαι προείρηκε
φυλάττεσθαι τοὺς ἡγεμόνας καὶ τοὺς συμβούλους. λέγε
τὴν [2]μαντείαν πρῶτον.

[3]ΜΑΝΤΕΙΑ.

λέγε δὴ τὸ καλὸν ψήφισμα τούτου. 56

ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΜΕΡΟΣ.

δημοτικός γ᾽ ὁ διατάττων ἑαυτὸν μὲν, ἐπειδὴ ἀνδρεῖος καὶ

[1] ὄλεθρον [2] μαρτυρίαν [3] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἐμβεβλημένον] Ἀντὶ τοῦ ἐμβεβληκότα. Idem.

Μεταβαλέσθαι] Ἀντὶ τοῦ μεταβληθῆναι. Idem. animum erga vos mutare, pro alienato a vobis, quo adhuc fuit, propitium induere vestrique studiosum. Reisk.

Πάλαι] Vetustum enim erat hoc vaticinium, non tum demum, post pugnam Chæronaicam, sed dudum ante, tempore belli Peloponnesiaci jam redditum. Idem.

Μαρτυρίαν — ΜΑΡΤΥΡΙΑ] Lege μαντείαν et ΜΑΝΤΕΙΑ. Wolf. Gruter. et *Nov. Lect.* l. viii. c. 12. G. Canter. Perquam probabiliter. Verum tamen cum p. 309, 28. insequatur rursus μαντεία hæc ipsa, et postmodum demum, non autem nunc statim, recitetur, sustinui tantisper assensum, donec certius hac de re constet. Reisk.

Τούτου] Malim τὸ τούτου. Idem.

εὔψυχός ἐστιν, ἐν τοῖς ὅπλοις μένειν, οὓς δ' ἂν αὐτὸς ἀποδοκιμάσῃ τῶν πολιτῶν, ἐπὶ τὰ ἔργα ἀπιέναι, καὶ ἐάν τι ἄλλο τούτῳ δόξῃ ἐπιτήδειον εἶναι, τοῦτο ποιεῖν. λέγε τὰ λοιπά.

ΤΟ ΛΟΙΠΟΝ ΤΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ.

ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί. ἀπιέναι φησὶ τὸ ψήφισμα τὰς [1]ἡρημένας πρεσβείας. ἐπειδὴ ἤκουσε μετὰ τὴν μάχην τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ Φίλιππον εἰς τὴν χώραν ἡμῶν μέλλειν εἰσβάλλειν, αὑτὸς ἑαυτὸν πρεσβευτὴν κατασκευάσας, ἵν' ἐκ τῆς πόλεως ἀποδραίη, συσκευασάμενος τῆς διοικήσεως ὀκτὼ τάλαντα, οὐδὲν φροντίσας τῆς τότε παρούσης ἀπορίας, ἡνίχ' οἱ ἄλλοι πάντες ἐκ τῶν ἰδίων ἐπεδίδοσαν εἰς τὴν [2]ὑμετέραν σωτηρίαν. τοιοῦτος ὑμῖν ὁ σύμβουλος, καὶ δύο ταύτας μόνας ἐν τῷ βίῳ Δημοσθένης πεποίηται ἀποδημίας, μετὰ τὴν
57 μάχην ὅτε ἀπεδίδρασκεν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ νῦν εἰς Ὀλυμπίαν, ἐπεὶ Νικάνορι διὰ τῆς ἀρχιθεωρίας ἐντυχεῖν ἐβούλετο. ἄξιόν γε τούτῳ παρακαταθέσθαι τὴν πόλιν καὶ ἐπιτρέψαι κινδυνεύειν μέλλοντας, ὅς, ὅτε μὲν ἔδει μάχεσθαι μετὰ τῶν ἄλλων τοῖς πολεμίοις, λιπὼν τὴν τάξιν ᾤχετο ἀπιὼν οἴκαδε, ἐπειδὴ δὲ προσῆκεν οἴκοι κινδυνεύειν μετὰ τῶν ἄλλων, πρεσβευτὴν αὑτὸς αὑτὸν [3]προβαλόμενος ᾤχετο ἐκ τῆς πόλεως ἀποδράς, ἐπειδὴ δὲ πρεσβεύειν ἔδει περὶ [4]τῆς εἰρήνης, οὐκ ἂν ἔφασκεν ἐκ τῆς πόλεως ἐξελθεῖν οὐδὲ τὸν ἕτερον πόδα, ἐπειδὴ δὲ τοὺς φυγάδας Ἀλέξανδρον ἔφασαν κατάγειν καὶ Νικάνωρ εἰς Ὀλυμπίαν ἧκεν, [5]ἀρχιθεωρὸν

[1] εἰρημένας [2] ἡμετέρας [3] προβαλλόμενος [4] τῆς om. [5] ἀρχιθέωρον

Εἰρημένας] L. ἡρημένας. *delectos legatos.* Wolf.

Ἐπειδὴ ἤκουσε] Interponi vult Wolf δ'. possit quoque γὰρ interponi. Reisk.

Διοικήσεως] Οἱ ἐπὶ τῆς διοικήσεως, scil. τῶν δημοσίων χρημάτων, sunt quæstores, seu tribuni ærarii, cujusmodi fuit Lycurgus orator, cujus vitam v. apud Plutarch. Wolf. Reisk.

Οὐδὲ φροντίσας] L. οὐδὲν φρ. Wolf.

Κατὰ τὴν μάχην] F. μετὰ τὴν μ. Idem. Gruter.

Ἀρχιθεωρίας] Θεωροὶ qui sint, notum est. ἀρχιθεωροί, legati publice ad Olympia missi, principem Græciæ celebritatem. Wolf. *per opportunitatem legationis hujus et sub ejus prætextu.* Reisk.

Προβαλλόμενος] Velim unum λ. detrahi. Idem.

Ἐξελθεῖν οὐδὲ τὸν ἕτερον πόδα] Ἀντὶ τοῦ οὐδὲ τῷ ἑτέρῳ ποδί. nisi forte subintelligitur ἐκβιβάσαι. aut simile quodpiam verbum. Wolf. Hæc parum intelligo, vulgatam satis, quæ idem dicit, atque si dixisset: οὐδὲ τὸν ἑαυτοῦ πόδα ἐξελθεῖν. *ne alterum quidem pedem suum urbe esse exiturum,* nedum ambos. Reisk.

Ἀλέξανδρος] L. Ἀλέξανδρον. Wolf. *cum fama increbuisset Alexandrum exsules reducere,* h. e. proscripto cuique veniam domum redeundi edicto dedisse. Reisk.

αὐτὸν ἀπέδωκε τῇ βουλῇ. τοιοῦτος οὗτος, ἐν μὲν ταῖς παρα- 58
τάξεσιν οἰκουρός, ἐν δὲ τοῖς οἴκοι μένουσι πρεσβευτής, ἐν δὲ τοῖς πρεσβευταῖς δραπέτης ἐστί.

ιδ'. Λέγε δὴ καὶ τὸ περὶ ζητήσεως τῶν χρημάτων ψήφισμα, ὃ ἔγραψε Δημοσθένης τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῇ περὶ αὑτοῦ τε καὶ [1]ὑμῶν, ἵνα παράλληλα θεωρήσαντες εἰδῆτε τὴν Δημοσθένους ἀπόνοιαν.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ἔγραψας σὺ τοῦτο, Δημόσθενες; ἔγραψας· οὐκ ἔστιν ἀντειπεῖν. ἐγένετο ἡ βουλὴ κυρία σοῦ προστάξαντος; ἐγένετο. τεθνᾶσι τῶν πολιτῶν ἄνδρες; τεθνᾶσι. κύριον ἦν τὸ σὸν ψήφισμα κατ' ἐκείνων; ἀδύνατον ἀντειπεῖν.

ιε'. Λέγε δὴ πάλιν, ὃ Δημοσθένης κατὰ Δημοσθένους ἔγραψε. προσέχετε, ὦ ἄνδρες. 59

[2]ΨΗΦΙΣΜΑ.

ἡ βουλὴ εὕρηκε Δημοσθένην. τί δεῖ πολλῶν λόγων; ἀπο-
101. πέφαγκεν, ὦ Ἀθηναῖοι. τὸ μὲν τοίνυν δίκαιον ἦν ὑφ' ἑαυτοῦ κεκριμένον εὐθὺς ἀποθνήσκειν· ἐπειδὴ δ' εἰς τὰς ὑμετέρας ἥκει χεῖρας τοὺς ὑπὲρ τοῦ δήμου συνειλεγμένους καὶ τοὺς ὀμωμοκότας πείθεσθαι τοῖς νόμοις καὶ τοῖς τοῦ δήμου ψηφίσμασι, τί ποιήσετε; προήσεσθε τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν καὶ τὰ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις δίκαια νομιζόμενα; μή, ὦ Ἀθηναῖοι, μή· αἰσχρὸν γὰρ καὶ δεινόν, ἑτέρους μὲν ὑπὸ τῶν Δημοσθένους ψηφισμάτων, οὐδὲν ὄντας τούτου

[1] ἡμῶν [2] ΨΗΦΙΣΜΑ. ἡ βουλὴ om.

Ἀπέδωκε] Ἐπέδωκε. Scalig. Recte, ni fallor. Idem.

Ἡμῶν] F. ὑμῶν. Wolf.

Κυρία προστάξαντος] Interposui de meo σοῦ. *fuitne penes senatum potestas illud tuum decretum exsequendi?* Reisk.

Ὃ Δημοσθ. κ. τ. λ.] Fui aliquando in hac sententia: ὃ Δημοσθένης κατὰ τίνος; *quod Demosthenes contra — quem?* κατὰ Δημοσθένους ἔγραψε, *contra Demosthenem tulit.* ut hæc sit ad illa responsio. tum statim εὕρηκε Δημοσθένης, τίνα; *invenit, deprehendit reum — quem?* Δημοσθένην, *Demosthenem.* Sed nunc nimis ista videntur quæsita, quæ, cum fortassis placitura etiam sint, si codices ita tradidissent, tum auctori, codicibus invitis, obtrudenda non sint. Idem.

Λόγων; ἀποπέφαγκεν] Interponendum videtur aliquid, quod deest, e. c. αὐτὸς ἑαυτόν, *ipse semet detulit.* Idem.

Τοὺς ὑ. τ. δ. συνειλεγμένων] Sic dant Aldus et Stephanus. Ego Wolfianam hic reddidi, solum verbum quartum mutans cum συνειλεγμένους. ne nimis multa essent turbanda. Wolfius ad h. l. annotavit hæc, et pæne eadem Stephanus quoque in margine. Leg. τοὺς ὑ. τ. δ. συνειλεγμένους. nisi magis placet τῶν ὑ. τ. δ. συνειλεγμένων καὶ τῶν ὀμωμοκότων. pro εἰς τὰς ὑμῶν. Sic Horatius: "cum mea nemo scripta legat vulgo recitare timentis." Hæc Wolfius. Accusativos si præfers, erit εἰς τὰς ὑμετέρας χεῖρας tantundem atque ὑφ' ὑμᾶς. *venit sub vos.* Idem.

χείρους οὐδὲ τοσαῦτ᾽ ἠδικηκότας ὅσαπερ οὗτος, ἀπολωλέναι,
60 τουτονὶ δὲ καταφρονοῦντα ὑμῶν καὶ τῶν νόμων ἀτιμώρητον
περιιέναι ἐν τῇ πόλει, αὐτὸν ὑφ᾽ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ψηφισμά-
των ὧν ἔγραψεν ἑαλωκότα. τουτὶ τὸ συνέδριον, ὦ Ἀθηναῖοι,
καὶ ὁ αὐτὸς τόπος, καὶ ταὐτὰ τὰ δίκαια. ὁ αὐτὸς ῥήτωρ
ἐκείνοις τε αἴτιος ἐγένετο τῶν συμβάντων κακῶν καὶ αὐτῷ
τῶν νῦν συμβησομένων. ἐπέτρεψεν ὁ αὐτὸς οὗτος ἐν τῷ δήμῳ
τῷ συνεδρίῳ τούτῳ κρῖναι περὶ αὐτοῦ, μάρτυρας ὑμᾶς πε-
ποιημένος. ἔθετο συνθήκας μετὰ τοῦ δήμου, γράψας τὸ
ψήφισμα καθ᾽ ἑαυτοῦ παρὰ τὴν μητέρα τῶν θεῶν, ἣ πάν-
των τῶν ἐν τοῖς γράμμασι δικαίων φύλαξ τῇ πόλει καθέ-
στηκε. διὸ καὶ οὐχ ὅσιον ὑμῖν ἐστὶ ταύτας ἀκύρους ποιεῖν,
οὐδὲ τοὺς θεοὺς ὀμωμοκόσι περὶ ταύτης τῆς κρίσεως ταῖς
αὐτῶν τῶν θεῶν πράξεσιν ἐναντίαν τὴν ψῆφον ἐνεγκεῖν.
61 κρίσει Ποσειδῶν ἀποτυχὼν τοῖς ὑπὲρ Ἁλιρροθίου πρὸς Ἄρη
γενομένοις ἐνέμεινεν· αὐταὶ αἱ σεμναὶ θεαὶ τῇ πρὸς Ὀρέστην
ἐν τούτῳ τῷ συνεδρίῳ κρίσει γενομένῃ καὶ τῇ τούτου ἀλη-
θείᾳ συνοίκους ἑαυτὰς εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον κατέστησαν.
ὑμεῖς δὲ τί ποιήσετε οἱ πάντων εἶναι φάσκοντες εὐσεβέ-
στεροι; τὴν τοῦ συνεδρίου γνώμην ἄκυρον καταστήσετε τῇ
Δημοσθένους ἐπακολουθήσαντες πονηρίᾳ; οὐκ, ἐὰν σωφρο-
νῆτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· οὐ γὰρ περὶ μικρῶν οὐδὲ τῶν τυ-
χόντων ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ δικάζετε, ἀλλὰ περὶ σωτηρίας
τῆς πόλεως ἁπάσης καὶ πρὸς τούτοις περὶ δωροδοκίας, ἔθους
πονηροῦ καὶ πράγματος ἀλυσιτελοῦς [1]ὑμῖν καὶ πάντας ἀν-
θρώπους ἀπολωλεκότος. εἰ μέν, καθ᾽ ὅσον ἐστὲ δυνατοί,
ἐκβαλεῖτε ἐκ τῆς πόλεως καὶ παύσετε τοὺς ῥᾳδίως καθ᾽

[1] ὑμῖν om.

Ταῦτα] F. ταὐτά. Wolf.

Ὁ αὐτὸς] Malim: καὶ ὁ αὐτὸς. *et idem ille orator.* Reisk.

Αὖ] F. αὐτῷ. Wolf. αὐτῷ. *et eorum, quæ ipsi nunc evenient.* opponuntur enim ἐκείνοις τε et αὐτῷ. Tametsi Wolf in Latinis non suam conjecturam, sed vulgatam, nescio qua de causa, expressit. Reisk.

Παρὰ τὴν μητέρα τῶν θεῶν] Id ædificium μητρῷον inde dictum, in quo monumenta publica asservabantur. Wolf. Ratio linguæ Græcæ postulat παρὰ τῇ μητρὶ τ. θ. Reisk.

Κρίσει] Id est, ἐν κρίσει. *in judicio, vel sententia a judicibus pronuntiata.* Videtur Stephanus de κρίσεως suspicatus esse, tametsi margo ejus hoc de vocabulo tacet. v. notam proximam. Idem.

Ἀποτυχὼν τοῖς ὑ. Ἁ. π. Ἄ. γενομένοις] Π. ἀποτυχὼν τῆς ὑ. Ἁ. π. Ἄ. γενομένης. ἢ μᾶλλον δεῖ στίζειν μετὰ τὸ ἀποτυχεῖν, ἵνα ᾖ, ἐνέμεινε τοῖς γενομένοις. H. Stephan. Posterius hoc potius est. τὰ γενόμενα sunt *exitus rei,* h. l. τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν δικαστῶν. Reisk.

Γενομένῃ] Post γενομένῃ videtur ἐνέμειναν deesse. Idem.

Εὐσεβέστεροι] Ἀντὶ τοῦ εὐσεβέστατοι, Latino quidem more. Wolf.

Εἰ μὲν] Malim: ὃ εἰ μέν. *quam si vos quidem exterminabitis pestem.* Reisk.

ὑμῶν χρήματα λαμβάνοντας, σωθησόμεθα θεῶν βουλομέ-
νων· εἰ δ᾽ ἐπιτρέψετε τοῖς ῥήτορσι πωλεῖν ὑμᾶς αὐτούς, περι-
όψεσθε τὴν πόλιν ἀνατραπεῖσαν ὑπὸ τούτων.

ιϛ′. Ἔγραψεν αὐτὸς ἐν τῷ δήμῳ Δημοσθένης, ὡς δηλονότι 62
δικαίου τοῦ πράγματος ὄντος, φυλάττειν Ἀλεξάνδρῳ τὰ
εἰς τὴν Ἀττικὴν ἀφικόμενα μετὰ Ἁρπάλου χρήματα.
οὕτως οὖν, [1]ὦ ἄριστε, εἰπέ μοι, φυλάξομεν, ἐὰν σὺ μὲν
εἴκοσι τάλαντα λαβὼν ἔχῃς ἴδια, ἕτερος δὲ πεντεκαίδεκα,
Δημάδης δὲ ἑξακισχιλίους χρυσοῦ στατῆρας, ἕτεροι δὲ ὅσα
δή ποτε ἀποπεφασμένοι εἰσί; τέτταρα γὰρ τάλαντά ἐστι
καὶ ἑξήκοντα ἤδη εὑρημένα, ὧν οἴεσθε τὴν αἰτίαν τουτοισὶν
ἀναθεῖναι. καὶ πότερα κάλλιόν ἐστι, πρὸς δὲ δικαιότερον,
ἅπαντ᾽ ἐν τῷ κοινῷ φυλάττεσθαι, ἕως ἄν τι δίκαιον ὁ δῆμος
βουλεύσηται, ἢ τοὺς ῥήτορας καὶ τῶν στρατηγῶν ἐνίους
διηρπακότας ἔχειν; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι τὸ μὲν ἐν τῷ κοινῷ 63
φυλάττειν παρὰ πάντων ὁμολογούμενον εἶναι δίκαιον, τὸ
δὲ τούτους ἔχειν μηδέν᾽ ἂν εἰπεῖν ὡς ἔστι καλῶς ἔχον.

ιζ′. Πολλοὺς οὗτος ἐρεῖ καὶ παντοδαποὺς λόγους, ὦ ἄν-
δρες, καὶ οὐδεπώποτε τοὺς αὐτούς. ὁρᾷ γὰρ ὑμᾶς τὸν
ἅπαντα χρόνον ἐλπίσι κεναῖς καὶ ψευδέσι λόγοις ἐξηπα-
τημένους ὑφ᾽ ἑαυτοῦ, καὶ μέχρι τούτου μνημονεύοντας τὰς
ὑποσχέσεις μέχρις ἂν ῥηθῶσιν. εἰ μὲν οὖν ἔτι δεῖ τὴν πόλιν
τῆς Δημοσθένους πονηρίας καὶ ἀτυχίας ἀπολαύειν, ἵνα
πλέον κακοδαιμονῶμεν — οὐδὲ γὰρ ἔχω τί ἄλλο εἴπω —,
στερκτέον εἴη τοῖς συμβαίνουσιν· εἰ δ᾽ ἔτι κηδόμεθα τῆς
πατρίδος καὶ τοὺς πονηροὺς καὶ δωροδόκους μισοῦμεν καὶ
μετοιωνίσασθαι τὴν τύχην καὶ μεταλλάξασθαι βουλό-

[1] ὦ om.

Ὅσα δή ποτε] Subaudi ἔχειν. Idem.

Ὧν οἴεσθε τὴν αἰτίαν τουτοισὶν ἀναθεῖναι] *quorum culpam in istos censetis conferendam.* τὸ ὧν ad talenta 64. ab oratoribus direpta pertinere videtur, τὸ οἴεσθε ad δωροδόκους, τὸ τούτοις ad judices. Sed me dubitare de sententiæ veritate fateor. Wolf. Aut aberrarunt h. l. operæ Basileenses a Wolfii manu, aut calamus ejus lapsus est, et sententiam ejus pervertit. Voluit certe dare τὸ οἴεσθε ad judices, τούτοις autem ad τοὺς δωροδόκους. Sententia Dinarchi plana est: *quorum peculatuum culpam in hos conferre, vos, judices, censetis decere.* Sed deesse videtur δεῖν pone οἴεσθε. Reisk.

Πρὸς δὲ] Subaudi τούτοις. *atque etiam.* Wolf. Recte quidem hoc. verum præterea quoque annotandum erat καὶ deesse. ut legatur, πρὸς δὲ, καὶ δικαιότερον. Reisk.

Ἄν τι] Malim ἄν, τί. ut τί non sit encliticum, sed interrogativum, pro ὅ, τι. *quid jus et fas sit.* Idem.

Μηδὲν ἂν] F. μηδένα ἄν. Wolf. Gruter. Π. μηδέν᾽ ἄν, ἢ μηδένα ἄν. H. Stephan.

Κακοδαιμονῶμεν] Κακοδαιμονᾶν, *intemperiis agitari.* de quo verbo alibi dictum. Wolf. Non videtur a verbo in άω desinente h. l. derivandum, sed a verbo in έω. *sinistra et luctuosa fortuna uti, cladibus affligi.* Idem.

μεθα, οὐ [1] προετέον ἐστὶν ὑμᾶς αὐτούς, ὦ Ἀθηναῖοι, ταῖς
64 τοῦ μιαροῦ καὶ γόητος τούτου δεήσεσιν. οὐδὲ [2] προσδεκτέον 102. 1
τοὺς οἴκτους καὶ τοὺς φενακισμοὺς τούτου· ἱκανὴν γὰρ εἰλήφατε πεῖραν αὐτοῦ καὶ τῶν ἔργων καὶ τῶν λόγων καὶ τῆς τύχης. τίς οὕτως εὔελπις [3] ὑμῶν ἐστὶν, ὦ Ἀθηναῖοι, τίς οὕτως ἀλόγιστος, τίς τῶν προγεγενημένων καὶ νῦν ἐνεστηκότων πραγμάτων ἄπειρος, ὅστις ἐλπίζει τὸν ἐκ τοσαύτης εὐδαιμονίας εἰς τοσαύτην ἀδοξίαν καταστήσαντα τὴν πόλιν, δι' ἡντιναδήποτε αἰτίαν ἢ τύχην — ἐῶ γὰρ τοῦτο νῦν —, ἐπειδὴ πρὸς ταῖς ἄλλαις ἀπορίαις καὶ τοῖς περιεστηκόσιν ἡμᾶς κινδύνοις καὶ ἡ τῶν ἐξ αὐτῆς τῆς πόλεως
65 δωροδοκία προσγέγονε, καὶ περὶ αἰσχρᾶς αἰτίας κοινῇ πάντες ἀγωνιζόμεθα καὶ περὶ τοῦ μὴ δοκεῖν τὰ [4] ἴδια παρά τισιν ὄντα χρήματα κοινῇ τὸν δῆμον ἔχειν, τηνικαῦτα συμβουλεύοντα καὶ [5] διοικοῦντα τοῦτον σώσειν [6] ὑμᾶς; ἐῶ γὰρ τἄλλα ὅσα μεταβαλλόμενος ἐν τοῖς πράγμασι καὶ δημηγορῶν οὐδὲν ὑγιὲς τετέλεκε, καὶ τοτὲ μὲν γράφων καὶ ἀπαγορεύων μηδένα ἄλλον νομίζειν θεὸν ἢ τοὺς παραδεδομένους, τοτὲ δὲ λέγων ὡς οὐ δεῖ τὸν δῆμον ἀμφισβητεῖν τῶν ἐν οὐρανῷ τιμῶν Ἀλεξάνδρῳ, ὅταν δὲ μέλλῃ κριθήσεσθαι παρ' ὑμῖν, Καλλιμέδοντα εἰσαγγέλλων συνιέναι ἐν Μεγάροις τοῖς φυγάσιν ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου, καὶ ταύτην τὴν
66 εἰσαγγελίαν εὐθὺς παραχρῆμα ἀναιρούμενος, ἐν δὲ τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ τῇ πρώην γεγενημένῃ προσάγων καὶ κατα-

[1] προσεκτέον [2] προσετέον [3] ἐστιν ὑμῶν [4] ἴδια [5] πολεμοῦντα [6] ἡμᾶς

Οὐ προσεκτέον ἐστὶν ὑμᾶς αὐτοὺς] Ἀντὶ τοῦ ὑμῖν αὐτοῖς. ut Isocrates Evagora: οὐ δουλευτέον τούς γε νοῦν ἔχοντας τοῖς οὕτω κακῶς φρονοῦσι. Sed puto leg. οὐ προετέον ὑμᾶς αὐτοῦς, παρὰ τὸ προΐεμαι. *non committendum est, ut vosmetipsi precibus ejus quasi condonetis*, h. e. ut iis moveamini. sicut dicunt προΐεσθαι χρήματά τινι. WOLF. Alterutrum verum est, aut servato προσεκτέον, delendum est αὐτοὺς, quod tum est inutile, et officit sententiæ, aut hoc αὐτοὺς servato, necessario leg. est προετέον. *non decet vos, vosmetipsos hujus precibus et obtestationibus prodere, et quasi in deditionem tradere.* Videtur ludere in vocabulis προετέον et προσετέον. v. notam proximam. REISK.

Προσιτέον] A πρόσειμι, τὸ προσέρχομαι. Sed sensus postulat προσετέον, a προσίεμαι. WOLF.

Ἄπειρος] M. οὕτως ἄπειρος. IDEM.

Αἰσχρᾶς αἰτίας] De Harpali pecunia direpta a republica Atheniensium. WOLF.

Δημηγορῶν, οὐδὲν ὑγιὲς τετέλεκε] Potest ferri. videtur tamen orator, mutata distinctione, sic dedisse: δημηγορῶν οὐδὲν ὑγιὲς, διατετέλεκε. REISK.

Τῶν ἐν οὐρανῷ τιμῶν] Si bene habet hæc lectio, tantundem valet, atque τῶν ἐνουρανίων τιμῶν, *cœlestibus honoribus.* Sed dubito, an Græci perinde τιμὰς οὐρανίους vel ἐνουρανίους usurpaverint, atque Latini *honores cœlestes.* Suspicatus aliquando sum, Dinarchum reliquisse: τῶν ἴσων τοῖς ἐν οὐρανῷ, id est, τοῖς θεοῖς. *paribus honoribus atque diis habentur cœlum incolentibus.* IDEM.

σκευάζων ψευδῆ μηνυτὴν ὡς ἐπιβουλευομένων τῶν νεωρίων, καὶ περὶ τούτων γράφων μὲν οὐδὲν, αἰτίας δ' ἕνεκα τοῦ παρόντος ἀγῶνος παρασκευάζων· τούτων γὰρ ἁπάντων ὑμεῖς τούτῳ μάρτυρές ἐστέ. γόης οὗτος, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ μιαρὸς ἄνθρωπός ἐστι, καὶ οὔτε τῷ γένει τῆς πόλεως πολίτης οὔτε τοῖς πεπολιτευμένοις αὐτῷ καὶ [1] πεπραγμένοις. ποῖαι γὰρ τριήρεις εἰσὶ κατεσκευασμέναι διὰ [2] τοῦτον, ὥσπερ ἐπὶ Εὐβούλου, τῇ πόλει; ἢ ποῖοι νεώσοικοι τούτου πολιτευομένου γεγόνασι; πότε οὗτος ἢ διὰ ψηφίσματος ἢ νόμου ἐπηνώρθωσε τὸ ἱππικόν; τίνα κατεσκεύασε δύναμιν τοιούτων καιρῶν παραγενομένων μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, ἢ πεζὴν ἢ ναυτικήν; τίς ἀνενήνεκται τῇ θεῷ κόσμος εἰς ἀκρόπολιν ὑπὸ τούτου; τί κατεσκεύακε Δημοσθένης οἰκοδόμημα ἐν τῷ ἐμπορίῳ τῷ ὑμετέρῳ ἢ ἐν τῷ ἄστει ἢ ἄλλοθί που τῆς χώρας; οὐδεὶς [3] ἂν οὐδαμοῦ δείξειεν. ἔπειτα τὸν μὲν ἐν ταῖς πολεμικαῖς πράξεσιν ἄπιστον γεγενημένον, ἐν δὲ ταῖς κατὰ τὴν πόλιν οἰκονομίαις ἄχρηστον, περιεωρακότα δὲ τοὺς ἀντιπολιτευομένους ἅπαντα διαπεπραγμένους ὅσα ἐβουλήθησαν, μεταβεβλημένον δὲ αὐτὸν καὶ 67
τὰς ὑπὲρ τοῦ δήμου πράξεις ἐγκαταλελοιπότα, τοῦτον περιποιῆσαι βούλεσθε; οὐκ, ἐὰν σωφρονῆτε καὶ καλῶς καὶ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως βουλεύησθε· ἀλλὰ δέξασθε τὴν ἀγαθὴν τύχην, ἣ τιμωρήσασθαι παρέδωκε τῶν ῥητόρων τοὺς τὴν πόλιν διὰ τὴν αὐτῶν δωροδοκίαν ταπεινὴν πεποιηκότας, καὶ φυλάξασθε — καθάπερ οἱ θεοὶ προειρήκασιν ὑμῖν ἐν ταῖς μαντείαις πολλάκις — τοὺς τοιούτους ἡγεμόνας καὶ συμβούλους. ἀκούσατε δὲ αὐτῆς τῆς μαντείας. λέγε [4] τὴν μαντείαν.

ΜΑΝΤΕΙΑ.

ιή. Πῶς οὖν μίαν γνώμην ἕξομεν, ὦ Ἀθηναῖοι; πῶς ὁμονοήσομεν ἅπαντες ὑπὲρ τῶν κοινῇ συμφερόντων, ὅταν οἱ

[1] πεπραγματευμένοις [2] τούτου [3] οὖν [4] σὺ τὴν

Αἰτίας] Ordo verborum est: αἰτίας δὲ παρασκευάζων, ἕνεκα τοῦ παρόντος ἀγῶνος. WOLF.

Οὖν] Π. ἄν. H. STEPHAN. Assentior Stephano ἂν emendanti. REISK.

Πράξεσιν] Quid si τάξεσιν? WOLF.

Ἅπαντα δὲ πεπραγμένους] F. ἅπαντα διαπεπραγμ. IDEM.

Αὐτῆς] Αὖθις. GRUTER.

ἡγεμόνες καὶ οἱ δημαγωγοὶ χρήματα λαμβάνοντες προΐων-
ται τὰ τῆς πατρίδος συμφέροντα, καὶ ὑμεῖς μὲν [1] καὶ ὁ δῆμος
ἅπας κινδυνεύῃ περὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ τῆς πόλεως καὶ τῶν
ἱερῶν τῶν πατρῴων καὶ παίδων καὶ γυναικῶν, οἱ δὲ διηλλα-
γμένοι πρὸς αὑτοὺς ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις λοιδορῶνται καὶ
προσκρούωσιν ἀλλήλοις ἐξεπίτηδες, ἰδίᾳ δὲ ταὐτὰ πράττω-
σιν ἐξαπατῶντες ὑμᾶς τοὺς ῥᾷστα πειθομένους τοῖς τούτων
68 λόγοις; τί γάρ ἐστι ῥήτορος δημοτικοῦ καὶ μισοῦντος τοὺς
κατὰ τῆς πόλεως λέγοντας καὶ γράφοντας; ἢ τί φασὶ 103. 1
τοὺς πρὸ ἡμῶν γεγενημένους, ὦ Δημόσθενες καὶ Πολύευκτε,
διατελεῖν ποιοῦντας; καὶ ταῦτα οὐδενὸς δεινοῦ τότε τὴν
πόλιν περιεστηκότος. οὐ κρίνειν ἀλλήλους; οὐκ εἰσαγγέλ-
λειν; οὐ γράφεσθαι παρανόμων; ἔστιν οὖν ὅ τι πεποιή-
κατε τούτων ὑμεῖς οἱ φάσκοντες τοῦ δήμου κήδεσθαι καὶ
τὴν σωτηρίαν ὑμῖν ἐν τῇ τούτων εἶναι ψήφῳ; γέγραπταί
σοι ψήφισμα, Δημόσθενες, πολλῶν ὄντων καὶ δεινῶν παρα-
νόμων ὧν Δημάδης γέγραφε; κεκώλυκας τινὰ πρᾶξιν ὧν
ἐκεῖνος προελόμενος κατὰ τοῦ δήμου πεπολίτευται; οὐδ'
ἡντινοῦν. εἰσήγγελκας τὸν παρὰ τὸ τοῦ δήμου ψήφισμα
69 καὶ τοὺς νόμους πολλὰ διαπεπραγμένον; οὐδεπώποτε,
ἀλλὰ περιεῖδες αὐτὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ χαλκοῦν σταθέντα καὶ
τῆς ἐν Πρυτανείῳ σιτήσεως κεκοινωνηκότα τοῖς Ἁρμοδίου
καὶ Ἀριστογείτονος ἀπογόνοις. ἔπειτα ποῦ τῆς εὐνοίας τῆς
σῆς ὁ δῆμος ἔλαβε πεῖραν, [2] ἢ ποῦ τὴν τοῦ ῥήτορος βοή-
θειαν καὶ δύναμιν ἐξεταζομένην εἴδομεν; ἢ ἐνταῦθα φήσετ'
εἶναι δεινοί, εἰ παρακρούσετε τούτους ἀεὶ λέγοντες ὡς οὐκ

[1] καὶ om.

[2] ὅπου

Προΐανται] Analogia postulat προϊῶνται, sicut τιθῶνται. Sed et προῶνται scribitur, ἀντὶ τοῦ πρόωνται, ut θῶνται. WOLF.

Ὑμεῖς μὲν ὁ δῆμος] Post μὲν videtur καὶ interponendum esse. *Vos judices, et universus populus.* REISK.

Ταῦτα] F. ταὐτὰ. WOLF. GRUTER.

Ἐστὶ ῥήτορος] Π. ἐστὶ χεῖρον ῥήτορος. Ἢ τοιοῦτό τι. H. STEPHAN. Excidit hoc bono viro, aliud agenti, neque satis ad rem præsentem attento, ut talia multa nobis excidunt, mente districta, et multa simul agente, quorum nihil recte fit. Locus hic bene habet, id quod vel e Latina Wolfii interpretatione constat. Ad ῥήτορος subauditur ἔργον, vel καθῆκον, vel tale quid. REISK.

Φασὶ] Subaud. homines. Pro ἡμῶν leg. ὑμῶν. IDEM.

Ἀλλήλους] F. αὐτοὺς. WOLF. Bene habet vulgata. REISK.

Ἔστιν οὖν, ὅ, τι πεποιήκατε τούτων] Ἀντὶ τοῦ, ἆρα πεποιήκατέ τι τούτων. WOLF.

Τὸ τοῦ δήμου ψήφισμα] Num τὰ τ. δ. ψηφίσματα. Num pro τὸν leg. sit τοῦτον, an illo servato exciderit nomen aliquod proprium, an denique vulgata bene habeat, ad Demadem referenda, in dubio relinquam. Sed vix videtur Demadis in foro statua ænea stetisse. Nullus dubito de alio quopiam hic agi. REISK.

Ὅπου] Π. ἢ ποῦ. H. STEPHAN.

ἔστιν ἔξω τῆς πατρίδος ὑμῖν ἐξελθεῖν, οὐκ ἔστιν ἄλλη κα-
ταφυγὴ χωρὶς τῆς [1] ἡμετέρας εὐνοίας; φανεροὺς ἐχρῆν γεγε-
νημένους ἀντιπράττοντας καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ τοῖς κατὰ
τοῦ δήμου γραφομένοις ψηφίσμασιν, οὕτω πείθειν τούτους
λέγοντας ὡς οὐκ ἔστιν ὑμῖν οὐδεμία σωτηρία χωρὶς τῆς
παρὰ τοῦ δήμου βοηθείας. ὑμεῖς δὲ ἐν τοῖς ἔξω τὰς ἐλπίδας
ἔχετε, ἁμιλλώμενοι ταῖς κολακείαις πρὸς τοὺς ὁμολογοῦν-
τας ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου πράττειν καὶ δῶρα εἰληφέναι παρὰ
τῶν αὐτῶν ὧνπερ νῦν ἀποπέφαγκεν ὑμᾶς ἡ βουλή, καὶ [2] σύ, 70
πάντων τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον διειλεγμένος Νικάνορι καὶ
κεχρηματικὼς ἐν Ὀλυμπίᾳ περὶ ὧν ἐβουλήθης, ἐλεεινὸν νῦν
σεαυτὸν κατασκευάζεις προδότης ὢν καὶ δωροδόκος, ὡς ἐπι-
μελησομένους τούτους τῆς σῆς πονηρίας, καὶ οὐ δώσων δίκην
ὑπὲρ ὧν εἴληφαι πεποιηκώς, τοσούτῳ τολμηρότερον Δημά-
δου, ὥσθ' ὁ μὲν προειρηκὼς ἐν τῷ δήμῳ τὸν αὑτοῦ τρόπον
καὶ τὴν ἀπόνοιαν, καὶ ὁμολογῶν λαμβάνειν καὶ λήψεσθαι,
ὅμως οὐ τετόλμηκεν αὐτοῖς δεῖξαι τὸ πρόσωπον, οὐδ' ἐναν-
τία τῇ τῆς βουλῆς ἀποφάσει λέγειν ἠξίωσε· καίτοι οὐκ
ἔγραψεν ἐκεῖνος περὶ αὑτοῦ κυρίαν εἶναι τὴν βουλήν, οὐδὲ
θάνατον ὡρίσατο, ἐὰν ἀποφανθῇ χρήματα εἰληφώς. σὺ δὲ
οὕτω σφόδρα πεπίστευκας τοῖς σεαυτοῦ λόγοις καὶ κατα-
πεφρόνηκας τῆς τούτων εὐηθείας, ὥστε πείσειν οἴει τοὺς δι-
καστάς, ὡς μόνου σοῦ κατέψευσται τὸ συνέδριον καὶ μόνον 71
οὐκ εἰληφότα σε τὸ χρυσίον ἀποπέφαγκεν. καὶ τίς ἂν
ταῦτα πεισθείη;

ιθʹ. Ὁρᾶτε, [3] ὦ Ἀθηναῖοι, τί μέλλετε ποιεῖν. παρειλή-
φατε παρὰ τοῦ δήμου τὸ πρᾶγμα τὸ γεγενημένον ἤδη,

[1] ὑμετέρας

[2] συμπάντων

[3] ὦ om.

Ὑμῖν] Aut hic est ἡμῖν leg. ut sit imitatio et repræsentatio orationum, quibus Demosthenes cum consortibus ad populum uterentur, cujus vellent ciere commiserationem, aut versu proximo leg. est ἡμετέρας. *nostram.* quod posterius equidem malim. REISK.

Οὕτω] Malim εἶθ' οὕτω. sic certe loqui solent. IDEM.

Εἰληφέναι] Scil. ὁμολογοῦντας. WOLF.

Ἀποπέφαγκεν ὑμᾶς] Scil. εἰληφέναι δῶρα. REISK.

Συμπάντων] Malim σὺ πάντων. Adhuc enim locutus erat de universo Demosthenis sodalitio malorum oratorum. jam vero ad eum solum convertit orationem. Mirifica inest vis in hac tam subita orationis a multis ad unum conversione. IDEM.

Ἐπιμελησομένους] Π. ἐπιλησομένους. H. STEPHAN. Malim equidem ἐπιλελησμένους. *quasi obliti sint hi judices.* REISK.

Τολμηρότερον] Recte fecit Stephanus, ut lectionem hanc Ald. servaret, spreta Wolfii conjectura τολμηρότερος. IDEM.

Ὡρίσατο] Scil. ἑαυτῷ ζημίαν. quod alias addi solet. IDEM.

Μονονοὺκ] L. μόνον οὐκ. WOLF. GRUTER.

τιμωρίας δ' ἕνεκα τῆς κατὰ τῶν ἐνόχων ὄντων ταῖς ἀποφάσεσι Δημοσθένης εἰσάγεται πρῶτος. κατηγορήκαμεν ἡμεῖς, οὐδενὶ καταχαρισάμενοι τῶν κοινῶν δικαίων. πότερ' ἀμελήσαντες τῶν γεγενημένων ἁπάντων ἀφήσετε τὸν πρῶτον εἰσεληλυθότα πρὸς ὑμᾶς, καὶ τὰ δίκαια τὰ παρὰ τῷ δήμῳ καὶ τῇ βουλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου δόξαντ' εἶναι καὶ
72 τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις, ταῦθ' ὑμεῖς [1] οἱ κύριοι πάντων λύσετε, καὶ τὴν πονηρίαν αὐτοὶ τὴν τούτων ἀναδέξεσθε; ἢ πᾶσιν ἀνθρώποις παράδειγμα ἐξοίσετε κοινὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως, ὅτι μισεῖτε τοὺς προδότας καὶ τοὺς χρημάτων ἕνεκα [2] προϊεμένους τὰ τοῦ δήμου συμφέροντα; ταῦτα γὰρ ἅπαντα ἐστὶν ἐφ' ὑμῖν νῦν, καὶ πεντακόσιοι καὶ χίλιοι ὄντες τὴν ἁπάσης τῆς πόλεως σωτηρίαν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχετε, καὶ ἡ τήμερον ἡμέρα καὶ ἡ ὑμετέρα ψῆφος πολλὴν ἀσφάλειαν τῇ πόλει καταστήσει τὰ δίκαια ὑμῶν ἐθελόντων κρίνειν, ἢ μοχθηρὰς ἐλπίδας ποιήσετε πάντας ἔχειν τοιαῦθ' ὑμῶν ἔθη καθιστάντων.

κ'. Οὐ καταπληκτέον ἐστὶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδὲ προετέον, ἐὰν σωφρονῆτε, τοῖς Δημοσθένους ἐλέοις τὴν κοινὴν καὶ δικαίαν ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀπολογίαν. οὐδεὶς γὰρ ὑμῶν ἠνάγκαζε τοῦτον τὰ μὴ προσήκοντα χρήματα λαμβάνειν τὰ καθ' ὑμῶν, πολλῷ πλείω τῶν ἱκανῶν δι' ὑμᾶς ἕτερα κεκτημένον, οὐδ' ἀπολογεῖσθαι νῦν ὑπὲρ τῶν ὡμολογημένων ἀδικημάτων, γράψαντα καθ' ἑαυτοῦ θάνατον
73 τὴν ζημίαν· ἀλλ' ἡ ἐκ τοῦ ἄλλου βίου ἔμφυτος αἰσχροκέρδεια καὶ πονηρία ταῦτα εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτῷ τέτραφε. μὴ οὖν ἄχθεσθε αὐτοῦ κλαίοντος καὶ ὀδυρομένου· πολὺ γὰρ ἂν δικαιότερον [3] ἐλεήσαιτε τὴν χώραν, ἣν οὗτος καθίστησιν εἰς τοὺς κινδύνους τοιαῦτα πράττων, ἢ τοὺς ἐξ αὐτῆς γεγενημένους ὑμᾶς ἱκετεύει, παραστησαμένη τὰ

[1] οἱ om. [2] προεμένους [3] ἐλέησετε

Οὐδενὶ] Aut οὐδὲν est leg. aut utrumque copulandum, οὐδὲν οὐδενὶ καταχαρ. Reisk.

Περὶ τῷ δήμῳ] F. παρὰ τῷ δ. Wolf. H. Stephan. Scalig.

Λαμβάνειν τὰ καθ' ὑμῶν, πολλῷ] Wolf omitti vult τὰ, et contra post ὑμῶν addi τόν. quorum in priori cum ei assentior, tum in posteriori refragor. Reisk.

Ἀπολεῖσθαι] F. ἀπολογεῖσθαι. Wolf.

Ἐξ αὐτῆς] Wolf suadet ἐν αὐτῇ nulla necessitate. Bene habet vulgata. Ipsa S. S. nos ait glebam esse, e gleba natos, et in glebam reversuros. Parentes nostri succis genitalibus nos procrearunt, ex alimentis terrestribus collectis; et nos, qui frugibus terræ iisdem alimur, parem nostri generis aliam sobolem procreamus. Fundus carnium nostrarum gleba est. Reisk.

ὑμέτερα τέκνα καὶ γυναῖκας, τιμωρήσασθαι τὸν προδότην καὶ σώζειν ἑαυτὴν, ὑπὲρ ἧς οἱ πρόγονοι καλοὺς καὶ πολλοὺς κινδύνους ὑπομείναντες ἐλευθέραν [1] αὐτὴν ὑμῖν παραδεδώκασιν, ἐν ᾗ πολλὰ καὶ καλὰ παραδείγματα λέλειπται τῆς τῶν τελευτησάντων ἀρετῆς. εἰς ταύτην ἀποβλέψαντας, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ τὰς ἐν αὐτῇ γινομένας πατρίους θυσίας καὶ τὰς τῶν προγόνων θήκας φέρειν δεῖ τοὺς εὖ φρονοῦντας τὴν ψῆφον. καὶ ὅταν Δημοσθένης ἐξαπατῆσαι βουλόμενος 74
καὶ παρακρουόμενος ὑμᾶς οἰκτίζηται καὶ δακρύῃ, ὑμεῖς εἰς τὸ τῆς πόλεως σῶμα ἀποβλέψαντες καὶ τὴν πρότερον δόξαν αὐτῇ ὑπάρχουσαν ἀντίθετε, πότερον ἡ πόλις ἐλεεινοτέρα διὰ τοῦτον γέγονεν ἢ διὰ τὴν πόλιν Δημοσθένης. εὑρήσετε γὰρ τοῦτον μὲν λαμπρὸν ἐξ οὗ προσελήλυθεν εἰς τὸ πολιτεύεσθαι γεγενημένον, καὶ ἀντὶ μὲν λογογράφου καὶ μισθοῦ τὰς δίκας λέγοντος ὑπὲρ Κτησίππου καὶ Φορμίωνος καὶ ἑτέρων πολλῶν πλουσιώτερον ὄντα τῶν ἐν τῇ πόλει, ἀντὶ δ' ἀγνῶτος καὶ οὐδεμίαν πατρικὴν δόξαν παρὰ τῶν προγόνων παρειληφότος ἔνδοξον γεγενημένον, τὴν δὲ πόλιν οὐκ ἀξίως ἑαυτῆς οὐδὲ τῆς τῶν προγόνων δόξης διακειμένην. ἀφέντες οὖν τοὺς ἐλέους καὶ τοὺς φενακισμοὺς τοὺς τούτου τὴν ὁσίαν καὶ δικαίαν φέρετε ψῆφον, καὶ σκοπεῖτε τὸ τῇ πατρίδι συμφέρον, μὴ τὸ Δημοσθένει· τοῦτο γάρ ἐστι καλῶν κἀγαθῶν δικαστῶν ἔργον.

κα'. Καὶ ὅταν ἀναβαίνῃ τις [2] συνηγορήσων Δημοσθένει, 75
λογίζεσθε ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος, εἰ μὲν μὴ ἔνοχος ὢν ταῖς μελλούσαις ἀποφάσεσιν ἀναβαίνει, κακόνους ἐστὶ τῇ πολιτείᾳ, καὶ τοὺς ἐπὶ τῷ δήμῳ δῶρα λαμβάνοντας οὐ βου-

[1] ὑμῖν αὐτὴν [2] δημηγορήσων

Καλοὺς καὶ πολλοὺς] Non improbo verborum hunc ordinem. admoneo tantum, inverso modo Græcos solere dicere πολλοὺς καὶ καλούς. V. v. 4. Reisk.

Καὶ ἐν αὐτῇ] F. καὶ τὰς ἐν αὐτῇ. Wolf. H. Stephan.

Ἐξαπατῆσαι βουλόμενος καὶ παρακρουόμενος] Cur non potius dixit, aut ἐξαπατῶν καὶ παρακρουόμενος, aut ἐξαπατῆσαι βουλόμενος καὶ παρακρούεσθαι? miror equidem hanc in dicendo inconstantiam, cujus causam nullam video. Reisk.

Σῶμα] L. ἀξίωμα, ut p. 328. v. ult. Markland.

Κτησίππου] Orationis a Demosthene pro Ctesippo scriptæ nemo, quod sciam, alius, ne ipse quidem Taylor, qui satis diligenter indicem orationum Demosthenis ineditarum cum editis confectum in Adversariis reliquit. Reisk.

Ὄντα τῶν] Videtur interponendum esse πάντων. Reisk.

Δημηγορήσων] F. συνηγορήσων. Wolf. Perquam probabiliter. Reisk.

Οὐ βουλόμενος — βούλεται] Eo, quod non vult eos pœnas dare, vult idem una quoque præsidium securitatis publicæ tolli. Idem.

λόμενος δίκην δοῦναι καὶ τὴν κοινὴν τῶν ὑμετέρων σωμάτων φυλακὴν, ἐφ᾽ ᾗ τέτακται τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ συνέδριον, καταλυθῆναι βούλεται καὶ συγκεχύσθαι πάντα τὰ ἐν τῇ πόλει δίκαια· εἰ δὲ ῥήτωρ ἢ στρατηγὸς, οἳ τὴν καθ᾽ αὑτῶν προσδοκωμένην ἀπόφασιν ἄπιστον βουλόμενοι γενέσθαι συνηγοροῦσιν, οὐ προσεκτέον ὑμῖν ἐστὶ τοῖς τούτων λόγοις, εἰδότας ὅτι ἐκ πάντων τούτων γίνεται συνεργία περὶ τὸν Ἁρπάλου κατάπλουν καὶ τὴν ἄφεσιν. νομίσαντες οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, καθ᾽ ὑμῶν πάντας τούτους ἀναβαίνειν καὶ κοινοὺς ἐχθροὺς εἶναι τῶν νόμων καὶ τῆς πόλεως ἁπάσης, μὴ ἀποδέχεσθε αὐτῶν, ἀλλὰ κελεύετε ἀπολογεῖσθαι περὶ τῶν 76 κατηγορημένων· μηδὲ τὴν αὐτοῦ τούτου μανίαν, ὃς μέγα φρονεῖ ἐπὶ τῷ δύνασθαι λέγειν· καὶ ἐπειδὰν φανερὸς ὑμῖν γένηται δωροδοκῶν, ὅτι μᾶλλον ἐξελήλεγκται φενακίζων ὑμᾶς, τιμωρήσασθε ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως ἀξίως· εἰ δὲ μὴ, μιᾷ ψήφῳ καὶ ἑνὶ ἀγῶνι πάντας τοὺς ἀποπεφασμένους καὶ τοὺς μέλλοντας ἀφέντες εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς καὶ τὸν δῆμον τὴν τούτων δωροδοκίαν τρέψετε, καὶ ὕστερον ἐγκαλεῖτε τοῖς ἀφεῖσιν, ὅτε οὐδὲν ἔσται πλέον ὑμῖν.

κβ΄. Ἐγὼ μὲν οὖν, ὅσον εἰς τὸ μέρος τοὐμὸν τῆς κατη- 77 γορίας ἧκει, βεβοήθηκα, τἄλλα πάντα παριδὼν πλὴν τοῦ δικαίου καὶ τοῦ συμφέροντος ὑμῖν. οὐκ [1] ἐγκαταλέλοιπα τὴν πόλιν, οὐ χάριν προὐργιαιτέραν τῆς τοῦ δήμου χειροτονίας ἐποιησάμην. ἀξιῶν δὲ καὶ ὑμᾶς τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν, παραδίδωμι τὸ ὕδωρ τοῖς ἄλλοις κατηγόροις.

[1] ἐγκατέλιπον

Στρατηγὸς, οἳ] Hæc duo vocabula videntur in unum στρατηγοὶ conflanda esse. IDEM.

Ὑμῖν — εἰδότας] Aut ὑμᾶς leg. est, aut εἰδόσιν. IDEM.

Μηδὲ τὴν αὐτοῦ τούτου μανίαν, ὃς] Apparet primum αὐτοῦ vitiosum esse, cum sit inutile, deinde deesse imperativum aliquem, e. c. θαυμάζετε. Num ergo dedit Dinarchus: μηδὲ τὴν τοῦ συκοφάντου τούτου θαυμάζετε μανίαν, ὃς —. IDEM.

Γένηται] Malim γεγένηται. IDEM.

Ὅτι μᾶλλον] F. ἔτι μᾶλλον. WOLF. Probo. Sed tum quoque post φενακίζων ὑμᾶς, addendum erit ἀλλὰ, ut sit: φεν. ὑμᾶς, ἀλλὰ τιμωρήσασθε. REISK.

Μέλλοντας] Subaud. ἀποφανθήσεσθαι. IDEM.

Ἐγκαλεῖτε] Wolf hoc habet pro futuro secundo, et usurpatum putat pro ἐγκαλέσετε. Sæpe tamen præsens ab Atticis pro futuro usurpatur. Sed vide hac de causa subtilitate plus quam grammatica disputantem Richardum Dawesium in Miscellaneis Criticis. H. Stephanus tamen in margine h. l. annotavit. Π. ἐγκαλέσετε. IDEM.

Τοῦ μὲν] F. τοὐμὸν. WOLF. H. STEPHAN. GRUTER.

ΔΕΙΝΑΡΧΟΥ

ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΓΕΙΤΟΝΟΣ.

Pag. ed. H.Steph. 105. 1 — Pag. ed. Reisk. 77

α΄. ΠΑΝΘ᾽, ὡς ἔοικεν, ὦ Ἀθηναῖοι, προσδοκητέα ἐστὶ 77 καὶ ἀκοῦσαι καὶ ἰδεῖν ἐν ταῖς γεγενημέναις ἀποφάσεσι· θαυμασιώτατον δὲ πάντων, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, τὸ νῦν γινόμενον. ὁ γὰρ πονηρότατος τῶν ἐν τῇ πόλει, μᾶλλον δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, Ἀριστογείτων διαδικασόμενος ἥκει [1] τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου [2] βουλῇ περὶ ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης, καὶ νυνὶ μείζονα κίνδυνον ἡ τὴν ἀπόφασιν πεποιημένη βουλὴ κινδυνεύει ἢ ὁ δῶρα λαμβάνων καθ᾽ ὑμῶν καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν δικαίων παῤῥησίαν ἀποδόμενος εἴκοσι μνῶν. τούτῳ μέν γε καινὸν οὐδὲν οὐδὲ δεινὸν, ἐὰν ἁλῷ, συμβήσεται· καὶ γὰρ θανάτου ἄξια πολλὰ πρότερον ἕτερα διαπέπρακται, καὶ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ πλείω χρόνον ἢ ἔξω διατέτριφε, καὶ ὀφείλων τῷ δημοσίῳ κατὰ τῶν ἐπιτίμων γέγραφεν οὐκ 78 ἐξὸν αὐτῷ, καὶ ἕτερα πολλὰ καὶ δεινὰ πεποίηκε, περὶ ὧν ἀκριβέστερον ὑμεῖς ἐμοῦ γιγνώσκετε· τῇ δὲ βουλῇ τὸ δόξαι ψευδῆ κατὰ Ἀριστογείτονος ἀποφαίνειν καὶ τοῦτον ἐκείνης παρ᾽ ὑμῖν ὑποληφθῆναι δικαιότερα λέγειν τῶν αἰσχίστων καὶ δεινοτάτων ἐστίν. διόπερ, ὦ Ἀθηναῖοι, οὗτός μοι δοκεῖ, τὸν ἀγῶνα αὐτῷ ἀσφαλῆ εἶναι νομίζων, διαπειρασόμενος ἥκειν τῆς ὑμετέρας γνώμης. ἅπαντα γὰρ αὐτῷ πολλάκις τὰ δεινὰ συμβέβηκε, πλὴν τοῦ ἀποθανεῖν· τοῦτο δ᾽, ἂν θεὸς θέλῃ καὶ ὑμεῖς σωφρονῆτε, ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ συμβήσεται. οὐ γὰρ δὴ μὰ τὸν Ἡρακλέα βελτίω γενήσεσθαι αὐτὸν προσδοκᾶτε συγγνώμης νυνὶ τυγχάνοντα παρ᾽ ὑμῶν, οὐδὲ τὸ λοιπὸν ἀφέξεσθαι τοῦ λαμβάνειν χρήματα καθ᾽ ὑμῶν, ἐὰν νῦν ἀφῆτε αὐτόν. πονηρίαν γὰρ ἀρχομένην μὲν

[1] τὴν

[2] βουλὴν

Ἥκει τὴν] Interpone πρὸς. V. p. 316. 11. REISK.

Αὐτῶν] Π. αὐτὸν. H. STEPHAN. SCALIG.

κωλῦσαι τάχα τις κολάζων δυνηθείη, ἐγκαταγεγηρακυῖαν δὲ καὶ [1] γεγευμένην τῶν εἰθισμένων τιμωριῶν ἀδύνατον εἶναι λέγουσιν. εἰ μὲν οὖν ἐγγενήσεσθαι βούλεσθε [2] δευσοποιὸν ἐν
79 τῇ πόλει πονηρίαν, διαφυλάττειν ὑμᾶς Ἀριστογείτονα δεῖ, καὶ ἐᾶν ὅ τι ἄν τις βούληται ἐν τῇ πόλει διαπράττεσθαι· εἰ δὲ τοὺς πονηροὺς καὶ καταράτους ἀνθρώπους μισεῖτε καὶ ἔστιν ὑμῖν ὀργὴ καὶ μνήμη τῶν πρότερον ὑπὸ τούτου πεπραγμένων, ἀποκτείνατε τοῦτον, ὃς παρ' Ἁρπάλου λαβεῖν χρήματα ἐτόλμησεν, ὃν [3] ᾔσθεθ' ἥκειν καταληψόμενον τὴν πόλιν [4] ὑμῶν, καὶ τὰς προφάσεις καὶ τοὺς φενακισμοὺς ἐκκόψατε αὐτοῦ· τούτοις γὰρ ἥκει πιστεύων πρὸς [5] ὑμᾶς.

β'. Ἆρ' ἴσθ' ὅτι τῆς Ἁρπάλου ἀφίξεως δυσχεροῦς οὔσης ἐκεῖνο συμβέβηκεν εὐτύχημα τῇ πόλει, διότι πεῖραν εἰλήφατ' ἀκριβῆ τῶν ἕνεκ' ἀργυρίου καὶ χρυσίου προϊεμένων πάντα τοῖς [6] τῆς πόλεως ἐχθροῖς; μὴ [7] καταῤῥαθυμήσητε, ὦ Ἀθηναῖοι, μηδ' ἀπείπητε τιμωρούμενοι τοὺς πονηρούς, ἀλλ' ἐκκαθάρατε, καθ' ὅσον δυνατόν ἐστι, τὴν δωροδοκίαν ἐκ τῆς πόλεως. καὶ μὴ τῶν παρ' ἐμοῦ λόγων ἀκούειν ζητήσητε, φανερῶν ὑμῖν γεγενημένων τῶν ἀδικημάτων ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς βουλῆς ἀποπεφασμένων. ἢ διὰ [8] τοὺς τοῦ κρινομένου προγόνους καὶ τὴν αὐτοῦ μετριότητα, καὶ ὅτι ὑμᾶς πολλὰ καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ ἀγαθὰ εἴργασται, ἄξιον αὐτοῦ φείσασθαι; τί γὰρ ἀγνοεῖτε δι' ὃ δεῖσθε λόγων ἀκούειν κατὰ τοῦ νῦν κρινομένου; πότερ' ἡ τῆς βουλῆς ἀπόφασις, ἐὰν μὲν ἡμεῖς οἱ κατήγοροι δέκα ὄντες τὸ ὕδωρ ἀναλώσωμεν ἅπαν καὶ ἀναβοήσωμεν ὡς δεινόν ἐστιν ἀφεῖσθαι τοὺς
80 εἰλημμένους ἔχοντας ἐπ' αὐτοφώρῳ δῶρα κατὰ τῆς πατρίδος, ἀληθὴς καὶ δικαία ἡ κατὰ Ἀριστογείτονος ἔσται ἀπόφασις, ἐὰν δ' ἕκαστος ἡμῶν, ὡς εἰδότων ὑμῶν πάντα οὐδὲν ἧττον ἡμῶν τὰ δίκαια περὶ τουτωνὶ τῶν ἀγώνων, βραχέα

[1] γεγενημένην [2] ψευδοποιὸν [3] ᾔσθεσθ' [4] ἡμῶν [5] ἡμᾶ; [6] τῆς om. [7] καταῤῥαθυμήσατε [8] τοὺς κρινομένους

Γεγενημένην] Π. γεγευμένην. H. Stephan. Deesse hic aliquid liquet, sed incertum est, utrum κρείττω, ut vult Palmerius, an ἰσχυροτέραν, aut ὑπερτέραν, an, cum Toupio Emend. ad Suid. T. I. p. 96. περιγεγενημένην leg. sit, quod idem mihi quoque aliquando in mentem venerat. reliquendum ergo mendum fuit nobis, qui arbitrio codicum destituamur. Reisk.

Τοῖς πόλεως] Interpone τῆς. Idem.

Τοὺς κρινομένους] Lego τοὺς τοῦ κρινομένου. Idem.

Περὶ τουτωνὶ τῶν ἀγών.] Videtur leg. περὶ τουτονὶ τὸν ἀγῶνα. Idem.

Βραχέα] Num hic adverbialiter est accipiendum, pro βραχέως? an leg. διὰ

106. εἰπὼν καταβῇ, ψευδής, καὶ οὐδεὶς ταύτῃ πιστεύσει ὡς παρὰ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν γεγενημένῃ; ἢ τὸ δῶρα λαμβάνειν ἐπὶ προδοσίᾳ τῶν τῆς πόλεως συμφερόντων οὐκ ἴσθ' ὅτι τῶν δεινοτάτων ἐστὶ καὶ τῶν πλεῖστα κακὰ τὰς πόλεις ἐργαζομένων;

γ'. Ἀλλ' αὐτὸς ὁ κρινόμενος νὴ Δία μέτριος τὸν τρόπον, καὶ προγόνων χρηστῶν, καὶ πολλὰ ἡμᾶς καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ καλὰ εἰργασμένος, ὥστε διὰ τοῦτ' ἄξιόν ἐστιν αὐτοῦ φείσασθαι; καὶ τίς ὑμῶν οὐ πολλάκις ἀκήκοεν, ὅτι [1] Κυδιμάχου μὲν τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀριστογείτονος θανάτου καταγνωσθέντος καὶ φυγόντος ἐκ ταύτης τῆς πόλεως ὁ χρηστὸς οὗτος υἱὸς περιεῖδε τὸν αὐτοῦ πατέρα καὶ ζῶντα τῶν ἀναγκαίων σπανίζοντα καὶ τελευτήσαντα οὐ τυχόντα τῶν 81
νομίμων, ἅπερ αὐτοῦ πολλάκις κατεμαρτυρεῖτο· αὐτὸν δὲ τοῦτον, ὅτ' εἰς τὸ δεσμωτήριον τὸ πρῶτον ἀπήχθη — πολλάκις γὰρ ἴστε τοῦτο δήπου γεγενημένον —, τοιαῦτα τολμήσαντα ποιεῖν αὐτούς, ὥστ' ἐκείνους ἀποψηφίσασθαι μήτε πῦρ ἐναύειν τούτῳ μήτε συσσιτεῖν μηδένα μήτε θυσιῶν τῶν γινομένων κοινωνεῖν; καίτοι, ὦ Ἀθηναῖοι, τίνα χρὴ τοῦτον νομίζειν ἔχειν διάνοιαν, ὃς διὰ μὲν πονηρίαν εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐνέπεσεν, ἐκεῖ δ' ὢν παρὰ τοῖς ἐκ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων κακούργοις ἀνηγμένοις οὕτως εἶναι πονηρὸς ἔδοξεν, ὥστε μηδ' ἐκείνοις τῶν ἴσων ἀξιοῦσθαι τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ κλέπτην — ὥς φασι — ληφθέντα τουτονὶ παρ' ἐκείνοις, εἰ ἦν ἕτερός τις τόπος ἀνοσιώτερος ἵνα ἐξῆν ἀπάγειν τοὺς ἐκ δεσμωτηρίου κλέπτοντας, εἰς ἐκεῖνον ἂν τοῦτο τὸ θηρίον ἀπαχθῆναι; καὶ ταῦθ', ἅπερ ἀρτίως εἶπον, τίς οὐκ οἶδε καταμαρτυρηθέντα Ἀριστογείτονος, ὅτ' ἐμπορίου ἐπιμελητὴς λαχὼν 82

[1] τοῦ Κυδ.

βραχέων? an potius post τὰ δίκαια, aut post περὶ τουτονὶ τὸν ἀγῶνα deest aliquid. διεξελθών? videtur utique. nam πάντα cum τὰ δίκαια jungi nolim. Idem.

Ταύτῃ] Scil. τῇ παρὰ τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς ἀποφάσει τῶν τὰ ἁρπάλεια χρήματα διανειμαμένων. Idem.

Ὡς παρὰ] Fors. οὐ est interponendum. Idem.

Τοῦ Κυδιμ.] Τοῦ abesse malim. Idem.

Αὐτοὺς] Dictum πρὸς τὸ σημαινόμενον pro τοὺς αὐτοῦ, scil. ὄντας, vel δεδεμένους. Satis enim per se intelligitur, nexos in carcere hic designari. tam scelesta in eos, qui ibi essent, ausum patrare. Accusativus τολμήσαντα pendet e τίς ὑμῶν οὐ πολλάκις ἀκήκοεν. Idem.

Ἀνηγμένοις] De verbo ἀνάγειν, quatenus significat per vim abreptum in captivitatem et in vincula agere, dixi ad Polyb. p. 123. Præpositio ἀνὰ, unde compositum est, h. l. significat, *seorsim*, procul a reliqua societate humana. Idem.

Ἐκείνοις] Id est, παρ' ἐκείνων. Idem.

Τοὺς ἐκ] Num τὰ interponendum? Idem.

ἀπεδοκιμάσθη ὑπὸ τῶν τότε δικαζόντων ἄρχειν τὴν αὐτὴν
ἀρχήν; ἔπειτ᾽ εἰρωνεύεσθε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, καὶ περὶ Ἀρι-
στογείτονος μέλλοντες φέρειν τὴν ψῆφον ἐλεεῖτε, ὃς τὸν αὑτοῦ
πατέρα κακῶς διατιθέμενον ὑπὸ λιμοῦ οὐκ ἠλέησεν; ἔπειτα
[1] παρ᾽ ἡμῶν ἔτι λόγους ἀκούειν βούλεσθε περὶ τῆς Ἀρι-
στογείτονος τιμήσεως, ὃν ἴστε ἀκριβῶς ὅτι δικαίως ἂν καὶ
ἐκ τοῦ ἄλλου βίου καὶ ἐκ τῶν νῦν αὐτῷ πεπραγμένων τῆς
ἐσχάτης τύχοι τιμωρίας; οὐκ Ἀριστογείτων ἐστὶν, ὦ
Ἀθηναῖοι, ὁ κατὰ τῆς ἱερείας τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Βραυρωνίας
καὶ τῶν οἰκείων αὐτῆς τοιαῦτα γράψας καὶ ψευσάμενος,
ὥσθ᾽ ὑμᾶς, ἐπειδὴ τὴν ἀλήθειαν ἐπύθεσθε παρὰ τῶν κατη-
83 γόρων, πέντε ταλάντων τιμῆσαι τοῦτον, ὅσονπερ ἦν ἐπὶ τῇ
τῶν παρανόμων γραφῇ τίμημα ἐπιγεγραμμένον; ὃ οὗτος
πρὶν ἐκτῖσαι, τοῦτο συκοφαντῶν τὸν ἐντυγχάνοντα ὑμῶν καὶ
λέγων καὶ γράφων ἐν τῷ δήμῳ διατετέλεκε, καὶ καταφρονῶν
ἁπασῶν τῶν τιμωριῶν αἳ κατὰ τῶν ἀδικούντων ἐν τοῖς νόμοις
εἰσὶ γεγραμμέναι. οὐ τὸ τελευταῖον οὗτος ἐνδειχθεὶς ὑπὸ
Λυκούργου, καὶ ἐξελεγχθεὶς ὀφείλων τῷ δημοσίῳ λέγειν οὐκ
ἐξὸν αὐτῷ, καὶ παραδοθεὶς τοῖς ἕνδεκα κατὰ τοὺς νόμους,
περιπατῶν ἔμπροσθεν τῶν δικαστηρίων καὶ εἰς τὴν προεδρίαν
τῶν πρυτάνεων ἐκάθιζεν;

δ΄. Εἶτ᾽, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὃν οἱ νόμοι μὲν πολλάκις
ὑμῖν παραδεδώκασι τιμωρήσασθαι κατεψηφισμένον ὑπὸ τῶν

[1] παρ᾽ ἡμῶν om.

Ἄρχειν] Cohæret cum ἀπεδοκιμάσθη. ut δοκιμάζεσθαι ἄρχειν (pro ὥστε ἄρχειν) dicitur, *in censura morum, in scrutinio vitæ, probari ita ut dignus habeare qui admittaris ad magistratum*, sic contra ἀποδοκιμάζεσθαι ἄρχειν (pro ὥστε μὴ ἄρχειν), *reprobari quominus eum geras.* Idem.

Τὴν αὐτὴν ἀρχὴν] Nove dictum, ex more deterioris Græciæ, pro ταύτην τὴν ἀρχήν. Nisi si sic accipiamus, pro τὴν αὐτὴν ἑαυτοῖς ἀρχήν. *magistratum eundem quem ipsi gererent.* Idem.

Βαυρωνίας] L. Βραυρωνίας. Markland.

Παρὰ τῶν κατηγόρων] Aristogitonis puta, qui causam sacerdotis illius agebant. Reisk.

Τοῦτον] Π. τούτῳ. H. Stephan. Ego malim τοσοῦτον, scil. τίμημα. Reisk.

Γραφῇ] Quam scil. Aristogiton adversus illam Dianæ sacerdotem instituerat, cujus litis æstimationem ipse quinque talenta scripserat. Idem.

Τοῦτο] Malim πάντα. Idem.

Ἐνδειχθεὶς ὑπὸ Λυκούργου] Habemus adhuc illam ἔνδειξιν, verum non sub Lycurgi, sed sub Demosthenis nomine, cujus non est. Idem.

Τῷ δημοσίῳ, λέγειν οὐκ ἐξὸν] Mutavi pravam hanc distinctionem sic: ὀφείλων τῷ δημοσίῳ λέγειν, οὐκ ἐξόν. cum Lycurgus eum actionis illo genere, quod ἔνδειξις appellatur, insectatus detulisset, ut eum, qui concionaretur, quanquam ærario adhuc debens, id quod non liceret. Ærario enim debentes, donec satisfecissent, foro excludebantur hoc ipso facto. Idem.

Δικαστηρίων] Pone δικαστηρίων deesse videtur ὤφθη, vel ἑωρᾶτο, vel simile quid. Quod si admittatur, malim altero versu statim post ἐγκαθίζων pro ἐκάθιζεν. Idem.

Κατεψηφισμένον ὑπὸ τῶν πολιτῶν, ἐνδειχθέντα] Videtur et lectio, et interpunctio h. l. laborare; aut si illa bene habet, hæc certe vitiosa est. Haud intercedam κατεψηφισμένον h. l. pro passivo accipi. *condemnatum.* malim tamen κατεψηφισμένοι. *qui condemnarunt.* Utrum horum mavis, certe post alterutrum, est comma ponendum, et post πολιτῶν tollendum. Illi cives, hic indicati, sunt Lycurgus et ejus advocati. Idem.

πολιτῶν ἐνδειχθέντα, φυλάξαι δ᾽ οὔθ᾽ οἱ ἕνδεκα δεδύνηνται 84
οὔτε τὸ δεσμωτήριον, τούτῳ βουλήσεσθε συμβούλῳ χρῆσθαι;
καὶ ὁ μὲν νόμος εὐξάμενον κελεύει τὸν κήρυκα μετ᾽ εὐφημίας
πολλῆς, οὕτως ὑμῖν τὸ βουλεύεσθαι περὶ τῶν πραγμάτων
παραδιδόναι· ὑμεῖς δὲ τὸν ἀνόσιον καὶ περὶ πάντας πονηρὸν
καὶ μάλιστα περὶ τὸν ἑαυτοῦ πατέρα γεγενημένον, τοῦτον
μεθ᾽ ὑμῶν καὶ μετὰ τῶν ὑμετέρων οἰκείων καὶ συγγενῶν
ἐάσετε πολιτεύεσθαι; καὶ Δημάδῃ μὲν καὶ Δημοσθένει
οὐδεμίαν ᾤεσθε δεῖν συγγνώμην ἔχειν, ὅτι δῶρα καθ᾽ ὑμῶν
ἐξηλέγχθησαν λαμβάνοντες, ἀλλ᾽ ἐτιμωρήσασθε, καὶ δι-
καίως, οἷς εἰ μὴ πάντα ἀλλὰ πολλά γε σύνιστε χρήσιμα
πολιτευομένοις· τὸν δὲ κατάρατον τοῦτον, ὃς ἀγαθὸν μὲν
107. 1 ὑμᾶς πεποίηκεν οὐδεπώποτε ἐξ οὗ πρὸς τὴν πολιτείαν προσ-
ελήλυθε, κακὸν δ᾽ ὅ τι δυνατός ἐστιν, ἀφήσετε; καὶ τίς
οὐκ ἂν ἐγκαλέσειεν ὑμῖν τοῖς τοῦτον δεχομένοις σύμβουλον;
ὅταν γὰρ ἄνθρωπος γνώριμος καὶ φανερὸς καὶ περιβόητον 85
τὴν πονηρίαν παρὰ πᾶσι τοῖς πολίταις ἔχων δημηγορῇ, τότε
τοὺς ἀκούοντας ὑμᾶς οἱ περιεστηκότες [1] θαυμάζουσι, πότερον
βελτίους οὐκ ἔχετε συμβούλους [2] ἢ καὶ χαίρετε τῶν τοιού-
των ἀκούοντες. χρὴ δὲ, ὦ Ἀθηναῖοι, ὥσπερ οἱ πρῶτοι νομο-
θέται περὶ τῶν ἐν τῷ δήμῳ λεγόντων τοῖς προγόνοις ἡμῶν
ἐνομοθέτησαν, οὕτω καὶ ὑμᾶς ζητεῖν ἀκούειν, ἵνα βελτίους
τοὺς προσιόντας ὑμῖν ποιήσητε. πῶς οὖν ἐκεῖνοι περὶ τούτων
ἐγίνωσκον; πρῶτον μὲν καθ᾽ ἑκάστην δημοσίᾳ ἀρὰς ποιού-
μενοι κατὰ τῶν πονηρῶν, εἴ τις δῶρα λαμβάνων μετὰ ταῦτα
[3] λέγει καὶ γινώσκει περὶ τῶν πραγμάτων, ἐξώλη τοῦτον
εἶναι· ὧν οὗτος νῦν ἐστὶν Ἀριστογείτων· ἔπειτ᾽ [4] ἐν τοῖς νό-

[1] θαυμάσουσι [2] ἢ om. [3] λέγῃ καὶ γινώσκῃ [4] ἐν βωμοῖς

Πολιτευομένοις] Malim πεπολιτευμένοις. Idem.

Γνώριμος] Γνώριμον καὶ φανερὰν malim, ut ad πονηρίαν redeat. Idem.

Καὶ χαίρετε] Num ἢ καὶ χ. nam alias caret illud πότερον opposito sibi ἤ. *utrum defectu meliorum oratorum hos feratis, an libenter audiatis et gaudeatis etiam eorum concionibus atque delectemini.* Idem.

Ἐνομοθέτησαν] Fort. λέγειν ἐνομ. ut habeat insequens ἀκούειν oppositum sibi respondens. *quemadmodum vestri majores oratoribus, qui ad vestros majores verba facerent, legibus præscripserunt, quomodo eos dicere oporteret, ita vos quoque contendite audire ex illarum legum præscripto.* Idem.

Ἐγίνωσκον] Scil. δεῖν ἀκούειν τῶν λεγόντων ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐν δικαστηρίοις. Idem.

Καθ᾽ ἑκάστην] Subaudi ἐκκλησίαν. Idem.

Ἐν βωμοῖς δώρων] Videtur leg. ἀζημίους (vel ἀνεπιζημίους) τὰς δώρων γρ. actiones de

86 μοις δώρων γραφὰς ποιήσαντες, καὶ κατὰ μόνου τούτου τῶν ἀδικημάτων δεκαπλασίαν ἐπιτιθέντες τοῦ τιμήματος τὴν ἔκτισιν, ἡγούμενοι τὸν τιμὴν λαμβάνοντα τῶν ἐν τῷ δήμῳ ῥηθήσεσθαι μελλόντων λόγων, τοῦτον οὐκ ὑπὲρ τῶν τοῦ δήμου βελτίστων ἀλλ' ὑπὲρ τῶν τοῖς δοῦσι συμφερόντων δημηγορεῖν· Ἀριστογείτονα τοίνυν ἡ βουλὴ ἀποπέφαγκε· πρὸς δὲ τούτοις ἀνακρίναντες τοὺς τῶν κοινῶν τι μέλλοντας διοικεῖν, τίς ἔσται τὸν ἴδιον τρόπον, εἰ γονέας εὖ ποιεῖ, εἰ τὰς στρατείας ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐστράτευται, εἰ ἱερὰ πατρῷά ἐστιν, εἰ τὰ τέλη τελεῖ· ὧν οὐδὲν ἂν ἔχοι συμβεβηκὸς [1]Ἀριστογείτων αὐτῷ δεῖξαι. ἀντὶ μὲν γὰρ [2]τοῦ γονέας εὖ ποιεῖν κακῶς οὗτος τὸν ἑαυτοῦ πατέρα πεποίηκεν· ὅτε δ'

87 ὑμεῖς ἐστρατεύεσθε πάντες, οὗτος ἦν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ· τοσοῦτον δ' ἀπολέλοιπε τοῦ πατρὸς μνῆμά τι ἔχειν, ὦ Ἀθηναῖοι, δεῖξαι, ὥστ' οὐδ' ἐν Ἐρετρίᾳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τελευτήσαντος ἐκεῖ τὰ νομιζόμενα ἐποίησεν αὐτῷ· τῶν δ' ἄλλων Ἀθηναίων εἰσφερόντων ἐκ τῶν ἰδίων, οὗτος οὐδ' ἐκ τῶν δημοσίων καὶ ὧν ὦφλε τὸ ἀργύριον ἅπαν ἐκτέτικεν. ἁπλῶς δ' εἰπεῖν, ἐναντία τοῖς νόμοις ἅπασι πράττων διατετέλεκε, καὶ τοῦτον μόνον ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ τοῖς ἐζητηκόσι καὶ εἰδόσιν ἀποπέφαγκεν· οὐ γὰρ παρ' ἐκείνης ὑμεῖς πυθόμενοι τοῦτον ἴστε πονηρὸν καὶ ἄδικον ὄντα, ἀλλ'

[1] ὁ Ἀριστ.　　[2] τοὺς

largitionibus solas aliarum omnium actionum voluerunt exemptas a mulcta, quæ alias actori esset pendenda, si causa cecidisset. IDEM.

Τοῦ τιμήματος] Æstimationis ejus puta, qua accusator ipse litem in libello accusatorio æstimasset. Edicebant itaque leges, ut in actionibus largitionum judicibus in mulctam liceret condemnato reo decuplum ejus summæ irrogare, qua accusator ipse litem æstimasset. IDEM. λήμματος de suo Bekkerus.

Ἔσται] Aut ἐστὶ est leg. aut ἔς τε. quod posterius si verius est, necesse est hic aliquid desiderari. ut sit, e. c. sic: τίς ἔς τε τὰ κοινὰ, καὶ τὸν ἴδιον τρόπον. *qui publice, qui privatim ei sint mores.* qualem se gerat erga rempublicam, qualem erga amicos. REISK.

Ἱερὰ] Vales. ad Harpocr. p. 38. vult ἠρία. IDEM.

Γὰρ τοὺς] Interpone τοῦ. IDEM.

Πατρὸς μνῆμα] Ergo monumenta patrum habebantur ab Atheniensibus ἐν τοῖς πατρῴοις ἱεροῖς. Palam enim hoc refertur ad illud, quod modo dixerat, εἰ ἱερὰ πατρῷά ἐστι. IDEM.

Οὐδ' ἐκ τῶν] Lego οὐδὲ τῶν. eorum nummorum, quos ærario debet, et id quidem judicio condemnatus, totam summam nondum persolvit. IDEM.

Πραγμάτων] Π. πράττων. H. STEPHAN.

Τοῖς ἐζητηκόσι] Interponendum videtur οὐκ. Senatus Areopagiticus, cui mandatum fuerat, ut in reos largitionum Harpalearum inquireret, munus hoc peragebat, et facta quæsitione ad plebem referebat. Plebs itaque οὐκ ἐζήτει. volebat tamen per ζητητὰς suos, Senatores Areopagiticos cognoscere, qui partem rapinarum Harpalicarum cepissent. Jam plebs, ante quæsitionem, neminem norat reorum, præter unum Aristogitonem, quem norant participasse illas rapinas, tametsi non inquisivissent. Hujus itaque solius nomen edebat Senatus Areopagiticus ad plebem jam præsciam; cæterorum ad ignaram. IDEM.

ἕκαστος ὑμῶν ἀκριβῶς οἶδε τὴν τούτου [1]πονηρίαν. ὥστε τὸ 88 πολλάκις λεγόμενον ἀληθὲς εἰπεῖν [2]ἐστὶν, ὅτι περὶ μὲν τούτου τὴν ψῆφον ὑμεῖς μέλλετε φέρειν, περὶ δ' ὑμῶν οἱ περιεστηκότες καὶ οἱ ἄλλοι πάντες.

ε'. Διὸ καὶ σωφρόνων ἐστὶ δικαστῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, μηθ' ὑμῖν αὐτοῖς ἐναντίαν ἐνεγκεῖν τὴν ψῆφον μήτε πᾶσι τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις, ἀλλ' ὁμοθυμαδὸν καταψηφισαμένους πάντας παραδοῦναι τοῖς ἐπὶ [3]τούτῳ τεταγμένοις θανάτῳ ζημιῶσαι, καὶ μὴ προέσθαι καὶ μὴ προδοῦναι τὴν θείαν καὶ τὴν εὔορκον ψῆφον, ἀναμνησθέντας ὅτι τούτου κατέγνωκεν ἡ βουλὴ δῶρα λαμβάνειν καθ' ὑμῶν, τούτου κατέγνωκεν ὁ πατὴρ καὶ ζῶν καὶ τελευτήσας ἀδικεῖν ἑαυτὸν, καὶ ἵνα τὸ πρᾳότερον εἴπω τῶν ὀνομάτων, τούτου καταχειροτονήσας ὁ δῆμος παρέδωκεν ὑμῖν τιμωρήσασθαι. οὗτος πολλὰ κακὰ διαπεπραγμένος ἐπὶ τοιούτοις εἴληπται πράγμασι νῦν ἀδικῶν, ἐφ' οἷς αἰσχρόν ἐστιν ὑμῖν τοῖς δικάζουσιν ἀτιμώρητον ἐᾶσαι τοῦτον. τίνα γὰρ τρόπον, ὦ Ἀθηναῖοι, περὶ τῶν ἄλλων ἀποφάσεων οἴσετε τὴν ψῆφον; ἢ διὰ τίνας προφάσεις τῶν ἤδη κεκριμένων ἔσεσθε 89 κατεψηφισμένοι; ἢ διὰ τί τὸ μὲν ἀποφαίνειν τὴν βουλὴν τοὺς εἰληφότας τὰ χρήματα φαίνεσθε σπουδάζοντες, τὸ δὲ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀποπεφασμένους ἐῶντες; μὴ γὰρ ἰδίους ἀγῶνας τούτους ὑπολάβητε εἶναι κατὰ τῶν νῦν [4]μόνον ἀποπεφασμένων, ἀλλὰ κοινοὺς κατὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. δωροδοκία γὰρ καὶ προδοσία κρινομένη παρ' ὑμῖν δυοῖν θάτερον ἐπὶ τοῦ λοιποῦ χρόνου ποιήσει τοὺς ἄλλους, ἢ χρήματα λαμβάνειν
108. 1 καθ' ὑμῶν θαρροῦντας ὡς οὐ δώσοντας δίκην, ἢ φοβεῖσθαι τὸ λαμβάνειν ὡς τῆς τιμωρίας τοῖς ληφθεῖσιν ἀξίας γενησομένης τῶν ἀδικημάτων. οὐκ ἴσθ', ὅτι καὶ νῦν ὁ φόβος ὁ παρ' ὑμῶν τοὺς ὁρμῶντας ἐπὶ τὰ καθ' ἡμῶν ἥκοντα χρήματα νῦν ἀνείργει καὶ ποιεῖ πολλάκις ἀπὸ τοῦ λήμματος ἀποστρέφειν; καὶ τὸ ψήφισμα τοῦ δήμου, τὸ ζητεῖν τὴν

[1] μοχθηρίαν　　[2] ἐστιν ἔτι· περὶ　　[3] τοῦτον　　[4] μόνον

Ἔστιν ἔτι] F. ἐστὶν, ὅτι —. MARKLAND. Malim ἔστι καὶ νῦν ἔτι. REISK.

Περὶ μὲν τούτου] Post μὲν interponi velim οὖν. Aut alias sic leg. sit: ἀληθές ἐστιν, ὅτι περὶ μὲν τούτου. IDEM.

Τοῦτον] Π. τοῦτο. Ἢ τούτῳ. H. STEPHAN. Significatur cura extrema supplicia in condemnatis exsequendi. REISK.

Θείαν] Fort. εὐθεῖαν. IDEM.

Πρᾳότερον] Malit fort. quispiam πρᾳότατον, neque admodum repugnabo. IDEM.

Μόνον] Melius pone ἀποπεφασμένων collocetur. IDEM.

Ἡμῶν] Num ὑμῶν. IDEM.

Ἀποστρέφειν] Videtur leg. τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀποστρέφειν] IDEM.

2 T

βουλὴν περὶ τούτων τῶν χρημάτων προστάττον, οὐδὲ τοὺς
κεκομικότας τὸ χρυσίον εἰς τὴν χώραν ὁμολογεῖν πεποίηκε;
καλῶς γάρ, ὦ Ἀθηναῖοι, καλῶς οἱ πρόγονοι περὶ τούτων
90 ψηφισάμενοι στήλην εἰς ἀκρόπολιν ἀνήνεγκαν, ὅτε φασὶν
Ἄρθμιον τὸν Πυθώνακτος τὸν Ζελείτην κομίσαι τὸ χρυσίον
ἐκ Μήδων ἐπὶ διαφθορᾷ τῶν Ἑλλήνων. πρὶν γὰρ λαβεῖν
τινὰς καὶ δοῦναι [1] τοῦ τρόπου πεῖραν, φυγὴν τοῦ κομίσαντος
τὸ χρυσίον καταγνόντες, ἐξήλασαν αὐτὸν ἐξ ἁπάσης τῆς
χώρας. καὶ ταῦθ᾽, ὥσπερ εἶπον, εἰς τὴν ἀκρόπολιν εἰς στήλην
χαλκῆν γράψαντες ἀνέθεσαν, παράδειγμα [2] ὑμῖν τοῖς ἐπι-
γινομένοις καθιστάντες, καὶ νομίζοντες τὸν ὁπωσοῦν χρή-
ματα λαμβάνοντα οὐκ ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀλλ᾽ ὑπὲρ τῶν
διδόντων βουλεύεσθαι. καὶ μόνῳ τούτῳ προσέγραψαν τὴν
αἰτίαν δι᾽ ἣν ὁ δῆμος ἐξέβαλεν αὐτὸν ἐκ τῆς πόλεως, γρά-
ψαντες διαῤῥήδην· Ἄρθμιον τὸν Πυθώνακτος τὸν Ζελείτην
πολέμιον εἶναι τοῦ δήμου καὶ τῶν συμμάχων, αὐτὸν καὶ
γένος, καὶ φεύγειν Ἀθήνας ὅτι τὸν ἐκ Μήδων χρυσὸν ἤγαγεν
εἰς Πελοπόννησον. καίτοι εἰ τὸν ἐν Πελοποννήσῳ χρυσὸν
ὁ δῆμος πολλῶν κακῶν αἴτιον ἡγεῖτο τοῖς Ἕλλησιν εἶναι,
πῶς χρὴ ῥαθύμως ἔχειν ὁρῶντας ἐν ταύτῃ τῇ πόλει δωροδο-
κίαν γινομένην; καί μοι σκοπεῖτε ταύτην τὴν στήλην.

ΣΤΗΛΗ.

καίτοι, ὦ Ἀθηναῖοι, τί ἂν οἴεσθε ποιῆσαι ἐκείνους τοὺς
ἄνδρας λαβόντας ἢ στρατηγὸν ἢ ῥήτορα πολίτην ἑαυτῶν
91 δῶρα δεχόμενον ἐπὶ τοῖς [3] τῆς πατρίδος συμφέρουσιν, οἳ τὸν
ἀλλότριον καὶ τῷ γένει καὶ τῇ φύσει τῆς Ἑλλάδος ἄνθρωπον
οὕτω δικαίως καὶ σωφρόνως ἐξήλασαν ἐκ Πελοποννήσου πά-
σης; τοιγάρτοι τῆς πόλεως καὶ τῶν προγόνων ἀξίως ἐκιν-
δύνευσαν πρὸς [4] τὸν βάρβαρον.

[1] τοῦ om. [2] ἡμῖν [3] τῆς om. [4] τὴν

Πρός τ᾽ αὐτὸν *] Tria hæc vocabula in unum προστάττον contraxi, et asteriscum vitii indicem sustuli. Sanatus enim nunc locus est. IDEM.

Ὁμολογεῖν] Scil. ἑαυτοὺς κεκομικέναι τὸ χρυσίον εἰς τὴν χώραν. IDEM.

Τὸ χρυσίον] De eo negotio vide Demosthenem in oratione de Cherroneso et de vitiosa legatione, et Æschinem contra Ctesiphontem in fine, Plutarchum in Themistocle, et alios. PALMER. Videtur τότε interponendum esse. τὸ τότε χρυσίον, scil. τὸ ἐπὶ Ἀρθμίου, Arthmii ætate in Græciam illatum, opponitur τῷ νῦν, ἐπὶ Ἁρπάλου, Harpali ætate illato. REISK.

Τοῖς πατρίδος] Interpone τῆς. IDEM.

Πρὸς τὴν βάρβαρον] Scil. γῆν. Sed non solent sic loqui. Solennius est πρὸς τὸν βάρβ. in masculino. IDEM.

ΔΕΙΝΑΡΧΟΥ

ΚΑΤΑ ΦΙΛΟΚΛΕΟΥΣ.

Pag. ed. H.Steph. 108. 29 — Pag. ed. Reisk.

α΄. ΤΙ χρὴ λέγειν πρὸς τῶν θεῶν περὶ τοιούτου ἀνθρώπου, 91
[1] ἢ πῶς χρήσεσθε τῇ τούτου πονηρίᾳ; ὃς οὐκ ἅπαξ ἀλλὰ
τρὶς ἐξεληλεγμένος ὑπὸ τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς —
ὡς ὑμεῖς ἅπαντες ἴστε καὶ νῦν ἐν τῷ δήμῳ ἠκούετε —, καὶ
ἐψευσμένος ἁπάντων Ἀθηναίων ἐναντίον καὶ τῶν περιεστη-
κότων, φάσκων κωλύσειν Ἅρπαλον εἰς τὸν Πειραιᾶ κατα- 92
πλεύσειν, στρατηγὸς ὑφ᾽ ὑμῶν ἐπὶ τὴν Μουνυχίαν καὶ τὰ
νεώρια κεχειροτονημένος, καὶ δῶρα τολμήσας λαβεῖν κατὰ
πάντων ὑμῶν καὶ τῆς χώρας καὶ παίδων καὶ γυναικῶν,
καὶ ἐπιωρκηκὼς ὃν ὤμοσεν ὅρκον μεταξὺ τοῦ ἕδους καὶ
τῆς τραπέζης· καὶ γράψας καθ᾽ ἑαυτοῦ ψήφισμα, καὶ
θανάτου τιμησάμενος ἐὰν εἴληφέ τι τῶν χρημάτων ὧν
Ἅρπαλος εἰς τὴν χώραν ἐκόμισεν, ὅμως ἐτόλμησεν εἰς
τοὺς εἰδότας ὑμᾶς ἐξεληλεγμένον ἑαυτὸν ἅπασι τούτοις
ἔνοχον γεγενημένον ἐλθεῖν καὶ δεῖξαι ἑαυτὸν, οὐ τῷ δικαίῳ
πιστεύων — τί γὰρ τούτῳ δικαιοσύνης μέτεστιν; —
ἀλλὰ τῇ τόλμῃ καὶ τῇ ἀναιδείᾳ, ᾗ χρώμενος πρότερον 93
μὲν ἠξίωσε καταφρονήσας ὑμῶν καὶ τῶν ἐν τῇ πόλει δι-
καίων τὰ χρήματα λαβεῖν, νυνὶ δὲ ἀπολογησόμενος ἥκει

Ὅπως] Ἢ πῶς. BEKKER. Obsecutus sum.

Τρὶς] Repetit hoc p. 327. v. 11. REISK.

Καὶ ἐψευσμένος] Aut deest aliquod participium ante καί, e. c. ἐπιβουλεύσας ὑμῖν, aut delendum est καί. nam cohæret ἐξεληλεγμένος cum ἐψευσμένος, et utrumque sic copulatum, ἐξεληλεγμένος ἐψευσμένος, tantundem est, ac si dixisset: ἐξεληλεγμένος, ὅτι ἔψευσται. ter convictus mendacii, in eo commissi, quod affirmavit coram Atheniensibus omnibus in concionem congressis. IDEM.

Καὶ τῶν περιεστηκότων] Ergo hi sunt diversi ab Atheniensibus. Sunt ergo inquilini, et peregrini, tum Athenis commorati. IDEM.

Φάσκων] Cohæret cum ἐψευσμένος. idem est atque ἐν τῷ φάσκειν. *mentitus in eo quod diceret*. IDEM.

Μεταξὺ τοῦ ἕδους καὶ τῆς τραπέζης] Vocabulum ἕδος h. l. simulacrum Minervæ a Phidia factum designat, in arce dedicatum, quæ arx παρθενὼν appellabatur. τράπεζα est mensa coram illo signo posita, qua in mensa poni solebant dona, si quæ Minervæ offerrentur. IDEM.

Ἑαυτὸν] Π. αὐτόν. H. STEPHAN. Foret hoc quidem planius atque usitatius. Verum tamen bene habet vulgata. Idem est ac si dixisset: ἐλθεῖν εἰς ὑμᾶς τοὺς εἰδότας, ὅτι ἐξήλεγξεν ἑαυτὸν, ὅτι γεγένηται ἔνοχος. Erit ergo ἐξεληλεγμένον h. l. pro part. aor. 1. medii ἐξελεγξάμενον, aut pro ἐξελέγξαντα. REISK.

ὡς οὐδὲν τούτων διαπέπρακται· τοσοῦτον τῆς ὑμετέρας
ῥᾳθυμίας καταπεφρόνηκε. καὶ ὁ μὲν κοινὸς τῆς πόλεως νό-
μος, ἐάν τις ἐναντίον τῶν πολιτῶν ὁμολογήσας τι παραβῇ 109. 1
τοῦτον ἔνοχον εἶναι κελεύει τῷ ἀδικεῖν· ὁ δὲ πάντας Ἀθη-
ναίους [1]ἐξηπατηκὼς, καὶ προδοὺς τὴν πίστιν ἣν παρ' ὑμῶν
οὐκ ἄξιος ὢν ἔλαβε, καὶ τὸ καθ' αὑτὸν μέρος ἅπαντ' ἀνα-
τετραφὼς τὰ ἐν τῇ πόλει, οὗτος ἐπὶ τὴν ἀπολογίαν ἥκειν
φήσει τὴν ὑπὲρ τῆς αἰτίας τῆς εἰς αὐτὸν γεγενημένης;
ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες, εἰ δεῖ τἀληθῆ λέγειν — δεῖ δὲ —, οὐδὲ
τὰς ἀποφάσεις οἶμαι νῦν κρίνεσθαι, πότερον ἀληθεῖς εἰσὶν
ἢ ψευδεῖς [2]αἱ κατὰ Φιλοκλέους γεγενημέναι· ἀλλὰ περὶ
μὲν τῆς τιμωρίας ὑμᾶς δεῖ τῆς ἐν τῷ ψηφίσματι γεγραμ-
μένης δικάσαι νῦν, πότερα δεῖ χρημάτων τιμῆσαι τῷ τηλι-
καῦτα ἠδικηκότι τὴν πόλιν, ἢ θανάτῳ ζημιώσαντας, ὥςπερ
οὗτος ἔγραψεν ἐν τῷ ψηφίσματι καθ' αὑτοῦ, [3][ἢ] δημεῦσαι
94 τὴν οὐσίαν τὴν ἐκ τοιούτων λημμάτων συνειλεγμένην.

β'. Οἴεσθε τοῦτον νῦν πρῶτον ἐπὶ τούτων τῶν χρημά-
των πονηρὸν γεγενῆσθαι, ἢ [4]νῦν πρῶτον καθ' ὑμῶν δῶρα
εἰληφέναι; οὐκ ἔστι ταῦτα, ἀλλὰ πάλαι τοιοῦτος ὢν ἐλάν-
θανεν ὑμᾶς, καὶ [5]ηὐτυχεῖτε, καθότι οὐκ ἐν μείζοσι καιροῖς
ἐπύθεσθε τὴν αἰσχροκέρδειαν αὐτοῦ· οὐ γάρ ἐστι χαλε-
πώτερον ἀνθρώπου τὴν αὐτὴν πονηρίαν ἀγνοουμένην ἔχοντος.
οὐκ ἀποκτενεῖτε, ὦ Ἀθηναῖοι, πάντες ὁμοθυμαδὸν τὸν εἰς
τοσαύτην αἰσχύνην καὶ ἀδικίαν πολλοὺς ἐμβεβληκότα,
τὸν ἀρχηγὸν γενόμενον τοῦ διαδεδομένου χρυσίου καὶ εἰς
αἰτίαν [6]καθίσαντα πᾶσαν τὴν πόλιν; ἀλλ' ὑπομενεῖτε

[1] ἠδικηκὼς [2] καὶ αἱ [3] uncos om. [4] νῦν om.
[5] ηὐτύχει [6] καθιστάντα

Καὶ αἱ] Aut delendum est καὶ, aut transponendum, sic: ψευδεῖς, αἱ καὶ κατὰ Φιλ. *etiam illæ, quæ de Philocle.* non solum, quæ de Demosthene et Aristogitone aliisque, sed etiam quæ de Philocle sunt redditæ. Idem.

Περὶ μὲν] Imo vero περὶ μόνης. Idem.

Αὐτοῦ· ἢ δημεῦσαι] Semicolon commate muta, et tolle ἢ, et locum habebis correctum. non tria pœnæ genera hic proponuntur, 1) mulcta pecuniaria. 2) supplicium mortis. 3) confiscatio bonorum. sed duo tantum, 1) mulcta pecuniaria. 2) supplicium mortis cum adjuncta ei atque semper insequi solita proscriptione bonorum conjunctum. Idem.

Πρῶτον] E vulgata, ut nunc est, hæc exsistit sententia: aut primum Atheniensium hunc esse, qui largitionibus se corrumpi passus sit. Non mala sententia; sed ab hoc loco, ni fallor, alienior. Quare malim νῦν πρῶτον. Idem.

Ηὐτύχει] Aut addendum est ἡ πόλις, aut potius scrib. ηὐτυχεῖτε. Idem.

Οὐ γὰρ] Π. οὐδὲν γάρ. H. Stephan.

Τὴν αὐτὴν] Π. τὴν αὐτοῦ. Idem.

Διαδεχομένου] Dedi διαδεδομένου. *diditi per multos.* Reisk.

Καθίσαντα] Π. καθιστάντα. H. Stephan.

ἀκούειν τοῦ τοσαῦτα διαπεπραγμένου καθ' ὑμῶν, ὡς ὅτι
τὸ συνέδριον τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ψευδεῖς πεποίηται τὰς
ἀποφάσεις, καὶ ὡς αὐτὸς μὲν δίκαιος καὶ χρηστὸς καὶ ἀδω- 95
ροδόκητός ἐστιν, ἡ δ' ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ ταῦτα πάντα
προεῖται χάριτος ἢ λήμματος ἕνεκα; ἆρ' ἴσθ' ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν
ἄλλων ἀδικημάτων σκεψαμένους ἀκριβῶς δεῖ μεθ' ἡσυχίας
καὶ τἀληθὲς ἐξετάσαντας, οὕτως ἐπιτιθέναι τοῖς ἠδικηκόσι
τὴν τιμωρίαν, ἐπὶ δὲ ταῖς φανεραῖς καὶ παρὰ πάντων
ὡμολογημέναις προδοσίαις πρῶτον τετάχθαι τὴν ὀργὴν καὶ
τὴν μετ' αὐτὴν γιγνομένην τιμωρίαν; τί γὰρ τοῦτον οὐκ
ἂν οἴεσθε ἀποδόσθαι τῶν ἐν τῇ πόλει σπουδαιοτάτων,
ὅταν ὑμεῖς ὡς πιστὸν αὐτὸν καὶ δίκαιον φύλακα καταστή-
σητε; ποίας οὐκ ἂν προδοῦναι τριήρεις τῶν ἐν τοῖς νεωρίοις;
ἢ τίνος ἂν φροντίσαι φυλακῆς, λήσειν ἐλπίσαντα καὶ λή-
ψεσθαι διπλάσιον οὗ νῦν εἴληφε χρυσίου; οὐδὲν ὅ τι οὐκ
ἂν ὁ τοιοῦτος, ὦ ἄνδρες, ποιήσειεν. ὅστις γὰρ ἀργύριον καὶ
χρυσίον περὶ πλείονος τῆς πρὸς ὑμᾶς πίστεως αἱρεῖται
καὶ μήθ' ὅρκου μήτ' αἰσχύνης μήτε δικαίου πλείω λόγον 96
ἢ τοῦ λαμβάνειν ποιεῖται, οὗτος ἀποδώσεται τὸ καθ' αὑτὸν
τὴν Μουνυχίαν, ἂν ἔχῃ τὸν ὠνησόμενον, οὗτος ἐξαγγελεῖ
τοῖς πολεμίοις σύνθημα καθ' ὑμῶν φήνας, οὗτος προδώσει
τὴν πεζικὴν καὶ ναυτικὴν δύναμιν.

γ'. Μὴ οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, τὴν τίμησιν ὑπὲρ τῶν γε-
γενημένων μόνον ὑπὸ Φιλοκλέους ἀδικημάτων ἡγεῖσθε μέλ-
λειν ποιεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν ἄλλων ὧν ἂν [1]ἔπραξεν
οὗτος κύριος γενόμενος. καὶ τοῖς μὲν θεοῖς ἔχετε χάριν
ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν τι μεῖζον ὑπὸ τούτου δεινὸν, ἐγνωκό-
τες τοῦτον οἷός ἐστιν· ἀξίως δ' ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆς τοῦ
κρινομένου πονηρίας κολάσατε αὐτόν· ὃς, ὦ Ἀθηναῖοι, τρὶς
ἢ τετράκις ἱππαρχηκὼς ἀνδρῶν καλῶν κἀγαθῶν, πλεονάκις
δ' ἢ δεκάκις στρατηγὸς ὑφ' ὑμῶν κεχειροτονημένος οὐκ

[1] ἔπραξεν ἂν

Προεῖται] Si bene habet, significat, senatus hanc totam fraudem committit, in gratiam quorundam, a quibus seu rogatus seu corruptus donis fuit, quo Demosthenes aliique insontes, quibus infensi nonnulli sint, pessumdentur. Reisk.

Πρῶτον] Malim πρώτην. Idem.

Γιγνομένην] Pœnam e crimine quoque exsistentem, velut summa e numeris præmissis in unum collectis exstitit, crimini consentaneam, atque necessariam. Idem.

Αἱρεῖται] Bene si habet, de quo valdo dubito, usurpatum est pro ἡγεῖται. Sed insolens est dictio περὶ πλείονος αἱρεῖσθαί τι. Idem.

ἄξιος ὤν, τιμώμενος καὶ ζηλούμενος διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς πίστιν ἀπέδοτο καὶ προέδωκε τὸ τῆς ἡγεμονίας ἡμῶν ἀξί-
97 ωμα, καὶ εἰς τὸ αὐτὸ κατέστησεν ἑαυτὸν Ἀριστογείτονι, καὶ μισθωτὸν καὶ προδότην ἀντὶ στρατηγοῦ ἐποίησεν. ἔπειτα ὑποστείλασθαί τι δεῖ πρὸς τὸν τοιοῦτον ὑμῖν, καὶ αἰσχυνθῆναι τοὺς ἠδικημένους, ὃς οὐκ ᾐσχύνθη τοιαῦτα πράττων καθ' ὑμῶν καὶ τῶν ἄλλων; οὐχ οἱ τοιοῦτοι τῶν ἀνθρώπων ἐλεοῖντ' ἂν εἰκότως παρ' ὑμῖν, ὦ Ἀθηναῖοι· πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἀλλ' οἱ προδοθέντες ἂν ὑπὸ Φιλοκλέους, εἴ τιν' οὗτος παρέλαβε καιρὸν χρημάτων πολλῶν. ἐν οἷς 110. 1
καὶ ἡ ἀκτὴ καὶ οἱ λιμένες εἰσὶ καὶ τὰ νεώρια, ἃ οἱ πρόγονοι ὑμῖν κατασκευάσαντες κατέλιπον. ὧν ἀναμιμνησκομένους ὑμᾶς, ὦ Ἀθηναῖοι, δεῖ μὴ παρέργως ἔχειν πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς βουλῆς γεγενημένας ἀποφάσεις, ἀλλ' ἀκολούθως ταῖς πρότερον κεκριμέναις· αἰσχρὸν γὰρ ἀπειπεῖν τιμωρουμένους
98 ἐστὶ τοὺς προδότας τῆς πόλεως γεγενημένους, καὶ ὑπολείπεσθαί τινας τῶν ἀδίκων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων, ὅτε οἱ θεοὶ φανεροὺς ὑμῖν ποιήσαντες παρέδοσαν τιμωρήσασθαι, [1]ἑωρακότες τὸν δῆμον ἅπαντα κατήγορον τούτου γεγενημένον καὶ [2]προκεχειρικότα πρῶτον τῶν ἄλλων ἐπὶ τῷ τὴν τιμωρίαν ἐν ὑμῖν δοῦναι.

δ'. Ἀλλ' ἔγωγε, νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα, αἰσχύνομαι, εἰ προτραπέντας ὑμᾶς δεῖ καὶ παροξυνθέντας ὑφ' ἡμῶν ἐπὶ τὴν τοῦ νῦν ἐκλελοιπότος [3]τὴν κρίσιν τιμωρίαν ἐλθεῖν,

[1] ἑωρακότας [2] προκεχωρηκότα [3] τὴν om.

Διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς πίστιν] Subaudi *αὐτοῦ δοκοῦσαν μόνον, ἀλλ' οὐκ οὖσαν.* recurrit hæc dictio p. 328. v. 4. Idem.

Τὸ τῆς ἡγεμονίας ἡμῶν ἀξίωμα] Quæ hic appellatur *ἡγεμονία*, estne ea illa vulgaris, a multis sic dicta, universæ Græciæ principatus, de quo tam diu, tam acriter, tam sæve inter se Athenienses atque Lacedæmonii contenderunt? An potius illa, quodammodo privata, *ἡγεμονία*, quæ penes eum est, qui tribunus aut imperator exercitus sit constitutus. Præferam ego hoc posterius hic loci, dignitatem muneris, quo fungebatur, ut ductor noster, tanquam *ἵππαρχος*, aut et *στρατηγός*. Idem.

Τοιοῦτον ὑμῖν] Aut in vitio est *ὑμῖν*, aut inter hæc duo vocabulo deest aliquid, e. c. *πεφασμένον* aut *φωραθέντα*. Idem.

Αἰσχυνθῆναι] Post *αἰσχυνθῆναι* deest *ἢ μᾶλλον. hujusne pudore et reverentia vos duci oportet, an potius violatorum per injuriam?* aut alias pro *ὑμῖν* leg. erit. *ὑμᾶς.* quæ est lenissima et tutissima h. l. medicina. Idem.

Πραττόντων] Π. *πράττων.* H. Stephan.

Ὑμῶν] Alloquitur judices. *τῶν ἄλλων* reliquos designat Athenienses, qui sive circumstabant judicium spectantes et audientes, sive domi manserant, rerum suarum privatarum satagentes. Reisk.

Ἐν οἷς] Subaudi *καιροῖς χρημάτων. opportunitatibus pecuniæ quærendæ.* Idem.

Τιμωρήσασθαι] Subaudi *ὥστε τιμ.* aut *ἐπὶ τῷ τιμ.* Idem.

Ἑωρακότες] Π. *ἑωρακότας.* H. Stephan.

Ἐπὶ τῷ] Π. *ἐπὶ τό.* Idem. Non male id quidem. verum tamen potest vulgata defendi. Reisk.

Ἐκλελοιπότος κρίσιν] Interpone *τήν.* Apparet hoc e loco Philoclem fuga antevertisse judicium, et in eo non comparuisse. Constructio hæc est: *ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν τιμωρίαν τοῦ νῦν ἐκλελοιπότος τὴν κρίσιν.* Atqui p. 323. 13. dixerat *ἐτόλμησεν εἰς ὑμᾶς ἐλθεῖν ἀπολογησόμενος.* Non novi, quomodo hæc inter se pugnantia conciliari possint. Idem.

καὶ οὐκ αὐτόπται ἐστὲ τῶν ὑπὸ τούτου γεγενημένων ἀδικημάτων· καὶ ὁ μὲν δῆμος ἅπας οὔτ' ἀσφαλὲς οὔτε δίκαιον νομίζων εἶναι παρακαταθέσθαι τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας ἀπεχειροτόνησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς τῶν ἐφήβων ἐπιμελείας, ὑμεῖς δὲ οἱ τῆς δημοκρατίας καὶ τῶν νόμων φύλακες, οὓς ἡ τύχη καὶ ὁ κλῆρος ὑπὲρ τοῦ δήμου δικάσοντας ἐπέτρεψε, 99
φείσεσθε τοῦ [1]τοιαῦτα διαπεπραγμένου, καὶ τὸ πέρας ἔχοντες τῶν ἐν τῇ πόλει ἁπάντων δικαίων ἀτιμώρητον ἀφήσετε τὸν δωροδόκον καὶ πάντων τῶν γεγενημένων κακῶν αἴτιον, ὃς — ὅπερ καὶ μικρῷ πρότερον εἶπον — μόνος τῶν πονηρῶν πάντων τρὶς οὐχ ἅπαξ ἀποπέφανται, καὶ τρὶς ἤδη δικαίως ἐζημιωμένος θανάτῳ κατὰ τὸ αὐτὸ ψήφισμα. τί οὖν ἀναμενεῖτε, ὦ Ἀθηναῖοι; καὶ ποῖα ἀδικήματα ζητεῖτε ἕτερα μείζω τῶν εἰρημένων ἀκοῦσαι; οὐχ ὑμεῖς ἐστὲ καὶ οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι οἱ Τιμοθέῳ Πελοπόννησον περιπλεύσαντι καὶ τὴν ἐν Κερκύρᾳ ναυμαχίαν Λακεδαιμονίους νικήσαντι καὶ Κόνωνος υἱεῖ τοῦ τοὺς Ἕλληνας ἐλευθερώσαντος καὶ Σάμον λαβόντος καὶ Μεθώνην καὶ Πύδναν καὶ Ποτίδαιαν, καὶ πρὸς ταύταις ἑτέρας εἴκοσι πόλεις, οὐδὲν τούτων ὑπόλογον ποιησάμενοι; οὐδὲ τῆς τότε ἐνεστώσης κρίσεως καὶ τῶν ὅρκων οὓς ὀμωμοκότες [2]φέρετε τὴν ψῆφον 100
ἀντικαταλλαξάμενοι τὰς τηλικαύτας εὐεργεσίας, ἀλλ' ἑκατὸν ταλάντων τιμήσαντες, ὅτι χρήματ' αὐτὸν Ἀριστοφῶν ἔφη παρὰ Χίων εἰληφέναι καὶ Ῥοδίων; τὸν δὲ μιαρὸν ἄνθρωπον καὶ προδότην, ὃν οὐχ εἷς ἀνὴρ ἀλλὰ πᾶσα ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ ζητήσασα ἀποπέφαγκε χρήματ' ἔχειν καθ' ὑμῶν, ὃς οὐσίαν ἔχων πολλὴν καὶ παίδων ἀρρένων οὐκ ὄντων αὐτῷ, καὶ οὐδενὸς ἄλλου δεόμενος ὢν

[1] τὰ τοιαῦτα [2] ἐφέρετε

Παρακαταθέσθαι] Post *παρακαταθέσθαι* deesse videtur *αὐτῷ.* Idem.

Ἐπέτρεψε] Offendor dictione *οὓς ἡ τύχη δικάσοντας ἐπέτρεψε.* Sententia et usus loquendi postulant *ἐπέστησε.* aut *οἷς ἡ τύχη τὸ ὑπὲρ τοῦ δήμου ἀμύνεσθαι δικάσοντας ἐπέτρεψε.* Suspectus mihi quidem vitii hic locus est. Idem.

Δικαίως ἐζημιωμένος] Interpone *ἄν.* Idem.

Ψήφισμα] Post *ψήφισμα* videtur *ἀπολώλει*, vel simile quid, deesse. Idem.

Ἐλευθερώσαντος] Æmil. Prob. in Timotheo. Athenæus l. xiii. pag. 11. Gruter.

Οὐδὲ] Stephanus *οὐδένα* conjecit. Sed falsus fuit. bene habet h. l. vulgata. v. p. 281. 1. ubi hic idem locus iisdem verbis legitur. Cur ibi non offendit Stephanus? cur nil ibi quoque annotavit? Reisk.

ἄνθρωπος μέτριος δεηθείη, οὐκ ἀπέσχετο χρημάτων διδομένων κατὰ τῆς πατρίδος, [1] οὐδ᾽ ἀπεκρύψατο τὴν ἔμφυτον πονηρίαν, ἀλλ᾽ ἀνεῖλε πᾶσαν τὴν γεγενημένην αὐτῷ πρὸς ὑμᾶς πίστιν, καὶ οἷς πρότερον ἔφη διαφέρεσθαι, πρὸς τούτους ἔταξεν αὑτὸν, καὶ ἐξήλεγξεν αὑτοῦ τὴν προσποίητον καλοκαγαθίαν, ὅτι ψευδὴς ἦν.

έ. Ἃ χρὴ λογισαμένους ὑμᾶς, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ τῶν παρόντων καιρῶν ἀναμνησθέντας, οἳ πίστεως οὐ δωροδοκίας δέονται, μισεῖν τοὺς πονηροὺς, ἀνελεῖν ἐκ τῆς πολιτείας τὰ τοιαῦτα θηρία, καὶ δεῖξαι πᾶσιν ἀνθρώποις ὅτι οὐ συνδιέφθαρται τὸ τοῦ δήμου πλῆθος τῶν ῥητόρων καὶ τῶν στρατηγῶν τισὶν, οὐδὲ δουλεύει ταῖς δόξαις, [2] εἰδό-
101 τες ὅτι μετὰ μὲν δικαιοσύνης καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους ὁμονοίας ῥᾳδίως ἀμυνούμεθα, θεῶν ἵλεων ὄντων, ἐάν τινες ἡμῖν ἀδίκως ἐπιτίθωνται, μετὰ δὲ δωροδοκίας καὶ προδοσίας καὶ τῶν ὁμοίων τούτοις κακῶν, ἃ τοῖς τοιούτοις ἀνθρώποις πρόσεστιν, οὐδεμία πόλις σωθείη. μηδεμίαν οὖν δέησιν, ὦ Ἀθηναῖοι, μηδ᾽ ἔλεον εἰς ὑμᾶς λαμβάνοντες αὐτοὺς, μηδὲ τὴν ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων καὶ τῆς ἀληθείας ἀποδεδειγμένην ὑμῖν κατὰ τῶν κρινομένων ἀδικίαν ἄκυρον ποιήσαντες, βοηθήσατε κοινῇ τῇ πατρίδι καὶ τοῖς νόμοις· ταῦτα γὰρ ἀμφότερα διαδικάζεται νῦν πρὸς τὴν τούτου 111.1
πονηρίαν. ὑπὲρ πάσης, ὦ Ἀθηναῖοι, τῆς χώρας νῦν μέλλετε φέρειν τὴν ψῆφον, καὶ τῶν ἐν ταύτῃ κατεσκευασμένων ἱερῶν καὶ τῶν ἀρχαίων νομίμων καὶ τῆς παραδεδομένης ὑπὸ τῶν προγόνων ὑμῶν πολιτείας, οὐχ ὑπὲρ Φιλοκλέους μόνον· οὗτος γὰρ αὑτοῦ πάλαι θάνατον κατέγνωκε. ταῦθ᾽ ὑμᾶς ἱκετεύων ἐγὼ δικαιοτέραν πολὺ δέησιν δέομαι τούτων τῶν ταῦτα πεπραχότων, μὴ ἐγκαταλιπεῖν ὑπὲρ ὧν οἱ
102 πρόγονοι πολλοὺς ὑπέμειναν κινδύνους, μηδ᾽ εἰς ἀδοξίαν αἰσχρὰν ἀγαγεῖν τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα, μηδὲ καταλλά-

[1] οὐκ [2] εἰδότας

Ῥητόρων] Demosthenem perstringit, quem de Harpalicis quoque altera oratione impetiit. Vide Dionys. Halicarn. GRUTER.

Ταῖς δόξαις] Scil. quorundam in republica clarorum virorum. REISK.

Εἰδότας] Aptum est e vers. 7. χρὴ λογισαμένους ὑμᾶς — μισεῖν. IDEM.

Λαμβάνοντες] Nova et mira dictio δέησιν καὶ ἔλεον εἰς ἑαυτὸν λαμβάνειν. *preces et commiserationem ad se non admittere, locum iis penes se nullum facere.* IDEM.

Ὑμῶν] Fero. Mallem tamen ὑμῖν. IDEM.

Ἀγαγεῖν] Malim κατάγειν. IDEM.

ξασθαι τὴν πρὸς τούτους χάριν τῶν νόμων καὶ τῶν τοῦ δήμου καὶ τῶν τῆς βουλῆς ἀποφάσεων. ἀκριβῶς γὰρ ἴστε, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀκριβῶς, ὅτι ὑμεῖς μὲν παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐπαινεῖσθε ταῖς γεγενημέναις ζητήσεσιν ὑπὲρ τούτων τῶν χρημάτων, οἱ δ᾽ ἐξεληλεγμένοι κατὰ τῆς ἑαυτῶν πατρίδος δῶρα εἰληφότες πονηροὶ καὶ ἄδικοι καὶ μισόδημοι νομίζονται εἶναι, φιλεῖν ὑμᾶς φάσκοντες καὶ πράττειν ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως ἀγαθῶν, καὶ δι᾽ ὑμᾶς ἔνδοξοι γεγενημένοι.

Ταῖς γεγενημέναις] Subaudi ἐπί. nisi potius præpositio excidit. IDEM.

Δι᾽ ὑμᾶς ἔνδοξοι] Post ὑμᾶς posui comma. Idem est ac si dixisset: νομίζονται πονηροὶ, διότι γεγόνασιν ἔνδοξοι διὰ τοῦ φάσκειν φιλεῖν ὑμᾶς καὶ πράττειν ὑπὲρ τῆς πόλεως καὶ δι᾽ ὑμᾶς μόνους, οὐχὶ δὲ δι᾽ ἑαυτούς. Alias καὶ hoc versu sit delendum. IDEM.

ἄνθρωπος μέτριος δεηθείη, οὐκ ἀπέσχετο χρημάτων διδομένων κατὰ τῆς πατρίδος, [1]οὐδ' ἀπεκρύψατο τὴν ἔμφυτον πονηρίαν, ἀλλ' ἀνεῖλε πᾶσαν τὴν γεγενημένην αὐτῷ πρὸς ὑμᾶς πίστιν, καὶ οἷς πρότερον ἔφη διαφέρεσθαι, πρὸς τούτους ἔταξεν αὑτὸν, καὶ ἐξήλεγξεν αὐτοῦ τὴν προσποίητον καλοκαγαθίαν, ὅτι ψευδὴς ἦν.

έ. Ἃ χρὴ λογισαμένους ὑμᾶς, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ τῶν παρόντων καιρῶν ἀναμνησθέντας, οἳ πίστεως οὐ δωροδοκίας δέονται, μισεῖν τοὺς πονηροὺς, ἀνελεῖν ἐκ τῆς πολιτείας τὰ τοιαῦτα θηρία, καὶ δεῖξαι πᾶσιν ἀνθρώποις ὅτι οὐ συνδιέφθαρται τὸ τοῦ δήμου πλῆθος τῶν ῥητόρων καὶ τῶν στρατηγῶν τισὶν, οὐδὲ δουλεύει ταῖς δόξαις, [2]εἰδό-
101 τες ὅτι μετὰ μὲν δικαιοσύνης καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους ὁμονοίας ῥᾳδίως ἀμυνούμεθα, θεῶν ἵλεων ὄντων, ἐάν τινες ἡμῖν ἀδίκως ἐπιτίθωνται, μετὰ δὲ δωροδοκίας καὶ προδοσίας καὶ τῶν ὁμοίων τούτοις κακῶν, ἃ τοῖς τοιούτοις ἀνθρώποις πρόσεστιν, οὐδεμία πόλις σωθείη. μηδεμίαν οὖν δέησιν, ὦ Ἀθηναῖοι, μηδ' ἔλεον εἰς ὑμᾶς λαμβάνοντες αὐτοὺς, μηδὲ τὴν ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων καὶ τῆς ἀληθείας ἀποδεδειγμένην ὑμῖν κατὰ τῶν κρινομένων ἀδικίαν ἄκυρον ποιήσαντες, βοηθήσατε κοινῇ τῇ πατρίδι καὶ τοῖς νόμοις· ταῦτα γὰρ ἀμφότερα διαδικάζεται νῦν πρὸς τὴν τούτου 111.1
πονηρίαν. ὑπὲρ πάσης, ὦ Ἀθηναῖοι, τῆς χώρας νῦν μέλλετε φέρειν τὴν ψῆφον, καὶ τῶν ἐν ταύτῃ κατεσκευασμένων ἱερῶν καὶ τῶν ἀρχαίων νομίμων καὶ τῆς παραδεδομένης ὑπὸ τῶν προγόνων ὑμῶν πολιτείας, οὐχ ὑπὲρ Φιλοκλέους μόνον· οὗτος γὰρ αὑτοῦ πάλαι θάνατον κατέγνωκε. ταῦθ' ὑμᾶς ἱκετεύων ἐγὼ δικαιοτέραν πολὺ δέησιν δέομαι τούτων τῶν ταῦτα πεπραχότων, μὴ ἐγκαταλιπεῖν ὑπὲρ ὧν οἱ
102 πρόγονοι πολλοὺς ὑπέμειναν κινδύνους, μηδ' εἰς ἀδοξίαν αἰσχρὰν ἀγαγεῖν τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα, μηδὲ καταλλά-

[1] οὐκ   [2] εἰδότας

Ῥητόρων] Demosthenem perstringit, quem de Harpalicis quoque altera oratione impetiit. Vide Dionys. Halicarn. Gruter.

Ταῖς δόξαις] Scil. quorundam in republica clarorum virorum. Reisk.

Εἰδότας] Aptum est e vers. 7. χρὴ λογισαμένους ὑμᾶς — μισεῖν. Idem.

Λαμβάνοντες] Nova et mira dictio δέησιν καὶ ἔλεον εἰς ἑαυτὸν λαμβάνειν. *preces et commiserationem ad se non admittere, locum iis penes se nullum facere.* Idem.

Ὑμῶν] Fero. Mallem tamen ὑμῖν. Idem.

Ἀγαγεῖν] Malim κατάγειν. Idem.

ξασθαι τὴν πρὸς τούτους χάριν τῶν νόμων καὶ τῶν τοῦ δήμου καὶ τῶν τῆς βουλῆς ἀποφάσεων. ἀκριβῶς γὰρ ἴστε, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀκριβῶς, ὅτι ὑμεῖς μὲν παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐπαινεῖσθε ταῖς γεγενημέναις ζητήσεσιν ὑπὲρ τούτων τῶν χρημάτων, οἱ δ' ἐξεληλεγμένοι κατὰ τῆς ἑαυτῶν πατρίδος δῶρα εἰληφότες πονηροὶ καὶ ἄδικοι καὶ μισόδημοι νομίζονται εἶναι, φιλεῖν ὑμᾶς φάσκοντες καὶ πράττειν ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως ἀγαθῶν, καὶ δι' ὑμᾶς ἔνδοξοι γεγενημένοι.

Ταῖς γεγενημέναις] Subaudi ἐπί. nisi potius præpositio excidit. Idem.

Δι' ὑμᾶς ἔνδοξοι] Post ὑμᾶς posui comma. Idem est ac si dixisset: νομίζονται πονηροὶ, διότι γεγόνασιν ἔνδοξοι διὰ τοῦ φάσκειν φιλεῖν ὑμᾶς καὶ πράττειν ὑπὲρ τῆς πόλεως καὶ δι' ὑμᾶς μόνους, οὐχὶ δὲ δι' ἑαυτούς. Alias καὶ hoc versu sit delendum. Idem.

LECTIONES VARIANTES
AD DINARCHUM.

VARIANTES LECTIONES.

_ Idem hic dictum, Lector, habe, quod ad Variantes Lectiones Antiphonteas vol. i. p. 139. est notatum.

ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ.

P. 278. 1. O om., spatio literæ majusculæ capace vacuo relicto, M. 2. ἵνα ἐξελ.] ἣν ἐξελ. Bekk. Ibid. ἀλπάλου M. antep. φανερὸς] φανερῶς B. M. Bekk. Ibid. παρὰ τούτων] ἁρπάλου, penna ducta per voc. et παρὰ τούτων add. in marg. M.

P. 279. 1. αὐτῆς add. sup. lin. M. 7. πόλει ταύτῃ M. Ibid. ὑμῖν] ἡμῖν M.
· · · · ·
Ibid. ἡμᾶς M. 9. ὀργίζεσθε M. 10. παροξύνομεν pr. B. 11. προσίεσθαι M.
ε
18. μισεῖται M. 22. νυνὶ τοῦτο] νυνὶ τοίνυν τοῦτο B. M. Bekk. 25. ἀλπάλου pr. M. ult. παρὰ ἁρπάλου add. sup. lin. M.

P. 280. 5. ἰσχὺν τὴν] ἰσχὺν καὶ τὴν B. M. Bekk. Ibid. πράττειν, οὐκ] πράττειν δύναμιν, οὐκ B. Bekk. 7. μέλλοι] μέλλει B. Bekk. μέλλῃ M. 8. αὐτῆς] αὐτοῖς cod. Laurent. Bekk. 16. ἐκβάλλειν pr. B. antep. προσέταξε M. pen. γινομένας] γενομένας B. M. Bekk.

P. 279.* 3. τὴν om. pr. M. 5. ἢ ποῦ] ἤπου M. ἢ ποῖ Bekk. 6. εὕροι] εὕρῃ B. M. Bekk. 10. ἐγκεχείρηκεν M. et pr. B. Ald. Ibid. ὃ διαπεφύλακε] ὃ διαπεφύλαχε Bekk. 12. ὦ] ὃ Bekk. Ibid. διαφυλάττει M. 13. ἀπορθήτους M. 17. ὑπὲρ] περὶ M. pen. προσδέδωκεν M. ult. ἢ ταῦθ'] ἢ εἰ ταῦθ' B. M. Bekk.

P. 280.* 2. δωροδοκήσαντας pr. B. 3. ἀποδέχεσθαι pr. sed προσδέχεσθαι corr. a
πρότερον
pr. B. 4. κινδύνους M. Ibid. γε] γὰρ B. M. 9. οὐδὲν] οὐδὲ M. 11. οἷς περισσῶς] οἵσπερ ἴσως Bekk. Ibid. αὐτίκα] αὐτοὺς
ὑ
M. 16. ἡμῶν M. 17. ἐποίει] ἐποίησεν B. Bekk. 19. ὁ ἐπὶ] ὃς ἐπὶ Bekk. Ibid. κακοῖς καὶ ἀτυχήμασιν M. 21. κατὰ τῆς] post κατὰ spatium 3. lit. capax derasum est in B. 24. ναυμαχία M.

λόγον
P. 281. 1. ὑπὸ λόγον B. ὑπὸ λόγου,
ψῆφον
penna ducta per λόγου, M. 2. κρίσιν M. Ibid. ἀντικαταλλάξασθαι B. M. 7. ἀποπέφανται] ἀποπέφαγκεν B. Bekk. Ibid. ὃς] ὡς pr. B. 10. οὐκ om. pr. M. 11.
ω ους ό
μένοι M. Ibid. χρυσίναν φανερᾶς M. 13. εἰς τὴν πόλιν χρημάτων M. 14. ὑπὸ τοῦ
ε
Τ. M. 16. καταγελάσειαν M. 17. πρά-
ύ
ξεις pr. B. 18. ἡμᾶς M. Ibid. εὐηργέ-
ύ
τησαν] εὐεργέτησαν B. Bekk. antep. ἡμῶν M. pen. τιμοθέων γινόμενον M. ult. τούτους M.

P. 282. 2. ΨΗΦΙΣΜΑ om. B. M. 2. ὦ] ὁ B. Ibid. ὅστις M. Ibid. δικαίως add. sup. lin. M. 5. τῇ πόλει] τὴν πόλιν B. M. Bekk. 6. μεταβαλομένους pr. B. 8. ὀμωμοκότας pr. B. 9. ἄλλο τι προυργιαίτερον ποιεῖσθαι τῆς εὐσεβείας] hæc vulg. om. add. sup. lin. B. Bekk. 10. καὶ om. M. 13. ὦ om. B.

P. 283. 1. τὴν om. M. Ibid. πρὸς Ἑλλ.] πρὸς τοὺς Ἑλλ. B. Bekk. 4. γενόμενα] γινόμενα M. Bekk. Ibid. φέρει γὰρ pr. M. 6. ὁρῶντες εἰς] ὁρᾶν τὰς εἰς Bekk. 7. γενομένων om. pr. M. Ibid. ἤκουσαν] ἦσαν B. Bekk. 10.
ἐλπίδας
τῆς] ταῖς pr. B. 19. αἰτίας M. Ibid. ὑποβαινούσας] ὑποφαινούσας B. Bekk.
βαι
ὑπομενούσας M. antep. φυλαρχία ded. vid. pr. B. pen. ἡμῶν M. ult. πεπραγμένον] διαπεπραγμένον B. M. Bekk.

P. 284. 4. τῷ τοιαῦτα] τῷ τὰ τοιαῦτα B. M. Bekk. 5. πολλῶν M. et pr. B.
ν
6. πεπραγμένω ὑμεῖς, penna ducta per ὑμεῖς, M. 8. ἐκ] ἐν M. Ald. 9. ἀφνιδναῖον
εὐ ε
pr. B. 11. ἐνθύμαχον M. 14. διενομήθησαν M. Ibid. ἀστυγειτόνων καὶ συμμάχων] ἀστυγείτων καὶ σύμμαχος B. M. Bekk. 16. κοινωσάντων pr. B. τῶν κοιν. ὑμῖν - - - σπείρεται add. in marg. M. 18. ἀπολλυμένην οὕτως] supra has voces appinguntur notæ, quæ transpositionem, ut videtur, denotant. 19. ἡμῶν M. Ibid. οἷς] εἰς M. antep. ὑμῖν M. pen. ἐς τὴν] ἔτι τὴν B. M. ἐπὶ τὴν Bekk. Ibid. κατάλυσιν M. ult. ἰσχόντων] ἰσχυόντων Bekk.
ὑπο
Ibid. εἰσδέχεσθαι M.

θ
P. 285. 2. κάδοδεν M. 5. φησὶ] φήσει Bekk. 6. εἰς τούτων] εἰς τὴν τούτων B.

Bekk. 8. προδόντας pr. B. 9. ἡμῶν M.
ι
11. ἀνελόντας M. 16. οὐδεὶς οἶδεν ὅταν ἁλῶσιν οὐδὲ M. Ibid. τί πεπόνθασι om. M. 19. τὸ Θηβ.] τῶν Θηβ. M. antep. τοῦ Φιλ.] τοῦ om. B. Bekk. pen. ἐκκαλέσας pr. B.

P. 286. 1. συνανεκοινολογεῖτο] συνανελογεῖτο B. M. συνεκοινολογεῖτο Bekk. 6. τῆς πόλεως] τοῖς τῆς πόλεως B. Bekk. τοῖς
γε
πόλεσι M. antep. τὸν μὲν M.

P. 287. 2. ἀτυχίας M. 3. καιρὸν om. M. 7. βουλ. τὸν Νικοδήμου] βουλ. μετ' ἐκείνου τὸν Νικοδήμου B. Bekk. 15. ἐν om. pr. B. Ibid. καὶ om. M. ult. καὶ om. pr. B.

P. 288. 3. ἡμῖν] ὑμῖν M. Bekk. 7. ἡμῖν] ὑμῖν Bekk. 8. περὶ ὧν] περιιὼν B. Bekk. 11. ἐξέπλευσεν] ἐξέπεμψεν M. 14. ὑπὲρ δήμου] ὑπὲρ τοῦ δήμου B. M. Bekk.
πολυ
16. οὐδὲν βελτ. M. 18. προγεγενημένων M. pen. οἷα M.

P. 289. 5. παρεστηκότων] περιεστηκότων Bekk. Ibid. νῦν οὖν] τί οὖν B. Bekk. 7. δεῖν μισεῖν] δὴ μισεῖν B. Bekk. Ibid. καθεστηκότα B. 13. χρυσὸν ἐκ] χρυσὸν om. B. M. Bekk. pen. ὄφελον pr. B.

P. 290. 6. 'Αρ. καὶ] 'Αρ. δὲ καὶ M. 8. ἐνεγκόντας pr. M. 9. τῆς ἡμ. - - - ὑπὸ add. in marg. M. 12. ζῇ om. pr. M.
ου
15. δουλεύσασαν M. 16. ὑμῶν om. pr.

P. 291. 2. τῶν φυγ.] τῶν om. pr. B. Ibid. ἐκεῖ] ἐκεῖσε B. Bekk. Ibid. ἡμετέρων] ὑμετέρων B. M. Bekk. 3. πατέρων] προγόνων M. 5. ἡμετέρα] ὑμετέρα
οι
B. M. Ald. Bekk. Ibid. ἄξια M. 7. τὰ om. pr. B. 15. ἄνδρες] ὦ ἄνδρες M. Bekk. 16. ἡμετέρων corr. B. Ibid. μόνων B. M. Bekk. 17. τοῦτον] τοιοῦτον M. 19. τούτου M. 22. περὶ τριηρ.] περὶ τῶν τριηρ. B. M. Bekk. antep. πλησίον] πλείοσιν M.

P. 292. 2. διφίλω B. M. 5. 'Επιγένη] 'Επιγένην B. M. Bekk. 6. καταστῆσαι] στῆσαι B. Bekk. Ibid. Βηρισάδην] Βι-
σάτυρον
ρισάδην B. M. Bekk. 7. κόνανα, penna ducta per κόνωνα, M. Ibid. ἐχθίστους] ἐκ τούτων B. M. 10. αὐτῷ] αὐτοῦ B. Bekk. 12. καλλίππου M. 15. κατίοι B. M. 21. τοσοῦτον corr. M. pen. πρότερον pr. B.
ι
ult. ποιήσεται M.

P. 293. 3. ὃν] ὧν pr. B. Ibid. προσ. αὐτῷ ἀπολ. M. 8. γενόμενος] γινόμενος corr. B. Bekk. 9. καὶ primum om. pr. B. 12. συμβουλὰς, αὖθις] συμβουλὰς, ἀνθ' ὧν B. Bekk. 14. ἐν δὲ τῇ] δὲ om. B. M. Bekk.
α ε
Ibid. ἀκούσαντες M. 15. τὰς ἀρὰς] τῆς
ε
ἀρᾶς B. Bekk. 18. μηδὲν M. 19. μέλλει pr. B. Ald. antep. τολμῆσαι] τολμήσει B. Bekk.

P. 294. 5. ἐπιτρέποιτε B. 6. ἐμέλησεν
προστάξ
B. 12. κελεύσαντος M. 13. μιαρὸν] μικρὸν M. 16. ὥσπερ νῦν ἀμφ. γέγονε add. in marg. M. 18. περὶ ὧν] παρ' ὧν B. Bekk. 21. με] μοι M. 22. ἐφάνθην] ἀπεφάνθην B. Bekk. Ibid. καταψηφισάμενον] καταψευσάμενον B. Bekk. καταψηφισάμενοι M. Ibid. μέντοι] οὖν M. pen. ὃν εἰσαγγείλας pr. B. Ibid. πεντακοσ. τῶν] πεντακοσ. καὶ δισχιλίοις τῶν B. Bekk.

P. 295. 6. εἰ om. M. 7. ἀδικεῖ μὲν καταψ. M. Ibid. κἀμοῦ] καὶ ἐμοῦ pr. B.
ῆς εἰσ
ἐμοῦ M. 8. τῶν βουλ. M. 20. ἀπελθόντες M. ult. ἡμῶν M.

P. 296. 2. τῇ γνώμῃ] τῇ συγγνώμῃ corr. a pr. B. Bekk. τῇ γνώμῃ εἴθισθε M. 6.
ον
τούτων τούτων M. 7. προσδέξασθαι] προσδέξεσθαι B. Bekk. 11. ἀποδόσθαι τὰ]
που
ἀποδόσθαι παρὰ τὰ B. Bekk. pen. δῆτα M.

P. 297. 2. εἰ συνεισέρχεται] εἰ συνέρχεται
συνιέναι
B. Bekk. εἰσέρχεται M. 4. πρὸς τὸν δῆμον, penna ducta per πρὸς τὸν δῆμον, M. 14. φημὶ τὸ] ἢ μὴ τὸ Bekk. 15. γινομένων] γενομένων B. M. Bekk. 18. τὰ νυνὶ] νυνὶ B. Bekk. ταννῦν M. 25. ὁ om. M. Ibid. γένηται] γίνηται B. Bekk. 27. λυσιτελὴς pr. B. pen. προτέρων] πρότερον Bekk.

P. 298. 3. καὶ τούτους M. 5. ὁμολογουμένων] ὡμολογημένων B. M. Bekk. 10.
ν
τὸν] τὴν M. 12. ταύτῃ M. 14. τῷ secundum om. M. 15. γεγονότων om. M. antep. προδοσίας M. pen. ὁ αὐτὸς] ὁ om. B. M. Bekk.

χ
P. 299. 4. εἰλήφασιν M. 5. οὐκ ἐτιμωρήσασθε] τιμωρήσασθαι B. M. Bekk. Ibid. τι τῶν κατὰ B. 7. παραδεδωκότα add. in marg. B. 9. ζῆν] ζητεῖν pr. B. 10. ἡμετέροις] ὑμετέροις B. M. Bekk. 17. πρὸς τοὺς περιεστηκότας add. in marg. M. 20. οἴκαδε ἀπελθὼν add. in marg. M. 22. τοπρῶτον M. Ibid. τὸν εἰς pr. B. Ibid. ἴδιον εἰσ.] ἴδιον οἶκον εἰσ. B. Bekk.
κατεγνωκότες
23. καταγνόντες, penna ducta per καταγνόντες, M. antep. τίνας ἐλπ.] τίνας τὰς ἐλπ. B. Bekk.

κιθώνοις
P. 300. 2. χωρίοις, penna ducta per χωρίοις, M. Ibid. τί δὲ, ἀντιθῶμεν B. M. 5. τῷ] τὸ M. et pr. B. 6. καταπέμψει
σ
pr. B. 7. ἀνακεκοσμιμένους M. 9. γράφεις] γράψεις Bekk. 17. γράφειν] γράψειν Bekk. 18. οἰκείας pr. B. Ibid. καὶ
ῃ
τοῖς M. καὶ τοῖς Ald. 21. κελεύεις] κελεύσεις Bekk. 25. καὶ τοὺς μὲν - - - εἰσφέ-

ρειν add. in marg. B. ult. εἰληφότα μηδὲν φαν.] εἰληφέναι, μηδὲν δὲ φαν. B. Bekk.
οὖντι
P. 301. 2. ὡς om. M. 4 ἀξιοῦσθαι M. 5. γῆν ἐν τοῖς ὅροις M. 8. παρὰ corr. B. 10. δὲ ἄλλοις] δὲ τοῖς ἄλλοις B. M. Bekk. 13. εὑρήσητε M. 14. πλὴν] ἢ M. 16. καί τινων] καὶ τίνων B. Bekk. 17. γὰρ ὁμολ.] ἂν ὁμολ. B. Bekk. Ibid. [οἱ] om. omnes codd. et edd. 19. λόχου corr. B.
ει
Ibid. ἐπαμινώνδας B. ἐπαμινώνδας M. 20. καὶ οἱ μετὰ τούτων om. M. 22. πόλιν εἶναι pr. M. Ibid. χώραν om. pr. M. antep. μεσήνην B. M. Ald. Ibid. κατώκησαν pr. B.

P. 302. 2. τοῦ Φιλ.] τοῦ om. B. Bekk. Ibid. ὁ τούτων] ὁ τούτου B. Bekk. 3. ἄμφισαν B. M. Ald. Ibid. ξυλλεγεῖσι M. 4. ἡγ. τῆς] ἡγ. δὲ τῆς B. M. Bekk. Ibid. κατεστάθη] κατέστη B. Bekk. Ibid. ἀγένης M. 5. διὰ om. M. 7. συν-
συν
διεφθάρη] διαφθάρῃ B. διεφθάρη Bekk. Ibid. ἀλλὰ καὶ λίαν ἀληθὲς add. in marg. M. 8. ἁπάντων om. pr. M. 12. γε] τε M. 15. post τὴν lacuna 2. lit. capax in B. Ibid. μοῖραν] μόραν Bekk. Ibid. χαυρίας B. λαβρίας Ald. 16. Λακεδαιμονίων] ἀθηναίων M. 17. τὴν om. M.
οι
pen. δεόμενος M. Ibid. τῆς] τοῖς pr. B.

P. 303. 4. Κολυττέα] κοττιλέα B. κοτυλλέα M. 14. ἐμβεβλημένον] ἐμβεβληκότα B. Bekk. Ibid. τὴν om. pr. M. 15. 'Ελλ. ὄλεθρον] 'Ελλ. ἀλιτήριον B. ὄλεθρον om. M. 'Ελλ. ἀλιτήριον Bekk. Ibid. δεῖ ἐξόριστον ded. vid. pr. B. 16. μεταβάλ-
ειν
λεσθαι pr. B. 18. πρᾶξαι M. 20. ὃ] ὅτε M. et pr. B. 25. μαρτυρίαν πρῶτον. λέγε] μαντείαν πρῶτον. ΜΑΝΤΕΙΑ. λέγε B. M. Bekk. pen. ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΜΕΡΟΣ] ψήφισμα B. et in marg. M.

P. 304. 3. τούτῳ om. pr. M. 5. ΤΟ ΛΟΙΠΟΝ ΤΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ] μαρτυρία B. om. in lacuna M. 7. εἰρημένας] ἠρη-
ὴν
μένας Bekk. Ibid. τῶν ἐν M. 11. οὐδὲ φροντ.] οὐδὲν φροντ. Bekk. 12. ἡμετέραν] ὑμετέραν B. M. Bekk. 14. δημοσθένης add. in marg. M. Ibid. κατὰ τὴν] μετὰ
με
τὴν B. Bekk. κατὰ τὴν M. 15. ὀλυμπίας pr. M. 16. ἐπεὶ] ἐπὶ M. 21. προβαλλόμενος] προβαλόμενος corr. B. Bekk. 22. περὶ εἰρ.] περὶ τῆς εἰρ. B. M. Bekk. antep. ἀποεξελθεῖν M. pen. δὲ om. M. Ibid. 'Αλεξάνδρος] 'Αλέξανδρον B. M. Bekk. ult. κατάγειν corr. B. Ibid. ἀρχιθέωρον] ἀρχιθεωρὸν B. M. Bekk.

οι
P. 305. 2 οἴκει M. 5. ὁ Δημ. τῇ ἐκ τοῦ 'Αρ. M. Ibid. βουλῇ add. sup. lin. a pr. M. 6. ἡμῶν] ὑμῶν corr. B. ἡμῶν Bekk. 8. ΨΗΦΙΣΜΑ om. M. 10. κυρία προστ.] κυρία σοῦ προστ. B. Bekk. 14. ἄνδρες. εὕρηκε] ἄνδρες. ΨΗΦΙΣΜΑ. ἡ βουλὴ εὕρηκε B.
νόμοις
Bekk. 18. ὑμετέρας corr. B. 20. λόγοις M. 21. θεοὺς, in rasura 10. lit. capace, corr. a pr. B.

P. 306. 5. ταῦτα] ταὐτὰ B. ταῦτα Bekk. 6. αὐτῶν M. 8. τοῦτον M. 9.
με β α
κατὰ M. 11. φυλαξ τῇ πόλει M. τῇ πόλει add. sup. lin. B. 15. τοῖς corr. B. 16. γενομένοις corr. B. Ibid. αὗται pr. B. Ibid. σεμναὶ om. M. 20. καταστήσατε pr. B. Ibid. τῇ τοῦ Δημ. M. 22. ἄνδρες om. B. antep. ἀλυσιτ. καὶ] ἀλυσιτ. ὑμῖν καὶ B. M. Bekk. ult. ῥᾳδίως om. pr. M.
ὴν
P. 307. 2. αὐτοὺς M. 6. μετὰ 'Αρπάλου om. pr. M. 7. οὖν, ἄριστε] οὖν, ὦ ἄριστε B. M. Ald. Bekk. 9. χρυσοῦς M. 10. τέτταρα] τετρακόσια pr. B. 17. μηδὲν] μηδὲν' B. Bekk. 18. οὕτως M. ult.
βουλόμεθα
δυνησόμεθα M.

P. 308. 1. προσεκτέον] προετέον Bekk. 2. προσιτέον] προσδεκτέον B. Bekk. 5. ἐστὶν ὑμῶν] ὑμῶν ἐστὶν B. Bekk. 6. οὗτος pr. B. 7. ὅστις] τίς B. M. 13. ἴδια] ἰδίᾳ corr. B. ἰδίᾳ Bekk. 15. πολεμοῦντα] διοικοῦντα B. Bekk. Ibid. ἡμᾶς] ὑμᾶς B. Bekk. 17. ἐπαγορεύων Ald. 20. μέλ-
εἰσαγγέλλων
λει pr. B. 21. παρεισατων M.

P. 309. 3. κατασκευάζων M. 6. πεπραγματευμένοις] πεπραγμένοις B. M. Bekk. 7. τούτου] τοῦτον B. Bekk. 8. ὥσπερ ἐπιβούλου M. 13. εἰς] ἐς M. 15. οὖν οὐδαμοῦ] ἂν οὐδαμοῦ Bekk. 18. δὲ πεπραγμένους] διαπεπραγμένους corr. B. Bekk.
αι
23. τιμωρήσασθε M. 28. σὺ τὴν] σὺ om. B. M. Bekk. Ibid. μαντείαν] σημασίαν M.
καὶ
P. 310. 2. μὲν ὁ] μὲν ὁ B. μὲν καὶ ὁ Bekk. 3. κινδυνεύητε pr. M. 6. ταῦτα] ταὐτὰ
γεγενημ
Bekk. Ibid. πράττοντες M. 10. γενομέ-
ο
νους M. 13. παρανόμων M. Ibid. ἐστιν οὖν - - - παρανόμων add. in marg. B. 15. γέγραψαι B. 16. σοι om. B. M. 19. εἰσήγγελκας add. in marg. B. 20. πολλὰ πολλὰ B. 22. τῆς] τοῖς pr. B. antep. ὅπου] ἢ ποῦ B. Bekk.

P. 311. 2. ὑμετέρας] ἡμετέρας B. Bekk.
χρῆν α ὧν
Ibid. ἐξῆν M. 5. λέγοντες M. 9. ὥσπερ M. Ibid. συμπάντων] σὺ πάντων B. συμ-
σὺ
πάντων Bekk. 20. οὐ δὲ M. pen. ὁρᾶτε, 'Αθ.] ὁρᾶτε, ὦ 'Αθ. B. M. Ald. Bekk. ult. ἤδη] εἶδος B. M.

P. 312. 4. γενομένων πάντων M. 7.

οἱ
ὑμεῖς κύριοι] ὑμεῖς κύριοι B. ὑμεῖς οἱ κύριοι
Bekk. 8. ἀναδέξασθε M. Ald. 11. προ-
εμένους] προϊεμένους B. Bekk. 18. κατα-
πληκτέον corr. B. 21. λαμβάνοντα καθ'
B. M. 23. ἀπολεῖσθαι] ἀπολογεῖσθαι pr.
B. Bekk. antep. ἐλεήσετε] ἐλεήσαιτε
Bekk.

P. 313. 3. ὑμῖν αὐτὴν] αὐτὴν ὑμῖν B.
Bekk. 6. καὶ ἐν] καὶ τὰς ἐν B. M. Bekk.
9. περικρουόμενος M. 13. προελήλυθεν M.
οὐ διακειμένην
17. μηδεμίαν M. 19. γεγεννημένην M.
22. μὴ τῷ Δ. M. 24. δημηγορήσων] συνη-
συν
γορήσων B. Bekk. δημηγορήσων M. pen.
β α
ἀναβαίνει ἀποφάσεσι M.

ἐ αι
P. 314. 2. ἀφ' M. 3. ϐούλετε M. 7.
τας
εἰδόσιν M. Ibid. περὶ] πρὸς M. 11. αὐτὸν
M. Ibid. ἀπολογεῖσθε M. 14. ὅτι] ἔτι
B. Ibid. φενακίζων corr. B. 17. καὶ τοὺς
- - - τὴν τούτων add. in marg. M. 18.
καὶ] κἂν B. 20. τοῦ μὲν τῆς] τοὐμὸν τῆς
B. M. Bekk. 21. ἥκει βεϐοήθηκα om. pr.
M. 22. ἐγκατέλιπον] ἐγκαταλέλοιπα B.
Bekk. ἐγκατέλιπα M.

ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΓΕΙΤΟΝΟΣ.

P. 315. 5. τὴν ἐξ — βουλὴν] τῇ ἐξ —
βουλῇ B. Bekk. 9. τοῦτο M. 12. ἢ] καὶ
M. 16. τὰ ψευδῆ ded. vid. pr. B. 17.
είτων
ὑπολειφθῆναι M. 18. δεινότερα M. 19.
αὐτῶν] αὐτῷ B. Bekk. αὐτῶν add. sup. lin.
λῆ
a pr. M. Ibid. ἀσφαλέστατον M. 20.
συμβ
ἡμετέρας] ὑμετέρας B. Bekk. 22. γενή-
συγγνώμης
σεται M. antep. ϐελτίων M. ult. ἡμῶν
M.

P. 316. 2. γεγεννημένην] γεγευμένην cod.
Laurent. Bekk. 3. ψευδοποιὸν] δευσοποιὸν
αι
B. Bekk. 5. βούλετε M. 9. ἤσθεσθ']
ᾔσθεσθ' B. Bekk. Ibid. ἡμῶν] ὑμῶν B.
Bekk. 11. ἡμᾶς] ὑμᾶς B. M. Bekk.
13. διὸ M. 15. τοῖς πόλ.] τοῖς τῆς πολ.
B. M. Bekk. Ibid. καταῤῥαθυμήσατε]
καταῤῥαθυμήσητε B. M. Bekk. 19. γενο-
μένων M. Ibid. ἐκ] κατὰ pr. B. 20.
ὑπὸ add. sup. lin. a pr. B. Ibid. [ἢ διὰ
- - - φείσασθαι ;] Bekk. Ibid. τοὺς κρι-
νομένους] τοὺς τοῦ κρινομένου B. Bekk.
οῦ ου
21. αὐτῶν M. 24. τῶν νῦν κρινομένων M.

P. 317. 1. καταβήσομαι M. Ibid.
ταύτῃ πιστεύσει add. in marg. B. 2. ἢ]
καὶ εἰ M. 4. κατὰ τὰς] κακὰ τὰς B. M.
Bekk. 8. ἐστιν om. M. 9. φείσεσθαι M.
ασθαι
Ibid. ἡμῶν M. 17. ἀποψηφίσαντα M.
19. γενομένων M. 20. νομίζειν om. M.

P. 318. 4. ἠλέησεν] ἠθέλησεν M. Ibid.
ἔπειτα ἔτι] ἔπειτα παρ' ἡμῶν ἔτι B. Bekk.
5. ϐούλεσθε add. sup. lin. a pr. M. 8.
τύχῃ B. 9. Βαυρωνίας] ϐαυβρωνίας B.
βαμβρωνίας M. Βραυρωνίας Bekk. 12.
τίμημα τιμῆσαι B. 14. [τοῦτο] Bekk.
ἔμπροσθεν
20. ἔνδοθεν M. pen. εἶθ' M. ult. κατε-
ψηφισμένων M.

P. 319. 1. ἐνδειχθέντα] διδαχθέντες B.
M. 9. δεῖν om. M. 10. ἠλέγχθησαν
M. 13. πολιτείαν] πόλιν B. M. Ibid.
εἰσελήλυθε M. 17. τοῖς πολίταις om. pr.
M. 18. θαυμάσουσι] θαυμάζουσι M.
Bekk. 19. συμβ. καὶ] συμβ. ἢ καὶ B. M.
ἐνομοθέτησαν
Bekk. 22. ἐνομίσθησαν M. 24. vel καὶ
vel τὴν δημοσίαν ded. vid. pr. B. antep.
πονηρῶν corr. M. pen. λέγῃ καὶ γινώσκῃ]
λέγει καὶ γινώσκει B. M. Bekk. ult. ἐν
βωμοῖς] ἐν τοῖς βωμοῖς M. ἐν τοῖς νόμοις B.
Bekk.

P. 320. 2. τιμήματος] λήμματος Bekk.
3. τὸν] τὴν M. 9. στρατιὰς M. Ibid.
οι
εἰ τὰ ἱερὰ ded. vid. pr. B. 10. ἔχει
M. 11. ὁ Ἀριστογείτων] ὁ om. B. Bekk.
Ibid. τοὺς γονέας] τοῦ γονέας B. Bekk.
14. ἔχειν om. M. 15. αὐτῷ M. 19.
πραγμάτων διατετ.] πράττων διατετ. B.
M. Bekk. ult. πειθόμενοι M.

P. 321. 1. τούτου μοχθηρίαν] τούτου
πονηρίαν B. M. Bekk. 2. ἐστιν ἔτι· περὶ]
ἐστὶν, ὅτι περὶ B. Bekk. ἐστιν. ἔτι περὶ
Ald. 3. ἡμῶν M. 4. οἱ add. sup. lin. a
pr. B. 5. ἐστὶ δικαστῶν] ἀνδρῶν ἐστὶ, sed
δικαστῶν in marg., M. 7. καταψηφισά-
μενος pr. M. 8. τοῦτον] τοῦτο corr. B.
τούτῳ M. Bekk. 9. θεῖαν M. 10. δῶρα
γὰρ λαμβ. M. 18. κεκριμμένων pr. B.
22. ὑπολάβοιτε B. M. Ibid. κατὰ] καὶ
κατὰ Bekk. Ibid. μόνον] μόνων B. M.
Bekk. 23. κοινοὺς καὶ κατὰ B. M. 24.
ἐπὶ corr. B. pen. [νῦν] Bekk. Ibid.
εῖ
ποιῇ M.

P. 322. 1. χρημάτων πρός τ' αὐτὸν] χρη-
μάτων προστάττον Bekk. 3. οἱ πρόγονοι
om. pr. M. 5. et 15. ἀρίθμιον B. Ibid.
et 15. ζελίτην pr. B. 7. τινὰς om. pr. M.
Ibid. δοῦναι τρόπ.] δοῦναι τοῦ τρόπ. B. M.
Bekk. 8. τῆς πάσης M. 9. ταῦθ' corr.
ἀν
B. 10. ἔθεσαν M. Ibid. ἡμῖν] ὑμῖν B.
M. Bekk. 16. εἶναι καὶ τοῦ M. 20.
ἔχειν] φέρειν M. 23. ποιήσειν M. 25.
δῶρα
ἀναδεχόμενον M. Ibid. τοῖς πατρίδος]
τοῖς τῆς πατρίδος B. Bekk. τῆς πατρίδος M.
ult. τὴν βάρβαρον] τὸν βάρβαρον B. M.
Bekk.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΟΚΛΕΟΥΣ.

λέγειν
P. 323. 1. ποιεῖν M. 2. ὅπως χρήσ.] ἢ
πῶς χρήσ. Bekk. 5. ἐναντίος καὶ M. ἐναν-
τίον καὶ corr. B. Ibid. περιεστώτων pr.
κωλύ
M. 6. ποιήσειν M. Ibid. καταπλεῦσαι
Bekk. 7. ἡμῶν M. 12. τιμωρησάμενος]
τιμησάμενος B. τιμωρησάμενος Bekk. 13.
εἰς τὴν χώραν om. pr. M. Ibid. εἰσεκόμι-
σεν M. antep. καὶ om. pr. B.

P. 324. 5. ἠδικηκὼς] ἐξηπατηκὼς B.
Bekk. om. M. 6. ἐλάμϐανε M. Ibid.
ο
ἀνατετραφὼς M. 11. ψευδεῖς καὶ αἱ] καὶ
om. B. M. Bekk. 12. δεῖν B. Ibid. τῆς
corr. B. Ibid. γεγραμμενης corr. B.
14. τὴν πόλιν om. pr. B. 15. uncos om.
codd. et edd. præter Bekk. 18. ἢ πρῶ-
ειληφέναι
τον] ἢ νῦν πρῶτον B. Bekk. 19. λαμβάνειν
M. 20. ηὐτύχει] ηὐτυχεῖτε Bekk. 22.
ἀγνοουμένην om. pr. M. pen. γενόμενον]
διδόμενον M. Ibid. διαδεχομένου] διαδεδο-
μένου B. M. Bekk. Ibid. καὶ] ἀλλ' M.

P. 325. 5. ἕνεκεν M. Ibid. ἴσθ'] οἶσθ'
M. 14. λήψεσθαι διπλάσιον corr. B.
20. ἐξαγγέλλει pr. B. 23. ὑπὲρ] ὑπὸ M.
25. ἔπραξεν ἂν] ἂν ἔπραξεν corr. B. (qui
ἂν pr. om.) Bekk. ἂν om. M. 26. θεοῖς
om. pr. M. Ibid. ἔχετε] εὔχεσθε M.
ὑφ'
antep. κολάσετε M. et pr. B. ult. παρ'
ὑμῶν
ημῶν M.

ἐποίησεν
P. 326. 4. κατέστησεν M. 6. ἠσχύνθη
corr. B. 7. πραττόντων] πράττων B. M.
Bekk. Ibid. ἡμῶν M. 20. προκεχωρη-
κότα] προκεχειρηκότα pr. B. προκεχειρικότα
corr. B. Bekk. pen. δεῖ om. pr. M.
Ibid. ἐφ' ἡμῶν om. M. ult. ἐκλ. κρίσιν]
ἐκλ. τὴν κρίσιν B. Bekk.

P. 327. 5. τῆς om. pr. M. 6. τοῦ om.
ξ
pr. B. Ibid. δικάσοντας M. 7. τοῦ τὰ
τοιαῦτα] τὰ om. B. Bekk. 9. ἀφήσετε
om. pr. M. Ibid. καὶ om. M. 16. πλεύ-
σαντι M. 17. τοῦ om. pr. B. Ibid. ἐλευ-
θερώσαντι pr. B. 18. λαβόντι pr. B.
εις
19. πόλις M. 20. ὑπὸ λόγον B. M. 21.
ἐψέρετε] φέρετε B. Bekk. 25. ἀνθρώπων
pr. B. τοῦτον ἄνθρωπον M. pen. πολὺν
pr. B.

P. 328. 2. οὐκ ἀπεκρύψ.] οὐδ' ἀπεκρύψ.
B. Bekk. 4. εἷς om. pr. B. 12. δου-
λεύειν] δουλεύει B. M. Bekk. Ibid. εἰδότας]
εἰδότες B. M. Bekk. 15. ἡμῖν corr. B.
ω
Ibid. ἐπιτίθενται M. 22. τούτου] τούτων
pr. B. 24. κατεσκευασμένων corr. B.
ult. μηδὲ καὶ καταλλάξ.] καὶ om. B. M.
Ald. Bekk.

P. 329. 4. ἐπαινεῖσθαι pr. B. 5. ἐλη-
λαγμένοι M.

INDICES

AD DINARCHUM.

INDEX GRÆCITATIS
DINARCHEÆ.

AD PAGINAS ET VERSUS EDIT. REISK.

A.

peculiariter attributo, ut ibi præsideant, in concione, theatrove.
προειπεῖν. de oraculo imperante facienda in antecessum. 55, antep. 67, 8.
προΐεσθαι. prodere. 63, ult. 67, 14. 72, 5. et 13. 79, 13. pati aliquid fieri. 95, 2. lusus in vocabulis προΐεσθαι et προσίεσθαι. 63, ult. et 64, 1.
προκαταλαμβάνειν κατηγορήματα. 3, 6.
πρόκλησις] οὐκ ἐκ τῶν προκλήσεων μαθοῦσα τὸ δίκαιον. non e sponsionibus colligens verum. 5, 12.
προλέγειν. denunciare, in antecessum indicere facienda, cum interminatione, si secus fiat. 51, 2.
ἐκ προνοίας φόνος. 6, 5.
πρόξενος. 34, pen.
πρὸς] adversus. τῇ πρὸς Ὀρέστην κρίσει. 61, 2. πρός τινα χάρις. gratia, qua quis apud aliquem floret, aut quam tu studes apud alterum promereri. 102, 3. διεσκευάσθαι πρὸς τὸν δῆμον. in rebus, quæ tibi cum rep. intercedant, in rationibus tuis cum ærario publico, decoxisse, fidem fefellisse, 51, 1.
προσάγειν [scil. πρὸς τὸν δῆμον] ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ψευδῆ μηνυτήν. 66, 2.
προσδέχεσθαι τὰ μεγάλα τῶν ἀδικημάτων εὐχερέστερον. 41, ult. οὐδὲ προσδεκτέον τοὺς οἴκτους. 64, 1.
προσέρχεσθαι εἰς τὸ πολιτεύεσθαι. 74, 6. πρὸς τὴν πολιτείαν. 84, 15.
προσιέναι] ἵνα βελτίους τοὺς προσιόντας ὑμῖν ποιήσητε. prodeuntes ad vos, vobiscum agendi causa. 85, 8.
προσκρούειν ἀλλήλοις ἐξεπίτηδες. 67, 19.
προσποιεῖσθαι υἱεῖς ἑαυτῷ τοὺς οὐ γεγενημένους. 51, 8.
τὴν προσποίητον ἑαυτοῦ καλοκαγαθίαν ἐλέγχειν. 100, 15.
προστάτης] μία αὕτη σωτηρία καὶ πόλεως καὶ ἔθνους τὸ προστατῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν καὶ συμβούλων τυχεῖν. 54, 18.
προστιθέναι] τῇ συγγνώμῃ μᾶλλον ἢ τῷ δικαίῳ προσθέμενον. 43, 4.
πρόσωπον] οὐ τετόλμηκεν αὐτοῖς τὸ πρόσωπον δεῖξαι. 70, 10.
προυργιαίτερον ποιεῖσθαι τὸ δίκαιον, καὶ τἀληθές. 9, 18. προυργιαιτέρα χάρις τοῦ δικαίου. 77, 2.
πρόφασις] τὰς προφάσεις καὶ τοὺς φενακισμοὺς ἐκκόψατε. 79, 8.
προφέρειν, bene si habet, pro allegare, proferre in medium, παραφέρειν. 25, 10.
προχωρεῖν. prodire in publicum, ad tribunal accedere, dicendæ sententiæ ergo, aut ad audiendam judicum de se sententiam. 98, 5.
πρυτανεῖον] ἡ ἐν τῷ πρυτανείῳ σίτησις. 33, pen. 69, 2.
πῦρ ἐναύειν τινί. 81, 6.
πυροὶ] χίλιοι μόδιοι πυρῶν. 34, 5.
πωλεῖν ὑμᾶς αὐτοὺς εἰ ἐπιτρέψετε τοῖς ῥήτορσι. 61, pen.

Σ.

σεμναὶ θεαί. 35, 16. 47, 3. 61, 2.
Singularis nominativus cum nominativo plur. compositus, ut ἕκαστος τολμήσειεν — ἀπολελυκότες. 48, 16.
σίτησις ἐν πρυτανείῳ. 33, pen. 69, 2.
σκηναὶ τῶν βαρβάρων. 17, 13.
Σκύθης] convitium in Demosthenem intortum. 11, 11.
σπανίζειν τῶν ἀναγκαίων. 81, 1.
σπείρειν] ἀροῦται καὶ σπείρεται τὸ Θηβαίων ἄστυ. 17, 15.
στατὴρ] χρυσοῦ [vel potius χρυσοῦς] στατῆρας. 62, 6.
στέργειν] στερκτέον εἴη τοῖς συμβεβηκόσι. 63, 11.
στήλην εἰς ἀκρόπολιν ἀναφέρειν. 89, ult.
στρατεία] εἰ τὰς ὑπὲρ τῆς πόλεως στρατείας ἐστράτευται. 86, 9.
στρατηγὸς ἐπὶ τὴν Μουνυχίαν καὶ τὰ νεώρια κεχειροτονημένος. 92, 2. πλεονάκις ἢ δεκάκις ὑφ' ὑμῶν στρατηγὸς κεχειροτονημένος. 96, 15.
τῇ συγγνώμῃ μᾶλλον ἢ τῷ δικαίῳ προσθέμενοι. 43, 3.
συγκοινολογεῖσθαί τινι. cum aliquo consilia clandestina conferre, causamque communem facere. 20, 8.
συγχεῖν πάντα τὰ ἐν τῇ πόλει δίκαια. 75, 8.
συγχωρεῖν θάνατον ἑαυτῷ τὴν ζημίαν. nil intercedere, quominus mortis pœna a se repetatur. 7, 3.
συλλέγειν] οὐσίαν ἐκ τοιούτων λημμάτων συνειλεγμένην. 94, 1.
συμβουλὴ] συμβουλὰς δεινὰς καὶ παρανόμους συμβουλεύειν. 36, 4.
συμβουλία idem quod συμβουλή. 48, 3.
σύμβουλος et ἡγεμὼν secum copulata. v. voc. ἡγεμὼν et προστάτης.
συμπαρακαλεῖν. 48, 10.
συμπλέκειν ἐκ θαλλοῦ κηρύκια. 14, ult.
συμπράττειν τῷ δήμῳ τὴν κάθοδον. 19, 1.
συμφορὰ πόλεως. homo reip. perniciosus. 48, 5.
συνδιαφθείρειν. 53, 5. 100, pen.
συνέδριον] sic sæpe Dinarchus appellat senatum Areopagiticum, ut 7, 9. 8, ult. 40, 13. 48, ant. et alibi.
συνεθίζεσθαι ἐν τοῖς μικροῖς ἀδικεῖν. 41, pen.
συνεργία. collegium, sodalitium conspiratorum ad unum aliquod opus opera communi efficiendum. 75, 12.
συνέρχεσθαι. 43, 11.
συνευπορεῖν τινί. alicui præsto esse consiliis operaque communicandis ad quæstum, vel potius, contribuere. 43, antep.
συνθήκην μετὰ τοῦ δήμου τίθεσθαι. 60, 9.
σύνθημα. tessera, signum cum altero condictum, unde aliquid cognoscatur, aut quo dato ad aliquid patrandum consurgatur. 96, 4.

συνιέναι τοῖς φυγάσι. 65, pen.
συνιστάναι] τοῖς πολεμίοις κατὰ τῆς πόλεως συστῆσαι κατασκευήν. adjuvare hostes in emolienda clandestina adversus remp. machinatione. 27, 6.
συνοίκους τῇ ἀληθείᾳ τοῦ συνεδρίου ἑαυτὰς κατέστησαν αἱ σεμναὶ θεαί. venerabiles deæ, quod ipsæ suo usu æquitatem atque veritatem senatus Areopagitici noscitassent, voluerunt in ejus vicinia, in arce Athenis, ubi forum erat Areopagitarum, sacellum sibi condi, fixamque sedem habere. 61, 4.
συντάσσειν pro ἐπιτάσσειν, mandare, injungere. 9, 3.
συσκευάζεσθαι. convasare, compilare, et sic se in pede dare. 56, 13.
συσσιτεῖν. 81, 7.
σῶμα] τὴν τῶν σωμάτων φυλακήν. 7, pen. ὧν οὐκέτι καὶ νῦν ζῇ τὰ σώματα. 30, pen.

Τ.

τάξιν τὴν κοινὴν λείπειν. stationem in acie, ubi civi cuique necessario standum est. 51, 11.
τάττειν ἑαυτὸν πρός τινα. se partibus alicujus adjungere. 100, 14.
τεκμαίρεσθαι τὰ μέλλοντα ἐκ τῶν γενομένων. 27, 4.
τελεῖν οὐδὲν ὑγιές. 65, 7.
τέλος] εἰ τὰ τέλη τελεῖ. dependat. 86, 11.
τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ ἀσφάλειαν. 32, 5.
τιθέναι] συνθήκην μετὰ τοῦ δήμου ἔθετο. 60, 9.
τιμᾶσθαι θανάτου ἑαυτῷ. suamet sibi sententia mortis pœnam irrogare. 3, 2. 92, 7. τιμᾷν ἑκατὸν ταλάντων. centum talentis pro mulcta facinus æstimare. 11, 9.
τιμὴ] τῶν ἐν οὐρανῷ τιμῶν ἀμφισβητεῖν. 65, 10.
τιμωρία κατὰ τῶν ἐνόχων, pro simplici τιμωρία τῶν ἐνόχων sine præpositione. 71, 5.
τράπεζα] μεταξὺ τοῦ ἕδους καὶ τῆς τραπέζης. 92, 6. designat tabulam, mensamve, coram simulacro Minervæ Poliadis in arce Athen. sitam.
τρέπειν εἰς ἑαυτόν. alterius delictum, culpamve illius delicti, in se derivare, transferre. 76, 8. εἰς τοὺς ἡγεμόνας τὰς ἀτυχίας. 23, 4.
οἱ τριακόσιοι] ordo locupletissimorum Athenis. 33, 10.
τρόπου πεῖραν διδόναι. 90, 4.
τρυφᾷν ἐν τοῖς τῆς πόλεως κακοῖς. 29, 3.
τύχη] τῆς ἑαυτοῦ τύχης ἀνέπλησε. 25, 11. μετοικίζεσθαι τὴν τύχην. 63, pen.

Υ.

ὕδωρ] τὸ ὕδωρ παραδίδωμι τοῖς ἄλλοις κατηγόροις. dicendi copiam, vel locum. 77, 4. πᾶν ἀναλίσκειν. datum ad dicendum tempus omne dicendo corrumpere, consumere. 79, pen.
ὑπὸ τοῖς ἐκείνων ἤθεσι τραφέντες. 54, 9.
ὑποβαίνειν] ὑποβαινούσας εἰς τὴν Θηβαίων σωτηρίαν. si bene habet. 16, 7.
ὑπολείπεσθαί τινας τῶν ἀδίκων. sibi reservare. 98, 1.
ὑπολογίζεσθαι βλασφημίαν. 5, antep.
ὑπόλογόν τι ποιεῖσθαί τινι. meminisse alicujus beneficii, et a quo id acceperis, ei rationem ejus habere, et pro re nata beneficio alio compensare. 11, 6. 99, ult.
ὑπόλοιπος. 3, ult.
ὑποστέλλεσθαί δύναμίν τινος. potentiam alicujus revereri. 9, 17. ὑπ. πρός τινα. verecunde, reverenter aliquem tractare. 97, 2.
τὰς ὑποσχέσεις μέχρι τούτου μνημονεύοντας, μέχρις ἂν ῥηθῶσι. 63, 8.
ὑποφαίνειν] τοσαύτας ὁρῶν ἐλπίδας ὑποφαινούσας. 16, 7.

Φ.

φαίνειν σύνθημα. scutum, facemve ardentem tollere ex condicto, prout inter te atque proditorem convenerat. 96, 5.
φανερὰν οὐσίαν κεκτῆσθαι. facultates habere in fundis, seu rebus immobilibus, non in ære numerato. 50, 16. φανερὸν κεκτῆσθαι μηδέν. nil in fundis, sed omnia in nummis habere. 50, ult.
φενακισμός. 64, 2. 74, 14.
φεύγειν] τῶν τις φευγόντων ἐξ Ἀρείου πάγου. eorum, quibus sententia senatus Areopagitici exsilii pœnam indixit. 34, 12.
φιλόπολις. 25, 7.
φόνος] τἀληθὲς τῶν ἐκ προνοίας φόνων εὑρεῖν. invenire, num cædis præmeditatæ incusatus revera eam perpetraverit, et cur, quando, quomodo. 6, 5.
φορεῖον. lectica gestatoria. 29, 4.
φόρος] εἰς τὴν ἀκρόπολιν τοὺς φόρους ἀνενεγκεῖν. 30, 5.
φρονεῖν ἕτερα καὶ δημηγορεῖν. 14, 2. ἕτερα μὲν λέγων, ἕτερα δὲ φρονῶν. 36, 3.
φρόνημα] ταπεινὰ καὶ τοῦ φρονήματος ἀνάξια πράττειν. 52, 11. infamis enim erat Thebanorum superbia.
φρούραρχος. 31, pen.
φυλακὴν τὴν τῶν σωμάτων ὁ δῆμος παρακαταθήκην ἔδωκεν. Areopagitis hoc dedit populus muneris, velut in fideicommissum, ut pœnis cædium exsequendis provideant securitati corporum liberorumque et servilium. 7, pen.
φύλαξ πάντων τῶν ἐν γράμμασι δικαίων τῇ πόλει. 60, 12.
φυλάττειν τὰς ἀποῤῥήτους διαθήκας. 8, 3.

Χ.

χάρις] τὴν πρὸς τούτους χάριν τῶν νόμων ἀντ-

Ψ.

Ω.

INDEX HISTORICUS

AD DINARCHUM.

INDEX GEOGRAPHICUS

AD DINARCHUM.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ.

PRÆFATIO

IO. TAYLORI

AD LYCURGUM.

Lycurgus, Lycophronis filius, Lycurgi nepos, præclarissima Athenis stirpe natus, domo erat sive natalibus 'Ετεοβουτάδης. Erant enim Athenis plurimæ familiæ, quæ sacerdotii munere et religiosa quadam prærogativa censerentur; quæ jus istud a majoribus perpetuo traditum, "solenne *istud* familiæ ministerium" (ut loquitur Livius[1] in re Romana non admodum dissimili) consecutæ, solæ in civitate, omnium, quæ unquam fuerunt, æqualissima, peculiarem quandam conditionem nascendi, sive generis nobilitatem, obtinere videbantur. Harum una, ut dixi, et fortasse illustrissima, ortus Lycurgus, Olympiadem circiter XCIII. scilicet, ubi res Atheniensium diutino bello fractæ Lacedæmoniorum fortunæ cesseruut, certe non post ea tempora, in lucem editus esse creditur.[2] Nam Lycophronem patrem cum quibusdam bene meritis civibus a crudelissimo isto collegio XXX. virorum, qui eo tempore rerum potiebantur, interemptum esse accepimus. Juvenis factus Platonem[3] audivit, eoque studiorum confecto stadio ad Isocratem se contulit, verum illum Eloquentiæ parentem,[4] qui multa et præclarissima omnium ætatum ingenia, partim ad studium dicendi et laudem forensem aluit, partim ad Civitatem consiliis et prudentia recte administrandam. Ex ea igitur officina profectus Lycurgus, qua paucis post annis Demosthenes et Hyperides, ad Rempublicam accessit juxta res Macedonicas, in eaque ejus opera magni fuit.

Summis ibi et honoribus et magistratibus functus, domi forisque illustrissimus esse cœpit, totumque se Reipublicæ et Populo Atheniensi dedit. Incidit in ea tempora, ubi dissociatis animis Civium, alii Macedonicis, alii Persicis rebus faverent. Cum his se conjunxit, nam ea sola ratione credidit futurum, ut Philippum, qui tum major et potentior esse cœpit, quam Civitati expediebat, et

[1] De Potitiis et Pinariis. [Liv. 1. 7. cf. interpr. ad Virg. Æn. VIII. 269. Becker.]

[2] Demosthene aliquot annis major, ut liquet ex argumento Orationis Demosthenis c. Aristogitonem p. 769. l. 24. ed. Reisk.

[3] Præter Photium et Plutarchum, Olympiodorus MS. et Laertius in Platone III. 46. Plutarch. in Hyper. p. 841. b.

[4] Cic. de Orat. II. 2.

virus illud quasi intestinum ex Græciæ visceribus expellere possent, qui salvam Rempublicam esse voluere. Itaque in ea causa totum se Demostheni addixit, neque ab ejus consiliis unquam se passus est dimoveri; cum hoc etiam legationem suscepit ad concitandos sociorum animos, cum Philippus secunda vice Græciam bello quateret.[5]

Sed multo notior est integritas vitæ, et gloria, quam a Civitate bene administranda reperit. Domi enim enituit maxime, et in spatiis Reipublicæ, ubi multa et præclara virtutis suæ, et moderationis, et popularitatis monumenta post se reliquit. Ea enim continentiæ laude floruit, ut Quæstor rei militaris ultra, quam Civitatis moribus fuerat receptum, solus ille renunciaretur; tanta vero sapientiæ existimatione, ut et multa sanxisse diceretur, et a nonnullis memoriæ posterorum traderetur inter eos, qui legibus Athenas fundaverunt: tanta denique severitate morum, ut ei et urbis custodia et facinorosorum cognitio fere extra ordinem daretur: unde vox ista sæpius audiri solita. Lycurgum, 'tanquam Draconem alterum, non atramento, sed sanguine leges suas *et edicta* scripsisse.'

Ex eo autem rigore, quanquam neque cetera bona indoles aberat, neque omnia plane virtutum genera, Lycurgi nomini propriam quandam et peculiarem celebritatem partam esse video. Nam in optimo quovis esse aliquid, quod emineat, ceterisque excellat virtutibus, id et legendo et experiendo novimus; scilicet inesse semper summum aliquid et eximium, quod impetu suo et singularitate non minus fere a ceteris virtutibus distat, quam homo ipse a ceteris ejusdem naturæ distinguitur. Id erat in Lycurgo tristissima quædam et inexorabilis severitas, a qua summa quoque morum integritas plane abesse non potest. Hujus, quam dixi, ἰδιότητος plura exstarent monumenta, sat scio, si plura exstitissent etiam ingenii ejus et eloquentiæ. Nam et accusandi acerbitas, et egregia morum simplicitas, singularis denique fides et constantia[6] incredibili quodam modo elucescunt in ea Oratione, quam solam hodie legere concessum est, et in cæteris etiam omnibus eluxisse olim credibile est; cum propter hanc maxime virtutem Scriptor e

[5] Demosth. Phil. III. p. 129. l. 19. ed. Reisk.

[6] Οὗτος (sc. Lycurgus) τῶν τότε ῥητόρων μέγιστον ἔχων ἀξίωμα, καὶ δώδεκα μὲν ἔτη τὰς προσόδους τῆς πόλεως διοικήσας ἐπαινουμένως, βίον δ' ἐζηλωκὼς ἐπ' ἀρετῇ περιβόητον, πικρότατος ἦν ἐν τοῖς λόγοις κατήγορος. Sic Diod. Sicul. XVI. c. 89. Non tamen ignoro, a nonnullis minus probari hanc Lycurgi severitatem, quibus in crudelitatem potius et calumniandi libidinem degeneravisse videtur. Ciceronem intelligo. Ita enim ille in Bruto cap. 34. "Iisdem temporibus M. Brutus; in quo magnum fuit, Brute, dedecus generi vestro: qui cum tanto nomine esset, patremque optimum virum habuisset, et juris peritissimum, accusationem factitaverit, ut Athenis Lycurgus. Is magistratus non petivit, sed fuit accusator vehemens et molestus; ut facile cerneres, naturale quoddam stirpis bonum degeneravisse vitio depravatæ voluntatis."

vetustioribus Lycurgum præ cæteris legendum et ediscendum admoneat.[7]

Iis moribus, quos memoravi quum præcelluit, adducimur cum nonnullis, ut ad eum præcipue applicarem, potius quam ad cognominem illum Lacedæmonium, qui suis civibus leges tulit durissimas, omnia ista, quæ de LYCURGEA SEVERITATE a Veteribus memoriæ produntur. Uti illud Ciceronis:[8] "Nosmet ipsi, qui Lycurgei a principio fuissemus, quotidie demitigamur." Et illud quoque Ammiani Marcellini:[9] "Verum ille, judicibus Cassiis tristior et Lycurgis, causarum momenta æquo jure perpendens, suum cuique tribuebat, nusquam a vero abductus, acrius in calumniatores exsurgens." Iterumque:[1] "Judices nunquam consulto malignos elegit, sed, si semel promotos agere didicit immaniter, Lycurgos invenisse se prædicabat et Cassios, columina Justitiæ prisca." Atque hoc profecto verisimile, cum eadem fere fuit apud Romanos Cassii Prætoris[2] existimatio atque Lycurgi apud suos cives. His libenter etiam adjungo illa Plauti:[3]

"Jam dudum, Pistoclere, tacitus te sequor,
Spectans, quas tute res hoc ornatu geras.
Nam, ita me Di ament, ut LYCURGUS mihi quidem
Videtur posse hic ad nequitiam adducier."

Omnium denique postremum; tanta acerbitate usus erat in judicando, ut ei juxta sententiam quorundam cognomen a moribus indueretur (qui mos Athenis percrebuit) et IBIS cognominaretur, quod in malos cives, uti illa in angues et serpentes, insurgere solebat. Ait enim Plutarchus:[4] Ἐπεκαλεῖτο δὲ ὁ Λυκοῦργος Ἶβις Λυκούργῳ Ξενοφῶντι νυκτερίς. Quæ tamen ita emendari debent: Ἐπεκαλεῖτο δὲ ὁ Λυκοῦργος Ἶβις·

Ἶβις Λυκούργῳ, Χαιρεφῶντι νυκτερίς.

Hæc tamen de Lycurgo nostro neutiquam dicebantur, neque ad eum Ἐπίκλησις ista a Veteribus unquam applicabatur. Verum alia res omnino agebatur. Aristophanes in Avibus, quum de ὀρνιθομανίᾳ sermo haberetur, arrepta ista occasione, civium suo-

[7] Ἀλλὰ καὶ Λυκούργῳ συμβουλεύσαιμ' ἂν ἐντυγχάνειν σε ἐλαφροτέρῳ τούτων ὄντι, καὶ ἐμφαίνοντι ἐν τοῖς λόγοις ἁπλότητα τοῦ τρόπου. Dio Chrysost. Or. XVIII. p. 256. Ed. Morel. Quem locum lego emendatius, quam excudi solet.

[8] Ad Attic. I. 13.

[9] XXII. 9.

[1] XXX. 8.

[2] "L. Cassius multum potuit, non eloquentia, sed dicendo, tamen homo non hilaritate, ut alii, sed ipsa tristitia et severitate popularis." Cic. Bruto, c. 25. "Non quæro Judices Cassianos: veterum judiciorum severitatem non requiro." Idem in Verr. III. 62. Unde erat, ut ejus tribunal scopulus reorum diceretur. "Ubi literis certior factus, incesti se postulatum apud L. Cassium Prætorem, cujus tribunal propter nimiam severitatem scopulus reorum dicebatur." Valer. Maxim. III. 9. Adde Sallust. in Jugurtha c. 32. Cic. p. Rosc. Amer. c. 30.

[3] Bacchid. II. 1. 1.

[4] Quantum in hac re explicanda a vero aberraverint Morerius in Lexico, et Petitus in Commentario ad L. L. Atticas, ostendent acutissimus Baylius v. Lycurgus, et viri doctissimi, qui nuper Petito felicissimam operam impenderunt.

rum quam plurimos lepidissime recenset, quibus ab Avibus, propter vel singularem oris notam et deformitatem, vel eximium aliquod in moribus aut sermonibus vitium, Ἐπικλήσεις annecti solerent. Vide autem, quam festive!

> Ὠρνιθομάνουν δ' οὕτω περιφανῶς, ὥστε καὶ
> Πολλοῖσιν ὀρνίθων ὀνόματ' ἦν κείμενα.
> Πέρδιξ μὲν εἷς κάπηλος ὠνομάζετο
> Χωλός· Μενίππῳ δ' ἦν Χελιδὼν τοὔνομα·
> Ὀπουντίῳ δ' ὀφθαλμὸν οὐκ ἔχων Κόραξ.
> Κορυδὸς Φιλοκλέει· Χηναλώπηξ Θεαγένει·
> Ἶβις Λυκούργῳ· Χαιρεφῶντι Νυκτερίς·
> Συρακουσίῳ δὲ Κίττα. Aves 1290.

Quis fuerit iste Lycurgus, quem hic defricuit Comicorum Princeps, aut unde duceretur *Ibidis* ludibrium et contumelia, sive fuerit ob crurum gracilitatem, ut nonnulli existimarunt; sive propter generis peregrinitatem, ut aliis potius visum est; sive denique quod vita et moribus Ægyptios referebat, nam et id quoque inter alia conjicitur: ea utique omnia et Ego nescio, et Posteri forte nescibunt.[5] Noster certe non fuit, neque propter ejus in judicando acrimoniam hæc dici potuerunt, cum Aristophanes hanc fabulam docuit ante natum Lycurgum, cujus historiam perteximus, aut certe prius, quam in Republica versaretur.

Interea tamen noster perpetua et Justitiæ simul et Integritatis laude eminebat. Raro enim invenires in alienis vitiis difficilem, qui sit facilis in suis; aut sibi temere ignoscere, qui ita se quotidie parat, ut suum vitæ genus ab omnibus inspiciendum et trutinandum dederit, ignoscendum vero et condonandum a nemine. Ad hæc elanguescere etiam oportet in foro et contemni istam severitatem, cum qua innocentia domestica et continentia summa non certare videatur. Nam, sive miseris et afflictis civibus in jure esset præsidio, sive infrugi et facinorosos in periculum adduceret, quod sæpe fecit, aliquando solus, nonnunquam subscribente Demosthene, utrobique tantum de eo semper factum est præjudicium, ut extemplo jus omne ab ea parte stare videretur, cui se adjunxisset Lycurgus.[6] Itaque imprimis illud memorabile, quod, in qua urbe Socrates præter ceteros Σοφὸς, Phocio Χρηστὸς, Aristides Δίκαιος appellaretur, in ea tanta unius hominis existimatio fieret, ut solus omnia et Sapientiæ et Bonitatis et Justitiæ exempla in se ipsum trahere videretur. Itaque quod Atheniensium nulli contigisse audivimus, id huic uni contigit: scilicet tantum in eo enituisse fidem, ut plerique Cives

[5] [V. Interprett. Aristophanis, imprimis Beckium V. C. ad. h. l. Becker.]

[6] Διετέλεσε τὸν ἅπαντα χρόνον εὐδοκιμῶν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ δίκαιος εἶναι νομιζόμενος, ὥστε καὶ ἐν τοῖς δικαστηρίοις τὸ φῆσαι Λυκοῦργον, ἐδόκει βοήθημα εἶναι τῷ συνηγορουμένῳ. Plutarch. v. Lyc. p. 841. E. Qui hæc mutuo sumpsit a Demosthene: Οὕτω δ' ἐπιστεύετε αὐτῷ καὶ δημοτικὸν παρὰ πάντας ἡγεῖσθε, ὥστε πολλὰ τῶν δικαίων ἐν τῷ φῆσαι Λυκοῦργον ἐκρίνετε. Demosth. ep. III. p. 1475. l. 28. ed. Reisk.

fortunas suas non in Ædium Templorumque sanctimonia, ubi res pretiosissimæ deponi et conservari solebant, sed in unius Lycurgi fide et religione tutas esse arbitrarentur, et huic uni argenti rationem ad Talenta CCL. concrederent: cum erant, ut Ciceronis verbis utar, "quinquaginta Talenta pecunia, temporibus illis, Athenis præsertim, maxima."[7] Ut uno verbo complectar, tanta fuit morum sanctitas et reverentia, ut ejus probitas esset quoddam quasi publicum virtutis documentum, atque ibi respicere et exemplum inde sibi sumere cives sui admonerentur.[8]

Genus porro vitæ excoluit omnibus civibus potius, quam sibi ipsi, utile. Ita enim Civitatis commodis serviebat, ut, cum operis publicis non solum præesse, verum etiam ipse perpetuo adesse soleret, laborem, solem et pruinas, ultra quam dici potest, toleraret, et vel infimum quemque civem tanto præstaret patientia, quantum antecederet loco et dignitate. Idem, cum vel propter patrimonium, quod a majoribus acceperat, vel propter frequenter delatas potestates, quæ ei a populo dabantur, ditissimus esse potuit, et re quidem ipsa fuerit, quotidiano autem cultu et victu nihil a pauperrimo distare solebat, eadem veste et æstate et frigore contegebatur, et tantam sibi ex privata vita continentiæ quærebat laudem, quantam ex publica virtutis et integritatis.

His artibus effectum est, ut in animis civium imperium quasi perpetuum obtineret, non purpura, aut excubiis, eoque genere majestatis distinctum, sed eximium, quoniam gratia, et diuturnum, quoniam suorum voluntate partum. Athenienses enim dominationem vi et necessitate coactam perpetuo exosi, sæpenumero tamen iis ultro se tradidere, quorum perspexissent, veluti pignus in Rempublicam fidei, existimationem ex continentia et virtute quæsitam. Major itaque in uno hoc homine exstitit libertas dicendi, quoniam major erat, sive gratia, sive apud populum auctoritas. Id quod paucis exemplis fiet illustrius.

Erat iis temporibus gravissimis moribus et maxima celebritate Xenocrates philosophus[9] Chalcedone oriundus, qui Athenis summa

[7] Cic. Tuscul. V. 32.

[8] Demosthenes in oratione, quam hodie non exstare arbitror: "Atque ego illum, Judices, arbitror Lycurgum laudatorem producturum, scilicet qui sit testis ejus pudori ac probitati. Sed ego Lycurgum vobis præsentibus hoc unum interrogabo, velitne similem esse illius factis et moribus? Quod si negarit, satisfactum vobis esse de veritate nostra debebit." Rutil. Lupus. (p. 10. ed. Ruhnk). [Addam insignem de Lycurgo locum ex oratione Hyperidis, quem indicavit Ruhnken. l. c. ex Apsinis Arte Rhetor. p. 708. Κέχρηται τούτῳ καὶ Ὑπερίδης, ὑπὲρ Λυκούργου λέγων. "Τίνα φήσουσιν οἱ περιιόντες αὐτοῦ τὸν τάφον; Οὗτος ἐβίω μὲν σωφρόνως, ταχθεὶς δ' ἐπὶ τῇ διοικήσει τῶν χρημάτων, εὗρε πόρους· ᾠκοδόμησε δὲ τὸ θέατρον, τὸ ᾠδεῖον· νεώρια, τριήρεις ἐποιήσατο, λιμένας· τοῦτον ἡ πόλις ἡμῶν ἠτίμασεν, καὶ τοὺς παῖδας ἔδησεν αὐτοῦ." Quæ quidem Oratio ab Hyperide tanquam συνηγόρῳ habita esse videtur, quum post mortem Lycurgi ejus filii, accusati a Menesæchmo, undecim viris traditi essent, at Democle, Theophrasti discipulo, eos defendente, absolverentur. Plutarch. Lycurg. p. 842. Becker.]

[9] Hic est Xenocrates ille ex Platonis familia, de cujus temperantia et continentia multa memorantur. Dicitur Lais, scortum nobilissimum, pignore cum qui-

cum laude docuit, neque minori tamen conflictabatur inopia. Nam cum annuam Inquilini pensationem, XII solummodo drachmarum, solvere non potuisset, atque ideo duceretur, obviam factus Lycurgus, publicani caput baculo, quem in manu forte tenebat, primum comminuit, deinde sua unius auctoritate in vincula publica conjecit, et philosophum liberavit. Atheniensibus summo studio liberrimum istud facinus, sive regium potius, probantibus, Xenocrates, minimo interjecto tempore, Lycurgi liberis, quos in via offendisset, Gratias, inquit, patri vestro citissime rependi; ecce enim statim ab omnibus laudatur.[1]

Tulit Lycurgus: FEMINAM AD MYSTERIA ELEUSINE CELEBRANDA BIGIS NON VEHI, CONVICTAM TALENTUM PENDERE. Ejus uxor, mulier, ut videtur, nobilis et sumptuosa, ea lege teneri noluit.[2] Ibi quid Noster? Eadem argenti summa, quam sua ipsius lege solvere teneretur, delatorem sive sycophantam demulsit, silentiumque imperavit. Id factum, quum nonnulli secus tulerint, hominemque increpare cœperint, ibi erupit liberrima illa oratio: *ποῖός τις ὑμῖν δοκῶ εἶναι πολίτης, ὅς τοσοῦτον χρόνον τὰ δημόσια πράττων παρ' ὑμῖν, διδοὺς μᾶλλον ἀδίκως, ἢ λαμβάνων εἴλημμαι;*[3] *qualis est hæc mea ratio administrandæ Reipublicæ, quæ non acceptæ contra jus pecuniæ, sed erogatæ arguitur?*

Memoratur quoque et illa vox præclara: In Concione quadam tumultuante, cum populus ei obstreperet, magno animo exclamavit: *Ὦ Κερκυραία μάστιξ, ὡς πολλῶν ταλάντων εἶ ἀξία!* Innuebat nimirum in oratione Populum Atheniensem illam fæcem Thesei, et turbam Cecropis, nihil esse nisi mastigia mera et verberones ipsos, loris, non consiliis, ad sanam mentem et officium revocandos. Laudabat flagri usum, cujus conficiendi peritia Corcyræi, ut videtur, aliquod sibi nomen peperere. Ita hoc proverbium nonnulli explicant.[4] Scio tamen alios aliter.[5] Aliquando existimavi hæc verba ita potius fuisse accipienda. Civibus otio nimio et pace diutina diffluentibus, in memoriam sibi revocavit, quanta dignitate essent, et quanta auctoritate in bello viri graves et sapientes, qui populum consilii inopem flectere et moderari potuerunt. Hisce annis desierat Bellum Peloponnesiacum, ex Corcyra primum conflatum:

busdam juvenibus decertasse, se ore et illecebris tantam virtutem vincere posse. Simulato igitur metu ad Philosophi ædiculam confugit. Ille autem humanitatis jura *αἰδούμενος*, et supplicem non aspernatus, domunculam, et advesperascente cœlo, lectum etiam, qui erat unicus, cum muliercula communicabat. Quæ proximo mane, consilii irrita, percunctantibus, qualem victoriam a Catone reportaret, dixisse fertur: *se non a Viro, sed a Statua surrexisse.* Græca sunt paullo suaviora: *ὡς οὐκ ἀπ' ἀνδρὸς, ἀλλ' ἀπ' ἀνδριάντος ἀναστaίη.* Cf. Plutarch. Phoc. c. 27.

[1] Plutarch. in Lycurg. p. 842. B. Photius Cod. 268. Ille etiam in vita Flaminii cap. XII.

[2] Plutarch. in Lycurgo p. 842. A. Ælian. V. H. XIII. 24.

[3] Plutarch. in Lycurgo l. c. item in tractatu, qui inscribitur: *περὶ τοῦ ἑαυτὸν ἐπαινεῖν ἀνεπιφθόνως* p. 541. F. et denique in Comparatione Niciæ et Crassi, Cap. 1.

[4] Schol. Aristoph. Av. 1463. Apostol. XI. 29.

[5] Strabo l. VII. Hesych. Κερκ. μάστιξ.

Quod *flagellum Corcyræum* non sine gratia appellavit, quoniam terrore suo turbulentam plebeculam reprimere et in officio continere potuit. Similiter, quotiescunque aliquis in civitate emineret maxime, ad minuendum nimirum populi metum, et ad securitatis potius quam pœnæ exemplum, exsilio decem annorum mulctabant. Id autem quoniam testularum suffragiis (ostracismum vocant) fieri solitum, non illepide etiam dixerunt *κεραμικὴν μάστιγα*, quasi diceres *flagrum figulinum.*[6]

Sed hac tempestate pugnatum est ad Chæroneam ea infelicitate, quam Græciæ fortuna nunquam postea emendare aut superare potuit. Bellum istud, utriusque, Demosthenis et Lycurgi, consiliis susceptum, non pari militum virtute fuit gestum. Decernuntur enim ad id exsequendum Chares et Lysicles, magis quod inopia ducum premerentur Athenæ, quam quod in iis præcipue magnum aliquod præsidium fore sperarent.[7] Lysiclem domum reversum ad causam capitis reique male gestæ dicendam vocat Lycurgus, solita animi vehementia, et popularitatis studio, causamque obtinet. Istius Orationis particulam conservavit Diodorus Siculus,[8] quam non alienum erit fortasse lectori meo exhibere:

Γνοίη δ' ἄν τις αὐτοῦ τὴν ἐν λόγοις ἀξίαν καὶ πικρίαν, ἐν οἷς τοῦ Λυσικλέους κατηγορῶν λέγει·

Ἐστρατήγεις, ὦ Λύσικλες, καὶ χιλίων μὲν πολιτῶν τετελευτηκότων, δισχιλίων δ' αἰχμαλώτων γεγονότων, τροπαίου δὲ κατὰ τῆς πόλεως ἑστηκότος, τῆς δ' Ἑλλάδος ἁπάσης δουλευούσης, καὶ τούτων ἁπάντων γεγενημένων σοῦ ἡγουμένου καὶ στρατηγοῦντος, τολμᾷς ζῆν, καὶ τὸ τοῦ ἡλίου φῶς ὁρᾶν, καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβάλλειν, ὑπόμνημα γεγονὼς αἰσχύνης καὶ ὀνείδους τῇ πατρίδι; — —

Paucissimis deinde annis interjectis, cum Alexandrum rerum potientem irritarunt Athenienses, eorum maxime hortatu, qui cum Philippo patre æternas inimicitias gessere, ille expugnatis Thebis, magnoque terrore Populo Atheniensi totique Græciæ injecto, legatos Athenas misit, qui dedi postularent quosdam Cives, quorum consiliis et auctoritate hæ res gerebantur, Lycurgum præcipue et Demosthenem. Tandem Demadis versutia exoratus Alexander.[9]

Olympias erat CXIII. aut eam circiter, cum Noster ingravescente morbo et ætate jussit se in Curiam deferri, ut ibi rerum a se publice gestarum rationem redderet, et quæstionem, si opus esset, coram Populo subiret. Adversante nemine præter Menesæchmum quen-

[6] Suid. et Hesych. h. voc.

[7] *Παρὰ δὲ τοῖς Ἀθηναίοις οἱ μὲν ἀγαθώτατοι τῶν στρατηγῶν ἐτετελευτήκεισαν, Ἰφικράτης, καὶ Χαβρίας, ἔτι δὲ Τιμόθεος. Τῶν δὲ ὑπολελειμμένων Χάρης πρωτεύων οὐδὲν διέφερε τῶν τυχόντων ἰδιωτῶν κατὰ τὴν ἐν τῷ στρατηγεῖν ἐνέργειαν καὶ βουλήν.* Sic Diodor. Sicul. XVI. c. 76.

[8] XVI. c. 88.

[9] Plutarch. Phocion c. XVII.

dam, quem olim nactus erat obtrectatorem, criminationes ejus facile diluit, domumque rursus delatus animam exspiravit. Eum exitum habuit Lycurgus, eamque mortis conditionem vel optimis quibusque invidendam. Videbatur enim ex domo sua vel civitate migrasse, atque in aliam unanimi civium plausu, et solenni virtutis commendatione publice produci. Neque hoc solum de se voluit fieri tum, cum excessurus erat, sed per totum vitæ curriculum monumenta rerum a se administratarum, tabulas quæstionis quotidianæ, describi et in loco publico exponi curavit.[1]

Elatus erat publica pompa, tota civitate, ut mos erat Athenis in funere optimorum virorum, lecticulam comitante. Sepultus etiam honorifice, in Academia,[2] qui locus urbis eorum monumenta continebat, qui patriam aut consiliis rexerunt, aut ornarunt artibus, aut defenderunt virtute. Et post paucos annos in Ceramico, inter imagines illustrissimorum virorum, statua ei ex ære facta, consilio publico, ponebatur;[3] cui mox eadem fere ætas atque idem populi studium adjunxit quoque Demosthenem.

Eo sublato, recruduerunt Menesæchmi, adversarii ejus, inimicitiæ, et Lycurgi liberos vexare cœperunt. Eo tempore exsilium egit Demosthenes. Nihilo tamen secius, suum licet reditum impensissime cuperet, atque ad eam rem conficiendam omni gratia opus erat, se suamque causam posthabuit amicitiæ, populumque literis,[4] quæ etiamnum exstare dicuntur, admonuit officii: Eos injuste agere, si beneficiorum, quibus a Lycurgo re ipsa ornarentur, tam cito oblivisci possent, rerum autem, quas male gessisse insimularetur, neque tamen gessit, earum pœnas tam avide a liberis reposcerent. Proinde hortatur, ut de bene meritis civibus, et de se etiam recte consulerent, Reique publicæ salutariter administrandæ initium sumerent a Lycurgi liberis ex omni metu et periculo eximendis. Placuit consilium; atque etiam deinde Olymp. CXVIII. 2. rogante Stratocle, cujus opera et consiliis in Rep. sæpissime fuerat usus, latum est illustre[5] Plebiscitum, quo honores summi Lycurgo et posteris, auctoritate publica, decernuntur. Id ubi verbis legitimis proposuero, et nonnulla, ubi opus erat, annotavero, mihi videor omnia fere, quæ de homine a veteribus dicta sunt, fideliter in unum collegisse.

[1] [Harum tabularum fragmentum exhibet inscriptio, quam Fourmont Athenis invenerat. Inscriptionem repetiit et doctissimis explicavit animadversionibus Boeckh. V. Cl. Staatshaushaltung der Athener Vol. II. p. 243. sq. qui evincere studet, eam esse desumptam e tabulis ipsis, quas Lycurgus, teste Plutarcho, publice ante Palæstram exponi jusserat. Becker.]

[2] Pausan. Attic. c. 28.

[3] Id. c. 7.

[4] Demosth. Epist. III. Cf. Æschin. Epist. XII.

[5] Monumentum hoc reperitur ad finem libelli Plutarchi de X Oratorum vitis. Qua sit auctoritate, ego plane nescio, neque in re tam dubia mihi dijudicandi partes arrogo. Si veræ sint reliquiæ et fide dignæ, Auctoris nostri vitam et merita in Rempublicam optime illustrabunt.

Λυκόφρων Λυκούργου Βουτάδης[6] *ἀπεγράψατο αὐτῷ εἶναι σίτησιν ἐν Πρυτανείῳ κατὰ τὴν δοθεῖσαν δωρεὰν ὑπὸ τοῦ Δήμου Λυκούργῳ Βουτάδῃ ἐπὶ Ἀναξικράτους*[7] *Ἄρχοντος ἐπὶ τῆς Ἀντιοχίδος ἐν τῇ Πρυτανείᾳ.*

[6] Lycophro Lycurgi filius natu maximus (erant autem præterea Abro et Lycurgus) honores postulat sibi concedi, quos P. A. natu maximo ex posteris Lycurgi perpetuo haberi decrevit, et ad jus suum consequendum rogationem ipsam, quæ hic adducitur, disertissimis verbis allegat. Interea tamen, quid Βουτάδης? Demusne ille et ex Populis Atticis unus? An, cum dicit Plutarchus in Vita Auctoris, *τῶν δήμων Βουτάδης, γένους δὲ τῶν Ἐτεοβουταδῶν*, idcirco existimare fas sit, eum fuisse *pago* Butadem, *genere* autem Eteobutadem? Id profecto ambigo, vel potius constanter pernego, fuisse *δῆμον*, unde populares Βουτάδαι dicerentur. Silent profecto in ea re Inscriptiones Veterum, quæ si non solæ, attamen optimæ ejus causæ testes esse possunt. Contigisse aliquoties arbitror, et ab Antiquorum etiam nonnullis admissum video, ut *Familiæ* sive *Stirpes* sacræ, *γένη* ista *ἱερατικὰ*, quibus adeo erat referta Attica, pro *Demo*, i.e. Pago, Populo, vel Curia imperite recenserentur. Et in ea causa Βουτάδας, sive, quod perinde est, Ἐτεοβουτάδας habeo. Dum Remp. Atheniensium percenseo, et de ejus moribus, legibus et institutis Commentarium mecum paro, video multas gentes, sacrorum peculiarium antistitites, quarum nonnullæ ignorantur penitus, nonnullæ incuriosius in Pagos detruduntur. Leguntur autem inter alias, Κυνίδαι, Εὐνεῖδαι, Εὐμολπίδαι, Κήρυκες, Βρυτιάδαι, Γέραιραι, Κροκωνίδαι, Χιμαρίδαι, Κοιρωνίδαι, Φιλιεῖς, Σαβοὶ, Ὑακινθίδες, Δαιδαλίδαι, Σημαχίδαι, Εὐδάνεμοι, Φαλαρεῖς, Φοίνικες, Ὁμηρίδαι, Λυκομῆδαι, Ἡσυχίδαι, Παλλαντίδαι, Ἀλκμαιωνίδαι, Χοννίδαι, Φυταλίδαι, Πραξιεργίδαι, Χαρίδαι, Ἐτεοβουτάδαι. De quibus omnibus loquitur Æschines c. Ctesiph. §. θ'. *τοὺς ἱερεῖς καὶ τὰς ἱερείας ὑπευθύνους εἶναι, κελεύει ὁ νόμος — οὐ μόνον ἰδίᾳ, ἀλλὰ καὶ κοινῇ τὰ γένη, Εὐμολπίδας καὶ Κήρυκας, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας.* Item Ælian. apud Suid. v. Εὐμολπίδαι. *Παρ' οὐδὲν θέμενος τὰ σεμνὰ Εὐμολπιδῶν, καὶ Κηρύκων, καὶ τῶν ἄλλων γένων ἱερῶν τε ὄντων καὶ θεοφιλῶν.* Porphyr. de Abstin. II. 30. *Ἀεὶ τοῖς Διοσπολίοις Ἀθήνησιν ἐν ἀκροπόλει οἱ εἰρημένοι τὸν αὐτὸν τρόπον ποιοῦνται τὴν τοῦ βοὸς θυσίαν. θέντες γὰρ* et quæ sequuntur — *καὶ γένη τῶν ταῦτα δρώντων ἐστὶ νῦν.* Inscriptio vetus:

ΔΗΜΗΤΡΙ. ΚΑΙ. ΚΟΡΗΙ.
Η. ΙΕΡΑ. ΓΕΡΟΥΣΙΑ. Μ. ΑΥ
ΡΗΛΙΟΝ. ΛΙΘΟΦΟΡΟΝ. ΠΡΟ
ΣΔΕΚΤΟΝ. ΠΙΣΤΟΚΡΑ
ΤΟΥΣ. ΚΕΦΑΛΗΘΕΝ. ΠΡΕΣ
ΒΕΥΣΑΝΤΑ. ΠΡΟΙΚΑ. ΤΙΜΗ
ΘΕΝΤΑ. ΔΕ. ΥΠΟ. ΘΕΟΥ.
ΚΟΜΜΟΔΟΥ. ΤΗΙ. ΡΩΜΑ
ΙΩΝ. ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ. ΑΡΞΑΝ
ΤΑ. ΤΟΥ. ΚΗΡΥΚΩΝ. ΓΕ
ΝΟΥΣ. ΑΡΞΑΝΤΑ. ΤΗΣ. ΙΕ
ΡΑΣ. ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ. ΕΥΣΕΒΕ
ΙΑΣ. ΕΝΕΚΑ.
ΑΤΤΙΚΟΣ. ΕΥΔΟΞΟΥ. ΣΦΗΤ
ΤΙΟΣ. ΕΠΟΙΗΣΕ.

In his Gens erat illustrissima Ἐτεοβουτάδαι. *Ἐτεοβουτάδαι, γένος Ἀθήνησι πάνυ λαμπρόν.* Hesych. Id quod Suidas habet *πολὺ καὶ λαμπρόν.* Quod itidem verum esse potest. *Ἐξ Ἐτεοβουταδῶν ἕλκει τὸ γένος] Ἐπὶ τῶν εὐγενῶν. γένος γὰρ πολὺ καὶ λαμπρὸν ἀπὸ Βούτου, ἀφ' οὗ οἱ ἱερεῖς καθίσταντο Ἀθήνησι.* Apostol. VIII. 62. Quali genere sacrorum Gens ea distingueretur, haud facile erit post tot sæculorum intervalla luculente definire. Constat tamen ex ea perpetuo fuisse desumptam, quæ Minervae Poliadi sacra faceret, cujusmodi memoratur a Plutarcho *περὶ δυσωπίας* p. 323. Bas. Lysimache quædam *Ἀθήνησι, ἡ τῆς Πολιάδος ἱέρεια.* Ait enim Æschines de F. Leg. §. μς'. patrem suum fuisse ex *φρατρίας τὸ γένος, ἣ τῶν αὐτῶν βωμῶν Ἐτεοβουτάδαις μετέχει, ὅθεν ἡ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Πολιάδος ἐστὶν ἱέρεια.* Et similiter Nicephor. Gregor. in Schol. ad Synes. Orat. de Insomniis: *Ἐτεοβουτάδαι, γένος τι ἀρχαῖον ἐπίσημον ἐν Ἀθήναις· καὶ περιφανὲς, ἀφ' οὗ αὐτῆς Ἀθηνᾶς ἐξελέγοντο ἱέρειαι.* Constat enim, si qua fides habenda sit Schol. Aristophanis ad Eccles. v. 18. quod in Scirophoriis, quod festum erat Athenis solenne, *τὸ Σκίρον*, *Umbella*, unde ea Religio cognominaretur, circumferri deberet vel ab Erechthei sacerdote, vel ab aliquo ex sacra familia Butadarum. Promiscue enim dicuntur Butadæ et Eteobutadæ. Porro autem, insigne quoque fuisse hujus familiæ ministerium in Neptuni sacris liquebit ex iis, quæ a Plutarcho de Lycurgi genere dicuntur: *Ἔστιν αὐτὴ ἡ καταγωγὴ τοῦ γένους, τῶν ἱερασαμένων τοῦ Ποσειδῶνος, ἐν πίνακι τελείῳ — τὸν δὲ πίνακα ἀνέθηκεν Ἄβρων, ὁ παῖς αὐτοῦ* (Lycurgi), *λαχὼν ἐκ τοῦ γένους τὴν ἱερωσύνην, καὶ παραχωρήσας τῷ ἀδελφῷ Λυκόφρονι, καὶ διὰ τοῦτο πεποίηται ὁ Ἄβρων προσδιδοὺς αὐτῷ τὴν τρίαιναν.* Similiter inter Lycurgi posteros ibidem memorantur Medeus quidam, *ὃς τὴν ἱερωσύνην Ποσειδῶνος Ἐρεχθέως εἶχε, καὶ Φιλίππη, ἥτις ἱεράσατο τῆς Ἀθηνᾶς.* Butes enim, unde hæc familia et appellatur et

ΣΤΡΑΤΟΚΛΗΣ ΕΥΘΥΔΗΜΟΥ ΔΙΟΜΙΕΥΣ ΕΙΠΕΝ.

Ἐπειδὴ Λυκοῦργος Λυκόφρονος Βουτάδης παραλαβὼν παρὰ τ|ῶν ἑαυτοῦ προγόνων οἰκείαν ἐκ παλαιοῦ τὴν πρὸς τὸν Δῆμον εὔνοιαν, καὶ οἱ πρόγονοι οἱ Λυκούργου, Διομήδης[8] τε καὶ Λυκοῦργος, καὶ ζῶντες ἐτιμῶντο ὑπὸ τοῦ Δήμου, καὶ τετελευτηκόσιν αὐτοῖς δι' ἀνδραγαθίαν ἔδωκεν ὁ Δῆμος δημοσίας ταφὰς ἐν Κεραμεικῷ. Καὶ Λυκοῦργος αὐτὸς πολιτευόμενος, νόμους τε πολλοὺς[9] καὶ καλοὺς ἔθηκε τῇ πατρίδι, καὶ γενόμενος τῆς κοινῆς προσόδου ταμίας τῇ πόλει, ἐπὶ τρεῖς πενταετηρίδας,[1]

deducitur, et Erechtheus Pandionis erant filii. Quo mortuo Erechtheus a patre accepto imperio regnat: Butæ sacerdotium Minervae et Neptuni sortito obtigit, ut scribit Apollodorus III. c. 15. [Heyne Not. ad Apoll. p. 845. sq.] Cui simile factum in re Romana contigisse legimus apud Dionys. Halicarn. I. 71. cum de imperio Silvius et Iulus ex fratre nepos inter se disceptarent; adeo ut ex eo tempore in Iulia gente perpetuum sacerdotium mansisse crederetur.

[7] Anaxicrates quidam, ut ex Fast. Atticis docemur, Prætor erat Athenis Ol. CXVIII. 2. Iterumque ejusdem nominis Prætor eos signabat Ol. CXXV. 2. In priori Prætura latam hanc rogationem intelligo, circiter XX. annos ab excessu Lycurgi.

[8] Inter majores Lycurgi memorantur a Plutarcho in vita, Lycomedes et Lycurgus, οὓς ὁ δῆμος ταφαῖς ἐτίμησε δημοσίᾳ.

[9] Recensentur a Plutarcho. Quarum prima

I.

ΤΟΥΣ ΚΩΜΩΙΔΟΥΣ ΑΓΩΝΑ ΤΟΙΣ ΧΥΤΡΟΙΣ ΕΠΙΤΕΛΕΙΝ ΕΦΑΜΙΛΛΟΝ ΕΝ ΤΩΙ ΘΕΑΤΡΩΙ ΚΑΙ ΤΟΝ ΝΙΚΗΣΑΝΤΑ ΕΙΣ ΑΣΤΥ ΚΑΤΑΛΕΓΕΣΘΑΙ.

II.

ΧΑΛΚΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΑΝΑΘΕΙΝΑΙ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΑΙ ΤΑΣ ΤΡΑΓΩΙΔΙΑΣ ΑΥΤΩΝ ΕΝ ΚΟΙΝΩΙ ΓΡΑΨΑΜΕΝΟΥΣ ΦΥΛΑΤΤΕΙΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΠΑΡΑΝΑΓΙΝΩΣΚΕΙΝ.

III.

ΜΗΔΕΝΙ ΕΞΕΙΝΑΙ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΜΗΔΕ ΤΩΝ ΟΙΚΟΥΝΤΩΝ ΑΘΗΝΗΙΣΙΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΣΩΜΑ ΠΡΙΑΣΘΑΙ ΕΠΙ ΔΟΥΛΕΙΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΑΛΙΣΚΟΜΕΝΩΝ ΑΝΕΥ ΤΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΡΟΥ ΔΕΣΠΟΤΟΥ ΓΝΩΜΗΣ.

IV.

ΤΟΥ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ ΑΓΩΝΑ ΠΟΙΕΙΝ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ ΚΥΚΛΙΩΝ ΧΟΡΩΝ ΟΥΚ ΕΛΑΤΤΟΝ ΤΡΙΩΝ ΔΙΔΟΣΘΑΙ ΜΕΝ ΤΟΙΣ ΝΙΚΩΣΙΝ ΟΥΚ ΕΛΑΤΤΟΝ ΔΕΚΑ ΜΝΑΣ ΤΟΙΣ ΔΕ ΔΕΥΤΕΡΟΙΣ ΟΚΤΩ ΕΞ ΔΕ ΤΟΙΣ ΤΡΙΤΟΙΣ ΚΡΙΘΕΙΣΙΝ.

V.

ΕΠΙ ΖΕΥΓΟΥΣ ΜΗ ΑΠΙΕΝΑΙ ΓΥΝΑΙΚΑ ΕΛΕΥΣΙΝΑΔΕ ΕΙ ΔΕ ΤΙΣ ΦΩΡΑΘΕΙΗ ΑΠΟΤΙΝΕΙΝ ΔΡΑΧΜΑΣ ΕΞΑΚΙΣΧΙΛΙΑΣ.

[1] Corrige ἐπὶ τρεῖς πενταετηρίδας, ut clare legitur in vita. Diodorus tamen Siculus in hac ipsa re, Δώδεκα ἔτη τὰς προσόδους τῆς πόλεως διοικήσας. Quod pariter verum esse potest. Cum non necesse sit, si ea recte se habeant, quæ dixi ad Marmor Sandvicense p. 15. ut Pentaeteris exactum quinquennium complectatur. [cf.

καὶ διανείμας ἐκ τῆς κοινῆς προσόδου μύρια καὶ ὀκτακισχίλια[2] καὶ ἐνακόσια τάλαντα· πολλὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν διὰ πίστεως λαβὼν, καὶ προδανείσας καὶ εἰς τοὺς τῆς πόλεως καιρούς· καὶ τοῦ Δήμου τὰ πάντα ἑξακόσια καὶ πεντήκοντα[3] τάλαντα. δόξας δὲ ἅπαντα ταῦτα δικαίως διῳκηκέναι, πολλάκις ἐστεφανώθη ὑπὸ τῆς πόλεως· ἔτι δὲ αἱρεθεὶς ὑπὸ τοῦ Δήμου, χρήματα πολλὰ συνήγαγεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, καὶ παρασκευάσας τῇ Θεῷ κόσμον, νίκας τε ὁλοχρύσους,[4] πομπεῖά τε χρυσᾶ καὶ ἀργύρεα, καὶ κόσμον χρυσοῦν εἰς ἑκατὸν Κανηφόρους·[5] χειροτονηθεὶς δὲ ἐπὶ τῆς τοῦ πολέμου παρασκευῆς, ὅπλα[6] μὲν πολλὰ καὶ βελῶν μυριάδας πέντε ἀνήνεγκεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν· τετρακοσίας [δὲ] τριήρεις πλωΐμους κατεσκεύασε, τὰς μὲν ἐπισκευάσας, τὰς δὲ ἐξ ἀρχῆς ναυπηγησάμενος· πρὸς δὲ τούτοις, ἡμίεργα παραλαβὼν τοὺς δὲ νεωσοίκους καὶ τὴν σκευοθήκην,[7] καὶ τὸ θέατρον τὸ Διονυσιακὸν ἐξειργάσατο, καὶ ἐπετέλεσε τό τε στάδιον τὸ Παναθηναϊκὸν, καὶ τὸ γυμνάσιον, καὶ τὸ Λύκειον κατεσκεύασεν, καὶ ἄλλαις πολλαῖς κατασκευαῖς ἐκόσμησε τὴν πόλιν. Ἀλεξάνδρου δὲ τοῦ βασιλέως ἅπασαν μὲν τὴν Ἀσίαν κατεστραμμένου, κοινῇ δὲ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἐπιτάττειν ἀξιοῦντος, ἐξαιτήσαντος[8] Λυκοῦργον, ὡς ἐναντία πράττοντος αὐτοῦ, οὐκ ἐξέδωκεν ὁ Δῆμος παρ' Ἀλεξάνδρου φόβον.[9] καὶ διδοὺς εὐθύνας πολλάκις τῶν πεπολιτευμένων ἐν ἐλευθέρᾳ καὶ δημοκρατουμένῃ τῇ πόλει, διετέλεσεν ἀνεξέλεγκτος καὶ ἀδωροδόκητος τὸν ἅπαντα χρόνον, ὅπως ἂν εἰδῶσι πάντες, διότι τοὺς προαιρουμένους ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ἐλευθερίας δικαίως πολιτεύεσθαι, καὶ

Boeckh. Staatsh. d. Athen. II. p. 244. sq. BECKER. Subesse in his numeris aliquid vitii aut difficultatis notat Wyttenbach.]

[2] Variatum est in argenti ratione. Vide quæ habet Plutarchus in vita. Dicitur Lycurgus in fisco publico procurando Periclem superasse talentis sexies mille et quingentis. Λυκούργῳ ἐπορίσθη τάλαντα εἰς τὸ δημόσιον, πεντακοσίοις πλείονα καὶ ἑξακισχιλίοις, ἢ ὅσα Περικλῆς ὁ Ξανθίππου συνήγαγε. Pausan. Attic. c. 29.

[3] In vita Lycurgi opes privatorum hominum administrasse dicitur solummodo ad CCL. talenta.

[4] Icunculæ erant, *Victoriæ alatæ*, quas Dea in manibus gestare solebat. Καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἡ Φειδίου, ἅπαξ ἐκτείνασα τὴν χεῖρα, καὶ τὴν Νίκην ἐπ' αὐτῆς δεξαμένη, ἕστηκεν οὕτως ὅλῳ τῷ αἰῶνι. Arrian. ad Epictetum II. 8. Vide, quæ ad h. l. annotavit. Uptonus.

[5] Explicat hæc Pausanias: κατεσκεύασε πομπεῖα τῇ θεῷ, καὶ νίκας χρυσᾶς, καὶ παρθένοις κόσμον ἑκατόν. Virgines erant, quæ in Minervæ pompis cistas ferebant.

[6] Pausan. l. c. ὅπλα, καὶ βέλη, καὶ τετρακοσίας ναυμαχοῦσιν εἶναι τριήρεις.

[7] Iterum Pausanias: οἰκοδομήματα δὲ ἐπετέλεσε μὲν τὸ θέατρον, ἑτέρων ὑπαρξαμένων· τὰ δὲ ἐπὶ τῆς αὐτοῦ πολιτείας, ἃ ᾠκοδόμησεν, ἐν Πειραιεῖ νεώς εἰσιν οἶκοι, καὶ τὸ πρὸς τῷ Λυκίῳ καλουμένῳ γυμνάσιον. Monstrant hodie Athenis non procul a fano Minervæ turrim quandam, sive locum munitum, quem Lycurgi armamentarium, *l' Arsenal de Lycurgue*, cognominant. Vid. Spon. et Wheler.

[8] Ἐξαιτήσας] Lege ἐξαιτήσαντος.

[9] [Διὰ τὸν παρ' Ἀλ. φόβον legi vult Wyttenbach.]

ζῶντας μὲν περὶ πλείστου ποιεῖται,[1] καὶ τελευτήσασι δὲ ἀποδίδωσι χάριτας ἀειμνήστους· ἀγαθῇ τύχῃ δεδόχθαι τῷ Δήμῳ ἐπαινέσαι μὲν Λυκοῦργον Λυκόφρονος Βουτάδην ἀρετῆς ἕνεκα καὶ δικαιοσύνης, καὶ στῆσαι αὐτοῦ τὸν Δῆμον χαλκῆν εἰκόνα ἐν ἀγορᾷ, πλὴν εἰ ποῦ ὁ νόμος ἀπαγορεύει μὴ ἱστάναι, δοῦναι δὲ σίτησιν ἐν Πρυτανείῳ τῶν ἐγγόνων[2] ἀεὶ τῶν Λυκούργου τῷ πρεσβυτάτῳ εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον, ἀναθεῖναι δ' αὐτοῦ, καὶ εἶναι κύρια πάντα τὰ ψηφίσματα τὸν γραμματέα τοῦ Δήμου ἐν στήλαις λιθίναις, καὶ στῆσαι ἐν ἀκροπόλει πλησίον τῶν ἀναθημάτων· εἰς δὲ τὴν ἀναγραφὴν τῶν στηλῶν δοῦναι τὸν ταμίαν τοῦ Δήμου πεντήκοντα δραχμὰς ἐκ τῶν εἰς τὰ ψηφίσματα ἀναλισκομένων τῷ Δήμῳ.

Atque hæc de Lycurgi vita e me dicta sunto. Genus porro Orationis, et characterem dicendi lector meus ex iis, quæ hodie exstant, optime intelliget. Dicitur ab extemporali usu omnino abhorruisse, et Periclis ad instar, nunquam cum populo nisi meditatus egisse. Istius autem studii et meditationis præclarissima leguntur monumenta apud Vitæ Scriptores.[3] Formam dicendi ita exprimit Dionysius Halicarnassensis [de Vett. Script. Censura Vol. V. p. 433. Reisk.] Ὁ δὲ Λυκοῦργος ἐστὶ διαπαντὸς αὐξητικὸς, καὶ διηρμένος, καὶ σεμνὸς, καὶ ὅλος κατηγορικὸς, καὶ φιλαλήθης, καὶ παῤῥησιαστικὸς, οὐ μὴν ἀστεῖος, οὐδὲ ἡδὺς, ἀλλ' ἀναγκαῖος· τούτου χρὴ ζηλοῦν μάλιστα τὰς δεινώσεις. Porro Hermogenes [de form. Orat. II. p. 500. ed. Laur.] Ὁ τοίνυν Λυκοῦργος πολιτικὸς μέν ἐστιν, εἴπερ τις ἕτερος, πλὴν ἴσως τοῦ κατὰ τὴν ἀφέλειαν ἤθους ἕνεκα. πολὺ δὲ τὸ τραχὺ καὶ σκληρὸν ἔχει χωρὶς ἐπιμελείας. ἢ γὰρ ἂν ὁ αὐτὸς ἦν πως τῷ Δεινάρχῳ. τῇ δὲ λέξει καὶ πολὺ τραχύτερός ἐστιν, ὅθεν φημὶ καὶ τοῦτον τὴν φαινομένην, οὐ μὲν οὖσαν ὡς ὄντως, δεινότητα ἔχειν. τροπικώτεροι γάρ εἰσιν οἱ λόγοι μᾶλλον αὐτοῦ, καὶ καταδρομὴν ἔχοντες ἔστιν οὗ κατὰ τῶν ἀποδεδειγμένων πραγμάτων. χρῆται δὲ πολλαῖς πολλάκις καὶ ταῖς παρεκβάσεσιν ἐπὶ μύθους, καὶ ἱστορίας, καὶ ποιήματα φερόμενος. ἃ δὴ τῆς φαινομένης ἐστὶ καὶ αὐτὰ δεινότητος.[4]

Orationum, quas scripsit Lycurgus (scripsisse autem perhibetur XV.),[5] una tantum hodie superest, quam legere incipis: reliquarum enim omne fere interiit præter nomina[6] et desiderium. Eam utique,

[1] Atticus scriptor daret περὶ πλείστου. Quod hic reponendum. Est enim Librarii hallucinatio. [Et sic quoque censet Wyttenbach.]

[2] [ἐγγόνων] L. ἐκγόνων. OSANN.]

[3] Ἐμελέτα δὲ καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας οὐκ εὖ πρὸς τὰ αὐτοσχέδια πεφυκώς. Κλινδίου δὲ αὐτῷ ὑποκειμένου, ἐφ' ᾧ μόνον ἦν κώδιον καὶ προσκεφάλαιον, ὅπως ἐγείροιτο ῥᾳδίως καὶ μελετῴη. Plutarch. V. Lyc. p. 842. C.

[4] [Quæ judicia veterum Criticorum, si cum Lycurgi oratione superstite comparamus, verissima et æquissima esse reperiemus. At liceat ad ea illustranda pauca addere, quæ, sicut omnino Oratoris artem, sic hujus virtutes et vitia exemplis repræsentabunt lectoribus. Dionysius vocat L. αὐξητικὸν, i. e. oratorem, qui argumentis vim addit ut sentiantur, vel immorando roborat id, quod jam argumentis firmatum est. (Longin. XII. 1.) Talis igitur Orator efficit, ut attente audiatur, et auditoris animum ita afficit, ut cupidus fiat rerum sequentium: quæ magna omnino est laus dicentis. Porro διηρμένον (sic enim legendum, non διῃρημένος) qui utitur *elocutione elata, μέγεθος ἐχούσῃ*. Et vere Lycurgus sæpius in rebus et verbis ad sublimitatem adscendit (cf. cap. 11. 12. 37.). Dein laudatur ob σεμνότητα orationis i. e. *gravitatem*, qua fit ampla et magna elocutio, v. c. si quis docet de rebus divinis, de virtutibus et vitiis, de præclare hominum factis, et quidem hæc omnia cum certa asseveratione, quæ omnem dubitationem excludit. Talem fuisse Lycurgum tota docet Oratio; qua quidem gravitate conjuncta esse solet παῤῥησία, quam ob rem Dionys. παῤῥησιαστικὸν vocat Lycurgum. Ea oratoris virtus oritur maxime e spiritu et vehementia, nec minus e conscientia recti, animi vitæque integritate. Hanc *vocem liberam* ut Cic. ad Herenn. IV. 37. eam appellat oratoris dotem, Lycurgus et Demosthenes, viri integerrimi, præ se ferunt insigni modo. Quibus laudibus aliquam vituperationem admiscet, dum dicit, οὐ μὴν ἀστ. οὐδὲ ἡδὺς, ἀλλ' ἀναγκαῖος, i. e. fuit Orator *nec urbanus, nec suavis, sed in necessariis solum occupatus*. Nempe, qui urbano et suavi genere utuntur, orationem ornant, habentque quandam abundantiam et copiam; Lycurgus autem non ultra necessaria procedit, magis rebus quam verbis intentus. Sic expl. Ernesti (Lexic. Technol. Rhet. Gr. v. Ἀναγκαῖος) Dionysii dictum. Id judicium quam verum sit, cognoscitur e comparatione Nostræ cum Demosthenis orationibus, v. c. Timocratea vel omnium præstantissima de Corona. Quæ Lycurgo desunt condimenta orationis urbanæ, ibi quavis earum parte ultro lectoris animo se ostendunt. Hermogenem minus delectatum esse Orationibus Nostri, apparet ex ejus censura acerbiore. Inter Oratores Civiles Lycurgo solummodo tribuit locum propter ἀφελείαν ἤθους, i. e. *ob simplicitatem, qua hominum mores oratione delineaverit*. cf. Hermog. de form. Or. II. p. 208. Dionys. Halic. Art. Rhet. c. II. 2. Sed compositione τραχύτερον esse ipso Dinarcho statuit. Τραχὺν καὶ σκληρὸν vocat, i. e. *durum et asperum*, imprimis propter immodicum metaphorarum usum; quam compositionem *præfractam et asperam* vocat Seneca Epist. 114. (Lyc. 10. 5. 11. 8. Porro ἐπιμέλειαν ei defuisse contendit Rhetor. Hæc Oratoris virtus, quæ imprimis Isocrati tribuitur (Hermog. περὶ δειν. p. 364.) cernitur *in accurata dicendi forma*; si quis sententias commode jungit, res gestas et facta non nude exponit, sed cum censura loci, temporum notatione, etc. enuntiat. (Lyc. c. 23.) Ad incuriam quoque in compositione ipsa referri potest τὸ χωρὶς ἐπιμελείας, ad quam c. 11. 11. c. 9. 1. etc. spectant, et cui sine dubio Hermogenes annumerabat periodos sæpissime voc. Καίτοι incipientes; quibus nævis in structura orationis Lycurgus similior fit Dinarcho, quam Demostheni vel Lysiæ. Mox τροπικωτέρους vocat, i. e. *metaphoris nimiæ sunt ejus orationes*, sive figuratam locutionem quam maxime amat. Id ipsum profecto agnoscimus in una superstite Oratione, ex qua Hauptmannus sedulo collegit τρόπους, quibus scriptor usus sit. Demosthenem vero orationis vim et gravitatem ex his figuris non quæsivisse constat, dum natura sua alienior fuit ab hac poetica compositione. Porro graviter et merito vituperat Lycurgum, ὡς καταδρομὴν ἔχοντα τῶν ἀποδεδειγμένων πραγμάτων, i. e. *quod interdum revertat ad res jam demonstratas*. Quod item in Oratione nostra lectori displicebit, et interdum nauseam excitabit. Denique improbare videtur Rhetor, quod Lycurgus multis digressionibus ad fabulas et historias, ad versus quoque poeticos sit delatus, quod quidem speciem quandam eloquentiæ præbeat, sed vere nullam orationi vim et gravitatem (δεινότητα) afferat. Quod verissimum est: nam quid in Nostro Homeri, Euripidis, Tyrtæi poemata, recitata ab Oratore, quid tandem fabulæ de Codro, de filia Erechthei etc. ad rem probandam faciant, equidem non video. Quid? Si Demosthenem inspicis: Poetæ versus semel tantum, fabulæ ex antiquitate depromptæ nunquam, historiæ vero tibi tum modo occurrunt, quum Orator rerum præteritarum meminisse auditores volebat. Tanta enim erat in summo viro copia sententiarum, tanta argumentorum, quibus sua probavit, aliorum confutavit consilia, abundantia, ut ejusmodi delectamentis tempus orationi præfinitum perdere nec vellet nec posset. —Jam si complectimur omnia, Lycurgus quidem est probabilis Orator, sed multum distat a Demosthene; verum, quæ ingenii dotes ei deerant, has compensavit φιλαληθείᾳ, σεμνότητι et παῤῥησίᾳ, virtutibus, quæ vel maxime commendabunt publice loquentem, sic ut hi, qui hodie ad Populum docendum prodeunt, si his modo virtutibus ornati sunt, certissime cum fructu et plausu auditorum verba sint facturi. BECKER.]

[5] Plutarch. p. 843. C. Photius Cod. CCLXVIII. Suidas contra voc. Λυκοῦργος XIV. Oratt. memorat.

[6] [Vide Fragmenta Lycurgi huic editioni Lycurgearum annexa. BECKER.]

quæ et causæ in se habet tractationem gravissimam, est enim tota civilis, quæ et orationis flumine et vi verborum animos nostrum omnium, qui antiquæ et veræ Eloquentiæ imagine excitamur, semper percelluit, non indignam esse judicavi, quam Demosthenicarum omnium fere optimæ [Midianæ] comitem adjungerem. Verumtamen profecto ea laude cum floreat, et tanta gratia sit conscripta, quantam modo prædicavi, et Tu perinde proxime experiendo senties, non aliter tamen aut dissimili conditione hodie evulgasse mihi videor, quam Aldus Manutius, qui jampridem ex bibliothecarum solitudine eruit et typis descripsit primus. Licet enim mos semper fuerit, ut non sine invidia desideraremus, quæ diuturnitatis inclementia nobis eripuit, aliquando tamen accidit, ut non minus studiose negligeremus, quæ reliquerit.

Eam fuisse hujusce Orationis fortunam, quis est, qui nesciat? Nemo sane, præter eos, qui hujusmodi Orationem omnino exstare nescieverunt. Quorum quidem numerus non est contemnendus. Ille autem, ne ultra modum excresceret, curavi, ut neque Exemplarium paucitatem amplius causari potuerint, neque, si fas sit hoc etiam adjicere, eorum mendosam, ut olim, et neglectam conditionem.

Lecturus itaque orationem, fere ultra sortem hujusmodi literarum, quæ tamen diu gravissima fuit, obrutam et sepultam, prius ejus historiolam paucis a me accipe. Laudatur aliquoties ea ipsa oratio, qua hodie utimur in Lexicis Rhetoricis, imprimis in illo Harpocrationis, v. Αὐτόλυκος, Εὐρυμέδων, Ἵππαρχος, Κατάγειν τὰ πλοῖα, et Τυρταῖος. Et, contra quam reliquorum Rhetorum monumentis usu venire solet, ita ab eodem laudatur, qui tamen judex morosior fuisse videtur, una cum cæteris Auctoris nostri Orationibus XIV. ut nullam ei vel levissimam νοθεύσεως suspicionem inureret. Constare enim posse arbitror ex iis, quæ leguntur in Photio Cod. CCLXVIII. et Suida in voce Λυκοῦργος, fuisse olim et alias porro Orationes, quæ huic scriptori, verum mala fide, adscriberentur; accedente autem priscorum hominum Crisi, quæ ambiguorum opusculorum sortem dirimere solebat, jampridem intercidisse vel ipsam memoriam earum omnium, οὐχ εὑρισκομένων ἔτι τῶν ὑπὸ διαβολὴν πεσόντων, ἅπαξ γὰρ ἀποκριθέντες παρεωράθησαν (ut loquitur idem Photius Cod. CCLXII. in causa non dissimili), his tamen XV exceptis. Illæ enim solæ, propter γνησιότητα, ætatem diuturniorem, nam in Vett. monumentis sæpissime adducuntur, idcirco tulere. Verba autem Suidæ sunt: λόγοι δὲ αὐτοῦ εἰσὶν οἱ σωζόμενοι γνήσιοι, sc. εæ, quæ ibi sequuntur. Legebatur porro non minus studiose a Rhetoribus, sive iis, qui artem dicendi literis tradebant; neque ad aliam fortasse alludit Orationem Hermogenes in Judicio, quod de scriptore nostro tulit de forma dic. II. p. 500. ed. Laur. χρῆται δὲ (Lycurgus) πολλαῖς πολλάκις καὶ ταῖς παρεκβάσεσιν ἐπὶ μύθους, καὶ ἱστορίας, καὶ

ποιήματα φερόμενος. cf. Lyc. c. 20. 23. 24. 26. 28. Citatur deinde disertissime a Strabone l. XIII. p. 601. (Vide Lycurg. c. 15.) ab Athenæo l. XIII. p. 290. (Lycurg. c. 6.) ab Eustathio p. 259. ed. Bas. (Lycurg. c. 15.) a Schol. Aristophan. in Pluto v. 282. (Lycurg. c. 20.) aliisque quam plurimis.

Sub ipsis literis renascentibus A. sc. MDXIII. Græce excudit Aldus Fol. una cum iis, quæ supersunt, Lysiæ, Æschinis etc.[7] — Græce iterum Philippus Melanthon cum præfatione Vitemb. MDXLV. 8. iterumque Lips. MDLXVIII. 8. Latine autem Francof. MDLXVIII. 8. ex officina Petri Brubachii.[8] Eodem tempore, quo Melanthon operam Lycurgo impendit, impendebat etiam literarum studio conjunctissimus Joach. Camerarius Papebergensis, qui et Latinitate donavit, notisque insuper illustravit. Cujus tamen, neque Interpretatio, neque Animadversiones, in hunc usque diem, quod sciam, prodiere. Versio deinde est Ioann. Loniceri Offerani, utrique, tam Melanthoni, quam Camerario, amicissimi, quo Marburgi Cattorum literas Græcas per multos annos docuit, et quam plurimos auctores Latine exposuit, Lycurgum nempe inter alios, et Demosthenem de Pace, quæ Orationes ab illo versæ prodierunt Basil. MDXLVIII. 8. — Græce denique publicavit, inter Oratores, quos ab Aldo expressit Henricus Stephanus Paris. MDLXXV. fol. adjectis margini conjecturis, iis vero paucissimis.[9] Postremo cum

[7] [Aldina, Venetiis a 1513. impressa, constat tribus singulis partibus, sed uno editis anno et mense. Volum. I. continet dedicationem ad Baptist. Egnatium Venetum, subscr. M. Aprili 1513; tum Isocratis Vitam e Plutarcho et Philostrato cum censura Dionysii Halicarnassensis. Sequuntur ejusdem Oratt. XXI. inde a p. 1 — 197. — A pag. 98. (nam pagg. 1 — 97. desunt) Gorgiæ Helenæ encom. Aristides Panathenaicus, et ejusd. Romæ encomium. — Vol. II. cum novo titulo et dedicatione ad Francisc. Faseolum, in qua Aldus enarrat: Oratores Græcos minores latuisse in monte Atho, inde a Lascari doctissimo homine, Regis Galliæ apud Venetos legato, in Italiam esse advectos. Miserat scilicet ipsum Laurentius Medices in Græciam, ad inquirendos simul, et quantovis emendos pretio, bonos libros. — Id factum est a. 1508, ut Aldus præf. ad Rhetores Græc. Venet. 1508. fol. tradit. Quæ quidem ed. Rhetorum Græcorum perrara, de qua Wolfius V. III. existimabat, in Germania unicum servari Heidelbergæ exemplar (v. Analect. IV. 525.), ea quoque, (ut obiter hoc moneam) et plena, exstat in Biblioth. Hamburgensi Gymn. Ioannei, ni fallor e Biblioth. I. Alb. Fabricii. — Sed revertimur ad Nostram. Continet vero Vol. II. Æschinis vitam, Apollonii εἰς Αἰσχ. ἐξήγεσ. ejusd. Orat. III. et Lysiæ XXVIII. Vol. III. novo insignitum titulo, sed sine præf. exhibet Andocidem, Isæum, Dinarchum, Antiphontem, Lycurgum, Gorgiæ ὑπὲρ Παλαμ. Lesbonactis II. et Herodis περὶ πολιτείας Orationes. Becker.]

[8] [De Melancthonianis edd. Vitemb. 1545. et Lips. 1568. nihil statuo; sed Taylorum ed. Francof. nunquam vidisse propterea mihi credibile est, quod ex Officina P. Brubachii non solum Latine, sed etiam Græce exierit Lycurgi Oratio a. 1548. mense Sept. Utor hac editione, cujus inscriptio est: Or. Lyc. contra Leocr. desertorem patriæ, dulcissime de officiis patriæ debitis disserens. Cum præf. Phil. Melancthonis. Eadem oratio conversa in Latinum sermonem a Phil. Melancth. — Igitur erravit I. Alb. Fabricius, quum in Bibl. Gr. I. p. 916. negaret, Mel. interpretationem exstare, et Loniceri primam omnium fuisse. Idem.]

[9] [Henric. Stephanus, in Lycurgo, auxilio veterum Codd. plane destitutus, sequebatur Aldinam, sed ita, ut apertos istius errores typographicos tacite emendaret, et suspectis locis conjecturas suas margini apponeret, lectorum judicio eas relinquens. Præf. p. 7. — Latina, quam

Loniceri interpretatione edidit Hanoviæ MDCXIX. 1. typis Wechelianis adjunctis Dinarcho, Lesbonacte, Herode et Demade, Ianus Gruterus,[1] Vir de optimis literis optime meritus.[2]

Causa autem, quam peroravit noster, erat ea, quam proxime sum expositurus. Profligatis ad Chæroneam a Philippo Atheniensibus, allatoque ad urbem fatali illo nuncio, ibi in summa civium trepidatione tulit Populus plebiscitum, rogante Hyperide, quod verbis fere legitimis laudat Lycurgus c. 6.

ΠΑΙΔΑΣ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΕΚ ΤΩΝ ΑΓΡΩΝ
ΕΙΣ ΤΑ ΤΕΙΧΗ ΚΑΤΑΚΟΜΙΖΕΙΝ ΤΟΥΣ ΔΕ
ΣΤΡΑΤΗΓΟΥΣ ΤΑΤΤΕΙΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΦΥΛΑΚΑΣ
ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΤΩΝ
ΟΙΚΟΥΝΤΩΝ ΑΘΗΝΗΙΣΙ ΚΑΘ' Ο ΤΙ ΑΝ ΑΥΤΟΙΣ
ΔΟΚΗΙ. —

Eidem plebiscito adjungas quoque et illa, quæ leguntur c. 11.

ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΤΟΥΣ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΟΥΣ ΚΑΤΑΒΑΙΝΕΙΝ
ΕΙΣ ΠΕΙΡΑΙΑ ΧΡΗΜΑΤΙΟΥΣΑΝ ΠΕΡΙ ΦΥΛΑΚΗΣ
ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΙ ΠΡΑΤΤΕΙΝ ΔΙΕΣΚΕΥΑΣΜΕΝΗΝ
Ο ΤΙ ΑΝ ΔΟΚΗΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΕΙΝΑΙ.

et similiter cap. eodem

ΤΟΥΣ ΜΕΝ ΔΟΥΛΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ (ΕΙΝΑΙ) ΤΟΥΣ
ΔΕ ΞΕΝΟΥΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥΣ ΤΟΥΣ Δ' ΑΤΙΜΟΥΣ ΕΝΤΙΜΟΥΣ.

Nam in una rogatione complectitur Plutarchus in Hyperide,[3] si auctor sit fide dignus, *γράψαι μετὰ Χαιρώνειαν· τοὺς μετοίκους πολίτας ποιήσασθαι, τοὺς δὲ δούλους ἐλευθέρους, ἱερὰ δὲ καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας εἰς τὸν Πειραιᾶ ἀποθέσθαι.* Licet profecto aliquid istiusmodi diserte seipsum tulisse profiteatur Demosthenes de Corona:[4] *Μετὰ τὴν μάχην εὐθὺς ὁ Δῆμος — περὶ σωτηρίας τῆς πόλεως τὰς ἐμὰς γνώμας ἐχειροτόνει, καὶ πάνθ' ὅσα τῆς φυλακῆς ἕνεκ' ἐπράττετο, ἡ διάταξις τῶν φυλάκων, αἱ τάφροι, τὰ εἰς τὰ τείχη χρήματα, διὰ τῶν ἐμῶν ψηφισμάτων ἐγίγνετο.* Erat interea ex Atheniensibus Leocrates quidam, qui metu tantæ calamitatis perterritus, adeo non patriæ periclitanti suppetias tulerit, ut rebus suis convasatis seipsum una subduceret. Et primo quidem ille Rhodum appellebat, deinde laribus in urbe Megara constitutis octavo demum anno, omni sopito periculo, domum revertitur. Visa est ea causa dignissima, ubi Eloquentiæ nervos intenderet Lycurgus patriæ amantissimus, hominique diem dicit. Cujus judicii eventum nobis conservavit Æschin. contra Ctesiph. c. 39. *Ἕτερος δ' ἰδιώτης ἐκπλεύσας εἰς Ῥόδον, ὅτι τὸν φόβον ἀνάνδρως ἤνεγκε, πρώην ποτ' εἰσηγγέλθη, καὶ ἴσαι αἱ ψῆφοι αὐτῷ ἐγένοντο. εἰ δὲ μιᾷ μόνον μετέπεσεν, ὑπώριστ' ἂν ἢ ἀπέθανεν.* Et ne dubitari possis, discimus ab ejus scholiaste inedito,[5] hunc fuisse Leocratem, quem accusavit Lycurgus.

idem vir doctus promisit, interpretatio, et Annotationes ipsi subjungendæ, quod sciam, nunquam prodierunt. Continet vero Steph. ed. eos tantum Oratores, quos exhibent Vol. II. et III. Aldinæ. IDEM.]

[1] [Henr. Stephani modo vestigia pressit Gruterus; ad calcem sunt additæ emendationes ejusdem Viri doctissimi, ita ut is, qui Steph. possidet, facile careat hac editione. IDEM.]

[2] [Jam sequitur ipsa Tayloriana: Orationes duæ, una Demosthenis contra Midiam, altera Lycurgi contra Leocratem, Gr. et Lat. Recens. emendavit notasque addidit Io. Taylor. Cantabr. 1743. 8. — Post Anglum et ad edit. Taylori ed. in Germania Io. Gottfr. Hauptmann. Lips. 1751. et iterum Lips. 1753. 8. cf. Harles. p. 431. — Reiskius Oratoribus Græc. in eo Vol. quod inscriptum est: Orat. Græcor. Volum. IV. Æschinis Secundum. Lips. 1771. p. 105—242. Repetiit Taylori animadversiones; et locis obscuris suis emendationibus subvenire conatus est. Cæterum Editor Codd. MSS. et in hoc Oratore nullis est usus. — Græce et cum animadvers. Germanicis (potissimum e Tayloro et Reiskio petitis), ed. J. H. Schulze Brunsvic. 1789. 8. min. Postrema fuit ed. Lycurgi Oratio in Leocratem, quam in usum auditorum imprimi curavit B. Thorlacius. Hafn. 1804. 8. In linguam nostram semel modo, et quidem notante Harlesio p. 221. ex Latina Melanthonis versione translata, exstat in Lauterbecks Regentenbuch 1556. 1567. et 1581. fol. — Gallice Lycurgum cum Isæo, Andocide, Dinarcho et Demadis fragmento vertit Augerius, interpres ille et editor Demosthenis, Paris. 1783. 8. IDEM.]

[3] P. 849. A.

[4] Cap. 74.

In eadem causa, dissimili licet fortuna, videtur fuisse Autolycus quidam. Cujus accusationis memoriam conservavit Harpocratio, aliique. Quibus adde antiquam Hypothesin hujus Orationis. Et Autolycus quidem, ut discimus infra c. 13. capite plectitur, licet urbem non quidem ipse deseruisset, liberis solummodo et uxore, quorum opera in obsidione esset inutilior, extra Atticam in tuto collocatis.

Erat itidem tertius, qui eodem crimine teneretur, Lycurgo accusante, nomine Aristogiton. Quod priusquam lectori meo probare possim, emendanda sunt veterum scripta. Plutarchus in Lycurgi vita:[6] *Εὐθύνας* (i. e. Lycurgus) *Ἀριστογείτονα, καὶ Κλεωκράτην, καὶ Αὐτόλυκον δουλείας.* Qui criminis societate Autolyco conjungebatur, erat *Leocrates* noster, non Cleocrates. Porro autem *δουλείας γραφὴν* in Attico foro intentatam esse unquam nemo dixerit, nemo est omnium, qui tradiderit: neque, si tradiderint maxime, tractata est ea de his hominibus quæstio. Rescribe itaque: *Εὐθύνας Ἀριστογείτονα, καὶ Λεωκράτην, καὶ Αὐτόλυκον δειλίας.* Nam ut laudem Æschinem c. Ctesiph. c. 58. *Εἰσὶ γὰρ καὶ δειλίας γραφαί. Καίτοι θαυμάσειεν ἄν τις ὑμῶν, εἴ εἰσί φύσεως γραφαί. Εἰσί. Τίνος ἕνεκα; Ἵν' ἕκαστος ἡμῶν τὰς ἐκ τῶν νόμων ζημίας φοβούμενος μᾶλλον ἢ τοὺς πολεμίους, ἀμείνων ἀγωνιστὴς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ὑπάρχῃ.*

Quod restat, acta est octavo circiter anno post res Chæroneæ infeliciter gestas, Olymp. sc. CXII. 3. (a. Chr. 330.) ut liquet ex cap. 11. fine; eodem anno, quo Demosthenes Orationum splendidissimam de Corona peroravit.

[5] [Jam edito ab Im. Bekkero, p. 269. BECKER.] τὸν Λεωκράτην νοεῖ, οὗ κατηγόρησε Λυκοῦργος. διαμένει δὲ καὶ ὁ λόγος ἐνταῦθα κείμενος.

[6] P. 843. D.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ

ΒΙΟΣ

ΚΑΤΑ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ πατρὸς μὲν ἦν Λυκόφρονος τοῦ Λυκούργου — ὃν οἱ τριάκοντα τύραννοι ἀπέκτειναν, αἰτίου αὐτῷ τῆς ἀναιρέσεως γενομένου Ἀριστοδήμου Βατῆθεν, ὃς καὶ Ἑλληνοταμίας γενόμενος ἔφυγεν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ —, τὸν δῆμον δὲ Βουτάδης, γένους τοῦ τῶν Ἐτεοβουταδῶν. ἀκροατὴς δὲ γενόμενος Πλάτωνος τοῦ φιλοσόφου, ταπρῶτα ἐφιλοσόφησεν· εἶτα καὶ Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος γνώριμος γενόμενος, ἐπολιτεύσατο ἐπιφανῶς, καὶ λέγων καὶ πράττων, καὶ δὴ πιστευσάμενος τὴν διοίκησιν τῶν χρημάτων· ταμίας γὰρ ἐγένετο ἐπὶ τρεῖς πενταετηρίδας ταλάντων μυρίων τετρακισχιλίων, ἢ ὥς τινες, μυρίων ὀκτακισχιλίων ἑξακοσίων πεντήκοντα, [καὶ ὁ τὲς τιμὰς αὐτῷ ψηφιζόμενος Στρατοκλῆς ὁ ῥήτωρ] τὸ μὲν πρῶτον αἱρεθεὶς αὐτὸς, ἔπειτα τῶν φίλων ἐπιγραψάμενός τινα αὐτὸς ἐποιεῖτο τὴν διοίκησιν διὰ τὸ φθάσαι νόμον εἰσενεγκεῖν, μὴ πλείω πέντε ἐτῶν διέπειν τὸν χειροτονηθέντα ἐπὶ τὰ δημόσια χρήματα, ἀεί τ' ἐφεστὼς τοῖς ἔργοις διετέλεσε καὶ θέρους καὶ χειμῶνος· καὶ ἐπὶ τὴν τοῦ πολέμου παρασκευὴν χειροτονηθεὶς, πολλὰ τῆς πόλεως ἐπηνώρθωσε· καὶ τριήρεις παρεσκεύασε τῷ δήμῳ τετρακοσίας· καὶ τὸ ἐν Λυκείῳ γυμνάσιον ἐποίησε καὶ ἐφύτευσε, καὶ τὴν πάλαιστραν ᾠκοδόμησε, καὶ τὸ ἐν Διονύσου θέατρον ἐπιστατῶν ἐτελεύτησε· πιστευσάμενος δ' ἐν παρακαταθήκῃ παρὰ τῶν ἰδιωτῶν διακόσια πεντήκοντα τάλαντα ἐφύλαξε, πομπεῖά τε χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ τῇ πόλει κατεσκεύασε καὶ νίκας χρυσᾶς· πολλὰ δὲ ἡμίεργα παραλαβὼν ἐξετέλεσε, καὶ νεωσοίκους καὶ τὴν σκευοθήκην· καὶ τῷ σταδίῳ τῷ Παναθηναϊκῷ τὴν κρηπῖδα περιέθηκεν, ἐξεργασάμενος τοῦτό τε καὶ τὴν χαράδραν ὁμάλην ποιήσας, Δινίου τινὸς, ὃς ἐκέκτητο τοῦτο τὸ χωρίον, ἀνέντος τῇ πόλει περὶ παντὸς αὐτοῦ χαρίσασθαι Λυκούργῳ· ἔσχε δὲ καὶ τοῦ ἄστεος τὴν φυλακὴν, καὶ τῶν κακούρ-

Βατῆθεν] Βατίηθεν. SALMAS.

Καὶ ὁ - - - ῥήτωρ] Uncis hæc includendo secutus sum Wyttenb. qui ea perperam huc invecta censet e Psephismate tertio. Reiskius pro καὶ legendum conjecit ἦν δὲ. HUTTEN.

Φθάσαι] Reiskius nomen ejus, qui legem illam tulerat, excidisse suspicatur, nisi Lycurgus ipse legis auctor fuerit. IDEM.

Τὸ ἐν Δ. θέατρον ἐπιστατῶν] L. τοῦ ἐν Δ. θεάτρου ἐπιστατεύων. REISK.

Τε καὶ] F. ἔτι δὲ καὶ. IDEM.

Περὶ παντὸς αὐτοῦ χαρίσασθαι] L. καὶ προειπόντος, αὐτὸ χαρίσασθαι. IDEM. L. προσειπόντος, αὐτὸ χαρίσασθαι. WYTTENB. Cum Turnebo legendum χαρισαμένου. OSANN.

γων τὴν σύλληψιν, οὓς ἐξήλασεν ἅπαντας, ὡς καὶ τῶν σοφιστῶν ἐνίους λέγειν, Λυκοῦργον οὐ μέλανι, ἀλλὰ θανάτῳ χρίοντα τὸν κάλαμον κατὰ τῶν πονηρῶν, οὕτω συγγράφειν· ὅθεν ἐξαιτηθέντα αὐτὸν ὑπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως ὁ δῆμος οὐ προήκατο· καθ' ὃν δὲ χρόνον ἐπολέμει Φίλιππος πρὸς Ἀθηναίους τὸν δεύτερον πόλεμον, ἐπρέσβευε μετὰ Πολυεύκτου καὶ Δημοσθένους εἴς τε Πελοπόννησον καί τινας ἑτέρας πόλεις. διετέλεσέ τε τὸν ἅπαντα χρόνον εὐδοκιμῶν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις καὶ δίκαιος εἶναι νομιζόμενος, ὥστε καὶ ἐν τοῖς δικαστηρίοις τὸ φῆσαι Λυκοῦργον ἐδόκει βοήθημα εἶναι τῷ συναγορευομένῳ· εἰσήνεγκε δὲ καὶ νόμους, τὸν περὶ τῶν κωμῳδῶν ἀγῶνα τοῖς Χύτροις ἐπιτελεῖν ἐφάμιλλον ἐν τῷ θεάτρῳ, καὶ τὸν νικήσαντα εἰς ἄστυ καταλέγεσθαι, πρότερον οὐκ ἐξὸν, ἀναλαμβάνων τὸν ἀγῶνα ἐκλελοιπότα· τὸν δὲ, ὡς χαλκᾶς εἰκόνας ἀναθεῖναι τῶν ποιητῶν, Αἰσχύλου, Σοφοκλέους, Εὐριπίδου, καὶ τὰς τραγῳδίας αὐτῶν ἐν κοινῷ γραψαμένους φυλάττειν, καὶ τὸν τῆς πόλεως γραμματέα παραναγινώσκειν τοῖς ὑποκρινομένοις· οὐκ ἐξεῖναι γὰρ αὐτὰς ὑποκρίνεσθαι· καὶ τρίτον, μηδένι ἐξεῖναι Ἀθηναίων, μηδὲ τῶν οἰκούντων Ἀθήνησιν, ἐλεύθερον σῶμα πρίασθαι ἐπὶ δουλείᾳ ἐκ τῶν ἁλισκομένων ἄνευ τῆς τοῦ προτέρου δεσπότου γνώμης. ἔτι δὲ, ὡς τοῦ Ποσειδῶνος ἀγῶνα ποιεῖν ἐν Πειραιεῖ, κυκλίων χόρων οὐκ ἔλαττον τριῶν, διδόσθαι μὲν τοῖς νικῶσιν οὐκ ἔλαττον δέκα μνᾶς, τοῖς δὲ δευτέροις ὀκτὼ, ἓξ δὲ τοῖς τρίτοις κριθεῖσιν· ἐπὶ ζεύγους μὴ ἀπεῖναι γυναῖκα Ἐλευσίναδε, ὅπως μὴ ἐλαττῶνται ὑπὸ τῶν πλουσίων· εἰ δέ τις φωραθείη, ἀποτίνειν δραχμὰς ἑξακισχιλίας· τῆς δὲ γυναικὸς αὐτοῦ μὴ πεισθείσης, τῶν συκοφαντῶν φωρασάντων, τάλαντον αὐτοῖς ἔδωκε. κατηγορούμενος δ' ἐν ὑστέρῳ ἐν τῷ δήμῳ ἔφη· ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν διδοὺς, οὐ λαμβάνων ἑώραμαι. τελώνου δέ ποτ' ἐπιβαλόντος Ξενοκράτει τῷ φιλοσόφῳ τὰς χεῖρας, καὶ πρὸς τὸ μετοίκιον αὐτὸν ἀπαγαγόντος, ἀπαντήσας ῥάβδῳ τε κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ τελώνου κατήνεγκε, καὶ τὸν μὲν Ξενοκράτην ἀπέλυσε, τὸν δὲ ὡς οὐ τὰ πρέποντα δράσαντα εἰς τὸ δεσμωτήριον κατέκλεισεν. ἐπαινουμένου δ' ἐπὶ τῇ πράξει, μεθ' ἡμέρας τινὰς συντυχὼν ὁ Ξενοκράτης τοῖς παισὶ τοῦ Λυκούργου ἔφη· ταχέως γε τῷ πατρὶ ὑμῶν ἀπέδωκα, ὦ παῖδες, τὴν χάριν· ἐπαινεῖται γὰρ ὑπὸ πολλῶν ἐπὶ τῷ βοηθῆσαί μοι. εἰσήνεγκε δὲ

Λυκοῦργον οὐ μέλανι, ἀλλὰ θανάτῳ χρίοντα τὸν κάλαμον] Simile Demadis dictum de Dracone Tzetzes Chil. 5. 347. refert:

> Ἔοικεν, ἄνδρες δικασταὶ, Δράκων ὁ νομογράφος
> Οὐ μέλανι, δι' αἵματος τοὺς νόμους δὲ χαράξαι. OSANN.

Συγγράφειν] Scil. τὰς καταδίκας. REISK.

Τὸν περὶ] F. τὸν μὲν τὸν παρὰ —. IDEM.

Χύτροις] Χύτροι tertia dies festi, Anthesteria dicti. HUTTEN.

Καταλέγεσθαι] Καθιέναι corrigit Vales. ad Harpocr. p. 116. WYTTENB.

Ἀναθεῖναι] Reiskius mavult inseri δεῖ, addens tamen, sæpius ὡς cum infin. junctum reperiri. HUTTEN.

Αὐτὰς] Reiskius mavult αὐτοὺς, ipsos *scribas, vel tabularum custodes*. Wyttenb. susp. καὶ οὐκ ἐξεῖναι παρ' αὐτὰς —. IDEM.

Διδόσθαι] F. ὧν διδόσθαι. REISK.

Ὅπως μὴ - - - πλουσίων] Xyland. vertit: *ne a divitibus pauperes superentur*. Ad eundem sensum Kaltw. Aliter explicat Perizon. ad Æl. V. H. l. xiii. 24., ut ἐλαττῶνται ad ipsos viros referatur, non ad feminas. HUTTEN.

Ἑώραμαι] Wyttenbachius πεφώραμαι suspicatur: si quid mutandum, legerim ἑάλωκα. OSANN.

καὶ ψηφίσματα Εὐκλείδῃ τινὶ Ὀλυνθίῳ χρώμενος ἱκανωτάτῳ περὶ τὰ ψηφίσματα. εὔπορος δ' ὢν, ἱμάτιον ἓν καὶ ταὐτὸ ἐφόρει τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ θέρους, καὶ ὑπεδέδετο ταῖς ἀναγκαίαις ἡμέραις. ἐμελέτα δὲ καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας, οὐκ εὖ πρὸς τὰ αὐτοσχέδια πεφυκὼς, κλινιδίου δ' αὐτῷ ὑποκειμένου, ἐφ' ᾧ μόνον ἦν κώδιον καὶ προσκεφάλαιον, ὅπως ἐγείροιτο ῥᾳδίως καὶ μελετῴη. ἐγκαλοῦντος δ' αὐτῷ τινὸς, ὅτι μίσθους σοφισταῖς δίδωσι περὶ λόγους διατρίβων· ἀλλ' εἴ τίς γε ἐπαγγέλλοιτο, ἔφη, τοὺς υἱοὺς ἀμείνους αὐτῷ ποιήσειν, οὐ χιλίας ἀλλὰ τὰ ἡμίση τῆς οὐσίας προΐεσθαι. ἦν δὲ καὶ παῤῥησιαστὴς διὰ τὴν εὐγένειαν· Ἀθηναίων γέ τοί ποτε οὐκ ἀνεχομένων αὐτοῦ δημηγοροῦντος, ἀνέκραγεν ἐκβαλλόμενος· ὦ Κερκυραία μάστιξ, ὡς πολλῶν ταλάντων εἶ ἀξία. πάλιν δὲ θεὸν ἀναγορευόντων Ἀλέξανδρον· καὶ ποδαπὸς ἂν, εἶπεν, ὁ θεὸς, οὗ τὸ ἱερὸν ἐξιόντας δεήσει περιῤῥάνασθαι; ἀποθανόντος δ' αὐτοῦ παρέδωκαν τοὺς παῖδας τοῖς ἕνδεκα, Μενεσαίχμου μὲν κατηγορήσαντος, γραψαμένου δέ Θρασυκλέους. Δημοσθένους δὲ, καθ' ὃν ἔφυγε χρόνον, ἐπιστείλαντος τοῖς Ἀθηναίοις, ὡς κακῶς ἀκούοιεν ἐπὶ τοῖς Λυκούργου παιδίοις, μετενόησαν, καὶ ἀφῆκαν αὐτοὺς, Δημοκλέους, τοῦ Θεοφράστου μαθητοῦ, ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογησαμένου. ἐτάφη δ' αὐτὸς καὶ τῶν ἐκγόνων τινὲς δημοσίᾳ· καὶ ἔστιν αὐτῶν τὰ μνήματα ἄντικρυς τῆς Παιωνίας Ἀθηνᾶς ἐν τῷ Μελανθίου τοῦ φιλοσόφου κήπῳ, τράπεζαι πεποιημέναι, αὐτοῦ τε τοῦ Λυκούργου καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ ἐπιγεγραμμέναι, καὶ εἰς ἡμᾶς ἔτι σωζόμεναι. τὸ μέγιστον χίλια διακόσια τάλαντα προσόδου τῇ πόλει κατέστησε, πρότερον ἑξήκοντα προσιόντων. μέλλων δὲ τελευτήσειν, εἰς τὸ μητρῷον καὶ τὸ βουλευτήριον ἐκέλευσεν αὐτὸν κομισθῆναι, βουλόμενος εὐθύνας δοῦναι τῶν πεπολιτευμένων· οὐδενὸς δὲ κατηγορῆσαι τολμήσαντος πλὴν Μενεσαίχμου, τὰς διαβολὰς ἀπολυσάμενος, εἰς τὴν οἰκίαν ἀπεκομίσθη, καὶ ἐτελεύτησεν, ἐπιεικὴς νομισθεὶς παρὰ πάντα τὸν βίον, καὶ ἐν λόγοις ἐπαινεθεὶς, καὶ μηδένα ἀγῶνα ἁλοὺς, καίτοι πολλῶν κατηγορησάντων. ἔσχε δὲ τρεῖς παῖδας ἐκ Καλλιστοῦς, τῆς Ἄβρωνος μὲν θυγατρὸς, Καλαιοῦ δὲ τοῦ Ἄβρωνος Βατῆθεν ἀδελφῆς, τοῦ ταμιεύσαντος στρατιωτικῶν ἐπὶ Χαιρώνδου ἄρχοντος.

Ψηφίσματα] Suspectum est hoc vocabulum Reisk. Quærit, num περὶ τὰ χρήματα vel δανείσματα. HUTTEN.

Ἀναγκαίαις ἡμ.] F. ἀναγκαίαν μόνον ἡμ. REISK. WYTTENB. *Necessarii dies*, auctore Casaub. ad Theophr. Char. 10., sunt illi, in quibus facere nequis, quin calceos gestes, per itineris scil. causam, aut frigoris, aut viæ lutosæ aut asperæ. HUTTEN.

Τὰ ἡμίση] Legendum esse τὸ ἥμισυ, alii viderunt. OSANN.

Προΐεσθαι] F. προήσεσθαι. REISK.

Ὦ Κερκ. μάστιξ] Locutio proverbialis, de qua cf. Erasm. adag. p. 315. HUTTEN.

Περιῤῥάνασθαι] Quia scil. Alexander erat parricida et alias sceleratus, latro totius generis humani. REISK.

Θρασυκλέους] Probabilis est Ruhnkenii Hist. crit. orator. p. LXXX. conjectura Μοιροκλέους. OSANN.

Τράπεζαι πεποιημέναι] Apposite Cicero de legg. 2. 26. 75. "nam super terræ tumulum noluit [Demetrius Phal.] quid statui nisi columellam, tribus cubitis ne altiorem, aut mensam, aut labellum." IDEM.

Τὸ μέγιστον] Reiskio judice videtur hic aliquid deesse, e. c. τῶν ἔργων αὐτοῦ τὸ μέγιστον, ὅτι χίλια — idem deinde legendum censet πρόσοδον et ἑξακοσίων. Wyttenb. monente hoc est et numeris vitiosum et perperam e superioribus repetitum. HUTTEN.

Καλαιοῦ] L. Καλλίου. SALMAS. REISK.

Στρατιωτικῶν] L. τὸ στρατιωτικὸν, scil. ἀργύριον. SALMAS.

περὶ δὲ τῆς κηδείας ταύτης λέγει ὁ Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Παστίου. κατέλιπε δὲ παῖδας Ἄβρωνα, Λυκοῦργον, Λυκόφρονα, ὧν ὁ Ἄβρων καὶ ὁ Λυκοῦργος ἄπαιδες μετήλλαξαν· ἀλλ' ὅ γε Ἄβρων καὶ πολιτευσάμενος ἐπιφανῶς μετήλλαξε, Λυκόφρων δὲ, γήμας Καλλιστομάχην Φιλίππου Αἰξωνέως ἐγέννησε Καλλιστώ. ταύτην δὲ γήμας Κλεόμβροτος Δεινοκράτους Ἀχαρνεὺς, ἐγέννησε Λυκόφρονα· τοῦτον δὲ ὁ πάππος εἰσεποιήσατο Λυκόφρων· οὗτος δ' ἐτελεύτησε ἄπαις. μετὰ δὲ τὴν Λυκόφρονος τελευτὴν ἔγημε τὴν Καλλιστὼ Σωκράτης, καὶ ἔσχεν υἱὸν Σύμμαχον· τοῦ δ' ἐγένετο Ἀριστώνυμος· τοῦ δὲ Φιλίππη· ταύτης δὲ καὶ Λυσάνδρου Μήδειος, ὁ καὶ ἐξηγητὴς ἐξ Εὐμολπιδῶν γενόμενος· τούτου δὲ καὶ Τιμοθέας τῆς Γλαύκου παῖδες, Λαοδάμεια καὶ Μήδειος, ὃς τὴν ἱερωσύνην Ποσειδῶνος Ἐρεχθέως εἶχε, καὶ Φιλίππη, ἥτις ἱεράσατο τῆς Ἀθηνᾶς ὕστερον· πρότερον δ' αὐτὴν γήμας Διοκλῆς ὁ Μελιττεὺς, ἐγέννησε Διοκλέα, τὸν ἐπὶ τοὺς ὁπλίτας στρατηγήσαντα· γήμας δ' οὗτος Ἡδίστην Ἄβρωνος, Φιλιππίδην καὶ Νικοστράτην ἐγέννησε· γήμας δὲ τὴν Νικοστράτην Θεμιστοκλῆς ὁ Θεοφράστου, ὁ δᾳδοῦχος, ἐγέννησε Θεόφραστον καὶ Διοκλέα. διετάξατο δὲ καὶ τὴν ἱερωσύνην τοῦ Ποσειδῶνος Ἐρεχθέως. φέρονται δὲ τοῦ ῥήτορος λόγοι δεκαπέντε. ἐστεφανώθη δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου πολλάκις, καὶ εἰκόνων ἔτυχεν· ἀνάκειται δ' αὐτοῦ χαλκῆ εἰκὼν ἐν κεραμεικῷ κατὰ ψήφισμα ἐπ' Ἀναξικράτους ἄρχοντος· ἐφ' οὗ ἔλαβε καὶ σίτησιν ἐν πρυτανείῳ αὐτός τε καὶ ὁ Λυκοῦργος καὶ ὁ πρεσβύτατος αὐτοῦ τῶν ἐκγόνων κατὰ τὸ αὐτὸ ψήφισμα. ἀποθανόντος τε Λυκούργου ὁ πρεσβύτατος τῶν παίδων, Λυκόφρων, ἠμφισβήτησε τῆς δωρεᾶς. εἶπε δὲ καὶ περὶ ἱερῶν πολλάκις, γραψάμενος Αὐτόλυκον τὸν Ἀρεοπαγίτην, καὶ Λυσικλέα τὸν στρατηγὸν, καὶ Δημάδη τὸν Δημίου, καὶ Μενέσαιχμον, ἄλλους τε πολλοὺς, καὶ πάντας εἷλεν. ἔκρινε δὲ καὶ Δίφιλον ἐκ τῶν ἀργυρίων μετάλλων τοὺς μεσοκρινεῖς, οἳ ἐβάσταζον τὰ ὑπερκείμενα βάρη, ὑφελόντα, καὶ ἐξ αὐτῶν πεπλουτηκότα παρὰ τοὺς νόμους· καὶ θανάτου ὄντος ἐπιτιμίου, ἁλῶναι ἐποίησε, καὶ πεντήκοντα δραχμὰς ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἑκάστῳ τῶν πολιτῶν διένειμε, τῶν πάντων συναχθέντων ταλάντων ἑκατὸν ἑξήκοντα, ἢ (ὥς τινες) μνᾶν. ὁ δὲ εὐθύνας Ἀριστογείτονα καὶ Λε-

Παστίου] Reisk. susp. Πασίου. Wyttenb. [Osann.] judice, Πιστίου recte corrigunt Meurs. lect. Att. iii. 5. et Vales. Harpocr. p. 15. HUTTEN.

Ὁπλίτας] Reisk. hoc nomen suspectum. Quærit, num Φασηλίτας, addens ex his genealogiis colligi posse, auctorem hujus libelli non Bœotum, sed Atheniensem fuisse. IDEM.

Καὶ ὁ] Reiskius delendum censet; Wyttenbachius solum καί. IDEM.

Περὶ ἱερῶν] Non debebat hunc titulum Reiskius in suspicionem vocare: de Lycurgi oratione περὶ ἱερείας, sive ἱερατείας, sive ἱερωσύνης inscripta v. Schulzii *Einleitung zu Lykurgs Rede* p. 33. Adde Zonaræ Lex. T. I. p. 880. Photii Lex. v. νίκη p. 220. v. προτέλεια p. 343. (cf. Phavorin. h. v. p. 1585. 8. ed. Basil.) v. τραπεζοφόρος p. 439. et Priscian. 18. p. 1198. 48. Vide denique Beckerum ad Lycurg. fragm. XII. OSANN.

Ἢ (ὥς τινες) μνᾶν] Wyttenb. judice, videntur posita fuisse ab auctore proxime post διένειμε. HUTTEN.

Ὁ δὲ εὐθύνας] L. ὅδε ὁ εὐθ. *hic est ille, qui controversiam liberi status movit.* REISK. Wyttenb. judice, vitiosum est. HUTTEN.

Λεωκράτην καὶ Αὐτόλυκον δειλίας] Ita scite Taylorus Præfat. ad Lycurg. p. 373.

ωκράτην καὶ Αὐτόλυκον δειλίας. ἐπεκαλεῖτο δὲ ὁ Λυκοῦργος·

ἶβις Λυκούργῳ, Ξενοφῶντι νυκτερίς.

κατῆγον δὲ τὸ γένος ἀπὸ τούτων, καὶ Ἐρεχθέως τοῦ Γῆς καὶ Ἡφαίστου· τὰ δ' ἐγγυτάτω ἀπὸ Λυκομήδους καὶ Λυκούργου, οὓς ὁ δῆμος ταφαῖς ἐτίμησε δημοσίᾳ· καὶ ἔστιν αὕτη ἡ καταγωγὴ τοῦ γένους τῶν ἱερασαμένων τοῦ Ποσειδῶνος ἐν πίνακι τελείῳ, ὃς ἀνάκειται ἐν Ἐρεχθείῳ, γεγραμμένος ὑπ' Ἰσμηνίου τοῦ Χαλκιδέως· καὶ εἰκόνες ξύλινοι τοῦ τε Λυκούργου καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, Ἄβρωνος, Λυκούργου, Λυκόφρονος, ἃς εἰργάσαντο Τίμαρχος καὶ Κηφισόδοτος, οἱ Πραξιτέλους υἱεῖς· τὸν δὲ πίνακα ἀνέθηκεν Ἄβρων, ὁ παῖς αὐτοῦ, λαχὼν ἐκ τοῦ γένους τὴν ἱερωσύνην, καὶ παραχωρήσας τῷ ἀδελφῷ Λυκόφρονι· καὶ διὰ τοῦτο πεποίηται ὁ Ἄβρων προσδιδοὺς αὐτῷ τὴν τρίαιναν. πάντων δὲ, ὧν διῴκησεν, ἀναγραφὴν ποιησάμενος, ἀνέθηκεν ἐν στήλῃ, πρὸ τῆς ὑπ' αὐτοῦ κατασκευασθείσης παλαίστρας, σκοπεῖν τοῖς βουλομένοις· οὐδεὶς μέντοι ἐδυνήθη ἐλέγξαι τὸν ἄνδρα νοσφισμοῦ. ἔγραψε δὲ καὶ Νεοπτόλεμον Ἀντικλέους στεφανῶσαι, καὶ εἰκόνα ἀναθεῖναι, ὅτι ἐπηγγείλατο χρυσώσειν τὸν βωμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν ἀγορᾷ κατὰ τὴν μαντείαν τοῦ θεοῦ. ἐψηφίσατο δὲ καὶ Διοτίμου Διοπείθους Εὐωνυμεῖ τιμὰς ἐπὶ Κτησικλέους ἄρχοντος.

pro vulg. Κλεωκράτην — δουλείας vidit legendum esse. OSANN.

Ἶβις Λυκούργῳ, Ξενοφῶντι νυκτερίς] Est Aristophanis versus ex Avibus 1297., ubi v. interpp. et Taylor. l. c. p. 359. IDEM.

Ἀπὸ τούτων, καὶ Ἐρεχθ.] Reisk. susp. ἀπωτέρω μὲν ἀπ' Ἐρεχθ. vel, si κατῆγον pro primo sing. sumere liceat, quod ipsi probabile videtur, ἀπὸ τούτων, καὶ πόῤῥωθεν μὲν ἀπ' Ἐρεχθ. *duco ab his genus.* Kaltw. monente, Erechtheus non fuit filius Terræ et Vulcani, sed Pandionis, et auctor de Erechtheo temere dixisse videtur, quæ Erichthonio tribui solent. HUTTEN.

Πλείῳ] Num Πεντελικῷ? Celebrabatur Pentelicum marmor, in solo Attico effossum. REISK.

Ἐρεχθείῳ] Erechtheum templum Neptuni. HUTTEN.

Προσδιδοὺς] F. παραδιδοὺς, vel ἐπιδιδούς. REISK.

Εὐωνυμεῖ] Xyland. monente, scribendum Εὐωνυμιέως. Εὐωνυμία tribus Pandionidis δῆμος. HUTTEN.

A. G. BECKERI

SUMMARIUM

ORATIONIS LYCURGI CONTRA LEOCRATEM.

DE dispositione, sive de partibus Orationis civilis earumque natura et ordine, copiose et docte disputatum est ab antiquis Rhetoribus.[1] Omnes autem poscunt *exordium* (προοίμιον), *aditum ad narrationem* (προδιήγησιν), et *narrationem ipsam* (διήγησιν); tum *præparationem confirmationis* et *confirmationem narrationis* (προκατασκευὴν et κεφάλαια); porro *refutationem argumentorum adversarii* (λύσιν τῶν κεφαλαίων); *epilogum* denique seu *perorationem* (ἐπίλογον). In his singulis viam solent indicare et rationem, quam ingredi et persequi debent, qui auditores docere vel delectari cupiant, nec non exemplis e scriptis Oratorum, qui in Arte præcipui habebantur, demonstrare, quo modo illi auditorum assensum et persuasionem sint assecuti. Imprimis vero uberius disserunt de argumentandi ratione, vel ad confirmandum sua ipsius argumenta, vel ad refellendum sententias adversariorum, indicantes loca maxime idonea, ubi hæc sint tractanda. Sed quum experientia et assidua meditatio hos, qui artem exercebant, doceret, quo modo et loco optime secundum rerum naturam ista sint ponenda, non semel factum est, ut optimus quisque Orator, Artis præcepta relinquens, suum sibi eligeret ordinem. Quod imprimis conspicuum est in Demosthene, omnium principe, qui et subtili meditatione, et artificiosa repertorum collocatione, longe cæteros

[1] Romanorum Artis scriptoribus i. e. Cicerone et Quintiliano in his, quæ ad artem oratoriam Veterum spectant, dijudicandis, hodie unice fere utuntur, neglectis magis, quam par erat, fontibus Græcis: Aristotele, et propter ætatem et propter subtilitatem in definiendo omnium principe, tum Dionysio Halicarnassensi, Aristide, Hermogene cæterisque Rhetoribus serioris ætatis. Postremus eorum, quos nominavimus, Rhetoricen Aristotelis in formam artis redegit, excoluit, exemplis denique summorum Oratorum Græciæ, qui, dum viveret Aristoteles, Oratione excellebant, illustravit. In his omnibus utilissimus est scriptor, quanquam in eo inferior est Philosopho, quod in notionibus definiendis sæpe infeliciter agat, nec *formas Orationis*, quas appellat, ita secernat, ut ab aliis satis dignosci possint; quin interdum etiam lectoribus relinquat operam notionis constituendæ. Nihilo secius dignissimus est, qui a studiosis Artis et legentibus Oratores Græcos — nam hos modo tanquam Græcus tractat — evolvatur: ad intelligentiam enim Artis et istorum scriptorum plus prodest, quam Scholiastæ, qui cæcutientes de his disputare solent.

superat; quam mirificam dispositionis inventionem, præsertim in ejus Orationibus judicialibus, quisque, qui diligenter ejus causas exploraverit, admirabitur.[2]

Quæ artificia Lycurgus vel ignoravit, vel contempsit. Et in hac gravissima Leocratis accusatione judicum animos ad suam sententiam pertrahere speravit vi veritatis, sensu recti, et Orationis gravitate. Integritati vitæ et auctoritati, qua in civitate fruebatur, confidens, hujus causæ periculum suscepit.

Sed paucis litis occasionem declarabimus.

Leocrates, civis Atheniensis, opulentus et illustris, patre honestissimo natus (c. 35.), statim post pugnam ad Chæroneam infeliciter gestam, in qua sine dubio ipse cum cæteris pugnaverat civibus, calamitate Reipublicæ perterritus, ejusque saluti diffidens, Athenas relinquere constituit. Navem igitur e portu jam exeuntem noctu conscendit, rebusque suis clam in eam comportatis Rhodum navigavit. Hic, quum aliquid temporis commoratus esset, reditum in patriam veritus, Megara se contulit. In ea civitate, postquam Athenis domum, servos, cæterasque possessiones vendiderat, sex annos vixit. Tandem octavo in patriam rediit anno, sive spe ductus, fore, ut nemo recordetur fugæ suæ: sive, quod magis probabile est, fretus auctoritate eorum civium, qui tum, quum absente Alexandro Antipater Græcorum res administraret, Macedonibus favebant.[3] Sed exstitit Lycurgus, et quidem solus, qui eum sine causæ subscriptoribus accusabat: ille vero in hac causa capitali patronos illustres nactus est et potentes (c. 35.), qui reum graviter defendebant, quorumque auxilio, sed ægre, ut videtur,[4] absolutus est. Hic autem rei eventus signum est clarissimum morum corruptionis in civitate Atheniensium, quæ intra paucos annos mirum in modum creverat: nam paulo ante cives, qui nostri similes tempore isto calamitoso urbem deseruerant, retracti, a judicibus proditionis damnati, et morte erant mulctati. Quæ quidem omnia tanto cariorem nobis faciunt Orationem senis optimi: est enim ultima fere omnium, quæ supersunt e civitate Atheniensium libera, in qua vocem audimus viri integerrimi, civium animos ad sensum recti et honesti erigentem; quo sensu retento res publica servari, et e calamitatibus, quibus erat depressa, denuo emergere potuisset. Isto contra animo magis magisque evanescente, et penitus demum exstincto—quod tale judicium de convicto patriæ desertore manifeste prodit—haud amplius cives rempublicam liberam tueri valebant.

[2] Talia monet idem Hermogenes Inv. III. 1. super oratione Demosthenis de falsa legatione; in qua præscriptum ordinem e consilio mutaverit callidissimus Orator. Nec minus artificiose composita est Oratio de Corona.

[3] Cf. quæ monuimus in Demosth. als Staatsmann u. Redner I. p. 109. sqq.

[4] Æschin. c. Ctesiph. p. 643. ed. Reisk.

Exordium Orationis (c. 1—5.) incipit a precatione deorum,[5] ut certamen hocce salutare sit Reipublicæ. Tum transit Orator ad deprecationem invidiæ; cum enim omnis accusatio odiosa sit, imprimis studiose exornat sententiam: "accusatorem non minus munimentum esse R. P. quam leges et judices; quare, cum cognovisset, Leocratem desertorem esse patriæ et pœnis obnoxium gravissimis, se sine ira et studio privato instituisse causam publicam, si quidem hujus viri scelus non unam R. P. partem, sed totam complectatur, et propterea universæ posteritati in eo puniendo exemplum proponi debeat. Quum vero tanti sceleris pœna legitima nondum sit constituta, et extremum supplicium levius videatur, quam Leocratis facinus, adhortatur judices, ut novæ legis conditores fiant sententiam suam pronunciaturi: si enim Leocratem condemnaverint, non solum hic justa affectus fuerit pœna, sed quoque reliqui cives et posteri ad pietatem erga patriam revocarentur. Fiat igitur accusatio justa, et judicium justum. In accusatione nil extra præsens negotium dicatur, ut multi facere solent; imo omnes imitari debeant Areopagum in quo cuncta juste, ut omnes fatentur, pertractari solent."—Nec obscura manebunt judicum suffragia, quum Leocrates multis et ubique fere notus est. Ejus causam pœnamque tota intuebitur Græcia; proptereaque tanto gravius de isto statuendum. Benevole autem Orationem judices audiant, nec graviter ferant, si calamitatum istarum memoriam renovare hac ipsa causa cogatur Orator.

Narratio, quam testimoniis immistis confirmat (c. 6—13.), in tres singulas divisa est partes, quarum

1. Enarrat, Leocratem post Hyperidis decretum, quo sit statutum, ut pueri mulieresque ex agris intra murum adducantur, duces vero præsidia disponant, omnesque ducibus pareant cives, clam noctu per parvam portam medio in litore egressum, suaque omnia navi imposuisse, Rhodumque aufugisse, ubi famam sparserit, Athenas captas esse ab hostibus, Piræeum vero oppugnari, seque unum feliciter evasisse. Quo nuncio adducti erant Nautæ ac Mercatores, qui inde Athenas navigare vellent, frumentum Rhodi exponere.

Testes provocat vicinos accusati, eosque, qui tunc Rhodi vixerant, tum Phyrcini cujusdam invocat testimonium. Ibi statim, ὡς ἐν παρόδῳ, præmonet de testium solita tergiversatione, quæ frustra fiat, si judices serio postulent, ut isti adscendant; sin id nihilominus recusent, in jus se vocaturum, actor affirmat. (c. 7.)

2. Jam altera Narrationis parte evincit: Leocratem, relicta Rhodo, Megara se contulisse, ubi amplius quinquennio vixerit, pa-

[5] Præter Lycurgum modo Demosthenes, et hic semel tantum, Orationem incipit a precibus deorum, sc. Orationem de Corona.

tronum illic nactus; domum vero, servos, reliquaque Athenis vendidisse ope Amyntæ sororis mariti, sibique perpetuum exsilium indixisse. Quæ singula iterum testimoniis confirmantur; ab Oratore vero vehementius accusato exprobrantur. (c. 8.)

3. Tertia vero Narrationis parte ostendit: Leocratem, dum in civitate Megarensium viveret, opes suas ex urbe avectas impendisse, ut frumentum emeret ex Epiro, idque lucri causa cæteris vendidisse Græcis. At lex prohibet, civem Atticum frumentum alio, nisi Athenas, vehere. Igitur Leocrates triplicis convictus sceleris severissime puniatur.

Accedit porro Lycurgus ad expositionem argumentorum, quibus docet, justissimam se instituisse Leocratis accusationem. (cf. c. 1.) Hinc 1. exponit: 'per denunciationem a Leocrate flagitasse, ut traderet servos ancillasque ad quæstionem;' cui denunciationi ille nequaquam paruisset, male sibi conscius, metuensque, ne ex eadem familia reus et testes producantur. Nam si quis negat, accusationem piam esse, hunc oportet servos postulanti ad quæstionem tradere, nec ullo modo defugere certissimum innocentiæ argumentum; quod cum faciat Leocrates, ipse fatetur se patriam prodidisse. (c. 9.) — Deinde 2. enarrat, 'Leocratem maxima R. P. calamitate et ingenti ejus periculo patriam turpiter deseruisse,' quod pulcre et oratorie exornat, ostendens, hunc nihil tum eorum fecisse, quæ cæteri omnes paratissimo animo ad defendendam urbem et conservandam R. P. exegerint; nec interfuisse funeri fortissimorum virorum, qui pro patriæ libertate dimicantes occubuerint, ita, ut quantum in isto fuerit, interfecti sepultura sint privati. Quo loco digreditur ad laudationem honestissimorum civium, qui ad Chæronæam pugnantes interfecti sint; qua digressione, persimili epitaphiis Lysiæ, Platonis, Thucydidis vel Demosthenis, splendorem eloquentiæ ostendit Lycurgus; is vero locus terminatur illustri Atheniensium laude, quod insignibus soleant ornare honoribus eos, qui virtute inclaruerint. Igitur non minus justum esse, proditores patriæ extremis afficere suppliciis. (c. 11. 12.)

Denique 3. accusationis justitiam demonstrat exemplis *a senatu Areopagitico* petitis, qui tum temporis cives nonnullos fugientes et retractos, tanquam hostes R. P. interfici jussit; *a populo*, qui per judicium publicum Autolycum, reum multo minoris criminis, capitis damnavit; *a decreto* denique *populi*, quo definitum, ut discedentes et commune periculum fugientes proditionis convicti ducerentur, et ultimis afficerentur pœnis retracti. His igitur ostendit, Leocratis accusationem et justam esse, et legitimam; (c. 13.) illum vero læsæ majestatis populi reum, et pœna gravissima dignum.

Quibus peractis Orator ad refutationem argumentorum transit,[1] quibus Leocrates et ejus patroni ad excusandum facinus in defensione uti poterant. (c. 14—17.)

1. 'Mercaturæ causa navigavit, et propter hoc negotium in Rhodo ut hospes commoratus est.'— At mercatores palam in portu, et in conspectu omnium navem conscendunt. Deinde, cujus negotii causa per totos quinque annos habitavit ille Megaris? Quamobrem vendidit quam hic habuit domum cæteraque? — Nec audiendus: nam præsente periculo patriæ, omnes, qui forte absunt cives, redire debent ad opem ferendam. Ille aderat, at discessit quæstus causa, tempore, quo solum præsentia erant defendenda. Cæterum mendacium reus excogitavit; nunquam enim antea mercaturam fecerat. Itaque et propter mendacium huic irasci convenit. (c. 14.)

2. 'Nemo absens, cui non mandata est aliqua pars urbis custodienda, veluti armamentarium, portæ, castra, proditionis accusari potest.' Scilicet non partem aliquam R. P. sed universam, discedens ex urbe, hostibus prodidit. Nam si publica calamitate omnes idem facere velint, civitas fit solitudo: manentibus vero civibus, quassari quidem potest R. P. salus, sed aliquando in meliorem statum reversuram esse spes remanet: quod exemplis domesticis et externis probat Orator. (c. 15.) — At dicat aliquis:

3. 'In uno homine tantum momenti non est, ut unius fuga patriæ exitio esse possit.' Quæ quidem facinoris excusatio impudentissima est. Ego contra sentio, in singulis plurimum esse momentum. Nam incolumis est civitas, in qua quisque suo loco eam tuetur; contra unius errato tota sæpe respublica in periculum venit. Ita quidem judicabant majores. Sacrilegos et fures capitali supplicio afficiebant, seu multa, seu pauca furati essent: homicidas vero, sive hominem liberum, sive servum occidissent, morte mulctabant. Si quis vero, in templum Matris Deorum irrumpens, unam modo legem deleverit, ac deinde hoc factum excusare conetur, quod non multum momenti sit in una lege, is certe audiendus non est. Igitur magnitudo criminis in Leocratis facto teneatur: nam solum deorum beneficio factum est, quod unus iste erat ex omni civium numero, qui in calamitate publica peculiarem receptum quæsivit. (c. 16.)

4. 'Et majores nostri olim, relicta urbe, navigabant Salamina, pugnaturi cum Xerxis classe!" Igitur gloriossisimum civitatis factum cum hac turpissima Leocratis fuga conferre volumus? Scilicet illi patriam non deseruerunt, sed locum pugnæ idoneum sapientissimo consilio elegerunt. — Hic opportune Orator in memoriam audi-

[1] Quo modo hanc adversarii confutationem instituat Orator, docet Hermogen. de Meth. Eloquent. c. 23. p. 547. ed. Laur.

torum revocat præclara majorum facta, cladem Xerxis, victoriam ad Eurymedontem, pacem honorificam cum Persis factam. (c. 17.)

His adversarii objectionibus, quibus uti poterat, accurate refutatis, Lycurgus revertitur ad demonstrationem: quod Leocrates desertor sit patriæ, quod variis argumentis ita collocatis, ut unum alterum adjuvet, evincere magnopere studet.

Jusjurandum, quod omnes ex ephebis egressi cives jurare solent: 'sacra nunquam dedecorabo arma, nec aciem deseram, patriam contra defendam eamque meliorem reddam.' — id jusjurandum Leocrates vel nunquam juravit, vel fefellit civitatem; nam contrarium omnium exegit. Itaque ad honorem deorum pertinet, ut puniatur perjurus: nec minus propter homines; jusjurandum enim est nervus totius publici status, quo sanctissime devinciuntur magistratus, judices et privati. (c. 18.)

Præterea turpissimum est partam majorum gloriam nolle tueri, quæ talibus sceleribus obscuretur necesse est. Ita enim olim excelluit civitas nostra, ut honesta cæteris exempla daret: quam sententiam imprimis illustrat exemplo Codri, sponte pro patria mortem oppetentis. (c. 19. 20.)

At fortasse dicet Leocrates: se in judicium non venturum, si tanti sceleris sibi esset conscius. Hæc vero est excusatio non integri sed impudentis hominis. Quod redierit, id divinitus factum esse videtur, ut eo, quo deliquit loco, ignominiosa puniretur morte. (c. 21.) Hæc illustrat exemplo Callistrati, qui, quum absens a Populo capitis damnatus esset, postea vero spe veniæ impetrandæ ad aram deorum, Athenas revertens, confugisset, debita affectus sit pœna. (c. 22.) Dii enim cernunt actiones omnium, et maxime curant pietatem erga patriam et parentes. In Sicilia juvenis quidam, eruptione Ætnæ montis, patrem senem, vitam ejus servaturus, in humeros sustulit; deus vero præsens ambos servavit, dum cæteri, qui parentes impie reliquerant, peribant. (c. 23.) Sic Erechtheus, cujus uxor erat Praxithea Cephisi filia, cum Eumolpus exercitum e Thracia adduxisset, ut Atticam occuparet, consuluit oraculum, quo modo victoria potiretur? responsum tulit, victorem fore, si filiam vellet immolare. Euripides vero matrem in scenam profert, permittentem filiam, civitati ut fiat victima. (c. 24.) Pari modo Homerus ad patriæ amorem hortatur, qui poeta nobilissimus, quem majores nostri admirabantur, hos incitabat, ut non modo pro sua, sed etiam pro salute totius Græciæ, tanquam pro communi patria, mortem oppetere non dubitarent. Igitur in Marathonio campo dimicantes hostes deleverunt, et universam terrore liberarunt Græciam. (c. 26. 27.) Tanta autem, et tam nota fuit illorum virtus, ut bello Messeniaco oraculum Spartanis responderet: victores fore Lacedæmonios, si ab Atheniensibus ducem peterent.

Hi mittunt Tyrtæum, qui sua cohortatione ita confirmavit illorum animos, ut victoriam reportarent; quare Lacedæmonii, qui cæteros poetas non legunt, adhuc in castris convenire solent audituri Tyrtæi poemata. (c. 28.) Et recte sic agunt: nam ex eo tempore ita ad fortitudinem impulsi sunt Spartani, ut de imperio cum nostra civitate certare auderent. Nec temere. Athenienses enim exercitum Medorum ad Marathona profligarunt; Lacedæmonii contra in Thermopylis virtute longe omnibus antecelluerunt. (c. 29.)

Majores nostri proditores morte mulctabant. Phrynichus ab Apollodoro et Thrasybulo noctu interfectus est. Hi quum ab amicis interfecti comprehensi essent, populusque re quæsita comperisset, Phrynichum proditorem fuisse, statuebat, ossa interempti extra terram Atticam exportarentur, et, qui eum defenderent, eadem teneantur pœna. Hoc modo peribant Aristarchus et Alexicles. (c. 30.) Hipparchi vero statuam, quum ipse defensionis diem reliquisset, conflarunt, ex ære columnam fecerunt, et decreverunt, in ea scribenda esse omnium damnatorum et proditorum nomina. Idem statuebant de civibus, qui ad hostes in Deceleam transfugerant: si quis eorum rediret, cuilibet licere ad magistratus hos adducere, ut trucidarentur. Sic post interfectos triginta Tyrannos jurabant: si quis imposterum urbem prodat, vel popularem statum concutiat, hunc licite interfici ab omnibus, quicunque id providerint. Hanc igitur majorum severitatem imitentur judices in causa Leocratis, memores, se in Demophanti decretum jurasse, in quo est: capitali supplicio affecturos esse judices quemcunque, patriam verbis seu factis prodere conantem. (c. 30. 31.)

Idem Lacedæmonii statuere de proditoribus patriæ. Pausaniam, qui Mardonii exercitum profligaverat, quum postea regnum affectaret, et Græciam Persis prodere vellet, in templo Palladis, foribus ejus obstructis, fame occiderunt: nam ne deorum quidem templa proditores, qui violarunt numina, possunt tueri. Simul legem tulerunt, quæ cives, qui pugnare pro patria nolint, interfici jubet. (c. 32.)

Et vere is, qui patriam prodit, jura omnium projicit, quorum sensus etiam in cæteris animantibus ratione carentibus inesse deprehenditur. Quare omnes Leocratem detestantur: nulla civitas huic domicilium præbere voluit. Quid igitur? Deprehensum et convictum, nonne occidetis? (c. 33. 34.)

Patronos autem rei monet Orator: animo reputent, propter amiciciam Leocratem se non posse defendere; nam scelerati cujusque amicus morum similitudinem prodere videtur. Immo et pater ipsius, cujus monumentum exstat in æde Jovis, si quis rerum nostrarum sensus est in mortuis, filii durissimus judex erit. Sin alii, mercede conducti, accusatum defendere velint, hi extremo sup-

plicio digni sunt; at certe similium consiliorum suspicionem non effugient, qui ista defendere conentur facinora. Qui autem condonari sibi reum putant propterea, quod liberalitate ipsorum usa sit Respublica, hi demum honoribus contenti sint, quibus a civitate ornabantur, nec postulent, ut propterea R. P. detrimento afficiatur. (c. 35.)

Judices vero, memores mulierum et infantum, tueantur suffragio suo istarum salutem. Pro his, et legibus, et forma civitatis servanda, mille apud Chæroneam cives sunt interfecti, quorum monumenta hic ferreus non reveritus est, sed sibi concedi postulat, ut in conspectu vivat eorum, qui propter amissos filios, maritos, fratres et propinquos magno in mœrore fuerant, eorumque interitum adhuc lugent. (c. 36.)

In Epilogo (c. 37.), amplificatione et congerie Leocratis scelerum judicum animos excitare studet, simulque ab iis flagitat, ostendant exemplum, ut omnes intelligant, in hoc certamine misericordiam non plus valere, quam legum et Reipublicæ defensionem.

Accusatio vero, in qua tota hæc versatur Oratio, ut id tironum causa breviter moneamus, erat *εἰσαγγελία*, *denunciatio*. Sic ipse actionem appellat Lycurgus c. 2. Tria autem erant harum *denunciationum* genera in Foro Attico, ut Harpocratio h. v. notavit, quorum primum, — cæteris h. l. omissis, — *τέτακται ἐπὶ τῶν ἀγράφων δημοσίων ἀδικημάτων*, i. e. *accusatio non certi criminis, sed cujusque delicti nomine carentis*, atque eorum *ἀδικημάτων*, quæ Latini Rhetores *inscripta maleficia* appellarunt. Sic Pollux VIII. 6. p. 188. — Clarius adhuc Harpocratio h. v. de primo genere *τῆς εἰσαγγελίας* ita monet: *δημοσίας δίκης ὄνομα ἐστί. ἡ μὲν γὰρ, ἐπὶ δημοσίοις ἀδικήμασι μεγίστοις, καὶ ἀναβολὴν μὴ ἐπιδεχομένοις, καὶ ἐφ' οἷς μήτε ἀρχὴ καθέστηκε, μήτε νόμοι κεῖνται τοῖς ἄρχουσι, καθ' οὓς εἰσάξουσιν, ἀλλὰ πρὸς τὴν βουλὴν ἢ τὸν δῆμον ἡ πρώτη κατάστασις ἔστω, καὶ ἐφ' οἷς τῷ μὲν φεύγοντι, ἐὰν ἁλῷ, μέγισται ζήμιαι ἐπίκεινται.* (cf. Lyc. c. 3.) Quæ *denunciationes* fiebant contra hos, qui delictum patraverant, v. c. cædem; istorum nomen deferebatur ad senatum. Demosth. c. Mid. p. 554. Reisk. deinde, ut Pollux l. c. e libro Theophrasti de legibus refert, contra Oratores, qui populi imperium concuterent, nec optima Populo suassisent;[1] contra duces ad bellum, non missi a populo, profectos;[2] aut contra proditores præsidiorum, exercitus et navium.[3] His annumerabantur, qui in prœlio arma turpiter abjecerant. Lys. c. Theomn. p. 342. l. 1. Reisk.

[1] Exemplum est ap. Demosth. de Cor. p. 310. I. 4. ed. Reisk.

[2] Demosth. de Chers. p. 27. l. 1. Reisk.

[3] Et tum quoque, quum duces, infeliciter re gesta, horum criminum suspecti fierent, quod patet e Demosth. Lept. p. 487. R. cf. Nep. Timoth. 3. Iphicr. 3.

Igitur cum *δειλία* quoque accusaretur *denunciatione*, et Leocratis fuga simile delictum esse videretur, non mirum est, quod Plutarch. p. 843. D. diserte tradit, Lycurgum denunciasse Leocratem *δειλίας*.

Cæterum, quanquam Harpocratio hanc *εἰσαγγελίαν* factam esse vel *apud senatum* vel *apud populum* animadvertit, tamen prior modus denunciandi sæpius Oratoribus notatus est, quam posterior. Legibus enim præscriptis (*νόμοις εἰσαγγελτικοῖς* v. Demosth. c. Timocr. p. 720. Poll. l. c.) erat cautum, ut senatus prius scrutinio facto quæreret, denunciationi locus sit, nec ne. Id si definitum erat a prytanis, denunciatus, quum mediocriter deliquisse senatui videretur, statim mulcta afficiebatur, quæ XXV. drachmar. summam nunquam excedebat (Demosth. c. Everg. et Mnesib. p. 1151. R.): sin gravius erat peccatum, foro committebatur judicium. Jam denunciatus comprehensus et in custodiam deductus, intra XXX. dies Heliææ tradebatur, quæ, re disceptata, vel absolvit reum, vel mulctam majorem imposuit denunciato, vel capite eum damnavit: condemnationem vero pœna illico sequebatur.[4] Hinc conspicuum est, quanto in periculo versaretur Leocrates, a Lycurgo, acerbissimo omnium accusatorum, *εἰσαγγελίᾳ* exagitatus. — In hoc vero genere denunciationis (nam erant adhuc duo alia ab hoc paullo diversa), actor, monente Theophrasto ap. Polluc. l. c., nisi quintam suffragiorum nancisceretur, non quidem, ut in cæteris causis publicis, infamiæ sibi notam contraxit, attamen mille drachmarum mulctam persolvere debebat: quare et accusator, hac causa publica semel instituta, studiose, ut istud incommodum evitaret, elaboravit. — Plura de *εἰσαγγελίᾳ* dabunt Salmas. de modo usur. p. 589. sqq., Heraldus ad J. Att. et Rom. p. 221., Auct. Miscell. defens. pro Salmasio, p. 291. sqq., Matthiae Miscell. Philol. p. 232. sqq.

[4] Demosth. c. Timocr. p. 720. Reisk.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ

ΚΑΤΑ ΛΕΩΚΡΑΤΟΥΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Pag. ed. H.Steph. 147. 32 ΜΕΤΑ τὰ ἐν Χαιρωνείᾳ δεινὰ ψήφισμα ποιεῖ ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος, ὥστε μήτε τινὰ ἔξω Pag. ed. Reisk. 135
γενέσθαι τῆς πόλεως μήτε μὴν ἐκθέσθαι παῖδας καὶ γυναῖκας. Λεωκράτης οὖν τις ἐξελθὼν τῆς πόλεως, καὶ ἀφικόμενος ἐν Ῥόδῳ καὶ πάλιν ἐν Μεγάροις, ἦλθεν ἐν Ἀθήναις· καὶ παῤῥησιαζομένου αὐτοῦ, κατηγορίαν ποιεῖται ὁ Λυκοῦργος αὐτοῦ ὡς προδότου. Ἡ δὲ στάσις ὅρος ἀντονομάζων· ὁμολογεῖ γὰρ καὶ Λεωκράτης ἀπολιπεῖν [1] τὴν πόλιν, οὐ μέντοι προδιδόναι. ἄλλοι στοχασμὸν ἀπὸ γνώμης, ὡς τοῦ μὲν ἐξελθεῖν ὁμολογουμένου, ἀμφιβαλλομένης δὲ τῆς προαιρέσεως, ποίᾳ γνώμῃ ἐξῆλθεν, εἴτ' ἐπὶ προδοσίᾳ εἴτ' ἐπὶ ἐμπορίᾳ. [2] ἄλλοι δὲ ἀντίστασιν· λέγει γὰρ οὐκ ἐπὶ προδοσίᾳ τῆς πόλεως ἐξελθεῖν, ἀλλ' ἐπὶ ἐμπορίᾳ. ἔοικε δὲ ἡ τοῦ λόγου ὑπόθεσις τῇ [3] τοῦ κατὰ Αὐτολύκου.

α΄. [1] ΔΙΚΑΙΑΝ, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ εὐσεβῆ καὶ ὑπὲρ ἡμῶν καὶ ὑπὲρ τῶν θεῶν τὴν ἀρχὴν τῆς κατηγορίας Λεωκράτους

[1] τὴν πόλιν om. Taylor. Reisk.
[2] ἄλλοι δὲ - - - ἐμπορίᾳ om. T. R.
[3] τοῦ om. T. R.
[4] Δίκαιον, ὦ ἄνδρες Ἀθ. T. R.

Μετὰ τὰ ἐν Χαιρωνείᾳ δεινὰ — ὁ τῶν Ἀθ. δῆμος] Plebiscitum, quod Populus Atheniensis rogante Hyperide tulit, exhibet Plutarch. Hyper. II. p. 849. A. his verbis: Κριθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀριστογείτονος παρανόμων ἐπὶ τῷ γράψαι μετὰ Χαιρώνειαν (Fort. leg. μετὰ τὰ ἐν Χαιρωνείᾳ)· Τοὺς μετοίκους πολίτας ποιήσασθαι, τοὺς δὲ δούλους ἐλευθέρους, ἱερὰ δὲ καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας εἰς τὸν Πειραιᾶ ἀποθέσθαι, ἀπέφυγεν. Αἰτιωμένων δέ τινων αὐτὸν, ὡς παριδόντα πολλοὺς νόμους ἐν τῷ ψηφίσματι, Εἰ μὴ ἐπεσκότει, ἔφη, μοι τὰ Μακεδόνων ὅπλα! Οὐκ ἐγὼ τὸ ψήφισμα ἔγραψα, ἡ δ' ἐν Χαιρωνείᾳ μάχη. Longin. c. XV. 10. eandem Hyperidis sententiam citat: Τοῦτο τὸ ψήφισμα οὐχ ὁ ῥήτωρ ἔγραψεν, ἀλλ' ἡ ἐν Χαιρωνείᾳ μάχη. Quod dictum Demadi adscribit Demetr. de Eloc. 284. Narrationem confirmat ipse Demosth. c. Aristogit. II. p. 803. 26. ed. Reisk. etsi eadem fere de se gloriatur Orator de Cor. p. 309. Ad historiam temporis, quo versatur Lycurgi oratio, utiliter tirones conferent, opinor, librum: *Demosthenes als Straatsmann und Redner. Hal.* 1815. II. Voll. a me editum. Becker.

Πάλιν ἐν Μεγάροις] Ἐν Μεγάροις, πάλιν. Heinrich.

Ἡ δὲ στάσις ὅρος ἀντονομάζων] Στάσις, i. e. *status causæ* s. *ratio quæstionis*, vocatur in scholis Rhetorum id, in quo vel accusatio vel defensio in re judicali nititur (der Standpunkt, auf welchem sich der Litigirende hält). Præter Hermogenem, qui singulari libro περὶ τῶν στάσεων egit, v. Cicer. Partition. c. 39. Top. 25. Quintil. III. 6. squ. Porro ὅρος ἀντονομάζων explicat Hermog. II. στάσ. p. 42. ed. Laur. ὅταν ὄνομα ὀνόματι ὁ φεύγων ἀντιτιθῇ, *nominum vel appellationum conflictio.* Hæc enim *constitutio definitiva* habet contentionem et conflictionem duorum nominum, quod e. c. in hanc contra Leocratem causam cadit; dubium enim erat, utrum is ἔφυγε τὴν πόλιν ὡς δειλὸς, an ὡς ἔμπορος ἐξέπλευσε (c. 14.), sive, ut ait scriptor argumenti, ἀπολιπεῖν an προδιδόναι Leocratis factum sit appellandum. Prius voluit accusator: posterius accusatus. Ita oriebatur, στάσις, quam *appellationum conflictionem* vocabant. Becker.

Ἄλλοι στοχασμὸν ἀπὸ γνώμης] Στοχασμὸς, (*conjecturalis status*) est interpr. Hermogene Part. p. 18. ἀδήλου πράγματος ἔλεγχος οὐσιωδής. Subtilissime de hoc statu egit Rhetor l. c. p. 20. sqq. Cæterum στοχασμὸς ἀπὸ γνώμης, cum quæritur *de animi affectione et voluntate*, est modus, in quo quidem et de persona et de facto constat, sed de voluntate est controversia: v. c. si quis dicitur in dementia alterum occidisse, quæstio fit

τοῦ κρινομένου ποιήσομαι. εὔχομαι γὰρ τῇ Ἀθηνᾷ καὶ τοῖς
136 ἄλλοις θεοῖς καὶ τοῖς ἥρωσι τοῖς κατὰ τὴν πόλιν καὶ τὴν
χώραν ἱδρυμένοις, εἰ μὲν εἰσήγγελκα Λεωκράτη δικαίως,
καὶ κρίνω [1] τὸν προδόντα αὐτὸν καὶ τοὺς νεὼς καὶ τὰ ἕδη
καὶ τὰ τεμένη καὶ τὰς ἐν τοῖς νόμοις θυσίας τὰς ὑπὸ τῶν
ὑμετέρων προγόνων παραδεδομένας, ἐμὲ μὲν ἄξιον ἐν τῇ τή- 148. 1
μερον ἡμέρᾳ τῶν Λεωκράτους ἀδικημάτων κατήγορον ποιῆ-
σαι, [2] ὃ καὶ τῷ δήμῳ καὶ τῇ πόλει συμφέρει, ὑμᾶς δὲ ὡς
ὑπὲρ πατέρων καὶ παίδων καὶ γυναικῶν καὶ πατρίδος
καὶ ἱερῶν βουλευομένους, καὶ ἔχοντας ὑπὸ τῇ ψήφῳ τὸν
προδότην ἁπάντων τούτων, ἀπαραιτήτους δικαστὰς [3] [μὴ

[1] τὸν om. T. R. [2] ὡς T. R. [3] uncos om. T. R.

conjecturalis, an vere demens fuerit, nec ne. Quare γνώμη hic significat τὴν προαίρησιν. Cf. Sopat. διαιρ. ζητ. p. 318. Ald. Qui status conjecturalis ἀπὸ γνώμης iterum in causam Leocratis cadit. Disceptandum enim erat, num is timore perculsus aufugerit, an, ut volebat, negotii causa profectus sit. — In his multi sunt Rhetores antiqui, imprimis Hermogenes omnium fere acutissimus, et propterea studiose consulendi ab his, qui in interiores Artis recessus penetrare velint. Idem.

Ἀντίστασιν] Quid ἡ ἀντίστασις in re judiciali sit, exponit Quintilianus vii. 4. 13. ibique v. Spaldingium. Osann.

Τῇ κατὰ Αὐτολύκου] Cf. Nostr. Or. §. ιγ'. et Fragm. III. Becker.

Δίκαιον] In primo statim hujus orationis vocabulo impingo. Potest utique δίκαιος pro adjectivo duarum terminationum haberi. Sed in usu magis est, ut sit trium. quare malim δικαίαν. redit enim ad ἀρχήν. v. 149. 11. et 17. ed. Steph. Reisk. Edd. vett. præter Melanth. exhibent δίκαιον, nec non recentt. omnes præter Schulzium, Thorlacium [Osannum, Heinrichium, et Pinzgerum], qui Reiskium addubitantem sequi non debuissent. Schol. ad Aristoph. Nub. v. 53. Ἀττικοὶ δὲ ἐπὶ τῶν θηλυκῶν, ἀρσενικῶν ὀνομάτων κέχρηνται λέξεις. Idem addit exempla ex Homero et Euripidis Hec. v. 150. Alia dedit Bach. ad Xenophont. Œcon. 4. 8. Ipsum vero δίκαιον γῆν legimus apud poetas, et Alciphronem Ep. 3. 23. Sæpius autem Lycurgus adjectiva in masculino pro feminino ponit. v. p. 152. 38. 153. 1. 158. 10. ed. Steph. ubi et Reiskius non iterum impingebat. Becker. Si quidem δίκαιον scripsit Lycurgus, propter orationis initium scripsit. Osann.

Ἡμῶν] Corrige ὑμῶν omnino. Nihil verius. Vid. p. 390. l. 8. et paragraphum exeuntem: δίκαιον ὑπὲρ ὑμῶν (i. e. judicibus) ut εὐσεβῆ ὑπὲρ τῶν θεῶν. Taylor. Vulgatam retinuimus: recte enim monuit Morus: 'Loquitur Lycurgus de se et judicibus, omninoque homines et deos comparat.' Becker. Vulgatam bene defendit Schulzius, oratorem in appellatione ὑπὲρ ἡμῶν καὶ ὑπὲρ τῶν θεῶν monens simul comprehendi: quam ob causam idem infra §. ιη'. καὶ οὐ μόνον ἡμᾶς ἠδίκηκεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ θεῖον ἠσέβηκεν. Sæpius tamen, monente F. A. Wolfio ad Leptin. utra persona præstet, dubitaveris. Osann.

Καὶ τοῖς ἥρωσι — ἱδρυμένοις] Herodot. V. 66. vocat ἥρωες ἐπιχώριοι. Fuere decem. Morus. Item Dinarch. c. Demosth. p. 17. R. De verbo ἵδρυσθαι, quod proprium est de *sacris ædificiis* et *templis* v. Wyttenb. ad Julian. p. 193. ed. Lips. Becker.

Ἕδη] *statuæ*. Lex. Bekk. Anecd. Gr. t. i. p. 246. Ἕδος αὐτὸ τὸ ἄγαλμα. Dionys. Hal. Antiq. i. 47. τοὺς δὲ ἄλλους παῖδας Αἰνείας παραλαβὼν καὶ τὸν πατέρα καὶ ἕδη θεῶν. Cfr. Pausan. viii. 46. Osann.

Προδότην ἁπάντων τούτων, ἀπαραιτήτους] *proditorem horum omnium*, patrum puta, liberorum, uxorum, deorum, legum etc. ἀπαραιτήτους etc. quod cohæret cum γενέσθαι — *rogo deos, ut jubeant esse* (vel *fieri*) *hodie, me quidem idoneum accusatorem — vos autem judices inexorabiles.* Reisk.

Ἀπαραιτήτους] "Inexorabilis judex." Cic. Tusc. i. 5. Idem in partitionib. c. 4. quale nobis hac Oratione Lycurgus exhibet dicendi genus accusatoribus commendat, quibus propositum sit, ut iratum efficiant judicem. Hauptmann.

Μὴ παρέχοντας συγγνώμην] Atqui hoc illud est ipsissimum, quod statim dixerat,

παρέχοντας συγγνώμην] καὶ νῦν καὶ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον 137
γενέσθαι τοῖς τὰ τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα παρανομοῦσιν·
εἰ δὲ μήτε τὸν προδόντα τὴν πατρίδα μήτε τὸν ἐγκαταλι-
πόντα τὴν πόλιν καὶ τὰ ἱερὰ εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα καθί-
στημι, σωθῆναι αὐτὸν ἐκ τοῦ κινδύνου καὶ ὑπὸ τῶν θεῶν
καὶ ὑφ' ὑμῶν τῶν δικαστῶν.
ϛ'. Ἐβουλόμην δ' ἄν, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ ὠφέλιμόν ἐστι τῇ
πόλει εἶναι τοὺς κρίνοντας ἐν ταύτῃ τοὺς παρανομοῦντας, 138
οὕτω καὶ φιλάνθρωπον αὐτὸ παρὰ τοῖς πολλοῖς ὑπειλῆ-
φθαι· νῦν δὲ περιέστηκεν εἰς τοῦτο, ὥστε τὸν ἰδίᾳ κινδυνεύ-
οντα καὶ ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἀπεχθανόμενον οὐ φιλόπολιν ἀλ-
λὰ φιλοπράγμονα δοκεῖν εἶναι, οὐ δικαίως οὐδὲ συμφερόντως
τῇ πόλει. τρία γάρ ἐστι τὰ μέγιστα, ἃ διαφυλάττει καὶ
διασῴζει [1] τὴν δημοκρατίαν καὶ τὴν τῆς πόλεως εὐδαιμονίαν·
πρῶτον μὲν ἡ τῶν νόμων τάξις, δεύτερον δ' ἡ τῶν δικαστῶν

[1] τὴν om. T. R.

ἀπαραιτήτους δικαστάς. Ἀπαραιτήτους autem, vocem, ut videbatur, insolentiorem, ut nemo non intelligeret, annotator aliquis curiosus hæc vulgaria assuit, quæ ego primus tollenda esse censeo, et quidem jure optimo. Taylor. Ego nil offendor ista superenarratione. Sed offendor dictionis novitate, non παρέχειν συγγνώμην dicitur, sed ἔχειν. Num dedit Lycurgus μηδεμίαν ἔχοντας. Reisk. Osannus et Pinzgerus vulgatæ patrocinantur.

Τοὺς κρίνοντας] Lonicerus, bonus homo, hæc non recte cepit. Neque enim in hoc loco agitur de officio Judicis, uti ille interpretatur, verum Accusatoris, de quo etiam Κρίνειν æque solenniter dicitur. Ita noster hac ipsa oratione incipiente: Κρίνω προδόντα αὐτόν. Quem locum produxit magnus Budæus ad hanc proprietatem vocis vindicandam, sed memoria nimium fretus pro Lycurgo laudavit Antiphontem, cujus profecto Orationes in Editt. antiquis eadem pagina desinunt, ubi incipit Lycurgi. Et eodem errore non uno duntaxat in loco teneri deprehendi H. Stephanum, Thes. Gr. Linguæ. Notavi T. I. col. 976. T. III. col. 585. T. IV. col. 191. Verum in eo, quem volui, usu vox ista sæpe occurrit. Ita proxime: πρῶτον μὲν ἡ τῶν νόμων τάξις, δεύτερον δ' ἡ τῶν δικαστῶν ψῆφος, τρίτον δὲ ἡ τούτοις τἀδικήματα παραδοῦσα κρίσις. Hoc autem postremum de Accusatore dici, profitentur ea, quæ mox subjunguntur: ὁ μὲν γὰρ, νόμος πέφυκε προλέγειν, ἃ μὴ δεῖ πράττειν, ὁ δὲ κατήγορος μηνύειν — ὁ δὲ δικαστὴς κολάζειν. Ita exeunte fere oratione §. με'. περὶ προδοσίας τοῦτον κρίνων. Eadem locutione usus est non semel Demosthenes: Ἃ γὰρ ὡρίσω σὺ δίκαια, ὅτε Τίμαρχον ἔκρινες — τότε δὲ ἡνίκα ἐκεῖνον ἔκρινες, ἐξῆν σοι κατηγορεῖν καὶ λέγειν ὅ, τι ἐβούλου. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐπὶ τοῖς δικασταῖς ἔλεγες, οὐδένα μάρτυρα ἔχων, ἐφ' οἷς ἔκρινες τὸν ἄνθρωπον, παραχέσθαι. c. Æsch. π. παραπρεσβ. §. ξθ'. Οἴδαμεν Μειδίαν τὸν κρινόμενον ὑπὸ Δημοσθενους. c. Midiam §. κ'. Εἰ τοὺς ἄλλους ῥᾳδίως κρίνων ἐμὲ μηδὲν ἔχεις, ἐφ' ὅτῳ τοῦτο ποιήσεις. Ibid. §. λγ'. fin. Iterum: κρίνων ἄνθρωπον καὶ δοκοῦντα καὶ ὄντα βίαιον. §. λε'. Ita Julius Pollux, VIII. 7. Λέγεται δὲ ὁ κατήγορος, καὶ διώκων, ὁ κρίνων, ὁ κατηγορῶν κ. τ. λ. Minus ergo recte Interpres ejusdem Pollucis VIII. 6. Συνισταμένης δὲ δίκης, τὸ παρὰ τοῦ κρίνοντος ἔργον ἀπωμοσία καλεῖται. *oriente autem judicio, Judicantis opus detestatio nominatur.* Debuit scripsisse, Accusantis. Taylor. De utilitate accusatorum in republica copiose agit Cic. pro Rosc. Amer. c. 20. Hauptm.

Ἐν ταύτῃ] Malim ἐν αὐτῇ. Reisk. Quod Schulzius et Beckerus susceperunt. Osann.

Αὐτὸ] Τὸ κρίνειν puta τοὺς παρανομοῦντας, *in judicium adducere violatores legum.* Reisk.

Τάξις] Id est h. l. τοῦτο, ὅ τι περ τάττουσιν (ἐπιτάττουσιν, διατάττουσιν) οἱ νόμοι. *constitutiones, præcepta, edicta legum.*

ψῆφος, τρίτον δ' ἡ τούτοις τἀδικήματα παραδοῦσα κρίσις. ὁ μὲν γὰρ νόμος πέφυκε προλέγειν ἃ μὴ δεῖ πράττειν, ὁ δὲ
139 κατήγορος μηνύειν τοὺς ἐνόχους τοῖς ἐκ τῶν νόμων ἐπιτιμίοις καθεστῶτας, ὁ δὲ δικαστὴς κολάζειν τοὺς [1]ὑπ' ἀμφοτέρων τούτων ἀποδειχθέντας αὐτῷ, ὥστ' οὔθ' ὁ νόμος οὔθ' ἡ τῶν δικαστῶν ψῆφος ἄνευ τοῦ παραδώσοντος αὐτοῖς τοὺς ἀδικοῦντας ἰσχύει. ἐγὼ δέ, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰδὼς Λεωκράτην φυγόντα μὲν τοὺς ὑπὲρ τῆς πατρίδος κινδύνους, ἐγκαταλιπόντα δὲ τοὺς αὑτοῦ πολίτας, προδεδωκότα δὲ πᾶσαν τὴν ὑμετέραν δύναμιν, ἅπασι δὲ τοῖς γεγραμμένοις ἔνοχον ὄντα, ταύτην τὴν εἰσαγγελίαν ἐποιησάμην, οὔτε δι' ἔχθραν οὐδεμίαν οὔτε διὰ φιλονεικίαν οὐδ' ἡντινοῦν τοῦτον τὸν ἀγῶνα προελόμενος, ἀλλ' αἰσχρὸν εἶναι νομίσας τοῦτον περιορᾶν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβάλλοντα καὶ τῶν κοινῶν ἱερῶν μετέχοντα, τῆς τε πατρίδος ὄνειδος καὶ πάντων ὑμῶν γεγενημένον. πολίτου γάρ ἐστι δικαίου μὴ διὰ τὰς ἰδίας ἔχθρας εἰς τὰς κοινὰς κρίσεις καθιστάναι τοὺς τὴν πόλιν μηδὲν ἀδικοῦντας, ἀλλὰ τοὺς εἰς τὴν πατρίδα τι παρανομοῦντας ἰδίους ἐχθροὺς εἶναι νομίζειν, καὶ τὰ κοινὰ τῶν ἀδικημάτων κοινὰς καὶ τὰς προφάσεις ἔχειν τῆς πρὸς αὐτοὺς διαφορᾶς.

γ'. Ἅπαντας μὲν οὖν χρὴ νομίζειν μεγάλους εἶναι τοὺς

[1] ἐπ' T. R.

Pro composito ἐπίταξις, vel διάταξις. Idem.

Ἐπ' ἀμφοτέρων] Potius ἀπ' ἀμφοτέρων. Taylor. Ego malim ὑπ' ἀμφοτέρων. Reisk. ἀπ' Beckerus in textum suscepit: at ὑπ' [quod dederunt Heinrich. et Pinzger.] firmavit Hamb. Defensorem tamen reperit vulgata interpretem orationis vernaculum, F. A. Simonum, F. A. Wolfii ad Leptin. §. ιγ'. nota abusum, quæ longe diversa attinet. Osann.

Τοῖς γεγραμμένοις] Νόμοι γεγρ. sunt leges quæ adhuc valent, quibusque obtemperare debet ὁ πολίτης. Sæpissime apud Oratores νόμοι κείμενοι. Contrarium est ἄγραφοι νόμοι, *leges abrogatæ*, ἄκυροι. Andocid. de Myster. p. 41. et 42. ed. R. Becker.

Τοῦτον περιορᾶν κ. τ. λ.] Similiter Andocides de Myst. p. 42. ed. Reisk. καὶ σὺ ζῇς καὶ περιέρχῃ τὴν πόλιν ταύτην, οὐκ ἄξιος ὤν. Adde Lycurgi Fragm. Or. in Lysicl. ap. Diod. Sic. l. xvi. 88. τολμᾷς ζῆν καὶ τοῦ ἡλίου φῶς ὁρᾶν καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν εἰσβάλλειν. Osann.

Τῆς τε πατρίδος] Immo τῆς γε πατρίδος. Multum utique interest, hoc an illo modo legas. Lonicerus (casu an consilio?) mecum interpretatur. Taylor. Inconsulte approbante Simono. Osann.

Καθεστάναι] Π. καθιστάναι. H. Stephan. Correctionem receperunt omnes. Sensus vero hujus loci obscurioris est: *neminem propter inimicitias privatas justus civis publice accusabit, quum iste nulla affecerit rempubl. injuria: si quis vero contra patriam peccaverit, cum hoc inimicitiæ sunt suscipiendæ propter rempubl., et, si delicta sunt publica, publice profiteri debemus causas, quare odio persequimur qui talia patraverint.* Cic. de off. 1. 25. "Nec vero (justus) criminibus falsis in odium aut invidiam quenquam vocabit: omniaque ita justitiæ honestatique adhærescet, ut, dum ea conservet, quamvis graviter offendat, mortemque oppetat potius, quam deserat illa, quæ dixi. — Adhibeatur reipublicæ causa severitas, sine qua administrari civitas non potest." Becker.

[1]δημοσίους ἀγῶνας, μάλιστα δὲ τοῦτον ὑπὲρ οὗ νῦν μέλλετε 140
τὴν ψῆφον φέρειν. ὅταν μὲν γὰρ τὰς τῶν παρανόμων γραφὰς δικάζητε, τοῦτο μόνον ἐπανορθοῦτε καὶ ταύτην τὴν πρᾶξιν κωλύετε, καθ' ὅσον ἂν τὸ ψήφισμα [2]μέλλῃ βλάπτειν τὴν πόλιν· ὁ δὲ νῦν ἐνεστηκὼς ἀγὼν οὐ [3]μικρόν τι μέρος συνέχει τῶν τῆς πόλεως οὐδ' ἐπ' ὀλίγον χρόνον, ἀλλ' ὑπὲρ ὅλης τῆς πατρίδος καὶ κατὰ παντὸς τοῦ αἰῶνος ἀείμνηστον καταλείψει τοῖς ἐπιγινομένοις τὴν κρίσιν. οὕτω γάρ ἐστι δεινὸν τὸ γεγενημένον ἀδίκημα καὶ τηλικοῦτον ἔχει τὸ μέγεθος, ὥστε μήτε κατηγορίαν μήτε τιμωρίαν ἐνδέχεσθαι εὑρεῖν ἀξίαν, μηδὲ ἐν τοῖς νόμοις ὡρίσθαι τιμωρίαν ἀξίαν τῶν ἁμαρτημάτων. τί γὰρ χρὴ παθεῖν τὸν ἐκλιπόντα μὲν τὴν 141
πατρίδα, μὴ βοηθήσαντα δὲ τοῖς πατρῴοις ἱεροῖς, ἐγκαταλιπόντα δὲ τὰς τῶν προγόνων θήκας, ἅπασαν δὲ τὴν πόλιν ὑποχείριον τοῖς πολεμίοις [4]παραδόντα; τὸ μὲν γὰρ μέγι-

[1] δημίους T. [2] μέλλει T. R. [3] κατὰ μικρόν T. R. [4] παραδιδόντα T. R.

Δημίους] Poetarum vocabulum esse credo: ut apud Homerum Odyss. B. 32.

Ἠέ τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκεται.

Fortasse dedit δημοσίους. Ita in sequentibus, §. ιβ'. μὴ νομίζειν ἀλλοτρίους εἶναι τοὺς τοιούτους τῶν δημοσίων ἀγώνας. Erat tamen Noster Poetis addictior. Taylor. E compendio scripturæ ortum esse δημίους nullus dubito, nec alibi prosaicis legitur scriptoribus. Igitur probante id quoque Dorvillio ad Charit. p. 376. dedi cum Reiskio [Osanno, Heinrichio, et Pinzgero] δημοσίους. Becker.

Ὅταν μὲν γὰρ — — τὴν κρίσιν] Καθ' ὅσον referatur ad τοῦτο μόνον, et post ψήφισμα subaud. παράνομον. Πρᾶξις autem significat, quod detrimenti sequatur, quum lex rogata servabitur. Jam sic procedit Oratio: *in judiciis de his, qui* παράνομα *scripserunt, modo id emendandum, quantum plebiscitum, si tanquam lex valeret, R. P. detrimentum afferet; hæc contra causa non partem aliquam patriæ, sed totam complectitur Rempublicam.* — σμικρόν τι μέρος. Legeb. κατὰ quod delevimus. Morus conjec. τὰ τῶν τ. πόλεως. Becker. Omittunt quoque Osannus, Heinrichius, et Pinzgerus.

Καὶ ταύτην τὴν πρᾶξιν κωλύετε] Hæc e glossa Schulzio videntur orta esse, cui etiam statim sequentia τὸ ψήφισμα displicent. Antea Gurlittus, uti Simonus annotavit, legendum censuerat: τὸν νόμον μόνον ἐπανορθοῦτε, καὶ ταύτην —. Osann.

Καθ' ὅσον] Redit ad remotius τοῦτο vers. 3. ad non propius πρᾶξιν, quod potius καθ' ὅσην postularet. ut ὅτος, ὅτη, dicitur, ita nullus dubito καθότος quoque et καθότη dici. Sed eo h. l. nil opus est. Reisk.

Κατὰ μικρόν τι μέρος συνέχει τῶν τῆς πόλεως] Aut κατὰ est delendum, aut μετέχει leg., aut denique manentibus reliquis leg. συνέχει τὴν τῆς πόλεως ἰσχύν. Idem.

Πατρίδος] Post πατρίδος videtur συνέστηκε deesse. Idem.

Μηδὲ ἐν τοῖς νόμοις - - - ἁμαρτημάτων] Videtur h. l. ita esse legendum: τῷ [id est, διὰ τὸ] μηδὲ ἐν τοῖς νόμοις ὡρίσθαι τιμωρίαν ἀξίαν τούτου μόνου ἁπάντων τῶν ἁμαρτημάτων. *quia criminum omnium hoc unicum est, cui ne in legibus quidem constituta est pœna condigna.* Idem. Spuria hæc esse pronuntiat F. A. Wolfius ad Leptin. §. κζ'. cui si in aliis, in his haud assentior. Uncis more suo Beckerus a contextu coercuit. Osann. μήτε - - - εὑρεῖν ἀξίαν inclusit Pinzgerus, μηδὲ - - - τιμωρίαν ἀξίαν Heinrichius.

Θήκας] Ælian. V. H. vi. 8. Morus.

Παραδιδόντα] Bene est, παραδιδόντα ὑποχείριον τοῖς πολεμίοις, ut §. ιζ'. τὸν ἔργῳ παραδόντα τὴν πόλιν ὑποχείριον τοῖς πολεμίοις, et §. κ'. ἔκδοτον τὴν θρεψαμένην — τοῖς πολεμίοις παρέδοσαν. Novi tamen, ubi pro παραδιδόναι legere oporteat προδιδόναι. Verbi gratia, §. ια'. παραδόντα τὴν τοῦ δήμου σωτηρίαν. Corrige προδόντα, ut supra legitur, §. β'. προδεδωκότα πᾶσαν τὴν ὑμε-

στον καὶ ἔσχατον τῶν τιμημάτων, θάνατος, ἀναγκαῖον μὲν ἐκ τῶν νόμων ἐπιτίμιον, ἔλαττον δὲ τῶν Λεωκράτους ἀδικημάτων καθέστηκε. παρεῖσθαι δὲ τὴν ὑπὲρ [1] τῶν τοιούτων τιμωρίαν συμβέβηκεν, ὦ ἄνδρες, οὐ διὰ ῥᾳθυμίαν τῶν τότε νομοθετούντων. ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις γεγενῆσθαι τοιοῦτον μηδὲν μήτ' ἐν τοῖς μέλλουσιν ἐπίδοξον
142 εἶναι [2] γενέσθαι ὡς μήτε κατηγορίαν μήτε τιμωρίαν ἐνδέχεσθαι εὑρεῖν ἀξίαν. διὸ καὶ μάλιστα, ὦ ἄνδρες, δεῖ ὑμᾶς 149. 1
γενέσθαι μὴ μόνον τοῦ νῦν ἀδικήματος δικαστὰς ἀλλὰ καὶ νομοθέτας. ὅσα μὲν γὰρ τῶν ἀδικημάτων νόμος τις διώρικε, ῥᾴδιον τούτῳ κανόνι χρωμένους κολάζειν τοὺς παρανομοῦντας· ὅσα δὲ μὴ σφόδρα περιείληφεν ἑνὶ ὀνόματι προσαγορεύσας,

[1] τούτων τιμ. T. R. [2] γεγενῆσθαι T. R.

τέραν δύναμιν. Verum maculosior adhuc est locus initio §. λβ'. Οὐ μόνον τοίνυν ἡ πόλις ὑμῶν οὕτως ἔσχε πρὸς τοὺς προπαραδιδόντας, ἀλλὰ καὶ Λακεδαιμόνιοι. Id autem mendum originem habuit hujusmodi: Exarabatur olim παραδιδόντας, sed mendose: corrigebat sedulus lector προ — loco τοῦ παρα —. Verum qui proxime descripsit locum, adeo non emendavit juxta monita, ut utrumque dederit. Inde habes elegantissimum istud decompositum προπαραδιδόντας. Nonne ea dico, quæ vera sunt? TAYLOR.

Μὴ ἐν] Pro μὴ Bekkerus e conj. μήτ' posuit, quo non est opus, vide Hermanni Censuram Med. Elmsl. p. 330. seqq. ed. Lips. PINZGER.

Εἶναι γεγενῆσθαι] Fort. εἶναι ἂν γενήσεσθαι. REISK. Ernesti nil nisi γεγενῆσθαι delendum censebat. Nos cum Moro lectionem εἶναι ἂν γενήσεσθαι prætulimus. Isocr. c. Lochit. §. ια'. καὶ τοσούτῳ μᾶλλον τοὺς ἐπιδόξους γενήσεσθαι πονηροὺς τῶν πρότερον ἡμαρτηκότων. quos fore improbos conjectura colligitur. BECKER. Locus sola conjectura sanandus, qui vulgo aperto cum vitio ita fertur, ἐπίδ. εἶναι γεγενῆσθαι, quod e superioribus repetitum videtur. Reiskius εἶναι ἂν γενήσεσθαι conjecit, quod dudum occupaverat Valckenaerius ad Herodot. 4. 11. Schulzius ejusque pedissequus fere perpetuus, Thorlacius, εἶναι γενήσεσθαι: ita Schaubius quoque, nisi quod γενήσεσθαι mente suppleri facile posse ideoque rectius fortasse deleri statuat. Lobeckii nos [et Pinzgerus] in textum suscepimus correctionem ad Phrynichum p. 133. prolatam, firmisque aoristi post ἐπίδοξον similiaque exemplis munitam, quibus ea adde quæ contulerunt Valckenaerius l. c., Heldius in Thierschii Actis Philol. Monac. vol. 1. fasc. 1. p. 63. nos ad Philemonem Gramm. p. 226. Plato Theætet. 4. p. 143. D. ἐπιθυμῶ εἰδέναι, τίνες ἡμῖν τῶν νέων ἐπίδοξοι γενέσθαι ἐπιεικεῖς. Possis tamen etiam γίγνεσθαι suspicari, quum ἐπίδοξος haud raro præsens pone se trahat, uti apud Antiphont. de accusat. cædis p. 626. defension. II. p. 655. Themistoclis Epist. 11. 34. ἐκεῖθεν ἡ ναῦς ἐπίδοξος ἦν εἰς Ἀσίαν καταίρειν. OSANN.

Ὡς μήτε κατηγορίαν etc.] Hæc modo, sc. p. 393. l. 10. totidem syllabis dicebantur. Quis hic repetivit? Orator an Scriba? Mirum, ni hujus malam manum agnoscas? TAYLOR. Necesse est hospitem in lectione oratorum Græcorum esse, qui talibus offendatur. Cum rei rationem prius demonstrasset, jam colligit ex ea rem. quapropter mirum, ait, esse non debet, legem hac de re nullam exstare. REISK. Taylorum Schulzius bene refutat. OSANN. Incluserunt tamen Beckerus, Heinrichius, Bekkerus, et Pinzgerus.

Ἀλλὰ καὶ] Post ἀλλὰ καὶ videtur ὑπὲρ τῶν μελλόντων deesse. REISK. Quo minime opus. OSANN.

Ἑνὶ ὀνόματι] Quare vero ἑνὶ? Ait, Quæcunque Lex concludere (περιλαμβάνειν) et oratione definire potest (ὀνόματι προσαγορεύειν). Sed nihil interest, utrum ista sive compellatio sive definitio uno an pluribus vocabulis contineatur. Dele igitur ἑνὶ, quod originem habuit ex fine vocis præcedentis. TAYLOR. Oculum huic loco per se non lucidissimo prorsus eripit Taylor, ἑνὶ tollens, in quo vis et perspicuitas loci est. Exemplo res declaranda est. Legislator itaque, e. c. legem tulit hanc: τὴν τάξιν μὴ λιπεῖν, ἢ θανάτῳ ζημιοῦσθαι. Jam variæ sunt τάξεις. variæ proinde quoque rationes τοῦ λείπειν τὴν τάξιν.

μείζω δὲ τούτων τις ἠδίκηκεν, ἅπασι δ' ὁμοίως ἔνοχός ἐστιν, 143
ἀναγκαῖον τὴν ὑμετέραν κρίσιν καταλείπεσθαι παράδειγμα τοῖς ἐπιγιγνομένοις. εὖ δ' ἴστε, ὦ ἄνδρες, ὅτι οὐ μόνον τοῦτον νῦν κολάσετε κατεψηφισμένοι, ἀλλὰ καὶ τοὺς νεωτέρους ἅπαντας ἐπ' ἀρετὴν προτρέψετε. δύο γάρ ἐστι τὰ παιδεύοντα τοὺς νέους, ἥ τε τῶν ἀδικούντων τιμωρία καὶ ἡ τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς [1] διδομένη δωρεά· πρὸς ἑκάτερον δὲ τούτων ἀποβλέποντες τὴν μὲν διὰ τὸν φόβον φεύγουσι, τῆς δὲ διὰ τὴν δόξαν ἐπιθυμοῦσι.

δ'. Διὸ δεῖ, ὦ ἄνδρες, προσέχειν τούτῳ τῷ ἀγῶνι καὶ μηδὲν περὶ πλείονος ποιήσασθαι τοῦ δικαίου. ποιήσομαι δὲ κἀγὼ τὴν κατηγορίαν δικαίαν, οὔτε ψευδόμενος οὐδὲν οὔτ' ἔξω τοῦ πράγματος λέγων. οἱ μὲν γὰρ πλεῖστοι τῶν εἰς ὑμᾶς εἰσιόντων πάντων ἀτοπώτατον ποιοῦσιν· ἢ γὰρ συμβουλεύουσιν ἐνταῦθα περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων, ἢ κατηγοροῦσι καὶ διαβάλλουσι πάντα μᾶλλον ἢ περὶ οὗ μέλλετε τὴν ψῆφον φέρειν. ἔστι δ' οὐδέτερον τούτων χαλεπὸν, οὔθ' ὑπὲρ ὧν μὴ [2] βούλεσθε γνώμην ἀποφήνασθαι, οὔθ' ὑπὲρ ὧν μη- 144

[1] δεδομένη T. R. [2] βουλεύεσθε T.

Sed illa omnia uno cuncta ambiente τάξις complexus est legislator. tenetur itaque lege illa non miles modo in acie, sed etiam civis in civitate. nam ei quoque assignata ibi sua est statio. Non ergo hic loci vitium est, sed circa σφόδρα. ὅσα δὲ μὴ σφόδρα ἀκριβολογούμενος, aut διαιρούμενος. quæ autem legislator, non divisione usus nimis minuta atque diligente, satis habuit uno complecti nomine speciali, locum obtinente generici; non exhauriente illo totam admissi criminis magnitudinem; tametsi legislator uno illo vocabulo voluerit obnoxios reddere omnes, quicunque contra vim et sententiam legis agant; ibi vestra debet accedere interpretatio de sententia legis; et judicium vestrum debet exemplum fieri posteris. [ὀνόματι πάντα προσαγορεύσας. *In Cur. poster.*] REISK. Post προσαγορεύσας int. ἐν ὅσοις. BECKER. Schulzius σφόδρα ἀκριβῶς maluit. OSANN. Fuit cum διείληφεν mallem. BEKKER.

Τούτων] Τούτου. et mox ὁμοίοις. HEINRICH.

Κατεψηφισμένοι] An κατεψηφισμένον. MORUS.

Δεδομένη] Π. διδομένη. H. STEPHAN. Recte. TAYLOR. Verissime Lesbonax Προτρ. p. 21. Reisk. Ἀρετὴν τὴν πλεῖστον ἂν εὕρῃς αὐτὴν ἐπιδιδοῦσαν (i. e. *progressiones facientem, vel procedentem*; intpp. ad Lucian. IX. p. 475. Bip.), ὅπου μεγίστην καὶ τιμὴν ἔχει καὶ ἄθλοις καὶ ἐπαίνοις. De vi præmiorum in Republica præclarus quoque est locus in Dial. de caus. corr. eloqu. c. 37. BECKER.

Ἔξω τοῦ πράγματος λέγων] Posterius quid significet, docet Lycurg. §. λζ'. Ἀποδέδωκα τὸν ἀγῶνα ὀρθῶς καὶ δικαίως, οὔτε τὸν ἄλλον βίον διαβαλὼν, οὔτ' ἔξω τοῦ πράγματος οὐδὲν κατηγορήσας. BECKER. Demosth. de Cor. §. ε'. ἵνα μηδεὶς ὑμῶν τοῖς ἔξωθεν λόγοις ἠγμένος. et in Neær. §. β'. ἔξω τῆς γραφῆς πολλὰ κατηγορῶν. OSANN.

Πάντων ἀτοπώτατον] Desideraveris τι. at eo supersederi posse monuit Heindorfius ad Plat. Gorg. 47. p. 65. OSANN.

Βουλεύεσθε] Ab Aldo, Stephano cæterisque qui Lycurgo operam dederunt, excudebatur βούλεσθε. Quem crassissimum errorem cum versione Loniceri pariter reformavi. TAYLOR. Pessimo usus consilio Taylor pro βούλεσθε in editione sua dedit βουλεύεσθε. Recte habet vulgata, quam damnat. Idem est ac si dixisset: ὑπὲρ τούτων γνώμην ἀποφήνασθαι, ὑπὲρ ὧν γνώμην ἀποφήνασθαί τινα οὐ βούλεσθε. REISK. In errorem forsan deduxit virum doctissimum, quum in §. ε'. κ'. iterum de judicibus dictum legeret βουλεύεσθαι, quod

δεὶς ἀπολογήσεται κατηγορίαν εὑρεῖν. ἀλλ' οὐ δίκαιον ὑμᾶς μὲν ἀξιοῦν δικαίαν τὴν ψῆφον φέρειν, αὐτοὺς δὲ μὴ δικαίαν τὴν κατηγορίαν ποιεῖσθαι. τούτων δὲ αἴτιοι ὑμεῖς ἐστὲ, ὦ ἄνδρες· τὴν γὰρ ἐξουσίαν ταύτην δεδώκατε τοῖς ἐνθάδε εἰσιοῦσι, καὶ ταῦτα κάλλιστον ἔχοντες τῶν Ἑλλήνων παράδειγμα τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ συνέδριον, ὃ τοσοῦτον διαφέρει τῶν ἄλλων δικαστηρίων, ὥςτε καὶ παρ' αὐτοῖς ὁμολογεῖσθαι τοῖς ἁλισκομένοις δικαίαν ποιεῖσθαι τὴν κρίσιν. πρὸς ὃ δεῖ καὶ ὑμᾶς ἀποβλέποντας μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς ἔξω τοῦ πράγματος λέγουσιν. οὕτω γὰρ ἔσται τοῖς τε κρινομένοις ἄνευ διαβολῆς ὁ ἀγὼν καὶ τοῖς διώκουσιν ἥκιστα συκοφαντεῖν καὶ ὑμῖν εὐορκοτάτην ψῆφον ἐνεγκεῖν. ἀδύνατον γάρ ἐστιν ἄνευ τοῦ λόγου, μὴ δικαίως δεδιδαγμένους, δικαίαν θέσθαι τὴν ψῆφον.

έ. Δεῖ δὲ, ὦ ἄνδρες, μηδὲ ταῦτα λαθεῖν ὑμᾶς, ὅτι οὐχ ὅμοιός ἐστιν ὁ ἀγὼν περὶ τούτου καὶ τῶν ἄλλων ἰδιωτῶν. περὶ μὲν γὰρ ἀγνῶτος ἀνθρώπου τοῖς Ἕλλησιν ἐν ὑμῖν αὐτοῖς
145 ἐδοκεῖτ' ἂν ἢ καλῶς ἢ καὶ φαύλως ἐψηφίσθαι· περὶ δὲ τούτου ὅ τι ἂν βουλεύσησθε, παρὰ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἔσται

λόγος. ἐπιφανής [1] τε γάρ ἐστι διὰ τὸν ἔκπλουν τὸν εἰς Ῥόδον, καὶ τὴν [2] ἐπαγγελίαν ἣν ἐποιήσατο καθ' ὑμῶν πρός τε τὴν πόλιν τὴν τῶν Ῥοδίων καὶ τῶν ἐμπόρων τοῖς ἐπιδημοῦσιν ἐκεῖ, οἳ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην περιπλέοντες δι' 146

[1] τε om. T. R.

[2] ἀπαγγελίαν R.

omnino ibi recte dicitur. Sed h. l. βούλεσθε unice retinendum. Pertinet enim ad verba συμβουλεύουσιν περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων; de iis vero, qui publice et de rebus publicis ad populum verba faciebant usitatum fuit dicere: γνώμην ἀποφαίνεσθαι. Demosth. Philipp. I. p. 40. 3. Reisk. Recte igitur Reisk. Lycurgo nostro veterem restituit lectionem. Sens. *Neutrum vero est difficile, neque de rebus publicis exponere sententiam, quod vos* (judices) *non vultis, neque* etc. Oratores enim, quum judices a re ipsa abducere vellent, sic agere solebant, quod satis notum est Demosthenis et Æschinis Orr. legentibus, quanquam iidem conclamantes hunc perversum morem, ab eo se ipsi sæpissime corripi patiuntur. Quare Lycurg. §. ς'. a judicibus postulat, ut sequantur Areopagitarum institutum, apud quos nemini ἔξω τοῦ πράγματος loqui licitum sit, quod idem testatur et probat Aristotel. Rhetor. I. 1. BECKER. βούλεσθε reduxerunt Thorlacius quoque, Osannus, et Pinzgerus.

Εὐορκοτάτην ψῆφον] Cic. in Verr. I. c. 1. "religiose judicare." MORUS.

Ἄνευ τοῦ λόγου] F. τοὺς ἐκ τοῦ λόγου. *In Cur. post.* REISK. Sine ulla suspicione corruptionis hujus loci vertit Lonicerus: *fieri enim non potest, ut, sine oratione, non juste edocti, justum feratis suffragium.* Alterum sane ad sententiam exponendam sufficere. Non male igitur Morus verba supra scripta uncinis inclusit. Verba addita esse videntur ad explicandum μὴ δικ. διδαγμένους. Sed, quum in omnibus edd. inveniuntur, penes Codd. esto, an retinenda sint vel in posterum abjicienda. BECKER. At invita Minerva. Sine MSS. enim talia præsertim in oratore mutare non ausim. OSANN. Imo alii totam comma ἀδύνατον - - - ψῆφον spurium esse existimarunt. Sed locus sanissimus. Vid. Not. [scil. ejusdem ad vers. Germ.] PINZGER. Inclusit Heinrichius.

Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς] Parum accurate hæc a Lonicero redduntur. Tu autem, ἐν ὑμῖν αὐτοῖς, *domi, inter vos ipsos.* Fama talis judicii (cum causa sc. agebatur hominis ignoti), rectene an secus latum esset, non exiisset ad peregrinos, de hoc autem παρὰ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἔσται λόγος. TAYLOR. Cf. Æschin. c. Ctesiph. §. ζα'. sqq. Dinarch. c. Demosth. §. α'. παρὰ μὲν ὑμῖν Δημοσθένης οὗτος κρίνεται, παρὰ δὲ τοῖς ἄλλοις. ὑμεῖς. Ad quem locum Muret. Var. Lect. xi. 7. Ciceronem in Verr. i. c. 3. citat, qui Græcos imitatur. BECKER.

Ἔσται λόγος] Apposite Æschines Ep. vi. p. 675. ed. R. ὡς μάθῃ, ὅτι οὐ παντελῶς ἔρημον φίλων ὑπεδέξατο, ἀλλ' ἔστι τις Ἀθήνησιν Αἰσχίνου λόγος καὶ μνήμη. quem locum a fine limatiorem vulgato Codex Paris. SGM. 177., post Lexicon Græcum hanc Æschinis epistolam continens, fol. 284. vers. ita exhibet: ὅτι οὐ παντελῶς ἔρημον φίλων, ὑπέλαβεν, ἀλλ' ὥστε Ἀθήνησι [cod. Ἀθήνη] ἐστὶν Αἰσχίνου μνήμη καὶ λόγος. OSANN.

Ἐπιφανής τε] Deest vulgo τε. Cur Schaubius γε pro τε maluerit, me latet. IDEM.

Ἐπαγγελίαν] *nuncium.* Non credo. Veteres constanter in eo sensu ἀπαγγελίαν. Sic p. 400. l. 9. ἀπήγγελεν, ὡς τὸ μὲν ἄστυ τῆς πόλεως ἑαλωκὸς καταλίποι, et p. 401. l. ant. ὅτε Λεωκράτης ταῦτ' ἀπήγγειλε. Ad eam igitur normam rescribe. TAYLOR. Taylorum cæteri usque ad Beckerum uno Hauptmanno excepto secuti sunt: nos hujus generis scrupulos, etiam ubi offendimus, invitis MSS. violenta manu non statim expedimus. OSANN. Ἐπαγγελίαν etiam retinuit Pinzgerus.

Τῶν ἐμπόρων τοῖς ἐπιδημοῦσιν ἐκεῖ] Ἐπιδημοῦσιν, non quæstus gratia Rhodum appellantibus solummodo, eoque confecto domum reversuris, verum fortasse, qui Collegium Mercatorum ibi instituerant, laribus in Insula positis.

D. M.
P. CLODIUS. ATHENIO.
NEGOCIANS. SALSARIUS. Q. Q.
CORPORIS. NEGOCIANTIUM. MALA
CITANORUM. ET. SCANTIA. SUCCESSA.
CONJUNX. EJUS. VIVI. FECERUNT. SIBI.
ET. LIBERIS. SUIS. ET. LIBERTIS. LIBERTA
BUSQUE SUIS. POSTERISQUE EORUM.

Gruter. DC. XL. VII. 1.

Hujusmodi fortasse sunt, quos memorat. Marm. Oxon. C. LXXX. I.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΝ. ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΥ. ΑΧΑΡΝΕΑ.
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΝ. ΔΗΛΟΥ. ΓΕΝΟΜΕΝΟΝ. ΑΘΗΝΑΙΩΝ.
ΚΑΙ. ΡΩΜΑΙΩΝ. ΚΑΙ. ΤΩΝ. ΑΛΛΩΝ. ΞΕΝΩΝ.
ΚΑΤΟΙΚΟΥΝΤΕΣ. ΚΑΙ. ΠΑΡΕΠΙΔΗΜΟΥΝΤΕΣ. ΕΝ. ΔΗΛΩΙ.
ΤΗΣ. ΕΥΝΟΙΑΣ. ΚΑΙ. ΚΑΛΟΚΑΓΑΘΙΑΣ. ΚΑΙ. ΤΗΣ. ΠΡΟΣ. ΤΟΥΣ.
ΘΕΟΥΣ. ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ. ΑΝΕΘΗΚΑΝ. ΑΠΟΛΛΩΝΙ.

Iidem sunt, quos memorat Demosthenes adv. Phormion. p. 907. 12. ed. Reisk. Πολλῶν ἡμᾶς κακιζόντων καὶ μάλιστα τῶν ἐμπόρων τῶν ἐπιδημησάντων. Quod illustrabit alium locum istius scriptoris adv. Zenoth. p. 884. 15. Σωθείσης εἰς Κεφαληνίαν τῆς νεὼς — πάλιν μετὰ τῶν Μασσαλιωτῶν τῶν τοῦ Ἡγηστράτου πολιτῶν μὴ καταπλεῖν Ἀθήναζε τὸ πλοῖον ἔπραττε. Nimirum egit cum collegio Massiliensium, qui in Cephalenia sedes posuere. Atque hoc interest, si ICtos audiamus, inter Mercatores et Negociantes, quod *hi* sint Cives Romani, qui in Provinciis sedem ac domicilium fortunarum suarum habent, et rarissime in urbem commeant, res eorum urbanas expediente patrono: *illi* contra, qui Romæ vivunt, peregre autem aliquando mercaturæ exercendæ gratia excurrunt.

CRASSO. MACROBIO.
NEGOTIATORES.
PROVINCIÆ.
APUL. DEFEN
SORI. OPTIMO.
L. L. D. D.

Gruter. CD. XXX. III. 2. TAYLOR. Hoc loco quantum ad structuram sat intricato unus Reiskius offendit, τοὺς ἐπιδημοῦντας suspicans, uti Lycurgum, si accurate scribere voluisset, scripturum quidem fuisse crediderim. De re post Taylorum erudite admodum disseruit Raoul-Rochette *Deux Lettres sur l'authenticité des inscriptions de Fourmont.* Paris. 1819. 4to. p. 131., unde juvat inscriptionem Amyclis, loco hodie Σκλαβοχωρίῳ dicto, repertam ibique a Fourmontio descriptam hic in tironum usum minutis literis ex

147 ἐργασίαν [1] ἀπήγγελλον ἅμα περὶ τῆς πόλεως ἃ Λεωκράτους ἀκηκόεσαν· οἳ ἴσασι τὰ τῶν προγόνων τῶν [2] ὑμετέρων ἔργα ἐναντιώτατα τοῖς τούτῳ διαπεπραγμένοις ὄντα. ὥστε περὶ πολλοῦ ποιητέον ἐστὶν ὀρθῶς βουλεύσασθαι περὶ αὐτοῦ. εὖ γὰρ ἴστε, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅτι, ᾧ πλεῖστον διαφέρετε τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, τῷ πρός τε τοὺς θεοὺς εὐσεβῶς καὶ πρὸς τοὺς γονεῖς ὁσίως καὶ πρὸς τὴν πατρίδα φιλοτίμως ἔχειν, τούτῳ πλεῖστον ἀμελεῖν δόξοιτ᾽ ἂν, εἰ τὴν παρ᾽ ὑμῶν οὗτος διαφύγοι τιμωρίαν. δέομαι δ᾽ ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀκοῦσαί μου τῆς κατηγορίας διὰ τέλους, καὶ μὴ ἄχθεσθαι ἐὰν ἄρξωμαι ἀπὸ τῶν τῇ πόλει τότε συμβάντων, ἀλλὰ τοῖς αἰτίοις [3] ὀργίζεσθαι καὶ δι᾽ οὓς ἀναγκάζομαι νῦν [4] μεμνῆσθαι περὶ αὐτῶν.

[1] ἀπήγγελον T. R. [2] ἡμετέρων T. [3] ὀργίζησθε T. R. [4] ἀναμεμνῆσθαι T. R.

adverso Taylorianis hic ponere, ut quæ non solum eum, quem Lycurgus respicit, negotiatorum apud Græcos statum egregie illustrat, sed etiam ab scripturæ antiquitate magnopere commendatur. En ipsam, qualem Rochettius libro cit. p. 128. ipsius conjecturis certissimis restitutam summa fide edidit, qualemque in schedis Fourmontianis servari ipse testor, qui eandem meum in usum, quum Parisiis versarer, descripserim:

ΔΑΜΑΤΡΙΟΝ ΑΡΙΣΤΑΝΔΡΟΥ ΜΕΣΟ[ΑΤΗΝ]
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΝ ΑΜΥΚ[ΛΑΙΣ] ΓΕΝΟΜΕΝΟΝ
ΜΕΣΣΑΝ[ΙΩΝ], ΚΑΙ ΑΡ[ΓΕΙΩΝ] Κ[ΑΙ] ΠΑΤΡΑΙΩΝ [ΚΑΙ]
ΚΟΡΙΝ[ΘΙΩΝ], ΚΑΙ ΣΙΚΥΩΝ[ΩΝ] ΚΑΙ ΕΦ[ΥΡΑΙΩΝ]
ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΑΛΛΩΝ ΞΕΝΩΝ
ΚΑΤΟΙΚΟΥΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΠΙΔΑΜΟΥΝΤΕΣ
ΕΝ[ΑΜΥ]ΚΛΑΙΣ, ΑΡΕΤΑΣ ΕΝΕΚΕΝ
ΚΑΙ ΚΑΛΟΚΑΓΑΘΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑΣ ΠΡΟΣ
ΘΕΟΥΣ ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ, ΑΝΕΘΗΚΑΝ ΑΠΟΛΛΩΝΙ. OSANN.

Τοῖς ἐπιδημοῦσιν] Malim τοὺς ἐπιδημοῦντας. REISK.

Οἳ ἴσασι] Malim uno vocabulo legi εἰδόσι. *significabant — iis, qui scirent.* Punctum itaque post ἀκηκόεσαν erit commate mutandum. REISK. καὶ ἴσασι. HEINRICH.

Τούτῳ πλεῖστον] Aut τούτου, aut τούτων leg. REISK. Schulz. e Reiskii sententia τούτου edidit, vulgaris grammaticæ præceptis sane accomodatius. Nos in tanto codicum consensu manum correctricem compescuimus. OSANN.

Διὰ τέλους] Scil. εὐμενῶς. quod nescio an addendum sit. REISK. Id simpliciter ab auditoribus petere solenne erat Oratoribus. Sic Andocid. de Myst. §. β΄. Τάδε δ᾽ ὑμῶν δέομαι, μετ᾽ εὐνοίας μου τὴν ἀκρόασιν τῆς ἀπολογίας ποιεῖσθαι — ἀκροασάμενους δὲ διὰ τέλους τῆς ἀπολογίας, τότε etc. Adscripsimus locum propter Reisk., qui in Lycurgo εὐμενῶς inserere volebat. Quod tum et huic Andocidis loco multisque aliis Oratorum Gr. fuisset reddendum. BECKER.

Ὀργίζεσθαι] Ὀργίζησθε Reiskius [et Pinzgerus] edidit: rectius ὀργίζεσθαι Hauptm., Schulz., Thorlac., [Osann., Heinrich.] Quod Beckerus e Melanth. ὀργίζεσθε recepit vereor, ne intercepto jam structuræ tenore numeros orationis corrumpat. Oratores enim etsi verbo δέομαι, recte monente Reiskio ad Demosth. in Polyclem p. 1207. 6. ed. Reisk. et infinitivum et imperativum jungunt, ita tamen illum prætulerunt, ut imperativus tot locis præsertim in captatione orationis benevolentiæ initio rarissime usurparetur, contra infinitivo semel suscepto, etiam ubi aliud enunciatum cum damno structuræ vulgaris interponeretur, usque ad finem pluries uterentur. Ita Demosth. in Stephan. I. p. 1011. δέομαι δὲ πάντων ὑμῶν καὶ ἱκετεύω καὶ ἀντιβολῶ, πρῶτον μὲν εὐνοϊ-

ϛ΄. Γεγενημένης γὰρ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης καὶ συν-
δραμόντων ἁπάντων ὑμῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐψηφίσατο ὁ
δῆμος παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς τὰ τείχη
κατακομίζειν, τοὺς δὲ στρατηγοὺς τάττειν εἰς τὰς φυλα-
κὰς τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν ἄλλων τῶν οἰκούντων Ἀθήνησι,
καθ᾽ ὅ τι ἂν αὐτοῖς δοκῇ. Λεωκράτης δὲ, τούτων οὐδενὸς
φροντίσας, συσκευασάμενος ἃ εἶχε [1] χρήματα μετὰ τῶν 148
οἰκετῶν ἐπὶ τὸν λέμβον κατεκόμισε, τῆς νεὼς ἤδη περὶ τὴν
150. 1 ἀκτὴν ἐξορμώσης, καὶ περὶ δείλην ὀψίαν αὐτὸς μετὰ τῆς
ἑταίρας Εἰρηνίδος κατὰ μέσην τὴν ἀκτὴν διὰ τῆς πυλίδος

[1] χρήματα om. T. R.

κῶς ἀκοῦσαί μου· μέγα γὰρ τοῖς ἠτυχηκόσιν — εἶτ᾽, ἐὰν ἀδικεῖσθαι δοκῶ, βοηθῆσαί μοι τὰ δίκαια. V. etiam ejusd. or. in Bœotum. p. 1009. OSANN.

Γεγενημένης — ἐκκλησίαν] Cf. Demosth. de Cor. §. οδ΄. Diodor. Sic. XVI. 86. et Plutarch. Hyper. T. 11. p. 848. F., qui cum hac Lycurgi narratione plane consentiunt. BECKER.

Εἰς τὰ τείχη κατακομίζειν] Id modo fiebat maximis periculis, quæ reipublicæ imminebant. Demosth. de f. leg. §. λθ΄. Secundum Diodor. Sic. XII. 39. Pericles ille idem suadebat Atheniensibus initio belli Peloponnesiaci. IDEM.

Εἰς τὰς φυλ.] [εἰς] τὰς φυλ. HEINRICH. Schulzio εἰς abundare videtur. OSANN.

Τῶν Ἀθηναίων — δοκῇ] Ἀθην. *cives Athenienses.* Τῶν ἄλ. οἰκ. Ἀθ. sunt ξένοι, qui tum in urbe habitabant. cf. C. 11. 4. Sigon. Rep. Athen. p. 220. — Καθ᾽ ὅ τι — δοκῇ cohæret ὅ τι ἂν τῶν Ἀθην. *quicquid Atheniensium vel peregrinorum* etc. Plutarch. l. c. κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς. MOR. Cf. Andocid. de Myst. §. ι. qui hunc locum illustrat. BECKER.

Ἐξορμώσης] Lege ἐξορμούσης, Nam illa altera vox non est proba. Ὁρμέω, quod nos dicimus, *to ride at anchor.* Ut Antipho de cæde Herodis §. δ΄. οὗ τὸ πλοῖον ὥρμει τοῦτο. Demosth. c. Lacritum §. ζ΄. Τὸ μὲν πλοῖον ὥρμει ἐνταῦθα πλείους ἢ πέντε καὶ εἴκοσιν ἡμέρας. Heliodorus Æthiop. init. Ὁλκὰς ἀπὸ πρυμνησίων ὥρμει. Ἐξορμέω de navigiis jamjam stationem relicturis. Non nego etiam legi ἐξορμώσης, verum active sumi debere. Thucyd. VII. 14. ὀλίγοι τῶν ναυτῶν οἱ ἐξορμῶντές τε ναῦν, καὶ ξυνέχοντες τὴν εἰρεσίαν. *navem e statione deducere.* TAYLOR. V. Græv. ad Lucian. Pseud. t. ix. p. 469. Bip. de hoc verbo disputantem, qui docet, et absolute usurpari interdum ἐξορμᾶν pro *exeo, proficiscor,* quanquam optimi scriptores Attici active utantur. BECKER. ἐξορμούσης dedit Heinrich.

Εἰρηνίδος] De Irenide Leocratis amica Athenæus 13. p. 586. F. t. v. p. 121. Schweigh. OSANN.

Κατὰ μέσην τὴν ἀκτὴν] Intelligit vicum Athenis τὴν Ἀκτὴν dictum interpres Germanicus: quem alius hujus orationis locus meliora dicere potuisset §. ιδ΄. ubi ἡ ἀκτὴ nihil aliud nisi litus ipsum significare potest. Neque mihi de hoc vici nomine quicquam adhuc innotuit, ita ut V. D. in animo habuisse suspicer antiquum Atticæ nomen. Ἀκτὴ, de qua v. Menandr. Rhetor. p. 124. Plura dabit Begerus *de Cranae insula Laconica,* Coloniæ Brandenburgicæ 1696. p. 10. Contra quæ statim memoratur πυλὶς, proprium portæ cujusdam Athenis versus mare sitæ nomen fuisse videtur, uti conjicio e Demosthenis loco orat. in Euerget. et Mnesibul. p. 1146. ed. R. ὕστερον αὐτῷ περιτυχὼν περὶ τὸν Ἑρμῆν τὸν πρὸς τῇ πυλίδι; quicum jungenda sunt Harpocrationis v. πρὸς τῇ πυλίδι Ἑρμῆς p. 155. Gron. Φιλόχορος ἐν τῇ πέμπτῃ Ἀθηναίων φησὶ περὶ τοῦ πρὸς τῇ πυλίδι Ἑρμοῦ, ὡς ἀρξάμενοι τειχίζειν τὸν Πειραιᾶ οἱ ἐννέα ἄρχοντες, τοῦτον ἀναθέντες ἐπέγραψαν·

ἀρξάμενοι πρῶτοι τειχίζειν οἵδ᾽ ἀνέθηκαν,
βουλῆς καὶ δήμου δόγμασι πειθόμενοι.

Quæ Lexici verba vitiis scatentia, e cod. Vratislaviensi gymnasii Magdalenens., qui verbis περὶ τοῦ — ὡς omissis ἀρξαμένων præbet, sananda ita mecum distingue: Φιλόχορος ἐν τῇ πέμπτῃ· Ἀθηναίων, φησὶ, ἀρξαμένων τειχίζειν etc. Idem codex etiam mox βουλῇ. Alio Harpocrationis loco v. Ἑρμῆς πρὸς τῇ πυλίδι, p. 75., ubi idem Philochori locus affertur, ὁ πυλὼν Ἀττικὸς hæc porta appellatur. Cui Philochori de portulæ situ testimonio, ex quo versus Piræeum locum ejus fuisse apparet, adde aliud fortasse etiam fortius e Xenophontis

ἐξελθὼν πρὸς τὴν ναῦν προσέπλευσε καὶ ᾤχετο φεύγων, οὔτε τοὺς λιμένας τῆς πόλεως ἐλεῶν, ἐξ ὧν ἀνήγετο, οὔτε τὰ τείχη τῆς πατρίδος αἰσχυνόμενος, ὧν τὴν φυλακὴν ἔρημον τὸ καθ᾽ αὑτὸν μέρος κατέλιπεν, οὔτε τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς τοῦ Σωτῆρος καὶ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Σωτείρας ἀφορῶν καὶ προδιδοὺς ἐφοβήθη, οὓς αὐτίκα σώ-
149 σοντας ἑαυτὸν ἐκ τῶν κινδύνων ἐπικαλέσεται. καταχθεὶς δὲ καὶ ἀφικόμενος εἰς Ῥόδον, ὥσπερ τῇ πατρίδι μεγάλας εὐτυχίας εὐαγγελιζόμενος [1]ἀπήγγελλεν ὡς τὸ μὲν ἄστυ τῆς πόλεως ἑαλωκὸς καταλίποι, τὸν δὲ [2]Πειραιᾶ πολιορκούμενον, αὐτὸς δὲ μόνος διασωθεὶς ἥκοι· καὶ οὐκ ᾐσχύνθη τὴν τῆς πατρίδος ἀτυχίαν αὑτοῦ σωτηρίαν προσαγορεύσας. οὕτω δὲ σφόδρα ταῦτ᾽ ἐπίστευσαν οἱ Ῥόδιοι, ὥστε τριήρεις

[1] ἀπήγγελεν T. R. [2] Πειραιέα T. R.

Hellen, 2. 4. 8. τὸν δὲ ἀπογραψάμενον ἀεὶ διὰ τῆς πυλίδος ἐπὶ τὴν θάλατταν ἐξιέναι. Plato igitur, quum alius portulæ prope Lyceum sitæ Lysidis initio p. 203. A. mentionem injiceret, ne cum illa confunderetur, scite accuratius locutus est: κατὰ τὴν πυλίδα ᾗ ἡ Πάνοπος κρήνη. Cæterum de illo Mercurii signo, sive fuerit Herma, nihil in promptu est, nisi huc referre ea velis, quæ de statua Mercurii publice posita, quæ vulgo nomen Ἑρμοῦ τοῦ ψιθυριστοῦ tulerit, narrantur in Lexico Bekkeri Anecd. Gr. tom i. p. 317. IDEM.

Οὔτε τὴν] Οὐδὲ τὴν —. HEINRICH. Sed admisit h. l. Lycurgus anacoluthon, verbum finitum ἐφοβήθη inferens pro participio, seductus ut videtur illis participiis ἀφορῶν καὶ προδιδούς. Nolim igitur locum cum Bekkero pro corrupto habere. PINZGER.

Τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς τοῦ Σωτῆρος] De Delubro Jovis Servatoris consule Ezech. Spanhem. ad Aristoph. Plut. 1176. Vales. ad Harpocr. p. 57. Meurs. in Cecropia c. 27. TAYLOR. Hemsterhus. ad Plut. p. 459. sqq. Bach. ad Xenoph. Œcon. 7. 1. MORUS.

Ἀφορῶν] Pro ἀφορῶν Morus ἐφορῶν conjecit: *non metuit intueri et prodere templa.* Ernesti vero tria posteriora verba delenda esse censuit. Nos vulgat. retinuimus. Ἀφορᾶν, *versus templa prospicere*, ut est ap. Demosth. ep. III. p. 1472. τὴν πατρίδα ἐνθένδε καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ἀφορῶ. Sed versus Athenas prospiciebat Leocrates cum sensu interiore, se proditorem esse omnium rerum, quas modo cerneret. BECKER. Apte cum hoc loco Valckenaerius ad Eur. Hippol. 31. confert Athenæi l. 13. p. 594. F. verba quamvis corrupta: καταστὰς, οὗ ἂν ᾖ τὸ πρῶτον εἰς Ἀθήνας ἀφορώμενος νεὼς καὶ τὸ πόλισμα. ἀφορᾶν enim est h. l. *e longinquo prospicere.* OSANN.

Οὓς αὐτίκα σώσοντας ἑαυτὸν ἐπικαλέσεται] Ita edendum curavi, non cum vulgatis σώσαντας, quod est putidissimum. Ita §. λϛ′. ἐπικαλέσεται τοὺς θεοὺς σώσοντας αὐτὸν (vel αὑτὸν) ἐκ τῶν κινδύνων. Verum hæc emendatio tibicine non eget, neque mihi est otium confirmare argumentis, quod legenti re ipsa patet. TAYLOR.

Καταχθεὶς] Thucyd. vii. 42. MORUS.

Εὐαγγελιζόμενος] Demosth. de Cor. §. ρ′. Οὐκ ἐπὶ μὲν τοῖς ἑτέρων εὐτυχήμασι φαιδρὸς ἐγὼ καὶ γεγηθὼς — περιέρχομαι, καὶ εὐαγγελιζόμενος τούτοις οὓς ἂν ἀπαγγελεῖν οἴομαι. BECKER.

Τὸ μὲν ἄστυ τῆς πόλεως] Duo postrema verba mihi valde suspecta sunt. Sapiunt explicationem librariorum, quarum sane sat magnus in nostra Oratione invenitur numerus. Nunquam enim, quod sciam, alibi legitur ἄστυ τῆς πόλεως, sed ubicunque illud simpliciter *urbem* significat, ita ut ὁ Πειραιεὺς opponatur illi vocabulo. In historia XXX. tyrannorum noti sunt οἱ ἐξ ἄστεος et οἱ ἐκ Πειραιῶς. Lys. c. Eratosth. §. ιε′. Et sic Demosth. de Cor. §. ϟγ′. dum merita circa civitatem memorat: Τούτοις (inquit) ἐτείχισα τὴν χώραν, οὐχὶ τὸν κύκλον μόνον τοῦ Πειραιῶς, οὐδὲ τοῦ ἄστεος κ. τ. λ. IDEM.

Τριήρεις] *naves longas, bellicas*, instruebant, quibus τὰ πλοῖα, *naves onerarias, mercatorias*, tam nostrates, Atheniensium, quam alias aliorum, deprædarentur, et in portum suum deducerent vi captas. REISK.

πληρώσαντες τὰ πλοῖα κατῆγον, καὶ τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν ναυκλήρων οἱ παρεσκευασμένοι δεῦρο πλεῖν αὐτοῦ τὸν σῖτον ἐξείλοντο καὶ τἆλλα χρήματα διὰ τοῦτον. καὶ ὅτι ταῦτ᾽ ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρτυρίας ἁπάντων, πρῶτον μὲν τὰς τῶν γειτόνων καὶ τῶν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ κατοικούντων, οἳ τοῦτον ἴσασιν ἐν τῷ πολέμῳ φεύγοντα καὶ ἐκπλεύσαντα Ἀθήνηθεν, ἔπειτα τῶν παραγενομένων εἰς Ῥόδον ὅτε Λεωκράτης ταῦτ᾽ [1]ἀπήγγελλε, μετὰ δὲ ταῦτα τὴν [2]Φυρκίνου μαρτυρίαν, ὃν καὶ ὑμῶν [3][ἴσασιν] οἱ πολλοὶ κατηγοροῦντα τούτου ἐν τῷ δήμῳ, ὡς 150

[1] ἀπήγγειλε T. R. [2] μὲν Φυρκίνου T. R. [3] uncos om. T. R.

Τὰ πλοῖα κατῆγον] *ut instructis triremibus* (bellicis) *naves* (prætervehentes) *in suum portum deducerent* (vi facta). MOR. E Demosthene vero p. 63. 19. et ex Orat. de fœd. c. Alexandro p. 227. 10. videmus, hoc factum Rhodiorum quantopere displicuerit Atheniensibus, quum hi, qui naves vi captas in portum suum deducerent, maris imperium affectare viderentur. Igitur hæc enarrat Lycurgus, ut Leocrati judicum invidiam conciliet. BECKER.

Ἀναγνώσεται] Ὁ γραμματεύς. IDEM.

Διὰ τοῦτον] Διὰ τούτων recepimus: nempe scripsisset, credo, Lycurgus, διὰ τουτονί. OSANN.

Ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ] I. e. *Athenis.* Alii *Rhodi*. Perperam. BECKER.

Φεύγοντα] Φυγόντα. c. Leptin. §. ιγ′. F. A. WOLF. Cui adstipulantur Simonus et Heinrichius.

Εἰς Ῥόδον] Construe cum ἀπήγγελλε. *cum Leocrates hæc Rhodum*, i. e. ad Rhodios, *nuntiaret.* Quanquam haud intercedam si quis εἰς Ῥόδον cum παραγενομένων construat, et accipiat pro ἐν Ῥόδῳ, *qui tum Rhodi aderant*. REISK.

Μὲν Φυρκίνου] In μὲν videtur nomen proprium a *Men* incipiens latere, ut e. c. Menandri, aut Menecratis, aut Menippi. In Φυρκίνου fort. latet Θορικίου aut Φορμισίου. IDEM.

Τὴν μὲν Φυρκίνου] Locum afflictum aliquando prorsus fortasse sanabunt Codd. Mss. Ingeniose suspicatur Reisk. in vocabulo μὲν latere nomen proprium velut Μενάνδρου etc. Sicut in Φυρκίνου, quod sine dubio corruptum est, nomen τοῦ δήμου cui iste MEN . . . annumerabatur v. c. Θορικίου aut Φορμισίου. (Fort. Φυργίκου. Nam Φύρνη quoque demos erat φυλῆς Antiochidis.) Quod quidem propterea habet verisimilitudinem, quum Oratoribus, qui fori consuetudinem imitibantur, proprium est, Nominibus propriis vel δῆμον, unde isti oriundi erant, vel alias quasdam notas addere, quibus hi ab aliis ejusdem nominis distinguerentur. Parum igitur aberat, quin corrigerem: τὴν τοῦ Μεν. . . Φυργίκου μαρτυρ. Idem valet de verbis: ὡς καὶ μεγάλα καὶ βλάβους εἴη, quæ Reisk. retinuit. Gul. Canter. Nov. Lect. VIII. 20. audacissime emendavit: Μέγαρα καὶ ἀλλαχόσε ἴῃ. Klotzius Act. Liter. VII. 2. p. 219. βεβλαμμένος εἴη. Certiora dabunt Codd. Nos interim Reiskii conjecturam recepimus. Verbum καταβλάπτεσθαι h. sensu occurrit ap. Demosth. c. Callicl. p. 1278. 8. ed. R. — Αὐτοῖς, quod servavit Reisk. contra Taylor., firmatur loco Andoc. de Myst. §. κγ′. Plures enim conducebant τὴν πεντηκόστην, h. e. *vectigal quinquagesimæ*, quod pendebatur de mercibus subeuntibus et exeuntibus. v. Harpocr. h. voc. Mauss. ad h. l. p. 241. Boeckh Staatsh. der Athen. I. p. 336. Cuncti vero, qui hoc vectigal conduxerant, πεντηκοστολόγοι vel μετέχοντες τῆς πεντηκοστῆς vocabantur. BECKER.

Οἱ πολλοὶ] Exspectassem aut πολλοὶ sine articulo, aut οἱ πλεῖστοι. OSANN.

Ὡς καὶ μεγάλα καὶ βλάβους εἴη etc.] Leocrates utique in societate, quam cum nonnullis civibus inivit de redimendis vectigalibus, fidem fefellit; ob eamque rem olim ad judices ventum est. Hoc liquet ex loco, de quo agimus. Verum quid velint illa monstra orationis μεγάλα καὶ βλάβους εἴη? Repone: ὡς καὶ μεγάλα βλαβείη, τῆς πεντηκοστῆς μετέχων αὐτῷ. Noster §. κθ′. τοὺς προγόνους τῆς παλαιᾶς δόξης ἀποστερήσετε, καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας μεγάλα βλάψετε. Demosth. c. Neær. §. κη′. Εἴ τι ἐκ τῶν βασάνων βλαφθείησαν αἱ ἄνθρωποι, ἀποτίνειν ὅ, τι βλαβείησαν. Lectorem tamen meum interea non defraudabo iis, quæ scripsit Gul. Canterus VIII. Nov. Lect. 20. licet Portento similiora sint, quam Emendationi. Sic autem ille:

καὶ μεγάλα καὶ βλάβους εἴη [1] τὴν πεντηκοστὴν μετέχων αὐτοῖς. πρὸ δὲ τοῦ ἀναβαίνειν τοὺς μάρτυρας βραχέα βούλομαι διαλεχθῆναι ὑμῖν.

ζ΄. Οὐ γὰρ ἀγνοεῖτε, ὦ ἄνδρες, οὔτε τὰς παρασκευὰς

[1] τῆς πεντηκοστῆς T. R.

'De his, quæ medio sunt loco posita, cum sensum habere nullum possint, aliquid primum fiet, si pro μεγάλα scribatur Μέγαρα. Leocrates enim, relictis Athenis, Rhodum et Megara fere petierat, ut ex oratione tota cognoscitur. Deinde, pro βλάβους quid commodius possit substitui, quam ἀλλαχόσε, non equidem nunc video. His porro duobus concessis, tertium nemo non dabit, pro εἴη videlicet esse scribendum ἴῃ. Sic ergo mendis tribus hoc loco sublatis, recte dicetur Leocrates accusatus, quod Megara se aliaque ad loca contulisset.' Hæc vir doctissimus. Taylor. Mihi videtur ita locus esse emendandus: ὡς πολλὰ καὶ μεγάλα καταβλαβεὶς εἴη. Reisk. Conclamatus hic locus, cui emendando ne mei quidem cæteroquin optimi codices sufficiunt, in vulgata ὡς καὶ μεγάλα καὶ βλάβους εἴη conspirantes, editorum acumina frustra adhuc exercuit, sine codicum auxilio vix restituendus: unde de pervetusto hujus loci vitio licet suspicari. Non male conjecit Taylorus: ὡς καὶ μεγάλα βλαβείη, τῆς πεντηκοστῆς μετέχων αὐτῷ: quod adeo Schulzius in textum suscepit: melius tamen, licet audentius Reiskius: ὡς πολλὰ καὶ μεγάλα καταβλαβεὶς εἴη· reliquis e vulgata servatis, atque ita edi Thorlac. et Beckerus jusserunt. Alii etiam aliter vix nominandi: Canterus Nov. Lect. 8. 20. Μέγαρα καὶ ἀλλαχόσε ἴῃ. Klotzius Actis Literar. VII. 2. p. 219. βεβλαμμένος εἴη. Equidem Reiskii conjectura partim usus, cautior certe fui, adhibita levissima mutatione particulæ καὶ in κατὰ, quæ millies ita in MSS. confundi constat: ac reliqua nemo non etiam non monente Reiskio tentarit. Cæterum de rariori participii βλαβεὶς forma, cujus loco Atticis βλαφθεὶς Atticistæ acriter vindicant, adeas intpp. ad Mœr. p. 106. Lobeck. ad Phrynich. p. 317. seq. Adde Æschyli Agam. 120. Quod autem αὐτοῖς attinet, haud opus videtur auctore Tayloro cum αὐτῷ commutari, quum præmisso τῆς πεντηκοστῆς nomine, per αὐτοῖς quivis videat nonnisi ejus socios intelligi posse, qui proprie appellantur πεντηκοστολόγοι vel etiam πεντηκοστεύοντες, ut docetur in Lexico Bekkeri Anecd. Græc. T. 1. p. 192. Contra in Andocide de myster. §. κγ΄. idem argumentum tractante nullus dubito, quin in verbis μετέσχον δ' αὐτοὶ οὗτοι πάντες οἱ παρασυλλεγέντες Reiskii conjectura αὐτῷ pro αὐτοὶ in textum recipienda sit. Denique τὴν πεντηκοστὴν, quod Lycurgo vindicavi, suggesserunt tres mei codices: quod ideo notandum, quod hunc verbi μετέχειν accusativo juncti usum, poetis quidem a Brunckio ad Theognid. 903. concessum, etiam prosæ scriptoribus concedendum esse, a nemine, quantum sciam, adhuc animadversum viderim. Ut ne dicam de ratione, qua verbo huic μέρος τινὸς recte additur, exemplis, quæ augeri possent, firmata ab Heindorf. ad Plat. Sophist. 42. p. 338., provoco ad Thucydidis 6. 40. Xenophon. Hier. 2. 6. οἱ τύραννοι τῶν μεγίστων ἀγαθῶν ἐλάχιστα μετέχουσι. Denique Lexici auctor, a nobis ad Philemon. Gramm. p. 253. editi, e Demosthene hæc laudat: μετέχοντες τὴν αὐτὴν δόξαν τοῖς Λακεδαιμονίοις: quem locum in edito deprehendere nondum mihi cessit. Osann. Dedit scil. Osannus: ὡς καὶ μεγάλα καταβλαβεὶς εἴη τὴν πεντηκοστὴν μετέχων αὐτοῖς. Thorlacius: ὡς πολλὰ καὶ μεγάλα καταβλαβεὶς εἴη τῆς πεντηκοστῆς μετεχὼν αὐτοῖς. Heinrichius: ὡς καὶ μεγάλα - - - - - καὶ - - - βλάβους - - εἴη τῆς πεντηκοστῆς μετέχων αὐτοῖς. qui tamen in margine sic: ὡς καὶ μεγάλα τὴν πόλιν κοινῇ πᾶσαι ἠδίκηκε, καὶ ἰδίᾳ πολλοῖς βλάβους ἄξιος εἴη τ. π. μ. αὐτοῖς. Pro καὶ βλάβους vult Passovius αἴτιος βλάβους. Pinzgerus denique lectionem aperte vitiosam in Textu mutare non ausus est.

Μετέχων] De verbo μετέχειν accusativum secum ducente v. Matth. Gr. Gr. §. 359. p. 484. not. 2. Osann.

Αὐτοῖς] Cum Leocrate puta, ejusque collegis. Reisk.

Βραχέα βούλομαι διαλεχθῆναι] Hoc loco usus tueor vulgatam Dinarchi c. Aristog. p. 80. 4. ed. Reisk. βραχέα εἰπὼν καταβῇ, a Reiskio temere sollicitatam. Adde Æschin. Ctesiph. §. ος΄. βραχέα βούλομαι προειπεῖν, ipsius Lycurgi locum infra §. λζ΄. et Demosth. de Cor. §. ι΄. Osann.

Οὔτε τὰς παρασκευὰς — ἐξαιτουμένων] Plura sunt, quæ judices impediunt, quominus veram et justam pronunciare possint sententiam. Non modo παρασκ. τ. κρινομένων, i. e. *accusatorum machinationes clandestinæ*, sed etiam δεήσ. τ. ἐξαιτουμέν., *preces eorum, qui reis patrocinantur* (cf.

τῶν κρινομένων οὔτε τὰς δεήσεις τῶν ἐξαιτουμένων, ἀλλ' 151
ἀκριβῶς ἐπίστασθε ὅτι χρημάτων ἕνεκα καὶ χάριτος πολλοὶ ἐπείσθησαν τῶν μαρτύρων ἢ [1] ἀμνημονεῖν ἢ μὴ ἐλθεῖν ἢ ἑτέραν πρόφασιν εὑρεῖν. ἀξιοῦτε οὖν τοὺς μάρτυρας ἀναβαίνειν μηδὲ ὀκνεῖν μηδὲ περὶ πλείονος ποιεῖσθαι τὰς χάριτας ὑμῶν καὶ τῆς πόλεως, ἀλλ' ἀποδιδόναι τῇ πατρίδι τἀληθῆ καὶ τὰ δίκαια, μηδὲ λείπειν τὴν τάξιν ταύτην καὶ μιμεῖσθαι Λεωκράτην, ἢ λαβόντας τὰ ἱερὰ κατὰ τὸν νόμον ἐξομόσασθαι. ἐὰν δὲ μηδέτερον τούτων ποιῶσιν ὑπὲρ ὑμῶν 152
καὶ τῶν νόμων καὶ τῆς δημοκρατίας, [2] κλητεύσωμεν αὐτούς. λέγε τὰς μαρτυρίας.

[1] μὴ ἀμνημονεῖν T. R. [2] κλητεύσομεν T.

de his Nostr. §. λε΄.), denique *testium tergiversatio*. Becker.

Ἢ μὴ ἀμνημονεῖν] Delet istud negativum Stephanus in margine suæ editionis, itemque Scaliger in notis MSS. ad hanc orationem in Bibliotheca Bodleiana. Corrige ergo interpretationem. Taylor. Non in μὴ videtur vitium latere, sed in ἀμνημονεῖν, quod cum εὐμνημ. est mutandum. *multi testes passi sunt sibi persuaderi ut in judiciis excusarent memoriæ suæ infirmitatem, se non bene meminisse*, aut *memoria non valere*. ευ et α in mstis inter se permutari sæpissime, res nota est. Reisk.

Ἢ [μὴ] ἀμνημονεῖν] Hæc verba sunt plane corrupta. Sensus est: *multi testes allecti sunt, ut — aut non venirent, aut —*. Mor. Reiskio placuit μὴ εὐμνημονεῖν, *memoriæ infirmitatem prætendunt*. Sic Demosth. c. Dionys. p. 1296. 9. ed. R. τὰ μὲν οὖν περὶ τοῦ πράγματος δίκαια βραχέα ἐστὶ καὶ εὐμνημόνευτα. Huic emendationi fortasse Codd. favebunt. Nos interim secuti sumus Steph. et Scaliger. includendo μή. Cæterum, ne quis Mori judicium de textu plane corrupto sequatur, cogitet, post ἐπείσθ. τ. μαρτ. e sequentibus πρόφασ. εὑρεῖν huc trahendum esse; sc. quum in judicio adsint, excusant testes ἀμνημονεῖν, vel absentes causam excogitant, quare ad testimonium edendum in judicio adesse nequeant, v. c. morbum, iter necessarium, aliaque. Becker. μὴ omittunt Schulzius, Osannus, Heinrichius, et Pinzgerus: cum Reiskio faciunt Thorlacius et Simonus.

Τὰς χάριτας ὑμῶν] Hoc subobscure dictum videtur. An Lycurgus scripserit: μηδὲ περὶ πλείονος ποιεῖσθαι ὑμῶν καὶ τῆς πόλεως ταύτας τὰς χάριτας; Sed v. ad §. η΄. Becker. Equidem nihil scrupuli offendi, quum genitivum a verbo pendere nemo non statim videat. Osann.

Ἢ λαβόντας τὰ ἱερὰ] I. e. τὸν βωμόν. Andocid. de Myst. §. κα΄. λαβόμενος τοῦ βωμοῦ ὤμοσεν. Solebant testes jurejurando confirmare testimonium, idque vel ad aram, unde proverbium *usque ad aras* (Gell. 1. 3.), vel *ad saxum*. Suid. v. λίθος. Hauptm.

Ἐξομόσασθαι] Male interpres. Ἐξομόσασθαι est *testimonium ejurare*. Lucem dabunt Valesius ad Harpocr., Herald. Animadv. in Salmas. Observat. ad Jus Attic. et Roman. c. 16. aliique, quibus negotium est has res explicare. Mox κλητεύσομεν (non cum editis κλητεύσωμεν) ex iisdem explicari potest. Significat autem *testimonium denunciare*: quod est Actoris. Λέγεται, ait Harpocr. ἐπὶ μαρτύρων, ὅταν μὴ ὑπακούωσι πρὸς τὴν μαρτυρίαν ἐν τοῖς δικαστηρίοις, καὶ ἔστιν ἐπιτίμιον κατ' αὐτῶν δραχμαὶ χίλιαι, ὡς Ἰσαῖος ἐν τῷ ὑπὲρ Πύθωνος, ἀποστασίου. Addere etiam potuit Æschinem c. Timarchum, quem Tu consules, §. ια΄. Pollux VIII. 6. Τὸν οὐ βουλόμενον μαρτυρεῖν ἐκλήτευον, ἀνάγκην τοῦ μαρτυρῆσαι προστιθέντες. ἔδει δὲ αὐτὸν ἢ μαρτυρεῖν, ἢ ἐξομόσασθαι, ὡς οὐκ εἰδείη, ἢ μὴ παρείη, ἢ χιλίας ἀποτίνειν. Κλητεύεσθαι μὲν οὖν ἐστὶ τὸ καλεῖσθαι εἰς μαρτυρίαν· ἐκκλητεύεσθαι δὲ τὸ δίκην ὀφείλειν, ἐπὶ τὸ τὰς χιλίας καταβαλεῖν. Taylor. Geminam conditionem proponit testibus, aut 1) testandi prompte et ingenue (quæ conditio finitur in verbis μιμεῖσθαι Λεωκράτην), aut 2) ejurandi testimonium rite, legitimis cum cærimoniis, h. e. jurejurando affirmandi se non posse testari, aut nolle, gravibus et legitimis de causis. propterea addit: ἐὰν δὲ μηδέτερον τούτων ποιῶσιν. Reisk.

Κλητεύσομεν] *cogemus eos ad testimo-*

[1] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

η΄. Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὦ ἄνδρες, ἐπειδὴ χρόνος ἐγένετο καὶ ἀφικνεῖτο Ἀθήνηθεν πλοῖα εἰς τὴν Ῥόδον καὶ φανερὸν ἦν ὅτι οὐδὲν δεινὸν ἐγεγόνει περὶ τὴν πόλιν, φοβηθεὶς ἐκπλεῖ πάλιν ἐκ τῆς Ῥόδου καὶ ἀφικνεῖται εἰς Μέγαρα· καὶ ᾤκει ἐν Μεγάροις πλείω ἢ πέντε ἔτη προστάτην ἔχων Μεγαρέα, οὐδὲ τὰ ὅρια τῆς χώρας αἰσχυνόμενος, ἀλλ' [2] ἐκ γειτόνων τῆς ἐκθρεψάσης αὐτὸν πατρίδος μετοικῶν. καὶ οὕτως αὑτοῦ κατεγνώκει ἀΐδιον φυγήν, ὥστε μεταπεμψάμενος ἐντεῦθεν Ἀμύνταν τὸν τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ἔχοντα τὴν πρεσβυτέραν, καὶ [3] τῶν φίλων Ἀντιγένην
153 Ξυπεταιῶνα, καὶ δεηθεὶς τοῦ κηδεστοῦ πρίασθαι παρ' αὐτοῦ τἀνδράποδα καὶ τὴν οἰκίαν ἀποδόσθαι ταλάντου,

[1] ΜΑΡΤΥΡΕΣ T. R. [2] ἐς T. R. [3] τὸν φίλον Ἀντ. Ξυπετεῶνα T. R.

nium dicendum. Nam aut hoc debent facere, aut mulctam dare, vel jurare. Κλητεύειν pertinet ad hos, qui denunciati, testimonium recusare voluerant. MOR.

Ἐπειδὴ χρόνος ἐγ.] *jam, postquam temporis aliquid intercesserat.* Diod. Sic. XX. 109. ἔπειτα χρόνου γενομένου. BECKER.

Προστάτην] Harpocr. Οἱ τῶν μετοίκων Ἀθήνησι προεστηκότες Προστάται ἐκαλοῦντο. ἀναγκαῖον γὰρ ἦν ἑκάστῳ τῶν μετοίκων, πολίτην τινὰ Ἀθηναίων νέμειν προστάτην. E nostro discimus, eundem quoque in cæteris Græciæ civitatibus obtinuisse morem, quem Rhetor modo Atheniensibus tribuit. IDEM.

Ἀλλ' ἐς γειτόνων τῆς ἐκθρεψάσης etc.] Mavult Scaliger ἀπὸ τῆς ἐκθρεψάσης. Sed recepta lectio bene constare potest, uti patebit ex interpretatione. TAYLOR. Post γειτόνων intellige τόπον. Solennis est ellipsis in ἐν vel ἐς γειτόνων, de qua vid. Reiz. ad Luc. Conviv. t. ix. p. 364. Bip. BECKER. Thorlacius: ἐς γειτόνων ἐκ τῆς θρεψάσης αὐτόν. Oratoris manum restituerunt codd. ἐκ γειτόνων enim adverbii fere vicem gerens, Terentii *e vicinia, exadversum,* sive *prope* significat. Aristid. Panath. t. I. 138. ed. Jebb. περὶ ὧν ἐκ γειτόνων ἐστὶ τὰ παραδείγματα. Cf. Aristoph. Plut. 435. et Lysistr. 701. Suidas v. ἐκ γειτόνων. Ἐκ γειτόνων τῆς μεγαλοφροσύνης παροικοῦσαν τὴν ἀλαζονείαν ἐκφεύγει· ἀντὶ τοῦ γειτνιῶσαν. Plura dabit Schaeferus ad Bos. Ellips. 296. 342. OSANN. ἐκ γειτόνων dedit Heinrichius quoque et Pinzgerus.

Ξυπετεῶνα] Hic populus frequentius scribitur Ξυπεταιών. Peccant Librarii sæpenumero in istis vocalibus. Ξυπεταιὼν in Marmore Sandvicensi, l. 8. TAYLOR. Quum eadem forma h. v. legitur in Demosth. c. Neær. §. ια΄. Diog. Laert. VII. 10. et sæpius ex Harpocr. Ξυπεταιῶνα dedimus. BECKER. Scripturam nominis Ξυπεταιὼν a nobis receptam, de cujus veritate Heinrichius, quippe qui vulgatam retinet, dubitare adhuc videtur, firmat marmor, cujus inscriptionem, a L. J. J. Dubois Catalog. d' Antiq. Egypt. Grecq. Rom. et Celtiq. Paris 1818. p. 76. descriptam, propter insignem ipsius vetustatem hic repetendam duxi:

ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΣΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥΞΥΠΕΤΑΙΩΝ
ΣΤΡΑΤΗΓΟΣΧΕΙΡΟΤΟΝΗΘΕΙΣΥΠΟΤΟΥΔΗΜΟΥ
ΕΠΙΤΗΝΧΩΡΑΝΠΑΡΑΛΙΑΝΕΠΙ
ΜΕΝΕΚΡΑΤΟΥΣΑΡΧΟΝΤΟΣΑΝΕΘΗΚΕΝ.

Cæterum hac ex inscriptione chronologia Attici archontis Menecratis, de quo nil compertum ego habeo, nomen lucratur. Adde denique Ξυπεταιὼν ex Psephismate apud Josephum obvio. Cf. Meurs. de pop. Att. in Gronovii Thes. t. iv. p. 762. OSANN.

Ἀποδόσθαι] Significationem vendendi advertas, quam in activo vix reperias. V. Xenoph. Mem. ii. 5. 5. iii. 7. 6. Cf. Wunderlich. ad Demosth. de Cor. et Boissonad. ad Philostr. Heroic. p. 288. IDEM.

[1] καὶ ἀπὸ τούτου προσέταξε τοῖς τε χρήσταις ἀποδοῦναι τὰ ὀφειλόμενα καὶ τοὺς ἐράνους διενεγκεῖν, τὸ δὲ λοιπὸν αὐτῷ ἀποδοῦναι. διοικήσας δὲ ταῦτα πάντα [2] ὁ Ἀμύντας αὐτὸς πάλιν ἀποδίδοται τἀνδράποδα πέντε καὶ τριάκοντα μνῶν Τιμοχάρει Ἀχαρνεῖ τῷ τὴν νεωτέραν ἔχοντι τούτου ἀδελφήν· ἀργύριον δὲ οὐκ ἔχων δοῦναι ὁ Τιμοχάρης, συνθήκας ποιησάμενος καὶ θέμενος παρὰ Λυσικλεῖ, μίαν μνᾶν [3] τόκον ἔφερε τῷ Ἀμύντᾳ. ἵνα δὲ μὴ λόγον οἴησθε εἶναι 154
ἀλλ' εἰδῆτε τὴν ἀλήθειαν, ἀναγνώσεται καὶ τούτων ὑμῖν τὰς μαρτυρίας. εἰ μὲν οὖν ζῶν ἐτύγχανεν ὁ Ἀμύντας, ἐκεῖνον αὐτὸν παρειχόμην· νυνὶ δὲ ὑμῖν καλῶ τοὺς συνει-
151. 1 δότας. καί μοι λέγε ταύτην τὴν μαρτυρίαν, ὡς ἐπρίατο παρὰ Λεωκράτους ἐν Μεγάροις τὰ ἀνδράποδα Ἀμύντας καὶ τὴν οἰκίαν.

[4] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ἀκούσατε δὲ καὶ ὡς ἀπέλαβε τετταράκοντα μνᾶς παρὰ Ἀμύντου Φιλόμηλος Χολαργεὺς καὶ Μενέλαος ὁ πρεσβεύσας πρὸς βασιλέα.

[1] ἐπὶ τούτοις T. R. [2] ὁ om. T. R. [3] τόκου T. [4] ΜΑΡΤΥΡΕΣ T. R.

Ἐπὶ τούτοις] Καὶ ἀπὸ τούτου Osannus et Pinzgerus: καὶ ἐπὶ τούτοις dedit Heinrichius.

Τοὺς ἐράνους διενεγκεῖν] De notione τοῦ ἐράνου consule auctores, quos laudavi ad Midianam §. ιζ΄. Ἐράνους διενεγκεῖν, videtur dici in oppositione τοῦ ἐράνους εἰσενεγκεῖν, quod scribitur a Theophrasto in Μεμψιμοίρῳ. Καὶ ἐράνου εἰσενεχθέντος παρὰ τῶν φίλων, καὶ φήσαντός τινος, ἱλαρὸς ἔστω· καί πως, εἰπεῖν, ὅτε δεῖ τὸ ἀργύριον ἀποδοῦναι ἑκάστῳ, καὶ χωρὶς τούτων χάριν ὀφείλειν ὡς εὐηργετημένων; quod noster ἐράνους διενεγκεῖν, alii dicunt ἐράνους διαλύσασθαι. Vide Lucian. in Demosthenis encomio [§. 45.] Erat autem ἔρανος mutui quædam species, sed gratuiti, amicorum stipes collatitia, quam non potuit Creditor repetere rigido jure, et ubi ei ita visum fuerit, verum juxta commoditatem Debitoris. Unde liquebit, quam parum fidum nacti sumus Lycurgi interpretem. TAYLOR. Casaub. ad Athen. VIII. 10. et imprimis Salmas. de Usur. c. 8. et Miscell. Salmas. c. 1—3. BECKER.

Τόκου] Lege τόκον, appositive, ut aiunt. Nam ista una mina erat fœnus argenti, quod solvere non potuit Timochares. TAYLOR. Ita Lysias de Aristophan. reb. §. ε΄. τέτταρας δὲ μνᾶς τόκον λήψεσθαι. OSANN.

Ἐκεῖνον αὐτὸν παρειχόμην] Fortasse legend. ἂν. παρ. quanquam interdum in hac orationis structura, etsi rarissime, particula desideratur. De hoc usu imperfecti indicativi apud Græcos, ubi Latini conjunctivum plusquamperfecti ponere solent cf. Jens. ad Lucian. I. p. 354. Bip. Matth. Gr. Gr. p. 711. b. BECKER. Ἂν recte omitti posse, annotavimus ad Philem. Gramm. p. 294. OSANN.

Ἀπέλαβε] Iterum queror de Interprete, qui totum hunc locum obscuravit. Philomelus et Menelaus erant Creditores Leocratis, qui ab Amynta, ut erat in imperatis pecuniam creditam receperunt. Multum certe interest, ut ad historiam celeberrimam alludam, det Halonesum Philippus, an reddat. Quintil. III. 8. TAYLOR.

Χολαρεὺς] Π. Χολαργεύς. H. STEPHAN. Lege Χολαργεύς. Fuit pagus seu demus Atticæ Χόλαργος vel Χόλαργον, quibusdam etiam Χολαργεῖς. Ejus demi mentionem fecerunt Aristophanes in Acharnensibus, et ibi Scholiastes, Demosthenes c. Androtionem, Æschines c. Timarchum, Plutarchus in Pericle, Hesychius, Stephanus, Suidas. PALMER.

Μενέλαος] Unus e creditoribus Leocratis. Vir nobis ignotus, et Atheniensibus

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

155 λάβε δέ μοι καὶ τὴν [1] τοῦ Τιμοχάρους τοῦ πριαμένου [2] τἀνδράποδα παρ' Ἀμύντου πέντε καὶ τριάκοντα μνῶν, καὶ τὰς συνθήκας.

[3] ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΣΥΝΘΗΚΑΙ.

τῶν [4] μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες· ἄξιον δ' ἐστὶν ἐφ' οἷς μέλλω λέγειν ἀγανακτῆσαι καὶ μισῆσαι τουτονὶ Λεωκράτην. οὐ γὰρ [5] ἐξήρκεσε τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ καὶ τὰ χρήματα μόνον ὑπεκθέσθαι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἱερὰ τὰ πατρῷα,

[1] τοῦ om. T. R. [2] τὰ ἀνδράποδα T. R. [3] ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΣΥΝΘΗΚΑΙ om. T. R. [4] μὲν om. T. R. [5] ἐξῆρκε T.

fortasse, nisi Orator squ. eum notavisset. Civem Atheniensem fuisse propterea vix credibile, quod tum δῆμος, cui annumerabatur, vocatus fuisset. An idem sit, quem Demosth. Phil. A. §. θ'. nominat, addubito propter temporis rationem. BECKER.

Λάβε δέ μοι κ. τ. λ.] Hunc locum ita sano unius punctuli mutatione. Lege enim: λάβε δέ μοι καὶ τὴν Τιμοχάρους (sc. μαρτυρίαν) τοῦ πριαμένου τὰ ἀνδράποδα παρ' Ἀμύντου πέντε καὶ τριάκοντα μνῶν, καὶ τὰς συνθήκας. Τῶν μαρτύρων ἀκηκόατε. Cape autem mihi testimonium Timocharis, istius, qui ab Amynta mancipia redemit XXXV minis, atque etiam pacta conventa, quæ cum Amynta fecit de pecunia solvenda. Testes audivistis, cætera. Vid. pag. 405. 6. TAYLOR. λαβὲ ubivis in Atticorum scriptis pro vulgari λάβε rescribendum judico, flagitante ipso Atticorum usu, quem a Grammaticis antiquis uno consensu præceptum, si nostri homines ideo neglexerunt, quod in MSS. ubivis λάβε sibi offerri animadverterent, non cogitasse videntur, MStis nisi vulgaribus multo antiquiores sunt, paullum ne dicam nihil in decernendis istius generis rebus tribuendum esse: præterea in MSS. constanter λάβε ferri, nil mirum, quum hanc vocis modulationem auctoribus communis dialecti propriam fuisse diserte tradatur. Acuta sunt et tali viro digna quæ de hoc imperativo contulit Buttmannus Ausführliche Griechsche Sprachlehre, §. 103. T. 1. p. 463. seq. Adde Arcadium de accent. p. 148. 26. τὸ δὲ λάβε καὶ ἴδε παρ' ἡμῖν μὲν βαρύνονται, παρὰ δὲ Ἀττικοῖς ὀξύνεται. OSANN. λαβὲ quoque Heinrichius.

Τῶν μαρτύρων] Malim μὲν interponi. REISK.

Ἐξῆρκε] Π. ἐξήρκεσε. Ἢ ἐξήρκει. H. STEPHAN. Omnino cum Stephano ἐξήρκει vel ἐξήρκεσε. Quorum utrumque probum est. Noster pag. 408. l. 2. οὐκ ἐξήρκεσεν αὐτῷ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα — ἀδικῆσαι. Antip. Orat. I. ed. Steph. 112. 30. ἀλλ' ἐξήρκει μοι τοῖς ἐν τῷ γραμματείῳ χρῆσθαι. Isæus de Dicæog. hered. ed. Steph. 52. 32. οὐκ ἐβουλήθημεν, ἀλλ' ἐξήρκεσε τὰ ἡμέτερα ἡμῖν κομισαμένοις ἀπηλλάχθαι. TAYLOR.

Ἀλλὰ καὶ — ἱδρυσάμενοι] Ἱερὰ τὰ πατρῷα sunt *dii penates*, quos Leocrates, dum venderet domum et argentum secum deportaret, ex Oratoris sententia, Megara transmigrari jussit. Dionys. Halic. p. 54. Sylb. τοὺς δὲ θεοὺς τούτους Ῥωμαῖοι μὲν Πενάτας καλοῦσι. Virgilius morem Græcorum poetarum secutus Æn. 11. 702.

"Dii patrii, servate domum, servate nepotes."

Dinarch. c. Demosth. p. 48. Reisk. hæc sacra appellat πατρῴαν ἑστίαν, et in Or. c. Aristog. p. 86. his quoque monumenta patrum in urbe posita annumeravit. Item Lesbon. προτρ. p. 12. Reisk. conjungit ἱερὰ πατρῷα et μνήματα. BECKER. Simonus, πατρῷα, ait, hic et πάτρια commutata sunt: quod equidem non dixerim. Demosth. Epist. p. 1481. ed. Reisk. θύοντα ὑπὲρ ὑμῶν τὰς πατρῴους θυσίας ἐν Δελφοῖς. et de Cor. p. 274. τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθιον, ὃς πατρῷός ἐστι τῇ πόλει. Memoratur tamen πάτριος Ἀπόλλω in Lex. Bekk. Anecd. Græc. t. i. p. 291. seq. Igitur quæ infra §. ιδ'. leguntur τὰ ἱερὰ τὰ πάτρια. et §. κγ'. fin. θεοὺς τοὺς πατρίους potius crediderim cum τοῖς πατρῴοις commutata esse. Multo enim latior est vocis πατρῷος usus, quam ap. Latinos v. *paternus*, quæ eo sensu nonnisi apud poetas reperiatur:

ἃ τοῖς ὑμετέροις [1] νομίμοις καὶ πατρῴοις ἔθεσιν οἱ πρόγονοι παρέδοσαν αὐτῷ ἱδρυσάμενοι, ταῦτα μετεπέμψατο εἰς Μέγαρα καὶ ἐξήγαγεν ἐκ τῆς χώρας, οὐδὲ τὴν ἐπωνυμίαν τῶν πατρῴων ἱερῶν φοβηθεὶς, ὅτι ἐκ τῆς πατρίδος αὐτὰ κινήσας συμφεύγειν αὐτῷ, ἐκλείποντα τοὺς νεὼς καὶ τὴν χώραν ἣν κατεῖχον, ἠξίωσε, καὶ ἱδρύσασθαι ἐπὶ ξένης καὶ ἀλλοτρίας καὶ εἶναι ὀθνεῖα τῇ χώρᾳ καὶ τοῖς 156
[2] νομίμοις τοῖς κατὰ τὴν Μεγαρέων πόλιν εἰθισμένοις. καὶ οἱ [3] μὲν πατέρες [4] ὑμῶν τὴν Ἀθηνᾶν ὡς τὴν χώραν εἰληχυῖαν, ὁμώνυμον αὐτῇ τὴν πατρίδα προσηγόρευον Ἀθήνας, ἵν' οἱ τιμῶντες τὴν θεὸν τὴν ὁμώνυμον αὐτῇ πόλιν μὴ ἐγκαταλίπωσι· Λεωκράτης δὲ οὔτε νομίμων [5] [οὔτε] πατρῴων οὔτε ἱερῶν φροντίσας τὸ καθ' ἑαυτὸν ἐξαγώγιμον

[1] καὶ νομίμοις T. R. [2] νόμοις T. R. [3] μὲν om. T. R. [4] ἡμῶν T. R. [5] uncos om. T. R.

contra *dii patrii*, Nepos Them. 6. Cic. Phil. II. 30. Tam promiscuus autem et varius apud Græcos harum vocum usus est, ut nonnisi in universum Godofr. Hermanni de iis præcepta vera esse dicas, in Classical Journal 1820. No. 42. p. 356. breviter scribentis: "πάτρια, quæ sunt patris; πατρῷα, quæ a patre veniunt: πατρικὰ, qualia patris sunt." Quorum trium adjectivorum discrimen multo aliter traditur in Lexico Bekkeri l. c. p. 217. Ut redeam ad Lycurgum, de religione sacrorum a patribus traditorum apud Athenienses conferre juvat locum Lesbonactis simillimum, orat. 2. 5. p. 12. ed. Orell. Ἔτι δὲ καὶ ἱερὰ ὑμῖν οἱ πατέρες ἱδρυσάμενοι κατέλιπον, κοσμήσαντες ναοῖς καὶ βωμοῖς καὶ ἀγάλμασι, καὶ ἄλλοις καὶ καλοῖς ἀναθήμασιν· ἃ μὴ περιίδητε συληθέντα καὶ πέσοντα ἀτίμως, ἀλλ' ἀμύνατε etc. OSANN.

Αὐτῷ] Post αὐτῷ videtur χρωμένῳ deesse. *hac conditione, si vestris ritibus atque juribus utatur.* REISK.

Καὶ τὴν χώραν ἣν κατεῖχον] V. quæ ad Philemonem Grammaticum p. 255. annotavimus. OSANN.

Ὀθνεῖα] Harpocr. Ὀθνεῖος, Ἰσαῖος ἐν τῷ κατὰ Στρατοκλέους, ἀντὶ τοῦ ἀλλότριος, ὡς καὶ παρὰ Πλάτωνι ἐν πρώτῳ νόμων. Mauss. p. 229. A νόθος faciunt νοθεῖον Grammatici, et a νοθεῖον per ὑπερβιβασμὸν ὀθνεῖον. Hoc *alienum* et *extraneum* significat. Illud *illegitimum* et *spurium*; omnia spuria et notha extranea sunt et aliena. BECKER.

Καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν] Lege: καίτοι οἱ πατέρες ἡμῶν. Atqui majores nostri. TAYLOR.

Ἀθηνᾶν] Dio Chrysostom. Orat. LXIV. Ἀρχαῖον ἦν γένος τῶν αὐτοχθόνων καὶ πρώτων Ἀθηναίων, μητέρα μὲν τὴν Γῆν αὐχοῦνται, τροφὴν δὲ τὴν Δήμητραν, ἐπώνυμον δὲ καὶ σύμμαχον τὴν Ἀθηνᾶν. Vide de hoc cognomine Auctores, quos laudat Meursius de Fortuna Athenarum cap. II. Deest post hanc vocem, vel τιμῶντες, vel αἰδούμενοι, vel aliquid simile. TAYLOR. Mihi videtur sic esse leg. atque distinguendum: τὴν Ἀθηνᾶν τιμῶντες, ὡς τὴν χώραν εἰληχυῖαν, ὁμώνυμον αὐτῇ τὴν πατρίδα etc. majores, honoris ergo Minervæ habendi, ut ei, quæ solum hoc sortita esset, patriam suam, urbem hanc, de nomine Minervæ, Athenas appellarunt. REISK. Thorlacius addidit εἰδότες. Cf. Apollod. iii. 14. et Gottleber. ad Platon. Menex. c. vii. BECKER. V. Morell. ad Aristid. or. adv. Leptin. p. 184. Apposite alius ejusdem oratoris locus de Minerva conferri potest, ex Panath. t. i. p. 106. sq. λαβοῦσα [leg. λαχοῦσα] δὲ τὰς ψήφους ἡ θεὸς, τὴν ἐπωνυμίαν τῇ πόλει δίδωσι, ὡς ἑαυτῆς οὔσῃ· καὶ κατεσκευάσατο ὡς κτῆμα ἑαυτῆς, διαρκῆ πρὸς εἰρήνην τε καὶ πόλεμον. OSANN. Heinrichius de suo: τὴν Ἀθηνᾶν ὡς τὴν χώραν εἰληχυῖαν * ἱδρυσάμενοι * [ὁμώνυμον αὐτῇ]. Quæ verba sublatum, refragante Pinzgero, it Bekkerus.

Νομίμων οὔτε] Οὔτε videtur delendum. REISK. Et inclusit Heinrichius, omisit Pinzgerus.

Τὸ καθ' ἑαυτὸν] *si in isto positum fuisset.*

ὑμῖν καὶ τὴν παρὰ τῶν θεῶν βοήθειαν ἐποίησε. καὶ οὐκ ἐξήρκεσεν αὐτῷ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα τὴν πόλιν ἀδικῆσαι, ἀλλ᾽ οἰκῶν ἐν Μεγάροις, οἷς παρ᾽ ὑμῶν ἐξεκομίσατο χρήμασιν ἀφορμῇ χρώμενος, ἐκ τῆς ἠπείρου παρὰ Κλεοπάτρας εἰς [1]Λευκάδα ἐσιτήγει καὶ ἐκεῖθεν εἰς Κόρινθον.
157 καίτοι, ὦ ἄνδρες, καὶ περὶ τούτων οἱ ὑμέτεροι νόμοι τὰς ἐσχάτας τιμωρίας ὁρίζουσιν, ἐάν τις Ἀθηναίων ἄλλοσέ [2]ποι σιτηγήσῃ ἢ ὡς ὑμᾶς. ἔπειτα τὸν προδόντα μὲν ἐν τῷ πολέμῳ, σιτηγήσαντα δὲ παρὰ τοὺς νόμους, μὴ φροντίσαντα δὲ μήτε ἱερῶν μήτε πατρίδος μήτε νόμων, τοῦτον ἔχοντες ἐν τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ οὐκ ἀποκτενεῖτε καὶ παράδειγμα τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ποιήσετε; πάντων ἄρα

[1] Ἑλλάδα T. R. [2] πη T. R.

Dinarch. c. Philocl. p. 96. Οὗτος ἀποδώσεται τὸ καθ᾽ ἑαυτὸν τὴν Μουνυχίαν, ἂν ἔχῃ τὸν ὠνησόμενον. BECKER.

Εἰς Ἑλλάδα ἐσιτήγει, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Κόρινθον] Ex anterioribus puto legendum esse, εἰς Μέγαρα ἐσιτήγει etc. Quid enim foret εἰς Ἑλλάδα, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Κόρινθον? Quasi Corinthus non fuisset ἐν Ἑλλάδι. Sed εἰς Μέγαρα optime convenit ei, qui Megara habitabat non longe a Corintho. PALMER. Recte fortasse Palmerius. Cleopatra, si id nescis, erat Philippi M. Filia, Alexandro, Epiri regi, nuptum data, in quibus nuptiis celebrandis Philippus a Pausania interficitur. Justin. IX. 6. Paulo ante actam hanc causam, istius imperii summam ad regiam hanc mulierem delatam esse novimus. Πρώην ποθ᾽ ὑπέμεινας πρεσβευτὴς ὡς Κλεοπάτραν τὴν Φιλίππου θυγατέρα χειροτονεῖσθαι, συναχθεσθησόμενος ἐπὶ τῇ τοῦ Μολοττῶν βασιλέως Ἀλεξάνδρου τελευτῇ. Æsch. c. Ctesiph. §. 89. Quæ Oratio fortasse eodem anno, quo hæc contra Leocratem, habita fuit. TAYLOR. Hellas appellabatur tota illa regio, quæ Acarnaniam, Ætoliam, insulas maris Ionii, Phocin et Bœotiam complectebatur. Quare nolim hic quicquam mutari. Sin tamen mutandum quid sit, præferam equidem Λευκάδα. REISK. Immo certissimum est Lycurgum hanc causam paullo ante Demosthenis ἀγῶνα de Corona instituisse, quod prodit Æschin. c. Ctesiph. §. 93. Et opportune Hauptmannus excitat locum Pompon. Mel. ii. 3. 1. 100. in quo est: "Megarensium tractus Isthmon attingit, qui - - - angusto tramite Helladi Peloponnesa annectit. In eo est - - - Corinthus, olim clara opibus." BECKER. Ἑλλάδα Beckerus frustra defendere studet. OSANN. Ἑλλάδα quoque retinuerunt Heinrichius et Pinzgerus.

Ἐάν τις Ἀθ. — ὡς ὑμᾶς] Mor. conjec. ἡμᾶς. — Verba legis reperiuntur apud Demosthen. adv. Lacrit. p. 941. 4. ed. Reisk. cf. c. Dionysiod. p. 1286. 1. et sæpius eam leviter tangit orationibus privatis. Voc. σιτηγεῖν *exercere frumentarium naviculariam* significat. At omnino mirum est, hanc legem, quæ non facile ulli Atheniensium ignota esse potuit, citari ab Oratore. Tamen, quum ad explicationem oratoriam verborum περὶ τούτων apta sint hæc verba, sunt toleranda, donec Codd. certiora dabunt. BECKER.

Ἄλλοσέ ποι] Vulgo ἄλλοσέ πη, quod haud memini alibi, si Ionicæ dialecti auctores excipio, sine suspicione corruptelæ me legisse. Contra ἄλλοσέ ποι, Xenoph. Hipparch. 1. 18. In ipsa hac lege, quam tangit orator, in Demosth. in Lacrit. p. 941. plenius obvia, codices melioris notæ binis locis, ubi Reiskius ἄλλοσέ πῃ vulgavit, ἄλλοσέ ποι præbent. OSANN.

Ἔπειτα τὸν] F. scribendum: εἶτα τὸν — ἀποκτενεῖτε; ut est infra c. 18. 16. V. Wyttenb. epist. Crit. p. 250. ed. Lips. BECKER.

Τοῦτον ἔχοντες ἐν τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ, οὐκ ἀποκτενεῖτε] Ita distingui malim, quam cum Stephano: τοῦτον ἔχοντες, ἐν τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ οὐκ ἀποκτενεῖτε; Juxta meam punctationem scripsit Noster supra §. 1. ἔχοντας ὑπὸ τῇ ψήφῳ τὸν προδότην. et infra quoque §. 30. ζῶν καὶ ὑποχείριον ἔχοντες τῇ ψήφῳ, ἀτιμώρητον ἐάσετε; TAYLOR.

Παράδειγμα] Ita omnino rescribe, quemadmodum quoque præcepit Stephanus, non cum Editis παραδείγματος. Istius mendi origo neminem, credo, latere potest. Ecce enim! καὶ παραδείγματος τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ποιήσετε. TAYLOR. Cf. Isocr. Paneg. §. ι'. OSANN.

ἀνθρώπων [1]ῥᾳθυμότατοι ἔσεσθε καὶ ἥκιστα ἐπὶ τοῖς δεινοῖς ὀργιζόμενοι.

θ'. Καὶ ταῦτα δὲ [2][ὁμοῦ], ὦ ἄνδρες, ἐμοῦ θεωρήσατε, ὡς δικαίαν τὴν ἐξέτασιν ποιουμένου περὶ τούτων. οὐ γὰρ οἶμαι δεῖν ὑμᾶς ὑπὲρ τηλικούτων ἀδικημάτων εἰκάζοντας ἀλλὰ τὴν ἀλήθειαν εἰδότας ψηφίζεσθαι, καὶ τοὺς μάρτυρας μὴ δώσοντας ἔλεγχον μαρτυρεῖν ἀλλὰ δεδωκότας. παρεκαλεσάμην γὰρ αὐτοὺς πρόκλησιν ὑπὲρ τούτων ἁπάντων 159
γράψας καὶ ἀξιῶν βασανίζειν τοὺς τούτου οἰκέτας. καί μοι λέγε ταύτην.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, τῆς προκλήσεως. ἅμα τοίνυν ταύτην Λεωκράτης οὐκ ἐδέχετο καὶ κατεμαρτύρει αὑτοῦ ὅτι προδότης τῆς πατρίδος ἐστίν· ὁ γὰρ τῶν πάντων [3]συνειδότων

[1] ῥᾳθυμότεροι T. R. [2] uncos om. T. R. [3] συνειδότων om. T. R.

Ῥᾳθυμότατοι] Schaubius apte confert p. 145. 39. ed. Steph. πάντων γὰρ ἀνθρώπων ἔσεσθε ἀγνωμονέστατοι. Adde Demosth. in Timocr. p. 733. 29. et in Lacrit. p. 941. 20. ed. Reisk. OSANN.

Ὑπὲρ τηλ.] Corrige περὶ τηλ. Notissimum est. TAYLOR.

Δώσοντας ἐλ.] Sc. *verbis*. Et statim post δεδωκότας, sc. *eo quod antea illis accidit*, nempe, quod retenti sunt a Leocrate. Credo testes nunc prodire, qui jam factis convicerunt Leocratem. MOR.

Παρεκαλεσάμην] Minime, sed προὐκαλεσάμην. Nam ea vox legitima est, προὐκαλεσάμην αὐτοὺς, πρόκλησιν — γράψας. Harpocrat. Πρόκλησις. Εἰώθεσαν, ὁπότε δικάζοιντό τινες, ἐξαιτεῖν ἐνίοτε θεραπαίνας ἢ θεράποντας εἰς βάσανον, ἢ εἰς μαρτυρίαν τοῦ πράγματος, καὶ τοῦτο ἐκαλεῖτο προκαλεῖσθαι· τὸ δὲ γραμματεῖον τὸ περὶ τούτου γραφόμενον, ὠνομάζετο πρόκλησις. Antiph. Orat. I. p. 112. ed. Steph. Ἐν οἷς μὲν γὰρ αὐτῷ ἐξουσία ἦν σαφῶς εἰδέναι παρὰ τῆς βασάνου, οὐκ ἠθέλησεν· ἐν οἷς δ᾽ οὐκ ἦν πυθέσθαι, τοῦτ᾽ αὐτὸ προεθυμήθη. καίτοι αὐτὸ τοῦτο ἐχρῆν ὃ καὶ ἐγὼ προὐκαλούμην προθυμηθῆναι — μὴ ὁμολογούντων γὰρ τῶν ἀνδραπόδων κ. τ. λ. Demosth. c. Dionysod. §. ε'. Ταῦτα τοίνυν — προκαλεσαμένων ἡμῶν Διονυσόδωρον τουτονὶ πολλάκις, καὶ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐκτιθέντων τὴν πρόκλησιν. Idem c. Stephan. A. §. ιζ'. Μαρτυροῦσι παρεῖναι, ὅτε Ἀπολλόδωρος προὐκαλεῖτο Στέφανον παραδοῦναι τὸν παῖδα τὸν ἀκόλουθον εἰς βάσανον. Certe παρακαλέσασθαι alia omnino res est. TAYLOR. Tayloro obsecuti sunt Beckerus et Heinrichius.

Λεωκράτης] Ἃ Λεωκράτης, Vratisl. Unde Schaubius, me dissentiente, ὁ Λεωκρ. suspicatur. OSANN.

Κατεμαρτύρει αὑτοῦ] Videtur αὐτὸς interponendum. *ipse in sese dicebat testimonium, ipse sese deferebat.* REISK. Sine causa. OSANN.

Τῶν πάντων] Π. τὸν πάντων. H. STEPHAN. Nescio, quare lectionem sollicitaret H. Stephanus. Supererant multa in hac oratione, ubi Crisin felicius exercere poterat. Quod ni centenis ad minimum locis ostendi, næ ego libenter ferrem inter eos numerari, qui bonas literas negligunt, vel si quid est eo hominum genere κακοδαιμονέστερον. TAYLOR. Mihi videtur sic leg. ὁ γὰρ τὸν πάντων [scil. ἐλέγχων] ἰσχυρότατον ἔλεγχον φυγών. Certe deest aliquis talis superlativus, aut μέγιστον, aut σαφέστατον, aut δικαιότατον, aut ῥᾷστον, aut tale quid. REISK. τῶν πάντων συνειδότων egregie codd. B. et Vratisl., applaudente Passovio Symbol. crit. in scriptt. Græc. et Rom. p. 30., restituerunt. Igitur Beckerus valde vituperandus videtur, qui audacissimam Reiskii conjecturam non solum probaverit, sed etiam in textum susceperit. OSANN. Thorlacius: τὸν [μέγιστον] πάντων. Heinrichius: τὸν τῶν [πάντων] συνειδότων. Pinzgerus: τῶν πάντων συνειδότων.

Τὸν πάντων ἰσχυρότατον ἔλεγχον] Sed

ἔλεγχον φυγὼν [1] ὡμολόγηκεν ἀληθῆ εἶναι τὰ εἰσηγγελμένα. τίς γὰρ ὑμῶν οὐκ οἶδεν ὅτι περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων πολὺ δοκεῖ δικαιότατον καὶ δημοτικὸν εἶναι, ὅταν οἰκέται
160 ἢ θεράπαιναι συνειδῶσιν ἃ δεῖ, τούτους ἐλέγχειν καὶ βασανίζειν, καὶ τοῖς ἔργοις μᾶλλον ἢ τοῖς λόγοις πιστεύειν, ἄλλως τε καὶ περὶ πραγμάτων κοινῶν καὶ μεγάλων καὶ συμφερόντων τῇ πόλει; ἐγὼ τοίνυν τοσοῦτον ἀφέστηκα τοῦ ἀδίκως τὴν εἰσαγγελίαν κατὰ Λεωκράτους ποιήσασθαι, ὅσον ἐγὼ [2] μὲν ἐβουλόμην [3] τοῖς ἰδίοις κινδύνοις ἐν τοῖς Λεωκράτους οἰκέταις καὶ θεραπαίναις βασανισθεῖσι τὸν ἔλεγ-

[1] ἁμολόγηκε T. [2] μὲν om. T. R. [3] τοὺς ἰδίους κινδύνους T. R.

quum c. 10. Lycurgus dicit, decere proditionis reum μηδένα τῶν ἀκριβεστάτων ἐλέγχων φεύγειν, Reiskii emendationem, probante Moro, in textum recipere placuit; imprimis quum simillimus est locus Antiph. de Cæde Herod. p. 724. ed. Reisk. Καὶ εἰ μὲν ἐγὼ τὸν ἄνδρα ἠφάνισα ἢ μὴ ἤθελον ἐκδοῦναι τούτοις, ἦ, ἄλλον τινὰ ἔφευγον ἔλεγχον, αὐτοὶ δὴ τούτοις ἰσχυροτάτοις εἰς τὰ πράγματα ἐχρῶντο. BECKER.

Δημοτικὸν] Malim aut δημοτικώτατον, aut μάλιστα δημοτικόν. REISK. Et dedit δημοτικώτατον Heinrich.

Δημότικον] Superlativum δημοτικώτατον exspectamus, quem Reisk. proposuit, vel μάλιστα δημοτικόν. Interdum quidem diversos gradus junctos videmus apud scriptores; sed verum esse puto, quod Reisk. anim. ad Dionys. Hal. V. 675. observat: 'facillime potuisse in hujusmodi rebus errores subrepere ex eo, quod librarii Græci consuerunt terminationes comparativorum et superlativorum eadem sigla exprimere: ut sæpissime causæ dubitandi incidant gravissimæ, et testimonia quamvis multarum editionum, quarum omnes posteriores ex una principe derivatæ sunt, quocirca consensus earum omnium non potest nisi pro unico suffragio haberi, contra necessitatem e natura rei et modo loquendi exsistentem nil valeant.' BECKER.

Ἃ δεῖ] Vel scribe ἃ μὴ δεῖ, vel supple aliquid post δεῖ, sc. ἃ δεῖ μαρτυρεῖν, aut μηνύειν. Hujusmodi suspicor. TAYLOR. Post ἃ δεῖ videtur deesse γινώσκειν ὑμᾶς. REISK. Perperam. OSANN.

Ἃ δεῖ] Cogit. συνειδέναι, i. e. *convincere, quod sciant. — Scitis enim, justum esse et populare, in re ambigua fieri inquisitionem in servos atque ancillas conscias, ita ut convincantur, quod consciverint; quibus exploratis magis res ipsa fidem facit, quam accusatoris oratio.* Sententiam Nostri illustrat Antiph. de cæde Herod. p. 749. 23. ed. Reisk. BECKER.

Ὅσον ἐγὼ μὲν] Μὲν addidit Osannus, et Pinzgerus. De cujus particulæ (inquit Osannus) post pronomina positæ vi cf. Döderlein. in Thiersch. Act. Phil. Mon. v. i. fasc. 1. p. 66. Adde Aristoph. Nub. 645.

Τοὺς ἰδίους κινδύνους] Forte τοῖς ἰδίοις, subaudi ἐμαυτοῦ, κινδύνοις. *meomet ipsius periculo privato.* nam qui servum aut ancillam ad tormenta postularet, is hero restituere debebat servi pretium, si is a tormentis forte debilitaretur. REISK. τοῖς ἰδίοις κινδύνοις e Reiskii conjectura, præeuntibus Scholz., Thorlac., Becker. [et Heinrich.], edidi, nauci putans quæ ad defendendam vulgatam a V. D. usque allata sunt. Infra habes §. κζ΄. τοῖς ἰδίοις κινδύνοις κοινὴν ἄδειαν τοῖς Ἕλλησι κτώμενοι. OSANN.

Τοὺς ἰδίους κινδύνους] An addendum ἀξιώσας? *volui meum periculum; cum volui tunc, ut de testibus quæreretur.* MOR. Reiskii conjecturam recepimus. Dinarch. c. Demosth. p. 26. ed. Reisk. de Charidemo: χρήσιμος ὑμῖν οὐ λόγοις ἀλλ' ἔργοις βουλόμενος γενέσθαι, καὶ τοῖς ἰδίοις τοῖς αὐτοῦ κινδύνοις ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι βουλόμενος τὴν σωτηρίαν παρασκευάσαι, περιϊὼν οὗτος κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐλογοποίει. — Qui vero servum aut ancillam ad tormenta postulaverat, is hero servi a tormentis forte debilitati pretium restituere debebat. Id statim in formula προκλήσεως ab accusatore promittebatur, ut legimus in Demosth. c. Neær. p. 1387. 28. ed. Reisk. BECKER.

Τὸν ἔλεγχον] Delet Scaliger. Verum, si quid exterminandum sit, næ illa jubeo in superiori parte sententiæ, nempe τοὺς ἰδίους κινδύνους. Vide enim: Ἐγὼ ἐβουλόμην ἐν τοῖς Λεωκράτους οἰκέταις καὶ θεραπαίναις βασανισθεῖσι τὸν ἔλεγχον γενέσθαι. TAYLOR.

Ἑαυτὸν] Π. ἑαυτῷ. H. STEPHAN. Recte. TAYLOR. Ego vulgatam reliqui, quia conjecturam illam tametsi admittas, non tamen ideo persanatus est locus. Si nihil hic deest, leg. est αὐτὸν (pro ἑαυτὸν), quod referetur ad τὸν ἔλεγχον; et sic erit distinguendum: διὰ τὸ συνειδέναι, αὐτὸν οὐχ ὑπέμεινεν. aut si quid deest, sic leg. διὰ τὸ συνειδέναι ἑαυτῷ ἀδικοῦντι, αὐτὸν οὐχ ὑπέμεινεν. REISK. Ita e Stephan. conjectura præter Reiskium omnes editores. Schaubius mecum hæc communicavit probanda: Stephano assentior corrigenti ἑαυτῷ. cf. Lysiæ Areopag. §. η΄. ἐδόκουν ἂν ἐμαυτῷ ξυνειδέναι. qui locus docet, ξυνειδέναι ἑαυτῷ idem significare posse quod ξυνειδέναι ἑαυτῷ ἀδικοῦντι. et pro Polystr. §. β΄. οἱ δ' οὐχ ὑπέμειναν, καταγνόντες σφῶν αὐτῶν ἀδικεῖν. quo altera quoque Reiskii [quocum facit Ducas] conjectura, αὐτὸν, inutilis repellitur. OSANN.

Τῶν λεγομένων] Desidero Interpretis fidem. Verte: *eorum, quæ allegantur.* TAYLOR.

Κατεψεύσαντο] Cf. Cic. pro Rosc. Amer. c. 41. HAUPTM.

Δεινῶν] Ernesti λέγειν addere voluit, et hoc omnino usitatius est. Tamen absolute quoque interdum ponitur. Philostr. de V. Soph. 1. p. 499. de Antiphonte Rhamnusio: δεινὸς τὰ δικανικὰ, i. e. *in rebus forensibus terribilis et metuenda erat hujus Oratoris versutia.* BECKER.

Ἅμα τοῦτο] F. leg. ἓν τοῦτο. REISK. Sed emendatione opus non [adstipulante Osanno] est. Sensus: Hi, qui facundia pollent et calumniari solent, hoc simul sibi permittunt, ut locos inquirant et fallacias, quibus fraudulenter pugnant adversus accusatos. BECKER.

Ἀποδεικνύντων] Scil. ἔργον ἐστίν. e v. 10. REISK.

Ὥσπερ ἡμεῖς] Scil. φαινόμεθα ποιοῦντες. IDEM. ὥσπερ ὑμεῖς dedit Osannus. Quæ scilicet audientium appellatione (inquit V. D.) orator ad animos sibi conciliandos utitur. Supple enim φαίνεσθε ποιοῦντες.

Τοὺς οἰκέτας] Prorsus omittunt Osannus et Pinzgerus.

Καὶ ταῦτα] Elliptice, ut supra p. 144. 6. ed. Reisk. Eodem modo Aristophanes

χον γενέσθαι, οὑτοσὶ δὲ διὰ τὸ συνειδέναι [1] ἑαυτῷ οὐχ ὑπέμεινεν ἀλλ' ἔφυγε. καίτοι, ὦ ἄνδρες, πολὺ θᾶττον οἱ 161
Λεωκράτους οἰκέται καὶ θεράπαιναι τῶν λεγομένων ἄν τι ἠρνήθησαν ἢ τὰ μὴ ὄντα τοῦ ἑαυτῶν δεσπότου κατεψεύσαντο.

152. 1 ι΄. Χωρὶς τοίνυν τούτων Λεωκράτης ἀναβοήσεται αὐτίκα ὡς ἰδιώτης ὢν καὶ ὑπὸ τῆς τοῦ ῥήτορος καὶ συκοφάντου δεινότητος ἀναρπαζόμενος. ἐγὼ δὲ ἡγοῦμαι πάντας ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι τῶν μὲν δεινῶν καὶ συκοφαντεῖν ἐπιχειρούντων ἔργον ἐστὶν ἅμα τοῦτο προαιρεῖσθαι καὶ ζητεῖν τὰ χωρία ταῦτα ἐν οἷς τοὺς παραλογισμοὺς κατὰ τῶν ἀγωνιζομένων ποιήσονται, τῶν δὲ δικαίως τὰς κρίσεις ἐνισταμένων καὶ τοὺς ἐνόχους ταῖς ἀραῖς ἀκριβῶς ἀποδεικνύντων τἀναντία φαίνεσθαι τούτοις ποιοῦντας, ὥσπερ ἡμεῖς. οὑτωσὶ δὲ διαλογίζεσθε περὶ τούτων παρ' ὑμῖν αὐτοῖς· τίνας ἀδύνατον ἦν τῇ δεινότητι καὶ ταῖς παρασκευαῖς ταῖς τοῦ λόγου παραγαγεῖν; [2] [τοὺς οἰκέτας]. κατὰ φύσιν τοίνυν βασανιζόμενοι πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν περὶ πάντων τῶν ἀδικημάτων ἔμελλον φράσειν οἱ οἰκέται καὶ αἱ θεράπαιναι· ἀλλὰ τούτους ὁ Λεωκράτης παραδοῦναι ἔφυγε, καὶ ταῦτα οὐκ ἀλλοτρίους

[1] ἑαυτὸν T. R. [2] uncos om. T. R.

162 ἀλλ᾽ αὐτοῦ ὄντας. τίνας δὲ δυνατὸν εἶναι δοκεῖ τοῖς λόγοις ψυχαγωγῆσαι καὶ τὴν ὑγρότητα αὐτῶν τοῦ ἤθους τοῖς δακρύοις εἰς ἔλεον προαγαγέσθαι; τοὺς δικαστάς. ἐνταῦθα Λεωκράτης ὁ προδότης τῆς πατρίδος ἐλήλυθεν, οὐδὲν ἕτερον ἢ φοβούμενος μὴ ἐκ τῆς αὐτῆς οἰκίας οἵ τ᾽ ἐξελέγχοντες τῷ ἔργῳ καὶ ὁ ἐξελεγχόμενος γένηται. τί γὰρ ἔδει προφάσεων ἢ λόγων ἢ σκήψεως; ἁπλοῦν τὸ δίκαιον, ῥᾴδιον τὸ ἀληθές, βραχὺς ὁ ἔλεγχος. εἰ μὲν ὁμολογεῖ τὰ ἐν τῇ εἰσαγγελίᾳ ἀληθῆ καὶ ὅσια εἶναι, τί οὐ τῆς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίας τυγχάνει; εἰ δὲ μή φησι ταῦτα ἀληθῆ εἶναι, τί οὐ παραδέδωκε τοὺς οἰκέτας καὶ τὰς θεραπαίνας; προσήκει γὰρ τὸν ὑπὲρ προδοσίας κινδυνεύοντα καὶ παραδιδόναι καὶ βασα-

Plut. 1175.

——— καταφαγεῖν γὰρ οὐκ ἔχω,
Καὶ ταῦτα, τοῦ σωτῆρος ἱερεὺς ὢν Διός.

OSANN.

Δοκεῖ] Malim ἐδόκει. ob præmissum ἦν, p. 411. 15. REISK. Quod conversione Simonus expressit: quo minime opus videtur. OSANN.

Ψυχαγωγῆσαι] Oratoris artificium est, qui auditores ad sententiam suam pertrahit, persuadendo aut docendo. Aristoteles Poet. 6. τὸ ψυχαγωγικὸν, vocat. Apsin. Art. Rhet. p. 713. Οὐ ψυχαγωγήσεις, μὴ γοητεύων μετὰ τινὸς χάριτος καὶ ἡδονῆς, *non conciliabis tibi auditorem, nisi eum gratia et suavitatis dictione veluti infascinaveris.* Sic veretur Æschines de f. leg. p. 189. ed. Reisk. ne adversarius oratione sua auditorum animos infascinaverit. Verba sunt: ἐφοβήθην μὲν γὰρ, καὶ ἔτι καὶ νῦν τεθορύβημαι, μή τινες ὑμῶν ἀγνοήσωσί με ψυχαγωγηθέντες τοῖς ἐπιβεβουλευμένοις καὶ κακοήθεσι τούτοις ἀντιθέτοις. De verbo ψυχαγωγεῖν egit Spanhem. ad Julian. p. 20. nec loci Nostri oblitus est. BECKER.

Καὶ τὴν ὑγρότητα αὐτῶν τοῦ ἤθους — προαγαγέσθαι] *judicum animi mollitiem lacrymis ad misericordiam perducere.* In usu est metaphora 1) de virtute aliqua oratoris: cujus oratio fusa est et tractabilis, ut Cic. de Orat. II. 15. dicit. Hyperidem propterea laudat Longin. 34. 2. ὡς ἐν ὑγρῷ πνεύματι διεξοδεῦσαι. *quod molliter spirans cursum possit finire.* virtus, quæ judice Longino Demostheni prorsus deest. Deinde 2) Noster ad mores hominum laxos, remissos transfert, et quidem satis audacter, ut recte, mea quidem sententia, judicat Morus in disp. de cognatione historiæ et eloqu. cùm poesi p. 29. IDEM.

Ἐνταῦθα] *huc,* s. ad hos se convertit Leocrates. IDEM.

Τῷ ἔργῳ] Nihil loci hic habet. Restitue: ἐνταῦθα Λεωκράτης — τῷ ἔργῳ ἐλήλυθεν, οὐδὲν ἕτερον ἢ φοβούμενος, μὴ ἐκ τῆς αὐτῆς οἰκίας οἵ τ᾽ ἐξελέγχοντες, καὶ ὁ ἐξελεγχόμενος γένηται. Verte autem: *in eum utique locum* (quem adeo suspiciosum esse vobis dixi) *revera pervenit Leocrates, nihil aliud metuens, quam ne ex eadem domo et redarguentes et redargutus prodirent.* TAYLOR. Opponuntur inter se ὁ λόγῳ ἔλεγχος et ὁ ἔργῳ ἔλεγχος, illa mera est insimulatio, criminatio accusatoris. Servorum autem confessio tormentis expressa est convictio rebus ipsis. REISK. Vulgatam retinuimus. §. θ΄. dixerat orator in causis publicis oportere τοῖς ἔργοις μᾶλλον ἢ τοῖς λόγοις πιστεύειν. Jam opponitur h. l. ὁ λόγῳ ἔλεγχος et ὁ ἔργῳ ἔλ. Illa criminatio accusatoris esse potest: hæc vero confessio, servorum tormentis expressa, est convictio *rebus ipsis.* BECKER. Frustra Taylorus. OSANN.

Τί γὰρ ἔδει] An Τί δ᾽ ἄρα δεῖ. *sed quid opus est excusationibus?* MOR.

Ἁπλοῦν — ἀληθὲς] Forte ob oculos habuit Orator Eurip. in Phœniss. v. 479. sq. ubi hæc poeta:

Ἁπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ,
Κοὐ ποικίλων δεῖ τἄνδιχ᾽ ἑρμηνευμάτων·
Ἔχει γὰρ αὐτὰ καιρόν, ὁ δ᾽ ἄδικος λόγος
Νοσῶν ἐν αὑτῷ, φαρμάκων δεῖται σοφῶν.

Cæterum observandum Oratoris artificium. Brevitate enim enunciatorum gravior fit Oratio, cujus usum ad efficiendam δεινότητα Rhetores sæpe commendant, veluti Demetr. de Eloc. c. 7. Dionys. Hal. Rhetor. Vol. V. Reisk. p. 378. Hermogen. de Forma Or. II. p. 383. Laur. BECKER.

Παραδιδόναι καὶ βασανίζειν] Dele istud καί. παραδιδόναι βασανίζειν nonnunquam legitur eadem mente, ac παραδιδόναι εἰς τὸ

νίζειν καὶ μηδένα τῶν ἀκριβεστάτων ἐλέγχων φεύγειν. ἀλλ᾽ 163
οὐδὲν τούτων ἔπραξεν, ἀλλὰ καταμεμαρτυρηκὼς ἑαυτοῦ ὅτι προδότης ἐστὶ τῆς πατρίδος καὶ τῶν ἱερῶν καὶ τῶν νόμων, ἀξιώσει ὑμᾶς ἐναντία ταῖς αὐτοῦ ὁμολογίαις καὶ μαρτυρίαις ψηφίσασθαι. καὶ πῶς δίκαιόν ἐστι τὸν τὴν ἐξουσίαν τῆς ἀπολογίας αὐτοῦ ἐξ ἄλλων τε πολλῶν καὶ ἐκ τοῦ μὴ δέξασθαι τὰ δίκαια περιῃρημένον, τοῦτον ἐᾶσαι ὑμᾶς αὐτοὺς ὑπὲρ τῶν ὁμολογουμένων ἀδικημάτων ἐξαπατῆσαι; περὶ μὲν οὖν τῆς προκλήσεως καὶ τοῦ ἀδικήματος, ὅτι ὁμολογούμενόν ἐστιν, ἱκανῶς ὑμᾶς ἡγοῦμαι, ὦ ἄνδρες, 164
μεμαθηκέναι.

ιά. Ἐν οἷς δὲ καιροῖς καὶ ἡλίκοις κινδύνοις τὴν πόλιν οὖσαν Λεωκράτης προδέδωκεν, ἀναμνῆσαι ὑμᾶς βούλομαι. καί μοι λάβε τὸ ψήφισμα, γραμματεῦ, τὸ [1]Ὑπερίδου, καὶ ἀναγίνωσκε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ἀκούετε τοῦ ψηφίσματος, ὦ ἄνδρες, ὅτι τὴν βουλὴν τοὺς πεντακοσίους καταβαίνειν εἰς Πειραιᾶ χρηματιοῦσαν περὶ φυλακῆς τοῦ [2]Πειραιῶς ἐν τοῖς ὅπλοις ἔδοξε, καὶ πράττειν διεσκευασμένην ὅ τι ἂν δοκῇ τῷ δήμῳ συμφέρον

[1] Ὑπερείδου T. R.

[2] Πειραιέως T. R.

βασανίζειν, ad quæstionem subeundam tradere, vel, uti Demosthenes loco a me modo laudato dixit: Ἀπολλόδωρος προὐκαλεῖτο Στέφανον παραδοῦναι τὴν παῖδα τὸν ἀκόλουθον εἰς βάσανον περὶ τῆς ὑφαιρέσεως τοῦ γραμματείου. Antiph. Orat. I. p. 112. antep. ed. Steph. δόντες βασανίσαι τὰ αὑτῶν ἀνδράποδα. Lysias Orat. Areopagit. §. η΄. ἕτοιμος ἦμην (θεράποντας), εἴ τινα βούλοιτο παραδοῦναι βασανίζειν. Similiter c. Agorat. §. ιζ΄. καταγνόντες αὐτοῦ θάνατον, ἀποτυμπανίσαι παρέδοτε. Noster similiter §. κ΄. ἠξίουν δοῦναι τὸν βασιλέα θάψαι. Et §. κδ΄. ex Euripide,

Ἐγὼ δὲ δώσω τὴν ἐμὴν παῖδα κτανεῖν.

Et similiter ibid.

Τὴν οὐκ ἐμήν γε πλὴν φύσει δώσω κόρην
Θῦσαι πρὸ γαίας.

Vid. Indicem Lysiæ, voc. Infinitivus. TAYLOR. Haud me fugit παραδιδόναι βασανίζειν idem esse posse, atque παραδ. πρὸς τὸ βασανίζειν, vel ἐπὶ τῷ βασ. verumtamen hic videtur καὶ servandum esse. Sæpe heri ipsi servos suos explorabant. REISK. καὶ inservit gradationi. *oportebat tradere servos, et* (si opus erat) *quæstionum tormentis examinare.* BECKER. καὶ omittunt Schulz. et Simon. includit Heinrich.

Χρηματιοῦσαν] *deliberaturus de præsidio.* De verbo χρηματίζειν v. Mor. ad Isocr. Paneg. c. 42. BECKER.

Πράττειν διεσκευασμένην] Hæc posterior est Vox Tactica. Διεσκευασμένοι, ἡτοιμασμένοι, ἔνοπλοι, ξιφήρεις εἰς πόλεμον. Hesych. *placuit Senatum Quingentorum Piræeum descendere — et sub armis cavere, ne quid Respublica detrimenti capiat.* Male hæc a Lonicero vertuntur, quem fugisse arbitror istam vocis proprietatem. Quod autem moneo potissimum, hoc est. Vim istius locutionis notavit aliquis olim ad vocem διεσκευασμένην, sc. ἐν τοῖς ὅπλοις. Quæ vera et sincera glossa est. Tu igitur eas voces in linea superiori delebis. Quale enim foret, dicere? καταβαίνειν — ἐν τοῖς ὅπλοις ἔδοξε, καὶ πράττειν ἐν τοῖς ὅπλοις ὅ, τι ἂν δοκῇ τῷ δήμῳ συμφέρον εἶναι. Tantundem enim dicit, cum dicit πράττειν διεσκευασμένην, ut vidimus. TAYLOR. Speciosam magis quam veram esse hanc notationem verborum ἐν ὅπλοις existimo. Si enim Hesychii explicationem attente consideras, dubitesne Lycurgum sine elegantiæ offensa sic scribere potuisse? Latini quum

εἶναι. καίτοι, ὦ ἄνδρες, εἰ οἱ [1] ἀφειμένοι τοῦ στρατεύεσθαι
ἕνεκα τοῦ βουλεύεσθαι ὑπὲρ [2] [τῶν] τῆς πόλεως ἐν τῇ
τῶν στρατιωτῶν τάξει διέτριβον, ἆρ' ὑμῖν δοκοῦσι μικροὶ
καὶ οἱ τυχόντες φόβοι τότε τὴν πόλιν κατασχεῖν; ἐν
οἷς Λεωκράτης οὑτοσὶ καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς πόλεως ἀποδρὰς
165 ᾤχετο καὶ τὰ χρήματα [3] τὰ ὑπάρχοντα ἐξεκόμισε καὶ
ἱερὰ τὰ πατρῷα μετεπέμψατο, καὶ εἰς τοσοῦτον προ-
δοσίας ἦλθεν ὥςτε κατὰ τὴν αὑτοῦ προαίρεσιν ἔρημοι μὲν
ἦσαν οἱ ναοὶ τῶν ἱερέων, ἔρημοι δὲ [4] αἱ φυλακαὶ τῶν τειχῶν,
ἐξελέλειπτο δὲ ἡ πόλις καὶ ἡ χώρα. καίτοι κατ' ἐκείνους
τοὺς χρόνους, ὦ ἄνδρες, τίς οὐκ ἂν τὴν πόλιν ἠλέησεν, οὐ
μόνον πολίτης ἀλλὰ καὶ ξένος ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις
ἐπιδεδημηκώς; τίς δ' ἦν οὕτως ἢ μισόδημος τότε ἢ μισαθή-
ναιος, ὅςτις ἐδυνήθη ἂν ἄτακτον ἑαυτὸν ὑπομεῖναι ἰδεῖν, ἡνίκα
ἡ μὲν ἧττα καὶ τὸ γεγονὸς πάθος [2] [τῷ δήμῳ] προσηγ-
γέλλετο, ὀρθὴ δὲ ἦν ἡ πόλις ἐν τοῖς συμβεβηκόσιν, αἱ δ'
ἐλπίδες τῆς σωτηρίας τῷ δήμῳ ἐν τοῖς ὑπὲρ πεντήκοντα ἔτη
γεγονόσι καθειστήκεσαν, ὁρᾶν δ' ἦν ἐπὶ μὲν τῶν θυρῶν 153. 1

[1] ἀφιέμενοι T. R. [2] uncos om. T. R. [3] τὰ om. T. R. [4] καὶ αἱ T. R.

eodem modo *armati* et *instructi* conjungunt, quis vituperabit? In Græcis vero et Latinis scriptoribus tum, quum Taylori suspicio glossæ vera esset, quam multa loca essent corrigenda! Locum igitur intactum reliquimus. BECKER. Heinrichius: Πειραιῶς ἔδοξε καὶ πράττειν ἐν τοῖς ὅπλοις διεσκ.

Ἀφειμένοι] Edd. ἀφιέμενοι, ut infra p. 415. ult. Sed Suidæ scripturam prætulimus. BECKER. ἀφειμένοι scripsi e Suida voc. πεπορπημένος. Cf. Lobeck. ad Phrynich. p. 320. PINZGER. Osannus: ἀφιέμενοι. Heinrichius: ἀφειμένοι.

Τὰ χρήματα ὑπαρχ.] F. leg. τὰ χρήματα τὰ ὑπαρχ. REISK.

Τῶν ἱερέων] Potius τῶν ἱερῶν. Modo enim: ἱερὰ τὰ πατρῷα μετέμψατο εἰς Μέγαρα, καὶ ἐξήγαγεν ἐκ τῆς χώρας. Infra §. ιδ'. τὰ ἱερὰ τὰ πάτρια μετακομίζεσθαι. Ait igitur, si omnes pariter atque Leocrates animati essent, ἔρημοι ἂν ἦσαν οἱ ναοὶ τῶν ἱερῶν. Περὶ ἱερέων, *de sacerdotibus*, non agitur. TAYLOR. Mihi satis placet vulgata ἱερέων. Sine sacerdotibus sacra nulla possunt fieri. qui civitatem ergo prodit, sacerdotes una quoque prodit, et cum his sacra. Pari modo ἔρημοι δὲ καὶ αἱ φυλακαὶ τῶν τειχῶν, pro ἔρημα δὲ καὶ τὰ τείχη τῶν φυλάκων. REISK. Nec prætermittendum in omnibus, quos Taylor. ad emendationem suam stabiliendam affert, locis, voc. ἱερὰ significare *lares a Leocr. Athenis Megara arcessitos*. BECKER. τῶν ἱερέων includunt Heinrichius et Pinzgerus.

Ὀρθὴ δ' ἦν ἡ πόλις] Lonicerus: *recte autem se civitas gerebat in iis, quæ acciderant calamitatibus*. Perperam. Immo: *cives arrectos metu animos habebant*. Isocr. de Big. §. γ'. Ὀρθῆς δὲ τῆς πόλεως γενομένης διὰ τὸ μέγεθος τῶν αἰτιῶν. Et in simili prorsus narratione Diod. Sic. XVI. 84. ἡ μὲν πόλις ὀρθὴ διὰ τὸν φόβον ἦν. ubi Demosth. de Cor. c. 53. Diodori narrationem egregie illustrat. BECKER.

Ὁρᾶν δ' ἦν — γυναῖκας ἐλευθέρας] Simillima est Livii XXII. 7. descriptio terroris et metus, quo Romani, Flaminii ad Trasimenum exercitu profligato, afficiebantur. "Romæ ad primum nuncium cladis, ingenti terrore ac tumultu concursus in forum populi est factus. Matronæ vagæ per vicos, quæ repens clades allata, quæve fortuna esset exercitus obvios percontantur. — Postero die ad portas major mulierum prope quam virorum multitudo fuit, aut suorum aliquem, aut nuntium de his opperiens; circumfundebantur

γυναῖκας [1] ἐλευθέρας περιφόβους κατεπτηχυίας καὶ πυνθα- 166
νομένας εἰ ζῶσι, τὰς μὲν ὑπὲρ ἀνδρὸς, τὰς δ' ὑπὲρ πατρὸς,
τὰς δ' ὑπὲρ ἀδελφῶν, ἀναξίως αὑτῶν καὶ τῆς πόλεως ὁρω-
μένας· τῶν δὲ ἀνδρῶν τοὺς τοῖς σώμασιν ἀπειρηκότας καὶ
τὰς ἡλικίας πρεσβυτέρους καὶ ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ στρατεύε-
σθαι [2] ἀφειμένους ἰδεῖν ἦν καθ' ὅλην [3] τὴν πόλιν ἐπὶ γήρως

[1] ἐλευθέρους T. R. [2] ἀφεμένους T. R. [3] τὴν om. T.

obviis sciscitantes, neque avelli utique a notis, priusquam ordine omnia inquisiissent." IDEM.

Ἐλευθέρους] Non facile in genere fœminino sic usurpatur. malim ἐλευθέρας. REISK. Bene hunc locum ad confirmandum communem adjectivi usum contulit, qui Euripidis Heraclidas a P. Elmsleio editas Lipsiæ repeti curavit, ad v. 245. OSANN.

Κατεπτηχυίας] Juxta canones Grammaticorum formari debuit καταπεπτηχυίας. Demosthenes tamen, si locus sanus sit, Philipp. A. §. δ'. κατέπτηχε μέντοι ταῦτα πάντα. Plutarch. in Julio: Δυεῖν δὲ οὐσῶν ἐν τῇ πόλει στάσεων, τῆς μὲν ἀπὸ Σύλλα, μέγα δυναμένης, τῆς δὲ Μαριανῆς, ἣ τότε κατεπτήχει καὶ διεσπᾶτο —. Isocrates ad Philippum §. κδ'. Τοὺς ἄλλους ὁρῶν τοὺς πρὸ αὐτοῦ ταύτῃ τῇ συμφορᾷ κεχρημένους, ἐπτηχότας διὰ τὸ μέγεθος τῆς πόλεως. Videtur autem duplici modo formari. TAYLOR.

Ὁρωμένας] Hanc vocem cum superiori ὁρᾶν δ' ἦν non bene jungi ratus Schulzius ὀρομένας aut ὁρμωμένας legi voluit: cujus viri dubiis etiam Jacobsius permotus in Animad. ad Euripid. p. 126. θρεομένας conjecit, quod verbum nonnisi apud poetas memini me legisse. Acutiorem autem hanc crisin quam veriorem dixerim. OSANN. ὀδυρομένας dedit Heinrich.

Ἀπειρηκότας] V. Hemsterhus. ad Luc. I. p. 78. MOR.

Τὰς ἡλικίας] Immo ταῖς ἡλικίαις, ut dudum correxi. Atque ita restituisse videtur Maussac. ad Harpocr. p. 121. ex Suida. TAYLOR. Et ita dederunt Beckerus et Heinrichius.

Ὑπὸ τὸν νόμον] Π. τῶν νόμων. Ἢ τοῦ νόμου. H. STEPHAN.

Ἀφεμένους] Leg. ἀφειμένους. REISK. Et sic e Suida dederunt Heinrichius et Pinzgerus.

Ἐπὶ γήρως οὐδῷ διαφθειρομένους] Hic verisimile est, Suidam, quem Maussacus sequitur, errore, non consilio, scripsisse ὀδῷ pro οὐδῷ. Ἐπειδὴ ἐνταῦθα ἤδη εἶ τῆς ἡλικίας, ὃ δὴ ἐπὶ γήραος οὐδῷ φασὶν εἶναι οἱ ποιηταί. Plato Republica I. init. Annotarunt antiqui nostro cum Poetis magnam intercessisse necessitudinem. Ita sæpe Homerus,

Δύσμορον, ὅν ῥα πατὴρ Κρονίδης ἐπὶ γήραος οὐδῷ
Αἴσῃ ἐν ἀργαλέῃ φθίσει. Iliad. X. 60.

Μνῆσαι πατρὸς σεῖο, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Τηλίκου, ὥσπερ ἐγὼν, ὀλοῷ ἐπὶ γήραος οὐδῷ.
Iliad. Ω. 486.

Verum neque Poetis solis ea est familiaris locutio, sed et iis, qui prosa oratione scribunt, uti Hyperidi, teste Polluce, II. 2. Λέγοιτο δ' ἂν καθ' Ὑπερίδην καὶ ἐπὶ γήρως οὐδῷ, ἐπὶ δυσμαῖς βίου. Attamen his missis, quomodo exponamus διαφθειρομένους? Vir longe doctissimus divinat διφθερουμένους, cui quidem sententiæ multa favent. "Neque non quædam nationes harum (ovium) pellibus sunt vestitæ, ut in Gætulia et in Sardinia. Cujus usum apud antiquos quoque Græcos fuisse apparet, quod in Tragœdiis Senes ab hac pelle vocantur διφθερίαι etc." Varro de R. R. II. 11. Discimus quoque ex Comœdia, coriaceas etiam fuisse et servulorum et rusticorum pænulas.

Εἶτα δῆτ' οὐ πόλλ' ἔνεστι δεινὰ τῷ γήρᾳ κακὰ
Δηλαδή; καὶ νῦν γε τούτῳ τὸν παλαιὸν δεσπότην
Πρὸς βίαν χειροῦσιν, οὐδὲν τῶν πάλαι μεμνημένοι,
Διφθερῶν, κἀξωμίδων, ἃς οὗτος αὐτοῖς ἠμπόλα. Aristoph. Vesp. 439.

Ὅταν μὲν οὖν τὰς αἶγας ἐκ τοῦ Φελλέως,
Ὥσπερ ὁ πατήρ σου διφθέραν ἐνημμένος.
Nub. 71.

Verum, utut hæc sint, quid dicendum est de eo loco Demosthenis in Midiana §. 23. ubi aqua similiter hæret et semper hærebit? Δεινοί τινές εἰσιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φθείρεσθαι πρὸς τοὺς πλουσίους. Quid de iis omnibus, ubi φθείρεσθαι, διαφθείρεσθαι, et similia, Lexicographos omnes diu vexavit? Producam, quæ et ego et illi observarunt, ut de iis simul et semel statuamus. Plutarch. in Antonio: καὶ βασιλέων γυναῖκες ἁμιλλώμεναι δωρεαῖς πρὸς ἀλλήλας καὶ κάλλεσι ἐφθείροντο πρὸς αὐτόν. Tur-

167 [1]ὀδῷ διαφθειρομένους, διπλᾶ τὰ ἱμάτια ἐμπεπορπημένους. πολλῶν δὲ καὶ δεινῶν κατὰ τὴν πόλιν γινομένων, καὶ πάν-

[1] οὐδῷ T. R.

piter et indecore eum adibant, inquit Budæus. Id. in Phocione: Ἐπεὶ δὲ Ἅρπαλος μετὰ χρημάτων πολλῶν ἀποδρὰς Ἀλέξανδρον ἐκ τῆς Ἀσίας τῇ Ἀττικῇ προσέβαλε, καὶ τῶν εἰωθότων ἀπὸ τοῦ βήματος χρηματίζεσθαι δρόμος ἦν καὶ ἅμιλλα φθειρομένων πρὸς αὐτόν. Aristides Panath. Ἀλλ' ἤδη τότε ἀμυνομένη καὶ δίκην ἀξιοῦσα λαβεῖν τῶν ἐν τῇ ἠπείρῳ τῶν Ἰώνων, δεδουλωμένων Ἑλλήνων, οὓς μόνη μὲν ἐδέξατο φθειρομένους κατὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. Aristoph. in Avibus 917.

Ἀλλ', ὦ ποιητὰ, κατὰ τί δεῦρ' ἂν ἐφθάρης;

Alciphro I. Epist. 13. Ἐξ Ἑρμιόνης — εἰς Πειραιᾶ φθαρέντων. et 34. Προσφθείρεται δὲ Ἑρπυλλίδι τῇ Μεγάρας ἅβρᾳ. Gregor. ad Athanasium: Ἀφ' οὗ δὲ ἡ ἀντίθετος γλῶσσα, ὥσπερ τι νόσημα δεινὸν καὶ κακόηθες, ταῖς Ἐκκλησίαις ἡμῶν εἰσεφθάρη. Idem: Τέρας τι Καππαδόκιον, τὰ μὲν πρῶτα τραπέζης ἀλλοτρίας δοῦλον — τὰ τελευταῖα δὲ καὶ πολιτείᾳ παρεισφθαρέν. Idem: Μηδὲ γὰρ Σαβέλλιοι τῷ ῥητῷ τούτῳ παραφθειρέσθωσαν. Aristoph. Eccles. 248.

Ἀτὰρ ἢν Κέφαλός σοι λοιδορῆται προσφθαρείς.

Idem in Pace 71.

Ἐχθὲς δὲ μετὰ ταῦτ' ἐκφθαρεὶς, οὐκ οἶδ' ὅποι,
Εἰσήγαγ' Αἰτναῖον μέγιστον κάνθαρον.

Similes et istæ locutiones. Ἔῤῥ' ἐς κόρακας, φθείρου, ἀποφθείρου ἐς κόρακας. Idem Aristoph. Nub. 787.

Οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ
Ἐπιλησμότατον καὶ σκαιότατον γερόντιον;

Et Equit. 888.

Οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ βύρσας κάκιστον ὄζων;

In his igitur omnibus τὸ φθείρεσθαι corrumpendi vim non habet, neque a φθίω deducitur. Verum est lente et pedetentim repere vel serpere, τοῦ φθειρὸς (qui et serpens a Plinio dicitur et Apuleio) motum seu potius lentitudinem imitari. Theocr. Idyll. Ζ. init.

Ἧς χρόνος, ἀνίκ' ἐγώ τε καὶ Εὔκριτος ἐς τὸν Ἅλεντα
Εἵρπομες ἐκ πόλιος.

Schol. Τὸ ἕρπειν κυρίως ἐπὶ ὄφεως, καὶ σκωλήκων, καὶ ἑτέρων ἀπόδων ζώων λέγεται· καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν νωθεστέρων καὶ ἀσπουδεὶ πορευομένων· νῦν δὲ ἐπὶ τοῦ βαδίζειν λέγεται. Aristoph. Plut. 675.

Ἐφ' ἣν ἐπεθύμουν δαιμονίως ἐφερπύσαι.

σχ. ad loc. Ἐφερπύσαι δὲ βαδίσαι, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἑρπετῶν. In nonnullis tamen, quos adduxi, locis, ut id obiter moneam, conveniet fortasse exponere, non ad instar τοῦ φθειρὸς reptare, verum fortasse adhærescere. Uti in isto quoque, quem jam addo ex Æliano XIV. V. H. 26. Ἀρκεσίλαον τὸν ἐξ Ἀκαδημίας Ἀνταγόρας ὁ ποιητὴς ἐλοιδορεῖτο, προσφθαρεὶς αὐτῷ. et similiter XII. H. A. 17. de Echeneide. θεούσῃ νηῒ προσφθαρείς. Jam autem post nostram, licet novam, non fortasse ingratam, explicationem confer decrepitos hos et capulares senes Lycurgi cum veteri Laerte apud Homerum Ulyx. Α. 189.

Λαέρτην ἥρωα· τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε
Ἔρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦ πήματα πάσχειν
Γρηῒ σὺν ἀμφιπόλῳ, ἥ οἱ βρῶσίν τε πόσιν τε
Παρτιθεῖ, εὖτ' ἄν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβησιν
Ἑρπύζοντ' ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο.

Accedit etiam, quod, si hunc locum cum Suida legamus περιφθειρομένους, non διαφθειρομένους, et profecto ita legere suadeo, ne dubitandi quidem occasio relinqueretur. Indeque Lucianum optime explicabimus in Pseudologista: Ἀλλ' ἴσασιν ἐκεῖνοι τὰς πρώτας σου τρυφὰς, καὶ ὡς παραδοὺς σαυτὸν τῷ ὀλέθρῳ ἐκείνῳ στρατιώτῃ συμπεριεφθείρου πάντα ὑπηρετῶν. Sed præstat fortasse Suidam producere, quoniam præter morem totum hunc locum Lycurgi ex melioribus exemplaribus videtur descripsisse, quam quibus usi sunt Aldus et Stephanus: Τῶν δ' ἀνδρῶν τοὺς τοῖς σώμασιν ἀπειρηκότας, καὶ ταῖς ἡλικίαις πρεσβυτέρους, καὶ ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ στρατεύεσθαι ἀφειμένους, ἰδεῖν ἦν καθ' ὅλην τὴν πόλιν τότ' ἐπὶ γήρως ὀδῷ περιφθειρομένους, διπλᾶ ἱμάτια ἐμπεπορπημένους. Suid. in Πεπορπημένος. Taylor. Hæc satis prolixa de voce διαφθειρομένους disquisitio grammatica, ejus auctorem, prius incertum, quid de lectione h. l. statuat, edocuisse videtur, istud vocabulum ab h. l. alienum esse. Nam si cum Lonicero vertas: *ætate grandævos videre erat per totam urbem ipso senio perire.* id absonum est; sin a φθείρεσθαι (quo utuntur Attici sensu: *repere, ire, vagari*) velis derivare, compositum διαφθ. incommodum erit. Conjectura vero διφθερουμένους propterea displicet, quod, si

των τῶν πολιτῶν τὰ μέγιστα ἠτυχηκότων, μάλιστ' ἄν τις 168
ἤλγησε καὶ ἐδάκρυσεν ἐπὶ ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς, ἡνίχ' 169
ὁρᾶν ἦν τὸν δῆμον ψηφισάμενον τοὺς μὲν δούλους ἐλευθέρους, 170
τοὺς δὲ ξένους Ἀθηναίους, τοὺς δ' ἀτίμους ἐντίμους· ὃς πρῶτον ἐπὶ τῷ αὐτόχθων εἶναι καὶ ἐλεύθερος ἐσεμνύνετο. τοσαύτῃ δὲ ἡ πόλις ἐκέχρητο μεταβολῇ, ὥστε [1]πρότερον μὲν ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἀγωνίζεσθαι, ἐν δὲ τοῖς τότε χρόνοις ἀγαπᾷν ἐὰν ὑπὲρ τῆς αὑτῶν σωτηρίας ἀσφαλῶς δύνηται [2]διακινδυνεῦσαι. καὶ πρότερον μὲν
πολλῆς χώρας τῶν βαρβάρων ἐπάρχειν, τότε δὲ πρὸς Μα- 171
κεδόνας ὑπὲρ τῆς ἰδίας κινδυνεύειν· καὶ τὸν δῆμον ὃν πρότερον

[1] πρῶτον T. R.

[2] κινδυνεῦσαι T. R.

vestitum seniorum designat, tamen vocem desideramus, qua depingitur, quatenus senes timidi et perterriti secus fecerint. Quare his omnibus perpensis, Suidæ lectionem περιφθειρομένους veram fuisse Lycurgi scripturam, vel saltem verisimiliorem, quam vulgatam, judicamus; cui judicio jam olim subscripserunt Maussacus ad Harpocr. p. 121., Küster. ad Suid. l. c., Taylorus ipse, et Dorvillius ad Chariton. p. 385. Lips. Quum enim φθείρεσθαι apud Atticos scriptores significat: *suo vel aliorum malo vel damno ire aut vagari* (Brunck. ad Aristoph. Eccles. v. 248.), illud compositum *περιφθειρομένους senes* describit, *qui cum impetu, senili ætati alieno, et trepidantes prorumpunt, cum molestia eorum, ad quos accedunt oberrantes.* Et hoc modo perfecta erit oratoria et pulcra descriptio trepidationis et metus, quo tum omnis sexus quæque ætas civium in urbe degentium angebatur. Becker. Lycurgum ad normam Atticam scripsisse suspiceris ἐπὶ γήρως ὀδῷ, prouti Lysiam dedisse liquet ex Harpocr. in ὀδός. *Ad Herodot.* l. iii. 14. Valckenaer. Thorlacius et Osannus: ἐπὶ γήρως οὐδῷ διαφθειρομένους. Beckerus: τότ' ἐπὶ γήρως οὐδῷ περιφθειρομένους. Heinrichius: ἐπὶ γήρως ὀδῷ περιφθειρομένους. Pinzgerus: ἐπὶ γήρως ὀδῷ διαφθειρομένους.

Μάλιστ' ἂν] Μάλιστα δ' ἄν, Vratisl. quæ lectio fortasse non plane negligenda. Geminum locum particulæ δὲ post genitivos absolutos cum δὲ inchoantes fateor me frustra adhuc quæsivisse; similia autem hæc Herodoti l. ii. 50. τῶν δὲ οὔ φασι θεῶν γινώσκειν ὀνόματα, οὗτοι δέ μοι δοκεοῦσι ὑπὸ Πελασγῶν ὀνομασθῆναι. Ex quo genere loca nonnulla congessit Matthiæ Gr. Gr. §. 606. 3. p. 892. Osann. Et sic dedit Heinrich.

Ὃς πρῶτον] Leg. ὃς πρὸ τοῦ. et v. 6. ὥστε πρὸ τοῦ. Reisk. πρῶτον, *antea*. Quod Athenienses "eodem innati solo sint, quod incolunt," ut Justin. ii. 6. interpretatur voc. αὐτόχθονες, id sæpissime celebratur ab oratoribus, imprimis Isocrate v. c. Paneg. §. δ'. et Panath. §. μη'. Vid. Gottleb. ad Platon. Menex. c. 6. Becker. πρῶτον Schulzius significatu τοῦ πρότερον positum esse monet, cujus loquendi usus exempla collegerunt Musgravius ad Sophocl. Antig. 1327., Viger. p. 67., Bosius Ellips. p. 738. Schaef. His autem accuratius examinatis facile patet, vocabulo tum, ne ejus significationes confundantur, genitivum vel ἢ necessario apponi: id quod omnia quæ hujus usus exempla novi, egregrie comprobant. Quare hic prætuli cod. Cripps. lectionem [fallitur V. D. ea enim varians lectio ad πρῶτον v. 6. pertinet]. Osann.

Ἀγαπᾷν] De verbi significatione, qua pro ἀρκεῖσθαι usurpatur, v. ad Philemon. Gramm. p. 226. Idem.

Πρότερον μὲν πολλῆς χώρας] Isocrat. Paneg. §. θ'. Mor.

Τὸν δῆμον, ὃν] Facile sit pro primo articulo posteriorem sufficere, ut sic sit: καὶ, ὃν δῆμον πρότερον Λακεδαιμ. Sed satius est anacoluthon hic statuere, cujus crebra occurrunt exempla. Nisi mavis pro οὗτος ἐδεῖτο p. 418. 2. legere τοῦτον ἔδει. Reisk.

Καὶ τὸν δῆμον — μεταπέμψασθαι] Inest huic loco anacoluthon, quorum exempla undique et in Lycurgo, qui turbatiorem verborum ordinem non aspernatur. Non minus igitur improbanda videtur Reiskii correctio τοῦτον ἔδει, quam Mori conjectura, qui οὗτος ἐδεῖτο delendum et δῆμον — μεταπ. jungendum esse censebat. Nihil præter istud anacoluthon orationi, quo offendaris, duri remanet. Nam sic

Λακεδαιμόνιοι καὶ Πελοποννήσιοι καὶ οἱ τὴν Ἀσίαν κατοι-
κοῦντες Ἕλληνες βοηθὸν ἐπεκαλοῦντο, οὗτος ἐδεῖτο τῶν ἐξ
Ἄνδρου καὶ Κέω καὶ Τροιζῆνος καὶ Ἐπιδαύρου ἐπικουρίαν
[1] αὑτῷ μεταπέμψασθαι. ὥστε, ὦ ἄνδρες, τὸν ἐν τοῖς τοιού-
τοις φόβοις καὶ τηλικούτοις κινδύνοις καὶ τοσαύτῃ αἰσχύνῃ
ἐγκαταλιπόντα τὴν πόλιν, καὶ μήτε ὅπλα θέμενον ὑπὲρ τῆς
πατρίδος μήτε τὸ σῶμα παρασχόντα τάξαι τοῖς στρατη-
γοῖς, ἀλλὰ φυγόντα καὶ [2] προδόντα τὴν τοῦ δήμου σωτη-
ρίαν, τίς ἂν ἢ δικαστὴς φιλόπολις καὶ εὐσεβεῖν βουλόμενος
ψήφῳ ἀπολύσειεν, ἢ ῥήτωρ κληθεὶς τῷ προδότῃ τῆς πόλεως
βοηθήσειε, τὸν οὐδὲ συμπενθῆσαι τὰς τῆς πατρίδος συμφο-
172 ρὰς τολμήσαντα, οὐδὲ συμβεβλημένον οὐδὲν εἰς τὴν τῆς πό-
λεως καὶ τοῦ δήμου σωτηρίαν; καίτοι κατ᾽ ἐκείνους τοὺς
χρόνους οὐκ ἔστιν ἥτις ἡλικία οὐ παρέσχετο [3] ἑαυτὴν εἰς τὴν
τῆς πόλεως σωτηρίαν, ὅτε ἡ μὲν χώρα τὰ δένδρα [4] συνεβάλ-
λετο, οἱ δὲ τετελευτηκότες τὰς θήκας, οἱ δὲ [5] νεῲ τὰ ὅπλα.

[1] αὐτῷ T. R. [2] παραδόντα T. παριδόντα R. [3] αὐτὴν T. R. [4] συνεβάλετο T. R. [5] νέοι T. R.

vert. *idem populus indigebat auxiliis ex Andro etc. quæ sibi submitterentur.* Cum Moro autem αὑτῷ pro αὐτῷ correxi.—Ad illustrandam historiam laudat Hauptm. Diod. Sicul. XVI. 86. Plutarch. Alex. c. 14. Demosth. c. 26. Ælian. V. H. VI. 1. Justin. VIII. 3. BECKER.

Μεταπέμψασθαι] Novo significatu, si bene habet, pro *sibi submittere.* Si autem vulgari significatu etiam hic est usurpatum, necesse est pro οὗτος ἐδεῖτο τῶν — legi τοῦτον ἔδει τὴν (aut τοὺς) ἐξ Ἄνδρου —. REISK. Heinrichius: [αὑτῷ μεταπέμψασθαι].

Παραδόντα] Lege προδόντα. Monui supra ad §. γ′. med. TAYLOR. Malim παριδόντα. *qui præterviderit, contempserit, neglexerit.* v. p. 156. 7. ed. Steph. REISK. παραδόντα restituimus propter seqq. οὐδὲ συμπενθῆσαι — οὐδὲ συμβεβλημένον. *Leocrates dum aufugeret cæteris curam salutis reip. tradidit.* Sic §. γ′. λϛ′. BECKER. Osannus, Heinrichius et Pinzgerus προδόντα dederunt.

Τὸν οὐδὲ συμπενθῆσαι] Referenda sunt ad remotius ἀπολύσειεν. MOR.

Τὰς τῆς πατρίδος συμφορὰς] Melius, ταῖς τῆς πατρίδος συμφοραῖς. TAYLOR. Videtur vulgata bene habere, aut certe defendi posse. πενθεῖν τι, *lugere quid*, vel *ob quid.* ergo et συμπενθεῖν τινί τι, *cum aliquo aliquid lugere.* Idem dictum erit atque οὐδὲ συμπενθῆσαι τῇ πατρίδι τὰς αὐτῆς συμφοράς. REISK.

Τὰς θήκας] Eodem modo et eadem sedulitate muri reficiebantur post bellum Persicum, ᾠκοδόμουν τὰ τείχη, οὔτ᾽ οἰκίας οὔτε τάφου φειδόμενοι. Diod. Sic. XI. c. 40. "Atque ut interim omnes servi atque liberi opus facerent, neque ulli loco parcerent, sive sacer esset, sive privatus, sive publicus." Nep. Themist. 6. Cave autem existimes iterum de iisdem agi infra οἱ δὲ τῆς τῶν τάφων. Ibi enim legendum τάφρων. Scilicet ἐπεμελοῦντο — τειχῶν — τάφρων — χαρακώσεως. Nihil verius. TAYLOR. Quanquam et Demosthenes de Cor. p. 325. 19. Reisk., splendidissimo Orationis loco, τὴν ταφρείαν memorat, qua tum ipse circumdederit urbem, Taylori conjecturam nihilominus rejiciendam esse putavi: duo enim describuntur negotia, quibus tum imprimis occupati erant cives Attici: alterum defensionis urbis, alterum sepulturæ apud Chæronæam occisorum. Utrumque vero hic et in sequentibus, a Leocrate prætermissum esse docet Orator. BECKER. τάφρων tamen dant Osannus, Heinrichius et Pinzgerus.

Οἱ δὲ νεῲ] V. Piers. ad Mœr. p. 265. Ex Floro ii. 6. illustrat. MOR. At fortasse ad Melancthonem tanquam hujus scripturæ auctorem recurrere oportet,

ἐπεμελοῦντο γὰρ οἱ μὲν τῆς τῶν τειχῶν κατασκευῆς, οἱ δὲ
τῆς τῶν [1] τάφρων, οἱ δὲ τῆς χαρακώσεως· οὐδεὶς δ᾽ ἦν ἀργὸς
τῶν ἐν τῇ πόλει. ἐφ᾽ ὧν οὐδενὸς τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ παρ-
έσχετο τάξαι Λεωκράτης. ὧν [2] εἰκὸς ὑμᾶς ἀναμνησθέντας
τὸν μηδὲ ξυνενεγκεῖν μηδ᾽ ἐπ᾽ ἐκφορὰν ἐλθεῖν ἀξιώσαντα 173
τῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ δήμου σωτηρίας ἐν Χαιρω-
νείᾳ τελευτησάντων θανάτῳ ζημιῶσαι, ὡς τὸ ἐπὶ τούτῳ
μέρος ἀτάφων ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν γεγενημένων· ὧν οὗτος
οὐδὲ τὰς θήκας παριὼν ᾐσχύνθη ὀγδόῳ ἔτει τὴν πατρίδα
αὐτῶν προσαγορεύων.

ιϐ′. Περὶ ὧν, [3] ὦ ἄνδρες, μικρῷ πλείω βούλομαι διελθεῖν,
καὶ ὑμῶν ἀκοῦσαι δέομαι καὶ μὴ νομίζειν ἀλλοτρίους εἶναι
τοὺς τοιούτους τῶν δημοσίων ἀγῶνας· αἱ γὰρ τῶν ἀγαθῶν
[4] ἀνδρῶν εὐλογίαι τὸν ἔλεγχον σαφῆ κατὰ τῶν τἀναντία 174
ἐπιτηδευόντων ποιοῦσιν. ἔτι δὲ καὶ δίκαιον τὸν ἔπαινον, ὃς
μόνος ἆθλον τῶν κινδύνων τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἐστὶ, τοῦ-
τον, ἐπειδὴ κἀκεῖνοι εἰς τὴν κοινὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως
[5] τὰς ψυχὰς αὑτῶν ἀνάλωσαν, ἐν τοῖς δημοσίοις καὶ κοινοῖς
ἀγῶσι τῆς πόλεως μὴ παραλιπεῖν. ἐκεῖνοι γὰρ τοῖς πολεμίοις

[1] τάφων T. R. [2] εἰκότως T. R. [3] ὦ om. T. R. [4] ἀνδρῶν om. T. R. [5] τὰς ψυχὰς - - - πόλεως] ἐτελεύτησαν T. R.

vertentem: *templa* [suppeditabant], *clypea.* Thorlacius νάοι. Schaubius, servata vulgata νέοι, intelligit *agros.* OSANN. νεῲ Heinrichius quoque et Pinzgerus: cf. Elmsl. ad Eurip. Heraclid. 695.

Ὧν εἰκότως ὑμᾶς ἀναμνησθέντας] Lege ὧν εἰκὸς ὑμᾶς ἀναμνησθέντας κ. τ. λ. Jam recte se habet Constructio, quæ aliter labascere videbatur. Εἰκὸς ἦν, *par erat.* Ut Antipho Orat. I. in init. Οὓς εἰκὸς ἦν τῷ μὲν τεθνεῶτι τιμωροὺς γενέσθαι, τῷ δ᾽ ἐπεξιόντι βοηθούς. Hæc potissimum annotavi, quoniam in schedis meis video animadversum, fuisse olim fastidiosos quosdam, qui hanc locutionem damnarent. TAYLOR. Aut cum Tayloro εἰκὸς est leg. aut illa vulgata servata, ἀναμνησθέντες in nominativo, et ζημιώσαιτε v. 7. aut ζημιῶσαι δεῖ. REISK. εἰκὸς cæteri editores suscepere.

Ξυνενεγκεῖν] *comportare cadavera cæsorum ad tumulos*, quod faciunt superstites e præliis facti. REISK.

Παριὼν, ᾐσχύνθη] Punge mecum: ὧν οὗτος οὐδὲ τὰς θήκας παριὼν ᾐσχύνθη, ὀγδόῳ ἔτει τὴν πατρίδα αὐτῶν προσαγορεύων. *quorum sepulcra ille præteriens non erubuit, licet post septem annos tum primum patriam eorum consalutaverit.* Si tamen hoc sit προσαγορεύων, quod nimium suspicor. Hesychius quidem προσαγορεύει, ἀσπάζεται. Nonnullis fortasse placere potest ἀπαγορεύων, *qui per septennium patria se abdicaverit.* Ego tamen, ut decet, ἐπέχω. TAYLOR.

Αὐτῶν προσαγορεύων] Videtur ἑαυτοῦ esse interponendum. *illum, præter capsas eorum prætereuntem, nil puduit, ipsorum patriam suam appellare*, se ferre civem ipsorum, communi cum ipsis patria utentem. REISK. Cui consentit §. λϛ′. BECKER. Pro αὐτῶν conj. Ducas ἑαυτοῦ.

Τοὺς τοιούτους τ. δ. ἀγῶνας] Lego: τοὺς τοιούτους λόγους τῶν δημοσίων ἀγώνων. IDEM. Cui obsecutus est Heinrichius.

Αἱ γὰρ τῶν ἀγαθῶν] Muretus XVII. Var. Lect. 6. legit: αἱ γὰρ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν εὐλογίαι etc. deinde, l. antep. ἐπειδὴ κἀκεῖνοι εἰς τὴν κοινὴν σωτηρίαν τὰς ψυχὰς αὑτῶν ἀνήλωσαν, ἐν τοῖς δημοσίοις καὶ κοινοῖς ἀγῶσι πόλεως μὴ παραλιπεῖν. Si hæc ex fide MStorum dixerit, bene dixit. TAYLOR.

Εὐλογίαι] *laudationes.* Thucyd. ii. 42. MOR.

ἀπήντησαν ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τῆς Βοιωτίας ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας μαχούμενοι, οὐκ ἐπὶ τοῖς τείχεσι τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας ἔχοντες, οὐδὲ τὴν χώραν κακῶς ποιεῖν προέμενοι τοῖς ἐχθροῖς, ἀλλὰ τὴν μὲν αὑτῶν ἀνδρείαν ἀσφαλεστέραν φυλακὴν εἶναι νομίζοντες τῶν λιθίνων περιβόλων, τὴν δὲ θρέψασαν αὐτοὺς αἰσχυνόμενοι περιορᾶν πορθουμένην. εἰκότως· ὥσπερ γὰρ πρὸς τοὺς φύσει γεννήσαντας καὶ τοὺς ποιητοὺς τῶν πατέρων οὐχ ὁμοίως ἔχουσιν ἅπαντες ταῖς εὐνοίαις, οὕτω καὶ πρὸς τὰς χώρας τὰς μὴ φύσει προσηκού- 154. 1
σας ἀλλ' ὕστερον ἐπικτήτους γενομένας καταδεέστερον διάκεινται. τοιαύταις δὲ γνώμαις χρησάμενοι, καὶ τοῖς ἀρίστοις ἀνδράσιν ἐξ ἴσου τῶν κινδύνων μετασχόντες, οὐχ ὁμοίως τῆς
175 τύχης ἐκοινώνησαν· τῆς γὰρ ἀρετῆς οὐ ζῶντες ἀπολαύουσιν, ἀλλὰ τελευτήσαντες τὴν δόξαν ἐγκαταλελοίπασιν, οὐχ ἡττηθέντες, ἀλλ' ἀποθανόντες ἔνθα παρετάχθησαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀμύνοντες, εἰ δὲ δεῖ καὶ παραδοξότατον μὲν εἰπεῖν, ἀληθὲς δέ, ἐκεῖνοι νικῶντες ἀπέθανον. τὰ γὰρ ἆθλα τοῦ πολέμου τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἐστὶν ἐλευθερία καὶ ἀρετή· ταῦτα γὰρ ἀμφότερα τοῖς τελευτήσασιν ὑπάρχει. ἔπειτα δὲ οὐδ' οἷόν τ' ἐστὶν εἰπεῖν ἥττης αἰτίους τοὺς ταῖς διανοίαις μὴ πτήξαντας τὸν τῶν ἐπιόντων φόβον. μόνους γὰρ

Πορθουμένην. εἰκότως.] Hæc recte a me distinguuntur. Vide ad §. 26. Interpretem nostrum, ut vides, fefellit vulgaris distinctio: αἰσχυνόμενοι περιορᾶν πορθουμένην εἰκότως. TAYLOR.

Ὥσπερ γὰρ —] Demosth. Epitaph. p. 1390. 4. ed. Reisk. BECKER.

Οὐκ ἡττηθέντες] V. quos laudet Morus ad Isocr. Panegyr. c. 26. Mox pro vulg. ἀμύνοντες cum Tayl. ἀμυνοῦντες dedimus. BECKER.

Ἔνθα παρετάχθησαν] Conjecit Cl. Marklandus ad Lysiam p. 47. 8. ed. Steph. ἔνθαπερ ἐτάχθησαν. TAYLOR. Et sic dedit Heinrichius.

Ἀμύνοντες] Potius ἀμυνοῦντες, ut recte Lonicerus: *dimicaturi*. Ita l. 1. ἀπήντησαν — ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας μαχούμενοι. TAYLOR.

Τὰ γὰρ — ταῦτα γὰρ] An leg. ἃ γὰρ — ταῦτ' ἄρα. MOR.

Ἥττης αἰτίους] *amissæ victoriæ auctores*. Hæc sunt quovis piaculo digna. At id tantum abfuit, ut Orator etiam contenderet eos neque ἡττηθῆναι, ut l. ult. μόνους τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις καλῶς ἀποθνήσκοντας οὐδ' ἂν εἷς ἡττηθῆναι δικαίως φήσειε. Rescribe igitur: οὐδ' οἷόν τ' ἐστὶν εἰπεῖν, ἡττῆσθαι τοὺς ταῖς διανοίαις μὴ πτήξαντας. Macula illa Exemplarium, αἰτίους, unde originem traxerit, vides. Inter voces ἡττῆσθαι et τοὺς videre visus est bonus librarius. TAYLOR.

Ἥττης αἰτίους] Demosth. Epitaph. p. 1394. 20. ed. Reisk. eandem sententiam hoc modo profert: οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι δ' εἰπεῖν, ὅτι μοι δοκοῦσιν οἱ τελευτῶντες ἑκατέρων ἐν τάξει, τῆς μὲν ἥττης οὐ μετέχειν; νικᾶν δ' ὁμοίως ἀμφότεροι. τὸ μὲν γὰρ κρατεῖν ἐν τοῖς ζῶσιν, ὡς ἂν ὁ δαίμων παραδῷ, κρίνεται. ὃ δ' εἰς τοῦτο ἕκαστον ἔδει παρασχέσθαι, πᾶς ὁ μένων ἐν τάξει πεποίηκεν. Sic Nostro αἴτιος ἥττης, *auctor est et particeps cladis*; nam qui pulcre in prœlio ceciderunt, invicti cadebant, nec sentiebant calamitates, quæ cladem necessario sequebantur. Morte libertatem sibi servabant; servitutem non ferebant. Cf. Lys. Epit. p. 95. 4. ed. Reisk. BECKER.

Τὸν τῶν ἐπ.] Malim διὰ τὸν τῶν ἐπ. REISK. Reiskio miror Schulzium assensum esse. OSANN. *ἀλλ' ἀνδρείως ὑπομείναντες * τὸν τῶν ἐπ. de suo Heinrichius. qui mox p. 421. 7. [συνετάφη - - - ἐλευθερία].

τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις καλῶς ἀποθνήσκοντας οὐδ' ἂν εἷς [1]ἡττῆσθαι δικαίως φήσειε· τὴν γὰρ δουλείαν φεύγοντες εὐκλεᾶ θάνατον αἱροῦνται. ἐδήλωσε δὲ ἡ τούτων τῶν ἀνδρῶν ἀρετή· μόνοι γὰρ τῶν ἁπάντων τὴν τῆς Ἑλλάδος ἐλευθερίαν ἐν τοῖς ἑαυτῶν σώμασιν εἶχον. ἅμα γὰρ οὗτοί τε τὸν βίον μετήλλαξαν καὶ τὰ τῆς Ἑλλάδος εἰς δουλείαν μετέπεσεν· 176
συνετάφη γὰρ τοῖς τούτων σώμασιν ἡ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερία. ὅθεν καὶ φανερὸν πᾶσιν ἐποίησαν οὐκ ἰδίᾳ πολεμοῦντες, ἀλλ' ὑπὲρ κοινῆς ἐλευθερίας προκινδυνεύοντες. ὥστε, ὦ ἄνδρες, οὐκ αἰσχυνθείην εἰπὼν στέφανον τῆς πατρίδος εἶναι τὰς ἐκείνων ψυχάς. καὶ δι' ἃ οὐκ ἀλόγως ἐπετήδευον, ἐπίστασθε, ὦ Ἀθηναῖοι, μόνοι τῶν Ἑλλήνων τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας τιμᾶν· εὑρήσετε δὲ παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἀθλητὰς ἀνακειμένους, παρ' ὑμῖν δὲ στρατηγοὺς ἀγαθοὺς καὶ [2]τοὺς τὸν τύραννον ἀποκτείναντας. καὶ τοιούτους μὲν ἄνδρας οὐδ' ἐξ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος ὀλίγους εὑρεῖν ῥᾴδιον, τοὺς δὲ τοὺς στεφανίτας ἀγῶνας νενικηκότας εὐπετῶς πολλαχόθεν ἐστὶ γεγονότας ἰδεῖν. ὥσπερ τοίνυν τοῖς εὐεργέταις μεγίστας τιμὰς ἀπονέμετε, οὕτω δίκαιον καὶ τοὺς τὴν πατρίδα καταισχύνοντας καὶ προδιδόντας ταῖς ἐσχάταις τιμωρίαις κολάζειν.

ιγ΄. Σκέψασθε δέ, ὦ ἄνδρες, ὅτι οὐδὲν ὑμῖν ἐστιν ἀπο-

[1] ἡττηθῆναι T. R.

[2] τοὺς om. T. R.

Στέφανον τῆς πατρίδος] Schulzius comparari vult illud D. Paulli ad Thessal. I. 2. 19. στέφανος καυχήσεως, ubi v. interprr. — In Orat. deperdita (Fr. XVIII.) Lycurgus στεφανοῦν usurpavit pro τιμᾶν. Sic et h. l. usus est substantivo, eo sensu, ut animos illorum *patriæ summum ornamentum* vocare non dubitaret. Similis est sententia Demosthenis in Epitaph. p. 1396. 6. ed. Reisk. ἡ πᾶσα τῆς Ἑλλάδος ἐλευθερία ἐν ταῖς τῶνδε τῶν ἀνδρῶν ψυχαῖς διεσῴζετο. Et paullo post: ἡ τῶνδε τῶν ἀνδρῶν ἀρετὴ τῆς Ἑλλάδος ἦν ψυχή. Nimirum, qui laudationes funebres scribebant, id potissimum elaborarunt, ut insolito dicendi genere laudatorum virtutes augerent, eorumque pro patria oppetitam mortem splendidissimis efferrent laudibus. Hos Lycurgus, quantum potuit, h. l. imitatus est. Vide quæ monui ad Demosth. Epitaph. in Demosth. vita II. p. 466. sq. BECKER.

Καὶ δι' ἃ] Malim καὶ γὰρ δι' ἃ —. REISK.

Εὑρήσετε δὲ] Pro γὰρ, *contra ea apud alios* etc. MOR.

Ἀθλητὰς ἀνακειμένους] Ἐν τῇ Μιλήτῳ πολλοὺς ἀνδριάντας ἀθλητῶν θεασάμενος (Alexander) Ὀλύμπια καὶ Πύθια νενικηκότων, καὶ ποῦ τὰ τηλικαῦτα ἦν σώματα, ἔφη, ὅτε οἱ βάρβαροι ὑμῶν τὴν πόλιν ἐπολιόρκουν; Plutarch. Apophthegm. TAYLOR.

Στρατηγοὺς ἀγαθοὺς] Nep. Milt. c. 6. BECKER.

Τὸν τύραννον. ἀποκτ.] Leg. fortasse: τοὺς τὸν τ. ἀ. i. e. Harmodium et Aristogitonem. Thucyd. 6. 54. IDEM.

Καὶ τοιούτους] Sc. duces strenuos et fortes. Sequens οὐδ' cum εὑρεῖν ῥᾴδιον jungendum; neque tum Reisk. emend. οὐδ' ὀλίγους sive πολλοὺς, opus est. IDEM.

Ὀλίγους] Aut pro ὀλίγους leg. est. πολλοὺς, aut εἰ μὴ ὀλίγους, aut οὐδ' ὀλίγους. *ne paucos quidem numero*. REISK.

Μεγίστας] Leg. τὰς μεγίστας. IDEM. Et articulum addidit Heinrichius.

Οὐδὲν ὑμῖν ἐστιν] Emendo οὐδ' ἐν ὑμῖν

177 ψηφίσασθαι Λεωκράτους τουτουὶ τὰ δίκαια ποιοῦσι. τὸ
γὰρ ἀδίκημα τοῦτο κεκριμένον ἐστὶ καὶ κατεγνωσμένον. ἡ
μὲν γὰρ ἐπ' Ἀρείῳ πάγῳ βουλὴ — καὶ μηδείς μοι θορυ-
βήσῃ· ταύτην γὰρ ὑπολαμβάνω μεγίστην τότε γενέσθαι
τῇ πόλει σωτηρίαν — τοὺς φεύγοντας τὴν πατρίδα καὶ
[1] ἐγκαταλιπόντας τότε τοῖς πολεμίοις λαβοῦσα ἀπέκτεινε.
καίτοι, ὦ ἄνδρες, μὴ νομίζετε τοὺς τὰ τῶν ἄλλων φονικὰ
ἀδικήματα ὁσιώτατα δικάζοντας αὐτοὺς ἂν εἴς [2] τινα τῶν
πολιτῶν τοιοῦτόν τι παρανομῆσαι. ἀλλὰ μὴν Αὐτολύκου
μὲν ὑμεῖς κατεψηφίσασθε, μείναντος μὲν αὐτοῦ ἐν τοῖς κιν-
δύνοις, ἔχοντος δ' αἰτίαν τοὺς [3] υἱεῖς καὶ τὴν γυναῖκα ὑπεκ-
θέσθαι, καὶ ἐτιμωρήσασθε. καίτοι εἰ τὸν τοὺς ἀχρήστους
εἰς τὸν πόλεμον ὑπεκθέσθαι αἰτίαν ἔχοντα ἐτιμωρήσασθε,
τί δεῖ πάσχειν ὅστις ἀνὴρ ὢν οὐκ ἀπέδωκε τὰ τροφεῖα τῇ
πατρίδι; ἔτι δὲ ὁ δῆμος, δεινὸν ἡγησάμενος εἶναι τὸ γινό-
μενον, ἐψηφίσατο ἐνόχους εἶναι τῇ προδοσίᾳ τοὺς φεύγοντας
τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος κίνδυνον, ἀξίους εἶναι νομίζων τῆς
ἐσχάτης τιμωρίας. ἃ δὴ κατέγνωσται μὲν παρὰ τῷ δι-
καιοτάτῳ συνεδρίῳ, κατεψήφισται δὲ ὑφ' ὑμῶν τῶν δικάζειν
λαχόντων, ὁμολογεῖται δὲ παρὰ τῷ δήμῳ τῆς μεγίστης

[1] καταλιπόντας τότε ὡς πολεμίους T. R. [2] τινας T. R. [3] υἱοὺς T. R.

ἐστὶν. *jam non amplius in vestra potestate situm est.* Rationem reddit in sequentibus. Taylor. Malim tamen οὐδ' ἔνεστιν ὑμῖν ut usitatius. Reisk. Taylori correctionem certissimam recepi. Becker. Neutro opus esse demonstravit Hauptmannus. Osann. Taylori correctionem recepit Heinrichius quoque.

Τοὺς φυγόντας] Vulg. φεύγοντας. Illud dedimus propter insequens καταλιπόντας. V. Wolf. ad Lept. §. ιγ'. med. Becker. Quocum facit Heinrichius. sed vid. p. 150. 15. ed. Steph. et infra v. 16.

Καταλιπόντας τότε] Distingue post τότε, τοὺς καταλιπόντας τότε, *in eo*, sc. bello. Erravit Interpres, deceptus mala Stephani distinctione. Taylor. Supra §. α'. ια'. orator conjunxit πατρίδα et πόλιν. Quare nostro loco suspicetur aliquis τὴν πόλιν post τότε excidisse. Becker. Recte MSS. τοὺς πολεμίους. de quo appositionis usu comparativo vid. Matth. Gramm. Gr. §. 433. p. 599., Reisig. Conjectan. in Aristophan. p. 35., Persius Sat. vi. 74. "ast illi tremat omento popa venter." Osann. Dedi cum Pinzgero e conjectura Bekkeri τοῖς πολεμίοις. Cf. p. 159, 7. 160, 6. et 166, 37. ed. Steph.

Ὁσιώτατα δικάζοντες] In hac causa adversus cives nonnullos Areopagum peccasse, quis credat? Senatum, quem de cædibus aliorum sanctissime judicasse constat? Dinarch. c. Demosth. p. 6. ed. Reisk. de Areopago: Καὶ ἡ τῶν ἐκ προνοίας φόνων ἀξιόπιστος οὖσα βούλη τὸ δίκαιον καὶ ἀληθὲς εὑρεῖν — νῦν ἐπὶ τοῖς κατὰ Δημοσθένους ἀποπεφασμένοις χρήμασιν ἄκυρος ἔσται τοῦ δικαίου. Becker.

Τοιοῦτόν τι] Scil. ὥστε φονεύειν τινὰ ἀδίκως. Reisk.

Αὐτολύκου] V. fragm. Lycurgi III. Becker.

Οὐκ ἀπέδωκε τὰ τροφεῖα] *qui cum vir sit, non fuerit patriæ suæ gratus pro educationis immensis beneficiis?* Ἀνὴρ ὢν oppositum est τῷ ἀχρήστ. εἰς τὸν πόλεμον. Mortem vero pro patria, quæ parvulum educavit, libenter oppetere civem gratum, innuit quoque Lys. Epitaph. §. ιε'. ἐτελεύτησαν δὲ τὸν βίον, ὥσπερ χρὴ τοὺς ἀγαθοὺς ἀποθνήσκειν, τῇ μὲν πατρίδι τὰ τροφεῖα ἀποδόντες. Idem.

ἄξια εἶναι τιμωρίας, τούτοις ὑμεῖς ἐναντία ψηφιεῖσθε;
πάντων γὰρ ἀνθρώπων ἔσεσθε ἀγνωμονέστατοι, καὶ ἐλα- 178
χίστους ἕξετε τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν κινδυνεύοντας. ὡς μὲν
οὖν ἔνοχός ἐστι τοῖς εἰσηγγελμένοις ἅπασιν, ὦ ἄνδρες, Λεω-
κράτης, φανερόν ἐστι.

ιδ'. Πυνθάνομαι δὲ αὐτὸν ἐπιχειρήσειν ὑμᾶς ἐξαπατᾶν
λέγοντα ὡς ἔμπορος ἐξέπλευσε καὶ κατὰ ταύτην τὴν ἐργα-
σίαν ἀπεδήμησεν εἰς Ῥόδον. ἐὰν οὖν ταῦτα λέγῃ, ἐνθυμεῖ-
σθε ᾧ ῥᾳδίως λήψεσθε αὐτὸν ψευδόμενον. πρῶτον μὲν γὰρ
155. οὐκ ἐκ τῆς ἀκτῆς κατὰ τὴν πυλίδα ἐμβαίνουσιν οἱ κατ'
ἐμπορίαν πλέοντες, ἀλλ' ἐκ τοῦ λιμένος, ὑπὸ πάντων τῶν
φίλων ὁρώμενοι καὶ ἀποστελλόμενοι· ἔπειτα οὐ μετὰ τῆς
ἑταίρας καὶ τῶν θεραπαινῶν, ἀλλὰ [1] μόνος μετὰ παιδὸς
τοῦ διακονοῦντος. πρὸς δὲ [2] τούτοις τί προσῆκεν ἐν Μεγάροις
τὸν Ἀθηναῖον ὡς ἔμπορον πέντε ἔτη κατοικεῖν καὶ τὰ ἱερὰ
τὰ πάτρια μετακομίζεσθαι καὶ τὴν οἰκίαν τὴν ἐνθάδε
πωλεῖν, εἰ μὴ κατεγνώκει τε αὐτοῦ προδεδωκέναι τὴν πα-
τρίδα καὶ μεγάλα πάντας ἠδικηκέναι; ὃ καὶ πάντων γέ-
νοιτ' ἂν ἀτοπώτατον, εἰ περὶ ὧν αὐτὸς προσεδόκα τεύξε-
σθαι τιμωρίας, ταῦθ' ὑμεῖς ἀπολύσετε κύριοι γενόμενοι
τῆς ψήφου. χωρὶς δὲ τούτων οὐχ ἡγοῦμαι δεῖν ἀποδέχεσθαι
ταύτην τὴν ἀπολογίαν. πῶς γὰρ οὐ δεινὸν τοὺς [3] μὲν ἐπὶ

[1] μόνοι T. R. [2] τούτοις om. T. R. [3] μὲν om. T. R.

Πάντων γὰρ] Πάντων ἄρα dedit Heinrichius.

Τῆς αὐτῆς] Vid. §. ς'. et. ζ'. Becker.

Μόνοι μετὰ] Aperto vitio. μόνος μετὰ omnes MSS. Osann. Heinrichius: μόνοι μετὰ τοῦ.

Κατεγνώκει τε αὐτοῦ] Malim κατεγνώκει γε ἑαυτοῦ. Reisk. Quod Beckerum in textum suscepisse miror. Osann.

Κατεγνώκει γ' ἑαυτοῦ] Aldinæ lect. vitiosa κατεγνώκειτε αὐτὸν h. l. et paullo postea αὐτὸν προσεδόκατε Melancthonem in transversum ducebant. Vertit: *nisi condemnaretis eum proditionis patriæ et maximorum scelerum, cum quidem absurdissimum esset alios liberare culpa in tali crimine, propter quod vos ipsos pœna dignos judicaretis.* Cum Reisk. correximus locum. ΤΕΑΥΤΟΥ et ΓΕΑ. facile in Codd. poterant permutari. Et sic aliquoties infra Lyc. c. 36. αὐτὸς ἑαυτοῦ καταγνοὺς, καὶ οἰκήσας ἐν Μεγ. Porro ὃ καὶ πάντων ad sequentia sunt referenda ut c. 19. verba ὃ καὶ πάντων ἂν εἴη δεινός. — Denique cum Scaligero, ex Aldina retinentes τε, hoc cum insequenti verbo conjunximus scribentes τετεύξεσθαι. Ταῦθ' pertinet ad περὶ ὧν, et opposita sunt αὐτὸς et ὑμεῖς. Jam sic concludit Orator: *Quare Leocrates, Atheniensis, Megaris vixit? quamobrem vendidit domum, quam hic habuit, nisi se ipsum jam tunc condemnasset, patriæ proditorem fuisse omnesque cives graviter offendisse? Id vero omnium stultissimum, si scelerum, quorum pœnam ipse statim tum temporis exspectavit, nunc judicio vestro absolvetis.* Becker.

Τεύξεσθαι] Scal. τετεύξεσθαι. Proxime notes, istud ταῦθ' absolute dici, neque enim regitur ab ἀπολύσετε. Ut sit διὰ ταῦθ' ἀπολύσετε. Versionem ergo reformabis. Taylor.

Οὐκ ἡγοῦμαι] Heinrichius: οὐδ' ἡγοῦμαι.

Ἐπὶ ἐμπορίαν ἀποδημοῦντας] Π. ἐπὶ ἐμπορίᾳ. Ὀλίγῳ δὲ πρότερον εἶπε κατ' ἐμπορίαν. H. Stephan. Infra etiam, paragrapho exeunte, κατ' ἐμπορίαν ἀπεδήμει. Sed

179 ἐμπορίαν ἀποδημοῦντας σπεύδειν ἐπὶ τὴν τῆς πόλεως βοήθειαν, τοῦτον δὲ μόνον ἐν τοῖς τότε καιροῖς καὶ κατ' ἐργασίαν ἐκπλεῖν, ἡνίκα οὐδ' ἂν εἷς προσκτήσασθαι οὐδὲν ἂν ἐζήτησεν, ἀλλὰ τὰ ὑπάρχοντα μόνον διαφυλάξαι; ἡδέως δ' ἂν αὐτοῦ πυθοίμην, τίνα ἐμπορίαν εἰσάγων χρησιμώτερος ἐγένετο ἂν τῇ πόλει τοῦ παρασχεῖν τὸ σῶμα τάξαι τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοὺς ἐπιόντας ἀμύνασθαι, μεθ' [1] ὑμῶν μαχόμενος. ἐγὼ μὲν οὐδεμίαν ὁρῶ τηλικαύτην οὖσαν βοήθειαν. ἄξιον δέ ἐστιν οὐ μόνον αὐτῷ διὰ τὴν πρᾶξιν ὀργίζεσθαι ταύτην, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον· φανερῶς γὰρ ψεύδεσθαι τετόλμηκεν. οὔτε γὰρ πρότερον οὐδεπώποτε ἐγένετο ἐπὶ ταύτης τῆς ἐργασίας, ἀλλ' ἐκέκτητο χαλκοτύπους· οὔτε τότε ἐκπλεύσας οὐδὲν εἰσήγαγεν ἐκ Μεγάρων, ἓξ ἔτη συνεχῶς ἀποδημήσας. ἔτι δὲ καὶ πεντηκοστῆς μετέχων ἐτύγχανεν, ἣν οὐκ ἂν καταλιπὼν κατ' ἐμπορίαν ἀπεδήμει. ὥστ' ἂν μέν τι περὶ τούτων λέγῃ, οὐδ' ὑμᾶς ἐπιτρέψειν αὐτῷ νομίζω.

ιε'. Ἥξει δ' ἴσως ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λόγον φερόμενος, ὃν αὐτῷ [2] συμβεβουλεύκασί τινες τῶν συνηγόρων, ὡς οὐκ ἔνοχός ἐστι τῇ προδοσίᾳ· οὔτε γὰρ νεωρίων κύριος οὔτε πυλῶν

[1] ἡμῶν T. R.   [2] συμβεβλήκασι T. R.

emendatio viri præstantissimi est minus necessaria. Taylor. Dedimus ἐπ' ἐμπορίᾳ. Wessel. ad Diodor. Sic. ii. p. 425. Bip., Matth. Gr. Gr. p. 858. Becker. H. Stephani correctionem, ἐπ' ἐμπορίᾳ, vulgari quidem linguæ Græcæ usu comprobatam, nolim Beckerum statim in textum suscepisse, licet eodem fere modo Demosthenes adv. Callipp. p. 1236. 23. ἐφ' ἑτέρᾳ ἀποδημῶν ἐμπορίᾳ dixerit. Absque enim codicibus talia emendare, temerarium nobis videtur, reputantibus ἐπὶ in structura verbi significationem motus habentis sæpissime etiam tum accusativo jungi, quum causam notat, uti in hujus generis dictionibus ἐπὶ θήραν ἐξιέναι etc., de quibus v. Sturzii Lex. Xenoph. T. 2. p. 267. Ac præter Beckerum Stephani scripturam nullus editorum vulgatæ prætulit. Osann.

Καὶ κατ' ἐργασίαν] Dele inutilem particulam καὶ, quam debemus voci proximæ. Taylor. Num, καὶ οὐδὲ κατ' ἐργασίαν. *et ne quæstus quidem faciendi causa.* Reisk. At particula καὶ h. l. intendit ut apud Dinarch. c. Demosth. p. 11. καὶ Κόνωνος υἱεῖ. Becker.

Χρησιμώτερος ἐγένετο ἂν] Non, *commodiorem fuisse*, cum Lonicero, sed *fieri potuisse*. Quod aliud est. Deinde ἐκπλεύσας — ἐκ Μεγάρων miror esse versa, *hinc solvens*. Taylor.

Ἀλλὰ καὶ διὰ] Καὶ omittunt Osannus et Pinzgerus.

Χαλκοτύπους] Hesych. χαλκοπλήκτους. I. e. ἐργαστήριον οἰκετῶν χαλκοτύπων ἐκέκτητο, sicut Liban. vit. Demosth. §. β'. de patre Demosthenis ἐργαστήριον δὲ οἰκετῶν μαχαιροποιῶν κεκτημένος dicit. Hi *fabri ærarii* servi erant, coempti a Leocrate, ut in ejus commodum vasa ex ære conficerent. Divitum enim plurimi pecuniam ita collocabant, ut servos, artis cujusdam peritos, coemerent, quam deinde in dominorum usum exercebant. Id honeste fiebat, nec ab Oratore Leocrati ullo modo vitio vertitur. Becker.

Πεντηκοστῆς] V. §. ς'. Idem. Heinrichius: * τῆς * πεντηκοστῆς. qui mox etiam v. 16. περὶ inclusit.

Συμβεβλήκασι] Συμβεβουλεύκασι Simonus in interpretatione tacite correxit: haud mala lectio, tamen vulgatæ non par. Osann. Vulgatam quoque cæteri editores retinuerunt.

οὔτε στρατοπέδων οὐθ' ὅλως τῶν τῆς πόλεως οὐδενός. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι τοὺς μὲν τούτων κυρίους μέρος ἄν τι προδοῦναι τῆς ὑμετέρας δυνάμεως, τουτονὶ δ' ὅλην ἔκδοτον ποιῆσαι τὴν πόλιν. ἔτι δ' οἱ μὲν τοὺς ζῶντας μόνον ἀδικοῦσι προδιδόντες, οὗτος δὲ καὶ τοὺς τετελευτηκότας καὶ τὰ ἐν τῇ χώρᾳ ἱερὰ τῶν πατρῴων νομίμων ἀποστερῶν. καὶ ὑπὸ μὲν ἐκείνων προδοθεῖσαν οἰκεῖσθαι ἂν συνέβαινε δούλην [1] οὖσαν τὴν πόλιν, ὃν [2] δὲ τρόπον οὗτος ἐξέλιπεν, ἀοίκητον ἂν γενέσθαι. ἔτι δὲ ἐκ μὲν τοῦ κακῶς πράττειν τὰς πόλεις μεταβολῆς τυχεῖν ἐπὶ τὸ βέλτιον εἰκός ἐστιν, ἐκ δὲ τοῦ παντάπασι γενέσθαι ἀνάστατον καὶ τῶν κοινῶν ἐλπίδων στερηθῆναι. ὥσπερ γὰρ ἀνθρώπῳ ζῶντι μὲν ἐλπὶς ἐκ τοῦ κακῶς πρᾶξαι μεταπεσεῖν, τελευτήσαντι [3] δὲ συναναιρεῖται πάντα δι' ὧν ἄν τις 181
εὐδαιμονήσειεν, οὕτω καὶ περὶ τὰς πόλεις συμβαίνει πέρας ἔχειν τὴν [4] ἀτυχίαν ὅταν ἀνάστατοι γένωνται. εἰ γὰρ δεῖ

[1] δὲ οὖσαν T. R.   [2] δὲ om. T. R.   [3] καὶ συναιρεῖσθαι T.   [4] εὐτυχίαν R.

Οὐθ' ὅλως τῶν τῆς πόλεως οὐδενὸς] Nam secundum leges, quas Pollux VIII. 6. p. 388. e Theophrasto citat, denunciatio proditionis contra eos solummodo fiebat, qui jussu populi munere publico functi erant, qualia sunt hæc a Lycurgo nominata. Quamobrem Orator h. l. speciose magis quam vere, Leocratis fugam ex hac quoque lege puniendam esse, docuit. Viderunt et alii interpretes. Becker.

Μέρος ἄν τι προδοῦναι] Iterum non, *prodere*, sed *proditurus fuisse*. Hæc enim per ὑπόθεσιν dicuntur, et Græca bene instituuntur, sed Interpretem bonum desiderarunt. Taylor.

Τὰ ἐν τῇ χώρᾳ ἱερὰ] Cf. supra §. η'. Becker.

Δ' οὖσαν τὴν πόλιν, ὃν τρόπον] Num sic leg. συνέβαινε, δούλην οὖσαν τὴν πόλιν, ὃν δὲ τρόπον οὗτος ἐξέλιπεν, ἐκλειφθεῖσαν, ἀοίκητον —. Reisk. Nos non solum nihil mutavimus, immo, quum δούλην δὲ οὖσαν τὴν πόλιν ad explicanda ὃν τρόπον οὗτος ἐξέλιπεν necessario pertineant, recepta Reiskii vel Schulzii scriptura loci vim dixerim potius infringi. Osann. Thorlacius, Heinrichius, et Pinzgerus nobiscum faciunt.

Δούλην γ' οὖσαν τὴν πόλιν] *civitatem, servam quidem factam*, v. Mor. ad Isocr. Paneg. c. 16. Ald. et Mel. pro γε legunt δὲ et post ὃν omittunt particulam: denique incisum ponunt post συνέβαινε, quo protasis finitur. Schulzii correctionem recepimus. *si isti prodiderint civitatem, tamen R. P. manebit, etsi in servitutem redacta: relicta vero, sicut ab ipso deserta est, fit solitudo. præterea manente R. P. in meliorem aliquando statum reverti posse sperandum: at cum prorsus deleta est, quævis melioris conditionis spes evanuit.* Igitur Leocrates, quantum potuit, urbem ἀοίκητον et ἀνάστατον reddidit. Cf. §. ις'. Becker.

Ἀνάστατον καὶ τ. κ. ἐλπ.] F. ἀναστάτους, ἀναγκαῖον καὶ τῶν κ. ἐλπ. Reisk. Quo minime opus. Osann.

Τελευτήσαντι] Lego et distinguo certissima fide: ὥσπερ ἀνθρώπῳ ζῶντι μὲν ἐλπὶς ἐκ τοῦ κακῶς πρᾶξαι μεταπεσεῖν, τελευτήσαντι δὲ καὶ συναναιρεῖσθαι πάντα κ. τ. λ. Atque ita interpretatur Lonicerus. Neque aliter sane potuit, si ullam bonam mentem auctori suo dare voluisset. Taylor. Ego dedi τελευτήσαντι δὲ συναναιρεῖται. quod postremum, per errorem a Stephano mutatum, ex Aldina revocavi. Reisk. Et sic cæteri editores.

Πέρας ἔχειν τὴν ἀτυχίαν] Restituo εὐτυχίαν. Tum solum πέρας ἔχει εὐτυχία Rerump., tum solummodo actum erit de earum fortunis, cum funditus eversæ fuerint: non enim protinus conclamatum erit de civitate, si res minus prospere succedant. Hæc est γνώμη, quam Orator hic illustrat. Cui vox ἀτυχίαν quantum concinat, Tu vide, cui mea displicent. Taylor. πέρας ἔχει τι significat: *aliquid ita perfectum est, ut nihil addi possit.* Sic Demosth in Mid. p. 550. 11. ed. Reisk. τί γὰρ ὡς ἀληθῶς πέρας ἂν φήσειέ τις εἶναι κακίας. Lys. c. Eratosth. §. ιδ'. τελευτήσαντες

τὴν ἀλήθειαν εἰπεῖν, πόλεώς ἐστι θάνατος ἀνάστατον γενέσθαι. τεκμήριον δὲ μέγιστον· ἡμῶν γὰρ ἡ πόλις τὸ μὲν παλαιὸν ὑπὸ τῶν τυράννων κατεδουλώθη, τὸ δ' ὕστερον
182 ὑπὸ τῶν Τριάκοντα καὶ ὑπὸ Λακεδαιμονίων τὰ τείχη καθηρέθη· καὶ ἐκ τούτων ὅμως ἀμφοτέρων ἠλευθερώθημεν καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων [1] εὐδαιμονίας ἠξιώθημεν προστάται γενέσθαι. ἀλλ' οὐχ, ὅσαι πώποτ' ἀνάστατοι γεγόνασι. τοῦτο μὲν γὰρ, εἰ καὶ παλαιότερον εἰπεῖν ἐστὶ, τὴν Τροίαν τίς οὐκ ἀκήκοεν, ὅτι μεγίστη γεγενημένη τῶν τότε πόλεων καὶ πάσης ἐπάρξασα τῆς Ἀσίας, ὡς ἅπαξ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κατεσκάφη, τὸν αἰῶνα ἀοίκητός ἐστι; τοῦτο δὲ [2] Μεσσήνην πεντακοσίοις ἔτεσιν ὕστερον ἐκ τῶν τυχόντων ἀνθρώπων συνοικισθεῖσαν;

ιϛ'. Ἴσως οὖν τῶν συνηγόρων αὐτῷ τολμήσει τις εἰπεῖν,

[1] ἡγεμονίας T. R.

[2] Μεσήνην T. R.

τὸν βίον, πέρας ἔχουσι τῆς παρὰ τῶν ἐχθρῶν τιμωρίας. Isocr. ad Phil. §. ξ'. ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι ταῦτα πέρας ἕξειν· οὐδένα γὰρ ἄλλον πότε δυνήσεσθαι μείζω πρᾶξαι τούτων. — 'Vix possum probare Taylori sententiam in verbis Lycurgi ἀτυχίαν in εὐτυχίαν mutantis. *ut cum homine mortuo omnis ejus* εὐδαιμονία *perit: sic cum urbe eversa omnis ejus* εὐτυχία *finem habet.* Hic videtur sensus.' Dorvill. ad Charit. p. 227. ed. Lips. BECKER. Falluntur, qui de defendenda vulgata ἀτυχίαν contendant, quos inter d'Orvillius ad Chariton. 227., Schulzius, Thorlacius, Beckerus: agitur enim de statu urbis non eversæ, sed evertendæ. Nempe orator urbem ἀνάστατον factum cum τελευτήσαντι comparat. Quare quod Taylorus sagaciter conjecit εὐτυχίαν, Reiskius recte suscepit, fidem facientibus Codd. et A. et B. [Fallitur V.D. Ambo Codd. in Museo Britannico nunc asservati clare ἀτυχίαν habent.] in Vrat. Schaubius annotavit quantum a pallida codicis scriptura hodie erui possit, ἀτυχίαν videri exstare. At scripturam terminationum ᾱ et εῡ præsertim in principio vocabulorum ita similem esse, ut utra scribæ manus sit, si solum manus ductum spectes, sæpenumero ambigas, quodvis fere codicis folium docere potest. OSANN.

Τριάκοντα] Punge post τριάκοντα, refertur enim ad ἡ πόλις κατεδουλώθη, non ad τὰ τείχη καθηρέθη, hoc modo: ἡμῶν ἡ πόλις τὸ μὲν παλαιὸν ὑπὸ τῶν τυράννων κατεδουλώθη, τὸ δ' ὕστερον ὑπὸ τῶν τριάκοντα (sc. sub. κατεδουλώθη, ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, ut aiunt). *muri autem a Lacedæmoniis sunt diruti.* Interpres igitur erravit propter malam fidem Editoris. Muri urbis a Lacedæmoniis solis diruti erant ante dominatum XXX virorum. Quæri itaque potest, quid velit istud ἀμφοτέρων? Hoc sc. Civitas nostra bis in servitutem redacta est, a Tyrannis primo, Pisistrato nempe etc. deinde a XXX viris. (Accidit autem, ut in posteriore hac servitute muri etiam a Lacedæmoniis subruerentur.) *verumtamen ex utroque dominatu* etc. Hoc certissimum est. TAYLOR. Cf. Xenoph. Hellen. ii. 2. BECKER.

Μεσσήνην, πεντακοσίοις ἔτεσιν ὕστ.] Ald. Μεσήνην. De utraque hujus nominis scriptura vide, quos laudat Spohn ad Isocr. Paneg. c. 26. IDEM. Et nos ad Philem. technol. p. 265. OSANN. Factum est per Epaminondam. Corn. Nep. Epam. c. 8. Trecentesimo anno post, quam diruta fuerat. Pausan. IV. 28. Lycurgus 500 annos habet; Dinarch. p. 52. ed. Reisk. 400. Diodor. Sicul. XV. 81. rursus trecentos. V. Wesseling. ad Diodor. XV. 65. MOR.

Πεντακοσίοις] Dinarchus p. 99. 28. ed. Steph. tantummodo 400. numerat. REISK.

Αὐτῷ] *ipsi audebit dicere.* Lonicerus. Falso. non αὐτῷ εἰπεῖν (quale enim esset hoc?) sed τῶν συνηγόρων αὐτῷ. Quod cum nove dicitur, quod sciam, legerem, τῶν συνηγόρων αὐτοῦ. TAYLOR. Beckerus, etsi συνηγορούντων αὐτῷ legi posse viderat, id quod dudum occupaverat Augerius, ideo jure a Boissonado ad Lucæ Holstenii Epistolas p. 422. reprehensus, tamen vulgatam præeunte Schulzio defendit, idque rectissime. Cujus dativi usus exemplis,

μικρὸν τὸ πρᾶγμα ποιῶν, ὡς οὐδὲν ἂν παρ' ἕνα ἄνθρωπον
156. ἐγένετο τούτων· καὶ οὐκ αἰσχύνονται τοιαύτην ἀπολογίαν ποιούμενοι πρὸς ὑμᾶς, ἐφ' ᾗ δικαίως ἂν ἀποθάνοιεν. εἰ μὲν γὰρ ὁμολογοῦσι τὴν πατρίδα αὐτὸν ἐκλιπεῖν, τοῦτο συγχωρήσαντες ὑμᾶς ἐάτωσαν διαγνῶναι περὶ τοῦ μεγέθους· εἰ δ' ὅλως μηδὲν τούτων πεποίηκεν, οὐ μανία δήπου τοῦτο λέγειν ὡς οὐδὲν ἂν γένηται παρὰ τοῦτον; ἡγοῦμαι δ' ἔγωγε, ὦ ἄνδρες, τοὐναντίον τούτοις, παρὰ τοῦτον εἶναι τῇ πόλει τὴν 183
σωτηρίαν. ἡ γὰρ πόλις οἰκεῖται κατὰ τὴν ἰδίαν [1] ἑκάστου μοῖραν φυλαττομένη· ὅταν οὖν ταύτην ἐφ' ἑνός τις [2] παρίδοι, λέληθεν ἑαυτὸν ἐφ' ἁπάντων τοῦτο πεποιηκώς. καίτοι ῥᾴδιόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες, πρὸς τὰς τῶν ἀρχαίων νομοθετῶν διανοίας ἀποβλέψαντας τὴν ἀλήθειαν εὑρεῖν. ἐκεῖνοι γὰρ οὐ τῷ [3] μὲν ἑκατὸν τάλαντα κλέψαντι θάνατον ἔταξαν, τῷ δὲ δέκα δραχμὰς ἔλαττον ἐπιτίμιον· οὐδὲ τὸν μὲν μεγάλα ἱεροσυλήσαντα ἀπέκτειναν, τὸν δὲ μικρὰ ἐλάττονι τιμωρίᾳ ἐκόλαζον· οὐδὲ τὸν μὲν οἰκέτην ἀποκτείναντα ἀργυρίῳ ἐζημίουν, τὸν δὲ ἐλεύθερον [4] εἶργον τῶν νόμων· ἀλλ' ὁμοίως ἐπὶ πᾶσι

[1] ἑκάστων T. R.

[2] παρίδῃ T. R.

[3] μὲν γὰρ οὐ τῷ T. R.

[4] εἶργον T. R.

quæ e Platone, Demosthene, Aristophane, aliis Boissonadus diligenter l. c. collegit, addas quæ Matth. Gr. Gr. §. 392. p. 527. not. leguntur. OSANN. Dedit αὐτοῦ Heinrichius.

Τῶν συνηγόρων αὐτῷ] In Demosth. c. Neær. p. 1349. 29. ed. Reisk. quoque legitur συνήγορον τῷ ἀγῶνι τούτῳ, quamobrem et h. l. nihil mutandum videtur. Si opus esset correctione, facilior esset συνηγορούντων, ex quo per compendiariam scripturam συνηγόρων ortum videri possit. BECKER.

Παρ' ἕνα ἄνθρ.] *propter unum*, i. e. unius culpa. Arrian. in Epict. p. 26. MOR. Cf. Matth. Gr. Gr. p. 864. BECKER.

Μεγέθους] Post μεγέθους videtur τοῦ ἀδικήματος deesse. v. p. 428. 3. REISK. Scil. τοῦ ἀδικήματος. BECKER.

Οὐδὲν ἂν γένηται] Sc. κακὸν vel δυσχερές. REISK. E superioribus τούτων supplendum videtur. Qui ita defendunt accusatum, prorsus sibi repugnantia dicunt. Nam si concedunt, deseruisse Leocratem patriam, peccati gravitatem vos oportet definire: si contra negant horum quidquam istum fecisse, nonne profecto insanum erit contendere, ejus culpa nihil horum accidisse? — Hoc enthymemate Orator adversariorum argumentum refellit. BECKER.

Γένηται] F. leg. ἐγένετο. SCHAUB. γεγένηται de conjectura scripsi. PINZGER. Quod sequitur παρὰ τοῦτο, restituimus ad fidem codd. omnium, Reiskio idem infra p. 428. 9. corrigi jubente, cui ibi obsecuti sumus, παρὰ τοῦτό ipso Vrat. præbente. Intelligunt ibi interpretes νόμον, quod unde intelligatur, non habet. OSANN.

Παρὰ τοῦτον εἶναι π. τ. σωτηρ.] I. e. *propter illum* (quia ille sic egit) *contingere civitati salutem*, s. *salvam esse civitatem.* MOR. In eo sitam fuisse R. P. salutem omnino contendam. Cf. Viger. p. 626. BECKER. Dedi τούτων pro vulg. τοῦτον, quod per se ferendum foret. V. Schulz. OSANN. At τοῦτον retinent Heinrichius et Pinzgerus.

Παρίδοι] De ὅταν cum optativo cf. Herman. ad Vig. p. 792., Matth. Gr. Gr. §. 521. p. 741. not., Disser. de verb. Gr. temp. et mod. p. 44. OSANN.

Καίτοι] Καὶ Heinrichius.

Ἑκατὸν τάλ. κλέψ.] Demosth. c. Timocr. p. 735. ed. Reisk. Petit. Leg. Att. VII. 5. BECKER.

Ἐλεύθερον] Subaudi a communi ἀποκτείναντα. REISK.

Εἶργον τῶν νόμων] Male, legibus cohibebant. Corrigendum autem cum optimo

καὶ τοῖς ἐλαχίστοις παρανομήμασι θάνατον ὥρισαν εἶναι
184 τὴν ζημίαν. οὐ γὰρ πρὸς τὸ ἴδιον ἕκαστος αὐτῶν ἀπέβλεπε τοῦ γεγενημένου πράγματος, οὐδ᾽ ἐντεῦθεν τὸ μέγεθος τῶν ἁμαρτημάτων ἐλάμβανον, ἀλλ᾽ αὐτὸ ἐσκόπουν τοῦτο [1] εἰ πέφυκε τὸ ἀδίκημα τοῦτο ἐπὶ πλεῖον ἐλθὸν μέγα βλάπτειν τοὺς ἀνθρώπους. καὶ γὰρ ἄτοπον ἄλλως πως περὶ [2] τούτου ἐξετάζειν. φέρε γάρ, ὦ ἄνδρες, εἴ τις ἕνα νόμον εἰς τὸ Μητρῷον ἐλθὼν ἐξαλείψειεν, εἶτ᾽ ἀπολογοῖτο ὡς οὐδὲν παρὰ [3] τοῦτον τῇ πόλει ἐστίν, ἆρ᾽ οὐκ ἂν ἀπεκτείνατ᾽ αὐτόν; ἐγὼ μέν οἶμαι δικαίως, εἴπερ ἐμέλλετε καὶ τοὺς ἄλλους [4] σώζειν. τὸν αὐτὸν τοίνυν τρόπον κολαστέον ἐστὶ τοῦτον, εἰ μέλλετε τοὺς ἄλλους πολίτας βελτίους ποιήσειν. καὶ οὐ τοῦτο λογιεῖσθε, εἰ εἷς ἐστὶ μόνος ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ [5] εἰς τὸ

[1] ἢ T. R. [2] τούτων T. R. [3] τοῦτο R. [4] σώσειν T. R. [5] εἰ καὶ τὸ R.

Stephano τῶν νομίμων. Ita ter apud Antiph. περὶ τοῦ χορευτοῦ pag. 145. ed. Steph. Πείσαντες δὲ τούτους ἀπογράφεσθαι, καὶ προσαγορεύειν ἐμοὶ εἴργεσθαι τῶν νομίμων, ἡγήσαντο ταύτην σφίσιν ἔσεσθαι σωτηρίαν καὶ ἀπαλλαγὴν τῶν πραγμάτων ἁπάντων. ὁ γὰρ νόμος οὕτως ἔχει, ἐπειδάν τις ἀπογραφῇ φόνου δίκην, εἴργεσθαι τῶν νομίμων. καὶ οὔτ᾽ ἂν ἐγὼ οἷός τ᾽ ἦν ἐπεξελθεῖν εἰργόμενος τῶν νομίμων. Quo tamen in loco postremo male excudebatur, id animadvertente eodem Stephano, νομικῶν. Taylor. [Et νομίμων dederunt Thorlacius, Beckerus et Heinrichius.] Hanc vulgatam lectionem MSS. auctoritate firmatam, cujus loco e Taylori conjectura editores, si Reiskium excipias, omnes τῶν νομίμων substituerunt, retinui, etsi Taylori commentum admodum probabile esse probe intelligerem, præsertim quum utramque vocem nonnunquam in MSS. commutari constet, id quod ipsi annotavimus supra ad p. 159. R. Cf. Xenoph. de rep. Laced. 1. 8. Ac τῶν νομίμων τινὰ ἀποστερεῖν Lycurgus dixit supra p. 180. et infra p. 239. R. Defendendæ autem vulgatæ adhiberi potest Demosthenis locus ex orat. in Timocratem, ubi p. 733. 9. ed. Reisk. vitiose editur: ἐὰν δέ τις ἀπαχθῇ, τῶν γονέων κακώσεως ἡλωκὼς, ἢ ἀστρατείας, προειρημένον αὐτῷ ὑπὸ τῶν νόμων, εἴργεσθαι, εἰσιὼν ὅποι μὴ χρὴ, δησάντων αὐτὸν οἱ ἕνδεκα: quem locum, quum ὑπὸ omni codicum auctoritate careat, annotante id ipsum Reiskio, ita mecum lege et distingue; ἐὰν δέ τις ἀπαχθῇ — προειρημένον αὐτῷ τῶν νόμων εἴργεσθαι, εἰσιὼν etc. Habes igitur hoc ex loco τοὺς νόμους eo sensu, quo supra vocem ferre posse editores negant: quanquam etiam Salmasius, ne sciens quid neglexisse videar, de modo usurarum p. 774. Demostheni νομίμων reddendum suadebat. Osann.

Παρανομήσασι] Π. παρανομήμασι. H. Stephan. Recte. Taylor. Aut ἐλαχίστοις παρανομήμασιν est leg. aut ἐλάχιστα παρανομήσασιν. Reisk.

Τὸ ἴδιον] Id est, τὴν ἰδιωτητείαν, *statum privatum rei*, quod causa esset, non ad rempublicam, sed ad homines privatos pertinens. Idem.

Ἢ πέφυκε] *quatenus*. fuit cum εἰ suspicarer. Idem.

Παρὰ τοῦτον] Sc. *unam modo legem.* — Reisk. [et Osann.] scripsit τοῦτο. *propter hoc facinus.* Becker.

Ἀποκτείναιτ᾽] Est correctio Mori. Becker. Beckerus ἀποκτείναιτ᾽ edidit, parum circumspecte. Plato Alcib. I. apposite p. 111. F. εἰ βουληθείημεν εἰδέναι μὴ μόνον ποῖοι ἄνθρωποί εἰσιν, ἀλλ᾽ ὁποῖοι ὑγιεινοὶ ἢ νοσώδεις, ἆρ᾽ ἱκανοὶ ἂν ἡμῖν ἦσαν διδάσκαλοι οἱ πολλοί; Cf. Erfurdt. ad Sophocl. Œd. Tyr. 664. ed. min. Osann.

Μόνος] Bene habet. εἷς μόνος bene Græcum est. In ὁ ἄνθρωπος subauditur e præmissis ὁ κολαστέος. Reisk.

Ἀλλ᾽ εἰς τὸ πρᾶγμα] Lege: οὐ τοῦτο λογιεῖσθε, εἰ εἷς ἐστὶ μόνον ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ εἰ τὸ πρᾶγμα, scil. (ἕν ἐστι). Taylor. Dedi de meo εἰ καὶ τὸ πρᾶγμα, scil. aut κολαστέον ἐστὶ, aut μόνον ἐστί. *num etiam res vel factum sit singulare*, ad unum solum hominem pertinens, neque ultra eum ad alios quoque proserpens. Reisk.

Εἰς τὸ πρᾶγμα] Sc. ἀποβλέπετε. Vulga-

πρᾶγμα. ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι, τὸ μὴ πολλοὺς τοιούτους γενέσθαι ἡμέτερον εὐτύχημα εἶναι, τοῦτον μέντοι διὰ τοῦτο μείζονος τιμωρίας ἄξιον εἶναι τυχεῖν, ὅτι μόνος τῶν ἄλλων πολιτῶν οὐ κοινὴν ἀλλ᾽ ἰδίαν τὴν σωτηρίαν ἐζήτησεν. 185

ιζ΄. Ἀγανακτῶ δὲ μάλιστα, ὦ ἄνδρες, ἐπειδὰν ἀκούσω τῶν μετὰ τούτου τινὸς λέγοντος, ὡς οὐκ ἔστι τοῦτο προδιδόναι, εἴ τις ᾤχετο ἐκ τῆς πόλεως· καὶ γὰρ οἱ πρόγονοί ποθ᾽ ἡμῶν τὴν πόλιν καταλιπόντες, ὅτε πρὸς Ξέρξην ἐπολέμουν, εἰς Σαλαμῖνα [1] διέβησαν. καὶ οὕτως ἐστὶν ἀνόητος καὶ παντάπασιν ὑμῶν καταπεφρονηκὼς, ὥστε τὸ κάλλιστον τῶν ἔργων πρὸς τὸ αἴσχιστον συμβαλεῖν ἠξίωσε. ποῦ γὰρ οὐ περιβόητος ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ἡ ἀρετὴ γέγονε; τίς δ᾽ οὕτως ἢ φθονερός ἐστιν ἢ παντάπασιν ἀφιλότιμος, ὃς οὐκ ἂν εὔξαιτο τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων μετασχεῖν; οὐ γὰρ τὴν πόλιν ἐξέλιπον, ἀλλὰ τὸν τόπον μετήλλαξαν, πρὸς τὸν ἐπιόντα κίνδυνον καλῶς βουλευσάμενοι. Ἐτεόνικος μὲν γὰρ ὁ Λακεδαιμόνιος καὶ Ἀδείμαντος ὁ Κορίνθιος καὶ τὸ Αἰγινητῶν ναυτικὸν ὑπὸ νύκτα τὴν σωτηρίαν αὐτοῖς

[1] διέβασαν T. R.

tam lectionem retinuimus. Orator auditoribus demonstrat, imprimis Leocratis factum animo secum reputent, et si alii idem fecissent, quod inde secutum sit. Modo felicitas, qua semper usi sumus, (v. Demosth. Phil. I. 43. 17. ed. Reisk.) impedivit, quominus plures idem consilium ceperint. Felicitati igitur nostræ, non Leocrati, gratias agamus, quod exemplum ejus turpissimum cæteros ad similem patriæ fugam non incitaverit. cf. §. 5. Becker. Ita MSS. nostri, quæ lectio etsi an ab ipso auctore profecta sit, equidem dubitaverim, sanior certe videtur Taylori et Reiskii commentis. ἀλλ᾽ εἰ τὸ πρᾶγμα, scil. ἕν ἐστι, ut exstat jam in Ald. et Thorlacius [et Heinrichius] vulgavit. Vulgatam servarunt Hauptm., Schulz., et Beckerus [et Pinzgerus], in eo tamen falsi, quod ἀποβλέπετε mente supplendum censuerint: quo minime opus videtur. Euripides Phœnice apud Æschin. in Timarch. p. 154. Reisk.

κἀγὼ μὲν οὕτω, χ᾽ ὅστις ἔστ᾽ ἀνὴρ σοφὸς,
λογίζομαι τἀληθὲς εἰς ἀνδρὸς φύσιν,
σκοπῶν δίαιταν ἥντιν᾽ ἐμπορεύεται,

ubi quo minus locorum memor ejus generis, cujus sunt Xenophontis Cyrop. 1. 6. 8. ὅταν πρὸς αὐτὸ τὸ ἄρχειν σκοπῶν λογίζωμαι, mutata distinctione εἰς ἀνδρὸς φύσιν cum proximo σκοπῶν jungi jubeas, id quod Valckenaerius Diatr. p. 270. fecit, Taylori nota satis prospectum esse videtur. Osann.

Τῶν μετὰ τούτου] I. e. συνηγόρων. Becker.

Τὴν πόλιν ἐξέλιπον] Parum caste Lonicerus. Tu, *urbem deserebant*. In illa altera interpretatione nihil ad mentem Auctoris. Taylor.

Οὐ γὰρ τὴν πόλιν ἐξέλιπον] I. e. λιπόντες ἔφυγον, *relicta urbe in fugam se conjecerant.* Xenoph. Anabas. I. 2. 24. ταύτην τὴν πόλιν ἐξέλιπον οἱ ἐνοικοῦντες. ubi v. Zeunium. Verbum ἐκλείπειν igitur significat, præ timore ut periculum effugias, vel perterrito animo et inconsulte locum relinquere. Quare ne Atheniensium fugam ex urbe talem fuisse aliquis existimet, statim addit Orator καλῶς βουλευσάμενοι, ubi Thucyd. I. 18. in eadem narratione, διανοηθέντες ἐκλιπεῖν τ. πόλιν posuit. Quin Lys. Epitaph. §. η΄. ἐξέλιπον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τὴν πόλιν dixit, ubi Tayl. et Markl. loca veterum colligebant, quæ hujus Atheniensium consilii meminerunt. Becker.

Ἐτεόνικος] Herodot. VIII. 42. et 75. Idem.

ἔμελλον πορίζεσθαι· ἐγκαταλειπόμενοι δὲ οἱ πρόγονοι ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων βίᾳ καὶ τοὺς ἄλλους ἠλευθέρωσαν, ἀναγκάσαντες ἐν Σαλαμῖνι μετ᾽ αὐτῶν πρὸς τοὺς βαρβάρους ναυμαχεῖν. μόνοι δὲ ἀμφοτέρων περιγεγόνασι, καὶ τῶν πολεμίων καὶ τῶν συμμάχων, ὡς ἑκατέρων προσῆκε, τοὺς μὲν εὐεργετοῦντες, τοὺς δὲ μαχόμενοι νικῶντες. ἆρά γε
186 ὅμοιον τῷ φεύγοντι τὴν πατρίδα τεττάρων ἡμερῶν πλοῦν εἰς Ῥόδον; ἢ που ταχέως ἂν ἠνέσχετό τις ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν τοιοῦτον ἔργον, ἀλλ᾽ οὐκ ἂν κατέλευσαν τὸν καταισχύνοντα τὴν αὐτῶν ἀριστείαν. οὕτω γοῦν ἐφίλουν τὴν πατρίδα πάντες, ὥστε τὸν παρὰ Ξέρξου πρεσβευτὴν Ἀλέξανδρον, φίλον ὄντα αὐτοῖς πρότερον, ὅτι γῆν καὶ ὕδωρ ᾔτησεν, μικροῦ δεῖν κατέλευσαν. ὅπου δὲ καὶ τοῦ λόγου τιμωρίαν [1]ἠξίουν λαμβάνειν, ἦ που τὸν ἔργῳ παραδόντα τὴν πόλιν ὑποχείριον τοῖς πολεμίοις οὐ μεγάλαις ἂν ζημίαις ἐκόλασαν; τοιγαροῦν τοιαύταις χρώμενοι γνώμαις, ἐνενή- 157.1
187 κοντα μὲν ἔτη τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνες κατέστησαν, Φοινί-

[1] ἠξίου T.

Ἀναγκάσαντες] Nep. Themist. 4. v. Morum ad Isocr. Paneg. c. 27. Idem.

Μετ᾽ αὐτῶν] Malim μεθ᾽ αὐτῶν. Taylor. Male. Osann.

Μόνοι δ᾽ ἀμφ. — νικῶντες] Ex Isocr. Paneg. c. 20. ἀμφοτέρων κρατήσαντες, ὡς ἑκατέρῳ προσῆκεν — nostrum expressum esse monuit Mor. ad h. l. Becker. Eandem sententiam habet Aristid. Panathen. p. 39. qui vero frustra se primum hoc dixisse jactat. Mor.

Ἆρά γε ὅμοιον] *itaque quis comparare velit eorum facta cum fuga Leocratis?* Hauptm. conjec. ὅμοιοι. Becker.

Τῷ φεύγοντι] Suspicor sic ferme Lycurgum reliquisse: ἆρά γε ὅμοιον τὸ πλεῖν φεύγοντα. *estne huic simile, fugientem e patria iter quatridui per mare conficere, tendentem ad Rhodum.* Reisk. At nulla opus correctione. Osann.

Ταχέως] Nove hoc dictum, neque sine maxima suspicione mendi, ταχέως ἠνέσχετο. Sic et infra quoque §. λδ΄. ὃς γὰρ ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ πατρίδος οὐκ ἐβοήθησε, ταχύ γ᾽ ἂν ὑπὲρ τῆς ἀλλοτρίας κίνδυνόν τινα ὑπομείνειε. Verum repone τραχέως et τραχύ. Ita Demosthenes π. παραπρεσβ. §. ις΄. τραχέως δ᾽ ὑμῶν ἐπὶ τῷ μηδὲ προσδοκᾶν σχόντων. ubi in nonnullis Codd. sed mendose, ut hic apud Lycurgum, scribitur ταχέως. Locum igitur præ manibus ita verte: Nimirum ægre isti homines sustinuissent tale facinus; immo annon existimetis eos lapidibus confestim obruturos, qui —? Proxime τὴν αὐτῶν ἀριστείαν legas non αὐτῶν. Est enim verissimum. Taylor. Taylorum Schulzius refutavit. Osann. Et αὐτῶν dedit Heinrichius.

Ἀλέξανδρον] Herodot. VIII. 143. Immutavit paullum Aristid. Panath. p. 49. qui Alexandrum regem Macedoniæ appellat. Herodot. VIII. 136. τὸν Ἀμυντέω, ἄνδρα Μακεδόνα nominat; ex quo Harpocr. v. Ἀλεξ. sua sumpsit. Becker.

Γῆν καὶ ὕδωρ ᾔτησεν] Formula deditionis postulatæ. Herod. IV. 126. Curt. III. 13. *aquam terramque postulare.* Mor.

Οὐ μεγάλαις] Bekkerus annotat: 'οὐ suspectum, quo sublato tollenda etiam interrogatio.' Sed mihi secus videtur. Pinzger.

Ἐνενήκοντα] Vereor, ut hoc sit nimium, et rescribendum potius ἑβδομήκοντα. Istum enim numerum vix excedunt, qui de imperio Atheniensium perquam magnifice sentiunt: plurimi intra eum se continent. Eorum nonnullos, non tamen omnes, videre est apud Meursium de Fortuna Athenarum c. X. Taylor. Vid. Mor. et Spohn. ad Isocrat. Paneg. §. κθ΄. Becker.

κην δὲ καὶ Κιλικίαν ἐπόρθησαν, ἐπ᾽ Εὐρυμέδοντι δὲ καὶ πεζομαχοῦντες καὶ [1]ναυμαχοῦντες ἐνίκησαν, ἑκατὸν δὲ τριήρεις τῶν βαρβάρων αἰχμαλώτους ἔλαβον, ἅπασαν δὲ τὴν Ἀσίαν κακῶς ποιοῦντες περιέπλευσαν, καὶ τὸ κεφάλαιον τῆς νίκης, οὐ τὸ ἐν Σαλαμῖνι τρόπαιον ἀγαπήσαντες ἔστησαν, ἀλλ᾽ ὅρους τοῖς βαρβάροις πήξαντες τοὺς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος, καὶ τούτους κωλύσαντες ὑπερβαίνειν, συνθήκας ἐποιήσαντο μακρῷ μὲν πλοίῳ μὴ πλεῖν ἐντὸς
188 Κυανέων καὶ [2]Φασήλιδος, τοὺς δ᾽ Ἕλληνας αὐτονόμους εἶναι, μὴ μόνον τοὺς τὴν Εὐρώπην ἀλλὰ καὶ τοὺς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντας. καίτοι οἴεσθε ἄν, εἰ τῇ Λεωκράτους διανοίᾳ χρησάμενοι πάντες ἔφυγον, τούτων ἄν τι γενέσθαι τῶν καλῶν ἔργων, ἢ ταύτην ἂν ἔτι τὴν χώραν κατοικεῖν ὑμᾶς; χρὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ τοὺς ἀγαθοὺς ἐπαινεῖτε καὶ τιμᾶτε, οὕτω καὶ τοὺς κακοὺς μισεῖν τε καὶ κολάζειν, ἄλλως τε καὶ Λεωκράτην, ὃς οὔτε ἔδεισεν οὔτε ᾐσχύνθη [3]ὑμᾶς.

ιη΄. Καίτοι ὑμεῖς τίνα τρόπον νενομίκατε περὶ τούτων,

[1] ναυμαχοῦντες καὶ πεζομαχοῦντες T. R. [2] Φάσιδος T. R. [3] ἡμᾶς R.

Φοινίκην δὲ καὶ Κιλικίαν ἐπόρθησαν] Duce Cimone. Diod. XII. 3. Idem ad Eurymedontem navali et terrestri prœlio uno die Persas devicit. Ol. 77. 3. Diodor. XI. 60—62. Idem.

Οὐ τὸ ἐν Σαλαμῖνι] Sensus est: Non contenti tropæum erigere, quod erat monumentum victoriæ Salamine partæ, verum etc. Taylor.

Ἀγαπήσαντες ἔστησαν] Alius dixisset ἠγάπησαν στήσαντες. Reisk. Scite confert Schaubius Demosth. in Neær. §. κ΄. τὸν νόμον γράψαντες ἐν στήλῃ λιθίνῃ, ἔστησαν ἐν τῷ ἱερῷ, scil. τὴν στήλην. Osann.

Μὴ πλεῖν etc.] Fœdus hoc conservavit Diod. Sic. l. XII. 4. Ἐγένοντο συνθῆκαι περὶ τῆς εἰρήνης τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τοῖς συμμάχοις πρὸς τοὺς Πέρσας, ὧν ἐστὶ τὰ κεφάλαια ταῦτα· αὐτονόμους εἶναι τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις ἁπάσας, τοὺς δὲ τῶν Περσῶν σατράπας μὴ καταβαίνειν ἐπὶ θάλατταν κατωτέρω τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν, μηδὲ ναῦν μακρὰν πλεῖν ἐντὸς Φάσιδος καὶ Κυανέων. Cujus in margine Φασήλιδος appingitur, ut legi debet, et hic etiam restitui. Suidas v. Κίμων. Καὶ ἐπ᾽ Εὐρυμέδοντι ποταμῷ ναυσὶ καὶ πεζῇ νικᾷ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας. οὗτος ἔταξε καὶ τοὺς ὅρους τοῖς Βαρβάροις· ἐκτός τε γὰρ Κυανέων καὶ Χελιδονίων καὶ Φασήλιδος (πόλις δὲ αὕτη τῆς Παμφυλίας) ναῦν Μηδικὴν μὴ πλεῖν νόμῳ πολέμου. Isocr. in Areopag. extr. Οἱ δὲ Βάρβαροι τοσοῦτον ἀπεῖχον τοῦ πολυπραγμονεῖν περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, ὥστε οὔτε μακροῖς πλοίοις ἔγγιστα Φασήλιδος ἔπλεον, οὔτε κ. τ. λ. Idem in Panegyrico §. λγ΄. Εἰς τοσαύτην ταπεινότητα κατεστήσαμεν, ὥστε μακρὸν πλοῖον ἐντὸς Φασήλιδος μὴ καθέλκειν. Idem in Panathenaico §. κ΄. Ἐπὶ γὰρ τῆς ἡμετέρας δυναστείας οὐκ ἐξῆν αὐτοῖς οὔτε ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ πεζῷ καταβαίνειν, οὔτε μακροῖς πλοίοις ἐπὶ τἄνδον πλεῖν Φασήλιδος. Omnino recte. Cyaneæ et Phaselis duo erant σημεῖα, sibi invicem (ad septentrionem illæ in Euxino, hæc ad meridiem in mari Pamphylio, quæ pars est mediterranei), si longitudinem spectes, opposita; fines nempe, quibus utrinque Persarum maritimum imperium hoc fœdere coerceretur. Taylor. Cf. interpr. Nepot. ad Cimon. c. 2. et doctissimum Chr. J. G. Moschii, de pace inter Persas victos et Græcos Cimone duce victores composita, dissert. Francof. 1802. in qua p. 26. Nostri locus accurate cum cæteris, qui de hac pace ejusque conditionibus enarrarunt scriptoribus, comparatur. Becker. Vid. Lessingii Sämmtliche Schriften t. xiv. p. 481., Meier. de bonis damn. et fiscal. debitt. p. 117. Cæterum de nominis Φάσηλις prosodia, quod secundum alios etiam Φασηλὶς fertur, vid. Spohn. ad Isocrat. Paneg. c. 33., cui jam adde Arcadium de accentibus p. 31. 15. Osann.

καὶ πῶς ἔχετε ταῖς διανοίαις, θεωρήσατε. ἄξιον γὰρ ὅμως
καίπερ πρὸς εἰδότας διελθεῖν. ἐγκώμιον γάρ, νὴ τὴν Ἀθη-
νᾶν, εἰσὶ τῆς πόλεως οἱ παλαιοὶ νόμοι καὶ τὰ ἔθη τῶν ἐξ
ἀρχῆς ταῦτα κατασκευασάντων, οἷς ἂν προσέχητε, τὰ
189 δίκαια ποιήσετε καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις σεμνοὶ καὶ ἄξιοι τῆς
πόλεως δόξετ᾽ εἶναι. ὑμῖν γάρ ἐστιν ὅρκος, ὃν ὀμνύουσι πάν-
τες οἱ πολῖται, ἐπειδὰν εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον
ἐγγραφῶσι καὶ ἔφηβοι γένωνται, μήτε [1]τὰ ἱερὰ ὅπλα
[2]καταισχυνεῖν μήτε τὴν τάξιν λείψειν, [3]ἀμυνεῖν δὲ τῇ
πατρίδι καὶ ἀμείνω παραδώσειν. ὃν εἰ μὲν ὀμώμοκε Λεω-
κράτης, φανερῶς ἐπιώρκηκε, καὶ οὐ μόνον [4]ὑμᾶς ἠδίκηκεν
ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ θεῖον [5]ἠσέβησεν· εἰ δὲ μὴ ὀμώμοκεν, εὐθὺς
δῆλός ἐστι παρεσκευασμένος οὐδὲν ποιήσειν τῶν δεόντων, ἀνθ᾽
ὧν δικαίως ἂν αὐτὸν [6]καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑπὲρ τῶν θεῶν
[7]τιμωρήσαισθε. βούλομαι δὲ ὑμᾶς ἀκοῦσαι τοῦ ὅρκου. λέγε,
γραμματεῦ.

ΟΡΚΟΣ.

καλός γε, ὦ ἄνδρες, καὶ ὅσιος ὁ ὅρκος. παρὰ τοῦτον τοίνυν
ἅπαντα πεποίηκε Λεωκράτης. καίτοι πῶς ἂν ἄνθρωπος
γένοιτο ἀνοσιώτερος ἢ μᾶλλον προδότης τῆς πατρίδος; τίνα
δ᾽ ἂν τρόπον ὅπλα καταισχύνειέ τις μᾶλλον, ἢ εἰ λαβεῖν
μὴ [8]θέλει καὶ τοὺς πολεμίους ἀμύνασθαι; πῶς δ᾽ οὐ καὶ
190 τὸν παραστάτην καὶ τὴν τάξιν λέλοιπεν ὁ μηδὲ τάξαι τὸ

[1] τὰ om. T. R. [2] καταισχύνειν R. [3] ἀμύνειν R. [4] ἡμᾶς T. R. [5] ἠσέβηκεν T. R. [6] καὶ ὑπὲρ ὑμῶν om. T. R. [7] τιμωρήσοισθε T. R. [8] θέλοι T. R.

Ἔχετε] Num ἔσχετε? PINZGER.

Ληξιαρχικὸν γραμματεῖον] I. Pollux VIII. 9. p. 447. ὁ δὲ εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον ἐγγραφεὶς, ἤδη τὰ πατρῷα παρελάμβανεν. ἡ δὲ πατρῴα οὐσία καὶ λῆξις ἐκαλεῖτο. Cf. Oratio Demosth. c. Eubulidem passim. BECKER.

Καταισχύνειν] Pro καταισχύνειν et ἀμύνειν, ut edi solet, recte videt H. Stephanus rescribi oportere καταισχυνεῖν et ἀμυνεῖν in futuro, quemadmodum λείψειν scribitur et παραδώσειν. Et hoc certe nemo ibit inficias. TAYLOR.

Τοὺς πολεμίους ἀμύνασθαι] *hostes juvare.* Mira sane Interpretatio! Quam vix credas profectam ab homine, qui ætatem suam contrivit in Græcis literis Latine vertendis. Quid statueret, qui ita interpretari soleat, de istis Lysiæ, Orat. Funeb. §. ζ'. στασιαζούσης τῆς Ἑλλάδος ᾧτινι χρὴ τρόπῳ τοὺς ἐπιόντας ἀμύνασθαι? Quid de istis adv. Simonem §. β'. ἐπειδὴ αὐτὸν ἠμυνάμην, ἐκστὰς ἔβαλλέ με λίθοις? Quid de aliis locis propemodum infinitis, ubi vox ista non de adjuvando, sed de repellendo sumitur? TAYLOR.

Παραστάτην — ὁσίων καὶ ἱερῶν] Hæc verba non apparent in jurisjurandi formula modo adducta; cum tamen oportuit, eo quod illa, quæ ibi allegat, jam ad Leocratis mores et facta applicat. Adeo ut plus subsumat, quam præmisit. Quod Dialectici ægre tulerint, sat scio. Occurrit autem Formula plenissimis, et credo, conceptis verbis apud I. Stobæum, Serm. XLI. Οὐ καταισχυνῶ ὅπλα τὰ ἱερὰ, οὐδ᾽ ἐγκαταλείψω τὸν παραστάτην, ὅτῳ ἂν στοιχήσω. ἀμυνῶ δὲ καὶ ὑπὲρ ἱερῶν καὶ

σῶμα παρασχών; ποῦ δ᾽ ὑπὲρ ὁσίων καὶ ἱερῶν ἤμυνεν ἂν
ὁ μηδένα κίνδυνον ὑπομείνας; τίνι δ᾽ ἂν τὴν πατρίδα προὔ- 191
δωκε μείζονι προδοσίᾳ; τὸ γὰρ τούτου μέρος ἐκλελειμμένη
[1]τοῖς πολεμίοις ὑποχείριός ἐστιν. εἶτα τοῦτον οὐκ ἀποκτε-
νεῖτε τὸν ἁπάσαις ταῖς ἀδικίαις ἔνοχον ὄντα; τίνας οὖν
τιμωρήσεσθε; τοὺς ἕν τι τούτων ἡμαρτηκότας; ῥᾴδιον
ἔσται παρ᾽ ὑμῖν ἄρα μεγάλα ἀδικεῖν, εἰ φανεῖσθε [2]ἐπὶ
τοῖς μικροῖς μᾶλλον ὀργιζόμενοι.

[1] τοῖς om. T. R. [2] ἐπὶ τοὺς μᾶλλον μικροῖς T. R.

ὑπὲρ ὁσίων, καὶ μόνος καὶ μετὰ πολλῶν. τὴν πατρίδα δὲ οὐκ ἐλάσσω παραδώσω, πλείω δὲ καὶ ἀρείω, ὅσην ἂν παραδέξωμαι. καὶ εὐηκοήσω τῶν ἀεὶ κρινόντων ἐμφρόνως, καὶ τοῖς θεσμοῖς τοῖς ἱδρυμένοις πείσομαι, καὶ οὕστινας ἂν ἄλλους τὸ πλῆθος ἱδρύσηται ὁμοφρόνως. καὶ ἄν τις ἀναιρῇ τοὺς θεσμοὺς, ἢ μὴ πείθηται, οὐκ ἐπιτρέψω. ἀμυνῶ δὲ καὶ μόνος, καὶ μετὰ πάντων, καὶ ἱερὰ τὰ πάτρια τιμήσω. ἵστορες θεοὶ τούτων. Vide eadem fere, paucissimis immutatis, apud Pollucem VIII. §. 9. Adjunge autem Petit. L. L. Attic. L II. Tit. IV. et Meurs. Athen. Attic. I. 7. TAYLOR. Quibus nomina deorum, qui advocantur, e Polluce viii. 106. hæc adde: Ἄγραυλος, Ἐνάλιος, Ἄρης, Ζεὺς, Θαλλὼ, Αὐξὼ, Ἡγεμόνη. Mentionem hujus juramenti injicit Demosth. de fals. Legat. p. 438. 18. ed. Reisk. ubi vid. Schol. August. Plura interpp. Pollucis l. l. conferunt. OSANN. Hanc jurisjurandi formulam in textum inferserunt Thorlacius et Heinrichius.

Τίνι δ᾽ ἂν etc.] Legit doctissimus Wesselingius ad Petit. p. 232. τίνι δ᾽ ἂν τὴν πατρίδα παρέδωκε μείζονα; προδοσίᾳ γὰρ τὸ τούτου μέρος. κ. τ. λ. TAYLOR. Non video, quid incommodi insit in vulgata; nisi quod idem dicit cum verbis p. 432. 20. τίς μᾶλλον προδότης τῆς πόλεως. Wesselingii conjecturam, ingeniosam profecto, si optes, legendum erit: τίνι δ᾽ ἂν ἀμείνω τὴν πατρίδα παρέδωκεν, ὁ παντελῶς ἀφανίσας τῇ ἑαυτοῦ προδοσίᾳ. REISK. Certissima Wesselingii emendatione textum Lycurgi restituimus. Orator enim singulas jurisjurandi partes cum Leocratis facinore comparat. Denique exspectatur παραδοῦναι ἀμείνω τὴν πατρίδα, quod Wesseling. scriptori reddidit; neque dubitare licet, quin orator elegantissimus ita scripserit, vel scripsisse debuerit. BECKER. Ingeniosa quidem est, nec tamen necessaria Wesselingii emendatio; quam præeunte interprete Germanico Beckerus præpropere in textum suscepit. OSANN. Heinrichius: τίνι δ᾽ ἂν τὴν πατρίδα παρέδωκε μείζονα προδοσίᾳ;

Ἐπὶ τοὺς μᾶλλον μικροῖς ὀργιζόμενοι] Ita editur et legitur, ea tamen absurditate, quam nihil unquam superavit. Sensus est: Qualem Remp. habituri simus, si levia crimina omni pœnarum genere, atrocissima autem nullo, coerceatis? Quis erit, qui non propter spem veniæ se ipsum ita comparabit, ut plurima et gravissima peccet? ῥᾴδιον ἔσται παρ᾽ ὑμῖν ἄρα μεγάλα ἀδικεῖν, εἰ φανεῖσθε ἐπὶ τοῖς μικροῖς μᾶλλον ὀργιζόμενοι. TAYLOR. Videtur sic leg. et distinguendum esse: τίνας οὖν τιμωρήσεσθε; continuatur interrogatio τοὺς ἕν τι τούτων [quæ modo enumeravi a Leocrate peccata] ἡμαρτηκότας; *eosne punietis, qui horum unum aliquid commiserint; si quis autem omnia ea commiserit, eum impune dimittetis? Ergo facile penes vos erit, magna delinquere, si constet vos,* ἐπὶ τοῖς μᾶλλον μιαροῖς (aut μισαροῖς) ἧττον ὀργιζόμενοι, *minus sævire in crimina atrociora et odiosiora.* REISK. ἐπὶ τοῖς μικροῖς μᾶλλον ὀργ. recepi, idem suadente Passovio Symbol. crit. p. 30. Quæ ad h. l. attulit Reiskius, meræ sunt nugæ: contra in ed. Viterb. vulgatum μᾶλλον ἐπὶ μικροῖς ὀργ. quod si auctoritate aliqua niteretur, libenter codd. scripturæ prætulissem. OSANN. Et receperunt Thorlacius, Heinrichius et Pinzgerus.

Ἐπὶ τοῖς μᾶλλον μικροῖς ὀργιζ.] Ἐπὶ τοῖς μικροῖς μᾶλλον ὀργιζόμενοι. TAYLOR. Melancth. jam sic corrigebat, omisso τοῖς. Utrumque a Dorvill. ad Chariton. p. 394. ed. Lips. et verissime improbatur. Agnoscit ille in hoc loco figuram συγχύσεως, consulto ab Oratore usurpatum: 'Tayloro (inquit), transponenti ἐπὶ τοῖς μίκροις μᾶλλον non accesserim; immo minus id elegans putarim. Interpositio vocabuli inter articulum et nomen politissimis scriptoribus in usu; quoties Herodotus τῶν τις ἐχθρῶν et similia. Olim jam in hoc loco turbatum fuit; nam eadem Synchysi offensi, ad sensum æque perspicue, ediderunt Vitebergæ 1568. εἰ φανεῖσθε μᾶλλον ἐπὶ μικρ. ὀργιζόμενοι. At Orator cavens aperte Atheniensi populo convicium fa-

ιθ΄. Καὶ μὴν, ὦ ἄνδρες, καὶ τοῦθ᾽ ὑμᾶς δεῖ μαθεῖν, ὅτι τὸ συνέχον τὴν δημοκρατίαν ὅρκος ἐστί. τρία γάρ ἐστιν ἐξ ὧν ἡ πολιτεία συνέστηκεν, ὁ ἄρχων, ὁ δικαστὴς, ὁ ἰδιώτης.
192 τούτων τοίνυν ἕκαστος ταύτην [1] πίστιν δίδωσιν. εἰκότως· τοὺς μὲν γὰρ ἀνθρώπους πολλοὶ ἤδη ἐξαπατήσαντες καὶ διαλαθόντες οὐ μόνον τῶν παρόντων κινδύνων ἀπελύθησαν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἀθῷοι τῶν ἀδικημάτων τούτων εἰσί· τοὺς δὲ θεοὺς οὔτ᾽ ἂν ἐπιορκήσας τις λάθοι, οὔτ᾽ ἂν ἐκφύγοι τὴν ἀπ᾽ αὐτῶν τιμωρίαν, ἀλλ᾽ εἰ μὴ αὐτὸς, οἱ παῖδές γε καὶ τὸ γένος ἅπαν τὸ τοῦ ἐπιορκήσαντος μεγάλοις ἀτυχήμασι περιπίπτει. διόπερ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ταύτην [1] πίστιν ἔδοσαν αὐτοῖς ἐν Πλαταιαῖς πάντες οἱ Ἕλληνες, ὅτε ἔμελλον παραταξάμενοι μάχεσθαι πρὸς τὴν Ξέρξου δύναμιν, οὐ παρ᾽ αὐτῶν εὑρόντες, ἀλλὰ μιμησάμενοι τὸν παρ᾽ ὑμῖν εἰθισμένον ὅρκον. ὃν ἄξιόν ἐστιν [2] ἀκοῦσαι· καὶ γὰρ παλαιῶν ὄντων τῶν τότε πεπραγμένων ὅμως ἰσχνῶς
158. 1 ἔστιν ἐν τοῖς γεγραμμένοις ἰδεῖν τὴν ἐκείνων ἀρετήν. καί 193
μοι ἀναγίνωσκε αὐτόν.

ΟΡΚΟΣ.

Οὐ ποιήσομαι περὶ πλείονος τὸ ζῆν τῆς ἐλευθερίας, οὐδὲ καταλείψω τοὺς ἡγεμόνας οὔτε ζῶντας οὔτε ἀποθανόντας, ἀλλὰ τοὺς ἐν τῇ μάχῃ τελευτήσαντας τῶν συμμάχων ἅπαντας θάψω. καὶ κρατήσας τῷ πολέμῳ τοὺς βαρβάρους τῶν μὲν μαχεσαμένων ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος πόλεων οὐδεμίαν ἀνάστατον ποιήσω, τὰς δὲ τὰ τοῦ βαρβάρου προελομένας ἁπάσας δεκατεύσω· καὶ τῶν ἱερῶν τῶν ἐμπρησθέντων καὶ καταβληθέντων ὑπὸ τῶν βαρβάρων οὐδὲν ἀνοικοδομήσω παντάπασιν, ἀλλ᾽ ὑπόμνημα τοῖς ἐπιγινομένοις ἐάσω καταλείπεσθαι τῆς τῶν βαρβάρων ἀσεβείας.

οὕτω τοίνυν, ὦ ἄνδρες, σφόδρα ἐνέμειναν ἐν τούτῳ πάντες, 194
ὥστε καὶ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν μεθ᾽ ἑαυτῶν ἔσχον βοηθόν. καὶ πάντων Ἑλλήνων ἀνδρῶν ἀγαθῶν γενομένων πρὸς τὸν κίνδυνον μάλιστα ἡ πόλις [1] ὑμῶν εὐδοκίμησεν. ὃ καὶ πάντων ἂν εἴη δεινότατον, τοὺς μὲν προγόνους [1] ὑμῶν ἀποθνήσκειν τολμᾷν, ὥστε μὴ τὴν πόλιν ἀδοξεῖν, ὑμᾶς δὲ μὴ κολάζειν τοὺς καταισχύναντας αὐτὴν, ἀλλὰ περιορᾷν τὴν κοινὴν καὶ μετὰ πολλῶν πόνων συνειλεγμένην εὔκλειαν ταύτην διὰ [2] τὴν τῶν τοιούτων ἀνδρῶν πονηρίαν καταλυομένην.

κ΄. Καίτοι, ὦ ἄνδρες, μόνοις ὑμῖν τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἔστιν οὐδὲν τούτων περιϊδεῖν. βούλομαι δὲ μικρὰ τῶν παλαιῶν ὑμῖν διελθεῖν, οἷς παραδείγμασι χρώμενοι καὶ περὶ τούτων καὶ περὶ [3] τῶν ἄλλων βέλτιον βουλεύσεσθε· τοῦτο γὰρ ἔχει μέγιστον ἡ πόλις [1] ὑμῶν ἀγαθὸν, ὅτι τῶν καλῶν ἔργων παράδειγμα τοῖς Ἕλλησι γέγονεν. ὅσον γὰρ τῷ χρόνῳ πασῶν ἐστὶν ἀρχαιοτάτη, τοσοῦτον οἱ πρόγονοι ἡμῶν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἀρετῇ διενηνόχασιν. ἐπὶ Κόδρου γὰρ

[1] τὴν πίστιν T. R. [2] ἀκοῦσαι - - - πεπραγμένων] ἃ T. R.

[1] ἡμῶν T. R. [2] τὴν om. T. R. [3] τῶν om. T. R.

cere, quasi ἐπὶ μικροῖς ὀργιζομένῳ, conturbavit verba, et pronuntiavit ἐπὶ τοῖς μᾶλλον μικροῖς ὀργ. illud μᾶλλον quasi occultans. Sic Demosth. Lept. p. 541. D. Ἐν, οἶμαι, πολλοῖς. — Ambiguum sæpe, fateor, sensum talia possunt facere: sed non sumus ii, qui veteres auctores in ordinem redigamus, et nostro more, non suo libitu, loqui cogamus. Critico non spectandum, quid, vel quomodo debuissent veteres scribere, sed quid re vera scripserint.' Becker.

Τρία γὰρ — δίδωσιν] Locus, quem Schulz. truncatum esse existimabat, sanus est. Hic vero sensus esse videtur: Forma civitatis liberæ s. democratia (v. Wolf ad Lept. §. ϛ΄.) tribus consistit, magistratu, judice, privato; quorum quisque juramento præscripto se constrinxit, cæterisque fidem fecit, officio suo satisfacturum. Religio vero, i. e. timor deorum pejerantes punientium, siquidem ab hominibus, quibus imponebant, non puniebantur, sanctissimam reddunt hanc fidem datam.—De juramento magistratus v. Petit. Leg. Att. III. 3. Judicum jusjurandum servavit Demosth. c. Timocr. p. 746. ed. Reisk. et privati Noster c. 18. Idem.

Τοὺς δὲ θεοὺς] Sæpius et Poetæ et prosaici scriptores hanc sententiam repetierunt. Eurip. ap. Theophil. ad Autol. p. 378. ed Paris.

— οὐ γὰρ ἀσύνετον
τὸ θεῖον, ἀλλ᾽ ἔχει συνιέναι
κακῶς παγέντας ὅρκους καὶ συνηναγκασμένους.

Tibull. 1. 9. 3.

"Ah miser! etsi quis primo perjuria celat,
Sera tamen tacitis pœna venit pedibus."

cf. Xenoph. Anabas. II. 5. 7. et III. 2. 10. Idem.

Ταύτην τὴν πίστιν — ἐν Πλαταιαῖς] Etsi Herodotus 9. 53. sqq. copiose agit de isto apud Platæas certamine, hoc tamen jusjurandum non commemoravit. Et Theopompus ab Atheniensibus fictam esse hanc formulam contendit, quod monuit Wesseling. ad Diodor. Vol. IV. p. 346. Bip. Is vero scriptor l. XI. c. 29. eandem, paucis mutatis vel omissis, formulam habet. Contra Isocrates, Theopompi præceptor, cum hoc facere videtur. Nam Panegyr. c. 41. has diras non Atheniensibus neque cæteris Græcis tribuit, sed unis Ionibus. Dubitabatur igitur jam Isocratis ætate de veritate hujus narrationis: sed Lycurgum non idem fecisse haud mireris. Nam is evincere studet, eo jam tempore omnes Græcos in juramenti formula Athenienses secutos, eorumque jusjurandum (v. c. 18.) sponte imitatos esse. Quare, nisi Diodorus quoque ex scripto historico eandem formulam dedisset, omnino et in hac re, ut in multis aliis, historiæ scriptoribus omnino major fuerit fides, quam Oratoribus. Idem.

Ἀκοῦσαι· - - - τότε πεπραγμένων] Vulgo horum loco tantum erat ἃ, quam lectionem vitiosam esse, quum neminem posset fugere, varia tentarunt Viri docti, quæ tamen, loco nunc ex libro MS. persanato, scitu sunt inutilia. Pinzger. Pinzgero morem gessi. Miror tamen satis Osanni negligentiam non queo, qui prorsus hoc supplementum e cod. Cripps. prætermisit.

ΟΡΚΟΣ] Et Diodor. XI. 29. hoc juramentum Græcorum, sed neglectis nonnullis, quæ notavit Wesseling. ad h. l., tradidit. Latinam ejusdem interpretationem habet Muretus Var. Lect. III. c. 10. Becker.

Ἀνάστατον] Tacuit Herodotus de hoc sacramento in narratione belli, quod ad Platæas contra Persas gestum est, quod mirum videtur, cum tam exacte et sigillatim omnia narraverit. Palmer.

Μεθ᾽ ἑαυτῶν — βοηθὸν] Quare autem utrumque? . Cum altera locutio alterius sit glossa, necesse est. Taylor. Cui tamen nemo aures præbuit, idque recte. Osann.

Καὶ μετὰ] καὶ τὴν μετὰ Heinrich.

Διὰ τῶν τ. ἀ. πονηρίαν] Malim διὰ τῆς τῶν τ. ἀ. πονηρίας. Reisk.

Ἐπὶ Κόδρου] Hauptm. laudat Meurs. de reg. Athen. III. 11. sqq. Becker.

βασιλεύοντος Πελοποννησίοις γενομένης ἀφορίας κατὰ τὴν χώραν αὐτῶν ἔδοξε στρατεύειν ἐπὶ τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ ἡμῶν τοὺς προγόνους ἐξαναστήσαντας κατανείμασθαι τὴν χώραν. καὶ πρῶτον μὲν εἰς Δελφοὺς ἀποστείλαντες τὸν θεὸν ἐπηρώτων, εἰ ἐπιλήψονται τὰς Ἀθήνας· ἀνελόντος δὲ
195 τοῦ θεοῦ αὐτοῖς ὅτι τὴν πόλιν αἱρήσουσιν, ἐὰν μὴ τὸν βασιλέα τῶν Ἀθηναίων Κόδρον ἀποκτείνωσιν, ἐστράτευον ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. Κλεόμαντις δὲ τῶν Δελφῶν τις πυθόμενος τὸ χρηστήριον δι' ἀποῤῥήτων ἐξήγγελε τοῖς Ἀθηναίοις. οὕτως οἱ πρόγονοι ἡμῶν, ὡς ἔοικε, καὶ τοὺς ἔξωθεν ἀνθρώπους εὔνους ἔχοντες διετέλουν. ἐμβαλόντων δὲ τῶν Πελοποννησίων εἰς τὴν Ἀττικὴν τί ποιοῦσιν οἱ πρόγονοι [1] ὑμῶν, ἄνδρες δικασταί; οὐ καταλιπόντες τὴν χώραν, ὥσπερ Λεωκράτης, ᾤχοντο, οὐκ ἔκδοτον τὴν θρεψαμένην καὶ τὰ ἱερὰ τοῖς πολεμίοις παρέδοσαν, ἀλλ' ὀλίγοι ὄντες κατακλει-

[1] ἡμῶν T. R.

Γενομένης ἀφορίας] Huc referenda sunt Etym. Mag. v. εἰρεσιώνη p. 303. 35. Λυκοῦργος δέ φησιν, ἀφορίας γενομένης Ἀθηναίοις, τοῦτο ἐπιτελεσθῆναι κατὰ χρησμὸν, οἷον ἱκετηρίας. quæ postrema vitio laborant. Osann.

Εἰ ἐπιλήψονται τὰς Ἀθήνας] Num ἐπιλαμβάνεσθαί τινα in usu Græcis fuerit, pro *occupare aliquem*, præsertim *subito, derepente*, in dubio relinquam. Haud equidem commemini. Interim haud celabo lectores, mihi visum aliquando fuisse, leg. esse: εἰ καὶ πῇ λήψονται τ. ἀ. *num, et qua ratione, capturi essent Athenas?* Reisk. Quod Schulzio probavit. Osann. Heinrichius: εἰ [ἔστι] λήψονται.

Τὸν Ἀθηναίων] Vulgo τῶν Ἀθ. Vid. Schaef. Melet. crit. p. 8. et ad Greg. Cor. p. 1048. Heind. ad Plat. Gorg. 82. p. 115. Pone v. Ἀθηναίων in MSS. et in edd. nomen Κόδρον vulgo additur, quod, utpote fœdissimam glossam e margine in textum intrusam, quin inter genuina scriptoris verba locum occupare sinerem, a me non potui impetrare. Nempe non poterat Pythia, quum de fatali Atheniensium ducis cæde oraculum consueto more ambiguo ederet, ipsum proprium ducis nomen simul significare, nisi præter morem vellet clare et manifeste eloqui, quod non nisi cum erroris periculo fieri poterat. Ac re vera hoc in oraculo Pythiam ducis nomen reticuisse, certissime produnt veterum de ejus effato fabulæ. Ita Velleius Pat., qui rem omnium accuratissime narrare videtur, 1. 2. "quarum ultimus rex fuit Codrus, Melanthi filius, vir non prætereundus. quippe cum Lacedæmonii gravi bello Atticos premerent, respondissetque Pythius, quorum dux ab hoste esset occisus, eos futuros superiores." Justinus 2. 6. 16. "Erant inter Athenienses et Dorienses simultatum veteres offensæ, quas vindicaturi bello Dorienses, de eventu prælii oracula consuluerunt. Responsum, superiores fore, ni regem Atheniensium occidissent." Polyænus Stratag. 1. p. 24. ed. Casaub. Ἀθηναίοις καὶ Πελοποννησίοις πόλεμος ἦν. ὁ θεὸς ἔχρησε, νικᾶν Ἀθηναίους, εἰ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀποθάνοι πρὸς ἀνδρὸς Πελοποννησίου· Κόδρος ἦν Ἀθηναίων βασιλεύς. Cicero Tusc. 1. 48. "quod oraculum erat datum, si rex interfectus esset, victrices Athenas fore." Cf. Perizon. ad Ælian. V. H. 5. 13. I nunc et defende, sis, pannum male assutum. Osann.

Τῶν Δελφῶν τις] Vrat. τῶν ἀδελφῶν τίς. B. τις τῶν Δελφῶν (with β a written above), i. e. τῶν τις Δελφῶν, quod nisi vulgatam etiam A servaret, recepissem. Similem pronominis trajectionem habes ap. Demosthen. de fals. legat. p. 322. E. μικρὸν ἀκούσατέ μου ἔξω τι τῆς πρεσβείας ταυτησί. Infra pag. 439. v. 8. est τῶν ἀρχαίων τινὲς ποιητῶν. Alia plura dabit Matth. Gr. Gr. §. 278. p. 386. Idem.

Ὡς ἔοικε] H. l. ut interdum non dubitantis est, sed affirmantis. V. interpp. ad Lucian. Vol. I. p. 448. Becker.

σθέντες ἐπολιορκοῦντο καὶ διεκαρτέρουν εἰς τὴν πατρίδα. καὶ οὕτως ἦσαν, ὦ ἄνδρες, γενναῖοι οἱ τότε βασιλεύοντες, ὥστε προῃροῦντο ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τῆς [1] τῶν ἀρχομένων σωτηρίας μᾶλλον ἢ ζῶντες ἑτέραν μεταλλάξαι τὴν χώραν. φασὶ γοῦν τὸν Κόδρον παραγγείλαντα τοῖς Ἀθηναίοις προσέχειν ὅταν τελευτήσῃ τὸν βίον, λαβόντα πτωχικὴν στολὴν ὅπως ἂν ἀπατήσῃ τοὺς πολεμίους, κατὰ τὰς 196
πύλας ὑποδύντα φρύγανα συλλέγειν πρὸ τῆς πόλεως, προσελθόντων δ' αὐτῷ δυοῖν ἀνδρῶν ἐκ τοῦ στρατοπέδου καὶ τὰ κατὰ τὴν πόλιν πυνθανομένων τὸν ἕτερον αὐτῶν ἀποκτεῖναι τῷ δρεπάνῳ προσπεσόντα, τὸν δὲ περιλελειμμένον, παροξυνθέντα τῷ Κόδρῳ καὶ νομίσαντα πτωχὸν εἶναι, σπασάμενον τὸ ξίφος ἀποκτεῖναι τὸν Κόδρον. τούτων δὲ γενομένων, οἱ Ἀθηναῖοι κήρυκα πέμψαντες ἠξίουν δοῦναι τὸν βασιλέα θάψαι, λέγοντες αὐτοῖς ἅπασαν τὴν ἀλήθειαν· οἱ δὲ Πελοποννήσιοι τοῦτον μὲν ἀπέδοσαν, γνόντες δὲ ὡς οὐκ ἔτι δυνατὸν αὐτοῖς τὴν χώραν κατασχεῖν ἀπεχώρησαν. τῷ δὲ Κλεομάντει τῷ Δελφῷ ἡ πόλις αὐτῷ τε καὶ ἐκγόνοις ἐν Πρυτανείῳ ἀΐδιον σίτησιν ἔδοσαν. ὁρᾶτε,

[1] τῶν om. T. R.

Διεκαρτέρουν εἰς τὴν πατρίδα] Hæc non intelligo. videtur aliquid deesse. Reisk. Reiskium Schulzius refutavit. Osann.

Τῆς ἀρχομένων] Interpono τῶν. Reisk.

Ἑτέραν] Inclusit Heinrichius.

Μεταλλάξαι] Enotat hoc e loco exemplum præsentis infinitivi et aoristi eodem enunciato junctorum Lobeckius Parerg. ad Phrynich. p. 747. Cf. Peerlkamp. ad Xenoph. Ephes. p. 207. 257. Mox Reiskium τινὰ χώραν legi jubentem bene Heindorfius ad Platon. Charm. 7. p. 62. castigat, articulum fere vim indefiniti nonnunquam habere docens. Cf. Matthiæ Gr. Gr. §. 266. p. 373. s. Osann.

Τὴν χώραν] Malim τινὰ χώραν. Reisk.

Τὸν Κόδρον] Codri mortem enarrant Cic. Tuscul. 1. 48., qui πτωχικὴν στόλην, *vestem famularem*, Justin. II. 8. *pannosam*, interpretantur. Cf. Polyæn. I. 18. Tzetz. Chil. IV. — Cæterum Conon ap. Photium Codrum a civibus, ut se devoveret, persuasum esse ait. Hauptm.

Ὑποδύντα] Subaudi τῷ τῶν φρυγανηλόγων ὁμίλῳ. *cum se immiscuisset turbæ sarmenta legentium.* Reisk. Nisi cum Ernest. ὑπεκδύντα mavis legere subaudiendum erit: τῷ τῶν φρυγανηλόγων ὁμίλῳ. Polyæn. l. c. ὁ δὲ - - - σχῆμα φρυγανιστῆρος λαβὼν, τοῦ χάρακος προσελθὼν κ. τ. λ. Becker. Ernestius et Schulz. ὑπεκδύντα vult, non male, etsi haud necessarium. Vocem ὑπεκδύω, a Schneidero pridem addubitatam Græcitati reddidit Passovius über Zweck, Anlage und Ergänzung. Griech. Wörterb. p. 103. quibus adde Plutarch. de superstitione T. 2. p. 170. F. καίτοι γε ὥσπερ ὁ Τάνταλος ὑπεκδύναι τὸν λίθον. Osann.

Παροξυνθέντα τῷ Κόδρῳ — ἀποκτεῖναι τὸν Κόδρον] Iterum malam manum agnosco Enarratoris. Quam rotundius hoc et elegantius! τὸν δὲ περιλελειμμένον, παροξυνθέντα τῷ Κόδρῳ, καὶ νομίσαντα πτωχὸν εἶναι, σπασάμενον τὸ ξίφος ἀποκτεῖναι. Cæterum, ut istud notem, ex aliquo scriptore hujus historiæ procul dubio desumitur istud fragmentum, quod legitur in Suida v. Ἀδηλώσας. Ὁ δὲ ἀδηλώσας ἑαυτὸν πιναρᾷ στολῇ, καὶ λαβὼν δρέπανον, ὡς ἂν γῆς ἐργάτης. Taylor. Renitentibus Hauptmanno et Schulzio. Osann.

Ὁρᾶτε] De ὁρᾶτε et ὁρᾷς, per se sententiam efficientibus, vid. Heindorf. ad Protag. 66. p. 556. Idem.

[1]ὁμοίως ἐφίλουν τὴν πατρίδα Λεωκράτει οἱ τότε βασιλεύ- 159. 1
οντες, οἵ γε προῃροῦντο τοὺς πολεμίους ἐξαπατῶντες ἀποθνήσκειν ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τὴν ἰδίαν ψυχὴν ἀντὶ τῆς κοινῆς
197 σωτηρίας ἀντικαταλλάττεσθαι. τοιγαροῦν μονώτατοι ἐπώνυμοι τῆς χώρας εἰσὶν, ἰσοθέων τιμῶν τετυχηκότες. εἰκότως· ὑπὲρ ἧς γὰρ οὕτω σφόδρα ἐσπούδαζον, δικαίως ταύτην καὶ τεθνεῶτες ἐκληρονόμουν. ἀλλὰ Λεωκράτης [2]οὔτε ζῶν [3]οὔτε τεθνεὼς δικαίως ἂν αὐτῆς μετάσχοι, [4]μονώτατος δ' ἂν προσηκόντως ἐξορισθείη τῆς χώρας, ἣν ἐγκαταλιπὼν τοῖς πολεμίοις ᾤχετο· οὐδὲ γὰρ καλὸν τὴν αὐτὴν καλύπτειν τοὺς τῇ ἀρετῇ διαφέροντας καὶ τὸν κάκιστον πάντων ἀνθρώπων.

κα΄. Καίτοι γε ἐπεχείρησεν εἰπεῖν, ὃ καὶ νῦν ἴσως ἐρεῖ πρὸς ὑμᾶς, ὡς οὐκ ἄν ποτε ὑπομεῖναι τὸν ἀγῶνα τοῦτον συνειδὼς ἑαυτῷ τοιοῦτόν τι διαπεπραγμένῳ· ὥσπερ οὐ πάντας καὶ τοὺς κλέπτοντας καὶ ἱεροσυλοῦντας τούτῳ τῷ τεκμηρίῳ χρωμένους. οὐ γὰρ τοῦ πράγματός ἐστι σημεῖον, ὡς οὐ πεποιήκασιν, ἀλλὰ τῆς ἀναιδείας ἣν ἔχουσιν. οὐ γὰρ τοῦτο δεῖ λέγειν, ἀλλ' ὡς οὐκ ἐξέπλευσεν οὐδὲ τὴν πόλιν ἐγκατέλιπεν οὐδ' ἐν Μεγάροις κατῴκησε· ταῦτά ἐστι τεκμήρια τοῦ πράγματος. ἐπεί γε τὸ ἐλθεῖν τοῦτον, οἶμαι

[1] εἰ ὁμοίως T. R. [2] οὔτε ζῶν om. T. R. [3] οὐδὲ T. R. [4] καὶ μονώτατος T. R.

Μονώτατοι] Locum hunc laudat Schol. ad Aristoph. Plut. v. 182. Rarissime vero occurrit hæc vox, quare adeo Helladius in Chrestom. apud Phot. μονώτατος, inquit, σόλοικον ἡγοῦται. Hesych. contra explicat: μόνος ὢν, ὑπάρχων. De talibus superlativis, veluti κορυφαιότατος quasi *summissimus*, ἐσχατώτατος, aliisque, disputat Græv. ad Lucian. Vol. IX. p. 468. Bip. De nostro Schulzius laudat Fischer. ad Weller. p. 149. Becker. Hunc superlativum ut in oratione prosa solœcum hoc e loco memorat Scholiasta Aristophan. Plut. 182. Cfr. Philemonis Lex. technol. p. 76. et quæ Beckerus attulit. Causam Auctor Lexici inediti cod. Paris. 2562. bene his explicat fol. 228. recto: Τὸ μόνον ὄνομά ἐστι ὑπερθετικόν· κατὰ τὸ ἰδιάζον τὴν ὑπέρθεσιν ἔχει, οὐ λεγόμενον καὶ [mendosa hæc], ἀλλ' ἀνάγκη συνυπακούεσθαι, πρὸς ἃ αὐτὸ τὴν ἑαυτοῦ ὑπέρθεσιν ἕξει, ἐφ' ἃ λεγόμενον, μετέχει πάντως τὴν ἀπὸ πρόθεσιν, ἢ παροῦσαν, ὃ συνυπακουομένων, οἷον μόνος πάντων ἀντὶ τοῦ ἀπὸ πάντων καὶ οἷος ἀπ' ἄλλων, παρὰ τῷ Θεολόγῳ Γρηγορίῳ ἐν τοῖς ἔπεσιν· τὸ μὲν οὖν δὴ μόνον ὂν, ἓν ἂν εἴη πάντως τὴν ἄλλων κεχωρισμένην· τὸ δὲ μὴ μόνον ὂν, ἓν πάντως ἐστι, ἢ μεθ' ἑνὸς, ἢ μεθ' ἑτέρων πολλῶν. Osann.

Ἐπώνυμοι] Κοδρίδαι. Meurs. de regno Att. III. 15. Hauptm. Quo nomine Codrus cum filiis, Nileo et Medonte, appellatur ab Ælian. V. H. I. v. 13. Osann.

Ὑπὲρ ἧς γὰρ οὕτω] Ὑπὲρ ἧς γὰρ ζῶντες οὕτω κ. τ. λ. Lobeck. ad Phrynich. p. 129. Recepit Osannus.

Ὑπομεῖναι] Legendum arbitror ὑπομείνειε. Taylor. Legendum suspicor ὑπέμεινε. Sic Isocrat. adv. Callim. §. ϛ΄. πυνθάνομαι - - - παρεσκευάσθαι λέγειν τοιούτους λόγους, ὡς οὐκ ἄν ποτε ἐπέτρεψε κ. τ. λ. Idem adv. Euthyn. §. ια΄. ἴσως δ' Εὐθύνους ἐρεῖ - - - ὅτι οὐκ ἄν ποτ' - - - ἀπέδωκε. Schaub. ὑπομείνειε dedit Beckerus, ὑπομεῖναι cum Ald. Thorlacius et Heinrichius.

Ἐξέπλευσεν] Lectio Aldina erat ἐξέπνευσεν. Pro qua alii reposuerunt ἐξέπεσεν, alii ἐξένευσεν. Verum Stephanica, quam exhibui, est unice vera. Taylor.

θεῶν τινα αὐτὸν ἐπ' αὐτὴν ἀγαγεῖν τὴν τιμωρίαν, ἵν', ἐπειδὴ τὸν εὐκλεᾶ κίνδυνον ἔφυγε, τοῦ ἀκλεοῦς καὶ ἀδόξου θανάτου [1]τύχοι, καὶ οὓς προὔδωκε, τούτοις ὑποχείριον αὐτὸν καταστήσειεν. ἑτέρωθι μὲν γὰρ ἀτυχῶν οὔπω δῆλον εἰ διὰ ταῦτα δίκην δίδωσιν· ἐνταῦθα δὲ παρ' οἷς προὔδωκε, φανερόν ἐστιν 198
ὅτι τῶν αὑτοῦ παρανομημάτων ὑπέχει ταύτην τὴν τιμωρίαν. οἱ γὰρ θεοὶ οὐδὲν πρότερον ποιοῦσιν ἢ τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων τὴν διάνοιαν παράγουσι· καί [2]μοι δοκοῦσι τῶν ἀρχαίων τινὲς ποιητῶν, ὥσπερ χρησμοὺς γράψαντες τοῖς ἐπιγινομένοις τάδε τὰ ἰαμβεῖα καταλιπεῖν,

Ὅταν γὰρ ὀργὴ δαιμόνων βλάπτῃ τινὰ,
Τοῦτ' αὐτὸ πρῶτον ἐξαφαιρεῖται φρενῶν
Τὸν νοῦν τὸν ἐσθλὸν, εἰς δὲ τὴν χείρω τρέπει
Γνώμην, ἵν' εἰδῇ μηδὲν ὧν ἁμαρτάνει.

κβ΄. Τίς γὰρ οὐ μέμνηται τῶν πρεσβυτέρων ἢ τῶν νεω-

[1] τύχῃ T. R. [2] μὴ T.

Οἱ γὰρ θεοὶ — παράγουσι] *dii enim nihil prius faciunt, quam quod pravorum hominum mentem dejiectunt a recto et vero ad vitium et fraudem.* Sic παράγειν sæpius, v. c. in Demosthen. Lept. §. κη΄. Becker.

Ποιοῦσιν] Spurium videtur Bekkero, sine ratione idonea. Pinzger.

Καὶ μὴ δοκοῦσι] Π. καὶ μὴ δοκοῦσι, καὶ τὰ ἑξῆς, μέχρι τοῦ καταλιπεῖν, ἐν ἐρωτήσει. Εἰ δὲ μὴ, γράφειν δεῖ, Καί μοι δοκοῦσι. H. Stephan. Hoc posterius probum est, idemque annotavit Iosephus Scaliger. Taylor.

Ὥσπερ χρησμοὺς γράψαντες τοῖς ἐπιγεν.] Χρησμοὶ sunt præcepta, quorum veritati ita confidunt eorum auctores, ut non modo ipsi sequantur, sed etiam posteri ut idem faciant optant; cf. Isocr. Panegyr. c. 45. ibique interp. Igitur erravit Taylor. cum post γράψαντες cum interprete incisum ponere vellet. Becker.

Τοῖς ἐπιγενομένοις] Satius est fortasse distinguere cum Interprete: ὥσπερ χρησμοὺς γράψαντες, τοῖς ἐπιγενομένοις τάδε τὰ ἰαμβεῖα καταλιπεῖν. Taylor.

Ὅταν γὰρ ὀργὴ — ἁμαρτάνει] Hos ex antiquo quodam poeta desumptos versus eleganter Melancthon ita interpretatus est:

Iratus ad pœnam Deus si quos trahit,
Auferre mentem talibus primum solet,
Caliginemque offundit, ut ruant suas
Furentes in clades, sibi quas noxiis
Accersierunt ultro consiliis malis.

Hujus opinionis auctor et fons Homerus fuisse videtur. cf. Il. VI. 234. XVII. 470. Quum enim antiquis ratio, qua animi pravæ cupiditates in transversum ducere solent homines, non satis explorata fuerit: a diis et dæmonibus initium trahebant stultitiæ et perversitatis hominum fere incredibilis, illosque auctores miseriarum, quæ tum sequantur necesse est, reddere solebant. Similem ex antiquo Poeta servavit sententiam Athenagoras Leg. pro Christ. p. 304. ed. Paris.

Ὅταν ὁ δαίμων ἀνδρὶ πορσύνῃ κακὰ
Τὸν νοῦν ἔβλαψε πρῶτον. —

Ubi Philosophus et Christianus vere et pie addit: ὁ δὲ θεὸς, τελείως, ἀγαθὸς ὢν, ἀϊδίως ἀγαθοποιός ἐστιν. Quos versus, nescio quo jure, tribuunt Euripidi in Fragment. p. 497. ed. Lips. Præclare autem Schillerus noster, præeunte Shakespeario, istam opinionem illustrat dramate Macbeth. Act. II. sc. 2. ubi Hecate, personam δαίμονος istius repræsentans, sic ait:

"Ich will euch meine Geister senden
Und solche Truggebilde weben
Und täuschende Orakel geben,
Dass Macbeth, von dem Blendwerk
voll,
Verwirrt und tollkühn werden soll!
Dem Schicksal soll er trotzen kühn,
Nichts fürchten, sinnlos alles wagen,
Nach seinem eiteln Trugbild jagen.
Den Sterblichen, das wisst ihr lange,
Führt Sicherheit zum Untergange."

Becker. Hos versus Euripidis esse sine justa causa Valckenaer. ad Hippol. 322. p. 198. suspicatur. Vide Heynii Obss. ad Il. T. 5., Erfurdt. ad Sopocl. Antiq. 615. Platon. Repub. B. 19. Osann.

τέρων οὐκ ἀκήκοε Καλλίστρατον, οὗ θάνατον ἡ πόλις κατέγνω, τοῦτον φυγόντα, καὶ τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἀκούσαντα ὅτι ἂν ἔλθῃ Ἀθήναζε τεύξεται τῶν νόμων, ἀφικόμενον καὶ ἐπὶ τὸν βωμὸν τῶν δώδεκα θεῶν καταφυγόντα
199 καὶ οὐδὲν ἧττον ὑπὸ τῆς πόλεως ἀποθανόντα; δικαίως· τὸ γὰρ τῶν νόμων τοῖς ἠδικηκόσι τυχεῖν τιμωρία ἐστίν. ὁ δέ γε θεὸς ὀρθῶς ἀπέδωκε τοῖς ἠδικημένοις κολάσαι τὸν αἴτιον· δεινὸν γὰρ ἂν εἴη, εἰ ταὐτὰ σημεῖα τοῖς εὐσεβέσι καὶ τοῖς κακούργοις φαίνονται. ἡγοῦμαι δ' ἔγωγε, ὦ ἄνδρες, τὴν τῶν

Καλλίστρατον] Sermo est de Callicratis filio, Aphidnæo, quem Xenoph. Hellen. VI. 2. 39. δημαγωγὸν appellat. Vir insignis fuit eloquentia, qua teste Plutarcho vita Demosth. p. 848. A. Demosthenem adolescentulum studio artis suæ incendit. Quo definitur ejus ætas. Floruit enim circa Ol. 103. 3. quo anno causam de Oropo peroravit Callistratus. cf. Liban. V. Demosth. Postea, exsilio mulctatus, in Macedonia et Thracia vitam agebat. Meminit ejus in urbe Methone degentis Demosth. c. Polycl. p. 1122. ed. Reisk. atque Isocrates Symmach. §. θ'. de eodem, ut opinor, in Thracia coloniam condidisse, refert. Igitur οἱ πρεσβύτεροι, i. e. Lycurgi, Demosthenis cæterorum æqualesCallistratum probe noverunt; contra οἱ νεώτεροι multa de viro insigni audiverant. Præter Wesseling. ad Diodor. l. XV. Vol. VI. p. 360. Bip. egit de Callistrato Ruhnken. Hist. Crit. Or. Gr. p. 148. BECKER. Cf. Boeckhii Staatshaushaltung der Athener. t. ii. p. 246. OSANN.

Τεύξεται τῶν νόμων] Non recte intelligo istam phrasin τυχεῖν τῶν νόμων, at τυχεῖν τῶν νομίμων unaquaque fere pagina occurrit, idque hic et in inferioribus, sc. l. 6. rescribendum esse arbitror. Quoties hac chorda oberraverint Librarii, diximus ad §. ις'. TAYLOR.

Τεύξεται τῶν νομίμων] Sic Taylorus ultimam restituit vocem pro νόμων, quod in vett. Edd. legitur. Contrarium est: εἴργεσθαι καὶ θυσιῶν καὶ τῶν ἄλλων νομίμων. Diodor. XIX. Vol. VIII. p. 269. Bip. ubi v. Wessel. Nostrum egregie illustrat Dinarch. c. Aristogit. p. 81. ed. Reisk. οὐ τυχόντα τῶν νομίμων, quod ib. p. 87. explicatur, τὰ νομιζόμενα, i. e. *justum in patria sepulturam consecuturum esse Aristogitonem.* Nos: *er werde nicht eines gewaltsamen, vielmehr eines natürlichen Todes sterben.* Et sic Callistratus, deceptus a diis, dubium Oraculi effatum interpretatus est: nam ultro rediit Athenas, et supplex ad aram XII. deorum, olim a Pisistrato exstructam (Thucyd. VI. p. 447.) confugit. cf. Taylor. ad Lys. epitaph. p. 69. ed. Reisk. BECKER. Frustra. vid. Hauptm. et Schulz. OSANN.

Ὑπὸ τῆς πόλεως ἀποθανόντα;] Recte Lonicer. interpretatus est: *urbis censura morti adjudicatum?* Sic enim in usu est ἀποθανεῖν ὑπό τινος. Hemsterhus. ad Lucian. Vol. I. p. 333. Bip. BECKER.

Τὸ γὰρ τῶν νομίμων — ἐστὶν] I. e. Oraculi enim effatum: *justam assequi sepulturam sceleratum,* significat *supplicio affici.* IDEM.

Ὁ δέ γε θεὸς — αἴτιον] *deus enim* (per oraculum seducens Callistratum, in patriam ut ultro rediret) *recte concessit injuria affectis, ut punirent injuriarum auctorem.* IDEM.

Φαίνονται] Π. Φαίνωνται. Ἢ φαίνοιντο. H. STEPHAN. Recte quidem istæc Stephanus admonuit, nondum tamen totam rem expedivit. Superest enim adhuc aliquid. φαίνονται, aut φαίνωνται, aut φαίνοιντο, redit ad deos, non ad σημεῖα. Nam si ad hæc referretur, et σημεῖα si esset nominativus, potius dixisset φαίνηται aut φαίνοιτο, in singulari. Ego vero legi malim φαίνοι in singulari optativi, *si deus* (Apollo) *edat, ostendat eadem signa,* easdem sortes, *bonisque malisque.* REISK. φαίνωνται recepimus. σημεῖα est accusativus: *si eadem signa ostendant* (dii) *piis æque scelestis.* Nec offendimus, ut alii, verbo plurali numero juncto cum substantivo neutr. gen. V. Matth. Gr. Gr. p. 416. BECKER. φαίνονται quum MSS. omnes teneantur ferrique quodam modo possit, etiam nos auctori reddidimus, optativo potius locum esse haud ignorantes. Beckerus, quem mirari non satis possis, φαίνωνται recepit; nam etsi dubia de particula εἰ cum conjunctivo recte juncta in diem tolli videntur, uti post Jacobsium in Thiersch. Act. Philol. Monac. v. i. fasc. 2. p. 149. nos ad Philemonem Grammaticum, p. XXXVI. animadvertimus, tamen multum abest, ut ei qui bono scriptori conjunctivum talem de suo intrudat, auctor ego

θεῶν ἐπιμέλειαν πάσας μὲν τὰς ἀνθρωπίνας πράξεις ἐπισκοπεῖν, μάλιστα δὲ τὴν περὶ τοὺς γονέας καὶ τοὺς τετελευτηκότας καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς εὐσέβειαν. εἰκότως· παρ' ὧν γὰρ τὴν ἀρχὴν τοῦ ζῆν εἰλήφαμεν καὶ πλεῖστα ἀγαθὰ πεπόνθαμεν, εἰς τούτους μὴ ὅτι ἁμαρτεῖν ἀλλ' ὅτι μὴ [1] εὐεργετοῦντας τὸν αὐτῶν βίον καταναλῶσαι μέγιστον ἀσέβημά ἐστι.

κγ'. Λέγεται οὖν ἐν Σικελίᾳ — εἰ γὰρ καὶ μυθωδέστερόν ἐστιν, ἀλλ' ἁρμόσει καὶ ὑμῖν ἅπασι τοῖς νεωτέροις ἀκοῦσαι — ἐκ τῆς Αἴτνης ῥύακα πυρὸς γενέσθαι· τοῦτον

[1] ἐνεργοῦντας T. R.

suasorve velim fuisse; immo ita caute in his adhuc incedendum, ut is qui conjunctivum tolerari posse jubeat, verendum sit, ut multis ulterius quam par sit progressus esse jam videatur. Reiskius porro φαίνοι suadet, idque ad deum refert, Thorlacius [et Heinrichius] φαίνοιτο edidit, quod si quid h. l. novandum est, ego quoque susceperim: Schaubius φαίνεται conjecit: nempe triumviri in verbo plurali post neutrum plurale posito hærentes, in quo ego quoque hæreo. Attamen in arte grammatica, ubi dies hodie diei commenta delet, temerarium, ne graviori etiam nomine utar, eum dixerim qui lectionem consensu codicum plurium eorundemque optimorum affatim confirmatam, quæ etsi cum vulgari præcepti usu pugnet, tamen ab aliqua parte excusari, sin minus defendi posse videatur, loco movendam esse censeat. Quare nihil hic muto, interim eorum hujus usus exemplorum ab Heindorfio ad Plat. Cratyl. 88. p. 136. collatorum numero acquiescens, quæ videndum annon augeri etiam possint. OSANN. Sed his omnibus non est opus. PINZGER.

Εὐσέβειαν] Male ἀσέβειαν Schulzius conjecit, qui, si orator alio verbo ac ἐπισκοπεῖν usus esset, fortasse audiendus esset. OSANN.

Ἐνεργοῦντας] Sic Ald. et Steph.—Melancth. emendabat εὐεργετοῦντας, quod defendit et recepit Schulzius. Sed illud magis placebit sequentia attente consideranti. De beneficiis liberorum erga parentes h. l. sermo non est, sed de studio et industria vel ipsam vitam fortiter impendere pro salute parentum. Hoc igitur latius patet. BECKER. Egregiam Melancthonis emendationem vulgatæ a Beckero postbabitam esse valde dolendum. OSANN. Et εὐεργετοῦντας receperunt Osannus, Heinrichius et Pinzgerus.

Καὶ ὑμῖν ἅπασι τοῖς νεωτέροις] Cogitari quidem potest, Lycurgum h. l. solum juniores allocutum esse cives, quod cæteris Oratoribus, si recte memini, prorsus insolitum est: tamen in Orationis structura durum aliquid remanebit. Igitur non male Schulzius existimavit, post ἅπασι particulam esse repetendam. Cui solummodo triplex vocis repetitio obstare videtur. An igitur scripsit Orator: ἀλλ' ἁρμόσει ὑμῖν ἅπασι, καὶ τοῖς νεωτέροις ἀκοῦσαι, i. e. *imprimis juvenibus nostris hoc pietatis exemplum proponere, utile erit.* BECKER.

Ἐκ τῆς Αἴτνης] Quam Lycurgus de pietate filii erga patrem hic enarrat historiam, eandem plures scriptores antiqui tradiderunt, sed cuncti ita, ut de duobus loquantur filiis, quorum alter patrem, alter matrem ab interitu servaverit. Eorum nomina erant Amphinomus et Anapis s. Anapius, ut Seneca de Benef. III. 37. scribit. Inter Græcos primus est Aristoteles s. quisquis est auctor libri de Mundo c. 6. 23., tum Strabo VI. p. 412. B., Pausanias Phocic. 28. 2., Philostratus V. Apoll. V. 17., Nonnus exegesi in Greg. Naz. p. 143. et Stobæus Serm. LXXVII. p. 414. Postremus hanc eruptionem Ætnæ Ol. 81. factam esse memorat, juvenesque illos Philonomum et Calliam, Catanæos, vocat. E Latinis vero scriptoribus enarrant historiam Valer. Maxim. V. 4. extern. 4. Claudian. Idyll. VII. (quod suavissimum carmen eleganter germ. vertit J. H. F. Meinecke in ed. Lucilii Junior. p. 100.) itemque Lucil. Junior 5. Cornel. Severus in Ætna v. 600—642. Quibus collig. Solin. c. 5. et Salmas. exerc. p. 100. D. His vero inter se comparatis veterum scriptis Lycurgi narratio, qui historiam ad finem Orationis paululum immutavisse videtur, commode explicabitur. IDEM. Osannus et Pinzgerus: ἐκ γὰρ τῆς Αἴτ.

δὲ ῥεῖν φασὶν ἐπὶ τὴν ἄλλην χώραν καὶ δὴ καὶ πρὸς πόλιν
τινὰ τῶν ἐκεῖ κατοικουμένων. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους ὁρμῆσαι
200 πρὸς φυγὴν, τὴν αὑτῶν σωτηρίαν ζητοῦντας· ἕνα δέ τινα
τῶν νεωτέρων, ὁρῶντα τὸν πατέρα πρεσβύτερον ὄντα καὶ
[1] οὐχὶ δυνάμενον ἀποχωρεῖν ἀλλὰ ἐγκαταλαμβανόμενον,
201 ἀράμενον φέρειν. φορτίου δ' οἶμαι προσγενομένου καὶ αὐτὸς
ἐγκατελήφθη. ὅθεν δὴ καὶ ἄξιον θεωρῆσαι τὸ θεῖον, ὅτι τοῖς
ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς εὐμενῶς ἔχει. λέγεται [2] γὰρ κύκλῳ
τὸν τόπον ἐκεῖνον περιῤῥεῦσαι τὸ πῦρ καὶ σωθῆναι τούτους 160.1
μόνους, ἀφ' ὧν καὶ τὸ χωρίον ἔτι καὶ νῦν [3] προσαγορεύεται

[1] οὐ T. R. [2] καὶ R. [3] προσαγορεῦσαι T. R.

Ῥύακα πυρὸς] Aristotel. l. c. vocat ῥεῦμα sc. πυρὸς (der Lavastrom). cf. de Mundo 4, 25. Becker.

Ἐπὶ τὴν ἄλλην] Ἐπὶ τήν τε ἄλλην ex conjectura sua dedit Pinzgerus.

Πρὸς πόλιν τινὰ] Ad urbem Catanam, ut Pausan. l. c. diserte dicit: ἐπέῤῥει τῇ Κατάνῃ. Becker.

Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους] Eleganter L. Lucil. Jun. v. 614.

"Et quod cuique fuit cari, fugit ipse sub illo,
Sed non incolumis dominum sua præda secuta est." Becker.

Φορτίου] Lege: ῥοθίου δ' οἶμαι προσγενομένου καὶ αὐτὸς ἐγκατελήφθη. Nam ῥόθιον nomen est aptissimum, quod violentiam, impetum et strepitum undarum significat. Palmer. Crude hoc et infeliciter sane. Potuit fortasse Juvenis, levis et expeditus cum fuerit, evasisse: *accedente* autem *onere*, φορτίου προσγενομένου, non solum pater, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐγκατελήφθη. Mihi semper res fuit cum iis hominibus qui locos sanos inficiunt, insanos negligunt. Hæc historia, paululum licet immutata, a multis traditur. "Inter Catinam et Syracusas certamen est de illustrium fratrum memoria, quorum nomina sibi diversæ partes adoptant. Si Catinenses audiamus, Anapis fuit et Amphinomus: si quod malunt Syracusæ, Emantiam putabimus et Critonem. Catinensis tamen regio causam dedit facto, in quam se cum Ætnæ incendia protulissent, juvenes duo sublatos parentes evexerunt inter flammas illæsi ignibus. Horum memoriam ita Posteritas munerata est, ut sepulcri locus nominaretur Campus Piorum." Solinus, cap. 5. Πρώτῃ καὶ ὀγδοηκοστῇ Ὀλυμπιάδι φασὶ τὴν Αἴτνην ῥυῆναι, ὅτε καὶ Φιλόνομος καὶ Καλλίας, οἱ Καταναῖοι, τοὺς ἑαυτῶν πατέρας ἀράμενοι διὰ μέσης τῆς φλογὸς ἐκόμισαν, τῶν ἄλλων κτημάτων καταφρονήσαντες. ἀνθ' ὧν καὶ ἀμοιβῆς ἔτυχον τῆς ἐκ τοῦ θείου. τὸ γάρ τοι πῦρ θεόντων αὐτῶν διέστη, καθ' ὃ μέρος ἐκεῖνοι παρεγίνοντο. Stobæus Serm. LXXVII. Vid. Aristotelem de Mundo, c. VI., Pausaniam in Phocicis p. 663. Edit. Hanov. 1613., Auctorem Poematis de Ætna, sub finem, Strab. l. 6. p. m. 269, Valer. Maxim. V. 9., Claudian. Carm. L. de piis fratribus et eorum Statuis quæ sunt apud Catinam, Ausonium de claris urbibus, Hyginum, aliosque. De Statuis, quas in Piorum Fratrum memoriam consecravit Catanensium Civitas, vide Carreræ Monum. Histor. Catanens. l. 1. capp. 30. et 50. Taylor.

Φορτίου] Palmerius, qui sane Aristotelem inspexisse non videtur, corrigebat ῥοθίου. Longin. quidem c. 32. 4. τὸ ῥόθιον τῆς φορᾶς meton. dicit de Oratore, qui oratione auditores propellit, et Hyperides Orator teste Harpocrat. h. v. eadem usus est voce. Sed in Lycurgo recepta lectio, quam tuentur edd. omnes, omnino est retinenda. Eam confirmat Aristoteles, l. c. περικαταληφθέντες, inquit, ὑπὸ τοῦ ῥεύματος, διὰ τὸ βαστάζειν γέροντας ἐπὶ τῶν ὤμων γονεῖς. Becker.

Ἐγκατελήφθη] Melanth. dedit ἐγκατελείφθη. Illud præferendum videtur, partim propter præcedens ἐγκαταλαμβανόμενον, partim ob sensum narrationis. Usurpatur enim h. v. de periculis, quæ inopinate repentino impetu superveniunt. Interpr. ad Lucian. I. p. 192. Bip. Verte igitur: *deprehensus est juvenis ita, ut nullus sibi exitus pateret.* Idem.

Λέγεται γὰρ κύκλῳ] Aristotel. l. c. πλήσιον γὰρ αὐτῶν γενόμενος ὁ τοῦ πυρὸς ποταμὸς ἐξεσχίσθη, παρέτρεψε δὲ (i. e. deflectebat) τὸ μὲν ἔνθα, τὸ δὲ ἔνθα, καὶ ἐτήρησεν ἀβλαβεῖς. Idem Pausan. l. c. διχῇ σχισθῆναι λέγεται τὸν ῥύακα. Idem.

Προσαγορεῦσαι] Malim προσαγορεύεσθαι.

Τῶν εὐσεβῶν χῶρον· τοὺς δὲ ταχεῖαν τὴν ἀποχώρησιν ποιησαμένους καὶ τοὺς ἑαυτῶν γονεῖς ἅπαντας ἐγκαταλιπόντας ἀπολέσθαι. ὥστε καὶ ὑμᾶς δεῖ τὴν παρὰ θεῶν ἔχοντας μαρτυρίαν ὁμογνωμόνως τοῦτον κολάζειν τὸν ἅπασι τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασιν ἔνοχον ὄντα κατὰ τὸ ἑαυτοῦ μέρος. τοὺς μὲν γὰρ θεοὺς [1] τὰς πατρίους τιμὰς ἀπεστέρηκε, τοὺς δὲ γονεῖς τοῖς πολεμίοις ἐγκατέλιπεν, τοὺς δὲ τετελευτηκότας τῶν νομίμων οὐκ εἴασε τυχεῖν.

κδ'. Καίτοι σκέψασθε, ὦ ἄνδρες· οὐ γὰρ ἀποστήσομαι
τῶν παλαιῶν· ἐφ' οἷς γὰρ ἐκεῖνοι ποιοῦντες ἐφιλοτιμοῦντο,
ταῦτα δικαίως ἂν ὑμεῖς ἀκούσαντες ἀποδέχοισθε. φασὶ γὰρ
Εὔμολπον τὸν Ποσειδῶνος καὶ Χιόνης μετὰ Θρᾳκῶν ἐλθεῖν
τῆς χώρας ταύτης ἀμφισβητοῦντα, τυχεῖν δὲ [2] κατ' ἐκείνους 202
τοὺς χρόνους βασιλεύοντα Ἐρεχθέα, γυναῖκα ἔχοντα Πραξιθέαν τὴν Κηφισοῦ θυγατέρα. μεγάλου δὲ στρατοπέδου μέλλοντος αὐτοῖς εἰσβάλλειν εἰς τὴν χώραν, εἰς Δελφοὺς ἰὼν ἠρώτα τὸν θεὸν, τί ποιῶν ἂν νίκην λάβοι παρὰ τῶν πολεμίων. χρήσαντος δ' αὐτῷ τοῦ θεοῦ, τὴν θυγατέρα εἰ θύσειε πρὸ

[1] τοὺς T. R. [2] καὶ κατ' T. R.

Reisk. Schulz. vulgata servata τοὺς κατοικοῦντας mente suppleri jubet. Osann.

Τῶν εὐσεβῶν χῶρον] Sic Ald. Recent. χώραν. Lucil. Jun. v. 640.

"Sed vere cessere domus et rura Piorum."

Et Solin. l. c. "Horum memoriam ita posteritas munerata est, ut sepulcri locus nominaretur: CAMPUS PIORUM." In gemma quoque, narrante Winkelmann. Descript. des pierres grav. p. 410. istud argumentum expressum est. V. quos laud. Facius ad Pausan. p. 248. et Wernsdorf. ad Poet. Lat. Minor. T. IV. p. 369—384. Becker.

Τοὺς μὲν γὰρ] Cf. Nostr. c. 8. et c. 11. Idem.

Τοὺς πατρίους] Aut τὰς πατρίους leg. ut redeat ad τιμάς. aut si masculinum hic recte habet, leg. erit: τοὺς μὲν γὰρ θεοὺς τοὺς πατρίους τὰς προσηκούσας (aut νενομισμένας) τιμὰς ἀπεστέρηκε. Reisk. τὰς πατρίους suscepit Heinrichius.

Ἐφιλοτιμοῦντο] Heinrichius: [δικαίως] ἐφιλοτιμ. Pinzgerus: δικαίως ἐφιλοτιμ.

Εὔμολπον] Historiam illustrant Isocr. Paneg. §. ιθ'. Panathen. §. σι'. et Apollodor. III. 15. c. animadv. Heynii p. 861. sqq. Idem.

Τυχεῖν δὲ καὶ κατ' ἐκείνους] Copula ista parum necessaria καὶ videtur omnino originem traxisse a voce sequente. Tu ergo legendo delebis. Taylor. Copulam si tuebimur, quæ videtur utique tuenda esse, leg. erit: τυχεῖν δὲ καὶ ἡμῶν κατ' ἐκείνους τ. χ. *ut Eumolpus Thracum fuit rex, ita nostrum* [Atheniensium] *quoque regem tum fuisse Erechtheum.* Reisk. Mihi sanus videtur locus. Becker.

Τὴν Κηφισοῦ θυγατέρα] Aliter Apollodorus deducit Praxitheam Erechthei uxorem a Cephiso: non enim ejus filiam facit, sed neptem per matrem Diogeniam, Cephisi filiam et Phrasimi uxorem. Palmer. Vid. Meurs. de regno Athen. ii. 8. Becker. Cf. de hac nominis scriptura Doederlein. in Act. Mon. v. i. fasc. 1. p. 32. Osann. Et Schwenck. ad Æsch. Eumen. p. 94. Pinzger. Qui mox τοῦ στρατοπέδου dedit.

Χρήσαντος δ' αὐτῷ τοῦ θεοῦ, τὴν θυγατέρα etc.] Rem hanc orator aliter narrare videtur, ac vulgari memoria proditum, quam servat Scholiasta Augustanus ad Demosth. de falsa legat. Ἄγραυλος καὶ Ἕρση καὶ Πάνδροσος θυγατέρες Κέκροπος, φησὶν ὁ Φιλόχορος. λέγουσι δὲ, ὅτι πολέμου συμβάντος παρ' Ἀθηναίοις, ὅτε ὁ Εὔμολπος ἐστράτευσε κατὰ Ἐρεχθέως, καὶ μηκυνομένου τού-

τοῦ συμβαλεῖν τὼ στρατοπέδω, κρατήσειν τῶν πολεμίων, ὁ δὲ τῷ θεῷ πειθόμενος τοῦτ᾽ ἔπραξε καὶ τοὺς ἐπιστρατευομένους ἐκ τῆς χώρας ἐξέβαλε. διὸ καὶ δικαίως ἄν τις Εὐριπίδην ἐπαινέσειεν, ὅτι τά τε ἄλλ᾽ ὢν ἀγαθὸς ποιητὴς καὶ τοῦτον
203 τὸν μῦθον προείλετο ποιῆσαι, ἡγούμενος κάλλιστον ἂν γενέσθαι τοῖς πολίταις παράδειγμα τὰς ἐκείνων πράξεις, πρὸς ἃς ἀποβλέποντας καὶ θεωροῦντας συνεθίζεσθαι ταῖς ψυχαῖς [1] τὸ τὴν πατρίδα φιλεῖν. ἄξιον δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ τῶν ἰαμβείων ἀκοῦσαι, ἃ πεποίηκε λέγουσαν τὴν μητέρα τῆς παιδός· ὄψεσθε γὰρ ἐν αὐτοῖς μεγαλοψυχίαν καὶ γενναιότητα ἀξίαν καὶ τῆς πόλεως καὶ τοῦ γενέσθαι Κηφισοῦ θυγατέρα.

Τὰς χάριτας ὅςτις εὐγενῶς χαρίζεται,
[2] Ἥδιον ἐν βροτοῖσιν· οἳ δὲ δρῶσι μὲν,
Χρόνῳ δὲ δρῶσι, [1] [δρῶσι] δυσγενέστερον.
Ἐγὼ δὲ δώσω τὴν ἐμὴν παῖδα κτανεῖν.
Λογίζομαι δὲ πολλά· πρῶτα μὲν, πόλιν 204
Οὐκ ἄν τιν᾽ ἄλλην τῆςδε βελτίω λαβεῖν,
[2] Ἧι πρῶτα μὲν λεὼς οὐκ ἐπακτὸς ἄλλοθεν,
Αὐτόχθονες δ᾽ ἔφυμεν· αἱ δ᾽ ἄλλαι πόλεις,
Πεσσῶν [3] ὁμοίαις διαφοραῖς ἐκτισμέναι,
Ἄλλαι παρ᾽ ἄλλων εἰσὶν [4] εἰσαγώγιμοι.
Ὅςτις δ᾽ ἀπ᾽ ἄλλης [5] πόλεος οἰκίζει πόλιν, 205
Ἁρμὸς πονηρὸς ὥςπερ ἐν ξύλῳ παγεὶς,
Λόγῳ [6] πολίτης ἐστὶ, τοῖς δ᾽ ἔργοισιν οὔ.

¹ τῷ T. R.   ² Ἥδιστον T. R.

¹ πολλῷ δυσγενέστεροι T. R.   ² Ἣ T. R.   ³ ὁμοίως T. R.
⁴ εἰσαγώγιμαι T. R.   ⁵ πόλεως T. R.   ⁶ πολιστής R.

του ἔχρησεν ὁ Ἀπόλλων ἀπαλλαγήσεσθαι, ἐάν τις ἀνέλῃ ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως. ἡ τοίνυν Ἄγραυλος ἑκοῦσα αὑτὴν ἐξέδωκεν εἰς θάνατον· ἔρριψε γὰρ ἑαυτὴν ἀπὸ τοῦ τείχους. εἶτα ἀπαλλαγέντες τοῦ πολέμου, ἱερὸν ὑπὲρ τούτου ἐστήσαντο αὐτῇ περὶ τὰ προπύλαια τῆς πόλεως, καὶ ἐκεῖσε ὤμνυον οἱ ἔφηβοι μέλλοντες ἐξιέναι εἰς πόλεμον. Nempe orator Agraulum Erechthei filiam dicit, quæ secundum alios scriptores Cecropis audit. V. intpp. ad Polluc. 8. 105. Adde Schol. Platon. Phædr. p. 55. ed. Ruhnken. Photii Lex. v. φοινίκια γράμματα p. 474. Bekkeri Anecdot. Græc. T. 1. p. 270. 444. Cæterum ut hoc obiter notem, filiæ nomen non *Aglauri*, ut hic illic fertur, sed *Agrauli* fuit. Itaque Harpocrationi p. 2. ed. Gron. Jungermannus ad Polluc. l. c. p. 925. e MS. optime Ἄγραυλος vindicat, cui auctoritatem addas duorum codicum, Vratislaviensis, de quo supra monitum, et Londinensis in Museo Britannico asservati, a meque hac de causa inspecti. Osann.

Πρὸ τοῦ συμβαλεῖν τῷ στρατοπέδῳ] Hoc autem duriusculum. Legerem omnino dualiter: πρὸ τοῦ συμβαλεῖν τὼ στρατοπέδω, *priusquam exercitus utrinque aciem conferrent*. Figura ea, qua Castra dicuntur pro Militibus, non adeo est inusitata. Modo, στρατοπέδου μέλλοντος εἰσβάλλειν εἰς τὴν χώραν. Et similiter fere Herodot. l. V. c. 72. Ὁ δὲ ἀγηλατέει τὰ ἐπίστια τῶν Ἀθηναίων. Proxime, pro ὁ δὲ corrige ὅδε. χρήσαντος αὐτῷ τοῦ θεοῦ — ὅδε τῷ θεῷ πειθόμενος τοῦτ᾽ ἔπραξε. Taylor. Schulzio approbante: at genuinam auctoris manum (scil. ὡς δὲ) MSS. restituerunt. Osann.

Προείλετό ποι ποιῆσαι] Bellule sane! Scaliger quidem et Stephanus non viderunt istud ποι oriri ex ποιῆσαι. Ego autem et Tu videmus. Taylor.

Ἐκείνων] Erechthei, et Praxinoæ, et filiæ. Reisk. De paradigmatum usu hæc tradit Apsines in Arte: πᾶν δὲ παράδειγμα λαμβάνεται ἢ ἐξ οἰκείων ἢ ἐξ ἀλλοτρίων. τὰ μὲν οὖν ἐξ οἰκείων ἀγωνιστικώτερα καὶ προσεχέστερα κ. τ. λ. Anonymus in Socraticis Epistol. 30. καί φησι μὲν ἐν ταῖς τέχναις προσήκειν οἰκεῖα καὶ γνώριμα τὰ παραδείγματα φέρειν. ubi vid. Allatium p. 271. Hinc aliquando fuit quum pro ἐκείνων suspicarer οἰκείων. Osann.

Τῶν ἰαμβείων ἀκοῦσαι] Olim exstiterunt hi senarii in Euripidis fabula, quæ inscripta erat Ἐρεχθεύς. Fragmenta hujus dramatis collecta sunt in Ed. Lips. p. 422. sqq. Argumentum fabulæ breviter enarrat Plutarch. p. 553. ed. Steph. ex quo patet, Praxitheam, Erechthei uxorem his vv. consilium filiam pro salute patriæ immolandam tradere, præsenti conjugi aperuisse. Praxithea igitur loquitur. Becker.

Ἥδιστον] Forte ἥδιστος. Sed nihil muto. Taylor. Possit quoque ἥδιστοι legi, scil. εἰσίν. nam ὅστις est collectivum. Sed et vulgata bene potest stare. ἥδιστον, scil. τοῦτ᾽ ἔστιν, εἴ τις χαρίζεται. nam ὅστις tum idem valet atque εἴ τις. Reisk. At ὅστις cum ἥδιστον bene jungi, Schaeferus docuit ad Porsoni Euripid. Phœn. 519. p. 284. Osann.

Χρόνῳ δὲ δρῶσι] Ita Barnesius, ex Grotio nimirum, in Euripidis Fragmentis, hunc locum exhibet:

——— οἳ δὲ δρῶσι μὲν,
Χρόνῳ δὲ πολλῷ δρῶσι, δυσγενέστεροι.

Quod præstat. Annotavit magnus Scaliger:

Χρόνῳ δὲ δρῶσι, πολλὰ δυσγενέστεροι.

Taylor. Thorlacius, Beckerus et Osannus Grotio obsecuti sunt. nisi quod Osannus δυσγενέστερον. Heinrichius: χρόνῳ δὲ δρῶσι, δρῶσι δυσγενέστερον. Pinzgerus: χρόνῳ δὲ δρῶσι, δρῶσι δυσγενέστεροι.

Ἐγὼ δὲ] Rotundius fortasse Senarius ille legitur, si emendes:

Ἐγὼ δὲ δώσω παῖδα τὴν ἐμὴν κτανεῖν.

Taylor.

Ἣ πρῶτα] Locum ita citat Plutarchus de Exsulio:

Οἷ πρῶτα μὲν λεὼς οὐκ ἐπακτὸς ἄλλοθεν,
Αὐτόχθονες δ᾽ ἔφυμεν· αἱ δ᾽ ἄλλαι πόλεις
Πεσσῶν ὁμοίως διαφορηθεῖσαι βολαῖς
Ἄλλαι παρ᾽ ἄλλων εἰσὶν εἰσαγώγιμαι.

Annectuntur deinde versus quidam inemendati, qui apud Lycurgum non reperiuntur, neque admodum liquet, utrum ad hunc locum pertineant, necne. Emendaverat olim in margine exemplaris sui ὁ μέγας Scaliger, Οἷ πρῶτα μὲν, prout Plutarchus legerat. Pro quo Grotius, qua auctoritate nescio:

Ἧι πρῶτα μὲν λεὼς ἐπακτὸς ἄλλοθεν.

Idem deinde ἐξαγώγιμοι: apud quem totus hic locus ita vertitur,

Cui non coactus populus alieno ex solo,
Indigena sed gens: cæteræ, scrupi velut,
Urbes loco mutantur, ut jactus tulit,
Aliæque ab illis sede pelluntur sua.

Taylor. Thorlacius: Οἷ πρῶτα. Beckerus, Osannus et Pinzgerus: ᾗ πρῶτα. Heinrichius: οἳ πρῶτα.

Πεσσῶν ––– ἐκτισμέναι] *veluti calculorum transpositionibus conditæ*. Becker. Plutarchi lectionem διαφορηθεῖσαι βολαῖς Musgravius eo bene refutat, quod οἱ πεσσοὶ non jacerentur: cui sententiæ comprobandæ conferre poterat Sophoclis Fragm. e Nauplio citatum Grammaticis,

——πεσσὰ πεντέγραμμα καὶ κυβῶν βολάς.

Osann.

Εἰσαγώγιμαι] Aut, si mavis, εἰσαγώγιμοι; idem videtur significare atque ἔκκλητοι. aliæ civitates foro non suo utuntur, sed alieno. possunt evocari, ut necesse habeant in alieno judicio apparere. Nostra vero non est ἔκκλητος, nostræ causæ non possunt ab aliis exteris judicibus in concionem induci. Reisk. Beckerus, Osannus, Heinrichius, et Pinzgerus: εἰσαγώγιμοι. Valckenaer. ad Herodot. vii. 161. ἐξαγώγιμοι.

Πόλεως] Πόλεος Grotius in Excerptis, et Scaliger ad hunc locum. Recte. Atque ita infra p. 446. 8. Taylor. *qui vero ab alia urbe migrans aliam incolit, velut trabs vitiosa cum tignis commissa, verbo, non re, civis est.* Becker. πόλεος habes in Euripid. Hec. 858. ubi vid. Porson. Cf. Matth. Gr. Gr. §. 80. p. 96., Koen. ad Greg. Corinth. p. 401. sq. ed. Schaef. Osann.

Ἁρμὸς] Coloniam comparat clavo malo, hoc est, putrido, carioso, male hærenti in assere, cui infixus est. Sed etiam colonia in alieno solo male hæret, vacillat, certas nullibi sedes habet. Reisk.

Πολίτης] Dedi de meo πολιστής. *conditor, deductor, stabilitor civitatis, cum nomine sit, reapse tamen non est.* condidit enim non πόλιν, sed ἀποικίαν. Idem. Hanc Reiskii conjecturam. immerito a VV. D.D. spretam, firmant A. B. [falsus est V. D. πολίτης certo certius habent]. Non amplius igitur vox πολιστὴς inter dubias refertur. Post hunc versum Plutarchus l. c. quinque alios versus addit a scriptura corruptissimos, qui a Lycurgo omissi, cum contextu cæterorum tam parum convenire videntur, ut eos aliunde istic illatos esse judicem. Vulgantur autem ita:

Εἰ δὲ πάρεργον χρή τι κομπάσαι, γυναῖκες,
οὐρανὸν ὑπὲρ γῆς ἔχομεν εὖ συγκεκραμένον,
ἵν᾽ οὔτ᾽ ἄγαν πῦρ, οὔτε χεῖμα συμπιτνεῖ.

Ἔπειτα τέκνα τοῦδ' ἕκητι τίκτομεν,
Ὡς θεῶν τε βωμοὺς πατρίδα τε ῥυώμεθα.
Πόλεως δ' ἁπάσης τοὔνομ' [1] ἕν, πολλοὶ δέ νιν
Ναίουσι· τούτους πῶς διαφθεῖραί με χρὴ,
Ἐξὸν πρὸ πάντων μίαν [2] ὑπερδοῦναι θανεῖν;
Εἴπερ γὰρ ἀριθμὸν οἶδα καὶ τοὐλάσσονος
Τὸ μεῖζον, εἷς μὲν οἶκος οὐ πλεῖον σθένει
206 Πταίσας ἁπάσης [3] πόλεος οὐδ' ἴσον φέρει.
Εἰ δ' ἦν ἐν οἴκοις ἀντὶ θηλέων στάχυς
Ἄρσην, πόλιν δὲ πολεμία κατεῖχε φλὸξ, 161. 1
Οὐκ ἄν [4] μὴν ἐξέπεμπον εἰς μάχην δορὸς,
Θάνατον προταρβοῦσ'; ἀλλ' ἔμοιγ' [5] ἔστιν τέκνα,
Ἃ καὶ μάχοιτο καὶ μετ' ἀνδράσι πρέποι,
Μὴ [6] σχήματ' ἄλλως ἐν πόλει πεφυκότα.

[1] , ἐν πολλοῖς δέ μιν Νόμοισι T. R. [2] ὑπὲρ δοῦναι T. R. [3] πόλεως T. R. [4] μιν T. R. [5] εἴη T. R. [6] σχήματα δ' T. R.

ἃ δ' Ἑλλὰς Ἀσία τε τρέφει κάλλιστα
τῆς γε δέλεαρ ἔχοντες συνθηρεύομεν.

Ibi vs. 1. Barnesius legi jubet δ' ἐς πάρεργον: at præstat potius δὴ pro δέ. Mox pro γυναῖκες Musgrav. φίλαι, nos γύναι suspicamur. Vs. 2. Barn. propter metrum conjicit κεκραμένον: recte. Vs. 4. et 5. Musgr. ita restituendos putat:

ἃ δ' Ἑλλὰς Ἀσίς τ' ἐκτρέφει κάλλιστ', ἀεὶ
τῆς γῆς δέλεαρ ἔχοντες, οὐ θερεύομεν,

satis corroborato τῆς γῆς δέλεαρ. Contra Hermannus ad Erfurdtii Edit. Sophoclis Ajac. p. 629. ita emendat:

ἃ δ' Ἑλλὰς Ἀσία τ' ἐντρέφει κάλλιστα γῇ,
δέλεαρ ἔχοντες οὐδὲν, οὐ θηρεύομεν.

OSANN.

Ἕκητι] Num e Porsoni præcepto ad Eurip. Orest. 26. etiam hic ἕκατι reponendum? Judicent me harum recularum peritiores. IDEM.

Πόλεως κ. τ. λ.] Lege cum iisdem summis viris:

Πόλεως δ' ἁπάσης τοὔνομ' ἕν, πολλοῖς δ' ἐνὶ
Νόμοισι.

uti et Lonicerus quidem interpretatur. TAYLOR. Rem denique conficiunt codd. præbent enim salva vulgata præter quod νιν pro μιν habeant, ναίουσι pro νέμουσι. unde jam locum ita distinguas:

πόλεως δ' ἁπάσης τοὔνομ' ἕν· πολλοὶ δέ νιν
ναίουσι———

in quibus ego nihil de meo novavi præter πολλοὶ, quod quare in πολλοῖς mutatum sit, jam liquet. Sensus jam hic: *universæ civitatis unum quidem nomen; at multi sunt qui eam habitant: hos omnes vin perire me sinere?* OSANN.

Ὑπὲρ δοῦναι] Potius conjunctim ὑπερδοῦναι. TAYLOR. Tmesis hic est. cohæret ὑπὲρ cum θανεῖν. ac si dixisset: δοῦναι πρὸς τὸ θανεῖν ὑπὲρ πάντων. REISK. ὑπερδοῦναι recepi: atque ita jam Taylorus correxerat vulgatam ὑπὲρ δοῦναι, quam Osannum et Bekkerum servasse miror. PINZGER.

Εἷς μὲν] Ita omnino, non ἑνὸς μὲν cum Editis. TAYLOR. Poterat ex ἑνὸς etiam ἐμὸς effici, et nescio, an etiam rectius. REISK. Sensus est: *una vero domus afflicta non plus valet universa urbe, nec damnum æquale sustinet.* BECKER. Thorlacius, Heinrichius, et Pinzgerus etiam εἷς μὲν dederunt. Offert ὁμὸς Bekkerus.

Θηλέων] Aut θηλειῶν malim, aut θηλέως, scil. στάχυος, aut γόνου, vel σπόρου. REISK. θηλειῶν dedit Beckerus.

Οὐκ ἄν μιν] Rectius hæc cum interrogatione, ut Grotius,

Οὐκ ἄν μιν ἐξέπεμπον εἰς μάχην δορὸς,
Θάνατον προταρβοῦσ';

TAYLOR.

Μιν ἐξέπεμπον] Etsi vulgo Tragicis μιν usurpari negant, qui tragicum stylum nosse sibi persuadeant, uti Brunckius ad Sophoclis Œd. Col. 313., Erfurdt. ad Antig. 864., Porsonus ad Eurip. Med. 139. p. 408., tamen eo perduci non potui, ut invitis MSS. νιν reponerem. Hic enim utriusque voculæ usus a classe auctorum aptus, quem qui de rebus grammaticis ex instituto scripsere, adhuc ne tetigerunt quidem, nondum ita exploratus mihi videtur, ut conjectura aliquid audere fas sit. Citant quidem νιν e Sophocle (Œd. Col. 43.), Suidas h. v. T. 2. p. 625. et Phavorin. p. 1310. 23., apud quem male αὐτὰ pro αὐτὰς editur. Hanc in rem inquirenti adhibendi erunt Heynius Observat. in Iliad. δ. 480. T. 4. p. 643. Hermannus de Dialecto Pindari p. XIV. Boeckhius ad Pindarum T. 1. p. XXIV., alii. OSANN.

Ἃ καὶ μάχοιτο] Grotius αἳ καὶ μάχοιτο. Modo cum Scaligero ille,

Μὴ σχήματ' ἄλλως ἐν πόλει πεφυκότα.

TAYLOR. Et μὴ σχήματ' ἄλλως susceperunt Beckerus, Heinrichius, et Pinzgerus.

Ἀνδράσι] Ἀνδράσιν, Heinrichius.

Τὰ μητέρων δὲ δάκρυ', ὅταν πέμπῃ τέκνα,
Πολλοὺς ἐθήλυν' εἰς μάχην ὁρμωμένους.
Μισῶ γυναῖκας, αἵτινες πρὸ τοῦ καλοῦ
Ζῆν παῖδας [1] ἔθελον καὶ παρῄνεσαν κακά.
Καὶ μὴν θανόντες γ' ἐν μάχῃ πολλῶν μέτα
Τύμβον τε κοινὸν ἔλαχον εὔκλειάν τ' ἴσην.
Τῇ 'μῇ δὲ παιδὶ στέφανος [2] εἷς μιᾷ μόνῃ 207
Πόλεως θανούσῃ τῆσδ' ὕπερ δοθήσεται,
Καὶ τὴν τεκοῦσαν καὶ σὲ [3] δύο θ' ὁμοσπόρω
Σώσει· τί τούτων οὐχὶ δέξασθαι καλόν;
Τὴν οὐκ ἐμήν γε πλὴν φύσει δώσω κόρην
Θῦσαι πρὸ γαίας. εἰ γὰρ αἱρεθήσεται
Πόλις, τί παίδων τῶν ἐμῶν μέτεστί μοι;
Οὐκοῦν ἅπαντα γοῦν ἐμοὶ σωθήσεται,
[4] Ἄρξουσιν ἄλλοι, τήνδ' ἐγὼ σώσω πόλιν·
Ἐκεῖνο δ' οὗ τὸ πλεῖστον ἐν κοινῷ μέρος,
Οὐκ ἔσθ' ἑκούσης τῆς ἐμῆς ψυχῆς, [5] ἄνερ,
Προγόνων παλαιὰ [6] θέσμι' ὅστις ἐκβαλεῖ·
Οὐδ' [7] ἀντ' ἐλάας χρυσέας τε Γοργόνος 208

[1] εἵλοντο T. R. [2] ἣ μία μόνη Πόλεως θανοῦσα T. R. [3] δύ' ὁμοσπόρους Ὡς εἴ τι T. R. [4] ἄρξουσί τ' ἄλλοι, τὴν δ' T. R. [5] ἄτερ T. R. [6] θέσμιά τις T. R. [7] ἂν τελείας T. R.

Παῖδας εἵλοντο] παῖδας εἷλον, Par illud Criticorum. TAYLOR. Nil video causæ, cur dactylus aut amphimacer in tertia sede senarii versus locum non habeat. Est autem λοντο καὶ aut dactylus, aut amphimacer. Quod si non videbitur admittendum leg. ἑλόμεναι παρῄνεσαν. REISK. Sensus: *odi mulieres, quæ posthabita honestate malunt liberos vivere et propterea ignaviam suadent.* BECKER. E Grotii et Scaligeri conjectura edidimus, in qua nihil nisi activi usus offendit. Erat aliquando, quum suspicarer παῖδ' vel τέκν' ἕλοντο. OSANN. Εἵλοντο παῖδας, Heinrich. Ζῆν παῖδας ἔθελον, Pinzger. Cui in re dubia obsecutus sum.

Στέφανος] Subaudi οὗτος ἔσται. REISK.

Ἡ μία] Lego εἰ μία. REISK. εἷς μιᾷ μόνῃ Πόλ. θανούσῃ. TYRRWHIT. Cui, cum Heinrichio et Pinzgero, obsecutus sum.

Θανοῦσα] Accipio pro partic. non aor. 2. sed futuri secundi, *moritura.* REISK. at *filiæ meæ singularis corona tribuetur, uni solique pro universis morituræ.* BECKER.

Καὶ τὴν τεκοῦσαν κ. τ. λ.] Legit Grotius:

Καὶ τὴν τεκοῦσαν καὶ δύω γ' ὁμοσπόρους
Σώσει. Τί τούτων οὐχὶ δέξασθαι καλόν;

TAYLOR. Cum Valckenaerio Eurip. Phœn. 1022. et Grotio δύο θ' ὁμοσπόρους Σώσει dederunt Schulzius, Thorlacius, Beckerus, et Osannus. δύο θ' ὁμοσπόρω Σώσει, Heinrichius et Pinzgerus.

Γοῦν] Malim τοὐν, id est, τὸ ἐν ἐμοί. *quantum in me est, penes me est.* REISK. Corruptum locum ex emendatione Musgravii restituimus, scil. Οὔκουν ἅπαντα νῦν· ἐμοὶ σωθήσεται, Ἄρξουσί τ' ἄλλοι τῇδέ γ', εἰ σώσω, πόλει. *illud ergo in mentem mihi nunc non venit: servabitur urbs, sed alii in urbe, si eam servavero, imperabunt; verum illud* (scil. animo perpendo), *quod civitatis vel maxime refert: non fiet, me quidem volente, o conjunx! nemo prisca majorum instituta subvertet.* BECKER. Thorlacius: Οὐκοῦν ἅπαντα γοῦν ἐμοὶ σωθήσεται· Ἄρξουσιν ἄλλοι, τὴν δ' ἐγὼ σώσω πόλιν. Schulzius et Osannus: Οὐκοῦν ἅπαντα γοῦν τ' ἐμοὶ σωθήσεται, Ἄρξουσί τ' ἄλλοι· τὴν δ' ἐγὼ σώσω πόλιν. Heinrichius: Οὐκοῦν ἅπαντα τοὐν γ' ἐμοὶ σωθήσεται· Ἄρξουσιν ἄλλοι, τήνδ' ἐγὼ σώσω πόλιν. Pinzgerus: Οὔκουν ἅπαντα γοῦν ἐμοὶ σωθήσεται, Ἄρξουσί τ' ἄλλοι· τὴν δ' ἐγὼ σώσω πόλιν.

Ἄρξουσί] Scaliger, Ἄρξουσι δ' ἄλλοι. TAYLOR. Quid si ἄρξουσιν ἄλλοι, scil. ταύτῃ τῇ πόλει. *imperabunt,* vel *imperanto, alii,* huic civitati. REISK.

Ἄτερ] Malim τὰ τῶν, ut sic sit: οὐκ ἔσθ', ἑκούσης τῆς ἐμῆς ψυχῆς, τὰ τῶν προγόνων παλαιὰ θέσμι' ὅστις ἐκβαλεῖ. ut cohæreant inter se οὐκ ἔσθ' ὅστις ἐκβαλεῖ — sunt hæc τὰ τῶν προγόνων θέσμια epexegesis illorum ἐκεῖνο δ' οὗ τὸ πλεῖστον ἐν κοινῷ μέρος. IDEM. Valckenaerii emendationem l. l. ἄνερ susceperunt Thorlacius, Beckerus, et Heinrichius.

Θέσμιά τις] θέσμι' οὔ τις e conjectura Grotii Scaligerique et Musgravii dedit Beckerus. θέσμι' ὅστις, Thorlacius, Osannus, Heinrichius et Pinzgerus.

Οὐδ' ἂν τελείας] Hos duos versus non intelligo. Minervam Gorgonem appellari, eamque τελείαν, et ejus hastam τρίαιναν appellari miror. REISK. Partim assumtis Valckenaerii et Musgravii emendationibus, lege:

Οὐκ ἔσθ' ἑκούσης τῆς ἐμῆς ψυχῆς, ἄνερ,
Προγόνων παλαιὰ θέσμι' ὅστις ἐκβαλεῖ.

Τρίαιναν ὀρθὴν στᾶσαν ἐν πόλεως βάθροις
Εὔμολπος οὐδὲ Θρᾲξ [1] ἀναστέψει λεὼς
Στεφάνοισι, Παλλὰς δ' οὐδαμοῦ τιμήσεται.
Χρῆσθ', ὦ πολῖται, τοῖς ἐμοῖς λοχεύμασιν,
Σώζεσθε, νικᾶτ'· ἀντὶ γὰρ ψυχῆς μιᾶς
Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ τήνδ' ἐγὼ σώσω πόλιν.
Ὦ πατρὶς, εἴθε πάντες οἳ ναίουσί σε
Οὕτω φιλοῖεν ὡς [2] ἐγώ· καὶ ῥᾳδίως
Οἰκοῖμεν ἄν σε, κοὐδὲν ἂν πάσχοις κακόν.

κέ. Ταῦτα, ὦ ἄνδρες, τοὺς πατέρας [3] ὑμῶν ἐπαίδευε.
209 φύσει γὰρ οὐσῶν φιλοτέκνων πασῶν τῶν γυναικῶν ταύτην ἐποίησε τὴν πατρίδα μᾶλλον τῶν παίδων φιλοῦσαν, ἐνδει-

[1] ἀναστρέψει λεὼς, Στεφάνοισιν οὐδαμοῦ T. R. [2] ἐγώ· καί γε T. ἔγωγε R. [3] ἡμῶν T. R.

Οὐδ' ἀντ' ἐλάας χρυσέας τε Γοργόνος
Τρίαιναν ὀρθὴν στᾶσαν ἐν πόλεως βάθροις
Εὔμολπος οὐδὲ Θρᾲξ ἀναστέψει λεὼς
Στεφάνοισι, Παλλὰς δ' οὐδαμοῦ τιμήσεται.

Nunquam committam, ut Eumolpus Athenarum tutelam, Palladi Poliadi ademtam, patri suo Neptuno tribuat. De ἐλάᾳ et τριαίνῃ in Acropoli vide quos citat Meursius Cecrop. xviii — xxii. *Ad Porson. Aristoph.* p. 76. Dobree.

Γοργόνος] Minervæ signum poeta temporum non valde curiosus respicit in Parthenone positum, nobile Phidiæ opus, cujus e pectoralibus Gorgonis caput prominebat; de qua statua Pausanias 1. 24. præter alia legenda narrat: τὸ δὲ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς ὀρθόν ἐστιν ἐν χιτῶνι ποδήρει, καί οἱ κατὰ τὸ στέρνον ἡ κεφαλὴ Μεδούσης ἐλέφαντός ἐστιν πεποιημένη. Quæ Gorgonis effigies, Athenis nomine τοῦ Γοργονείου vulgo appellata (v. Suidæ et Isocratis loca in Meursii Cecropia cap. 25. p. 34. s. prolata), Minervæ statuis propria, etiam hodie in iis, quæ nostram ætatem tulere, plerumque conspicitur. Hinc Cornutus de N. D. 10. q. 186. κεφαλὴ δ' ἐν αὐτῇ Γοργόνος ἐστὶ, κατὰ μέσον τῆς θεᾶς τὸ στῆθος ἔξω προβεβηκυῖα τὴν γλῶτταν, ubi sat magnus codicum Paris., Florentinorum, aliorum meorum etc. numerus rectius προτομὴ [pro κεφαλὴ] — προβεβληκυῖα. Plura Porphyrius excerptus a Schol. Veneto Iliad. ε. 741. dabit, ad quem l. v. Heynii Observ. T. 5. p. 135. Cæterum de ipsa hac Minervæ statua consulendus liber eruditissimi Francogalli, Quatremère de Quincy, le Juppiter Olympien. Osann.

Τρίαιναν] Musgravius insolita hastæ significatione offensus, approbante Beckero, κράνειαν conjecit: frustra. Ipse Pausanias l. c. ἐν δὲ τῇ χειρὶ δόρυ ἔχει. Non magis eidem Musgravio cessit, quod mox reposuit ἐν πόλεως ἄκροις, licet ei Beckerus suum quoque calculum adjicerit. Idem.

Εὔμολπος] Exstabat in acropoli opus statuarium Erechtheum cum Eumolpo dimicantem sistens, de quo v. Pausan. 1. 27. Pro οὐδὲ Θρᾲξ, quod statim sequitur, rectius legas οὐδ' ὁ Θ. Idem.

Οὐδὲ] Id est, οὐδὲ ἐάν. *neque si Eumolpus neque si populus Thracicus evertat tridentem Minervæ*, (ἀνατρέψῃ sic enim legi malim) *nullam tamen ex ea re gloriam aufferent*. τιμήσεται pro τιμηθήσεται. Reisk.

Ἀναστέψει λεὼς] Deleta interpunctione post λεὼς Musgravii emendationem loco vulgatæ ἀναστρέψει, MSStis quidem probatæ substitui, frequentem utriusque verbi commutationem recordatus. Ita in Leonidæ Tarentini carm, XXXVII. p. 62. ed. Meineck. miror edi potuisse δινωτοῦ στρεπτὸν ὕπερθε λίθου, quum facillima correctione στέπτον locum affectum restitui nemo non intelligat. Reliqua loci hujus admodum corrupti vulgo ita feruntur:

ἀναστρέψει λεὼς,
στεφάνοισι δ' ἐχθρὸς οὐδαμοῦ τιμήσεται,

in qua lectione a Tayloro usque ad Beckerum recepta annotandum δ' ἐχθρὸς meræ Grotii menti deberi. Contra Musgravius insolenter:

στεφάνοισιν, οἷσιν οὐδαμοῦ τιμητέα.

Nos ope codicis A. ἀναστρέψει λεὼς στεφάνοισι· Παλλὰς δ' οὐδαμοῦ τιμήσεται præbentis locum restituimus. Osann.

Στεφάνοισιν] Cum Grotio,

Στεφάνοισι δ' ἐχθρὸς οὐδαμοῦ τιμήσεται.

Taylor.

Καί γε ῥᾳδίως] Emendant, ut oportet, καὶ ῥᾳδίως, propter metrum. Idem. Ego aliam viam inii, sic dans: ὡς ἔγωγε [scil. σε φιλῶ] ῥᾳδίως —. Reisk. Reiskio, et Valckenaerio ad Phœniss. 1012. obsecuti sunt Thorlacius, Beckerus et Pinzgerus.

Ἐπαίδευε] Scil. Euripides. Reisk.

κνύμενος ὅτι, εἴπερ αἱ γυναῖκες τοῦτο τολμήσουσι ποιεῖν, τούς γε ἄνδρας ἀνυπέρβλητόν τινα δεῖ τὴν εὔνοιαν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἔχειν, μηδὲ φεύγειν αὐτὴν ἐγκαταλιπόντας μηδὲ καταισχύνειν ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας, ὥσπερ Λεωκράτης.

κϛ'. Βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τὸν Ὅμηρον παρασχέσθαι ἐπαινῶν. οὕτω γὰρ ὑπέλαβον ὑμῶν οἱ πατέρες σπουδαῖον εἶναι ποιητὴν, ὥστε νόμον ἔθεντο, καθ' ἑκάστην πενταετηρίδα τῶν Παναθηναίων μόνου τῶν ἄλλων ποιητῶν ῥαψῳδεῖσθαι τὰ ἔπη, ἐπίδειξιν ποιούμενοι πρὸς τοὺς Ἕλληνας ὅτι τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων προῃροῦντο. εἰκότως· οἱ μὲν γὰρ νόμοι διὰ τὴν συντομίαν οὐ διδάσκουσιν ἀλλ' ἐπιτάττουσιν ἃ δεῖ ποιεῖν, οἱ δὲ ποιηταὶ μιμούμενοι τὸν ἀνθρώπινον
162. 1 βίον, τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων ἐκλεξάμενοι, μετὰ λόγου καὶ ἀποδείξεως τοὺς ἀνθρώπους συμπείθουσιν. Ἕκτωρ γὰρ τοῖς Τρωσὶ παρακελευόμενος ὑπὲρ τῆς πατρίδος τάδε εἴρηκεν,

Ἀλλὰ μάχεσθ' ἐπὶ νηυσὶ διαμπερές. ὃς δέ κεν ὑμέων 210
Βλήμενος ἠὲ τυπεὶς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
Τεθνάτω. οὔ οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης
Τεθνάμεν· ἀλλ' ἄλοχός τε σόη καὶ νήπια τέκνα,
Καὶ κλῆρος καὶ οἶκος ἀκήρατος, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
[1] Οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

[1] Ἵκωνται T. R.

Ἐπαινῶν] Lonicerus hæc vertere non dubitavit, quasi intellexerat. Ego confiteor, me intelligere parum. Vertit Meursius in Pisistrato, c. XII. *cupio equidem vobis et Homerum laudans exhibere*. Taylor. Ad παρασχέσθαι aut addendum est, aut subauditur μάρτυρα. ἐπαινῶν bene habet, planumque est et liquidum. *Homerum quoque afferre, allegare, volo, sed honoris ergo*, vel *quem honoris causa nomino*. v. p. 444. 4. Possit quoque legi: καὶ τῶν Ὁμήρου παραθέσθαι ἐπῶν, scil. τίνα. Reisk. Ernesti conj. συνέπαινον. Becker. In v. ἐπαινῶν defendenda Schulzius summopere contendit. Neque ego quid mutaverim, etsi suspicionem non diffiteor meam, ἐπαινῶν e margine in textum immigrasse, præsertim si ἔπαινος ibi scriptum cogitem. Osann. Heinrich. τῶν Ὁμήρου παρ. ἐπῶν in textum infersit.

Ῥαψῳδεῖσθαι] Cf. Wolf. Proleg. ad Homer. p. CLIV. Becker.

Προῃροῦντο εἰκότως] Distingue cum Stephano, προῃροῦντο. εἰκότως. Ut recte vertitur. Taylor. I. e. *se res præclarissime gestas* (in carmine expositas) *cæteris omnibus anteferre*. Mor. Cf. Isocrat. Paneg.

§. μβ'.

Μιμούμενοι τὸν ἀνθρ. βίον] Similiter Alcidimas Odysseam ap. Aristotel. Rhet. 33. καλὸν ἀνθρωπίνου βίου κάτοπτρον dicit, quod alii comœdiæ adhibuerunt. V. Analecta critica p. 56. Osann.

Ἀλλὰ μάχεσθ' κ. τ. λ.] Hæc ita in Homeri Editis leguntur, Iliad. Ο. 494.

Ἀλλὰ μάχεσθ' ἐπὶ νηυσὶν ἀολλέες, ὃς δέ κεν ὑμέων
Βλήμενος ἠὲ τυπεὶς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
Τεθνάτω. οὔ οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης
Τεθνάμεν· ἀλλ' ἄλοχός τε σόη, καὶ παῖδες ὀπίσσω,
Καὶ οἶκος καὶ κλῆρος ἀκήρατος, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
Οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

Taylor. παῖδες ὀπίσσω· Ἠδύνατο μὲν εἰπεῖν καὶ νήπια τέκνα, ἀλλὰ τῷ σεμνοτέρῳ ὀνόματι τῶν παίδων χρῆται, παῖδας καλῶν τὴν πᾶσαν γενεὰν καὶ διαδοχήν. καλὴ δὲ καὶ ἡ προσθήκη τοῦ ὀπίσσω, αἰωνίαν διαδοχὴν τοῦ γένους παριστάς. Schol. Venet.

κζ'. Τούτων τῶν ἐπῶν ἀκούοντες, ὦ ἄνδρες, οἱ πρόγονοι ὑμῶν καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων ζηλοῦντες οὕτως ἔσχον πρὸς ἀρετὴν, ὥστε οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς αὐτῶν πατρίδος ἀλλὰ καὶ πάσης Ἑλλάδος ὡς κοινῆς ἤθελον ἀποθνήσκειν. οἱ γοῦν ἐν Μαραθῶνι παραταξάμενοι τοῖς βαρβάροις τὸν ἐξ ἁπάσης 211 τῆς Ἀσίας στόλον ἐκράτησαν, τοῖς ἰδίοις κινδύνοις κοινὴν ἄδειαν ἅπασι τοῖς Ἕλλησι κτώμενοι, οὐκ ἐπὶ τῇ δόξῃ μέγα φρονοῦντες ἀλλ' ἐπὶ τῷ ταύτης ἄξια πράττειν, τῶν μὲν Ἑλλήνων προστάτας τῶν δὲ βαρβάρων δεσπότας ἑαυτοὺς καθιστάντες· οὐ γὰρ λόγῳ τὴν ἀρετὴν ἐπετήδευον, ἀλλ' ἔργῳ πᾶσιν ἐπεδείκνυντο.

κη'. Τοιγαροῦν οὕτως ἦσαν ἄνδρες σπουδαῖοι καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ οἱ τότε τὴν πόλιν οἰκοῦντες, ὥστε τοῖς ἀνδρειοτάτοις Λακεδαιμονίοις ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις πολεμοῦσι πρὸς Μεσσηνίους ἀνεῖλεν ὁ θεὸς παρ' ἡμῶν ἡγεμόνα λαβεῖν καὶ νικήσειν τοὺς ἐναντίους. καίτοι εἰ [1] τοῖς ἀφ' Ἡρακλέους γεγενημένοις οἱ ἀεὶ βασιλεύουσιν ἐν Σπάρτῃ, τοὺς παρ' ὑμῶν ἡγεμόνας ἀμείνους ὁ θεὸς ἔκρινε, πῶς οὐκ ἀνυπέρβλητον χρὴ τὴν ἐκείνων ἀρετὴν νομίζειν; τίς γὰρ οὐκ οἶδε τῶν Ἑλλήνων ὅτι Τυρταῖον στρατηγὸν ἔλαβον παρὰ τῆς πόλεως, μεθ' οὗ καὶ τῶν πολεμίων ἐκράτησαν καὶ τὴν περὶ τοὺς νέους ἐπιμέλειαν συνετάξαντο, οὐ μόνον εἰς τὸν παρόντα κίνδυνον ἀλλ' εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα βουλευσάμενοι

[1] τῶν ἀφ' Ἡ. γεγενημένων T. R.

Ἔσχον πρὸς ἀρετὴν] Scil. προθύμως καὶ ἐσπουδασμένως. REISK.

Ὡς κοινῆς] Scil. πατρίδος, a communi. IDEM.

Τὸν ἐξ ἁπάσης --- ἐκράτησαν] Cf. Herodot. vi. 102. sqq. et Xenoph. Anab. iii. 2. 11. ibique interpretes. BECKER.

Τοῖς ἰδίοις κινδύνοις] Ita distinxi, contra atque fecerat Stephanus, ut has voces ad participium κτώμενοι, non ad verbum ἐκράτησαν applicares. Idque merito meo. Ecce enim: τοῖς ἰδίοις κινδύνοις κοινὴν ἄδειαν ἅπασι τοῖς Ἕλλησι κτώμενοι. TAYLOR.

Τῶν ἀφ' Ἡρ. γεγενημένων] V. Herodot. vi. 52. et Interpp. ad Xenoph. Agesil. c. 1, 2. BECKER. Quod, quum per se sanum sit, haud mutassem nisi consensus MSS. jussisset mutari. Nempe orator mente ἀνεῖλεν ὁ θεὸς recolens, per dativum inchoat, quem, licet ἀμείνους posthac genitivum flagitet, suscepta structura propter interpositum comma mutari haud opus putavit. Verbum κρίνειν h. l. haud vulgari ratione cum dativo junctum comprobat Xenoph. Hier. 1. 17. οἶδά γ' --- ὅτι τούτῳ κρίνουσιν οἱ πλεῖστοι ἥδιον ἡμᾶς καὶ πίνειν καὶ ἐσθίειν τῶν ἰδιωτῶν. Moschus Idyll. 2. 27. ἀλλά μοι εἰς ἀγαθὸν μάκαρες κρίνειαν ὄνειρον. Cæterum huic Lycurgi loco confer Isocratis Paneg. §. ις'. OSANN.

Ἐκείνων] Scil. τῶν παρ' ἡμῶν ἡγεμόνων τε καὶ στρατιωτῶν. majorum nostrorum. REISK.

Τυρταῖον] Eandem historiam narrat Pausan. in Messeniacis, c. 15. 59. Justin. III. 5. Suidas, ceteri. Adde Athen. l. 14. p. m. 312. Hoc fragmentum notis suis illustrare voluit Vir acerrimus, Maussacus (quem vide ad Harpocr. v. Τυρταῖος), quod an ad exitum perduxerit, necne, plane nescio. TAYLOR. Plura vid. ap. Klotz. in Dissert. de Tyrtæo.

καλῶς; κατέλιπε γὰρ αὐτοῖς ἐλεγεῖα ποιήσας, ὧν ἀκούοντες παιδεύονται πρὸς ἀνδρείαν· καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς 212 οὐδένα λόγον ἔχοντες, περὶ [1] τούτου οὕτω σφόδρα ἐσπουδάκασιν, ὥστε νόμον ἔθεντο, ὅταν ἐν τοῖς ὅπλοις ἐκστρατευόμενοί εἰσι, καλεῖν ἐπὶ τὴν τοῦ βασιλέως σκηνὴν ἀκουσομένους τῶν Τυρταίου ποιημάτων ἅπαντας, νομίζοντες οὕτως ἂν αὐτοὺς μάλιστα πρὸ τῆς πατρίδος ἐθέλειν ἀποθνήσκειν. χρήσιμον δ' ἐστὶ καὶ τούτων ἀκοῦσαι τῶν ἐλεγείων, ἵν' ἐπίστησθε οἷα ποιοῦντες εὐδοκίμουν παρ' ἐκείνοις.

Τεθνάμεναι γὰρ καλὸν [2] ἐνὶ προμάχοισι πεσόντα
Ἄνδρ' ἀγαθὸν, περὶ ᾗ πατρίδι μαρνάμενον.
Τὴν δ' αὐτοῦ προλιπόντα πόλιν καὶ πίονας ἀγροὺς
Πτωχεύειν πάντων ἔστ' ἀνιηρότατον,

[1] τοῦτον R.

[2] ἐπὶ T. R.

Περὶ τούτου] Περὶ τοῦτον emendat Scaliger. Recte, meo quidem judicio. TAYLOR. MSS., licet σπουδάζειν περὶ cum accusativo vulgaris linguæ usus, et Phavorinus Camers p. 1674. 51. comprobaverit, sequendos esse duxi: et retinui περὶ τούτου auctoritate Xenoph. de rep. Laced. 4. 1. scribentis: περί γε μὴν τῶν ἡβώντων πολὺ μάλιστα ἐσπούδασε. OSANN.

Ὅταν ἐν τοῖς ὅπλοις ἐκστρατευόμενοί εἰσι] Beckerus ὦσι, idem Schaubio quoque præcipiente, de suo dedit, quod si vel unus MSS. meorum præberet, statim recepissem, nunc satis jam fecisse ratus, si vitium notarem. Cæterum de usu indicativi post ὅταν apud serioris ætatis scriptores frequenti v. Jacobsium in Thierschii Actis Phil. Mon. vol. 1. fasc. 2. p. 146. seq. Cf. Matthiæ Gr. Gr. §. 521. p. 742. not. OSANN. ἴωσι Heinrich.

Οἷα ποιοῦντες] F. οἱ οἷα ποιοῦντες. REISK.

Τεθναμέναι etc.] Hanc Tyrtæi elegiam, quam hoc e loco Harpocratio v. Τυρταῖος p. 174. Gron. memorat, ab initio integram haud esse, docet cum sententiarum nexus, tum particula γὰρ, in qua vindicanda V. D. frustra desudaverunt. Mox Franckius ad Callinum, ubi restituendarum Tyrtæi elegiarum curam maxime laudabilem novissime gerit, p. 181. ἐνὶ pro ἐπὶ legendum esse acute vidit, quod si unus MSS. meorum firmaret, statim suscepissem. Locis, quæ comprobandæ suæ conjecturæ contulit, adde Iliadis γ. 31. ἐν προμάχοισι φανέντα, et Inscript. Potidæensem post Viscontium et alios a Thierschio Act. Phil. Monac. v. 2. fasc. 3. p. 399. editam, ubi habes antiquo more scriptum οἱ θάνον ἐμ προμάχοις. Obiter Lysiæ in Epitaphio p. 64. ed. Reisk. καὶ τὰς ἐπὶ τῷ πολέμῳ τύχας κοινὰς ἁπάντων ἀνθρώπων νομίζοντες restitue ἐν pro ἐπὶ e quatuor codd. a Reiskio in var. lect. allatis, quibus auctoritatem adde libri MS. Vimariensis, de quo alibi dicendi dabitur locus. OSANN.

Περὶ ᾗ πατρίδι] A. περὶ τῇ ἑαυτοῦ π., quæ lectio tironibus exemplo esse potest, quomodo glossæ interpretationis causa margini primum adscriptæ, post in ipsa contexta immigrare soleant. Mox pro τὴν δ' αὐτοῦ Franckius l. c. p. 182. ἣν δ' αὐτοῦ ad Homeri exemplum haud male conjecit. Cæterum ad sententiam apposite Antiphon Tetralog. 1. p 639. ed. Reisk. ἐὰν δὲ νῦν καταληφθεὶς ἀποθάνω, ἀνόσια ὀνείδη τοῖς παισὶ καταλείψω· ἢ φυγὼν γέρων καὶ ἄπολις ὢν, ἐπὶ ξενίας πτωχεύσω, ubi Reiskius bene ξένης suspicatur, approbante Meiero diss. *de bonis damnatorum* p. 21. Adde Euripid. Androm. 136. γνῶθι δ' οὖσ' ἐπὶ ξένας. IDEM.

Πάντων ἔστ' ἀνιηρότατον] Decantatum Athenis admodum videtur fuisse hoc Tyrtæi carmen, quum singula commata fere in proverbia abierint. Hoc etiam his verbis accidit, quibus Dinarchus orationem πρὸς Μαντίθεον περὶ προικὸς scriptam inchoasse fertur a Dionysio Hal. T. 2. p. 119. Sylb. (T. 2, p. 190. ed. Hudson.), orationis Dinarchi initium ita recitante: Πάντων ἐστὶν ἀνιαρότατον etc., quæ verba Tyrtæi esse, nondum reperio annotatum; male ibi ἀνιαρώτατον editum, quod ante Bekkerum etiam in Platonis loco Gorg. p. 477. D. edebatur, jam dudum notatum a Rich. Porsono Not. brev. in Xenoph. Cant. 1786. 4. editis, cujus doctam notam p. XLIII. seq. a Schneidero ad Xenoph. Anab. 1. 9. 6. obiter excerptam lectores ipsissimis auctoris verbis propter insi-

Πλαζόμενον σὺν μητρὶ φίλῃ καὶ πατρὶ γέροντι
Παισί τε σὺν μικροῖς κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ.
Ἐχθρὸς [1] μὲν γὰρ τοῖσι μετέσσεται, οὕς κεν ἵκηται
Χρησμοσύνῃ τ' εἴκων καὶ στυγερῇ πενίῃ,
213 Αἰσχύνει τε γένος, κατὰ δ' ἀγλαὸν εἶδος ἐλέγχει,
Πᾶσα δ' [2] ἀτιμίη καὶ κακότης ἕπεται.
Εἶθ' οὕτως ἀνδρός τοι ἀλωμένου οὐδεμί' ὥρη
Γίγνεται, [3] οὐδ' αἰδὼς εἰσοπίσω τελέθει.
Θυμῷ γῆς περὶ τῆσδε μαχώμεθα, καὶ περὶ παίδων
Θνήσκωμεν ψυχέων μηκέτι φειδόμενοι.
Ὦ νέοι, ἀλλὰ μάχεσθε παρ' ἀλλήλοισι μένοντες,
Μηδὲ φυγῆς αἰσχρᾶς ἄρχετε μηδὲ φόβου,
Ἀλλὰ μέγαν [4] ποιεῖσθε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμὸν,
Μηδὲ φιλοψυχεῖτ' ἀνδράσι μαρνάμενοι·
Τοὺς δὲ παλαιοτέρους, ὧν οὐκέτι γούνατ' ἐλαφρὰ,
Μὴ καταλείποντες φεύγετε τοὺς γεραιούς.
Αἰσχρὸν γὰρ δὴ τοῦτο, μετὰ προμάχοισι πεσόντα

[1] μὲν om. T. R. [2] ἀτιμία T. R. [3] οὔτ' T. R. [4] ποιεῖτε T. R.

gnem libelli raritatem hic repeti ægre non ferent: "P. 90. l. 3. [ed. Hudson.] φιλοκινδυνώτατος. Lege quod recte exhibent edd. Ald. Iunt. φιλοκινδυνότατος, ut Grammatici canones postulant. Altera licentia ut in poetica oratione aliquando conceditur, in soluta tolerari non potest. Ne quis autem Alexidis locum apud Athenæum XIV. p. 655. F. arripiat, sciat mendosum esse, ita fortasse legendum:

Τριωβόλου κρεῖσκον ἀστεῖον πάνυ,
ὕειον, ὀπτὸν, θερμὸν, εὔχυλον, τέρεν,
ὅταν ᾖ τι, πρόσφερ'.

Similis error, quanquam levis, mirum quot loca insedit. Supra p. 29. l. ult. oblitus sum monere ἐπικινδυνότερα restituendum ex MS. Par. Ed. Iunt. ἀκινδυνοτέρας ex MS. in Thucydide IV. 62. de quo ita Abreschius Diluc. Thucyd. p. 433. 'Ἀκινδυνωτέρας legatur, sive ἀκινδυνοτέρας ut est in C. Reg. proinde est, quum media in κίνδυνος inveniatur quoque correpta.' Quæ profecto mira sunt. Idem mendum adhuc relictum est in Platonis Gorg. p. 427. ed. Steph. et in Stobæo XLI. ubi pro ἀνιαρώτατον legi debet ἀνιαρότατον in Strabon. II. p. 152. XV. p. 713. mendosa sunt εὐκρατώτερον et ἐντιμωτάτους. Ἀκρατώτερον apud Mœrin p. 25. pro ἀκρατότερον, ut recte Pollux VI. 24. quem frustra ex Mœride corrigit Piersonus. Eodem tamen morbo laborat Suidas T. II. p. 15. Apud Athenæum hoc mendi genus passim occurrit. εὐχυλώτερα III. p. 80. F. εὐχυλωτέρας VII. p. 313. A. ἀχυλώτεραν 314. B. εὐχυλώτερον 320. C. εὐχυλωτέρους 321. A. In Plutarcho βαρυλυπώτατοι T. II. p. 114. E. ἀνιαρωτάτου p. 119. D. 121. E. in Photio CLXXII. p. 393. 55. ἀτιμώτερος. Sed hæc sunt infinita. Recte vulgatur ἀκινδυνότερον infra VI. p. 473." Hactenus Porsonus. IDEM.

Ἐχθρὸς γὰρ] Versum labantem ita olim fulcire meditabar: ἐχθρὸς μὲν γὰρ κ. τ. λ. (quo pacto jam legere deprehendo H. Stephanum, qui inter Principes Heroici Carminis hoc fragmentum conservavit), vel ἔχθιστος γὰρ κ. τ. λ. Scaliger autem ἔχθρος γὰρ τούτοισι μετ. Deinde idem. v. 6. πᾶσα δ' ἀθυμίη etc. Cui concinit H. Stephanus. TAYLOR. Facili negotio labanti versui succurratur, μεταέσσεται legendo, una literula α addita. REISK.

Εἶθ' οὕτως] Thierschium l. c. vol. 1. fasc. 2. p. 215. εἰ δ' ἄγετ' corrigentem, idque interpunctione post τελέθει sublata cum θυμῷ infra jungentem egregie Hermannus ad Vig. p. 933. refutavit, vulgatam vitiis non premi demonstrans. Quare Franckius operam perdidit, quum nova hunc locum conjectura tentaret. OSANN. Εἰ δ' οὕτως e Passovii conjectura reposui. PINZGER.

Γίγνεται] Ita jubente Franckio p. 183. ex Vrat. scripsimus. Mox Vrat. οὐδ' εἰς τ' ὀπίσω, unde εἰς τ' ὀπίσω vulgatæ εἰσοπίσω prætulimus, præsertim quum idem etiam Hamb. præbeat. OSANN.

Ψυχέων] De vocis significatione præter Klotzium ad hunc Tyrtæi locum v. d'Orvill. ad Char. p. 361. et nos ad Philemon. Lex. p. 211. IDEM.

Μηδὲ φυγῆς] Melantho μὴ δὲ φυγῆς a Franckio p. 184. bene refutatus. Quod hic mox legendum vidit ποιεῖσθε pro vulg. ποιεῖτε, egregie A. firmavit. Ita Sophocles ποιεῖσθε ἀλκὴν, Œd. Col. 459. Brunck. Herodot. 3. 25. ὀργὴν ποιησάμενος. Sensisse quidem Reiskius videtur loci corruptelam, quum πνοιεῖτε suspicaretur, in eluenda non idem felix. OSANN. μὴ δὲ recepi propter sequens μηδέ. PINZGER.

Ποιεῖτε] Non admodum placet θυμὸν ποιεῖν. videtur potius πνοιεῖτε leg. quod idem erit atque πνεῖτε, *spirate*. A πνέω, fit, πνοὴ, ab hoc πνοίω, et poetice πνοιέω. v. p. 453. 3. REISK.

Κεῖσθαι πρόσθε νέων ἄνδρα παλαιότερον,
Ἤδη λευκὸν ἔχοντα κάρη πολιόν τε γένειον,
Θυμὸν ἀποπνείοντ' ἄλκιμον ἐν κονίῃ,
Αἱματόεντ' αἰδοῖα φίλαις ἐν χερσὶν ἔχοντα
— Αἰσχρὰ τά γ' ὀφθαλμοῖς καὶ νεμεσητὸν ἰδεῖν —
Καὶ χρόα γυμνωθέντα. νέοισι δὲ πάντ' ἐπέοικεν, 214
Ὄφρ' [1] ἐρατῆς ἥβης ἀγλαὸν ἄνθος ἔχῃ·

[1] ἄρα τῆς T. R.

Φίλαις ἐνὶ] B. et Vrat. mire φίλ' ἐνὶ, unde vulgatam ἐν emendavi. Eodem fere modo versui succurre ap. Scholiastam Aristidis, quem post Creuzerum ad Plotin. de pulcrit. p. 465. Schneiderus Addend. ad Xenophont. Opusc. Polit. p. 471. profert: ibi pro βάπτε μ' ἐνὶ θυμέλῃσιν perperam editum βάπτε μὲ ἐν θυμέλῃσιν. OSANN.

Αἰσχρὰ τά γ' ὀφθαλμοῖς καὶ νεμεσητὸν ἰδεῖν] Jure Reiskius in postremis hærens, νεμεσητ' ἐνιδεῖν conjecit, quod Thorlacius hinc in textum suscepit, at vereor ut recte, Franckio p. 179. adstipulans, qui de usu verbi ἐνιδεῖν præsertim Tyrtæi temporibus dubitandum esse bene monuit. In qua phrasi Græcos etiam adjicio simplici uti verbo solere. Contra Franckio prorsus assentior, si quid mutandum in vulgata sit, νεμεσητὰ ἰδεῖν corrigenti, hiatumque non ex digammate sed ab imitatione Homerica repetenti. Quam sententiam etsi auctor exemplis sane desideratis non adstruxit, tamen recte tulisse videtur. Ita hiatum patitur verbum εἰδέναι etiamnum apud Timonem sillographum in versu, quem servat Athenæus 11. p. 505. F. T. 4. p. 380. ed. Schweigh.:

Ὡς ἀνέπλαττε Πλάτων πεπλασμένα
θαύματα εἰδώς.

Hiatum ab Homeri imitatione pendentem in Empedocle aliquot exemplis ostendit Buttmannus in Commentar. soc. philolog. Lipsiens. vol. 4. part. 1. p. 35. Necdum tamen hunc locum crediderim persanatum esse, nisi pro ΤΑΓ, quod justo hic caret sensu, ΓΑΡ scripseris. Nihil autem horum statim in contexta recipere contra MSS. auctoritatem ausim. IDEM.

Νεμεσητὸν ἰδεῖν] Malim νεμεσητ' (pro νεμεσητὰ) ἐνιδεῖν. ob præcedens αἰσχρὰ τά γε. REISK.

Νέοισι δὲ πάντ' ἐπέοικεν] Interpres hic vadimonium deseruit, et ex Græcis, non sane ardentissimis, Latina frigida fecit. Proxime ἀνδράσιν ἐν θνητοῖσιν legit Scaliger. Duo porro stichi, qui in fine leguntur, ex alio etiam fragmento ejusdem scriptoris repetuntur, sine ulla varietate, a Stobæo Serm. XLVIII. quibus ibi et hæc quoque subjunguntur, sc.

Μηρούς τε κνήμας τε κάτω καὶ στέρνα καὶ ὤμους
Ἀσπίδος εὐρείης γαστρὶ καλυψάμενος·
Δεξιτερῇ δ' ἐν χειρὶ τινασσέτω ὄβριμον ἔγχος.
Κινείτω δὲ λόφον δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς,

et quæ sequuntur ejus generis plurima. Phrasin autem εὖ διαβὰς optime illustrat Vir doctissimus in Miscell. Observatt. T. I. p. 126. ad illa Homeri Iliad. M. 457.

Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἐρεισάμενος βάλε μέσσας,
Εὖ διαβὰς, ἵνα μή οἱ ἀφαυρότερον βέλος εἴη.

Redditur: *firmiter divaricatis cruribus stans.* TAYLOR. Cf. Apollon. Rhod. i. 1199. Et. liv. ii. 10. "magno gradu pontem obtinere." Locum Tyrtæi persequitur quoque Plato de Legg. 1. p. 144. Bip. BECKER. νέῳ δέ τε πάντ' ἐπέοικεν, Heinrich.

Νέοισι δὲ πάντ' ἐπέοικεν] Ingeniosa quidem est Thierschii l. c. vol. 1. fasc. 2. p. 216. et v. 2. f. 2. p. 269. conjectura, occupata jam multo ante a V. D. in Biblioth. Germ. univers. vol. 12. Sect. 1. p. 149. νέῳ δέ τε πάντ' ἐπέοικεν, quæ verba nimirum poeta ab Homero mutuatus sit, in Iliad. χ. 71. canente:

νέῳ δέ τε πάντ' ἐπέοικεν
Ἀρηϊκταμένῳ, δεδαϊγμένῳ ὀξέϊ χαλκῷ,
κεῖσθαι.

At necessariam eam haud esse Hermannus ad Viger. p. 934. ed. sec. demonstravit, quem Franckius quoque p. 179. secutus: quanquam negari non potest, exemplum ex epica dictione petitum, quo junctura νέοισι ἐπέοικεν — ὄφρ' ἔχῃ comprobetur, adhuc desiderari. Ejusdem Thierschii commentum ὄφρ' ἂν τῆς ἥβης pro verbis mox seq. ὄφρ' ἄρα τῆς ἥβης cum Hermanno Franckius recte rejecit, non item cautus, quum egregiam Valckenaerii Diatr. p. 293. A. conjecturam ὄφρ' ἐρατῆς ἥβης, in quam etiam Hermannus l. c. incidit, plane negligeret. Hoc enim certissimum inventum, quod etiam Brunckio et postea Meineckio Cur. Crit. in Comicorum fragmenta ab Athenæo servata p. 68. valde miror displicuisse, auctoritate codicum B. et Vrat. firmatur, Passoviique suffragium tulit Symbol. Crit. p. 30. Franckius conjecerat:

ὄφρ' ἄρα τίς χ' ἥβης ἀγλαὸν ἄνθος ἔχῃ.

OSANN.

'Ανδράσι μὲν [1] θηητὸς ἰδεῖν, ἐρατὸς δὲ γυναιξὶν,
Ζωὸς ἐὼν, καλὸς δ' ἐν προμάχοισι πεσών.
'Αλλά τις εὖ διαβὰς μενέτω ποσὶν ἀμφοτέροισιν
Στηριχθεὶς ἐπὶ γῆς, χεῖλος ὀδοῦσι δακών.

καλά γε, ὦ ἄνδρες, καὶ χρήσιμα τοῖς βουλομένοις προσέχειν. οὕτω τοίνυν εἶχον πρὸς ἀνδρείαν οἱ τούτων ἀκούοντες, ὥστε πρὸς τὴν πόλιν ἡμῶν περὶ τῆς ἡγεμονίας ἀμφισβητεῖν. εἰκότως· τὰ γὰρ κάλλιστα τῶν ἔργων ἀμφοτέροις ἦν κα-
215 τειργασμένα. οἱ μὲν γὰρ πρόγονοι τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν, οἳ πρῶτοι τῆς 'Αττικῆς ἐπέβησαν, καὶ καταφανῆ ἐποίησαν τὴν ἀνδρείαν τοῦ πλούτου καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ πλήθους περιγιγνομένην· Λακεδαιμόνιοι δ' ἐν Θερμοπύλαις παραταξάμενοι, ταῖς μὲν τύχαις ὁμοίως ἐχρήσαντο, τῇ δ' ἀνδρείᾳ πολὺ πάντων διήνεγκαν. τοιγαροῦν ἐπὶ τοῖς ὁρίοις

[1] θνητοῖσιν T.

Θνητοῖσιν] Dedi de meo θηητὸς, *spectabilis, venerabilis.* REISK.

'Ανδράσι μὲν θνητοῖσιν etc.] Hunc locum vexatissimum Reiskii conjectura θηητὸς pro vulgata θνητοῖσιν, MSS. comprobata, restitui, ab omnibus usque, si Klotzium eximas, editoribus consensum est: in similem hanc V. D. in Bibl. German. univers. vol. 12. sect. 1. p. 149. incidit, ἀνδρέσσιν μὲν ἀγητὸς ἰδεῖν. At etsi vulgatam ab omni parte sanam esse minime ego dixerim, tamen alterutra conjectura in quo displiceat, habet. Scaliger ἀνδράσιν ἐν θνητοῖσιν ἰδεῖν. Equidem in vulgata interim me continui, in alia quavis voce, minime in θνητοῖσι loci corruptelam versari suspicans, quum formulam ἄνδρες θνητοὶ, quæ non ita frequens est, librariorum sapientiæ deberi posse, veri non sit simile. Haud memini enim alia me legisse quam Theognid. 985. Hymn. Hom. in Merc. 9. θνητοὶ ἄνθρωποι, et Orph. Hymn. 44. θνητὸς βροτός. OSANN.

'Αλλά τις εὖ διαβὰς etc.] Hoc ultimum distichon a Stobæo Serm. 50. secundæ Tyrtæi elegiæ adscribitur, quare Beckerus uncis includendum indicavit. IDEM.

Πρόγονοι] Beckerus e Mori sententia, ἡμῶν audacter adjecit. IDEM.

Καὶ καταφανῆ --- περιγιγνομένην] Isocrat. Paneg. §. κε'. ibi Mor. BECKER.

'Ομοίως] Supple tacite e πάντων insequente, πᾶσι. πᾶσι τοῖς συμπαραταξαμένοις ἑαυτοῖς. REISK.

Ταῖς μὲν τύχαις ὁμοίως ἐχρήσαντο] Quod ante ὁμοίως Schulzius et Morus [Isocr. Paneg. §. κϛ'. et Heinrichius] οὐχ addendum suspicati sunt, post Thorlac. etiam Beckerus in textum præpropere suscepit. Victoriæ enim de barbaris reportatæ fortunam orator tantummodo vult significare, quæ Lacedæmoniis cum Atheniensibus par fuisset. Cæterum juvabit egregium Simonidis Cei scolion hic contulisse, in Diodor. Sic. 11. 11. obvium:

Τῶν ἐν Θερμοπύλαις θανόντων
Εὐκλεὴς μὲν ἁ τύχα, καλὸς δ' ὁ πότμος,
Βωμὸς δ' ὁ τάφος, πρὸ γόων δὲ μνᾶστις,
'Ο δ' οἶτος ἔπαινος.
'Εντάφιον δὲ τοιοῦτον
Οὔτ' εὐρὼς οὔθ' ὁ πανδαμάτωρ
'Αμαυρώσει χρόνος ἀνδρῶν ἀγαθῶν.
'Ο δὲ σηκὸς οἰκετᾶν
Εὐδοξίαν 'Ελλάδος εἵλατο.
Μαρτυρεῖ δὲ Λεωνίδας,
'Ο Σπάρτας βασιλεὺς, ἀρετᾶς μέγαν λελοιπὼς
Κόσμον, ἀέναόν τε κλέος.

In quo describendo encomio usus sum duumvirorum clarissimorum monitis, et Hermanni de metris p. 453. et Eichstadii in Novis Actis Soc. Lat. Ienens. vol. 1. p. 198. OSANN. Equidem οὐχ ὁμοίαις malim. BEKKER.

'Επὶ τοῖς ὁρίοις τοῦ βίου] Vox τοῦ βίου non intellecta nobis, mendosa, credo, est. In proclivi foret reponere τοῦ 'Ρίου minima differentia ductus literæ P et B, sed non memini me legisse circa Thermopylas fuisse 'Ρίον. Nihil certe melius succurrit, et 'Ρίον est etiam vox significativa, eminentiam et præcipitem locum significat; et non solum appellativa. Sed hoc loco videtur κυρίως et appellative sumi. Si quis melius quid cogitaverit, plausum dabo. PALMER. Verba hæc cohærent cum ἀναγεγραμμένα. *testimonia conscripta ab ipsis e vita excedentibus.* REISK.

'Επὶ τοῖς ὁρίοις τοῦ βίου] Palmerius 'Ρίου vult pro βίου, quod Reiskius applaudentibus cæteris editoribus defendere ita studet, ut cum verbis ἀναγεγραμμένα jungat. At ut alia nunc taceam, Græci dicunt potius τέρμα βίου: ita Sophocles Œd. T. fin. Xenoph. de rep. Laced. 10. 1. Aristoteles: διάφοροι αἰτίαν εἰς ἓν τέρμα τοῦ βίου συντελοῦσι. Hesych. v. τέρμα. Aliter Schaubius, idem esse monens quod Herodotus vii. 228. dicat ταύτῃ τῇπερ ἔπεσον: quicum facit Augerius, vertens *où ils ont terminé leurs jours.* Codices licet a vulg. nihil discrepent, tamen eo perduci haud possum, ut sanam arbitrer lectionem vulgo receptam, persuasus verbis τοῖς ὁρίοις τοῦ βίου loci definitionem contineri, quo illa eximiæ virtutis testimonia lapidi insculpta oculis legebantur. OSANN.

'Εκείνοις μὲν] Hæc, ex A. fluxa, necessaria videbantur propter mox seq. τοῖς δὲ ὑμετέροις προγόνοις. Fortasse noster Herodotum in his imitatus est, similiter vii. 228., ubi idem epigramma refert, dicentem ταῦτα μὲν δὴ τοῖσι πᾶσι ἐπιγέγραπται· τοῖσι δὲ Σπαρτιήτῃσι ἰδίῃ. IDEM.

Ω ΞΕΙΝ'] Cicero I. Tusc. 42. "Pari animo Lacedæmonii in Thermopylis occiderunt, in quos Simonides:

Dic hospes Spartæ, nos te hic vidisse jacentes,
Dum sanctis patriæ legibus obsequimur."

Adde Diod. Sic. l. XI. p. m. 260. ubi idem Epigramma legitur. TAYLOR.

Ω ΞΕΙΝ' ΑΓΓΕΙΛΟΝ etc.] Præter Herodotum l. c., apud quem ἀγγέλλειν legitur uti ap. Suidam ex Herodoto sua ad verbum mutuantem, v. Λεωνίδας T. 2. p. 428., hoc Lacedæmoniorum epigramma profertur a Diodoro Sic. 4. 33. p. 430. Wessel. cum nostro concinente, præter quod initio habeat ὦ ξένε, et in Anthologia lib. 3. cap. 5. p. 291. Strabo 9. p. 413. ed. Basil. 1549. citat ὦ ξεῖν' ἀπάγγειλον. OSANN.

Ταῖς πράξεσιν] Rescribo τοῖς πράξασιν, non *rebus gestis,* verum *iis qui gesserunt.* Quisquamne est, qui aliter sentiat? TAYLOR. Et πράξασιν receperunt Thorlacius, Beckerus et Heinrichius.

Οὐχ ὁ Λεωκράτης] Sic vulgo exhibent, ut ὁ sit masculinum articuli præpositivi, sed est neutrum postpositivi, in accusativo. idem est ac si dixisset: ἀλλ' οὐκ ἔστι δόξα ἀείμνηστος τοῦτο, ὃ Λεωκράτης πεποίηκεν. REISK.

'Εκὼν] Frigide. Vegetabis oppositionem, si legeres modo: ἀλλ' εἷς ὢν τὴν ἐξ ἅπαντος τοῦ αἰῶνος συνηθροισμένην τῇ πόλει δόξαν κατήσχυνεν. *unus ille ex omni ævo collectam laudem dedecoravit.* TAYLOR. Non inscita est conjectura. verum neque video rursus, cur damnari oporteat vulgatam. *sciens, opera data.* REISK. Oppositum manifestum est. Illi necessitate coacti hostes aggrediebantur; hic vero sponte, nulla urgente necessitudine urbem reliquit, et civitatem honoribus cumulatam fuga dedecoravit. BECKER.

τοῦ βίου μαρτύριά ἐστιν ἰδεῖν τῆς ἀρετῆς αὐτῶν ἀναγεγραμμένα ἀληθῆ πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας, [1] ἐκείνοις μὲν

Ω ΞΕΙΝ' ΑΓΓΕΙΛΟΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΙΣ ΟΤΙ ΤΗΙΔΕ
ΚΕΙΜΕΘΑ ΤΟΙΣ ΚΕΙΝΩΝ ΠΕΙΘΟΜΕΝΟΙ ΝΟΜΙΜΟΙΣ,

τοῖς δὲ ὑμετέροις προγόνοις

ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΜΑΧΟΥΝΤΕΣ ΑΘΗΝΑΙΟΙ ΜΑΡΑΘΩΝΙ
ΧΡΥΣΟΦΟΡΩΝ ΜΗΔΩΝ ΕΣΤΟΡΕΣΑΝ ΔΥΝΑΜΙΝ.

κθ'. Ταῦτα, ὦ 'Αθηναῖοι, καὶ μνημονεύεσθαι καλὰ καὶ 216
[2] τοῖς πράξασιν ἔπαινος καὶ τῇ πόλει δόξα ἀείμνηστος. ἀλλ' οὐχ [3] ὃ Λεωκράτης πεποίηκεν, ἀλλ' ἑκὼν τὴν ἐξ ἅπαντος τοῦ αἰῶνος συνηθροισμένην τῇ πόλει δόξαν κατῄσχυνεν. ἐὰν μὲν οὖν ἀποκτείνητε αὐτὸν, δόξετε πᾶσι τοῖς Ἕλλησι καὶ ὑμεῖς τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων μισεῖν· εἰ δὲ μὴ, καὶ τοὺς προγόνους τῆς παλαιᾶς δόξης ἀποστερήσετε καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας μεγάλα βλάψετε. οἱ γὰρ ἐκείνους μὴ θαυμάζοντες τοῦτον πειράσονται μιμεῖσθαι, νομί-

[1] ἐκείνοις μὲν om. T. R.
[2] ταῖς πράξεσιν T.
[3] ὁ T.

217 ζοντες ἐκεῖνα μὲν παρὰ τοῖς πολεμίοις εὐδοκιμεῖν, παρὰ δ᾽ ὑμῖν ἀναίδειαν καὶ προδοσίαν [1] καὶ δειλίαν κεκρίσθαι κάλλιστον.

λ΄. Εἰ μὴ δύνασθε ὑπ᾽ ἐμοῦ διδαχθῆναι ὃν τρόπον δεῖ πρὸς τοὺς τοιούτους ἔχειν, σκέψασθε ἐκείνους τίνα τρόπον ἐλάμβανον παρ᾽ αὐτῶν τὴν τιμωρίαν· ὥσπερ γὰρ τὰ καλὰ τῶν ἔργων ἠπίσταντο ἐπιτηδεύειν, οὕτω καὶ τὰ πονηρὰ προῃροῦντο κολάζειν. ἐκεῖνοι γάρ, ὦ ἄνδρες, θεωρήσατε ὡς ὠργίζοντο τοῖς προδόταις καὶ κοινοὺς ἐχθροὺς ἐνόμιζον εἶναι τῆς πόλεως. Φρυνίχου γὰρ ἀποσφαγέντος νύκτωρ παρὰ 164.1
τὴν κρήνην τὴν ἐν τοῖς [2] οἰσύοις ὑπὸ Ἀπολλοδώρου καὶ Θρα-

[1] καὶ δειλίαν om. T. R. [2] οἰσυΐοις T. R.

Πολεμίοις] Quid mihi negotii est cum hostibus? Contentio est inter Auditores eorumque majores. ἐκεῖνα μὲν παρὰ τοῖς παλαιοῖς εὐδοκιμεῖν, παρὰ δ᾽ ὑμῖν κ. τ. λ. Taylor. Lusum hunc ingenii Taylor., quo, missis aliis, oxymoron suavissimum deletur, imprudens in textum recepi, quod factum esse nollem. Vulgata optime potest defendi. Nam ἐκεῖνα pertinet ad præclara ista majorum facta de quibus antea exposuerat orator: Qui autem hæc mirari desinent, L. imitabuntur, opinantes, ista quidem apud exteros adhuc in honore esse, contra apud vos impudentissimam patriæ proditionem. Becker. Recepit quoque Heinrichius.

Εἰ μὴ δύνασθε] Π. εἰ δὲ μὴ δύν. H. Stephan. Quod tu repones. Taylor. Et receperunt Schulzius, Thorlacius, Beckerus, Ducas, Heinrichius, et Pinzgerus.

Φρυνίχου—νύκτωρ] Proditorum exempla affert Orator ex isto tempore, quo Peloponnesiacum bellum gerebatur. Phrynichus erat amicus Antiphontis Oratoris, adversarius Alcibiadi. Illi τῶν Τετρακοσίων Oligarchiam constituerant: sed mox a civibus, qui cum Alcibiade democratiæ favebant, trucidabantur. Hoc factum est Ol. 92. 2. Memorabilis est Lycurgi narratio de Phrynichi cæde; repugnat enim Thucydidis VIII. 90. Cum Nostro autem Lys. c. Agorat. §. ιη΄. rem ita tradit: Φρυνίχῳ γὰρ, κοινῇ Θρασύβουλός τε ὁ Καλυδώνιος, καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Μεγαρεὺς, ἐπεβούλευσαν. Ἐπειδὴ δὲ ἐπετυχέτην αὐτῷ βαδίζοντι, ὁ μὲν Θρασύβουλος τύπτει τὸν Φρύνιχον, καὶ καταβάλλει πατάξας· ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος οὐχ ἥψατο, ἀλλ᾽ τούτῳ κραυγὴ γίγνεται, καὶ ᾤχοντο φεύγοντες. Becker.

Τὴν ἐν τοῖς Οἰσυΐοις] Monerem potius τὴν ἐν ταῖς οἰσύαις. apud salices. Οἰσυΐον non legitur, nec ab Οἰσύα regulariter deducitur. Porro autem, quare in numero multitudinis? Quis enim scriberet hoc modo, *pons, qui est in Salicetis?* ἐν ταῖς οἰσύαις, *ad salices*, multi. De Phrynichi autem cæde et historicorum de ea re discrepantia, nonnulla diximus ad Lysiæ vitam, pag. XXXIX. Taylor. Heinrichius et Pinzgerus: οἰσύοις.

Παρὰ τὴν κρήνην, τὴν ἐν τοῖς Οἰσυΐοις] Thucyd. l. c. in foro Phrynichum, quum e senatu venisset, occisum esse refert. Noster alio, ut videtur, loco, et tempore.—Pollux VII. 33. οἰσύαι, οἱ λύγοι, *vimina*, et X. 46. οἴσυνος et οἰσυΐνος, *e viminibus, factum*. Hesych. Οἰσυΐνησι, πλέγμασι τοῖς ἀπὸ οἴσυων γεγενημένοις, ἢ λύγου. ἔστι δὲ εἶδος σχοινίου. Inde Οἰσυΐοι vel Οἰσυΐνοι formatum esse videtur, i. e. *operarii, qui vimina plectebant*. Sedulo enim Orator vicum s. plateam urbis descripsit, ubi erat fons iste (quorum magnus erat numerus, ut patet e Demosth. Olynth. III. p. 36.), ad quem Phrynichus interfectus erat. Subinde vero loca publica designari ab iis, qui illic habitabant, docent scriptores Attici et Lycurgus ipse, qui in Or. περὶ διοικήσεως (Fr. XVIII.) teste Harpocr. v. Ὀχεῖον usurpavit *de platea, in qua habitabant, qui currus et equos mercede locare solebant*. Becker.

Ἐν τοῖς οἰσυΐοις] Taylorum ἐν ταῖς οἰσύαις reponi jubentem, quem Schulzius et Thorlacius secuti, Toupius Appendice ad Theocrit. p. 28. (p. 463. ed. Berol.) egregie castigat, verbis ἐν τοῖς οἰσυΐοις demonstrans *forum vimineum* significari: nota enim est res, forum ab eo, quod ibi venum prostat, sæpe appellari. Non ita bene Beckerus vulgata servata vicum quendam ab operariis, qui vimina plecterent, dictum esse monet. Cæterum vocem οἰσυΐον, quæ a Schneidero in suspicionem

συβούλου, καὶ τούτων ληφθέντων καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀποτεθέντων ὑπὸ τῶν [1] τοῦ Φρυνίχου φίλων, αἰσθανόμενος ὁ δῆμος τὸ γεγονὸς τούς τε εἱρχθέντας ἐξῆγε καὶ βασάνων γενομένων ἀνέκρινε, καὶ ζητῶν τὸ πρᾶγμα εὗρε τὸν μὲν Φρύνιχον προδιδόντα τὴν πόλιν, τοὺς δ᾽ ἀποκτείναντας αὐτὸν ἀδίκως εἱρχθέντας· καὶ ψηφίζεται ὁ δῆμος Κριτίου 218
εἰπόντος τὸν μὲν νεκρὸν κρίνειν προδοσίας, κἂν δόξῃ προδότης ὢν ἐν τῇ χώρᾳ [2] τεθάφθαι, τά τε ὀστᾶ αὐτοῦ ἀνορύξαι καὶ ἐξορίσαι ἔξω τῆς Ἀττικῆς, ὅπως ἂν μὴ κέηται ἐν τῇ χώρᾳ μηδὲ τὰ ὀστᾶ τοῦ τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν προδιδόντος. ἐψηφίσαντο δέ [3] [τινες] καὶ ἐὰν ἀπολογῶνταί τινες περὶ τοῦ τετελευτηκότος, ἐὰν ἁλῷ ὁ τεθνηκώς, ἐνόχους εἶναι καὶ τούτους τοῖς αὐτοῖς ἐπιτιμίοις· οὕτως οὐδὲ βοηθεῖν τοῖς τοὺς ἄλλους ἐγκαταλείπουσιν ἡγοῦντο δίκαιον εἶναι, ἀλλ᾽ ὁμοίως ἂν προδοῦναι τὴν πόλιν καὶ τὸν διασώζοντα τὸν προδότην. τοιγαροῦν οὕτω μισοῦντες τοὺς ἀδικοῦντας καὶ τοιαῦτα κατ᾽ αὐτῶν ψηφιζόμενοι ἀσφαλῶς ἐκ τῶν κινδύνων ἀπηλλάττοντο. λάβε δὲ αὐτοῖς τὸ ψήφισμα, γραμματεῦ, καὶ ἀνάγνωθι.

[1] τοῦ om. T. R. [2] μὴ τεθάφθαι T. R. [3] uncos om. T. R.

vocata est, Græcitati Lobeckius ad Phrynich. Eclog. p. 301. seq. vindicavit. Obiter Lexica Græca augeo voce οἰσιὰ *salicetum* notante, reperta apud Arcadium de accentibus p. 99. 11. Osann.

Προδιδόντα] Mor. emendavit προδόντα. Sed quum Orator, quod e §. λβ΄. clarissime patet, præsenti tempore utitur ad designandum *inceptum, conatum* proditoris, aoristis contra de *re peracta*: h. l. istud ferri potest. Becker.

Κριτίου εἰπόντος] I. e. *auctore Critia*. Scilicet, cujus nomen inscriptum erat psephismati, is dicebatur εἶπε. Andoc. de Myst. §. ιδ΄. Demosth. de Cor. §. νε΄.—Critias vero et Theramenes teste Thucyd. l. c. et Phrynichum et Antiphontem trucidarunt. Idem.

Τὸν μὲν νεκρὸν—προδιδόντος] Psephisma, quod contra Antiphontem, Phrynichi amicum et adjutorem, iisdem fere verbis latum est, servavit Plutarch. II. p. 833. E. Idem.

Τά τε ὀστᾶ αὐτοῦ ἀνορύξαι] Legendum: τὰ δὲ ὀστᾶ αὐτοῦ ἀνορύξαι. Ne in Attica sepeliretur, verum ossa ejus, jam sepulturæ tradita, effoderentur etc. Taylor. Quasi νεκρὸς et τὰ ὀστᾶ diversa sint! et quasi, qui sepeliri situs non esset, ejus ossa possint e terra erui! Reisk. Vulgo ante τεθάφθαι addebatur μὴ, ab iis male adjectum, qui de decreto jam agi crederent, ex quo patriæ ille proditor a sepultura cohibitus sit. At simile num veri videtur, Phrynichum, donec causa ejus judicata esset, jacuisse insepultum? Delevimus igitur μὴ cum MSS., quo sublato etiam Taylori conjectura supersederi potest. Osann.

Ἐψηφίσαντο δέ, [τινες] καὶ] *porro plebiscitum tulerant*—sc. adversarii Phrynichi. Vox inclusa a librariis errore a sequentibus h. l. posita est; nam τινες plebiscitum non faciebant, sed populus. Quamobrem Thorlac. vocem delevit. Becker. Et deleverunt Osannus et Pinzgerus: inclusit Heinrichius.

Τοιαῦτα] Τὰ τοιαῦτα, Heinrich.

Λάβε] Osannus scripsit λαβὲ, quod Grammatici Atticum esse statuunt. Vid. Schol. ad Il. A. 85., Arcad. de Accent. p. 148., Schaef. ad Greg. Corinth. in Att. 57., Pierson. ad Mœr. v. ἰδὲ, Schol. Plat. de Rep. vii. p. 179. ed. Ruhnk. Equidem et h. l. et alibi mutare aliquid nolui. Pinzger.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, τούτου τοῦ ψηφίσματος. ἔπειτα ἐκεῖνοι μὲν τὰ τοῦ προδότου ὀστᾶ ἀνορύξαντες ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἐξώρισαν, καὶ τοὺς ἀπολογουμένους ὑπὲρ αὐτοῦ Ἀρίσταρχον καὶ Ἀλεξικλέα ἀπέκτειναν καὶ οὐδ' ἐν τῇ χώρᾳ ταφῆναι ἐπέτρεψαν· ὑμεῖς δ' αὐτὸ τὸ σῶμα τὸ προδεδωκὸς τὴν πόλιν ζῶν καὶ ὑποχείριον ἔχοντες τῇ ψήφῳ ἀτιμώρητον
219 ἐάσετε; καὶ τοσοῦτον ἔσεσθέ γε τῶν προγόνων χείρους, ὅσον ἐκεῖνοι μὲν τοὺς λόγῳ μόνον τῷ προδότῃ βοηθήσαντας ταῖς ἐσχάταις τιμωρίαις μετῆλθον, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν τὸν ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ τὸν δῆμον ἐγκαταλιπόντα ὡς οὐδὲν ἀδικοῦντα ἀφήσετε; μὴ δῆτα, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὑμῖν οὕτω πάτριον, ἀναξίως ὑμῶν [1] αὐτῶν ψηφίζεσθε. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἕν τι τοιοῦτον γεγονὸς ἦν ψήφισμα, εἶχεν ἄν τις εἰπεῖν ὡς δι' ὀργὴν μᾶλλον ἢ [2] δι' ἀλήθειαν ἐποιήσαντο· ὅταν δὲ παρὰ πάντων ὁμοίως εἰληφότες ὦσι τὴν αὐτὴν τιμωρίαν, πῶς οὐκ εὔδηλον ὅτι [3] φύσει πᾶσι τοῖς τοιούτοις ἔργοις ἐπολέμουν; Ἵππαρχον γὰρ τὸν Τιμάρχου οὐχ ὑπομείναντα τῆς προδοσίας ἐν τῷ δήμῳ κρίσιν, ἀλλ' ἔρημον τὸν ἀγῶνα [4] ἐάσαντα, θανάτῳ

[1] αὐτῶν om. T. R. [2] δι' om. T. R. [3] φύσει om. T. R. [4] ἐάσαντος T. R.

Ἀρίσταρχον καὶ Ἀλεξ.] Patroni Phrynichi, qui cum eum publice defendissent, jussu populi ad supplicium deducti sunt. cf. Taylor. Vita Lys. p. 121. sqq. BECKER.

Σῶμα τὸ προδεδωκὸς] I. e. *hominem ipsum*. Leocratem cum Phrynicho comparat, qui post mortem, dum ejus ossa effossa extra Atticam projicerentur ditionem, adhuc puniebatur. Quare erravit Hauptm. qui contemptus causa ab Oratore dictum esse existimabat. IDEM.

Δικασταὶ] Post δικασταὶ videtur οὐ γὰρ deesse, si nempe ψηφίζεσθε versu 13. servatur. Sin autem ψηφίζεσθαι volumus, leg. sic: μὴ δῆτα, ὦ. ἄ. δ. οὐχ ὑμῖν οὕτω π. ἀ. ὑ. ψηφίζεσθαι. REISK. μὴ δῆτα, i. e. μηδαμῶς, voc. ὑμῖν jungantur: nec opus est emend. Schulz. qui ὑμῖν οὐ τὸ πάτρ. seu οὔπω πάτρ. conjecit. BECKER. Thorlacius: (οὐ γὰρ ὑμῖν οὕτω πάτριον) ἀναξίως ὑμῶν αὐτῶν ψηφίζεσθε. Osannus et Pinzgerus cum Schaubio: ὑμῖν οὔτοι πάτριον, ἀναξίως ὑμῶν αὐτῶν ψηφίζεσθαι. Heinrichius: ὑμῖν οὔτι πάτριον ἀναξίως ὑμῶν ψηφίζεσθαι. Beckerus quoque ψηφίζεσθαι recepit. Mavult πάτριον ὂν Bekkerus, qui vulgatam retinuit. De μὴ δῆτα ad præcedentia referendo nudeque posito laudat Osannus Euripid. Orest. 1322., Aristophan. Nub. 687., Viger. p. 457.

Ἵππαρχον γὰρ τὸν Τιμάρχου] Τὸν Χάρμου, *Hipparchum, Charmi fil.* rescribit H. Valesius Harpocrationis auctoritate motus. Cur non æquo jure emendandus erat Harpocratio ex Lycurgo? Quod fecit Meurs. Lect. Att. 17. Χαρίνου legit Scaliger ad Eusebium. TAYLOR. Harpocr. ex Androtione tradit: Hipparchum Charmi filium, Pisistrati tyranni propinquum fuisse, et propter suspicionem populi Ostracismo expulsum. Quæ repugnant Lycurgi narrationi. Igitur statuendum est Rhetorem vel errasse, vel quod magis arridet, ejus textum h. l. mutilatum esse, quod jam Mauss. p. 196. annotavit. Nostro de Hipparcho quodam, temporibus belli Peloponnesiaci vivente, sermo fuisse videtur; quanquam omnino id mirari subest, quod viri notissimi nulla in Oratoribus, quod sciam, præter h. l. mentio sit facta. BECKER.

Ἐάσαντος] Lege omnino ἐάσαντα. TAYLOR.

τοῦτον ζημιώσαντες, ἐπειδὴ τῆς ἀδικίας οὐκ ἔλαβον τὸ σῶμα ὅμηρον, τὴν εἰκόνα αὐτοῦ ἐξ ἀκροπόλεως καθελόντες 220
καὶ συγχωνεύσαντες καὶ ποιήσαντες στήλην ἐψηφίσαντο εἰς ταύτην ἀναγράφειν τοὺς ἀλιτηρίους καὶ τοὺς προδότας· καὶ αὐτὸς ὁ Ἵππαρχος ἐν ταύτῃ τῇ στήλῃ ἀναγέγραπται, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ προδόται. καί μοι λάβε πρῶτον μὲν τὸ ψήφισμα, καθ' ὃ ἡ εἰκὼν [1] ἡ Ἱππάρχου τοῦ προδότου ἐξ ἀκροπόλεως καθῃρέθη, ἔπειτα τῆς στήλης τὸ ὑπόγραμμα καὶ τοὺς ὕστερον [2] προσαναγραφέντας προδότας εἰς ταύτην τὴν στήλην· καὶ ἀναγίνωσκε, γραμματεῦ.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΚΑΙ ΥΠΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΣΤΗΛΗΣ.

τί δοκοῦσιν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες; ἆρά γε ὁμοίως ὑμῖν περὶ τῶν ἀδικούντων γινώσκειν, καὶ οὐκ, ἐπειδὴ καὶ τὸ σῶμα οὐκ ἐδύναντο ὑποχείριον τοῦ προδότου λαβεῖν, τὸ μνημεῖον τοῦ προδότου ἀνελόντες ταῖς ἐνδεχομέναις τιμωρίαις ἐκόλασαν; οὐχ ὅπως τὸν χαλκοῦν ἀνδριάντα συγχωνεύσειαν, ἀλλ' ἵνα τοῖς ἐπιγινομένοις παράδειγμα εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ὡς εἶχον πρὸς τοὺς προδότας καταλίποιεν. λάβε δ' αὐτοῖς 221
καὶ τὸ ἕτερον ψήφισμα περὶ τῶν εἰς Δεκέλειαν μεταστάντων, ὅτε ὁ δῆμος ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐπολιορκεῖτο, ὅπως εἰδῶσιν [3] ὅτι περὶ τῶν προδοτῶν οἱ πρόγονοι ὁμοίας καὶ ἀκολούθους ἀλλήλαις τὰς τιμωρίας ἐποιοῦντο. ἀναγίνωσκε, γραμματεῦ.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

165. 1 ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, καὶ τούτου τοῦ ψηφίσματος, ὅτι τῶν ἐν

[1] τοῦ T. R. [2] προαναγραφέντας T. [3] εἰ T. R.

Τῆς ἀδικίας — τὸ σῶμα] Si bene habet, erit plane idem quod Latinis *corpus delicti*. Græcis quidem haud est in usu. Fui aliquando in suspicione, pro ἀδικίας leg. esse αἰκίας, idque post σῶμα collocandum. ut sit ἐπειδὴ οὐκ ἔλαβον τὸ σῶμα, τῆς αἰκίας ὅμηρον τὴν εἰκόνα. Sic appelletur statua, in qua contumelia exerceri possit, tanquam in corpore quodam vicario, ea, quæ cum vero corpori deberetur, in eo, utpote nunc absente, exerceri non possit, *obses contumeliæ*. Statuat hoc de loco, quod quisque vult. REISK. Reiskii in hunc locum commenta Schulzius feliciter explosit. OSANN. τῆς ἀδικίας inclusit Heinrich.

Προαναγραφέντας] Lege προσαναγραφέντας, *proditores, quorum nomina postea adjecta fuerunt*. TAYLOR.

Ὡς εἶχον] Male hæc accepit Interpres. Verte: *qualiter animati essent contra proditores*. Nihil ea locutione familiarius; sed Lonicerum latuit, quod tamen miror, cum eadem fere p. 461. 9. recte vertit. Iterumque p. 462. 8. et p. 463. 13. IDEM.

Περὶ τῶν εἰς Δεκέλειαν] Sc. bello Peloponnesiaco. Thucyd. VI. 92. Plutarch. Alc. c. 22. "Deceliam in Attico munierant, præsidioque perpetuo ibi posito in obsidione Athenas tenuerunt. Id factum est consilio Alcibiadis." Sic Nepos Alcib. c. 4. BECKER.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, τούτου τοῦ ψηφίσματος. ἔπειτα ἐκεῖνοι μὲν τὰ τοῦ προδότου ὀστᾶ ἀνορύξαντες ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἐξώρισαν, καὶ τοὺς ἀπολογουμένους ὑπὲρ αὐτοῦ Ἀρίσταρχον καὶ Ἀλεξικλέα ἀπέκτειναν καὶ οὐδ' ἐν τῇ χώρᾳ ταφῆναι ἐπέτρεψαν· ὑμεῖς δ' αὐτὸ τὸ σῶμα τὸ προδεδωκὸς τὴν πόλιν ζῶν καὶ ὑποχείριον ἔχοντες τῇ ψήφῳ ἀτιμώρητον
219 ἐάσετε; καὶ τοσοῦτον ἔσεσθέ γε τῶν προγόνων χείρους, ὅσον ἐκεῖνοι μὲν τοὺς λόγῳ μόνον τῷ προδότῃ βοηθήσαντας ταῖς ἐσχάταις τιμωρίαις μετῆλθον, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν τὸν ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ τὸν δῆμον ἐγκαταλιπόντα ὡς οὐδὲν ἀδικοῦντα ἀφήσετε; μὴ δῆτα, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὑμῖν οὕτω πάτριον, ἀναξίως ὑμῶν [1] αὐτῶν ψηφίζεσθε. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἕν τι τοιοῦτον γεγονὸς ἦν ψήφισμα, εἶχεν ἄν τις εἰπεῖν ὡς δι' ὀργὴν μᾶλλον ἢ [2] δι' ἀλήθειαν ἐποιήσαντο· ὅταν δὲ παρὰ πάντων ὁμοίως εἰληφότες ὦσι τὴν αὐτὴν τιμωρίαν, πῶς οὐκ εὔδηλον ὅτι [3] φύσει πᾶσι τοῖς τοιούτοις ἔργοις ἐπολέμουν; Ἵππαρχον γὰρ τὸν Τιμάρχου οὐχ ὑπομείναντα τῆς προδοσίας ἐν τῷ δήμῳ κρίσιν, ἀλλ' ἔρημον τὸν ἀγῶνα [4] ἐάσαντα, θανάτῳ

[1] αὐτῶν om. T. R. [2] δι' om. T. R. [3] φύσει om. T. R. [4] ἐάσαντος T. R.

Ἀρίσταρχον καὶ Ἀλεξ.] Patroni Phrynichi, qui cum eum publice defendissent, jussu populi ad supplicium deducti sunt. cf. Taylor. Vita Lys. p. 121. sqq. BECKER.

Σῶμα τὸ προδεδωκὸς] I. e. *hominem ipsum*. Leocratem cum Phrynicho comparat, qui post mortem, dum ejus ossa effossa extra Atticam projicerentur ditionem, adhuc puniebatur. Quare erravit Hauptm. qui contemptus causa ab Oratore dictum esse existimabat. IDEM.

Δικασταὶ] Post δικασταὶ videtur οὐ γὰρ deesse, si nempe ψηφίζεσθε versu 13. servatur. Sin autem ψηφίζεσθαι volumus, leg. sic: μὴ δῆτα, ὦ. ἄ. δ. οὐχ ὑμῖν οὕτω π. ἀ. ὑ. ψηφίζεσθαι. REISK. μὴ δῆτα, i. e. μηδαμῶς, voc. ὑμῖν jungantur: nec opus est emend. Schulz. qui ὑμῖν οὐ τὸ πάτρ. seu οὔπω πάτρ. conjecit. BECKER. Thorlacius: (οὐ γὰρ ὑμῖν οὕτω πάτριον) ἀναξίως ὑμῶν αὐτῶν ψηφίζεσθε. Osannus et Pinzgerus cum Schaubio: ὑμῖν οὔτοι πάτριον, ἀναξίως ὑμῶν αὐτῶν ψηφίζεσθαι. Heinrichius: ὑμῖν οὔτι πάτριον ἀναξίως ὑμῶν ψηφίζεσθαι. Beckerus quoque ψηφίζεσθαι recepit. Mavult πάτριον ὂν Bekkerus, qui vulgatam retinuit. De μὴ δῆτα ad præcedentia referendo nudeque posito laudat Osannus Euripid. Orest. 1322., Aristophan. Nub. 687., Viger. p. 457.

Ἵππαρχον γὰρ τὸν Τιμάρχου] Τὸν Χάρμου, *Hipparchum, Charmi fil.* rescribit H. Valesius Harpocrationis auctoritate motus. Cur non æquo jure emendandus erat Harpocratio ex Lycurgo? Quod fecit Meurs. Lect. Att. 17. Χαρίνου legit Scaliger ad Eusebium. TAYLOR. Harpocr. ex Androtione tradit: Hipparchum Charmi filium, Pisistrati tyranni propinquum fuisse, et propter suspicionem populi Ostracismo expulsum. Quæ repugnant Lycurgi narrationi. Igitur statuendum est Rhetorem vel errasse, vel quod magis arridet, ejus textum h. l. mutilatum esse, quod jam Mauss. p. 196. annotavit. Nostro de Hipparcho quodam, temporibus belli Peloponnesiaci vivente, sermo fuisse videtur; quanquam omnino id mirari subest, quod viri notissimi nulla in Oratoribus, quod sciam, præter h. l. mentio sit facta. BECKER.

Ἐάσαντος] Lege omnino ἐάσαντα. TAYLOR.

τοῦτον ζημιώσαντες, ἐπειδὴ τῆς ἀδικίας οὐκ ἔλαβον τὸ σῶμα ὅμηρον, τὴν εἰκόνα αὐτοῦ ἐξ ἀκροπόλεως καθελόντες 220
καὶ συγχωνεύσαντες καὶ ποιήσαντες στήλην ἐψηφίσαντο εἰς ταύτην ἀναγράφειν τοὺς ἀλιτηρίους καὶ τοὺς προδότας· καὶ αὐτὸς ὁ Ἵππαρχος ἐν ταύτῃ τῇ στήλῃ ἀναγέγραπται, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ προδόται. καί μοι λάβε πρῶτον μὲν τὸ ψήφισμα, καθ' ὃ ἡ εἰκὼν [1] ἡ Ἱππάρχου τοῦ προδότου ἐξ ἀκροπόλεως καθῃρέθη, ἔπειτα τῆς στήλης τὸ ὑπόγραμμα καὶ τοὺς ὕστερον [2] προσαναγραφέντας προδότας εἰς ταύτην τὴν στήλην· καὶ ἀναγίνωσκε, γραμματεῦ.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΚΑΙ ΥΠΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΣΤΗΛΗΣ.

τί δοκοῦσιν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες; ἆρά γε ὁμοίως ὑμῖν περὶ τῶν ἀδικούντων γινώσκειν, καὶ οὐκ, ἐπειδὴ καὶ τὸ σῶμα οὐκ ἐδύναντο ὑποχείριον τοῦ προδότου λαβεῖν, τὸ μνημεῖον τοῦ προδότου ἀνελόντες ταῖς ἐνδεχομέναις τιμωρίαις ἐκόλασαν; οὐχ ὅπως τὸν χαλκοῦν ἀνδριάντα συγχωνεύσειαν, ἀλλ' ἵνα τοῖς ἐπιγινομένοις παράδειγμα εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ὡς εἶχον πρὸς τοὺς προδότας καταλίποιεν. λάβε δ' αὐτοῖς 221
καὶ τὸ ἕτερον ψήφισμα περὶ τῶν εἰς Δεκέλειαν μεταστάντων, ὅτε ὁ δῆμος ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐπολιορκεῖτο, ὅπως εἰδῶσιν [3] ὅτι περὶ τῶν προδοτῶν οἱ πρόγονοι ὁμοίας καὶ ἀκολούθους ἀλλήλαις τὰς τιμωρίας ἐποιοῦντο. ἀναγίνωσκε, γραμματεῦ.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

165. 1 ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, καὶ τούτου τοῦ ψηφίσματος, ὅτι τῶν ἐν

[1] τοῦ T. R. [2] προαναγραφέντας T. [3] εἰ T. R.

Τῆς ἀδικίας — τὸ σῶμα] Si bene habet, erit plane idem quod Latinis *corpus delicti*. Græcis quidem haud est in usu. Fui aliquando in suspicione, pro ἀδικίας leg. esse αἰκίας, idque post σῶμα collocandum. ut sit ἐπειδὴ οὐκ ἔλαβον τὸ σῶμα, τῆς αἰκίας ὅμηρον τὴν εἰκόνα. Sic appelletur statua, in qua contumelia exerceri possit, tanquam in corpore quodam vicario, ea, quæ cum vero corpori deberetur, in eo, utpote nunc absente, exerceri non possit, *obses contumeliæ*. Statuat hoc de loco, quod quisque vult. REISK. Reiskii in hunc locum commenta Schulzius feliciter explosit. OSANN. τῆς ἀδικίας inclusit Heinrich.

Προαναγραφέντας] Lege προσαναγραφέντας, *proditores, quorum nomina postea adjecta fuerunt*. TAYLOR.

Ὡς εἶχον] Male hæc accepit Interpres. Verte: *qualiter animati essent contra proditores*. Nihil ea locutione familiarius; sed Lonicerum latuit, quod tamen miror, cum eadem fere p. 461. 9. recte vertit. Iterumque p. 462. 8. et p. 463. 13. IDEM.

Περὶ τῶν εἰς Δεκέλειαν] Sc. bello Peloponnesiaco. Thucyd. VI. 92. Plutarch. Alc. c. 22. "Deceliam in Attico munierant, præsidioque perpetuo ibi posito in obsidione Athenas tenuerunt. Id factum est consilio Alcibiadis." Sic Nepos Alcib. c. 4. BECKER.

τῷ πολέμῳ μεταστάντων εἰς Δεκέλειαν κατέγνωσαν, καὶ ἐψηφίσαντο, ἐάν τις αὐτῶν ἐπανιὼν ἁλίσκηται, ἀπαγαγεῖν Ἀθηναίων τὸν βουλόμενον πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, παραλαβόντας δὲ παραδοῦναι τῷ ἐπὶ τοῦ ὀρύγματος. ἔπειτα ἐκεῖνοι μὲν τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ μεταστάντας οὕτως ἐκόλαζον, ὑμεῖς δὲ τὸν ἐκ τῆς πόλεως καὶ τῆς χώρας ἐν τῷ πολέμῳ φυγόντα εἰς Ῥόδον καὶ προδόντα τὸν δῆμον οὐκ ἀποκτενεῖτε; πῶς οὖν δόξετε ἀπόγονοι εἶναι ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν; ἄξιον τοίνυν ἀκοῦσαι καὶ [1][τοῦ] περὶ τοῦ ἐν Σαλαμῖνι τελευτήσαντος γενομένου ψηφίσματος, ὃν ἡ βουλὴ, ὅτι λόγῳ [2] μόνῳ
222 ἐνεχείρει προδιδόναι τὴν πόλιν, περιελομένη τοὺς στεφάνους αὐτοχειρὶ ἀπέκτεινε.

[3]ΨΗΦΙΣΜΑ.

γενναῖον [4] δὴ, ὦ ἄνδρες, τὸ ψήφισμα καὶ ἄξιον τῶν ὑμετέρων προγόνων. δικαίως· συγγενεῖς γὰρ οὐ μόνον τὰς ψυχὰς ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν ἀδικούντων τιμωρίας ἐκέκτηντο. τί οὖν, ὦ ἄνδρες; ἆρά γε ὑμῖν [5] δοκεῖ βουλομένοις μιμεῖσθαι τοὺς προγόνους πάτριον εἶναι [6] Λεωκράτην μὴ ἀποκτεῖναι; ὁπότε γὰρ ἐκεῖνοι ἀνάστατον τὴν πόλιν οὖσαν τὸν λόγῳ μόνῳ προ-

[1] uncos om. T. R. [2] μόνῳ λόγῳ T. R. [3] ΨΗΦΙΣΜΑ om. T. R. [4] δὲ T. R. [5] δοκεῖ ὑμῖν T. R. [6] Λεωκράτη T. R.

Παραλαβόντας δὲ] Deest τούτους. REISK. Frustra. OSANN.

Τῷ ἐπὶ τοῦ ὀρύγματος] Potius τῷ ἐπὶ τῷ ὀρύγματι. Fidem facient Auctores, quos laudat Meursius I. Attic. Lect. 25. ubi hæc locutio explicatur. TAYLOR. Taylorum Schulzius bene refutat. Cf. Lobeck. ad Phrynich. p. 474. OSANN.

Ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ] *qui discedentes ne quidem ditionem Atticam reliquerant.* Decelea enim Atticæ annumerabatur regioni. BECKER.

Καὶ περὶ τοῦ] Malim καὶ τοῦ περὶ τοῦ. primum τοῦ cohæret cum ψηφίσματος, secundum cum τελευτήσαντος. REISK. Vix impetrare a me potui, quin e Reiskii sententia τοῦ ante περὶ adderem. OSANN. Addiderunt Heinrichius et Pinzgerus.

Περὶ τοῦ ἐν Σαλαμῖνι τελ.] Historiam enarrat Herodot. IX. 4. 5. Interfecti nomen fuit Lycidas, e senatorum numero, qui, Athenis a Mardonio captis, cum cæteris Salamina concesserat. Is autem, Mardonio poscente, ut Athenienses Persarum imperio se subjicerent, deditionem suasit. Hunc senatus sua manu occidit. — De verbo αὐτοχειρὶ v. Mor. et Spohn. ad Isocr. Paneg. c. 32. BECKER.

Περιελομένη τοὺς στεφάνους] *depositis coronis.* στέφανος insigne erat senatoris. Hinc Demosth. c. Aristogit. II. p. 802. 3. ed. Reisk. ὅταν ἀποχειροτονηθῶσί τινες τῶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς, παραχρῆμα πέπαυνται ἄρχοντες, καὶ τοὺς στεφάνους περιῄρηνται. cf. c. Theocrin. p. 1330. 21. IDEM.

Τοὺς στεφάνους] Erat enim ille, haud nominatus, Senator. REISK.

Ἀπέκτεινε] Post hanc vocem fac substituas ψήφισμα. Constat enim ex sequentibus istud decretum a Scriba in hoc loco fuisse lectum. Ita etiam præstantissimus Marklandus ad Lysiam p. 254. l. 3. uti mox etiam reponendum est. TAYLOR. Si ψήφισμα titulus hic addendus est, leg. est γενναῖόν γε. REISK. Et receperunt Thorlacius, Beckerus et Heinrichius. Pinzgerus: γενναῖον δὴ.

Ψυχὰς] Fortes et excelsos animos, arduarum, sed nobilium et honestarum, rerum appetentes. REISK.

Τιμωρίας] Studium et ardorem flagitia in facinorosis ulciscendi. IDEM.

Ἀνάστατον] Urbem a Mardonio captam et devastatam, ut Herodot. l. c. tradit.

διδόντα οὕτως ἀπέκτειναν, τί ὑμᾶς προσήκει τὸν ἔργῳ [1] καὶ οὐ λόγῳ τὴν οἰκουμένην ἐκλιπόντα ποιῆσαι; ἆρ' οὐχ ὑπερβαλέσθαι ἐκείνους [2] ταῖς τιμωρίαις; καὶ ὅτ' ἐκεῖνοι τοὺς ἐπιχειρήσαντας τῆς παρὰ τοῦ δήμου σωτηρίας ἀποστερεῖν 223
[3][αὑτοὺς] οὕτως ἐκόλασαν, τί ὑμᾶς προσήκει τὸν αὐτοῦ τοῦ δήμου [4] τὴν σωτηρίαν προδόντα ποιῆσαι; καὶ ὅτε ὑπὲρ τῆς δόξης ἐκεῖνοι τοὺς αἰτίους [5] οὕτως ἐτιμωροῦντο, τί ὑμᾶς ὑπὲρ τῆς πατρίδος προσήκει ποιεῖν; ἱκανὰ μὲν οὖν καὶ ταῦτα τὴν τῶν πρόγονων γνῶναι διάνοιαν, ὡς εἶχον πρὸς τοὺς παρανομοῦντας εἰς τὴν πόλιν. οὐ μὴν ἀλλ' ἔτι βούλομαι τῆς στήλης ἀκοῦσαι ὑμᾶς τῆς ἐν τῷ βουλευτηρίῳ περὶ τῶν προδοτῶν καὶ τῶν τὸν δῆμον καταλυόντων· τὸ γὰρ μετὰ πολλῶν παραδειγμάτων διδάσκειν ῥᾳδίαν ὑμῖν τὴν κρίσιν καθίστησι. μετὰ γὰρ τοὺς Τριάκοντα οἱ πατέρες ὑμῶν πεπονθότες ὑπὸ τῶν πολιτῶν οἷα οὐδεὶς πώποτε τῶν Ἑλλήνων ἠξίωσε, καὶ μόλις εἰς τὴν ἑαυτῶν κατεληλυθότες, ἁπάσας τὰς ὁδοὺς τῶν ἀδικημάτων ἐνέφραξαν, πεπειραμένοι καὶ εἰδότες τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐφόδους τῶν τὸν δῆμον προδιδόντων. ἐψηφίσαντο γὰρ καὶ ὤμοσαν, ἐάν τις τυραννίδι [6] ἐπιτιθῆται ἢ τὴν πόλιν προδιδῷ ἢ τὸν δῆμον καταλύῃ, τὸν αἰσθανόμενον καθαρὸν εἶναι ἀποκτείναντα. καὶ κρεῖττον ἔδοξεν αὐτοῖς τοὺς τὴν [7] αἰτίαν ἔχοντας τεθνάναι μᾶλλον

[1] καὶ οὐ λόγῳ om. T. R. [2] τῆς τιμωρίας T. R. [3] [αὑτοὺς] om. T. R. [4] μὲν T. R. [5] ὄντως T. R. [6] ἐπιθῆται T. R. [7] ἐναντίαν T. R.

Huic opponit οἰκουμένην πόλιν, Athenas, eo tempore, quo Leocrates reliquerat. BECKER.

Προδιδόντα] Προδόντα, Heinrich.

Οὕτως] *sic temere,* sine omni cunctatione, deliberatione, inquisitione. REISK.

Τῆς τιμωρίας] Π. ταῖς τιμωρίαις. H. STEPHAN. Leges cum Stephano. TAYLOR.

Ἐπιχειρήσαντας] Post ἐπιχειρήσαντας videtur ἑαυτοὺς deesse. REISK. Schulzius τοὺς ἄλλους Ἕλληνας supplet. Occultiori nobis mendo laborare hic locus videtur. Quod ab initio hujus commatis pro vulg. καὶ ὅτε edidimus ἀλλ' ὅτε, Vratislaviensi debetur. Utramque voculam etiam alibi offendi commutatam: ita in Demosth. adv. Timocr. p. 740. 3. ed. Reisk. lectio omnium fere codd. ἀλλ' οὐκ ἀφεθέντα, jam a Tayloro commendata, pro edito καὶ οὐκ ἀφ. recipienda videtur. OSANN. Ante ἀποστερεῖν v. 4. Heinrichius, et post ἀποστερεῖν addidit αὑτοὺς Pinzgerus.

Μὲν σωτηρίαν] Lego: τὴν σωτηρίαν. REISK. Et receperunt Thorlacius, Heinrichius, et Pinzgerus. Osannus: τὸν αὐτὴν τοῦ δήμου τὴν σωτηρίαν.

Ὄντως] Π. οὕτως. H. STEPHAN. Et recte. TAYLOR. Possit quoque ὄντας legi. *qui solummodo in criminationem vel suspicionem venissent, ac si gloriam populi minutum issent.* REISK.

Τῶν Ἑλλήνων ἠξίωσε] Scil. αὐτοὺς παθεῖν ὑφ' ἑαυτοῦ. REISK.

Ἐψηφίσαντο γὰρ] Idem populi decretum refert Andocid. de Myst. §. ις'. verbis paullo immutatis. BECKER.

Ἐπιτιθῆται] Sic ex Bekkeri conjectura, in quam ipse jam antea incideram, scripsi pro ἐπιθῆται. PINZGER.

Ἐναντίαν] Π. αἰτίαν. H. STEPHAN. Optimo jure. Ut bene redditur. TAYLOR. Bene si habet τοὺς τὴν ἐναντίαν, erit ei addendum δόξαν vel φήμην. *eos, qui opi-*

224 ἢ πειραθέντας μετ' ἀληθείας αὐτοὺς δουλεύειν· ἀρχὴν γὰρ [1]οὕτως ᾤοντο δεῖν ζῆν τοὺς πολίτας, ὥστε μηδ' εἰς ὑποψίαν ἐλθεῖν μηδένα τούτων τῶν ἀδικημάτων. καί μοι λάβε τὸ ψήφισμα.

[2]ΨΗΦΙΣΜΑ.

ταῦτα, ὦ ἄνδρες, ἔγραψαν εἰς τὴν στήλην, καὶ ταύτην ἔστησαν εἰς τὸ βουλευτήριον ὑπόμνημα τοῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν συνιοῦσι καὶ βουλευομένοις ὑπὲρ τῆς πατρίδος ὡς δεῖ πρὸς [3]τοὺς τοιούτους ἔχειν. καὶ διὰ τοῦτο ἄν τις [4]αἴσθηται μόνον μέλλοντας αὐτοὺς τούτων τι ποιεῖν, ἀποκτείνειν συνώ-
225 μοσαν. εἰκότως· τῶν μὲν γὰρ ἄλλων ἀδικημάτων ὑστέρας δεῖ τετάχθαι τὰς τιμωρίας, προδοσίας δὲ καὶ δήμου καταλύσεως, προτέρας. εἰ γὰρ προήσεσθε τοῦτον τὸν καιρὸν ἐν ᾧ μέλλουσιν ἐκεῖνοι κατὰ τῆς πατρίδος φαῦλόν τι πράττειν, οὐκ ἔστιν ὑμῖν μετὰ ταῦτα δίκην [5]παρὰ τῶν ἀδικούντων λαβεῖν· κρείττους γὰρ ἤδη γίνονται τῆς παρὰ τῶν ἀδικουμένων τιμωρίας.

λα'. Ἐνθυμεῖσθε τοίνυν, ὦ ἄνδρες, τῆς προνοίας ταύτης

[1] οὕτως om. T. R. [2] ΨΗΦΙΣΜΑ om. T. R. [3] τοὺς om. T. R. [4] αἴσθησιν μέλλ. T. R. [5] παρ' αὐτῶν T. R.

nionem, vel *suspicionem*, vel *famam solummodo sinisteriorem haberent.* Possit alias etiam legi: τοὺς ἐν αἰτίᾳ ἔτ' ὄντας. *adhuc versantes solummodo in criminatione.* REISK. Non male Reiskius. OSANN. Qui tamen cum Pinzgero Stephani emendationem dedit. Heinrichius: τὴν ἔννοιαν μόνον τῷ δήμῳ ἐναντίαν.

Τὴν αἰτίαν] Henr. Steph. correctionem dedimus. Vertend. *de quibus autem controversia agitari possit, utrius partis sint, melioris an sequioris* etc. Demosth. c. Aristocr. p. 645. 7. ed. Reisk. τὴν ἑτέραν δ' ἕκαστον αἰτίαν ἔχον (sc. πρᾶγμα), δοκιμάζεται. Κἂν μὲν τὴν ἄδικον φανῇ, πονηρὸν κρίνεται· ἂν δὲ τὴν δικαίαν, χρηστὸν καὶ καλόν. BECKER.

Πειραθέντας] Scil. αὐτῶν τῶν εἰς αἰτίαν καὶ ὑποψίαν τοῦ ἐπιθυμῆσαι τυραννίδος ἐλθόντων. REISK.

Ζῆν] Π. οὕτω ζῆν. H. STEPHAN. Lect. ed. Melancth. ζημιοῦν prætulimus. *initio enim puniendos esse cives senserunt, ne quis suspicioni causam præberet.* BECKER. Parum circumspecte. OSANN.

Ψήφισμα] Iterum post hanc vocem desidero eandem repetitam, quam librarius festinatione prætermisit. Καί μοι λάβε τὸ ψήφισμα. ΨΗΦΙΣΜΑ. TAYLOR.

Στήλην] Cf. Andoc. de Myst. §. ιϛ'. Ὁ δὲ νόμος τί κελεύει, ὃς ἐν τῇ στήλῃ ἔμπροσθέν ἐστι τοῦ βουλευτηρίου; κ. τ. λ. BECKER.

Βουλευομένοις] Ita edendum volui pro vulgato βουλομένοις. TAYLOR.

Αἴσθησιν] Π. αἴσθησιν λάβῃ. Ἢ μᾶλλον, αἴσθηται. H. STEPHAN. Prius Scaliger. TAYLOR. Fort. ἄν τινας αἰσθηθῶσι μέλλοντας αὐτοὺς τ. τ. π. *si senserint* (οἱ βουλευταὶ puta) *quosdam Atheniensium hoc agere atque parare, ut sibi* (τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων) *quoque idem malum dent.* REISK.

Προήσεσθε] Emendavi pro ποιήσεσθε olim in Lysiæ vita p. 54. ὕστερον ποιήσεσθε, Scaliger. Deinde v. 15. corrigo δίκην παρὰ τῶν ἀδικούντων λαβεῖν. TAYLOR. ποιήσεσθε frustra defendit Hauptmanus. Taylor προήσεσθε emendavit, quæ vero lectio in ed. Melancth. jam repræsentatur. Hanc recepimus. Nam et Demosthenes sic loqui amat. v. c. de fals. leg. p. 343. 19. Olynth. A. p. 11. 12. ed. Reisk. et sæpius. BECKER. προήσεσθε quoque Osannus, Heinrichius, et Pinzgerus: iidem mox παρὰ τῶν ἀδικ.

καὶ τῶν ἔργων ἀξίως, καὶ μὴ ἐπιλανθάνεσθε ἐν τῇ ψήφῳ οἵων ἀνδρῶν ἔκγονοί ἐστε, ἀλλὰ παρακελεύεσθε ὑμῖν αὐτοῖς [1]ὅπως ὅμοια ἐκείνοις καὶ ἀκόλουθα ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ ἐψηφισμένοι ἐκ τοῦ δικαστηρίου ἐξίητε. ὑπομνήματα δ' ἔχετε καὶ παραδείγματα τῆς ἐκείνων τιμωρίας, τὰ ἐν τοῖς περὶ τῶν ἀδικούντων ψηφίσμασιν ὡρισμένα· διομωμόκατε δ' ἐν τῷ ψηφίσματι τῷ Δημοφάντου κτείνειν τὸν τὴν πατρίδα προδιδόντα καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ καὶ χειρὶ καὶ ψήφῳ. μὴ γὰρ οἴεσθε τῶν μὲν οὐσιῶν ἃς ἂν οἱ πρόγονοι καταλί-
166. 1 πωσι κληρονόμοι εἶναι, τῶν δὲ ὅρκων καὶ τῆς πίστεως ἣν δόντες οἱ πατέρες [2]ὑμῶν ὅμηρον τοῖς θεοῖς τῆς κοινῆς εὐδαιμονίας [3]τῆς πόλεως μετεῖχον, ταύτης δὲ μὴ κληρονομεῖν. 226

λβ'. Οὐ μόνον τοίνυν ἡ πόλις ὑμῶν οὕτως ἔσχε πρὸς τοὺς [4]προδιδόντας, ἀλλὰ καὶ Λακεδαιμόνιοι. καὶ μή μοι ἀχθεσθῆτε, ὦ ἄνδρες, εἰ πολλάκις μέμνημαι τῶν ἀνδρῶν τούτων· καλὸν γάρ ἐστι πόλεως εὐνομουμένης περὶ τῶν δικαίων παραδείγματα λαμβάνειν. ἀσφαλέστερον γὰρ [5]ἕκαστος ὑμῶν τὴν δικαίαν καὶ τὴν εὔορκον ψῆφον [6]θήσεται. Παυσανίαν γὰρ τὸν βασιλέα αὐτῶν προδιδόντα τῷ Πέρσῃ τὴν Ἑλλάδα λαβόντες, ἐπειδὴ ἔφθασε καταφυγὼν

[1] ὡς T. R. [2] ἡμῶν T. R. [3] τῆς om. T. R. [4] προπαραδιδόντας T. R. [5] ἂν ἕκαστος T. R. [6] θῆται T. R.

Δημοφάντου] Disertissimis verbis laudatur hoc Demophanti decretum ab Andocide de Myst. §. ιϛ'. Diophantus vocatur a Demosthene adv. Leptin. §. λδ'. Utro nomine compelletur, præstabit Andocidem consulere, nam utrique, tam Demostheni quam Lycurgo, lucem afferet. TAYLOR. I. e. *auctore, scribente Demophanto.* Cf. Æschin. de fals. leg. §. λε'. fin. BECKER.

Ἣν δόντες] Osannus et Pinzgerus: οὓς δόντες.

Εὐδαιμ. πόλεως] Leg. εὐδαιμ. τῆς πόλεως. REISK.

Ταύτης δὲ μὴ κληρονομεῖν] Lege δή. *hujus demum.* Ita in Midiana, §. 17. τούτῳ δὴ μὴ συνοργισθήσεσθε; et §. 34. τοῦτον δὴ ὑβρίζειν; pro vulgatis δέ. TAYLOR. Sed fallitur vir doctus, immemor moris Attici δὲ jam præmissum iterandi. REISK. De particula δὲ in apodosi vid. Buttman. ad Demosth. Mid. Excurs. xii. et Schömanni Diss. de. sortit. Judicum ap. Athenienses. OSANN.

Προπαραδιδόντας] Lege προδιδόντας. Monui istud in Superioribus. TAYLOR. Aut accedendum est Tayloro, aut leg. τοὺς τὴν πατρίδα προδιδόντας. REISK.

Λακεδαιμόνιοι] Ante Λακεδαιμόνιοι vide ne οἱ interciderit. OSANN.

Ἐστι πόλεως] Interponi velim παρά. REISK.

Περὶ τῶν δικαίων] Fortasse παρὰ, sc. a Lacedæmoniis, quorum Justitia pervulgata fuerit. TAYLOR.

Ἂν ἕκαστος] Interponendum videtur οὕτως. REISK.

Τὴν εὔορκον] Τὴν inclusit Heinrichius.

Θήσεται] Sic Schaubius et Heinrichius conjecerunt pro librorum lectione θῆται, quam in θείη mutatam vult, servato ἂν post γὰρ, Neoph. Ducas. PINZGER. Quod [scil. θήσεται] receptum fere velim. OSANN.

Παυσάνιαν γὰρ] *Pausaniam, inquam.* Apud Thucyd. I. 134. VII. 73., Diod. XI. 45., Justin. II. 15. et Cornel. Nep. Paus. c. 5. hæc regis proditio copiose enarratur. Cf. ad h. quoque l. Moschii supra laudatam commentationem p. 19. BECKER.

εἰς τὸ τῆς Χαλκιοίκου ἱερὸν, τὴν θύραν ἀνοικοδομήσαντες
227 καὶ τὴν ὀροφὴν ἀποσκευάσαντες καὶ κύκλῳ περιστρατοπεδεύσαντες οὐ πρότερον ἀπῆλθον πρὶν ἢ τῷ λιμῷ ἀπέκτειναν, καὶ πᾶσιν ἐπίσημον ἐποίησαν [1] τὴν τιμωρίαν, ὅτι οὐδ' αἱ παρὰ τῶν θεῶν ἐπικουρίαι τοῖς προδόταις βοηθοῦσιν. εἰκότως· οὐδὲν γὰρ πρότερον ἀδικοῦσιν ἢ περὶ τοὺς θεοὺς ἀσεβοῦσι, τῶν πατρῴων νομίμων [2] αὐτοὺς ἀποστεροῦντες. μέγιστον δὲ τῶν ἐκεῖ γεγενημένων τεκμήριόν [3] ἐστιν, ὃ μέλλω λέγειν· νόμον γὰρ ἔθεντο περὶ ἁπάντων τῶν μὴ θελόντων ὑπὲρ τῆς πατρίδος κινδυνεύειν διαῤῥήδην λέγοντα ἀποθνήσκειν, εἰς αὐτὸ τοῦτο τὴν τιμωρίαν [4] τάξαντες, εἰς ὃ μά-
228 λιστα φοβούμενοι τυγχάνουσι, καὶ τὴν ἐκ τοῦ πολέμου σωτηρίαν ὑπεύθυνον κινδύνῳ ἐποίησαν [5] μετ' αἰσχύνης. ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι οὐ λόγον ἀναπόδεικτον εἴρηκα ἀλλὰ μετ' ἀληθείας παραδείγματα, φέρε αὐτοῖς τὸν νόμον.

[1] τὴν τιμωρίαν ἐποίησαν T. R. [2] ἑαυτοὺς T. R. [3] ἐστιν om. T. R. [4] κατατάξαντες T. κατάξαντες R. [5] μετ' αἰσχύνης om. T. R.

Χαλκιοίκου ἱερὸν] Diod. l. c. εἰς τὸ ἱερὸν τὸ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Χαλκιοίκου. v. Perizon. ad Ælian. 9. 41. Idem.

Ἀνοικοδομήσαντες] Hoc non est obstruere. Obstruebant tamen. "Hinc ne exire posset, statim Ephori valvas ejus ædis obstruxerunt, tectumque sunt demoliti, quo facilius sub dio interiret." Nepos in Pausan. c. 5. Corrige itaque ἀποικοδομήσαντες. (Nam ἀνοικοδομοῦμεν, reficimus ea, quæ vetustate, vel alio aliquo casu, collabuntur.) Ita loquitur Thucydides in eadem historia. Τοῦ τε οἰκήματος τὸν ὄροφον ἀφεῖλον, καὶ τὰς θύρας — ἀπῳκοδόμησαν. I. 134. Add. VII. 73. ἐναπῳκοδόμησαν Polyænus. ἐνοικοδομῆσαι Diodorus. Quo modo etiam legi et in hoc loco potest. Taylor. Bene habet vulgata, ἀνοικοδομεῖν est *humo oggesta, saxis, tignis, opere cæmentitio, portam, et fenestram quamque obstruere.* planum feci ad Constant. Ceremon. Reisk. Et Abresch. Dilucid. Thucyd. p. 355. vulgatam bene defendit. Apposite confert Schaubius Aristoph. Pac. 100. Osann. Tayloro tamen obsecutus est Heinrichius.

Ἀποσκευάσαντες] Ex iis, quæ adduximus in postrema nota, liquet, quantum a vero aberraverit Scaliger, cum emendare voluit ἐπισκευάσαντες. Taylor.

Τιμωρίαν ἐποίησαν] Interponenda videntur pauca quædam, hæc ferme: ἐπιθέντες, δῆλον. ut sit: πᾶσιν ἐπίσημον τιμωρίαν ἐπιθέντες, δῆλον ἐποίησαν ὅτι —. Reisk. Sine justa causa. Haud male tamen Schulzius τῇ τιμωρίᾳ edidit. Osann. τὴν τιμωρίαν inclusit Heinrichius.

Καὶ πᾶσιν — ἀποστεροῦντες] Ald. et Mel. interpungunt post ἐποίησαν. Posterior autem ita locum vertit: *Paus. fame mortuus est, ut hæc pœna cæteris exemplo esset. Nec deorum templa proditores liberant, quia cum primum violent religiones patrias, numina eos patria tueri non debent.* — Morus vel τὴν τιμωρίαν delendum, vel τῇ τιμωρίᾳ scribendum esse existimat et in sqq. voc. ἀδικοῦσιν ex Ernestii conjectura esse delendum. Locum depravatum, ut est in ed. H. Steph. dedimus, aliquando e Codd. tuto sanandum. Becker.

Οὐδὲν γὰρ πρ. ἀδικ.] Fort. leg. οὐδὲ γὰρ περὶ τὴν πόλιν πρότερον ἀδικοῦσιν. Reisk. Hæc et sequentia mihi videntur paullulum turbata esse, quæ sine MSS. ope in locum suum restitui vix possint: non suffecit enim neque Reiskii ingenium neque aliorum frustra exercitatum. Osann.

Ἑαυτοὺς] Schulzius αὐτοὺς legi vult. Idem. Et dederunt Heinrichius et Pinzgerus.

Κατάξαντες] Π. κατατάξαντες. H. Stephan. Quod editores reliqui in textum receperunt, approbatum etiam Lobeckio ad Phrynich. p. 287. Nos interim τάξαντες [cum Pinzgero] exhibuimus. Demosth. de Cor. p. 229. 7. ed. Reisk. τὰς ἐσχάτας οἱ νόμοι τάττουσι τιμωρίας. in Lept. p. 500. 24. alibi. Osann. Mox εἰς, et supra ante αὐτὸ inclusit Heinrichius. At cf. Æschin. p. 22. 9. et 37. 1. ed. Steph.

Φέρε αὐτοῖς] Interponendum videtur ἀναγίνωσκε. Reisk.

ΝΟΜΟΣ.

ἐνθυμεῖσθε [1] δὴ ὡς καλὸς ὁ νόμος, ὦ ἄνδρες, καὶ σύμφορος οὐ μόνον ἐκείνοις ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις. ὁ γὰρ παρὰ τῶν πολιτῶν φόβος ἰσχυρὸς ὢν ἀναγκάσει τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους κινδύνους ὑπομένειν. τίς γὰρ ὁρῶν θανάτῳ ζημιούμενον τὸν προδότην ἐν τοῖς κινδύνοις ἐκλείψει τὴν πατρίδα; ἢ τίς παρὰ τὸ συμφέρον τῆς πόλεως φιλοψυχήσει εἰδὼς ὑποκειμένην αὐτῷ τιμωρίαν; οὐδεμίαν γὰρ ἄλλην [2] δεῖ ζημίαν εἶναι τῆς δειλίας ἢ θάνατον· εἰδότες γὰρ ὅτι δυοῖν κινδύνοιν ὑποκειμένοιν ἀναγκαῖον ἔσται θατέρου μετασχεῖν, πολὺ μᾶλλον αἱρήσονται τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους ἢ τὸν πρὸς τοὺς νόμους καὶ τοὺς πολίτας.

λγ'. Τοσούτῳ δ' ἂν δικαιότερον οὗτος ἀποθάνοι τῶν ἐκ τῶν στρατοπέδων φευγόντων, ὅσον οἱ μὲν εἰς τὴν πόλιν ἥκουσιν ὡς ὑπὲρ ταύτης μαχούμενοι ἢ κοινῇ μετὰ τῶν ἄλλων πολιτῶν συνατυχοῦντες, οὑτοσὶ δ' ἐκ τῆς πατρίδος ἔφυγεν ἰδίᾳ τὴν σωτηρίαν ποριζόμενος, οὐδὲ ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἑστίας ἀμύνεσθαι τολμήσας, ἀλλὰ μόνος οὗτος τῶν πάντων ἀνθρώπων καὶ τὰ τῆς φύσεως οἰκεῖα καὶ ἀναγκαῖα προδέδωκεν, ἃ καὶ τοῖς ἀλόγοις ζώοις μέγιστα καὶ σπουδαιότατα διείληπται. τὰ γοῦν ζῶα τὰ πετεινὰ μάλιστα πέφυκε πρὸς [3] τὸ τάχος, ἅ ἐστιν ἰδεῖν ὑπὲρ τῆς αὑτῶν νεοττιᾶς ἐθέλοντα ἀποθνήσκειν· ὅθεν καὶ τῶν [4] ποιητῶν τινὲς εἰρήκασιν,

Οὐδ' ἀγρία γὰρ ὄρνις, ἣν πλάσῃ δόμον,
Ἄλλῃ νεοσσοὺς ἠξίωσεν ἐντεκεῖν.

[1] δὲ T. R. [2] δεῖ om. T. R. [3] τὸ om. T. R. [4] ποιητικῶν T. R.

Φιλοψυχήσει] Markl. ad Lys. epit. p. 87. ed. Reisk. 'Hoc est illud, quod D. Ioann. XII. 25. vocat φιλεῖν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, cui opponit μισεῖν τὴν ψυχὴν, *animam prodigere* Virgilio.' Becker.

Αὐτῷ τιμωρίαν] Interponendum videtur τὴν μεγίστην. Reisk.

Οὐδεμίαν etc.] Lege: οὐδεμίαν γὰρ ἄλλην ζημίαν εἶναι τῆς δειλίας, ἢ θάνατον εἰδότες, καὶ ὅτι — ἀναγκαῖον ἔσται θατέρου μετασχεῖν, πολὺ μᾶλλον αἱρήσονται κ. τ. λ. Taylor. Quem Thorlacius et Beckerus secuti sunt. [εἰδὼς - - - - θάνατον.], Heinrich.

Εἶναι] Scil. οἶδε. quod facile e præmisso εἰδὼς subauditur. Reisk. Osannus: δεῖ ἄλλην ζημιάν εἶναι. Vulgatam tuetur Pinzgerus.

Μονος οὗτος] Voc. οὗτος, incommode repetitum eadem periodo, delendum esse censuit Ernesti. An scribendum: μόνος αὐτὸς ut est ap. Dinarch. c. Demosth. §. γ'. οὐκ, ἀλλὰ ἔλυπες μόνος αὐτὸς τὴν ἐκεῖ τάξιν. Becker.

Τὰ γοῦν ζῶα κ. τ. λ.] Malim τῶν γοῦν ζώων τὰ πετεινὰ, ἃ μάλιστα π. πρ. τάχος, ἔστιν ἰδεῖν. Reisk. Cui obsecuti sunt Schulzius, Thorlacius, Beckerus, et Heinrichius. Osannus: τὰ γοῦν ζῶα πετεινὰ, ἃ μάλιστα πέφυκε πρὸς τὸ τάχος, ἐστὶν ἰδεῖν κ. τ. λ.

Ἠξίωσεν ἐντεκεῖν] Ita edidimus, et nacti sumus Scaligeri auctoritatem. Olim legebatur, omni et metro et gratia procul:

λδ΄. Ἀλλὰ Λεωκράτης τοσοῦτον ὑπερβέβληκε δειλίᾳ, ὥστε τὴν πατρίδα τοῖς πολεμίοις ἐγκατέλιπε. τοιγαροῦν οὐδεμία πόλις αὐτὸν εἴασε παρ' αὐτῇ μετοικεῖν, ἀλλὰ μᾶλλον τῶν ἀνδροφόνων ἤλαυνεν. εἰκότως· οἱ μὲν γὰρ φόνου φεύγοντες εἰς ἑτέραν πόλιν μεταστάντες οὐκ ἔχουσιν ἐχθροὺς τοὺς [1] ὑποδεξαμένους, τοῦτον δὲ τίς ἂν ὑποδέξαιτο
230 πόλις; ὃς γὰρ ὑπὲρ τῆς αὑτοῦ πατρίδος οὐκ ἐβοήθησε, ταχύ γ' ἂν ὑπὲρ τῆς ἀλλοτρίας κίνδυνόν τινα ὑπομείνειε. [2] κακοὶ γὰρ καὶ πολῖται καὶ ξένοι καὶ ἰδίᾳ φίλοι οἱ τοιοῦτοι τῶν ἀνθρώπων εἰσίν, οἳ τῶν μὲν ἀγαθῶν τῶν τῆς πόλεως μεθέξουσιν, ἐν δὲ ταῖς ἀτυχίαις οὐδὲ βοηθείας ἀξιώσουσι. καίτοι τὸν ὑπὸ τῶν μηδὲν ἀδικουμένων μισούμενον καὶ ἐξελαυ- 167.1
νόμενον τί δεῖ παθεῖν ὑφ' ὑμῶν τῶν τὰ [3] δεινότατα πεπονθότων; ἆρ' οὐ τῆς ἐσχάτης τιμωρίας τυγχάνειν; καὶ μήν, ὦ ἄνδρες, τῶν πώποτε προδοτῶν δικαιότατ' ἂν Λεωκράτης, εἴ τις μείζων εἴη τιμωρία θανάτου, ταύτην ὑπόσχοι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι προδόται μέλλοντες ἀδικεῖν, ὅταν μὴ ληφθῶσι, τιμωρίαν ὑπέχουσιν· οὗτος δὲ μόνος διαπεπραγμένος ὅπερ ἐπεχείρησε, τὴν πόλιν [4] ἐγκαταλιπὼν κρίνεται.

λε΄. Θαυμάζω δὲ καὶ τῶν συνηγορεῖν αὐτῷ μελλόντων,

[1] ὑποδεξομένους T. R. [2] κἀκεῖ T. [3] δεινὰ T. R. καταλιπὼν T. R.

Ἄλλη νεοσσοὺς ἐντεκεῖν ἠξίωσεν. Taylor. Versus Sophoclis esse Valckenaerius ad Herodot. viii. 109. confidenter pronuntiat; cui conjecturæ stabiliendæ nil præsidii afferre scivit, nisi sensum ipsius internum. Osann.

Ὑποδεξομένους] Lege ὑποδεξαμένους. non illos, qui *recepturi sunt*, sed qui jam *receperunt*. Illud habe. Taylor.

Κἀκεῖ] Lege κακοὶ omnino, hac mente: Istiusmodi homines, qui civitatis bonas fortunas percipere volunt, ab omni autem periculo, ubi usus venerit, vacare, ii, quibuscunque se adjunxerint, mali erunt cives, mali hospites, mali etiam amici. Illud est verissimum. Idem.

Ὅταν μὴ ληφθῶσι] Corrige ὅταν μὲν ληφθῶσι. Idem. Videtur sic leg. ὅταν μὴ κωλυθῶσιν, ἐὰν ληφθῶσιν. *propter conatum modo sceleris, quod fuissent commissuri, nisi impediti fuissent, luunt pœnas, cum deprehensi fuerint.* Reisk. Taylorum Beckerus quidem refutat, non tamen idem in defendenda vulgata felicior: nam oratori καὶ ὅταν vel simile quid necessario tum dicendum fuisset. Mihi quidem hic locus admodum interpolatus esse videtur, quod vel vox nude posita κρίνεται docere potest. Quare hunc locum a creberrimo librariorum errore negationis male vel omissæ vel adjectæ suspicatus laborare, eum non valde reprehenderim, qui μὴ prorsus tolleret. Osann. μή, quod vulgo inseritur, delevi. Pinzger.

Ὅταν μὴ ληφθῶσι] Taylorus, negationem in μὲν commutans, Oratoris sententiam plane evertit. Clarissima est consideranti ea, quæ Lycurgus supra cap. 30. 16—19. disseruerat. Scil. proditores, suspecti modo hujus sceleris, nec in ullo malefacto, quoniam propositum perficere nondum potuerunt, comprehensi, morte sunt puniti: hic vero, unus eorum, qui facinus perpetrarunt, proditionis hodie accusatur, deprehensus ipso facinore ejusque convictus sc. καταλιπὼν τὴν πόλιν. Jam omnia bene cohærent, nec quisquam cum Ernest. tria verba posteriora, necessaria ad constituendam Oratoris enuntiationem, glossam esse existimabit. Becker.

Ἐπεχείρησε] Post ἐπεχείρησε videtur προδοσίας deesse, quod cohærebit cum κρίνεται. Reisk.

διὰ τί ποτε τοῦτον ἀξιώσουσιν ἀποφυγεῖν. πότερον διὰ 231
τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν; ἀλλ' ἔμοιγε δοκοῦσι δικαίως οὐκ ἂν χάριτος τυχεῖν ἀλλ' ἀποθανεῖν, ὅτι χρῆσθαι τούτῳ τολμῶσι. πρὶν μὲν γὰρ τοῦτο πρᾶξαι Λεωκράτην ἄδηλον ἦν ὁποῖοί τινες ὄντες ἐτύγχανον, νῦν δὲ πᾶσι φανερὸν ὅτι τοῖς αὐτοῖς ἤθεσι χρώμενοι τὴν πρὸς τοῦτον φιλίαν διαφυλάττουσιν, ὥστε πολὺ πρότερον ὑπὲρ αὐτῶν αὐτοῖς ἐστὶν ἀπολογητέον ἢ τοῦτον παρ' ὑμῶν ἐξαιτητέον. ἡγοῦμαι δ' ἔγωγε καὶ τὸν πατέρα αὐτῷ τὸν τετελευτηκότα — εἴ τις [1] ἄρα ἐστὶν αἴσθησις τοῖς ἐκεῖ περὶ τῶν ἐνθάδε γινομένων — ἁπάντων ἂν χαλεπώτατον γενέσθαι δικαστήν, οὗ τὴν χαλκῆν εἰκόνα ἔκδοτον κατέλιπε τοῖς πολεμίοις ἐν τῷ τοῦ Διὸς τοῦ Σωτῆρος ἱεροσυλῆσαι καὶ αἰκίσασθαι, καὶ ἣν ἐκεῖνος ἔστησε μνημεῖον τῆς αὑτοῦ μετριότητος, ταύτην αὐ-

[1] ἄρα om. T. R.

Πρὸς αὐτοὺς] Πρὸς αὐτὸν scripsi cum Heinrichio. Pinzger.

Τοῖς αὐτοῖς] Subaudi τούτῳ. Reisk.

Εἴ τις ἐστὶν αἴσθησις — γιγνομένων] Dubitationem quidem inferunt hæc verba, an manibus sensus et cognitio quædam sit rerum terrestrium: sed, ni fallor, nullo modo de immortalitate animi ipsa dubitationem injiciunt; ut Gottleber. ad Platon. Menexen. c. 21. Platonis verba: ἀλλ' εἴ τις ἐστὶ τοῖς τετελευτηκόσιν αἴσθησις τῶν ζώντων, explicavit. Hoc non idem est. Et eorum nonnulli, qui cœlesti erant imbuti doctrina, et de animi immortalitate nequaquam dubitarunt, dubitant tamen, an mortuis sit cognitio quædam rerum humanarum. v. c. Gregor. Nazianz. στηλιτ. 1. contra Julian. p. 2. ed. Eton. Constantium ita alloquitur: Ἄκουε καὶ ἡ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίου ψυχὴ (εἴ τις αἴσθησις) — ubi Schol. monet: Ἰσοκρατικὸν, ἀντὶ τοῦ· ἐάν τις αἴσθησίς ἐστι τῶν τῆδε ἀκούειν, i. e. Oratorem sacrum h. l. Isocratem (in Evagora c. 1.) imitatum esse. — Locis hujus generis, quæ laudantur a Gottleb. l. c. et Wolfio ad Leptin. p. 305. unum addam e Lysia c. Eratosthen. p. 446. ed. Reisk., quo graviter et distincte mortuis cognitio rerum humanarum vindicatur: Καὶ ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων, οἷς ὑμεῖς, ἐπειδὴ ζῶσιν ἐπαμῦναι οὐκ ἠδύνασθε, ἀποθανοῦσι βοηθήσατε. οἶμαι δ' αὐτοὺς ὑμῶν τε ἀκροᾶσθαι, καὶ ὑμᾶς εἴσεσθαι τὴν ψῆφον φέροντας, ἡγουμένους, ὅσοι μὲν ἂν τούτων ἀποψηφίσησθε, αὐτῶν θάνατον καταψηφιεῖσθε. Becker.

Περὶ τῶν ἐνθάδε] Περὶ cum B. et Vrat. sustulimus. Xenoph. Mem. i. 4. 5. τίς δ' ἂν αἴσθησις ἦν γλυκέων καὶ δριμέων καὶ πάντων τῶν διὰ στόματος ἡδέων. Osann.

Οὗ τὴν χαλκῆν εἰκόνα ἐκδ. κατέλιπε] Οὗ pertinet ad Leocratis patrem, cui in templo Jovis Sospitatoris statua ænea posita erat. V. §. 5. — Isocr. Evagor. c. X. testatur, Evagoræ et Cononi eundem concessisse Athenienses honorem: καὶ τὰς εἰκόνας αὐτῶν ἐστήσαμεν, οὗπερ τὸ τοῦ Διὸς ἄγαλμα τοῦ Σωτῆρος, πλησίον ἐκείνου τε καὶ σφῶν αὐτῶν. Erravit igitur Schulzius, quum putaret, Leocratis patrem Jovi dedicasse statuam. Becker.

Ἱεροσυλῆσαι] Distingue potius: ἐν τῷ τοῦ Διὸς τοῦ Σωτῆρος ἱερῷ συλῆσαι καὶ αἰκίσασθαι. Taylor. Perinde probabilis est vulgata lectio, atque Taylori conjectura. v. p. 468. 4. Reisk. Uti locum jam Meursius citat Cecrop. c. 29. At vulgatam jure editores servarunt omnes. Osann.

Μετριότητος] Virtus, quæ cernitur in moderatione animi non plus appetentis quam æquo et justo postulare licet, hominis igitur, qui nec injuria nec causis lacessere solet cives; — virtus itaque, cui in Democratia, ubi singuli cives æqualitatem quandam omnium poscebant, summa tribui solet laus et cunctorum benevolentia. Sic μέτριον ap. Æschin. c. Timarch. §. α΄. c. Ctesiph. §. α΄. — Mox αὐτὸς cum Moro et Reiskio in οὗτος mutavi. V. Wolf. ad Lept. §. γ΄. Becker.

Αὐτὸς] Malim οὗτος. Reisk. Haud male. Osann.

τὸς ἐπονείδιστον ἐποίησε· τοιούτου γὰρ υἱοῦ πατὴρ προσα-
γορεύεται. διὸ καὶ πολλοί μοι προσεληλύθασιν, ὦ ἄνδρες,
ἐρωτῶντες διὰ τί οὐκ ἐνέγραψα τοῦτο εἰς τὴν εἰσαγγελίαν,
προδεδωκέναι τὴν εἰκόνα [1] τὴν τοῦ πατρὸς, τὴν ἐν τῷ τοῦ
Διὸς τοῦ Σωτῆρος ἀνακειμένην. ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες, οὐκ
ἠγνόουν τοῦτο τὸ ἀδίκημα ἄξιον τῆς μεγίστης τιμωρίας,
232 ἀλλ' οὐχ ἡγούμην δεῖν περὶ προδοσίας τοῦτον κρίνων ὄνομα
Διὸς Σωτῆρος ἐπιγράψαι πρὸς τὴν εἰσαγγελίαν. ἐκπέ-
πληγμαι δὲ μάλιστα ἐπὶ τοῖς μήτε γένει μήτε φιλίᾳ μηδὲν
προσήκουσι, μισθοῦ δὲ συναπολογουμένοις ἀεὶ τοῖς κρινο-
μένοις, εἰ λελήθασιν ὑμᾶς τῆς ἐσχάτης ὀργῆς δικαίως ἂν
τυγχάνοντες. τὸ γὰρ ὑπὲρ τῶν ἀδικημάτων ἀπολογεῖσθαι
τεκμήριόν ἐστιν ὅτι καὶ τῶν πεπραγμένων οἱ τοιοῦτοι ἂν
μετάσχοιεν. οὐ γὰρ [2] δεῖ καθ' ὑμῶν γεγενῆσθαι [3] δεινὸν,
ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν νόμων καὶ τῆς δημοκρατίας. καίτοι
τινὲς αὐτῶν οὐκ ἐπὶ τοῖς λόγοις ὑμᾶς [4] παρακρούσασθαι
ζητοῦσιν, ἀλλ' ἤδη ταῖς αὐτῶν λειτουργίαις ἐξαιτεῖσθαι
τοὺς κρινομένους ἀξιώσουσιν· ἐφ' οἷς ἔγωγε καὶ μάλιστ'
233 ἀγανακτῶ. εἰς γὰρ τὸν ἴδιον οἶκον αὐτὰς περιποιησάμενοι
κοινὰς χάριτας ὑμᾶς ἀπαιτοῦσιν. οὐ γὰρ, εἴ τις ἱπποτε-

[1] τὴν om. T. R. [2] δὴ T. R. [3] δεῖ T. R. [4] προσκρούσασθαι T. R.

Διὸς Σωτῆρος] Abhorrens enim et inconsentaneum est, ea in causa, quæ salutem, et cum fortunis ipsam vitam alicui contendit eripere, eumque funditus perdere, *nomen Jovis Sospitatoris appellare*. REISK.

Εἰ λελήθασιν ὑμᾶς etc.] *si ignorent vos extrema erga ipsos indignatione justissime commoveri.* Vim hujus loci non recte cepit. Vide notas ad §. 14. fin. §. 15. init. Verte: *si ignoretis, eos extremam vestram iracundiam jure consecuturos fore.* Eodem fere modo peccatur infra, p. 469. .9. TAYLOR.

Οὐκ ἐπὶ τοῖς λόγοις] Lego οὐκέτι. Opponitur ἔτι insequenti ἤδη. REISK. Et Morus id proposuerat. Vulgatam, quam habent edd. omnes, servavimus. Sens. *nonnulli autem eorum minime Orationis facundia s. arte dicendi in fraudem vos deducere sperant, sed postulabunt* etc. De usu hoc v. ἐπὶ v. Wolf. ad Lept. §. κζ'. Matth. G. Gr. p. 859. BECKER.

Προσκρούσασθαι ζητοῦσιν] Malim παρακρούσασθαι ζητήσουσιν legi. REISK. παρακρούσασθαι, flagitante ipso loci sensu, recepimus. Cf. D'Orvill. ad Chariton. p. 452. et Heindorf. ad Plat. Lys. 27. OSANN. παρακρούσασθαι Heinrichius quoque, et mox ἀξιοῦσιν.

Παρακρούσασθαι ζητήσουσιν] In edd. legitur προσκρούσασθαι ζητοῦσιν, utrumque vitiose, e compendio scripturæ inductum. Προσκρούεσθαι, *offendere*, prorsus alienum est ab hoc loco: contra παρακρούεσθαι, quo sæpissime utuntur Oratores exspectatur. Id vero significat: *auditores argumentis sophisticis in fraudem ducere.* Futurum ζητήσουσιν sequens ἀξιώσουσιν defendit. Utrumque et Reisk. et Morus corrigebant. BECKER.

Περιποιησάμενοι] An ποιησάμενοι. MOR. Sed vulg. proba est: *sumptus in muneribus edendis ita faciunt, ut fructus eorum non ad R. P. sed ad se solum suosque redeat.* Sic ap. Demosth. in Epist. Philippi p. 164. 9. ed. Reisk. περιποιεῖσθαι δόξαν dicitur. BECKER.

Ἱπποτετρόφηκεν] De hoc et cæteris, quæ a Nostro nominantur, muneribus publicis v. Wolf. Prolegg. ad Lept. 370. sqq. Boeckh. Staatsh. d. Athen. I. 487. IDEM.

τρόφηκεν ἢ κεχορήγηκε λαμπρῶς ἢ τῶν ἄλλων τῶν τοιού-
των τι δεδαπάνηκεν, ἄξιός ἐστι παρ' ὑμῶν τοιαύτης χάριτος
— ἐπὶ τούτοις γὰρ αὐτὸς μόνος στεφανοῦται, τοὺς ἄλλους
οὐδὲν ὠφελῶν —, ἀλλ' εἴ τις τετριηράρχηκε λαμπρῶς ἢ
τείχη τῇ πατρίδι περιέβαλεν ἢ πρὸς τὴν κοινὴν σωτηρίαν
ἐκ τῶν ἰδίων συνευπόρησε· ταῦτα γάρ ἐστι κοινῶς ὑπὲρ ἡμῶν
ἁπάντων. καὶ ἐν μὲν τούτοις ἐστὶν ἰδεῖν τὴν ἀρετὴν τῶν
ἐπιδεδωκότων, ἐν ἐκείνοις δὲ τὴν εὐπορίαν μόνον τῶν δεδα-
πανηκότων. ἡγοῦμαι δ' ἔγωγε οὐδένα ἂν οὕτω μεγάλα τὴν
πόλιν εὐηργετηκέναι, ὥστ' ἐξαίρετον ἀξιοῦν λαμβάνειν χάριν
τὴν κατὰ τῶν προδιδόντων τιμωρίαν, οὐδ' οὕτως ἀνόητον
ὥστε φιλοτιμεῖσθαι μὲν πρὸς τὴν πόλιν, τούτῳ δὲ βοηθεῖν
ὃς [1] αὐτοῦ [2] πρῶτον τὰς φιλοτιμίας ἠφάνισεν· εἰ μὴ νὴ Δία
μὴ ταὐτὰ τῇ πατρίδι καὶ τούτοις ἐστὶ συμφέροντα.
λϛ'. Ἐχρῆν μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, εἰ καὶ περὶ οὐδενὸς ἄλλου 234
νόμιμόν ἐστι παῖδας καὶ γυναῖκας παρακαθισαμένους
ἑαυτοῖς τοὺς δικαστὰς δικάζειν, ἀλλ' οὖν γε περὶ προδο-
σίας κρίνοντας οὕτως ὅσιον [3] εἶναι τοῦτο πράττειν, [4] ὅπως
ὁπόσοι τοῦ κινδύνου μετεῖχον, ἐν ὀφθαλμοῖς ὄντες καὶ

[1] αὑτοῦ T. R. [2] πρώτου R. [3] οἶμαι T. R. [4] ἵν' T. R.

Χάριτος] Post χάριτος deesse videtur τυχεῖν. REISK.

Συνευπόρησε] An συνεκπόρισε, *una cum aliis exhibuit sumptus?* MOR. Vulgatum tuentur omnes edd. præter Schulzium, qui συνεκπόρισε dedit. Εὐπορεῖν dicitur omnino de civibus opulentis, et teste Polluce p. 188. 12. imprimis de divitibus, quibus eximia erat sors in Trierarchia. (οἱ τριακόσιοι inter trierarchos. Wolf. l. c. p. 374.) Vert. *qui e re privata una cum aliis pecuniam in usum Reipublicæ compararunt.* Ita quoque Demosth. de Chers. p. 94. 21. ed. Reisk. συνευποροῦντες ἐκείνῳ χρημάτων. BECKER.

Ἐπιδεδωκότων] Cf. Wolf. Proleg. p. 383. IDEM.

Τὴν κατὰ τῶν προδιδόντων τιμωρίαν] Dele istud κατὰ, nam turbat sententiam. τὴν τῶν προδιδόντων τιμωρίαν. TAYLOR. Præpositionem Schaubius coll. Dinarch. in Demosth. §. ιθ'. et Demosth. de Cor. p. 317. 16. ed. Reisk. et Mid. 523. 10. bene vindicavit. OSANN.

Αὐτοῦ] Immo omnino αὐτοῦ cum spiritu leni, si quis hunc locum intelligere cupiat. TAYLOR. Et sic dederunt Heinrichius et Pinzgerus.

Ὃς αὐτοῦ πρῶτον — συμφέροντα] Αὐτοῦ ded. Melanth. i. e. *ejus civis, qui bene meruit de Republica.* Post εἰ μὴ intell. οὕτως ἐστι ἀνόητος ex antecedentibus. Sensus totius loci hic esse videtur: Ego quidem arbitror, neminem tantis R. P. affecisse beneficiis, ut gratiam a Vobis hanc petere et accipere possit, scil. ut propterea proditoribus patriæ pœna remittatur; neque quenquam tam dementem, ut Rempublicam gloria velit ornare, æque vero huic opem ferre, qui istam factis obscuravit: nisi forte dementia ejus tanta est, ut, per Jovem! opinetur, et sibi et patriæ non eadem esse utilia. BECKER.

Ἐχρῆν κ. τ. λ.] Π. Ἐχρῆν μὲν — ἀλλ' οὖν γε περὶ προδοσίας κρίνοντας. οὕτως etc. H. STEPHAN. Ita firmata sententia ad vocem κρίνοντας. Metuit nempe ab ea constructione: Ἐχρῆν μὲν οὖν — ὅσιον οἶμαι τοῦτο πράττειν. Sed non debuit. Solenne est in commate bene longo syntaxin flectere et alio derivare. Cujus rei exempla sunt innumera. Cavisse potius ab οὕτως, atque admonuisse oportuit eam maculam ex cauda vocis κρίνοντας, quæ proxime antecessit, oriri: ἀλλ' οὖν γε περὶ προδοσίας κρίνοντας (οὕτως) ὅσιον οἶμαι τοῦτο πράττειν. TAYLOR. Mihi videtur ἐγὼ leg. esse pro ἐχρῆν. REISK.

ὁρώμενοι καὶ ἀναμιμνήσκοντες ὅτι τοῦ κοινοῦ παρὰ πᾶσιν
ἐλέου [1] οὐκ ἠξιώθησαν, πικροτέρας τὰς γνώσεις [2] κατὰ τοῦ 168. 1
ἀδικοῦντος παρασκευάζωσιν. ἐπειδὴ δ᾽ οὐ νόμιμον οὐδ᾽
εἰθισμένον ἐστὶν, ἀλλ᾽ ἀναγκαῖον ὑμᾶς ὑπὲρ ἐκείνων δικά-
ζειν, τιμωρησάμενοι οὖν [3] Λεωκράτην καὶ ἀποκτείναντες
αὐτὸν, ἀπαγγείλατε τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν παισὶ καὶ γυ-
235 ναιξὶν ὅτι ὑποχείριον λαβόντες τὸν προδότην αὐτῶν ἐτιμωρή-
σασθε. καὶ γὰρ δεινὸν καὶ σχέτλιον, ὅταν νομίζῃ δεῖν
Λεωκράτης ἴσον ἔχειν ὁ φυγὼν ἐν τῇ τῶν [4] μεινάντων πόλει
καὶ ὁ μὴ κινδυνεύσας ἐν τῇ τῶν παραταξαμένων καὶ ὁ μὴ
διαφυλάξας ἐν τῇ τῶν σωσάντων, ἀλλ᾽ ἥκῃ ἱερῶν, [5] ὁσίων,
ἀγορᾶς, νόμων, πολιτείας μεθέξων, ὑπὲρ ὧν τοῦ μὴ κα-
236 ταλυθῆναι χίλιοι τῶν [6] ὑμετέρων πολιτῶν ἐν Χαιρωνείᾳ
ἐτελεύτησαν καὶ δημοσίᾳ αὐτοὺς ἡ πόλις [7] ἔθαψαν. ὧν
οὗτος οὐδὲ τὰ ἐλεγεῖα τὰ ἐπιγεγραμμένα [8] τοῖς μνημείοις

[1] οὐκ om. T. R. [2] περὶ T. R. [3] Λεωκράτη T. R. [4] σωσάντων T. R.
[5] pen. οὐσιῶν T. [6] ἡμετέρων T. R. [7] ἔθαψεν T. R. [8] ἐν τοῖς T. R.

Ἠξιώθησαν] Non *digni esse debuerint*, sed *dignati essent*. TAYLOR. Leg. mihi videtur: ἐλέου παρὰ τούτου μόνου οὐκ ἠξιώθησαν. *ab hoc Leocrate solo digni habiti non fuissent ea commiseratione, quæ alias nemini negatur.* REISK.

Ὑμᾶς] Scil. μόνους, ἄνευ τῶν ὑμετέρων παίδων καὶ γυναικῶν. REISK. *cum autem inusitatum sit* (liberos et uxores assidere), *at necesse saltem esse* etc. BECKER.

Ὑμετέροις αὐτῶν] Αὐτῶν ut otiosum delevi. PINZGER.

Λεωκράτης] Subjectum, perspicuitatis gratia repetitum ab Oratore, expungunt Morus et Schulzius. BECKER. Moro et Schulzio valde assentior hoc nomen, uti e margine male repetitum delentibus. OSANN.

Σωσάντων] Itane? Auritus fac sis, quæso, qui hæc scripsisti, et vide, quæ quibus opponantur: ὁ φυγὼν ἐν τῇ τῶν σωσάντων πόλει· ὁ μὴ κινδυνεύσας ἐν τῇ τῶν παραταξαμένων· ὁ μὴ διαφυλάξας ἐν τῇ τῶν σωσάντων. Quid? iterumne σωσάντων? Anne compulit patriæ linguæ egestas, ut istud repeteres? Novi non ita esse, et esse aliquod proximius, quod τῷ φυγόντι objiceres. Istud autem erat μεινάντων. *aufugit ille, hi domi remanserunt.* TAYLOR. Aut μεινάντων cum Tayloro leg. aut διακινδυνευσάντων, aut ὑποστάντων. REISK. Peracuta est Taylori correctio μεινάντων, quam Schulz., Thorlac., Beckerus [Heinrichius, et Pinzgerus], susceperunt, atque ego fere susceperim. OSANN.

Μεινάντων] Ferri quoque possit ὑποστάντων, quod Reisk. proposuit. Id significat *periculum sustinere*, ut legitur ap. Demosth. de Cor. p. 527. 26. ed. Reisk. BECKER.

Ἥκῃ] Ἥκει revocavi. Nempe mutata structura Lycurgus oratione finitiva pergit. OSANN. Equidem ἥκει mutata interpunctione retinui. PINZGER.

Οὐσιῶν] Hoc nihil aut parum ad Rempublicam. Nihil ad ἱερὰ, ἀγορὰν, νόμους, πολιτείαν, quæ omnia sunt Civitatis. Reposui olim, in Lectionibus Lysiacis, θυσιῶν, et Tu jam repones, sat scio. Recte Antipho π. τοῦ χορευτοῦ pag. ed. Steph. 141. l. 33. χρήσασθαι τῇ δίκῃ καὶ τῷ νόμῳ, εἴργεσθαι πόλεως, ἱερῶν, θυσιῶν, ἀγώνων. TAYLOR. Dedi de meo ὁσίων. Sæpissimo inter se copulantur ἱερὰ et ὅσια. REISK. Beckerus (qui Dinarch. c. Aristog. §. γ΄. citat) et Schulzius: θυσιῶν. Thorlacius, Osannus, Heinrichius, et Pinzgerus: ὁσίων.

Τοῦ μὴ καταλυθῆναι] Glossæ nimirum naturam sapit, et tollendum esse arbitror. TAYLOR.

Χίλιοι] Hic numerus eorum, qui ad Chæroneam ceciderant, cum Demadis fragm. p. 268. ed Reisk. et Diod. XVI. 86. plane consentit. BECKER.

Δημοσίᾳ — ἔθαψεν] *publica sepultura civitas hos ornavit.* V. Wolf. ad Lept. §. λ΄. IDEM.

ἐπανιὼν εἰς τὴν πόλιν ᾐδέσθη, ἀλλ᾽ οὕτως ἀναιδῶς ἐν τοῖς
ὀφθαλμοῖς τῶν πενθησάντων τὰς ἐκείνων συμφορὰς ἡγεῖται
δεῖν ἀναστρέφεσθαι. καὶ αὐτίκα μάλ᾽ ὑμᾶς ἀξιώσει ἀκούειν
αὐτοῦ ἀπολογουμένου κατὰ τοὺς νόμους· ὑμεῖς δ᾽ ἐρωτᾶτε
αὐτὸν ποίους; οὓς ἐγκαταλιπὼν ᾤχετο; καὶ ἐάσετε αὐτὸν
οἰκεῖν ἐν τοῖς τείχεσι τῆς πατρίδος, ποιησάμενοι τῶν πο-
λιτῶν οἷς οὐ συνδιεφύλαξε; καὶ ἐπικαλέσεται τοὺς θεοὺς 237
σώσοντας αὐτὸν ἐκ τῶν κινδύνων; τίνας; οὐχ ὧν τοὺς
νεὼς καὶ τὰ ἕδη καὶ τὰ τεμένη προὔδωκε; καὶ δεήσεται
καὶ ἱκετεύσει ἐλεῆσαι αὐτόν; τίνων; οὐχ οἷς [1] τὸν αὐτὸν
ἔρανον εἰς τὴν σωτηρίαν εἰσενεγκεῖν οὐκ ἐτόλμησε; Ῥοδίους

[2] τῶν αὐτῶν ἐράνων T.

Ἐπανιὼν] Cf. C. 11. 10. IDEM.

Ἠδέσθη] Post ᾐδέσθη videtur ὁρῶν deesse. REISK.

Ἀπολογουμένου κ. τ. νόμους] Oratorie sententiam exornat Lycurgus: stolidum esse Leocr. consilium, legum, deorum et civium implorare præsidium, quos antea reliquerit et fuga sua offenderit. — Accusati vero exordio Orationis a judicibus petere solebant, ut *secundum leges* defensionem instituere sibi permittant. Demosth. de Cor. p. 226. ed. Reisk. Perperam igitur hæc verba Lonic. vertit: *contra leges.* BECKER.

Οὓς] Delere voluit Scaliger. Tum autem sententia erit hujusmodi: "ὑμεῖς δ᾽ ἐρωτᾶτε αὐτὸν, ποίους ἐγκαταλιπὼν ᾤχετο; Verum hoc caret magni viri acumine. Lege: ἐρωτᾶτε αὐτὸν ποίους; οὐχ οὓς ἐγκαταλιπὼν ᾤχετο; Ut modo: ἐπικαλέσεται τοὺς θεοὺς — τίνας; οὐχ ὧν τοὺς νεὼς — προὔδωκεν; et deinde ἱκετεύσει ἐλεῆσαι αὐτόν. τίνων; οὐχ οἷς etc. Adeo non cum Scaligero terminatio vocis ποίους produxerit τὸ οὓς, ut etiam similitudo literarum in hoc postremo vocabulo simile vocabulum ante se exstinxerit. TAYLOR. Taylorum Schulzius refutavit. Haud magis opus statim Reiskii conjectura pro ἐάσετε. OSANN. Ambas tamen in textum suscepit Heinrichius.

Ἐάσετε] Lego ἐᾶσαι. qui infinitivus pendet ex ἀξιώσει. *rogabit vos, ut se sinatis manere intra mœnia.* REISK.

Πατρίδος, ποιησάμενοι] Lego sic: τῆς πατρίδος. ποίοις; (subaudi τείχεσιν) *intra quæ mœnia? num ea,* ἃ μόνος τῶν πολιτῶν αὐτοῖς οὐ συνδιεφύλαξε, *quæ solus ipse civium omnium nil curavit defendere, stans in acie una cum ipsis.* REISK. Reiskii conjecturam in Textum susceperunt Schulzius, et addito etiam οὐχ ante ἃ μόνος Thorlacius et Heinrichius. Bekkerus scripsit: ποίοις; ἃ μόνος τῶν πολιτῶν οὐ συνδιεφύλαξε. Nihil horum necessarium. PINZGER.

Καὶ — συνδιεφύλαξε] Emendationem Reiskii non minus probabilem, quam Wesselingii c. 18. correctio, in textum receperunt Schulz. et Thorlac. Equidem verba explicationem interrogationis præcedentis esse existimo. Leocrates enim urbem civesque periculo deseruerat; civis Atheniensis non amplius fuit: (c. 8.) quare si proinde in urbe habitare civiumque juribus frui vellet, prærogativa civis Attici plebiscito populi denuo recuperare debuit. Quod innuit Lyc. verbis ποιησάμενον τῶν πολιτῶν. Nam ποιεῖσθαι Ἀθηναῖον vel πολίτην dicebatur de iis, quibus populi suffragio jus civitatis concedebatur. Demosth. c. Neær. p. 1375. 11. ed. Reisk. Igitur, si lectio proba, Oratoris est sententia: Jam vero dubitare licet, an L. sinatis habitare mœnibus urbis, denuo eum recipientes in numerum civium, quos olim non defendit. Et sic fere locum cepisse Melanth. ejus interpretatio docet: quanquam Reiskii scita correctio, aliquando fortasse Codd. auctoritate confirmata, magis placet. BECKER.

Θεοὺς σώσοντας] Videtur τοὺς interponendum esse. REISK. θεοὺς σωσ. αὐτὸν, Pinzger.

Αὐτὸν] Lege: ἀστόν; *commiseratione amplecti civem.* τίνων; *quorumnam?* τίνων πολιτῶν ἀστὸν ὄντα scilicet. REISK. A Schulzio bene rejectum. OSANN.

Οὐχ οἷς] Id est, οὐχὶ τούτων, οἷς τὸν αὐτὸν ἔρανον. REISK.

Τῶν αὐτῶν ἐράνων] Τὸν αὐτὸν ἔρανον mavult Scaliger, neque ego intercedam. TAYLOR. Et susceperunt omnes præter Osannum.

Τὸν αὐτὸν ἔρανον] Ald. vit. τῶν αὐτ. ἐρά-

ἱκετευέτω· [1] τὴν γὰρ ἀσφάλειαν ἐν τῇ ἐκείνων πόλει μᾶλλον ἢ ἐν τῇ [2] ἑαυτοῦ πατρίδι ἐνόμισεν εἶναι. ποία δὲ ἡλικία δικαίως ἂν τοῦτον ἐλεήσειε; πότερον ἡ τῶν πρεσβυτέρων; ἀλλ' οὐδὲ γηροτροφηθῆναι οὐδ' ἐν ἐλευθέρῳ ἐδάφει τῆς πατρίδος [3] αὐτοῖς ταφῆναι τὸ καθ' αὑτὸν μέρος παρέδωκεν. ἀλλ' ἡ τῶν νεωτέρων; καὶ τίς ἀναμνησθεὶς τῶν ἡλικιωτῶν τῶν
238 ἐν Χαιρωνείᾳ ἑαυτοῖς συμπαραταξαμένων καὶ τῶν κινδύνων τῶν αὐτῶν μετασχόντων σώσειε τὸν τὰς ἐκείνων θήκας προδεδωκότα, καὶ τῇ αὐτῇ ψήφῳ τῶν μὲν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τελευτησάντων παρανοίας καταγνοίη, τὸν δὲ καταλιπόντα τὴν πατρίδα ὡς εὖ φρονοῦντα ἀθῷον ἀφήσει; ἐξουσίαν ἄρα δώσετε τῷ βουλομένῳ καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ τὸν δῆμον καὶ ὑμᾶς κακῶς ποιεῖν; οὐ γὰρ μόνον νῦν οἱ φεύγοντες κατέρχονται, ὅταν ὁ ἐγκαταλιπὼν τὴν πόλιν καὶ [4] φυγὴν αὐτὸς ἑαυτοῦ καταγνοὺς καὶ οἰκήσας ἐν Μεγάροις ἐπὶ προστάτου πλείω πέντ' ἢ ἓξ ἔτη ἐν τῇ χώρᾳ καὶ ἐν τῇ πόλει ἀναστρέφηται, ἀλλὰ καὶ ὁ μηλόβοτον τὴν Ἀττικὴν

[1] ἐπεὶ καὶ τὴν ἀσφ. T. R. [2] αὐτοῦ T. R. [3] αὐτῆς T. [4] φυγὰν, αὐτὸς T.

ναν. Melanth. jam nostram exhibuit lect. Dicitur vero ἔρανον εἰσενεγκεῖν s. ἐρανίζειν de iis, qui cum aliis de patria bene merent. V. quos laudat Morus ad Longin. XX. 1. BECKER.

Αὐτῆς] Dedi de meo αὐτοῖς, scil. τοῖς πρεσβυτέροις. REISK. Cui obsecuti sunt editores.

Ἀναμνησθεὶς] Schaubius: ἂν ἀναμνησθείς. Bekkerus: ἂν μνησθείς. Neutrum necessarium. PINZGER.

Ἑαυτοῖς] An ἑαυτῷ, ut ad τίς referatur. MOR. Rigida constructio postularet ἑαυτῷ. quia præcedit τίς ἀναμνησθείς. Sed recordans quisque non solum sui meminit, sed etiam reliquorum quoque, qui secum in acie stetissent. Quare bene habet vulgata. Græcis oratoribus perquam frequens hoc est schema, ut de se loquens quis pluralem usurpet, una secum conjunctos fortunæ aut negotii similitudine designans. REISK.

Παρανοίας] Malim παράνοιαν. IDEM.

Ἀφήσει] Conjeceram ἀφήσειε. OSANN.

Οὐ γὰρ μόνον κ. τ. λ.] Nova hic Schulzius et Simonus frustra moliuntur. IDEM.

Φυγὰν, αὐτὸς] Sublato commate φυγὴν αὐτὸς dedi. *cum ipse sese suo suffragio exsilio mulctasset.* REISK. Quo nil opus esse Schulzius demonstravit. OSANN. Vulgatam quoque tuetur Pinzgerus.

Πλείω πέντ' ἢ ἓξ ἔτη] Ego hæc vix Græca esse judico. TAYLOR. Idem judicavit Markland de verbis οὐκ εἰσὶ πέντε ἢ ἕξ, quæ occurrunt in Demosth. Lept. §. ζ. ubi v. Wolf. Lycurgus supra §. 8. 1. πλείω ἢ πέντε ἔτη, 14. 3. πέντε ἔτη, et statim post §. 6. ἓξ ἔτη συνεχῶς ἀπεδήμει, quam diversam rationem annos computandi, Orator, ne sibi repugnet, h. l. consulto conjunxisse videtur. BECKER. Frustra his Taylorus offendit. Nos eodem idiomate *mehre fünf oder sechs Iahre.* Idem de h. l. sentit Schaubius. OSANN. Heinrichius: πλείω ἢ πέντε ἔτη.

Μηλόβοτον] *vastatam.* Hesych. τόπος ἀνειμένος προβάτων εἰς βρῶσιν. V. Wessel. ad Diodor. XV. Vol. VI. p. 651. Bip. Supra c. 15. 3. ἀοίκητον. BECKER. Adde Suidam T. 2. p. 551. μηλόβοτος χώρα· ὑπὸ πολεμίων ἐξερημωθεῖσα, ἣν κατανέμεται τὰ τετράποδα [ita bene conjecit Kuster. pro στρατόπεδα]. κεῖται δὲ τοὔνομα καὶ [num παρὰ?] τῷ Λυκούργῳ ἐν τῷ κατ' Αὐτοκλέους [lege Αὐτολύκου]· ἀλλὰ καὶ μηλόβοτον τὴν Ἀττικὴν ἀνῆκε etc. Idem ibidem paullo ante: μηλοβοτέα· γῆν εὐτραφῆ, ἀνακειμένην εἰς νομὴν προβάτων, ubi scribe e Lexico inedito codicis Parisini Regii 347. fol. 107. rect. eadem hæc Suidæ verba mutuante, ἀνειμένην, in quod Kusterus jam incidit, et προβάτοις. Posterius etiam aliud Lexicon ineditum in eadem Biblioth. asservatum, vulgo Seguerianum dictum, fol. 123. vers.

εἶναι φανερᾷ τῇ ψήφῳ καταψηφισάμενος, οὗτος ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ σύνοικος ἡμῶν γένηται.

λζ'. Βούλομαι δ' ἔτι βραχέα πρὸς ὑμᾶς εἰπὼν καταβῆναι, καὶ τὸ ψήφισμα τοῦ δήμου παρασχόμενος ὃ περὶ εὐσεβείας ἐποιήσατο· χρήσιμον γὰρ ὑμῖν [1] ἐστὶ τοῖς μέλλουσι τὴν ψῆφον φέρειν. καί μοι λέγε τὸ αὐτὸ ψήφισμα. 239

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ἐγὼ τοίνυν [2] μηνύω τὸν ἀφανίζοντα ταῦτα πάντα πρὸς ὑμᾶς τοὺς κυρίους ὄντας κολάσαι, ὑμέτερον δέ ἐστι καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑπὲρ τῶν θεῶν τιμωρήσασθαι Λεωκράτην. τὰ γὰρ ἀδικήματα, ἕως μὲν ἂν ᾖ ἄκριτα, παρὰ τοῖς πράξασίν ἐστιν, ἐπειδὰν δὲ κρίσις γένηται, παρὰ τοῖς μὴ δικαίως ἐπεξελθοῦσιν. εὖ δὲ ἴστε, ὦ ἄνδρες, ὅτι νῦν κρύβδην ψηφιζόμενος ἕκαστος ὑμῶν φανερὰν ποιήσει τὴν αὑτοῦ διάνοιαν τοῖς θεοῖς. ἡγοῦμαι δὲ, ὦ ἄνδρες, ὑπὲρ ἁπάντων τῶν μεγίστων καὶ δεινοτάτων ἀδικημάτων μίαν ὑμᾶς ψῆφον ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ φέρειν, οἷς ἅπασιν ἔνοχον ὄντα Λεωκράτην ἔστιν ἰδεῖν, προδοσίας μὲν ὅτι τὴν πόλιν ἐγκαταλιπὼν τοῖς πολεμίοις ὑποχείριον ἐποίησε, δήμου δὲ καταλύσεως ὅτι οὐχ ὑπέμεινε τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας κίνδυνον, ἀσεβείας δὲ ὅτι τοῦ τὰ τεμένη τέμνεσθαι καὶ τοὺς νεὼς κατασκά-
169. 1 πτεσθαι τὸ καθ' ἑαυτὸν γέγονεν αἴτιος, τοκέων δὲ κακώσεως [3] [ὅτι] τὰ μνημεῖα αὐτῶν ἀφανίζων καὶ τῶν νομίμων

[1] ἐστὶ om. T. R. [2] ὑμῖν μηνύω T. R. [3] uncos om. T. R.

præbet, eodem fere contextu. Denique conf. Bekkeri Anecd. Græc. T. 1. p. 280. OSANN.

Γένηται] Pro γένηται vix dubito, quin γενήσεται scribendum sit; quod nunc video ipsum Melancthonem edidisse. IDEM.

Τὸ αὐτὸ] Latet (ex sententia Bekkeri) in pronomine nomen ejus qui hoc psephisma tulit.

Ὑμῖν μηνύω] Ἐγὼ τοίνυν ὑμῖν μηνύω — πρὸς ὑμᾶς. Vides unde, nempe inter τοίνυν et μηνύω, nactus sis istud ὑμῖν. Lego: Ἐγὼ τοίνυν μηνύω — πρὸς ὑμᾶς. κ. τ. λ. TAYLOR. Videtur leg. ἐγὼ μὲν τοίνυν μηνύω. REISK. Non desunt tamen in oratoribus loca hujus generis, ubi pronomina repetuntur. BECKER. Nos cum Beckero vulgatam toleramus. OSANN. Schulzius et Thorlacius: ἐγὼ μὲν τοίνυν μην. Heinrichius: ἐγὼ τοίνυν ὑμῖν μην. Pinzgerus: ἐγὼ τοίνυν μην.

Τοῖς θεοῖς] Citat Hauptm. Senec. ep. 83. "deus interest animis nostris, et cogitationibus mediis intervenit." Et Isidor. Pelus. IV. ep. 84. ἔχει θεὸς ἔκδικον ὄμμα· Κακὸν μὲν τὸ ἀδικεῖν, κάκιον δὲ τὸ ἀδίκως ψηφίζεσθαι. BECKER.

Τεμένη τέμνεσθαι] *quia, quod luci exscinderentur, ac diruerentur templa,* vertit Ez. Spanhem. ad Callim. p. 690. IDEM.

Τοκέων δὲ κακώσεως etc.] Apposite Demosthenes in Timocrat. p. 733. 26. ed. Reisk. [νόμοι] καὶ ζῶντας ἀναγκάζουσι τοὺς παῖδας τοὺς γονέας τρέφειν, καὶ ἐπειδὰν ἀποθάνωσιν, ὅπως τῶν νομιζομένων τύχωσι, παρασκευάζουσιν. Ibidem etiam ἡ ἀστρατεία, plane ut apud Lycurgum, τῇ γονέων κακώσει proxime jungitur. Cf. supra §. ιζ'. et Meier. de bonis damnatorum p. 126. OSANN.

[Ὅτι] τὰ μνημεῖα] Ὅτι delendum est, ut mox solum participium positum est.

ἀποστερῶν, λειποταξίου δὲ καὶ ἀστρατείας [1] οὐ παρασχὼν
240 τὸ σῶμα τάξαι τοῖς στρατηγοῖς. ἔπειτα [2] τούτου τίς ἀποψηφιεῖται, καὶ συγγνώμην ἕξει τῶν κατὰ προαίρεσιν ἀδικημάτων; καὶ τοσοῦτον [3] ἔσται ἀνόητος ὥστε τοῦτον σώζων τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν προέσθαι τοῖς ἐγκαταλιπεῖν βουλομένοις, καὶ τοῦτον ἐλεήσας αὐτὸς ἀνελέητος ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀπολέσθαι προαιρήσεται, καὶ τῷ προδότῃ τῆς πατρίδος χάριν θέμενος ὑπεύθυνος εἶναι τῇ παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίᾳ; ἐγὼ μὲν οὖν καὶ τῇ πατρίδι βοηθῶν καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς νόμοις ἀποδέδωκα τὸν ἀγῶνα ὀρθῶς καὶ δικαίως, οὔτε τὸν ἄλλον [4] τούτου βίον διαβαλὼν οὔτ᾽ ἔξω τοῦ πράγματος οὐδὲν κατηγορήσας· ὑμῶν δ᾽ ἕκαστον χρὴ νομίζειν τὸν Λεωκράτους ἀποψηφιζόμενον θάνατον τῆς πατρίδος καὶ [5] ἀνδραποδισμὸν καταψηφίζεσθαι, καὶ δυοῖν [6] καδίσκοιν κειμένοιν,

[1] οὐ om. T. R. [2] τούτοις T. R. [3] ἔστιν T. R. [4] τούτου om. T. R. [5] ἀνδρῶν καὶ παίδων καταψηφίσεσθαι T. R. [6] καδδίσκοιν T. R.

Mor. Si librarii culpa repetitam esse conjunctionem cum Moro existimas, nec causa adest, quare Reisk. post ἀποστερῶν verbum εἴληπται vel ἤλεγκται interponere voluit. Præterea et sequens παρασχὼν nude ponitur. Igitur particulam uncis inclusimus. Becker. Et inclusit Heinrichius, omisit Pinzgerus.

Ἀποστερῶν] Post ἀποστερῶν deest ἤλεγκται, aut πέφηνε, aut εἴληπται, aut tale quid. Reisk.

Παρασχὼν] Μὴ παρασχὼν cum Stephano, vel οὐ παρασχὼν cum Scaligero. Deinde, ἔπειτα τούτου τίς ἀποψηφιεῖται. Idem Stephanus. Taylor. Malim ἔπειτ᾽ ἐπὶ τούτοις, aut ἐπὶ τοσούτοις. Reisk.

Ἔστιν] Corrige ἔσται. Ut ἀποψηφιεῖται, ἕξει, προαιρήσεται. Ibid. Scaliger: καί τις τοσοῦτον. Taylor. Quod nolim a Beckero receptum esse. Osann. In textum tamen susceperunt Thorlacius et Pinzgerus.

Ἀπολέσθαι] Ἀπολεῖσθαι, Osannus.

Τῇ παρὰ τῶν θ. τιμωρίᾳ] Hauptm. laud. Plaut. Rud. Prol. v. 16.

"Mali, res falsas qui impetrant apud judicem:
Iterum ille (deus) eam rem judicatam judicat." Becker.

Ἐγὼ μὲν οὖν] Post οὖν videtur ὑμῖν deesse, quod cohærebit cum ἀπέδωκα, non cum βοηθῶν. Reisk.

Ἐγὼ μὲν οὖν κ. τ. λ.] exhibui, solvi certamen, i. e. in eo me gessi, qualem oportebat. Mor. Sic Dinarch. c. Demosth. p. 76. ed. Reisk. Ἐγὼ μὲν οὖν, ἐφ᾽ ὅσον εἰς τὸ μέρος τοὐμὸν τῆς κατηγορίας ἥκει, βεβοήθηκα, τἆλλα πάντα παριδὼν, πλὴν τοῦ δικαίου καὶ τοῦ συμφέροντος ὑμῖν. Et sic fere Æschin. c. Ctesiph. c. 96. Becker.

Ἀποψηφιζόμενον] Fort. ἀποψηφισάμενον. Mor.

Ἀνδρῶν καὶ παίδων] Hic primum conjungi nunquam, sat scio, πατρίδος — ἀνδρῶν — παίδων. Alibi semper τῆς πατρίδος, καὶ παίδων, καὶ γυναικῶν. Taylor. Pro ἀνδρῶν num αὐτοῦ. Reisk. MSS. exhibui lectionem [ἀνδραπόδων], a me, fateor, nondum satis intellectam. Osann. Hæc est mea conjectura [scil. ἀνδραποδισμὸν], a Bekkero quoque reperta, in quam ductus sum inepta MSS. lectione ἀνδραπόδων. Pinzger. Morus pro ἀνδρῶν legere maluit γυναικῶν.

Καταψηφίζεσθαι] Vulgo καταψηφίσεσθαι, ex nescio cujus operæ errore natum, qui ad novissimam usque orationis editionem perduravit. Nempe jam in Aldina καταψηφίζεσθαι, quod MSS. quoque cuncti. Hoc igitur exemplum eorum numero eximendum est, quo Lobeckius ad Phrynich. p. 746. ad convellendam Petri Elmsleii de futuri Attici forma sententiam usus est. At hujus loco Lobeckio aliud, si tanti est, hac ex oratione suggero, supra p. 171. v. 7. ἐπικαλέσεται. Osann.

Δυοῖν καδίσκοιν] Apposite Phrynichus Musis ap. Harpocrat. v. καδίσκος p. 94. ed. Gron.

ἰδού, δέχου τὴν ψῆφον· ὁ καδίσκος δέ σοι,
ὁ μὲν ἀπολύων οὗτος, ὁ δ᾽ ἀπολλὺς ὁδί.

Cæterum nos καδίσκοιν, eademque scriptura hanc vocem ubivis efferendam judicamus, valde mirantes, qui factum ut falsa vocis scriptura καδδίσκος nostris etiam temporibus adhuc recepta sit, quum aliquot Aristophanis loca dudum meliora docere debuissent: v. Vesp. 885. 886. Invernizz., quibus adde fragmentum a Dione Prusæo orat. 52. p. 553. servatum, aliquandoque ad Philostrati Imag. 3. 13. illustrandum:

ὁ δ᾽ αὖ Σοφοκλέους τοῦ μέλιτι κεχρισμένου
ὥσπερ καδίσκου περιέλειχε τὸ στόμα:

quæ verba neque inter reliquas Aristophanis fabulas, neque inter fragmenta ejus annotata reperi. Idem.

[1] τὸν μὲν προδοσίας [1] τὸν δὲ σωτηρίας [2] εἵνεκα, τὰς ψήφους 241
φέρεσθαι, τὰς μὲν ὑπὲρ ἀναστάσεως τῆς πατρίδος, τὰς δὲ ὑπὲρ ἀσφαλείας καὶ τῆς ἐν τῇ πόλει εὐδαιμονίας. ἐὰν [3] μὲν Λεωκράτην ἀπολύσητε, προδιδόναι τὴν πόλιν καὶ τὰ ἱερὰ καὶ τὰς ναῦς ψηφιεῖσθε· ἐὰν δὲ τοῦτον ἀποκτείνητε, διαφυλάττειν καὶ σώζειν τὴν πατρίδα καὶ τὰς προσόδους καὶ τὴν εὐδαιμονίαν παρακελεύσεσθε. νομίζοντες οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, ἱκετεύειν ὑμῶν τὴν χώραν καὶ τὰ δένδρα, δεῖσθαι τοὺς λιμένας, τὰ νεώρια καὶ τὰ τείχη τῆς πόλεως, ἀξιοῦν δὲ 242
καὶ τοὺς νεὼς καὶ τὰ ἱερὰ βοηθεῖν αὐτοῖς, παράδειγμα

[1] τοῦ R. [2] ἕνεκα T. R. [3] μὲν om. T. R.

Τὸν μὲν, προδοσίας] Lege: δυοῖν καδδίσκοιν κειμένοιν, τοῦ μὲν, προδοσίας, τοῦ δὲ, σωτηρίας, τὰς ψήφους φέρεσθαι. Verte autem, nam Lonicerus non intellexit: vestrum autem unumquemque oportet — duabus urnis propositis, condemnationis una, altera salutis, suffragia ferre, si in hanc, pro patriæ subversione, si in illam, pro securitate et felicitate publica. Recte etiam abolevit istud ἕνεκα magnus Scaliger. Taylor. F. διττὰς ψήφους. Reisk. Neque ego eam [scil. ἕνεκα] valde desideraverim. Formam εἵνεκα, a nobis restitutam, quam ab Atticis usurpari vulgo negant, satis firmat exemplorum numerus. Ne multa: vid. Xenoph. Hellen. v. 1. 17. Philemon. Comici frag. inc. 75. ed. Cler. p. 346. Cf. Wolf. ad Lept. §. κδ΄. fin. V. D. in Ephem. Litt. Hal. 1814. No. 34. p. 265. sqq. Osann. τοῦ μὲν — τοῦ δὲ susceperunt Thorlacius, Beckerus, et Heinrichius: et mox ἕνεκα incluserunt Beckerus et Heinrichius, omisit Thorlacius.

Ἐὰν Λεωκρ.] Malim καὶ, ἐὰν Λεωκρ. — [post ἐὰν si οὖν addatur, poterunt insequentia futura servari. Io. Cur. poster.] Reisk. Et οὖν recepit Beckerus.

Τὰς νεὼς] Omnes edd. habent τὰς ναῦς, de quibus hoc verborum nexu vix potest esse sermo. Secutus igitur Morum veriorem lectionem substituisse existimo; nam statim postea iterum Orator conjungit τοὺς νεὼς καὶ τὰ ἱερά. Ne quis autem existimet, ambo verba idem significare, cogitet νεὼς esse sacella templorum, in quibus deorum statuæ expositæ: ἱερὰ vero templorum ædificia, vel loca ipsa diis consecrata. Sic Lesbon. Προτρεπτ. p. 6. ed. Reisk. Ἔτι δὲ, καὶ ἱερὰ ὑμῖν οἱ πατέρες ἱδρυσάμενοι κατέλιπον κοσμήσαντες ναοῖς καὶ βωμοῖς καὶ ἀγάλμασι, καὶ ἄλλοις πολλοῖς καὶ καλοῖς ἀναθήμασιν. Becker. Haud male Morus τοὺς νεώς. Osann.

Ψηφιεῖσθε — παρακελεύσεσθε] Malim utrumque in infinitivo ψηφιεῖσθαι et παρακελεύσεσθαι, qui infinitivi apti erunt ex ὑμᾶς χρὴ νομίζειν. oportet vos existimare — vos decreto vestro sancituros et civibus vestris imperaturos esse proditionem — contra autem adhortaturos. Reisk. Quibus minime opus. Osann. Hesych. παρακελεύσασθαι, προτρέψασθαι. Sic Fragm. XIV. noster usus est substant. παράκλησις. Becker.

Καὶ τὰ δένδρα δεῖσθαι,] Lege: ἱκετεύειν ὑμῶν τὴν χώραν καὶ δεῖσθαι, τὰ δένδρα, τοὺς λιμένας, τὰ νεώρια, cætera. In sequentibus τοὺς νεὼς, καὶ τὰ ἱερὰ male redditur naves et delubra deorum. Quomodo hoc potuit, qui eadem pag. 473. antep. recte transtulit? Taylor. Malim καὶ τὰ δένδρα δὲ δεῖσθαι. Reisk. Hunc locum sola distinctione Schulzius sanavit, quod jam pridem occupaverat Toupius Emendd. in Suid. t. iv. p. 437. ed. Oxon. Atque ita tandem Thorlacius, Beckerus, [Heinrichius, et Pinzgerus]. Nempe antea locus ita ferebatur: καὶ τὰ δένδρα δεῖσθαι, τοὺς λιμένας, κ. τ. λ. Osann.

ποιήσατε [1] Λεωκράτην, ἀναμνησθέντες τῶν [2] κατηγορημένων, καὶ ὅτι οὐ πλέον ἰσχύει παρ' ὑμῖν ἔλεος οὐδὲ δάκρυα τῆς ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τοῦ δήμου σωτηρίας.

[1] Λεωκράτη T. R.

[2] κατηγορουμένων T. R.

Κατηγορημένων] Edd. κατηγορουμένων, quod, exemplis cæterorum Oratorum usus, correxi. Demosth. de Cor. 3. ἀξιῶ — ἀκοῦσαί μου περὶ τῶν κατηγορημένων ἀπολογουμένου. Dinarch. c. Demosth. §. κα΄. ἀλλὰ κελεύετε ἀπολογεῖσθαι περὶ τῶν κατηγορημένων. Et ita corrigendus Andocid. de Myst. §. β΄. ὅτι οὐ πάντες ἴσως ἐπὶ πᾶσι τοῖς κατηγορουμένοις, ubi κατηγορημένοις probum est. BECKER. Et susceperunt Osannus et Pinzgerus.

[Καὶ] ὅτι οὐ πλέον] Ὅτι pendet a παράδειγμα ποιήσαντες· igitur καὶ, quod in edition. tolerabatur, est delendum. Viderunt et Morus et Schulzius. BECKER. Et inclusit Heinrichius, delevit Pinzgerus.

Ὑπὲρ] Dele. τῆς τῶν νόμων καὶ τοῦ δήμου σωτηρίας. TAYLOR. ὑπὲρ retinuimus. Ferri enim potest, si conjungis: οὐ πλέον ἰσχύει ὑπὲρ σωτηρίας. Turbatiorem verborum collocationem Nostrum amare sæpius notatum est, et propter numerum oratorium in fine orationis consulto vocabula sic struxisse videtur Lycurgus. BECKER. ὑπὲρ Schaubius, apposito Demosthenis loco in Aristogit. p. 804. 4. ed. Reisk. τὴν ὑπὲρ (hoc Reiskius pessimo exemplo uncis seclusit) τῆς πατρίδος σωτηρίαν, satis corroboravit. OSANN. ὑπὲρ est genuinum. Reiskius pro σωτηρίας, servato ὑπὲρ, legendum esse proposuerat τιμωρίας. PINZGER.

LYCURGI FRAGMENTA.

LYCURGI
ORATIONUM DEPERDITARUM
NOTITIA ET FRAGMENTA.

EX EDITIONE A. G. BECKER.

*** PRIMUM a Meursio Attic. Lectt. III. 5. in Bibliotheca Attica (in Thesauro Antiquit. Gronov. Vol. X.), deinde a J. A. Fabricio Biblioth. Gr. L. II. c. 26. p. 916. Lycurgi Orationum tituli, quos laudavit antiquitas, sunt collecti et in ordinem redacti; quem Catalogum sine ulla emendatione recentioribus quibusdam Leocrateæ editoribus transcribere placuit. Sed quum nonnulla ab his viris doctissimis conscripta recenti subjicienda viderentur quæstioni, paullo uberius de his disserere visum est. Quamobrem pleniorem Orationum deperditarum, quas antiquitas tanquam Lycurgeas agnovit, confeci indicem; notato, ubi fieri poterat, Orationis argumento et tempore, quo unaquaque ab Oratore conscripta sit; tum loca scriptorum, quæ verba singula seu fragmenta ex iis servarunt adjeci; denique veterum criticorum addidi censuram, ex qua apparebit, nonnullas earum jam antiquis incertæ fuisse auctoritatis. Si autem minor videbitur fragmentorum copia quam speraveris, id temporis injuria, quam multis de causis in Nostro potissimum nobiscum multi querentur, factum esse judicabis: tamen utcunque sit, hanc fragmentorum collectionem plerisque gratum acceptumque ed. Leocrateæ additamentum, ab aliis aliquando locupletandum, futurum esse existimo, quod quidem in cæteris Oratorum Atticorum editionibus, excepto Lysia, ægre adhuc desideratur. Huic enim scriptori elegantissimo (cujus Orr. limatæ et numero plures, sæpissime a Rhetoribus Criticis et Lexicographis laudatæ et excerptæ sunt), olim I. Taylorus, sospitator ille Oratorum Græcorum, eandem, et haud scio majorine doctrina an fortuna, operam navavit.

A.
ΚΑΤ' ΑΡΙΣΤΟΓΕΙΤΟΝΟΣ.

Actio, quam contra Aristogitonem instituit Lycurgus subscribente Demosthene, ita ut ille prior hic posterior peroraret, fuit ἔνδειξις, etsi Plutarchus v. Lyc. p. 843. D. *εὐθύνην* vocat. Falso.

Causam enim certaminis, quam Dinarch. c. Aristog. p. 83. ed. Reisk. *ἔνδειξιν* appellat, enarrat Libanius Summar. Oratt. Demosth. quæ vulgo feruntur, contra Aristogit. Vol. I. p. 767. sqq. ed. Reisk. *Ἐνηγώνισται*, inquit, *δ' αὐτοῖς ὁ Λυκοῦργος, ἅτε πρότερος λέγων* (cf. Orat. I. p. 770. 773. 781. 799. et II. auctor. p. 805. l. 12. —). Et mox Demosthenis Orationum formam, dissimillimam cæterarum Orationum ipsius forensium defensurus, nescio quam vere et docte, addit: *τὸν Ῥήτορα τοιούτῳ χαρακτῆρι κεχρῆσθαι, ζηλώσαντα Λυκοῦργον εὐδοκιμοῦντα παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις. Οἱ δὲ φασὶ, ἐπειδὴ τὸν κατὰ τῆς ἡλικίας χρόνον εἰς τὴν πρωτολογίαν ἔλαβε Λυκοῦργος, καὶ πᾶσι τοῖς κεφαλαίοις αὐτὸς ἐχρήσατο, ὁ Δημοσθένης ἠναγκάσθη, λοιπὸν φιλοσοφώτερον μετελθεῖν, καὶ περιοδικῶς.* Eadem fere Gregor. Corinth. ad Harmog. p. 945. sqq. Vol. XII. Orr. ed. Reisk. Aristogitonem vero, Oratorem, hominem perditissimum, probe novimus tum ex istis Demostheni adscriptis Orationibus, tum ex Oratione superstite Dinarchi eundem accusantis. Quæ ad eum pertinent loca Vett. collegit Taylor. ad Demosth. Aristogiton. Ex secunda earum Or. p. 803. l. 26. discimus, hanc causam actam esse post Olymp. CX. 3. et in ea Lycurgum vicisse, diserte tradit Dinarchus l. supra l.

Ἀγραφίου] ex Harpocr. et Suida v.
Ἡλικία] ex Harp. pro *οἱ νέοι*.
Μητρῷον] ex Harp. et Suida v.
Ὄρυγμα] ex Harp.
Τρίγωνον δικαστήριον] ex eod. v.
Χιλιωθέντα] ex Harp. et Suida voc.
Ψευδεγγραφὴ] ex Harp.

B.

ΚΑΤ' ΑΥΤΟΚΛΕΟΥΣ.

Nescimus, an Autocles fuerit Imperator ille Atheniensium, qui in Thracia male re gesta, Athenis *ἐκρίνετο*, ut narrat Demosth. c. Aristocr. p. 655. l. 9. qui idem accusatus dicitur ab Apollodoro Dem. pro Phorm. p. 691. l. 1. an fuerit Orator, Strombichidæ fil. de quo egit Ruhnken. Hist. Crit. Orat. Gr. p. 139. ed. Reisk. Lycurgi hanc Or. Suidas laudat voc. *μηλόβοτος*, quod vero voc. et in Leocratea occurrit c. 36. Igitur haud scio, an errore Lexicographus Nostro adscripserit Orationem, quam contra Harpocratio v. *ἔργα νέων* et *Εὔηνος* diserte Hyperidi tribuit.

Γ.

ΚΑΤ' ΑΥΤΟΛΥΚΟΥ ΤΟΥ ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΙΚΟΥ.

Teste Harpocr. voc. *Αὐτόλυκος* is erat titulus Orationis, qua Lycurgus Autolycum, post prælium ad Chæroneam filios et uxorem

Athenis removentem, accusaverat. V. c. Leocr. c. 13. Erat igitur ea causa *εἰσαγγελία*, ut actio c. Leocratem, quod recte monuit auct. Summarii h. Or. Iterum eam laudavit Harpocr. v. *ἠρία*, quo usus sit Orator pro *οἱ τάφοι*. Hesych. *ἠρία· μνημεῖα*. — Errore igitur Plutarchus V. Lyc. p. 843. C. et D. duas contra Autolycum Oratt. Lyc., alteram *κατ' Αὐτολύκου δειλίας*, alterum *κατ' Αὐτ. τοῦ Ἀρειοπαγίτου περὶ ἱερῶν*, tribuisse videtur. In his major fides est in Lexicographo.

Δ.

ΚΑΤΑ ΔΗΜΑΔΟΥ ΤΟΥ ΔΕΜΕΟΥ ΠΕΡΙ ΙΕΡΩΝ.

Accusatus fuit ille demagogus Atheniensium, de quo præter Fabric. Bibl. Gr. IV. p. 428. v. Ruhnken. l. c. p. 153. sqq. Harpocr. laudat eam v. *Ἀποβάτης* inscriptione: *ἐν τῇ πρὸς Δημάδην ἀπολογίᾳ*. et in explicatione proverbii, *Τοὺς ἑτέρους τραγῳδοὺς ἀγωνιεῖται*, quo usus sit Lycurgus, simpliciter *πρὸς Δημάδην* citat. Hinc apparet in ea se defendisse Oratorem contra Demadis accusationem *περὶ ἱερῶν* (V. nr. XIV.), utramque vero inscriptionem usitatatam fuisse antiquis. Nam et Athenæus XI. c. 7. Vol. IV. p. 264. ed. Schweigh. citat *κατὰ Δημάδου*, et hoc ex ea fragmentum servavit: *Λυκοῦργος δ' ὁ Ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Δημάδου· Φίλιππον φησὶ τὸν βασιλέα προπίνειν κέρατι τούτοις, οἷς ἐφιλοφρονεῖτο.* Schol. autem Aristoph. Plut. v. 690. ex Oratione Lyc. *κατὰ Δημάδου* verba laudat: *τοὺς ὄφεις τοὺς παρείας*, ubi Hemsterhus. sed dubitanter cum Harpocr. voc. *Παρεῖαι ὄφ.* hanc contra Demadem non Lycurgo sed Hyperidi assignat. Verum, quum ab aliis quoque laudatur, diserte imprimis a Plutarcho p. 843. D. Oratio Lycurgo tribuitur, non abhorret a vero, ambos Oratores, sed diverso tempore, contra hominem perditissimum accusationem instituisse.

E.

ΚΑΤΑ ΔΕΞΙΠΠΟΥ.

Harpocr. laudat eam tanquam Lycurgi, voc. *σύνδικοι*, sed addit, *εἰ γνήσιος*. — Ex ea fragmentum hocce citat l. l. *Καί που ἑτέρωθι ἀνδρεῖός ἐστι οὗτος πρὸς τοῖς Θεσμοθέταις γραφὰς γραφόμενος, πρὸς τοῖς Συνδίκοις ἀπογραφὰς ἀπογράφων.*

ϛ.

ΚΑΤΑ ΔΙΦΙΛΟΥ.

Meminit Plutarch. p. 843. D. hujus accusationis. *Ἔκρινε δὲ καὶ Δίφιλον ἐκ τῶν ἀργυρίων μετάλλων τοὺς μεσοκρανεῖς, οἳ ἐβάσταζον τὰ ὑποκείμενα βάρη ὑφελόντα, καὶ ἐξ αὐτῶν πεπλουτηκότα παρὰ τοὺς νόμους. Καὶ θανάτου ὄντος ἐπιτιμίου, ἁλῶναι ἐποίησε, καὶ πεντήκοντα*

δραχμὰς ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἑκάστῳ τῶν πολιτῶν διένειμε, τῶν πάντων συναχθέντων ταλάντων ἑκατὸν ἑξήκοντα, ἢ, ὥς τινες, μνᾶν. Quo loco memorabili scite utitur Taylor. ad Demosth. Aristog. I. p. 833. ed. Reisk. ad demonstrandum, civium Atheniensium numerum ea ætate prope XX. millia fuisse. — Incertum vero est, an Lycurgus Orationem contra Diphilum scripserit; nusquam enim, quod sciam, a vett. citatur.

Z.

ΠΡΟΣ ΙΣΧΥΡΙΑΝ.

Ut citat Suid. voc. Λυκοῦργ. sive ut Harpocr. ΚΑΤ' ΑΙΣΧΥΡΙΟΥ, voc. στρωτὴρ, qui e Didymo explicat: τὰ μικρὰ δοκίδια τὰ ἐπάνω τῶν δουροδόκων τιθέμενα. Cf. Poll. X. 43.

H.

ΚΑΤΑ ΚΗΦΙΣΟΔΟΤΟΥ.

Harpocr. v. χιλιωθέντα notat, Lycurgum hac Oratione voc. κεχιλιῶσαι usum esse.

Θ.

ΚΡΟΚΩΝΙΔΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣ ΚΟΙΡΩΝΙΔΑΣ.

Sæpius laudatur hæc Oratio Harpocr. sed non semper Lycurgo assignatur. Dinarcho tribuitur voc. Ἱεροφάντης, Philino autem Oratori Attico (Ruhnken. l. c. p. 153.) voce Κοιρωνίδαι. ubi quoque explicantur vocabula Κρωκ. et Κοιρωνίδαι, cf. Tayl. Proleg. ad Leocr. not. 32. Voc. Κυνίδαι (quæ æque erat familia Athenis celeberrima), v. προσχαιρητήρια v. Σκαμβωνίδαι contra Lycurgo adscribitur.

I. IA.

ΚΑΤΑ ΛΥΚΟΦΡΟΝΟΣ Α. Β.

Sine numero citat Lycurgi Or. contra Lycophronem Harpocratio vv. Κανηφόροι, Μελανίππειον, Πεφασμένης, quo usus sit scriptor l. γεγενημένης, et Ἄοικος pro ἀοίκητος. Fragmentum ex eadem Oratione servavit voc. Ἀνδραποδίζεσθαι. Θαυμάζω δ' ἐγὼ, εἰ τοὺς ἀνδραποδιστὰς τῶν οἰκετῶν ἡμᾶς ἀποστεροῦντας, μόνον θανάτῳ ζημιοῦν...

Εἰσαγγελίαν fuisse hanc Lycophronis accusationem docet idem, voc. Ὑακινθύδαις. Quas Oratt. adhuc legit Athenæus, qui L. VI. c. 92. (Vol. II. p. 521. ed. Schweigh.) sic scribit: Ὑπερίδης γοῦν, ὁ ῥήτωρ, ἐν τῷ κατὰ Μαντιθέου αἰκίας φησίν. Ἔθεσαν οὐ μόνον ὑπὲρ τῶν ἐλευθέρων, ἀλλὰ καὶ ἐάν τις εἰς δοῦλον σῶμα ὑβρίσῃ, γραφὰς εἶναι κατὰ τοῦ ὑβρίσαντος. Τὰ ὅμοια εἴρηκε καὶ Λυκοῦργος ἐν τῷ κατὰ Λυκόφρονος πρώτῳ. Orationem primam citant Harpocr. v. Ἴπνος, Suidas vocc. ἐμποδὼν et μοχθηρία, Etymol. M. v. ἐμποδὼν, Apostol. Prov. VIII. 20. et Theo Progymnasm. c. 6. — Secundam, Harpocr. et Suid. voc. Ὀρκάνη, quod hi explicant περίφραγμα καὶ ἡ αἱμασιὰ, Hesych. autem εἱρκτὴ, δεσμωτήριον, ἔνιοι κρεμάθραν, ἄλλοι σαργάνην, οἱ δὲ φραγμόν.

IB.

ΚΑΤΑ ΛΥΣΙΚΛΕΟΥΣ.

Diodor. Sic. XVI. 88. Οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν ἧτταν Λυσικλέους μὲν τοῦ στρατηγοῦ θάνατον κατέγνωσαν, Λυκούργου μὲν τοῦ ῥήτορος κατηγορήσαντος. Ex hoc loco et Plutarchi V. Lyc. p. 843. C. et accusatus et causa ejus satis constant. Certamen actum est Ol. CX. 3. vel CX. 4. post pugnam Chæronensem. Fragmentum hujus Orationis elegantissimum, quod desiderium deperditæ movet, servavit Diodor. l. c. idem, quod supra Taylorus Prolegom. p. 363. dedit. Et Suidas voc. Λυκοῦργος nostram, sed falso πρὸς Πασικλέους laudat. Contra Harpocr. v. ἐπὶ Δηλίῳ μάχη et Λεμβάδεια nostra inscriptione utitur.

IΓ.

ΠΕΡΙ ΜΑΝΤΕΙΩΝ ἢ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΜΑΝΤΕΙΑΣ.

Citatur a Suida V. Λυκ. et καυχᾷ.

IΔ.

ΠΕΡΙ ΙΕΡΕΙΑΣ ἢ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΕΡΕΙΑΣ.

Plutarch. vit. Lyc. p. 843. e. εἶπε δὲ καὶ περὶ ἱερῶν πολλάκις. Constanter Harpocratio inscriptionem Or. tuetur. Sunt autem ἱέρειαι teste Poll. I. 1. p. 11. sacerdotes, quæ Mysteriis aderant. — Ex ea occurrunt: Ἀλόπη] filia Cercyonis, Harp. — Διήλλαξε] i. e. ἐτελεύτησε, Id. Ἐπίβοιον] Idem. Ἐπιμήνια] τὰ καθ' ἕκαστον μῆνα θυόμενα, Idem. Ἐπιτελεοῦν et ἐπιτελέωμα] Harpocr. ex Orat. ἔτι τοίνυν πάντων ὕστατα ταῦτα θύεσθαι, καὶ ἐπιτελεώματα εἶναι τῶν ἄλλων θυμάτων. Ἐσχάρα] Harpocr. Ἐτεοβουτάδαι] Idem. Μήκων] Harp. ex Orat. Καὶ Μήκωνα τὸν γράψαντα ἕως τοὺς τριάκοντα μνᾶς ἐζημίωσαν. Νίκη Ἀθηνᾶ] Suid. et Harpocr. vocc. Posterior ex Oratione addit: ὅτι Νίκης Ἀθηνᾶς ξύανον ἄπτερον ἔχον ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ Ῥοὰν, ἐν δὲ τῇ εὐωνύμῳ Κράτος, ἐτιμᾶτο. — Παράκλησις] Harp. hoc. fragmentum habet; Εἰ μὲν ὑπὲρ ἰδίου τινὸς ἦν ὁ ἀγὼν, ἐδεόμην ἂν ὑμῶν μετ' εὐνοίας ἀκοῦσαί μου — νυνὶ δὲ αὐτοὺς ὑμᾶς οἶμαι τοῦτο ποιήσειν καὶ χωρὶς παρακλήσεως τῆς ἐμῆς —. Παράκλησις ἀντὶ τοῦ προτροπή. Πάρεδρος] Idem. Πέλανος] Idem. Πλυντήρια.] Idem. Πολύγνωτος.] Idem. Προτέλεια. Suid. voc. et Harpocr. Σκίρον] Idem. Συσσημαίνεσθαι] Suid. voc. Τρα-

πεζοφόρος] Ἱερωσύνης ὄνομά ἐστιν ἡ Τραπεζοφόρος. Αὐτή τε καὶ ἡ Κοσμὼ συνδιέπουσι πάντα τὰ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερεῖα — ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ δεδήλωκε. Τριτομηνὶς] Idem. Ὑγεία Ἀθηνᾶ] Idem. ἔστι δὲ ἐπώνυμον Ἀθηνᾶς.

ΙΕ.

ΠΕΡΙ ΙΕΡΑΤΕΙΑΣ ἢ ΠΕΡΙ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ.

De sacerdotio. Hanc Lycurgi Orat. modo Suid. laud. voc. Λυκοῦργος et προχαριστήρια. Fortasse non alia, quam præcedens. Lectionem ἱερωσύνης magis probat Gisb. Cuper. Observ. l. I. p. 96.

Iϛ.

ΚΑΤΑ ΜΕΝΕΣΑΙΧΜΟΥ.

Hujus accusationis diserte meminit Plutarch. V. Lyc. p. 843. D. Fuit autem Menesæchmus acerbus et vehemens accusator, qui non modo Lycurgum, sed mortui quoque liberos vexavit. V. Ruhnken. Hist. Cr. Or. p. 155. Reisk. Causam hanc εἰσαγγελίαν vocat Harpocrat. v. Ἀρκυωρός. Laudat idem ex Oratione v. v. Δηλιασταὶ, οἱ εἰς Δῆλον ἐξελθόντες Θεωροί. — Ἑκάτης νῆσος — Κηφισόδωρος — Προκώνια — et fragment. voc. Ποιανοψίαι. Καὶ ἡμεῖς Ποιανοψίαν ταύτην τὴν ἑορτὴν καλοῦμεν, οἱ δ' ἄλλοι Ἕλληνες Πανοψίαν, ὅτι πάντας εἶδον καρποὺς τῇ ὄψει.

Suid. quoque citat ex ea vocc. Προηροσίαι, Προκῶναι, Πυανεψιῶν. Pollux VII. 31. voc. σπογγοκολυμβηταί.

ΙΖ.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΥΘΥΝΩΝ.

Uti Suid. eam inscripsit, s. Ἀπολογισμὸς ὧν πεπολιτεύεται, ut sæpius Harp. eam citat.

Plutarch. V. Lyc. p. 843. F. Πάντων δὲ ὧν διῴκησεν ἀναγραφὴν ποιησάμενος, ἀνέθηκεν ἐν στήλῃ, πρὸς τῆς ὑπ' αὐτοῦ κατασκευασθείσης παλαίστρας, σκοπεῖν τοῖς βουλομένοις. Οὐδεὶς μέντοι ἐδυνήθη ἐλέγξαι τὸν ἄνδρα νοσφισμοῦ. Dinarchus autem Orator nihilo minus eum repetundarum accusaverat, Oratione, cujus titulum refert Dionys. Halic. v. Dinarchi Vol. V. p. 651. ed. Reisk. κατὰ Λυκούργου εὐθῦναι, quæ item citatur ab Harpocr. v. Διαγράψαντος et τρίτον ἡμιδρ. Defensionem hujus accusationis fortasse continet Nostri Ἀπολογισμός. Nam verisimile videtur, Lycurgum, qui per XII. annos ταμίας τῆς κοινῆς προσόδου fuerat, non semel sed bis rationem reddidisse de munere, quod tamdiu administraverat. Igitur non multum tribuo conjecturæ Fabricii, qui Orationem περὶ διοικήσεως partem hujus Orationis esse existimabat. Eam citat Harpocr. v. Δερματικόν. — Δερματικὸν ἂν εἴη (λέγων ὁ Ῥήτωρ) τὸ ἐκ τῶν δερματίων τῶν πιπρασκομένων περιγιγνόμενον ἀργύριον. cf. Boeckh Staatshaush. d. Athen. Vol. II. inscr. VIII. p. 243. sqq.

v. Ἐδωλιᾶσαι — ἐπὶ τοῦ καθέξεσθαι.

v. Ἑκατόμπεδον — ὁ Παρθένων ὑπό τινων Ἑκατόμπεδος ἐκαλεῖτο διὰ κάλλος καὶ εὐρυθμίαν.

v. Νεώρια καὶ νεώσοικοι, ubi Rhetor monet: μή ποτε νεώρια λέγεται ὁ τόπος ἅπας, εἰς ὃν ἀνέλκονται αἱ τριήρεις, καὶ πάλιν ἐξ αὐτοῦ καθέλκονται ὡς ὑποσημαίνει Λυκοῦργος ἐν ἀπολογισμῷ ὧν πεπολιτεύεται. Cf. Suid. v. νεώρια.

ΙΗ.

ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ἢ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ.

De administratione, sc. redituum Reipublicæ, quibus Lycurgus per XII. annos (τρεῖς πενταετηρίδας, v. Boeckh. l. c. l. 468.) sc. Ol. CIX. 3. — CXII. 2. præfuerat; quod clarissime testatur Plutarch. V. Lyc. p. 842. E. Μέλλων δὲ τελευτήσειν, εἰς τὸ Μητρῷον καὶ τὸ βουλευτήριον ἐκέλευσεν αὑτὸν κομισθῆναι, βουλόμενος εὐθύνας δοῦναι τῶν πεπολιτευμένων. Οὐδενὸς δὲ κατηγορῆσαι τολμήσαντος πλὴν Μενεσαίχμου, τὰς διαβολὰς ἀπολυσάμενος, εἰς τὴν οἰκίαν ἀπεκομίσθη καὶ ἐτελεύτησεν. Inde apparet hanc ultimam omnium fuisse Orationum et habitam Ol. CXII. 2. vel 3. brevi ante senis mortem tempore. Laudantur vero ex ea ab Harpocratione et Suida his vocc. sequentia:

Ἀγαθῆς τύχης νεὼς] Harp. voc.

Αἰγὶς — τὰ διὰ στεμμάτων πεπληγμένα] Ex Harp. voc.

Δοκιμασθεὶς Harp. Λυκοῦργος δὲ ἐν τῷ περὶ τῆς διοικήσεως. Τρεῖς δοκιμασίαι κατὰ τὸν νόμον γίγνονται· μία μὲν, ἣν οἱ Ἔννεα Ἄρχοντες δοκιμάζονται· ἑτέρα δὲ, ἣν οἱ Ῥήτορες· τρίτη δὲ, ἣν οἱ Στρατηγοί. Λέγει μέντοι ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ καὶ Ἱππέων δοκιμασία.

Λυσίμαχος] Harp. voc.

Ἐπικράτης] Ἕτερος δ' ἐστὶν Ἐπικράτης, οὗ μνημονεύει Λυκοῦργος ἐν τῷ περὶ διοικήσεως λέγων· Ὡς χαλκοῦν ἐστάθη διὰ τὸν νόμον τὸν περὶ τῶν Ἐφήβων, ὅν φασι κεκτῆσθαι Ταλάντων ἑξακοσίων οὐσίαν. Ex Harpocr. et Suida voc. Ἐπικράτης Ἀθην.

Ὀχεῖον] Λυκοῦργος ἐν τῷ περὶ διοικήσεως· γείτονας τοῦ ὀχείου φησί. μή ποτε δὲ ἐπὶ τόπου τινὸς, ἐν ᾧ ὀχεῖαι γίνονται τῶν κτηνῶν, ἢ ὀχήματα μισθοῦται. Ex Harp. et Suida h. voc.

Σείρινα] Harpocr. et Suid.

Denique Harpocr. voc. στεφανῶν τοὺς νενικηκότας ex hac Oratione citat: Ἀλλὰ μὴν καὶ Καλλισθένην ἑκατὸν μναῖς ἐστεφανώσατε; ubi στεφανοῦν pro τιμᾶν usurpatum esse a scriptore docet.

His deperditis, si annumeras Leocrateam superstitem, omnino XIX Lycurgi Orationes laudantur in scriptis Veterum: at nonnullæ earum non sine censura *γνησιώτητος*. Igitur II. V. VI. et IX. antiquis jam criticis suspectas, si excipias, tum easdem XV. Orationes, quas Plutarcho adhuc, et fortasse serioris ætatis scriptoribus, legere contigit, hic designatas habebis, quarumque jacturam, imprimis Or. XII. XVII. et XVIII. multas ab causas, nos hodie dolemus. Auctoritatem vero et probitatem Lycurgi quam maxime prodit testimonium Plutarchi V. p. 842. F. *ἐπιεικὴς νομισθεὶς παρὰ πάντα τοῦ βίου χρόνον, καὶ ἐν τοῖς λόγοις ἐπαινηθείς. Καὶ μηδένα ἀγῶνα ἁλοὺς, καίτοι πολλῶν κατηγορησάντων.* Ne quidem Demostheni id contigit.

Jam restat, ut quædam Fragmenta ejusdem, a Stobæo ex illius Epistolis, ut opinor, excerpta, addamus. Suidas enim et Epistolas Lycurgi superstites legisse videtur. Sunt autem hæc:

Stob. Serm. VII. p. 76. *Ζηλωτὸν ἴσως ὁ πλοῦτος· τίμιον μέντοι καὶ θαυμαστὸν ἡ δικαιοσύνη.*

Stob. Serm. XXV. p. 186. *Δεῖ φίλοις καὶ τοῖς οἰκείοις βοηθεῖν ἄνευ τοῦ μὴ ἐπιορκεῖν.*

Id. Serm. LXVI. p. 359. *Ὅταν γυνὴ ὁμονοίας τῆς πρὸς ἄνδρα στερηθῇ, ἀβίωτος ὁ καταλειπόμενος γίγνεται βίος.*

LECTIONES VARIANTES

AD LYCURGUM.

VARIANTES LECTIONES.

*** Idem hic dictum, Lector, habe, quod ad Variantes Lectiones Antiphonteas vol. i. p. 139. est notatum; et Pinzgerum porro audi: "Vratislaviensis [a nobis litera V signatus], collatus a Frid. Schaubio in usum Osanni, Imm. Bekkero, et me quoque. Est bibliothecæ gymnasii Magdalenæi, et plenius describitur a F. Passovio in Symbolis criticis p. 24. seq. — Marg. Hamb. [a nobis litera H signata] Variæ Lectiones ex libro veteri Veneto exemplari editionis Aldinæ, quod asservatur in bibliotheca publica Hamburgensi, adscriptæ, quas cum Osanno communicavit Gurlittus. Lectiones sunt paucæ admodum, unde nequit decerni, utrum, quod suspicari quis possit, liber ille Venetus idem sit atque Marcianus. — Melanchthoniana [scil. Editio, a nobis Mel. signata] Vitebergæ 1545. 8. et postea sæpius. Usus sum editione Francof. 1554."

ΚΑΤΑ ΛΕΩΚΡΑΤΟΥΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 389. 1. ψηφίσματα pr. B. Ibid.
ἐν ω ἐν
τῶν om. pr. B. 3. ἐς Ῥόδον M. Ibid. ἐς
αις δὲ λιπεῖν
Ἀθήνας M. 4. ἡ μὲν M. 5. ἀποστατεῖν ἀπολιπεῖν M. ἀπολιπεῖν τὴν πόλιν B. Bekk. 6. ἐπεξελθεῖν M. antep. ἐμπορίᾳ. ἔοικε] ἐμπορεία (ἐμπορία Bekk.). ἄλλοι δὲ ἀντίστασιν· λέγει γὰρ οὐκ ἐπὶ προδοσίᾳ τῆς πόλεως ἐξελθεῖν, ἀλλ' ἐπὶ ἐμπορίᾳ. ἔοικε. B. Bekk. pen. τῇ κατὰ] τῇ τοῦ κατὰ B. Bekk.

ΛΟΓΟΣ.

P. 389. 1. Δίκαιον] Δικαίαν B. H. M. V. Mel. Bekk. Ibid. ὦ ἄνδρες Ἀθ.] ἄνδρες om. B. vulg. habet Bekk. ult. κλεοκράτους M. V.

γὰρ
P. 390. 1. δὲ M. 4. κρίνω προδ.] κρίνω τὸν προδ. B. H. M. V. Bekk. Ibid. αὐτῶν de suo Bekk. 6. ἡμετέρων M. V. 7. κατηγόρων Ald. 8. ὡς καὶ] ὃ καὶ B. M. V. Bekk. ult. [μὴ παρέχοντας συγγνώμην] Bekk.

P. 391. 9. αὐτὸ add. sup. lin. a pr. B. pen. διασώζει δημ.] διασώζει τὴν δημ. B. H. M. V. Bekk.

κρίσις
P. 392. 1. παραδοῦσα ψῆφος M. 4. ἐπ'
πατρίδος
ἀμφ.] ὑπ' ἀμφ. H. Bekk. 8. τῆς πόλεως M. 14. ἐμβάλοντα V. 17. τὰς om. pr. B. Ibid. καθεστάναι] καθιστάναι Bekk.

P. 393. 1. δημίους] δημοσίους cod. Laurent. Bekk. 4. μέλλει] μέλλῃ B. M. V. Bekk. 5. οὐ κατὰ μικρόν] κατὰ om. B. M. V. Bekk. ult. παραδιδόντα] παραδόντα B. Bekk.

P. 394. 3. ὑπὲρ τούτων] ὑπὲρ τῶν τοιούτων B. Bekk. 5. μὴ] μήτ' Bekk. 7. γεγενῆσθαι] γενέσθαι Bekk. Ibid. [ὡς - - - ἀξίαν] Bekk.

P. 395. 1. ὁμοῖος V. 4. νῦν ante ἀλλὰ posuit pr. B. 5. προτρέψητε B. M. V. Ald. 7. δεδομένη] διδομένη B. M. V. Bekk. 11. ποιεῖσθαι τῷ ἀγῶνι pr. M. 12. δικαίως M. ult. βουλεύεσθε Bekk. Ibid. τὴν γνώμην M. V. Ibid. ἀποφήνασθε Ald.

P. 396. 9. καὶ om. Mel. 12. [ἀδύνατον - - - ψῆφον] Bekk. pen. καὶ om. pr. B. ult. βουλεύσοισθε B.

P. 397. 1. λόγοις M. V. Ibid. ἐπιφανὴς] ἐπιφανής τε B. M. V. τε cum vulg. om. Bekk. Ibid. εἰς τὴν Ῥόδ. M. V.

P. 398. 1. ἀπήγγελον] ἀπήγγελλον B.
ε αν
Bekk. 2. ἀκηκόασιν B. Ibid. ἡμετέρων]
θεοὺς
ὑμετέρων B. Bekk. 6. γονεῖς εὐσεβ. M.
ἄχθ
8. τούτου Bekk. 10. ἄρχεσθαι M. pen. ὀργίζησθε] ὀργίζεσθαι B. Bekk. ὀργίζεσθε Mel. Ibid. ἀναμεμνῆσθαι] μεμνῆσθαι B. M. Bekk.

P. 399. 3. εἰς τὰ - - - Ἀθηναίων add. in marg. M. καὶ τὰ V. 6. δοκεῖ M. V. Ald. 7. εἶχε μετὰ] εἶχε χρήματα μετὰ B. Bekk. pen. ἐξορμούσης Bekk.

P. 400. 6. σώσαντας] σώσοντας Bekk.

9. ἀπήγγειλεν] ἀπήγγελλεν B. Bekk. ἀπήγ-
ε
γειλεν M. 10. Πειραιέα codd. et edd.
υτων
P. 401. 3. τούτων M. V. 5. ἁπάσας M. 7. φυγόντα Bekk. antep. κλεωκρά-της M. V. Ibid. ἀπήγγειλε] ἀπήγγελλε B. Bekk. pen. τὴν μὲν Φυρκ.] μὲν om. B. H. M. V. Bekk. ult. ἴσασιν om. B. M. V. [ἴσασιν] Bekk.

P. 402. 1. τῆς πεντηκοστῆς] τὴν πεντηκοστὴν B. M. V. Bekk. 2. βραχεῖα B.

P. 403. 3. ἢ μὴ ἀμνημ.] μὴ om. B. Bekk. 7. καὶ μὴ μιμεῖσθαι fortasse corr. B. antep. ὑπὲρ om. pr. M.

P. 404. 1. ΜΑΡΤΥΡΕΣ] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ B. Bekk. om. M. 2. ἐπειδὴ om. Mel. Ibid. ἐγένετο om. V. 7. ὄρεια M. V. 8. ἐς γειτ.] ἐκ γειτ. B. H. M. V. Bekk. antep. τὸν φίλον] τῶν φίλων B. Bekk. pen. Ξυπετεῶνα] ξυμπετεῶνα M. ξυμπετρῶνα V. Ξυπεταιῶνα Bekk. ult. τὰ ἀνδράποδα M.

P. 405. 1. ἐπὶ τούτοις] καὶ ἀπὸ τούτου B. καὶ ἀπὸ τούτοις M. V. ἀπὸ τούτου Bekk. 3. πάντα Ἀμ.] πάντα ὁ Ἀμ. B. M. V. Bekk. 8. τόκου] τόκον B. M. V. Bekk. Ibid. οἴεσθε B. M. οἴεσθαι V. 11. νῦν δὲ] νυνὶ δὲ B. Bekk. sed νῦν δὲ Taylor. et Reisk. 13. ὁ Ἀμύντας M. V. 15. ΜΑΡΤΥΡΕΣ] ΜΑΡΤΥΡΙΑ B. M. Bekk.

P. 406. 2. τὴν Τιμ.] τὴν τοῦ Τιμ. B. τοῦ om. Bekk. 3. τὰ ἀνδράποδα] τἀνδράποδα B. Bekk. 4. συνθήκας. τῶν μαρτ.] συνθήκας. ΜΑΡΤΥΡΙΑ (ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ B.). ΣΥΝΘΗΚΑΙ. τῶν μὲν μαρτ. B. Bekk. pen. ἐξῆρκε] ἐξήρκεσε B. Bekk.

P. 407. 1. καὶ νομίμοις] καὶ om. B. Bekk. 2. παρέδωσαν V. 8. νόμοις] νομίμοις B. M. V. Bekk. 9. οἱ πατ.] οἱ μὲν πατ. B. M. V. Bekk. Ibid. ἡμῶν] ὑμῶν B. Bekk. pen. οὔτε πατρ.] [οὔτε] πατρ. Bekk.

P. 408. 5. εἰς Ἑλλάδα] εἰς Λευκάδα B. Bekk. 7. ἄλλοσέ πη] ἄλλοσέ ποι M. V. Bekk. antep. τούτων M. V.

P. 409. 1. ῥᾳθυμότεροι] ῥᾳθυμότατοι B. M. V. Bekk. 3. δὲ ὁμοῦ, ὦ] ὁμοῦ om. B.
σ
Bekk. 4. ἐξέταξιν M. 5. οἶμαι] δεῖ με M. V. 9. τούτων M. V. Ibid. post οἰκέτας linea dimidia vacua in B. pen. Λεωκράτης] ὦ σωκράτης B. M. V. ult. τῶν] τὸν B. Bekk. Ibid. πάντων ἔλ.] πάντων συνειδότων ἔλ. B. M. V. πάντων [τῶν] συνειδότων Bekk.

P. 410. antep. τὴν εἰσαγγελίαν om. M.
ων
V. pen. ὅσῳ M. Ibid. ἐγὼ ἐβ.] ἐγὼ μὲν ἐβ. B. Bekk. Ibid. τοὺς ἰδίους κινδύνους] [τοὺς ἰδίους κινδύνους] Bekk.

P. 411. 1. ἑαυτὸν codd. et edd. 4. αὐτῶν B. αὐτῶν Bekk. 8. ἁρπαζόμενος pr. M. 12. δικαίων M. V. et pr. B. 14. ὑμεῖς B. M. V. 17. τοὺς οἰκέτας om. B M. V. [τοὺς οἰκέτας] Bekk.

P. 412. antep. τυγχάνεις pr. M.
. . .
P. 413. 3. ὅτι] ἔτι M. V. 13. τὴν
. . . .
πόλιν προδέδωκεν B. 14. Ὑπερείδου] Ὑπερίδου B. M. V. Bekk. 16. ΨΗΦΙΣΜΑ. om. in lacuna B. antep. εἰς] ἐν M. V. pen. Πειραιέως codd. et edd.

P. 414. 1. ἀφιέμενοι] ἀφέμενοι M. V. ἀφιέμενοι Bekk. 2. [τῶν] om. B. Bekk. 6. χρήματα ὑπάρχ.] χρήματα τὰ ὑπαρχ. B. M. V. Bekk. 9. [τῶν ἱερέων] Bekk. Ibid. δὲ καὶ αἱ] καὶ om. B. M. V. Bekk. 14. ἑαυτὸν] τὸν αὐτὸν B. M. V. 15. δήμῳ om. B. M. V. [δήμῳ] Bekk. antep. τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις M.
. . . .
P. 415. 1. ἐλευθέρους] ἐλευθέρας codd. Laurent. et corr. B. Bekk. pen. τὸν νόμον] τῶν νόμων B. H. Bekk. ult. ἀφεμένους] ἀφιεμένους Bekk. Ibid. ὅλην πόλιν] ὅλην τὴν πόλιν Bekk.

P. 416. 1. οὐδῷ διαφθειρομένους] ὁδῷ περιφθειρομένους Bekk.

P. 417. 1. μάλιστα δ' ἂν M. 6. ὥστε πρῶτον] ὥστε πρότερον B. Bekk. 8. τῆς τῶν αὐτῶν M. V. antep. κινδυνεῦσαι] διακινδυνεῦσαι M. V. κινδυνεῦσαι Bekk. ult. ὑπὲρ τῆς - - - ἐὰν add. in marg. M.

P. 418. 1. οἱ om. M. V. Ibid. κατηγο-
δαύ
ροῦντες V. et pr. M. 3. ἐπισκύρου M. 6. ἐγκαταλείποντα B. M. V. 8. παραδόντα] προδόντα B. M. V. Bekk. 13. καίτοι - - - σωτηρίαν add. in marg. M. antep. αὐτὴν] ἑαυτὴν B. Bekk. αὐτὴν V. pen. συνεβάλετο] συνεβάλλετο B. M. V. Bekk. ult. νέοι] νεῴ Bekk.

P. 419. 2. τάφων] τάφρων B. M. V. Bekk. 4. εἰκότως] εἰκὸς B. H. M. V. Bekk. 5. ξυνεγκεῖν B. συνενεγκεῖν M. V.
. . .
7. χρὴ ζημιῶσαι B. Ibid. ὥστε ἐπὶ M. V.
ων
9. συνθήκας M. 10. αὐτὸν M. 11. ὧν,
. . .
ἄνδρες] ὧν, ὦ ἄνδρες M. V. Bekk. 13. ἀγαθῶν εὐλ.] ἀγαθῶν ἀνδρῶν εὐλ. B. H. M. V. Bekk. 15. ἔπαινον] ἔλεγχον M. V. antep. τῆς πόλεως om. H. pen. ἐτελεύτησαν μὴ] τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀνάλωσαν, ἐν τοῖς δημοσίοις καὶ κοινοῖς ἀγῶσι τῆς πόλεως μὴ B. H. M. V. Bekk.

P. 420. 1. τῆς B.] τοῖς B. M. V. 6. θράψασαν B. 11. ἄριστα M. V. pen.
δ'
οὐχ M. οὐχ V. Ibid. ἥττης αἰτίους add. in marg. M. ult. ποτήξαντας V. Ibid. τῶν] τούτων V.

P. 421. 1. καλῶς om. V. 2. ἡττηθῆναι] ἡττῆσθαι B. Bekk. 10. οὐκ [ἂν] αἰσχ.

Bekk. 15. καὶ τὸν] καὶ τοὺς τὸν B. Bekk.

P. 422. 5. φυγόντας Bekk. 6. καταλιπόντας] ἐγκαταλιπόντας B. Bekk. Ibid. ὡς πολεμίους] τοὺς πολεμίους B. M. V. ὡς πολεμίους Bekk. 7. νομίζητε M. V. 8. εἴς τινας] εἴς τινα B. Bekk. 11. υἱοὺς] υἱεῖς B. Bekk. 12. καίτοι - - - ἐτιμωρήσασθε add. in marg. B. M. antep. μὲν] μὴ V.

P. 423. 2. γὰρ] ἄρ' Bekk. 11. ἐμπορείαν B. qui sic et infra. Ibid. ἐκ] εἰσὶ M. V. 13. μόνοι μετὰ] μόνος μετὰ B. Bekk. μόνος μετὰ τοῦ M. V. 14. δὲ τί] δὲ τούτοις τί B. Bekk. ult. τοὺς ἐπὶ] τοὺς μὲν ἐπὶ B. M. V. Bekk.

P. 424. 3. προκτήσασθαι V. 7. ἀμύνεσθαι V. Ibid. ἡμῶν] ὑμῶν B. M. V. Bekk. 8. μὲν] δὲ pr. M. 10. καὶ om. M. V. 15. ἐπεδήμει M. V. 16. ἡμᾶς V. pen. συμβεβλήκασι] συμβεβουλεύκασι B. Bekk. συμβεβήκασι M.

P. 425. 2. προσδοῦναι M. V. 6. ἐκεῖνον M. V. 7. δὲ οὖσαν τὴν πόλιν ὂν] οὖσαν τὴν πόλιν, ὂν δὲ Bekk. 8. ἀνίκητον V. antep. καὶ συναναιρεῖσθαι] δὲ συναναιρεῖται B. M. Bekk. καὶ συναναιρεῖται Ald.

P. 426. 6. ἡγεμονίας] εὐδαιμονίας B. M.
τεσκάφη
V. Bekk. 10. καθηρέθη M. 11. Μεσήνην] Μεσσήνην Bekk. ult. αὐτὸν M. αὐτοῦ V.

P. 427. 1. πρᾶγμα] πρόσταγμα M. V. 7. τοῦτο B. M. V. 8. τούτων B. M. V. Ald. 9. ἑκάστων] ἑκάστου B. M. V. Bekk. 10. παρίδῃ] παρίδοι B. M. V. παρίδῃ Bekk. 13. μὲν γὰρ οὐ τῷ] γὰρ οὐ τῷ μὲν B. M. V. Bekk. ult. εἶργον] εἶργον B. M. Bekk. Ibid. νομίμων Bekk.

P. 428. 1. παρανομήσασι (et sic Taylor. et Reisk.)] παρανομήμασι B. M. V. Bekk. 4. ἢ πέφ.] εἰ πέφ. B. M. V. Bekk.
ὁ
5. ἐλθὼν M. 7. τούτων] τούτου B. M. V.
ε ε
Bekk. 10. ἐμέληται M. ἐμέλετε V. antep. σώσειν] σώζειν B. M. V. Bekk. Ibid. τοίνυν om. V. Ibid. τοῦτιν ἐμέλλετε M. V.

P. 429. 2. ὑμέτερον M. V. 3. μείζονος] πλείονος M. V. 8. ὑμῶν pr. B. 9. διέβασαν] διέβησαν B. M. V. Bekk. 11.
εν
ἠξίωσαν M. 13. φανερός V.

P. 430. 6. εὐεργετοῦντας V. 14. ἠξίου] ἠξίουν B. M. V. Ald. Bekk. pen. ἐννενήκοντα B. ult. ἔτη] ἔτι M. V.

P. 431. 1. καὶ ναυμαχοῦντες καὶ πεζομαχοῦντες] καὶ πεζομαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες B. Bekk. καὶ ναυμαχοῦντες om. M. V. 3. αἰχμαλώτας V. 9. Φάσιδος] Φασηλίδος Bekk. 13. καλῶν om. pr. M.

P. 432. 4. τὰ om. pr. M. 8. μήτε ἱερὰ] μήτε τὰ ἱερὰ B. Bekk. 9. καταισχύνειν — ἀμύνειν] καταισχυνεῖν — ἀμυνεῖν Bekk. 11. ἡμᾶς] ὑμᾶς B. M. Bekk. 12. ἠσέβηκεν] ἠσέβησεν B. M. V. Bekk. 13. παρασκευασάμενος pr. B. 14. αὐτὸν καὶ ὑ. τ. θ.] αὐτὸν καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑ. τ. θ. B. Bekk. 15. τιμωρήσησθε] τιμωρήσοισθε M. V. et corr. B. τιμωρήσαισθε Bekk.
ὅσιος
17. ΟΡΚΟΣ om. in lacuna B. 18. δίκαιος ὁ M. antep. καταισχύνοιέ M. V. pen. θέλοι] θέλει M. V. et corr. B. θέλῃ pr. B. θέλοι Bekk.

P. 433. 2. παρέδωκε μείζονα Bekk. 3. ἐκλ. πολεμίοις] ἐκλ. τοῖς πολεμίοις B. Bekk. Ibid. οὐκ om. pr. B. pen. ἐπὶ τοὺς μᾶλλον μικροῖς] ἐπὶ τοῖς μικροῖς μᾶλλον B. M. V. Bekk.
μαθεῖν
P. 434. 1. δεῖ διδάσκεσθαι M. 4. τὴν πίστιν] τὴν om. pr. B. Bekk. 5. γὰρ
ἀνθρώπους ὁ ο
ἄλλους M. 7. τῶν ἄλλον B. τῶν ἄλλων M. 12. τὴν πίστιν] τὴν om. B. Bekk. τὴν
πίστιν
δίκην M. Ibid. ἔδωκαν M. V. ult. ἃ ὅμως] ἀκοῦσαι· καὶ γὰρ παλαιῶν ὄντων τῶν τότε πεπραγμένων ὅμως B. Bekk.

P. 435. 4. ΟΡΚΟΣ om. in lacuna B. et
πρι
M. 8. τὰ om. pr. B. 9. ἐμπλησθέντων M. ἐμπρισθέντων V. 15. 16. et 26. ἡμῶν] ὑμῶν B. Bekk. 19. εὔκλειαν] εὔνοιαν M. om. V. 20. διὰ τῶν] διὰ τὴν τῶν B. M. V. Bekk. 25. περὶ ἄλλων] περὶ τῶν ἄλλων B. Bekk.
α
P. 436. 2. ὑμῶν B. 3. ἐξαναστήσαντες M. 7. τῶν] τὸν M. V. Bekk. 8. ἀδελφῶν
α β
V. et pr. B. τις τῶν δελφῶν M. 9. ἐξήγγελλε B. τοῖς Ἀθ. ἐξήγγελε M. 11. ἐμβαλλόντων pr. B. 12. ἡμῶν] ὑμῶν B. V. ἡμῶν Bekk. pen. οὐκ] οὐδ' V. et pr. M.

P. 437. 1. εἰς add. sup. lin. B. 2. lit. 5. aut 6. eras. ante ὦ in B. 3. τῆς ἀρχ.] τῆς τῶν ἀρχ. B. H. M. V. Bekk. 11. πεσόντα pr. B. antep. ἔτι] ἔστι M. V. Ibid.
σχεῖν
καταλαβεῖν M. pen. κλεομάντι M. V. ult. καὶ τοῖς ἐγγόνοις M. V. Ibid. ὁρᾶτε, εἰ] εἰ om. B. M. V. Bekk.
δικαίως . . . καὶ
P. 438. 5. εἰκότως M. 6. καὶ ταύτην B. 7. Λεωκρ. οὐδὲ] Λεωκρ. οὔτε ζῶν οὔτε B. Bekk. Λεωκρ. οὔτε M. V. 8. καὶ μονώτατος] καὶ om. B. Bekk. Ibid. δ' om. B. M. 15. διαπεπραγμένον pr. B.

P. 439. 1. θεόν τινα B. 3. τύχῃ] τύχα B. M. V. Bekk. Ibid. προδέδωκε M. V. 5. παρ' om. pr. B. 8. καὶ μὴ] καί μοι B. M. V. Bekk. 9. ἐπιγινομέναις Bekk. 12. ἐξαιρεῖται B. ἐξαιρεῖται τῶν M. V. pen. ἁμαρτάνῃ M.

P. 440. 3. et 6. νομίμων Bekk. 4. τῶν] τὸν M. V. pen. ἂν add. sup. lin. B. Ibid. ταῦτα M. ult. ἔγωγε om. M. V.

P. 441. 1. πᾶσαν B. 5. ἐνεργοῦντας]

εὐεργετοῦντας B. M. V. Bekk. 6. αὐτὸν M. V. ult. ἐκ γὰρ τῆς M. ἐκ γὰρ τῆς V.

P. 442. 1. δὴ καὶ] δεῖ M. V. 2. οὖν om. pr. B. 5. οὐ δυν.] οὐχὶ δυν. B. Bekk. 7. ἐγκατελείφθη M. V. Mel. pen. περιρεῦσαι Ald. Mel. Ibid. τὸ om. pr. B. ult. μόνον pr. B. Ibid. προσαγορεῦσαι] προσαγορεύεται cod. Ambros. προσαγορεύεσθαι Bekk.

P. 443. 1. τῶν] τὸν V. Ibid. ἀσεβῶν B. M. V. 3. δεῖν B. 6. τοὺς πατρ.] τὰς
ποιοῦντες
πατρ. Bekk. 10. δικαίως ἐκεῖνοι δικαίως
....
ἐφιλ. M. ἐκεῖνοι ποιοῦντες δικαίως ἐφιλ. V. 11. φησὶ V. 13. δὲ καὶ κατ'] καὶ om. B. Bekk. 14. βασιλέα V. 15. κηφισσοῦ M. V.

P. 444. 1. τῷ στρατοπέδῳ] τὼ στρατοπέδω B. Bekk. Ibid. ὁ] ὡς B. M. V. 8. τῷ τὴν] τὸ τὴν B. M. V. Bekk. 10. τῆς] τοῦ M. V. Ibid. καὶ γενναιότητα add. in marg. ult. ἥδιστον] ἥδιον B. M. V. Bekk. Ibid. μὲν om. pr. B.

P. 445. 1. πολλῷ δυσγενέστεροι] δυσγενέστερον B. M. V. Bekk. 5. ἢ] ἢ B. M. V. Bekk. 7. ὁμοίως] ὅμοιαι; B. M. V. Bekk.
οι
8. εἰσαγώγιμαι] εἰσαγώγιμαι M. εἰσαγώγιμοι V. εἰσαγώγιμαι Bekk. pen. πόλεως] πόλεος Bekk.

P. 446. 1. ἕκητι] ἕνεκα B. ἕνεκεν M. V. 2. τε om. pr. M. Ibid. ῥυόμεθα B. M. V. 3. , ἐν πολλοῖς δέ μιν Νόμοισι] , ἐν πολλοῖς δέ νιν (δ' ἐνιν B.) Ναίουσι B. M. V. ἐν, πολλοὶ δέ νιν Ναίουσι Bekk. 5. ὑπὲρ δοῦναι] ὑπερδοῦναι B. M. ὑπὲρ δοῦναι Bekk. 7. ἑνὸς μὲν] μὲν om. B. M. V. Bekk. 8. πόλεως] πόλεος Bekk. 11. ἄν μιν] ἂν μὴν B. ἄν μιν
εἰς
Bekk. Ibid. πρὸς μάχην M. antep. προτάρβουσ' B. πρὸς τάρβους V. et corr. M. qui pr. πρὸ τάρβους. Ibid. εἴη] ἔστι B. M. V. Bekk. pen. Ἃ om. B. V. pro Ἃ punctum in lacuna habet M. ult. σχήματα δ' ἄλλως edd. et codd.

P. 447. 1. πέμποι B. 4. εἵλοντο codd. et Bekk. 7. ἡ μία μόνη Πόλ. θανοῦσα codd. et edd. 9. δύ' ὁμοσπόρους] δύο θ' ὁμοσπόρων B. δύο θ' ὁμοσπόρω Bekk. 10. Ὡς εἴ τι] Σώσει· τί Bekk. 11. γε om. B. M. V. Bekk. 14. ἅπαντας γοῦν τ' ἐμοὶ B. M. V. 15. Ἄρξουσι τ'] Ἄρξουσιν B. M. V. Bekk. Ibid. τὴν δ'] τήνδ' B. V. Bekk. 16. ἐκείνω B. Ibid. οὗ τὸ] οὐ B. M. V. antep. ἄτερ] ἄτερ B. ἄτερ Bekk. pen. πάλαι B. M. V. Ibid. θέσμιά τις] θέσμι' ὅστις Bekk. Ibid. ἐκβάλλει B. M. V. ult. ἂν τελείας] ἀντ' ἐλάας Bekk.

P. 448. 1. πόλει βάθρου V. 2. ἀναστρέψει] ἀναστέψει Bekk. 3. Στεφάνοισιν οὐδαμοῦ] Στεφάνοισι, Πάλλας δ' οὐδαμοῦ B. Bekk. Στεφάνοισί τ' οὐδαμοῦ M. V. Ibid. τιμήθήσεται M. 5. καὶ νικᾶτε B. καὶ νικᾶτ
..
M. V. 6. οὐ τήνδ' ἐγὼ] ὑμῖν τήνδ' ἐγὼ οὐ B. M. V. 8. καί γε] γε om. B. M. V. Bekk. antep. ἡμᾶν] ὑμῶν B. ἡμᾶν Bekk.
ου
P. 449. 1. τολμήσωσι M. 4. ὥσπερ καὶ Λ. M. V. 6. ἡμᾶν V. 8. τῶν Παναθη-
τίδε
ναίων om. pr. B. 15. ταῦτα M. 19. περὶ πάτρης Τέθναμεν om. V. ult. Ἱκανται] ἥικωνται pr. ἥιχωνται corr. B. ἥκωνται M. V. οἴχωνται Bekk.

P. 450. 8. τῷ] τὸ Ald. 15. μεσηνίους V. 16. τῶν ἀφ' Ἡ. γεγενημένων] τοῖς ἀφ' Ἡ. γεγενημένοις B. Bekk. τοὺς ἀφ' Ἡ. γεγενημένους M. V. 17. βασιλεύσουσιν M. V.

P. 451. 3. τοῦτον V. 4. ὅταν] ὅτ' de suo Pinzger. 11. ἐπὶ προμ.] ἐνὶ προμ. Bekk. antep. τῇ] τῇ ἑαυτοῦ B. Ibid. μαχόμενον, sed in marg. μαρνάμενον, M. ult. ἀνιαρώτατον B.

P. 452. 2. μικρᾶ V. 3. Ἐχθρὸς γὰρ] Ἐχθρὸς μὲν γὰρ M. V. et corr. B. Bekk. 6. ἀτιμία] ἀτιμίη Bekk. 7. ὥρη B. V. 8. οὔτ' αἰδὼς] οὐδ' αἰδὼς M. V. Bekk.
ἐς
Ibid. εἰσοπίσω] οὔτ' ὀπίσω B. οὔτ' ὀπίσω M. ἔς τ' ὀπίσω V. Ibid. τελέθει] τέλος B. 9. τῆσγε V. Ibid. μαχόμεθα B. 10. θνήσκομεν B. Ibid. ψυχάων B. M. V. 12. μήτε φόβου M. V. 13. ποιεῖτε] ποιεῖσθε B. Bekk. 14. μαχόμενοι M. V. pen. γηραιούς B. ult. μὲν γὰρ B.

P. 453. 1. πρόσθεν B. 4. φίλαις ἐνὶ M. φίλ' ἐνὶ V. ult. ἄρα τῆς] ἀρετῆς B. ἐρατῆς M. V. Bekk.

P. 454. 1. μὲν om. pr. B. Ibid. θνητοῖσιν] θνητοὺς Bekk. 7. τῆς om. pr. B. 8.
κατειργασμένα
ἡτοιμασμένα M. 10. πρῶτον M. V. ult. ὀξείοις M. V.

P. 455. 2. Ἕλληνας, Ὦ] Ἕλληνας, ἐκείνοις μὲν Ὦ B. Bekk. 5. ταῖς V. Ibid. ἐκείνων B. 6. ἡμετέροις M. 10. ταῖς πράξεσιν] τοῖς πράξεσιν V. τοῖς πράξασιν Bekk. 11. οὐχ ὃ] οὐχ ὃ M. Bekk. 12. κατήσχυναν V. 13. μεν om. pr. B.

P. 456. 2. προδοσίαν κεκρ.] προδοσίαν καὶ δειλίαν κεκρ. B. H. M. V. Bekk. 4. δύνασθαι M. V. pen. φρινίχου B. ult. Οἰσυίοις] οἰσαίοις M. οἰσύοις V. οἰσυίοις Bekk.

P. 457. 2. τῶν Φρ.] τῶν τοῦ Φρ. B. Bekk. 5. προδόντα pr. B. 8. μὴ τεθάφθαι] μὴ
ἀττικῆς
om. B. M. V. Bekk. 9. ἀρετῆς M. 10. τὴν ante χώραν om. M. V. 11. δέ τινες] δέ [τινες] Bekk.

P. 458. 1. ΨΗΦΙΣΜΑ om. B. 7. τὴν ψῆφον M. V. 9. μόνω M. V. 12. οὕτω] οὔτε B. M. V. 13. ὑμῶν ψηφίζεσθε] ὑμῶν αὐτῶν ψηφίζεσθε B. Bekk. ὑμῶν ψηφίζεσθαι M. V. 15. ἡ ἀλήθειαν] ἢ δι' ἀλήθειαν B. Bekk. antep. ὅτι πᾶσι] ὅτι φύσει πᾶσι B. Bekk. pen. τῆς περὶ τῆς B. ult. ἐάσαντος] ἐάσαντα B. M. V. Bekk.

P. 459. 4. ἀλιτηρίους M. V. 7. τοῦ Ἱππ.] ἡ Ἱππ. M. V. Bekk. 9. προαναγραφέντας] προσαναγραφέντας V. Bekk. 20. ὅτε] ὅτι M. V. 21. εἰ περὶ] ὅτι περὶ B. Bekk. οἱ περὶ M. V. 22. ταῖς τιμωρίαις V.

P. 460. 6. τὸν om. M. V. 9. καὶ περὶ] καὶ τοῦ περὶ Bekk. 10. μόνῳ λόγῳ] λόγῳ μόνῳ B. Bekk. 12. αὐτοχειρεὶ V. Ibid. ἀπέκτεινε] Post ἀπέκτεινε lacuna in B. ἀπέκτεινε. ΨΗΦΙΣΜΑ. Bekk. antep. δοκεῖ ὑμῖν] ὑμῖν δοκεῖ B. Bekk. δοκεῖ ἡμῖν V. Ibid. βουλομένους B. pen. Λεωκράτη] Λεωκράτην B. M. V. Bekk.

P. 461. 1. ἔργῳ τὴν] ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ τὴν
ἐκλιποντα
B. H. M. V. Bekk. 2. προδιδόντα M. 3. τῆς τιμωρίας] codd. et edd. Ibid. καὶ] ἀλλ' V. 4. ἀποστερεῖν οὕτως codd. et edd. 5. αὐτοῦ] αὐτὴν B. αὐτὸν M. 6. μὲν σωτ.] τὴν σωτ. B. M. V. Bekk. 7. ὄντως] οὕτως B. M. V. Bekk. 12. καὶ τὸν τῶν δήμων M. V. antep. ἐπιθῆται] ἐπιτιθῆται Bekk. Ibid. καταλύει M. ult. τὴν ἐναντίαν] τὴν αἰτίαν B. Bekk.

P. 462. 1. αὐτοὺς om. pr. M. Ibid. γὰρ ᾤοντο] γὰρ οὕτως ᾤοντο B. Bekk. 4. ψήφισμα.] Post ψήφισμα lacuna in B. ψήφισμα. ΨΗΦΙΣΜΑ. Bekk. 8. βουλομένοις M. V. 9. πρὸς τοιούτ.] πρὸς τοὺς τοιούτ. B. M. V. Bekk. Ibid. αἴσθησιν μελλ.] αἴσθηται μόνον μελλ. B. M. V. Bekk. 11. γὰρ add. sup. lin. B. 13. ποιήσεσθε] ποιήσεσθαι V. προήσεσθε Bekk. 14. ἐκεῖνον V. ἐκεῖνος Ald. 15. παρ' αὐτῶν] παρὰ τῶν M. V. παρ' αὐτῶν Bekk. antep. παρὰ om. M.

P. 463. 3. ὡς ὅμ.] ὅπως ὅμ. B. M. V.
προδιδόντα
Bekk. 8. καταλιπόντα M. 10. ἣν] οὓς M. V. 11. ἡμῶν] ὑμῶν M. V. Bekk. 12. πόλεως] τῆς πόλεως B. V. Bekk. τῆς πόλεως om. pr. M. Ibid. μετέσχον pr. M. 13. εἶχε M. V. 14. προπαραδιδόντας] προδιδόντας B. M. V. Bekk. 16. πόλις V. 17. γὰρ ἂν ἔκ.] ἂν om. B. M. V. Bekk. antep. θῆται] θήσεται Bekk.

P. 464. 4. τὴν τιμωρίαν ἐποίησαν] ἐποίησαν τὴν τιμωρίαν B. M. V. Bekk. 7. ἑαυτοὺς] αὐτοὺς Bekk. 8. τεκμήριον, ὃ] τεκμήριόν ἐστιν, ὃ B. Bekk. 11. κατάξαντες] τάξαντες B. M. V. Bekk. antep. ἐποίησαν.] ἐποίησαν μετ' αἰσχύνης. B. M. V. Bekk.

P. 465. 1. ΝΟΜΟΣ om. in lacuna B. 2. δὲ ὡς] δὴ ὡς B. Bekk. 8. τὴν τιμωρίαν M. V. 9. ἄλλην ζημ.] ἄλλην δεῖ ζημ. B. Bekk. Ibid. δουλείας M. V. 13. τοσοῦτο V. Ibid. οὗτος] ἐκεῖνος M. V. 15. ὡς om. V. 17. ὑπὲρ om. pr. B. 19. τὰ] κατὰ M. V. 21. τὰ secundum om. B. M. V. Bekk. Ibid. πρὸς τάχος] πρὸς τὸ τάχος B. τὸ om. Bekk. 23. ποιητικῶν] ποιητῶν B. M. V. Bekk. ult. ἐντεκεῖν ἠξίωσεν] ἠξίωσεν ἐντεκεῖν Bekk.

P. 466. 3. οἰκεῖν pr. M. 4. τὸν ἀνδροφόνον B. Ibid. εἰκότως om. V. 6. ὑποδεξομένους] ὑποδεξαμένους B. M. V. Ald. Bekk. 8. κακεῖ] κακοὶ B. M. V. Bekk.
ὑ
13. ἡμῶν M. Ibid δεινὰ] δεινότατα B. Bekk. 18. δὲ om. pr. M. pen καταλιπὼν] ἐγκαταλιπὼν B. Bekk.
ω
P. 467. 6. τούτων B. 8. ὑμῖν M. 9. τις ἐστὶν] τις ἄρα ἐστὶν B. M. V. Bekk. 10. περὶ om. M. V. antep. ἐν τῷ] αὐτῷ M. V. pen. τοῦ om. B. M. V.

P. 468. 1. υἱὸς V. 4. προδεδωκέναι - - - ἀνακειμένην add. in marg. B. Ibid. τὴν πατρὸς] τὴν τοῦ πατρὸς B. V. et corr. M. Bekk. 5. τοῦ om. pr. M. 6. ἐνόσουν V. 9. μήτε φιλ.] μὴ φιλ. Ald. 10. συναπολογουμένου V. 14. κατάσχοιεν M. V. Ibid. δὴ καθ'] δεῖ καθ' de suo Bekk. Ibid. γεγ. δεῖ] γεγ. δεινὸν B. M. V. Bekk. 16. οὐκ ἐπὶ] οὐκέτι Bekk. Ibid. προσκρούσασθαι] παρακρούσασθαι
ἀξιώσουσιν
Bekk. antep. ἠξίωσαν M.

μόνον
P. 469. 8. μᾶλλον τῶν M. 9. οὐδὲν V. 13. πρώτου V. pen. οἶμαι τοῦτο πρ., ἵν'] εἶναι τοῦτο πρ., ὅπως B. M. V. Bekk.
ὀπ
ult. ὅσοι M.

P. 470. 2. ἐλέου ἠξ.] ἐλέου οὐκ ἠξ. B. Bekk. Ibid. περὶ τοῦ] κατὰ τοῦ B. Bekk. παρὰ τοῦ M. V. 5. Λεωκράτη] Λεωκράτην V. Λεωκράτη Bekk. 6. αὐτῶν] αὐτὸν M. V. 9. σωσάντων πόλει] μεινάντων πόλει Bekk. 11. ἥκει B. M. V. Ald. Ibid οὐσιῶν] ὁσίων Bekk. 12. νόμων, ἀγορᾶς M. V. antep. ἡμετέρων] ὑμετέρων B. Bekk. pen. ἔθαψεν] ἔθαψαν B. M. V. Ald. ἔθαψεν Bekk. ult.
οὗτος
ὅδε οὐδὲ M. Ibid. ἐν τοῖς μνημ.] ἐν om. B. Bekk.

P. 471. 6. ποιησάμενοι] ποιοῖς; ἃ μόνος Bekk. 7. οἷς om. Bekk. Ibid. ἐπικαλέσετε V. 8. αὐτῶν M. V. pen. τῶν αὐτῶν ἐράνων] τὸν αὐτὸν ἔρανον Mel. Bekk.

P. 472. 1. ἐπεὶ καὶ τὴν ἀσφ.] τὴν γὰρ ἀσφ. B. V. Bekk. τὴν ἀσφ. M. 2. αὐτοῦ] ἑαυτοῦ B. M. V. Bekk. 5. αὐτῆς] αὐτοῖς B. M. Bekk. 7. συμπαταξαμένων V. 10. παράνοιαν Bekk. 12. δώσητε M. V. Ibid. τῷ om. B. 13. καὶ add. sup. lin. B. Ibid. μόνους V. antep. φυγὼν] φυγὴν B. Bekk. pen. ἐπὶ προστάτου] ἐπεὶ πρὸς τὰ τοῦ M. V.
ῆ
Ibid. ἔτη] τῆ B. V. τὰ M. ult. μιλόβοτον M. V.

P. 473. 2. ὑμῶν B. M. Ibid. γενήσεται Bekk. 5. ὑμῖν τοῖς] ὑμῖν ἐστὶ τοῖς B. M. V. Bekk. 8. τοίνυν ὑμῖν] ὑμῖν om. pr. B.

μὲν τοίνυν Bekk. ult. ὅτι τὰ] [ὅτι] τὰ Bekk.

P. 474. 1. ἀστρατείας παρ.] ἀστρατείας ἀστρατείας οὐ παρ. B. V. Bekk. ἀταξίας οὐ παρ. M. 2. τούτοις] τούτου B. M. V. Bekk. 3. τῶν κατὰ πρὸς M. Ibid. αἵρεσιν M. V. 4. ἐστιν] ἔσται Bekk. Ibid. σώζοντα B. M. V. 7. ἀπολεῖσθαι M. V. 11. ἄλλον βίον] ἄλλον τούτου βίον B. Bekk. pen. ἀνδρῶν καὶ παίδων καταψηφίσεσθαι] ἀνδραπόδων καταψηφίζεσθαι B. M. V. ἀνδραποδισμὸν καταψηφίζεσθαι Bekk. ult. καδδίσκοιν] καδίσκοιν Bekk.

P. 475. 1. τοῦ μὲν προδοσίας τοῦ δὲ Bekk. Ibid. ἕνεκα] εἵνεκα B. M. V. Bekk. 3. ἐὰν Λ.] ἐὰν μὲν Λ. B. Bekk. 4. Λεωκράτη M. V. Bekk. 7. παρακελεύεσθε B. V. παρακελεύεσθαι M.

P. 476. 1. Λεωκράτη codd. et edd. Ibid. ἀναμνησθέντας M. V. Ibid. κατηγορουμένων] κατηγορημένων B. κατηγορουμένων Bekk.

INDICES
AD LYCURGUM.

INDEX GRÆCITATIS LYCURGEÆ.

AD PAGINAS ET VERSUS EDIT. REISK.

A.

B.

Γ.

Δ.

N.

O.

Π.

P.

Σ.

T.

Υ.

Φ.

X.

Ψ.

Ω.

INDEX HISTORICUS

AD LYCURGUM.

INDEX GEOGRAPHICUS
AD LYCURGUM.

ΔΗΜΑΔΗΣ.

HAUPTMANNI DISSERTATIO

DE

DEMADE.

ΣΥΝΟΨΙΣ.

I. Demadis genus. II. indoles. III. educatio et prior vitæ modus. IV. administratio reipublicæ. V. fortunæ et fata. VI. eloquentiæ conditio. VII. sententiæ. VIII. Quid ipsi scriptorum tribuatur; ac singulatim de oratione *ὑπὲρ τῆς δωδεκαετίας*. IX. Quibus argumentis fragmentum illius orationis, hodieque superstes, Demadi vindicetur. X. quibus argumentis suppositum videatur. XI. Ejusdem dispositio.

I. Duo nobis Demades oratores, patrem et filium, sistit Suidæ collectio, hic sicubi parum sibi constans; ni codicum diversæ, tam barbaris sæculis, observationes confusionem intulerunt. Miscetur enim æque Demades, post Antipatrum regnans, qui Thebas instaurarit, quod Cassandrum, Antipatri filium, fecisse constat; et prioribus plane perturbata tribuuntur. Quoniam igitur antiquiores solum Demeam filium appellant: in uno pariter Demade subsistimus, qui, cum jam ad Philippum mittere filium potuisset, anno postremo Antipatri necabatur. Is Atheniensis erat, e Laciadis, Œneidis tribus populo, trahens originem, filius Demadis, ut in orationis ipsi tributæ fragmento legimus §. 16. Quatenus vero, non præter causam, Demeam patrem aliquis nominat, hariolari licet, nostrum nepotem aliquis nominat, hariolari licet, nostrum nepotem habuisse, Cassandri tempore celebrem. Quod pater nostri vir fuerit obscurus, etiam Ælianus V. H. XII. 43. prodit. Sed addens idem: *Κλεοφῶντος καὶ Δημάδου, καίτοι προστατῶν γενομένων τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, οὐδεὶς ἂν εἴποι ῥᾳδίως τοὺς πατέρας*, quid sibi velit, ignoro. Ipse quoque Demades haud oratorem monstrat, sed pauperem ac laboribus suis infirmitatem vitæ sustentantem, quibus et, vel ab obitu patris, quod ex fragmenti loco probari posse videtur, vel ab ipso commotus, filius operam dabat. Quantumvis subjecta Demadi foret isthæc oratio, nihilo minus ea justiorem fidem referret, aliorum quoque testimoniis fulta, quam Ælianus, forte majores generatim, aut illustria patrum in rempublicam merita, spectans, aut omnino quidquam modo dans argumento

suo, περιφανεῖς ἐξ ἀσήμων designaturus. Suidas porro, quatenus matrem tibicinam vocat, ac meretricem, ut Demeam cum Demade, sic matrem cum uxore, vel pellice, confundit. Faciunt hac in parte nobiscum Plutarchus et Athenæus, qui simul sermonem narrant, quo pater filio dicit; cum ipse matrem ejus duxerit, illud nec vicinum sensisse, Demeæ nuptiis reges ac principes necessaria suppeditare. Potuit igitur Hyperides et alloqui Demeam increpando: Οὐ σιωπήσῃ μειράκιον μεῖζον τῆς μητρὸς ἔχων τὸ φύσημα; Fuit enim et filius orator, qui præ cæteris, cum Callicle, Diopetheu Sunium a periculo capitis liberavit, v. Io. Tzetzes histor. chil. VI. 98. 104. contra quem pariter ac patrem duas orationes, quæ perierunt, habuit Hyperides.

II. Eæ quidem narrationes nos aliquatenus ad Demadis indolem considerandam deducunt. Generatim vividam habuit. Ingenium e salibus patet; judicium e rebus ab ipso peractis; ex iis, quæ de oratoria ejus facultate memorantur, utrumque. Prodebat εὐστοχίαν in reprehendendo, seque, magna παῤῥησίᾳ, vel regum ludibriis, opponebat; quippe cum admiranda vis orationum omnia permulceret. Adamabat quidem pacem; ut vere Tzetzes v. 19. scribere posset:

- - Ὑπῆρχεν ἐραστὴς εἰρήνης ὁ Δημάδης.

Neque tamen spernebat bellum, aliquando dux militaris constitutus. Pertinet huc, quod Ælianus V. H. XIV. 10. notat, ubi simul paludamentum, a Phocione rogatum, lividam Demadis arrogantiam ostendit. Istam et Plutarchus innuit, qui, tam in reip. ger. præc. §. 7. quam in Vita Demosthenis, §. 11. Demadis illud refert: 'Corrigere me vult Demosthenes, sus Minervam.' Scilicet in Demosthenem præcipue noster invidiam effudit. Unde Sidonius Apollin. VIII. 1. de Demade et Antonio, Demosthenis illo, hoc Ciceronis adversario, testatur, quod, "lividi cum fuerint, malitiæ claræ, dilectionis obscuræ, tamen ad notitiam posterorum, per odia virtutum, decurrerint." Licet Demosthenes, ut auctor est Plutarchus l. c. §. 8. fin. quia non ausus est ex tempore dicere, nunquam juverit Demadem; Demosthenem, tumultibus populi perculsum, subito surgens, sæpe Demades. Jure quoque suo Suidas πανοῦργον, *astutum*, nominat; neque perfidum minus: id quod omne curriculum vitæ significabit. Avaritiæ testem invenimus Plutarchum, tam in apophthegm. t. viii. p. 110. ed. Hutten. quam in Vita Phocionis, §. 30. ubi dictum ab Antipatro refert, duo se amicos Athenis habere, Phocionem ac Demadem, quorum alterum nunquam adducere potuisset, ut missa dona acciperet, alterum nunquam muneribus exsaturasset. Inde tamen, Suida teste, εὔπορος παντὸς, luxuriosus evadebat et impurus, qui de parte altera profudit, quod corraserat ab altera. Novimus Demosthenis responsum, cum sese Minervam nuncupasset Demades: 'Ista quidem (ait) Minerva proxime fuit in adulterio deprehensa.' Novimus ex Athenæo II. 2. quod Pytheas asseverarit, Demadem, lenocinatum, ebrium, ac ventricosum, singulis diebus in concionibus versari. Sic autem πορνοβοσκῶν, μεθυσκόμενος, προγάστωρ, facile comprobabit Plutarchi sententiam, cujus in Phocione §. 1. dicitur: οὕτως ἀσελγῶς βιώσας καὶ πολιτευσάμενος, ὥςτε Ἀντίπατρον εἰπεῖν ἐπ' αὐτοῦ γέροντος ἤδη γεγονότος, ὅτι, καθάπερ ἱερείου διαπεπραγμένου, γλῶσσα καὶ κοιλία μόνον ἀπολέλειπται.

III. Utique videtur luxuria potius ex abundantia pravaque consuetudine fluxisse, quam, quasi naturalis, primam ætatem fœdasse. Quanquam enim non ignoramus, ejusmodi vitia subinde primariis ingeniis insidere; quo nomine solum Alcibiadem appellasse sufficit: remigis tamen partes, et nihilo minus adeo notabilis, sine magistro, quod vulgo creditur, profectus, ut Atticis auribus placeret orator, et ad nutum suum componeret omnia, difficulter cum tali natura cohærent. Noster quidem, propter antecedentes occupationes, a Sexto Empirico vocatur κωπηλάτης, a Suida ναύτης, ναυπηγὸς καὶ πορθμεὺς, *nauta, faber navalis et transvectionum administer.* Pergit Suidas: *absistens ab his rempublicam administravit* (ἐπολιτεύσατο). Quod num statim factum, an post exercitationes varias in dicendo, non plane constat. Tributum oratori nostro fragmentum pariter proxime conjungit §. 18.; sed ut latiorem sensum admittat, ac forsitan studiose tempus quoddam obscuret. Apud Stobæum serm. XXIX. p. 204. ed. Bas. 1549. legimus, Demadem interrogatum, quo doctore profecerit? nominasse βῆμα, *tribunal*, indicando, quod in ipsis negotiis, experientia quavis sophistarum institutione sit melior. Natum est inde proverbium, apud Apostolium IV. 17. ἀπὸ κώπης ἐπὶ βῆμα. Quem etiam ad modum Sextus Empiricus contra mathemat. II. 16. ipsum, inquit, ἱκανῶς καὶ κατὰ τρόπον ῥητορεύειν, μὴ μετασχόντα ῥητορικῆς, *cum non didicisset rhetoricam.* Ut et idem Sextus I. 13. 294. sq. grammaticis subtrahit Demadem: licet Homericos versus afferat, quibus, a pugna Chæronea, dum is ad convivium adigebatur a Philippo, ex Homer. Odyss. X. 383. sqq. feliciter usus esse diceretur; quosque Diogenes Laertius IV. 9. Xenocrati pariter, apud Antipatrum, a pugna Lamiaca, tribuit. Ni quid ibi confudit Sextus; id certe constabit, haud ἀγράμματον Demadem fuisse, qui similiter alias in numerato sententias veterum habuit. Exercitationem continuam, illud potentissimum discendi genus, singulatim memorat Quinctilianus II. 17. p. 128. sq. ed. Capp. Qui simul, partim præstantiorem, si plura didicisset, futurum fuisse credit; partim, haud omnino negari posse, contendit, ipsum quoque magistros auscultasse.

IV. Cæterum, Olynthiaco jam bello, quod Olymp. CVIII. gerebatur, Demadem Philippi beneficiis clanculum esse gavisum, ac

Demosthenis Olynthiacis orationibus facundiam suam opposuisse, narrant. Hoc et ille passim, quamvis adversarios non appellet, innuit; sed apertius habet Suidæ collectio, jungitque, quod, cum Euthycrates Olynthius Philippo patriam prodidisset, et hinc apud Athenienses infamis foret, Demades eum honoratum et Atheniensium hospitem publico decreto suo fecerit. Istud tamen, ut et alterum decretum, quo sancire laboravit obedientiam suorum (Φιλίππῳ, τοὺς Ἕλληνας ὑπακούειν), equidem vix ante pugnam Chæroneam, cum Suida, ponerem. Interim ita patebit, cur, in eadem pugna captus, victorem tam honorificum ac benignum senserit. Sequi cogebatur Atheniensium castra, licet revera Philippi stipendiarius; hinc et capi maluit, quam fortiter pugnare. Vix alius, e grege captivorum, quod Diodorus Sic. XVI. 88. narrat, eo modo castigasset ebrium: Βασιλεῦ, τῆς τύχης σοὶ περιθείσης πρόσωπον Ἀγαμέμνονος, αὐτὸς οὐκ αἰσχύνῃ πράττων ἔργα Θερσίτου, quo tamen permotus se totum mutat Philippus. Sed opus erat prætextu, ne, receptus in amicitiam regis, huic solum, nec patriæ, favere videretur. Profecto, vel tunc Macedo potius adjumentum Atticorum contra Persas, quam odium ac desperationem, quærebat. Cum ergo deprecaretur Demades, gratiam suam Atheniensibus promisit, occisos honorifice sepeliendos curavit, captivos sine redemptionis pretio dimisit, societatis et amicitiæ fœdus cum ipsis renovavit, pacem denique Bœotiorum genti concessit Philippus. Partim id actum est ante, quam hujus convivio Demades adesset, partim singulari legatione suscepta. Demosthenes etiam pacis illius mentionem facit pro Corona c. 88. Redemit autem, ut fragmentum §. 20. habet cIɔcIɔ. secundum alios cIɔcIɔcIɔ. secundum Fabricium cIɔcIɔcIɔ XC., quos inter cIɔ. cives erant. Nescio, num tunc, an alia legatione, factum sit, ut ipsi noxæ daretur, quod, ex eo quærente Philippo, quales Athenæ quantæque forent, illas in mensa describeret Demades: unde, quasi patriam injuriis affecisset, immo prodidisset, accusabatur. v. Hermog. περὶ εὑρέσ. I. 2. Id vero plane tunc accidit, ut, ubi Cecropidarum illud nobile robur esset? Philippo sciscitato, per ἀπόφθεγμα responderet, quod immiscent Stobæus serm. LII. p. 365. et Plutarchus pro nobilit. in Fabricii Bibl. Gr. VI. 6. 7. T. XII. p. 270. itemque in I. C. Wolfii anecdotis Gr. T. IV. p. 282. οἶσθα ἂν, ὦ βασιλεῦ, ὡς τῶν νῦν μὲν Ἀθηναίων ὁ Φίλιππος, τῶν δὲ Μακεδόνων ἦρχεν ὁ Χάρης. Diodorus quidem Siculus, XVI. 88. horum plura dum memorat, insignem illum, quem antea diximus, effectum gratiis solum Atticis vindicando, vel ignorasse, quæ reticet, vel moralem scopum sibi præfixisse, videtur. In republica Demades haud raro sibi speciem honestatis quæsivit. Eodem refero decretum illud, quod Seneca de benef. VI. 38. perpendit, et quo damnavit eum, qui necessaria

funeribus venditabat, cum probasset, ipsum magnum lucrum optasse, quod illi contingere sine multorum morte non potuisset. Nihilo minus et subinde veras animi cogitationes celare nequivit. Huc pertinet, quod persuaserit Atheniensibus, ut in concionem Græcorum Philippicam omni modo recipi studerent. Quamvis enim Demosthenes, Phocion, cæteri repugnarent: populus tamen, Macedonibus assensum inconsulto fervore sequebatur. Reprehendebat quidem, detrimento per ejus consilium accepto, civitas Demadem. Hic autem denuo suasor exstitit, ut sui pacem bello præferrent, ac Macedonis imperium patienter tolerarent. Habemus et aliud adhuc ejus decretum, quo, cum Alexander a Thebis expugnatis legationem Athenas mitteret, de decem oratoribus puniendis, consilium illorum liberandorum causa cepit, summa diligentia, populi nomine, factum. Hoc ipso decem illos excusabat; sin vero vel peccarint, promissionem annectebat, eos populum esse puniturum (Diod. Sic. XVII. 15. Plut. in Demosth. § 23.). Forte tunc et psephisma scripsit, de Alexandro majorum deorum consessui jungendo, quem honorem jam Philippus affectarat. Hinc ipse legatus, per gratiam et eloquentiam suam, oratores liberavit, totique populo clementiam Alexandri comparavit. Evolvantur Arrianus de exped. Alex. I. 10. Plut. in Alex. §. 12. cæteri. Quin simul pro Thebanis transfugis fructuose deprecatus est. Sic et alias, quod salvo Macedonum dominatu fieri poterat, civibus prodesse laboravit. Ridendo præcipue verum dicebat, et Atticis auribus se totum accommodabat. Ut hoc utar exemplo, cum cives suos aliquando, rebus novis audiendis solum intentos, negotiorum curam omittere videret; illam ipsam, vel fabula, commendavit, quam in Æsopiarum collect. n. 178. legimus. Suidas refert, quod et aluerit equos, inque ludis Olympicis victor discesserit. Apud Edvardum quidem Corsinum inter Olympicos victores nulla fit mentio Demadis. De solis igitur Atticis, ac minoribus hoc nomine ludis, de quibus æque Corsini loquitur, erit intelligendus Suidas, qui de eodem narrat: οὗτος κατέλυσε τὰ δικαστήρια καὶ τοὺς ῥητορικοὺς ἀγῶνας. Id esse factum videtur, cum ejiceret oratores, et urbem Antipatro traderet, ut illius nunc diversa fieret in foro pariter administratio. Forsitan hoc tempore, quod idem narrat, populo discedens dixit: οὔτε ἑαυτῶν ἐστὲ κύριοι, οὔτε ἐμοῦ. Nec admodum errabo, si commemoraverim, inde natam esse narrationem Tzetzæ Chil. VI. 177–181. de linguis oratorum Atticorum, cum cæteri necarentur, rogatu Demadis, solum exsectis. Ita quidem, cum ipse sub Antipatro naufragia reipublicæ se gubernare profiteretur; jure suo vocari potuit a Plutarcho in Phoc. §. 1. reipublicæ naufragium.

V. Interim, secundum Suidam, proditor perquam dives, Philippi

munere, multas habuit in Bœotia possessiones. Immo, si C. Graccho, apud Gellium XI. 10. 6. fides datur, vel, ut sileret, talenta decem accepit. A nece Philippi beneficentia pariter Alexandri gaudebat, apud illum haud minus potens, ac apud parentem. Hinc a Demosthenis amicis largitione quinque talentorum commovebatur, ad dictum antea psephisma, de reis oratoribus periculo eximendis, artificiosius consignandum. Postea similiter Antipatri gratiam obtinuit, licet denique perniciosam. Ad hunc enim cum Phocione legatus, urbem illi demisse tradidit, quod fusius memorant Nepos in Phoc. c. 2. Plutarchus in Vit. Phocion. §. 26. sq. et Pausanias L. VII. c. 10. Nec apud suos honoris testificationibus excidit Demades. Ænea statua, in foro posita, colebatur, publiceque in Prytaneo victum capiebat, quod Dinarchus κατὰ Δημοσθ. inter alios refert. Tanto verosimilius idem Dinarchus §. β′. Demosthenem atque Demadem conjunxit, ab Harpalo pecunia corruptos, quo tempore §. ζ′. Areopagi senatus sex mensibus de iis inquisivisse dicitur. Palam quidem Demades, uti jam dictum est, adversarius erat Demosthenis, cujus administrationem reipublicæ malorum omnium causam exstitisse præ se ferebat, cum bellum postea nasceretur. Respicit, hocce narrans, Aristoteles Rhet. II. 24. bellum, post quod, Aristophonte prætore, Demosthenes habuit orationem de Corona. vid. Dionys. Hal. ep. ad Ammæum, §. 12. Post illud tempus in civitate sua rixis sæpe noster exercebatur, nonnunquam omnino plectebatur. Quod et, cum Alexandrum vivum consecraret, pecuniam ab Harpalo sumeret, et alias, factum esse narrant. Ob divinos honores Alexandro decretos, forte post discessum regis in Asiam, mulctam C. talentorum irrogatam illi fuisse, putat Ælianus V. H. V. 12. credibilius autem X. nominat Athenaeus VI. 6. p. m. 409. Erat tamen, cum et per solam petulantiam occasionem mulctæ præberet. Hujus rei vel unum exemplum e Plutarcho in Vit. Phocion. §. 30. sufficiet. Athenis lege cautum fuit, ne quis peregrinus saltaret. Demades vero totum chorum ex peregrinis, numero centum, constituit, pœnamque simul debitam solvit. At non semper tam promptus erat in suscipiendis pœnis, quas septies detrectabat, maxime potentior civitate factus. Accidit illud, vel in primis, post Alexandri mortem et Lamiacum bellum, quo tandem Athenienses, ad Cranonem, ab Antipatro Crateroque victi, præsidium in Munychiam recipere cogebantur. Tunc enim Demadis, professi Macedonum amici, fortuna sine dubio novum incrementum obtinuit. Sed in altum tollebatur, ut graviore prolapsione rueret. Cum effecisset Athenis, ut Demosthenes et oratores alii damnarentur: ipse fraudulentus deprehendebatur. Quippe, quod Diodorus Sic. XVIII. 48. memoravit, clanculum per literas egerat cum Antipatri capitali hoste, quem in Macedoniam et Græciam

invitabat, ἐκ παλαιοῦ καὶ σαπροῦ στήμονος omnia pendere, Antipatrum sugillando, significans. Tota res ab eum accusante Dinarcho Corinthio, ad Plutarchi testimonium, in Demosth. vita, §. 31. cum literis ipsis detegebatur. Quo facto, dum liberius exigebat promissa Demades, Olymp. secundum aliquos CXV. a. 2. potius autem, quoniam Antipater tunc jam mortuus erat, CXIV. 4. cum legationis comite Demea, quoddam in gurgustulum abductus, postquam filium necari viderat, ejus sanguine conspersus, tollebatur, inque lacum Amphipolitanum cadavera conjiciebantur, aperto documento, quam dignus exitus vulgo flagitia sequatur. Hac enim ratione tandem evenit, quod Demadi subinde prædixerat Demosthenes, sese primos vendere proditores. Historici necis auctorem partim Antipatrum vocant, partim Cassandrum. Apparens autem repugnantia facile dirimetur; si jam ægrum parentem filio totam administrationem imperii tradidisse perpendamus.

VI. Quid infelix iste valuerit in arte dicendi, videamus nunc brevissime. Non hic afferam, e Plutarchi vita Demosthenis §. 10. ἀμφιβολίαν habens, effatum Theophrasti, qui, cum interrogaretur, quis sibi videretur Demosthenes orator? respondit: *dignus hac urbe*. Qualis Demades? *supra urbem*, ὑπὲρ τὴν πόλιν. Eadem pagina testimonium lego: Πλὴν τόν γε Δημάδην πάντες ὡμολόγουν τῇ φύσει χρώμενον ἀνίκητον εἶναι, καὶ παραφέρειν αὐτὸν σχεδιάζοντα τὰς τοῦ Δημοσθένους σκέψεις καὶ παρασκευάς· quibus verbis eloquentia prorsus invicta, quæque vel Demosthenicam provocarit, quamvis extemporalis foret, si quid videmus, Demadi tribuitur. Ab anonymo in proleg. rhet. apud Fabric. B. Gr. T. IX. p. 598. eidem et Aristodemo vindicatur oratio ἀντίστροφος τῇ κολακευτικῇ, quam licet quintam rhetoricæ formam constituat, ipse tamen præterit. At vel inde patet, quatenus a Diodoro Sic. XVII. 15. τῇ τοῦ λόγου δεινότητι πάντα κατεργασάμενος appelletur. Quia vero potior plurimorum laus ad sales Demadis pertinet: cætera sequenti membro misceamus.

VII. Nimirum, haud sine causa, placuerat singulatim Atticis auribus, ut cum Tzetzæ Chil. V. v. 345. sq. loquamur: Ῥήτωρ ὡραῖος κάλλει, Πολὺ δὲ ὡραιότερος ἀποφθεγμάτων λόγοις. Sententias Demadis, graves, translatas, et in ipsa ὑπερβολῇ singulare quidquam habentes, vocat Demetrius περὶ ἑρμ. §. 300. sqq. illarumque pluribus collectis, sub finem adjungit, Demadis gravitatem ostendere non nihil periculosi, difficilem imitatu, quid? poeticam plane. Laudat easdem Cicero, dum in Oratore 26. 90. "ex Atticis (ait) non omnes faceti, Lysias satis et Hyperides, Demades præter cæteros fertur." Neque dissentiunt Vossius institt. or. VI. 7. 8. et Nicol. Caussin. I. 34. Quæ cum ita sint, notatu digniores aliquas, exempli causa, jure nunc observabimus. Initium faciat, cujus argu-

mentum Tzetzes l. c. v. 347. sqq. e Plutarchi vita Solonis deprompsit: (Δημάδης)

Μεγάλως εὐδοκίμησεν ἐν κριτηρίῳ λέξας·
Ἔοικεν, ἄνδρες δικασταὶ, Δράκων ὁ νομογράφος
Οὐ μέλανι, δι' αἵματος τοὺς νόμους δὲ χαράξαι.

Huic duas annectimus, apud Stobæum legendas. Priorem habet serm. IV. de Imprudentia ante med. p. 56. *Δημάδης τοὺς Ἀθηναίους εἴκαζεν αὐλοῖς, ὧν εἴ τις ἀφέλοι τὴν γλῶτταν, τὸ λογικὸν (λοιπὸν) οὐδέν ἐστι.* posteriorem autem serm. LXXII. nuptial. præc. p. 441. *Δημάδης εἶπε, τὴν αἰδῶ τοῦ κάλλους ἀκρόπολιν εἶναι.* Sic et Lucianus in Demosthenis Encom. §. 15. Demadis jocum affert, alios oratores ad aquam dicere, Demosthenem quoque scribere ad aquam. Prætерimus adversus illum argutias, quas collegit Tzetzes VI. 113-137. Talia quando pronuntiaverit orator, non liquet; certius tempus sequentium erit. Alexandro cum adeo blandiretur, ut eum, decreto facto, tertium decimum deorum scribi juberet, idque reprehenderet populus; ita, se tuendi causa, secundum Demetrium l. c. respondit: *Τοῦτο τὸ ψήφισμα οὐκ ἐγὼ ἔγραψα, ἀλλ' ὁ πόλεμος, τῷ Ἀλεξάνδρου δόρατι γράφων.* Tunc et, secundum Valer. Max. L. VII. c. 2. ext. 10. "videte (inquit) ne, dum cœlum custoditis, terram amittatis." Quod quidem effatum Paulus Leopardus emendatt. X. 18. in Gruteri facis crit. T. III. p. 203. ab Erasmi errore defendit, quia Demades potius erat amicus, quam adversarius, Alexandri. Eodem aliud spectat. Cum enim præcipites Alexandri de morte lætarentur Athenienses: *Οὐ τέθνηκεν Ἀλέξανδρος*, ait Demades, *ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὦζε γὰρ ἡ οἰκουμένη τοῦ νεκροῦ.* de Macedonum contra potestate: *Ἔοικε γὰρ ἡ Μακεδονικὴ δύναμις, ἀπολωλεκυῖα τὸν Ἀλέξανδρον, τῷ Κύκλωπι τετυφλωμένῳ·* licet potius Philippum, oculo altero privatum, Cyclopem appellarent. Se tandem sibi contraria sæpe dixisse profitebatur, reipublicæ nunquam.

VIII. Sunt et scripta, quæ Suidæ compilatio Demadi tribuit. Alterum, cujus hodie, quantum novi, nec volam ullibi nec vestigium habemus, inscribitur: *Ἱστορία περὶ Δήλου καὶ τῆς γενέσεως τῶν τῆς Λητοῦς παίδων.* alterum: *ἀπολογισμὸς πρὸς Ὀλυμπιάδα τῆς ἑαυτοῦ δωδεκαετίας.* Ad hæc Suidas innuit, illum cum Philippo commercium exercuisse literarum, quibus addere poterimus, quam ipse Demeas tulit, epistolam. Examinent alii; num et, per conjecturam, appellari queat oratio pro pace, quam respicere videtur Tzetzes Chil. VI. 20. sqq. (Δημάδης)

Φάσκων· ἀνάνδρους οὐ καλῶ, καθάπερ Δημοσθένης,
Ἀναῤῥιπίζων πόλεμον, εἰρήνην ἀπελαύνων.
Δειλός εἰμι καὶ ἐραστὴς καθέστηκα εἰρήνης.
Οὐ στέργω μάχης ἀραγμοὺς, οὐδὲ πολέμων κρότους,
Οὐδὲ πρὸς πολυάνδριον θέλω φιλοτιμεῖσθαι.

Περὶ εἰρήνης λέγοντι, ὦ ἄνδρες, πείθεσθέ μοι·
Μὴ ὀχλοκόπῳ δὲ ἀνδρὶ, μάτην ὀχλοκοποῦντι.
Ἀντιστροφὴ γὰρ γίνεται πραγμάτων τῷ πολέμῳ.
Θάπτει πατὴρ τὸν παῖδα γὰρ, γέρων τὸν γηροτρόφον. κ. τ. λ.

Longiorem ideo locum exscripsi, quo melius pernoscere possimus, num valeat conjectura, quatenus legisse Tzetzem, quæ narrat, oportet. Cum autem hujus orationis mentio, quantum mihi sane constat, penes auctorem alium haud reperiatur: ad alteram *περὶ τῆς δωδεκαετίας* eo tutius regrediemur. Suidas ad Olympiada missam dicit: ni quis hic latere mendum, et olympiadem indicari, putet, cujus numerus desit, ad quam autem usque fuerit administrata per Demadem respublica. Neutrum accommodatum erit ad fragmentum orationis hodieque superstes: nec enim Olympiadis, nec olympiadum, ibi commemoratio quædam fit; sed Atheniensium congregatorum, et actarum rerum ordinis. Annos quoque duodecim haud invenimus; ni partem narrationis desiderari judicemus. Quid? opinari quis posset, *ἀπολογισμὸν* illum potius narrationem historicam complecti, quam solemnem orationem, et cum hodieque superstite temere confundi. Occasionem, qua dixerit orationem eam, vix aliam reperimus, quam qua simul Demosthenes *δωροδοκίας* a quibusdam, et a Dinarcho nominatim, accusabatur. Demetrius quidem Magnes, qui de *homonymis* scripsit, accusationem esse Dinarchi negat, apud Dionysium Halicarn. in judic. de Dinarcho, c. 1. Ipse vero Dionys. Hal. l. c. c. 9. eandem illi vindicat: cujus a parte libentius stabo; cum et in alia legitima scripta Demetrius involarit. In defensione Demadis nulla fit Harpali mentio, qui Olymp. CXIII. 2. Athenas venit. Videtur autem saltem id curasse Demades, ut, si vel accepisset dona, quod eum esse professum Dinarchus jactat, nihil tamen ideó se contra rempublicam egisse corroboret. Causam aliquam obscuriorem, ante Thebarum expugnationem ab Alexandro factam, propter fragmenti §. 35. sibi concipientibus, utrobique duodecim annorum spatium respiciendum esset. Thebæ sunt expugnatæ Olymp. CXI. 2. quod tempus justo longius esset, si jam ante Olymp. CVIII. quod innuimus supra, Demades clarescere cœpit. Multo quidem minus duodecim annorum tempus vocari potest, ad accessum Harpali; ni quod spatium temporis excidisse credamus. Hoc æque difficile dictu fuerit, quam alterum illud. Tunc autem initium constituendum erit a pugna Chæronea, vel Olymp. CX., qua publicam administrationem suscepit Demades, antea solum orator. Fac, et alium id fragmentum finxisse, quælibet tamen cum historia conveniunt, quam auctor sanus exploravit, ne quid, hac etiam de parte, peccaretur. Dinarcho p. 50. si credamus, is tunc ab Harpalo sexies mille stateres aureos accepit. Notabilis habetur

locus, quem p. 55. sq. de demagogis ætatis suæ subjicit Dinarchus, istos alterum alteri publice convicia de industria dixisse, privatim autem, communi consensu, decepisse civitatem. Sed indidem patet, qua ratione tunc, in nominibus appellandis cautius, in re tractanda negligentius agere, nihiloque minus spem victoriæ sibi concipere, potuerit Demades. Objicitur enim simul Demostheni, quod is nullum unquam psephisma contra Demadem scripserit, licet hic egerit indigne, vel, quod additur, in administratione sua contra plebiscita legesque multa patrarit. Si vera foret oratio, post Dinarchum prodierit, oportet, Demades: dum ille profitetur, hunc non ausum esse sistere semet: *Οὐ τετόλμηκεν αὐτοῖς δεῖξαι τὸ πρόσωπον, οὐδ' ἐναντία τῇ τῆς βουλῆς ἀποφάσει λέγειν ἠξίωσεν.* At æque statim jungitur, ipsum nec potestatem senatui in se inquirendi fecisse, qua parte melior sit ejus, quam Demosthenis, causa. Idem Dinarchus, in Aristogitonem p. 72., quod tunc et Demosthenes et Demades puniti fuerint (*ἐτιμωρήσασθε*), asseverat. Id contempsisse Demadem arbitramur: qui non ignorabat, hac se conditione rerum patriæ semper necessarium fore.

IX. Sed ipsam orationis *αὐθεντίαν* pervestigemus. Inter argumenta vindicantia referri possent, quæ sequuntur. Demetrius, quem Phalereum vocant, vix e solis sententiis judicat; unde, licet earum nullam in fragmento nostro legamus, nihilo minus, ipsum aliquid literis mandatum reliquisse, patebit. Suidas meminit illius conscriptionis, quamvis ut ad Olympiadem missæ: pluresque recentiorum, quos inter editores, legitimum esse partum profitentur. Ipse pariter auctor §. 18. memorat, se non orationes forenses scribendo, sed habendo civiles, conspicuum fieri velle; potuisset ergo solam hanc excepisse, quam casu truncatam, tanquam nullam, posteri considerarint. Forsitan, id fragmentum exstare, pluribus et incognitum fuit. Io. Meursius in biblioth. Attica credit, Ciceronem, quem Fabius sequitur, de altero Demade, Suidæ præterea soli memorato, quem noster adoptarit, agere; nec igitur negare, nostrum aliquid scripsisse. Designari quoque potuit, aliorum calamo, vel memoria, fragmentum illud; ut tot tententiæ, quibus facetum fuisse Demadem varii comprobarunt. Utique res omnes cum conditione Demadis et historica fide quam optime consentiunt, nec ab auctore stilus alienus apparet. Quæ cum ita sint, non habet sufficientia, nec interius nec exterius, *νοθείας* indicia, debetque legitimum credi, donec demonstretur contrarium.

X. Verum tamen spuria videtur oratio, majoris fere momenti rationibus. Initium faciant testimonia veterum et recentiorum. Satis perspicue legitur apud Ciceronem in Bruto c. 9. §. 36. "Is, cujus nulla exstant scripta, Demades." Consentiens Quintilianus XII. 10. p. 751. "In agendo clarissimos quosdam (ait) nihil posteritati mansurisque mox literis reliquisse, ut Periclem et Demadem." et II. 17. p. 129. "Neque enim orationes scribere ausus est, ut eum multum valuisse in dicendo sciamus." Inter recentiores Dionysius Petavius L. II. ep. 7., cum tot aliis, occurrit. Hi de diverso si loquerentur, cur non distinguerent a celebriore? cur plane nostri nullam facerent mentionem? curque non potius Suidas, qui modo scripta sua compilavit, errare potuit, duplicem fingendo? Nec e Demadis orationibus aliquid afferunt rhetores Græci, Dionys. Hal., Longinus, Hermogenes, alii, neque Lexicorum scriptores, Harpocration, Hesychius, Pollux. Eos omnes haud novisse, forsitan alicubi latens, fragmentum, non omnino verisimile fiet. Excusserunt omnia tanti viri, qui vel id ipsum, quod alius exceperit calamo, cum Demades diceret, sine dubio reperissent. Quatenus autem ad codicum fidem et interna quædam documenta res tota recurrit: ipsum argumentum satis leviter tractatur, ut ex hoc ungue vix leonem aliquem, sive Demosthenis æmulum, agnoscamus. Proponendi ratio levioribus figuris magis abundat, quam gravioribus. Fere perpetuis in *ἀντιθέτοις* verba vibrantur: multæ similitudines sententiæque minus acutæ passim offendunt; ut et repetitiones et lusiones verborum, non nunquam satis ineptæ. Si quis Gorgiæ stilum appellat: tempora distinguemus, ac nunc delicatiores Atticorum aures; quod et Diodorus Sic. XII. 53. innuit. Iste quidem stilus per scholas sophistarum instaurabatur; non autem, audito Demosthene, retinebatur in Attico foro. Nec meliorum partium eloquentiæ doctores, Aristoteles, et alii, tale quidquam præcipiunt, sed contrarium: ubi dicentes non alienis occupantur frigide, sed, uti Demosthenes, rem ipsam persequuntur. Passim dictio, certe sub finem, videretur hominis esse Christiani; nisi *παρὰ θεῶν* §. 3. et *πρὸς θεῶν* §. 10. legissemus. Novimus animum Servatoris *περίλυπον* Matth. XXVI. 38. ut et Saulus Act. VIII. 1. *ἦν συνευδοκῶν*. Quanquam prius vocabulum et Isocrates, qui ad Demonicum orationem scripsit, posterius Athenæus usurpavit. Sed hæc ad contextui subjiciendas observationes pertinent; ubi passim alia quoque notabimus. Licet haud ignoremus, in vocabulis facilius aliquid antiquum esse probari, quam negari.

XI. Ut autem ipse benevolus lector, quod equidem haud prorsus audeo, dijudicare queat, fragmentum illud, ex Aldino contextu p. 182. sqq., non sine correctione, inque minora membra distinctione, repetitum, efficiet. Dispositionem orationis si præfigere debeam: non invenio, præter exordium et partem oratoriæ narrationis. Exordium capite I. depromitur a commendatione judicum §. 1. et eorum officii §. 2. neque minus opis, inter petitiones adversariorum, desideratione §. 3. item a modesta depressione sui §. 4. cum inspersa laudatione, et narratione meritorum §. 5. a loco communi, de difficul-

tate judicandi, propter animum ab accusantibus motum §. 6., et applicatione ne hinc redundante cautela, ne reos injuste damnent §. 7. a magnanimi tandem proposito moriendi, si vel crimen hæreat §. 8., vel publica salus id requirat §. 9. Capita II. Captatio benevolentiæ principium cum altera parte connectit. Cum enim cedere nolit orator accusantium vaniloquentiæ; petit audientiam §. 10. gratiamque flagitat in timore §. 11. Timet quidem, non causæ suæ, sed ne calliditas adversariorum judicibus imponat §. 12. Spe tamen horum justitiæ fultus §. 13. alias etiam accusatores, qui fecisse fidem credebantur, in pudorem conjectos esse memorat, quod æque jam fore confidit §. 14. Ipsius oratoriæ narrationis tria membra reperio. Scilicet, capite III. de administratione reipublicæ, quam in transitu vituperarant accusantes, dum ab ipsis initiis se dicturum profitetur §. 15. primam ætatem suam designat, tanquam pauperem, sed innocentem §. 16. 17. deinceps ait, se non caussidicum privatum fuisse, sed in senatu dixisse §. 18., semperque communi civitatis utilitati consuluisse §. 19. postea se pacem Atticis salutarem pepigisse §. 20., non munera captando, sed necessitati prospiciendo §. 21. quamvis humanitatem simul Philippi reges laudet §. 22. Altero membro, capite IV., miscetur, mox Alexandro regi plus æquo non paucos adulatos esse §. 23. Lacones autem et Atticos debiliores tunc fuisse §. 24. cum Laconum robur Leuctrica pugna §. 25. Atheniensium alia prælia §. 26. Thebanorum æque variæ calamitates, fregerint §. 27. elati vero fuerint animis Macedones, Persicis jam opibus inhiantes §. 28. Tunc Demosthenem bellum decrevisse §. 29. se vero, plurimas inde noxas contemplatum, signasse pacem §. 30. Quod se laudabiliter fecisse præ se fert; quia declinare tempestatem præstet, quam subire §. 31. Itaque deprecatur inde nascentem offensionem, cum suasor neutiquam in potestate fortunam habeat §. 32. nec eventus, quin potius res in sese, considerari mereatur §. 33. 34. Membro tertio sive cap. V. tertium periculum memoratur, ab oratoribus tunc illatum §. 35., cum Demosthenes et Lycurgus dicerent, Alexandrum inter Triballos esse victum, immo defunctum §. 36. et vana spe, tam populum quam Thebanos Athenis versatos, delinirent; contra Demadem odiosum reddere laborarent §. 37. Ita quidem hic nec tota narratio legitur, nedum uberior defensio, pro longioris illius exordii conditione. Sed ipsum audiamus, vel fictum, vel verum Demadem.

ΔΗΜΑΔΟΥ
ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΔΩΔΕΚΑΕΤΙΑΣ

Pag. ed. H. Steph. | Pag. ed. Reisk.

178. 27 (α΄.) ΤΗΣ μὲν τῶν κινδυνευόντων σωτηρίας, ὦ ἄνδρες 262 Ἀθηναῖοι, καὶ τῆς τιμωρίας ὑμεῖς παρὰ τῶν νόμων τὴν ἐξουσίαν εἰλήφατε· (β΄.) οὔτε δὲ ἰατρὸς ἐμπείρως δύναται θεραπεῦσαι τοὺς κάμνοντας, ἂν μὴ τὴν αἰτίαν τοῦ νοσήματος κατανοήσῃ, οὔτε δικαστὴς ὁσίαν θεῖναι τὴν ψῆφον, ἐὰν μὴ τοῖς τῆς κρίσεως δικαίοις ᾖ παρηκολουθηκώς. (γ΄.) ἐμπεσὼν δὲ αὐτὸς εἰς μέσην τῶν ῥητόρων δυσμένειαν, ὥσπερ τῆς παρὰ θεῶν, οὕτω τῆς παρ᾽ ὑμῶν 263 δέομαι τυχεῖν βοηθείας. διαβάλλουσι γάρ μου τὸν βίον, οἰόμενοι τὸν λόγον ἄπιστον καταστήσειν. (δ΄.) ἐγὼ δ᾽ ἀποθανὼν μὲν ἢ ζῶν οὐδέν εἰμι· τί γὰρ Ἀθηναίοις, εἰ παρανάλωμα Δημάδης; (ε΄.) δακρύσει δέ μου τὴν ἀπώλειαν οὐχ ὁ στρατιώτης — πῶς γάρ, ὃν αὔξει μὲν πόλεμος, εἰρήνη δ᾽ οὐ τρέφει; — ἀλλ᾽ ὁ τὴν χώραν γεωργῶν καὶ ὁ τὴν θάλατταν πλέων καὶ πᾶς ὁ τὸν ἡσύχιον βίον ἠγαπηκώς, ᾧ τὴν Ἀττικὴν ἐτείχισα, τοὺς ὅρους τῆς χώρας περιβαλὼν οὐ λίθοις ἀλλὰ τῇ τῆς πόλεως ἀσφαλείᾳ. (ϛ΄.) δεινὸν δέ τι συμβαίνει πολλοῖς τῶν [1]κρινόντων, ὦ

[1] κρινόντων ὧδε, δικασταί.

Τοὺς καμνόντας] Antipho Tetralog. Γ. β. med. de medico dicit: εἰ ταύτην τὴν θεραπείαν θεραπεύσειτο. Sed utrumque vocabulum crebrum est in N. T. v. g. Matth. IV. 23. sq. VIII. 7. 16. IX. 35. cæt. HAUPTMANN.

Ὁσίαν θεῖναι] Demosth. c. Mid. §. θ΄. potius εὔορκον ψῆφον θέσθαι. cf. c. Aristocr. §. ε΄. Lycurg. §. γ΄. fin. Sed 13. 3. ὁσιώτατα δικάζοντας invenimus et 18. 6. ὅσιον ὅρκον. IDEM.

Ἢ παρηκολουθηκὼς] *sectatus fuerit*, ut 1 Tim. IV. 6. Εὐμαθῶς παρακολουθεῖν habet Æschines. [c. Tim. §. κϛ΄.] cf. Plut. παιδ. ἀγ. 2. 2. ed. Heus. IDEM.

Εἰς μέσην] Non Hebraismum, sed pondus habet; ut reliquam hanc enuntiationem ipse Demosthenes. IDEM.

Βοηθείας] Sic Antipho Accus. Pharm. §. δ΄. βοηθείας παρ᾽ ὑμῶν τυχεῖν. IDEM.

Λόγον - - - εἰμι] F. λόγον οὕτως ἄπιστον καταστήσειν. ἐγὼ δ᾽ ἀποθ. μὲν οὐδὲν μᾶλλον ἢ ζῶν οὐδέν εἰμι. REISK.

Παρανάλωμα] *appendix, sumptus inutilis*; de quo, num ætatis Demosthenicæ sit vocabulum, adhuc dubito. Legere memini, de temporis impendio, apud Ælian. V. H. I. 17. HAUPTM.

Ἀπώλειαν] Sic et Demosthenes subinde loquitur. Res ipsa vero difficultatem inferre posset; sive conditionem illo tempore militum Græcorum, sive reipublicæ debilem statum, spectemus. IDEM.

Ἡσύχιον βίον] 1 Tim. II. 2. Sed est etiam in Demosthenis Phil. IV. [§. ιζ΄.] et alibi, ἡσύχιος et ἀπράγμων βίος. IDEM.

Ὧδε] *in hanc sententiam*, vel *hoc loco*, ut apud Xenoph. IDEM.

ἄνδρες δικασταί. ὥςπερ γὰρ ἡ τῶν ὀφθαλμῶν νόσος τὴν
ὅρασιν συγχέασα κωλύει τὰ ἐμποδὼν κείμενα θεωρεῖν,
264 οὕτως ἄδικος παρεισδύνων λόγος εἰς τὰς τῶν δικαστῶν
γνώμας οὐκ ἐᾷ δι' ὀργὴν συνορᾷν τὴν ἀλήθειαν. (ζ'.) διὸ
καὶ δεῖ συνορᾷν ὑμᾶς εὐλαβῶς ἐπὶ τῶν κινδυνευόντων μᾶλλον
ἢ τῶν ἐγκαλούντων· οἱ μὲν γὰρ αὐτόθεν ἔχουσιν ἐκ τῆς πρω-
τολογίας ὁποῖον αὐτοὶ βούλονται τὸν δικαστὴν, οἱ δ' ἀνα-
γκάζονται πρὸς ὠργισμένους κριτὰς τὴν διάνοιαν ἀντιτάσ- 179. 1
σεσθαι. (η'.) ἐὰν μὲν οὖν φαίνωμαι τοῖς ἐγκαλουμένοις ἔνο-
χος, καταψηφίσασθε, μὴ φείσησθε, οὐ παραιτοῦμαι· ἂν δ'
265 εὑρίσκωμαι τῶν ἐγκεκλημένων κεχωρισμένος τῷ δικαίῳ,
τοῖς νόμοις, τῷ συμφέροντι, μὴ πρόησθέ με τῇ τῶν κατη-
γόρων ὠμότητι. (θ'.) εἰ δὲ πάντως ἀποθανὼν συμβαλοῦ-
μαί τι πρὸς τὴν κοινὴν σωτηρίαν, ὡς οὗτοι λέγουσιν, ἑτοί-
μως ἔχω τελευτᾷν· κτήσασθαι γὰρ ἰδίῳ θανάτῳ δημοσίαν
εὔνοιαν καλὸν, ἐὰν [1] ἡ χρεία τῆς πατρίδος, ἀλλὰ μὴ ὁ τού-
των λόγος [2] τὸ νῦν ἀφαιρήσηται. (ι'.) δότε δή μοι πρὸς θεῶν,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δότε διαλεχθῆναι ὡς προαιροῦμαι πρὸς

[1] ἢ [2] τι νῦν ἀφαιρήσεται.

Δικασταὶ] Aldum et sequitur editio Hanov. Cum §. 1. 10. 16. 32. aliter, hic solum judices appellet; posset aliquis δικασταῖς præferre: sed tunc quoque præstaret τοῖς κρίνουσιν. Idem.

Εἰ] F. ἢ. Reisk. Et sic dedit H. Stephanus.

Παρεισδύνων] *irrepens.* Judæ ep. v. 4. Herodian. II. 12. 1. VII. 9. 18. Haupt.

Εὐλαβῶς] *caute.* Plloux III. 28. Apud Demosthenem est et *religiose*, quem sensum in N. T. sæpius habet adjectum. Idem.

Πρωτολογίας] Ætatis recentioris vocabulum videri posset, quod apud solum explanatorem Demosthenis, sive similes, ac ne quidem in Harpocratione ac Polluce, legere minimi: nihilo minus δευτερολογίαν apud Demosthenem invenio, Idem.

Ἀντιτάσσεσθαι] Oratores optimi, sensu pariter adhibent translato ac forensi, quo legitur Act. XVIII. 6. cæt. Idem.

Ἐγκαλ. ἔνοχος] Hic mihi legitimus nexus deesse, neque participium suo loco poni, videtur. At tamen Isocrates etiam περὶ Εἰρήνης §. ιζ'. dixit ἐνόχων τοῖς λεγομένοις ὄντων. Idem.

Παραιτοῦμαι] Demosthenes quidem c. Mid. §. γ'. ait, τῷ φεύγοντι προσήκειν παραιτεῖσθαι. Sed eandem cum nostro sententiam habet Paulus Act. XXV. 11. Idem.

Κεχωρισμένος] Sic iterum Isocrates de pace [§. λ'.] πλεῖστον δ' ἀλλήλων κεχώρισται. Præpositionem autem supplet N. T. Act. I. 4. Hebr. VII. 26. Idem.

Πρόησθέ με] *ne, per negligentiam, tradatis me.* Frequens est illud verbum; Lycurg. 12. 4. 30. 39. 37. 9. Idem.

Ὠμότητι] Nomen hoc sensu crebrum apud Isocratem ac Demosthenem. Idem.

Κοινὴν σωτηρίαν] Lycurg. p. 174. 4. ed. Reisk. Idem.

Τελευτᾷν] Act XXI. 13. Talis autem sollemnis erat Atticorum oratorum jactantia. v. g. Dinarch. p. 31. Idem.

Κτήσασθαι] Non comparat sibi nece sua publicam benevolentiam maleficus; licet ipsum occidi publicæ salutis intersit. Ita, quam Lycurgus 27. 2. immiscet, sententia melior est. Sed hic loquitur noster de nece gloriosa pro republica. Idem.

Τι νῦν] Ed. Hanov. varians lectio [scil. e marg. H. Steph.] est τὸ, ut τὸ νῦν sit *jam.* Idem.

Ἀφαιρήσεται] Locutio non infrequens apud Lysiam. Idem.

Πρὸς] Interpretantur vulgo *coram* vel *a.* Videtur autem potius ellipsis quarti casus, ut Act. XXVII. 34. Antiph. p. 618. 1. 660. ult. 727. 6. ed. Reisk. Idem.

ὑμᾶς περὶ τῶν δικαίων. (ια'.) δοκῶ μὲν γὰρ δύναμιν εἶναί 266
μοι καὶ τοῖς ἄλλοις βοηθεῖν· ἐν δὲ τούτοις ἐμποδίζει μου
τὸν λόγον ὁ φόβος. (ιβ'.) ἄλλως δὲ οὐ τὸν ἔλεγχον τοῦ
πράγματος [1] δέδοικα, ἀλλὰ [2] τὴν τῶν ἀντιδίκων [3] διαβολὴν
μόνον, [4] ἥτις οὐ κρίνει τοὺς ἀδικοῦντας, ἀλλὰ φύεται τοῖς
[5] δοκοῦσι λέγειν ἢ πράττειν. (ιγ'.) ἡ παρ' ὑμῖν ἐλπὶς δὲ δι-
καία· ἐὰν [6] δὴ ταύτης [7] κατατύχω, πάσας ἀπολύσομαι
τὰς διαβολάς· ἄνευ δὲ ταύτης οὔθ' ὁ λόγος οὔθ' οἱ νόμοι οὔθ'
ἡ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια σῶσαι [8] δύναιντ' ἂν τὸν ἀδίκως
κρινόμενον. (ιδ'.) οὐκ ἀγνοεῖτε δὲ ὅτι πολλοὶ πολλάκις ἤδη
τῶν ἐγκαλούντων ἀπὸ μὲν τῆς κατηγορίας ἔδοξαν δίκαια
λέγειν, παρατεθείσης δὲ τῆς ἀπολογίας εὑρέθησαν αὐτοὶ
συκοφαντοῦντες· ὃ δὴ καὶ νῦν πέπεισμαι τούτοις παρακο- 267
λουθήσειν ὑμῶν ἀκούειν προαιρουμένων μετ' εὐνοίας.

(ιε'.) Ἐπεὶ δὲ καὶ τῆς ἄλλης μου πολιτείας κατηγορεῖν ἐπεχείρησαν, βραχέα βούλομαι περὶ αὐτῆς εἰπεῖν, ἔπειθ' οὕτως ἐπὶ τὴν λοιπὴν δικαιολογίαν ἀπελθεῖν, ἵνα μὴ λάθωσιν ὑμᾶς παρακρουσάμενοι. (ιϛ'.) γεγονὼς γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Δημάδου πατρὸς, ὡς καὶ ὑμῶν οἱ πρεσβύτεροι γινώσκουσι, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον οὕτως ἔζων ὡς ἐδυνάμην, οὔτε κοινῇ τὸν δῆμον ἀδικῶν οὔτ' ἰδίᾳ λυπῶν οὐδένα τῶν ἐν τῇ πόλει, πειρώμενος δ' ἀεὶ τοῖς ἰδίοις πόνοις τὴν ἀσθένειαν τοῦ βίου διορθοῦσθαι. (ιζ'.) ἡ πενία δ' ἴσως δύσχρηστον

[1] δέδοικα om. [2] τῇ [3] διαβολὴν om. [4] ὃς [5] ἀδικοῦσι [6] δὴ om. [7] κατατυχὼν [8] δύνανται τὸν

Περὶ τῶν δικαίων] Sic et Act. XVIII. 19. XXIV. 12. 15. locis junctim considerandis. Idem.

Βοηθεῖν] Consueta reis eminentioribus ratio movens. Dinarch. p. 20. sqq. Sed hic, in ambitu verborum concedente, solum illustrare videtur. Idem.

Τῇ] Sic Aldus et Hanov. Si quid facile mutarem, legerem τοι, vel δείδω, *timeo,* vel τὸν, scilicet ἔλεγχον, ubi tamen obscurior est ἔλλειψις, forte verbi φοβοῦμαι, φεύγω, quod, vel δείδω, si reciperetur, mallem, et initio membri, Ἀληθῶς. Idem.

Φύεται] *fit.* Lyc. 16. 11. Antiph. Tetral. A. α. post init. Idem.

Ἀδικοῦσι] Ed. Hanov. [e marg. H. Steph.] lectio varians δοκοῦσι. Idem.

Λέγειν] Scil. εἰς τὸ. Idem.

Κατατυχὼν] Fortassis κατατύχω. Sic non opus esset Hanoviensis ἀπολύσωμαι. Idem.

Ἀπολύσομαι τὰς διαβ.] Locutio frequens apud Antiphontem et Lycurgum. Idem.

Πολλάκις πολλοὶ] Talem παρονομασίαν sæpius habet Antipho. Idem.

Παρατεθείσης] Ita melius Hanov. est enim forma patiens: Aldus παραθείσης. Idem.

Δικαιολογίαν] Apud Plutarchum, Philonem, Libanium, non apud antiquiores, memini legere. Sic et Ælianus V. H. X. 1. habet: παρελθοῦσα ἐδικαιολογήσατο. Idem.

Οἱ πρεσβύτεροι γιν.] Locutio sollemnis alias, hic modo locum habere videtur, quatenus patrem puer amisit filius. cf. Lycurg. 22. 1. Antipho XIV. 178. Idem.

Ἔζων] Rom. VII. 9. Idem.

μὲν ἔχει τι καὶ χαλεπὸν, κεχώρισται δ' αἰσχύνης, ὡς ἂν, οἶμαι, τῆς ἀπορίας ἐπὶ πολλῶν οὐ [1] τρόπου κακίαν ἀλλὰ τύχης ἀγνωμοσύνην ἐλεγχούσης. (ιη'.) προσελθὼν δὲ τοῖς κοινοῖς, οὐκ εἰς δίκας καὶ τὴν ἀπὸ τῆς λογογραφίας ἐργασίαν ἔθηκα τὸν πόνον, ἀλλ' εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ βήματος παῤῥησίαν
268 ἣ τοῖς μὲν λέγουσιν ἐπισφαλῆ παρέχεται τὸν βίον, τοῖς δ' εὐλαβουμένοις μεγίστην δίδωσιν ἀφορμὴν πρὸς κατόρθωσιν· οὐ γὰρ ἐν τῇ τοῦ λέγοντος χάριτι δεῖ συνεκπίπτειν τὴν τῆς πατρίδος σωτηρίαν. (ιθ'.) χιλίων ταφὴ Ἀθηναίων μαρτυρεῖ μοι, κηδευθεῖσα ταῖς τῶν ἐναντίων χερσὶν, ἃς ἀντὶ πολεμίων φιλίας ἐποίησα τοῖς ἀποθανοῦσιν. (κ'.) ἐνταῦθα ἐπιστὰς τοῖς πράγμασιν ἔγραψα τὴν εἰρήνην· ὁμολογῶ. ἔγραψα καὶ Φιλίππῳ τιμάς· οὐκ ἀρνοῦμαι. δισχιλίους γὰρ αἰχμαλώτους ἄνευ λύτρων καὶ χίλια πολιτῶν σώματα
269 χωρὶς κήρυκος καὶ τὸν Ὠρωπὸν ἄνευ πρεσβείας λαβὼν ὑμῖν ταῦτ' ἔγραψα. (κα'.) ἐπείληπτο δὲ τῆς γραφούσης χειρὸς οὐχ ἡ δωροδοκία τῶν Μακεδόνων, ὡς οὗτοι πλαττόμενοι λέγουσιν, ἀλλ' ὁ καιρὸς καὶ ἡ χρεία καὶ τὸ τῆς πατρίδος συμφέρον καὶ ἡ τοῦ βασιλέως φιλανθρωπία. (κβ'.)

[1] τρόπον κακίας

Τρόπον κακίας] Hanov. τρόπου κακίαν. Idem.

Λογογραφίας] Rabulam æque Demosthenes ac Dinarchus λογογράφον appellant. Idem.

Ἐπισφαλῆ] *periculosam*, apud Herodianum I. 6. 14. VII. 2. 11. Plutarchum, it. Act. XXVII. 9. lego; apud Isocratem ac Demosthenem ἐπικίνδυνον. v. g. Isocrates in Hel. laud. p. 502. ἐπικίνδυνον τὸν βίον τοῖς ἄλλοις καθιστάντας. Idem.

Πρὸς κατόρθωσιν] Herodian. III. 11. 16. Idem.

Ταφὴ] Sic legit Hanov., ut arbitror, recte. Nimirum est hic in Aldino codice τε, et spatium exiguum, deficientis vocabuli cujusdam documentum, quod hians ipse contextus ostendit. Itaque mille Atheniensium funus, adversariorum manibus, simul est curatum. Φίλιος autem amicitia et fœdere junctum indicat, ut φιλίαν χώραν dixit Xenophon. Idem.

Τὴν εἰρήνην] Quam utilis generatim tunc Atticis pax fuerit, docet Isocratis oratio de pace, sive socialis. Antecesserat autem pax, quam aliis tribuit Demosth. de Cor. §. 8. sqq. Idem.

Κήρυκος] Vel qui peteret cadavera sepelienda, ut apud Lycurg. 20. 12. vel qui corpora quasi pretio suis venderet, cæteris insepultis abjectis. Laudabat tunc occisos Demosthenes. v. or. de Cor. §. 88. pacem simul Demadi tribuens. Factum ergo, post pugnam Chæroneam, Olymp. CX. a. 3. v. Diodor. Sic. XVI. 86. sqq. Idem.

Τὸν Ὠρωπὸν] Utroque genere legitur et apud Paus. VII. 11. qui pariter, antecedente capite, plura huc pertinentia narrat. In finibus Atticæ, Bœotiorum initio locus, istud oppidum erat, quod Atheniensibus Philippus concedebat. v. Paus. I. 34. ut de paulo recentioribus Oropiorum fatis VII. 11. sq. Samum addit Allgem. Welthist. Vol. V. nota 376. quam et Attici, cum Oropii sui juris fierent, retinuerunt. Diod. Sic. XVIII. 56. Idem.

Ἐπείληπτο] Singularis hujus Atticæ formæ præbet etiam exemplum Dio Cassius p. 217. ed. Hanov. 1606. locutionis autem Herodian. II. 3, 9. Vulgo tamen Attici casum quartum jungunt. v. Lysias p. 197. Lycurg. p. 194. ult. ed. Reisk. Idem.

Δωροδοκία] Apud Atticos acceptio munerum: dationem tamen et Ammonius probat. Nostro loco priorem sensum ἐλλειπτικῶς retinere potest. Idem.

Βασιλέως φιλαν.] Hanc et tribuit Isocratica ep. ad Phil. Opp. pag. 993. Idem.

ἐλθὼν γὰρ ἐπὶ τὸν κίνδυνον ἐχθρὸς τῶν ἀγώνων φίλος ἐχωρίσθη, τὸ τῶν νενικηκότων ἆθλον τοῖς σφαλεῖσι προσθείς. (κγ'.) πάλιν τοίνυν ἧκε τῇ πόλει καιρὸς ἕτερος, ἵνα τοὺς μεταξὺ κινδύνους ἑκὼν ἐπιλάθωμαι· καὶ πάντες μὲν οἱ τὴν 270
Ἑλλάδα κατοικοῦντες τὸν Ἀλέξανδρον ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν ἀνεβίβαζον, καὶ τοῖς ψηφίσμασιν ἀναπλάττοντες φρόνημα μεῖζον τοῦ δέοντος ἀνδρὶ νέῳ καὶ φιλοδόξῳ περιέθηκαν, (κδ'.) λοιποὶ δὲ ἦμεν ἡμεῖς καὶ Λακεδαιμόνιοι, πρόβλημα τῆς σωτηρίας ἔχοντες, οὐ χρημάτων πλῆθος, οὐχ ὅπλων παρασκευὰς, οὐχὶ πεζῶν σύνταξιν, ἀλλ' ἐπιθυμίαν μεγάλην,
180. 1 δύναμιν δ' ἀσθενῆ καὶ ταπεινήν. (κε'.) ὧν μὲν γὰρ ἐσύλησε τὴν ἰσχὺν ὁ περὶ Λεῦκτρα κίνδυνος, ὁ δὲ πρότερον ἀπείρατος ὢν πολεμίας σάλπιγγος Εὐρώτας Βοιωτοὺς ἐν τῇ Λακωνικῇ στρατοπεδεύοντας [1] εἶχεν· ἀπέκειρε γὰρ τὴν ἀκμὴν 271
τῆς Σπάρτης ὁ Θηβαῖος, καὶ τοὺς ὅρους τῆς Λακωνικῆς τεθειμένους, τὴν ἀκμὴν τῶν νέων, συνέκλεισε ταῖς τέφραις. (κς'.) τὰς δ' ἡμετέρας παρασκευὰς ἀνάλωσεν ὁ πόλεμος, καὶ τὴν ἐλπίδα τῶν ζώντων συνέτριψεν ἡ συμφορὰ τῶν ἀποθανόντων. (κζ'.) Θηβαῖοι δὲ μέγιστον εἶχον δεσμὸν τὴν τῶν Μακεδόνων φρουρὰν, ὑφ' ἧς οὐ μόνον τὰς χεῖρας συνεδέθησαν, ἀλλὰ καὶ τὴν παῤῥησίαν ἀφῄρηντο· τῷ γὰρ Ἐπα-

[1] εἶδεν

Ἆθλον] Honestam sepulturam, cum publica laude, defunctis, ipsisque captivis præmia quædam. Idem.

Τοῖς σφαλεῖσι] Sic et *opinione deceptus*, σφαλεὶς τῆς δόξης, apud Thucydidem. Idem.

Τοὺς μεταξὺ κινδ.] Hæc oportet minora fuisse; cum majora penderent a Chæroneo prælio, cui non diu superstes erat Philippus. Idem.

Ἡγεμονίαν] Imperatorem et antea Philippum, post pugnam Chæroneam, anno ante necem, apud Corinthios, elegerant Græci. Idem.

Ἀνεβίβαζον] Sæpius apud Lysiam occurrit, in media præsertim forma. Idem.

Ἀναπλάττοντες] Habet Dioscorides, paullo ante natum Christum, cum recentioribus multis. Idem.

Φρόνημα] Est et, apud Thucydidem et Xenophontem, animi elati cogitatio, quanquam hic nude, cum Hesychio, exponere queamus βούλημα, θέλημα. Idem.

Περιέθηκαν] Id ipse fecerat Demades, tertium decimum diis majoribus adscribens. Idem.

Λοιποὶ] Sic Hanov. Aldus λοιπὸν, quo sensu, pertinens ad πρόβλημα, constructionem περιφραστικὴν haberet. Idem.

Πρόβλημα] *prætextum, munimentum*, apud Aristophanem, Aristotelem, et alios. Idem.

Λεύκτρην] Melius Hanov. Λεῦκτρα. Paus. I. 29. III. 21. 26. VIII. 27. Idem.

Ἀπείρατος] Sensum adoptat agentem et patientem. Idem.

Εὐρώτας] Laconiæ fluvius, ab Eurota rege dictus. Meurs. de regno Lac. c. I. Idem.

Εἶδεν] Edit. Hanov. inter variantes [e marg. H. Steph.] habet εἶχεν. Idem.

Τῶν νέων] Positos illos terminos, vel muros, jactabant Lacones. Meurs. misc. Lac. IV. 10. Idem.

Τέφραις] *cineribus*. a τύφω deducit Etym. Idem.

Ἀφῄρηντο] Passivum hoc plusquamperfectum, ut §. 21. potest etiam in sententia manere, et κατὰ intelligi. Sed accipere cogebantur præsidium istud post pugnam

μινώνδου σώματι συνέθαψε τὴν δύναμιν τῶν Θηβαίων ὁ
καιρός. (κη'.) ἤκμαζον δὲ τοῖς σώμασιν οἱ Μακεδόνες, οὓς
ἤδη ταῖς ἐλπίσιν ἐπὶ τὰ σκῆπτρα καὶ τοὺς Περσῶν θη-
σαυροὺς ἡ τύχη διεβίβαζεν. (κθ'.) ἐνταῦθ' ὁμοίως Δη-
μοσθένης μὲν ἐκύρωσε πόλεμον, καλὴν μὲν τοῖς ὀνόμασιν,
272 οὐ σωτήριον δὲ τοῖς ἔργοις συμβουλίαν εἰσηγησάμενος τοῖς
πολίταις· (λ'.) ὡς δὲ πλησίον ἔστη τῆς Ἀττικῆς, ἡ χώρα
δὲ εἰς τὴν πόλιν κατεκλείετο, καὶ τὸ περιμάχητον καὶ
θαυμαζόμενον ὑπὸ πάντων ἄστυ βοῶν καὶ προβάτων ὥς-
περ ἔπαυλις καὶ τῶν βοσκημάτων ἐπληροῦτο, βοηθείας δ'
οὐδαμόθεν ἦν ἐλπὶς, ἔγραψα τὴν εἰρήνην. (λα'.) ὁμολογῶ,
καὶ φημὶ καλῶς καὶ συμφερόντως πεπραχέναι τοῦτο· κρεῖτ-
τον γὰρ ἐπερχόμενον ἐκκλῖναι τὸ νέφος ἢ φερομένῳ συν-
απενεχθῆναι τῷ ῥεύματι. (λβ'.) ἀξιῶ δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, τὴν ἐκ τῶν πραγμάτων λύπην ἐμοὶ παρ' ὑμῶν μηδε-
273 μίαν ἀπογεννῆσαι δυσμένειαν. οὐ γὰρ ἐγὼ κρατῶ τῆς τύχης,
ἀλλ' ἡ τύχη τοῦ βίου, δι' ἣν κινδυνεύει. (λγ'.) δεῖ δὲ τὸν
σύμβουλον, καθάπερ τὸν ἰατρὸν, οὐ τῆς νόσου τὴν αἰτίαν
ἔχειν, ἀλλὰ τῆς θεραπείας τὴν χάριν ἀπολαμβάνειν.
(λδ'.) καταχωρίσαντες οὖν τὰ συμβάντα διὰ τὰς ἔξωθεν
αἰτίας, ψιλῶς ἐπὶ τῶν πραγμάτων γυμνὴν θεωρήσατέ μου
τὴν πολιτείαν. (λε'.) μετὰ ταῦτα τοίνυν τῇ πόλει τρίτος
[1] ἐγένετο κίνδυνος πάντων χαλεπώτατος, οὐκέτι πεμφθεὶς
ὑπὸ τῆς τύχης, ἀλλ' ὑπὸ τῶν τότε ῥητόρων ἐπαχθείς.

[1] ἐπήγετο

Chæroneam, de qua vid. Lycurg. ὑποθ. Demosth. de Cor. ὑποθ. Idem.

Ὁ καιρὸς] Corn. Nep. Epam. fin. Justin. VI. 7. sqq. Idem.

Διεβίβαζεν] Cum et Philippus bellum Persicum præparasset. Idem.

Δημοσθένης] A nece Philippi, gaudiis exsultans, et adolescentem Alexandrum contemnens. Idem.

Συμβουλίαν] Dinarchus contra Demosth. p. 11. 14—20. 25. Idem.

Ἔστη] Sc. ὁ πόλεμος. §. 29. vel Alexander. Idem.

Περιμάχητον] Adjectum Isocrateum, *urbs digna, de qua contendatur*. conf. Lycurg. 12. 3—14. 33. 2. 3. et alibi passim. Idem.

Ἔπαυλις] Forte paullo recentius voc. Idem.

Τὴν εἰρήνην] Hanc esse pacem apparet, qua generalis imperator Græcorum Alexander confirmabatur. v. Diod. Sic. XVII. 4. 7. Nic. Caussinus de El. S. et H. I. 34. hunc locum excerpens, post majorem interpunctionem, legit: Ἔγραψα τοίνυν, εἰ καὶ φημὶ κ. τ. λ. dubito, num errore, pariter alias ibi, præsertim in Græcis, frequente. Idem.

Κρεῖττον γὰρ κ. τ. λ.] Hoc inter sales nauticos, ad forum translatos, habet Fabricius B. Gr. IV. 30, 13. ante fin. Idem.

Λύπην] Cum vos ad auxilia contra Persas et alia cogeremini. Idem.

Δι' ἣν κινδυνεύει] *propter quam vita periculis objicitur.* conf. Lycurg. 11. 12. Dem. l. c. §. 57. Idem.

Καταχωρίσαντες] *dum sejunxistis, ac suo loco collocastis:* quo sensu Xenophon adhibet. Idem.

Οὐκέτι] *non amplius, non porro.* Idem.

Τότε] Tertium hocce periculum accidisse diu ante videtur: quod tamen, dum a fortuna non reprehensum dicitur, Athenienses respicere debuit orator. Non enim diu cessavit Thebanorum pernicies. At tamen τότε sententiam et adstrictam ferre potest: ut sit potius, ab iis, qui tunc dicebant, quam ab iis, qui tunc vivebant, quod et proxime sequentia demonstrabunt. Idem.

(λς'.) καί μοι τῶν πεπραγμένων ἀναμνήσθητε, ἡνίκα Δη-
μοσθένης καὶ Λυκοῦργος τῷ μὲν λόγῳ παραταττόμενοι
τοὺς Μακεδόνας ἐνίκων ἐν Τριβαλλοῖς, (λζ'.) μόνον δ' οὐχ 274
ὁρατὸν ἐπὶ τοῦ βήματος νεκρὸν τὸν Ἀλέξανδρον προέθηκαν,
ἐν τῷ δήμῳ δ' ἀλείψαντες λόγοις εὐπρεπέσι Θηβαίων τοὺς
παρόντας φυγάδων θυμοὺς ἐπ' ἐλπίδι τῆς ἐλευθερίας ἠκόνη-
σαν, ἐμὲ δὲ στυγνὸν καὶ περίλυπον ἔφασκον εἶναι, μὴ συν-
ευδοκοῦντα * * *

Ἀναμνήσθητε] *mecum recordamini gestorum.* Idem.

Δημοσθένης] Hinc, in primis Demosthenes et Lycurgus, dedendi postulabantur ab Alexandro, quem Demades mitigavit. Idem.

Λόγῳ] *verbo,* non re. Idem.

Ἐν Τριβαλλοῖς] In inferiore Mœsia. Vicit autem Illyricos ac Triballos Alexander, anno statim primo regni. Hinc εἰρωνικῶς dictum. Idem.

Μόνον δ'] Sed in solo tribunali, non videndum Alexandrum, quasi mortuum proponebant; cum interim ille res magnas gereret, quem in Thracia defunctum esse fingebant. Idem.

Φυγάδων] Ob præsidia Macedonum in arce Cadmea, ut antea factum, Laconibus eam tenentibus. V. Dinarchus p. 25. Idem.

Ἠκόνησαν] *acuerunt.* Tunc Thebani quosdam præsidii Macedonum trucidabant. Ideoque, se neutiquam esse mortuum ostendens, Alexander sex mille cives occidit, hominum triginta millia vendidit, urbem evertit. Pausan. IV. 27. VII. 17. IX. 6. Diod. Sic. XVII. 8—14. Idem.

Στυγνὸν καὶ περίλυπον] *torvum et omnino tristem,* quod Alexander, velut altor Demadis, obiisset. Idem.

Συνευδοκοῦντα] Apud æquales oratori nostro nondum equidem reperi; licet ἀναλογίαν habeat, ut apud Lycurgum p. 238. 8. ed. Reisk. est συνευπορέω. Idem.

VARIANTES LECTIONES
AD DEMADEM.

CODICES ET EDITIONES.

l 1. Codex Laurentianus, plut. 57. cod. 4.
l 2. Codex Laurentianus, plut. 57. cod. 52.
p. Codex Parisinus Regius, 2944.
Ald. Editio Aldina.
Bekk. Editio Immanuelis Bekkeri.
Codices et editiones comparantur cum Editione H. Stephani.

P. 525. 7. μέσην] τὴν l 2. 15. ἥσυχον l 2. ult. ὧδε, δικασταί], ὦ ἄνδρες δικασταί corr. om. pr. l 2. Bekk.

P. 526. 12. τῇ om. p. antep. ἡ χρεία] ἡ χρεία l 2. p. Bekk. pen. τὶ νῦν] τὸ νῦν l 1. 2. p. Bekk. Ibid. ἀφαιρήσεται] ἀφαιρήσηται l 1. ἀφαιρῆται Bekk.

P. 527. 4. πράγματος, ἀλλὰ τῇ τῶν ἀδίκων μόνον, ὃς οὐ] πράγματος δεδοικα, ἀλλὰ τὴν τῶν ἀντιδίκων διαβολην μόνον, ἥτις οὐ l 1. Bekk. 6. ἀδικοῦσι] δοκοῦσι l 1. 2. p. Bekk. 7. ἐὰν ταύτης κατατυχὼν] ἐὰν δὴ ταύτης κατατύχω l 1. Bekk. 9. δύνανται τὸν] δύναιντ' ἂν τὸν l 1. Bekk. 12. παραθείσης l 1. Ald.

P. 528. 1. τρόπον Ald. 7. πρὸς τὴν κατόρθ. p. 9. ταφὴ] τε φῆ l 2. τὲ, spatiolo inter verba patente, Ald. 15. κήρυκας p. Ibid. ὀρωπὸν p.

P. 529. 3. τῇ πόλει om. l 2. 4. μὲν om. l 1. 7. μεῖζον] μικρὸν l 2. Ibid. περιέθηκα l 2. p. 12. λεύκτρην Ald. 14. εἶδεν] εἶχεν l 1. 2. p. Bekk. 16. νεῶν l 2. p. pen. συνεδόθησαν p.

P. 530. 7. ἔστι p. 12. πεπράχθαι l 1. 18. τὸν om. l 1. 20. καταχωρήσαντες p. pen. ἐπήγετο] ἐγένετο p. Bekk.

P. 531. 3. τριβαλοῖς l 1. 2. p. pen. δὲ om. l 1. 2. p.

INDEX GRÆCITATIS
DEMADEÆ.

AD PAGINAS ET VERSUS EDIT. REISK.

ΣΟΦΙΣΤΑΙ

ΛΕΣΒΩΝΑΞ ΗΡΩΔΗΣ ΑΝΤΙΣΘΕΝΗΣ

ΑΛΚΙΔΑΜΑΣ ΓΟΡΓΙΑΣ.

Α.

ΛΕΣΒΩΝΑΚΤΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΤΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ.

Pag. ed. H. Steph. 169. 33 — Pag. ed. Reisk.

ΕΙ μὲν ἑώρων τοὺς ὑμῖν συμβουλεύοντας, ὦ ἄνδρες Ἀθη- 1
ναῖοι, τὰ βέλτιστα βουλευομένους τῇ πόλει, καὶ περὶ ὧν
[1] παρεληλύθασιν ἐροῦντες, ὀρθῶς παρ' αὐτοῖς ἐγνωκότας
συμβουλεύειν, ὑπὸ σιωπῆς ἂν τὴν ἐμὴν παρεῖχον γνώμην·
νῦν δὲ ὁρῶν τούς τε τῇ Θηβαίων πόλει προστιθεμένους παρὰ
τὴν αὐτῶν γνώμην τὰ βέλτιστα γράφοντας, ὑμᾶς τε περὶ
τῶν τῇ πόλει συμφερόντων οὐκ ἐπιχειροῦντας λέγειν, παρε-
λήλυθα διδάξων περί τε τοῦ παρόντος ὑμῖν πολέμου καὶ 2
τῶν ἐν ὑμῖν ἀεὶ λέγειν εἰωθότων ὡς χρὴ τούτων ἕκαστα
πράττειν. εἰ μὲν γὰρ δὴ καὶ πρότερον πρὸς τὴν ὑμετέραν
πόλιν [2] ὑπήκουον Θηβαῖοι μὴ δυσμενῶς διακείμενοι, καίτοι
πρὸς τοὺς προγόνους ἡμῶν πολλὰ καὶ δεινὰ καὶ μεγάλα
πεπραγμένοι καὶ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου πολέμιοι καθε-
στῶτες ὑμῖν, παριδὼν ἂν τὰ νῦν αὐτοῖς ἡμαρτημένα περὶ
ἑτέρων ἂν τοὺς λόγους ἐποιούμην. [3] νῦν δὲ τίς οὐκ οἶδεν ὅτι

[1] παρεληλύθεισαν   [2] * ὑπῆρχον   [3] τίς δὲ οὐκ

ΤΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ] Imo vero ΤΩΝ ΘΗΒΑΙΩΝ. Reisk.

Συμβουλεύειν] Videtur ita distinguendum et leg. esse: ἐγνωκότας, συμβουλεύειν παρεὶς, ὑπὸ σιωπῆς ἂν τὴν ἐμὴν κατεῖχον γνώμην. Idem.

Τὰ βέλτιστα] Num οὐ τὰ βέλτιστα. Idem.

Περί τε τοῦ π. ὑ. π.] Sed neutrum fit in hac oratiuncula, quæ est frigida et puerilis adversus Thebanos declamatio, consuta e locis sæpe multumque contritis et recoctis. Paret initium solummodo nos habere hujus exercitatiunculæ scholasticæ, maximam vero ejus partem intercidisse, nullo prorsus cum damno rei literariæ. Idem.

Ὡς χρὴ —] Id est, ὡς χρὴ περὶ τούτων ἑκάστου ὑμᾶς διδάσκειν. Non enim proposuerat sibi de ratione modoque belli gerendi disputare, sed solummodo causas proponere, cur bellandum adversus Thebanos esset. Idem.

Πεπραγμένοι] Possit videri εἰσὶ subaudiendum esse. mihi vero potius videtur φαίνονται deesse. Idem. διαπεπραγμένοι malit Bekkerus.

3 πρότερον μὲν ἡμῖν μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ἄλλων 170. 1
Πελοποννησίων ἐπιβουλεύσαντες ἀναστάτους ἡμᾶς ἐπεχείρησαν ποιεῖν, εἰ μὴ διὰ τύχην αὐτοῖς ἡ ῥώμη καὶ τὰ βουλεύματα διεφθάρη· δεύτερον δὲ μετὰ τοῦ βαρβάρου γενόμενοι καὶ σύμμαχοι ἐκείνῳ καταστάντες, ὃς ἦλθεν ἀνυποστάτῳ δυνάμει καὶ τὰ σώματα καὶ τὴν χώραν ἡμῶν διαφθερῶν, ἐναντίοι παραταξάμενοι τοῖς ἡμετέροις φρονήμασιν, ὑπ' ὀλίγων πολλοὶ μάχῃ κρατηθέντες ἔφυγον· μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν μετὰ τῶν ἡμετέρων ἐχθρῶν γενόμενοι τὴν χώραν ἡμῶν ἔτεμον τὴν πολλάκις τούτους σώσασαν, καὶ τὴν πόλιν ἕτοιμοι κατασκάπτειν ἦσαν, ἣν πολλάκις αὐτοὶ θεραπεύσαντες σωτηρίας ἔτυχον. διὰ παντὸς δὲ χρόνου τοτὲ μὲν μετὰ Λακεδαιμονίων ἡμῖν [1]ἐπιβουλεύοντες, ἄλλοτε δὲ τοὺς ἡμετέρους συμμάχους ἀφιστάντες, αἰεὶ δὲ αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς πολεμικῶς καὶ δυσμενῶς ἔχοντες πρὸς ἡμᾶς διατε-
4 λοῦσι. νῦν δὲ τὸ τελευταῖον Πλαταιεῖς ἀναστάτους πεποιήκασιν, ἡμετέρους μὲν ὄντας συμμάχους, εὐμενῶς δὲ ἀεὶ πρὸς τήνδε τὴν πόλιν διακειμένους, μόνους δὲ μεθ' ἡμῶν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας πρὸς τὸν βάρβαρον διαγωνισαμένους καὶ τρόπαιον στήσαντας. ὑπὲρ ὧν εἰκὸς ὑμᾶς ὀργισθέντας πανδημεὶ μετὰ τῶν ὅπλων ἐξιέναι, καὶ τὴν αὐτὴν Θηβαίοις ἐπιτιθέναι τιμωρίαν ἥνπερ οὗτοι τοῖς ὑμετέροις συμμάχοις ἐτόλμησαν. ἀξιῶ μὲν οὖν καὶ τοὺς ἀποτρέποντας ὑμᾶς τὴν αὐτὴν ἐμοὶ γνώμην ἔχειν, καὶ μὴ πείθειν ὡς οὐ πολεμητέον ἐστὶ Θηβαίοις· εἰ δὲ μή, διδασκόντων ὡς οὐδὲν εἰς ὑμᾶς ἐξημαρτήκασιν.

[1] ἐπιβουλεύσαντες

Κατὰ] Μετὰ dedi de meo. V. versu 13. Quam vero incursionem Thebanorum in agrum Atticum designet, me fugit. oportet illam quidem Xerxis invasione vetustiorem fuisse. Nam de illa nota Thebanorum immanitate, qua Græcis auctores fiebant, ut Athenæ solo æquarentur, paulo post, ordini temporum convenienter, commemorabit; neque existimandus est Lesbonax idem factum bis perstrinxisse, et consecutiones temporum ita conturbasse, ut a novissimis rebus gestis ad vetustissimas prosiliret, et rursus ab his ad easdem novissimas resiliret. Reisk.

Πλαταιεῖς] Platæarum eversio antiquior fuit eversione Athenarum, cujus auctores Thebani Peloponnesiacis fiebant. Qui ergo potest illam Platæarum cladem appellare casum recentissimum? Profecto coævus non fuit Lesbonax bello Peloponnesiaco, sed multo posteriore natus ætate, more scholasticorum, ut fecit Aristides, argumenta stilo tractavit e vetusta historia Græca repetita. Idem.

B.

ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Pag. ed. H. Steph. — Pag. ed. Reisk.

170. 24 α'. Οἱ μὲν πολέμιοι ἐγγύς, ὦ ἄνδρες στρατιῶται, ὧν 4
εἵνεκα ἡ σύμπασα παρασκευὴ παρεσκεύασται· τὰ δ' ἀπὸ
τῶν θεῶν, ἀφ' ὧν χρὴ ἄρχεσθαι, καλῶς ἔχει κατ' ἀμφοτέ- 5
ρους τοὺς λόγους· τά τε γὰρ ἱερὰ καλὰ ἡμῖν γέγονε καὶ τὸ δίκαιον μεθ' ἡμῶν ἐστίν. ἐν ὑμῖν οὖν τὰ ἐπίλοιπά ἐστιν, ἐὰν ἄνδρες ἀγαθοὶ γένησθε. ἐμὲ μὲν οὖν εἰκὸς παραινέσαι ἃ γινώσκω, ὑμᾶς δὲ προσέχειν τοῖς λεγομένοις δοκεῖν τε, ὥσπερ τοὺς λόγους ἀκούετε, οὕτως αὐτὰ τὰ ἔργα ὁρᾶν παρόντα, ἃ ἐν τοῖς λόγοις δεδήλωται· οὕτω γὰρ ἂν ἄριστα γνοίητε τὰ συμφέροντα.

β'. Δεῖ δὲ ὑμᾶς σκέψασθαι ὅσα ἀγαθὰ ἔνεστιν ἐν τῷ νικᾶν μαχομένους τοὺς πολεμίους. πρῶτον μὲν τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν σώζετε ἐν ᾗ ἐτράφητε, ἣν ὑμῖν οἱ πρόγονοι τειχίσαντες καὶ ἄλλα πολλὰ ταλαιπωρηθέντες κατέλιπον οὐκ ἀπολέσαι ἀλλὰ σῶσαι· ἣν ἐλευθέραν μὲν καταλαβοῦσιν αἰσχρὸν [1]* * * ὑφ' ὑμῶν [2]ἐλευθερωθῆναι. καὶ μὴ τὸν 6
κίνδυνον καταδείσαντες καὶ νομίσαντες μείζω εἶναι ἢ ὅσος ἐστι, τὴν μὲν ὑπάρχουσαν ἀρετὴν ἀπολέσητε, τὴν δ' οὐχ ὑπάρχουσαν κακότητα κτήσησθε. ἔτι δὲ καὶ ἱερὰ ὑμῖν οἱ πατέρες ἱδρυσάμενοι κατέλιπον, κοσμήσαντες ναοῖς καὶ

[1] asteriscos om.

[2] μὴ ἐλευθερωθῆναι

ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ] Cum Lacedæmonii occupata Decelea, bellum Atheniensibus inferrent, adhortatur hos quidam ad rem fortiter gerendam. Historiam tradit Thucydides libro 7. Canter.

Κατ' ἀμφοτέρους τοὺς λόγους] Quænam hæ sint ambæ rationes, ipse in continenti subjicit, scil. religiones deorum, et jus populorum. Reisk.

Δεδήλωται] Malim in paulo post futuro δεδηλώσεται. Idem.

Καταλαβοῦσιν] Imo vero παραλαβοῦσιν. tum deest sententia istæc ferme: αἰσχρὸν ὑμῖν ἐᾶν καταδουλωθῆναι. *quam si nacti fuessetis a majoribus traditam liberam, turpi vobis foret committere, ut in servitutem decideret.* aut etiam: αἰσχρὸν ὑμῖν τοῖς ἐκγόνοις δουλεύουσαν παραδιδόναι, δουλεύουσαν δὲ παραλαβοῦσιν, αἰσχρὸν ὑφ' ὑμῶν μὴ ἐλευθερωθῆναι. *servam autem si nacti essetis, turpe vobis foret, operam nullam vos dare, ut manibus armisque vestris in libertatem vindicaretur.* Idem.

Ναοῖς] Ναοὶ scilicet partes erant τῶν ἱερῶν, cellæ puta illæ fanorum, vel niduli, in quibus deorum simulacra stabant exposita.

βωμοῖς καὶ ἀγάλμασι καὶ ἄλλοις πολλοῖς καὶ καλοῖς
ἀναθήμασιν· ἃ μὴ περιίδητε συληθέντα καὶ πεσόντα
ἀτίμως, ἀλλ' [1] ἀμύνετε, ὅσον ἕκαστος δυνατός ἐστι, τῷ
θεῷ, ἄλλως τε καὶ μετὰ τοῦ ὑμῖν συμφέροντος καὶ δεδη-
λωκότων τῶν θεῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς τὴν εἰς ὑμᾶς εὔνοιαν,
ἀναμνησθέντες πομπῶν καὶ πανηγύρεων καὶ ἀγώνων, ἐν
οἷς τῶν μὲν παρουσῶν [2] ἀνιῶν ἐπελανθανόμεθα, μετὰ δὲ τὴν
7 ἡδονὴν ἄλλας προσεκτώμεθα, συνόντες ἀλλήλοις κατά τε
φιλότητας καὶ κατὰ συγγενείας καὶ κατὰ ἡλικίας, ἐξευ- 171.1
πορίζοντες αὐτοί τε ὅπως ἡμᾶς αὐτοὺς ὡς ἐλάχιστα λυπή-
σομεν, τούς τε παρόντας ὡς πλεῖστα εὐφρανοῦμεν. ὁ δὲ
παρεστηκὼς ἀγὼν τέλος ἔχει ταῦτά τε διασῶσαι καὶ ἕτερα
πολλῷ πλέονα καὶ καλλίω καὶ μείζω προσκτήσασθαι, ἢ
τῶν τε ὑπαρχόντων στερηθῆναι καὶ αὐτοὺς πολλὰ καὶ οἰκτρὰ
παθεῖν καὶ ἰδεῖν. ἐπανενεγκεῖν δὲ τὴν γνώμην ὑμῶν [3] ἕκαστον
βούλομαι, ὃ καὶ δεῖ σκέψασθαι, ἃ περὶ πλείστου ποιούμενοι
κατελίπομεν, τοὺς γεννήσαντας πατέρας καὶ μητέρας. ὁ δὲ
8 υἱούς τε ἐφύτευσε καὶ ἐξέφυσεν, ὁ δὲ ὁμογενεῖς ἀδελφούς τε
καὶ ἀδελφάς, ὧν οἱ μὲν γήρᾳ πολὺ ὑπερβάλλοντες, οἱ δὲ

[1] ἀμύνατε [2] συμφορῶν [3] ἑκάστου

les Niches. Idem.

Ἱεροῖς] Hic loci significat hoc voc. ἱερὰ non idem, quod paulo ante, *fana*, sed *exta*. Idem.

Ἐπελανθανόμεθα] Malim in præsenti ἐπιλανθ. et sic quoque in continenti προσκτώμεθα. Idem.

Μετὰ δὲ τὴν ἡδονὴν ἄλλας πρ.] Num μετὰ δὲ τὴν ἀπὸ τούτων ἡδονὴν ἄλλας π. scil. ἡδονάς. *secundum voluptatem ab his rebus exsistentem* [a processionibus puta, congressibus solennibus, ludis gymnicis, spectaculis scenicis] *aliis insuper potimur oblectationibus novis, inter nos privatim coeuntes, ut quique amici inter nos sumus, aut familiares, aut conjuges secum, vel parentes cum liberis, aut cognati, affinesve, aut æquales annis atque studiis.* Idem.

Ἐξευπορίζοντες] Ἐκπορίζοντες. *Ad Phrynich.* p. 596. Lobeck.

Ἐγὼ, τέλος ἔχει] Ἀγὼν τέλος ἔχει. H. Stephan. *huic autem, quod nunc obimus, certamini præsenti finis hic est propositus, ut* — Recepi certissimam Stephani atque Canteri emendationem. Reisk.

Ταῦτα] Malim ἢ ταῦτα. opponuntur inter se duo ἢ. *aut — aut.* v. statim post v. 13. Idem.

Βούλομαι. ὃ καὶ δεῖ σκέψασθαι ἃ —] H. Stephanus post primum vocabulum addi vult πρὸς, ad sententiam non male. Mihi videtur sic leg. et distinguendum esse: βούλομαι, οἷ [quo] καὶ δεῖ, *quo etiam oportet* [scil. me vestrum cujusque mentem revocare]. σκέψασθε [in imperativo, subaudi ταῦτα] ἃ — *considerate ea, quæ* —. Idem.

Ἐφύτευσε καὶ ἐξέφυσεν] Scil. pater φυτεύει, *plantat.* mater autem ἐκφύει, *e corpore suo profert, extrudit*, enititur veluti germen propullulans, vel progerminans. Hactenus defendi posse videatur hæc dictio, insolentior utique, et poetæ quam oratori convenientior. Sin autem statuatur vitium loco inesse, malim pro ἐξέφυσεν legi ἐξέθρεψεν. Verum præterea labat constructio in vulgata, quæ mollius et planius procedet, si locum ad hunc modum concipias: κατελίπομεν, ὁ μὲν [facile potuit ὁ μὲν cum fine vocabuli κατελίπομεν concurrens elidi] τοὺς γεννήσαντας [scil. κατέλιπε] πατέρας τε καὶ μητέρας [patrem matremque, item avum et aviam], ὁ δὲ υἱοὺς [scil. κατέλιπεν], οὓς γε ἐφύτευσε καὶ ἐξέθρεψεν, ὁ δὲ [scil. κατέλιπεν] ἀδελφοὺς —. Idem.

Ὁμογενεῖς] Id est, ὁμοπατρίους καὶ ὁμομητρίους. Idem.

Ὧν οἱ μὲν — οἱ δὲ —] Parentes — et liberi. Idem.

νεότητι πολὺ ἐλλείποντες, τοῖς μὲν σώμασιν οὐχ οἷοί τε εἰσὶν
ἀμύνειν, τῶν δὲ κινδύνων πλεῖστον μέρος μετέχουσιν. ἐν οἷς
ἡμῶν μὲν προθυμηθέντων καὶ εὖ ἀγωνισαμένων εὐδαίμονες
μὲν οἱ πατέρες, τίμιοι δὲ οἱ παῖδες, ζηλωταὶ δὲ αἱ γυναῖκες
καὶ αἱ θυγατέρες καὶ αἱ ἀδελφαὶ καὶ ἑνὸς ἑκάστου καὶ
συμπάντων· ἐλλιπόντων δὲ ἡμῶν τὴν προθυμίαν καὶ μὴ
θελησάντων διαμάχεσθαι εἰς τὸ ἔσχατον ἄθλιοι μὲν οἱ
πατέρες, στερηθέντες μὲν τῆς ἡμετέρας προσόψεως, στερη-
θέντες δὲ πόλεως καὶ χώρας καὶ ἱερῶν, ἀντὶ δὲ καλλίστης
ἐλευθερίας εἰς αἰσχίστην δουλείαν [1] καθισταμένοι, ἐν ἡλικίᾳ
τοιαύτῃ ἐν ᾗ τὸ μὲν φρονεῖν ἃ πάσχει γεγήρακεν, [2] οἷς δὲ
γινώσκει ἃ πάσχει ἀδύνατος καθέστηκεν ἀμῦναι, ὥστε 9
χαλεπώτερον φέρειν· εἰ γὰρ παρῆν γινώσκειν μὲν μή, δύνα-
σθαι δὲ τῷ σώματι, ῥᾷων ἂν ἦν ἡ συμφορά· οἰκτραὶ δ' αἱ
γυναῖκες καθίστανται, δυστυχεῖς δὲ καὶ παῖδες καὶ ἀδελ-
φοί, τῶν τε αὐτῶν τούτων στερισκόμενοι καὶ τῶν ἐλπίδων
ἐφ' αἷς ἐτράφησαν. καὶ οἷς ἐν τῷ νῦν χρόνῳ [3] ζῆλον καὶ
τιμὴν κάλλος καὶ εὐειδία, εἰς δουλείαν πίπτουσιν ἀνάγκη
καὶ αἶσχος καὶ ἀτιμίαν φέρειν· ἀντὶ γὰρ τῶν καλλίστων
καὶ ἐντιμοτάτων γάμων εἰς αἰσχίστους καὶ ἀτιμοτάτους
πίπτουσιν. ἦτε αὖ δυσειδία εἰς τοιαῦτα ἔργα καθίστησι

[1] * καθεστάμενοι [2] ὃς [3] ζῆλος καὶ τιμὴ

Τὸ μὲν φρονεῖν ἃ πάσχειν] Π. τῷ μὲν φρονεῖν ἃ πάσχει. H. Stephan. De posteriore concedo, de priore adhuc ampliandum judicans, interim vulgatam servabo, qua nil offendor. *qua in ætate sensus malorum quæ patitur* [sentiens puta] *consenuit*, h. e. elanguit, emarcuit. τὸ φρονεῖν ἃ πάσχει, scil. τις, vel ἡ ἡλικία e præmissis, idem est atque ἡ αἴσθησις τῶν κακῶν. Idem.

Οἷς] Ὃς dedi de meo, pro vulgari οἷς. poterat quoque ὅστις corrigi. Idem. οἷς δὲ γινώσκει [ἃ πάσχει] Bekkerus.

Γινώσκειν μὲν μὴ, δύνασθαι δὲ τῷ σώματι] Sic interstinxi, ut sententia hæc sit: Malorum nostrorum sensu si cum careremus, tum tamen adhuc valeremus corpore, foret conditio nostra tolerabilior. Jam vero multi sunt nobis puerique fœminæque, sensu quidem illi malorum suorum compuncti acerrimo, at viribus destituti. quo sunt miserabiliores. Vulgo sic interstinctus circumfertur h. l. γινώσκειν μὲν, μὴ δύνασθαι δὲ. Canterus pro μὴ suadebat ἀμῦναι. et sic vertit: *si cognitioni vires ad resistendum essent conjunctæ.* Reisk.

Ἀδελφοὶ] Imo vero ἀδελφαὶ, *sorores.* docent insequentia. Idem.

Τούτων] Subaudi τῶν ἄρτι εἰρημένων, quæ modo vers. 8. et 9. enumeraverat. Possit quoque τούτοις legi: *iisdem, quibus cæsorum parentes orbati fuissent.* Sed nil opus est quicquam h. l. temerari. Idem.

Κάλλος] Subaudi ἐστί. *quibus forma venusta nunc est honor et* ζῆλος, h. e. qui nunc ob oris præstantiam in honore habentur, et magna fiunt ab omnibus, beatique prædicantur. Idem. Sic construe: καὶ οἷς ἐν τῷ νῦν καιρῷ κάλλος καὶ εὐειδία [φέρει] ζῆλον καὶ τιμὴν, [τούτοις] εἰς δουλείαν πίπτουσιν ἀνάγκη [ἐστὶ κάλλος καὶ εὐείδειαν] καὶ ἀτιμίαν φέρειν.

Αἶσχος] Ut stupra nempe patiantur, ut prostent in lupanaribus, ut pellices fiant. Idem.

Δυσειδία] Oris turpitudo detrudit illos pueros, illasque puellas ad pistrina, ad opera rusticana, fodiendum, arandum, pascendum et alias tales cum ignobiles, tum duras atque molestas servitutes. Idem.

τὰ σώματα, ἐν οἷς καὶ τὸ ὑπάρξαν ἀγαθὸν τῆς τροφῆς
ζημία καθίσταται, οὐ δυνάμενοι δὲ τοὺς πόνους ὑπεκφέρειν
ἀντὶ τοῦ βίου τοὺς αἰσχίστους καὶ βιαιοτάτους θανάτους
αἱροῦνται. ὅςτις οὖν τοιούτων ἄθλων προκειμένων μὴ ἔσται
11 ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τῷδε τῷ ἀγῶνι, ἀλλά τις εἰσαῦθις [1] ὑπολεί-
πεται ἢ γνώμῃ ἢ ῥώμῃ, ἀμφοῖν στερηθήσεται, τῆς τε νῦν
τῆς τε εἰσαῦθις τῶν ἔργων· ὅδε γὰρ ὁ ἀγὼν αὐτῷ τέλος
ἔχει.

γʹ. Ἐνθυμηθῆναι δὲ χρὴ καὶ τίνος οὕνεκ᾽ ἂν μᾶλλον
ἀξιώσαιτε μάχεσθαι, ἢ τί ἀγαθὸν οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ νικᾷν
μαχομένοις τοὺς πολεμίους. τοῦτο ἀρετὴν σύμπασαν λαβὸν
ἔχει· ἐν τούτῳ ἔνεστιν ὑμῖν ὅσα τις εὔξαιτο. δοκεῖ εἶναι εἰ-
ρήνη ἀγαθόν; αὕτη ἐπὶ τοῖς τοὺς πολεμίους νικῶσι γίγνεται
ὅπως ἂν βούλωνται καταθέσθαι. δοκεῖ εἶναι κτημάτων
κτῆσις ἀγαθόν; τοῦτο [2] τοῖς νικῶσι γίγνεται· τά τε γὰρ
ὑπάρχοντα ἀσφαλῶς κέκτηνται, τά τε τῶν πολεμίων
ἀδεῶς καρποῦνται. δικαιότητος τοίνυν τόδε τὸ ἔργον πλεῖστον
12 μετέχει· δίκαιον μὲν γὰρ τῇ πατρίδι ἀμύνειν ἐν ᾗ ἐτράφητε,
δίκαιον δὲ ἱεροῖς πατρῴοις καὶ μνήμασι τῶν προγόνων, δίκαιον
δὲ τοὺς πατέρας ὑμῶν ὑφ᾽ ὧν ἐτράφητε ἀντιγηροτροφῆσαι,
δίκαιον δὲ τοὺς παῖδας, ἐπειδήπερ ἐφύσατε, ἐκθρέψαι, δί-
καιον δὲ τούτων τινὰ μὴ ἐλλείπειν. εἰ δέ τις σοφίαν ἐπιτη-

[1] ἀπολείπεται [2] γὰρ τοῖς

Ζημία] Quo magis innutriti fuerunt artibus liberalibus, hoc impatientius ferunt desiderium libertatis, eoque magis sentiunt pretium ejus. et quo minus assueti fuerunt duris laboribus servitutis, hoc magis sentiunt duritiem et acerbitatem eorum, eoque minus perferre possunt. IDEM.

Ἀλλά τις εἰσαῦθις] Postremum vocabulum neque convenire sententiæ h. l., et e versu proximo insequente perperam huc ingestum esse paret. Sententia videtur hoc postulare: ἀλλ᾽ αὐτὸς ἑαυτοῦ ἀπολελείψεται ἢ γνώμῃ ἢ ῥώμῃ. *sed minus facit quam debebat facere, et ab ipso merito exspectabatur, sive ratione prudentiæ sive ratione virium atque roboris.* IDEM.

Τῶν ἔργων] Post τῶν ἔργων videtur δόξης vel εὐκλείας desiderari. Malim tamen a sophista sic relictum fuisse: τῆς τε νῦν ἀπολαύσεως, τῆς τ᾽ εἰσαῦθις ἐλπίδος τῶν ἔργων. *carebit ambobus, et perceptione fructuum facinoribus suis pariendorum in præsens, et bona spe commodorum inde olim aliquando percipiendorum.* IDEM.

Μάχεσθαι] Imo vero οὐ μάχεσθαι. *qua tandem de causa magis velitis non pugnare* [subaudi, quam pugnare], hoc est, majorane sint emolumenta e desidia et ignavia enascitura et ad vos perventura, quam ex alacritate pugnandi. μᾶλλον indicat omissum hic esse, subaudiendum tacite ἢ μάχεσθαι. *magis non pugnare, quam pugnare.* IDEM.

Λαβὸν] Malim aut περιλαβὸν, aut συλλαβόν. IDEM.

Καταθέσθαι] Novi πόλεμον καταθέσθαι dici, *bellum componere*, vel *finire*. verum εἰρήνην καταθέσθαι dici, me fugit. εἰρήνην θέσθαι simpliciter usurpant, item διαθέσθαι. Num ἐν αὐτῇ γὰρ ἐπὶ — IDEM.

Ἱεροῖς] Malim καὶ ἱεροῖς. *etiam fanis deorum et sacris avitis*, subaudi a communi ἀμύνειν. IDEM.

Τούτων τινὰ μὴ ἐλλείπειν] Horum verborum sententia mihi est obscura, ut suspicer nonnihil hic deesse. Sententia videtur hoc postulare et subjicere: δίκαιον δ᾽ ἐπιμελεῖσθαι, ὅπως τούτων μηδένα μηδὲν τῶν ἀναγκαίων ἐλλείπῃ. *jus et fas est operam dare, ut horum* [liberorum puta] *nemini quicquod desit præsidiorum et adminiculorum vitæ tuendæ necessariorum.* IDEM.

δεύει, τὸ νικᾷν μαχόμενον, τοῦτο σοφίαν ἡγησάσθω, εἴ γε
οὐ σοφὸν τὸ δοῦλον εἶναι, τὸ δὲ ἐλεύθερον σαφόν. κάλλος ἐν
τιμῇ εἶναι δοκεῖ; οἱ αὐτοὶ τοίνυν ἄνδρες νικῶντες οἵ τε καλοὶ
καλλίους δοκοῦσιν εἶναι, οἵ τε αἰσχροὶ δεινότεροι· πᾶν γὰρ
τὸ ἐλεύθερον καλόν. εἴ τις τοίνυν εὐγενείας βάσανος, ἐν τῷδε
τῷ ἔργῳ μάλιστα ἔνεστιν. ὅςτις μὲν γὰρ πρότερον δοκῶν
εὐγενὴς νῦν μὴ θελήσει διαμάχεσθαι, τήν τ᾽ ἐκ τῶν προγό-
νων ὑπάρχουσαν εὐγένειαν ἀπολεῖ, [1] τοῖς τε παισὶ δυσγέ-
νειαν ἀπολείψει· ὅςτις δὲ ἐν τῷ ἔργῳ ἔσται ἀνὴρ ἀγαθὸς, 13
172. 1 τῶν τε προγόνων τὴν ἀρετὴν ἀναμνήσει, τοῖς τε παισὶν
εὐγένειαν καταλείψει· τῶν γὰρ ἐν τοῖς δεινοῖς ἀνδρῶν ἀγα-
θῶν γινομένων οἱ παῖδες εὐγενεῖς νομίζονται.

δʹ. Πολλὰ δὲ εἰρηκὼς ἀγαθὰ ὅσα ἔνεστιν ἐν τῷ νικᾷν,
πολλὰ ἕτερα παρίημι, ὧν ὅ τε ἕκαστος αὐτὸν ἀναμιμνή-
σκων ἀνὴρ ἀγαθὸς γιγνέσθω· ὅσα δὲ τὰ διαφέροντα ἐν
αὐτῷ τῷ μάχεσθαι ἔνεστιν εἰς τὸ σώζεσθαί τε καὶ δια-
φθείρεσθαι, ταῦτα ὑμᾶς διδάξω. πρῶτον μὲν τὸ σῶμα εἰς τὸ
ἔμπροσθεν πέφυκε καὶ βαδίζειν καὶ βλέπειν· ἔπειτα τὰ
ὅπλα οὕτως εὕρηται ἔμπροσθεν τοῦ σώματος προβεβλῆ-
σθαι, ἡ μὲν ἀσπὶς τοῦ μὴ τιτρώσκεσθαι, τὸ δὲ δόρυ τοῦ
ἀμύνεσθαι· ὥςτε ἐὰν βούλησθε εἰς τὸ ἔμπροσθεν βαδίζειν
ἐπὶ τὸ μαχόμενον ἀεὶ πάντες, ἀκούοντες τὰ λεγόμενα καὶ
τὰ παραγγελλόμενα ποιοῦντες, ἀναμιμνησκόμενοι τῶν
ἀγαθῶν, παραθαῤῥύνοντες ἀλλήλους, καταφρονοῦντες μὲν 14

[1] καὶ τοῖς παισὶ

Τήν τ᾽ ἐκ] Antitheton hoc si diligenter exprimere voluisset, sic dicere debuisset: αὐτός τε τὴν ἐκ — opponuntur enim inter se αὐτός τε et οἱ παῖδες. IDEM.

Δυσμένειαν] δυσγένειαν. CANTER.

Ἀναμνήσει] Scil. τοῖς περὶ αὐτοῦ ἀκούουσιν. REISK.

Ὧν ὅ τε ἕκαστος] Aut deest aliquid, aut delenda sunt ista duo vocabula ὅ τε. Si quid desit, videri possit ita explenda esse lacunula: ὧν νῦν, εἴποτε, ἕκαστος. *quæ nunc maxime, si unquam alias, ad animum sibi quisque revocans.* IDEM.

Τὰ λεγόμενα] *Imperata a vestris imperatoribus.* idem est atque si dixisset τὰ προσταττόμενα, vel, quod statim sequitur, τὰ παραγγελλόμενα. IDEM.

Τῶν ἀγαθῶν] Scil. τῶν ἐλπιζομένων ἐκ τοῦ νικᾷν. IDEM.

Καταφρονοῦντες] Post καταφρονοῦντες μὲν deesse videtur τῶν πολεμίων. *rebus ipsis testatum facientes, vos parvi facere hostes.* Canterus pro τοῖς ἔργοις correctum ibat τῆς ὀργῆς. ingeniose profecto, quam vere autem, viderint alii. In his duobus vocabulis τοῖς ἔργοις si vitium est, malim τῶν ἐχθρῶν. verumtamen succurrit, vocabulum ἐχθρὸς de inimico usurpari, h. e. de cive, quicum simultates gerimus, non de hoste extraneo, qui est πολέμιος. IDEM.

τοῖς ἔργοις, ἀξιοῦντες δὲ μάχεσθαι καὶ ἐκείνους παρελθόντες, ταῦτα ὑπουργήσαντες, ὅσα [1] δὴ ἀνθρώπινα, νικήσετε.

15 εἰ δέ τις ὑμῶν ἀξιώσας τοὺς μὲν πολεμίους πλεῖόν τι εἶναι ἢ ἀνθρώπους καὶ ἀτρώτους εἶναι, αὐτὸς δὲ ὡς μηδενὸς ἄξιος ὑποχωρήσει, τοῦτο σωτηρίαν νομίσας εἶναι, πρῶτον μὲν τὴν γνώμην ἡττημένος ἀδικεῖ, ἔτι δὲ ἔμπαλιν αὐτῷ τὸ σῶμα τοῦ ἔργου πεφυκὸς τὰ ἐναντία οἷς βούλεται ὑπουργήσει —

16 εἰς τοὔπισθεν μὲν γὰρ οὔθ᾽ οἱ πόδες πεφύκασιν ἀναχωρεῖν οὔθ᾽ οἱ ὀφθαλμοὶ ὁρᾶν οὐδενὸς —, δίχα δὲ διαιρεθεὶς, τῷ ἀναχωρεῖν ὑπηρετῶν καὶ τὸν ἐπιόντα ἅμα κίνδυνον φυλάττων κατὰ φύσιν, ταχέως καὶ τὸν ἀντιστάτην οὐ δυνήσεται ἀμύνεσθαι· ἐὰν δὲ ἀναστραφεὶς ἀξιοῖ φεύγειν ὡς ἀποφευξόμενος,

[1] δὲ

[2] μὲν ἐναντία

Ἐκείνους παρελθόντες] Id est, ἀρετῇ νικῶντες. redit ἐκείνους ad τοὺς πολεμίους. quorum factam esse mentionem in illis præmissis, quæ hodie desunt, necesse est, et hoc e loco paret. Idem.

Ταῦτα] Imo vero πάντα. *nulla non fungentes belli munia.* Idem.

Ὅσα δὲ ἀνθρώπινα] Pro media voce malim γε. *quæ quidem sita sunt in humana facultate.* Si scilicet ad πάντα referas. aut si mavoles in constructione post νικήσετε ponere, hæc erit eorum sententia: vincetis, ὅσον ἥκει εἰς ἀνθρώπους, et collatum habebitis ad victoria potiundum quicquid homines conferre possunt. quantum in homines venit, a parte humana quidem, certo certius vincetis. nam casus fatales, si qui divinitus interveniant, ecquis homo natus aut prævidere, aut devitare, aut avertere possit? quæcunque autem præstare possunt humanæ seu vires et arma, seu prudentia, quibus victoria pariatur, ea omnia feceritis; et sic victoriæ certi poteritis esse, secundum humanam quidem opinationem. Idem. τἀνθρώπινα malit Bekkerus.

Εἶναι] Sic dedi de meo, pro vulgari εἰ δέναι. Reisk.

Αὐτὸς δὲ ὡς μηδενὸς] Aut pro ὡς sufficiendum est τοῦ. quod si fiat, tum post ἄξιος tacite iterandum erit εἶναι e præmissis; et sic ἀξιώσας cohærebit cum ὑποχωρήσει. Sin autem ὡς servetur, tum pro ἀξιώσας leg. erit ἀξιώσει in indicativo futuri. Verum huic posteriori rationi obstant particulæ μὲν et δὲ. quare quod priore loco posui, id præhabebo. Idem.

Ἀδικεῖ] Num ἑαυτὸν ἀδικεῖ. *injuriam ipse sibi facit*, ipse sese suo jure et dignitate fraudat, minoris se faciens, et pluris hostem, quam oportebat. Idem.

Τοῦ ἔργου] Scil. τοῦ ἀναχωρεῖν. Idem.

Πεφυκὸς] Sic dedi de meo, pro vulgari πεφυκότος. cohæret enim πεφυκὸς cum σῶμα. qui est nominativus. *corpus enim ita cum sit natura factum, ut contra faciat atque repugnet operi illi, quod retro cedens agitat.* Idem.

Οἷς βούλεται] Scil. ὁ ἀναχωρῶν. qui sensim et pedetentim, luxata acie, e primo ordine in secundum, et e secundo in tertium se recipit. diversus hic est ab eo (quem paulo post seorsim notabit sophista), qui effuso cursu in pedes se conjicit fugam capessens. Idem.

Ὑπουργήσει] Id est, πράξει. *contraria omnia faciet voluntati sui domini.* Recedere vult homo. corpus autem ejus procedet. Nugæ hæ sunt sophisticæ, quibus miles in procinctu stans profecto nil moveatur. Castra volunt aliis auris concitari. Idem.

Φυλάττων] *observans, speculans,* unde veniat. mallem tamen φυλαττόμενος, *cavens.* Idem.

Φυλάττων κατὰ φύσιν, ταχέως καὶ] Et sententia h. l. laborat et interpunctio. primum pone φυλάττων (vel φυλαττόμενος) comma est ponendum. demendum idem est a vocabulo φύσιν et transferendum pone ταχέως, denique vocabula duo κατὰ φύσιν manifesto corrupta sunt. Hoc perspicuum est ista duo in unum esse contrahenda, quod sit tertia persona singularis futuri primi activi, atque significet, *animo deficiet*, aut tale quid. Num sic dedit sophista: — φυλαττόμενος, καταδείσει ταχέως, καὶ τὸν — *periculum accedens cavens, brevi pavescet, et adversarium defendere non poterit.* Vel ἀπαγορεύσει, *deficiet.* Idem.

Ἀναστραφεὶς] *tergore hostibus obverso.* Is enim, de quo hactenus egerat, vultum semper habuit hostibus obversum. Jam vero ingreditur sophista notationem pavidi effuse fugientis. Idem.

πρῶτον μὲν τὰ γυμνὰ τοῖς πολεμίοις δείξει, ἐν οἷς τιτρώσκεσθαι ἢ μάχεσθαι ἀνάγκη, ἔπειτα πολλοὶ καὶ κοῦφοι οἱ διωξόμενοι ἀκοντισταὶ καὶ σφενδονῆται καὶ τοξόται, οὓς οὔτε αὐτοὺς ῥᾴδιόν ἐστιν ἀποφυγεῖν οὔτε τὰ βέλη αὐτῶν ἧττον ἔτι πολλῷ· ὁ γὰρ τάχιστος ἀνὴρ τοῦ βραδυτάτου τοξεύματος οὐδὲ μέρος ταχυτῆτος παρέχει. εἰ οὖν τις ὑμῶν φιλοψυχῶν παρεσκεύασται ἀναχωρεῖν ἢ φεύγειν, ἵνα σωθῇ, οὐκ ὀρθῶς γινώσκει τὸ φιλοψυχεῖν ὅ τι ἐστίν· ἐν γὰρ τῷ μένειν καὶ ὁμόσε χωρεῖν οὐ μόνον τὴν αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν οἴκοι μενόντων ψυχὰς σώζει.

ε΄. Εἰ μὲν οὖν εὖ ᾔδει τις, ὅτι τόνδε τὸν κίνδυνον διαφυγὼν, μεθ᾽ ἡδονῆς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον διατελέσας, σὺν εὐκλείᾳ τελευτήσει, εἶχεν ἂν λόγον τινὰ ἡ κακία· νῦν δὲ 18
πολλοὶ καὶ κακοὶ δόξαντες εἶναι, ὀλίγον χρόνον βιοῦντες, διὰ τὴν δύσκλειαν ἀνιώμενοι καὶ ἄτιμοι παρ᾽ ἐντίμοις ὄντες κακῶς τὸν ἐπίλοιπον βίον, τελευτήσαντες ὀνείδη τοῖς παισὶ καταλείψουσιν. ἐπεὶ δὲ πεφύκαμεν οὐκ ἀθάνατοι, ποῦ κάλλιον ἀποθνήσκειν ἢ ὑπὲρ ὧν χρὴ τιμωροῦσι; ποίαν ἄλλην [1] ἀρετὴν κτωμένους; ποῖος ἡδίων θάνατος; τίνες εὐκλεέστεροι [2] οἱ ἀποθανόντες ἢ οὕτω τελευτήσαντες; δημοσίου τάφου ἀξιοῦνται, θυσίαι ἐπὶ τούτοις γίγνονται, ἀγῶνες

[1] ἀρετῆς

[2] ἀποθανόντες ἢ οἱ

Ἢ μάχεσθαι] Dicere vult: in dorso vulnera qui recusat accipere, illi necessario ex adverso pugnandum est. Idem.

Διωξόμενοι] Raro modo medium hic usurpavit, pro διώξοντες. quod usitatius est. Contra paulo ante in φυλάττων fecerat, ut ibi notavimus. Idem.

Αὐτὸς] Π. αὐτούς. H. Stephan. *neque ipsos neque tela eorum.* Sed merus hic est lusus sophisticus. Ecquando enim quæso unquam aut sagittarii, et funditores cominus rem gerunt? quando manus conserunt? qui semper eminus pugnant; aut qui difficilius sit eos inermes effugere, quam alios? aut qui feriant quemquam sagittæ vel saxa sola per se, sagittariorum et funditorum lacertis non intorta? Reisk.

Ἧττον] Imo vero ἀλλ᾽ ἧττον. *sed hæc tela et saxa multo etiam minus devitabit, quam ipsos sagittarios, ipsosque funditores.* Idem.

Μέρος] Subaudi τὸ ἐλάχιστον. Dicere vult, vel summa hominis currentis celeritas æquiparabilis est ne minimæ quidem celeritati sagittæ aut saxi funda intorti. Idem.

Σώζει] Subaudi oppositum, quod ipsa rei natura subjicit, ἐν δὲ τῷ φεύγειν ἀπόλλυσι. Idem.

Πολλοὶ καὶ κακοὶ] Aut dele copulam, aut lege πολλοὶ, δειλοὶ καὶ κακοί. Pro ὄντες malim ἄγοντες. Idem.

Καταλείψουσι] Imo vero κατέλειψαν. Idem.

Ἀρετῆς] Π. ἀρετήν. H. Stephan. Verum id loci vitium non sanat, desunt paucula quædam. num ποίαν ἄλλην μείζω δόξαν ἢ τὴν ἐξ ἀρετῆς. Reisk.

Κτωμένους] Non per se vitiosum hoc est, sed per præmissum τιμωροῦσι. cui si accommodandum est etiam hoc participium, ut videtur utique esse, leg. erit κτωμένοις. Idem.

Οἱ ἀποθανόντες ἢ οὕτω] Π. ἀποθανόντες, ἢ οἱ οὕτω. H. Stephan.

ἐπὶ τούτοις τίθενται, ἀντὶ θνητοῦ σώματος ἀθάνατον μνῆμα
καταλείπουσιν. οἱ δὲ τούτων παῖδες δημοσίᾳ ἐκτρέφονται,
τιμώμενοι πανοπλίαις, προεδρίαις, θαυμαζόμενοι καὶ ἐν χο-
ροῖς καὶ ἐν γυμνασίοις καὶ ταῖς ἄλλαις συνουσίαις. τοῖς δὲ ἐκ
τοῦδε τοῦ κινδύνου σωθεῖσιν, ἀνδράσιν ἀγαθοῖς [1] γενομένοις,
ἀκίνδυνος ὁ λοιπὸς βίος μακαριζομένοις ἐν πάσαις πανηγύ-
19 ρεσιν, ἐν πάσαις θεωρίαις. οἱ φίλοι τούτοις φίλοι εἰσὶν, οἱ
ἐχθροὶ τοῖς τοιούτοις ὑπερεύχονται, πᾶς ἀνὴρ [2] ξενοῦσθαι
βούλεται ἐκ τῶνδε· καὶ γαμετὰς προθύμους ἂν εὕροις· οὗτοι
γηράσκοντες εὐδαιμονίζονται. νῦν οὖν, ὦ ἄνδρες στρατιῶται,
καθ' [3] ὅσον ὑμῶν ἕκαστος ἰσχύει, μηδὲν ὑπολειπόμενος τῆς
20 δυνάμεως ἀντιλαμβανέσθω τῶνδε [4] τῶν ἀγαθῶν. ὑπομι-
μνήσκω δὲ ὑμᾶς, ὅτι καὶ τὰ ἱερὰ ὑμῖν καλὰ γέγονε.

[1] γινομένοις [2] αὐτοὺς ξενοῦσθαι βούλεται. ἐκ τῶνδε καὶ [3] ὃ [4] τῶν om.

Οἱ φίλοι τούτοις, φίλοι εἰσὶν] Hæc si a sophista sic scripta sunt, captum meum excedunt. Num οἱ φίλοι τούτοις [id est, τούτων] πολύφιλοι [aut φοβεροὶ] εἰσί. *amici eorum ob eos a multis amantur*, aut *formidantur*, quippe qui per horum amicitiam aut prodesse aut obesse quam plurimum possint. Reisk.

Τοῖς τοιούτοις ὑπερεύχονται] Imo vero τοὺς τοιούτους ὑπέρχονται. inimici si qui antea illis fuissent, hi nunc incipiunt iis sese submittere, illis adulari, eos revereri et promereri. Pro αὐτοὺς malim αὐτοῖς. Idem.

Προθύμους] Π. προθύμως. H. Stephan. Utinam interpretationem Latinam quoque adscripsisset, ut constaret, quamnam inesse putasset sententiam suæ correctioni, quæ mihi perinde obscura est, atque vulgaris lectio. Num γαμητὰς leg. est? Nam γαμετὴ est *materfamilias*, quæ ab h. l. est aliena. γαμητὴς autem est *sponsus*. Hoc si admittas, erit sententia: πολλοὺς ἂν ἴδοις τοὺς θέλοντας ἐκ τῶνδε γαμεῖν, id est, τὰς τούτων θυγατέρας καὶ ἀδελφὰς γαμεῖν. *multos invenias cupide ambientes affinitates horum*, volentes aut filias horum aut sorores domum ducere. Hoc si voluit sophista, aut infacundiam et ignorantiam Græcæ dictionis prodidit, aut affectationem novæ et quæsitæ dictionis, et ita captavit elegantiam, ut obscurus atque ineptus fieret. Idem.

Τῶνδε ἀγαθῶν] Aut interponendum est τῶν, aut sic legendum τῶν τοιῶνδε ἀγαθῶν. *tantorum bonorum*. Idem.

Γ.

[1] ΕΤΙ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ.

α΄. Καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ καὶ τὰ ὑμέτερα παρεσκεύασται·
ἀλλ' ἄνδρας χρὴ εἶναι ἀγαθούς. εἰκὸς δὲ ὑμᾶς περὶ τῆς

[1] titulum om. continuato orationis tenore.

Καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ καὶ τὰ ὑμέτερα παρεσκεύασται] Primis quatuor deletis vocabulis ante postremum addi vult Stephanus καλῶς. Quod mihi non satisfacit. quid si sophista sic dederit: καί τοι τὰ ἱερὰ καλὰ γενέσθαι τί ὄφελος, εἰ μὴ καὶ τὰ ὑμέτερα

173. ὑμετέρας αὐτῶν πατρίδος μέλλοντας ἀγωνιεῖσθαι καὶ ὄντας
[1] πατέρων ἀγαθῶν τοιούτους ἔσεσθαι. ἢ ἄλλο τι παρα-
σκευάσατε κάλλιον ἢ ἄμεινον. ὥστε οὐ δεῖ ὑπεριδεῖν οὔτε
λόγου οὔτε ἔργου οὐδενὸς, [2] οὐδὲ μὴ τοῖς ἑτοίμοις παρακε-
λεύεσθαι· ἀλλὰ τοῦτο δή μοι δοκεῖ καὶ μάλιστα χρῆναι
ποιεῖν. τοῖς μὲν γὰρ μὴ θέλουσιν ἀγαθοῖς εἶναι μάταιον καὶ
λέγειν καὶ ποιεῖν, σπεύδοντα ὅπως ἔσονται ἀγαθοὶ, τοῖς
δὲ ἐθέλουσί γε καὶ βουλομένοις τοὐναντίον. παντὸς γὰρ 21
πράγματος ἐπίδοσίς ἐστιν, ἔστ' ἂν τέλος ἔχῃ. καὶ ἀρετὴν
πλεῖστον ἂν [3] εὕροις αὐτὴν ἐπιδιδοῦσαν, ὅπου μεγίστην καὶ
τιμὴν ἔχει καὶ ἄθλοις καὶ ἐπαίνοις. οὔκουν — ὅπερ εἶπον
ὀλίγῳ πρόσθεν — οὐδεὶς ἂν κάλλιον παρασκευάσαι σημεῖον.
ὥστ' εἰ καὶ νῦν ὑμῖν παρεσκεύασται καὶ ἑνὶ ἑκάστῳ καὶ 22
πᾶσιν ὅπως ἔσεσθε ἀγαθοὶ, καὶ ἀξίωμα [4] ἔχετε παρ'
ὑμῖν αὐτοῖς μέγα, οὐχ ὑμᾶς βλάψει ἀκούσαντας τὴν ὑμε-
τέραν ἀρετὴν καὶ τὸ ἀξίωμα τῶν προγόνων ὁμοῦ καὶ
τὸ ἀξίωμα [5] τὸ τῶν πολεμίων ὑμέτερον δι' ὑμᾶς ἔχου-
σιν, ἀλλ' ὠφελήσει. ὑμῶν γὰρ οἵ τε παλαιοὶ πατέρες

[1] πατρῴαν [2] εἰ δὲ [3] εὕρῃς [4] ἕξετε [5] τὸ om.

παρεσκεύασται. *quanquam ecquid proderit, auspicia et exta nobis augusta esse, nisi, quæ a vobis proficisci debent, ea quoque bene comparata sint*. Reisk.

Ὄντας πατρῴαν] Stephanus interponi suadebat aut ἀξίους aut κληρονόμους. Verum nil h. l. deest, sed solummodo pro postremo vocabulo leg. est πατέρων, scil. υἱοὺς vel ἐκγόνους. conf. p. 548. 11. Idem.

Κάλλιον] Subaudi ἢ ἐστι τὸ καλὰ γεγονέναι τὰ ἱερὰ, καὶ τὸ ἀγωνίζεσθαι ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Idem.

Ἀλλὰ τοῦτο] Post ἀλλὰ deest aliquid parum, e. c. κελεύουσι σιωπᾶν. *qui parati non sunt, ut a cohortationibus accendantur*, οὐ παρακελ. *sed postulant ut orator conticescat, his imprimis morem esse gerendum censeo*, h. e. videtur mihi facto imprimis esse necessarium, ut orator id faciat, quod illi postulant, id est, ut conticescat. Idem.

Λέγειν] Post λέγειν aut post ποιεῖν deesse videtur πάντα. *etiamsi tu nihil non dicas, nihil non agas, incassum tamen laboras*. Idem.

Ἐθέλουσί γε] Imo vero ἐθέλουσί τε. Verum ἐθέλουσι et βουλομένοις annon idem significant? Num ergo in locum posterioris sufficiendum est δυναμένοις? Idem.

Τοὐναντίον] Scil. δεῖ λέγειν πάντα, καὶ ποιεῖν πάντα, σπεύδοντα ὅπως ἔσονται ἀγαθοί. Idem.

Αὐτὴν] Malim καὶ αὐτὴν, *etiam ipsam*. Idem.

Καὶ ἄθλοις καὶ ἐπαίνοις] Satis certum penes me est in locum dativorum sufficci debere accusativos. et satis planum proinde est ἐπαίνους corrigere. verum quid ἄθλοις faciemus. non profecto ἄθλους licebit substituere. at nescio rursus an ἆθλα, *præmia certaminum*, minus liceat. Num ergo leg. καὶ τοῖς ἄθλοις ἴσους ἐπαίνους. Idem.

Ὀλίγῳ πρόσθεν] Locus est p. 173. 2. ed. Steph. Idem.

Παρασκευάσαντος] Παρασκευάσαι. H. Stephan. παρασκευάσαιτο. Canter. Recte locum constituit Stephanus. Sententia hæc est: Quapropter non facile quisquam præclarius ediderit indicium boni eventus hoc certamen manentis, quam est illud, quod ego edidi, scil. propitiam deorum voluntatem et æquitatem causæ nostræ. Reisk.

Βλάψαι] Βλάψει. Canter.

Ὑμέτερον δι' ὑμᾶς ἔχουσι] Num ὑμέτερον ὄν. δι' ὑμᾶς γὰρ ἔχουσι. *quæ hostium quæcunque et quantacunque est dignitas, vestra est, nam vobis debetur. propter vos ea gaudent*. Canterus sic volebat: πολεμίων ὑμετέρων, ὃ δι' ὑμᾶς ἔχ. Reisk. ὃ μέτριον. *In Append.* ad Porson. Adv. p. 327. Jacobs.

ἐν τοῖς Ἕλλησι μέγα ἀξίωμα ἀρετῆς εἶχον καὶ λόγον
ἀγαθὸν, οἵ τε νέοι. μαρτύριον δὲ τούτου ὑμῖν ἐρῶ. οἱ
μὲν ἄλλοι πάντες Ἕλληνες ἐκ τῆς σφετέρας αὐτῶν μετα-
στάντες οἰκοῦσιν [1]ἕκαστος αὐτῶν, ἐξελάσαντες ἑτέρους,
23 καὶ αὐτοὶ ἐξελαθέντες ὑφ᾽ ἑτέρων. καὶ κατὰ τοῦτο δύο
φέρεσθε καυχήματα ἀρετῆς· οὔτι γὰρ ἐξηλάθητε [2]ἀπὸ
τῆς σφετέρας αὐτῶν ὑπὸ οὐδαμῶν ἀνθρώπων, οὔτε ἐξελά-
σαντες ἑτέρους αὐτοὶ οἰκεῖτε, καὶ κατὰ μὲν τὸ μὴ [3]ἐξελα-
σθῆναι ἀνδρείας στέφανον τὴν πατρίδα ἔχετε, κατὰ δὲ τὸ
μὴ ἐξελάσαι δικαιοσύνης. ταῦτα μὲν γὰρ τῶν παλαιῶν
[4]μαρτύρια ἀρετῆς πατέρων· τῶν δὲ νέων ἄλλα τε πολλὰ,
24 καὶ [5]ὅτι τῷ βαρβάρῳ στρατῷ ὑποχωρήσαντες ἐκ τῆς πα-
τρίδος καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ τέκνα, ὁρμώμενοι ἐκ τῆς Σαλα-
μῖνος ἠλευθερώσατε πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα καὶ τούτους οἳ
νῦν ἐφ᾽ ὑμᾶς ἔρχονται. ὦ Ζεῦ τε καὶ θεοὶ, μεγάλης ἀσε-
βείας! ἐπὶ τοὺς ἐλευθερώσαντας οἱ ἐλευθερωθέντες ἔρχον-
ται, δουλώσοντες μετὰ τῶν τῇ Ἑλλάδι δουλείαν φερόντων
Ἑλλήνων, μετὰ τῶν ὑμετέρων δούλων, οὐδέν γε τῶν αὐτῶν
ποιοῦντες τοῖς ὑμετέροις προγόνοις, οἵ ποτε τῇ Σπάρτῃ
ἐπεβοήθησαν [6]ἐπανισταμένων τῶν δούλων, ὅτε ἀφίκετο

[1] ἕκαστοι [2] * ἀπὸ om. [3] ἐξελαθῆναι
[4] μαρτυρία ἀρετῆς πατρῴων, τῶν τε νέων· καὶ ὅτι μὲν, ἀλλ᾽ [5] ὅτε τῷ βαρβάρων
[6] ἐφισταμένων

Ἕκαστος αὐτῶν] Malim ἕκαστοι τὴν αὐτῶν. Reisk.

Ἐξελασθέντες] Π. ἐξελαθέντες, καὶ ὀλίγῳ ὕστερον ἐξελαθῆναι. Ἢ καὶ τὸ ἐξηλάθητε εἰς τὸ ἐξηλάσθητε δεῖ μεταβάλλειν. H. Stephan.

Οἰκεῖτε] Subaudi τὴν τούτων, τῶν ἐξελαθέντων ὑφ᾽ ὑμῶν. Reisk.

Γὰρ] Malim ὑπάρχει. Idem.

Μαρτυρία] Imo vero μαρτύρια, a nominat. singul. μαρτύριον, neutrius generis, ob præmissum ταῦτα. Idem.

Πατρῴων] Malim πατέρων. Idem.

Τῶν δὲ νέων] Pro particula τε malim δὲ. ob præmissum τῶν μὲν. Idem.

Καὶ ὅτι μὲν] Pro medio vocabulo conjecit Canterus ἔτι. recte id quidem, ni multum fallor, verum non exhaurit rem. ulterius erat procedendum. Conjecturæ si licet indulgere, quod in loco desperato licere arbitror, ita videtur legendum: τῶν δὲ νέων [repete tacite e præmissis ἀρετῆς μαρτύρια] καὶ νῦν ἔτι μένει [scil. ἐν τῇ τῶν ἀνθρώπων μνήμῃ] ἄλλα τε πολλὰ, καὶ [subandi τοῦτο] ὅτι [non ὅτε, quod vulgatæ dant]. *recentiorum autem majorum virtutis documenta manent vel adhucdum in hominum memoria vigentque, ut alia permulta, ita hoc quoque, quod —*. Idem.

Ὑπὸ τῆς σφετ.] Ἀπὸ τῆς σφετ. Ad Herodot. l. 1. 56. Wesseling.

Τούτους] Lacedæmonios designat. Reisk.

Μεγάλης] Aut μετὰ præponendum est, aut τῆς, ut sic exclamatio mirantis et stomachantis. *o Jupiter et vos reliqui dii, tam portentosæ impietatis!* (subaudi ἕνεκα, *ergo*) *vos testor*. Idem.

Φερόντων] Alius usurpasset ἐπιφερόντων. Idem.

Ἀφίκετο] Sed quisnam? num ὁ κῆρυξ. videtur potius nomen regis Spartani, qui tum fuit, excidisse, quod nomen quærere mihi nunc non vacat. quærant quibus volupe erit et otium suppetet. Invenient apud Cragium aliosque, qui de rebus Laconicis exposuere. Canterus, quasi sentiens defectum, reddidit h. l. *cum quidam*

καὶ ἔχων φοινικίδα ἐπεκάλει τοὺς προγόνους βοηθῆσαι καὶ
μὴ περιϊδεῖν ἐπιβουλευθεῖσαν τὴν Σπάρτην. ἀντὶ δὲ τῆς
εὐεργεσίας τῆσδε τήνδε ἡμῖν τὴν κακοεργασίαν ἀποδιδόασι,
καὶ νῦν οὗτοι τῆς ὑμετέρας ἕνεκα ἀρετῆς ὄντες οἵτινες εἰσὶ,
δῃοῦσί τε τὴν ὑμετέραν καὶ ἐλευθεροῦσι τοὺς ὑμετέρους
δούλους καὶ ἐπάγουσιν ἐφ᾽ ὑμᾶς παρανόμως καὶ παρασπόν-
δως, οἷς οὐδὲ θέμις ἦν Ἡρακλειδῶν ἡγουμένων Ἀθηναίων
ἐπιβῆναι σὺν πολεμίοις ὅπλοις. ἀλλὰ γὰρ οὔτε θεοὺς οὔτε
ἀνθρώπους αἰδοῦνται· οὐ γὰρ ἂν τάδε ἐποίουν. ὑμεῖς, ἐὰν
θεὸς θέλῃ, δίκην αὐτοῖς ἐπιθήσετε. 26
β΄. Ἐνθυμήθητε δὲ, ὅτι ὑμεῖς μὲν ἐκ τῆς ὑμετέρας αὐτῶν
ὁρμώμενοι ἀγωνιεῖσθε, ἀπὸ ἑστίας πατρῴας ἕκαστος καὶ
θεῶν τῶν ἄλλων καὶ πόλεως, οὐ τῶν κτισάντων φονέες
γενόμενοι, ἀλλὰ τοκέων τυχόντες, τοῖς ὑμετέροις θεοῖς
εὐξάμενοι περὶ τῶν αὐτῶν, ὥστε καὶ τὴν δίκην τὴν παρὰ 27

ab illis — petiisset auxilium. Idem. Περικλείδας Orellius coll. Plutarch. Cim. 16. qui sic: Οἱ γὰρ Εἵλωται ἐκ τῶν ἀγρῶν συνέδραμον πανταχόθεν, ὡς συναρπασόμενοι τοὺς σεσωσμένους [scil. ἐκ τοῦ σεισμοῦ] τῶν Σπαρτιατῶν. - - - πέμπουσιν οὖν οἱ Λακεδαιμόνιοι Περικλείδαν εἰς Ἀθήνας, δεόμενοι βοηθεῖν, ὅν φησι κωμῳδῶν Ἀριστοφάνης καθεζόμενον ἐπὶ τοῖς βωμοῖς ὠχρὸν ἐν φοινικίδι στρατιὰν ἀπαιτεῖν.

Ἔχων φοινικίδα] Ergo feciales Græcorum, Spartanorum certe, cum supplicatum opemque ferendam efflagitatum aliquo venirent, russati erant, h. e. vestem russam corpore gerebant, aut eam e pertica suspensam præferebant? Sed cur? quid significaturi? num, vim sibi fieri, cruorem suum peti? quapropter supplicare, ne immanitati hostium suorum inulti permittantur. Nam alias denuntiabant supplices hoc ritu, iis, quibus supplicassent, si fiat, ut rejecti perirent, sanguinis sui pœnas ipsos esse daturos, qui periclitantes, quos servare potuissent, perire sivissent. De panno puniceo attigi ad Lysiam p. 253. verum illius panni alia ratio est, atque hic commemorati. Idem.

Ὄντες οἵτινες εἰσὶ] Qui istam tantam, qua nunc sunt terribiles, potentiam, soli debent commiserationi vestræ, qua moti eos tum præsenti eripiebatis exitio. Idem.

Οὐδὲ] Cohæret, non cum θέμις ἦν, sed cum remotiore Ἡρακλειδῶν ἡγουμένων. *ne si Heraclidæ quidem duces belli forent, eosque adversus fines Atticos ducerent*. Idem.

Ἀθηναίων] Imo vero τῇ vel τὴν Ἀθηναίων, scil. γῇ vel χώρᾳ vel χθονί. *in solum Atticum invadere*. Idem.

Οὐ γὰρ ἂν τάδε ἐποίουν] Scil. εἰ τούτους ᾐδοῦντο. Idem.

Ὑμεῖς, ἐὰν] Π. ὑμεῖς δὲ ἐάν. H. Stephan. Ego malim sic legi. — ἐποίουν. ὧν ὑμεῖς, ἐὰν — *quorum scelerum vos ab iis, propitio deo, pœnas repetetis*. Reisk.

Τῶν ἄλλων καὶ πόλεως] Id est, τῶν τε παρ᾽ ἄλλοις νομιζομένων, καὶ τῶν ταύτῃ τῇ πόλει ἰδίων καὶ πατρίων. Idem.

Τῶν κτισάντων φονέες] Nam Heraclidæ Pelopidas, antiquiores Peloponnesi incolas, exstirparunt. Idem.

Τοκέων τυχόντες] Num αὐτοχθόνων, vel potius εὐσεβῶν, interponendum est. Sin autem vulgata h. l. bene habet, tacite e præmissis erit τῶν κτισάντων repetendum. *parentibus usi iis, qui iidem etiam soli hujus primi cultores fuissent*. Sive, *a quibus vos secunda fortuna estis prognati, hi primi solum hoc satis et cultis et oppidis et legibus habitabile reddiderunt. an euern Eltern habt ihr die ersten Anbauer dieses Landes*. Sed magis placet εὐσεβῶν addi. *vestri majores non fuerunt tam impii atque fuerunt majores Spartanorum*. Idem.

Εὐξάμενοι] Num εὐξαμένων. ut ad τοκέων referatur. quod si probetur, tum ad illa περὶ τῶν αὐτῶν tacita mente adjungendum erit a lectore quoque ὑμῖν. *parentibus usi iis, qui eadem, quæ vos poscitis, poposcerunt deos vestros*. Sin autem nominativum hic servabimus, tum aptus is erit e communi ἀγωνιεῖσθε versu 12. *ibitis in bellum votis factis ad deos vestros, formulis et ritibus iisdem, atque majores vestri olim faciebant. ubi vos a diis vestris eadem rogaveritis,*

θεῶν καὶ δαιμόνων μεγάλην σύμμαχον ἔχειν. μάχεσθε δὲ ἀνδράσιν ὑβρισταῖς καὶ ἀνοσίοις, οἳ τὴν μὲν σφετέραν αὐτῶν ἐν ᾗ ἐγένοντο ἀπώλεσαν καὶ ἐξέλιπον, ἢ θεοῖς ἔχθραν θέντες ἢ κακοί τε καὶ ἀνάλκιδες ὄντες· ἐπὶ δὲ τὴν ὑμετέραν ἔρχονται ἐξ ἀλλοτρίας ὁρμώμενοι, οὔτ᾽ ἀπὸ τῆς σφετέρας ἑστίας ἕκαστος αὐτῶν οὔτ᾽ ἀπὸ τῶν ἄλλων οὔτ᾽ ἀπὸ πατρῴων θεῶν, ἀπὸ Ἐριννύων δὲ καὶ ἀπὸ [1]Ἀπάτης δαιμόνων ἐλαυνόμενοι ἥκουσι δίκην δώσοντες. οὐ γὰρ οὔτε πλείους ὑμῶν εἰσὶν οὔτε εὐοπλότεροι· οὔτε ὑμετέραν δειλίαν
28 καταγνόντες ἔρχονται οὕτω θρασέως διὰ τῆς ὑμετέρας, ἀλλὰ θεῶν τις ἄγει αὐτοὺς δώσοντας δίκας μιαρῶν τε καὶ 174.1
ἀνοσίων ἔργων. παραστήτω οὖν ὑμῶν ἑκάστῳ τοῦτο, ὡς τὸ θαῤῥεῖν πλεῖστον φέρεται εἰς τὸ νικᾷν. ὡς οὖν καὶ τῶν θεῶν συμμάχων ὄντων, καὶ ὑπαρχόντων ὑμῖν τούτων [2]καὶ ἀμείνοσιν εἶναι καὶ [3]εὐδοξοτέροις, βραχὺν χρόνον ἀνασχόμενοι τὰ ὅπλα τῶν πολεμίων μακρὰν δόξαν καταστήσεσθε ἀρετῆς εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, καὶ ἀναμνήσετε πάντας τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ὑμεῖς ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ἐστὲ παῖδες, οἵ ποτε ἀποβάντας τοὺς βαρβάρους τῆς ὑμετέρας εἰς Μαραθῶνα αὐτοβοεὶ νικήσαντες πολλὰς μυριάδας ἀνθρώπων ἐξέβαλον ἐκ τῆς γῆς, τοὺς δ᾽ ἀπέκτειναν, οὐ περιϊδόντες οὔτ᾽ εἴ τις αὐτοῖς ἔμελλεν ἐκ τῆς Πελοποννήσου
29 βοήθεια ἥξειν, οὔτ᾽ εἰ ὀλίγοι πολλοῖς μαχοῦνται, ἀλλὰ τῇ

[1] Ἄτης [2] καὶ om. [3] ἐνδοξοτέροις

quæ illi quondam rogabant. Et tum ad περὶ τῶν αὐτῶν subaudiendum erit ἐκείνοις. Idem.

Ἔχειν] Subaudi ὑμᾶς. *quo fit, ut habeatis.* Idem.

Μάχεσθε] Π. μαχέσεσθε. Ἢ μᾶλλον, μαχεῖσθε. Οὕτω γὰρ ἐν τῷ τέλει τούτου τοῦ λόγου. H. Stephan. Haud liquet. Ego equidem vulgata h. l. haud multum offendar. Reisk.

Ἐν ᾗ ἐγένοντο] Spartani enim stirpitus e Dorico oriundi, quæ Phocidi et Thessaliæ interjacet, illinc egressi, in Peloponnesum invaserant. Idem.

Θέντες] Utrum hoc æquivalet vocabulo οἰηθέντες, an hoc illi est sufficiendum. Sed prius verius. Idem.

Ἀλλοτρίας] Laconica enim non erat Spartanis verum natale solum, sed Hellas proprie sic dicta. Idem.

Ἄλλων] Jam paulo ante sententiam inusitatæ et haud planissimæ dictionis exposui. non profecti in bellum, neque cœpta sua auspicati a diis propitiis, neque illis, qui aliis populis Græcis communes sunt, neque his adeo quoque, qui ipsis sunt proprii. Idem. οὔτ᾽ ἀπὸ post ἄλλων, ut temere iterata, deletum it Bekkerus.

Ἀπ᾽ Ἄτης] *ab Ate divinitus immissa.* Sic dedi de meo, pro vulgari ἀπὸ Ἀπάτης. Reisk.

Ὑμετέραν] Imo vero ὑμῶν. neque hoc, quod vos ignavos atque imbelles habeant. Idem.

Τούτων] Π. τοῦτο. H. Stephan.

Ὑπαρχόντων] Π. ὑπάρχοντας. Idem. Subaudi φίλων καὶ συμμάχων. Reisk. ὑπάρχον de suo dedit Bekkerus.

Ἀμείνοσιν εἶναι] Interpone ἐστὶν, et subaudi ὑμῖν. *vobis licet esse potioribus.* Idem.

Οὔτ᾽ εἰ] Interponendum videtur ὀῤῥω-

σφετέρᾳ αὐτῶν ἀρετῇ πιστεύσαντες συμβαλόντες ἐνίκησαν· τοῦτο δὲ Πλαταιᾶσι μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ταὐτὰ φρονούντων ἐνίκων μαχόμενοι· ἐνίκησαν δὲ καὶ ἐπ᾽ Ἀρτεμισίῳ τῆς Εὐβοίας ναυμαχοῦντες καὶ πρὸ Σαλαμῖνος, ὥστε εἰς τόδε ἡμέρας σωτῆρες τῆς Ἑλλάδος ὀνομάζεσθαι. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ἀγῶνας καὶ καλοὺς ἠγωνίσαντο οἱ ὑμέτεροι πατέρες, ὧν τῆς νίκης τῶν ἄθλων ὅροι πεπήγασι πολλῶν ἡμερῶν πλοῦν ἀπὸ τῆς ὑμετέρας πόλεις μεγάλαι, ὑπακούουσαι τοῦ ὑμετέρου κήρυκος. εὐξάμενοι οὖν τοῖς θεοῖς τοῖς 30
Ὀλυμπίοις, οἳ ἡμῖν κατὰ τὸ εἰκὸς πλέον νέμουσιν ἢ τοῖς πολεμίοις, εὐχῇ συμβάλλωμεν λῃσταῖς ἀνδράσι. θαῤῥεῖτε δέ· [1]καὶ ἴσα νεμόντων τῶν θεῶν εὖ ἀγωνιεῖσθε. τὰ ἱερὰ καλὰ καὶ τὸ δίκαιον ὑμῖν μὲν θαῤῥεῖν παρέξει, ἐκείνοις δὲ δεδιέναι. ἃ δὲ μάλιστα ἄνδρας νέους παροξύνει, ὑμῶν αὐτῶν ἀκούσατε, πόλεώς τε μέγεθος καὶ εὐδαιμονίας καὶ δόξης ἣν ἕκαστος παρ᾽ ἑαυτῷ ἔχει, ἅ τε νέοις ἀνδράσιν ἡλικίας δὲ ἀθύρματα, παῖδες καλοὶ καὶ γυναῖκες καὶ γυμνάσια καὶ κυνηγέσια, ὧν ὑμεῖς τῇ μεγάλῃ ἐλευθερίᾳ πλεῖστά τε καὶ 31

[1] ὡς

δοῦντες, aut ἐννοηθέντες, vel tale quid. nam profecto περιϊδόντες o præmissis huc pertrahi nequit. quod ibi significat *exspectantes, præstolantes.* hic autem significatio *recogitantes, reputantes secum, pensitantes* convenit. Sed erunt, qui Synesin mihi opponent, quos sensu suo frui sinam, et figura sua delectari. Idem.

Τοῦτο δὲ] Non præcedit τοῦτο μὲν, sed solummodo ποτε p. 550. 19. cui ποτε hoc τοῦτο δὲ respondet, modo loquendi rariusculo. Aut lege μετὰ τοῦτο. Idem.

Ταῦτα φρον.] Π. ταὐτὰ φρον. H. Stephan.

Σωτῆρες] Malim σωτῆρας. subauditur enim αὐτούς. Reisk.

Ὧν τῆς νίκης τῶν ἄθλων] Idem est, ac si dixisset: ἐν οἷς ἀγῶσιν οὓς ἐνίκησαν ἄθλους, τούτων ὅροι — Appellat autem ὅρους hic loci *pignora*, respiciens ad illos ὅρους seu *palos*, qui figebantur in fundis vel ad domos oppigneratas, quas vendere non liceret. His cum palis comparat oppida in memoriam victoriarum ab Atheniensibus partarum condita. Quemadmodum hæ domus, et hi fundi, qui ejusmodi palis velut obsignati sunt, creditoribus eripi nequeunt, quibus oppignerati sunt, donec ipsis de ære mutuo credito satisfactum fuerit, ita quoque sunt hæc oppida notæ quædam publicæ, testantes, illas victorias, quarum ad memoriam conservandam et propagandam illa condita et veluti fixa fuerint, Atheniensium esse proprias, aliique nemini jus earum competere. Idem.

Εὐχῇ] Imo vero ἀγαθῇ τύχῃ. v. p. 552. pen. nisi εὐχῇ est, *cum congratulatione*, ut in re votis multum expetita. Idem.

Ὡς ἴσα νεμόντων] *confidite fore ut, dii si sint æqui* (sed dii æqui sunt) *prospere dimicetis.* sic dedi de meo, pro vulgari καὶ εἰς ἃ νεμόντων. Siglas, alteram καὶ, alteram ὡς, significantes in codicibus mstis, ita esse inter se similes, ut facile permutentur a minus cautis minusque peritis, res nota est. Idem.

Τὰ ἱερὰ] Malim sic legi: τὰ γὰρ ἱερὰ καλὰ ὄντα [vel γεγονότα], καὶ τὸ δίκ. *extra enim*, vel *sacra, cum fausta nobis et auspicata sint* [vel cum perlitaverimus], *et jus atque fas*, quod nobiscum est, *fiduciam vobis præbebunt.* Idem.

Ἡλικίας δὲ ἀθύρματα] Pro media voce malim οἷον, *quasi*; et subaudi ἐστίν. *quæ juventutis quædam quasi sunt oblectamenta.* Idem.

Κυνηγέσια] Subaudi a communi e præmissis, ταῦτα ὑμῶν αὐτῶν ἀκούσατε. *a me ista commemorari et vobis ad animum revo-*

κάλλιστα ἀπολαύετε· περὶ ὧν μαχεῖσθε νυνὶ ὑμετέρων ὄντων περιττὸν ἀνδράσιν οἷς ταῦτα σπάνια. παρακελευσάμενοι οὖν ὑμῖν αὐτοῖς, ἀνὴρ ἀνδρὶ καὶ δημότης δημότῃ καὶ φυλέτης φυλέτῃ, χρῆσθε τύχῃ ἀγαθῇ, ἐπειδὰν ἡγῆταί τις ἐπὶ τοὺς πολεμίους.

cari ne exspectate, sed ipsimet animis vestris subjicite. IDEM.

Ὧν ὑμεῖς] Videtur sic. leg. ὧν ὑμεῖς πάντων μετὰ τῆς ἐλευθερίας — *quorum omnium fructus cum libertate* [h. e. si liberi sitis, libertatemque si tueamini] *abundantissimeque et florentissime percipietis.* Nam πλεῖστα et κάλλιστα h. l. accipienda sunt adverbialiter ; aut alias leg. sit πλείστων et καλλίστων. quod minus videtur necesse esse. Vel τούτων ὑμεῖς αὐτοὶ μετὰ τῆς ἐλ. — ἀπολαύσετε. IDEM.

Ἀπολαύετε] Malim ἀπολαύσετε. IDEM.

Σπάνια. παρακελευσάμενοι] Intepono παρακελεύεσθαι. *supervacaneum fuerit, fortes viros, quibus ista cara sint, magnique fiant, multis cohortari. quare cohortamini vosmet ipsi.* σπάνια h. l. accipio pro ἀγαπητὰ καὶ πολυτίμητα καὶ περισπούδαστα. Canterus hæc quinque vocabula, περιττὸν ἀνδράσιν οἷς ταῦτα σπάνια, censebat amputanda, ut supervacanea, et a scholiasta quopiam assuta. in quo multum falsus fuit. Bonorum auctorum ecquid supererit, si nobis sumamus in eos ad hunc modum grassari? IDEM.

Καὶ δημότῃ] Π. καὶ δημότης δημότῃ. H. STEPHAN.

Χρῆσθε] Ἴτε de suo Bekkerus.

Η Ρ Ω Δ Η Σ.

RAPHAELIS FIORILLO
PRÆFATIO
AD HERODEM.

Sempiternam nominis famam clarissimis ingenii monumentis consecutus est Herodes Atticus, qui illa tempestate floruit, qua Græcorum Romanorumque scriptores, ab humano cultu jamjam deficere, litterarum studia ad interitum vergere, priscus Græci sermonis nitor obscurari, ac poetæ, non elegantiæ, facilitati ac gratiæ, quæ in Atticis tantopere delectant, sed tumori cuidam et nimio inanique ornatui studere cœperant. Hac igitur ætate paullo nitidiorem orationem, nonne eadem admiratione et lætitia excipiamus, qua stellam solemus, caliginosa nocte radiantem, aut egregiæ virtutis exemplum, corrupta in civitate prosequi?

Operæ igitur pretium omnino me facturum esse putavi, nova Carminum Triopeorum editione adornata, quod non unam ob causam digna ea sunt, ut a studiosis litterarum Græcarum lectitentur. Commentatoribus, qui carmina quæ restant duo illustrarunt, me ita adjungere, ut proferrem aliquid, quod a Salmasio, Viscontio, aliisque intactum relictum esset, profiteri haud ausus sum. Quum vero in legendis carminibus aliquid temporis consumpserim, multa in mentem mihi venere, quæ partim ad illustranda duo carmina, partim ad nonnulla aliorum poetarum loca accuratius cognoscenda prodesse mihi videbantur. Exposui igitur in animadversionibus verba poetæ, et, si qua ex aliorum imitatione posita viderem, enotavi. Omnem denique curam adhibui, non quidem, ut, quæ ad historiam poetæ spectant, enarrarem, sive ut iis locis, quæ e Romana historia luce aliqua indigeant, lucem affunderem, hæc enim Viscontius jam apposuit, sed ut verba sententiasque poeticas indagarem, et illustrarem. Quantum vero utilitatis ex labore meo ad poemata redundet, rectene in dijudicandis examinandisque carminibus versatus sim, aliorum esto judicium.

Ante vero quam ad carmina ipsa transgrediar, non alienum est, brevem rerum, quæ in libello obvenient, imaginem ante oculos ponere, ac diversa capita indicare. Herodis Attici vitam multi exposuere, sed nemo de eo accuratius egit Cl. Eichstaedtio, qui in Fabricii Bibliotheca Græca (tom. VI. pag. 4. sqq.), in vita

in Fabricii Bibliotheca Græca (tom. VI. pag. 4. sqq.), in vita Herodis enarranda, comparandisque et conciliandis inter se veterum scriptorum de Herode testimoniis, omnes subortas difficultates feliciter sustulit. Hoc caput e Fabricii Bibliotheca desumptum adjungendum censui, observationibus nonnullis inspersis additisque notulis nostris. Quæ in Academiæ Parisinæ Actis (Mémoires de Litterature, T. XXX. p. 1. sq.), exstat de Herode dissertatio, Burignyi, eandem, quam in aliis hujus viri docti scriptis invenimus, antiquitatis scientiam ostendit, at quia sæpius indagata non recte attulit, et conjecturis indulsit, sæpius non necessariis, eam omisimus.

Adjeci orationem quæ Herodis nomine inscripta est, tradidique operis exscribendum Reiskii exemplum, cum Latina Meursii interpretatione. Quoties Reiskius in Animadversionibus conjecturas suas commemorat, eas integras subjunxi, pluribus vero ad orationem de lectionis varietate sententiam dicere nolui, quia, ut bene Reiskius monuit, vix digna est, ut in explicatione ingenium conteratur. Ipsam enim si orationem sub Herodis nomine adhuc venditatam examinamus, linguam videmus multas contraxisse sordes ab illorum temporum, quibus sermonis pura indoles elegantiaque naturalis perierat, contagione. Quare, qui diurna cum optimis Atticis oratoribus familiaritate contracta, ingenuam et amabilem Græcæ Suadæ faciem norunt et unice diligunt, eos Anonymi, Herodis nomen mentiti, eloquentia parum delectabit. Attamen ad historiam eloquentiæ Græcæ, quin ad humani ingenii historiam cognoscendam, non solum faciunt egregia magnorum virorum opera, sed pertinent huc quoque mediocres, immo, qui ne mediocritatem quidem attingunt, libri.

Aliam viam inii in explicandis carminibus. Salmasius, in magno suo Commentario, immensam protulit variæ eruditionis copiam; exspatiatur non raro liberius, atque varietatibus distinguendo opus, diverticula quasi quærit, ubi, qui antiquitatis amore ducuntur, suaviter requiescant. Nos usos esse viri eruditi animadversionibus, libere fatemur, et, ne apud æquos rerum judices, hoc fraudi sit, vix veremur. Quod præcipue doctissimus Visconti, in optimo Commentario observandum sibi putavit, pertinet ad rerum verborumque illustrationem. Non sine voluptate agnovimus miram doctrinæ copiam, Græcæ linguæ scientiam accuratam, antiquitatis studium singulare. Locis multis e lapidibus, quos ante oculos habuit, affusam esse lucem, multa historiæ capita egregie exposita, indolemque carminum præclare illustratam esse fatemur. Non exiguum itaque fructum lectores percepturos esse speravimus, additis nostræ editioni præcipuis Viscontii observationibus, quia non admodum multa exempla in has terras putamus perlata esse,

neque multorum Bibliothecas apud nos, exemplari aliquo ornatum iri probabile videtur.

Restat, ut nonnulla de carminibus, eorumque indole adjiciamus. Credidere Viri docti Inscriptionum auctorem esse Herodem Atticum; primo certe loco positæ. At mihi omnino vera videtur esse sententia Viscontii, qui Marcellum Sideten, tempore Marci Aurelii florentem poetam, auctorem esse putat. Etenim, quæ secundo loco exhibita est Inscriptio, nomen poetæ præ se fert ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ, in quo explicando, et editores carminis, et Spanhemius (ad Callimachi Hymn. in Cer. v. 3.); operam frustra consumpserunt, tum, quia poetica alteram superare videtur præstantia, tum, quia Triopium Herodis adituris forsitan primo aditu et loco conspiceretur. Suspicio Viscontii admodum probabilis visa est Viro erudito, in Ephemeridibus Gottingensibus, anni 1795. Nro. 180.; adversus eam quædam monuit Cl. Eichstaedt, in censura, quæ inserta est Ephemeridibus Univ. Litterariis, Ienæ prodeuntibus, anni 1596. Nro. 61. Paucis tantum examinemus ea, quibus Itali argumenta diluere studuit. Ac primum quidem monuit Vir doctissimus, fragmenta, quæ e Marcelli Ἰατρικοῖς περὶ ἰχθύων[1] restant, non eundem præ se ferre colorem. In illis dicendi genus esse simplex, nullo sententiarum verborumque splendore illustre, in Inscriptionibus contra vibrans, ornamentis ambitiose quæsitis distinctum, turgescensque nonnunquam tumore immodico. At hoc judicio minime contenti, plura desideramus argumenta. Primum enim, de toto orationis habitu, etsi e paucis fragmentis, quæ solummodo piscium catalogo constant, vix judicari potest, non dubitamus tamen fore, ut, si quis ea legat, deinde Inscriptiones recitet, sonum nescio quomodo consentientem in auribus sentiat. Verum hoc sentiri magis, quam verbis explicari potest. Præterea sermonis in carmine de piscibus longe alia ratio est, quam in carmine dedicationem Triopii continente. Cur non ab illa ratione dicendi declinasse, et in dedicatorio carmine alio more poetam locutum esse dicamus? Quodsi deinde Marcellus in Carmine de piscibus, floridum dicendi genus adhibuisset, quam ridicule egisset! Aliis enim verbis in enumeratione piscium, ad Pancratis Arcadis, Archestrati aut Alexandri Ætoli, ut mihi videtur, exemplum composita, aliis in carmine dedicatorio opus: aliis, si quid sapio, verbis de historia naturali, aliis de simulacro aut statua dicimus. Ipse Nicander, quam parcus, quam brevis, quam pressus est in Theriacis, quam dissimilis illi exsultanti et luxurianti Nicandro, qui in Georgicis apud Athenæum (Lib. XV. pag. 683. sq.), pulcritudinem Nym-

[1] Fragmenta quæ e Marcelli Ἰατρικοῖς περὶ ἰχθύων restant, edita sunt a Fabricio, in Bibliothecæ Græc. T. I. p. 14. ed. vet. et Schneidero, ad calcem editionis suæ Plutarchi, de educat. pueror. Argentor. 1775. Promissa vero a Cl. Bellin de Ballu.

pharum, numerosissimamque florum varietatem elegantissime descripsit. Cur denique, si hoc etiam argumentum nihil valere dixerit aliquis, nomen Marcelli, in genitivo positum in fronte Inscriptionis, si non indigitat auctorem? Epigrammata Anthologiæ Græcæ et Latinæ innumera, nomina præferunt auctorum, unde, a quo scripta sunt, intelligi plane potest et cognosci. Nec in Inscriptionibus hoc infrequens. (v. Pockoke, Description of the East, p. 133, 104. et Toupii Emendatt. in Suid. T. III. p. 46.) Marcello non dedicatum esse carmen, unusquisque intelligit, et si dedicatum, cur nulla Marcelli in ipso carmine mentio injecta est?

Pauca hæc nobis argumenta in mentem venere, alia, cui majus est ingenium ipse animadvertet. In Animadversionibus egi id, ut, quæcunque ad intelligentiam carminum facere videbantur, eorum prætermitterem nihil. Venerunt quoque in mentem nonnullæ emendationes aliorum poetarum, quas si adsperserim nostris observationibus, Virorum doctorum humanitatem non ægre id laturam esse, mihi persuasi. Dedi fortasse occasionem aliis meliora proferendi et veriora. Omnino me trado Virorum eruditorum benevolentiæ, quam promereri summo studio conabor. Læto semper animo in hoc studio pergam, favorem doctorum virorum expertus, quorum sententias humaniores æquo animo audire ac ferre didici.

CHR. GOTTL. HEYNII

AD

RAPHAELEM FIORILLO

EPISTOLA.

Ut, etsi aliis occupationibus distinerer, hoc tamen, quicquid est, opellæ tibi, vir doctissime, consecrarem, id visus mihi sum partim officio et amori, quo te a prima ætate sum amplexus, partim librarii, viri honestissimi, precibus, partim studiorum et curarum variarum conjunctioni, quæ mihi cum parente tuo, viro artium elegantia et doctrina eminentissimo, intercedit, debere. Id quod mihi eo magis profitendum erat, quo magis me ab omni hoc scriptionis genere alienum esse professus sum, quippe quod sensui meo adversatur, et arrogantiæ aut ostentationis notam nescio quam habere videtur. Nunc autem me a me ipso id impetrasse, ut huic libello aliquid seu præfarer seu subjungerem, tanto magis mirationem facere potest, quod ille in eo rerum genere versatur, ad quod ego juvenilia ingenia hortatu meo raro instigare, sæpius ab eo avocare, soleo. Cujus mei judicii rationem et morem ut exponam, occasione oblata ita utar, ut DE FINIBUS STUDII CRITICI REGUNDIS omnino tecum, vir doctissime, paucis agam. Quis enim foret, quicum lubentius de hoc litterarum studio agerem, quam cum viro multarum litterarum varietate ita instructo, ut bene teneat, non omnem doctrinæ laudem in critica scriptorum veterum sola contineri, contra autem ipsius hujus studii laudem summam in eo ponendam esse, si ad alias disciplinas emendandas et perficiendas illud adhibeatur.

Equidem, cum ad hæc humanitatis studia sub Christii Ernestiique disciplina primum accederem, bene memini duas maxime opiniones, e schola forte Burmanniana, propagatas, commilitonum animis tum insidere, primam, philologica et critica studia, si non sola digna sint, quibus ingenium liberalius et erectius sese consecret, omnibus tamen reliquis disciplinarum studiis ita antecellere, ut facile omnium litterarum eruditiorum principatum teneat; alteram, eum demum in litterarum antiquarum omninoque humaniorum aliquantum profecisse, qui scriptores Græcos Latinosque emendare et conjecturis tentare didicisset; hanc vero omnis doctrinæ esse tanquam arcem, ad quam qui pervenisset, næ illum immortalitatem nominis tanquum certa possessione tenere. Hac persuasione permoti nos scriptores veteres non alio consilio perlegere et excutere solebamus, quam ut criticam aliquam observatiunculam

adspergere, conjecturam vel emendatiunculam in verbis allinere possemus. Legebamus itaque multa, nullo aut exiguo cum fructu ad philosophicas et historicas notiones, aut ad scribendi dicendive facultatem et usum. Altera ex parte plerique nostrum disciplinarum severiorum, imprimis quæ ad vitam civilem spectant, tenebantur contemptu; theologica et jurium studia eo tantum laudem aliquam habere aiebamus, quatenus in interpretatione et critica librorum sacrorum et legum versentur. Cum non omnis superbia et fastus ab hic judiciis abesset, in invidiam adducebantur ipsa hæc studia, et, ut fit, ab iis, qui tali professione se suaque studia contemptui haberi viderent, dignatione sua vicissim dejiciebantur. Itaque evenit, ut Bachio multis cum difficultatibus luctandum esset, antequam jurisprudentiæ forensis et ecclesiasticæ idoneus auctor haberetur; multumque elaborandum erat Ernestio, ut in theologicis disciplinis et ipse aliquo in loco haberetur; obesse enim solidiori doctrinæ antiquas litteras, parum prodesse; nec injuria ita statuebant viri quoque gravissimi, qui litterarum studia, quæ in rerum naturis cognoscendis, judiciorum et opinionum veritate exploranda et constituenda, negotiorum difficultate expedienda, et utilitatum vitæ publicæ privatæque procuratione versari debebant, ad verborum apices, librariorum vitia indaganda et cum speciosa aliqua sollertia corrigenda revocari videbant.

Quod in aliis non modo litteris, sed studiis omnis generis, plerosque peccare videmus, ut, quo consilio, quo fine et usu, ea, in quibus occupati sunt, tractent, eoque ipsum modum et rationem studii sui regant, ut, inquam, hoc parum exploratum et liquidum ipsi habeant, hoc idem vidimus evenisse in omni disciplina scholastica et academica, ut, quid illud sit, quod assequi volunt homines, dum sollennem studiorum rationem prosequuntur, raro aut nunquam inquirerent. Ita quoque a paucis diligenter et subtiliter satis quæsitum est, quorsum in lectione scriptorum antiquorum, Græcorum et Latinorum, ætas juvenilis contineatur. Quod igitur mirabimur, idem illud fugisse plerosque, quem usum, quos fines critices studium habeat, ideoque nec satis prudenter definiisse, qui locus huic studio in institutione scholastica et academica sit assignandus.

Cum veterum scriptorum lectio et interpretatio in disciplina puerili partim institutionis, quæ grammatices et dialectices præcepta et usum mentibus insinuat, locum obtineat, partim notionum communium innumerarum, vulgarium et doctarum, mentibus instillandarum, copiam præbeat, partim ingenium, pulcri rectique sensum, elocutionem et scriptionem, fingat; magistrorum utique animis notio aliqua artis criticæ ut insideat, in votis habendum est, ut de editionum bonitate, et de lectionum veritate, ad interpretationis usum, recte possint judicare, forte etiam provectioribus notitias aliquas judicii et usus critici impertire. Jam possunt in his esse ingenia erectiora, quæ in linguæ Græcæ et Romanæ cognitione et in veterum scriptorum lectione, præter istas utilitates, quas ætati juvenili propositas esse diximus, ad subtilitates sermonis progredi volent; erunt quoque, qui in studiis litteraturæ antiquæ habitare volent et fortunarum suarum spem et fundum collocare: hos et illos in critica accuratius cognoscenda, experimento quoque aliquo facto, operæ partem ponere, quis improbet? dummodo reliqua illa, quæ per auctorum classicorum lectionem et interpretationem consequi necesse est, haud posthabeantur; contra vero ut ad rerum notitias, ad historias, temporum hominumque vicissitudines, fortunas, earumque causas, observandas, tum ad certa rectaque de iis facienda judicia, imprimisque ad judicandi, eloquendi ac scribendi facultatem exercendam, institutione publica privataque adducantur; neque interea mathematices et logices, aliarumque notionum utilium copias negligant.

Inter eos, qui studiis his antiquarum litterarum totos se consecrant, esse possunt, quorum ingenia miro aliquo hujus generis acumine excellunt, eoque ipso procliviora ad criticam hanc facultatem et artem habentur: hos ad eam imprimis se comparare, et naturæ beneficio sibi impertitam vim exercere et perficere, quis invideat? Quum tamen pauci ad hæc studia ferantur, neque optandum sit in republica, ut multi in hoc studiorum genere detineantur, quandoquidem iis præmia sua, muniaque desint, quibus fungendis admoveri possint, cavendum est omni modo, ne, in hac æmulorum paucitate, illi ad eam opinionem adducantur, sibi solis a natura illud ingenii acumen, quod ad criticas conjecturas et animadversiones conferunt, esse concessum, neve alias litteras suis posthabeant, fastuque importuno et inani efferantur; haud immemores, se id, quod alii in vitæ officiis et negotiis ac munerum rationibus, aut in disciplinis ac doctrinis gravissimis, adhibent, acumen in verborum et linguarum studiis collocare. Potest hunc in modum aliquis magna cum laude in scriptoribus Græcis Latinisque criticam exercere: si modo fortunæ locique, quem obtinet, rationes id poposcerint vel admiserint: etiamsi illa intra meras grammaticas subtilitates substiterit; nam et hujus quædam esse potest utilitas, haud contemnenda.

Luculentior tamen et probabilior est criticæ commendatio, si illa ad ipsam orationis seu solutæ seu vinctæ virtutem et elegantiam processerit, et sententiarum rerumque veritatem et cum natura usuque consensum, verborumque proprietatem, exploraverit, judiciumque rectum et sanum de his tulerit; si porro critica ad judicia veterum et opiniones, ad disciplinas et disciplinarum, quæ nunc cum maxime effloruerunt, initia et incrementa in scriptoribus eru-

enda et illustranda, ad historicas difficultates et obscuritates tollendas, transferatur: multa enim in his a lectionis veritate et sermonis severiore ac subtiliore studio sunt ducenda: hæc solidioris doctrinæ monimenta campum aperiunt latissimum, criticæ litteris ac disciplinis fructuosæ ad notitias in variis scientiarum generibus ex antiquitate procurandas, in historia imprimis naturæ, cujus locupletandæ haud vana spes inde illucescit. Nam ut critices usum in libris sacris et in legibus juribusque Romanis commemorem, vix necesse est; quo ipso jam satis se studii critici, recte instituti, præstantia approbavit.

Secundum hæc habebo utique in votis, ut ii ipsi, qui criticæ in scriptoribus classicis exercendæ se accingunt, non primo loco id sibi propositum habeant, ut vitia lectionis indagent et earum tanquam cubilia investigent; præstat haud dubie in interpretandis et excutiendis scriptorum sententiis rebusque expositis judicii omnem vim intendere, notionum et notitiarum copias inde locupletare, digerere et recte constituere; sique inter hæc seu librarii seu scriptoris vitia et errores inciderint, in iis animadvertendis, notandis et emendandis acumen adhibere; hoc est illud emendationum genus, quod laudem veram et solidam habet. Alius critices adhibendæ modus est commendatione dignus in paranda nova recensione, eaque emendatiore, auctorum veterum; multoque majore laude dignus est habendus, si critica non modo in codicum varietatibus enotandis et conjecturis inde eliciendis aut virorum criticorum commentis colligendis versetur; si porro ea non, locis difficilioribus et obscurioribus omissis, ad ea, quæ per se nota satis erant, adhæserit; excutiat potius non animadversa, nec sibi dedecori ducat, vitia indicare latentia, etsi iis medelam ipsa afferre nequeat. Licet in his pro consiliorum diversitate vias rationesque ingredi varias, de quibus nunc agendi locus haud est.

Nec vero modo in scriptore aliquo edendo et recensendo, verum etiam legenti veteres quosvis alios scriptores occurrere passim possunt ac debent loca multa aut in mendo cubantia, aut temere ac perperam ab editoribus tentata: quorum emendationes probabiles, forte et illustrationes luculentas, si quis animadverterit, circumspiciet ille viam, qua in publicum proferat ingenii sui inventa probetque eruditis; possunt quoque esse tempora, ut quis fortunæ suæ ac famæ hoc ipso consultum esse judicet; ita viri docti eo devenerunt, ut in recensionibus auctorum classicorum opportunitates anxie venarentur, quibus uti possent, ad protrudendum in medium animadversa a se et conjectata; ita vidimus criticos in edendis scriptoribus, promiscue, etsi alienissimo in loco, emendationes in varia scriptorum loca intexere, aut verius intrudere et inculcare; dum similia optant, confundere dissimillima, penitusque abducere

animum legentis ab auctore in quo versabatur. Poterant saltem per digressiones et excursus ad calcem adjectos seu subscriptos suas opes speciosius explicare. Ita evenit, ut interdum scriptores tantum pro vehiculo variarum ac diversissimarum opum criticarum ad mercatum extrudendarum habendi essent, aut pro vestibulo, quod aditum ad merces exponendas et inspiciendas præberet: etsi sunt certa scriptorum genera, quæ, per se jejuna et exsilia, ejusmodi copiosiores illustrationes admittunt, aut etiam desiderant, ut Lexica et Glossographi. Aliam viam ingressi sunt ii, qui libros Emendationum, Animadversionum, Conjectaneorum et sic porro ediderunt, quibus ea, quæ sparsim animadverterant, per saturam uno in loco propinarunt; qui quidem libri lectionem continuam haud admittunt, nec, nisi auctores ad manus habeas et sententiarum nexum satis teneas, recte dijudicari queunt, utilitatem tamen habent hanc, ut in vulgus edita servari et, quoties opus sit, inspici possint. Sunt quidem pleræque hæ emendationes ita comparatæ, ut aut a generalibus præceptis seu observatis ad unumquemque locum accommodatis, aut e sententiarum et verborum accurate expensa ratione et indole proficiscantur: quarum has accurata et attenta lectio ipsa suppeditat, illas autem in quolibet loco, præceptis istis et observationibus in animum revocatis, suo quisque studio poterat ac debebat assequi: est tamen in his felicitas aliqua ingenii, est fortunæ casus, est memoriæ aut recentis lectionis beneficium, quo sæpe ad ea, quæ nemo facile sua opera excogitet, deferimur.

Post hæc omnia critica exercitatio, etiam in grammaticis, salubris est et fructuosa ingenio juvenili, ut se exerceat et paret ad alia et majora, etiam ad disciplinas graviores; vigent in hac ætate animi et pollent memoria prompta et facili, facultate observandi et comparandi similia, eliciendi latentia; recte hæc ad ea adhibentur, in quibus eæ vires imprimis sunt ad consequendum, quod velis, necessariæ.

Satis docent hæc a me disputata, me magnopere probare conatus tuos, doctissime Fiorillo, et lætari his primis successibus. Ab hac enim lectionis copia et varietate, hoc ingenii acumine, hac venustate, quid non exspectare licet maturioribus annis! Fecisti critices experimenta magna ex parte in fragmentis lyricorum et tragicorum, quod critices longe difficillimum genus est, imprimisque lubricum propter metricas leges partim ignotas, partim parum firmiter constitutas; nec tibi ad incerta fortunæ tentanda animus defuit, in quibus nec ausis excidere turpe est, honorificum autem est, esse tamen, in quibus successum habueris. Nec deerunt ingenio, doctrinæ et industriæ, præmia, quorum spem et exspectationem ipsa hæc specimina faciunt tanto majora, quo rariora sunt ingenia in his litteris eminentia. Scr. Gottingæ M. Septembri cIↄIↄccc.

DE

HERODE ATTICO

ET

EJUS SCRIPTIS.

TIBERIUS Claudius Atticus (Suidæ perperam Julius) Herodes,[1] nobilis viri, Attici F.,[2] ex pago Marathonio, Atheniensis, apud Im-

[1] Ita plene dicitur *Tiberius Claudius Atticus Herodes* in quibusdam Inscriptionibus, velut ea, quæ auspicio Cardinalis, Polignac, Romæ a. 1728. eruta, et primum vulgata est in Mem. de Trévoux, Juillet. 1728. pag. 1551., deinde etiam in Mem. de l'Acad. des Inscriptions, Tom. XV. pag. 445. — Apud Græcos, Salmasius contendebat (in not. ad Dedicat. stat. Reg. in Crenii Museo Philologico II. pag. 137.), hunc Herodem *nunquam* fuisse dictum Ἡρώδην Ἀττικὸν, sed Ἡρώδην Ἀττικοῦ; sicut est in Epigrammate Analect. Brunck. Vol. III. pag. 272. Ἀττικοῦ Ἡρώδης Μαραθώνιος. Græcos enim raro admodum filios patrum nomine appellasse. Romanos vero, quibus alia fuerit consuetudo, *Herodem Atticum*, non *Attici*, hunc semper vocasse, patris sui nomine scilicet. Quæ observatio Salmasii, quam falsa sit, si spectes Græcam Herodis appellationem, facile apparebit ex Inscriptionibus Græcis, quarum subinde mentionem faciemus. Add. Masson. Collect. histor. de Aristidis vita. §. V. n. 9. not. 2. Quid? quod ipse Salmasius ad Capitolini Vit. Antonini philosophi, cap. 2. Tom. I. pag. 292. defendit scripturam nominis *Herodes Atticus*. Cæterum notitias historicas de hoc Herode licet colligere ex Luciani Demonacte (Vol. V. p. 243. sqq. ed. Bipont.), e Pausaniæ Lib. I. cap. 19. II. cap. 1. VI. c. 21. VII. cap. 20. X. cap. 32. et Philostrati pluribus locis, ut in vita Phavorini §. 3. Scopeliani §. 7. Polemonis §. 7. Secundi, Theodoti, Antiochi, Alexandri §. 3. Philagri §. 1. Hadriani §. 1. Chresti §. 1. 2. Pausaniæ, Ptolemæi §. 1. Rufi in fine, Œnomarchi in princip. Heraclidæ §. 6. Æliani §. 3. Inscriptiones, quæ ad Herodem spectant, præter eas quas in fine hujus sectionis indicabimus, reperiuntur apud Gruterum p. XXVII. 1. CLXXII. 10. CMXLIII. 1. apud Sponium Voyage Tom. IV. pag. 40. et 220. et apud Donatum pag. CLXVI. 2. Plura de eo lectorem docebunt Tillemont Hist. des Empereurs T. II. p. 269. sq. p. 317. sqq. et in Indice p. 605. (ed. II. Paris 1702. 4.) Olearius ad Philostrati Sophistas II. 1. pag. 545. sqq. Sylburgius ad Pausaniam p. 939. ed. Kuhn. Ionsius de Scriptoribus histor. philosoph. III. 6. 18. pag. 31. ed. Dorn. De Burigny Mémoires sur la vie de Herodes Atticus, dans Mém. de Litterature Tom. XXX. p. 1. sqq. Gibbon History of the Decline and fall of the Roman Empire, Tom. I. p. 59. sqq. ed. Basil. denique Salmasius et Visconti in editionibus Inscriptionum Triopearum, quas infra commemorabimus. EICHST.

[2] Ortum duxit Herodes e genere nobilissimo, quodsi Inscriptio, quæ est in foro Attico (v. Stuart Antiquities of Athens T. I. c. 1.), ad majores Herodis nostri spectat: quod haud temere credit Visconti: atavus ejus fuit Herodes, legatus Atheniensium (πρεσβεύων), proavus Eucles, στρατηγὸς τῶν ὁπλιτῶν. Euclis filius videtur Hipparchus fuisse (Plutarchum Suidas nominat Tom. II. p. 78.): cujus quamvis bona in publicum essent addicta, tamen Atticus paternarum opum jacturam resarsit tum uxoris, quam duxerat, opulentia, tum ingenti quodam thesauro, quem forte a se inventum Nervæ liberalitate retinuit. Hinc immensæ defluxerunt opes ad filium, Herodem, auctæ etiam divitiis Regillæ, conjugis, de qua Fabricius postea. IDEM.

peratores Antoninos, Pium, et Philosophum, Verumque, cujus etiam præceptor, teste Capitolino,[3] fuit gratiosus, et præfectus ordinando statui liberarum civitatum Asiæ,[4] sacrorumque Panathenaicorum et Panelleniorum, tum sacrorum agonum, honoribus M. Antonini et Veri consecratorum, ἀρχιερεύς,[5] atque A. C. 143. cum C. Bellicio Torquato Consul Romanus, sed qui ingenio magis et eloquentia, quam consulatu[6] et dignitate atque opibus, quas habebat, amplissimis censeri gestiebat. Audivit juvenis Scopelianum (v. Philostr. in Scopeliano p. 521. et in Herodis vita p. 564.), deinde Favorinum quoque (v. Suid. in Ἡρώδης, e Philostrato), et Atheniensem Secundum (v. Philostrat. in Secundo. p. 544.). Polemonem vero adultus, et quum ipse alios jam doceret, admiratus et donis prosecutus fuit (v. Philostr. in Polemone p. 539.). In Platonica philosophia Taurum, Tyrium (v. Philostr. p. 564. ubi v. Olear.), in Critica arte[7] maxime Theagenem, Cnidium, et Munatium, Trallensem, magistros habuit. Ex antiquis imitatus est maxime Critiam.[8] Adversarios habuit Peregrinum, philosophum Cynicum (v. Philostrat. p. 563.), Demostratum item (v. Philostrat. p. 555.), cujus orationem contra Herodem admirationi fuisse testatur Philostratus p. 563. tum affinem, Braduam, uxoris suæ Regillæ fratrem, qui consul fuit A. C. 160.,[9] Quintiliosque,[1] et Praxagoram ac Mamertinum: familiarem

[3] Cap. II. pag. 499. ed. Hack. ubi v. Salmas. Enimvero Herodes Atticus fuit quoque præceptor M. Antonini philosophi. Vide Capitolinum in vita illius imperat. cap. 2. ibique Salmas. et Casaub. atque Dionis Cassii lib. 77. pag. 1199. Reimar. HARL.

[4] Delata videtur Herodi præfectura civitatum Asiaticæ et Europææ Græciæ a. 125. quo anno Hadrianus per hiemem Athenis commorabatur. EICHST.

[5] Τὸν ἀρχιερέα τῶν Σεβαστῶν Τιβ. Κλαύδιον Ἀττικὸν Ἡρώδην Μαραθώνιον celebrat vetus Inscriptio, Megaræ inventa, in Sponii Miscellan. erud. antiquit. p. 321. et Itinerario P. II. p. 482. IDEM.

[6] Philostratus in Polemonis vita p. 536. ἤρα μὲν γὰρ τοῦ αὐτοσχεδιάζειν μᾶλλον ὁ Ἡρώδης, ἢ τοῦ ὕπατός τε καὶ ἐξ ὑπάτων δοκεῖν. Fabric.. Recte autem Fabricius consulatum Herodis retulit ad an. 143. v. Gruteri Inscriptt. p. CLXXII. 10. Donat. p. CLXVI. 2. Sponii Miscellanea p. 321. Consentit Visconti p. 95. monens præterea, Inscriptionem apud Muratorium pag. CCCXLIII. 3. in qua Atticus Consul a. 185. M. Braduæ suffectus cum collega Materno memoratur, non pertinere ad Herodem, patrem, de quo intelligi fere solet, sed ad Atticum, filium. Pater enim, Herodes Atticus, consulatum non nisi semel gessit; iterum oblatum recusavit, mœrens mortem uxoris. Nec sane probabile est, Herodem, quum honorum populi finem jam esset an 143. consecutus, 42. annis post consulem fuisse Braduæ suffectum. IDEM.

[7] Non grammaticam, sed artem de orationibus judicandi intelligit Philostratus interprete et judice H. Valesio de critica I. p. 149. sq. ubi paucula leguntur de Theag. Cnidio et Munatio. HARL.

8 Nobilis fuit Critias orator, quem cum laude memorat Dionysius Halicarnass. T. II. Opp. p. 28. 111. et 161. Judicio Scholiastæ ad Hermog. pag. 415. non deterior Antiphonte. Unus fuit e traginta Tyrannis, et Atheismo incusabatur. vid. Schol. et Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. v. 147. p. 421. sqq. Ejus Λακεδαιμονίων πολιτεία, laudatur ab Harpocratione v. λυκιουργεῖς. Cæterum Herodem Atticum studiosum fuisse antiquorum verborum, nimisque obsoleta verba adamasse, ex Athenæo apparere mihi videtur. Ait enim Athenæus Lib. III. p. 99. C. Οἶδα δὲ καὶ Ἡρώδην τὸν Ἀττικὸν ῥήτορα ὀνομάζοντα τροχοπέδην, τὸ διαβαλλόμενον ξύλον διὰ τῶν τροχῶν, ὅτε κατάντεις τόπους ὁ ὀχούμενος ἐπορεύετο, καίτοι Σιμαρίστου ἐν τοῖς Συνωνύμοις ἐποχλέα τὸ ξύλον τοῦτο ἐπονομάσαντος.

[9] Confer Sam. Petitum Lib. I. Var. Observat. c. XI. (et Olear. ad Philostrat. pag. 555.) Fabric. Fuit Appius Annius Atilius Braduas, non, ut Salmasius (p. 20.)

Lucium, sapientem virum et facetum (v. Philostrat. p. 556. sqq.), discipulum Musonii, Tyrii, nec diversum fortassis a Lucio, Patrensi, vel ipso Luciano, qui et ipse Λούκιος interdum dicitur. Filiæ fuere Panathenais et Elpinice, quas morte ereptas sibi incredibiliter luxit, et filius Atticus[2] (v. Philostrat. p. 558.), tam stupidus, ut viginti quatuor pueros æquales ipsi adjungendos putaverit pater, litterarum appellatos nominibus, ut per hos tandem litterarum addisceret rudimentum. E famulis Achilles, Pollux, et Memnon Æthiops (v. Philostrat. p. 558. et III. 3. de vita Apollonii). quorum obitum itidem tulit impatientissime: libertus Alcimedon (v. Philostrat. p. 560. sq.) aliique. Discipuli Amphicles Chalcidensis (v. Philostrat. in vita Philagri p. 578. sq.), Sceptus (s. Sceptes, Corinthius, v. Philostr. in vita Alexandri p. 573. et Eudocia in Alexandro p. 53.) et Adrianus, Tyrius (qui successor ejus etiam pro funere Herodem laudavit, teste Philostrato in vita Adriani p. 586., et auscultantibus Atheniensibus lacrymas expressit), Chrestus, Byzantinus, aliique infiniti, atque in his etiam A. Gellius, qui in Noctibus Atticis Herodis cum laude mentionem facit dictaque ejus nonnulla refert. (Loca sunt, I. 2. IX. 2. XIX. 12.) Eloquentia apprime valuit, ita ut unum ex antiquis decem Oratoribus referre diceretur (v. Philostrat. in Herode p. 564.), et βασιλεὺς λόγων vocatus sit ab Adriano et Rufo Perinthio (v. Philostrat. in Adriano p. 586. et in Rufo p. 589.), atque Ἑλλήνων γλῶσσα (ibidem, p. 598.).[3] Docuit Athenis obiitque ex tabe, Marathone in patria, anno

putabat, M. Atilius Braduas, quippe qui consulatus honoribus anno demum 185. functus est. vid. præced. not. (n. 7.) EICHST.

[1] V. Philostrat. p. 559. Fabric. De Quintiliis cnf. omnino Tillemont Histoire des Empereurs Tom. II. p. 320. IDEM.

[2] Philostrati testimonium secutus est Fabricius. Sed *quatuor* liberos Herodi tribuit auctor Inscriptionis Triopeæ secundæ v. 15. Quam ob rem viri docti, quoniam apud Philostratum legerant, Regillam, uxorem Herodis, decessisse prægnantem, et partui vicinam, ita conabantur litem componere, ut fœtum illum, quem in utero gerebat Regilla, quique cum ipsa periit, inter liberos, Herodi ereptos, recenseri ab auctore inscriptionis statuerent, v. Salmas. in Crenii Museo philol. II. pag. 146. Verum recte vidit Visconti (in Commentario ad illas Inscriptt. p. 81. coll. Præfat. p. 4.) etiam in Luciani Demonacte (§. 25. Tom. V. p. 243. ed. Bipont.), præter Atticum, memorari alium filium Herodis, quem et ipsum immatura morte sibi ereptum, luxerit. Ergo ex his indiciis, quod Philostratus tradidit, refingendum est. IDEM.

[3] Etiam γλῶσσα Ἀθηνῶν in Inscript. Triopea II. v. 37. e rectiore interpunctione Visconti. IDEM. Quanta et quam mira variaque dicendi vi, et amœnitate valuerit, exemplum, quod Philostratus in Alexandro. s. de vit. Sophist. Libr. II. c. V. sect. 3. amplis verbis enarravit, abunde declarat. Nam Alexander, quem vulgo Peloplatonem (luteum Platonem) cognominabant, Seleucia in Cilicia ortus, Sophista celebris, qui maximam partem Antiochiæ scholas habuit, et Romæ Tarsique et omnibus Ægypti partibus, quum Athenas venisset, ad Herodem, in Marathone commoratum, misit litteras, quibus Græcos (n. Discipulos Herodis) ad certamen sophisticum excitaret. Alexander, quum ante Herodis adventum elegantia orationis et soni varietate auditores ad admirationem rapuisset, at postea supervenientem Herodem cum vi et suavitate dicentem audisset, demum, quanquam arrogans elatoque esset animo, exclamavisse dicitur: 'O Herodes, fragmenta tui sumus nos omnes Sophistæ.' Eandem historiam ex Philostrato Eudocia, p. 52. sq. ita exscriptam reddidit, ut paullo ante exitum narrationis et in fine ipso haud pauca omitteret. HARL.

ætatis LXXVI. Commodo, ut credibile est, jam imperante; unde natus colligitur primis Trajani imperatoris annis.[4] Nam juvenis, in Pannonia dicturus coram imperatore, Hadriano, quum excidisset et memoria lapsus esset, tanto tædio affectus fuerat, ut in Danubium præcipitare se voluerit. (v. Philostrat. in Herode, p. 565.)

Scripta ejus a Philostrato memorantur Διαλέξεις sive *dissertationes*, philosophici, ut mihi persuadeo, argumenti,[5] et Ἐφημερίδες, *diaria*, Suidæ etiam tanquam σύγγραμμα πολυμαθὲς laudata, et ἐγχειρίδια καίρια, τὴν ἀρχαίαν πολυμάθειαν ἐν βραχεῖ ἀπηνθισμένα, *manualia opportuna, velut florum ex erudita antiquitate delibatorum selecti quidam fasciculi.* Hisce omnibus deperditis, ne ex Orationibus quidem ejus aliqua, neque ex declamationibus, quas αὐτοσχεδίους sive extemporales et meditatas habuit plurimas,[6] ulla tulit ætatem, excepta unica, quæ περὶ πολιτείας, *de Republica*, inscribitur, et comparata est ad suadendum Thebanis, ut societatem cum Peloponnesiis ac Lacedæmoniis ineant contra Archelaum, Macedoniæ regem. Græce prodiit cum Lysia et aliis Atticis Oratoribus Venet. apud Aldum 1513. fol. et Paris. ap. H. Stephanum 1575. fol. Latine vertit et ad calcem Aristidis edidit Guil. Canterus, Basil. 1566. fol. Græce et Latine cum Canteri versione recusa est Hanov. 1619. 8. curante Jano Grutero, ad calcem orationum Dinarchi, Lycurgi, Lesbonactis et Demadis. Inest etiam in Io. Iac. Reiskii Oratoribus Græcis Tom. VIII. Lips. 1773. p. 32. sqq.[7]

[4] Hoc quum et Visconti ita posuerit, tacite respicit God. Olearii chronologicas rationes, quæ omnino, si accuratius pensitentur, falsæ et inanes reperiuntur. Nempe secundum eam putationem temporum, quam Olearius ad Philostratum iniit, Herodes natus est decimo tertio anno imperii Domitiani, U. C. 847. Chr. 94. Ol. CCXVIII. 2. Id, si accipimus ex fide Olearii, sequitur, Herodem, qui septuaginta et sex annorum senex diem suum obiit (vid Philostr. p. 565.), mortuum jam esse ante Faustinam, Marci, imperatoris conjugem, quæ anno demum 175. iter in Orientem ad maritum suum ingressa, secessit. Verum et nobilis illa reconciliati imperatoris ad Herodem epistola (v. Philostrat. p. 561.), scripta, ut nobis videtur, a. 176. quum Herodes fere triennio ante in judicio fuisset accusatus, et multo magis relicta nobis Inscriptio in statuam Regillæ, quam Herodes Faustinæ dicavit, ostendunt, eum Faustinæ superstitem vixisse. Optime congruunt temporum rationes, si Herodem, imperante Trajano, a. 104. natum, et sub imperio Commodi a. 180. exstinctum statuamus. EICHST.

[5] Opus Herodis, ad doctrinam morum forte spectans, laudatur ab Auctore Etymologici Gudiani MS. voce Ἄρσην. Ait Grammaticus: ἄρσην, ἀπὸ τοῦ ἄρδω . . . . . . ὁ ἄρδων τὴν θήλειαν τῇ γονῇ. Ἐπαφρόδιτος δὲ παρὰ τὸ ἄρσι, πρακτικὸς γὰρ λέγεται ὁ ἄρσην κατὰ διάλεκτον. καὶ ἐτυμολογεῖται παρὰ τὸ ἔρδω, ἵν' ᾖ ὁ πρακτικός. οὕτως Ἡρώδης, ἐν τῷ περὶ γάμου συμβιώσεως. Legitur quoque hæc observatio in Etym. M. ibique recte tribuitur Herodiano opus.

[6] In primis amabat Herodes extemporale dicendi genus, quod Sophistis illius ætatis maxime placuisse scimus, tanto ille magis recedens a nativa simplicitate et elegantia Attica, quanto studiosius fucum et pigmenta orationis sectaretur, coloremque et ornamenta e longinquo arcesseret, doctrina potius quam ingenio valens. Eandemque indolem referunt duo illa carmina, quæ Herodi ut plurimum adscribuntur. Quanquam de his præclarius statuit Visconti, quem v. p. 3. et 7. EICHST.

[7] Jam in Præf. monui, minime Orationem ab Herode profectam, sed opus esse Sophistæ anonymi. Fuit enim tem-

Epistolas Herodis plurimas fuisse, testatur Philostrat. p. 565. quarum aliquas memorat, uti ad Julianum p. 552. ad Marcum, imp. p. 562. ad Cassium, novas res molientem, p. 563. Ἡρώδης Κασσίῳ, ἐμάνη, *Herodes Cassio, insanis.* — Hactenus Fabricius.

Præter *Orationes* et *Epistolas*, a Fabricio commemoratas, Herodem nostrum et alia scripta multa[8] nobilitarunt, et *Inscriptiones* quædam quas vel ipse composuit, vel ab aliis componendas sibi curavit. Quemadmodum enim opulentissimus Sophista, qui celebritate sermonum et publica luce lætaretur, permulta opera et ædificia publica non Athenis solum, sed Philostrato teste, per totam pæne Græciam, Asiam et Italiam et instauravit, et de novo fecit, statuasque, templa, balnea, aquarum ductus, simulacra multa posuit: ita sibi monumentum suisque hæredibus in primis struxit in Triopio suo, quod fuit ἀπότμημα fundi, quem Herodes, conjugis beneficio. ad tertium ab Urbe lapidem in via Appia possedit, appellatum illud a Triopa, Erisichthonis patre,[9] consecratum Diis, τεμένει instructum et sepulcro etiam familiæ destinatum. Ex hoc Triopio nunc quidem QUATUOR nobis INSCRIPTIONES innotuere, quas breviter recensebimus.

I. INSCRIPTIO duabus columnis incisa, quæ factæ sunt e marmore Carystio *(cipollino verde)*, repertæ ineunte XVI. sæculo, et posthac in hortos Farnesianos translatæ. Unde 'Farnesianæ columnæ inscriptio' dici solet. Istæ vero columnæ, quas, probabile est, in ipso introitu Triopii Herodiani olim fuisse erectas, Cereri et Proserpinæ subterraneisque Diis dedicatæ sunt, præcipiuntque loci reverentiam ac religionem adeuntibus, cum imprecatione illorum, si qui forte sede illas sua movere, aut sacrum locum violare aggrediantur. Inscriptionem publicam fecere Scaliger in animadversionibus ad Eusebium p. 210. Gruterus in Corpore Inscriptionum p. 27. Montfaucon Palæograph. Græcæ Lib. II. p. 135. Lanzi Saggio sulla lingua Etrusca P. I. c. VI. 9. XIII. p. 146. et Tab. IV. n. XVI. Rambachius in Supplementis Archæologiæ Potterianæ Tom. III. p. 254. denique Visconti Inscriz. Triopee ora Borghesiane p. 6. Cæterum quoniam inscriptio hæc antiquissimam refert

pus, quo Sophistæ ingenium doctrinamque conferebant ad fingendos quosdam libros, eosdemque antiquis scriptoribus tribuebant. Sic sub nominibus Lysiæ et Demosthenis ἐπιτάφιοι λόγοι prostant, quæ ingeniis Sophistarum multo digniores sunt, quam Lysiæ et Demosthenis. Sunt quoque inter Platonicos dialogos, quos nemo non videt suppositos esse. Memorabile est, jam Harpocrationem, quoties Lysiæ, Hyperidis, aut alius magni oratoris orationem laudat, sæpissime addere, εἰ γνήσιον, *si verum est.* vid. Harp. p. 11. 13. 22. 23. etc.

[8] Suidas de Herode in lexicon suum ista retulit, ab aliquo Sophista, opinor, scripta. Tom. II. pag. 78. φέρονται καὶ ἄλλα πλεῖστα, ἐν οἷς τὸ μεγαλοφυὲς καὶ ὕψιστον τοῦδε τοῦ ἀνδρὸς θεωρεῖται, καὶ κατανοεῖται, καὶ καταδείκνυται. EICHST.

[9] Non temere hoc scripsi, neque inscius vel aliarum sententiarum, vel etiam illius, quam eruditissimus Visconti de appellatione et natura Triopii nuper proposuit. Rem omnem diligentius excussi in Censura Viscontini operis, quæ inserta est Ephemeridibus univ. litterariis, Ienæ prodeuntibus ann. 1796. n. 61. IDEM.

Atticorum orthographiam, inde multiplex est ea de re disputatio nata, tum iis viris doctis, quos editores recensui, tum etiam aliis. V. Salmasii notas ad Consecrationem templi in agro Herodis, Musei Creniani primi p. 42. sqq. Levesque Excursion quatrieme sur l'orthographie de Thucydide, et sur la forme des lettres dont il a fait usage, in nova Thucydidis versione (Paris. 1795.) Tom. IV. p. 315. Add. Villoison Anecdota Græca Vol. II. p. 122. sq. 169. not. 1.[1]

II. INSCRIPTIO PRÆDIORUM ANNIÆ REGILLÆ, primum vulgata in Montfaucon Diario Italico (Paris. 1702. fol.) pag. 125. repetita postea in Fabretti Inscriptt. c. V. p. 43. et apud Visconti p. 5. Dubitari non potest, columnam hanc, sex fere pedes longitudine æquantem, quæ prædii Anniæ Regillæ olim metæ aut signi loco fuerat, ab Herode erectam in eodem Triopio, via Appia, fuisse, in quo memoriam conjugis aliis etiam tum inscriptionibus, tum ædificiis posteritati commendarat. Postea, Maxentii tempore, inversa columna, et qua parte tenebat inscriptionem Anniæ Regillæ, defixa in terra, pro milliario fuit.[2]

III. CONSECRATIO TRIOPII FACTA MINERVÆ ET NEMESI. Constat inscriptio 39 versibus hexametris, eruta a. 1607. ad urbem in via Appia, præsente Christophoro Puteano *(du Puits)*, cujus opera Lutetiam venit, mox ibi publicata ab eruditis.

IV. DEDICATIO STATUÆ REGILLÆ UXORIS HERODIS. Effossa decennio post, eodem loco, ἐπιγραφὴ 59 hexametris continetur, debeturque doctissimo Viro Jacobo Sirmondo, qui eam Roma attulit, ad ipsum marmor a se descriptam, et cum Claudio Salmasio, primo ejus et ante Visconti studia eruditissimo editore communicavit. De quo postea.

Nam hæc duo maxime carmina, quæ ultimo loco memoravi, inscripta marmori Pentelico *(cipollo bianco* Itali vocant, v. Visconti museum Pio-Clementinum Tom. III. Tab. XV. p. 18.) eruditorum attentionem et curam excitaverunt, tum propter versuum elegantiam, si illud Herodis ævum spectes, minime spernendam, tum ob notitiam multarum rerum, quæ aliunde disci vix poterant. E villa Cardinalis Scipionis Borghese hæ inscriptiones devenerunt ad

[1] Ut nihil eorum, quæ ad Herodem spectant, lectores lateat, hic addam Inscriptionem: Οὐδενὶ θεμιτὸν μετακινῆσαι ἐκ τοῦ Τριοπίου ὅ ἐστιν ἐπὶ τοῦ τρίτου ἐν τῇ ὁδῷ τῇ Ἀππίᾳ Ἡρώδου ἀγρῷ· οὐ γὰρ λῷον τῷ κινήσαντι. Μάρτυς δαίμων ἡ ἐνοδία καὶ κίονες Δήμητρος καὶ Κόρης ἀνάθημα καὶ χθονίων θεῶν καὶ . . . (Ῥηγίλλης?) *Nemini fas transferre e Triopio, quod est ad tertium in via Appia in Herodis agro: non enim bonum moventi. Testis Dea vialis et columnæ, Cereris et Proserpinæ donarium, et Manium deorum, et . . . . (Regillæ?)* Nolo de Inscriptione copiosius agere. Evolvat, si quis plura cognoscere cupiat, Bubierii Dissertationem de priscis Græcorum et Romanorum litteris p. 561. Edm. Chishull, Antiq. Asiat. p. 11. Hagenbuchium in Diatrib. de Græcis Thesauri novi Muratoriani Marmoribus, p. 11—16. et Cl. Saxium, in Scholiis Literario-Criticis ad Muratorii Thes. Inscriptt. in Actis Societatis Trajectinæ, T. II. p. 267.

[2] Inscriptio ita se habet:

ΑΝΝΙΑ ΡΗΓΙΛΛΑ
ΗΡωΔΟΥ ΓΥΝΗ ΤΟΦωC
ΤΗC ΟΙΚΙΑC ΤΙΝΟC ΤΑΥ
ΤΑΤΑΧωΡΙΑ ΓΕΓΟΝΑΝ.

principem, juvandis litteris ornandisque artibus natum, Marcum Antonium Borghese, qui templum jussit splendidissime ædificari ad modum illius, quod Herodes olim Cereri et Faustinæ exstruxerat. Hujus in templi limite marmora ista, duabus aris inclusa, binisque inscriptionum versionibus metricis, Latina Salmasii et Visconti Itala, instructa, conspiciuntur.

Satis de argumento et historia inscriptionum: restat, ut quædam adjiciamus de illarum auctore. Ac duas quidem priores, quas no. I. et II. attigi, parum refert scire, Herodes fecerit an alius. *Inscriptio prædiorun Anniæ Regillæ* dubito omnino, an a Græco homine profecta sit. Sed gravior est de postremis ἐπιγραφαῖς quæstio, et propriæ curæ. Verum hæc quæstio quoniam hic disceptari non potest, disceptabiturque a nobis alio loco, liceat in eo acquiescere, ut, quam nuper eruditissimus Visconti sententiam proposuit argumentisque ingeniose munivit, breviter referamus. Is nimirum urget præfixum ultimæ inscriptioni nomen Μαρκέλλου, in quo explicando et editores carminis, et Spanhemius (ad Callimachi H. in Cererem v. 30.) operam frustra consumpserunt. Suspicatur Visconti, illo nomine ut alibi (v. Pockoke descript. of the East, p. 103. 104. et Toupii Emendatt. in Suid. Tom. III. pag. 46.), sic et hic, inscriptionis indicari auctorem, qui fuerit Marcellus Sidetes, clarus poeta tum aliis carminibus, tum Ἰατρικοῖς περὶ ἰχθύων, quorum nobis adhuc fragmenta quædam supersunt, a Fabricio (Biblioth. Gr. Vol. I. p. 14. ed. vet.) et Schneidero (ad calcem editionis suæ Plutarchi de educat. pueror. Argentor. 1775. 8. p. 96. sqq.) edita, a Bellin de Ballu autem, claro Oppiani editore promissa. Marcellum illum, constat, floruisse imperante Marco Aurelio, v. Suidas Tom. II. p. 498. et Eudocia p. 299. Jam vero quum sit utriusque inscriptionis metricæ in orationis habitu et conformatione summa similitudo, non dubitat Visconti, eidem Marcello etiam primam attribuere, nomen poetæ tantum posteriori adhæsisse ratus, sive quod hæc prima conspiceretur Triopium Herodis adeuntibus, seu quod omnino potior censeretur præstantiorqne altera, quæ casu detecta primum, temere potius quam recte aut consilio prima a nobis nominetur. Suspicio eruditi Itali admodum probabilis visa est Viro docto in Ephemeridibus Gottingensibus a. 1795. n. 180.:[3] adversus eam quædam monita sunt in Censura Ienensi l. c. pag. 483. sq. poteruntque fortassis moneri plura, quæ istas Inscriptiones Herodi nostro vindicent.

[3] Etiam Viro erudito in Ephemeridibus Mantuanis, Giornale della Letteratura Italiana, (Tom. V.) 1795. p. 509. ubi erudita libri censura.

TESTIMONIA
VIRORUM DOCTORUM
DE INSCRIPTIONIBUS TRIOPEIS.

Is. CASAUBONUS, in Observationibus ad Primam Inscriptionem initio: "Eximium vetustatis monumentum istud Roma nuper accepit senator amplissimus ac præstantissimus Iacobus Gilottus, missu viri exquisita eruditione atque humanitate præditi Christophori Puteani Claudii filii Parisiensis. Fuerat autem, ut scribebat idem Puteanus, ante paucos dies ad urbem in Via Appia inventum, ac præsente se terra erutum."

JOS. SCALIGER, in Epistolar. Lib. II. Ep. 140. ad Casaubonum: "Heri præstantissimam Herodis inscriptionem accepi. Noli quærere, an placuerit, quum partim a præstantia ingenii tui, partim ab ipsa Inscriptione etiam admiratio accesserit." Ibid. Lib. IV. Ep. 431. ad Gruterum: "An Græcam inscriptionem nobilissimam nuper non longe Roma effossam videris, scire aveo."

DAVIDES HŒSCHELIUS, in Epistolis Gudian. n. 106. ad Meursium: "Herodis inscriptionem a te versam habeo e tuo autographo, atque ut Casaubonus noster edidit, unde minus de Glossariensi laboraram editione, ad quam negabant quidquam accessisse." Paucis interjectis hæc scribit: "MS. hujus epigraphes ad nobilissimum nostrum Marcum Velserum misi."

CLAUDIUS SALMASIUS, in epistola dedicatoria ad Nicolaum Rigaltium, præfixa editioni duarum Inscriptionum, Paris. 1619.: "Remitto ad Te, Vir eruditissime, inscriptionem Regillæ, quam non ita pridem abs te accepi: . . . . . Scito, me longe maximam cepisse ex illius inscriptionis lectione voluptatem. Nam præter ipsius carminis summam elegantiam, et mere Atticum saporem, ac rerum aliquot antiquarum cognitionem, quam hinc tantum, non aliunde liceat haurire, non mediocriter etiam illo nomine mihi placuit, quod meam veterem de Herode Attico conjecturam, quam si verisimilem modo, doctis hominibus approbassem, pulcrum ac beatum me putarem, verissimam esse plane confirmaverit." In Observationibus ad Primam Inscriptionem initio: "Egregium ac præclarum vetustatis monumentum, et quo nobilius atque illustrius aliud non habet luculentus ille veterum inscriptionum Thesaurus, summo labore mirabilique industria a Grutero nostro viro clarissimo col-

lectus." In Observationibus ad Secundam Inscriptionem, initio: "Illustre sane utrumque vetustatis monumentum. Nec parum interfuit reipublicæ litterariæ, utrumque ad nos salvum pervenisse, cum propter versuum elegantiam, tum multarum rerum notitiam, quæ aliunde sciri non poterant. Debetur autem hæc ἐπιγραφὴ doctissimo Viro Iacobo Sirmondo, qui eam Roma attulit, ad ipsum marmor a se discriptam."

Bernardus Montfaucon, Palæographiæ Græcæ Lib. III. pag. 140. ed. Paris. 1708. f.: "Erat enim villa Triopia multis inscriptionibus nobilitata, ex quibus non paucæ supersunt, nempe insignis illa, quæ hodie in Villa Burghesina visitur, eruditis Claudii Salmasii exercitationibus illustrata, et a Iacobo Sponio, in Miscellaneis, denuo cusa."

Fabrettus, Inscription. Cap. V. n 355. "Celeberrimus ille lapis sexaginta linearum (secundam intelligit Inscript.), in hortis Pinciis Burghesiis asservatus."

Hæc sunt Virorum doctorum Testimonia, a Viscontio laudata. Adde Selden. de Synedriis Hebræor. Lib. III. c. 13. p. 269. Ruperti epistol. ad Reines. p. 305. Velseri epistol. 34. 35. ad Hœschelium. Burigny, Mémoires sur la vie d'Herodes Atticus. Academie des Inscriptions etc. T. XXX. p. 1—25. etc.

INDEX EDITIONUM
DUARUM INSCRIPTIONUM VETERUM
EX
IO. ALB. FABRICII BIBLIOTHECA GRÆCA
A GOTTL. CHR. HARLESIO

AUCTIUS EDITA TOM. VI. p. 10.

I. *Primam Inscriptionem*, per Christophorum Puteanum, celebrem Perronianorum auctorem, Roma Lutetiam ad Iacobum Gillotum transmissam, cum quibus epigrammatibus Anthologiæ Græcæ primus vulgavit Fridericus Morellus, adjuncta versione Latina metrica, Paris. 1607. 4. v. Maittaire Annales typograph. Tom. III. P. II. p. 851.

Eandem deinde Inscriptionem, uno tamen versu mancam, passimque a se emendatam et notis illustratam, edidit Isaacus Casaubonus, 1608. (Fabricius quidem l. c. Biblioth. Gr. T. III. p. 813. et Visconti annum posuerunt sequentem; verum ex Epistola Casauboni, ad Marcum Velserum data, p. 322. ed. Almelov. intelligitur, eo, quem indicavi, anno editionem prodiisse.)

Ejusdem Inscriptionis editionem Glossariensem memorat Davides Hœschelius in epistola quadam ad Io. Meursium, inserta Marq. Gudii Epistolis ed. Burmann. Ultraj. 1597. 4. pag. 191. Veri admodum simile est, hanc editionem priorem fuisse Salmasiana secundæ inscriptionis, vulgatæ a. 1619. Sed Visconti nec vidit illam, nec quid sibi voluerit Hœschelius, nomine isto usus, intelligere se fatetur. Suspicatur itaque, scripsisse illum vel Glessariensem (h. e. Havniensem, ab insula Glessaria in sinu Codano), vel Gosslariensem (a Gosslaria aut Goslaria). Conjicit porro, hanc editionem plane eandem esse, quam Moelleris fratribus a Martino Baremio dedicatam indicavit Fabricius l. c. absque nota anni et loci quo prodiit, notans tantummodo, esse Casaubonianæ repetitionem: qualem etiam Hœschelius suam illam Glossariensem descripsit.— Cæterum, ut et hoc addamus ad excitanda litteratorum, si tanti res videatur, studia, quam Visconti hac in re lucem spopondit conferentibus Christoph. Adam. Ruperti epistolam 34. ad Tho.

Reinesium p. 305. ea nobis possidentibus librum et locum, quem Fabricius laudaverat, consulentibus haud affulsit. Illud vero non debuerat omittere Visconti, quod Hœschelius diserte addidit, Glossariensis editionis, exemplum nullum venale prostitisse. In eadem Epistola Hœschelius emendationes quasdam proposuit in primam Epigraphen; ejusque interpretationem, a Io. Meursio factam, et Apographum, Roma ad Marc. Velserum missum, commemoravit. Apographi illius etiam mentio fit in Casauboni Epistola quam n. II. citavi. Add. Velseri opera p. 839.

II. *Primam inscriptionem* et *alteram*, descriptam Romæ et allatam inde a Iacobo Sirmondo, qua statua Regillæ dedicatur, copiosissimo commentario instruxit Claudius Salmasius, ediditque una cum Dosiadæ, Simmiæ, et Theocriti lusibus Paris. a. 1619. 4. apud Hieron. Drouart.

Utraque Inscriptio cum versione Latina ad litteram, reperitur etiam in Descrizione della villa Borghese, di Giacomo Manilli, Rom. 1650. 8. Editio est vitiosissima.

Emendatas quibusdam in locis *Inscriptiones has*, cum Petri Arcudii versione Latina ad verbum facta ejusdemque paucis, sed præclaris animadversionibus edidit Iacobus Sponius in Miscellaneis eruditæ antiquitatis, Lugduni 1608. 4. Sect. X. n. 12. p. 322—327.

In Thom. Crenii Museo philologico primo (L. B. 1699. 8.) n. IV. Casauboniana et in ejusd. Museo secundo (L. B. 1700. 8.) n. I. Salmasiana editio repetita est.

Repetiit textum Inscriptionum versionemque Petri Arcudii, sed sine brevi illius annotatione, Montelatici, in Descrizione della Villa Borghese, Rom. 1700. 8.

Manillii liber, quem supra indicavimus, in Latinum sermonem translatus insertusque est Thesauro rerum Italicarum Tom. VIII. p. IV.

Mich. Maittaire Miscellanea Græcorum aliquot scriptorum carmina, Lond. 1722. 4. p, 174—180. Adjecit metricas versiones, Morellianam quidem inscriptionis primæ, Salmasianam utriusque; adjecit et notas, tum e Casauboni et Salmasii copiis ductas, tum etiam suas.

In Poleni Supplementis Thes. Græviani et Gronoviani Vol. II. inest repetitio libri Salmasiani, supra memorati, ibidemque Vol. I. Miscellanea Sponiana repetita sunt.

Utramque inscriptionem in Analecta sua recepit Rich. Franc. Phil. Brunckius (Argentor. 1773. 8.) Vol. II. pag. 306. sqq. brevibusque notis ornavit Emendationum (Vol. III.) pag. 198. Hinc translata sunt carmina in novam editionem Anthologiæ Græcæ, curatam a Frid. Jacobs, Vol. III. p. 14. sqq.

Optimam vero et præstantissimam harum Inscriptionum editionem debemus Viro eruditissimo, Ennio Quirino Visconti, qui Casauboniani et Arcudiani acuminis laudes felicissime æmulatus, Salmasianam doctrinam sollertia judicandi temperavit, tractandi perspicuitate scribendique elegantia etiam superavit. Confectus est liber, quem chartarum quoque et typorum nitor ac venustas mirifice commendant, auctoritate illustrissimi Principis Marci Antonii Borghese, nec inter librariorum merces expositus in Italia, Musarum amicis ab isto Musageta liberalissime concessus. Inscriptio hæc est: Inscrizioni Greche Triopee ora Borghesiane con versioni ed osservazioni di Ennio Quirino Visconti, in Roma nella stamperia Pagliarini, 1794. Fol. cum II. tabb. æn. Marmorum scripturam summa oculorum animique contentione denuo rimatus, multos locos editor restituit, in quibus Casaubonus et Salmasius frustra hæserant, excussit quoque notationes decessorum suorum una cum Lucæ Holstenii apographo MS. diligentissime correcto, quod servatur in Bibliotheca Barberina. Ex hoc apparatu enotavit lectionis varietatem, omissis perpaucis, quæ Arcudius acute viderat; ipsas vero scripturas marmorum in tabulis æri incisis subjiciendas oculis curavit. Textui apposuit versionem Latinam ad literam: subjunxit tum metricam interpretationem Salmasii, correctam a se passim melioribusque lectionibus accommodatam, tum Italam, quam ipse jussu principis sui composuit. Sæpe ei ad tollendas depravationes profuit ingenii sagacitas: ad difficultates verborum et rerum expediendas, interior tum linguæ, tum magis etiam historiæ atque antiquitatis cognitio: ad nutriendos denique et delectandos lectores, copia multarum rerum, quas in Commentario insigni cum eruditionis pariter atque perspicuitatis laude exprompsit.

CONSECRATIO SÆPTI

AD

PAGUM TRIOPIUM

IN PRÆDIIS

HERODIS ATTICI.

A.

ΠΟΤΝΙ' [1]'Αθηνάων [2]ἐπιήρανε, Τριτογένεια,
Ἥτ' ἐπὶ ἔργα βροτῶν [3]ὁράας, Ῥαμνουσιὰς Οὖπι,

[1] 'Αθηναίων A. [2] ἐπιείρανε C. S. M.

Variæ Lectiones] A. significat Petri Arcudii Apographum, editum a Jacobo Sponio in Miscellaneis eruditæ antiquitatis, et in Montelatici Descrizione della villa Borghese. B. Brunckianam lectionem. C. Casaubonianam. H. Holstenii lectionem, e Codice MS. Bibliothecæ Barberinæ. M. Maittairii lectionem. S. Salmasianam.

Πότνι' 'Αθηνάων ἐπιήρανε] Vox ἐπιήρανος, recte observante Piersono, non admodum frequens, proba tamen et antiqua. vid ej. Verisimil. p. 105. Hesych. 'Επιήρανα· ἐπικουρητικὰ τῆς ψυχῆς ἢ ποδῶν. 'Επιήρανα θυμῷ ποδάνιπτρα. ἐπίηρος. ἐπίκουρος. ἐπιθυμητής. ἐπίηρος. βοηθός. χάριν ἀποδιδούς. Ubi pro priore ἐπίηρος, cum Piersono corrigendum videtur: ἐπιήρανος. Sic fuit forsan in Codice Marciano. vid. Hesych. ed. Schow. p. 286. Infra idem: 'Ηρανέων. βοηθῶν. χαριζόμενος. Memorabilis est locus Scholiastæ Homeri ab Albertio citatus, ad Iliad. Δ. 419. Ὁ ἤρανος (δηλοῖ) τὸν κοίρανον, καὶ τὸν ἐπίκουρον. καὶ τὸ ἠρανεῖν· ἐπικουρεῖν καὶ χαρίσασθαι. Scholiastes Apollonii Rhodii Lib. II. 515. μήλων ἤρανον explicat: τῶν ποιμνίων προστάτην. Notanda præterea sunt quæ habet Suidas, Etymologus. et Hesychius voce Ἤρανος. Simplex ἤρανος bis adhibuit Hermesianax apud Athenæum Lib. XIII. pag. 597. D. (v. 16.) Χαρίτων ἤρανον, et v. 22.

Φημὶ δὲ καὶ Βοιωτὸν ἀποπρολιπόντα μέλαθρον
Ἡσίοδον, πάσης ἤρανον ἱστορίης.

Ubi Ilgenius vulgatam lectionem sine causa rejicit. ἤρανος πάσης ἱστορίης, est is, *qui omnem cognitionem scientiamque tenet.* Compositum ἐπιήρανος usurpavit Orpheus, Argon. 96.

Αἰσονίδη, τί με ταῦτα παραιφάμενος ἐρεείνεις,
Ὄφρα κεν ἐς Κόλχους Μινύαις ἐπιήρανος ἔλθω.

Ubi vide Gesnerum. Cnf. eundem ad v. 86. Nonnus Dionys. Lib. II. 10. p. 82.

- - - - - ἐπεὶ νοτίην χθόνα Κηφεὺς
Νάσσατο Κηφήνων ἐπιήρανος Αἰθιοπήων.

Ubi Interpres, *gratus Æthiopibus*, cum debuisset, *Rex Æthiopum.* Lib. XI. p. 314. Diana vocatur:

Ὅλης ἐπιήρανος ἄγρης.

totius Regina venationis. Vim verbi recte cepit Dalecampius in interpretatione Ionis Chii apud Athenæum Lib. X. p. 447. F. (Analect. Brunk. T. I. p. 161.)

Τοῦ σὺ πάτερ Διόνυσε, φιλοστεφάνοισιν ἀρέσκων
'Ανδράσιν, εὐθύμων συμποσίων πρύτανι·
Χαῖρε, δίδου δ' αἰῶνα, καλῶν ἐπιήρανε ἔργων,
Πίνειν καὶ παίζειν, καὶ τὰ δίκαια φρονεῖν.

Singulari et mira significatione vocem adhibuit Philoxenus Leucadius, cujus versus hexametri, e carmine Δεῖπνον inscripto laudat Plato Comicus in Phaone apud Athenæum Lib. VII. p. 325. A.

Τρίγλη δ' οὐκ ἐθέλει νεύρων ἐπιήρανος εἶναι·
Παρθένου 'Αρτέμιδος γὰρ ἔφυ, καὶ στύματα μισεῖ.

Philoxeni omnino sunt hi versus, minime Platonis, laudantur enim multis aliis interpositis Philoxeni nomine ab Athenæo Lib. I. p. 5. D. In nostra Inscriptione, ἐπιείρανε defendere voluit Salmasius, quod vitium erat Apographi; nam in lapide conspicue legitur ΕΠΙΗΡΑΝΕ. Cæterum sæpius ΕΙ pro Η in antiquis Inscriptionibus obvium. Sic ΑΣΚΛΕΙΠΙΑΔΗΣ et ΣΩΤΕΙΡΙ, pro 'Ασκληπιάδης et σωτῆρι. In Columna Farnesina occurrit ΤΕΙ ΑΠΠΙΑΙ, pro τῇ 'Αππίᾳ. Cnf. Cuper, Apotheos. Hom. p. 37. Grammaticis antiquis docentibus, Bœotiorum præcipue linguæ deberi videtur, ut ΕΙ pro Η ponatur. Vid. Etymol. M. v. Ζείδωρος. p. 140. De forma κειρύλος et κηρύλος consule Euphronium apud Schol. Aristophan. Av. 299. Forma contra nominis πένεις pro πένης, dialecto Æolicæ tribuitur in Etymol. M. v. πλειάρειν. p. 675. Sic et μεὶς pro μὴν legitur in Homer. Iliad. T. 117. ubi Scholiastes minor formam Æolicam esse docuit; occurrit tamen in Pindaro; Nem. V. 82. Vice versa sæpius Η mutatur in ΕΙ. vid. Ioannem Grammat. p. 73. Gregor. p. 24. Eustath. ad Iliad. Z. p. 641. Librarii præcipue imperiti diphthongum ΕΙ in Η mutarunt, vel ei adjunxere, linguæ genio repugnante. vid. Valck. ad Euripid. Phœn. p. 216. Reisk. ad Demosthen. T. II. p. 911. Omnino cum Lennepio, Prælect. Academ. de Analog. L. G. p. 35. credendum, hanc diphthongorum ΕΙ et Η permutationem tribuendam esse antiquissimæ scribendi rationi Græcorum, qui litera Η nondum in Alphabetum recepta, pro Η et ΗΙ posuissent ΕΙ. cnf. Valck. Epist. ad Roev. p. 31. Sic apud Dion. Cassium Lib. XXXIX. p. 108. legitur: ὅτι εἰς τὴν 'Ιταλίαν ἀπειρηκώς. ubi ἀπειρηκὼς, pro ἀπηρηκὼς, male intromisit librariorum stupor. Hesych. 'Απαίρει. ὁδεύει. ἀποδημεῖ. ἀναχωρεῖ. vid. Reiz Ind. Lucian. T. I. p. 83. Contrario modo Α pro ΕΙ legitur in Fragmento ex Euripidis Ægeo. Fr. Musgrav. n. III.

I.

Veneranda Athenarum præses, Minerva Tritonia,
Et quæ opera hominum inspectas, Rhamnusias Opi,

[3] ὁράεις C. ἐλάεις vel λάεις vel λάϊς S. ἐλάεις B.

Εἰ μὴ καθέξῃς γλῶσσαν, ἔστι σοι κακά.

Scribe:

Εἰ μὴ καθέξεις γλῶσσαν, ἔστι σοι κακά.

Εἰ enim in Atticis poetis semper cum indicativo occurrit, nunquam cum subjunctivo. vid. Æschyl. Prometh. 343. 345. 686. Euripid. Androm. 206. Herc. fur. 1120. Cum optativo invenitur in Æschyl. Prometh. 477. Euripid. Hippol. 1240. Herc. fur. 1110. Electr. 97. 422. Pari modo corrigendum Fragmentum Philemonis, quod effugit diligentiam Bentleii, Emend. in Menandr. p. 122.

Ὁράας] Desunt hac voce duæ primæ literæ, omnesque in fine legerunt ΛΑΙC. vide Var. Lect. Visconti vero lapide accuratius inspecto, vetustate fere deletas invenit literas ΑΑΙC. Parvula enim lineola, distinctionis causa posita, erasa est. Α, in nostra Inscriptione sæpius sine lineola occurrit. Sic, v. 7. et 22. invenies ΚΛΙ pro ΚΑΙ. et lin. 9. ΛΛΩΗΝ, pro ΑΛΩΗΝ. Porro lin. 27. ΒΛΛΕΙΝ pro ΒΑΛΕΙΝ. Innumera in Inscriptionibus exempla exstant, præcipue in Tabula Iliaca. vid. Guasco Inscriptt. Mus. Capitol. T. I. n. 1296. Gruter Thesaur. n. 634. 1. In Epitaphio pessime descripto, apud Paul. Lucam Itiner. Asiatic, p. 28. invenies ΚΛΛΥΔΙΑ pro ΚΛΑΥΔΙΑ. Apud Caylusium, Recueil des Antiquités, Tom. II. Pl. LIX. lin. 2. legitur ΑΙΓΙΚΟΡΕΙΣ, pro ΑΙΓΙΚΟΡΕΙΣ. Ibid. Pl. LXIV. lin. 3. ΛΔΡΙΑΝΕΙΑ, pro ΑΔΡΙΑΝΕΙΑ. Multa quoque exempla præbent Inscriptiones Pockokianæ. In Nummis valde attritis vitium hoc inveniri, monet Visconti ad h. l. Sic in Nummo Tralliano, apud Odericum Dissertat. I. ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ. Præcipue vero in Numismatibus Imperatorum. vid. Buonarotti, Medaglioni XII. 3. XIV. 8. Protulit quoque e gemmis exempla Visconti. In Codocibus MSS. vitium hoc scribendi observavit Brunk. ad Apollon. Rhod. Lib. II. 1260. D'Orville ad Charit. p. 242. ed. Lips. Heringa in Observation. Critic. cap. 7. pag. 145. Schneider ad Anthol. pag. 110. Ruhnk. Epistol. Critic. I. pag. 88. Græcorum imitatione sæpe lineolam parvam in litera Α, omisere Etrusci. vid. V. Cl. Lanzi, Saggio di Ling. Etrusc. T. I. pag. 208. Eckhel., Doctrin. Nummor. T. I. pag. 124, Romani quoque, de quorum scribendi methodo copiosi sunt Viri docti ad Lucerne di Ercolano (T. VIII.) Tab. XXXVII. 10. et Marini, Inscriptt. fratrum Arval. T. I. pag. 127. Quin, Λ nonnunquam pro Α legitur. Certe in Inscriptione antiqua Sicula, primum edita a St. Non, Voyage en Sicile, pag. 12. occurrit ΚΕΑΤΙ, pro ΚΕΛΗΤΙ. ΤΕΑΕΙΟΙ, pro ΤΕΛΕΙΟΙ, et p. 171. ΗΡΑΚΑΕΙ, pro ΗΡΑΚΛΕΙ. Servanda ideo in nostra Inscriptione lectio ὁράας, a qua non procul abfuit Casaubonus, qui ὁράεις ex ingenio emendavit, quam emendationem probat Valken. ad Elegiam Catulli Callimacheam pag. 183. Salmasii conjectura λάεις, etsi magna eruditione defensa, nihili est. Verbum enim ἐφορᾷν optime Nemesi convenit, inspicit enim opera mortalium, unde δεινὰ dicta ab Archestrato apud Athenæum Lib. VII. p. 305. Homerus, de Sole omnia vidente, verbum adhibuit, Iliad. γ'. 277. omnino significat inspicere. Diphilus apud Plutarchum adv. Colotem, T. II. Opp. pag. 1124. F.

Ἔστιν Δίκης ὀφθαλμὸς, ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ.

Euripides in Penelope apud Stobæum Ecl. Phys. Tit. XI. pag. 143. Grot.

Οὐκ ἔστιν πράττοντάς τι μοχθηρὸν λαθεῖν.
'Οξὺ βλέπει γὰρ ὁ χρόνος, ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ.

Incertus poeta apud Stobæum Ecl. Phys. Tit. VII. pag. 111.

Ὁ τῆς Δίκης ὀφθαλμὸς ὡς δι' ἡσύχου
λεύσσων προσώπου πάνθ' ὁμῶς ἀεὶ βλέπει.

Γείτονες ἀγχίθυροι Ῥώμης [1]ἑκατοντοπύλοιο,
[2]Πίονα δὴ καὶ τόνδε, [3]Θεαὶ, τιμήσατε χῶρον,
Δῆμον Δηώοιο φιλόξεινον Τριόπαο,
Τόφρα κε καὶ Τριόπειαι [4]ἐν ἀθανάτοισι λέγησθον.

[1] ἑκατονταπύλοιο ex correctione C. S. B.
[2] ΠΕΙΟΝΑ [Lapidis scriptura, a nobis postea litera L. signata]

Analect. Brunk. T. III. Epigr. CCCCLXXVI.

> Κἂν με κατακρύπτῃς, ὡς οὐδενὸς ἀνδρὸς ὁρῶντος,
> Ὄμμα Δίκης καθορᾷ πάντα τὰ γινόμενα.

vide etiam Ammian. Marcell. Lib. XIV. 39.

Ῥαμνουσιὰς Οὖπι] Deam Rhamnusiam esse Nemesin, res e poetis notissima. Ovidius:

> " Memoremque time Rhamnusidis iram,"

vide Pausan. Achaic. c. V. pag. 405. Suid. et Hesych. v. Ῥαμνουσία. Nemesin vero Οὖπιν dici, vix alibi occurrit, nam Οὖπις vel Ὦπις est Diana, a Nympha aliqua sic dicta. vid. Schol. Callimach. Hymn. in Dian. 204. Servium ad Æn. XI. 552. et slios a Spanhem. ad Callimachum laudatos. Alexander Ætolus, in Analectis Brunk. T. I. pag. 419.

> Ὑμνῆσαι ταχέων ὦπιν βλήτειραν ὀϊστῶν.

cnf. Jacobs in Animadv. ad Anthol. Gr. T. I. P. II. pag. 238. Hinc et Diana *Opifera* dicta, in marmore apud Gruter. XLI. 4. vid. Scalig. ad Catull. p. 78. Nemesin vero eandem cum Diana habitam esse, liquet ex Harpocrat. v. Ἀδράστεια. cnf. Step. Byz. h. v. Pausan. Phocic. c. 37. Ad quam proinde Nemesin, Οὖπιν Rhamnusiam, respexit *Auctor* hymni Orphici in Nemes. LX. p. 258. dicens,

> - - - - πάντ᾽ ἐσορᾷς.

vide et memorabilem locum Antimachi apud Strabon. Lib. XIII. pag. 588. — Laudat Visconti simillimum Catulli locum e Carm. LXII. 395.

> " Aut rapidi Tritonis hera, aut Rhamnusias virgo."

quem ex antiquo Græco poeta redditum esse haud absurde putat. — ἔργα βροτῶν, dixit poeta noster, ut Catullus de Nupt. Pelei et Thetid. 192. facta virum:

> " Quare facta virum mulctantes vindice pœna Eumenides.

Ῥώμης ἑκατοντοπύλοιο] Frustra ab Interpp. sollicitatur vox ἑκατοντοπύλοιο, qui formam magis obviam ἑκατονταπύλοιο proponunt. Servanda lapidis lectio, defensa a Viscontio, auctoritate Homeri, qui simili modo Iliad. I. 575. τέμενος — πεντηκοντόγυον dixit. vid. Apollonium Sophistam Lex. Homer. T. I. pag. 658. ed. Villoiss. (p. 549. ed. Toll.) Eadem ratione Euripides in Cressis, apud Porphyrium de Abstin. Lib. IV. pag. 108. Κρήτης ἑκατομπτολιέθρου. cnf. Toup. Emend. in Suid. T. II. pag. 549. Centum a poeta Romæ tributæ portæ, ad immensam magnitudinem designandam; nam Plinio teste Lib. III. §. 9. portæ tantum XXXVII. Romæ erant. Ob innumerabilem copiam figurarum sculptarum, dicta est Columna Antonina, Columna Centenaria. vid. Winkelmann, Storia delle Arti, T. III. pag. 350. Fea. Sic etiam *turris Centenaria*, Constantinopolis erat, dicta ob magnitudinem immensam. vid. Du Cange, Constantin. Christ. Lib. II. §. 4. pag. 31.

Πίονα] Centenis vicibus e prava pronuntiandi consuetudine, I vel EI, a librariis confusum. Idem valet de hoc loco, ubi pro πίονα, lapis exhibet πείονα. Hanc γραφὴν, Græci Lexicographi et Glossarum collectores maxime secuti sunt. In Glossis antiquis, invenies: εἰχὼρ, pro ἰχώρ. εἰθύνω, pro ἰθύνω. εἰλὺς, pro ἰλύς. εἴλη, pro ἴλη. εἰμὰς, pro ἱμάς. εἱμείρομαι pro ἱμείρομαι. vid. Salmas. In Hesychio, ἰλέοντο. ἐστρέφοντο, pro εἰλέοντο. Idem obtinet in Ἰλικρινές. Ἰλισάμενος. Ἰλιτενής. Ἰλύει. Ἰλούμενος, et quamplurimis aliis, quæ omitto. vide Schow, ad Hesych. p. 378. Contrarium vitium est in εἰθὺ, εἰθύοντα, εἰθύφαλλον, εἰλαδὸν, εἰλύος, εἰλὺ etc, quæ viri docti suis locis singula notarunt. In Æschyli Eumenid. 224. primus Porsonus emendavit:

> - - - - ἐκεῖνον οὔ τι μὴ λίπω ποτέ.

Cum in omnibus Edd. esset λείπω. Dolemus adhuc Viri doctissimi observationes in Æschylum desiderari, sine dubio tamen ad hanc emendationem inductus est Dawesii regula, qua Græci sermonis ratio exigit, ut voculæ οὐ μὴ vel cum futuro indicativo, vel cum Aoristo altero formæ subjunctivæ construantur. λείπω et λίπω, sæpius confusæ. In Euripid. Helen. 1501. notat Musgrave: ' metri gratia legendum λείπουσαι pro λιποῦσαι.' Ion. 572. ' πειθόμενος, legendum πιθόμενος.' Plura exempla, ubi male ει pro ι exaratum, quærentibus dabunt Schütz ad Æschyl. Agamemn. 967. D'Orville ad Charit. p. 27. et Luzac in Exercitatt. Acad. T. I. p. 102. — A Doriensibus præcipue ι in Diphthongum ει resolvi, docent Monumenta Peloponnesia a Paciaudio edita. Ibi T. I. p. 10. Νεικηφόρος. p. 17. Ἐλπινείκη. p. 89. Νεικοκράτης. p. 102. Τείμαρχος. T. III. p. 94. Τειμοκράτης. p. 134. πολείτης. In Sponii Miscellaneis p. 334. τείμησεν, pro τίμησεν. p. 339. πολείτης, pro πολίτης. Cnf. Gruter Inscriptt. p. 769. 4. Falconer. Inscriptt. Athlet. p. 52. Marmor. Oxon. Index, in I. et EI. In Epigrammate edito a Quirino, in Corcyræ primordiis cap. XXII. legitur: παρὰ θεῖν᾽ ἁλὸς ἠνεμόεσσαν, pro θῖν᾽ Sic quoque in alio Epigrammate, Romæ in Cælimontanis Matthæiorum hortis exstante, edito ab Ignatio Raponio, in Epistola ad Thom. Chandlerum. (Velitris 1788.) invenies pag. 18. νεικήσας πάντας. Ubi reponendum νικήσας. In Hesychio legitur: Εὐστειβὴς, καλῶς πεπατημένον, τετριμμένον. Corrige: Εὐστιβὲς. In Callimachi Fragmento ap. Polluc. Lib. X. c. 24. (Fragm. Bentleiana. n. CCXXXIII. T. I. p. 525. Ern.) εἶπος, pro ἶπος, *mustricula* est. Sic quoque in Glossis antiquis: *Frænum*, εἰπωτήριον λινοῦ. εἰπωτήριον vero est pro ἰπωτήριον. Nam ἰποῦν est premere. vid. Aristoph. Equit. 124. Æschyl. Prometh. 365. et Toup. in Suid. T. III. pag. 563. Multa præterea hic ex Inscriptionibus antiquis huc pertinentia notare possum, in quibus passim sculptorum incuria, ει pro ι exaratum est, iis maxime in syllabis, quæ Iota longum habent, quod pravam hanc orthographiam jam antiquis temporibus invaluissse ostendit. Nonnulla jam protulit Visconti ad h. l. cnf. Marmora Doniana, IV. 67. Mus. Veronens. pag. 63. Corsin. Fast. Attic. Tom. II. p. 142. Biagi, Monum. Græc. Latin. ex Mus. Nanian. p. 43. Præcipue vero Francisci Piranesii Monumenti degli Scipioni. (1785.) pag. 10 sq. Obiter tamen moneam nihil apud Romanos quoque in vetustis lapidibus frequentius esse. In Inscriptionibus enim Augusteum ævum subolentibus, frequentissime invenies EI pro longo I positum. Sic apud Gruterum. pag. 500. *Scriptei, usei, fructeive sunt*, pro scripti, usi, fructive sunt. Nec sub Augusto tantum, sed sub proxime sequentium Imperatorum principatu, hanc diphthongum EI in usu fuisse, indicat Inscriptio apud Gruter. pag. 99. 1. et Gualtherium in Tabb. Bruttior. p. 78. quæ ad Trajani tempora pertinet. Vide præterea Cenotaphia Pisana, ubi innumera exempla. In Oderici Inscriptt. p. 329. occurrit: *Deana, dolea, dabet*, vitiosissimi scribendi genere. Vide egregie hac de re disputantem, auctorem libri inscripti: I Marmi Riccardiani difesi dalle censure dell' Marchese Scipione Maffei, p. 288. sq.

Vicinæ suburbanæ Romæ centum portas habentis,
Uberem, agite, hunc, o deæ, honoretis locum,
Pagum Cerealis hospitalem Triopæ,
Ut, et Triopeæ inter immortales dicamini.

[3] θεᾶς A.
[4] ΕΝΑΘΑΝΑΤΟΙϹΑΛΕΓΗϹΘΟΝ L. ἐν ἀθανάτοισ᾽ ἀνέγησθο A. ἐν ἀθανάτοισι λέγεισθον ex corr. C. S.

Δῆμον Δηώοιο φιλόξεινον Τριόπαο] Attici vicos terræ suæ quamvis parvulos vocabant δήμους. Jam Homerus sic vocem usurpavit. vid. Iliad. ε΄. 710. π΄. 435. 514. 673. 683. Hymn. in Dian. 4. (T. V. p. 101. Ern.) Auctor carminis totum illud territorium sive fundum, et quidquid muro incluserat, et Adrasteæ et Minervæ dedicaverat Herodes, Triopæ δῆμον appellare videtur. Salmasius, magna eruditione prorsus novum, sed vix cuiquam probandum sensum hujus loci excogitavit. Correxit, quæ visum est corrigere, mutavit, quæ sibi adversari putavit, interpretatus est denique totum locum dure et contra verborum indolem. Felicius res successisse videtur Viscontio, qui Triopium a Triopa, Phorbantis et Eubœæ filio (vid. Pausan. Corinth. c. 16. p. 112.), qui inter Argivorum reges septimo loco ponitur, dictum putat. Omnia quidem a docto Italo facta sunt, quæ huic sententiæ aliquam veritatis speciem conciliare possunt, at, qui ad omnem totius carminis nexum adverterint, probabunt nobiscum, Triopium sine dubio appellatum esse a Triopa, Erisichthonis patre, diis consecratum, τεμένει instructum et sepulcro etiam familiæ destinatum. Epitheton Δηῷος nunc optime ad Triopam referri potest. Triopas enim teste Diodoro Sic. Lib. V. p. 379. et Hygin. Astronom. II. 14. diruit templum et sacrum Cereris lucum.

Ἀλέγησθον] Sic legitur in lapide monente Viscont. ultima litera deleta. Idem valet de ultimis literis lineæ 9. 25. 32. 34. et 38. Salmasius in apographo suo invenit ἀλέγησθο, Arcudius vero, ἀνέγησθο. Brun-

[1]Ὡς δ' ὅτε καὶ Ῥαμνοῦντα καὶ εὐρυχόρους ἐς Ἀθήνας
Ἤλθετε, δώματα πατρὸς ἐριγδούποιο λιποῦσαι,
Ὣς τήνδε ῥώεσθε πολυστάφυλον κατ' ἀλωὴν,
Λήϊά τε σταχύων, καὶ δένδρεα βοτρυόεντα,
Λειμώνων τε κόμας [2]ἁπαλοτρεφέων ἐφέπουσαι.
Υ̓́μμι γὰρ Ἡρώδης ἱερὴν ἀνὰ γαῖαν ἔηκε,
[3]Τὴν ὅσσην περὶ τεῖχος εὔτροχον ἐστεφάνωται,

[1] ΩCOTE L. [2] πολυστάφιλον C. S. M.

kius, Hœschelium secutus, qui in literis ad Meursium datis (Ep. CVI. Gud.) brevissimis, at optimis monumentum nostrum exstruxit notulis, dedit ἀλέγησθον. Visconti, Casauboni et Salmasii emendationem λέγησθον præferens, faciliorem quidem lectionem profert, quæ tamen non a manu poetæ est. Non reprehendisset optimam lectionem, si memoria tenuisset Pindari locum, Olymp. II. 143.

Πηλεύς τε καὶ Κάδμος ἐν τοῖσιν ἀλέγονται.

i. e. καταλέγονται.

Ὡς δ' ὅτε καὶ Ῥαμνοῦντα - - - πολυστάφυλον κατ' ἀλωὴν] Lapis lectionem exhibet ὡς ὅτε, et ex ingenio addidit Visconti δ'. Ὡς refertur ad ὧς, quod est v. 9. pro οὕτως. *Quomodo venistis ita properate.* Sic sæpius hæc dicendi ratio in Homero occurrit. vid. Iliad. β'. 147. γ'. 33. δ'. 422. 432. ε'. 597. 902. etc. Sensus ergo est hic. Precatur poeta noster deas, ut eodem studio, eodem affectu ad agrum et templum ab Herode consecratum accedant, quo Rhamnuntem et Athenas dilectissima sibi loca solebant invisere, cœlo relicto; atque ut festinanter incedant per vineas et segetes, sylvasque et prata lustrent. — δώματα πατρὸς ἐριγδούποιο λιποῦσαι. Non minori suavitate Sappho in fragmento ex Ithyphallis apud Hephæst. p. 57.

Δεῦρο δεῦτε Μοῖσαι, χρύσεον λιποῖσαι

(δόμον.) Et in Hymno ad Venerem, apud Dionys. Halicarn. p. 47. ed. Upton.

- - - - - - πατρὸς δὲ δόμον λιποῖσα
χρύσεον ἦλθες.

Alcman, etiam de Venere, apud Strabon. Lib. VIII. pag. 524. et hinc apud Eustath. ad Iliad. ϛ'. T. I. pag. 305.

Κύπρον ἱμερτὰν λιποῖσα καὶ Πάφον περιῤῥύταν.

Eleganter quoque hanc sententiam expressit poeta incertus, Cinna ni fallor, apud Charisium Lib. IV. pag. 386.

"Luna, deum quæ sola vides perjuria vulgi,
Seu Cretæa magis, seu tu Dictynna vocaris,
Huc descende."

Verbum ῥώεσθαι, *festinanter, cum studio, properare* indigitat, σπουδαίως κινεῖσθαι, ut Grammatici exponunt. Homer. Iliad. λ'. 49.

- - - - πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
Ῥώοντ'.

Iliad. π'. 164.

- - - - Μυρμιδόνων ἡγήτορες, - - - - -
- - - - - - - - - - - - - - - -
Ῥώοντ'.

Cnf. Iliad. σ'. 411. 417. ψ. 367. Simmias in Ovo, in Analect. Brunk. T. I. p. 208. Ταὶ δὲ ἀμβρότᾳ πόθῳ φίλας ματρὸς ῥώοντ' αἶψα μεθ' ἱμερόεντα μαζόν. Callimachus, Hymn. in Dian. 215. ποδοῤῥώην Ἀταλάντην, *pedibus velocem Atalantam* dixit. Apollonius Rhod. in pulcherrimo de Nereidibus loco, Lib. IV. 910.

Ὑψοῦ ἐπ' αὐτάων σπιλάδων καὶ κύματος ἀγῆς
Ῥώοντ' ἔνθα καὶ ἔνθα - - - - -

discurrebant huc, illuc. Hæc ex Homeri Iliad. ω'. 615. sumpsit Apollonius, ubi poeta de Sipylo loquens, ait:

- - - - - - ὅθι φασὶ θεάων ἔμμεναι εὐνὰς
Νυμφάων, αἵτ' ἀμφ' Ἀχελώϊον ἐῤῥώσαντο. κλπ.

Pro πολυστάφυλον, quæ scriptura est lapidis, Casaubonus, Salmasius et Maittaire habent: πολυστάφιλον. vid. Var. Lect. Æolice quidem ι pro υ ponitur, vid. Gregor. de Dialect. p. 293. Horum apud Etymol. M. pag. 771. Eustath. ad Iliad. ε'. p. 536. Athen. Lib. III. pag. 24. et Mœrin v. βιβλία: at conservanda lapidis lectio. — πολυστάφυλον Ἄρνην Homerus dixit Iliad. β'. 507. idem vineam admodum gravatam uvis, vocat σταφυλῇσι μέγα βρίθουσαν ἀλωήν. Iliad. σ'. 581. Miro modo Itali, qui vites colunt, dicti sunt ἀνέρες πολυστάφυλοι ab Heliodoro poeta, qui de spectaculis scripsit, apud Stobæum Tit. C. pag. 421. Grot. Cæterum vide eruditam de voce σταφυλὴ disputationem Cratetis Grammatici apud Athenæum Lib. XIV. pag. 653. — Memoranda etiam Eichstædtii emendatio, qui existimat versum 7. ita scribendum esse:

Quo modo vero, quum et Rhamnuntem et amplas Athenas
Venistis, ædibus Patris grandisoni relictis,
Ita hanc properate uvis abundantem ad vineam;
Et campos segetum, et arbores racemosas,
Pratorumque comas teneras herbas alentium consectantes.
Vobis enim sacram Herodes terram dicavit,
Tantam quanta muro circumcurrente sæpta est,

[3] Τὴν - - - ἐστεφάνωται om. C.

Ὡς γῆν τήνδε ῥύεσθε πολυστάφυλον κατ' ἀλωήν.

parum circumspecte. Nam bene Græcam et elegantem esse vulgatam loquendi formulam e pluribus locis probari potest. Deinde etiam ordo verborum qui optimus erat turbatur, nam γῆν et ἀλωὴν, minime conjungere poteris.

Δένδρεα βοτρυόεντα] Δένδρεα pro vitibus racemis refertis accipi possunt, nam et vites vocabant arbores, præsertim quando vitis non colitur humilis. Horat. Od. Lib. I. 18.

"Nullam Vare sacra vite prius severis arborem."

Alcæus Lyricus, unde accepit, dixerat ap. Eustath. ad Iliad. σ'. pag. 1163.

Μηδὲν ἄλλο φυτεύσῃς πρότερον δένδρον ἀμπέλω.

Quia vero jam versu superiore vites nominatæ sunt, dicendo πολυστάφυλον κατ' ἀλωὴν, nam ἀλωὴ est ἀμπελόφυτος γῆ, hinc δένδρεα sunt arbores, quæ vites adscendentes sustinent, quibus maritantur vites. Virgilius Eclog. II. 70. "frondosa vitis in ulmo est." Reposianus, in Anthologia Latina, T. I. p. 682. "nunc lucos vitis inumbrat." Ibycus apud Athenæum Lib. XIII. p. 601. B.

Αἵτ' οἰνανθίδες αὐξόμεναι
σκιεροῖσιν ὑφ' ἔρνεσιν οἰναρέοις
θαλέουσιν —

Theocritus, de loco consecrato, Epigramm. IV. 5. ed. Wart.

- - - - - - - ἀέναον δὲ
ῥεῖθρον ἀπὸ σπιλάδων πάντοσε τηλεθάει
Δάφναις καὶ μύρτοισι καὶ εὐώδει κυπαρίσσῳ·
ἔνθα πέριξ κέχυται βοτρυόπαις ἕλικι
Ἄμπελος - - - - - -

Hoc genus Græci ἀναδενδράδας vocant. v. Hesych. h. v. Hinc et ficus arbor, *soror vitis* dicta ab Hipponacte apud Athenæum Lib. III. p. 78. C. quia adjunctas tenet vites, et sic locus intelligendus.

Συκῆν μέλαιναν, ἀμπέλου κασιγνήτην.

Λειμώνων τε κόμας] Λειμὼν de loco florido poeta noster adhibuisse videtur. Sic certe Thom. Mag. vocem reddit: Λειμὼν — τόπος δίυγρος, ἀνθηρὰν πόαν ἔχων. et Hesych: λειμὼν — ἀνθηρὸς τόπος. Perparum distant voces χῶρος, λειμὼν, ἀγρὸς ἀνθοφόρος, et alia. In Demarateis apud Athenæum Lib. XV. pag. 685. B. legitur:

- - - - - - ἁπαλὰς ἀσπαλάθους πατῶντας
ἐν λειμῶνι λωτοφόρῳ.

κόμας. Legitur apud Eustathium ad Iliad. β'. p. 233. Κόμας δὲ λέγειν δένδρων τὰ φύλλα, ὅθεν καὶ κομήτης λειμὼν παρὰ τῇ τραγῳδίᾳ, καὶ κομᾷν, καὶ ἐν τούτοις θάλλειν. Eustathii observatio pertinere videtur ad Euripid. Hippolyt. 210.

- - - - - ἔν τε κομήτῃ
λειμῶνι κλιθεῖσ' ἀναπαυσαίμαν;

ubi vid. Schol. κομήτης est in Euripid. Iphig. Aul. v. 1296. λειμὼν ἄνθεσι θάλλων. Thomas Mag. cujus verba in notis dedere VV DD. pag. 528. 541. Κομᾷ — καὶ τόπος, ἤγουν φυτὰ ἔχει. Etymologicum Gudianum ineditum: Κομᾷν — θάλλειν. Ὄρος κεκομημένον ὕλῃ dixit Callimachus H. in Dian. v. 41. et H. in Del. 262. Palmites uvis coronati, κομόωντες μελαίνῃσι σταφυλῇσι, dicti sunt in verbis ex antiquis hymnis petitis a Cratete Grammatico, apud Athenæum, Lib. XIV. pag. 653. cnf. Casaub. pag. 930. Indus fluvius ob arundines ad ripas crescentes, κομήτης dictus a Phœnice Colophonio in Iambis, apud Athen. Lib. XII. p. 530. F.

- - - - - - -, ἢ ἀπὸ τῶν ἄνω λιμνῶν
Ἰνδὸς κομήτης - - - -

Ubi interpres: *Indus capillatus*, cum debuisset *Indus Arundifer*, aut *arundinosus*.

Ἱερὴν ἀνὰ γαῖαν ἔηκε] — ἀνέηκε, ab ἀνίημι scilicet, *consecravit*. vide Salmas. et docte, ut solet, vocem illustrantem Spanh. ad Callimach. T. II. pag. 783.

Τὴν - - - ἐστεφάνωται] Desideratur hic versus in Casauboniana editione, quem postea Salmasio submisit Bongarsius, et non parum facit ad totius inscriptionis interpretationem. Discimus enim non omnem possessionem suam, sed partem tantummodo, qua monumentum seu templum construxit, ab Herode consecra-

᾿Ανδράσιν [1] ὀψιγόνοισιν ἀκινήτην καὶ ἄσυλον
῎Εμμεναι. ἡ δ' [2] ἐπεί οἱ ἐξ ἀθανάτοιο καρήνου
Σμερδαλέον [3] σείσασα λόφον κατένευσεν ᾿Αθήνη,
[4] Μή τῳ [5] νήποινον βῶλον μιαν ἢ ἕνα λᾶαν
᾿Οχλίσσαι, ἐπεὶ οὐ Μοιρέων [6] ἀτρεῖες ἀνάγκαι
῞Ος κε θεῶν ἑδέεσσιν ἀλιτροσύνην [7] ἀναθείη.

[1] ὀψυγόνοισιν C. S. A. M. [2] ΕΠΙΟΙ L. [3] οἴσασα A. σεισασα C. M. [4] Μήτοι A. [5] νοίποινον C.

tam esse. Ejusmodi autem loca sacra sæpta, Græci vocant ἕρκη et περιβόλους. vide Salmas. Pollux, Lib. VIII. 15. οἱ δὲ ἀνειμένοι θεοῖς τόποι, ἄλση τε καὶ ἕρκη καὶ ὁ περὶ αὐτὰ κύκλος περίβολος. Quia vero ejusmodi περίβολοι sacri lucos et hortos et vineas concludebant, factum est, ut totum conseptum περίβολον dictum. Cnf. Chæremonis Tragici fragment. ap. Athen. Lib. II. pag. 42. et Ælian. Var. Hist. Lib. XIII. 16.

῾Η δ' ἐπεί οἱ —] Quia sæpius ι pro ει, et ει pro ι sculptoris incuria nostra Inscriptione positum occurrit, Visconti hoc loco pro ἐπὶ, legendum existimat ἐπεὶ, attulitque similes locos ex Homero, in quibus ἐπεὶ repetitum est. Sic Iliad. α'. 112.

- - - - ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
οἴκοι ἔχειν, καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα,
Κουριδίης ἀλόχου, ἐπεὶ οὔ ἕθεν ἐστὶ χερείων.

et v. 153.

- - - - - ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν.
Οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν οὐδὲ μὲν ἵππους,
Οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ
Καρπὸν ἐδηλήσαντ' ἐπειὴ μαλὰ πολλὰ μεταξὺ
Οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα.

Neque tamen necessaria viri docti emendatio. Σίειν, Anacreon dixit, Od. XXII. 4.

Θαλερὰν σίει δὲ χαίταν
μαλακωτάτῳ κλαδίσκῳ.

Idem in Etymol. M. voce Σῖτος.

Θρηϊκίην σίοντα χαίτην.

Alcæus apud Strabon. Lib. XIV. p. 976. E. et Eustath. ad Iliad. β. pag. 367.

Λόφον τε σείων Καρικόν.

Sotades ap. Hermogenem περὶ ᾿Ιδεῶν. p. m. 317.

Σείων μελίην Πηλίαδα δεξιὸν κατ' ὦμον.

Sic enim Sotadis locus restituendus. Male erat πιλειάδα. In Glossis quoque Græco Latin. Σείω, *moveo, libro, vibro.*

Βῶλον μίαν ἢ ἕνα λᾶαν] Solemnia hæc verba in monumentorum consecratione *Ne quis inde lapidem moveret, cespitem velleret.* vid. Salmas. Apte laudat Visconti, Antiphili Byzantini locum, Anal. Brunk. T. II. p. 170.

Μηδέ τις ἡμετέρου μάρψῃ χερὶ μαργὸς ὁδίτης
ἀνθέματος· συλᾶν ἀσφαλὲς οὐδ' ὀλίγα.

βῶλος et λᾶας aut λίθος conjunguntur nonnunquam. Hegemon Thasius, in Parodia ap. Athen. Lib. XV. p. 698. D. ex emendatione Jacobsii, Animadv. Critic. pag. 111.

᾿Ες δὲ Θάσον μ' ἐλθόντα μέγα κράζοντες ἔβαλλον,
Βώλοις ἠδὲ λίθοισι, καὶ ὧδέ τις εἶπε παραστάς.

ὀχλίζειν, Hesych. reddit: κινεῖν, μοχλεύειν. Sic et Photius in Lex. MS. vid. Nicandr. Alexiph. 226. 453. Auctor incertus Λέσβου κτίσεως, forsan Apollonius Rhodius, apud Parthenium, pag. 54. edit. Le Grand:

Παρθενικὴ κληῖδας ὑποχλίσσασα πυλάων.

Μοιρέων ἀτρεῖες ἀνάγκαι] Variis modis viri eruditi hunc locum aggressi sunt. Salmasius, ἀτρεῖες pro ἀτρῆες positum esse censet, ει male scripto pro η. ἀτρεὺς, a qua voce deduxit, idem est ac ἄτρεστος, *formidabilis.* Euphorion ap. Hermogenem pag. 135.

- - - - καὶ ἀτρέα δῆμον ᾿Αθηνῶν.

Simili forma, εὐκλεᾶ Μοῖραν, Julius dixit in Carmine ad Bacchum, ap. I. Stobæum Tit. CXXI. p. 495. Grot. Aliam viam Visconti, qui Salmasio minime assentitur, iniit. ἀτρεῖες formam plur. esse putat ab ἀτρεὴς, positam pro ἀτρέεες aut ἀτρεεῖς, et poetice contractam: quomodo in Homero εὐκλεῖας et εὐκλείας, (Iliad. κ'. 281. Od. φ'. 381.) pro εὐκλεεῖς. Etymolog. M. pag. 391. Εὐκλεῖας ἀντὶ τοῦ εὐκλεεῖς - - - - εὐκλεὴς καὶ ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν τοὺς εὐκλέεας καὶ κατὰ συναίρεσιν, εὐκλειας. Schol. Venet. ad Iliad. κ'. 281. pag. 254. ᾿Ιακὸν τὸ συστέλλειν, εὐκλεῖας καὶ δυσκλεῖας (male Villois. δυσκλεα). Οἱ δὲ ᾿Αττικοὶ ἐκτείνουσι τὰ τοιαῦτα. εὐκλεῖας προπερισπαστέον. ἐκ γὰρ τοῦ εὐκλέας ἐγένετο κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ι - - - - - οἱ δὲ ἐκτείναντες ἄνευ λόγου ἐκτείνουσι. Vocem porro formatam putat ab antiquo et inusitato verbo τρέω, quomodo ἀδεὴς a verbo δέω occurrit. Vir doctus in Ephemerid. Gottingens. Ann. 1795. n. 180. pag. 1805. adversus Viscontii opinionem quædam monuit, facilioremque proposuit explicationem; dicit enim formam fuisse εὐκλὴς, sic etiam ἀτρὴς, — έος, — έες et ἀτρεῖες. Eichstædt, l. l. pag. 487. ἀτρεῖες idem ac ἀτρῆες esse affirmat, quæ lectio est a Salmasio et Brunkio vulgata. Bene sensum verbi explicuit Visconti, monuitque idem esse ac ἄφοβος, in Parmenionis Macedonii Epigrammate, Brunk. Analect. T. II. pag. 202. VIII.

Hominibus posteris immobilem, atque inviolabilem
Futuram. Quoniam vero ipsi immortali capite
Horribilem quatiens cristam annuit Minerva,
Ne cui liceat impune glebam unam, vel unum lapidem
Movere, namque Parcarum haud spernendæ necessitates,
Si quis deorum delubris injuriam intulerit.

[6] ἀτρεῖς C. S. ἀτρείσσαν A. ἄτερ εἶσιν ex conj. C. ἀτρῆες ex conj. S. quod sequitur B. ε superscriptum vidit H.
[7] ΑΝΑΘΗΗ L. ἀναδήη C. S. A. M. ἀναθείη ex corr. S. quem secutus B.

- - - - Μοῖρα νηπιάχοις ἄφοβον.

᾿Ανάγκαι, minime sunt *necessitates*, quomodo Interpp. credidere, sed *ærumnæ* et *afflictiones.* vid. Æschyl. Pers. 588. Hymn. Orphic. I. 9. XXVII. 9. LXVIII. 6. Diodor. Sicul. T. I. Lib. III. p. 183. et Lib. IV. p. 287. ubi vid. Wessel.

῞Ος κε θεῶν ἑδέεσσιν ἀλιτροσύνην ἀναθείη] Æschyl. Pers. 404. Porson.

- - - - - ἐλευθεροῦτε δὲ
Παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρῴων ἕδη,
Θήκας τε προγόνων.

Sophocl. Œd. Tyr. 885.

- - - - - οὐδὲ
δαιμόνων ἕδη σέβων.

Lycophron, Alexandra, 707.

῾Ορκωμότους ἔτευξεν ἀφθίτοις ἕδη.

Lycurgus, in Leocrat. pag. 157. Κρίνω προδόντα αὐτὸν, καὶ τοὺς νεὼς, καὶ τὰ ἕδη, καὶ τὰ τεμένη. Philo, T. II. pag. 314. ἐπιφοιτᾷν καὶ ἐνδιατρίβειν τοῖς ἕδεσιν. Ubi minime necessarium Mangeii additamentum ἱεροῖς. vide Photium, Biblioth. pag. 1069. Latinos etiam *sedes* pro templis dicere, exemplis ostendunt, Drakenb. ad Sil. Italic. Lib. XII. 48. et Burmann ad Ovid. Met. Lib. X. 229. Non minus frequenter ἕδος pro statua aut simulacro ponitur, vide infra ad II. 2. — ἀναθείη. Sic legendum esse erudite ostendit Visconti. Male in lapide ΑΝΑΘΗΗ. η enim pro ει sæpissime librariorum sculptorumque incuria. In lapidibus antiquis apud Caylusium, Recueil des Antiquités, T. II. Pl. LIX. l. 6. ΑΝΔΡΗΑΝ pro ΑΝΔΡΕΙΑΝ. In omnibus ab Alpheo artifice sculptis gemmis invenitur ΑΛΦΗΟΣ pro ΑΛΦΕΙΟΣ. In nummis quoque non raro ΚΑΒΗΡΩΝ legitur pro ΚΑΒΕΙΡΩΝ. Vide quæ supra monui. Litera η pro ι sæpius in antiquorum scriptis occurrit. Pauca a nobis observata addemus. Laudatur ab Athenæo Lib. XIV. pag. 636. D. lacunosum initium Cantici in Dianam corruptissime tali modo: ῎Αρτεμι σοί μέ τι φρὴν ἐφ' ἡμερον ὕμνον ἱένδι τε, ὅθεν ᾇδέ τις ἀλλὰ χρυσοφανία κρέμβαλα χαλκοπάραα χερσὶν - - - - - Locus in fine mutilus, ita forte emendandus et explendus: ῎Αρτεμί σοί μ' ἔστι φρὴν ἐφίμερον ὕμνον ἱέναι, ἕως ἀλλά τις, χρυσοφαέα κρέμβαλα χαλκοπάραα χερσὶν ἔχουσα, ἰάχει. Sic probabili restituisse mihi videor locum conjectura, quanquam scio, satius esse in tam corruptis fragmentis nihil tentare, quam frustra hariolari. — ἐφίμερος ὕμνος, est *carmen amabile.* Theocrit. Id. I. 62. τὸν ἐφίμερον ὕμνον ἀείσῃς. Ubi jure rejicienda Heinsii et Valkenaerii emendatio. τὸν ἐφ' ἱμερᾷ ὕμνον ἀείσῃς. Hesiodus aut Theognis apud Athenæum, Lib. VII. pag. 310. A.

Εἴτ' εἴη σ' ᾿Ακάδημε, ἐφίμερον ὕμνον ἀείδειν
ἆθλον δ' ἐν μέσσῳ παῖς καλὸς ἄνθος ἔχων.

Apollonius Rhod. Lib. IV. 1399.

- - - - ἀμφὶ δὲ Νύμφαι
῾Εσπερίδες ποίπνυον ἐφίμερον ἀείδουσαι.

Alcman apud Hephæst. p. 22.

- - - - ἐπὶ δ' ἱμερὸν
ὕμνον καὶ χαρίεντα τίθει χορόν.

᾿Εφήμερος pro ἐφίμερος legebatur quoque in Sophocleis apud Stobæum Tit. LXIV. pag. 263. vid. Heath. Observat. in Tragic. pag. 96. et Brunk. in Sophocl. Fragm. T. II. pag. 11. ed. 4. ἱέναι, bene se habet, et de cantu optimorum poetarum auctoritate ponitur. Inscriptio antiqua, Athenis reperta ap. *Sponium*, Itin. T. II. pag. 249.

Κλῦτε περικτίονες, καὶ γείτονες ἀγροιῶται·
Ἱερὸς οὗτος ὁ [1] χῶρος, [2] ἀκίνητοι δὲ θέαιναι,

[1] χόρος C.

Κὰκ γλυκεροῦ στόματος ὄπα λειριόεσσαν
ἱεῖσα.

Simillimus Simonidis locus apud Athenæum. Lib. XIII. pag. 605. B.

Πορφυρέου ἀπὸ στόματος
Ἱεῖσα φωνὰν παρθένος.

Pro *cantare* adhibuit etiam Aristoph. Equit. 518. et Telestes in Hymenæo, Dithyrambo, ap. Athen. Lib. XIV. p. 637. A. ἄλλος δ' ἄλλαν κλαγγὰν ἱεὶς κερατόφωνον ἐρέθιζε μάγαδιν. — Pro ὅθεν ᾄδέ τις, scripsi ἕως ἀλλά τις. Duæ enim mulieres in sacris sæpius cantant. Cassius Hemina apud Nonium, pag. 118. " Mulier cantabat tibiis Phrygiis, et altera cymbalissabat." Plato Comicus apud Athenæum, Lib. XV. pag. 665. C.

Αὐλοὺς δ' ἔχουσά τις κορίσκη Καρικὸν μέλος τι
μελίζεται τοῖς συμπόταις. ἄλλην τρίγωνον
εἶδον
ἔχουσαν.

Sic Platonis locum optime emendatum reddidit Hermann, de Metris poetar. pag. 177. Ἰάχει, animi conjectura addidi, ponitur enim hoc verbum de strepitu *tympanistarum*. τυμπάνων ἰάκχοις Euripides dixit in Palamede ap. Strab. Lib. X. pag. 720. cnf. Æschyli locum ap. Schol. Venet. ad Iliad. ψ. 42. Pro *resonare*, qua significatione valde obvium, occurrit verbum in venustissimo Simonidis carmine, in quo Gallus, horrida tempestate sub rupem compulsus, leonem tympani sonitu in fugam compulisse narratur, quodque hic paulo emendatius proferam. Est in Anthologia Græca, edit. Jacobs. T. I. p. 79. n. CVI.

Χειμερίην νιφετοῖο κατήλυσιν ἡνίκ' ἀλύξας
Γάλλος ἐρημαίην ἤλυθ' ὑπὸ σπιλάδα.
ὑετὸν ἄρτι κόμης ἀπεμόρξατο, τοῦ δὲ κατ'
ἴχνος
Βουφάγος ἐς κοίλην ἀτραπὸν ἵκτο λέων.
αὐτὰρ ὅ, πεπταμένῃ μέγα τύμπανον ὡς
σχέθε χειρί,
ἤραξεν, καναχῇ δ' ἴαχεν ἄντρον ἅπαν.
οὐδ' ἔτλη Κυβέλης ἱερὸν βρόμον ὑλονόμος θὴρ
μεῖναι, ἀν' ὑλῆεν δ' ὦκυς ἔθυνεν ὄρος,
δείσας ἡμιγύναικα θεῆς λάτριν, ὃς τάδε Ῥείῃ
ἔνδυτα καὶ ξανθοὺς ἐκρέμασε πλοκάμους.

Edidisse me puto sic recte. In v. 5. Brunk habet ἔσχεθε, quæ est Toupii emendatio. v. Emendat. in Suid. T. III. pag. 88. cnf. Jacobs Animadv. T. I. P. I. p. 271. male ni fallor. Leo enim tympanum non pulsavit, sed Gallus. ἰάχει, *resonat*. Memorabilis est Pindari locus apud Herodianum in Diatrib. II. Anecdot. Villois. pag. 95. ἰάχει βαρύφθεγκτ' ἄν' ἀγέλαι λεόντων. Hæc tam corrupta sunt, ut nihil intelligas. Scribe me auctore:

Ἰάχει βαρυφθεγκτᾶν ἀγέλαι λεόντων.

Librarii non intelligebant Schema Pindaricum, ut vocatur. Cnf. Hermann, Comment. de metris Pindaricis pag. 248. Codicis Vatic. et Ailatii lectionem, probatam quoque Jacobsio, βρόμον, adhibui. Nam hoc verbum de vehemente et terribili strepitu dicitur. Locis a Jacobsio laudatis adde Homer. hymn. XI. 3. Aristoph. Nub. 312. præcipue Archiam in Antholog. Lib. III. 1. pag. 321.

Σεῦ δὲ βοὰν αὐλοῖο βαρύβρομον οὐκ ἔτι
Νύμφαι
Ὡς πάρος, ἐν φρυγίοις οὔρεσι πευσόμεθα.

Et Lasum Hermionensem, in hymno ad Cererem apud Athen. Lib. XIV. pag. 625. e.

- - - - Αἰολίδα βαρύβρομον ἁρμονίαν.

Cæterum lectio Küsteri, et Apogr. Lips. νόμον, omnino gravissima auctoritate Telestis Selinuntii confirmari potest, qui verbum νόμον, de sonitu in sacris Cybeles, adhibuit, in præclaro loco apud Athenæum, Lib. XIV. pag. 626.

Πρῶτοι παρὰ κρατῆρας Ἑλλάνων ἐν αὐλοῖς
Συνοπαδοὶ Πέλοπος ματρὸς ὀρείας
Φρύγιον ἄεισαν νόμον —

Diogenes Tragicus, in Semele, apud eund. Lib. XIV. pag. 627.

Κλύω δὲ Λυδὰς Βακτρίας τε παρθένους
ποταμῷ παροίκους Ἅλυϊ, Τμωλίαν θεὸν,
Δαφνόσκιον κατ' ἄλσος Ἄρτεμιν σέβειν,
ὁλκοῖς κρεκούσας μάγαδιν, ἔνθα Περσικῷ
Νόμῳ ξυναυθεὶς αὐλὸς ὁμονοεῖ χοροῖς.

σέβειν Ἄρτεμιν, *venerari Dianam*, i. e. Cybelen. Pulcre Auctor Epitaphii, apud Bonadam, Inscriptt. T. II. pag. 369.

" Qui colitis Cybelen, et qui Phryga plangitis Attin
Dum vacat, et tacita Dindyma nocte silent,
Flete meos cineres!"

In toto denique Epigrammate interpunctionem ita disposui, ut sensus obscurus esse nequeat. — Addam quoque Castorionis Solensis carmen in Pana, quod e

Audite, accolæ, et vicini agricolæ,
Sacer hic locus, immobiles autem deæ,

[2] ἀκίνητοί τε B.

Clearcho servavit Athenæus, Lib. X. pag. 455. a., a librariis valde depravatum. Athenæi verba hæc sunt: Τὸ δὲ Καστορίωνος τοῦ Σολέως, ὥς ὁ Κλέαρχος φησὶν, εἰς τὸν Πᾶνα ποίημα τοιοῦτόν ἐστιν· τῶν ποδῶν, ἕκαστος ὅλοις ὀνόμασι περιειλημμένος ἔχει τοὺς πόδας, οἷον· Σὲ τὸν βολαῖς νιφοκτύποις δυσχείμερον ναίονθ' ὁδὸς θηρονόμε Πὰν χθόν' Ἀρκάδων, κλήσω γραφῇ τῇδε σοφῇ, πάγκλυτ' ἔπη συνθεὶς ἄναξ, δύσγνωστα μὴ σοφοῖς κλύειν, μουσοπόλε θὴρ κηροχίτωνος μείλιγμ' ἱείς, καὶ τὰ λοιπὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. τούτων δ' ἕκαστον τῶν ποδῶν, ὡς ἂν τῇ τάξει θῇς, τὸ αὐτὸν μέτρον ἀποδώσει οὕτως· σὲ τὸν βολαῖς δυσχείμερον, σὲ τὸν βολαῖς νιφοκτύποις. καὶ ὅτι τῶν ποδῶν ἕκαστός ἐστι δεκαγράμματος (lege ἑνδεκαγράμματος). Totum Athenæi locum non recte cepisse videtur magnus Casaubonus. Non plenum et perfectum est carmen, fateor, sed ejusmodi tamen, ut emendationes cuivis, non plane imperito, in mentem veniant. Carmen ita numeris suis restituam:

Σὲ τὸν βολαῖς νιφοκτύποις
δυσχείμερον ναίοντ' ὄρος
θηρονόμε Πὰν, χθόν' Ἀρκάδων
Κλείσω γραφῇ ἐνὶ τῇδε σοφῇ
Πάγκλειτ' ἔπη συνθεὶς ἄναξ
δύσγνωστα μὴ σοφοῖς κλύειν
μουσοπόλε θὴρ, χαριτότατον
μείλιγμ' ἱείς - - -

o Pan altor ferarum, qui nive tectum særaque hieme durum Arcadiæ montem habitas, te, hoc difficili scribendi genere, acute invento, celebrabo, versus præclaros, summe rex, componens, cognita difficiles *ignorantibus, o ferus Musarum socius, carmen suavissimum fundens.* Alio modo Casaubonus, Castorionis locum tractavit. ait enim: " Castorionis Solensis artificium, quo usus est, cum carmen in Panem componeret, est hujusmodi. Versus enim poematis sunt senarii iambici, quorum omnes pedes una pluribusve dictionibus integris finiuntur, unde evenit, ut transponi singuli pedes in varias sedes tuto possint, omnes enim pedes æque ἡγεμονικοὶ atque ἀκολουθητικοί. Pedes intellige iambicas dipodias. Exemplum esto in hisce versibus:

Σὲ τὸν βόλοις νιφοκτύποις δυσχείμερον
Ναίονθ' ὁδὸς θηρονόμε Πὰν χθόν' Ἀρκάδων,
Κλήσω γραφῇ, τῇδὶ σοφῇ, πάγκλυτ' ἔπη,
Συνθεὶς ἄναξ, δύσγνωστα μὴ σοφοῖς κλύειν.
Μουσοπόλε θὴρ κηροχίτωνος μείλιγμ' ἱείς."

Hæc Casaubonus. At ex Athenæo patet Castorionis versus Dimetros esse, singulari modo (γραφῇ σοφῇ) XI. literas in omni pede habentes. In secundo versu, vitio scriptum erat ὁδὸς, nec minus male in MSS. ὁδοί. Casaubonus legit, ναίονθ' ὅμως. Jos. Scaliger vero, pro ὁδὸς emendat, ἕδος. Durum præterea videtur Casaubono ναίειν. Nostra emendatio facillima est, sensumque dat optimum. ὄρος est hic Mænalus mons, qui Panos sedes, et δυσχείμερος, i. e. *duram hiemem habet*. Sic, Homerus, Iliad. β'. 750. περὶ Δωδώνην δυσχείμερον. cnf. Iliad. π'. 234. Æschylus, mare procellosum δυσχείμερον πέλαγος vocat, Prometh. 745. et Euripides in fragmento ex Cresphonte, ap. Strabon, Lib. VIII. pag. 366. (Musgr. T. III. pag. 557.) Messeniam terram frugiferam appellat, et:

οὔτ' ἐν πνοαῖσι χείματος δυσχείμερον.

Certo certior emendatio ὄρος pro ὁδός. Euripides, apud Dionys. Halicarn. de Struct. Orat. pag. 250. de Panos sede:

- - - - ὅστε πέτρον Ἀρκάδων δυσχείμερον
ἐπεμβατεύεις - - -

Poeta etiam ignotus apud Stob. Grot. pag. 117. Arcadiam, vocat:

- - - - γᾶν - - - -
πετροβάτα τε θεοῦ Πανὸς νομίοιο βρυάκτα.

Quomodo Castorion, ναίειν ὄρος dixit, ita Pindarus ναιετάων ὑπὸ ὄρος. Olymp. VI. 131.

- - - ὑπὸ Κυλλάνας ὄρος
Ἀγησία, μάτρωες ἄνδρες
ναιετάοντες.

conf. Ol. V. 40. Vs. 4—5. nonnulla mutavi, non violenter. μουσοπόλος, *socius, minister, Musarum*. Sic poetæ dicti μουσοπόλοι, a Teleste ap. Athen. Lib. XIV. p. 617. a. et οἰκία μουσοπόλων, memoratur a Sappho ap. Maxim. Tyr. VIII. pag. 96. Davis. In ultimo versu corrupte in omnibus libris legitur κηροχίτωνος. Vox κηροχίτων occurrit quidem in Antipatri Epigr. in Antholog. Gr. Lib. VI. pag. 561, cnf. Toup. Emend. in Suid. T. II. pag. 287. sed prorsus alio sensu. Viri docti verterunt: animalis, *cercam vestem induti*, sine sensu, sive sententiam sive metrum spectes. Casaubonus, non male χαριέστατον emendat. Non infeliciter tamen mihi χαριτότατον restituisse videor. Licet vero in exemplis corrupti scribendi generis jam copiosior fuerim, licet tamen duo ex Aristophane huc afferre, præsertim cum observavimus, nulli virorum doctorum, qui Aristophanea tractarunt,

Καὶ πολυτίμητοι, καὶ ὑποσχεῖν οὖας ἑτοῖμαι·
Μηδέ τις ἡμερίδων ὄρχους, [1]ἠὲν [2]ἄλσεα [3]δενδρέων,

[1] ἢ ἐν C. B. M. [2] ἐνάλσεα S. ἐς ἄλσεα ex corr. C.

quantum scimus, nostras emendationes in mentem venisse. In fragmento ex Aristophanis Comœdia Δαιταλεῖς inscripta, legitur (Brunk. T. III. p. 236.)

Ἡμῶν ἴσως οὐ καταπληγήσῃ τῷ χρόνῳ.
Τὸ καταπληγήσῃ τοῦτο παρὰ τῶν ῥητόρων.

Hæc sensu carent. Scribe:

A. Ἦ μὴν ἴσως σὺ καταπλαγήσει τῷ χρόνῳ.
B. Τὸ καταπλαγήσει τοῦτο παρὰ τῶν ῥητόρων.
A. *Profecto tu æque tempore perterreberis.*
B. *Hoc perterreberis, a Rhetoribus est.*

Compara quæso, Nub. 862.

Ἦ μὴν σὺ τούτοις τῷ χρόνῳ ποτ' ἀχθέσει.

ubi vid. Hermann. Ibid. 1244.

Ἦ μὴν σὺ τούτων τῷ χρόνῳ δώσεις δίκην.

Male erat in Aristophanis senariis: καταπληγήσῃ. Sed jam Brunkius emendavit καταπλαγήσει. Gravissimo errore ει pro ι restat in Aristoph. Equit. 569.

Κοὐδεὶς οὐδεπώποτ' αὐτῶν τοὺς ἐναντίους ἰδὼν
ἠρίθμησεν - - -

Equidem si apud Aristophanem, in Trochæo, spondeus in impari sede invenitur, non dubium est, quin versus corruptus sit. Brunk. ad Lysistr. 654. et Addend. T. III. p. 186. Credidi versum ita emendandum esse:

Κοὔτις οὐδεπώποτ' α. τ. ἐ. ἰ.

Sed in Ravenate libro legitur:

Οὐ γὰρ οὐδεὶς πώποτ' α. τ. ἐ. ἰ.

quæ vera lectio Hermanno videtur de Metr. p. 117. Cæterum hic locus, alium errorem librarii, eadem fabula a me observatum, in memoriam mihi revocat. Est v. 1230.

Οὐ δῆτ', ἐπεί μοι χρησμός ἐστι Πυθικὸς
Φράζων ὑφ' οὗ με δεῖ ποθ' ἡττᾶσθαι μόνου.

Sic summus Brunkius ex ingenio edidit, reprehensus eam ob causam ab Invernizzio, qui versum secundum ita profert:

Φράζων, ὑφ' οὗ δεήσει μ' ἡττᾶσθαι μόνου.

Et in notis hæc monet: 'Ita libri omnes veteres atque impressi, optime fluente versu. Brunkius vero pro arbitrio suo numerorum restituendorum causa præter necessitatem, et contra librorum omnium auctoritatem, ita ex ingenio versum esse edendum existimavit: φράζων κ. τ. λ. Si versus hujusmodi emendandi essent, poetæ omnes profecto magna in parte essent labefactandi.' Ego puto Spondeum quarto loco relictum, tollendum, et ita versum scribendum esse:

Φράζων, ὑφ' οὗ δέησέ (pro ἐδέησε) μ' ἡττᾶσθαι μόνου.

Sed desinamus, nam etiam in his modus est tenendus. Maittaire, verba nostri poetae: ἐδέεσσιν θεῶν ἀλιτροσύνην ἀναθεῖναι, reddidit: *deorum fana violare.* At ἀνατιθέναι, est pro ἐπιτιθέναι. vid. Hesych. Suid. et Etym. M. cnf. Homer. Iliad. χ'. 100.

Ἱερὸς οὗτος ὁ χῶρος.] Inscriptio antiqua, Ithaca insula reperta, edita a Paciaudio, Monum. Peloponnes. T. I. p. 142.

Ἱερὸς ὁ χῶρος
τῆς Ἀρτέμιδος.

Callimach. hymn. in Jov. 13.

- - - . ἔνθεν ὁ χῶρος
Ἱερός.

Anyte Tegeatis, in Anthologia Græca, Lib. I. c. 28. ep. 6.

Κύπριδος οὗτος ὁ χῶρος.

Simili modo Polybius, in Excerptis Fulv. Ursini, XXXVI. pag. 317. Μιλησίοις δὲ τὴν Ἱερὰν χώραν ἀπεκατέστησαν. — χῶρος, i. q. τέμενος. vid. Schol. min. ad Hom. Od. θ'. 363. Hesychius: χῶρος, τόπος, ἀγρὸς, ἄνθρωπος. Sic a Musuro vitiose editum, nihil tamen senserunt Viri docti. In Codice Marciano, scriptura compendiaria legitur, ἀγρὸς, ἄνος. Forsan latet vox ἀνθοφόρος, *ager floribus pulcher, herbidus.* Florida terra, ut Petronius dixit in Antholog. Lat. Lib. VI. ep. 93. Certe χῶρος, pro *loco florido* et *herbido*, poetis non infrequens. vid. Homer. Il. ε'. 53. Laches ap. Athenæum, Lib. III. p. 73. f.

Ὡς δ' ὅτ' ἀέξηται σικυὸς δροσερῷ ἐνὶ χώρῳ.

Simili forsan modo positum in Archilochi Epigram. Anal. Brunk. T. I. pag. 44.

οὐ γάρ τι καλὸς χῶρος, οὐδ' ἐφίμερος
οὐδ' ἐρατὸς, οἷος ἀμφὶ Σίριος ῥοάς.

Siritarum regio ob fœcunditatem, et prata floribus pulcherrima, celebrata. Hesperidum hortus χῶρος dictus, ab Apollonio

Et valde honorabiles, et præbere aures paratæ.
Ne quis etiam vinearum ordines, aut nemora arborum,

[3] δένδρων omnes.

Rhod. Lib. IV. 1395, et Mimnermo ἐν Ναννοῖ ap. Athen. Lib. XI. p. 470. B. Sic et χώρα pro *horto* utitur. vid. Corinna ap. Apollon. Dyscol. pag. 58. — Confer cæterum simillimam nostro loco inscriptionem, in Marinii, Antiche Inscrizione delle Ville e de' palazzi Albani, pag. 64. — Apte Salmasius, Persii locum laudat. II. 17.

" Pueri, sacer est locus, extra
Meiite" - - -

Μηδέ τις - - - μακέλλᾳ] Hi versus tali in lapide leguntur:

ΜΗΔΕ ΤΙϹ ΗΜΕΡΙΔΩΝ ΟΡΧΟΥϹ ΗΕΝΑΛϹΕΑ ΔΕΝΔΡΕΩΝ
ΗΠΟΙΗΝ ΧΙΛΩΙ ΕΥΑΛΔΕΙ ΧΛΩΡΑ ΘΕΟΥϹΑΝ
ΔΜΟΗΝ ΚΥΑΝΕΟΥ ΑΙΔΟϹ ΡΕΞΕΙΕ ΜΑΚΕΛΛΑΝ.

Sollicitatur primum a Casaubono, ἢ ἐν, qui ἐν pro ἐς a lapidario positum esse existimat, idem deinde pro ῥήξεις scribendum putat πήξεις. Salmasius contra non mutavit lapidis lectionem. Etenim sciendum est, ἐν a Doriensibus præcipue nonnunquam pro εἰς positum esse, et quarto casui adjungi. Observatio est antiqui Grammatici, quam descripsit Gregorius de Dialectis, pag. 163. Τρέπουσιν (οἱ Κρῆτες) τῆς Ἐς προθέσεως τὸ ς εἰς τὸ ν; οἷον, ἐς χορὸν, ἐν χορὸν, ἐς τὴν ἀγορὰν, ἐν τὰν ἀγορὰν, λέγοντες. Pauca ibi dedit Koenius. Eustathius, in Od. Σ. pag. 659. 30. ἔθος, ait, Δωριεῦσιν, ὡς καὶ ἐν τοῖς τοῦ Πινδάρου φαίνεται, συντάσσειν, ἔστιν ὅτε, τὴν Ἐν πρόθεσιν μετὰ αἰτιατικῆς. Plurima talia in Pindaricis occurrunt. Sic Pyth. II. 157.

ἐν πάντα δὲ νόμον.

Pyth. IV. 459.

Ἔν ποτε Καλ-
λίσταν ἀπῴκησαν χρόνῳ
νᾶσον,

ubi Scholiastes: Χαῖρις βούλεται γράφειν, ἔν ποτε, ἀντὶ τοῦ ἄν ποτε, κατὰ τὴν Πινδάρου συνήθειαν.—Pyth. II. 21.

Ἐν θ' ἅρματα.

In Dithyrambo, Fragm. Pindari pag. 67. ed. Heyne.

Δεῦτ' ἐν χορόν.

Cæterum ἐν pro ἐς transiit e Sicilia in Italiam inferiorem, unde nonnunquam in Pythagoræorum scriptis invenitur. Diagoras Atheus, ap. Didymum de Trinitate, Lib. III. c. 1. αὐτοδαὴς ἐν ἀρετάν. Dius Pythagoricus, apud Stobæum Serm. LXIV. p. 408. Ὑμεῖς δὲ ἀριγνῶτες σωματικᾶς ἀδονᾶς, τέλος ποιούμενοι, καθάπερ κνώδαλα, τὸν κόρον τῶ πλατιασμῶ, οὐχ ὅτι χάριτος ἢ τιμᾶς, ἀλλὰ καὶ μέμψιος ποτὶ κολάσει δικαίως ἐστὲ ἄξιοι τυγχάνεν, διὰ τὰν αὐτᾶν ἀκολασίας ἐμβαλλόμενοι ῥύπον, ἐν ζωὰν ἐλευθέρων παίδων. Bene videmur Dium emendasse. Male erat initio ἃ ὀρίγνεσθ' ἀρωματικᾶς. Tentavit quidem nonnulla Gesnerus, sed longissime a veritate. At, quæ e Dorum scriptoribus adduxi exempla, vix aliquid hic probare possunt. ἠὲν particula hic est disjunctiva, sæpissime in optimis scriptoribus obvia. — ἡμερὶς est vitis hortensis, ab hominibus culta, ad differentiam τῆς ἀγριάδος, sylvestris. Homer. Od. ε'. 69. de vite expansa et circa speluncam adulta:

ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο
ἡμερὶς ἡβώωσα —

Critici antiqui apud Eustathium ad h. l. volunt, τὴν ἡμερίδα esse εἶδος λεπτοφλοίου δρυὸς, cujus fructus quoque dicatur σταφυλή. Ait: Ἐν δὲ ὑπομνήμασι παλαιοῖς τοῖς εἰς τὸ ξ'. τῆς Ἰλιάδος, εἶδος λεπτοφλοίου δρυὸς ἡ ἡμερὶς λέγεται, καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς σταφυλή. Ipse Eustathius memorat, sua ætate circa Thraciam speciem quandam τῶν δρυῶν dictam fuisse ἡμερίδας. At hoc nihil valet de ætate Homeri. Apollonius, Sophista, p. 332. ἡμερὶς. ἄμπελος. Cæterum vide eruditam de ἡμερίδα disputationem Grammatici antiqui in Etym. M. pag. 430. 10. cnf. Macedonius, in Analect. Brunk. T. III. pag. 111. Etymol. Gudian. MS. ἡμερὶς, ἡ ἀναδενδράς. Est ergo vitis alta: Apollonius Rhod. Lib. III. 220.

- - - ἄγχι δὲ τοῖο
ἡμερίδες χλοερῇσι καταστεφέες πετάλοισι
ὑψοῦ ἀειρόμεναι μέγ' ἐθήλεον —

Photius, Lex. MS. ἡμερίδα, τὴν ἄμπελον. οὕτως Ἀριστοφάνης. Aristophanis locus est in Acharn. 996.

πρῶτα μὲν ἂν ἀμπελίδος ὄρχον ἐλάσαι μακρόν.
εἶτα παρὰ τόνδε νέα μοσχίδια συκίδων.
καὶ τὸ τρίτον ἡμερίδος ὄρχον.—

Recepi cum Viscont. conjecturam Salma-

Ἢ ποίην χιλῷ εὐαλδεῖ [1] χλωρὰ θέουσαν,
[2] Δμωῇ κυανέου Ἄϊδος [3] ῥήξειε [4] μακέλλα,
Σῆμα νέον τεύχων, ἠὲ πρότερον [5] κεραΐζων.
Οὐ θέμις ἀμφὶ νέκυσσι βαλεῖν ἱρόχθονα βῶλον,
Πλὴν ὅ κεν αἵματος ᾖσι καὶ [6] ἔκγονος [7] ἑσσαμένοιο,
[8] Κείνοις δ' οὐκ ἀθέμιστον· ἐπεὶ τιμάορος [9] ἵστωρ.
Καὶ γὰρ [10] Ἀθηναίη τε [11] Ἐριχθόνιον βασιλῆα
Νηῷ [12] ἐγκατέθηκε, συνέστιον ἔμμεναι ἱρῶν.
Εἰ δέ τῳ ἄκλυτα ταῦτα, καὶ οὐκ [13] ἐπιπείσεται [14] αὐτοῖς,
Ἀλλ' ἀποτιμήσει, μή οἱ νήτιτα γένηται·

[1] χλωρὰν θέουσαν ex conj. C. [2] ΔΜΩΗΝ L. C. δμαῇ ex conj. H. S. [3] ῥῆξιε C. S. A. πήξειε ex conj. C. [4] μακέλλα H. μακέλλᾳ ex conj. H. S. μάκελλαν cæteri. [5] κεραίξαν in nott. C. S. A. M. [6] ΕΚΓΕΝΟΣ L. ἔγγενος C. A. ἔγγονος cæteri præter H.

sii, δμαῇ μακέλλᾳ pro δμαὴν μάκελλαν scribentis, quæ jam ab Hœschelio edita. AI et HI, et HN et AN, nonnunquam permutatæ. ῥήσσειν, *frangere*, vid. Casaub. Pro ΧΛΩΡΑ ΘΕΟΥΣΑΝ, Casaubonus restituit, χλωρὰν θέουσαν. Elegantiam vero sermonis Græci non cepit vir doctus. Nihil mutandum. ποίην χλωρὰ θέουσαν, elegantissime dixit *herbam viridem*. Eadem plane locutione Hesiodus, jam ab Hœschelio laudatus, dixit in Ἀσπ. 146.

Τοῦ καὶ ὀδόντων μὲν πλῆτο στόμα λευκὰ
θεόντων.

Simile quoque est aliquantum, quod e Gregorio Nazianzeno, in Muratorii Anecdot. Epigr. CXLI. affert Visconti, in quo σήματος ὑψιθέοντος mentio fit. Instrumentum, quo effoditur terra ad inhumandos mortuos, et quo demissi in foveam terra obruuntur, eleganter appellat, δμαὴν Ἀΐδου μάκελλαν, *ministram Orci asciam*.—Cum poeta nostro confer cæterum Ausonii epigramma, Epitaph. Heroum, XXI.

"Hippothoum, Pyleumque tenet gremio infima tellus,
Caulibus et malvis, terga superna virent.
Nec vexat cineres, horti cultura quietos."

Κυανέου Ἄϊδος;] Sic *Niger Orcus* apud Latinos. Acuta est Viscontii observatio, antiquos artifices statuas Plutonis e nigro plerumque lapide finxisse. vid. ejus Not. ad Mus. Pio-Clement. T. IV. tab. XIV. Furiæ etiam μέλαιναι, *nigræ*, dictæ, aut, quia ad orcum pertinebant, aut quia pullatis vestibus indutæ putabantur. Æschyl. Sept. ad Theb. 982.

Πότνιά τ' Οἰδίπου σκιὰ,
μέλαινά τ' Ἐρινύς.

Hinc vestem nigram Ἐρινύων ἐσθῆτα, Lycophron, dixit Alex. 1137. quin et Parcæ *nigræ* aut *nocturnæ* dictæ a Machone ap. Athen. Lib. VIII. pag. 341.

Καὶ ἔκγονος ἑσσαμένοιο] In lapide legitur: ΕΚΓΕΝΟΣ, quod jam displicuit Holstenio, qui ἔκγονος emendavit. Hanc emendationem revocavit Visconti. Omnes cæteri, ἔγγενος. Salmasius, e conjectura ἔγγονος. At ἔκγονος Grammaticorum optimorumque poetarum auctoritate probatur. vid. Homer. Il. ε'. 813. υ'. 206. Od. γ'. 123. λ'. 135. Alexander Ætolus, apud Parthenium cap. 14.

Ἀσσησοῦ βασιλῆος ἐλεύσεται ἔκγονος
Αἰθεύς.

Singulari significatione in fragmento Elegiæ Critiæ occurrit ap. Athen. Lib. I. pag. 28. C.

Θήβη δ' ἁρματόεντα δίφρον συνεπήξατο
πρώτη.
φορτηγοὺς δ' ἀκάτους Κᾶρες ἁλὸς ταμίαι.
Τὸν δὲ τροχοῦ γαίης τε καμίνου τ' ἔκγονον
εὗρε
κλεινότατον κέραμον χρήσιμον οἰκονόμον,
Ἡ τὸ καλὸν Μαραθῶνι καταστήσασα τρόπαιον.

Eleganter a poeta opera figlina appellantur *soboles*, id est opus, *rotæ*, *terræ* et *camini*. Sic in ænigmate in Antiphanis versibus ap. Athen. Lib. X. p. 449. B. olla dicitur, τροχορυμασίτευκτον κύτος πλαστὸν ἐκ γαίης. —Cæterum vid. Suid. voce ἔκγονος. Nimis subtiliter Auctor Etymologici Gudiani inediti: Ἔκγονος, ἔγγονος καὶ ἀπόγονος διαφέρει. ἔκγονος μέν ἐστιν υἱός. ἔγγονος δὲ υἱὸς υἱοῦ. ἀπόγονος δὲ ὁ τῶν ἐγγόνων πάλιν υἱός.

Aut herbam humore bene nutriente virescentem et crescentem,
Famula nigri Orci ascia pessumdet,
Sepulcrum novum condens, aut vetus turbans:
Non est fas mortuis injicere terram diis sacram,
Præterquam illi, qui sit consanguineus atque ex posteritate ejus qui dicavit:
Illis vero haud nefas; ultor enim deus est conscius.
Namque et Minerva Erichthonium regem
In templo reposuit, ut contubernalis esset sacrorum.
Si cui vero non audita hæc, et non obediet illis,
Sed despiciet, non illi hoc sine pœna redeat;

[7] ἑσσαμένοιο C. A. εἱσαμένοιο ex conj. S. [8] (Κείνοις δ' οὐκ ἀθέμιστον) B. [9] ΕCΤΩΡ L. εἴστωρ ex conj. S tanquam ex lapide H. ἵστωρ ex corr. B. [10] Ἀθηναῖα A. [11] περὶ χθόνιον omnes, περί οἱ χθόνιον ex conj. S. παρά οἱ χθόνιον corr. B. [12] ΕΝΚΑΤΕΘΗΚΕ L. [13] ἐπιπεύσεται ex conj. S. B. [14] αὐτὸν C. S. αὐτῶν A. H.

Memorat quoque Visconti, in anaglypho Musei Ghigiani, Alexandrum Magnum, ἔκγονον Διὸς, i. e. *prolem Jovis*, dictum esse.

Κείνοις - - - ἱρῶν] Pro ἵστωρ, in lapide legitur ΕCΤΩΡ. ἵστωρ, qui scit jura, arbiter, i. q. μάρτυς.—Verbum τιμάορος illustrat Schol. Apollon. Rhod. IV. 1309. τιμάορος,—ἔκδικος, ἔφορος. Pindar. Olymp. IX. 123.

προξενίᾳ δ' ἀρετᾷ
Τ' ἦλθον τιμάορος Ἰσθμίαισι Λαμπρομάχου μιτραῖς.

Ubi τιμάορος est *honorem adjungens*, i. q. τιμητής, ὑμνητής. Salmasius in Codice suo invenit: ΚΑΙ ΓΑΡ ΑΘΗΝΑΙΗ ΠΕΡΙ ΧΘΟΝΙΟΝ ΒΑCΙΛΕΑ, et ut metrum restitueret, emendavit: περί οἱ χθόνιον β. Brunkius scribendum conjecerat: παρά οἱ χθόνιον βασιλῆα. Plutonem scilicet. At qualis tum sensus? Salmasii lectio simillima Arcudianæ, quæ tantum addit τε. vid. Viscont.—Erichthonium a Minerva templo repositum esse, fabula pueris nota. vid. Apollod. III. 14. 7.

Ἐγκατέθηκε] Lapis ΕΝΚΑΤΕΘΗΚΕ. Varia ratio scribendi. In Inscriptione Cumæa apud Caylus, Recueil des Antiquités, T. II. Pl. LXVII. lin. 35. legitur ΕΝ ΟΠΛΩ ΕΝ ΧΡΥCΩ, ubi vir doctus errat, qui ait legendum esse: ἐν ὅπλῳ ἐν χρυσῷ, cum debuisset, ἐν ὅπλῳ ἐγχρύσῳ. vid. Viscont. sic κόσμον πάγχρυσον poeta dixit incertus, apud Athenæum Lib. VI. pag. 233. Consule præterea eruditam Viscontii disputationem de Philodemi loco, de Musica, pag. 180. ubi pro ἐγκεκλασμένη, male vulgatum est: ἐνκεκλασμένη. Pauca quæ observavimus addere liceat. ἀνγεῖον pro ἀγγεῖον, in Inscriptione Smyrnæa occurrit, edita a Patin. Inscriptt. Smyrn. pag. 27. συνγενῆ pro συγγενῆ, invenies in Marmor. Oxon. XXV. 1. cnf. Falconer. Inscriptt. Athleth. pag. 66. Spanh. de Usu et Præst. Numism. pag. 119. Barthelemy, sur une ancienne Inscription Grecque relative aux finances des Atheniens, p. 82. Robertson's Parian Chronicle, with a dissertation concerning its authenticity, pag. 56.—Illud νηῷ ἐγκατέθηκε, quod nemo observavit, comparandum cum Arateis, Phæn. 16. ubi de Jove:

ὄρεος σχεδὸν Ἰδαίοιο
Ἄντρῳ ἐγκατέθεντο, καὶ ἔτρεφον εἰς
ἐνιαυτὸν
Δικταῖοι Κουρῆτες ὅτε Κρόνον ἐψεύδοντο.

Unde Mœro Byzantina, ap. Athen. Lib. XI. pag. 491. B.

Ζεὺς δ' ἄρ' ἐνὶ Κρήτῃ τρέφετο μέγας, οὐδ'
ἄρα τις νιν
Ἠήδει μακάρων - - -

Callimachus, pro ἄντρῳ ἐγκατέθεντο, ita νηῷ dixit hymn. in Dian. 229.

- - - σοὶ δ' Ἀγαμέμνων
Πηδάλιον νηὸς σφετέρης ἐγκάθετο νηῷ.

Ἐπιπείσεται] Recipienda hæc lectio cum Salmas. et Viscont. αὐτῶν pro αὐτοῖς conjecit Salmas. at, magis lapidis scriptura probanda. Apte Visconti, Homeri locum commemorat Il. ψ'. 300.

Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον
ἠδ' ἐπίθοντο.

Ἀλλά μιν ἀπρόφατος Νέμεσις, καὶ [1]ῥέμβος Ἀλάστωρ
Τίσονται, στυγερὴν δὲ κυλινδήσει κακότητα.
Οὐδὲ γὰρ ἴφθιμον Τριόπεω μένος [2]Αἰολίδαο
Ὤναθ᾽, ὅτε νειὸν Δημήτερος ἐξαλάπαξεν.
Τῷ ἤτοι ποινὴν [3]καὶ ἐπωνυμίην [4]ἀλέασθαι
Χώρου, [5]μή τις ἕπηται ἔπι [6]Τριόπειος [7]Ἐρινύς.

[1] ΡΟΜΒΟΣ L. ῥέμβος ex conj. H. [2] Αἰολίδεω ex conj. C. S. M. [3] καὶ om. A. [4] ΑΛCΑCΘΑΙ L. λάσασθα C. S. A. M. ἀλέασθαι ex corr. [5] ΜΗΤΟΙ L.

Ῥέμβος ἀλάστωρ] In marmore est ΡΟΜΒΟC pro ΡΕΜΒΟC. forma inflexæ literæ Ε erroris causa. Vice versa supra v. 28. ΕΚΓΕΝΟΣ pro ΕΚΓΟΝΟΣ exaratum. Bene Hœschelius pro rejectanea lectione, ῥέμβος scripsit, quam lectionem comprobant Brunk, Visconti et Jacobs. ῥόμβος præterea nunquam ut adjectivum occursat. ἀλάστωρ dictus est ῥέμβος, quasi dæmon circumerrans. In voce ἀλάστωρ exstincta erat ultima litera ρ, suppleta jam ab Arcudio. Alastor Græcis est δαίμων, hominum improborum et sceleratorum male facta animadvertens. Vide memorabilem locum in Plutarchi vita Ciceron. c. 34. cnf. Sophocl. Œd. Col. 782. Philoct. 1582. 1621. Xenarchus, Athenæi Lib. II. pag. 63.

- - - ἀλάστωρ εἰσπέπαικε Πελοπιδῶν
ἄπτυτος οἶκος - - - -

homicidas, ἀλάστορας Euripides dixit in Menalippe apud Erotian. pag. 63. — Hesych. Ἀλάστωρ. πικρὸς δαίμων. Ζεύς. Suidas. πικρὸς καὶ φονικὸς δαίμων. Etymol. Gudian. inedit. Ἀλάστωρ. ὁ Ζεὺς, ὁ ἐποπτεύων τοὺς ἀλαστὰ καὶ χαλεπὰ ποιοῦντας, ἢ ὁ κακοποιός. οὕτως Ἡρωδιανός. Studium illud religionis, quo Græci pro sepulcris tuendis conservandisque contra sacrilegos fures mire incendebantur, tota loquitur antiquitas, loquuntur leges, privata monumenta, scriptores denique omnes, a quibus antiquarum gentium facta accepimus. Addam hic tantum duo epigrammata, ex Anthologia inedita, primum a Viscontio ad h. l. laudata. Auctor est Gregorius Nazianzenus. (Cod. pag. 352.) Primum est:

Οὐκ οἶδ᾽ ὅντινα τύμβος ἔχει νέκυν, ἀλλ᾽ ἐρέωγε·
Δάκρυ᾽ ἐπισπένδων, τοῖα πάθοις ὁ δράσας.

Addo alterum. (Cod. pag. 356.)

Τὴν σκαπάνην ἐπ᾽ ἄρουραν, ἐμῷ δ᾽ ἐπὶ σήματι βάλλειν
Δάκρυα, μὴ παλάμας· ἥδε δίκη φθιμένων.

Communis etiam apud Romanos opinio fuit spectris insideri sepulcra, unde miles apud Petronium, intrans in conditorium, ubi Ephesina matrona maritum lugebat, visa pulcherrima muliere, quasi quodam monstro, inferisque imaginibus turbatus substitit. vid. Interpp. ad Petron. cap. 130.

Στευγερὴν δὲ κυλινδήσει κακότητα] Poetice expressit poeta et depinxit pœnam ipsam in fures sacrilegos constitutam. cnf. Homer. Iliad. ρ΄. 688.

Οὐδε - - - Αἰολίδαο] Sermo de Triopa punito propter templum Cereris dirutum. vide quæ dixi ad v. 5. Paucis mutatis eandem de Triopa fabulam, Hyginus narrat, Astronom. II. 14. Carminis nostri auctor fabulam legisse videtur, aut in Eois Hesiodeis, aut Cyclicis poetis, vel aliis heroicarum genealogiarum priscis scriptoribus. v. 37. vulgatam lectionem νειὸν admisit Visconti, *novale* reddens. Parum vero abest, quin cum Eichstædtio (l. c. pag. 484.) scribam νηόν. ει enim pro η, ut notum, a librariis ponitur. Emendatione admissa, egregie congruit historia cum auctore, quem Hyginus exscripsit, narrante, Triopam fame insatiabili a dea affectum esse ob templum vastatum.

Τῷ - - - χώρου] Pro ἀλέασθαι, in lapide legitur ΑΛCΑCΘΑΙ. Arcudius, apud Sponium legendum esse ἀγάσασθαι, arbitratur, quod non observavit Visconti. — Litera tertia C sine lineola scripta. Hoc sæpenumero in Inscriptionibb. Unum hoc monebo, Corsinium, aliosque doctissimos viros credidisse, tempore Antoninorum primum, literam Ε inflexam accepisse formam. At usum pervetustum esse, erudite monstrarunt Mazocch. ad Tabb. Heracleens. pag. 532. not. 85. Paciaud. Mon. Peloponnes. T. II. pag. 155. Torremuzza, Inscriz. di Palermo, pag. 237. Winkelm. Lettera al conte di Bruhl. pag. 89. Eckhel, Nummi Vet. pag. 97. et 117. omniumque doctissime, Marini, Inscriz. Alban. pag. 174.

Μή τις ἕπηται ἔπι Τριόπειος Ἐρινύς] Displicet non immerito Viscontio lapidis scriptura ΜΗΤΟΙ. Hæc enim forma dura est propter præcedens ἤτοι. vs. 38. Vera forte Viri docti conjectura

Sed ipsum repentina Nemesis, et qui vagatur vindex dæmon,
Punient; infestam vero semper volvet ærumnam:
Neque enim generosam Triopæ vim Æolidæ
Juvit novale Cereris diripuisse:
Idcirco sane pœnam, et titulum veremini
Loci, ne qua sequatur Triopea Erinnys.

[6] ΤΡΟΠΕΙΟC L. Τριόπειος tanquam ex lapide H. [7] Ἐριννὺς M. B.

μή τις. sæpius a librariis et sculptoribus ΟΙ et Ι commutatæ fuerunt. Multa exempla protulit Wakefield ad Lucret. Lib. I. 557. pag. 108. et Brunk. ad Æschyl. Prometh. 638. Sic in Ibyci fragmento, μή τοι pro μή τι legebatur, emendato ab Hoogevenio, de Particul. c. 27. sect. 14. Pariter in Philodemo de Musica Col. XXVIII. l. 9. ΨΟΙΛΟΣ, pro ΨΙΛΟΣ expressum est. Ibid. Col. XXI. lin. 23. ΚΑΙ ΤΟΙ pro ΚΑΙ ΤΙ. In Inscriptione Cretana, ap. Donium Cl. I. n. 56. ΖΗΝΟΦΟΙΛΩ, pro ΖΗΝΟΦΙΛΩ. Memini quoque Æschylei fragmenti apud Priscianum pag. 859. Ald. in quo Οἶστρος pro Ἴστρος legitur. Est enim Ister fluvius. In Antimachi versibus ap. Athenæum, Lib. XI. pag. 482. F. invenies:

Πᾶσιν δ᾽ ἡγεμόνεσσιν ἐπιχόμενοι κήρυκες
Χρύσεα καλὰ κύπελλα τετυγμένα νωμήσαντο.

ubi vice versa Ι pro ΟΙ positum. Legendum enim ἐποιχόμενοι, quæ emendatio et Schellenbergio, fragm. Antimach. pag. 61. in mentem venit. Vexatus quoque erat Aristophanis locus, Nub. 1332. ubi Brunkius ἆρ᾽ ἴσθ᾽ cum interrogatione edidit, Hermannus vero ex antiquis Edd. veram lectionem ἆρ᾽ οἶσθ᾽ revocavit. Quoniam semel Aristophanem evolvimus, brevibus verbis sententiam nostram dicemus de aliis quoque locis, in quibus errores librariorum observavimus. In Comici Equit. 786. Brunkius edidit:

ἄνθρωπε, τίς εἶ; μῶν ἔκγονος εἶ τῶν Ἁρμοδίου τις ἐκείνων;
τοῦτό γε τοὖργον ἀληθῶς ἐστὶν γενναῖον καὶ φιλόδημον.

Secundus versus vitiosus est. Aldina editio:

Τοῦτό γέ σου τοὖργον ἀληθῶς —

Ravennas liber (v. 798.)

Τοῦτό γε τοι τ᾽ ἀληθῶς αὖ τοὖργον γ.

Mihi videtur legendum esse

Τοῦτί γε τοι σου τοὖργον ἀληθῶς —

Sic ipse Aristophanes, ead. fabula, v. 1054.

Τοῦτό γε τοι Παφλαγὼν παρεκινδύνευσε μεθυσθείς.

In Pac. 183. legitur,

Ὦ μιαρὲ, καὶ τολμηρὲ, κἀναίσχυντε σὺ,
καὶ μιαρὲ κλ.

Jejuna est tautologia. Restitue:

Ὦ βδελυρὲ, καὶ τολμηρὲ —

Sic Aristoph. Ran. 465.

Ὦ βδελυρὲ, κἀναίσχυντε, καὶ τολμηρὲ σὺ,
καὶ μιαρὲ —

In Avib. 1478. locus est, ut ego puto, corruptus. Ait Chorus:

Τοῦτο μέν γε ἦρος αἰεὶ
βλαστάνει καὶ συκοφαντεῖ.
τοῦ δὲ χειμῶνος πάλιν
τὰς ἀσπίδας φυλλοῤῥοεῖ.

Sic quoque Invernizzius dedit. Brunk. in notis pag. 193. 'μὲν γε. Sic C. Vulgo posterior particula omissa cum metri labe. Versus est dimeter trochaicus aut antistrophicus, εἰ γὰρ ἐντύχοι τις ἥρῳ. Melius forte legeretur vitato hiatu, τοῦτο μέντ᾽ ἄρ᾽ ἦρος αἰεί.' Vide, an legendum sit

τοῦτο τοῦ μὲν ἦρος αἰεί.

In iis enim quæ sequuntur additur,

τοῦ δὲ χειμῶνος πάλιν,

meaque probata conjectura, nulla aut difficultas aut obscuritas restare videtur. Ἕσπηται ἐπὶ, poeta dixit pro ἐφέσπηται. vid. Salmas. Sic Strato, ex emendatione Valkenar. ad Callimach. fragm. pag. 6. παρὰ δίφρεας — βληθὲν, pro παραβληθὲν δίφροις. Multa alia exempla occursant. Sic in Antigoni Carystii versibus apud Athenæum, Lib. III. pag. 82. B. legendum:

ἦχί μοι ὡραίων πολὺ φίλτερος ἠδ᾽ ἄρι μήλων
πορφυρέων, Ἐφύρῃ τάπερ αὔξεται ἠνεμοέσσῃ.

Male in Athenæo ἀριμήλων. Causabonus, pag. 159. 'In Antigoni versibus scribe — ἠδ᾽ ἄρα μήλων, vel ἠδ᾽ ὀριμάλων aut ἀριμήλων.' Non observavit verba ἄρι et πορφυρέων conjungenda esse, i. e. ἀριπορφυρέων. Observavimus apud veteres scriptores plurima loca, ubi hac constructione ab imperitis librariis non intellecta, membra non accurate respondent. Periculosum quidem in talibus aliquid mutare, adscribemus tamen aliquot exempla. Suavissimus est Philetæ Coi locus apud Athe-

næum Lib. XV. pag. 678. A. ait Athenæus: Ἀλλὰ μὴν καὶ Ἰάκχαν τινὰ καλούμενον οἶδα στέφανον ὑπὸ Σικυωνίων, ὥς φησι Τιμαχίδας ἐν ταῖς γλώτταις. Φιλήτας δὲ οὕτως γράφει· Ἰάκχα ἐν Σικυωνίᾳ στεφάνωμα εὐῶδες.

Ἔστηκ' ἀμφὶ κόμαις εὐώδεος ἀγχόθι πατρὸς,
καλὸν ἰακχαῖον θηκαμενη στεφανον.

Casauboni correctionem κόμαις pro κόμας scribentis, recepit Brunkius, et probat Jacobs ad Antholog. T. I. P. I. pag. 392. Kayserus, Glossam Philetæ posuit in ἀτάκτας, pag. 78. versus omisit vero, quos Athenæus poetæ diserte non tribuit. Ni fallor, sunt versus poetæ incerti, laudati a Phileta in Glossis, et Athenæus, totum Grammatici locum et testimonium transtulit. Scripserat forte Philetas:

Ἔστηκ', ἀμφὶ κόμαις εὐώδεσιν, ἀγχόθι πατρὸς
καλὸν ἰακχαῖον θηκαμένη στέφανον.

prope patrem puella adstitit, comisque suaveolentibus imposuit pulcrum coronam Iaccheam. ἀμφιθέω, ἀμφιτίθημι, *circumpono, circumdo.* vid. Hom. Iliad. κ'. 261. Similiter Auctor Alcmæonidis apud Athenæum Lib. XI. pag 460. A. στεφάνους τ' ἐπὶ κρασὶν ἔθηκαν. Ubi minime probare possum opinionem Casauboni, Alcmæonida non carmen, sed soluta oratione conscriptam fuisse historiam. Ἀλκμαιωνὶς, poema erat epicum, Alcmæonis fata complexum, memoratum non semel ab Apollodoro et Strabone. Versum ex Alcmæonide conservavit Auctor Etymologici Gudiani MS. voce Ζαγρεύς. Ait enim: Ζαγρεὺς ὁ μεγάλως ἀγρεύων, ὡς

Πότνια γῆ, Ζαγρεῦ τε θεῶν πανυπέρτατε πάντων,

ὁ τὴν Ἀλκμαιονίδα γράψας ἔφη. τινὲς δὲ τὸν Ζαγρέα υἱὸν Ἄδου φασιν, ὡς Αἰσχύλος ἐν Σκύφῳ (leg. Σισύφῳ),

Ζαγρεῖ τε νῦν με καὶ Πολυξένῳ χαίρειν.

Scribitur quidem ab Etymologo Ἀλκμαιονὶς, at, cum ubique scriptum Ἀλκμαιωνὶς, corrigendus est. Puellæ caput coronant. Rufinus in Anal. Brunk. T. II. pag. 393.

Πέμπω σοι, Ῥοδόκλεια, τόδε στέφος, ἄνθεσι καλοῖς
αὐτὸς ἐν ἡμετέραις πλεξάμενος παλάμαις.
ἔστι κρίνον, ῥοδέη τε κάλυξ, νοτερή τ' ἀνεμώνη,
καὶ νάρκισσος ὑγρὸς, καὶ κυαναυγὲς ἴον.
ταῦτα δὲ στεψαμένη λῆξον μεγάλαυχος ἐοῦσα,
ἀνθεῖς καὶ λήγεις καὶ σὺ καὶ ὁ στέφανος.

Vs. 5. Erat fort. ταῦτα δὲ δεξαμένη. In voce ΤΡΙΟΠΕΙΟΣ, deest in marmore vocalis primæ syllabæ. Verissime a Viscont. antiqua lectio Ἐρινύς cum singulo ν, defenditur. Sic enim habent et Inscriptiones et Codices antiqui. cnf. Brunk. ad Æschyl. Sept. Theb. 490. Furiæ vindices rerum a sceleratis commissarum. Antimachus in Thebaide ap. Athen. Lib. XI. pag. 465. F. (Fragm. Antimach. ed. Schellenberg. pag. 78.)

Αὐτὰρ ὁ Διογενὴς ἥρως, ξανθὸς Πολυνείκης,
πρῶτα μὲν Οἰδίποδι καλὴν παρέθηκε τράπεζαν
ἀργυρέην Κάδμοιο θεόφρονος· αὐτὰρ ἔπειτα
χρύσεον ἔμπλησεν καλὸν δέπας ἡδέος οἴνου.
αὐτὰρ ὅγ' ὡς ἐφράδη παρακείμενα πατρὸς ἑοῖο
τιμήεντα γέρα, μέγα οἱ κακὸν ἔμπεσε θυμῷ.
αἶψα δὲ παισὶν ἑοῖσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἐπ' ἀρὰς
ἀργάλεας ἠρᾶτο· (θεὸν δ' οὐ λάνθαν' Ἐρινῦν·)
ὡς οὔ οἱ πατρῷά γ' ἐνὶ φιλότητι δάσαιντο,
ἀμφοτέροισι δ' ἀεὶ εἶεν πόλεμοί τε μάχαι τε.

de Antimachi loco, vide Ill. Heyn. ad Apollod. pag. 604. fort. vers. 5. pro πατρὸς ἑοῖο, leg. παιδὸς ἑοῖο. — Innumeri errores in antiquis poetis ab Athenæo excitatis exorti sunt, quia loca non divisis versibus, sed ita exarata sunt, quasi soluto et pedestri sermone auctores uterentur. Verba præterea nimis arcte a librariis posita sensum sæpissime implicitum reddidere et perobscurum. Utamur vero hac opportunitate, et illustre exemplum ex Athenæo petitum, cum lectoribus communicemus. Laudatur ab Athenæo Lib. XV. pag. 617. Hyporchema, aut, quod verisimilius est, Dithyrambus, Pratinæ Phliasii, lyrici celeberrimi, innumeris contaminatus vitiis. Totum carmen ita scribendum puto.

Τίς ὁ θόρυβος ὅδε;
τίνα τάδε τὰ χορεύ-
ματα; τίς ὕβρις ἔμολεν
ἐπὶ Διονυσιάδα
πολυπάταγαν θυμέλαν;
ἐμοὶ ἐμοὶ ὁ Βρόμιος,
ἐμὲ δεῖ
κελαδεῖν,
ἐμὲ δεῖ
παταγεῖν
ἀν' ὄρε' ἐσσύμενον
μετὰ Ναΐδων,
οἷά τε κύκνον ᾄδοντα
ποικιλόπτερον μέλος
τὰν ἀοιδὰν
τεοῖς ἐφ' ἱεροῖς Βασιλεῦ!
ὁ δ' αὐλὸς ὕστερον χορευέτω.
καὶ γὰρ ἔσθ' ὑπηρέτης κώμων μόνον
πυραμάχοις τε πυγμαχίαισιν
νέων θεὰ, ὡς παροίνους ποιοῦσα στρατηλάτας.

* * * *
* * *
* * * *

Παῖε τὸν Φρύγιον ποικίλον προανέχοντα,

φλέγε τὸν ὀλοσιαλοκάλαμον,
λαλοβαρυπαραμελορυθμοβάταν.
θύπτε τρυπάνῳ δέμας πεπλασμένον ἀναιδείᾳ.
ᾄδω σοι δέξια καὶ πολὺ διάφορα
Θριαμβοδιθύραμβε κισσοχαῖτ' ἄναξ!
Ἄκουε τὰν ἐμὰν Δωρίαν χορείαν.

Nullum credo facile in Athenæo inveniri posse Lyrici fragmentum, quod tam corruptum sit. Eamus per singula. Causam carminis hanc refert Athenæus: Πρατίνας δὲ ὁ Φλιάσιος, αὐλητῶν καὶ χορευτῶν μισθοφόρων κατεχόντων τὰς ὀρχήστρας, ἀγανακτεῖν τινὰς ἐπὶ τῷ τοὺς αὐλητὰς μὴ συναυλεῖν τοῖς χοροῖς, καθάπερ ἦν πάτριον, ἀλλὰ τοὺς χοροὺς συνᾴδειν τοῖς αὐληταῖς. ὃν οὖν εἶχε θυμὸν κατὰ τῶν ταῦτα ποιούντων ὁ Πρατίνας ἐμφανίζει διὰ τοῦδε τοῦ Ὑπορχήματος

Τίς ὁ θόρυβος ὅδε κλ.

Initio non absimilis est sermo Philoctetæ ap. Sophocl. Philoct. 1262. et incerti poetæ ap. Dionys. Halicarn. de Struct. Orat. pag. 133. Pro τί τάδε τὰ χορεύματα, quod in antiquis Edd. erat, emendatio H. Stephani, τίνα τάδε τὰ χορεύματα, valde probatur animo nostro. cnf. Sophocl. Œd. Col. 200. Antig. 1188. — μολεῖν cum vi positum, sic δράκων ἐδόκησε μολεῖν, Stesichorus dixit ap. Plutarch. de S. N. V. T. II. Opp. p. 155. A. v. 4. — Διονυσιάδα πολυπάταγαν θυμέλαν. Διονυσιὰς sc. ἑορτή. *in scenam Bacchicam, pedibus percussam a chorum agentibus.* Poeta cum Naiadibus sacris Bacchi, in remotis rupibus adesse videtur. Male erat in Athenæo πολυπάταγα θυμέλαν, et in Aldina ed. πολυπάταγα θυμέλας. de Thymele vide Boindinum dans les Mémoires de l' Acad. des Inscript. T. I. p. 186. v. 6. in Athenæo erat:

ἐμὸς ἐμὸς ὁ Βρόμιος·

Mihi vero videtur legendum esse

ἐμοὶ ἐμοὶ ὁ Βρόμιος.

Bacchus mihi est. i. e. *furore agitor*, simile noto ἀμφί μοι ἄναξ. Dithyrambographi, irrisi ab Aristophane, Nub. 590. ubi vid. Schol. Aperte hæc transtulisse videtur Horatius Lib. Od. 2. "Fas pervicaces sit mihi — Thyadas celebrare." κελαδεῖν, idem esse ac ὑμνεῖν, docet poeta ap. Strabon. Lib. III. pag. 919. B. v. 11. in Athenæo est:

Ἀν' ὄρεα ἐσσύμενον
μετὰ Ναΐδων.

Scripsi ὄρε'. Versus forte sic legendi:

Ἀν' ὄρε' ἐσσύμενον
μετὰ Μαινάδων.

Etsi Naiades ferri possunt, nam in earum societate et alibi Bacchus esse solet. Vide Lyrici locum ap. Himerium Orat. IV. §. 10. pag. 470. cnf. Acron ad Horat. Od. Lib. I. 30. ubi Bacchus, "Naiadum potens" ab Horatio dictus. In v. 13. placet Casauboni emendatio, pro ἄγοντα, ᾄδοντα scribentis. Monet vir doctus in Animadv. pag. 890. 'In Pratinæ Hyporchemate legunt et veteres οἷά τε κύκνον ἄγοντα. Opinor pro ᾄδοντα. Nam cygni non ἄγουσι μέλος, neque ducunt choreas, sed ᾄδουσι, canunt.' In voce ποικιλόπτερον hæreo. Dalecampius reddidit *varii modi sunt accinendi.* Vox ποικιλόπτερος, rara est, in usu de vario pennarum colore. Sic in Euripid. Hyppolyt. 320. Amor dictus ποικιλόπτερος, i. e. *versicoloribus alis*, ut Virgilius de amore dixit in Epigrammate, Antholog. Lat. T. I. pag. 58. De avibus vocem adhibuit Anacreon apud Athen. Lib. XIII. p. 599. Aristophan. Nub. 1420. Æschylus in Grotii Excerpt. pag. 55. Omnino tamen carmen, vario modo exornatum, et aptis poeticis imaginibus distinctum, dici potest μέλος ποικιλόπτερον. Certe hoc verbum et celeritatis et ornatus significationem habere debere videtur. Pindarus Nem V. 77.

ποικίλαν ἔψαυσας ὕμνον.

Olymp. VI. 143.

- - - - πλέκων
ποικίλον ὕμνον.

In Fragment. n. LXXXVI.

- - - - ποικίλον
κόσμον αὐδάεντα λόγων.

In Hymnis fragm. IX.

Ὑφαίνω - - - -
ποικίλον ἄνδημα.

Inter recentiores, Nonnus Dionys. Lib. I. 15.

- - - ποικίλον ὕμνον ἀράσσω.

Carminibus mellitis Musarum *alæ* tributæ in hymno Lyrici incerti apud Athenæum Lib. XIV. pag. 633. Γλυκυτάτων πρύτανι ὕμνων, καὶ μέλεα μελιτοπτέρωτα Μουσᾶν. Joco quoque Antiphanes Comicus apud eund. Lib. XV. pag. 643. carmina poetarum nimis turgida, μέλεα vocat. ἀερσιπότητα. Pindarus, πτερόεντα ὕμνον dixit, Isthm. V. 80. Notus quoque Horatii locus, Od. I. 6.

"Scriberis Vario fortis et hostium
Victor Mæonii carminis aliti."

ubi cnf. Porphyrion. Avibus quoque apte comparari poetas, innumeris e poetarum locis patet. Ista notio avis, terram et depressiora loca volatu superantis egregie convenit poetæ, sive sententias sive verba spectes, sublimiori cæteris. Is etiam, qui celebratus est carmine.

volat per terras, fama nominis ex carmine, quod ubique canitur. Theognis, (in Brunck. Gnomic. p. 10.) v. 231.

Κύρν, καθ' Ἑλλάδα γῆν στρωφώμενος, ἠδ' ἀνὰ νήσους,
ἰχθυόεντα περῶν πόντον ἐπ' ἀτρύγετον,
οὐχ ἵππων νώτοισι ἐφήμενος· ἀλλά σε πέμψει
ἀγλαὰ Μουσάων δῶρα ἰοστεφάνων.
Σοὶ μὲν ἐγὼ πτέρ' ἔδωκα, σὺν οἷς ἐπ' ἀπείρονα πόντον
πωτήσῃ, κατὰ γῆν πᾶσαν ἀειρόμενος
ῥηϊδίως· θοίναις δὲ καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσσῃ
ἐν πάσαις, πολλῶν κείμενος ἐν στόμασι.

Cæterum vide de hac dicendi ratione Vossii Litter. Mythol. argum. T. II. pag. 54. Si quis denique in Pratina volet referre illud ποικιλόπτερον ad κύκνον, non me habebit repugnantem. Aves enim ob coloris varietatem ποικίλαι. Ibycus, Athenæi Lib. IX. p. 388.

- - - πετάλοισιν ἐφ' ἀκροτάτοισι ξανθοῖσι
ποικίλαι πανέλοπες αἰολόδειραι - - -

Simonides, in Pentathlo, ap. Aristotel. de Animal. V. 13. mentionem facit ἀλκυόνος ποικίλας. Hesiod. Ἔργ. 201. ἀηδόνα, ποικιλόδειρον vocat, ad varios colores respiciens. Sic et Latini dicunt *variæ volucres.* vid. Interpp. ad Virg. Æn. IV. 525. et Wakefield, ad Lucret. I. 590. V. 15. vexatissimus est, nec sine Codicum ope sanandus. Quocunque modo sive distinxeris sive explicaveris, corruptæ voces nullum habebunt sensum. Verba ita leguntur in Athenæo:

Κατεᾶς † ἐπιερεῖς βασίλεια
οὐδ' αὐλὸς ὕστερον χορευέτω.

Valde arrideret Casauboni emendatio

Σοῖς ἐπὶ ἱεροῖς βασίλεια.

nisi idem fere remaneret intricatus verborum ordo, mihique persuasum esset, illud κατεᾶς aliud quid indigitare, nec sine vi ad hanc conjecturam trahi posse. Heringa, in Observatt. Critic. pag. 217. corrigit:

Καὶ γὰρ σὺ, Πιερὶς, βασίλεια
ὁ δ' αὐλὸς ὕ. χ.

Censetque πιερεῖς natum esse ex Πιερὶς, quod hic, ut innumeris aliis poetarum locis, e. g. in Simmiæ Ovo, Analect. Brunk. T. I. pag. 207. Musam notat. Sed frigida est emendatio, præcipue in carmine summo vigore scripto. Meliorne Gallici Interpretis, Villebrunii?

Καὶ τεοῖς ἐπὶ ἱεροῖς βασίλεια
Σίγα ὁ αὐλὸς - - -

Novi hæc explicari posse, sed, nonne contorta est aliquantum oratio? Scribendum puto:

Τεοῖς ἐφ' ἱεροῖς βασιλεῦ!

Cum hæc tum sequentia melius fluent. Credidi initio Pratinam intellexisse *Reginam sacrorum*, antistitam in sacris Bacchi et Cybeles, hæc enim dicta est βασίλεια. v. Hesych. h. v. Etym. M. Jungerm. ad Pollue. Lib. VIII. 108. cnf. Passerii Dissertat. de Bacchanal. in T. III. Pict. Vasc. Etrusc. pag. 12. seq. Sed sacra sunt Bacchi, non τῆς ἱερείας, legendum ergo saltem βασιλεῦ. — Forte et Cybele sub nomine reginæ latet, si vulgata lectio retinenda est. Venus enim absolute dicta βασίλεια ab Empedocle apud Athen. Lib. XII. pag. 510. et Minerva a Coluthо, Rapt. Helen. 89. V. 17. in fine male erat μώνων, veram ex Aldina restitui lectionem μόνον. V. 19. monente Casaubono, in Epitom. Athenæi erat:

Θηροαμάχαισί τε πυγμαχίαισι νέων θέα.

unde conjicit forsan legendum esse:

Θηρομάχαισί τε π. ν. θ.

Correctio vero minus probatur animo nostro. Ego locum sat obscurum sic intelligo. In antecedentibus usum tibiæ in sacris, in compotationibus commemoraverat Pratinas, nunc de tibia funesta, in pompa funeris adhibita, loquitur. Notum porro, Græcos opinionem habuisse, manes defunctorum placari posse certaminibus institutis, pyra incensa. vid. Hom. Iliad. φ'. 26. πυραμάχος, *qui ad rogum ardentem pugnat*, dicitur, ut ὁπλομάχος, τειχομάχος, πυργομάχος. vid. Stesichor. ap. Athen. Lib. IV. p. 154. Corruptissimus est versus sequens:

Ἔαν * θέα, εἰς πάροινον ἔμμεναι στρατηλάτας.

Si quis hæc intelligere aut probare poterit, non invidemus illi hoc acumen. Nos libere hic ignorantiam profitemur. In Epitome legitur

νέων θέα —

Quid prohibet in corruptissimo loco, et valde audacem conjecturam proponere? Lege:

νέων θεὰ, ὡς παροίνους ποιοῦσα στρατηλάτας.

Considera totius orationis ordinem, videtur ipse sensus talem emendationem postulasse, quanquam minime nego, aliud verbum quam ποιοῦσα desiderari posse. πάροινος est *vinolentia demens.* Photius in Lex. MS. πάροινος — μέθυσος. Antiphan. ap. Athen. Lib. X. p. 445.

Κολχὶς ἄνθρωπος πάροινος —

Scelerias, aut Sciras Tarentinus ap. Stobæum Serm. XVII. p. 97. Grot.

- - - - ὅστις ἢ πάροινος ὢν
ἢ καὶ μεμηνὼς - - -

παροίνιος sc. ὄρχησις occurrit in Athen. Lib. XIV. p. 629. hæc saltatio erat furibunda, inter pocula et faces, Ionibus propria. Mentio saltationis injecta in versiculo, ut mihi videtur ab Athenæo eodem loco conservato.

Καὶ τὴν ἀγγελικὴν δὲ πάροινον ἠκρίβουν ὄρχησιν.

Pollux etiam, Lib. IV. 14. de variis saltationis generibus loquens ait: τὸ δὲ Ἰωνικὸν, Ἀρτέμιδι ὠρχοῦντο, Σικελιῶται μάλιστα. τὸ δὲ ἀγγελικὸν ἐμιμεῖτο σχήματα ἀγγέλων. Post V. 20. desunt nonnulla, quæ stellis notavi. v. 24. ita excitatur:

Παῖε τὸν Φρυναίου ποικίλου προανέχοντα.

Sine sensu Dalecampius reddidit: *jam o Bacche rex, Phrynichi filium (Pratinam) varii chori præsidem pulsa.* Juvat et hic ab aliis Interpp. recedere, nam quod Villebrunius proposuit, Φρυγαίου, ne Græcum quidem est. Credo legendum esse:

Παῖε τὸν Φρύγιον ποικίλον προανέχοντα.

pulsa o Bacche Phryga, florida veste splendentem. Improbat Pratinas tibiæ Phrygiæ cantum, Doricam infra harmoniam laudans. Phryx est ποικίλος, i. q. πεποικιλμένος, *coloribus distincta veste indutus.* Phrygionicam vestem habebant in sacris Bacchi. Pollux Lib. VII. 13. τὸ δὲ Ποικίλον, Διονύσου χιτὼν, βακχικός. Hesychius: Ποικίλον — ἱμάτιον ζωγραφητόν. cnf. Toup. Emend. in Suid. T. II. p. 247. Hinc Photius in Lex. MS. Ποικίλον, τὸ διονυσιακὸν ἱμάτιον οὕτως λέγουσι. Aristophan. Plut. 1200.

- - - τὰς χύτρας, αἷς τὸν θεὸν
ἱδρυσόμεθα, λαβοῦσ' ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, φέρε
σεμνῶς· ἔχουσα δ' ἦλθες αὐτὴ ποικίλα.

Ubi recte Scholiastes eruditus: ποικίλα ἱμάτια ἔχουσα. Phylarchus, apud Athenæum Lib. XII. pag. 521. ἀνθινὰ vocat. cnf. Plutarch. Lycurg. pag. 157. Talis vestis Baccho dedicata in Epigrammate Phalæci ap. Athen. Lib. X. p. 440. Brunk. Analect. T. I. p. 422.

Χρυσωτὸν κροκόεντα περιζώσασα χιτῶνα
τόνδε Διωνύσῳ δῶρον ἔδωκε Κλεὼ,
οὕνεκα συμποσίοισι μετέπρεπεν· ἴσα δὲ πίνειν
οὔτις οἱ ἀνθρώπων ἤρισεν οὐδαμά πω.

Scribendum vero primo versu κροσσωτὸν. vid. Jacobs in Animadv. T. I. P. I. p. 251. Penthei ornatus sub imagine Bacchæ, erat χιτὼν ποικίλος, teste Nonno Dionys. Lib. XLVI. 306. Tragici etiam talem induebant vestem. vid. Pollux Lib. IV. cap. 18. Clemens Alexandr. Pæd. III. 1. In pompa Ithyphallica, pueri tali modo ornati erant. vid. Athen. Lib. V. pag. 200. Præcipue vero qui Cybeles sacra fecerunt, vestem habent *floridam.*

In pulcherrimo fragmento de celebrantibus sacra magnæ matris, in Anthologia Latina, T. I. p. 38. Epigr. LIX. legitur:

"Auroræ ostrinum hic indutus supparum,
Coronam ex auro et gemmis fulgentem gerit
Luce locum afficiens."

ubi consule eruditas Burmanni notas. Vs. 24. Male Athenæus habet ὁλοσιαλοκάλαμον. Ex Eustathio ad Iliad. σ'. pag. 1165. 25. restituendum ὁλοσιαλοκ. sub corruptis, v. 25.

Θυπατρυπάνω δέμας πεπλασμένον * νηνιδόνα

latet forte:

Θύπτε τρυπάνῳ δέμας πεπλασμένα ἀναιδείᾳ.

ἀναίδεια, pro *inscitia* et *ignorantia* nonnunquam ponitur. vid. Agathon in Stob. Grotii p. 139. Non opus est ut aliis exemplis doceam. v. 26. in Athenæo ita scribitur:

Δε σοι δεξιὰ, καὶ πόλος διάρρφα * *

Nullus error a librariis facilius poterat ob sonitus similitudinem. In eandem sententiam et Villebrunium incidisse postea observavi. ἀείδειν, *canere laudes, celebrare,* Ion Chius in Dithyrambo ap. Schol. Aristoph. Pac. 835.

Ἀοῖον ἀεροφοίταν
ἀστέρ' ἀείδομεν
ἀελίου λευκοπτέρυγα πρόδρομον.

Hic locus forte ex hymno ad stellam matutinam petitus est. cnf. Toup. Emend. in Suid. T. II. pag. 529. Bentlei. Epistol. ad Mill. pag. 617. Valck. ad Theocr. Adoniaz. pag. 318. Alcman apud Achillem in vita Arati, pag. 273. ed. Petav.

Ἐγὼ δὲ ἀείσομαι, ἐκ Διὸς ἀρχόμενος.

In ultimo versu Bacchus dictus θριαμβοδιθύραμβος. Simili modo Lyricus incertus ap. Dionys. Halicarnass. de Structura Orat. pag. 129. exclamat:

Ἴακχε διθύραμβε!

cnf. Diodor. Sic. Lib. IV. c. 5. T. I. p. 250. Memorabilis est Athenæi locus, Lib. XI. pag. 465. A. in quo de antiquis poetis hæc scribit: ἐν ᾠδαῖς ἔμελπον τὸν Διόνυσον, χορεύοντες καὶ ἀνακαλοῦντες εὐάνθη, καὶ διθύραμβον, καὶ βακχευταν καὶ βρόμιον. Auctor Etymologici Gudiani MS. Διθύραμβος λέγεται καὶ ὁ Διόνυσος, καὶ ὁμώνυμος τῷ θεῷ ὁ εἰς αὐτὸν ὕμνος. Bacchus a Pausania, Lib. I. c. 31. ἄνθιος dictus, respiciente ad hederæ coronam, qua ornatus. Hinc *floridus* et *florens.* Catullus Nupt. Pelei et Thet. 251.

"At parte ex alia florens volitabat Iacchus."

cnf. Ill. Heynius ad Virgilii Cirin, 110. Claudianus, de Rapt. Proserp. Lib. I. 16.

- - - " lætusque simul procedit Iacchus
crinali florens hedera."

Respectu coronæ, qua ornata, puella *florida* dicta in Catulli Epithalamio:

" Tu fero juveni in manus
Floridam ipse puellulam
Matris e gremio suæ
Dedis, o Hymenæe Hymen!
Hymen o Hymenæe."

Valde quoque apposite, poeta incertus in Anthologia Latina, T. I. pag. 9. illud κισσοχαίτ' expressit:

" Luteis corymbis hederate coronis."

Conferendus etiam Cratinus ap. Hephæst. p. 108.

Εὔιε κισσοχαίτ' ἄναξ!

In ultimo versu male legitur in Athenæo. Δώρειαν χορείαν. Patet scribendum esse δωρικὴν χορείαν, aut saltem Δωρίαν χ. Quoniam semel Pratinæ Phliasii mentio facta, fragmenta poetæ, quæ ad manum mihi sunt, hic a me proferentur. Pratinam, fabulas Satyricas primum composuisse memoriæ proditum a Suida. Idem narrat Tzez. Proleg. in Lycophr. Pausanias, in Corinth. T. I. pag. 227. ed. Facii. Scholiastes denique vetus ad Horatii A. P. p. 317. ed. Bas. Laudat luculentum fragmentum Athenæus, Lib. XIV. pag. 624. quod animi conjectura adductus, ad Satyrica dramata Pratinæ referendum esse credo. Πρατίνας δέ που φησίν·

Μὴ σύντονον δίωκε μήτ' ἀνειμένην
ἰαστὶ οὖσαν, ἀλλὰ τὰν μέσαν νέων
ἄρουραν αἴολιζε τῷ μέλει - - -

Hæc sensu prorsus carent. Alterum versiculum turpe hiantem sic emendavit Toupius ad Suid. T. II. pag. 479.

Μὴ σύντονον δίωκε μήτ' ἀνειμένην,
ἰαστὶ Μοῦσαν, ἀλλὰ τὰν μέσαν νεῶ
ἄρουραν αἰόλυζε τῷ μέλει, Σίμων.

Bene vir doctus v. 2. corruptum οὖσαν, restituit in Μοῦσαν. Aliud vero quid mutandum aut addendum esse nego. Legendum sine dubio quomodo in Athenæo est, mutato tantum accentu, νεῶν. Est enim νεῶν participium verbi νεᾶν. Aristophanes Nub. 1115.

Πρῶτα μὲν γὰρ, νεᾶν βούλησθ' ἐν ὥρᾳ τοὺς
ἀγροὺς,
ὕσομεν - - -

Sic e Codd. recte edidit Brunk, quem vide in Not. Perperam vulgo legebatur νεοῦν. Hesych. νεᾶν, νεάσαι γῆν. Pleniorem inveni Glossam in Photii Lex. MS. νεᾶν, οὐ νεοῦν τὴν γῆν. Εὔπολις Αἰξίν. — δίωκε, *sectare*. sic verbum adhibuit Lyricus incertus apud Plutarchum. Quæst. Convival. IX. 15. p. 478. A.

- - - καμπύλον μέλος διώκων.

Pindar. Nem. V. 44.

- - - διώκων φόρμιγγα πλάκτρῳ.

Verbum αἰολίζειν, bene explicat Scholiastes Theocr. Id. I. 56. ubi inter alia: καὶ Ἱεροκλῆς· Μηδ' αἰόλιζε ταῦτα, τοῦτο δὲ ἔφη δι' ὑπερβολὴν τοῦ κάλλους — ταῦτα γὰρ δύναται τὸ αἰολίζειν. Plato in Cratylo c. 40. αἰολεῖν et ποικίλλειν idem esse affirmat, hinc τὸ αἰόλον, ποικίλον reddidit Apollonius Sophista, Lex. Hom. pag. 61. Hinc et αἰόλον μέλος, idem est ac ποικίλον μέλος, in Ithyphallico carmine apud Athenæum Lib. XIV. pag. 622.

Σοὶ Βάκχε τάνδε Μοῦσαν ἀγλαΐζομεν
ἁπλοῦν ῥυθμὸν χέοντες αἰόλῳ μέλει.

Eodem loco Athenæus e Pratinæ carminibus, hunc excitat locum: Πρέπει τοῖς παισὶν ἀοιδᾶν λαβράκταις Αἰολὶς ἁρμονία. Scripsi ἀοιδᾶν. in Athen. erat ἀοιδάν. — Pratinæ Δυμαῖναι ἢ Καρυάτιδες, laudantur ab Athenæo Lib. IX. pag. 392. F. Πρατίνας δὲ ἐν Δυμάναις ἢ Καρίτισιν, ἀδύφωνον ἰδίως καλεῖ τὸν ὄρτυγα, πλὴν εἰ μή τι παρὰ τοῖς Φλιασίοις ἢ τοῖς Λάκωσι φωνήεντες, ὡς οἱ πέρδικες. Tragœdiæ nomen in Athenæo corruptum esse, jam Casaubonus monuit. Emendavit itaque ἐν Λακαίναις ἢ Καρυάτισιν, quem et secutus Kuhnius ad Pausaniam, Lacon. pag. 311. I. Meursius contra, in Miscellan. Lacon. Lib. IV. c. 14. p. 306. non tragœdiam sed comœdiam Pratinæ, Δυμαῖαι inscriptam esse memorat. Sed aliud quid agebat Vir doctissimus. Toupius denique, Emend. in Suid. T. II. p. 480. sic refingit: Πρατίνας ἐν Δυμαίναις ἢ Καρυάτισιν. *Pratinas in Dymænis aut Caryatidibus.* Laconicæ saltatrices *Dymænæ* dictæ. Hinc putat nomen *fabulæ satyricæ* ortum esse. Stephanus Byzantinus. Δυμᾶν. φῦλον Δωριέων. οἱ οἰκοῦντες Δυμᾶνες· καὶ Δυμανὶς τὸ θηλυκὸν καὶ Δυμαῖνα. Εὐφορίων Χιλιάσι·

- - - φιλοπλοκάμοισι Δυμαίναις.

Vox hæc, Toupio monente, restituenda etiam Hesychio. Δύσμαιναι, αἱ ἐν Σπάρτῃ χορίτιδες βάκχαι. Ubi legendum, Δυμαῖναι. Huc pertinet quoque sigillum Clearchi, cui virgines insculptæ, Caryatides saltantes. Ctesias ap. Plutarchum in Artaxerx. pag. 295. — εἶναι δὲ γλυφὴν ἐν τῇ σφραγῖδι Καρυάτιδας ὀρχουμένας. Pratinæ Ὑπορχήματα honorifice laudantur a Plutarcho, de Musica, T. X. p. 659. Reisk. Forte ad Hyporchemata locus pertinet excitatus ab Athenæo Lib. XI. pag. 461. et Eustathio, sine auctoris no-

mine ad Hom. Iliad. ι'. pag. 1637. 30. edit. Rom. Athenæi verba hæc sunt: ἀλλὰ μὲν ὁ Πλούταρχος ἔφη κατὰ τὸν Φλιάσιον ποιητὴν Πρατίναν, οὐ γᾶν αὐλακισμὲν ἀνδρῶν, ἀλλὰ σκύφον μαστεύων κυλικηγορήσων ἔρχομαι. Casaubonus, in Animadv. pag. 490. emendavit: οὐ γᾶς αὐλακισμένας ἐρῶν, ἀλλὰ σ. μ. κ. ε. In Excerptis Hœschelianis scribitur: οὐ γᾶν αὐλακισμένην ἀλλὰ σκύφον μ. Sed Epitomator ut solet more suo, Pratinæ locum immutavit, præcipuum illius verbum excerpsisse contentus. Miror quomodo tot difficultates enasci potuerint e verbis facile emendandis. Scribe: οὐ γᾶν αὐλακισμέναν ἀνδρῶν, ἀλλὰ σκύφον ματεύων, κυλικηγορήσων ἔρχομαι. Hesych. ματεύειν, ζητεῖν. sic et Schol. Venet. ad Iliad. ξ'. p. 334. cnf. Sophocl. Œd. Tyr. 1171. 1182. Æschyl. Choeph. 328. 892. etc. Ultimum quod innotuit mihi fragmentum e Pratinæ carminibus apud Athenæum latet, Lib. XIV. p. 633.

Λάκων ὁ τέττιξ εὔτυχος εἰς χορόν.

verbum εὔτυχος non sanum esse jam Casaubonus observavit, cum Excerptis itaque legendum censet:

Λάκων ὁ τέττιξ εὔτυκος εἰς χορόν.

vel εὔτυκτος. *Lacon est musicus aptus ad choreas.* Omnino εὔτυκος vel εὔτυκτος est pro εὔτευκτος. Vid. Homer. Iliad. γ'. 336. ο'. 480. Etym. MS. εὔτυκτον — καλῶς κατεσκευασμένον. Omisso τ in ultima, ὁ, ἡ, εὔτυκος. Callimach. Lav. Pallad. 37.

- - - - καὶ ἁ θεὸς εὔτυκος ἕρπει.

vid. ibi Interpp. cnf. Æschyl. Suppl. 981. 1001. et Cl. Schütz, ad ll. cc. Toup. in Hesych. T. III. p. 357. Deest tamen vel sic versui syllaba, quam supplevit Wakefield, Silv. Critic. T. II. pag. 36.

Λάκων ὁ τέττιξ εὔτυκός ἐστιν εἰς χορόν.

ubi versum erudite illustravit.

DEDICATIO

SIMULACRI REGILLÆ

HERODIS UXORIS

IN CERERIS ET FAUSTINÆ

AD

TRIOPIUM.

B.

ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ.

Δεῦρ' ἴτε, [1] Θυβριάδες, νηὸν ποτὶ τόνδε γυναῖκες,
Ῥηγίλλης ἕδος ἀμφὶ [2] θυοσκόα ἱρὰ φέρουσαι.

[1] Θυμβριάδες B.

ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ] Vide quæ de Marcello, carminis forsan auctore, in Præfatione monui.

Δεῦρ' ἴτε Θυβριάδες] Usitatius erat Θυμβριάδες. Θύμβρις enim Græcis *Tiberis*. Hesych. Θύμβρις, ὄνομα ποταμοῦ. Dionys. Perieget. 352.

- - - - ἧς διὰ μέσσης
Θύμβρις ἑλισσόμενος ῥόον εἰς ἅλα βάλλει.

Literam vero μ, multis vocabulis exterere, familiare Græcis poetis. In Scholiis MSS. ad Dionysium, monente Viscontio, legitur Θύβρις, quæ lectio genuina, nam et in antiquissimis Virgilii Codd. legitur Thybris; et Θ Græcorum, valet Romanorum *Th*. cnf. Cluverii Italia antiq. pag. 699. — Memorabilis in hanc rem est H. Stephani observatio, in Thes. L. Gr. T. I. p. 794. Ego, ait, in antiquioribus et fide dignioribus diversorum poetarum scriptis ὄβριμος potius quam ὄμβριμος observasse mihi videor. At immemor optimæ observationis, in Æschylo, Agamemn. 1420. edidit

ἄπολις δ' ἔσῃ, μῖσος ὄμβριμος ἀστοῖς.

et in Sept. ad Theb. 800.

πέπτωκεν ἀνδρῶν ὀμβρίμων κομπάσματα.

Stephanianam lectionem omnes retinuerunt, ipse novissimus Æschyli editor Du Theil. Brunk, in loco e Sept. ad Theb. petito edidit ὀβρίμων, quam lectionem usurpavit Cl. Schütz, qui tamen in Agamemn. (v. 1422.) conservavit lectionem Stephanianam. Idem vitiosum scribendi genus observavi in Euripide. In Orest. 1465. legitur, ed. Musgrav.

Ἰδαία μᾶτερ, μᾶτερ
ὀβρίμα, ὀβρίμα.

at in Ion. 215.

Τί γὰρ, κεραυνὸν ἀμφίπυρον, ὄμβριμον.

vid. Brunk. ad Eurip. Orest. 1463. In Quinto Smyrnæo, ubi etiam tale vitium latuit, veram lectionem restituit Toup. Emend. in Suid. T. III. pag. 253. — Litera μ multos errores effecit in poetis Græcis euphoniæ causa, ab imperitis librariis posita. In Euripid. Alcest. 245. legitur:

Ὅστις ἀρίστης ἀμπλακὼν ἀλόχου
τῆσδ', ἀβίωτον
τὸν ἔπειτα χρόνον βιοτεύσει.

Legendum vero deleta litera μ, ἀπλακών. vid. Schol. Sophocl. Trachin. 120. Brunk. ad Sophocl. Œd. Tyr. 472. Simili modo in Euripid. Iphig. Aul. 124.

Καὶ πῶς Ἀχιλεὺς, λέκτρ' ἀμπλακὼν,
οὐ μέγα φυσῶν θυμὸν ἐπαίξει
σοὶ, σῇ τ' ἀλόχῳ;

Legendum est, λέκτρ' ἀπλακὼν, nam Marklandi emendatio

— λέκτρ' (i. e. κατὰ λέκτρα) ἀμπλακέων,

dura est, et participio Ionico nullus locus concedendus in Scena Attica. In Æschyli Eumenid. 935. accurate Hermannus edidit ἀπλακήματα, in omnibus enim aliis edd. erat ἀμπλακήματα. Reddenda vox et sana in Tragici Supplic. 238. ubi vulgatur:

Κἀκεῖ δικάζει τἀμπλακήμαθ' ὡς λόγος.

Scribe: τἀπλακήμαθ' —. Nonnunquam et aliæ literæ, præcipue τὸ λ, additæ, contrarium linguæ legibus. In Euripid. Ipoig. Aul. 352. edidit Musgrave,

- - - - Δαναΐδαι δ' ἀφιέναι
ναῦς διήγγελον, μάτην δὲ μὴ πονεῖν ἐν Αὐλίδι.

Ubi omissum λ. scribendum enim ναῦς διήγγελλον, sequitur enim εἶχες et παρεκάλεις. Imperfectum hujus verbi occurrit in Herc. fur. 554. Helen. 626. nunquam vero, quantum scio, aor. 2. Similis error latet forte in Iphig. Taur. 939.

Ταῦτ' ἄρ' ἐπ' ἀκταῖς κἀνθάδ' ἠγγέλης μανείς.

raro aor. 2. passivi in Atticis Tragicis invenies. Legendum itaque: ἠγγέλθης. cnf. Hecub. 591. 672. Æschyl. Choeph. 739. Agamemn. 302. Euripid. Hecub. 727. Orest. 1529. 1018. Sophocl. Electr. 1341. 1462. Œd. Tyr. 604. Fere semper aor. 1. a Tragicis usurpatum esse, præter

II.

MARCELLI.

Huc adeste Tiberinides ad templum mulieres,
Regillæ ad simulacrum suffimenta sacra ferentes.

[2] θυοσκόον ex corr. S.

Etym. M. pag. 154. 424. 503. 817. 883. monuere, Piersonus ad Mœrin, pag. 207. et Valk. ad Eurip. Phœn. pag. 306. Literam denique ν multis locis insertam esse, sensumque turbare, dudum notarunt VV. DD. cnf. Wakefield ad Lucret. III. 927. ubi nonnulla exempla invenies.

Ῥηγίλλης ἕδος ἀμφὶ θυοσκόα ἱρὰ φέρουσαι] Regilla, e nobilissima Romana familia orta, fuit Herodis Attici uxor, soror Braduæ. vid. Visconti pag. 76. qui egregie, quæ ad Regillam spectant, omnia illustravit. — ἕδος, *sacra effigies, statua*. vide quæ monui ad Inscr. I. 19. Pro *simulacro deorum*, ponitur ap. Dionys. Halicarn. A. R. Lib. I. p. 38. παραλαβὼν καὶ τὸν πατέρα καὶ τὰ ἕδη τῶν θεῶν· Appian. Mithrid. pag. 717. τὸ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς ἕδος, ὃ παλλάδιον καλοῦσι. Vide præterea de hac voce Erotianum et Thom. Mag. Jungerm. ad Polluc. Lib. I. 7. et Toup. in Cur. noviss. in Suid. pag. 61. — Sæpenumero vox ἕδος pro *statua*, in poetis. Æschylus in Niobe. ap. Strabon. Lib. XII. p. 870.

Βερέκυντα χῶρον, ἔνθ' Ἀδραστείας ἕδος.

Insignis quoque est Callimachi locus apud Eusebium, in Præp. Evang. Lib. III. 8. emendatus a Toupio, in Emend. in Suid. T. III. p. 93. de Junonis statua lignea apud Samios:

Οὔπω Σμίλιδος ἔργον εὔξοον. ἀλλ' ἐπὶ τεθμοῦ
Δηναίου γλυφάνῳ ἄξοος ἦσθα σανίς.
ὧδε γὰρ ἱδρύοντο θεοὺς τότε· καὶ γὰρ Ἀθήνης
ἐν Λίνδῳ Δαναὸς λᾶαν ἔθηκεν ἕδος.

Lapides antiquissimis temporibus pro statuis honore positi. Euripides, Antiope:

- - - ἔνδον δὲ θαλάμοις βουκόλον
κοσμοῦντα κισσῷ στύλον Εὐίου θεοῦ.

Simili modo Auctor Phoronidis, ap. Clem. Alex. Strom. Lib. I. pag. 418.

Καλλιθόη κλειδοῦχος Ὀλυμπιάδος βασιλείης
Ἥρης Ἀργείης, ἣ στέμμασι καὶ θυσάνοισι
πρώτη ἐκόσμησεν περὶ κίονα μακρὸν ἀνάσσης.

Dixi supra vocem ἕδος templum sæpenumero significare et monumentum. Tali significatione verbum credo reddendum esse fragmento corruptissimo, desumpto e Pythonis Catanensis (aut Alexandri Magni) fabula Satyrica, Agenis inscripta, ap. Athen. Lib. XIII. p. 595. F. Versus poetæ partim cum soluta oratione misti, ita se habent: Ἔστιν δ' ὅπου μὲν ὁ κάλαμος πέφυκεν, ὁ δὲ ἐφέτωμα * ὄρνον ἐξ ἀριστερᾶς δ' ὅδε

πόρνης ὁ κλεινὸς λαὸν, ὃν δὴ Παλλίδης
τεύξας, κατέγνω διὰ τὸ πρᾶγμ' αὐτοῦ φυγὴν,
ἐνταῦθα δὲ τῶν βαρβάρων τινὲς μάγοι
ὁρῶντες αὐτὸν παγκάλως διακείμενον,
ἔπεισαν ὡς ἀξιοῦσι τὴν ψυχὴν ἄνω
τὴν πυθιονίκης - - - -

Totum locum depravatum, in hunc fere modum emendari posse existimo:

Ἔστιν δ' ὅπου μὲν ὁ κάλαμος πέφυχ' ἕδος
ἐπίχωμα δ' ὄρνον, ἐξ ἀριστερᾶς δ' ὅδε
πόρνης ὁ κλεινὸς ναὸς, ὃν δὴ Παλλίδης
τεύξας, κατέγνω διὰ τὸ πρᾶγμ' αὐτοῦ φυγήν.
ἐνταῦθα μὲν τῶν βαρβάρων τινὲς Μάγοι
ὁρῶντες αὐτὸν παγκάλως διακείμενον,
ἔπεισαν, ὡς ἄξουσι τὴν ψυχὴν ἄνω
τὴν Πυθιονίκης - - - -

Hic quidem, ubi arundo noscitur, monumentum
tumulus desertus est. Ex sinistra vero parte
meretricis superbum templum, quod Harpalus
ædificavit; paravitque sibi fugam ob hanc rem.
Hic autem, Barbarorum quidam Magi,
videntes templi situm præclarum,
dixere, se subvecturos animam Pythionices
in sedes supernas - - - -

In Fabula Satyrica Agenis inscripta, tractata erat historia Harpali et Pythionices. Ex pluribus enim quam ducentis talentis Harpalus, immensa duo monumenta in Pythionices exegit sempiternam memoriam. Pythionices historiam suavissime exposuit summus Criticorum, Jacobs, in Wielandii Museo Attico, T. II. sect. 3. pag. 178. Ibi acumen, doctrinam reconditam, poeticamque facultatem admirandi, jucundam occasionem sæpe nobis datam esse recordamur. Emendavit quoque fragmentum laudatum, at quia in nonnullis aliter sentimus, afferamus sententias viri doctissimi, libereque nostram

Ἡ δὲ πολυκτεάνων μὲν [1]ἔην ἐξ Αἰνεαδάων,
Ἀγχίσεω [2]κλυτὸν αἷμα καὶ Ἰδαίης Ἀφροδίτης.
Γήματο δ' [3]ἐς Μαραθῶνα. Θεαὶ δέ μιν οὐρανιῶναι
[4]Τίουσιν, Δηώ τε νέη, Δηώ τε παλαιὴ,
Τῇσί περ ἱερὸν εἶδος ἐϋζώνοιο γυναικὸς
[5]Ἄγκειται· αὐτὴ δὲ μεθ' ἡρώνῃσι νένασται

[1] ἔνη A. [2] καυτὸν A. [3] εἰς S. M. B.

addemus opinionem. Acutam v. 1. recepi Jacobsii emendationem, πέφυχ'. at pro ἕλος, quæ conjectura ingeniosa, scribendum mihi videtur ἕδος. Præterea vox ἕλος, quæ arundinosam regionem indigitat, (vid. Angares ap. Athen. Lib. XIV. pag. 633.) superflua est, quia jam præcesserat, ὅπου ὁ κάλαμος πέφυχ'. Credidit Vir doctissimus, templum Pythionices in calamis positum esse, talem enim habuit Venus apud Milesios. vid. Theocrit. Id. XXIX. 4. v. 2. ita scribit V. D.

ἔνθ' αἰέτωμα, κἢξ ἀριστερᾶς ὁδοῦ.

Erudite quidem posuit αἰέτωμα, at ἐπίχωμα propius ad literarum ductus accedere videtur, et ad ipsam rem jucundissime. Vocem ὄρνον e Glossa ortam putat, qua ὄροφος scriptum erat. At ὄρνος i. q. ὀρφνὸς aut ὀρφανός. ἐπίχωμα ὄρνον, reddo, *tumulum desertum*. vid. Phavorinum h. v. δ' ὅδε mutaverat doctissimus Criticus in ὁδοῦ. Sed lectio in Athenæo recte se habet et servanda. Sophocles Electr. 6.

αὕτη δ', Ὀρέστα, τοῦ λυκοκτόνου θεοῦ
ἀγορὰ Λύκειος. οὑξ ἀριστερᾶς δ' ὅδε,
Ἥρας ὁ κλεινὸς ναός.

v. 3. male erat in Athenæo λαὸς, quod jam a Casaubono observatum. Cur *Harpalus* Παλλίδης dictus, narrat Athenæus. In v. 6. vir doctissimus pro παγκάλως scribit παγκάκως. Non tamen mihi persuadere possum hanc lectionem a poeta profectam esse. Sermo, ut mihi videtur de superbo situ monumenti, minime de Harpalo, certe sensus, et verbum illud διακείμενον, quod de ædificio bene dici potest, hoc indigitare videtur. v. 5. male vulgatur ἀξιοῦσι. patet scribendum esse ἄξουσι —. In poetæ vs. 2. Lapis et Arcudius θυοσκόα. Vitiosa est Salmasiana lectio θυοσκόον.

Ἡ δὲ πολυκτεάνων - - - Ἀφροδίτης] Nobilissimam facit Regillam inscriptionis auctor, et ad Æneam et Anchisem gentis originem refert. cnf. Visconti.

Γήματο δ' ἐς Μαραθῶνα. - - -] Nupsit Regilla Herodi Attico, qui Marathonius erat. Marathon, notus Atticæ pagus, unde fuit Herodes. Ibi immensas opes possidens, vitam exegit, ibidemque sepeliri voluit. vid. Philostratum in Herode, c. 12. Gellium Lib. I. 2. Conservavit Philostratus Epigramma ipsius sepulcro inscriptum: Brunk. Analect, T. III. pag. 272.

Ἀττικοῦ Ἡρώδης Μαραθώνιος, οὗ τάδε πάντα
κεῖται τῷδε τάφῳ, πάντοθεν εὐδόκιμος.

Dictus quoque Herodes, Marathonius, in Inscriptione Athenis reperta, editaque a Sponio, Itin. T. II. pag. 482. cnf. Viscont. ad h. l.

Θεαὶ δέ μιν οὐρανιῶναι - - - παλαιὴ] Ex Salmasii sententia, duæ hic proponuntur Cereres, nova et antiqua. Cererem intelligit matrem, et filiam Proserpinam, Cererem novam, juniorem a poeta vocatam. At a viro docto minime observatum, hæc reliquis non convenire. Spanhemius, ad Callimach. Hymn. in Cerer. 133. sub nova Cerere, Sabinam imperatoris Hadriani uxorem intelligit. At hæc nulla temporis ratione habita, scripsit Vir doctus. Sine dubio intelligenda est Faustina; cui sententiæ magnam vim e versu 48. conciliavit Viscontius. Ibi legitur:

Τοῦτο δὲ Φαυστίνῃ κεχαρισμένον ἥσται ἄγαλμα.

Hinc quoque patet, Faustinam juniorem, Cererem novam dictam esse. Ex V. Cl. Eichstædtii censura, pag. 489. intellexi, opinionem hanc, Faustinam sub Cereris nomine latere, jam Arnaldum habuisse, in libello De diis παρέδροις. cap. XXII. pag. 144. aliamque falsam exstare, in Maffeii Art. Critic. lapid. III. 1. pag. 143. Deæ dictæ οὐρανιῶναι, cœlestes, quod idem est ac οὐράνιαι, in Tragico incerto ap. Stobæum Grotii pag. 133. οὐρανίων solet esse epitheton deorum, in Homero. vid. Iliad. α'. 570. ε'. 373. ρ'. 195. φ'. 275. 509. οὐρανιώνη, nunquam, quantum scio, in alio poeta occurrit.

Ἄγκειται] Optime Marcellus adhibuit verbum ἀνακεῖσθαι, quod Grammaticorum veterum auctoritate, de dedicatione alicujus rei, maxime *statuæ*, dicitur. Athenæus, Lib. I. pag. 23. C. Ἀνακεῖσθαι δὲ φαμὲν, ἐπὶ ἀνδριάντος, ὅθεν τοὺς ἐπὶ κατα-

Ea quidem opulentissimis erat ex Æneadis,
Anchisæ inclytus sanguis, et Idææ Veneris:
Nupta venit Marathona: divæ autem ipsam cœlestes
Honorant, Ceres nova, et Ceres prisca,
Quibus sacra effigies formosæ mulieris
Dicata est. Ipsa vero cum heroinis habitat

[4] Τίμουσιν A. [5] Ἀγχεῖται A.

κειμένων χρωμένους τῇ λέξει, διέσυρον. Theocritus, Id. X. 32. ex emendatione Toupii in Animadv. p. 395.

Αἴθε μοι ἦς ὅσσα Κροῖσόν ποκα φαντὶ πεπᾶσθαι,
χρύσεοι ἀμφότεροί κ' ἀνακείμεθα τᾷ Ἀφροδίτᾳ.

Auctor incertus Epigrammatis asservati in Bibliotheca Cardin. Zeladæ, in Analect. Brunk. T. III. n. CLXIII.

Ἄλσος μὲν Μούσαις ἱερὸν λέγε τοῦτ' ἀνακεῖσθαι
τὰς βίβλους δείξας, τὰς παρὰ τοῖς πλατάνοις.

Μεθ' ἡρώνῃσι νένασται - - - Ἐν μακάρων νήσοισιν] Atticum est ἡρῶναι pro ἡρωίναι. Sic infra v. 55.

Οὐδέ μιν ἡρώνῃσι παλαιῇσιν μεδέουσα.

Aristoph. Nub. 315. Αἳ φθεγξάμεναι τοῦτο τὸ σεμνὸν μῶν ἡρῶναί τινές εἰσίν; Ubi Scholiastes: Ἀττικὴ ἡ σύνταξις τὸ ἡρῶναι, ὡς ἠίθεοι, ἤθεοι —. Κατὰ δὲ τὸ ἀρχαῖον καὶ σύνηθες αὐτῷ, ἐνθάδε τρισυλλάβως προήνεγκε τὸ ἡρῶναι. Nil altius hærebat mentibus antiquorum, quam animas scelerum puras in beatas sedes migrare. Testimonia veterum a viris doctis passim collecta. In elegantissimo Pauli Æmilii epigrammate, apud Gorium, Inscriptt. Etrusc. T. II. p. 219. invenies:

καὶ ναίεις μακάρων νήσους θαλίῃ ἔπι πολλῇ,
ἔνθα κατ' Ἠλυσίων πεδίων σκιρτῶσα γέγηθας
ἄνθεσιν ἐν μαλακοῖσιν, κακῶν ἔκτοσθεν ἁπάντων.

Desidero hoc loco doctrinam Salmasii, scribentis: 'Saturnum in beatis insulis regnare, hic fecit, quod nescio an alibi temere invenies.' Cui non notus Pindari locus Ol. II. 122. quem integrum transferre liceat:

Ὅσοι δ' ἐτόλμασαν ἐς τρὶς
ἑκατέρωθι μείναντες
ἀπὸ πάμπαν ἀδίκων ἔχειν
ψυχὰν, ἔτειλαν Διὸς
ὁδὸν παρὰ Κρόνου τύρσιν· ἔνθα μακάρων
νᾶσον ὠκεανίδες
αὖραι περιπνέουσιν· ἄνθεμα δὲ χρυσοῦ φλέγει,
τὰ μὲν χερσόθεν, ἀπ' ἀγλαῶν δενδρέων,
ὕδωρ δ' ἄλλα φέρβει·
ὅρμοισι τῶν χέρας ἀναπλέκοντι καὶ στεφάνοις.
βουλαῖς ἐν ὀρθαῖς Ῥαδαμάνθυος.
ὃν πατὴρ ἔχει Κρόνος ἑτοιμον αὐτῷ πάρεδρον
πόσις ὁ πάντων Ῥέας
ὑπέρτατον ἐχοίσας θρόνον.

Reperit Visconti aliam quoque auctoritatem in picturis sepulcri Nasonum Tab. VIII., ubi anima a Mercurio ad Saturnum sedentem adducitur. — Similitudine aliqua argumenti admoniti, addamus conjecturam de Suidæ loco. Memorat Grammaticus arcem Thebarum in Bœotia sitarum, vocatam esse *Insulam beatorum*. v. Μακάρων νῆσοι. — ἡ ἀκρόπολις τῶν ἐν Βοιωτίᾳ Θηβῶν τὸ παλαιὸν, ὡς Παρμενίδης. Nihil hic observarunt Viri docti. At in Photii Lexico MS. iisdem fere verbis hæc inveni: Μακάρων νῆσοι. ἡ ἀκρόπολις τῶν ἐν Βοιωτίᾳ Θηβῶν, τὸ παλαιὸν, ὡς Ἀρμενίδας. Ex his apparet, in Suida, Photii auctoritate Ἀρμενίδας, pro Παρμενίδης legendum esse. Fuit enim Armenidas scriptor de Rebus Thebanis; hoc intelliges e loco Scholiastæ, Apollonii Rhod. Lib. I. 551. Ἀθηναίης Ἰτωνίδος, γράφεται καὶ Τριτωνίδος. Ἰτωνίας δὲ Ἀθηνᾶς ἐστὶν ἱερὸν ἐν Κορωνείᾳ τῆς Βοιωτίας. .... Ἀρμενίδας δὲ, ἐν τοῖς Θηβαϊκοῖς, Ἀμφικτυόνος υἱὸν Ἴτωνον ἐν Θεσσαλίᾳ γεννηθῆναι (φησὶ), ἀφ' οὗ Ἴτων πόλις καὶ Ἰτωνὶς Ἀθηνᾶ. Armenidæ nomen restituendum alio loco Scholiorum in Apollon. Rhod. Lib. I. 741. Ibi de origine Thebarum mentione injecta, hæc leguntur: ὅτι δὲ ἠκολούθησαν τῇ Ἀμφίονος λύρᾳ οἱ λίθοι αὐτόματοι, ἱστορεῖ καὶ Ἀντιμενίδας ἐν πρώτῳ. τὴν δὲ λύραν δοθῆναι Ἀμφίονι ὑπὸ Μουσῶν φησὶ. Scribe: Ἀρμενίδας. Syllabam ἐν pro ἐμ, in voce ἐμβασιλεύει, accurate dedit Arcudius. Talia occurrunt plura in Codd. MSS. et antiquis Inscriptt. Sic centies ΤΥΝΒΟΣ pro ΤΥΜΒΟΣ incisum invenies. Magna laude dignum est Viscontii ingenium, qui in notis ad h. l. emendavit epigramma in Ana-

Ἐν μακάρων νήσοισιν, ἵνα Κρόνος [1] ἐμβασιλεύει.
Τοῦτο γὰρ ἀντ' ἀγαθοῖο νόου [2] εἴληχεν ἄποινον.

[1] ἐμβασιλεύει tanquam ex marmore omnes.

lect. Brunk. T. III. adesp. DCCXVIII. Edidit enim Brunkius:

Τίς μου τὴν Σειρῆν' ἄκακον κακὸς ἥρπασε δαίμων;
τίς μου τὴν γλυκερὴν ἥρπασ' ἀηδονίδα:
νυκτὶ μιῇ ψυχραῖσιν ἄφαρ σταγόνεσσι λυθεῖσα
ὤλεο Μοῦσ', ἐτάκη δ' ὄμματ' ἐκεῖνα σέο,
καὶ στόμα πέφρακται τὸ χρύσεον· οὐδὲν ἔτ' ἐν σοι
λείψανον οὐκ εἴδους, οὐ σοφίης πέλεται.
ἔῤῥετε μέρμηραι θυμαλγέες. ἄμμοροι ἐσθλῆς ἐλπίδος ἄνθρωποι· πάντα δ' ἄδηλα Τύχης.

Versu primo in lapide invenit Visconti:

Τίς μου τὴν Σειρῆνα κακὸς κακὸς ἥρπασε δαίμων.

Elegantissima lectio! tantum abest, ut auribus meis molesta sit repetitio verborum κακὸς, ut potius existimem, diligenter hæc verba a poeta posita esse, ne funestam cladem celeriter currentibus et remissioribus numeris caneret, sed ut languida aliquantum sensibus oratione fata luctuosa deploraret. cnf. Burmann. ad Antholog. Lat. T. II. pag. 98. Versum 6. ita lapis exhibet:

λείψανον οὐ κάλους, οὐ σοφίης πέλεται.

Ubi addita litera λ, legendum; οὐ κάλλους, pro quo Brunkius exhibuit οὐκ εἴδους. Sexcenta equidem, nimia literarum arctatione corrupta loca afferre possum. Expromam pauca. In Athenæo, Lib. XIV. pag. 697., Scolion legitur venustissimum, editum quoque a Brunkio, in Analect. T. I. pag. 154. et Ilgen, in Scoliis pag. 31.

Ἐκ γῆς χρὴ κατιδεῖν πλόον
εἴ τις δύναιτο καὶ παλάμην ἔχοι·
ἐπεὶ δέ κ' ἐν πόντῳ γένηται
τῷ παρέοντι τρέχειν ἀνάγκη.

Putat Jacobs in Animadv. ad Anthol. T. I. P. 1. p. 294. (cnf. Addend. ad Ilgenii Scol. pag. 256.) post ἐκ γᾶς omissum esse vocabulum, quod versum expleverit, ut esset Alcaicus. At nihil deesse puto. Est enim primus versiculus Glyconicus, Antispasticus dimeter Acatalecticus, qualis ille Simonidis ap. Plutarchum, in Consol. ad Apollon. T. I. pag. 297. ed. Wyttenbach.

Ἄπρακτοι δὲ μεληδόνες.

et notus Horatii, Lib. I. Od. III. 1.

"Sic te diva potens Cypri."

Miror vero, neminem quantum scio, animadvertisse, versum tertium vitio laborare. Credo Scolion sic scribendum et distinguendum esse:

Ἐκ γῆς χρὴ κατιδεῖν πλόον
εἴ τις δύναιτο, καὶ παλάμην ἔχοι·
ἐπεὶ δ' ἂν ἔμπορος γένηται,
τῷ παρέοντι τρέχειν ἀνάγκη.

Sensus est: *oportet nautam e terra agitatum videre mare, an rei nauticæ habeat cognitionem* (εἰ παλάμην ἔχοι); *si vero mercator factus, deprehensus in mari tempestate, omnibus viribus allaborandum, ut vento recte uteretur.* παλάμη, *ratio est, qua quid efficitur*, i. q. δύναμις. Certe sic sæpius usurpatur a Pindaro, v. c. Olymp. IX. 38. X. 25. Pyth. I. 85. Nem. X. 121. etc. Versu tertio, spondeus, Lyrica omnino defendi potest auctoritate. Video his scriptis Wakefieldium, in Silva Critica, T. IV. pag. 63. conjecisse v. 4.

Τῷ φορέοντι τρέχειν ἀήτῃ,

aut,

Τῇ φορεούσῃ τρέχειν ἅμ' αὔρᾳ.

Sed hoc nimis a literarum ductibus recedit. Ob falsam scribendi methodum, vitiose se habet Mesomedis locus in Brunkii Analect. T. II. pag. 292. Antholog. Jacobs, T. III. pag. 6.

λήθουσα δὲ πὰρ πόδα βαίνεις,
γαυρούμενον αὐχένα κλίνεις,
ὑπὸ πῆχυν ἀεὶ βίοτον μετρεῖς,
νεύεις δ' ὑπὸ κόλπον ἀεὶ κάτω ὀφρὺν,
ζυγὸν μετὰ χεῖρα κρατοῦσα.

Versu 4. hiatus est, qui cum unicus sit toto hymno, Dactylicis numeris eleganter condito, omnino tollendus. Procul dubio fuit in Mesomede:

νεύεις δ' ὑπὸ κόλπον ἀεὶ κάτω
ὀφρὺν, ζυγὰ χειρὶ κρατοῦσα.

Quam bene nunc numeri utriusque versus sententiæ conveniunt. Vox cæterum ὀφρὺν mihi suspecta est, et sine ullo sententiæ damno tollenda. Tum esset:

νεύεις δ' ὑπὸ κόλπον ἀεὶ κάτω
ζυγὸν μετὰ χεῖρα κρατοῦσα.

Conferendus cum Mesomede, Apollonii Rhodii locus, Lib. II. 685.

- - - οὐδέ τις ἔτλη
ἀντίον αὐγάσασθαι ἐς ὄμματα καλὰ θεοῖο,
στὰν δὲ κάτω νεύσαντες ἐπὶ χθονός.

Sed quid vetat unum alterumque locum

In beatorum insulis, ubi Saturnus regnat;
Hoc enim pro bona mente sortita est munus:

[2] εἴληκεν A.

poetarum hic emendare, ubi vera lectio in falsam librariorum inscitia degeneravit? Suavissimus Lycophronidis locus apud Athenæum, Lib. XV. pag. 670., quem, cum vitiosus sit, male intellectum esse, quid mirum? Ὅθεν Λυκοφρονίδης, ait, τὸν ἐρῶντα ἐκεῖνον αἰπόλον ἐποίησε λέγοντα, τόδε ἀνατίθημί σοι ῥόδον καλὸν νόημα, καὶ πέδιλα καὶ κυνέην καὶ τὴν θηροφόνον λογχίδα, ἐπεί μοι νόος ἄλλῃ κέχυται, ἐπὶ τὰν χάρισι φίλαν παῖδα καὶ καλάν. Casaubonus, quod in Aldina et Basileensi editione fuit, καλὸν νόημα, in καλὸν ἄνθημα mutare studet: idem profert aliam conjecturam, τὸ ῥόδον καλὸν τόδ', ἐμά τε πέδιλα. Displicent hæc eruditissimo Jacobsio, qui in Animadv. ad Auct. Vet. pag. 317. hæc scribit: 'Mihi olim in mentem venit: ῥόδον χαρίτων μέλημα, ut Anacreon Od. V. ῥόδον ἔαρος μέλημα. Od. LIII. Χάρισίν τ' ἄγαλμ' ἐν ὥραις—

Τόδε καὶ μέλημα μύθοις.

et XXXVIII. ἴδε πῶς ἔαρος φανέντος χάριτες ῥόδα βρύουσιν. Fortasse tamen verius, quod et a vulgatæ scripturæ ductibus proxime abest, et reliquis donis optime convenit; ῥόδον καλὸν εἷμα καὶ πέδιλα.' Equidem, ut libere meam de hac conjectura sententiam dicam, nil malim, quam ut ea Codicis alicujus auctoritate confirmetur, est enim ingeniosissima, et pulcrum sensum efficit. Venit tamen mihi in mentem, dum meliora dabunt acutiores, conjicere; καλὸν φόρημα, et totum locum sic scribere:

Τόδ' ἀνατίθημί σοι ῥόδον
καλὸν φόρημα,
καὶ πέδιλα, καὶ κυνέην,
καὶ τὴν θηροφόνον λογχίδ', ἐπεί μο νόος ἄλλῃ κέχυται,
ἐπὶ τὰν Χάρισι φίλαν παῖδα καὶ καλάν.

Rosam hanc tibi depono,
Eximium ornamentum,
et calceos et galeam,
hastamque feris neciferam, quoniam mens mea alia volutat,
atque in puellam Gratiis amicam et formosam conversa est.

Melleos Græcos versiculos vix exprimere potest lingua Latina. Quanquam haud multum a vero emendatio mea abesse videtur, tamen aliam quoque proponere liceat. Fuit forte:

Τόδ' ἀνατίθημί σοι ῥόδον
Καλά τε σέλινα.

Non semel a poetis coronæ rosaceæ et apianæ conjunctæ. Memorabilis est locus, e carmine Anthema dicto, ap. Athen. Lib. XIV. pag. 629. qui sic numeris reddendus:

Ποῦ μοι τὰ ἴα; ποῦ μοι τὰ ῥόδα; ποῦ μοι τὰ καλὰ σέλινα;
ποῦ μοι ταδὶ τὰ ἴα; ταδὶ τὰ ῥόδα; ταδὶ τὰ σέλινα;

Versus sunt symplecti. Cæterum cum Lycophronide comparandus locus Hedyles poetriæ, e carmine Scylla inscripto ap. Athenæum Lib. VII. pag. 297. Locum correctius scriptum subjiciam:

Ἢ κόγχου δώρημα φέροντ' ἐρυθρὰς ἀπὸ πέτρης,
ἢ τοὺς ἀλκυόνων παῖδας ἔτ' ἀπτερύγους,
τῇ νύμφῃ δυσπείστῳ ἀθύρματα· δάκρυ δ' ἐκείνου
καὶ Σειρὴν γείτων παρθένος οἰκτίσατο.
ἀκτὴν γὰρ κείνην ἀπενήχετο, καὶ τὰ σύνεγγυς Αἴτνης * * * *

Sermo est de Glauco, qui cum Scyllam amaret, in illius antrum ingressus est, dona ferens. Versu 3. male erat: τῇ νύμφῃ δύσπιστος; nec recte Casaubonus rescribebat, δυσπίστῳ. Legendum enim δυσπείστῳ. Etenim δύσπιστος, est is, *cui difficulter fides haberi potest*, δύσπειστος vero, *qui difficulter sibi aliquid persuaderi patitur*. V. Cl. Jacobs, ad Anthol. T. I. P. II. pag. 248. versum 2. ita scribit:

τῇ νύμφῃ δύστηνος ἀθύρματα - - -

admodum eleganter! Idem pro ἀκτὴν γὰρ κείνην, fuisse suspicatur:

- - - ἀκτὴν γὰρ Σικελὴν παρενήχετο.

At hæc emendatio splendida magis quam necessaria, nil enim locus habet, quod quemquam offendere possit. Quid sit ἐρυθρὰ πέτρη, nescio. Forsan sunt saxa in mari, quæ rubrum colorem a conchis adhærentibus ducunt. Recordor similem locum in Virgilii Cir. 103.

"Purpureis late videntia litora conchis."

Memorat quoque *concham*, ab colorem *purpuream*, auctor Mimorum apud Gellium, Lib. XV. pag. 327. Halcyones Nymphis erant dilectæ. Theocrit. Idyll. VII. 57.

Χἁλκυόνες στορεσεῦντι τὰ κύματα, τάν τε θάλασσαν
τόν τε Νότον, τόν τ' Εὖρον, ὃς ἔσχατα φυκία κινεῖ.
ἀλκυόνες, γλαυκαῖς Νηρηΐσι ταί τε μάλιστα
ὀρνίχων ἐφίλαθεν, ὅσαισί περ ἐξ ἁλὸς ἄγρα.

Cum Hedyles loco convenit pulcherrimum Callimachi Epigramma, quod vitiis innu-

Ὡς οἱ Ζεὺς ᾤκτειρεν ὀδυρόμενον παρακοίτην,
Γήρᾳ ἐν ἀζαλέῳ χήρῃ [1] περικείμενον εὐνῇ.

[1] περιχείμενον S.

meris contaminatum, servavit Athenæus Lib. VII. pag. 318. Felicissime res successisse videtur Jacobsio, in restituendo epigrammate; temperare tamen mihi nequeo, quin totum locum apponam, ut in singulis locis emendatius legatur:

Κόγχος ἐγὼ, Ζεφυρῖτι, παλαίτερον· ἀλλὰ σὺ νῦν με
Κύπρι, Σεληναίης ἄνθεμα πρῶτον ἔχεις,
ναυτίλον. ὃς πελάγεσσιν ἐπέπλεον, εἰ μὲν ἀῆται
τείνας οἰκείων λαῖφος ἀπὸ προτόνων.
εἰ δὲ γαληναίη λιπαρὴ, θέον αὐτὸς ἐρέσσων
ποσσὶν ἀεὶ, ὡς καὶ τοὔνομα συμφέρεται.
ἔκ τ' ἔπεσον παρὰ θῖνας Ἰουλίδος, ὄφρα γένωμαι
σοί τι περίσκεπτον παίγνιον, Ἀρσινόη.
μηδ' ἐμοὶ ἐν θαλάμῃσιν ἔθ', ὡς πάρος (εἰμὶ γὰρ ἄπνους)
τίκτοιτ' αἰνοτέρη, ὤεον ἀλκυονίς.
Κλεινίου ἀλλὰ θυγατρὶ δίδου χάριν· οἶδε γὰρ ἐσθλὰ
ῥέζειν, καὶ Σμύρνης ἐστὶν ἀπ' Αἰολίδος.

De versu 9. hæc monet doctissimus Interpres ad Antholog. T. II. P. I. pag. 285. ' Verba ἐν θαλάμῃσιν, de templi penetralibus acceperim, ubi nautilus periculorum, quæ mare habet, securus jacebat. Dioscurorum θαλάμας memorat Eustath. ad Iliad. pag. 906. Rheæ θαλάμαι celeberrimæ. vid. Schneid. ad Nicandr. Alex. pag. 78. Totum autem distichon in hunc modum distinxerim et emendaverim:

μηδ' ἐμοὶ, ἐν θαλάμῃσιν, ἔθ', ὡς πάρος, εἰμὶ γὰρ ἄπνους,
τηρεῖται γοερῆς ὤεον ἀλκυόνος.

Quum hic, in Arsinoes templo jaceam, vita privatus, non amplius, ut olim feci, Halcyonis, luctuosæ avis ova, i. e. nidificationem observo. In his saltem γοερῆς ἀλκυόνος, verum puto.' Non omnino in suam sententiam nos perduxit vir doctissimus. θαλάμαι quidem Dioscurorum etiam a Photio memorantur in Lex. MS. Θαλάμαι, καταδύσεις. θαλάμαι δὲ τόπος ἱερὸς τῶν Διοσκούρων. At hoc loco θαλάμαι, non penetralia templi, sed *cubilia piscium*, inter saxa ad maris litus significare videntur. Sic ab Homero, cubile polypodis θαλάμη dictum, Od. ε'. 432.

Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος, θαλάμης ἐξελκομένοιο.

Apollonius Sophista, vocem θαλάμη per κατάδυσιν explicat, i. e. foveam. v. 10. in Athenæo erat τίκτει δ' αἰνοτέρης ὤεον ἀλκυόνης. Nescio an recte verba restituerim. Alcyones in aqua nidulantur, sub desertis e mari prominentibus rupibus, ubi concharum cubilia. vid. Varro ap. Gellium Lib. III. 10. Dicta est αἰνοτέρη, Alcyon, aut quia edit nautilum, (nam conchas et cancros cibum esse Alcyonis res nota, unde et species aliqua a Franco-Gallis dicta, Martin Pêcheur Crabier, vid. Buffon Hist. Natur. T. XIII. p. 269.) aut, si privata est pullis, hos non curare videtur, et dura, i. e. αἰνοτέρη est. Cnf. Valmont de Bomare Dictionaire d'Histoire Naturelle, T. IV. p. 67. Sed ad Lycophronidem revertamur. Aliud hujus poetæ fragmentum e Clearcho laudat Athenæus Lib. XIII. pag. 564. B. — καθάπερ φησὶ Κλέαρχος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἐρωτικῶν, Λυκοφρονίδην εἰρηκέναι φησὶν, οὔτε παιδὸς ἄῤῥενος, οὔτε παρθένων τῶν χρυσοφόρων, οὐδὲ γυναικῶν βαθυκόλπων, καλὸν τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ κόσμιον πεφύκει. ἡ γὰρ αἰδὼς ἄνθος ἐπισπείρει. Nemo accuratius de hoc loco egit Wakefieldio, qui in Diatribe in Eurip. Hecub. p. 14. legendum censet παρθένων χρυσοφόβων; nec parum huic conjecturæ tribuere videtur. At minime opus, ut illius conjecturam sequamur, quia lectio vulgata optimum dat sensum. Tum etiam vox φόβη, si capillum significat, nunquam in compositione occurrit; semper ponitur χαίτη, κόμη, βόστρυχος, πλόκαμος aut aliud verbum. Amor dictus χρυσοκόμας, ab Anacreonte apud Athen. Lib. XIII. pag. 599. C. et Euripide, Iphig. Aul. 545.

- - - ἔθι δὴ
Δίδυμ' Ἔρως ὁ χρυσοκόμας
Τόξ' ἐντείνεται χαρίτων.

Præcipue vero Apollo. Eurip. Ion. 903.

- - - Ὦ Λατοῦς παῖ
πρὸς τάνδ' αὐγὰν αὐδάσω.
ἦλθές μοι χρυσῷ χαῖταν
μαρμαίρων - - -

cnf. Iphig. Taur. 1244. Supplic. 978. Troad. 255. Pind. Olymp. VI. 71. VII. 58. etc. Diana vero in Eurip. Phœn. 200.

Μή ποτε, μή ποτε τάνδ'
Ὦ πότνια χρυσεοβόστρυχε
Ὦ Διὸς ἔρνος Ἄρτεμι,
Δουλοσύναν τλαίην.

Philoxenus, Dithyrambographus, in Cyclope, apud Athen. Lib. XIII. p. 563. A.

Ὦ καλλιπρόσωπε,
Χρυσεοβόστρυχε Γαλάτεια,
Χαριτόφωνε, κάλλος ἐρώτων.

Sic videtur Philoxeni locus restituendus. Mihi, iterum iterumque Lycophronidis

Ita illius Jupiter miseratus est lugentem conjugem
Senecta in arida viduo incumbentem lecto;

fragmentum consideranti, nihil mutandum videtur. Locus modo recte exhibeatur:

Οὔτε παιδὸς ἄῤῥενος, οὔτε παρθένων
τῶν χρυσοφόρων, οὐδὲ γυναικῶν βαθυκόλπων
καλὸν τὸ πρόσωπον· ἀλλὰ κόσμιον πεφύκει.
ἡ γὰρ αἰδὼς ἄνθος ἐπισπείρει.

Eleganter poeta καλὸν πρόσωπον dixit. De Sole formulam loquendi adhibuit Sotades, in Iliade, apud Dionys. Halicarn. de Struct. Or. p. 32.

Ἔνθ' οἱ μὲν ἐπ' ἄκραις πυραῖς νέκυες ἔκειντο
γῆς ἐπὶ ξένης, ὀρφανὰ τείχεα προλιπόντες
Ἑλλάδος ἱερῆς, καὶ μυχὸν ἑστίης πατρῴης
ἥβην τ' ἐρατεινὴν, καὶ καλὸν ἡλίου πρόσωπον.

Verbo alio modo usitatus est Hipparchus, in Iliade Ægyptiaca, ap. Athen. Lib. III. p. 101.

- - - - ἀλλὰ
ἐν λοπάσιν μ' εὐφραίνει μήτρης καλὰ πρόσωπα.

De pulcra Persei facie, Simonides posuit, in Threno, ex emendat. Cl. Hermanni, de metris p. 452.

- - - - - πορφυρέᾳ
κείμενος ἐν χλανίδι πρόσωπον καλόν.

ἄνθος. Lexicon Sangermanense ap. Ruhnk. ad Timæi Lex. Plat. p. 153. ἄνθος - - - τὸ χρῶμα. In Homerico hymno in Cerer. 137. de Nymphis:

- - - - κουρήϊον ἄνθος ἔχουσαι.

De puero ætate florente, Theognis, in Elegiæ fragmento ap. Athen. Lib. VII. p. 310. dixit:

- - - - παῖς καλὸς ἄνθος ἔχων.

Ruborem quoque in egregia facie juvenis, ἀγλαὸν ἄνθος ἥβης, Tyrtaeus appellat, in Elegia ap. Lycurgum contr. Leocr. p. 227. cnf. Orpheus Argon. 1336. — Minime præterire possum Chæremonis Tragici locum, ex Alphesibœa petitum, ap. Athen. Lib. XIII. pag. 609. qui sic leviter refingendus:

Καὶ σώματος μὲν ὄψις κατειργάζετο,
στίλβοντα λευκῷ χρώματι διαπρεπῆ,
αἰδὼς δ' ἐπεῤῥύθμιζεν ἠπιώτατον
ἐρύθημα λαμπρῷ προστιθεῖσα χρώματι.
κόμαι δὲ κηροχρῶτες ὡς ἀγάλματος
αὐτοῖσι βοστρύχοισι ἐκπεπλασμένοι,
ξουθοῖσιν ἀνέμοις ἐνετρύφων φορούμενοι.

v. 1. Athenæus habet ὄψεις. στίλβοντα. Achæus Eretriensis ap. Athen. Lib. X. p. 414.

στίλβοντες ἄνθει.

Suidæ auctoritate retinui ἐρύθημα. Ait enim Grammaticus: ἐρύθημα — ἄνθος προσώπῳ ἐπιφυόμενον. Pudor dictus ἠπιώτατος, *blandissimus*, *suavissimus*; sic *blanda Venus*, dicta a Stesichoro in Helena, apud Schol. Euripid. Orest. 250. ἠπιοδῶρος. cnf. Æschyli fragmentum e Jaculatricibus, emendatum ab Heathio, in Observatt. in Tragic. p. 161. V. 5. Singulari etiam modo ἀγάλματα κόμης, Euripides dixit in Electra v. 875.

- - - οἷα δὴ 'γὼ καὶ δόμοι κεύθουσί μοι
κόμης ἀγάλματ' ἐξενέγκωμαι —

Ibid. 878.

Σὺ μὲν νῦν ἀγάλματ' ἄειρε
κρατί·

Unde forte corrigendus v. 886. ubi legitur:

Ὦ καλλίνικε, πατρὸς ἐκ νικηφόρου
γεγὼς, Ὀρέστα, τῆς ὑπ' Ἰλίῳ μάχης
δέξαι κόμης σῆς βοστρύχων ἀναδήματα.

Duriusculus est hic Anapæstus in fine Iambi. Scribe:

δέξαι κόμης σῆς βοστρύχων ἀγάλματα.

Vox χρυσοφόρος, quæ contra Wakefieldii opinionem, in Lycophronide servanda est, in memoriam mihi revocat Epigramma Jubæ, Mauritaniæ regis, quod ex Amaranti Grammatici [Fuit Amarantus Grammaticus Alexandrinus. Quo tempore floruit incertum est. Ad antiquiores certe pertinere videtur. Ejus liber περὶ σκηνῆς laudatur hic ab Athenæo, et Lib. X. pag. 414. Idem est, qui teste Auctore Etymol. M. auctor fuit Commentarii in Theocriti carmen Thalysia inscriptum. (οὗ ἡ ἐπιγραφὴ Λυκίδας ἢ Θαλύσια.) vid. Etym. M. voce Διεκρανώσατε, et Valck. ad Theocr. Id. VII. 155. In Scholiis quæ nunc exstant in Theocritum, ejus nomen non occurrit. Memoratur etiam in Etymologico Gudiano MS. v. Ἀσπάλαθος. — εἶδος ἀκάνθης, εἴρηται παρὰ τὸ σπῶ, σπάλαθος, καὶ ἀσπάλαθος. οὕτως Ἀμάραντος εἰς Θεόκριτον. Ἐπαφρόδιτος δὲ, παρὰ τὸ σπαλιεύειν ἐτυμολογεῖ. Vocem ἀσπάλαθος adhibuit Theocritus Id. IV. 57. Ἐν γὰρ ὄρει ῥάμνοι τε καὶ ἀσπάλαθοι κομόωντι. Sub Nicandri nomine male hic versus laudatur ab Etym. M. pag. 156. 30.] de Scena libro couservavit nobis Athenæus Lib. VIII. p. 343. F. innumeris vitiis contaminatum.

Μή με Λεοντῆος τραγικοῦ κεναρήφαγον ἦχις
χεύσσων Ὑψιπύλης, ἐς κακὸν ἦτορ ὅρα.
ἦν μὲν γάρ ποτ' ἐγὼ Βάκχῳ φίλος, οὐδὲ τίνων δὴ
γῆρυν χρυσοβόλοις οὔασιν ἠγάσατο.

Οὕνεκά οἱ παῖδας μὲν [1] ἀμύμονος ἐκ μεγάροιο
Ἅρπυιαι κλωθῶες ἀνηρείψαντο μέλαιναι
Ἡμίσεας [2] πλεόνων· δοιὼ δ' ἔτι παῖδε [3] λιπέσθην
Νηπιάχω, ἀγνῶτε κακῶν, ἔτι πάμπαν ἀπύστω,
Οἵην [4] σφιν νηλὴς κατὰ μητέρα πότμος ἔμαρψε,

[1] ἀμύμονας S. M. B. [2] πλεόνοη A. [3] λίπεσθον A.

νῦν δέ με χυτρόποδες κέραμοι, καὶ τήγανα ξηρὰ
χώρησαν φαινῆς γαστρὶ χαριζόμενοι.

Epigramma hoc a Brunkio in Analectis prætermissum, scriptum est a rege Juba in tragicum Leonteum, histrionem, ὅτε κακῶς τὴν Ὑψιπύλην ὑπεκίρνατο, *cum male Hypsipylen saltasset*, ut Athenæus ait. Casaubonus, ex integrioribus libris in hunc modum restituere conatus est:

Μή με Λεοντῆος τραγικοῦ τὸν ἀρείφατον ἦχον
λεύσσων Ὑψιπύλης, ἐς κακὸν ἦθος ὅρα.
ἦν μὲν γάρ ποτ' ἐγὼ Βάκχῳ φίλος οὐδὲ τινὸς δὴ
γῆρυν χρυσοβόροις οὔασιν ἠγάσατο.
νῦν δέ με χυτρόποδες κέραμοι, καὶ τήγανα ξηρὰ
χήρωσαν φωνῆς, γαστρὶ χαριζόμενον.

In animadversionibus hæc scribit. ‘In primo disticho λεύσσων emendavimus ex libris, pro χεύσσων, quod inepte editum. Est autem sensus pro sensu positus. λεύσσων enim est, *spectans, videns*, atqui sonus non usurpatur oculis, verum auribus. τὸν ἀρείφατον ἦχον, fecimus ex illis κιναρήφαγον ἦχος, quod nihil significat. Illud interpretamur vocem malam, corruptam, et interfectam, ut apud Plautum: “interfecta hæc res est.” Apud Aristophanem (Ran. 985. Brunk.), τὸ τρύβλιον τέθνηκέ μοι, pro κέκλασται, *fractum est, interfectum est, periit* - - - - vel, vocem asperam et bello convenientiorem quam theatro. Nam ita et vox ἀρείφατος potest capi. ἦθος Ὑψιπύλης, est vox, qua usus histrio cum ageret Hypsipylen. Sed fuit cum distinguerem post λεύσσων, et nomen Hypsipylæ ad sequentia transferrem, hoc sensu: Si male egit histrio Hypsipylam, noli præterea de nobili heroina male sentire, et ob inepti actoris peccata, illam putare ineptam aut stultam. Quarto versu ἠγάσατο legimus, consentientibus membranis, pro ἠγήσατο, quod versus non capit. χρυσοβόροις etiam pro χρυσοβόλοις emendamus. *Aurivoras* Midæ *aures*, eleganter si quid judico, appellavit, et poetice, quæ propter auri famem illi sunt datæ. Nota Midæ fabula. Imperitum autem musicarum rerum judicem, Midæ aures, habere, hoc est, asininas, venustissimum dictum est - - - - quinto versu per χυτρόποδας κεράμους et ollas fictiles, intelligit Juba: *cibos elixos*: per τήγανα ξηρὰ, pisces ταγηνιστοὺς, id est, *frictos in sartagine*. In sexto χήρωσαν scribimus auctoribus libris, non χώρησαν.’ Quædam omnino divinitus restituit in Jubæ epigrammate Casaubonus, nonnulla vero non attigit. Duo priora disticha, egregiis adjutus Casauboni conjecturis, ita restituenda arbitror:

Μή με Λεοντῆος τραγικοῦ κιναρηφάγου ἦχον
λεύσσων Ὑψιπύλης, ἐς κακὸν ἦθος ὅρα·
ἦν μὲν γάρ ποτ' ἐγὼ Βάκχῳ φίλος, οὐδὲ τινὸς δὴ
γῆρυν χρυσοφόροις οὔασιν ἠγάσατο.

Juba, Leonteum tragicum post infeliciter actam Hypsipylen loquentem inducit. Petit autem a spectatoribus, qui testes fuerant illius inscitiæ, ne se propter male repræsentatam Hypsipylen, tam artis suæ rudem omnino fuisse putent. Gratus, ait, quondam Baccho eram, in Dionysiis forte spectaculis, at postquam gulæ cepi me tradere, cibi varii et multiplices vocem mihi ademerunt, quam sonoram habui. In primi versus emendatione, Casaubonus longissime a Jubæ sententia aberravit. Agitur omnino de aliquo cibi genere, quo Leontei vox adempta est. κινάρα enim, Latinis *cinara*, genus cacti spinosi, cum nostra *Artischocke* quodammodo comparandi, cibarium est fervidum, idoneumque ad libidinem accendendam. vid. Phanias ap. Athen. Lib. II. p. 70. D. cnf. Salmas. Exercitt. Plin. p. 226. Adhibita hac emendatione patet jocus Jubæ, dicentis, tragicum Leonteum, priusquam agebat Hypsipylen, cacto se ingurgitasse et piscibus, quibus consumptis, suaviloquentia equidem non splendere poterat. Recte, ni fallor, scripsi χρυσοφόροις. Bacchus enim anulis auriculariis ornatus. Sic sæpius in Vasculis Græcorum pictis, ab Hancarvillio, aliisque editis occurrit.

Ὀδυρόμενον παρακοίτην] Inconsolabilem insatiabilemque luctum, quo mortem Regillæ prosequutus est Herodes, multis describit Philostratus in ejus vita. Non defuerunt tamen, qui fictum illum luctum fuisse contenderent. Hoc nomine reus

Quoniam illi liberos egregia e domo
Rapaces Parcæ abstulerunt atræ,
Dimidiam partem e pluribus: duo autem gnati adhuc superant
Infantes, malorum inscii, adhuc prorsus ignari
Qualem illis sævum Fatum matrem rapuerit,

[4] σφιν νηδὴς S. M. σφιν νηλὴς tanquam ex marmore cæteri.

quoque actus est a Bradua, Regillæ fratre, at absolutus. Falsum fuisse crimen adstruere conatur Philostratus. cnf. Salmas. et Viscont. Cum porro Herodes secundum Consul fieri posset, noluit, et hoc conjugis manibus tribuit, quod eam scilicet lugeret. Memorat etiam Philostratus, Herodem totam domum et parietum picturas, nigris induxisse velis, quæ res tum nova erat. Lectionem Salmasianam χήρα περιχείμενον εὐνῇ defendere studet Reiskius ad Constantini Porphyrog. Ceremoniale aulæ Byzant. p. 54. B. Omnino περιχεῖσθαι εὐνῇ, *sese circumfundere stragulis*, verbum in ea re proprium est. Ita Mnesitheus Atheniensis ap. Athenæum l. XI. p. 486. C. εἶτα ἐὰν ἐμέσῃς ἱκανῶς, ἀναπαύου μικρῶς περιχεάμενος. At præfero vulgatam lectionem.

Οὕνεκά οἱ παῖδας - - - Ἡμίσεας πλεόνων] Opinio apud antiquos obtinebat, subita morte exstinctos, a diis rapi inferis, a Plutone, Proserpina, aliis. Hac certe persuasione se et alios consolabantur, quoties quis in natando, venando, aliove modo perierat; imprimis, si corpus non inveniretur, fluctibus submersum, vel a feris comestum. Jam Homerus, quem forte ante oculos habuit Marcellus, Od. α'. 241.

Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς Ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο.
Ὤχετ' ἄϊστος, ἄπυστος, ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
Κάλλιπεν.

Od. υ'. 76.

τόφρα δὲ τὰς κούρας Ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο,
καί ῥ' ἔδοσαν στυγερῇσιν Ἐριννύσιν ἀμφιπολεύειν.

Scholiastes: Ἅρπυιαι, δαίμονες. ἢ ἄνεμοι ἁρπακτικοί. De Aurora, Od. ο'. 250.

ἀλλ' ἤτοι Κλεῖτον χρυσόθρονος ἥρπασεν Ἠὼς,
κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.

Epigramma DCCIX. in Analect. Brunk. T. III. pag. 304.

Νύμφαι Κρηναῖαί με συνήρπασαν ἐκ βιότοιο,
καὶ τάχα που τιμῆς εἵνεκα τοῦτ' ἔπαθον,
νηπίη, οὐδὲ δυοῖν ἐτέοιν τέλος ἐξανύσασα,
Φιλησίη τὴν κλῆσιν, Αὐσονὶς γένος.

Callimachus, in Analect. Brunk. T. I. pag. 470.

Ἀστακίδην τὸν Κρῆτα τὸν αἰπόλον ἥρπασε Νύμφη
ἐξ ὄρεος· καὶ νῦν ἱερὸς Ἀστακίδης.
οὐκέτι Δικταίῃσιν ὑπὸ δρυσὶν, οὐκέτι Δάφνιν
ποιμένες, Ἀστακίδην δ' αἰὲν ἀεισόμεθα.

cnf. Jacobs in Antholog. Græc. T. I. P. II. pag. 301. Cæterum cum Marcello conferendum venustissimum epigramma ap. Brunk. Analect. T. III. p. 305. cnf. Toup. in Theocriti Syracus. p. 329. Poeta noster Parcas vocat ἁρπυίας κλωθῶας. Κλωθὼ, una e Parcis, et sic omnes quoque dictæ. Hesychius: Κλῶθες — αἱ μοῖραι. ubi Salmasius putabat legendum esse Κλωθῶες. Sed Κλῶθες vera lectio est, Codicis Marciani et antiquarum edd. nam Homero dictæ Parcæ κατακλῶθες, Od. η'. 197.

- - - - ἔνθα δ' ἔπειτα
πείσεται ἅσσα οἱ αἶσα, κατακλῶθές τε βαρεῖαι
γεινομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.

Scholiastes: τὸ δὲ κλῶθες ἢ κατακλῶθες μεταπλασμὸν ἔπαθεν ἐκ τοῦ αἱ κλωθοὶ, οὗ εὐθεῖα ἡ Κλωθώ. δηλοῖ τε τὰς μοίρας παρωνομασθείσας ἀπὸ μιᾶς αὐτῶν τῆς Κλωθοῦς. v. Ernesti ad Hom. l. c. Observat Viscontius ad h. l., in nummo Imperatoris Diocletiani, tres Parcas et quidem nentes, repræsentatas esse, cum inscriptione: FATIS VICTRICIBUS, vid. Viscont. p. 81.— ἀνηρείψαντο est verbum Homericum, illustratum ab Albert. ad Hesych. voc. ἀνηρίψαντο et ἀνηρείψαντο, ex Iliad. υ'. 234. et Od. α'. 241. itemque Hesiodo et Appollonio. Adde Orph. Argon. 288. v. 15. ἡμίσεας πλεόνων. Quatuor liberos Herodi tribuit auctor Inscriptionis, dissentit vero Philostratus. Difficultates ex hac dissensione et varietate ortas, expositæ in not. (11), ad Vit. Herod. Attici.

Σφιν νηλὴς] Lapis exhibet: ΣΦΙΝΗΛΗΣ, omissa litera ν. Passim similes observati sunt errores in Inscriptionibus et auctoribus antiquis. In Inscriptione ap. Chishull, Antiq. Asiat. pag. 98. lin. 35. legitur: ΤΑΣΤΗΛΑΣ, pro ΤΑΣ ΣΤΗΛΑΣ. p. 102. lin. 18. ΤΙΣΤΟΧΑΖΟΙΤΟ, pro ΤΙΣ ΣΤΟΧΑΖΟΙΤΟ. In Codd. MSS. non infre-

Πρίν περ [1] γηραιῇσι μιγήμεναι [2] ἠλακάτῃσι.
Τῷ δὲ Ζεὺς ἐπίηρον ὀδυρομένῳ ἀκόρητον,

[1] γεραίησι S.

quens error. vide exempla ap. Pierson. Verisim. I. 9. pag. 107. Non absimilis huic errori corruptela in Æschyli loco ex Heliadibus, apud Athen. Lib. XI. p. 469. Ibi legitur: ἔνθ' ἐπὶ δυσμαῖς ἴσου πατρὸς Ἡφαιστοτευχὲς δέπας, ἐν τῷ διαβάλλων κτλ. Anapæsti duo miserrime depravati sunt. Legendum:

Ἔνθ' ἐπὶ δυσμαῖς σοῦ πατρὸς Ἡφαι-
στοτευχὲς δέπας, ἐν τῷ διαβάλλων
κλ.

Concursus duarum literarum σ, errorem, protulit. Cætera quæ sequuntur tam corrupta sunt, ut nihil intelligam. Hac opportunitate, de nonnullis poetarum locis, ubi tales errores librariorum observavimus, nobis animadversa communicabo. In Aristophanis Lysistrata, v. 518. ait mulier:

- - - πῶς ταῦτ', ὦ 'νερ, διαπράττεσθ'
ὧδ' ἀνοήτως;
ὁ δ' ἔμ' εὐθὺς ὑποβλέψας φάσκεν ἄν· εἰ μὴ
τὸν στήμονα νήσεις,
ὀτοτύξει τοι μακρὰ τὴν κεφαλήν.

mi vir, qui fit, ut hæc tam stulte agatis? at ille statim limis me intuens dicebat: nisi subtemen neveris, dolebit tibi caput diu. Brunk. in Notis, p. 37. bene monuit hæc: 'Corrupte vulgo legitur hic versus tum quoad metrum, tum quoad φράσιν:

Ὁ δέ μ' εὐθὺς ὑποβλέψας ἔφασκε, κεἰ μὴ
τὸν στήμονα νήσω—

persanatum eum fore credidit Orvillius ad Charit. p. 506. si legatur φάσκεν. Sed non animadvertit absurdum esse κεἰ μὴ νήσω. Nullus hic locus esse potest copulæ. Regii vocem ἔφασκε omittunt: præterea in A. scriptum ὑποβλέψας, εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσεις, quod postremum verissimum est: unde maximam partem optime reposui:

Ὁ δ' ἔμ' εὐθὺς ὑποβλέψας φάσκεν ἄν· εἰ
μὴ τὸν στήμονα νήσεις.

Ob librarii errorem, Viri docti veram lectionem non assequuti sunt. Credo legendum esse:

Ὁ δ' ἔμ' εὐθὺς ὑποβλέψας ἂν ἔφασκ',
εἰ μὴ τ. σ. ν.

Quid est, quod aut reliquis non bene respondeat, aut Aristophaneum dicendi genus minus deceat? Excutiamus nonnulla alia in Aristophane, virorumque doctorum observationes. In Thesmophor. 225., Mnesilochus ait:

- - - εἰς τὸ τῶν σεμνῶν θεῶν.
Οὐ γὰρ μὰ τὴν Δήμητρά γ', ἐνταυθοῖ μενῶ
τεμνόμενος.

Ne minimam quidem hoc loco particula γε vim habet, ad quam cæterum, ut recte observavit Cl. Jacobs in præf. ad Exercitatt. Critic. p. XX., confugere solent, qui versus mensuram aliter explere non possunt, Critici. Ubi acumen Brunkii? Legendum sine controversia:

Οὐ γὰρ, μὰ τὴν Δήμητρ', ἔτ' ἐνταυθοῖ
μενῶ.

Aristophanes talem emendationem postulare videtur, nam in Nub. 814. ait:

Οὔ τοι, μὰ τὴν Ὀμίχλην, ἔτ' ἐνταυθοῖ
μενεῖς.

Vesp. 1442.

Οὔ τοι, μὰ τὴν Δήμητρ', ἔτ' ἐνταυθοῖ
μενεῖς.

Aves 1443.

Οὔ τοι, μὰ τὰς κεχῆνας, ἔτι σοῦ σχήσομαι.

E mea opinione locus quoque corruptus, in Equit. 460.

Ταυτὶ, μὰ τὴν Δήμητρά, μ' οὐκ ἐλάνθανε
τεκταινόμενα τὰ πράγματ'· ἀλλ' ἠπι-
στάμην
γομφούμενά γε τὰ πάντα καὶ κολλώμενα.

Liber Ravennas vs. 3. ita exhibet:

γομφούμεν' αὖ τὰ πάντα κ. κ.

Omnino illud γε a librario intrusum, deest etiam in antiquis Edd. Miror Invernizzium, cui optima copia data emendandi multa illustrandique alia, nihil hic monuisse. Legendum puto:

γομφούμεν' αὐτὰ πάντα καὶ κ.

Transeamus ad loca nonnulla poetarum apud Athenæum. Lycophron, magis Cassandra sua, quam aliis carminibus notus, Satyram in Menedemum, Eretriacæ sectæ principem aliosque philosophos scripserat, e qua elegantissimum locum, at valde depravatum, conservavit nobis Athenæus, Lib. X. p. 420. quem sic partim e Toupii partim e mea sententia scribendum esse existimo:

Παῖδες κρατίστου πατρὸς ἐξωλέστατοι
ἐγὼ μὲν ὑμῖν, ὡς ὁρᾶτε, στρηνιῶ.
δεῖπνον γὰρ οὔτ' ἐν Καρίᾳ, μὰ τοὺς θεοὺς,
οὔτ' ἐν Ῥόδῳ τοιοῦτον οὔτ' ἐν Λυδίᾳ,

Antequam ad seniles accederet colos.
Illi porro Jupiter, solatium deflenti inexplebile,

[2] ἠλακάτηισι A. ἠλακάτησιν B.

κατέχω δεδειπνηκὼς, Ἄπολλον, ὡς καλόν!
* * * * * * ἀλλὰ καὶ κυλίχνιον
ὑδαρὲς ὁ παῖς περιῆγε τοῦ πεντωβόλου
ἀτρέμα παρεξεστηκότος, ἀλιτήριος
καὶ δημόκοινος ἐπεχόρευε δαψιλὴς
θέρμος, πενήτων καὶ τρικλίνου συμπότης.

Improbi filii patris optimi,
ego, ut adspicitis, hic vobiscum lascivio.
Nulla etenim per deos cœna ejusmodi
nec Caria, nec Rhodi, nec Lydia
acceptus sum, Apollo, quam splendida!
* * * * * * *pocillum etiam*
aqua impletum puer præbuit, emptum
obolis quinque,
vini subvapidi; infamis
plebeiusque saltabat lupinus,
multus, inopum triclinio compotor.

versu 6. in Athenæo legebatur:

ἀλλὰ καὶ κυλίκιον ὑδαρὲς
ὁ παῖς περιῆγε.

adhibui Toupii emendationem:

* * * * ἀλλὰ καὶ κυλίχνιον
ὑδαρὲς.

vid. ejus Emendat. in Suid. T. II. p. 277. Quod hic habes πεντωβόλου, ad poculi vilitatem pertinere mihi videtur, ad vinum vero transtulit Toupius, qui acute vitiosum in Athenæo, ἀτρέμα παρεξεστηκὸς, in ἀτρέμα παρεξεστηκότος mutavit. οἶνον enim παρεξεστηκότα, *vilissimum* et *subvapidum*, Lycophron vocat, quomodo etiam Aristides, et alii a Toupio laudati. De voce ἀλιτήριος consule Interpp. ad Hesych. h. v. Spanhem. ad Callim. p. 80. Ruhnk. ad Tim. Lex. Plat. p. 24. Infeliciter ni fallor tentavit v. 9. Toupius, qui sic legitur in Athenæo:

καὶ δημόνικος ἐπεχόρευε δαψιλὴς
θέρμος.

putat legendum esse:

καὶ δημόλοιχος ἐπεχόρευε δαψιλὴς
θέρμος.

Vera lectio est δημόκοινος. Est enim θέρμος δημόκοινος, *cicer plebeium, infame.* Proprie δημόκοινος est *tortor.* Herodianus Grammaticus ad calcem Phrynichi: Δημόκοινος — ὁ στρεβλῶν καὶ βασανίζων. Ammonius voc. Δήμιος. δήμιος καὶ δημόκοινος διαφέρει. δήμιος γάρ ἐστιν ὁ ἀναιρῶν τοὺς καταδίκους. δημόκοινος δὲ ὁ βασανίζων. cnf. ib. Valk. Pollux, Lib. VIII. 71. et Commentatores, quibus adde Maussac. ad Harpocrat. v. δημόκοινος. Cyrillus Lex. MS. δημόκοινον — — τὸ δημόσιον. Eustathius ad Od. Σ. T. III. p. 1835. ed. Rom. ubi copiosus est de titulis, hominibus misellis datis, ait: - - - - ἐξ οὗ σκῶμμα πονηροῖς ἐπέκειτο, τὸ δημόκοινος. Cicer est συμπότης πενήτων καὶ τρικλίνου. Sic *sulem* in Cassandra, 135., ξένοις σύνδορπον dixit:

- - - - τὸν ξένοις
σύνδορπον Αἰγαίωνος ἀγνίτην πάγον.

ubi vid. Schol. Lupini vilissimum pauperum et philosophorum cibus. v. Burmann, ad Petron. c. 14. Verbo ἐπεχόρευε, eodem modo usus Diphilus apud Athen. Lib. VI. p. 230.

Εἰς τὸ μέσον ἐπεχόρευσε σαπέρδης
μέγας.

Refert Athenæus, ex eodem Lycophrone: ἑξῆς δὲ φησὶν, ὅτι ζητήσεις ἦσαν παρὰ πότον,

- - - - τράγημα γὰρ
ὁ σωφρονιστὴς πᾶσιν ἐν μέσῳ λόγος.

ἱστορεῖται δὲ καὶ ὅτι πολλάκις συνόντας αὐτοὺς ἐπὶ πλεῖον, ὁ ὄρνις κατελάμβανε τὴν ἕω καλῶν, τοῖσι δὲ οὐδέπω κόρος. *deinde vero inter potandum quæstiones ait propositas,*

- - - *bellarium enim*
sapiens sermo in medio habitus.

Narratur quoque, sæpenumero accidisse, ut congressi longius sermones cum protraherent, gallus Auroram denuntians, eos suis disputationibus nondum satiatos interpellaret. Hæreo, ut verum fatear hoc loco, nam disjecta membra poetæ in versus ordinare, impossibile fere est. Cæterum verbis τοῖσιν δὲ οὐδέπω κόρος, e Lycophrone petitis, utitur conviva ap. Athen. Lib. X. p. 445. σὺ δὲ παροινῶν καὶ μεθύων οὐδέπω κόρον ἔχεις. Ipse Lycophron in incerta tragœdia apud Stobæum, Tit. CXX. p. 491. Grot. οὐ γὰρ ἔστ' αὐτοῦ κόρος. Duo versus Lycophronis, paullo emendatiores, leguntur etiam in Diogene Laertio, in Menedemo, Lib. II. sect. 140. pag. 161. Menag. - - - - ἅπαντα φησὶν ὁ Λυκόφρων ἐν τοῖς πεποιημένοις Σατύροις αὐτῷ, οὓς Μενέδημον ἐπέγραψεν, ἐγκώμιον τοῦ φιλοσόφου ποιήσας τὸ δρᾶμα. ὧν καί τινα ἐστὶ τοιαυτὶ

Ὡς ἐκ βραχείας δαιτὸς ἡ βαιὰ κύλιξ
αὐτοῖς κυκλεῖται πρὸς μέτρον· τράγημα δὲ
ὁ σωφρονιστὴς τοῖς φιληκόοις λόγος.

Aliter ergo ab Athenæo, aliter a Diogene Laertio, locus Lycophronis laudatur. Fuit forsan duplex recensio poematii. De Menedemo philosopho vide eruditam disputationem, in observationibus ad ver-

Καὶ βασιλεὺς Διῒ πατρὶ φυὴν καὶ μῆτιν [1] ἐοικώς.
Ζεὺς μὲν ἐς Ὠκεανὸν θαλερὴν ἔστειλε γυναῖκα,
[2] Αὔρῃσι ζεφύροιο κομιζέμεν Ἠλυσίῃσιν.
[3] Αὐτὰρ ὁ ἀστερόεντα περὶ σφυρὰ παιδὶ πέδιλα

[1] ὅμοιος S. M. B.

[2] Αὔρῃσι tanquam ex marmore H.

sionem τῶν LXX. Danielis, pag. 490. (Rom. 1773.) κυκλεῖν, haud dubie hic significat, *in orbem distribuere*, κύκλῳ χορεύειν, ut Antiphanes Comicus dixerat ap. Athen. in Epitome Casaubon. p. 781. ex emend. Valkenarii ad Callimachi elegiaca, p. 258.

- - - - χρυσοκόλλητον δέπας
μεστὸν, κύκλῳ χορεῦον.

Verbum προκυκλεῖν, tali significatione occurrit in Chelidonistarum carmine, ap. Athen. Lib. VIII. p. 360. C. quod sic legendum:

ἦλθ', ἦλθε χελιδὼν, καλὰς ὥρας
ἄγουσα καὶ καλοὺς ἐνιαυτοὺς,
ἐπὶ γαστέρα λευκὰ, κἀπὶ νῶτα μέλαινα
παλάθαν οὐ προκυκλεῖς;
ἐκ πίονος οἴκου;
οἴνου τε δέπαστρον
τυροῦ τε κάνιστρον
καὶ πυρῶν;

vid. Cl. Hermann de metris p. 337. Athenæi lectionem προκυκλεῖς, servandam puto, quam nullo jure Casaubonus et Meursius rejicere voluerunt. Jam vero et sequentem locum, levi mutatione et proba distinctione donatum, hic ad partes vocabo:

πότερ' ἀπίωμες, ἢ λαβώμεθα;
* * * *
* * *
* * * *
εἰ μέν τι δώσεις, εἰ δὲ μὴ, οὐχ ἐάσομες
ἢ τὰν θύραν φέρωμες, ἢ τὸ ὑπέρθυρον
ἢ τὰν γυναῖκα, τὰν ἔσω καθημέναν
μικκὰ μέν ἐστι, ῥᾳδίως μιν οἴσομες
ἂν δὴ φέρῃς τι, μέγα τι σοὶ δὴ καὶ φέροις,
ἄνοιγ' ἄνοιγε τὰν θύραν χελιδόνι,
οὐ γὰρ γέροντες ἐσμὲν, ἀλλὰ παιδία.

Emendationes meas vix cuiquam displicere posse arbitror. v. 4. pro μικρὰ, scripsi μικκὰ, postulante Dorica dialecto; Dores enim, teste Gregorio, de dialect. Dor. p. 130. τὸ μικρὸν μικκὸν λέγουσι, laudato in testimonium loco Theocr. Id. V. 66. cnf. Id. VII. 64. XV. 12. 42. etc. Eadem forma usus Callimachus ap. Etym. M. p. 582.

Ἀεὶ τοῖς μίκκοις μικκὰ διδοῦσι θεοί.

vid Fragm. Callimachea, CLXXIX. Bentl. et XXXV. p. 294. Valken. cnf. Hymn. in Cer. 111. Bœotus, in Aristoph. Acharn. 909.

μικκός γα μᾶκος οὗτος.

Μικκύλα occurrit in Moscho, Id. I. 13. ed. Jacobs. Etym. M. p. 587. Μικκίλος (l. Μικκύλος), μικρὸς, ὑποκοριστικῶς. Phot. Lex. MS. Μίκκαιον — μικρότατον. v. Eustath. ad Iliad. ε'. pag. 610. Ælius Dionysius ap. Eustath. ad Iliad. β'. p. 217. usum verbi Ionibus tribuit; at Eustathius ipse ad Iliad. ε'. pag. 610. recte Æolicum vocare jubet. Versus 5., ita ab Athenæo exhibitus:

ἂν δὴ φέρῃς τι, μέγα δή τι καὶ φέροις.

Sed metrum claudicat. Barnesius ad Homeri Εἰρεσιώνην, ita emendat:

- - - - , μέγα τί μοι δὴ καὶ φέροις.

Cl. Ilgen, (in Opuscul. philolog. T. I. p. 168.) contra, scribendum putat:

- - - - , μέγα τι δή μοί κεν φέροις.

At sine dubio legendum est:

- - - - , μέγα τι σοὶ δὴ καὶ φέροις.

si quid nobis adfers, magnum tibi quoque gratiam parat. Elegantissime Græci dicunt μέγα τι φέρειν, et μέγα τι ποιεῖν, pro *gratiam reddere, referre gratiam alicui*, aut *remunerari rem.* μέγα κακὸν ποιεῖν, pro *malo adficere*, mulier dixit ad mœchum suum, in Locrico luxurioso carmine, quod Athenæus conservavit, Lib. XV. p. 697. B.

Μὴ προδῷς ἄμμ' ἱκετεύω· πρὶν καὶ μόλεν κεῖνον, ἀνίστω.
Μὴ κακὸν μέγα ποιήσῃς καί με τὰν δειλάκραν.
Ἁμέρα καὶ ἤδη· τὸ φῶς διὰ τᾶς θυρίδος οὐκ ἐσορῇς;

Sic locus distinguendus, soluta oratione Athenæi immistus. v. 1. male erat ἄμμ'. Hesych. δειλάκρα. δειλαία. Etym. Gudian. MS. δειλακρείων, ὁ δειλὸς. Ἀριστοφάνης, ὦ δειλακρείων πῶς ἦλθες - - - εἴρηται καὶ δείλακρος καὶ δειλάκρα.

Πρίν περ γηραιῇσι μιγήμεναι ἠλακάτῃσι] Verbum μίγνυσθαι, pro πελάσαι, *appropinquare* positum esse, observavit Visconti. Idonea probatio e Homero petenda. v. Iliad. α'. 91. γ'. 206. Od. ε'. 386. ζ'. 136. η'. 246. Eleganter γηραιαῖς

Et Imperator, Jovi patri specie et consilio similis.
Jupiter quidem ad Oceanum floridam misit uxorem
Zephyri deferendam Elysiis auris;
At is stellatos circum talos puero calceos

[3] Αὐτὰ S. M.

ἠλακάταις μιγῆναι, de iis dicitur, qui *ad senectam proveniunt.* Simili plane locutione Martialis, *breves colos* dixit, de vita brevi ac non diuturna. Lib. IX. 28.

"Latonæ venerande nepos, qui mitibus herbis
Parcarum exoras pensa, brevesque colos."

Animadversione præterea dignum, ἠλακάτας hic ab auctore dici, non ἠλακάτην, quamvis de unius vita fatoque agatur, ut a Martiale, *colos*, non colum. Lib. VII. 46.

"Non tulit invidiam nigri regnator Averni,
Et fatis raptas reddidit ipse colos."

Ἐπίηρον] *pro solatio, ad consolationem ipsi,* ἔστειλεν, ἔδωκεν *Imperator.* Vocem ἐπίηρον inauditam esse bonis scriptoribus, Brunk monuit ad Analect. T. III. pag. 112. et 220. Idem esse ac ἐπιήρανον credidit Visconti. Fallitur vir doctissimus, præterea omnino alia ratio habenda Homerici ἐπίηρα φέρειν. Voce ἐπίηρα, ut substantiva et neutrius generis usum fuisse Antimachum Colophonium, ex Hesychio patet. Ἐπίηρα. τὴν μετ' ἐπικουρίας χάριν μεγάλην, ἢ ἐκ τῆς περιουσίας· ὡς Ἀντίμαχος. Hoc ergo contra eos est, qui omnino vocem e Græcitate eliminant, ut Interpp. ad Hesych. v. ἦ ῥα. et Brunk. l. l. In tanto quidem naufragio Græcorum poetarum, quorum quantilla pars servata fuit, non licet tam audacter aliquid mutare, non decet, quidquid unus et alter Criticorum faciant. Acuta est de voce ἐπίηρα observatio Cl. Wolfii, in Præf. ad Hom. Iliad. p. XXI. 'In primis' (ait) sæpe a librariis præpositiones verbis male appictæ sunt, quæ separatim scribi debebant, tum maxime, cum præpositio aliqua post suum nomen posita, aliove modo per tmesin ab eo avulsa erat - - - Retulerant in iis dudum Interpp. ad Hesych. T. I. p. 1648., verbum ἐπίηρα, Iliad. α'. 572. 8. in quo ἐπὶ ab ἦρα distractum, ad φέρειν referri docuerunt. Sed et hic diversas fuisse Grammaticorum sententias, Glossographi Græci arguunt. Probabilem quidem illam observationem hoc facit, quod afferunt, ἦρα φέρειν alibi vel nude esse, vel præpositionem si adsit, interdum ab ἦρα divulsam et alii vocabulo junctam occurrere; ut, Od. γ'. 164. π'. 375. Addi poterat similis forma Hom. χάριν φέρειν τινί, favens iis, qui ἦρα substantivum esse putant. At vero mox eadem dubia redditur loco Od. τ'. 343. Οὐδέ τι μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ἐπιήρανα θυμῷ γίγνεται. Nihil nostram quæstionem juvat altera ibi lectio ἐπίηρ' ἀνὰ θυμῷ, merito improbata ab Eustathio. Quod si et hic ἐπὶ scriptura separare velles, ab ἤρανα, unde contractum videtur ἦρα adjectivum, nec id facile alicui probares, cum sic ἐπὶ ad γίγνεται trahendum esset. Probare autem Aristarchus videtur vulgatum ἐπίηρα. vid. Etym. M. p. 359. 43. Schol. Wassenb. p. 185. et Eustath. p. 152. ubi ineptæ derivationis ab ἦρ, in Etym. M. primo loco positæ, auctor laudatur Herodianus.'

Ὀδυρομένῳ ἀκόρητον] Vide quæ supra ad v. 11. monui.

Καὶ βασιλεὺς, Διῒ πατρὶ φυὴν καὶ μῆτιν ἐοικὼς] Est Marcus Aurelius Antoninus Philosophus. Tempore Antoninorum primum assueverunt Græci, Augustos Augustasque salutare βασιλεῖς et βασιλίσσας, quem usum magna eruditionis copia illustravit Spanhem. de Usu et Præst. Numism. Dissert. XII. p. 398. 400.

Ἐς Ὠκεανὸν θαλερὴν ἔστειλε γυναῖκα] Insulæ fortunatæ, in Oceano a veteribus positæ. vid. Salmas. et Viscont.

Αὐτὰρ ὁ ἀστερόεντα - - - Νύκτα διὰ δνοφερὴν] In gratiam ac solatium Herodis, imperator M. Antoninus, ejus filium senatorem fecit. ἀστερόεντα πέδιλα, vocat *calceos lunatos*, quibus luna assuta erat; quod patriciorum insigne. vid. Salmas. Fuere, qui putarent, semicirculum illum, qui assuebatur calceis patriciorum, non lunulam referre, sed notam centenarii numeri, quod initio tot Senatores fuerint. Auctor est Isidorus, Orig. Lib. XIX. c. 34. hæc monens: "Patricios calceos Romulus reperit quatuor corrigiarum, assutaque luna, his soli Patricii utebantur. Luna autem in eis non sideris formam, sed notam centenarii significabat, quod initio patricii senatores centum fuerint." Philostratus, de Herodis filio verba faciens, ornamentum in calceis, ἐπισφύριον ἐλεφάντινον μηνοειδὲς vocat. Quam Marcellus dat historiam originis, adfigendi patriciorum calceis lunam, apud nullum alium auctorem, eorum qui nunc exstant, occurrit. Fabulam ergo, aut, ut Salmasius putat, ex iis hausit poeta, qui τὰ Αἴτια scripserunt, quorum præcipui memorantur, inter Græcos Callimachus, inter Latinos, Varro;

Δῶκεν ἔχειν, τὰ λέγουσι καὶ Ἑρμάωνα φορῆναι,
Ἦμος ὅτ᾽ Αἰνείαν πολέμου ἐξῆγεν Ἀχαιῶν,
Νύκτα διὰ δνοφερήν· ὁ δέ οἱ περὶ ποσσὶ σαωτὴρ
Παμφανόων ἐνέκειτο [1]σεληναίης κύκλος αὐγῆς.
Τὸν δὲ καὶ Αἰνεάδαι [2]πότ᾽ ἐνεῤῥάψαντο πεδίλῳ,
[3]Υἱάσιν Αὐσονίων εὐηγενέεσσι γεραΐα.
[4]Οὔ μιν ὀνόσσηται, [5]καὶ Κεκροπίδην περ ἐόντα,

[1] CEΛ . . . . . KYKΛO . . . . L. κυκλο . . . . ρο S. M. A. σεληναίης κύκλος αἴγλης ex conj. S. quem secutus B.

[2] ΠO . . . . ENEPPAΨANTO L. παρενεῤῥάψαντο S. M. B. παρενεγράψαντο A.

[3]. . . . . CON . . . HΓENEECIC L. Σύμβολον Αὐσονίοισιν εὐγενέεσσι γεραιόν ex conj. S. quam sequitur B.

aut, quod probabilius e Viscontii sententia, ex deperditis auctoribus τῶν παραλειπομένων. Virgilius, ad locum aliquem incerti auctoris τῶν Τρωϊκῶν respexisse videtur, ubi hæc fabula exposita erat, referens, stellam cœlo delapsam, viasque sectantem præluxisse Æneæ, et Idæa se sylva condidisse, eaque duce, Æneam et socios salvos ad eum locum pervenisse, ubi se condiderat. Sic autem ille, Æn. II. 696.

> " de cœlo lapsa per umbras
> Stella facem ducens multa cum luce concurrit.
> Illam, summa super labentem culmina tecti,
> Cernimus Idæa claram se condere silva,
> Signantemque vias; tum longo limite sulcus
> Dat lucem, et late circum loca sulfure fumant."

Sanctum sidus, paulo post vocat, v. 699.

> "Hic ergo victus genitor se tollit ad auras
> Affaturque deos, et sanctum sidus adorat."

Poeta noster, non stella, sed Mercurio duce, qui stellam in lunæ modum talaribus infixam habebat, Æneam Idam petiisse, et in tutum se recepisse scribit: et in ejus rei memoriam Æneadas stellæ illius vel lunæ figuram calceis suis adfuisse: quod postea nobilitatis insigne fuit Romanis. Quintus Smyrnæus non stellam, nec Mercurium stelligera habentem talaria, sed Venerem ipsam ducem Æneæ fuisse tradit, cum Trojæ fugeret incendium. Totus Quinti Smyrnæi suavissimus locus, paulo emendatius a Rhodomanno scriptus, ita se habet, Lib. XIII. 13. sq.

> - - - - ὣς παῖς ἐσθλὸς ἀμύμονος Ἀγχίσαο
> ἄστυ λιπὼν, δηΐοισι καταιθόμενον πυρὶ πολλῷ
> υἱέα, καὶ πατέρα σφὸν ἀναρπάσας, φορέεσκε,
> τὸν μὲν ἐπὶ πλατὺν ὦμον ἐφεσσάμενος κρατερῇσι
> χερσὶ, πολυτλήτῳ ὑπὸ γήραϊ μοχθίζοντα·
> τὸν δ' ἁπαλῆς μάλα χειρὸς, ἐπιψαύοντα πόδεσσι
> γαίης, οὐλομένου δὲ φοβεύμενον ἔργα μόθοιο
> ἐξῆγεν πολεμοιο δυσηχέος· ὃς δ' ὑπ' ἀνάγκης
> ἐκρέματ' ἐμπεφυὼς ἁπαλὸς παῖς· ἀμφὶ δὲ δάκρυ
> χεύατό οἱ ἁπαλῇσι παρειάσιν· αὐτὰρ ὁ νεκρῶν
> σώμαθ' ὑπέρθορε πολλὰ θοοῖς ποσί. πολλὰ δ' ἐν ὄρφνῃ
> οὐκ ἐθέλων στείβεσκε· Κύπρις δ' ὁδὸν ἡγεμόνευεν,
> υἱωνὸν, καὶ παῖδα, καὶ ἀνέρα πήματος αἰνοῦ
> πρόφρων ῥυομένη· —

Tryphiodorus, qui ex eodem forte hausit fonte, ita breviter ait Excid. Il. 643.

> Αἰνείαν δ' ἔκλεψε καὶ Ἀγχίσην Ἀφροδίτη,
> οἰκτείρουσα γέροντα καὶ υἱέα, τῆλε δὲ πάτρης
> Αὐσονίην ἐπένασσε —

In Tabula Iliaca, conspicitur Mercurius, Æneam cum familia sua e Trojæ excidio abducens. Viri docti vero qui tabulam illustravere, Fabrettum dico, Bergerum et B. de Montfaucon, non nostri poetæ locum attulerunt, in quo diserte narratur, Æneam Mercurii ductu evasisse. In gemma, ap. Augustin. Gemm. T. II. n. 3. fuga repræsentata est Æneæ, ibique Mercurius dux, stellam in fronte gerit, lunari forma, radiosam. cnf. Mus. Stosch. Cl. II. n. 385.

Πολέμου ἐξῆγεν Ἀχαιῶν, Νύκτα διὰ δνοφερὴν] Quintus Smyrn. Lib. III. 326.

> —— οὐλομένου δὲ φοβούμενον ἔργα μόθοιο
> ἐξῆγεν πολέμου δυσηχέος - - - -

Dedit habendos, quos aiunt et Mercurium gestasse,
Tum, quum Æneam ex bello eduxit Achivorum
Noctem per tenebrosam. Illi vero circum pedes salutifer
Resplendens inerat Lunaris luminis orbis.
Hunc olim Æneadæ assuerunt calceo,
Filiis Ausonum nobilibus honoris signum.
Non eum vituperaverint, etsi Cecropidam,

[4] v. 30. et 31. transposuit S. . . O . . OCCHTAI L. οὐ . . . ὀσσεῖται S. οὐ . . . οσσηιται M. οὐ . . . ὀσσηται A. οὔ μιν . . . οσσηται H. ὥς μιν ἐκόσμησε ex conj. reponit S. quam cæteri servant.

[5] καὶ om. S. M.

Παμφανόων ἐνέκειτο σεληναίης κύκλος αὐγῆς] Lacunam in lapide:

- - - CEΛ - - - C KYKΛO - - -

facili, vera, et ab omnibus probata conjectura, sic Salmasius explevit:

> Παμφανόων ἐνέκειτο σεληναίης κύκλος αἴγλης.

habuit enim vir doctissimus in mente, versum Apollonii Rhodii, Lib. IV. 167.

> Ὡς δὲ σεληναίην διχομήνιδα παρθένος αἴγλην.

Omnino αἴγλη sæpissime de fulgore solis et lunæ dicitur. Poeta incertus apud Alexandrum Grammat. p. 639. Ald. - - - ὦ Σμίνθι' Ἄπολλον, τίνα χρὴ προσειπεῖν πρότερον, ἡλίου, καὶ πηγὴν τῆς οὐρανίου ταύτης αἴγλης. Visconti, magis in fine probat verbum αὐγῆς, quia concursio syllabarum κλος et γλης dura est. αὐγαὶ fere semper Soli tributæ. v. Homer. Iliad. π'. 188. θ'. 480. Od. ϛ'. 181. ζ'. 98. λ'. 496. Mimnermus ap. Stob. p. 536. Tragicus ap. eund. p. 401. Auctor Pæanis ap. Athen. Lib. XV. p. 696. poeta incertus ap. Plutarch. Opp. T. II. p. 827. De lucernarum radiis vocem adhibuit Philoxenus in Cœna, ap. Athen. Lib. IV. p. 147. A. et de oculorum fulgore, Licymnius Chius ap. eund. Lib. XIII. p. 564. Non minus Lunæ radii αὐγαὶ, dicti. vid. Tryphiod. 509. ibique Interpp. Hinc Luna, Σελήνη καταυγάστειρα dicta, in Hymno Orphico, VIII. 6. cnf. Homeric. VIII. 13. — κύκλος et κύκλα Σελήνης etiam poetis in usu, quando de Luna plena sermo. Æsopus, in Analect. Brunk. T. I. p. 76.

> ἡδέα μὲν γάρ σου τὰ φύσει καλὰ, γαῖα, θάλασσα,
> ἄστρα, σεληναίης κύκλα καὶ ἠελίου.

Ad quem locum Cl. Jacobs, laudat Leonid. Tarentin. Ep. XLIX. ἱερὰ κύκλα σελήνης, et λαμπρὸς ἡλίου κύκλος apud Sophocl. Antig. 416. Adde Eurip. Phœn. 181. χρυσεόκυκλον φέγγος, et Sophoclis locum ap. Achillem, in vita Arati p. 122. a. ubi legitur, στρέφοντα κύκλον ἡλίου.

Ποτ' ἐνεῤῥάψαντο πεδίλῳ Υἱάσιν Αὐσονίων εὐηγενέεσσι γεραΐα] Sic legendum est e felici Viscontii emendatione. E corrupto apographo lectionem nobis procudit Salmasius: παρενεῤῥάψαντο, a verbo παρενεῤῥάπτω. At hoc nihili est. Perspicue in lapide exstant literæ ΠO - - - v. 29. ita Salmasius explevit:

> Σύμβολον Αὐσονίοισιν εὐγενέεσσι γεραιόν.

'Huic versui restituendo (ait) supplendoque, non magnam dedimus operam, sed bonam; quod illis solis ut negent permitto, qui aliter restitui potuisse ostenderent, quam hoc modo. Pediculos et apices literarum rimetur qui volet, et si poterit, labem et vitium lapidis melius resarciat, nos contenti simus hoc Catone.' Sequor lectionem Viscontii, qui in lapide YC, initio versus positas, accurate observavit; et in fine integram vocem γεραΐα.

Οὔ μιν ὀνόσσηται καὶ Κεκροπίδην περ ἐόντα] Hæsitavit ob lacunam, quam in Apographo invenit Salmasius. 'Verba ipsa auctoris (inquit) non tam facile possumus hoc loco restituere, quam in superiore versu. Sententiam tamen æque bene. Sic enim legimus:

> Ὡς μὶν ἐκόσμησεν καὶ Κεκροπίδην περ ἐόντα.'

Reperit Salmasius in apographo:

- - - OY - - - OCCHTAI - - -

Visconti vero in lapide, deletas fere literas:

- - - OYMINO - - OCCHTAI - - -

Ingeniose inde conjicit:

> Οὔ μιν ὀνόσσηται καὶ Κεκροπίδην περ ἐόντα.

Sensus ipse supplementum confirmare videtur. Appellat poeta noster talaria, γέρας, ἐπισφύριον ἀνδρῶν Τυρσηνῶν, alludit enim, ut Viscontius monuit, ad illud calceamenti genus, quod Thuscum dicebatur, quo genere utebantur Senatores Romani. Virgilius de Evandro, Æn. VIII. 458.

> " Et Tyrrhena pedum circumdat vincula plantis."

[1] Τυρσηνῶν ἀρχαῖον ἐπισφύριον [2] γέρας ἀνδρῶν,
Ἕρσης [3] ἐκγεγαῶτα καὶ Ἑρμέω, εἰ ἐτεὸν δὴ
[4] Κήρυξ Ἡρώδεω πρόγονος [5] Θησηϊάδαο.
Τοὔνεκα τιμήεις καὶ ἐπώνυμος, ᾗ μὲν [6] ἄνασσαν
[7] Ἐς βουλὴν ἀγερέσθαι, ἵνα πρωτόθρονες ἕδραι·
Ἑλλάδι δ' οὔτε γένος βασιλεύτερος, οὔτ' ἔτι [8] φωνὴν,

[1] Θυρσηνῶν S. M. Τυῤῥηνῶν H. [2] ΤΕΡΑC L.
[3] ἐργειδῶτα S. M. ἐργειδῶτα A. ἐκγεγαῶτα corr. S. quem sequuntur cæteri.

Servius ad h. l. 'Thusca calceamenta dicit crepidas, quas primo habuere Senatores, post equites, deinde milites. Alii calceos senatorios intelligi volunt, quia hoc genus calceamenti a Thuscis sumptum est.' Pollux, Lib. VIII. 13. Τυῤῥηνικὰ, τὸ κάττυμα ξύλινον, τετραδάκτυλον. οἱ δὲ ἱμάντες ἐπίχρυσοι. σανδάλιον γὰρ ἦν. ὑπέδησε δὲ αὐτὸ Φειδίας ἐν τῇ Ἀθηνᾷ. Photius, in Lex. MS. Τυῤῥηνικά. σανδάλια πολυτελῆ. Cæterum plura invenies coacervata in auctoribus, qui de re vestiaria scripserunt.

Γέρας] Quadratarii errore, in lapide expressum ΤΕΡΑΣ, pro ΓΕΡΑΣ. Sæpius a librariis γ et τ confundi observamus. In Philodemi de Musica libello, legitur Col. I. 9. ΤΕΝΝΑΙΟΤΗΤΑ pro ΓΕΝΝΑΙΟΤΗΤΑ. Col. V. lin. 27. et 33. ΔΗΜΙΟΥΡΤΟΙ, et ΕΤΙΝΕΤΟ, pro ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ, et ΕΓΙΝΕΤΟ. Col. XX. lin. 27. ΚΩΜΩΔΟΤΡΑΦΟΥ pro ΚΩΜΩΔΟΓΡΑΦΟΥ. Turbatur adhuc sensus in Aristophanis Lysistrata, 82., ubi vice versa, γ pro τ, positum, ait Lysistrata:

ὡς δ' εὐχροεῖς, ὡς δὲ σφριγᾷ τὸ σῶμά σου.
κἂν ταῦρον ἄγχοις. ΛΑΜ. μάλα γὰρ οἴω, ναὶ σιώ.
Γυμνάδδομαί γα, καὶ ποτὶ πυγὰν ἅλλομαι.

quo pertinet illud γὰ Laconicum? scribendum sine dubio:

γυμνάδδομαί τε,—

Admonet cæterum, commovetque hic locus, ut simile vitium exhibeam. In Equit. 510. legitur:

Εἰ μέν τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων κωμῳδοδιδάσκαλος ἡμᾶς
ἠνάγκαζεν ἔπη λέξοντάς γ' ἐς τὸ θέατρον παραβῆναι,
οὐκ ἂν φαύλως ἔτυχεν τούτου κλω.

In altero versu corruptela sic tollenda:

ἠνάγκαζεν λέξοντας ἔπη πρὸς τὸ θέατρον παραβῆναι.

His scriptis video Ravennatem librum, et auctorem argumenti in Aristoph. Nub. comprobare emendationem nostram. Magna præterea accedit auctoritas ex Acharn. 628.

Οὔπω παρέβη πρὸς τὸ θέατρον λέξων.

et Pac. 734.

Χρῆν μὲν τύπτειν τοὺς ῥαβδούχους, εἴ τις κωμῳδοποιητὴς
αὐτὸν ἐπῄνει πρὸς τὸ θέατρον παραβὰς—

Simili modo particula γε imperito librario intrusa, sensum turbat in Ran. 1055.

Μὰ Δί', ἀλλ' ὄντ'. ἀλλ' ἀποκρύπτειν χρὴ τὸν πονηρὸν τόν γε ποιητὴν,
καὶ μὴ παράγειν, μηδὲ διδάσκειν. τοῖς μὲν γὰρ παιδαρίοισιν
ἔστι διδάσκαλος, ὅστις φράζει· τοῖς δ' ἡβῶσίν γε ποιηταί.

Scribe v. 3. τοῖσιν δ' ἡβῶσι π. Primus versus in memoriam mihi revocat alium non recte exhibitum locum in Thesmoph. 149.

Χρὴ τὸν ποιητὴν ἄνδρα πρὸς τὰ δράματα,
ἃ δεῖ ποιεῖν, πρὸς ταῦτα τοὺς τρόπους ἔχειν.

Quando nomen ἀνὴρ ponitur cum substanstantivo, nullus locus conceditur articulo. τὸν ergo insertum ab imperito librario. Lege: χρὴ γὰρ ποιητὴν. Hoc melius quoque cum sequentibus cohærere videtur. cnf. Astydamantis Tragici locum apud Athen. Lib. X. p. 411. a.

Εἰ ἐτεὸν δὴ Κήρυξ] Sic Apollonius Rhod. Lib. IV. 292.

- - - - - εἰ ἐτεὸν δὴ
ὑμετέρης γαίης Ἀχελώϊος ἐξανίησι.

et Lib. II. 210.

- - - - - εἰ ἐτεὸν δὴ
οἵδ' ὑμεῖς.

Aratus, Phænom. 30.

- - - - - εἰ ἐτεὸν δὴ
Κρήτηθεν.

Poeta incertus, laudatus a Phania apud Athen. Lib. VI. p. 232.

ἐτεὸν γὰρ ἐν Ἰλίου εὑρέϊ πύργῳ
Ἦν.

Notanda methodus Latina scribendi, ut ita dicam, quam in voce κήρυξ scribenda ad-

Antiqua talaria, Tyrrhenorum ornamentum virorum,
Quum Hersa prognatus sit et Mercurio, siquidem vere
Ceryx Herodis Thesidæ progenitor.
Propterea honoratus, et Consul ordinarius, ut regium
Ad Senatum se conferat, ubi princeps locus.
In Græcia porro neque genere nobilior, neque eloquentia quisquam

[4] ΚΗΡΥΧ L. [5] Θησϊαδάω S. M. B. A. [6] ἄνασσα S. M.
[7] Εἰς S. M. B. Εἰ A. [8] φονὴν S. M.

hibuit quadratarius. Scalpsit enim ΚΗΡΥΧ. vid. Viscont. Litera ξ, in Græcis inscriptionibus, sæpius Latinorum X expressa. v. Corsini, Spiegazione de due antichissime Inscrizioni Greche, (Rom. 1756) p. 8. De Ceryce, Mercurii filio, vid. Pollux, Lib. VIII. segm. 9. Ovid. Metam. II. 107. seq. ibique Interpp. Hinc antiquissima nobilissimaque familia Athenis, Κήρυκες dicta, e qua ortum se ferebat Herodes. Theodorus, ἐν τῷ ά περὶ τοῦ Κηρύκων γένους laudatur ab Etym. M. et Photio in Lex. MS. voce ἡμεροκαλλές. Herodes dictus Thesides, aut quia Atheniensis; nam Virgilius Georg. II. 383. dixit:

" Præmiaque ingeniis agros et compita circum
Thesidæ posuere."

aut quia cum nobilissima illa familia cognatus erat.

Τοὔνεκα τιμήεις - - - πρωτόθρονες ἕδραι] Quocunque modo Salmasius aliique Interpp. hos versus distinxere, nullum sensum præbuit lectio vulgata, qui dignus sit poeta. Fuit primus Viscontius, qui rectius positis distinctionis signis, locum clarum et perspicuum reddidit. Legenda omnino longa viri docti observatio, in hunc locum: de qua ii judicent, qui, quid doctum sit et acutum, intelligant. Herodis enim filius, nomine Atticus, licet tam stupidus, ut viginti quatuor pueris æquales ipsi adjungendos putaverit pater, literarum appellatos nominibus, ut per hos tandem literarum addisceret rudimentum, Consul tamen factus An. 185. Hinc appellatus v. 34. τιμήεις καὶ ἐπώνυμος. Nam pater consulis honore splendebat an. 143. Vocem ἐπώνυμος tali fere significatione adhibuit Agathon Tragicus, in Thyeste ap. Athen. Lib. XII. p. 528. E.

ἐπώνυμον γοῦν εὐθὺς ἔσχομεν κλέος
Κουρῆτες, εἶναι κουρίμου χάριν τριχός.

Callimachus, in Schol. Nicandri, inter Bentleiana Fr. CXXXIX.

καὶ τριτάτη Περσῆος ἐπώνυμος, ἧς ὀρόδαμνον
Αἰγύπτῳ κατέπηξε.

cnf. Valk. in Callimachea fragm. p. 10. Pancrates Arcas, referente Athenæo, Adriano imperatori cum esset Alexandriæ, velut ostentum ingens, spectandum præbuit lotum roseum, Ἀντινόειον *Antinoium* vocandum esse dixit; pulcherrimi Pancratis versiculi, conservati ab Athenæo, Lib. XV. p. 677. F.

οὐλὴν ἕρπυλλον, λευκὸν κρίνον, ἠδ' ὑάκινθον
πορφυρέην, λευκοῦ δὲ χελιδονίοιο πέτηλα,
καὶ ῥόδον εἰαρινοῖσιν ἀνοιγόμενον ζεφύροισιν,
οὔπω γὰρ φύεν ἄνθος ἐπώνυμον Ἀντινόοιο.

Senatum Romanum, ἄνασσαν βουλὴν vocat. Simili modo Martialis, *dominum Senatum* appellat Lib. XIV. 17.

" Synthesibus dum gaudet eques, dominusque Senatus."

εἰς βουλὴν ἀγερέσθαι, *referri in Senatum, adscribi Senatui*. Apollonius Rhod. Lib. IV. 244.

ἐς δ' ἀγορὴν ἀγέροντ' ἐνὶ τεύχεσιν—

Noto metaplasmo πρωτόθρονες ἕδραι dixit, pro πρωτόθρονοι ἕ. Sic Homerus Iliad. ό. 354. et π'. 370. ἐρυσάρματες ἵπποι, pro ἐρυσάρματοι. ubi vid. Schol. Nec in compositis tantum vocibus, sed in simplicibus quoque frequenter hujusmodi metaplasmi. Sic ap. Hom. Iliad. λ'. 600. ἰῶκα δακρυόεσσαν; quod etiam per metaplasmum declinationis pro ἰωκὴν, siculi pro φυγὴν, Herodotus Lib. III. p. 370. in prosa habet φύγα, quasi ex tertia declinatione esset ἰὼξ, ἰῶκος, et φὺξ, φυγός. Epicharmus etiam ap. Athen. Lib. VII. v. 288., αἰόλαι πλῶτες, pro πλῶται. Sed vide Salmasium.

Ἑλλάδι δ' οὔτε γένος βασιλεύτερος] Eleganter hic βασιλεύτερος, *præstantiorem et genere nobiliorem* significat. Græci sæpius βασιλεῖς vocant homines, qui arte sua excellunt, aliosque superant ingenii præstantia. Adrianus Sophista apud Philostratum, Herodem vocabat βασιλέα τῶν λόγων. En ejus verba: Ἡρώδην δὲ τὸν βασιλέα τῶν λόγων ἀγαπητὸν, ἣν ἄοινός τε καὶ νήφων ὑποκρίνωμαι. Apud Eunapium, c. 27. Proæresius, in inscriptione statuæ, βασιλεύων λόγων dicitur. πολλὰ δ' ἐστὶ πολλοῖς

Ἡρώδεω· γλῶσσαν δέ τέ μιν καλέουσιν [1] Ἀθηνέων.
Ἡ δὲ καὶ αὐτή περ καλλίσφυρος Αἰνειώνη,
Καὶ Γανυμηδείη, καὶ Δαρδάνιον γένος [2] ἤην

[1] Ἀθηναίων S. M. Ἀθῆναι ex conj. B.

ἀγασθέντος καὶ τυχόντος ἐπαίνων, ἀνδριάντα κατασκευασάμενοι χαλκοῦν ἰσομέτρητον ἀνέθηκαν ἐπιγράψαντες, ἡ βασιλεύουσα Ῥώμη τὸν βασιλεύοντα λόγων. *Regnum dicendi*, tali modo Martialis usurpavit, Lib. III. 26.

"Ille decus linguæ faciet, regnumque
loquendi."

Verbum βασιλεύειν de rebus quoque dicitur, quæ splendescunt. v. Wernsd. ad Himerii Or. XIV. p. 617. sic *rosa* apud Achillem Tat. Lib. II. 1. dicitur τῶν ἀνθέων βασιλεύειν. Latini sic utuntur verbis *rex* et *regnum*. cnf. Græv. ad Cic. Epist. IX. 18. 1. Tibia Phrygia ob præstantiam forte βασίλεια dicta in corruptissimo Telestis fragmento apud Athen. Lib. XIV. p. 617. B. quod sic forte restituendum: Φρυγία καλλιπνόων αὐλῶν ἱερῶν βασίλεια, ἀηδόνειαν ἁρμόσαισα πρᾶτα, Δωρίδος ἀντίπαλον Μούσας νομαίολαν ὀμφὰν, πνεύματος εὔπτερον αὖραν, ἀμφιπλέκων καλάμοις. De Telestis loco, vario modo a viris doctis tentato, vid. Vossium ad Catull. p. 227. et Cl. Huschke, Epist. critic. p. 47. Scripsi ἀηδόνειαν ἁρμόσαισα — ὀμφὰν. In Aldina erat: αὔδονος ἥρουσε. Casaub. edidit: ἀηδόν' ὃς ἥρμοσε. Vossius emendandum putavit ἀηδόνα et sic tibiam appellari affirmavit. Sed hoc nullo exemplo confirmari potest. Quantus præterea foret loci sensus, si eum e Vossii sententia interpretaremur. Eleganter a poeta tibiæ phrygiæ philomelæ cantus tribuitur. *Aedonia vox* poetis innumeris locis celebrata. Salejus Bassus, in Pithœi Vet. poet. p. 260.

"Sic et aedonia superantur voce ci-
cadæ."

Vox rara ἀντίπαλος, in Critia occurrit apud Athen. Lib. XIII. p. 600.

Τὸν δὲ γυναικείων μελέων πλέξαντά ποτ' ᾠδὰς
ἡδὺν Ἀνακρείοντα Τέως εἰς Ἑλλάδ' ἀνῆγεν,
συμποσίων ἐρέθισμα, γυναικῶν ἠπερόπευμα,
αὐλῶν ἀντίπαλον φιλοβάρβιτον, ἡδὺν, ἄλυπον.

ἀμφιπλέκων, est idem ac συμπλέκων aut διαπλέκων. vide exempla a Cl. Huschke allata, l. c. νομαίολος i. q. αἰόλος aut ποικίλος. Jam supra in Pratinæ versibus αἰόλον μέλος illustravimus. Adde initium carminis Ithyphallici, apud Athen. Lib. XIV. p. 622.

Σοὶ Βάκχε τάνδε Μοῦσαν ἀγλαΐζομεν
ἁπλοῦν ῥυθμὸν χέοντες αἰόλῳ μέλει,
καὶ μὰν ἀπαρθένευτον. οὔτι ταῖς πάρος
κεχρήμεθα νῦν ᾠδαῖσι, ἀλλ' ἀκήρατον
κατάρχομεν τὸν ὕμνον.

Tibi, Bacche, splendidam damus hanc Musam,
effundimusque simplicem rhythmum ornato carmine,
intentatum aliis. Non equidem prius usitatos
cantus afferimus; hymnum contra inusitatum
tibi exordiamur.

Sic videtur locus distinguendus et reddendus. ἀγλαΐζομεν. Sic Pindar. Olymp. I. 12.

ἀγλαΐζεται δὲ καὶ
μουσικᾶς ἐν ἀώτῳ —

χέειν φωνὴν, μέλος, *effundere carmen, vocem*. Homer. Od. τ'. 521. de philomela. χέει πολυηχέα φωνήν. Lycophron Alex. 5. χέασα παμμιγῆ βοήν. Apollon. Rhod. Lib. IV. 749. ἀμφὶ δὲ πέπλον Ὀφθαλμοῖσι βάλλουσα γόον χέεν. Menalippides Lyricus ap. Athen. Lib. X. p. 429. τοὶ δὲ παράπληκτον χέον ὀμφάν. Nilus Scholasticus, in Analect. Brunk. T. III. p. 14. τί πρὸς ἕκαστον ὁρᾶν τόνδε γέλωτα χέεις; Lyricus incertus ap. Demetr. Phaler. s. 142. πτερύγων ὑπὸ καταχέει λιγυρὰν ἀοιδάν. Menalippides Tragicus, in Proserpina apud Stob. Grot. p. 165. ἄχεα προχέων dixit, quod bene Grotius reddidit; *tristia fundens lamenta*. Latini enim *fundere*, eodem modo sæpissime dicunt. Auctor carminis in Phœnicem, v. 45.

"Incipit illa sacri modulamina fundere
cantus
Et miram vocem, luce movere nova."

ubi vid. Burmann. Mentione facta carminis Ithyphallici, breviter sententiam nostram de alio carmine dicemus, cujus initium conservasse videtur Athenæus l. c. p. 622. B. οἱ δὲ Ἰθύφαλλοι, ait, φησὶ, καλούμενοι προσωπεῖον μεθυόντων ἔχουσιν, καὶ ἐστεφάνωνται (κισσῷ), χειρίδας ἀνθινὰς ἔχοντες. χιτῶσι δὲ χρῶνται μεσολεύκοις, καὶ περιέζωνται ταραντίνιον καλύπτον αὐτοὺς μέχρι τῶν σφυρῶν, σιγῇ δὲ διὰ τοῦ πυλῶνος εἰσελθόντες, ὅταν κατὰ μέσην τὴν ὀρχήστραν γένωνται, ἐπιστρέφουσιν εἰς τὸ θέατρον, λέγοντες, ἀνάγετε, εὐρυχωρίαν ποιεῖτε τῷ θεῷ. ἐθέλει γὰρ ὁ θεὸς ὀρθὸς ἐσφυρωμένος διὰ μέσου βαδίζειν. Latet hic, quod Casaubonus non observavit, particula carminis Ithyphallici, sic forte restituenda:

Herode, quem et linguam vocant Athenarum.
Illa vero et ipsa pulcra Æneæ neptis,
Et Ganymedea, et Dardanium genus erat

[2] εἴην, sed ex conj. ἦεν, S. et sequuntur cæteri.

Ἀνάγετε - - - - - - εὐρυχωρίαν
ποιεῖτε τῷ θεῷ.
ἐθέλει γὰρ ὁ θεὸς ὀρθὸς ἐσφυρωμένος
διὰ μέσου βαδίζειν.

In primo versu desunt verba nonnulla. Forte vox ἀνάγετε erat repetita, sed semper deest κῶμον, aut simile quid. Repetitio verborum in choro poetis non infrequens. Sic Euripid. in Palamede ap. Isocrat. Encom. Busird. p. 220.

Ἐκάνετ', ἐκάνετε κτλ.

Exstant apud Athenæum Lib. XI. p. 497. versus nonnulli ex Ithyphallis Theoclis, qui etiam ad hoc exemplum restituendi sunt:

Ἐθύσαμεν γὰρ σήμερον σωτήρια
πάντες οἱ τεχνῖται.
μεθ' ὧν πιὼν τοδὶ κέρας, ὡς τὸν φίλτατον
βασιλέα πάρειμι.

vid. Casaub. ad Athen. p. 442. Varii erant Ithyphallica carmina generis. Multa enim ad religionem Bacchi, Priapi et similium deorum, multa ad amorem et summam lasciviam pertinebant. Neque tamen puto, antiquissimis temporibus, obscœni aliquid in Ithyphallicis carminibus fuisse, quod parte aliqua probari potest loco, ex Euphorionis carmine petito, ap. Dionys. Halicarn. de Struct. Or. p. 29. Quantopere vero postea desciverant Græci moribus, nullo documento certius constat, quam ex Ithyphallico carmine, quod triginta circiter annis, post Philippi mortem publice cantarunt Athenis, in honorem Demetrii, Antigoni filii. Qui illud carmen servavit nobis, Athenæus Lib. VI. p. 253. D. (magnam partem emendatum a Casaubono, Animadv. p. 443. et Toup. Epist. Critic. p. 175.) ibidem illos cecinisse scribit: ὡς εἴη μόνος θεὸς ἀληθινὸς, οἱ δ' ἄλλοι καθεύδουσιν, ἢ ἀποδημοῦσιν, ἢ οὐκ εἰσίν. Post, exhibitum carmen, F., ταῦτ', ait, ᾖδον οἱ Μαραθωνομάχαι. Quo respicit Clemens Alexandr. Protrept. p. 48. Μαραθωνομάχους legerat in Aristoph. Nub. 982. Acharn. 180. Carmen Ithyphallicum, longe elegantissimum, et tum antiquitatis, tum Atticæ adulationis illustre monumentum, hic e Toupii emendatione, pauculis a me mutatis apponam.

ΞΕΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

Ὡς οἱ μέγιστοι τῶν θεῶν καὶ φίλτατοι,
τῇ πόλει πάρεισι.
Ἐνταῦθα γὰρ Δήμητρα καὶ Δημήτριον
ἅμα παρῆγ' ὁ καιρός.
Χ' ἡ μὲν τὰ σεμνὰ τῆς κόρης μυστήρια
ἔρχεθ' ἵνα ποιήσῃ.
Ὁ δ' ἱλαρὸς, ὥσπερ τὸν θεὸν δεῖ, καὶ καλὸς,
καὶ γελῶν πάρεστι.
Σεμνὸς ὅθι φαίνονθ' οἱ φίλοι πάντες κύκλῳ,
ἐν μέσοισι δ' αὐτός·
Ὅμοιος ὥσπερ εἰ οἱ φίλοι μὲν ἀστέρες,
ἥλιος δ' ἐκεῖνος.
Ὦ τοῦ κρατίστου παῖ Ποσειδῶνος θεοῦ,
χαῖρε κ' Ἀφροδίτης.
Ἄλλοι μὲν ἢ μακρὰν γὰρ ἀπέχουσιν θεοὶ,
ἢ οὐκ ἔχουσιν ὦτα,
Ἢ οὐκ εἰσὶν, ἢ οὐ προσέχουσιν ἡμῖν οὐδὲ ἕν.
Σὲ δὲ παρόνθ' ὁρῶμεν,
Οὐ ξύλινον, οὐδὲ λίθινον, ἀλλ' ἀληθινόν.
Εὐχόμεσθα δή σοι.
Πρῶτον μὲν εἰρήνην ποίησον, φίλτατε,
Κύριος γὰρ εἶ σύ·
Τὴν δ' οὐχὶ Θήβαν, ἀλλ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος
Σφίγγα περικρατοῦσαν
Αἰτωλίδ', ὅς τις ἐπὶ πέτρας καθήμενος,
ὥσπερ ἡ παλαιὰ,
Τὰ σώματ' ἡμῶν πάντ' ἀναρπάσας φέρει,
κ' οὐκ ἔχω μάχεσθαι·
Αἰτωλικὸν γὰρ ἁρπάσαι τὰ τῶν πέλας·
νῦν δὲ καὶ τὰ πόρρω·
Μάλιστα μὲν δὴ κόλασον αὐτός· εἰ δὲ μὴ,
Οἰδίπουν τιν' εὑρὲ,
Τὴν σφίγγα ταύτην ὅς τις ἢ κατακρημνιεῖ,
ἢ σπινὴν ποιήσει.

Vs. 3. Contra genium Linguæ Græcæ Toupius legit Δημήτριος. Idem v. 4. ἅμα παρῆν ὁ καιρός. reddiditque: *simulac tempus advexit.* Ego probo viri docti emendationem, in Appendice ad Toup. Emend. in Suid. T. IV. p. 494. ἅμα παρῆγ' ὁ καιρός. *tempus simul adduxit.* Majorem vim versus accipit. v. 12. ἥλιος δ' ἐκεῖνος, elegantissime poeta dixit, et vere Attice. Sic Menander in Hypobolimæo apud Stob. Tit. CXXII. p. 497. τὸν ἥλιον τὸν ἐκεῖνον. vulgo v. 31. legitur σχόλασον αὐτός· quod recte observante Toupio, nauci non est. Elegans est emendatio summi critici κόλασον αὐτός. Sensus erit: *Sphingem vero illam, quæ nos vexat, vel tu reprime, vel alium qui reprimat, mitte.* Verbum κολάω, κολάζω, Comicis Atticis valde tritum. vid. Aristoph. Vesp. 244. Equit. 455. fragm. ap. Gellium, Lib. XV. 20. p. 630. Theopompus apud Suid. v. Ἄττις.

Κολάσομαί γε σὲ,
Καὶ τὸν σὸν Ἄττιν.

Καὶ Γανυμηδείη, καὶ Δαρδάνιον γένος ἦην Τρωὸς Ἐριχθονίδαο] Sequor cum Viscontio, lapidis scripturam ἦην. vid. Var. Lect. ἦην

Τρωὸς [1] Ἐριχθονίδαο. [2] σὺ δ', εἰ φίλον, ἱερὰ ῥέξαι,
Καὶ θῦσαι· [3] θυέων ἀτὰρ οὐκ ἀέκοντος ἀνάγκη·
[4] Εἰ δέ [5] τι εὐσεβέεσσι καὶ ἡρώων ἀλεγίζειν.
Οὐ [6] μὲν γὰρ θνητὴ, ἀτὰρ οὐδὲ θέαινα τέτυκται.
Τοὔνεκεν οὔτε νεὼν ἱερὸν λάχεν, οὔτ' ἔτι τύμβον,
Οὐδὲ γέρα [7] θνητοῖς, ἀτὰρ οὐδὲ θεοῖσιν [8] ὅμοια.
Σῆμα μέν οἱ [9] νηῷ ἴκελον δήμῳ ἐν [10] Ἀθήνης·
Ψυχὴ δὲ σκῆπτρον Ῥαδαμανθύος [11] ἀμφιπολεύει.

[1] Ἐριχθονίδεω ex conj. S. quam arripuit B.
[2] CYΔIΦIΛON L. οὐ δι' φίλον S. M. A. H. ᾧ δὴ φίλον ex ingenio S. item B.
[3] οὐέων A. om. M.
[4] Εἴδεται ex ingenio B.

sæpe in Homero occurrit, fereque semper in initio versus, vid. Iliad. λ'. 807. Od. τ'. 283. ψ'. 310. ω'. 342. cnf. Payne, Analytic essay on the Greek Alphabet, p. 95.

- - - σὺ δ', εἰ φίλον, ἱερὰ ῥέξαι, Καὶ θῦσαι] Acute Visconti, σὺ δ' εἰ φίλον rescripsit, pro CYΔIΦIΛON, quæ lapidis scriptura. Illa confusio inter ει et ι omnino frequentissima est. Jam supra nonnulla notavi, ubi v. 16., CICEICA pro CEICACA exaratum. In Salmasii apographo pro CY erat OY, deinde habuit, nescio unde ΩI, mutavitque inde literas ΔH in ΔI, et præcedens Ἐριχθονίδαο, in Ἐριχθονίδεω. v. Var. Lect. θῦσαι. *hostias mactato.* Menander in Scholiis MSS. ad Hom. Iliad. φ'. 390. communicatis mihi a Cl. Heynio,

Καὶ τοῦτο θύων οὐδὲ πώποτ' ηὐξάμην
ἐγὼ τὸ σῷζον τὴν ἐμὴν συνοικίαν
ἀλλὰ παρέλιπον, οἰκετῶν εἶναι στάσιν
ἔνδον παρ' αὐτῷ πρᾶγμα χρησιμώτατον.

In primo versu conservavi ηὐξάμην. sic sæpius Attici comici. Sopater in Galatis ap. Athen. Lib. IV. p. 160. Κἀγὼ — ηὐξάμην. cnf. Etym. M. p. 400. 32. Herodian. ad calcem Phrynichi p. 202. Eustath. ad Iliad. α'. 458. T. I. p. 111. ed. Rom. et Brunk ad Eurip. Hecub. 18. Literas AI et I etiam a librariis confundi, erudite observavit vir doctus in Observatt. Miscellan. T. I. P. I. p. 128. Animadvertendum hoc in venustissimo fragmento e Dionysii Ænei elegia, ap. Athen. Lib. XV. p. 668. quod sic forte legendum:

Κότταβον ἔνθα δέ σοι τρίτον ἱστάναι οἱ δυσέρωτες,
ἡμεῖς, προστίθεμεν γυμνασίῳ Βρομίου
Κώρυκον· οἱ δὲ παρόντες ἐνείρετε χεῖρας ἅπαντες
ἐς σφαίρας κυλίκων, καὶ πρὶν ἐκεῖνον ἰεῖν,
Ὄμματι βηματίσασθε τὸν αἰθέρα τὸν κατακλινῆ,
εἰς ὅσον ἶς λάταγος χωρίον ἐκτέταται.

v. 4. male erat in Athenæo, ἰδεῖν. Sensus est: *Priusquam cottabum emittitis, oculis metimini æthera devexum, ut sciatis, in quantum spatium latax evolaverit.* Ultimo versu erat: εἰς ὅσον αἱ λάταγες χ. ε. Non infeliciter restituisse hæc videor. ἶς enim, quod proprie *nervus in corpore*, significat etiam δύναμιν. Deinde etiam de omnibus rebus vim habentibus, v. c. de vento, fluvio, et hoc loco de latage, tropice dicitur. Sic apud Homer. Iliad. μ'. 320. ἶς ἀνέμου. cnf. ο'. 39. ξ'. 739. ἶς ποταμοῦ, Iliad. φ'. 356.

Εἰ δέ τοι εὐσεβέεσσι καὶ ἡρώων ἀλεγίζειν] Frustra hic versus sollicitatur ab Interpp. Maittaire, subintelligendam putat vocem φίλον e versu 40. Quo jure, non intelligo. Brunkius, dum legit εἴδεται, faciliorem quidem lectionem profert, sed quæ non a manu poetæ est. Conservanda lectio lapidis, immerito etiam a Viscontio correcta. Ponitur enim pro: εἰ δέ τοι τῶν εὐσεβέων τοῦτό ἐστι. Præterea particulæ δέ τοι, sæpius conjunctæ. Æschyl. Sept. ad Theb. 478.

Πέμποι μ' ἂν ἤδη τόνδε σὺν τύχῃ δέ τοι.

Ibid. 185.

φιλοθύτων δέ τοι
πολέως —

Sophocl. Antig. 331.

— ἐὰν δέ τοι
Λησθῇ τε καὶ μή.

cnf. Hoogev. de particul. p. 275. Bene observavit Viscontius, sæpissime OI pro I positum esse. Mirum hoc non est. Uno enim olim efferebantur sono, ideoque sæpius ista bina a librariis confusa. vid. Valk. ad Euripid. Phœn. pag. 165. Brunk ad Aristoph. Ran. 922. Afferamus nonnulla a nobis notata, nam fortasse non omnes ea recordantur. Athenæus Lib. XV. p. 668. Ἀχαιὸς δ' ἐν Λίνῳ περὶ τῶν Σατύρων λέγων φησὶ,

Ῥιπτοῦντες, ἐκβάλλοντες, ἀγνύντες τίμου
λέγοντες, ὦ κάλλιστον Ἡρακλεῖ λάταξ.

Locus ita emendandus:

Ῥιπτοῦντες, ἐκβάλλοντες, ἀγνύντες θ' ὁμοῦ
λέγοντες· ὦ κάλλιστος, Ἡράκλεις, λάταξ!

Jactantes, ejicientes, frangentes, simulque clamantes: o festivus mehercule latax!

Trois Erichthonidæ. Tu autem, si libet, sacra facito,
Et hostias mactato: verum inviti non est opus sacris,
Sed si quis piis hominibus amor curam heroum gerere:
Neque enim mortalis, at neque dea est:
Idcirco neque templum sacrum sortita est, neque sepulcrum,
Neque honores mortalibus, et neque diis similes.
Monumentum quidem ipsi templi instar Athenis est,
Anima vero circa sceptrum Rhadamanthi versatur;

[5] TOI L. [6] MEΓΓAP L. μεγὰρ S. M. μὲν γὰρ tanquam ex marmore A.
[7] θντοῖς S. M. [8] ὄλλοια A. [9] νέῳ ἴκελον S. A. [10] Ἀθήναις A. [11] ἀμαπολεύει A.

Alio modo Achaei locum emendatum dedit Toup. Emend. in Suid. T. II. p. 470. Memorabilis est usus verbi ἐκβάλλειν, quod de poculis dicitur, post cœnam fractis et abjectis. Colligo hoc quoque ex antiqui poetæ Chœrili loco ap. Athen. Lib. XI. p. 464.

——— χερσὶν
ὄλβον ἔχω κύλικος τρύφος ἀμφὶς ἐαγὸς
ἀνδρῶν δαιτυμόνων ναυάγιον· οἷά τε πολλὰ
πνεῦμα Διωνύσοιο πρὸς ὕβριος ἔκβαλεν ἀκτάς.

- - - - - - - - - - manibus
opes ego habeo, undique fracti calicis testam,
convivarum hominum naufragium; qualia multa,
Bacchi procella ejicit ad litus superbum.

Male erat in Athenæo v. 4. πρὸς ὕβρεος ἔκβαλ' ἄνακτος. Cæterum, uti Chœrilus ὕβριος ἀκτὰς dicit, ita Pindarus, in Excerpto libri XI. Athenæi, apud Casaubon. Animadv. Lib. XI. c. 4. 782. (Fragm. ed. Heyne p. 112.) ψευδῆ πρὸς ἀκτὰν ait. E Chœrilo illustrandus Euripidis locus ex Œneo, apud Athen. Lib. XV. p. 666.

πυκνοῖς δ' ἔβαλλον Βακχίου τοξεύμασι
κάρα γέροντος.

τοξεύματα Βάκχου, sunt *fragmenta calicis.* Chœrili versus e longo carmine petiti videntur epico, in quo convivium descriptum erat hominum luxuriosorum. cnf. fragmenta apud Athenæum Lib. XII. pag. 529. 530. et Strabon. Lib. XIV. pag. 989. A.

Οὐ μὲν γὰρ θνητὴ, ἀτὰρ - - - ἀτὰρ οὐδὲ θεοῖσιν ὅμοια] Sensus loci est. Si quis volet rem divinam Regillæ facere, faciat. Nemo vero ad hoc cogitur. Non peccabit, qui faciet, eamque isto honore dignabitur: non enim mortalis est. Non tamen hoc officium ab invitis etiam exigitur, cum de dearum numero minime censenda sit, quibus necessario sacra facienda sunt, sed heroinarum tantum, quarum cultum minime sibi negligendum putant, qui magna pietate et religionis amore præditi sunt. Regillam igitur ut heroinam vult coli, eique hac de causa, non templum ut deæ, non tumulum ut fœminæ mortali, sed ἡρῷον ædificatum esse scribit. Ædificium heroi aut heroinæ conveniens, ἡρῷον, ἡρώϊον, et ἡρώειον, vario modo scribitur. v. Pollux, Lib. IV. 4. Mazocchi ad Tabb. Heracleens. pag. 156. 147. Paciaud. ad Mon. Pelop. T. II. p. 63. Visconti ad h. l. In lapide sculptum MEΓΓAP pro MEN ΓAP. Hæc mutatio frequens. vid. Interpp.

Σῆμα μέν οἱ νηῷ ἴκελον δήμῳ ἐν Ἀθήνης] Monumentum hoc idem est, ac Odeum, ab Herode Attico, in Regillæ honorem Athenis erectum. vid. Pausan. Lib. VII. 20. Philostrat. de Herode, §. 5. 8. Consule præterea egregiam de Odeo Herodis disputationem Viscontii ad h. l. Statius, Epicedio in patrem, v. 20. scribit, si sibi fortuna permitteret, magnificum se et templis parem tumulum patri exstructurum, theatrumque ibidem ei dedicaturum, in quo Musici Ludi celebrentur in honorem ejus. Locum ipsum non gravabor adscribere, non parum enim poetæ nostri sententiam illustrat:

"Atque utinam fortuna dares mihi, manibus aras
Par templis opus, aeriamque educere molem,
Cyclopum scopulos ultra atque audacia saxa
Pyramidum, et magno tumulum prætexere luco.
Illic et Siculi superassem dona sepulcri,
Et Nemees lucum, et Pelopis solemnia trunci;
Illic Œbalio non finderet aera disco
Graiorum vis ulla virum, non arva rigaret
Sudor equum, aut putri sonitum daret ungula fossa:
Sed Phœbi simplex chorus; heic frondentia vatum
Præmia laudato genitor tibi rite dicarem."

Illud Statii: *par templis opus*, idem plane cum hoc nostro, σῆμα νηῷ ἴκελον.

Ψυχὴ δὲ σκῆπτρον Ῥαδαμανθύος ἀμφι-

Τοῦτο δὲ [1]Φαυστίνῃ κεχαρισμένον ἧσται ἄγαλμα
[2]Δήμῳ ἐν [3]Τριόπεω, [4]ἵνα οἱ πάρος εὐρέες ἀγροὶ,
Καὶ χορὸς ἡμερίδων, καὶ [5]ἐλαιήεντες ἄρουραι.
Οὐ μὲν ἀτιμήσειε [6]θεὴ βασίλεια γυναικῶν
Ἀμφίπολον γεράων ἔμεναι καὶ ὀπάονα νύμφην.
Οὐδὲ γὰρ Ἰφιγένειαν ἐΰθρονος Ἰοχέαιρα,
Οὐδ' Ἕρσην γοργῶπις [7]ἀπητίμησεν Ἀθήνη·
Οὐδέ μιν [8]ἡρώνῃσι [9]παλαιῇσι μεδέουσα
Καίσαρος ἰφθίμοιο παρόψεται ὄμπνια μήτηρ
Ἐς χορὸν ἐρχομένην προτεράων ἡμιθεάων,
Ἣ λάχεν [10]Ἠλυσίῃσι χοροστασίῃσιν ἀνάσσειν,
[11]Αὐτή τ', Ἀλκμήνη τε, μάκαιρά τε Καδμειώνη.

[1] Φαυστείνῃ S. [2] Δήμῳ S. [3] Τριοπέῳ S. M.
[4] νάοι πάρος S. M. ναοῦ πάρος corr. S. et sequitur B. [5] ἐπαίνεντες A.
[6] θεὰ omnes præter H. [7] ἀπητίμασεν S. M. [8] ἡρώμησι S. M. ἡρώμισι A.

πολεύει] Diximus jam supra Rhadamanthum a poeta nostro in beatis locis collocatum esse, judicis loco. Regilla in Elysium deducta, σκῆπτρον Ῥαδαμανθύος ἀμφιπολεύει, sedet itaque is cum insigni judicis.

Τοῦτο δὲ Φαυστίνῃ κεχαρισμένον ἧσται ἄγαλμα] Recte observavit Salmasius, Faustinam juniorem hic memoratam esse, M. Antonini uxorem, quæ jam in vivis esse desierat, statua Regillæ dedicata. vide ad v. 6. Vocem ἄγαλμα erudite illustravit Ruhnk. ad Tim. Lex. Plat. h. v. est h. l. i. q. εἰκὼν, quam vocem de statua auctor adhibuit Epigrammatis in insula Chio reperti, cujus particulam hic habes ineditam:

Σοὶ * * * *
ὤπασεν ἁ κλεινὰ πρεσβυτέρων σύνοδος
εἰκόν' ἀναστήσασα σέθεν μορφᾶς τύπον ἔμπνου,
καί σ' ἐν Ὁμηρείῳ γυμνασίῳ θεμένα.

- - - - - - - ἵνα οἱ πάρος εὐρέες ἀγροὶ - - - ἐλαιήεντες ἄρουραι] Locum non recte exhibuerant Interpp. excepto Arcudio, qui veram lapidis lectionem protulit:

ΙΝΑΟΙ ΠΑΡΟϹ ΕΥΡΕΕϹ ΑΓΡΟΙ.

Viscontius accurate reddidit: *dov' eran prima le vaste possessioni di lei.* Sic in columna Capitolina insculptum invenies:

CUIUS HÆC PRÆDIA FUERUNT.

Eleganter poeta, χορὸν ἡμερίδων, *vinearum ordines* vocat. Sic *vitium choreas*, Manilius dixit Lib. V. 360.

"Et te Bacche tuas nubentem junget ad ulmos
Disponetque jugis imitatus fronde choreas."

In vinea στίχοι sunt, ut et in choro. ὄρχους, Glossaria Græca reddunt: στίχους ἀμπέλων. ὄρχὸς et χορὸς idem est. Sic χορὸν εὐκελάδων δονάκων, Coluthus memorat Rapt. Helen. 122. — ἐλαιήεντες pro ἐλαιήεσσαι dixit. Sic Homerus Od. α'. 246. ὑλήεντι Ζακύνθῳ, pro ὑληέσσῃ. Idem Iliad. β'. 742. κλυτὸς Ἱπποδάμεια, pro κλυτή. vid. Etym. M. p. 152. 13. Thom. Mag. p. 86. Eustath. ad Iliad. δ'. p. 1515. Ioann. Grammat. post Corinth. de Dialect. p. 317. ἐλαιάεσσαν νηδὺν, varie olim apud Sophoclem interpretati sunt Grammatici. Hesychius in Brunkii Lex. Sophocl. T. II. pag. 55. (ed. 4to) ἐλαιάεσσα νηδύς. Σοφ. Ὀδυσσεῖ ἀκανθοπλῆγι. ἤτοι λαιάεσσα, ἀντὶ τοῦ σκαιὰ, ἀγρία· ἢ ἀπὸ τοῦ λῃίζεσθαι, πάντα ληϊζομένη καὶ κατεσθίουσα. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου, λιπαρά.

Οὐ μὲν ἀτιμήσεις - - - ὀπάονα νύμφην] Divæ Faustinæ, Regillam quasi nympham pedisequam et sacrorum ministram non spernendam fore scribit. Simili modo Hecate, Proserpinæ dicta ministra in Hymno Homerico ad Cerer. 440.

ἐκ τοῦ οἱ πρόπολος καὶ ὀπάων ἔπλετ' ἄνασσα.

Sacerdotem Rheæ, Ἰδαίης ἀμφίπολον θαλάμης, Dioscorides in Reiskii Antholog. Cephal. n. 655. Nymphæ et Gratiæ Veneris ἀμφίπολοι dictæ, in pulcherrimo e Cypriis Carminibus petito loco ap. Athenæum Lib. XV. p. 683. F. Adde Coluthi locum, ubi Hermiones comites ἀμφίπολοι dictæ, Rapt. Helen. 321.

πολλάκι δ' ἀμφιπόλους θαλάμων ἔκτοσθε λαβοῦσα,
ὀξύτατον βοάουσα, τόσην ἀνενείκατο φωνήν.

Variis modis viros eruditos occupatos tenuit hic locus. Forsan sic legendum:

Hoc autem Faustinæ gratum locatum est simulacrum
In pago Triopæ, ubi illi prius erant ampli campi,
Et ordo vitium, et olivis consiti agri.
Nec spernet dea regina feminarum
Famulam ipsi honorum esse, et sequacem nympham:
Neque enim Iphigeniam pulcrum tenens solium Diana,
Neque Hersen terribiles habens oculos despexit Minerva:
Neque Regillam ipsam heroinis antiquis imperans
Cæsaris magnanimi parvi pendet alma mater
Ad chorum adventantem priscarum semidearum,
Cui contigit Elysiis choreis præesse,
Ipsi, et Alcmenæ, et beatæ Cadmeidi.

[9] παλαίησι S. M. B. [10] κλυσίησι A.
[11] ΑΥΤΗΙΤ L. αὐτῆς S. M. αὐτῇ γ' H. αὐτή τ' A. αὐτή γ' conj. S. et probat B.

πολλάκις δ' ἀμφιπόλους θαλάμων ἔκτοσθ' ἐλαοῦσα.

quæ sequuntur in Colutho, mire hanc emendationem confirmant. Cæterum præclaros defunctos homines, ministros appellatos esse deorum dearumve, non infrequens in inscriptionibus. Exempla observavi in Torremuzzæ Inscriptt. Sicul. p. 190. Winkelmanni Storia delle Arti, T. II. pag. 133. Marini Inscriptt. Alban. p. 129. Morello, de Styl. Inscriptt. pag. 105. Columm. ad Ennii fragm. p. 54. Gruter. Thes. p. 769. 4. Murator. pag. 1323. n. 1. pag. 1385. n. 1. Buonarotti, Vetri, p. 106. Amici, Catania illustrata, Lib. X. c. 7. p. 275. Maffeii Veron. illustr. p. 268. Gori Inscriptt. Flor. T. I. p. 353. Inscr. Biblioth. S. Gregor. p. 382. etc.

Ἀπητίμησεν Ἀθήνη] Ἀπητίμησεν ab ἀπατιμάω, *contumelia afficio, non honore habeo.* ἀπατιμᾶν, bene reddidit Visconti: *rifiutar con dispregio.* Fallitur vero vir doctissimus scribens, verbum hoc in aliis scriptoribus desiderari. Habet Homerus Iliad. ν'. 113. τὸν Πηλείωνα ἀπητίμησε.

Οὐδέ μιν ἡρώνῃσι παλαιῇσιν μεδέουσα] ἡρῷναι, Attice, pro ἡρωΐναι, ut jam in superioribus observatum. Sic et pro ἡρωΐς dicebatur ἡρωΐσσα, et contracte ἡρῷσσα. cnf. Sophron. ap. Priscian. Lib. VI. p. 170. Apollonius Rhod. Lib. IV. 1309. 1320. 1358.

- - - - ἡρῷσσαι Λιβύης τιμήοροι.

Nicænetus, in Analect. Brunk. T. I. p. 415.

ἡρῷσσαι Λιβύων ὄρος ἄκτιον αἵγε νέμεσθε,
ἡρῷσσαι Λιβύαι χαίρετε δεσποτίδες.

Sic e Toupii emendatione legendum, in Epist. Critic. p. 16. Notavit et hanc formam Valk. ad Theocr. Adoniaz. pag. 321. et ad Callimachea fragm. p. 14. et 287. cnf. Cl. Jacobs, in Antholog. Græc. T. II. P. I. p. 226.

Καίσαρος ἰφθίμοιο παρόψεται ὄμπνια μήτηρ] Intelligit Salmasius, Faustinam. At de Faustina jam supra v. 51. verba fecit, et minime conveniens est titulus: *almæ matris.* Magno acumine probavit Visconti, intelligendam esse Domitiam Calvillam, aut Lucillam, Marci Antonini matrem, miro modo a poeta in societatem Alcmenæ et Semeles collocatam. Alcmena quidem mytho singulari Rhadamantho nupsisse traditur, Elysiosque campos habitasse. Adduxit Viscontius hos versiculos e carmine Anthologiæ ineditæ:

Ἀλκίδας ὁ θρασὺς Ῥαδαμάνθυϊ ματέρα τάνδε
Ἀλκμήναν ὅσιον πρὸς λέχος ἐξέδοτο.

Summa diligentia, notisque doctissimis illustravit hanc fabulam Visconti. Edidit præterea carmen, eruditasque notas adjecit Cl. Jacobs, in Exercitatt. Critic. etc. T. II. p. 186—188. Cum nihil reliquum sit, quod ad poetam notemus, similitudine totius carminis admoniti, addere liceat carmen Antiphili Byzantini, a Viscontio primum ex Anthologia inedita (p. 232.) cum viris doctis communicatum, critico vero acumine emendatum a Cl. Eichstædtio, in Ephemerid. Ienens. Litterar. l. c. p. 487.

ΕΙΣ ΤΑΦΟΝ ΕΞΟΡΥΧΘΕΝΤΑ ΥΠΟ ΑΡΟΤΟΥ ΑΝΤΙΦΙΛΟΥ.

Οὐχ ὅτι με φθίμενον κῆδος λίπεν, ἐνθάδε κεῖμαι
γυμνὸς ὑπὲρ γαίης πυροφόροιο νέκυς.
Ταρχύθην γὰρ ἐγὼ τὸ πρίν ποτε· νῦν δ' ἀροτῆρος
χερσὶ σιδηρείη μ' ἐξεκύλισσεν ὕνις.
Ἦ ῥα κακῶν θάνατόν τις ἔφη λύσιν· οὔ ποτ' ἐμεῖο
ξεῖνε, πέλει παθέων ὕστατον, οὐδὲ τάφος.

Male erat v. 5. ὅπποτ'. Acute rescripsit Eichstædt, οὔ ποτ'. Præterea deerat signum interpungendi, quo sensus erat turbatus.

RAPHAELIS FIORILLO

DIATRIBE

IN

HERODIS IAMBOGRAPHI

FRAGMENTA.

Corollarii loco subjiciam nonnulla de Herode Iambographo observata. Gravissimo enim errore Interpretes ad Plinii Epistol. Lib. IV. ep. 3. et Fabricius, Biblioth. Græc. T. VIII. p. 710. ed. vet. confudere Herodem Atticum, cum antiquo et incognito fere Herode Iambographo. Plinius, Aristarchi summi critici judicio neglecto, qui Simonidem et Hipponactem Iambographorum principes esse ait, vid. Proclus Chrestom. pag. 342. et Grammat. Biblioth. Coislin. pag. 597. palmam in hoc poeseos genere tradit Herodi. Ait enim: "Ita certe sum affectus ipse, cum Græca epigrammata tua, cum Iambos proxime legerem. Quantum ibi humanitatis, venustatis, quam dulcia illa! quam antiqua! quam arguta! quam recta! Callimachum me, vel Herodem, vel si quid his melius, tenere credebam."

Multa ad laudatum locum Plinii moliuntur Interpp., satisque ostendunt, se de Herode Iambographo, ne fando quidem quidquam audivisse. Omnino, quo tempore vixerit poeta incertum est nobis. Floruit forte tempore Hipponactis. Memoratur certe Herodes aliquis in Hipponactis versiculo, conservato a Scholiaste ad Nicandri Theriac. p. 44. b. ed. Ald. Μαιμώσσων, ἀντὶ τοῦ ζητῶν. γράφεται καὶ λαιμώσσων ἀντὶ τοῦ παινῶν, ὡς Ἱππῶναξ,

Λαιμώσσει δέ σου τὸ χεῖλος ὡς Ἡρώδου.

Non improbabile est, tam acerbo joco ingenium Herodis ab Hipponacte perstrictum esse. Restant pauca tantum fragmenta e Mimiambis ap. Ioann. Stobens. Serm. LXXI. p. 439. LXXVI. p. 453. XCVI. p. 530. CXVIII. p. 591. S. Maximum T. II. Opp. pag. 636. Zenobium Cent. VI. 10. Nomen ejus apud Stobæum in notius Hesiodi transiit, nam loca duo, quæ apud Stobæum, Serm. CXVIII. sub Herodis nomine leguntur, in editione anni 1543. male adscripta Hesiodo, in edit. anni 1609. Fragmenta, quæ in antiquis scriptoribus observavi, hic a me proferentur.

A.

Ἄγ' αὐτὸν εἰς τὸ ζήτριον.[1]

B.

Προσφὺς ὅκως τις χοιράδων ἀναρίτης.[2]

Γ.

Ἵνα τὰ Ναννάκου κλαύσω.[3]

Δ.

Ἢ χαλκέην μοι μυῖαν ἢ κύθρην παίζει
Ἢ μηλολόνθης ποσσὶν ἅμματ' ἐξάπτων
Τοῦ κεσκίου μοι τὸν γέροντα λωβῆται.[4]

[1] Etym. M. p. 411. 41. Ζήτριον διὰ τοῦ ῐ συνεσταλμένον. καὶ παρὰ Ἡροδότῳ, Ἄγ' αὐτὸν εἰς τὸ ζήτρειον. Ἔστι δὲ χολιαμβικὸν τὸ μέτρον. Nomen hic Herodis Mimiambographi, in Herodoti transiit. In mendoso Ἡροδότῳ, hærebat Wesselingius, in Dissertat. Herodot. p. 29. Idem Etymologi locus induxisse videtur Scaligerum ad Varronem de L. L. pag. 149: ut Iamborum scriptorem Herodotum vocaret. Diversas fuisse olim Grammaticorum de voce ζητρεῖον vel ζήτρειον opiniones, Glossographi Græci arguunt. v. Pollux, Lib. III. 78. 7. 19. Auctor Etym. M. formas laudat, ζώστειον, ζώτειον, ζήτρειον, ζητρεῖον, et ζήτριον. cnf. Suid. v. ζατρεύω. In Eupolide Comico, ζήτρειον legerat forte Photius, nam in Lex. MS. ait: ζήτρειον, τὸ τῶν δούλων κολαστήριον. Εὔπολις. Etym. Gudian. MS. ζήτρειον, διὰ τῆς ει διφθόγγου κατὰ τὴν παραλήγουσαν. σημαίνει τὸ τῶν δούλων δεσμωτήριον, ἤγουν τὸν μύλωνα. ἐκεῖ γὰρ ἐδεσμεύοντο οἱ δοῦλοι. γίνεται δὲ παρὰ τὸ δεῖν, ὃ σημαίνει τὸ δεσμεύειν, καὶ τὸ τρεῖν, ὃ σημαίνει τὸ φοβεῖσθαι, δείτριον, μετατιθέντος τοῦ δ εἰς ζ καὶ τῆς ει διφθόγγου εἰς η - - - - ἢ παρὰ τὸ ζα καὶ τὸ τρεῖν ζάτρειον καὶ ζήτρειον, τροπῇ τοῦ α εἰς η. ἐξ οὗ καὶ ζάπλουτος.

[2] Athenæus Lib. III. p. 86. B. Ἀρχίλοχος δὲ τῆς χηράβος μέμνηται. τοῦ δὲ ἀναρίτου, Ἴβυκος. καλεῖται δὲ ὁ ἀναρίτης καὶ ἀνάρτας. κογχῶδες δὲ ὂν τὸ ὄστρεον, προσέχεται ταῖς πέτραις ὥσπερ αἱ λεπάδες. Ἡρώνδας δὲ ἐν Συνεργαζομέναις, Προσφὺς κλ. Is. Casaubonus, negat se alibi Herondam Comicum invenire. At, non Comicus, sed ut ex subjecto Choliambo patet, Iamborum scriptor Herodes, qui patronymica et Doribus propria forma, Ἡρώνδας dicitur: quod bene vidit Salmas. Exercitatt. Plin. pag. 111. Hemsterhus. ad Callimach. fragm. pag. 590. Valken. ad Schol. in Eurip. Phœn. p. 764. et ad Theocriti Adoniaz. p. 267.

[3] Zenobius, Cent. VI. 10. pag. 154. Τὰ Ναννάκου] Εἴρηται ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν θαυμαζομένων. Ναννάκας γὰρ ἐγένετο Φρυγῶν βασιλεὺς, ὥς φησὶν Ἑρμογένης ἐν τοῖς Φρυγίοις, πρὸς τῶν Δευκαλίωνος νόμων (leg. χρόνων), ὃς προσειδὼς τὸν μέλλοντα κατακλυσμὸν, συναγαγὼν πάντας εἰς τὰ ἱερὰ μετὰ δακρύων ἱκέτευεν. Ἡρώδης δὲ ὁ Ἰαμβοποιὸς φησὶν, Ἵνα κλ. Pro Ἵνα τὰ Ναννάκου, apparet legisse Stephanum ἐπὶ Ναννάκου κλαύσειν. Vatican. vero codex habet: τὰ ἀπὸ Ναννάκου κλαύσι. vid. Schotti Observatt. 10. Suid. v. Ναννάκος.

[4] Stobæus, Sermon. LXXXVI. p. 433. Hi e Mimiambis petiti versiculi, ita laudantur a Stobaeo:

Ἡ χαλκαίην μοι μυίην, ἢ * κύθρην παίζει·
ἢ παῖσι μελολόνθης ἅμματ' ἐξάπτων
τοῦ κεσκέου μοι τὸν γέροντα λωβῆται.

Nullam lectionis varietatem antiquæ Stobæi editiones præbent annor. 1543. 1549. 1559. et 1609. pro κύθρην quidem Gesnerus putat scribendum esse χύθρην, at nihil mutandum esse, bene observavit Grotius, qui Herodis locum optime emendatum dedit, reddiditque: *Nunc ludit ollam, nunc aheneum muscam, Nunc Melolonthæ vincla pedibus ut nectat, circumvoluta pauperat*

E.

Μὴ δὴ κόρη τὺ τὴν χολὴν ἐπὶ ῥῖνας
Ἔχ' εὐθὺς, ἤν τι ῥῆμα μὴ σοφὸν πεύθῃ·
Γυναικός ἐστι κρηγύης φέρειν πάντα.[1]

colum stuppa. Acute Grotius, pro χαλκαίην μοι μυίην, rescripsit χαλκέην μοι μυῖαν, idem κύθρην conservavit. Est enim Ionice pro κύθραν aut χύτραν. Sic κιθὼν et χιτὼν Ionibus dicitur. v. 2. Grotii conjectura optima est, ἢ μηλολόνθης ποσσὶν, pro vulgato ἢ παῖσι μελολόνθης, versu et sententia adversante. E Salmasii opinione legendum v. 3. κεσκίου pro κεσκέου. Hesych. κεσκίον, στυππεῖον. Memorantur cæterum ab Herode ludorum puerilium genera, quæ partim ab ultima antiquitate ad nostram pervenere ætatem. vid. Martin. Var. Lect. Lib. IV. c. 2. p. 199. Primum ludi genus, prisci *Muscam aheneam*, vocarunt. cnf. P. Victorii Var. Lect. Lib. XV. p. 327. Quod ad formam attinet, eam describit Pollux, Lib. IX. 123. apud quem videre poteris. Ait enim, ita olim exerceri ludum, ut puer aliquis, cum fascia oculos obvolvisset, in orbem versaretur, clamaretque: *aheneam muscam venabor*, alii vero respondentes, *venaberis nec tamen capies*, cæderentque illum scutica, e levi materia facta, donec aliquem ex numero ipsorum comprehendisset. Eustathius etiam ad Iliad. β'. p. 1127. meminit hujus ludi. quo loco etiam docet, unde χαλκῆ, i. e. *ahenea musca* vocata sit, tradens, genus esse quoddam muscarum, quæ a colore æris illo modo a Græcis vocatæ sint. Vocem κύθρην de quadam osculi specie intelligendam esse credidi, nonnulla enim de ea monuit Suidas v. χύτρα. Meminit et Tibullus, Lib. II. 5. 91.

"—— natusque parenti
Oscula comprensis auribus eripiet."

Ubi multa ab Interpp. notata. Eunicus ap. Polluc. Lib. X. c. 100. λαβοῦσα τῶν ὤτων φίλησον την χύτραν. At hæc verba non ad puerum, sed ad scortillum pertinere videntur. Fuit enim osculandi hic mos meretricibus familiaris, ut illa apud Aristænet. Lib. I. ep. 29. fin. κἀγὼ τῶν ὤτων λαβομένη τρίς σε φιλήσω. Melius forte si per κύθραν intelligimus puerilem ludum, quem Hesych. h. v. et Pollux, Lib. X. 113. χυτρίνδαν vocant, cujusque rationem et formam late exponunt. Cæterum μηλολόνθης ποσσὶν ἅμματ' ἐξάπτειν, et apud nos solent Mense Maio pueri, qui scarabæis melolonthis filum appendentes, idque manu tenentes, circumque volitare eos faciunt. Meminit et Aristophanes Nub. 134. et joco notatu dignissimo Strepsiadem inducit, a Socrate monitum, ne tantum de usuris solvendis solicitus esset, sed omnes a se amoveret, puerorum more et exemplo, qui suas μηλολόνθας, non omnino avolare sinunt, sed eas pede tantum revinctas apud se retinent:

ἀλλ' ἀποσχάλα τὴν φροντίδ' ἐς τὸν ἀέρα
λινόδετον ὥςπερ μηλολόνθης τοῦ ποδός.

Hic locus multum facit ad alius explicationem, quem e Pindaro laudat Plutarchus T. II. Opp. pag. 68. (Fragmenta Pindarica ed. Heyne n. XXV. p. 93.).

- - - καὶ λύοντι τὸ τῶν δυσφόρων
σχοινίον καὶ μεριμνᾶν.

Simili modo Theodectes Tragicus, χαλινὸν dixit, pro σχοινίον, apud Stobæum. Tit. XL. p. 617.

'Αλλ' ὦ τάλαν Θύεστα καρτέρει δακὼν
ὀργῆς χαλινόν.

Scripsimus δακὼν, male erat in Stobæo δανθάνων. Verbum δάκνω eleganter de affectibus animi, amoris, dicitur, qui pectus arrodunt. Aspasia apud Athenæum Lib. V. p. 219.

Σώκρατες οὐκ ἔλαθές με πόθῳ δηχθεὶς
φρένα τὴν σὴν,
παιδὸς Δεινομάχης καὶ Κλεινίου —

et Pindarus in Scolio (Fragment. Pindar. edit. Heyne. pag. 25.)

'Αλλ' ἐγὼ γ' ἕκατι τᾶς
κηρὸς ὣς δαχθεὶς μελικρατᾶν μελισσᾶν
τάκομαι, εὖτ' ἂν ἴδω
παιδῶν νεόγυιον ἐς ἥβαν.

Cæterum Aristophanes in Vesp. 1332. tympanistriam a Bdelycleone, qui ejus amore tenebatur, vocari facit χρυσομηλολόντιον, et urbanitate ex eo puerili ludo petita ludit in ambiguitate vocis σχοινίου, quæ et *filum* et *funiculum* significat, vid. Menander ap. Alexandr. Rhetor. p. 748. ed. Ald., et *membrum virile.* — γέροντα esse instrumentum, cui stuppas lanificæ circumvolvebant, Pollux docet, Lib. XIII. p. 327. Τὸ δὲ ἐργαλεῖον καθ' οὗ ἔκλωθον ἐξαρτῶντες τὰ στυππεῖα, γέρων ἐκαλεῖτο. ἦν δὲ ἐκ ξύλου πεποιημένον, χεῖρας Ἑρμοῦ τετραγώνου ἔχων, ᾧ γέροντος ἐπῆν πρόσωπον ἀφ' οὗ τὸ ὄνομα. Φερεκράτης δὲ φησὶν ἐν Μυρμηκανθρώποις,

ἀλλ' ὡς τάχιστα τὸν γέρονθ' ἱστὸν ποιεῖ
ἀφ' οὗ τὸ λῖνον ἦν.

Ϛ.

Ὡς οἰκίην οὐκ ἔστιν εὐμαρέως εὑρεῖν
Ἄνευ κακῶν ζώουσαν. ὃς δ' ἔχει μεῖον,
Οὗτός τι μεῖζον τοῦ ἑτέρου δοκεῖ πρήσσειν.[2]

Z.

Ἐγὼ δ' ἀδραίνω γυιὸς ὤν. τὸ γὰρ γῆρας
Ἡμέας καθέλκει· κ' εἰς σκιὴν πέρας τήκει.[3]

H.

Ἐπὴν τὸν ἑξηκοστὸν ἥλιον κάμψῃς,
Ὦ Γρύλλε Γρύλλε, θνῆσκε, καὶ τέφρη γίνου.
Ὡς τυφλὸς οὑπὲρ κεῖνο τοῦ βίου καμπτήρ.
Ἤδη γὰρ αὐγὴ τῆς ζωῆς ἀπήμβλυνται.[4]

Θ.

Γύναι, τὰ λευκὰ τῶν τριχῶν ἀπαμβλύνει
Τὸν νοῦν.[5]

Memorabilis est Grotii observatio ad Stobæum, pag. 545. 'Auctor (inquit) hujus et aliorum qui a Stobæo citantur claudicantium Iamborum in Manuscriptis editisque ejus Codicibus Herodes dicitur, Athenæo vero Herondas, nam et is Scazontem sub eo nomine citat.'

[1] Stobæus, Serm. LXXI. p. 439. Gesn. p. 320. Grot. Eleganter reddidit Grotius: *Ne si quid alter dixerit minus recte, Tuas, puella, sanna torqueat nares, Tolerare cuncta, magna fœminæ laus.* Sententiam Herodis bene explicant notata virorum doctorum ad Persii Satyr. V. 91. et Theocrit. Id. I. 18.

[2] Stobæus, Serm. XCVI. p. 530. Gesn. p. 405. Grot. Male erat initio v. 3. τοῦτου. leg. οὗτος.

[3] Stobæus, Sermon. CXVIII. p. 591. Gesn. p. 481. Grot. In editione Stobæi, an. 1609. in margine, e Codice additur: *Ex Herodis* Μολπείνου. Erat forte Herodis ᾆσμα μόλπεινον, *carmen festivum, ad cœnam cantatum,* unde fragmenta a Stobæo petita. Locus ita legebatur in Stobæo:

Ἐγὼ δὲ δραινῶ μυιὸς ὤν. τὸ γὰρ γῆρας
ἡμέας καθέλκει, καὶ σκιὴ παραστήκει.

Gesnerus emendavit: Ἐγὼ δὲ ἀδρανέω γυρὸς ὤν. At Salmasii emendatio, quam adhibui, elegantissima est. In v. 2. pro antiqua lectione καὶ σκιὴ π. Grotius, e MSS. profert: κἢν σκιὴν π. unde putat fuisse κ' εἰς σκιὴν μεταστήσει. At exquisitior est emendatio — πέρας τήκει. Eleganter, ut solet Grotius: *Languore curvat me senecta detractum, Nec me magis quam corpus umbra dimittit.*

[4] Stobæus l. c. S. Maximus, Sentent. XLI. T. II. Opp. p. 636. ed. Combefisii. — τέφρη γίνου, usitata dixit formula. cnf. Analect. Brunk. T. III. p. 165. Murator, Inscriptt. 483. ἤδη γὰρ αὐγή. Male erat in Stobæo: ἤδη γὰρ αὐτή. αὐγὴ, *lux*, pro *vigore* et *vita* sumitur. vid. Tyrtæus apud Stob. Serm. XLVIII. pag. 325. Theognis, 426. Venuste reddidit Grotius:

Emensus ævi sexies decem soles,
o Grylle Grylle moritor et cinis fias,
cæcum est, quod hæc post spatia restat ætatis.
nam jam retusus ipse fulgor est vitæ.

[5] Stobæus l. c.

I.

Φύγωμεν ἐκ προσώπου,
Μή σ' ἐμπεσὼν ὁ πρέσβυς,
Οὐλῇ κατ' εὐθὺ - - - - -
Βατηρίᾳ καλύψῃ.[6]

[6] Particula hæc carminis exstat apud Schol. Nicandri, Theriac. p. 41. b. Βατῆρα δὲ τὴν βακτηρίαν κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ κ. ὁμοίως καὶ Ἡρώδης ἐν ἡμιάμβοις, ἐν τῷ περιγραφομένῳ ὕπνῳ, φύγωμεν ἐκ προσώπου μή σ' ἐμπεσὼν πρέσβυς οὐλῇ κατ' εὐθὺ βατηρίῃ καλύψῃ. Pro ὕπνῳ, legendum forsan ὕμνῳ. At verba non ex hymno petita videntur, magis e carmine jocoso. Fuit forte, νομίῳ: erat enim, Clearcho teste apud Athen. Lib. XIV. p. 619. cantio, Nomia dicta, ab Eriphane primum poetria in Menalcam pastorem, quem amabat, composita. Versiculum unicum ex illo carmine servavit Athenæus:

Μακραὶ δρύες ὦ Μενάλκα.

Pro μή σ' ἐμπεσὼν, legendum forte: μή μ' ἐμπεσὼν. Toupius, Emendatt. in Hesych. T. IV. p. 44. ita versiculos exhibet

Φύγωμεν ἐκ προσώπου
μή σ' ἐμπεσὼν ὁ πρέσβυς
οὐλῇ κατ' εὐθὺ —
βατηρίᾳ κολάψῃ.

Verbum in v. 3. desideratum, explevit per βαίνων. Mihi videtur legendum esse. 4. βατηρίᾳ χαλέψῃ. cnf. Apollon. Rhod. Lib. IV. 1506. 1675. βατηρίᾳ. Hesych. βατηρίαν. ῥάβδον καὶ βακτηρίαν. Scholiastes Nicandri l. c. φασὶ δὲ τινὲς βατῆρα εἶναι τὴν ποιμενικὴν ῥάβδον, μεθ' ἧς βόσκουσι. Δημήτριος δὲ ὁ χλωρὸς, βατῆρα αὐτὴν φασὶ καλεῖσθαι, ἐπειδὴ τὰ βοτὰ ἐλαύνει. Ἀντίγονος δὲ βατῆρα, παρὰ τὴν βάσιν τηρεῖν. Antigoni Grammatici etymologiam, habet quoque Etym. Gudian. MS. βακτηρία, - - - παρὰ τὸ τὴν βάσιν τηρεῖν, ἢ διὰ τὸν βαίνοντα τηρεῖν.

ΗΡΩΔΟΥ
ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ.

Pag. ed. H.Steph. 174. 36 α΄. [1] ΔΙΟΤΙ [2] μὲν ἀνάγκη λέγειν καὶ τηλικοῖσδε καὶ [3] μὴ Pag. ed. Reisk. 32
πολὺ νεωτέροις περὶ τοῦ παρόντος πράγματος, ἔχω λέξαι·
[1] διότι δὲ εἰκός ἐστι σιωπᾷν ἔχοντα λέγειν, οὔτε παρ' [4] ἄλλου
δύναμαι μαθεῖν οὔτ' αὐτὸς ἐξευρίσκω. περὶ μὲν γὰρ ἑτέρου
πράγματος ἔχοι τις ἂν ἐγκαλεῖν τοῖς λέγουσι ματαιότητα
ἢ πολυπραγμοσύνην, αἰτιασάμενος ἐπίστασθαι τὰ παρόντα πράγματα· τὰ δὲ εἰς τὸν πόλεμον ἀνήκοντα πᾶσι
μέν ἐστιν ἐν κοινῷ, μάλιστα δὲ ἀναγκαῖον καὶ προσῆκον
ταῖσδε ταῖς ἡλικίαις ἐπίστασθαι περὶ αὐτῶν καὶ λέγειν.
οἷς γὰρ ὁ κίνδυνος οἰκειότατος γίνεται, τούτοις ἀναγκαῖόν 33
ἐστι μάλιστα μέλειν· οἷς δὲ μέλειν ἐπιτέτακται, τούτους
175. 1 εἰκὸς ἐξευρίσκειν μάλιστα. τοῦ μὲν οὖν λέγειν πολλὰς ἀνάγκας εὑρίσκω, τοῦ δὲ σιωπᾷν οὐδεμίαν ὁρῶ συγγνώμην. ἐγὼ
γὰρ ἐβουλόμην μὲν ὑμᾶς αὐτοὺς τῶν ὑμετέρων ἀγαθῶν αἰτίους εἶναι μετὰ τῶν θεῶν· εἰ δὲ τοῦτο διατρίβετε καὶ δι'
ἄλλους εὖ πράττειν ἠδὺ, δοκεῖ δή μοι θεῶν τινὸς ἐπιμελείᾳ
γίγνεσθαι τὸ γιγνόμενον. ἃ μὲν γὰρ ὑμᾶς ἐχρῆν παρασκευάσασθαι χρήμασι πείθοντας καὶ τοῖς σώμασι κινδυνεύοντας,
ταῦτα πάνθ' ὑμῖν ἡ τύχη ἄνευ πόνου καὶ χρημάτων συνέπραξεν, ὥςτε τοὺς ὑμετέρους ἐχθροὺς ἑκόντας ὑμῖν δίκην
δοῦναι. πρῶτον μὲν [5] [οὖν] ὡς ἀγαθόν ἐστι πείθεσθαι τοῖς

[1] δι' ὅ, τι [2] μὲν om. [3] μὴ om. [4] ἄλλων [5] uncos om.

ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ] Cum Peloponnesii ac Lacedæmonii bellum cum Archelao, Macedoniæ rege, gererent, et Thebanorum societatem expeterent, hos ad eam capessendam hortatur. Canter.

Διότι] Π. Δι' ὅ, τι. Ὁμοίως δὲ, δι' ὅ, τι δὲ εἰκ. H. Stephan.

Ἐπίστασθαι] Imo vero οὐκ ἐπίστασθαι vel οὐ καλῶς ἐπ. subaudi αὐτούς. Reisk.

Ταῖσδε ταῖς ἡλικίαις] Id est, τῇδε τῇ ἡλικίᾳ, ἐν ᾗ νῦν ἐγὼ διάγω. Idem.

Περὶ αὐτῶν καὶ λέγειν] Id est, οὐ μόνον εἰδέναι ταῦτα καὶ ἀσκεῖν, ἀλλὰ καὶ λέγειν περὶ αὐτῶν ἐπίστασθαι. An potius hoc voluit: καὶ περὶ αὐτῶν ἐπίστασθαι λέγειν, ὡς περὶ ἄλλων τινῶν πραγμάτων. Idem.

Μέλειν] Subaudi αὐτοῦ. Idem.

Ἐξευρίσκειν] Scil. τὰς πρὸς αὐτὸν μηχανάς. Idem.

Μετὰ τῶν θεῶν] Possit quoque μετὰ

ἐπαγγελλομένοις πόλεμον, τοῦθ᾽ ὑμᾶς διδάξω· δεύτερον δ᾽
ὡς ἀναγκαῖον.
β΄. Ἡμεῖς μὲν γὰρ ἐπιστάμεθα γινώσκειν τὰ φύσει πο-
λέμια τῇδε τῇ χώρᾳ, προγινώσκοντές τ᾽ ἂν πρὶν παθεῖν εὐ-
34 λαβούμεθα, τὰ μὲν ἐκείνων ἀσθενῆ καθιστάντες ἐκ παντὸς
τρόπου, τὰ δ᾽ ἡμέτερα αὐτῶν κρείσσονα, γινώσκοντες ὅτι τὸ
φύσει πολέμιον τῷ μὴ δύνασθαι κακὰ δρᾷν ἡσυχίαν ἄγει. νῦν
δὲ τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐκ τῶν συμφορῶν ἐπιστάμεθα,
τὸν ἄνδρα τοῦτον οὐδέποθ᾽ [1]ἡμῖν φίλον ἐσόμενον, οὐδὲ διαλ-
λαγὴν ἐσομένην ἐκείνῳ πρὸς [1]ἡμᾶς. οὐ γὰρ ἀδικούμενος ὑφ᾽
[1]ἡμῶν ἀλλ᾽ ἀδικεῖν βουλόμενος ἐχθρὸς [1]ἡμῖν ἐστίν. ἔχει μέν
γε [2]χώραν ἣν ἡμῖν οἱ πατέρες κτησάμενοι παρέδωκαν, ἣν
διὰ μὲν τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν ἕξει, διὰ δὲ δύναμιν ἄκων
ἀποδώσει. μία μὲν αὕτη πρόφασις αὐτῷ κακονοίας πρὸς
ὑμᾶς· ἔπειτα δὲ ὅτι ταῖς μὲν Ἑλλήνων πόλεσιν ἱκανόν ἐστι
τὴν αὑτῶν δύναμιν διασῶσαι τοῖς ἐπιγιγνομένοις, τοῖς δὲ
τυράννοις ταῦτ᾽ οὐκ ἀπόχρη μόνον, ἀλλὰ προσκαταστρέ-
ψασθαι δέονται τοὺς πλουσιωτάτους ἀεί. ἡμεῖς μὲν οὖν δο-
κοῦμεν οὔτ᾽ αὐτοὶ ῥᾳδίως ἂν τοῦτο παθεῖν, ἄλλοις τε ἐμπο-
35 δὼν γενέσθαι. διὰ ταῦθ᾽ ἡμῖν ἐκεῖνος ἄχθεται, βουλόμενος
σφάλλεσθαι τὰς ἐλπίδας τῶν ἡμῖν πιστευόντων. ἀπὸ μιᾶς
οὖν τέχνης ὁρμώμενος ἡμῶν τε κρατήσειν οἴεται καὶ τούτων
ὧν δι᾽ ἡμᾶς οὐκ ἄρξει. ταῦτα δὲ πρότερον ἐξῆν εἰκάζειν
ἡμῖν, νῦν δὲ σαφῶς γιγνώσκειν ἔργῳ πάσχοντας. ᾧ γὰρ ἁλί-
σκεται μάλιστα καὶ πόλις καὶ χώρα, τοῦτο τὸ χωρίον οὐκ

[1] ὑμ. [2] χώραν om.

τοὺς θεοὺς legi. Idem.

Γινώσκειν] Ad γινώσκειν addendum videtur δεῖν. Idem.

Τ᾽ ἂν] Π. τ᾽ αὐτὰ. H. Stephan. ἂν bene habere videtur. Malim δ᾽ ἂν. Reisk.

Εὐλαβούμεθα] Malim εὐλαβοίμεθα in optativo, quod idem est, ac si dixisset ὀρθῶς εὐλαβοίμεθα. *recte fecerimus, si caverimus*: ob præmissum ἂν optativus hic melius conveniat, quam indicativus. Idem.

Κρεῖσσον, ἀναγινώσκοντες ὅτι τ. φ. π. τὸ μὴ δύν.] Π. κρείσσονα, γινώσκοντες ὅτι τ. φ. π. τῷ μὴ δύν. H. Stephan.

Διδασκαλίαν] Post διδασκαλίαν deest φθάσαντες. *novimus, prius quam ego ad istæc docendum surgerem, malis nostris docti.* Reisk.

Τὸν ἄνδρα τοῦτον] Archelaum. Idem.

Δύναμιν] Malim τὴν δύναμιν, scil. τὴν ἡμετέραν. Idem.

Μόνον] Malim μόνοις, ut τυράννοις referatur. Idem.

Πλουσιωτάτους] Num πλησιεστάτους. *maxime vicinos.* v. p. 177. 19. ed. Steph. Idem.

Δοκοῦμεν] Scil. αὐτῷ. Idem.

Τοῦτο παθεῖν] Scil. τὸ καταστραφῆναι ὑπ᾽ αὐτοῦ. Idem.

Γενέσθαι] Scil. τοῦ τοῦτο συμβαίνειν αὐτοῖς. Idem.

Χωρίον] Metaphorice accipiendum est h. l. pro ἀφορμὴν καὶ μηχανήν. significat discordiam civilem. Idem.

ἔλαθεν αὐτὸν ἰδόντα στασιάζοντας ἡμᾶς αὐτοὺς, ἀλλὰ
μετὰ τῶν ὀλίγων ἐπὶ [1] τούτους πάντας οὐκ ὤκνησεν ἐλθεῖν.
ἠπίστατο γὰρ ἐλθὼν ὅτι τοῖς πολλοῖς μὲν ἐπιχειρήσας οὐδὲν
ἂν ἔπραξεν ὧν ἐβούλετο — τοὺς γὰρ ἀσθενεστέρους συγκα-
ταπολεμήσας οὐκ ἄρξειν τῶν πλειόνων ἔμελλεν· ἱκανοὶ γὰρ
ἦσαν ἂν αὐτὸν ἀμύνασθαι —, εἰ δὲ τοὺς πολλοὺς μετὰ
τῶν ὀλίγων καταστρέψαιτο, ῥᾳδίως ἁπάντων ᾤετο κρατή- 36
σειν. οὕτω μὲν [2]αὐτὸν βούλεσθαι πέφυκεν ἡμᾶς στασιάζειν.
εἰ δ᾽ αὐτῷ ταῦτα συμφέρει, καὶ πράσσειν οἴεσθε αὐτόν. τὸ
δ᾽ ἐκείνου συμφέρον ὅσον ἡμῖν κακόν ἐστιν, ἀθρήσετε πρὸς τὸ
μέγιστον τῶν ἄλλων [3]ἀντιτιθέντες. ὁμολογεῖται γὰρ πό-
λεμος τῶν ἄλλων κακῶν τοσούτῳ μέγιστον εἶναι, ὅσῳπερ
εἰρήνη τῶν ἀγαθῶν. ἴσῳ μέντοι μεγέθει τὸν πόλεμον ἡ στά-
σις ὑπερβάλλει, ὅσῳπερ ὁ πόλεμος τὴν εἰρήνην. ἐν μὲν γὰρ
τῷ ξενικῷ πολέμῳ τὴν πατρίδα σώζοντες ἀποθνήσκουσιν,
ἐν δὲ τῷ πολιτικῷ διαφθείροντες ἑαυτοὺς, ὥστε μήτε τοὺς
ἀποκτείναντας εὐδοκιμεῖν. ἄλλοις μὲν γὰρ πολεμοῦντες πο-
λεμοῦμεν ὑπὲρ τῶν φίλων· καὶ τοὺς μὲν ἀλλοτρίους νικῶν- 37
τες ἑτέρους κτῶνται φίλους, ὅταν δὲ τοὺς οἰκείους, ἀποστε-
ροῦνται καὶ τῶν ὑπαρχόντων. ἁρπαγὴν δὲ χώρας καὶ χρη-
μάτων φθορὰν [4]καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἡδονὴν καὶ τοῖς φίλοις
συμφορὰν ὅσην [5]δύναται, πολὺς ἀριθμὸς [6]καθ᾽ ἕκαστον

[1] * τοὺς [2] αὐτὸς [3] ἀντιθέντες [4] καὶ τοῖς - - - συμφορὰν om. [5] δύνανται [6] καθέστακεν

Ἡμᾶς αὐτοὺς] Num ἡμᾶς αὐτοῖς, id est ἡμῖν αὐτοῖς. an ἡμᾶς πρὸς αὐτοὺς, id est, πρὸς ἡμᾶς αὐτούς. Idem.

Ἐλθὼν] Imo vero μόνος ἐλθών. Solus si venerit Thebas ad ortum, sine factione optimatum. Verum præterea quoque duo hæc vocabula μόνος ἐλθὼν non suo stant loco, sed collocanda sunt pone ἐπιχειρήσας. Idem.

Ἀσθενεστέρους] Optimates. Idem.

Ἦσαν] Scil. optimates cum plebe consociati. Idem.

Μετὰ τῶν ὀλίγων] Non sic debet accipi τοὺς πολλοὺς σύναμα καὶ τοὺς ὀλίγους. sed ita, ac si dixisset: τοὺς πολλοὺς διὰ τῶν ὀλίγων, ἔχων τοὺς ὀλίγους μεθ᾽ ἑαυτοῦ. Idem.

Πέφυκεν] Πέφηνεν. Canter.

Πράσσειν] Π. πράξειν. H. Stephan.

Πρὸς τὸ μέγιστον τῶν ἄλλων] Subaudi κακῶν. *comparantes eo cum malo, quod reliquorum malorum est pessimum.* Reisk.

Τοσούτων] Π. τοσούτῳ. H. Stephan.

Ξενικῷ] Id est, ὃς πολεμεῖται πρὸς ἐχθροὺς ξένους. ἀλλοτριόχθονας. Reisk.

Μήτε] Imo vero μηδὲ. *ne occisores quidem* (nedum occisi). aut si vulgatam h. l. tenebimus, addendum erit μήτε τοὺς ἀναιρεθέντας, vel μήτε τοὺς πεσόντας, vel simile quid. Idem.

Πολεμοῦμεν] Imo vero πολεμοῦσιν in tertia pluralis. Idem.

Ὅταν δὲ] Aut addendum est νικῶσι, aut leg. νικῶντες δὲ. Idem.

Ἁρπαγὴν δὲ χώρας καὶ χρημάτων φθορὰν] Quid ni potius transpositis vocabulis ἁρπαγὴν δὲ χρημάτων, καὶ χώρας φθοράν. Idem.

Ὅσην δύνανται] Interponendum videtur αἱ στάσεις. *bella civilia quantas afferre valeant et rerum rapinas et soli devastationes.* Idem.

Ἀριθμὸς] Suspicabar aliquando leg. esse: ἄρ᾽ ἆθλος. *arduum sit certamen.* Nunc tamen malim vulgatæ acquiescere, et. v. ἀριθμὸς accipere pro *copia*, vel *turba*, re-

4 M

ἐξηγήσασθαι. καὶ τούτων οὐδ' ἀπαλλαγῆναι ῥᾴδιον, ἐπειδὰν ἄρξηταί τις· τὸν διάλογον γὰρ οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. οἱ γὰρ πλησίον οἰκοῦντες οὐκ ἄχθονται στασιαζόντων τῶν πλησίον, οἱ μὲν ἀσθενέστεροι, ὅπως ἂν μὴ ἄρχωνται, οἱ δ' ὅμοιοι τὴν δύναμιν, ὅπως ἂν κρείσσονες γένωνται, οἱ δ' ἰσχυροί, ὅπως ἂν ῥαδιέστερον ἄρχωσι.

38 γ'. Καὶ τούτων οὐκ οἶδ' [1]ὅτι δεῖ σημεῖον ἄλλοθεν λα-
βεῖν· ἡμεῖς γὰρ τοῖς ἄλλοις σημεῖον ἐσμέν. χώραν γὰρ τῶν 176.1
Ἑλλήνων ἔχοντες πλείστην καὶ πλεῖστα δυναμένην παρέχειν οὐ μόνον τοῖς ἐνοικοῦσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς παροίκοις, οὐ φαινόμεθα πλουσιώτεροι τῶν παρ' ἡμῶν ἐξαγομένων ὄντες· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ἑαυτοῖς κατατίθενται τὰ παραγινόμενα, ἡμεῖς δ' εἰς τοὺς ἀλλοτρίους ἀναλίσκομεν, τὰ κοινὰ μὲν ἴδια ποιοῦντες, τὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν κοινά. καίτοι πῶς οὐ δεινόν ἐστι τούτους κοινῇ τρέφειν, οἳ τὴν πόλιν οὐ κοινὴν ἡμῖν παρέ-
39 χουσι; πρὸς τούτοις τε γῆν ἔχοντες εὐφυεστάτην ἀμύνεσθαι τοὺς ἐπιόντας, καὶ τὸ σύμμαχον ἐγγενὲς παρεχομένην καὶ ἵππους, οὐχ ὅπως διαλύομεν τοὺς βουλομένους ἀδικεῖν, ἀλλ' ἐπαγόμεθα τοὺς ἀμυνοῦντας μισθῷ πείθοντες καὶ φυλασσόμεθα ξένους, καὶ καταφρονεῖται μὲν ἡ δύναμις τῆς χώρας, καταγελώμεθα δ' αὐτοί. τούτων πάντων καὶ ἑτέρων πολ-

[1] ὅ, τι

rum enumerandarum, idem quod ὄχλος. IDEM.

Τὸν διάλογον] H. τὴν διαλλακτὴν. Ἢ, τὴν διαλλαγὴν. H. STEPHAN. Lego τὸν διαλλακτὴν, sensu obvio, plano, et manifesto: at legendo διάλογον, ut scriptum est, nullus inde emerget commodus sensus. PALMER. Mihi neutra placet, sed διὰ λόγων leg. esse. verum tum deerit post οὐκ ἐστὶν εὑρεῖν aliquod vocab. e. c. διαλλακτήν. *invenire enim non est restauratorem gratiæ, qui animos infensos oratione reconciliet.* REISK.

Ῥαδιέστερον] Nescio an forma hæc, præter h. l., alibi nusquam occurrat. cur non ῥᾷον dixit, ut reliqui omnes. IDEM.

Τῶν παρ' ἡμῶν ἐξαγομένων] Quæritur, sitne masculini generis, an neutrius. si prius probamus, bene habebit h. l. vulgata et sententia erit: *quam ii, qui sibi necessaria a nobis petunt et e solo nostro aliorsum exportant.* οἱ ἐξαγόμενοι erunt tum οἱ ἔμποροι, et particip. verbi medii, non passivi. Sin autem τὰ ἐξαγόμενα h. l. sunt *res et merces exportabiles*, in passivo, tum leg. erit: πλουσιώτεροι ἀπὸ τῶν παρ' ἡμῶν ἐξαγομένων. *opulentiores a mercimoniis rerum, quæ e nostro solo exportantur.* IDEM.

Τὰ παραγινόμενα] Malim τὰ περιγιν, res, annonas, fructus, a cultura soli aliarumque artium exercitatione partos, et ultra ipsorum necessitudines redundantes. Illas copias ipsi sibi reservant ad futuros usus, cum tempus venit, quo illis indigeant. IDEM.

Ἡμεῖς δ' εἰς κ. τ. λ.] Opes ærarii impendimus et exhaurimus alendis militibus mercenariis, quod ærarium ut impleamus, eo cives spoliamus. IDEM.

Οὐ τὴν πόλιν ἡμῖν κοινὴν παρέχουσιν] H. e. milites mercenarios, alienigenas, non eadem nobiscum patria utentes, qui suam sibi propriam habent patriam, a qua nos exclusi sumus. Paulo post appellat οὐκ ἐγγενὲς σύμμαχον. IDEM.

Διαλύομεν] Num διὰ τούτων κωλύομεν aut διὰ τούτων κολούομεν. *per hos* [milites indigenas, pedestrisque et equestris militiæ, domi natos] *compescimus*, aut *castigamus*, *grassatores.* IDEM.

λῶν τὸν αἴτιον αὐτοὶ παρόντες θεάσασθε, τοιαύτην ἐπίδειξιν ἐπιδείξαντα πᾶσιν, οἵαν οὐδεὶς οὕτω σκληρὸς οὐδὲ μισάνθρωπός ἐστιν ὅςτις ἀδάκρυτος ἂν διηγήσαιτο. τί γὰρ οὐκ ἐγένετο τῶν μεγίστων κακῶν; οὐ παῖδες καὶ γυναῖκες καὶ πατέρες γέροντες καὶ μητέρες θεωροὶ κατέστησαν ἀποθνησκόντων, οἱ μὲν πατέρων, αἱ δ' ἀνδρῶν, αἱ δὲ παίδων, αἱ μὲν ἐν ταῖς αὑτῶν χερσὶ τελευτώντων τὸν βίον, αἱ δ' ἐν τοῖς
πολεμίοις διαφθειρομένων; οἰκίας δὲ κατασκαπτομένας καὶ 40
χρήματα διαρπαζόμενα; καὶ τὸ πάντων δεινότατον, ὁπότε τύχοι τῶν αὐτῶν ἱερῶν κοινωνῶν ὁ ταῦτα δρῶν καὶ τῆς αὐτῆς φυλῆς ὤν, ᾧ [1]προσῆκεν ἐπαμῦναι κατά γε νόμον, ἀλλὰ μὴ παρανόμως ἀπολέσαι; ὅτε καὶ τοῖς γέρουσιν ἐφάνη συμφορὰ τὸ γῆρας, καὶ τοῖς ὀρφανοῖς ὡσαύτως. καὶ τούτων τὸν αἴτιον πῶς οὐ χρὴ κακῶς δρᾶν δυναμένους γε, ἀμυνομένους μὲν ὧν ὑπῆρξε, τιμωροῦντας δὲ τοῖς ἀποθανοῦσιν, οἰκτείροντας δὲ τοὺς ἀποστερηθέντας; οὐ γὰρ μόνον τοσοῦτον ἀγαθόν ἐστιν, ὅτι τῶν παροιχομένων ληψόμεθα δίκην, ἀλλ' ὅτι παράδειγμα τοῦτο δείξαντες ἀποδιδάξομεν τοὺς ἄλλους μὴ νομίζειν εὕρημα τὴν ἡμετέραν διαφορὰν μηδὲ μεθ' ἡμῶν
ἐπιβουλεύειν ἡμῖν. ἐὰν δὲ τοῦτο γένηται, πολλὰς ἐλπίδας 41
ἔχω μηδὲ στασιάσειν ἡμᾶς, ὅταν ἐπίκουροι μηδαμόθεν ἴωσι τοῖς ἐπιβουλεύουσιν.

δ'. Οὕτω μὲν οὖν ἀγαθόν ἐστιν ἡμῖν ἐθελοντὰς ὁμολογῆσαι συμπολεμεῖν τοῖς παρακαλοῦσιν· ὡς δ' ἀναγκαῖόν ἐστιν, ἐκ τῶν ἐπιλοίπων χρὴ σκοπεῖν. Ἀρχέλαος γὰρ οὔτ'

[1] προσῆκον

Παρόντες θεάσασθε] Num παρόντα θεᾶσθε. ut παρόντα ad τὸν αἴτιον referatur. *eum, qui causa mali est, præsentem* [id est, coram] *cernitis.* IDEM.

Ἐπιδείξαντα] Haud est prætereundum silentio, sed annotandum, raro modo dici ἐπιδείξαντα, pro ἐπιδειξάμενον. nam in hoc significatu non activum hujus verbi, sed medium usurpatur. IDEM.

Ἐν τοῖς πολεμίοις] Malim ἐν ταῖς πολεμίων. IDEM.

Οἰκίας δὲ κατασκαπτομένας] Pendet hic accusativus, fulcro carens. num ergo ἐθεάσασθε deest, aut τίς οὐκ εἶδεν, vel tale quid. Aut nominativi sunt substituendi. IDEM.

Προσῆκον] Malim in imperfecto προσῆκεν. IDEM.

Ὅτε] Num τότε. IDEM.

Ὡσαύτως] Ad ὡσαύτως adde ἡ ὀρφανία. sed claudicat comparatio. Senium non semper est malum, orbitas autem pupillorum estne unquam non calamitosa, etiam tempore pacis publicæ? IDEM.

Ἀποστερηθέντας] Liberis puta patribusque. IDEM.

Τοσοῦτον ἀγαθόν ἐστι] Τοσοῦτον non cohæret cum ἀγαθὸν, sed stat per se, quasi adverbialiter. *hactenus*, vel *tantisper*. Idem est, ac si planius sic dixisset: τὸ γὰρ κακῶς δρᾶν τὸν αἴτιον τούτων οὐ κατὰ τοσοῦτον μόνον ἐστὶν ἀγαθόν. IDEM.

Ἀλλ' ὅτι παράδειγμα] Malim ἀλλ' ὅτι καὶ παρ. IDEM.

Ἴωσι τοῖς ἐπιβουλεύουσιν] Id est, ἥκωσι vel ἴωσι πρὸς τοὺς ἐπιβουλεύοντας. IDEM.

ἐπὶ Πελοποννησίους ἦλθε μετὰ Ἀθηναίων, οὔτε διὰ τῆς χώρας ἰέναι βουλομένους ἔπαυσεν, οὔτε χρήματα παρέσχεν ἐπὶ [1] τούτους, οὐδ᾽ ἔστι πρόφασις τῆς ἔχθρας πλὴν ὅτι οὐκ ἤθελε συμπολεμεῖν αὐτοῖς πρὸς Ἀθηναίους, ἀλλ᾽ ἡσυχίαν ἦγεν. ἐπειδὴ τοίνυν τοῖς Πελοποννησίοις ἱκανὴ πρόφασίς ἐστι πολεμίους νομίζειν τοὺς μὴ πολεμήσαντας αὐτοῖς, εὐλαβηθῶμεν ὅπως μὴ διὰ τὴν αὐτὴν πρόφασιν ἡμῖν πολεμή-
42 σωσιν, εἰ παρακαλούμενοι μὴ βουλησόμεθα συμπολεμεῖν μετὰ Πελοποννησίων· οὐ γὰρ ἠδικεῖτο ὑπὸ Ἀθηναίων οὐδέν. ἡμῖν δὲ δή τίς λόγος ὑπολείπεται; πότερον ὡς οὐκ ἀδικούμεθα; διδάξομεν αὐτοὺς ταῦτα δρᾶν ἅπερ ἐκεῖνος· οὐ γὰρ ἄδικον, εἴπερ ὁ τάδε δράσας οὐκ ἀδικεῖ. ἀλλ᾽ ἀδικεῖσθαι
43 μὲν φήσομεν, ἀμύνεσθαι δ᾽ οὐ [2] βουλησόμεθα; πολλὴν ἄρα δειλίαν [3] ποιήσομεν τοῖς βουλομένοις ἡμᾶς καλῶς δρᾶν. ἀλλὰ βούλεσθαι μέν, δύνασθαι δ᾽ οὔ; τίς οὖν οὐ καταφρονήσει τῆς δυνάμεως ἡμῶν, εἰ τοὺς Ἕλληνάς γε ἔχοντες ἐπικούρους οὐδ᾽ οὕτω δυνησόμεθα τοὺς ἐχθροὺς ἀμύνεσθαι, καὶ τὸ μέγιστον. εἰ δευτέραν αἰτίαν σχήσομεν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, πρότερον μὲν ὅτι τὸν πρότερον Μηδικὸν οὐ συνεπολεμήσαμεν, δεύτερον δὲ τὸν νῦν ἐπαγγελλόμενον. καίτοι

[1] τούτοις [2] βουλόμεθα [3] ἐμποιήσομεν

Τῆς χώρας] Subaudi τῆς ἑαυτοῦ. *neque Peloponnesiis transitum per suos fines denegavit*, sive se iis non opposuit, Athenienses in Cherrhoneso et Thracia invadentibus. Idem.

Παρέσχεν] Atheniensibus puta. ἐπὶ τούτους, *adversus hos*, Peloponnesios. ad quos etiam proximum αὐτοῖς refertur. Idem.

Ἱκανὴ πρόφασις] Subaudi τοῦ πολεμεῖν. proximum νομίζειν accipi debet pro τὸ νομίζειν. quanquam nescio, an leg. sit: τὸ πολεμίους νομίζειν τοὺς μὴ συμπολεμ. Idem.

Οὐ γὰρ ἠδικεῖτο ὑπὸ Ἀθηναίων οὐδὲν] Nimis abruptus διάλογος videtur paraphrasi explicandus esse. Occurrat mihi aliquis nunc, recte aiens Archelaum fecisse, arma sua cum armis Peloponnesiorum consociare recusantem adversus Athenienses, a quibus nil quicquam læsus fuisset. Verum hujusmodi excusatio a causa nostra abhorret. Invitamur ad societatem belli cum Peloponnesiis ineundam, adversus Archelaum. Recusabimusne? ecquid tandem prætexentes? num hoc, injurias ab Archelao nobis nullas oblatas esse? Hac quidem oratione utentes, planum faciemus omnibus, homines nos esse ignavos, imbelles, degeneres, qui nullam non injuriam inulto perferant. Quo quid fiet? Hoc nempe, acuemus Peloponnesiorum erga nos insolentiam. Docebimus eos eadem omnia in nos expromere exempla superbiæ et crudelitatis, quibus Archelaus capitibus nostris illusit. Idem.

Ἀδικούμεθα; διδάξομεν] Alius brevitatem minus affectans, saltim ἀλλ᾽ οὕτω γε interposuisset. Idem.

Οὐ γὰρ ἄδικον] Subaudi ἐστὶν οὐδέν, *nulla est injustitia in universa rerum natura, si Archelaus crimine injustitiæ vacat.* Suspicabar aliquando de ἄδικος, aut ἀδικῶν. *nemo injustus est, si Archelaus non est.* Idem.

Ἐμποιήσομεν] Sic dedi de meo, pro vulgari ποιήσομεν. *ingentem formidinem atque cunctationem injiciemus.* Idem.

Βούλεσθαι μὲν, δύνασθαι δὲ οὐ] Subaudi a communi φήσομεν. Idem.

Πρότερον — δεύτερον] Imo vero προτέραν et δευτέραν, scil. αἰτίαν. Alius sic planius dixisset: τὴν μὲν γὰρ προτέραν εἴχομεν ὅτι — τὴν δὲ δευτέραν ἕξομεν ὅτι τὸν νῦν —. Idem.

πρὸς ἐκεῖνον μὲν ἱκανὴν πρόφασιν εἴχομεν· πρὸ ἡμῶν μὲν γὰρ ἠθέλομεν αὐτοῖς συνδιακινδυνεύειν· οὕτω γὰρ ἐπὶ πάσης ἐγίγνετο μᾶλλον, ἢ τὴν ἡμετέραν αὐτῶν ἀπολιπόντας περὶ
177. τῆς ἐκείνων διαμάχεσθαι. νῦν δὲ τί φήσομεν; αὐτοὶ γὰρ 44
ἥκουσιν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῆς ἡμετέρας [1] ἐθέλοντες κινδυνεύειν. ἔτι δὲ πῶς οὐ δεινόν, εἰ μόνοι τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Ἑλληνίδα συμμαχίαν οὐ συναριθμησόμεθα; τοῦτο δ᾽ ὅσον ἐστίν, αὐτὸς οὗτος δεδήλωκεν· ἐπιθυμῶν γὰρ καὶ χρήματα βουλόμενος τοῖς Ἕλλησι δοῦναι ὅπως γένοιτο σύμμαχος, οὐκ ἐδυνήθη διαπράξασθαι. καὶ τοῦτο σχεδόν ἐστι δυοῖν σημεῖον, καὶ ὅτι ἀγαθόν ἐστι καὶ ὅτι χαλεπόν. περὶ μὲν οὖν τούτων, ἐὰν ταῦτά τις ἀντιλέγῃ, τοσαῦτά μοι λελέχθω.

ε΄. Ἤδη δὲ λόγον ἤκουσα λεγόμενον, ὅς μοι σημεῖόν ἐστιν ἱκανόν, ὅτι βέλτιστά ἐστιν ἃ ἐγὼ λέγω τοῖς ἐναντιωσομένοις. εἴπερ ὁ λόγος ἐκεῖνος ἰσχυρότατός ἐστιν, οὐκ ἄξιόν 45
ἐστιν ἔτι φοβηθῆναι. λέγουσι γάρ, ὡς κρείσσων Ἀρχέλαός ἐστι, καὶ τοιοῦτος ὢν πρόσοικος μᾶλλον ἢ Πελοποννήσιοι· τοῦτον μὲν γὰρ εἰ βουλοίμεθα δυναίμεθ᾽ ἂν [2] ἀμύνεσθαι, Πελοποννησίους δ᾽ οὐκ ἄν· οὐκοῦν κρεῖσσον στασιάζειν πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς μᾶλλον ἢ δουλεύειν ἑτέροις. ἐγὼ δ᾽ εἰ μὲν ἀνάγκην ἑώρων οὖσαν ἡμῖν ἑλέσθαι δυοῖν θάτερον, ἐβουλευσάμην ἂν ὁπότερον χρή μ᾽ ἑλέσθαι· τὴν δ᾽ ἡσυχίαν εὑρίσκω πρὸς

[1] θέλοντες [2] ἀμύνασθαι

Πρὸ ἡμῶν] Raro modo dictum, pro ὑπὲρ ἡμῶν. Idem.

Συνδιακινδυνεύειν] Adde tacita cogitatione, ἀλλ᾽ οὐχ ὑπὲρ ἐκείνων. *pro nobis quidem volebamus dimicare in eorum societate, non autem pro ipsis capita nostra periculis objicere.* Idem.

Ἐπὶ πάσης] Imo vero ἐπ᾽ ἴσης, subaudi μοίρας. nam sic observatum fuisset jus æquum, æqua proportio. vel, si brevius et planius malumus, *fuisset hoc æquius.* Idem.

Ταῦτα] Ad illa duo capita excusationum. 1) nulla nos injuria læsos ab Archelao esse. 2) velle quidem nos ab eo pœnas repetere. verum haud posse. Possit quoque sic legi: ἐὰν ταῦτά τις λέγῃ, τοσαῦτά μοι ἀντιλελέχθω. Idem.

Λέγω τοῖς ἐναντιωσομένοις] Distinguo et corrigo sic: — λέγω. [hic desinit sententia. tum incipit nova] τοὺς γὰρ ἐναντιωσομένους — cohærent hi accusativi cum φοβηθῆναι. *nam si ista valebit objectio, nihil superest, quod timeamus.* Quænam vero est illa objectio? Scil. potentiorem esse Archelaum, quam Peloponnesios, et præterea quoque vicinum. Propterea bello non esse lacessendum. Refutat sophista in continenti illam objectionem, subjiciens istæc: Si vera sint, quæ isti aiant, neutri nobis metuendi sunt. Archelaum enim facile vincamus et puniamus, quanto magis ergo profligabimus Peloponnesios, si Archelao sunt inferiores, quod isti aiunt. Atqui superiores sunt. Ergo lacessendi a nobis nequaquam sunt. Ergo (pergit ipse sibi dubitationes obmovere), satius erit, continuare seditiones civiles, metu Archelai, quam aliis [Peloponnesiis] servire. Etiam hanc objectionem refutat in continenti: ἐγὼ δ᾽ εἰ μὲν —. Idem.

Δυοῖν θάτερον] Hoc est, ἢ στασιάζειν πρὸς ἡμᾶς, ἢ δουλεύειν τοῖς Πελοποννησίοις. Idem.

Χρή μ᾽ ἑλέσθαι] Malim χρῆν [pro ἔχρην] ἑλέσθαι. Idem.

Πελοποννησίους οὖσαν. θαυμάζω δὲ καὶ τῶν ἀντιτιθέντων [1]τὰ πράγματα τοῖς πράγμασιν. οὐ γὰρ ὅμοια πρὸς ὅμοια συντιθέασι, πρῶτον μὲν ὅτι τὰ μὲν ὑπὸ [2]τούτων σαφῶς ἐπιστάμεθα, τὰ δ' ὑπ' ἐκείνων ὑπονοοῦμεν. τὰ μὲν γὰρ ἐπάθομεν, τὰ δ' οὐκ ἐπιστάμεθα εἰ πεισόμεθα. πῶς οὖν ἴσον
46 ἐστὶ τοῖς μὲν ἤδη [3]γεγενημένοις μὴ θυμοῦσθαι, τὰ δ' εἰκαζόμενα φοβεῖσθαι μᾶλλον; ἐκ ποίων δὲ χρὴ παραδειγμάτων ὀρρωδεῖν αὐτά; πότερον οὐχ ὁρῶμεν τοὺς [4]πλησιαιτάτους ἡμῖν προσοικοῦντας τῶν Ἑλλήνων Φωκέας ἐλευθέρους ὄντας, προσεχομένους δὲ Βοιωτοὺς οὔτε φόρον φέροντας ἐκείνοις οὔτε ἄρχοντα οὐδένα Λακεδαιμονίων αὐτόθι, ἔτι δὲ διὰ πλείονος Κορινθίους αὐτονόμους ὄντας καὶ τῶν ἑαυτῶν κρατοῦντας, Ἀχαιοὺς δὲ πρὸς τούτοις οὔτε πλείονας ὄντας ἡμῶν οὔτε κατὰ πλείους οἰκοῦντας, Ἠλείους δὲ καὶ Τεγεάτας καὶ τοὺς ἄλλους Ἀρκάδας, ἀστυγείτονας ὄντας; ἔνθ' οὐδεὶς εὕρηκέ πω Λακεδαιμόνιον [5]ἄρχοντα, ὥσπερ οὐδ' ἐνθάδε Μακεδόνα· πολιτείας δὲ πανταχοῦ καὶ νόμους ἐπιστάμεθα κειμένους, καὶ τὰ κοινὰ κοινῇ καρπουμένους.

ς'. Ἴσως ἂν τις εἴπῃ, ἀλλ' ὀλιγαρχίαν ἁπανταχοῦ καθιστᾶσι. τοιαύτην γε οἵαν ἡμεῖς εὐχόμενοι πολὺν χρόνον
47 καὶ ποθοῦντες, ὀλίγον χρόνον ἰδόντες, ἀφῃρέθημεν· [6]εἰ δὴ προσήκει ὀλιγαρχίας λέγειν ἐκείνας πρὸς τὰς ἐνθάδε. ποῦ γὰρ οὕτω μικρὰ πόλις ἐν ᾗ τὸ τρίτον μέρος οὐ μετεχει

[1] τὰ om. [2] τοιούτου [3] γενομέναις [4] πλησιεστάτους [5] ἔχοντα [6] οὐ

Οὖσαν] Imo vero οὐκ οὖσαν, vel οὐκ ἐνοῦσαν. *negatam, non datam, non possibilem.* Pro τὴν malim νῦν. Idem.

Τοῖς πράγμασι] Malim articulum abesse. Idem.

Ὑπὸ τοιούτου] Possit γιγνόμενα subaudiri. et hactenus patiar ὑπὸ et hic et paulo post locum suum obtinere, quanquam ἀπὸ convenientius videtur esse, sed pro τοιούτου malim τούτου. Archelaum designat. Idem.

Αὐτὰ] Scil. τὰ ἀπὸ τῶν Πελοποννησίων. Idem.

Προσεχομένους δὲ] Id est, ὁμοροῦντας δὲ τούτοις, scil. τοῖς Φωκεῦσι. Idem.

Ἐκείνοις] Lacedæmoniis puta. Idem.

Διὰ πλείονος] Scil. διαστήματος ἀπέχοντας ἡμῶν, καὶ οὕτως ἐκείνοις [Spartanis puta] πλησιεστέρους. Idem.

Πρὸς τούτοις] Id est, προσεχεῖς τούτοις. *finitimos hisce*, Corinthiis puta. Idem.

Κατὰ πλείους] Subaudi δήμους aut πόλεις. Idem.

Ἀστυγείτονας ὄντας] Lacedæmoniis puta. Idem.

Ἔχοντα] Imo vero ἄρχοντα. quomodo leg. esse Stephanus quoque et Canterus suspicati sunt. Possit quoque de ἐλθόντα cogitari, item de οἶκον ἔχοντα. Idem.

Ἴσως] Alius dixisset ἀλλ' ἴσως. Novam capessit objectionem, quam refutat in istis τοιαύτην γε. Idem.

Οὐ δὴ] Malim uno vocabulo οὐδὲ. *ne appellare quidem istas oligarchias licet hoc nomine, si cum oligarchia comparentur illa quæ penes nos fuit.* Idem.

Πρὸς τὰς ἐνθάδε] Imo vero πρὸς τὴν ἐνθάδε. nisi si respexerit ad oppida minora potestati Thebanorum submissa. Idem.

τῶν πραγμάτων αὐτόθι; [1]ὅτῳ δὲ [2]μήτε ὅπλα [2]μήτε ἄλλη δύναμίς ἐστι τὰ κοινὰ πράσσειν, οὐχ ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἀλλ' ὑπὸ τῆς τύχης [3]ἀπεστερήθη τῶν πραγμάτων. ἀπεστέρηται δὲ τοσοῦτον χρόνον, ἕως ἂν παράδειγμα [4]θῆται. παρὰ δὲ ταῦτα, παρ' ὑμᾶς ἐστίν. οἶμαι μὲν γὰρ ἡμᾶς 48
οὐδ' ἂν εὐχομένους ἄλλως εὔξασθαι πολιτεύεσθαι, παραδείγματα μὲν τοιαῦτα παρεχομένους ὀρρωδεῖν οὐκ εἰκὸς αὐτούς, ἃ μὴ γενέσθαι δεινόν ἐστι μᾶλλον ἢ γενέσθαι. καὶ [5]Λακεδαιμονίους μὲν οὐκέτι πέφυκεν [6]ἡμῖν ἐπιτίθεσθαι· πόρρω γὰρ οἰκοῦσιν ἀφ' [6]ἡμῶν, ἀπαράσκευοί τ' εἰσὶ πρὸς τὴν χώραν. ᾧ γὰρ ἡμεῖς ἰσχύομεν μάλιστα, οὐκ ὀλίγον διαφέρουσι πλησίοι εἶναι αὐτῷ. πρῶτον μὲν γὰρ οὐκ εἰκότως ἐπιβουλεύουσιν· ἐὰν δ' ἐγχειρῶσιν, οὐ λήσουσιν· ἐὰν δὲ προγινώσκωμεν, οὐκ ἀμελήσομεν αὐτῶν. ὥστε οὐδαμῇ καλῶς αὐτοῖς ἐπιτίθεσθαι σχήσει. 49

ζ'. Εἰ δὲ καὶ τόνδε τις τὸν λόγον λέξει, ὡς Ἀρχέλαος παῖδας ἔχει καὶ διὰ τοὺς παῖδας οὐχ οἷόν τε συμπολεμεῖν,

[1] οὕτω [2] μηδὲ [3] ἀποστερηθέντων πραγμ. [4] μαθῆτε [5] Λακεδαιμονίοις [6] ὑμ.

Πραγμάτων αὐτόθι] Interpone articulum τῶν. Idem.

Οὕτω] Imo vero ὅτῳ. *cui autem neque arma sunt neque alia adminicula nervique rei publicæ gerendæ, is non a Lacedæmoniis sed a sorte sua privatus est imperio.* Nam τὰ πράγματα sunt *administratio rerum civilium summa cum potestate.* Idem.

Ἀποστερηθέντων πραγμάτων] Imo vero ἀπεστερήθη τῶν πραγμ. Idem.

Παράδειγμα μαθῆτε] Sic, properispomenos, exhibent posterius vocabulum ambæ editiones, Aldina et Stephanica. quod si esset a μανθάνειν, saltim μάθητε deberet exarari, propenacute. Canterus et Stephanus præcipiunt primam ei syllabam detrahi, quæ facile e fine vocabuli proximi superioris possit adhæsisse. Verumtamen etiamsi hoc fiat, sententiam tamen bonam e παράδειγμα θῆτε nullam expiscor. Quidsi sophista dederit: παράδειγμα ἀρετῆς [vel δυνάμεως] θῆται, id est, παρέχηται. *donec, qui nunc propter infirmitatem et potentiæ defectum servit, virtutis et potentiæ documentum ediderit.* Idem.

Παρὰ δὲ ταῦτα, παρ' ὑμᾶς ἐστὶν] Imo vero πάντα δὲ ταῦτα παρ' ὑμῖν ἐστίν. *omnia vero ista*, scil. ὅπλα καὶ δύναμις καὶ ἀρετὴ, *penes vos sunt.* Idem.

Ἃ] Id est, διὰ ταῦτα, ἃ — Non convenit nos metu agitari Lacedæmoniorum, qui talia de se documenta edant, neque vereri, ne per eos ea fiant, quæ non fieri gravius sit, quam fieri. Idem.

Οὐκέτι πέφυκεν] Imo vero οὔτε γῆ πέφυκεν. *neque situs is est eorum solo, ut commode nobis insidientur.* Idem.

Πρὸς τὴν χώραν] Imo vero πρὸς τὴν πεῖραν. *et carent apparatu idoneo ad periculum hujus rei faciendum.* Idem.

Γὰρ] Malim οὖν. Idem.

Ἐπιβουλεύουσιν] Malim in futuro ἐπιβουλεύσουσιν. Idem.

Ἐὰν δὲ] Imo vero ἐὰν γάρ. Idem.

Διὰ τοὺς παῖδας] Male me torsit et adhuc torquet hic locus, unde me non expedio. Liberi quinam designentur, Thebanorum, an Archelai, haud liquet. Thebanorum designari liberos, Archelao pro obsidibus datos, fingamus tantisper. Quid rerum naturæ convenientius? oratio sic redditur planissima; ut prævideam multos fore, qui mirentur, me prætervisa tam simplici et commoda interpretandi ratione, secutum esse aliam perobscuram et contortissimam. Verum, ut taceam, Thebanos obsides si significare voluisset Herodes, ἡμῶν aut ἡμετέρους addendum fuisse, item hoc ut taceam, p. 637. 3. τῶν πολλῶν παίδων leg. esse: quid faciemus istis versu 7. ὥστε ἀφελόντες τῶν ἐκείνου κακῶν τοὺς παῖδας ἀπολαβεῖν. quam subjicient sententiam? fateor ῥᾳδίως ἀπολαβεῖν τοὺς παῖδας

πρῶτον μὲν ἄξιον θαυμάσαι τοῦτον, ὅςτις περὶ μὲν δέκα
παίδων λέξειε, περὶ δὲ τῶν ἀπάντων οὐ λέγει οὐδὲ περὶ τῆς
πόλεως, καὶ τὸ μὲν τῶν παίδων συμφέρον ἀποστερεῖ, περὶ
δὲ τῶν ὀλίγων καθίστησιν. εἰ μὲν οὖν ἀναγκαῖον ἦν παθεῖν
50 τι τοὺς παῖδας, οὐ θαυμαστὸν ἦν λέξαι· νῦν δὲ δῆλόν ἐστιν,
ὅτι κρατοῦντες ἐκείνου καὶ τῶν παίδων ἅμα κρατήσομεν, 178. 1
ὥςτε ἀφελόντες τῶν ἐκείνου κακῶν ῥᾳδίως ἀπολαβεῖν τοὺς
παῖδας.

η'. Ὁ μὲν οὖν ἐμὸς λόγος ἀμύνεσθαι μὲν τὸν ἀδικοῦντα κελεύει, τιμωρεῖν δὲ τοῖς ἀποθανοῦσι, χαρίζεσθαι δὲ τοῖς παρήκουσι, δέχεσθαι δὲ τὴν τύχην, συμμάχους τε τοῖς Ἕλλησιν εἶναι, πολεμίους δὲ τοῖς βαρβάροις, καὶ πιστεύειν μὲν τοῖς ὠφελοῦσιν, ὀῤῥωδεῖν δὲ τοὺς μὴ τοιούτους, ἐχθροὺς δὲ νομίζειν τοὺς ἀδικοῦντας, φίλους δὲ τοὺς ἐπαμύνοντας, πρὸς τούτοις τε τὰ γιγνωσκόμενα τῶν εἰκαζομένων κυριώτερα ἡγεῖσθαι. ταῦτα μὲν οὖν οὑμὸς λόγος· τοῖς δὲ ἐναν-

τιουμένοις [1] εἰς τοῦτο ἥξουσι τόλμης τἀναντία δεῖ δύνασθαι
τὸν λόγον· ἀνέχεσθαι μὲν ἀδικουμένους, ὠφελεῖν δὲ τοὺς ἀδι- 51
κοῦντας, φεύγειν δὲ τοὺς βουλομένους ὠφελεῖν, ἀπιστεῖν δὲ τοῖς φίλοις, πιστεύειν δὲ τοῖς ἐχθροῖς, ὀῤῥωδεῖν δὲ τὰ πόῤῥω, τὰ δὲ πλησίον ὑπερορᾷν, ἔπειτα τοῖς Ἕλλησι μὴ γίγνεσθαι συμμάχους, τοῖς δὲ βαρβάροις, καὶ πρὸς τούτῳ τοῖς ἐχθροτάτοις, ἔτι δὲ ἀτιμωρήτους μὲν τεθνάναι τοὺς ἀποθανόντας, ἀτίμους δὲ τοὺς προσήκοντας εἶναι, καὶ μήτε πολιτείαν εἶναι μήτε νόμον μήτε δίκας. τοιαῦτα ἀνάγκη τὸν λόγον [2] τὸν τῶν ἀντιλεξόντων δύνασθαι· ταῦτα γάρ ἐστιν ἐναντία τούτοις οἷς ἐγὼ λέγω. πειθόμενοι οὖν ἐκείνοις τούτων οὐχ ἁμαρτήσεσθε· δεξάμενοι δὲ τὴν συμμαχίαν καὶ προθυμηθέντες, ὧν ἐπάθομέν τε δίκην ληψόμεθα καὶ τὸ λοιπὸν οὐ πεισόμεθα τοιαῦτα.

[1] εἰ εἰς   [2] τὸν om.

planissimam hanc dare sententiam. *quo sit ut facile simus liberos nostros recuperaturi.* Sed ubi manebunt ista ἀφελόντες τῶν ἐκείνου κακῶν? et quæ erit sententiarum inter se copula? Deinde parentes, qui liberos suos e servitute, quam ut obsides tolerarunt, recuperarunt, non possunt dici κρατεῖν τῶν παίδων, sed ἐγκρατεῖς γίνεσθαι. Consideremus modo paulo diligentius κρατήσαντες ἐκείνου, καὶ τῶν παίδων ἅμα κρατήσομεν. Mirabile foret, si in tam brevi verborum ambitu idem verbum κρατεῖν tam diversis modis, et pæne dixerim, repugnantibus acciperetur, ut modo *vincere* hostem, modo *potiri* re cara significet. *ubi enim vicerimus, una liberos quoque nostros recuperabimus.* Multo convenientius utique sit, sic reddi: *patre victo, liberos ejus quoque una victos habebimus, et in potestate nostra.* Ut iterem, quod modo fatebar, ex hoc labyrintho exitum nullum reperio. Fieri non potest, ut locus hic sit integer. *In Supplement.* Idem.

Οὐχ οἷόν τε] Subaudi ἡμῖν. Ad συμπολεμεῖν subaudi τοῖς Πελοποννησίοις πρὸς Ἀρχέλαον. Idem.

Τῶν ἀπάντων] Scil. Πελοποννησίων. Periculum non reputat, neque commemorat, ab universis Peloponnesiorum copiis nobis imminens, si eos nobis infestos reddiderimus. Idem.

Τὸ μὲν τῶν παίδων] Canterus post μὲν addi vult ἀπάντων. quod æque parum intelligo, atque vulgatam. Si quid cerno in his tenebris (quibus et crebris et densis obsitæ sunt hæ Lesbonactis atque Herodis declamatiunculæ, vix dignæ illæ quidem, mea sententia, quarum in illuminatione ingenium conteratur), leg. videtur: τὸ μὲν τῶν παίδων συμφέρον ἀποστερεῖ, τὸ δὲ τῶν ὀλίγων καθίστησιν. *liberos ipse suos eo fraudat quod e re ipsorum est, optimatibus autem quod expedit, id stabilitum it atque confirmatum.* In παίδων subauditur ἑαυτοῦ. Vocabulum ὀλίγων autem h. l. significare videtur, non *paucos numero*, sed *paucos dignitate et præstantia*, h. e. optimates. Idem. πάντων pro παίδων malit Bekkerus. Pueros autem intelligit obsides.

Παθεῖν τι τοὺς παῖδας] Imo vero παθεῖν τι διὰ τοὺς παῖδας. *si necesse foret nos ab Archelai liberis aliquam noxam accipere.* Nam ad παθεῖν subauditur ἡμᾶς, et ad παῖδας subauditur Ἀρχελάου. Reisk.

Λέξαι] Scil. τοὺς ἀντιλέγοντας τοῦτον τὸν λόγον. Idem.

Ἐκείνου] Archelai puta. Ad τῶν παίδων subauditur αὐτοῦ. Idem.

Ἀφελόντες] Imo vero σφαλέντος, scil. τοῦ πατρός. *ubi pater perculsus fuerit, et de spe sua dejectus*, conatu ejus in irritum dato. Idem.

Ἀπολαβεῖν] Imo vero ἀπολαύειν. *necesse sit liberos Archelai quoque mala patris participare.* Idem.

Παρήκουσι] Canterus et Stephanus, recte, ni fallor, emendant προσήκουσι. ex illis insequentibus ἀτίμους δὲ τοὺς προσήκοντας εἶναι. Idem.

Τούτοις τε] Malim τούτοις δὲ. Idem.

Εἰς τοῦτο] Dedi de meo εἰ εἰς τοῦτο. tametsi me non fugiat ἥξουσι posse pro dativo pluralis numeri participii futuri accipi, et hactenus vulgatam defendi, cui εἰ deest. Ego vero potius ἥξουσι pro tertia persona indicativi futuri habendum esse censeo. Idem.

Τὸν λόγον] Sic dedi, auctoribus Stephano et Cantero, pro vulgari τῶν λόγων, subaudi τὸν αὐτῶν. *hoc velle, huc tendere, ipsorum orationem, hanc vim et hunc effectum verbis eorum inesse.* Paulo post dicit τοιαῦτα ἀνάγκη τὸν λόγον τῶν ἀντιλεξόντων δύνασθαι. Idem.

Τὰ πόῤῥω] Scil. ὄντα δεινά. Idem.

Ὧν ἐπάθομέν τε δίκην] Lege transpositis vocabulis: ὧν τ' ἐπάθομεν δίκην. Idem.

Α.

ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ

[1] ΑΙΑΣ.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H. Steph.

52 α΄. ΕΒΟΥΛΟΜΗΝ ἂν τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν δικάζειν οἵπερ 181.1
53 καὶ ἐν τοῖς πράγμασι παρῆσαν· οἶδα γὰρ ὅτι ἐμὲ μὲν ἔδει σιωπᾶν, τούτῳ δ᾽ οὐδὲν ἂν ἦν πλέον λέγοντι· νῦν δὲ οἱ μὲν παραγενόμενοι τοῖς αὐτοῖς ἔργοις ἄπεισιν, ὑμεῖς δὲ οἱ οὐδὲν εἰδότες δικάζετε. καίτοι ποία τίς ἂν δίκη δικαστῶν μὴ εἰδότων γένοιτο, καὶ ταῦτα διὰ λόγων; τὸ δὲ πρᾶγμα ἐγίνετο ἔργῳ. τὸ μὲν οὖν σῶμα τοῦ Ἀχιλλέως ἐκόμισα ἐγὼ φέρων, τὰ δὲ ὅπλα ὅδε, ἐπιστάμενος ὅτι οὐ τῶν ὅπλων μᾶλλον ἐπεθύμουν οἱ Τρῶες ἀλλ᾽ ἢ τοῦ νεκροῦ κρατῆσαι. τοῦ μὲν γὰρ εἰ ἐκράτησαν, ᾐκίσαντό τε ἂν τὸ σῶμα καὶ τὰ λύτρα τοῦ Ἕκτορος ἐκομίσαντο· τὰ δὲ ὅπλα τάδε οὐκ ἂν [2] ἀνέθεσαν τοῖς θεοῖς, ἀλλ᾽ ἀπέκρυψαν, δεδιότες τόνδε τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα, ὃς καὶ πρότερον ἱεροσυλήσας [3] αὐτῶν τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ νύκτωρ ὥσπερ τι καλὸν ἐργασάμενος ἐπεδείκνυτο τοῖς Ἀχαιοῖς. κἀγὼ μὲν ἀξιῶ λαβεῖν ἵν᾽ ἀποδῶ τὰ ὅπλα τοῖς φίλοις, οὗτος δὲ ἵν᾽ ἀποδῶται, ἐπεὶ χρῆσθαί γε αὐτοῖς οὐκ ἂν τολμήσειε· δειλὸς γὰρ οὐδεὶς ἂν ἐπισήμοις ὅπλοις χρήσαιτο, εἰδὼς ὅτι τὴν δειλίαν αὐτοῦ ἐκφαίνει τὰ ὅπλα.

[1] ΛΟΓΟΣ ΑΙΑΝΤΟΣ [2] ἀνέθηκαν [3] * αὐτοῖς

ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ] Oratiunculis, vel declamatiunculis potius, Antisthenis et Alcidamantis atque Gorgiæ admonitionem hanc præfixit H. Stephanus de suo, quod videtur, nam Aldina caret illa præfatione. Quæ Aldina etiam opuscula hæc sophistica alio exhibet ordine, quem in præfatione ad Æschinem tradidi. Præfatio illa Stephani, de qua dico, sic habet: Ἰστέον, ὅτι οἱ ἑξῆς λόγοι τῶν καλουμένων εἰσὶ μελετῶν· καλεῖται δὲ ὁ Ἀντισθένους Αἴας ἢ Αἴαντος λόγος ὥσπερ ὑπ᾽ αὐτοῦ τοῦ Αἴαντος λεγόμενος· ὁμοίως δὲ καὶ Ἀντισθένους Ὀδυσσεύς. τοῦ δὲ Ἀλκιδάμαντος κατηγορίᾳ Παλαμήδους, ἥπερ ὁμοίως ὡς ἀπὸ τοῦ Ὀδυσσέως ἐστὶν, ἁρμοζόντως ἐπιτέτακται ἡ ὑπὲρ Παλαμήδους ἀπολογία καίπερ ὑπ᾽ ἄλλου ῥήτορος γεγραμμένη. Alius ille rhetor, hic designatus est Gorgias. Cur ab ordine horum opusculorum Aldino desciverit Stephanus, equidem haud intelligo. Editionem Hanoviensem oratorum minorum quicunque curavit, is umbratilia hæc opuscula triumvirorum sophisticorum ineptiarum, Antisthenis, Alcidamantis et Gorgiæ plane omisit. IDEM.

Τούτῳ] Ulyssi puta. IDEM.

Τοῖς αὐτοῖς ἔργοις] Imo vero τοῖς ἔργοις αὐτοῖς. IDEM.

Λαβὼν] Π. λαβεῖν. H. STEPHAN.

β΄. Σχεδὸν μὲν οὖν ἐστὶν ἅπαντα ὅμοια. οἵ τε γὰρ 54
διαθέντες τὸν ἀγῶνα βασιλεῖς ἑκόντες εἶναι περὶ ἀρετῆς κρίνειν ἐπέτρεψαν ἄλλοις, οἵ τε οὐδὲν εἰδότες δικάσειν ὑπισχνεῖσθε περὶ ὧν οὐκ ἴστε. ἐγὼ δὲ ἐπίσταμαι τοῦτο, ὅτι οὐδεὶς ἂν βασιλεὺς ἱκανὸς ὢν περὶ ἀρετῆς κρίνειν ἐπιτρέψειεν ἄλλοις μᾶλλον ἤπερ ἀγαθὸς ἰατρὸς διαγνῶναι νοσήματα ἄλλῳ παρείη.

γ΄. Καὶ εἰ μὲν ἦν μοι πρὸς ἄνδρα ὁμοιότροπον, οὐδ᾽ ἂν ἡττᾶσθαί μοι διέφερε· νῦν δ᾽ οὐκ ἔστιν ὃ διαφέρει πλέον ἐμοῦ καὶ τοῦδε· ὁ μὲν γὰρ οὐκ ἔστιν ὅ τι ἂν δράσειε φανερῶς, ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἂν λάθρα τολμήσαιμι πρᾶξαι. κἀγὼ μὲν οὐκ ἂν ἀνασχοίμην κακῶς ἀκούων, οὐδὲ γὰρ κακῶς πάσχων, ὁ δὲ κἂν κρεμάμενος, εἴ γε κερδαίνειν τι μέλλοι· ὅςτις γε μαστιγοῦν παρεῖχε τοῖς δούλοις καὶ τύπτειν ξύλοις τὰ νῶτα καὶ πυγμαῖς τὸ πρόσωπον, κἄπειτα περιβαλόμενος ῥάκη, τῆς νυκτὸς εἰς τὸ τεῖχος εἰσδὺς τῶν 55
πολεμίων, ἱεροσυλήσας ἀπῆλθε. καὶ ταῦτα ὁμολογήσει ποιεῖν, ἴσως δὲ καὶ πείσει λέγων ὡς καλῶς πέπρακται. ἔπειτα τῶν Ἀχιλλέως ὅπλων ὅδε ὁ μαστιγίας καὶ ἱερόσυλος ἀξιοῖ κρατῆσαι;

δ΄. Ἐγὼ μὲν οὖν ὑμῖν λέγω τοῖς οὐδὲν εἰδόσι κριταῖς καὶ δικασταῖς, μὴ εἰς τοὺς λόγους σκοπεῖν περὶ ἀρετῆς κρίνοντας, ἀλλ᾽ εἰς τὰ ἔργα μᾶλλον. καὶ γὰρ ὁ πόλεμος οὐ λόγῳ κρίνεται ἀλλ᾽ ἔργῳ· οὐδ᾽ ἀντιλέγειν ἔξεστι πρὸς τοὺς πολε-
182.1 μίους, ἀλλ᾽ ἢ μαχομένους κρατεῖν ἢ δουλεύειν σιωπῇ. πρὸς ταῦτα ἀθρεῖτε, καὶ σκοπεῖτε ὡς εἰ μὴ [1] δικάσετε καλῶς, [2] γνώσεσθε ὅτι οὐδεμίαν ἔχει λόγος πρὸς ἔργον ἰσχὺν, οὐδ᾽ ἔστιν ὑμᾶς ὅ τι λέγων ἀνὴρ ὠφελήσει, εἴσεσθε δὲ ἀκριβῶς ὅτι δι᾽ ἀπορίαν ἔργων πολλοὶ καὶ μακροὶ λόγοι λέγονται. ἀλλ᾽ ἢ

[1] δικάσητε [2] γνωσθήσεσθε

Ἅπαντα] Scil. τὰ ἐν τούτῳ τῷ ἀγῶνι γιγνόμενα πρὸς ἀβελτερίαν καὶ ἀδικίαν. REISK.

Ἑκόντες] Parisinus dat οὐκ ὄντες. quod verum puto. sed tum pro εἶναι leg. sit ἱκανοί. *cum non essent idonei ipsi judicare de virtute* [h. e. cum ipsi per se de virtute judicare non possent], *negotium hoc aliis permiserunt*. De διαθέντες, an potius θέντες simplex leg. sit, aliorum arbitratui submitto. IDEM.

Οἵ τε] Addendum videtur κεῖται. IDEM.

Ἦν μοι πρὸς] Π. ἦν μοι ἀγὼν πρὸς. H. STEPHAN. Pari jure ὁ λόγος possit addi. REISK.

Κρεμάμενος] Fustigandi scilicet aut flagellis cædendi solent e manibus, interdum quoque e pedibus suspendi. Ulyssem autem cæsum fuisse statim sophista subjicit. Subaudi ἀνάσχοιτο. IDEM.

Γνωσθήσεσθε] Imo vero γνώσεσθε. *cognoscetis*. IDEM.

λέγετε ὅτι οὐ ξυνίετε τὰ λεγόμενα, καὶ ἀνίστασθε, ἢ δικάζετε ὀρθῶς. καὶ ταῦτα μὴ κρύβδην φέρετε, ἀλλὰ φανερῶς, ἵνα γνῶτε ὅτι καὶ αὐτοῖς τοῖς δικάζουσι δοτέα δίκη ἐστὶν, ἂν μὴ δικάσωσιν ὀρθῶς. κἄπειτ᾽ ἴσως γνώσεσθε ὅτι [1] οὐ κριταὶ τῶν λεγομένων ἀλλὰ [2] δοξασταὶ κάθησθε.
56 ἐγὼ δὲ διαγινώσκειν μὲν ὑμῖν περὶ ἐμοῦ καὶ τῶν ἐμῶν ἐπιτρέπω, διαδοξάζειν δὲ ἅπασιν ἀπαγορεύω, καὶ ταῦτα περὶ ἀνδρὸς ὃς οὐχ ἑκὼν ἀλλ᾽ ἄκων ἀφῖκται εἰς Τροίαν, καὶ περὶ ἐμοῦ ὃς πρῶτος ἀεὶ καὶ μόνος καὶ ἄνευ τείχους τέταγμαι.

[1] οὐ om. [2] μὴ δοξασταὶ

Ταῦτα] Sententia postulat ταύτας, sc. τὰς ψήφους. Idem.

Ὅτι κριταὶ τῶν λεγομένων, ἀλλὰ μὴ δοξασταὶ κάθησθε] Parisinus inverse dat; ὅτι μὴ κριταὶ τῶν λ. ἀλλὰ δοξασταὶ κ. non male. Est utrique, quo commendetur. Idem.

Διαδοξάζειν] Dixit ob præmissum διαγινώσκειν. nam alias δοξάζειν simplex poterat sufficere. Idem.

B.

ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ

[1] ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

Pag. ed. Reisk. 56

α΄. ΟΥ πρός σέ μοι μόνον ὁ λόγος, δι᾽ ὃν ἀνέστην, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας· πλείω γὰρ ἀγαθὰ πεποίηκα τὸ στρατόπεδον ἐγὼ ἢ ὑμεῖς ἅπαντες. καὶ ταῦτα καὶ ζῶντος ἂν ἔλεγον Ἀχιλλέως, καὶ νῦν τεθνεῶτος λέγω πρὸς ὑμᾶς. ὑμεῖς μὲν γὰρ οὐδεμίαν ἄλλην μάχην μεμάχησθε, ἣν οὐχὶ καὶ ἐγὼ μεθ᾽ ὑμῶν· ἐμοὶ δὲ τῶν ἰδίων κινδύνων οὐδεὶς ὑμῶν οὐδὲν ξύνοιδε. καίτοι ἐν μὲν ταῖς κοιναῖς μάχαις, [2] οὐδὲ εἰ καλῶς ἀγωνίζοισθε, πλέον ἐγίγνετο οὐδέν· ἐν δὲ τοῖς ἐμοῖς κινδύνοις, οὓς ἐγὼ μόνος ἐκινδύνευον, εἰ μὲν κατορθώσαιμι, ἅπαντα ὑμῖν ἐπετελεῖτο ὧν ἕνεκα [3] δεῦρο ἀφίγμεθα, εἰ δὲ

Pag. ed. H. Steph. 182. 13

[1] ΛΟΓΟΣ ΟΔΥΣΣΕΩΣ [2] οὔτε [3] δεῦρο om.

Οὔτε] Malim οὐδὲ, *ne si quidem*. Reisk.

Ὑμῖν] Imo vero ἡμῖν. ob insequens ἀφίγμεθα. Idem.

Ἀφίγμεθα] Admonet H. Stephanus in codd. quibusdam esse δεῦρο ἀφίγμ. Idem.

σφαλείην, ἐμοῦ ἂν ἑνὸς ἀνδρὸς ἐστέρησθε. οὐ γὰρ ἵνα μαχοί- 57
μεθα τοῖς Τρωσὶ δεῦρ᾽ ἀφίγμεθα, ἀλλ᾽ ἵνα τήν τε Ἑλένην ἀπολάβοιμεν καὶ τὴν Τροίαν ἕλοιμεν. ταῦτα δὲ ἐν τοῖς ἐμοῖς κινδύνοις ἐνῆν ἅπαντα. ὅπου γὰρ ἦν κεχρημένον ἀνάλωτον εἶναι τὴν Τροίαν, εἰ μὴ πρότερον τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ λάβοιμεν τὸ κλαπὲν παρ᾽ ἡμῶν, τίς ἐστιν ὁ κομίσας δεῦρο τὸ ἄγαλμα ἄλλος ἢ ἐγώ; ὃν σύ γε ἱεροσυλίας κρίνεις. σύ γε οὐδὲν οἶσθα, ὅςτις τὸν ἄνδρα τὸν ἀνασώσαντα τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ, ἀλλ᾽ οὐ τὸν ὑφελόμενον παρ᾽ ἡμῶν Ἀλέξανδρον, ἀποκαλεῖς ἱερόσυλον. καὶ τὴν Τροίαν μὲν ἁλῶναι ἅπαντες εὔχεσθε, ἐμὲ δὲ τὸν ἐξευρόντα ὅπως ἔσται τοῦτο ἀποκαλεῖς ἱερόσυλον; καίτοι εἴπερ καλόν γε ἦν ἑλεῖν τὸ Ἴλιον, καλὸν καὶ τὸ εὑρεῖν τὸ τούτου αἴτιον. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι χάριν ἔχουσι, σὺ δὲ καὶ ὀνειδίζεις ἐμοί· ὑπὸ γὰρ ἀμαθίας ὧν εὖ πέπονθας οὐδὲν οἶσθα. κἀγὼ μὲν οὐκ ὀνειδίζω σοι τὴν ἀμαθίαν· ἄκων γὰρ αὐτὸ καὶ σὺ καὶ ἄλλοι πεπόνθασιν ἅπαντες· ἀλλ᾽ ὅτι διὰ τὰ ὀνείδη τὰ ἐμὰ σωζόμενος οὐχ οἷός τε εἶ πείθεσθαι, ἀλλὰ καὶ προσαπειλεῖς ὡς 58
κακὸν δράσων τι τούσδε, ἐὰν ἐμοὶ τὰ ὅπλα ψηφίσωνται. [1] ἐγὼ δ᾽ οἶδα ὡς καὶ πολλάκις [2] ἀπειλήσεις καὶ πολλὰ, πρὶν καὶ σμικρόν τι ἐργάσασθαι· ἀλλ᾽ εἴπερ ἐκ τῶν εἰκότων τι χρὴ τεκμαίρεσθαι, ὑπὸ τῆς κακῆς ὀργῆς οἴομαί σε κακόν τι σαυτὸν ἐργάσασθαι.

β΄. Καὶ ἐμοὶ μὲν, ὅτι τοὺς πολεμίους κακῶς ἐποίησα, δειλίαν ὀνειδίζεις· σὺ δὲ ὅτι φανερῶς ἐμόχθεις καὶ μάτην ἠλίθιος ἦσθα, ὅτι μετὰ πάντων τοῦτ᾽ ἔδρασας, οἴει βελτίων εἶναι. ἔπειτα περὶ ἀρετῆς πρὸς ἐμὲ λέγεις· ὃς πρῶτον μὲν οὐκ οἶσθα οὐδ᾽ ὅπως ἔδει μάχεσθαι, ἀλλ᾽ ὥσπερ ὗς ἄγριος ὀργῇ φερόμενος τάχ᾽ ἂν ποτε ἀποκτενεῖς σεαυτὸν, κακῷ περιπεσών τῳ. οὐκ οἶσθα ὅτι τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαθὸν

[1] ἐγὼ δ᾽ οἶδα ὡς om. [2] γε ἀπειλήσεις

Ἐμοῦ ἑνὸς ἀνδρὸς ἐστέρησθε] Sententia postulat: οὐκ ἂν ἐμοῦ, ἑνὸς ἀνδρὸς, ἀλλὰ τῶν ἁπάντων ἐστέρησθε. Idem.

Σύ γε οὐδὲν οἶσθα] Malim σὺ γὰρ οὐδὲν οἶσθα. Sacrilegii me incusas. id quod te facere nil miror. stultus enim es et rerum omnium ignarus, qui sacrilegum appelles eum, qui restituit furtum veris dominis, non illum, qui abstulerat. Idem.

Τὰ ὀνείδη τὰ ἐμὰ] Misere enim et turpiter, servilem in modum flagellis concisus fuerat Ulysses. Idem.

Πείθεσθαι] Scil. ὅτι σέσωσαι δι᾽ ἐμέ. Idem.

Δράσοντι] Π. δράσων τι. H. Stephan.

Σὺ δὲ ὅτι] Malim σὺ δ᾽, εἴ τι. Reisk.

οὔθ᾽ ὑφ᾽ αὑτοῦ χρὴ οὔθ᾽ ὑφ᾽ ἑτέρου οὔθ᾽ ὑπὸ τῶν πολεμίων
κακὸν οὐδ᾽ ὁτιοῦν πάσχειν; σὺ δὲ, ὥσπερ οἱ παῖδες, χαίρεις
ὅτι σέ φασιν οἵδε ἀνδρεῖον εἶναι· ἐγὼ δὲ δειλότατόν γε
ἁπάντων [1] καὶ δεδιότα τὸν θάνατον μάλιστα, ὅστις γε
πρῶτον ὅπλα ἔχεις ἄῤῥηκτα καὶ ἄτρωτα, δι᾽ ἅπερ σέ φα- 183. 1
59 σιν οὐ τρωτὸν εἶναι. καίτοι τί ἂν δράσαις εἴ τις σοὶ τῶν πο-
λεμίων τοιαῦτα ὅπλα ἔχων προσέλθοι; ἦ που καλόν τι καὶ
θαυμαστὸν ἂν εἴη, εἰ μηδέτερος ὑμῶν μηδὲν δρᾶσαι δύναιτο.
ἔπειτα οἴει τι διαφέρειν τοιαῦτα ὅπλα ἔχων ἢ ἐντὸς τείχους
καθῆσθαι; καὶ σοὶ μόνῳ δὴ τεῖχος οὐκ ἔστιν, ὡς σὺ φῄς·
μόνος μὲν οὖν σύ γε ἑπταβόειον περιέρχῃ τεῖχος προβαλλό-
μενος ἑαυτοῦ· ἐγὼ δὲ ἄοπλος οὐ πρὸς τὰ τείχη τῶν πολε-
μίων ἀλλ᾽ εἰς αὐτὰ εἰσέρχομαι τὰ τείχη, καὶ τῶν πολεμίων
τοὺς [2] προφύλακας ἐγρηγορότας αὐτοῖς [3] ὅπλοις αἱρῶ, καὶ
εἰμὶ στρατηγὸς καὶ φύλαξ καὶ σοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάν-
60 των, καὶ οἶδα τά τε ἐνθάδε καὶ τὰ ἐν τοῖς πολεμίοις, οὐχὶ
πέμπων κατασκεψόμενον ἄλλον, ἀλλ᾽ αὐτὸς, ὥσπερ οἱ κυ-
βερνῆται τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν σκοποῦσιν ὅπως σώσουσι
τοὺς ναύτας, οὕτω δὲ καὶ ἔγωγε καὶ σὲ καὶ τοὺς ἄλλους
ἅπαντας σώζω. οὐδ᾽ ἔστιν ὅντινα κίνδυνον ἔφυγον αἰσχρὸν
ἡγησάμενος, ἐν ᾧ μέλλοιμι τοὺς πολεμίους κακόν τι δρά-
σειν· οὐδ᾽ εἰ μὲν ὄψεσθαί με τινὲς ἔμελλον, γλιχόμενος ἂν
τοῦ δοκεῖν ἐτόλμων· ἀλλ᾽ εἴτε δοῦλος εἴτε πτωχὸς καὶ μα-
στιγίας ὢν μέλλοιμι τοὺς πολεμίους κακόν τι δράσειν, ἐπε-
χείρουν ἂν, καὶ εἰ μηδεὶς ὁρῴη. οὐ γὰρ δοκεῖν ὁ πόλεμος, ἀλλὰ

[1] τε καὶ [2] φύλακας [3] ὅπλοισιν

Ὑπ᾽ αὐτοῦ] Π. ὑφ᾽ αὑτοῦ. H. Stephan.

Ἐγὼ δὲ - - - μάλιστα] Malim sic legi: ἐγὼ δέ γε δειλότατόν τε ἁπάντων σὲ καὶ δεδιότα τὸν θάνατον μάλιστα, scil. φημί. Reisk.

Οὐ τρωτὸν] Alii, teste Stephano, dant ἄτρωτον. Idem.

Ἤπου καλόν τι καὶ θαυμαστὸν ἂν εἴη] Sic distinguendum et leg. videtur. ἦπου καλόν τι. *num quid præclarum?* scil. esses tu inermis adversus sic armatum effecturus? vel est ironice dictum. *præclarum nempe tu tum sis effecturus.* Porro interrogat καὶ πῶς οὖν θαυμαστὸν ἂν εἴη. Idem.

Ὑμῶν] Adde τὸν ἕτερον. Idem.

Ἔχων ἢ] Malim sic legi: τὸ τοιαῦτα ὅπλα ἔχειν, ἢ (vel τοῦ) ἐντὸς τ. κ. Idem.

Πρὸς τὰ τείχη] Subaudi ἔρχομαι. quod latet in proximo εἰσέρχομαι. Malim tamen sic legi: οὐ πρὸς τὰ τείχη τῶν πολεμίων προσέρχομαι, ἀλλ᾽ εἰς αὐτὰ εἰσέρχομαι. Idem.

Ὅπλοισιν] Π. ὅπλοις. H. Stephan.

Οὕτω δὲ] Aut prorsus delendum esse δὲ videtur, aut ei sufficiendum δὴ σκοπῶν. Reisk.

Αἰσχρὸν ἡγησάμενος] Potest accipi pro, διὰ τὸ ἡγεῖσθαι αὐτὸν αἰσχρόν. *discrimen illud turpe existimans.* probem tamen magis αἰσχρὸν οὐδὲν ἡγησ. Idem.

Ἐτόλμων] Post ἐτόλμων nescio an hoc colon desit. εἰ δ᾽ οὐκ ἔμελλον [subaudi τινές με ὄψεσθαι] οὐδ᾽ ἐτόλμων. *ubi autem nemo me esset spectaturus, ibi devitabam discrimina.* Idem.

Ὢν] Id est, δοκῶν. nisi si hoc potius sophista dederit. Idem.

δρᾶν ἀεὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐν νυκτὶ φιλεῖ τι. οὐδὲ ὅπλα ἔστι
μοι τεταγμένα, ἐν οἷς προκαλοῦμαι τοῖς πολεμίοις μάχε-
σθαι, ἀλλ᾽ ὅντινα [1] ἐθέλει τις τρόπον, καὶ πρὸς ἕνα καὶ
πρὸς πολλοὺς ἕτοιμός εἰμ᾽ ἀεί. οὐδ᾽ ἡνίκα κάμνω μαχόμε-
νος, ὥσπερ σὺ, τὰ ὅπλα ἑτέροις παραδίδωμι, ἀλλ᾽ ὁπότ᾽ 61
ἂν ἀναπαύωνται οἱ πολέμιοι, τότε αὐτοῖς τῆς νυκτὸς ἐπι-
τίθεμαι, ἔχων τοιαῦτα ὅπλα ἃ ἐκείνους βλάψει μάλιστα.
καὶ οὔτε νὺξ πώποτέ με ἀφείλετο, ὥσπερ σε πολλάκις μα-
χόμενον ἄσμενον πέπαυκεν· ἀλλ᾽ ἡνίκα ἂν ῥέγχῃς σὺ, τη-
νικαῦτα ἐγὼ σώζω σε, καὶ τοὺς πολεμίους ἀεὶ κακόν τι
ποιῶ, ἔχων τὰ δουλοπρεπῆ ταῦτα ὅπλα καὶ τὰ ῥάκη καὶ
τὰς μάστιγας, δι᾽ ἃς σὺ ἀσφαλῶς καθεύδεις.

γ΄. Σὺ δ᾽ ὅτι φέρων ἐκόμισας τὸν νεκρὸν, ἀνδρεῖος οἴει
εἶναι; ὃν εἰ μὴ ἠδύνω φέρειν, δύο ἄνδρες ἂν ἐφερέτην. κἄ-
πειτα κἀκεῖνοι περὶ ἀρετῆς πως ἂν ἡμῖν ἠμφισβήτουν,
κἀμοὶ μὲν ὁ αὐτὸς ἂν πρὸς αὐτοὺς ἦν λόγος· σὺ δὲ τί ἂν
ἔλεγες ἀμφισβητῶν πρὸς αὐτούς; ἢ δυοῖν μὲν οὐκ ἂν
φροντίσαις, ἑνὸς δ᾽ ἂν αἰσχύνοιο ὁμολογῶν δειλότερος εἶναι;
οὐκ οἶσθ᾽, ὅτι οὐ τοῦ νεκροῦ τοῖς Τρωσὶν ἀλλὰ τῶν ὅπλων
ἔμελλεν ὅπως λάβοιεν; τὸν μὲν γὰρ ἀποδώσειν ἔμελλον,
τὰ δὲ ὅπλα ἀναθήσειν εἰς τὰ ἱερὰ τοῖς θεοῖς. τοὺς γὰρ
νεκροὺς οὐ τοῖς οὐκ ἀναιρουμένοις αἰσχρὸν, ἀλλὰ τοῖς μὴ 62
ἀποδιδοῦσι θάπτειν. σὺ μὲν οὖν τὰ ἕτοιμα ἐκόμισας, ἐγὼ
δὲ τὰ ὀνειδιζόμενα ἀφειλόμην ἐκείνους.

δ΄. Φθόνον δὲ καὶ ἀμαθίαν νοσεῖς, [2] κακῷ ἐναντιωτάτω

[1] ἐθέλοι [2] κακῶν ἐναντιώτατα

Τοῖς πολεμίοις] Imo vero τοὺς πολεμίους. non enim cohæret cum μάχεσθαι, sed cum προκαλοῦμαι. Idem.

Ἀφείλετο] Sc. τὰ ὅπλα, aut τὸ μάχεσθαι. quod latere videtur in insequente μαχόμενον. aut denique τὸ σώζειν σε. Idem.

Ὁ αὐτὸς] Subaudi ὅσπερ νῦν μοί ἐστι πρὸς σέ. Idem.

Δυοῖν μὲν] Scil. δειλότερος εἶναι δοκῶν. *tanti non facias te videri inferiorem et imbelliorem esse duobus.* Idem.

Τοὺς γὰρ νεκροὺς —] Participia ἀναιρουμένοις et ἀποδιδοῦσι h. l. accipienda sunt pro infinitivis, et idem valet, atque si sic dixisset: οὐ γὰρ αἰσχρόν ἐστι τὸ κειμένους ἐᾷν τοὺς νεκροὺς, καὶ μὴ ἀναιρεῖσθαι πρὸς τὴν ταφὴν, ἀλλ᾽ αἰσχρόν ἐστι τὸ μὴ ἀποδιδόναι αὐτοὺς τοῖς προσήκουσι πρὸς τὸ θάπτειν, ἀπαιτοῦσι. Idem.

Τὰ ἕτοιμα] *facilia factu et comparatu, quæ cujusvis sit patrare.* Idem.

Τὰ ὀνειδιζόμενα] Eripui Trojanis ea decora, eamque glorationis materiam, quam si passi fuissemus penes eos manere, cavere non potuissemus, quo minus apud eosque et apud alios in probrum et ignominiam incurreremus. non potuissemus facere, quominus ea nobis ignavia exprobraretur. τὰ ὀνειδιζόμενα sunt *patentia et obnoxia exprobrationi.* Sive hoc modo accipias voc. τὰ ὀνειδιζόμενα, ut nempe significet ea, quæ ipsorum, Trojanorum puta, plurimum intererat conservare, quoniam ignaviæ poterant accusari, si passi fuissent ea sibi eripi. Idem.

Κακῶν ἐναντιώτατα] Id est, κακὰ, τὰ

αὐτοῖς· καὶ ὁ μέν σε ἐπιθυμεῖν ποιεῖ τῶν καλῶν, ἡ δὲ ἀποτρέπει. ἀνθρώπινον μὲν οὖν τι πέπονθας. [1]διότι γὰρ ἰσχυρὸς εἶ, οἴει καὶ ἀνδρεῖος εἶναι, [2]καὶ οὐκ οἶσθα ὅτι σοφίᾳ περὶ πόλεμον καὶ ἀνδρείᾳ οὐ ταὐτόν ἐστιν ἰσχῦσαι, ἀμαθία δὲ κακὸν μέγιστον τοῖς ἔχουσιν. οἶμαι δὲ, ἄν ποτέ τις ἄρα
63 σοφὸς ποιητὴς περὶ ἀρετῆς γένηται, ἐμὲ μὲν ποιήσει πολύτλαν τε καὶ πολύμητιν καὶ πολυμήχανον καὶ πτολίπορθον καὶ μόνον τὴν Τροίαν ἑλόντα· σὲ δὲ, ὡς ἐγῷμαι, τὴν φύσιν ἀπεικάζων τοῖς τε νωθέσιν ὄνοις καὶ βουσὶ ταῖς φορβάσιν ἄλλοις ὑπάρχουσι δεσμεύειν καὶ ζευγνύναι αὐτούς.

[1] διὰ γὰρ τὸ εἶναι ἰσχυρὸς [2] καὶ om.

πάντων κακῶν ἐναντιώτατα ἑαυτοῖς. Suspicabar aliquando κακῷ ἐναντιωτάτῳ. Idem.

Καὶ ὁ μὲν] Num καὶ γὰρ ὁ μὲν. Idem.

Διὰ γὰρ τὸ ἰσχυρὸς εἶναι, οἴει καὶ] Parisinus dat διότι γὰρ ἰσχυρὸς εἴη καὶ — voluit dare διότι γὰρ ἰσχυρὸς εἶ, οἴῃ καὶ — Ego vero vulgatam præfero. Idem.

Οὐκ οἶσθα ὅτι] Malim οὐκ οἶσθα γὰρ ὅτι. Idem.

Περὶ ἀρετῆς] Adde κρίνειν. *poeta callidus de virtute judicandi.* Idem.

Σὲ δὲ] Scil. ποιήσει. sed tum deerit aliquod epithetum, e. c. νωθρὸν, καὶ βραδὺν, καὶ σκαιὸν, ὀρθῶς, ὡς ἐγῷμαι, τὴν σὴν φύσιν ἀπεικάζων, Idem.

Ταῖς φορβάσι] Revocavi hanc lectionem ex Aldina, ab ipso Stephano in margine commemoratam cui placuit τοῖς φ. sufficere, qua de causa, haud equidem intelligo. Non cernebat τοῖς masculinum cum fœmino φορβάσι constare non posse? An τοῖς cum ἄλλοις construebat? Atqui ad ἄλλοις subauditur ἀνθρώποις. Idem.

Ὑπάρχουσι] Non culpabo. reddi potest: *quæ animalia præsto sunt, adsunt eo, quo se dent aliis* [hominibus puta] *vincienda et jugo submittenda*, malim tamen παρέχουσι aut ὑπέχουσι. *quæ se præbent hominibus vincienda.* Usurpavit autem h. l. genus masculinum, qui et ὄνοις præmisit, et in usu est, ubi plura substantiva diversorum generum præcesserint, ea deinceps in uno generis masculini complecti. Ideo quoque dicit αὑτοὺς (cum aspero) ubi designat τοὺς ὄνους καὶ τὰς βοῦς. Idem.

Α.

ΑΛΚΙΔΑΜΑΝΤΟΣ

[1]ΟΔΥΣΣΕΥΣ

ΚΑΤΑ ΠΑΛΑΜΗΔΟΥΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ.

Pag. ed. H. Steph. — Pag. ed. Reisk.

184. 1 α΄. ΠΟΛΛΑΚΙΣ ἤδη ἐνεθυμήθην καὶ ἐθαύμασα, ὦ ἄν- 64
δρες Ἕλληνες, τὰς γνώμας τῶν λεγόντων, τί ποτε ἄρα βουλόμενοι ῥᾳδίως δεῦρο παριόντες συμβουλεύουσιν ὑμῖν, ἀφ᾽ ὧν ὠφέλεια μὲν οὐδεμία ἐστὶ τῷ κοινῷ, λοιδορίαι δὲ πλεῖσται γίνονται ἐν ἀλλήλοις εἰκῇ, λόγους τε ἀναλίσκουσιν ἀκαίρους περὶ ὧν ἂν τύχωσι. λέγουσι δὲ τὴν αὑτῶν δόξαν ἕκαστος βουλόμενοί τι λαβεῖν· οἱ δὲ καὶ μισθὸν πραττόμενοι συναγορεύουσι παρ᾽ ὁποτέρων ἂν νομίζωσι [2]πλεῖον λήψεσθαι· καὶ εἰ μέν τις ἐν τῷ στρατοπέδῳ πλημμελεῖ ἢ βλάπτει τὸ κοινὸν χρήματα ἑαυτῷ ποριζόμενος, τούτων μὲν μηδένα τὸν φροντίζοντα εἶναι· εἰ δέ τις ἡμῶν αἰχμάλωτον ἀγαγὼν ἐκ τῶν πολεμίων ἢ γέρας εἴληφε πλέον ἕτερος ἑτέ- 65
ρου, τούτων [3]ἕνεκα μεγάλας διαφορὰς ἐν ἡμῖν αὐτοῖς ἔχομεν διὰ τὰς τούτων σπουδάς. ἐγὼ δὲ ἡγοῦμαι τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαθὸν καὶ δίκαιον μήτε ἔχθρας ἰδίας φροντίζειν, μήτε ἰδίᾳ φιλεταιρίᾳ χρησάμενον ἕνεκα ἀνδρὸς ἑνὸς χρήματα περὶ πλείονος ποιήσασθαι, καὶ μὴ ὅ τι ἂν μέλλῃ τῷ πλήθει συνοίσειν. οὐ μὲν δὴ ἀλλὰ παραλιπὼν τοὺς ἀρχαίους πόνους τε καὶ λόγους, πειράσομαι Παλαμήδη τόνδε ἐν ὑμῖν εἰς κρίσιν δικαίως καταστῆσαι. ἔστι δὲ τὸ πρᾶγμα, ὡς ἂν

[1] ΛΟΓΟΣ ΟΔΥΣΣΕΩΣ [2] πλείω [3] ἕνεκεν

Τι] Aut delendum est, aut prodit defectum, aut loco proximi δὲ leg. est τε. aut denique, si δὲ servabimus, erit pro hoc τι leg. μὲν γὰρ. Reisk.

Ἕκαστος] Malim ἕκαστοι. Idem.

Μηδένα τὸν φροντίζοντα εἶναι] Pendent hi accusativi cum infinitivo suo. nam cum ἐνεθυμήθην et ἐθαύμασα nequeunt copulari propter tot intercedentes diversi generis constructiones hanc seriem interturbantes. quapropter nullus dubito addendum h. l. esse ὁρῶμεν. *neminem videmus istæc ani-*

εἰδῆτε, προδοσία· ἐφ' ᾗ δεκαπλασία τῶν ἄλλων ζημία ἐστὶν ἐπικειμένη. καίτοι, ὡς ὑμεῖς ἴστε πάντες, ἐμοὶ καὶ τούτῳ οὐδεμία πώποτε ἔχθρα οὐδ' ἔρις ἐγένετο περὶ οὐδενὸς πράγματος, καὶ μὴν οὐδ' ἐν παλαίστρᾳ οὐδ' ἐν συμποσίῳ, ἔνθα φιλεῖ ἔριδας πλείστας καὶ λοιδορίας γίνεσθαι. ὁ δὲ ἀνήρ ἐστι φιλόσοφός τε καὶ δεινὸς, οὗ μέλλω κατηγορεῖν· ὥστε εἰκότως τὸν νοῦν προσέχειν ὑμᾶς καὶ μὴ ἀμελῆσαι περὶ τῶν νυνὶ λεγομένων.

β΄. Σχεδὸν [1]μὲν γὰρ ἴστε καὶ αὐτοὶ ἐν οἵῳ κινδύνῳ ἐγενόμεθα, ὅτε ἡμῶν οἱ μὲν εἰς τὰς ναῦς καταπεφευγότες ἦσαν, οἱ δὲ εἰς [2]τὰς τάφρους ἐνέπιπτον, εἴς τε τὰς σκηνὰς
66 οἱ πολέμιοι, πᾶσά τε ἀπορία ἦν [3]ποῖ ποτὲ προβήσοιτο ἡ
τοῦ μέλλοντος κακοῦ τελευτή. [4]ἔχει δ' ὧδ' ὑμῖν. ἐτυγχάνομεν πλησίον τῶν πυλῶν ἐν τῷ αὐτῷ συντασσόμενοι ἐγώ τε καὶ Διομήδης, πλησίον δ' ἦν Παλαμήδης καὶ Πολυποίτης. συνιόντων δὲ ἡμῶν ὁμόσε τοῖς ἀνδράσιν, ἐκδραμὼν τοξότης ἐκ τῶν πολεμίων ἐστοχάσατο τούτου, ἁμαρτὼν δὲ αὐτοῦ βάλλει ἐγγὺς ἐμοῦ, οὗτός τε λόγχην ἀφίησιν ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐκεῖνος ἀνελόμενος ᾤχετο εἰς τὸ στρατόπεδον. ἐγὼ δὲ ἀνελὼν τὸν οἰστὸν δίδωμι Εὐρυβάτῃ δοῦναι Τεύκρῳ, ἵνα χρῷτο. ἀνοχῆς δὲ γενομένης ἀπὸ τῆς μάχης ὀλίγον χρόνον, δείκνυσί μοι τὸν οἰστὸν ὑπὸ τοῖς πτεροῖς γράμματα ἔχοντα. ἐκπλαγεὶς δὲ ἐγὼ τῷ πράγματι, προσκαλεσάμενος Σθένελόν τε καὶ Διομήδην, ἐδείκνυον αὐτοῖς τὰ ἐνόντα. ἡ δὲ γραφὴ ἐδήλου τάδε· Ἀλέξανδρος Παλαμήδει. ὅσα
67 συνέθου Τηλέφῳ, πάντα σοι ἔσται. ὅ τε πατὴρ
[5]Κασσάνδραν γυναῖκα δίδωσί σοι, [6]καθάπερ ἐπέστειλας· ἀλλὰ τὰ ἀπό σου πραττέσθω διὰ

[1] μὲν om. [2] τοὺς [3] ποῦ [4] ὡς δ' ὑμῖν [5] Κασάνδραν [6] ὥσπερ

madvertentem. Idem.

Αὐτοὶ] Sic dedi, auctoribus Parisino codice et margine Stephanicæ, vulgatæ dant αὐτὸς.

Τοὺς τάφρους] Imo vero τὰς τάφρους. Idem.

Αὐτὸς] Π. αὐτοί. Ἡ, αὐτοὶ γενησόμενοι. H. Stephan.

Ἡ τοῦ μέλλοντος κακοῦ τελευτὴ] Alius dixisset ἡ τοῦ ἐπιόντος κακοῦ ἀκμή. Sed in hujusmodi declamationibus recentiorum sophistarum occurrunt multa dura, inconcinna, insolita, ab elegantia priscæ Græcitatis abhorrentia, quæ ferenda et auctoribus suis relinquenda sunt. Reisk.

Ὑμῖν] Imo vero οὖν. Idem.

Ἐν τῷ αὐτῷ] Post ἐν τῷ αὐτῷ videtur ἕστημεν, *stabamus*, vel ἦμεν, vel tale quid deesse. Idem.

Τούτου] Palamedem designat. Idem.

Εἰς τὸ στρατόπεδον] Id est, εἰς τὸ ἑαυτοῦ στρατόπεδον. Idem.

Δείκνυσι] Uter, Eurybates, an Teucer. Idem.

τάχους. ἐνεγέγραπτο μὲν ταῦτα· καί μοι προσελθόντες μαρτυρήσατε οἱ λαβόντες τὸ τόξευμα.

[1]ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

γ΄. Ἐπέδειξα ἂν καὶ αὐτὸ τὸ τόξευμα ὑμῖν, ὡς ἀληθὲς ἦν·
185. 1 νῦν δὲ ἐν τῷ θορύβῳ ἔλαθεν αὐτὸ Τεῦκρος [2]ἀποτοξεύσας.
ἔδει δέ με καὶ τὰ λοιπὰ διελθεῖν ὡς ἔχει, [3]μηδ' εἰκῇ οὕτως ἄνδρα σύμμαχον περὶ θανάτου κρίνειν, αἰσχίστην αἰτίαν [4]προστιθέντα, καὶ ταῦτα πρότερον ἐν ὑμῖν εὐδοκιμηκότα. ἡμεῖς μὲν γὰρ πρὶν ἐμβαλεῖν δεῦρο πολὺν χρόνον ἐν ταὐτῷ ἐγενόμεθα, καὶ οὐδεὶς ἡμῶν εἶδε ἔχοντα [5]τοῦτον σημεῖον ἐν τῇ ἀσπίδι· ἐπειδὴ δὲ κατεπλεύσαμεν δεῦρο, τρίαιναν ἐπεγράψατο. τίνος ἕνεκα; ἵνα δῆλος εἴη τῷ ἐπιγράμματι, [6]ὅ τε ἀντιτεταγμένος τοῦτον τοξεύοι διὰ τὸ σύνθημα,
οὗτός τε εἰς ἐκεῖνον [7]ἐσακοντίζοι. τεκμαίρεσθαι [8]δὲ δεῖ καὶ 68
ἐκ τούτων εἰκότως τὴν ἄφεσιν τῆς λόγχης. φημὶ γὰρ καὶ ἐν ἐκείνῃ γράμματα εἶναι, [9]πηνίκα τε καὶ πότε προδώσοι· πιστὰ γὰρ ἦν οὕτω παρ' ἀλλήλων τὰ πεμπόμενα, οὗτός τε ἐκείνοις καὶ ἐκεῖνοι τούτῳ πέμποντες διὰ τοιούτου εἴδους καὶ μὴ δι' ἀγγέλων. ἔτι δὲ καὶ τόδε σκεψώμεθα. ψήφισμα ἡμῖν ἐγένετο, ὃς ἂν βέλος τι λάβῃ ἐκ τῶν πολεμίων, ἀποφέρειν πρὸς τοὺς ἡγεμόνας, διὰ τὸ [10]σπανίοις αὐτοῖς χρῆσθαι ἡμᾶς· καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πειθαρχοῦσι τοῖς ἐψηφισμένοις, αὐτὸς δὲ βέλη ἀνελόμενος πέντε τοξεύειν φανερός ἐστιν οὐδὲ ἓν πρὸς ὑμᾶς ἐνηνοχὼς, ὥστε καὶ διὰ ταῦτα δικαίως ἄν
μοι δοκεῖ θανάτῳ ζημιωθῆναι. ἆρά γε ἐνθυμεῖσθε, ὦ ἄνδρες 69

[1] ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. [2] ἀπολέσας [3] μὴ δόξωμεν ἀδίκως ἄνδρα [4] προστιθέντες [5] τοῦτον ἔχοντα [6] ὅταν ἀντιτ. [7] εἰσακοντίζοι [8] δὲ om. [9] πηνικάδε καὶ πότε προδώσει [10] σπανίως αὐτοῖς χρῆσαθαι

Τὸ τόξευμα] Post τὸ τόξευμα deest titulus ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Idem.

Ἀληθὲς] Bene si habet, accipi debet h. l. pro ἀληθῶς. Idem.

Ἔδει] Malim in præs. δεῖ. Idem.

Ὅταν ἀντιτεταγμένος τοῦτον τοξεύοι] Videtur leg. ὅ τ' ἀντιτεταγμένος τ. τοξεύων. et pari modo paulo post εἰσακοντίζων. apta sunt hæc participia e δῆλος εἴη. *quo notabilis et conspicuus foret, tam hostis in hunc telum intorquens, quam hic ipse Palamedes in illum retorquens.* Idem.

Τεκμαίρεσθαι δεῖ] Lego τεκμαίρεσθε δὲ. Idem.

Τὴν ἄφεσιν τῆς λόγχης] Scil. ποῖα ἐγένετο καὶ πρὸς τί. Idem.

Γράμματα εἶναι] Subaudi δηλοῦντα. Idem.

Πηνικάδε] Imo vero πηνίκα τε. Idem.

Πότε] Atqui πότε et πηνίκα tantundem valent. num ergo πῶς. Idem.

Οὗτός] Malim ἆ οὗτος. Idem.

Πέμποντες] Pone πέμποντες deest διετέλουν. Idem.

Τοξεύειν] Videtur sic leg. τοξεύων φανερός ἐστιν, ἀλλ' οὐδ' ἓν — *jactavit illas quinque sagittas in propatulo, coram omnibus spectantibus, adversus hostes, at ne unicam quidem ad vos retulit unquam.* Idem.

Ἕλληνες, [1]ὅτι ταῦτα τοῦ [2]σοφιστοῦ τῆς διανοίας καὶ τοῦ φρονήματος [3]αὐτοῦ, ὃς τυγχάνει φιλοσοφῶν ἐφ' οἷς ἥκιστα ἐχρῆν αὐτὸν ταῦτα πράττειν. τοῦ τε τὰ πράγματα τὰ [4]παρεστηκότα γενέσθαι καὶ τὴν [5]στρατείαν πᾶσαν 70 ἐπιδείξω αἴτιον γεγονότα ἡμῖν τόν τε πατέρα αὐτοῦ καὶ τοῦτον αὐτόν. ἀνάγκη δὲ διὰ μακροτέρων λόγων ῥηθῆναι τὰ γενόμενα.

δ'. Τούτῳ πατὴρ ἐστι πένης, ὄνομα Ναύπλιος, τέχνην ἔχων [6]ἁλιείαν. οὗτος πλείστους τῶν Ἑλλήνων ἠφάνικε, χρήματά τε πολλὰ ἐκ τῶν νεῶν [7]ὑφήρηται, κακά τε πλεῖστα τοὺς ναυτίλους εἴργασται, πανουργίας τε οὐδεμιᾶς λείπεται· γνώσεσθε δὲ προϊόντος τοῦ λόγου, τὰς ἀληθείας [8]ἀκούσαντες τῶν γενομένων. Ἄλεῳ γὰρ τῷ Τεγέας βασιλεῖ ἀφικομένῳ εἰς Δελφοὺς ἐχρήσθη ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ὅτι αὐτῷ ἔκγονος [9]ἐκ τῆς θυγατρὸς εἰ γένοιτο, ὑπὸ τούτου [10]δεῖν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀπολέσθαι. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἄλεως διὰ τάχους ἀφικνεῖται οἴκαδε, καὶ καθίστησι τὴν θυγατέρα ἱέρειαν τῆς Ἀθηνᾶς, εἰπὼν, εἴ ποτε ἀνδρὶ συγγενήσεται, θανατώσειν αὐτήν. τύχης δὲ γενομένης ἀφικνεῖται Ἡρακλῆς στρατευόμενος ἐπ' [11]Αὐγέαν εἰς Ἦλιν, καὶ αὐτὸν ξενίζει ὁ Ἄλεως ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς. ἰδὼν δὲ ὁ Ἡρακλῆς τὴν παῖδα ἐν τῷ νεῷ ὑπὸ μέθης συνεγένετο. 71 ἐπεὶ δὲ κύουσαν αὐτὴν ᾔσθετο ὁ πατὴρ Ἄλεως, μεταπέμπεται τὸν τούτου πατέρα, πυθόμενος πορθμέα τε αὐτὸν

[1] ὅτι om. [2] σοφοῦ [3] αὐτοῦ τυγχάνειν φιλοσόφων [4] νῦν παρεστηκότα [5] στρατιὰν ἅπασαν [6] ἀλείαν [7] ὑφήρηκε [8] ἀκούσαντες μετὰ ἀληθείας τῶν τότε γεν. [9] ὑπὸ [10] δεῖ τοὺς υἱεῖς [11] Αὐγείαν

Αὐτοῦ τυγχάνειν etc.] Conjectat Stephanus αὐτοῦ; τυγχάνει. et est quoque hoc posterius in Parisino. unde possit hæc lectio effici: φρονήματος, ὃς τοιαῦτα τυγχάνει φιλοσοφῶν ἐφ' οἷς ἥκιστα — id est, ἐπὶ τούτους, ἐφ' οὓς ἥκιστα — *quia talia philosophatur* [h. e. consiliis agitat, mente versat, machinatur, sollerter excogitat, commentatur] *adversus quos minime oportebat eum istæc agitare.* Verum videntur potius paucula deesse, fortassis ad hanc sententiam: ὦ Ἕλληνες ταῦτα. [hic desinit sententia, tum nova incipit istæc] τοῦ σοφοῦ τῆς διανοίας καὶ τοῦ φρονήματος ὀνίνασθαι δεῖ τὸ κοινὸν, [vel τὸ πλῆθος], *a meditationibus et a sapientia viri docti necesse est, ut respublica fructum percipiat,* οὗτος δὲ τυγχάνει φιλοσοφῶν ἐφ' οἷς [quod idem est, atque ἐπὶ τούτους, ἐφ' οὓς] ἥκιστα ἐχρῆν αὐτὸν ταῦτα πράττειν [id est, φιλοσοφεῖν], *hic autem philosophatur in fraudem eorum, adversus quos callidum et solertem esse omnium minime decebat.* Idem.

Τοῦ τε τὰ πράγματα] Num τοῦ τε γὰρ τὰ πρ. Idem.

Παρεστηκότα] Malim περιεστηκότα. Idem.

Ἅπασαν] Adde συντεταράχθαι, vel ἐν κινδύνῳ καταστῆναι. Idem.

Ἁλείαν] Imo vero ἁλιείαν. *exercitationem piscaturæ.* Idem.

Λείπεται] Conveniret quidem melius tempus præteritum λέλειπται ob præmissa. verum tamen quia Nauplius tum adhuc supererat in vivis, ferri potest præsens, item simplex pro composito ἀπολείπεται. Idem.

εἶναι καὶ δεινόν. ἀφικομένου δὲ τοῦ Ναυπλίου, δίδωσιν αὐτῷ τὴν παῖδα καταποντίσαι. ὁ δὲ παραλαβὼν ἦγεν αὐτήν· καὶ ὡς γίνονται ἐν τῷ Παρθενίῳ ὄρει, τίκτει Τήλεφον. ἀμελήσας δὲ ὧν [1]ὁ Ἄλεως αὐτῷ ἐπέστειλεν, ἄγων αὐτὴν ἀπέδοτο καὶ τὸ παιδίον [2]ἐς Μυσίαν Τεύθραντι τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ Τεύθρας ἀπιδὼν τὴν μὲν Αὔγην γυναῖκα ποιεῖται, τὸν δὲ παῖδα αὐτῆς ἐπονομάσας Τήλεφον τίθεται υἱὸν ἑαυτοῦ, δίδωσί τε αὐτὸν Πριάμῳ εἰς τὸ ὀλίγον παιδεῦσαι. χρόνου δὲ προϊόντος Ἀλέξανδρος ἐπεθύμησεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφικέσθαι, τό τε [3]ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς θεωρῆσαι βουλόμενος, ἅμα δὲ καὶ τὸ κάλλος τῆς Ἑλένης ἀκούων δηλονότι, καὶ τὴν τοῦ Τηλέφου γέννησιν ἀκηκοὼς, ὁπόθεν τε εἴη καὶ τίνα τρόπον καὶ ὑπὸ τίνος ἐπράθη. ὥςτε 72 Ἀλέξανδρος [4]οὕτω τὴν ἀποδημίαν ἐποιεῖτο διὰ προφάσεως τοιαύτης εἰς τὴν Ἑλλάδα. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ οἱ Μόλου παῖδες ἀφικνοῦνται ἐκ Κρήτης, δεόμενοι Μενελάου αὐτοὺς διαλλάξαι καὶ διελεῖν τὴν κτῆσιν αὐτοῖς, ὅτι εἴη ὁ πατὴρ τετελευτηκὼς αὐτοί τε στασιάζοιεν περὶ τῶν πατρῴων χρημάτων. εἶεν· τί οὖν γίνεται; πλεῖν αὐτῷ ἔδοξε, καὶ 186. 1 ἐπιστείλας τῇ γυναικὶ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ἐπιμελεῖσθαι τῶν ξένων, ἵνα μηδενὸς ἔσοιντο ἐνδεεῖς, ἕως ἂν αὐτὸς ἔλθῃ ἐκ Κρήτης, ὁ μὲν ᾤχετο· Ἀλέξανδρος δὲ αὐτοῦ τὴν γυναῖκα ἐξαπατήσας, καὶ λαβὼν ἐκ τῶν οἴκων [5]ὅσα πλεῖστα 73 ἐδύνατο, ἀποπλέων ᾤχετο, οὐκ αἰδεσθεὶς οὔτε Δία ξένιον οὔτε θεῶν οὐδένα, ἄνομα καὶ βάρβαρα ἔργα διαπραξάμενος, ἄπιστα πᾶσι καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἀκοῦσαι. ἀφικομένου

[1] ὁ om. [2] εἰς [3] τό τε ἐν Δ. ἱερὸν [4] οὗτος [5] ἃ

Ἀπιδὼν] Num ἄπαις ὤν. Idem.

Εἰς τὸ ὀλίγον] Parisinus dat εἰς τὸν ὀλίγον. Num ergo εἰς τὸν Ὄλυμπον. Olympus mons Phrygiæ notus est. An εἰς τὸ Ἴλιον. Idem.

Τό τε ἐν Δ.] Pro τε malim μέν. Idem.

Ἀκηκοὼς] Tertiam causam enumerat, cur Paris cupiditate Græciæ spectandæ exarsisset. Audierat a fama multa coram se jactata, 1. de magnificentia templi Delphici. 2. de forma Helenæ. 3. de mirabilibus fatis familiaris sui Telephi. Ut itaque nemo non amici sui sorte afficitur, ita Paris quoque gestiebat Telephi patriam, et reliqua ejus decora suis oculis noscitare. Idem.

Οὗτος] Num ὡς οὐκ ἔδει, vel tale quid. Idem.

Διὰ προφάσεως τοιαύτης] Imo vero διὰ προφάσεις τοιαύτας. tres enim causas profectionis enumeraverat paulo ante. Idem.

Αὐτοῖς, ὅτι] Aut interponendum, aut certe subaudiendum est λέγοντες. Idem.

Αὐτῷ] Menelao puta. Idem.

Τοῖς ἀδελφοῖς] At cujus? suisne? at præter Agamemnonem Menelao frater, quod sciam, nullus alius fuit. Ergone Helenæ fratres, Castor et Pollux, designantur? Videtur. Idem.

Τῶν ξένων] Paridis, et si qui alii aliunde, se absente, Spartam venirent. Idem.

Πᾶσι] Ad πᾶσι aut adde, aut subaudi saltim καὶ τοῖς οὖσι. Idem.

δὲ αὐτοῦ πάλιν εἰς Ἀσίαν, ἄγοντος τὰ χρήματα καὶ τὴν γυναῖκα, ἔστιν ὅπου ἀντελάβου τινὸς ἢ βοῇ ἐσήμηνας τοῖς περιοίκοις ἢ βοήθειαν συνέλεξας; οὐκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν· ἀλλὰ περιεῖδες Ἕλληνας ὑπὸ βαρβάρων ὑβρισθέντας. ἐπεὶ δ᾽ ἐπύθοντο οἱ Ἕλληνες τὴν ἁρπαγὴν καὶ Μενέλεως ᾔσθετο, ἤγειρε τὴν στρατιὰν καὶ διέπεμπεν ἡμῶν ἄλλον ἄλλοσε εἰς τὰς πόλεις αἰτήσοντας στρατόν. καὶ δὴ [1] καὶ τοῦτον ἔπεμψεν εἰς Χίον πρὸς Οἰνοπίωνα καὶ εἰς Κύπρον πρὸς Κινύραν. ὁ δὲ Κινύραν τε ἔπεισε μὴ συστρατεύειν ἡμῖν, δῶρά τε [2] πολλὰ παρ᾽ αὐτοῦ λαβὼν ἀποπλέων ᾤχετο· καὶ Ἀγαμέμνονι μὲν ἀποδίδωσι χαλκοῦν θώρακα, ὅστις οὐδενὸς ἄξιος ἦν, αὐτὸς δὲ τὰ ἄλλα εἶχε χρήματα. ἀπηγγέλλετο δὲ, ὅτι ἑκατὸν
74 ναῦς ἀποπέμψει ὁ Κινύρας, ὁρᾶτε δὲ [1] καὶ αὐτοὶ οὐδεμίαν παρ᾽ αὐτοῦ ἤκουσαν. ὥστε καὶ διὰ ταῦτα δικαίως ἂν μοι [3] δοκοίη θανάτῳ ζημιωθῆναι· ἄξιον γὰρ κολάσαι τὸν σοφιστὴν, ὃς ἐπὶ τοῖς φίλοις τὰ αἴσχιστα μηχανώμενος πέφανται.

έ. Ἄξιον δὲ καταμαθεῖν ἃ καὶ φιλοσοφεῖν ἐπικεχείρηκεν ἐξαπατῶν τοὺς νέους καὶ παραπείθων, φάσκων τάξεις [4] ἐξευρηκέναι πολεμικὰς, γράμματα, ἀριθμοὺς, μέτρα, σταθμοὺς, πεττοὺς, κύβους, μουσικὴν, νόμισμα, πυρσούς. καὶ οὐδὲ αἰσχύνεται, ὅταν αὐτίκα ἐλέγχηται φανερῶς ἐν ὑμῖν ψευδόμενος. Νέστωρ γὰρ ὁ πρεσβύτατος ἡμῶν ἁπάντων καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς Πειρίθου γάμοις μετὰ Λαπιθῶν ἐμαχέσατο Κενταύροις ἐν φάλαγγι καὶ ἐν τάξει· Μενεσθεὺς δὲ πρῶτος λέγεται κοσμῆσαι τάξεις, καὶ λόχους καὶ φάλαγγας συστῆσαι, ἡνίκα Εὔμολπος ὁ Ποσειδῶνος ἐπ᾽ Ἀθηναίους ἐστράτευσε Θρᾷκας ἄγων. ὥστε οὐ Παλα-

[1] καὶ om. [2] πολλὰ om. [3] δοκεῖ [4] ἐξευρηκέναι τάξεις

Ἀπηγγέλλετο] Revocavi hanc lectionem ex Aldina, meliorem utique lectione ἐπηγγ. quam Stephanus ei suffecerat cum hac annotatione: πρ. γρ. ἀπηγγέλλετο. ἔστι δὲ τὸ ἐπηγγέλλετο ἐν τῷ παλαιῷ ἀντιγράφῳ. Hæc Stephanus, auctorem laudans, non infinite, non ἐν παλαιῷ, sed finite ἐν τῷ παλαιῷ, incertum tamen et ignotum relinquens idem, quemnam vetustum codicem habuisset auctorem. Quem Parisinum usurpo, is certe auctor ei non fuit, nam in eo lectio Aldina legitur, quæ, quod dixi, sine dubio novæ præstat. Sed ne ipsa quidem satis sincera mihi videtur esse. Nullus enim dubito ἀπήγγελλε in activo leg. esse. *renuntiabat* Palamedes e Cypro Spartam rediens ad Græcos, *Cinyram classem centum navium esse præbiturum.* Passivum si tuebimur, reddendum erit: *nuntiabatur Cinyras præbiturus* — quod meas quidem ad aures durius accidit. IDEM.

Δοκεῖ] Sic dedi de meo, pro vulgari δοκοίη. Conf. p. 185. 14. ed. Steph. IDEM.

μήδους τὸ ἐξεύρημά ἐστιν, ἀλλ᾽ ἄλλων πρότερον. γράμματα 75
[1] μὲν δὴ πρῶτος Ὀρφεὺς ἐξήνεγκε, παρὰ Μουσῶν μαθὼν, ὡς καὶ τὰ ἐπὶ τῷ μνήματι αὐτοῦ δηλοῖ ἐπιγράμματα,

Μουσάων πρόπολον τῇδ᾽ Ὀρφέα Θρῇκες ἔθηκαν,
Ὃν κτάνεν ὑψιμέδων Ζεὺς ψολόεντι βέλει,
Οἰάγρου φίλον υἱὸν, ὃς [2] Ἡρακλῆ ἐξεδίδαξεν,
Εὑρὼν ἀνθρώποις γράμματα καὶ σοφίην.

μουσικὴν δὲ Τέννος ὁ Καλλιόπης, ὃν Ἡρακλῆς φονεύει, ἀριθμούς γε μὴν Μουσαῖος ὁ τῶν Εὐμολπιδῶν, Ἀθηναῖος, ὡς καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ δηλοῖ,

Ὄρθιον ἐξαμερὲς τετόρων καὶ εἴκοσι μέτρων,
Ὡς δεκάτην γενεὴν ἑκατὸν βιοῦν ἄνδρας.

νομίσματα δὲ οὐ Φοίνικες ἐξεῦρον, λογικώτατοι καὶ δεινότατοι ὄντες τῶν βαρβάρων; ἐξ ὁλοσφύρου γὰρ ἴσον μερισμὸν διείλοντο, [3] καὶ πρῶτοι χαρακτῆρα [4] ἔβαλον εἰς τὸν στα- 76
θμὸν τὸ πλέον καὶ τὸ ἔλαττον. παρ᾽ ὧν οὗτος ἐλθὼν [5] σοφίζεται. τῶν αὐτῶν δὲ καὶ ὁ ῥυθμός. ὥστε αὐτοῦ [6] ταῦτα πάντα πρεσβύτερα φαίνεται, ὧν οὗτος προσποιεῖται εὑρετὴς εἶναι. μέτρα δὲ καὶ σταθμὰ ἐξεῦρε, καπήλοις καὶ ἀγοραίοις ἀνθρώποις ἀπάτας καὶ ἐπιορκίας, πεττούς γε μὴν τοῖς ἀργοῖς τῶν ἀνδρῶν ἔριδας καὶ λοιδορίας. καὶ κύβους αὖ μέγιστον κακὸν [7] κατεδίδαξε, τοῖς μὲν ἡττηθεῖσι λύπας καὶ ζημίας, τοῖς δὲ [8] νενικηκόσι καταγέλωτα καὶ ὄνειδος· τὰ γὰρ ἀπὸ κύβων προσγινόμενα ἀνόνητα γίνεται, τὰ δὲ πλεῖστα καταναλί-
187. 1 σκεται παραχρῆμα. πυρσοὺς αὖ ἐσοφίσατο, ἀλλ᾽ ἐφ᾽ ἡμετέρῳ κακῷ, ἃ διενοεῖτο ποιεῖν, χρήσιμα δὲ τοῖς πολεμίοις. ἀρετὴ δέ ἐστιν ἀνδρὸς τοῖς ἡγεμόσι προσέχειν καὶ τὸ προσταττόμενον ποιεῖν καὶ τῷ πλήθει ἀρέσκειν παντὶ, αὐτόν τε παρέχειν ἄνδρα πανταχοῦ ἀγαθὸν, τούς τε φίλους εὖ ποιοῦντα καὶ τοὺς ἐχθροὺς κακῶς. ὧν τἀναντία πάντων οὗτος ἐπίσταται, τοὺς μὲν ἐχθροὺς ὠφελεῖν, τοὺς δὲ φίλους κακῶς ποιεῖν.

[1] μέν γε [2] Ἡρακλῆν ἐδίδαξεν [3] καὶ om. [4] ἔβαλλον· [5] σοφίζεται τὸν αὐτὸν ῥυθμόν [6] ταῦτα om. [7] ἔδειξε [8] νικῶσι

Φονεύει] Imo vero ἐφόνευεν. IDEM.

Ὡς δεκάτην] Locum hunc non intelligo. IDEM.

Νομίσματα] Cur non νόμισμα, ut paulo ante? IDEM.

Ἐξ ὁλοσφύρου —] Locum hunc, hominis mathematici face dignum, non intelligo, ut alios non paucos harum declamationum. IDEM.

Διείλοντο etc.] Num sic leg. διείλοντο πρῶτα, χαρακτῆρα βάλλοντες τὸν σταθμὸν εἰς τὸ πλέον καὶ τὸ ἔλαττον. *primi diviserunt, constituentes pondus, ut esset nota majoris et minoris, vel pluris et paucioris.* Ego vero saltu fossam hanc trajiciam, relinquens aliis peritioribus locos mihi inexplicabiles. IDEM.

ϛʹ. Ἀξιῶ δ᾽ ὑμᾶς ἔγωγε κοινῇ σκεψαμένους βουλεύσασθαι περὶ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφεῖναι αὐτὸν, ὑποχείριον λαβόντας. εἰ δὲ κατελεήσαντες αὐτὸν διὰ τὴν δεινότητα τῶν λόγων ἀφήσετε, θαυμαστὴ παρανομία γενήσεται ἐν τῷ στρατεύματι· εἰδὼς γὰρ αὐτῶν ἕκαστος ὅτι καὶ Παλαμήδης περιφανῶς τοσαῦτα ἡμαρτηκὼς οὐδεμίαν δίκην ἔδωκε, καὶ αὐτοὶ πειράσονται ἀδικεῖν. ὥστε ἐὰν νοῦν ἔχητε, ψηφιεῖσθε τὰ βέλτιστα ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ τῶν λοιπῶν οὕνεκεν παράδειγμα ποιήσεσθε τοῦτον τιμωρησάμενοι.

B.

ΑΛΚΙΔΑΜΑΝΤΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΟΥΣ ΓΡΑΠΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΓΡΑΦΟΝΤΩΝ

Η

ΠΕΡΙ ΣΟΦΙΣΤΩΝ.

Pag. ed. Reisk.
77 αʹ. ΕΠΕΙΔΗ τινες τῶν καλουμένων σοφιστῶν ἱστορίας
μὲν καὶ παιδείας ἠμελήκασι καὶ τοῦ δύνασθαι λέγειν ὁμοίως
τοῖς ἰδιώταις ἀπείρως ἔχουσι, γράφειν δὲ μεμελετηκότες λό-
γους καὶ διὰ βιβλίων δεικνύντες τὴν αὑτῶν σοφίαν σεμνύνον-
78 ται καὶ μέγα φρονοῦσι καὶ πολλοστὸν μέρος τῆς ῥητορικῆς
κεκτημένοι δυνάμεως ὅλης τῆς τέχνης ἀμφισβητοῦσι, διὰ
ταύτην τὴν αἰτίαν ἐπιχειρήσω κατηγορίαν ποιήσασθαι τῶν
γραπτῶν λόγων, οὐχ ὡς ἀλλοτρίαν ἐμαυτοῦ τὴν δύναμιν
αὐτῶν ἡγούμενος, ἀλλ᾽ ὡς ἐφ᾽ ἑτέροις μεῖζον φρονῶν καὶ τὸ

ΑΛΚΙΔΑΜΑΝΤΟΣ] Opusculum hoc, secundum Aldum, primus publici juris facio, ab H. Stephano, et in Corpore Græcorum oratorum, et in Isocrate, præteritum. Aldus enim id, non in oratorum quidem Corpore, at cum Isocrate tamen ediderat. Reisk.

ΓΡΑΠΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ] Appellat eas orationes, quæ literarum monumentis prius consignatæ, tum verbotenus memoriæ impressæ, sic demum recitantur, oppositæ illis, quæ, ut aiunt, ex plenitudine cordis, ex tempore, nulla præparatione habentur ab oratore, dicente ea, quæ in buccam veniant. Idem.

Διὰ βιβλίων] Sic dedi de meo, pro vulgari βεβαίων. vulgarem, vel vulgatam appello lectionem in Aldina prostantem. Idem.

γράφειν ἐν παρέργῳ τοῦ μελετᾷν οἰόμενος χρῆναι, καὶ τοὺς
ἐπ᾽ αὐτὸ τοῦτο τὸν βίον καταναλίσκοντας ἀπολελεῖφθαι πολὺ
καὶ ῥητορικῆς καὶ φιλοσοφίας ὑπειληφὼς, καὶ πολὺ δικαιό-
τερον ἂν ποιητὰς ἢ σοφιστὰς προσαγορεύεσθαι νομίζων.
βʹ. Πρῶτον μὲν οὖν ἐντεῦθεν ἄν τις καταφρονήσειε τοῦ
γράφειν, ἐξ ὧν ἐστὶν εὐεπίθετον καὶ ῥᾴδιον καὶ τῇ τυχούσῃ
φύσει πρόχειρον. εἰπεῖν μὲν γὰρ ἐκ τοῦ παραχρῆμα περὶ τοῦ
παρατυχόντος ἐπιεικῶς, καὶ ταχείᾳ χρήσασθαι τῶν ἐνθυ-
μημάτων καὶ τῶν ὀνομάτων εὐπορίᾳ, καὶ τῷ καιρῷ τῶν
πραγμάτων καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν ἀνθρώπων εὐστόχως
ἀκολουθῆσαι, καὶ τὸν προσήκοντα λόγον εἰπεῖν, οὔτε φύσεως
ἁπάσης οὔτε παιδείας τῆς τυχούσης ἐστίν· ἐν πολλῷ δὲ
χρόνῳ γράψαι ἂν καὶ κατὰ σχολὴν ἐπανορθῶσαι, καὶ
παραθέμενον τὰ τῶν προγεγονότων σοφιστῶν συγγράμματα
πολλαχόθεν εἰς τὰ αὐτῶν ἐνθυμήματα συναγεῖραι, καὶ
μιμήσασθαι τὰς τῶν εὖ λεγομένων ἐπιτυχίας, καὶ τὰ μὲν 79
ἐκ τῆς τῶν ἰδιωτῶν συμβουλίας ἐπανορθώσασθαι, τὰ δὲ
αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ πολλάκις ἐπισκεψάμενον ἀνακαθᾶραι καὶ
μεταγράψαι, καὶ τοῖς ἀπαιδεύτοις ῥᾴδιον πέφυκεν. ἔστι δ᾽
ἅπαντα τὰ μὲν ἀγαθὰ καὶ καλὰ σπάνια καὶ χαλεπὰ
καὶ διὰ πόνων εἰωθότα γίγνεσθαι, τὰ δὲ ταπεινὰ καὶ
φαῦλα ῥᾳδίαν ἔχει κτῆσιν, ὥστ᾽, ἐπειδὴ τὸ γράφειν τοῦ
λέγειν ἑτοιμότερον ἡμῖν ἐστὶν, εἰκότως ἂν αὐτοῦ καὶ τὴν
κτῆσιν ἐλάττονος ἀξίαν νομίζοιμεν.
γʹ. Ἔπειτα τοῖς μὲν λέγειν δεινοῖς οὐδεὶς ἂν φρονῶν
ἀπιστήσειεν ὡς οὐ μικρὸν τὴν τῆς ψυχῆς ἕξιν μεταῤῥυθμί-
σαντες ἐπιεικῶς λογογραφήσουσι. τοῖς δὲ γράφειν ἠσκημέ-
νοις οὐδεὶς ἂν πιστεύσειεν ὡς ἐπὶ τῆς αὐτῆς δυνάμεως καὶ
λέγειν οἷοί τε ἔσονται. τοὺς μὲν γὰρ τὰ χαλεπὰ τῶν ἔρ-
γων ἐπιτελοῦντας εἰκὸς, ὅταν ἐπὶ τὰ ῥᾴω τὴν γνώμην
μεταστήσωσιν, εὐπόρως μεταχειρίσασθαι τὴν τῶν πρα-
γμάτων ἀπεργασίαν· τοῖς δὲ τὰ ῥᾴδια γεγυμνασμένοις
ἀντίτυπος καὶ προσάντης ἡ τῶν χαλεπωτέρων ἐπιμέλεια

Χρῆναι] Post χρῆναι videtur deesse ποιεῖσθαι. Idem.

Παραθέμενον] An περιθέμενον, perinde est. Sententia est: vallatum quasi multitudine codicum coram se positorum, et in alios ex aliis inspicientem. Idem.

Πολλαχόθεν εἰς τὰ αὐτῶν] Aut delendum est εἰς, aut leg. πολλαχόθεν εἰς ταὐτὸ τὰ αὐτῶν —. Idem.

Ὡς ἐπὶ] Malim ὡς ἀπὸ. Idem.

καθίσταται. γνοίη δ᾽ ἄν τις ἐκ τῶνδε τῶν παραδειγμά-
των. ὁ μὲν γὰρ ἆραι μέγα φορτίον δυνάμενος ἐπὶ τὰ
κουφότερα μετελθὼν ῥᾳδίως μεταχειρίσαιτ᾽ ἄν· ὁ δὲ πρὸς
τὰ κοῦφα τῇ δυνάμει διϊκνούμενος οὐδὲν ἂν τῶν βαρυτέρων
80 οἷός τε ᾖ φέρειν. καὶ πάλιν ὁ μὲν ποδώκης δρομεὺς ῥᾳδίως
παρέπεσθαι τοῖς βραδυτέροις δύναιτ᾽ ἄν· ὁ δὲ βραδὺς οὐκ
ἂν οἷός τε ᾖ τοῖς θάσσοσιν ὁμοδραμεῖν. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις
ὁ μὲν τὰ πόῤῥω δυνάμενος ἐπισκόπως ἀκοντίζειν ἢ τοξεύειν
καὶ τῶν ἐγγὺς τεύξεται ῥᾳδίως, ὁ δὲ τὰ πλησίον βάλλειν
ἐπιστάμενος οὔπω δῆλον εἰ καὶ τῶν πόῤῥω δυνήσεται
τυγχάνειν. τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ περὶ τοὺς λόγους ὁ
μὲν ἐκ τοῦ παραυτίκα καλῶς αὐτοῖς χρώμενος οὐκ ἄδηλον
ὅτι μετὰ χρόνου καὶ σχολῆς ἐν τῷ γράφειν διαφέρων ἔσται
λογοποιός· ὁ δ᾽ ἐπὶ τοῦ γράφειν τὰς διατριβὰς ποιούμενος
οὐκ ἀφανὲς ὅτι μεταβὰς ἐπὶ τοὺς αὐτοσχεδιαστικοὺς λό-
γους ἀπορίας καὶ πλάνου καὶ ταραχῆς ἕξει πλήρη τὴν
γνώμην.

δ΄. Ἡγοῦμαι δὲ καὶ τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων τὸ μὲν
λέγειν ἀεί τε καὶ διὰ παντὸς χρήσιμον εἶναι, τοῦ δὲ γράφειν
ὀλιγάκις εὔκαιρον αὐτῷ [1] τὴν δύναμιν καθίστασθαι. τίς
γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι λέγειν μὲν ἐκ τοῦ παραυτίκα καὶ δημη-
γοροῦσι καὶ δικαζομένοις καὶ τὰς ἰδίας ὁμιλίας ποιοῦσιν
ἀναγκαῖόν ἐστι, καὶ πολλάκις ἀπροσδοκήτως καιροὶ πρα-
γμάτων παραπίπτουσιν, ἐν οἷς οἱ μὲν σιωπῶντες εὐκατα-
φρόνητοι δόξουσιν εἶναι, τοὺς δὲ λέγοντας ὡς ἰσόθεον τὴν
γνώμην ἔχοντας ὑπὸ τῶν ἄλλων τιμωμένους ὁρῶμεν. ὅταν
γὰρ νουθετῆσαι [2] δέῃ τοὺς ἁμαρτάνοντας ἢ παραμυθή-
σασθαι τοὺς δυστυχοῦντας ἢ πραῧναι τοὺς [3] ὀργιζομέ-
81 νους ἢ τὰς ἐξαίφνης ἐπενεχθείσας αἰτίας ἀπολύσασθαι,
τηνικαῦθ᾽ ἡ τοῦ λέγειν δύναμις τῇ χρείᾳ τῶν ἀνθρώπων
ἐπικουρεῖν οἵα τέ ἐστιν, ἡ δὲ γραφὴ σχολῆς δεῖται καὶ μα-
κροτέρους ποιεῖται τοὺς χρόνους τῶν καιρῶν· οἱ μὲν γὰρ

[1] τὴν δύναμιν αὐτοῦ [2] δεῖ [3] ἀπολυμέλους

Αὐτοῦ] Imo vero αὐτῷ, scil. τῷ βίῳ. Idem.

Ἀπολυμέλους] Quicquid ejus est, sententia postulat θυμουμένους. verum quærant feliciores atque sagaciores. Num τοὺς εὐκόλως θυμουμένους, aut τοὺς ἀπὸ μηδενὸς θυμουμενους. Idem.

Οἱ μὲν γὰρ] Scil. καιροί. Ad ἡ δὲ subaudi γραφή. Idem.

ταχεῖαν τὴν ἐπικουρίαν ἐπὶ τῶν ἀγώνων ἀπαιτοῦσιν, ἡ δὲ
κατὰ σχολὴν καὶ βραδέως ἐπιτελεῖ τοὺς λόγους, ὥστε τίς
ἂν φρονῶν ταύτην τὴν δύναμιν ζηλώσειεν, ἢ τῶν καιρῶν το-
σοῦτον ὑπολείπεται; πῶς [1] δ᾽ οὐ καταγέλαστον εἰ τοῦ
κήρυκος παρακαλοῦντος τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν
πολιτῶν, ἢ τοῦ ὕδατος ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἤδη ῥέοντος,
ἐπὶ τὸ γραμματεῖον ὁ ῥήτωρ πορεύοιτο συνθήσων καὶ μαθη-
σόμενος λόγον; ὡς ἀληθῶς γάρ, εἰ μὲν ἦμεν τύραννοι τῶν 82
πόλεων, ἐφ᾽ ἡμῖν ἂν ἦν καὶ δικαστήρια συλλέγειν καὶ περὶ
τῶν κοινῶν βουλεύεσθαι πραγμάτων, ὥστε, ὁπότε γράψαι-
μεν τοὺς λόγους, τηνικαῦτα τοὺς ἄλλους πολίτας ἐπὶ τὴν
ἀκρόασιν παρακαλεῖν· ἐπεὶ δ᾽ ἕτεροι τούτων κύριοί εἰσιν,
ἆρ᾽ οὐκ εὔηθες ἡμᾶς ἄλλην τινὰ μελέτην [2] ποιεῖσθαι λόγων
ἐναντίως ἔχουσαν ἀκριβῶς; εἰ γὰρ οἱ τοῖς ὀνόμασιν ἐξειρ-
γασμένοι καὶ μᾶλλον ποιήμασιν ἢ λόγοις ἐοικότες, καὶ τὸ
μὲν αὐτόματον καὶ πλέον ἀληθείαις ὅμοιον ἀποβεβληκότες,
μετὰ παρασκευῆς δὲ πεπλάσθαι καὶ συγκεῖσθαι δοκοῦν-
τες ἀπιστίας καὶ φθόνου τὰς τῶν ἀκουόντων γνώμας [3] ἐμπι-
πλῶσι, — τεκμήριον δὲ μέγιστον· οἱ γὰρ εἰς τὰ δικαστήρια
τοὺς λόγους γράφοντες φεύγουσι τὰς ἀκριβείας καὶ μιμοῦν-
ται τὰς τῶν αὐτοσχεδιαζόντων ἑρμηνείας, καὶ τότε μάλιστα 83
γράφειν δοκοῦσιν ὅταν ἥκιστα γεγραμμένοις ὁμοίους πορί-
σωνται λόγους. ὁπότε δὲ καὶ τοῖς λογογράφοις τοῦτο πέρας
τῆς ἐπιεικείας ἐστὶν, ὅταν τοὺς αὐτοσχεδιάζοντας μιμή-
σωνται, πῶς οὐ χρὴ καὶ τῆς παιδείας ἐκείνην μάλιστα
τιμᾶν, ἀφ᾽ [4] ἧς πρὸς τοῦτο τὸ γένος τῶν λόγων εὐπόρως
ἕξομεν;

ε΄. Οἶμαι δὲ καὶ διὰ τοῦτ᾽ ἄξιον εἶναι τοὺς γραπτοὺς
λόγους ἀποδοκιμάζειν, ὅτι τὸν βίον τῶν μεταχειριζομένων
ἀνώμαλον καθιστᾶσι. περὶ πάντων μὲν γὰρ τῶν πραγμά-

[1] δ᾽ om. [2] ποιεῖσθαι μελέτην [3] ἐμπιμπλῶσι [4] οὗ

Πῶς οὐ] Malim ἢ πῶς οὐ, aut, πῶς δ᾽ οὐ. Idem.

Εἰ] Εἴη Paris. non male, si utrumque sic copuletur εἴη, εἰ. Idem.

Μαθησόμενος] Id est, ἐκμαθ. *memoriæ mandaturus*, ἐν μνήμῃ ἀναληψόμενος. Sic haud multo post quoque p. 84. ult. μάθησις est orationum scriptarum comprehensio, quæ fit a memoria. Idem.

Καὶ πλέον ἀληθείαις] Num καὶ, ᾗ δέον, ἀληθείαις. *et, qua par est, veritati rerum consentaneam formam.* Idem.

Μάλιστα] Post μάλιστα videtur aliquod adverbium, e. c. ὀρθῶς, vel καλῶς, vel potius δικανικῶς deesse. Idem. κάλλιστα de suo Bekkerus.

Ἐκείνην] Aut ἐκεῖνο leg. est, aut ἀφ᾽ ἧς. Reisk.

των γεγραμμένους ἐπίστασθαι λόγους ἕν τι τῶν ἀδυνάτων πέφυκεν· ἀνάγκη δέ ἐστιν, ὅταν τις τὰ μὲν αὐτοσχεδιάζῃ τὰ δὲ τυποῖ, τὸν λόγον ἀνόμοιον ὄντα ψόγον τῷ λέγοντι παρασκευάζειν, καὶ τὰ μὲν ὑποκρίσει καὶ ῥαψῳδίᾳ παραπλήσια δοκεῖν εἶναι, τὰ δὲ ταπεινὰ καὶ φαῦλα φαίνεσθαι παρὰ τὴν ἐκείνων ἀκρίβειαν.

ϛʹ. Δεινὸν δ᾽ ἔστι τὸν ἀντιποιούμενον φιλοσοφίας τῆς τοῦ λέγειν καὶ παιδεύσειν ἑτέρους ὑπισχνούμενον, ἂν μὲν ἔχῃ γραμματεῖον ἢ βιβλίον, δεικνύναι δύνασθαι τὴν αὑτοῦ σοφίαν, ἂν δὲ τούτων ἄμοιρος γένηται, μηδὲν τῶν ἀπαιδεύτων βελτίω καθεστάναι, καὶ χρόνου μὲν δοθέντος, δύνασθαι λόγον ἐξενεγκεῖν, εὐθέως δὲ περὶ τοῦ προτεθέντος ἀφωνότερον εἶναι τῶν ἰδιωτῶν, καὶ λόγων μὲν τέχνας ἐπαγγέλλεσθαι, τοῦ δὲ λέγειν μηδὲ μικρὰν δύναμιν ἔχοντα ἐν ἑαυτῷ φαίνεσθαι. καὶ γὰρ ἡ μελέτη τοῦ γράφειν ἀπορίαν τοῦ λέγειν πλείστην παραδίδωσιν. ὅταν γάρ τις ἐθισθῇ κατὰ μικρὸν ἐξεργάζεσθαι τοὺς λόγους καὶ μετὰ ἀκριβείας καὶ
84 ῥυθμοῦ τὰ ῥήματα συντιθέναι καὶ βραδείᾳ τῇ τῆς διανοίας κινήσει χρώμενος ἐπιτελεῖν τὴν ἑρμηνείαν, ἀναγκαῖόν ἐστι τοῦτον, ὅταν εἰς τοὺς αὐτοσχεδιαστοὺς ἔλθῃ λόγους, ἐναντία πράσσοντα ταῖς συνηθείαις ἀπορίας καὶ θορύβου πλήρη τὴν γνώμην ἔχειν, καὶ πρὸς ἅπαντα μὲν δυσχεραίνειν, μηδὲν δὲ διαφέρειν τῶν ἰσχνοφώνων, οὐδέποτε δ᾽ εὐλύτῳ τῇ τῆς ψυχῆς ἀγχινοίᾳ χρώμενον ὑγρῶς καὶ φιλανθρώπως μεταχειρίζεσθαι τοὺς λόγους, ἀλλ᾽ ὥσπερ οἱ διὰ μακρῶν χρόνων ἐκ δεσμῶν λυθέντες οὐ δύνανται τοῖς ἄλλοις ὁμοίαν ποιήσασθαι τὴν ὁδοιπορίαν, ἀλλ᾽ εἰς ἐκεῖνα τὰ σχήματα καὶ τοὺς ῥυθμοὺς ἀποφέρονται μεθ᾽ ὧν καὶ δεδεμένοις αὐτοῖς ἀναγκαῖον ἦν πορεύεσθαι, τὸν αὐτὸν τρόπον ἡ γραφὴ βραδείας τὰς διαβάσεις τῇ γνώμῃ παρασκευάζουσα καὶ τοῦ λέγειν ἐν τοῖς ἐναντίοις [1]ἔθεσι ποιουμένη τὴν ἄσκησιν ἄπορον καὶ δεσμῶτιν τὴν ψυχὴν καθίστησι καὶ τῆς ἐν τοῖς αὐτοσχεδιαστοῖς εὐροίας ἁπάσης ἐπίπροσθεν γίνεται.

[1] εὔθεσι

Εὐθέως] Post εὐθέως videtur deesse λέγειν [vel αὐτοσχεδιάζειν] δέον. Idem.

Φιλανθρώπως] Est *prompte, expedite, hilariter*. v. Indicem nostrum Demosthenicum. Idem.

Εὔθεσι] Num εἴδεσι. Idem.

ζʹ. Νομίζω δὲ καὶ τὴν μάθησιν τῶν γραπτῶν λόγων χαλε- 85
πὴν καὶ τὴν μνήμην ἐπίπονον καὶ τὴν λήθην αἰσχρὰν ἐν τοῖς ἀγῶσι γίνεσθαι. πάντες γὰρ ἂν ὁμολογήσειαν τὰ μικρὰ τῶν μεγάλων καὶ τὰ πολλὰ τῶν ὀλίγων χαλεπώτερον εἶναι μαθεῖν καὶ μνημονεῦσαι. περὶ μὲν οὖν τοὺς αὐτοσχεδιασμοὺς ἐπὶ τῶν ἐνθυμημάτων δεῖ μόνον τὴν γνώμην ἔχειν, τοῖς δὲ ὀνόμασιν ἐκ τοῦ παραυτίκα δηλοῦν· ἐν δὲ τοῖς γραπτοῖς λόγοις καὶ τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ἐνθυμημάτων καὶ συλλαβῶν ἀναγκαῖόν ἐστι ποιεῖσθαι τὴν μνήμην καὶ τὴν μάθησιν ἀκριβῆ. ἐνθυμήματα μὲν οὖν ὀλίγα καὶ μεγάλα τοῖς λόγοις ἔνεστιν, ὀνόματα δὲ καὶ ῥήματα πολλὰ καὶ ταπεινὰ καὶ μικρὸν ἀλλήλων διαφέροντα. καὶ τῶν μὲν ἐνθυμημάτων ἅπαξ ἕκαστον δηλοῦται, τοῖς δ᾽ ὀνόμασι πολλάκις τοῖς αὐτοῖς ἀναγκαζόμεθα χρῆσθαι· διὸ τῶν μὲν εὔπορος ἡ μνήμη, τοῖς δὲ δυσανάληπτος καὶ δυσφύλακτος ἡ μάθησις καθέστηκεν. ἔτι τοίνυν αἱ λῆθαι περὶ μὲν τοὺς αὐτοσχεδιασμοὺς ἄδηλον τὴν αἰσχύνην ἔχουσιν. εὐλύτου γὰρ τῆς ἑρμηνείας οὔσης καὶ τῶν ὀνομάτων οὐκ ἀκριβῶς συνεξεσμένων, ἂν ἄρα καὶ διαφύγῃ τι τῶν ἐνθυμημάτων, οὐ χαλεπὸν ὑπερβῆναι τῷ ῥήτορι καὶ τῶν ἐφεξῆς ἐνθυμημάτων ἁψάμενον μηδεμιᾷ τὸν λόγον αἰσχύνῃ περιβαλεῖν· ἀλλὰ καὶ τῶν διαφυγόντων, ἂν ὕστερον ἀναμνησθῇ, ῥᾴδιον ποιήσασθαι τὴν δήλωσιν. τοῖς δὲ γεγραμμένα λέγουσιν ἂν κατὰ μικρὸν ὑπὸ
τῆς ἀγωνίας ἐκλίπωσί τι καὶ παραλλάξωσιν, ἀπορίαν 86
ἀνάγκη καὶ πλάνον καὶ ζήτησιν ἐγγενέσθαι, καὶ μακροὺς μὲν χρόνους ἐπισχεῖν, πολλάκις δὲ τῇ σιωπῇ διαλαμβάνειν τὸν λόγον, ἀσχήμονα δὲ καὶ καταγέλαστον καὶ δυσεπικούρητον καθεστάναι τὴν ἀπορίαν.

ηʹ. Ἡγοῦμαι δὲ καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν ἀκροατῶν ἄμεινον χρῆσθαι τοὺς αὐτοσχεδιάζοντας τῶν τὰ γεγραμμένα λεγόντων. οἱ μὲν γὰρ πολὺ πρὸ τῶν ἀγώνων τὰ συγγράμματα διαπονήσαντες ἐνίοτε τῶν καιρῶν ἁμαρτάνουσιν·

Τὴν μάθησιν] Μάθησιν a μνήμῃ diversam facit sophista. illa est impressio rerum memoriæ mandandarum in eam partem mentis, quæ percepta visa retinere, et sub usus tempus reddere valet. μνήμη autem est ipsa tenax rerum memoriæ mandatarum retentio, et suggestio, cum linguæ dicenda suggerit. Idem.

Τοῖς δὲ ὀνόμασιν - - δηλοῦν] Idem est, ac si dixisset: ὀνόμασι δὲ αὐτὰ δηλοῦν τοῖς ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἀπαντῶσι. Idem.

Συλλαβῶν] Malim aut καὶ τῶν συλλαβῶν, aut καὶ αὐτῶν τῶν συλλαβῶν. Idem.

Πολὺ] Prætuli e Parisino vulgatæ πολλοί. *multum*, id est *dudum, ante certamina*. Idem.

ἢ γὰρ μακρότερα τῆς ἐπιθυμίας λέγοντες ἀπεχθάνονται τοῖς ἀκούουσιν, ἢ βουλομένων ἔτι τῶν ἀνθρώπων ἀκροᾶσθαι προαπολείπουσι τοὺς λόγους. χαλεπὸν γάρ, ἴσως δ' ἀδύνατόν ἐστιν ἀνθρωπίνην πρόνοιαν ἐφικέσθαι τοῦ μέλλοντος, ὥστε προϊδεῖν ἀκριβῶς τίνα τρόπον αἱ γνῶμαι τῶν ἀκουόντων πρὸς τὰ μήκη τῶν λεγομένων ἕξουσιν. ἐν δὲ τοῖς αὐτοσχεδιασμοῖς ἐπὶ τῷ λέγοντι γίνεται ταμιεύεσθαι τοὺς λόγους πρὸς τὰς δυνάμεις τῶν [1] γνωμῶν ἀποβλέποντι καὶ τὰ μήκη συντέμνειν καὶ τὰ συντόμως ἐσκεμμένα διὰ μακροτέρων δηλοῦν.

θ'. Χωρὶς τοίνυν τούτων οὐδὲ τοῖς παρ' αὐτῶν τῶν ἀγώνων ἐνθυμήμασι διδομένοις ὁμοίως ὁρῶμεν ἑκατέρους χρῆσθαι δυναμένους. τοῖς μὲν γὰρ ἄγραφα λέγουσιν, ἄν τι παρὰ τῶν ἀντιδίκων ἐνθύμημα λάβωσιν ἢ διὰ τὴν συντονίαν τῆς διανοίας αὐτῶν παρὰ σφῶν αὐτῶν διανοηθῶσιν, εὔπορόν ἐστιν ἐν τάξει θεῖναι· τοῖς γὰρ ὀνόμασιν ἐκ τοῦ παραυτίκα
87 περὶ ἁπάντων δηλοῦντες, οὐδ' ὅταν πλείω τῶν ἐσκεμμένων λέγωσιν, [2] οὐδαμῇ τὸν λόγον ἀνώμαλον καὶ ταραχώδη καθιστᾶσι· τοῖς δὲ μετὰ τῶν γραπτῶν λόγων ἀγωνιζομένοις ἂν ἄρα τι χωρὶς τῆς παρασκευῆς ἐνθύμημα δοθῇ, χαλεπὸν ἐναρμόσαι καὶ [3] χρῆσθαι κατὰ τρόπον. αἱ γὰρ ἀκρίβειαι τῆς τῶν ὀνομάτων ἐξεργασίας οὐ παραδέχονται τοὺς αὐτοματισμούς, ἀλλ' ἀναγκαῖον ἢ μηδὲν χρῆσθαι τοῖς ἀπὸ τῆς τύχης ἐνθυμήμασι δοθεῖσιν ἢ χρώμενον διαλύειν καὶ συνερείπειν τὴν τῶν ὀνομάτων οἰκονομίαν, καὶ τὰ μὲν ἀκριβῶς τὰ δὲ εἰκῇ λέγοντα ταραχώδη καὶ ἄφωνον καθιστάναι τὴν ἑρμηνείαν. καίτοι τίς ἂν εὖ φρονῶν ἀποδέξαιτο τὴν τοιαύτην μελέτην, ἥ τις καὶ τῶν αὐτομάτων ἀγαθῶν ἐπίπροσθεν τῇ χρήσει καθέστηκε καὶ χείρω τῆς τύχης ἐνίοτε τοῖς ἀγωνιζομένοις τὴν ἐπικουρίαν παραδίδωσι, καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἄγειν τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον εἰθισμένων αὕτη καὶ τοῖς αὐτομάτοις εὐπορήμασιν ἐμποδών ἐστιν.

[1] λόγων [2] οὐδαμοῦ [3] κεχρῆσθαι

Τῶν λόγων] Sententia postulat τῶν πραγμάτων, aut τῶν καιρῶν, aut τῶν ἀκροατῶν. Idem.

Μετὰ] Paris. κατὰ. quod si probatur, leg. erit κατὰ τὸν γραπτὸν λόγον. In vulgari lectione formula orationis literis consignata assimilatur *socio in bello*, quo freti certamen inimus. Idem.

Ἄφωνον] Aut διάφωνον leg. *dissonam*, aut ἀσύμφωνον. Idem.

ι'. Ἡγοῦμαι δ' οὐδὲ λόγους δίκαιον εἶναι καλεῖσθαι τοὺς γεγραμμένους, ἀλλ' ὥσπερ εἴδωλα καὶ σχήματα καὶ μιμήματα λόγων, καὶ τὴν αὐτὴν κατ' αὐτῶν εἰκότως ἂν δόξαν [1] ἔχοιμι, ἥνπερ [2] κατὰ τῶν χαλκῶν ἀνδριάντων καὶ λιθίνων ἀγαλμάτων καὶ γεγραμμένων ζῴων. ὥσπερ γὰρ ταῦτα μι- 88
μήματα τῶν ἀληθινῶν σωμάτων ἐστί, καὶ τέρψιν μὲν ἐπὶ τῆς θεωρίας ἔχει, χρῆσιν δ' οὐδεμίαν τῷ τῶν ἀνθρώπων βίῳ παραδίδωσι, τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ γεγραμμένος λόγος, ἑνὶ σχήματι καὶ τάξει [3] κεχρημένος, ἐκ βιβλίου θεωρούμενος ἔχει τινὰς ἐκπλήξεις, ἐπὶ δὲ τῶν καιρῶν ἀκίνητος ὢν οὐδεμίαν ὠφέλειαν τοῖς κεκτημένοις παραδίδωσιν· ἀλλ' ὥσπερ ἀνδριάντων καλῶν ἀληθινὰ σώματα [4] πολὺ χείρους τὰς εὐπορίας ἔχοντα [5] πολλαπλασίους ἐπὶ τῶν ἔργων τὰς ὠφελείας παραδίδωσιν, οὕτω καὶ λόγος ὁ μὲν ἐπ' αὐτῆς τῆς διανοίας ἐν τῷ παραυτίκα λεγόμενος ἔμψυχός ἐστι καὶ ζῇ καὶ τοῖς πράγμασιν ἕπεται καὶ τοῖς ἀληθέσιν ἀφωμοίωται σώμασιν, ὁ δὲ γεγραμμένος εἰκόνι λόγου τὴν φύσιν ὁμοίαν ἔχων ἁπάσης [6] εὐεργεσίας ἄμοιρος καθέστηκεν.

ια'. Ἴσως ἂν οὖν εἴποι τις ὡς ἄλογόν ἐστι κατηγορεῖν μὲν τῆς γραφικῆς δυνάμεως, ἑαυτὸν δὲ διὰ ταύτης φαίνεσθαι τὰς ἀποδείξεις ποιούμενον, καὶ [7] προδιαβάλλειν τὴν πραγματείαν ταύτην δι' ἧς εὐδοκιμεῖν παρασκευάζεται παρὰ 89
τοῖς Ἕλλησιν, ἔτι δὲ περὶ φιλοσοφίαν διατρίβοντα τοὺς αὐτοσχεδιαστικοὺς λόγους ἐπαινεῖν καὶ προυργιαίτερον ἡγεῖσθαι τὴν τύχην τῆς προνοίας καὶ φρονιμωτέρους τοὺς εἰκῇ λέγοντας τῶν μετὰ παρασκευῆς γραφόντων. ἐγὼ δὲ πρῶτον μὲν οὐ παντελῶς ἀποδοκιμάζων τὴν γραφικὴν δύναμιν ἀλλὰ χείρω τῆς αὐτοσχεδιαστικῆς ἡγούμενος εἶναι, καὶ τοῦ δύνασθαι λέγειν πλείστην ἐπιμέλειαν οἰόμενος χρῆναι ποιεῖσθαι, τούτους εἴρηκα τοὺς λόγους· ἔπειτα προσχρῶμαι τῷ

[1] ἔχοιμεν [2] καὶ κατὰ [3] γεγραμμένος [4] πολυχείρους [5] * πολλαπλασίας [6] * ἐνεργείας [7] προσδιαβάλλειν

Καὶ τάξει] Videtur μιᾷ esse interponendum. Idem.

Πολυχείρους τὰς εὐπορίας] Mirifice dictum pro εὐπορίας παρέχοντα ὡσεὶ ὑπὸ πολλῶν χειρῶν παρεσκευασμένας. Idem.

Ἐπὶ αὐτῆς] Malim ἀπ' αὐτῆς. Idem.

Ἀποδείξεις] Ἐπιδείξεις de suo dedit Bekkerus.

Προσδιαβάλλειν] Malim προδιαβ. (sine sibilo) *artem illam, illudve studium, per quod quis ad gloriam contendat, prius infamare, quam quæsita gloria potiatur.* Idem.

Προυργιαίτερον] Subaudiri potest τι. malim tamen προυργιαιτέραν in fœminino. Idem.

γράφειν οὐκ ἐπὶ τούτῳ μέγιστον φρονῶν, ἀλλ' ἵν' ἐπιδείξω
τοῖς ἐπὶ ταύτῃ τῇ δυνάμει σεμνυνομένοις ὅτι μικρὰ πονή-
σαντες ἡμεῖς ἀποκρύψαι καὶ καταλῦσαι τοὺς λόγους αὐ-
τῶν οἷοί τ' ἐσόμεθα. πρὸς δὲ τούτοις καὶ τῶν ἐπιδείξεων
ἕνεκα τῶν εἰς τοὺς ὄχλους ἐκφερομένων ἅπτομαι τοῦ γρά-
φειν. τοῖς μὲν γὰρ πολλάκις ἡμῖν ἐντυγχάνουσιν ἐξ ἐκείνου
90 τοῦ τρόπου παρακελεύομαι πεῖραν ἡμῶν λαμβάνειν, ὅταν
ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ προτεθέντος εὐκαίρως καὶ μουσικῶς εἰ-
πεῖν οἷοί τ' ὦμεν· τοῖς δὲ διὰ χρόνου μὲν ἐπὶ τὰς ἀκροάσεις
ἀφιγμένοις μηδεπώποτε δὲ πρότερον ἡμῖν ἐντετυχηκόσιν
ἐπιχειροῦμέν τι δεικνύναι τῶν γεγραμμένων· εἰθισμένοι γὰρ
ἀκροᾶσθαι τῶν ἄλλων τοὺς λόγους, ἴσως ἂν ἡμῶν αὐτο-
σχεδιαζόντων ἀκούοντες ἐλάττονα τῆς ἀξίας δόξαν καθ'
ἡμῶν λάβοιεν. χωρὶς δε τούτων καὶ σημεῖα τῆς ἐπιδόσεως,
ἣν εἰκὸς ἐν τῇ διανοίᾳ γίνεσθαι, παρὰ τῶν γραπτῶν λόγων
ἐναργέστατα κατιδεῖν ἐστίν. εἰ μὲν γὰρ βέλτιον αὐτοσχε-
διάζομεν νῦν ἢ πρότερον, οὐ ῥᾴδιον ἐπικρίνειν ἐστί· χαλεπαὶ
γὰρ αἱ μνῆμαι τῶν προειρημένων λόγων καθεστήκασιν· εἰς
δὲ τὰ γεγραμμένα κατιδόντας ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ θεωρῆ-
σαι τὰς τῆς ψυχῆς ἐπιδόσεις ῥᾴδιόν ἐστιν. ἔτι δὲ καὶ
μνημεῖα καταλιπεῖν ἡμῶν αὐτῶν σπουδάζοντες καὶ τῇ φιλο-
τιμίᾳ χαριζόμενοι λόγους γράφειν ἐπιχειροῦμεν.

ιβ'. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' [1] ὡς εἰκῇ λέγειν παρακελευόμεθα,
τὴν αὐτοσχεδιαστικὴν δύναμιν τῆς γραφικῆς προτιμῶντες,
ἄξιόν ἐστι πιστεύειν. τοῖς μὲν γὰρ ἐνθυμήμασι καὶ τῇ
τάξει μετὰ προνοίας ἡγούμεθα δεῖν χρῆσθαι τοὺς ῥήτορας,
περὶ δὲ τὴν τῶν ὀνομάτων δήλωσιν αὐτοσχεδιάζειν· οὐ γὰρ
τοσαύτην ὠφέλειαν αἱ τῶν γραπτῶν λόγων ἀκρίβειαι πα-
91 ραδιδόασιν, ὅσην εὐκαιρίαν αἱ τῶν ἐκ τοῦ παραχρῆμα λεγο-
μένων δηλώσεις ἔχουσιν. ὅστις οὖν ἐπιθυμεῖ ῥήτωρ γενέσθαι
δεινὸς ἀλλὰ μὴ ποιητὴς λόγων ἱκανὸς, καὶ βούλεται μᾶλ-

[1] ὡς οὐδ'

Καταλῦσαι] Non culpo, neque damno. mallem tamen κατακλῦσαι, *obruere veluti torrente quodam et everrere.* IDEM.

Ἅπτομαι] *attingo scriptionem*, h. e. interdum periculum facio scribendi. IDEM.

Ἐξ ἐκείνου τοῦ τρόπου] Cohæret cum πεῖραν λαμβάνειν. *auctor iis fio, ut periculum nostri faciant per illum quem dico modum*, extemporalis puta dictionis. IDEM.

Ὅταν] Num πότερον. *utrum.* an ὅταν more ætatis suæ pro *si, nam*, usurpavit? IDEM.

Παρὰ] Præstaret ἐπὶ. IDEM.

λον τοῖς καιροῖς [1] χρῆσθαι καλῶς ἢ τοῖς ὀνόμασι λέγειν ἀκριβῶς, καὶ τὴν εὔνοιαν τῶν ἀκροωμένων ἐπίκουρον ἔχειν σπουδάζει μᾶλλον ἢ τὸν φθόνον ἀνταγωνιστὴν, ἔτι δὲ καὶ τὴν γνώμην εὔπορον καὶ τὴν μνήμην εὔλυτον καὶ τὴν λήθην ἄδηλον καθεστάναι βούλεται, καὶ τῇ χρείᾳ τοῦ βίου σύμμετρον τὴν δύναμιν τῶν λόγων κεκτῆσθαι πρόθυμός ἐστιν, οὗτος εἰκότως ἂν τοῦ μὲν αὐτοσχεδιάζειν ἀεί τε καὶ διὰ παντὸς ἐνεργὸν τὴν μελέτην [2] ποιοῖτο, τοῦ δὲ γράφειν ἐν παιδιᾷ καὶ παρέργῳ [3] ἐπιμελόμενος εὖ φρονεῖν κριθείη παρὰ τοῖς εὖ φρονοῦσιν.

[1] χρᾶσθαι [2] ποιεῖται [3] ἐπιμελούμενος

A.

[1]ΓΟΡΓΙΟΥ

ΕΛΕΝΗΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H. Steph.

91 α΄. ΚΟΣΜΟΣ πόλει μὲν εὐανδρία, σώματι δὲ κάλλος, 127
ψυχῇ δὲ σοφία, πράγματι δὲ ἀρετὴ, λόγῳ δὲ ἀλήθεια· τὰ
δ᾽ ἐναντία τούτων ἀκοσμία. ἄνδρα δὲ καὶ γυναῖκα καὶ λό-
92 γον καὶ ἔργον καὶ πόλιν καὶ πρᾶγμα χρὴ τὸ μὲν ἄξιον
[2]ἐπαίνου ἐπαίνῳ τιμᾷν, τῷ δὲ ἀναξίῳ μῶμον [3]ἐπιθεῖναι· ἴση
γὰρ ἁμαρτία καὶ ἀμαθία μέμφεσθαί τε τὰ ἐπαινετὰ καὶ
ἐπαινεῖν τὰ μωμητά. τοῦ δ᾽ αὐτοῦ ἀνδρὸς λέξαι τε τὸ δέον
ὀρθῶς καὶ ἐλέγξαι τοὺς μεμφομένους Ἑλένην, γυναῖκα περὶ
ἧς ὁμόφωνος καὶ [4]ὁμόψηφος γέγονεν ἥ τε τῶν ποιητῶν
ἀκουσάντων πίστις ἥ τε τοῦ ὀνόματος φήμη τῶν συμφορῶν
[5]μνήμη γέγονεν. ἐγὼ δὲ βούλομαι λογισμόν τινα τῷ λόγῳ
δοὺς τὴν μὲν κακῶς [6]ἀκούουσαν παῦσαι τῆς αἰτίας, τοὺς δὲ
μεμφομένους ψευδομένους ἐπιδεῖξαι, καὶ δεῖξαι τἀληθὲς
[7]ἢ παῦσαι τῆς ἀμαθίας.

β΄. Ὅτι μὲν οὖν φύσει καὶ γένει τὰ πρῶτα τῶν πρώτων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἡ γυνὴ περὶ ἧς [8]ὅδε ὁ λόγος, οὐκ ἄδηλον οὐδ᾽ ὀλίγοις. δῆλον γὰρ ὡς μητρὸς μὲν Λήδας, πατρὸς δὲ τοῦ μὲν γενομένου θεοῦ, τοῦ δὲ λεγομένου θνητοῦ,

[1] ΓΟΡΓΙΟΥ ΛΕΟΝΤΙΝΟΥ [2] ἐπαίνων τιμᾷν [3] ἐπιτιθέναι [4] ὁμόψηφος καὶ ὁμόφωνος ἥ τε [5] μνήμη [6] ἀκούσασαν [7] καὶ [8] ὅδε om.

ΕΓΚΩΜΙΟΝ] Hoc quoque opusculum ab H. Stephano præteritum, ex Isocrate Aldino huc retuli. Reisk. Et in Isocrate suo dedit H. Stephanus quoque.

Ἐπαίνων τιμᾷν] Aut sic est interpungendum ἄξιον ἐπαίνων, τιμᾷν. ut τιμᾷν solum per se stet, et ἐπαίνων cum ἄξιον cohæreat; aut sic ἄξιον, ἐπαίνῳ τιμᾷν, quæ posterior ratio mihi magis probatur. Idem.

Τῶν ποιητῶν ἀκουσάντων] Articulus non cum proximo vocabulo, sed cum tertio cohæret, ac si sic dixisset: τῶν ἀκουσάντων παρὰ τῶν ποιητῶν. *eorum fides, qui a poetis traditam accceperunt.* Idem.

Τῶν συμφορῶν] Malim τῇ τῶν σ. Idem.

Ἀνδρῶν καὶ] Malim τε interponi. Idem.

Οὐδ᾽ ὀλίγοις. δῆλον γὰρ ὡς] Aut γὰρ est delendum, aut δῆλον iterandum ad hunc modum. οὐδ᾽ ὀλίγοις δῆλον· δῆλον γὰρ ὡς —. Idem.

Τυνδάρεω καὶ Διὸς, ὧν ὁ μὲν διὰ τὸ εἶναι ἔδοξεν, ὁ δὲ διὰ
τὸ [1]φάναι ἠλέγχθη, καὶ ἦν ὁ μὲν ἀνδρῶν κράτιστος, ὁ δὲ 93
πάντων τύραννος. ἐκ τοιούτων δὲ γενομένη ἔσχε τὸ ἰσόθεον
κάλλος, ὃ λαβοῦσα καὶ οὐ λαθοῦσα ἔσχε. πλείστας δὲ
πλείστοις ἐπιθυμίας ἔρωτος ἐνειργάσατο, ἑνὶ δὲ σώματι
πολλὰ σώματα συνήγαγεν ἀνδρῶν ἐπὶ μεγάλοις [2]μέγα
φρονούντων, ὧν οἱ μὲν πλούτου μεγέθη, οἱ δὲ εὐγενείας
παλαιᾶς εὐδοξίαν, οἱ δὲ ἀλκῆς οἰκείας εὐεξίαν, οἱ δὲ σοφίας
ἐπικτήτου δύναμιν ἔσχον, καὶ ἧκον ἅπαντες ὑπ᾽ ἔρωτός
128 [3]τε φιλονείκου φιλοτιμίας τε ἀνικήτου· ὅστις μὲν οὖν καὶ
διότι καὶ ὅπως ἀπέπλησε τὸν ἔρωτα [4]τὴν Ἑλένην λαβὼν,
οὐ λέξω· τὸ γὰρ τοῖς εἰδόσιν ἃ ἴσασι λέγειν πίστιν μὲν
ἔχει, τέρψιν δὲ οὐ φέρει. τὸν χρόνον δὲ τῷ λόγῳ τὸν τότε
νῦν ὑπερβὰς, ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ μέλλοντος λόγου προβή- 94
σομαι, καὶ προθήσομαι τὰς αἰτίας δι᾽ ἃς εἰκὸς ἦν γενέσθαι
τὸν τῆς Ἑλένης εἰς [5]τὴν Τροίαν στόλον.

γ΄. Ἢ γὰρ τύχης βουλήματι καὶ θεῶν κελεύσματι καὶ ἀνάγκης ψηφίσματι ἔπραξεν ἃ ἔπραξεν, ἢ βίᾳ ἁρπασθεῖσα, ἢ λόγοις πεισθεῖσα, ἢ ἔρωτι ἁλοῦσα. εἰ μὲν οὖν διὰ τὸ πρῶτον, [6]οὐκ ἄξιος αἰτιᾶσθαι ὁ αἰτιώμενος· θεοῦ γὰρ προθυμίαν ἀνθρωπίνῃ προμηθείᾳ ἀδύνατον κωλύειν. πέφυκε γὰρ οὐ τὸ κρεῖσσον ὑπὸ τοῦ ἥσσονος κωλύεσθαι, ἀλλὰ τὸ ἧσσον ὑπὸ τοῦ [7]κρείσσονος ἄρχεσθαι [8]καὶ ἄγεσθαι, καὶ τὸ μὲν κρεῖσσον ἡγεῖσθαι, τὸ δὲ [9]ἧσσον ἕπεσθαι. θεὸς δ᾽ ἀνθρώ-

[1] φῦναι [2] μεγάλα [3] τε om. [4] ὁ τὴν [5] τὴν om. [6] οὐκ om. [7] κρείττονος [8] τε καὶ ἄγεσθαι, τὸν μὲν γὰρ κρ. [9] ἧττον

Ὧν ὁ μὲν - - - ἠλέγχθη] Si qua his inest sana sententia nugis, hæc est. εἶναι h. l. opponitur τῷ φῦναι. est ergo illud quidem, *esse per se*, vi substantiæ suæ, sive ortu, et sine causa extrinsecus adventitia. hoc autem *cœpisse esse*, prognatum a causa extranea. Sed est merum ludibrium verborum. Jupiter habitus fuit pater Helenæ, propterea quod etiam revera esset [verum sophistica cavillatio subjicit sententiam a natura hujus loci alienam, propterea quod per se, et rerum omnium origo est]: Tyndarus autem, quod natus [h. e. mortalis natus] esset, ex eo constitit atque deprehensum est, eum falso jactatum fuisse patrem Helenæ. vitrea fracta. Idem.

Τὸν τότε] Imo vero τοῦ τότε. redit enim non ad χρόνον, sed ad λόγου. ut patet ex opposito, τοῦ μέλλοντος. *omitto commemorare tempus illud pristinum, cujus rationibus ego tum movebar ut illa nota mea oratione Helenam vituperarem.* [Vulgatam posse stare, nunc placet, ut sententia sit hæc: res tum temporis gestas juvat oratione transmittere, quo ad insecuta tempora et ad rem, de qua nunc agere decrevi, perveniam. χρόνος, per figuram, continens pro contento. res significat eo tempore gestas, quo Helena, Menelao nupta, mansit in Græcia, donec a Paride raperetur. *In supplem.*] Idem.

Αἰτιᾶσθαι] Passive h. l. accipiendum est. *culpari meretur culpans.* Idem.

πoυ [1] κρεῖσσον καὶ βίᾳ καὶ σοφίᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις. ἢ οὖν
τῇ τύχῃ καὶ τῷ θεῷ τὴν αἰτίαν ἀναθετέον, ἢ τὴν Ἑλένην
τῆς δυσκλείας ἀπολυτέον. εἰ δὲ βίᾳ ἡρπάσθη καὶ ἀνόμως
ἐβιάσθη καὶ ἀδίκως ὑβρίσθη, δῆλον ὅτι ὁ ἁρπάσας ἢ ὑβρί-
σας ἠδίκησεν, [2] ἡ δὲ ἁρπασθεῖσα ἢ ὑβρισθεῖσα ἐδυστύχησεν.
ἄξιος [3] οὖν ὁ μὲν ἐπιχειρήσας βάρβαρος βάρβαρον ἐπιχεί-
ρημα καὶ νόμῳ καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ, νόμῳ μὲν ἀτιμίας,
λόγῳ δ' αἰτίας, ἔργῳ δὲ ζημίας τυχεῖν· [2] ἡ δὲ βιασθεῖσα
καὶ τῆς πατρίδος στερηθεῖσα καὶ τῶν φίλων ὀρφανισθεῖσα
πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ἐλεηθείη μᾶλλον ἢ κακολογηθείη; ὁ
μὲν γὰρ ἔδρασε δεινὰ, ἡ δὲ [4] ἔπαθε· δίκαιον οὖν τὴν μὲν
οἰκτεῖραι, τὸν δὲ μισῆσαι.

δ'. Εἰ δὲ λόγος [5] ὁ πείσας καὶ τὴν ψυχὴν ἀπατήσας,
οὐδὲ πρὸς τοῦτο χαλεπὸν ἀπολογήσασθαι καὶ τὴν αἰτίαν
95 ἀπολύσασθαι ὧδε. λόγος δυνάστης μέγας ἐστὶν, ὃς μι-
κροτάτῳ σώματι καὶ ἀφανεστάτῳ θειότατα ἔργα ἀπο-
τελεῖ. δύναται γὰρ καὶ φόβον παῦσαι καὶ λύπην καὶ
χαρὰν ἐνεργάσασθαι καὶ ἔλεον ἐπαυξῆσαι. ταῦτα δὲ ὡς
οὕτως ἔχει, δείξω· δεῖ δὲ καὶ δόξῃ δεῖξαι τοῖς ἀκούουσιν.
τὴν ποίησιν ἅπασαν καὶ νομίζω καὶ ὀνομάζω λόγον ἔχοντα
μέτρον· ἧς τοὺς ἀκούοντας εἰσῆλθε καὶ φρίκη περίφοβος 129
καὶ ἔλεος πολύδακρυς καὶ [6] πόθος φιλοπενθὴς, ἐπ' ἀλλο-
τρίων [7] τε πραγμάτων καὶ σωμάτων [8] εὐτυχίαις καὶ δυσ-
πραγίαις ἴδιόν τι πάθημα διὰ τῶν λόγων ἔπαθεν ἡ ψυχή·
φέρε δὴ πρὸς ἄλλον ἀπ' ἄλλου μεταστῶ λόγον. αἱ γὰρ
ἔνθεοι διὰ λόγων [9] ἐπῳδαὶ ἐπαγωγοὶ [10] ἡδονῆς, ἀπαγωγοὶ
λύπης γίνονται· συγγινομένη γὰρ τῇ δόξῃ τῆς ψυχῆς ἡ
δύναμις τῆς ἐπῳδῆς ἔθελξε καὶ ἔπεισε καὶ μετέστησεν

[1] κρείσσων [2] εἰ [3] οὖν om. [4] πέπονθε [5] ἦν ὁ
[6] πόθος om. [7] * γε [8] εὐτυχίας καὶ δυσπραγίας [9] ἡδοναὶ
[10] μὲν ἡδονῆς, ἀπαγ. δὲ λύπης

Ἢ οὖν - - - ἢ τὴν Ἑλ.] Non repugnant hæc sibi. videtur itaque sic potius esse exarandum: εἰ οὖν - - - ἀναθετέον, scil. ἐστὶ, *quod si ergo causa hujus eventi fortunæ numinique divino imputanda est*, καὶ τὴν Ἑλ. - - - ἀπολυτέον, *necesse tum erit ut Helena quoque infamia liberetur.* Idem.

Δόξῃ δεῖξαι] Videtur συμμαχοῦντα [scil. τὸν λόγον] δόξαι τ. ἀ. *oportet vero audientibus videri orationem succurrentem, seu consentaneam ipsorum opinationi,* hoc est, præjudiciis, præconceptis opinionibus. Ut in tota oratione, ita hic quoque ludit sophista in vocabulis δόξῃ et δόξαι. [Venit in mentem hujus quoque rationis emendandi et interpretandi: δεῖ δὲ καὶ, εἰ συνδόξει, δεῖξαι τοῖς ἀκούουσι. *oportebit auditores quoque demonstrare, num pariter ipsis quoque vera videntur esse atque mihi videntur. In Supplem.*] Idem.

Καὶ φιλοπενθὴς] F. leg. καὶ οἶκτος πολυπενθής. Idem.

[1] αὐτὴν γοητείᾳ. γοητείας δὲ καὶ μαγείας δισσαὶ τέχναι
εὕρηνται, αἵ εἰσι ψυχῆς ἁμαρτήματα καὶ δόξης ἀπατή-
ματα. ὅσοι δὲ ὅσους περὶ ὅσων καὶ ἔπεισαν καὶ πείθουσι
[2] δὲ ψευδῆ λόγον πλάσαντες! εἰ μὲν γὰρ πάντες περὶ πάν-
των εἶχον τῶν παροιχομένων μνήμην τῶν τε παρόντων
τῶν τε μελλόντων πρόνοιαν, οὐκ ἂν ὁμοίως ὅμοιος ὢν 96
ὁ λόγος ἢ τὰ νῦν γε οὔτε μνησθῆναι τὸ παροιχόμενον
οὔτε σκέψασθαι τὸ παρὸν οὔτε μαντεύσασθαι τὸ μέλλον
εὐπόρως [3] ἔχει, ὥστε περὶ τῶν πλείστων οἱ πλεῖστοι τὴν
δόξαν σύμβουλον τῇ ψυχῇ παρέχονται. ἡ δὲ δόξα σφαλερὰ
καὶ ἀβέβαιος οὖσα σφαλεραῖς καὶ ἀβεβαίοις ἀτυχίαις
περιβάλλει τοὺς αὐτῇ χρωμένους. τίς οὖν αἰτία κωλύει
καὶ τὴν Ἑλένην [4] ὕμνος ἦλθεν ὁμοίως [5] ἄνουν νέαν οὖσαν
[6] ὡσπερεὶ βιατήριον βίᾳ [7] ἡρπάσθη. τὸ γὰρ τῆς πειθοῦς
ἕξειν, ὁ δὲ νοῦς. καίτοι εἰ [8] ἀνάγκη ὄνειδος ἕξει μὲν οὔ, τὴν
δὲ δύναμιν τὴν αὐτὴν [9] ἔχει. λόγος γὰρ τὴν ψυχὴν ὁ [10] πεί- 97
σας, ἣν ἔπεισεν, ἠνάγκασε καὶ πείθεσθαι τοῖς λεγομένοις
καὶ συναινέσαι τοῖς ποιουμένοις. ὁ μὲν οὖν πείσας ὡς ἀνα-
γκάσας ἀδικεῖ, ἡ δὲ πεισθεῖσα ὡς ἀναγκασθεῖσα [11] τῷ
λόγῳ μάτην ἀκούει κακῶς. ὅτι δ' ἡ πειθὼ προσιοῦσα τῷ
λόγῳ καὶ τὴν ψυχὴν ἐτυπώσατο ὅπως ἐβούλετο, χρὴ μαθεῖν
πρῶτον μὲν τοὺς τῶν μετεωρολόγων λόγους, οἵτινες δόξαν
ἀντὶ δόξης τὴν μὲν ἀφελόμενοι τὴν δ' [12] ἐνεργασάμενοι τὰ
ἄδηλα καὶ [13] ἄπιστα φαίνεσθαι τοῖς τῆς δόξης ὄμμασιν

[1] αὐτὴν om. [2] δὲ om. [3] εἶχεν [4] ὕμνος ἦλθεν om.
[5] ἄνουν om. [6] ὡς περὶ [7] ἁρπασθῆναι, τῇ γὰρ πειθοῖ ὁ νοῦς παρεσύρη.
[8] ἀνάγκῃ [9] * ἔχει λόγος. λόγος [10] πείσας ἦν, ἔπεισεν [11] τῷ om.
[12] ἐργασάμενοι [13] ἄπειστα

Παρόντων] Post τῶν τε παρόντων videtur ἔννοιαν deesse. Idem.

Οὐκ ἂν ὁμοίως] Cohæret cum εὐπόρως εἶχεν. quod idem est atque ἐδύνατο. Ad ὁμοίως subauditur ὡς νῦν ἔχει, id est, δύναται. *non posset oratio tam facile, atque nunc potest.* Idem.

Ἢ τὰ νῦν γε] Num ὡς τὰ νῦν γε, scil. ἔχει, *non posset oratio, ut nunc certe potest,* ὅμοιος ὢν, quamvis perinde sit potens. Sed istas sophisticas calliditates, vel ineptias potius, neque intelligo, neque intelligere laboro. Post νῦν γε deesse videtur ποιῆσαι. *non posset oratio perinde, atque nunc potest, efficere, ut homines aut præteritorum meminerint, aut præsentia considerent, aut de futuris per ratiociniorum et judiciorum probabilitates suspicentur.* Idem.

Ὡς περὶ βιατήριον βίᾳ ἁρπασθῆναι] Leg. videtur: ὡσπερεὶ βίᾳ τῆς ῥητορείας ἁρπασθῆναι. Idem.

Εἰ ἀνάγκη] Subaudi παρεσύρη. idem est ac si dixisset: εἰ μὲν ἀνάγκῃ παρεσύρη, οὐδὲν ὄνειδος ἕξει. Idem.

Ψυχὴν ὁ πείσας] Videtur ita leg. ψυχὴν ἣν ὁ πείσας· ἣν ἐπειδὴ ἔπεισεν, ἠνάγκασε. Idem.

Λόγους] Post λόγους deesse videtur σκοποῦντα, vel ἐνθυμούμενον, vel tale quid. *oportet intelligere, cogitando disputationes astrologorum.* Idem.

Τὴν δὲ ἐργασάμενοι] Malim τὴν δ' ἐνεργασ. Idem.

Ἄπειστα] Imo vero ἄπιστα. Idem.

ἐποίησαν· δεύτερον δὲ τοὺς [1] ἀναγκαίους διὰ λόγων ἀγῶνας,
ἐν οἷς εἷς λόγος πολὺν ὄχλον [2] ἔτερψε καὶ ἔπεισε τέχνῃ
γραφείς, οὐκ ἀληθείᾳ λεχθείς· τρίτον [3] δὲ φιλοσόφων λόγων
ἁμίλλας, ἐν αἷς δείκνυται καὶ γνώμης τάχος ὡς εὐμετά- 130
βολον ποιοῦν τὴν τῆς δόξης πίστιν. τὸν αὐτὸν δὲ λόγον
ἔχει ἥ τε τοῦ λόγου δύναμις πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς τάξιν ἥ τε
98 τῶν φαρμάκων τάξις πρὸς τὴν τῶν σωμάτων φύσιν. ὥσπερ
γὰρ τῶν φαρμάκων [4] ἄλλους ἄλλα χυμοὺς ἐκ τοῦ σώματος
ἐξάγει, καὶ τὰ μὲν νόσου τὰ δὲ βίου παύει, οὕτω καὶ τῶν
λόγων οἱ μὲν ἐλύπησαν, οἱ δὲ ἔτερψαν, οἱ δὲ ἐφόβησαν, οἱ
δὲ εἰς θάρσος κατέστησαν τοὺς ἀκούοντας, οἱ δὲ πειθοῖ
τινὶ κακῇ τὴν ψυχὴν ἐφαρμάκευσαν καὶ ἐξεγοήτευσαν.

ε΄. Καὶ ὅτι μὲν εἰ λόγῳ ἐπείσθη οὐχ ἠδίκησεν ἀλλ'
ἠτύχησεν, εἴρηται· τὴν δὲ τετάρτην αἰτίαν τῷ τετάρτῳ
λόγῳ δίειμι. εἰ γὰρ ἔρως ἦν ὁ ταῦτα πράξας, οὐ χα-
λεπῶς διαφεύξεται τὴν τῆς λεγομένης γεγονέναι ἁμαρ-
τίας αἰτίαν. [5] ἃ γὰρ ὁρῶμεν, [6] ἔχει φύσιν οὐχ ἣν ἡμεῖς
θέλομεν, ἀλλ' ἣν [7] ἕκαστον ἔτυχε. διὰ δὲ τῆς ὄψεως ἡ
99 ψυχὴ [8] κἀν τοῖς τρόποις τυποῦται. αὐτίκα γάρ, ὅταν πο-
λέμια σώματα [9] πολέμιος ἐπὶ πολέμιον ὁπλίσῃ κόσμον
χαλκοῦ καὶ σιδήρου, τοῦ μὲν ἀλεξητήριον τοῦ δὲ προβλή-
ματα, εἰ θεάσεται ἡ ὄψις, ἐταράχθη καὶ ἐτάραξε τὴν
ψυχήν, ὥστε πολλάκις [10] ἀκινδύνου τοῦ μέλλοντος ὄντος

[1] ἀγοραίους [2] ἔτρεψε [3] δὲ om. [4] ἄλλα ἀλλαχοῦ ἐκ
[5] καὶ [6] ἔχει φύσιν om. [7] ἕκαστος [8] καινοῖς τρόποις
[9] καὶ πολέμιον ὁπλίσῃς [10] κινδύνου μέλλοντος οὐδέπω ὄντος

Ὡς εὐμετάβολον] Aut delendum est ὡς, aut potius interponendum est Εὔριπον. *ad instar Euripi versabilem, mutabilem, efficiens fidem.* IDEM.

Τάξιν] Hic loci, et in continente, significat hoc vocab. idem, quod φύσις, aut leg. φαρμ. κρᾶσις. IDEM.

Ἐξάγει] Id est, ἔξεισι, vel ἐξέρχεται, ἐκκρίνεται. *ut potionum medicatarum aliæ aliis modis e corpore exeunt*, vel *excernuntur*, per vomitum, per alvi dejectiones, per urinam, per sudorem, per salivæ fluxum, et sic porro. ἀλλαχοῦ accipio pro ἀλλαχῶς. IDEM.

Ἐπείσθη] Helena puta. IDEM.

Ἣν] Subaudi ὅρασιν vel ὄψιν. malim tamen ᾗ, *qua ratione.* sententia est: nos homines non videmus eo pacto, quo volumus, sed quo ut videret quæque, fortuito ipsi contributum et fatale fuit. Culpa nostra non est, in eo quod sæpe fit, ut oculis nostris placeant ea, quæ placent, non ea, quæ nos ipsi vellemus nobis placere. Sed fors fortuita sæpe nobis objicit rerum in se fœdarum et abhorrendarum speciem, velut amabilem. ut sæpe nostri nosmet ipsos pudeat atque pœniteat oculorum nostrorum, tam in transversum actorum et perverse judicantium. IDEM.

Ὁπλίσῃς] Malim ὁπλίσηται. *armaturam hostilem* vel *bellicam* [h. e. ad vim seu depellendam seu inferendam comparatam] *sibi induerint*, vel *circumposuerint*. Vel l. οὐ πολέμια σωμ. εἰς πολέμιον. IDEM.

Τοῦ μὲν —] Malim τὸν μὲν ἀλεξητήριον, τὸν δὲ προβληματικόν. *aliud armorum genus ad vim inferendam, aliud ad arcendam.* IDEM.

Οὐδέπω ὄντος] F. οὔπω παρόντος. IDEM.

φεύγουσιν ἐκπλαγέντες· ἰσχυρὰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ νόμου
διὰ τὸν φόβον εἰσῳκίσθη τὸν ἀπὸ τῆς ὄψεως, ἥ τις ἐλθοῦσα
ἐποίησεν ἀσμενίσαι καὶ τοῦ καλοῦ τοῦ διὰ τὸν νόμον κρινο-
μένου καὶ τοῦ ἀγαθοῦ τοῦ διὰ τὴν δίκην γιγνομένου. ἤδη
δέ τινες ἰδόντες φοβερὰ καὶ τοῦ παρόντος ἐν τῷ παρόντι
[1] χρόνῳ φρονήματος ἐξέστησαν· οὕτως ἀπέσβεσε καὶ ἐξή- 100
λασεν ὁ φόβος τὸ νόημα. πολλοὶ δὲ [2] ματαίοις πόνοις καὶ
δειναῖς νόσοις καὶ δυσιάτοις μανίαις περιέπεσον. οὕτως
εἰκόνας τῶν ὁρωμένων πραγμάτων ἡ ὄψις [3] ἐνέγραψεν ἐν τῷ
φρονήματι. καὶ τὰ μὲν δειματοῦντα πολλὰ μὲν παραλεί-
πεται, ὅμοια δ' ἐστὶ τὰ παραλειπόμενα οἷάπερ τὰ λεγό-
μενα. ἀλλὰ μὴν οἱ γραφεῖς ὅταν ἐκ πολλῶν χρωμάτων
καὶ σωμάτων ἓν σῶμα καὶ σχῆμα τελείως ἀπεργάσωνται,
τέρπουσι τὴν ὄψιν. ἡ δὲ τῶν ἀνδριάντων ποίησις καὶ ἡ τῶν
ἀγαλμάτων ἐργασία ὅσον ἡδεῖαν παρέσχετο τοῖς [4] ὄμμασιν.
οὕτω τὰ μὲν [5] λυπεῖν τὰ δὲ ποθεῖν πέφυκεν [6] τὴν ὄψιν.
πολλὰ δὲ πολλοῖς πολλῶν ἔρωτα καὶ πόθον ἐνεργάζεται
131 [7] πραγμάτων [8] καὶ σωμάτων. εἰ οὖν τῷ τοῦ Ἀλεξάνδρου
σώματι τὸ τῆς Ἑλένης ὄμμα ἡσθὲν προθυμίαν καὶ ἅμιλ-
λαν ἔρωτος τῇ ψυχῇ παρέδωκε, τί θαυμαστόν; ὃς εἰ μὲν 101
θεὸς θεῶν θείαν [9] δύναμιν, πῶς ἂν ὁ ἥσσων εἴη τοῦτον ἀπώ-
σασθαι καὶ ἀμύνασθαι δυνατός; εἰ δ' ἐστιν ἀνθρώπινον

[1] χρόνῳ om. [2] ματαίαις νόσοις καὶ δεινοῖς πόνοις [3] ἀνέγραψεν
[4] ὄμμασιν ὄψιν. [5] λιπεῖν [6] τὴν om. [7] τῶν πραγμάτων
[8] καὶ σωμάτων om. [9] δύναμιν κρατεῖ.

Ἐκπλαγέντες] Post ἐκπλαγέντες desunt nonnulla, quod præter areolam in Aldina vacuam relictam, vel ipsa satis per se indicat oratio hiulca et inexplicabilis. IDEM.

Τοῦ νόμου] Lex designatur ex acie fugere vetans. IDEM.

Εἰσῳκίσθη] Imo vero ἐξῳκίσθη. *e mente emigrare cogitur.* sed nescio, an parum tutum et lubricum sit, conjecturis in loco tam lacero rem velle gerere. IDEM.

Ἀσμενίσαι] Imo vero ἀμνημονῆσαι, *oblivisci.* IDEM. Bekkerus ἀμελῆσαι.

Δίκην] Nam justitia, ut punit pavidos, ita fortes præmiis remuneratur. REISK.

Ἐν τῷ παρόντι] Num ἐν οὔπω παρόντι κινδύνῳ. *mentis statu dejecti sunt, quæ mens ipsis inerat, nondum præsente periculo.* IDEM.

Ματαίοις] Num βαρείαις, an παλαιαῖς. *a metu in morbos pertinaces atque diuturnos conjecti sunt.* Possit quoque legi: ἐνιαυσίαις, *annos durantibus*, aut *quotannis recurrentibus.* IDEM.

Οὕτως εἰκόνας] Interpone aliquod epithetum. ἀνεξιτήλους, vel δυσεκνίπτους, vel tale quid. IDEM.

Πολλὰ μὲν παραλείπεται] F. πολλά, ἅ μοι παραλείπεται. Alius dixisset: τῶν δειματούντων πολλὰ νῦν ὑπ' ἐμοῦ παραλείπεται. IDEM.

Ὅσον] Est exclamatio. ὅσον ἡδεῖαν, *o quam suavem!* IDEM.

Λιπεῖν] Λυπεῖν leg. videtur. IDEM.

Ποθεῖν] Bene si habet, accipi debet pro πρὸς πόθον ἐκκαίειν. quod est prorsus improbabile. quare malim τὰ δὲ πόθῳ ἐκκαίειν, vel κνίζειν, πέφυκε τὴν ὄψιν. IDEM.

Ὃς εἰ —] Leg. videtur: ὃς εἰ μέν, θεὸς ὤν, θείαν ἔχων δύναμιν, κρατεῖ. *qui Cupido si propterea vincit, quod deus est, divina pollens virtute.* IDEM.

νόσημα καὶ ψυχῆς ἀγνόημα, οὐκ ὡς ἁμάρτημα μεμπτέον
ἀλλ᾽ ὡς ἀτύχημα νομιστέον· ἦλθε γὰρ [1]ὡς ἦλθε ψυχῆς
ἀγρεύμασιν οὐ γνώμης βουλεύμασι, καὶ ἔρωτος ἀνάγκαις
οὐ τέχνης παρασκευαῖς.

ς´. Πῶς οὖν χρὴ δίκαιον ἡγήσασθαι τὸν τῆς Ἑλένης μῶ-
μον, ἥτις εἴτ᾽ ἐρασθεῖσα [2]εἴτε λόγῳ πεισθεῖσα εἴτε βίᾳ
ἁρπασθεῖσα εἴτε ὑπὸ θείας ἀνάγκης ἀναγκασθεῖσα [3]ἔπρα-
ξεν ἃ ἔπραξε, πάντως διαφεύγει τὴν αἰτίαν;

ζ´. Ἀφεῖλον τῷ λόγῳ δύσκλειαν γυναικὸς, ἐνέμεινα τῷ
νόμῳ ὃν ἐθέμην [4]ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου, ἐπειράθην καταλῦσαι
μώμου ἀδικίαν καὶ δόξης [5]ἀμαθίαν, ἐβουλήθην γράψαι τὸν
λόγον Ἑλένης μὲν ἐγκώμιον, ἐμὸν δὲ παίγνιον.

[1] ὡς om. [2] εἴτε λόγῳ - - - ἁρπασθεῖσα om. [3] ἔπραξε: ἃ om. [4] ἐπ᾽ [5] ἀμαθείαν

Νομιστέον] num ἄξιον ἐλέου νομιστέον. Idem.

Ψυχῆς] Imo vero τύχης. *cæca quadam sors homini hos laqueos injecit, non ipse sese consulto in eos induit.* Idem.

Ἀναγκασθεῖσα] Num leg. συναρπασθεῖσα ἔπραξεν, ἃ ἔπραξε. Idem.

Ἐπ᾽ ἀρχῇ] Aut ἐπ᾽ ἀρχῆς leg. in genitivo, aut ἐν ἀρχῇ. Idem.

B.

ΓΟΡΓΙΟΥ

ΥΠΕΡ ΠΑΛΑΜΗΔΟΥΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Pag. ed. Reisk. 102

α´. Η ΜΕΝ κατηγορία καὶ ἡ ἀπολογία κρίσις οὐ περὶ Pag. ed. H. Steph. 187. 22
θανάτου γίγνεται· θάνατον μὲν γὰρ ἡ φύσις φανερᾷ τῇ
ψήφῳ πάντων κατεψηφίσατο τῶν θνητῶν ἧπερ ἡμέρᾳ ἐγέ-
νετο· περὶ δὲ τῆς ἀτιμίας καὶ τῆς τιμῆς ὁ κίνδυνός ἐστι,
πότερά με χρὴ δικαίως ἀποθανεῖν ἢ μετ᾽ ὀνειδῶν μεγίστων

Ἧπερ ἡμέρᾳ ἐγένετο] Scil. ἕκαστα. *qua mortis sententia in ea pronunciatur. die mortalia quæque nascuntur, ea die* Reisk.

καὶ τῆς αἰσχίστης αἰτίας βιαίως ἀποθανεῖν. δισσῶν δὲ τού-
των ὄντων, τοῦ μὲν ὅλου ὑμεῖς κρατεῖτε, τοῦ δ᾽ ἐγὼ, τῆς
μὲν δίκης ἐγὼ, τῆς δὲ βίας ὑμεῖς. ἀποκτεῖναι [1]γάρ με δυνή-
σεσθε βουλόμενοι ῥᾳδίως· κρατεῖτε γὰρ καὶ τούτων, ὧν
οὐδὲν ἐγὼ τυγχάνω κρατῶν. εἰ μὲν οὖν ὁ κατήγορος Ὀδυσ-
σεὺς ἢ σαφῶς ἐπιστάμενος προδιδόντα με τὴν Ἑλλάδα τοῖς 103
βαρβάροις ἢ δοξάζων γε οὕτω ταῦτα ἔχειν ἐποιεῖτο τὴν
κατηγορίαν δι᾽ εὔνοιαν τῆς Ἑλλάδος, ἄριστος ἂν ἦν ὁ ἀνήρ
— πῶς γὰρ οὔ; ὅς γε σώζει πατρίδα, τοκέας, τὴν πᾶσαν
Ἑλλάδα, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις τὸν ἀδικοῦντα τιμωρούμε-
νος; —· εἰ δὲ φθόνῳ ἢ κακοτεχνίᾳ ἢ [2]πανουργίᾳ συνέθηκε
ταύτην τὴν αἰτίαν, ὥσπερ δι᾽ ἐκεῖνα κράτιστος ἂν ἦν ἀνὴρ,
οὕτω διὰ ταῦτα κάκιστος ἀνὴρ περὶ τούτων. ἐγὼ δὲ πόθεν
ἄρξωμαι; τί δὲ πρῶτον εἴπω; ποῖ δὲ τῆς ἀπολογίας τρά-
πωμαι; αἰτία γὰρ ἀνεπίδεικτος ἔκπληξιν ἐμφανῆ ἐμποιεῖ,
διὰ δὲ τὴν ἔκπληξιν ἀπορεῖν ἀνάγκη τῷ λόγῳ, ἂν μή τι
παρ᾽ αὐτῆς τῆς ἀληθείας καὶ τῆς παρούσης ἀνάγκης μάθω,
διδασκάλων ἐπικινδυνοτέρων ἢ πορισμωτέρων τυχών. ὅτι μὲν 104
οὖν οὐ σαφῶς ὁ κατήγορος κατηγορεῖ μου, σαφῶς οἶδα· σύν-
οιδα γὰρ ἐμαυτῷ σαφῶς οὐδὲν τοιοῦτον πεποιηκώς· οὐδ᾽
οὐχ ὅπως ἂν εἰδείη τις ἢ τὸ μὴ γενόμενον. εἰ δὲ οἰόμενος
οὕτω ταῦτα ἔχειν ἐποιεῖτο τὴν κατηγορίαν, οὐκ ἀληθῆ λέ-
γειν διὰ δισσῶν ὑμῖν ἐπιδείξω τρόπων. οὔτε γὰρ βουληθεὶς

[1] μὲν γὰρ δυνήσεσθε [2] κακουργίᾳ

Βιαίως] Id est, ἀδίκως. Idem.

Ὅλου] Videtur delendum. Idem. Quid si? ὅλως.

Δίκης] Id est, τοῦ μετὰ δικαιοσύνης, vel ἀνυπευθύνως, ἀποθανεῖν. Cui opponitur ἡ βία, id est, βιαίως, τουτέστιν, ἀδίκως ἀποθανεῖν. Reisk.

Κρατεῖτε γὰρ καὶ τούτων] Videtur aut καὶ esse delendum, aut sic leg. κρατεῖτε γὰρ ἐμοῦ καὶ τούτων. Idem.

Δοξάζων με] Π. δοξάζων γε. H. Stephan.

Πῶς γὰρ,] Π. πῶς γὰρ οὔ; Idem.

Ἀνὴρ περὶ τούτων. ἐγὼ δὲ πόθεν ἄρξομαι] Num ἂν ἦν περιφανῶς πάντων. ἐγὼ δὲ π. ἄ. Aut sic: ἂν ἦν. περὶ τούτων δ᾽ ἐγὼ λέγων πόθεν ἄρξ. Reisk.

Ἐπικινδυνοτέρων ἢ πορισμωτέρων] Necessitatem quod appellat magistram rerum dicendarum, magis ancipitem, quam in inveniendo copiosam et ingeniosam, hoc fero, et laudo adeo, ut scite dictum et ex vero. Veritatem vero quod item ait magis valere defensores causarum capitalium in discrimen conjicere, quam iis idonea defensionis arma administrare, id vero cum miror, tum improbo et damno, ut veritati rerum repugnans. Ecquid enim sui defendendi et salutis adipiscendæ vias magis aperiat, quam veritas? quæ si dicenda suggerere minus valet, nihil aliud valebit. Idem.

Οὐ σαφῶς] Post οὐ σαφῶς addendum videtur εἰδώς. *ab accusatore me accusari non ex certa conscientia criminis gnaro.* Idem.

Οὐδὲ οὐχ ὅπως] Num sic leg. οὐδέ ἐστιν ὅπως ἂν εἰδείη τις τὸ μὴ γενόμενον. *neque fieri potest, ut tu factum scias id, quod nunquam factum sit.* Idem.

ἐδυνάμην ἂν, οὔτε δυνάμενος [1] ἐβουλήθην ἔργοις ἐπιχειρεῖν
τοιούτοις.
β΄. Ἐπὶ τοῦτον δὲ τὸν λόγον εἶμι πρῶτον, ὡς ἀδύνατός
εἰμι τοῦτο πράττειν. ἔδει γάρ τινα πρῶτον ἀρχὴν γενέσθαι
τῆς προδοσίας, ἡ δὲ ἀρχὴ λόγος ἂν εἴη· πρὸ γὰρ τῶν μελ- 188. 1
λόντων ἔργων ἀνάγκη λόγους γίγνεσθαι πρότερον. λόγοι δὲ
πῶς ἂν γένοιντο μὴ συνουσίας τινὸς γενομένης; συνουσία δὲ
τίνα τρόπον γένοιτ' ἂν μήτ' ἐκείνου πρὸς ἐμὲ πέμψαντος
μήτε παρ' ἐμοῦ πρὸς ἐκεῖνον ἐλθόντος; οὐδὲ παραγγελία διὰ
105 γραμμάτων ἀφῖκται ἄνευ τοῦ φέροντος. Ἀλλὰ δὴ τοῦτο τῷ
λόγῳ δυνατὸν [2] γενέσθω· καὶ δὴ τοίνυν σύνειμι καὶ σύνεστι,
κἀκεῖνος ἐμοὶ κἀκείνῳ ἐγώ. τίνα τρόπον; τίνι τίς ὤν;
Ἕλλην βαρβάρῳ. πῶς ἀκούων καὶ λέγων; πότερα μόνος
μόνῳ; ἀλλ' ἀγνοήσομεν τοὺς ἀλλήλων λόγους. ἀλλὰ μεθ'
ἑρμηνέως; τρίτος ἄρα μάρτυς γίνεται τῶν κρύπτεσθαι
δεομένων. Ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦτο γενέσθω, καίπερ οὐ γενόμε-
νον. ἔδει δὲ μετὰ τούτους πίστιν δοῦναι καὶ δέξασθαι. τίς
οὖν ἂν ἦν ἡ πίστις; πότερον ὅρκος; τίς οὖν ἐμοὶ τῷ προ-
δότῃ πιστεύειν ἔμελλεν; ἀλλ' ὅμηροί τινες; οἷον ἐγὼ τὸν
ἀδελφὸν ἔδωκ' ἂν — οὐ γὰρ εἶχον ἄλλον —, ὁ δὲ βάρβαρος
τῶν υἱέων τινά· πιστότατα γὰρ [3] ἂν ἦν οὕτως ἐμοί τε παρ'
ἐκείνου ἐκείνῳ τε παρ' ἐμοῦ. ταῦτα δὲ γιγνόμενα πᾶσιν
ὑμῖν ἂν ἦν φανερά. Φήσει τις ὡς χρήμασι τὴν πίστιν ἐποι-
ούμεθα, ἐκεῖνος μὲν διδοὺς, ἐγὼ δὲ λαμβάνων. πότερον οὖν
ὀλίγοις; ἀλλ' οὐκ εἰκὸς ἀντὶ μεγάλων ὑπουργημάτων
ὀλίγα χρήματα λαμβάνειν. ἀλλὰ πολλά; τίς οὖν ἦν ἡ
κομιδή; πῶς δ' ἂν ἐκόμισεν; ἢ πολλοί; πολλῶν γὰρ κομι-
106 ζόντων πολλοὶ [3] ἂν ἦσαν οἱ μάρτυρες τῆς ἐπιβουλῆς, ἑνὸς δὲ
κομίζοντος οὐκ ἂν πολύ τι τὸ φερόμενον ἦν. πότερα δὲ ἑκό-

[1] ἠβουλήθην ἐπιχειρεῖν [2] γενέσθαι [3] ἂν om.

Ἐλθόντος] Subaudi τινός. IDEM.

Οὐδὲ παραγγελία] Imo vero οὐδὲ γὰρ ἀγγελία. IDEM.

Ἀλλὰ δὴ τοῦτο] Quidni potius ἀλλὰ δῆλον, ὅτι τοῦτο — *sed constat hoc fieri posse solo sermonis ministerio.* Nam ad λόγῳ aut addendum est, aut certe subaudiendum μόνῳ. IDEM. Dedi cum Bekkero γενέσθω. cfr. v. 16.

Δεῖ τοίνυν] Π. δὴ τοίνυν. H. STEPHAN.

Σύνεστι κἀκεῖνος] Leg. videtur σύνεστιν ἐκεῖνος. REISK.

Μετὰ τούτους] Π. με τούτοις. H. STEPHAN. Ego malim aut μετὰ ταῦτα, aut potius με τούτῳ, *me huic barbaro.* REISK.

Πιστεύειν] Malim πιστεύσειν in futuro. IDEM.

Ἢ πολλοὶ] Π. εἷς ἢ πολλοί; H. STEPHAN. Non male. Possit quoque legi αὐτός; *ipsene?* [scil. ἐκόμισεν] ἢ πολλοί; *an multi?* scil. ἐκόμισαν. REISK.

μισαν ἡμέρας ἢ νυκτός; [1] [νυκτός;] ἀλλὰ πολλαὶ καὶ
πυκναὶ φυλακαὶ, δι' ὧν οὐκ ἔστι λαθεῖν. ἀλλὰ ἡμέρας;
ἀλλά γε τὸ φῶς πολεμεῖ τοῖς τοιούτοις. εἶεν. ἐγὼ δ' ἐξελ-
θὼν ἐδεξάμην, ἢ ἐκεῖνος ὁ φέρων εἰσῆλθεν; ἀμφότερα γὰρ
ἄπορα. λαβὼν δὲ δὴ πῶς ἂν ἔκρυψα καὶ τοὺς ἔνδον καὶ τοὺς
ἔξω; ποῦ δ' ἂν ἔθηκα; πῶς δ' ἂν ἐφύλαξα; χρώμενος [2] δ'
ἂν φανερὸς ἐγενόμην· μὴ χρώμενος δὲ τί ἂν ὠφελούμην ἀπ'
αὐτῶν; Καὶ δὴ τοίνυν γενέσθω καὶ τὰ μὴ γενόμενα.
συνήλθομεν, εἴπομεν, ἠκούσαμεν, χρήματα παρ' αὐτῶν ἐλά-
βομεν, ἔλαθον λαβὼν, ἔκρυψα. ἔδει δήπου πράττειν ὧν
ἕνεκα ταῦτα ἐγένετο. τοῦτο τοίνυν ἔτι τῶν εἰρημένων ἀπο-
ρώτερον. πράττων μὲν γὰρ αὐτὸς ἔπραττον ἢ μεθ' ἑτέρων.
ἀλλ' οὐχ ἑνὸς ἡ πρᾶξις. ἀλλὰ μεθ' ἑτέρων; τίνων; δηλο-
νότι [3] τῶν νῦν ὄντων. πότερον ἐλευθέρων ἢ δούλων; ἐλευθέ-
ροις μὲν γὰρ ὑμῖν σύνειμι. τίς οὖν ὑμῶν ξύνοιδε; λεγέτω. 107
δούλοις δὲ πῶς οὐκ ἄπιστον; ἑκόντες γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ
χειμαζόμενοί τε δι' ἀνάγκην κατηγοροῦσιν. ἡ δὲ πρᾶξις
πῶς ἐγένετο; δηλονότι τοὺς πολεμίους εἰσαγαγεῖν ἔδει
κρείττονας ὑμῶν· ὅπερ ἀδύνατον. πῶς ἂν οὖν εἰσήγαγον;
πότερα διὰ πυλῶν; ἀλλ' οὐκ ἐμοὶ ταύτας οὔτε κλείειν οὔτε
ἀνοίγειν, ἀλλ' [4] ἡγεμόνες κύριοι τούτων. ἀλλ' ὑπὲρ τειχέων
[5] [διὰ] κλίμακος; οὔκουν· ἅπαντα γὰρ πλήρη φυλάκων. 108
ἀλλὰ διελὼν τοῦ τείχους; ἅπασιν ἄρα φανερὰ γένοιτ' ἄν.
ὑπαίθριος γὰρ ὁ βίος· στρατόπεδον γάρ ἐστιν ἐν ὅπλοις,

[1] [νυκτός;] om. [2] δὲ φανερὸς ἂν [3] τῶν * συνόντων [4] * οἱ ἡγεμόνες [5] [διὰ] om.

Ἢ νυκτός; ἀλλὰ] Vocabulum medium videtur geminandum esse, ad hunc modum. ἢ νυκτός; νυκτός: ἀλλὰ —. IDEM.

φανερὸς] Π. φανερὸς ἄν. H. STEPHAN. Fort. χρώμενος μὲν γὰρ, φανερὸς ἂν ἐγ. REISK.

Ἐλάβομεν] Imo vero ἔλαβον, in prima persona singularis numeri. IDEM.

Ἔπραττεν] Π. ἔπραττον. H. STEPHAN.

Τῶν ὄντων] L. συνόντων. MARKLAND.

Ἐλευθέροις etc.] Trajecit, Homerico et et Herodoteo more, cola. Ordo enim naturæ consentaneus hic erat: τίς οὖν ὑμῶν ξύνοιδε; λεγέτω. ἐλευθέροις μὲν γὰρ ὑμῖν [subaudi μόνοις] σύνειμι. REISK.

Ἄπιστον] Subaudi ἐστίν. malim tamen aut ἠπίστουν. *ecqui non suspectam habuissem servorum fidem?* aut ἀπιστητέον. IDEM.

Ἑκόντες γὰρ] Videtur τε esse interponendum. IDEM.

Χειμαζόμενοι] Suspectum mihi est hoc vocabulum nimis tragicum, quam ut huic orationi, quamvis sophisticæ, conveniat. IDEM.

Δηλονότι] Π. δῆλον ὅτι. H. STEPHAN.

Ἐμοὶ] Malim ἐμόν. REISK.

Ταῦτα] Π. ταύτας. H. STEPHAN.

Κλίμακος etc.] Videtur locus sic esse integrandus: ἀλλ' ὑπὲρ τειχέων [scil. εἰσήγαγον ἂν τοὺς πολεμίους εἰς τὸ στρατόπεδον], διὰ κλίμακος. οὐκοῦν συνειδότων τῶν φυλάκων. *at fortasse tamen super mœnia, per scalam, inducebam hostes in castra? ergo consciis custodibus debebat hoc fieri: vigiliis enim obsita erant omnia.* REISK.

Γένοιτ' ἂν] Subaudi ταῦτα. An deest ἡ ἐπιχείρησις, vel tale quid? IDEM.

ἐν οἷς πάντα ὁρῶσι καὶ πάντες ὑπὸ πάντων ὁρῶνται. πάν-
τως ἄρα καὶ πάντῃ πάντα πράττειν ἀδύνατον ἦν μοι.

γ΄. Σκέψασθε κοινῇ καὶ τόδε. τίνος ἕνεκα προσῆκε
βουληθῆναι ταῦτα πράττειν, εἰ [1] μάλιστα πάντων ἐδυνά-
μην; οὐδεὶς [2] γὰρ βούλεται προῖκα τοὺς μεγίστους κινδύ-
νους κινδυνεύειν, οὐδὲ τὴν μεγίστην κακότητα εἶναι κάκιστος.
ἀλλ᾽ ἕνεκα τούτων. καὶ αὖθις πρὸς τόδ᾽ ἐπάνειμι. πότερον
τυραννεῖν; ὑμῶν ἢ τῶν βαρβάρων; ἀλλ᾽ ὑμῶν ἀδύνατον
τοσούτων καὶ τοιούτων, οἷς ὑπάρχει ἅπαντα μέγιστα,
προγόνων ἀρεταὶ, χρημάτων πλῆθος, ἀριστεῖαι, ἀλκὴ φρο-
νημάτων, βασιλεία πόλεων. ἀλλὰ τῶν [3] [βαρβάρων]; ὁ δὲ
109 παραδώσων τίς; ἐγὼ δὲ ποίᾳ δυνάμει παραλήψομαι Ἕλ-
λην βαρβάρους, εἷς ὢν πολλούς; πείσας ἢ βιασάμενος; οὔτε
γὰρ ἐκεῖνοι πεισθῆναι βούλοιντ᾽ ἂν, οὔτ᾽ ἐγὼ βιάσασθαι δυ- 189. 1
ναίμην. ἀλλ᾽ ἴσως ἑκόντες ἑκόντι παραδώσουσι, μισθὸν τῆς
προδοσίας ἀντιδιδόντες; ἀλλά γε ταῦτα πολλῆς [4] μωρίας
καὶ πιστεῦσαι καὶ δέξασθαι. τίς γὰρ ἂν ἕλοιτο δουλείαν ἀντ᾽
ἐλευθερίας, ἀντὶ τοῦ κρατίστου τὸ κάκιστον; Εἴπῃ τις [5] ἂν
ὅτι πλούτου καὶ χρημάτων ἐρασθεὶς ἐπεχείρησα τούτοις. ἀλλὰ χρήματα μὲν μέτρια κέκτημαι, πολλῶν δὲ οὐθὲν δέομαι. πολλῶν γὰρ δέονται χρημάτων οἱ πολλὰ δαπανῶντες, οὐχ οἱ κρείττονες τῶν τῆς φύσεως ἡδονῶν, ἀλλ᾽ οἱ δουλεύοντες ταῖς ἡδοναῖς καὶ ζητοῦντες ἀπὸ πλούτου καὶ μεγαλοπρεπείας τὰς τιμὰς κτᾶσθαι. τούτων δὲ ἐμοὶ πρόσεστιν οὐθέν. ὡς δ᾽ ἀληθῆ λέγω, μάρτυρα πιστὸν παρέξομαι τὸν παροιχόμενον βίον· τῷ δὲ μάρτυρι μάρτυρες ὑμεῖς ἦτε· σύνεστε γάρ μοι, διὸ σύνιστε ταῦτα. Καὶ μὴν οὐδ᾽ ἂν τιμῆς ἕνεκα τοιούτοις ἔργοις ἀνὴρ ἐπιχειρήσειε καὶ μέσως φρόνιμος. ἀπ᾽

[1] καὶ μάλιστα [2] γὰρ om. [3] uncos om. [4] * ἢ μωρίας [5] ἂν om.

Πάντα ὁρῶσι] Interpone πάντες. Idem.

Πάντα] Imo vero ταῦτα. Idem.

Κοινῇ] Num τοίνυν. Idem.

Κακότητα εἶναι—] Num κακότητα ὑπομεῖναι, ὥστε δοκεῖν εἶναι κάκιστος, ἀλλ᾽ ἕνεκα τοῦ ἀπολαύειν ἀγαθοῦ τινὸς παρὰ τούτων. nemo gratuito suscipere vult summam ignominiam hanc, ut habeatur nequissimus, sed ideo facit, quo emolumentum aliquod inde percipiat. Aut si supplementum hoc displiceat, saltim sic ἀλλ᾽ ἕνεκά του (enclitice) *sed alicujus commodi gratia.* τίνος ἂν οὖν; scil. χάριν τούτοις ἐπεχείρησα. Cujusnam ergo rei causa ego istæc conatus essem. πότερον τοῦ τυραννεῖν —. Reisk.

Βαρβάρων] Vocabulum βαρβάρων a se additum esse, quo caret Aldina, admonuit Stephanus. Idem.

Ἑκόντι] Id est, βουληθέντι παραλαβεῖν. Idem.

Παραδώσουσι] Subaudi, aut adde potius ἑαυτούς. Idem.

Πολλῆς τιμωρίας] Π. πολλῆς τινὸς μωρίας. Ἢ, πολλῆς ἐστὶ μωρίας. H. Stephan.

ἀρετῆς γὰρ ἀλλ᾽ οὐκ ἀπὸ κακότητος αἱ τιμαί. προδότῃ δὲ
τῆς Ἑλλάδος ἀνδρὶ πῶς ἂν γένοιτο τιμή; πρὸς δὲ τούτοις
οὐδὲ τιμῆς [1] ἐτύγχανον ἐνδεὴς ὤν· ἐτιμώμην γὰρ [2] ἐπὶ τοῖς 110
ἐντιμοτάτοις ὑπὸ τῶν ἐντιμοτάτων, ὑφ᾽ ὑμῶν ἐπὶ σοφίᾳ.
Καὶ μὴν οὐκ ἀσφαλὲς, ὧν οὕνεκά τις ἂν ταῦτα πράξαι.
πᾶσι γὰρ ὅ γε προδότης πολέμιος, τῷ νόμῳ, τῇ δίκῃ, τοῖς
θεοῖς, τῷ πλήθει τῶν ἀνθρώπων. τὸν μέν γε νόμον παρα-
βαίνει, τὴν [3] δὲ δίκην καταλύει, τὸ δὲ πλῆθος διαφθείρει,
τὸ δὲ θεῖον ἀτιμάζει· τῷ δὲ τοιούτῳ βίῳ περὶ κινδύνων τῶν 111
μεγίστων οὐδ᾽ ἔχει ἀσφάλειαν. Ἀλλὰ δὴ φίλους ὠφελεῖν βουλόμενος, ἢ πολεμίους βλάπτειν; καὶ γὰρ τούτων ἕνεκά τις ἂν ἀδικήσειεν. ἐμοὶ δὲ πᾶν τοὐναντίον ἐγίνετο· τοὺς μὲν φίλους κακῶς ἐποίουν, τοὺς δ᾽ ἐχθροὺς ὠφέλουν. ἀγαθῶν μὲν οὖν ἔκτισιν οὐδεμίαν εἶχεν ἡ πρᾶξις· κακῶς δὲ παθεῖν οὐδὲ εἷς ἐπιθυμῶν πανουργεῖ. Τὸ δὲ λοιπόν ἐστιν, εἴ τινα φόβον ἢ πόνον ἢ κίνδυνον φεύγων ἔπραξα. ταῦτα δὲ οὐθεὶς ἂν εἰπεῖν ἔχοι τί μοι προσήκειν. δισσῶν γὰρ τούτων ἕνεκα πάντες πάντα πράττουσιν, ἢ κέρδος τι μετιόντες ἢ ζημίαν φεύγοντες. ὅσα δὲ τούτων ἔξω πανουργεῖται * * * [4] [ὡς δὲ]

[1] ἀπετύγχανον [2] ἐπὶ τοῖς om. [3] δὲ om. [4] uncos om.

Ἀπετύγχανον] *honoris appetens si fuissem, eo non caruissem: honorabar enim ob laudes honore summo dignissimus.* Reisk.

Ἐντιμοτάτοις] Π. ἐπὶ ἐντιμοτάτοις. H. Stephan. Volebat, ni fallor, dare ἐπὶ τοῖς ἐντιμοτάτοις. quod verum puto. docent insequentia. Reisk.

Ἀσφαλὲς] Imo vero ἀσφαλεῖς. Fidendum illis non est, certi amici hi non sunt, quibus tuto confidas, quorum gratiæ atque benevolentiæ captandæ ergo proditionem pares. Aut enim deserent te in periculis tuis, aut etiamsi te velint eripere, non poterunt tamen tot hostibus te eripere, qui te deprehensum urgebunt. Nemo enim non tibi tum erit infestus. Concurrent adversus te hostes undique. Jus civile in te consurget (ὁ νόμος), nec non ἡ δίκη, quæ est sive æquitas a natura generi humano insita, sive animadversio et punitio scelerum. Erit ergo ὁ νόμος, ἡ δίκη idem ac si dixisset καταδικασθήσῃ, καὶ κολασθήσῃ διὰ τὸν νόμον. Sed insequentia docent vocabulo δίκης hic designari jus naturæ, seu sensum æqui et justi a natura humano generi impressum. Idem.

Γε νόμον] Γε h. l. tantundem valet atque γάρ. Idem.

Τὴν δίκην] Interpone δὲ. Idem.

Βίῳ περὶ κινδύνων] Aut βίῳ περικινδύνῳ (subandi ὄντι) τῶν μεγίστων οὐδὲν ἔχει — aut potius βίῳ κίνδυνος περὶ τῶν μεγίστων (scil. ὑπάρχει), οὐδ᾽ ἔχει. Idem.

Οὐδ᾽ ἔχει] Imo vero οὐδὲν ἔχει. *nihil est quod talem vitam* [h. e. vitam talis hominis, a tot et tam formidandis hostibus septi et exagitati] *tueatur.* Idem.

Βουλόμενος] Aptum hoc est e præmissis ἔγωγ᾽ ἂν ἐπεχείρησα τῇ προδοσίᾳ. Idem.

Ἔκτισιν] Imo vero κτῆσιν. *ne ullum quidem genus bonorum,* vel *emolumentorum, hoc facinore adeptus essem.* nullum mihi fructum parere poterat hoc facinus. Idem.

Λοιπόν ἐστιν] Interponendum videtur σκοπεῖν, vel ζητεῖν. Nam τὸ λοιπὸν est adverbiale, *superest ut quæratur, num discrimen aliquod —.* Idem.

Ἔπραξα. ταῦτα δὲ οὐθεὶς] Leg. et interstinguendum videtur esse sic: ἔπραξα ταῦτα. τούτων δὲ οὐθεὶς — Non eodem redeunt ταῦτα et τούτων. illud redit ad proditionem, hoc ad ignaviam et formidinem. Idem.

Πανουργεῖται] Post πανουργεῖται asterisco indicant vulgares editiones defectum, qui non magnus esse videtur. uno vocabulo

112 κακῶς ἐμαυτὸν ἐποίουν ταῦτα πράττων, οὐκ ἄδηλον· προὐ-
δίδουν γὰρ τὴν Ἑλλάδα, προὐδίδουν ἐμαυτὸν, τοκέας, φί-
λους, ἀξίωμα προγόνων, ἱερὰ πατρῷα, τάφους, πατρίδα
τὴν μεγίστην τῆς Ἑλλάδος. ἃ δὲ πᾶσι περὶ παντός ἐστι,
ταῦτα ἂν τοῖς ἀδικηθεῖσιν ἐνεχείρισα. Σκέψασθε δὲ καὶ
τόδε, πῶς οὐκ ἂν ἀβίωτος ἦν ὁ βίος μοι πράξαντι ταῦτα;
ποῖ γὰρ τραπέσθαι μ' ἐχρῆν; πότερον εἰς τὴν Ἑλλάδα,
δίκην δώσοντα τοῖς ἠδικημένοις; τίς δ' ἂν ἀπείχετό μου
τῶν κακῶς πεπονθότων; ἀλλὰ μένειν ἐν τοῖς βαρβάροις;
παραμελήσαντι πάντων τῶν μεγίστων, ἐστερημένῳ τῆς
καλλίστης τιμῆς, ἐν αἰσχίστῃ δυσκλείᾳ διάγοντα, τοὺς ἐν
τῷ παροιχομένῳ βίῳ πόνους ἐπ' ἀρετῇ πεπονημένους ἀποῤ-
ῥίψαντα, καὶ ταῦτα δι' ἐμαυτὸν, ὅπερ αἴσχιστον ἀνδρὶ,
113 δυστυχεῖν δι' αὐτόν. οὐ μὴν οὐδὲ παρὰ τοῖς βαρβάροις πι-
στῶς ἂν διεκείμην. πῶς γὰρ, οἵτινες ἀπιστότατον ἔργον
συνηπίσταντό μοι πεποιηκότι, τοὺς φίλους τοῖς ἐχθροῖς
παραδεδωκότι; βίος δὲ οὐ βιωτὸς πίστεως ἐστερημένῳ.
χρήματα μὲν γὰρ ἀποβαλόντα, τυραννίδος ἐκπεσόντα ἢ
τὴν πατρίδα φυγόντα ἀναλάβοι τις ἄν· ὁ δὲ πίστιν ἀπο-
βαλὼν οὐκ ἂν ἔτι κτήσαιτο. ὅτι μὲν οὖν οὐδ' ἂν ἐβουλόμην
προδοῦναι τὴν Ἑλλάδα, διὰ τῶν προειρημένων δέδεικται.
βούλομαι δὲ μετὰ ταῦτα πρὸς τὸν κατήγορον διαλεχθῆναι.
114 δ'. Τίνι ποτὲ πιστεύσας τοιοῦτος ὢν τοιούτου κατη-

μανίᾳ aut παρανοίᾳ, aut φρενοβλαβείᾳ sarciri possit biatus, sive præponatur vocabulo πανουργεῖται, sive postponatur. Post ἔξω figendum est comma, et aut γίγνεται subaudiendum est, aut idem πανουργεῖται a communi. *quæcunque autem scelera patrantur extra has duas causas* [id est, a neutra earum manantia], *ea patrantur mero furore.* Idem.

Προὐδίδουν γὰρ] Imo vero προδιδοὺς γάρ. *nam si Græciam prodidissem, memet ipse prodidissem.* Idem.

Τὴν μεγίστην] Aut adde, aut subaudi certe πόλιν. Idem.

Παραμελήσαντι — ἐστερημένῳ] Imo vero παραμελήσαντα, et ἐστερημένον. qui accusativi apti sunt e præmisso ἐχρῆν με. Confirmant insequentes accusativi διάγοντα et ἀποῤῥίψαντα, quos cum dativis mutari jubens Stephanus, falsus fuit. Idem.

Διάγοντα — ἀποῤῥίψαντα] Π. διάγοντι — ἀποῤῥίψαντι. H. Stephan.

Πιστῶς ἂν διεκείμην] Neque illi mihi fidem habuissent, neque ego rursus illis potuissem fidere. Reisk.

Ἀπιστότατον ἔργον] Norant mecum me facinus patrasse id, quod qui patrarit, is fidem omnium hominum et meretur et invenit minimam. Idem.

Ἀποβαλόντα — ἐκπεσόντα — φυγόντα] Accusativos hos si probamus, exsistit sententia, in se quidem illa, seorsim sumpta, satis bona. Hominem, qui fortunas amiserit, aut tyrannide exciderit, aut in exsilium actus patria careat, sit forte, qui hospitio accipiat. verum illa sententia ab auctoris mente aberrat, hoc dicere volentis, ut e ratiocinii natura colligitur, qui rebus modo enumeratis privatus aliquo sinistro casu fuerit, fieri posse, ut is eas aliquando recuperet; fidem vero semel amissam nullo modo posse recuperari. Quapropter evidens est, accusativos illos mutari cum nominativis oportere, ἀποβαλὼν, ἐκπεσὼν et φυγών. Idem.

Τυραννίδος] Præpone ἤ. Idem.

γορεῖς; ἄξιον γὰρ καταμαθεῖν οἷος ὤν. οἶδάς γε ἴσως
ἀνάξιος ἀναξίῳ. πότερα γάρ μου κατηγορεῖς, εἰδὼς ἀκρι-
βῶς ἢ δοξάζων; εἰ μὲν γὰρ εἰδὼς, οἶσθα ἰδὼν ἢ μετέχων
ἤ του πυθόμενος. εἰ μὲν οὖν [1]ἰδὼν, φράσον τούτοις τὸν
τόπον, τὸν χρόνον, πότε, ποῦ, πῶς εἶδες· εἰ δὲ μετέχων,
190. ἔνοχος εἶ ταῖς αὐταῖς αἰτίαις· εἰ δὲ τοῦ μετέχοντος ἀκού-
σας, ὅστις ἐστὶν, αὐτὸς ἐλθέτω, φανήτω, μαρτυρησάτω.
πιστότερον γὰρ οὕτως ἔσται τὸ κατηγόρημα μαρτυρηθὲν,
ἐπεὶ νῦν γε οὐδέτερος ἡμῶν παρέχεται μάρτυρα. φήσεις
ἴσως σὸν εἶναι τούς γε τῶν γενομένων — ὡς σὺ φῂς — μὴ
παρέχεσθαι μάρτυρας, τῶν δὲ μὴ γενομένων ἐμέ. τὸ δὲ οὐκ
ἴσον ἐστί. τὰ μὲν γὰρ ἀγένητα πῶς ἂν εἴη δυνατὰ μαρ-
τυρηθῆναι; περὶ δὲ τῶν γενομένων οὐ μόνον οὐκ ἀδύνατον, 115
ἀλλὰ καὶ ῥᾴδιον· οὐδὲ μόνον ῥᾴδιον, ἀλλὰ σοὶ μὲν οὐκ ἦν
οἷον [2]μόνῳ μάρτυρας ἀλλὰ καὶ ψευδομάρτυρας εὑρεῖν, ἐμοὶ
δὲ οὐδέτερον εὑρεῖν τούτων ἀδύνατον. Ὅτι μὲν οὖν οὐκ
οἶσθα ἃ κατηγορεῖς, φανερόν· τὸ δὲ λοιπὸν μὴ εἰδότα σε
δοξάζειν. εἶτα, ὦ πάντων ἀνθρώπων τολμηρότατε, δόξῃ
πιστεύσας, ἀπιστοτάτῳ πράγματι, τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰ-
δὼς τολμᾷς ἄνδρα περὶ θανάτου διώκειν; ᾧ τί τοιοῦτον
ἔργον εἰργασμένῳ σύνοισθα; ἀλλὰ μὴν τό γε δοξάσαι κοι-
νὸν ἅπασι περὶ πάντων, καὶ οὐδὲν ἐν τούτῳ σὺ τῶν ἄλλων
σοφώτερος. ἀλλ' οὔτε τοῖς δοξάζουσι δεῖ πιστεύειν ἀλλὰ

[1] εἰδὼς

[2] μόνον

Ἄξιον - - ἀναξίῳ] Locum hunc non intelligo. Num ἄξιον γὰρ καταμαθεῖν, οἷος ὢν οἵου κατηγορεῖ. *convenit doceri vos* [judices alloquitur], *cujas accusator sit, et cujas ego, ab isto accusatus.* οὐκ οἴδατε γὰρ ἴσως, *videmini enim mihi ignorare,* ὅτι ἀνάξιος ἀναξίου [scil. κατηγορεῖ], *accusationem mei perinde ipsumque meque dedecere,* h. e. neque ipsum idoneum esse accusatorem, neque me dignum esse, qui accusarer. Idem. Ἄ. γὰρ κ. οἷος οἵῳ ὠνείδισας, ὡς ἀνάξιος ἀναξίῳ. In Append. ad Porson. Adv. p. 310. Jacobs.

Εἰ μὲν γὰρ εἰδὼς] Subaudi κατηγορεῖς μου ταῦτα. εἰδὼς hic est pro ἀκριβῶς, καὶ ἀτρεκέως, καὶ σαφῶς. Reisk.

Οἶσθα ἰδὼν] Malim ἢ interponi. subaudi με ταῦτα ποιοῦντα. Idem.

Μετέχων] Malim μετασχών. ob præmissum ἰδὼν et insequens πυθόμενος. Idem.

Εἰδὼς] Π. ἰδών. Οὕτω γὰρ εἶπεν, ἰδὼν ἢ μετέχων. H. Stephan. Imo vero εἶδες. *si vidisti.* Reisk.

Πότε, ποῦ] Ingeminatio hæc est rhetorica, qua quæritur hoc, ut vis et robur orationi addatur. Idem enim istæc dicunt, atque præmissa τὸν τόπον, τὸν χρόνον. Idem.

Ἀκούσας] Potest κατηγορεῖς subaudiri, malim tamen ἤκουσας. Idem.

Φήσεις ἴσως —] F. leg. φήσεις ἴσως, ἴσον εἶναι σὲ μὲν τῶν γενομένων — *fortasse æquum aies esse, testes a te nullos dari earum rerum quæ (si te audimus) vere factæ sunt, a me autem dari testes eorum quæ nunquam evenerunt.* Idem.

Οὐδὲ μόνον —] Videtur hic locus ita esse constituendus: οὐδὲ μόνον ῥᾴδιον, ἀλλὰ καὶ δίκαιον, καὶ πάνυ ἀναγκαῖον. σοὶ μὲν οὖν ἦν οὐ μόνον μάρτυρας —. Idem.

Ἀδύνατον] Imo vero δυνατόν. Idem.

τοῖς εἰδόσιν, οὔτε τὴν δόξαν τῆς ἀληθείας πιστοτέραν νομίζειν ἀλλὰ τἀναντία τὴν ἀλήθειαν τῆς δόξης.

ε΄. Κατηγόρησας δέ μου διὰ τῶν εἰρημένων λόγων δύο τὰ ἐναντιώτατα, σοφίαν καὶ μανίαν· [1]ὥπερ οὐχ οἷόν τε τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον ἔχειν. ὅπου μὲν γάρ με φὴς εἶναι τεχνήεντά τε καὶ δεινὸν καὶ πόριμον, σοφίαν μου κατηγορεῖς· ὅπου δὲ λέγεις ὡς προὐδίδουν τὴν Ἑλλάδα, μανίαν. μανία γάρ ἐστιν ἔργοις ἐπιχειρεῖν ἀδυνάτοις, ἀσυμφόροις, αἰσχροῖς, ἀφ' ὧν [2]τοὺς μὲν φίλους βλάψει, τοὺς δ' ἐχθροὺς ὠφε-
116 λήσει, τὸν δὲ αὐτοῦ βίον ἐπονείδιστον καὶ σφαλερὸν καταστήσει. καίτοι πῶς χρὴ ἀνδρὶ τοιούτῳ πιστεύειν, ὅστις τὸν αὐτὸν λόγον λέγων πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἄνδρας περὶ τῶν αὐτῶν τὰ ἐναντιώτατα λέγει; Βουλοίμην δ' ἂν παρὰ σοῦ πυθέσθαι, πότερον τοὺς σοφοὺς ἄνδρας νομίζεις ἀνοήτους ἢ φρονίμους. εἰ μὲν γὰρ ἀνοήτους, κενὸς ὁ λόγος, ἀλλ' οὐκ ἀληθής· εἰ δὲ φρονίμους, οὐ δήπου προσήκει τούς γε φρονοῦντας ἐξαμαρτάνειν τὰς μεγίστας ἁμαρτίας καὶ μᾶλλον αἱρεῖσθαι κακὰ πρότερον τῶν ἀγαθῶν. εἰ μὲν οὖν εἰμὶ σοφὸς, οὐχ ἥμαρτον· εἰ δ' ἥμαρτον, οὐ σοφός εἰμι. οὐκοῦν δι' ἀμφότερα ἂν εἴης ψευδής.

ϛ΄. Ἀντικατηγορῆσαι δέ σου πολλὰ καὶ μεγάλα καὶ παλαιὰ καὶ νέα πράσσοντος δυνάμενος οὐ βούλομαι· βούλομαι γὰρ οὐ τοῖς σοῖς κακοῖς ἀλλὰ τοῖς ἐμοῖς ἀγαθοῖς ἀποφεύγειν τὴν αἰτίαν ταύτην. πρὸς μὲν οὖν σε ταῦτα.

ζ΄. Πρὸς [3]δ' ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες κριταὶ, περὶ ἐμοῦ βούλομαι εἰπεῖν ἐπίφθονον μὲν, ἀληθὲς δὲ, κατηγορημένου μὲν οὐκ ἀνεκτὰ, κατηγορουμένου δὲ οὐ προσήκοντα. νῦν γὰρ ἐν ὑμῖν εὐθύνας καὶ λόγον ὑπέχω τοῦ παρῳχομένου βίου. δέομαι οὖν ὑμῶν, ἂν ὑμᾶς ὑπομνήσω τῶν ἐμοί τι πεπραγμένων καλῶν, μηδένα φθονῆσαι τοῖς λεγομένοις, ἀλλ' ἀναγκαῖον ἡγήσασθαι κατηγορημένον δεινὰ καὶ ψευδῆ καί τι τῶν ἀληθῶν
117 ἀγαθῶν εἰπεῖν ἐν εἰδόσιν ὑμῖν· ὅπερ ἥδιστόν μοι. πρῶτον μὲν

[1] ὥσπερ [2] τις τοὺς [3] δ' om.

Ὥσπερ οὐχ] Π. ἅπερ οὐχ. Ἠ, ἅσπερ οὐχ. H. Stephan. Ego malim ἅπερ οὐχ in duali. Reisk.

Πρὸς ὑμᾶς] Π. πρὸς δ' ὑμᾶς. H. Stephan.

Κατηγορημένου —] Idem est, ac si dixisset: κατηγορουμένου τὰ μὲν οὐκ ἀνεκτὰ, τὰ οὐ προσήκοντα. Reisk.

Δεῖν καὶ ψευδῆ] Π. δεινὰ καὶ ψ. H. Stephan.

Ἐν εἰδόσιν ὑμῖν] Bene habet, tametsi Stephanus censuit leg. esse: ἐν εἰδόσι δ' ὑμῖν. Reisk.

Ὅπερ ἥδιστον] Sic dedi de meo, duobus

οὖν καὶ δεύτερον [1]καὶ μέγιστον, διὰ παντὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος ἀναμάρτητος ὁ παρῳχόμενος βίος ἐστί μοι, καθαρὸς πάσης αἰτίας· οὐδεὶς γὰρ ἂν οὐδεμίαν αἰτίαν κακότητος ἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς περὶ ἐμοῦ εἰπεῖν ἔχοι. καὶ γὰρ οὐδ' αὐτὸς ὁ κατήγορος οὐδεμίαν ἀπόδειξιν εἴρηκεν ὧν εἴρηκεν· οὕτω λοιδορίαν οὐκ ἔχουσαν ἔλεγχον ὁ λόγος αὐτῷ δύναται. φήσαιμι δ' ἂν, καὶ φήσας οὐκ ἂν ψευσαίμην οὐδ' ἂν ἐλεγχθείην, οὐ μόνον ἀναμάρτητος ἀλλὰ καὶ μέγας εὐεργέτης ὑμῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων, οὔκουν τῶν νῦν ὄντων ἀλλὰ τῶν μελλόντων εἶναι. τίς γὰρ ἂν ἐποίησε τὸν ἀνθρώπινον βίον πόριμον ἐξ ἀπόρου καὶ κεκοσμημένον ἐξ ἀκόσμου, τάξεις τε [2]πολεμίας εὑρὼν, μέγιστον εἰς πλε- 118
ονεκτήματα, νόμους τε γραπτοὺς, [3]φύλακας τοῦ δικαίου, γράμματά τε, μνήμης ὄργανον, μέτρα τε καὶ σταθμὰ,
191. συναλλαγῶν εὐπόρους διαλλαγὰς, ἀριθμόν τε, χρημάτων φύλακα, πυρσούς τε, κρατίστους καὶ ταχίστους ἀγγέλους, πεσσούς τε, σχολῆς ἄλυπον διατριβήν; τίνος οὖν ἕνεκα ταῦθ' ὑμᾶς ὑπέμνησα; δῆλον οὐ τοῖς τοιούτοις τὸν νοῦν προσέχων, σημεῖον δὲ ποιούμενος ὅτι τῶν αἰσχρῶν καὶ τῶν κακῶν ἔργων ἀπέχομαι· [4]τὸ γὰρ ἐκείνοις τὸν νοῦν προσέχοντα τοῖς τοιούτοις προσέχειν ἀδύνατον. ἀξιῶ δὲ, εἰ 119
μηδὲν αὐτὸς ὑμᾶς ἀδικῶ, μηδὲ αὐτὸς ὑφ' ὑμῶν ἀδικηθῆναι.

[1] καὶ om. [2] πολεμικὰς [3] φυλακάς τε [4] τὸν

vocabulis pro uno vitioso, quod in vulgatis est, ὑπερήδιστον. id quod mihi est *jucundissimum*, scil. coram iis dicendum mihi esse, qui de veritate dicendorum non docendi sint, sed ea jam ipsi certo habeant cognita. Idem.

Μέγιστον] Malim καὶ μέγιστον εἰς —. Idem.

Οὔκουν] Sententia subjicit: οὐ μόνον τῶν νῦν ὄντων, ἀλλὰ καὶ τῶν μελλόντων [vel si mavis, ἀλλὰ καὶ τῶν ἔσεσθαι μελλόντων], εἶναι. Idem.

Εἶναι] Non cohæret cum μελλόντων, sed cum φήσαιμι. Ad μελλόντων subauditur ἔσεσθαι. Constructio hæc est: φήσαιμι ἂν εἶναι ἀναμάρτητος — καὶ εὐεργέτης — τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. Idem.

Τίς γὰρ ἂν] Malim τίς γὰρ μᾶλλον ἄν. Idem.

Τάξεις] Malim ἢ ἐγὼ τάξεις. Idem.

Μέγιστον] Id est, χρῆμα, vel ἔργον μέγιστον. *quæ res est ad emolumentum fructuosissima.* εἰς πλεονέκτημα. nam sic leg. est. Idem.

Νόμους τε —] Malim sic legi et distingui: νόμους τε [subaudi ἐξευρὼν a communi], γραπτοὺς φύλακας τοῦ δικαίου. *leges, custodes illos æqui et justi, non vivos et spirantes, sed literis consignatos.* Idem.

Διαλλαγὰς] Malim διαλλακτάς. Idem. et in not. ad v. 544. *Phœniss.* Valckenaer.

Δῆλον οὐ] Interponendum esse ὅτι admonet Stephanus, quod ὅτι cum amplector, tum aio sic esse leg. δηλῶν, ὅτι τοῖς τοιούτοις τὸν νοῦν προσέχω (in prima persona singul. indicativi). *partim ut significem hujusmodi rebus me animum habere intentum, partim ut ex eo argumentum ducam me a studiis turpibus et perniciosis animum habere alienatum.* Reisk.

Ἐκείνοις] Paulo ante recensitis sapientiæ studiis. Idem.

Τοιούτοις] Scil. turpibus et perniciosis, qualia Ulysses ipsi exprobraverat. Idem.

καὶ γὰρ οὐδὲ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων οὕνεκα ἄξιός εἰμι κακῶς πάσχειν, οὔθ᾽ ὑπὸ νεωτέρων οὔθ᾽ ὑπὸ πρεσβυτέρων. τοῖς μὲν γὰρ πρεσβυτέροις ἄλυπός εἰμι, τοῖς δὲ νεωτέροις οὐκ ἀνωφελής· τοῖς εὐτυχοῦσιν οὐ φθονερὸς, τῶν δυστυχούντων [1]οἰκτίρμων· οὐδὲ πενίας ὑπερορῶν, οὐδὲ πλοῦτον ἀρετῆς ἀλλ᾽ ἀρετὴν πλούτου προτιμῶν· οὔτε ἐν βουλαῖς ἄχρηστος, οὔτε ἐν μάχαις ἀργῶς ποιῶν τὸ προστασσόμενον, πειθόμενος τοῖς ἄρχουσιν. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐμὸν ἐμαυτὸν ἐπαινεῖν· ὁ δὲ παρὼν καιρὸς ἠνάγκασε, καὶ ταῦτα κατηγορημένον, πάντως ἀπολογήσασθαι.

η᾽. Λοιπὸς δὲ περὶ ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἔστι μοι λόγος, ὃν εἰπὼν παύσομαι τῆς ἀπολογίας. οἶκτος μὲν οὖν καὶ λιταὶ καὶ φίλων παραίτησις ἐν ὄχλῳ μὲν οὔσης τῆς κρίσεως χρήσιμα· παρὰ δ᾽ ὑμῖν τοῖς πρώτοις οὖσι τῶν Ἑλλήνων καὶ δοκοῦσιν, οὐ φίλων βοηθείαις οὐδὲ λιταῖς οὐδὲ οἴκτοις δεῖ πείθειν ὑμᾶς, ἀλλὰ τῷ σαφεστάτῳ δικαίῳ, διδάξαντα τἀληθὲς, οὐκ ἀπατήσαντά με δεῖ διαφυγεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην. ὑμᾶς δὲ χρὴ
120 μὴ τοῖς λόγοις μᾶλλον ἢ τοῖς ἔργοις προσέχειν τὸν νοῦν, μηδὲ τὰς αἰτίας τῶν ἐλέγχων προκρίνειν, μηδὲ τὸν ὀλίγον χρόνον τοῦ πολλοῦ σοφώτερον ἡγεῖσθαι κριτὴν, μηδὲ τὴν διαβολὴν τῆς πείρας πιστοτέραν νομίζειν. ἅπαντα γὰρ τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι μεγάλης εὐλαβείας ἁμαρτάνειν, τὰ δὲ ἀνήκεστα τῶν ἀκεστῶν ἔτι μᾶλλον· ταῦτα γὰρ προνοήσασι μὲν δυνατὰ, μετανοήσασι δὲ ἀνίατα. τῶν δὲ τοιούτων ἐστὶν, ὅταν ἄνδρες ἄνδρα περὶ θανάτου κρίνωσιν· ὅπερ ἐστὶ νῦν παρ᾽ ὑμῖν. εἰ μὲν οὖν ἦν διὰ τῶν λόγων τὴν ἀλήθειαν τῶν ἔργων καθαρὰν γενέσθαι τοῖς ἀκούουσι φανερὰν, εὔπορος ἂν εἴη

[1] οἰκτείρμων

Φθονερὸς, τῶν δυστυχούντων οἰκτείρμων] F. Φθονερὸς ὢν, δυστυχοῦντας δ᾽ οἰκτείρων (in participio). Nam οἰκτείρμων vocabulum mihi nullum videtur esse, sed οἰκτίρμων. Porro pro gemino οὐδὲ malim οὔτε. IDEM.

Ἀργῶς ποιῶν τὸ τασσόμενον] F. ἀργὸς, ἀλλὰ προθύμως ποιῶν τὸ προστασσόμενον. IDEM.

Καὶ ταῦτα] Malim εἰς interponi. *etiam his de rebus accusatum*, de moribus meis puta. IDEM.

Παρὰ δ᾽ ὑμῖν] Subaudi a communi, aut adde potius, οὔσης. IDEM.

Ἅπαντα γὰρ] Interpone μὲν. IDEM.

Εὐλαβείας, ἁμαρτάνειν] Interpone ἄξια, ὥστε μὴ — *rebus quidem in omnibus viros bonos et probos par est cavere ne labantur.* IDEM.

Τῶν ἀνηκέστων] Π. τῶν ἀκεστῶν. H. STEPHAN. Possis quoque τῶν εὐηκέστων. REISK.

Ταῦτα γὰρ] Scil. τὰ ἀνήκεστα. IDEM.

Προνοήσασι μὲν] Ad προνοήσασι μὲν adde φυλάξασθαι. *providentia possunt caveri.* IDEM.

Δυνατὰ] Π. ἰατὰ. H. STEPHAN.

Εὔπορος ἂν —] Malim verba sic strui: εὔπορος ἂν ἡ κρίσις εἴη διὰ τῶν εἰρημένων. REISK.

[1][ἡ] κρίσις [2]ἤδη ἀπὸ τῶν εἰρημένων· ἐπειδὴ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει, τὸ μὲν σῶμα τοὐμὸν φυλάξατε, τὸν δὲ πλείω χρόνον ἐπιμείνατε, μετὰ δὲ τῆς ἀληθείας τὴν κρίσιν ποιήσατε. ὑμῖν μὲν γὰρ μέγας ὁ κίνδυνος ἀδίκοις φανεῖσι δόξαν τὴν μὲν καταβαλεῖν, τὴν δὲ κτήσασθαι. τοῖς δὲ ἀγαθοῖς ἀνδράσιν αἱρετώτερος θάνατος δόξης αἰσχρᾶς· ὁ μὲν γὰρ τοῦ βίου 121
τέλος, ἡ δὲ τῷ βίῳ νόσος. ἐὰν δὲ ἀδίκως ἀποκτείνητέ με, πολλοῖς γενήσεται φανερόν· ἐγώ τε γὰρ [3]ἁγνὸς, ὑμῖν τε [4][παρὰ] πᾶσιν Ἕλλησι γνώριμος ἡ κακότης καὶ φανερά. καὶ τὴν αἰτίαν φανερὰν [5]ἅπασαν ὑμεῖς ἕξετε τῆς ἀδικίας, οὐχ ὁ κατήγορος· ἐν ὑμῖν γὰρ τὸ τέλος ἔχει τῆς δίκης. ἁμαρτία δ᾽ οὐκ ἂν γένοιτο μείζων ταύτης. οὐ γὰρ μόνον εἰς ἐμὲ καὶ τοκέας τοὺς ἐμοὺς ἁμαρτήσεσθε δικάσαντες ἀδίκως, ἀλλ᾽ ὑμῖν αὐτοῖς δεινὸν, ἄθεον, ἄδικον, ἄνομον ἔργον συνεπιστήσεσθε πεποιηκότες, ἀπεκτονότες ἄνδρα σύμμαχον, χρήσιμον ὑμῖν, εὐεργέτην τῆς Ἑλλάδος, Ἕλληνες Ἕλληνα, φανερὰν οὐδεμίαν ἀδικίαν οὐδὲ πιστὴν αἰτίαν ἀποδείξαντες.

θ᾽. Εἴρηται τὰ παρ᾽ ἐμοῦ, καὶ παύομαι. τὸ γὰρ ὑπομνῆσαι τὰ διὰ μακρῶν εἰρημένα συντόμως, πρὸς μὲν φαύλους δικαστὰς ἔχει λόγον, τοὺς δὲ πρώτους τῶν πρώτων, Ἕλληνας Ἑλλήνων, οὐκ ἄξιον, οὐδ᾽ ἀξιῶσαι μήτε προσέχειν τὸν νοῦν μήτε μεμνῆσθαι τὰ λεχθέντα.

[1] [ἡ] om. [2] ἡ διὰ τῶν [3] οὐκ ἁγνὸς [4] uncos om. [5] ἅπασιν

Τὴν μὲν καταβαλεῖν] F. τὴν μὲν οὖσαν καταβαλεῖν, τὴν δ᾽ οὐκ οὖσαν κτήσασθαι. IDEM.

Ἁγνὸς, ὑμῖν τε παρὰ π.] Π. οὐκ ἁγνὸς εἰμι, καὶ παρὰ π. H. STEPHAN.

Ἅπασαν] Π. ἅπασιν. IDEM. In locum vulgati suffeci. Malim tamen ἐν ἅπασιν. REISK.

Ἔχει τῆς δίκης] Aut ἔχει ἡ δίκη leg. aut ἐστὶ τῆς δίκης, aut denique ἔχω in prima persona. IDEM.

Ἀξιῶσαι] Malim ἀξιώσαιμι. *neque convenit, neque ego equidem unquam convenire censebo.* IDEM.

VARIANTES LECTIONES

AD SOPHISTAS.

VARIANTES LECTIONES
AD SOPHISTAS.

*** Idem hic dictum, Lector, habe, quod ad Variantes Lectiones Antiphonteas vol. i. p. 139. est notatum.
l. Codex Laurentianus, plut. 57. cod. 4.
p. Codex Palatinus, 88.

ΛΕΣΒΩΝΑΚΤΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ.

P. 537. 1. ἡμῖν M. 3. παρεληλύθεισαν] παρεληλύθασιν B. M. Bekk. Ibid. ἐροῦντας (ων superscr.) B. M. 9. εἰωθότας M. 10. δὴ om. 12. δεινὰ καὶ om. pr. M. ult. τίς δὲ τίς] νῦν δὲ τίς B. Bekk.

P. 538. 1. κατὰ τῶν] μετὰ τῶν B. M. Bekk. 4. τοῦ om. pr. B. 5. κείνω B. M. κείνω Ald. 7. ὑμετέροις B. M. Ald. 8. ἔφυγον] ἔτυχον (ἔφυγον superscr.) B. ἔτυχον M. 9. ὑμετέρων M. Ald. 13. ἐπιβουλεύσαντες] ἐπιβουλεύοντες B. M. Bekk. ult. εἰς] πρὸς M.

ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ Α.

P. 539. 5. ἐν - - - ἐστιν om. M. 6. ἐμοὶ M. 13. ἡμῖν M. 16. μὴ ἐλευθερωθῆναι] μὴ om. B. et pr. M. Bekk. 17. εἶναι om. M.

P. 540. 3. ἀμύνατε] ἀμύνετε B. Bekk. ἀμύνασθε M. 4. συμφέροντος ὑμῖν M. 5. ἡμᾶς B. 7. συμφορῶν] ἀνιῶν (οῦμεν superscr.) B. Bekk. ἀνδρῶν M. 11. εὐφρανοῦντας M. 12. ἐγὼ, τέλος ἔχειν] ἀγὼν τέλος ἔχει B. M. Bekk. Ibid. ταῦτα δὲ διασ. B. M. 15. ἑκάστου] ἕκαστον B. M. Ald. Bekk. antep. κατελείπομεν M. pen. δὲ om. pr. M.

P. 541. 6. ἐλλειπόντων M. Ibid. ὑμῶν B. M. Ald. 8. ὑμετέρας B. 10. καθεσταμένοις] καθιστάμενοι B. Bekk. καθεσταμένους M. 11. πάσχειν] πάσχει B. M. Bekk. 12. [ἃ πάσχει] Bekk. Ibid. ἡ τιμωρία ἀμῦναι pr. M. 17. ζῆλος καὶ τιμὴ] ζῆλον καὶ τιμὴν B. M. Bekk. 18. εὐείδειαν B. εὐειδίαν M. εὐείδεια Bekk. Ibid. ἀνάγκη om. B. M. [ἀνάγκη] Bekk. pen. γάμων om. pr. M. Ibid. εἰς] καὶ B. ult. ἔργα om. M.

P. 542. 1. τὰ om. M. 5. ἀπολείπεται] ὑπολείπεται B. M. Bekk. 9. ἐνθυμηθῆναι - - - ἔχει add. in marg. M. Ibid. καὶ οὕνεκ' ἂν καὶ pr. B. 10. ἀξιώσετε M. 11. λαβὼν M. 12. εἰρήκων M. 15. γὰρ τοῖς] γὰρ om. B. Bekk. 19. ἱεροῖς καὶ πατρ. pr. M.

P. 543. 5. τις] τι B. M. 7. εὐτελὴς B. M. 8. καὶ τοῖς] τοῖς τε B. M. Bekk. Ibid. δυσμένειαν] δυσγένειαν Bekk. 14. αὐτῶν B. M.

P. 544. 1. ἐκεῖνοι οὕτως παρ. B. M. 2. ὅσα δὲ] ὅσα δὴ B. Bekk. Ibid. νικήσαντες B. M. 3. εἰδέναι] εἶναι codd. Laurent. Bekk. 7. πεφυκότος] πεφυκὸς Bekk. Ibid. τὰ μὲν ἐναντία] μὲν om. B. Bekk.

P. 545. 3. σφενδονῖται M. 5. βαδυτάτου (ταχ superscr.) B. 6. βραδυτῆτες M. Ibid. ὑμῖν B. antep. ἀρετῆς] ἀρετὴν B. M. Bekk. Ibid. θάνατον M.

P. 546. 1. μνήμην M. 3. προεδρείας pr. B. 5. γινομένοις] γενομένοις B. M. Bekk. 8. ἀνὴρ αὐτοὺς ξεν.] αὐτοὺς om. B. M. Bekk. 9. εὕρης B. antep. καθ' ὃ] καθ' ὅσον B. Bekk. καθ' ὃν M. Ald. pen. τῶνδε ἀγ.] τῶνδε τῶν ἀγ. B. Bekk. ult. γέγονε. καλὰ] γέγονε. ΕΤΙ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ. καλὰ B. Bekk.

ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ Β.

P. 547. 2. πατρῴων] πατέρων B. M. Bekk. Ibid. ἀντιπαρασκευάσαι τὸ M. et corr. B. παρασκευάσαι τὸ pr. B. 4. εἰ δὲ μὴ] οὐδὲ μὴ B. M. Bekk. 6. μὴ om. B. M. 8. καὶ om. B. M. 9. ἀρετῆς B. M. 10. εὕρῃς] εὕροις cod. Marc. Bekk. 11.

ἔχειν B. M. 12. παρασκευάσαντος B. M. Ald. 13. ἡμῖν] ὑμῖν Bekk. Ibid. παρεσκεύασται παρεσκεύασται γὰρ B. παρεσκεύ-
παρεσκευασται
ασται γὰρ M. 14. ἔσεσθαι B. Ibid. ἕξετε] ἔχετε B. M. Bekk. 15. βλάψαι] βλάψει Bekk. pen. τὸ ἀξ. τῶν] τὸ ἀξ. τὸ τῶν B. M. Bekk.

P. 548. 5. ἐξελασθέντες] ἐξελαθέντες B. M. Bekk. 6. ὑπὸ τῆς] ἀπὸ τῆς Bekk. 11. μαρτυρία] μαρτύρια M. Bekk. Ibid. πατρῴων] πατέρων B. M. Bekk. Ibid. , τῶν τε νέων· καὶ ὅτι μὲν ἄλλα] · τῶν τε νέων ἄλλα B. · τῶν δὲ νέων ἄλλα Bekk. 12. ὅτε τῷ βαρβάρων] ὅτε μὲν τῷ βαρβάρῳ B. M. Ald. ὅτι τῷ βαρβάρῳ Bekk. Ibid. στρατῶν Ald. 14. τὴν om. pr. M. 15. εὐσεβείας B. M. 17. δουλώσαντες B. M. ult. ἐφισταμένων] ἐπανισταμένων B. M. Bekk.

P. 549. 1. προγόνους] πολεμίους M. 3. ἀποδίδωσι pr. M. 6. παρασπένδους B. πα-
ους
ρασπένδους M. ult. τῶν om. pr. M.

οιτες
P. 550. 7. τῶν πατρῴων M. 8. δώσουσιν M. 9. ἡμετέραν M. 12. τούτων, ὡς] τοῦτο, ὡς Bekk. 14. ὑπάρχον de suo Bekk. Ibid. τούτων ἀμ.] τούτων καὶ ἀμ. B. Bekk. 15. ἐνδοξοτέροις] εὐδοξοτέροις B. Bekk. 19. τῆς ἡμετέρας om. M. 20. εἰς] ἐπὶ M. pen. τῆς om. M. ult. βοηθῶν B. βοηθεῖν M.

P. 551. 2. ταῦτα] ταὐτὰ Bekk. 4.
οῦντες
ναυμαχούντων M. Ibid. πρὸ] πρὸς M. et pr. B. 9. ἡμετέρου B. 11. συμβαλλομένη τοῖς ἀνδράσι B. M. 12. καὶ εἰς ἃ νεμ.] καὶ ἴσα νεμ. Bekk.

P. 552. pen. χρῆσθε] τῇ τε B. M. ἴτε de suo Bekk.

ΗΡΩΔΟΥ

ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ.

P. 631. 1. ἀνάγκη] μὲν ἀνάγκη M. Bekk. μὲν add. sup. lin. a pr. in B. Ibid. καὶ πολὺ] καὶ μὴ πολὺ B. M. Bekk. 3. ἄλλων] ἄλλου B. M. Bekk. ἄλλον Ald. 10. τούτους corr. B. Bekk. 16. τινὸς om. M. antep. ἡμῖν B. M. ult. οὖν om. B. M. [οὖν] Bekk.

P. 632. 3. ἐπιστάμεναι corr. M. 4. μαθεῖν ded. vid. pr. B. 6. ὑμέτερα B. M. Ibid. κρεῖσσον, ἀναγινώσκοντες] κρείσσονα, γινώσκοντες B. Bekk. 8. ὑμετέραν B. 9. ὑμῖν] ἡμῖν Bekk. 10. ὑμᾶς] ἡμᾶς B. M. Ald. Bekk. 11. ὑμῶν] ἡμῶν Bekk. Ibid. ὑμῖν] ἡμῖν B. M. Ald. Bekk. 12. γε ἦν] γε χάραν ἦν B. Bekk.

P. 633. 1. ὑμᾶς B. M. 2. μετ᾽ ὀλίγων M. 3. πολλοῖς om. pr. M. 7. ᾤετο] ὡς τὸ M. 8. αὐτὸς] αὐτὸν B. M. Bekk. Ibid. ὑμᾶς B. M. Ald. 9. οἴεσθαι B. 10. ὑμῖν B. M. Ald. Ibid. ἐστιν om. M.
ετε
Ibid. ἀθρήσεις M. 11. ἀντιθέντες] ἀντιτιθέντες B. M. Bekk. pen. φθορὰν ὅσην] φθορὰν καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἡδονὴν καὶ τοῖς φίλοις συμφορὰν ὅσην B. Bekk. ult. δύνανται] δύναται B. M. Bekk. Ibid. καθέστακεν] καθέκαστον B. καθ᾽ ἕκαστον Bekk.

P. 634. 10. καὶ om. pr. M. 18. διαλύσομεν M. et pr. B. ult. καταγγελλόμεθα pr. B.

P. 635. 5. καὶ γέροντες pr. B. 6. αἱ δ᾽] οἱ δ᾽ M. Ald. Ibid. αἱ δὲ] οἱ δὲ M. Ibid. αἱ μὲν] οἱ μὲν B. ὁ μὲν M. 7. αἱ δ᾽] οἱ δ᾽ B. M. 9. διαρπαζόμενα] διαλεξόμενα B. διαδεξόμενα M. 10. τῶν om. pr. B. Ibid. ὁ] οὐ pr. B. 11. προσῆκον] προσῆκεν M. Bekk. antep. ἐθέλοντας] ἐθελοντὰς Bekk.

P. 636. 3. τούτοις] τούτους B. M. Bekk. 5. τοῖς μὴ πολεμίοις ἱκανὴ M. 6. συμπολεμήσαντας Bekk. 8. πολεμεῖν M. 10. ἠδικούμεθα B. 11. ταῦτα] ταὐτὰ Bekk. 13. βουλόμεθα] βουλησόμεθα codd. Vrat. Bekk. 14. καλῶς] κακῶς B. 15. οὖν pr. B. antep. ὑπὸ] ὑπὲρ M.

P. 637. 1. μὲν om. pr. B. 3. ὑμετέραν B. 5. θέλοντες] ἐθέλοντες B. M. Bekk. 13. ὅς] ὅ B. M. Ald. 18. ἀμύνασθαι] ἀμύνεσθαι B. M. Bekk. ult. ὁπότερον B. M.

P. 638. 1. ἀντιθέντων pr. B. 2. πράγματα] τὰ πράγματα B. M. Bekk. 3. μὲν om. pr. B. Ibid. τοιούτου] τούτων B.
πεισ
M. Bekk. 5. βουλόμεθα M. 6. γενομένοις] γεγενημένοις B. Bekk. 7. μᾶλλον om. pr. M. 8. πλησιεστάτους] πλησιαιτάτους
οι
B. M. Bekk. 9. προσηκοῦντας M. 16. ἔχοντα] ἄρχοντα B. Bekk. 20. τοιαύτην om. pr. M. antep. οὐ δὴ] εἰ δὴ B. M. Bekk.
γ β α
pen. ἐνθάδε πρὸς τὰς ἐκείνας M.

P. 639. 1. οὕτω δὲ] ὅτῳ δὲ B. M. Bekk. Ibid. μηδὲ ὅπλα μηδὲ] μήτε ὅπλα μηδὲ B. μήτε ὅπλα μήτε Bekk. 3. ἀποστερηθέντων πραγμ.] ἀπεστερήθη τῶν πραγμ. B. Bekk. 4. μάθητε] θῆται B. Bekk. ἕως ἂν παρ. θῆται om. M. 5. ἃ παρ᾽ B. M. 9. Λακεδαιμονίοις] Λακεδαιμονίους B. Bekk. Ibid. ὑμῖν] ἡμῖν Bekk. 10. ὑμῶν] ἡμῶν B. M. Bekk. 13. ἐγχωροῦσιν B. M. pen.
λέξει
σχήσει M.

P. 640. 5. οὐ θαυμαστὸν - - - παῖδας add. in marg. M. 6. κρατήσαιμεν M. ult. δὲ om. pr. B.

P. 641. 2. τῶν λόγων] τὸν λόγον Bekk. 6. τοῦτο M. 8. καὶ μήτε πολιτείαν εἶναι add. in marg. M. 9. λόγον τῶν] λόγον τὸν τῶν B. Bekk.

ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ

ΑΙΑΣ.

P. 642. Tit. ΛΟΓΟΣ ΑΙΑΝΤΟΣ] ΑΙΑΣ l. Ald. Bekk.

P. 642. 11. ἀνέθηκαν] ἀνέθεσαν l. p. Bekk. ἀνέθησαν Ald. 13. αὐτῆς] αὐτῶν l. p. Bekk. om. Ald.

P. 643. 2. βασιλεῖς ἑκόντες εἶναι] οὐχ ὄντες εἶναι βασιλεῖς l p. 26. δικάσητε] δικάσετε l. p. Bekk. Ibid. γνωσθήσεσθε] γνώσεσθε l. Bekk.

P. 644. 5. ὅτι κριταὶ] ὅτι οὐ κριταὶ l. p. Bekk. Ibid. μὴ δοξασταὶ] μὴ om. l. p. Bekk.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

P. 644. Tit. ΛΟΓΟΣ ΟΔΥΣΣΕΩΣ] ΟΔΥΣΣΕΥΣ l. Ald. Bekk.

P. 644. 7. οὔτε εἰ] οὐδὲ εἰ Bekk. 10. ἕνεκα ἀφίγμ.] ἕνεκα δεῦρο ἀφίγμ. l. p. Bekk.

P. 645. 15. εὖ om. l. 17. πεπόνθατε cod. Marc. Bekk. 19. δράσαντι] δράσων τι Bekk. 20. καὶ πολλάκις γε] ἐγὼ δ᾽ οἶδα ὡς καὶ πολλάκις l. Bekk. 23. ἐργάσεσθαι] ἐργάσασθαι l. p. Bekk. 26. δράσας, οἴει τούτῳ] τοῦτ᾽ ἔδρασας, οἴει l. Bekk. τοῦτο δράσας, οἴει p. ult. κακῶς l. p.

P. 646. 4. τε καὶ] τε om. l. Bekk. 6. οὐ τρωτὸν] ἄτρωτον l. Ibid. δράσῃς l. p. 14. φύλακας] προφύλακας l. p. Bekk. Ibid. ὅπλοισιν] ὅπλοις l. Bekk. 19. τὰς ναῦς l. 22. ἂν] ἀεὶ l. ult. πολέμιος l.

P. 647. 3. ἐθέλοι] ἐθέλει l. p. Bekk. 7. βλάπτει l. ult. κακῶν ἐναντιώτατα] κακὰ ἐναντιωτάτω l. Bekk.

P. 648. 2. διὰ γὰρ τὸ εἶναι ἰσχυρὸς] διότι γὰρ ἰσχυρὸς l. p. μὲν γὰρ ἰσχυρὸς post lacunam Ald. διότι γὰρ ἰσχυρὸς εἶ Bekk. 3. εἶναι. οὐκ] εἶναι, καὶ οὐκ l. Bekk. pen. τοῖς φορβ.] ταῖς φόρβ. p. Ald. Bekk. καὶ φορβ. l.

ΑΛΚΙΔΑΜΑΝΤΟΣ

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

P. 649. Tit. ΛΟΓΟΣ ΟΔΥΣΣΕΩΣ] ΟΔΥΣΣΕΥΣ B. Bekk. om. M. ΟΔΥΣΣΕΩΣ Ald.

P. 649. 1. λεγομένων B. 3. πάριτε B. 4. μὲν ὠφέλεια ὑμῖν B. Ibid. ἐστὶν οὐδεμία pr. M. 5. τε λόγους B. 6. ἀκεραίους B. Ibid. δόξαν] γνώμην M. 7. καὶ om. pr. M. 8. ὁποτέρων B. Ibid. πλείω] πλεῖον B. Bekk. 9. ἢ] καὶ M. 11. ὑμῶν B. 13. ἕνεκεν] ἕνεκα B. Bekk. 16. ἰδίαν φιλεταιρείαν φιλοτιμίᾳ B. pen. παλλαμήδη B. παλαμήδην M. Ibid. ὑμῖν δικαίως εἰς κρίσιν l. Bekk. ὑμῖν δικαίως ὡς κρίσιν M.

P. 650. 1. προδοσίας B. Ibid. δεκαπλάσιαι ζημίαι τῶν ἄλλων εἰσὶν ἐπικείμεναι B. 3. οὔτ᾽ M. Ibid. ἐνεγένετο B. 4. χρήματος B. 9. σχεδὸν γὰρ] σχεδὸν μὲν γὰρ l. M. p. et add. sup. lin. a pr. in B. Bekk. 10. ὑμῶν. B. 11. εἰς τοὺς] εἰς τὰς B. l. M. p. Bekk. Ibid. ἀνέπιπτον M. 12. ποῦ ποτε] ποῖ τότε B. ποῖ ποτε Bekk. 13. ὡς δ᾽] ἔχει δὲ ὧδ᾽ B. Bekk. 15. δ᾽] τ᾽ B. 16. συνιόντων] νῦν. ἰόντων B. 18. αὐτοῦ] τούτου B. 20. et 22. ὀϊστὸν] οἰστὸν Bekk. 23. προσκαλέσας B. 24. διομήδη M. pen. Κασάνδραν] Κασσάνδραν l. M. Bekk. Ibid. ὥσπερ] καθάπερ B. Bekk.

P. 651. 2. τόξευμα.] τόξευμα. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. l. Bekk. 4. δὲ ἂν B. 5. ἀπολέσας] ἀποτοξεύσας B. Bekk. 6. μὴ δόξωμεν ἀδίκως] μηδ᾽ εἰκὸς οὕτως B. μὴ ἀδίκως l. M. p. μηδ᾽ εἰκῇ οὕτως Bekk. 7. κρίνειν γε νομίσητε l. 8. προτιθέντες] προστιθέντα B. l. Bekk. προτεθέντα M. Ibid. ἡμῖν corr. B. 9. γὰρ καὶ πρὶν l. Bekk. Ibid. πρὶν] πλὴν M. p. 10. ὑμῶν M. p. Ald. Ibid. τοῦτον ἔχοντα] ἔχοντα τοῦτον B. Bekk. 13. ὅταν] ὅτε B. ὅ τι l. Bekk. 14. εἰσακοντίζοι] ἐσακοντίζοι B. M. Bekk. Ibid. τεκμ.

δεῖ] τεκμ. δὲ δεῖ B. l. Bekk. 16. πηνικάδε] πηνίκα B. πηνίκα τε l. M. p. Bekk. πηνίκαδε Ald. Ibid. προδάσει] προδώσει l. Bekk. 17. αὐτός B. 18. καὶ ἐκεῖνοι] ἐκεῖνοί τε B. Ibid. τούτῳ] οὕτω M. 19. μὴ om. pr. B. Ibid. δὲ] τε M. 20. λάβοι M. 21. σπανίας] σπανίοις Bekk. Ibid. χρήσασθαι] χρῆσθαι B. Bekk. 22. τοῖς ἐψηφισμένοις om. pr. B. antep. οὐδὲν πρὸς B. ult. δοκῇ B.

P. 652. 1. ταῦτα] ὅτι ταῦτα B. Bekk. εἰ ταῦτα l. Ibid. σοφοῦ] σοφιστοῦ B. l. M. p. Bekk. 2. αὐτοῦ τυγχάνειν φιλοσόφων] αὐτοῦ, ὃς τυγχάνει φιλοσοφῶν B. Bekk. αὐτοῦ τοῦ φιλοσόφου τυγχάνει ἄξια ὄντα l. αὐτοῦ τυγχάνει φιλοσοφῶν M. p. 3. τά τε B. M. 4. τὰ νῦν παρεστ.] νῦν om. B. l. M. p. Bekk. Ibid. περεστηκότα B. Ibid. γενέσθαι om. B. M. p. ante ἐπιδείξω ponit l. Ibid. στρατιὰν] στρατείαν M. Bekk. Ibid. ἅπασαν] πᾶσαν B. l. M. p. Bekk. 5. ὑμῖν B. 6. δὲ καὶ διὰ B. 8. ναυτῖλος B. 9. ἀλείαν] ἁλιείαν B. Bekk. Ibid. αὐτὸς B. 10. ὑφήρηκε] ὑφήρηται B. Bekk. 11. τε] δὲ M. 12. ἀκούσαντες μετὰ ἀληθείας τῶν τότε γεν.] τὰς ἀληθείας ἀκούσαντες τῶν γεν. B. Bekk. 13. ἀλέῳ B. 15. ὑπὸ τῆς] ἐκ τῆς B. Bekk. 16. δεῖ τοὺς υἱεῖς] δεῖν τοὺς υἱοὺς B. l. M. p. Bekk. 17. ἀλέος B. qui sic et infra. 20. στρατευόμενος om. B. Ibid. Αὐγείαν] Αὐγέαν B. M. p. Bekk. antep. νεῷ] ἱερῷ B. pen. κυοῦσαν l. Ibid. ὁ πατὴρ ᾔσθετο B. ult. τε τὸν l. τε εἶναι αὐτὸν B.

P. 653. 1. ναυτίλου B. 3. ὡς] ὅτε B. Ibid. γίνονται] ἦγεν M. 4. ὧν Ἀλ.] ὧν ὁ Ἀλ. B. Bekk. Ibid. ἀπέστελεν B. 5. εἰς Μυσ.] ἐς Μυσ. B. l. Bekk. εἰς Μυσίαν om. M. 6. ἀπιδὼν] ἄπαις ὢν Bekk. 8. πριάμῳ αὐτῷ εἴς τι ὀλ. B. 10. ἐν Δελφ. ἱερὸν] ἱερὸν τὸ ἐν Δελφ. B. l. M. p. Bekk. 12. γένεσιν B. 14. οὗτος] οὕτω B. l. p. Bekk. 15. δὲ om. M. 16. αὐτούς τε B. 17. διελθεῖν τὴν κτίσιν M. 21. ἔσοντο M. Ibid. ἔλθοι M. 22. καὶ ὁ B. 23. καὶ om. B. Ibid. ἐκ τῶν λαβὼν pr. ἐκ τῶν οἴκων λαβὼν corr. B. Ibid. ἃ] ὅσα B. Bekk. antep. ἀποπλέων ᾤχετο om. M. pen. οὔτε] οὐ B. l. M. Ibid. οὐθεία] οὐδένα l. M. οὐθένα Bekk.

P. 654. 2. βοὴν B. 3. οὐκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν om. B. 6. στρατείαν M. Ibid. ἄλλοτε M. 7. αἰτήσοντα M. Ibid. στρατιάς B. Ibid. καὶ δὴ] καὶ δὴ καὶ l. Bekk. Ibid. ἔπεμπεν B. M. 8. et 9. κιννύραν B. κινύραν Ald. 9. συστρατεύειν] στρατεύειν B. l. M. Bekk. Ibid. τε παρ'] τε πολλὰ παρ' B. Bekk. 11. ἦν, τὰ δὲ ἄλλα αὐτὸς B. 12. ἐπηγγέλλετο l. M. p. 13. ἀποπέμψαι ὁ κιννύρας B. Ibid. δὲ αὐτοὶ] δὲ καὶ αὐτοὶ B. Bekk. 15. δοκῇ B. Ibid. εἰ ἄρά γε κολάσασθαι ἄξιόν ἐστι τὸν B. 18. δὲ καὶ κατ. B. 20. ἐξευρηκέναι τάξεις] τάξεις ἐξευρηκέναι B. Bekk. 22. πυρσοὶ B. Ibid. καὶ om. B. 23. ψευδόμενος φανερῶς ἐλέγχηται pr. ἐλέγχηται φανερῶς ψευδόμενος ἐν ὑμῖν corr. M. Ibid. γὰρ ὅδε πρεσβύτερος ὑμῶν B. 25. φάλακι B. pen. φάλαγγα M.

P. 655. 2. μέν γε] μὲν δὴ B. l. M. p. Bekk. Ibid. ἤνεγκε M. Ibid. λαβὼν M. (μαθὼν supra lin.) 3. τὰ post δηλοῖ ponit B. 4. θράκες B. 5. ζεύς που ψολόεντι κεραυνῷ B. 6. ἰάγρου B. Ibid. Ἡρακλῆν] ἡρακλῆα B. Ἡρακλῆ M. Bekk. Ibid. ἐδίδαξε] ἐξεδίδαξεν l. M. p. et corr. B. Bekk. 8. Τέννος] λῖνος B. 11. τεττάρων M. 12. ὥστε B. ὡς M. (ἐς supra lin.) Ibid. ἀνέρας l. 13. οἱ] οἱ B. 15. πρῶτοι] καὶ πρῶτοι B. πρῶτοί τε l. Bekk. Ibid. χαρακτῆρας l. M. Ibid. ἔβαλλον] ἔβαλον B. l. M. p. Bekk. 16. παρ' ὧν] ὁ παρὼν δ' B. Ibid. σοφίζεται τὸν αὐτὸν ῥυθμὸν] σοφίζεται τὸν ῥυθμὸν B. σοφίζεται τὸν αὐτοῦ ῥυθμὸν M. σοφίζεται. τῶν αὐτῶν δὲ καὶ ὁ ῥυθμός l. Bekk. 17. αὐτοῦ πάντα] αὐτοῦ ταῦτα πάντα B. Bekk. 22. ἐδίδαξε] κατέδειξε B. Bekk. 23. νικῶσι] νενικηκόσι B. Bekk. Ibid. ἀπὸ τῶν κύβων γενόμενα ἀνόητα B. 25. πυρσοὺς αὖ ἐσοφίσατο om. M. Ibid. ἀλλ' om. B. Ibid. ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ B. ἐφ' ὑμετέρῳ l. 26. ἃ om. l. Ibid. χρήσιμον B. pen. πάντα οὕτως M.

P. 656. 2. αὐτῶν M. 5. καὶ om. B. Ibid. παλαμήδην M. pen. οὕνεκα B. Ibid. παραδειγμάτων pr. M. ult. ποιήσασθε B.

ΠΕΡΙ ΣΟΦΙΣΤΩΝ.

P. 656. 4. διὰ βεβαίων] δι' ἀβεβαίων l. p. διὰ βιβλίων Bekk.

P. 657. 7. παραχρῆμα] παραυτίκα καὶ l. παραυτίκα p.

P. 658. 5. ποδώκυς l. 20. τὴν δύναμιν αὐτοῦ] αὐτοῦ τὴν δύναμιν l. αὐτῷ τὴν δύναμιν Bekk. 21. λέγουσι p. 27. δεῖ τοὺς] δέῃ τοὺς l. Bekk. 28. τοὺς ἀπολυμέλους] τοὺς ὀργιζομένους l. Bekk. τοὺς ἀπολλυμένους p.

P. 659. 4. ἀπολείπεται Bekk. Ibid. πῶς οὐ] πῶς δ' οὐ l. p. Bekk. 13. ποιεῖσθαι μελέτην] μελέτην ποιεῖσθαι l. Bekk. 14. ἔχουσιν l. p. 18. ἐμπιμπλῶσι] ἐμπιπλῶσι l. p. Bekk. 21. μάλιστα] κάλλιστα de suo Bekk. 26. ἀφ' οὗ] ἀφ' ἧς l. Bekk. ult. καθιστᾶσι l.

P. 660. 3. τῶν λόγων] τὸν λόγον l. Bekk. 5. δοκεῖ] δοκεῖν p. Bekk. 7. τῆς τοῦ λέγειν] ἐν τῷ λέγειν l. ἀντιλέγειν p. 10. μηθὲν] μηδὲν l. p. Bekk. 28. δεδεγμένοις l. antep. εὔθεσι] ἔθεσι l. p. Bekk. pen. τῆς ἐν om. l.

P. 661. 15. δυσανάληπτος ἡ μνήμη καὶ l. p. 18. ἀλήθειαι p. 24. τι om. l.

P. 662. 8. τῶν λόγων] τῶν γνωμῶν l. Bekk. 18. οὐδαμοῦ] οὐδαμῇ l. Bekk.

21. κεχρῆσθαι] χρῆσθαι l. Bekk.

P. 663. 4. ἔχοιμεν] ἔχοιμι l. Bekk. Ibid. καὶ κατὰ] καὶ om. l. Bekk. 7. τῷ om. l. 9. γεγραμμένος] κεχρημένος l. p. Bekk. 17. λόγος l. 21. ἐπιδείξεις Bekk. Ibid. προσδιαβάλλειν] προδιαβάλλειν l. Bekk. 25. τοὺς om. l.

P. 664. 5. εἵνεκα l. p. Ibid. ὄχλους] λόγους l.

P. 665. 1. χρᾶσθαι] χρῆσθαι l. Bekk. 3. σπουδάζειν] σπουδάζει p. Bekk. 7. οὗτος] οὐκ p. om. l. antep. ποιεῖτο] ποιοῖτο l. p. Bekk. pen. ἐπιμελούμενος] ἐπιμελόμενος l. p. Bekk.

ΓΟΡΓΙΟΥ

ΕΛΕΝΗΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

P. 666. tit. ΓΟΡΓΙΟΥ ΛΕΟΝΤΙΝΟΥ] ΛΕΟΝΤΙΝΟΥ om. B. l. p. Bekk.

P. 666. 5. ἐπαίνων] ἐπαίνου ἐπαίνῳ B. Bekk. Ibid. ἐπιτιθέναι] ἐπιθεῖναι B. Bekk. 9. ὁμόψηφος καὶ ὁμόφωνος] ὁμόφωνος καὶ ὁμόψυχος γέγονεν B. ὁμόψυχος καὶ ὁμόφωνος γέγονεν l. et pr. p. ὁμόφωνος καὶ ὁμόψηφος γέγονεν Bekk. 10. τῶν] ὃ τῶν B. 12. ἀκούσασαν] ἀκούουσαν B. l. p. Bekk. 13. καὶ δεῖξαι om. l. 14. καὶ παῦσαι] ἢ παῦσαι B. l. p. Bekk. antep. καὶ γυναικῶν om. pr. B. Ibid. ἧς ὁ] ἧς ὅδε ὁ B. l. p. Bekk. ult. τοῦ δὲ λεγομένου] λεγομένου δὲ B.

P. 667. 2. φῦναι] φάναι B. l. p. Bekk. 6. μεγάλης l. Ibid. μεγάλα] μέγα B. Bekk. 8. οἰκείας] ἰδίας B. 9. ἔρωτος φιλ.] ἐρωτός τε φιλ. B. l. p. Bekk. 11. ὁ τὴν] ὁ om. B. l. p. Bekk. 12. ἃ] καὶ B. 15. προσθήσομαι l. 16. εἰς Τρ.] εἰς τὴν Τρ. l. p. Bekk. τὴν add. sup. lin. in B. 17. βουλήματι] βουλεύμασι pr. βουλήμασι corr. B. Ibid. κελεύσματι] βουλήμασι pr. βουλεύμασι corr. B. 18. ψηφίσμασιν B. 19. ἢ ἔρωτι ἁλοῦσα om. B. l. p. 20. ἄξιος] οὐκ ἄξιος l. Bekk. antep. ἧσσον] ἶσον B. pen. κρείττονος] κρείσσονος B. Bekk. Ibid. τε καὶ ἄγεσθαι· τὸ μὲν γὰρ] καὶ ἄγεσθαι, καὶ τὸ μὲν B. l. p. Bekk. ult. ἧττον] ἶσον B. ἧσσον l. Bekk.

P. 668. 1. κρείσσων] κρεῖσσον B. l. Bekk. 5. et 8. εἰ δὲ] ἡ δὲ B. l. p. Bekk. Ibid. ἢ] ὡς B. 6. ἄξιος ὁ] ἄξιος οὖν ὁ B. l. p. Bekk. 7. λόγῳ καὶ νόμῳ καὶ ἔργῳ, λόγῳ μὲν αἰτίας, νόμῳ δ' ἀτιμίας B. 11. πέπονθε] ἔπαθε B. l. p. Bekk. 12. οἰκτείρειν B. p. 13. ἦν - ὁ] ἦν om. B. l. p. Bekk. 15. σμικροτάτῳ B. l. p. 18. ἐργάσασθαι l. 19. δόξῃ] δόξω l. 21. ἧς τοὺς] ἣ ὡς B. 22. καὶ φιλ.] καὶ πόθος φιλ. B. Bekk. καὶ ζῆλος φιλ. l. 23. εὐτυχίας καὶ δυσπραγίας] εὐτυχίαις καὶ δυσπραγίαις B. Bekk. antep. ἡδοναὶ ἐπαγ.] ἐπῳδαὶ ἐπαγ. B. Bekk. Ibid. μὲν ἡδονῆς, ἀπαγ. δὲ] μὲν et δὲ om. B. l. p. Bekk. ult. μετέστησε γοητ.] μετέστησεν αὐτὴν γοητ. B. Bekk.

P. 669. 4. ψευδῆ] δὲ ψευδῆ B. l. p. Bekk. 6. ὢν] ἦν B. 7. ἢ τὰ] εἶτα post lineam dimidiam vacuam l. 9. εἶχεν] ἔχει B. l. p. Bekk. 13. Ἑλένης ὁμοίως] Ἑλένης ὕμνος ἦλθεν ὁμοίως B. p. Bekk. ἑλένην λόγον ἐλθόντα ὁμοίως l. Ibid. νέαν] ἂν οὐ νέαν B. ἄνουν νέαν l. Bekk. ἄνουν ἐὰν p. 14. ὡς περὶ] ὡσπερεὶ B. l. p. Bekk. Ibid. ἁρπασθῆναι] ἡρπάσθη B. p. Bekk. ἁρπάσαι l. Ibid. τῇ γὰρ πειθοῖ ὁ νοῦς παρέσυρε] τὸ γὰρ τῆς πειθοῦς ἐξῆν, ὁ δὲ νοῦς B. τὸ γὰρ τῆς πειθοῦς ἔσχεν ὁ νοῦς l. τὸ γὰρ τῆς πειθοῦς ἕξειν, ὁ δὲ νοῦς p. Bekk. 15. ὄνειδος] ὁ εἰδὼς B. Ibid. οὖ] οὖν B. p. post οὖ lacuna lit. 8. capax in l. 16. τὴν secundum om. B. Ibid. πείσας ἦν] cod. Barocc. Bekk. 19. ἀναγκ. λόγῳ] ἀναγκ. τῷ λόγῳ B. Bekk. 21. καὶ om. l. pen. ἐργασάμενοι] ἐνεργασάμενοι B. p. Bekk. ult. ἄδηλα καὶ ἄπιστα] ἄπιστα καὶ ἄδηλα B. ἄδηλα καὶ ἄπιστα l. p. Bekk.

P. 670. 1. ante τοὺς lit. 3. eras. in B. Ibid. ἀγοραίους] ἀναγκαίους B. l. p. Bekk. 2. ἔτρεψε] ἔτερψε B. l. p. Bekk. 3. ἀλλ' οὐκ l. Ibid. τρίτον φιλ.] τρίτον δὲ φιλ. l. δὲ om. Bekk. 4. post ὡς lit. 2. eras. in B. 6. λόγου] νόμου l. p. 8. ἄλλα ἀλλαχοῦ] ἄλλους ἀλλαχοῦ B. p. ἄλλους ἄλλα χυμοὺς l. Bekk. Ibid. ἐκ om. l. 9. ἐκ τῶν B. 10. ἔτρεψαν B. 12. ἐξεφαρμάκευσαν καὶ ἐγοήτευσαν B. 15. ταῦτα πάντα πρ. B. 17. καὶ γὰρ ὁρῶμεν] ἃ γὰρ ὁρῶμεν, ἔχει φύσιν, si de umbris lit. recte divino, in rasura B. Bekk. 18. ἕκαστος] ἕκαστον Bekk. 19. καινοῖς] κἂν τοῖς B. l. p. Bekk. 20. καὶ πολέμιον] καὶ πολέμιον ἐπὶ πολεμίοις B. p. πολέμιος ἐπὶ πολέμιον l. Bekk. Ibid. ὁπλίσῃς] ὁπλίσει B. ὁπλίσῃ l. p. Bekk. antep. ἀλεξιτήριον B. pen. θεάσαιτο l. ult. ἀκινδύνου cod. Barocc. Bekk. Ibid. μέλλοντος οὐδέπω] τοῦ μέλλοντος B. l. p. Bekk.

P. 671. 1. ἰσχυρῶς] ἰσχυρὰ B. l. p. Bekk. 5. παρόντι φρον.] παρόντι χρόνῳ φρον. B. Bekk. 7. ματαίαις νόσοις καὶ δεινοῖς πόνοις] ματαίοις πόνοις καὶ δειναῖς νόσοις B. Bekk. 8. περιέπεσαν pr. B. 9. ἀνέγραψεν] ἐνέγραψεν B. l. p. Bekk. 11. τὰ secundum om. B. p. 15. ὄμμασιν ὄψιν.] ὄψιν om. B. l. p. Bekk. 16. λιπεῖν] λυπεῖν B. l. p. Bekk. Ibid. πεφ. ὄψιν] πέφ. τὴν ὄψιν B. Bekk. 17. ἐργάζοντα B. 18. τῶν πραγμάτων.] πραγμάτων καὶ σωμάτων. B. Bekk. 19. ὄμμα] σῶμα B. pen. δύναμιν κρατεῖ] κρατεῖ om. B. l. p. Bekk.

Ibid. ὃ ἧσσον l. Ibid. τούτων p. om. l. ult. δυνατὸν l.

P. 672. 2. γὰρ ἦλθε] γὰρ ὡς ἦλθε B. l. p. Bekk. 6. ἐρασθ. εἴτε ὑπὸ] ἐρασθ. εἴτε λόγῳ πεισθεῖσα εἴτε βίᾳ ἁρπασθεῖσα εἴτε ὑπὸ B. l. p. Bekk. 7. ἀναγκ. ἔπραξε] ἀναγκ. ἔπραξεν ἃ ἔπραξε B. Bekk. antep. νόμῳ ὂν] μώμῳ ὂν pr. μώμῳ ὂν ἐν corr. B. Ibid. ἐπ' ἀρχῇ] ἐν ἀρχῇ B. Bekk. pen. ἀμαθείαν] ἀμαθίαν B. l. p. Bekk.

ΥΠΕΡ ΠΑΛΑΜΗΔΟΥΣ.

P. 672. Tit. ΓΟΡΓΙΟΥ] τοῦ αὐτοῦ B.

P. 672. 1. καὶ ἡ ἀπολογία add. in
χρὴ
marg. M. 2. γίγνεσθαι B. M. ult. δεῖ M.

P. 673. 3. ἀποκτεῖναι μὲν γὰρ] ἀποκτεῖναι γάρ με B. Bekk. 5. ἐγὼ οὐδὲν M. 7. δοξάζων με] δοξάζοντά με B. M. δοξάζων γε Bekk. 9. γὰρ, ὅς] γὰρ οὗ; ὅς Bekk. 11. κακουργίᾳ] πανουργίᾳ B. antep. ἦν pr. B. Ibid. γινόμενον M.

P. 674. 1. ἠβουλήθην] ἐβουλήθην ἔργοις B. Bekk. om. M. 10. τούτῳ M. 11. γενέσθαι] γενέσθω Bekk. 14. ἀγνοήσωμεν B.
ω
Ald. ἀγνοήσαιμεν M. Ibid. ἀλλήλους M.
δεομένων
16. μελλόντων M. 21. γὰρ ἦν] γὰρ ἂν ἦν B. Bekk. 22. ἐκείνου] ἐκείνῳ B. M. Ald. pen. πολλοὶ ἦσαν] πολλοὶ ἂν ἦσαν B. Bekk.

P. 675. 1. νυκτός; ἀλλὰ] νυκτός; νυκτός; ἀλλὰ Bekk. 6. δὲ φανερὸς] δ' ἂν φανερὸς B. M. Bekk. 8. γινόμενα M. 11. ἐγίνετο M. Ibid. ἀπώτερον M. 12. πράττομεν μὲν γὰρ οὗτος B. M. Ibid. ἔπραττεν] ἔπραττον Bekk. 20. ἐμοὶ ταῦτα] ἐμὸν
οἱ
ταύτας Bekk. 21. ἀνείγειν M. antep. κλίμακος] [διὰ] κλίμακος Bekk. Ibid. οὐκοῦν B. M. ult. ἐν om. B. M.

P. 676. 4. εἰ καὶ] καὶ om. B. M. Bekk.
β α
Ibid. πάντων μάλιστα M. 5. οὐδεὶς βουλ.] οὐδεὶς γὰρ βουλ. B. M. Bekk. 8. ἀλλ' ὑμῶν; ἀλλ' B. 11. βαρβάρων om. B. M. Ald. [βαρβάρων] Bekk. 16. τιμωρίας] μωρίας B. Bekk. τι μωρίας Ald. 18. ἐλευθερίας] βασιλείας B. Ibid. τις ὅτι] τις
χείρησα οις
ἂν ὅτι B. Bekk. 19. ἐπεθύμησα τούτους M. 22. ante οὐχ lit. 3. aut 4. eras. in B.
δ
Ibid. βουλεύοντες M. 24. οὐδέν M. 25. παροιχόμενον βίον corr. M.

P. 677. 2. γένοιντο τιμαί M. 3. ἀπετύγχανον] ἐτύγχανον B. M. Bekk. Ibid. γὰρ ἐντιμ.] γὰρ ἐν τοῖς ἐντιμ. B. γὰρ ἐπὶ τοῖς
πολέμιος
ἐντιμ. Bekk. 4. ἡμῶν M. 6. θεμέλιος M. 8. τὴν δίκην] τὴν δὲ [δίκην B. Bekk. 13.
ὠφέλουν
ἐχθροὺς καλῶς M. antep. ἔχει M. ult. ὡς δὲ om. B. M. [ὡς δὲ] Bekk.

P. 678. 1. ταῦτα γὰρ πρ. B. M. 5. ἐνεχείρησα M. et pr. B. Ald. 7. με χρὴ M. 10. παραμελήσαντι - - - βαρβάροις add.
α
in marg. M. 12. ἀποῤῥίψαντι B. 16. ἠπίσταντο M. πάντων ἠπίσταντο ded. vid. pr. B. 19. ἀναλάβῃ B. M. 20. οὐδ'] οὔτ' B. M.

P. 679. 1. ἄξιον - - - κατηγορεῖς om. pr. M. 4. εἰδὼς] ἰδὼν B. Bekk. 12. ἀγέννητά πως ἀδύνατα B. ἀγέννητα πῶς ἀδύνατα M. 14. οὐδὲ μόνον ῥάδιον om. M. 15. μόνον] μόνῳ B. M. Ibid. ἐμοὶ δὲ οὐδέτερον εὑρεῖν add. in marg. B. 17. δὲ] δὴ B. Ibid. μὴ om. B. M.

P. 680. 1. οὔτε] οὐδὲ B. M. 4. ὥςπερ οὐχ] ὅπερ οὐχ B. ὥπερ οὐχ M. ὥ περ οὐχ Bekk. 5. εἶναι om. M. 9. τις τοὺς] τις om. B. M. Bekk. 16. τούς τε B. M. 20.
δυνάμενος
εἴη B. 22. βουλόμενος M. Ibid. alterum βούλομαι om. B. M. 25. πρὸς ὑμᾶς] πρὸς δ' ὑμᾶς B. M. Bekk. 26. κατηγορημένῳ B. M. 27. κατηγορουμένῳ B. M. Ibid. οὐ om. B. M. 29. τι ἐμοὶ pr. B. pen. κατηγορημένον δεῖν] κατηγορουμένον δεῖν M. κατηγορημένον δεινὰ Bekk. ult. ἀγαθὸν B. M. Ibid. ὑπερήδιστόν μοι] ὅπερ ἥδιστόν μοι Bekk.

P. 681. 1. καὶ δεύτερον] καὶ δεύτερον καὶ B. Bekk. 2. ἀναμάρτητος om. M. 3. ἁπάσης M. Ibid. αἰτίαν] ἐλπίδα M. 7.
ω
ψευδαίμην M. 11. πορικὸν pr. B. 12. πολεμικὰς] πολεμίας B. M. Ald. Bekk. Ibid. πλεονέκτημα M. 13. τε τοῦ] τε om. Bekk. 18. ὑμᾶς om. M. 20. τὸν γὰρ] τὸ γὰρ B. M. Bekk.

P. 682. 5. οἰκτείρμων] οἰκτίρμων B. M.
σῦτων
Bekk. Ibid. πλεῖστον M. 7. τασσόμενον] προσταττόμενον Bekk. 11. λοιπὸν B. M. Ald. 12. λιταὶ] τι B. M. 13. χρήσιμα· παρὰ δ' ὑμῖν] χρήμασι παρὰ δύναμιν B. M. 16. ἀπαντήσαντα pr. M. 22. μεγάλοις B. 23. ἀνηκέστων] ἀκεστῶν Bekk. 24.
σι νήπια
μετανοήσαντι δὲ ἀδύνατα M. pen. ἦν om. M. ult. καθαράν γε B. M.

P. 683. 1. κρίσις] [ἡ] κρίσις Bekk. Ibid. ἡ διὰ] ἤδη B. Bekk. ἡ διὰ M. Ibid. ἐπεὶ M. 6. ὁ μὲν] τὸ μὲν B. M. Ald. 9. παρὰ om. B. M. [παρὰ] Bekk. 11. ἡμῖν M. Ibid. δίκης om. M. 15. ἀποκτενότες B. 18. τὰ add. sup. lin. a pr. in B. antep. τοὺς δὲ om. pr. M. Ibid. Ἕλληνας om. pr. M.

FINIS.

Londini: imprimebat J. F. Dove in area quæ est Divi Joannis.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

P. 89. 9. in Var. Lect. infra Textum add. ἐγένοντο—13. corr. [5]ἕτεροι—p. 104. in Var. Lect. infra Textum corr. ἀδίκων—p. 108. ult. corr. [3]οὐδ'—p. 122. 17. corr. [6]τοῦτο—p. 123. 17. corr. τετταράκοντα—p. 125. 7. corr. [1]υἱέος—p. 136. 17. corr. λειφθεὶς—18. corr. [4]Μνήσωνος—p. 141. 8. corr. γὰρ—9. corr. ἀῤῥένων—p. 155. 2. corr. in marg. 201—p. 281. 2. corr. in marg. 92. 1—p. 287. 8. corr. [2]Νικοδήμῳ—p. 304. in Var. Lect. infra Textum corr. [3]ἡμετέραν—p. 316. 21. add. in marg. inter. 35—p. 321. 22. corr. [4]μόνων—p. 323. in Var. Lect. infra Textum add. [1]ὅπως—p. 424. 16. add. in marg. exter. 180—p. 455. 6. corr. ὑμετέροις—p. 548. 6. corr. οὔτε—p. 655. 22. corr. [7]κατέδειξε, et in Var. Lect. infra Textum [7]ἐδίδαξε—p. 663. Not. col. 2. 5. corr. Reisk.—p. 666. Not. col. 1. pen. corr. Reisk.

VOLUME 5

ORATORES ATTICI

ET QUOS SIC VOCANT

SOPHISTÆ

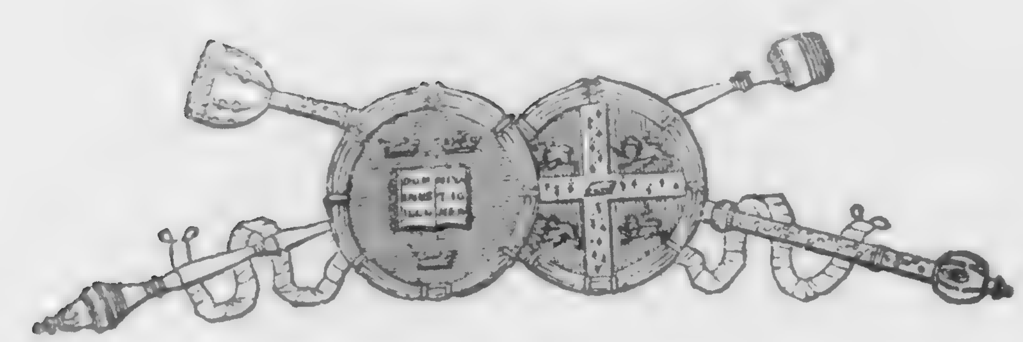
OPERA ET STUDIO

GULIELMI STEPHANI DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCII

TOMUS QUINTUS

DEMOSTHENES

LONDINI

EXCUDIT J. F. DOVE

(APUD QUEM ETIAM VENEUNT)

A. S. MDCCCXXVIII.

DEMOSTHENIS

QUÆ EXSTANT OMNIA

INDICIBUS LOCUPLETISSIMIS

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

VARIETATE LECTIONIS

SCHOLIIS TUM ULPIANEIS TUM ANONYMIS

ANNOTATIONIBUS VARIORUM

IL. WOLFII OBSOPŒI TAYLORI MARKLANDI JURINI MOUNTENEII STOCKII HARLESII
F.A. WOLFII SPALDINGII AUGERI RÜDIGERI WUNDERLICHII BREMII
ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

GULIELMUS STEPHANUS DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCIUS

ACCEDUNT ANIMADVERSIONES

REISKII DOUNÆI WEISKII AMERSFOORDTII

ET NUNC PRIMUM PUBLICI JURIS FACTÆ

THOMÆ STANLEII VEL POTIUS JACOBI DUPORTI

NECNON ADVERSARIA

PETRI PAULI DOBREE

GRÆCARUM LITERARUM APUD CANTABRIGIENSES

NUPER PROFESSORIS REGII

TOMUS PRIMUS

PRÆFATIONES ETC. ET DEMOSTHENIS PHILIPPICÆ ET SUASORIÆ

LONDINI

PROSTANT APUD J. F. DOVE

A. S. MDCCCXXVIII.

PRÆFATIO EDITORIS.

Numine Dei Opt. Max. absoluto opere, mihi tandem restat, Lectores candidi, ut et benevolentiam vestram conciliem, et rationem, quam secutus sim, exponam, vosque de omni re faciam certiores. Sciatis profecto annos multos esse, cum istos labores subivi, literarum amore magis impulsus, quam quo arbitrarer me ad hanc rem satis. Quod si totius operis consilium, si studium meum, operamque ac diligentiam, usui vestro impensam, excusseritis, benevolentiæ spero vestræ, quam sanctissime nobis colendam puto, me satisfacturum.

Ut autem a præcipuis ordiamur, primus veniat in medium Textus: quem a me sic intelligetis e diversis fontibus derivatum, ut Auctoribus passim nostris, quantum valerem quantumque possem, consulerem. H. Wolfio enim, aut vero Reiskio, permulta mutanti, sed ita, ut ea, quæ corrigere vult, plurimis quidem depravare videatur, adhærescere verebar: et Textum sive Lutetianum sive Felicianeum hoc diei Typographo rursus recoquendum dedisse, morosum (ut videbatur) et difficilem potius Editorem, quam providum diligentemque, sapuisset. His de causis feci continuo multos participes Textus novæ Editionis, Bekkerum puta, Taylorum, F. A. Wolfium, Spaldingium, ut e Tabulis Contentorum optime intelligetur: in cæteris meo remigio

rem gessi; est autem adhibita in ea re ipsa summa a me moderatio; quanquam fatendum in Suasoriis esse actum paulo liberius. Unum obiter notandum, nempe Taylori socordiam in expurgando textu Wolfiano Reiskium, Anglicorum criticorum prorsus omnium acrem vituperatorem, jure increpuisse; et de subtilitatibus, quotquot occurrunt, grammaticis novaque sua accentiuncularum ratione me velle adeatis ipsum Bekkerum. Textui porro ubique apposita est Lectio Reiskiana. Ergo hoc primum.

Sequitur illud, ut de Annotationum serie commemorem. Primum igitur, omnibus omnino Notis, quas in Editione sua Reiskius hic illic protulit, usus sum; deinde, quas præstiterunt recentiores, commiscui; postremo Petitum, Heraldum, Salmasium, philologos alios, ideo perquisivi, ut Exceptiones potissimum causæque privatæ magis utibiles evaderent. Jam vero Reiskii, H. Wolfii in Olynthiacam primam, Dounæi, Weiskii, Amersfoordtii, Thomæ Stanleii, vel potius Jacobi Duporti (V. infra), Animadversiones, cum essent prolixiores quam quæ Textui subjici possent, seorsum ederem necesse erat: hæ quintum volumen sibi vindicant.

Deinde Scholia: quorum alia sub nomine Ulpiani venditantur, alia prorsus anonyma sunt. In Ulpianeis H. Wolfium sum secutus, ita tamen ut Lectiones Variantes, tum MSS., tum Aldinæ Lutetianæque, Textui apponerentur: Anonyma vero, e marginibus diversorum MSS. exscripta, in unum corpus coegi; et in plurimis quidem locis, eo quod in Ulpianeis jampridem prostant, Lectionis Varietates tantum exhibui.

Extremum illud est, cui multi partes secundas forsitan tribuant, Interpretatio Latina. In Philippicis deque Corona Adversariis Stockium, in cæteris bonum Wolfium, interpretem habetis: Versionem tamen passim ad novam Editionem velim intelligatis accommodari.

De Varietate Lectionis et Indicibus, qui in complementum operis accedunt, hæc dicta sunto. Variantes Lectiones cum labore operoso denuo digessi, et incuriam Taylori, pæne in singulis paginis, sæpius castigavi: collationes præterea MSS., hinc illinc petitas, in veterem caudicem inserui; et vellem certe mihi licuisset nuperam Editionem Immanuelis Bekkeri de voluntate usurpasse. Hunc vero nactus locum, facultatem non dimittam, quin dicam Parisiensem Codicem, a nobis p 9. signatum, nihilo minus delicias Bekkeri esse, quam Augustanum primum delicias (uti eum nuncupabat F. A. Wolfius) Reiskii. Indicibus denique numeros centenis in locis supplevi, in millibus eosdem correxi. Atque hæc hactenus.

De Prælectionibus, e Stanleii MSS. exscriptis, monebo, et finem faciam. Nullus itaque dubito, quin Jacobi Duporti sint, inque Stanleii scrinia pari modo ac Prælectiones ejusdem Theophrasticæ irrepserint: in his enim ad illas refert, et contra: omnem etiam utrobique aucupat occasionem disserendi de bellis civilibus (quorum temporibus vixit) et tumultu intestino. Exemplis parco, quæ multa facilius quivis detexerit. Illud unum addam, me doctissimo Blomfieldio, notas Æschyleas Stanleio abjudicanti, lubentissime assentiri; miror tamen pigritiam V. D., qui Vitam Duporti nuperrime conscripsit, quod MSS. Stanleianos agitare omittebat, cum in ipso Prælectionum Theophrasticarum limine Demosthenicas alluserit Duportus.

Nec vero memoriæ parum tenacis me incusabit Jacobus Baileius, antiquus non solum amicus, verum

etiam consultor, qui apud me præclarissime posuit, tum propter amicitiæ conjunctionem et singularem necessitudinem, tum quod consilio ejus fideli ac bono semper utebar.

Cæterum, ut unde est orsa, in eodem terminetur Præfatio mea, benevolentiam vestram, Lectores candidi, iterum et sæpius vos rogo, ut qui vitia typographica maculasque leviores haud iniquo lapillo numeretis; et Editorem, qui de die in diem chartas ad prælum solus apparabat, solusque, antequam siccatæ sunt sole, plagulas corrigebat, benigne tractetis. Εὐτυχεῖτε.

Ex Museo meo, in vico quem vocant HIGHGATE, prope Londinum, die Decembris sexto et vicesimo A. D. MDCCCXXVI.

TABULA

EORUM QUÆ CONTINENTUR

IN

TOMO QUINTO.

DEDICATIONES

ATQUE

PRÆFATIONES

DEMOSTHENIS EDITORUM.

ALDI MANUTII
PRÆFATIO
AD
DEMOSTHENEM SUUM.

ALDUS PIUS MANUTIUS

Romanus Danieli Clario Parmensi

S. P. D.

Summum locum in oratoria tenere apud Græcos Demosthenem, et in poetica Homerum, nemo est, qui ambigat, sic apud Latinos M. Tullium in oratoria esse facile principem, in poetica vero Mantuanum poetam. Quod ita mihi verum esse videtur, ut non modo non futurum unquam putem, qui hos superet, adæquetve, sed ne accedat quidem propius. Et quanquam duo hæc admirabilium ingeniorum paria successu adeo felici suos elucubrarunt libros, et tradiderunt posteris, ut æternos reliquerint: non tamen eodem successu aut vitam vixerunt, aut oppetierunt mortem. Nam Poetæ et quietiorem egerunt vitam, et sua morte mortui sunt: oratores vero in summis semper vixerunt molestiis, et tandem crudeliter occubuerunt: quippe qui rebuspubl. regendis incubuere: in quibus, si rudis es, et ineptus, abjectus vivis et inglorius, atque publicorum munerum omnino expers: sin vero aptus, ac paulo, quam cæteri, ingeniosior, adtrahis ad te ærumnas, ὡς κακίας νέφος, adisque plerumque periculum capitis, quemadmodum accidisse Demostheni et M. Tullio legimus. Verum ex duobus his infelicior Demosthenes fuit. Nam et cum vitiis quibusdam natus est, quæ industria non mediocri tolli oportuit. Unde Valerius Max. Alterum Demosthenem natura, alterum industria fecit, et puer admodum privatus patre, sub infidis et avaris tutoribus educatus est, quos, male administrata tutela, in jus vocare coactus, non sine labore immodico, ac periculo, deperdita etiam ablatorum parte, evicit. De eo sic in ejus vita Libanius: ὀρφανὸς δὲ καταλειφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς κομιδῇ νέος· ἦν μὲν, ὥς φασιν, ἀσθενὴς τῷ σώματι καὶ νοσώδης, ὥστε μηδὲ εἰς παλαίστραν φοιτῆσαι, καθάπερ πάντες οἱ τῶν Ἀθηναίων παῖδες εἰώθεσαν· ὅθεν καὶ ἀνδρωθεὶς, ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν εἰς μαλακίαν ἐσκώπτετο, καὶ βάταλος ἐπωνυμίαν ἔχων·

hoc est, ut et græcarum literarum rudes intelligant. Privatus autem patre admodum juvenis, fertur imbecilli fuisse corpore, et valetudinario adeo, ut neque ad palæstram accederet: quemadmodum omnibus Atheniensium pueris moris erat. Quapropter vir factus ab inimicis in molliciem mordebatur, appellabaturque cognomento Batalus; et paulo inferius: *εἰς ἄνδρας ἐγγραφεὶς, εὐθὺς ἀγῶνα κατὰ τῶν ἐπιτρόπων ἐνεστήσατο, κακῶς διῳκηκότων τὴν οὐσίαν αὐτοῦ. καὶ εἷλε μὲν αὐτοὺς, οὐ μὴν ἠδυνήθη πάντα ἀπολαβεῖν, ὅσα ἀπολώλεκε·* id est, cum primum adscitus est inter viros, statim tutoribus, male ipsius facultatibus administratis, diem dixit, et evicit quidem eos, sed non omnia potuit, quæ amiserat, recuperare. Et in eadem: *ἔτι κᾀκείνων μνημονευτέον, ὅτι τραυλὸς μὲν ἦν τὴν γλῶτταν ἐκ φύσεως· τὸ δὲ πνεῦμα ἀτονώτερος.* hoc est, ad hæc et illa commemoranda, Demosthenem et lingua balbum et imbecillis fuisse lateribus. Idem in eadem: *καὶ γὰρ δειλὸς ἦν τὸ πρῶτον πρὸς τοὺς τοῦ δήμου θορύβους καὶ εὐκατάπληκτος, ὥστε εὐθὺς ἐξίστασθαι· διά τε τοῦτό φασιν αὐτὸν ἄνεμον ῥαγδαῖον τηροῦντα καὶ κινουμένην σφοδρῶς τὴν θάλατταν παρὰ τοὺς αἰγιαλοὺς βαδίζοντα λέγειν, καὶ τῷ τῆς θαλάττης ἤχῳ συνεθίζεσθαι φέρειν τὰς τοῦ δήμου καταβοάς·* hoc est, et enim primo timidus ad concionum strepitus fuit, ut statim deficeret et consternabundus. propterea vero aiunt ipsum vehementem ventum, commotumque admodum mare observando ad littora accedere, et recitare, sonituque maris populi clamores ferre consuevísse. Idem in eadem: *παρειλήφαμεν δὲ κᾀκεῖνο, ὡς καὶ ξίφος ποτὲ ἐκ τῆς ὀροφῆς ἀπήρτησε, καὶ ἱστάμενος ὑπὸ τούτου ἔλεγεν. ἐποίει δὲ τοῦτο δι' αἰτίαν τοιαύτην· ἐν τῷ λέγειν ἀπρεπῶς τὸν ὦμον εἰώθει κινεῖν· ὑπερεκρέμασεν οὖν τοῦ ὤμου τὸ ξίφος ἐν χρῷ, καὶ οὕτω τῷ δέει τῆς πληγῆς ἠδυνήθη κατασχεῖν ἑαυτὸν ἐπὶ τοῦ πρέποντος σχήματος:* hoc est, accepimus vero et illud, suspensum ab eo fuisse ensem de recto, atque sub ipso stetisse, cum recitaret. Quod hanc ob causam fecisse dicitur: Inter dicendum movere indecenter humerum assolebat: suspendit igitur ensem ad cutem humero imminentem: atque ita metu plagæ in decenti se forma continuit. Præterea cum maxime in patria floreret, nunc invidia civium, nunc Philippi Alexandrique Macedonum maximorum regum persecutione nunquam quievit, immo a Philippo in pugna victus magna cum ignominia fugit. Tum bis exulavit, primo in Ægina, et Trœzene, L. etiam talentis ab Areopagitis damnatur Alexandro rege, secundo autem Antipatro imperante capitis a populo damnatur, autore Demade, in Neptuni templum, quod erat in Calaurea insula, non tam salutis gratia, quam ut inde quotidie patriam prospiceret, e Trœzeniorum urbe confugit, inibique hausto veneno, cum a satellitibus traheretur, excessit e vita. Quemadmodum in ejus vita Plutarchus meminit. Operæ precium autem visum est, quædam ex ejus epistola ad magistratus populumque Athenien-

sium hic inserere, sunt enim hujusmodi. (hoc est) Sed de his cum multa possim scribere prætermitto. Nullius enim me conscium esse culpæ, ad utilitatem quidem imbecillum esse experientia didici, ad majorem vero mœstitiam inferendam, vehementissimum omnium. Quoniam autem omnibus accusatis reconciliati estis, id quod bene factum dixerim, et mihi velim reconciliemi, viri Athenienses: nam vos neque ulla adfeci injuria, Deos testor et heroas, mihi autem testis est omnis anteacta vita, cui magis justum est ut fidem habeatis, quam culpæ mihi nunc injuria illatæ, neque ego pessimus, minimeve eorum fide dignus videbor, qui calumnia sunt circumventi. Atqui discessus meus immerito vos mihi reddit iratos; neque enim spe vestri destitutus discessi; neque alio animum applicuerim meum, sed primum quia ignominiam carceris moleste animo ferebam: deinde quoniam propter ætatem imbecillo corpore miseriam perferre non poteram. Item non existimabam, nolle vos vacare me vituperio, quod nullo vobis emolumento fuit, me vero perdidit. Ad hæc in vobis, nullis aliis animum fuisse meum, multis signis poteritis perspicere. Nam et urbem petii, non in qua res maximas essem ipse acturus, sed in quam et majores nostros profectos esse cognoveram, quo tempore illis de Persarum rege periculum imminebat: et cujus plurimam erga vos benivolentiam esse perspexeram, hæc autem est Trœzeniorum civitas, cui opto, ut Dei potissimum, ob ipsius erga vos benivolentiam, et collatum in me benificium, sint omnes benivoli, tum ipse, servatus a vobis, queam referre gratiam. Cæterum cum in hac nonnulli, ut mihi gratificarentur, increpare nos conarentur, idque mei animi ignoratione ego eos pro viribus, ut bene dicerent, ut meum erat, admonui, qua potissimum causa puto eos omnes admiratos publice me honorasse. Sed cum viderem, benivolentiam quidem hominum magnam, sed vires in præsentia imbecillas, in Neptuni templum profectus, in Calaurea insula me contineo, non solum tutelæ gratia, quam mihi esse spero ob reverentiam numinis (neque enim certe scio, nam quæ in aliorum arbitrio et voluntate posita sunt, tenuem ac incertam præbent periclitanti tutelam), sed etiam quia patriam prospicio inde quotidie: erga quam tantæ mihi conscius sum benivolentiæ, quantam consequi opto a vobis. Quapropter, viri Athenienses, ne diutius hisce detinear malis, ea mihi decernite, quæ olim aliis, tum ne quid indignum vobis mihi eveniat: tum etiam ne supplex aliis esse cogar, nam nec vobis quidem id decori fuerit. Quod si redeundi vobiscum in gratiam nulla mihi sit spes reliqua, mori me esset melius. Videtis, quantis semper in malis versatus fuerit miser. Quare non miror a satyro scriptum, Diis ille adversis genitus, fatoque sinistro. Quid quod illo etiam tot jam secula mortuo, suum adhuc fortuna, licet semper varia sit, atque instabilis, servare tenorem videtur? Nam abhinc fere tri-

ennium desideranti tibi orationes Demosthenis, brevi me informatas mea cura publicaturum recepi. Sed tot id mihi tentanti acciderunt impedimenta, ut persæpe excudi cœptas intermiserim, Carteromacho etiam nostro demirante, illudque Juvenalis sæpe repetente, Diis ille adversis genitus fatoque sinistro, cum etiam admodum quam pauca earum orationum exempla imprimenda curaverim, idque coactus, quod in nullo ante accidit volumine excuso in thermis nostris. Quorum omnium est mihi optimus testis Angelus Chabrielus patricius Venetus, excellentis vir ingenii, et in utraque lingua doctissimus, Demosthenisque studiosissimus, qui a me hoc opus quotidiano fere, ut ait ille, convicio, ut jam excudendum curarem, efflagitabat. Quanquam et illud servasse videtur fortuna, ut, quemadmodum felix ille semper fuit eloquentia, et æternitate scriptorum suorum, ita nescio, quomodo pulcherrimus hic liber omnium, quos imprimendos vel latine vel græce curavimus, exit in publicum ex ædibus nostris. Quamobrem si serius ad te venit, quam et tu volebas, et ipse desiderabam, non mihi velim imputes, sed Demosthenis infortunio, quem summo cum labore et industria fecisse, quæ fecit, omnia, legimus. Rursus pulcherrimis characteribus et perquam decenti forma, habituque, nec non castigatissimus, exit in manus hominum, *ὡς κατὰ τὴν παλιγγενεσίαν*, non tamen industriæ nostræ, sed assiduis curis adscribas, quam illius gratiæ, et felicitati, quam semper in suis habuit lucubrationibus. Has vero Demosthenis orationes, Clari doctissime, nomini tuo nuncupatas, ex Neacademia nostra emittimus, ob multas causas, sed præcipua est singularis benivolentia in te mea, ob miram probitatem tuam, et doctrinam, bonarumque literarum cognitionem. Tum quia in inclyta ista urbe alumna virorum nobilium Epidauro, cui nunc Rhacusæ est nomen, et latinas, et græcas literas profiteris, instituisque juventutem istam eloquentiæ studiosam arte dicendi, quod duce Demosthene, et te interprete, quam facillime consequetur. Id quod eo etiam feci libentius, quoniam si cuipiam reipublicæ Demosthenis orationes die nocteque volvendos accurate existimo, isti existimo. Nam etsi viros omni virtute præditos, et prudentissimos habet, quales vidi ipse Venetiis Danielem Restium secundum apud Venetos fungentem legationis officio, et Petrum Mentium Restii collegam, tamen præceptis quam optimis oratorum omnium Demosthenis facile principis, quanta tyrannis, et Philippis habenda sit fides, non obscure cognoscet. Nam cum aliis plurimis rempublicam Atheniensium admonet divinus orator cavendum esse a tyrannis, qui sint natura rerum publicarum inimicissimi, ut lupi ovium, tum his verbis in prima pro Olynthiis oratione: *καὶ ὅλως ἄπιστον οἶμαι ταῖς πολιτείαις ἡ τυραννὶς ἄλλως τε κἂν ὅμορον χώραν ἔχωσι.* hoc est: et omnino tyrannis infida res est rebuspubl. præsertim si vicinam illi regionem habuerint, et in se-

cunda contra Philippum: *οὐ γὰρ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις αἱ πρὸς τοὺς τυράννους αὗται λίαν ὁμιλίαι.* hoc est, non enim tutæ sunt rebuspubl. nimiæ hæ cum tyrannis consuetudines. Et paulo post: *ἓν δέ τι κοινὸν ἡ φύσις τῶν εὐφρονούντων ἐν ἑαυτῇ κέκτηται φυλακτήριον, ὃ πᾶσι μέν ἐστιν ἀγαθὸν, καὶ σωτήριον, μάλιστα δὲ τοῖς πλήθεσι πρὸς τοὺς τυράννους· τί οὖν ἐστι τοῦτο; ἀπιστία. ταύτην φυλάττετε, ταύτης ἀντέχεσθε. ἐὰν ταύτην σώζητε, οὐδὲν δεινὸν μὴ πάθητε· τί οὖν ζητεῖτε ἔφην. ἐλευθερίαν. εἶτ' οὐχ ὁρᾶτε φίλιππον ἀλλοτριωτάτας ταύτῃ καὶ τὰς προσηγορίας ἔχοντα; βασιλεὺς γὰρ καὶ τύραννος ἅπας ἐχθρὸς ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις ἐναντίος.* hoc est, commune vero quoddam natura prudentum possidet in se tutamen, quod bonum omnibus est, et salutare, maxime autem populis adversus tyrannos: quodnam igitur illud est? incredulitas, hanc custodite, hanc complectimini: si hanc servaritis, nihil adversi patiemini. Quid igitur quæritis, inquam? Libertatem. Nonne videtis Philippum alienissimas ab ea vel appellationes habentem? omnis enim rex et tyrannus inimicus est libertati, et contrarius legibus. Habes igitur tandem, mi Clari ab Aldo tuo, quas jamdiu desiderasti Demosthenis orationes, habet urbs Epidaurus quem debeat librum ad suam utilitatem nocturna versare manu, versare diurna, habent et cæteræ respubl. quemadmodum prudenter se regere, gubernareque atque a tyrannis reddere tutas queant, habet studiosissimus quisque, a quo una cum græca lingua, et eloquentiam optime discere, et utilissimum in sua republica præstare se possit. Vale. Venetiis mense Octobr. M. D. IV.

ERASMI ROTERODAMI

AD HERVAGIANAM PRIMAM PRÆFATIO.

Des. Erasmus Rot. Ornatissimo Adolescenti Joanni Georgio Paumgartnero

S D

UT antehac pessime de studiis merebantur isti, qui præsentis lucelli cupiditate maledicis ac futilibus libellis implebant orbem: ita bonorum omnium favore digni sunt, qui curam omnem atque industriam huc conferunt, ut vetustos multorumque seculorum consentientibus suffragiis probatos autores nobis revocent, idque cum dignitate. Demosthenem autem inter Græcos rhetores sic esse primum, ut vix invenias, quem cum illo possis conferre, magnus eruditorum omnium consensus est. Neque non recte præceptum est illud, ab optimis auspicandum esse. Eoque quondam apud Latinos e probatissimis poetarum pueri discebant literarum elementa. Nec id dissimulat Horatius ita de suis poematibus vaticinans, Hoc quo-

que te manet, ut pueros elementa docentem Occupet in vicis Sosiorum balba senectus. Plurimum enim refert, qui succus rudem etiamnum ingenii testulam imbuat. Utiliter quidem primam Latini sermonis institutionem a selectis poetis auspicabantur, quod hi præter virtutes oratorias, habent aliquid proprii nitoris ac jucunditatis, qua velut esca, dulcibus magis quam salubribus gaudens ætas alliciatur ad studiorum amorem. Itaque quisquis Latinos poetas intelligit, rectius intelliget oratores. Apud Græcos diversa ratio est. Tantum enim discriminis est inter poetarum et oratorum dictionem, ut credas illos diversa lingua loqui. Eoque fit, ut qui a poetis fecerunt institutionis rudimentum, quum ad oratorum lectionem sese contulerint, subinde velut in peregrino sermone restitent, et licet quid quæque vox declaret, non ignorent, tamen sensum non percipiant. In causa est schematum, troporum et idiomatum proprietas, in quibus haud ita multum opitulantur Lexica. Hac quidem in parte præclaram operam τοῖς φιλογλώττοις navavit Guilhelmus Budæus. Verum ut puerilibus ingeniis Romanæ Linguæ non statim accommodus est M. Tullius, qui, Fabio judice, nulli valde placet, nisi qui jam egregie profecerit: ita Græcarum literarum peritiam ambientibus non arbitror admodum convenire Demosthenem, qui plus artis habet in recessu, quam prima fronte præ se ferat. Hic enim, quod honorifico joco dixit Demades, scripsit ad aquam, nec nisi a sobriis ac vigilantibus potest intelligi. Proinde quod de M. Tullio scripsit Quintus Fabius, pari jure de Demosthene dici potest: is se sciat in arte dicendi profecisse, cui Demosthenes valde placere cœperit. Quemadmodum tabula magno artificio depicta nemo magnopere delectatur artis imperitus, ita Demosthenis divinum illud et quod facundissimi quique semper in eo mirati sunt, τὸ δεινὸν, non sentitur, nisi et rhetoricis præceptionibus exercitatis, et historiarum cognitione instructis. Itaque patiar, ut puer quidem degustet Demosthenem, sed ad eum serio redeat, jam factus oculatior, quo perspiciat illam vere atticam venerem, illud excussum judicium, illa summo artificio contorta enthymemata, postremo vim illam omnibus admirabilem, vix ulli imitabilem. Elegans interim fuerit exercitatio, quod a veteribus nonnullis factum est in Homero ac Virgilio, si quis idem faciat in Demosthene et M. Tullio, ut ex collatione locorum deprehendat, quid hic ab illo sit mutuatus, et ubi noster sit Græco par, ubi superior, ubi ab exemplari nonnihil degeneret imitatio. Vix alia res æque conducit ad parandum judicium. Non hic sumpturus sum operam in laudando Demosthene, ad quem pro dignitate prædicandum opus esset eloquentia Demosthenica: imo nulla potius opus est eloquentia ad eum laudandum, quem uno ore in cœlum ferunt omnes: nec tibi calcar addere studebo, Georgi charissime, quem conspicio in hoc pulcherrimo stadio tuapte sponte haud segniter currentem. Quæres unde mihi cognitus cursus tuus, qui te nunquam viderim. Optimam tui partem vidi, adolescens fortunatissime, adeo ἐναργῶς te mihi suo penicillo depinxit Viglius Zuichemus, haud vulgaris artifex, cui domestica consuetudine penitus cognitus ac perspectus es. Quin tute mihi teipsum tuis ad me literis sic expressisti, ut si coram adesses, plus videre nequeam. Illic exosculatus sum istam felicem indolem tuam, qui, vix egressus annum decimum sextum, scribas epistolas primum bene latinas, deinde quod pluris facio, sensibus argutis, et apte sibi connexis. Quid autem collaudem istum ingenuum ac liberalem pudorem, quid singularem istam in me pietatem, quam tota spirat epistola? Et hic agnosco germane germanam ornatissimi viri Joannis Paungartneri prolem. Jampridem enim mihi cum eo viro ictum est amicitiæ fœdus, quam ego sane rem inter præcipuas felicitates meas numero. Quid enim illo candidius, aut amabilius? In hujus fœderis consortium temet tuo jure inseris, mi Georgi. In hoc enim possessionum genus, et fas est, et æquum est, vivo etiamnum patri hæredem existere. Ut tali parente multo beatior es, quam paternis opibus: ita istis egregiis animi dotibus, quas tibi partim largita est propicii numinis benignitas, partim industria tua tibi paris, longe verius ac splendidius locuples fueris, quam majorum tuorum quamlibet amplis facultatibus. Accipe igitur Demosthenem, qui nunc prodit ceu positis novus exuviis nitidusque juventa, simul et mutuæ meæ in te pietatis μνημόσυνον et studiorum tuorum incitamentum futurus. Multum debemus Aldo, qui nobis primus oratorum principem dedit, plus debemus Hervagio, qui non parum addidit illi, tum dignitatis, tum etiam commoditatis, haud mediocribus impendiis parique vigilantia, ut jam merito possint omnes admirabundi dicere, οὗτός ἐστιν ὁ ἐκεῖνος Δημοσθένης. Posthac igitur expectabimus abs te epistolas, semitullianas ac semidemosthenicas. Vale. Datum Friburgi Brisgoæ, postridie cal. Augusti. Anno M. D. XXXII.

I. BERN. FELICIANI

PRÆFATIONES AD SUUM DEMOSTHENEM.

Illustri ac Reverendo Abbati clivæ Mariæ Vangaditiæ Francisco Lauretano
Jo. Bernardus Felicianus
S.

Cum superioribus diebus, Abbas clarissime, Demosthenis, oratorum omnium facile principis, orationes collectis quibusdam antiquis codicibus recognoscendas suscepissem, quo ad studiosorum utilitatem castigatiores aliquantulo excuderentur, memini ex te audivisse, cum nonnulli docti viri apud te essent, quorum consuetudine sum-

mopere delectaris, ex hujusce rei occasione sermonem de eloquentia incidisse. ita ut alii supra modum eam extollerent, omnibusque et artibus et scientiis anteponendam arbitrarentur. alii non modo id non approbarent, verum etiam eam vituperarent, et ut suspectam vitandam omnino censerent. Id autem licet absurdum, novum tamen mihi esse minime videbatur. Cum enim mecum considero multos ex gravissimis simul atque antiquissimis auctoribus, qui eloquentiam vel laudare, vel vituperare studuerunt, eos comperio vel plura, quam par erat, ei attribuisse, vel plura detraxisse, quam res ipsa postulabat, atque ita utrosque, dum ejus vel præstantiam nimis admirantur, vel abusum nimis devitandum censent, multis de tota re non recte sentiendi ansam præbuisse. Nam qui eam commendant, fere uno consensu omnes bonorum omnium humanorum causam ei adscribunt. eam congregasse a principio homines, cum in sylvis ferarum more vitam traducerent atque ad urbes condendas induxisse. eam leges instituisse, sine quibus communis vita esse nulla posset. eam mansuetos e feris, civiles e rusticis homines reddidisse. eam demum esse, qua sola a bestiis differamus. Quod cum dicunt, non male illi quidem se gerere censendi sunt, si vel loquuti pro occasione, vel eloquentiæ nomine sapientiam omnem complexi esse intelligantur. Re enim vera non oratio est, sed ratio et intelligentia, quæ a brutis hominem distinguat. nec eloquentia est, sed sapientia et prudentia, quæ dispersos ac vagantes homines in unum collegerit, ac vitam humanam omnem et urbibus condendis, et legibus instituendis excoluerit. Sermo enim postea tanquam minister, et eloquentia tanquam ancilla subsequuta necessario est. Sed si ita absolute quæ dicunt, accipiamus, quam recte id fiat, alii viderint. Mihi certe persuaderi non potest, quo pacto recte illi sentiant, qui horum scriptorum auctoritate permoti in eam opinionem venerunt, ut nulli rei, nisi facundiæ, studendum esse credant, nullosque esse, qui scire quippiam possint, nisi etiam dicendi peritia præditi fuerint. Adde, quod hi quoque omnes eos scriptores, qui non ita eleganti stilo de præclarissimis rebus et verissimis monumenta posteris reliquerunt, vel tanquam indoctos et imperitos abjiciendos censent, quasi verborum lepore et fucis rerum cognitio et peritia metienda sit; vel licet earum scientiarum, quas tradunt, de quibusque disserunt, etiam peritissimos fuisse confiteantur, tanquam barbaros tamen et ineptos negligendos putant, plurisque faciendum asserunt eum, qui de quibuslibet vel levissimis rebus eleganter et copiose tractarit, quam qui de gravissimis, et maxime seriis generique humano utilissimis infacunde et jejune disputarit, remque hanc non secus, atque in artificum ac statuariorum operibus spectandam esse aiunt, in quibus forma longe majorem, quam materia, laudem et gloriam sine controversia mereatur. Ac propterea assiduum barbaris bellum indixere, ita enim appellant omnes eos, qui cultum orationis et lenocinia non persequuntur, licet veritatis subtilissimi et acutissimi indagatores alioqui sint. ut si quando in sanctissimos theologos et doctissimos philosophos incidant, eos omnino abhorreant, et quasi inculto sermone nihil vere et recte explicari potuerit, sed omnia perversa et salsa dici necesse sit, statim rejiciunt, ac damnant. neque vident, si formæ eloquentiam comparare voluerimus, statuariorum exemplum minime hic esse accommodatum. quippe quum materia extrinsecus artifici huic suppeditetur, scriptor ipse sibi eam plerumque faciat, et materia artifici propter formam exhibeatur, in rerum explicatione et dissertatione forma ob materiam illustrandam et patefaciendam adhibeatur, ut videlicet, quod animo concepimus, id eloquendo ita exprimamus, ut alteri innotescat. Quocirca si modo facere id volunt, longe meliorem et accommodatiorem veritati comparationem sumere a nummis possent, quibus forma materiæ causa imprimi consuevit, quo signo fit, ut quid et quanti valeat materia, cognoscentes ea ad necessarias res uti facile possimus. Qui igitur nummum vel plumbeum, vel alioqui adulterinum, sibi carum propterea habet, quia signum in eo artificiose factum admiratur, neque eum, etsi maxime legitimus sit, maximeque ipse indigeat, ad vitæ usus impendere vult, is nummo abutitur, utilitatemque ejus, ob quam signum illi inditum est, nullum percipit. At nobis ita faciendum non est, sed sicut qui vel necessaria, vel divitias, sibi comparare vult, omnes vel quam pessime signatos nummos, modo boni sint, non veretur admittere. Sic nos, qui intelligentia indigemus, committere non debemus, ut vel barbare admodum scriptos libros, si bonarum rerum scientiam polliceantur, ullo modo repudiandos, vel quam dissertissime compositos, si de inutilibus et vanis rebus tractant, magni faciendos censeamus, quin etiam, si de seriis et utilibus maxime disserant, non temere admittendos putemus, ne, quemadmodum illorum oculos monetæ forma ita præstringebat, ut uti ea in necessarios etiam sumtus non paterentur, sic animum nostrum ornatus orationis et dicendi elegantia extrinsecus adeo occupatum detineat, ut ad sensa ipsa consideranda penetrare non sinat. Nam si neglectis rebus, id quod facimus, non tam, cum eas prorsus non discimus, quam cum non ab iis discimus, qui eas docent, sed ab iis, qui eas tantummodo eloquuntur, sermoni excolendo vacare voluerimus, verendum est, ne, dum in ea re cæteris hominibus præstare conamur, qua homines brutis antecellere credimus, picis et psittacis similiores evadamus. Si recte quidem fortasse ad imitationem loquamur, quod ratione carentibus etiam animalibus aliquando contingit, sapiamus autem, quod proprium hominis est, parum recte. At vero qui eloquentiam vituperant, ut cætera omittam, artem ejus inter adulationum species reponunt, atque id esse animæ dicunt, quod corpori est obsonatrix.

Sicut enim illa variis condimentorum illecebris gustum fallit, nec permittit, ut ciborum naturalis et sincerus sapor percipiatur, ita hanc variis verborum lenociniis turpibus et injustis rebus honestatis et justitiæ specie obducta judiciorum rectitudinem omnem distorquere ac pervertere. Ut qui his assentiantur, contra quam priores illi faciebant, nihil admittere sine suspicione velint, quod aliquod in se vel mediocre eloquentiæ ornamentum ac lumen præ se ferre videatur, eloquentiamque omnium pene malorum in caussa esse hominibus arbitrentur. quippe cum ea prava ex se sit, non nisi prave uti quispiam possit. Nam si ad veras res, quas in animo habemus, exprimendas, non ad fingendas falsas et fucandas ea uti vellemus, satis unumquemque in ea re, quam bene novit, esse eloquentem posse. sed miror, si hæc revera, et non ad hominum petulantiam, quibuscum loquebatur, exagitandam diceret Socrates, quippe qui eam turpem sane doctrinam gloriose profiterentur, qua causa inferior dicendo superior efficeretur, cur medicinam laudaret, cum ipsa, quæ ad salutem hominum inventa est, ad perniciem nonnulli interdum abutantur. non enim quod electionis et hominis vitium est, arti est attribuendum. Nam eloquendi et dicendi ars, quæ rhetorica est, cum instrumentum sit, ac similis dialecticæ, laudabilis ac vitæ humanæ perquam necessaria facultas, quæ non secus atque illa non aliquam definitam ac certam materiam habet, in qua versetur, sed in unaquaque re probabilitatem indagat, atque invenit, tam destruitur ac tollitur, si in ejus rei præstantiam transmutetur, cui applicatur, quam si ejus qui ea utitur, pravitas ipsi adscribatur. Quemadmodum enim dialectica si decipiendi proposito distorqueatur, dialectica non amplius est, sed sophistica et captiosa, cujus non in arte, sed in abutentis voluntate, vitium est: sic rhetorica, quæ fallit ac decipit, licet nomen aliud distinctum non habeat, sed Rhetorica etiam ipsa appelletur, Rhetorica tamen non est, sed captiosa, et falsa Rhetorica, vitio utentis perversa. Quæ merito quidem vituperatur, modo cum id fit, hominum pravitatem tunc, non artem, reprehendi non ignoremus. Ars enim ipsa ad imperitos homines, eosque omnes, qui in subtilibus rationibus percipiendis non sunt exercitati, docendos persuadendosque necessaria admodum est. Quod enim dialectice inter philosophos, id inter civiles munus rhetoricæ est. Nam si in civitatibus hæc non esset, quæ, an utile aliquid esset, aut inutile, inter consultores, an justum, aut injustum, apud judices, an honestum, aut turpe, apud spectatores ostenderet, confusa omnis vitæ traductio, atque administratio haberetur. Cum enim pro sua quisque opinione facile decipi possit, et segnes natura ad discenda bona homines sint, tum etiamsi sciverint, facile affectu aliquo ita depraventur, ut ad non agenda bona procliviores evadant, ille, qui hac facultate est præditus, tria hujusmodi gerendarum rerum impedimenta

ex animis hominum aufert, tribus ad persuadendum idoneis modis adhibitis. Ne enim plerique, an utile sit, quod agendum videtur, an justum, quod judicandum est, an honestum, quod est approbandum, ignorent, iis orator eloquentiæ artifex rationibus, non subtilibus illis quidem, sed ad civilium hominum captum accommodatis, docendo in tribus causarum generibus veritatem manifestat. ne item ad discendum segnes sese exhibeant homines, delectando allicit, ne quamvis verum sciant, vitio tamen depravati aliud facere velint, movendo afficit, atque ita ad agendum quodammodo compellit. Nam si quis hæc tanquam suspectas artes, et violentas machinas evitandas censet, is auditorum inscitiam si vult, damnare potest, qui nullo alio modo intellecturi erant, eum vero, qui ad illorum imbecillitatem orationem suam accommodat, nisi laudare certe non debet. Tantam siquidem auctoritatem, dignitatem et excellentiam apud omnes obtinet, ut, sicut vituperandus nullo modo est, ita laude et gloria ex sese adeo abundet, ut laudibus extrinsecus petitis minime indigeat. Nam quamvis aliis scientiis et disciplinis instructus ad persuadendum accedat, propria tamen laude esse contentus potest. Sicut orator hic noster, qui clarissimus inter omnes hoc in genere est, quem præ manibus habemus, licet aliis disciplinis fuisset eruditus, et ex Platonis schola multa præclara didicisset, et Thucydidi, scriptori Atheniensi, tantum studium adhibuisset, ut octies sibi ejus historias describendas putarit, nullius eorum gloriam sibi videtur affectasse, nisi ejus rei, quæ hujus tantummodo artis sine dubio propria est. Cum enim quinque hæc partes habeat, inventionem, dispositionem, elocutionem, memoriam et pronunciationem, ab Andronico histrione interrogatus, quid in Rhetorica primum esse existimaret, pronunciationem dixit, et secundo, et tertio idem respondit, quoad desiit ille interrogare, ut non tam præcipuam, quam solam rhetoricæ propriam partem pronunciationem esse significaret. propterea videlicet quum cæteræ omnes ita aliarum rerum cognitionem interdum innexam habent aliisque omnibus etiam philosophicis disputationibus communes sunt, ut aliarum, si quis recte non advertat, videri scientiarum possint, hæc sola sine ulla controversia non alteri, quam huic arti, adscribi queat, atque iccirco tantam operam sibi ei adhibendam duxit, ut non tam orationes ejus et scripta, quam industria et exercitatio in ore omnium sit, et apud omnes celebretur. Quis enim est, qui meditationes ejus in cubiculo subterraneo non admiretur, cum inæqualem tonsuram etiam capiti adhibuisset, ne sibi aliquando inde exeundum esset, atque ita studium intermitteretur. Quis lecti ejus angustiam non decantat, qua id consequi procurabat, ut incommoda cubatione occasio ei surgendi tempestivius exhiberetur? Quis id non celebrat, cum se antelucanis fabrorum vigiliis superari ægre ferebat? Quem illa ejus diligentia non movet, cum ad Phale-

ricum profectus ad undarum fragores calculis etiam in ore sumtis pronunciare orationes asuescebat, quo postea et clarius verba proferret, et tumultibus populi non exturbaretur? Quid, cum gladiis de tecto suspensis, ita pene, ut humeros attingerent, domi se ad dicendum exercebat, ne gestu humeri incomposito actionem corrumperet, nonne animos hominum capit? Hanc igitur pronunciationem, cui præcipue sibi incumbendum censuit hic auctor, cujusque præcipue gloriam videtur appetivisse, præcipuum quoque in ejus orationibus locum obtinere existimandum est, ut cum eas legimus, non modo cæteris aliorum omnium anteponamus, sed quia pronunciationem auctoris animo concipimus, ipsas se ipsis quoque esse admirabiliores judicemus, et plus, quam legamus, intelligamus, et licet vox ejus non audiatur, semper tamen adversarii ejus voce illa aures nostræ personent, quid si ipsum audiremus? ut non immerito Macedonum rex Philippus, contra quem acriter semper invehebatur, cum ei recitatæ orationes aliquæ ejús essent, neque se alium quempiam, quam ipsum, in bello adversum se consultorem fuisse electurum dixerit. orationesque ipsas ob vim actionis, quam præ se ferebant, cum Isocratis quasdam athletis e palæstra similes sibi videri asseruisset, militibus comparavit, quippe cum ita urgeant rem semper, ita instent, ita vero certamine, et non umbratili semper utantur, ut terrere veritate ipsa et cogere videantur. Tametsi mihi quidem etiam, dum lego Demosthenem, arrogans illa Gorgiæ, et Protagoræ, aliorumque veterum sophistarum professio non admodum absurda apparet, qui discipulis suis pollicebantur se eos esse arte sua civilium agendarumque rerum peritos esse effecturos. nam si id intelligere volebant, si quis recte præcepta artis fuisset secutus, atque ex eorum præfinitione in civitatibus opportune deliberationes, et judicia, vel etiam demonstrationes pertractasset, eum non mediocrem civilem peritiam in orationibus suis præ se laturum, quis non videt, ut omittam interim inventionis acumen, dispositionis apta momenta, elocutionis diluciditatem, et gravitatem, ac demum actionis summam vim, qua tanquam spiritu quodam reliqua omnia noster hic orator animavit, tantam in scriptis ejus ad vitæ humanæ actionem pertinentium sententiarum copiam inesse, ut sapientissimi philosophi munere fungi videatur? tantam morum civitatum, et rerum publicarum administrationis peritiam, unde salus ipsis comparetur, unde periculum et pernicies impendeat, ut ex ejus lectione, si quis diligenter advertat, tam, pene dixerim, ad res agendas instructus unusquisque possit discedere, quam ex quovis accuratissimo historico? Sed hæc hactenus, ne ineptus existimer, si laudes ejus dicendo illustrare videar velle, qui dicendo omnium pene laudes obscuravit. Hæc enim ea de causa dicta a me sunt, ut eloquentiam sicut propria laude fraudandam non esse, ita sua tantum posse esse

contentam ostenderem. et egregium hunc oratorem etiamsi non aliunde, quam ex arte eloquentiæ, gloriam ei attribuamus, ex ea adeo clarum ac celebrem apud omnes esse, ut aliam laudem, quamvis adeptus sit, non multum tamen desiderarit. Cum igitur, præsul optime, hic tibi non immerito adeo placeat, ut in aliorum etiam graviorum studiorum occupationibus lectionem ejus tibi nunquam intermittendam censueris, posteaquam excusus jam est, eum tibi dicandum duxi, ut sub ejus nomine in manus hominum prodiret, qui illius esset studiosissimus. Tum etiam, ut, cum ego in eo excudendo operam nonnullam impenderim, labore hoc qualicunque tibi oblato, observantiæ in te meæ, qua multis de causis jam diu te prosequor, significandæ occasio mihi in præsentia daretur. Nam præterquam, quod vestra ista familia tum morum integritate ac virtutum splendore, tum imperatorum, quorum copia maxime floruit, gloria et rerum gestarum amplitudine, tum Leonardi, avi tui, Principis optimi, præstantia, ac dignitate illustrata adeo clara ac celebris semper fuit, ut conciliare sibi animos omnium facile potuerit, atque ob id ipse etiam communi nomine propenso erga eam animo semper fuerim, privata tamen causa atque illa quidem tam gravis benevolentiæ mihi accessit, ut nunquam eam ex animo meo quoad vixero ulla deletura oblivio sit, Antonius, omnibus quidem, qui illum noverunt, non sine præfatione nominandus frater tuus. qui cum adolescentiæ annos nondum excessisset, et abbas electus tanta ingenii perspicacia esset præditus, tanto scientiarum, et literarum præcipue sacrarum amore inflammatus, tanta in negotiis tractandis prudentia instructus, ut ex ista familia prodiisse, quasi præcipuum germen agnosceretur, et sacerdotii istius præsul dignissimus jam haberetur, me, a quo summopere observabatur, maxima prosequebatur benevolentia, atque inter eos delegerat, quibuscum sæpenumero versaretur, ac de literarum studiis colloqueretur. ut temperare a dolore interdum vix possim, cum memoria repeto, quam repente morte præventus ex hominum consuetudine maxima omnium cum jactura et mœrore sublatus fuerit. in tantam enim spem omnes induxerat, ut nemo esset, qui dubitaret, quin, ubi maturior ætas accessisset, et eruditionis et sanctitatis nostris temporibus singulare exemplum esset futurus. Nam ex ejus obitu licet boni omnes jacturam maximam fecisse censendi sint, speque omni, quam summam de eo habebant, frustrati jacuerint, ego non tam moleste tuli, quod ejus sanctissima consuetudine tam repente caruerim, etsi id mihi contigit molestissimum, quam quod, cum ex ejus familiaritate specimen quasi quoddam et probitatis et amicitiæ concepissem, ubi ipse decessit, ita animum desponderim, ut, quia, quod simile ei esset, non facile reperiebatur, probitatem amplius hujusmodi ullam inventurum me esse diffiderem. Nunc vero, cum tu, clarissime Francisce, qui

in locum ejus successisti, et ingenio, et studiis plane eum referas, eandemque morum probitatem præ te feras, ut non tam dignitatis, quam propositi, atque animi etiam ejus successor fuisse videaris, nihil vereor, quin eam exspectationem, quam ille de se apud omnes concitaverat, sustinere ac tueri etiam magnifice possis. Suscipies igitur in præsentia Demosthenem, ac quoties eum in manus sumes, frequenter autem id facturum te esse non dubito, non tam summum oratorem, quam maximum etiam amoris in te mei judicium sumere te existimabis. Vale.

Studiosis S.

Cum Demosthenis orationes ad commodum vestrum parva hac forma excuderentur, in tres patres eas dividendas censuimus, ne, si uno volumine omnes fuissent comprehensæ, in tantam magnitudinem excresceret liber, ut vana omnis utilitas fieret, quam ex forma hac eratis habituri. Apte autem incidit, ut absque ulla nisi parva admodum veteris ordinis mutatione facta divisio sit. Nam in prima parte deliberativæ omnes positæ sunt, eo quo prius erant ordine collocatæ. atque id merito quidem, propterea quod par erat, ut consultandi, et deliberandi Rhetoricæ species, quæ prima et gravissima, maximeque ad civitates regendas necessaria est, primum etiam in ordine locum obtineret. His et deliberativa exordia, et duas demonstrativas orationes subjunximus, quæ in finem libri in veteri impressione rejecta fuerant, illa, quia ad idem genus spectabant, has, quia, cum adeo paucæ essent, ut nullum volumen conficere per sese possent, sed alicui ex aliis tanquam appendix annectendæ essent, ei annecti commode posse videbantur, quod minimum omnium erat futurum. Secunda pars judicialibus iis tantum dicata est, quæ vel de decretis et legibus præter leges latis, vel de legationibus male actis, vel hujusmodi aliis publicis causis scriptæ sunt. Tertia cæteras omnes complexa est, quæ ad tutelas, hæreditates, mercaturas, atque id genus privata commercia attinent. Hæc enim tertium, quemadmodum publica secundum, locum sibi merito vendicant. nam sicut privata publicis, ita judicia esse inferiora deliberationibus debent. quippe cum judicia sint, quæ non tam ea, quæ ex legibus, quam quæ ex deliberationibus constituta sunt, si recte gerantur, honoribus, si male, pœnis cives afficiant. Tres autem hæ partes diversas lectiones, quæ in contextu asterisco notatæ sunt, suas quæque in calce repositas habet. Errata vero, quæ inter excudendum contigere, in calce tertiæ omnia omnium partium restituenda curavimus. Valete.

ΠΑΥΛΟΣ ΑΛΔΟΥ ΜΑΝΟΥΚΙΟΣ

τῷ αἰδεσιμωτάτῳ πατρὶ, Λευδοουΐκῳ Βεκατελλίῳ, τῷ Ῥαβέλλου ἐπισκόπῳ, ἀποστολικῷ Ἐνετΐησι ληγάτῳ, χαίρειν.

Ὅσον μὲν ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς εἰς τὴν χαλκογραφικὴν ταυτηνὶ τέχνην συνεισήνεγκεν, σχεδὸν οἶμαι πάντας εἰδέναι. παραλαβὼν γὰρ αὐτὴν ἐλλειπῶς ἔτι καὶ πονήρως φερομένην, οὕτω σφόδρα φιλοπονησάμενος ἐπηύξησέ τε καὶ μετεκόσμησεν, ὥστε μηδεμίαν τό γε ἐς αὐτὸν ἧκον, τοῖς ἐπιγιγνομένοις ὑπερβολὴν καταλιπεῖν. ἐγὼ δὲ καὶ πάλαι μὲν προεθυμούμην τοῖς τοῦ πατρὸς ἐγχειρήμασιν ἐπεξελθεῖν, μηδὲ καταδεέστερον ἐμαυτὸν παρασχεῖν τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων, ὑπό γε μὴν παντοδαπῶν ἀσχολιῶν καὶ ὧν μετὰ χεῖρας ἔχω ξυγγραμμάτων περισπώμενος, ἔτι δὲ περιουσίαν χρημάτων οὐκ ἔχων, ᾑρούμην τέως ἡσυχίαν ἄγων, κατολιγωρεῖσθαι μᾶλλον, ἢ τοῖς ὑπὲρ δύναμιν ἐγχειρῶν οὐδὲ πολλοῦ δεῖ τῆς ἐσομένης ἄξια διαπραξάμενος δόξαι προσδοκίας. καίτοι πολλοί μοι προσίοντες ὁσημέραι τῶν φίλων ἐπιπλήττειν ἐπεχείρουν, ὡς ἄρα αἰσχρὸν, εἰ μεγίστας καὶ καλλίστας ἔχων παρὰ τοῦ πατρὸς τὰς ἀφορμὰς ὑπὸ ῥᾳθυμίας ἐθελοκακοίμην, καὶ περιορῴην ἐμαυτὸν ὑφ᾽ ὧν ἥκιστα ἐχρῆν παρευδοκιμούμενον, καὶ τὴν τέχνην ταῖς τῶν ἄλλων πλεονεξίαις διαφθειρομένην, ἐξὸν κατ᾽ ἴχνη χωροῦντα τοῖς ἐκείνου ἐπιτηδεύμασιν, ἀείμνηστον εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον μνημεῖον ἐμαυτῷ παρασκευάσαι. οὗτοι τοίνυν καίπερ εὐνοϊκῶς ἔχειν δοκοῦντες, οὐκ ἐλάνθανον λόγῳ ξυμπροθυμούμενοι μόνον, ἔργῳ δ᾽ οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἂν τὴν τυχοῦσαν ἐπικουρίαν παρασχόντες: ὅπερ ποιεῖν εἰώθασιν οἱ πολλοὶ, συμβουλεύοντες μὲν προθύμως, παρὰ δὲ τὰς χρείας οὐδοτιοῦν τοῖς φίλοις ὑπουργοῦντες. σὺ μέντοι μόνος ἀμφότερα παρασχόμενος, δεῖγμα μέγιστον τῆς σῆς μεγαλοψυχίας καὶ τῆς πρὸς ἐμὲ φιλίας ἐξενήνοχας, σεβασμιώτατε πάτερ, οὐ μόνον τὰ κράτιστα ξυμβουλεύων, ἀλλὰ δὴ καὶ πόρους χρημάτων ἐξευρίσκων, καὶ δαπανῶν, αὐτός τε ἐκ τῶν ἐνόντων ἐπιχορηγῶν, καὶ τοὺς ἄλλους πείθων: ὥσθ᾽ ἱκανὴν ἤδη παρασκευὴν συγκεκροτῆσθαι τοῖς ἄξιόν τι λόγου ποιεῖν προαιρουμένοις. ἐδόκει μὲν οὖν τοιούτων ἀφορμῶν λαβομένοις μὴ μένειν, ἀλλ᾽ ἐγχειρεῖν τὴν ταχίστην, ἅπανθ᾽ ἁπλῶς ἐντυποῦντας, καὶ τὰ πρὸ τοῦ, καὶ τὰ μηδέπω, τὸ καὶ τήμερον ἐκδεδομένα. σκοπουμένοις δ᾽ οὐδὲν ἐφαίνετο τό γε νῦν ἔχον οὕτω προὔργου τοῖς νεωτέροις ἐσόμενον, ὡς τὸ τοῦ παιανιέως τουτὶ βιβλίον· ὃν δὴ καὶ τῇ τέχνῃ, καὶ τῇ τῶν νοημάτων εὑρέσει, καὶ τῷ κάλλει τῆς ἑρμηνείας, καὶ, συλλήβδην εἰπεῖν, πᾶσι τοῖς ἄλλοις τοῦ λόγου πλεονεκτήμασι καὶ τοὺς πρὸ αὐτοῦ καὶ τοὺς μετ᾽ αὐτὸν ἀνθρώπους ὑπερβαλλόμενον ἅπαντες ἴσμεν. τούτου τοιγαροῦν τοὺς λόγους ὡς οἷόν τ᾽ ἦν ἐπιμελέστατα διορθωσάμενοι, καὶ τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν ἀντιγράφων ἀντεξετάσαντες, σοὶ προσφωνοῦμεν, οὐ μὰ δία τοῦ γε δοκεῖν ἀμείβεσθαί σε τῆς μεγαλοδωρίας, (ἀνόητος γὰρ ἂν εἴην, εἰ, τοσούτων καὶ τηλικούτων ὑπαρξάντων μοι παρά σου εὐεργετημάτων, προῃρούμην δι᾽ ἐπιστολῆς ἀπολύσασθαι τὸ χρέος) ἀλλ᾽ ὥστε

πᾶσι ποιῆσαι καταφανὲς τῆς τε σῆς καλοκἀγαθίας τὸ μέγεθος, ἔτι δὲ καὶ τοῦ βιβλίου τουτουὶ, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐκδοθησομένων, εἴπερ ἄρα τι περιέσται τοῖς νέοις ὄφελος, σοί γε πάντως τὴν περὶ τούτου προσήκειν χάριν, τῷ μόνῳ τὸ καλὸν τοῦτο καὶ ἐπωφελὲς ἔργον ἐνστησαμένῳ. ὅτι μὲν οὖν καὶ τοῖς παροῦσιν ἀγαπήσεις, καὶ μόνης ἡμᾶς ἀποδέξῃ τῆς προθυμίας, εὖ οἶδα, εἴπερ ἐγὼ τὸ φιλόσοφον τοῦ τρόπου καὶ τὸ μεγαλόφρον οὐκ ἀγνοῶ τὸ σόν. ἐγὼ δὲ πειράσομαι μὲν ἀεὶ τιμᾷν σε τούτοις, οἷς τυγχάνω δυνάμενος, εἰ δ' οὐχ, ὡς προσῆκεν, οὐδὲ κατὰ τὴν ἀξίαν τὴν σὴν, τό γε μὴ παντάπασιν ἀχαρίστως ἔχειν τῆς γνώμης πᾶσιν οἶμαι φανερὸν καταστήσειν. ἔῤῥωσο.

IOANNES HERVAGIUS

GRÆCARUM LITTERARUM STUDIOSIS

S. D.

Quanquam res ipsa docere poterat, quantum hæc nostra Demosthenis Orationum editio, reliquis omnibus, quæ adhuc editæ sunt, emendatior sit: nostri tamen muneris est, vobis, o studiosi, indicare, undenam exemplaria tam emendata habuerimus: ne et illi merita laude suorum laborum fraudentur: et vos, tantorum virorum nominibus auditis, rarum aliquid atque præclarum in nostra hac editione esse, nullo modo dubitetis. Solent enim res non sua modo vi et natura, sed cum etiam ab artificio, tum vel maxime ab artificis excellentia et nomine laudari. Mirabantur veteres, si quis Apellis vel Zeuxidis tabulam ostendisset: et nos quoque, si quis Dureri germani, aut Titiani itali picturam proponat: non tam sæpe artificii caussa, quam artificis. qua in re non fallimur omnino. Permagni enim refert, quem quodque opus autorem præ se ferat: quod ab excellentibus artificibus non nisi præclara opera soleant proficisci. Sic ille pastor non ineptus apud poetam, pocula quod divini Alcimedontis opera essent, magni facienda censet. Quid si omnia reliqua accedant, quæ valent ad laudem, et materiæ bonitas, et artificii pulchritudo, et artificis præstantia, nonne tum perfecta et consummata laus esse videatur? Quamobrem cum nos in nostro hoc Demosthene edendo, duorum clarissimorum virorum, Petri Danesii Galli, et Vincentii Obsopœi Germani, exemplaria, castigationesque secuti simus, jam existimare debetis, qualem vobis exhibeamus Demosthenem, nitidum certe, et innumeris erroribus repurgatum. Neque enim ullis aut sumtibus, aut laboribus parcimus, quo vobis veteres illos utriusque linguæ autores clarissimos suo pristino nitori restitutos exhibeamus. Habetis igitur in hoc autore omnia illa, quæ modo ad perfectam laudem requiri dicebam: Demosthenem ipsum primum, at Dii boni, quantum artificem? qualemve oratorem? cum, quem aspectabant, cujus ob os Graii ora obvertebant sua: de quo prætereunte dicebant: Hic est ille Demosthenes, qui Ciceronem nobis, quantus est, effecit. Deinde etiam, quos modo laudavi, Danesium et Obsopœum, qui in Demosthene restituendo præclaram navarunt operam. Artificium vero, etsi ex ipso artifice jam cognosci potuit, tamen melius et certius ex ipsarum orationum textura et lectione intelligetur. Superest materies, in qua artifex iste divinus artem suam declaravit: ea vero hic tam ampla est, tamque late patens, ut omnes philosophiæ partes attingere videatur. Nam et res in obscuritate naturæ latentes interdum hic orator in apertam lucem splendida et illustri oratione trahit, et de virtutibus et vitiis ornatissime dicit: et argumentis sic pugnat, ut contra stare adversarius nullo modo possit. Verum hæc ad tria caussarum genera omnia referunt oratores: ad consultationes, ad laudes, et ad judiciales controversias. Judiciales autem caussæ sunt sunt bipertitæ; aliæ enim sunt de publicis rebus civitatis, aliæ de privatis civium inter se litibus. Itaque et ex his tribus orationum voluminibus, primum consultationes et laudes, quod hæ pauciores sint, quam judicia, continet: secundum, judiciales causas eas, quæ de publicis rebus disceptant: tertium, privatas civium controversias. Noluimus enim commoditatem, si qua in hac tripartita divisione inest, aspernari, ne vobis aliqua ex parte defuisse videamur. Valete. Basileæ, Calend. Januarii. 1547.

DIONYSIUS LAMBINUS

Lectori.

Absoluta est tandem, lector erudite, Demosthenis editio, omnibus literarum græcarum studiosis tamdiu exspectata, et tantopere exoptata: atque iis quidem temporibus absoluta, quibus vix quisquam hoc auderet optare, nedum sperare. Cum enim scirent omnes homines qui literarum græcarum studio delectantur, Demosthenem a Gulielmo Morelio, typographo regio, viro experiente ac strenuo, et, quamquam non admodum locuplete, magnis tamen et multis artis typographicæ facultatibus atque adjumentis ornato, annos abhinc circiter duodecim, temporibus reipublicæ etiam tum tranquillis et pacatis, cœptum esse excudi: sed propter motus civiles tum primum in Gallia ingruentes atque orientes, et tempora turbulenta ac formidolosa, esse intermissum: quid erat minus credibile, quam propter quas causas opus tam præclarum, tam plausibile, tam vendibile denique, fuisset de manibus positum, annosque circiter decem jacuisset inchoatum, iisdem causis manentibus, atque adeo auctis ac multiplicatis, ab homine, si non minus ad tantam rem faciendam idoneo, at certe paucioribus adjumentis ad eam necessariis instructo, minusque exercitato, de integro in manus sumi, ac re-

tractari et retractatum ad finem perduci? Verum tamen vicit omnium opinionem Io. Benenati conatus laudabilissimus atque honestissimus, industriaque singularis, qui, omnibus jam sperando et exspectando defessis, Demosthenis editionem tot annos intermissam et repetiit, et repetitam, diis hominibusque approbantibus, absolutam et confectam reddidit. Verum, ut intelligas, lector, quid inter hanc editionem et cæteras superiores intersit, aut quid ad hanc accesserit, quod ab aliis absit: hoc totum tibi breviter exponam. Gulielmus Morelius annis aliquot ante, quam Demosthenis editionem susciperet, duo exempla, unum Aldinum, Venetiis, alterum Germanicum, Basileæ impressum, cum octo vetustis codicibus manu scriptis, ex bibliotheca regia depromtis, diligentissime contulerat, omnesque scripturæ varietates, ac dissimilitudines, etiam eas interdum, quæ videri possint minus probabiles, et vix tolerabiles, ad oram exempli Germanici adscripserat. Præterea scholia in marginibus librorum illorum regiorum scripta, quæ in Ulpiani commentariis usque adhuc impressis non reperiuntur, et utilissima, et plurima, ita ut quartam partem Ulpiani commentariorum hodie exstantium magnitudine et amplitudine exæquent: hæc, quæ dico, scholia in oram illius exempli transscripserat. His et aliis facultatibus necessariis instructus Morelius operi tam præclaro manus admovit. Si nihil aliud, quam rem tantam, auspicatus atque exorsus esset, atque in ipso operis limine ac vestibulo vel rei difficultas non satis antea explorata, vel casus aliquis improvisus atque inopinatus (ut sunt humana) eum rem cœptam, inchoatam relinquere coegisset: tamen cum, sapientum virorum sententia, principium totius sit dimidium, et in omni re honesta solus conatus, etiam si eum non perficias, laudari soleat: magnum quiddam fecisset, laudemque fortasse aliquam meruisset. Nunc autem cum reapse declaravit, se non inanem conatum, neque præcipitem, aut irritum impetum ad negotium susceptum attulisse: (quod facere consueverunt, qui, non adhibito ad rem, quam instituunt, consilio, neque rei magnitudine diligenter et attente considerata, ad aliquid magnum aggrediuntur,) summa laude dignissimus est: qui quamdiu reipublicæ tempora tulerunt, tanto studio in id, quod semel considerate susceperat, incubuit tantaque animi alacritate in eo perseveravit, ut Demosthenis editionem usque ad orationem de male obita legatione perduxerit: hoc est paullo minus, quam totius operis dimidium, attigerit. Cum ad eam orationem pervenisset anno, opinor, cIↃ. cI. LX. magnæ turbæ in Gallia coortæ, temporaque reipublicæ calamitosa consecuta, bellum domesticum, pestilentia, hujus scholæ universæ infrequentia et solitudo, et pæne dicam vastitas: hæc et similia mala, opus magno animo incœptum, et ad id loci perductum, interrumpere coegerunt. Non multo post ille, morbo partim ex vigiliis intempestivis et labore immoderato, partim ex communium et publicorum incommodorum acerbitate contracto, supremum vitæ diem obiit. Quo mortuo spes omnis hujus editionis absolvendæ omnibus mortalibus præcisa est, præsertim crescentibus in dies discordiis civilibus, et post superiora mala sedata ac sopita (non enim dicam exstincta) novis subinde aliis gravioribus suborientibus, quibus nondum etiam hodie defuncti sumus. Ita cum Demosthenis editio inchoata multos annos mansisset: Io. Benenatus, totius instrumenti typographici successor, matrimonio cum vidua contracto, factus, partim sua sponte, partim hominum tam longam incœpti operis intermissionem querentium et ægre ferentium vocibus assiduis victus, consilium tandem cepit operi inchoato, et deposito, et ut ita dicam, conclamato, subvenire. Qua in re cum sibi adjutorem aliquem adhibendum esse existimaret, qui et vellet et posset ei rei operam aliquam navare, se ad me potissimum contulit: quem et publicis commodis libenter inservire cognoverat, et plurimum sibi in negotio suscepto prodesse posse existimabat. Ego, quamvis in aliis rebus a me institutis occupatissimus, homini amico, præsertim in re tam præclara, deesse nolui. Itaque continuo reliquam partem exempli impressi, ad cujus oram et scripturarum contextus Demosthenis varietates a Morelio adscriptas, et scholia illa Græca nondum impressa, transcripta fuisse supra dixi, diligenter atque attente relegi, ac recognovi. Ac scholia quidem illa, quæ propter Morelii obitum immaturum erant adhuc confusa, et perturbato ordine collocata, ita ut, quo pertinerent, non facile quivis interdum cerneret, suo quæque loco digessi atque in ordinem redegi: et Ulpiani commentarios in editionibus vulgatis corruptissimos, quoad ejus fieri debuit ac potuit, castigavi atque emendavi. In contextu vero Demosthenis recognoscendo viam mihi jam a Morelio præmonstratam secutus sum, simulque Benenati voluntati morem gessi, ut nihil prorsus a vulgata et recepta scriptura mutarem: sed omnes dissimilitudines vel ad oram libri adpingendas, vel in calce collocandas curarem. Qua quidem in re tanta fuit Benenati religio, cui facile assensus sum, ut lectiones et interpunctiones vulgatas nonnunquam vitiosas retinere maluerit, dummodo earum emendationes vel in margine, vel in calce libri repræsentarentur, quam cuiquam malevolo ullam justam reprehendendi ansam relinquere. Meminerat enim, de mea Ciceronis editione, qui sermones hominum partim imperitorum, partim iniquorum fuissent, cum dicerent, me nimium mihi juris in Cicerone emendando assumsisse: non oportuisse a lectione recepta discedi: satis fuisse lectionis varietates et scripturas in antiquis codicibus repertas, aut quantumvis probabiles conjecturas, in annotationibus locari. Ne quid igitur in Demosthene quicquam tale a nobis esse factum queri possit, (quamvis hominum invidorum et in-

doctorum sermones semper contemserimus, et nostram in Cicerone emendando industriam doctis omnibus probatam esse compertum habeamus) ita religiosi, ut dixi, in hac editione fuimus, ut lector hoc sibi certo promittere queat, et Demosthenem omnium, qui unquam editi sunt, emendatissimum, Gulielmi Morelii, Io. Benenati opera, nonnihil etiam mea, quod quidem in mea manu fuit, nunc se esse adeptum, et nihil tamen, quod quisquam vel malevolentissimus criminari possit, in eo esse immutatum. Hæc te, lector, scire volui priusquam ad Demosthenem legendum tuum studium conferres. Si qua operarum errata sunt, alienam culpam præstare non debemus. Vale et hoc labore fruere. Lutetiæ anno cIɔ. Iɔ. LXX. Kalend. Febr.

IO. BENENATUS TYPOGRAPHUS

Lectori.

Cum duodecim abhinc annos Gulielmus Morelius Demosthenem, oratorum omnium facile principem, typis mandare cœpisset, et hanc editionem primum turbulenti reipublicæ motus, bellaque intestina, et difficultas rei familiaris ex malis communibus nata, intermittere coegissent: deinde ejus viri mors brevi consecuta totam rem ita impedisset, ut perexigua et perquam tenuis spes ejus de integro aggrediendæ relinqueretur: nobis tandem, anno superiore, Gregorii Nazianzeni ab Iacobo Billio Brunæo, S. Michaelis in Eremo abbate, viro literis græcis et latinis, omnique doctrina liberali perpolito, in latinum sermonem conversi editione absoluta, in mentem venit, Demosthenem, quem ab omnibus græcarum literarum studio deditis valde amari atque expeti sciebamus, aliquando repetere, ejusque editionem inchoatam relictam absolvere. Cui oneri sustinendo cum humeros nostros invalidos esse facile intelligeremus, sive sumtus in eo negotio faciendus, sive difficultas in exemplo recognoscendo, et scripturarum varietatibus considerandis, ac scholiis ordine disponendis, spectaretur, auxilium ab aliis nobis petendum esse existimavimus. Et quod ad sumtum quidem attinet, hunc nodum non tam cito, neque facile expedivimus: altera autem difficultas non multo minor restabat: qua qui nos libentius, aut facilius levaret, quam Dionysius Lambinus, literarum græcarum professor Regius, non videbamus. Itaque cum ad eum confugissemus, ab eoque petivissemus, ut nobis tanto oneri ferundo imparibus opem ferret: ille continuo, pro sua erga omnes humanitate, et pro suo in literas et literarum studiosos amore, de quibus bene merendi neque finem, neque modum ullum facere potest, quamvis esset in aliis rebus, iisque difficillimis et utilissimis rei literariæ futuris occupatus, nobis operam suam pollicitus est et promissum exsolvit.

Quod si ejus occupationes, ut summo jure poterant, ita hoc nobis adjumentum denegassent, nisique quasi quidam Hercules Atlanti defesso in partem laboris successisset, profecto, ut ingenue fatear, tantam negotii molem perferre non potuissem. Cum igitur Dionysio Lambino hujus editionis absolutæ magna gratia debeatur, tum Gulielmo Morelio mortuo nulla satis ampla laus tribui potest, qui primum hoc opus orsus est: deinde librorum veterum regiorum ope fretus, Ulpiani commentarios plus quarta parte auctos nobis reliquit: cum præter diligentiam et industriam nihil de suo addiderit. nam quicquid additum est, additum ex libris manuscriptis quibus in recognoscendo Demosthene usus est: ex quibus omnes scripturæ varietates in marginem unius exempli Hervagiani fidelissime transtulerat, idemque et in multis aliis libris, antequam e vita decederet, fecerat, et in pluribus facturus erat, si vita suppeditasset. Quare omnium bonorum favore dignus erat, qui tantum studium, tantamque industriam ad vetustos codices quasi e situ eruendos, et ex eorum auctoritate vulgatos restituendos conferebat.

Quod ad Demosthenis laudes attinet, ridiculus sane essem, si in tanto oratore laudando inanem operam hic sumere vellem. Satius enim est de eo tacere, quam pauca dicere, ejusdem tamen aliquot elogia ex veteribus sumta, in quibus colligendis nobis operam navavit D. Lambinus, subjecimus.

Vale, lector benevole, et si quid bene de tuis studiis meremur, vicissim fave.

Hoc autem, lector erudite, admonendus es, cum Morelius octo, ut dixi, codicibus in recognoscendo Demosthene usus sit, eos literis græcis in margine hujus editionis significari, verbi gratia, unus significatur litera α. alius litera β. alius litera γ. et sic de reliquis. Cæterum notæ marginales respondent notis, quæ sunt in contextu. Voces, quæ includuntur hujusmodi obelisco`, et hujusmodi nota apostrophi ', desiderantur in libris sua litera significatis. Hujusmodi autem asteriscus * indicat, vocem vel voces additas esse in margine, quæ absunt ab aliis codicibus non significatis. Numeri qui sunt ad marginem commentariorum, respondent numeris indicibus, qui sunt ad marginem contextus. Multas scripturæ varietates, et dissimilitudines, præter eas, quæ sunt in margine libri, in calce posuimus, et cum eis, si qua errata operarum humanitus admissa sunt, eorum emendationes conjunximus. Iterum vale, et nos ama.

HIERONYMI WOLFII

Ad Eusebium Episcopium industrium et magnificum Typographum

In varias lectiones Demosthenicas

Præfatio.

INSTITUTUM tuum, viro bono et docto, et tuo quoque cognomine dignum (quod *παρὰ τὸ ἐπισκοπεῖν* fieri scis) non modo multos et magnificos autores: sed et ornate et emendate, cum accuratis indicibus, eosdem in publicum edendi, magnopere probo: tibique et fructuosum et laudi sempiternæ fore confido. Inter quos et Demosthenicum hoc opus, propter summam utriusque oratoris autoritatem, non postremas esse laturum, consentaneum est. Quo libentius etiam rectæ voluntati tuæ, et D. Theodori Zwingeri acerrimo judicio, perlegendo et conferendo et excerpendo Luteciano Demosthene, morem gessi, quamvis et perpetuis laboribus fessus, et variis morbis pæne confectus. Ac quod Ulpianum attinet, Morelius non malam navavit operam, eumque nobis et auctiorem et paulo correctiorem exhibuit: cujus editionem in exprimendo sequaris licebit: conjecturis tamen etiam nostris (si videbitur) alicubi adhibitis. Scholia quoque, etsi pleraque non magni momenti, quibus longe plura (fortassis et meliora) e Lexicographis colligi possent, equidem non rejicio: vereor tamen, ne qui me rideant, qui istiusmodi *λεπτολογήματα* conversione mea dignatus sim: eoque magis, quod in declaratione verborum, cum utriusque linguæ, in etymologiis, derivationibus, significationibus, in translatis, synonymis, contrariis, constructionibus, in aliis compluribus, diversa ratio sit: ineptiæ et nugæ inanes vitari vix possunt. Nam Græca ex altero latere sita, Latinis admiscere, quamvis æque ineptum, tamen alicubi vitare non licuit: quod Scholiastes iste, quisquis fuit, sæpe nimium diffisus lectorum ingeniis, elementarios pueros docendos potius suscepisse videtur, quam eloquentiæ Demosthenicæ candidatos. Sed utut sit, ego nihil ab ullo editum in hoc opere, præterire volui: cum non ignorem, ea, quæ plerique docti viri pro nihilo ducunt, a quodam non postremæ notæ professore magno cum supercilio et ostentatione exquisitæ diligentiæ atque doctrinæ pro suggesto fuisse decantata, vel deplorata potius ac elatrata, ut fuit *ἐμπαθὴς* ille homuncio et quamvis pene edentulus, mordacissimus, et in canina facundia (qua nimis petulanter et in me et in alios et me et se longe doctiores et clariores viros invectus est) exercitatissimus, et, cum lippus esset, in perspiciendis omnium scriptorum erroribus ac vitiis acutissimus. Qui quidem recte sibi cavit, quod nihil in publicum edidit: *μή τι πάθῃ τό κ' ἔρεξε· δίκη τ' ἰθεῖα γένηται.*

Sed ille valeat cum suis asseclis et imitatoribus; nos cœpta bonis avibus prosequamur. Ulpianum igitur, ut dixi, pellegisse non pœnitet. In ipso autem Demosthene conferendo, haud scio an operæ pretium fecimus. Nam conjecturæ nostræ *οὐκ ἄσκοπα τοξεύουσαι*, Aldino, duobus Hervagianis, Feliciano, Manutiano, Pannonio, Augustano Demostheni adhibitæ, *καὶ ἐπίκρισις ἀπὸ μεγάλης φρονήσεως, καὶ ἐμπειρίας πολυχρονίου γενομένη* (*εἰ καὶ φορτικώτερον τοῦτ' εἶναί τισι δόξει τῶν βασκαινόντων*) interposita, id præstitisse videntur, ut acutus et eruditus lector alia exemplaria, vel expressa, vel manuscripta, non magnopere sit desideraturus. Curatum enim est diligenter, ut et orthographica errata vel alioqui depravata tollerentur, et confusa distinguerentur, neque quidquam, quod ad rem pertineret, prætermitteretur. Itaque, si quid apud te valet mea auctoritas, mi Episcopi, sequeris eos codices, qui manu mea emendati sunt, et sub Calend. Januar. ad te missi: omnibus tamen asteriscis repudiatis, qui librum magis deformant, quam lectorem adjuvant. Qui si ita ignavus est et socors, ut annotationes nostras in locis suspectis et dubiis consulere gravetur, non asteriscis, sed obeliscis erit excitandus. Paucas tamen clausulas, quæ ex Augustano et Luteciano codice accesserunt, suis locis contextui facile inseres et Græco et Latino. Has enim converti: cæteras varietates græce tantum notavi, alicubi tamen censura addita. Quod si spatium et tempus datum fuisset, *συμπάσας τὰς πολυπλόκους ἀναγνώσεις*, ordine orationum ipsarum et distinctione servata, contulissem: supervacaneas (in diversis enim libris eædem sæpe exstant) resecuissem: retentis tantum aut necessariis, aut non omnino respuendis, cujusmodi sunt *τὰ συνώνυμα καὶ ἰσοδυναμοῦντα*. Nunc cum trimestri non amplius spacio tantum opus, una cum Isocrate Græcolatino, proximis nundinis edito, inter varias occupationes, perlegendum fuerit, malui *τὴν κράμβην δεκάκις παραθεῖναι ἢ μηδάπαξ.* Nam supervacanea facilius auferuntur, quam prætermissa supplentur. Ac varias lectiones omnium editionum consignatas habes, quarum numeros, si foliis impressiones duæ accommodari nequierint, prætermittendos censeo: lectorem monendum ex ipsa serie orationum et locorum, quo quæque nota pertineat, facile deprehendi. Obsopœi castigationes integras excudi placet, iisque ordine subjici Lutecianas et Augustanas: nisi forte istic habeas virum doctum et acri in Græcis judicio præditum, qui id efficiat, quod ego temporis angustiis exclusus, non volens prætermisi. Agnosco enim et in hoc opere fortunam meam: quæ subinde aut aliquid turbarum dat, otium speranti, aut adjumentum rei accurate conficiendæ surripuit. Nam primum, ne diu optata, et perquam meæ valetudini necessaria quiete, paucos hosce, qui restant, vitæ meæ dies fruerer, oportuit Luteciam nunc demum parere, quod integrum Zodiacum annorum parturiit. Neque id

factum reprehendo, de quo gratiam habemus omnibus iis, qui aliquid operæ ac studii ad id contulerunt: sed factum meum narro, *καί τοι οὐχὶ τῇ τετράδι, ἀλλὰ μετὰ τὴν πανσέληνον διαμέτρησιν γενόμενος.* Deinde si ad manum habuissem exempla Demosthenis et Ulpiani a me correcta: facilius et consignare, et suis locis inserere omnia potuissem. Nunc verendum est, ne quædam aut transponantur, aut inculcentur sæpius, aut detrahantur. Quæ sollicitudo ita me angit: ut ipse Basileam irem, cavendæ istiusmodi confusionis ergo: nisi et servitute et imbecillitate corporis, quod, hoc tempore, nec pedestre iter, nec vectationem ferre potest, impedirer. Tua autem sollertia et cura, perspecta in cæteris lucubrationibus meis, non parum me recreat. Quod si D. Zwingerus Amphitheatro suo *παγκοσμίῳ καὶ ἀειμνήστῳ* exornando minus occupatus esset; is unus *οὐ μόνον ἰατρὸς, ἀλλὰ καὶ φιλόσοφος ἀνὴρ, πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων,* omni me cura liberaret. Sed cum nefas sit, graviores illius occupationes, *καὶ φιλοσοφωτέρας οὔσας, τοῖς ῥητορεύμασι τοῖς ἡμετέροις* interpellare: si vel ipse ea quæ ex Luteciano et Augustano codice excerpta sunt, pellegeris, vel, ab alio non indocto perlegenda curaris: facile apparebit, quid, et quo loco, vel Demostheni, vel Ulpiano sit inserendum, quid omittendum. Si vero per alia negotia nec ipse præstare hæc potueris, nec hominem idoneum nactus fueris, neminem tam ingratum, tam iniquum fore puto, qui non potius candide probet ea, quæ dedimus, quam quæ, necessitate coacti, prætermisimus, importunius requirat. Et ut existant tales (sunt enim qui metere velint, ubi non severunt: et ea exigant, quæ non dederunt: et ad suum arbitrium fieri et dici oportere omnia, somnient) his unum illud responsum volo: *οὐ φροντὶς ἱπποκλείδῃ.* Quanto enim supercilio illi me accusarint, tanto eos animo contemnere decrevi: *μέγα τῆς συκοφαντίας ἀλεξιφάρμακον πάλαι παρεσκευασμένος, τὸ ἀφροντιστεῖν ἐκ περιουσίας, μᾶλλον δ' ἐμφύτου βασκανίας τὰ μὲν ἡμέτερα διαβαλλόντων, οὐδὲν δὲ τούτων βέλτιον ἐκ τῆς ἰδίας πολυμαθημοσύνης, ἧς οὐ κενεώτερον ἄλλο, προφερόντων καὶ ἐπιδεικνύντων.* Atque hæc, de Ulpiano, de Scholiis, de ipso Demosthene dicta, hoc loco sufficiant. De varietate autem tanta, tamque multiplici codicum, ut de veritate lectionis pene desperari queat, paulo pluribus agendum est. Ac primum statuendum, eruditos scriptores, cum lucubrationes suas publicarent, in singulis sententiis uno quodam certo eloquendi genere, non pluribus ac diversis, esse usos: eoque, quod aptissimum et elegantissimum, ex magna et ampla verborum copia selectum, judicarent. Non igitur tanta diversitas ab ipsis librorum autoribus, sed ab eorundem corruptoribus proficiscitur, sive librariis, sive criticis, sive scholiastis: quorum hi postremi non tam sua, quam describentium culpa mutationibus germanæ scripturæ occasionem dederunt. Glossemata enim, eaque aut diversis libris

diversa, aut in eodem varia, sive marginibus, sive superne versibus addita, sæpe in contextum irrepserunt, locoque moverunt veteres, ut ita dicam, colonos. Sic alia pro aliis substituta, necessaria prætermissa, supervacanea inculcata, elegans et numerosa structura perversa est sæpenumero. In quo genere multum peccatur ab iis, qui memoria potius quam oculis in describendo utuntur, sententiam animo complectentes, eandemque suo modo efferentes, et verbis et ordine verborum neglectis. Cum autem bibliopolæ veteres mancipiis uterentur, e quibus unus aliquid pronunciaret, quæ reliqui scriberent: si vel dictator ille parum commode et distincte est locutus, vel e scribis aliqui, aut surdastri, aut fortuito strepitu ac tumultu perturbati fuerunt: quis alios alia scripsisse miretur? Accessit insolens quoddam *καλλιγραφίας καὶ τῆς διὰ σημείων τινῶν συντομίας* studium: nihilo melius quam ipsa *κακογραφία.* Utraque enim *τὸ εὐανάγνωστον* (qui omnis scripturæ finis præcipuus est: ut orationis *τὸ εὐκατάληπτον καὶ εὐήκοον*) impediit, cum eosdem characteres et ductus et notas compendiarias alii aliter, pro sua quisque intelligentia et perspicientia, legerent. Itaque *τὰ ἐκ τοῦ δυσαναγνώστου παροράματα* non pauciores mutationes, quam *αἱ παρακοαὶ,* pepererunt. Nam de libris aut mutilatis, aut vetustate, et casu quopiam corruptis, aut a blattis et tineis erosis, atramento etiam exolescente, *καὶ ἐξίτηλα τὰ γράμματα* exhibente, quorsum attinet dicere? Jam librariorum inscitia, incuria, perfidia cui non nota est? Quæ *μεταπλασμῶν* genera non crebro occurrunt? Omnia certe plena videas *προσθέσεων καὶ ἀφαιρέσεων, ἐπενθέσεων καὶ συγκοπῶν, παραγωγῶν καὶ ἀποκοπῶν, ἀντιστοιχιῶν καὶ μεταθέσεων. ἐν αἷς καὶ αἱ ἐκτάσεις καὶ αἱ συστολαὶ ἐμπεριέχονται· διαιρέσεών τε καὶ συναιρέσεων, καὶ οὐ συλλαβῶν μόνων, ἀλλὰ καὶ λέξεων· ἃς οἱ μὲν ἀπολύτως οἱ δὲ ὑφὲν γράφουσι συναλοιφῶν τε καὶ ἐκθλίψεων.* Nec desunt *ὑπερβατὰ, ἀναστροφαὶ, διακοπαὶ, συγχύσεις, ὕστερα πρότερα.* nec *ἐκλείψεις καὶ πλεονασμοὶ καὶ ἄρυθμα καὶ κακοσύνθετα:* nec *ἀντιπτώσεις καὶ ἀντιμέρειαι, καὶ ἐναλλαγαὶ προθέσεων, ἄρθρων, συνδέσμων, ἀντωνυμιῶν, ἐπιῤῥημάτων, συγκριτικῶν, γενῶν, ἀριθμῶν, εἰδῶν, σχημάτων, χρόνων, διαθέσεων, ἐγκλίσεων, πνευμάτων, τόνων, παθῶν, συντάξεων,* omnium denique eorum, quæ Grammatici Græci *ἑπόμενα,* Latini accidentia partium orationis appellant, et reliquarum præceptionum, quæ orationem, aut observatæ, planam ac perspicuam reddunt, aut neglectæ, obscurant et deformant. Hujusmodi mutationum tanta multitudo vel in uno Demosthene occurrit, ut, si quis et otio abundet, nec ingenio careat, et eruditione polleat: *λεξικὸν σφαλμάτων ἐπανορθωτικὸν* conficere posse videatur: et in salebrosis, obscuris, dubiis, impeditis locis aliorum etiam autorum, non tam quid scriptum sit, quam quid scribendum fuerit, e dictione scriptoris, e ratione Grammatica, e sententia et constructione, temeritate remota, divinare. Nos autem

aliis nunc rebus utilioribus, aut saltem magis nobis necessariis, vacaturi: pauca quædam, nullo ordine, ut occurrent, velut specimen proferamus: quæ ad cætera genera, quæ modo exposita sunt, facile referentur. Sumanus igitur hæc: *καὶ ταῦτ' αὐτοῦ καταμαρτυροῦντες πράξειν φησί.* Legendum esse *καταμαρτυρεῖν τὰς πράξεις* me sententia docuit et erroris animadversio *ἐκ τοῦ ὑφ' ἓν καὶ τῆς ἀντιστοιχίας*, ut et alia plurima sæpe destitutum quindecim codicum auxilio. *Διενεγκεῖν· δεῖ ἐνεγκεῖν. πέντε καὶ δέκα τάλαντα τούς· πεντεκαιδεκαταλαντιαίους οἴκους.* Sic *πεντεκαιδεκαναία·* ut causidicæ ac potius sycophanticæ artis uno verbo apud Aristophanem descriptio, *στρεψοδικοπανουργία. ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι* alii, *ὦ ἀθηναῖοι*, alii, *ἀθηναῖοι*, utraque voce præcedente omissa. *ὅτι θεοκρίνης ὀφείλει· θεοκρίνην ὀφείλειν. ἀλφοῖς· ἀλῷ οἷς. ὧν ἔνεστιν· ὧν ἕν ἐστιν. ὑπόλογον· ὑπὸ λόγον. γεγραμμένα· γράμματα. θεσμοθητοῦντα· θεσμοθέτην. ἀφείς· ἀφ' ἧς. παιδός· ἄπαιδος. ἄποθεν· ἄπωθεν. γράμματι· πράγματι. ταῦτα· πάντα.* Hæc videntur *εἶναι τῆς παρακοῆς* e soni similitudine. *ἀληθές· ἀκριβές. τἀληθές· τἀκριβές. ἠφάνισεν· ἐξήλειψεν. ὁποίας· οἵας. τιμωρίας· κολάσεις. ἡλίκον· ὅσον.* Hæc Synonymorum permutatio scholiis debetur. *πάντα ὅσα· ἅπανθ' ὅσα. κατέγνωτε· κατεγνώκατε. ᾔδεσαν· εἴδεισαν. ἐξαλήλιπται· ἐξήλειπται. διακεκριμένον· διακεχριμένον. ἐνεχείρησε· ἐνεχείρισε. εἰπών· ὑπειπών. ἀναγκαζομένους· συναναγκαζομένους. ἕνα· μὴ ἕνα. τὰ ἐκ· τά τε ἐκ· παρακατατιθέμενον· παρακατατίθεσθαι. αὐτός· οὗτος. οἰκουμένας· οἰκονομουμένας. κρατεῖν· κροτεῖν. παρ' ὑμῖν· παρ' ὑμῶν. ἐγέγραπτο· ἐνεγέγραπτο. ἄδικος· ἀνάδικος. ἀδικεῖν, ἀντιδικεῖν· ἀνταδικεῖν. ἐξαιτήσομεν οὕς· ἐξαιτησομένους. διοικῆσαι· διοικίσαι. αὐτόν· αὑτόν. ῥήτωρ· ὁ ῥήτωρ.* Sed modus sit rei prope infinitæ: quam privato quisque studio, ex iis, quæ et a nobis, et ab aliis notata sunt, observet. At inquies, quis in tanta varietate veram lectionem deprehendet? Alicubi fortasse nemo: *ἴσων γε τῶν ψήφων γενομένων*: quoties et verborum eadem vis est, et ratio sententiæ atque syntaxeos constat, et non dissimilis est numerorum concinnitudo. Ubi vero alius codex ad hæc propius accedit, aliusque ab iisdem recedit longius, quis dubitet, uter utri sit præferendus? Atque hæc mea adjumenta fuerunt in iis autoribus interpretandis, quorum aut singulos tantum, aut plures consentientes codices habui, neque conjecturas meas, quæ et rationem Grammaticam, et sententiæ veritatem, et dictionem autoris sollicite consectantur atque diuturnum in græcis litteris (in quibus ætatem consumsi) usum et judicium cum multis cariosis exemplis (etsi hoc invidis et imperitis arroganter dictum videbitur) commutata vellem. Neque hoc a me temere jactari, docere poterunt, Isocrates, Plutarchus, Epictetus, Suidas, Byzantina historia, scholia Ptolemæi, Ulpianus, alia complura, et hic ipse Demosthenes: quem non pluribus locis tot tam diversa exempla, quam divinationes nostræ *καὶ γνώμη ἐπιτυ-*

χῆς correxerunt. Ea autem ut addantur, quæ a librariis non depravata, sed *τρωϊκῷ τινὶ πηδήματι* omnino prætermissa fuerunt, quæque non nisi libri integri subsidio restitui possunt (quæ perpauca quidem sunt) non est ab homine postulandum. Illud vero, mi Episcopi, et optandum est, et opera pro virili danda, ne operæ tuæ, quæ nos tanto labore emendavimus, per inscitiam et incuriam denuo corrumpant et depravent. Quod absit ut fiat cum utriusque nostrum injuria atque infamia, et justa inscriptionis criminatione. Neque vero fiet, te vigilante, *καὶ ἐπισκοποῦντος*, ut soles, qui multis egregiis voluminibus editis, fidem tuam atque industriam omnibus candide judicantibus approbasti. Vale. Augustæ Vindelicorum XXIII Augusti; quo die typographicis scriptionibus confectis, onus Ætna gravius excussisse, et e dura servitute aureæ LIBERTATI restitutus esse mihi videor. Anni M. D. LXX.

Ad Magnificum et Generosum Virum

D. IOANNEM IACOBUM FUGGERUM,

Kirchbergæ Wissenhorni et Phyrettarum dominum, Cæsareæ et Regiæ Majestati a Consiliis etc. ingenio, doctrina, virtute ornatissimum, Hieronymi Wolfii in Demosthenem, latinum a se factum, Præfatio.

QUOTIES, Ioannes Iacobe Fuggere, vitæ meæ cogito studiorumque rationem, fato quodam rapi mihi videor ad hoc litterarum genus, in quo multos jam annos, nescio quam feliciter, sedulo quidem certe versor ac diligenter. Cum enim puerum olim nulla discendi occasio, nullæ parentum et amicorum cohortationes invitarent, sed potius plurimi deterrerent, natura tamen ita mihi fuit insitus et infixus incredibilis quidam græcarum litterarum et poeseos amor, ut in magnis et fere perpetuis cum fortunæ, tum valetudinis incommodis, nunquam hactenus a semel instituto studiorum cursu potuerim ullis rationibus dimoveri. Quam prudenter in eo fecerim, non dico: et si quid peccatum est, satis graves erroris mei pœnas do, qui ex adamatis litteris nihil fere præmii, præter labores et molestias, fero neque ullum prospicio portum, in quo post diuturnas veluti tempestatum jactationes tandem consistere liceat, cum hactenus quidem ab alio exilio (quid enim aliud dicam, etsi non longinquas, crebras tamen et æque molestas peregrinationes) subinde fuerit in aliud abeundum. Sive igitur ea Fortunæ, præpotentis dominæ, sive simplicitatis meæ culpa sit: ferendum est, non culpandum, quod jam mutari non potest: et miseriis meis hæc fingenda consolatio, stationem hanc mihi divinitus esse attributam, atque in ea strenue pro parte

virili elaborandum. Id quod in hunc usque diem facere non desisto, majore omnino contentione, (si quid amicorum reprehensionibus credendum est) quam vires ac valetudo mea patiuntur. Cum enim docendi provincia me plus satis exerceat, quicquid reliqui temporis datur, id universum, sæpe genio defraudato, legendo, meditando, scribendo consumo. Quod cur faciam, si quis me rogat, verissime respondeo, me sine magna animi molestia non aliter posse facere: sive quia sic assuevi, et natus fortasse ad ærumnas sum; sive quod (ut Plinius dicere solebat) omne tempus perire existimo, quod studiis non impendatur. Ac potuissem quidem, et haud scio, an debuissem etiam, hanc sedulitatem in alio vitæ genere consumere, quod plus et fructus haberet, et dignitatis. Sed quia serum est post facta consilium, Spartam, quæ mihi obtigit, ornare studeo. Anno igitur superiore Isocratem in publicum edidi a me conversum, qui etsi propter necessariam festinationem et alias incommodationes, non sic emendari potuit, ut vel mihi ubique satisfaceret: ea tamen liberalitate amplissimi et prudentissimi Senatus Norimbergensis (cujus honorificis de me judiciis non minus debeo, quam munificentiæ, ac semper debebo) eo candore doctorum est exceptus, ut me non ideo pœnitere debeat illius lucubrationis, quam nunc succisivis horis secundæ editioni adornare conor, ut tantorum virorum favore et eruditorum approbatione dignior aliquanto videatur. In quo autore cum tyrocinium non inauspicato fecissem, ac majus opus aggrediendi tempus esse videretur, non magnopere sum adversatus Ioannis Oporini, doctissimi viri, mihique amicissimi, judicio, qui Demosthenem latinum jam multis annis a studiosis flagitari indicabat. A quo opere eo minus abhorrebam, quod jampridem ejusdem autoris non modo quasdam orationes ingenii exercendi gratia converteram, sed et locutiones minus pervulgatas, et sententias omnes insigniores, in peculiare volumen contuleram: et assiduitate diligentiæ fretus, me navare aliquid atque efficere posse sperabam, quod boni et docti viri approbaturi essent. Neque tamen non providebam malevolorum quoque calumnias, et importuna sciolorum judicia, quæ tam multa, tam varia, tam inter se discrepantia sunt, ut ea persequi et refutare sit infinitum. Delibanda tamen pauca mihi sunt, ut mei mihi consilii ratio nonnulla constitisse videatur. Ac primum eorum sollicitudo, qui metuunt, ne adolescentes conversionibus freti, græcas litteras negligere incipiant, ita mihi videtur inanis, ut studiosos adolescentes nulla ratione magis incitari posse ad græcas litteras discendas existimem, quam si prospiciant, se fidelium interpretum auxilio, quasi compendiaria via, sine magnis molestiis et difficultatibus ad elegantissimæ et eruditissimæ linguæ jucundissimam simul et utilissimam cognitionem perventuros. Quos enim prius fortasse nec a præceptoribus, nec copia librorum satis instructos, desperatio retardabat, ii fiducia in-

terpretationis difficillimum quemque autorem in sua lingua suscipere legendum audebunt: et eam sibi felicitatem gratulabuntur, quod, quæ in latino sermone rudiora sunt, et longe infra excellentiam ipsorum autorum, ea non mutilata, non inquinata, non depravata, non imminuta, sed integra, pura, correcta, solida, ut ab autore ipso publicata sunt, cognoscant. Quod certe tanti refert, ut optabilius esset, omnes iis esse ingeniis, ea industria, ea felicitate, ut trium linguarum conjuncta scientia, omnes res cognitu necessarias et utiles, sive ad pietatis cultum, sive ad rempubl. gubernandam, sive ad mores formandos, sive ad rem domesticam constituendam, et curam valetudinis pertinentes, non ex inquinatis interpretum rivulis, sed ex limpidissimis ipsorum autorum fontibus haurirent. Sed videmus, eam ignaviam nostri seculi, et in summa discendi copia fastidium, ut hoc optare audaciæ, sperare stultitiæ esse videatur. Quare non improbandum erit eorum studium, qui in id operam dant, ut præstantissima veterum monumenta possint etiam a mediocriter literatis aliquo modo intelligi. Idque nonnulli sunt (graves profecto et eruditi viri) qui non paulo utilius esse putent, quam quod nunc complures sibi studio habent, ut hinc inde male consutis quasi centonibus, novos, eosque nugaces plerumque libellos (pauci enim vere docti sunt et eloquentes, ad quos hæc reprehensio nihil pertinet) concinnent, et cramben, non bis, sed sexcenties repetitam apponant. qui quid efficiunt aliud, quam ut varietate præceptionum ingenia distrahantur: et bibliothecis in immensum exaggeratis, neglectis libris melioribus, deteriores non raro celebrentur. Plures fere nunc sunt (ut de aliis taceam) artium dicendi methodi, quam ipsarum artium studiosi. Quanto autem esset præstabilius, Aristotelem et Ciceronem eruditis illustratos commentariis studiose legi atque edisci. Quanquam qui sua compendia eo retulerunt, ut illis rectius intelligendiis serviant, eos plurimum profuisse nemo non intelligit et fatetur. Ac eandem etiam interpretationum eruditarum rationem esse censeo: et ego in Demosthene convertendo eo respexi, non modo, ut a rudibus græcarum literarum legeretur, sed ut cum græco autore conferri possit mea interpretatio et ei per omnia (quantum liceret) exquisite responderet, ac nihil malim, quam ut (quod in multis autoribus factum esse video) cum latinis ex adverso græca conjungerentur. Non quod vim illam, et (ut Græci vocant) δεινότητα Demosthenicæ orationis et atticam venerem, et numeros oratorios ulla ex parte me consecutum sperem: quod quis sibi arroget (his quidem temporibus) nisi prorsus amore sui nimio et admiratione cæcutiat? sed quod in optima conscientia lucem non reformido, et sententias sententiis appendere summa fide sum conatus, ad eamque rem et tempus (quamvis id sane justo brevius) et diligentiam adhibui quam fieri potuit attentissimam. Quod ipsum in hoc au-

tore consequi, quam sit arduum, ex eo apparet, quod in tanto græcæ linguæ interpretum numero nemo hactenus totum Demosthenem convertendum suscepit: alii professi nescio quid (neque enim tam facile est præstare magna, quam polliceri) distulerunt: alii ea ediderunt, quæ qualia sint, aliorum esto judicium. Neque enim mihi propositum est, quenquam vel tacita cogitatione perstringere: laudare quidem eos, qui in aliquot orationibus explicandis egregiam operam navarunt, cuperem, et quidem pro officio deberem, qui id ipsum, quod ego sum conatus, si vellent, longe luculentius præstarent, nisi assentationis suspicionem pertimescerem. Nunc dum alii vel cessant, vel quæ scripserunt, Horatii secuti consilium, in nonum annum premunt, laborem hunc imponi mihi passus sum, partim hortantibus, partim susceptum opus approbantibus, non paucis eruditis. Non equidem sum omnium audacissimus, nec sine omni deliberatione et virium mearum æstimatione tantum opus sum aggressus (quo quid queat esse turpius?) aut me unum id efficiendi facultatem habere credidi, de quo complures desperassent. Sed duabus præcipue rebus fretus fui: tolerantia laborum, quibus in honesto proposito non facile succumbere soleo: et mediocri multorum annorum græcæ linguæ usu et exercitatione. Præterea mihi Demosthenem legenti et sæpius relegenti non tantum inesse difficultatis videbatur, quantum plerique persuasum haberent: et si qua difficultas esset, eam pendere partim ab ignoratione linguæ græcæ, quæ jam non autoris culpa est, sed lectoris: partim ab exemplarium depravatione, de qua nos quoque non injuria conquerimur. Nam cum oratorem hunc nostrum sic certe loqui oportuerit, ut a cerdonibus, a nautis, ab agricolis (hoc enim ejus fuit auditorium) intelligeretur: putavi, me, quanquam in media Germania natum, assidua tamen optimorum græcæ linguæ scriptorum lectione id esse consecutum, ut Demosthenes (toties præsertim relectus) nihilo mihi esset obscurior, quam alicui naviculario, aut rustico, qui quotannis eum semel atque iterum pro concione dicentem oscitanter audivisset. Ea tamen excipio instituta veterum, de quibus nihil certi nobis est traditum; et codicum mendas, quæ certe maximam difficultatis opinionem pepererunt. Ego vero ad eam superandam quibusdam artibus sum usus, quibus me profecisse aliquid existimo. Una hæc est, quod mihi non persuadeo, me quicquam scire, quod nescio: quo vitio multi, nisi multum fallor, et suo et aliorum malo laborant. Locos igitur ambiguos et dubios in omnem verso partem, et quam attentissime cum toto genere Demosthenicæ orationis, aliorumque bonorum autorum comparo: diligenter inquiro, an aliqua verba desint, redundent, vitiata sint, aut transposita: si plura exemplaria habere possum, confero: si quem locum ab aliis citatum, declaratum, aut conversum esse memini, consulo. Atque in hac quidem

parte non parum adjutus sum *Ioannis Berenardi Feliciani*, doctissimi viri, diligentia, qui curavit ut exemplar Demosthenis ex officina Francisci Brucioli Veneti, quod Hervagius nuper æmulatus est, multis in locis haberemus correctius. Quanquam is quoque nostræ industriæ permulta et investiganda reliquit, et divinanda, quæ in nostris Annotationibus indicata eruditi lectoris judicio committemus. Altera est, quod, si difficultas non corrupti exemplaris esse, sed vel verborum, vel ipsarum rerum videtur: nullius me laboris, nullius operæ piget, in consulendis et evolvendis optimis quibusque, tum veterum, tum recentium, græcorum et latinorum commentariis: nec doctos etiam viros, si occasio datur, sciscitari erubesco. Atque utinam laudabilis illa veterum consuetudo reduceretur, qua illi opera sua, priusquam in publicum ederentur, in consessu doctorum, libere candideque judicantium, recitabant. Nam ea ratione infinitæ et verborum et rerum ineptiæ vitarentur. Nemo enim tam acutus est, nemo tam vigilans, quin alias incogitantia, alias ignorantia, et cæco amore sui hallucinetur. Sed cum ut alia multa, sic hoc quoque bonum ætati nostræ desit, uno contentus fui, *Sebastiano Castalione*, homine acerrimi ingenii, egregia trium linguarum cognitione (id quod ipsius monumenta et declarant, et declarabunt, neque ullo alio præcone indigent), candore et humanitate singulari, et meliore fortuna liberalisque patroni benignitate dignissimo: qui, qua est facilitate, pro amicitia nostra non recusavit conferre mecum ad græcum exemplar magnam Demosthenicarum orationum partem, et de multis sermonis vitiis me admonuit, quæ ego, fretus autoritate recentium scriptorum, quorum ab ineunte ætate plus satis fui studiosus, ante pro vitiis non habebam: nunc admonitus, pleraque facile cavere posse videor. Denique, ubi me hæc omnia præsidia destituunt, non video, cur non in æqui lectoris humanitate certissimam veniæ spem repositam habere debeam: etsi confitear, me velut in salebris hærere. In quo ego suaviter interdum eorum ridere soleo puerilem arrogantiam, qui inscitiam suam ab acutis lectoribus deprehendi, quam ingenue confiteri, malunt. Quasi vero propterea sis reprehendendus, si post adhibitam omnem diligentiam, quædam ignoraris? aut ullus omnino sit autor in utraque lingua vel minimus, de cujus locis aliquot non sit homini prudenti, et judicium non præcipitanti, dubitandum? Quid de Demosthene dicemus, qui præter loca depravata complura, tam acutus, tam brevis, tam rotundus, tam lubricus est, ut ego quidem iis ignoscam qui ejus sententiam alicubi non sunt assecuti: et ignoscendum mihi putem, si in tam longo opere aliquando somnus obrepserit, diuturnitate laborum et vigiliarum defatigato: in magna præsertim temporis brevitate, multisque incommodis. Nam cum præter cætera mala et negotia, quæ non pauca nec opinanti objecta sunt, docendi me labor quaternas

singulis fere diebus horas detineret, eaque provincia optimas quasque horas suo sibi jure vendicaret, ac vixdum aggressum, cum maxime fervebat animus, e medio plerumque veluti cursu revocaret, cum non ut Demosthenes in subterraneo specu abditus laterem, sed in loco turbulentissimo versarer, adeo, ut interdum pene obsurdescerem strepitu et clamoribus hominum: non pluribus tamen mensibus (id quod convictores mei et familiares non pauci norunt) totum latine conscripsi Demosthenem ab initio usque ad finem, quam qui in tot occupationibus ad diligenter perlegendum requirantur. Quare beati isti et otiosi, qui, si unam atque alteram Demosthenis, aut Isocratis, aliorumve scriptorum oratiunculam, longiore etiam spatio, quam elephanti pariunt, elucubratam ediderint, dii sibi videntur, iniqui in me judices esse non debebunt. Ego enim, si fortuna pateretur, eorum tarditatem imitari facile possem: ipsi meam properationem fortasse non imitarentur. Neque hæc ostentationis causa dico (neque enim nescio, non tam celeritatis esse laudem, quam bonitatis) sed ad veniam duntaxat facilius impetrandam volo pertinere. Cur enim non malim solidam potius laudem expetere, mora longiore interposita, quam aliquorum reprehensionibus nimia festinatione dare locum? Sunt enim, qui summæ temeritatis esse censeant, brevi tempore conari quicquam in Demosthene, cujus omnes orationes fuerint longo tempore meditatæ. Sunt, qui ætatem meam exagitent: sunt, qui usum rerum in me desiderent. Quasi vero aut idem sit convertere, quod conscribere: aut Nestor, antequam tria vixisset secula, homo non fuerit: aut grammaticus, in optimis utriusque linguæ scriptoribus ab ineunte versatus ætate, munere suo fungi nequeat, nisi idem, quemadmodum Alexander Magnus, orbis terrarum imperium administrarit? Ridiculæ sunt istiusmodi cavillationes, et ipsa malevolentia jejunæ. Nam illud profecto non valde metui, ne quis hanc velut adoream mihi præriperet. Neque enim is est Demosthenes, qui se vel legi ab omnibus, nedum converti patiatur. Et qui id possent in Italia, Gallia, Germania, atque aliis nationibus, in quibus literarum studia florent, complures eruditi majoribus aut splendidioribus occupati rebus, scholasticum hoc, atque adeo grammaticum interpretandi græca munus negligunt. Sed duæ me res vehementer incitarunt: una est, ac præcipua, valetudinis (quam per servitutem et inopiam satis curare non licet) perpetua fere imbecillitas, quæ in hoc opere laborantem non semel in desperationem vitæ conjecit. Sic, quæ res alios segniores ad laborem reddit, ea mihi ingens calcar addidit, metuenti, ne cœptum opus, in medio veluti cursu, immatura morte abrumperetur. Deinde verebar (non ignarus fati mei, me nusquam fere diutius consistere patientis) ne mihi alio abeundum, et tota ratio studiorum (id quod in peregrinationibus, multis de causis accidere solet) perturbanda ac immutanda esset. Hæc igitur incredibilem ardorem primo quoque tempore conversionis absolvendæ in animo meo excitarunt. Itaque neque noctes, neque dies conquievi, repudiatis omnium voluptatum illecebris, propulsatis variis difficultatibus, antequam ad optatum finem cœpti operis pervenissem. Quod quum a studiosis et bibliopolis vehementer flagitari cognovissem, non differendam diutius editionem esse censui. Quid enim vetat, hominibus interim et prodesse, et gratificari? Nam si vita mihi benignitate numinis contigerit aliquando tranquillior (de quo non despero) ac diuturnior, quam polliceri mihi per valetudinem vix audeo: semper erit emendandi et exornandi locus. id quod, ut a quibusdam reprehensum est, censoria plane severitate, quicquid omnibus suis numeris absolutum non sit, veluti loco moventibus, atque in ordinem cogentibus, sic a doctissimis quibusque tum nostræ ætatis, tum veteris memoriæ viris, aut cum laude, aut certe non sine venia, semper est usurpatum. Nam præclare poetarum sapientissimus Euripides, *αἱ δεύτεραί πως*, inquit, *φροντίδες σοφώτεραι*: et interdum graves justæque causæ sunt, propter quas, non quidem præcipitandæ, sed maturandæ tamen sint editiones. Neque tamen hoc sic accipi velim, quasi me sententias alias allaturum esse putem (dedi enim operam, ut ne in ea re socordiæ accusarer), sed quod genus orationis, de quo rebus ipsis intentus animus non perinde laborat, limari multis in locis et splendescere cura et diligentia poterit. Sic neque jacturam ullam facient, qui nunc legent (sententiam enim Demosthenis, quoad ejus a me fieri potuit, germanam habebunt) et qui posteriorem editionem emerint, id commodi capient, ut dictione minus horrida magis delectentur. Hic igitur labor meus, qualis qualis est, equidem opto, ut studiosis hominibus prosit, sive mediocriter doctis, sive rudibus græcarum literarum. Utrisque sane consultum volui, ac toties et legi et relegi Demosthenem, toties meam conversionem cum ipso autore contuli, toties emendavi, toties in singulas prope syllabas inquisivi: ut ignoscendum mihi esse putarem, si me aliquid præstitisse profiterer, quod alios minus diligentes et attentos præterisset: ac sperarem, tum latine duntaxat doctos græcum codicem non magnopere desideraturos: tum in græcis literis non satis exercitatos, conversionis meæ velut adminiculis, ad ipsum autorem perlegendum tanquam rivulo non inamœno duce ad fontem limpidissimum atque uberrimum facile perventuros. Ego certe, cum primum Demosthenem Marte meo (nec enim diu magistrorum opera uti mihi licuit) legere cœpissem: quanta animi alacritate, quanta exsultatione accepturus fui conversionem summi oratoris, hac mea nihilo meliorem, aut aliquanto etiam deteriorem? Nam ut ullius boni autoris interpretatio sit exemplari melior, aut æque bona, fieri fortasse non

potest: ego quidem nequaquam id mihi arrogo: sed quoties rem cum re confero, et animo meo perpendo, tantum interesse video inter meam et Demosthenicam orationem, quantum interfuit inter Demosthenem dicentem et scribentem, hoc est, inter viventem et mortuum. Neque enim dubium esse debet, eam fuisse non modo dexteritatem et artem, sed suavitatem etiam et vehementiam, eam vim, eum impetum actionis et pronunciationis Demosthenicæ, ut nec ullis comprehendi literis, nec a nobis, in hac (quantacunque vulgo putetur) eloquentiæ nostratis barbarie, vel intelligi, vel cogitari satis ab ullo possit. Hoc testatus est ipse etiam Demosthenes. qua de re præstat audire Ciceronem, qui præceptioni decori, libro de oratore tertio, hæc verba subjicit: Sed hæc ipsa (inquit) omnia perinde sunt, ut aguntur: actio, inquam, in dicendo una dominatur, sine hac summus orator esse iu numero nullo potest: mediocris hac instructus, summos sæpe superare. Huic primas dedisse Demosthenes dicitur, quum rogaretur, quid in dicendo esset primum, huic secundas, huic tertias. Quo mihi melius etiam illud ab Æschine dictum videri solet, qui, quum propter ignominiam judicii cessisset Athenis, rogatus a Rhodiis, legisse fertur illam orationem egregiam, quam in Ctesiphontem contra Demosthenem dixerat: qua perlecta, petitum est ab eo postridie, ut legeret illam etiam, quæ erat contra a Demosthene pro Ctesiphonte edita: quam cum suavissima et maxima voce legisset, admirantibus omnibus: Quanto, inquit, magis admiraremini, si ipsum dicentem audissetis? Quo satis significavit quantum esset in actione: qui orationem eandem, aliam esse putaret, actore mutato. Hactenus Cicero. Quod si tantus orator Æschines, quo idem Cicero nihil divinius posse cogitari asserit: quem inimicus Demosthenes a magnitudine vocis *μεγαλοφωνότατον* appellat, imparem se fatetur eloquentiæ Demosthenicæ, quid de mutis literis est dicendum: quæ solum inventionem et dispositionem reddunt integram: sed elocutionem, quæ sine pronunciatione suum tueri vix nomen potest, dimidiam? Itaque longe falluntur, qui, legendis Ciceronis et Demosthenis aliorumque oratorum scriptis, se totam heroum illorum eloquentiam comprehendisse putant: multo ineptiores sunt, qui se illis una atque alteraorati uncula nitidulis verbis et sententiolis, lucubratione multorum annorum quamvis belle concinnata, non pares modo, sed superiores etiam, si Diis placet, esse opinantur. Longe, longe, inquam, alia res est, quam vulgus hominum existimet, eloquentia. Cujus etiam præstantissima quæque scripta quid aliud sunt, quam vita et spiritu carentia, eaque mutila simulacra? Esto, ut in corpore humano, caput et summa pectoris, quæ Apelles in celebrata illa sua Venere politissima arte perfecit, reliquam partem corporis inchoatam reliquit: sic inventio et dispositio reliquis orationis partibus, si res ipsa

spectetur, non vulgi applausus, qui multum a judicio doctorum dissidet, antecellat: tamen ut illa ipsa Venus multo haud dubie fuisset admirabilior, si manus etiam et pedes ac cætera membra omnia pari elaborata artificio accessissent: sic ea quoque eloquentia multo præstabilior est, quæ non dimidiatam duntaxat elocutionem habet, hoc est, verborum et sententiarum ornamenta, sed perfectam, quæ sententiis et argumentis ratione inventis atque ordine collocatis, non mutas figuras literarum, sed vocem, cultum, gestum et motum totius corporis artificiosum et decentem, accommodat et adjungit. Neque hæc in orationibus modo, sed in poematis etiam, ac multo magis, animadverti possunt. Virgilium enim (ut non ignobilis grammatici verbis utar) pronunciasse maxima suavitate accepimus, et miris lenociniis: ac Julium quendam Montanum dicere solitum, involaturum se quædam Virgilio, si et vocem posset, et os, et hypocrisim. Eosdem enim versus eo pronunciante, bene sonare: sine illo, inarescere quasi mutos. Quid jam de conversionibus est dicendum? quæ cum (ut ita dicam) simulacri simulacra, et umbrarum umbræ sint, an fieri ullo modo possit, ut (quod paulo ante dixi) optimo exemplari, pari et bonitate et fide optima respondeant, equidem nescio. Ut enim nationis, sic etiam linguæ cujusque peculiaris et alicubi prorsus est inimitabilis Genius, diversi mores, diversa instituta et sæpe contraria, quæ necesse est etiam suo quodam orationis genere explicari, quæ suis verbis jucunde, alienis moleste dicuntur. Quod si pro iisdem similia velis substituere, maxima tamen erit nihilominus in ea similitudine dissimilitudo. Sed ut hoc Ciceronis divinitati ingenii et meritæ autoritati fortasse concessum fuit, atque aliis ejusdem ætatis, qua et græca et latina lingua floruerunt, præstantissimis viris: ita nobis, qui utriusque fragmenta in scriptis habemus reliqua, qui magnis difficultatibus conflictamur, illud satis, opinor, esse debet, si sententias bona fide, eodemque ordine appenderimus, et genus orationis facile et mundum adhibuerimus: in quorum utroque non parva certa est difficultas. Sed in eloquendo, quam intelligendo, longe major. Quare valere eos jubeo (nam ob paucitatem et ignaviam minor eorum debet esse autoritas), qui a græcarum literarum interpretibus ubique splendorem Ciceronianum, hoc est, aquam e pumice, petunt. Quasi vero eadem sint tempora nostra, quæ Ciceronis: et non illud quoque sit operæ pretium, adjuvare homines studiosos, ut primum per interpretem, utcunque latine balbutientem audiant Demosthenem, et tum in litore balbutiebat, antequam *ἧκε φέρων τὸ ρ ῥερητορευμένον*, lapillis linguæ subjectis: post etiam expedite et magna vi in frequentia populi Atheniensis Attice concionantem audituri? Quod si nefas esse putant, contaminari male describendo Demosthenem, primum ab eis postulabo jure optimo, ut ea, quæ reprehendunt, ipsi

meliora faciant: deinde rogabo, cur in omnibus scholis ejus sententias latine explicari patiantur æquo animo? Quod si utile esse concedunt (sicut utilissimum esse adeo negare non possunt, ut nulla ratione alia hoc tempore doceri græcæ literæ possint commodius), quæ invidia est, si quis ejusdem autoris conversionem in publicum ediderit, eum proscindere et calumniari. Quanquam contaminatum a me esse Demosthenem, negare et posse et debere videor. Etsi enim Ciceronianæ imitationis præclaram laudem nec mihi arrogo, (non enim, ut ille ait, cuivis homini contingit adire Corinthum) neque cuiquam invideo: illos ipsos tamen, quibus major ingenii vis et fortuna contigit, parum candide facere puto, addam etiam imprudenter et temere, si nitore verborum omnia metiantur, de sententiarum veritate et gravitate parum laborantes. Quas ego me sane spectasse præcipue non dissimulo: sic tamen, ut verba non negligerem. Nam utramque difficultatem (de quibus paulo ante dicere memini) tum intelligendi, tum eloquendi, assiduitate diligentiæ studui superare, et dictione uti volui, quæ nihil haberet salebrosum, aut barbarum: nihil affectatum, aut insolens, sed et latina, et facili ad intelligendum, et ad verba Demosthenis quam proxime accedente. Necessario tamen interdum usurpanda fuerunt quædam in ea notione minus fortasse trita veteribus, quia tum meliora non occurrebant. Qua de re cum plura dicturi simus in nostris annotationibus, (quas utinam fortunæ iniquitas ita me perficere pateretur, ut ad græce legendum Demosthenem omnibus optima cum spe accedere liceret) nunc non ero longior; ac mihi fore persuadeo, ut, quicquid est ejusmodi, ingentium laborum causa, quos cœpi, æquus et candidus lector, vel imbecillitati ingenii, vel occupationibus et incommoditatibus meis ignoscat et condonet. Nec enim video plura dicere quorsum attineat, apud te præsertim, *Ioannes Iacobe Fuggere*, vir ornatissime, qui pro ingenii tui excellentia et exquisita eruditione, quæ in tanto fortunæ opumque fastigio, eo est admirabilior, quo rarior, tanto melius æstimare potes, quid sit de hoc meo labore sentiendum, quantum prudentia et candore cæteris antecellis. Qua re ego fretus et eruditione tua, et humanitate singulari, quam honestissimus vir, *Georgius Hermannus*, qui (ut eo dignum est, qui virtutem et eruditionem cum naturæ fortunæque ornamentis conjunxit) inter cæteros studiosos, quibus sedulo consultum vult, me quoque magna benevolentia prosequitur, mirum in modum mihi prædicavit: te non modo patronum et defensorem, sed etiam judicem et censorem lucubrationum mearum delegi. Ac quod ad ipsum Demosthenem attinet, ea est de ejus eloquentia, ex quo tempore vixit, annis abhinc fere bis mille præcepta opinio, ut, quod de Virgilio quidam usurpant, id huic quoque tribui possit: ei nec accedere quicquam laudationibus, nec decedere vituperationibus aliorum. Quod si

quis ejus laudatores requirat, in promtu sunt præter cætera, Ciceronis et Quintiliani latinorum, Plutarchi ac Luciani græcorum testimonia, quæ ad secundum nostri laboris Tomum reservavimus, qui Ulpiani enarrationes, annotationes item nostras in obscuriora loca et dubia, nec non alia fortasse continebit, quæ in his pædagogiæ molestiis et impedimentis sic a me absolvi non potuerunt, ut nunc ederentur, quanquam id maxime voluissem. Neque mihi nunc vel morum, vel consiliorum ejus defensionem suscipiendam esse censeo: aut cum iis rixandum, qui ut malum virum et civem patriæ perniciosum hunc, ut et Ciceronem, exagitant. Illud tantum dico, si quis eorum scripta æquo animo legat et expendat, præsertim orationem de corona: et homines eos fuisse, non deos, cogitet, ac difficillimis temporibus cum acerbissimis adversariis conflictatos: in eorum vita etiam plura laudanda, quam vituperanda, reperiri. Verum quam bonus aut malus vir fuerit Demosthenes, id Atheniensium olim interfuit: nunc nostra nihil interest, qui ex ejus eloquentia prudentiæ dicendi fructum colligimus. In quo genere satis ipse Demosthenes sese laudat, si lectorem fuerit nactus prudentem et attentum. Fuit enim et aquam bibere, et ad lucernam scribere, et in multam noctem lucubrationes producere, et antelucana opera opifices antevertere solitus Demosthenes. Quare sobrium etiam et vigilantem lectorem, non minus, quam interpretem, requirit, qui vim verborum, qui pondera sententiarum, qui acumen inventionis, qui argumentorum copiam et violentiam, qui exemplorum gravitatem, qui reipublicæ gerendæ scientiam, qui divinandi solertiam, qui collocationis artificium, qui exquisitam similitudinem nostrorum temporum, qui summam denique (ne ea, quæ infinita sunt, infantia mea conetur persequi) cautionem et prudentiam, cum pari autoritate et severitate conjunctam, consideret, perspiciat, admiretur: et quantum quisque viribus ingenii et diligentiæ subsidio consequi possit, imitetur. Quod si honestissimis ejus consiliis vel hominum perversitas, vel fatalis aliqua calamitas obstitit, eo profecto nomine commiseratione dignior est, quam insectatione: et iis, qui tanto sapientiores illo videri volunt, elaborandum, et votis a Deo exoptandum, ut sint eo fortunatiores. Sed ut ad rem redeam, qui illa, quæ recensui, vel in una præstiterit oratione, huic abunde laudatus erit Demosthenes, domestico, non alieno præconio. Nam ubi testimonia rerum adsunt, quid opus est verbis. Et hæc omnia multo erunt evidentiora et expressiora legenti græca, in quibus elucet Attica illa sinceritas: quam nec Cicero expresserit, nedum homo quispiam semilatinus. Quod vero ad sententiarum veritatem et germanam intelligentiam attinet, fidem et industriam meam spero me omnibus græcæ latinæque linguæ peritis probaturum. Quod si cui genus orationis alicubi sterilius

videbitur, et exilius, is cogitet velim, ipsum Demosthenem plus habere ossium et nervorum, quam sanguinis et carnis. Ut igitur illa (volentes quidem) ei non detraximus, ita hæc addere non fuerit interpretis, sed paraphrastæ, suo arbitratu declamantis. Cicero profecto, si ei causæ eædem agendæ fuissent, longe utique in plerisque majorem apparatum verborum adhibuisset: et quæ a nostro autore indicata sunt brevius et occultius, dicendo extendisset et illustrasset. Quod an in conversione orationum Demosthenis et Æschinis inter se contrariarum sibi permissurus fuerit, equidem nescio. Sed si eas orationes convertit (qua de re quosdam acutos homines non omnino sine causa dubitare video), eam rationem haud dubie secutus est, quam se secutum esse profitetur. Atque utinam exstaret illa conversio: quæ, quantumvis elegans fuerit, talem fuisse tamen non puto, ut orationem pro Milone legere non mallemus. Est enim durissima provincia, pectori alieno tuum os accommodare, ac ejus sententias tuis verbis et stilo persequi. Quod in ipso argumento τῶν ἀντιπάλων λόγων explicando (in quo nescio quo modo dictio esse sterilior videtur) ipse Cicero non dissimulat: a cujus ratione si mea multum dissidebit, id erit non voluntati, sed imbecillitati meæ, et occupationibus et festinationi tribuendum, per quam facillime fit, ut ab autoris sententia, tametsi non aberres, in græcis tamen verbis annumerandis fidelior sis, quam oporteat, et imprudens aliquando latinitatem prætervectus, Demosthenice magis, quam Ciceroniane dicas. Præstiti, quod potui: et plus potuissem, si justum tempus et spatium datum fuisset. Nunc est ea studiosorum hominum conditio, ut sint quovis cerdone miseriores et abjectiores: neque profecto mirum esset, aliquem pœnitere et ingenii et industriæ suæ, si ita comparatum est, ut qui fame perire nolit, ei pene sint omnes indignitates perferendæ. Sed querelæ non sunt hujus loci: neque mihi nunc propositum est scilicet fortunam meam deplorare. In eo potius est elaborandum, ut hoc meum opus, quocunque sive successu sive dispendio confectum, excellentiæ tuæ non improbetur. Quod ut fore confidam, multa in causa sunt, ac in primis præstantia ingenii tui et eruditionis: qui cum sis propter amplissimas opes (quæ et ipsæ insigne Dei donum sunt, et bono ac sapienti viro luculentum virtutis instrumentum) suspiciendus, et propter beneficentiam et liberalitatem colendus: eæ sunt ingenii et animi tui dotes, ut etiam sine fortunæ splendore in magnis viris esses numerandus. Quanquam enim ego te coram nunquam vidi, natura tamen ita fert, ut, quicquid in rebus humanis excellit, auribus magis, quam oculis, celebretur: quod fama dimanare facile ad multos, eadem videndi copia non omnibus contingere potest. Celebratur a multis, iisque præstantibus viris, felicitas ingenii tui, quod ubicunque intendatur, valeat, tam philosophicis, quam civilibus in rebus: celebratur eruditio,

qua si velles ad ostentationem uti, animi tui conscientia non contentus, ipse nomen tuum posses tradere memoriæ posteritatis. Neque id mirum videri debet. Solet enim in claris familiis vigor ac vis naturæ esse major. Deinde accedunt alia commoda, liberalis educatio, eruditi præceptores, tranquillum otium, justum discendi spatium, optimorum librorum copia: quæ magna ex parte homines tenues destituunt. ac proinde commiseratione potius quam insectatione dignum est, si quibus ingenia liberalia contigerunt, ea fortunæ iniquitate veluti sordescere: in tanto præsertim contemtu bonarum literarum, et mecenatum, qui eas foveant, paucitate. Quo tu etiam majorem laudem mereris, *Ioannes Iacobe Fuggere*, qui præter beneficentiam in homines afflictos et miseros quotidianam (qui verissimus et Deo gratissimus, generi mortalium utilissimus divitiarum fructus est: et una stabiliendarum opum, et ad posteros propagandarum firmissima ratio) complures ingeniosos adolescentes (id quod regum, et principum, et civitatum munus est) tuis sumtibus non modo in Germania, sed in Galliis etiam, et Italia, benigne foves et sustentas, dum summum doctrinæ gradum assequantur. In quo laudatissimum exemplum *Remundi* patris, et *Antonii* patrui tui, clarissimorum virorum, sapienter imitaris: qui præter cætera ornamenta, quibus abundat honestissima vestra familia, immortalem ea re gloriam sibi pepererunt. Non enim ingratæ sunt musæ, quanquam orbæ et indotatæ puellæ videantur, vel cultoribus vel patronis suis, sed utrosque honesta fama et nominis memoria sempiterna remunerantur. Quæ præmia qui contemnit, aut parvi facit, eum aut celsitudine animi Deo simillimum, aut abjectissimum hominem esse necesse est. Me quidem in multis incommodis, et malignis industriæ meæ ac miseris præmiis, non parum (ut ingenue, quod sentio, fatear) consolatur spes, quod valde suspicor fore (si qua modo fides astris est), ut etiam post obitum me honeste vixisse appareat, et non transegisse vitam (ut Sallustii verbis utar) more pecudis: sed eorum bonorum, quæ in vita humana præcipua sunt (etsi in assequendo fortunam habeam parum propitiam), virtutis et sapientiæ, fuisse studiosum. Quod si rem vere consideremus, homines eruditi (quod ad hanc quidem vitæ partem attinet) summorum etiam regum potentiam superant: quorum omnis memoria, nisi a doctis celebrarentur, uno alterove ad summum seculo funditus interiret. Quamobrem præclare Virgilius: Vivitur ingenio, cætera mortis erunt. Laudabiliter etiam tu, *Ioannes Iacobe*, atque adeo omnis splendidissima *Fuggerana* familia, qui non contenti cæteris ornamentis, ut sunt amplissimæ opes toto terrarum orbe celebres, affinitates illustres, summorum principum amicitiæ, atque apud illos talis autoritas, ut vos ad gravissimarum rerum deliberationes adhibeant, quæ fortuna vobis largita est, solida etiam et peculiaria vestra bona con-

jungatis, virtutem et sapientiam: neque doctos foveatis solum, sed tum ipsi eruditione floreatis, tum liberos vestros ab ineunte ætate liberaliter institui curetis: ut omnibus et animi et fortunæ bonis cumulati sint: et homine prudenti maxime dignam moderationem, qua una et Dei et fortunæ et hominum favor tum paratur, tum conservatur, vestro exemplo discant ac retineant: et hac vita sic utantur, ut beatæ immortalitatis spem habere possint. Quæ cum ita sint, omnino mihi persuadeo, vir ornatissime, te meum hoc opus, magno studio ac labore (quisquis tandem sit eventus, quem non malum fore et opto et spero) confectum, æqui bonique facturum: et in splendidissima bibliotheca tua, quam magnis sumtibus in Italia comparasse diceris, instructam multis egregiis libris, qui hactenus a paucis sunt visi, latino Demostheni aliquid loci daturum: et me una cum patruo tuo *Antonio*, a latinis literis non abhorrenti, et fratre *Georgio*, qui et ipse cum cæterarum disciplinarum, tum divinæ Matheseos in primis studiosus esse dicitur: et altero fratre *Hulderico*, adolescente summi ingenii, et optimis studiis, magna modestiæ fama, deditissimo, patrocinio complecti et fovere non dedignaturum. Equidem spero, me hactenus eam vitæ studiorumque rationem et secutum esse, et, quoad vixero, secuturum, ut quicquid in me, pro liberalitate vestra et humanitate contuleritis, id non tam mihi necessarium, quam vobis honorificum fuisse videatur.

Ad eundem

HIERONYMI WOLFII

In Demosthenicæ conversionis recognitionem
Præfatio.

Evenire videmus, vir præstantissime, Domine et patrone observande, nescio quo sive hominum affectu, sive genio librorum, ut alii vel ante suos autores moriantur, alii iterum atque iterum et sæpius recusi, ad posteritatis memoriam propagentur. Neque hæc nostræ duntaxat ætatis conditio est, sed omnium temporum: neque earum scriptionum, quas suo quisque ingenio perficit, sed illarum etiam, quæ ex peregrinis linguis in alias transferuntur. Sic autem diuturnitatis et propagationis scripti cujusque certissima spes est, ut consentientem seculorum approbationem emeruit: ac ii, tum typographi, tum bibliopolæ, suis rationibus, ut non in præsentia (nam hominum imperitia et vanissimæ novitatis studium veritati sæpe obstat) tamen ad diuturnitatem optime consulere videntur, qui vetustissimos quosque autores, quorum perspectus est ipsa ætate genius, sibi familiares reddiderunt. Neque vero eos improbo, qui nova quædam,

erudita præsertim, et utilia studiosis, conscribunt: sed maximis laudibus dignos esse judico, vel propter conatus egregios. Sed ego cum in illo genere me vel parum præstare posse, vel inanem operam sumturum esse intelligerem: et eo me temporum ratio, vel perturbatio potius compulisset, ut contra voluntatem etiam et institutum meum aliquid audendum esset: non temere omnino duos Græciæ præstantissimos oratores latina oratione explicandos delegi: maxime, cum fortunæ suffragium, cujus gravissima est in rebus mortalium autoritas, consilium meum approbarit. Distractis enim fere primis (sic typographi loquuntur) exemplaribus, majore doctorum applausu, quam improborum obtrectatione, sub incudem utrumque opus revocandum fuit. Quod ut intellexeram, etsi vix ab immensis utriusque editionis laboribus respirassem, et ea, quæ tenuitas doctrinæ meæ atque ingenii tum ferebat, fide optima, summaque diligentia præstitissem: tamen, quia posteriores cogitationes meliores esse dicuntur, neque fere quisquam artifex ullum opus ita perficit, ut ejus expoliendi nullum sibi locum relinquat: recognoscendi munus mihi defugiendum esse non putabam. Ut enim boni parentes genuisse suos liberos non contenti, eosdem etiam educare atque ornare omni diligentia conantur: sic ego mei officii esse duco, si quid lucis et nitoris scriptis meis afferre meditationis industria possim, nullis in ea re vigiliis esse parcendum, et candidi lectoris exspectationi ac voluntati, si qua ratione fieri queat, satisfaciendum. Quamvis enim ante hoc tempus ea consecutus fuerim præmia lucubrationum mearum, quæ voluntatem ad bene merendum de literis accensam restinguere potius, quam inflammare possent: excelsi tamen et liberalis animi habetur, majorem officii, quam emolumenti, ducere rationem: atque id non in minimo deputare lucro, si quibus prodesse possimus. Nam gloriolam quidem aucupandam, et vanam illam aurium titillationem tantis solicitudinibus et ærumnis esse redimendam, haud scio, an homo gravis et constans serio persuadere sibi possit: præsertim cum ea spes, sive ob ingeniorum tenuitatem, sive ex doctrinæ inopia, sive propter multorum vel ignaviam, vel fastidium, vel maledicendi libidinem, non paucos frustretur ac deludat: ut ne dicam, satius videri nonnullis, iisque non hebetissimis, aut ignavissimis, in vitæ obscuritate sine periculo delitescere, quam tam ancipitis aleæ jactu innotescere, ac in summo otio conatus aliorum licenter censere, quam tanto negotio malevolentiam et iniquitatem judiciorum infeliciter subire. Sed nimis aberro a proposito. Ut igitur ad rem veniam: Isocrate recognoscendo, in cujus interpretatione prima ingenii mei rudimenta posita fuerunt, plus aliquanto sudatum est, atque genus orationis ita mutatum, ut prope aliud videri possit: quod qua de causa contigerit, suo loco est a nobis expositum. Sententiarum quidem integritati, quæ una maxime spectanda est fideli in-

terpreti, nec priori editioni decessit, nec posteriori accessit multum. Quare neminem fore spero tam iniquum, ut factum hoc meum acerbe reprehendat. Demosthenis autem, de quo nunc potissimum nobis agendum est, alia conditio fuit. Nam in eo convertendo majore et religione et verborum parsimonia eram usus, et vestigia Demosthenicæ orationis pene superstitiose persecutus. Quare factum fuit, ut alicubi latina oratio paulo minus obscuritatis haberet, quam Græca, in qua vel Plutarchi et Dionysii testimonio summa esse creditur intelligendi quoque difficultas. Accesserunt et errata typographica, opinione mea sane et plura et graviora. Parum enim, ut re ipsa declaratum est, vel Oporini cura, vel præsentia mea valuit, contra operariorum negligentiam et importunitatem: quanquam in scripti exemplaris perturbationem culpæ aliqua pars conferri potest. Sumus enim ipsi male confuseque scribendo, et expungendis atque inserendis variis emblematis, in causa, (sed ignoscimus ipsi nobis) ut libri nostri aliquando non optime describantur. Nam Oporino, cujus domestica consuetudine menses complures sum usus, testis esse possum, qua solicitudine scripta archetypa legat, distinguat, adornet, emendet antequam excudantur. Eas igitur hac editione mendas omnes sustuli: ac similem calamitatem nunc, cum priore conatu quasi glacies fracta et via patefacta est, vitari posse confido. Prima igitur hæc erit hujus editionis utilitas, et quasi prærogativa: præterquam quod hæc enchiridii forma rationibus studiosorum, pauperum in primis, accommodatior est: et a locupletioribus magno volumini, quod et commentariis et aliorum interpretationibus est locupletius, facile sine detrimento rei familiaris adjungetur. Deinde si qua vel obscurius explicata, vel asperius collocata videbantur, (id quod in imitatione græcæ elocutionis raro effugitur) ea planiora, ut spero, et dilucidiora effecimus: ut, quanto ipsius autoris oratio melior et ornatior est, tanto nostra plus et lucis et facilitatis habere videatur. Sunt etiam explicata nonnulla (ut dies diem docet) quæ nobis ante dubitationis aliquid attulerant. et relicta tamen (ne quid verum dissimulem) sive depravata, sive alioqui per se obscura nonnulla, quæ nulla investigationis diligentia restituere ac declarare potui. Quod ut ego ingenue confiteor, ita mihi candide ignosci velim: vel hac de causa, quod eos nodos (ut Horatius vocat) dignos esse vindice, quivis haud dubie peritus utriusque linguæ intelliget: nosque tum hæsitationis occasionem, tum ignorationis excusationem aliquam habuisse fatebitur. Quemadmodum autem liberalitatis est, ea quæ habeas, benigne impertiri: sic verecundi et prudentis animi fuerit, ea, quæ non habeas, a locupletioribus corrogare. Atque id mihi fuisse propositum, et Thrasonicam eorum arrogantiam, qui se scire omnia profitentur, displicuisse, vel ex eo conjici potest, quod, ubi ad hujusmodi salebras perventum fuit, in Isocrate dubitationes meas in calce operis annotavi: atque in Demosthene Græca pridem marginibus adjeci: et in fine annotationum ad primam Olynthiacam mearum æquos lectores rogavi, ut suum ad me perscribere judicium non gravarentur. Quod hactenus quidem a nemine, quibuscunque de causis, esse factum cognovi: atque ii etiam me destituerunt, quos coram oravi, ut suam censuram interponere, ac tum mihi tum aliis, utriusque linguæ amatoribus, inservire obscuriorum locorum (quantum fieri posset) illustratione dignarentur. Illud quidem abunde mihi contigit, quo nulli præstantes viri (etsi ego me in eum numerum minime refero) unquam caruerunt, ut existerent homunciones ignavi, arrogantes, delicati, maledici, qui caninam contra me facundiam exercerent: quos ego vel opinione sua beatos esse, vel livore contabescere, vel latratu auras implere facile patior, et conscientiæ meæ testimonio contentus, et posteritatis æquioribus judiciis fretus, valere jubeo. Quæ cum ita sint, ego me, qui ea, quæ tenuitas et ingenii et fortunæ meæ ferunt, omnia diligenter fideliterque præstiterim, boni viri officio, et reipublicæ literariæ studiosi functum esse confido. Faxit Deus Optimus Maximus, sine cujus favore frustra nos fatigamus, ut opera mea tantum prosit omnibus, quantum ego vellem: utque labores hi mei eodem animorum candore a lectoribus excipiantur, quo a me suscepti perfectique sunt. Peracerbum enim est, nullo suo emolumento, publicæ duntaxat utilitatis gratia laborantem, virulentas etiam calumniatorum linguas experiri: quorum susurros atque aculeos si evitare non licebit, illud me consolabitur, quod Magnus Alexander usurpabat, *regium esse audire male, cum facias bene.* Mitigabit et illa ratio dolorem meum, quod cordati omnes haud difficulter perspiciunt, id genus criminationes non tam ab improbatione magni conatus ac difficilis operis contemtu proficisci, quam ab æmulatione, malevolentia, invidia: quæ in summa turpitudine id solum habet boni, quod iis, in quorum animis sedem fixit, plurimum affert mali. Ego vero illorum miseria non delector, sed eos ita felices esse vellem, ut, quæ reprehendunt et exagitant, corrigerent, ac longe meliora efficerent. Ita demum et existimationi suæ consulerent, et studiosis prodessent, et meæ famæ, si gratia doctorum indignum esse putant, (etsi persuasum habeo, temere fortasse, sed tamen persuasum habeo, neminem bonum et doctum mihi esse inimicum) incommodarent. Sed bene sperandum potius est, quam male ominandum: et hujus nostræ laboriosæ conversionis, atque operosioris etiam recognitionis eventus, fortunæ lectorumque judiciis permittendus: quæ quo æquiora cognoverimus, eo reddemur ad absolvendos justos in Demosthenem et Isocratem commentarios, alacriores. Æquitatis autem esse puto, pauculos errores, quos in prolixo opere cavere difficillimum est, et

ignorationes, cum eorum, quæ fortasse non male diximus, ac diligenter explicavimus, multitudine comparare. Atque hæc ad lectores sive morosos, sive invidos, sive etiam imperitos, vel monendos, vel placandos, si quid æqui a se impetrari sinent, pertinere volo. Nam quod ad tuum de me judicium attinet, vir amplissime, animo sum et securo et magno. Qui cum pridem conatum meum boni consulueris minus absolutum, idque moribus et studiis meis nondum ita perspectis: plane desiperem, si post tantum a me nunc adhibitum studium, et tam luculentam orationum atque epistolarum Æschinis accessionem, quæ quidem Demostheni magnam lucem, et utilitatem lectoribus haud exiguam cum pari voluptate conjunctam afferent (ne annotationes, aliaque complura commemorem), de tua erga me et lucubrationes meas voluntate dubitarem. Præsertim cum non parvi temporis domestica consuetudine, cum cæteris in rebus excellentem virtutem, ac ingenii præstantiam, tum humanitatem tuam in tanto fortunæ fastigio admirandam, magna cum voluptate et fructu meo non pœnitendo cognorim. Itaque Demosthenes opera mea nunc tandem Æschini, abolito illo veteri odio, reconciliatus atque conjunctus, denuo se tuo patrocinio commendat: in spe optima situs, te talem clientem nec aspernaturum, neque neglecturum, sed eo habiturum esse loco, quo se dignum judicaris. Tantum autem tuo acerrimo judicio tribuit, ut si excellentiæ tuæ probatus fuerit, cæterorum omnium malevolentiam et obtrectationes animo æquissimo et maximo contemnere decreverit. Quod si illud præter spem evenerit, ut et invida obtrectatorum ora conticescant, et aliqui candorem viris bonis et doctis dignum in judicando adhibeant, ea felicitas non tam industriæ meæ, quam liberalitati tuæ erit adscribenda: qua factum est, ut, plus tranquilli otii nactus, expendere omnia diligentius et perpolire possem. Quod ita fore ut credam fortunatissimus tuus genius efficit, et virtute atque ingenio tibi parta autoritas: quarum rerum si ex uberrimo tuo fonte vel tenuem alveolum in nostros agellos derivaris, lætos honesti nominis fructus aliquando percipiemus. Augustæ Vindelicorum, ex bibliotheca tua. Idibus Augusti, natali meo: Anno 1553.

HIERONYMUS WOLFIUS

Henrico fratri, philosophiæ et medicinæ Doctori, Noribergensi Physico

S. D.

Specimen hoc Demosthenicæ recognitionis et explicationis ad te, frater, eo nomine maxime nunc mittendum esse duxi: ut ex te potius, ut candido et severo judice, quid in hoc conatu meo vel

probares, vel improbares, quam aut ex obtrectatoribus alienæ laudis et industriæ, aut ex assentatoribus (quorum utri molestiores mihi sint, haud facile dixerim), mature cognoscerem, et, pro virili vel prætermissa adjicerem, vel supervacua resecarem, vel minus bella corrigerem, atque confusa in certum ordinem redigerem. Neque enim is ego sum, qui ita mihi placeam, ut, quid alii de me sentiant, susque deque feram: sed et imbecillitatem ingenii mei, doctrinæque tenuitatem satis agnosco: et in sententiis eorum, qui acutius vident ac rectius judicant, libens acquiesco. Etsi enim me unum (ut fert natura omnibus insitus, non cæcus magis, quam pravus amor sui) perspicere omnia et collimare maxime vellem: tamen, cum summos viros et veteris et nostræ memoriæ, a plurimis et pluribus in locis reprehendi videam, admoneri me ab ingeniosis et eruditis hominibus multo et honestius et utilius esse judico, quam ab invidis et morosis censoribus Hipponacteis præconiis celebrari. In quo genere ita sibi adversus me non pauci nec indocti homines indulserunt, ut æmulatione et morbo animi impulsi, non tantum modestiæ, et gratiæ, bene de se quoque merito debitæ (lucubrationes enim meas, ut opinor, non tantum reprehendendi gratia tam diligenter legerunt) obliviscerentur, sed atrocibus etiam injuriis me onerarent, quas ego Deo justo judici vindicandas relinquo, eorumque candore me consolor, qui et bene dictis gratiam, et erratis veniam a se paratam esse mihi voluerunt. Quos longe plures esse Zoilis (meliores quidem esse viros quis dubitet?) multorum et privatim ad me scriptæ literæ, et in publicum editi libri testantur. Ac illos ipsos Zoilos nihil posse afferre melius, sed ex Wolfii insectatione famam aucupari, ut ille fecit, qui Ephesiæ Dianæ templum incendit, illud non innuit, sed clamat, quod intra annos octodecim mea qualiscunque conversio Basileæ bis, Venetiis semel edita et distracta, jampridem a studiosis de integro flagitatur. Cur igitur isti Attici et Ciceroniani oratores eam, quam ita contemnunt, ut infra omnes infimos homines interpretem abjiciant, et sceleris ac sacrilegii reum agant, edita meliore non tollunt? Meam enim interpretationem quanti facerem ipse, jam olim et versibus et præfationibus modestissime scriptis sum testatus: neque mihi ego cum Isocrate et cæteris summis oratoribus, philosophis, historicis, quos latinos feci, eloquentiæ certamen institui (id quod manifesti furoris esset), neque Græca exemplaria de manibus studiosorum excutere volui: sed illud efficere conatus sum, ut, quos ab iis legendis difficultatis opinio deterreret, audacia in transferendo mea (agnoscam enim, si istis ita placet, crimen hoc) confirmaret et adjuvaret. Neque meum conatum fuisse irritum, omnes Christiani orbis academiæ, ne Gadibus quidem exceptis, testantur, nec proscriptionis iniquissimæ injuria meis a lucubrationibus legendis deterritæ. By-

zantinam meam historiam ne Byzantinæ quidem bibliothecæ exclu- serunt: sed jam tandem velut ab exilio revocatam, honorifice et amanter susceperunt. Sextum jam Isocrates cum meis commentariis sub prælo est. An tu censes, vel typographos, vel bibliopolas in tot millia codicum laborem et pecuniam conferre, ut oleum atque operam perdant? Quis studiosorum et ingeniosorum hominum tantam frequentiam ita insanire credat, ut eos libros tam avide legant, quorum lectione non aut meliores, aut doctiores, aut paratiores et ad recte sentiendum, et ad bene vivendum, et ad ornate dicendum evadant? Neque vero eas mihi utilitates acceptas referri volo. Absit Thrasonicus iste sal, ut magno alieno labore partam gloriam verbis in me transmoveam. Ipsis autoribus ea laus debetur, qui sibi summam eloquentis sapientiæ et sapientis eloquentiæ laudem per tot jam secula vendicarunt. Illud tamen ingenue plurimi confitentur, se Græca sine interpretatione mea lecturos fuisse nunquam. Ab iis igitur id consecutus sum, quod volui: rana bovem intumescendo, anser olorem obstrependo, æquare nunquam studui, superare multo minus. Non equidem tali me dignor honore. Fortasse Leontinos quosdam et Vulcani de stirpe satos, et alios semideos atque heroas, natos scilicet melioribus annis, isti manent triumphi. Etsi profecto pugnæ hactenus ab illis depugnatæ, hoc est, oratiunculæ quædam ab istis Ciceronis germanis versæ, ne ovatione quidem mihi dignæ videntur. Quid enim in istis aut Cicerone aut Demosthene dignum apparet, præter male consuta quædam emblemata, ac centones potius? Quoties a sententiis oratoris toto cœlo, quod aiunt, aberrant? Qui quidem inanibus istis jactationibus cum primis efficiunt, ut mei laboris me jam minus minusque pœniteat. Nec enim isti me de gradu dejecerunt: sed dum altius, quam eorum natura et genius fert, assurgere conati sunt, ultro prostrati corruerunt, onere suscepto, quod infirmi eorum humeri sustinere nullo modo potuerunt. Sed si quis Hercules, aut Atlas potius, Demosthenem Romam perlatum tandem aliquando in rostris collocarit, quantopere non modo Quiritibus, sed et Feretrio isti Jovi ipse inter primos congratulabor? Interim ego meum saxum verso, quod

O utinam tandem jam summo vertice montis
Consistat, lassumque sinat requiete potiri.

Sed æmulorum iniquitas effecit, ut et longius ab instituto aberrarem, et contra ingenium et consuetudinem meam aliquid iracundius et arrogantius de me ipse dicerem. Ad te igitur nunc redeo, frater, et a te peto, ut libellum hunc, non modo necessitudinis nostræ, et ab ipsa natura institutæ, et iisdem studiis confirmatæ, pignus ac monumentum esse velis, sed censorem etiam agas, tuumque judicium interponas. Existimatio enim tua æque ac mea hic agitur. Nam cum tibi conjugium filiolas tantum incolumes donarit, mihi

filios vita cælebs negarit, neque nostræ gentis atque nominis quisquam superstes nobis fore videatur, libri nostri liberum loco nobis esse debent, quibus Wolfianum nomen ab oblivione posteritatis et ab interitu vindicetur. Quo magis etiam opera danda est, ut cum laude et gloria potius, quam cum ignominia et probro id fiat. Non me fugit, quid causari possis: multis jam annis tibi ad hæc studia vel respiciendi otium defuisse: domi cum sis, totius diei discursationibus ad ægrotos defatigari: sæpe etiam a nobilitate vicina et principibus evocatum a libris prorsus abesse. Scio ista, et honestas istas occupationes, cum præmiis autoritatis et gratiæ conjunctas, tibi gratulor. Sed idem non concedo, te occupatiorem esse C. Julio Cæsare, qui eodem tempore bellum Gallicum et gessit, et descripsit. Multi dantur, hyberno præsertim tempore, contractioribus diebus, ad studia reditus: et cum omnia non modo philosophorum et medicorum, sed oratorum etiam, inter quos præcipui tui fuere Camerarius et Sturmius, dicta, celeritate calami pene incredibili sis assecutus, fieri nullo modo potest, quin illa ita alte animo tuo sint infixa, ut nulla possint oblivione deleri, easque radices egerint, ut solida eruditio, et fructus eruditionis, judicium, inde pullularit et effloruerit. Etsi enim, me autore, paulo serius ad utramque linguam et ingenuas artes discendas accessisti, tamen Deus conatus tuos, et diligentiæ assiduitatem ita fortunavit, ut longe et diutius et felicius et constantius sub præstantissimis agonothetis in isto literato stadio, in celeberrimis, inquam, Germaniæ et Galliæ Academiis, ita decurreres, ut ordinatim honores peteres, et magna cum laude laureolam consequereris. Quare nihil tibi justæ excusationis relictum est, cum, quod ego postulo, id tu præstare et debeas, et facile possis. Si vero gravior aliqua causa te impedierit, illud certe negari abs te mihi nolim, ut doctorum, quos variis in locis habes amicos, et sæpe ipse convenire, et ab iisdem conveniri soles, judicia exquiras, eaque libere aperteque ad me perscribas. Minus enim apud te, quid sentiant, dissimulabunt, qui offensam animi mei aliquam fortasse vererentur, si eadem apud me expromenda essent: sine causa illi quidem. Is enim ego sum, qui inter calumniatorem et monitorem plurimum interesse censeam. Nam hic quidem ex benevolentia et reipublicæ literariæ studio errata sine acerbitate animi et contumelia verborum reprehendit *μετ' ἐλέγχων καὶ ἀποδείξεων*: ille ex invidia et odio ea vituperat, quibus non edit meliora: sed eo magnum virum se visum iri putat, si eos incessat, quibus ingenii monimenta nominis aliquid et gratiæ et autoritatis etiam pepererunt. Vale. Augustæ Vindelicorum. VIII. Cal. Maii, Anno a restituta humano generi salute, M. D. LXVIII.

LUDOVICUS CARINUS

HIERONYMO WOLFIO

S. D.

ABRAHAMO HOECHSTETTERO, qui mihi tuas literas attulit, cum ob eas causas, quas tu commemoras, tum ob tuam commendationem, quæ plurimum momenti apud me habet, ut hominis mihi summo amore et iisdem studiis conjunctissimi, nulla in re, in qua opera mea uti volet, deero. De animo meo erga te ac voluntate scio te nil dubitare: velim tamen mihi occasionem dari ipsa re, quanti te faciam, declarandi. Facio autem plurimi, tum ob suavitatem facilitatemque ingenii, tum doctrinam singularem, quam tibi ardenti studio, summo multorum annorum sudore, jactura etiam valetudinis, peperisti. Quæ, ut spero, tibi fortunam, in hoc annitentibus amicis tuis, inter quos me etiam numerari volo, te dignam, et tuis studiis aptam, pariet. Qua in re bonam operam tibi navarem, nisi hæc tempora iniqua, quæ omnes doctos apud nos premunt, me impedirent. Quæ si immutata fuerint, quod quidem fore spero, et Deus mihi reditum in Germaniam confecerit, nullam occasionem tui juvandi præterlabi sinam. Interim, mi Wolfi, te spe melioris fortunæ sustenta: quæ quo tardior, eo splendidior ac lautior (crede mihi) tibi continget, et te ubi semel complexa fuerit, ac fovere cœperit, inter Crassos ac Senecas collocabit: hoc est, plane te beatum faciet. Uterer hic exemplis doctissimorum virorum, quorum tu similis es, tui confirmandi causa, quos sero quidem, sed tamen respexit tandem, hera illa imperiosa: quæ sola, ut inquit ille, utramque paginam facit: nisi eorum fortunæ imago animo tuo impressa insideret. De Demosthene tuo mihi muneri misso te multum amo: quem ita a te conversum esse conjecto, ut eum minime relicto pallio togæ pudere arbitrer. Huic evolvendo, quicquid temporis ex meis occupationibus eripere potero, impendam. Vale, mi Wolfi, et tibi persuade, nihil esse, quod non æque libenter pro te, ac pro me ipso, omni tempore sim facturus. Ex Pictavio, Idibus Augusti. Anno 1550.

HIERONYMUS WOLFIUS

D. LUDOVICO CARINO

S. P. D.

TOT tamque illustres benevolentiæ singularis in me tuæ significationes, clarissime vir, mihi gratissimæ sunt: consolationes autem, quibus jacentem meum animum erigere cupis, *διὰ τὰς συχνὰς ἀτυ-*

χίας μικροψυχοτέρῳ τοῦ δέοντος γεγενημένῳ pene etiam necessariæ. Tametsi enim non parum vereor, ne, in hac valetudine, præclaras illas spes exspectare me fata non patiantur, tamen interim usura frui quid vetat? Delectat etiam augurium hominis non modo amicissimi, sed doctissimi etiam, et longo multarum rerum usu exercitati. Quare facile patior, te prospicere aliquid, quod me prætereat. Illud quoque nescio quid boni ominis habere videtur, quod literæ tam lætæ Idibus Augusti, natali meo, (nam eo ipso die 34. ætatis annum complevi) datæ sunt. Quod autem me hominem, literis vix mediocriter imbutum, inter doctissimos numeras, eo plus humanitati tuæ debeo, quo minus istæ præclaræ dotes in me reperiuntur. In Demosthene autem legendo nolim equidem te bonas horas male perdere. Quis enim est græcis literis eruditus, quas tu ante me natum opinor perdidicisti, cui non omnes omnium conversiones sordeant? Ego sane, qui me puto non omnium esse vel delicatissimum, vel morosissimum, ingenue fateor, neminem adhuc, eorum etiam interpretum, qui se germanos Cicerones esse putant, id a me impetrare potuisse, ut, tametsi omnium Græcorum scripta nobis eodem, aut etiam meliore genere orationis loquerentur, græcæ linguæ cognitionem supervacanei laboris esse judicarem. De meis autem interpretationibus quid ego sentiam, in præfationibus testatus sum. Itaque si præclaram istam de me opinionem retinere cupis, una hac ratione id assequeris, si non legeris. Minuet enim, ut ille ait, præsentia famam. *πολλὰ γὰρ καὶ τῶν ἐμμέτρων ποιημάτων, καὶ τῶν καταλογάδην συγγραμμάτων, ἔτι μὲν ἐν ταῖς διανοίαις ὄντα τῶν συντιθέντων, μεγάλας τὰς προσδοκίας παρέσχεν· ἐπιτελεσθέντα δὲ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποδειχθέντα πολὺ καταδεεστέραν τὴν δόξαν τῆς ἐλπίδος ἔλαβεν.* Sed de hoc pro candore tuo et humanitate statues: neque eos imitaberis, qui cavillandi mei frigidissimas captant occasiones, ipsaque malevolentia jejunas: qui, quod se facere fortasse putant, nec existimationi suæ commodant, nec meæ nocent. Quid enim? nonne loca permulta sunt Demosthenis, partim corrupta, partim per se ita obscura, ut vatem oporteat esse interpretem? Quod si illi sibi, quam mihi, credi malunt, non invideo equidem, sed tamen grammatici certant, et adhuc sub judice lis est. Neque vero difficile est *τῶν διδασκαλικῶν ἐπιβεβηκότι θρόνων, καὶ ἐξουσίαν καὶ δόξαν ἔχοντι, ἐκ τοῦ μονομεροῦς ἀναντιλέκτως ὥσπερ ἐρήμην τινὸς καταδικάσαι.* Et, ut in tanto opere mihi somnus alicubi obrepserit, quid tum postea? Aliquando bonus dormitat Homerus. Humanitatis certe quidem fuerit, paucos sive lapsus, sive *ἀγνοήματα*, ei condonare, qui id tentarit, absit invidia dicto, quod nemo hactenus præstare aut voluit, aut potuit, qui permulta depravata correxerit, ambigua distinxerit, obscura illustrarit. Typographica vero errata, quæ neminem fere attentum fallunt, scriptori imputare,

summæ iniquitatis est. Ego certe, volens quidem, nullum folium prætermisi, quin ipse post alios omnes emendarem, sed importuni illi Cyclopes, dum ego relego, et quam accuratissime corrigo ea, quæ Oporinum variis curis distractum, et correctores parum attentos præterierant, imprimere mendosum exemplum perrexerunt. Ita mihi et labor periit, et existimatio mea culpæ alienæ pœnas sæpe dare cogitur. *ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἔξω τῆς ὑποθέσεως οὐ γὰρ ἀπολογίαν γράφειν, ἀλλὰ τῇ φιλανθρωπίᾳ σου ἀντεπιστέλλειν προειλόμην.* Ut igitur ad institutum redeam, si Demosthenem nostrum pulla et lacera toga indutum videbis, cogites velim, eum eversam lugere patriam, et in peregrinis finibus exulem et mendicum oberrantem, quicquid detur, æqui bonique facere. Qua de re venusta illa tua figura admonitus, paucos versiculos lusi, Musis et Apolline nullo, fateor equidem, sed a proposito tamen nostro non alienos. Hactenus Demosthenes *βεβαρβαρωμένος* (ut vides) *χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις*, quemadmodum Euripideus ille Menelaus: adeo ut *λιτιέρσην* canere potius, quam *ἀττικίζειν* videatur. Sed tu pro humanitate tua, et discipulo et magistro ignosces: et utrumque, ut facis, commendatum habebis. Vale, Luteciæ Parisiorum, 19. Augusti, Anno 1550.

Ad nobiles et magnificos viros, virtute et autoritate præstantes,
Hainricum Rechlingerum, Christophorum Peitingerum, duumviros:
Et ad Consules ac Senatum inclytæ Augustanæ Reipublicæ:
Dominos ac patronos summa observantia colendos,

HIERONYMI WOLFII

In Demosthenem et Æschinem Græcolatinos

PRÆFATIO.

Si tanta esset in me sapientis eloquentiæ facultas, viri amplissimi, domini et patroni colendi, quantum studii et laboris ab ineunte ætate in hunc usque diem conferre in eam rem nunquam destiti, nihil prius mihi esset, aut magis ex officio meo, quam vestram erga me beneficentiam celebrare, et justis efferre laudibus cum vos, tum Rempublicam vestram. Nunc, cum sapientia Dei donum sit, et oratores, ut et poetæ, non tam fiant, quam nascantur: meo me (ut prudenter Horatius præcepit) modulo ac pede metiens, nihil tale conari audeo: cum præsertim vestra urbs, toto terrarum orbe celebris, neque meis, neque cujusquam alterius præconiis egeat: et vos, pro vestra sapientia, omnem officii fructum, ipsum officium præclare judicetis. Illud tantum dico, vestra liberalitate et munificentia id mihi contigisse, quod ab ineunte ætate, præ aliis rebus omnibus, in votis semper habui, otium philosophicum: in quo nec

honesta deesset, et publice, ut spero, utilis augendæ ornandæque illustris Bibliothecæ vestræ et scholæ (in quam non exiguos sumtus facitis) pro virili mea tuendæ et adjutandæ, occupatio: neque calamo et scriptis complures per Europam studiosos adolescentes erudiendi occasio. Multa sunt egregia vestræ civitatis ornamenta: Respublica æquissime et prudentissime constituta: publica privataque magnificentia, hospitalitas, urbanitas, beneficentia in cives tenuiores: de omnibus bene merendi studium, lædendi neminem, nisi vis propulsanda sit: contra quam et mœnibus, et auxiliis, et commeatu, et omni armorum genere, ita parati et muniti estis, ut neque lacessatis quenquam, et nihil magis, quam pacem, concordiam, tranquillitatem, bonorum omnium amicitiam votis ac precibus a Deo Opt. Max. expetatis. Quæ tametsi excellunt, et magis incurrunt in cujusvis generis hominum oculos et sensus: tamen eruditi viri, et omnia vero judicio ponderantes, illud non in minimis vestris laudibus ponunt, quod, ut olim Athenæ, Alexandria, Tarsus, Berytus, et nostra ætate, Bononia, Lutetia, Argentina, complures aliæ illustres civitates, Musis etiam et Gratiis, hoc est, studiosis et doctis hominibus in vestra, vere augusta urbe, non hospitium modo, sed domicilium etiam esse voluistis. Etsi autem non ignoro, conqueri multos, neque fortassis absque causa, tum de moribus doctorum quorundam minus probatis: tum, scribendorum librorum nullum esse finem, quorum plerique nihil nisi aut ingenia occupent, rebus melioribus vacatura, aut Rempublicam Christianam, alioqui rerum suarum satagentem, magis etiam perturbent: mihi tamen de me dicere neque necesse est, neque decorum, vigesimum jam annum in hac urbe, sine cujusquam, ut opinor, boni viri ulla querela degenti: et mearum scriptionum hactenus longe aliam fuisse rationem, omnibus doctis candideque judicantibus, perspectum et exploratum esse confido. Neque enim mea somnia chartis illevi: neque rixarum aut turbarum quicquam dedi: neque insanabile scribendi cacoethes (quod tenere multos, in eorumque ægro corde senescere, Satyricus queritur) impetu quodam animi temerario atque cæco secutus sum: sed in convertendis et declarandis vetustis autoribus, seculorum omnium et nationum consensu approbatis, sedulo, nec sine successu mediocri, (quem, uti par est, divinæ benignitati acceptum refero) elaboravi. Id quod toties repetitæ in Germania, Gallia, Italia lucubrationum mearum editiones testari poterunt. Modus fortassis a me desiderari queat, et ignoratio tollendi manum de tabula, et supervacanea mei ipsius nocturnis diurnisque laboribus afflictatio reprehendi, cum et ætas et valetudo mea quietem potius atque otium postularent. Utinam vero non quidem ea essem ferrea et corporis et animi patientia, quæ Catoni Censorio tribuitur, rarissimique exempli est: sed illa tantum vel animi constantia et tolerantia, vel vi-

gore mentis atque ingenii vi, qua plerique olim et Græcorum et Romanorum proceres claruerunt; qui, quæ hominibus studiosis atque doctis, nostra ætate, gravis et laboriosa videtur occupatio, sive curandæ rei familiaris, sive lectionis atque scriptionis, eam illi animorum levationem atque oblectationem judicarunt. Quod ita esse, Xenophontis, Thucydidis, Lycurgi, M. Terentii Varronis, C. Julii Cæsaris, Ciceronis, Silii Italici, Boetii monumenta, et complurium aliorum exempla, testantur. Tum enim illi se occupatos esse, et negotiis implicatos putabant, cum aut amicos et clientes suos defendebant, aut consiliis atque armis Rempublicam tuebantur. Mea vero, non eo tantum, quod mihi vires quidem corporis exiguæ, ac prope nullæ, ingenium vero tenue atque infirmum contigit, longe alia ratio est: sed ob illud etiam, quod illis, patrio sermone scribentibus, in proclivi atque expedita fuerunt omnia, cum nos, peregrinis linguis, e mutis præceptoribus, cognoscendis, non parvam ætatis partem consumere necesse habeamus. Itaque non recreandi animi ergo, levandive tædii causa, me scriptitare, sed quia facere aliter, salva (quantulacunque illa est) existimatione mea, nequeo, et quas sustineo ærumnas, pene Herculeas videri mihi, speque mea plurimum me deceptum esse, ingenue confiteor. Nam cum annis abhinc quatuor et viginti, non tam mea voluntas, quam inexspectata quædam calamitas, et rerum meliorum spes, in typographicum pistrinum me conjecisset, parvi temporis molestia perpetuam studiis meis secure perfruendi facultatem me redemturum opinabar. Verum quanto aliter evenerit, nemo ignorat, qui aut bibliothecam vestram inspicit, qua meas lucubrationes dignati estis, aut bibliopolia scrutatur. Neque vero hæc gloriandi causa scribo, (quo quid ineptius?) aut ignoratione tenuitatis meæ, (quod enim difficile esse putatur, nosse sese, utcunque didici: studui certe quidem) sed ut fortunam meam narrem, quæ per labores, non tam jucundos et lucrosos, quam necessarios et inevitabiles, ad id ætatis et valetudinis me, nihil tale cogitantem, provexit, ut, cum maxime philosophandum esset, philosophari parum liceat, aut etiam libeat. Neque vero ego solus is sum, quem bonæ suæ rationes fefellerint: sed sive frustratio, sive calamitas hæc, cum multis mihi est communis, me longe sapientioribus. Demosthenes Pæaniensis (cujus eloquentia, quæ sine singulari prudentia et eximia virtute suum tueri nomen haudquaquam potest, quondam per Europam et Asiam celebrata fuit, et nunc etiam omnibus omnium nationum eruditis admirationi est) dum suos Athenienses, ignavia et luxu enervatos, ad recuperandum Græciæ principatum, quem ad annos LXX tenuerant, primum clade Hellespontiaca una cum libertate amissum, deinde Cononis industria receptum, nec multo post a Philippo Macedone callide interceptum, excitare studet, inter alia hoc quoque argumento utitur:

quemadmodum ipsi eos cives suos, qui Rempublicam semel gerendam susceperint, in otium se conferre ubi voluerint, non patiantur: sic et ipsis, qui totius Græciæ patronos se professi fuerint, ab eadem administranda, defendenda atque ornanda recedere, suumque negotium agere, esse nefas. Consimile quiddam, (etsi in magna dissimilitudine) viri ornatissimi, domini et patroni colendi, et ipsi mihi accidisse videtur: ut semel Græcis Oratoribus, Philosophis, Astrologis, Historicis ad interpretandum susceptis, in ea provincia, neque spe quæstus, (qui aut nullus est, aut certe non tantus, ut vel extremæ notæ quispiam notarius eadem mercede illos describendos susciperet) neque gloriolæ cupiditate, instar Crocodili se persequentes fugientis, fugientes persequentis, sed fatali quadam sive necessitate, sive calamitate, pene consenuerim: et vix hoc demum anno ab Atheniensi Republica (quæ peculiares olim servos habuit, quos δημοσίους vocabant) velut in libertatem assertus existimari queam. Et quidem gravi certamine defunctus, bellum difficile ac diuturnum confecisse mihi videor, qui Demosthenem, Æschinem, Ulpianum Rhetorem, cæterosque his adjunctos autores, ita emendatos, declaratos, illustratos et exornatos (quantum in me quidem fuit) exhibuerim, ut obtrectatores atque invidos meos hortari non dubitem, ut, si hæc mea non probant, ipsi proferant meliora. Qui etsi non pauci, neque parum molesti mihi fuerunt: tamen, si cum iis comparentur, qui bene de me sentiunt, meque et mea magnifaciunt et amant, facile, ut opinor, apparebit, et majorem et meliorem partem stare a nobis: eaque inter hos et illos exsistet proportio, quam apud Homerum Agamemnon Trojanorum et Græcorum esse affirmat: ut, si Græci in decurias conviviorum describantur, et singulis decuriis singuli Trojani ministri assignentur, complures decuriæ propter illorum paucitatem, horum multitudinem, sint pincerna carituræ. Neque ulli eorum, qui me reprehendunt et exagitant, non modo nihil elegantius et splendidius, sed (in eodem quidem scribendi genere) nihil prorsus intra quinque totas olympiadas, longissimum, in vitæ humanæ brevitate, spacium, ediderunt. Ut igitur illi verbis asperioribus me accusant et vituperant, ita factis fide dignioribus et absolvunt et laudant, et publice quasi proclamant, suis calumniis non habendam esse fidem, neque condemnandum aut contemnendum esse quenquam, nisi causa percognita et satis explorata. Interim vero me per annos complures hoc opus ita noctes diesque occupavit, ut non multo suaviorem vitam egerim, quam ii, quos Dionysius tyrannus in Latomias conjiciebat: ita certe quidem defatigavit, ut, qui mihi, post annorum XL servitutem, otium mediocre, quod vestra munificentia mihi fecit, honestoque stipendio decreto, hæc elaborandi potestatem et facultatem dedit, inviderit, omnes se Zoilos, omnes Momos, maledicentia et obtre-

ctandi libidine superare fateatur. Cæterum hæc qualia et quantulacunque sunt, non tam mea vobis, amplissimi viri, offero, quam vestra vobis restituo. Nunquam enim conari ea potuissem, nisi vestra benignitas, tanquam salutare quoddam sidus, mihi affulsisset. Neque vero vel primus hujus operis patronus, in cujus id nomine jam tertium apparuit, vel quisquam alius, levitatis arguere me poterit. Nam cum ille in prædia sua se recepturus, me quasi emancipatum e familia, vestræ fidei et liberalitati commisisset, una mecum etiam ea vobis tradidit, quæ Musæ meæ sub vestro patrocinio effecissent. Deinde ita prodit Demosthenes, (modo operæ typographicæ non de integro deformarint ea, quæ ego summo labore expolivi, longe a prelo absum, et alias alios codices et chartas typographo misi) sic igitur, inquam (quod quidem in me fuit) se spectandum Demosthenes cum non aspernando comitatu præbet,

JAM POSITIS NOVUS EXUVIIS NITIDUSQUE JUVENTA,

et tot auctus accessionibus, ut eundem esse vix quisquam agnoscat. Hoc quidem affirmare ausim, majore molestia pene unius orationis recognitionem mihi constitisse, quam totam primam interpretationem: sive, aut jam urgens, aut certe adventans senectus, laboris sensu nunc magis afficitur, quem tum juventutis vigor levabat: sive aliud est, quicquid in mentem inciderit, æstu quodam animi effundere: aliud, scribere meditata, et singula pene verba quasi statera aurificis expendere atque examinare. Neque tamen (quod sæpe testatus sum, et nunc postremo testatum esse volo) Demosthenicam eloquentiam expressisse me confido, qui et autoritate sua caret, (quæ quantum in dicendo valeat, quis nescit?) neque Lectores ita attentos habere potest, qui sua nihil interesse censent ea, quæ scripta sunt, ut fuerunt auditores, quorum et dignitas et salus agebatur: elocutione item et actione destituitur (cui et primas ille et secundas et tertias dedit) sed inventionem et collocationem tam rerum, quam verborum appendere, fide optima, et perspicuo puroque orationis genere repræsentare, sum conatus. Quæ et ipsa in sua nativa lingua multo sunt et magis propria, et significantiora, et jucundiora, et illustriora: eaque de causa interpretationi meæ Græcum archetypon est additum, quo hujus ornatissimæ et copiosissimæ linguæ vel periti vel studiosi fruantur. Nec tamen illud ipsum qui legent, ita miraturi sunt Demosthenem, (id quod Æschines, æmulus et adversarius ejus dixisse fertur) ut si ipsum audissent. Quanto alia res fuit, cum M. Tullius Consul, purpuratus, in sella curuli cum majestate assidens, ab omnibus bonis pater patriæ, et quasi alter urbis conditor habitus, solicitudinem de republica summam, salutis vero suæ prope neglectum præ se ferens, in summo orbis terrarum concilio (qui non tam senatorum, quam regum consessus videri potuit) omnium oculis atque animis in ipsum intentis, consilium, auxilium, incolumitatem ab eo expetentium, contra conjuratos maxima suavissimaque voce, cum singulari dignitate actionis, motuque et gestu corporis totius decentissimo, peroravit: quam cum eadem illa oratio nunc vel tacite ab otioso quopiam et securo percurritur: vel a rhetorculo, adeo nullum animi motum et dolorem adhibente, ut etiam sententias, earumque circumscriptiones, vel ex imbecillitate spiritus, vel ob artis pronunciandi inscientiam divellat atque disperdat, sine ulla varietate pro suggesto recitatur? Neque vero vobis, viri amplissimi, qui plerique in Italia, Hispania, Gallia, partim studiorum causa, partim ob gravissima et publica et privata negotia versati, homines eloquentes, et sacros oratores concionantes audivistis, ulla tali consideratione et fictione est opus: ipsi recordamini, ut illi soleant non mulierculas tantum, rudemque plebeculam permovere, sed homines etiam graves et constantes omni varietate affectuum agitare, nunc excutere lacrymas, nunc easdem quasi abstergere, modo iram exstimulare, mox placare iratos, et flectere ad commiserationem, jam deprimere ad inferos, paulo post velut extra sese raptos supra nubes attollere, ut in paradiso, et illustrissimo summi cœli amphitheatro, incredibili gestientis animi lætitia et exsultatione versari sibi videantur. Sed ad Græcum archetypon redeo, in cujus mendis si non tollendis, at minuendis, aut saltem indicandis, quid jam olim præstiterim, doctis non est ignotum: et tamen ejusmodi id fuit, ut pro laude ingenii ac diligentiæ, temeritatis in divinando, et corruptelæ crimen mihi a nonnullis, improbioribusne, an stultioribus dicam, nescio, impingeretur. Nunc vero XV codicum inter se collatio, id quoque crimen diluit, conjecturis meis plerisque scriptura vetere comprobatis: et iis, quæ sive librariorum incuria prætermissa, sive codicum mutilatione deleta, nullius ingenio addi poterant, completis. Et tamen illi quoque tot, tamque vetusti codices, nonnullis locis parum auxilii tulerunt: quæ loca mihi pleraque plana et aperta fecit meum quoddam divinationis genus. Quod cujusmodi sit, quæritis? Neque Delphici tripodis simile, neque auspiciorum et auguriorum, neque aliarum sive superstitionum, sive observationum veterum, sed simplex et naturale, et nemini docto et sagaci ingenio prædito negatum. Quod igitur illud est? Artis Grammaticæ cognitio accurata, multa et diligens optimorum scriptorum lectio, quorum alii alios declarant: stili autoris observatio: animus in sententias non minus, ac pene magis etiam, quam in verba, intentus: eorum, quæ antecedunt et sequuntur, inter se comparatio: ea denique persuasio, quicquid vel in verbis absonum, vel in sensis frigidum appareat, id non a viris diligentissimis, prudentissimis, disertissimis scriptum, sed a negligentibus, imperitis, temerariis librariis esse depravatum. Habeo etiam animo meo consi-

gnatas notas quasdam, et ex animadversione variæ scripturæ quasi vestigia impressa, quæ illos in errorem duxisse videantur. Qua de re alibi egi uberius. Nunc ad manuscriptos codices redeo: inter quos is, quem vestra Bibliotheca suppeditavit, antiquissimus, et in plerisque optimæ fidei, sic excelluit, ut principatum sibi merito vendicet. Quo minus autem usus illo jam pridem fuerim, minutæ et exoletæ literæ, quas, nec speculis adhibitis, perspicere potui, obstiterunt. Tandem in mentem venit M. Simonis Fabricii, mei collegæ, viri doctissimi, et in Græcis literis exercitatissimi, quem, cum acie oculorum non minus, quam ingenii acumine pollere scirem, rogavi, ut periculum faceret, num quid ex illo fructus capere possemus. In quo ille, pro nostra necessitudine, alacriter morem mihi gessit, susceptoque negotio, tantum volumen celeritate mirabili perlegit, et singulari sagacitate omnes varietates deprehendit, notavit, excerpsit, marginibus impressi codicis adscripsit, additis etiam scholiis, quæ non ingrata, neque inutilia τοῖς φιλέλλησι fore spero. Qui una mecum tam illius industriæ, quam vestræ beneficentiæ se debere fatebuntur. Erat hic aliquid dicendum de laudibus Demosthenis, nisi is et ipse lectori sui studioso abunde se commendaret, et in promtu essent Ciceronis et aliorum de illo elogia, et meam infantiam viri eloquentissimi et celeberrimi claritas repudiaret. Unum igitur hoc superest, amplissimi viri, domini et patroni colendi, vos ut orem, ut postremum hoc opus meum, quod epitaphii loco mihi esse volo, (nam si qua forte alia secuta fuerint, ea nihil ad hoc esse videbuntur) pari humanitate accipere dignemini, qua commentarios meos Ciceronianorum libellorum, anno abhinc septimo, vestræ bibliothecæ splendore non indignos judicastis: meque ministrum vestrum et clientem observantissimum (ingravescente ætate, et valetudine, ut solet, subinde labascente, et ruente in deterius) commendatum habere pergatis: ab eoque mei defendendi ornandique studio, nec aut invidorum calumniis, (quas quis unquam cavere potuit?) aut imperitorum hominum ineptiis (quas a gravitate et sapientia vestra negligi et repudiari certo scio) deterreamini. Etsi enim apud nonnullos præsentia mea, et simplicitas, atque ab ostentatione et pompa abhorrens animus, vitaque solitaria, minuunt famam: tamen nec exteræ nationes Wolfium ignorant, et posteri scient, et studiosi juvenes, doctique homines, vestram in me liberalitatem ac beneficentiam celebrabunt. Quo minus autem munus hoc meum ab amplitudine vestra repudiatum iri putarem, cum vestra humanitas facit, D. Paulo autore, tanta virtus, ut eam in Deo Opt. Max. cum primis celebret, tum collegarum vestrorum DDD. Matthæi Welseri, Io. Baptistæ Hainzelii, Io. Matthæi Stamleri, ornatissimorum virorum, neque a Musis et Gratiis abhorrentium, autoritas, consiliique mei comprobatio. Valete, publice et privatim incolumes, ac perpetuo florentes. Ex augusta vestra urbe, quam Ptolemæus Vindelicam, Rheticam alii Augustam dici volunt. Idibus Augusti, natali meo. Anno restitutæ humano generi salutis M. D. LXX.

HIERONYMI WOLFII

Œtingensis ad candidum lectorem in Ulpiani conversionem Præfatio.

En, candide lector, alteram promissi laboris partem, Ulpiani rhetoris X et VIII orationum Demosthenis enarrationem, citius etiam, quam sum pollicitus: opus minus fortasse lectu jucundum, sed studiosis adolescentibus, ut mihi persuadeo, non inutile futurum. Quæ etiam causa fuit, ut molestissimum laborem hunc capere non sim gravatus, et summum devorare tædium, quod quantum fuerit, ii demum intelligent, qui mendas Græci codicis, in singulis fere paginis infinitas, observarint. Ad hæc ipsa commentariorum natura est talis, ut modica voluptatis illecebra laborem et defatigationem levent interpretis, tametsi emendatissimi essent: et ut lectorem requirant, difficultatibus aliquibus intelligendi ipsius autoris conflictantem. Quæ res una fere facit, ut, quæ per se utilia sunt, non modo citra fastidium, sed magna etiam cum aviditate legantur. Etsi autem non dubito, esse plurima, tum grammatica, tum oratoria, quæ studiosus lector explicari sibi diligentius et copiosius, atque etiam dilucidius optet: non tamen abjiciendi videntur ii libri, qui, cum multa utilia contineant, quædam etiam supervacanea admiscent, quædam necessaria prætereunt. De quibus incommodis ego quoque in omni commentariorum genere mecum sæpissime queror: et tamen, cum cogito, si mihi in eodem argumento versandum esset, me quoque præstiturum, fortasse non quod vellem, sed quod possem, veniam do, et boni consulo ea, quibus illi tradere meliora non potuerunt. Quanquam in hoc nostro enarratore injuria temporum, et quorundam temeritas, qui in alienis libris vel mutilandis, vel augendis, vel ex diversorum scriptis, variis quasi centonibus sarciendis, omnem licentiam sibi sumunt, maximam sustinere culpæ partem videtur. Sed in hoc suo quisque judicio fruatur. Me quidem Ulpianum legisse non pœnituit, propter et historias nonnullas indicatas, et vocabula exposita, et artificium multis in locis erudite, nisi fallor, explicatum. In convertendo quidem magnos labores, et non parvas molestias cum ceperim, nescio tamen, an fecerim operæ pretium: non quod ipsos commentarios aspernandos ducam (de quibus quid sentiam, exposui) sed quod in iis tanta est difficultas interpreti, ut superari nulla ratione posse videatur. Pri-

mum enim exemplar ita depravatum est, tum confusione distinctionum, et verbis Demosthenis ab Ulpiani explicatione nulla nota aut intervallo separatis: tum aut immutatis, aut additis, aut repetitis, aut omissis vocabulis, interdum etiam totis sententiis, ut affirmare non dubitem, me nullum vel in Græca, vel in Latina lingua codicem vidisse pejus tractatum. Deinde *ἐξηγήσεις*, quas enarrationes interpretari licet, videntur orationem requirere perpetuam, cujus hic alicubi vestigia quædam apparent: ut existimem, ubi verba Demosthenis seorsim ponuntur, ibi ab aliquo librorum corruptore, et importune studioso brevitatis, Ulpiani verba complura esse resecta, ut scholiorum faciem, non *ἐξηγήσεων* præ se ferant, atque assuta aliena. In connectendis quidem aliorum verbis magna est Græcorum felicitas, præter cætera vel in his duabus particulis, *τὸ* et *δὲ*, quibus ceu Delphico gladio utuntur: cum eadem Latino sermone sine longis et molestis ambagibus explicari nulla ratione possint. Huc accedit vocabulorum maxima et copia et varietas, et longe alia, quam Latinorum, ratio: cujus generis sunt, ut e multis pauca delibem, *κεφάλαιον, τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, σημεῖα, εἰκότα, τεκμήρια, ἀντιπίπτον, ἀντίθεσις, ἀνθυποφορὰ, σύγκρισις, ἀντεξέτασις, παράθεσις, ἀντιπαράστασις, ἔνστασις, ἀντίστασις, κατάστασις, προκατάστασις, ἔκφρασις, διασκευὴ, διατύπωσις, ἀποσιώπησις, ὑποσιώπησις, ἀναίρεσις, ἀπόστασις, ἀνατροπὴ, περιτροπὴ, πηλικότης, ποσότης, μέγεθος, εἴσοδος, εἰσβολὴ, εἰσαγωγὴ, προκατασκευὴ, προθεραπεία, προδιόρθωσις, συνδρομὴ, περιδρομὴ, συγχώρησις, σύστασις, ἐπιχείρημα, ἀπόδειξις, ἔλεγχος, ἐνθύμημα, νόημα, ἔννοια*, et alia complura. nec enim omnia recensere institui. Jam quid facias in illis adjectivis, *ἠθικὸν, παθητικὸν, πραγματικὸν, προκαταστατικὸν, συνεκτικὸν, ἀντιστατικὸν, ἐπιλογικὸν, προοιμιακὸν, ἀπροσδιόριστον*, atque id genus aliis, quæ quomodo explicentur, nisi aut improprie, aut barbare, aut longis verborum ambagibus, equidem non reperio: ut nihil dicam, ea præcepta artium, quæ secutus est Ulpianus, ita abhorrere ab ea et Græcorum et Latinorum doctrina, quos hodie in scholis plerique sequuntur, ut sæpe difficile sit divinare, quid sibi velit. Hæc et hujus generis alia incommoda cum attentius perpenderem, parum abfuit, quin totum Ulpianum desererem, ipsius Demosthenis conversione contentus. Sed quum aliorum complurium editos in Demosthenem commentarios, qui sæpe in hoc opere citantur: cujusmodi sunt Apsinis Genethlii, Æsculapii, Alexandri, Diocori, Zenonis, Aspasii, et aliorum, e quibus multa in Ulpianum translata esse suspicor: et ipse Ulpianus quarta Philippica, *τάδ'*, inquit, *ἐν τούτοις ἀσαφῆ παραστήσουσιν οἱ ἐξηγηταί*: et in oratione de fœdere Alexandreo, *οὐκ ἔστιν ἄδηλον*, inquit, *τοῖς φιλομαθέσιν, ἐξ ὧν ἀνεγνώκασιν ὑπομνημάτων*: eos igitur omnes commentarios cum tempus aboleverit, et huic uni tamdiu pepercerit, (etsi enim

quis fuerit hic Ulpianus, quibusve temporibus vixerit, non constat, tamen eum ante aliquot secula vixisse probabile est) cogitabam, in eo vel genium, vel utilitatis aliquid inesse oportere, atque ipse, ut dixi, memineram, me ab eo admonitum, non pauca Demosthenis loca et intellexisse rectius, et diligentius pervestigasse. Quare non committendum arbitrabar, ut Græcarum literarum rudes ea utilitate penitus fraudarentur. In animo igitur erat, præteritis aliis, quæ plus verborum et obscuritatis, quam eruditionis, haberent, utilissima quæque ex eo decerpta inserere meis Annotationibus, quas in totum Demosthenem jampridem institui, et quarta ex parte propemodum absolvi, absoluturus etiam cætera, nisi fortunæ iniquitas certam ac tranquillam sedem, et necessarium ad tantum opus, propter quod plurimi, tum Græci, tum Latini scriptores, evolvendi erunt, otium negaret. Sed ab hoc instituto duæ me rationes depulerunt: una, quod injuria fieri videbatur Ulpiano, si ejus opus, jam ante mutilum, magis etiam truncaretur. Quod enim ego in meis operibus et conversionibus iniquissimo animo ferrem, (et quis ita lenis aut socors est, quin sua scripta temerariis aliorum manibus attrectari et compilari ægre patiatur?) ab eo religiose mihi abstinendum in aliorum etiam lucubrationibus arbitrabar. Altera, quod, quæ ego supervacanea censuissem, alius fortasse cumprimis opportuna sibi et commoda judicasset. Quot enim capita, tot sententiæ, et suam quisque opinionem putat esse optimam, et quam paulo ante probavit, post ipse repudiat, ut mihi cum Luciano exclamare subinde libeat:

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι διακριδόν ἐστι νόημα,
Ἀλλ' ὃ σὺ θαυμάζεις, τοῦθ' ἑτέροισι γέλως.

Etsi enim illam academicorum *ἀκαταληψίαν* non probo, infinitæ tamen doctorum et sapientum (ut perhiberi se volunt) cum ab aliis, tum a semetipsis dissensiones, etiam cum nihil dant ambitioni, aut æmulationi, cum simplicis veritatis rationem habere se dicunt, me vehementer movent, ut multis in rebus agendum et pronunciandum esse cautius existimem. Proinde ne studiosi Latini sermonis in hoc opere deteriore conditione essent, quam Græcis literis eruditi, convertendas etiam has Ulpiani enarrationes suscepi, non alia re magis fretus, quam candore et humanitate æqui lectoris, (quis enim iis difficultatibus, quas supra exposui, circumvento, veniam non daret, nisi a communi etiam sensu alienus?) et assiduitate diligentiæ ac in doctrinæ studiis, quibus me iniquum Saturni sidus exiguo cum fructu et voluptate alligavit, tolerantia molestiarum et laborum. Codicem igitur Græcum, ubi id mihi citra temeritatem, atque adeo vere posse facere videbar, partim verbis Demosthenis, ad quæ tota explicatio referenda est, diligenter inspectis, partim sagacibus conjecturis adhibitis, locis plus bis mille correxi, neque fere pauciora

incorrecta præterii, et suspecta atque obscura mihi omnia stellulis signavi. Et sic primæ difficultati mederi sum conatus. De ipso autem artificii oratorii et Ulpianicæ doctrinæ genere, pro sua quisque persuasione vel probet, vel improbet, quod videbitur: modo illud meminerit, eum usitatam suis temporibus rationem, quæ multis ingeniosis et eruditis hominibus placeret, secutum, obstitisse atque invidisse nemini, qui doctius aut explicatius aliquid afferre vellet in medium. Sed hoc ad verborum interpretem eatenus duntaxat attinet, ut ne otio (quo ego certe minime abundo) abusus esse videatur: cætera ipsi autori præstanda sunt, sive is bene, sive male scripserit ac docuerit. Illud autem facere non dubitavi, ut alicubi perpetuam Ulpiani orationem, brevitatis servandæ et molestiæ vitandæ causa, sine ullo autoris detrimento, intersecarem, et verba Demosthenis parentheseos signo clauderem. Veluti cum Ulpianus habet, *ἐν δὲ τῷ, οὐχ ἑνὶ δέδωκε τρόπῳ, σοφίζεται ὁ ῥήτωρ*, ego sic feci. *Non uno modo dedit)* Hic captiose agit orator. Alioqui si *ἐν δὲ τῷ*, voluissem exprimere, dicendum fuisset: In his autem verbis, *non uno modo dedit*, captiose agit orator, quod neque dilucidius est, et prolixius, et tale, ut si paucis in versibus sæpius repetatur, fastidio lectorem enecet. Nemo igitur, opinor, hoc factum reprehendet, præsertim cum ita tractatus sit Ulpianus, ut ab enarrationibus ad annotationes, tanquam ab equis ad asinos, devolutus esse videatur. In artis autem vocabulis, quoniam Latinis partim prorsus carebam, partim satis propria non habebam, aut Græca ipsa reliqui, aut Latinam interpretationem, non quam volui, sed quam potui, quamque festinatio et mea et typographi passa est, adjeci. Oporino enim, acerrimi judicii viro, certis de causis, quas nec ipse improbavi, non visum est Ulpianum seorsim esse edendum, sed, quoniam tam mature ad calcem pervenissem, interpretem cum autore suo conjungendum. Maxime autem illud eum ad editionem impulit pene præproperam, quod me longinquum iter adornare intelligebat, in quo (apud exteras præsertim nationes) homo valetudinarius levi aliquo casu ita prosterni potest, ut nunquam resurgat. Maluit igitur Ulpianum qualemcunque edere, quam tot mihi labores omnino perire, quorum fortasse lectoribus etiam aliquis usus esse posset. Nam si spatium ac tempus detur, multa, quæ mihi quoque obscura nunc sunt, declarare posse videor. Quod quia non negligentia mea, sed fortunæ culpa, me pilæ instar huc atque illuc jactantis, prætermissum est, veniam meretur. Et alioqui totum hoc opus omnino tale est, ut cum Ovidio dicendum sit:

En veniam pro laude peto: laudatus abunde,
Non fastiditus si tibi lector ero.

Vale. Basileæ. Cal. Martii. Anno M. D. L.

Clarissimo Viro

HIERONYMO PAUMGARTNERO,

Patricio ac Senatori Norimbergensi, Vincentius Obsopæus

S. D.

Venit nuper in manus meas admirandæ vetustatis exemplar aliquod orationum Demosthenis, Hieronyme, vir clarissime. Quod cum cœpissem cum Aldino conferre, multis in locis illud cum vulgato discrepare comperi. Eos ego locos subnotandos putavi, inque publicam studiosorum utilitatem invulgandos. Quanquam vero his solus privatim frui potuissem, aut in occulto servare tacitus, tamen, cum ab invidentiæ morbo natura abhorream, et candidas musarum januas esse oporteat, ferre non potui, ut, proverbiali convicio, canis in præsepi dicerer. Dabo itaque in lucem utriusque exemplaris lectionem, non statim pronunciaturus, utra sit rectior, nisi in locis aperte mendosis: verum ejus judicii censuram doctioribus relicturus. Tantum enim mihi temere non ausim sumere, ut ea de re judicium faciam. Neminem vero hic meus labor proderit, nisi cui Demosthenes domi fuerit. In tenui labor est, fateor: sed tenuis non gloria, si quibus in locis Demosthenem aut correxerimus, aut illi pristinum nitorem hujus vetusti exemplaris subsidio restituerimus. Non attollam hic verbis quicquam, non sunt ista meæ industriæ, sed diligentiæ, quam conferendis exemplaribus impendi. Sunt hodie non parum multi, qui, cum in autore aliquo vel unicum adverbiolum, aut conjunctiunculam secus positam, aut supervacuam invenerint, Dii boni, quos protinus triumphos, quas gloriationes proferunt? quam insolenter sibi placent, nimirum se solos acutissime perspexisse, quod homines alioqui oculatissimos fugerit. Estque ob unam atque alteram dictiunculam protinus totus autor emendatior habendus, et ad vetustissima exemplaria restitutus credendus. Quid autem mendarum et erratorum hodie hoc mendacio in scriptoribus quotidie in lucem prodeuntibus nobis non obtrudunt typographi? Adeo solenne et usu receptum est, omnium librorum titulis addere: Ad vetustissima exemplaria restitutus, et ab infinitis mendis repurgatus. Si tamen hoc licet alteri in latino quopiam, neque tantæ classis autore, invento uno atque altero verbulo rectiore et emendatiore, exclamare: Reperi, non quod pueri clamitant in faba se reperisse: cur mihi non idem liceat in Demosthene, autore tanto, tamque eximio? Quanquam quid nos repererimus, verbis jactantioribus opus non est: res ipsa indicabit. Atque utinam integrum exemplar nobis oblatum fuisset, ut ad eum modum omnes orationes inter se collatas emendare potuissemus, non permutassem opes

meas cum Crœsi aut Crassi divitiis. Sed enim, quæ nobis reperta sunt, ea aliis candide impertiemus: rogaturi lectores, ut hæc, qualiacunque sint, boni consulant, et his nobiscum utantur, et si quid rectius istis ipsi aliquando invenerint, nobis vicissim benigne communicent. Tibi vero, Hieronyme ornatissime, hoc quicquid est opusculi, nominatim dedico, cum Demosthenis amatori summo, tum lectori diligentissimo, et imitatori felicissimo. Neque enim antiquitate generis solum, sed pulcherrimis quoque virtutum ornamentis decoratus es, et utriusque literaturæ peritissimus. Accipe itaque libellum hunc studii in te mei monumentum et pignus, quod tibi amicitiæ nostræ quondam initæ, et condiscipulatus nostri memoriam refricet. Ornatissimos atque eruditissimos viros, Andream Osiandrum, Dominicum Sleupnerum, Venceslaum Lyncum, Thomam Venatorium, Ioachimum Camerarium, Michaelem Rotingium, D. Christophorum Kolerum, Erasmum Ebnerum, M. Hieronymum Schallerum, præterea D. Ioannem Magenpuchium, alterum Æsculapium, et reliquos literarii sodalitii proceres, meis verbis communiter saluta. Tu vero cum primis bene vale. Onoltzbachii, mense Novembri, Anno M. D. XXXIII.

Clarissimo Viro

HIERONYMO PAUMGARTNERO,

Hieron. F. consuli Norimbergensi, Hieron. Wolfius

S. D.

Fortes creari fortibus et bonis, etsi non semper id fieri videamus, Horatio facilius concedi potest, quam humanis et doctis humanos et doctos. Plerumque enim, paterna freti gloria, discendi laborem fugiunt, et literas et literatos contemnentes, et fastum ac despicientiam aliorum laudi sibi ducunt. In quorum utroque quantopere errent et peccent, nemini est obscurum. Tu vero, Consul ornatissime, contrariam viam ingressus, ad paternæ virtutis, eruditionis, humanitatis imitationem sic te composuisti, ut pater omni laude cumulatus, et illustri gloria per Christiani nominis orbem celebris in te revixisse videatur. Habet inclyta respublica Norimbergensis alterum, ac potius eundem Hieronymum Paumgartnerum, virum eruditum, civem patriæ amantem, senatorem gravem, consulem prudentem, et disertum. Habent homines docti et ingeniosi adolescentes patronum et Mecœnatem: recognoscunt cives tui prænomen et nomen idem: eandem staturæ proceritatem et formæ dignitatem cum grata recordatione patris intuentur: iisque rebus desiderium illius leniunt et consolantur. Fuit et mihi abhinc triennium, cum Norimbergæ in Christophori Fabii Iulii I. C. viri optimi

et humanissimi, veteris amici mei, ædibus una pranderemus, et conspectus tuus iis de causis, quas exposui, perjucundus, et multo gratior comitas orationis, qua me ultro ad renovandam rerum paternarum amicitiam perhumaniter invitabas. Cui etsi ego meam tenuitatem esse imparem, facile video, tamen *αἱ καθ' ὑπεροχὴν φιλίαι* sic locum habere possunt, si cum iis etiam *φιλανθρωπίας ὑπεροχὴ* conjungatur, quæ in Deo Opt. Max. tanta est et tam admiranda, ut ejus cogitatione mens humana extra sese quodammodo rapta penitus obstupescat, et illa abysso divinæ bonitatis absorbeatur. Quam ego olim considerans, cum nescio quid de mense Decembri scriberem, in hoc distichon erupi:

Omnia quod superat miracula, Christus Iesus
Tam voluit nasci, cum Deus *esset*, Homo.

Facit igitur *ἡ τῆς φιλανθρωπίας σου ὑπεροχὴ*, ut *τὴν καθ' ὑπεροχὴν φιλίαν σου*, non fraudi, sed laudi mihi fore sperem: vicissimque eandem observantiam tuæ quoque præstantiæ polliceor, qua patrem tuum ab ineunte ætate usque ab obitum sum prosecutus. Nam cum illi puer etiamnum a Sebaldo Heideno præceptore meo amantissimo, nescio quo ingenii et studii cujusdam singularis nomine commendatus fuissem, et tum bene de me sentire cœpit, et de adulto, dum reipub. vestræ inservirem, præsens et absens bene mereri non destitit. Itaque ut viventem colueram, ita etiam defuncti memoriam versiculis non tam bonis, quam bono animo scriptis, (nam me perpetuo cum morbis molestisque laboribus conflictantem et Apollo et Musæ omnes destituerunt) te præsertim hortatore, celebrandum esse duxi: quos ideo ad te mitto, ut in eodem opusculo, non magno illo quidem, sed magno autori intelligendo serviente, quem et pater et filius magnifaciunt, mentio utriusque, si minus honorifica, at ab animo grato et memori profecta, exstaret. Vale. Augustæ Vindel. Calendis Decembris. Anno M. D. LXIX.

HIERONYMUS WOLFIUS

Eusebio Episcopio suo

S.

Quanti manuscriptos codices plerique faciant (quod nec ipse contemno) cum non ignorarem, dolui sane, Augustanæ Reipublicæ vetustissimum Demosthenis exemplar, cum ob temporis angustias, tum propter minutas et exoletas literas, a me, nec vitreis istis Lamiarum oculis adhibitis, potuisse perspici et cum impressis conferri. Sed cum mihi Luteciana editio de sententia D. Theodori Zwingeri, cujus judicio plurimum tribuo, et tua, mi Episcopi, cujus voluntati in re honesta morem gerere et debeo et cupio, perlegenda, græcolatini Demosthenis impressionem prorogasset, egi cum egregie docto

et honesto viro, Simone Fabricio, scholæ nostræ magistro diligentissimo, cujus et ingenii acumen, et acies oculorum, et in græcis literis judicium atque exercitatio nota mihi esset, ut eam provinciam (si aut res facultatem haberet, aut, si quod operæ pretium se facturum esse confideret) suscipere non gravaretur. In quo ille mihi pro necessitudine nostra non modo privata, sed etiam publica, (sumus enim collegæ in eodem græcas latinasque literas docendi munere) et ob rei literariæ promovendæ studium haud graviter morem gessit, atque, opere confecto, hoc modo ad me scripsit:

Optimo Viro

HIERONYMO WOLFIO

Compatri suo unice colendo

S.

Mitto ad te, mi optatissime compater, Orationum Demosthenicarum exemplar, in quo varias ac diversas lectiones ex veteri manuscripto codice diligenter et accurate perspecto, et ad editionem Hervagianam collato, bona fide notavi, multisque in locis gravissimum ac eloquentissimum oratorem fœde ac turpiter mutilatum depravatumque offendi: (præter enim innumera pene librarii menda, constructionisque verborum perturbationem, integros interdum versus præteritos atque omissos reperi) quem tamen studio, opera atque industria tua perpolitum, integritatique ac nitori suo restitutum, sic jam exiturum speramus, ut non multa in ejus orationibus, sive splendorem verborum, sive sententiarum ornamenta spectes, homines ingeniosi ac docti desideraturi sunt. Ego tantum profecto veteris codicis antiquitati tribuo, ut is vel propter solam numerorum concinnitatem et suavitatem admirabilem compositionis (quæ in altera editione desiderari aliqua ex parte videtur) publicis sumtibus totus describendus, pervulgandus atque edendus mihi esse videatur.

Nam cum unus Demosthenes inter omnes oratores græcos excelleret, quod summam prudentiam, summamque vim haberet dicendi, ejus fulmina (ut inquit Cicero) non ita vibrassent, nisi numeris contorta ferrentur, quorum ceu lineamenta ac vestigia quædam singularia in manuscripto codice apparere atque conspici posse existimo. Continet is liber fere omnes Demosthenis orationes præter *ἐπιστολὴν φιλίππου, Δημοσθένους ἐπιστολὰς, προοίμια δημηγορικὰ, ἐπιτάφιον καὶ ἐρωτικὸν λόγον, τὸν πρῶτον καὶ δεύτερον κατὰ στεφάνου ψευδομαρτυριῶν, τὸν κατὰ εὐέργου καὶ μνησιβούλου, τὸν πρὸς κάλλιππον, τὸν κατὰ νεαίρας.*

Scholia quoque græca in margine notata descripsissem, atque ad te misissem: sed video pleraque esse eadem cum iis, quæ in exemplari græco Luteciance editionis reperiuntur.

Reliquum est, ut ipse, quem omnes in omni judicio elegantissimum judicant, pro ingenio tuo singulari, præstantissimum oratorem, artificio quodam et expolitione distinctum, notisque insignibus illustratum in lucem de integro nunc proferas, pristinæque dignitati suæ restituas: qua re non posteritati tantum plurimum commodabis, sed æternum etiam virtutis, doctrinæ, industriæ, laborumque tuorum præconium colliges, summamque gloriam ac laudem tibi comparabis. Vale.

Simon Fabricius
Marcopibertanus Francus.

Ego vero singulari diligentia et judicio viri egregie docti delectatus, pleraque ab eo notata subjeci: quamvis animadverterem, Augustanum codicem habere non pauca et cum meis conjecturis et cum cæteris *ἐκδεδομένοις τε καὶ ἀνεκδότοις* consentientia. In hoc enim genere contra præceptum Isocratis *πλεονάζειν, ἀλλὰ μὴ ἐλλείπειν εἱλόμην.* Quod factum nostrum in optimam partem candidos lectores accipere, et ærumnis nostris suo commodo frui velim. In eo autem, quod idem Fabricius censet, totum exemplar esse de integro describendum, his de causis ab illo dissentio, quod et qui id bona fide præstare possit, eo ipso excepto, hic scio neminem, et eandem lectionem ex æquo probaturi omnes non essent: et ex hac varietate diversarum lectionum, ea quivis homo doctus facile deliget, quæ maxime probet: et *ἡ τετριμμένη ὁδὸς, κατὰ τὴν πάλαι παροιμίαν, ἐστὶν ἀσφαλεστάτη.* Vale.

I. TAYLORI

AD SUUM DEMOSTHENEM DEDICATIO.

Nobilissimo Illustrissimoque Dno. Dno.

IOANNI

Comiti Granville, *Vice-Comiti* Carteret, *Baroni* Carteret *de* Hawnes, *Insulæ* Jerseiensis *Ballivo Regio, Domino de* Sto. Ouen, *Augustissimo Britanniarum Regi a Sanctioribus Consiliis,*

etc.

Offero Tibi, Vir longe Illustrissime, Scriptorem, cui, incredibili omnium ætatum consensu, maxima vis dicendi conceditur, Atheniensem Demosthenem: Metam illam eloquentiæ humanæ, in quo sc. natura, quid erat in illo genere laudis summum, experta esse videtur, et monumentum posteris tradidisse, quantum optima animi indoles acute et feliciter inveniendo, quantum mellitissima lingua ornate et eleganter dicendo, quantum denique (ut fama fertur, nam id hodie non sentimus) studium et oris confirmatio apte et erudite pronunciando, consequi potuisset.

Eum ut ad Te potissimum deferrem, Vir Nobilissime, nobis felicissime cessit, quod non mea me magis voluntas incitaret, quam admoneret publica omnium exspectatio. Efflagitarunt, inquam, populares Tui, ut prodiret iste orator Tuo numini consecratus, eodem animo, quo sentiunt, eodem ore, quo profitentur, Te unice natum esse ad eum feliciter imitandum. Voluerunt, ut esset, aliqua saltem ex parte, locus Tuæ sollicitudini in eo auctore edendo, quem omnibus iis virtutibus, quæ civilem hominem decent, quem gratia dicendi, consiliorum gravitate, incredibili studio reip. et genere orationis, totum effinxisti.

Proinde merito gaudebam, eum maxime ex omni antiquitate ad hanc nostram ætatem, meamque operam reservari expoliendum. Cujus evulgandi ratio tam propriam Tibi et peculiarem hanc nostram nuncupationem fecit, quam diuturni temporis usus istiusmodi commendationes vel communes reddit, vel suspiciosas. Nihil enim assentationi, nihil consuetudini datum iri sensi: nihil de Te ita dici posse, ut idem illud de alio, vel in hac, vel in longa majorum memoria, dici potuisse videretur: tantum autem a me exspectare orationis necessitatem, quantum ab aliis solet vel emendicare fortuna, et exprimere adulatio.

Præterquam vero, quod omnibus notum sit, qui de hujusce gentis laudibus aliquid norunt, quantum nobilissimum hunc scriptorem præ cæteris antiquæ eruditionis et eloquentiæ auctoribus didicisti, nobis id etiam privatim innotescit, tantum eum Tibi adferre voluptatis in evolvendo, quantum publice adtulerit fructus ad imitandum. Quoties Te audivi (audivi autem sæpenumero) memoriter ea loca adducere, prout sermonis nostri ratio postulabat, quæ ille vel sapienter in usum suorum civium elaboravit, vel magnifice ad posterorum admirationem, toties Te memini tanta cum gratia, tanta oris suavitate, tam eleganter ea recitare, quam ille scripserit feliciter.

Jam vero quale est illud, non solum studio et assiduo labore efficere, ut hæ artes essent in Te summæ, verum etiam gratia et præsidio, ut apud alios quodammodo essent perpetuæ! Nam cum oratorem hunc nostrum emaculandum in me receperim, (recepi autem diligenter, cum tanti auctoris celebritate, tum Tui nominis religione non mediocriter permotus) nihil a Te non est elaboratum, ut prodiret tum ornatissime, tum etiam emendatissime. Proinde Demosthenem Tuum omni officiorum beneficiorumque genere demereri velles, et ut tantum jam foret in consilio tuo sollicitudinis, quantum olim erat in exemplo auctoritatis. Non in adumbranda operis imagine, non in ordinibus disponendis atque adornandis, Tuum deerat studium aut diligentia, non hortatio ad ea loca penitius recolenda, ubi desiderari videretur quædam animi intentio, non in iis una recolendis solertia et auctoritas. Nemo erat vel supellectile libraria, vel ullo ad hanc rem aut usu aut consilio paulo instructior, cujus Tu fidem non implorasti. Postremo in quodam colloquio, cujusmodi consuetudine me honorare soles, cum de MStorum usu et præstantia sermo inter nos haberetur, atque in mentionem incideremus vetustorum exemplarium, quæ in instructissima Bibliotheca Viennæ Austriacæ adservantur, (idque memini me fecisse dolenti potius similem, quod propter vel itineris longitudinem, vel rei ipsius difficultatem, nostrorum hominum paucissimis eorum usus aliquis contingeret, quam optanti, neque exspectanti, fore, ut mihi aliquando contingeret) Tu protinus ea, qua merito eras apud Augustissimam Imperatricem gratia, curasti, ut mihi necopinanti depromeretur exemplar et ætate et sinceritate spectatissimum, atque ad nitorem Tui Demosthenis accederet quasi cumulus, istius membranæ varietas, summa, quam vidi, et morosa diligentia exactissime descripta. Ita res maximas imperii, et gravissimas nostræ reip. curas cum literarum fortunis temperasti; atque ea studia, quæ per hosce aliquot annos summa cum inclementia nonnulli ne in otio quidem patienter adspicere solebant, Tu interea in maximis muniis exercitatissimus, non solum diligenter excolere, verum etiam utiliter propagare potuisti.

Scilicet a Te ereptum iri illud noluisti, quod est in isto fastigio dignitatis pene exoptatissimum. Noluisti tantum apud Te valere auctoritatem diuturno usu confirmatam, ut non in commovendis studiosorum ingeniis, et posterorum simul usui, Tuæque consuleres immortalitati. Nam uti nullum est magno viro impendii genus dignius, nullum honorificentius, quam quod erogatur in posteros, easque arbores conserere, quæ et alteri ætati sunt profuturæ: ita nulla est sincerior ratio laudis atque honestatis, quam prædicatio eorum virtutis, qui cultissimas disciplinas apud retroactam ætatem vel excitaverunt beneficiis, vel exemplo confirmarunt, vel propagarunt denique consilio et prudentia. Curasti igitur, ut Te ita posteritas sentiret, uti nos hodie non nisi de optimis sentimus. Eadem illa ætas, quæ cæteras res deterere aut obruere solet, Tuis semper aliquid additura est laudibus, suumque suffragium adponet, non huic tantum orationi nostræ, verum iis etiam, quæ, nescio an magis pudoris Tui conscientia permotus, an tenuitatis ingenii nostri, sentio tantum, eloqui non audeam.

Neque ab iis sane, qui negligunt omnem hanc rationem eruditionis atque ingeniorum exercitationem, vere illud dicitur, parum ad vitam atque ad remp. proficere, cultissimas licet, disciplinas, in quibus omnibus remissio quædam animorum et liberalis solummodo oblectatio quæritur; neque par esse, ut ea studia, quæ politioribus in artibus, atque in quadam elegantia literarum versantur, aut nostrum otium in iis excolendis, aut vestrum favorem in prorogandis

exercerent. Clamant ingenii facultates, parum in se esse laudabilis, si iis, qui eas in se habent, iisve, quos delectare possint, sint jucundæ, ni humano etiam generi essent quodammodo fructuosæ: proinde negligendam esse prorsus, aut exterminandam potius, eloquentiam, maxime autem cascam illam, et exoletam, et antiquorum solummodo literis inclusam, cujus si non omnis, at præcipua saltem, laus in delectu verborum, in decore clausularum, et in quadam ubertate orationis continetur.

Esse quandam incredibilem jucunditatem suavitatemque in eo genere literarum, quæ etiam occupatissimos percellere solet, nisi earum artium, quibus ad humanitatem informamur, plane rudes fuerint, neque ego negare possum, qui in antiquæ eloquentiæ auctoribus expoliendis aliquam ætatis partem contriverim, neque apud Te confiteri pudet, qui me, ut id constanter facerem, tantum omni beneficiorum genere impulisti, quantum incendisti hortatu atque auctoritate. Quid enim tam potest esse cognitu jucundum, quam gravissimis sententiis atque omni ornatu verborum distincta oratio et perpolita: ATHENIENSIUM præcipue, a quibus summa dicendi vis et inventa et perfecta esse creditur: atque ejus demum scriptoris, qui felicitate in excogitando, in explicando atque ornando nitore, tantum cæteris in ea urbe præstitit, quantum ea ipsa omnibus omnino nationibus antecellere judicatur?

Sed neque in isto genere laudis, si quid sit tamen in apta collocatione verborum, et in numerosa conformatione orationis laudandum, istorum hominum Excellentia passa est se contineri: neque ad Rempublicam adtulerunt infructuosam ingenii culturam, vel ii, qui in ista disciplina enituerunt, vel ii, qui eorum monumenta cum aliqua animorum attentione contemplantur. Quis enim nescit, multum utique conferre ad moderationem civitatis diligentissimam pervestigationem earum omnium rationum, quibus hominum mentes vel ad iram, aut odium, aut dolorem incitantur, vel ab iis reflectuntur? Verumtamen, quæ de naturis hominum et de vi omni humanitatis accurate in scholis disputantur, exarescant plane necesse est, nisi exsistat quidam, qui ea mentibus hominum ac sensibus, forensi usu, et gravitate quadam orationis, accommodare possit. Arma illa vel inflammandis animorum motibus vel extinguendis, scitissime quidem in umbra cudi potuerunt: in acie vero reipublicæ non poterunt utiliter nisi ab oratore geri. Deinde, si eorum laudamus industriam, qui de legibus jubendis aut vetandis, de perspiciendis rationibus constituendarum regendarumque civitatum, de sociis, de vectigalibus, de omni reipublicæ genere, cæterisque, sine quibus hominum societas aut esse, aut bene administrata esse non potest, quidquam literis mandarunt, quorum omnis, necessaria quidem, cognitio in exilitate quadam doctrinæ, et quasi in lineis reipublicæ

describendis versatur; quanto magis conformationem hujus disciplinæ, rationemque totius eloquentiæ, quæ et locorum opportunitate solerter disponere, et orationis lumine luculente distinguere possit, quæ illi vel prudenter investigarunt, vel artificiose tradiderunt? Perinde uti in mutis quoque artibus, tametsi eorum, qui aut in instrumentis conficiendis, aut in terendis coloribus exercentur, nemini subtilitas in suo artificii genere desit, dissimilis tamen laus et excellentior longe habenda est ea ratio ingenii, quæ in tabula perfectissimam istam imaginem exprimit, cujus in obtutu atque admiratione tota occupata erit posteritas.

His si addidero, intercedere quandam necessitudinem, qua conjungitur istius gentis eloquentia, non dicam cum Tua, qui propria quadam felicitate, non communi cæterorum exercitatione, DEMOSTHENEM exscribis, verum cum ea ratione dicendi, quæ hodie in foro, in curia, et senatu efflorescit; a plurimorum opinione non discedam. Habet enim eloquentia quosdam quasi flexus ætatis, et variam subinde maturitatem: et omnis noster forensis labor (sive id industria sit effectum, sive casu quodam contigerit, ut ad quandam quasi similitudinem contentionemque deveniretur) et sententiarum clausulis, et sermonis gravitate, et genere lacessendi et respondendi, tota denique figura orationis, quam studiosissimi quique magistri in animo conceperunt, græcæ laudi ab omni parte, quam Romanæ est propior. Nimirum ea eloquentia, quam in DEMOSTHENE, torrentis ritu, præcipitari non sine religione quadam contemplamur, deinde post ætatis aliquem decursum, in CICERONE, ubere flumine exundare, et latiori ambitu diffundi et expatiari, jam in pristinum alveum se recipere velle videtur. Non quasi aut huic impetu, aut illi ubertate præstemus; nec quasi in altero desit ornatus, in altero redundet; sed quod genere orandi ætas nostra velocitatem potius DEMOSTHENIS, quam CICERONIS copiam æmulata sit, licet ingenii præstantia et felicitate utrique multum cedamus.

Et profecto quemadmodum ea tempora, quæ DEMOSTHENEM tulerunt, imaginem Eloquentiæ nobis reliquerunt, quam feliciter imitari possimus, ita quandam similitudinem Reip. quam tueremur. Græcas urbes PHILIPPUS R. bello lacessivit. Inter eas maxime inclaruerunt ATHENÆ: nam et armorum usu et rerum gestarum fama cum plurimum posse videbantur, cæteris etiam providere et præesse solebant. Ibi cum Macedo nonnullas civitates largitionibus corrumpere, vi et obsidione concutere cœpit, num DEMOSTHENIS Tui aut deerat in prospiciendis periculis Solertia, aut in admonendis cogendisque sociis Sedulitas, aut in cunctorum denique animis excitandis Studium et Eloquentia? Alios enim nactus est, quos neque latuerunt quidem PHILIPPI insidiæ, neque propriæ fu-

git salutis ratio: verum qui otio et diuturnitate pacis nimium se passi sunt marcescere. Hi igitur Orationis quasi admotis facibus erant inflammandi. Alios rursus, qui licet MACEDONIÆ finibus proximi, incendium tamen istud omnium fortunarum aut non videre, aut non satis pro magnitudine periculi timere videbantur. Hi prudentia et omni consiliorum salubritate erant commonendi. Domi Cives suos edocuit, summum reip. esse præsidium, si quando eorum animos a PHILIPPO abalienari sentirent, quorum opibus et amicitia istius olim crevit dominatio: subveniendum esse ei opportunitate cum consiliorum constantia, tum etiam maturitate auxilii: neque tum solum timendum esse PHILIPPUM, ubi ATTICAM invaserit, verum ubi aut oppressis Sociis P. A., aut deceptis, aut quoque modo disjectis, liceret id ei facere, quandocunque libuerit. Rursus cum communem rempublicam fœderatarum Civitatum Legatus obiret, (quid enim aliud judicemus Gentes, loco quidem, moribus et imperii genere dissitas, belli tamen fortuna, et libertatis vinculo conjunctissimas, quam faciem quandam et figuram reip.?) universos pares esse posse docebat; dispersos militia, aut discordes consiliis, aut animo fractos testabatur perituros. Omnibus autem palam edicebat, unam esse cum PHILIPPO pacis rationem, eam nempe, in qua ille non hostilem animum deponeret, voluntatemque nocendi, verum etiam facultatem. Quid? Nos, quos conditio temporum fortunæ quadam similitudine pene conclusit, anne morum consiliorumve disjunget inconstantia? Anne minora ea existimabimus, majestatem reipublicæ, salutem Civium, præsidium Sociorum, vindicias Libertatis, quam ii olim existimarunt, quibus gloria et auctoritate imperii non cedimus, felicitate et fortuna superamus? Non per illos, qui in acie CHÆRONENSI, multitudine quidem oppressi, animis invicti, pro communi libertate Græciæ ceciderunt! Non per illos, qui in DETTINGENSI, melioribus auspiciis, regioque ductu, communem EUROPÆ hostem fortissime repulerunt!

Tædet Te forsitan prolixioris Orationis nostræ: tædet etiam, puto, quoniam occupata est in recensendis Tuis virtutibus. Paucis tamen repetendum, quantum vel ex summis laudibus sibi jure arroget tenerorum ingeniorum conformatio, atque ea cultura, qua juvenum animi finguntur ad omnem speciem atque excellentiam virtutis. Neque enim ista commentatio ab ea fama, quam de DEMOSTHENE accepimus, neque a Tuis moribus abhorrebit, neque denique ab indole istius loci, unde has literas ad Te dedi; ubi usus sane noster et commoratio istam saltem adtulit jucunditatem memoriæ, ut plurimos præstantissimorum ingeniorum fructus partim in optimam spem maturescere, partim jam a rep. decerpi sentirem, quos ipse nostrorum hominum cura et præceptis consertos et excultos esse recordabar.

DEMOSTHENES ille noster PLATONEM, uti Nos hodie eum cum PLATONE, et assidue audivit, et lectitavit studiosissime; atque ab eo fonte nonnullos rivos ad suæ artis studium a multis duxisse creditur. Neque ACADEMIÆ solum operam dedit, et a summo isto Magistro ornate splendideque loqui didicit, verum THUCYDIDIS eousque studiosus, ut eum octies sua manu descripsisse perhiberetur, et absumtis incendio quodam cunctis exemplaribus, eas historias memoriter redintegrasse, ab eo densitatem illam majestatemque sententiarum derivavit. A Dialecticis argumentationum subtilitates, a Rhetoribus genera causarum, infinitamque quæstionum varietatem adripuit: et cum ex sua arte colorem orationis, ex scena, atque histrionibus oris conformationem, gestum habitumque accersivit. Denique gravissima naturæ impedimenta incredibili meditatione atque exercitatione sustulit; et cum, sive laterum infirmitate, sive spiritus angustia, sive linguæ vitio, neque expedite neque plane quidem loqueretur, perfecit diligentia et industria, ut nemo eum non solum contentione dicendi, verum neque majestate vocis, aut ornatu pronunciationis ex omni memoria superaret.

Ecqua autem unquam sanctior aut sollicita magis Disciplina, quam Tua fuerit in iis Ædibus, quæ et elegantissimæ culturæ laude semper floruerunt, atque optimorum exemplorum auctoritate abundarunt? Nihil ibi defuit, vel ad fingendam, vel ad perficiendam eam speciem excellentiæ, quæ futura esset optima: non virtus propria, quam exerceres, non aliorum, quam imitareris. Et cum Naturæ contigerit beneficio, ut præstantissimam haberes animi indolem, quam excoleres, accessit etiam illud Sapientiæ, ut id velles quam severissime, tum Fortunæ, ut optimis innutritus præceptis id etiam posses pari cum utilitate. Non Tibi quidem eadem, quæ oratori Tuo, oblata est concertatio, neque necesse Tibi fuit luctari cum pervicacia naturæ: erat tamen contentio, ratione quidem confligendi non levior, victoriæ certe laude illustrior. Vicisti generis nobilitatem, industria, lenocinia ætatis, continentia, ædium denique istarum claritudinem, exemplo. Meministi, non qualis esses, sed qualis eras futurus. Cedebat juventus utilitati publicæ atque exspectationi communi: cedebat elegantia morum, studiorum severitati: natalium splendor, philosophiæ præceptis: dignitas artibus. Jam tum enim præsensisti eos honores, quos civitas erat Tibi debitura, atque uti deberet, elaborasti. Non enim prius eminere statuisti, quam Tibi in animo descripsisti, quantum esset laboris in eminendo. Mature ergo in literarum sinu excellebas, licet non hoc genere excellentiæ, quo deinde inclaruisti, eodem tamen animo excellendi. Pulchrum illud sane et honestum, ut, qui omnigenas artes benevolentia sua olim erat complexurus, prius id experiundo disceret, quale esset innutriri, quale antecellere in optimis.

Laudabilis quidem est omnis animorum institutio: neque tanta unquam fuit aut in nascendo ingenuitas, aut conditionis prærogativa, cui non aliquantulum addidit perceptio istarum artium, quas profitemur; sive contulerint ad exercitationem adolescentiæ, sive ad subsidium senectutis: sive sint, ubi Illa ætas suum otium consumere possit cum innocentia, aut hæc cum quodam fructu jucunditatis: denique sive tutandis, sive ornandis moribus sint repertæ. Tu interea parum contentus necessario illo, sed pervulgato, literarum usu, adtulisti ad hæc genera studiorum non magis ornamentum aliquod et dignitatem, quam invidiæ quasi cumulum, cum unumquemque nostrum, qui ad singulas eruditionis species comparamur, tantum naturæ benignitate, et industriæ laude antecellueris, quantum antecellas loco et conditione. Ea existimatione cum statim floreres, petebaris a republica, non ab ea ornari petebas. Consecutus es omnia honoris ac dignitatis præmia, atque ea quidem ætate, quæ non in adipiscendis honoribus, sed in animo fingendo, sollicita esse solet. Legationes arduas atque longinquas pro republica obiisti, cum adhuc maturum videri poterat de primordiis civilis scientiæ, et de rerumpublicarum generibus, moribus et institutis meditari.

Quam deinde ætatis partem transegisti, aut laudibus vacuam, aut sterilem felicitate? Non civiles rationes gloria caruerunt: non domesticæ gratia et fortuna. Tibi enim publicis licet et muniis, et honoribus innutrito, elargita est natura omnes elegantias privatæ felicitatis, quibus fruereris: elargita est etiam optimam artem fruendi. Natus summo genere, utroque parente nobilitatus, eaque usus conditione nascendi, ut non honoribus, quos contulimus, auctus, verum ad eos condecorandos factus videreris, magna cum omnium spe, magnaque fiducia ad rempublicam gerendam accessisti. Et quanquam, quæ natura aut fortuna darentur, in iis rebus Te vinci posses æquo animo pati, ut dixit ille Crassus, si tamen vinci poteras, utile tamen fuit reipublicæ, sicut Tibi gloriosum, tot quasi pignora constantiæ, in regem fidei, in rempublicam meritorum, in utraque prosapia numerari, quot numerat Carteretorum et Granvillorum domus. Quid memorem Tuum summum maximumque honorem vultus, dignitatem oris, atque ætatis vegetam et indeflexam maturitatem? Quid multas magnasque necessitudines, urbanorum officiorum frequentiam, et politissimas in agro rusticationes? Rara illa et sincera undique felicitas, contigisse uni non magis in senatu eloquentiam, gravitatem in conciliis, in rebus agendis experientiam, quam in aditu facilitatem, elegantiam in congressibus, in sermone leporem, humanitatem in amicitiis, maximam denique dignitatem maxima comitate temperatam? Novimus Te pari constantia res serias maximasque tractare, atque has nostras elegantia: animumque Tuum ea celeritate hinc inde delabi, ut difficile esset dijudicare,

utrum major esset in rebus imperii concipiendis, an exquisitior, dum doctrinarum omnium fontes recluseris, an demum incredibilior, quod utramque laudem tam feliciter conjunxeris. Hinc non otium Tibi solummodo, sed bene dixeram negotium, literarum luce distinctum. Attamen tanti interea non Tibi sit vel Tuus ipse Demosthenes, neque ea, quam descripsisti, methodo concinnatus, neque iis, quas comparasti, suppetiis instructus, nequa ea, quam voluisti, manu recensitus, Te ut carere posset respublica; aut, utilitatis communis impendio, Te nimium allicerent privatæ hujusmodi elegantiæ. Sinito Te tamdiu a Tuo Demosthene divelli, dum præsentia curas: Jam dudum enim a Te provisum est, ut vestra commemoratio in animis et sensibus posterorum divellatur nunquam.

Interea autem, dum Te illuc sequitur, et in civilem vitam comitatur, gratulatio nostra, nescio, quod genus laudis et virtutis aut adriperem primus, aut cui insisterem lubentius. Memoremne Provinciam, quam Pro Rege, in ipso juventutis flore, administrasti, summa cum omnium exspectatione aditam, et procuratam admiratione, et relictam desiderio? Si domesticas nostras et magis proprias felicitates recolam, ibi meminisse oportet summam cum Optimo Rege gratiam, et nostræ reipublicæ rationes maxima animi constantia, incredibili ingenii vigore, optimo consilio et sapientia, feliciter et vigilanter sæpius gubernatas. Meminisse oportebit, qualis quantusque fueris in senatu, et in conciliis; summam atque incredibilem gratiam gravitatemque sententiarum, facundiam in voce, severitatem affirmationemque in vultu, in oculis, habitu, gestu, toto denique corpore naturalem quandam et ingenitam vim et eloquentiam. In negotiis publicis expediundis, quanta alacritas sine trepidatione, quanta vigilantia, propemodum cum animi remissione conjuncta? In Quæstorum Scribarumque operis excitandis novus et insolitus, sed reipublicæ utilissimus, ardor, sine strepitu, sine molestiis, et fere sine specie, diligentiæ. In Legatorum denique congressibus elucebat summa et maxima experientia, ea, quæ cujusque nationis vota et necessitates pene anteverteret; maxima tamen ubique comitas, neque ulla per interpretem oratio.

Verum, uti oratio nostra a Demosthene exorsa tandem in ejus editore desinat, abunde mihi gratulor, oblatam esse hanc opportunitatem, ubi vota publice nuncupare possim, ut hoc sedulitatis meæ et diligentiæ qualecunque monumentum, ita etiam perpetuum sit argumentum animi Tibi Tuæque dignitati addictissimi. Nunquam autem illucescat ille dies, ubi vota, quæ pro Te nuncupo, utilitate potius extorqueri videantur, quam fide Tibi deberi. Neque interea hæc eo dico, quo quidquam in hac nostra tenuitate, aut Tuis rationibus adjumenti, aut reipublicæ emolumenti futurum esse arbitrer,

verum ut palam declararem, id quod mea conditio patitur, et mores postulant, me nullius omnino beneficii, qualia multa in me contulisti, posse esse immemorem. Omnium autem novissime, gratiæ Tuæ et commendationi debeo, quod iis adjutus, tantum apud optimum præsulem Lincolniensem, morum et sanctitate pariter et elegantia spectabilem, valerem, ut munere illo honorifico, quo hodie apud eum fungor, me augere dignaretur: cujus ratione id mihi non solum oblatum est honoris, ut in ejus et curarum et consiliorum quasi communionem admitti contingeret, verum etiam beneficii, ut tantam amicitiam excolere, et virtutem propius imitari liceret.

Vale, Vir Nobilissime. Ut gaudeas, utque rem bene geras, ex animo comprecatur

Dignitatis Tuæ, honoris atque excellentiæ studiosissimus,

Tibique omni officiorum genere devinctissimus,

Dabam e Coll. Div. Iohan. Cantab. ipsis Idib. Decembribus Anno MDCCXLVII.

IOHANNES TAYLOR.

IOHANNES TAYLOR

Tertium hunc Demosthenis Tomum Lecturis

S.

Quæ præfatus sum olim, cum Leptineam in publicum emisi, ea fere omnia hic repetenda esse arbitror. Nam uti tunc, quid in me præstandum receperim, ita hodie, quid præstiterim; simulque quid me impelleret, ut insolito hoc ordine edendi uterer, qui nonnullis præposterus videri potest, id utique lectorem eruditum meis verbis æquum est edoceri. Qui profecto eadem opera intelliget, eam methodum, quam tum mihi in hoc opere exsequendo præscripsi, jam maxima fide et religione a me esse observatam.

Eam igitur, quam dixi, orationem prodire jussi, et a studioso lectore versari, ut perspiceret meum in his Auctoribus evulgandis studium et consilium: ut haberet industriæ meæ quasi pignus aliquod et tesseram, unde experimentum capere potuisset, quid de futura editione exspectandum foret: maxime vero omnium, ut illud constaret, si quibus hæc mea opera aut intempestiva, aut non necessaria esse videretur, sc. non hactenus prodiisse editionem Demosthenis ea, qua par erat, fide et diligentia emaculatam.

Nam cum earum, quæ olim emittebantur, pleræque ex sanis et

vetustis satis exemplaribus hinc inde erant depromtæ, sequebatur, ut, quod singulæ vix perficere poterant, id ab omnibus collatis invicem et diligenter inter se comparatis æquum esset exspectare. Nimirum illa erat Francofurtensium provincia, qui, cum editionem Demosthenis A. D. 1604. in ea urbe procurarunt, omne illud, quod præcesserat, in suo opere complexuri videbantur. Membranas, unde antiquissimæ editiones excudebantur, suppeditarunt variæ Italorum bibliothecæ: Jam vero, cum Hieronymi Wolfii, tum Gul. Morelii opera, accesserunt variæ lectiones, quas hic ex Gallicanis, ille ex Germanicis exemplaribus derivavit. Verumtamen sive festinatione nimia, sive illud accidit incogitantia et temeritate, sive denique eorum hominum ad tantas res exsequendas imbecillitate, nihil ab iis profectum est hoc nostro scriptore, eaque exspectatione dignum. Tantum enim abest, ut editiones antiquæ sibi invicem maturam lucem affunderent, ut aliquando et pessima fide, et indiligenti maxime manu exscriberentur.

Ut igitur meam qualemcunque operam tam utili consilio admoverem, id, quod Francofurtenses illi in animo agitarunt, effectum autem non dederunt, in me recepi: eaque modestia, quæ meos mores decet, ea tamen fiducia, quæ mentem sequitur infiniti fere laboris consciam, lectori meo commendo hanc operis Demosthenici particulam vulgatis omnibus longe emendatiorem. Multum sane ad hunc nitorem privatim contulit Aldus cum P. Manutio Fil., Bern. Felicianus, qui fuit homo accuratissimus et diligentissimus, deinde Dion. Lambinus, omniumque laboriosissimus Hier. Wolfius, cujus editione utor. Hi mihi omnem istam, quæ in medio jacebat, laudem fere præripuerunt: reliquerunt arduam istam provinciam, sc. ut eorum demum et industriæ et solertiæ aliquid adderem, quod lectorem eruditum promereri poterat.

Editiones igitur istas binas a Manutiis, tertiam a Feliciano procuratam, necnon luculentam illam ornatamque, sed, quod dolendum est, minus accurate impressam, quam excuderunt Parisienses, opera potissimum D. Lambini, eas utique omnes verbo tenus diligenter et sollicite excussi: neglectis duabus Hervagianis, quarum unam ex Aldina, alteram ex Veneta Feliciani, claudestino consilio derivari comperi. Proximum erat, ut Codd. MStorum opem implorarem: quot autem ii qualesque fuerint, quos vel precibus vel gratia hactenus adhibere poteram, deprehendet bonus lector ex syllogo isto sive catalogo, quem huic allocutioni subjeci. Porro neque contemnendæ erant interpretationes, sive pristino latinorum sermone, sive recentioribus, quibus hodie utimur, a variis concinnatæ. Eas autem duplici consilio evolvebam, cum ut earum auctoritate motus, adno-

tarem, si quando in vertendo minus feliciter cederet Wolfio, qui tamen istam provinciam improbo labore, nec minori laude administravit: tum ut veritatem lectionis in textu Demosthenico forte fortuna elicerem; siquidem antiquiores interpretes, longe secus ac hodierni, sæpissime vetustissima exemplaria in usus suos sedulo conquirere, eorumque fidem in vertendo sequi solerent. De Demosthenis autem interpretibus, qui cum numero sint plures, linguis et laude diversi, commodior erit dicendi locus: ad notarum delectum propero. In ea autem operis parte, præter Wolfiana pene omnia, (recisis paucissimis, immo nullis) ubi textus laborare videretur, aut Codd. discrepantia quidquam conferre ad ejus aut nitorem, aut sanitatem, ibi consilium meum admiscui. Id autem quale fuerit, neque mei est loci disserere, neque, si id summopere voluissem, jam fuisset integrum, cum judicio communi me meamque in ea re existimationem penitus submiserim. Porro autem, quæcunque in eruditorum scriptis ad auctorem nostrum vel elucidandum, vel emendandum quidquam momenti habere viderentur, sedulo investigavi. Postremo plurimum acceptum refero humanitati et doctrinæ summorum et præstantissimorum hominum, Jer. Marklandi, et Jacobi Jurini, quorum amicitiam impense colere, atque operam egregie in Demosthene navatam maximi semper facere, et soleo et debeo.

His adjungam licet operarum Typographicarum curam, meamque in ea causa non vulgarem sollicitudinem, aut contemnendam diligentiam; characterum elegantiam, et paginarum accuratam convenientiam. Curavi omnium primus, ut, qualis foret ratio exarandi et distinguendi Græca, talis quoque in Interpretatione Wolfiana religiosissime adhiberetur; quantum id sineret utriusque linguæ, Græcæ sc. et Romanæ natura et proprietas. Siquando occurrant (occurrunt autem sæpenumero) verba, quæ legitima vocari possunt, leges sc. populiscita, testimonia, ritus, aut istius generis monumenta, ea omnia utrobique literis majusculis discriminari volui. Cum et in iis causæ ipsius rationes sæpissime contineri sensi, et præterea eo consilio quendam quasi Thesaurum, sive repertorium juris Attici lectori meo ob oculos repræsentatum iri credidi. Postremo autem omnium, flexus istos et diverticula orationis (incisa majora, sive paragraphos vocant) nova quadam ratione distinxi, non pari verborum clausula, aut æquali orationis portiuncula, ut illi solent, dimensus, sed argumenti potius pondere, et locorum, quos vocant, varietate; de eorum prolixitate, aut brevitate contra parum sollicitus. Istiusmodi ergo periodi ubique a litera majuscula ordiuntur. Ita sane provisum est, ut nec ea abesset utilitas, quam nonnulli ex tali distinctione expetiverunt, neque, textum identidem interpellando, suus a pagina decederet nitor.

Non autem inconsulto prima egreditur hæc orationum Demosthenicarum divisio, quam Wolfius tertiam constituit; in qua etiam parte nostræ pariter editionis demum erit reponenda. Scilicet id factum est auctoritate præcellentissimi atque honoratissimi Viri, cui non solum cunctas hujus editionis, verum etiam vitæ meæ atque officii rationes merito suo maximo lubens submitto. Cum enim unusquisque tomus seriem orationum complectatur, quæ et argumenti natura, causarum ratione et genere orandi a cæteris sunt distinctæ, et suis quasi limitibus circumscriptæ; et parum idcirco referret, quo ordine unumquemque aut typis mandarem, aut denique evulgarem: cum hoc, inquam, esset integrum, ideo maluit Vir nobilissimus, ut has orationes emitterem primas, quæ, cum cæteris nullo genere laudis cedant, tum etiam ejusmodi sint, ut novitate quadam lectorem eruditum delectare possint. Accidit enim, id quod infinita fere experientia cognovimus, ut unusquisque pene in iis orationibus, quæ remp. et civitatis rationes spectant, occupatus et quasi conclusus detineretur; paucissimi autem nescio qua inertia se produci sinerent vel ad contemplandam eam subtilitatem, quæ in Leptinea enitescit, vel impetum illum et violentiam, quæ in Midiana dominatur; neque porro intelligerent, quibus aculeis, quam arguta oratione, et quanto eloquentiæ flumine, perniciosis legibus, cujusmodi erant illæ ab Aristocrate, et a Timocrate rogatæ, eloquentissimus ille civis, reip. causa, restitisset.

Volumen interea II., sive tomus ille, qui Æschinis orationes tres, et duas Demosthenis ἀντιπάλους, sc. de perperam obita legatione unam, alteram de corona complectitur, magna ex parte jam est absolutus. Qui ubi confectus fuerit, simili lege et conditione faxo ut distrahatur.

Monendus es porro, amice lector, nobis jam institutum esse secundis consiliis, quæ aliquando ratione vincunt, telam hanc, quam texere occœpimus, in quinque sive partes, sive volumina dispescere. Auctor ipse, non Wolfiano magis consilio, quam genere concionum, quadrifariam distribuitur. Quo igitur absoluto, tomus ille postremus accipiet, inter alia, monumenta, quæ Vett. scriptores de vita, scriptisve Demosthenis etc. literis consignarunt: Ulpiani, aliorumque, quæ comparari possunt, scholia ad textum accommodata, et a mendis repurgata: novam adnotationum seriem, si qua forte occurrant vel explicatius confirmanda, vel in melius mutanda: MStorum lectiones varias, quas in notis nostris non attigimus: Indicem denique atticum locutionum uberrimum atque accuratum.

Patiatur æquo animo lector meus se a me denuo obsecrari, uti nolit vel MStorum, si qua fuerit, notitiam, vel in Demosthenem obser-

vatorum usum mihi invidere. Utriusque generis exempla plurima, currenti, ut aiunt, rota, lubenti et gratissimo animo me accepisse prædico. Me interea measque curas favente animo, quisquis es, accipito, neque nescius esto, me in iis, quæ fidem, modestiam, aut sollicitudinem desiderant, Demostheni non defuturum.

CONSPECTUS

EDITIONUM MANUSCRIPTORUMQUE,

Una cum NOTIS, *quibus, compendii gratia, designantur.*

Ald.] EDITIO Demosthenis Græca, Venetiis procurata ab ALDO PIO MANUTIO, A. 1504. Fol. Juxta istud exemplar descripta erat Editio Basileæ impressa ab Hervagio 1532. Fol.

Felician.] Editio Græca, rara et emendatior, quam curavit I. BERN. FELICIANUS, impressit autem Venetiis Franciscus Bruciolus 1543. 8. Hanc etiam, ne literula quidem immutata, typis suis exprimi voluit Hervagius, Bas. 1547. 8.

Manut.] Editio Græca, satis accurata et melioris notæ, quam dedit PAULUS MANUTIUS Venetiis 1554. 8.

Morel. Benenat. Paris. Lutet.] Pulcherrima et luculenta Editio Græca, ex Aldina expressa, et cum plurimis Codd. MStis in bibliotheca Regis Parisiensi collata. Eam utique inchoavit GUL. MORELIUS, Typographus Regius, intermissam vero, sive ob intestinum bellum, sive Morelii obitum, post decennium elapsum redintegravit Successor ejus I. BENENATUS: cujus rogatu DION. LAMBINUS Monstroliensis Editioni invigilavit, suasque notulas ad finem operis adjecit. Par. 1570. Fol.

MSS. Ald.] Lectiones variantes, quas ex Codd. quibusdam MSS. *Aldus Manutius* suæ Editioni subtexuit.

MSS. Felic.] Lectiones MStorum, quas similiter suæ etiam adjecit *Felicianus*.

MSS. Manut.] Iterum eæ, quas *P. Manutius*.

Codd. Regg. vel Paris.] Octo exemplaria in bibliotheca Regia Parisiensi adservata, quibus usus est *Morelius* ad editionem Lutetianam adornandam. Eorum notitiam, quam ille nobis invidit, mea opera deprehensam, Lectori erudito hic proponam: scil.

α.] Sive Codex Morelianorum primus eo utique indice in margine ejus editionis notatus, locum habet hodie in bibliotheca Regia 2190. Plurimas Demosthenis orationes complectitur cum Scholiis, sive glossis, hactenus ineditis. Videtur seculo decimo sexto, aut eo circiter fuisse exaratus.

β.] Hodie 2189. Codex probus, seculi undecimi. Orationes paulo plures complectitur, quam præcedens. Præmittitur Vita Demosthenis anecdota, a Zosimo Ascalonita conscripta: alia rursus ab anonymo quodam. Eas utique ad meos usus descriptas quinto hujus operis volumini reservavi.

γ.] Hodie 2270. Continet duodecim orationes, anno 1480. descriptas.

δ.] Exemplar istud, quantum elicere possimus, duarum tantum est orationum, sc. de Falsa Legatione et contra Midiam. Quem locum hodie obtinet, qua ætate descriptum, aut qua demum sit præstantia, pervestigare nequeo.

ε.] Hodie 2188. codex optimus, in quo totus Demosthenes describitur, seculi decimi tertii.

ζ.] Hodie 3276. Exemplar recens, utpote seculo decimo sexto exaratum, continet orationes in Leptinem, de Corona et de Falsa Legatione.

η.] Codex præstantior, seculi duodecimi. Videtur hodie ita designari, sc. 2772.

ϑ.] Hodie 2187. Plura complectitur. Codex, uti a Viro doctissimo describitur, cum optimis numerandus, duodecimo seculo exaratus.

Obsop.] Exemplar admirandæ vetustatis, verbis utor Obsopœi. Illud utique Anno 1533. cum editione Aldina contulit Vir ille eruditus, multaque inter conferendum scite observavit. Ea primus protulit Hieron. Wolfius, qui exemplar Pannonium nominare videtur.

Aug.] Exemplar et ætate et fide spectatissimum, ad civitatem, quæ Augusta Vindelicorum dicitur, pertinens. Demosthenis fere omnia complectitur. Excipiuntur enim solummodo epistolæ, orationes funebris et amatoria, exordia concionum, et privatæ orationes

quinque. Codicem illum in Wolfii usum ad minorem Hervagianam diligenter exegit Simo Fabricius Marcopibertanus, Francus. Vide Hieron. Wolfii literas nuncupatorias ad Senatum Augustanæ reip. datas, literas item Simonis Fabricii, hujus codicis variantibus præfixas, supra pag. lxxiii seqq. porro autem, Reiserum, Hoeschelium, et Ebingerum, qui de bibliotheca istius civitatis commentati sunt.

Ital.] Codex Italicus, atque haud scio, annon ex ditione Veneta, cum editione Aldina comparatus. De quo nihil præterea Francofurtenses, qui videntur primi adhibuisse.

Vindob.] Codex Augustissimæ Vindobonensis Bibliothecæ, Nesselio philosophicus græcus Par. IV. N. LXX. bombycinus, et bonæ notæ, in folio, constans foliis ducentis triginta novem. Liber ille, qui plurimas orationes complectitur, diversæ est ætatis: Nam post orationem de Rhodiorum libertate incipit perantiquus character decimi circiter seculi, quo cæteræ deinceps orationes hoc codice comprehensæ exarantur. Hunc gratia et interventu Nobilissimi Comitis Granvillii, in usum meum accuratissime contulit Dominicus Bricherius Columbus I. F. Patricius Finariensis.

Baroc.] Codex Baroc. Num. LXXIII. tredecim circiter orationes continens cum epistola prima. Scribitur in charta bombycina, foliis ducentis sexaginta duobus, atque ad seculum fere decimum tertium aut quartum assurgit.

Lindenbrog.] Codex optimus, sed incertæ patriæ, cujus varietates decerpsit Fred. Lindenbrogius, atque sedulo ad oram adnotavit posterioris Hervagianæ, in bibliotheca reip. Hamburgensis adservatæ. Apographum istud debeo humanitati I. Christiani Wolfii in ea urbe Professoris celeberrimi, qui in me immerentem plura ultro indicia animi benevoli contulit. Neque prætereundum est, quod nuperrime aliud similiter apographum ejusdem codicis ad eandem pariter editionem adnotatum humanissime ad me transmisit Vir præstantissimus Kenneth Mackenzie Iuris Cæsarei in academia Edinburgensi Professor: Cujus studium et benevolentiam hac grata animi mei significatione carere nolui.

Ven.] Codex, ut constare posse arbitror, Sancti Marci Venetiis. Variantes excepit Vir industriæ et fidei summæ Petrus Pithœus, cujus in remp. literariam merita declarabit tibi Thuanus Historicus: Ex Aldino exemplari in bibliotheca Bodleiana Oxoniis, cui ea adleverat Pithœus.

Bodl.] Variæ lectiones, notæ et observatiunculæ, desumtæ e margine Exemplaris Hervagiani prioris, in eadem bibliotheca.

Cant.] Annotatiunculæ, ut credi par est, Claudii Groularti (de eo vide Præfationem Lysiæ, pag. 15.) ex Aldino exemplari in bibliotheca Regia, quæ est Cantabrigiæ.

His subnectam licet Codd. qui mihi magno usui et adjumento fuerunt, licet ad hunc tomum non pertineant. *Voss. Baroc.* 2. *Baroc.* 3. *Laud. Mead. Locker. Coislin. Reg.* 1. *Reg.* 2. etc. *Bern. Mor.*] Sive sint ii, qui concionum nonnullas, quas Demosthenes in Senatu habuit, complectuntur: Philippicas intelligo, vel quasdam de isto grege. Ex iis nactus sum Vossianum, Baroccianos duos, Laudianum etc. Sive sint ii, qui Æschinem solum descriptum habent. In qua familia primus memorari debet codex Viri præstantissimi et a me multum colendi *R. Mead* Archiatri. In eo exarantur tres ejus orationes, cum epistolis duodenis, nimirum omne, quod de isto homine ad nos pervenit. Codex doctissimi viri *I. Locker*, Londinensis, orationem contra Timarchum et Olynthiacas duas habet, et est bonæ frugis plenus. Plurimum etiam me debere profiteor gratiæ et humanitati domini *Richardi Ellisii*, τοῦ μακαρίτου, de literis ipsis, iisque, qui literis bonis operam navant, bene meriti. Hujus enim gratia excussi mihi sunt Codd. Parisienses, in quibus Æschines ille describitur, veluti Coislinianus num. CCXLIX. membranaceus, decimi plane seculi: ex Regia bibliotheca itidem plures, sc. numero, 2778. 2775. 3273. 3279. Deinde excerpta quædam ex MStis ignotis, quæ in Æschine suppeditarunt oræ librorum vel *Edv. Bernardi* in Bibl. Bodl. Oxon. vel *I. Mori* Episcopi Eliensis in Regia Cantabrigiensi.

Harl.] Codex Harleianus adservatur in bibliotheca Illustr. viri *Edv.* nuper *Comitis Oxoniensis*, qui, cum viveret, me amicitia sua multisque animi benevoli argumentis auctum esse voluit. Eleganter quidem scriptus, antiquus et bonæ indolis. Ultra orationes publicas (sunt autem illæ præter Philippicas etc. orationes Æschini oppositæ) non progreditur: Et eo sane termino plurimos Codd. MStos concludi sensi. Liber ille quondam ad Ecclesiam Ripponensem in agro Eboracensi spectabat.

Codex *Iacobi Harris* Sarisberiensis, Armigeri, Viri non solum literarum elegantia, verum omni genere laudis præstantissimi. Pertinebat olim ad *Eman. Martinum* Decanum Alonensem, cujus descriptione utor, sumta ex ejus epistolis VI. 12. "Codd. porro manu exaratos nactus sum aliquot—Alter antiquiorum Rhetorum

selectas orationes [continet] ut Demosthenis, Aristidis, Himerii, Hyperidis, Libanii: cui adjectæ sunt Philostrati vitæ Sophistarum et Platonis Gorgias. Videtur autem hic codex fuisse olim *Nicephori Gregoræ*, ut ostendit ejus chirographum in interiore tabula hinc inde scriptum. Quo etiam nomine permagno a me æstimatur." Hactenus ille. Codex est Pergamenus, et melioris notæ, et easdem fere, quas superior ille Harleianus, complectitur orationes, nempe quas *publicas* vulgo nominare solent. Ex eo nactus sum solummodo Variantes Philippicarum IV. Nam cum MS. ille beneficio Viri amicissimi ad me Cantabrigiam mitteretur, ut cæterarum, quæ supererant, varias ipse αὐτολεξεὶ excerperem, in itinere, mala quorundam fide, interceptus est, et ex eo tempore diu frustraque a me quæsitus: sive imprudentia, sive consilio et dedita opera sit discerptus. Hunc SI QUIS adhuc, nec prece nostra, nec pretio delinitus, domi in pluteo CONCLUSERIT, VEL quovis modo FRAUDEM FAXIT, DEÆ FIDEI SACER ESTO.

EXCERPTA
E TAYLORI SCHEDIS
DE
DEMOSTHENIS ET ÆSCHINIS
CODICIBUS MSTIS ET EDITIONIBUS,

VITA, FORTUNIS, REBUS GESTIS, ORATIONIBUS, &c.

IN magno numero voluminum, ab Antonio Askewio V. C. olim ad me Londino missorum, quibus olim Io. Taylor, ad Demosthenem Æschinemque suum edendum usus fuit, est volumen molis ingentis, in quod Taylor quæcunque legenti occurrerent de vitis et fortunis paris hujus oratorum contulit. Ipse præscripsit indicem capitum hunc.

Codd. MSS. Editiones. Antiqui Critici. Neoterici seriatim. Forma Operis. Critici iterum. Auctores ab Ulpiano laudati. Demosthenis orationes dubiæ, argumenta etc. Præfat. Στίχοι. Miscella. Contenta Voluminis quinti. Period of LXXX. years. Ex Scholiasta MS. Æschinis. Compendium vitæ, [Demosthenis puta.] Miscella. Vita Demosthenis. Auctores emendati in Editione Dem. Cantabrigiensi. Sophistæ. Vita Philippi. Demosthenes varii. Post Philippica. Hæc fere omnia verbotenus fideliter relata hic prodemus.

CAPUT PRIMUM

De codicibus mstis Demosthenis in primis, sed et Æschinis.

ROMÆ. In Bibliotheca Vaticana juxta Montefalconium. Pluteo 2. orationes quædam. Orationes 47. Orationes quæ reperiuntur. Demosthenes cum Scholiis. Plut. 3. Zosimi Ascalonitæ Scholia in Dem. Juxta Ryckium vero Demosthenes cum Scholiis ineditis Zosimi. Ryckii (scripsit ille, credo, in Capitolio) Catalogus MSS. Codicum Vaticanæ asservatur in Bibl. Regia Cantabrigiensi. Apollonius in Æschinem. Æschinis Vita et Opera. Ej. epistolæ.

In bibliotheca Reginæ Sueciæ, hodie Vaticanæ Codex 855. Dem. orr. et Vita per Liban. Cod. 1643. Dem. orr. quædam ex græco translatæ. In bibliotheca Palatino Vaticana juxta Sylburgium Cod. 104. Dem. orr. quædam et Epistola Philippi. Cod. 113. Dem. Orr. quædam cum Libanii prolegomenis. 142. Olynthiacæ et pro Corona. 162. Dem. Orr. 30. 193. Dem. Orr. cum scholiis marginal. 224. Dem. Orr. privatæ. 340. Philipp. 3. et 4. et pro Corona. Ibidem juxta eundem Cod. 51. In tres Æschinis oratt. scholia. 132. Æschinis Epistolæ. 134. Æschinis oratt. π. παρ. et in Ctes. 58. Dionys. Hal. de Demosthene. In Bibl. Barberina Demosthenis editio Basil. 1549. in octavo cum notis mstis.

FLORENTIÆ. In bibl. Medicea juxta Montefalcon. See Langius at the end of Lambecii Prodromus. Plut. 4. Cod. 24. Dem. or. funebris. 33. iterum. Plut. 9. 30. orr. nonnullæ. Pl. 50. 1. Exhortationes trium Philosophorum, vid. Æschinis, Demadis atque Demosthenis. Pl. 53. 17. orr. 4. e græco in lat. translatæ per Io. Aretinum. Pl. 56. 1. Anonymi argumenta in nonnullas Dem. orr. Pl. 57. 29. Olynth. tres. Pl. 59. 4. Dem. orr. privatæ. 8. variæ. item 9. et 10. et 19. 26. oratt. 21. et Epp. 6. 27. orr. 38. 29. orr. tres. 39. aliquot. 46. π. παραπρ. 47. Olynthiacæ. Plut. 57. 12. Æschinis Epp. 45. Eædem et Æsch. oratt. tres, vita et Apollonii Enarratio. nec non Pl. 58. 6. 59. 5. 63. 33. 70. 4. et 28. 80. 18. item 66. 31. Glossæ in Æsch. Orr.

In Bibl. Monasterii Benedictinorum B. Mariæ juxta Montefalc. Dem. Orr. codex membran. recens. Orr. et epistolæ cod. bombyc. Sæc. 16. Alius membran. recens. Æschines in ch. bombyc. Sæculi 16. Ej. epistolæ in codice recenti. In bibl. S. Marci Dominicanorum Dem. orr. contra Æschinem. Item Philippicæ. Leon. Aretinus transtulit cum præf. ad Nicol. Medicem.

Cesenæ in bibl. Fr. Minorum, quæ olim fuit Malatestarum, Dem.

Orr. MEDIOLANI. in bibl. Ambrosiana juxta Montf. Dem. Orr. cum scholiis Bonamici et aliorum. Codex alius bombycinus recens. Codex alius Sæc. 16. Harpocrationis lexicon, atque in eodem codice, qui recens est, orationes 10. oratorum. Æschinis oratt. tres ter in membr. et bombyc. Ejusdem epistolæ.

VENETIIS e catalogo Laur. Theupoli Eq. Codex 416. Fol. membran. Sæc. 10. foliorum 323. Dem. Orr. omnes quæ exstant, et epistolæ præfixis Libanii et aliorum argumentis. Cod. 417. 4to. Sæc. 15. foliorum 300. Dem. Orr. 50. Cod. 418. 4to. membr. Sæc. circiter 11. foll. 338. Dem. orr. 32. Cod. 419. 8vo. chartac. Sæc. circiter 15. foll. 351. Dem. orr. 14. Codd. 420. 8. Sæc. circ. 14. foll. 460. Dem. orr. et epistolæ cum Libanii argum. Cod. 438. 8. Sæc. circ. 14. chartac. foll. 280. Dem. or. π. παρ. et π. στεφ. cum Libanii orr. et quibusdam Luciani. Cod. 510. 8. chart. Sæc. circ. 15. foll. 203. Dem. Philipp. 1. 2. Olynthiacæ tres. alia. Ad mstum quendam Venetum conformatur celeberrima editio Brucioli. Editio Aldina in bibl. Bodleiana confertur cum codice antiquo msto manu P. Pithœi. Codex ille est Venetus hoc titulo 5. A. supra designatus. Adnotavit enim Pithœus quodam in loco ταῦτα εἰσὶ ἐν παλαιῷ τοῦ ἁγίου Μάρκου. Et orationes habemus istius viri diligentia collatas quinquaginta. NB. Double Transcript. One Harleyan. the other more faithful. viz. transcribed from the marg. of one copy of Aldus into another.

Card. Bessarionis apud Montfauc. Bibl. Bibl. Mss. et Lamy Delic. Erud. Capsa E. Demosth. orr. omnes in pergameno. Caps. F. Dem. orr. 50. et epist. in papyro. Dem. orr. 22. et epp. pergam.

In locis incertis. Codex Italicus, atque haud scio annon ex ditione Veneta, cum ed. Aldina comparatus, usi sunt Francofurtenses primi in editione sua adornanda. Æschinis codex Fulvii Ursini. v. P. Fabri Agonist. l. 30. init.

Codices manuscripti Gallici. PARISIIS. Octo Dem. exemplaria, in bibliotheca regia, quorum ope Morelius Lambinusque editionem suam concinnarunt. Eorum notitiam et ætates habes ad initium tomi tertii Dem. Ed. Cantabr. De codicibus regiis Lutetiæ vide Cl. Sallierii literas. Ibidem in eadem bibl. regia sunt Æschinis hæc. N. 3280. Æschines. et alii quatuor a Cl. Sallierio ad ed. Stephani de anno 1575. diligenter collati et a me sic designati 2775. orr. tres. (mihi Reg. 1.) 2778. orr. tres. (mihi Reg. 2.) 3273. π. παραπρ. (mihi Reg. 3.) 3279. contra Timarch. (mihi Reg. 4.)

Præter octo ista exemplaria regia, quibus usus est Lambinus, sunt etiam Cod. 2753. bombycinus, continens Dem. Æschinis etc. opera, scriptus ab Antonio Mediolanensi circa A. 1480. Montefalc. Palæogr. Gr. p. 84. Vocabatur ille aliquando Antonius Damilus, genere Cres. Codex 2771. bombycinus itidem Dem. opera Nicolaus Blastus scripsit A. 1484. Montfauc. ibid. NB. in codice 2753. continentur Dem. Æsch. et Aristotelis Opera. Antonius ille Damilas Mediolanensis (dicitur etiam Cretensis, quia in Creta natus et educatus) Mediolani consedit, et multos codd. græcos descripsit circa A. 1480. 1490.

Codices Regii Paris. juxta Catalogum impressum. 2930. Æschinis oratt. tres cum Scholiis in ed. Sæc. 15. 2934. Dem. orr. 58. et Epp. et procemia. Sæculi. 10. 2935. Dem. vitæ 11. Oratt. 28. et procemia. Sæc. 11. 2936. Dem. opera cum Comm. Ulp. et Schol. ined. Sæc. 13. 2937. Dem. orr. undecim. Sæc. 15. 2938. Dem. vita, orr. 13. Æschinis vita A. 1480. 2939. Dem. orr. sex et Schol. Anno 1484. 2940. Dem. orr. 16. Sæc. 13. 2941. 42. Dem. orr. editæ duobus tomis. Sæc. 15. 2943. Dem. or. adv. Aristocratem. Sæc. 15. 2944. Ulpianus in or. pro Corona et Demadis apologia, Sæc. 15. 2945. Ulpian. in sex Dem. orr. 18. Sæc. 16. 2946. Scholia nondum edita in Dem. orr. 18. Sæc. 16. 2947. Æsch. orr. tres. 2961. Libanii vita Dem. et Dem. orr. 17. et Philippi epistola Sæc. 15. 2990. fragmentum orat. Dem. constans tribus paginis, Sæc. 16. 2993. Dem. orr. 13. Sæc. 16. 2994. Dem. orr. 21. et Epp. Sæc. 11. 2995. Dem. orr. eædem cum argum. et schol. Sæc. 13. 2996. Dem. et Æsch. orr. de legat. cum schol. Sæc. 13. 2997. Dem. 25. Sæc. 13. 2998. Dem. orr. 19. et Æsch. duæ Sæc. 14. 2999. Dem. orr. 12. anonym. de Æsch. vita Apollonius de Æsch. vita etc. Sæc. 15. 3000. Dem. orr. 20. Sæc. 15. 3001. Dem. orr. tres Sæc. 16. 3002. Æsch. orr. et Epp. Sæc. 15. 3003. iterum, Sæc. 15. 3004. Æ. et D. orr. pro corona Sæc. 15. 3012. D. Philippicæ cum Ulp. Comm. Sæc. 15. 3021. Æsch. Epp. Sæc. 15. 3044. Æ. Epp. Sæc. 15. 3044. iterum, S. 16. 3052. iterum et Libanii Vita Dem. Sæc. 16. 3054. Æs. Epp. S. 15. 2995. A. sive Appendix Dem. orr. quinque Sæc. 14. 1760. Æs. Epp. S. 15. 2755. iterum S. 15. 2832. iterum S. 14. 1638. Dem. Olynth. 1. et 2. S. 16. 1773. Olynth. 3. et Phil. 1. Anno 1497. 2043. D. orr. septem S. 16. 2508. Dem. vita ab editis diversa et orr. 15. Sæc. 14. 2596. D. Olynth. 1. A. 1447. 2844. Dem. orr. quatuor cum margin. emendatt. A. 1498. 2489. Dem. Epp. manu Angeli Vergetii S. 16.

In bibl. Colbertina hodie Regia, 3510. Æ. adv. Ctes. 3754. Æ. quædam. 4923. Æ. epistolæ. 4927. iterum. 4958. iterum.

In bibl. Baluzii V. C. hodie regia, Anonymi oratio contra Æschinem, cujus titulus οὐκ ἀντεῖπε τῷ Φιλίππῳ.

In bibl. Coisliniana Codex 249. membr. Sæc. 10. complectitur tres Æsch. orr. cum scholiis græcis et Epp. 12. cujus variantes in orr. tribus nactus sum. v. Montfauc. Bibl. Coisl. Video quæri, utrum

sint scholia tantum ad orat. primam, quæ est contra Timarchum; an ad duas priores.

In bibl. Cardinalis Radulphi Æsch. orr. tres cum proleg. et epp. iterum ej. orr. tres. iterum ej. epistolæ.

Codices Msti ANGLICANI. OXONII *Baroc.* 1. Codex Baroc. n. 73. habet orr. 13. v. Conspect. *Baroc.* 2. ibid. n. 45. Olynth. 1. et sic cum schol. Ulpiani Barocc. ibid. n. 139. oratio funebris *μεισοῦρος*. *Baroc.* 3. n. 69. (q. 96.) Ecloga vocum quarundam rhetoricarum e Philippicis Dem. Cod. Baroc. n. 159. expositio vocum rhetoric. in Philipp. *Laud.* Codex Laudianus n. 26. complectitur Dem. orr. 12. has: Olynth. tres, Phil. 1. de pace, Phil. 2. de Halonneso, Cherronneso, Phil. 3. et 4. Advers. epistolam Philippi. Epla Ph. *π. συνταξ. π. συμμορ.* de Rhod. libert. pro Megalop. de fœdere Alexandri. desinit in p. 165. ed. Frankf. *Ven.* Aldinum exemplar in bibl. Bodlei. collatum cum codice Veneto. *Bodl.* Observatiunculæ ad oram Exemplaris Herwagiani prioris in eadem bibliotheca. *Notæ item et observatiunculæ ad oram edit. Manutianæ 1554. in eadem bibliotheca. *Bern.* Variæ lectiones quibus adjunguntur Iosephi Scaligeri conjecturæ una cum scholiis græcis in tres orationes Æschinis ad oram exemplaris Aldini Rhetorum Græcorum in eadem bibl. L. 14. Art. E penu D. Bernardi. v. Dodwell. de Cyclis. Brooke in Ed. Æschinis advers. *π. παραπρ.* præfat. Æschinis vita cum argumentis orr. et vita per Apollonium in cod. Savill. Barocc. n. 72. Libanii vita Demosth.

CANTABRIGIÆ Annotatiunculæ Claudii Groularti ad oram exempl. Aldini in bibl. Regia *Cant.* Iacobi Duporti seu Thomæ Stanleyi notæ ineditæ ad Dem. orr. Annotatiunculæ ad Æschinem ex ora exemplaris Aldini Rhetorum græcorum in eadem bibliotheca quod olim fuerat Ioannis Mori, Episcopi Eliensis. Ibidem in bibliotheca collegii Caio-Gonvill. Libanii Vita Dem. msta aut collatio cum impressis, cujus apographum etiam habet bibliotheca regia inter codices Abrahami Selleri.

LONDINI et alibi cod. *Harlei.* v. Conspect. T. III. codex *Harvei.* ibid. *Mead.* complectitur orr. tres Æschinis cum Schol. græcis et Epp. 12. *Lock.* tenet Olynth. 1. et 2. Æsch. in Timarch. *Rawlinson.* Dem. funebrem. In bibliotheca Ecclesiæ Cathedr. Claudio Cestriensis Rhetores græci H. Stephani cum notis mstis H. Dodwelli. Codex *Askew.* orat. pro corona. videtur esse ex bibliotheca Vindobonensi. vide Letter Murray from Hamburg. infra codex 70. Vindobon. Codex mstus biblioth. *Guelfert.* (Wolfenbuttle) eleganter scriptus pergameno, annorum circiter 500.* Dem. Aldinus with MSS. notes per D. Gally ex biblioth. Altempsiana. Demosth. Ald. with MSS. notes apud D. Askew. Rhetores græci collati apud Askew.

* Taylor nonnulla ziphris annotaverat, ut sæpissime fecit, cum sibi in memoriæ adminiculum chartis mandare vellet ea, quæ alios scire nollet.

Codices msti *Germanici.* VINDOBONÆ in bibliotheca Cæsarea juxta Lambecium et Nesselium. Cod. philosoph. XLIV. 4. 135—137. Olynthiaca secunda cum Libanii Argumento gr. chartac. 4. Codd. philos. et philolog. quæ est Nesselio pars quarta, codex XX. Ulpiani commentarii græci in XVIII. orr. Dem. chart. 4. Ita Nesselius. Dubitatur tamen utrum sint Ulpiani. Textus Demosthenis non apparet. Ejus tamen allatis verbis subnectuntur annotationes quædam his orationibus olynthiacis tribus, philippicis quatuor, contra Androtionem, contra Midiam, pro Corona, c. Aristocr., de falsa leg., c. Leptinem, de Rep. ordin., de classibus, de Megalopol., de Rhod. libert. Codex 48. Dem. orr. gr. cum notis interlinearibus et marginalibus chartaceus, antiquus, Folio. Nessel. Attamen in ipso codice ea non continentur, neque hujusmodi codex prout descripsit Nesselius, hodie reperiri potest. Codex 59. 2. Apollonius c. Æschinem et reliquos. (sic.) 3. Æschinis, discipuli Socratis, epistolæ, græcus, chartaceus, antiquus et optimæ notæ. Codex 70. orr. variæ gr. chartac. folio. Nobis ita designatur *Vindob.* v. Conspect. editt. et mss. initio T. III. Olynthiacæ tres, Philipp. 1. et 3. de pace, de Cherrhoneso, de Haloneso, ad Philippi Epistolam, Philippi Epistola, de Rep. ordin. 1. de classibus, de Rhod. libertate, in Midiam, pro Corona, in Aristocrat. in Timocrat. in Leptin. pro Megalopol. de fœdere cum Alex. oratio adversus Midiam ita scripta est, ut integra textus verba præcedant in qua enarratione pagg. 88. 89. integram paginam Ulpianarum enarrationum continet codex, quæ desunt in editis inter verba *ἀνακαλέσασθαι δύναται* et *οὐδ' ὕβριζε τῇ διανοίᾳ.*—Ita f. leg. Verba præcedunt (sc. Enarrationi. In qua Enarratione p. 88. 89. integram paginam enarrationum continet codex, quæ desunt etc. Pag. 89. Anonymi, quod vulgo legitur argumentum in orat. de corona (cujus variantes lectiones excerpi curavit Prof. Mascovius, Lipsiensis, qui Editionem in octavo hujus orationis adornavit) cum Ulpiani enarrat. Cætera, quæ desiderantur in Incusis, etiam a Msto absunt, ita ut postea continuus textus sequatur. Anonymi argum. in orat. adv. Aristocrat. quod quidem ab impressis abest, tum textus et Ulpiani enarratio. Oratio adv. Timocratem similiter explicata. Anonymi argumentum diffusius in Dem. de falsa legat. cum Ulpiani enarr. sine texto. Libanii arg. in or. c. Leptin. et anonymi alterum et textus cum Ulp. enarrat. Orationes de ord. rep. de clas-

* In hac regione sunt quædam ex Adversariis Taylori forfice excisa. Wolfenbuttelæ ignorant ipsumque codicem, et quomodo in potestatem Taylori pervenerit.

sibus, et pro Megalop. similiter cum Ulp. item pro Rhodiis et de fœdere c. Alex. Codex 82. 3. Æschinis Epp. gr. chart. Codex 101. orationes variæ gr. chart. fol. oblongo, nec adeo antiquus, nec eleganti scriptus est charactere, mediocriter tamen emendate. Continet Dem. orr. 18. tantum cum Libanii argumentis singulis orr. præmissis, et codicis initio ipsius Dem. per eundem vita, qualia in editis legimus. Codex 105. orr. quædam cum notis margin. Gr. Chart. fol. Busbeck. Pars prior vix legi potest ob defectum atramenti et chartæ. Pag. prima adnotatæ sunt orr. ad 29. et exordia orationum ad 63. tum sequitur Dem. vita per anonymum Orationibus præter argumenta Libanii singulis præposita, ad oram adscripta sunt scholia, excerpta uti videntur ex Ulpiani Comm. sed hæc in plerisque desiderantur. Codex 137. or. de corona gr. chart. 4. in fine adjectum est argumentum recens scriptum. Codex 181. Olynthiacæ gr. chart. 4. Busbeck. Aliter tamen ac Nesselius. Continet Philippicæ primæ partem alteram tantum de pecuniaria ratione, Philippicam tertiam, non integram, cum Libanii arg. De Cherrhoneso (cum Liban. arg.) non integram or. de pace, imperita manu. Philipp. secundam male descriptam. Codex ille nec antiquitatem, nec optimam præ se fert notam ob recentem et inconcinnam scriptionem, et omnia puerorum exercitationes videntur. Codex 188. 4. 135-137. Olynthiaca secunda cum Lib. arg. Gr. chart. 4. Olynth. 2. tantum inchoata et initium primæ cum Liban. arg. parvi momenti. Codex 196. Æschinis, Demadis (sic) et Demosthenis ad populum Athen. Porro autem in eadem bibliotheca editio Aldina 1503 cum castig. mstis Iacobi Tusani.

Codex *Augustanus*, optimæ fidei collatus ad Herwag. secundam (v. Nos ad or. in Leptin. p. 34. Dem. nostri) a Simone Fabricio. v. Consp. ad init. T. III. Codex Obsopœi, sive codex Pannonicus, exemplar admirandæ vetustatis. v. Conspect. Codex Lindenbrog. cujus varietates descripsit Lindenbrogius ad oram Herwagianæ in bibliotheca Hamburgensi. Similiter addita margini ejusdem editionis in bibliotheca Kennet Mackenzie Scoto-Britanni. v. Conspect.

Codices MSS. *Batavi* vel *Belgici* aliique. Dem. Æsch. MSt. fide Swertii Ath. Belg. In Bibl. Perizon. codex mst. in quo continebantur Dem. orr. plurimæ, Lysiæ unica. Dem. MSt. Eliæ Obrechti v. Jebb ad Aristidem T. 2. p. 472. Æschinis epistolæ cod. Pantini Decani Bruxellensis. v. Fabric. B. G. T. XII. p. 313. Demosth. orr. quamplurimæ ejusdem Pantini, ibid. Codices *Vossiani*. Dem. Olynth. tres Philipp. I. de pace n. 47. Æsch. Epp. 90. Comparatio Dem. et Æsch. 121. Æsch. Epp. Salmasii notæ anecdotæ in Rhetoras gr. MSt. bibl. Lugd. Bat. in eadem editio Aldina manu eruditi viri passim notata.

CAPUT SECUNDUM

Adversariorum Taylori. Editiones impressæ Demosthenis, Æschinis, etc.

A. 1470. Olynthiaca prima latine Bessarionis cum notis. Paris. v. Maittaire Ann. Typogr. T. I. p. 87. et Chevailler ad origg. typogr. p. 57. A. 1481. Dem. orr. Venet. Ita Beughem Incun. typogr. Sed errasse videtur. A. 1485. Æschinis orr. per Leon. Aretin. Venet. Idem Beughem, sed falso, aut certe minus accurate. Res ita se habere videtur. Æschinis et Dem. orr. [adversariæ credo, de corona] per Leon. Aretinum [in linguam Lat. versæ] Venet. 1485. 8. Bibl. Norib. Snab. p. 83. 154. 155. Catal. Bibl. Harl. et Maittaire T. I. p. 469. A. 1488. Æschinis oratio contra Ctesiph. de Dem. coronatione latine per Leon. Aretinum Ven. Fol. ad calcem opusculorum quorundam Ciceronis. A. 1497. Dem. oratio in Æschinem interprete Aretino. Ita Beughem ibid. Rectius fortasse hoc modo Æsch. et Dem. orr. contrariæ [de corona autumo] latine Leon. Aretino interprete per Anton. Koburger 28 Martii. Fol. Anno 1499. Dem. et Æschinis Epistolæ græce Ven. Ald. 4. Beughem. Catal. Bibl. Fabr. 1503. Ulpiani Scholia in 18. Dem. orr. græce Ven. Ald. Fol. 1504. Demosth. orr. etc. græce Ven. Ald. Fol. inter Rhetoras græcos. 1518. Æschines græce Ald. octav. Ita Catalogus exquisitior H. Harris Leicestriensis. verum falso. *Æschylus* enim, non *Æschines*. 1521. Olynthiacæ tres græce Lovanii mense Februario penes me. Æschinis et Dem. epistolæ græce Paris 4to sine anno notato. 1522. Æsch. et Dem. orr. de corona gr. ex academia Anselmiana Hagen. 4. quære num quatuor adversariæ. 1523. Olynthiacæ per Par. Garmond. q. Catal. Lond. 1523. contra Aristocratem gr. ib. q. iterum. 1524. Olynthiaca prima latine Camerarii Hagen. 8. 1524. Olynthiacæ græce Compluti apud Michaelem de Guid. 4. v. Catal. Bibl. Mattaire P. I. p. 79. 1525. or. in Midiam et Olynthiaca secunda Lovan. 4. q. in bibliotheca Fabriciana. 1526. adv. Leptinem gr. apud Theodoricum Martinum Lovan. 4. eodem anno contra Aristogitonem græce Witteberg. 8. Mattaire A. T. p. 673. ex edit. et cum præfatione Melanthonis. Eodem de Rhod. libert. latine interprete Hagendorphio Hagenoæ 8. Maittaire A. II. 676. 1527. Ulpian. etc. [v. 1503.] in ædibus Aldi et Asulani Fol. 1528. Ph. Melanthonis præf. in Æ. et Dem. orr. ex offic. Rob. Stephani. *Eod.* Dem. et Æ. orr. de Corona L. Aretin. Basil. Cratandr. 1530. Philippicæ [comparent solummodo Phil. I. et oratio de pace] græce Paris. apud Colleg. Sorbonæ. 8. 1531. Philippica I. de pace, Ph. secunda, de Haloneso, de R. Cherrh. Ph. 3. et 4. ad Ph. Epistolam, epi-

stola Phil. græce apud Gu. Morrium Lutet. Sorbon. 4. *eod.* Æsch. et Dem. de corona ibid. 4. [q. quatuor adversariæ.] 1532. de Syntaxi, de classibus, de Rhod. lib. de Megal. de fœdere c. A. gr. Paris. Christ. Wechel. *eod.* Dem. orr. cum Sch. Ulpiani gr. Basil. Herwag. Fol. 1536. Dem. epistolæ gr. Lovan. ex offic. Rutgeri Rescii. 8. penes me. *eod.* Æschinis Epp. etc. Lovan. penes me. 8. 1537. Æsch. et Dem. epp. lat. Petro Nannio Alcmariano interprete Lovan. etc. penes me. 1538. Olynth. tres lat. Clobardi Antwerp. *eod.* C. Aristogitonem gr. Paris. Tilet. 4. *eod.* Olynth. tres et Phil. duæ priores græc. ap. Nicol. Bryling. Basil. 8. 1539. C. Dionysodor. gr. Paris. Tilet. 4. *eod.* C. Conon. ibid. 1540. Dem. et Æ. orr. de corona Lat. Aretini. 1541. Olynth. tres, Phil. prima et de corona gr. Romæ 8. in bibl. Iacobi Harris Sarisberiensis. *eod.* Olynth. tres Gallice per Louys de Roy Paris. Vascosan. in bibl. Reg. Cantabrig. 1542. de ord. Rep. de Rhod. lib. pro Megalop. gr. Paris. Tilet. 4. *eod.* de classibus gr. Paris. Tilet. 8. 1543. Dem. orr. gr. Venet. Feliciani. *eod.* Libanii præparatio ad Dem. orr. gr. lat. Renati Gaillonis Paris. Wechel. 4. 1545. Dem. et Æ. de corona gr. Argentor. 1545. Dem. Epp. gr. Paris. Tilet. 4. *eod.* Dem. et Æ. orr. cum. argum., oratorum vitis, et Æ. epp. Lat. Venet. apud Hier. Scotum 8. (Paris.) 1546. Ph. quarta gr. Paris. apud Iac. Bogardum 4. Price Rawlinson. Eandem fuisse arbitror in bibl. Harleyana ubi sic notatur: Dem. oratio ad Philippum gr. Paris. 4. *eod.* de Rhod. libertate gr. Lovan. apud Servat. Sassenum 4. *eod.* de Megalop. et de fœdere ad Alex. gr. Lovan. ap. Servat. Sassenum. 4. *eod.* Dem. et Æ. Epp. gr. Paris. Wechel. 4. (Rawlinson.) 1547. Dem. orr. græce Basil. Herwag. 8. Editio penes me etc. in Bibl. Colleg. Gonvill. Caii Cantabrig. item in bibl. Barberiniana Romæ cum notis MSS. porro in bibliotheca Hamburgensi collata cum cod. msto Lindenburg. itidemque apud Kennet Mackenzie Juris Cæsarei apud Edimburg. Professorem collata cum eodem codice. *eod.* Olynth. tres, Phil. quatuor, c. Aristogitonem duæ gr. lat. Francfurt apud Petr. Brubach. 8. Catal. Maittaire P. II. p. 85. Eædem orr. penes me, sed græce tantum deficiente pagina principe. 1548. C. Leptin. Gr. Paris. Xtian. Wechel. 4. *eod.* C. Aphobum duæ Paris. Wechel. 4. Catal. Maittaire T. I. p. 86. 1548. de pace Lat. Leoniceri Bas. 8. 1549. Dem. orr. gr. lat. Basil. Oporin. Fol. Vehementer ambigo de fide istius ed. græcolatina. Wolfii et aliorum versio Dem. circa hoc tempus, ex eadem officina et in eadem forma, et ad eam ipsam video adludier. *eod.* Phil. quatuor Lat. Manutii Venet. 4. *eod.* Dem. Æ. orr. adversariæ gr. Venet. apud Franc. Turrisanum. 8. *eod.* orr. aliquot inusum adolescentium. Basil. 8. in bibl. Vindobon. *eod.* 1549. Les quattre Philippiques traduites du grec en Francois per Jean l'Alemant Paris. 8. Vide omnino

Lalemantis epistolam de hac versione præfixam ejus versioni orr. c. Aphobum Basil. Opor. Fol. 1550. Dem. or. falsa leg. gr. Argent. Rihelii 8. 1553. Æsch. c. Ctesiph. gr. Paris. 4. [Hactenus, neque ultra perduxerat Taylor recensum harum editionum.]

CAPUT TERTIUM

Antiqui Critici Demosthenis.

Editio antiqua *ἡ ἀρχαία* Schol. ad Mid. n. 268. ed. Lutet. Editio popularis, *ἡ δημώδης*, vulgata. Schol. ib. n. 246. Two Copies of Dem. [hinc ziphræ aliquot] Vide Nos sæpiuscule ad Edit. Paris. Lambini in ultimo tomo. C. Aphobum l. n. 15. *εἰς ὀγδοήκοντα μνῶν ἀξίαν*. One *εἰς π. μνᾶς*. Another *π. μνῶν. περὶ παραπρεσβ.* n. 398. *ἀρχαία* et *δημώδης*, item n. 413. Contra Aphobum l. n. 14. 15. collat. cum c. Aphob. *ψευδομαρτ.* n. 11. et c. Onetor. l. n. 11. editio, qua utimur e binis est conflata. Schol. Olynth. sec. n. 24. Schol. de Coron. n. 19, 20. p. 139. et 145. n. 108. et 109. locus spectabilis adv. Callipp. n. 9. 1. Philipp. Var. Lect. n. 11. 12. 13. And so we came by two sets of Scholia. v. Nos ad Mid. n. 268. ed. Paris. Omnino Hermog. p. 353. ed. Crispini, Schol. *π. παραπρ.* n. 524. Crit. N. Ulp. n. 144. 247. Sch. *π. παρ. ἔν τινι βίβλῳ* in an old book. *σχολ.* ib. n. 265. *ἐν τοῖς ἀρχαιοτέροις βιβλίοις. σχολ.* 524. *τοῦτο, οὗτος ὁ λόγος ὠβέλισται, κατέγνωσται σχολ.* ad Mid. n. 246. 173. et sæpe. Ita Hermogen. de orat. c. Neæram Ulpian. ad Midian. 66. l. 13. edit. Cantabrig. Wolfii præf. ad Ulpiani Conversionem, Eunapius in vitis Sophistarum. Præf. Lysiæ Accurata *ὑπομνηματιστῶν*, quos legit Ulpianus, diligentia, Rabbinorum ad instar, qui figuram, quam vocant *τὸ παραγραφικὸν* numerarunt, et in or. de corona 72. vicibus usurpatam repererunt. *σχολ.* ibid. n. 22. *οἱ πρὸ ἡμῶν ἐξηγησάμενοι σχ.* ad init. Phil. quartæ innui potissimum videntur Alexander Diocorus, Zeno et Genethlius n. 268. *π. παραπρ. οἱ προθεωρίας καὶ διαιρέσεις συγγράψαντες* idem ad or. de Cor. *τινὲς τῶν πρὸ ἡμῶν σχ.* ad *π. παρ.* n. 401. *οἱ πρὸ ἡμῶν διελόντες ibid. οἱ ἐξηγηταὶ* ibid. Antiqua Commentaria. *σχ.* ad init. or. de fœd. Alex. *οἱ πρεσβύτεροι* commentatores in argumento ad Halones.*

Callimachus. Præf. Lysiæ or. c. Charidemum pro Satyro tutelæ. Dinarcho tribuit Photius Cod. 265. or. contra Theocrinem Dinarcho eidem. Dionys. Halic. in Dinarcho. *πινακογράφος*. v. Dionys. Halic. ad Ammæum. Præf. Lys.

Dionysius Halicarnassensis. Scripsit ad Ammæum de Demosthenis oratt. *περὶ Δημοσθ. δεινότητος*. Ejus alius quoque tractatus de Dem.

* Cruda hæc et impolita, ut inveni, ita protuli. Condat inde aliquando qui volet et otio abundabit, scitum quid et elaboratum.

v. extremum π. Δ. δειν. Alius item ad init. Ep. ad Ammæum. Schol. Ulp. p. 35.

Cæcilius. Præf. Lysiæ et notæ mstæ ibid. Fabr. B. G. T. XIV. p. 35. Cæcilii comparatio Demosthenis et Ciceronis, Plutarch. in Dem. Comparatio Dem. et Æsch. Liber de Dem. oratt. genuinis.

Sallustius. Suid. Plutarchus in Pyrrho. Cicero 1. Tuscul. Photius bibl. p. 570. Fabr. B. G. T. I. p. 870. 871. Suidas e Damascio tradit Sallustium quendam orationes Dem. universas δημοσίους memoriæ mandasse.

Ulpianus. Chapman. Ulpianus ἐν Ἀραβικοῖς. Stephan. Byz. in v. Ταίνιοι. vixisse videtur sub Constantino, NB. ut placet Hieronymo Wolfio, aut filio ejus Constantio, ut ex Eunapii Proæresio conjici potest. Ulpiani varii. Schultingii orat. pro Triboniano p. 899. Domitius Ulpianus JCtus origine Syrus v. l. 1. pr. D. de Censibus. Ulpianus Damascenus JCto coævus l. 18. D. de interdict. et relegat. v. Augustin. de nom. propr. Ulpianus Tyrius rhetor dictus Κειτούκειτος. Athenæus in procem. l. 2. c. 13. l. 3. 17, 18. et alibi. Ulpianus quidam. Stephan. Byz. v. Ruald. vit. Plutarchi. Writes the Arguments next to Libanius. See the end of the argument π. παραπρ. and my Mss. Notes in the Paris Edition p. 729,* Schol. ad π. παραπρ. 84. ὡς ἡμεῖς. οὐκ ἔτι ὁμοίως ἡμῖν. ὡς ἔγνωμεν. 206. Author of the Arguments expressly Schol. *ibid.* n. 190. Schol. not all one hand. Case of Menander π. παραπρ. n. 220. ed. Paris. Ulpianus' Judgment upon the reading of an old MS. n. 265. π. παρ. ἔγνωμεν n. 451. Vales. p. 228. not. ad Maussac. ὡς ἤδη ἐν τοῖς σωκρατικοῖς εἴρηται Olynth. I. init. Πύδνα τὸ νῦν Κύτρος *ibid.* n. 7. pro Coron. n. 8. Πύδνα ἡ νῦν Βέῤῥοια Olynth. I. n. 12. Ποτίδαια τὸ νῦν Κύτρος ibid. ἡ νῦν Βέῤῥοια n. 118. πέζα τὸ κάτωθεν τοῦ ποδὸς Olynth. 2. 24. σιρούς. ὃ νῦν φωσία ἰδιωτικῶς de Cherrhon. 56. οἱ πρὸ ἡμῶν ἐξηγησάμενοι Philip. 4. init. οἱ πρὸ ἡμῶν εἰς τὸν λόγον θεωρίας καὶ διαιρέσεις συγγράψαντες Phil. 4. 10. v. ad argum. de Haloneso οἱ πρὸ ἡμῶν διελόντες. fort. διελθόντες. οἱ ἐξηγηταὶ ibid. τῶν πρὸ ἡμῶν τινες. π. συμμοριῶν init. π. παραπρ. 101. τινὲς τῶν ὑπομνηματιστῶν pro Corona 22. ἀριθμοῦσιν οἱ ἀθηναῖοι ἕως τῶν δώδεκα, ὡς ἡμεῖς. εἶτα λοιπὸν οὐκέθ' ὁμοίως ἡμῖν π. παραπρ. 206. Scripsit ὑποθέσεις ad Demosth. π. παραπρ. 290. NB. c. Mid. n. 31. Salmas. de M. V. See Ind. auct. not. and pp. 162. 576. 775. Petit. LL. AA. p. 305. 357. 398. 399. 177. 423. 298. Meurs. Att. Lect. I. 4. II. 8. IV. 3. V. 2. Edit. Dem. Paris. cum notis MSS. Hartung p. 694. Meurs. Pisistr. c. 9. de pagis col. 686. Valcken. ad Ammon. p. 201. Petiti Observ. Casaubon. ad Theophr. Charact. p. 64. 68. 100. Palmer Exerc. p. 634. Schol. ad Aristocr. Vales. ad Harpocr. 180. 184. 207. 150. 161. Lucian. nov. Ed. T. I. p. 63. Herald. Observ. II. 3. p. 205. H. Stephan. Th. L. G. T. I. col. 370. Palmer de Liberalibus Not. ad Theophr. v. edit. Needham ad finem. Auctoris Notæ ad Ælian. T. I. p. 270. Lysias ed. Londin. Dorville ad Charit. p. 112. 483. 602. 87. 123. 292. 318. Suid. in Οὐλπιανός. Kuster ad loc. Casaub. ad Theophr. p. 287. 288. Wolf Comm. ad Ulp. p. 1129. ἐθρασύνετο θαρσήσας Schol. ad Mid. n. 43. Ulpiani cujusdam meminit Marinus Neapolitanus in Vita Procli Diadochi. Vales. ad Harp. p. 228. Scripsit vitam Demosth. auctor est eorum argumentorum, quæ Libaniana sequuntur. v. Argum. sec. π. παραπρ. ὡς ἔγνωμεν ἐν τῷ κατὰ Μειδίου. NB. ἔγνωμεν a term of art. Nos ad Arg. Ulp. c. Aristocrat. Schol. Timocrat. n. 30. 199. 200. 219. Age of Ulpian. Schol. Timocr. n. 17. 176. v. Maussac. ad Harp. v. Ἀστυνόμος. De Ulpiano JCto Marlin ad tit. D. de Just. et Jure p. 5.

* Necesse est Taylorum, si quid ad illam paginam hoc de argumento annotavit, quod aienti nos credere par est, alii exemplari id adscripsisse. Nam in eo, quod penes me est, nihil reperio.

Tiberius Rhetor de schematibus Demosthenicis Ed. Gallei. De Demosthene et Xenophonte Suid. Tiberius Rhetor de figuris apud Dem. MS. Bodl. F. II. 6.

Apsines laudatur ab Ulpiano in Leptinea. Exstat Apsinis cujusdam rhetorica. Fabr. B. G. T. IV. p. 459. Apsines Atheniensis Sophista egregius, pater Onesimi Sophistæ, qui fuit pater Apsinis. Suid. Apsines Onesimi Ath. filius junior Apsini Gadarensi Suid. v. Scheffer ad Anon. Rhetor. Tzetz. Chil. VIII. 608. Apsines ad Leptin. Schol. Hermog. de Ideis.

Didymus. Harpocr. in ἐξένισε et ξενίζειν (v. Arg. adv. Eubulid.) γαμήλια. ὁ κάτωθεν νόμος Meurs. A. L. III. 1. Maussac. p. 230. Harpocr. in οἰκίσκος. ἐσπαθᾶτο. φάρμακος. Scripsit comment. in Isæum Harp. v. γαμηλία. Nos ad argum. adv. Eubuliden scripsit ad Æschinem. Harpocr. v. προναία. κραναλλίδαι. v. Maussac. ad Harpocr. v. λόγος. Scripsit ad Axonas Solonis c. Asclepiadem v. Plutarch. vit. Solon. init.

Apollonides ὁ Νικαιεὺς laudatur ab Ammonio v. Ὄφλων ἐν ὑπομνήματι περὶ παραπρεσβείας Δημοσθένους. Apollonidis Nicæni ὑπόμνημα in Timonis Sillos Tiberio Cæs. inscriptum meminit Laertius. scripsit idem de proverbiis, Steph. Byz. v. Τέρινα. v. Fabr. B. G.

Gymnasius Sidonius Sophista, Imp. Constantini temporibus vixit, scripsit declamationes et commentar. ad Demosth. et alia quædam.

Aspasius. Phot. Cod. 265. Ulpian. ad Leptin. Meurs. A. L. VI. 9. scripsit ad Leptin. Schol. Hermog. de Ideis.

Menander. Ulp. ad Lept. et ad init. quartæ Philipp. p. 74. ed. Paris. Rhetor fortasse apud Aldum v. Argum. orat. π. παραπρ. Schol. ad Timocr. n. 74. p. 294. ed. Lutet.

Genethlius laudatur a Schol. Aug. ad Androt. ab Ulpiano ad

π. παραπρ. init. et n. 268. Suid. v. γενέθλιος. ab Ulp. pro Coron. n. 12. 92. p. ed. Lutet. 133. 143. 195. 232.

Æsculapius. Sch. Ulp. ad init. Philipp. quartæ p. 29. ed. Lutet.

Diocorus. Præf. in Ulp. Comment. Dioscorus idem ad init. IV. Philipp. p. 74. ed. Lutet.

Zeno. Nos ad Lysiam. Rhetor græcus apud Strabon. l. 14. Rhetor apud Sulpit. Victor. Instit. Orat. Suidas. Ζήλων (f. Ζήνων) ὁ πολυθρύλλητος Ulpian. ad init. IV. Phil.

Zosimus. Nos ad Lysiam. Scripsit comm. in Demosth. Vita Demosthenis cæterorumque oratorum in bibl. Regia Paris.

Lysimachides. Nos ad Lysiæ præf. Valckenaer Animadv. p. 94.

Marcellinus scripsit proculdubio de Demosthene. v. Vit. Thucyd. init. Hudson. ad loc. Vita Demosth. per Zosimum.

Libanius. [Ad hoc nomen nihil est a Tayloro annotatum, vacua relicta charta.]

Athanasius. Schol. ad Timocrat. n. 163. Schol. Hermog. 146. alius rhetor græcus Byzantinus recens scriptor, quem laudat Baluz. ad Lupum Turon. p. 449. scripsit 1641. v. Fabr. B. G. T. IV. p. 293.

Theo Alexandrinus, idem qui concinnavit Progymnasmata. Suid.

Numenius Rhetor Imp. Adriani scripsit Argumenta in Demosth. Suid. item τῶν Θουκυδίδου καὶ Δημοσθ. χρειῶν συναγωγήν. v. Fabr. B. G. T. I. p. 872.

Posidonius scripsit Argum. in Demosth. Suid.

Eratosthenes. Plutarch. in Vita Demosth.

Demetrius Phalereus. Plut. ibid.

Epiphanius. Schol. ad or. de corona n. 12. ed. Benenati, Ἐπιφάνιος ὁ τεχνικὸς Schol. in Cherrhones. init. p. 94. 133. ed. Lutet.

Diodorus Valerii Pollionis filius, vixit sub Adriano et scripsit enarrationem locorum difficiliorum, quæ in D. orr. inveniuntur. Suid. v. Πωλίων et Διόδωρος. v. Præf. Lysiæ.

Harpocratio. Caius vel Ælius Harpocr. v. Præf. Lysiæ.

Caput XII. *Contenta voluminis quinti.* [ex editione puta, quam Taylor Cantabrigiæ parabat.] Dionys. Halic. ad Ammæum gr. lat. cum notis. NB. q. de δεινοτ. τοῦ Δημοσθ. Lucian. ibid. Wolf. notæ p. 1194. et 1444. Plutarchus ex Parallelis Wolf. Not. p. 1188. et 1443. add. Barton. Bryan. Casaub. MS. Ruald. Plutarch. in Vit. 10. orator. Wolf p. 1193. 1444. Benenati Libanius ad Montium. NB. MS. Coll. Gonvill. Wolf p. 1187. 1444. Benenat. Ejusdem Apologia Demosthenis Photius. Suidas ter. v. Wolf p. 1200. Eudocia. Zosimus. Anonym. MS. Lutet. Fabr. B. G. T. XIV. p. 15. De Æschine Plutarch. in V. X. or. Wolf p. 1200. Philostratus. Hermogenes. Photius bis. Suidas bis. Eudocia. Apollonius Wolf 41. NB. Palmer. p. 649. Wolf Not. p. 1200. Incerti Αἰσχίνης υἱὸς μὲν ἦν Wolf 41. Not. p. 1200. Ven. Hieron.

Scot. 1547. lat. vers. p. 6. a. ὅτι ἠδυνήθη c. Timarch. Ed. Aldi Wolf 15. Not. p. 1200. Ven. Hier. Scot. p. 10. a. ὅτι μαθητής. Οὔτε κάλλιον MS. Vossian. q. Libanii. v. Opera Libanii. Wolf 16. Dinarchus. Demades. ad illum v. Plutarch. Photius, Suidas, Hermogenes, Eudocia, ad hunc Suidas. Præfationes Aldi, Manutii, Lambini etc. Chapman comment. de Ulpiano. Lexicon rhetoricum Ulpianeum. Appendix notarum. Iacobi Duporti notæ mstæ ad Dem. e bibl. Regia Cantabrig. Variæ lectiones e codd. MSS. Indices hi. 1) rerum memorabilium. 2) Atticus locutionum in Dem. et Æsch. 3) auctorum emendatorum. 4) Auctores laudati ab Ulpiano et Scholiasta Æschinis. Budæus from Wolfius. Wolfii Specimen Demosthenis edendi.

Caput XVIII. Fragmenta Æschinis, p. 1307. Adversariorum scripta ipse Taylor rursus calamo induxerat, ut, aut non digna luce, aut jam a se passim locorum allata. quapropter, præsertim cum pauca essent, ne unam quidem paginam implentia, repetere nolui.

Caput XX. *Sophistæ.* Tiberius Rhetor de Schematibus apud Demosth. bibl. reg. Paris. n. 2918. Libanii oratio Demosthenis nomine adv. Æschinem cod. Reg. Paris. n. 2998. Ejusd. oratio Dem. nomine post prœlium ad Chæroneam mori postulantis. *ibid.* Ejusd. or. Dem. nomine Philippo dedi cupientis. *ibid.* Ejusd. oratio, qua Dem. rationem reddit cur a Philippo dimissus ad remp. non accedat. *ibid.* Ejusd. or. Dem. nomine, Æschinem accusantis, quod solus ex Atheniensibus ad Amphictyonicum judicium Philippo non contradixerit. Cod. Reg. Paris. n. 583. See Libanii Epist. 925. Photius Cod. 243.

CAPUT VIII.

Demosthenis orationes habitæ, fragmenta.

Philippicæ Orationes.

Stobæus p. 201. 244. 245. 246. 344. 566. 270. 365. Plutarch. polit. præcept. p. 389. fine. Valckenaer ad Ammon. p. 73. Multæ [sunt ejus] totæ [orationes] graves, ut quædam philippicæ. Cicer. or. Quintil. III. 8. VI. fin. Victor. Var. Lect. p. 94. 95. 136. 145. 248. Schol. in Androtion. p. 391. Vales. ad Harpocrat. p. 26. sæpius, p. 38. ubi de ordine Philippicarum. Robortell. annotatt. c. 3. p. 31. Sigon. p. 152. Meurs. Attic. Lect. II. 4. Ammon. in παρέχειν. Etymolog. M. 151. 5. 187. 56. 449. 9. 736. 5. Maussac. ad Harpocr. p. 138. 24. 66. 97. 111. 113. 248. 90. de Arthmio. Cicero ad Attic. I. 2. Gellius 9. 3. Polybius in Excerpt. Peiresc. p. 90. seq. Nicephorus Gregoras 12. 5. Hist. p. 365. Hermogen. ed. Crisp. p. 341. 362. 363. 375. Philippum regem Macedonum;

contra quem Demosthenis Philippicæ tonant. Hieronym. adversus Jovianum L. IV. fine. οἱ φιλιππικοὶ καθαρεύουσι σκώμματος καὶ βωμολοχίας ἁπάσης. Plutarch. Polit. præcept. p. 394. ἐπιστολιμαίους δυνάμεις H. Steph. Thes. L. G. III. coll. 1005. καί μοι οἵ τε δημόσιοι λόγοι τοῦτο ἔχουσι θαυμάσιον, ὅτι τοῖς φιλιππικοῖς ἐπὶ πράξεις προτρέπεται καὶ Λεπτίνου πρᾶξιν ἐπαινεῖ Plutarch. de gloria Atheniens. extremo. σπᾶσμα H. Steph. Th. III. col. 916. Aquila Roman. p. 15. ed. Pithœi

ORDO PHILIPPICARUM.

Schottus Vit. Dem. ad Olymp. 107. 1. et 4. Lambini de hac causa oratio. Juxta mentem Dionysii Halicarn. ad Ammæum.

Archon.	Olymp.	Orat.
Callistratus	CVI. 2.	contra Androtionem.
		adv. Leptinem.
Diotimus	CVI. 3.	de classibus.
Theodemus	CVI. 4.	contra Timocratem.
		pro Megalopolitis.
Aristodemus	CVII. 1.	Philippica prima.
		c. Aristocratem.
Thallus	CVII. 2.	de Rhodiorum libertate.
Callimachus	CVII. 4.	Olynthiaca secunda.
		Olynthiaca tertia.
		Olynthiaca prima
		c. Midiam.
Themistocles	CVIII. 2.	Philippica V.
Archias	CVIII. 3.	Philippica VI.
Lyciscus	CIX. 1.	Philippica VII.
Pythodotus	CIX. 2.	Philippica VIII.
		contra Æschinem. π. παραπρεσβ.
Sosigenes	CIX. 3.	Philippica IX.
		Philippica X.
Nicomachus	CIX. 4.	Philippica XI.
Theophrastus	CX. 1.	Philippica XII.
Aristopho	CXII. 3.	De Corona.
Anticles	CXIII. 3.	de donis.
		orationes XII. δημόσιοι.
		δημηγορ. VII. δικανικοὶ V.

Hæc ita chronologice Dionysius et ostentat omnes has orationes, tribus ultimis exceptis, habitas fuisse ante editionem Aristotelis ῥητορικ.

Philippica.	
I.	Philippica prima.
II.	Olynthiaca secunda.
III.	Olynthiaca tertia.
IV.	Olynthiaca prima.
V.	Philippicæ primæ pars ἃ μὲν ἡμεῖς. v. Fabricii B. G. T. I. p. 924. et Ulpian. ad locum.
VI.	de pace.
VII.	Philippica secunda.
VIII.	de Haloneso.
IX.	de Cherrhoneso.
X.	Philippica tertia.
XI.	Philippica quarta.
XII.	ad Philippi epistolam.

Olynthiaca prima, potius Olynthiacarum tertia, Philippicarum quarta. Stobæus p. 504. 506. Valckenaer ad Ammon. p. 73. Victor. V. L. p. 85. Casaubon. ad Theophr. Charact. p. 101. 163. Maussac. p. 96. Eustath. ed. Flor. p. 711. Vales. p. 22. 90. 91. 94. 170. Hermog. ed. Crisp. p. 179. 181. bis. 287. bis. 293. 295. 296. bis. 300. 302. 309. 341. 364. 366. 409. 412. 414. 416. 433. Dorvill. ad Charit. p. 177. 197.

Olynthiaca secunda, sive Olynthiacarum prima, Philippicarum secunda. secundam primo loco ponendam esse res ipsa suadet et Dionysii Halicarn. testimonium. Stob. p. 105. 319. 328. Eclog. physic. p. 9. Lucian. Encom. §. 9. Schol. et notæ ad locum. Brodæus Miscell. V. 34. Meurs. L. A. II. 11. Petit. Observ. p. 110. Schol. Androt. p. 190. ed. Lutet. Carrion. Ant. Lect. 2, 10. Casaubon. ad Theophr. Charact. p. 61. Maussac. p. 52. Vales. p. 42. 86. 178. Hermogenes ed. Crisp. p. 88. 89. 153. 177. 182. 183. 235. 284. 287. 298. bis. 325. 353. 432. 435. H. Steph. Th. L. Gr. T. I. 209. 484. II. 408. Dorville ad Charit. p. 109. 693.

Olynth. tertia, sive Olynthiacarum secunda, Philippicarum tertia. Meursius Them. Att. p. 1740. Barbeyrac Treaties T. I. p. 69. Pollux II. 59. 234. Duport. ad Theophr. p. 237. Eustath. ed. Flor. p. 703. Vales. 84. 88. Habitæ hæ tres Olymp. CVII. 4. Adversus Olynthios dixit Demades adversatus Demostheni Suidas in Δημάδης. Hermogenes ed. Crispini p. 230. 243. 250. bis. 265. 289. 291. 298. 355. 252. Stobæus Serm. 98. p. 540. Dorville ad Charit. p. 218. 687. Schol. ad Lucian. II. 516.

Philippica prima, habita Olymp. CVII. 1. Stobæus p. 344. Maussac. ad Harpocr. 211. 262. Robortell. Annot. l. 2. p. 30. Sigonius Emendat. 1. 3. p. 148. Hartung. 2. p. 634. Meurs. L. A. 2. 8. Victorius V. L. 18. 12. Pollux 2. 58. Vales. Emend. 4. 8. Eustath. p. 378. T. I. ed. Flor. Not. ad locum. Vales. p. 80. 114.

128. 158. 159. Iens ad Lucian. p. 379. 1319. Hermogen. ed. Crisp. p. 90. 176. 177. 198. 215. 235. 252. 277. 285. 296. 329. 347. 364. 388. 415. H. Stephan. Th. L. G. T. I. col. 486. II. 445. III. 791. Schol. Aristoph. 205. 338. Pearce ad Longin. §. 18. Dorville ad Chariton. p. 115. 177. 317. 337. 391. 670. 674. Not. ad Lucian. T. I. p. 63. a. 487. a. Nos p. 316. T. II. vol. 1.

Philippica secunda, ordine septima, Etymol. M. 620. 47. 699. 33. 46. Hermogenes ed. Crisp. p. 178. 315. 366. Vales. p. 165. v. infra Philipp. septima. H. Steph. Th. L. G. T. III. col. 457.

Philippica tertia, nona Harpocr. in καταβολὴ, decima Dionys. Halic. v. in Philipp. X. Meurs. De F. A. p. 1470. Valcken. ad Ammon. p. 39. 116. Luisin. Parerg. l. 3. Canter Nov. Lect. 8. 2. Maussac. p. 213. 24. Vales. p. 26. H. Steph. Th. L. G. T. col. 26. II. 700. III. 1600. Quintil. 9. 4. Hermog. 178. 188. 197. 198. 244. 253. 254. 265. 281. 287. 210. (sic) 334. 342. 348. 366. 416.

Philippica quarta, undecima Dionysio. vid. in XI. habita CIX. 4. Casaub. ad Theophr. Char. p. 95. Etymol. M. 469. 4. Maussac. p. 56. 211. Not. ad Polluc. 5. 134. Hermog. 179. 194. 250. 255. 264. bis. 309. 311. Vales. p. 156. Spanhem ad Julian. p. 169.

Philippica quinta Ἃ μὲν ὑμεῖς etc. Apud Dionys. Halic. vocatur ἕκτη τῶν κατὰ φιλίππου δημηγοριῶν, sed leg. πέμπτη ut patet ex iis, quæ ipse subjungit. Nos ad seriem prætorum in ed. Wolfiana Schott. vit. Dem. ad Olymp. 108. 2. The subject of it Dionys. ibid. περὶ τῆς φυλακῆς etc. habita Olymp. CVIII. 2. Harpocr. v. Διοικεῖν. Valcken. ad Ammon. p. 171. Etymol. M. 224. 47. 404. 53. Vales. p. 84.

Philippica sexta, alias de pace, Etym. M. 254. 26. Maussac. p. 266. Schott. vit. Dem. ad Olymp. 108. 3.

Philippica septima, hodie secunda, Etymol. M. 734. 24. 418. 47. Habita Olymp. CIX. 1. Hegesippi. v. Suid. et Etym. v. Ἡγήσιππος. Sed videntur de Phil. octava loqui, sive de ea, quæ inscribitur de Haloneso. Vales. p. 176. Initium ὅταν ω ἄνδρες etc. Arg. or Title πρὸς τὰς ἐκ Πελοποννήσου πρεσβείας. Dionys. Halic. ad Ammæum. Harpocr. v. Ἡγήσιππος, Suidas et Kuster.

Philippica octava, de Haloneso juxta Dionys. eadem est. Secundum Libanium rectius inscribitur πρὸς τὴν ἐπιστολὴν Φιλίππου. Habita CIX. 2. Maussac. p. 99. lin. 12. Harpocr. Vales. p. 104. Principium Ἄνδρες ἀθηναῖοι οὐκ ἔστιν ὅπως. Adversus Philippi legatos. Dionys. ad Ammæum. Schott. ad Olymp. 109. 2.

Philippica nona. Eadem est de Cherrhoneso Dionys. Halic. Schol. Androt. p. 291. ed. Lutet. v. Philipp. tertiam. Vales. p. 23. 51. 84. 121. 155. 165. Suidas in κατάγειν octavam laudat Philipp. locum ex hac oratione produxit. Habita Olymp. CIX. 3. Harpocr. v. ἔθνος. Meurs. A. L. 3. 15.

Philippica decima, vulgo tertia, πολλῶν ὦ ἄνδρες. argumentum edit. Dionys. ad Ammæum. Vales. p. 99. 101. 125. 160.

Philippica undecima, hodie quarta. καὶ σπουδαῖα etc. Arg. apud Dionys. ad Amm. Vales. p. 99. 133.

Philippica duodecima et ultima, juxta Dionys. Halic. eadem est, quæ vulgo inscribitur ad Philippi epistolam. Ὅτι μὲν ὦ ἄνδρες, Idem edit argument.

De Pace, Dionysio Philippica sexta. quem vide. Phot. cod. 265. Tertullian. de Anima c. 45. Stobæus Serm. 96. Paul. Leopard. Miscell. 3. 15. 16. Emendat. 9. 15. Rufus apud Gruter. T. I. p. 573. Victor. V. L. p. 229. Vales. 48. 104. Habita CVIII. 2. Wesseling. ad Diodor. II. 129. Wolf ad or. π. παραπρ. 152. 9. Princ. ὁρῶ μὲν etc. Dorville ad Charit. p. 338.

De Haloneso, Philippica septima juxta Ulpian. cum aliis octava. Rectius inscribitur πρὸς τὴν ἐπιστολὴν τὴν φιλίππου. Auctor argumenti, Νοθεύεται. ib. Hegesippi est Liban. Phot. Bibl. p. 880. Etym. M. Suid. Faber ad Longin. p. 202. ed. Tollii. Q. Athen. AI. p. 223. Hermogenes. Phrase and Construction not Demosth. Liban. in argum. Εἴπερ ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις καὶ οὐκ ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖτε. Condemned Suid. πεφωράκασι (antiqui) non esse Dem. et ab idea orat. et a factis. Ait auctor se Callippum παρανόμων accusasse. Id autem fecit, non Dem. sed Hegesippus. Objectio, sed hic apparet τὸ δοῦναι καὶ ἀποδοῦναι, quod Æschines Demostheni objecit. Resp. 1) idem potuit fecisse Hegesippus et Dem. 2) Et Demosth. τῆς αὐτῆς ἐν πολιτείᾳ προαιρέσεως. Ambo contra φιλιππίζοντας. Petav. ad Julian. p. 121. ed. fol. Hegesippus cognomento Crobylus. Ita Liban. Photius, Etymolog. Timarchi amicus fuit. v. Æsch. contra Timarch. Suidas et Etym. aiunt Philippicam septimam esse Hegesippi, in hac voce, forte voluerunt octavam. nam cum Ulpiano est septima, cum aliis octava.

[Vacat titulus.] Habita Olymp. 109. 2. prætore Pythodoto. Phot. cod. 265. Meurs. L. A. 3. 5. Brodæus Misc. 6. 9. Leopard. Emend. 12. 7. Luisin. Parerg. 1. 5. 2. 8. Eustath. T. I. p. 56. ed. Rom. Valckenaer Ammon. p. 201. Eustath. ed. Flor. p. 128. T. I. p. 118. not. ad loc. p. 695. not. 933. Vales. 87. 58. Harpocr. Ἀλέξανδρος. Hermog. ed. Crisp. p. 140. 250. 252.

De Cherrhoneso. Phil. IX. P. Leopard. Emend. 11. 2. Canter. V. L. 8. 2. Vales. p. 52. 54. 104. 111. 125. 156. 160. 177. Hermogen. p. 234. 253. 333. 346. 347. 411. 448. Arg. or Subject Dion. ad Ammæum. Pr. ἔδει μὲν Pro Diopithe v. Argum. orat. v. etiam Schol. ad Philipp. IV. bis. Dorville ad Chariton. p. 405. Vales. ad Excerpt. Polyb. p. 7. not.

Ad Philippi Epistolam. Meurs. L. A. 3. 6. H. Steph. Th. L. G.

T. I. col. 1277. Casaub. ad Theophr. Char. p. 77. ad Athen. 6. 24. Habita Olymp. CX. 1. (v. Phil. XII.) Vales. ad Excerpta Polyb. p. not. 16.

Philippi epistola. Vales. p. 14. 154. 176. H. Steph. Th. L. G. II. 814. Demosth. ad Philippum. Ammian. Marcell. p. 576.

De rep. ordinanda. Meurs. A. L. 2. 8. Vales. p. 69. 86. 130. 156. Habita Olymp. 106. 4. Multa habet communia cum Aristocratea. Hic cites Theon. p. 10. et consule quæ habemus in aditu Midianæ, Androt. et Aristocr. consule item Ulpian. ad Timocrat. n. 153. ed. Lamb. Fabric. Bibl. Gr. T. I. in Demosthene. Schott. vita Dem. Ol. 106. 4. Dorville ad Charit. p. 348.

De classibus, συμμορ. Petit. p. 356. Meurs. de F. A. p. 1716. A. L. 1. 1. Victor. V. L. p. 25. Etymol. M. 758. 53. Tzetzes Chil. 12. 540. 543. Vales. p. 40. 112. 144. Habita Olymp. 106. 3. Wesseling ad Diodor. l. 413. Hermogen. 179. 416. T. περὶ τῶν συμμάχων Suid. Τίμημα. The Subject Dionys. ad Amm. Dorville ad Char. p. 257. Langbain ad Longin. Spanhem ad Julian. p. 166.

De Rhodiorum libertate. Stob. p. 364. Vales. p. 22. Valkenaer. Ammon. p. 202. Maussac. p. 96. 205.

Pro Megalopolit. Vales. p. 48. Arcadiæ civitas. dicta Olymp. 106. 4. Hermog. p. 340. 395. Fabr. B. G. T. I. in Demosthene.

De fœdere Alexandri. Photius Cod. 265. Valcken. ad Ammon. 61. Phavorin. in πρόβολος. Νοθεύεται Dionys. Halic. π. δεινοτ. Δημ. juxta finem. Hyperidis est juxta Photium et Libanium. Habita Olymp. 111. 1. Casaub. ad Theophr. p. 161. Vales. p. 167. 176. Suid. π. πρόβολος.

Dinarchus. Meurs. Att. Lect. 3. 11. 14. Vales. ad Harpocr. 5. 17. 26. 32. 35. 45. 54. 87. 88. 91. 103. 105. 110. 111. 118. 70. 133. bis. Muret. 2. 7. Meurs. A. L. I. 8. 2. 10. 3. 5. 19. 4. 9. 13. 16. 5. 9. 14. 33. Ammon. in Μαρτυρία et ἐκμαρτυρία. Canter Nov. Lect. 8. 12. Pollux, 3. 27. v. Ind. 7. 10. 11. Fabr. B. G. T. I. Valcken. ad Ammon. p. 202. Casaub. ad Theophr. Char. p. 707. Etymol. M. 788. 57. 469. 4. Ammian. Marcell. 30. 4. ἐν τῷ κατὰ Πολυεύκτου. Putschii Grammat. 1173. 25. Pithœi Rhetores. Diogen. Laert. T. I. p. 118. Index ad Lysiam. Maussac. ad Harpocr. p. 140. 34. 67. 77. 80. 87. 97. 100. 208. 260. Not. ad Polluc. 1. 44. Wesseling ad Diodor. I. 585. II. 98. Hermog. p. 252. 389. Schol. Aristoph. Equit. 1299. P. Faber Semestr. l. 2. p. 271. 381. Photius in Lexic. Εὐανδρία. Θεογείτων. Κλιμάζει. Λαμπάδιον. Λογισταί. μοχθηρός. οἴκημα. ὁμοέρκιος. ὀχεῖον. παλίμβολος. παραφρυκτωρεῖν. παλιναίρετος. Meurs. Exerc. Crit. P. II. L. 1. c. 5.

Demades. Pollux 7. 104. Quintil. Fabric. B. G. T. I. et IV. Tzetzes V. 345. VI. 113. 179. Plutarch. in Solon. p. 192. ed.

Bryan. Maussac. p. 240. Vales. 91. Hermog. p. 109. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 1606.

Demosthenis Epistolæ. Quintil. præfert Ciceronis epistolas. Stob. p. 613. Phot. cod. 158. Epistol. 207. Photius de Phrynicho ad Heracleodorum. Olympiad. MS. apud Lambec. bibl. Cæs. L. 7. p. 127. Marianus Criticus, cujus meminit Phrynichus libro II. oratorii apparatus, et Excerpta leguntur in Photii bibliotheca, Bruti Epistolas Platonis et Demosthenis scriptis præferebat. v. Nos de Criticis Comment. Pollux 2. 128. Maussac. ad Harpocr. p. 185. Vales. p. 75. 101. 125. 195. Hermog. 250. 251. 252. 355. Suid. ἐρανίσας. ἐργολάβος. Etymol. M. p. 369. 36. pro Lycurgi liberis. 793. 14. φθόη. Suid. in Πόη. Schol. Aristoph. Equit. 603. Phot. πόα. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 282. Dorville ad Chariton. p. 649.

Æschinis Epistolæ Shaw's Travels. Valckenaer ad Ammon. p. 56. Meursius in 'Αλαί.

Exordia Concionum. Petit. p. 277. Schott. Vit. Dem. ad Olymp. 103. 4. Vales. ad Harpocr. p. 10. 119. 147. Plutarch. de X. Orat. Robortell. Emend. 2. 4. p. 67. Valcken. ad Ammon. p. 67. Pollux 6. 143. Casaub. ad Theophr. Char. 153. 154. bis. Maussac. p. 5. 99. Cicer. ad Attic. 16. 6. Famil. 6. 18. Plato in Menexeno. Fabr. B. G. T. I. in Dem. Cicer. II. de oratore proœmia facienda præcipit. Idem in Epp. ad Attic. dicit separatum habere volumen proœmiorum, ex quo deligere solebat cum aliquod σύγγραμμα instituisset.

Oratio funebris. Leontidæ Chalciœcus virgo Hieronym. adv. Jovin. p. 185. Phot. cod. 265. Meurs. Att. Lect. 6. 11. 4. 18. Dem. de corona, Vales. ad Harp. p. 8. Valcken. ad Ammon. p. 28. Lect. Lys. Pollux 2. 14. Νοθεύεται Phot. p. 88. Demostheni abjudicat Dionys. Halic. π. Δημ. δεινότ. p. 178. 181. Habita Olymp. CX. 3. Plutarch. in Vit. Dem. Abjudicant Dion. Halic. Libanius, Photius. Not. ad Polluc. 8. 110. Fabr. B. G. T. I. in Dem. Æschines p. 423. 1.

Oratio amatoria seu laus Epicratis. Phot. Cod. 265. Valckenaer Animad. p. 58. 98. Pollux 2. 122. 3. 144. Casaub. ad Theophr. Char. p. 119. Νοθεύεται Photius p. 801. Dionys. Halic. Liban. Vales. p. 353. Nos ad fragm. Lysiæ.

[Sequentes articulos, Æschines Dem. περὶ παραπρ. Æsch. π. παραπρ. Æsch. contra Ctesiph. de Corona, contra Aristocrat. cancellaverat Taylor, dudum illis usus in voluminibus Dem. a se editis. item articulos, contra Timocrat. c. Aristogit. sed contra Theocr. c. Eubul. c. Neæram, non concellarat, tametsi certus sum, eum illis omnibus jam usum esse in editis, quæ his in Adversariis deposuit.]

Contra Apaturium. Salmas. de M. V. p. 83. 88. 190. 393. 575. 690. 698. 711. etc. 754. Vales. ad Harpocr. p. 12. 54. 58. 89. 101.

106. Duport. 404. 405. Vales. p. 136. 147. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 660. Suid. v. ἀνασκευασάμενος. Steph. T. III. 839. Spanh. ad Julian. p. 140.

Contra Aphobum prima. Salmas. de M. V. 153. 156. 160. 191. 154. 155. 192. Isidor. Ep. 4. 209. Petit. p. 557. Victor. V. L. p. 5. Pollux 5. 124. Valckenaer not. ad Ammon. p. 70. Etymol. M. 739. 33. Vales. ad Harp. p. 25. 42. bis. 45. 49. bis. 117. Liban. in Vit. Dem. Isæi sunt hæ orationes ἐπιτροπικοὶ Liban. ibid. Tacit. Dial. de Orat. v. Schurzfleisch Acta liter. p. 187. Hermog. p. 337. Fabr. B. G. in Dem. Herald. p. 213. Vales. 153. Suid. v. Διακεχρημένον. H. Steph. Th. III. 1264. 1628. Spanhem. ad Julian. p. 178.

Contra Aphobum secunda. Vales. p. 62. 66.

Contra Aphobum tertia. Meurs. Att. L. 3. 18. Valckenaer Animadv. p. 102. Vales. ad Harp. p. 18. 161.

Contra Bœotum περὶ τοῦ ὀνόματος. Petit. p. 303. Meurs. Att. Lect. IV. 13. 32. Ammon. v. ξενίζειν. Valckenaer ad Ammon. p. 26. Herald. p. 85. Pollux 8. 28. Maussac. p. 40. Vales. p. 9. 43. 127. 156. 195. Hermog. p. 282.

Contra Bœotum ὑπὲρ προικὸς μητρῴας. Meurs. Att. L. IV. 32. Valcken. p. 127. sed alia quoque oratio sic inscribitur. v. inter oratt. dubias.

Contra Calliclem. Priscian. col. 1098. 2. Valcken. p. 26. Vales. p. 17.

Contra Callippum. Salmas. de M. V. 192. Valckenaer. p. 47. 111. Maussac. p. 22. Vales. p. 29. 32. 55. Herald. p. 77. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 999. Dorville ad Chariton. p. 57.

Contra Cononem. Notæ ad Lucian. T. I. p. 330. Meurs. Att. L. 1. 6. 3. 6. Brod. 5. Miscell. 34. Euseb. Præpar. Evang. p. 466. ed. Paris. Herald. p. 85. 6. 37. 91. Not. ad Lucret. 4. 714. Valcken. ad Ammon. p. 230. Maussac. p. 209. 61. Vales. p. 4. 18. 80. 94. 95. 141. 156. Actio αἰκίας male apud Plutarch. de gloria Athen. ἀνοίας, ut notatum Meursio 3. 6. A. L. Ex hac oratione multa ad verbum transtulisse Dinarchum in procemium suæ adversus Cleomedontem, notavit Porphyrius apud Euseb. Præpar. X. 3. Hermog. p. 128. 225. 336. 437. Fabr. B. G. T. I. in Dem. Casaubon. ad Ath. 2. 21. 14. Dionys. Halic. p. 277. T. II. ed. Hudson. ὀψοποιούμενος Pollux 6. 37. Suid. Ἄπαγε. H. Steph. Th. L. G. T. II. col. 376. 768.

De corona præfecturæ navalis. Salmas. de M. V. 24. Vales. ad Harpocr. p. 7. 177. Harpocr. v. Σύλας.

Contra Dionysodorum. Salmas. de M. V. 194. 195. 215. 357. 403. 504. 516. Phrynich. p. 104. Herald. p. 106. 108. Victor. V. L. p. 162. Pollux 2. 33. Maussac. p. 38. Vales. p. 52. 55. 137.

Hermog. 224. Duport. p. 322. Suidas ἀμφοτερόπλους. συνετιμήθη. τέως. H. Steph. Th. L. G. T. II. col. 172. Spanhem. ad Julian. p. 144.

C. Evergum. Salmas. de M. V. 100. 501. 557. 767. Petit. 365. 366. 488. 624. seq. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 1427. 869. Athen. p. 481. Valckenaer ad Ammon. p. 134. Not. Animadv. p. 13. 14. Pollux 8. 23. 30. Vales. p. 16. 29. 40. 42. 43. 45. 52. 54. 88. 109. 132. Kuhn ad Poll. T. II. p. 941. Herald. Animadv. ad Salm. p. 225. Casaub. ad Athen. 5. 10. Vales. 163. 165. Pollux 8. 14. not.

C. Lacriti exceptionem. Salm. de M. V. 21. 193. 209. 394. 424. 503. 504. 505. 754. 86. 506. 215. 721. Petit. 508. etc. Meurs. L. A. 3. 12. Valcken. Animadv. p. 112. Herald. p. 106. Victor. V. L. p. 84. Etymol. M. 151. 17. Meurs. de popul. Att. ξυπέτη. Vales. p. 48. 56. 83. 85. 98. 101. 117. 152. 177. Sarrau. Epist. p. 5. 17. Casaub. ad Athen. 2. 10. Duport. p. 406. Spanhem. ad Julian. p. 78. 140. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 1423. III. 1131.

C. Leocharem. Vales. ad Harp. 39. 41. 45. 93. 120. 149. περὶ κλήρου. Lucian. nov. edit. T. l. p. 163. a pr. Casaub. ad Athen. 7. 17. Petit. p. 446. Vales. 152. H. S. Th. L. G. T. II. col. 514. Lindenbrog. ad Phorm. Act. 1. sc. 2.

C. Macartatum. περὶ τοῦ Ἁγνίου κλήρου. Phot. MS. v. πρόσκλησις, male Suidas πρόκλησις. Vales. ad Excerpta Nicol. Damasc. p. not. 65. Petit. p. 423. 590. 624. 551. Meurs. L. A. 5. 1. 4. Valcken. ad Ammon. p. 78. sæpe 13. Vales. Emend. 4. 5. Herald. 86. Pollux 3. 28. Casaub. ad Theophr. Char. p. 116. Perizon. de lege Vocon. p. 128. sq. Meurs. in Οἶον. Vales. 2. 15. 17. 18. 99. 137. 151. Isæi oratio de eadem causa. περὶ τοῦ Ἁγνίου κλήρου. Harpocr. v. ἐξεπρέμνιζον. v. Suid. in eadem voce. Suid. v. πρόκλησις. Harpocr. v. Θῆτες. κλῆσις. πρόπεμπτα. πρόσκλησις.

C. Nausimachum. v. Lysiæ fragmentum.

C. Nicostratum. Valcken. ad Ammon. p. 107. not. Animadv. p. 31. Casaub. ad Theophr. Charact. p. 67. Vales. ad Harpocr. p. 10. 30. 52. 57. 60. 104. Inscribitur πρὸς Ἀμαθούσιον περὶ ἀνδραπόδων. v. inter orationes dubias. πρὸς Νικόστρατον περὶ ἀνδραπόδων ἀπὸ γραφῆς Ἀρεθουσίου. Hermog. p. 317. Suid. περιστοίχων. ἀρχαῖον. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 868. II. 431.

C. Olympiodorum. βλάβης. Leop. Em. 2. 3. Poll. 7. 179. 197. IX. 39. Etym. M. 355. 9. Vales. 10. 15. 41. 52. Duport. p. 326.

C. Onetorem. Euseb. Præp. Ev. p. 466. ed. Paris. Casaub. ad Athen. 8. ult. Vales. ad Harpocr. p. 19. 104. 163. Isæi est v. Liban. Suid. v. δοκιμασθείς. Harp. et Suid. v. Ὀνήτωρ.

C. Onetorem secunda. Maussac. p. 77.

C. Pantænetum. Meurs. A. L. 5. 30. Ammon. v. παῖδα Valcken.

p. 116. Animadv. Herald. p. 107. 212. 284. Pollux 2. 64. Etym. M. 717. 9. 359. 57. Vales. 21. 67. 68. 104. 122. Lindenbrog. ad Eunuch. act. 2. sc. 4. Suid. v. παρακαταβολή.

C. Phænippum. Salmas. de M. V. 653. Valcken. Animadv. ad Ammon. p. 22. Pollux. 4. 167. Maussac. p. 60. 78. Lucian. nov. ed. p. 143. T. I. 213. Vales. p. 114. 175. Suid. σημεῖα. H. Steph. Th. L. G. T. II. col. 150. Spanhem. ad Julian. p. 169.

Contra (vel adversus) Phormionem. Salmas. de M. V. 17. 20. 88. 195. 209. 309. 394. 395. 504. 516. 583. de Usur. 129. Meurs. L. A. 4. 28. 2. 15. A. A. 1. 2. Valckenaer. ad Ammon. 158. 64. Vales. Emend. 4. 2. 3. 4. Casaub. ad Theophr. p. 33. 113. Vales. p. 82. 153. 154. Ὑπὲρ Χρυσίππου. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 116. III. 999. ὑπὲρ Χρυσίππου πρὸς τὴν Φορμίωνος παραγραφήν. Harpocr. v. ἐπιθέτους ἑορτ. ἔφεκτος. Spanhem. ad Julian. p. 78.

Pro Phormione. Meurs. A. L. IV. 28. Pollux 2. 124. Casaub. ad Ath. 2. 10. ad Theophr. Charact. p. 67. 117. Duport. p. 254. Maussac. ad Harp. p. 126. 44. Vales. 9. 10. 42. 53. Contra Apollodor. Plutarch. in vita Demosth. Αφης. Suid. it. χρησταὶ ἐὺο. Miscell. Obs. V. p. 187.

Contra Polyclem, περὶ τῆς ἐπιτριηραρχίας. Salmas. de M. V. 211. 219. Petit. p. 499. Valcken. ad Amm. p. 117. Victor. V. L. p. 5. Vales. p. 5. 7. 40. 83. 87. 117. 154. 175. 176. 177. Suid. ἐφίερον. Spanhem. ad Julian. p. 170.

Contra Spudiam. Priscian. col. 1180. 29. ὑπὲρ προικός. Herald. p. 107. Etym. M. 716. 52. Vales. p. 68. bis. Hermog. 224. 337. ὅρον Suid. item Νεμέσια et σκηνή. quorum in illo πρὸς Σπουδ. in hoc κατὰ Σπ. laudatur H. Steph. Th. L. G. T. III. col. 851.

C. Stephanum. Salmas. de M. V. 165. 168. 167. Petit. p. 407. 446. 166. Meurs. A. A. 1. 7. Ammon. καταχύματα. Herald. p. 100. 102. 105. Pollux 3. 84. not. 8. 30. Etymol. M. 448. 19. 788. 6. Maussac. p. 47. Vales. 15. 18. 97. 101. 106. 122. Hermog. 316. ἔχιν Schol. Aristoph. Vesp. 1427. H. Steph. Th. L. G. II. c. 689. 702. III. 119.

C. Stephanum secunda. Salmas. de M. V. 163. 418. 424. Meurs. A. L. 3. 24. 25. Petit. 267. 446. 535. 588. Herald. Observ. et emend. apud Otton. T. II. p. 1383. Vales. p. 15.

C. Timotheum. Salmas. de M. V. 390. 502. 503. 507. 560. 579. 639. 508. Meurs. A. L. 5. 19. Valcken. ad Ammon. p. 13. 70. Leopard. Emend. 11. 18. Vales. 4. 10. Scaliger de Emend. Temp. p. 63. Petit. de anno Attico c. 5. Vales. ad Harpocr. p. 4. 13. 19. 41. 59. 102. Dodwell de Cyclis diss. I. §. 11. Casaubon. ad Athen. XI. 11. Vales. 150. Spanhem. ad Julian. p. 166.

C. Zenothemin. Salmas. de M. V. 208. 357. 400. 426. 401. Valckenaer p. 80. Vict. V. L. p. 111. Vales. p. 54. 158. Dorville

ad Charit. p. 280. HSt. T. III. col. 849. Spanhem. ad Julian. p. 25. [In his desinebat hic index in schedis Taylori p. 421. sequebantur p. 424. istæc, ipsi soli scripta, nobis tamen etiam quodammodo futura non inutilia.] My own copy of Aldus' Edition with the Ven. Barocc. MSS. Ald. first entered into the Margin. MSS. Ald. entered in red ink. Ven. may be better had from the copy I bought at L. Oxford's sale. NB. To see what the Copy has of its own exclusive of the Ven. collation. [tum versus tres ciphris exarati] Collate the Felician edition with Lindenbrog. and Felic. MSS. The Paris and Manucian editions collated by correcting the proof-sheets by them after they have been corrected by Wolf. Paris. Lambinus correct first, entered in the margin. And the Various Lections to be found in the Scholia. To asterisk what is observable in the Schol. Manutius. Collated by correcting. See above MSS. Manut. If I would procure the Manut. or Felic. editt. advisable to enter Var. Lect. in the margin, in red ink, and the Lindenbrog. in black. Various Lections of Wolf's MSS. viz. Obsopœus. Aug. Ital. of my own Vindob. Harley. Locker. Harris. Voss. Laud. Gally. Askew. MSS. Ven. Barocc. Bodl. Cant. Lind. Codices nostri Æschinis Coisl. Regii Parisienses Locker. Bernard. Mead. Askew. Ed. Wolfii 1604. belongs to L. Granville the Venician collations in the marg. the Aldine copy in the Royal Library at Cambridge from the margin. The Hervagian edit. in folio the MSS. emendations in the margin. Bodl. NB. these MSS. emendations are of two sorts: 1. from some touches in a copy of this edition Bodley. Libr. Oxford. A. 2. 20. Art. Seld. 2. from a copy lent me by D. Bernard (but with a very ill grace) at that time Preb. at Westm. now Bishop of Derry in Ireland. Before you have done with the Ald. Edit. more to be consulted Ald. Ed. Gally or Altemps. Iterum Ald. Dr. Askew.

A p. 438. ad p. 449. perscripta erant nomina auctorum veterumque novorumque, quos, ad Dem. facientes, deceret excuti.

Pag. 452. Index auctorum emendatorum in edit. Demosth. Cantabrig. pertinet hic index tantum ad volumen tertium, et sic habet.

Syrianus bis. 63. 2. Thucydides. 244. 2. Ejus Scholiastes. 75. 2. bis. Ulpianus. 653. 2. bis. Xenopho. 72. 2.

P. 455. Auctores ab Ulpiano in scholiis ad Demosth. laudati juxta paginas edit. Paris. Æschines 131. ter. 132. 230. contra Timarch. 253. Æsculapius 25. Alexander 74. et ad Leptin. Andocides 60. Antipho 14. bis. Aristophanes 26. 57. 58. 62. 127. Aristoteles 57. Arrianus 56. D. Basilius 10. Crates 56. Demosthenes 1. 14. Philippicæ 59. 127. 151. 217. 262. Olynth. secunda 88. tertia 100. de Haloneso 82. oratio septima, quæ est eadem juxta computum Ulpiani, 74. de r. Cherrho. 81. 96. 119. oratio octava, quæ illi est eadem, 74. pro Diopithe, eadem. 77. 85. decima, quæ est Philippica quarta, 74. Philippica quinta, quæ juxta ejus distributionem nulla est, nisi sit ea, quæ sequitur, 74. Ad Philippi epistolam 148. Pro Megalopolitis 98. contra Æschinem h. e. ἐν τῇ περὶ παραπρ. 96. Pro Ctesiphonte 36. 56. 58. 63. Pro Corona 127. 218. 219. ter. 222. 235. 241. adv. Leptinem 120. c. Midiam 98. 196. 227. 251. c. Aristocrat. 133. 196. 252. c. Timocrat. 210. Diodorus 25. Diodorus περιφέρων (f. παραφέρων) τὰ Ἑλλανίκου 155. Dionysius Halic. 35. Dioscorus (f. Diocorus) 74. Epiphanius 54. 133. Euphorus (f. Ephorus) 137. Euripides 31. Genethlius 133. 143. 195. 232. Hermogenes 29. 48. 54. 213. 221. 222. bis. Herodotus 386. (credo 61.) Hesiodus 252. Homerus 7. bis. 25. 33. 131. 143. 254. innominatus 223. Hyperides 14. Isæus 14. Isocrates 14. ter. 28. 29. bis. 35. 37. 87. 299. in Panegyr. 59. 244. Lycurgus 60. Lysias 14. Menander comicus 127. ejus factum egregium in gratiam Demosthenis. Menander Sophista 194. Philochorus 28. Plato 15. 127. 195. 206. 219. in Euthyphrone 158. Solonis Elegi 254. Theopompus 12. Thucydides 1. 8. 40. 41. 46. 56. 58. 59. 61. 62. 103. quater. 117. 138. 195. 199. in libro secundo 25. Solo (f. Zeno) ὁ πολυθρύλλητος 74. Auctor incertus 61. ὁ τὰς θεατρικὰς ἱστορίας συγγράψας 253. Attici 20. οἱ ἀρχαῖοι 40. comici 127. Grammatici 15. Historici 127. Historia Philippica 43. Proverbia 147. S. S. ἅπαξ ἐλάλησεν ὁ θεὸς, 56.

Demosthenis orationes deperditæ, dubiæ, falso inscriptæ, opera supposititia, fragmenta. Orationes Dem. γνήσιοι 65. Phot. Cod. 265. Rutilius Lupus. Index Plutarchi. T. XII. B. G. Fabric. Meursii Bibl. Attica apud Gron. T. X. Oratio secunda in Aristogit. ἀπολογία τῶν δώρων, μὴ ἐκδοῦναι Ἅρπαλον, κατὰ Νεαίρας, περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν improbantur a Dionys. Halic. περὶ Δημ. δειν. juxta fin. ab aliis, or. funebris, amatoria, de Haloneso, c. Theocrinem, c. Onetorem ἐξούλης.

1. περὶ Ἁγνίου. Est ea contra Macartatum. 2. περὶ τῶν ἀδελφῶν. f. ἀτελειῶν. Est ea adv. Leptin. 3. contra Alexandrum. Maussac. p. 27. 4. πρὸς Ἀμαθούσιον περὶ ἀνδραπόδων. Plutarch. p. 201. v. Ind. ad Plutarch. Opera in Fabr. B. G. T. XII. oratio est πρὸς Νικόστρατον v. Harpocr. v. ἀπογραφή. 5. contra Apollodorum. Plut. in V. Dem. Est ea pro Phormione. 6. κατ' Ἀριστοτέλους. Syrianus in Hermog. Meurs. in Bibl. Attica. 7. περὶ τῶν ἁρπαλείων χρημάτων. Isidor. Epist. IV. 205. eadem videtur ἀπολογία τῶν δώρων et περὶ χρυσείου ad Ammæum fine, Anticle Archonte Olymp. 113. 3. 8. περὶ τοῦ μὴ ἐκδοῦναι Ἅρπαλον. Dionys. Halic. π. Δημ. δειν. fine. 9. πρὸς Ἀρτάβαζον. Priscian. l. XVIII. col. 1197. 22. 10. περὶ τῶν ἀτελειῶν. Est contra vel adv. Leptinem. 11. πρὸς Διόδωρον. Suid. v. συνετιμήθη et συντιμηθῆναι. lege πρὸς Διονυσόδωρον. 12. ὑπὲρ Διοπείθους. Schol. ad Philipp. quartam bis. oratio est de rebus Cherrhonesi. 13. ἀπολογία τῶν δώρων. Dionys. Halic. π. Δημ. δεινότ. fine, habita Olymp. 113. 3. Dionys. Ep. ad Ammæum fine. eadem fortasse, quæ de pecuniis Harpalicis. 14. περὶ ἐπιτριηραρχήματος. Suid. v. ἐφίερον. Ea est contra Polyclem. Vales. ad Harpocr. p. 154. 15. περὶ τῆς ἐξούλης λόγος. Harpocr. v. Ὀνήτωρ.* 16. πρὸς Ζηνόβιον. Harpocr. v. ἰδίαν. 17. contra Theoridem Plutarch. in vita Demosth.† 18. πρὸς Κριτίαν περὶ τοῦ ἐνεπισκήμματος. Harpocr. v. ἐνεπίσκημμα. 19. κατὰ Μέδοντος. Pollux 8. 6. Harpocr. v. Δεκατεύειν. Vales. p. 38. v. Lysiæ fragmenta. 20. contra Mnesibulum. Athen. Exstat contra Evergum. 21. Pausaniæ encomium. Dionys. Halicarn. 22. πρὸς Περικλέα. Priscian. l. 17. col. 1089. 48. 23. ὑπὲρ προικός. Priscian. p. 1180. 29. Hodie contra Spudiam. 24. ἐν τῷ ὑπὲρ ῥητόρων λόγῳ. Suidas v. ἅμα. 25. pro Satyro tutelæ contra Charidemum. Phot. cod. 265. Demostheni abjudicat. Callimachus Dinarchi esse mavult. alii Lysiæ. 26. περὶ συμμάχων. Suid. v. τίμημα. fort. περὶ τῶν συμμοριῶν. 27. κατὰ Τιμάρχου. Ita Lexicographi, ita Ulpianus in Schol. contr. Midiam ed. Paris. p. 330. n. 71. Forte contra Timocratem, aut fort. Æschinis c. T. vide similem errorem H. Stephani in ora Æschinis. (π. παραπρεσβ. credo.) 28. κατὰ Φρύνωνος προαγωγείας Schol. Hermog. p. 245. 264. 29. πρὸς Χαρίδημον. (v. tit. 25.)‡ 30. περὶ χρυσείου. Athen. l. 13. p. 293. et 592. forte de pecuniis Harpalicis. 31. ὑπὲρ Χρυσίππου. Harpocr. ἐπιθετ. ἑορτ. et ἔφεκτος. contra Phormionem est. v. Vales. ad Harpocr. p. 83. 33. περὶ χρυσοῦ. Athen. p. 641.§ 34. ὑπὲρ χωρίου βλάβης. Priscian. col. 1095. 2. contra Calliclem est.||

* Exstat, contra Onetorem.

† Exstat, contra Theocrinem.

‡ Videtur Aristocratea esse.

§ Videtur eadem cum or. περὶ χρυσίου esse.

|| Adde orationem pro Ctesippo, commemoratam a Dinarcho p. 104. 19. ed. Steph. [et a Plutarch. Vit. Dem.] quæ est eadem cum Leptinea.

Two copies of Demosthenes. vide Nos sæpiuscule ad edit. Paris. Lambini in ultimo tomo. Contra Aphob. I. n. 15. εἰς ὀγδοήκοντα μνῶν ἄξια. One εἰς π. μνᾶς, another π. μνῶν. π. παραπρ. n. 298. ἀρχαία et δημώδης ν. π. παραπρ. n. 415. ἡ ἀρχαία. σχ. Mid. 168. ἡ δημώδης. σχ. Mid. 246. Editio, quæ ultima, ex binis conflata C. Aphob. I. n. 14. 15. c. Aphob. ψευδομάρτ. n. 11. c. Onetor. I. n. 11. Schol. Olynth. 2. n. 24. de corona p. 139. ed. Paris. et p. 145. N. 108. et 109. locus spectabilis. And so we came by two sorts of Scholia. Nos ad Midianam n. 268. ed. Paris. [v. supra p. 709.]

Adv. Callipp. n. 9. 1. philipp. var. lect. n. 11. 12. 18.

Στίχοι. πέντε ἢ ἓξ μυριάδας στίχων ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς καταλελοιπότος Dionys. Halic. περὶ δειν. Δημ. fine. Omnino Barth. Advers. LIV. 21. 22. l. 2. §. 1. cod. de vet. jur. enucl. Gothofr. ad loc. l. 2. pr. eod. l. 3. §. 1. eod. Marmor Sanduic. p. 29. Montfaucon. Palæogr. l. 1. c. 4. p. 30. Nepos in Epaminonda, Lambin. ad locum. Isidor. 5. 4. Casaubon. ad Athen. VI. 10. Salmas. proleg. ad Solin. Contar. Lect. Subsec. 1. 8. Menag. ad Laert. 1. 7. p. 33. Sarrau. Ep. p. 230. Stryck, Præcogn. Jurispr. Mill. Præf. N. T. it. H. Steph. Parmenidis στιχοποιΐα vel στίχοι Plutarch. p. 28. fine. Nemo cum Prophetas versibus viderit—quam distinximus. Hieronym. præf. ad Esaiam. Ciceron. Tuscul. MS. στιχηρῶς in bibliotheca regis Christianissimi. Salmas. proleg. ad Solin. Actor. Apostol. MS. codex στιχηρῶς descriptus et editus a T. Hearne. Uno hoc volumine vitam—ante nos explicarunt. Corn. Nep. Epam. Solebant antiqui numerum versuum seu στίχων ad fin. cod. notare. Herodianus de numero not. Κράντωρ κατέλιπεν ὑπομνήματα εἰς μυριάδας στίχων τρεῖς Diog. Laert. 4. 24. Menage ad locum. γίνονται αἱ πᾶσαι μυριάδες στίχων τέτταρες καὶ τετταράκοντα πρὸς τοῖς πεντακισχιλίοις, καὶ διακοσίοις ἑβδομήκοντα. Idem 5. 27. scil. 445. 275. Zoroaster's Works are said to contain two millions of verses. Plin. III. 1. Hieron. Catal. Script. eccles. Idem Ep. 124. ad Damas. et præf. adversus Daniel. Theopompus's 15. myriads στίχων Phot. cod. 226.

Titulum proximum *Acta Philippi* pæne eadem tenentem, quæ Schottus in serie prætorum Atheniensium etc. jam tradiderat, præterii, aut partim meo indici rerum memorabilium ætate Demosthenis gestarum intexui. Pari modo præterii titulum *Postphilippica*, ut parum ad rem nostram facientem, et ultra primum Alexandrei regni biennium non procedentem. Præterii item titulum, *Miscellanea*, farraginem ita inconditam et permixtam, ut ne Taylorus ipse quidem eam potuisset in ordinem redigere. videtur rudimentum quoddam indicis græcitatis demosthenicæ esse. alia pertinent ad vitam, interpretationes, etc. Demosthenis, quibus omnibus idem jam aliis locis convenientioribus usus est. Sequitur in Taylori schedis titulus,

Contents of the V. Tome, editionis puta, ab ipso institutæ. quem titulum jam supra retuli. tum titulus Period of LXXX. years. ubi pene nihil egit aliud, quam ut nomina ederet auctorum, qui res ætati Philippi et Demosthenis æquales et suppares literarum monumentis consignarunt. multo plurima de Theopompo collegit, pauciora de Clitarcho, Marsya, Diyllo, Duride, *one book in Diodorus assigned for this purpose*, Satyro Peripatetico, Philochori Atticis, Callisthene, Ephoro. indicavit auctores a Scholiasta ad Æschinem laudatos, tum locos Suidæ, ubi de vita Demosthenis quædam afferuntur. p. 770. *two French Lives of Philip of Macedon.* Charles de l'Ecluse Life of Philip Toureill. Rollin. L'Education de Philippe. Pletho. p. 771. Scriptores vitæ Demosthenis. Plutarchus in vita Dem. et in vitis x oratorum. Dionys. Halic. Libanius ad Montium. Libanius de Demosthene MS. Collegii Caii Cantabrig. Libanii Apologia Dem. Sophist. Photius in vitis x. oratorum. Zosimus et Anonymus e bibliotheca regis Christianissimi v. Fabr. B. G. T. III. p. 15. Lucianus. Suidas ter. Eudocia. Fabricius B. Gr. Ulpianus. v. Schol. ad Timocr. n. 213. ed. Lutet. Schotti vitæ Aristotelis et Demosthenis comparatæ Aug. Vindel. 1603. 4. *Old Lives of Dem. perused by Dionys. Halic. from whence he compil'ed his Life.* Idem ad Ammæum. Leonard Bruno Aretinus. Brodæi Miscell. IV. 26. A p. 775. ad p. 945. contexuit vitam Demosthenis, quam verbatim reddam, tametsi multa jam a Schotto et aliis tradita sunt eadem; ut calumniam occupem querentium, me pæne nihil usum esse schedis Taylori, in quibus profecto non multum reperi, quod dignum esset edi. Sic ergo habet illa Demosthenis Vita a Tayloro collecta.

1. Nascitur Olymp. 99. 4. Prætor Demophilus. Dionysius ad Ammæum. Zosimus. vitæ Schotti. Olymp. 98. 4. Plutarch. in X. oratoribus. Ita fere Photius in Bibliotheca. Palmerius cum Petito. Hunc calculum defendit Petitus ad Leges Atticas p. 266. ed. Wessel. Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ ἐγενήθη τρίτῳ ἔτει μετ' Ἀριστοτέλην. Anon. Recens. Olymp. ἐγενήθη ἔτει πρότερον τῆς ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος. Dionys. Halic. ad Ammæum. Ita etiam Sigonius de Atheniensium temporibus. v. Meurs. Lect. Att. III. 25. Nos ad orationem Midianam. Olymp. 98. 4. Schol. Ulp. 99. 4. v. p. 347. ed. Paris. Midiana 15. annos post Stratonem et tutores. Ergo. Thema natalicium Demosthenis Firmicus I. 6. Demosthenes, qui abhinc annos prope tercentum fuit. Cicero de Divin. II. 280. annis ante excessum Ciceronis obiit Demosthenes. Dionys. Halic. Epist. ad Ammæum, vel nascitur ante natum. quod perinde erit. [si nempe neuter ætatem ultra annum sexagesimum produxit.] Ulysses et Nestor, quorum ætas mille fere et ducentis annis seculum nostrum antecedit. Vos autem Demosthenem et Hyperidem percipitis, quos satis constat Philippi et Alexandri temporibus floruisse, ita tamen ut

utrique superstites essent. Ex quo apparet, non multo plures, quam CCC. annos interesse inter nostram et Demosthenis ætatem. Tacitus de oratoribus. Gellius XV. 28. et XVII. 21. ubi sic ait. Postea Macedo Alexander, pleraque parte orientali subacta, cum annos regnasset undecim, obiit mortis diem. Neque ita multo post Aristoteles philosophus, et post aliquanto Demosthenes vita defuncti sunt.

2. Pater Demosthenes, ex numero *τῶν καλῶν κἀγαθῶν*. Plutarchus ex Theopompo. *ἀνὴρ ἐλεύθερος* Æschines in Ctesiph. Tzetzes Chil. VI. c. 37. v. Somnium Luciani c. 7. p. 9. ed. Amst. in 8vo. trierarchus Lucian. Encomio Dem. Trierarchus etiam Demosthenes filius v. Ulpian. ad Philipp. A. *Τίμημα τριηραρχικὸν* conditio Athenis optima et honestissima. Lucian. Encom. *Μαχαιροποιός*. Plutarch. Brodæus Miscell. IV. 26. Lucian. Rhetor. præcept. Marcian. Capella l. 5. Philolog. Æschin. *π. παραπρεσβ*. Noster contra Aphobum. Suidas. Valer. III. 4. Quem pater ardentis massæ fuligine lippus A carbone et forcipibus gladiosque parante Incude et luteo Vulcano ad rhetora misit. Juvenal. Sat. X. v. veteres interpretes. Præterea quidquid latiaribus indere libris prisca ætas studuit, totum percurrere suetus. Mantua quas acies pelagique pericula lusit, Smyrnæas imitata tubas; quamcunque loquendi Arpinas dat consul opem, sine fraude locutus Fabro progenitus. spreto cui patre polita Eloquiis plus lingua fuit. Sidonius Carm. 2. Non isto potior fuisset olim, Qui Pandioniam movebat arte Orator caveam tumultuosus, Seu luscum raperetur in Philippum, Causam seu Ctesiphontis actitaret, Vir semper popularitate crescens, Et justo residens in arce fandi, Qui fabro genitore procreatus, Oris maluit expolire limam. Thomas Scholasticus Anthol. IV. 31. epigr. 3. *ῥητορικὴ φιλέω* Christodori in Dem. *Καὶ παιανιέων* Anthol. Quam matrem Euripides, aut quem patrem Demosthenes habuerit, ipsorum quoque seculo ignotum fuit. alterius autem matrem olera, alterius patrem cultellos venditasse, omnium pæne doctorum literæ loquuntur. [Et hanc ipsam ob causam decebat te, Taylore, operæ parcere, ineptæ, inutili, et miseræ, testimonia congerendi de re in vulgus nota, de qua nemo dubitat. et quæ si testimoniis debebat approbari, poterat unius Dem. oratoris testimonium sufficere. Et tamen rideor, traducor, jejunitatis accusor, qui pinguitudinem istam pituitosam fastidiam, et persona mea indignam ducam, libenter putidis magistellis relinquens, quibus si fatuam industriam detrahas ineptias coacervandi, nihil ingenii superest.] Sed quid aut illius tragica, aut hujus oratoria vi clarius? Valerius Max. III. 4. Phocio *δοιδυκοποιοῦ πατρὸς* Glaucipp.—*εἰρηκὼς*—*κατὰ*—*τὴν δυσγένειαν παρῆκεν*. *Athenians all of trade,—the Spartans of none.—The popular error of baseness of birth among the Athenians from the father's profession,—that error very ancient. Paul a tentmaker,—similarity of Jewish and Athenian customs.—Lysias kept a warehouse.—Timarchus a weaver, a shoemaker.*

3. Mater Cleobula, filia Gylonis. Gylo Ponti oppidum Nymphæum hostibus prodidisse dicitur. Inde exsul et in Scythiam profectus, uxorem barbaram in matrimonium duxit, ex eaque duas filias suscepit. quæ nubiles Athenas missæ cum ingenti dote, altera Philochari, NB. altera Demostheni nubebat. Nos et Gronov. ad Suid. v. *Γύλων*. Toureill T. II. p. 476. Dos matris quinquaginta minæ. Noster c. Aphobum I. *ἀνδραποδώδης καὶ μονονοὺκ ἐστιγμένος αὐτόμολος*, Æschines. 38. 26. ed. Stephani. *Demosthenes of Scythian parentage* Suidas. Æsch. c. Ctesiph. Scytha impurus. Dinarchus. *Γύλων οὗτος αἰτίαν ἔχων ἐπὶ τῇ τοῦ Νυμφαίου τοῦ ἐν Πόντῳ προδοσίᾳ ἔφυγεν. ἐλθὼν δ' εἰς Σκυθίαν, ἔγημε. δύο δ' ἔχων θυγατέρας, ἔπεμψεν εἰς τὴν πατρίδα, ὧν τὴν μὲν μίαν ἔγημε Φιλοχάρης, τὴν δ' ἑτέραν Κλεόβουλος*. Suidas. Who is this Cleobulus? Meursius Lect. Att. VI. 29. legit *Δημοχάρης*. *Δημοχάρης ἔχων ἀδελφὴν τῆς ἐμῆς μητρὸς, θυγατέρα δὲ Γύλωνος*. Dem. c. Aphobum 2. Nos ad Æschinem p. 60. ed. Steph. Demochares, Demosthenis consobrinus. Athenæus. Demo Pæaniensis Demochares or. c. Neæram. nota varias lectiones. *Μητρὸς πατὴρ τοῦ ῥήτορος ἦν Κεραμεύς τις Γύλων*. Tzetzes Chil. VI. c. 37. ubi vulgo *Γλύκων*. Æschines c. Ctesiph. *Γύλων ἐκ Κεραμέων*. Demosthenes cum ei quidam objecisset, matre Scytha natum esse, non miraris igitur, quod Scytha matre barbara natus, tam bonus et clemens evaserim? Rutil. Lupus de fig. sentent. l. 2. Timothei dictum scitissimum. Quid si evigilassem? Omnino Plutarch. præcept. polit. p. 390. ed. græcæ Basil. ubi *ἀπαντήσεις ἀντεπιστρέφουσαι*.

4. Domo *Παιανιεύς*. In tribu Pandionia Pæania superior et inferior. Spon. Harpocr. Meurs. de populis att. in *Παιαν*. Lucian. Brodæus. Miscell. V. 5. Ascon. Pedian. act. 2. in Verr. Cic. IX. Philipp. ubi Ser. Sulpicius Q. F. Lemonia Rufus. v. Adversaria Nostra. Did. Covarruvia var. Resolut. l. 4. P. Manut. ad Cicer. VIII. Famil. 30. Onufr. Panu. ΠΥΛΙΜ. Wesseling Marmor Sandvic. *Ἀριστοκλῆς Ἀριστοκλέους Οἰῆθεν*. Claudius C. F. Palatina Cicero 4. in Verr. Ascon. ad loc. Q. Verrem Romilia. Cicer. 2. in Verr. Ascon. M. Mucium M. F. Galeria Felicem Plin. VII. 48. *φυλή. δῆμος. δήμαρχος*. Tribus. curia. curio. Curio legitimis tunc Fornacalia verbis Maximus indicit, nec sacra stata facit. Ovid. Fast. 2. Marmor Britannicum. Jovi O. M. Tanaro T. Clupius Galer. Præsens Guna. etc. v. Maittaire Marmora Oxon. Galeria tribus. Gruter. 343. 3. Reines. VIII. Fabrett. p. 338. Beger Spicil. Ant. p. 111. Præsens Marmor Oxon. 180. *See Horsley.* [Tædet pigetque istæc talia transscribere, tam trivialia, tam aliena. Si

volebas exempla coacervare nominum Romanorum, cum quibus tribus quoque una fuisset annotata, poteras ex indicibus Gruteri, Reinesii, Fabretti, Muratorii, aliorum centenas paginas implere. At cui bono? tum si *δῆμος* curiæ, non tribui Romanæ respondet, quid attinebat morem Atticum cum Romano componere? Attici nunquam tribus nomen addebant viri nomini, sed solummodo curiæ. contra Romani nunquam curiæ, sed semper tribus.]

5. *Δημοσθένης Δημοσθένους*. Lect. Lys. c. 5. N. [id est Noster, seu Demosthenes] c. Bœotum *Ἱππόνικος Καλλίου*. Fabric. Bibliograph. Antiq. p. 597. At enim multi Lesbonici sunt. nisi nomen patris dices, non monstrare possum istos homines, quos tu quæritas. Plaut. Trinum. item Menæchm. prolog. Nos ad marmor Sandvicense. Corsin. dissert. V. N. contra Bœotum de nomine.

6. Noms de Guerre. *Βάταλος*. Harpocr. Plutarch. Clemens 3. Pædag. 3. Photius Bibl. p. 816. Libanius. Phavorinus. Brodæus Miscell. I. 20. Æsch. c. Timarch. p. 56. 58. ed. novæ [Tayloranæ puta] Schol. ad loc. it. c. Ctesiph. et *π. παραπρ.* Dem. pro corona. Suidas in *Βάτταλος*. Etymol. M. Schol. Hermog. p. 408. *Βάταλον*] *φλύαρόν ἐστιν ὄνομα αὐλητοῦ*. Ulpian. ad *π. στεφ.* n. 321. ed. Paris. Quia Noster gracilis et imbecillis. Battalus, tibicen *τῶν κατεαγότων*. Fabula Antiphanis. Plutarch. Antiphanes *αὐλητὴς* memoratur ab Athenæo. Battalus poeta mollis et protervus. *Βάκηλος* pro castrato et asiatico gallo, apud Phrynich. *Βάτταλος* membrum obscœnum Plutarch. Adversaria Nostra. Lucian. adv. Indoctum. Athenienses *γυναικώδεις* et eviratos Batalos ab obscœno quodam tibicine et histrione, cui nomen Batalus, qui primus sandaliis et muliebribus vestimentis in scenam prodiit. Galli retinent illud nomen et vocant *Batelcux*. Suid. v. *Βαταλίζεσθαι*. Lysias c. Agorat. *Vere Pertinax*. See Upton on Shakspeare. Timæus Epitimæus. Diod. Sic. Notæ ad Midianam. Aristoph. Av. v. Vitam Lycurgi. de Laide v. etiam vitam Demosthenis. Vere Pertinax v. Salmas. ad Inscript. Regillæ. Erato Apollon. Rhod. initio libri 3. *Σαφῶς Σιδηρὼ καὶ φέρουσα τοὔνομα* Sophocles apud Aristotel. Rhetor. 2. 23. Pentheus. Ajax, Analecta T. I. p. 6. *See the names of the Ladies in the* 13. *of Athenæus*. Dem. contra Neæram *Στροβύλη, νυνὶ δὲ Φανώ*. *So a certain courtezan was called Clepsydra for a particular reason, of which see Athenæus*. Aristides cognomine Justus, Phocio Bonus. Cornel. Nep. Nos ad Lysiam de Lysitheo. Carolus ad Gellium. Imbrex Tegula. v. Adversaria Nostra. Demosthenes etiam Vertumnus appellabatur a Diodoro. v. Indicem Wolf in v. *Diodorus*. Proteus a Dionysio. Quare? v. Schol. ad Midianam p. 350. ed. Paris. Noster *ποικίλος* Scholiastæ Hermogenis. v. Fabr. B. G. Malala. *Κονιορτός. νυκτερίς*. Nos ad Midianam.

7. Pueritia et adolescentia. Meminit pueritiæ suæ orator loco

quodam, ostendens, se solitum convenientia discendi loca frequentare, et ea habuisse, quæ opus sunt homini turpe nihil propter inopiam facturo. Schottus ad Olymp. CI. 1. Ol. CI. 2. moritur Demosthenes pater, relicto filio septem, filia quinque annorum. N. c. Aphob. Plut. Phot. Soror memoratur in Midiana. Sub tutela *for* 10 *years* N. c. Aph. 1. Tutores Aphobus, Therippides Pæaniensis.

Demo	Demosthenes pater	Soror
Demopho tutor	Demosthenes *ὁ πάνυ*.	|
		Aphobus tutor.

D. c. Aphob. n. 6. Nos ad Æschin. p. 60. ed. St. Demo frater Demosthenis superioris. N. c. Aph. II. 22. Therippides amicitia a pueris juncta. Therippidæ legatur 70. minarum ususfructus, donec Demosthenes filius hereditatem capesseret. Demophonti desponsata filia quinquennis ac dotis nomine duo talenta data. Aphobo, ut Cleobulam uxorem duceret, 80. minas reliquit, addito præterea, ut ædibus et supellectile domestica uteretur, usque ad virilem filii ætatem. Frequens hoc Athenis. v. or. pro Phormione passim. infra ad D. mortem. Ex sorore Demosthenis et Lachete Leuconoensi natus Demochares, vir et armis strenuus, et eloquentia nemini inferior. Suid. Athen. l. 5. Diog. Laert. in Zenone Plutarch. de placit. philos. Ælian. V. H. 3. 7. Demochares etiam quidam, itidem Leuconoensis, duxit in matrimonium amitam Demosthenis, Gylonis filiam. de Democharete v. Leop. Emend. XIV. 19. Ælian. V. H. 8. 12. Valesii Excerpta Polyb. p. 10. not. Maussac. not. ad Harpocr. p. 197. et Vales. not. ad has notas, p. 295. Cicero in Bruto, II. de Oratore. §. 95. ed. Delph. *Δημοχάρης, ὁ Δημοσθένους τοῦ ῥήτορος ἀνεψιὸς, ἐν τῇ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν*. Athen. l. 6. p. 127. Cognati, affines. Nos ad Æsch. p. 60. ed. St. Not. MS. *Δημοχάρης ὁ Λευκονοεὺς, ὁ τὴν τηθίδα τὴν ἐμὴν ἔχων*. Dem. c. Aphobum 1. n. 21. *Δημοχάρης, ἔχων ἀδελφὴν τῆς ἐμῆς μητρὸς, θυγατέρα δὲ Γύλωνος*. N. c. Aph. II. 4. Tzetzes Chil. VI. 50. Demomeles Tzetzes Chil. VI. 376. Demomeles. Demonis filius, N. c. Aphob. l. n. 16. Ita f. Demophontis frater *τοῦ ἐπιτρόπου*. v. contra Neæram. Demo Pæaniensis, Demochares. Demomeles *Παιανιεύς. ἀνεψιός*. Hunc *ἐγράψατο* apud Areopagitas Noster Æsch. c. Ctesiph. Harpocr. in *Παιανιεῖς*. v. Maussac. ad Harp. p. 235. Vales. ad H. p. 85. 4. Nos ad edit. H. Steph. Æschinis contra Ctesiph. [Quæ in Taylori exemplari Æschinis Stephanici ad me misso reperi, ea omnia edidi. Quæ non reperi, edere non potui.]

8. Census. Domi in drachmis 3000. drachm. Supellex, calices, vasa aurea, vestes, mundus muliebris 10000. dr. argenti 80. minæ. Ad summam 14. talenta N. c. Aphob. XV. talentis *μικρὸν ἀπέλιπεν*. Plutarch.

3000 dr. = 30 min. = ½ tal.
10000 dr. = 100 min. = 1 tal. 40. min.
80 min.

180 min. [voluit 210 minæ scribere] Summa 3 tal. ½. [Imo vero 3. tal. et 50. minæ] Multa desiderantur.

[3 talenta cum dimidio non profecto æquivalent 14. talentis. desunt utique multa. Sed cur tu omittis, quæ Demosthenes enumeraverat? Constat ratio Demostheni sua, tua tibi non potest constare.] *οἱ παλαιόπλουτοι* Lysias. *Ἀπαίδευτος μαθημάτων προσηκόντων ἐλευθέρῳ.* quod mater propter imbecillitatem corporis et tutores propter rem negligenter administratam ad pædagogos non miserunt. Plutarch.

9. Platonem audivit. Cicero 1. de oratore. 1. Offic. princ. Conf. Dionys. Halic. et Epistol. Demosth. Ulpian. ad Olynth. 2. n. 31. ad *π. παραπρ.* n. 75. et 124. Amm. Marcell. 30. Olympiodorus MS. apud Lambec. Comm. Bibl. Cæs. L. VII. p. 127. Alcinous apud P. Victor. Var. Lect. 26. 4. Laert. 3. 46. 2. 108. Quintil. p. 1062. et 1091. ed. Burm. Apulei. Apolog. Quintil. seu Tacitus de sui Seculi oratoribus. Diog. Laert. in Platone. Lucian. in Dem. Encom. Colum. in princ. Lectitavisse Platonem studiose, audivisse etiam Demosthenes dicitur, idque apparet ex genere et gravitate verborum. Dicit etiam in quadam epistola hoc ipse de sese. Cicero de claris orator. Quod idem de Demosthene existimari potest, cujus ex epistolis intelligi licet, quam frequens fuerit Platonis auditor. Cic. in Oratore. An id dicit Cicero ob colorem orationis demosthenicæ, an quod in Epistolis id testimonium reperitur? *Ἐπεὶ καὶ ὁ Πλάτων ἀπεδίωκε τῆς ἑαυτοῦ διατριβῆς τὸν Δημοσθένην, ὡς θηρολέξην.* Schol. ad Aristotelis Rhetor. l. 3. p. 51. Demosthenes Platonis discipulus, Gellius 3. 13. Demosthenes Platonem audivit, ut ei mos erat. Gell. 3. 13. uti emendat Gu. Ranchinus Var. Lect. 1. 3. apud Ottonem Thes. I. R. Tomo 5. Hermippus hoc scriptum reliquit Demosthenem admodum adolescentem ventitare in Academiam, Platonemque audire solitum. Gell. 3. 15. de Hermippo v. Plut. in Demosth. Huic respondebat, non se negare Demosthenem summam prudentiam, summamque vim habuisse dicendi. Sed, sive hoc ille ingenio potuisset, sive, id quod constaret, Platonis studiosus fuisset, non quid ille potuisset, sed quid isti docerent, esse quærendum. Cic. 1. de oratore. Genus fortasse sunt secuti, non idem, quod Demosthenes, aut Plato, quamquam et ii ipsi inter se dissimiles fuerunt. Quintil. 9. 4. Demosthenem principem omnium Græciæ oratorum dedisse operam Platoni tradunt. Quintil. 12. 2. Non illud jusjurandum per cæsos in Marathone ac Salamine

propugnatores reip. satis manifesto docet præceptorem ejus Platonem fuisse? Quintil. 12. 10. Demosthenes in Epistolis. Equidem et Platonem existimo, si genus id dicendi forense tractare voluisset, gravissime et copiosissime potuisse dicere, et Demosthenem, si illa, quæ a Platone didicerat, tenuisset, et pronuntiare voluisset, ornate splendideque facere potuisse. Eodemque modo de Aristotele et Isocrate judico, quorum uterque suo studio delectatus, contempsit alterum. Cicero de Offic. Eubulidem dialecticum audivit Demosthenes. Phot. cod. 265. Laertius in Euclide, ubi versus comici de Demosthene. *Ἐπὶ τούτῳ δὲ* [scil. pravo accentu] *πολλάκις ἐθορυβήθη, σχολάσας δ' Εὐβουλίδῃ, τῷ διαλεκτικῷ Μιλησίῳ, ἐπανωρθώσατο πάντα.* Plutarch. in Vit. X. orator. Demosthenem vero, primarium in dicendo artificem, quis est qui non sciat semper ante speculum, quasi causas meditatum? Ita ille summus orator, cum a Platone philosopho facundiam hausisset, ab Eubulide dialectico argumentationes didicisset, novissimam pronuntiandi congruentiam ab speculo petivit. Apulei. Apolog. p. 425. Audivit etiam Aristotelem, Theophrastum, Xenocratem Lucian. Encom. Dem. At illi [primus et ultimus] ætate fere suppares. Theophrastus forte junior. Unde enata suspicio non levis, eum librum non esse fœtum Luciani genuinum. Nam Xenocrates Speusippo Olymp. CX. 2. et Theophrastus Aristoteli Olymp. CXIV. 3. successit.

10. Callistratus et causa de Oropo. Callistratus Aphidnæus. Edit. Dem. T. III. p. 578. [edit. nostræ Lips. 301. 18. aut 436. 13.] Plutarch. Pausan. in Atticis, A. Gellius III. 13. et 15. Ulpianus ad Timocr. n. 213. ed. Paris. Dem. de Corona. Æschines. Xenophon. Cornel. Nepos XV. 6. Suidas *Ὠρωπία χώρα.* Lucian. Nos ad Midianam. Gellius III. 13. 15. de Callistrato et Demosthene Academiam relinquente. ex Hermippo. Barton ad Plutarch. C. Neæram n. 39. et 67. ed. Lutet. Omnino Ammian. Marcell. l. 30. et Vales. ad loc. Callistratus est ille a Lycurgo memoratus, si fides Valesio ad Marc. l. c.

11. Inde ad Rhetoricam se contulit et Isæum audivit. Harpocr. v. *Ἰσαῖος.* Vales. ad loc. Dionysius de Isæo et ad Ammæum. *ἐπὶ δραχμαῖς μυρίαις.* Phot. cod. 253. Plut. in Isæo. Quamquam Isocrates tum docebat, vel quia decem minas persolvere non potuit *(the very same sum)* vel quia Isæi dictionem præferebat. Plutarch. in vita. [Ego equidem interesse aliquid puto inter *χιλίας* et *μυρίας δραχμάς.*] Nos ad Lysiam de Aristophanis bonis. *Ἰσαῖος πρῶτος σχηματίζειν ἤρξατο καὶ τρέπειν ἐπὶ τὸ πολιτικὸν τὴν διάνοιαν, ὃ μάλιστα μεμίμηται Δημοσθένης.* Plut. in Isæo. Zosimus. Thucyd. *εἰς τὸ πολιτικόν.* Isæus junior. Juvenal. Sat. X. Plin. Ep.

12. Isocratem audivit. Schol. ad Timocratem. Dionys. H. ad

Ammæum. Phot. Plut. in Isocr. Schol. ad Hermog. Schol. ad Androt. p. 239. Cicero de orat. II. §. 94. edit Delph. Rivalship between him and Isocrates' School. Schol. ad Androt. et ad Timocrat. Isocratis et Alcidamantis τέχνας a Callia Syracusano et aliis clam accepit. Hermippus ex Ctesibio apud Plutarch. Adjungit Suidas, Zoili et Polycratis. Audivit Zoilum. Memoires de l'Academie des Inscriptions T. VIII. p. 181. Isocratis Schola. Cicero. Fabric. in Isocrate. Alcidamas Cic. 1. Tuscul. Dionys. Halic. ad Ammæum. Plutarch. Philippus Macedo Demosthenem militi, Isocratem pugili comparavit. Dion. in Isæo. Liban. in Dem. Plutarch. Suid. Phot. in biblioth. p. 204. et 804. Cleochares Smyrleanus Demosthenem militi, Isocratem athletæ comparavit. Phot. p. 204. ex Theopompo. v. Schott. ad Olymp. CX. 3. Fabr. B. G. T. IX. p. 435. Qui Photio est Cleophanes Myrleanus. idem Straboni aliisque est Cleochares Smyrleanus. παραγγελμάτων τεχνικῶν συγγραφεῖς Dionys. ad Ammæum. ἀλλὰ καθ' ἑτέρας τινὰς εἰσαγωγάς. Idem ibid.

13. *Learns action of the players.* Tam diligenter apud Aristonicum hypocritem studuit, ut — Quintil. XI. 3. p. 998. ed. Burm. Phot. cod. 265. Aristonicus historicus, Serv. ad Æn. III. 334. f. Aristonicus histrionicus. Q. [id est quære.] Polus Chariclis Suniensis, et Satyrus Theogitonis, Marathonius, histriones. Lucian. Necyomant. T. I. p. 336. Neoptolemus hypocrita Plutarch. in Dem. Nos ad orat. de pace, Leopard. Emend. IX. 15.

14. Μελέται. Studium. Dionys. Halic. π. συνθέσεως. Lucian. Plutarch. Liban. Cicero de Orat. 1. 61. Balbus, literam caninam pronuntiare non potuit; perfecit, ut nemo planius pronuntiaret Cic. 1. de Orat. §. 260. ed. Delph. Valer. Max. VIII. 7. Omnino Plut. in vita, et d. X. or. Laert. in Euclide. Quod ille [Demosthenes] in una litera fecit exprimenda, ut a cane ῥω disceret, tu in me criminaris, quare homo ab homine Hebræas literas didicerim. Hieronym. Apolog. adv. Rufin. l. 1. τὸ ῥω καταῤῥητορευόμενον Plut. gr. Basil. p. 389. Multi etiam naturæ vitium meditatione atque exercitatione sustulerunt, ut Demosthenem scribit Phalereus, cum Rho dicere nequiret, exercitatione fecisse, ut planissime diceret. Cicero II. de Divin. A. Gellius de Crœsi filio. *Dr. Mede of Christ's College pref. to Terentianus Maurus.* Erasmus de blæsis. Camden in Leicestershire. Ἰσχνόφωνος. Conjectis in os calculis inambulans et ascensu ingrediens arduo. Cicero I. de Oratore Valer. Max. VIII. 7. Quintil. XI. 3. Plutarch. Phot. ἰσχνόφωνοι qui? Hippocrates. Galen. Aristoteles problem. Hesych. Mercur. Var. Lect. VI. 4. In quo [Demosthene] tantum studium fuisse, tantusque labor dicitur — ascensu ingrediens arduo. Cicero I. de Orat. Ad litus declamare solitus. Propter quæ idem ille tantus amator secreti Demosthenes in litore, in quod se maximo

cum sono fluctus illideret, meditans, consuescebat concionum fremitus non expavescere. Quintil. X. 3. Cicero V. de Fin. Valer. Max. VIII. 7. Plutarch. Solitudo. Demosthenes melius, qui se in locum, ex quo nulla exaudiri vox, nihilque prospici posset, recondebat, ne aliud agere mentem cogerent oculi. Quintil. X. 3. Plutarch. Liban. Suid. Phot. p. 803. Ὑδροπότης. Lucian. Liban. Philipp. 2. π. παραπρεσβ. Athen. p. 44. lib. 2. p. m. 22. Decem panis unciæ diurnæ, et aquæ tertia sextarii pars. His anima magis trahitur, quam sustentatur. Qui cibus et potus juxta inclytum oratorem Demosthenem, non vires tribuit, sed mortem prohibet. Hieronym. Comm. in quartum caput Danielis. [Locus a re proposita alienissimus.] Servius ad Æn. III. 14. v. Brodæum. Quem tres caliculi [lege cauliculi], selibra farris, Racemi duo, tegula sub una Ad summam prope nutriunt senectam. Bibaculus de Valerio Catone apud Non Marcell. εἰς ἡμέραν ἑκάστην κοτύλας δύο κριθῶν λαμβάνοντες, καὶ μίαν ὕδατος. diarium Atheniensium in Sicilia captorum et ad lapidicinas (sic) detrusorum. Plutarch. in Niciæ fine v. Gothofr. ad XII. tab. p. 199. Thucyd. VII. ult. [Quid hæc ad Demosthenem?] Servius Demosthenem abstemium fuisse refert, ob idque acrioris naturæ. Πυθέας φησίν. Ἀλλὰ τοὺς νῦν δημαγωγοὺς ὁρᾶτε, Δημοσθένην καὶ Δημάδην, ὡς ἐναντίως τοῖς βίοις διάκεινται. ὁ μὲν γὰρ ὑδροποτῶν καὶ μεριμνῶν τὰς νύκτας, ὥς φασιν. ὁ δὲ πορνοβοσκῶν καὶ μεθυσκόμενος κατὰ τὴν ἡμέραν ἑκάστην, προγάστωρ ἡμῖν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀνακυκλεῖται. Athen. l. 2. Demadis dictum ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πρὸς ὕδωρ λέγοιεν, τὸν Δημοσθένην δὲ πρὸς ὕδωρ γράφειν Lucian. Encom. facete et acute. λέγειν πρὸς ὕδωρ Davis. ad Ciceron. Tuscul. D. p. 164. id est ad l. 2. caput postremum. Cum Demade risit Philocrates Dem. p. 216. C. et p. 301. A. ed. Wolf. Humerorum vitium correxit appenso e laquearibus gladio. Plutarch. Liban. Jactantur et humeri. quod vitium Demosthenes ita dicitur emendasse, ut cum in angusto quodam pulpito stans diceret, hasta humero dependens immineret, ut si calore dicendi vitare id excidisset, offensatione illa commoneretur. Quintil. XI. 3. Speculum. Plutarch. Apuleius. Decor quoque a gestu atque motu venit. ideoque Demosthenes grande quoddam intuens speculum, componere actionem solebat. Quintil. XI. 3. Vigiliæ. Dolere quoties antelucana opificum victus esset industria. Cicero IV. Tuscul. Interrogatus, πῶς τῆς ῥητορικῆς περιεγένου; πλέον ἔφη ἔλαιον οἴνου δαπανήσας. Stobæus Serm. 29. ex Aristotelis Chriis. Diomedes grammaticus. Quodsi proponat nobis aliquis, quare dictum Demosthenis, plus olei quam vini expendisse, dicitur et omnes opifices nocturnis semper vigiliis prævenisse. Hieronym. Apol. adv. Rufin. l. 1. Πυθέᾳ δὲ ὁ κρότος τῶν δημοσθενικῶν λόγων ἀπόζειν ἐφαίνετο

τοῦ νυκτερινοῦ λύχνου. Lucian. Encom. §. 15. Scomma etiam istud Pytheæ conservatur in Plutarchi compar. Demosth. cum Cicerone, in præceptis pol. et in Apophthegm. item in Libanio. Ælian. V. H. 7. 7. Stobæi serm. 26. Niceph. Greg. Hist. Byz. p. 211. l. 8. Lactant. V. 2. Ad furem. Scio me lucerna utentem tibi esse molestum. Plutarch. p. 390. ed. gr. Basil. Stob. serm. 29. p. 201. Fur ille vocatus χαλκός. unde et illud subjecit quoque. Vos, cives, ne miremini furta, cum fures habeamus Chalcos et parietes luteos. Plutarch. in vita. Leopard. Emend. XII. 14. XIII. 15.

15. Memoria. Thucydidem octies sua manu descripsit. Lucian. adv. indoctum. T. II. p. 380. Agathias l. 2. extremo p. 66. ed. Paris. Suidas in Σταγειρίτης. decies Turneb. Advers. XXVII. 22. septies Robert. Titius Adsert. IV. 5. Cren. Animadv. Philolog. l. p. 75. Thucydidem devoravit Agath. Smyrn. l. 2. de Chosroe. Ὅτι ποτε καείσης τῆς βιβλιοθήκης ἐν Ἀθήναις καὶ συγκαεισῶν τῶν ἱστοριῶν Θουκυδίδου, αὐτὸν μόνον ἀπομνημονεῦσαι πασῶν, καὶ οὕτω μεταγραφῆναι ποιῆσαι. Arsen. Monemb. Episc. in Apophthegm. Marcellus [f. Marcellinus] descripsit Thucydidem octies. Naudæus de bibliotheca. *Hence perhaps the Story of Demosthenes' doing so. Strength of Memory.* Adversaria nostra. Brown's Clerum. Bayle in Hadrian. et Dr. T. Fuller. Plin. Ep. VI. II. Tzetzes Chil. 1. c. 11. Cicero 1. Tuscul. Mureti Var. Lect. Salmasii reminiscentia incredibilis. v. Vitam ejus. H. Grotii. v. Borremansii var. lect. apud Cren. Animadv. Philolog. et histor. P. I. p. 1. Cyneas Thessalus, Demosthenis assecla et auditor tanta vi memoriæ excelluit, ut missus a Pyrrho, Epirotarum rege, Romam legatus de pace, uno die Senatorum omnium nomina sine nomenclatore recitaret. Plutarch. in Pyrrho, Cic. I. Tusc. Memorat Suidas Nonnum quendam (auctorem metaphraseos Evangelii D. Ioannis intelligit. Bonifac. XV. 6. Historiæ Ludicræ) sexies Demosthenem devorasse totum. ἐκμαθόντα ἑξάκις ὅλον τὸν Δημοσθένην, μηδὲ διᾷραι τὸ στόμα δύνασθαι πρός γε λόγων ἐπιεικῶν σύνθεσιν. Anonymi vita Demosth. ex bibl. regis Christianissimi. Hadr. Junius Animad. I. 4. Memorat Suidas e Damascio, Sallustium quendam orationes Dem. δημοσίους memoriæ mandasse. Sallustius cum Thucydide Demosthenem sibi imitandum proposuit. Quintil. X. 1. Seneca IX. Controv. 1. Schottus ad Senecæ rhetor. controv. Sallustius æmulus Demosthenis Gellius 2. 27. Sallustius auctor apud Phot. Bibl. p. 570. Damascii Excerpta apud Phot. cod. 242. Damasc. in vita Isidori Suidas. Fabric. B. G. T. I. p. 870. 871. Gellius de Sertorio.

16. Noster Thucydidis æmulus. Dionys. Halic. passim. Ulpianus præf. Scholiorum Dem. Olynth. 2. Ἀλλ' οἶμαι νῦν μὲν σκοπεῖ —Thucyd. l. 3. orat. Cleonis. εἴωθε δὲ τῶν πόλεων. quam etiam γνώ-

μην illustrandam sibi putavit Clemens Alex. poetarum græcorum versibus, l. 5. Stromat. σχῆμα ὁμοτικὸν mutuo sumtum a Thucydide Clem. Alex.

Olymp. CIV. 1. anno ætatis Dem. 17. prætor Timocrates. Dionys. ad Ammæum ait hoc anno decimum septimum ætatis annum ingressum fuisse. annos natus septem patrem amisit. decem annos in tutela fuit. c. Aphob. I. II. III. c. Onetorem I. II. actiones tutelæ ἐπιτροπικοὶ λόγοι. Schotti parallelæ ad h. a. *Gets what he could.* N. c. Midiam. Plutarch. in vita. *Gets but littie.* N. c. Midiam. *Gets the better and remits the penalty.* Isidor. Epist. Plut. de X. orat. Stephanus, testis Demosthenis, falsi testimonii accusatus a Demosthene defenditur in tertia contra Aphobum. Stephanus quidam, poeta comicus, a Demosthene civitate donatus. Auctor anonymus præfat. ad Aristophanem. Demosthenes agit hanc causam μειρακύλλιον ὢν κομιδῇ. c. Midiam. v. Petit. LL. AA. de ætate Dem. Hujus actionis usu dicendi audaciam consecutus. Ob morum asperitatem et ferociam in hac causa, dictus Ἀργάς. Suid. Plut. Æsch. c. Ctesiph. ἐκ παίδων ἀπαλλαττόμενος etc. Ἄγραν legit Lambinus ad Horat. Od. II. 19. v. Brod. Miscell. I. 20. Maussac. p. 83. Maussaci Lectionum II. 15. caput erat de scommatibus Æschinis et Demosthenis. v. eum ad Harpocr. Ἀργάς. v. Hesych. serpens. Plutarch. Nicander. Homerus. Ἀργὰς poeta. Plutarch.

Factus trierarchus circa Olymp. CVI. 2. v. Ulpian. ad 1. Philipp. vel potius Olymp. CV. 3. nam id contigit in bello Euboico, res autem Euboicæ circa istam Olympiadem. v. Schott. ad Ol. CV. 3. Dem. or. c. Midiam et Aristocr. p. 403. ed. Paris. sed quære quis eam causam egerit. v. Nos ad edit. Parisin. [nihil ibi reperi scriptum.] Epulum tribui præbuit. Panathenæa instruxit. Populo triremem dedit. or. c. Midiam. Cherrhones. de Corona. Æsch. c. Ctesiph. Thrasylochus frater Midiæ. or. c. Mid. c. Aphobum. Liban. in argum. Philipp. de Antidosi. Antidosis argum. ad Lysiæ or. IV. Pylagoras Æsch. c. Ctesiph. de isto magistratu Schol. ineditus ad Philostrati Iconas, item Suidas et Harpocr. van Dale. q. Corsin. In hoc magistratu pecuniis ab Amphissensibus corruptus. Æsch. c. Ctesiph.

Olymp. CVI. 2. æt. Dem. 27. Callistratus prætor. Demosthenes foro se dedit et publicas causas tractare cœpit. sc. c. Androtionem, et Timocratem, adv. Leptinem. q. *Dionysius owns but the first and the last.* Argumenta nostra. Gell. XV. 28. Dionys. ad Ammæum, ait Callistrato prætore æt. Dem. 25. rescribe 26. aut 27. Plutarchus eum ait tres orationes, Androt. Timocr. et Aristocr. scripsisse anno 27. vel 28. advers. Leptinem anno æt. 24. Phot.

Olymp. CVI. 3. æt. Dem. 28. Prætor Diotimus. Diodor. et Dion. H. fort. Δημόνικος ὁ φλυεύς. Dem. de corona. De classibus.

περὶ συμμοριῶν, prima, quam habuit, concio. Dion. H. Rectius inscriberetur *περὶ βασιλικῶν*, ut Dionys. Halic. et Dem. de Rhodiorum libertate. Bellum Phocense sive sacrum Olymp. CVI. 2. Eo tempore nondum ad remp. accessit. de corona. Ad populum primum verba faciens, risu excipitur et tumultu, ob insolentiam pronunciationis, vocis imbecillitatem, linguæ *ἀσάφειαν*. Plutarch. in Vita. *His bad accent.* *νεωτερίζων* etc. *'Ασκληπίον* pro *'Ασκλήπιον*. Plut. de X. orat. novam pronuntiationem affectans ab Athen. exagitatur. Cic. in oratore. *Προσελθὼν πάλιν εἰς τὰς ἐκκλησίας, νεωτερικῶς τινα λέγων, διεσύρετο, ὡς κωμῳδηθῆναι αὐτὸν ὑπ' 'Αντιφάνους καὶ Τιμοκλέους*. Plutarch. obviam factus quidam, qui Periclem audivisset, ait Demostheni contigisse orationem Pericleæ similem. nihil ergo desperandum. Similiter evenit, ut Euripides Timotheum *συριττόμενον ἐπὶ τῇ καινοτομίᾳ, καὶ παρανομεῖν εἰς τὴν μουσικὴν δοκοῦντα, θαῤῥεῖν ἐκέλευσεν· ὡς ὀλίγου χρόνου τὸ θέατρον ὑπ' αὐτῷ γενησόμενον*. Plut. an seni etc. Mœror inde et tristitia. Confirmatur ab Eunomo et Satyro. Eunomus quis? Satyrus et Andronicus, histriones. Satyrus Theogitonis, Marathonius histrio. Lucian. Necyom. T. I. p. 336. Satyri histrionis filiæ captivæ. Dem. *π. παραπρ.* Schott. ad Olymp. CVIII. 1. Andronicus. Ideoque ipse tam diligenter apud Andronicum histrionem studuit, ut — Quintil. XI. 3. Cicero et Roscius. Satyrus histrio recitat quædam Sophoclis et Euripidis, *ὥσθ' ὅλως ἑτέραν Δημοσθένει φανῆναι*. Actionis vis. Cic. III. de oratore. Ex quo satis significavit. in Orat. Quintil. II. ult. Phot. p. 803. Bibl. Val. Max. VIII. 10. quidnam esset in dicendo efficacissimum respondit *ἡ ὑπόκρισις*. — quid si ipsum audissetis. — in Demosthene magna pars Demosthenis abest, quod legitur potius, quam auditur. Rhetor nobilissimus cum interrogatus est, quid ei primum videretur in eloquentiæ præceptis observari oportere, pronunciationem dicitur respondisse. Cum quæreretur, quid secundo, eandem pronunciationem. quid tertio, nihil aliud, quam pronunciationem dixisse. August. ep. 56. ad Dioscurum. *Something of this said of Lysias in Plutarch.* Isocrat. or. ad Philippum. Dionys. de stylo dicendi Dem. Demosthenicum, quod ter primum ille volebat. Auson. comm. profess. Burdegal. Sine hac [actione] summus orator esse in numero nullo potest, mediocris hac instructus summos sæpe superare. Huic primas dedisse Demosthenes dicitur, cum rogaretur, quid in dicendo esset Primum, huic secundas, huic tertias. Cicer. III. de oratore, et de claris. orator. Si quidem et Demosthenes, quid esset in toto dicendi opere primum interrogatus, pronuntiationi palmam dedit, eidemque secundum ac tertium locum, donec ab eo quæri desineret, ut eam videri posset, non præcipuam, sed solam judicasse. Quintil. XI. 3. *where see more.* Memoriam pronuntiatio sequetur,

res, ut Demostheni videtur, inter oratoria officia vel prima, vel sola. Aurel. Augustin. Princip. rhetor. oratio Demosthenis ad Pericleam accedens. *ὁμολογεῖ ζηλοῦν τὸν περιφανῶς δεινότατον γεγονότα λέγειν Περικλέα*. Hermog. *π. δειν. ζηλωτὴς τῆς τοῦ Περικλέους πολιτείας*. Plut. de Educat. *Περικλῆς ηὔχετο πρὸ τοῦ δημηγορεῖν — ἐσκεμμένος*. Plut. præcept. polit. Post hæc, ut forte recte, addit Plutarchus exercitationes improbas, subterraneum conclave, rasum semi caput, etc.

Olymp. CVI. 4. æt. Dem. 29. *c. Timocratem.* Dionys. ad Ammæum. Plutarch. eodem anno, quo Androtiana, sc. biennio ante. cum quo consentire videtur Gellius. *De rep. ordinanda.* nempe post orationem de classibus, quam primam habuit, et ante Philippicas. *Φιλιππικῶν προγενέστερος*. Ulpian. ad orat. init.

Olymp. CVII. 1. æt. Dem. 30. Prætor Aristodemus. *Philippica prima.* Ita Dionysius, Ulpianus, Suidas, et Harpocr. hanc post Olynthiacas collocant, et quartam Philippicam numerant. *C. Aristocratem*, Plutarchus quadriennio ante habitam esse contendit.

CVII. 2. *de Rhodiorum libertate.*

CVII. 2. Prætor Callimachus. æt. Dem. 33. Olynthiaca I. II. et III.

Philippica II. = Olynth. II.
Philippica III. = Olynth. III.
Philippica IV. = Olynth. I.

Dionys. ad Ammæum. Libanius in argum. Aristid. or. 1. de Societate. Plutarchus in X. Rhet. anno Dem. 37. habitas vult. Nos Dionysium sequimur. Nam Philippus Olynthios Olymp. CVIII. 1. evertit. Photius in Bibl. p. 802. anno Dem. 38. habitas esse vult. Schottus. Error Photii et Plutarchi, quod ætat. Dem. una tota Olympiade ante alias notant, scil. natum eum fuisse contendunt Olymp. XCVIII. 4. Refragatur his concionibus Demades, qui Olynthios non esse juvandos pronunciat. Suidas. Res Olynthiacæ circa hoc tempus. *Sicut Olympiadis centesimæ septimæ anno quarto* (Codi. *tertio* male) quum rex Philippus Græciam quateret Plin. 11. 27. Philochorus l. 6. Atticorum Dionys. ad Ammæum. Cephisodotus *σπουδάζοντος Χάρητος εὐθύνας δοῦναι τῶν περὶ τὸν ὀλυνθιακὸν πόλεμον ἠγανάκτει φάσκων εἰς πνίγμα τὸν δῆμον ἀγαγόντα, τὰς εὐθύνας πειρᾶσθαι διδόναι οὕτως*. Aristotel. Rhetor. III. et ex eo Dionys. ad Ammæum. Ex Philochoro 6. atticor. juxta Dionys. Halic. Callimachus *Περγασῆθεν* [archon.] Athenienses auxiliantur Olynthiis a Philippo obsessis, sc. *πελτ.* 2,000. nav. 30. cum Charete, *ἃς καὶ συνεπλήρωσαν*. deinde societas cum Olynthiis tertio inita.

Demosthenes Choragus. *C. Midiam.* post hæc uxorem duxit. nam probabile est eum, cum Midianam egit, uxorem non habuisse. liberos non habuit certe. Ambivit Chabriæ viduam, Ctesippi matrem.

Plutarch. Suid. Inde causa Leptinea habita in gratiam Ctesippi. Eam duxit. Suid. Non eam, sed Samiam quandam ex Demetrio Magnesio in Synonymis. Plin. Binos liberos ex honesta matrona, Heliodori cujusdam filia, suscepit, et post se reliquit. Wolf. Uxor Demosthenis se Cnosioni cuidam stuprandam præbuit Athen. p. 539. Æschin. π. παραπρ. Paulo aliter Tzetzes Chiliad.

Olymp. CVIII. 1. æt. Dem. 34. Prætor Theophilus juxta Dionys. Plato obiit, Philippus Olynthum cepit. Dionys. Halic. et diruit. Plutarch. de discrim. adul. et amici.

CVIII. 2. æt. Dem. 35. prætor Themistocles. συνθῆκαι Φιλίππῳ πρὸς Ἀθηναίους ἐγένοντο περὶ φιλίας καὶ συμμαχίας. 7 *years*. Dionys. ad Amm. *Philippica* V. ἃ μὲν ἡμεῖς — περὶ τῆς φυλακῆς τῶν νησιωτῶν καὶ τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλεων. Dion. Demosthenes ad Philippum iterum legatus. Coram Philippo obmutuit. Æsch. Gellius 8, 8.

CVIII. 3. æt. Dem. 36. prætor Archias juxta Dionys. *Philippica sexta*, sive περὶ εἰρήνης.

Olymp. CIX. 1. æt. Dem. 38. prætor Lyciscus. *Philippica septima*, hodie secunda. ὅταν, ὦ ἄνδρες.

CIX. 2. æt. Dem. 39. *Philippica octava*, seu de Haloneso, ordine vulgato septima. et περὶ παραπρεσβείας.

CIX. 3. *Philippica nona*, seu de Cherrhoneso: ἔδει, ὦ ἄνδρες. *Philippica decima*, vulgo nona: πολλῶν, ὦ ἄνδρες.

CIX. 4. *Philippica undecima*, vulgo quarta: καὶ σπουδαῖα.

Olymp. CX. 1. *Philippica duodecima*, vulgo ad Philippi epistolam. finitæ induciæ septem annorum, Philippo et Atheniensibus se mutuo accusantibus. See Philochorus apud Dionys. Philippus Perinthum obsidet. cætera.

CX. 2. Ad bellum festinant. Philippus ad Elateam. cætera.

CX. 3. Pugna ad Chæroneam. prima die Metagitnionis. Plut. in Camillo. Dinarchus or. de Harpal. ait eum cum 7 talentis ex urbe profugisse, cum audisset Philippum in Atticam venturum. In ea pugna Dem. abjecto scuto fugit. Diod. Sic. Plutarch. in Vita et Apophthegm. Lacon. Aristotel. II. Rhetor. Horat. od. II. 8. Schott. ad Senec. Rhet. Alciat. in Parerg. Æsch. c. Ctesiph. Dinarch. de pec. Harpal. Dem. in Chersones. Ἀνὴρ ὁ φεύγων καὶ πάλιν μαχήσεται. Gellius 17. 21. Plut. Marcian. Capella 5. de N. Ph. Tertullianus de fuga in persecutione. Clypeum inscripserat Ἀγαθῇ τύχῃ. Plut. Phot. Cum a tergo hostis instaret, et chlamys rubo adhæsisset, pæne vivus captus est. capi enim malebat, quam interfici, clamabatque ζώγρει. In adversa ista fortuna adversarii dicam scribebant. absolvit omni suspicione populus et constanter in honore habuit. Schottus. Dem. pro Corona. Tunc decreta quamplurima ex SCto scripsit, quibus amicorum nomina, fortunam suam detestatus, inscripsit. Plut. Post pugnam ad Chæroneam (ante pugnam, Plut.) muros civitatis centum minis, pecunia sua refecit. Phot. Ctesiphontis decretum de homine coronando. Olim a multis coronatur. Dem. pro corona. Diondes intercessit. Æschines Ctesiphontem in judicium adduxit. Judicium vero commissum est Olymp. CXII. 3. Σιτώνης eligitur Dem. pro Corona. *Laudatio funebris*. ad Thucydideam et Platonicam conformata, et hujus exemplo Tullius Sulpicium Philippica nona laudavit.

Olymp. CXI. 1. obtruncatur Philippus. Demosthenis lætitia, somnium, etc. Æsch. c. Ctesiph.

CXI. 2. Demosth. movet ad defectionem. ad Attalum in Asia literas mittit, ad arma incitans contra Alexandrum, quem puerum et Margitem appellat. Plut. Dem. pro Ctes. Maussac. ad Harpocr. p. 214. Alexander adventu suo Græciam percellit. Pœnitet Athenienses, qui legatos ad Al. mittunt. ex iis Dem. Cithærone domum revertitur, sive quod, quem offendisset, metueret, sive βασιλικῷ χρυσίῳ corruptus. Alexander legatis liberaliter humaneque respondens, Athenienses metu liberat. Diod. Sic. Paul. Oros. Pœnitet Attalum. Epistolam Demosthenis ad Alex. mittit. Interficitur Alexandri 2. jussu ab Hecatæo. D. Thebanos, qui c. A. conspirabant, auxiliandos suadet. Thebæ eversæ. Tzetz. Chil. VII. 404. Alexander sibi tradi postulat decem oratores. Diod. Sic. XVII. 15. Mauss. ad Harpocr. p. 55. octo, secundum Idomenem et Durin apud Plutarch. in vita Dem. hos scil. Polyeuctum, Ephialten, Lycurgum, Myroclem, Damonem, Callisthenem, Charidemum, Demosthenem. decem juxta Suidam v. Ἀντίπατρος, qui tamen undecim commemorat, scil. Polyeuctus, Ephialtes, Lycurgus, Patrocles, Diotimus, Cassander, Charidemus, Demosthenes, Hyperides, Thrasybulus, Chares. Fabula de Ovibus. Plut. Mercatoris specimen. Idem. Phocion obtrectator, id est cum Nepote, ὁ ἀντιπολιτευόμενος, mollitiem oratoris exprobrat, quod pro salute communi mori dubitaret. Demadis decretum. 5 talentis a Demosthene acceptis, omnes servandos censuit, missis ad Al. legatis, qui pro iis deprecarentur, et promitterent eos ex legibus patriæ, si quid commeruissent, pœnas daturos. Probata sententia. Exoratus Alexander.

Olymp. CXII. 3. æt. Dem. 53. *De Corona*. Æschines quintam partem suffragiorum non tulit. victus Rhodum secessit. History of Æschines after his defeat σχ. MS. ad or. π. παραπρ. Demosthenes equo prosequitur. Æschines comprehendi se ratus, obtecta facie procidit. Ibi consolatus alter, talentum dedit (alii μυρίας ἀττικὰς) tum Æsch. nonne merito gemo, cum talem urbem desero, in qua tales habeo inimicos, quales alibi amicos non invenero. Plut. in Vita Dem. in X. orat. Hellad. apud Phot. p. 804. 873. Αἰσχίνης ὁ ῥήτωρ μετὰ τὸ Ἀθηναίους αὐτοῦ καταψηφίσασθαι, Δημοσθένους αὐτῷ

μυρίας ἀττικὰς πέμψαντος, καὶ γενναίως τὴν περίστασιν φέρειν παρακαλοῦντος, καὶ πῶς, ἔφη, δύναμαι μὴ λυπεῖσθαι τοιαύτης πατρίδος ἐκβαλλόμενος, ἐν ᾗ οἱ ἀδικηθέντες καὶ προσωφελοῦσι τοὺς ἀδικοῦντας. Anton. et Max. serm. VIII. fin. Hoc dictum alii Demostheni tribuunt in fuga. Æschines Rhodi scholam aperuit. Scholæ Rhodiacæ. Plut. Suid. in Phot. in Dem. p. 804. Maximus Gnomologus. Hunc exsilio delegerat locum. Quintil. XII. 10. The founder of the Rhodian idea, Aliquid gentis, aliquid auctoris, between Attic and Asiatic. Ibid. omnino. Suam orationem Rhodiis legit, postridie demosthenicam. τί δὲ εἰ αὐτοῦ τοῦ θηρίου. Plin. II. Ep. 3. et IV. 5. Cicer. III. de orator. Plin. VII. 30. Valer. Max. VIII. 10. p. 397. Philostrat. Phot. in Æschine, Quintil. XI. 3. σχ. Scalig. ad π. παραπρ. Hieron. l. 2. Ep. 2. select. Phot. p. 29. ed. Hoeschel. Plut. in X. rhetor. dissimulat orationem Dem. ab. Æschine fuisse recitatam. To take our leave of Æschines. Olymp. CXIV. 1. concessit Samum, et non diu post obiit anno æt. 75. Fabric. Vit. Æsch.

Olymp. CXIII. 2. æt. Dem. 55. Harpalus, relictus satrapa Babylonis, dum Alexander in Indiam profectus, ejus reditu desperato voluptatibus et luxuriæ se tradit. Reverso autem Harpalus sibi metuens, convasatis quinque talentorum millibus (incredibile dictu) Athenas venit. Decretum Demosthenis de Harpalo non recipiendo. Harpalus in Cretam navigat. Interficitur Philoxenus Macedo. Ejus literæ ad Athen. de pecuniis Harpalicis. Nihil in iis de Demosthene, tametsi erat Alexandro et Philoxeno infestissimus. Pausanias. Calix regius. πόσον ἄγει; ἄξει σοι 20 talenta. Non Angina, sed Argentina. Aliter Gellius XI. 9. v. et XI. 10. Non audietis eum, qui poculum habet? Plut. Cum Polus histrio dixisset, si biduo talentum agendo lucratum fuisse, at ego, inquit, unico die tacendo talenta quinque. Plut. X. Rhet. Gellius ait Aristodemus, non Polus. Aristodemum histrionem tragicum, maximis de rebus pacis ac belli legatum ad Philippum Athenienses sæpe miserunt. Cicero fragm. libri 4. de Rep. Dem. et Æsch. π. παραπρ. Gellius XI. 9. ad Milesiorum causam, in qua Dem. quinque talentis silentium suum vendidit. ex Critolao Hist. non ad hanc Harpalicam quæstionem refert, et proximo etiam capite Demadi tribuit ex oratione C. Gracchi, qua legem Aufeiam dissuasit. Dinarchi in Dem. oratio de pecuniis Harpalicis. Athenienses veriti ne pecuniæ rationem reddere tenerentur, domos oratorum perscrutantur. Demosthenes plebiscitum scribit, ut Areopagitæ ea de re quærerent, et affines culpæ punirent. Hyperides, Pytheas, Menesæchmus, Himeræus, Proclus quinque accusatores de pecuniis Harp. Phot. in Dem. et Hyperide. Patroclus, non Proclus, Plut. de X. orat. Demosthenes damnatus a concilio Areopagitico. Lis quinquaginta talentis æstimata. In carcerem conjectus, partim ob pudorem criminis, partim ob valetudinis infirmitatem, salutem fuga consulit. [Sic claris literis inveni exaratum.] nonnullis consciis, nonnullis fugam adjuvantibus. Prosecuti cives. Viaticum. Æ. an D. dictum: qui possim non graviter ferre etc. O domina Minerva — tribus bestiis, Noctua, Dracone et Populo. Goltzii Numismata των Αθηνα. lege Ἀθηναίων. Exsul. Pausan. Corinth. p. 148. Exsilium tulit animo imbecillo. Ægina et Trœzene sedens Atticam sæpe lacrymans inspectabat. Eos, qui visebant, absterruit a rep. Si propositis duabus viis etc. Plutarch. Stob. serm. 43. Ad senatum literas scribit reditum postulans. Plutarch. in Vita et de X. or. et π. δυσωπίας. Pausan. Corinth. Diod. Sic. Dionys. Halic. Dinarch. adv. Dem. Phot. p. 803. Hellad. p. 873. Athen. l. 6. Aliter Gellius XI. 9. ex Critolao. *Demosthenis Epistolæ.*

CXIII. 3. æt. D. 56. Bellum Lamiacum. Pausan. p. 415. Meurs. Att. Lect. IV. 4.

Olymp. CXIV. 1. æt. D. 57. Mors Alexandri. quot annos regnavit, vixit, genus mortis. Schottus. Res Demosthenis præclare gestæ. Lucian. Enc. D. Plutarch. Apophth. p. 17. Leopard. Emend. XV. 9. Imago ejus Piræi. Pausan. Meurs. in Piræeo c. 7. obsidet Antipatrum Lamiæ. In bello Lamiaco, cum Antipater intra Lamiam a Græcis conclusus esset, Demosthenes dixit, non eandem sibi esse sententiam, ac Atheniensibus, qui ob hunc lætum nuncium sacrificabant. Novi enim, inquit, Græcos stadium pugnare et scire et posse, Dolichon autem non item. Plut. in X. orat. simile Phocionis Plut. Præcept. Polit. p. 388. fin. Demotionis, Areopagitarum principis, filia virgo, audito sponsi Leosthenis interitu, qui bellum Lamiacum concitarat, se interfecit asserens, quamquam intacta esset corpore, tamen, si alterum accipere cogeretur, quasi secundum acciperet, cum priori mente nupsisset. Hieronym. adv. Jovinian. l. 1. Pytheas et Callimedo Carabus. Hortantur græcas civitates hinc legati Antipatri, inde Athenienses. Demosthenes tum exsul resistit Pytheæ. Pytho Byzantius rhetor. πολλῷ ῥέοντι — Dem. ipse. Plut. in v. Dem. Sextus Empir. p. 297. ed. Fabr. Tzetz. Chil. VI. 38. Olear. ad Philostr. p. 283. Voss. de Nat. Rhetor. p. 81. Ælian. V. H. XIV. 28. Phot. cod. 241. Demetr. Phaler. c. 80. et 286. Lac Asininum. Decretum de Demosthene reducendo. Εἶπε Demo Pæaniensis. Missa triremi revocatur. Effusa turba excipitur. Præclarior reditus, quam Alcibiadis, quia populus sponte revocavit. Mulcta districtus. Elusa lex. Jovis Σωτῆρος ara. Munus Dem. locatum L. talentis, quanti scil. ei lis fuerat æstimata. Plut. Phot. Reditus Demosthenis. Justin. XIII. 5. Diod. Sic. rediise ait anno proximo.

CXIV. 3. æt. Dem. 59. Obiit, eodem anno quo Aristoteles. Laert. V. 10. in Aristot. NB. anno proximo Menander fabulam do-

cuit primam. moritur Aristoteles annum agens 63. et Dem. 60. Gell. XV. 28. Photius ex aliis annos 70. Demostheni tribuit. Antipater cum Cratero Athenas contendit. Aufugit Dem. aliique. Eos P. A. Demade rogante capite damnavit. Antipatri satellites. Archias dictus φυγαδοθήρας, olim histrio. Hic ex Ajacis fano, quod est Æginæ, extrahit Hyperidem oratorem, Aristonicum Marathonium, Hemeræum, Demetrii Phalerei fratrem. Hi missi Cleonas ad Antipatrum capite plectuntur. Hyperidi lingua præcisa. Plut. Arrian. de rebus post Alex. gestis. apud Phot. p. 124. Demosthenes in templo Neptuni, quod erat Calauriæ, sedet. Huc magnis actuariis contendit Archias, Antipatri gratiam pollicetur. Eustath. comm. ad Dionys. Perieg. versu 469. Insomnium D. Archia, nec histrio me movisti, neque nunc movebis promissor. Quo ad iram converso, Nunc, ait, oracula edis Macedonica, modo mimum egisti. Sustine parumper dum meos domi salutem. In interiora templi recedens, scribenti et meditanti similis, calamum veneno imbutum ori admovit capite inclinato. Stipatores, qui ad fores stabant, riserunt ut ignavum. Archias instat. Reditum in gratiam cum Antipatro ostendit. Intentis in Archiam oculis, Fac agas ex tragœdo Creontem etc. Cum aram præteriret, concidit animamque efflavit. ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΕΠΙΒΩΜΙΟΣ. Dr. Mead. Barton ad Plutarch. De morte D. et genere mortis Strabo l. 8. Pausan. in Attic. et Corinth. Hell. XVII. 21. Nep. in Hannib. Dr. Heberden. Dr. Askew. Eratosthenes in cavo annulo refert eum venenum habuisse, et hunc annulum pro brachiali gessisse. Plin. XXX. 1. Alii sub gemmis venena cludunt, sicut Dem. summus Græciæ orator, anulosque mortis gratia habent. Plin. XXXIII. 1. Pausan. in Att. p. 14. Vincent. Bellovac. spec. Nat. l. 7. Obiit 16. mensis Pyanepsionis. Plut. in utraque vita. Meurs. Lect. Att. IV. 21. Corsin. F. A. T. I. p. 108. Obiit die 17. Octobris, quem diem Cereris sacris tristissimum agentes fœminæ in templo Deæ jejunant. Contigit hoc 280. annis ante excessum Ciceronis. Ejus tumulus Calauriæ in fano Neptuni. Pausan. p. 13. et 248. Strabo l. 8. Circa Peloponnesum etiam nunc in Ægæo Phthiusa et Ægina Epidaurico litori proxima, Trœzenia Calauria inter ignobiles alias leto Dem. nobilis. Pompon. Mela II. 7. Cum domum æternam adiit, testamento reliquit Archippam uxorem servo Phormioni cum libertate. Thysius apud Gronov. Antiqq. p. 1370. [Thysium hæc scripsisse, si de Demosthene scripsit, nil miror; Taylorum autem etiam atque etiam miror, sive quod tam stulta commenta digna habuerit, quæ iteraret, sive quod prætermiserit notare atque corrigere, si tanti erat tam absurdas nugas recoquere. Non Demosthenes, sed Pasio, Apollodori pater, Archippam Phormioni legavit, de quo satis superque constat e Demosthenis orationibus pro Phormione et in Stephanum. Sed vere credidisse Thysio somnianti Taylorum, paret ex additis in continente] Ita Demosthenes pater uxorem etiam testamento reliquit T. Titulo Pueritia et Adolescentia. [quid sibi velit T. non intelligo. nisi est *Taylor*. Debuit Aphobo scribere.]

Olymp. CXXV. 1. Gorgia prætore (q. anno CXIV. 4. vel CXV. 1.) P. A. statuam æneam decrevit et victum familiæ in Prytaneo, rogante Demochare, sororis filio. Plut. X. orat. Basi statuæ inscriptum hoc epigramma. Εἴπερ ἴσην γνώμῃ ῥώμην, Δημόσθενες, εἶχες, Οὐδέποθ' ἑλλήνων ἦρξεν Ἄρης Μακεδὼν, ab ipso Demosthene conscriptum, teste Demetrio Phalereo. Plut. Suid. in Antipatro. [Hic subjecerat Taylor, quam omittere mihi liceto, totam Democharis rogationem e Plutarcho transscriptam. Ne quid tamen, quamvis tenue, pereat reliquiarum Taylori, adscribam duas ejus ad hoc monumentum annotatiunculas. 1) ad v. Λευκονοεύς. Excusum Λευκονθεὺς, saltim in quibusdam exemplaribus editis. Sed scribendum est λευκονοεύς. Sic T. [id est Taylor] in D. bis infra. Suidas ι ante ευς inserit. Scribit enim Λευκονιεὺς δῆμος τῆς λεοντίδος. οἱ λευκόνοι. 2) ad illa verba πλείω πεντακοσίων ταλάντων adscripserat hæc. πλείω φησὶ τάλαντον codex Petav. erat nimirum ,φ' hoc pacto, id est 500. quod scriba arripuit pro φησί. In calce monumenti adscripserat v. quæ Ruald. Stephanus, Amiot. Casaub. MS. etc.

17. Demosthenis Vitia, amores etc. Laidem amavit. Athen. p. 588. Gellius ex Sotione 1. 8. legitur *Phocione*. Io. Sarisber. Tanti pœnitentiam non emo. v. Gron. de monetis veterum. οὐκ ὠνοῦμαι μυρίων δραχμῶν μεταμέλειαν. Macrob. II. Saturn. σχ. Aristophan. Pluto ex Phocione peripatetico 149. Athen. l. 13. p. m. 291. Lais. viri docti ad Xenocratem Laertii. Carrion Antiq. Lect. II. 12. Polit. ad p. 611. Eustath. ed. Flor. Stephanus Poeta comicus (Fabric. Catal. Comic. N. [id est Nos] ad Neær. a Demosthene civitate donatus. Auctor anonymus præf. ad Aristophanem. Lais capta in expeditione Sicula Olymp. XCI. Λαΐδα τὴν ἑταίραν ἔτι κόρην ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις πραθεῖσαν εἰς Πελοπόννησον κομισθῆναι. Plut. in Nicia. Lais κόρη f. 15. annorum Olymp. XCI. 2. ergo ad Olymp. XCIX. 3. quo natus fuit Demosthenes, anni 33. 15 + 33 = 48. Demosthenes annos natus 15. tum 15 + 33 + 15 = 63. Lais et Nais. Aristoph. Plut. Athen. Lais ἀξίνη ἐπίκλησις. Ælian. V. H. XIV. 35. et alibi. Prolem ex meretrice suscepit, Athen. p. 592. sumptuosus, Athen. p. 593. vestitu nitido, Gell. I. 5. Adolescentes in amore habuit, Athen. ubi T. inter quos Cnosiona, cum quo concubuit Demosthenis uxor, Athen. l. c. plura de ejus intemperanti libidine, Athen. l. c. Os pollutum, Gell. 1. 5. Dem. in καπηλείῳ Diog. Laert. in Diogene Cynico. Ælian. V. H. IX. 19. Plut. quo-

modo quis etc. Βάτταλος ἐπίκλησις. Infamia de Moscho. Eubulus. Aristarchus. Biographi duo MS. Biblioth. Paris. Nos ad Midianam. σχ. ad Æsch. π. παραπρ. §. 46. ed. *Brooke*. σχ. n. 348. ed. Paris. [Demosthenis puta] Suid. Æsch. c. Timarch. Athen. σχ. Hermog. p. 190. Midianam et σχ. Vales. ad Harpocr. p. 80. Schott. ad Olymp. CXII. 3. Populi plausum ambivit. Æl. V. H. IX. 17. Cic. Tusc. V. Laert. in Diog. Cyn. l. 6. οὗτος ἐκεῖνος. Nannius apud Gruter V. I. p. 1333. 1334. L. Gyraldus T. II. p. 377. Horat. in Odis ad Musam Melpomenam ait. Totum muneris hoc tui est, quod monstror digito prætereuntium. Tractum est a Demosthene, qui, prout refert Plutarchus, adeo gavisus est lanista [alii mercenario] digito ostendente sociis suis, dicendo. Hic est ille Demosthenes magnus. Schol. ad Persium l. 28. ex cl. Wassei Bibl. Literar. An, si Demosthenes jure lætatus est, quod illum anus attica ita demonstravit, οὗτός ἐστι Δημοσθένης, ego celebritate mei nominis gaudere non debeo? Plin. IX. Ep. 23. Cum Dem. dicturus esset, concursus audiendi causa ex tota Græcia sunt facti. Cic. de clar. or.

18. Demosthenes et Cicero. Æmulatio naturæ et fortunæ. Et naturæ dotibus et fortunæ casibus simillimi. Omnino Gellius XV. 28. Politicæ similitudines Plut. D. et C. compar. Multa in utroque similia, cum in vita tum in oratione. Uterque paucos annos vixerunt, eodem ætatis tempore in forum progressi. Gell. XV. 28. Reip. causam sustinuit unus contra Philippum, alter contra Catilinam et Antonium. Exsulavit et revocatur. exsulavit bis. fuga salutem quæsivit, unus ad Chæroneam, alter ad Pharsaliam. Utrique mors violenta, eodem exacto vitæ curriculo, utrique immatura, et ab hoste inimicissimo profecta et ob eloquium. Eloquio sed uterque perit orator, utrumque Largus et exundans leto dedit ingenii fons. Uterque filiam dilectissimam amisit, redux ab exsilio cum honore, cum libertate publica interire. (sic) Quid habuit in libertate ultimum. Cic. et Roscius. Dem. et Andronicus. Corn. Nep. in Phocione XIX. 2. Uterque nactus famæ derogatores, hic Demadem, ille Antonium. sed plus cavendum est, ne fera propter jam propalati augmenta voluminis in aliquos forsitan incidamus vituperones, quorum fugere linguas cote livoris naturalitus acuminatas ne Demosthenis quidem Ciceronisque sententiæ artifices et eloquia fabra potuere, quorum anterior orator Demadem, citerior Antonium tolerav ere derogatores, qui lividi cum fuerint malitiæ claræ, dictionis obscuræ, tamen ad notitiam posteriorum per odia virtutum decurrunt. Sidon. VIII. Ep. I. In stylo et orationis genere Quintil. X. 1. Longin. §. 15. Cæcilius. v. Suid. et Plut. in vita Dem. Renatus Rapinus S. I. Nigronius S. I. Comparison of Cic. and D. gallice. Arch. D. Stephens. Perraultus. Fr. Maucroisius Paris 1685. Fontenelle Dialog. Mort. A. 1712. A. Schott. vitæ compar. Dem. et Aristotel. P. Clobardus, Flander, præfatur ad Olynth. 3. Antwerp. 1538. de compar. Cic. et Dem. Rob. Britannus Paris 1643. 4. latine vertit et edidit Dem. orat. ad Philippi epistolam, adjectis aliquot locis, quos Cicero ex Demosthene adumbravit vel vertit. Bergerus. Hermogenes. Ciceronis locus e Dinarcho expressus Muret. Var. Lect. II. 7. in pro Sylla e Dem. Mur. ib. II. 18. in II. Philipp. Muret. II. 19. VII. 27. VIII. 10. II. 19. 20. XIII. 10. XIX. 13. Lips. Var. Lect. I. 3. 22. II. 5. 16. 20. 27. III. 4. 6. 28. Petr. Victor. Var. Lect. XV. 3. XVIII. 21. Quantum ingemiscant patres nostri etc. Liv. 21. 53. ex Aristocratea. v. viros doctos ad Lucian. T. III. p. 464. Quod fretum, quem Euripum etc. Cicer. κῦμα v. Lips. in V. L. l. c. Muret. VIII. V. L. 10, 11. not. ad Æ. 414. 14. Tourreil. ad loc. rursus Tourreil. p. 466. 468. Hoc nec gratior exstitit quisquam — Cic. Orat. Unus eminet inter omnes — Id. ibid. Plane quidem perfectum — Id. in Bruto recordor me — Id. in Orat. Demosthenem igitur imitemur — Id. in Bruto. Demosthenes Ciceronem ex magna parte, quantus est, fecit. Quintil. X. 1. Sadolet. de liberis recte instituendis. Juvabit cognosse etc. M. Tullius cum se totum ad imitationem græcorum contulisset, effinxit vim Demosthenis, copiam Platonis, jucunditatem Isocratis. Hunc igitur spectemus, hoc propositum nobis sit exemplum. Ille se profecisse sciat, cui Cicero valde placebit. Quintil. X. 1. Demosthenes tibi præripuit, ne primus esses orator, tu illi ne solus. v. Hieronymi epist. ad Nepotian. Nec vitium dixerim, si Cicero a Demosthene paululum hac in parte descivit. Quintil. IX. fine. Quicquid attica, quicquid romana præcipuum habet lingua, cognovit; aurum Demosthenis et ferrum Ciceronis expendit, utramque dicendi seriem latinus Relator implevit. Ennodius I. Epist. 5. Non Ciceronis modo, sed etiam ejus, qui est strictior multo, Demosthenis. Quintil. XII. 10. Quis ita ad Æsopi venustatem, quis ad sophisticas Isocratis conclusiones, quis ad enthymemata Demosthenis, aut opulentiam Tullianam, aut proprietatem nostri Maronis accedat. Auson. ad Symmach. Ep. 32. Ad explicandam incredibilis gaudii magnitudinem et tulliani fluvius siccaretur ingenii et contortæ Demosthenis vibrateæque sententiæ tardius languidiusque ferrentur. Hieron. Ep. 97. ad Demetriad. de servanda virginitate. Ubi mare illud eloquentiæ Tullianæ? ubi torrens fluvius Demosthenis? Hieron. Ep. 93. ad Salvianum lapsum. Ἐπιμονὴ or Amplification. αὔξησις Longin. Alexander Ald. Rhet. Gr. de σχήματι ἐπιμονῆ. Demosthenes et Pericles nunquam dixit ἀπερισκέπτως. Cum Athenienses ad dicendum vocarent, οὐ συντέταγμαι, inquit. non omnes meas copias in ordinem redegi. Plutarch. tract. I. item in Aldina ὁμολογοῦμαι (sic) μεμελετηκέναι. καὶ γὰρ etc. Epicli obji-

cienti orationem meditatam, dixit: erubescerem, si tanto populo consulens extemporali oratione uterer. Plut. X. orat. v. Historiam Midianæ Plut. polit. præc. p. 390. ad illam causarum operam, ad quam ego nunquam nisi paratus et meditatus accedo, adjungatur hæc juris interpretatio, quæ non tam mihi molesta sit propter laborem, quam quod dicendi cogitationem auferat, sine qua ad nullam majorem unquam causam ausus sum accedere. Cic. I. de Legg. Hermog. π. μεθ. δεινοτ.

Ciceronis sales et dicteria. In his vincit romanus, gravitate græcus. Quintil. VI. 3. X. 1. Cicero dicax etiam dicebatur. Macrob. Sat. II. 3. VII. 3. Seneca Controv. 8. E quibus (Atticis) tamen non omnes faceti, Lysias satis et Hyperides, Demades præter cæteros fertur, Demosthenes minus habetur. Quo quidem mihi nihil videtur urbanius. Sed non tam dicax fuit, quam facetus. Est autem illud acrioris ingenii, hoc majoris artis. Cic. Orat. Dicacitas proprie significat sermonem cum risu aliquos incessentem. Ideo Demosthenem urbanum fuisse dicunt, dicacem negant. Quintil. VII. 3. Bons Mots. ὄνου σκιά. prov. usus Sophocles in Cedalione, Aristophan. in Dædalo, Lucian. in sectis, Demosth. in Philipp. Menander in Enchirid. Plato in Phædro, Procop. in quadam epistola, Orig. præf. ad librum 3. adv. Celsum. Aristoteles apud Suid. in διδασκαλίαις ait hoc nomine fabulam exstare. Plut. X. orat. Zenob. Apostolius XX. 4. Suid. ὄνου σκιά. ὑπὲρ ὄνου σκιᾶς. σχ. Aristoph. Vesp. 191. Apulei. Metamorph. l. 9. extremo. Demosthenes Scytha matre barbara natus, quid dixit. Rutil. Lup. T. Tit. Mater. Timothei dictum. Bons Mots. *Cum Demade.* Me Demosthenes. sus Minervam. Hæc Minerva nuper in Collyto in adulterio deprehensa est. Plut. Vit. et præc. pol. p. 390. Collyto. Juven. *Cum Phocione.* v. Corn. Nep. Phoc. Phocio short and pithy. Dictum Polyeucti (Polyeuctus ille cum Lycurgo et Demosthene legatus ad Peloponnesios) μέγιστον Δημοσθένην, δυνατώτατον δ' εἰπεῖν Φωκίωνα. Plut. in Phoc. et polit. præc. NB. quære num δειν. an δυνατ. quotiescunque assurgeret Phocio dicturus, dixit Demosthenes ἡ τῶν ἐμῶν λόγων κοπὶς ἀνίσταται. Plut. in polit. præc. in vita Dem. in v. Phoc. Stobæus serm. 37. p. 221. Demostheni dicenti ad Phocionem, occident te Athenienses, si quando cœperint insanire, respondit Phocio, te vero, ubi ad sanam mentem redierint. Plut. in Phoc. p. 184. et Apophthegm. p. 113. Annon hoc potius Demadis, quam Demosthenis? v. Plut. Moral. Mulier parata est depositum reddere etc. Valer. Max. VII. 3.

Hic desinebat Taylori diligentia compilandi. Nam loci e Stobæi et Maximi atque Antonii florilegiis transscripti, qui Adversaria Taylorana demosthenica claudunt, huc nil faciunt. Fessus equidem sum describendo, et nunquam hæc edidissem, quæ jam dudum

a Schotto et aliis occupata et in vulgus nota sunt, nisi voculas metuissem malevolorum, qui de fide mea fuissent dubitaturi, si quid a Tayloro profectum celassem, atque clamaturi, me Tayloranorum optima quæque suppressisse, aut mihi arrogasse. Ego profecto, ita medius fidius, si prævidissem in schedis Taylori me non inventurum esse meliora iis, quæ inveni, nunquam operam dedissem, ut eas adipiscerer; et sic locum omnem calumniæ atque suspicioni exclusissem. Sed fideliter verbo tenus reddidi, quæ inveni, in quo erunt, qui superstitionis me atque vecordiæ notent. Quid agerem, ubi cavere non possem, quominus in alterum scopulum humanæ iniquitatis impingerem; malui excessu religionis peccare, quam committere, ut Manium Taylori contemtor atque violator viderer.

ANTONIO ASKEW,

MEDICO ET CRITICO FELICI,

S. P. D.

IO. IAC. REISKE.

Demosthenem tibi meum, Askewi, Vir Clarissime, cur inscribam, caussæ mihi sunt, id quod te non fugit, publicæque, privatæque. Quæ nos intercedit satis vetusta necessitudo, Leidæ Anno 1745 inchoata, cum aliquamdiu, per locorum, quibus disjungimur, intervalla, negotiorumque dissimilitudinem, interquievisset, nuper eam benigna tua et imprimis liberalis promissio de schedis Taylori, Demostheni consecratis, quæ in potestate tua sunt, ad me mittendis, renovavit. Quæ promissio spem de te meam, ut non superavit modo, sed etiam antevertit, ita nihil poterat ea mihi neque jucundius, neque honorificentius accidere, cum ea sit Taylori schedarum auctoritas atque præstantia, ut si eas nihil aliud quam edidero, tametsi nulla de meo domestico penu auctas accessione, vel solæ tamen sint meam Demosthenicarum reliquiarum editionem, non ornaturæ modo, neque commendaturæ, sed plane etiam necessariam reddituræ. Et te, Askewi, tantum virum, quantus in rep. litteraria meritis tuis cognitus es, tanti me facere, ut provinciam, quam ipse tute in te suscepisse nuper a fama ferebaris, in me transferres, mihique schedas reciperes crediturum, tanti faciendas, ecquæ præjudicii gravitas! quam splendida, si vanus sim, jactantiæ materia! Quam de tuo erga me animo dubitationem silentii tui diuturnitas injecerat, eam istæc tuæ voluntatis veluti subito prorumpens quædam aura disjecit. Vere tu adhuc es vetus ille, qui Leidæ eras, certus et calidus amicus. O si fatalis nescio qui casus, o si fati mei maligni-

tas ne intercessisset, Italiam tecum peragrassem, Græciam, Asiam, Franciam, Britanniam; tot nobiles spectassem populos, musea, bibliothecas; viros adissem litterarum laude florentes; calamo exaratos tractassem optimorum auctorum, antiquitatis principum, codices, vetustate fideque venerabiles; monumenta vetusti ævi clarissima coram intuens veneratus essem; rivos, montes, oppida, tractus, poetarum atque historicorum seu natalibus, seu sedibus, seu testimoniis nobilitatos, salutassem; artificum in quocunque seu ingenii, seu manus exquisito opere summorum officinas lustrassem, calcassem vestigia. Particeps nunc essem gazarum, quas tu illinc, et magnas, et singulares, in Britanniam tuam tecum retulisti. Sed secus visum fuit superis, quibus gratias etiam habeo, a rebus adversis quam plurimis doctus, in mediocritate sortis meæ conquiescere. Ecquis enim auctor mihi sponsorque sit, futurum fuisse, ut itinerum tot molestias toleraret, tot evaderet discrimina, corpusculum hoc, quod natura mihi tribuit, ita valetudinarium? Comitatus te si essem, mi Askewi, ut condictum inter nos erat, nescio an Xanthi nunc arenæ, Simoentisve, ossa mea tegerent, neque liceret, id quod nunc licet, Demosthenis, aut si qui sunt alii e vetusta Græcia mihi familiares, eorum ossa legere, pro virili mea lavare, ungere, sertis redimire. Deo enimvero gratias habeamus, Askewi, qui te quidem salvum ac sospitem, spoliisque Orientis insignem, patriæ, amicis, litteris reddidit, quas tu multis egregiisque modis ornas; me autem in provinciam misit, non amplam quidem illam, neque quæstuosam, neque admodum delectabilem, eam tamen, in qua bonas, quas a puero amavi, litterulas, per otium, non plane nullo ad publicum fructu, exercere possim, in consuetudine conjugis, quæ mihi divinitus obtigit, fida et sollers studiorum meorum socia. Hæc hactenus. Ad te redeo, mi Askewi. te si aiam hujus mihi operis auctorem fuisse, haud vereor, ne a vero multum discessero. Diu enim inter spem boni successus, metumque adversæ fortunæ desperationemque cum dubius pependissem, eo inprimis accensus ad audendum permotusque sum, quod tu mihi de schedis Taylori ad me mittendis fidem tuam obligares. Quo factum est, ut spretis impedimentis, discriminibus et terriculamentis, quæ me plurimaque maximaque circumstabant, operi manum admoverem extrudendo. Quicquid ad Demosthenem decoris ab hac editione mea olim judicabitur accesisse, quod quantum sit futurum res diesque docebit, ejus partem haud contemnendam auctoritati tuæ, mi Askewi, grata posteritas imputabit. De singulari tua græcarum litterarum peritia ecquid ego multa hoc loco prædicem, de qua inter omnes constat? Jam Leidæ, cui deus bene velit, almæ studiorum meorum juvenilium nutrici, Leidæ, inquam, vidi penes te spissum volumen a te conscriptum, tum adhuc juvene, animadversionum ad græcos auctores,

sed tragicos inprimis, quod, qua eos assiduitate, qua ingenii felicitate, qua judicii severitate tractares, testaretur. Erit olim posteris, cum in lucem illæ prodibunt, de quo sibi congratulentur. Interim salutem civium tuorum tuæ artis felicitate tueris. Etiam hoc Britanniam tuam ornas, quod bibliothecam, a te magno sumtu, neque minore contentione, et felicitate adeo, collectam, usibus virorum doctorum patefecisti, tam locupletem, tam instructam codicibus græcis latinisque calamo exaratis, et editionibus auctorum veterum, typographiæ nascenti æqualibus, aliisque, paullo quidem illis juniorribus, hactenus tamen magni faciendis, quod margines earum seu varietates lectionum e bonis vetustis libris exscriptas, seu doctorum virorum scitas observationes præferant; ut certus sim hodie superesse privatum neminem, cui sint hujusmodi copiæ cum tuarum seu numero, seu excellentia atque raritate comparandæ. Quas tu copias non sepelis, non domi premis invidus, sed roganti cuique, qui bene honesteque iis usurus esse videatur, impertis. Legetur in annalibus litterarum et tolletur nomen tuum, piisque pro salute tua, donec supereris, cumulabitur votis, et in famæ perpetuitate vivet, quoties e gazis tuis præclarum quid proferetur, ut nuper fecit sempiternæ vir memoriæ, amicus noster, in Herodoto suo, Petrus Wesselingius. Laudiorum quam celebre, quam perenne sit nomen, Pembrokiorum, Bodleyorum, Seldenorum, Cottoniorum, Bernardorum, quos imitaris, ecquem fugit? Verus hic est et pæne solus ejusmodi opum usus et fructus, cum monumenta sunt de virtute dominorum, de sapientia, et industria, et officiositate, et caritate patriæ, et cura constantis gloriæ et providentia posteritatis, testantia magis, quam de fortunis; cum horrea sunt et armaria bonæ mentis, cum fontes publici, non materia otiosæ et inertis jactantiæ, non stela infamis, inscitiam dominis, et vanitatem, et invidentiam, et illiberalitatem et ἀμουσίαν exprobrans; non paratum vermibus atque muribus pabulum, non præda vetustatis, ultro eas, etiamsi aliæ clades atque injuriæ absint, tamen lento tacitoque dente depasturæ. Male profecto vera suæ gloriæ momenta tenent, male existimationi suæ consulunt, si qui petentibus chartaceos suos thesauros occludunt, brevi post ab ipsa vetustate dilapsuros; quæ vetustas, nisi continuis doctorum virorum manibus detergatur, assiduisque multorum rimantium et exscribentium studiis identidem regeneretur quasi, ministerioque typorum ad remotissima secula, nitida semper et recenti florens juventa, propagetur, cum ipsa semet absumit, atque in cineres dilabitur, tum gloriam pristinorum conditorum atque possessorum secum trahit. Musarum pæne ausim Alastoras ejusmodi appellare pestilentes homines, litterarum lucem exstinguentes. Cujusmodi in pestes ut iterum atque iterum impegi, ita rursus de edendo Demosthene deliberantem mea me secunda fortuna proceribus Augustanæ reip. Oeffe-

lio, Bruckero, Lessingio, Bartholomæo, VV. CC. conciliavit, qui sua cujusque bona ita benigne, pæne dixerim, mihi ingesserunt, ut esset in iis recti et elegantis vir judicii, Oeffelius, qui rogandum me potius censeret, suis ut vellem bonis uti, quam se, ut eorum copiam faceret; majusque se dantem, quam me accipientem, beneficium auferre affirmaret. Quæ quamquam tardioribus, aut quæstui deditis, habebitur humanitatis quædam intemperantia, perspicaciores tamen et liberaliores consentientem eam veritati invenient orationem. Hujus viri, cujus in laudes gestit animus excurrere, ita me mores ejus politi, ita candor animi, ita litteræ mirificæ, ita latinitas exquisita, qua suas ad me litteras condit, cepere; sed locus non patitur; hujus igitur subtilitatem atque elegantiam judicii sibi proponat imitandam, si quis intelligat, in quo sua, in quo publica litterarum res agatur. Nos profecto, quotquot sumus vulgo derisui, homines navi, honorum, et mollitiei, et luxus, et splendoris, et divitiarum contemtores, ætatem macris in litterulis agentes, iisque otium, fortunas, bonam valetudinem, spiritum ipsum insumentes, ultro etiam eramus invitandi, atque, suis ut bonis uteremur, rogandi ab his, si qui iis, aut a fortuna oblatis, aut labore partis, sive per negotia, sive quacumque alia de causa, ipsi uti nequeant. Nescio enim an possessori bonorum singularium et inventu rarorum majus etiam decus publicatio eorum afferat, quam obscura et infructuosa, quasi in carcere quodam mancipatio, minuti testis animi, aut cupiditatis bona sua prostituentis. Quid enim aliud bibliothecarii, membranas suas venales habentes, quam lenones, puellas suas plus licenti vendentes, et quæstum ex iis facientes? Beatos itaque illos, qui a te, Askewi, a gazisque tuis propius absunt, quibus in iis, in tuaque humanitate et communicandi facilitate paratum est præsidium! Beatos posteros, quibus hic fons a te apertus manabit! Beatum me quoque, cui tu hoc tribueris, ut ministerio meo Taylori schedas, viri de Demosthene cæterisque oratoribus atticis egregie meriti, orbi litterato velles impertire. Summi a me Taylorum, sic meritum, fieri, cum hic testor bona fide, tum in præfatione, et alibi sæpe testatus sum. In locos autem ejusdem præfationis cum incides, mi Askewi, eos, ubi de Taylori atque Marklandi, civium tuorum, de Demosthene meritis, libere, pro sensu meo, judicandum mihi esse duxi, tam bene de tua, populique tui universi, æquitate spero, ut confidam, ejusmodi locos offensioni vobis non esse futuros, reputantibus hoc primum, humanis in rebus omnibus nihil esse perfectum numerisque omnibus absolutum; deinde, privatum hoc esse meum de vestris civibus judicium, quod nemini pro lege irrogatum velim; et a quo prævideo fore ut bene multi in diversa discedant; tum, paris hujus virorum clarissimorum causam ad populum illum, quem litteris suis illuminarunt, universum nil pertinere, cujus dignitati ab illorum paucis quibusdam facileque ferendis lapsibus nil quicquam decedit; nævos denique si quos in corpore cæteroquin formoso notemus, totum ideo a nobis nullo modo contemni. Egomet ipse quam numero multi sint magnique operæ a me ad ornandum Demosthenem collatæ nævi, ut probe teneo, et nescio an magis etiam, quam illi, si qui erunt, ejus reprehensores, ita nil me puduit ipsum ore meo profiteri. Neque enim fieri potest ut mihi desint Toupii, et si qui alii sunt, aut erunt, ejus similes Momi, qui, facto quasi agmine, in me censores asperi et iniqui consurgent. Quorum ego minas et importunitatem tanti non feci, ut ab iis absterreri me paterer, quo minus in publicum prodirem; bene mihi conscius, a me in tanta multarum rerum insuperabili et penuria et iniquitate, qua septus fui, tantum elaboratum esse, quantum bonus et æquus quisque aut exspectet, aut flagitet; plus etiam, (juvat enim ad deprimendum vanorum istiusmodi hominum nasum nonnihil insolescere et juveniliter gloriari) plus etiam, quam alius quispiam eodem loco, quo ego fui fataliter conclusus, præstiturus fuisse videtur. Tibi, mi Askewi, si non prorsus displicuero, qui arbiter sis hujusmodi rerum, et intelligens, et æquus, rem gessisse modis non omnino pœnitendis mihi videbor. Bene vale. Scr. Lipsiæ d. 8. Aprilis 1770.

ERUDITO LECTORI

S. P. D.

IO. IAC. REISKE.

Demosthenem edere, ex oratoris et rei dignitate, quam sit arduum, tametsi non ignorarem, neque me fugeret ingenii mei mediocritas. quæ a spe tantæ laudis procul abest, satius tamen duxi, conari, quam plane desperare. Propositam metam etiamsi non contingas, satis tamen ad laudem merendam arbitror esse, si navitate hæc consequaris, ut nobile aliquod et præclarum facinus ausus, a secunda fortuna non plane desertus esse, ad contentionem tibi nihil fecisse reliquum, processisse, qua potuisses, et fundamentum haud spernendum operis, cui manum ultimam posteriores imponant, posuisse videaris. Jacta itaque esto alea. Prodit, quod felix faustumque sit, Demosthenes nostra qualicunque opera, non perpolitus ille quidem, quod vel sperare sit arrogans et vecors, ita tamen emaculatus, id quod aienti mihi haud vereor ne res ipsa contradicat, ut superiores omnes editiones hæc nostra lectionum præstantia fideque sit superatura.

A tot tantisque viris collaudatus est certatim Demosthenes, et

hodie de laudibus ejus oratoriis ita constat, ut putidus sit et sibilis explodendus, si qui soli facem accendat. Tot præterea sunt et tam gravia atque spissa agenda et meditanda, et enucleanda, tam edituro hunc oratorem, quam ad eum præfaturo, ut vix finem operis inveniat, et pæne totam ætatem in eo uno consumendam habeat. Ego vero, ut mens mihi læva fuit, quod vehementer dolet, ad gustandum et imbibendum Demosthenem, et multo etiam serius ad edendum adjeci animum, quam ut exasciatum quid promittere, aut præfationis saltim copiosæ, plenæ, et vere pragmaticæ spem facere liceat. Juvat capita quædam hic attingere eorum, quæ præfationem paranti non leviter perstringenda, sed penitus excutienda et in plena luce collocanda sint. Debet ille e. c. de ratione veterum Demosthenem in scholis suis interpretandi, et in scriptis imitandi exponere; quæ imitatio est multiplex. non enim solummodo illi imitantur, qui locos oratoris quosdam aut verbotenus recitant, et scriptis suis intexunt, aut allusione quadam adumbrant; cujusmodi locos indagare, indicare, et cum exemplo primigenio comparare, munus imprimis nobile editoris est; quod nobis ne tentare quidem licuit; sed et illi imitantur, qui, ut Aristides fecit, orationes scribunt æmulas Demosthenicis, sive in idem consentientes argumentum, sive in partem contrariam. Debet porro de illis agere atque judicare, qui vitam Demosthenis literis mandarunt, de Ulpiano, et aliis vetustioribus in Dem. commentatoribus; de rationibus, quibus diversis veteres usi sunt, orationes Dem. distribuendi; de lexicis item rhetoricis, et quæ sunt alia hujusmodi plura, quibus omnibus vix homo sufficiat pertinacis et infatigabilis assiduitatis, qui totum literaturæ græcæ ambitum pervagatus, non memoria, id quod negatum est, sed adversariis conclusum habeat, ubi diligenter annotaverit singulos quosque locos veterisque novæque literaturæ quomodocunque ad Demosthenem facientes, qui bibliothecarum sinus, ad quas paucis aditus patet, Italiæ imprimis, ubi multa egregia et parum cognita, minusque etiam, quam pro merito, æstimata jacere atque situ perire necesse est, excusserit. Nobis autem, ab istis omnibus præsidiis, seu fortunæ, seu memoriæ, atque industriæ, desertis, ut qui sero Demosthenis edendi consilium ceperimus, pæne imparati, prætermittenda, aut certe vix leviter perstringenda sunt hæc omnia, et posteris, si qui erunt, de quo desperandum non est, editoribus relinquenda. Juveni fortunato, ætate et amicitiis florenti, cui datum sit exteros adire, qui gratia, vel auro, sibi obserata bibliothecarum scrinia reserare possit, cui vires sint integræ, ingens et excelsus animus, invicta laborum patientia, acres oculi, multo etiam acrius judicium, et diligentia vigil, quicquid legat, ad Demosthenem unum referendi, et in commentariis condendi. Nos vero jam senium pæne ingressi cœpimus cum Demosthene hospitium contrahere; unde

tempore post natus est ejus edendi conatus, qui si non omnino nihil expedisse videbitur, ut de re sic satis commode, inter tot incommoda circumstantia, gesta lætabimur. Ut brevis sim, agam quod potero, cum neque quod velim et assecter, neque quod assectandum et præstandum video, consequar. Missis igitur aliis omnibus id unum hac agam præfatione, ut fontes emendandi Demosthenis, et quomodo iis sim usus, demonstrem. Primum itaque de libris Demosthenicis typorum beneficio vulgatis (editiones vulgo usurpant) disputabo, tum de codicibus calamo exaratis, quibus editores quique suis in editionibus adornandis usi sunt, denique quid a me novi decoris ad hanc nostram editionem collatum sit, exponam.

SECT. II.

De editione Demosthenis Aldina.

Aldus nempe Manutius, pater quasi quidam, et nutritor græcæ literaturæ, in aliis, quos multos e situ et tenebris bibliothecarum in lucem publicam protraxit, auctoribus græcis præstantissimis, Demosthene quoque nos beavit primus, e typographeo suo Venetiis A. 1504. prodito. Volumen est in folio minore modicum, bipertitum. Pars prima procedit ad p. 320. quæ pagina exhibet Libanii argumentum ad orationem primam in Aristogitonem. tum novus orditur paginarum ordo, rursus a p. 1. ad p. 286. pergens. In p. 273. desinunt ipsæ Demosthenis reliquiæ. A p. 274. autem usque ad p. 286. continua serie leguntur Libaniana argumenta in orationes eas Demosthenicas, quæ illam paulo ante dictam primam in Aristogitonem excipiunt, cum hoc titulo *λιβανίου ὑποθέσεις εἰς τοὺς μετὰ τὸν κατὰ ἀριστογείτονος, δημοσθένους λόγους.* Nam in primo tomo Aldinæ singulis quibusque orationibus præmissa sunt argumenta, non Libaniana solummodo, sed etiam ab alio quopiam ignoto græculo profecta. Finem operis faciunt variæ lectiones ab Aldo, seu Musuro forsitan, aut Carteromacho, e tribus, quæ penes eos erant, codicibus vetustis collectæ, sed incredibili cum supinitate. Aldus ipse testatur in hac sylva variantium, eam e tribus mstis esse congestam. Nam ad locum qui in editione nostra p. 371. v. 21. legitur (in Parisina p. 220. 12. in Aldina p. 155. T. I. versu 10.) hæc annotata leguntur in illo indice Aldino (nam sic appellito in commentariis meis suo tempore publicandis, Taylorus Msptos Aldi appellare solet) *ἐν ἄλλῳ δὲ ἀντιγράφῳ, τρία γὰρ εἴχομεν. οὕτως.*—Qua socordia confectus sit hic index, ex eo intelligatur, primum, quod in ipso opere Demosthenico sæpe positi sint asterisci, ad illum indicem ablegantes, quibus tamen nil ipsius indicis respondet; tum, quod in indice repositæ

sint illæ ipsæ lectiones, quæ jam in texto leguntur, varietate lectionis suppressa et dissimulata. Titulus huic editioni præfixus est hic

Δημοσθένους λόγοι δύο καὶ ἑξήκοντα.
Λιβανίου σοφιστοῦ ὑποθέσεις εἰς τοὺς αὐτοὺς λόγους.
Βίος δημοσθένους κατ' αὐτὸν λιβάνιον.
Βίος δημοσθένους κατὰ πλούταρχον.

Demosthenis orationes duæ et sexaginta.
Libanii sophistæ in eas ipsas orationes argumenta.
Vita Demosthenis per Libanium.
Ejusdem vita per Plutarchum.

In calce tituli est signum Aldi, anchoræ implicatus delphin. In aversa statim prima pagina orditur præfatio Aldi his verbis ALDUS PIUS MANUTIUS ROMANUS DANIELI CLARIO PARMENSI S. P. D. unde juvat hæc excerpere, (integram enim in operis nostri calce dabimus) unde nonnulla, quamquam obscure, intelligentur ad hujus editionis historiam pertinentia. Nescio enim quæ fuerit istius ætatis mala consuetudo, rem, de qua exponere vellent, adumbrandi magis, quam enarrandi. Verba itaque Aldi, quæ tradi hoc loco et accipi refert, (nam pleraque præfationis in vita fortunisque Demosthenis exponendis cum versentur, huc nil faciunt) hæc sunt.

Abhinc fere triennio desyderanti tibi orationes Demosthenis, brevi me informatas mea cura publicaturum recepi; sed tot id tentanti mihi acciderunt impedimenta, ut persæpe excudi cœptas intermiserim, Carteromacho etiam nostro demirante — cum etiam admodum quam pauca earum orationum exempla excudenda curaverim, idque coactus, quod in nullo ante accidit volumine excuso in thermis nostris. Quorum omnium mihi testis est optimus Angelus Chabrielus, patricius Venetus. — Nescio quomodo liber hic omnium, quos imprimendos vel latine vel græce curavimus, exit in publicum ex ædibus nostris. — Rursus si pulcherrimis characteribus et perquam decenti forma habituque, nec non castigatissimus exit in manus hominum. — Has vero Demosthenis orationes Clari doctissime nomini tuo nuncupatas ex Neacademia nostra emittimus ob multas causas. — Tu quia in inclyta ista urbe alumna virorum nobilium Epidauro, cui nunc Rhacusæ est nomen, et latinas et græcas literas profiteris, instituisque juventutem istam eloquentiæ studiosam arte dicendi. — Hæc visum fuit ex ista Aldi præfatione excerpta hic proponere e tam multis aliis, quæ Aldus ibi disputat a proposito nostro prorsus aliena. quibus nos hodie facile careamus, ea tum temporis non sine fructu dicebantur, neque erant non necessaria. Sed ex illis, quæ retuli, cognoscantur hæc, Primum, illum Danielem Clarium, cui nuncupatus est Demosthenes Aldinus, fuisse Parmæ natum, ludi literarii, qui Ragusæ tum esset, magistrum. Huic eidem Danieli Clario Aldus inscripsit a se A.

1501. editum Prudentium, cui addita sunt alia complura opuscula argumenti sanctioris, quæ recenset Fabricius B. G. T. X. p. 332. deinde triennio Demosthenem Aldinum sub prælo hæsisse, tum magni fecisse Aldum, magnificeque deprædicasse sui Demosthenis elegantiam, et curam in ejus emendatione positam. Chartæ utique sunt mundæ, typi pro ista ætate belli, editio sic satis emendata. Mendis quidem laborat multo paucioribus, quam pro istius sæculi tarditate, in primis bonarum literarum exordiis, in tanta subsidiorum criticorum penuria, exspectetur. Imo insunt ei multæ egregiæ lectiones, quas temere ab insecutis editoribus neglectas necesse fuit a me rursus ad lucem et usum revocari atque vindicari. Præfuit enim editioni illi, id quod suspicione non prorsus improbabili e verbis Aldi colligo, Carteromachus, vir græce latineque doctissimus; quem ab A. 1500. ad 1507. typographeo Aldino rectorem operarum, et edendorum operum auctorem inspectoremque, quem hodie Correctorem appellant, præfuisse constat. Cur thermas appellet Aldus suam officinam typographicam, id vero non intelligo. Nisi si id more sui sæculi fecit, quo probabile est balneum vel thermas appellatum fuisse idem, quod nos hodie officinam appellamus, interdum quoque vaporarium, quod ejusmodi officinæ fornacibus in usum operarum instructæ essent, ne per hyemem ob frigoris sævitiem ab opere feriandum esset. Subobscurum mihi item hoc est, quod de paucitate exemplarium, quæ excudi curaverit, admonet. Inducit me tamen iste locus in suspicionem, quæ dubium expediat, cur Aldus eodem anno bis Demosthenem ediderit; de quo certo constat, quamvis rem ipsam mireris. Duæ utique sunt Aldinæ Demosthenis non parum inter se discrepantes, sed eundem ambæ annum præferentes, eandemque præfationem, paginis item et versuum numero inter se consentientes. In lectionibus autem sæpe a se multum discedunt; id quod statim planum faciam exemplis prodendis, quæ dubium hac de re nullum relinquant. Videtur nempe Aldus eo, quod pauca tantummodo Demosthenis exemplaria curasset excudi, effecisse, ut cito ea distraherentur. Requirentibus itaque et flagitantibus exemplaria a se satis fieri aliter non posse videns Aldus, quam nova instituenda editione, rursus eodem anno Demosthenem prælo suo submisit, sed diligentius, et e melioribus codicibus, emaculatum. Prioris editionis exemplum penes Obsopœum fuit, et Mounteneyum, et, quod suspicor, etiam penes Taylorum; mihi nullum licuit usurpare; posterioris vidi exempla duo, unum, quod Weimaria Bartholomæus V. C. ad me misit, quo non licuit mihi plusquam octiduo uti; alterum, quod indulgentia Ordinis Amplissimi Lipsiensis, ex ejus bibliotheca publica, toto biennio penes me habui. Quam plurima hujus rei exempla et argumenta, unde constet ab Aldo, eodem anno, duas, inter se discrepantes, sub

eodem titulo, prodiisse Demosthenis ἐκδόσεις, dabunt singulæ pæne paginæ libri, quo varietatem lectionis Demosthenicæ undecunque conquisitam exhibebo. quem librum, quod in molem grandiorem excederet, ideo placuit a reliquo corpore nostrarum annotationum segregare, et peculiari volumine, quod operæ a nobis Demostheni navatæ primum erit, concludere. Ponam tamen hic exempli causa locum unum alterumve, unde liquido constet, exemplaria Aldinæ, quibus usi sunt Obsopœus et Taylorus, ab eo discrepavisse, quo ego usus sum. v. p. editionis Parisinæ, (qua ubique in hac præfatione utor, quæ necessariis de causis prius excudenda fuit, quam nostra græcorum Demosthenicorum editio.) 6, 17. 26, 15. et 29. 34, 30. 36, 29. — item 11, 24. 4, 5. 15, 11. 16, 20. 18, 3. et 8. 31, 16. et 31. Hæc cum anno superiori exarassem (præfationem hanc anni 1768. mense Septembri conscripsi; nunc autem, die 17. mensis Novembris 1769. excudendi factum est initium) obtulit interim fortuna secunda mihi exemplum Demosthenis Aldini venale, quod ære meo meum feci prorsus simile illi primæ editioni Aldinæ, qua usi sunt Obsopœus, Mounteneyus et Taylorus. ut dubium omne, quo antea agitabar, de gemina Aldi eodem anno facta Demosthenis editione mihi jam exemtum, reique veritas, meis oculis testibus, demonstrata et extra controversiam posita sit. Præclarum est, et magni a me fit, quod exemplum Demosthenis Aldini meum teneat eodem volumine conclusum Ulpianum quoque et Harpocr. Lexicon ab Aldo eodem anno editum. Distinctionis causa exemplum Obsopœo usurpatum, Aldinam antiquiorem, alterum, cujus adhuc plura supersunt in bibliothecis exempla, illam emendatiorem puta, posteriorem appellabo. Reperi quoque in libro Weimarano subobscura hujus ejusdem rei vestigia. Nam p. 543. 9. ed. Paris. hæc reperi in Weimarana Aldina annotata ad p. 57. 36. T. II. ed. Aldinæ, ubi est in exemplo posteriori ἑτεροπλοίῳ hæc a manu recentiore. (ἑτεροπλόῳ. in pr. ed. ἑπ. πλείῳ. sed p. voluit πλοίῳ.) Sed necesse est ut illum, quicunque fuit, qui ista annotavit, oculus fefellerit. nam in Aldina mea est ἑτεροπλίῳ (per iota.) Patet tamen eum siglis illis *pr. ed.* designare voluisse primam Aldi editionem. quid autem *p.* solitarium sic positum sibi velit, haud intelligo. Pari modo, ad locum, qui in Parisina p. 553, 23. legitur, hæc reperi ab eadem recentiore manu annotata, quæ non intelligo. (pr. περὶ em. ut hic.) non potest fieri, quin nota *pr.* editionem Aldi primam, vocabulo *hic* autem secundam designarit: nam in ea, qua e bibliotheca civitatis Lipsiensis usus sum, et quæ eadam est cum Weimarana, legitur illo versu bis παρά. non περί. Et annotator ille Weimaranus codices suos mstos non vocabulis *pr. sec. tert.* sed ciphris 1. 2. 3. designare consuevit. In meo exemplo Aldinæ dubium est quid primitus ibi fuerit. nam est quidem ibi utique περὶ sed sic ut

ε et ι atramento inscriptæ satis clare videantur, nulla tamen apparente rasura.

Aldo idem jam ante evenerat ut Theocritum eodem anno eodemque sub elogio geminum, alterum ab altero vehementer dissidentem ederet, ut in præfatione ad novissimam poetæ Syracusani editionem, hic Lipsiæ curatam, demonstravi; neque dubito, quin, si auctorum latinorum græcorumque editores diligentius in primas cujusque auctoris editiones inquirant, quod e re literarum est fieri, constet, et ab Aldo, et ab aliis, ejus æqualibus, eandem operam fidemque in operibus suis ad incudem revocandis meliusque item et melius recudendis positam esse.

Ut mater est Aldina texti Demosthenici, typis provulgati et propagati, sic eadem mater est critices quoque Demosthenicæ, hoc est studii lectiones variantes, in libris demosthenicis occurrentes, colligendi et in medio ponendi. Aldus enim primus indicem editioni suæ subjecit, variantium lectionum, quas in tribus codicibus Dem. reperisset. Tot enim omnino codices sibi præsto fuisse Demosthenem edenti ipse fatetur eo loco, quem supra recitavi. Intelligebat nempe Aldus, ut erat ipse vir doctus, seu Carteromachus, cujus consiliis ille tum in adornandis suis græcorum latinorumque auctorum editt. utebatur, magnitudinem fructuum, qui e collatione variarum lectionum ad emendandum et recte intelligendum auctorem quemque enascuntur. Sive inciderat forte fortuna in ejusmodi codicem, cujusmodi est Bavaricus, quo uti mihi licuit; quo in codice sæpissime variæ lectiones aut supra versum, aut ad marginem, ab ipso librario, qui codicem exaravit, annotatæ sunt alias meliores, alias pejores, ut fit, ipso texto. Indicem hunc Aldinum, conservavit Herwagiana prima, quæ proxima Aldinam consecuta est, nil mutatum. Sed auctiorem dedit Felicianus, (Paulus enim Manutius vix videtur Felicianeo quicquam de suo addidisse.) Morellus postmodum copias Parisinas, Wolfius Augustanas addidere, Taylor Britannicas et alius generis, mihi tandem fortuna quædam secunda fontes quosdam novos aperuit. Sic enata est illa ingens lectionum Demosthenicarum farrago, de qua paulo post pluribus agam. Aldina vero ista critices Demosthenicæ elementa plane sunt tenuia et informia. Mihi mos est in commentariis meis illum *indicem Aldinum* vel *Aldi*, vel *Aldinæ*, ut occurrit, appellare. Taylor *Mañuscriptos Aldi* appellat.

Notabilis adhuc superest, mihi non prætereundus, error insignis in Aldinam admissus, et illinc in Herwagianam propagatus, a Feliciano primo feliciter sublatus, in Procemiis, ubi multa misere permixta et conturbata sunt, ut extricari et in ordinem redigi nequeant, foliis a bibliopego transpositis, qua de re pluribus dicetur ad p. 763. 35.

Desunt Aldinæ, et proinde quoque Herwagianæ, Demosthenis epistolæ, quas primus Wolfius adjungendas reliquo corpori judicavit. Aldus autem satius judicabat eas secerni, qui paucis ante annis easdem epistolas in syntagmate suo græcarum epistolarum edidisset; cujus syntagmatis exemplaria tum temporis adhuc sat copiosa suppetebant. Hæc de Aldina.

SECT. III.

De editione Herwagiana prima.

Excepit eam Herwagiana, prima a me dicenda. Quatuor omnino Herwagiana officina, quæ Basileæ fuit, edidit, duas græcas, duas græcolatinas. Prima itaque earum prodiit Basileæ per Iohannem Hervagium mense Septembri MDXXXII. hoc titulo: *Δημοσθένους λόγοι δύο καὶ ἑξήκοντα.* Habes Lector Demosthenis græcorum oratorum omnium facile principis orationes duas et sexaginta, et in easdem Ulpiani commentarios quantum extat: Libanii argumenta: Tum collectas a studioso quodam ex Des. Erasmi Rot. Guilhelmi Budæi atque aliorum lucubrationibus annotationes: Ad hæc ipsius, Plutarcho Libanioque auctoribus, vitam, et lectionem denique variam adjectam.—Excipit hunc titulum Erasmi Roterodami ad Io. Georgium Paumgartnerum, epistola, qua Demosthenem cum commendatione sua ad illum tum adhuc juvenem mittit. Nil tamen ideo moveor, ut credam ab Erasmo navatam esse Demostheni emendando operam. Leguntur quidem in hac editione, quæ ad Aldinam expressa est, non nulla melius, quam in Aldina. Sed possunt illa a Sim. Grynæo, aut si quo alio Herwagius tum uteretur mendarum typographicarum correctore, profecta esse. Ab Erasmo tantummodo præfatio postulabatur, commendationis ergo, quo liber esset vendibilior. Præstat hæc editio multis rebus Aldinæ; chartarum magnitudine, typorumque; tum quod appositos statim ad texti oram Ulpiani commentarios habet, qui ab Aldo seorsim editi fuerant; accessit denique huic editioni primæ Herwagianæ primum quasi fundamentum commentariorum in Demosthenem e scriptis Erasmi et Budæi aliorumque a Iacobo Rubero collecta farrago, in Wolfiana quoque editione servata. Sed singula hæc diligentius videamus. Erasmus in illa epistola nihil a se ad ornandum Demosthenem collatum commemorat. Verba ejus huc pertinentia e longiuscula quidem epistola, a qua homo criticus tamen parum abeat doctior, (sed tum temporis loco præfationum homilias scriptitabant) hæc sunt: Accipe igitur Demosthenem qui nunc prodit, ceu positis novus exuviis nitidusque juventa — multum debemus Aldo, qui nobis primus oratorum principem dedit; plus debemus Hervagio, qui non parum addidit illi tum dignitatis, tum etiam commoditatis, haud mediocribus impendiis parique vigilantia, ut jam merito possint omnes admirabundi dicere *οὗτός ἐστιν ὁ ἐκεῖνος δημοσθένης.* Hæc Erasmus. Sed viderit, qui prædicationi suæ fidem faciat. Haud infitiabor splendidiorem oculis accidere Herwagianam, quam Aldinam, quarum illa majoribus literis, hæc minutioribus est excusa. commoditatis item hoc affert haud parum, quod ex adverso dat oratori commentatorem. Est denique sæpissime Herwagiana emendatior, quam editio primigenia. Arbitrer tamen nihilominus Aldo deberi plus, quam Herwagio, cujus opera fuisset cessatura, si materiam ille nullam suffecisset. Plerasque mendas Aldinæ servavit Herwagiana, novis adeo quibusdam auxit, ex ea in posteriores derivatis; non nullas tamen sustulit, non ope msti codicis, qui nullus apud Herwagium fuisse videtur, nullus certe usquam commemoratur, sed solo ingenio, haud constat cujus. Verumtamen suspicione in Simonem Grynæum feror. Nisi huic suspicioni hoc obstat, quod Grynæus tum temporis, cum Demosthenes in officina Herwagiana excuderetur, in Anglia peregrinatus sit. Quare satius erit de Iacobo Reubero suspicari, de quo paulo post pluribus dicetur, aut de Ioanne Oporino. Non videtur Erasmus in hujus laudis communionem admittendus. Haud abundabat Erasmus otio, neque videtur ei ingenium fuisse Demostheni emendando par. Aliis in literis, theologicis imprimis, regnabat. Ab hoc genere profano erat alienior. In hac editione, prorsus ut in Aldina, ab oratione prima in Aristogitonem novus orditur paginarum ordo; quo fit ut hæc quoque, pariter atque illa, in duo quasi volumina, dispescatur, sed ea molis imparis; quorum prius ad p. 532. procedit, alterum ad p. 207. Sed in Herwagiana cur id ita sit institutum, ratio reddi quædam potest, cur in Aldina, nulla. In Timocratea, quam proximæ consequuntur illæ duæ, quæ Aristogitonem insectantur, commentarii finiunt; qui commentarii ut a corpore orationum ipso discernerentur, necesse erat, ut typis majoribus oratio demosthenica excuderetur, minoribus oratio enarratoris. Hoc jam conticescente suadebat commodum emtorum, ut qui typi hactenus essent in enarratorem insumti, iidem nunc oratori ipsi consecrarentur; ne volumen in molem abnormem excurreret, neve sumtus geminarentur. Consultius quoque Herwagius, seu qui pro eo Demosthenem edendum curavit, argumenta Libaniana disposuit; quæ argumenta orationum in causis privatis omnium cum Aldus in unum locum congessisset, et in calce suæ editionis quasi abdidisset, melius consulens hic, quisquis fuit, argumenta singula singulis orationibus præfixit. Sed in exemplo meo Herwagianæ desidero argumentum orationis in Aristogitonem primæ, quod in Aldina tomi primi paginam ultimam implet. Videant quibus est Herwagianæ

copia, num in suis exemplis pone p. 532. illud argumentum habeant. meo quidem deest, nescio bibliopegi culpa, an ipsius typographi. Finem denique facit hujus editionis farrago quædam annotationum e Budæi maxime commentationibus de Asse, et in Pandectas, consuta, studio cujusdam Ruberi, de quo hæc prædicat Ioannes Oporinus in admonitione ad lectores, quæ ultimam operis paginam implet: Utinam fatis Iacobum Ruberum, divini ingenii juvenem, et in inquirendis excutiendisque id genus autorum locis mire sedulum, aut vivere diutius, aut meliore, dum vixit, otio frui, visum fuisset: qui si, quod cœperat, perducere ad umbilicum potuisset, alium nos olim Demosthenem et observationes in eum absolutiores — habituros fuisse satis exploratum habeo. — Farraginem illam annotationum, seu compilationem, si mavis, Io. Oporino tribuit Morhof Polyh. T. I. p. 962. Farrago hæc annotationum etiam in Wolfiana editione servata est. De qua quid statuendum sit, neque ipse inquisivi, neque novi qui alius statuerit. Obiter perlustranti videntur sic satis utiles lectu et adhuc esse, et tum temporis etiam magis fuisse. De Iacobo illo Reubero nihil mihi constat. Annotationes illæ ultra orationem tertiam in Aphobum non procedunt. Quare autem Oporinus hoc defunctus sit quasi perorandi officio, ratio reddi non potest, nisi si statuamus, id quod consentaneum est, Oporinum in officina Herwagiana correctoris partes egisse; a quo etiam facile fiat, ut profectæ sint illæ passim occurrentes meliores lectiones ibi locorum, ubi hæc Herwagiana editio ab Aldina discedit. Laudo equidem istorum temporum modestiam, cum ad hujus sæculi jactantiam specto. Turpe tum judicabant viri docti in emendatiunculis quibusdam trivialibus exsultare, quod hodie multi faciunt. Suadet tamen prudentia, suis quæque auctoribus tribui, ne posteri errent, neque nesciant, unde lectio quæque profecta sit, num e libris bonæ notæ, an ex ingenio viri docti, et cujus, quo de auctoritate cujusque lectionis certo pronunciare possint, sciantque, quibuscum sibi negotium sit, et quos aut laudare aut notare debeant. Sed hæc obiter. Eidem Oporino tribuo aliam admonitionem, quæ item in calce Herwagianæ legitur, et hæc est: Hactenus collectis in Demosthenem annotationibus quantum in præsens licuit, utere et fruere. nam et aliarum, quæ in reliquas orationes pertinent, edendarum occasionem nobis fore propediem superis bene fortunantibus speramus, una cum Harpocrationis lexico, et locorum quorundam varia lectione ad vetustissimi exemplaris collationem a D. Petro Danesio Io. Sphyractis industria nobis et impetrata, et, quanquam id quidem serius, extrema quippe manu jam imposita operi, transmissa. — Quam hic spem facit seu Herwagius, seu Oporinus, de nova, emendatiore et instructiore Demosthenis editione, ea exitu caruit; neque in lucem, quod sciam, prodiit hic promissa collatio

exemplaris Danesiani. Quantum ex obscura Herwagii oratione colligo, res sic habet. Herwagius, per Io. Sphyracten, rogaverat Danesium, ut, si quid haberet opis ad emendandum Demosthenem, id conferret. Motus his precibus Danesius codicem nescio quem Demosthenis cum Aldina contulit, eamque collationem ad Herwagium misit. Sed ea sero venit opere jam absoluto. Falluntur ergo viri docti, qui perhibent, collationem codicum a Danesio excussorum in hac Herwagiana reperiri. Nihil ejus ibi est, neque in vestigium ullum collationis hujus Danesianæ incidi, unde aut constaret, aut suspicio saltim nasceretur, qua sorte una sit illa collatio, quasve in manus pervenerit. Hæc de Herwagiana sufficiant. Versatior si essem in historia literaria Sæculi XVI. poteram hic multo plura, eaque scita neque injucunda de illo Clario, cui Aldus suum Demosthenem adscripsit, de Carteromacho, de Petro Danesio, de Baumgartnero, Sphyracte, Reubero, Oporino afferre. Quo in genere cives mei, Germani, gloriolam affectant, exteris ridiculam. Mihi vero ingenium ab ejusmodi sedulitate, non prorsus illa quidem infructuosa, neque plane contemnenda, abhorret.

SECT. IV.

De editione Feliciani.

Venio nunc ad editionem, quæ Demosthenicarum omnium fertur optima, et emendatissima, qua quod carendum mihi fuerit ægre fero. Non dubito quidem eam in hac urbe esse, in bibliotheca viri celeberrimi, in qua partem ejus memini multis ante annis videre, sed ille a me rogatus negavit sibi ejus copiam esse, quacunque tandem ductus caussa, de quo integrum cuique sit pro suo sensu existimare. Quicquid ejus est, hac editione, in curanda mea, carendum mihi fuit necessario, illa puta, quæ Venetiis anno 1543. ex officina Francisci Bruccioli, in forma octava tribus voluminibus cura Io. Bernardi Feliciani prodiit. Ex hac sæpe bonas lectiones Wolf profert, interdum *Felicianeam*, vel *Felicianum*, alias *Brucciolensem*, vel *Brucciolum*, appellans. Præterquam quod multæ texti Demosthenici mendæ in hac editione emendatæ sunt, et in primis illa abnormis perturbatio in prooemiis rursus ad ordinem revocata, index quoque variantium Aldinus auctus et emendatus est. Hæc universe habeo pauca de hac editione quæ dicam ex aliorum fide. De editione Feliciani testimonium Wolfii, quod insigne est ad cognoscendam ipsius Wolfii editionem, v. p. 72. col. a. initio annotationum Wolfii (ad prooemia Demosthenica) ut et in epistola priore ad Fuggerum; unde intelligitur Wolfium curasse, ut Herwagiana secunda, seu minor, in octavo, ad Felicianeam expressa, a se emen-

data, pro fundamento suæ majoris poneretur. Loquitur de editione, quam Herwagianam secundam appello, Basileæ A. 1547. in forma octava, tribus voluminibus prodita, quorum non nisi duo prima penes me sunt volumina. v. annotat. Wolfii ad prœmium 22. De Feliciani meritis literariis libenter equidem dissererem, si quid in adversariis annotatum haberem. Neque tamen ideo illaudatus a me discedet vir egregius, quem magni facio. Quæ interim ille in literis gesserit, qui cognoscere cupient, eos ad ejusmodi libros ablegabo, qui de vitis excellentium Italorum exposuerunt. Interea dum hæc excuduntur, spem mihi per literas facit amicus Argentoratensis de hac editione Feliciani e bibliotheca sua ad me mittenda. Quam ubi adeptus ero, licebit mihi de ea aliquanto diligentius exponere.

SECT. V.

De editione Pauli Manutii.

Feliciani editionem insecuta est editio Demosthenis ex officina Pauli Manutii, quam in annotationibus appellare soleo modo Paulinam, modo Paulum, modo litteris P. Man. designo. Titulus illius editionis non est unus universo præfixus operi, sed trium voluminum (tot enim volumina totum opus conficiunt) suus cuique præfixus est proprius, et primo quidem hic *Δημοσθένους λόγων τμῆμα πρῶτον.* Demosthenis orationum pars prima, in qua deliberativæ orationes sedecim, cum exordiis deliberativis et duæ demonstrativæ continentur. Secundo hic *Δημοσθένους λόγων τμῆμα δεύτερον.* Demosthenis orationum pars secunda, in qua judiciales novem ejus publicæ orationes continentur. Tertio hic *Δημοσθένους λόγων τμῆμα τρίτον.* Demosthenis orationum pars tertia, qua judiciales tres et triginta privatæ ejus continentur orationes. Unicuique horum titulorum subscriptum est Corrigente Paulo Manutio Aldi filio. Venetiis A. 1554. quæ verba dubium est quomodo accipi voluerit Paulus. Qui si voluit solummodo significare, se mendas typographicas e chartis musteis adhuc et a prelo madidis sustulisse, næ partes suas egit admodum indiligenter et imperite. Scatet enim editio Paulina mendis typographicis tot numero et tam turpibus, ut omnes alias longe hoc in genere vincat. Sin autem suggerere Paulus voluit, Demosthenem a se e libris antiquis calamo exaratis meliorem esse factum, id quod videtur omnino de se jactare voluisse, fumos vendidit. Ego equidem, quamquam video bonas in ea multas esse lectiones, Aldinis meliores, nullam tamen omnium suspicor esse, quæ non e Felicianea derivata sit. Feliciani editionem a Paulo Manutio exscriptum esse ait Taylor ad T. II. p. 370. Nusquam tamen Paulus Felicianum nominat. Qua in re num boni et honesti viri nomen tueri queat

Paulus, viderint alii. Nobis incompertæ sunt minutæ quæque rationes illarum editionum; constat tamen Paulum græcis literis minus, quam latinis, valuisse. Ordo orationum in hac editione paulum ab Aldina discedit. In primo volumine sunt omnes *συμβουλευτικοὶ*, quibus adjunguntur prœmia, et duo *ἐπιδεικτικοὶ*, scil. funebris et amatorius. Hæc tria in Aldina, ut et Parisina, ad finem rejecta sunt. In secundo sunt oratt. pro corona, de falsa legatione, Leptinea, Midiana, in Androtionem, in Aristocratem, in Timocratem, in Aristogitonem duæ. Reliquæ privatæ tertium volumen implent. Hanc editionem aiunt e Felicianea expressam esse. Potest fieri ut verum aiant. Solebant tum temporis typographi Itali in se latrocinia exercere. Juntæ se primos edere, aut correctiora, ferre, quæ Aldus edidisset, et Aldus contra, quæ Juntæ. Similis videtur æmulatio, similes excursiones mutuæ in fines alienos intercessisse Paulum Manutium et Brucciolum. Deprehendi tamen nonnunquam illas duas editiones Bernardinam et Paulinam inter se discrepare. Ex. c. p. 286. 2. Potest fieri ut Paulus locos, in quibus a Bernardo discedit, ex ed. Hier. Wolfii prima (A. 1549.) acceperit, de quo diligentius quærendum. Indices cuique volumini sui sunt subjecti, qui videntur iidem esse cum illis, quos Felicianus suæ addiderat, iisdemque vitiis laborant, quibus Aldinus. Nonnunquam indices lectionem eandem, quæ in texto est, reddunt, suppressa varia lectione, quam exspectabas; sæpe in texto asteriscus est positus ad indicem ablegans, quem si consulis, delusum te sentis. Ille tacet, tu frustra quæsivisti. Indices Pauli ubi cum Aldino consentiunt, sunt ex Aldino sumti; quapropter pro uno solummodo suffragio habebuntur. Dolendum veteres hanc critices partem tam supine tractasse, ut e quo codice una quæque lectio esset depromta non indicarent, quamvis constet inter criticos multum referre, ut, quo e codice lectio quæpiam derivata sit, ne nesciatur. Nam in auctoritate codicis magnum est præjudicium ad auctoritatem ipsius lectionis. Nihil hæc habet editio, quod in Aldina non esset, præterquam præfationem græcam, qua Paulus hanc editionem *Λουδουίκῳ Βεκατελλίῳ τῷ Ραβέλλου ἐπισκόπῳ, ἀποστολικῷ Ενετίησι λεγάτῳ* inscribit.* Reddetur hæc epistola tota in calce nostri operis una cum aliis dedicationibus et præfationibus. Epistolæ hujus hoc propemodum argumentum est; fuisse queritur Paulus, qui segnitiem sibi exprobrarent, quod hæres factus typographiæ a patre relictæ egregie instructæ, nil curaret patrem imitari, sed opes tam præclaras non exercendo

* Papadopulus in Historia Gymnasii Patavini (s. Gelehrten Lexicon T. I. c. 887.) dicit Ludov. Beccatellium episcopatum Ravelli oblatum a Ranutio Farnesio recusasse.

Loci de Beccatellio apud Manutium in epistolis (ed. Henr. Stephani) p. 115. Epistolæ clarorum virorum a Paulo Manutio A. 1554. editæ p. 65.

sineret disperire. Sibi vero non animum defuisse præclarum quid enitendi, sed pecunias. quare sibi necessario quiescendum fuisse, donec Ludovicus Beccatellius sibi de pecuniis abunde prospexisset. His adjutum se primum omnium, quæ edenda decrevisset, sive dudum ante jam essent, sive nondum edita, Demosthenem edidisse, diligentissime a se emendatum, et cum optimis exemplaribus collatum. Verba ipsa Pauli hæc sunt. *τούτους τοιγαροῦν τοὺς λόγους ὡς οἷόντε ἦν ἐπιμελέστατα διορθωσάμενοι καὶ τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν ἀντιγράφων ἀντεξετάσαντές, σοι προσφωνοῦμεν.* Sic gloriam editi Demosthenis, et si quid postmodum editurus esset, Beccatellio esse tribuendam.—Constat ex his, Demosthenem primum esse librum omnium a Paulo Manutio proditorum. Comparasse ait *τὰ δοκιμώτατα ἀντίγραφα*, quæ autem illa fuerint, unde petita, manuscripta, an typis excusa, an ab alio quopiam jam usurpata, reticet. Editione Paulina mihi licuit uti benignitate Io. Friderici Fischeri V. C. Professoris in Universitate Lipsiensi, et Rectoris Scholæ Thomanæ, optime de bonis literis meriti, qui eam e sua bibliotheca mecum communicavit.

SECT. VI.

De editione Wolfii prima græcolatina.

Venio nunc ad editionem primam græcolatinam. nam superius a me commemoratæ græcæ solummodo sunt.* Primus totum Demosthenem latinum fecit Hieronymus Wolf, Augustanus, vir de Demosthene immortaliter meritus,† qui Demosthenem semel græcum, bis græcolatinum, ter latinum edidit, quarum editionum successiones persequemur.

Latine primum edidit Wolf Dem. Basileæ A. 1544. ni fallor, in folio, splendide impressum opus, quod ipse olim habui, deinde rursus, præpostero contemtu, cujus me nunc pœnitet, vendidi.

Deinde græcolatinam Basileæ A. 1549. apud Oporinum in folio, qua carui. quare de ea verbis Fabricii (Bibl. Gr. T. I. p. 926.) mihi referendum est, quinque partibus, quarum tres priores opera Demosthenis, secundum distributionem Pauli Manutii, seu Feliciani potius, quarta vitas Demosthenis, Wolfii notas, et gnomologiam, Ulpianique commentarios, quinta translationes quarundam Demosthenicarum ante Wolfium per varios latine redditarum continet. Videntur ex hac editione conjecturæ quædam Wolfianæ in marginem Parisinæ et in indicem Lambini, Parisinæ subjectum, esse translatæ.

* Morhof T. I. p. 962. Etsi Carolus Clutinus Parisiensis orationes omnes Demosthenis una cum Libanii argumentis et Ulpiani commentariis ante Wolfium transtulisse a Michaele Neandro perhibeatur præfat. Erotemat. L. G. p. 231. ab eodem tamen has immatura morte præventus non edidisse dicitur. Wolf itaque primo A. 1545. tomis quinque in 8. apud Io. Oporinum, et, cum ille doctissimi Wolfii labor calculis eruditorum approbaretur, factum est, ut mox secundum, atque item tertium ederetur. Tandem vero e quarta interpretis recognitione prodiit Basileæ apud Episcopium A. 1572.

† Vitam egregii viri, ab ipso conscriptam, et ex ejus schedis a Iacobo Bruckero V. C. editam in calce hujus operis reddam.

Wolfii interpretatio prodiit rursus Venetiis A. 1550. tribus voluminibus, iterum Basileæ A. 1554. in 12. ex Wolfii recognitione. Idem A. 1569. Basileæ specimen Demosthenis a se iterum recogniti dedit, in 8vo. apud Herwagium, continens tantum orationes olynthiacas tres et vitam Demosthenis et Æschinis græce et latine, cum annotationibus copiosissimis, quæ omnia sunt in editione tertia, A. 1572. prodita, de qua paulo post dicetur, verbotenus repetita. Insignis hoc de specimine locus legitur Demosthenis Wolfiani T. VI. p. 200. a. totus adscribendus, si vacaret.

SECT. VII.

De editione Parisina.

Successit editio omnium ad id temporis splendidissima et perfectissima Parisiis A. 1570. in folio, quæ quod fundus est editionis nostræ, pluribus de ea mihi dicendum est. Soleo illam modo Parisinam, modo Lutetianam, ut sub stylum venit, appellare. Taylorus eam plerumque Benenatum appellat, quod illud exemplum, quo ipse uteretur, Ioannis Benenati typographi nomen in titulo præferret. Cœpta fuerat hæc editio A. 1558. a Guilielmo Morelio, sed morte ejus, et bellis civilibus interrupta, diu cum jacuisset, anno 1570. demum prodiit, quod Dionysius Lambinus in præfationibus iterum atque iterum inculcat, cujus verba quia paulo copiosiora sunt, operæ parco adscribendi. Multis magnisque laudibus hæc editio priores superat omnes, sed neque rursus vitiis caret; id quod e nostra hac præfatione, sed e libro variantium maxime constabit. Hic historiam ejus contexam. Fatis defuncto Morello, qui fuit typographus regius, homo pauper quidem, teste Lambino, sed doctus et frugi, cum pervenisset opus ad orationem de falsa legatione, jacuit per novem annos et plus, donec Benenatus, matrimonio cum vidua Morelli contracto, totius instrumenti typographici heres et artis successor factus, ad continuandum et peragendum opus animum adjecit. Is Dionysium Lambinum adiit, rogans, ut editionem curaret atque gubernaret, verum ea cum cautione, ne quid ipse suo arbitratu in texto mutaret, sed vulgatæ inhæreret. Ita schedas Morellianas Lambinus in ordinem composuit, qui geminam præfixit edi-

tioni suæ præfationem, alteram nomine suo, qua de opera a se Demostheni a Morello derelicto navata exponit; alteram nomine typographi Io. Benenati, in qua pæne eadem iterantur, additis nonnullis, quæ ad historiam sui typographei pertinent, item de signis, quibus usus esset Morelius ad designandum, vel codices manuscriptos, e quibus collegisset lectiones variantes, vel eorum seu defectus, seu accessiones, item de numeris, aliis ad textum, aliis ad commentarios pertinentibus. Superest adhuc alia, Lambini præfatio dignitate prima, græca epistola ad Carolum IX. Franciæ regem, qua Lambinus ei hanc editionem dedicat. Illa sic orditur. Διονύσιος ὁ Λαμβῖνος, Μονστρολιεὺς Καρόλῳ τῷ τῆς Φραγκίας βασιλεῖ, τῶν χριστιανῶν βασιλέων μεγίστῳ τε καὶ χριστιανικωτάτῳ εὖ πράττειν. Cujus argumentum qui volet ex ipsa cognoscat, nostram ad rem haud facit. Præfationes has excipiunt elogia Demosthenis et de eo testimonia, ex auctoribes græcisque latinisque pæne omnibus conquisita, minutis typis, per folia viginti. In his sunt vita Demosthenis e Plutarcho et Pseudoplutarcho, Libanii epistola ad Montium, Luciani encomium Demosthenis, Dionysii Halicarn. epistola ad Ammæum, et infinita alia hujusmodi, postremo Ulpiani ad Demosthenem prolegomena. Tum sequitur ipsum corpus orationum, cum commentariis Ulpiani ad latus positis, qui commentarii hac in editione quarta fere parte, ut asseverat Lambinus, auctiores sunt, quam Aldus eos ediderat. Morellus enim quicquid scholiorum in codicibus regiis seu Parisinis invenisset, immiscuerat Ulpianeis ab Aldo editis, sine ulla discriminis nota. Quod dolendum. Debebant cujusque codicis scholia seorsim edi, aut saltim scholia quæque quibus e codicibus essent sumta, signis aut verbis indicari, non omnia in unum cinnum commisceri, cum bonis futilia. Suum cuique debebat relinqui. Importuna et stulta ea fuit sedulitas editorum, ineptias et nugas frigidissimas accumulandi, cujus hunc ferimus fructum, ut sæpe miremur eundem auctorem pugnantia inter se tradere. Quod fieri secus non potest, si diversissimorum auctorum fragmenta inter se compinguntur, et sub ejusdem scholiastæ nomine venditantur. Sic obtruduntur alicui ea, quæ noluit dicere, et de quibus nunquam somniavit. Si quando contingat, ut nos quoque scholia edamus, de quo nondum certo decrevimus, (inviti autem faciemus, cum edemus,) servabimus quidem ordinem editionis Parisinæ, nova autem, quæ e Bavarico codice, itemque ex Augustano prodemus, ea quæque seorsim, eo ordine, ut in codice quoque invenimus, prodemus. Scholia hæc, ut in aliis editt. ita in hac quoque ultra Timocrateam non procedunt. Nam quæ ad posteriores orationes adspersa sunt, ea oppido pauca sunt, vix decem omnino, et minimi facienda. Procedit sic opus usque ad pag. 789. non eo ordine, quem Wolf in suam editionem importavit, sed

Aldino, quem etiam reliquæ editiones, præter Wolfianam, omnes servarunt. Prima Wolfiana, qua careo, si epistolas Demosthenis non tenet, de quo viderint, quibus copia primæ Wolfianæ est, prima dedit eas Parisina. nam in epistolis Demosthenis finit hæc editio. mantissæ loco adjectæ sunt variæ lectiones et notæ in orationes Demosthenis et in scholia Ulpiani. Videbimus de his paulo post. Instituit Morellus orationes Demosthenis in paragraphos dividere, quibus numeri sui sunt in margine interiori appositi. In exteriori sunt iidem numeri scholiis additi, quo statim inveniri posset, quo scholium quodque referendum esset; variæ lectiones ad textum pertinentes occupant marginem interiorem, exteriorem autem eæ, quæ ad scholia redeunt. Pars ea, quam curavit Morellus, multis modis præstat parti posteriori a Lambino curatæ. Chartarum ipsa forma novum, sed deteriorem dominum et gubernatorem prodit. Chartæ in parte Moreliana sunt firmæ, et candidæ, in parte ea, cui præfuere Lambinus et Benenatus, sunt tenues, flaccidæ, bibulæ, sordidæ. In priori parte non satis mirari possum demonstratam a Morello diligentiam, ad minutias sæpe delabentem; obsiti sunt spississima copia variantium margines illius primæ partis; codices, unde quæque lectio esset sumta, indicati. In parte Lambiniana multo rariores varietates lectionis, et quæ tandem afferuntur, earum pæne ubique reticetur auctoritas; pleræque harum sunt aut ex Aldina, aut ex Obsopœi codice, (de quo post) aut Felicianea, aut e Manutiana, aut ex alio quopiam auctore, conquisitæ; rarissimæ sunt, quas suspiceris e codicibus regiis Parisinis esse haustas. Nescio an Lambinus eos nunquam inspexerit, sive quod laborem defugeret, sive quod eorum copia ipsi negaretur, quod credibile non est. Pars Moreliana emendatissima est, vix unum aut alterum sphalma typogr. in ea memini deprehendere. Pars contra Lambiniana mendis scatet et numero plurimis et fœdissimis. In Morello intemperantiam diligentiæ notes,* in Lambino incredibilem secordiam et inopiam. Morellus codicum suorum vel quisquilias ipsas corrasas nobis ingessit, Lambinus ne gemmas quidem inde conquisivit, dissimillimus decessori successor. saltim demonstrasset unde lectionem quamque sumsisset. Jam vero nescias quid codici msto, quid impresso, et cui, quid ipsius Lambini debeatur ingenio, aut Wolfii; nam et ejus conjecturas, auctore tacito, alias in margine Lutetianæ, alias in indice retulit. Index hic non meras conjecturas Lambini præbet, quod Taylor opinatus est (raras quidem illas tenet) sed plerasque lectiones Aldinæ aut aliarum vetustarum editionum;

* Taylor (ad p. 231. 36.) editionem Parisinam *præ cæteris minutiarum prodigam* appellat. (T. II. p. 164. 1.) Editio Benenati longe optima, quod ad contextum attinet. Markland ad p. 304. 19.

et est supplementum marginis Lutetiani. Conjecturæ Lambini raræ ibi sunt, quod dixi, et quæ sunt, plerumque in interpunctione recte constituenda, et corrigendis sphalmatibus, laborant. raræ sunt ingeniosæ, doctæ, certæ, Demosthene et Demosthenis editore dignæ; multæ contra triviales, multæ inanes et ineptæ.* Conjecturæ, aut emendationes si quæ sunt in indice Lambini proditæ, dubium est, sintne Lambini, an potius Morelli. Veniam tamen ego equidem facile Lambino dem. Subito inciderat in negotium non provisum, accesserat imparatus. deprecari non potuerat. Parisiis tum non erat, qui melius ipso rem gessisset. Intra annum, quantum ex ejus præfatione colligo, hanc operam exantlavit. Quæ omnia satis eum ad æquos excusent. — Morellus in parte a se curata ubique citat octo codices Demosthenis mstos e bibliotheca regia depromtos, quos his literis designat α. β. γ. δ. ε. ζ. η. ϑ. ego in libro variantium *primum, secundum, tertium*, et sic porro appello. Quibus numeris hi codices hodie signati sint, indagavit Taylor. et his verbis demonstravit in præfatione ad suum Demosth. α. sive codex Morelianorum primus locum habet hodie in bibliotheca regia 2190. numero. reliqua, una cum judiciis de valore cujusque codicis Parisini, quæ Taylor tulit, apud ipsum velim legi.

Citat interdum Taylor lectiones tanquam e Parisinis codd. haustas, quarum mentio nulla fit in editione Parisina. Ergone locupletior et diligentior penes eum fuit illorum codicum collatio? Non videtur. Imo potius edit. Parisinam sæpe nomine codicum regiorum appellat, quos eum oculis non vidisse constat ex ann. ad p. 277. 28. Sæpe citat Taylor codices Parisinos perperam, ubi par erat lectionem marginis Lutetiani solummodo laudari. Non omnes lectiones variantes in margine Lutet. annotatæ sunt e codicibus regiis Parisinis, sed ea solummodo, quibus adscriptæ sunt literæ α. β. γ. etc. Reliquæ lectiones, quæ his notis carent, tametsi possint itidem illinc ductæ esse, tamen certo id doceri nequit, et possunt alii fontes earum lectionum demonstrari, e. c. codex Obsopœi, aut editio Aldina, aut quæpiam alia vetustior, aut index alicujus vetustioris editionis, aut auctor aliquis vetustus, ut Hermogenes, Aristides, Dionysius Halicarn. Longinus, alii, aut Wolfii annotationes, etc. Universe, non videtur Lambinus codices Parisinos usurpasse, et in exemplo, quod Morellus reliquit moriens, ipse a Benenato accepit sibi traditum, unde operæ Parisinæ editionem suam expresserunt, Herwagiana prima puta, non nisi paucas quasdam reperisse e Parisinis primo et quinto solis ad orationes a Le-

* In margine Parisinæ si qua lectio tacito auctore proponitur cum Augustano primo consentiens, videtur ea ex Parisino primo esse accepta, nisi aliunde de auctoritate ejus constet.

ptinea inde posteriores annotatas. cæteræ lectiones illi exemplo a Morello adscriptæ, unde essent, ignorasse, neque discere curasse.

Miretur quis, Fabricium in bibl. Gr. T. I. p. 926. affirmare, editionem Parisinam, de qua nunc sermo nobis est, prodiisse ex officina Michaelis Sonnii; cum Dionysius tamen Lambinus ipse, qui poterat rei gestæ testis esse certissimus, eam Benenato tribuat, quo factum ut a Tayloro aliisque Benenati editio appelletur. Eximam hunc scrupulum. Sunt penes me duo exemplaria Parisinæ hujus editionis, inter se rebus omnibus, præter titulum, simillima. in alterius titulo conspicitur signum Adriani Turnebi, thyrsus angue implicatus, cum subscriptione *βασιλεῖ τ' ἀγαθῷ κρατερῷ τ' αἰχμητῇ* Lutetiæ M. D. LXX. apud Ioannem Benenatum. alterius exemplaris titulo suppositum est scutum quadratum cum basilisco e flammis exsurgente versus digitum dextræ e nubibus exsertæ, cum symbolo circumscripto *si deus pro nobis quis contra nos.* Subscripta sunt hæc verba *Lutet.* MDLXX. *apud Michaelem Sonnium sub scuto Basiliensi, via Iacobæa.* Fieri potest ut Michael ille Sonnius partem impendiorum ad istam editionem perficiendam de suo contulerit, eoque jus impetraverit nomen suum in fronte operis proscribendi. Conveniunt hæc duo exemplaria inter se quam perfectissime, ut ovum ovo non possit esse similius. Observavi tamen interdum inter ambo discrepantiam quandam lectionis, quæ non potest aliter nata esse, quam si corrector operis, quisquis fuit, currente adhuc prelo, cerneret aliquod vitium, idque tolleret, parte exemplarium jam excusa, nondum omnibus. Exempla mirificæ hujus rei sunt p. 151. 34. ubi in exemplo Benenati est *δωρίας*, in Sonniano *δωρεάς*. p. 119. 21. in uno est *ἐξαπαθῆσαι*, in altero *ἐξαπατῆσαι*. it. p. 4, 8. 150, 34. 163, 30. 176, 31. 189, 20. 286, 15.

SECT. VIII.

De editione Wolfii secunda græcolatina.

Eodem fere tempore, quo Parisina prodibat editio, carceres mordebat Herwagiana tertia, quæ Anno 1572. Basileæ prodiit hoc titulo: Demosthenis et Æschinis principum græciæ oratorum opera, cum utriusque auctoris vita et Ulpiani commentariis novisque scholiis ex quarta eaque postrema recognitione, græcolatina, sed codicum impressorum et inter hos Parisiensis nuper editi, duorum manuscriptorum, alterius Pannonii, alterius ex Augustana bibliotheca fidelissima collatione a mendis repurgata, variis lectionibus adaucta, annotationibus illustrata per Hieronymum Wolfium Œtingensem, utriusque linguæ in Augustana schola professorem etc. Basileæ ex officina Herwagiana per Eusebium Episcopium. MDLXXII.

Habemus hoc in titulo breve argumentum ipsius operis. Explicatione tituli dabunt insequentia. Partes operis sigillatim persequamur. Titulum excipit dedicatio ad Henricum Recklingerum et Christophorum Peitingerum Duumviros et ad Consules ac Senatum inclytæ Augustanæ reipubl. E qua juvat hæc excerpere. Fuggerum appellat patronum hujus operis, in cujus id nomine jam tertium apparuit. — Prodiit Demosthenes (modo operæ typographicæ non de integro deformarint ea, quæ ego summo labore expolivi. longe a prælo absum, et alias alios codices chartasque typographo misi,) hic igitur inquam, quod quidem in me fuit, se spectandum Demosthenes, cum non contemnendo comitatu præbet

Jam positis novus exuviis niditusque juventa.

Sed ad græcum archetypon redeo—τοῖς φιλέλλησι spero. Scripta hæc est dedicatio Idibus Augusti, natali meo. Anno R. S. 1570. eodem igitur quo Parisina prodiit. Ergo jam tum absoluta prælo erat hæc editio secunda Wolfii græcolatina, seu quarta Wolfiana, ut ipse Wolf eam appellat. Sed supererant, ut suspicor, adhuc supplenda quædam ex editione Parisina, quæ res evulgationem in alterum annum extraxit. qua de re post pluribus. Ipse Wolf aliquoties testatur se anno 1569. has quartæ recognitionis annotationes conscripsisse. (v. annotat. ad p. 786. ubi ait eo demum anno secum esse communicatam Aldinam a Theobaldo Theodorico Argentinensi, sed Parisinam, quam Oporino misisset, recuperare non potuisse. Ergone Parisina quoque jam anno 1569. prodiit? Sequuntur dedicationem versiculi græci latinique Wolfii ad rem nil facientes; tum testimonia de Demosthene veterum græcorum latinorumque, illa cum latina Wolfii interpretatione; tum excerpta ex epistola Matthiæ Schenkii, Augustanæ scholæ Anneæ magistri primarii ad Hieronym. Wolfium 18. Januarii 1571. scripta, qua ei laborem Demosthenicum exantlatum gratulatur; inde carmen Pauli Melissi Franci super eadem re. Tum series operis Demosthenici in 6. tomos distributi, quorum quatuor priores opera Demosthenis et Æschinis complectuntur, quintus Ulpiani commentarios, cum annotationibus Wolfii ad eosdem, accessiones ad Ulpianum ex editione Parisina, Demosthenis vita e Libanio, Plutarcho, Luciano et Suida. Æschinis vita e Plutarcho, et alia incerto auctore, Apollonii in Æschinem enarratio, Æschinis vita e Suida, Wolfii annotationes in illas vitas. tandem farrago annotationum Reuberana, de qua supra diximus, cum de Herwagiana prima diceremus. Sexto denique tomo hæc insunt. Primum totum specimen Demosthenis recogniti, de quo ante dicebamus A. 1569. proditum, hic iteratum, ne litera quidem mutata; deinde annotatt. Wolfii ad omnes Demosthenis et Æschinis orationes. post variæ lectiones totius operis Demosthenici e quatuor diversis codicibus collectæ. Sunt illi quatuor codices editio Aldina,

Herwagiana prima, Felicianea, et Manutiana p. 138. Castigationes et variæ lectiones in Demosthenem per Vincentium Obsopœum, de quibus paulo post dicetur. p. 145. variæ lectiones ad Dem. ex editione Felicianea. p. 157. Wolfii annotationes ad Demosthenem e codice Lutetiano. p. 159. quam appello *farraginem Wolfianam*. qua consignavit omnes lectiones ed. Lutet. a sua discrepantes, cum inspersis suis conjecturis novis seu curis secundis. Diversæ lectiones codicis Augustani. p. 179. Scholia codicis Augustani ejusdem p. 193. variæ lectiones in Vita Dem. a Plutarcho scripta p. 199. Wolfii veteres præfationes et carmina græca atque latina. Hic est conspectus, hæc series operis Wolfiani. videamus nunc de quibusdam horum libellorum seorsim. Primum de dispositione atque distributione oratt. Dem. Wolfiana. Orationes Demosthenis in editione Aldina, una continua serie, sine ulla distributione in classes, leguntur. Primus eas in tres tomos seu classes, distribuit Felicianus, quem imitatus est Paulus Manutius. prima classis tenet Olynthiacas, Philippicas, suasorias, prooemia, et duas ostensionales, operis appendiculam. secundus tomus tenet publicis in causis dictas, quas supra recensuimus. tertia reliquas omnes. Wolf autem ab hac distributione duabus in rebus discessit, 1) e duabus contra Æschinem orationibus, quæ in edd. Bernardi et Pauli pars tomi secundi sunt, tomum peculiarem, numero secundum fecit, additis Æschinis orationibus, quæ autem in edd. Bern. et Pauli reliqua secundi tomi implebant orationes, ut Leptinea, Midiana, Androt. Aristocrat. Timocrat. Aristogiton. illis Wolf tertium tomum seu classem assignavit, quo factum, ut quæ in edd. Felic. et P. Manutii esset tertia classis, ea jam in ed. Wolfiana sit quarta. Sed et ex hac postrema classe, quæ est privatarum caussarum, tres orationes Wolf transtulit in classem aliis mediam, sibi tertiam, orationes puta in Eubulidem, in Theocrinem, et in Neæram, quod eas orationes crederet, non privatas, sed publicas causas agitare. 2) Tomo primo admiscuit, præter epistolas Demosthenis et Æschinis, etiam orationem Dinarchi in Demosthenem. Tomo secundo orationem pro corona, quæ in aliis omnibus editionibus antecedit illam de falsa legatione, huic Wolf postposuit. Opuscula quinque hoc secundo tomo Wolfiano conclusa istoc ordine sese consequuntur. 1) Æschinis or. in Timarchum. 2) Demosthenes de falsa legatione in Æschinem. 3) Hujus adversus illum super hoc crimine defensio. 4) Rursus ejusdem oratio in Ctesiphontem, et coronam. tandem 5) Demosthenis or. pro Ctesiphonte, seu, quod idem est, pro corona. Tomo quarto subjectus est index in Demosth. et Æschinem. Singuli quique tomi suis præfationibus propriis a Wolfio sunt instructi. Quinto Tomo, qui Ulpianum complectitur, præfixa præfatio scripta est Cal. Martiis 1550. clausula interpretationis latinæ p. 243. hæc

est. — Initio annotationum ad Ulpianum Wolf ait p. 244. eas a se scriptas esse anno 1566. Sed cum interea prodisset editio Parisina, in qua Ulpiani scholia multo sunt antiquitus editis locupletiora, illis, quæ reddidisset Wolf in sua editione, ideo accessiones illas omnes editionis Parisinæ seorsim excudi curavit cum latina sua interpretatione. a p. 262. ad p. 300. Tomus VI. comprehendit Wolfii aliorumque ad Demosth. annotationes et sylvam variantium lectionum indigestam. Fini annotationum suarum ad orationes Demosthenis et Æschinis adversarias adjecit Wolf schedas Scrimgeri, de quibus exponit p. 102. In fine annotationum ad tomum quartum p. 137. græca clausula testatur eas absolutas esse A. 1569. θαργηλιῶνος μεσοῦντος (h. e. Augusto) P. 143. incipiunt Castigationes ac diversæ lectiones in orationes Demosthenis per Vincentium Obsopœum, *vetustissimi cujusdam exemplaris subsidio collectæ non tantum editioni Aldinæ, verum etiam Basileensi, quæ postrema est, non sine fructu adhibendæ. num in neutra, quæ hic emendantur, recti habent.* Hic est titulus opusculi, de quo jam dudum dicere debuissem, nisi satius duxissem historiam editionum Demosthenis non interrumpi. Prodiit hoc opusculum Basileæ primum in quarto minimo anno 1533. Triginta pæne annis post idem Wolf editioni suæ Demosthenis inseruit cum aliqua accessione sua. Obsopœus enim cum libellum suum Hieronymo Baumgartnero* patricio ac senatori Norinbergensi obtulisset, Wolf renovatæ editioni hujus epistolæ dedicatoriæ, aliam suam ad istius Hieronymi Paumgartneri filium, patri cognominem, Consulem Noribergensem, adjecit. In hoc opusculo Obsopœus locos non paucos Demosthenis Aldini e codice manuscripto, qui in manus ejus venerat e Pannonia, correxit, aut saltim varias ejus lectiones expromsit. Quare Pannonicum hunc codicem soleo appellare ad exemplum Wolfii. qui codex quo devenerit haud constat. Non fuit ille quidem optimæ notæ. habet tamen interdum lectiones non contemnendas.

Sed redeo ad opus Wolfianum. Erunt sine dubio qui mirentur, cum inter quatuor codices, e quibus excerptæ dicuntur variæ lectiones p. 138-142. positæ, Felicianeam nominassem, rursus tamen p. 137. occurrant varietates e Felicianea. Causam rei accipe a brevi Wolfii hac præfatione: Post immaturum obitum Bolgangi Empacheri Tirolensis — Clauditur hoc excerptum hac clausula Atque hæc ex annotationibus meis in Felicianum codicem confectis ante annos 22. 3 Nonas Decembr. 1569. Ergone non sunt hæ meræ variæ lectiones, e Felicianea, sed intermistæ quoque sunt Wolfii conjecturæ? Examinetur. Insequitur duplex accessio ex editione

* Viderint, quibus familiæ patriciæ Norinbergensium notiores, quam mihi, sunt, num pater hic sit illius Io. Georgii Baumgartneri, cui Erasmus Roterodamus editionem Herwagianam primam inscripsit.

Lutetiana. prima varietatem lectionis exhibet, quæ est in editione Lutetiana ab Wolfiana. procedit hæc a p. 159. ad 174. altera accessio sic est inscripta modo perobscuro et dubio: variæ lectiones et notæ in orationes Demosthenis e Lutetiano codice excerptæ. Sunt enimvero hæ nihil aliud quam ille, quem appellare soleo, *indicem Lambini*, de quo supra; qui in calcem editionis Lambinianæ rejectus est. procedunt hæ a p. 175. ad 177. A p. 178. incipiunt variæ lectiones codicis Augustani membranacei illius egregii, quem *primum* appellare soleo. Cujus historiam cognoscamus e præfatione Wolfii ad eas, quam totam huc transscriberem, si vacaret. tum procedunt illæ lectiones Augustanæ a p. 179 ad 192. præscriptus iis est hic titulus: *diversæ lectiones ex Augustanæ rei publicæ bibliothecæ codice vetustissimo industria M. Simonis Fabricii, Marcopibertani, Franci diligenter observatæ.* Interspersa sunt lectionibus Augustani judicia de ipsis, interdum et conjecturæ, sine auctore. penes me tamen certum est ea, non a Sim. Fabricio, sed ab ipso Wolfio esse profecta. Videtur quoque Wolf selectum fecisse illarum lectionum, non omnes, quas Fabricius ei tradidisset, publicasse. Sed vehementer in illo delectu peccavit. multa etiam aliter prodidit, atque in ipso codice reperi. Sed hac de re paulo post pluribus. Pertinet huc etiam alius locus e Wolfii dedicatione totius operis Demosthenici, p. 4. Nunc ad mstos codices redeo, ait.—Quæ Wolfius hic ait de literis illius codicis minutis et exoletis, quas negat vel adhibitis specillis perspicere se potuisse, non possum satis mirari. Nolo equidem frontem ejus accusare. vir honestus non videtur data opera mentitus esse, sciensque fefellisse. Verumtamen, si vera dixit h. l. Wolfius, næ oportet eum pæne cæcum fuisse. Velleni equidem omnes codices Demosthenicos, quos tractare mihi licuit, tam pulchris, tam perspicuis, tam grandibus literis, tam plane et explicate, sine abbreviaturis, scriptos fuisse, atque hic est Augustanus omnium optimus. Literæ, quibus exaratus ille est, quadruplo majores sunt, atque sunt literæ Bavarici. Forma et proceritas literarum, totusque habitus scriptionis prorsus est similis scripturæ, qua exaratus est codex membranaceus, unde Constantini Porphyrogeniti Ceremoniale Byzantinum post Leichium edidi, cujus scripturæ specimen ex ære cælato expressum prostat. Similis item est pentateucho bibliothecæ nostræ Paulinæ, cujus specimen cl. Fischerus edidit. Superest adhuc ille codex Augustæ Vindelicorum. Inspiciat cuicunque copia inspiciendi erit, videbit uter nostrum, Wolfius an ego, verum dixerit. Utinam specimen aliquod illius codicis fideliter chartæ oleo imbutæ inscriptum sumsissem! Sed ipse nesciebam hanc artem ductus literarum ita excipiendi, parcebam oculis, festinabam codicem quam primum ad dominos remittere, quem annum pæne penes me habuissem, nolebam eum

alienæ fidei committere. Quicquid est grandibus, pulcherrimisque et lectu planissimis literis est totus exaratus. nisi quod atramentum plerumque flavescit. quo fit ut ad lucernam legenti nihil perspicuum appareat. De sensu quisque suo quidem testis est certissimus. Ego, qui parum oculis valeam, et nescio an minus etiam, quam ipse Wolf, de die tamen hunc Augustanum codicem, ducentesimo fere post quartam Wolfianam Demosthenis editionem anno, legi planissime. Scholia autem illius codicis sunt illa quidem ab eadem manu, literis ad formam quidem similibus, sed multo minutissimis, et cum compendiis longe plurimis atque intricatissimis exarata. Sed de his postmodum suo loco, cum de hoc codice Augustano pluribus agam. Diversis hisce lectionibus codicis Augustani subjecta sunt in editione Wolfiana scholia ejusdem codicis a p. 193. ad 199. cum latina interpretatione Wolfii, quibus de scholiis item pluribus paulo post exponam. Præfixit iis hanc præfationem Wolfius — In fine hæc scholia in περὶ στεφάνου exstant in Lutetiano codice. (hoc est editione Parisina). In παραπρεσβείαν et τιμοκράτην partim ex Ulpiano decerpta esse, partim in scholiis Lutetianis exstare videntur. quare nolim certum laborem capere incerto fructu. Hæc Wolfius. Expediebat tamen, opinor, saltim varietates lectionis in his scholiis, quæ essent in Augustano, si quæ discreparent lectiones a Lutetianis, prodi.

Denique succedunt variæ lectiones in vita Demosthenis a Plutarcho descripta; in quibus *F.* id est *fortasse* additur, Wolfianæ conjecturæ sunt, ceteræ Lutetianæ editioni acceptæ referuntur. (hic est titulus a Wolfio præscriptus.) annotationibus ad Pseudoplutarchi vitam Demosthenis hanc præmisit Wolf annotationem: quot loca in hoc opusculo εὐστόχως emendaverim, testatur conversio mea, et specimen Demosthenicum A. 1569. editum. cætera hujus loci supra retuli, cum de hoc specimine agerem.

Hic est apparatus criticus Wolfianus, ingens quidem ille, et ad emendandum Demosthenem inprimis utilis, sed, ut nunc est, nulli usui. Stultus sit lector necesse est, qui id faciat, quod editori necessario est faciendum, ut tam diversis in locis sparsas, decies repetitas easdem lectiones indaget, nullis neque paginarum, neque versuum notis signatas, in quibus indagandis, tametsi spississimum opus decies revolvat, tamen integras horas perdat. Sæpe ego mala multa fui imprecatus ei, cui tam vecors et furiosum consilium in mentem venit, ut hoc modo patientiæ lectorum illuderet. Dementiam satis mirari non possum. Insumit laborem non parvum varias illas tot lectiones congerendi; sine dubio, quo lectores iis uterentur; exponit eas, sed sic, ut nemo iis uti queat. quo ipse sese suæ tantæ operæ fructu privavit, unaque emtores. Perinde nunc est, ac si plane nihil variantium edidisset. Digeri hæc oportebat, certosque

quæque ad locos paginarum et versuum alligari, ut varietatem lectionis Demosthenicæ sub uno conspectu haberes. Delirabat Wolf ita scribens in epistola ad Episcopium variantium sylvæ subjecta, p. 201. *Varias lectiones omnium editionum consignatas habes, quarum numeros si foliis impressionis tuæ accommodari nequirent, prætermittendos censeo, lectoremque monendum ex ipsa serie orationum et locorum quo quæque nota pertineat deprehendi.* Iniqua postulas, mi bone Wolfi. Tam ego fungus non sum, ut unius notulæ caussa totas sexcentenorum versuum orationes perlegam. Non ita festinare, non præcipitare opus, quod ordine agere debebas, Episcopio non schedas disjectas, folia Sibyllæ, alias ex aliis mittere, quas, quo essent referendæ, nemo sciret, quæ ipsæ sibi contradicerent sæpe, sed in mandatis dare, ut Demosthenis textum excudendo absolutum ad te mitteret, quem tu per ocium relegeres, et annotationes tuas, variasque lectiones ad locum quemque suum referres, et munde nitideque et ordine descriptas chartas omnes ad typographum mitteres. Nisi consilium cepissem edendi Demosthenis, quod me coegit quicquid usquam exstaret copiarum typis excusum indagare, sedulo et cum pulvisculo corradere, et ordine concinno digesta ista omnia proponere, nunquam tanti fecissem, utilitatem sæpe minimam, aut nullam, maximo et ærumnabili labore emere. Quem laborem ipsi adeo Episcopius et Th. Zwingerus defugerunt, amici Wolfii, quorum plurimum intererat, et qui debebant et omnium facillime poterant eum expedire pro omnibus; ipsi adeo Francfurtani et Genevenses exhorruerunt, qui Wolfianum Demosthenem recuderunt, (nam in neutra recensione ista miscella farrago in ordinem redacta est, aut paginæ versusve notis aut variantibus adscripti;) eum lectorum tuorum, Wolfi, quotquot sunt et erunt omnium unusquisque viritim maximo cum tædio devorabit? Non cogitabas nempe sic irrideri genus humanum, sic patientiam nostram fatigari. Importunum est, ut tu malo careas, quod tibi conveniebat, aliis millenis, ad quos nil pertinet, malum dare. Hæc est una magna labes editionis Wolfianæ, ἀταξία. rudis ea est indigestaque moles, merum chaos, quod intuentem horror et fastidium occupet. Sed est altera non levior. Wolfius textum Demosthenis dedit pro arbitrio suo, non e libris calamo exaratis, non ex antiquis editionibus emendatum, sed e conjecturis suis, idque, quod multo pessimum, lectore non admonito. Ego ipsemet quoque nonnunquam Demosthenis orationem arbitratu meo constituo. Sed ubi ubi facio, admoneo lectores cum in ipso statim texto appositis asteriscis, qui lectores de mea crisi admoneant, et ad annotationes nostras receptum habere jubeant; tum in annotationibus caussas et rationes emendationis, seu si mavis, mutationis cujusque a me excogitatæ et in textum admissæ expono in annotationibus, et tabulam calci operis subjiciam

omnium mutationum, quas meo marte meaque sponte et auctoritate, in Demosthenem immisi. Offensioni quoque est moles libri intractabilis, et ea, quæ vel fortissimum quemque bajulum fatiget, per quam fit, ut lector e. c. Olynthiacæ primæ, opus habeat non modo denis locis requirere, quæ ad certum locum ab Ulpiano, a Budæo, ab Obsopœo, a Wolfio dicta, aut e variantibus modo Aldinis, modo Lutetianis, modo Augustanis annotata sunt, sed etiam millenas paginas iterum iterumque revolvere. Malim ipso Demosthene carere, cujus lectio tam molesto labore mihi constet, qui labor ad insaniam facile quem adigat. Sed præter abnormem molem offensioni quoque sunt typi in editione Basileensi Tomo VI. adhibiti nimis quam exiles et minuti, *cursivi*, quod genus typorum oculis inprimis inimicum et insuave est, et fastiditur magis, quam ullum aliud. Insignis est defectus hujus editionis Wolfianæ, quod indice græcitatis demosthenicæ caret. Credo equidem Wolfium, a laborum Demosthenicorum multitudine et perpetuitate victum, non potuisse agendis omnibus sufficere, quæ in ejusmodi auctore peragenda editori incumbunt. Verum, primum quidem viginti duo anni, quos in Demosthene fingendo et refingendo consumsit, tempus, opinor, sunt satis commodum, quo quamvis magnus labor profligari poterat. Mihi quidem si tot annos uni Demostheni expoliendo largita esset secunda fortuna, quæ vix quadriennium dedit, et ne illud quidem integrum, (interea temporis enim etiam Aristidem ad mstos recognovi, et editioni, quam ejus paro, accommodavi: ut alias interpellationes taceam) o quam mihi videor eum absolutum et numeris omnibus perfectum daturus fuisse. Me vero ingravescens ætas, et decrescentes in dies vires, et impatientia in eodem labore diutiuscule commorandi, et desiderium studiosæ juventuti tam gravem auctorem, tam necessarium, cujus editiones sunt quam rarissimæ et carissimæ, quo tamen carere sine damno maximo potest nemo paulo humanior, quam primum fieri posset, parvo parabilem, et facile gestabilem, et ornamentis non contemnendis instructum, non omnibus quidem, tot tamen illis et tantis, quot et quanta nulla alia superiorum editionum dedisset, in manus dandi, festinare me coegerunt, et minus perfectum opus edere, quam nullum, malle, verentem, ne in conatu superstitiosæ diligentiæ fatum me opprimeret, mecumque lectores fructu meæ operæ fraudaret. Deinde quis auctor tibi, mi Wolfi, fuit tam stulti consilii, ut Æthiopem lavares? Ulpianum cur latinum fecisti? Quis jussit? aut si quis jussit, cur obsequebaris? Debebas sapientior esse, quam ineptus librarius, qui se a stulto more sæculi, ab importunis emtorum flagitationibus duci pateretur. Debebas fortiter resistere. debebas bibliopolarum stultitiæ et importunitati responsare duriter, non servire, non cervicem submittere. Poteras melius quid agere. Ulpianum latinum

quis legit. quotus quisque est græcum qui legat? nedum ut latinum. Ulpiani tua latina interpretatio prorsus illa est, quam nostrates proverbio jactant, quinta currus rota? Labor incassum peractus, cujus nemo tibi gratias habet. Pro ista interpretatione bonum græcum indicem condidisses, addidisses Harpocrationem, aut aliud quod rhetoricum lexicon ineditum, digessisses istam tuam horridam et inconditam sylvam variantium et annotationum, et concinnum in ordinem redegisses; multo sic majorem gratiam a lectoribus inisses, et multo melius eorum commodis providisses. Vitio hoc quoque dari Wolfio jure potest, quod, quum decrevisset editionem, non aliquam vetustiorem fideliter reddere, sed Demosthenem ad mentem suam constitutum, a se reformatum dare, præstantissimum tamen codicem mstum, quem domi pæne suæ haberet, in urbe quidem sua, in bibliotheca Aug. reip. ad quam bibliothecam ipsi aditus pateret, non consuluerit, sed prius excudendum dederit suum Demosthenem, et tum demum absoluta impressione curaverit illum codicem ab alio conferri. Nam prius illam collationem esse factam nullo constat indicio, cum anni notæ desint utrique epistolæ, tam Simonis Fabricii ad Wolfium, quam Wolfianæ illi, cui ista Fabriciana inserta est. Possit adeo paulo quis suspicacior venire in illam suspicionem, Wolfium utique usum fuisse codice illo Augustano in conscribendis suis annotationibus, qui multa pro suis conjecturis prodat, quæ in illo codice leguntur; quamquam ego equidem virum optimum ea invidia injustissima onerare nolim, ut plagiarius habeatur. Sæpe mihi venerunt in mentem conjecturæ, quas postmodum in codicibus mstis reperi. (Ut nuper in Aristide, in quem quas octennio ante publicaveram conjecturas meas, earum partem lònge maximam a codicibus Augustanis et Bavaricis, emendatissimis et optimis, confirmatam deprehendi, cum gaudio, et spe bona de mearum in græcos auctores animadversionum libellis.) Ego vero illas non mihi arrogavi, quæ mihi cum codicibus communes erant demosthenicis, sed lubens, et prout par erat atque æquum, gloriolam omnem, quæcunque est, auctori suo, codici manuscripto, ubi repereram, transscripsi. Supersunt mihi vel sic quoque numero plurimæ emendationes, quarum gloria inventionis mihi propria, cum nemine communis, manet. Universe nimia festinatio bono Wolfio obfuit. Turbulente omnia et præcipitate egit. Profert Wolf quoque tanquam inventa sua, lectiones, quæ jam dudum ante in vetustioribus editionibus legebantur. Scilicet non habebat in chartis ordinatis bene dispositas lectionum varietates; quo factum, ut lectiones, quas in aliqua vetustiore editione legisset, adhæsissent memoriæ, locus, ubi legisset, effluxisset; ut sibi videretur suo marte invenisse, quod memoria suggerebat. Post illam Wolfii ad Eusebium Episcopium epistolam sequuntur ejusdem tres dedicationes priorum editionum

ab ipso curatarum; et duæ quidem ad magnificum et generosum virum Io. Iacobum Fuggerum — prima ad Demosthenem latinum a se factum, scripta A. 1549. altera ad eundem in Demosthenicæ conversionis recognitionem scripta A. 1553. tertia, scripta A. 1568. ad Henricum fratrem, physicum Norimbergensem, præfixa specimini postremæ recognitionis. Juvat ex illis tribus epistolis locos quosdam ad historiam Demosthenis Wolfiani facientes huc transferre —

E prima. Oporinus Wolfio fuit auctor latine vertendi Dem.
Wolf indicem græcitatis Demosthenicæ sibi fecerat.
Sebastiano Castalione usus est correctore suæ latinitatis.

SECT. IX.

De Francfurtana Dem. editione.

Hæc de Wolfiana Demosthenis editione postrema, quæ ad hoc diei plenissima et perfectissima fuit omnium, et vulgatissima. Recusa quidem est bis, Francofurti semel A. 1604. et tum Genevæ A. 1607. præstare tamen videtur Basileensis, quæ videtur omnium correctissima esse. Genevensis est admodum sordidis chartis expressa. præterea caret optima dote Wolfianæ editionis, Wolfii annotationibus. Francfurtana luculentis quidem chartis typisque est excusa. præterea, quod in commoditatibus numerat Fabricius, unicuique orationi statim subjecti sunt in illa editione commentarii Ulpianei; tandem etiam accessionem quandam variantium habet, quam in libro meo variantium appellare soleo *appendicem Francfurtanam*, de qua quæ dicam hæc habeo. Sed prius totum habitum hujus ed. Francf. videamus. Universe est eadem cum Basileensi, nisi quod opusculorum nonnullorum sedem mutavit. E. c. epistolas Wolfii ad Fuggerum et ad Henricum fratrem, in extremo calce Basileensis locatas revocavit hæc Francfurtana ad operis principium. Ulpiani Scholia orationi cuique subjecit. Sed debebat idem tenor etiam in commentariis Wolfianis tam ad Demosth. quam ad Ulpianum teneri, ut et ad orationes adjicerentur annotationes quasque suæ, et ad Ulpianea scholia item suæ. Vita tum sequitur Demosthenis olympiadibus ac præturis Atheniensium distincta ex parallelis Andreæ Schotti, accessionibus locupletata. Annotationum series plane inversa est. Reliqua omnia sunt eadem ut in Basileensi, nisi quod in fine additæ sunt *lectiones in Demosthenem diversæ* (hic est titulus illius opusculi) *tum e codice quodam vetusto Italico, tum ex Aldino, cui illas vir doctissimus manu propria adscripserat*. Dolendum, quod curator hujus editionis, quisquis fuit, tam incertos nos de hac collatione reliquerit. tam obscure, tam infinite de codice

quodam Italico loquitur, nil definiens, cujus ille bibliothecæ fuerit. Exemplar Aldinum, cui vir quidam doctus variantes dicitur adscripsisse, videtur hodie in bibliotheca Bodleyana Oxonii asservari, et vir ille doctus Petrus Pithœus esse. Colligo id e conspectu Taylorano, ubi codex, quem Taylor Venetum appellat, sic enarratur. [Codex, ut constare posse arbitror, S. Marci Venetiis. variantes excepit vir industriæ et fidei summæ Petrus Pithœus. Ex Aldino exemplari in bibliotheca Bodleyana Oxonii, cui ea alleverat Pithœus.] Nusquam discernuntur in illa, quam appello, appendice Francfurtana lectiones illorum duum codicum Italici, et Veneti. Sæpe eædem lectiones bis diversis in locis ponuntur. Ipsa testatur ad p. 31. 16. partem lectionum e Veneto esse desumtam. Interdum tamen a Pithœano discrepat ut p. 36. 13. Multa in illa appendice præpostere, multa bis, multa sub paginis ementitis posita occurrunt. videtur mihi hæc collectio a Sylburgio facta esse, non ex uno codice, sed e diversis, Aldino, Lambiniano, Augustano, Pithœano et nescio an ex aliis. Ad orationes in causis privatis nihil ibi est annotatum. penes me non magni momenti est hæc appendix.*

SECT. X.

De editione Taylori.

Hanc Francfurtanam renovavit Taylor in sua, de qua nunc mihi dicendum est; quæ si totum exhiberet Demosthenem, sine controversia principatum teneret omnium editionum, et chartarum splendore, et criticis præcipue, quibus instructa est, copiis amplissimis. Sed duo tantum ejus prodiere volumina, alterum Anno 1748. ineunte, Cantabrigiæ, continens orationes a Wolfio in classem tertiam relatas. Tum prodiit A. 1757. volumen tenens adversarias Demosthenis et Æschinis. Nil præterea operis hujus splendidissimi ad hoc diei prodiit. Fert tamen fama fore ut propediem reliqui quoque tomi e schedis Taylori, haud ita pridem fato suo defuncti prodeant.† Præclare enim, et magis etiam, quam ut a me pro meritis

* Codex Italicus in gratiam Wolfii collatus est. Taylor ad p. 202. 30.

Francfurtenses præterquam quod de Dem. nil meriti essent, etiam aliquando ejus interpretem quasi dedita opera mutilarunt nobis et conciderunt. Taylor ad p. 290. 19.

Editio Francfurtana sæpissime ex typothetæ incuria, non auctoritate codicum, a vera lectione recedit, ut id sæpe notare et lectorem admonere pæne tædeat. Taylor ad p. 210. 31.

Quid sibi volunt ista verba Taylori ad p. 359. *antepen.* Sentit mecum *Italicus* et qui *Italicum* procuravit.

† Post hæc scripta, literis ex Anglia ad me datis Schweighæuserus, Argentoratensis, A. M. multarum literarum peritus, amicus in paucis meus, certiorem me

deprædicari queat; de Demosthene meritus est Taylorus. Insunt tamen huic quoque pulcherrimo corpori sui nævi, in quibus pænes me quidem præcipuus, et pæne unus, est (nam cæterorum facile veniam ei dederim, hujus difficulter) quod in edenda græca Dem. oratione nimis se segnem et securum gesserit. Textum Wolfianum, lima nimis parce adhibita, tradidit operis suis recudendum, quod textum constat infidum, et vitiosum esse. Paucis in locis id emendavit, lectiones mendosas, quas ipse in notis damnat, sivit tales, quales repererat, fovit, et propagavit; quæ macula est homine critico indigna. Ecquæ magna laus veterem aliquam editionem, litera non mutata, eandem typothetis recudendam dare? Reliquos tacebo nævos, qui a multis magnisque laudibus obscurantur. Tertio volumini præfatio præmissa toti operi accommodabilis est, eo, ni fallor, ut a bibliopego olim aliquando, cum totum opus in lucem prodisset, primo volumini præponeretur. Titulus hic est Δημοσθένους, Αἰσχίνου, *Δεινάρχου καὶ Δημάδου τὰ σωζόμενα. græce et latine. edidit Ioannes Taylor, LL.D. Col. D. Ioan. Cant. Socius et Cancellarius Lincolniensis. Cantabrigiæ: typis academicis.* Volumen tertium, quod primum prodiit, implet, extra præfationem, paginas 662. Secundum, ætate recentius, paginas 762. Dedicatum est hoc opus nobilissimo illustrissimoque Dno Ioanni Comiti Granville, Vicecomiti Carteret— cujus studium Taylor collaudat in ornando suo Demosthene, præsertim quod sibi variantes codicis Vindobonensis impetrasset. Præfatio non multa tenet non communia; parum de historia mstorum aut edd. Demosth. mihi quidem ista præfatio parum satisfacit, indigna Tayloro, indigna Demosthene, indigna tantis reliquis lautitiis tantaque exspectatione et prædicatione publica videtur. Parum ex illa discas. Insequitur conspectus editionum manuscriptorumque Demosthenis, quibus Taylor in adornanda sua editione usus est. —

Hoc est omne, quod de editt. et mstis Dem. Taylor nos docuit. videtis quam jejune, quam indiligenter, quam non pro dignitate atque subtilitate critici. Interspersit annotationibus suis quasdam Marklandi et Jurini; ambas non magni faciendas. Marklandianæ pleræque sunt leves, et tantæ viri famæ haud pares. Jurinus, si maturuisset, (sed a cito fato sublatus est,) poterat aliquando melius quid extundere. Marklandianæ non satis maturæ sunt, effusæ a

fecit, ad Antonium Askewium, V. C. medicum apud Londinenses dexterrimum, illas Taylori chartas pervenisse, qui cum antea spem fecisset earum a se edendarum, nunc abjecto illo proposito, quod exsequi multitudo negotiorum non patiatur, recepisse reliquias Tayloranas mihi missurum. Ipse Vir Clarissimus datis ad me nuper literis humanissimis mihi factus est hujus rei auctor; ut nullus dubitem fore brevi, ut illæ schedæ mihi reddantur. quo facto quicquid reliquiarum Taylori accepero, fideliter id omne in hac editione nostra sum publicaturus.

rusticante, et libris destituto. pleræque, si bene memini, in oratt. pro corona et de falsa legat. versantur. multæ sunt aperte falsæ, testanturque Marklandum in Demosthene fuisse hospitem. tricatur in commatibus et punctis recte constituendis. quæ res laude non caret, magna tamen et præclara palma profecto non est. Tayloranæ notæ sunt bonæ frugis plenæ. Sed apparet eum meliorem esse juris Attici interpretem, in quo regnat, quam criticum, seu emendatorem. quo in genere parum valet, et pæne contemnendus est. Notæ cuique orationi statim subjectæ, ordiuntur ab enarratione argumentorum singulis quibusque orationibus tractatorum, et ab indagatione temporis, quo oratio quæque habita est. Sed pleræque consumuntur in expositione lectionum variantium. Nos vero variantes ab annotationibus nostris separavimus, et peculiari libro conclusimus. Miror itaque qui fiat, ut Taylor interdum nos ad librum variantium ableget. ut fecit p. 143, 24. 588, 33.

Gratiam utique magnam ei debemus. multum profecit, bonum et firmum jecit fundamentum, cui post venientes superstruant. Si minus perfectum quid dedit, ecquis unus omnium hoc in genere perfectum quid enixus est? Viam monstravit. Hoc satis ad magnam stabilemque gloriam. Ego ipse, quamquam multo, quam Taylor, processi longius, optime tamen novi, quam multum operis affecti reliquerim aliis perficiendum. una hominum ætas tantæ rei peragendæ haud sufficit. Dictio Taylori latina haud placet. obscura, affectata, putida est. Sed paucos novi Anglos, qui latine scribere didicissent. Latinæ linguæ neglectus illi genti communis est. Et tamen Taylor, si ad alios Anglos spectetur, adhuc bene scribit. Melius si scisset latine, sæpe non vituperasset Wolfium; quem ideo solummodo persæpe vehementer exagitat, quod latinam Wolfii dictionem, (si Wolfii est, neque potius Sebastiani Castalionis, at o quanti viri in judicio latinitatis) bonam et propriam ipse non intelligeret. Reprehendit quæ laudanda etiam essent, et gnarus quisque bonæ latinitatis admiratus esset. In antiquitatibus enucleandis est nimium sedulus, ultra modum copiosus, aliena et protrita ingerit, non sine jactatione. Non satis trivit grammaticos et rhetoricos veteres Demosthenem quibusque paginis laudantes. Non satis instructus erat copiis lexicorum rhetoricorum. Quæ cum in Tayloro noto, bene memini eadem pæne mihi exprobrari posse. Ego vero neque perfectum quid profiteor præstiturum, et festinavi, et a fortunæ præsidiis derelictus sum, et alia habeo, quæ excusem. Sed pergo. Persæpe sine causa bonum Wolfium Taylor ridet, vexat, exagitat, objurgat, quod diligentia pædagogica oratoris locos quosdam enuclearit, velut nutrices pueris omnia minima mansa in os ingerunt. Sed ea diligentia utilis et pernecessaria est, et plus prodest, quam supercilium aliorum, qui dum elegantias nescio quas abstrusas

et exquisitas consectantur, vere difficilia prætereunt et dissimulant, in rebus perspicuis de tenebris queruntur, expedita suis argutiis intricant, clara perturbant et obscurant. Tayloro si natandum sine cortice Wolfii fuisset, næ aut cavisset sibi ab hac natatione, aut periculum ejus cum dedecore suo fecisset. Ecquis enim Taylor ad Wolfium! Largiar Anglum in jure Attico paulo plus vidisse Germano, quod mirum non est post scripta Petiti, Salmasii, Maussaci et maxime Valesii ad Harpocrationem, quæ Wolfii ætate nondum nata erant. Largiar hoc quoque, Taylorum instructiorem fuisse copiis librorum demosthenicorum, et melius iis uti scisse, quam Wolfium, quem ætas tulit nascentis adhuc critices, et in ordinandis illis lectionibus fuisse diligentiorem atque solertiorem. In cæteris tamen omnibus aio Wolfium Tayloro anteferendum. Plus laboris exantlavit in Demosthene interpretando, melius sententiam ejus perspexit, et reddidit, melius latine calluit, pluribus locis medicinam, et feliciorem quidem, attulit, quam Taylorus, cujus emendationes ex ipso natæ pleræque aut leviculæ, aut manifesto falsæ sunt, vix tres quatuorve in toto agmine capitales, quarum ei magna sit habenda gratia, quibus inveniendis non aliud quodcunque par fuisset ingenium. Taylor si diligentius editionem Manutii aut Feliciani inspexisset, non reprehendisset toties Wolfium ob novitatem lectionis, quasi Wolf de suo lectiones quasdam esset commentus, dudum ante a Manutio proditas.

Tria omnino vidi hujus editionis Tayloranæ exempla, quorum unum, quod est penes Thomam Krebsium, V. C. Rectorem Scholæ Provincialis ad Grimmam, observationibus Flavianis et Decretis Romanorum pro Judæis nobilitatum, tenebat aliquid, quod in duobus reliquis non animadverti; scilicet post finem orationis in Leptinem, p. 63. ubi in aliis exemplis Taylori in illam orationem annotationes incipiunt, incipiebant scholia græca in illam orationem, pro more editionis Francfurtanæ. Paginæ hæ duæ 63. et 64. impletæ erant illis scholiis, minutis, non tamen minimis, neque deformibus typis. Tum charta singularis erat adjecta cum iisdem numeris 63. et 64. tenens initium notarum in Leptineam. videtur Taylor primum voluisse scholia græca cuique orationi subjicere; deinde vero ab illo proposito destitisse, et illa scholia universa quinto suæ editionis volumini reservasse.

Nefas sit specimen silentio prætermittere, quo Taylor hanc editionem suam annuntiavit. Oratio est Demosth. in Midiam cum oratione Lycurgi in Leocratem edita Londini A. 1743.

SECT. XI.

De editionibus singularium orationum Demosthenicarum.

COMMEMORANDUM nunc erat judicandumque de singularium orationum Demosthenicarum editoribus, cujusmodi fuerunt Dounæus, Freindius, Brooke, Mounteneyus, et nuperrime Harlesius. Verum aliis carui, (ut Freindii editione orationis pro corona) aut nihil illi novi attulerunt, ut idem Freindius, quod intellexi ex inspectione brevi libelli ab eo editi, et vereor ne idem de Brookio quoque et Mounteneyo sit statuendum; quorum tametsi ad manus essent opuscula, parum tamen illis usus sum, quod viderentur bonæ frugis parum exhibere. Dounæus onerasse Demosthenem scholiis, fortasse non prorsus inutilibus, videtur, sed parum ad rem criticam facientibus. Harlesio, V. C. apud Coburgenses professori literarum humaniorum optime merenti, non possum facere, quin hoc loco publice gratias agam et pro elegantissimo munusculo, quo rem universam literariam, sed scholasticam inprimis, beavit edenda cum commentariis Taylori suisque oratione pro corona, et pro honore mihi habito, qui dignatus sit meis ad illam orationem animadversionibus locum dare, eoque gustu quodam mearum in Demosthenem lucubrationum viros doctos imbuerit.

SECT. XII.

De Demosthenis versionibus.

ANTEQUAM ad codices mstos Dem. transeo, prius de latinis interpretationibus singularium quarundam orationum Dem. agam. nam de Wolfiana universi Dem. quid attinet dicere, quæ est in vulgus nota, et de qua jam supra, cum de Wolfiana editione ageremus, sæpe commemorandi locus est datus. Meum denique non est judicare de versione, qua pæne nusquam ad hoc diei usus sum, et rarissime attingo latinas græcorum auctorem versiones. Universe persuasum mihi habeo bonam esse. Si nævis quibusdam obsidetur, ecquid est rerum humanarum omnium vitii expers? eccui uni tam longo in opere sommus non obrepat? Horum igitur interpretum quia pæne nihil unquam neque vidi, neque usurpavi, necesse habeo quicquid est hujus notitiæ ex Andreæ Schotti Parallelis supra laudatis repetere, qui cap. VI. de interpretibus Demosth. egit. ubi postquam de Wolfiana disputasset, sic pergit: singulas vero antea orationes exercendi forte styli gratia, ac plerique aliud agentes converterunt; Philippicas quidem quatuor Paulus Manutius, homo disertus, reddidit, olynthiacas vero plurimi Io. Camers, Vitus Amer-

pachius, additis ab utroque scholiis, Iacobus Grifolus Lucinianensis, qui et Philippicas duas et unam de pace interpositam reddidit. De pace orationem quoque vertit Justinus Goblerus, et Petrus Bracchus Placentinus, qui et eam de Cherrhonesi rebus. De classibus Ioannes Lonicerus. Contra Androtionem Bassianus Landus Placentinus. Contra Leptinem de immunitate Petrus Nannius Alemarianus. Plures in Basiliensi editione interpretes, si voles, leges. Hæc Schottus. Scil. in editionis primæ Wolfianæ calce multorum interpretationes singularium oratt. Demosth. leguntur, quæ in postrema omissæ sunt. Post illa Schotti tempora accessit hoc sæculo Lucchesini interpretatio Philippicarum edita Romæ A. 1712. in 4to. cum texto græco, et notis criticis historicisque. Io. Vincentius Lucchesinus fuit Patricius Lucensis. Videtur periculum facere, aut exemplum dare voluisse conferendæ ad Dem. tullianæ facundiæ, unaque interpretationis Wolfianæ castigandæ, qui conatus quomodo ipsi cesserit, nunquam quæsivi. viderint alii. Dorvillius quidem ad Charitonem p. 177. eam improbat.

De francica Tourellii aliorum esto judicium, item de britannica Lelandi, quibus ambabus carui. Sed ambas laudari video, neque detractum ibo illam ipsis laudem, quamquam me non fugit, quid de laudibus statuendum sit, quas nostri Journalistæ, aut venales illi homines, aut de rebus parum cognitis temere judicare soliti, spargunt. De mea germanica; quam factio quædam hominum improborum et indoctorum, sodalitium gladiatorium aut piraticum, vexavit et infamavit, non quod a sententia Dem. aberrassem, non quod eam minus perspicue reddidissem, sed 1) quod non ea essem dictione germanica usus, quam ipsi solam probant, qui volunt belluli, et omnis elegantiæ arbitri esse. 2) quod sæpe locorum periphrasten potius, quam interpretem egissem. 3) quod in animadversionibus Demosthenem sæpe acerbius perstrinxissem; egi causam meam in præfatione ad volumen tertium hujus interpretationis. Secundum quam præfationem nemo fuit, qui hisceret. obmutuerunt umbratici illi, e latebris, ut latrones saltibus insidentes, tela in prætereuntes conjicientes; victi vi veritatis, qua argumenta mea prævalent. Nescio an censuræ illius iniquæ in D. A. D. B. auctor fuerit inimicus tectus vultu verbisque amicum simulans. Ejusmodi libelli menstrui sunt buccina diaboli, vel Erynnios, aut Bellonæ, ut veteres loquebantur, cujus boatum cum andieris, suspiceris quis inflarit. unde simultates et contentiones. Melius egomet ipse novi meæ interpretationis nævos, quam illi omnes, qui eam carpserunt. Sed meliorem profecto nemo illorum omnium condat, neque condet. Erunt fortasse qui in dictione mea germanica aliquid tentent, ungues ei infigant, scalpant, poliant, voculam unam, quæ ipsis asperior et immundior videatur, cum alia, si dis placet, mundiore et exquisitiore

mutent, et sic se Demosthenis ferant interpretes, reapse sint plagiarii. Exspirabit in ejusmodi ineptiis et titivillitiis omnis eorum circa Demosthenem germanice reddendum molitio puerilis. Facere tamen non poterunt, quo minus constet inter omnes, et res ipsa clamet, eos, si qui erunt, vitio a semet creatos interpretes Demosthenis vernaculos e mea demum interpretatione didicisse Demosthenem intelligere atque convertere. Ante me nemo de Dem. germanice reddendo cogitavit, post me erunt procul dubio, qui certatim eum reddant. Sed de voculis inter se contendent, rem omnes mihi debebunt. Interim se novos, et, si dis placet, meliores ferent interpretes; et a venalibus Ephemeridum scriptoribus, quorum aut fames, aut invidia, aut gratia, aut studium partium agit et gubernat stylum, laudibus in cœlum efferentur. Quos equidem et sibi ipsos placere, et ab aliis commendari facile patiar, meum opus examini intelligentium, et ab animi perturbationibus sanorum relinquens, mercedem benefacti a deo, et a conscientia ferens mea satis magnam, tametsi homines aut stulti, aut imperiti, aut exosi me mihique infesti, negent.

SECT. XIII.

De Commentariis in Demosthenem.

Commentatores in Demosthenem recentioris ævi nullos novi præter eos, quos jam nominavi, Wolfium, Taylorum, qui duo sunt principes, et istos minoris dignitatis, Lucchesinum, Tourellium, et Lelandum. Nam Schottus, Petitus, Valesius, Salmasius, tametsi locos Demosthenis multos exposuerunt, tamen professis interpretibus haud videntur annumerandi. Veterum nulli ad nos pervenerunt in Demosth. commentarii, præter illa, quæ sub Ulpiani nomine circumferuntur, fragmenta, alia in aliis codicibus, plura, pauciorave, deteriora aut meliora. Multi olim scholia in Dem. scripsere. Meminit Dionysius Halicarn. [Callimachi alicujus vetusti enarratoris Dem. II. 171. 6. e quo loco paret, jam Dionysii ætate conditum fuisse hunc, quem hodie habemus, quasi canonem Demosth. orationum. Fabricius Bibl. Gr. T. I. p. 928, hos commemorat his verbis [Cœlii Calactini Siculi rhetoris σύγκρισις Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος. σύγκρισις Δημ. καὶ Αἰσχίνου. liber περὶ Δημοσθένους, ποῖοι αὐτοῦ λόγοι γνήσιοι καὶ ποῖοι νόθοι, tum ὑπομνήματα Zosimi Gazæi, Zenonis Zitiei, non Stoicorum principis, sed rhetoris, et Sallustii sophistæ in Demosthenem, quorum meminit Suidas intereiderunt.] Wolf in præfatione ad Ulpiani commentarios. [Sed cum aliorum complurium editos in Demosthenem commentarios, qui sæpe in hoc opere citantur, cujus modi sunt Apsinis, Genethlii, Æsculapii Ale-

xandri, Diocori, Zenonis, Aspasii, et aliorum, e quibus multa in Ulpianum translata suspicor.] In Zenonis ab Ulpiano laudati ætatem inquirit Chapman diss. de Ulpiano §. 4. collocans eum in temporibus Juliani Aug. De Cæcilii commentariis variis in Demosth. et alios gr. oratores v. script. Hist. Phil. Ionsii III. 1. p. 4, 5. quocum conferendus Valkenaer Animadv. ad Ammon. p. 95. qui illum refutat. Antipater Hierapolitanus (v. Fabr. B. G. IX. p. 275.) ὀλυμπιακούς τε ἡμῖν διῄει καὶ παναθηναϊκοὺς (Isocratis et Aristidis) λόγους. Philostratus in ejus vita p. 606. Aspasium rhetorem commemorat Photius in articulo de Demosthene Bibl. n. 265. videtur esse Byblius, Sophista, æqualis Aristidis, v. Fabr. IX. p. 667. ubi et alii Aspasii. Asclepius Sophista Fabr. IV. p. 479. conf. T. IV. p. 5. De Genethlio v. Suid. apud Fabr. IX. p. 705. 9. Ulpiani varii Fabr. IX. p. 815. Apsinæ varii Fabr. IX. p. 859. Hermogenis opus περὶ μεθόδου δεινότητος non absolutum ab ipso, sed auctorem ejus Minuciano atque Apsini multum debere, tradit Matthæus Camariota in Compendio Rhetorices p. 22. Plures fuere Apsines rhetores—forte est Apsines Phœnix Gadarensis—v. Fabr. IV. p. 459. 460. Cruda hæc, et indigesta, ut videtis, ex adversariis, ut illuc retuleram, repetii, materiam, in qua digerenda posteri editores elaborent.

SECT. XIV.

De Codicibus manuscriptis Demosthenis, quibus superiores usi sunt editores.

Venio nunc ad codices calamo exaratos, quibus aut alii ad edendum et emendandum Demosthenem, aut ego in hac condenda editione usus sum, aut quorum ad nos pervenit notitia.

Quibus e codicibus Aldus suum Demosthenem ediderit, primus editorum omnium, haud constat; unumne secutus exemplum, an e pluribus delegerit lectionem locis quibusque meliorem, quæ sibi, aut Carteromacho, videretur, et quonam illi codices devenerint; supersint adhuc, an perierint. Quodsi unus fuit codex, e quo Demosthenes primitus est ab Aldo editus, non ex optimis, sed neque e pessimis fuit, sed e genere medio. Tribus se codicibus in universum fuisse usum testatur Aldus in indice, loco eo, quem supra attulimus. Non magis scimus, quinam fuerint codices, quibus usus est Felicianus, quot numero, unde sumti, quo delati. Certum hoc est multas bonas lectiones illinc petitas. multos locos in Aldina laborantes vitio sanatos esse feliciter. Paulo ante Felicianum criticam Demosthenicam exercuit Io. Obsopœus, non infeliciter, homo industrius, edendis Polybio et Heliodoro erotico de literis optime meritus, sed ingenio critico non satis instructus. quamquam illo

tempore græca critica progerminare modo incipiebat. Accedit quod codex Dem. Pannonicus, qui ei in manus venerat, non esset optimæ notæ. Videtur ille codex in bibliothecam Augustam, quæ Vindebonæ est, illatus esse. Paulus Manutius num suæ editioni codices adhibuerit novos, a Feliciano non usurpatos, dubium est; et pene negem. Wolfius ad suam certe nullos adhibuit codices mstos, quod equidem majorem in modum in eo miror, qui ætatem ea in urbe degeret, ubi copia ipsi esset sex codicum demosthenicorum, et in his omnium, quotquot hodie cogniti nobis usquam exstant, sine controversia nobilissimi, antiquissimi, et emendatissimi. Sedens ad fontem, aut ignoravit eum, aut nil curavit inde haurire. quæ secordia! Postquam jam excusa esset typis editio sua, tum demum in mentem ei venit, esse in urbe, ubi literas ipse publice profiteretur, membranas Demosthenis vetustas, forte non indignas, quæ conferrentur. Commisit negotium alii, homini docto quidem illi, neque ignavo, excusatione usus, probabili futura, si vera fuisset. Verum copiosius de subsidiis Demosth. dicam paulo post, quibus uti potuisset Wolf, si voluisset. Sed condonemus hanc culpam multitudini laborum, quibus obrutus erat bonus ille vir, sorte usus, ætate sua, communi etiam hodie illis, qui jumenta sunt librariorum, quorum cupiditati operam suam in libris edendis addixerunt, ut eos locupletent, ipsi interim fame pereuntes, aut, si bene rem gerunt, cum nonnullo rei familiaris emolumento, famæ facientes jacturam, cum necesse sit opera, non scribere, sed evomere. Condonemus etiam sæculi istius ruditati, tum nondum adsuetæ ad diligentiam criticam. Quam primus adhibuit Demostheni Guil. Morellus, vir egregius, idem tamen Wolfio æqualis, et eadem ætate saxum cum ipso volvens Demosthenicum. Octo codices ille cum Herwagiana prima contulit, et lectiones ex illis a se enotatas in margine suæ editionis retulit, cum nota cujusque codicis, unde lectio quæque sumta esset. Codices illos literis alphabeti græci designavit, primum litera α, secundum litera β, et sic porro. Horum codicum notitiam e Tayloro repete, si placet. Verum non processit hæc Morelli diligentia ultra partem illam, quæ ipso adhuc superstite excusa fuit. Supersunt illius diligentiæ vestigia quædam adhuc in oratione de falsa legatione. In insequentibus plane exspiravit. In illa parte Dem. Lutetiani, quam Lambinus curavit, aut nullos ille codices inspexit, aut perraro inspexit, sine indicio quidem reliquit lectiones, si quas illinc excerpsit. multo rariores sunt jam lectiones variantes, quam in parte a Morello curata, et plerumque e fontibus vulgaribus haustæ. Sed hac de re jam supra questus sum. Post intervallum centum et septuaginta fere annorum prodiit Taylor, a quo pæne perfectam poteramus editionem Dem. sperare. Extulit eum sæculum multo pluribus artis criticæ adminiculis instructum,

quam fuit sæculum XVI. Aderat ei non contemnenda copia seu librorum calamo exaratorum, seu variantium ex iis excerptarum, quarum indicem ejus præfatio exhibet, in calce nostri operis, una cum aliorum præfationibus, a nobis reddenda. Sed nimia ei cunctatio offecit, nescio quibus a causis profecta. Interim judicia quædam ejus de codicibus quibusdam, qui ei præsto erant, hic referamus. Altempsianum scholiis ait contaminatum esse, p. 147. 37. et 40. Baroccianum ait ex Augustano primo exscriptum esse, aut contra hunc ex illo, p. 328. 27. in quo falli virum doctissimum ex eo constat, quod Baroccianus leges et decreta habet, quæ desunt Augustano. Augustanum hunc, Vindobonensem et Wolfenbuittelensem fere ubique inter se consentire, vere affirmat, item in oratione Leptinea Augustanum et Harleyanum. Tandem edendi Demosthenis ad me devenit sors, faxit deus, ut ea mihique publiceque secunda fuerit. Quod ad opus elaborandum quibus accesserim instructus copiis, meum nunc est dicere. quod faciam hoc copiosius, quo parcius de illis codicibus aliorum, quos usurpare mihi non licuit, necessario disputavi. Sed antequam illuc veniam prius commemorabo codices Demosthenicos, quos alibi exstare proditum est memoriæ.

SECT. XV.

De codicibus Demosthenis in bibliothecis passim exstantibus.

Non est animus Bibliothecam bibliothecarum Montfauconianam, aut Coislinianam, aut Bandinii Florentinam, aut Catalogum mstorum magnæ Britanniæ exscribere, et numeros proponere codicum demosthenicorum, qui dicuntur in bibliothecis Vaticana, Medicea, Ambrosiana, Vindobonensi, Leidana, Gallicis, Hispanicis, publicis privatisve reperiri; quos omnes utique expediebat a sedulo editore Demosthenis non perfunctorie perlustrari, sed diligenter percenseri et cum editis comparari. Nullum enim dubium est, magnum ejus rei fructum laturam esse remp. literariam. Paucos solummodo commemorabo codices minus forsitan publice notos, quorum notitiam fors fortuna inter legendum cum obtulisset, in adversariis annotavi. Quorum e numero est

Breslaviensis, pars bibliothecæ, quæ quondam fuit Rhedingeri, nunc in gymnasio, quod Breslaviæ est, Elisabetano asservatur. Hujus codicis roganti mihi copia negata est. notitiam ejus per literas mihi dedit Arletius V. C. Rector illius Gymnasii. unde intellexi, codicem illum quondam Andreæ Dudithii fuisse, et Philippicas cum oratt. pro corona et de falsa legatione cum scholiis multis tenere.

Dorvillius in Annotationibus ad Charitonem p. 687. et 693. codicis sui mentionem facit.

Penes Eliam Obrechtum, professorem quondam Upsaliensem, fuisse codicem Demosthenis, intelligitur e Normanni annotatt. ad Aristidis artem rhetoricam p. 274.

Petrus Possinus, Decanus S. Gudilæ Bruxellensis, habuit antiquum codicem Dem. qui recensetur a Fabricio Bibl. Gr. T. XII. p. 313. in quo orationum alius est ordo, quam in vulgatis libris nostris. Commemoratur ibi oratio quædam Dem. *de largitione*, quæ videri queat inedita. Sed profecto nulla est alia, quam oratio de corona trierarchica. Idem Pantinus habuit alium quoque Dem. codicem, sed inchoatum solummodo. v. p. 316. n. 40.

Sambuci codicem laudat Wolf ad p. 145, 5. et in ea, quam nos usurpamus, farragine.

H. Scrimgeri, Scoti, Professoris quondam Juris apud Heidelbergenses, schedas in calce suorum ad oratt. Dem. et Æschinis adversarias commentariorum commemorat Wolf. Non fuit codex vetustus penes Scrimgerum, sed schedæ, in quas Scrimgerus retulit lectiones variantes e codice Dem. nescio quo a se excerptas, cum intermistis ipsius Scrimgeri conjecturis.

SECT. XVI.

De codicibus mstis Dem. quibus ego in hac editione usus sum.

Profligatis itaque his, quæ præmittenda videbantur, nunc tandem ad codices mstos devenio, quibus ipse sum usus, aut post alios, aut solus. Non erat animus initio Demosth. edere, sed solummodo animadversiones ad eum. Post editum quintum volumen animadversionum ad græcos auctores cum decrevissem sextum edere, dubitabam utrum in id animadversionum ad Constantini Porphyrog. Ceremoniale Byzant. reliqua, quæ nondum sunt typis vulgata, an animadv. ad Demosth. conjicerem. Sed videns Demosthenica non posse uno parvo volumine comprehendi, otioque carens illa Constantiniana recognoscendi et expoliendi, distuli in aliud tempus editionem hujus sexti voluminis, animumque totum ad Demosthenem ornandum conferre cœpi. Quare primum literis ad Oeffelium V. Ill. Consiliarium Serenissimi Electoris Bavariæ et bibliothecæ Electoralis, quæ Monachii dedicata est, præfectum, datis anno 1765. exeunte, rogavi, ut Demosthenis codicem Bavaricum ad me mitteret. Acceperam scilicet ab amico meo Cobero, qui nunc literas in gymnasio Budissano docet, cum paulo ante id tempus e peregrinatione Bavarica et Italica domum redisset, servari

Monachii codicem Demosthenis egregium, cujus copiam me facile impretaturum ab Oeffelio, viro mirifice humano et ad communicandum copias literarias, quibus abundet, facili. Neque fefellit me ista spes. Misit enim ad me Oeffelius, cujus benignitatem et officiositatem oratione satis prædicare non possum, mense Aprili A. 1766. codicem, de quo statim pluribus dicam. Hic codex primus est mstorum demosthenicorum, quibus usus sum. hic me cœpit docere rationem criticæ Demosthenicæ exercendæ, illius puta, quæ circa lectiones varias versatur e libris vetustis, seu mstis, seu impressis eruendas. Prosper in hac re successus animum mihi addidit plura præsidia hujus generis circumspiciendi. Cum itaque didicissem præstantiam membranarum demosthenicarum, quæ Augustæ Vindelicorum servantur, cum prædicatione aliorum, tum usu meo, rogavi virum celeberrimum Iacobum Brukerum, ut earum copiam mihi faceret. Dedit hoc precibus meis vir humanissimus, sed per errorem nescio quem, cujus tamen secundæ fortunæ gratiam habeo, factum est, ut pro membranis illis antiquis, codex aliquis multo recentior, quem *secundum* appello, ad me mitteretur sub exitum A. 1766. Defunctus labore eum conferendi, remisi, et denuo rogavi copiam illius antiquioris et præstantioris, quem anno pæne toto A. 1767, mecum habui. Remisso item hoc, simul tres Augustæ ad me missi sunt, ii, quos *tertium*, *quartum* et *quintum* appello.

Hæ sunt copiæ codicum mstorum, quæ hanc mihi editionem adornanti ad manus fuere. Sigillatim nunc eorum quemque describam.

SECT. XVII.

De Augustano primo.

Ab Augustano primo, omnium nobilissimo, initium merito facio, qui quod nunc mihi ad manus non sit codices meos recensenti, id vero in primis ægre fero. Quicquid enim de eo dicam, e memoria repetendum est, quæ fluxa et labilis est. Codex est ille, qui in Catalogo Ehingerano p. 763. in Reusnerano p. 78. n. 2. sic recensetur *Demosthenis codex vetus cum commentariis Ulpiani, sed hinc inde mutilus et lectu difficilis.* Eadem pæne scripta erant a nescio cujus manu in primo folio illius codicis, cum absurda et ignominiosa hac nota, *qui codicem hunc tractet, pro thesauro carbones inventurum.* Quæ quicunque scripsit, quamquam vereor, ne Wolfius ipse scripserit, næ is ipse semet infamavit et stultitiam suam denudavit, de rebus incompertis temere judicans, et ea elevans, quorum præstantiam ipse suo usu non didicisset. Codex est in quarto pæne quadratus, spissus, totus membranaceus, et ab eadem manu, si decem folia exceperis a manu recentiore suppleta, exaratus, sæculo, ut

mihi videtur, X. aut XI. literis majoribus, lectu facillimis, perspicuis, planissimis, non multis abbreviaturis. Simillima est scriptura hujus codicis Augustani scripturæ codicis illius, cujus ectypon æri incisum exhibetur p. VI. Catalogi mstorum Bibliothecæ Venetæ D. Marci, n. XCIV. item scripturæ codicis Nicetæ Chirurgicorum Medicei, unde Antonius Cocchius specimen æri incisum exhibuit in fronte Chirurgicorum græcorum, prorsus eadem forma et magnitudo literarum, atque in Niceta; item speciminibus ex ære cælato expressis Catalogi mstorum græcorum Mediceorum a Bandinio editi, Tomi primi tabulæ tertiæ num. 2. tabulæ quartæ n. 2. tabulæ sextæ n. 5. ut alia taceam similia specimina ex ære expressa, quæ olim aliquando vidi passim, ut in Evangeliario quadruplici Blanchini. Continet pæne totum Demosthenem et nescio an olim tenuerit omnia, antequam mutilaretur. Compactus est a bibliopego germanico, tectus corio suillo, non in græcia ipsa, sed sæculo, ut videtur, decimo sexto demum. id quod patet e trajectione foliorum quorundam. Desunt illi p. 92. epistola Philippi, 621. in Stephanum orationes duæ. 638. or. in Evergum et Mnesibulum. 672. or. in Callippum. 726. or. in Neæram. 745. oratio funebris. 750. libellus amatorius. 758. prooemia, et denique 777. epistolæ. deest quoque Aug. primo magna pars orationis in Bœotum super nomine a p. 577. 18. ad p. 579. 26. Ab initio mutilus est. Incipit a κοπτόμενοι p. 14. 7. ad ὀκνεῖτε ἐξιέναι p. 17. 4 tum est lacuna usque ad p. 25. 14. ubi a κατέλιπον duo sunt folia procedentia ad p. 30. 15. hæ paucæ sunt reliquiæ superstites in parte prima Demosthenicorum operum. Supplevit autem deficientia pleraque manus recentior a p. 5. 8. inde usque ad p. 35. 7. decem foliis. Ab hac nova manu exarata appellare soleo in libro variantium *supplementum Augustani primi.* A p. 35, 7. inde reliqua omnia ad finem usque vetusta manus primigenia exaravit. In extremo fine codicis demum duo reperiuntur folia mirum in modum a vermibus corrosa, fumoque et pulvere sordidata et denigrata, ut vix legi queant a p. 4, 11. ἡμᾶς πλεῖν ad p. 6, 5. τὶς οὕτως. Orationes in hoc codice sese consequuntur non ordine vulgari, sed hoc: Philippicæ omnes, eodem ordine, quo in libris vulgatis. in Androtionem. in Midiam. in Aristocratem. pro corona. de falsa legatione. in Timocratem. in Leptinem. in Aristogitonem. in Cononem. in Calliclem. in Olympiodorum. in Dionysodorum. in Aphobum duæ. pro Phano. in Onetorem duæ. in Pantænetum. in Lacritum. in Nausimachum et Xenopithem. in Phormionem. in Zenothemin. pro Phormione. in Apaturium. *οἱ συμβουλευτικοὶ* (a p. 25. ad 130.) pro corona trierarchica, quæ oratio bis in hoc codice est scripta, locis inter se procul dissitis, et cum mirifica lectionum discrepantia, ut exempla hujus orationis e codicibus diver-

sarum editionum sumta videantur esse. universe posterius exemplum priori est emendatius. Sunt tamen loci quidam rursus in priore emendatiores, quam in posteriori. post illam orat. pro trierarchica corona sequitur or. in Macartatum. in Leocharen. in Bœotum de nomine, tum de dote. in Spudiam. in Timotheum. in Nicostratum. in Phænippum. in Polyclem. in Eubulidem. in Theocrinem. in Evergum et Mnesibulum. Sed hujus adest solummodo initium. Ordo in digerendis oratt. Dem. spectatus ab hoc librario aut nullus est, aut certe parum diligens. Primo loco posuit Olynthiacas, tum philippicas, deinde publicas, quarum prima fuit ratione ætatis, et ab antiquis primo loco posita illa in Androtionem; denique privatas, sed privatarum rursus sunt aliquot classes, quas inter se permiscuit librarius Augustani codicis. Ingessit enim in medias τοὺς συμβουλευτικούς. Veteres, a quorum modo dividendi recessimus, ita solebant orationes Dem. distribuere, quæ distributio servata est in Bavarico codice, ut aliæ essent λόγοι ὀλυνθιακοὶ, alii φιλιππικοὶ, alii συμβουλευτικοὶ, alii δημόσιοι, alii παραγραφαὶ, alii ἐπιτροπικοὶ, alii ἰδιωτικοί. Quæ sint Olynthiacæ, quæ Philippicæ, cum constet inter omnes, nil attinet dicere, οἱ συμβουλευτικοὶ sunt περὶ συντάξεως. περὶ συμμοριῶν. ὑπὲρ μεγαλοπολιτῶν. ὑπὲρ ῥοδίων ἐλευθερίας. περὶ τῶν πρὸς ἀλέξανδρον συνθηκῶν. Orationes in causis publicis dictæ sunt, in Bavarico quidem codice hæ, et hoc ordine. κατὰ ἀνδροτίωνος. περὶ τοῦ στεφάνου. περὶ τῆς παραπρεσβείας. πρὸς λεπτίνην. κατὰ μειδίου. κατὰ ἀριστοκράτους. κατὰ τιμοκράτους. κατὰ ἀριστογείτονος. Epitropici sunt, seu de gesta sui tutela, oratt. duæ in Aphobum, pro Phano, et duæ in Onetorem. Paragraphæ seu exceptoriæ, quibus defenditur, causam ad forum omnino, aut ad hoc forum, non posse vocari, sunt hæ, in Zenothemin, in Apaturium, in Phormionem, in Lacritum, pro Phormione, in Pantænetum, in Nausimachum. Idiotici seu de causis privatis agentes sunt reliquæ omnes. Hic est ordo codicis Bavarici, non omnino limatus ille quidem, vetustus tamen. Melius tamen Augustanus, quod in capite privatarum causarum orationem in Cononem posuit. Solebant enim veteres, ut publicarum primam loco, non præstantia principem, facere Androtioneam, sic privatarum in capite ponere Cononeam, ut omnium ex hac classe nobilissimam. Hæc pauca de ordine orationum Dem. atque distributione in libris vetustis obtinente. Nunc redeo ad reliqua exsequendum, quæ de codice Augustano dicenda supersunt. Carebat plerumque spiritibus et accentibus. Rara apparebat manus correctrix. Locus unus a nova manu erat suppletus liquore viridi p. 673, 32. Paragraphis distinctæ erant orationes. indicium novæ paragraphi erat litera extra versum prominens, etiam in media voce. de quo more vid. Vales. ad Eusebium. plerumque non male distributæ erant hæ paragraphi,

interdum tamen etiam admodum absurde, in media sententia. crebræ alias, alias raræ. breves quædam, aliæ longiusculæ, ut sæpe nulla ratio appareret hujus in dividendo inconstantiæ. Ego tamen, ut de veterum ratione libros Demosth. distinguendi nobis constaret, servandas atque repræsentandas hac editione mea duxi illas distinctiones. Itaque paragraphorum initia, quæ erant in codice Augustano, designat editio nostra † apposita, ut paragraphos Bavarici § quæ sunt illis multo rariores. ubi uterque codex consentiebat in eadem distinctione, ibi ambo istæc signa sic copulavi §†. Scholiis oppleti erant margines, usque ad Timocrateam. nam posterioribus adspersæ, paucæ, et a nova manu, scriptura indocta, quæ legi non posset. Scholia hæc alia in Ulpianeis leguntur, alia in his desiderantur. Edidit ea Wolfius, sed pessima fide. Pro verbis Scholiastæ alienissima, a sana ratione et ab usu linguæ abhorrentia, pro lubitu, mira et immani licentia, non monito lectore, ingessit. quod facinus ei non ignosco, tametsi operam Demostheni ab eo navatam magni facio. Vix puto quemquam in ullum auctorem veterem tanta importunitate grassatum esse, ne P. Castellum quidem in Ammianum Marcellinum, quam grassatus est Wolf in hæc scholia. Fidem faciet editio nostra me rem oratione non exaggerare. Nulla ibi orationum argumenta, nisi in Olynthiacis, quorum varietatem enotare festinans oblitus sum. Iota quod nos subscribimus, ille Augustanus semper habet literæ ad latus adscriptum, ut e. c. βουλῆι, ἀγορᾶι, ζημιωθῆι, unde multarum mendarum origo potest explicari. Supplementum illud in Philippicis, quod in libro variantium supplementum Aug. primi appellare soleo, scriptum erat literis multo minutioribus, creberrimis compendiis, pallidiore atramento, in membranis multo tenuioribus et candidioribus, quam erant reliquæ. nam membranæ, quæ supersunt a vetusta manu conscriptæ sunt crassiores et subflavæ a vetustate. commata nulla sunt, sed ubique puncta, ut in plerisque codd. mstis quos vidi. plerumque dat γίνεσθαι pro γίγνεσθαι, πάντα pro ἄπαντα. γινώσκειν pro γιγν.

Δ

αἰεὶ pro ἀεί. Paucissima compendia scripturæ, ut ω pro ὦ ἄνδρες

Θ

δικασταί· ω pro ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι. terminationes ων et ους et ας et aliæ similes sæpe compendiis repræsentatæ. scholia contra scatebant compendiis, et erant lectu difficillima. unde nunquam me expedivissem, nisi Simon Fabricius præisset, cui debeo, quod istos mirificos ductus extricare potuerim. Fabricium hunc, quisquis fuit, quem aliunde, nisi per Wolfium, non novi, necesse est hominem fuisse doctum, et navum, et fidum, et mirifice laborum patientem. Sed fructu laborum et eum et nos fraudavit Wolfii dementia, qui in schedis Fabricii pro lubitu mutavit, ingessit, trunca-

sarum editionum sumta videantur esse. universe posterius exemplum priori est emendatius. Sunt tamen loci quidam rursus in priore emendatiores, quam in posteriori. post illam orat. pro trierarchica corona sequitur or. in Macartatum. in Leocharen. in Bœotum de nomine, tum de dote. in Spudiam. in Timotheum. in Nicostratum. in Phænippum. in Polyclem. in Eubulidem. in Theocrinem. in Evergum et Mnesibulum. Sed hujus adest solummodo initium. Ordo in digerendis oratt. Dem. spectatus ab hoc librario aut nullus est, aut certe parum diligens. Primo loco posuit Olynthiacas, tum philippicas, deinde publicas, quarum prima fuit ratione ætatis, et ab antiquis primo loco posita illa in Androtionem; denique privatas, sed privatarum rursus sunt aliquot classes, quas inter se permiscuit librarius Augustani codicis. Ingessit enim in medias τοὺς συμβουλευτικούς. Veteres, a quorum modo dividendi recessimus, ita solebant orationes Dem. distribuere, quæ distributio servata est in Bavarico codice, ut aliæ essent λόγοι ὀλυνθιακοὶ, alii φιλιππικοὶ, alii συμβουλευτικοὶ, alii δημόσιοι, alii παραγραφαὶ, alii ἐπιτροπικοὶ, alii ἰδιωτικοί. Quæ sint Olynthiacæ, quæ Philippicæ, cum constet inter omnes, nil attinet dicere, οἱ συμβουλευτικοὶ sunt περὶ συντάξεως. περὶ συμμοριῶν. ὑπὲρ μεγαλοπολιτῶν. ὑπὲρ ῥοδίων ἐλευθερίας. περὶ τῶν πρὸς ἀλέξανδρον συνθηκῶν. Orationes in causis publicis dictæ sunt, in Bavarico quidem codice hæ, et hoc ordine. κατὰ ἀνδροτίωνος. περὶ τοῦ στεφάνου. περὶ τῆς παραπρεσβείας. πρὸς λεπτίνην. κατὰ μειδίου. κατὰ ἀριστοκράτους. κατὰ τιμοκράτους. κατὰ ἀριστογείτονος. Epitropici sunt, seu de gesta sui tutela, oratt. duæ in Aphobum, pro Phano, et duæ in Onetorem. Paragraphæ seu exceptoriæ, quibus defenditur, causam ad forum omnino, aut ad hoc forum, non posse vocari, sunt hæ, in Zenothemin, in Apaturium, in Phormionem, in Lacritum, pro Phormione, in Pantænetum, in Nausimachum. Idiotici seu de causis privatis agentes sunt reliquæ omnes. Hic est ordo codicis Bavarici, non omnino limatus ille quidem, vetustus tamen. Melius tamen Augustanus, quod in capite privatarum causarum orationem in Cononem posuit. Solebant enim veteres, ut publicarum primam loco, non præstantia principem, facere Androtioneam, sic privatarum in capite ponere Cononeam, ut omnium ex hac classe nobilissimam. Hæc pauca de ordine orationum Dem. atque distributione in libris vetustis obtinente. Nunc redeo ad reliqua exsequendum, quæ de codice Augustano dicenda supersunt. Carebat plerumque spiritibus et accentibus. Rara apparebat manus correctrix. Locus unus a nova manu erat suppletus liquore viridi p. 673, 32. Paragraphis distinctæ erant orationes. indicium novæ paragraphi erat litera extra versum prominens, etiam in media voce. de quo more vid. Vales. ad Eusebium. plerumque non male distributæ erant hæ paragraphi,

interdum tamen etiam admodum absurde, in media sententia. crebræ alias, alias raræ. breves quædam, aliæ longiusculæ, ut sæpe nulla ratio appareret hujus in dividendo inconstantiæ. Ego tamen, ut de veterum ratione libros Demosth. distinguendi nobis constaret, servandas atque repræsentandas hac editione mea duxi illas distinctiones. Itaque paragraphorum initia, quæ erant in codice Augustano, designat editio nostra † apposita, ut paragraphos Bavarici § quæ sunt illis multo rariores. ubi uterque codex consentiebat in eadem distinctione, ibi ambo istæc signa sic copulavi §†. Scholiis oppleti erant margines, usque ad Timocrateam. nam posterioribus adspersæ, paucæ, et a nova manu, scriptura indocta, quæ legi non posset. Scholia hæc alia in Ulpianeis leguntur, alia in his desiderantur. Edidit ea Wolfius, sed pessima fide. Pro verbis Scholiastæ alienissima, a sana ratione et ab usu linguæ abhorrentia, pro lubitu, mira et immani licentia, non monito lectore, ingessit. quod facinus ei non ignosco, tametsi operam Demostheni ab eo navatam magni facio. Vix puto quemquam in ullum auctorem veterem tanta importunitate grassatum esse, ne P. Castellum quidem in Ammianum Marcellinum, quam grassatus est Wolf in hæc scholia. Fidem faciet editio nostra me rem oratione non exaggerare. Nulla ibi orationum argumenta, nisi in Olynthiacis, quorum varietatem enotare festinans oblitus sum. Iota quod nos subscribimus, ille Augustanus semper habet literæ ad latus adscriptum, ut e. c. βουλῆι, ἀγορᾶι, ζημιωθῆι, unde multarum mendarum origo potest explicari. Supplementum illud in Philippicis, quod in libro variantium supplementum Aug. primi appellare soleo, scriptum erat literis multo minutioribus, creberrimis compendiis, pallidiore atramento, in membranis multo tenuioribus et candidioribus, quam erant reliquæ. nam membranæ, quæ supersunt a vetusta manu conscriptæ sunt crassiores et subflavæ a vetustate. commata nulla sunt, sed ubique puncta, ut in plerisque codd. mstis quos vidi. plerumque dat γίνεσθαι pro γίγνεσθαι, πάντα pro ἅπαντα. γινώσκειν pro γιγν.

Δ

αἰεὶ pro ἀεί. Paucissima compendia scripturæ, ut ω pro ὦ ἄνδρες

Θ

δικασταί· ω pro ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι. terminationes ων et ους et ας et aliæ similes sæpe compendiis repræsentatæ. scholia contra scatebant compendiis, et erant lectu difficillima. unde nunquam me expedivissem, nisi Simon Fabricius præisset, cui debeo, quod istos mirificos ductus extricare potuerim. Fabricium hunc, quisquis fuit, quem aliunde, nisi per Wolfium, non novi, necesse est hominem fuisse doctum, et navum, et fidum, et mirifice laborum patientem. Sed fructu laborum et eum et nos fraudavit Wolfii dementia, qui in schedis Fabricii pro lubitu mutavit, ingessit, trunca-

vit, ut pæne furiosum, inconsultissimum certe, se gesserit, fidemque suam omnem everterit. Apostrophos amat ille codex ut ταῦτ' pro ταῦτα, ἐστ' pro ἐστὶ, etc. Leges et testimonia, formulæ denique pleræque desiderantur. Quo fit, ut nequeam Tayloro assentiri affirmanti Baroccianum et Parisinum primum, in plurimis Aug. pr. consentientes, ex eodem fonte haustos esse. nam quæ formulæ desunt Augustano, eæ sunt in illis. Lectionum hujus codicis vix tertiam partem dedit Wolf, seu quod Simon Fabricius eas prætervidit, seu quod Wolf, a Fabricio enotatas, expunxit, leves, et editione indignas judicans. Sæpe quoque falsas ei imputavit, quisquis fuit, seu Fabricius, seu Wolf, seu operæ Episcopianæ. Sæpe suum de illis judicium interposuit, non Fabricius, sed Wolf. Sæpe quoque suas conjecturas immiscuit. Conjecturas lectionis varietati Fabricianæ immistas, aut omnes, aut plerasque, a Wolfio profectas esse, documento est locus in orat. in Leocharem p. 613. 5. ubi in lectione Fabriciana et in annotatt. Wolfianis eadem profertur conjectura. Lectiones illas a Wolfio editas cum tractarem, sæpe fiebat, ut sedes earum, tametsi totis horis quærens, reperire non possem. Cœpit itaque me desiderium usurpandi hujus codicis, ut saltim scirem, quo lectio quæque referenda esset. Sed multo uberiorem tuli fructum hujus codicis, ut eo sum potitus. Statim enim mihi constitit, Wolfium seu nescisse eo recte uti, seu nil curasse, et alias secorditer, alias mala fide egisse. Quamquam egomet ipse vereor ne multa meam attentionem fefellerint, in ista festinatione. collationem enim hujus codicis ineunte Maio A. 1767. cœptam vergente Augusto ejusdem anni absolvi. neque fieri potest aliter. negatum est homini, ut omnia cernat, ut nihil eum fugiat, præsertim alio prælegente, ubi multæ soni similitudines in diphthongis, in literis ejusdem soni, ut ο et ω, δ et τ, aures fallunt; item si audias legentem ἀναλισκόμενον e. c. non possis aure internoscere sintne duo ista vocabula, ἂν ἀλισκόμενον, an unum solummodo. bona tamen fide asseverare possum me multo et copiosiorem et fideliorem dare codicis Augustani collationem, quam ad hoc diei habuimus Wolfii beneficio. Jam dudum ante mihi constiterat e Constantino meo, quam expediat, a diversis easdem membranas iterum iterumque excuti. Eum ante me cœperat edere I. H. Leichius V. C. et vita diuturniore dignus. Sed haud pauca in ea parte Constantini, quam edidit, temeraverat, alia omiserat. quod deprehendi exemplum typis excusum ad membranas ipsas exigens. Ab eo tempore cœpi colligere exempla librorum, qui cum essent e membranis primitus editi, si posteriores eos ad easdem membranas, unde essent editi, exegissent, multæ aliæ et multo meliores lectiones ex iisdem membranis essent prolatæ. Adeatur Fabricii B. G. T. XI. p. 119. fin. et 121. fin. de Prato in appendice secunda ad Sulpitium Severum protulit

varias lectiones ad vitam S. Pauli Eremitæ e codice msti Capituli Veronensis a se diligentius inspecto, meliores, quam ex eodem codice Vallarsius antea minus emendate edidisset. nobile exemplum dat locus Livii L. XLI. cap. 9. a Lambino emendatus, de quo, v. T. VII. Livii Drakenborg. p. 223. 224. Occurrit etiam simile quid Wetstenii prolegomena ad N. T. legenti. Sed locus e memoria excidit, neque nunc inquirere vacat. Quomodo codex hic Augustam pervenit? Haud constat. Conveniunt inter se plerumque Aug. pr. Paris. primus, Vindobon. Wolfenbuttel. Harleyanus, Baroccianus, in multis tamen rursus inter sese discrepant, ut non possint omnes ab uno eodem fonte manasse.

SECT. XVIII.

De Codicibus Augustanis reliquis.

Venio nunc ad Augustanum, quem secundum appellito, qui signatus erat p. 76. n. 11. Continet hic codex, primum Stephanum Byzantinum ex editione Aldi; tum Demosthenis Olynthiacas, Philippicas, suasorias, de corona, et de falsa legatione. Codex scriptus est circa idem tempus, quo Aldus Stephanum et Demosthenem edidit, verumtamen non ex Aldi exemplo impresso. multas enim tenet lectiones ab Aldino diversas. codex est notæ neque optimæ, neque pessimæ. me certe non pœnituit eum contulisse. Scriptus est in Italia a græculo quodam. Cœpi hujus collationem d. 1. Oct. 1766. absolvi d. 17. Febr. 1767.

Tertium Augustanum appello eum, qui Catalogi Reusnerani p. 77. n. 2. signatus est, et Olynthiacas et Philippicas pæne tenet omnes. nam in orat. adversus Philippi epistolam p. 90. 25. in voce αὐτὸς desinebat. codex non magni faciendus, ab indocto, supino et oblivioso librario exaratus, manu sordida: Scholia quædam adscripta passim erant in marginibus liquore rubro, sed ita pallido et evanido, ut legi nequirent. Orationibus quibusdam subjecta erant scholia ex Ulpianeis excerpta, atramento scripta, eodem tenore cum reliquo corpore orationum. Parum mihi profuit hic codex, qui nullas lectiones, bonas quidem, suggessit, quas in aliis non reperissem. Sed idem tanto mihi carior fuit, quod prima pars hujus codicis pleraque tenet Aristidis mirifice pleniora et emendatiora, quam sunt exemplaria vulgata hujus auctoris, unde studebo Aristidi quoque meliorem aliquando dare habitum, si vita suppetet, et deus cœpta fortunabit. Ambo auctores hi, Aristides atque Demosthenes, in Italia exarati sunt, circa tempora nascentis typographiæ, sed a

librariis diversis. Ille, qui Aristiden exaravit, fuit vir doctus, diligens, magnis, pulchrisque literis usus, et facilibus lectu, et ad legendum invitantibus, nisi quod atramentum pallidiusculum oculos fatiget. omnia sine scholiis.

Quartum appello codicem Augustanum illum, qui p. 78. Catalogi Reusnerani n. 8. signatus est, et nil nisi Demosth. or. pro Corona, et Aristidis Panathenaicam tenet. ejusdem ætatis, atque tertius, scriptus item in Italia, id quod charta prodit, medio aut vergente sæculo XV. grandibus literis, et similibus illis, quibus Aristides, de quo modo dicebam, exaratus est, a diversa tamen manu; neque idem librarius videbatur orationem pro corona exarasse atque panathenaicam. Etiam hic codex scholiis caret. Oratio pro corona convenit cum Aug. primo. contuli hunc codicem initio mensis Julii 1768.

Quintum appello Augustanum codicem p. 78. Cat. Reusner. n. 19. signatum, in quarto ordinario, a manu recentissima sæculi XV. exeuntis exaratum, minus pulchris literis, a librario indocto et mirifice supino, sed ex alio optimæ notæ ductus. Convenit cum Augustano primo pæne ad literam, nisi ubi mendis calami conspurcatus est, quibus scatet. Caret item hic scholiis. tenet orationes quasdam Demosthenis nullo delectu, hoc ordine. 1) Epitaphium Demosth. 2) Lysiæ funebrem. 3) Demosthenis duas in Aristogitonem. 4) or. in Calliclem. 5) orationes duas in Aphobum, primam et secundam. 6) orationes duas in Onetorem. Hæc a Demosthene, quorum collationem absolvi die 20. Maii 1768. Quamquam codex hic cum Aug. primo pæne in omnibus consentit, ut videri possit ex eo descriptus esse, nequit tamen inde sumtus esse, quia argumenta habet orationibus præfixa, quibus argumentis primus caret. Habet hic codex etiam alia aliorum, quæ conferre neque otium, neque animus fuit, hæc scilicet. 1) partem Promethei Æschylei. (usque ad p. 43. Henr. Stephani) cum scholiis interlinearibus et marginalibus. 2) odam tertiam Pyth. Pindari. 3) odam secundam Nem. 4) initium Olymp. Reliqua Pindari carent scholiis, præter initium Olymp.

Sextus codex Demosthenis Augustanus cujas sit et quid teneat, nondum novi, sed sciam, ubi potitus eo fuero. nunc enim adhuc eum exspecto. Signatus est in Catalogo Reusner. p. 86. sic: Demosthenis Olynthiacæ cum multis aliis aliorum.

SECT. XIX.

De Codice Bavarico.

Post codices Augustanos dicendum mihi superest de Bavarico, quem illustris vir Felix Andreas Oeffelius pro sua incredibili humanitate Monachio ad me misit, ejusque usum per tres annos et ultra mihi indulsit. v. Epistolam meam ad Oeffelium in fine voluminis quinti Animadvers. ad græcos auctores. Codex hic tenet quicquid hodie superest operum Demosthenicorum eo ordine, quem paulo ante exposui. Non est optimus, sed neque de pessimis, lectionem plerumque præfert Aldinam; sed hoc in illo codice est egregium, quod refertus est, varietate lectionum super versus et in marginibus scripta, spissius initio, rarius circa finem. Qua in varietate haud raro lectiones reperi nullo alio in codice a me deprehensas, easque non contemnendas. In una præsertim oratione, non succurrit nunc qua, hic codex ab aliis omnibus discedit mirificum in modum, plenior est, testimonia dat integra, quæ nostris vulgaribus libris desunt, ut plane ex alio fonte manasse videatur hæc oratio, quam vulgares editiones. Quæ res mihi perquam mira accidit, ut nequeam intelligere unde sic evenerit. Bavaricus plerumque plena et explicata dat vocabula, sine apostrophis, contra quam Augustanus primus, qui apostrophos amat. ut e. c. pro τοῦϑ' οὕτω dat τοῦτο οὕτως. nam sæpe dat οὕτως cum ς etiam insequente consona. Exaratus est, teste Cobero meo, cui primam hujus codicis notitiam debeo, et qui oculis iisdem suis tam Monachii hunc Demosthenem, quam eroticos Florentiæ vidit, ab eadem manu, quæ Xenophontis Ephesii et Charitonis Aphrodisiensis codicem Florentinum exaravit, hoc est sæculo, ut existimatur, XII. aut XIII. literis minutis, sed elegantibus et perspicuis lectuque planis in charta bombycina, crassa, flava, per binas columnas. Habebat nonnulla egregia, et inventu rara vetustatis indicia. ut clausulas in fine orationum, non tamen omnium, sed earum solummodo fere, quæ primam et secundam classem ex distributione Wolfiana constituunt, quibus in clausulis indicatur numerus τῶν στίχων: constat hæc vel istæc oratio tot vel tot στίχοις. habet in marginibus item numeros capitum ex vetusta distributione, quæ capita signata erant literis alphabeti græci majoribus A. B. Γ. etc. In calce operis etiam has distinctiones veteribus usitatas in majora segmenta seu capita una in tabella repræsentabo, ad paginas nostræ editionis, cum absoluta fuerit. Habet item paragraphos, sed diverso modo divisas, atque in Augustano primo, quas paragraphos ego in editione mea signo § indicavi. Habet tandem et scholia duplicis generis. alia vetustiora, alia recentiora.

Vetustiora initio perquam copiosa sunt, sed quo magis procedit
opus, hoc magis decrescunt. In extremas orationes ad privatas
causas pertinentes, pæne nulla sunt, et quæ sunt, ex Harpocratione
sunt decerpta. In Olynthiacas autem, Philippicas, suasorias, de
corona, et de falsa legatione, copiosiora sunt; multa habent ine-
dita, in ipsa editione Parisina deficientia, quæ scholia habet editio-
num omnium locupletissima. quæ Bavaricus habet edita scholia, ea
multo hic leguntur emendatiora, quam vulgo in libris impressis.
Scholia recentiora a manu alia, pinguiori et minus eleganti ad-
scripta sunt orationibus duabus, pro corona et de falsa legatione.
Horum recentiorum scholiorum pleraque sunt inepta, luce publica
indigna, a Moschopulo, ut mihi videtur, profecta. Sed in hac
parte, quæ istas, quas dixi, duas orationes tenet, codex hic Bavari-
cus usu est maxime detritus, propemodum laceratus, et obscuratus,
ut pæne dilabatur præ vetustate, et manuum sordibus. Tanto mun-
dior est pars posterior, in qua sunt causæ publicæ et privatæ, ut
pars hæc pæne intacta a manibus tractantium videatur. Sed in-
gens est in hac parte lacuna per plures paginas procedens. Ja-
cuerat codex in loco humido. quo factum est ut pars quædam com-
putruisset. hæc sarta postmodum est a manu recentiore, non in-
ficeta quidem illa, minus tamen, atque vetusta est, eleganti, nescio
unde. Post Demosthenem sequuntur Plutarchi vitæ parallelæ ali-
quot, ab eadem antiqua manu, illa scita et venusta, sed atramento
pallidiusculo, ut ægre legantur. In extremo fine legitur Synesii
disp. de insomniis cum commentario Nicephori Gregoræ, a manu
scripta multo antiquiore, in chartis longe aliis, literis horridioribus,
cum nescio quibus ex Aristotele fragmentis.

SECT. XX.

De codice Meermanniano.

Gerardus Meermannus, Vir et honoribus et meritis de Juris
prudentia nobiliori illustris, e bibliotheca sua codicis demosthenici
copiam mihi fecit, tenentis cum quatuordecim philippicis etiam
duas adversus Æschinem. codex est in charta bombycina exaratus,
manu, non illa quidem inelegante, sed indocta, superiori sæculo, ut
videbatur, nescio quo e libro, non optimo quidem illo, exscriptus.
quod cum mihi e collatione Olynthiacarum constitisset, obrutus
aliis multis negotiis, cito remittendum duxi codicem ad dominum.
Specimina tamen ejus in libello variantium dabimus. Gratia tamen
humanitatis mihi in hoc codice communicando demonstratæ nihilo
minor penes nos domino codicis manet, ac si omnium codex ille
præstantissimus fuisset.

SECT. XXI.

De libro Weimarano.

Interdum affero quædam e libro Weimarano, de quo mihi paucis dicendum superest. Bartholomæus, V. C. Bibliothecæ ducali, quæ Weimaræ est, præfectus, vir perquam officiosus et humanus, cum audivisset me Demosthenis edendi cepisse consilium, ultro ad me mittebat mense Januario Anni 1766. exemplum editionis Aldinæ ex illa, cui præest, bibliotheca ducali, cui exemplo Aldino, quod olim penes Marquardum Gudium fuit, sed a C. S. Schurzfleischio, id quod manus ejus testatur, in bibliothecam ducum Weimarensium illatum, adscriptæ erant a duobus diversis, altero antiquiore, altero juniore, lectiones variæ, in quibus etiam nonnullæ sunt vulgatis emendatiores. Has appello *Weimaranum* simpliciter, seu *Weimaranum correctorem*, vel *annotatorem.* In fine hujus codicis hæc reperi annotata. *I. de Valcob Venetus M. Ianuario* 1592. *multas in hoc codice varias lectiones annotavit.* Idem ni fallor, in fronte libri hanc præscripserat admonitionem (*Multas in hujus codicis marginibus lectiones varias sic ... notatas reperi. Alias addidi ex alterius librarii codice, quas ita signavi* 2. *ut a primis dignoscerentur. Si quam autem in hoc codice lectionem similem alterius codicis lectioni inveni, apposuimus numeros* 1. 2. *Paucæ item ex tertio codice ita signatæ sunt* 3.) Hæc illa manus nova. quæ mihi omnia sunt obscura et inexplicabilia. Nescio, quis ille fuerit *Valcobius*, nisi est potius Vulcobius. nescio qui fuerint ejus codices, quos numeris 1. 2. 3. distinxit. pleræque annotationes erant e secundo petitæ. quæ cum pleræque convenirent cum editione Pauli Manutii, cœpi suspicari eas e Paulina illuc translatas esse. Sed falsam fuisse hanc suspicionem ex eo didici, quod nonnullæ in illo libro Weimarano leguntur variæ lectiones, e secundo annotatæ, quæ non exstant in Paulina.

SECT. XXII.

De libro Lessingiano.

Misit ad me Lessingius V. C. poeta nobilis Germanicus, fabulis multis scenicis, Laocoonte, aliisque insignibus ingenii monumentis nobilitatus, Hamburgo Aldinam, cui diversæ manus varias lectiones et scholia inedita, quorum pleraque in Bavarico item reperi, adscripsere; quæ quorum manus fuerint, haud constat, neque ullo potui deprehendere aut colligere indicio. similis est ille liber Pithœano,

quo usus est Sylburgius, seu quicunque appendicem Francfurtanam, a me sic dictam, curavit. Desinit illa collatio in versu secundo p. 520. editionis Parisinæ. Inde usque ad funebrem orationem nil annotatum ibi reperi.

SECT. XXIII.

De rationibus, quas secutus sum in edendo Demosthene, et commentariis in eum conscribendis.

Hæ fuere mihi copiæ ad manus editionem hanc Dem. adornanti, quibus copiis quomodo sim usus, dicendum mihi nunc est. Primum contuli hos codices manu exaratos, et has, quas dixi, typis vulgatas editiones cum editione Parisiensi, et quæ bonæ genuinæque viderentur lectiones, eas recepi, vetustioribus pravis lectionibus abrogatis. Bavaricum codicem et Augustanum secundum solus contuli, reliquos una cum uxore, Ernestina Christina Mulleria, Kembergensi, quam matronam pudicam et frugi, meique et literularum mearum amantem, in hoc opere industriam et solertem habui sociam. Studio mei, quo labores plurimos maximosque in hoc opere mihi tolerandos sublevaret, literas græcas et latinas me magistro cœpit discere, quarum rudis mihi in manum convenerat. Editiones Aldinam et Paulinam ipsa sola contulit. nec non codicem quartum Augustanum, In digerendis, mundandisque et impressioni accommodandis chartulis meis confusis operam mihi præstitit indefessam. cujus operæ ut ego ipsi maximas habeo agoque publice gratias, ita spero futurum ut ætas quoque et hæc nostra, et insecuturæ, memoriam ejus grata recordatione recolant. Pronuntiationi græcorum Erasmianæ cum eam adsuefecissem, prælegit illa mihi, codices mstos relegenti, exemplum Morellianum. Ita quoties occurreret varietas, quæ non plane spernenda videretur, eam enotavi. perfecta collatione cœpi lectiones illas omnes digerere, et unum in librum variantium conferre, quibus addidi eas, quas Taylori editio suppeditabat, nec non editio Wolfiana, et indices Aldi, Manutii, Lambini. In hac opera, incredibile dictu est, quam molesta et tædiosa, plus annum consumsi. Ridebunt me imperiti, qui ærumnosam et miserabilem ipse mihi laborem literulas consectandi imposuerim. quos ego vicissim contemno et miseror usum et necessitatem hujus rei nescientes. Fundus hic est optimus et præcipuus emendandorum veterum auctorum. Editores veterum librorum hinc incipere debent. Prima hæc debet eorum esse cura, ut mstos codices veteres bonæ notæ, aut si his careant, vetustissimas saltim editiones primigenias inspiciant e mstis ductas, eoque his

æquiparandas. Mirum dictu est, quam turpibus modis posteriores editores a primariis edd. desciscentes, seu socordia, seu inscitia, seu ambitione, seu importunitate quadam critica, bonos auctores deformaverint, et vestigia bonarum lectionum, sine quibus auctores intelligi nequeunt, obscuraverint. Demonstrabit liber noster variantium, quid lectionum Demosthenicarum versetur in libris, quorum copia nobis fuit, et quid vetustas nobis tradiderit; tum quis primus vitium cuique loco intulerit; denique quis primus correxerit, aut quomodo vitium corrigi debeat. Hac demum ratione potest de veritate lectionis Demosthenicæ constare. Non minore religione tractari a nobis debent auctores profani, atque Novum Testamentum. qua de causa codices N. T. sedulo excutimus, eadem de causa etiam Demosthenis aliorumque, quotquot sunt, vetustorum auctorum codices inspici, earumque lectiones erui, et proferri par est. nam sola hæc est via veritatem historicam texti cujusque, sive sacrum, sive profanum est, e consensu multorum vetustorum probatæ fidei codicum demonstrandi. Sic cognoscimus origines errorum, sic modos emendandi, sic multa occulta vitia investigamus, sic corruptorum nequitias deprehendimus, sic laudem emendati aut vindicati cujusque loci auctori suo tribuimus. Ego equidem cum video strenua doctorum hominum opera aliorum post alios limatum Demosthenem et gradatim meliorem factum, ut nunc possimus eo cum aliqua delectatione, multo expeditius, atque majores nostri poterant, uti, veneror eorum manes, qui mei causa, quem non norant, nondum natum, innumerabiles suscepere labores, quorum neque numerum, neque magnitudinem cogitatione consequatur, nisi qui simili in pistrino desudaverit; parique modo spero futurum, ut grata posteritas meminerit aliquando, fuisse Reiskium quendam, hominem laboriosum, qui, quo Demosthenem sibi in manus daret lectu et perceptu planiorem, emaculatioremque, nullis vigiliis, nulli operæ, nulli pecuniæ adeo, pepererit, multas commoditates spreverit, multas tædii plenissimas molestias ultro susceperit, sannas stultorum contemserit, jacturam rei familiaris, bonæque valetudinis bono publico lubens condonaverit, vires mentis et corporis impenderit ignotorum studiis, commoditati, delectationi. Doctorum hominum ad Demosth. animadversiones dum excutio, miror alias humani ingenii solertiam, et igneam vim, alias cœcitatem et infirmitatem. In emendationibus felicibus et pœne divinis cerno et mirabundus suspicio vim mentis humanæ, ex occultis vestigiis veritatem eruentis; rursus errantes in rebus obviis et notissimis, sibique prorsus dissimiles cum video, obliviosos, earum ipsarum rerum, quas nossent, alibique sæpe optime tradidissent, immemores, pueros pœne turpissime se dantes, recordor sortis meæ, miseratio me subit sortis mihi cum humano omni

genere communis, et ut præclara aliorum inventa lubens et gestiens commemoro, collaudo, deprædico, sic lapsibus eorum facilis ignosco. Quam eandem æquitatem ab aliis quoque mihi et deposco et spe præcipio, meoque mihi jure despondeo. Contumeliis qui me afficient, probra in me qui conjicient, Adrasteam illi haud effugient. ut neque Toupius effugit. Juvat enim hunc præ cæteris e. c. commemorare; cum quod recens sum a lectione Emendationum, quas in Suidam edidit; tum quod fama viri, his in terris nostris magna, veræque ejus laudes, quas ultro ipsi defero, neque obtrectabo, non sinunt me adversarii tam nobilis pudere. Aliorum enim, minutorum catellorum, ignavorum et imbellium latratus, facile ferat Molossus et contemnat. Quamquam ægerrime fero, a juvene (nam juvenem ista scripsisse Toupium tota scriptionis ratio prodit, produnt mores nimis denudati) summos viros, Scaligerum, Casaubonum, Salmasium, Hemsterhusium, Ernestium, intolerabili et pœnis civilibus digna linguæ protervia proscindi, rem tamen hanc meam non facio, viderint ipsi, aut eorum vindices, quas maledicentiæ pœnas ab homine vano, et arrogantiæ pleno repetant, scurra pæne dixerim. Quid enim aliud quam scurrilitatem nominem, quum me ait vestes alienas pro more meo commaculasse. Quo ille ferat animo si ego illi probrum, quod optimo jure possim facere, si velim, in os regeram? Vix pagina sit totius libri, qua non veterum auctorum vestes pro more suo commaculaverit. Id quod, si necesse sit, facili negotio possit demonstrari. Tune mihi scabiem tuam exprobrabis? Homo sum, neque me fugit *προπέτειαν* criticam labem esse mihi cognatam et intimis fibris infixam. Sed tu, qui eodem morbo laboras, cur te non respicis? cur lapsus meos exagitas, bene a me traditorum, *τῶν κατορθωμάτων*, immemor? Peram cur excutis ante pectus positam, posticæ oblitus? Sedulitatem agnosco tuam, et felicitatem, in fontibus glossarum Suidæ investigandis. Felicissime rem geris, ubi ex ipsis cubilibus glossarum, et aliorum auctorum comparatione emendare licet. Ubi autem ingenio gerenda res est, ibi turpissime ruis. Hominem profecto tui ordinis, clericum enim te esse titulus libri tui indicat, non decebat thrasonem agere de lupanari adhuc calentem; veneris vulgivagæ mysteria ἐξορχεῖσθαι, summa ingenia de ponte quasi dejicere. Nihil profecto minus convenit viris humaniores literas professis, quam in alios bene de literis mereri satagentes, et tantum præstantes, quantum pro re nata possunt, modis inhumanis sævire. Sed hæc obiter. Ad rem præsentem redeo. Segregavi, secus quam Taylor fecit, variantes ab animadversionibus. In his quicquid in texto Parisinæ editionis mutavi, sedulo indicavi. Simpliciter cum dico, *correxi*, aut *dedi*, certi velim sint lectores, id ex antiquis libris, sive editis, sive manuscriptis, suntum esse. unde sumtum quodque sit, docebit liber va-

riantium. Si quid autem de meo sensu et arbitrio mutavi de vetusta lectione, id sedulo indicavi, addendo *de mea sententia*, aut *de meo sensu*, aut *arbitrio meo*, aut *sponte mea*, aut simile quid. In ipso texto ejusmodi locis de meo arbitrio mutatis affixi stellulam, quæ insistere paulisper et addubitare lectorem, et quærere jubeat, et exspectare, donec prodierit noster animadversionum demosthenicarum liber, priusquam judicio suo me confodiat. Haud me fugit magna me laborare invidia, atque infamia ideo, quod auctores veteres conjecturis meis, ut clamant, contaminem. Haud equidem infitiabor, fieri aliquando, ut importunitate quadam mea labis aliquid vetustis auctoribus adspergam. Humanum hoc est. Negari tamen rursus nequit, ringat licet et rumpatur invidia, me multo plures locos gravissime affectos et desperatos in Petronio, in Theocrito, aliisque, si quos edidi, (qui pauci sunt) sanasse feliciter. Non primus ego edo auctores, sed post multos alios, e quorum editionibus vetusta lectio revocari potest, per me licet, ab insecuturis editoribus, si quibus lectio mea displicebit. Ubicunque facinus hoc audeo, toties ipse ego id moneo; non furtim, non clam, non tacite æra mea auro vetusto substituo, ut Stephanus, ut Wolf,* ut Itali longe plurimi fecerunt, ut Bentleius, ut editorum, qui hodie veteres auctores recudunt, pæne nullus non; quos, si me hoc crimine urgebunt, reos ejusdem contra agam; sed Petronio, sed Theocrito, sed huic ipsi Demostheni tabulam addidi mutationum mea sponte importatarum, e cujus inspectione statim agnoscatur quid a me sit profectum, quid e libris. Periculi nihil ab hac mea ratione imminet. Sæpe rideo mecum et miseror nostrorum hominum stultitiam, qui veram manum Evangelistarum et Apostolorum, veram Tullii, veram Demosthenis, veram Plutarchi, veram Petronii, veram Theocriti se tenere existiment, cum editionem Bezæ, Gronovii, Wolfii, Stephani, Burmanni, Heinsii teneant, ignorantes quam multa sint ab illis secus prodita, atque in vetustis libris legatur, quam multas plagas illi suis auctoribus imposuerint. Securi illi indormiunt lectionibus ejusmodi falsis et commentitiis, pro iis tanquam pro aris et focis dimicant, pro oraculis eas habent cœlitus demissis, in iis interpretandis misere se torquent; sanguinem citius, quam eas lectiones, dimiserint; nescientes illas e cerebro critici alicujus furis, aut impostoris natas esse. Inspicerent modo vetustos codices mstos impressosve, viderent suum errorem, viderent sibi ab aliquo typotheta aberrante, aut aliquo grammaticastro ineptiente aut cerrito, aut ab aliquo cal-

* *Disces, quam misere Wolf totum orationem* (in Neæram) *funestarit.* (conjecturis nempe suis in textum immittendis) TAYLOR. ad p. 733, 35. Et nihilominus tamen textum Dem. Wolfianum etiam principibus in literatura græca viris purus putus est Demosthenes, qualis ex ipsius auctoris manu prodiit. Hem sapientiæ!

lido impostore, falsos numos a se cusos, falsa signa a se facta, pro veris antiquis venditante, illudi. Ego vero homo simplex, antiquæ fidei, si quid tale patro, sublata voce clamo: *Huc adestote. hoc meum est, hoc olim fuit. spectate nunc, et probate utrum mavultis.* Miseret me hominum nescio ignaviæne dicam an calliditatis, qui ex eo gloriolam captent, si vetustum aliquod exemplum auctoris alicujus typis excusum cum typographis in manus dedissent recudendum, tametsi non recognovissent, tamen nomen suum præscribant, editores se gerant. Mentiris quisquis es, qui emtoribus sic imponis. Editor tu non es, sed auctor fuisti typographo recudendi, nomen tuum bibliopolæ vendidisti, quo vendibilior merx recocta esset. Typothetæ majores habeamus editionis ejusmodi, quam tibi, gratias. Editor is demum est, qui, nulla ductus auctoritate quamvis magni nominis, textum ad membranarum et primigeniarum e membranis ductarum editionum fidem veritatemque revocet, et ubi hæc adminicula sanandis vitiis haud sufficiant, tum demum ab ingenio aut suo, aut alieno, qua pote, opem petat.

SECT. XXIV.

De ratione Demosthenis e comparatione cum aliis auctoribus emendandi.

Sed pæne oblitus eram fontis, qui unus adhuc superest commemorandus, unde Demosthenes emendari potest. Auctores hi sunt veteres, grammaticique et lexicographi, Demosthenis locos sæpissime excitantes. Hi sunt Dionysius Halicarnassensis, Aristides, Athenæus, Hermogenes, et omnes ejus interpretes veteres, Etymologus et totus grex scholiastarum, criticorum, philologorum veterum. Fontem hunc quanquam adhucdum adire mihi per angustias temporis aliasque curas non licuit, (tametsi haud perfunctorie Dionysium Halicarnassensem et Aristidem cum Demosthene contendi) et quamquam ingenium mihi a natura contigit ab hoc genere diligentiæ abhorrens, quod in lectitando, et annotando et conferendo inter se locos similes cernitur; et quamquam fons hic pæne inexhaustus est, ut contentionem humerorum quotvis vel fortissimorum tamen vincere videatur, etiamsi diu noctuque sine intermissione illinc hauriant: dabo tamen operam in utroque libro, et variantium lectionum, et animadversionum mearum, ut etiam hunc fontem neque ignorasse, neque devitasse aut insuperhabuisse videar, tametsi magnam materiam hujus generis postventuris intactam relinquam. Demosthenem edere pro dignitate rei, perinde atque Homerum,

Platonemve, non est unius hominis, non, pæne dixerim, unius ætatis. ἐρανιστὰς (qua similitudine delectatus est Demosthenes) nos esse par est. Symbolam quisque suam conferat, nulla cum invidia, nulla malignitate, nulla virulenta bonæ voluntatis insectatione literis noxia, ut quæ contentionem ad laudem reprimat, et, velut gelu progerminantes gemmas, adurat. accipiamus potius quicquid est, quod quisque dat, aut cum indulgentia, aut, si res patitur, cum laudibus et grati animi testificatione.

SECT. XXV.

De lexicis rhetoricis.

Hoc de fonte demosthenicarum seu emendationum, seu explanationum, quod dicam, habeo parum. Præter Harpocrationem ejusmodi lexica penes me nulla sunt. Dignus quidem nova editione est Harpocratio, recepique a me edendum in illo programmate, quo nuper de meo conatu Demosthenem cæterosque rhetoras græcos edendi significabam; quod programma non modo Belius, V. C. Actis Eruditorum Lipsiensibus curavit inseri, sed etiam Harlesius, V. C. orationi Demosthenis pro Corona a se editæ subjecit. Sed ab hoc quidem me deduxit consilio auctoritas Ruhnkenii, V. C. ostendentis, Harpocrationis exemplarium in tabernis librariis tantam superesse copiam, ut nova ejus editione facile careatur. Cujus in auctoritate eo sum libentius, quod a tractatione grammaticorum, quo in numero cumprimis sunt lexicographi, animus mihi nunquam non refugit. Est quidem penes me Photii quoque Lexicon rhetoricum. Sed ab hoc quoque edendo complura me absterrent; in his vel maxime incredibilis mendarum numerus, quibus obsitum est exemplum, unde exscriptum est meum. Quas mendas et numero et fœditate tam abnormes, ut res fidem superet, sic in medio poni, haud videtur e re literarum esse, nisi si quis velit materiam dare, in qua ingenium felix et navum elaboret, aut de qua grammatici contendant: eluere autem illas mendas, neque ingenii, neque otii mei est. Alia sunt, quæ et malim agere, et felicius acturus videor. Tum haud scio, quo me sit animo laturus ille vir humanissimus, qui copiam sui Photii mihi fecit, si ipso inscio, nescio an invito etiam, lexicon hoc edam. Adde quod Photius in exponendis glossis comicorum et tragicorum, quam rhetorum, sit diligentior atque copiosior; eoque minus instituto meo accommodatus. Quare provincia hæc, cum multis aliis, futuro, quisquis secundum me erit, Demosthenis editori reservata maneto integra, lexico rhetorico eum, ejusque sodales instruendi.

SECT. XXVI.

De indicibus aliisque.

Indicibus instruam, a me confectis, ad paginas editionis meæ accommodatis, et Demosthenem, et ejus sodales, historicis, geographicis, legum, vocabulorum et dictionum, nec non rariorum, cuique propriarum locutionum. Demosthenis indices volumen unum separatum implebunt. In reliquos oratores quos confeci indices, hi suis quique autoribus subjicientur. Ad reliquos oratores quæ mihi parata sint subsidia critica, in præfatione ad eos exponam. Volumen secundum Demosthenis, quod ante exitum autumni, quem proximum exspectamus, e prælo proditurum spondeo, complectetur orationum classem quartam, prout Wolfius divisit, in causis privatis plerasque versantes. subjicientur illis 1) dedicationes et præfationes editionum superiorum Demosthenis omnium, h. e. Aldi, Feliciani, Pauli Manutii, Wolfii, Lambini, Taylori. 2) collatio paginarum nobiliorum editionum Demosthenis Aldinæ puta, Wolfianæ Basileensis, Wolfianæ Francfurtanæ, et Parisinæ, cum nostra. Commentariis Wolfii præfigam Biographiam, seu expositionem de fortunis ejus, rebusque ab eo in literis gestis, ab ipso copiose conscriptam; in qua multa scita sunt ad melius cognoscendam litterarum conditionem, quæ illo erat sæculo, quod Wolfium tulit. Nunquam lucem vidit opusculum hoc, qua dignissimum erat. Copiam ejus mihi fecit Iacobus Bruckerus, V. C. cujus egregiam operam fidemque in ornando Demosthene meo mihi approbatam satis prædicare verbis non possum. Taylori demosthenica, et quæ edita sunt ab ipso adhuc superstite, et quæ in adversariis relicta, ubi nactus ero ab Askewio V. C. reddam omnia. Materia critica peculiari volumine dabit collationes librorum Demosthenis et calamo exaratorum, et typis æneis excusorum. Commentarii mei peculiare item volumen implebunt. Hæc est descriptio mei operis.

SECT. XXVII.

Accessiones præfationis.

Facerem hic præfandi finem, nisi intervenissent nonnulla, quæ me pæne fugerant, de quibus tamen admoneri lectores meos, diligentiusque doceri par esse judico. Debebant quidem omnia suis locis ordine enarrata fuisse. Sed præfationem hanc non maturatam

diuturna meditatione, neque satis digestam esse, sed subito ex adversariis effusam, tametsi non dicerem ipse, quod sæpe facio, ipsa tamen satis proderet. Sic autem scribenti non omnia loco suo succurrunt. Agam itaque hoc præfationis supplemento primum de discrimine, quod utramque Demosthenis editionem Aldinam, vetustiorem et juniorem, intercedit; tum de editione Feliciani; post de codice Augustano sexto, qui nuper demum, mense Martio hujus anni 1770. ad me perlatus est. Addam tabulam, qua divisiones orationum demosthenicarum exhibebo, quibus veteres utebantur, e codice Bavarico; tum aliam tabulam locorum, quos arbitratu meo ex ingenio meo aliter exhibui, atque leguntur in libris vulgaribus; tertiam denique, qua lectiones a Wolfio, Tayloro aliisque excogitatas, et a me in textum receptas, repræsentabo. Postremo loco nomina edam eorum, qui pecunias in hunc primum operis mei tomum in antecessum erogare voluerunt, quos vulgo Prænumerantes appellant.

SECT. XXVIII.

De discrimine utriusque Aldinæ.

Supra p. cxlix. præfationis affirmavi, judicium præcipitans, re non satis explorata, ambas Aldinas paginarum et versuum numero inter se convenire. In quo me falsum fuisse, aliosque imprudentem fefellisse, me docuit postmodum diligentior utriusque inspectio. Dissentiunt enimvero illæ duæ editiones inter se, non in lectionibus modo, sed etiam multis aliis rebus. Tædiosum sit exempla ejus rei multa proponere; juvat tamen quædam observatu faciliora et in oculos statim incurrentia signa edere, eorum in gratiam, si qui aut vetustos libros coemere amant, aut historia nascentis artis typographicæ delectantur, aut criticam exercent. Quibus haud injucundam fore spero hanc de Aldina Demosthenis dissertationem. In ipso statim titulo insignis et evidens conspicitur discrepantia. Compendii causa vetustiorem appellabo A. juniorem B. In A. itaque versu primo litera tertia vocabuli *λόγοι* exarata est sic ſ (ut Γ minus referat) in B. autem *γ*. Versu secundo legitur in A. *αὐτοὺσ* in B. *αὐ*$^{\tau}$*ὺσ*. Sed uterque delphinus inprimis est dissimillimus. et tædiosum sit, neque facile fiat, ut oratione demonstrem illam discrepantiam; oculis potius utrumque subjiciam ligno incisum, ab Hafio, Halense Suevo, solerte artifice, qui etiam exempla typorum Aldino-

rum, statim subjicienda, a me rogatus, ligno incidit. Est itaque Delphinus Aldinæ vetustioris hic.

Junioris autem delphino hæc est forma.

Typorum quoque ut specimen haberent harum rerum amantes, delegi ei rei initium Olynthiacæ primæ, omissa prima littera α quæ est in area vacua seorsim posita; quia latiores sunt paginæ Ald. (ut quæ formæ sint in Folio, ut vulgo appellant) quum hæ nostræ in octavo. Typorum formam, qua potuit, artifex meus imitatus est, non ille quidem per omnia felicissime neque fidelissime, ut qui græca non calleret, sic tamen satis, ut saltim, id quod volo, discrimen utriusque editionis appareret. Initium itaque Olynthiacæ primæ in exemplo vetustiore hoc est.

Ντὶ πολλῶν ἂν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς ἑλέσθαι νο-
μίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει, περὶ ὧν
νυνὶ σκοπεῖτε. ὅτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως

In recentiore autem est hujusmodi.

Ντὶ πολλῶν ἂν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς ἑλέσθαι
νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει, πε-
ρὶ ὧν νυνὶ σκοπεῖτε. ὅτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προ

Ne per multa eam, infinita enim sunt, vetustæ versus paulo sunt longiores, et pagina quaque pauciores. In prima quidem pagina primæ Olynthiacæ numeravi 41. In nova autem breviores, sed numero plures. numeravi enim in pagina eadem prima versus 43. De reliquis paginis quærere nil laboravi, quamquam suspicor per totum librum eodem modo se rem habere. Observavi quoque aliud agens, insigne utriusque editionis discrimen in pagina tomi primi extrema, 320. ubi argumentum Libanii ad orationes duas in Aristogitonem legitur, quod argumentum incipit a nomine Πυθάγγελος. hoc nomen totum apparet in A. prima littera π seorsim in area vacua posita. Sed in B. illud π non conspicitur. plane nuda relicta illa area. tantummodo υθάγγελος legitur. Quia mihi librum variantium demosthenicarum adornanti editio Aldi vetustior ad manus nondum erat, nondum potui lectiones ejus in illum librum referre. Dabitur tamen opera ut discrepantes utriusque lectiones diligenter enotatæ in materia mea, quam appello, critica exhibeantur, ut causa deinceps futura nulla sit, cur de Aldinarum super demosthenico quoque loco dubitetur testimonio.

SECT. XXIX.

De editione Feliciani.

Sub exitum anni superioris 1769. hanc editionem ad me misit Strasburgo vir illustris, Brunckius, Consiliarius Regis Christianissimi. (Conseiller de Cour, Receuveur des Domaines, et Commissaire de Guerre) cujus voluntatem mihi Stoeberus V. C. conciliavit. Raram, eoque summi faciendam in viro illius ordinis peritiam græcarum literarum studiumque earum incredibile, non possum hoc loco sine prædicatione quadam mea, qua ille non indiget, transmittere. Magnum a Brunckio meo decus acceptura sit Anthologia græca, cujus ille studio imprimis tenetur, si per alias graviores occupationes illi liceret animum expoliendæ huic græcorum epigrammatum collectioni adjicere. Nondum quidem mihi licuit ne hujus quidem præstantissimæ editionis lectiones penitus cognoscere, neque in sylvam meam referre. Sed antequam illa sylva typographo excudenda in manus tradatur, curabo ut hujus quoque lectiones fideliter excerptæ illuc referantur. Universe videor mihi observasse, verum esse, quod affirmavit Taylorus, quæ bonæ sint in editione Pauli Manutii lectiones, eas omnes e Felicianea mutuo sumtas esse. Est præterea hæc Felicianea et chartis incusa splendidioribus, et typis grandioribus, atque nitidioribus. id quod vel inde constet, quod Felicianeæ volumen primum tenet folia 181. secundum 364. tertium 369. Paulinæ autem volumen primum tenet solummodo folia 122. secundum 248. tertium 243. Quibus e libris Felicianus Demosthenem Aldinum emendaverit, et quo delectu, quid quoque loco aut in libris a se repertum, aut a se suo marte excogitatum et Demostheni donatum esset, incertos de eo nos esse voluit; quæ magna, neque ferenda est, seu secordia, seu levitas et neglectus personæque et religionis suæ, qua editor quisque vetusti cujuscunque auctoris, et ipsi auctori suo, et emtoribus atque lectoribus editionis suæ obstrictus est, seu contemtus posteritatis et judicii publici, existimationem ipsius editoris lædens, et emtoribus, quotquot ille sibi sperat futuros, molestus, eosque fraudans fructu laboris, quem in adornanda editione sua exantlavit. Perlegi aliquoties et dedicationem et præfationem Feliciani, sed in neutra vel verbum hac de re, quæ est homini critico multo gravissima, et in qua summam rei ille collocat, reperi; præter istæc pauca et vaga, quæ dedicationem exordiuntur. "Cum superioribus diebus, Abbas Clarissime, Demosthenis — orationes collectis quibusdam antiquis codicibus recognoscendas suscepissem, quo ad studiosorum utili-

tatem castigatiores aliquantulum excuderentur, memini ex te audivisse —" Inde orsus evagatur in locos communes, dudum protritos et ad fastidium declamatos de laudibus eloquentiæ ipsiusque Demosthenis. quibus adjungit quædam de sua cum Francisco Lauretano, Abbate Divæ Mariæ Vangaditiæ, cui Francisco Demosthenes Felicianeus inscriptus est, et cum istius Francisci fratre, Antonio, necessitudine. Quæ omnia ad nos nil pertinent. Quæ autem ipsius, qui editor esset, personam decebat nos docere, et quæ nostra quam plurimum interesset nos ab ipso, qui unus omnium optime nosset, et solus nosse poterat, doceri, ea vero nos celavit. In quo et ipse suis, et lectorum pariter commodis offecit. Sed sic ferebant ista tempora, quæ eum tulere.

SECT. XXX.

De codice Augustano sexto.

Miserunt ad me nuper Augustanæ reipublicæ proceres, qui publicæ suæ bibliothecæ præsunt, ad me codices græcos calamo exaratos numero sex, in quibus est volumen spissum, formæ quadratæ, particulam exiguam Demosthenis tenens, tres Olynthiacas puta, Philippicam primam, epistolam Philippi, et de pace. Nondum vacavit hujus codicis lectiones examinare. Sed exhibebo has quoque in materià critica. Miscellaneus est codex a multis collatus, quod diversæ manus testantur, exaratus in Italia sæculo XV. exeunte, aut XVI. ineunte. Nescio an Pirkhaimeri quondam fuerit, quem suspicor ex illo codice primum Theophrasti Characteres edidisse. Longum sit singula commemorare, quæ hoc volumine continentur, opuscula. Brevibus exsequar. Sunt ibi epistolæ, quas Aldus edidit, Attici fragmenta pro Platone, quæ servavit Eusebius, Georgii Scholarii, Gemistii Plethonis, Andronici Callisti, Bessarionis, Ioannis Saguntini, Michaelis Pselli, Libanii, Juliani, Luciàni, Synesii, Theophrasti, Aristotelis, Platonis, et nescio quorum fragmenta. Tumultuarie eum pervolutans reperi epistolam Juliani, quæ in collectione Spanhemii est 58. p. 443. pleniorem exemplis vulgaribus. Sed illam epistolam integram dudum edidit Muratorius, unde repetiit Fabricius Bibl. Gr. T. VII. pag. 84. Alias quinque ineditas Juliani epistolas ibidem reperi, quas Wyttenbachio meo, futuro Juliani restauratori, reservo.

SECT. XXXI.

Indices aliquot.

Addam nunc indices tres. Primum, divisionum majorum, quas codicis Bavarici margines exhibent, literis alphabeti græci majoribus notatas. Codex ille duplex genus divisionum exhibet; minorum, quas in ipso texto reddidi, ubi signum hoc § conspicitur; tum majorum, quas nunc simul omnes hoc loco repræsentabo. Lacunas hujus laterculi si qui deprehendentes mirabuntur, monendi hi sunt, in ipso codice literas quasdam desiderari, a librario per imprudentiam omissas, alias a bibliopego chartulis agglutinatis obliteratas esse. Brevioribus orationibus ejusmodi notæ literales adscriptæ erant nullæ. Clausulas orationi unicuique, exceptis iis, quæ ad causas privatas pertinent, in isto codice subscriptas, indicandi numeri versuum ergo, quot versus olim veteres orationi cuique imputabant, quo de more satis e Diogene Laertio constat, illas clausulas in materia critica exhibebo.

I. Conspicitur itaque in codice Bavarico e regione verborum, quæ p. 66. editionis nostræ [Reiskianæ] versu 9. leguntur signum A. 72. 4. B. 80. 3. A. 83. 12. B. 94. 17. A. 96. 22. B. 103. 3. Δ. 113. 25. A. 117. 3. B. 120. 20. Γ. 124. 15. Δ. 127. 27. E. 135. 13. A. 137. 22. B. 140. 26. Γ. 144. 7. Δ. 147. 16. E. 150. 20. Z. 155. 17. A.

In oratione pro Corona. 232. 13. B. 238. 13. Γ. 240. ultima Δ. 245. 5. E. 254. 20. H. 259. 7. Θ. 268. 13. K. 271. 22. Λ. 275. 17. M. 279. 18. N. 285. 19. Ξ. 294. 13. Π. 297. 16. P. 300. 21. Σ. 304. 2. T. 307. 7. Υ. 310. 19. Φ. 313. 25. X. 317. 2. Ψ. 320. 10. Ω. 322. ult. A. 327. 5. B.

In oratione de falsa legatione. 343. ult. A. 355. 4. E. 358. 16. Z. 361. 12. H. 364. 7. Θ. 369. 2. I. 371. 5. K. 373. 5. Λ. 376. 2. M. 379. 4. N. 388. 8. Π. 400. 13. Υ. 403. 4. Φ. 406. 21. X. 409. 22. Ψ. 415. pen. A. 419. 17. B. 426. 26. Δ. 433. 2. Z. 436. 2. H. 438. 27. Θ. 444. 6. K. 447. 1. Λ.

In orat. in Leptinen. 460. 11. A. 466. 24. Γ. 469. pen. Δ. 473. 2. E. 479. 12. H. 482. 16. Θ. 485. ult. I. 489. 3. K. 492. 9. Λ. 495. 11. M. 498. 18. N. 505. 5. O. 508. 8. Π.

In orat. in Midiam. 527. pen. Δ. 538. 24. H. 542. 9. Θ. 546. 10. I. 549. 18. K.

In orat. in Androt. 596. 12. A. 602. 24. Γ. 605. pen. Δ. 609. 6. E. 612. 15. Z. 615. 24. H.

In orat. in Aristocratem. 627. pen. B. 631. 6. Γ. 634. 15. Δ:

647. 18. Θ. 651. 3. Ι. 654. 9. Κ. 657. 19. Λ. 660. 24. Μ. 663. pen. Ν. 667. 2. Ζ. 673. pen. Π. 676. 23. Ρ. 680. 3. Σ. 683. 13. Τ. 686. 11. Υ. 689. 22. Φ.

In orat. in Timocratem. 703. 17. Α. 705. 17. Β. 711. pen. Γ. 715. 10. Δ. 722. 14. Ζ. 725. 19. Η. 728. 22. Θ. 731. 26. Ι. 738. 18. Δ. 741. 26. Μ. 744. 1. Ν. 746. 18. Ζ. 752. 8. Ο. 755. 13. Π. 761. 22. Σ. 764. 25. Τ.

Ad duas in Aristogitonem nihil harum literarum dabat margo Bavarici. ad orationem in Aphobum tertiam, seu de falso testimonio, has duas solas literas A. p. 514. 19. edit. Paris. et B. ad p. 515. 33. ad reliquarum insequentium omnium nullam harumce literarum quicquam vidi.

II. Index lectionum earum, quæ in editione Parisina a Morello et Lambino curata leguntur, sed a me permutatæ sunt aliis a me marte meo excogitatis. Prior quæque lectio est ea, quam Parisina exhibet editio, posterior mea conjectura in istius veteris lectionis locum suffecta. Indicem hunc qui conspicient, eos ita de me nolim ignominiose et abjecte existimare, ut suspicentur, aut calumnientur, hoc quasi tropæum vanitati meæ a me esse erectum, ostentandi ingenii ergo, et nescio cujus in emendando, seu felicitatis, seu ubertatis. Injuriam equidem istam modis omnibus deprecer. Volui tantummodo meam in edenda Demosthenis oratione græca fidem atque religionem, censoribus mei, lectoribus Demosthenis, et inprimis futuris ejus secundum me editoribus approbare, copiam ipsis faciendo, novas lectiones a me profectas cum vetustis comparandi, et, utra præferenda sit, judicandi; ne locus esset calumniæ, aut querelæ, subdole et malitiose secum actum esse, si qui sint, qui vetustiore quapiam Demosthenis editione careant, aut opera eam inspiciendi graventur. Multo his plures emendationes meas reservavi commentariis.

Pag.	versu [nostræ edit.]	
7	7	ἤπερ αἰεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα] ἡ γὰρ αἰεὶ βέλτιον, ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν, ἐπιμελουμένη.
36	12	πρῶτον] πρώτων.
57	12	τρέψεται] δρέψηται.
75	8	οὔτε] οὐδέ.
78	1	ὥστε] σῶς τε.
85	20	ὧν] οὕς.
86	16	αὐτοὺς] αὐτός.
88	5	νομίζειν] νομίζων.
89	6	ὑπείληφεν] ὑπειληφώς.
94	8	νῦν de meo addidi, item
96	11	τότε, item

Pag.	versu	
103	1	οὐκ.
113	14	εὐθενεῖν] εὐθηνεῖν.
117	12	ὑμᾶς] ὑμεῖς.
—	15	ἃ de meo addidi, item
118	13	δεῖ.
122	16	τούτων] τοῦτον.
123	27	πρότερον δοὺς ποτίδαιαν ἐξηπάτησε] duo postrema vocabula transposui.
—	—	ὑπάγει] ὑπάγεται.
128	6	ἅπασι] ἃ πᾶσι.
130	5	ὡς addidi.
132	27	εἴ τι γένοιτο] εἰ γίγνοιτο.
133	9	δυνήσεσθε] δυνήσεσθαι.
137	2	ἄξιος] ἄξιον.
149	7	αἱ addidi.
158	26	φροντίσας] φροντίσαι.
163	9	τὸν] τῶν.
—	12	φάσκοντα] φάσκειν.
—	18	σύμπαντας] πένητας.
164	9	ὅταν τὸ ἀπὸ τῶν κοινῶν ἔθος] ὅταν ἀπὸ τῶν κοινῶν τὸ ἔθος.
—	16	τούτων] τούτῳ.
172	17	καί τις ὑπὲρ Φιλίππου] pronomen omisi.
174	5	πρέσβεις καὶ τοῖς ἄλλοις] omisi καί.
—	8	ὑπομνήματα] ὑπόμνημα.
179	10	ὑμᾶς] ἡμᾶς. Sufficiat hoc loco semel pro semper monuisse, me quamplurimis in locis auctoritate mea ista duo pronomina *nos* et *vos* inter se permutasse. Satis dignum non duxi, quoque loco, ubi feci, id indicare.
184	21	ὅταν μέγιστα] interposui τά.
195	7	οὐκ de meo addidi.
—	11	πράττητε] πράττηται.
198	7	τάλαντα τὴν] interposui τά.
200	1	λόγον, ὃν μέλλω] λόγον μέλλων.
—	15	χρησμῳδοῖεν] χρησμῳδοί.
—	16	εἰσενέγκαιεν, ἀλλ' οὐδ' ἂν δείξαιεν, οὐδ' ἂν ὁμολογήσαιεν] εἰσενέγκαιεν, οὐδ' ἂν δείξαιεν, ἀλλ' οὐδ' ἂν ὁμολογήσαιεν.
—	18	οὐχ ἱκανὸν δοίη] οὐχ ἑκὼν ἂν δοίη.
203	6	ἂν addidi.
—	19	ἀναλύσονται] ἀναλύσωνται.
205	ult.	νῦν ἁμαρτόντες] interposui οὐχ.
213	7	τῶν λεγόντων] τῶνδ' ἐγὼ τῶν.
215	23	καὶ τὸν] κατὰ τόν.
216	5	τῶνδε, καὶ] interposui τῶν.

Pag. versu
217 1 μὲν] addidi.
219 20 φθάσας καὶ] interposui ἤ.
221 16 ἂν ἀντιποιῆται] interposui γ'.
222 14 δίκαιον] δίκαιοι.
226 10 μετὰ ταῦθ' ἃς ὕστερον] articulum ἃς addidi.
231 ult. τούτων ὧν εἶπον] articulum detraxi.
232 3 νῦν λέγω; ὅτι φημὶ] Sic servarunt operæ meæ ex antiqua editione Parisina, quam exscripserunt, me inscio et invito. Præscripseram enim sic. νῦν; ἐγὼ δὲ τί; φημί.—*ego vero quid?* (scil. *censeo?*) *Aio nempe*—
233 pæn. ἐχθροὺς καὶ] interposui τοῦ.
234 10 ἐπὶ τοῦ] ἐπὶ τῷ.
— 15 ἀπολαύων] ἀπολαύσειν.
— 18 αὐτῶν] αὐτὸν.
239 13 ὀργισθῇ ἔλαττον] interposui ἤ.
— 25 ὑμᾶς, οὐκ] interposui οἷς.
242 13 ἀγανακτήσητε] ἀγανακτήσαιτε.
243 1 δεῖν] δεινόν.
— 23 τοὺς ἕλληνας. διὸ καὶ πῶς οὐχ ὑπεράτοπον] τοὺς ἕλληνας. δικαίως. πῶς οὖν οὐχ ὑπεράτοπον.
244 6 νυνὶ δ' ὅτ'] νυνὶ δ' οὐ, ὅτ'.
245 19 τοῦτο δ' ἔστι καταγελαστότατον] τὸ δ' ἔτι καταγελαστότερον
246 ult. πράττουσι] ταράττουσι.

Pag. versu [Ed. Reisk. ad marg. nostr. Ed. ex hoc appos.]
226 20 ὃ] ἅ.
227 22 τοῦ λέγοντος ὕστερον] τοῦ ὑστέρου λέγοντος.
229 9 ὁμοῦ] ἐμοῦ.
— 15 ποιεῖν. οὔτε] interposui ὅ.
232 17 ὥστε τολμᾷ] ὥστ' ἐτόλμα.
266 10 πᾶσαν πρὸς τὰν λειτουργίαν] πασᾶν προστακτᾶν λειτουργιᾶν.
— 14 δωρίας] θεωρίας.
— 16 τῷ στεφάνῳ, ᾧ συστεφάνωται] τὼς στεφάνως, ὣς ἐστιφάνωται.
— 26 μεγίστων ἀγαθῶν πράττειν γέγονε] μεγίστου ἀγαθῶν παραίτιος γέγονε.
267 9 θεῶν. οὐχ] interposui εἰ.
274 6 μὲν πώποτ' ἔπραξεν] μὲν ἐν τῷ τότ' ἔπραξεν.
275 14 ὃς ἅπαντα] ὃ καὶ ἅπαντα.
279 3 νέμουσι] κατανέμουσι.
281 18 εἰ ὡς ἀριστοφῶντα] interposui καὶ.
283 19 κήρυκας] κήρυκα.
239 5 παραιρεῖται] παρῄρηται.

Pag. versu
291 2 καὶ ἄλλοις] interposui τοῖς.
293 10 χρὴ] χρῆν.
— 16 ὅτι] ἔτι.
— 17 μὲν] ἄν.
— 19 μηδὲ πεῖραν] μηδ' ἐς πεῖραν.
297 5 εἰ γὰρ ὡς] εἰ γὰρ οὐχ ὡς.
300 12 ὑμᾶς] ὑμῶν.
301 pen. πρόνοιαν] προνοίας.
306 5 ad πάντας addidi ἄν.
307 25 αὐτοτραγικὸς πίθηκος] αὐτοτραγικοπίθηκος uno vocabulo.
308 ult. πολιτικὰ] συνήλικα.
309 20 καὶ παραπλήσια] interposui τά.
310 8 σχεδόν τι ἡμέραν] primum horum vocabulorum e manuscripto, secundum de meo addidi.
315 4 ἐξέτασον] ἐξετάσωμεν.
— 6 ἐρώτησον] ἐρωτήσωμεν.
— 23 κακ' ἀγγελεῖν] κακαγγελεῖν uno vocabulo.
— pen. post τοιοῦτος addidi ἐγώ.
317 15 τεταγμένα πως] interposui οὕτω.
— 24 διώρικεν] διωρικέναι.
318 16 οὐ μόνον τῷ λέγειν] post secundum vocabulum addidi ἐν.
319 5 ἔχθρας καὶ] interposui ἕνεκα.
320 18 αὐτοῖς εἰλημμένος] αὐτὸς σαυτοῦ εἰλ. mediam vocem de meo addidi.
322 17 ἔπορεν] ἕτερον.
329 8 μηδὲν τούτων] interposui πάντων.
— 16 πέντε ταλάντων] contraxi in unum vocabulum.
322 4 εὐθὺς ὀρθὴν καὶ δικαίαν τὴν ὁδὸν] articulum e sede sua transtuli, et post εὐθὺς statim posui.
347 27 πεφοβημένων καὶ τεταραγμένων] etiam hic verba trajeci.
348 pen. ἐπειδάν τι λέγοντος] ἐπειδὰν ἀντιλέγοντος.
349 19 εἶχε] ἔχειν.
350 12 καὶ φωκέας] interposui εἰ.
351 18 δόξα] δόξει.
— 24 τούτοις] τούτους.
357 2 ποτε] τότε.
— 3 οὐκ addidi.
— 9 ἐπὶ ταῖς] ἐπί τι ταῖς.
359 pen. μὲν ὑμεῖς] interposui γάρ.
362 12 τοῦτο] τούτου.
— 25 οὔτ' εἰς] οὐδ' αὐτὸς εἰς.
367 19 ἀνδρῶν καὶ χῶραν] detraxi copulam.
— ult. προῄρητο] προῄρηντο, in plurali.

Pag.	versu	
369	16	ἐκεῖνο] ἐκείνως.
370	27	φήσει] φησί.
——	28	τὴν εἰρήνην] articulum addidi.
377	18	αὐτὸ] αὐτός.
378	10	οἶμαι] οἴομαι. Semel sufficiat hic me admonuisse, quamplurimis in locis hoc pro illo a me redditum fuisse. Differunt enim istæc non parum.
383	20	τοῦ ζῆν] interposui τό.
384	9	πολλά. οὐκ ἐδέξαντο] πολλά. ὡς δ' οὐκ ἐδ.
397	12	ταῦτα ἐπέδειξα] interposui καί.
——	pen.	μυρία] μωρία.
405	26	στόμα, οὐδ'] interposui ἀλλ'.
415	23	μὴ] μηδέν.
416	16	ἐκείνους] ἐκείνου.
——	20	ἔλεγε] ἔλεγες.
423	17	κατήγορον] κατηγορῶν.
427	9	ὧν ἂν ἕκαστος ὑμῶν οἶμαι] ὧν μὲν ἂν ἕκαστος οἶμαι. (sine ὑμῶν.)
428	21	γέλως, ἄδεια, αἰσχύνη] γέλως, ὅση ἄδεια, Αἰσχίνη. (in vocativo nominis proprii.)
433	12	ἐκεῖνον τὸν] ἐκείνου τοῦ.
437	22	ἐπαίρειν τούτους. ταῦτα] ἐπαίρειν. τούτοις. ταῦτα
——	pen.	τοῦτο ἅπαντες] interposui γ'.
440	5	συλήσας καὶ διασύρας] transposui participia.
444	8	τοῖς ὅπλοις δυνήσεται] τοῖς ὅπλοις γ' αἱρήσειν δυνήσεται. in quibus particula γ' de meo est.
448	26	οὐδὲ] οὐδέν.
463	2	ἢ τοσούτους] interposui δίς.
465	16	τοῦτον] τοῦτο.
466	10	διορίζειν] διορίζων.
483	16	οἷς ἀκηκόατε] interposui οὐκ.
484	13	αὐτὸν] αὐτός.
485	6	ὃν ἦσαν] ὃν ἐνομοθέτησαν.
——	pen.	δικαιότερον τούτου] interposui τοῦ.
486	4	ἃ τούτου τοῦ νόμου] ἃ τοῦ τούτου ν.
493	23	ἢν quam] ἢν si.
495	15	γράφων γὰρ τὴν ἀρχὴν] articulum addidi.
496	7	ἔγωγε ἐροίμην] interposui σ'.
501	9	αὐτὸν] σαυτόν.
517	27	πομπὴ] præposui articulum ἡ.
——	ult.	καὶ ὁ Θαργηλίων] καὶ Θαργηλίων.
——	ib.	μήτε ἐξεῖναι] μὴ ἐξεῖναι.
524	8	ἀδικησομένους] ἀδικηθησομένους.

Pag.	versu	
533	4	ὀνόματι] ὀνομαστί.
——	21	τινος] τις.
535	20	πρότερον τῶν] transposui.
537	15	νεανίσκον, καὶ Σώφιλον] copulam sustuli.
543	25	ἐκεῖνο ἐποίησε] interposui γ'.
545	7	ἐπειδὰν βούλωνται] ἐπειδὰν δ' ἕλωνται.
549	24	ἐπεξῆμεν] ἐπεξήειμεν.
553	5	λαλῶν μὲν καὶ ὁμωρόφιος] ἁλῶν μὲν κοινωνὸς καὶ ὁμ.
554	8	χιάρης] χάρης.
557	2	σὺ δεινότερα] οὐ δειν.
569	8	ἅπερ] οἷάπερ.
580	11	σὲ δ' οὐ παύσεσθαι] σὺ δ' οὐδ' οὕτω παύσ.
585	5	ἕκαστος] ἕκαστον.
——	17	ἣν ἄδειαν] ᾗ ἀδείᾳ.
594	10	αὐτῆς] αὐτῶν.
——	16	ἐν τούτῳ] ἐνὶ τούτῳ.
——	22	ὂν] ὢν.
597	6	μὲν ὂν] interposui γάρ.
——	7	τοῦτο μὲν εἰ] ταῦτα μόνα ἐρῶ, εἰ.
598	10	τότ' ἐξαρχῆς] τότε τ' ἐξαρχῆς.
600	15	verba ταῦτ' ἐπιδείκνυμεν eam in sedem immisi, quam tenent in editione mea, olim legebantur pone τούτῳ, quod est vers. 16.
602	5	περὶ τὸν] περὶ τοῦ.
603	24	νῦν δέ σε] νῦν δέ γε.
612	4	τῷ δ' ὅτι παῖδας] τῷ δὲ παῖδας.
——	6	ἀπογράφειν] ἀπογράψειν.
614	9	καὶ μεγάλα] interposui τά.
618	9	προειρημένων] προειρημένον.
626	3	φυλαξόμενος] φυλαξάμενος.
——	pen.	σκοπείσθω] σκοπεῖσθε.
628	14	πεποίηκεν ὅμως] πεποιηκώς.
630	26	οἶδ' ὅτι πᾶσιν] οἶδα πᾶσιν ὅτι.
631	2	τὴν τοῦ] interposui γάρ.
——	17	ἢ τοῦτον] interposui σύ.
633	3	προσγράψαι] προσγράψας.
634	2	ἔνοχος δὲ σὺ] ἔνοχος δὲ καὶ σύ.
635	7	ἢ καὶ ἄλλως] ἢ εἰ καὶ ἄλλως.
639	9	τῷ μὲν ὑπειπὼν] post μὲν addidi γάρ.
643	17	γεγραμμένους νόμους] interposui τούτου.
646	23	αὐτοῖς] εὐθύς.
647	20	δεῖξον οὑτοσὶ] δεῖξον. οὗτοι.
648	21	τοὺς] αὐτούς.

Pag. versu

650 19 ὃν δύναιτο] interposui ἄν.

655 21 ἐλπίσαντα] ἐλπίσαι.

657 12 πλείω καὶ φίλος] copulam expunxi.

658 pen. ἦν ὅτι πᾶσαν] mediam vocem sustuli.

660 ib. ἄχρι τούτου] ἄχρί του (enclitice).

661 22 ὡς ἀληθῶς ὅστις] ὅστις ὡς ἀληθῶς.

—— 26 πάθῃ] πάθωσι.

667 11 ἡμετέρου] ὑμετέρου.

668 20 ὅπερ πεποιήκασι] interposui καί.

670 11 ἐπιστολή. ψήφισμα] ψήφισμ. ἐπιστολαί.

675 pen. δ' ἀνέχον] interposui ἐστιν.

676 11 ταλάντοις δ' ἐζημιώσατε] ταλάντοις ζημιώσαντες.

681 25 παρίῃ] παριείη.

683 21 ἔτι τοῦ λοιποῦ] ἔτι τι τοῦ λ.

686 25 αἷς] ἅς.

691 16 συμβαλλομένου] συμβαλόμενοι.

692 ult. ἀναιρῶν] ἀναιροῦν.

713 17 αὐτοὺς] αὐτοῖς.

716 14 αὐτὸς ὄφλων] αὐτὸς ὁ ὀφείλων.

726 5 ὄφλοντα] ὀφείλοντα. et alibi quoque.

—— ult. τὰ μὲν διπλᾶ, τὰ δὲ καὶ δεκαπλᾶ] sic transposui numeralia.

731 9 πολλῶν] πολλῷ.

—— 25 εἰ κατὰ] interposui γε.

739 27 δεινότητι] ἐλεεινότητι.

743 10 καινὸν διὰ] καινὸν νὴ δία.

745 25 γνώσεσθε] γνώσησθε.

747 8 ἄλλοι] ἄλλη.

754 15 καὶ μεγάλα] interposui τά.

758 6 οἷοισπερ] οἷόσπερ.

760 8 πρόσγε τὸ] πρόσγε τῷ.

761 11 ἔλυσαν τοὺς νόμους πρότερον] ἔλυσαν εἱρκτῆς τοὺς πρότερον.

766 8 εἶναι τὸ ἀδίκημα] detraxi articulum.

772 ult. οὕτω ψηφίζεσθαι] interposui δὴ δεῖ.

773 4 φυλάττων] præposui οὐ.

—— ult. προκαλούμενον] προσκαλ.

774 1 σκοπεῖσθαι δεῖ] σκ. ἀεί.

779 8 πρόσεστι] πρόσετι.

780 15 εἰς πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων] εἰς τὰ πάντων ἀνθρώπων.

782 18 οὗτος] οὑτωσί.

783 25 οὐδ' ἐπὶ τῶν] τοῦτ' οὐδὲ τῶν.

785 24 οἱ articulum addidi.

—— 27 τὸν βίον] τῶν βίων.

789 6 ἐσθίων] ἀπεσθίων.

Pag. versu

791 14 ἔσται] ἔστε.

792 12 αὐτῶ] αὐτήν.

795 15 ἀκούσετε] ἀκούσαιτε.

—— 27 ἐστὶ] ἔστε.

801 13 ἁμάρτῃ, βραχεῖαν] interposui τι.

—— 24 τοις] τούς.

805 13 αὐτὸν] αὐτοῦ.

807 10 ἐάσατε] ἐάσετε.

—— 12 πολλῶν] πολλά.

808 8 θεωρήσετε] θεωρήσαιτε.

III. Index conjecturarum doctorum virorum, quas texto meo recepi.

85 5 [ed. nostr.] ἔφειν] ἔχει margo Lutet.

91 22 ἀλλ' ὑμεῖς] ἀλλ' εἰ ὑμεῖς. idem.

— 23 ὡς ἐκ τοῦ μηδὲν] primam particulam detraxi, auctore Wolfio.

109 5 δεῖ] δεῖν Wolf.

199 16 ὃν ἂν] ὃν δ' ἂν idem.

209 1 δέ τι] δ', ἔτι idem.

227 12 ἕξειν addidi ex ejusdem auctoritate.

230 ult. συμφέρει] συμφέρειν idem.

—— — ταύτας] ταῦτα idem.

322 10 [ed. Reisk.] δείματος] λήματος. Valkenaer.

332 10 ἀπαγγέλλειν] ἀπαγγελεῖν. Markland.

365 5 πᾶσα ἡ ἀπάτη] articulus eidem M. debetur.

368 22 αὐτὴν] αὐτὴ idem Markl.

383 26 τοῦτ' ἂν] τότ' ἂν idem.

387 pen. αὐτὴ] αὕτη idem.

388 12 ἐγκαταλειφθέντων] ἐγκαταληφθ. Lambin.

422 12 ἀποτισαμένη] ἀποτισομένη. Markland.

440 25 τὴν εἰρήνην] τῇ εἰρήνῃ. Lambinus et alii.

447 5 ὑμεῖς] ὑμᾶς. Taylor.

467 pen. βλάψειν] βλάψων. Wolf.

475 ult. ἀκούσεσθε] ἀκούσαισθε. Markland.

496 8 λεπτίνην] λεπτίνη (in vocat.) Wolf.

504 14 παρανοίας] παρανομίας. margo Lutet.

520 26 προσδιαφθείρας] προδιαφθ. Wolf.

521 27 ἔχων] ἔχω idem.

541 6 θεωρίσκος] θορίκιος idem cum multis aliis.

649 7 εἴπερ] ἤπερ. Wolf.

661 23 μὴ παθεῖν] μή τι παθεῖν. Markland.

733 11 αὐτῷ τῶν νόμων] αὐτῷ ὑπὸ τῶν νόμων. margo Lutet.

SECT. XXXII.

Nomina prænumeratorum.

Provinciam in edendo Demosthene mihi sumsi atque delegi ultro perquam arduam et duram, cum aliis multis de causis, quas repetere nil juvat, jam supra plerasque commemoratas, tum hac maxime, quod fatali quadam necessitate mihi evenerit, ut ætas degenda esset iis in terris, eosque inter homines, quos parum græca curare necesse est ex eo arbitrari, quod librarii nostrates ad excudendos libros græcos nullis precibus, nullis conditionibus adduci possint. Non equidem infitiabor, aliquot ab hinc annis cœpisse hac in urbe libros nonnullos græcos edi, sed neque multi sunt illi, et verum si velint eorum editores fateri, nescio an ne ipsi quidem dissimulaturi sint, eos ære periculoque suo excusos esse. Ego equidem, quæcunque aliorum est seu sors, seu felicitas, inexpugnabilem habui pæne tota mea vita librariorum pertinaciam et duritiem, et aversionem a me meisque conatibus literariis, ut necesse habuerim, quæcunque edidi, quæ pauca sunt, ut in re familiari perquam modica, ea meo ære et periculo excudenda dare. Unde, id quod facile est existimatu, magnam rei domesticæ jacturam retuli; quam tuli, ut potui, satis æquo animo. Demosthenem autem, et eum quidem tot necessariis ornamentis atque instrumentis auctum, pari modo insanum fuisset, si conatus essem edere. Quare proposui biennio ante conditionem studiosis græcarum literarum, ut sumtus necessarios facientem me pecunia collaticia adjuvarent. Sed surdas pæne ubique habui aures, portasque clausas, sive communi quodam hominum, qui nunc sunt, erga literas græcas frigore, sive infamia cœpti, quod alii, si qui ejusmodi subscriptiones proposuissent, credulorum crumenas cum emunxissent, verbis suis fide non præstita rem in se bonam in suspicionem atque invidiam adduxissent; sive denique erga me nescio qua hominum malevolentia, et suspicacitate atque animorum a me abalienatione. Adhuc quidem, magis etiam, quam exspectaveram, in hoc tanto, tam salutari, tam necessario, tam sæpe flagitato et votis omnium expetito molimine desertus pæne ab omnibus, etiam ab amicissimis, fui, quamquam bene de eo sæculo nunquam speravi, quod usu novi, ventri, ganeæ, luxui, libidinibus, cupiditati et avaritiæ deditum, in equos, in canes, in scorta, in aleam, in cantrices, in scenicos, in nugas, in res quasque turpes, et corpori, famæque et rei denique familiari detrimentosas furiose suas opes prodigere, in res autem divinas humanasque præclaras publiceque salutares, patriæ gloriosas, et ad omnem memoriam splendidas futuras vel obolum erogare reformidare, tanquam

si in puteum abjiciant. Quanquam ad hoc quidem opus meum demosthenicum qui symbolam conferunt, eamque non enormem, per minutas partes, pecuniam hi suam non perditum eunt, sed magno cum fœnore paulo post recuperatum. Ecquem non plane pauperem gravet impensa pistolæ dimidiæ (cujus valor ducatum hollandicum nondum æquat) in volumen græcum, cujusmodi hoc est, sex mensibus ante erogata, cujus æquivalens paulo post sit recuperaturus? Ego quidem, qui publica commoda meis privatis semper antehabui, non spe divitiarum quærendarum hoc opus suscepi; quæ his profecto artibus non quæruntur; abhorret quoque animus ab impostura; etiamsi velim alios decipere atque emungere, desertus sum ab audacia et impudentia, et calliditate. Ingenium mihi ad fraudes hujusmodi est tardius atque stupidius, et timidius etiam. Satis habebo, si sumtus, quos in hoc tantum, tot volumina impleturum opus erogabo necessario, recuperavero. Lucubrationes a me hoc in opus per tot annos impensas acres et assiduas reipublicæ literariæ lubens et lætus condonabo. Denique causa nulla est, cur metuant redemtores, ne si quid humani mihi contingat, opus abrumpatur. Quamquam enim in dies alia addo, alia muto, ut dies diem docet, ita tamen pleraque in mundo et parato sunt, ut, si vel hodie meum me fatum aufferat, cœpta tamen tela continuari possit, uxore non passura, aut existimationem meam minui, aut emtorum spem falli. Præterierant octodecim menses a publicato illo programmate, de quo supra §. 22. dicebam, quum, incipiens jam de bono successu mei conatus desperare, decernerem, paucis illis, qui pecuniam prænumerassent, (sex ferme numero erant) pecuniam cuique suam remittere. Sed intercessit uxor, quæ tametsi cerneret, commoda ipsius sua tam periculoso et ancipiti cœpto minui, aut certe in discrimen dari, me tamen hortata est, ut, confisus dei auxilio, qui invia complanare, dubiisque et desperatis rebus insperatam salutem afferre nosset, fidem datam liberarem reique publicæ ne deessem, et melius, quam solerem, de liberalitate hujus sæculi sperarem. Ab ea igitur impulsus et permotus rem meam in discrimen dare ausus sum, chartas emi, conduxi typographum, excudendum opus dedi. Interim paulo plures atque plures prænumerantes coierunt. Parum tamen quid est æs ab iis collatum ad id, quod mihi de peculio meo dependendum fuit. Et profecto ni plures numero inposterum coalescant, necesse habeo telam hanc in secundo statim volumine, posteaquam totum Demosthenis textum edidero, abrumpere. Quod si tamen vel tantum ex hujus primi voluminis distractione redierit, quod satis sit sumtibus in id factis compensandis, impiger et deo fretus stadium, quod ingressus sum, decurram, quoad vita viresque supererunt. Secundum volumen certo certius sub finem Septembris hujus anni 1770. prodibit. Exteri si meum sibi

Demosthenem redemtum velint, recta via per litteras ut mecum agant rogo. Nomina Prænumerantium, qui interea temporis accedent, illi volumini subjicientur. Quos ad hoc diei (excuduntur hæc die 20. Aprilis 1770.) habeo in tabulis prænumerantes, sunt hi.

Abresch, Professor Zwollæ.
Andre, Göttingensis.
Bang, A. M. et V. D. M. Marpurgi.
Boden, Professor Wittebergensis.
Brunck, Consiliarius regis Christianissimi, Strasburgi, in totum opus.
Cober, Conrector Gymnasii Budissani. tria exemplaria.
Culencamp, Professor Göttingensis.
Eck, Professor Lipsiensis.
Eyring, Rector Gymnasii Götting.
Froriep, Professor Lipsiensis.
Gottleber, Rector Annabergensis.
Harles, Professor Erlangæ, duo exempl.
Heinze, Rector Gymnasii Luneburg. tria exemplaria.
Heyne, Professor Göttingensis, duo exempl.
Hibner, Bernensis.
Hiller, Professor Witteberg.
Hoffmann, A. M. illustris Moldani apud Grimmam Tertius.
Hübler, A. M. Conrector Scholæ Freybergens.
Kranoldus, Superintendens Graefenhaynichensis.
Krebs, Rector illustris Moldani, Grimmæ.
Meisner, A. M. et Collega Scholæ Cruciatæ Dresdæ.
Morus, Professor Lipsiensis.
Mücke, A. M. Conrector illustris Moldani, Grimmæ.
Neuhaus, I. C. et civitatis Lipsiensis Prætor.
Niclas, Gymnasii Luneburgensis Conrector.
Randal, Glasgouiensis.
Rau, Professor Ultrajecti.
Reichart, A. M. illustris Moldani Grimmæ Cantor.
Schade, Anspachiensis.
Scharfenberg, A. M. Lipsiensis.
Schmidt, Dantiscanus.
Wencke, A. M. Darmstadiensis.
Wernsdorf, Professor Helmstadiensis.
Wyttenbach, Marpurgi.

JUVENTUTI ACADEMICÆ

SALUTEM.

Aliquot jam aguntur anni, cum in lucem prodiit Demosthenis Orationum Philippicarum Editio nitida, quam in usum vestrum duo in hisce Ædibus eruditi homines procurarunt. Ad istius multiplici jam experientia comprobatam normam cum hanc nostram Æschinis Demosthenisque Orationum ἀντιπάλων Editionem conformare statuissem, in nonnullis tamen deflectendum inde mihi esse existimavi: de quibus, deque Versionis simul hujus Notarumque ratione ac structura, paucis vos esse præmonitos velim.

Interpretationes harum Orationum insigniores Latinæ circumferuntur tres: Wolfii, Lambini, et Editorum Oxoniensium, Foulkes et Friend. In his singulis cum multa reperiantur, quæ ad justæ Interpretationis laudem conducunt, aliqua tamen superesse vel lenissimus earum rerum fatebitur æstimator. Ingratum equidem semper, et liberali ingenio indignum opus est, siquid illorum hominum, qui in eadem tecum palæstra desudarunt, negligentia fudit, curiosius excutere, et in vulgus indicare: omnium vero minime me deceret, qui alienæ potius industriæ quam propriæ eruditionis fœtum expromam. Sufficiat igitur, si, quæ sint quæ in unoquoque istorum Interpretum desiderem, summatim et usque eo tantum perstrinxero, dum ratio probabilis existat, cur in his vertendis nullius demum vestigia per omnia sim consectatus.

Ac primo Oxonienses illos, quorum vulgo Interpretatio inter manus versabatur, immoderatioris et juvenilis cujusdam in convertendo licentiæ, et olim a doctioribus plerisque hominibus arcessi animadverteram, et ipse cum in hoc opus penitius introspicerem, non potui non creberrime incusare. Dum enim numeros captant, et dicendi lepores ambitiosius aucupantur, sententiis tantum adhærent, verba verborumque ordinem servandi religionem ita plerumque contemnunt, ut provectioribus quidem in his literis satis fortasse faciant, ad rudiorum Græceque discentium usum haud multum certe conferant. Neque tamen in Auctoris sensibus efferendis usque adeo fidem commendant suam, ut non et frequenter titubare eos, multaque ab iis humanitus excidisse promptum sit ostendere: quæ tamen ab aliis investigari malo, quam ut in iisdem ipse excutiendis ingratam operam impendam.

Summam sane religionem, mihi vero etiam immodicam ad interpretandum attulisse videtur fidem Hieronymus Wolfius. Diligen-

tissimus quippe Interpres, ab Auctoris latere ne punctum quidem temporis dimoveri sese passus, non sententias solummodo appendit, verum etiam verbis annumerat ubique verba; eundemque dictionum ordinem tam anxie tamque pertinaciter conservat, ut sæpenumero etiam obscurum, horridum certe et incomptum, nobis exhibeat Oratorem. Enimvero, quod ad situm collocationemque attinet verborum, cum temere et absque necessitate ab exemplaris sui forma recedendum non sit, dandum tamen aliquid aurium est voluptati, neque committendum, ut scrupulosa et servili imitatione, omnis illa, qua divini nos permulcent Oratores, numerorum pereat concinnitas.

In contrariam huic prorsus reprehensionem incurrit Dionysius Lambinus. Fidus, elegans, disertus; utinam et pressum dicere licuisset Interpretem! Verum ejus, qua plurimum pollebat, comptæ Latinitatis studio, beneque dicendi copia in transversum actus, extra modum metasque omnes excurrit, et nitorem Æschinis et Demosthenis δεινότητα profusissima verborum luxurie pariter labefactavit. Ardua complanat, pressa dilatat, mollit incitata; singulas ferme dictiones Græcas duabus aut etiam pluribus reponit Latinis, ut geminet propemodum et conduplicet Archetypum. Quod si suo hic ingenio aliquantum esset moderatus, neque supervagantibus ipse surculis falcem denegasset, quæ fuit homini diligentia in assequendis Græcis, et inexhausta lectissimorum verborum copia, omnes profecto boni Interpretis numeros explevisset. Hujus igitur Ego vinetis putator qualiscunque accessi: dedi operam, ut luxuriantem eam in dicendo ubertatem comprimat, et inserta quasi depascat exilitas Wolfiana: neque siquid in Oxoniensium aliorumve Interpretum Latinorum operibus vel se venustate commendaret vel robore, traducere in nostra dubitavi: ita nimirum ratus fore, ut sincerior multo puriorque exsurgat Interpretatio, quam si ineptæ ambitioni velificatus, ea quæ ab aliis bene dicta sunt, melius ipse dicere incassum contenderem. Multa etiam ad nos commoda invexit cum Gallica Interpretatio Tourellii, tum vero spectatissima illa Versio Itala, ab Hieron. Ferro, Senatore Veneto, concinnata, quam diu frustraque a me quæsitam, vir comitate pariter et politiori literatura instructissimus, A. Askew, M. D. Londinensis, mecum, sibi licet ignoto, per literas rogatus, humanissime communicavit.

Textum Græcum Æschinis ex luculenta Editione Hen. Stephani, Demosthenis, ex ea quam Lutetiæ typis mandavit Benenatus, ut plurimum expressi: collatis interim diligenter, et siquando visum est, adhibitis, emendationibus Cl. Taylori: verum paucis illis quidem, et summa cum brevitate propositis. Quotus enim quisque lectorum est, qui dummodo sibi Auctoris sensus claros, et quoad fieri potuit defæcatos, ob oculos sistas, aut omnino curat, quot eos ex Codicibus impressis manuve scriptis elicuisti, aut non saltem, ut istiusmodi de Variantibus Lectionibus disceptatiunculæ ad calcem rejiciantur operis, exoptat; neve iis Editor cum Annotationibus quæ ad Auctorem ipsum pertinent illustrandum, conjunctis, restinguat animos, quos ardentes acceperit?

Quod ad Notas attinet, earum magnam sane partem ex Commentariis descripsi longe eruditissimis Joannis Taylori: cujus ego laudibus libenter indulgere velim, siquidem id aut destinati operis angustiæ paterentur, aut ipsius utique hominis pervulgatissimum apud literatos omnes nomen et celebritas. Annotationes, quæ aliunde petuntur, singulas (subinde brevitatis causa in compendium actas) Auctoris nomine signavi: plurimas de proprio penu deprompsi: Interpretationi denique omnes subjeci, Græcarum paginarum titulis inscriptas: ut neque tyroni foveant negligentiam, si textum comitentur, neque seorsim (quod usitatius) relegatæ, negotium facessant. Archæologia in his Commentariis et Historia parcius attinguntur, cum illam quidem Potterus, hanc vero, quantum ad earum quæ hic tractantur rerum notitiam satis sit, egregie adornavit in Vita Philippi Lelandus noster: quod sane utilissimum opus iterum ac sæpius, me judice, versabit, quisquis ad hos perennes Eloquentiæ fontes rite imbutus instructusque volet accedere.

JUVENTUTI ACADEMICÆ

SALUTEM.

INTEGRAM hanc Orationum seriem quas Demosthenes in Philippum habuit, nec inutilem fore duximus, nec vobis ingratam: præsertim, cum Philippicarum libellus, qui Glascuis prodiit non ita pridem, spes vestras prorsus fefellit; mendis nempe compluribus inquinatus. Codicem Morellianum præcipue, alios melioris notæ, nonnunquam, expressimus: quin et harum lectionum, quas e codicibus manuscriptis collegit Morellius, pauculas admisimus. Ipsas Orationes eo tandem ordine dispositas invenietis omnes, quem præfinivit Dionysius Halicarnasseus in epistola sua ad Ammæum. Interpretatione utimur Wolfiana; ea vero plurimis in locis castigata, ubi authoris sensum aut minus accurate, aut perperam reddidisse videtur. Et, ut subsidii aliquid præterea vobis adesset, Notas adjecimus, paucas jam primum editas, plurimas autem ex iis, quas præbuere Ulpianus, Wolfius, interpretes Gallici Tourellius et Olivetus, necnon Mountneius noster, vir literis instructissimus, qui, cum apud Cantabrigienses commoratus est, Philippicam orationem

primam et tres Olynthiacas nitidissime edidit. Argumenta in orationes hasce quatuor priores, quæ ille ex Tourellio reddidit, interpretationi huic nostræ accedunt; et exemplo moniti, reliqua ipsi supplevimus. In Notis, habita est brevitatis ratio. Quicquid Geographiam, quicquid Archæologiam spectat, quicquid denique Historiam perlegenti primo intuitu se præbet, aut præterimus, aut parcius attingimus. Haudquaquam etenim suspicari fas est, vos hasce Orationes adituros, nisi his rebus omnibus penitus perspectis.

Hæc sunt, quæ vobis præmonenda putavimus. Quod si quid oculis nostris se subduxerit, aut si quid ausi simus infelicius, id benigne condonetis. Valete.

IISDEM

S. D. J. STOCK.

Quid in hac altera Editione præstitum sit, Juvenes Academici, paucis accipite. Græca ex Editionibus Venetis Aldi et Feliciani cum Parisina Benenati collatis excuduntur. Interpretatio Wolfiana, adhibitis Versionibus Nicolai Carri, Lucchesinii, et aliorum, ita multis in locis emendatur, ut jam quasi nova exsistat. Priorum Editorum Annotationibus pauca, quæ deesse videbantur, adjeci; quæ asterisco signata, et litera S subscripta, statim sese produnt. Annotationes denique omnes Interpretationi subjiciuntur, Græcarum paginarum titulos præ se ferentes: quemadmodum nuper factum est cum Æschinis et Demosthenis Orationes de Corona adversarias typis mandavi. Data enim opera est, ut binæ istæ quasi coaleant Editiones; quo præstantissimæ, plurimoque hominum sermone celebratæ, Demosthenis Orationes uno vobis intuitu subjaceant. Olynthiacarum ordinem, quem monente Dionysio Halicarnasseo, priores secuti sunt Editores, non esse mutandum censui: quia haud magni sane momenti res est, cum omnes eodem anno Olynthiacas habitas fuisse constet; et secundum hunc ordinem citavit eas vir doctiss. deque re literaria optime meritus Lelandus, in opere suo, Demosthenem legentibus apprime necessario, Vita Philippi Regis.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ

ΠΡΟΣ

ΑΝΘΥΠΑΤΟΝ ΜΟΝΤΙΟΝ

ΑΞΙΩΣΑΝΤΑ ΑΥΤΟΝ ΓΡΑΨΑΙ ΟΙ ΤΟΝ ΤΕ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΒΙΟΝ ΚΑΙ ΤΑΣ ΑΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΑΥΤΟΥ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.

α΄. Ἐπειδή, κράτιστε ἀνθυπάτων Μόντιε, κατὰ τὸν Ὁμηρικὸν Ἀστεροπαῖον περιδέξιος τὰ εἰς λόγους ὤν, πρωτεύεις μὲν ἐν τῇ Ῥωμαίων φωνῇ καὶ τῆς παρ᾽ ἐκείνοις παιδείας ὁμολογουμένως τὸ πρεσβεῖον ἀνήρησαι, ἀμελεῖς δὲ οὐδὲ τῆς Ἑλληνικῆς, ἅτε καὶ ἐν αὐτῇ διὰ τὸ τῆς φύσεως μέγεθος ὑπερέχειν δυνάμενος, ἀλλὰ περί τε τοὺς ἄλλους διατρίβεις καὶ περὶ τὸν τελεώτατον τῶν Ἑλληνικῶν ῥητόρων τὸν Δημοσθένην, καὶ δὴ [1] καὶ ἠβουλήθης τὰς ὑποθέσεις

[1] καὶ ἡμᾶς ἐβουλήθης

Præter Libanium, Antiochiæ natum 314. p. Ch., Plutarchus vitam, et Lucianus encomium Demosthenis scripserunt: elogia veterum scriptorum de Nostro habet ed. Lutet. et H. Wolf. Rudig.

Κράτιστε ἀνθυπάτων] Ἀντὶ τοῦ, κράτιστε ἀνθύπατε. Wolf.

Κατὰ τὸν ὁμηρικὸν] Ut Homericus ille Asteropæus, de quo Iliados φ. [v. 163.] Ἥρως Ἀστεροπαῖος, ἐπεὶ περιδέξιος ἦε. Facit autem eum Pelegonis cujusdam filium. Idem.

Ἀστεροπαῖον] *Asteropæus*, utraque manu exercitatus, (cf. Hom. Il. XXI. 163.) in proverbii locum abierat. vid. Athenæ. I, 1. C. Eust. ad Hom. l. l. explicat περιδέξιος per ἀμφιδέξιος, unde fortasse hoc in marg. Lut. fluxit. Rudig.

Περιδέξιος] Ἀντὶ τοῦ ἀμφιδέξιος, *ambidexter*. utinam hujus Montii exemplum proceres nostri imitarentur. Contrarium hujus citatur ex Aristophanis ταγηνισταῖς, ἀμφαρίστερος de homine prorsus inepto ad omnia: sicut illud singularem ingenii dexteritatem complectitur. Wolf.

Τὰ εἰς λόγους] Ἀντὶ τοῦ, ἐν λόγοις, κατὰ τὰ εἰς λόγους ἀνήκοντα, ambidexter in utriusque orationis, tam Græcæ quam Latinæ, facultate. Idem.

Τὰ εἰς λόγους] *Quæ pertinent ad litterarum studia*. Gregor. habet: οἱ ἀμφὶ τοὺς λόγους i. e. litterati homines; de usu præpos. εἰς cfr. Herodot. V, 49. Xen. Cyr. VI. 4. 5. τὰ εἰς πόλεμον. Rudig.

Καὶ τῆς παρ᾽ ἐκείνοις παιδείας] Quid vero Romani habuerunt in ullo disciplinarum genere suum? aut quod a Græcis non fuerint mutuati? Id quod nec Cic. 1. Tusc. procemio dissimulat, cum hac tamen appendice: suum semper judicium fuisse, omnia Romanos, aut invenisse per se sapientius, quam Græcos: aut accepta ab illis, fecisse meliora, &c. Wolf.

Τὸ πρεσβεῖον ἀνήρησαι] Τὸ πρεσβεῖον, Suida interprete, τιμὴ καὶ γέρας est: interdum etiam *grandior ætas*, τὴν βασιλείαν κατὰ τὸ πρεσβεῖον λαμβάνει, filius natu maximus. Idem.

Ibid.] Ἀναιρεῖσθαι πρεσβεῖον dicitur de eo, qui munus honorarium, palmam, accipit. Rudig.

Περί τε τοὺς ἄλλους] Περὶ innuit notionem *versandi* in aliqua re, ut in hac vit. §. δ΄. Plut. Aristid. I. ἡ περὶ τὸν οἶκον εὐπορία. Idem.

Καὶ δὴ καὶ] Secundum καὶ signific. *adeo*. cfr. Viger. p. 524. Hom. Il. I. 29. Idem.

Ἠβουλήθης] Scripsi ex Ald. ita W. et A. Quum Liban. §. γ΄. ἠδυνήθη et §. δ΄. ἐδυνήθη scribat, patet, eum in hac scriptura

τῶν τούτου λόγων ἀναγράψασθαί σοι, δεχόμεθα μὲν ἄσμενοι τὸ πρόσταγμα, ἴσμεν γὰρ ὅτι πλείω τὴν τιμὴν ἢ πόνον ἔχει· ἀρξόμεθα δὲ τοῦ συντάγματος ἀπὸ τοῦ βίου τοῦ ῥήτορος, οὐχ ὅλον αὐτὸν διεξιόντες,—περιττὸν γὰρ τοῦτο—, ἀλλὰ [1] τοσούτων μνημονεύσαντες, ὅσα δοκεῖ καὶ πρὸς κατάληψιν ἀκριβεστέραν τῶν λόγων συντελεῖν.

β'. Δημοσθένει τοίνυν τῷ ῥήτορι πατὴρ ἦν Δημοσθένης ἀνεπίληπτος τῷ γένει δοκῶν, ὡς καὶ Αἰσχίνης ἐχθρὸς ὢν μαρτυρεῖ· (εἴρηται γοῦν οὕτως αὐτοῖς ῥήμασι· "τούτῳ [2] πατὴρ ἦν Δημοσθένης ὁ Παιανιεύς, ἀνὴρ ἐλεύθερος· οὐ γὰρ δεῖ ψεύσασθαι") ἐργαστήριον δὲ οἰκετῶν μαχαιροποιῶν κεκτημένος, ἐντεῦθεν τὴν τοῦ μαχαιροποιοῦ κλῆσιν ἔλαβε. Τὸ μέντοι μητρῷον γένος τοῦ ῥήτορος οὐκ ἦν, ὥς φασι, καθαρῶς Ἀττικόν, Γύλωνος, τοῦ πάππου τοῦ Δημοσθένους,

[1] τοσοῦτον μνημονεύοντες

[2] πατὴρ μὲν ἦν

fluctuasse. Quare recepi lect. Ald. In Lut. ἐβουλήθης; idem rec. R. et B. De illo Atticismo vid. Thom. M. p. 258. Etym. M. 312. 12. IDEM.

Ἴσμεν γὰρ ὅτι πλείω τὴν τιμὴν ἢ τὸν πόνον ἔχει] Honos alit artes: quem si sperare licuisset, promissos et nos Demosthenis commentarios jampridem absolvissemus. Nunc Amphora cœpit institui, currente rota vix urceus exit. WOLF.

Πόνον ἔχει] Ἔχειν *in se habere*, mit sich führen. cf. Dem. Olynth. I. 2. 1. cf. Herm. ad Vig. 753. Schaef. et Bast. ad Greg. Cor. p. 985. RUDIG.

Συντάγματος] Σύνταγμα, liber, in quo omnia suo describuntur ordine. ἐκ λόγων τάγμα. Hesych. cf. §. γ'. συντετάχθαι. IDEM.

Περιττὸν γὰρ τοῦτο] Scilicet πρὸς τὴν νῦν ὑπόθεσιν. WOLF.

Τοσούτων μνημονεύσαντες] Lect. vulg. τοσοῦτον. Sed Codd. M. U. Y. Nn. apud A. et marg. Lut. τοσούτων, quod recepi, quum sequatur ὅσα. Idem R. A. B., sed W. vulg. Retinui μνημονεύσαντες, etsi præcedat διεξιόντες, nam hic scriptor non accuratus videtur esse in temporum consequutione observanda, quod colligi potest ex ἀγομένου §. β'., ἀπολώλεκε §. γ'. et διορθοῦσθαι §. γ'., si quidem hæ lectiones bene habent. Nam Codd. Bav. Aug. et marg. Lut. emendatricem, ni fallor, sapiunt manum: in his enim est μνημονεύοντες, quod R. et B. recc. RUDIG.

Συντελεῖν] Dicitur de iis, qui conferunt, sc. vectigalia; tum de rebus, quæ utilitatem præbent. IDEM.

Δημοσθένει] Demosthenes nat. Ol. 99. 4., mort. Ol. 114. 3. ætat. 60. De morte ejus v. Plut. vit. Dem. 29. IDEM.

Πατὴρ ἦν] A. ex Aug. post πατὴρ inseruit μὲν, quod non legitur in cett. edd., et fortasse fluxit ex Plut. Dem. 4. init.—*Æschinis* verba leguntur p. 561. Reisk. in or. c. Ctesiph. IDEM.

Ἀνεπίληπτος τῷ γένει] Οὔτε ξένος οὔτε ἔπηλυς, οὔτε μέτοικος, οὔτε μιξοβάρβαρος, οὔτε νόθος· ἀλλὰ γνησίως Ἀθηναῖος ἐξ ἀστοῦ καὶ ἀστῆς γεγονὼς, *honesto loco natus, genere reprehensionis experte*. WOLF.

Εἴρηται γοῦν] S. ὑπ' αὐτοῦ. Sed malim εἴρηκε, S. ὁ Αἰσχίνης. IDEM.

Τούτῳ πατὴρ ἦν] R. et B. post πατὴρ scripserunt μέν. Sed ed. Ald. Lut. W. et A. non habent, ita ut nesciam, unde illi hauserint, nisi ex ipso Æschine, apud quem hæc vox reperitur. Sed quum in eodem Æschinis loco sit ψεύδεσθαι et Liban. scripserit ψεύσασθαι, utroque in loco lectionem libror. a Nostro profectam esse existimo. Omnino cfr. Plut. c. 4. RUDIG.

Μητρῷον] Quæ de matre refert Lib., mutuatus est ex Æschin. l. c., qui narrat, Gylonem prodidisse Nymphæum [urbem Tauricam] et fugisse in Bosporum, ibique Scythissam in matrimonium duxisse. Sed Plut. l. l. dubitat, an hoc verum sit. Matrem in ædes patris 50 minas intulisse dicit Dem. in Aphob. I. p. 814. 11. [ed. Reisk.] IDEM.

φυγόντος μὲν ἐξ Ἀθηνῶν ἐπὶ προδοσίας ἐγκλήματι, οἰκήσαντος δὲ περὶ τὸν Πόντον κἀκεῖ γυναῖκα ἀγομένου Σκύθιν τὸ γένος, ἐξ ἧς ἦν τοῦ Δημοσθένους ἡ μήτηρ Κλεοβούλη. εἰς τοῦτο γοῦν ἄλλοι τε λελοιδορήκασι καὶ Αἰσχίνης, εἰπὼν ὡς ἄρα εἴη Σκύθης, βάρβαρος ἑλληνίζων τῇ φωνῇ. Περὶ [1] μὲν τοῦ γένους αὐτοῦ τοσαῦτα εἰρήσθω· ὀρφανὸς δὲ καταλειφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς κομιδῇ νέος, ἦν μέν, ὥς φασιν, ἀσθενὴς τῷ σώματι καὶ νοσώδης, ὥστε μηδὲ εἰς παλαίστραν φοιτῆσαι, καθάπερ πάντες οἱ τῶν Ἀθηναίων παῖδες εἰώθεσαν· ὅθεν καὶ ἀνδρωθεὶς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν εἰς μαλακίαν ἐσκώπτετο καὶ Βάτταλος ἐπωνυμίαν ἔσχεν. Ἱστόρηται γάρ, τινα Βάτταλον Ἐφέσιον αὐλητὴν γενέσθαι, ὃς πρῶτος ὑποδήμασι γυναικείοις ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐχρήσατο καὶ μέλεσι κατεαγόσι, καὶ ὅλως τὴν τέχνην ἐμάλθαξεν·

[1] μὲν οὖν τοῦ

Ἐπὶ προδοσίας ἐγκλήματι] *Ob crimen proditionis*, quod tam late patuit apud Græcos, ut non modo ii, qui prævaricati essent, et hostibus operam navassent, aut alioqui negligentius rem gessissent, sed ii etiam qui quos tueri debebant, destituissent, προδόται dicerentur: adeo ut Demosthenes, etiam προδόντος τὸν Πασίωνα τοῦ ὀφθαλμοῦ dicat, et alii ad inanima quoque ut scutum aut gladium transferant. Vide Suidam nostrum in voce προδότης, a quo Polybii προδότου descriptio citatur. WOLF.

Ἐπὶ—ἐγκλήματι] *Propter* accusationem, cfr. §. δ'. 4. ἐπὶ τοῖς λόγοις. Matth. Gr. gr. p. 859. RUDIG.

Πόντον] Ex Æschin. l. c. patet, intelligendum Cimmerium Bosporum. vid. Steph. Byz. s. Πόντος p. 559. IDEM.

Ἀγομένου] Aut est ἐναλλαγὴ χρόνου, aut legendum ἀγαγομένου videtur: etsi ἠγόμην καὶ ἀγόμενος etiam ἀορ. β. esse potest. WOLF.

Ἀγομένου] Tuitus sum lect. Codd., B. scripsit ἀγαγομένου. vid. ad §. α'. *in fin.* RUDIG.

Σκύθιν τὸ γένος] Ut Ovid. 15. Metamorph.

—Sparsæ quoque membra veneno
Exercere artes Scythides memorantur
easdem. WOLF.

Εἰς τοῦτο—Αἰσχίνης] Τε—καὶ, cum, tum. Vig. p. 517. Præpos. εἰς utuntur Græci, *si qua res alicui vitio vertitur*, ita ut obtrectetur. Noster §. γ'. ἐσκώπτετο εἰς μαλακίαν. Plut. Dem. 4. εἰς τὸ σῶμα λέγεται σκωπτόμενος. Thuc. VIII. 88. βουλόμενος αὐτὸν εἰς Ἀθηναίων φιλίαν διαβάλλειν. Cfr. Duk. ad h. l. Æschin. hoc commemorat p. 563. RUDIG.

Περὶ μὲν τοῦ] Post μὲν Cod. Bav. Aug. οὖν, quod R. A. et B. inseruerunt; at quum hi Codd. non satis magnam fidem habeant, et οὖν interdum a librariis adjiciatur, lect. vulg. intactam reliqui. In or. Phil. I. c. IX. 4. nonnulli libri post μὲν præbent οὖν, et c. XII. 2. B. e textu post τούτων eandem vocem ejecit. IDEM.

Κομιδῇ νέος] Egit enim annum septimum, quum pater decederet. IDEM.

Ἀσθενὴς] Cfr. Plut. Dem. 4. IDEM.

Εἰς μαλ. ἐσκώπ.] Vid. ad §. β'. IDEM.

Βάτταλος] Ita legebatur ante Reisk., qui ex Codd. Bav. Aug. mutavit in Βάταλος [atqui certe per ττ scr. in ed. R.]. Secutus est B. et A. Æschin. p. 139. 142. Plut. l. l. exhibent per τ. Sed Suidas utroque modo: quare non ausus sum lect. vulg. mutare. Vid. Suid. s. βάταλος et βατταλίζεσθαι. Demosthenes etiam vocatus est *Argas* ob morosam et amaram indolem, teste Plut. l. l. et Suida. Suidas, cui assentitur Barton. ad Plut. 4., dicit, Demosthenem fuisse nominatum Battalum ob vestitum molliorem; sed Æschin. in Timarch. p. 142. hoc nomen illum tulisse monet ἐξ ἀνανδρίας τινός. IDEM.

Ὑποδήμασι] Aug. ἐσθήμασι. IDEM.

Μέλεσι κατεαγόσι] Μέλεα κατεαγότα, carmina fracta i. e. *carminum modi enervati*. IDEM.

ἀπὸ τούτου δὲ τοὺς ἐκλύτους καὶ ἀνάνδρους Βαττάλους ἐκάλουν.

γ'. Λέγεται δὲ τὴν πολλὴν καὶ σφοδρὰν ἐπὶ λόγους ὁρμὴν τὸν Δημοσθένην ἐντεῦθεν σχεῖν. Καλλίστρατος ἦν Ἀθηναῖος ῥήτωρ ἔνδοξος· οὗτος ἔμελλε δημοσίαν τινὰ δίκην ἀγωνίζεσθαι, φασίν, οἶμαι, τὴν περὶ Ὠρωποῦ. ὁ τοίνυν Δημοσθένης, παῖς ὤν, ἐδεῖτο τοῦ ἐφεστῶτος οἰκέτου συγχωρῆσαι παραβαλεῖν αὐτῷ τῇ δίκῃ· καὶ ὃς ἐπέτρεψεν. ἀκούσας δὲ οὕτω διετέθη, ὥστε ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας πάντα πάρεργα πρὸς τοὺς λόγους θέσθαι. Διδασκάλῳ δὲ χρησάμενος Ἰσαίῳ μάλα δεινῷ ῥήτορι, εἰς ἄνδρας ἐγγραφεὶς εὐθὺς ἀγῶνα κατὰ τῶν ἐπιτρόπων ἐνεστήσατο, κακῶς διῳ-

γ'. Λέγεται — σχεῖν] A. dicit: "omnes Codd., quos inspexi, ita ordinant: λέγεται δὲ τὸν Δημοσθ." Eod. modo in Bav.; sed R. et B. vulg. retinuerunt, quos secutus sum. Idem.

Ὁρμὴν ἐπὶ λόγους] Plut. c. 5. ὁρμὴ πρὸς λόγ. Idem.

Καλλίστρατος] *Callistratus*, Callicratis filius, Aphidnæus, celeberrimus suæ memoriæ orator, in accusando præcipue acerbus. Cfr. Demosth. d. fals. leg. 301. 18. 436. 13. Æschin. d. f. leg. 291. *Ruhnken.* hist. crit. gr. or. in Reisk. Orr. VIII. p. 140. Hanc de Oropo causam egit Ol. 103. 3. quum Dem. ageret annum 16. Idem.

Δίκην ἀγωνίζεσθαι] Plut. c. 5. ἀγωνίζεσθαι κρίσιν i. e. *litem agere.* Idem.

Τὴν περὶ Ὠρωποῦ] Hæc urbs inter Tanagriam et Atticam, in ditione Attica sita, sæpe in controversiam est vocata, quæ non prius cessavit, quam Philippus illam Atheniensibus redderet. Cf. Pausan. I. 34. 1. Hoc tempore Themiso et Theodorus, Eretrienses, collecta manu Oropum occuparunt, Chabria res male gerente; quare hunc Callistratus accusavit. Xen. H. G. VII. 4. 1. dicit, Oropum fuisse ab exsulibus captam. cfr. Suid. s. Ὠρωπία χώρα. Idem.

Ἐδεῖτο] Etenim audiverat, inter magistros convenisse, ut propter oratoris facultatem et causæ celebritatem judicio interessent. v. Plut. c. 5. Idem.

Τοῦ ἐφεστῶτος οἰκέτου] *Servum sibi præfectum*, id est, τοῦ παιδαγωγοῦ, ut nominat Plutarchus. Wolf.

Παραβαλεῖν αὐτῷ] In marg. Lut. est προσεισβαλεῖν, quod quidem interpretamentum sapit. παραβάλλειν neutrali sensu est *se admovere.* Philipp. in Epist. (apud Reisk. p. 163. 3.) scribit: βουλόμενος ταῖς ναυσὶν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον παραβαλεῖν. Quare non est, quod pro αὐτῷ recipiatur αὐτὸν, quod est in Aug. et M. apud A. Recte R. et B. vulg. tuiti sunt, nam αὐτῷ pertinet ad συγχωρῆσαι. Rudig.

Καὶ ὃς] *Tum ille.* cf. Vig. p. 24. et Herm. ad Vig. p. 706. sq. Idem.

Διετέθη] Διατιθέναι, *aliquem aliquo modo afficere.* Cf. Wolf. ad Lept. p. 463. ed. R. et Zeun. ad Vig. p. 300. Idem.

Ἰσαίῳ] Isæus floruit 400—356. a. Chr. Restant decem ejus orationes in Reisk. Orr. Vol. III. De ceteris præceptoribus Demosthenis vid. Suid. s. Δημοσθ. et Plut. 5. Idem.

Εἰς ἄνδρας ἐγγραφεὶς] W. et A. post ἄνδρας inserunt partic. δὲ, sed, quantum scio, nulla libror. auctoritate. Jam quum Noster non ubique justa utatur enunciationum junctura, cum R. et B. vulg. retinui, colo post ῥήτορι expuncto. Quod si admittitur, χρησάμενος non habet, quo referatur; neque ἦν cogitando addi velim, (v. Herm. ad Vig. p. 770.) quoniam hic scriptor duo participia conjungit in Argum. Or. Ol. I. (III.) v. 10. et eas particulas, quæ necessariæ videntur, omittit. cf. §. β'. Λακεδαιμονίων πρὸς Πελοπ.— εἰς ἄνδρας ἐγγράφεσθαι, *togam virilem sumere*, v. Demosth. p. 112. 25. ed. Reisk. Hac enim ætate ipsi licuit rem familiarem administrare. Idem.

Ἀγῶνα — ἐνεστήσατο] Ἀγ. ἐνίστ. *litem instituere.* Dem. p. 827. 3. ed. Reisk. dicit: ὁ τοιοῦτον ἀγῶνα ἐνστησάμενος. Bav. ἀνεστήσατο. Hanc causam egit Dem Ol. 104. 1., natus annos 18. Tutores a patre præscripti erant Aphobus, Demophon, Therippides: qui quum XIV talenta tractassent, post decennem curam LXX

κηκότων τὴν οὐσίαν αὐτοῦ. καὶ εἷλε μὲν αὐτούς· οὐ μὴν ἠδυνήθη πάντα ἀπολαβεῖν, ὅσα ἀπολώλεκε. Τοὺς δὲ λόγους τοὺς ἐπιτροπικοὺς εἰσὶν οἵ φασιν Ἰσαίου καὶ οὐ Δημοσθένους εἶναι, διὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ ῥήτορος ἀπιστοῦντες, (ὀκτωκαίδεκα γὰρ ἐτῶν ἦν, ὅτε πρὸς τούτους ἠγωνίζετο), καὶ ὅτι δοκοῦσιν οἱ λόγοι τὸ τοῦ Ἰσαίου πως ἐπιφαίνειν εἶδος. ἕτεροι δὲ νομίζουσι συντετάχθαι μὲν ὑπὸ Δημοσθένους, [1] διορθοῦσθαι δὲ ὑπὸ τοῦ Ἰσαίου. Οὐδὲν δὲ θαυμαστόν, εἰ ὁ Δημοσθένης ἠδύνατο [2] μὲν ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡλικίας συγγράφειν τοιούτους λόγους· (ἡ γὰρ ὕστερον ὑπεροχὴ καὶ τοῦτο πιστοῦται·) ἀπὸ δὲ νεαρᾶς ἔτι τῆς ἀσκήσεως τῆς ὑπὸ τῷ διδασκάλῳ τὸν ἐκείνου χαρακτῆρα πολλαχῇ μεμίμηται. Μετὰ μέντοι τούτους τοὺς ἀγῶνας βραχὺ τῇ ἡλικίᾳ προελθών, σοφιστεύειν ἐνεχείρησεν· εἶτα ἀπαλλαγεὶς τούτου, συνηγόρησεν ἐν δικαστηρίῳ. τούτοις δέ, ὥσπερ

[1] διορθῶσθαι

[2] μὲν καὶ ἀπ'

minas Demostheni reddiderunt; quare hic actionem X talent. iis scripsit. Cfr. Dem. or. in Aphob. I. Idem.

Εἷλε] Αἱρεῖν, convincere. cf. Æschin. p. 544. 3. Idem.

Οὐ μὴν — ἀπολώλεκε] Aphobus damnatus quum nihil æqui facere posset, Demosthenes in possessionem bonorum ejus venit; sed amissa non recuperavit. Pro ἀπολώλεκε B. scripsit ἀπολωλέκει: fontem hujus lectionis ignoro. Verum etsi h. l. plusquamperf. exspectaveris, tamen Liban. præt. vel propterea videtur usus esse, ut notionem huic voci subjectam non ad se, sed ad Demosthenem referret, hoc sensu: non poterat recuperare, quæ se dixit perdidisse. Quare lect. vulgatam non mutavi. Idem.

Τοὺς δὲ λόγους] Tutoriæ orationes exstant tres in Aphobum et duæ in Onetorem: hic enim, cui Aphobi soror nupta fuerat, Demosthenem e fundo vi ejecit. Idem.

Εἰσὶν οἳ] *Nonnulli*, ut ἔστιν ὅτε et alia ejusmodi. Vig. p. 234. Idem.

Ἐτῶν ἦν] Cfr. Matth. Gr. §. 372. 2. Idem.

Διορθοῦσθαι] Aut est ἐναλλαγὴ χρόνου, aut διωρθῶσθαι legendum. Wolf.

Διορθοῦσθαι] Hæc est lectio Codd. et Ald. Sed Lut. habet διωρθῶσθαι. idem W. Sequuti sunt R., A. et B. Retinui vulg. hoc sensu: *putant, orationes a D. factas corrigere Isæum*, nisi videatur scriptor tempora commutasse; vid. §. β'. μνημονεύσαντες et quæ ad h. l. notata sunt. Ceterum ipsi historici Græci interdum tempora commutant. cfr. Matth. Gr. §. 504. 1. Rudig.

Θαυμαστόν, εἰ] Non solum θαυμάζω construitur sequenti εἰ, (Matth. §. 608.) sed omnino ea verba, quæ eum animi affectum exprimunt, ex quo aliquid fiat aut factum sit, quod non exspectaveris aut optaveris, ut ἀγανακτέω. Plat. Crit. 1. πλημμελὲς εἴη ἀγανακτεῖν, εἰ δεῖ τελευτᾶν. Idem.

Ἡ ὕστερον ὑπεροχὴ] *Excellentia, qua postea floruit.* cfr. Vig. p. 376. a. Idem.

Μεμίμηται] Passivum ponitur pro activo, ut πεπολίτευμαι, ἐψήφισμαι, multaque alia. Matth. §. 496. 6. De hac imitatione Demosthenis v. Dionys. Halic. in Isæo p. 105. 1. 108. 36. ed. Sylb. Idem.

Σοφιστεύειν] Artem dicendi docere. cfr. Plut. Dem. c. 24. fin. Suidas dicit, Demosthenem ab instituto recessisse propter calumniam de Moschi filio, nobili adolescente, ortam. Idem.

Συνηγόρησεν] Hoc se fecisse non prorsus, sed postquam ad Rempublicam accesserit, negat Demosthenes, exceptione adversus Zenothenidem. [*ad fin.*] ἐμοὶ, inquit συμβέβηκεν ἀφ' οὗ περὶ τῶν κοινῶν λέγειν ἠρξάμην μηδὲ πρὸς ἓν πρᾶγμα ἴδιον προσεληλυθέναι, ἀλλὰ καὶ τῆς πολιτείας αὐτῆς τὰ τοιαῦτα ἐξέστηκα. Postrema hujus loci verba ambigua atque obscura sunt, et alibi

γυμνασίοις, χρησάμενος ἐπὶ τὸ δημαγωγεῖν καὶ τὰ τῆς πόλεως πράττειν ἦλθεν.

δ΄. Ἔτι κἀκείνων μνημονευτέον, ὅτι τραυλὸς μὲν ἦν τὴν γλῶτταν ἐκ φύσεως, τὸ δὲ πνεῦμα ἀτονώτερος· ἐξ ὧν ἀμφοτέρων συνέβαινε, φαυλοτάτην αὐτὸν τὴν ὑπόκρισιν παρεχόμενον οὐκ εὐδοκιμεῖν [1] τὸ κατ' ἀρχὰς ἐπὶ τοῖς λόγοις. διὸ καὶ πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα, τί ἐστι ῥητορική, ἀπεκρίνατο ὅτι ὑπόκρισις, δυσχεραίνων ὅτι διὰ ταύτην τῶν χειρόνων ἥττων ἐφαίνετο. Ἀλλὰ καὶ ταῦτα μελέτῃ κατώρθωσε καὶ ὅσα ἄλλα αὐτῷ πρὸς δημαγωγίαν ὑπῆν ἐλαττώματα· καὶ γὰρ δειλὸς ἦν [2] τὸ πρῶτον πρὸς τοὺς τοῦ δήμου θορύβους καὶ εὐκατάπληκτος, ὥστε εὐθὺς ἐξίστασθαι. διὰ δὲ τοῦτό φασιν αὐτὸν ἄνεμον ῥαγδαῖον τηροῦντα καὶ κινουμένην σφοδρῶς τὴν θάλατταν, παρὰ τοὺς αἰγιαλοὺς βαδίζοντα λέγειν, καὶ τῷ τῆς θαλάττης ἤχῳ συνεθίζεσθαι φέρειν τὰς τοῦ δήμου καταβοάς. Μνημονεύονται δὲ αὐτοῦ καὶ οἰκή-

[1] τοκαταρχὰς

[2] τοπρῶτον

tractanda. Wolf. *causas agere.* Rudig.

Γυμνασίοις] Γυμνάσιον, ipsa ratio qua vires exercentur. Xen. Œcon. 10, 11. dicit: ἀγαθὸν γυμνάσιον καὶ τὸ δεῦσαι καὶ τὸ μάξαι. Rudig.

δ΄. Τραυλὸς μὲν ἦν τὴν γλῶτταν] *Balbutiebat lingua.* cfr. Plut. v. Dem. c. 6. et 11. Ceterum cavendum, ne quis putet, Græcos hic aliquid supplevisse, etsi ex nostræ linguæ indole aliquid addendum est, quod explicationi inserviat: eaque videtur mens eorum fuisse, qui κατὰ supplerent. Nam accusat. absolutum ponunt Græci, si rem, qualis sit, describunt. Cf. Herm. ad Vig. p. 882. sq. Matth. Gr. Gr. §. 423. Idem.

Ἀτονώτερος] Quod in Aug. legitur ἀτονώτερον, debetur interpreti. Idem fere Cicero de se dicit in Brut. c. 91. Idem.

Ὑπόκρισιν] Ὑπόκρισις non solum significat *gestum histrionis,* sed etiam *actionem oratoris.* Idem.

Ἐπὶ τοῖς λόγοις] Male audiebat *ob dicendum.* ἐπὶ, ut ἐπὶ προδοσίας ἐγκλήματι §. β΄. λόγοι omnino *artem dicendi* exprimit. cfr. §. γ΄. Idem.

Ἐρωτήσαντα] Eadem de nostro refert Cic. Orat. c. 17. Idem.

Ἥττων ἐφαίνετο] Nam Plut. c. 6. refert: κατεγελᾶτο δι' ἀήθειαν τοῦ λόγου. Idem.

Μελέτῃ κατώρθωσε] Ἐπηνώρθωσε *studio correxit.* Complectitur autem id varias exercitationes, de quibus Plutarchus copiosius. Wolf.

Ὑπῆν ἐλαττώματα] Ὑπεῖναι, quod significat *manere,* (Demosth. p. 330. 4.) apud nostrum est *inesse.* Per ἐλαττώματα intelliguntur *incommoda ex defectu aliquo orta.* Plut. c. 11. similiter hæc: τοῖς δὲ σωματικοῖς ἐλαττώμασι τοιαύτην ἐπῆγεν ἄσκησιν. Rudig.

Δειλὸς πρὸς τοὺς—θορύβους] Vocatur, qui veretur, ut plebis tumultus sustineat. Demosth. p. 405. 18. ed. Reisk. dicit: τίνα δ' ἄτολμον καὶ δειλὸν πρὸς τοὺς ὄχλους φασὶν εἶναι; Idem.

Ὥστε εὐθὺς ἐξίστασθαι] Ἤτοι ἐκπλήττεσθαι, ἢ ὑποχωρεῖν, ἀπολιπόντα τὸ βῆμα. Wolf.

Τηροῦντα] Τηρεῖ, qui cavet, ne qua res ipsum fugiat. Demosth. p. 317. ult. φυλάττειν ἐμὲ καὶ τηρεῖν ἐκέλευεν. Id. p. 836. 5. ed. Reisk. τηρήσας τὴν τελευταίαν ἡμέραν. Rudig.

Βαδίζοντα] Hæc vox differt a τρέχειν, quum illa de lento, hæc de veloce incessu dicatur. Xen. Cyrop. II. 3. 14. ἡμεῖς καὶ τρέχειν καὶ βαδίζειν ἠναγκαζόμεθα. Idem.

Φέρειν] Infin. absolutus inservit consilio indicando. Xen. Cyr. VII. 2. 26. ἀποδίδωμι γυναῖκα ἔχειν. Matth. Gr. §. 535. a.

σεις κατάγειοι καὶ ξυρήσεις ἀπρεπεῖς, ἵνα δι' αἰσχύνην μὴ προΐοι τοῦ τῆς οἰκίας δωματίου· καὶ ὡς οὐδὲ τὰς νύκτας ἐκάθευδεν, ἀλλὰ διεπονεῖτο πρὸς φῶς περὶ λόγους, ὅθεν καὶ Πυθέας σκώπτων ἔφη τοὺς λόγους τοῦ Δημοσθένους λύχνων ἀπόζειν. πρὸς ὃν ὁ Δημοσθένης ἀστείως ἅμα καὶ πικρῶς· οἶδα, εἶπεν, ὅτι σε λυπῶ λύχνον καίων· διεβέβλητο γὰρ ὡς λωποδυτῶν νύκτωρ ὁ Πυθέας. Καὶ μὴν ὅτι τε ὕδωρ ἐπετήδευε πίνειν, ἵνα ἐγρηγορυῖαν μᾶλλον παρέχηται τὴν διάνοιαν, ἅπασιν ὡμολόγηται· παρειλήφαμεν δὲ κἀκεῖνο, ὡς καὶ ξίφος ποτὲ ἐκ τῆς ὀροφῆς ἀπήρτησε, καὶ ἱστάμενος ὑπὸ τοῦτο ἔλεγεν. ἐποίει δὲ τοῦτο δι' αἰτίαν τοιαύτην. ἐν τῷ λέγειν ἀπρεπῶς τὸν ὦμον εἰώθει κινεῖν· ὑπερεκρέμασεν

Viger. p. 205. Imitati sunt poetæ Latini. Virg. Æn. V. 248. Idem.

Κατάγειοι] Quæ de subterraneo habitaculo et tonsione dicit, ea narrat Plut. c. 7. Quinctil. X. 3. Idem.

Ἵνα—δωματίου] Optativ. (προΐοι) ponitur, quoniam in enunciatione præcedente inest ratio temporis præteriti: dicitur sub terra *habitasse.* Herm. ad Vig. 850. Herodi. 1. 17. ἵνα δὴ παίζειν ἔχοι, πρόεισι τοῦ οἴκου: quo quidem loco etiam usus genit. cum προϊέναι confirmatur. Idem.

Διεπονεῖτο πρὸς φῶς περὶ λόγους] *Exercebatur,* id est, exercebat sese in eloquentia, elucubrabat orationes suas. Sed quid si? πρὸς φῶς τοὺς λόγους. Wolf.

Πρὸς φῶς] *Ad lucernam.* πρὸς de tempore. Xen. Hell. V. 1. 9. ναυμαχίας δὲ πρὸς σελήνην γενομένης. Rudig.

Περὶ λόγους] Περὶ. vid. §. ά. ibique not.; non est quod hanc præpcsit., ut W. conjicit, deleamus. Idem.

Πυθέας] Hic Pytheas, popularitatis simulator, homo impuræ et libidinosæ vitæ fuit. Demosth. in ep. III. p. 1481. 14. ed. Reisk. eum vocat τὸν μέχρι τῆς παρόδου δημοτικόν, μετὰ ταῦτα δ' ἕτοιμον εἰς τὰ καθ' ὑμῶν πάντα. Plut. c. 8. hæc de illo: ἐλλυχνίων ἔφησεν ὄζειν αὐτοῦ τὰ ἐνθυμήματα (Demosth.). Ceterum Plut. responsum Demosthenis aliter enarrat, et hæc verba, οἶδα, ὅτι etc. facit (c. 11.) Demosthenem Chalco cuidam respondentem, qui lucubrationes illius ægre ferret. Quare Noster hæc videtur confudisse. Apud Lucian. Demosthenes hæc respondet: καὶ τουτὶ τὸ χωρίον τοῦ λόγου κοινὸν πρὸς τὴν ἐμὴν ὑπόθεσιν. Idem.

Ὅτι σε λυπῶ λύχνον καίων] *Urit odoratas nocturna in lumina cedros,* ait Virgilius. Fortasse, *scio,* inquit, *lucernam meam tibi esse molestam,* commodius verteris. Wolf.

Ὡς λωποδυτῶν] Ὡς adjunctum participiis indicat, rem illam, quæ describitur, ita ab aliis fuisse mente conceptam, ut ex participio intelligitur. Plat. Crit. c. 4. οἱ συκοφάνται ἡμῖν πράγματα παρέχουσιν, ὡς σε ἐνθένδε ἐκκλέψασιν. adde Demosth. Phil. I. c. IV. ὡς ἐγνωκότων etc. Neque solum genitiv. participior. sequitur, judice Viger. p. 559., sed alii etiam casus. Rudig.

Ὕδωρ] Ipse fatetur, se aquam bibisse, Phil. II. ὡς ἐγὼ μὲν ὕδωρ πίνων εἰκότως δύσκολός τις εἰμὶ ἄνθρωπος. In hanc rem narrat Lucian. Demadem dixisse: ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πρὸς ὕδωρ λέγοιεν, τὸν Δημοσθένην δὲ πρὸς ὕδωρ γράφειν. Idem.

Ἵνα — παρέχηται] Conjunct. post tempus præteritum ponitur, si res non talis describitur, quæ fieri possit, sed quæ vere fiat. cf. Matth. Gr. gr. §. 518. Idem.

Ὡμολόγηται] *Convenit.* Xenoph. Anab. VI. 3. 9. τὰ ἄλλα ὡμολόγητο αὐτοῖς. Post hanc vocem W. et A. plene interpungunt: R. et B. commate, at loci natura requirere colon videtur. Idem.

Ἐκ τῆς ὀροφῆς] Germani vocamus convexum aut tectum interius conclavis, die Tillen: quo uno Latino vocabulo dici queat, non video, nisi forte apud Horatium, *Nec aureum renidet in mea domo lacunar,* sit χρυσῆ ὀροφὴ, κατὰ συνεκδοχήν. Wolf.

Ἐκ τῆς ὀροφῆς] Ὀροφὴ tectum intra parietes inclusum. Poll. 1. 80. τὸ ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ὀροφὴ καλεῖται. Rudig.

Ὑπὸ τοῦτο] Marg. Lut. τούτῳ, ex correctione. Xenoph. Anab. I. 10. 14. hæc: ὑπὸ αὐτὸν (λόφον) στήσας τὸ στράτευμα. Idem.

σὺν τοῦ ὤμου τὸ ξίφος ἐν χρῷ, καὶ οὕτω τῷ δέει τῆς πληγῆς ἐδυνήθη κατασχεῖν ἑαυτὸν ἐπὶ τοῦ πρέποντος σχήματος.

έ. Ἀναγκαῖον δὲ διηγήσασθαι καὶ ὅπως εἶχε τά τε τῶν Ἑλλήνων καὶ τὰ τῶν Ἀθηναίων πράγματα, ὅτε ἐπὶ τὸ δημαγωγεῖν ἦλθε Δημοσθένης. Θηβαῖοι Λακεδαιμονίους ἄρχοντας τῶν Ἑλλήνων καὶ μεγίστην δύναμιν ἔχοντας ἐν Λεύκτροις τῆς Βοιωτίας μάχῃ νικήσαντες [1] αὐτούς, παρῆλθον εἰς ἰσχύν, καὶ μετ' ὀλίγον πρὸς Φωκέας πόλεμον ἐξήνεγκαν. ἦσαν δὲ οἱ Φωκεῖς ἔθνος ὅμορον τῇ Εὐβοίᾳ, πόλεις ἔχον δύο καὶ εἴκοσιν. οὗτοι δὲ καταλαβόντες τὸν τοῦ Πυθίου ναόν, πλησίον ὄντα, ἐσύλησαν· ἀνθ' ὅτου καὶ οἱ Θηβαῖοι πόλεμον ἐξήνεγκαν πρὸς αὐτούς. Ἐπολέμουν δὲ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι

[1] , *αὐτοὶ

Ἐν χρῷ] Ut extremam cutem attingeret. Idem.

έ. Τά τε τῶν Ἑλλήνων καὶ] Hæc verba neque apud W. neque apud A. leguntur; neuter omissionis rationem reddidit: a Codd. et cett. edd. non absunt. Idem.

Ὅτε ἐπὶ τὸ δημ.] Accessit Demosth. ad rempubl. quum ageret annum æt. XXVII. Olympiad. CVI. 2. vid. Plutarch. c. 11. Idem.

Ἐν Λεύκτροις] Pugna Leuctrica pugnata a. 327. a. C. Idem.

Αὐτοὺς] Hæc est lectio vulgata, pro qua R. recepit αὐτοὶ, interpunctione facta post νικήσαντες, quod se dicit effecisse ex αὐτοῖς in Bav. Sed utrum αὐτοὺς an αὐτοὶ facilius potuit abire in αὐτοῖς? Sequutus B. A. notat se accepisse αὐτοὶ ex Fel. Sed quum pronomen αὐτὸς repetatur, etiamsi substantivum, ad quod refertur, in eadem sit enunciatione collocatum, h. l. αὐτοὺς retinendum esse putavi: exempla vide apud Matth. Gr. gr. §. 167. 2. Viger. p. 171. Idem.

Παρῆλθον εἰς ἰσχὺν] *Potentiam assecuti erant.* Dionysius in vita Isocratis, τὰ μετὰ Θηβαίων πράγματα ἤνθει τε, καὶ εἰς μέγεθος ἀρχῆς προεληλύθει. Wolf.

Παρῆλθον] Marg. Lut. προῆλθον. Non negari potest, hunc scriptorem, quum vellit exprimere notionem potentiæ, quam quis nactus sit, uti voce προέρχεσθαι. cfr. Argum. in Olynth. I. (III.) et Arg. Orat. Megalopol. μηδὲ εἰς ἰσχὺν προελθόντας Λακεδαιμονίους. Sed ex his ipsis locis fortassis lectio marginalis fluxit: et quum §. γ'. Noster dicat εἰς βασιλείαν παρῆλθε, non ausus sum vulgatam mutare, etsi altera lect. magis arrideat. Rudig.

Ἔθνος ὅμορον τῇ Εὐβοίᾳ] Bœotiæ certe propior quam Eubœæ Phocis est, utcunque codices consentiant. Wolf.

Τῇ Εὐβοίᾳ] Ead. marg. habet Βοιωτίᾳ. quam lectionem quis non lubenter amplectatur, quum sensus eum postulet? Recepissem, si majorem illi fonti haberem fidem. Ipse auctor videtur hæc nomina confudisse. Rudig.

Οὗτοι δὲ καταλαβ.] Phocenses violatæ religionis condemnati, quod sacrum agrum arassent, recusabant, suadente Philomelo, summam, quæ iis erat imposita, solvere: ille, fœdere cum Spartanorum rege, Archidamo, inito, Delphos occupat et Thracidas interficit. Qua de causa Thebani Olymp. CVI. 2. bellum illis intulerunt. vid. Diod. Sic. XVI. p. 522. B. ed. Steph. Plut. Dem. 12. Demosth. de coron. §. ζ'. Idem.

Καὶ οἱ Ἀθηναῖοι] B. delevit οἱ; quum nullam hujus mutationis reddiderit rationem, non sequutus sum. Bellum sociale inde originem duxit, quod cum ceteri duces, tum Chares, bellum illaturus Pheræis, socios offenderat: hinc Chii aliique extiterunt vindicias ejus rei sumturi. cf. Diod. Sic. XVI. p. 521. B. et Demosth. or. de Rhod. libert. §. β'. dicit: συνέστησαν ἐφ' ἡμᾶς τὸν τελευταῖον τουτονὶ πόλεμον. Quæ oratio quum a. 352. sit habita et auctor hoc bellum dicat τελευταῖον, videtur adhuc gestum fuisse hoc tempore. Compositum est, auctore Diod. Sic., quum Athenienses audirent, Persas defectoribus subsidia promisisse. Idem.

τὸν συμμαχικὸν κληθέντα πόλεμον. Χῖοι γὰρ καὶ Ῥόδιοι καὶ Βυζάντιοι πάλαι ποτὲ ὄντες ὑπήκοοι Ἀθηναίων, τότε μετ' ἀλλήλων συστάντες καὶ συμμαχίαν ποιησάμενοι πρὸς αὐτοὺς ἐπολέμουν. καὶ οὕτω μὲν ἡ Ἑλλὰς εἰς πολλὰ μέρη διῄρητο, Ἀθηναίων πολεμούντων πρὸς τοὺς προειρημένους καὶ Θηβαίων πρὸς Φωκέας, [1] Λακεδαιμονίων πρὸς Πελοποννησίους. Κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν Φίλιππος, ὁ Ἀμύντου παῖς, εἰς τὴν Μακεδόνων βασιλείαν παρῆλθεν. Ἀμύντᾳ γὰρ τῷ Μακεδονίας βασιλεῖ τρεῖς ἐγένοντο παῖδες ἐξ Εὐρυδίκης τῆς Ἰλλυρίδος, Ἀλέξανδρος, Περδίκκας, Φίλιππος. τούτων ὁ μὲν πρεσβύτερος Ἀλέξανδρος δολοφονηθεὶς ἐτελεύτησεν, ὁ δὲ Περδίκκας πρὸς Ἰλλυριοὺς μαχόμενος. Φίλιππος δὲ ὁ νεώτατος ἐτύγχανε μὲν ἐν Θήβαις ὁμηρεύων· ὡς δὲ ἐπύθετο τὸν Περδίκκου θάνατον, ὑπεξελθὼν λάθρα καὶ ὀξέως εἰς Μακεδονίαν ἀφικόμενος, κατέσχε τὴν ἀρχήν. Ἀθηναῖοι [2] δὲ ἕτερόν τινα, γένους μὲν [3] ὄντα βασιλικοῦ, φυγάδα δὲ ἐκ Μακεδονίας, ἐπὶ βασιλείαν κατῆγον μετὰ πολλοῦ πλήθους στρατιωτῶν. τούτοις ὁ Φί-

[1] Λακεδαιμονίων * δὲ πρὸς [2] δ' ἄρ' ἕτερον [3] ὄντα τοῦ βασιλικοῦ

Λακεδαιμονίων] Lacedæmonii Arcadas et Messenios devicerant: hi quum res afflictas restituere auderent, continua bella gesserunt contra illos. Post Λακεδ. R. de suo dedit δέ; Codd. Aug. et Bav. habent ante hanc vocem καὶ, quod A. et B. rec. Lectio vulg. neutrum præbet: hanc sequutus sum ex lege, quam mihi scripsi ad §§. ά. β'. quum Noster non accurate scribat et dubia illorum Codd. sit fides. Idem.

Ἀμύντου] *Amyntas* rex Macedoniæ fuit ab anno 390. a. C. Idem.

Εἰς βασιλ. παρῆλθεν] *Rex factus est.* cfr. §. ά. et Demosth. Phil. III. §. έ. Λακεδαιμονίοις παρελθοῦσιν εἰς τὴν δυναστείαν τὴν αὐτὴν — ἅπαντες εἰς πόλεμον κατέστησαν. Philippus regnum obtinuit a. 359. a. C. Idem.

Τούτων ὁ μὲν] Alexander necatus a Ptolemæo Aloritæ. vid. Diod. Sic. XVI. p. 510. D., qui dicit: τοῦτον ὁ Πτολεμαῖος ὁ Ἀλωρίτου δολοφονήσας παρέλαβε τὴν βασιλείαν. Hunc Perdiccas e medio sustulit, qui in prælio apud Illyrios cecidit. cfr. Diod. Sic. l. l. Idem.

Φίλιππος δὲ ὁ νεώτατ.] Qua de causa Philippus Thebis fuerit obses, non certo dici potest, quum scriptores non uno modo illam rem tradant. Justin. VII. 6. narrat, eum a fratre Alexandro ad Illyrios, tum ad Thebanos esse missum. Plutarch. Pelop. 26. ab eodem fratre fuisse traditum Pelopidæ. Diod. Sic. XVI. p. 510. B. c. 2. ab Amynta fuisse permissum Illyriis, qui eum Thebanis tradidissent, quanquam idem Diod. XV. c. 67. dixerat, Philippum Pelopidæ ab Alexandro deditum esse. Ex his concludas, Philippum a patre Illyriis fuisse traditum, sed quum Pelopidas obsidem imperasset, illum repetitum ab Illyriis, in hujus fidem a fratre datum esse. Idem.

Ἀθηναῖοι δὲ] Post has voces R., A. et B. inseruerunt ἄρα ex Codd. Aug. Bav. Quæ particula etsi bene suum obtineat locum, tamen eam non recepi, quippe ex interpretamento ortam. Idem.

Ἕτερόν τινα] Hunc Argæum appellat Plutarchus in vita Philippi. Wolf.

Ἕτερον] Hic fuit Argæus quidam, cui Athenienses favebant: ad quem ut imperium deferretur, Mantiam cum classe bene instructa et tribus millibus copiarum terrestrium in Macedoniam miserunt. Diod. Sic. XVI. p. 511. A. Rudig.

λιππος ἐπιθέμενος, ἐνίκησε μάχῃ· καὶ ὅσους συνέλαβεν αἰχμαλώτους τῶν Ἀθηναίων, ἀφῆκεν ἄνευ λύτρων, οὐ κατ' εὔνοιαν τῆς πόλεως, οὐδὲ δι' ἐπιείκειαν τρόπου.

ϛʹ. Τῆς ῥητορικῆς μέρη τρία· ἐπιδεικτικόν, συμβουλευτικόν, καὶ δικανικόν. τοῖν μὲν οὖν δυοῖν ἄκρος ἀγωνιστὴς γέγονε, τοῦ τε δικανικοῦ καὶ συμβουλευτικοῦ· ἐπιδεικτικοὺς δὲ οὐκ ἔχομεν αὐτοῦ λόγους. τοὺς γὰρ φερομένους οὐ πιστευτέον εἶναι Δημοσθένους, τὸν ἐπιτάφιον, καὶ τὸν ἐρωτικόν· πολὺ γὰρ τῆς ἐκείνου δυνάμεως ἀπολείπονται. καὶ οὐχ ἡμετέραν γνώμην λέγομεν, ἀλλὰ καὶ Διονυσίῳ τῷ Ἁλικαρνασσεῖ τοῦτο συνδοκεῖ. ὅτι μὲν γὰρ εἶπεν ἐπιτάφιον λόγον Δημοσθένης, ὡμολόγηται· οὐ μὴν τοῦτον εἰκὸς εἶναι τὸν ὑπ' ἐκείνου ῥηθέντα, πάνυ φαύλως καὶ ἀσθενῶς ἔχοντα. τῶν δὲ συμβουλευτικῶν αὐτοῦ λόγων, οἱ μὲν αὐτὸ [1] τοῦτο ἔχουσιν ἐπίγραμμα, συμβουλευτικοί· οἱ δὲ οὐδὲν μὲν ἧττον εἰσὶ συμβουλευτικοί. φιλιππικοὶ δὲ οἵδε ἐπιγράφονται, ἐκ τοῦ περὶ τῶν τοῦ Φιλίππου πραγμάτων εἰρῆσθαι τὴν κλῆσιν λαχόντες. καὶ τῶν φιλιππικῶν ἕκαστος ἰδίαν τινὰ ἐπιγραφὴν ἔχει κατὰ τὴν τῶν πραγμάτων ἑκάστων ἰδιότητα.

[1] τοῦτο αὐτὸ

Ἐπιθέμενος] *Aggressus ex insidiis*, hoc est, ἐνεδρεύσας, ut Phavorinus interpretatur ex veterum utique commentariis: Suidas simpliciter μαχόμενοι ἢ ἐγχειροῦντες. Budæus etiam ἐπιβουλεύοντες. Historia extat lib. 16. Diodori, et in Gemisti παραλειπομένοις. Wolf.

Ἐπιθέμενος] i. e. *aggressus ex insidiis.* Herodot. VIII. 27. νυκτὸς ἐπεθήκατο (ὁ Τελλίης) τοῖς Θεσσαλοῖσι. Phavor. explicat per ἐνεδρεύσας. vid. Diod. Sic. XVI. p. 511. D. Qui quanquam nullarum faciat insidiarum mentionem, tamen Justin. VII. 6. dicit: Primum illi cum Atheniensibus certamen fuit: quibus *per insidias* victis, incolumes sine pretio dimisit. Quod quidem Diod. l. l. ita expressit: ὑποσπόνδους ἀφῆκεν. Rudig.

Ἄνευ λύτρων] *Gratis, impune, sine pretio redemptionis*: non quod ita faveret Atheniensibus, aut tam miti esset ingenio, sed ut clementiæ laudem inveniret, urbemque potentissimam sibi conciliaret. Videtur enim alterum membrum deesse: cujusmodi sit: ἀλλὰ συμφέρειν τοῦτο τοῖς αὐτοῦ πράγμασιν ἡγούμενος, καὶ δόξαν πρᾳότητος παρὰ τοῖς Ἕλλησι θηρεύων, καὶ πόλεως μέγιστα δυναμένης εὔνοιαν ἐπισπάσασθαι βουλόμενος. Wolf.

Ἐπιείκειαν τρόπου] *Morum facilitatem.* Una Phil. misit literas, quibus se veteris amicitiæ studiosum significabat. — In fine W. et A. aliquid deesse putant: recte; sed ipse scriptor pro ingenio suo videtur, quod desideratur, omisisse. Rudig.

ϛʹ. Ἄκρος ἀγωνιστὴς γέγονε] *Palmam obtinuit.* Wolf.

Διονυσίῳ τῷ Ἁλικαρνασσεῖ] Id opus non extare arbitror: inter ea certe quæ edita sunt, me reperisse non recordor. Idem.

Ὡμολόγηται] Nam ipse id in oratione περὶ στεφάνου confirmat. Idem.

Καὶ τῶν φιλιππικῶν] Ulpianus primi tomi orationes fere omnes appellat Philippicas. Idem.

Ἰδίαν τινὰ ἐπιγραφὴν] Ut Olynthiacæ, de pace, Haloneso, Chersoneso, ad Philippi epistolam responsio. Idem.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΒΙΟΣ ΚΑΤΑ

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ.

αʹ. Ὁ ΜῈΝ γράψας τὸ ἐπὶ τῇ νίκῃ τῆς Ὀλυμπιάσιν ἱπποδρομίας εἰς Ἀλκιβιάδην ἐγκώμιον, εἴτ' Εὐριπίδης (ὡς ὁ πολὺς κρατεῖ λόγος) εἴθ' ἕτερός τις ἦν, Σόσσιε, φησὶ χρῆναι τῷ εὐδαίμονι πρῶτον ὑπάρξαι τὴν πόλιν εὐδόκιμον. Ἐγὼ δὲ τῷ μὲν εὐδαιμονήσειν μέλλοντι τὴν ἀληθινὴν εὐδαιμονίαν, ἧς ἐν ἤθει καὶ διαθέσει τὸ πλεῖστόν ἐστιν, οὐδὲν διαφέρειν ἡγοῦμαι, ἀδόξου καὶ ταπεινῆς πατρίδος, ἢ μητρὸς ἀμόρφου καὶ μικρᾶς γενέσθαι. Γελοῖον γὰρ εἴ τις οἴοιτο τὴν Ἰουλίδα, μέρος μικρὸν οὖσαν οὐ μεγάλης νήσου τῆς Κέω,

Ὁ μὲν γράψας — Εὐριπίδης] Alcibiades ad ludos Olympicos septem currus misit palmasque retulit primam secundam et tertiam, secundum Euripidis carmen Epinicium, quod iterum citat *noster* in Alcibiade Ed. Francof. p. 196. B. et Athenæus Deipn. lib. 1. vide etiam Demosth. κατὰ Μειδ. Ed. Reisk. p. 561. Sententiam hic memoratam Amm. Marcellinus Simonidi tribuit, notante Wolfio. *Ut Simonides Lyricus docet, beate perfecta ratione victuro ante alia patriam convenit esse gloriosam.* B.

Ὀλυμπιάσιν] Dat. adverbii vice, *Olympiadibus*, pro, Olympiæ, in Olympico certamine. Apud Isocratem in Plataico: τηλικούτου στρατεύματος ὄντος θεσπιᾶσι. peculiaris adverbii formatio est, ἀντὶ τοῦ, ἐν Θεσπιαῖς, nisi forte rectius, θεσπιῆσι sicut ab Ἀθῆναι fit ἀθήνησι, in loco, Athenis, ἀθήναζε, ad locum, Athenas, ἀθήνηθεν, de loco, Athenis. Lego autem, τῆς ὀλυμπιάσι νίκης: quod articulos omitti sæpe non ab autoribus, sed ab oscitantibus librariis, collatio diversorum codicum me certo edocuit. Wolf.

Σόσσιε] C. Sossius Senecio, cui vitas fere omnes et ex opusculis quædam inscripsit Plutarchus, anno Trajani Imp. decimo quartum iniit consulatum. vid. Chronicon Cassiodori. et Onuph. Pan. Fast. B.

Οὐδὲν διαφέρειν ἡγοῦμαι ἀδόξου] *Nihilo plus referre arbitror ex obscura et humili patria esse ortum, quam e matre deformi et pusilla natum esse.* Sic verti potest si suppleatur μᾶλλον, et est sententia paulo argutior. Nolui tamen mihi licere nimium. Wolf.

Τὴν Ἰουλίδα μέρος] Ceos vel Cea insula juxta Eubœam, una e Cycladibus, quæ olim quatuor urbes habuit, Pæessam, Coryssiam, Carthæam, et Iulidem. quarum hæc postrema patria fuit Simonidis Melici, et Bachylidis poetarum, item Erasistrati medici et Aristonis Peripatetici philosophi. Strabo lib. 10. De Ægina, item lib. 8. Polus excellentissimus histrio, Ægineta fuit, ut post ipse Plutarchus in hoc opere dicit. Idem.

λιππος ἐπιθέμενος, ἐνίκησε μάχῃ· καὶ ὅσους συνέλαβεν αἰχμαλώτους τῶν Ἀθηναίων, ἀφῆκεν ἄνευ λύτρων, οὐ κατ' εὔνοιαν τῆς πόλεως, οὐδὲ δι' ἐπιείκειαν τρόπου.

ϛ'. Τῆς ῥητορικῆς μέρη τρία· ἐπιδεικτικόν, συμβουλευτικόν, καὶ δικανικόν. τοῖν μὲν οὖν δυοῖν ἄκρος ἀγωνιστὴς γέγονε, τοῦ τε δικανικοῦ καὶ συμβουλευτικοῦ· ἐπιδεικτικοὺς δὲ οὐκ ἔχομεν αὐτοῦ λόγους. τοὺς γὰρ φερομένους οὐ πιστευτέον εἶναι Δημοσθένους, τὸν ἐπιτάφιον, καὶ τὸν ἐρωτικόν· πολὺ γὰρ τῆς ἐκείνου δυνάμεως ἀπολείπονται. καὶ οὐχ ἡμετέραν γνώμην λέγομεν, ἀλλὰ καὶ Διονυσίῳ τῷ Ἁλικαρνασσεῖ τοῦτο συνδοκεῖ. ὅτι μὲν γὰρ εἶπεν ἐπιτάφιον λόγον Δημοσθένης, ὡμολόγηται· οὐ μὴν τοῦτον εἰκὸς εἶναι τὸν ὑπ' ἐκείνου ῥηθέντα, πάνυ φαύλως καὶ ἀσθενῶς ἔχοντα. τῶν δὲ συμβουλευτικῶν αὐτοῦ λόγων, οἱ μὲν αὐτὸ [1] τοῦτο ἔχουσιν ἐπίγραμμα, συμβουλευτικοί· οἱ δὲ οὐδὲν μὲν ἧττον εἰσὶ συμβουλευτικοί. φιλιππικοὶ δὲ οἵδε ἐπιγράφονται, ἐκ τοῦ περὶ τῶν τοῦ Φιλίππου πραγμάτων εἰρῆσθαι τὴν κλῆσιν λαχόντες. καὶ τῶν φιλιππικῶν ἕκαστος ἰδίαν τινὰ ἐπιγραφὴν ἔχει κατὰ τὴν τῶν πραγμάτων ἑκάστων ἰδιότητα.

[1] τοῦτο αὐτὸ

Ἐπιθέμενος] *Aggressus ex insidiis*, hoc est, ἐνεδρεύσας, ut Phavorinus interpretatur ex veterum utique commentariis: Suidas simpliciter μαχόμενοι ἢ ἐγχειροῦντες. Budæus etiam ἐπιβουλεύοντες. Historia extat lib. 16. Diodori, et in Gemisti παραλειπομένοις. WOLF.

Ἐπιθέμενος] i. e. *aggressus ex insidiis*. Herodot. VIII. 27. νυκτὸς ἐπεθήκατο (ὁ Τελλίης) τοῖς Θεσσαλοῖσι. Phavor. explicat per ἐνεδρεύσας. vid. Diod. Sic. XVI. p. 511. D. Qui quanquam nullarum faciat insidiarum mentionem, tamen Justin. VII. 6. dicit: Primum illi cum Atheniensibus certamen fuit: quibus *per insidias* victis, incolumes sine pretio dimisit. Quod quidem Diod. l. l. ita expressit: ὑποσπόνδους ἀφῆκεν. RUDIG.

Ἄνευ λύτρων] *Gratis, impune, sine precio redemptionis:* non quod ita faveret Atheniensibus, aut tam miti esset ingenio, sed ut clementiæ laudem inveniret, urbemque potentissimam sibi conciliaret. Videtur enim alterum membrum deesse: cujusmodi sit: ἀλλὰ συμφέρειν τοῦτο τοῖς αὐτοῦ πράγμασιν ἡγούμενος, καὶ δόξαν πρᾳότητος παρὰ τοῖς Ἕλλησι θηρεύων, καὶ πόλεως μέγιστα δυναμένης εὔνοιαν ἐπισπάσασθαι βουλόμενος. WOLF.

Ἐπιείκειαν τρόπου] *Morum facilitatem.* Una Phil. misit literas, quibus se veteris amicitiæ studiosum significabat. — In fine W. et A. aliquid deesse putant: recte; sed ipse scriptor pro ingenio suo videtur, quod desideratur, omisisse. RUDIG.

ϛ'. Ἄκρος ἀγωνιστὴς γέγονε] *Palmam obtinuit.* WOLF.

Διονυσίῳ τῷ Ἁλικαρνασσεῖ] Id opus non extare arbitror: inter ea certe quæ edita sunt, me reperisse non recordor. IDEM.

Ὡμολόγηται] Nam ipse id in oratione περὶ στεφάνου confirmat. IDEM.

Καὶ τῶν φιλιππικῶν] Ulpianus primi tomi orationes fere omnes appellat Philippicas. IDEM.

Ἰδίαν τινὰ ἐπιγραφὴν] Ut Olynthiacæ, de pace, Haloneso, Chersoneso, ad Philippi epistolam responsio. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΒΙΟΣ ΚΑΤΑ

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ.

α'. Ὁ ΜΕ'Ν γράψας τὸ ἐπὶ τῇ νίκῃ τῆς Ὀλυμπιάσιν ἱπποδρομίας εἰς Ἀλκιβιάδην ἐγκώμιον, εἴτ' Εὐριπίδης (ὡς ὁ πολὺς κρατεῖ λόγος) εἴθ' ἕτερός τις ἦν, Σόσσιε, φησὶ χρῆναι τῷ εὐδαίμονι πρῶτον ὑπάρξαι τὴν πόλιν εὐδόκιμον. Ἐγὼ δὲ τῷ μὲν εὐδαιμονήσειν μέλλοντι τὴν ἀληθινὴν εὐδαιμονίαν, ἧς ἐν ἤθει καὶ διαθέσει τὸ πλεῖστόν ἐστιν, οὐδὲν διαφέρειν ἡγοῦμαι, ἀδόξου καὶ ταπεινῆς πατρίδος, ἢ μητρὸς ἀμόρφου καὶ μικρᾶς γενέσθαι. Γελοῖον γὰρ εἴ τις οἴοιτο τὴν Ἰουλίδα, μέρος μικρὸν οὖσαν οὐ μεγάλης νήσου τῆς Κέω,

Ὁ μὲν γράψας — Εὐριπίδης] Alcibiades ad ludos Olympicos septem currus misit palmasque retulit primam secundam et tertiam, secundum Euripidis carmen Epinicium, quod iterum citat *noster* in Alcibiade Ed. Francof. p. 196. B. et Athenæus Deipn. lib. 1. vide etiam Demosth. κατὰ Μειδ. Ed. Reisk. p. 561. Sententiam hic memoratam Amm. Marcellinus Simonidi tribuit, notante Wolfio. *Ut Simonides Lyricus docet, beate perfecta ratione victuro ante alia patriam convenit esse gloriosam.* B.

Ὀλυμπιάσιν] Dat. adverbii vice, *Olympiadibus*, pro, Olympiæ, in Olympico certamine. Apud Isocratem in Plataico: τηλικούτου στρατεύματος ὄντος θεσπιᾶσι. peculiaris adverbii formatio est, ἀντὶ τοῦ, ἐν Θεσπιαῖς, nisi forte rectius, θεσπιῆσι sicut ab Ἀθῆναι fit ἀθήνησι, in loco, Athenis, ἀθήναζε, ad locum, Athenas, ἀθήνηθεν, de loco, Athenis. Lego autem, τῆς ὀλυμπιάσι νίκης: quod articulos omitti sæpe non ab autoribus, sed ab oscitantibus librariis, collatio diversorum codicum me certo edocuit. WOLF.

Σόσσιε] C. Sossius Senecio, cui vitas fere omnes et ex opusculis quædam inscripsit Plutarchus, anno Trajani Imp. decimo quartum iniit consulatum. vid. Chronicon Cassiodori. et Onuph. Pan. Fast. B.

Οὐδὲν διαφέρειν ἡγοῦμαι ἀδόξου] *Nihilo plus referre arbitror ex obscura et humili patria esse ortum, quam e matre deformi et pusilla natum esse.* Sic verti potest si suppleatur μᾶλλον, et est sententia paulo argutior. Nolui tamen mihi licere nimium. WOLF.

Τὴν Ἰουλίδα μέρος] Ceos vel Cea insula juxta Eubœam, una e Cycladibus, quæ olim quatuor urbes habuit, Pæessam, Coryssiam, Carthæam, et Iulidem. quarum hæc postrema patria fuit Simonidis Melici, et Bachylidis poetarum, item Erasistrati medici et Aristonis Peripatetici philosophi. Strabo lib. 10. De Ægina, item lib. 8. Polus excellentissimus histrio, Ægineta fuit, ut post ipse Plutarchus in hoc opere dicit. IDEM.

καὶ τὴν Αἴγιναν, ἣν τῶν Ἀττικῶν τις ἐκέλευεν ὡς λήμην ἀφαιρεῖν τοῦ Πειραιῶς, ὑποκριτὰς μὲν ἀγαθοὺς τρέφειν καὶ ποιητὰς, ἄνδρα δ' οὐκ ἄν ποτε δύνασθαι δίκαιον καὶ αὐτάρκη καὶ νοῦν ἔχοντα καὶ μεγαλόψυχον [1] προσενεγκεῖν. Τὰς γὰρ ἄλλας τέχνας εἰκός ἐστι πρὸς ἐργασίαν ἢ δόξαν συνισταμένας, ἐν ταῖς ἀδόξοις καὶ ταπειναῖς πόλεσιν ἀπομαραίνεσθαι, τὴν δ' ἀρετὴν, ὥσπερ ἰσχυρὸν καὶ διαρκὲς φυτὸν ἐν ἅπαντι ῥιζοῦσθαι τόπῳ, φύσεώς τε χρηστῆς καὶ φιλοπόνου ψυχῆς ἐπιλαμβανομένην. Ὅθεν οὐδ' ἡμεῖς, εἰ τοῦ φρονεῖν ὡς δεῖ καὶ βιοῦν ἐλλείπομεν, τοῦτο τῇ σμικρότητι τῆς πατρίδος, ἀλλ' [2] αὐτοῖς δικαίως ἀναθήσομεν.

β'. Τῷ μέντοι σύνταξιν ὑποβεβλημένῳ καὶ ἱστορίαν ἐξ οὐ προχείρων οὐδ' οἰκείων, ἀλλὰ ξένων τε τῶν πολλῶν καὶ διεσπαρμένων ἐν ἑτέροις συνιοῦσαν ἀναγνωσμάτων, τῷ ὄντι χρὴ πρῶτον ὑπάρχειν καὶ μάλιστα τὴν πόλιν εὐδόκιμον καὶ φιλόκαλον καὶ πολυάνθρωπον, ὡς βιβλίων τε παντοδαπῶν ἀφθονίαν [3] ἔχειν, καὶ ὅσα τοὺς γράφοντας διαφεύ-

[1] προσενεγκεῖν [2] αὐτοῖς [3] * ἔχων

Αἴγιναν] In Ægina natus est Polus histrio, et (ut quibusdam videtur) Aristophanes Comicus. Insula est in sinu Saronico, inter Athenas et Epidaurum sita. Porro Ægina illa ἀρίστους [ὑπερτάτους] ἥρωας τρέφουσα apud Pindar. Pyth. 8. [v. 37.] Plutarchi temporibus infamis erat, et exstat adagium in eos dictum qui a patrum virtute defecerint,

Τὰ πρῶτ' ἀρίστους παῖδας ΑΙΓΙΝ' ἐκτρέφει.

et alterum apud Plutarch. Sympos. 5. 682. F. τῶν ΑΙΓΙΕΩΝ ἢ Μεγαρέων ἀριθμὸς οὐδεὶς, οὐδὲ λόγος. B.

Ἣν Ἀττικῶν τις—Πειραιῶς] Pericles scilicet, testibus Aristot. Rhet. 3. cap. 10. Plutarcho in Pericle 156. D. et πολιτ. παραγγελ. 803. A. sed Athenæus Deipn. lib. 3. (nisi potius error exscriptoris sit) non hoc modo, sed aliud etiam Periclis dictum, τοὺς νέους ἔαρ εἶναι τοῦ δήμου, tribuit Demadi. Dubitari interea potest, utrum Plutarchus mentem Periclis satis assecutus fuerit; qui fortasse non tam Æginam notare voluit, ut insulam vilem et exiguam, qua amota jucundior e Piræo fieret prospectus, (nam tota 12. al. 20. millia passuum, uti scribit Plinius Nat. Hist. 4. 12. ab Athenis distavit) quam gentem rei nauticæ peritissimam, quæ non semel Atheniensium classem acie fuderat, longius amoliri, et tum molesta vicinitate Piræum liberare. Certe constat, Pericle adhuc vivo, anno belli Peloponnesiaci primo, Olymp. 87. 2. expulsis incolis, coloniam Atheniensium fuisse in Æginam deductam. vide Thucyd. l. 2. c. 27. Idem.

Ὡς λήμην ἀφαιρεῖν τοῦ Πειραιῶς] Ἀφαιρεῖν τοῦ Πειραιῶς, ὡς λήμην. Sic ordino verba, *esse auferendam a Piræo tanquam lemam*, quod videlicet prospectum longiorem impediret, ac luminibus officeret. Licet et sic ordines, ἣν ἀφαιρεῖν ὡς λήμην Πειραιῶς. Parum enim refert, eodemque sententia recidit. Wolf.

Λήμην] Apud Hippocratem προῤῥητικῶν 2. λῆμαι sunt *sordes oculorum lippientium, cum lacryma et pituita concrescit.* Lemæ et *gramiæ* Latinis dicuntur. vid. Plin. Nat. Hist. l. 23. c. 1. et 25. c. 13. B.

Τέχνας] Artes, pro modo quæstus, aut gloriæ, coalescentes, appellat eas, quæ alicubi aut in usu sunt, modico, crebrove, aut nullo, prout illud oppidum aut negotiationis exercitatione fervet, caretve, aut gloria floret, aut inglorium et ignobile est. Reisk.

β'. Ἀλλὰ ξένων τε πολλῶν καὶ οἰκείων καὶ διεσπαρμένων] M. ἀλλὰ ξένων τε τῶν πολλῶν καὶ διεσπαρμένων. Nam τὸ, καὶ οὐκ οἰκείων, minus placet. Wolf.

Ἀφθονίαν ἔχειν] Lego ἔχων. ut post ὑπολαμβάνων. Nam τὸ ὡς refertur ad verbum ἀποδιδόναι. Idem.

Ἔχων] In participio, de meo dedi, pro vulgari ἔχειν. Constructio hæc est: ὡς [id est tantundem, atque ὅπως] *quo scriptor opus edat non prorsus macrum et partibus omnibus defectum, sed paulo plenius atque copiosius, utpote copiis librorum affluens, et numero virorum doctorum, quorum ex ore excipiat atque eliciat ea, si quæ memoriarum scriptarum auctores effugere.* Etiam pro ἐπιφανεστέραν malim ἐπιφανεστέρας (in genitivo). *eo, quod a memoria illustriore* (h. e. a memoria viri illustrioris, illa adhuc infixa memoriæ suæ tenentis) *conservantur.* Reisk.

Διαφεύγοντα] Melius in Cod. MS. διαφυγόντα. Du Soul.

Καὶ, ἵνα μὴ μικροτέρα γένηται, φιλοχωροῦντες] Hesychius, φιλοχωρεῖν, τὴν χώραν ἀγαπᾷν, interpretatur. et sic ego verti. Sed si per Grammaticos liceret, intelligerem in genere, ἀγαπᾷν τοῖς παροῦσιν, ἢ στέργειν τὰ παρόντα, ut significet periculi aut cladis aliquid imminere patriæ suæ, quod ipse præsentia et auctoritate sua propulsare aut mitigare possit. Philon de mundi æternitate, ἀρίστην θέσιν καὶ τάξιν ἐναρμόνιον τὰ τοῦ κόσμου μέρη πάντα εἴληχεν, ὡς ἕκαστον καθάπερ πατρίδι φιλοχωρεῖν μὴ ζητοῦν ἀμείνω μεταβολήν. *Optimum situm et ordinem concinnum mundi partes omnes sortitæ sunt, ut in eo unaquæque tanquam patria acquiescat, nec mutationem meliorem quærat.* Wolf.

Καὶ ταῖς παρὰ τὴν Ἰταλίαν] M. κατὰ τὴν Ἰταλίαν. Præpositiones n. ἀνὰ, ἀντὶ, ἀπὸ, διὰ, ἐπὶ, ἐκ, ἐν, κατὰ, παρὰ, περὶ, πρὸ, πρὸς, ὑπὲρ, ὑπὸ: alias item particulas, ut μὲν, γὰρ, δὲ, καὶ, et similes, permutari sæpe video. Idem.

γοντα σωτηρίᾳ μνήμης ἐπιφανεστέραν εἴληφε πίστιν, ὑπολαμβάνων ἀκοῇ καὶ διαπυνθανόμενος, μὴ πολλῶν μηδ' ἀναγκαίων ἐνδεὲς ἀποδιδοίη τὸ ἔργον. Ἡμεῖς δὲ μικρὰν οἰκοῦντες πόλιν, καὶ, ἵνα μὴ μικροτέρα γένηται, φιλοχωροῦντες, ἐν δὲ Ῥώμῃ καὶ ταῖς περὶ τὴν Ἰταλίαν διατριβαῖς οὐ σχολῆς οὔσης γυμνάζεσθαι περὶ τὴν Ῥωμαϊκὴν διάλεκτον, ὑπὸ χρειῶν πολιτικῶν καὶ τῶν διὰ φιλοσοφίαν πλησιαζόντων, ὀψέ ποτε καὶ πόῤῥω τῆς ἡλικίας [1] ἠψάμεθα Ῥωμαϊκοῖς γράμμασιν ἐντυγχάνειν. Καὶ πρᾶγμα θαυμαστὸν μὲν ἀλλ' ἀληθὲς ἐπάσχομεν. οὐ γὰρ οὕτως ἐκ τῶν ὀνομάτων τὰ πράγματα συνιέναι καὶ γνωρίζειν συνέβαινεν ἡμῖν, ὡς ἐκ τῶν [2] πραγμάτων ἀμωσγέπως εἴχομεν ἐμπειρίας, ἐπακολουθεῖν διὰ ταῦτα καὶ τοῖς ὀνόμασι. Κάλλους

[1] ἠρξάμεθα [2] * πραγμάτων, ὧν ἀμωσγέπως εἴχομεν ἐμπειρίαν

Ἡψάμεθα] Forsan ἠρξάμεθα. Bryan. quod video in margine Editionis hujus vitæ per Lambinum Paris. 1570. notatum. B.

Ὡς ἐκ τῶν] Stare non potest hæc lectio. Videat igitur Lector, num ita scribendum sit: ὡς ἐξ ἧς τῶν. H. Steph.

Ἀμωσγέπως εἴχομεν ἐμπειρίας, ἐπακολουθεῖν] Observa constructionem, ἀμωσγέπως εἴχομεν ἐμπειρίας, sicut οὕτως ἔχω ἐμπειρίας: deinde, εἴχομεν ἐμπειρίας ἐπακολουθεῖν, pro ἠδυνάμεθα ἢ ἐπιστάμεθα συνιέναι. Wolf.

Κάλλους δὲ—αἰσθάνεσθαι] Quidam interpretes dictum accipiunt de linguæ Latinæ pronuntiatione expedita et eleganti assequenda: liberius, ut mihi videtur, si verba spectes; si sensum, inepte. Non enim hac facultate opus est ad judicium de Cicerone ferendum, neque vox αἰσθάνεσθαι eo sensu, quod sciam, occurrit. Revera τῆς ἀπαγγελίας τάχος est ipsius orationis rapiditas, cum numeris quam maxime Dactylicis incedit. Sic Dion. Hal. περὶ συνθ. ὀνομ. cap. 20. laudat in eo versu Homerico,

Αὖθις ἔπειτα πεδόνδε κυλίνδετο λᾶας ἀναίδης,

τάχος ἀπαγγελίας. Et Lucian. in Encom. Demosth. inter cæteras ejus virtutes orationis τάχος memorat; quod in his occurrit: Τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε τῇ πόλει περιστάντα κίνδυνον παρελθεῖν ἐποίησεν, ὥσ-

δὲ Ῥωμαϊκῆς ἀπαγγελίας καὶ τάχους αἰσθάνεσθαι, καὶ μεταφορᾶς ὀνομάτων καὶ ἁρμονίας καὶ τῶν ἄλλων οἷς ὁ λόγος ἀγάλλεται, χάριεν μὲν ἡγούμεθα καὶ οὐκ ἀτερπὲς, ἡ δὲ πρὸς τοῦτο μελέτη καὶ ἄσκησις οὐκ εὐχερὴς, ἀλλ' οἷς τισι πλείων τε σχολὴ καὶ τὰ τῆς ὥρας ἔτι πρὸς τὰς τοιαύτας ἐπιχωρεῖ φιλοτιμίας.

γ'. Διὸ καὶ γράφοντες ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, τῶν παραλλήλων [1] βίων ὄντι πέμπτῳ, περὶ Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος, ἀπὸ τῶν πράξεων καὶ τῶν πολιτειῶν τὰς φύσεις αὐτῶν καὶ τὰς διαθέσεις πρὸς ἀλλήλας ἐπισκεψόμεθα. Τὸ δὲ τοὺς λόγους ἀντεξετάζειν, καὶ ἀποφαίνεσθαι πότερος ἡδίων ἢ δεινότερος εἰπεῖν, ἐάσομεν. Κᾀκεῖ γὰρ (ὥς φησιν ὁ Ἴων) δελφῖνος ἐν χέρσῳ βία. Ἣν ὁ περιττὸς ἐν ἅπασι Καικίλιος ἀγνοήσας, ἐνεανιεύσατο σύγκρισιν τοῦ Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος ἐξενεγκεῖν. ἀλλὰ γὰρ ἴσως εἰ παντὸς ἦν τὸ Γνῶθι σαυτὸν ἔχειν πρόχειρον, οὐκ ἂν ἐδόκει πρόσταγμα θεῖον εἶναι. Δημοσθένη γὰρ καὶ Κικέρωνα [1] ὁ αὐτὸς ἔοικε πλάττων ἀπ' ἀρχῆς ὁ δαίμων, πολλὰς μὲν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν φύσιν αὐτῶν τῶν ὁμοιοτήτων, ὥσπερ τὸ φιλότιμον καὶ φιλελεύθερον ἐν τῇ πολιτείᾳ, πρὸς δὲ κινδύνους καὶ πολέμους ἄτολμον· πολλὰ δ' ἀναμίξαι καὶ τῶν τυχηρῶν. Δύο γὰρ ἑτέρους οὐκ ἂν εὑρεθῆναι δοκῶ ῥήτορας, ἐκ μὲν ἀδόξων καὶ μικρῶν ἰσχυροὺς καὶ μεγάλους γενομένους, προσκρούσαντας δὲ βασιλεῦσι καὶ τυράννοις, θυγατέρας δ' ἀποβαλόντας, ἐκπεσόντας δὲ τῆς πατρίδος, κατελθόντας δὲ μετὰ τιμῆς· ἀποδράντας δ' αὖθις, καὶ ληφθέντας ὑπὸ τῶν πολεμίων· ἅμα δὲ παυσαμένῃ τῇ τῶν πολιτῶν ἐλευθερίᾳ τὸν βίον συγκαταστρέψαντας. ὥστε εἰ γένοιτο τῇ φύσει καὶ τῇ τύχῃ καθάπερ τεχνίταις ἅμιλλα, χαλεπῶς μὲν ἂν διακριθῆναι πότερον αὕτη τοῖς τρόποις, ἢ τοῖς πράγμασιν ἐκείνη τοὺς ἄνδρας ὁμοιοτέρους ἀπείργασται. Λεκτέον δὲ περὶ τοῦ πρεσβυτέρου πρότερον.

δ'. Δημοσθένης ὁ πατὴρ Δημοσθένους ἦν μὲν τῶν κα-

[1] [βίων]

[1] τὸν αὐτὸν

περ νέφος. Quorum admiranda de celeritate vide Long. περὶ ὕψους cap. 39. et celeberrimum Clarke ad Iliad. B. 537. B.

Τάχους] Videtur *numerum oratorium* significare, si recte habet. Verum hic vocabulo ἁρμονίας potius designatur. Num ergo τόνου, an βάθους, est legendum. Reisk.

Οὐκ εὐχερὴς, ἀλλ' οἷστισι] Puto addendum, ἀλλ' ἢ οἷστισι, *non nisi iis, qui*: aut certe, οὐκ εὐχερὴς, scilicet, ἡμῖν, ἀλλὰ, &c. Wolf.

Ἐπιχορεῖ φιλοτιμίας] F. A. ἐπιτήδειος, S. ἡ μελέτη καὶ ἄσκησις. Idem.

γ'. Κᾀκεῖ γὰρ] Du Soul putat legendum κακὴ γὰρ—ἡ δελφῖνος, et (eodem notante) Grotius κεῖται γὰρ &c. quod magis probo. Notum interea est hoc genus ῥήσεις fere semper mutilas efferri, utpote adagia omnibus nota.—Quod proverbium attinet, notat Xylander simile esse istud T. Livii, *Cantherium in fossa.* B.

Κᾀκεῖ] Bene habet. *Etiam hic, etiam hoc in negotio, usu venit illud Ionis: Delphin in terra continente.* h. e. homo versans in negotio, seu sponte sua, seu jussu et coactu alieno, cujus negotii est ignarus. h. e. ἀπορῶν καὶ ἀμηχανῶν. Reisk.

Ἴων] Ion, Poeta et Philosophus Chius, Odas scripsit et Tragœdias. Bibax erat supra modum. vid. Ælian. V. H. 2. 41. Æschylo notus erat, juvenis seni; siquidem floruit circa Olymp. 82. De eo accuratissime disseruit, et fragmenta ejus collegit Bentleius in Ep. ad Millium p. 50. B.

Δελφῖνος ἐν χέρσῳ βία] Proverbium in eos dici, qui commoditatibus suis destituti, in rebus sibi alienis versantur atque incommodis, facile intelligitur. Delphinus enim in mari velocissimus, extra aquas expirat cito. Ion, auctore Suida, Chius poeta tragicus fuit, idemque Lyricus et philosophus. Wolf.

Ὁ ἐν ἅπασι περιττὸς Καικίλιος] Περιττὸς, hoc loco, περίεργος, πολὺς, ἀργὸς, κενὸς ἐκ προσθήκης. Cum enim Cæcilium hunc, quisquis fuit (is fortasse ad quem extat Ælii Dionysii Halicarnassei epistola) νεανιεύεσθαι dicat, καὶ μὴ γνῶναι ἑαυτὸν, utique vituperat, non laudat. Refert Varinus versum ἀδέσποτον τὰ μὲν περισσεύοντα τῶν λόγων ἄφες, *supervacuneis verbis supersedeto.* Idem aliquando laudis esse affirmat, ut apud Synesium, περιττοὶ σοφίαν Αἰγύπτιοι, hoc est, ποικίλοι καὶ εὔποροι. τὰ περιττὰ καὶ ἀναγκαῖα, sæpe opponuntur, ut περιττὰ sint τὰ εἰς φιλοτιμίαν μᾶλλον ἢ εἰς χρείαν ἀνήκοντα. qua de re disputatio est apud Quintilianum, τὰ ἄρτια, quæ et σύζυγα, ut δύο, τέσσαρα, ἓξ et περιττὰ, καὶ ἄζυγα, ut ἓν, τρία, πέντε, apud Arithmeticos opponi, satis notum est. Idem.

Καικίλιος] Cæcilius Calantianus (est autem Calantis urbs Siciliæ) primus, teste Suida, Demosthenis et Ciceronis comparationem descripsit. Floruit sub Augusto, fuitque Dion. Halicarnasseo familiaris, religione Judæus, sicut ille Q. Cæcilius, in quem exstat Ciceronis Divinatio. Scripsit cum alia multa Rhetorica, tum περὶ ὕψους libellum, in quo multa vituperat Longinus. B.

Τὸ γνῶθι σαυτὸν] *Cognosce te.* non est opus addere *ipsum*, Græci enim, ἐμαυτοῦ, ἑαυτοῦ, σεαυτοῦ, sæpe loco simplicium usurpant. Wolf.

Τὸν αὐτὸν ἔοικε πλάττων ἀπ' ἀρχῆς ὁ δαίμων] Feliciani editio habet, ὁ αὐτὸς, *idem genius cum formaret Demosthenem.* vel *cum genius* (sic vel divinam providentiam, vel τὴν φυσικὴν δύναμιν, καὶ τὸ γενέθλιον θέμα, nominare videtur) *eundem formaret Demosthenem*, &c. Nominativus magis placet. quia τὸν αὐτὸν πλάττειν plus est, quam πολλὰς ὁμοιότητας ἐμβαλεῖν. Idem.

Ὁ αὐτὸς] Codd. impressi (præter unam editionem Feliciani) habent τὸν αὐτὸν, quæ mea quidem sententia (etiamsi per Ellipsin duriusculam τρόπον intelligas) locutio a Græcæ linguæ consuetudine aliena est, et aliquod majus innuit, quam ea, quæ sequuntur, πολλὰς ὁμοιοτήτων &c. Locum ita emendandum viderunt etiam Wolfius et Du Soul. B.

Τὸν αὐτὸν] Bene habet. Bartonus ejus loco dedit ὁ αὐτὸς, non sentiens ille, hoc cui probetur, ei articulum ὁ a vocabulo δαίμων esse tollendum. Mihi videtur scribendum esse: Δημοσθένει γὰρ καὶ Κικέρωνι (in dativo) νοῦν τὸν αὐτὸν, *numen, vel genius, qui Demosthenem, quique Ciceronem primitus formavit, eundem ambobus mentem videtur confinxisse, vel indidisse a se conformatam.* Reisk.

Πότερον αὕτη τοῖς τρόποις] Sententia postulat ut αὕτη καὶ τρόποι ad φύσιν, ἐκείνη καὶ πράγματα ad τύχην (quæcunque sit harum particularum collocatio) referantur. Wolf.

Αὕτη] Natura. et infra ἐκείνη fortuna. Illud pronomen h. l. ad remotius, hoc ad propius redit, ut interdum usurpavit Plutarchus. Reisk.

δ'. Πατὴρ—τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν] Πατὴρ τριήραρχος, χρυσέα κρηπίς· οὐ γὰρ ἦν Ἀθήνησι λαμπρότερον τιμήματος τριηραρχικοῦ. Lucian. in Encom. Demosth. τούτῳ πατὴρ ἦν —ἀνὴρ ἐλεύθερος. Æsch. in Ctes. cap. 56. Recte notat Xylander per voces καλῶν καὶ ἀγαθῶν non tam vitæ, quam ordinis in republica rationem indicari, et Ciceronem *optimum quemque* vocare eum qui hic est καλὸς καὶ ἀγαθός. *Ex quo*, inquit, *evenit, ut alii populares, alii studiosi optimi cujus-*

λῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν, (ὡς ἱστορεῖ Θεόπομπος) ἐπεκαλεῖτο δὲ Μαχαιροποιὸς, ἐργαστήριον ἔχων μέγα, καὶ δούλους τεχνίτας τοῦτο πράττοντας. Ἃ δ' Αἰσχίνης ὁ ῥήτωρ εἴρηκε περὶ τῆς μητρὸς, ὡς ἐκ Γύλωνός τινος ἐπ' αἰτίᾳ προδοσίας φυγόντος ἐξ ἄστεος ἐγεγόνει, καὶ βαρβάρου γυναικὸς, οὐκ ἔχομεν εἰπεῖν εἴτ' ἀληθῶς εἴρηκεν, εἴτε βλασφημῶν καὶ καταψευδόμενος. Ἀπολειφθεὶς δ' ὁ Δημοσθένης ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἑπταέτης ἐν εὐπορίᾳ (μικρὸν γὰρ ἀπέλιπεν ἡ σύμπασα τίμησις αὐτοῦ τῆς οὐσίας πεντεκαίδεκα ταλάντων) ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων ἠδικήθη, τὰ μὲν νοσφισαμένων, τὰ δ' ἀμελησάντων· ὥστε καὶ τῶν διδασκάλων αὐτοῦ τὸν μισθὸν ἀποστερῆσαι. Διά τε δὴ τοῦτο τῶν ἐμμελῶν καὶ προσηκόντων ἐλευθέρῳ παιδὶ μαθημάτων ἀπαίδευτος δοκεῖ γενέσθαι, καὶ διὰ τὴν τοῦ σώματος ἀσθένειαν καὶ θρύψιν, οὐ [1] προϊεμένης τοῖς πόνοις τῆς μητρὸς αὐτὸν, οὐδὲ προσβιαζομένων τῶν παιδαγωγῶν. Ἦν γὰρ ἐξ ἀρχῆς κάτισχνος καὶ νοσώδης, καὶ τὴν λοιδορουμένην ἐπωνυ-

1 * προσιεμένης

que videantur, pauci universorum. De Off. 1. Apud Plutarchum certe καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ sæpe opponuntur τῷ δήμῳ. Sic in Pericle p. 158. B. οὐ γὰρ εἴασε τοὺς ΚΑΛΟΥΣ ΚΑΓΑΘΟΥΣ καλουμένους — συμμεμίχθαι πρὸς τὸν ΔΗΜΟΝ &c. Vide etiam infra in Cicerone p. 82. v. 27. et p. 86. v. 6. B.

Γύλωνος] Gylon Ceramensis Demosthenis avus maternus capitis damnatus, quod Nymphæum hostibus prodidisset, profugit ad Bosporum, ubi Scythicam mulierem magna cum dote uxorem duxit. Ea duas peperit filias, quarum alteram (Cleobulen) uxorem habuit Demosthenes Pater. Vid. Æsch. in Ctes. cap. 56. et περὶ παραπ. cap. 11. et 24. IDEM.

Ἐγεγόνει] Rectius fortasse γεγόνοι, ut in MS. Bodl. IDEM.

Ἀπολειφθεὶς] Pro καταλειφθεὶς, *orbatus et quasi destitutus a patre.* WOLF.

Πεντεκαίδεκα ταλάντων] Nostræ monetæ 2906l. 5s. nam talentum Atticum valet 193l. 15s. Vide totam rem apud Demosth. in Aphob. 1. qui scribit tutores suos, cum rem quatuordecim talentûm tractassent, et deberent ei adulto ex emolumentis triginta reddere, solas septuaginta minas (226l.) tradidisse. B.

Τῶν ἐμμελῶν καὶ προσηκόντων ἐλευθέρῳ μαθημάτων] Intelligendæ sunt non tam αἱ ἐλευθέριοι, *artes liberales*, philosophiæ et literarum studia (hæc enim illi minime defuerunt) quam τὰ γυμνάσια. ut servus apud Terentium, [Eun. 3. 2. 23.] *Fac*, inquit, *periculum* in *literis, Fac in palæstra, in musicis: quæ liberum Scire æquum est adolescentem, solertem dabo.* Battali quoque convicium ad corpus potius, quam ad ingenium pertinet. WOLF. Addo verba ipsius Demosthenis. Ἐμοὶ τοίνυν ὑπῆρξεν — παιδὶ μὲν ὄντι φοιτᾶν εἰς τὰ προσήκοντα διδασκαλεῖα. περὶ στεφ. cap. 78.—MS. Bodl. habet ἐν ἐλευθέρῳ. B.

Ἐπωνυμίαν τὸν Βάταλον] De origine hujus vocis, ambigente Plutarcho, minime nos decet certi aliquid statuere. Sed veritati propius videtur, dictum fuisse in vestitum Demosthenis, si non prorsus muliebrem (ut Scriptor vit. 10 Rhetorum et Suidas putant) molliorem tamen et nimis elegantem. Habeo auctorem locupletissimum Æsch. in Timarch. Ed. Francof. p. 280. περὶ τῆς Δημοσθένους ἐπωνυμίας, οὐ κακῶς (ὑπὸ τῆς φήμης, ἀλλ' οὐχ ὑπὸ τίτθης) Βάταλος προσαγορεύεται, (ipse nimirum Demosthenes adblandientis pusioni suo nutricis ὑποκόρισμα esse dixit) ἐξ ἀνανδρίας τινὸς καὶ κιναιδείας ἐνεγκάμενος τοὔνομα· εἰ γάρ τις σοῦ τὰ κομψὰ ταῦτα χλανίσκια περιελὼν καὶ τοὺς μαλακοὺς χιτωνίσκους δοίη εἰς τὰς χεῖρας τῶν δικαστῶν, οἶμαι ἂν

μίαν τὸν Βάταλον εἰς τὸ σῶμα λέγεται σκωπτόμενος ὑπὸ τῶν παίδων λαβεῖν. Ἦν δὲ ὁ Βάταλος (ὡς μὲν ἔνιοί φασιν) αὐλητὴς τῶν κατεαγότων· καὶ δραμάτιον εἰς [1] τοῦτο κωμῳδῶν αὐτὸν Ἀντιφάνης πεποίηκεν. Ἔνιοι δέ τινες ὡς ποιητοῦ τρυφερὰ καὶ παροίνια γράφοντος τοῦ Βατάλου μέμνηνται. Δοκεῖ δὲ καὶ τῶν οὐκ εὐπρεπῶν τι λεχθῆναι τοῦ σώματος μορίων παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τότε καλεῖσθαι βάταλος. Ὁ δ' Ἄργας (καὶ τοῦτο γάρ φασι τῷ Δημοσθένει γενέσθαι παρώνυμον) ἢ πρὸς τὸν τρόπον ὡς θηριώδη καὶ

1 * τοῦτον

αὐτοὺς — ἀποδρῆσαι, εἴτε ΑΝΔΡΟΣ, εἴτε ΓΥΝΑΙΚΟΣ, εἰλήφασιν ΕΣΘΗΤΑ. Et Gell. Noct. Att. l. 1. c. 5. *Demosthenem tradunt vestitu sincero et cultu corporis nitido venustoque et nimis accurato fuisse — Hinc turpibus indignisque in eum verbis non temperatum, quin —* PARUM VIR *diceretur.* Perquam apposite Schol. in Aristoph. Plut. v. 1012. τὰς μικρὰς θηλείας βατάλους (f. βατάλου;) ἔλεγον. ubi vide notam Cl. Bentleii. IDEM.

Αὐλητὴς τῶν κατεαγότων] Scilicet, εἷς, sicut dicitur, εἷς τῶν πολλῶν, et Theocritus, εἷς ἀπὸ τῶν πολλῶν εἰμὶ Συρακοσίων. Paulo post, eadem ἐλλείψει utitur, ὡς τῶν λεγόντων καὶ αὐτὸς ἐσόμενος. *Tibicen e fractorum seu effœminatorum numero.* in quem Antiphanes, ad ejus molliciem exagitandam, fabellam Comicam, hoc est, comœdiam, edidit. malo εἰς τοῦτο, τὸ κατεαγὸς, κωμῳδῶν legere, ut habet editio Bebeliana, quam εἰς τοῦτον. Hesychius κατεαγότα, κατενηνεγμένα, κατατεθλασμένα, κεκλασμένα. Quærendum utrum metaphorice, an proprie sic dicatur, cui spina dorsi in pueritia fracta fuerit, quo esset agilior? ut ferunt nunc quoque facere saltatores. κατεαγὼς τὰ ὦτα καὶ διεφθαρμένος τὴν διάνοιαν, pugilis epitheton, qui Theocrito dicitur, τεθλασμένος οὔατα πυγμῇ. κατεαγὼς τῆς κεφαλῆς ἢ τοῦ κρανίου, *cui calva confracta est aut vulnerata,* ἀττικὴ ἔλλειψις τῆς κατά. WOLF.

Βάταλος αὐλητὴς] Hujus meminit Lucian. πρὸς ἀπαιδ. et Libanius in vita Demosthenis ita scribit. Ἱστόρηταί τινα Βάταλον Ἐφέσιον αὐλητὴν γενέσθαι, ὃς πρῶτος ὑποδήμασι γυναικείοις ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐχρήσατο, καὶ μέλεσι κατεαγόσι, καὶ ὅλως τὴν τέχνην ἐμάλθαξεν. B.

Εἰς τοῦτον] In mascul. *in hunc Batalum;* sic de meo dedi, pro vulgari εἰς τοῦτο. REISK.

Τινὲς] Num delendum est, an ἔνιοι cum τινὲς copulari solet? IDEM.

Τρυφερὰ καὶ παροίνια γράφοντος] *Qui carmina lasciva et petulantia scriptitaret.* alioqui πάροινος, usitatius est, quam παροίνιος. Varinus, πάροινον, exponit, μέθυσον, ὑβριστὴν, λοίδορον, ἔκλυτον, παροινικώτατον et μακροπαροίνιον, nescio ex quo autore describit, his verbis, εὐθὺς ὡς ἐπέπληστο πολλῶν ἀγαθῶν, ἀνήλατ', ἐσκίρτα, ἀπεπόρδει, κατεγέλα. παροίνιος, Aristophanis interpres exponit, μέθυσος, ὑβριστής. WOLF.

Παροίνια] Num πάροινα. nam adj. πάροινος novi, non item παροίνιος. REISK.

Γράφοντος] Post γράφοντος videtur ᾄσματα deesse. IDEM.

Δοκεῖ δὲ καὶ τῶν] Varinus. Battali nomen a veteribus in eos usurpatum videtur, qui suam pudicitiam prostituissent. Unde βατταλίζεσθαι, est *molliter et flagitiose vivere.* WOLF.

Ἄργας] Suidas Battali cognomen adolescenti Demostheni ob molliciem, Argæ propter asperitatem in senectute fuisse inditum scribit. IDEM.

Ἄργας] Ἀργὴς apud Hippocratem de morb. vulg. l. 5. est nomen serpentis, quem in os adolescentis irrepsisse memorat, uti notat Dacierius. Et in Pausaniæ Lexico Mercurius dicebatur Ἀργειφόντης, non quod Argum occidisset, sed quod esset ὀφιοκτόνος, teste Eustathio ad Il. B. Edit. Basil. 1560. p. 138. Vid. Harpocr. et Hesych. in vocibus Ἄργας et Ἀργής. B.

Πρὸς τρόπον, ὡς θηριώδη] Veteres amaram et morosam indolem serpenti comparare soliti sunt. Demosth. in primo κατ' Ἀριστογ. πικρὸν καὶ ἜΧΙΝ τὴν φύσιν ἄνθρωπον. Aliam hujus cognominis causam excogitavit Palmerius Exercit. p. 281. *Fabula,* inquit, *nos docet serpentem gelu constrictum et fere mortuum a viatore acceptum et proprio sinu fotum, eum statim momordisse. Ideo Rhetor, qui tutores suos, statim ac vir factus est, accusavit, ita dictus est.* De

πικρὸν, ἐτέθη, (τὸν γὰρ ὄφιν ἔνιοι τῶν ποιητῶν ἄργαν ὀνομάζουσιν) ἢ πρὸς τὸν λόγον, ὡς ἀνιῶντα τοὺς ἀκροωμένους. Καὶ γὰρ Ἄργας τοὔνομα ποιητὴς ἦν νόμων πονηρῶν καὶ ἀργαλέων. Καὶ ταῦτα μὲν ταύτῃ κατὰ Πλάτωνα.

έ. Τῆς δὲ πρὸς τοὺς λόγους ὁρμῆς ἀρχὴν αὐτῷ φασὶ τοιαύτην γενέσθαι. Καλλιστράτου τοῦ ῥήτορος ἀγωνίζεσθαι τὴν περὶ Ὠρωποῦ κρίσιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ μέλ-

fabula nihil moror; sed actionem in tutores ansam dedisse huic appellationi confirmat Æsch. περὶ παραπ. cap. 31. ἐκ παίδων ἀπαλλαττόμενος καὶ δεκαταλάντους δίκας κατὰ τῶν ἐπιτρόπων λαγχάνων Ἄργας ἐκλήθη. IDEM.

Καὶ γὰρ Ἄργας τοὔνομα ποιητὴς ἦν νόμων πονηρῶν καὶ ἀργαλέων] *Etenim quidam Argas nomine poeta fuit, modis in canendo uti solitus improbatis et molestis.* νόμος, significat hoc loco *modos musicos*, non leges civitatum. ὁ κιθαρῳδικὸς τρόπος τῆς μελῳδίας, ἁρμονίαν ἔχων τακτὴν, καὶ ῥυθμὸν ὡρισμένον: id est, νόμος, est *modus Citharœdicus melodiæ, compositione ordinata et numero finito.* WOLF.

Ἄργας ποιητὴς] Argas et Telenicus, secundum Phaniæ Eressii lib. contra sophistas apud Athenæum Deipn. lib. 14. c. 9. ποιηταὶ μοχθηρῶν ὄντες νόμων, πρὸς μὲν τὸν ἴδιον χαρακτῆρα τῆς ποιήσεως εὐπόρουν· τῶν δὲ Τερπάνδρου καὶ Φρυνίδος νόμων οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἠδύναντο ἐπιψαῦσαι. Ibidem citat de eodem Arga Alexin et Anaxandridam comicos; sed quæ ex ultimo attulit videntur ad Demosthenem pertinere. B.

Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταύτῃ, κατὰ Πλάτωνα] *Et hæc quidem hactenus.* hæc de his dixisse sufficiat. Aristophanes, καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα. Est formula transitionis. κατὰ Πλάτωνα, *ut verbo Platonis utar*, in Latino recte omittitur, cum non sententia, sed loquendi modus ex eo citetur. Extat autem in Cratylo, καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταύτῃ (falso enim ταύτης in Aldino legitur) ὡς παρὰ μηδὲν εἰδότων, εἰρήσθω. WOLF.

έ. Καλλιστράτου] Callistratus Aphidnæus, Callicratis filius, circa pugnam Leuctricam floruit, orator sui temporis præstantissimus, in accusando præcipue acerbus. Dem. κατὰ Μειδ. p. 535. Nepos in Epam. 92. Æsch. περὶ παραπ. c. 40. Athen. Deipn. l. 4. c. 19. Tandem communi oratorum Atheniensium fato in Macedonia exulavit, et urbem in Thracia condidit. Isocr. de Pace p. 275. Demosth. adv. Polcyl. p. 1221. Senec. de Benef. l. 6. c. 37. Delphico oraculo deceptus Athenas rediit, sed eum populus ab asylo templi abreptum morte affecit. Lycurg. κατὰ Λεωκρ. Ed. H. Steph. p. 155. B.

Τὴν περὶ Ὠρώπου κρίσιν] Oropus Urbs erat in Euripi littore sita, Atticæ et Bœotiæ media. Hanc Themison Eretriensis et Theodorus collecta exulum manu occuparunt, et cum se ab Atheniensibus expulsos fore viderent, Thebanorum auxilium imploravere. Athenienses autem, jure potius quam armis decernendum rati, oppidum Thebanorum fidei, tanquam depositum, commendaverunt, donec in publico Græcorum consilio res judicaretur. Thebani urbe potiti eam reddere recusarunt. Chabriam ergo accusavit Callistratus, ejus perfidia aut negligentia oppidum ab Atheniensibus ereptum fuisse causatus. Dem. περὶ στεφ. c. 29. et Schol. in locum. κατὰ Μειδ. 535. cum Schol. Xenoph. Ἑλλ. l. 7. Ed. Paris. 1625. p. 632. Dicta est hæc causa Olymp. 103. An. 3. cum Demosthenes ætatis annum ageret decimum sextum. Vid. etiam Gell. Noct. Att. l. 3. c. 13. IDEM.

Τὴν περὶ Ὠρωποῦ] Hæc civitas in confinio Atticæ et Bœotiæ sita, multas inter Athenienses et Thebanos controversias peperit. ἀγωνίζεσθαι κρίσιν, reus potius videtur, quam patronus aut accusator. proinde verterem: *Cum Callistratus causam de Oropo dicturus esset*: nisi Suidas scriberet, Καλλίστρατον θεασάμενος τὸν ῥήτορα ὑπὲρ Ὠρωπίων λέγοντα. *Cum spectasset Callistratum oratorem pro Oropiis dicentem*, id est, defendentem Oropios. Ὠρωπὸν autem Suidas dici ait, παρὰ τοὺς τοῦ Ὥρου ὦπας. *quod Orus quidam oculos ibi amiserit.* Sed ipse Demosthenes omnium optime hunc locum declarat in oratione Midiana, nisi quod ibi pro Callistrato, Philostratus legitur. Verba ejus hæc sunt: πάλιν Φιλόστρατον πάντες ἴσμεν τὸν κολωνῆθεν Χαβρίου κατηγοροῦντα, ὅτ' ἐκρίνετο τὴν περὶ Ὠρωποῦ κρίσιν θανάτου, καὶ πάντων τῶν κατηγόρων πικρότατον γιγνόμενον καὶ μετὰ ταῦτα χορηγοῦντα παισὶ διονύσια καὶ νικῶντα· καὶ Χαβρίαν οὔτε τύπτοντα, οὔτε ἀφαρπάζοντα τὸν στέφανον, οὐθ' ὅλως προσιόντα, ὅποι μὴ προσῆκεν αὐτῷ. Quo loco Ulpianus, Χα-

λοντος, ἦν προσδοκία τῆς δίκης μεγάλη, διά τε τὴν τοῦ ῥήτορος δύναμιν, ἀνθοῦντος τότε μάλιστα τῇ δόξῃ, καὶ διὰ τὴν πρᾶξιν οὖσαν περιβόητον. Ἀκούσας οὖν ὁ Δημοσθένης τῶν διδασκάλων καὶ τῶν παιδαγωγῶν συντιθεμένων τῇ δίκῃ παρατυχεῖν, ἔπεισε τὸν ἑαυτοῦ παιδαγωγὸν δεόμενος καὶ προθυμούμενος, ὅπως αὐτὸν ἀγάγοι πρὸς τὴν ἀκρόασιν. Ὁ δ' ἔχων πρὸς τοὺς ἀνοίγοντας τὰ δικαστήρια δημοσίους συνήθειαν εὐπόρησε χώρας, ἐν ᾗ καθήμενος ὁ παῖς ἀδήλως ἀκούσεται τῶν λεγομένων. Εὐημερήσαντος δὲ τοῦ Καλλιστράτου καὶ θαυμασθέντος ὑπερφυῶς, ἐκείνου μὲν ἐζήλωσε τὴν δόξαν, ὁρῶν προπεμπόμενον ὑπὸ τῶν πολλῶν καὶ μακαριζόμενον· τοῦ δὲ λόγου μᾶλλον ἐθαύμασε τὴν ἰσχὺν πάντα χειροῦσθαι καὶ τιθασσεύειν πεφυκότος. Ὅθεν ἐάσας τὰ λοιπὰ μαθήματα, καὶ τὰς παιδικὰς διατριβὰς, αὐτὸς αὑτὸν ἤσκει καὶ διεπόνει ταῖς μελέταις, ὡς τῶν λεγόντων ἐσόμενος. Ἐχρήσατο δὲ Ἰσαίῳ πρὸς τὸν λόγον ὑφηγητῇ, καίπερ Ἰσοκράτους τότε σχολάζοντος, εἴτε (ὥς τινες λέγουσι) τὸν ὡρισμένον μισθὸν

βρίας, inquit, ἔπειθε Θηβαίοις βοηθῆσαι Ἀθηναίους, ὅτε ἐκινδύνευον. εἶτα σωθέντες ἀπέσπασαν τὸν Ὠρωπὸν, χωρίον ἐν τοῖς ὁρίοις κείμενον. ὑπωπτεύθη γοῦν ὁ στρατηγὸς, ὡς συνειδὼς, καὶ προδοσίας ἐκρίθη. Interpretationem qui volet, e nostra conversione petat, quæ cum his annotationibus adjungenda sit: non est operæprecium onerare lectorem verborum multitudine. Callistratum oratorem Demosthenes in oratione contra Timotheum vocat, τῷ τε πράττειν καὶ τῷ εἰπεῖν δυνάμενον, et περὶ ἐπιτριηραρχήματος· μέλλεις, ἔφη, ἄγειν ἄνδρα φυγάδα, οὗ Ἀθηναῖοι θάνατον δὶς κατεψηφίσαντο, Καλλίστρατον. et Isocrates de Pace, Callistratum exulem urbes in Thracia condidisse scribit. WOLF.

Πρὸς τοὺς δημοσίους] S. δούλους, de quibus Ulpianus. IDEM.

Πολλῶν] Bryanus mavult πολιτῶν, sed nihil opus. B.

Ἐθαύμασε] Duo Codd. MSS. addunt καὶ κατενόησε. IDEM.

Ὡς τῶν λεγόντων ἐσόμενος καὶ αὐτὸς] *Quasi et ipse orator futurus.* τῶν λεγόντων, id est, ῥήτωρ. Sic Olynthiaca 1. (111.) οἱ λέγοντες, id est, οἱ ῥήτορες. WOLF.

Ἐχρήσατο δ' Ἰσαίῳ] Isæus Demosthenis præceptor et hoc maxime nomine illustris, Chalcide, ut quibusdam videtur, oriundus, rhetor erat Athenis, unusque ex illis decem. Floruit post bellum Peloponnesiacum ad imperium usque Philippi. Dion. Halic. ἐν τῶν ἀρχ. κρίσει. Exstant ejus orationes decem. B.

Τότε σχολάζοντος] *Scholas habente, profitente Rhetoricam.* alias est σχολὴν ἄγειν. Paulo post, συνεσχολακέναι Πλάτωνι, *in Platonis schola versatum.* Cic. 1. Offic. "Equidem existimo et Demosthenem, si illa quæ a Platone didicerat, tenuisset, et pronunciare voluisset, ornate splendideque facere potuisse." Quanti autem Platonem fecerit Demosthenes, declarant ejus verba in epistola ad Heracleodorum. WOLF.

Σχολάζοντος] Sententia postulat ἀκμάζοντος, *florente*; nisi si σχολάζειν h.l. significare contendamus *scholam aperire, profiteri rhetorem, vacare studiis tironum erudiri cupientium.* Id quod non improbabile. Et e v. 5. p. ccxlii. videtur colligi posse, frequentatum fuisse verbum σχολάζειν de magistro ludum vulgante, συσχολάζειν de tirone operam illi magistro dante. REISK.

Τὸν ὡρισμένον] Vide apud Plutarchum vitam Isocratis, ubi hoc tractatur. WOLF.

Μισθὸν—μὴ δυνάμενος] Δημοσθένην ἔτι ῥητορεύοντι, φασὶ, μετὰ σπουδῆς προσελθεῖν αὐτῷ (Isocrati) καὶ χιλίας μὲν ἃς μόνας εἰσεπράττετο οὐκ ἔχειν φάναι παρασχεῖν, διακοσίας δὲ δώσειν, &c. Scriptor Vit. 10.

Ἰσοκράτει τελέσαι μὴ δυνάμενος, τὰς δέκα μνᾶς, διὰ τὴν ὀρφανίαν· εἴτε μᾶλλον τοῦ Ἰσαίου τὸν λόγον, ὡς δραστήριον καὶ πανοῦργον, ἐπὶ τὴν χρείαν ἀποδεχόμενος. Ἕρμιππος δέ φησιν ἀδεσπότοις ὑπομνήμασιν ἐντυχεῖν ἐν οἷς ἐγέγραπτο τὸν Δημοσθένη συνεσχολακέναι Πλάτωνι, καὶ πλεῖστον εἰς τοὺς λόγους [1] ὠφελεῖσθαι. Κτησιβίου δὲ μέμνηται λέγοντος, παρὰ Καλλίου τοῦ Συρακουσίου, καί τινων ἄλλων τὰς Ἰσοκράτους τέχνας καὶ τὰς Ἀλκιδάμαντος κρύφα λαβόντα τὸν Δημοσθένη καταμαθεῖν.

ς'. Ὡς γοῦν ἐν ἡλικίᾳ γενόμενος τοῖς ἐπιτρόποις ἤρξατο δικάζεσθαι, καὶ λογογραφεῖν ἐπ' αὐτούς, πολλὰς διαδύσεις καὶ παλινδικίας εὑρίσκοντας, ἐγγυμνασάμενος κατὰ τὸν Θουκυδίδην ταῖς μελέταις, οὐκ ἀκινδύνως οὐδ' ἀργῶς

[1] ὠφελῆσθαι

Rhet. in Isocrate. Idem tamen *in Isæo* ita sui oblitus est, ut dicat Demosthenem centum minas dedisse Isæo, quem prius dixerat ne decem habere, quas daret Isocrati. B.

Δέκα μνᾶς] 32*l.* 5*s.* 10*d.* Mina Attica valebat 3*l.* 4*s.* 7*d.* IDEM.

Ἕρμιππος] Hermippus historicus, Smyrna oriundus, sub Euergete Ptolemæo floruisse creditur. Vitas hominum scripsit, quemadmodum hic noster, sed non tam rebus gestis, quam eruditione insignium. Citantur libri ejus de Isocratis discipulis, de Aristotele, de Theophrasto, &c. Voss. de Hist. Græcis. IDEM.

Συνεσχολακέναι Πλάτωνι] Constat hoc e M. Tull. de Off. l. 1. ejusdem Bruto, aliisque quam plurimis. Adi ipsius Demosth. Epist. ad Heracl. et, qui Hermippum pariter auctorem habet, Gell. l. 3. c. 13. Ridicula sunt, quæ ex Schol. in Aristot. Rhet. 3. citat Fabricius Biblioth. Græc. vol. 2. p. 57. Πλάτων ἀπεδίωκε τῆς αὐτοῦ διατριβῆς τὸν Δημοσθένην, ὡς θηρολέξην. IDEM.

Κτησιβίου] Ctesibii ætas incerta est. Ultra centum annos vixisse testatur Lucian. in Macrob. Scripsit περὶ φιλοσοφίας. IDEM.

Λέγοντος παρὰ Καλλίου] Reddit Interpres Anglicanus hoc sensu. *Ctesibius retulit id quod a Callia aliisque scriptum accepit, Demosthenem* &c. quod omnino probarem, (vix enim ratio temporum patitur, ut Callias iste Syracosius, qui res gestas Agathoclis descripsit, possit esse Demostheni puero familiaris) nisi vulgatam interpretationem confirmaret Scriptor Vit. 10. Rhet. in Demosthene. ὡς Κτησίβιος φησὶν ἐν τῷ περὶ φιλοσοφίας, διὰ Καλλίου τοῦ Συρακουσίου πορίσας τοὺ Ζήθου (l. Ζωΐλου) τοῦ Ἀμφιπολίτου λόγους, διὰ δὲ Χαρικλέους τοῦ Καρυστίου τοὺς Ἀλκιδάμαντος. IDEM.

Ἀλκιδάμαντος] Alcidamas Eleates, Isocratis æqualis, quem Plato Palamedem appellavit, artem Rhetoricam scripsit. Quinctil. Inst. Or. l. 3. c. 1. Exstant sub ejus nomine oratiunculæ duæ.—Ii, per quos Demosthenes in eloquentia profecit, secundum Lucian. in Encom. sunt Callistratus, Alcidamas, Isocrates, Isæus, Eubulides, Aristoteles, Theophrastus, Xenocrates, Plato. IDEM.

ς'. Ὡς γοῦν ἐν ἡλικίᾳ] Ἡνίκα τὰς δίκας ἔλαχον τῶν πατρῴων τοῖς ἐπιτρόποις, μειρακύλλιον ἂν κομιδῇ. Demosth. κατὰ Μειδ. p. 539. ed. Reisk. IDEM.

Ἐγγυμνασάμενος κατὰ τὸν Θουκυδίδην ταῖς μελέταις] Omnes, quos vidi, Interpretes vertunt, tanquam ἐγγυμνασάμενος ταῖς μελέταις esset loquendi formula a Thucydide desumpta. Sed nihil tale apud eum reperio, adeoque in suspicionem incidi, locum ita legi debere, ἐγγυμνασάμενος ταῖς εἰς τὸν Θουκυδίδην μελέταις, ut hic nimirum Plutarchi sensus sit, *Demosthenem, quo tempore tutores in judicium vocavit, summo studio in Thucydidis scriptis versatum fuisse.* Oratorem quippe nostrum octies sua manu Thucydidem descripsisse testatur Lucian. πρὸς ἀπαίδ. et Arsenius apud Fabr. Bibl. Græc. vol. 1. p. 871. scribit: ἐξήλωκε μάλιστα τῶν πρὸ αὐτοῦ τὸν συγγραφέα Θουκυδίδην, καὶ τὰ πλεῖστα

κατευτυχήσας, ἐκπρᾶξαι μὲν οὐδὲ πολλοστὸν ἠδυνήθη μέρος τῶν πατρῴων. Τόλμαν δὲ πρὸς τὸ λέγειν καὶ συνήθειαν ἱκανὴν λαβών, καὶ γευσάμενος τῆς περὶ τοὺς ἀγῶνας φιλοτιμίας καὶ δυνάμεως, ἐπεχείρησεν εἰς μέσον παριέναι, καὶ τὰ κοινὰ πράττειν. Καί, καθάπερ Λαομέδοντα τὸν Ὀρχομένιον λέγουσι καχεξίαν τινὰ σπληνὸς ἀμυνόμενον, δρόμοις μακροῖς χρῆσθαι, τῶν ἰατρῶν κελευσάντων εἶθ' οὕτως διαπονήσαντα τὴν ἕξιν, ἐπιθέσθαι τοῖς στεφανίταις ἀγῶσι, καὶ τῶν ἄκρων γενέσθαι δολιχοδρόμων· οὕτως τῷ Δημοσθένει συνέβη, τὸ πρῶτον ἐπανορθώσεως ἕνεκα τῶν ἰδίων ἀποδύντι πρὸς τὸ λέγειν, ἐκ δὲ τούτου κτησαμένῳ δεινότητα καὶ δύναμιν, ἐν τοῖς πολιτικοῖς ἤδη καθάπερ στεφανίταις ἀγῶσι πρωτεύειν τῶν ἀπὸ τοῦ βήματος ἀγωνιζομένων πολιτῶν. Καίτοι τὸ πρῶτον ἐντυγχάνων τῷ δήμῳ, θορύβοις περιέπιπτε, καὶ κατεγελᾶτο δι' ἀήθειαν τοῦ λόγου συγκεχύσθαι ταῖς περιόδοις καὶ βεβασανίσθαι τοῖς ἐνθυμήμασι πικρῶς ἄγαν καὶ κατακόρως δοκοῦντος. Ἦν [1] δή τις (ὡς ἔοικε) καὶ φωνῆς ἀσθένεια, καὶ γλώττης ἀσάφεια, καὶ πνεύματος κολοβότης, ἐπιταράττουσα τὸν νοῦν τῶν λεγομένων, τῷ διασπᾶσθαι τὰς περιόδους. Τέλος δ' ἀποστάντα τοῦ δήμου, καὶ ῥεμβόμενον ἐν Πειραιεῖ δι' ἀθυμίαν Εὔνομος ὁ Θριάσιος ἤδη πάνυ γέρων θεασάμενος ἐπετίμησεν, ὅτι τὸν λόγον ἔχων ὁμοιότατον τῷ Περικλέους, προδίδωσιν ὑπ' ἀτολμίας καὶ μαλακίας ἑαυτόν, οὔτε τοὺς ὄχλους ὑφιστάμενος εὐθαρσῶς, οὔτε τὸ σῶμα πρὸς τοὺς ἀγῶνας ἐξαρτυόμενος, ἀλλὰ τρυφῇ περιορῶν μαραινόμενον.

[1] δέ

ἐκ τῶν ἐκείνου λόγων εἰς τὸ πολιτικώτερον μετέφρασε; quæ cum voce μελέταις optime conveniunt. Sed quoniam alieno in loco, et perfunctorie magis, quam res postulabat, mentio Thucydidis injecta videri potest, non magnopere pugno, neque quicquam certi statuere ausim. IDEM.

Οὐδὲ πολλοστὸν μέρος] Οὐδὲ πολλοστημόριον. *Nec unam partem e multis, ne minimam quidem partem.* WOLF.

Πολλοστὸν μέρος] Adi ipsum Demosth. κατὰ Μειδ. §. 44. B.

Λαομέδοντα τὸν Ὀρχομένιον] De hoc alibi nihil me legere memini: et satis nobis est gravis Plutarchi auctoritas: et ignorare talia, non est piaculum, ἰδιωτικὰ ὄντα καὶ διὰ τοῦτ' ἀφιλόσοφα. WOLF.

Τῷ διασπᾶσθαι τὰς περιόδους] F. διεσπᾶσθαι per ε, præterito perfecto. etsi parum refert. IDEM.

Ῥεμβόμενον] Πλανώμενον, γυρεύοντα, *oberrantem, obambulantem,* præ animi ægritudine utique. IDEM.

Εὔνομος ὁ Θράσιος] Bebeliana editio Θριάσιος rectius legit, opinor a municipio Attico Θρία. IDEM.

ζʹ. Πάλιν δέ ποτέ φασιν, ἐκπεσόντος αὐτοῦ, καὶ ἀπιόντος οἴκαδε συγκεκαλυμμένου καὶ βαρέως φέροντος, ὑπακολουθῆσαι Σάτυρον τὸν ὑποκριτὴν, ἐπιτήδειον ὄντα, καὶ συνελθεῖν· ὀδυρομένου δὲ τοῦ Δημοσθένους πρὸς αὐτὸν, ὅτι πάντων φιλοπονώτατος ὢν τῶν λεγόντων, καὶ μικροῦ δέων καταναλωκέναι τὴν τοῦ σώματος ἀκμὴν εἰς τοῦτο, χάριν οὐκ ἔχει πρὸς τὸν δῆμον, ἀλλὰ κραιπαλῶντες ἄνθρωποι ναῦται καὶ ἀμαθεῖς ἀκούονται καὶ κατέχουσι τὸ βῆμα, παρορᾶται δ' αὐτὸς, "Ἀληθῆ λέγεις, ὦ Δημόσθενες (φάναι τὸν Σάτυρον) ἀλλ' ἐγὼ τὸ αἴτιον ἰάσομαι ταχέως, ἄν μοι τῶν Εὐριπίδου τινὰ ῥήσεων ἢ Σοφοκλέους ἐθελήσῃς εἰπεῖν ἀπὸ στόματος." Εἰπόντος δὲ τοῦ Δημοσθένους, μεταλαβόντα τὸν Σάτυρον οὕτω πλάσαι καὶ διεξελθεῖν ἐν ἤθει πρέποντι καὶ διαθέσει τὴν αὐτὴν ῥῆσιν, ὥσθ' ὅλως ἑτέραν τῷ Δημοσθένει φανῆναι. Πεισθέντα δ' ὅσον ἐκ τῆς ὑποκρίσεως τῷ λόγῳ κόσμου καὶ χάριτος πρόσεστι, μικρὸν ἡγήσασθαι καὶ τὸ μηδὲν εἶναι τὴν ἄσκησιν, ἀμελοῦντι τῆς προφορᾶς καὶ διαθέσεως τῶν λεγομένων. Ἐκ τούτου κατάγειον μὲν οἰκοδομῆσαι μελετητή-

ζʹ. Ἐκπεσόντος αὐτῷ] *Cum excidisset, explosus esset. συγκεκαλυμμένου, tecta facie præ pudore.* Sic Græci fœda et turpia dicunt, ἐφ' οἷς ἐγκαλύψασθαι δέοι, obvoluta, ut opinor, pallio facie. Aliud est, γράμματά τινος ἐκπεσεῖν, quod in fine hujus operis legitur, de literis sive per imprudentiam, sive amicorum perfidia vulgatis. Idem.

Σάτυρον] Alii Demosthenem Neoptolemo histrioni, alii Andronico operam dedisse narrant; Satyrus erat patria Marathonius, Theogitonis filius. Lucian. in Menip. Insigne ejus factum refert Demosth. περὶ παραπ. c. 58. B.

Μικροῦ δέων καταναλωκέναι] Δέων per ω recte scribitur, a verbo δέω personali. possit et δέον per ο legi, a δεῖ impersonali, κατ' ἀττικισμὸν ἀντὶ τοῦ μικροῦ δέοντος. Wolf.

Κραιπαλῶντες—ναῦται] Videtur his verbis rivalem suum Demadem perstringere, qui cum remigando sibi vitam comparasset, ingenii optimi beneficio orator summus evasit. Quinctil. Inst. Or. l. 2. c. 17. Sext. Empir. adv. Math. l. 2. c. 16. Quam vero fuerit ebrietati deditus, testantur Pytheæ verba apud Athen. Deipn. l. 2. ἐμφατικώτατα.—Ὁ δὲ πορνοβοσκῶν καὶ μεθυσκόμενος κατὰ τὴν ἡμέραν ἑκάστην προγάστωρ ἡμῖν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀνακυκλεῖται. B.

Εἰπεῖν ἀπὸ στόματος] Suidas, ἀπὸ στόματος, inquit, ἄνευ γραμμάτων, et ἀποστοματίζειν, ἀπὸ μνήμης λέγειν. Idem valere etiam, φράζειν ἀπὸ γλώττης, exemplis bonorum auctorum docet. Wolf.

Ἐν ἤθει πρέποντι καὶ διαθέσει] Sic Donatus etiam sæpe in Terentio monet, aliquid ἐν ἤθει, ἢ ἐν ὑποκρίσει legendum esse. Idem.

Καὶ χάριτος πρόσεστι] Ἀντὶ τοῦ, προσγίγνεται, ἢ πρόσεισι. Idem.

Μελετητήριον] "Egredienti Athenas versus Hadriani columnas occurrit structura memorabilis. Incolæ vocant *To Phanari Tou Demosthenis*, sive Demosthenis Laternam. Aiunt hunc in locum se concludere solitum, ut studiis eloquentiæ commodius vacaret; rasa barbæ parte altera, quo se magis intra recessum teneret. Structura exigua et rotunda est e marmore candido, Laternæ simillima. Sex columnæ Corinthiacæ tectum suffulciunt. Totius molis Diameter internus vix æquat sex pedes. Supra columnas unus lapis orbiculatus est, totius ædificii ambitum complectens. Cacumen ex uno item lapide fornicatum et concameratum est. Hujus summitas lampadis speciem præ-

ριον (ὃ δὴ διεσώζετο καὶ καθ' ἡμᾶς) ἐνταῦθα δὲ πάντως μὲν ἑκάστης ἡμέρας προσιόντα πλάττειν τὴν ὑπόκρισιν, καὶ διαπονεῖν τὴν φωνήν· πολλάκις δὲ καὶ μῆνας ἑξῆς δύο καὶ τρεῖς συνάπτειν, ξυρούμενον τῆς κεφαλῆς θάτερον μέρος, ὑπὲρ τοῦ μηδὲ βουλομένῳ πάνυ προελθεῖν ἐνδέχεσθαι δι' αἰσχύνην.

ηʹ. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰς πρὸς τοὺς ἐκτὸς ἐντεύξεις καὶ λόγους καὶ ἀσχολίας, ὑποθέσεις ἐποιεῖτο καὶ ἀφορμὰς τοῦ φιλοπονεῖν. Ἀπαλλαγεὶς γὰρ αὐτῶν, τάχιστα κατέβαινεν εἰς τὸ μελετητήριον, καὶ διεξῄει τάς τε πράξεις ἐφεξῆς καὶ τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογισμούς. Ἔτι δὲ τοὺς λόγους, οἷς παρέτυχε λεγομένοις, ἀναλαμβάνων εἰς ἑαυτὸν, εἰς γνώμας ἀνῆγε καὶ περιόδους· ἐπανορθώσεις τε παντοδαπὰς καὶ μεταφράσεις ἐκαινοτόμει τῶν εἰρημένων ὑφ' ἑτέρων πρὸς αὐτὸν, ἢ ὑφ' [1] αὐτοῦ πάλιν πρὸς ἄλλον. Ἐκ τούτου δόξαν εἶχεν ὡς οὐκ εὐφυὴς ὢν, ἀλλ' ἐκ πόνου συγ-

[1] αὑτοῦ

bet. Inter fornicem et columnas exstat inscriptio. Λυσικράτης Λυσιθειδήμου Κικυνεὺς ἐχορήγει. Ἀκαμάντος παίδων ἐνίκα. Θέων ηὔλει. Λυσιάδης Ἀθηναῖος ἐδίδασκεν. Εὐαίνετος ἦρχε." Georgii Wheeler Itin. in Græc. l. 5. Evænetus Archon erat Olymp. 111. 2. anno post interitum Philippi Macedonis. Temporum ergo rationes non prohibent quo minus hoc verum fuerit Demosthenis μελετητήριον· alia prohibent, et maxime quod id revera esset moles subterranea, referente Plutarcho. Dicendum ergo aut Athenienses hanc structuram in honorem Demosthenis posuisse, ne loci memoria intercideret: aut idem statuendum de hoc ædificio, quod ait Cicero de quercu Mariana—*Quercus huic loco non deerit, quæ Mariana vocetur—Nunc sit hæc, sed cum eam tempestas vetustasve consumpserit, tamen erit his in locis, quam Marianam quercum vocent.* De Leg. 1. B.

Ἐνταῦθα δὲ πάντως μὲν] Verba sic ordinato: ἐνταῦθα δὲ πλάττειν τὴν ὑπόκρισιν, καὶ διαπονεῖν τὴν φωνὴν, κατιόντα (sic enim lego: non προσιόντα) πάντως μὲν ἑκάστης ἡμέρας, πολλάκις δὲ, &c. Wolf.

Μηδὲ βουλομένῳ πάνυ προσελθεῖν] Subintelligi potest, τῷ δήμῳ, *prodire in conciones*: sed melius videtur, προελθεῖν, *prodire in publicum*, ne studium scilicet interrumperetur. Idem.

ηʹ. Τὰς πρὸς τοὺς ἐκτὸς ἐντεύξεις] *Congressus et colloquia cum aliis* intelligo, sive civibus, sive hospitibus: sive ipse illos adiisset, sive ipsum illi convenissent. Idem.

Τάχιστα κατέβαινεν εἰς τὸ μελετητήριον] Vocat, μελετητήριον, τὸ καταγάγιον καὶ τὰς καταγείους οἰκήσεις, locum in quo se exerceret seu declamaret. Declamationes enim Græci, μελέτας, dicunt. Idem.

Ἀπολογισμοὺς] Hesychius, ἀπολογίαν. Varinus, ἀπολογίζεσθαι, τὸ ἀποδοῦναι λόγους τῶν δαπανημάτων. Budæus, ἀπολογίζεσθαι, τὸ διεξιέναι. Suidas ex Demosthene interpretatur, ἀπολογίσασθαι, τὸ ἐπεξελθεῖν ἕκαστα. et e Polybio citat: ὁ δὲ Ξάνθιππος παραγενόμενος, εἰς χεῖρας ἔφερε τοῖς ἄρχουσι τοὺς ἀπολογισμοὺς, παρά τι νῦν σφαλείησαν, καὶ πῶς δύναιντο τοὺς ἐναντίους νικᾶν. *rationes obtulit, causas scripto exhibuit.* Idem.

Ἀναλαμβάνων εἰς ἑαυτὸν] *Ad seipsum referens, in suam personam conferens*, ita tractans ac si sua res ageretur. hoc malo, quam *in memoriam revocans*,. Suidas interpretatur, ἀνέχειν, ἀνακτᾶσθαι, ἐνθυμηθῆναι. Plato apologia, ἀναλάβωμεν ἐξ ἀρχῆς τίς ἡ κατηγορία, *repetamus accusationem.* Idem.

Εἰς ἄλλον] Sic Bebelius. Sed Hervagius rectius opinor, πρὸς ἄλλον. Idem.

Πρὸς ἄλλον] Alii εἰς. Sequor MS. Bodl. qui supra habet ἑτέρου. B.

Οὐκ εὐφυὴς] Δημοσθένης ἐπιμελὴς μᾶλλον ἢ εὐφυής. Hermippus apud Suidam in

κειμένῃ δεινότητι καὶ δυνάμει χρώμενος. Ἐδόκει τε τούτου σημεῖον εἶναι μέγα, τὸ μὴ ῥᾳδίως ἀκοῦσαί τινα Δημοσθένους ἐπὶ καιροῦ λέγοντος, ἀλλὰ καὶ καθήμενον ἐν ἐκκλησίᾳ πολλάκις τοῦ δήμου καλοῦντος ὀνομαστὶ, μὴ παρελθεῖν, εἰ μὴ τύχοι πεφροντικὼς καὶ παρεσκευασμένος. Εἰς τοῦτο [1] ἄλλοι πολλοὶ τῶν δημαγωγῶν ἐχλεύαζον αὐτὸν, καὶ Πυθέας ἐπισκώπτων, ἐλλυχνίων ἔφησεν ὄζειν αὐτοῦ τὰ ἐνθυμήματα. Τοῦτον μὲν οὖν ἠμείψατο πικρῶς ὁ Δημοσθένης, "Οὐ ταὐτὰ γάρ (εἶπεν) ἐμοὶ καὶ σοὶ, ὦ Πυθέα, ὁ λύχνος σύνοιδε." Πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους οὐ παντάπασιν ἦν ἔξαρνος, ἀλλ' οὔτε γράψας, οὔτ' ἄγραφα κομιδῇ λέγειν ὡμολόγει. Καὶ μέντοι δημοτικὸν ἀπέφαινεν ἄνδρα τὸν λέγειν μελετῶντα· [2] θεραπείας γὰρ εἶναι τοῦτο δήμου παρασκευήν· τὸ δ' ὅπως ἕξουσιν οἱ πολλοὶ πρὸς τὸν λόγον ἀφροντιστεῖν, ὀλιγαρχικοῦ, καὶ βίᾳ μᾶλλον ἢ πειθοῖ προσέχοντος. Τῆς δὲ πρὸς καιρὸν [3] ἀτολμίας καὶ τοῦτο ποιοῦνται σημεῖον, ὅτι Δημάδης μὲν ἐκείνῳ θορυβηθέντι πολλάκις ἀναστὰς ἐκ προχείρου συνεῖπεν, ἐκεῖνος δ' οὐδέποτε Δημάδῃ.

[1] ἄλλοι τε πολλοὶ [2] * θεραπείαν γὰρ εἶναι τοῦ δήμου τὴν παρασκευὴν [3] ἀτολμίας αὐτοῦ καὶ

Demostheno. Idem.

Ἐπὶ καιροῦ λέγοντος] Post, ἐκ τοῦ παρισταμένου. et, ἐκ προχείρου. et, ἐκ τοῦ περιτυχόντος. et Demosthenes, ἐκ τοῦ παραχρῆμα. In vita Æschinis, τὸ θείως εἰπεῖν, extempore dicere aut declamare, hoc est, μὴ πεφροντικότα ἢ προπαρεσκευασμένον πρὸς τοῦτο, καὶ συντεταγμένον. Wolf.

Εἰς τοῦτο] Reliquæ editiones his verbis claudunt priorem sententiam, vidit Bryanus ad hanc referenda esse. B.

Πύθεας] Pytheas, secundum *nostrum in Phocione*, orator λάλος καὶ θρασὺς, quamdiu ea consuleret, quæ e Rep. essent, pauper et contemptus erat; postquam a Philippo redemptus est, gratia apud populum valuit, et delectus est, qui sacra pro Atheniensibus Delphis faceret: homo vitæ impuræ et libidinosæ. Vid. Demosth. Epist. 3. Idem.

Θεραπείαν γὰρ εἶναι τοῦ δήμου τὴν παρασκευὴν] *Oratoris enim præparationem ad bene dicendum genus esse aliquod ejus cultus studiique, quo plebem prosequatur.* Sic de meo dedi, pro vulgari θεραπείας γὰρ εἶναι τοῦτο δήμου παρασκευήν. Reisk.

Τῆς πρὸς καιρὸν ἀτολμίας] Pro, τῆς περὶ τὸ ἐπὶ καιροῦ λέγειν ἀτολμίας: si scriptura non fallit. Wolf.

Δημάδης] Demade sorator erat impurus, corruptus, omni scelere inquinatus, et, quod vere dicit Plut. in Phoc. naufragium Reipublicæ; Philippi et Antipatri mercenarius, quorum ultimus comparavit eum victimæ litatæ, cujus omnia consumpta essent, præter linguam et ventrem. Se moresque suos optime depinxit, cum apud populum desperabundus profiteretur, *Se et accepisse semper munera et accepturum esse. Dinarch. in Demosth.* Obitum ejus vide infra §. λά. Exstincti jam imagines ejus et statuæ, quod de Sejano dicitur, in matulas conflatæ sunt. Plutarch. πολιτ. παραγγ. p. 820. e. B.

Θορυβηθέντι] *Cum obturbante et reclamante populo hæsitaret, acclamatione adversa populi uso.* Capitur etiam pro applausu, ut Panathenaico Isocratis: ἀνέγνωστο δ' ὁ λόγος: ἐπῃνημένος δ' ἦν καὶ τεθορυβημένος καὶ τετυχηκὼς, ὧνπερ οἱ κατορθοῦντες ἐν ταῖς ἐπιδείξεσι. Sic et Arist. α. ῥητορικῶν. καὶ πιθανοὶ μὲν οὐχ ἧττον οἱ λόγοι οἱ διὰ τῶν παραδειγμάτων· θορυβοῦνται δὲ μᾶλλον οἱ ἐνθυμηματικοὶ, hoc est, *majorem*

θ'. Πόθεν οὖν (φαίη τις ἂν) [1] ὁ Αἰσχίνης πρὸς τὴν ἐν τοῖς λόγοις τόλμαν θαυμασιώτατον ἀπεκάλει τὸν ἄνδρα; πῶς δὲ Πύθωνι τῷ Βυζαντίῳ θρασυνομένῳ καὶ ῥέοντι πολλῷ κατὰ τῶν Ἀθηναίων, ἀναστὰς μόνος ἀντεῖπεν; ἢ Λαμάχου τοῦ Μυῤῥηναίου γεγραφότος ἐγκώμιον Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλίππου τῶν βασιλέων, ἐν ᾧ πολλὰ Θηβαίους καὶ Ὀλυνθίους εἰρήκει κακῶς, καὶ ἀναγινώσκοντος Ὀλυμπιάσι, παραναστὰς, καὶ διεξελθὼν μεθ' ἱστορίας καὶ ἀποδείξεως ὅσα Θηβαίοις καὶ Χαλκιδεῦσιν ὑπάρχει καλὰ πρὸς τὴν Ἑλλάδα, καὶ πάλιν ὅσων αἴτιοι κακῶν γεγόνασιν οἱ κολακεύοντες Μακεδόνας, οὕτως ἐπέστρεψε τοὺς παρόντας, ὥστε δείσαντα τῷ θορύβῳ τὸν σοφιστὴν ὑπεκ-

[1] ὁ

applausum excitant. Wolf.

Θ'. Πόθεν—ἄνδρα] Exstat κατὰ Κτησ. c. 48. ὦ πρὸς μὲν τὰ μεγάλα καὶ σπουδαῖα τῶν πραγμάτων ἁπάντων ἀνθρώπων ἀχρηστότατε, πρὸς δὲ τὴν ἐν τοῖς λόγοις τόλμαν θαυμασιώτατε. B.

Πύθωνι] Pythonis Byzantii summa erat eloquentiæ fama: vide Æsch. περὶ παραπ. c. 40. et Diodor. lib. 16. Hujus opera Philippus multum utebatur, cum in aliis ad Græciæ civitates legationibus, tum ad Thebanos paulo ante pugnam Chæroneam, quos ab Atheniensium societate abstrahere Python conatus est. Rogatus aliquando πῶς ἔχει ὁ Βυζαντίων νόμος, respondebat, ὡς ἐγὼ θέλω. Sext. Emp. adv. Math. l. 2. c. 38. Idem.

Θρασυνομένῳ καὶ ῥέοντι] Verba sunt ipsius Demosthenis: τότε ἐγὼ μὲν τῷ Πύθωνι θρασυνομένῳ καὶ πολλῷ ῥέοντι καθ' ὑμῶν οὐκ εἶξα, οὐδ' ὑπεχώρησα &c. περὶ στεφ. c. 43. in quibus translationem aliquanto audaciorem notat Demetr. περὶ ἑρμ. c. 80.—Cæterum de hoc oratorum certamine longe errant viri doctissimi, Dacier. ad hunc Plutarchi locum, et Stanyan Hist. Græc. vol. 2. a Diodoro (qui tamen aliud dicit) in fraudem ducti, qui credunt ista contigisse in Demosthenis legatione Thebana, quæ Athenis acciderunt Æschine præsente, multisque annis ante, prout ex orationis serie c. 43. et seq. et Demosth. Epist. 2. p. 1469. ed. R. colliget Lector attentus. Demosthenem rectius intellexit Philostratus Vit. Apoll. Tyan. lib. 7. c. 16. Πύθων——ὑπὲρ Φιλίππου πρεσβεύων παρὰ τοὺς Ἕλληνας ὑπὲρ τῆς δουλείας αὐτῶν, τοὺς μὲν ἄλλους εἴα· ἀλλ' ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΟΙΣ γε ΑΥΤΟΙΣ, ὅτε δὴ μάλιστα ῥητορικὴ ἔῤῥωτο, ἀδικεῖσθαί τε ὑπ' αὐτῶν ἔφασκε τὸν Φίλιππον, καὶ δεινὰ πράττειν Ἀθηναίους τὸ Ἑλληνικὸν ἐλευθεροῦντας·—ἀλλὰ Δημοσθένης ἀντεῖπων &c. et Lucian. in Encom. Dem. [§. 32.] sub persona Antipatri: μετενοοῦμεν, ὅτε τοὺς Ἕλληνας ΑΘΗΝΑΖΕ συνηγάγομεν, ὡς ἐλέγξοντες Ἀθηναίους, Πύθωνι καὶ τοῖς Πύθωνος ἐπαγγέλμασι πεπιστευκότες, εἶτα Δημοσθένει καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγχοις περιπεσόντες. Idem.

Ῥέοντι πολλῷ] *Fluenti multo*, id est, acri et copiosa ratione invehenti in Athenienses. Verba Demosthenis sunt, ex oratione περὶ στεφάνου. [§. μγ'.] Wolf.

Μυῤῥηναίου] Alius fuit Lamachus dux Atheniensium, qui cum Nicia et Alcibiade in Siciliam profectus est, ῥιψοκίνδυνος καὶ φιλοπόλεμος. Μυῤῥηναίου nomen δήμου esse conjicio. In vita Isocratis fit mentio Λυσιμάχου Μυῤῥινουσίου. Utrum rectius sit Μυῤῥηναίου, an Μυῤῥινουσίου, et an diversa municipia sint, sine auctoritate veterum statuere non possum. In altera Plutarchi vita legitur, τοῦ Τειρωναίου, quod quid sit, æque me ignorare fateor. Varinus nihil affert, nisi, Μυῤῥίνη χώρα, καὶ εἶδος φυτοῦ. Idem.

Μυῤῥηναίου] Alii, Μυῤῥηνουσίου. Erat pagus Atticæ Μυῤῥινοῦς, unde Μυῤῥινούσιος, et Μυρίνη, urbs Æolidis et oppidum Lemni, unde fortasse Μυριναῖος. Bryan.

Οὕτως ἐπέστρεψε] Varino interprete, τὸ τὰς ἁπάντων ὄψεις εἰς ἑαυτὸν ἐφειλκύσατο, ἤτοι διὰ χαρίτων τινῶν, ἢ καὶ πιθανῶν λόγων, *omnium ora oculosque in se convertit.* Interdum idem valere ait, τὸ ἐπιστρέφειν, quod τὸ διορθώσασθαι, *corrigere.* Wolf.

Δείσαντα] Si δείσαντα accipis pro ἐκπληχθέντα, recte habebit τῷ θορύβῳ; alias

δύναι τῆς πανηγύρεως. Ἀλλ᾽ ἔοικεν ὁ ἀνὴρ τοῦ Περικλέους τὰ μὲν ἄλλα μὴ πρὸς αὐτὸν ἡγήσασθαι, τὸ δὲ πλάσμα καὶ τὸν σχηματισμὸν αὐτοῦ, καὶ τὸ μὴ ταχέως μηδὲ περὶ παντὸς ἐκ τοῦ παρισταμένου λέγειν, ὥσπερ ἐκ τούτων μεγάλου γεγονότος, ζηλῶν καὶ μιμούμενος, οὐ πάνυ προΐεσθαι τὴν ἐν τῷ καιρῷ δόξαν, οὐδ᾽ ἐπὶ τύχῃ πολλάκις ἑκὼν εἶναι ποιεῖσθαι τὴν δύναμιν. Ἐπεὶ τόλμαν γε καὶ θάρσος οἱ λεχθέντες ὑπ᾽ [1] αὐτοῦ λόγοι τῶν γραφέντων μᾶλλον εἶχον, εἴ τι δεῖ πιστεύειν Ἐρατοσθένει, καὶ Δημητρίῳ τῷ Φαληρεῖ, καὶ τοῖς κωμικοῖς· ὧν Ἐρατοσθένης μέν φησιν αὐτὸν ἐν τοῖς λόγοις πολλαχοῦ γεγονέναι παράβακχον· ὁ δὲ Φαληρεὺς τὸν ἔμμετρον ἐκεῖνον ὅρκον ὀμόσαι ποτὲ πρὸς τὸν δῆμον, ὥσπερ ἐνθουσιῶντα,

Μὰ γῆν, μὰ κρήνας, μὰ ποταμοὺς, μὰ νάματα.

Τῶν δὲ κωμικῶν ὁ μέν τις αὐτὸν ἀποκαλεῖ ῥωποπερπερή-

[1] αὐτοῦ

conveniat atique melius τὸν θόρυβον. Reisk.

Περικλέους τὰ μὲν ἄλλα] Videlicet, τὴν στρατηγίαν καὶ εὐτολμίαν, imperatoria munera, et confidentiam. *Ac cætera quidem Periclis nihil ad se attinere, nec sibi usurpanda judicasse, sed gestum et conformationem atque institutum ejus et cautionem, ne subito de re qualibet ac impræmeditate diceret*, &c. τὸ πλάσμα καὶ τὸν σχηματισμὸν, pro persona accipio, quam sibi unusquisque imponit, aut assumit. Wolf.

Οὐ πάνυ προΐεσθαι τὴν ἐν τῷ καιρῷ δόξαν] Malim, licet 4. codicibus, Veneto Feliciani, Hervag. duobus, et uno Bebeliano, reclamantibus legere, προσίεσθαι, hoc sensu: *non magnopere curasse laudem dictionis extemporalis*, præsertim cum sequatur, οὐδ᾽ ἐπὶ τύχῃ πολλάκις, ἑκὼν εἶναι, ποιεῖσθαι τὴν δύναμιν. Sed si pro οὐ legas οὔτε, ac τὸ προΐεσθαι τὸ καταφρονεῖν interpreteris, ferri potest. Idem.

Τὴν ἐν τῷ καιρῷ δόξαν] F. τὴν ἐπὶ τοῦ καιροῦ λέγειν δόξαν. Sic postea pro ταῖς περὶ τὸν καιρὸν ἀπαντήσεσι, malim, ταῖς ἐπὶ καιροῦ, vel, ἐπὶ τῶν καιρῶν. Idem.

Τὴν ἑαυτοῦ τῷ καιρῷ δόξαν] F. *Non admodum facile, neque crebro, suam gloriam subitaneo temporis occursui permisisse*, vel *prodidisse*. Reisk.

Ἐρατοσθένει] Eratosthenes Cyrenæus, Callimachi discipulus, regnante Ptolemæo Evergete Bibliothecæ Alexandrinæ præfectus est: Beta dictus, quod maluit esse in universis scientiis secundus, quam in una quavis primus. B.

Ἔμμετρον] *Numeris devinctum, poeticum*. est enim versus iambicus trimeter. Interpres sensum secutus, immane vertit. Wolf.

Ῥωποπερήθραν] Sic habent omnes quos ego vidi codices. Lexica quædam arguunt, alicubi legi ῥωπερήθρα. Cum autem ῥῶπες sint θάμνοι *frutices, virgulta, sarmenta*, φυτὰ φυγανώδη, εὐλύγιστα, et ῥῶπος *fasciculus variarum rerum*, σύμμικτός τις καὶ εὐτελὴς φόρτος: περήθρα vero παρὰ τὸ περᾶν, *a trajiciendo* fieri videatur: nondum me pœnitet vertisse *fasciculos sarmentorum volventem*. Nec volui substituere tunc ex Diogene, Δημοσθένους τὴν ῥαβδοστομυλήθραν. ἐῴκει γὰρ τοῦ Εὐβουλίδου καὶ Δημοσθένης ἀκηκοέναι, καὶ ῥαβικώτερος ὢν παύσασθαι. Ubi Ambrosius τὸν ῥαβικὸν, interpretatur, *qui R literam pronunciare nequeat*: quam ego vocem in Græcis Lexicis non reperio. Anno autem 1548. quo hæc primum vertebam, nondum erat editus Eustathii index, in quo est, ῥωποπερπερήθρα, σκῶμμα ἐπὶ χυδαιότητι καὶ φλυαρίᾳ. Et scurriles hujusmodi comicorum compositiones non nullum habent sensum, quem utcunque Latine reddi non est improbandum. Neque quicquam vetat, neque etiam novum est, eundem ab alio scurra appellari aliter. Sed nugarum plus satis. Idem.

Ῥωποπερπερήθραν] Nota est circa voces decompositas veterum Comicorum licentia, qualis est apud Aristophanem κομποφακελοῤῥήμων, ejusdem fere cum hac nostra

θραν. Ὁ δὲ παρασκώπτων, ὡς χρώμενον τῷ ἀντιθέτῳ, φησὶν οὕτως,

Ἀπέλαβεν, ὥσπερ ἔλαβεν·—ἠγάπησεν [1] ἂν
Τὸ ῥῆμα τοῦτο παραλαβὼν Δημοσθένης.

Ἐκτὸς εἰ μὴ νὴ Δία πρὸς τὸν ὑπὲρ Ἁλονήσου λόγον ὁ Ἀντιφάνης καὶ τουτὶ πέπαιχεν, ἣν Ἀθηναίοις Δημοσθένης

[1] γὰρ

sententiæ. Quid sit ῥωποπερπερήθρα (notante Xylandro) docet Eustathius ad Iliad. ν΄. v. 199. ἐκ τούτου (ῥῶπος) καὶ ῥωποπερπερήθρα τις προσεῤῥήθη, ἐπὶ χυδαιότητι καὶ φλυαρίᾳ σκωπτόμενος. Idem fere vult Æschines, apud quem Demosthenes est ἀνὴρ ἐξ ὀνομάτων συγκείμενος——ἐπ᾽ ὀνομάτων διὰ τῆς πολιτείας πλέων. Dictum videtur in voces quasdam Demosthenis sonantes nimis et atroces, μιαρὰ καὶ ἀπίθανα ῥήματα,——Ἀμπελουργοῦσι τὴν πόλιν, ἀνατετμήκασι τὰ κλήματα τοῦ δήμου &c. vid. Æsch. contra Ctes. 53. B.

Ὁ δὲ] Antiphanes puta, ut e seqq. constat. Reisk.

Ὁ δὲ παρασκώπτων ὡς χρώμενον τῷ ἀντιθέτῳ, φησὶν, οὕτως ἀπέλαβεν ὥσπερ ἔλαβεν] Suidas et Harpocration, ἀντίθεσις, ὃ καὶ ἀντίθετον λέγεται, σχῆμα λέξεώς ἐστι καθ᾽ ἣν ἀντιτίθεασιν ἀλλήλοις τὰ ἐναντία, ἢ κατὰ μέρος, ἢ ἀθρόως. Cum autem hic nulla sit contentio contrariorum, sed vel παρωνομασία, vel συστοιχία quædam: aut Plutarchus voce ἀντιθέτου abusus est, aut locus hic mendi suspicione non vacat. Quid vero si ita sit legendum, οὕτως ἀπέβαλεν ὡς παρέλαβεν; *Sic abjecit*, id est, *amisit, sicut suscepit?* Ita constabit τὸ ἀντίθετον, in vocibus, ἀποβαλεῖν καὶ παραλαβεῖν, etsi τὸ ἀπολαβεῖν magis consentiret cum τῷ ἀποβαλεῖν: ut legas, οὕτως ἀπέβαλεν ὡς ἀπέλαβεν. Wolf.

Παρασκώπτων, ὡς χρώμενον τῷ ἀντιθέτῳ] Sic illud Epicharmi: τόκα μὲν ἐν τήνοις ἐγὼν ἦν, τόκα δὲ παρὰ τήνοις ἐγών Demetrius περὶ Ἑρμην. 23. in ludibrium Oratorum scriptum putat. Nimium vero antithetorum apud Demosthenem usum non solum Poetæ Comici irriserunt, sed ipse reprehendit Demetrius, vir judicii, siquis alius, limatissimi. Ne illa quidem probat ex oratione περὶ στεφ. [§. π΄.] Ἐτέλεις, ἐγὼ δ᾽ ἐτελούμην· ἐδίδασκες, ἐγὼ δὲ ἐφοίτων· ἐτριταγωνίστεις, ἐγὼ δὲ ἐθεώρουν· ἐξέπιπτες, ἐγὼ δὲ ἐσύριττον· sed, ἡ ἀντίθεσις, inquit, οὐκ ἥρμοσεν· κακοτεχνοῦντι γὰρ ἔοικε διὰ τὴν ἀνταπόδοσιν, μᾶλλον δὲ παίζοντι, οὐκ ἀγανακτοῦντι — περὶ Ἑρμ. 262. B.

Φησὶν οὕτως] Locus integer in vulgatis ita se habet. — φησίν· οὕτως ἀπέλαβεν, ὥσπερ ἔλαβεν· ἠγάπησε γὰρ τὸ ῥῆμα τοῦτο παραλαβὼν Δημοσθένης ἐκτός. Viderunt aliqui τὸ ἐκτὸς ad sequentia relegandum esse; sed fefellit omnes, hos esse versus Iambicos senarios, et illa utique postrema ἠγάπησε γὰρ &c. non esse Plutarchi verba, sed ejus, quem citat, Antiphanis. Ita enim Athenæ. Deip. l. 6. c. 1. Ἀποδίδομέν σοι, οὐ δίδομεν, ὡς ὁ Κωθωκίδης φησὶ ῥήτωρ, Δημοσθένην χλευάζων, ὅς, Φιλίππου Ἀθηναίοις Ἁλόννησον διδόντος, συνεβούλευε μὴ λαμβάνειν, εἰ δίδωσιν, ἀλλὰ μὴ ἀποδίδωσιν. ὅπερ Ἀντιφάνης ἐν Νεόττιδι, παιδιὰν θέμενος, ἐρεσχελεῖ τόνδε τὸν τρόπον·

Ὁ δεσπότης δὲ πάντα τὰ παρὰ τοῦ πατρὸς
Ἀπέλαβεν, ὥσπερ ἔλαβεν· ἠγάπησεν ἂν
Τὸ ῥῆμα τοῦτο παραλαβὼν Δημοσθένης.

Ἄλεξις δ᾽ ἐν στρατιώτῃ &c. Pergit Alexin, Anaxilan, et Timoclem comicos citare, quibus placuit in irridendo Demosthene ingenium suum experiri. B.

Δημοσθένης] Malim Δημοσθένους, in genitivo. *nactus a Demosthene, imitatus in eo Demosthenem*. Reisk.

Ἠγάπησε γὰρ τὸ ῥῆμα τοῦτο παραλαβὼν Δημοσθένης ἐκτός. εἰ μὴ νὴ δία] *Libenter extrinsecus assumpsit*. Est et hic locus salebrosus. Libenter et crebro verbum hoc ἀπέλαβεν ὥσπερ ἔλαβεν, usurpabat. Reliqui codices, τὸ ἐκτὸς, conjungunt, libenter extrinsecus assumpsit: quod intelligo perinde, ac si dixisset, quamvis sententia non postularet. Sed Feliciani editio conjungit, ἐκτὸς εἰ μὴ νὴ δία, &c. Nisi forte, ut et Lucianus περιπένθους, ἐκτὸς εἰ μὴ τὴν σποδὸν ἡμᾶς σιτεῖσθαι πεπιστεύκατε, *nisi forte nos cinerem esuros persuasum habetis*. Pro, παραλαβὼν, lego, παραλαβεῖν ὁρικῶς ἢ τεχνικῶς. *Delectatus est Demosthenes verbo* παραλαβεῖν. Wolf.

Ὑπὲρ Ἁλονήσου—ἀπολαμβάνειν] Exstat oratio de Haloneso, quam Libanius non esse Demosthenis putat, sed Hegesippi, quanquam in initio hæc legantur. Οὐ λανθάνει αὐτὸν, ὅτι δι᾽ ἀμφοτέρων τῶν ὀνομάτων, ὁποτέρῳ ἂν χρήσεσθε ὑμεῖς, ἕξετε τὴν νῆσον, ἄν τε ΛΑΒΗΤΕ, ἄν τε ΑΠΟΛΑΒΗΤΕ. Τί οὖν αὐτῷ διαφέρει, μὴ τῷ δικαίῳ ὀνόματι χρησάμενον, ΑΠΟΔΟΥΝΑΙ ἡμῖν, ἀλλὰ δωρεὰν ΔΕΔΩΚΕΝΑΙ, ἀδίκῳ; Halonesus exigua insula est in mari Ægeo ex adverso Thes-

συνεβούλευε μὴ λαμβάνειν, ἀλλ' ἀπολαμβάνειν παρὰ Φιλίππου.

ί. Πλὴν τόν γε Δημάδην πάντες ὡμολόγουν τῇ φύσει χρώμενον ἀνίκητον εἶναι, καὶ παραφέρειν [1] αὐτὸν σχεδιάζοντα τὰς τοῦ Δημοσθένους σκέψεις καὶ παρασκευάς. Ἀρίστων δ' ὁ Χῖος καὶ Θεοφράστου τινὰ δόξαν ἱστόρηκε περὶ τῶν ῥητόρων. Ἐρωτηθέντα γὰρ ὁποῖός τις αὐτῷ φαίνεται ῥήτωρ ὁ Δημοσθένης, εἰπεῖν, "Ἄξιος τῆς πόλεως·" ὁποῖος δὲ Δημάδης, "Ὑπὲρ τὴν πόλιν." Ὁ δ' αὐτὸς φιλόσοφος Πολύευκτον ἱστορεῖ τὸν Σφήττιον, ἕνα τῶν τότε πολιτευομένων Ἀθήνησιν, ἀποφαίνεσθαι, μέγιστον μὲν εἶναι ῥήτορα Δημοσθένη, δυνατώτατον δὲ εἰπεῖν Φωκίωνα, πλεῖστον γὰρ ἐν βραχυτάτῃ λέξει νοῦν ἐκφέρειν. Καὶ μέντοι καὶ τὸν Δημοσθένη φασὶν αὐτόν, ὁσάκις ἂν ἀντερῶν αὐτῷ Φωκίων ἀναβαίνοι, λέγειν πρὸς τοὺς συνήθεις, "Ἡ τῶν ἐμῶν λόγων κοπὶς ἀνίσταται." Τοῦτο

[1] αὐτοσχεδιάζοντα

saliæ, quam a Sostrato Pirata occupatam Philippus, eo expulso, in suam ditionem redegit; deinde dono obtulit Atheniensibus, quorum prius fuisset. Oratores autem, ut scribit Philippus in Epistola (inter Opera Demosth. §. έ.) ΛΑΜΒΑΝΕΙΝ οὐκ εἴων, ΑΠΟΛΑΒΕΙΝ δὲ συνεβούλευον. Vide etiam Æsch. κατὰ Κτησ. c. 30. et Ælian. V. H. l. 12. c. 53. B.

ί. Πλὴν τόν γε Δημάδην] Lapus eleganter addit (nisi forte nostra exemplaria mutila sint) omnes sui temporis oratores sine controversia superavit. WOLF.

Πλὴν—Δημάδην] Demadis eloquentiam, qualis fuerat, videre est apud Demetrium περὶ ἑρμην. qui orationem ex Emphasi, Allegoria et Hyperbole conflatam, singulari nomine, Demadeam appellat. Καίτοι ἔχει τι ἐπισφαλές, καὶ οὐκ εὐμίμητον μάλα. Ἔνεστι γάρ τι καὶ ποιητικὸν τῷ εἴδει· (εἴ γε ποιητικὸν ἡ ἀλληγορία καὶ ὑπερβολὴ καὶ ἔμφασις·) ποιητικὸν δὲ μικτὸν κωμῳδίας. cap. 304. vide etiam Stobæum serm. 29. p. 206. B.

Τῇ φύσει χρώμενον] Subintelligatur alterum membrum, καί τοι ἀπαίδευτον ὄντα, sola ingenii felicitate, sine doctrinæ adminiculis. Nam Suidas eum nautam seu navicularium fuisse scribit, et querela Demosthenis περὶ κραιπαλώντων ἀνθρώπων, ναυτῶν, καὶ ἀμαθῶν, hunc potissimum tangere videtur. WOLF.

Αὐτὸν σχεδιάζοντα] Scribe αὐτοσχεδιάζοντα. BRYAN.

Ἀρίστων ὁ Χῖος] Si Straboni credimus, Κεῖος, vel, Κήϊος, legendum erit, et apud Athenæum ἐπινίκιον γράψαντος Σιμωνίδου τοῦ Κείου, quanquam et apud Ciceronem in Officiis Aristo Chius legitur, quæ verba inepte nonnulli jungentes Aristochium nescio quem nobis obtrudunt. WOLF.

Ἀρίστων] Aristo Chius, Philosophus Stoicus, Zenonis discipulus, scripsit epistolas ad Cleanthem. Alia quoque sub ejus nomine ferebantur, quæ Laertius tribuit Aristoni Ceo Peripatetico. B.

Πολύευκτον] Polyeuctus, Midiæ defensor contra Demosthenem, sed in gerendæ Reip. ratione cum eo conjunctissimus, orator erat Atheniensis, corpore præpinguis: unde, cum oratione habita bellum contra Philippum suaderet, anhelans interim et sudans, et aquam ad bibendum poscens, non inficete dixit Phocion, "Egregium belli ineundi auctorem! Quem quid facturum censetis, cum hostes advenerint, qui ne apud vos perorare potest sine periculo suffocationis?" Videtur semper Macedonibus infensus perstitisse, siquidem circa obitum Alexandri legatus ad Arcadas missus est, ut eos a Macedonum societate abstraheret. Demosth. κατὰ Μειδ. p. 560. ed. R. Phil. 3. §. ιέ. Plutarch. in Phocione p. 746. Vit. 10. Rhet. p. 846. IDEM.

Ἡ τῶν ἐμῶν λόγων κοπὶς ἀνίσταται] Versus trimeter Iambicus. *Orationis ensis emergit meæ.* WOLF.

Κοπὶς] Σφῦρα καὶ κοπὶς apud Stobæum

μὲν οὖν ἄδηλον εἴτε πρὸς τὸν λόγον τοῦ ἀνδρὸς ὁ Δημοσθένης, εἴτε πρὸς τὸν βίον καὶ τὴν δόξαν ἐπεπόνθει, πολλῶν πάνυ καὶ μακρῶν περιόδων ἓν ῥῆμα καὶ νεῦμα πίστιν ἔχοντος ἀνθρώπου κυριώτερον ἡγούμενος.

ιά. Τοῖς δὲ σωματικοῖς ἐλαττώμασι τοιαύτην ἐπῆγεν ἄσκησιν (ὡς ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος ἱστορεῖ, λέγων αὐτοῦ Δημοσθένους ἀκούειν πρεσβύτου γεγονότος) τὴν μὲν ἀσάφειαν καὶ τραυλότητα τῆς γλώττης ἐκβιάζεσθαι καὶ διαρθροῦν εἰς τὸ στόμα ψήφους λαμβάνοντα, καὶ ῥήσεις ἅμα λέγοντα· τὴν δὲ φωνὴν ἐν τοῖς δρόμοις γυμνάζεσθαι καὶ ταῖς πρὸς τὰ σιμὰ προβάσεσι διαλεγόμενον, καὶ λόγους τινὰς ἢ στίχους ἅμα τῷ πνεύματι πυκνουμένῳ προφερόμενον. εἶναι δ' αὐτῷ μέγα κάτοπτρον οἴκοι, καὶ πρὸς τοῦτο τὰς μελέτας ἐξ ἐναντίας ἱστάμενον περαίνειν. Λέγεται δ', ἀνθρώπου προσελθόντος δεομένου συνηγορίας καὶ διεξιόντος ὡς ὑπό του λάβοι πληγάς, "Ἀλλὰ σύ γε" (φάναι τὸν Δημοσθένην) "τούτων ὧν λέγεις οὐδὲν πέπονθας." Ἐπιτείναντος δὲ τὴν φωνὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ βοῶντος, "Ἐγὼ Δημόσθενες οὐδὲν πέπονθα;" "Νὴ Δία" (φάναι) "νῦν ἀκούω φωνὴν ἀδικουμένου καὶ πεπονθότος." Οὕτως ᾤετο μέγα πρὸς πίστιν εἶναι τὸν τόνον καὶ τὴν ὑπόκρισιν τῶν λεγόντων. Τοῖς μὲν οὖν πολλοῖς ὑποκρινόμενος ἤρεσκε θαυμαστῶς· οἱ δὲ χαρίεντες ταπεινὸν ἡγοῦντο καὶ ἀγεννὲς αὐτοῦ τὸ πλάσμα καὶ μαλακόν, ὧν καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεύς ἐστιν. Αἰσίωνα δέ φησιν

serm. 37. p. 221. ΚΟΠΙΣ est gladius leviter curvatus, falci similis. Q. Curt. l. 8. c. 48. Ἡ ΚΟΠΙΣ, Περσικὸν ξίφος, ὃ ἀκινάκης λέγεται, inquit Scholiastes [immo Barnesius] ad Euripidis Hecubam, v. 134. B.

ιά. Ὡς ὁ Φαληρεὺς—ἱστορεῖ] *Quæ de Demosthenis studio et exercitatione scripsit Demetrius, recordare.*—Q. Cic. de Pet. Cons. c. 1. Plura huc pertinentia vide apud Lucian. in Encom. Cic. de Orat. l. 1. 61. Quinctil. Inst. Or. l. 11. c. 3. Val. Max. l. 8. c. 7. IDEM.

Ἐκβιάζεσθαι] Cum insequentibus infinitivis aptum est ex ἱστορεῖ præmisso. *Demetrius Phalereus perhibet, Demosthenem consuerisse vi admota expugnare vocis obscuritatem.* REISK.

Ταῖς πρὸς τὰ σιμὰ προβάσεσι] M. προσβάσεσι. et ἀγεννὲς per ν geminatum. Sic Κάσσανδρος σ gemino, pro Κάσανδρος. WOLF.

Ἅμα τῷ πνεύματι πυκνουμένῳ] Tametsi creber anhelitus urgeret, nihilominus tamen pronunciasse. IDEM.

Προφερόμενον] Ita scribendum ex MS. vidit DU SOUL. Ante προσφερόμενον. B.

Οὐδὲν πέπονθας] Vide consentientem duorum in eloquentia Principum auctoritatem. Quod Demosthenes dissimulanter, et tentaturus hominem, dixit, id M. Tullius in defensione Q. Gallii pro argumento posuit. *Tu istuc, M. Calidi, nisi fingeres, sic ageres?*—Cic. in Bruto, 80. IDEM.

Τὸν τόνον καὶ τὴν ὑπόκρισιν] *Contentionem vocis, et actionem oratoriam.* WOLF.

Αἰσίωνα] Felicianus et Hervagius legunt, Ἀππίωνα. IDEM.

Ἕρμιππος ἐρωτηθέντα περὶ τῶν πάλαι ῥητόρων καὶ τῶν καθ᾽ αὐτὸν εἰπεῖν, "ὡς ἀκούων μὲν ἄν τις ἐθαύμασεν ἐκείνους εὐκόσμως καὶ μεγαλοπρεπῶς τῷ δήμῳ διαλεγομένους· ἀναγινωσκόμενοι δ᾽ οἱ Δημοσθένους λόγοι πολὺ τῇ κατασκευῇ καὶ δυνάμει διαφέρουσιν." Οἱ μὲν οὖν γεγραμμένοι τῶν λόγων ὅτι τὸ αὐστηρὸν πολὺ καὶ πικρὸν ἔχουσι, τί ἂν λέγοι τις; ἐν δὲ ταῖς ἀπαντήσεσι ταῖς παρὰ τὸν καιρὸν ἐχρῆτο καὶ τῷ γελοίῳ. Δημάδου μὲν γὰρ εἰπόντος, "Ἐμὲ Δημοσθένης; ἡ ὗς τὴν Ἀθηνᾶν." "Αὕτη (εἶπεν) ἡ Ἀθηνᾶ πρώην ἐν Κολλυτῷ μοιχεύουσα ἐλήφθη." Πρὸς δὲ τὸν κλέπτην, ὃς ἐπεκαλεῖτο Χαλκοῦς, καὶ αὐτόν εἰς τὰς ἀγρυπνίας αὐτοῦ καὶ νυκτογραφίας πειρώμενόν τι λέγειν, "Οἶδα (εἶπεν) ὅτι σε λυπῶ λύχνον καίων. ὑμεῖς δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ θαυμάζετε τὰς γινομένας κλοπὰς, ὅταν τοὺς μὲν κλέπτας χαλκοῦς, τοὺς δὲ τοίχους πηλίνους ἔχωμεν." Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων καίπερ ἔτι πλείω λέγειν ἔχοντες ἐνταῦθα παυσόμεθα. Τὸν δ᾽ ἄλλον αὐτοῦ τρόπον καὶ τὸ ἦθος ἀπὸ τῶν πράξεων καὶ τῆς πολιτείας θεωρεῖσθαι δίκαιόν ἐστιν.

ιβ΄. Ὥρμησε μὲν οὖν ἐπὶ τὸ πράττειν τὰ κοινὰ, τοῦ

Φωκικοῦ πολέμου συνεστῶτος, ὡς αὐτός τε φησὶ, καὶ λαβεῖν ἐστὶν ἀπὸ τῶν Φιλιππικῶν δημηγοριῶν. Αἱ μὲν γὰρ ἤδη διαπεπραγμένων ἐκείνων γεγόνασιν, αἱ δὲ πρεσβύταται τῶν ἔγγιστα πραγμάτων ἅπτονται. Δῆλος δ᾽ ἐστὶ καὶ τὴν κατὰ Μειδίου παρασκευασάμενος εἰπεῖν δίκην, δύο μὲν ἐπὶ τοῖς τριάκοντα γεγονὼς ἔτη, μηδέπω δ᾽ ἔχων ἰσχὺν ἐν τῇ πολιτείᾳ μηδὲ δόξαν. Ὃ καὶ μάλιστά μοι δοκεῖ δείσας, ἐπ᾽ ἀργυρίῳ καταθέσθαι τὴν πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἔχθραν.

Οὐ γάρ [1]τι γλυκύθυμος ἀνὴρ ἦν, οὐδ᾽ ἀγανόφρων,

ἀλλ᾽ ἔντονος καὶ βίαιος περὶ τὰς ἀμύνας. Ὁρῶν δ᾽ οὐ φαῦλον, οὐδὲ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως ἔργον, ἄνδρα καὶ πλούτῳ καὶ λόγῳ καὶ φίλοις εὖ πεφραγμένον καθελεῖν, τὸν Μειδίαν, ἐνέδωκε τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ δεομένοις. Αἱ δὲ τρισχίλιαι καθ᾽ ἑαυτὰς οὐκ ἄν μοι δοκοῦσι τὴν Δημοσθένους ἀμβλῦναι πικρίαν, ἐλπίζοντος καὶ δυναμένου περιγενέσθαι. Λαβὼν δὲ τῆς πολιτείας καλὴν ὑπόθεσιν, τὴν πρὸς Φίλιππον ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων δικαιολογίαν, καὶ πρὸς ταύτην ἀγωνι-

[1] τοι

Ἀκούων—ἀναγινωσκόμενοι] Idem prorsus erat ipsius Demosthenis de se judicium. Rogatus enim, uter melior esset Orator, Ipsene, an Callistratus? dixit, Ἐγὼ μὲν γραφόμενος, Καλλίστρατος δὲ ἀκουόμενος. Schol. in Orat. κατὰ Τιμοκρ. p. 822. B.

Τῇ κατασκευῇ] Varinus κατασκευάζειν λέγεται ἐπὶ ποικίλως συνισταμένων. Sic Dionysius Halicarnasseus, θαυμαστὸν γὰρ δὴ καὶ μέγα τὸ τῆς Ἰσοκράτους κατασκευῆς ὕψος, ἡρωϊκῆς μᾶλλον ἢ ἀνθρωπίνης φύσεως οἰκεῖον. significat artificiosam orationis compositionem et structuram. Alias est ἡ κατασκευὴ, confirmatio, ἡ αἰτιολογία καὶ πίστωσις ~~. ἀνασκευὴ ὅθεν κατασκευάζειν καὶ ἀνασκευάζειν. Wolf.

Ὅτι τὸ αὐστηρὸν πολὺ] Hac de re vide Dionysium Longinum περὶ ὕψους. Idem.

Καὶ πικρὸν] Malim καὶ τὸ πικρὸν, ut idem sit, ac si dixisset πολὺ τοῦ αὐστηροῦ καὶ τοῦ πικροῦ, *acerbitatis atque amaritudinis* (vel *fellis*) *multum*. Reisk.

Τί ἂν λέγοι τις] Alii ita distinguunt. τι, ἂν λέγοι τις· B.

Ἐν δὲ ταῖς ἀπαντήσεσι ταῖς περὶ τὸν καιρὸν] Bebelius παρὰ τὸν καιρὸν, *in congressibus occasione data*, vel *cum obiter incidisset, utebatur etiam ridiculis*. ἀπαντήσεις etiam intelligi possunt responsiones, cum scommata scommatis pensantur. Pro παρὰ τὸν καιρὸν, fortasse legendum, κατὰ ἢ πρός. Lexica interpretantur παρὰ τὸν καιρὸν in *præsens*, εἰς τὸ παρόν. Potest etiam significare παρακαίρως. Wolf.

Ἐμὲ Δημοσθένης] Addidi notam Interrogationis, unde (nisi fallor) aliquanto majus est sententiæ acumen. B.

Ἐν Κωλλυτῷ] Loci nomen, i. δήμου Ἀττικοῦ, unde patrium nomen Κωλλυτεύς. Wolf.

Κόλλυτος] Vel prout alias scribitur Κολύττυς, Pagus Atticus. B.

Χαλκοῦς] Hoc dicterium prorsus non intelligo, insulsum et Demosthene indignum. Plutarchi quoque referentis desidero judicium. Qui sunt fures ænei? Æneos ego equidem fures haud metuo. Nihil illi quidem auferent, etiamsi parietes, non figlini, sed prorsus nulli sint. Reisk.

Θεωρεῖσθαι δίκαιός ἐστι] Si præcederet, ὁ δὲ ἄλλος αὐτοῦ τρόπος, elegans esset Græcismus. Bebelius, τὸν δὲ ἄλλον αὐτοῦ τρόπον, δίκαιόν ἐστιν. tametsi etiam sic ferri potest: ὁ Δημοσθένους δίκαιός ἐστι θεωρεῖσθαι (κατὰ) τὸν ἄλλον τρόπον, &c. Wolf.

ιβ΄ Φωκικοῦ πολέμου] Cum Agrum Apollinis Delphici arassent Phocenses, damnati erant in concilio Amphictyonum violatæ religionis et mulcta iis imposita est. Hanc cum solvere non possent, decretum Amphictyonum, quod templi columnis inscriptum erat, delebant, sui juris esse curam fani et defensionem asserentes. Hæc erat ansa belli Phocensis, cujus initia ab Olymp. 106. 2. repetenda sunt, cum Demosthenes annum ageret septimum et vigesimum. Steterunt pro Phocensibus Athenienses et Lacedæmonii, contra eos Thebani, Thessali et Locri; deinde per decennium vario successu pugnatum est, usque dum Olymp. 108. 3. Philippus finem bello imponeret. B.

Ὡς αὐτός τε φησὶ] Τοῦ Φωκικοῦ συστάντος πολέμου οὐ δι᾽ ἐμὲ, οὐ γὰρ ἐπολιτευόμην πω τότε. Dem. περὶ στεφ. §. 7. Idem.

Διαπεπραγμένων ἐκείνων] Quidam reddunt, *deletis illis*, Phocensibus sc. sensu aliquanto meliore, si modo Phocenses ante nominati fuissent. Idem.

Ἐκείνων] *Illis*, Phocensibus puta, *jam oppressis et excisis*. Reisk.

Αἱ δὲ πρεσβύταται] *Vetustissimæ Philippicæ conciones attingunt res proximas*, scilicet, Phocensi bello. Wolf.

Τῶν ἔγγιστα πραγμάτων] Instanti Phocensium excidio. Reisk.

Παρασκευασάμενος εἰπεῖν] *Instituisse actionem, comparasse se ad accusandum Midiam*. Wolf.

Δύο μὲν ἐπὶ &c.] Ipse Demosthenes in oratione contra Midiam p. 564. ed. Reisk. δύο καὶ τριάκοντα ἔτη γέγονα. B.

Οὐ γὰρ] De Achille dictum. Il. Υ. 467. Idem.

Ἀνὴρ] Midiam designat. Reisk.

Αἱ δὲ τρισχίλιαι] Scilicet, δραχμαὶ, ἢ τριάκοντα μναῖ, 12,000. nummum, 12. sestertia, id est, 300. coronati. auctore Budæo, qui 35. solidos valeant. Wolf.

Αἱ δὲ τρισχίλιαι] Drachmæ sc. quarum una quævis valebat 7d. ¾. universæ circiter 96l. 3s. 4d. Centum drachmæ effecerunt minam, unde Æschines habet ἀπέδοτο τριάκοντα μνῶν ἅμα τε τὴν εἰς αὐτὸν ὕβριν, καὶ τὴν τοῦ δήμου καταχειροτονίαν. Contra Ctes. 20. B.

Λαβὼν δὲ πολιτείας] Lego, λαβὼν δέ. quæ particula præsertim cum apostropho δ᾽ sæpe perperam omittitur. Wolf.

ζόμενος ἀξίως, ταχὺ δόξαν ἔσχε, καὶ περίβλεπτος ὑπὸ τῶν λόγων ἤρθη καὶ τῆς παῤῥησίας· ὥστε θαυμάζεσθαι μὲν ἐν τῇ Ἑλλάδι, θεραπεύεσθαι δ' ὑπὸ τοῦ μεγάλου βασιλέως· πλεῖστον δ' αὐτοῦ λόγον εἶναι παρὰ τῷ Φιλίππῳ τῶν δημαγωγούντων· ὁμολογεῖν δὲ καὶ τοὺς ἀπεχθανομένους, ὅτι πρὸς ἔνδοξον αὐτοῖς ἄνθρωπον ὁ ἀγών ἐστι. Καὶ γὰρ Αἰσχίνης καὶ Ὑπερίδης τοιαῦτα ὑπὲρ αὐτοῦ κατηγοροῦντες εἰρήκασιν.

ιγ'. Ὅθεν οὐκ οἶδ' ὅπως παρέστη Θεοπόμπῳ λέγειν αὐτὸν ἀβέβαιον τῷ τρόπῳ γεγονέναι, καὶ μήτε πράγμασι, μήτ' ἀνθρώποις πολὺν χρόνον τοῖς αὐτοῖς ἐπιμένειν δυνάμενον. Φαίνεται γὰρ, εἰς ἣν ἀπ' ἀρχῆς τῶν πραγμάτων μερίδα καὶ τάξιν αὐτὸν ἐν τῇ πολιτείᾳ κατέστησε, ταύτην ἄχρι τέλους διαφυλάξας, καὶ οὐ μόνον ἐν τῷ βίῳ μὴ [1]μεταβαλλόμενος, ἀλλὰ καὶ τὸν βίον ἐν τῷ μὴ μεταβαλέσθαι προέμενος. Οὐ γὰρ, ὡς Δημάδης ἀπολογούμενος διὰ τὴν ἐν τῇ πολιτείᾳ μεταβολὴν ἔλεγεν, "αὐτῷ μὲν αὐτὸν τἀναντία πολλάκις εἰρηκέναι, τῇ δὲ πόλει μηδέποτε·" (καὶ Μελάνωπος ἀντιπολιτευόμενος Καλλιστράτῳ, καὶ πολλάκις ὑπ' αὐτοῦ χρήμασι μετατιθέμενος, εἰώθει λέγειν πρὸς τὸν δῆμον, "Ὁ μὲν ἀνὴρ ἐχθρὸς, τὸ δὲ τῆς πόλεως νικάτω συμφέρον·" Νικόδημος δ' ὁ Μεσσήνιος Κασάνδρῳ προστιθέμενος πρότερον, εἶτ' αὖθις ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου πολιτευόμενος, οὐκ ἔφη τἀναντία λέγειν· ἀεὶ γὰρ εἶναι συμφέρον ἀκροᾶσθαι τῶν κρατούντων·) οὕτω καὶ περὶ Δημοσθένους ἔχομεν εἰπεῖν, οἷον ἐκτρεπομένου

1 * μεταβαλόμενος

Πλεῖστον δὲ αὐτοῦ] Ut apud Philippum de nullo gubernatore Atheniensis Reip. toties verba fierent, nullus tanti momenti esse putaretur. Idem.

Ὑπὲρ αὐτοῦ κατηγοροῦντες] Cum eum accusarent, tamen de eo sunt honorifice locuti. Idem.

ιγ'. Ὅπως παρέστη Θεοπόμπῳ] Hæc exstitisse videntur in historia quam scripsit Theopompus de rebus gestis Philippi. Fuit Theopompus Chius, Isocratis discipulus, scriptor illustris, sed Atheniensibus infensus, adeoque minus mirandum eum Demosthenis gloriam imminutum ivisse: præsertim cum a Luciano dicitur φιλαπεχθημόνως κατηγορῶν τῶν πλείστων, καὶ διατριβὴν ποιούμενος τὸ πρᾶγμα, ὡς κατηγορεῖν μᾶλλον ἢ ἱστορεῖν τὰ πεπραγμένα. B.

Ἐν τῷ μὴ] MS. Bodl. habet ἐπὶ τῷ. Idem.

Διὰ] Posset etiam abesse. nam ἀπολογεῖσθαί τι est *crimen purgare*. Sed occupavit hoc jam Solanus. Reisk.

Μελάνωπος] De Melanopo vide Arist. Rhet. l. 1. c. 15. et Xenoph. Ἑλλ. l. 6. p. 590 C. B.

Ὑπ' αὐτοῦ χρήμασι μετατιθέμενος] Ab eo pecuniis in suas partes traductus: ob largitionum corruptelam Callistrato assensus. Wolf.

Τἀναντία] Subandi ἑαυτῷ. Reisk.

καὶ πλαγιάζοντος ἢ φωνὴν ἢ πρᾶξιν, ἀλλ' ὥσπερ ἐφ' ἑνὸς καὶ ἀμεταβλήτου διαγράμματος τῆς πολιτείας ἕνα τόνον ἔχων ἐν τοῖς πράγμασιν ἀεὶ διετέλεσε. Παναίτιος δ' ὁ φιλόσοφος καὶ τῶν λόγων αὐτοῦ φησὶν οὕτω γεγράφθαι τοὺς πλείστους ὡς [1]μόνον τοῦ καλοῦ δι' αὐτὸ αἱρετοῦ ὄντος, τὸν περὶ τοῦ στεφάνου, τὸν κατὰ Ἀριστοκράτους, τὸν ὑπὲρ τῶν ἀτελειῶν, τοὺς Φιλιππικούς. ἐν οἷς πᾶσιν οὐ πρὸς τὸ ἥδιστον ἢ ῥᾷστον ἢ λυσιτελέστατον ἄγει τοὺς πολίτας, ἀλλὰ πολλαχοῦ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν σωτηρίαν οἴεται δεῖν ἐν δευτέρᾳ τάξει τοῦ καλοῦ ποιεῖσθαι καὶ τοῦ πρέποντος. Ὡς, εἴγε τῇ περὶ τὰς ὑποθέσεις αὐτοῦ φιλοτιμίᾳ καὶ τῇ τῶν λόγων εὐγενείᾳ παρῆν ἀνδρεία τε πολεμιστήριος, καὶ τὸ καθαρῶς ἕκαστα πράττειν, οὐκ ἐν τῷ κατὰ [2]Μυροκλέα καὶ Πολύευκτον καὶ Ὑπερίδην ἀριθμῷ τῶν ῥητόρων, ἀλλ' ἄνω μετὰ Κίμωνος καὶ Θουκυδίδου καὶ Περικλέους ἄξιος ἦν τίθεσθαι.

ιδ'. Τῶν γοῦν [3]καθ' αὐτὸν ὁ Φωκίων, οὐκ ἐπαινουμένης προϊστάμενος πολιτείας, ἀλλὰ δοκῶν μακεδονίζειν, ὅμως

1 μόνου 2 Μοιροκλέα 3 μετ' αὐτὸν

Διαγράμματος] Sumptum a Geometris vocabulum, quorum demonstrationes γραμμικαὶ firmissimæ sunt. Wolf.

Ἐφ' ἑνὸς διαγράμματος] Metaphora est a musicis petita. Usurpat iterum noster, *de adul. et amici discrimine* p. 45. ὁ δὲ κόλαξ ἀφ' ἑνὸς διαγράμματος ἀεὶ τὸ ἡδὺ καὶ τὸ πρὸς χάριν εἰωθὼς ὑποκρέκειν. Du Soul.

Ἕνα τόνον ἔχων] Candide quidem hæc, ut cætera, et cum judicio Plutarchus. Sed potest in excusationem Theopompi afferri, quod Demosthenes ab æqualibus etiam suis nomine mutabilitatis male audierit. Ita enim Dinarchus in Demosth. Τιμόθεος διαμείνας ἐπὶ τῆς πολιτείας, καὶ οὐκ ἄνω καὶ κάτω μεταβαλλόμενος, ὥσπερ σὺ, ἐτελεύτησεν. Vide Æsch. περὶ παραπ. c. 17. B.

Παναίτιος—φησὶ] Videntur hæc exstitisse in libris Panætii περὶ τῶν καθηκόντων, quorum fundamentum erat illa ῥῆσις, Solum honestum propter se expetendum esse. Vid. M. Tull. de Off. Panætius, patria Rhodius, erat Philosophus Stoicus, Scipionis et Lælii familiaris. Floruit A. U. C. 625. Idem.

Μόνον] Scribe μόνου cum Edit. Florentina et Codd. MSS. Bryan.

Εἴγε τῇ] Deest τῇ in vulgatis, sed exstat in duobus Codd. MSS. quod animadvertit etiam Bryanus. B.

Παρῆν ἀνδρεία] M. προσῆν ἀνδρεία. Wolf.

Τὸ καθαρῶς ἕκαστα πράττειν] Id est, integritas et abstinentia in gerenda Repub. id est, nisi corruptus largitionibus quædam egisset. Idem.

Μυροκλέα] Μυροκλῆς, sive Μοιροκλῆς, sive Μεροκλῆς, Orator, et idem fenerator avarus. Pecunias a metalli redemptoribus injuria extorsit, et eo nomine reus erat, accusante Eubulo, Æschinis amico. Lycurgi liberos in carcerem conjecit. Arist. Rhet. l. 3. c. 10. Demosth. περὶ παραπρ. cap. 82. et Epist. 3. B.

Ἀλλ' ἄνω μετὰ Κίμωνος] In altiore gradu dignitatis collocari, vel, cum superioris ætatis oratoribus, &c. comparari potuisset. Wolf.

ιδ'. Τῶν γοῦν μετ' αὐτὸν, Φωκίων] *Ex iis certe qui eum secuti sunt.* Malim κατ' αὐτόν. *Ex iis certe qui eadem ætate vixerunt.* σύγχρονος γὰρ Δημοσθένει Φωκίων, καὶ ἀντιπολιτευσάμενος. Idem.

Καθ' αὐτὸν] Al. μετ' αὐτὸν, minus proprie de Phocione, quanquam Demostheni superstes vixerit; adeoque vidit Wolfius emendandum esse, ut in proxima pagina l. 9. B.

δι' ἀνδρείαν καὶ δικαιοσύνην οὐδὲν οὐδαμοῦ χείρων ἔδοξε [1]τοῦ Ἐφιάλτου καὶ Ἀριστείδου καὶ Κίμωνος ἀνὴρ γενέσθαι. Δημοσθένης δ' οὐκ ὢν ἐν τοῖς ὅπλοις ἀξιόπιστος, ὥς φησιν ὁ Δημήτριος, οὐδὲ πρὸς τὸ λαμβάνειν παντάπασιν ἀπωχυρωμένος, ἀλλὰ τῷ μὲν παρὰ Φιλίππου καὶ Μακεδονίας ἀνάλωτος ὤν, τῷ δ' ἄνωθεν ἐκ Σούσων καὶ Ἐκβατάνων ἐπιβατὸς χρυσίῳ γεγονὼς καὶ κατακεκλυσμένος, ἐπαινέσαι μὲν ἱκανώτατος ἦν τὰ τῶν προγόνων καλά, μιμήσασθαι δὲ οὐχ [2]ὅμοιος. Ἐπεὶ τούς γε καθ' αὑτὸν ῥήτορας (ἔξω δὲ λόγου τίθεμαι Φωκίωνα) καὶ τῷ βίῳ παρῆλθε. φαίνεται δὲ καὶ μετὰ παῤῥησίας μάλιστα τῷ δήμῳ διαλεγόμενος, καὶ πρὸς τὰς ἐπιθυμίας τῶν πολλῶν ἀντιτείνων, καὶ τοῖς ἁμαρτήμασιν αὐτῶν ἐπιφυόμενος, ὡς ἐκ τῶν λόγων λαβεῖν ἐστίν. Ἱστορεῖ δὲ καὶ Θεόπομπος ὅτι, τῶν Ἀθηναίων ἐπί τινα [3]προβαλλομένων αὐτὸν κατηγορίαν, ὡς οὐχ ὑπήκουε θορυβούντων, ἀναστὰς εἶπεν, "Ὑμεῖς ἐμοί, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, συμβούλῳ μέν, κἂν μὴ θέλητε, χρήσεσθε· συκοφάντῃ δέ, οὐδὲ ἐὰν θέλητε." Σφόδρα δ' ἀριστοκρατικὸν αὐτοῦ πολίτευμα καὶ τὸ περὶ Ἀντιφῶντος· ὃν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας ἀφεθέντα συλλαβών, ἐπὶ τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴν παρήγαγε, καὶ παρ' οὐδὲν τὸ προσκροῦσαι τῷ δήμῳ θέμενος, ἤλεγξεν ὑπεσχημέ-

[1] Deest articulus. [2] * ὁμοίως [3] * προβαλομένων

Διὰ — δικαιοσύνην] Vide Plut. in vita Phocionis, aut, qui omnium instar est, amicum ejus et æqualem Æschinem περὶ παραπρ. c. 59. παρακαλῶ — συνήγορον — Φωκίωνα ἐκ τῶν στρατηγῶν, ἅμα δὲ καὶ δικαιοσύνῃ διενηνοχότα πάντων. Idem.

Ἐφιάλτου] Ephialtes, Sophonidæ filius, Periclis amicus summus erat et adjutor contra optimates. Præcipue Areopagi potentiam fregit, et, frustra obnitente Cimone, graviorum criminum judicia ab iis abstulit. Idomeneus tradidit eum a Pericle, qui gloriæ ejus invideret, dolo interemptum, sed Aristoteles clam sublatum a factione Aristocratica. Plutarch. in Pericl. p. 155. et 157. et Cimon. p. 485. De abstinentia ejus, insigne est, quod narrat Ælianus, Eum, cum in summa rerum omnium inopia viveret, decem talenta ab amicis oblata recusasse. "Aut enim" dixit, "adducar, ut aliquid vobis præter jus fasque concedam, aut si non adducar, ingratus videbor." Var. Hist. l. 11. c. 9. Idem.

Πρὸς τὸ λαμβάνειν ἀπωχυρωμένος] *Munitus, vallo et aggeribus septus, inexpugnabilis largitionibus*, ἀνάλωτος. Wolf.

Ὡς οὐχ] Deesse videtur καὶ ante has voces. Du Soul.

Σφόδρα δ' ἀριστοκρατικὸν αὐτοῦ τὸ πολίτευμα] Τὸ ἀριστοκρατικὸν opponitur τῷ δημοτικῷ, non obsecutus est vulgi cupiditati. Wolf.

Περὶ Ἀντιφῶντος] Τίς ὑμῶν οὐκ οἶδε τὸν ἀποψηφισθέντα Ἀντιφῶντα, ὃς ἐπαγγειλάμενος Φιλίππῳ τὰ νεώρια ἐμπρήσειν τὰ ὑμέτερα εἰς τὴν πόλιν ἦλθεν; ὃν λαβόντος ἐμοῦ κεκρυμμένον ἐν Πειραιεῖ καὶ καταστήσαντος εἰς τὴν ἐκκλησίαν, βοῶν ὁ βάσκανος οὗτος (Æschines) καὶ κεκραγὼς,—ἄνευ ψηφίσματος ἀφεθῆναι ἐποίησε. Καὶ εἰ μὴ ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου τὸ πρᾶγμα αἰσθομένη, καὶ τὴν ὑμετέραν ἄγνοιαν ἐν οὐ δέοντι συμβεβηκυῖαν ἰδοῦσα, ἐπεζήτησε τὸν ἄνθρωπον καὶ συλλαβοῦσα ἐπανήγαγεν ὡς ὑμᾶς, ἐξήρπαστ' ἂν ὁ τοιοῦτος, καὶ τὸ δίκην δοῦναι διαδὺς ἐξεπέμπετ' ἂν ὑπὸ τοῦ σεμνολόγου τουτουΐ· νῦν δ' ὑμεῖς στρεβλώσαντες αὐτὸν ἀπεκτείνατε. Demosth. περὶ στεφ. c. 42. B.

νον Φιλίππῳ τὰ νεώρια ἐμπρήσειν· καὶ παραδοθεὶς ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ τῆς βουλῆς ἀπέθανε. Κατηγόρησε δὲ καὶ τῆς ἱερείας Θεωρίδος, ὡς ἄλλα τε ῥᾳδιουργούσης πολλά, καὶ τοὺς δούλους ἐξαπατᾷν διδασκούσης· καὶ θανάτου τιμησάμενος ἀπέκτεινε.

ιέ. Λέγεται δὲ καὶ τὸν κατὰ Τιμοθέου τοῦ στρατηγοῦ λόγον, ᾧ χρησάμενος Ἀπολλόδωρος εἷλε τὸν ἄνδρα τοῦ ὀφλήματος, Δημοσθένης γράψαι τῷ Ἀπολλοδώρῳ, καθάπερ καὶ τοὺς πρὸς Φορμίωνα καὶ Στέφανον, ἐφ' οἷς εἰκότως ἠδόξησε. Καὶ γὰρ Φορμίων ἠγωνίζετο λόγῳ Δημοσθένους πρὸς τὸν Ἀπολλόδωρον, ἀτεχνῶς, καθάπερ ἐξ ἑνὸς μαχαιροπωλίου, τὰ κατ' ἀλλήλων ἐγχειρίδια πωλοῦντος αὐτοῦ τοῖς ἀντιδίκοις. Τῶν δὲ δημοσίων, ὁ μὲν κατ' Ἀνδροτίωνος καὶ Τιμοκράτους καὶ Ἀριστοκράτους, ἑτέροις ἐγράφησαν, οὔπω τῇ πολιτείᾳ προσεληλυθότος. Δοκεῖ γὰρ δυοῖν ἢ τριῶν δέοντα ἔτη τριάκοντα γεγονὼς ἐξενεγκεῖν τοὺς λόγους ἐκείνους. Τὸν δὲ κατὰ Ἀριστογείτονος αὐτὸς ἠγωνίσατο, καὶ τὸν περὶ τῶν ἀτελειῶν, διὰ τὸν Χαβρίου παῖδα Κτήσιππον, ὥς φησιν αὐτός· ὡς δ' ἔνιοι λέγουσι,

Παραδοθεὶς] Suspecta mihi Vox. Sed quam pro ea reponam, non succurrit. Du Soul. At pace viri docti vox est propria, neque loco moveri debet. Ejus si quærat explicationem, legat ista apud Nepot. in vita Phocionis. *Judicio—damnatus*, TRADITUS est *undecim viris, quibus ad supplicium, more Atheniensium, publice damnati* TRADI *solent*. 1. 26. Idem.

Παραδοθεὶς] Scil. τοῖς ἕνδεκα. Reisk.

Ὡς ἄλλα τε] Reposui τε, quod ab omnibus editionibus abest, e MS. Bodl. vide infra p. 84. 15. et 130. 12. [in vit. Cicer.] ubi eadem dicendi forma occurrit. B.

Ἀπέκτεινε] Dicitur de accusatore qui victor est in actione capitali. Vide Jul. Pollucis Onomasticon l. 8. 437. et 439. Idem.

ιέ. Καὶ γὰρ Φορμίων] Unde hæc hauserit Plutarchus, nescio; certe, quæ apud Æschinem de hac re exstant, non minoris infamiæ sunt, sed aliquantum diversæ. Τὸν ἐκ φύσεως προδότην πῶς χρὴ θεωρεῖν; ἆρά γε οὐχ (ὡς σὺ τοῖς ἐντυγχάνουσι καὶ πιστεύσασι κέχρησαι) λόγους εἰς δικαστήρια γράφοντα μισθοῦ, τούτους ἐκφέρειν τοῖς ἀντιδίκοις; ἔγραψας λόγον Φορμίωνι τῷ τραπεζίτῃ χρήματα λαβών· τοῦτον ἐξήνεγκας Ἀπολλοδώρῳ τῷ περὶ τοῦ σώματος κρίνοντι Φορμίωνα. Æsch. περὶ παραπ. 52. Et ἐκ τριηράρχου λογογράφος ἀνεφάνη, τὰ πατρῷα καταγελάστως προέμενος· ἄπιστος δὲ καὶ περὶ ταῦτα δόξας εἶναι, καὶ τοὺς λόγους ἐκφέρων τοῖς ἀντιδίκοις ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὸ βῆμα. Æsch. κατὰ Κτησ. 57. Idem.

Καθάπερ ἐξ ἑνὸς] Similitudo venusta per se et concinna elegantiam insignem a persona mutuatur; Vide p. ccxxxviii. v. 2. Idem.

Δοκεῖ γὰρ δυοῖν] *Illud* (inquit Gellius) *ab utriusque oratoris studiosis animadversum et scriptum est; quod Demosthenes et Cicero pari ætate illustrissimas orationes in causis dixerunt, alter* κατὰ Ἀνδροτίωνος καὶ κατὰ Τιμοκράτους *septem et viginti annos natus, alter anno minor pro P. Quinctio septimoque et vicesimo pro Sext. Roscio.* Noct. Att. l. 15. c. 28. Idem.

Ἐξενεγκεῖν τοὺς λόγους ἐκείνους] *Orationes illas edidisse*, scilicet, contra Androtionem. Wolf.

Κτήσιππον] De Ctesippo, quam fatuus, et importunus, quam prodigus perditæque mentis fuerat, vide Plutarch. in Phocion. et Athen. Deipn. lib. 4. c. 18. B.

Ὡς φησιν αὐτὸς] Μάλιστα μὲν εἵνεκα

τὴν μητέρα τοῦ νεανίσκου μνώμενος. Οὐ μὴν ἔγημε ταύτην, ἀλλὰ Σαμίᾳ τινὶ συνῴκησεν, ὡς ἱστορεῖ Δημήτριος ὁ Μάγνης ἐν τοῖς περὶ συνωνύμων. Ὁ δὲ κατ' Αἰσχίνου τῆς παραπρεσβείας ἄδηλον εἰ λέλεκται· καίτοι φησὶν Ἰδομενεὺς παρὰ τριάκοντα μόνας τὸν Αἰσχίνην ἀποφυγεῖν. Ἀλλ' οὐκ ἔοικεν οὕτως ἔχειν τἀληθὲς, εἰ δεῖ τοῖς περὶ στεφάνου γεγραμμένοις ἑκατέρων λόγοις τεκμαίρεσθαι. Μέμνηται γὰρ οὐδέτερος αὐτῶν ἐναργῶς οὐδὲ τρανῶς ἐκείνου τοῦ ἀγῶνος, ὡς ἄχρι δίκης προελθόντος. Ταυτὶ μὲν οὖν ἕτεροι διακρινοῦσι μᾶλλον.

ιϛ'. Ἡ δὲ τοῦ Δημοσθένους πολιτεία φανερὰ μὲν ἦν ἔτι καὶ τῆς εἰρήνης ὑπαρχούσης, οὐδὲν ἐῶντος ἀνεπιτίμητον τῶν πραττομένων ὑπὸ τοῦ Μακεδόνος, ἀλλ' ἐφ' ἑκάστῳ ταράττοντος τοὺς Ἀθηναίους, καὶ διακαίοντος ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον. Διὸ καὶ παρὰ [1] Φιλίππου πλεῖστος ἦν λόγος αὐτοῦ, καὶ ὅτε πρεσβεύων δέκατος ἧκεν εἰς Μακεδονίαν,

[1] Φιλίππῳ

τοῦ νομίζειν συμφέρειν τῇ πόλει λελῦσθαι τὸν νόμον, εἶτα καὶ τοῦ παιδὸς εἵνεκα τοῦ Χαβρίου, ὡμολόγησα τούτοις, ὡς ἂν οἷός τε ὦ, συνερεῖν. Demosth. πρὸς Λεπτίνην. Idem.

Οὐ μὴν ἔγημε ταύτην] Suidas contra affirmat. Αἰτησάμενος δὲ Χαβρίου στρατηγοῦ γυναῖκα, Χαβρίου τελευτήσαντος, Κτησίππου θυγατέρα (forte μητέρα) ἔγημεν. Suid. in voce Δημοσθ. Idem.

Δημήτριος ὁ Μάγνης] Historicus, quem Dion. Hal. appellat πολυΐστορα, ætate Ciceronis floruit. Liber περὶ συνωνύμων erat de iis scriptoribus, qui eodem nomine appellarentur, quod constat ex eodem Dionysio in vita Dinarchi. Idem.

Ἄδηλον εἰ λέλεκται] Eandem aliorum suspicionem memorat Auctor Vit. 10. Rhet. Εἰσὶ δὲ οἵ φασι συγγράψαι μὲν τοὺς ῥήτορας τοὺς λόγους· (παραπρεσβείας sc.) ἐμποδὼν δὲ γενομένων τῶν περὶ Χαιρώνειαν, μηκέτι τὴν δίκην εἰσελθεῖν. Sed ipse quoque Idomeneum sequitur, et alii multi (Scholiastes in argumento orationis, Philostratus et Photius in vita Æschinis, et auctor incertus apud Demosthen. Ed. Franc. p. 40.) liquido affirmant, Æschinem absolutum fuisse. Photii verba sunt, κατηγορηθεὶς παραπρεσβείας ὑπὸ Δημοσθένους οὐχ ἑάλω· ἅτε δὴ Εὐβούλου τοῦ δημαγωγοῦ, ᾧ ὑπηρέτησε, συναγωνισαμένου αὐτῷ κατὰ Δημοσθένους, ἐν τῷ παρασκευάσαι τοὺς δικαστὰς ἀναστῆναι ἔτι τοῦ Δημοσθένους λέγοντος. Phot. Biblioth. 61. Quid quod ipse Æschines in epistola ad populum Atheniensem dilucide ejus judicii meminit: ἐφάνη δ' ἴσως, ἐφ' οἷς κατηγορήθην πρότερον ὑπὸ Δημοσθένους, (πολὺ μείζοσι δηλονότι τούτων οὖσι, δι' ἃ νῦν ἐξέπεσον) οὐ μικρὸν εἰς ὑμᾶς δεῖγμα τοῦτο τοῦ καλῶς ἐμὲ πολιτεύεσθαι, ὅτι οὐδὲ Δημοσθένους κατηγοροῦντος ἑάλων. Æsch. Ep. 12. Idem.

Παρὰ τριάκοντα μόνας] Sic lege pro περὶ τριάκοντα μῆνας. *Triginta solum suffragiis absolutum.* Quando plures judices damnabant, vincebatur reus: vincebat cum plures absolvebant, aut urnæ adæquabant, id est, cum paria erant suffragia. Propensiores enim erant ad clementiam quam ad sævitiam. Si igitur quingenti sint judices, et 220. [235.] damnent Æschinem, 280. [265.] absolvant: tum dicitur Æschines παρὰ τριάκοντα ἀποφυγεῖν, cum triginta plures sint qui absolverint, quam qui damnarint. παρὰ hic causam significat, non exceptionem. Wolf.

ιϛ'. Διακαίοντος] Sic legendum. Nam διαχέοντος, *diffundente et exhilarante*, prorsus alienum est huic sententiæ. imo contrarium. Idem.

Φιλίππου] Melius in duobus Codd. MSS. Φιλίππῳ. Du Soul.

Ὅτε πρεσβεύων δέκατος] Circiter Olymp. 108. 2. Athenienses ex decreto Philocratis decem legatos in Macedoniam miserunt, Ctesiphontem, Aristodemum histrionem, Iatroclem, Cimonem, Nausiclem, Dercyllum, Phrynonem, Philocratem, Æschinem, Demosthenem, qui certo exploraturi erant, an pacem vellet Philippus. Eosdem iterum miserunt ad exigendum a Philippo jusjurandum. Æsch. περὶ παραπρ. c. 9. Anon. Argum. in Demosth. περὶ παραπρ. B.

ἤκουσε μὲν πάντων Φίλιππος, ἀντεῖπε δὲ μετὰ πλείστης ἐπιμελείας πρὸς τὸν ἐκείνου λόγον. Οὐ μὴν ἔν γε ταῖς ἄλλαις τιμαῖς καὶ φιλοφροσύναις ὅμοιον αὐτὸν τῷ Δημοσθένει παρεῖχεν, ἀλλὰ προσήγετο τοὺς περὶ Αἰσχίνην καὶ Φιλοκράτην μᾶλλον. Ὅθεν ἐπαινούντων ἐκείνων τὸν Φίλιππον ὡς καὶ λέγειν δυνατώτατον, καὶ κάλλιστον ὀφθῆναι, καὶ νὴ Δία συμπιεῖν ἱκανώτατον, ἠναγκάζετο βασκαίνων ἐπισκώπτειν, "ὡς τὸ μὲν σοφιστοῦ, τὸ δὲ γυναικὸς, τὸ δὲ σπογγιᾶς εἴη, βασιλέως δ' οὐδὲν ἐγκώμιον."

ιζ'. Ἐπεὶ δ' εἰς τὸ πολεμεῖν ἔῤῥεπε τὰ πράγματα, τοῦ μὲν Φιλίππου μὴ δυναμένου τὴν ἡσυχίαν ἄγειν, τῶν δ' Ἀθηναίων ἐγειρομένων ὑπὸ τοῦ Δημοσθένους, πρῶτον μὲν εἰς Εὔβοιαν ἐξώρμησε τοὺς Ἀθηναίους καταδεδουλωμένην

Ἤκουσε — λόγον] Plutarchus memoria lapsus ea tribuit Demostheni, quæ revera erant Æschinis. Sibi certe Æschines arrogat, Demostheni denegat. Ὁ Φίλιππος πλείστην εἰκότως ἐποιήσατο διατριβὴν πρὸς τοὺς ἐμοὺς λόγους· ἴσως γὰρ οὐδὲν τῶν εἰκότων εἰπεῖν, ὥς γε οἶμαι, παρέλιπον. καὶ πολλάκις μοῦ τοὔνομα ἐν τοῖς λόγοις ὠνόμαζε· πρὸς δὲ Δημοσθένη, τὸν οὕτω καταγελάστως ἀπαλλάξαντα, οὐδ' ὑπὲρ ἑνὸς, οἶμαι, διελέχθη. τοῦτο δὲ ἄρα ἦν ἀγχόνη καὶ λύπη τούτῳ. Æsch. περὶ παραπ. c. 16. vide etiam Ælian. Var. Hist. 8. 12. Idem.

Ἠναγκάζετο — ἐγκώμιον] Male intellexit, aut certe negligenter citavit locum Æschinis, unde hæc hausit, Plutarchus. Verba enim, quæ refert, Demosthenis, non ad invidiam Philippi, neque studio maledicendi protulit Orator, sed ut iis, quæ prius in eum contumeliose dixerat, ἐπανορθώσει quadam mederetur. Legatis enim, statim a prima legatione, apud populum renuntiantibus, dixit Ctesiphon Philippum esse hominem forma insigni et compotorem optimum. Adjecit Æschines eum eloquentia et memoria valere. Demosthenes his (sec. Æschinem) verbis utrumque negavit. ἐδόκει μνημονικὸς καὶ δεινὸς εἶναι λέγειν Αἰσχίνῃ Φίλιππος; ἀλλ' οὐκ ἐμοί. — ἐδόκει Κτησιφῶντι τὴν ὄψιν λαμπρὸς εἶναι; ἐμοὶ δ' οὐ χείρων Ἀριστόδημος ὁ ὑποκριτὴς — μνημονικόν τις αὐτόν φησιν εἶναι; καὶ γὰρ ἕτεροι. συμπιεῖν δεινὸς ἦν; ἀλλὰ Φιλοκράτης — δεινότερος. Æsch. περὶ παραπ. c. 21. Hæc apud Athenienses in concione. Iterum vero legatus coram Philippo verba faciens, tum demum sua in Regum officia commemoravit, et summo studio se de istis verbis purgare conatus est; "nihil enim se Philippo iniquum esse, qui istas ei laudes non tribueret, quas habiturus esset cum femina, spongia et sophista communes." οὐκ εἶπον, ὡς καλὸς εἶ· γυνὴ γὰρ τῶν ὄντων ἐστὶ κάλλιστον· οὐδ' ὡς δεινὸς συμπιεῖν, σπογγιᾶς τὸν ἔπαινον ὑπολαμβάνων τοῦτον εἶναι· οὐδ' ὡς μνημονικὸς, σοφιστοῦ τὰ τοιαῦτα νομίζων ἐργολαβοῦντος ἐγκώμια εἶναι. Apud eundem Æsch. περὶ παραπ. c. 34. Idem.

Βασιλέως δ' οὐδὲν ἐγκώμιον] Aut οὐδενὸς malim, *regis nullius prædicationem*, aut βασιλέων (in gen. plur.) δ' οὐδενὸς, *regum nullius prædicationem*, aut denique βασιλέως δ' οὐδὲν τούτων ἐγκώμιον, *nihil horum esse encomium regis.* Reisk.

ιζ'. Πρῶτον μὲν εἰς Εὔβοιαν] Hæc acciderunt Olymp. 109. 4. duce Phocione, qui Clitarchum, Eretriæ tyrannum a Philippo impositum (ut constat e Phil. 3. §. ιδ'.) magna cum clade, ad Tamynas commisso prælio, superavit; qua quidem in pugna Æschines orator insignem laudem meruit. Plut. in Phocione. Æsch. π. παραπ. 53. Hæc e Demosthenis consiliis fluxisse ipse testis est, εἶτα τὴν ἐπ' Ὠρεὸν ἔξοδον, (ἔγραψα) καὶ τὴν εἰς Ἐρετρίαν, ἐπειδὴ τυράννους ἐκεῖνος ἐν ταύταις ταῖς πόλεσι κατέστησε. Dem. περὶ στεφ. 24. Vide etiam Diodor. lib. 16. B.

Ἐξώρμησε] Lego, ἐξώρμισε, ab ἐξορμίζω, quod διαβατικὸν est. nam ἐξορμάω neu-

ὑπὸ τῶν τυράννων Φιλίππῳ, καὶ διαβάντες, ἐκείνου τὸ ψήφισμα γράψαντος, ἐξήλασαν τοὺς Μακεδόνας. Δεύτερον δὲ Βυζαντίοις ἐβοήθησε καὶ Περινθίοις ὑπὸ τοῦ Μακεδόνος πολεμουμένοις· πείσας τὸν δῆμον, ἀφέντα τὴν ἔχθραν, καὶ τὸ μεμνῆσθαι τῶν περὶ τὸν συμμαχικὸν ἡμαρτημένων ἑκατέροις πόλεμον, ἀποστεῖλαι δύναμιν αὐτοῖς, ὑφ᾽ ἧς ἐσώθησαν. Ἔπειτα πρεσβεύων καὶ διαλεγόμενος τοῖς Ἕλλησι, καὶ παροξύνων, συνέστησε, πλὴν ὀλίγων, ἅπαντας ἐπὶ τὸν Φίλιππον· ὥστε σύνταξιν γενέσθαι πεζῶν μὲν μυρίων καὶ πεντακισχιλίων, ἱππέων δὲ δισχιλίων, ἄνευ τῶν πολιτικῶν δυνάμεων· χρήματα δὲ καὶ μισθοὺς τοῖς ξένοις εἰσφέρεσθαι προθύμως. Ὅτε καί φησι Θεόφραστος, ἀξιούντων τῶν συμμάχων ὁρισθῆναι τὰς εἰσφορὰς, εἰπεῖν Κρώβυλον τὸν δημαγωγὸν, "ὡς οὐ τετα-

trum. etsi me non fallit Moschopulum annotasse, ὁρμῶ ἐγὼ, ἐξορμῶ δὲ ἕτερον, ἤγουν παρακινῶ. WOLF.

Ἐκείνου τὸ ψήφισμα γράψαντος] *Ex eo senatusconsulto quod Demosthene referente factum erat.* IDEM.

Βυζαντίοις καὶ Περινθίοις] Perinthus, urbs munitissima in littore Propontico, quam Philippus non intermissa obsidione oppugnavit, et incolæ summa cum obstinatione defenderunt, (Olymp. 109. 4.) usque dum illis a Byzantio subsidia mitterentur. Quibus irritatus, diviso exercitu simul Byzantium et Perinthum obsidebat. Et Perinthum quidem Persæ liberarunt, quibus jam suspectus esse cœpit Philippus; nam Chares ab Atheniensibus missus nihil profecerat. Phocion vero ad Byzantii salutem delectus Philippum prorsus ab Hellesponto expulit. Vide Plut. in Phocione 748. Diodor. lib. 16. et Dem. περὶ στεφ. c. 24. 27. B.

Συμμαχικὸν πόλεμον] Anno Olymp. 105. 3. defecit ab Atheniensibus Byzantium cum universo fere Hellesponto, et Insulæ, Chios, Cos et Rhodus, conspiratione facta se in libertatem armis vindicabant. Hoc bello, quod ultra tres annos duravit, Chabrias interfectus est, et Timotheus atque Iphicrates, male re gesta, capitis causam dixerunt. Diodor. l. 16. Nepos in Timotheo, 74. IDEM.

Ἡμαρτημένων] Quæ bello sociali peccata seu commissa fuerant. de quo vide argumentum orationis Isocratis περὶ εἰρήνης. WOLF.

Ἑκατέροις] Tam Byzantiis, quam Perinthiis. REISK.

Πεζῶν — δυνάμεων] Verba sunt Demosthenis. περὶ στεφ. c. 69. B.

Ἄνευ τῶν πολιτικῶν δυνάμεων] His opponuntur αἱ ξενικαί. 15000. peditum, 2000. equitum. Numerus vero τῶν πολιτικῶν δυνάμεων non exprimitur. Diodorus Philippum habuisse scribit pedites 32000. equites amplius 2000. et copiis atque peritia rei militaris vicisse Græcos. Unde apparet, τὰς πολιτικὰς δυνάμεις, non fuisse maximas. WOLF.

Εἰπεῖν Κρώβυλον] *Dixisse Crobylum populi gubernatorem, principem in Repub. virum.* Hoc cognomentum fuisse Hegesippi, cui Libanius orationem περὶ τῆς Ἀλονήσου attribuit, notavit Harpocration. Diogenes Laertius Crobyli cujusdam Sycophantæ meminit, qui Chabriam accusarit, et Platoni aconitum Socratis sit minatus. IDEM.

Κρώβυλον] Crobylus (qui fere Hegesippus vocatur, Vid. Harpocrat. et Suid.) in Rep. gerenda socius erat et adjutor Demosthenis. 3. Philippic. §. ιά. Is societatem Atheniensium cum Phocensibus sanxit. Æsch. κατὰ Κτησ. c. 38. et, Philippo pacem petente, primus, ne fieret, obstitit. Schol. in Demosth. περὶ παραπ. c. 25. Ita Philippo invisus erat, ut Rex Xenoclidem Poetam in exilium egerit, quod Hegesippum convivio accepisset. Demosth. περὶ παραπ. c. 92. et Schol. Huic veteres tribuebant orationem de Haloneso et alteram de fœdere Alexandreo. B.

Ὡς οὐ τεταγμένα σιτεῖται ὁ πόλεμος] *Bellum demenso non pasci.* Metaphora sumpta a servis. similem fere sententiam Thucydides habet, ἥκιστα ὁ πόλεμος ...

γμένα σιτεῖται πόλεμος." Ἐπηρμένης δὲ τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸ μέλλον, καὶ συνισταμένων κατ᾽ ἔθνη καὶ πόλεις Εὐβοέων, Ἀχαιῶν, Κορινθίων, Μεγαρέων, Λευκαδίων, Κερκυραίων, ὁ μέγιστος ὑπελείπετο τῷ Δημοσθένει τῶν ἀγώνων, Θηβαίους προσαγαγέσθαι τῇ συμμαχίᾳ, χώραν τε σύνορον τῆς Ἀττικῆς καὶ δύναμιν ἐναγώνιον ἔχοντας, καὶ μάλιστα τότε τῶν Ἑλλήνων εὐδοκιμοῦντας ἐν τοῖς ὅπλοις. Ἦν δ᾽ οὐ ῥᾴδιον, ἐπὶ προσφάτοις εὐεργετήμασι τοῖς περὶ τὸν Φωκικὸν πόλεμον τετιθασσευμένους ὑπὸ τοῦ Φιλίππου μεταστῆσαι τοὺς Θηβαίους, καὶ μάλιστα ταῖς διὰ τὴν γειτνίασιν ἀψιμαχίαις ἀναξαινομένων ἑκάστοτε τῶν πολεμικῶν πρὸς ἀλλήλας διαφορῶν ταῖς πόλεσιν.

ιή. Οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἐπεὶ Φίλιππος, ὑπὸ τῆς περὶ τὴν Ἄμφισσαν εὐτυχίας ἐπαιρόμενος, εἰς τὴν Ἐλάτειαν ἐξαίφνης ἐνέπεσε, καὶ τὴν Φωκίδα κατέσχεν, ἐκπεπληγμένων τῶν Ἀθηναίων, καὶ μηδενὸς τολμῶντος ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ βῆμα, μηδὲ ἔχοντος ὅ, τι χρὴ λέγειν, ἀπορίας οὔσης ἐν μέσῳ καὶ σιωπῆς, παρελθὼν μόνος ὁ Δημοσθένης, συνεβούλευε τῶν Θηβαίων ἔχεσθαι· καὶ τἄλλα παραθαῤῥύνας καὶ μετεωρίσας (ὥσπερ εἰώθει) τὸν δῆμον ταῖς ἐλπίσιν, ἀπεστάλη πρεσβευτὴς μεθ᾽ ἑτέρων εἰς Θήβας. Ἔπεμψε δὲ καὶ Φίλιππος (ὡς Μαρσύας φησὶν) Ἀμύνταν μὲν καὶ

ἐκτοῖς προχωρεῖ, *eventus bellorum minime consiliis respondent*, id est, eventus bellorum sunt dubii. WOLF.

Τεταγμένα σιτεῖται] Metaphora ducta a victu servorum, quibus singulis in singulos menses dabantur quatuor modii frumenti, idque *demensum* dicebatur, ut annotat Donatus ad Terent. Phorm. 1. 1.

Quod ille unciatim vix de demenso suo &c.

Meminit etiam Plautus in Sticho Sc. 2.

Vos meministis, quot Calendis petere demensum cibum,
Qui minus meministis, quod opus sit facto, facere in ædibus? B.

Συνισταμένων—Εὐβοέων &c.] Vide Dem. περὶ στεφ. c. 69. IDEM.

Σύνορον τῆς Ἀττικῆς] M. ὅμορον. WOLF.

Ἦν δ᾽ οὐ — πόλεσιν] Vide Dem. περὶ στεφ. c. 54. B.

Μεταστῆναι τοὺς Θηβαίους] Rectius Bebelius μεταστῆσαι, quod active significat, illud passive aut absolute. WOLF.

ιή. Περὶ τὴν Ἄμφισσαν] Vide 16. Diodori. Intelligenda est belli Phocensis, quod sacrum dicitur, confectio. Amphissa urbs Locrensium, τῶν Ὀζολῶν. IDEM.

Περὶ τὴν Ἄμφισσαν] Cum agrum Delphicum violassent Locri Ozolæ, res delata est ad concilium Amphictyonum, qui cum legatos ad regionem perlustrandam mitterent, eos Locri impetu facto confoderunt. Hoc belli Amphictyonici initium erat, cui cito Philippus vel nominis sui auctoritate finem attulit, dux belli a concilio delectus. Dem. περὶ στεφ. c. 47. et seq. B.

Εἰς τὴν Ἐλάτειαν] Elatæa, urbs Phocidis, Bœotiæ vicina. Hæc omnia summa cum sublimitate enarrat Demosth. περὶ στεφ. c. 53. IDEM.

Μαρσύας] Marsyas Antigoni regis, qui post Alexandrum regnavit, frater, gente Pellæus, Alexandri σύντροφος, scripsit Μακεδονικῶν libros 10. B.

Κλέαρχον Μακεδόνας, Δάοχον [1] δὲ Θεσσαλὸν καὶ Θρασυδαῖον, ἀντεροῦντας. Τὸ μὲν οὖν συμφέρον οὐ διέφυγε τοὺς τῶν Θηβαίων λογισμοὺς, ἀλλ' ἐν ὄμμασιν ἕκαστος εἶχε τὰ τοῦ πολέμου δεινὰ, ἔτι τῶν Φωκικῶν τραυμάτων νεαρῶν παραμενόντων. Ἡ δὲ τοῦ ῥήτορος δύναμις (ὥς φησι Θεόπομπος) ἐκριπίζουσα τὸν θυμὸν αὐτῶν, καὶ διακαίουσα τὴν φιλοτιμίαν, ἐπεσκότησε τοῖς ἄλλοις ἅπασιν· [2] ὥστε φόβον καὶ λογισμὸν καὶ χάριν ἐκβαλεῖν αὐτοὺς, ἐνθουσιῶντας ὑπὸ τοῦ λόγου πρὸς τὸ καλόν. Οὕτω δὲ μέγα καὶ λαμπρὸν ἐφάνη τὸ τοῦ ῥήτορος ἔργον, ὥστε τὸν μὲν Φίλιππον εὐθὺς ἐπικηρυκεύεσθαι, δεόμενον εἰρήνης, ὀρθὴν δὲ τὴν Ἑλλάδα γενέσθαι, καὶ συνεξαναστῆναι πρὸς τὸ μέλλον, ὑπηρετεῖν δὲ μὴ μόνον τοὺς στρατηγοὺς τῷ Δημοσθένει ποιοῦντας τὸ προσταττόμενον, ἀλλὰ καὶ τοὺς Βοιωτάρχας· [3] διοικεῖσθαι τὰς ἐκκλησίας ἁπάσας, οὐδὲν ἧττον ὑπ' ἐκείνου τότε τὰς Θηβαίων ἢ τὰς Ἀθηναίων, ἀγαπωμένου παρ' ἀμφοτέροις καὶ δυναστεύοντος, οὐκ ἀδίκως, οὐδὲ παρ' ἀξίαν, ὥσπερ ἀποφαίνεται Θεόπομπος, ἀλλὰ καὶ πάνυ προσηκόντως.

ιθ'. Τύχη δέ τις (ὡς ἔοικε) δαιμόνιος ἐν περιφορᾷ πραγμάτων, εἰς ἐκεῖνο καιροῦ συμπεραίνουσα τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος ἐναντιοῦσθαι τοῖς πραττομένοις, καὶ πολλὰ σημεῖα τοῦ μέλλοντος ἀναφαίνειν· ἐν οἷς ἥ τε Πυθία δεινὰ προὔφαινε μαντεύματα, καὶ χρησμὸς ᾔδετο παλαιὸς ἐκ τῶν Σιβυλλείων,

Τῆς ἐπὶ Θερμώδοντι μάχης ἀπάνευθε γενοίμην,
Αἰετὸς ἐν νεφέεσσι καὶ ἠέρι θηήσασθαι.
Κλαίει ὁ νικηθεὶς, ὁ δὲ νικήσας ἀπόλωλε.

Τὸν δὲ Θερμώδοντα φασὶν εἶναι παρ' ἡμῖν ἐν Χαιρωνείᾳ ποτάμιον μικρὸν εἰς τὸν Κηφισὸν ἐμβάλλον· Ἡμεῖς δὲ νῦν μὲν οὐδὲν ἴσμεν οὕτω τῶν ῥευμάτων ὀνομαζόμενον, εἰκάζομεν δὲ τὸν καλούμενον Αἵμωνα Θερμώδοντα λέγεσθαι τότε. Καὶ παραῤῥεῖ παρὰ τὸ Ἡράκλειον, ὅπου κατεστρατοπέδευον οἱ Ἕλληνες. Καὶ τεκμαιρόμεθα, τῆς μάχης γενομένης, αἵματος ἐμπλησθέντα καὶ νεκρῶν τὸν ποταμὸν, ταυτῇ διαλλάξαι τὴν προσηγορίαν. Ὁ δὲ Δοῦρις οὐ ποταμὸν εἶναί φησι τὸν Θερμώδοντα, ἀλλ' ἱστάντας τινὰς σκηνὴν καὶ περιορύττοντας, ἀνδριαντίσκον εὑρεῖν λί-

[1] δὲ καὶ Θρασυδαῖον, Θεσσαλοὺς, ἀντ. [2] ὥστ' εἰς φόβον [3] διοικεῖσθαι * δὲ τὰς

Δάοχον καὶ Θεσσαλὸν καὶ Θρασυδαῖον] Suspicor legendum, Δάοχον δὲ καὶ Θρασυδαῖον Θεσσαλοὺς, quia supra dixit Μακεδόνας adjecto gentis nomine. Sed si magis placeat Θεσσαλὸν legati esse nomen, non obsto. Reponat igitur qui volet, in conversione mea Daochum et Thessalum et Thrasydæum. Hervagiana editio habet, Θρυδαῖον ἀντὶ Θρασυδαίου, Demosthenes certe quidem περὶ στεφάνου, in catalogo Græciæ proditorum recenset, Δάοχον, Κινέαν, Θρασύδαιον, Thessalos. Quo fit, ut me conjecturæ meæ non magnopere pœniteat. Wolf.

Δάοχον δὲ Θεσσαλὸν] In vulgatis Δάοχον δὲ καὶ Θεσσαλὸν, ita ut Thessalus sit nomen viri. Sed emendat Palmerius ex oratione Aristidis περὶ συμμαχίας, cui adde Dem. περὶ στεφ. 91. Θεσσαλοὺς (διέφθειραν) Δάοχος, Κινέας, Θρασύδαιος. In margine Editionis Lamb. legitur Δάοχον δὲ καὶ Θρασυδαῖον Θεσσαλούς: sed Thrasydæus (uti notat Du Soul) alibi apud nostrum vocatur Ἠλεῖος. B.

Ὥστ' εἰς φόβον καὶ λογισμὸν καὶ χάριν ἐμβαλεῖν αὐτοὺς] Sic Hervagius: sed rectius Bebelius: ὥστε καὶ φόβον καὶ λογισμὸν καὶ χάριν ἐκβαλεῖν αὐτούς. Wolf.

Λογισμὸν] Subaudiendum videtur esse τοῦ μέλλοντος, vel τοῦ τε παρῳχημένου καὶ τοῦ μέλλοντος. Reisk.

Χάριν ἐκβαλεῖν] Dubito, num ἐκβαλεῖν servandum, an ἐμβαλεῖν præferendum. Etiam de χάριν dubito, utrum servandum sit: *grati animi testificationem*, quod salutis Thebanorum tuendæ tam diligentem curam habuissent: an χαρὰν, lætitiam, gaudium de societate belli adversus Philippum Thebanis ultro ab Atheniensibus oblata. Idem.

ιθ'. Τύχη δέ τις ὡς ἔοικε δαιμονία] Quia sequitur infinitivus ἐναντιοῦσθαι, particula ὡς redundare videtur, aut deesse τὸ, δοκεῖ, ἢ, δαιμονία ὡς ἔοικε conjungantur. Et subintelligatur, humanis viribus tantos exercitus profligari non potuisse. Wolf.

Ὡς ἔοικε] Illud ὡς, nisi deleatur, totam pervertet sententiam. Du Soul. Idem Wolfio videtur, qui etiam ante ὡς inserit ἐδόκει. Sed quæri potest, utrum infinitivus nunquam ponatur absolute pro indicativo. Affirmant I. Clericus Art. Crit. vol. 1. p. 365. et M. Maittaire de Græc. L. Dialect. p. 86. B.

Ὡς ἔοικε] Videtur recte habere; verum pone ἐναντιοῦσθαι deesse δοκεῖ. *Fortuna quædam, non illa fortuita, sed, ut videtur, a numine gubernata, rebus a Demosthene institutis et agitatis obstitisse videtur, vel est perquam credibile atque probabile.* Reisk.

Αἰετὸς ἐν νεφέεσσι] Meminit hujus oraculi Aristophanes Ἱππεῦσιν, his verbis: Ἄγε νῦν ὅπως αὐτοὺς (τοὺς Βάκιδος χρησμοὺς intellige) ἀναγνώσεσθέ μοι Καὶ τὸν περὶ ἐμοῦ κεῖνον, ᾧπερ ἥδομαι, Ὡς ἐν νεφέλῃσιν αἰετὸς γενήσομαι. *Agite nunc, facite, ut Bacidis oracula mihi recitetis, atque illud, quod ad me pertinet, quoque delector, quo dicor aquila in nubibus fore.* Wolf.

Αἰετὸς ἐν νεφέεσσι] Hoc oraculum ab Aristophane intelligi putat Wolfius, apud Ἱππέας v. 1008. ubi de Bacidis responsis loquens ait Populus,

Ἄγε νῦν, ὅπως αὐτοὺς ἀναγνώσεσθέ μοι
Καὶ τὸν περὶ ἐμοῦ 'κεῖνον, ᾧπερ ἥδομαι,
Ὡς ΕΝ ΝΕΦΕΛΗΙΣΙΝ ΑΙΕΤΟΣ γενήσομαι.

Ego non credo, aut Poetam, aut Populum tam sagacem fuisse, ut tot annos ante eventum sentiret hoc de Thermodonte oraculum ad Athenienses pertinere. Verisimilius est istud designari, quod citat Scholiastes in locum.—

Εὔδαιμον πτολίεθρον Ἀθηναίης ἀγελείης.
Πολλὰ ἰδὸν, καὶ πολλὰ παθὸν, καὶ πολλὰ μογῆσαν,
ΑΙΕΤΟΣ ΕΝ ΝΕΦΕΛΗΙΣΙ γενήσεαι ἤματα πάντα.

Vide etiam Ἱππεῖς v. 1085. et Ὄρνιθ. v. 979. B.

Θειήσασθαι] Pro θεάσασθαι fortassis et θεαθῆναι, *ut conspiciar aquila*, vel a θέω, *curro*, θεήσω, θεήσομαι, propter versum. Hesychius θειητὸν, θαυμαστόν. Moschopulus θεάω θεῶ, ὃ παθητικῶς γράφεται θεῶμαι, τὸ βλέπω. θεέω δὲ, τὸ θαυμάζω, ποιητικῶς, ἀφ' οὗ θηεῦντο, οὗ τὸ ἐντελὲς ἐθεέοντο, &c. Erit igitur a θεέομαι, ἀορ. α. ἐθεησάμην, θεήσασθαι et κατ' ἔκτασιν θειήσασθαι. Wolf.

Θερμώδων] Fluvius Themisciræ sedis Amazonum, vicinæ Cappadociæ. Varinus Θερμώδων ποταμὸς Παφλαγονίας περὶ Σινώπην, ὅπου ἦσαν αἱ Ἀμαζόνες. ἔστι καὶ Βοιωτίας ποταμός. Notum est fluviis suos Deos virili specie attribui. Idem.

Ἡμεῖς—οὐδὲν ἴσμεν] Thermodontem fluvium juxta urbem Glisantem in Bœotia ponit Pausanias. Bœot. p. 570. Ed. Hannov. B.

Διαλλάξαι τὴν προσηγορίαν] M. μεταλλάξαι, vel, ταύτην δὴ ἀλλάξαι. Wolf.

Δοῦρις] Duris Samius ætate Ptolemæi Philadelphi floruit. Scripsit Macedonica

θινον ὑπὸ γραμμάτων τινῶν διασημαινόμενον, ὡς εἴη Θερμώδων, ἐν ταῖς ἀγκάλαις Ἀμαζόνα φέρων τετρωμένην. Ἐπὶ [1] δὲ τούτῳ χρησμὸν ἄλλον ᾄδεσθαι, λέγοντα,

Τὴν ἐπὶ Θερμώδοντι μάχην μένε, παμμέλαν ὄρνι,
Τηνεί τοι κρέα πολλὰ παρέσσεται [2] ἀνθρωπεῖα.

κ'. Ταῦτα μὲν οὖν ὅπως ἔχει διαιτῆσαι χαλεπόν. Ὁ δὲ Δημοσθένης λέγεται τοῖς τῶν Ἑλλήνων ὅπλοις ἐκτεθαρρηκώς, καὶ λαμπρῶς ὑπὸ ῥώμης καὶ προθυμίας ἀνδρῶν τοσούτων προκαλουμένων τοὺς πολεμίους αἰρόμενος, οὔτε χρησμοῖς ἐᾶν [3] προσχεῖν, οὔτε μαντείας ἀκούειν· ἀλλὰ καὶ τὴν Πυθίαν [4] ὑπερνοεῖν ὡς φιλιππίζουσαν, ἀναμιμνήσκων Ἐπαμινώνδου τοὺς Θηβαίους, καὶ Περικλέους τοὺς Ἀθηναίους, ὡς ἐκεῖνοι τὰ τοιαῦτα δειλίας ἡγούμενοι προφάσεις, ἐχρῶντο τοῖς λογισμοῖς. Μέχρι μὲν οὖν τούτων ἀνὴρ ἦν ἀγαθός· ἐν δὲ τῇ μάχῃ καλὸν οὐδὲν οὐδ' ὁμολογούμενον ἔργον οἷς εἶπεν ἀποδειξάμενος, ᾤχετο τὴν τάξιν ἀποδρὰς αἴσχιστα, καὶ τὰ ὅπλα ῥίψας, οὐδὲ τὴν ἐπιγραφὴν τῆς ἀσπίδος (ὡς ἔλεγε Πυθέας) αἰσχυνθείς, ἐπιγεγραμμένης γράμμασι χρυσοῖς· Ἀγαθῇ τύχῃ. Παραυτίκα μὲν οὖν ὁ Φίλιππος ἐπὶ τῇ νίκῃ διὰ τὴν χαρὰν ἐξυβρίσας, καὶ κω-

[1] Deest δέ. [2] ἀνθρώπεια [3] * προσέχειν [4] ὑπονοεῖν

multis libris, initium capiens ab obitu Amyntæ Philippi patris. In historia satis diligens, stylo negligentior. B.

Ἐπὶ δὲ] Inserui δὲ, quod prius aberat, e MS. Bodl. IDEM.

Ἄδεσθαι] Scil. φασὶν e v. 9. p. cclxiii. REISK.

Τηνεί τοι] Ἐκεῖ, τήνῃ ἐκείνῃ. Varinus. WOLF.

Ἀνθρώποισι] Fortasse ἀνθρώπεια, vel pro ἀνθρώπων. IDEM.

Ἀνθρωπεῖα] Prius ἀνθρώποισι. Sequor MSS. B.

κ'. Ὁ δὲ—φιλιππίζουσαν] Ἀλλ' οὐ προὔλεγον, οὐ προεσήμαινον ἡμῖν οἱ θεοὶ φυλάξασθαι, μόνον οὐκ ἀνθρώπων φωνὰς προσκτησάμενοι; —Οὐχ ἱκανὸν ἦν τὸ τοῖς μυστηρίοις φανὲν σημεῖον φυλάξασθαι, ἡ τῶν μυστῶν τελευτή; Οὐ περὶ τούτων Ἀμυνιάδης μὲν προὔλεγεν εὐλαβεῖσθαι, καὶ πέμπειν εἰς Δελφοὺς ἐπερησομένους τὸν Θεὸν, ὅ τι χρὴ πράττειν; Δημοσθένης δὲ ἀντέλεγε, ΦΙΛΙΠΠΙΖΕΙΝ τὴν Πυθίαν φάσκων; Οὐ, τὸ τελευταῖον, ἀθύτων καὶ ἀκαλλιερήτων τῶν ἱερῶν, ἐξέπεμψε τοὺς στρατιώτας ἐπὶ τὸν πρόδηλον κίνδυνον; Æsch. in Ctes. c. 42. B.

Πυθίαν] Ἡ προφῆτις, sacerdos Apollinis. WOLF.

Ὤχετο τὴν τάξιν ἀποδρὰς] Ῥίψασπις γενόμενος ἅμα τῇ ἀγαθῇ τύχῃ: dixit ille quidem, ἀνὴρ δὲ φεύγων καὶ πάλιν μαχήσεται. Sed responderi queat, ἀνὴρ δὲ φεύγων φεύξεται πάλιν ποτέ. IDEM.

Ὤχετο τὴν τάξιν ἀποδρὰς] Præter hanc e pugna Chæronea fugam, quam sæpe Demostheni objiciunt Æschines et Dinarchus, prius delatus est, tanquam ordinum desertor, a Nicodemo, quod constat ex Æsch. περὶ παραπ. c. 46. vide etiam κατὰ Μειδ. p. 548. ed. Reisk. Ridicula sane sunt, quæ de hac re tradiderunt Auctor. vit. 10. Rhet. δοκεῖ τὴν τάξιν λιπεῖν· φεύγοντος δὲ αὐτοῦ, βάτον ἐπιλαβέσθαι τῆς χλαμύδος, τὸν δὲ ἐπιστραφέντα εἰπεῖν, ΖΩΓΡΕΙ. et Gellius Noct. Att. l. 17. c. 21. *Demosthenes orator ex eo prælio salutem fuga quæsivit; cumque id ei, quod fugerat, probrose objiceretur, versu illo notissimo elusit,*

Ἀνὴρ ὁ φεύγων καὶ πάλιν μαχήσεται. B.

Φίλιππος—ἐξυβρίσας] Diserte negat Justinus l. 9. c. 4. *Non solita sacra Philippus illa die fecit; non in convivio risit;* *non ludos inter epulas adhibuit, non coronas, aut unguenta sumpsit; et quantum in illo fuit, ita vicit, ut victorem nemo sentiret—Atque ita inter tacitam lætitiam, et dolorem hostium temperavit, ut neque apud suos exultasse, neque apud victos insultasse videretur.* Et Ælian. V. H. l. 8. c. 15. ἐπαρθεὶς τῇ εὐπραγίᾳ ὅμως λογισμοῦ ἐκράτησε, καὶ οὐχ ὕβρισε. His vero duobus alios oppono duos haud minoris auctoritatis. Λέγουσι δέ τινες, ὅτι καὶ παρὰ τὸν πότον πολὺν ἐμφορησάμενος ἄκρατον, καὶ μετὰ τῶν φίλων τὸν ἐπινίκιον ἄγων κῶμον, διὰ μέσων τῶν αἰχμαλώτων ἐβάδιζεν, ὑβρίζων διὰ λόγων τὰς τῶν ἀκληρούντων δυστυχίας· Δημάδην δὲ τὸν ῥήτορα—ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις ὄντα—εἰπεῖν· "Βασιλεῦ τῆς τύχης σοι περιθείσης πρόσωπον Ἀγαμέμνονος, αὐτὸς οὐκ αἰσχύνῃ πράττων ἔργα Θερσίτου; Diodor. l. 16. Δημάδης—πολλοῖς τῶν Ἀθηναίων—συναιχμαλωτισθεὶς καὶ εἰπὼν πρὸς τὸν Φίλιππον ἀναγκάζοντα εὐωχεῖσθαι,

τίς γάρ κεν ἀνὴρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
Πρὶν τλαίη πάσσασθαι ἐδητύος, ἠδὲ ποτῆτος,
Πρὶν λύσασθ' ἑτάρους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν
ἰδέσθαι; Od. κ'. v. 383.

Sext. Empir. adv. Math. l. 1. c. 13. Illud quidem omnes fatentur, et ipse agnoscit

μάσας ἐπὶ τοὺς νεκρούς, μεθύων ᾖδε τὴν ἀρχὴν τοῦ Δημοσθένους ψηφίσματος, πρὸς πόδα [1] διαιρῶν καὶ ὑποκρούων,

Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς τάδ' εἶπεν.

Ἐκνήψας δὲ καὶ τὸ μέγεθος τοῦ περιστάντος αὐτὸν ἀγῶνος ἐν νῷ λαβών, ἔφριττε τὴν δεινότητα καὶ τὴν δύναμιν τοῦ ῥήτορος, ἐν μέρει μικρῷ μιᾶς ἡμέρας τὸν ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας καὶ τοῦ σώματος ἀναρρῖψαι κίνδυνον ἀναγκασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ. Διῖκτο δ' ἡ δόξα μέχρι τοῦ Περσῶν βασιλέως· κἀκεῖνος ἔπεμψε τοῖς σατράπαις [2] γράμματα, χρήματα Δημοσθένει διδόναι κελεύων, καὶ προσέχειν ἐκείνῳ μάλιστα τῶν Ἑλλήνων, ὡς περισπᾶσαι δυναμένῳ καὶ κατασχεῖν ταῖς Ἑλληνικαῖς ταραχαῖς τὸν Μακεδόνα. Ταῦτα μὲν οὖν ὕστερον ἐφώρασεν Ἀλέξανδρος, ἐν Σάρδεσιν ἐπιστολάς τινας ἀνευρὼν τοῦ Δημοσθένους, καὶ γράμματα τῶν βασιλέως στρατηγῶν, δηλοῦντα τὸ πλῆθος τῶν δοθέντων αὐτῷ χρημάτων.

κα'. Τότε δὲ τῆς ἀτυχίας τοῖς Ἕλλησι γενομένης, οἱ

[1] διαίρων [2] Deest * γράμματα.

Demosthenes, Epist. 3. p. 1477. ed. Reisk. Philippum, sedato primo lætitiæ impetu, summum humanitatis exemplum erga Athenienses exhibuisse. B.

Πρὸς πόδα διαιρῶν] Sic lege, non παροξυτόνως διαίρων. *Ad pedem digerens,* id est, metiens ut versum Iambicum, et plaudens manibus.

Δῆμο | σθένης Δῆμο | σθένους Παιᾶ | νιεύς. WOLF.

Διαιρῶν] Sequor Wolfii lectionem. Alii scribunt διαίρων, penacute, sensu diverso; sc. *sublata altius voce, et ad pedum pulsum accommodata.* B.

Ἐκνήψας—ὑπ' αὐτοῦ] Prorsus germana sunt, quæ apud Lucian. in Encom. Dem. [§. 38.] dicit Antipater. Περὶ μὲν γὰρ Χαιρωνείας, οὐδὲ μετὰ τὴν νίκην ἐπαύετο πρὸς ἡμᾶς λέγων (Philippus) "Εἰς ὅσον ἄνθρωπος ἡμᾶς κινδύνου κατέστησε; μὴ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα—κεκρατήκαμεν, ἀλλ' ἐπὶ μιᾶς γε ταύτης ἡμέρας τὸν περὶ τῆς ψυχῆς κίνδυνον ἐπέστησέ μοι." IDEM.

Διῖκτο δ' ἡ δόξα] Διῖγμαι, διῖξαι, διῖκται, ἀπὸ τοῦ διϊκνοῦμαι, sicut ἀφῖγμαι. WOLF.

Ταῦτα—χρημάτων] Demades actionem δωροδοκίας in Demosthenem invexit, quod 50. talenta a Dario accepisset. Id probare voluit, Alexandro auctore, qui com-

μὲν ἀντιπολιτευόμενοι ῥήτορες, ἐπεμβαίνοντες τῷ Δημοσθένει, κατεσκεύαζον εὐθύνας καὶ γραφὰς ἐπ᾽ αὐτόν· ὁ δὲ δῆμος οὐ μόνον τούτων ἀπέλυεν, ἀλλὰ καὶ τιμῶν διετέλει, καὶ προσκαλούμενος αὖθις ὡς εὔνουν εἰς τὴν πολιτείαν· ὥστε καὶ τῶν ὀστέων ἐκ Χαιρωνείας κομισθέντων, καὶ θαπτομένων, τὸν ἐπὶ τοῖς ἀνδράσιν ἔπαινον εἰπεῖν ἀπέδωκεν, οὐ ταπεινῶς οὐδ᾽ ἀγεννῶς φέρων τὸ συμβεβηκὸς, (ὡς γράφει καὶ τραγῳδεῖ Θεόπομπος) ἀλλὰ τῷ τιμᾷν μάλιστα καὶ κοσμεῖν τὸν σύμβουλον, ἀποδεικνύμενος τὸ μὴ μεταμέλεσθαι τοῖς βεβουλευμένοις. Τὸν μὲν οὖν λόγον εἶπεν ὁ Δημοσθένης, τοῖς δὲ ψηφίσμασιν οὐχ ἑαυτὸν, ἀλλ᾽ ἐν μέρει τῶν φίλων ἕκαστον ἐπέγραφεν, ἐξοιωνιζόμενος τὸν ἴδιον δαίμονα καὶ τὴν τύχην, ἕως αὖθις ἀνεθάῤῥησε, Φιλίππου τελευτήσαντος. Ἐτελεύτησε δὲ τῇ περὶ Χαιρώνειαν εὐτυχίᾳ χρόνον οὐ πολὺν ἐπιβιώσας. Καὶ τοῦτο δοκεῖ τῷ τελευταίῳ τῶν ἐπῶν ὁ χρησμὸς ἀποθεσπίσαι,

Κλαίει ὁ νικηθεὶς, ὁ δὲ νικήσας ἀπόλωλεν.—

κβ΄. Ἔγνω μὲν οὖν κρύφα τὴν τοῦ Φιλίππου τελευτὴν ὁ

pertam in Darii computis corruptelam Atheniensibus nuntiavit. Constat e Philostrati Vit. Soph. p. 537. et Scholiaste in Hermogenem. B.

Εὐθύνας καὶ γραφὰς] Rationes ab eo reposcebant, et male, gestæ Reipublicæ accusabant. Ὀλυνθ. α. [γ. §. ιά.] τοὺς δὲ λέγοντας, ἵνα αἱ τῶν πεπολιτευμένων αὐτοῖς εὐθύναι ῥᾴδιαι γένωνται. Wolf.

Ὁ δὲ δῆμος — πολιτείαν] Μετὰ ταῦτα συστάντων οἷς ἦν ἐπιμελὲς κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, καὶ γραφὰς, εὐθύνας, εἰσαγγελίας, πάντα ταῦτα ἐπαγόντων μοι—ἐν τοίνυν τούτοις πᾶσι —ἀπεψηφίζεσθέ μου, καὶ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων τοῖς διώκουσιν οὐ μετεδίδοτε. Dem περὶ στεφ. c. 74. B.

Ἔπαινον εἰπεῖν ἀπέδωκε] Vid. Dem. περὶ στεφ. c. 88. et Æsch. in Ctesiph. c. 48. Oratio funebris, quæ nunc exstat, suppositilia videtur Dion. Halicarnasseo περὶ τῆς Δημ. δεινότ. c. 23. Idem.

Οὐχ ἑαυτὸν—ἐπέγραφεν] At, si modo inimico ejus Æschini credendum sit, hoc non Demosthenis modestiæ, sed Atheniensium dolori tribuendum est. ὑμεῖς δὲ κατὰ μὲν τοὺς πρώτους χρόνους οὐδ᾽ ἐπὶ τὰ ψηφίσματα εἰᾶτε τὸ Δημοσθένους ἐπιγράφειν ὄνομα, ἀλλὰ Ναυσικλεῖ τοῦτο προσετάττετε. Æsch. in Ctesiph. c. 50. Idem.

Ἐν μέρει] *Vicissim, per vices* modo hunc modo alium decreti auctorem adscribebat. Wolf.

Ἐξοιωνιζόμενος—τύχην] Mira scilicet fuit apud antiquos fortunæ reverentia, adeoque Dinarchus vel ex fortuna Demosthenis invidiam illi conflat. Μὴ ἀφῆτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ ἀφῆτε τὸν ἐπὶ τοῖς τῆς πόλεως — ἀτυχήμασιν ἐπιγεγραμμένον, — μηδὲ τῆς ἀγαθῆς τύχης ἡμᾶς ἐπὶ τὸ βέλτιον ἀγούσης—τοῦτον δ᾽ ὑμῖν ἀποκτεῖναι παραδούσης, αὐτοὶ τοῖς πᾶσι συμφέρουσιν ἐναντιωθῆτε· ἀλλὰ ΜΕΤΟΙΩΝΙΣΑΣΘΕ τὰς τῆς πόλεως πράξεις εἰς τούτους τοὺς ἡγεμόνας τὰς ἀποτυχίας τρέψαντες. Dinarch. in Demosth. Similiter Æschines in Ctes. c. 49. ἀλλὰ καὶ τὸν δαίμονα καὶ τὴν τύχην συμπαρακολουθοῦσαν τῷ ἀνθρώπῳ φυλάξασθαι. Οὔτε πόλις γὰρ, οὔτ᾽ ἰδιώτης ἀνὴρ οὐδεὶς, πώποτε καλῶς ἀπήλλαξε, Δημοσθένει συμβούλῳ χρησάμενος. Vid. Dem. Epist. 4. B.

Ἐτελεύτησε—ἐπιβιώσας] Pugnatum est ad Chæroneam Olymp. 110. 3. obiit Philippus a Pausania interfectus Olymp. 111. 1. Idem.

κβ΄. Ἔγνω—ἀγαθὸν] Οὗτος—πρῶτος διὰ τῶν κατασκόπων τῶν παρὰ Χαριδήμου πυθόμενος τὴν Φιλίππου τελευτὴν, τῶν μὲν θεῶν συμπλάσας ἑαυτῷ ἐνύπνιον, κατεψεύσατο, ὡς οὐ παρὰ Χαριδήμου τὸ πρᾶγμα πεπυσμένος, ἀλλὰ παρὰ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀθηνᾶς· οὓς μεθ᾽ ἡμέραν ἐπιορκῶν νύκτωρ φησὶν ἑαυτῷ διαλέγεσθαι, καὶ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι προλέγειν.

Δημοσθένης. Προκαταλαμβάνων δὲ τὸ θαῤῥεῖν ἐπὶ τὰ μέλλοντα τοὺς Ἀθηναίους, προῆλθε φαιδρὸς εἰς τὴν βουλὴν, ὡς ὄναρ ἑωρακὼς ἀφ᾽ οὗ τι μέγα προσδοκᾶν Ἀθηναίοις ἀγαθόν· καὶ μετ᾽ οὐ πολὺ παρῆσαν οἱ τὸν Φιλίππου θάνατον ἀπαγγέλλοντες. Εὐθὺς οὖν ἔθυον εὐαγγέλια, καὶ στεφανοῦν ἐψηφίσαντο Παυσανίαν. Καὶ προῆλθεν ὁ Δημοσθένης ἔχων λαμπρὸν ἱμάτιον ἐστεφανωμένος, ἑβδόμην ἡμέραν τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ τεθνηκυίας, ὡς Αἰσχίνης φησὶ, λοιδορῶν ἐπὶ τούτῳ, καὶ κατηγορῶν αὐτοῦ μισοτεκνίαν. αὐτὸς ὢν ἀγεννὴς καὶ μαλακὸς, εἰ τὰ πένθη καὶ τοὺς ὀδυρμοὺς ἡμέρου καὶ φιλοστόργου ψυχῆς ἐποιεῖτο σημεῖα, τὸ δ᾽ ἀλύπως φέρειν ταῦτα καὶ πράως ἀπεδοκίμαζεν. Ἐγὼ δὲ, ὡς μὲν ἐπὶ θανάτῳ βασιλέως ἡμέρως οὕτω καὶ φιλανθρώπως ἐν οἷς ηὐτύχησε χρησαμένου πταίσασιν αὐτοῖς, στεφανηφορεῖν καλῶς εἶχε καὶ θύειν, οὐκ ἂν εἴποιμι· (πρὸς γὰρ τῷ νεμεσητῷ καὶ ἀγεννὲς, ζῶντα μὲν τιμᾷν καὶ ποιεῖσθαι πολίτην, πεσόντος δ᾽ ὑφ᾽ ἑτέρου, μὴ φέρειν τὴν χαρὰν μετρίως, ἀλλ᾽ ἐπισκιρτᾷν τῷ νεκρῷ καὶ παιωνίζειν, ὥσπερ αὐτοὺς ἀνδραγαθήσαντας.) Ὅτι μέντοι τὰς οἰ-

Æsch. in Ctes. 29. Vid. etiam c. 50. et c. 78. Idem.

Προκαταλαμβάνων δὲ τὸ θαῤῥεῖν ἐπὶ τὰ μέλλοντα τοὺς Ἀθηναίους] Constructio intricatior est: sed hanc sententiam esse reor: Demosthenem *mature voluisse efficere, ut Athenienses bona cum spe res deinceps gerendas susciperent.* Quare legendum censeo, προκαταλαμβάνων τῷ θαῤῥύνειν: et, τηρεῖν τὸ ἀξίωμα: et, τὰ περὶ τὴν χώραν. Wolf.

Προλαμβάνων] F. *præoccupans Athenienses*, iis præveniens in fiducia rerum futurarum. Reisk.

Τὸ θαῤῥεῖν] Articulus recte habet. Num autem θαῤῥεῖν quoque recte, an secus, habeat, in dubio relinquam. Si servatur delendum erit ἐπί. nam θαῤῥεῖν τι dicitur, non ἐπί τι, *de aliqua re fidere, securus de ea esse*: et tum existet illa, quam modo Latine expressi, sententia. Sin autem ἐπὶ servandum sit, commutandum fuerit θαῤῥεῖν cum θαῤῥύνειν. *primus omnium Atheniensium esse contendens, qui cives ad futura fata fortes et fidentes redderet, bonaque spe repleret.* Idem.

Μέγα] Deesse videtur δέοι, aut δέῃ. Idem.

Ὡς Αἰσχίνης—μισοτεκνίαν] Extat locus pulcherrimus κατὰ Κτησ. c. 29, Ἑβδόμην δ᾽ ἡμέραν τῆς θυγατρὸς αὐτῷ τετελευτηκυίας, πρὶν πενθῆσαι καὶ τὰ νομιζόμενα ποιῆσαι, στεφανωσάμενος καὶ λευκὴν ἐσθῆτα λαβὼν ἐβουθύτει καὶ παρηνόμει· τὴν μόνην ὁ δείλαιος καὶ πρώτην αὐτὸν πατέρα προσειποῦσαν ἀπολέσας. Καὶ οὐ τὸ δυστύχημα ὀνειδίζω, ἀλλὰ τὸν τρόπον ἐξετάζω. Ὁ γὰρ μισότεκνος καὶ πατὴρ πονηρὸς, οὐκ ἄν ποτε γένοιτο δημαγωγὸς χρηστὸς, οὐδὲ ὁ τὰ φίλτατα καὶ οἰκειότατα σώματα μὴ στέργων, οὐδέποτε ὑμᾶς περὶ πλείονος ποιήσεται τοὺς ἀλλοτρίους. Photius in sequentibus pro τὰ πένθη legit τὸ ταπεινόν. B.

Ταῦτα] Scil. τὰ πένθη, mortes liberorum luctusque de iis. Reisk.

Καλῶς εἶχε καὶ θύειν] Ita est apud duos Codices MSS. ita apud Photium in iis, quæ ex hac vita in Bibliothecam suam retulit, adeo ut mirum videatur impressos tam pertinaciter exhibere καλῶς εἰ δὲ καὶ θύειν. Stephanus ex conjectura emendavit καλὸν ἔτι δὲ καὶ θύειν. B.

Ὅτι μέντοι — ἐπαινῶ] Quoniam sunt qui Plutarchi sententiam nimis severam ducunt, magisque Æschinis humanitatem laudant, quam atrocem (uti putant) Demosthenis asperitatem, liceat apponere de eadem re judicium M. Tullii. Tusc. Quæst. 3. 63. *Ad opinionem magni mali*

κοι τύχας καὶ δάκρυα καὶ ὀδυρμοὺς ἀπολιπὼν ταῖς γυναιξὶν ὁ Δημοσθένης, ἃ τῇ πόλει συμφέρειν ᾤετο, ταῦτ' ἔπραττεν, ἐπαινῶ· καὶ τίθεμαι πολιτικῆς καὶ ἀνδρώδους ψυχῆς, ἀεὶ πρὸς τὸ κοινὸν ἱστάμενον, καὶ τὰ οἰκεῖα πάθη καὶ πράγματα τοῖς δημοσίοις ἐπανέχοντα, τηρεῖν τὸ ἀξίωμα πολὺ μᾶλλον ἢ τοὺς ὑποκριτὰς τῶν βασιλικῶν καὶ τυραννικῶν προσώπων· οὓς ὁρῶμεν οὔτε κλαίοντας οὔτε γελῶντας ἐν τοῖς θεάτροις ὡς αὐτοὶ θέλουσιν, ἀλλ' ὡς ὁ ἀγὼν ἀπαιτεῖ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν. Χωρὶς δὲ τούτων, εἰ δεῖ τὸν ἀτυχήσαντα μὴ περιορᾶν ἀπαρηγόρητον ἐν τῷ πάθει κείμενον, ἀλλὰ καὶ λόγοις χρῆσθαι κουφίζουσι, καὶ πρὸς ἡδίω πράγματα τρέπειν τὴν διάνοιαν, (ὥσπερ οἱ τοὺς ὀφθαλμιῶντας ἀπὸ τῶν λαμπρῶν καὶ ἀντιτύπων ἐπὶ τὰ χλωρὰ καὶ μαλακὰ χρώματα τὴν ὄψιν ἀπάγειν κελεύοντες) πό-

cum illa etiam opinio accessit, oportere, rectum esse, ad officium pertinere, ferre illud ægre quod acciderit, tum denique efficitur illa gravis ægritudinis perturbatio. Ex hac opinione sunt illa varia et detestabilia genera lugendi, pædores, lacerationes genarum, pectoris &c. — Sed hæc omnia faciunt opinantes ita fieri oportere: itaque et Æschines in Demosthenem invehitur, quod is septimo die post filiæ mortem hostias immolasset. At quam rhetorice! quam copiose! quas sententias colligit! quæ verba contorquet! ut licere quidvis Rhetori intelligas. IDEM.

Πρὸς τὸ κοινὸν ἱστάμενον] Scil. συμφέρον. discedentem ad illam partem, ubi est resp. h. e. decus et salus patriæ, ibique stantem. REISK.

Ἱστάμενον] Apud Photium ἐνιστάμενον. B.

Τὰ οἰκεῖα πάθη καὶ πράγματα τοῖς δημοσίοις ἐπανέχοντα] Scilicet πράγμασιν, εὐτυχήμασιν, ἢ κατορθώμασι. Suidas ἐπανέχειν interpretatur ὑψοῦν, addito exemplo Artemidori, οἰκείᾳ συνέσει χρῆσθαι, καὶ μὴ ταῖς βίβλοις ἐπανέχειν, suapte prudentia uti, et non niti libris. et Demosthenes in Oratione falsæ legationis: ἐπὶ ταῖς παρ' ὑμῶν ἐπανέχοντες ἐλπίσι, spe vestri auxilii freti. hinc sententia est, privatos casus atque negocia publicis successibus esse quasi fulcienda et sustinenda. ἐπανέχειν τὰ οἰκεῖα τοῖς δημοσίοις, τουτέστιν, ἐν δευτέρῳ τίθεσθαι, pluris facere rempublicam, quam suam rem privatam: non displiceret, si hujus interpretationis auctorem haberem idoneum. Sed nullum Lexicon neque vetustius neque recentius suffragatur. WOLF.

Ἐπανέχοντα] Rem privatam minoris facere, quam Rempublicam; quo sensu vocem accipi debere, (quanquam tacentibus Lexicis dubitat Wolfius) suadent verba Plutarchi, alibi hanc ipsam rem tractantis. Αἰσχίνης — μὲν οὖν ῥητορικῶς — ταῦτα διεξῆλθεν, ἀγνοῶν ὅτι διὰ τούτων αὐτὸν ἐπαινεῖ (Demosthenem sc.) τὸ πενθεῖν παρασάμενον, καὶ τὸ φιλόπατρι ΠΡΟ τῆς τῶν ἀναγκαίων συμπαθείας ἐπιδειξάμενον. Plutarch. παραμυθ. p. 119 C. B.

Ἐπανέχοντα] Idem est, ac si dixisset ἀνέχοντα ἐπὶ τοῖς δημοσίοις. ob publicos casus, quo iis servire possit, affectiones privatas reprimentem atque compescentem. REISK.

Ὥσπερ οἱ — κελεύοντες] Vulgati habent ὡσπερεὶ κελεύοντας, Photius ὥσπερ κελεύοντες, Codices MSS. quorum quidem collationes adhuc prodierunt, ad unum omnes ὥσπερ οἱ κελεύοντες, quod reposui, intelligens ποιοῦσι, aut siquid simile. Certe Articulus (οἱ) eam vim habet et elegantiam, ut nisi maximo sententiæ detrimento abesse non possit. B.

Πόθεν ἄν τις ἐπαγάγοιτο βελτίω παρηγορίαν, ἢ πατρίδος ἀτυχούσης, ἐκ τῶν κοινῶν παθῶν ἐπὶ τὰ οἰκεῖα σύγκρασιν πορίζομενος, τοῖς βελτίοσιν ἀφανίζουσαν τὰ χείρω] Hic locus superiorem declarat, ut sententia sit, privatum luctum publica felicitate levandum, contraque in publicis malis ad privatam prosperitatem respiciendum esse. Quod Cic. mortua Tullia sibi non dari queritur, his verbis: Non ut tum me a repub. mœstum domus excipiebat, quæ levaret: sic nunc, domo mœrens ad rempublicam confugere possum, ut in ejus

θεν ἄν τις [1] ἀπαγάγοιτο βελτίω παρηγορίαν, ἢ πατρίδος εὐτυχούσης ἐκ τῶν κοινῶν παθῶν ἐπὶ τὰ οἰκεῖα σύγκρασιν πορίζομενος, τοῖς βελτίοσιν ἀφανίζουσαν τὰ χείρω; Ταῦτα μὲν οὖν εἰπεῖν προήχθημεν, ὁρῶντες ἐπικλῶντα πολλοὺς καὶ ἀποθηλύνοντα τὸν Αἰσχίνην τῷ λόγῳ τούτῳ πρὸς οἶκτον.

κγ'. Αἱ δὲ πόλεις, πάλιν τοῦ Δημοσθένους ἀναῤῥιπίζοντος αὐτὰς, συνίσταντο. Καὶ Θηβαῖοι μὲν ἐπέθεντο τῇ φρουρᾷ, καὶ πολλοὺς ἀνεῖλον, ὅπλα τοῦ Δημοσθένους αὐτοῖς παρασκευάσαντος· Ἀθηναῖοι δ' ὡς πολεμήσοντες μετ' αὐτῶν παρεσκευάζοντο· καὶ τὸ βῆμα κατεῖχεν ὁ Δημοσθένης, καὶ πρὸς τοὺς ἐν Ἀσίᾳ στρατηγοὺς τοῦ βασιλέως ἔγραφε, τὸν ἐκεῖθεν ἐπεγείρων πόλεμον Ἀλεξάνδρῳ, παῖδα καὶ Μαργίτην ἀποκαλῶν αὐτόν. Ἐπεὶ μέντοι τὰ περὶ τὴν χώραν θέμενος, παρῆν αὐτὸς μετὰ τῆς δυνάμεως

[1] ἐπαγάγοιτο

bonis acquiescam. Itaque et domo absum et foro: quod nec eum dolorem quem a repub. capio, domus jam consolari potest: nec domesticum respublica. WOLF.

Ἀπαγάγοιτο] Melius tres MSS. ἐπαγάγοιτο. BRYAN.

Εὐτυχούσης] Ita legunt duo Codices MSS. et Photius in Bibliotheca, adeoque exulet aliquando a textu ἀτυχούσης, vox perperam illata, tam contra historiæ fidem, quam argumenti seriem. Non enim mortuo Philippo ἠτύχησαν Athenienses, spe recuperandæ libertatis erecti; neque is erat Plutarchus, qui juberet aliquem ad patriæ miserias, tanquam πρὸς ἡδίω πράγματα τρέπειν τὴν διάνοιαν. Quæ enim est ista consolatio? Non Plutarchi certe, aut Demosthenis; sed Caligulæ (siqua sit) aut Neronis. Revera adfuit Demostheni ea consolatio, quam M. Tullius sibi queritur deesse. *Non ut tum* (ante mortem Tulliæ sc.) *me a Republica mœstum domus excipiebat, quæ levaret; sic nunc, domo mœrens, ad Remp. confugere possum, ut in ejus bonis acquiescam. Ep. Fam.* lib. 4. 6. B.

κγ'. Τῇ φρουρᾷ] Præsidium Macedonicum designat, a Philippo Thebis impositum. REISK.

Παῖδα — αὐτὸν] Hujus in Alexandrum contumeliæ testis est simul Æschines et vindex acerbus. Ἐπωνυμίαν δὲ Ἀλεξάνδρῳ Μαργίτην ἐτίθετο· ἀπετόλμα δὲ λέγειν, ὡς οὐ κινηθήσεται ἐκ Μακεδονίας, ἀγαπᾷν γὰρ αὐτὸν ἔφη ἐν Πέλλῃ περιπατοῦντα, καὶ τὰ σπλάγχνα φυλάττοντα·—θεωρῶν τὸν Ἀλέξανδρον, οὐκ ἐκ τῆς Ἀλεξάνδρου φύσεως, ἀλλ' ἐκ τῆς ἑαυτοῦ ἀνανδρίας. Æsch. in Ctes. c. 50. Phocion quoque super ea re compellavit Demosthenem isto versu Σχέτλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἄνδρα; Ipse quoque Alexander, re audita, dixit, "Faxo Demosthenes sub Athenarum mœnibus me virum esse intelligat." Plut. in Phocione p. 749. in Alexandro p. 670. —Margites erat titulus Poematis Homerici, genere Satirico conscripti. Exstant fragmenta quædam.

Τὸν δ' οὔτ' ἄρ' σκαπτῆρα θεοὶ θέσαν, οὔτ' ἀροτῆρα,
Οὔτ' ἄλλως τι σοφόν· πάσης δ' ἡμάρτανε τέχνης. — et
Πολλ' ἠπίστατο ἔργα, κακῶς δ' ἠπίστατο πάντα.

Hinc vox in proverbium abiit, ut, siquis supra modum fatuus esset, diceretur Margites. B.

Μαργίτην] Helluonem ignavum, de quo scripsisse opusculum Homerus fertur. WOLF.

Τὰ περὶ τὴν χώραν] Id est, Μακεδονίαν. IDEM.

Θέμενος] Rebus Macedoniæ compositis. IDEM.

Θέμενος] Num θέμενος εὖ? an εὖ potest salva sententia abesse, et sic in usu fuit, ut diceretur θέσθαι pro θέσθαι εὖ? REISK.

εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἐξεκέκοπτο μὲν ἡ θρασύτης τῶν Ἀθηναίων, καὶ ὁ Δημοσθένης ἀπεσβήκει· Θηβαῖοι δὲ προδοθέντες ὑπ' ἐκείνων ἠγωνίσαντο καθ' [1] αὑτούς, καὶ τὴν πόλιν ἀπέβαλον. Θορύβου δὲ μεγάλου τοὺς Ἀθηναίους περιεστῶτος, ἀπεστάλη μὲν ὁ Δημοσθένης αἱρεθεὶς μεθ' ἑτέρων πρεσβευτὴς πρὸς Ἀλέξανδρον· δείσας δὲ τὴν ὀργὴν ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος ἀνεχώρησεν ὀπίσω, καὶ τὴν πρεσβείαν ἀφῆκεν. Εὐθὺς δ' ὁ Ἀλέξανδρος ἐξῄτει πέμπων τῶν δημαγωγῶν δέκα μέν, ὡς Ἰδομενεὺς καὶ Δοῦρις εἰρήκασιν· ὀκτὼ δ', ὡς οἱ πλεῖστοι καὶ δοκιμώτατοι τῶν συγγραφέων, τούσδε, Δημοσθένη, Πο-

[1] αὑτοὺς

Ὁ Δημοσθένης ἀπεσβήκει] *Extinctus erat*, ab ἀποσβέννυμι, quod a σβέω inusitato tempora mutuatur. σβέω, σβέσω, ἔσβεσα, ἔσβηκα, ἐσβήκειν forma activa est, sed passiva significatio. ἀορ. β. ἀπέσβην, παρὰ τὸ σβῆμι. Wolf.

Καθ' αὑτοὺς] Soli, suis duntaxat copiis. Idem.

Θορύβου — περιεστῶτος] Thebæ dirutæ sunt Olymp. 111. 2. Quanto ea res horrore perculit Athenienses, refert Arrianus lib. 1. Ἀθηναῖοι δὲ, μυστηρίων τῶν μεγάλων ἀγομένων, ὡς ἧκόν τινες τῶν Θηβαίων ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου, τὰ μὲν μυστήρια ἐκπλαγέντες ἐξέλιπον, ἐκ δὲ τῶν ἀγρῶν ἐσκευαγώγουν εἰς τὴν πόλιν &c. B.

Ἀπεστάλη μὲν ὁ Δημοσθένης αἱρεθεὶς] Vulgati omnes exhibent, ἀπεστάλη μὲν ὁ Δημοσθένης· αἱρεθεὶς δέ. Istud δὲ quam supervacuum sit, quis non videt? Delevi ergo secutus MS. Bodl. et ineptam post vocem Δημοσθένης distinctionem tollens, veram, nisi fallor, lectionem exhibui. Idem.

Πρεσβευτὴς] Duæ erant Atheniensium ad Alexandrum legationes (uti constat ex Justin. l. 11. et Diodor. l. 17.) quas Plutarchus non distinguit. Ad primam, quæ ante direptionem Thebarum accidit, designatus est Demosthenes, testibus Diodoro et Æschine. Idem.

Δείσας — ἀφῆκεν] Vide eundem Diodorum et Æsch. in Ctes. 50. Idem.

Ἐξῄτει πέμπων] Lego (quanquam reclamantibus quatuor codicibus) sine ulla dubitatione ἐξῄτει, ab ἐξαιτέω, et sic Lapus vertit, *misit ad cives deposcendos, per legatos dedi sibi postulavit decem principes cives.* ζητεῖν verbum hic minus esset significans. et ζ et ξ, item η μονόφθογγος, et ῃ δίφθογγος sæpe permutantur. Mox, πρεσβεύσειν pro πρεσβεύειν eodem modo ειν pro σειν positum. Wolf.

Ἐξῄτει] Loco τοῦ ΕΖΗΤΕΙ reposui e MS. Bodl. vocem ad Alexandri majestatem magis accommodatam; maxime cum videam Plutarchum in Phocione eandem rem narrare his verbis: ΕΞΗΤΕΙΤΟ τοὺς περὶ Δημοσθένην &c. p. 749 C. et paulo post: κἂν Νικοκλέα ΕΞΑΙΤΗΙ, διδόναι κελεύσω. Ut obiter notem, simili modo his corrigendus est Arrianus lib. 1. qui quidem ipse paucis versibus interpositis habet Χαρίδημον μόνον τῶν ΕΞΑΙΤΗΘΕΝΤΩΝ, &c. B.

Δέκα—εἰρήκασιν] Arrianus Demonis et Callisthenis non meminit; sed eorum loco Hyperidem numerat, Charetem etiam et Diotimum, qui, sicut Charidemus, στρατηγοὶ magis erant, quam δημαγωγοὶ, adeoque de his intelligendus est Justinus, l. 11. 4. *Ita—bellum remisit, ut oratores et duces, quorum fiducia toties rebellent, sibi dedantur.—Eo res reducta est, ut retentis oratoribus, duces in exilium agerentur.* — B.

Ὡς οἱ πλεῖστοι] *Ut plerique iidemque probatissimi scriptores tradunt, hos octo.* Wolf.

Τούσδε, Δημοσθένη &c.] Hi nempe maxime, referente Arriano lib. 1. Athenienses in Macedonas concitare sueti sunt. Post Demosthenem, cæterorum facile princeps erat Lycurgus, quippe non modo orator eloquentissimus, sed vir sanctus, integer, vitiisque et corruptelis immunis, quibus cæteri tenebantur. Stratocles, eo mortuo, decrevit imaginem ejus in foro statuendam, et liberis ejus victum in Prytaneo præbendum. Exstat unica ejus oratio contra Leocratem pulcherrima. — Demon (apud vulgatos vitiose Δάμων, sequor MS. Bodl.) erat Demosthenis sororis filius, frater Democharis, secundum Athenæum, lib. 13.— Charidemus solus (secundum Arrianum)

λύευκτον, Ἐφιάλτην, Λυκοῦργον, [1] Μυροκλέα, Δήμωνα, Καλλισθένη, Χαρίδημον. Ὅτε καὶ τὸν περὶ τῶν προβάτων λόγον ὁ Δημοσθένης, ὡς τοῖς λύκοις τοὺς κύνας ἐξέδωκε, διηγησάμενος, αὑτὸν μὲν εἴκασε καὶ τοὺς σὺν αὑτῷ κυσὶν ὑπὲρ τοῦ δήμου μαχομένοις, Ἀλέξανδρον δὲ τὸν Μακεδόνα μονόλυκον προσηγόρευσεν. "Ἔτι δ' ὡς" (ἔφη) "τοὺς ἐμπόρους ὁρῶμεν, ὅταν ἐν τρυβλίῳ δεῖγμα περιφέρωσι, δι' ὀλίγων πυρῶν τοὺς πολλοὺς πιπράσκοντας, οὕτως ἐν ἡμῖν λανθάνετε πάντας [2] αὑτοὺς συνεκδιδόντες." Ταῦτα μὲν οὖν Ἀριστόβουλος ὁ Κασανδρεὺς ἱστόρηκε. Βουλευομένων δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ διαπορούντων, ὁ Δημάδης λαβὼν πέντε τάλαντα παρὰ τῶν ἀνδρῶν, ὡμολόγησε πρεσβεύσειν καὶ δεήσεσθαι τοῦ βασιλέως ὑπὲρ αὐτῶν· εἴτε τῇ φιλίᾳ πιστεύων, εἴτε προσδοκῶν μεστὸν εὑρήσειν, ὥσπερ λέοντα, φόνου κεκορεσμένον. Ἔπεισε δ' οὖν καὶ παρῃτήσατο τοὺς ἄνδρας ὁ Δημάδης, καὶ διήλλαξεν αὐτῷ τὴν πόλιν.

[1] Μοιροκλέα, Δάμωνα,

[2] αὑτοὺς

Alexandro instante exulavit. Transfugiens ergo ad Darium, cum regibus uti nesciret, sed eum libere nimis et cum παῤῥησίᾳ Democratica de belli apparatu moneret, a Dario capite truncatus licentiæ pœnas dedit. Q. Curt. 3. 5. — Ephialtes, missus ad Darium legatus, magnam vim auri ab eo accepit, quam oratoribus et Demostheni nominatim tribueret, quo magis bellum Philippo inferendum suaderent. Cave confundas eum cum altero Ephialte, §. ιδ'. Hic (Olymp. 111. 3.) eruptione ex Halicarnasso urbe in Macedonas facta, fortissime dimicans periit. Diodor. 17. B.

Ὡς τοῖς] Prius ὃς τοῖς, nullo sensu. Ed. Florentina et tres Codices MSS. habent ὡς. Du Soul mavult ἃ τοῖς, nimis elegans et curiosus, ut mihi videtur, in scriptore non nimis eleganti. B.

Μονόλυκον] Ἀντὶ τοῦ μονάρχην, βασιλέα, ἢ τύραννον. Lupum ob sævitiam. μονόλυκον quod solus rerum potiretur. Wolf.

Μονόλυκος] Alias vocantur μονοπεῖραι et μονιοὶ, genus luporum sævissimum et immansuetum, qui non, ut cæteri, turmatim, sed seorsim prædam venantur. Ἀνθρωποφαγοῦσι μᾶλλον οἱ ΜΟΝΟΠΕΙΡΑΙ τῶν λύκων: Aristot. Hist. Anim. l. 8. c. 5. Exstat vox μονόλυκος apud Arati Phæn. v. 1124.

Καὶ λύκος, ὁππότε μακρὰ ΜΟΝΟΛΑΥΚΟΣ
ὠρύηται.

Ubi Theon Scholiastes ita explicat, λύκοι κατὰ ΜΟΝΑΣ γενόμενοι. Vitam eorum solitariam memorat Lucian. in Epist. Saturni. οὐ δὲ ἡδὺ μόνον ἐμπίμπλασθαι, ὥσπερ τοὺς λέοντάς φασι, καὶ τοὺς ΜΟΝΙΟΥΣ τῶν λύκων. Et in Timone. ΜΟΝΗΡΗΣ δὲ ἡ δίαιτα, καθάπερ τοῖς λύκοις. Plura vide apud Bocharti Hieroz. l. 3. c. 10. Hæc, credo, contra Ælianum sufficient, quo auctore, ὁ τέλειος καὶ μέγιστος λύκος καλοῖτ' ἂν ΜΟΝΟΛΥΚΟΣ. Hist. Anim. l. 7. c. 47. — Immanem hominis ambitionem, qui nec æqualem potentiæ, neque participem gloriæ ferre potuit, depingere voluit Demosthenes. B.

Ἀριστόβουλος] Aristobulus, quem se plurimum sequi fatetur Arrianus, comes erat Alexandri, cujus res gestas descripsit. Ei mandavit Alexander, ut Cyri sepulcrum instauraret. Historiam tamen ejus non æque placuisse regi constat, siquidem cum legeret prælii cum Poro commissi narrationem, indignabundus librum misit in profluentem. Idem.

Παρὰ τῶν ἀνδρῶν] Decem aut octo illos oratores intellige, non populum Atheniensem. Wolf.

Καὶ παρῃτήσατο τοὺς ἄνδρας] *In gratiam posuit viros, et urbem eorum reconciliavit.* Lapus rectius legisse videtur αὐτῷ, scilicet Ἀλεξάνδρῳ, *ipsi*. Idem.

Αὐτῷ] Ita Codex MS. prius αὐτῶν. B.

κδ'. Ἀπελθόντος δ' Ἀλεξάνδρου, μεγάλοι μὲν ἦσαν οὗτοι, ταπεινὰ δ' ἔπραττεν ὁ Δημοσθένης. Κινουμένῳ δὲ Ἄγιδι τῷ Σπαρτιάτῃ βραχέα συνεκινήθη πάλιν, εἶτ' ἔπτηξε, τῶν μὲν Ἀθηναίων οὐ συνεξαναστάντων, τοῦ δ' Ἄγιδος πεσόντος καὶ τῶν Λακεδαιμονίων συντριβέντων. Εἰσήχθη δὲ τότε καὶ ἡ περὶ τοῦ στεφάνου γραφὴ κατὰ Κτησιφῶντος, γραφεῖσα μὲν ἐπὶ Χαιρώνδου ἄρχοντος, μικρὸν ἐπάνω τῶν Χαιρωνικῶν, κριθεῖσα δ' ὕστερον ἔτεσι δέκα ἐπ' Ἀριστοφῶντος, γενομένη δὲ, ὡς οὐδεμία τῶν δημοσίων, περιβόητος, διά τε τὴν δόξαν τῶν λεγόντων, καὶ τὴν τῶν δικαζόντων εὐγένειαν· οἳ τοῖς ἐλαύνουσι τὸν Δημοσθένη, τότε πλεῖστον δυναμένοις καὶ μακεδονίζουσιν, οὐ προήκαντο τὴν κατ' αὐτοῦ ψῆφον, ἀλλ' οὕτω λαμπρῶς ἀπέλυσαν, ὥστε τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων Αἰσχίνην μὴ μεταλαβεῖν. Ἐκεῖνος μὲν οὖν εὐθὺς ἐκ τῆς πόλεως ᾤχετ' ἀπιὼν, καὶ περὶ Ῥόδον καὶ Ἰωνίαν σοφιστεύων κατεβίωσε.

κέ. Μετ' οὐ πολὺ δὲ Ἅρπαλος ἧκεν ἐξ Ἀσίας εἰς τὰς

κδ'. Μεγάλοι μὲν ἦσαν οὗτοι] Scilicet, οἵ τ' Ἀλεξάνδρου φρονοῦντες, καὶ μακεδονίζοντες. WOLF.

Οὗτοι] Quinam hi sunt? Demades nimirum, de quo in continente fuit expositum? Qui autem porro? Nil de quoquam alio est commemoratum. Paret, Atheniensium eos designari, qui Macedonibus studerent. Verum οὗτοι offendit, sic projectum. REISK.

Κινουμένῳ δὲ Ἄγιδ.] Agis rex Lacedæmonius fortissime dimicans ab Antipatro victus est, Alexandro in Persia agente, Olymp. 112. 3. Vide Diodor. l. 17. et Q. Curtium 6. 1. B.

Γραφεῖσα — Ἀριστοφῶντος] Inter Chærondam et Aristophontem Archontes octo tantum anni intercesserunt secundum Diodorum, quod notat Palmerius. Adeoque Plutarchi, qui decem numerat, calculum improbarem, utpote auctoris in temporum rationibus non nimis diligentis, nisi M. Tullius de opt. gen. dicendi diserte diceret, *Hanc mulctam Æschines a Ctesiphonte petiit quadriennio ante Philippi Macedonis mortem.* Obiisse Philippum anno Olymp. 111. 1. omnes consentiunt: sexennio post, Olymp. 112. 3. Archon erat Aristophon (quamvis Dion. Halicarn. nescio quos secutus octo annos a Philippi interitu ad eum numerat) adeo ut, sive M. Tullium sequaris, constet per decennium causam hæsisse; sive Dionysium, capto a Chæronda supputandi initio, idem numerus conficitur.—Hoc interea certissimum est ex ipsius Æschinis verbis in Ctes. 52. Agide recens debellato factum esse judicium, quod in eundem Aristophontem, auctore Diodoro, cadit.—Locus Dionysii corruptus esse videtur. B.

Ἐπὶ Χαιρώνδου] Fortasse, Χαιρώνδου. Χαιρώνδας, ut Ἐπαμινώνδας, nescio quid Doricum potius quam Atticum sonare videtur. In vita Isocratis ἐτελεύτα ἐπὶ Χαιρωνίδου ἄρχοντος. Quod nomen alii codices non per αι sed per ε scribunt, ut et Χαιρώνειαν: ut proclivis est oscitantiæ lapsus. WOLF.

Μικρὸν ἐπάνω τῶν Χαιρωνικῶν] Id est, ὀλίγῳ πρὸ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης. IDEM.

Ὡς οὐδεμία τῶν δημοσίων] Fuerunt enim judicia, vel δημόσια vel ἰδιωτικά. IDEM.

Τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων] Id quod ignominiosum erat accusatori. sicut ipse Demosthenes in Orat. περὶ στεφάνου, his verbis significat. σοὶ δὲ συκοφάντῃ μὲν εἶναι δοκεῖν ὑπάρχει· κινδυνεύεις δὲ εἴτε δεῖ ἔτι σε τοῦτο ποιεῖν, εἴτε ἤδη πεπαῦσθαι μὴ μεταλαβόντα τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων. ordinalia usque ad 20. non acuuntur. πέμπτος quintus, παρὰ τὰ πέντε· πέμπτον, τὸ πεπεμπται. unde μεταπεμπτὸς accercitus. IDEM.

κέ. Μετ' οὐ πολὺ] Olymp. 113. 2. vide

Ἀθήνας, ἀποδρὰς Ἀλέξανδρον, [1] αὐτῷ τε τὰ πράγματα συνειδὼς πονηρὰ δι' ἀσωτίαν, κἀκεῖνον ἤδη χαλεπὸν ὄντα τοῖς φίλοις δεδοικώς. Καταφυγόντος δὲ πρὸς τὸν δῆμον αὐτοῦ, καὶ μετὰ τῶν χρημάτων καὶ τῶν νεῶν αὐτὸν παραδιδόντος, οἱ μὲν ἄλλοι ῥήτορες εὐθὺς ἐποφθαλμιάσαντες πρὸς τὸν πλοῦτον, ἐβοήθουν, καὶ συνέπειθον τοὺς Ἀθηναίους δέχεσθαι καὶ σώζειν τὸν ἱκέτην. Ὁ δὲ Δημοσθένης πρῶτον μὲν ἀπελαύνειν συνεβούλευε τὸν Ἅρπαλον, καὶ φυλάττεσθαι μὴ τὴν πόλιν ἐμβάλωσιν εἰς πόλεμον, ἐξ οὐκ ἀναγκαίας καὶ ἀδίκου προφάσεως. Ἡμέραις δ' ὀλίγαις ὕστερον ἐξεταζομένων τῶν χρημάτων, ἰδὼν αὐτὸν ὁ Ἅρπαλος ἡσθέντα βασιλικῇ κύλικι, καὶ καταμανθάνοντα τὴν τορείαν καὶ τὸ εἶδος, ἐκέλευε διαβαστάσαντα, τὴν ὁλκὴν τοῦ χρυσίου σκέψασθαι. Θαυμάσαντος δὲ τοῦ Δημοσθένους τὸ βάρος, καὶ πυθομένου πόσον ἄγει, μειδιάσας ὁ Ἅρπαλος, "Ἄξει σοι" (φησὶν) "εἴκοσι τάλαντα·" καὶ γενομένης τάχιστα τῆς νυκτὸς, ἔπεμψεν αὐτῷ τὴν κύλικα, μετὰ τῶν εἴκοσι ταλάντων. Ἦν δ' ἄρα δεινὸς ὁ Ἅρπαλος ἐρωτικοῦ πρὸς χρυσίον ἀνδρὸς [2] ὄψει, καὶ διαχύσει καὶ βολαῖς ὀμμάτων ἀνευρεῖν ἦθος. Οὐ γὰρ ἀντέσχεν ὁ Δημοσθένης, ἀλλὰ πληγεὶς ὑπὸ τῆς δωροδοκίας, ὥσπερ παραδεδεγμένος φρουρὰν, προσκεχωρήκει τῷ Ἁρπάλῳ. Καὶ μεθ' ἡμέραν εὖ καὶ καλῶς ἐρίοις καὶ ταινίαις κατὰ τοῦ τραχήλου [3] κατελιξάμενος, εἰς τὴν ἐκκλησίαν προῆλθε· καὶ κελευόντων ἀνίστασθαι καὶ

[1] αὑτῷ [2] * ὄψεως διαχύσει [3] * καθελιξάμενος

Diodorum l. 17. B.

Δι' ἀσωτίαν] De Harpali luxuriis multa vide apud Athenæum lib. 13. Diodor. 17. et Plut. in Phocione. IDEM.

Ἀπελαύνειν συνεβούλευε] Hoc plenius testatur Plutarchus περὶ δυσωπίας p. 531. A. τῶν Ἀθηναίων ὡρμημένων Ἁρπάλῳ βοηθεῖν, καὶ κορυσαμένων ἐπὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἐξαίφνης ἐπεφάνη Φιλόξενος, ὁ τῶν ἐπὶ θαλάττῃ πραγμάτων Ἀλεξάνδρου στρατηγός. Ἐκπλαγέντος δὲ τοῦ δήμου καὶ σιωπῶντος διὰ τὸν φόβον, ὁ Δημοσθένης, Τί ποιήσουσιν, ἔφη, τὸν ἥλιον ἰδόντες, οἱ μὴ δυνάμενοι πρὸς τὸν λύχνον ἀντιβλέπειν; Et hoc suum consilium appellat Demosthenes, testem et argumentum innocentiæ suæ. Epist. 2. p. 1470. ed. Reisk. τῶν γραφέντων περὶ Ἁρπάλου μόνα τὰ ἐμοὶ πεπραγμένα ἀνέγκλητον πεποίηκε τὴν πόλιν. Ipsius decreti, quod tulit Demosthenes, sensum nobis exhibet Dinarchus. Ἔγραψεν αὐτὸς ἐν τῷ δήμῳ Δημοσθένης, ὡς δηλονότι δικαίου τοῦ πράγματος ὄντος, φυλάττειν Ἀλεξάνδρῳ τὰ εἰς τὴν Ἀττικὴν ἀφικόμενα μετὰ Ἁρπάλου χρήματα.—κατὰ Δημ. Ed. H. Steph. p. 101. B.

Κύλικι βασιλικῇ] Alii βαρβαρικῇ. WOLF.

Τὴν τορείαν καὶ τὸ εἶδος] *Cæluturam et formam.* οὕτω γέρων ἀλώπηξ δωροδοκεῖταί τε καὶ ἁλίσκεται πάγῃ. IDEM.

Ὄψει] Prius ὄψιν. Vocem hanc reponendam e duobus MSS. monuit Bryanus. B.

Καὶ μεθ' ἡμέραν] Ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγένετο, alias *interdiu*, ut νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν *noctu atque interdiu*, interdum pro *postridie*, ἐλλειπτικῶς, μετ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, τῇ ὑστεραίᾳ, si Lexicis credimus. WOLF.

Κατὰ τοῦ τραχήλου κατελιξάμενος] *Involutus*, vel subintelligitur, ἑαυτὸν, ab ἑλίσσω. IDEM.

λέγειν, διένευεν ὡς ἀποκεκομμένης αὐτῷ τῆς φωνῆς. Οἱ δ' εὐφυεῖς χλευάζοντες, "οὐχ ὑπὸ συνάγχης" ἔφραζον, "ἀλλ' [1]ἀπ' ἀργυράγχης εἰλῆφθαι νύκτωρ τὸν δημαγωγόν." Ὕστερον δὲ τοῦ δήμου παντὸς αἰσθομένου τὴν δωροδοκίαν, καὶ βουλόμενον ἀπολογεῖσθαι καὶ πείθειν οὐκ ἐῶντος, ἀλλὰ χαλεπαίνοντος καὶ θορυβοῦντος, ἀναστάς τις ἔσκωψεν, εἰπὼν, "Οὐκ ἀκούσεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ τὴν κύλικα ἔχοντος;" Τότε μὲν οὖν ἀπέπεμψαν ἐκ τῆς πόλεως τὸν Ἅρπαλον· δεδιότες δὲ μὴ λόγον ἀπαιτῶνται χρημάτων, ὧν διηρπάκεσαν οἱ ῥήτορες, ζήτησιν ἐποιοῦντο νεανικὴν, καὶ τὰς οἰκίας ἐπιόντες ἠρεύνων, πλὴν τῆς Καλλικλέους τοῦ Ἀῤῥενίδου. Μόνην γὰρ τὴν τούτου νεωστὶ γεγαμηκότος οὐκ εἴασαν ἐλεγχθῆναι, νύμφης ἔνδον οὔσης, ὡς ἱστορεῖ Θεόπομπος.

κϛ'. Ὁ δὲ Δημοσθένης ὁμόσε χωρῶν, εἰσήνεγκε ψήφισμα, τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴν ἐξετάσαι τὸ πρᾶγμα, καὶ τοὺς ἐκείνῃ δόξαντας ἀδικεῖν δοῦναι δίκην. ἐν δὲ πρώτοις αὐτοῦ τῆς βουλῆς ἐκείνου καταψηφισαμένης, εἰσῆλθε μὲν

1 ὑπ'

Οὐχ ὑπὸ συνάγχης] Critolaus apud Gellium Noct. Att. 11. 9. fabulam hanc de legatis Milesiis, non de Harpalo narrat. Dictum hoc de ἀργυράγχῃ Julius Pollux l. 7. c. 24. tribuit Demadi; quod minus verisimile est: siquidem ipse Demades auri ab Harpalo accepti condemnatus est, teste Dinarcho in Aristog. B.

Βουλόμενον] Vulg. βουλομένου. Hoc reposui e duobus MSS. monente Du Soul. IDEM.

Καὶ πείθειν οὐκ ἐῶντος] Conatum hic, non effectum significat, τὸ πείθειν, ut sæpe alias. οὐ τοίνυν ἀεὶ πειθὼ, τύραννος τῶν φρενῶν, ἄλλωστ' εἰς ἀκοὰς τυραννικὰς ἐμπεσοῦσα, ἢ προαπηχθημένη διὰ πονηρίαν ἢ ὑποψίαν φιλαπεχθήμονα. Hervagiana editio omisit hæc: πείθειν οὐκ ἐῶντος, ἀλλὰ καὶ ἀγανακτοῦντος καὶ θορυβοῦντος, ἀναστὰς, &c. WOLF.

Οὐκ ἀκούσεσθε—ἔχοντος] Ante hæc verba inserit Codex MS. ἐν γὰρ τοῖς συμποσίοις τὴν κύλικα ἔχοντες ᾖδον τὰ λεγόμενα σκόλια, quod ut concedam esse glossema, hujus tamen dicti acumen optime explicare persuasum habeo. Σκόλια quippe erant carmina convivalia, quorum exempla vide apud Athenæum l. 15. Alii ita accipiunt, "Nonne audietis Pincernam regium?" quod scilicet ἡ κύλιξ supra p. cclxxiii. v. 12. dicitur βασιλικὴ, cujus tamen locum non uno in Codice obtinet βαρβαρικὴ. B.

Καλλικλέους] Fœnerator erat. Vide Plut. in Phocione. DU SOUL.

Νύμφης ἔνδον οὔσης] Vide verecundiam Atheniensium, et Ulpianus libro secundo Pandectarum: In jus, inquit, vocari non debet, qui uxorem ducit. WOLF.

κϛ' Ὁμόσε χωρῶν] *Prope accedens, rem strenue sucipiens*, ut scilicet illam suspicionem a se emoliretur. Ita sorex suo indicio perit. IDEM.

Εἰσήνεγκε—δίκην] Auctor est Dinarchus κατὰ Δημοσθ.—Μόνος συ τῶν πώποτε ἀποπεφασμένων ἠξίωσας ἑκὼν σεαυτῷ τούτους κριτὰς καὶ ζητητὰς γενέσθαι, καὶ ἔγραψας κατὰ σαυτοῦ τὸ ψήφισμα, καὶ τὸν δῆμον ἐποιήσω μάρτυρα τῶν ὡμολογουμένων, ὁρισάμενος σεαυτῷ ζημίαν εἶναι θάνατον, ἐὰν ἀποφήνῃ ἡ βουλὴ τῶν χρημάτων εἰληφότα τι τῶν εἰς τὴν χώραν ὑπὸ Ἁρπάλου κομισθέντων. Ed. H. Steph. p. 98. B.

Καταψηφισαμένης] Lucianus in Encom. Demosth. totum hoc de Harpalo crimen pro falso habet, et Hyperidem perfidiæ in Demosthenem accusat, condemnationis ejus ministrum. Sed nisi omnem historiæ fidem derogemus, nisi senatum etiam Areopagiticum conjurationis in Demosthenem socios fuisse insimulemus, (quod quis dixerit?) fatendum est eum jure

εἰς τὸ δικαστήριον, ὄφλων δὲ πεντήκοντα ταλάντων δίκην, καὶ παραδοθεὶς εἰς τὸ δεσμωτήριον, αἰσχύνῃ τῆς αἰτίας, [1]φασὶ, καὶ δι' ἀσθένειαν τοῦ σώματος, οὐ δυναμένου φέρειν τὸν εἱργμὸν, [2]ἀπέδρα, τοὺς μὲν [3]λαθὼν, τῶν δὲ λαθεῖν ἐξουσίαν δόντων. Λέγεται γοῦν, ὡς οὐ μακρὰν τοῦ ἄστεος φεύγων αἴσθοιτό τινας τῶν διαφόρων αὐτῷ πολιτῶν ἐπιδιώκοντας, καὶ βούλοιτο μὲν αὑτὸν ἀποκρύπτειν. Ὡς δ' ἐκεῖνοι φθεγξάμενοι τοὔνομα, καὶ προσελθόντες ἐγγὺς, ἐδέοντο λαβεῖν ἐφόδια παρ' αὐτῶν, ἐπ' αὐτὸ τοῦτο κομίζοντες ἀργύριον οἴκοθεν, καὶ τούτου χάριν ἐπιδιώξαντες [4]αὐτὸν, ἅμα δὲ θαῤῥεῖν παρεκάλουν, καὶ μὴ φέρειν ἀνιαρῶς τὸ συμβεβηκός· ἔτι μᾶλλον ἀνακλαύσασθαι τὸν Δημοσθένη, καὶ εἰπεῖν, "Πῶς δ' οὐ μέλλω φέρειν βαρέως, ἀπολιπὼν πόλιν ἐχθροὺς τοιούτους ἔχουσαν, οἵους ἐν ἑτέρᾳ φίλους εὑρεῖν οὐ ῥᾴδιόν ἐστιν;" Ἤνεγκε δὲ τὴν φυγὴν μαλακῶς, ἐν Αἰγίνῃ καὶ Τροιζῆνι καθεζόμενος τὰ πολλὰ, καὶ

1 * φησὶ 2 ἀποδρᾶναι 3 λαθόντα 4 [αὐτῷ]

pœnas dedisse. Libet tamen apponere, quod ad eum crimine liberandum protulit Pausanias. Valeat, quantum valere potest. Harpalo mortuo, τῶν χρημάτων (Harpalicorum) διοικητὴν, φυγόντα ἐς Ῥόδον, Φιλόξενος Μακεδὼν συνέλαβεν.—τὸν δὲ παῖδα τοῦτον ἔχων ἤλεγχεν, ἐς ὃ πάντα ἐπύθετο, ὅσοι τῶν Ἁρπάλου τι ἔτυχον εἰληφότες. Μαθὼν δὲ, ἐς Ἀθήνας γράμματα ἐπέστελλεν—τοὺς λαβόντας παρὰ Ἁρπάλου καταριθμῶν—οὐδὲ ἐμνημόνευσεν ἀρχὴν Δημοσθένους, Ἀλεξάνδρῳ τε ἐς τὰ μάλιστα ἀπεχθανομένου, καὶ αὐτὸς ἰδίᾳ προσκρούσας. Pausan. Corinth. p. 148. IDEM.

Εἰσῆλθε μὲν εἰς τὸ δικαστήριον] *Se judicio stitit.* Lapus videtur legisse δεσμωτήριον, sed perperam. Verum paulo post legendum, καὶ παραδοθεὶς εἰς τὸ δεσμωτήριον. WOLF.

Αἰσχύνῃ—ἀσθένειαν] Οὐ γὰρ ἀπεγνωκὼς ὑμᾶς, οὐδ' ἑτέρωσε βλέπων οὐδαμοῦ μετέστην· ἀλλὰ πρῶτον μὲν τοὔνειδος τῆς εἱρκτῆς χαλεπῶς τῷ λογισμῷ φέρων· εἶτα διὰ τὴν ἡλικίαν οὐκ ἂν οἷός τ' ὢν τῷ σώματι τὴν κακοπάθειαν ὑπενεγκεῖν. Demosth. Ep. 2. p. 1471. ed. Reisk. B.

Φησὶ] De meo dedi, pro vulgari φασί. *Demosthenes ipse ait, in epistolis nempe, se aufugisse e custodia, quod impar esset contumeliæ carcerisque molestiis ferendis.* REISK.

Ἐπ' αὐτὸ τοῦτο κομίζοντες] Referri potest ad ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐκόμιζον. Sed malim, ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κομιζόντων. WOLF.

Αὐτὸν] Ita in duobus MSS. Vulg. αὐτῷ. B.

Αὐτῷ] Uncis inclusi, ut quo facile careatur. Nam ut constructionem verbi ἐπιδιώκειν cum dativo damnem, induci nequeo, quæ sic possit defendi, ut dicatur idem valere, atque διώκειν ἐπί τινι, celerem cursum, sive semet, sive equum, incitare, quo aliquem fugientem consequaris. REISK.

Πῶς δ' οὐ μέλλω] Aliter hæc exstant apud Photii Biblioth. 265. uti notavit Dacierius. Ille refert Æschini in exilium abeunti Demosthenem integrum talentum dono dedisse, et simul monuisse, ut calamitatem æquo animo ferret, Æschinem vero in has voces prorupisse, καὶ πῶς ἂν δυναίμην, τοιαύτης ἀποστερούμενος πόλεως, ἐν ᾗ καὶ τοὺς δοκοῦντας ἐχθροὺς εἶναι τῶν ἀλλαχόθι φίλων χρηστότητι καὶ καλοκαγαθίᾳ εὑρεῖν ἐστὶ διαφέροντας; Non præteriit hanc Demosthenis humanitatem Scriptor Vit. 10. Rhet. p. 845. Et exstat Severi Alexand. Ethopœia cujus argumentum est, τίνας ἂν εἴποι λόγους Αἰσχίνης, Δημοσθένους διδόντος αὐτῷ ἐφόδιον. Ctesiphontis certe erga se officia, et liberalem in calamitate inimici misericordiam ipse laudat Æschines Ep. 2. p. 206. B.

Τροιζῆνι] Urbs in litore Argolico maritima, ex adverso Athenarum trans sinum Saronicum sita. Huc Athenienses, cum

πρὸς τὴν Ἀττικὴν ἀποβλέπων δεδακρυμένος, ὥστε φωνὰς οὐκ εὐγνώμονας οὐδ' ὁμολογούσας τοῖς ἐν τῇ πολιτείᾳ νεανιεύμασιν ἀπομνημονεύεσθαι. Λέγεται γὰρ, ἐκ τοῦ ἄστεος ἀπαλλαττόμενος, καὶ πρὸς τὴν ἀκρόπολιν ἀνατείνας τὰς χεῖρας, εἰπεῖν, "Ὦ δέσποινα πολιὰς, τί [1]δὲ τρισὶ τοῖς χαλεπωτάτοις χαίρεις θηρίοις, γλαυκὶ καὶ δράκοντι καὶ δήμῳ;" Τοὺς δὲ προσιόντας αὐτῷ καὶ συνδιατρίβοντας νεανίσκους ἀπέτρεπε τῆς πολιτείας, λέγων, "ὡς εἰ δυοῖν προκειμένων ὁδῶν ἀπ' ἀρχῆς, [2]τῆς ἐπὶ τὸ βῆμα καὶ τὴν ἐκκλησίαν, τῆς δ' ἄντικρυς εἰς τὸν ὄλεθρον, ἐτύγχανε δὲ προειδὼς τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν κακὰ, φόβους, καὶ φθόνους, καὶ διαβολὰς, καὶ ἀγῶνας, ἐπὶ ταύτην ἂν ὁρμῆσαι τὴν εὐθὺ τοῦ θανάτου τείνουσαν."

κζ'. Ἀλλὰ γὰρ, ἔτι φεύγοντος αὐτοῦ τὴν εἰρημένην φυγὴν, Ἀλέξανδρος μὲν ἐτελεύτησε, τὰ δ' Ἑλληνικὰ συνίσταντο πάλιν, [3]Λεωσθένους ἀνδραγαθοῦντος, καὶ περιτειχίζοντος Ἀντίπατρον ἐν Λαμίᾳ πολιορκούμενον. Πυθέας μὲν οὖν ὁ ῥήτωρ καὶ Καλλιμέδων ὁ Κάραβος, ἐξ Ἀθηνῶν φεύγοντες, Ἀντιπάτρῳ προσεγένοντο, καὶ μετὰ τῶν ἐκείνου φίλων καὶ πρέσβεων περιϊόντες οὐκ εἴων ἀφίστασθαι τοὺς Ἕλληνας.

[1] δὴ [2] τῆς μὲν ἐπὶ [3] Λεοσθένου

Xerxes Græciam invaderet, uxores liberosque suos miserunt. — vide Demosth. Ep. 2. ubi se partem exilii in Calauria egisse dicit. B.

Φωνὰς οὐκ εὐγνώμονας] Εὐγνωμοσύνην, Suidas εὔνοιαν καὶ γνησιότητα interpretatur. Varinus etiam εὐχαριστίαν. voces igitur edidit, vel malevolas, vel ingratas adversus patriam, vel se parum dignas. Pausanias in Atticis de Calauria, et Demosthenis interitu loquens, Δημοσθένει μὲν, inquit, ἡ πρὸς Ἀθηναίους ἄγαν εὔνοια ἐς τοῦτ' ἐχώρησεν. εὖ δὲ μοὶ λελέχθαι δοκεῖ, ἄνδρα ἀφειδῶς ἐσπεσόντα ἐς πολιτείαν, καὶ πιστὰ ἡγησάμενον τὰ τοῦ δήμου, μήποτε καλῶς τελευτῆσαι. Wolf.

Πολιὰς] Quæ alioqui πολιοῦχος Ἀθηνᾶ, *Minerva præses urbis* dicitur. Idem.

Γλαυκὶ καὶ δράκοντι καὶ δήμῳ] Minerva præses ac patrona Athenarum fuit: Athenis autem δημοκρατία erat, quæ et δῆμος sæpe dicitur. Phocylides: λαῷ μὴ πίστευε· πολύτροπός ἐστιν ὅμιλος. Draco autem et noctua Minervæ sacri erant, eique appingebantur. Idem.

κζ'. Ἀλέξανδρος—ἐτελεύτησε] Decessit Alexander Olymp. 114. 1. Archonte Hegesia annos 32. menses 8. natus. — Aristobulus apud Arrian. lib. 7. B.

Λεωσθένους] Hunc ducem Atheniensium, dum re contra Macedones bene gesta ferocius hostem invaderet, saxo ictum in acie occubuisse scribit Suidas e Diodoro Siculo lib. 17. folio 621. Wolf.

Ἐν Λαμίᾳ] Thessaliæ urbe, ubi Græci ductu et auspiciis Atheniensium Antipatrum vicerunt. Suidas. Idem.

Λαμίᾳ] Lamia, Urbs Thessaliæ. Belli Lamiaci historiam vide apud Diodor. 18. Justin. 11. 5. Plut. in Phocione, et Pausan. Att. p. 45. B.

Καλλιμέδων] Callimedon Carabus Atheniensis, Macedonum mercenarius, Antipatro post victoriam ad Cranonem auctor erat, ne Phocioni pro Athenis deprecanti crederet; tandem a Polysperchonte cum Demetrio Phalereo capitis damnatus est. Æsch. Ep. 12. Plut. in Phocione p. 754. 758. Idem.

Ὁ Κάραβος] *Locusta* vel *scarabæus*. Cognomentum opinor ludibrii causa inditum. Wolf.

Οὐδὲ προσέχειν Ἀθηναίοις] *Neque auscultare sinebant Atheniensibus, abalienabant ab Atheniensibus.* Idem.

οὐδὲ προσέχειν τοῖς Ἀθηναίοις. Δημοσθένης δὲ, τοῖς ἐξ ἄστεος πρεσβεύουσι προσμίξας ἑαυτὸν, ἠγωνίζετο καὶ συνέπραττεν ὅπως αἱ πόλεις συνεπιθήσονται τοῖς Μακεδόσι, καὶ συνεκβαλοῦσιν αὐτοὺς τῆς Ἑλλάδος. Ἐν δ' Ἀρκαδίᾳ καὶ λοιδορίαν τοῦ Πυθέου καὶ τοῦ Δημοσθένους γενέσθαι πρὸς ἀλλήλους, εἴρηκεν ὁ Φύλαρχος, ἐν ἐκκλησίᾳ τοῦ μὲν ὑπὲρ τῶν Μακεδόνων, τοῦ δ' ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων λέγοντος. Λέγεται δὲ τὸν μὲν Πυθέαν εἰπεῖν "ὅτι, καθάπερ οἰκίαν, εἰς ἣν ὄνειον εἰσφέρεται γάλα, κακόν τι πάντως ἔχειν νομίζομεν, οὕτω καὶ πόλιν ἀνάγκη νοσεῖν, εἰς ἣν Ἀθηναίων πρεσβεία παραγίνεται." Τὸν δὲ Δημοσθένη στρέψαι τὸ παράδειγμα, φήσαντα "καὶ τὸ γάλα τὸ ὄνειον ἐφ' ὑγιείᾳ, καὶ τοὺς Ἀθηναίους παραγίνεσθαι ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν νοσούντων." Ἐφ' οἷς ἡσθεὶς ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος ψηφίζεται τῷ Δημοσθένει κάθοδον. Τὸ μὲν οὖν ψήφισμα Δήμων ὁ Παιανιεὺς, ἀνεψιὸς ὢν Δημοσθένους, εἰσήνεγκεν. Ἐπέμφθη δὲ τριήρης ἐπ' αὐτὸν εἰς Αἴγιναν. Ἐκ δὲ Πειραιῶς ἀνέβαινεν, οὔτε ἄρχοντος, οὔτε ἱερέως ἀπολειφθέντος, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν ὁμοῦ πάντων ἀπαντώντων καὶ δεχομένων προθύμως· Ὅτε καί φησιν αὐτὸν ὁ Μάγνης Δημήτριος ἀνατείναντα τὰς χεῖρας μακαρίσαι τῆς ἡμέρας ἐκείνης αὐτὸν, "ὡς βέλτιον Ἀλκιβιάδου κατιόντα· πεπεισμένους γὰρ, οὐ βεβιασμένους, ὑπ' αὐτοῦ δέχεσθαι τοὺς πολίτας." Τῆς δὲ χρηματικῆς ζημίας αὐτῷ μενούσης (οὐ γὰρ ἐξῆν χάριτι λῦσαι καταδίκην) ἐσοφίζοντο πρὸς τὸν νόμον. Εἰωθότες γὰρ ἐν τῇ θυσίᾳ τοῦ

Τοῖς—πρεσβεύουσι] Polyeucto nimirum et Hyperidi. Vide vitam Demosthenis inter 10. Rhetores, et Justin. 11. 5. B.

Φύλαρχος] Alii, Φίλαρχος per ι. Lapus Φαληρεὺς legit. Wolf.

Φύλαρχος] Phylarchus vixit ætate Evergetæ et Philopatoris. Scripsit historiarum libros octo et viginti, quos ad Euergetæ mortem perduxit sumpto exordio ab expeditione Pyrrhi in Peloponnesum. B.

Ὄνειον γάλα] *Asininum lac.* hoc candori cutis conferre scribit Plinius lib. 11. cap. 41. utrum autem ejus in medicina aliquis sit usus, viderint medici. Lapus (perperam sane) legisse videtur ὤνιον, vertit enim *lac venale*. Sic in Pausania ἐλαίου βωμὸς ἀντὶ ἐλέου vertit Calderinus, *olei pro misericordiæ ara*, non animadverso mendo librarii. Wolf.

Ἀνεψιὸς ὢν Δημοσθένους] Ἐκ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ γεγονὼς, Hesychius ἀνεψιοὺς, ἀδελφῶν υἱοὺς interpretatur, hoc est, *fratrum* vel *sororum filios*: subjungit enim, ἀνεψιαδοῦς ἐκ τοῦ ἀνεψιοῦ γεγονὼς, ἢ τῆς ἀνεψιᾶς, *qui e consobrino vel consobrina nati sunt*, hoc est, *sobrini*. ἀδελφιδοῦς autem ἀδελφοῦ υἱὸς ἢ ἀδελφῆς, *nepos e fratre aut sorore.* Idem.

Ἐψηφίσαντο πρὸς τὸν νόμον] Rectius Hervagius ἐσοφίσαντο, *legi fraudem fecerunt, callida interpretatione legem eluserunt*: quale etiam Spartanorum commentum fuit cum decreverunt, leges Lycurgi ab ea die ratas esse oportere: ne multi cives, qui eas violarant, ignominia notarentur. Idem.

Διὸς τοῦ σωτῆρος ἀργύριον τελεῖν τοῖς κατασκευάζουσι καὶ κοσμοῦσι τὸν βωμὸν, ἐκείνῳ τότε ταῦτα ποιῆσαι καὶ παρασχεῖν πεντήκοντα ταλάντων ἐξέδωκαν, ὅπερ ἦν τίμημα τῆς καταδίκης.

κή. Οὐ μὴν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀπέλαυσε τῆς πατρίδος κατελθὼν, ἀλλὰ ταχὺ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων συντριβέντων, Μεταγειτνιῶνος μὲν ἡ περὶ Κρανῶνα μάχη συνέπεσε, Βοηδρομιῶνος δὲ παρῆλθεν εἰς Μουνυχίαν ἡ φρουρὰ, Πυανεψιῶνος δὲ Δημοσθένης ἀπέθανε τόνδε τὸν τρόπον. Ὡς Ἀντίπατρος καὶ Κρατερὸς ἠγγέλλοντο προσιόντες ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, οἱ μὲν περὶ τὸν Δημοσθένη φθάσαντες ὑπεξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως, ὁ δὲ δῆμος αὐτῶν θάνατον κατέγνω, Δη-

Ταῦτα ποιῆσαι καὶ παρασχεῖν] Scil. ornare atque instruere aram Jovis Servatoris, et necessaria pompæ præbere. ἐκδιδόναι [v. 3.] dicitur, cum respublica, seu civitas, alicui susceptori elocat opus faciendum certa mercede, quæ merces ei ex ærario refundatur, posteaquam opus præstiterit. Sic hoc loco, cum Demosthenem, ærarium factum, sublevare vellent, quo commodius mulctam dependere posset irrogatam, elocabant ei munus ornandæ aræ Jovis; eaque pro opera condicebant ipsi quinquaginta talenta ex ærario reluenda. Fac decem talenta a Demosthene in apparatum ludorum fuisse faciendum, lucrabatur tamen hoc pacto quadraginta talenta, quæ ipsi, hac pia fraude in legem commissa, remittebantur, quæ lex de mulcta quicquam remitti vetabat ei, cui semel mulcta dicta esset. REISK.

κή. Μεταγειτνιῶνος, Βοηδρομιῶνος, Πυανεψιῶνος] Gazam secutus *Julium*, *Augustum*, *Octobrem*, interpretor: non ignarus Georgium Pachymerium in sua historia minime consentire cum eo, aut eum potius qui nomina mensium in marginibus interpretatus est. Qua de re disceptent alii, ἐμοὶ γὰρ φίλον ἔξω πραγμάτων πόδ᾽ ἔχειν. WOLF.

Ἡ περὶ Κρανῶνα μάχη] Plinius libro 4. cap. 8. et 9. Cranonem in Thessalia, et Magnesiam urbem nominat, et lib. 31. fontis calidi Cranone meminit. IDEM.

Περὶ Κρανῶνα μάχη] Cranon, urbs Thessaliæ, juxta Peneum sita, ubi Antipater et Craterus junctis copiis Græcos profligabant. Vide Plut. in Phocione 753. Diodor. 18. B.

Εἰς Μουνυχίαν] Locus Atticæ, Suida auctore, maritimus, a rege Munycho sic dictus, seu portus, ut alii. WOLF.

Μουνυχίαν] Portus Atheniensis, in quo erat arx munitissima. Hanc nisi prius sibi traderent, ut præsidium in ea Macedonicum collocaret, omnes conditiones pacis recusavit Antipater. Præsidium ergo eam occupavit, ipso Eleusiniorum mysteriorum die, magno populi dolore. Plura vide apud nostrum in Phocione p. 754. B.

Οἱ μὲν περὶ τὸν Δημοσθένη φθάσαντες] Utrum περιφραστικῶς solus ipse? quia sequitur, αὐτοῦ θάνατον κατέγνω. An etiam alii ejusdem factionis? et pro αὐτοῦ, αὐτῷ legendum. WOLF.

Οἱ περὶ τὸν — κατέγνω] Fugerunt oratores, non metu Antipatri, (ut vulgo creditur) qui nondum eorum deditionem postulaverat, sed veriti, ne dolor populi super accepta in bello Lamiaco calamitate in auctores defectionis verteretur, ut recte Suidas in voce Ἀντίπατρος 1. His ergo sibi fuga consulentibus, populus, priusquam legationem ad Antipatrum mitterent, Demosthenem, &c. absentes, indicta caussa (δίκην ἐρήμην) aut capitis condemnarunt, ut Plutarchus et Suidas affirmant, aut certe, ut Nepos, exilio mulctarunt. Quo jure, non satis constat; utrum male gestæ Reip. reos, an urbis tristissimo suo tempore relictæ. Fuit enim Athenis capitale, quo tempore ἐσκευαγώγουν εἰς τὴν πόλιν, se a publico periculo subtrahere. Exstat in hoc argumentum oratio Lycurgi gravissima, cujus severitatem improbare videtur Æschines κατὰ Κτησ. c. 93. B.

Δημάδου γράψαντος] Demades tunc ἄτιμος erat, quippe septies violatarum legum condemnatus, adeoque non licuit illi per leges ad populum perorare. Famæ ergo integritatem ei decreto restituerunt et potestatem dicendi fecerunt.

μάδου γράψαντος. Ἄλλων δ᾽ ἀλλαχοῦ διασπαρέντων, ὁ Ἀντίπατρος περιέπεμπε τοὺς συλλαμβάνοντας, ὧν ἡγεμὼν ἦν Ἀρχίας ὁ κληθεὶς Φυγαδοθήρας. Τοῦτον δὲ, Θούριον ὄντα τῷ γένει, λόγος ἔχει τραγῳδίας [1] ὑποκρίνεσθαί ποτε, καὶ τὸν Αἰγινήτην Πῶλον, τὸν ὑπερβαλόντα τῇ τέχνῃ πάντας, ἐκείνου γεγονέναι μαθητὴν ἱστοροῦσιν· Ἕρμιππος δὲ τὸν Ἀρχίαν ἐν τοῖς Λακρίτου τοῦ ῥήτορος μαθητὴν ἀναγράφει· Δημήτριος δὲ τῆς Ἀναξιμένους διατριβῆς μετεσχηκέναι φησὶν αὐτόν. Οὗτος οὖν ὁ Ἀρχίας Ὑπερίδην μὲν τὸν ῥήτορα, καὶ Ἀριστόνικον τὸν Μαραθώνιον, καὶ τὸν Δημητρίου τοῦ Φαληρέως ἀδελφὸν Ἱμεραῖον, ἐν Αἰγίνῃ καταφυγόντας ἐπὶ τὸ Αἰάκειον, ἀποσπάσας, ἔπεμψεν εἰς Κλεωνὰς πρὸς Ἀντίπατρον· κἀκεῖ διεφθάρησαν. Ὑπερίδου δὲ καὶ τὴν γλῶτταν ἐκτμηθῆναι λέγουσι.

[1] * ὑποκρίνασθαί

Diodor. 18. Plut. in Phocione p. 753. Minime prætereunda videntur, quæ de hac re leguntur apud Nepotem in vita Phocionis; quanquam cum Plutarcho et ipso Demosthene pugnantia. *Phocion —— cum Demade de urbe tradenda Antipatro consenserat; ejusque consilio Demosthenes cum cæteris, qui bene mereri de republica existimabantur, plebiscito in exilium erant expulsi. Neque in eo solum offenderat, quod patriæ male consuluerat, sed etiam quod amicitiæ fidem non præstiterat. Namque auctus adjutusque a Demosthene eum, quem tenebat, ascenderat gradum, cum adversus Charetem eum subornaret: ab eodem in judiciis, cum capitis causam diceret, defensus, aliquoties liberatus discesserat.* IDEM.

Θούριον ὄντα τῷ γένει] Capta Sybari Thurios vocatos esse Sybaritas et 10000. virorum ab Atheniensibus Thurium esse missos, scribit Suidas. Θοῦρος ἢ Θούριος ἄρης, *Mars impetuosus*: ὁ ὁρμητικὸς καὶ πολεμιστής. παρὰ τὴν Θοῦριν, ὡς οἶμαι, τὸν θυρεὸν, ἢ παρὰ τὸ θορεῖν τὸ ἅλλεσθαι. ὅθεν ἐξέθορε, τὸ ἐξεπήδησε. WOLF.

Αἰγινήτην Πῶλον] Lucian. in Menip. Suniensem vocat. B.

Ἐν τοῖς Λακρίτου τοῦ ῥήτορος μαθητὴν] Malim μαθηταῖς. Lacriti mentio fit in vita Isocratis perperam, ut opinor, ὡς νομοθέτου Ἀθηναίοις γενομένου, et extat oratio Demosthenis, πρὸς τὴν Λακρίτου παραγραφήν. WOLF.

Λακρίτου] Is fortasse, adversus quem exstat Demosthenis oratio. B.

Μαθητὴν] Melius in uno codice μαθηταῖς. DU SOUL.

Μαθητὴν] Ferri posse videtur, i. e. ὡς ἕνα τῶν μαθητῶν, quanquam utique μαθηταῖς præstaret. REISK.

Ἀναξιμένους] Anaximenes Lampsacenus rhetor insignis, cui nonnulli tribuunt librum ῥητορικῆς ad Alexandrum, inter Aristotelis opera editum. B.

Ἱμεραῖον] His Lucianus addit Eucratem. At Suidas in voce Ἀντίπατρος 2. res duas locis, temporibus, et personis maxime dissitas confundens eos dicit ab Antipatro post bellum Lamiacum quæsitos fuisse, quos annis ante duodecim Alexander revera postulavit. Numerat enim Lycurgum, Ephialtem, et Charidemum, quos, jam ante Alexandri mortem, diem suum obiisse constat: Hunc e Demosth. Ep. 4. illum e Dinarcho κατὰ Δημοσθ. tertium e Q. Curtio et Diodoro. IDEM.

Κλεωνὰς] Arcadiæ oppidum prope Nemeam, unde Leo ab Hercule occisus Cleonæus et Nemeæus. WOLF.

Κλεωνὰς] Cleonæ, urbs Argolica, inter Argum et Corinthum sita. B.

Ὑπερίδου δὲ] Alicubi scribitur, Ὑπερείδης, ut Ἀριστείδης per ει diphthongum, quasi ab εἶδος formaretur. Si Ὑπερίδης per simplex ι, ab ὕπερον, deducitur. WOLF.

Τὴν γλῶτταν ἐκτμηθῆναι λέγουσι] Auctor vit. 10. Rhetorum ait Hyperidem suam ipsius linguam præmordisse, ne civitatis arcana prodere cogeretur. Credo potius id hostium sævitia factum esse, neque enim Cicero ardentius debaccha-

κθ΄. Τὸν δὲ Δημοσθένη πυθόμενος ἱκέτην ἐν [1] Καλαυρίᾳ ἐν τῷ ἱερῷ Ποσειδῶνος καθέζεσθαι, διαπλεύσας ὑπηρετικοῖς, καὶ ἀποβὰς μετὰ Θρᾳκῶν δορυφόρων, ἔπειθεν ἀναστάντα βαδίζειν μετ᾽ αὐτοῦ πρὸς Ἀντίπατρον, ὡς δυσχερὲς πεισόμενον οὐδέν. Ὁ δὲ Δημοσθένης ἐτύγχανεν ὄψιν ἑωρακὼς κατὰ τοὺς ὕπνους ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἀλλόκοτον. Ἐδόκει γὰρ ἀνταγωνίζεσθαι τῷ Ἀρχίᾳ, τραγῳδίαν ὑποκρινόμενος· εὐημερῶν δὲ καὶ κατέχων τὸ θέατρον, ἐνδείᾳ παρασκευῆς καὶ χορηγίας κρατεῖσθαι. Διὸ τοῦ Ἀρχίου πολλὰ φιλάνθρωπα διαλεχθέντος, ἀναβλέψας πρὸς αὐτόν, ὥσπερ ἐτύγχανε καθήμενος, "Ὦ Ἀρχία" (εἶπεν) "οὔτε ὑποκρινόμενός με ἔπεισας πώποτε, οὔτε νῦν πείσεις ἐπαγγελλόμενος." Ἀρξαμένου δ᾽ ἀπειλεῖν τοῦ Ἀρχίου μετ᾽ ὀργῆς, "Νῦν" (ἔφη) "λέγεις τὰ ἐκ τοῦ Μακεδονικοῦ τρίποδος, ἄρτι δὲ ὑπεκρίνου· μικρὸν οὖν ἐπίσχες, ὅπως ἐπιστείλω τι τοῖς οἴκοι." Καὶ ταῦτ᾽ εἰπών, ἐντὸς ἀνεχώρησε τοῦ ναοῦ· καὶ λαβὼν βιβλίον, ὡς γράφειν μέλλων, προσήνεγκε τῷ στόματι τὸν κάλαμον, καὶ δακών, ὥσπερ ἐν τῷ διανοεῖσθαι καὶ γράφειν εἰώθει, χρόνον τινὰ κατέσχεν, εἶτα συγκαλυψάμενος ἀπέκλινε τὴν κεφαλήν. Οἱ μὲν οὖν παρὰ τὰς θύρας ἑστῶτες δορυφόροι κατεγέλων ὡς ἀποδειλιῶντος αὐτοῦ, καὶ μαλακὸν ἐκάλουν καὶ ἄνανδρον· ὁ δ᾽ Ἀρχίας προσελθὼν ἀνίστασθαι παρεκάλει, καὶ τοὺς αὐτοὺς ἀνακυκλῶν λόγους, αὖθις ἐπηγγέλλετο διαλλαγὰς πρὸς τὸν Ἀντίπατρον. Ἤδη

[1] Καλαβρίᾳ

tus est in Antonium, quam Hyperides in Antipatrum et Macedonas. Huc alludit Antipater apud Lucianum, οὐδ᾽ ἐπησχύνετο κατὰ τῶν ποτε φιλτάτων τῇ γλώσσῃ χρώμενος, ἣν ἐχρῆν δή που τῆς ἀγνωμοσύνης ἐκτεμεῖν. Encom. Demosthenis, [§. 31.] B.

Ἐν Καλαυρείᾳ] Alii non per ει, sed per ι, scribunt Καλαυρία. Calauria, insula maris mediterranei, in sinu Argolico contra Trœzenium, auctore Plinio libro 4. capite 12. Καλαβρία perperam legitur, quo mendo et Guarinus deceptus, in vita Aristotelis scripsit, Demosthenem exulem in Italia decessisse. Wolf.

Καλαυρίᾳ] Insula exigua, ex adverso Trœzenis, ingredienti sinum Saronicum ad lævam sita. B.

Διαπλεύσας ὑπηρετικοῖς] Suidas, ὑπειρετικοῖς, per ει in secunda syllaba. Wolf.

Ὥσπερ ἐτύγχανε καθήμενος] Ut sedebat, id est, non assurrexit Archiæ. Idem.

Ὑποκρινόμενος—ἐπαγγελλόμενος] Neque mihi actione tua unquam persuasisti (id est, nunquam dum histrio esses, te probavi) neque nunc pollicitationibus persuadebis. Idem.

Οὔτε ὑποκρινόμενος] Archias ipse apud Lucian. Encom. Dem. [§. 44.] ἡδὺ γελάσας, κἀμὲ δὴ σκώπτων ἐς τὸν πρότερον βίον, ἀπέδειξεν ἔφη με ὑποκριτὴν εἶναι τῶν σῶν (Antipatri sc.) ψευσμάτων. B.

Ἐκ τοῦ Μακεδονικοῦ τρίποδος] Hoc est, ex animo et vere istud dicis. Delphici tripodis auctoritas satis nota est. Wolf.

Παρὰ τὰς θύρας] Haud damno; malim tamen παρὰ ταῖς θύραις, quod . λ΄. infra legitur. Reisk.

δὲ συνῃσθημένος ὁ Δημοσθένης ἐμπεφυκότος αὐτῷ τοῦ φαρμάκου καὶ κρατοῦντος, ἐξεκαλύψατο· καὶ διαβλέψας πρὸς τὸν Ἀρχίαν, "Οὐκ ἂν φθάνοις" (εἶπεν) "ἤδη τὸν ἐκ τῆς τραγῳδίας ὑποκρινόμενος Κρέοντα, καὶ τὸ σῶμα τοῦτο ῥίπτων ἄταφον. Ἐγὼ δ᾽ ὦ φίλε Πόσειδον ἔτι ζῶν ἐξανίσταμαι τοῦ ἱεροῦ· τῷ δὲ Ἀντιπάτρῳ καὶ Μακεδόσιν οὐδ᾽ ὁ σὸς ναὸς καθαρὸς ἀπολέλειπται." Ταῦτ᾽ εἰπών, καὶ κελεύσας ὑπολαβεῖν [1] αὐτὸν ἤδη τρέμοντα καὶ σφαλλόμενον, ἅμα τῷ προελθεῖν καὶ παραλλάξαι τὸν βωμόν, ἔπεσε, καὶ στενάξας ἀφῆκε τὴν ψυχήν.

λ΄. Τὸ δὲ φάρμακον Ἀρίστων μὲν ἐκ τοῦ καλάμου λαβεῖν φησὶν αὐτόν, ὡς εἴρηται. Πάππος δέ τις (οὗ τὴν ἱστορίαν Ἕρμιππος ἀνείληφε) φησὶ, πεσόντος αὐτοῦ παρὰ τὸν βωμόν, ἐν μὲν τῷ βιβλίῳ [2] γεγραμμένης ἐπιστολῆς ἀρχὴν εὑρεθῆναι, "Δημοσθένης Ἀντιπάτρῳ," καὶ μηδὲν ἄλλο· θαυμαζομένης δὲ τῆς περὶ τὸν θάνατον ὀξύτητος, διηγεῖσθαι τοὺς παρὰ ταῖς θύραις Θρᾷκας, ὡς ἔκ τινος ῥακίου λαβὼν εἰς τὴν χεῖρα προσθοῖτο τῷ στόματι καὶ καταπίοι τὸ φάρμακον· αὐτοὶ δ᾽ ἄρα χρυσὸν ᾠήθησαν εἶναι τὸ καταπινόμενον. Ἡ δ᾽ ὑπηρετοῦσα παιδίσκη, πυνθα-

[1] αὐτὸν   [2] * γεγραμμένην

Οὐκ ἂν φθάνοις ὑποκρινόμενος] Quam primum imitaberis, personam sustinebis tragici Creontis, &c. Alludit ad Sophoclis Antigonem, ubi Creon Polynicem sepeliri vetat. Sententia est: Viventem lædere non potuisti, defunctum vexabis. Wolf.

Ἐξανίσταμαι] Exurgo: nolo mea morte polluere tuum templum. Idem.

Ἔτι ζῶν ἐξανίσταμαι] Scilicet ut, quantum in me est, sanctitas asyli non violetur. Ita ipse Demosthenes apud Lucianum. [§. 49.] μὴ προσάγαγέ μοι τὴν χεῖρα, τὸ κατ᾽ ἐμὲ γὰρ οὐδὲν παράνομον ὁ νεὼς πείσεται. B.

Καθαρὸς] Quia me ad necem compulerunt. Wolf.

Ὑπολαβεῖν] Excipere, sustentare se jam trementem et vacillantem, inter progrediendum et aram prætereundam concidit. Idem.

Ἅμα τῷ παραλλάξαι βωμὸν] Hinc fortasse tabulæ Inscriptio, ΕΠΙΒΩΜΙΟΣ, quod sicut hostia, ante aram caderet. Lucianus tamen cum limine templi egressum dicit, antequam periret, quod sane Demosthenis consilio asyli non violandi melius respondet. Quæ adjicit Lucianus, si vere dicta, digna sunt Demosthene; si rhetorice, tamen ingeniose conficta. οὐ γὰρ ἔφθασεν ὑπερβὰς τὸν οὐδὸν τοῦ νεώ, καὶ πρὸς ἐμὲ βλέψας, Ἄγε δὴ τοῦτον, ἔφη, πρὸς Ἀντίπατρον, Δημοσθένην δ᾽ οὐκ ἄξεις, ΟΥ ΜΑ—κἀμοὶ μὲν ἐφαίνετο προσθήσειν—τοὺς ἐν ΜΑΡΑΘΩΝΙ πεπτωκότας. Ὁ δὲ χαίρειν εἰπὼν ἀπέπτη. B.

Βωμὸν] Haud me fugit, aras in atriis templorum fuisse; videtur tamen huic loco esse convenientius βηλὸν, limen. Verumtamen paulo post recurrit βωμόν: ut nil ausim temerare. Reisk.

λ΄. Πάππος——ἀνείληφε] De hoc Pappo altum est apud scriptores silentium. Cæteri interpretes reddunt, historiam recuperavit. [Bartonus autem narrationem sequitur.] In re obscura suæ cujusque conjecturæ locus sit. B.

Γεγραμμένην] In accus. de meo dedi, pro vulgari γεγραμμένης in genit. Epistola nondum erat exarata, sed adhuc exaranda: principium autem ejus jam scriptum erat; recte ergo dicitur ἀρχὴ ἐπιστολῆς γεγραμμένη, minus epistola ipsa. Reisk.

νομένων τῶν περὶ τὸν Ἀρχίαν, φαίη πολὺν εἶναι χρόνον, ἐξ οὗ φοροίη τὸν ἀπόδεσμον ἐκεῖνον ὁ Δημοσθένης, ὡς φυλακτήριον. Ἐρατοσθένης δὲ καὶ αὐτὸς ἐν κρίκῳ φησὶ κοίλῳ τὸ φάρμακον φυλάσσειν· τὸν δὲ κρίκον εἶναι τοῦτον αὐτῷ φόρημα περιβραχιόνιον. Τῶν δ' ἄλλων ὅσοι γεγράφασι περὶ αὐτοῦ (πάμπολλοι δέ εἰσι) τὰς διαφορὰς οὐκ ἀναγκαῖον ἐπεξελθεῖν· πλὴν ὅτι Δημοχάρης, ὁ τοῦ Δημοσθένους οἰκεῖος, οἴεσθαί φησιν αὐτὸν "οὐχ ὑπὸ φαρμάκου, θεῶν δὲ τιμῇ καὶ προνοίᾳ, τῆς Μακεδόνων ὠμότητος ἐξαρπαγῆναι, συντόμως καταστρέψαντα καὶ ἀλύπως." Κατέστρεψε δὲ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα τοῦ Πυανεψιῶνος μηνὸς, ἐν ᾗ τὴν σκυθρωποτάτην τῶν θεσμοφορίων ἡμέραν ἄγουσαι παρὰ τῇ θεῷ νηστεύουσιν αἱ γυναῖκες. Τούτῳ μὲν ὀλίγον ὕστερον ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος ἀξίαν ἀποδιδοὺς τιμὴν, εἰκόνα τε χαλκῆν ἀνέστησε, καὶ τὸν πρεσβύτατον ἐψηφίσατο τῶν ἀπὸ τοῦ

Φοροίη τὸν ἀπόδεσμον ἐκεῖνον ὁ Δημοσθένης ὡς φυλακτήριον] Tuendi sui causa, pro amuleto, ut opinor. Wolf.

Τὸν ἀπόδεσμον] Κόσμον τινὰ γυναικεῖον περικεφάλαιον, *muliebre ornamentum*, seu *redimiculum elegans capitis*, Hesychius interpretatur. Videtur id quod supra ῥάκος, nunc ἀπόδεσμον, *linteolum colligatum*, dicere, et sic interpretatur Ruellius apud Dioscoridem, μελάνθιον λεανθὲν καὶ ἐν ἀποδέσμῳ δεθὲν, *Gith tritum in linteo*. Etsi ego malim: *tritum et in linteolo ligatum*. ἀπόδεσιν, vulgata Lexica *deligationem* vel *solutionem* exponunt. Quod si verum est, possit venenum ideo vocari ἀπόδεσμος, quod animam vinculis corporis solvat. Alioqui *fasciculum* interpretantur. Lapus vel recte vertisse, vel non incommode divinasse videtur. Idem.

Φυλακτήριον] Reddidi cum cæteris amuletum. Sed alio sensu accipi potest: βασάνοις θεραπαίνης ἐφωράσαμεν, πάλαι φάρμακον αὐτῷ τεταμιεῦσθαι, λύσει ψυχῆς ἀπὸ σώματος ἐλευθερίαν κτώμενον. Lucian. in Encom. Dem. B.

Ἐρατοσθένης ἐν κρίκῳ] Hunc sequitur Plinius.——*Alii sub gemmis venena cludunt, sicut Demosthenes*——Nat. Hist. 33. 1. Idem.

Φόρημα περιβραχιόνιον] Livius lib. 1. vulgo Sabini aureas armillas magni ponderis brachio lævo gemmatosque magna specie annulos habuerunt. Wolf.

Δημοχάρης — οἰκεῖος] *Demochares, Demosthenis sororis filius, orationes scripsit aliquot, et earum rerum historiam, quæ erant Athenis ipsius ætate gesta, non tam historico, quam oratorio genere, perscripsit.*—Cicero in Bruto; cujus censuram satis confirmant verba a Plutarcho subjuncta. Erat Demochares secundum auctorem vitarum 10. Rhet. ἀνὴρ καὶ κατὰ πόλεμον θρασὺς, καὶ κατὰ τοὺς πολιτικοὺς λόγους οὐδενὸς χείρων. Plura vide apud Fragm. Polybii, Plut. in Demetrio, et Senec. de ira 3. 23. B.

Οἰκεῖος] *Cognatus*. fuit enim Demochares, filius sororis Demosthenis. Ait Δημοχάρης per η, ut Λεωχάρης: quod magis probo: alias Δημόχαρις, per ι scribitur. Wolf.

Τῶν θεσμοφορίων] Θεσμοφόρια festum Cereris, quæ non tantum fruges, sed leges etiam reperisse fertur. Aristophanes, ὥσπερ ἐν τοῖς θεσμοφορίοις νηστεύομεν ἄνευ θυηλῶν. θυηλαὶ autem Varino sunt, ἀπαρχαὶ καὶ θυσίαι, κυρίως δὲ ὁ θύλακος, εἰς ὃν ἐμβάλλουσι τὰ θυμιάματα. Idem.

Θεσμοφορίων] Festum Thesmophoriarum in honorem Cereris Legiferæ celebratum erat a fœminis ingenuis, exclusis iis quæ serviebant. Candidatæ ministrabant per novem dies sibi ab omni Veneris usu temperantes: Dies Thesmophoriarum ultimus (de quo Plutarchus) dictus erat νηστεία ex eo quod per totum diem humi sederent jejunæ. B.

Εἰκόνα— ἀνέστησε] Ex decreto Democharis, quod exstat inter vitas 10. Rhetorum. Idem.

γένους ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν ἔχειν. Καὶ τὸ ἐπίγραμμα τὸ θρυλλούμενον ἐπεγράφη τῇ βάσει τοῦ ἀνδριάντος,

Εἴπερ ἴσην ῥώμην γνώμῃ, Δημόσθενες, εἶχες,
Οὔ ποτ' ἂν Ἑλλήνων ἦρξεν ἄρης Μακεδών.

Οἱ γὰρ αὐτὸν τὸν Δημοσθένη τοῦτο ποιῆσαι λέγοντες ἐν [1]Καλαυρίᾳ, μέλλοντα τὸ φάρμακον προσφέρεσθαι, κομιδῇ φλυαροῦσι.

λά. Μικρὸν δὲ πρόσθεν ἢ παραβαλεῖν ἡμᾶς Ἀθήναζε, λέγεταί τι τοιοῦτον συμβῆναι. Στρατιώτης ἐπὶ κρίσιν τινὰ καλούμενος ὑφ' ἡγεμόνος, ὅσον εἶχε χρυσίδιον, εἰς τὰς χεῖρας ἀνέθηκε τοῦ ἀνδριάντος. Ἕστηκε δὲ τοὺς δακτύλους συνέχων δι' ἀλλήλων, καὶ παραπέφυκεν οὐ μεγάλη πλάτανος· ἀπὸ ταύτης πολλὰ τῶν φύλλων (εἴτε πνεύματος ἐκ τύχης καταβαλόντος, εἴτ' αὐτὸς οὗτος ὁ θεὶς ἐκάλυψε) περικείμενα καὶ συμπεσόντα λαθεῖν ἐποίησε τὸ χρυσίον οὐκ ὀλίγον χρόνον. Ὡς δ' ὁ ἄνθρωπος ἐπανελθὼν ἀνεῦρε, καὶ διεδόθη λόγος ὑπὲρ τούτου, πολλοὶ τῶν εὐφυῶν ὑπόθεσιν λαβόντες εἰς τὸ ἀδωροδόκητον τοῦ Δημοσθένους, διημιλλῶντο τοῖς ἐπιγράμμασι. Δημάδην δὲ, χρόνον οὐ πολὺν ἀπολαύσαντα τῆς φυομένης δόξης, ἡ Δημοσθένους δίκη κατήγαγεν εἰς Μακεδονίαν, οὓς ἐκολάκευεν αἰσχρῶς, ὑπὸ τούτων ἐξολούμενον δικαίως· ἐπαχθῆ μὲν ὄντα καὶ πρότερον αὐ-

[1] Καλαβρίᾳ

Ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν] *Victum in Prytaneo*, qui honos Athenis maximus habebatur. Quod perinde propemodum est, ac si quis Argentinæ in Curia seu Sissitiis consulis, quem Ammaisterum vocant, gratuito honoris gratia pasceretur. Wolf.

Ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν ἔχειν] Prytaneum in Acropoli situm locus erat, ubi Prytanes sacra fecerunt, et de re publica consulebant. Hic publico sumptu alebantur, 1. Legati ab exteris nationibus, 2. siquis ob facinus præclarum convivio honoratus erat, 3. οἱ ἐκ τιμῆς ἀείσιτοι qui summus honos habebatur. Jul. Pollux. l. 9. B.

Εἴπερ ἴσην γνώμην ῥώμῃ] Inverte, γνώμῃ ῥώμην. etsi sunt qui γνώμην non minus in Demosthene requirant: αὐτοί γε ἴσως ἀγνώμονες ὄντες. Quidam eleganter vertit,

Hic si quantum animo, tantum valuisset et armis,
Non Macedo Græcas perdomuisset opes.
Wolf.

Οἱ γὰρ—φλυαροῦσι] Sic tamen Demetrius Magnesius apud vitas 10. Rhet. Du Soul.

λά. Ἐπὶ κρίσιν τινὰ καλούμενος ὑφ' ἡγεμόνος] Ergo extra Athenas agebat imperator, ad cujus forum citatus ille miles fuerat. Longinquum ergo iter illuc erat militi ingrediendum, et diuturna imminebat ab Athenis absentia. Reisk.

Οὗτος] Mallem οὕτως. B.

Ὑπὲρ τούτου] Fortassis, ὑπὸ τούτου, *ab eo*, scilicet milite. Wolf.

Κατήγαγεν εἰς Μακεδονίαν] Legatus missus est, repudiante illud muneris Phocione, qui impetraret ab Antipatro, ut custodiam e Munychia subduceret. Plut. in Phocione. B.

Ἐξολούμενον] *Perdendum, quibus cum antea invisus esset, tum in crimen inexcusabile inciderat. Exciderant enim ejus literæ*, id est, casu vulgatæ erant. οὕτω κακὸς ὢν, κακῶς ἀπόλωλεν. ἀπολούμενον, *periturum*,

τοῖς, τότε δ' εἰς αἰτίαν ἄφυκτον ἐμπεσόντα. Γράμματα γὰρ ἐξέπεσεν αὐτοῦ, δι' ὧν παρεκάλει Περδίκκαν ἐπιχειρεῖν Μακεδονίᾳ, καὶ σώζειν τοὺς Ἕλληνας, ὡς ἀπὸ σαπροῦ καὶ παλαιοῦ στήμονος (λέγων τὸν Ἀντίπατρον) ἠρτημένους. Ἐφ' οἷς Δεινάρχου τοῦ Κορινθίου κατηγορήσαντος, παροξυνθεὶς ὁ [1] Κάσσανδρος ἐγκατέσφαξεν αὐτοῦ τῷ κόλπῳ τὸν υἱὸν, εἶτα οὕτως ἐκεῖνον ἀνελεῖν προσέταξεν, ἐν τοῖς μεγίστοις διδασκόμενον ἀτυχήμασιν, "ὅτι πρώτους ἑαυτοὺς οἱ προδόται πωλοῦσι," ὃ πολλάκις Δημοσθένους προαγορεύοντος, οὐκ ἐπίστευσε. Τὸν μὲν οὖν Δημοσθένους [2] ἔχεις, Σόσσιε, βίον, ἐξ ὧν ἡμεῖς ἀνέγνωμεν, ἢ διηκούσαμεν.

* * * *

Ἃ μὲν οὖν ἄξια μνήμης τῶν περὶ Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος ἱστορουμένων εἰς τὴν ἡμετέραν ἀφῖκται γνῶσιν, ταῦτ' ἐστίν. Ἀφεικὼς δὲ τὸ συγκρίνειν τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἕξιν αὐτῶν, ἐκεῖνό μοι δοκῶ μὴ παρήσειν ἄρρητον, ὅτι Δημοσθένης μὲν εἰς τὸ ῥητορικὸν ἐνέτεινε πᾶν, ὅσον εἶχεν ἐκ φύσεως ἢ ἀσκήσεως, λόγιον, ὑπερβαλλόμενος ἐνεργείᾳ μὲν καὶ δεινότητι τοὺς ἐπὶ τῶν ἀγώνων καὶ τῶν δικῶν συνεξεταζομένους, ὄγκῳ δὲ καὶ μεγαλοπρεπείᾳ τοὺς ἐπιδεικτικοὺς, ἀκριβείᾳ δὲ καὶ τέχνῃ τοὺς σοφιστάς. Κικέρων δὲ, καὶ πολυμαθὴς καὶ ποικίλος τῇ περὶ τοὺς λόγους σπουδῇ γενόμενος, συντα-

[1] Κάσανδρος   [2] ἀπέχεις

vocabulum est ex-crationis, aut certe divinationis, quo ad illud alluditur: malis male pereundum esse. Vide ἐξώλης καὶ προώλης. Wolf.

Δεινάρχου] Dinarchus Corinthius, Rhetor Athenis celeberrimus, unusque ex illis decem, patriæ suæ proditor dicitur a Demosthene περὶ στεφ. 31. Familiaris erat Theophrasti et Demetrii Phalerei, cujus etiam fortunas secutus est, siquidem occupata Munychia a Demetrio Antigoni filio, Chalcidem concessit, et quindecim annis exulavit. Non tam δημαγωγὸς erat, quam λογογράφος. Longinus eum (sub titulo Δημοσθένους τοῦ κριθίνου) numerat inter eos qui sublime dicendi genus assecuti sunt. Tres illius orationes exstant περὶ Ἁρπαλικῶν. Vide Dion. Hal. ἐν τῇ τῶν ἀρχαίων κρίσει. B.

Ὅτι πρώτους—πωλοῦσιν] Extat verissimum effatum in oratione περὶ στεφ. 11. συμβέβηκε—τοῖς—τἄλλα πλὴν ἑαυτοὺς ἀ[illegible]μένοις πωλεῖν, πρώτους ἑαυτοὺς πεπρακέναι [illegible]. Idem.

Ἀπέχεις] Revocavi e Juntina, pro vulgari ἔχεις, verbo simplici. Compositum usurpatur de ære e. c. debito, quod dependsum est. Non ἔχεις, sed ἀπέχεις, habes jam relatum tibi, quod tibi debebam. Reisk.

* * * *

Ὑπερβαλλόμενος — σοφιστάς] His verbis complectitur Plutarchus tria genera dicendi, secundum notam Aristotelis divisionem, Rhet. 1. 3. δικανικὸν, ἐπιδεικτικὸν, συμβουλευτικὸν, quæ cum Quinctiliano vocare potes juridiciale, demonstrativum sive laudativum, deliberativum sive suasorium.—Inst. Or. 3. 7, 8, 9. B.

Ἐνεργείᾳ] F. ἐναργείᾳ, evidentia. Sed hoc a Vulcob. jam est occupatum. Reisk.

ξεις μὲν ἰδίας φιλοσόφους ἀπολέλοιπεν οὐκ ὀλίγας εἰς τὸν Ἀκαδημαϊκὸν τρόπον· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν πρὸς τὰς δίκας καὶ τοὺς ἀγῶνας γραφομένων λόγων δῆλός ἐστιν ἐμπειρίαν τινὰ γραμμάτων παρεπιδείκνυσθαι βουλόμενος. Ἔστι δέ τις καὶ τοῦ ἤθους ἐν τοῖς λόγοις ἑκατέρου δίοψις· ὁ μὲν γὰρ Δημοσθενικὸς ἔξω παντὸς ὡραϊσμοῦ καὶ παιδιᾶς εἰς δεινότητα καὶ σπουδὴν συνηγμένος, οὐκ ἐλλυχνίων ὄδωδεν, ὥσπερ ὁ Πυθέας ἔσκωπτεν, ἀλλ' ὑδροποσίας καὶ φροντίδων, καὶ τῆς λεγομένης πικρίας τοῦ τρόπου καὶ στυγνότητος· Κικέρων δὲ πολλαχοῦ τῷ σκωπτικῷ πρὸς τὸ βωμολόχον ἐκφερόμενος, καὶ πράγματα σπουδῆς ἄξια γέλωτι καὶ παιδιᾷ κατειρωνευόμενος ἐν ταῖς δίκαις εἰς τὸ χρειῶδες, ἠφείδει τοῦ πρέποντος· ὥσπερ ἐν τῇ [1] Καιλίου συνηγορίᾳ, "μηδὲν ἄτοπον ποιεῖν αὐτὸν ἐν τοσαύτῃ πολυτελείᾳ καὶ τρυφῇ ταῖς ἡδοναῖς χρώμενον· τὸ γὰρ ὧν ἔξεστι μὴ μετέχειν, μανικὸν εἶναι, καὶ ταῦτα, ἐν ἡδονῇ τὸ εὔδαιμον τῶν ἐπιφανεστάτων φιλοσόφων τιθεμένων." Λέγεται δὲ, Κάτωνος Μουρήναν διώκοντος, ὑπατεύων ἀπολογεῖσθαι, καὶ πολλὰ διὰ τὸν Κάτωνα κωμῳδεῖν τὴν Στωϊκὴν αἵρεσιν, ἐπὶ ταῖς ἀτοπίαις τῶν παραδόξων λεγομένων δογμάτων· γέλωτος δὲ λαμπροῦ κατιόντος ἐκ τῶν περιεστώτων πρὸς τοὺς δικαστὰς, ἡσυχῇ [2] διαμειδιάσας, πρὸς τοὺς καθημέ-

[1] Κελίου   [2] διαμειδιάσας ὁ Κάτων πρὸς

Δημοσθενικὸς] Λόγος scilicet; quod miror non vidisse Editorem Londinensem. Si ex illius sententia scribatur Δημοσθένης, sensus plane perierit. B.

Ἔξω — παιδιᾶς] Alia sententia est M. Tullii. *Demosthenes minus habetur facetus, quo quidem mihi nihil videtur urbanius; sed non tam dicax fuit, quam facetus.*—Orat. 26. Et Hermogenis. Δηλοῦται Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ στεφάνου, ὅτι κωμῳδεῖν ἐπίσταται. De Meth. 5. 33. At sanius fortasse judicium est Quinctiliani.—*Demosthenis pauca admodum dicta, nec sane cæteris ejus virtutibus respondentia, palam ostendunt non displicuisse illi jocos, sed non contigisse.* Et Dion. Halicarn. περὶ Δημ. δεινότ.—Πάσας ἔχουσα τὰς ἀρετὰς ἡ Δημοσθένους λέξις λείπεται εὐτραπελίας, ἣν οἱ πολλοὶ καλοῦσι χάριν, πλεῖστον γὰρ αὐτῆς μετέχει μέρος.

Οὐ γάρ πως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισι.

Item. Longin. περὶ ὕψους 34. Et Æschines Ep. 5. p. 208. Δημοσθένους σκώμματα, ἐφ' οἷς οὐδεὶς ἔξω Κτησιφῶντος ἐγέλασε πώποτε. Idem.

Μηδὲν —τιθεμένων] Nimiam hic Plutarchi severitatem, merito reprehendit Dacierius, nec severitatem tantum, sed negligentiam. Nihil tale dixlt Cicero, quale est ὧν ἔξεστι μὴ μετέχειν, μανικὸν εἶναι, at Cælii libidines ita excusat, ut minime probet. Quæ proxime accedunt ad Plutarchi sententiam hæc sunt. *Itaque alii voluptatis causa omnia sapientes facere dixerunt, neque ab hac orationis turpitudine eruditi refugerunt. — Multa enim blandimenta Natura ipsa genuit, quibus sopita virtus conniveret — Ergo — detur aliquid ætati: sit adolescentia liberior: non omnia voluptatibus denegentur* &c. — Pro M. Cælio. 17. Idem.

Διαμειδιάσας — εἰπεῖν] Excidit Nominativus ὁ Κάτων. Τὸν Κάτωνα φασὶ διαμειδιάσαντα εἰπεῖν, &c. Plutarch. in Ca-

νους εἰπεῖν, "Ὡς γελοῖον, ὦ ἄνδρες, ἔχομεν ὕπατον." Δοκεῖ δὲ καὶ γέλωτος οἰκεῖος ὁ Κικέρων γεγονέναι, καὶ φιλοσκώπτης· τό τε πρόσωπον αὐτοῦ μειδίαμα καὶ γαλήνην παρεῖχεν. Τῷ δὲ Δημοσθένους ἀεί τις ἐπῆν σπουδὴ, καὶ τὸ πεφροντικὸς τοῦτο καὶ σύννουν οὐ ῥᾳδίως ἀπέλιπεν· Ὅθεν καὶ δύσκολον αὐτὸν οἱ ἐχθροὶ καὶ δύστροπον (ὡς αὐτός φησιν) ἀπεκάλουν.

Ἔτι τοίνυν ἐν τοῖς συγγράμμασι κατιδεῖν ἐστὶ τὸν μὲν ἐμμελῶς καὶ ἀνεπαχθῶς τῶν εἰς αὐτὸν ἁπτόμενον ἐγκωμίων, ὅτε τούτου δέησαι πρὸς ἕτερόν τι μεῖζον, τἄλλα δ' εὐλαβῆ καὶ μέτριον. Ἡ δὲ Κικέρωνος ἐν τοῖς λόγοις ἀμετρία τῆς περιαυτολογίας ἀκρασίαν τινὰ κατηγόρει πρὸς δόξαν, βοῶντος, "ὡς τὰ ὅπλα ἔδει τῇ τηβέννῳ καὶ τῇ γλώττῃ τὴν θριαμβικὴν ὑπείκειν δάφνην." Τελευτῶν δὲ, οὐ τὰ ἔργα καὶ τὰς πράξεις μόνον, ἀλλὰ καὶ τοὺς λόγους ἐπαινεῖ τοὺς εἰρημένους ὑπ' αὐτοῦ καὶ γεγραμμένους, ὥσπερ Ἰσοκράτει καὶ Ἀναξιμένει τοῖς σοφισταῖς διαμειρακευόμενος, οὐ τὸν Ῥωμαίων δῆμον ἄγειν ἀξιῶν καὶ ὀρθοῦν,

Βριθὺν, ὁπλιτοπάλαν, δάϊον ἀντιπάλοις.

Ἰσχύειν μὲν γὰρ διὰ λόγου τὸν πολιτευόμενον ἀναγκαῖον, ἀγαπᾷν δὲ ἀγεννὲς, καὶ λιχνεύειν τὴν ἀπὸ τοῦ λόγου δόξαν. Ὅθεν ἐμβριθέστερος ταύτῃ καὶ [1]μεγαλοπρεπέστερος ὁ

[1] μεγαλοπρεπέστατος

ton. 769. Idem.

Πεφροντικὸς τοῦτο] Impressi habent πεφροντικός· τοῦτο. Duo MSS. φροντιστικὸν τοῦτο. Idem.

Ὡς τὰ ὅπλα — δάφνην] Intelligit notum Ciceronis versum.

Cedant arma togæ, concedat laurea linguæ.

Nam ita et noster legisse videtur et Quinct. Inst. Or. 11. 1. et Declamator in Ciceronem: Ipse Cicero legit — *concedat laurea laudi*. In L. Pison. 30. ubi se purgans de isto versu verba sua in alium sensum detorquet. Idem.

Καὶ τὸ πεφροντικὸς] F. καὶ τὸ πεφροντικὸς αὐτὸ καὶ σύννουν — *neque facile illum* [vultum Demosthenis puta; nam αὐτὸ redit ad πρόσωπον] *relinquebat meditabunda species, hominem prodens, cui mens est in se rat alte demersa assiduis cogitationibus.* Vel potius legendum: καὶ τὸ πεφροντικὸς τοῦτο καὶ σύννουν — *illa species meditabund. mentis in semet demersæ, quod* [illegible] *omnes simulacris Demosthenis* [illegible] *esse.* Et sic de meo [atqui ita edidit Barton.] dedi, pro vulgari καὶ τὸ πεφροντικός, τοῦτο καὶ σύννουν. Ad ἀπέλιπεν subauditur αὐτό. *non facile relinquebat vultum Demosthenis.* Reisk.

Οὐ τὰ ἔργα — γεγραμμένους] Multo candidior, (nonne etiam æquior?) de Cicerone sententia Quinctiliani est. *Cicero —rerum a se gestarum major, quam eloquentiæ, fuit in orationibus utique jactator. At plerumque illud quoque non sine aliqua ratione fecit. Aut enim tuebatur eos, quibus erat usus adjutoribus in opprimenda conjuratione, aut respondebat invidiæ. — Eloquentiam quidem cum plenissimam diversæ partis advocatis concederet, sibi nunquam in agendo immodice arrogavit.* — Inst. Or. 11. 1. B.

Βριθὺν] Versus Æschyli. Idem.

Δημοσθένης, τὴν μὲν [1]ἑαυτοῦ δύναμιν ἐμπειρίαν τινὰ πολλῆς δεομένην τῆς παρὰ τῶν ἀκροωμένων εὐνοίας ἀποφαινόμενος, ἀνελευθέρους δὲ καὶ βαναύσους (ὥσπερ εἰσὶ) τοὺς ἐπὶ τούτῳ φυσωμένους ἡγούμενος. Ἡ μὲν οὖν ἐν τῷ δημηγορεῖν καὶ πολιτεύεσθαι δύναμις ὁμαλῶς ἀμφοτέροις ὑπῆρξεν, ὥστε καὶ τοὺς τῶν ὅπλων καὶ στρατοπέδων κυρίους δεῖσθαι· Δημοσθένους μὲν, Χάρητα καὶ Διοπείθην καὶ Λεωσθένην· Κικέρωνος δὲ, Πομπήϊον καὶ Καίσαρα τὸν νέον, ὡς αὐτὸς ὁ Καῖσαρ ἐν τοῖς πρὸς Ἀγρίππαν καὶ Μαικήναν ὑπομνήμασιν εἴρηκεν.

Ὃ δὲ δοκεῖ μάλιστα καὶ λέγεται τρόπον ἀνδρὸς ἐπιδεικνύναι καὶ βασανίζειν, ἐξουσία καὶ ἀρχὴ, πᾶν πάθος κινοῦσα, καὶ πᾶσαν ἀποκαλύπτουσα κακίαν, Δημοσθένει μὲν οὐχ ὑπῆρξεν, οὐδ' ἔδωκε τοιαύτην διάπειραν ἑαυτοῦ, μηδεμίαν ἀρχὴν τῶν ἐπιφανῶν ἄρξας, οὐδὲ τῆς ὑφ' ἑαυτοῦ συντεταγμένης ἐπὶ Φίλιππον ἐστρατήγησε δυνάμεως· Κικέρων δὲ, ταμίας εἰς Σικελίαν, καὶ ἀνθύπατος εἰς Κιλικίαν καὶ Καππαδοκίαν ἀποσταλεὶς, (ἐν ᾧ καιρῷ τῆς φιλοπλουτίας ἀκμαζούσης καὶ τῶν πεμπομένων στρατηγῶν καὶ ἡγεμόνων, ὡς τοῦ κλέπτειν ἀγεννοῦς ὄντος, ἐπὶ τὸ ἁρπάζειν τρεπομένων, οὐ τὸ λαμβάνειν ἐδόκει δεινὸν, ἀλλ' ὁ μετρίως τοῦτο ποιῶν ἠγαπᾶτο·) πολλὴν μὲν ἐπίδειξιν ὑπεροψίας χρημάτων ἐποιήσατο, πολλὴν δὲ φιλανθρωπίας καὶ χρηστότητος. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ Ῥώμῃ, λόγῳ μὲν ἀποδειχθεὶς ὕπατος, ἐξουσίαν δὲ λαβὼν αὐτοκράτορος καὶ [2]δικτάτορος ἐπὶ τοὺς περὶ Κατιλίναν, ἐμαρτύρησεν ἅμα τῷ Πλάτωνι μαντευομένῳ "παῦλαν ἕξειν κακῶν τὰς πόλεις, ὅταν εἰς ταὐτὸ δύναμίς τε μεγάλη καὶ φρόνησις ἔκ

[1] αὑτοῦ

[2] δικτάτωρος

Τὴν μὲν ἑαυτοῦ — ἡγούμενος] Ἐκεῖνο δ' εὖ οἶδ', ὅτι τὴν ἐμὴν δεινότητα — (ἔστω γάρ· καίτοι ἔγωγε ὁρῶ τῆς τῶν λεγόντων δυνάμεως τοὺς ἀκούοντας τὸ πλεῖστον μέρος κυρίους ὄντας, ὡς γὰρ ἂν ὑμεῖς ἀποδέξησθε — οὕτως ὁ λέγων ἔδοξε φρονεῖν.) Dem. περὶ στεφ. c. 81. Vide in eundem sensum περὶ παραπρ. 96. et ἐπιταφ. p. 1393. ed. Reisk. Idem.

Καῖσαρ — ὑπομνήμασιν] Scripsit Octavius *aliqua de vita sua, quam tredecim libris, Cantabrico tenus bello, nec ultra, exposuit.*—Sueton. in Oct. 85. Idem.

Ὃ δὲ δοκεῖ] Sententia Sophoclis in Antigone. [v. 175.]

Ἀμήχανον δὲ παντὸς ἀνδρὸς ἐκμαθεῖν
Ψυχήν τε καὶ φρόνημα καὶ γνώμην, πρὶν ἂν
Ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν ἐντριβὴς φανῇ.
Idem.

Πλάτωνι] Vide De Rep. 5. p. 466. B. Ed. Lugd. quamvis verba aliquantum discrepent. Et Epist. 7. p. 716. D. Du Soul.

τινος τύχης χρηστῆς ἀπαντήσῃ μετὰ δικαιοσύνης." Χρηματίσασθαι τοίνυν ἐπὶ τῷ λόγῳ Δημοσθένης μὲν ἐπιψόγως λέγεται, λογογραφῶν κρύφα τοῖς περὶ Φορμίωνα καὶ Ἀπολλόδωρον ἀντιδίκοις· καὶ διαβληθεὶς μὲν ἐπὶ τοῖς βασιλικοῖς χρήμασιν, ὄφλων δὲ τῶν Ἁρπαλείων. Εἰ δὲ ταῦτα τοὺς ἀντιγράφοντας (οὐκ ὀλίγοι δ' εἰσὶν οὗτοι) ψεύδεσθαι φαίημεν, ἀλλ' ὅτι γε πρὸς δωρεὰς βασιλέων σὺν χάριτι καὶ τιμῇ διδομένας ἀντιβλέψαι Δημοσθένης οὐκ ἂν ἐτόλμησεν, οὐδ' ἦν τοῦτο τὸ ἔργον ἀνθρώπου δανείζοντος ἐπὶ ναυτικοῖς, ἀμήχανον ἀντειπεῖν. Περὶ δὲ Κικέρωνος, ὅτι καὶ Σικελιωτῶν ἀγορανομοῦντι, καὶ βασιλέως, τοῦ Καππαδοκῶν ἀνθυπατεύοντι, καὶ τῶν ἐν Ῥώμῃ φίλων, ὅτ' ἐξέπιπτε τῆς πόλεως, δωρουμένων πολλὰ καὶ δεομένων λαβεῖν, ἀντέσχεν, εἴρηται.

Καὶ μὴν ἥ γε φυγὴ τῷ μὲν αἰσχρὰ, κλοπῆς ἁλόντι, συνέπεσε, τῷ δὲ, κάλλιστον ἔργον, ἀνθρώπους ἀλιτηρίους ἐκκόψαντι τῆς πατρίδος. Διὸ τοῦ μὲν οὐδεὶς λόγος ἐκπίπτοντος· ἐφ' ᾧ δ' ἡ σύγκλητος ἐσθῆτά τε διήλλαξε, καὶ πένθος ἔσχε, καὶ γνώμην ὑπὲρ οὐδενὸς εἰπεῖν ἐπείσθη πρότερον ἢ Κικέρωνι κάθοδον ψηφίσασθαι· Τὴν μέντοι φυγὴν ἀργῶς ὁ Κικέρων διήνεγκεν ἐν Μακεδονίᾳ καθήμενος· τῷ δὲ Δημοσθένει καὶ ἡ φυγὴ μέγα μέρος τῆς πολιτείας γέγονε. Συναγωνιζόμενος γὰρ (ὥσπερ εἴρηται) τοῖς Ἕλλησι, καὶ τοὺς Μακεδόνων πρέσβεις ἐξελαύνων, ἐπήρχετο τὰς πόλεις, πολὺ βελτίων Θεμιστοκλέους καὶ Ἀλκιβιάδου παρὰ τὰς αὐτὰς τύχας φανεὶς πολίτης. Καὶ μέντοι κατελθὼν αὖθις ἑαυτὸν ἐπέδωκεν εἰς τὴν αὐτὴν ταύτην πολιτείαν· καὶ διετέλει πολεμῶν πρὸς Ἀντίπατρον καὶ Μακεδόνας. Κικέρωνα δ' ὠνείδισεν ἐν τῇ βουλῇ Λαίλιος, αἰτουμένου Καίσαρος

Εἰ δὲ — φαίημεν] *Mihi nec Demosthenes tam gravi morum dignus videtur invidia, ut omnia, quæ in eum ab inimicis congesta sunt, credam.* — Quinct. Inst. Or. 12. 1. B.

Δανείζοντος ἐπὶ ναυτικοῖς] Hoc genus fenoris valde Plutarcho displicuit. Ita in Catone Maj. ἐχρήσατο δὲ καὶ τῷ διαβεβλημένῳ μάλιστα τῶν δανεισμῶν ἐπὶ ναυτικοῖς. *Propter hanc* (inquit Casaubonus ad Theophr. p. 343.) *quod tantopere Demosthenem reprehendit Plutarchus, vereor ut ei sit satis æquus: damnat enim rem moribus legibusque receptam et probatam.* Idem.

Κάλλιστον ἔργον] Malim κάλλιστον ἔργων: subaudi aut ἕνεκεν, aut, si mavis, e præmissis ἁλόντι: nam Ciceroni pro enormi crimine imputabatur ab ipsius inimicis, quod factionem Catilinæ, homines nempe insontes et egregie de republica meritos, oppressisset. Reisk.

Λαίλιος] D. Lælius, puto, qui Asiaticis Pompeii navibus præerat in bello civili.

ὑπατείαν μετιέναι [1]παράνομον οὔπω γενειῶντος, σιωπῇ καθήμενον. Ἔγραφε δὲ καὶ Βροῦτος, ἐγκαλῶν ὡς μείζονα καὶ βαρυτέραν πεπαιδοτριβηκότι τυραννίδα τῆς ὑπ' αὐτῶν καταλυθείσης.

Ἐπὶ πᾶσι δὲ τῆς τελευτῆς τὸν μὲν οἰκτεῖραι τις, ἄνδρα πρεσβύτην δι' ἀγέννειαν ὑπὸ οἰκετῶν ἄνω καὶ κάτω περιφερόμενον καὶ περιφεύγοντα τὸν θάνατον καὶ ἀποκρυπτόμενον [2]τὸν οὐ πολὺ πρὸ τῆς φύσεως ἥκοντα ἐπ' αὐτὸν, εἶτ' ἀποσφαγέντα· τοῦ δ', εἰ καὶ μικρὰ πρὸς τὴν ἱκετείαν ἐνέδωκεν, ἀγαστὴ μὲν ἡ παρασκευὴ τοῦ φαρμάκου καὶ τήρησις, ἀγαστὴ δὲ ἡ χρῆσις· ὅτι τοῦ θεοῦ μὴ παρασχόντος αὐτῷ τὴν ἀσυλίαν, ὥσπερ ἐπὶ μείζονα βωμὸν καταφυγὼν, ἐκ τῶν ὅπλων καὶ τῶν δορυφόρων λαβὼν ἑαυτὸν ᾤχετο, τῆς Ἀντιπάτρου καταγελάσας ὠμότητος.

[1] παρὰ νόμον [2] τοὺς . . . ἥκοντας

Cæsar de Bell. Civ. 3. 5. Victo in Africa Cornificio, seipsum interemit. Appian. p. 622. B.

Αἰτουμένου μετιέναι] Idem est, atque αἰτουμένου τὸ μετιέναι. *rogante ambitionem consulatus.* h. e. τὴν ἐξουσίαν τοῦ μετιέναι, *veniam consulatum ambiendi.* Reisk.

Σιωπῇ καθήμενον] Quid vero, nisi silentium, superfuit, cum Cornelius Centurio, *rejecto sagulo, ostendens gladii capulum non dubitasset in curia dicere, "Hic faciet, si vos non feceritis?"* Sueton. in Octav. 26. Cui tamen respondisse Ciceronem refert Dio l. 46. p. 319. ἂν οὕτως παρακαλῆτε, λήψεται αὐτήν. Consulatum sc. B.

Ἀγέννειαν] Ita Codex MS. vulgo εὐγένειαν. Idem.

Περιφερόμενον] *Jusserit*, vel *curaverit, se circumferendum.* Reisk.

Τὸν οὐ πολὺ] Revocavi e Juntina τοὺς et ἥκοντας: subaudi ἐπὶ τὸν θάνατον, vel ἐπὶ τὴν σφαγήν. *eripere sui conspectum copiamque nitentem iis, qui venissent ad spiritum ipsi eripiendum, paulo ante, quam mors naturalis id idem esset factura.* Idem.

Ἐπὶ μείζονα βωμὸν] Venenum puta. Idem.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΒΙΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ, ΕΙ ΓΝΗΣΙΟΣ,

ΚΑΙ

ΕΙ ΕΙΚΟΣ ΤΑ ΟΥΤΩ ΔΙΑΛΕΛΥΜΕΝΑ,

ΚΑΙ

ΕΙΚΗ ΔΙΕΡΡΙΜΜΕΝΑ, ΥΠΟ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΓΕΓΡΑΦΘΑΙ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ Δημοσθένους καὶ Κλεοβούλης [1] τῆς Γύλωνος θυγατρὸς, τῶν δὲ δήμων Παιανιεὺς, καταλειφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐτῶν ἑπτὰ, μετ' ἀδελφῆς πενταετίδος, τὸν μὲν τῆς ὀρφανίας χρόνον παρὰ τῇ μητρὶ διῆγε, σχολάζων Ἰσοκράτει, ὥς τινες ἔφασαν, ὡς δὲ οἱ πλεῖστοι, Ἰσαίῳ τῷ Χαλκιδεῖ, ὃς ἦν Ἰσοκράτους μαθητὴς, διάγοντι ἐν Ἀθήναις ζηλῶν Θουκυδίδην καὶ Πλάτωνα τὸν φιλόσοφον, ὅν τινες εἶπον προηγουμένως αὐτῷ σχολάσαι. ὡς δὲ Ἡγησίας ὁ Μάγνης φησὶν, ἐδεήθη τοῦ παιδαγωγοῦ, ἵνα Καλλιστράτου Ἐμπαίδου Ἀφιδναίου, ῥήτορος δοκίμου, καὶ ἱππαρχήσαντος, καὶ ἀναθέντος τὸν βωμὸν τῷ Ἑρμῇ τῷ ἀγοραίῳ, μέλλοντος ἐν τῷ δήμῳ λέγειν, ἀκούσῃ. ἀκούσας δὲ, ἐραστὴς ἐγένετο τῶν λόγων. καὶ τούτου μὲν ἐπ' ὀλίγον ἤκουσεν ἕως

[1] τῆς γυναικὸς τῆς θυγατρὸς, τὸν δὲ δῆμον

Τῶν δήμων] Sic Laertius, Σωκράτης τῶν δήμων ἀλωπεκῆθεν. ferri potest, ut genitivus partitionem significans: sed legendum fortasse, τὸν δῆμον, sicut Ἀθηναῖος τὴν πατρίδα, et facilis est mutatio ex pronunciatione et incogitantia τοῦ ον εἰς ων, et contra, τοῦ ων εἰς ον. WOLF.

Τῶν δὲ δήμων] Marg. Lutet. τὸν δὲ δῆμον.

Χαλκιδεῖ] Verba e Photio sic ordinanda: Χαλκιδεῖ, διάγοντι ἐν Ἀθήναις, ὃς ἦν Ἰσοκράτους μὲν μαθητὴς, ζηλῶν δὲ Θουκυδ. REISK.

Ζηλῶν Θουκυδίδην] Πότερος; ὁ Δημοσθένης, ἢ ὁ Ἰσαῖος. WOLF.

Ὅν τινες εἶπον προηγουμένως αὐτῷ σχολάσαι] Lego, ᾧ τινες εἶπον προηγουμένως αὐτόν. In altera vita, συνεσχολακέναι, inquit, αὐτόν φασι τῷ Πλάτωνι. IDEM.

Ὅν τινες] Vide, annon pro ὅν τινες legi debeat ᾧ τινες, et αὐτὸν pro αὐτῷ. XYLAND. Bene habet vulgata. Non minus magister discipulo, quam discipulus magistro, dicitur σχολάζειν, ille docens, hic discens. REISK.

Ἡγησίας ὁ Μάγνης] Alias Demetrius Magnes sæpe citatur, Hegesias vero Cyrenaicus, ὁ πεισιθάνατος ἐπικληθείς. WOLF.

Καλλιστράτου Ἐμπαίδου Ἀφιδναίου] Τὸ Ἐμπαίδου, nisi nomen patris Callistrati sit, quid ad sensum faciat, quidve significet, non video. IDEM.

Ἐμπαίδου] Hoc vocabulum est mendosum. XYLAND. Num εὐμηλίδου. Sane e παίδου facile efficitur ηλίδου. REISK.

Δοκίμου, καὶ] Δοκίμου. τοῦ καὶ ἱππ. IDEM.

ἐπεδήμει. ἐπειδὴ δὲ ὁ μὲν ἔφυγεν εἰς Θρᾴκην, ὁ δ' ἐγεγόνει ἐξ ἐφήβων, τηνικαῦτα παρέβαλλεν Ἰσοκράτει καὶ Πλάτωνι. εἶτα καὶ Ἰσαῖον ἀναλαβὼν εἰς τὴν οἰκίαν, τετραετῆ χρόνον [1] αὐτὸν διεπόνησε, μιμούμενος αὐτοῦ τοὺς λόγους. ὡς δὲ Κτησίβιος φησὶν ἐν τῷ περὶ φιλοσοφίας, διὰ Καλλίου τοῦ Συρακουσίου πορίσας τοῦ Ζήθου τοῦ Ἀμφιπολίτου λόγους, διὰ δὲ Χαρικλέους τοῦ Καρυστίου τοὺς Ἀλκιδάμαντος, ἀνέλαβεν αὐτούς. τελειωθεὶς δὲ, ἐλάττω παρὰ τῶν ἐπιτρόπων παραλαβὼν, ἔκρινεν αὐτοὺς ἐπιτροπῆς ἐπὶ Τιμοκράτους ἄρχοντος, τρεῖς ὄντας, Ἄφοβον, Θηριπίδην, Δημοφῶντα, ἢ Δημέαν. καὶ μάλιστα τούτου κατηγόρησεν, ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς ὄντος, δέκα τάλαντα τίμημα ἑκάστῃ τῶν δικῶν ἐπιγραψάμενος. καὶ εἷλεν αὐτούς. τῆς δὲ καταδίκης οὐδὲν ἐπράξατο, τοὺς μὲν ἀργυρίου, τοὺς δὲ καὶ χάριτος. Ἀριστοφῶντος δὲ ἤδη τὴν προστασίαν διὰ γῆρας καταλιπόντος, καὶ χορηγὸς ἐγένετο. Μειδίαν δὲ τὸν Ἀναγυράσιον πλήξαντα αὐτὸν ἐν τῷ θεάτρῳ χορηγοῦντα, εἰς κρίσιν καταστήσας, λαβὼν τρισχιλίας ἀφῆκε τῆς δίκης. λέγουσι δὲ αὐτὸν ἔτι νέον ὄντα εἰς σπήλαιον ἀπιέναι, κἀκεῖ φιλολογεῖν τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς ξυράμενον, ἵνα μὴ προέρχοιτο· καὶ ἐπὶ στενῆς κλίνης κοιμᾶσθαι, ἵνα διὰ ταχέων ἀνίστηται· τό, τε [2] ῥῶ μὴ δυνάμενον λέγειν, [3] ἐκποιῆσαι, καὶ τὸν ὦμον ἐν τῷ μελετᾷν κινοῦντα ἀπρεπῶς καταπαῦσαι, παραρτή-

[1] αὐτὸν [2] ῥῶ [3] ἐκπονῆσαι

Πορίσας κ. τ. λ.] Εὐπορήσας τῶν Ζωΐλου τοῦ Ἀμφ. λόγων, διὰ δὲ Χαρ. τοῦ Καρ. τῶν Ἀλκιδ. Emendationem Ζωΐλου debeo Reinesii Var. Lect. 3. 2. p. 328. REISK. Marg. Lutet. πορισάμενος.

Ζήθου τοῦ Ἀμφιπολίτου] De hoc nihil invenio. WOLF.

Ἀνέλαβεν αὐτοὺς] Πότερον ἐξιδιοποιήσατο, sibi vendicavit, an ἐμελέτησεν εἰς μίμησιν αὐτῶν, eas orationes imitari studuit. supra Ἵππος δέ τις οὗ τὴν ἱστορίαν Ἕρμιππος ἀνείληφε, cujus historiam repetiit, quem auctorem citat. IDEM.

Τελειωθεὶς] Ἀνδρωθεὶς, εἰς ἄνδρας ἐγγραφείς. IDEM.

Ἐλάττω] Supplet marg. Lutet. τῆς ἐλπίδος καὶ τοῦ δικαίου.

Θηριπίδην] Θηριππίδην. REISK.

Ἀργυρίου] Subaudi ἕνεκα. Potest locus integer esse. Suppletum tamen ab Hoeschelio in Photio fuit ἀφεὶς, et a Lambino ἀφιέναι πεισθείς. IDEM.

Τοὺς δὲ καὶ χάριτος] Deest ἀφεὶς ἢ ἀπολύσας. WOLF.

Ἀριστοφῶντος δὲ ἤδη τὴν προστασίαν] Aristophontis oratoris fit mentio ἐν τῷ περὶ στεφάνου. προστασίαν autem hic intelligo τὴν χορηγίαν, cum sequatur, Demosthenem ejus loco ædilitate esse functum. IDEM.

Ξυράμενον] Fortasse, ξυρησάμενον. IDEM.

Ξυράμενον] Marg. Lutet. ἐξυρημένον: et pro ἐκποιῆσαι paulo post ἐκπονῆσαι.

Τότε ῥώμη δυνάμενον λέγειν ἐκποιῆσαι] Legendum: τό, τε ρ (τὸ στοιχεῖον) μὴ δυνάμενον λέγειν, ἐκπονῆσαι, id est quod supra ex Laertio citavimus, ῥωβικώτερος ὢν παύσασθαι: emendasse vitium illud balbutiei, καὶ ἥκειν φέροντα τὸ ρ ῥερητορευμένον. Prima et secunda editione non animadverteram mendum hoc satis: et cum legendum putarem, τό, τε ῥώμη δύνασθαι λέγειν, ἐκπονῆσαι, et verteram: *Atque ita se exercuisse,*

σαντα ὀβελίσκον, ἢ (ὥς τινες) ξιφίδιον ἐκ τῆς ὀροφῆς, ἵνα φοβούμενος ἠρεμοίη. προβαίνοντα δὴ κατὰ τὴν τῶν λόγων ἰσχὺν, ἔσοπτρον ἰσομέγεθες αὐτῷ κατασκευάσαι, καὶ πρὸς τοῦτο ἀφορῶντα μελετᾷν, ἵνα ἐπανορθώσηται τὰ ἐλλείποντα· καὶ κατιόντα ἐπὶ τὸ Φαληρικὸν, πρὸς τὰς τῶν κυμάτων ἐμβολὰς τὰς σκέψεις ποιεῖσθαι, ἵν', εἴποτε θορυβοίη ὁ δῆμος, μὴ ἐκσταίη. τοῦ δὲ πνεύματος αὐτῷ ἐνδέοντος, Νεοπτολέμῳ τῷ ὑποκριτῇ μυρίας δοῦναι, ἵνα ὅλας περιόδους ἀπνεύστως λέγῃ. ἐπεὶ δὲ τῷ πολιτεύεσθαι προσῆλθεν, εἰς δύο διῃρημένων τῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ τῶν μὲν φιλιππιζόντων, τῶν δὲ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας δημηγορούντων, τὴν τῶν ἀντιπολιτευομένων Φιλίππῳ τάξιν εἵλετο, καὶ [1]διὰ παντὸς τοῦ χρόνου διετέλεσε συμβουλεύων, τοῖς κινδυνεύουσιν ὑπὸ Φιλίππῳ γενέσθαι, βοηθεῖν, συμπολιτευόμενος [2]Ὑπερίδῃ, Ναυσικλεῖ, Πολυεύκτῳ, Διοτίμῳ. διὸ καὶ συμμάχους τοῖς Ἀθηναίοις ἐποίησε Θηβαίους, Εὐβοεῖς, Κερκυραίους, Κορινθίους, Βοιωτοὺς, καὶ πολλοὺς ἄλλους πρὸς τούτοις. ἐκπεσὼν δέ ποτε ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἀθυμῶν, ἐβάδιζεν οἴκοι. συντυχὼν δὲ αὐτῷ Εὔνομος ὁ Θριάσιος, πρεσβύτης ἤδη ὢν, προετρέψατο τὸν Δημοσθένην. μάλιστα δὲ ὑποκριτὴς Ἀνδρόνικος εἰπὼν, ὡς οἱ μὲν λόγοι καλῶς ἔχοιεν, [3]λείπει δὲ αὐτῷ τὰ τῆς ὑποκρίσεως· ἀπεμνημόνευσέ τε τῶν [4]ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας [5]ὑπ' αὐτοῦ λελεγμένων. καὶ δὴ πιστεύσαντα τὸν Δημοσθένη παραδοῦναι αὑτὸν τῷ Ἀνδρονίκῳ. ὅθεν ἐρομένου [6]τινὸς αὐτὸν, τί πρῶτον ἐν ῥητορικῇ; εἶπεν, ὑπό-

[1] Deest διά. [2] Ὑπερείδῃ [3] λείποι [4] ὑπὸ [5] Deest ὑπ'. [6] Deest τινός.

ut dicendi laborem ferre posset. Eum quisque sensum sequatur, utrum maluerit. Wolf.

Ἐπὶ τὸ Φαληρικὸν] Alias, τὰ Φάληρα, portus Atheniensium. Idem.

Μὴ ἐκσταίη] Μὴ διαταράττηται, ab ἐξίστημι: sed ἀορ. β. passive accipitur. ab ἐξίσταμαι, fit ἔκστασις. Sic Libanius, δειλὸς ἦν τὸ πρῶτον πρὸς τοὺς τοῦ δήμου θορύβους, καὶ εὐκατάπληκτος, ὥστε εὐθὺς ἐξίστασθαι. ubi verti, *ut statim cederet*, scilicet obturbanti populo, percelleretur et sibi excideret, et obmutesceret, aut etiam suggestum relinqueret. Idem.

Νεοπτολέμῳ τῷ ὑποκριτῇ] Hujus mentio fit in oratione περὶ στεφάνου, et Philippicis. Idem.

Μυρίας] Malim, χιλίας. Vix enim tantæ fuerunt opes Demosthenis. Idem.

Ἀπνεύστως λέγῃ] Pro, λέγειν μαθάνῃ αὐτὸς ὁ Δημοσθένης, οὐχὶ δὲ ὁ Νεοπτόλεμος. Idem.

Καὶ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου] Τὸ διὰ omissum. Paulo post τοῖς κινδυνεύουσιν ὑπὸ Φιλίππῳ γενέσθαι βοηθεῖν. verba sic ordinanda sunt: διετέλεσε διὰ παντὸς τοῦ χρόνου συμβουλεύων βοηθεῖν, id est, ἵνα βοηθῇ ὁ δῆμος τοῖς κινδυνεύουσι γενέσθαι ὑπὸ Φιλίππῳ, id est, χειροῦσθαι καὶ καταδουλοῦσθαι: *qui in periculo erant, ne a Philippo opprimerentur.* Idem.

Μάλιστα δὲ ὑποκριτὴς Ἀνδρόνικος] Supra Satyrus nominatur et Neoptolemus: et fieri potest, ut plurium opera fuerit usus. Idem.

Ἀνδρόνικος εἰπὼν] Ἀνδρ. ὃς εἰπών. Reisk.

κρισις, καὶ τί δεύτερον; ὑπόκρισις, καὶ τί τρίτον; ὑπόκρισις. προελθὼν δὲ πάλιν εἰς τὰς ἐκκλησίας, νεωτερικῶς τινὰ λέγων, διεσύρετο· ὡς κωμῳδηθῆναι αὐτὸν ὑπὸ Ἀντιφάνους, καὶ Τιμοκλέους·

Μὰ γῆν, μὰ κρήνας, μὰ ποταμοὺς, μὰ νάματα.

ὀμόσας [1]δὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἐν τῷ δήμῳ, θόρυβον ἐκίνησεν. ὤμνυε δὲ καὶ τὸν Ἀσκληπιὸν προπαροξύνων Ἀσκλήπιον, καὶ παρεδείκνυεν αὐτὸν ὀρθῶς λέγοντα· εἶναι γὰρ τὸν θεὸν ἤπιον. καὶ ἐπὶ τούτῳ πολλάκις ἐθορυβήθη. σχολάσας δὲ Εὐβουλίδῃ τῷ διαλεκτικῷ Μιλησίῳ, [2]ἐπανωρθώσατο πάντα. γενόμενος δὲ καὶ ἐν τῇ Ὀλυμπιακῇ πανηγύρει, καὶ ἀκούσας Λαμάχου τοῦ [3]Τεριναίου, Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου ἐγκώμιον ἀναγινώσκοντος, Θηβαίων δὲ καὶ Ὀλυνθίων κατατρέχοντος, παραναστὰς ἀρχαίων ποιητῶν μαρτυρίας προηνέγκατο περὶ τῶν Θηβαίοις καὶ Ὀλυνθίοις καλῶς πραχθέντων, ὡς παύσασθαί τε τολοιπὸν τὸν Λάμαχον, καὶ φυγεῖν ἐκ τῆς πανηγύρεως· Φίλιππον δὲ πρὸς τοὺς ἀναφέροντας αὐτῷ τὰς [4]Δημοσθένους [5]καθ' αὐτοῦ δημηγορίας εἰπεῖν, ὅτι καὶ αὐτὸς ἂν ἀκούων λέγοντος Δημοσθένους, ἐχειροτόνησα τὸν ἄνδρα πρὸς τὸν κατ' ἐμοῦ πόλεμον. ἐκάλει δὲ τοὺς μὲν αὐτοῦ λόγους [6]ὁμοίους τοῖς στρατιώταις διὰ τὴν πομπικὴν δύναμιν, τοὺς δὲ Ἰσοκράτους, τοῖς ἀθληταῖς [7]διὰ τὴν πομπήν. τέρψιν [8]μὲν γὰρ παρέχειν αὐτοὺς θεατρικήν. ἑπτὰ δὲ καὶ τριάκοντα ἔτη γεγονὼς, λογιζομένοις ἀπὸ Δεξιθέου εἰς Καλλίμαχον, ἐφ' οὗ παρ' Ὀλυνθίων ἧκε πρε-

[1] καὶ [2] ἐπηνωρθώσατο [3] Τερειναίου [4] Deest Δημοσθένους. [5] κατ' αὐτοῦ [6] ὁμοίως [7] Desunt v. διὰ τὴν πομπήν. [8] Deest μέν.

Μὰ γῆν] Videtur aliquid deesse, cujusmodi sit, ὤμοσε δέ ποτε μὰ γῆν, &c. Wolf.

Εὐβουλίδῃ] Hujus etiam Halicarnasseus in Isocratis vita mentionem fecit, et Laertius. Idem.

Εὐβουλίδῃ] De hoc Eubulida Milesio, et quare Plutarchus eum Dialecticum appellat, v. Ions. H. Ph. Scr. I, 13. in fin. Reisk.

Τεριναίου] In altera vita est Μυῤῥιναίου. Forte Μυριναίου, a Lemni urbe, Μυρίνᾳ. Fuerunt et Attici, δῆμον Μυρινούσιοι. Terina urbs est Italica, de qua Stephanus et Plutarchus in consolatione ad Apollonium, Elisium Terinæum Italum appellat. Sed id huc non puto quadrare. Xyland.

Ὁμοίως τοῖς στρατιώταις διὰ τὴν πομπικὴν δύναμιν] Lego, ὁμοίους τοῖς στρατιώταις διὰ τὴν πολεμικὴν, aut certe, πολιτικὴν δύναμιν. οἱ μὲν γὰρ τοῦ Ἰσοκράτους λόγοι πομπικοί εἰσιν· οἱ δὲ τοῦ Δημοσθένους, ἥκιστα. Wolf.

Πομπικὴν] Marg. Lutet. πολεμικήν. quod (inquit Reiskius πολιτικὴν conjectans) præferebat Salmasius, qui hæc adscripserat: Interpres videtur πολεμικὴν legisse; et ita leg. ut et ap. Photium.

Αὐτοὺς] Τούτους Marg. Lutet. quæ mox post v. θεατρικὴν supplet ὁρμὴν δ' ἐκείνους δραστήριον.

Ἐφ' οὗ] V. ad h. l. Schotti comparatas Aristotelis et Demosthenis vitas p. 8.

σβεία περὶ τῆς βοηθείας, ἐπεὶ ἐπιέζοντο ὑπὸ Φιλίππου τῷ πολέμῳ, ἔπεισε ἐκπέμψαι τὴν βοήθειαν. τῷ δὲ ἑξῆς, ἐφ' οὗ Πλάτων ἐτελεύτησεν, Φίλιππος Ὀλυνθίους κατεστρέψατο. ἔγνω δὲ αὐτὸν καὶ Ξενοφῶν ὁ Σωκρατικὸς, ἢ ἀρχόμενον, ἢ ἀκμάζοντα, (τῷ μὲν γὰρ τὰ Ἑλληνικὰ ἐτελεῖτο, [1]εἰς τὰ περὶ τὴν ἐν Μαντινείᾳ μάχην) ἄρχοντα δὲ Χαρικλείδην· ὁ δὲ πρότερον ἐπὶ Τιμοκράτους εἷλε τοὺς ἐπιτρόπους. φεύγοντος δὲ Αἰσχίνου μετὰ τὴν καταδίκην, ἵππῳ κατεδίωξεν αὐτόν. τοῦ δὲ οἰηθέντος [2] αὐτὸν συλλαμβάνεσθαι, καὶ προσπεσόντος, καὶ συγκαλυψαμένου, ἀναστήσας αὐτὸν παρεμυθήσατο, καὶ τάλαντον ἔδωκεν ἀργυρίου. καὶ συνεβούλευσε δὲ τῷ δήμῳ ξενικὸν ἐν Θάσῳ τρέφειν, καὶ ἐπὶ τούτῳ τριηράρχης ἐξέπλευσε. σιτώνης δὲ γενόμενος, καὶ κατηγορηθεὶς κλοπῆς, ἀφείθη. Φιλίππου δὲ Ἐλάτειαν καταλαμβανομένου, καὶ αὐτὸς τοῖς ἐν Χαιρωνείᾳ μαχεσαμένοις συνεξῆλθεν. ὅθεν καὶ δοκεῖ τὴν τάξιν λιπεῖν· φεύγοντος δὲ αὐτοῦ, βάτον ἐπιλαβέσθαι τῆς χλαμύδος, τὸν δὲ ἐπιστραφέντα εἰπεῖν, Ζώγρει. εἶχε δὲ καὶ ἐπίσημον ἐπὶ τῆς ἀσπίδος, Ἀγαθὴν τύχην. εἶπε μέντοι τὸν ἐπιτάφιον ἐπὶ τοῖς πεσοῦσι. μετὰ δὲ ταῦτα πρὸς τὴν ἐπισκευὴν τῆς πόλεως τῇ ἐπιμελείᾳ προσελθὼν, καὶ τῶν τειχῶν ἐπιμελητὴς χειροτονηθεὶς, ἀπὸ τῆς ἰδίας οὐσίας εἰσήνεγκε τὸ ἀναλωθὲν ἀργύριον, μνᾶς ἑκατόν. ἐπέδωκε δὲ καὶ θεωροῖς μυρίας, τριήρους τε ἐπιβὰς, περιέπλευσε τοὺς συμμάχους ἀργυρολογῶν. ἐφ' οἷς πολλάκις ἐστεφανώθη, πρότερον μὲν ὑπὸ [3]Δημομελοῦς, Ἀριστονίκου, Ὑπερίδου χρυσῷ στεφάνῳ, τελευταῖον δὲ ὑπὸ Κτησιφῶντος. καὶ γραφέντος τοῦ ψηφίσματος παρανόμων ὑπὸ Διοδότου καὶ Αἰσχίνου, ἀπολογούμενος ἐνίκησεν, ὥστε τὸ πέμπτον

[1] Deest εἰς. [2] αὐτὸν [3] Δημοτελοῦς Ἀριστονείκου Ὑπερείδου

cujus rationes a rationibus Plutarchi vehementer discrepant. REISK.

Ἢ ἀρχόμενον] Scilicet, πολιτεύεσθαι. quid si ἀνδρούμενον; *virili prope ætate*, aut etiam *adulta?* ἄρχοντος Χαρικλείδου, lego. WOLF.

Τῷ μὲν γὰρ κ. τ. λ.] F. τῷ γὰρ τὰ Ἑλληνικὰ τελεῖται περὶ μὲν τὴν ἐν M. nam *Xenophontis historia rerum Græcarum desinit in pugna ad Mantineam et Archonte Charielida.* REISK.

Ἄρχοντα] Ἄρχοντος δὲ Χαρικλείδου Marg. Lutet.

Τάλαντον ἔδωκεν] Supra simile quid ipsi Demostheni in exilium abeunti, accidisse scripsit. WOLF.

Ἐν Θάσῳ] Vitifera et beata insula, quod vel proverbium, Θάσος ἀγαθῶν, declarat. Celebratur et Θάσιος οἶνος, ἀνθ' ὅτου ἡμεῖς πολὺν ἤδη χρόνον ὀξίνην νεκρικὴν, ἄλλοις τε φαρμάκοις καὶ ὕδασι πεφυρμένην, πίνοντες, ἀλγοῦντες ὀσημέραι τὸν στόμαχον, ἀπεσκλήκαμεν. IDEM.

Ἐπὶ τοῖς πεσοῦσι] Argumento refutare vult auctor superiorem traditionem, ut calumniam. Nemini enim licebat publice

μέρος τῶν ψήφων τὸν διώκοντα μὴ μεταλαβεῖν. ὕστερον δὲ Ἀλεξάνδρου ἐπὶ τὴν Ἀσίαν στρατευομένου, καὶ φυγόντος Ἁρπάλου μετὰ χρημάτων εἰς Ἀθήνας, τὸ μὲν πρῶτον ἐκώλυσεν αὐτὸν εἰσδεχθῆναι. ἐπειδὴ δὲ εἰσέπλευσε, λαβὼν δαρεικοὺς χιλίους μετετάξατο. βουλομένων τε Ἀθηναίων Ἀντιπάτρῳ παραδοῦναι τὸν ἄνθρωπον, ἀντεῖπεν, ἔγραψέ τε ἀποθέσθαι τὰ χρήματα εἰς ἀκρόπολιν, ἤδη τῷ δήμῳ τὸν ἀριθμὸν εἰπόντα, φήσαντος δὲ Ἁρπάλου ἑπτακόσια [1] καὶ πεντήκοντα, ἢ ὀλίγῳ πλείονα, ὥς φησι Φιλόχορος. μετὰ δὲ ταῦτα φυγόντος Ἁρπάλου ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου, ἐν ᾧ ἐφυλάσσετο, μέχρις ἂν ἀφίκηταί τις παρ' Ἀλεξάνδρου, καὶ πορευθέντος εἰς τὴν Κρήτην, ἢ (ὡς ἔνιοι) ἐπὶ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς, αἰτίαν ἔσχεν ὁ Δημοσθένης δωροδοκίας, καὶ διὰ τοῦτο μήτε τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνακομισθέντων μεμηνυκὼς, μήτε τὴν τῶν φυλασσόντων ἀμέλειαν. εἰσαχθεὶς δὲ εἰς δικαστήριον ὑπὸ [2]Ὑπερίδου, Πυθέου, Μενεσαίχμου, Ἱμεραίου, Πατροκλέους, οἳ ἐποίησαν καταγνῶναι αὐτοῦ τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλήν· καὶ ἁλοὺς ἔφυγε, πενταπλασίονα ἀποτίσαι μὴ δυνάμενος, (εἶχε δὲ αἰτίαν τριάκοντα τάλαντα λαβεῖν,) ἢ (ὡς ἔνιοι) οὐχ ὑπομείνας τὴν κρίσιν. μετὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον τῶν Ἀθηναίων Πολύευκτον πεμψάντων πρεσβευτὴν πρὸς τὸ κοινὸν τῶν Ἀρκάδων, ὥστε ἀποστῆναι αὐτοὺς τῆς τῶν Μακεδόνων συμμαχίας, καὶ τοῦ Πολυεύκτου πεῖσαι μὴ δυναμένου, ἐπιφανεὶς Δημοσθένης καὶ συνειπὼν ἔπεισεν. ἐφ' ᾧ θαυμασθεὶς μετὰ χρόνον τινὰ κάθοδον εὕρατο, ψηφίσματος γραφέντος, τριήρους ἀποσταλείσης. τῶν δὲ Ἀθηναίων ψηφισαμένων εἰς ἃ ὤφειλε τριάκοντα νῆσαι αὐτὸν τὸν βωμὸν τοῦ σωτῆρος Διὸς ἐν Πειραιεῖ, καὶ ἀφεῖσθαι, τοῦτο γράψαντος τὸ ψήφισμα Δήμωνος Παιανιέως,

[1] ἢ [2] Ὑπερείδου, Πυθαίου

loqui, nedum loco et tempore tam illustri, qui ex acie fugisset et scutum objecisset. REISK.

Ἀκρόπολιν] F. ἀκρόπολιν, αὐτὸν δὲ φρουρεῖν ἤδη—*ipsum autem Harpalum in custodiam dare, ut qui jam indicasset pecuniarum numerum.* REISK. Ad v. ἤδη marg. Lutet. asteriscum habet.

Εἰσαχθεὶς] Εἰσήχθη marg. Lutet.

Τριήρους] Καὶ τρι. marg. Lutet. et mox pro νῆσαι, κατασκευάσαι.

Νῆσαι αὐτὸν τὸν βωμὸν] Νῆσαι interpretantur σωρεῦσαι. fortasse κοσμῆσαι. Supra verbo κατασκευάζειν est usus. Probabile est vetusta et prima vocabula in religionibus retenta esse. WOLF.

Νῆσαι] Eodem redit, quo ea, quæ Photius habet, sententiam eandem planius ita efferens: ἀντὶ τῶν τριάκοντα ταλάντων, ἃ ὤφειλε, τὸν τοῦ Διὸς βωμὸν ἐν Πειραιεῖ ἐπισκευάσασθαι. Quod noster dixit, νῆσαι βωμὸν, est *exaggerare, in altius efferre.*

ὃς ἦν ἀνεψιὸς αὐτῷ, πάλιν ἐν τούτοις ἦν πολιτευόμενος. Ἀντιπάτρου δὲ εἰς [1] Λαμίαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων συγκλεισθέντος, τῶν Ἀθηναίων εὐαγγέλια θυόντων, πρός τινα τῶν ἑταίρων Ἀγησίστρατον ἔφη, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν τοῖς ἄλλοις περὶ τῶν πραγμάτων· ἐπίσταμαι γὰρ (εἰπεῖν) τοὺς Ἕλληνας στάδιον μὲν πολεμεῖν καὶ εἰδότας καὶ δυναμένους, δόλιχον δὲ οὐκέτι. Φάρσαλον δὲ ἑλόντος Ἀντιπάτρου, καὶ πολιορκήσειν ἀπειλοῦντος Ἀθηναίους, εἰ μὴ τοὺς ῥήτορας ἐκδοίησαν, καταλιπὼν ὁ Δημοσθένης τὴν πόλιν ἔφυγε, πρῶτον μὲν εἰς Αἴγιναν ἐπὶ [2] τὸ Αἰάκειον καθεδούμενος· φοβηθεὶς δὲ, εἰς [3] Καλαυρίαν μετέστη. ἐκδιδόναι δὲ τοὺς ῥήτορας τῶν Ἀθηναίων ψηφισαμένων, κἀκεῖνον, καθέζετο ἱκέτης ἐν τῷ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερῷ. ἐλθόντος δὲ ἐπ' αὐτὸν Ἀρχίου τοῦ Φυγαδοθήρου ἐπικαλουμένου, ὃς παρέβαλεν Ἀναξιμένει τῷ ῥήτορι, πείθοντος αὐτὸν ἀναστῆναι, ὡς φίλον Ἀντιπάτρῳ γενησόμενον, εἶπεν, ὅτι Οὔτε, ὅτε ἐτρα-

[1] Λάμειαν [2] τὸν Ἀκραῖον [3] Καλαβρίαν

REISK.

Πάλιν] Ἦν πάλιν ἐν τοῖς πολιτευομένοις Marg. Lutet. Reiskius autem conj. ἐν τοῖς αὐτοῖς ἦν.

Εἰπεῖν] Εἶπεν. [et mox,] καὶ hoc primum delend. REISK.

Στάδιον] Suidas, ἑπτὰ ἥμισυ στάδια ποιοῦσι μίλιον ἕν. καὶ τὰ δέκα μίλια ἔχουσι στάδια π'. τὸ στάδιον ἔχει πόδας χ'. τὸ μίλιον πόδας δσ'. τὸ δὲ πλέθρον πόδας ρ'. ἡ ἄρουρα πόδας ν'. ὁ ποῦς δακτύλους ις'. ὁ πῆχυς πόδας ας'. qui locus, an mendis vacet, videndum est. Nam in numeris facillime aberratur, unde portentosa mendacia levi momento existunt. WOLF.

Δόλιχος] Varinus et Suidas, τὸ ἱπποδρόμιον, ἀπὸ τοῦ κάμπτειν· στάδιον δὲ ὁ ὀρθὸς δρόμος ὀργυιαὶ ἑκατὸν, ἢ πηχέων τριακοσίων διάστημα. ἔστι δὲ ὁ δόλιχος κδ' στάδια. δίαυλος ὁ διστάδιος τόπος, ὁ διττὸν ἔχων τὸν δρόμον, ἐν τῇ πορείᾳ πληρῶσαι τὸ στάδιον, καὶ ὑποστρέψαι ἢ μέτρον πηχέων διακοσίων. δίαυλος καὶ ἡ μακρὰ περίοδος. δολιχοδρόμοι δὲ οἱ ζ' τρέχοντες. οἱ γὰρ σταδιοδρόμοι [διαυλοδρόμοι] διπλοῦν ἐποίουν τὸν δρόμον. Idem addit, δίαυλος, ὁπλίτης δρόμος, μεθ' ὅπλων γὰρ ἠγωνίζοντο, ἔχοντες λόφον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. ὀκτὼ δέ εἰσιν ἀγωνίσματα· στάδιον, δίαυλος, δόλιχος, ὁπλίτης, πυγμὴ, παγκράτιον, πάλη καὶ ἅλμα. Alibi τὸ παγκράτιον hoc disticho explicat:

Ἅλμα ποδὸς, δίσκου τε βολὴ, καὶ ἄκοντος ἐρωὴ,
Καὶ δρόμος, ἠδὲ πάλη μία δ' ἔπλετο πᾶσι τελευτή.

Ac numeros, qui inter se dissentiant, esse corruptos, non est obscurum. Nobis igitur satis sit, sententiam intelligere, quæ est: *Græcos diuturno bello esse impares*, ut in oratione περὶ συμμοριῶν, τὸν μὲν πρὸς τὸν βασιλέα πόλεμον χαλεπόν· τὸν δὲ ἐκ τοῦ πολέμου ἀγῶνα ῥᾴδιον ἔσεσθαι, disputat. A. Gellius testatur stadium fuisse pedum 600. IDEM.

Φάρσαλον] Quid Pharsali expugnatione cum obsidione Athenarum? Videtur nomen loci requiri Athenis propinqui. Verumtamen Antipater tum in Thessalia bellum gerebat. Præterea quoque Pharsalus in bello Lamiaco a scriptoribus non nominatur. REISK.

Ἐπὶ τὸν Ἀκραῖον καθεδούμενος] Lego, ἐπὶ τὸ Αἰάκειον. *In sacello Æaci* in Ægina sessurus, cujus meminit Pausanias in Atticis. Nisi forte sit Ἀκραῖος Ζεὺς, ut Ἀκραία Ἀφροδίτη, sive quod præsint arcibus et promontoriis, sive quod ibi dedicatæ sint. WOLF. *ad Ajacis fanum*. REISK.

Εἰς Καλαβρίαν] Supra monui, non Calabriam Italiæ regionem, quæ per β scribitur, sed insulam Calauriam per *αυ* diphthongum intelligendam. WOLF.

Ἀναξιμένει τῷ ῥήτορι καὶ πείθοντος] Alius fuit Anaximenes, Milesius philosophus, Anaximandri successor. De Rhetore Anaximene non memini me legere. IDEM.

γῴδεις, ἔπειθές με, οὔτε νῦν πείσεις συμβουλεύων. τοῦ δὲ ἐπιχειροῦντος βιάζεσθαι, ἐκώλυσαν αὐτὸν οἱ κατὰ τὴν πόλιν. καὶ Δημοσθένης ἔφη· Οὐ σωτηρίας δεόμενος κατέφυγον εἰς [1] Καλαυρίαν, ἀλλ' ὡς ἐλέγξων Μακεδόνας καὶ κατὰ τῶν θεῶν βιασαμένους. αἰτήσας τε γραμματεῖον, ἔγραψεν (ὡς μὲν Δημήτριος ὁ Μάγνης φησὶ) τὸ ἐπὶ τῆς εἰκόνος [2] αὐτοῦ ἐλεγεῖον ἐπιγεγραμμένον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ὕστερον·

εἴπερ ἴσην ῥώμην γνώμῃ Δημόσθενες ἔσχες,
οὔ ποτ' ἂν Ἑλλήνων ἦρξεν Ἄρης Μακεδών.

κεῖται δὲ εἰκὼν πλησίον τοῦ περισχοινίσματος καὶ τοῦ βωμοῦ τῶν δώδεκα θεῶν, ὑπὸ Πολυεύκτου πεποιημένη. ὡς δ' ἔνιοί φασι, τοῦτο εὑρέθη γεγραμμένον· Δημοσθένης Ἀντιπάτρῳ χαίρειν. ἀποθανεῖν δὲ αὐτὸν, Φιλόχορος μέν φησι φάρμακον πιόντα· Σάτυρος δὲ ὁ συγγραφεὺς τὸν κάλαμον πεφαρμάχθαι, ᾧ γράφειν ἤρξατο τὴν ἐπιστολὴν, οὗ γευσάμενον ἀποθανεῖν. Ἐρατοσθένης δὲ, ἐκ πολλοῦ δεδοικότα Μακεδόνας, περὶ τῷ βραχίονι κρίκον περικεῖσθαι πεφαρμαγμένον. εἰσὶ δ' οἵ φασι, συσχόντα αὐτὸν τὸ πνεῦμα ἀποθανεῖν· οἱ δὲ εἶπον, τοῦ κατὰ τὴν σφραγῖδα φαρμάκου γευσάμενον * * * δὲ δύο καὶ εἴκοσιν. ἡνίκα δὲ Φίλιππος ἐτεθνήκει, λαμπρὰν ἐσθῆτα προῆλθεν ἔχων, καίτοι τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ νεωστὶ τετελευτηκυίας, ἐφηδόμενος τῷ τοῦ Μα-

[1] Καλαβρίαν [2] αὐτοῦ

Κεῖται δὲ ἡ εἰκὼν πλησίον τοῦ περισχοινίσματος καὶ τοῦ βωμοῦ τῶν δώδεκα θεῶν] Περισχοίνισμα locum aliquem circumseptum fuisse, probabile est, a funibus circumdatis certe nomen habet. τοῦ περισχοινίζεσθαι mentionem facit Æschines κατὰ Κτησιφῶντος. XII. autem dii hi recensentur a D. Augustino de Civ. Dei ex Ennio:

Juno, Vesta, Minerva, Ceres, Diana, Venus, Mars,
Mercurius, Jovi', Neptunus, Vulcanus, Apollo. IDEM.

Ὑπὸ Πολυεύκτου πεποιημένου] Lege. IDEM.

Πεποιημένη] Πεποιημένου marg. Lutet.

Πεφαρμαγμένον] A verbo φαρμάσσω vel φαρμάζω. unde paulo ante πεφαρμάχθαι. WOLF.

Γευσάμενον, ἔτη δὲ βιῶναι δύο καὶ ἑξήκοντα] Sic puto legendum ex ipsa historia, pro δὲ δύο καὶ εἴκοσιν. IDEM.

Γευσάμενον] F. γευσάμενον. ἐβίω δὲ δύο καὶ ἑξήκοντα ἔτη. ἡνίκα [ita marg. Lutet.] —Sic quidem juxta calculos Plutarchi; aliter autem computat Schottus, et tantum 60. annos ei tribuit, natum aiens Olymp. 99. anno 4. et defunctum ann. 3. Olymp. 114. Plutarchus autem natum eum ait Archonte Dexitheo ann. 4. Olymp. 98. ergo quadriennio citius. Salmasius hæc adscripserat: γευσάμενον. ἐβίω δὲ, ὡς μὲν οἱ τὰ πλείω λέγουσιν, ἔτη ἑβδομήκοντα· ὡς δὲ οἱ τὰ ἐλάττω, ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα. ἐπολιτεύσατο δύο καὶ εἴκοσιν. Ita reponendum e Photio.—REISK.

κεδόνος θανάτῳ. συνήργησε δὲ καὶ Θηβαίοις πρὸς Ἀλέξανδρον πολεμοῦσι, καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἐπέῤῥωσεν ἀεί. διόπερ Θήβας κατασκάψας, ἐζήτει παρ' Ἀθηναίων Ἀλέξανδρος αὐτὸν, ἀπειλῶν εἰ μὴ δοίησαν. στρατευομένῳ δὲ αὐτῷ ἐπὶ Πέρσας, καὶ αἰτοῦντι ναυτικὸν παρ' Ἀθηναίων, ἀντεῖπεν, ἄδηλον εἰπὼν, εἰ οὐ κατὰ τῶν παρασχόντων χρήσεται. κατέλιπε δύο παῖδας ἐκ μιᾶς γυναικὸς, [1] τῆς τῶν εὐδοκίμων τινὸς Ἡλιοδώρου θυγατρός. θυγατέρα μίαν ἔσχεν, ἣ παῖς ἔτι οὖσα πρὸ γάμου ἐτελεύτησεν. εἶχε δὲ καὶ ἀδελφὴν, ἐξ ἧς καὶ Λάχου [2] Λευκονέως ἀδελφιδοῦς αὐτῷ Δημοχάρης ἐγένετο, ἀνὴρ καὶ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς, καὶ κατὰ τοὺς πολιτικοὺς λόγους οὐδενὸς χείρων. ἔστι δὲ αὐτοῦ εἰκὼν ἐν τῷ Πρυτανείῳ εἰσιόντων πρὸς τὴν ἑστίαν δεξιᾷ, ὁ πρῶτος περιεζωσμένος ἅμα τῷ ἱματίῳ καὶ ξίφος. οὕτω γὰρ δημηγορῆσαι λέγεται, ἡνίκα Ἀντίπατρος ἐζήτει τοὺς ῥήτορας. χρόνῳ δὲ ὕστερον Ἀθηναῖοι σίτησίν τε ἐν Πρυτανείῳ τοῖς συγγενέσι τοῦ Δημοσθένους ἔδοσαν, καὶ αὐτῷ τετελευτηκότι τὴν εἰκόνα ἀνέθεσαν ἐν ἀγορᾷ, ἐπὶ Γοργίου ἄρχοντος, αἰτησαμένου αὐτῷ τὰς δωρεὰς τοῦ ἀδελφιδοῦ Δημοχάρους· ᾧ καὶ αὐτῷ πάλιν ὁ υἱὸς Δημοχάρους [3] Λάχης Λευκονεὺς ᾐτήσατο δωρεὰς, ἐπὶ Πυθαράτου ἄρχοντος, δεκάτῳ ὕστερον [4] ἔτει εἰς τὴν τῆς εἰκόνος στάσιν ἐν ἀγορᾷ, καὶ σίτησιν ἐν

[1] τῶν εὐδοκίμου Ἡλιοδώρου τινὸς θυγατρὸς [2] Λευκανέως
[3] Λάχης Δημοχάρους Λευκανεὺς [4] Deest ἔτει.

Συνείργησε δὲ καὶ Θηβαίοις] Hic legendum per ει. nam ἀργεῖν est *ignavum esse*, et συναργεῖν si diceretur, *socium esse ignaviæ*. Sed συνεργεῖν *adjuvare laborantem*, id quod sensus postulat. Wolf.

Ἐκ μιᾶς γυναικὸς τῶν εὐδοκίμου Ἡλιοδώρου τινὸς θυγατρὸς] Supra e Samia quadam suscepisse filiolam scripsit. Puto legendum, τῶν εὐδοκίμων, hoc est, ἐξ εὐδοκίμου γυναικὸς, *e nobili et probata muliere*. Multa hic inter se minime consentientia congeruntur, ut et in vita Isocratis et aliorum, ut propemodum suspicer Plutarchum huc congessisse, quicquid uspiam de hoc oratore legerat, non quod omnia probaret, sed ut suum judicium per otium interponeret, atque accurate omnia describeret, ut superiore libro factum est. Deinde hæ sive schedæ sive rhapsodiæ propter tanti viri auctoritatem temerario editionis honore (ut loquitur Fabius) vulgatæ sunt. Idem.

Τῶν εὐδοκ.] F. τῶν ἀδοκίμων. Nam si nobilis fuisset Heliodorus ille, non addidisset Noster τινός. Reisk.

Καὶ Λάχου] Ἀντὶ τοῦ Λάχητος, ὁ Λάχης τοῦ Λάχου καὶ Λάχητος. Est, τῶν δικλίτων, ut, Χρέμης Χρέμου καὶ Χρέμητος. Wolf.

Εἰσιόντων] Pro, ἐάν τις εἰσίῃ. utuntur et dativo Græci in hoc genere: Pausanias præsertim in descriptione Græciæ. Idem.

Ἐζήτει] Et hic, ut supra, legendum, ἐξῄτει ab ἐξαιτέω, non a ζητέω. Idem.

Ἐζήτει] Ἐξῄτει marg. Lutet.

Ὧ καὶ αὐτῷ πάλιν ὁ υἱὸς Λάχης Δημοχάρους Λευκονεὺς ᾐτήσατο δωρεὰς] Ὧ καὶ αὐτῷ, ambiguum, Demosthenine an Demochari? Demochari et patrem et filium Lachetem fuisse hinc apparet. Sed Lachetem filium hæc postulasse patri Demochari ex eo intelligitur, quod sequitur: καὶ ἔστι τὰ ψηφίσματα ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀναγεγραμμένα. Wolf.

Ἐπὶ εἰκόνος πᾶσιν] Fortasse, βάσιν. Hæc Episcopii nostri editio habet στάσιν, *ad collationem statuæ*. Idem.

Πρυτανείῳ, αὐτῷ τε καὶ ἐγγόνων ἀεὶ τῷ πρεσβυτάτῳ, καὶ προεδρίαν ἐν ἅπασι τοῖς ἀγῶσι. καὶ ἔστι τὰ ψηφίσματα ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀναγεγραμμένα. ἡ δὲ εἰκὼν τοῦ Δημοχάρους εἰς τὸ Πρυτανεῖον μετεκομίσθη, περὶ ἧς προείρηται. φέρονται δὲ αὐτοῦ λόγοι γνήσιοι [1] ἑξηκονταπέντε. φασὶ δέ τινες καὶ ἀσώτως αὐτὸν βιῶναι, γυναικείαις τε ἐσθῆσι χρώμενον, καὶ κωμάζοντα ἑκάστοτε· ὅθεν [2] Βάτταλον ἐπικληθῆναι. οἱ δὲ ὑποκοριστικῶς ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τῆς τροφοῦ λέγουσιν αὐτὸν οὕτω λελοιδορῆσθαι. Διογένης δὲ ὁ Κύων θεασάμενος αὐτόν ποτε ἐν καπηλείῳ αἰσχυνόμενον καὶ ὑποχωροῦντα, εἶπεν· Ὅσῳ μᾶλλον ὑποχωρεῖς, τοσούτῳ μᾶλλον ἐν τῷ καπηλείῳ ἔσῃ. ἔλεγε δὲ αὐτὸν παρασκώπτων ἐν μὲν τοῖς λόγοις Σκύθην εἶναι, ἐν δὲ ταῖς μάχαις [3] ἀστυκόν. ἔλαβε καὶ παρὰ Ἐφιάλτου χρυσίον, ἑνὸς τῶν δημαγωγῶν, ὃς, πρεσβεύσας πρὸς βασιλέα, χρήματα φέρων ἧκε λάθρα, ὅπως διανείμας τοῖς δημαγωγοῖς τὸν πρὸς Φίλιππον ἐξάψῃ πόλεμον· καὶ ἰδίᾳ αὐτὸν δωροδοκῆσαι παρὰ βασιλέως φασὶ δαρεικοὺς τρισχιλίους. Ἀναξίλαν δέ τινα Ὠρείτην, ξένον [4] αὐτοῦ γεγονότα, συλλαβὼν ἐβασάνιζεν, ὡς κατάσκοπον. οὐδὲν δὲ ἐξειπόντα ἐψηφίσατο τοῖς ἕνδεκα παραδοῦναι. λέγειν δέ ποτε κωλυόμενος ὑπὸ Ἀθηναίων ἐν ἐκκλησίᾳ, βραχὺ ἔφη βούλεσθαι πρὸς αὐτοὺς εἰπεῖν· τῶν δὲ σιωπησάντων· Νεανίας (εἶπε) θέρους ὥρᾳ ἐμισθώσατο ἐξ ἄστεος ὄνον Μεγά-

[1] ἑξήκοντα πέντε [2] Βάταλον [3] ἀστικὸν [4] αὐτοῦ

Ἀεὶ] V. ad h. l. Casaubon. ad Theophrasti Charact. 6. Reisk.

Ἐν δὲ ταῖς μάχαις ἀστικὸν] Aut, ἀστυκὸν, aut potius, ἀττικόν. Scytharum barbaries in loquendo quæ fuerit, vel proverbium, ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις, testatur: et apud Aristophanem vide τὸν Σκυθισμὸν ἐν Θεσμοφοριαζούσαις. Atticæ vero eloquentiæ commendatio non est ignota: et erant Attici eo tempore ignavi. Cynicus igitur τὸ αὐστηρὸν πολὺ καὶ πυκνὸν τῶν Δημοσθένους λόγων irridet, et una etiam Atheniensium non minus quam Demosthenis ignaviam, quem in dicendo Atticum, in pugnando Scytham esse decuisset. Semper enim Scythæ et barbari et bellicosi habiti fuerunt. Wolf.

Ἐφιάλτου] Scribe. Legebatur Ἀλφιάτου, [ita Petav.] et in scripto aliquanto rectius Ἐλεφιάτου. Ephialtæ nomen etiam alibi in historia Attica occurrit, sed Demagogus iste Ephialtes, qui Persicam tractarit pecuniam, in Hyperidis vita nominatim commemoratur. Xyland.

Δωροδοκῆσαι] Id est, δῶρα λαβεῖν καὶ δέχεσθαι, τὸ δωροδοκεῖσθαι· Est, et τινὰ δωροδοκεῖν τινὰ, τὸ χρήμασι διαφθείρειν, δῶρα διδόναι, δεκάζειν, χρήμασιν ἀναπείθειν.

δῶρα θεοὺς πείθει καὶ αἰδοίους βασιλῆας.
Munera crede mihi placant hominesque deosque:
Placatur donis Jupiter ipse datis.

δωροδόκος, δωροφάγος, δωροδοκία, ἀδωροδόκητος ὁ καθαρῶς ἕκαστα πράττων. Wolf.

Ἐβασάνιζεν] Ἐβασάνισεν marg. Lutet.

κεδόνος θανάτῳ. συνήργησε δὲ καὶ Θηβαίοις πρὸς Ἀλέξανδρον πολεμοῦσι, καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἐπέῤῥωσεν ἀεί. διόπερ Θήβας κατασκάψας, ἐζήτει παρ' Ἀθηναίων Ἀλέξανδρος αὐτὸν, ἀπειλῶν εἰ μὴ δοίησαν. στρατευομένῳ δὲ αὐτῷ ἐπὶ Πέρσας, καὶ αἰτοῦντι ναυτικὸν παρ' Ἀθηναίων, ἀντεῖπεν, ἄδηλον εἰπὼν, εἰ οὐ κατὰ τῶν παρασχόντων χρήσεται. κατέλιπε δύο παῖδας ἐκ μιᾶς γυναικὸς, [1] τῆς τῶν εὐδοκίμων τινὸς Ἡλιοδώρου θυγατρός. θυγατέρα μίαν ἔσχεν, ἣ παῖς ἔτι οὖσα πρὸ γάμου ἐτελεύτησεν. εἶχε δὲ καὶ ἀδελφὴν, ἐξ ἧς καὶ Λάχου [2] Λευκονέως ἀδελφιδοῦς αὐτῷ Δημοχάρης ἐγένετο, ἀνὴρ καὶ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς, καὶ κατὰ τοὺς πολιτικοὺς λόγους οὐδενὸς χείρων. ἔστι δὲ αὐτοῦ εἰκὼν ἐν τῷ Πρυτανείῳ εἰσιόντων πρὸς τὴν ἑστίαν δεξιᾷ, ὁ πρῶτος περιεζωσμένος ἅμα τῷ ἱματίῳ καὶ ξίφος. οὕτω γὰρ δημηγορῆσαι λέγεται, ἡνίκα Ἀντίπατρος ἐζήτει τοὺς ῥήτορας. χρόνῳ δὲ ὕστερον Ἀθηναῖοι σίτησίν τε ἐν Πρυτανείῳ τοῖς συγγενέσι τοῦ Δημοσθένους ἔδοσαν, καὶ αὐτῷ τετελευτηκότι τὴν εἰκόνα ἀνέθεσαν ἐν ἀγορᾷ, ἐπὶ Γοργίου ἄρχοντος, αἰτησαμένου αὐτῷ τὰς δωρεὰς τοῦ ἀδελφιδοῦ Δημοχάρους· ᾧ καὶ αὐτῷ πάλιν ὁ υἱὸς Δημοχάρους [3] Λάχης Λευκονεὺς ᾐτήσατο δωρεὰς, ἐπὶ Πυθαράτου ἄρχοντος, δεκάτῳ ὕστερον [4] ἔτει εἰς τὴν τῆς εἰκόνος στάσιν ἐν ἀγορᾷ, καὶ σίτησιν ἐν

[1] τῶν εὐδοκίμου Ἡλιοδώρου τινὸς θυγατρὸς
[2] Λευκανέως
[3] Λάχης Δημοχάρους Λευκανεὺς
[4] Deest ἔτει.

Συνείργησε δὲ καὶ Θηβαίοις] Hic legendum per ει. nam ἀργεῖν est *ignavum esse*, et συναργεῖν si diceretur, *socium esse ignaviæ*. Sed συνεργεῖν *adjuvare laborantem*, id quod sensus postulat. WOLF.

Ἐκ μιᾶς γυναικὸς τῶν εὐδοκίμου Ἡλιοδώρου τινὸς θυγατρὸς] Supra e Samia quadam suscepisse filiolam scripsit. Puto legendum, τῶν εὐδοκίμων, hoc est, ἐξ εὐδοκίμου γυναικὸς, *e nobili et probata muliere*. Multa hic inter se minime consentientia congeruntur, ut et in vita Isocratis et aliorum, ut propemodum suspicer Plutarchum huc congessisse, quicquid uspiam de hoc oratore legerat, non quod omnia probaret, sed ut suum judicium per otium interponeret, atque accurate omnia describeret, ut superiore libro factum est. Deinde hæ sive schedæ sive rhapsodiæ propter tanti viri auctoritatem temerario editionis honore (ut loquitur Fabius) vulgatæ sunt. IDEM.

Τῶν εὐδοκ.] F. τῶν ἀδοκίμων. Nam si nobilis fuisset Heliodorus ille, non addidisset Noster τινός. REISK.

Καὶ Λάχου] Ἀντὶ τοῦ Λάχητος, ὁ Λάχης τοῦ Λάχου καὶ Λάχητος. Est, τῶν δικλίτων, ut, Χρέμης Χρέμου καὶ Χρέμητος. WOLF.

Εἰσιόντων] Pro, ἐάν τις εἰσίῃ. utuntur et dativo Græci in hoc genere: Pausanias præsertim in descriptione Græciæ. IDEM.

Ἐζήτει] Et hic, ut supra, legendum, ἐξῄτει ab ἐξαιτέω, non a ζητέω. IDEM.

Ἐζήτει] Ἐξῄτει marg. Lutet.

Ὧ καὶ αὐτῷ πάλιν ὁ υἱὸς Λάχης Δημοχάρους Λευκονεὺς ᾐτήσατο δωρεὰς] Ὧ καὶ αὐτῷ, ambiguum, Demosthenine an Demochari? Demochari et patrem et filium Lachetem fuisse hinc apparet. Sed Lachetem filium hæc postulasse patri Demochari ex eo intelligitur, quod sequitur: καὶ ἔστι τὰ ψηφίσματα ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀναγεγραμμένα. WOLF.

Ἐπὶ εἰκόνος πᾶσιν] Fortasse, βάσιν. Hæc Episcopii nostri editio habet στάσιν, *ad collationem statuæ*. IDEM.

Πρυτανείῳ, αὐτῷ τε καὶ ἐγγόνων ἀεὶ τῷ πρεσβυτάτῳ, καὶ προεδρίαν ἐν ἅπασι τοῖς ἀγῶσι. καὶ ἔστι τὰ ψηφίσματα ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀναγεγραμμένα. ἡ δὲ εἰκὼν τοῦ Δημοχάρους εἰς τὸ Πρυτανεῖον μετεκομίσθη, περὶ ἧς προείρηται. φέρονται δὲ αὐτοῦ λόγοι γνήσιοι [1] ἑξηκονταπέντε. φασὶ δέ τινες καὶ ἀσώτως αὐτὸν βιῶναι, γυναικείαις τε ἐσθῆσι χρώμενον, καὶ κωμάζοντα ἑκάστοτε· ὅθεν [2] Βάτταλον ἐπικληθῆναι. οἱ δὲ ὑποκοριστικῶς ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τῆς τροφοῦ λέγουσιν αὐτὸν οὕτω λελοιδορῆσθαι. Διογένης δὲ ὁ Κύων θεασάμενος αὐτόν ποτε ἐν καπηλείῳ αἰσχυνόμενον καὶ ὑποχωροῦντα, εἶπεν· Ὅσῳ μᾶλλον ὑποχωρεῖς, τοσούτῳ μᾶλλον ἐν τῷ καπηλείῳ ἔσῃ. ἔλεγε δὲ αὐτὸν παρασκώπτων ἐν μὲν τοῖς λόγοις Σκύθην εἶναι, ἐν δὲ ταῖς μάχαις [3] ἀστυκόν. ἔλαβε καὶ παρὰ Ἐφιάλτου χρυσίον, ἑνὸς τῶν δημαγωγῶν, ὃς, πρεσβεύσας πρὸς βασιλέα, χρήματα φέρων ἧκε λάθρα, ὅπως διανείμας τοῖς δημαγωγοῖς τὸν πρὸς Φίλιππον ἐξάψῃ πόλεμον· καὶ ἰδίᾳ αὐτὸν δωροδοκῆσαι παρὰ βασιλέως φασὶ δαρεικοὺς τρισχιλίους. Ἀναξίλαν δέ τινα Ὠρείτην, ξένον [4] αὐτοῦ γεγονότα, συλλαβὼν ἐβασάνιζεν, ὡς κατάσκοπον. οὐδὲν δὲ ἐξειπόντα ἐψηφίσατο τοῖς ἕνδεκα παραδοῦναι. λέγειν δέ ποτε κωλυόμενος ὑπὸ Ἀθηναίων ἐν ἐκκλησίᾳ, βραχὺ ἔφη βούλεσθαι πρὸς αὐτοὺς εἰπεῖν· τῶν δὲ σιωπησάντων· Νεανίας (εἶπε) θέρους ὥρᾳ ἐμισθώσατο ἐξ ἄστεος ὄνον Μεγά-

[1] ἑξήκοντα πέντε
[2] Βάταλον
[3] ἀστικὸν
[4] αὐτοῦ

Ἀεὶ] V. ad h. l. Casaubon. ad Theophrasti Charact. 6. REISK.

Ἐν δὲ ταῖς μάχαις ἀστικὸν] Aut, ἀστυκὸν, aut potius, ἀττικόν. Scytharum barbaries in loquendo quæ fuerit, vel proverbium, ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις, testatur: et apud Aristophanem vide τὸν Σκυθισμὸν ἐν Θεσμοφοριαζούσαις. Atticæ vero eloquentiæ commendatio non est ignota: et erant Attici eo tempore ignavi. Cynicus igitur τὸ αὐστηρὸν πολὺ καὶ πυκνὸν τῶν Δημοσθένους λόγων irridet, et una etiam Atheniensium non minus quam Demosthenis ignaviam, quem in dicendo Atticum, in pugnando Scytham esse decuisset. Semper enim Scythæ et barbari et bellicosi habiti fuerunt. WOLF.

Ἐφιάλτου] Scribe. Legebatur Ἀλφιάτου, [ita Petav.] et in scripto aliquanto rectius Ἐλεφιάτου. Ephialtæ nomen etiam alibi in historia Attica occurrit, sed Demagogus iste Ephialtes, qui Persicam tractarit pecuniam, in Hyperidis vita nominatim commemoratur. XYLAND.

Δωροδοκῆσαι] Id est, δῶρα λαβεῖν καὶ δέχεσθαι, τὸ δωροδοκεῖσθαι· Est, et τινὰ δωροδοκεῖν τινὰ, τὸ χρήμασι διαφθείρειν, δῶρα διδόναι, δεκάζειν, χρήμασιν ἀναπείθειν.

δῶρα θεοὺς πείθει καὶ αἰδοίους βασιλῆας.
Munera crede mihi placant hominesque deosque:
Placatur donis Jupiter ipse datis.

δωροδόκος, δωροφάγος, δωροδοκία, ἀδωροδόκητος ὁ καθαρῶς ἕκαστα πράττων. WOLF.

Ἐβασάνιζεν] Ἐβασάνισεν marg. Lutet.

ραδε. μεσούσης δὲ τῆς ἡμέρας, καὶ σφοδρῶς φλέγοντος τοῦ ἡλίου, ἑκάτερος αὐτῶν ἐβούλετο ὑποδύεσθαι ὑπὸ τὴν σκιάν· εἶργον δὲ ἀλλήλους, ὁ μὲν μεμισθωκέναι τὸν ὄνον, οὐ τὴν σκιὰν, λέγων, ὁ δὲ μεμισθωμένος, τὴν πᾶσαν ἔχειν ἐξουσίαν. καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπῄει· τῶν δὲ Ἀθηναίων ἐπισχόντων καὶ δεομένων πέρας ἐπιθεῖναι τῷ λόγῳ· Εἶθ' ὑπὲρ μὲν ὄνου σκιᾶς (ἔφη) βούλεσθε ἀκούειν, λέγοντος δὲ ὑπὲρ σπουδαίων πραγμάτων οὐ βούλεσθε; Πώλου δέ ποτε τοῦ ὑποκριτοῦ πρὸς αὐτὸν εἰπόντος, ὅτι δυσὶν ἡμέραις ἀγωνισάμενος τάλαντον λάβοι μισθόν· Ἐγὼ δὲ (εἶπε) πέντε τάλαντα μίαν ἡμέραν σιωπήσας. παραφθαρεὶς δὲ τὴν φωνὴν ἐν ἐκκλησίᾳ καὶ θορυβηθείς· Τοὺς ὑποκριτὰς (ἔφη) δεῖν κρίνειν ἐκ τῆς φωνῆς, τοὺς δὲ ῥήτορας ἐκ τῆς γνώμης. ὀνειδίσαντος δὲ αὐτὸν Ἐπικλέους, ὅτι ἀεὶ σκέπτοιτο· Αἰσχυνοίμην γὰρ, (εἶπεν) εἰ τηλικούτῳ δήμῳ συμβουλεύων αὐτοσχεδιάζοιμι. ἱστοροῦσι δὲ, ὡς οὐδὲ λύχνον ἔσβεσεν, ἄχρι πεντήκοντα ἐτῶν ἐγένετο, διακρίνων τοὺς λόγους. αὐτὸς δέ φησιν ὑδροποσίᾳ χρήσασθαι. ἔγνω δὲ αὐτὸν καὶ Λυσίας ὁ ῥήτωρ, καὶ Ἰσοκράτης εἶδε πολιτευόμενον ἄχρι τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης, καί τινες τῶν Σωκρατικῶν φιλοσόφων. τοὺς δὲ πλείστους λόγους εἶπεν αὐτοσχεδιάσας, εὖ πρὸς αὐτοὺς πεφυκώς. πρῶτος δὲ ἔγραψε στεφανωθῆναι αὐτὸν χρυσῷ στεφάνῳ Ἀριστόνικος Νικοφάνους Ἀναγυράσιος, ὑπωμόσατο δὲ Διώνδας.

Μεμισθωκέναι, ὁ δὲ μεμισθωμένος] Observa discrimen, μισθοῦν, *locare*, μισθοῦσθαι, *conducere*, ut *liceri* et *licere* apud Latinos. WOLF.

Μίαν ἡμέραν] Μιᾶς ἡμέρας marg. Lutet.

Αὐτοσχεδιάζοιμι] Αὐτοσχεδιάζειν est non tantum ψεύδεσθαι, ἀσκέπτως λαλεῖν ἢ γράφειν παρὰ τὸ ἀληθὲς, sed etiam παραυτίκα λέγειν. WOLF.

Οὐδὲ λύχνον ἔσβεσε] Ὑπερβολικῶς, pro *lucubrare non destitit*, nisi forte lucernam, tota nocte ardentem, aluit, ut experrectus studio vacare posset: quæ res homini studioso, et subinde aliquid meditanti percommoda est. Cicero contra: Lucubrationes, inquit, detraxi, meridiationes addidi, sed senectute et valetudine postulante: quæ venia non est danda adolescentibus. IDEM.

Διακρίνων] Lego, ἐξακριβῶν, quanquam et διακρίνων locum habere potest. IDEM.

Διακρίνων] Διακριβῶν marg. Lutet.

Εὖ πρὸς αὐτοὺς πεφυκὼς] Hoc ex aliquo inculcatum videtur, qui etiam ingenii laude ornare Demosthenem voluerit: aut certe ad maturiorem ætatem referendum est, ut juvenis scripserit orationes, senex etiam extempore habuerit, ingenio exercitatione diuturna et dilatato et confirmato. WOLF.

Αὐτοὺς] Αὐτὸ, sc. τὸ αὐτοσχεδιάζειν. REISK.

Ὑπωμόσατο δὲ Διώνδας] Suidas, ὑπερτίθεσθαι τὴν δίκην προφάσει χρώμενον ἀποδημίας ἢ νόσου ἢ τινι τῶν παραπλησίων μεθ' ὅρκου. Unde ὑπωμοσία ἔνορκος ἀναβολή. *Diondas intercessit, rem distulit.* quod nescio quam belle huc quadret. Quare non abest mendi suspicio. WOLF.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΕΓΚΩΜΙΟΝ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΙΑΝΟΝ.

---

[1] ΒΑΔΙΖΟΝΤΙ μοι κατὰ τὴν στοὰν, τὴν ἐντεῦθεν ἐξιόντων ἐν ἀριστερᾷ, τῆς ἕκτης ἐπὶ δέκα, σμικρὸν πρὸ μεσημβρίας, Θερσαγόρας περιτυγχάνει. τάχα τινὲς αὐτὸν ὑμῶν ἐπίσταιντο· σμικρός τίς ἐστι, γρυπὸς, ὑπόλευκος, ἀνδρικὸς τὴν φύσιν. ἰδὼν οὖν αὐτὸν ἔτι προσιόντα, Θερσαγόρας, ἔφην, ὁ ποιητὴς, ποῖ δὴ, καὶ πόθεν; ΘΕΡΣ. Οἴκοθεν, ἦδ' ὅς, ἐνταῦθα. ΛΥΚ. Πότερον δ', ἦν δ' ἐγὼ, διαβαδίσων; ΘΕΡΣ. Ἀμέλει μὲν, ἔφη, καὶ τούτου δεόμενος· ἀωρὶ γάρ τοι τῶν νυκτῶν ἐξαναστὰς, ἔδοξέ μοι χρῆναι τοῖς Ὁμήρου γενεθλίοις τῆς ποιητικῆς ἀπάρξασθαι. ΛΥΚ. Καλῶς γε σὺ ποιῶν, ἔφην, καὶ τὰ τροφεῖα τῆς παιδεύσεως ἐκείνῳ τίνων. ΘΕΡΣ. Ἐκεῖθεν οὖν

[1] Τὴν ἐντεῦθεν ἐξιόντων ἐν ἀριστερᾷ] Scilicet οὖσαν, *quæ hinc exeuntibus ad lævam est.* WOLF.

Τῆς ἕκτης ἐπὶ δέκα] Scilicet, ἡμέρας, sed mensis nomen dissimulatur, ob incertum, ut opinor, Homeri natalem. Nam si, quo seculo fuerit natus, ignoratur, ut paulo post fatetur: dies ejus natalis sciri qui potuit? Eum igitur natalem arbitratu poetarum confictum fuisse existimo. Julius Firmicus tamen hujusmodi thema illi constituit cum Pindaro commune, cujus longe alia et fortuna et natura fuit: ut et Demosthenis et Hermodori. IDEM.

Ἕκτης ἐπὶ δέκα] Eo die mensis Pyanepsionis obiisse Demosthenem, auctor est Plut. sub fin. ej. vitæ §. λ'. SOLAN. Cum mensem non nominet, nihil inde de natali die vel Homeri vel Demosthenis colligas. Et lusit, credo, auctor in hoc etiam, quod natalem inducit celebrantes poetæ et oratoris maximi, cum de neutro aliquid constaret. GESN.

Θερσαγόρας] Adjecerat Hemst. videndum L. Bos ad Evang. Luc. XVIII. 13. ubi cum itidem nominativus legatur, ὁ Θεὸς, ἱλάσθητί μοι, post exempla alia etiam hoc Luciani affert, addens: *Neque tamen Atticismum hunc animadvertit Luciani interpres h. l. quando reddidit:* Hic Thersagoras poeta est. *Debebat:* Thersagora poeta, quonam, et unde? — At Gesnerus vel sine hac admonitione pristinum errorem jam correxit. cf. Bis Accus. c. 20 f. et 33 pr. Adde, si vis, Æsop. F. 129 f. τῶν ἐδείπνησας, φίλος; REITZ.

Ἀμέλει μὲν ἔφη καὶ τούτου δεόμενος] *Omnino quidem, inquit, et ea re indigens*, id est, eam quoque ob causam. ἀμέλει, adverbialiter. Varinus, τοιγαροῦν, τὸ λοιπὸν, ἁπλῶς, καὶ διὰ τοῦτο, βεβαιωτικῶς. Hesychius addit, διὸ, οὕτως, οὖν. Etymologicon, δηλαδὴ, πάντως· ἐπίῤῥημα γάρ ἐστι συγκατάθεσιν δηλοῦν. Budæus, *Atqui, nimirum, scilicet, certe, prorsus*, ἐπειδὴ, *etenim.* Aristophanes, ἀμέλει δίδασκε; *Quin tu doces?* WOLF.

Ἐξαναστὰς ἔδοξέ μοι] Ἀνακόλουθον sive ἀντίπτωσις pro ἐξαναστάντι [quod exhibet marg. Lutet.] vel ἐπειδὴ ἐξανέστην. IDEM.

Καλῶς γε σὺ ποιῶν] Approbandi formula. IDEM.

Ἐκεῖθεν οὖν ἀρξάμενος] Ἐκ τοῦ ἀωρὶ τῶν νυκτῶν. IDEM.

ἀρξάμενος, ἦδ᾽ ὅς, ἔλαθον ἐμαυτὸν, εἰς τοῦτο τῆς μεσημβρίας ἐκπεσών. ὅπερ οὖν ἔφην, δεῖ μέν μοι καὶ τοῦ περιπάτου. [2] Πολὺ μέν τοι πρότερον, ἔφη, προσειπεῖν τουτονὶ δεόμενος ἥκω, τῇ χειρὶ τὸν Ὅμηρον ἐπιδείξας. ἴστε δή που τὸν ἐν δεξιᾷ τοῦ τῶν Πτολεμαίων νεὼ, τὸν καθειμένον τὰς κόμας. προσερῶν τε οὖν αὐτὸν ἀφικόμην, ἔφη, καὶ προσευξόμενος ἀφθόνων μεταδιδόναι τῶν ἐπῶν. ΛΥΚ. Εἰ γὰρ, ἔφην, ἐν εὐχαῖς τὰ πράγματα εἴη. πάλαι γάρ τοι καὶ αὐτὸς ἐνοχλεῖν μοι δοκῶ τὸν Δημοσθένην, ἐπικουρῆσαί τι πρὸς τὴν αὐτοῦ γενέθλιον. εἰ οὖν ἡμῖν ἐπαρκέσοι τὸ εὔχεσθαι, συμβουλοίμην ἂν σοι. κοινὸν γὰρ ἡμῖν τὸ [1] Ἑρμαῖον. ΘΕΡΣ. Ἐγὼ μὲν, ἔφη, καὶ τῶν νύκτωρ τε καὶ τήμερον πεποιημένων, δοκῶ μοι τῆς [2] εὐνοίας τὸν Ὅμηρον ἐπιγράψασθαι· θείως γάρ πως καὶ μαντικῶς εἰς τὴν ποίησιν ἐξεβακχεύθην· κρινεῖς δ᾽ αὐτός. ἐπίτηδες γάρ τοι τουτὶ τὸ γραμματεῖον περιηγόμην, εἴ ἄρα τῳ σχολὴν ἄγοντι τῶν ἑταίρων περιτύχοιμι. δοκεῖς οὖν μοι ἐν καλῷ σὺ τῆς σχολῆς εἶναι. [3] ΛΥΚ. Μακάριος γὰρ εἶ, ἦν δ᾽ ἐγὼ, καὶ πέπονθας τὸ τοῦ τὸν δόλιχον νενικηκότος, ὃς ἤδη λελουμένος τὴν κόνιν καὶ τὸ λοιπὸν τῆς θέας ψυχαγωγούμενος μυθολογεῖν πρὸς τὸν παλαιστὴν διενοεῖτο, [3] ἐπιδόξου κληθήσε-

[1] Ἕρμαιον [2] εὐροίας [3] ἐπίδοξον

[2] Προσειπεῖν τουτονὶ δεόμενος] *Necesse habens hunc salutare.* Idem.

Ἴστε δή που τὸν] V. Plut. 1557. 1. Erat etiam in Ceramico statua intra urbem, quam a Polyeucto factam tradit Plut. in ejus vita. Meurs. Ath. Att. 23. AG. IV, 974. Solan.

Νεὼ] Templi Homero a Philop. Ptolemæo structi mentio est apud Ælian. V. H. XIII. 22. quod Alexandreæ collocat, nescio quam bene, Marshamus in Can. Chron. p. 441. An illud idem templum hic signari dicemus, et scenam dialogi esse in Ægypti Alexandrea? Nolim sane hoc solo argumento: cum præsertim Ptolemæi Gymnasium in ipsis Athenis Atticis inveniam. Pausan. l. I. p. 29, 31. Gesn.

Καθειμένον] A καθίεμαι παρακείμενον. καθήμενος, aliud est, παρὰ τὸ κάθημαι. Wolf.

Ἐνοχλεῖν τὸν Δημοσθένην] Pro τῷ Δημοσθένει ἐνοχλῆσαι, *negotium Demostheni jamdudum*, inquit, *utique facessissem.* Alludit, opinor, ad Doricum illud proverbium, ὅτι τὼ χεῖρε ποτιφέροντα ἐπικαλεῖσθαι δεῖ τὼς θεὼς, quod Latinus poeta interpretans:

Ignavæque, inquit, *movent numina nulla preces.* Idem.

Δοκῶ μοι τῆς εὐροίας τὸν Ὅμηρον ἐπιγράψασθαι] Sic Aldus: alii, εὐνοίας. εὔροια *copiosum flumen versuum* significat hoc loco. alias *prosperitatem, successum.* Unde τὸ εὐροεῖν, frequens Epicteto nostro verbum. εὔνοια, *benevolentiam.* Etsi autem utrumque sententia ferre potest: tamen εὔροια plus arridet. Sic Cic. Tus. 1. "Poetam," inquit, "grave plenumque carmen fundere, id non fit sine cœlesti aliquo mentis impulsu." τῆς εὐροίας, subintelligitur ἕνεκα, διὰ τὴν εὔροιαν, et tamen ἐπιγράψασθαι τῶν πεποιημένων, insolentior constructio et suspecta est, pro τοῖς πεποιημένοις. Et hæc mutatio casuum oriri videtur ex notis compendiariis scribendi, quas alii aliter et pingunt et legunt. Sic non multo post, τοὺς δὲ ῥητορικοὺς λόγους καταφρονεῖς, fortassis ἀντὶ τοῦ, τῶν δὲ ῥητορικῶν λόγων [ita marg. Lutet.] καταφρονεῖς. Idem.

σθαι τῆς πάλης οὔσης. ὁ δ᾽, Ἀλλ᾽ ἐπὶ τῆς βαλβῖδος οὐκ ἂν ἐμυθολόγεις, ἔφη· καὶ σὺ δή μοι δοκεῖς νενικηκὼς τὸν δόλιχον τῶν ἐπῶν, ἐντρυφᾷν ἀνδρὶ μάλα δὴ κατοῤῥωδοῦντι τὴν τοῦ σταδίου τύχην. ΘΕΡΣ. Καὶ ὃς γελάσας, Ὡς [1] δή σύ τι τῶν ἀπόρων, εἶπεν, ἐργασόμενος; [4] ΛΥΚ. Ἴσως γὰρ, ἔφην, ὁ Δημοσθένης ἐλάττονος ἢ καθ᾽ Ὅμηρον εἶναί σοι λόγου καταφαίνεται· καὶ σὺ μὲν μέγα φρονεῖς, Ὅμηρον ἐπαινέσας· ἐμοὶ δὲ ὁ Δημοσθένης σμικρὸν καὶ τὸ μηδέν. ΘΕΡΣ. Συκοφαντεῖς, ἔφη· διαστασιάσαιμι δ᾽ οὐκ ἂν τοὺς [2] ἥρωας, εἰ καὶ πλείων εἰμὶ τὴν γνώμην πρὸς Ὁμήρου τετάχθαι. ΛΥΚ. Εὖγε, εἶπον· ἐμὲ δ᾽ οὐκ ἂν νομίζοις πρὸς τοῦ Δημοσθένους; [5] Ἀλλ᾽ ἐπεί γε μὴ ταύτῃ τὸν λόγον ἀτιμάζεις κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, δῆλον ὡς τὴν ποιητικὴν ἔργον ἡγῇ μόνον, τοὺς δὲ ῥητορικοὺς λόγους καταφρονεῖς ἀτεχνῶς, οἷον ἱππεὺς παρὰ πεζοὺς ἐλαύνων. ΘΕΡΣ. Μὴ μανείην, ἔφη, ταῦτά γε, κἂν εἰ πολλῆς δεῖ τῆς μανίας ἐπὶ τὰς ποιητικὰς ἰοῦσι θύρας. ΛΥΚ. Δεῖ γάρ τοι καὶ τοῖς καταλογάδην, ἔφην, ἐνθέου τινὸς ἐπιπνοίας, εἰ μέλλουσι μὴ ταπεινοὶ φανεῖσθαι, καὶ φαύλης φροντίδος. ΘΕΡΣ. Οἶδά τοι, ἔφη, ὦ ἑταῖρε, καὶ χαίρω πολλάκις, ἄλλων τε δὴ λογοποιῶν, καὶ τὰ Δημοσθένους ἐγγὺς τῶν Ὁμήρου τιθείς. οἷον λέγω τὴν σφοδρότητα καὶ πικρίαν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν· καὶ τὸ μὲν οἰνοβαρὲς, πρὸς τὰς Φιλίππου μέθας καὶ κορδακισμοὺς καὶ τὴν ἀσέλγειαν· τὸ δ᾽, εἷς οἰωνὸς ἄριστος, πρὸς τὸ, δεῖ γὰρ τοὺς

[1] δή σοι τὶ [2] ἥρως

[3] Ὡς δὴ σύ τι] Sic legendum pro σοί. Idem.

Ὡς δή σοι—ἐργασαμένῳ] Sic legendum arbitror, ut pendeat ab κατοῤῥωδοῦντι. Gesn. δή τοι forsan. Guyet.

[4] Πλείων εἰμὶ] *Plus in eo sum animo meo, ut ab Homero faciam*, id est, magis inclinat animus ad Homeri laudes. τετάχθαι πρὸς Ὁμήρου ἢ Δημοσθένους, *stare ab Homero, facere cum Demosthene.* Wolf.

[5] Ταύτῃ—κατὰ τὴν ὑπόθεσιν] Τὸ ταύτῃ, παρέλκειν δοκεῖ, aut κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, ἐπεξήγησις est sive διασάφησις. *Sed quoniam ipsum argumentum orationis præclarum tibi videtur*: quoniam Demosthenem, quem celebrare institui, magnum virum judicas. Idem.

Τοὺς δὲ ῥητορικοὺς λόγους καταφρονεῖς] Non multo post, πόθεν γὰρ δὴ περιφρονοίην ἂν τὴν σὴν Καλλιόπην. et apud Aristophanem, [Νεφ. 225.] ἀεροβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον. ubi περιφρονῶ ἀντὶ τοῦ κατανοῶ καὶ ἐπισκέπτομαι, οὐχὶ δὲ ἀντὶ τοῦ καταφρονῶ poni videtur. Idem.

Οἰνοβαρὲς] Iliados A. [v. 225.] Idem.

Μέθας] Olynthiaca B. [A. ς. ζ΄.] Idem.

Τὴν ἀσέλγειαν] Ἀκρασίαν τοῦ βίου habet Demosthenes, nisi ad Midianam alludat. Idem.

Εἷς οἰωνὸς ἄριστος] Iliados M. [v. 243.] Idem.

Δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς] Oratione περὶ στε-

ἀγαθοὺς ἄνδρας, τὰς ἀγαθὰς ὑποθεμένους ἐλπίδας· καὶ τὸ, ἦκε μέγ᾽ οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς, πρὸς τὸ, πηλίκον ποτὲ στενάξαιεν ἂν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι, οἱ ὑπὲρ δόξης καὶ ἐλευθερίας τελευτήσαντες. παραβάλλω δὲ καὶ τὸν ῥέοντα Πύθωνα πρὸς τὰς Ὀδυσσέως νιφάδας τῶν λόγων· καὶ τὸ, εἰ μὲν μέλλοιμεν ἀγήρωτ᾽ ἀθανάτω τε ἔσεσθαι, πρὸς τὸ, πέρας μὲν γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις τοῦ βίου θάνατος, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὑτὸν καθείρξας τηρῇ. καὶ μυρίαι γεγόνασιν αὖθις αὐτοῖς ἐπὶ ταὐτὸν τῆς διανοίας ἐπιδρομαί. [6] Ἥδομαι δὲ καὶ πάθη, καὶ διαθέσεις, καὶ τροπὰς λέξεως κατα μανθάνων, καὶ τὰς ἀφαιρούσας τὸν κόρον μεταβολὰς, καὶ τὰς ἐκ τῶν παρατροπῶν ἐπανόδους, καὶ τὰς τῶν παραβολῶν σὺν τῷ καιρῷ γλαφυρότητας, καὶ τὸ τοῦ τρόπου μισοβάρβαρονπανταχοῦ. [7] Καί μοι πολλάκις ἔδοξεν (οὐ γὰρ ἂν τἀληθὲς ἀποκρυψαίμην) εὐπρεπέστερον μὲν ῥαθυμίας Ἀττικῆς καθάπτεσθαι Δημοσθένης, ὁ τὴν παῤῥησίαν, ὥς φασιν, ἀνειμένος, τοῦ τοὺς Ἀχαιοὺς Ἀχαιΐδας προσειπόντος· διαρκεστέρῳ δὲ τόνῳ πνεύματος τὰς Ἑλληνικὰς ἀποπληροῦν τραγῳδίας, τοῦ μεταξὺ τῆς ἀκμαιοτάτης μάχης διαλόγους ἀναπλάττοντος, καὶ μύθοις

φάνου. [§. κή.] Idem.

Ἦκε μέγ᾽ οἰμώξειε] Iliados Θ. [H. v. 125.] Idem.

Πηλίκον ποτὲ στενάξαιεν] Oratione κατ᾽ Ἀριστοκράτους. [p. 690. ed. Reisk.] Idem.

Ῥέοντα Πύθωνα] Oratione περὶ στεφάνου. [§. μγ΄.] Idem.

Νιφάδας] Iliados Θ. [Γ. 222.] Idem.

Μέλλοιμεν] Il. M. 323.

Πέρας μὲν γὰρ] Oratione περὶ στεφάνου. [§. κή.] Wolf.

[6] Ἥδομαι δὲ καὶ πάθη καὶ διαθέσεις καὶ τροπὰς λέξεως] Πάθη non refero ad λέξεως, sed *vehementiores affectus*, διαθέσεις *leniores*, quæ alias ἤθη dicuntur, intelligo. Idem.

Ἐκ τῶν παρατροπῶν ἐπανόδους] Παρατροπὰς vocat, τὰς παρεκβάσεις, καὶ ἐκβολὰς *regressiones ab egressionibus.* Idem.

Καὶ τὸ τοῦ τρόπου μισοβάρβαρον πανταχοῦ] *Et animum barbaris ubique infestum.* τὸ τοῦ τρόπου, scilicet, τοῦ Δημοσθένους. *Mores inimici barbaris*, id est, animus Demosthenis amans Græcorum, infestus barbaris, sicut τὸ μισοβάρβαρον etiam in Homero commendant Plutarchus et Isocrates in Panegyrico. Idem.

[7] Ὁ τὴν παῤῥησίαν, ὥς φασιν, ἀνειμένος] *Libertate, ut aiunt, soluta*, ab ἀνίεμαι, id est, ὁ μηδὲν ὑποστειλάμενος εἰπεῖν, καὶ παῤῥησιάσεσθαι περὶ πάντων εἰωθώς. Idem.

Τοῦ τοὺς Ἀχαιοὺς] *Illo qui Achæos*, id est, Homero, quem in reprehendendo nominare veretur, μάλα πρεπόντως. quanquam persona Thersitis fœdissimi et importunissimi scurræ excusari potest, cujus ea verba sunt Iliados A. [B. v. 235.] Sic autem commendatur: [v. 212.]

Θερσίτης δ᾽ ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολῴα,
Ὅς ῥ᾽ ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ᾔδη.

Deinde ἐπέσβολος illo sic increpat Græcos:

Ὦ πέπονες, κάκ᾽ ἐλέγχε᾽, Ἀχαιΐδες, οὐκ ἔτ᾽ Ἀχαιοί. Idem.

Μύθοις τὴν φορὰν σκεδαννύντος] *Fabulis*

τὴν φορὰν σκεδαννύντος. [8] Πολλάκις [1]δέ με τὰ τοῦ Δημοσθένους καὶ μέτρα κώλων καὶ ῥυθμοὶ καὶ βάσεις οὐκ ἔξω τῆς ποιητικῆς ἡδονῆς ἐμβιβάζουσιν, ὥσπερ οὐδ᾽ Ὅμηρος ἐλλιπὴς ἀντιθέσεων ἢ παρισώσεων ἢ σχημάτων τραχύτητος ἢ καθαρότητος. ἀλλ᾽ ἔοικε φύσει πως ὑπάρχειν, [2]ταύταις ταῖς δυνάμεσι τὰς ἀρετὰς ἐπιπεπλέχθαι. πόθεν γὰρ δὴ περιφρονοίην ἂν τὴν σὴν Καλλιόπην, ταύτην δὲ γιγνώσκων; [9] Ἀλλ᾽ οὐδὲν ἧττον τοὐμὸν ἀγώνισμα τῶν εἰς Ὅμηρον ἐγκωμίων διπλάσιον ἔργον, ἢ τοὺς σοὺς εἰς Δημοσθένην ἐπαίνους τίθημι, οὐ τοῖς μέτροις, ἀλλὰ τῇ ὑποθέσει φημί· τῷ τοὐμὸν μὲν οὐκ ἔχειν ἑδραίαν τινὰ κρηπῖδα ὑποβαλέσθαι τῶν ἐπαίνων, πλήν γε τῆς ποιητικῆς αὐτῆς· τὰ δ᾽ ἄλλα, τὰ μὲν ἀσαφῆ, πατρὶς καὶ γένος καὶ χρόνος. εἰ γοῦν τι σαφὲς αὐτῶν ἦν, οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις, πατρίδα μὲν διδόντων αὐτῷ, Ἰωνικὴν Κολοφῶνα, ἢ Κύμην, ἢ Χίον, ἢ Σμύρναν, ἢ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας, ἢ μυρίας ἄλλας· πατέρα δὲ Μαίονα τὸν Λυδὸν, ἢ ποταμὸν, καὶ μητέρα Μελανώπην, φασὶν, ἢ νύμφην τῶν Δρυάδων,

[1] δὲ μετὰ τοῦ

[2] Deest ταύταις.

impetum belli dissipantis, vel *luxantis*: quod est contra naturam rerum. Animus enim concitatus, deque vita dimicans, prolixas disputationes non admittit. Vide Glauci et Diomedis permutationem, Hectoris item et Ajacis: aliorumque complurium. Idem.

[8] Βάσεις] Sic videtur appellare *numerosas clausulas periodorum*: quæ iis tanquam innitantur. Budæus, *clausula rhythmi, et rhythmus ipse, et pars rhythmi*, ἀνάπαυσις, *rhythmi positio.* ἑδραία βάσις, Ciceroni, *id quod numerose sedet.* Hesychius, βάσις ὁ ῥυθμὸς, στήριγμα, βῆμα, πορεία, ἕδρα, ὁδός. ὅθεν βάσιμον, ἑδραῖον, βέβαιον, στάσιμον, πορευτικὸν, ἐπίβατον. Idem.

Οὐκ ἔξω τῆς] *Non extra poeticam voluptatem collocant*, id est, perinde me afficiunt, ac si poema legerem. Idem.

Σχημάτων τραχύτητος] De his consulatur Hermogenes. Idem.

Ὑπάρχειν ταῖς δυνάμεσι τὰς ἀρετὰς ἐπιπεπλέχθαι] Δυνάμεις appellat, τὴν ποιητικὴν, καὶ ῥητορικήν. Sic Cic. 1. de Orat. "Finitimus oratori poeta, numeris astrictior paulo, verborum autem licentia uberior." Item alibi, "oratori poeta multis ornandi generibus socius ac pæne par." Idem.

Πόθεν γὰρ δὴ περιφρονοίην τὴν σὴν Καλλιόπην, ταύτην δὲ γιγνώσκων] Suspecta mihi lectio est. Malim, ὑπερφρονοίην, τοιαύτην εἶναι, vel, τοιαύτην γε. *Qui igitur tuam Calliopen aspernarer, quam talem esse norim?* Idem. τοιαύτην marg. Lutet.

[9] Ἑδραίαν τινὰ κρηπῖδα] *Satis firmum fundamentum jacere.* Pertinet hoc ad ignorationem τῶν περιστάσεων, quas subjicit, ætatis, natalium, patriæ, &c. Wolf.

Οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος] Euripid. Phœniss. v. 499. ed. Matth.

Εἰ πᾶσι ταὐτὸ καλὸν ἔφυ σοφόν θ᾽ ἅμα,
Οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις.

Ἢ Στυππίαν] Sic Aldinus codex, quod quid sibi velit, nescio, sed alii Σμύρναν, rectius opinor, ut in Epigrammate:

Ἑπτὰ πόλεις διερίζουσι περὶ ῥίζαν Ὁμήρου,
Σμύρνα, Ῥόδος, Κολοφὼν, Ἴος, Χίος, Ἄργος, Ἀθῆναι. Wolf.

Θήβας τὰς Αἰγυπτίας] De Homero vel Ægyptio vel Ind. adeo, v. quos laudat Casaubon. ad Athen. IV. 14. Ægyptium etiam vocat Calasiris apud Heliodor. Æthiop. l. III. p. 148. Gesn.

Ἢ νύμφην τῶν Δρυάδων] *Aut nympham*

ἀνθρωπίνου γένους ἀπορίᾳ· χρόνον δὲ, τὸν Ἡρωϊκὸν ἢ τὸν Ἰωνικόν. καὶ μηδ᾽ ὅπως πρὸς τὸν Ἡσίοδον εἶχεν ἡλικίας σαφῶς εἰδέναι, ὅπου γε καὶ τοὔνομα πρὸ τοῦ γνωρίμου, [1] τὸν Μελησιγενῆ προκρίνουσιν, ἅτε αὐτῷ τεθῆναι δοκοῦντος διὰ τύχην πενίας, ἢ πάθος ὀμμάτων· ἀλλὰ μὴ βέλτιον εἴη καὶ ταῦτα ἐᾶν ἐν ἀσαφεῖ κείμενα. [2] περὶ στενὸν δή μοι κομιδῇ τὸ ἐγκώμιον, ποίησιν ἄπρακτον ἐπαινέσαι, καὶ σοφίαν ἐκ τῶν ἐπῶν εἰκαζομένην συλλέγειν. [10] Τὸ δὲ σὸν, ἔφη, κατὰ χειρὸς, ἐπίδρομόν τε καὶ λεῖον, ἐφ᾽ ὡρισμένοις τε καὶ γνωρίμοις μόνον ὀνομάτων, οἷον, ὄψον ἕτοιμον ἡδυσμάτων παρὰ σοῦ δεόμενον. τί γὰρ οὐ μέγα, καὶ λαμπρὸν ἡ τύχη τῷ Δημοσθένει προσῆψε; τί δ᾽ οὐ γνώριμον; οὐκ Ἀθῆναι μὲν αὐτῷ πατρὶς, αἱ λιπαραὶ καὶ ἀοίδιμοι, καὶ

[1] Τὸ Μελησιγενῆ προκρίνουσι· τύχην δὲ, πενίαν, ἢ πάθος ὀμμάτων, ἀλλὰ μὴν βέλτιον
[2] περιστενὸν

e genere *Dryadum*, scilicet, μίαν. Wolf.

Τὸν Ἡρωϊκὸν] Trojani belli tempus, et paulo superius, quo Hercules et Theseus floruerunt. Idem.

Τὸν Ἰωνικὸν] Quo tempore Smyrna et Cumæ conditæ sunt, ut ex Herodoto colligo. Idem.

Ἢ τὸν Ἰωνικὸν] Forte *Ionicum* hoc *tempus* pertinet ad migrationem illam Ionicam, quæ facta est Attico anno 536. id est, post Trojam captam annis 163. Sane Arundellianum marmor posteriorem facit Homerum Trojano bello annis 168. V. Marsham. Ca. Chron. p. 352. et 360. seq. Gesn.

Μηδ᾽ ὅπως πρὸς τὸν Ἡσίοδον] Sunt qui Homerum et Hesiodum æquales fuisse scribant, et citatur ex Hesiodi opere nescio quo, versus:

Ὕμνῳ νικήσας ἐνὶ Χίῳ θεῖον Ὅμηρον.

Quo se hymno vicisse Homerum gloriatur. Wolf.

Τύχην δὲ πενίας ἢ πάθος ὀμμάτων] Fortasse, διὰ τύχην πενίας ἢ πάθος ὀμμάτων. Vide Suidam in nomine ὅμηρος. Herodotus in vita Homeri, οἱ Κυμαῖοι τοὺς τυφλοὺς, inquit, ὁμήρους λέγουσι. Idem.

Ἀλλὰ μὴ βέλτιον εἴη] Pro, ἴσως δὲ βέλτιόν ἐστιν. est ἐλλειπτικὴ oratio. ὅρα ὅπως μὴ βέλτιον εἴη. Idem.

Περὶ στενὸν δή μοι κομιδῇ] Scilicet, γέγονεν, ἢ κατέστη, ut I. (III.) Olynth. εἰς στενὸν αὐτῷ κομιδῇ τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις καταστήσεται, de præterito tempore intelligendum. Nam encomium Homeri absolutum jam erat. Idem.

Ποίησιν ἄπρακτον] *Poesin absque rebus gestis, otiosam, ignavam.* Idem.

[10] Ἐπίδρομόν τε καὶ λεῖον] *Et ad cursum expeditum et planum.* Idem.

Μόνον ὀνομάτων] *Tantum a te verba tanquam ad paratum obsonium condimenta requiruntur.* Idem.

Αἱ λιπαραὶ] Ἀνθηραὶ, Suidas. Videntur hæc ex aliquo Lyrico aut Melico esse sumpta. Hoc epitheton, nisi fallor, Diogenes Athenis commune esse dixit cum aphyis, pinguibus pisciculis. Idem.

Αἱ λιπαραὶ] Pindaricum hoc Athenarum elogium agnoscit Schol. Aristoph. Νεφ. 298. cujus Lyrici loca pluscula laudat Spanh. ad l. c. qui non *pingues* intelligi vult Athenas, cum λεπτόγεων sit solum Atticæ, sed *splendidas*. Videtur tamen neque altera illa exsulare significatio debere, quod olearum ferax fuit Attica, vel ob id ipsum, quod λεπτόγεως. Florentinus Geopon. 9. 4. extr. de oleis Ἡ δὲ λεπτόγειος ἐπιτηδεία, καὶ μαρτυρεῖ ἡ Ἀττική. Add. Cerda ad Virg. Georg. II. 179 seq. Deinde nisi λιπαραὶ Ἀθῆναι sint pingues, vix intelligitur jocus Aristophanis Acharn. 640. ubi ridet eos, qui hoc epitheto Athenarum ita delectentur, cum eodem plane modo laudentur apuæ. Εἰ δέ τις ὑμᾶς ὑποθωπεύσας λιπαρὰς καλέσειεν Ἀθήνας, Εὕρε τὸ πᾶν ἂν διὰ τὰς λιπαρὰς, ἀφύων τιμὴν περιάψας. V. Casaub. ad Athen. v. 3. Interim *nitidas* dicere in versione placuit, quia *nitere* dicuntur, qui bene habiti sunt, imprimis ab oleo &c. Gesn.

τῆς Ἑλλάδος ἔρεισμα; καίτοι λαβόμενος ἂν ἐγὼ τῶν Ἀθηνῶν, ἐπὶ τῆς ποιητικῆς ἐξουσίας ἐπεισῆγον ἂν ἔρωτας θεῶν, καὶ κρίσεις, καὶ κατοικήσεις, καὶ δωρεὰς, καὶ τὴν Ἐλευσῖνα. νόμων δὲ, καὶ δικαστηρίων, καὶ πανηγύρεων, καὶ Πειραιῶς, καὶ ἀποικιῶν, καὶ τροπαίων θαλαττίων τε καὶ χερσαίων ἐπεισηγμένων, [1] ὧν οὐδ᾽ ἂν εἷς ἐπ᾽ ἴσης [2] ἀξίως ἐφικέσθαι δύναιτο τῷ λόγῳ, φησὶν ὁ [3] Δημοσθένης, ἀφθονία μὲν ἦν ἄν μοι περιττὴ πάντως. [4] τόδ᾽ ἐγκώμιον οὐκ ἂν ἀπαρτᾷν ἐνομιζόμην, ἐν νόμῳ τοῖς ἐπαίνοις ὂν, ἐκ τῶν πατρίδων ἐπικοσμεῖν τοὺς ἐπαινουμένους. Ἰσοκράτης δὲ παρεμπόρευμα τῆς Ἑλένης φέρων ἐνέθηκε τὸν Θησέα. τὸ μὲν δὴ ποιητικὸν

[1] Deest ὧν. [2] ἀξίας [3] Δημοσθένης. [4] τὸ δ᾽

Τῆς Ἑλλάδος ἔρεισμα] Videtur et hoc e poeta quopiam—Pindaro, vide Athen. l. 5. p. 94. v. 18. τὴν Ἀθηναίων πόλιν, τὸ τῆς Ἑλλάδος μουσεῖον, ἣν ὁ μὲν Πίνδαρος Ἑλλάδος ἔρεισμα ἔφη, Θουκυδίδης (ἐν τῷ εἰς Εὐριπίδην ἐπιγράμματι) Ἑλλάδος Ἑλλάδα, ὁ δὲ Πύθιος ἑστίαν καὶ πρυτανεῖον τῶν Ἑλλήνων. Locus in libris editis mutilus est—sumptum. ἔρεισμα per ει, ab ἐρείδομαι, *fulcrum, munitio, arx, propugnaculum.* Hesychius ὑποβαστακτῆρα interpretatur. Varinus ἑδρασμα, τείχισμα, στήριγμα, ἕρκος. Idem.

Ἔρωτας θεῶν] Ut Vulcanus adamavit Minervam, Boreas Orythiam rapuit. Idem.

Κρίσεις] Ut Neptuni et Martis de cæde Alirothii: et Orestem Minerva contra Furias defendit. Idem.

Κατοικήσεις] Ut Pallas arcem Atheniensem incolit. Idem.

Καὶ δωρεὰς] Pallas oleam, Neptunus equum, Ceres frumentum, initia et leges. Idem.

Ἐλευσῖνα] Atticæ oppidum, ubi initia Cereris celebrata fuerunt. Idem.

Νόμων.] Ut Draconis et Solonis. Idem.

Δικαστηρίων] In oratione κατ᾽ Ἀριστοκράτους recensentur, τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δικαστήριον, τὸ ἐπὶ Παλλαδίῳ, τὸ ἐπὶ Δελφινίῳ, τὸ ἐπὶ Πρυτανείῳ, τὸ ἐν Φρεαττοῖ. Ubi etiam quæ cujusque prætorii aut judicii ratio fuerit, explicatur. Idem.

Πειραιῶς] Contracte pro Πειραιέως, a nominativo Πειραιεύς. Videtur autem dici, παρὰ τὸ περᾶν, a trajectu. Piræeum, ut lib. 11. Diodorus tradit, Themistocles, profligatis Persis, κατεσκεύασε κάλλιστον καὶ μέγιστον λιμένα τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα. Idem.

Καὶ ἀποικιῶν] Isocrates in Panegyrico, Athenienses, inquit, πολλὰς μὲν ἐφ᾽ ἑκάτερα τῆς ἠπείρου πόλεις ἔκτισαν, πάσας δὲ τὰς νήσους κατῴκισαν. Idem.

Τροπαίων θαλαττίων τε καὶ χερσαίων] De his ullum facere verbum supervacaneum est, cum res gestæ Atheniensium monimentis omnium fere doctorum celebrentur. Quæ qui non legit, vel Panegyrico Isocratis contentus esse potest, quod ad hanc quidem rem attinet. Idem.

Ἐπ᾽ ἴσης ἀξίως] *Ex æquo, pro dignitate.* Pleonasmi quædam species, fortasse legendum, ἐπ᾽ ἴσης ἀξίας, *pari dignitate.* Locus autem qui citatur ex Demosthene, extat in oratione περὶ στεφάνου. Wolf. ἀξίας marg. Lutet. Locus autem, ni fallor, ad quem respicit Noster, extat ap. Dem. περὶ τῶν Συμμ. *ad init.* ὧν οὐδ᾽ ἂν εἷς ἀξίως ἐφικέσθαι δύναιτο τῷ λόγῳ· quamvis Solanus se nil tale in ea Orat. invenisse affirmat; et provocat Gesnerus ad formulas ejusmodi in Orat. περὶ Στεφ. c. 2. et 39.

Ἀπαρτᾷν τὸ ἐγκώμιον] Ἀπαρτῆσαι τὸ κρεμάσαι, ἀπαρτίσαι δὲ τὸ τελειῶσαι, Suidas. Sic Demosthenes περὶ στεφάνου, [§. ιη.] ἀπαρτῆσαι τὸν λόγον τῆς γραφῆς, *subterfugere, et de industria aberrare ab objecto crimine, et inferre a re aliena.* Wolf.

Ἐν νόμῳ τοῖς ἐπαίνοις ὂν] Pro, ἐννόμου ὄντος ἢ νομιζομένου. Idem.

Παρεμπόρευμα φέρων ἐνέθηκε] Ἐμπόρευμα *ipsam mercem* significat, παρεμπόρευμα, προσθήκην ἢ πάρεργον, *accessionem mercis, corollarium, auctarium, additamentum.* τὸ φέρων autem eleganti et usitato pleonasmo accedit. Idem.

Τὸν Θησέα] Et quidem apparet, eum maluisse celebrare Theseum Atheniensem heroem, et patriam rempublicam, quam Laconicam meretriculam, ingeniose quæsita occasione, ut aliud agere videretur. Est igitur et illa oratio τῶν ἐσχηματισμένων λόγων. Idem.

φῦλον, ἐλεύθερον· σοὶ δ' ἴσως εὐλάβεια τὸ τῆς παροιμίας σκῶμμα ἐπὶ τῇ ἀσυμμετρίᾳ ἐπαγαγέσθαι, μή σοι μεῖζον προσκέοιτο τοὐπίγραμμα τῷ θυλάκῳ. [11] Παρέντι δὴ τὰς Ἀθήνας, ἐκδέχεται τὸν λόγον πατὴρ τριήραρχος, χρυσέα κρηπὶς κατὰ Πίνδαρον. οὐ γὰρ ἦν Ἀθήνῃσι λαμπρότερον τιμήματος τριηραρχικοῦ. εἰ δὲ τοῦ Δημοσθένους ἔτι κομιδῇ παιδὸς ὄντος, ἐτελεύτα, τὴν ὀρφανίαν οὐ συμφορὰν ὑποληπτέον ἀλλὰ δόξης ὑπόθεσιν, τὸ τῆς φύσεως γενναῖον ἀποκαλυπτούσης. [12] Ὁμήρου μὲν οὖν οὔτε παίδευσιν, οὔτ' ἄσκησιν μνήμῃ καθ' ἱστορίαν παρειλήφαμεν, ἀλλ' εὐθὺς ἀνάγκη τῶν ἐπαίνων ἅπτεσθαι τῶν ὑπ' αὐτοῦ δεδημιουργημένων, ὕλην ἐκ τροφῆς καὶ μελέτης καὶ διδασκαλίας οὐκ ἔχοντα· μηδ' οὖν ἐπὶ τὴν Ἡσιόδου δάφνην καταφυγόντα, τὴν ῥαθύμως καὶ τοῖς ποιμέσι τῶν ἐπῶν ἐπιπνέουσαν· σοὶ δὲ ἐνταῦθα δή που πολὺς μὲν ὁ Καλλίστρατος, λαμπρὸς δ' ὁ κατάλογος, Ἀλκιδάμας, Ἰσοκράτης, Ἰσαῖος, Εὐβουλίδης· μυρίων μὲν ἐφελκομένων Ἀθήνῃσι τῶν ἡδονῶν καὶ τοὺς πατρονομίας ἀνάγκαις ὑποκειμένους, ταχείας δ' οὔσης τοῖς

Μή σοι μεῖζον προσκέοιτο τοὐπίγραμμα τῷ θυλάκῳ] *Ne inscriptio sacco major adjiciatur.* fortasse legendum, μεῖζον τοὐπίσαγμα τοῦ θυλάκου. ut sit ἐπίσαγμα *res quæ in saccum confertur.* Lexica interpretantur, tum *centones* qui asinis et mulis insternantur, tum *accessorias sarcinas.* Inscriptio sacco major esse qui potest? ἀδύνατον ergo et παράδοξον videtur idem hic significare, quod τὸ παρεμπόρευμα. Idem. τοὐπίσαγμα marg. Lutet.

Τοὐπίγραμμα] Placuerat mihi quoque illud ἐπίσαγμα Erasmi et Wolfii: sed reduxit me in viam doctissimus Hemsterhusius, cum illud ambitiose factum a mercatoribus moneret, ut pittacia, tabellas, inscriptiones s. titulos affigerent saccis. Gesn.

[11] Χρυσέα κρηπὶς] Pythior. 7 pr. patriam et genus Megaclis tanquam crepidinem aut fundamentum laudibus ejus substerni scribit. Jam respexerat ad hunc locum paulo ante, ubi negat ejusmodi ἑδραίαν κρηπῖδα laudum Homeri esse. Idem.

Λαμπρότερον τιμήματος τριηραρχικοῦ] De trierarchiis egimus in Isocrate, nec pauca ea de re sunt apud Libanium et Ulpianum. Ordines apud Athenienses olim fuerunt, τῶν γεωμόρων, πεντακοσιομεδίμνων, ἱππέων καὶ ζευγιτῶν. De quibus vide Libanium in argumento Midianæ orationis. Wolf.

[12] Ἐπὶ τὴν Ἡσιόδου δάφνην] Vide initium Theogoniæ apud Hesiodum. Et Persius:

Nec fonte, inquit, *labra prolui Caballino:*
Nec in bicipiti somniasse Parnasso,
Memini ut repente sic poeta prodirem.

Idem.

Πολὺς μὲν ὁ] Πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων. *Multus tibi est,* id est, multorum instar, copiamque dicendi suppeditat. Idem.

Ὁ Καλλίστρατος] Commendatio a præceptorum excellentia. Sic Demosthenes in oratione πρὸς τὴν Λακρίτου παραγραφήν, [p. 928. ed. R.] μέγα πρᾶγμα, inquit, Ἰσοκράτους μαθητής. Idem.

Ἀλκιδάμας] Hujus extat oratio κατὰ σοφιστῶν. Idem.

Ἀλκιδάμας] Is est quem Cic. Tusc. I. *nobilem Rhetorem* appellat; nisi quod ibi prave legitur *Alcidamus.* Plutarchus Alcidamantem, ut Lucianus, appellat. Solan. Ita quoque Bentleius.

Εὐβουλίδης] De hoc libet adscribere versus, quos citat Laertius e Comico quodam in vita Euclidis:

Ὁ ἐριστικὸς δ' Εὐβουλίδης κερατίνας ἐρωτῶν,
Καὶ ψευδαλαζόσι λόγοις τοὺς ῥήτορας κυλίων,
Ἀπῆλθ', ἔχων τὴν Δημοσθένους ῥωβοστωμυλήθραν.

μειρακίοις τῆς ἡλικίας εἰς τὰς τέρψεις ἀπολισθαίνειν, παρὸν δ' αὐτῷ κατ' ἐξουσίαν [1] κωμᾶν, ἐκ τῆς τῶν ἐπιτρόπων ὀλιγωρίας, ὁ τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς κατεῖχε πόθος, ὃς αὐτὸν ἦγεν οὐκ ἐπὶ τὰς Φρύνης, ἀλλ' ἐπὶ τὰς Ἀριστοτέλους, καὶ Θεοφράστου, καὶ Ξενοκράτους, καὶ Πλάτωνος θύρας. [13] Κἀνταῦθα, ὦ βέλτιστε, φιλοσοφοίης τῷ λόγῳ, διττὰς ἐπ' ἀνθρώποις ἐρώτων ἀγωγάς, τὴν μὲν θαλαττίου τινὸς ἔρωτος παράφορόν τε καὶ ἀγρίαν καὶ κυμαίνουσαν ἐν ψυχῇ, Ἀφροδίτης πανδήμου κλύδωνα, φλεγμαινούσαις νέων ὁρμαῖς, αὐτόχρημα θαλάττιον, τὴν δ' οὐρανίου χρυσῆς τινὸς σειρᾶς ἕλξιν, οὐ πυρὶ καὶ τόξοις ἐντιθεῖσαν δυσαλθεῖς νόσους τραυμάτων, ἀλλ' ἐπὶ τὴν αὐτοῦ τοῦ κάλλους ἄχραντόν τε καὶ καθαρὰν ἰδέαν ἐξορμῶσαν μανίᾳ σώφρονι τῶν ψυχῶν, ὅσαι Ζηνὸς ἐγγὺς, καὶ θεῶν ἀγχίσποροι, φησὶν ὁ τραγικός. [14] Ἔρωτι δὴ [2] τούτῳ πάντα πόριμα, κουρά, σπήλαιον, κάτοπτρον, ξίφος, γλῶτταν διαρθρῶσαι, μετελθεῖν ὀψὲ τῆς ἡλικίας ὑπόκρισιν, μνήμην ἀκριβῶσαι, θορύβου καταφρονῆσαι, συνάψαι νύκτας

[1] κομᾶν

[2] Deest τούτῳ.

ἐδόκει γὰρ αὐτοῦ καὶ Δημοσθένης ἀκηκοέναι καὶ ῥωβικώτερος ὢν παύσασθαι. Ubi forte legendum, ῥωβικὸς, ὁ τραυλὸς, ὁ τὸ ρ μὴ δυνάμενος ἐκφέρειν. Cæteri rhetores vel ex Plutarcho satis noti sunt. Wolf.

Κωμᾶν] Κομᾶν per o, γαυριᾶν, μέγα φρονεῖν, τρυφᾶν, γαυριᾶσθαι, στεφανοῦσθαι, χλιδηφορεῖν, proprie est, τριχῶν ὑπερβολῇ κοσμεῖσθαι. κωμᾶν vero per ω, si recte scribitur, quod non existimo, ἀντὶ τοῦ κωμάσαι, pro *commessari* capitur. utcunque sit, hoc vult, impune illum indulgere genio potuisse. Idem. κωμάζειν, γρ. κομᾶν marg. Lutet.

Οὐκ ἐπὶ τὰς Φρύνης] Hanc παλαιὰν ἑταίραν appellat Suidas, quæ cum maximas opes impudico quæstu congessisset, Thebarum patriæ suæ mœnia restituit, cum hac inscriptione, Ἀλέξανδρος μὲν κατέβαλε, Φρύνη δ' ἀνώρθωσε. Vir autem factus, Laidem 10000. drachmis noctem unam æstimantem, hoc dicto, μεταμέλειαν [τὸ μεταμέλειν] τοσούτου οὐκ ὠνοῦμαι, contempsit. Wolf.

Ἀριστοτέλους] Horum trium Plutarchus non meminit, nec ego alibi legi. Sed Lucianum aut de industria fingere, aut non citra auctorem hoc affirmare, facile crediderim: quamvis temporum rationem hic minus curare videatur, qui æquales et minores etiam Demostheni magistros tribuat. Idem.

[13] Διττὰς ἐπ' ἀνθρώποις ἐρώτων ἀγωγὰς] De duplici amore et venere, οὐρανίας καὶ πανδήμου, non dissimilem in modum Plato quoque et Xenophon in Symposiis disserunt. Lemmata autem, quæ hic e tragico citantur, Euripidis esse existimo, cætera vero ipsius Luciani. Idem.

Ἀγρίαν καὶ κυμαίνουσαν κλύδωνα] Κλύδων usitatius genere masculino. Conjuges autem, κυμαίνουσαν φλεγμαινούσαις νέων ὁρμαῖς: ut sit organicus dativus. Idem.

Αὐτόχρημα θαλάττιον] Αὐτόχρημα Suidas, ἀψευδῶς, πάνυ ἀληθῶς, παντελῶς, quasi esset adverbium, τῷ ὄντι, τῇ ἀληθείᾳ, ὡς ἀληθῶς. Idem.

Δυσαλθεῖς] Δυσιάτους, a verbo ἀλθαίνω, *juvo, sano:* unde et πολυαλθής. et, ἄλθαια τὸ χρῖσμα. Idem.

Αὐτοῦ τοῦ κάλλους] Platoni particula αὐτὸ addita nomini, significat τὴν ἰδέαν τοῦ πράγματος, quam vocem et Aristoteles ἐν τοῖς μετὰ τὰ φυσικὰ sæpe repetens parum probare videtur. Idem.

[14] Συνάψαι νύκτας ἐπιπόνοις ἡμέραις] Hinc ipse rogatus, quo pacto tantam dicendi vim sibi parasset? πλέον οἴνου ἔφη τ' ἔλαιον ἀναλίσκων. Idem.

ἐπιπόνοις ἡμέραις. ἐξ ὧν τίς οὐκ οἶδεν ὁποῖος ὁ Δημοσθένης, ἔφη, σοι τὴν ῥητορικὴν ἐγένετο, ταῖς μὲν ἐννοίαις καὶ τοῖς ὀνόμασι καταπυκνῶν τὸν λόγον, ταῖς δὲ διαθέσεσιν ἐξακριβῶν τὰς πιθανότητας; λαμπρὸς μὲν τῷ μεγέθει, σφοδρὸς δὲ τῷ πνεύματι, σωφρονέστατος δὲ τὴν τῶν ὀνομάτων καὶ νοημάτων ἐγκράτειαν, ποικιλώτατος δ' ἐναλλαγαῖς σχημάτων. μόνος γέ τοι τῶν ῥητόρων, ὡς ὁ Λεωσθένης ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ἔμψυχον, οὐ σφυρήλατον παρεῖχε τὸν λόγον. [15] Οὐ γὰρ ὡς τὸν Αἰσχύλον ὁ Καλλισθένης ἔφη που λέγων τὰς τραγῳδίας ἐν οἴνῳ γράφειν, ἐξορμῶντα καὶ ἀναθερμαίνοντα τὴν ψυχήν, οὐχ οὕτως ὁ Δημοσθένης συνετίθει πρὸς μέθην τοὺς λόγους, ἀλλ' ὕδωρ πίνων· ἢ καὶ τὸν Δημάδην παῖξαί φασιν εἰς ταύτην αὐτοῦ τὴν ὑδροποσίαν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πρὸς ὕδωρ λέγοιεν, τὸν Δημοσθένην δὲ πρὸς ὕδωρ γράφειν. Πυθέᾳ δὲ ὁ κρότος τῶν Δημοσθενικῶν λόγων ἀπόζειν ἐφαίνετο τοῦ νυκτερινοῦ λύχνου· καὶ τουτὶ μέν, ἔφη, σοι τὸ χωρίον τοῦ λόγου, κοινὸν πρὸς τὴν ἐμὴν ὑπόθεσιν· οὐ γάρ τοι μείων ὁ περὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν ὑπῆρχε κἀμοὶ

Ταῖς ἐννοίαις καὶ τοῖς ὀνόμασι καταπυκνῶν τὸν λόγον] Orationem sententiosam, et verbis minime otiosis, sed valde significantibus densam intelligit. IDEM.

Ταῖς διαθέσεσιν ἐξακριβῶν τὰς πιθανότητας] Quanta cura levioribus affectibus adhibitis, probabilitati serviat. IDEM.

Ὁ Λεωσθένης] Dux opinor ille Atheniensium, cujus, præter Plutarchum et Diodorum, in Atticis Pausanias meminit. Callisthenes Aristotelis discipulus, satis notus est. IDEM.

Ἔμψυχον, οὐ σφυρ.] Legendum, ut est in MS. ἔμψυχον καὶ σφυρήλατον παρεῖχε τὸν λόγον, *vivam et solidam orationem edidit.* Utraque vox, qua laudat orationem Demosthenis, est translata a statuariorum arte. Signa enim vivere dicuntur et spirare, cum singulari artificis ingenio sic ficta sunt, ut videantur non statuæ esse, sed viva animantia.—Σφυρήλατα, quæ et dicuntur ὁλόσφυρα et ὁλοσφύρατα, sunt solida, compacta, plena, non conflata. Plin. H. N. l. 23. c. 4. Est igitur σφυρήλατος oratio, solida, plena gravissimis sententiis, in qua nullus est inanis verborum strepitus: cui opponitur *oratorum inanis sententiis verborum volubilitas*, ut vocatur ab Augusto. GRÆV. Obsequamur Grævio, i. e. libris antiquis, de καὶ pro οὐ ponendo. Alioquin mihi videbatur pulcre etiam dici ἔμψυχος οὐ σφυρήλατος, *viva et spirans, non rigida et dura, ut quæ malleo ducuntur.* GESN. Et ob hanc rationem ego in vulgato nihil mutavi. REITZ.

[15] Οὐ γὰρ ὡς τὸν Αἰσχύλον] Athenæus lib. 1. μεθύων ἐποίει τὰς τραγῳδίας ὁ Αἰσχύλος, ὥς φησι Χαμαιλέων. Σοφοκλῆς οὖν ὠνείδιζεν αὐτῷ, ὅτι εἰ καὶ τὰ δέοντα ποιεῖ· ἀλλ' οὐκ εἰδώς γε. WOLF.

Ἀλλ' ὕδωρ πίνων] Vid. Brod. Misc. part. II. p. 525. REITZ.

Πρὸς ὕδωρ λέγειν] Hinc Clepsydræ nomen habent, item proverbium, Hæret aqua. Sed hac de re plura suo loco. WOLF.

Δημοσθένην δὲ πρὸς ὕδωρ γράφειν] Hemsterhusius notarat, videndum Davis. ad Cic. Tusc. ad l. II. c. postr. in fin. ubi is de more ad clepsydram dicendi allegat Schol. Aristoph. in Acharn. v. 693. et Suidam, tum et hunc Luciani locum, Plinium, Synesium, aliosque, unde hæc allusio ad aquam scribendi satis intelligitur. REITZ.

Τοῦ νυκτερινοῦ λύχνου] Epitheton νυκτερινοῦ omisi. Neque enim lucerna in meridie accenditur, scilicet. Intelligendæ autem sunt lucubrationes, quas Ciceroni etiam fuisse usitatas, illa verba declarant, quibus jam senex ad Atticum scribit, se lucubrationes detraxisse, et meridiationes addidisse. WOLF.

λόγος. [16] Ἀλλ' εἰ μετείοις ἐπὶ τὰς φιλανθρωπίας, καὶ τὴν ἐν τοῖς χρήμασι φιλοτίμιαν, καὶ τῆς πολιτείας τὴν ὅλην λαμπρότητα. καὶ ὁ μὲν ᾔει συνείρων, ὡς τὰ λοιπὰ προσθήσων· ἐγὼ δὲ γελάσας· ΛΥΚ. Ἦ πού γε, ἔφην, διανοῇ καταχεῖν μου τῶν ὤτων, ὥσπερ βαλανεὺς καταντλήσας τὸν λοιπὸν λόγον; ΘΕΡΣ. Νὴ Δία γε, εἶπε, δημοθοινίας τε καὶ χορηγίας ἐθελουσίους, καὶ τριηραρχίας, καὶ τεῖχος, καὶ τάφρον, καὶ λύσεις αἰχμαλώτων, καὶ παρθένων ἐκδόσεις, ἀρίστην πολιτείαν, καὶ πρέσβεις, καὶ νομοθεσίας, καὶ μέγεθος πολιτευμάτων ἐμπεσόν, γελᾷν ἔπεισί μοι τοῦ τὰς ὀφρῦς συνάγοντος, καὶ δεδιότος μὴ λόγοι τῶν Δημοσθένους αὐτὸν ἔργων ἐπιλίποιεν. [17] ΛΥΚ. Ἴσως γάρ, ἔφην, ὦ 'γαθέ, νομίζεις, ἐμὲ δὴ μόνον τῶν ἐν ῥητορικῇ βεβιωκότων, μὴ διατεθρυλλῆσθαι τὰ ὦτα ταῖς Δημοσθένους πράξεσιν; ΘΕΡΣ. Εἴγε, ἔφη, περὶ τὸν λόγον ἐπικουρίας τινός, ὡς σὺ φῄς, δεόμεθα· πλὴν εἰ μή σε τοὐναντίον κατέχει πάθος, οἷον αὐγῆς περιλαμπούσης, οὐκ ἔχοις πρὸς λαμπρὰν τὴν Δημοσθένους δόξαν τὴν ὄψιν ἀπερεῖσαι. καὶ γὰρ αὐτός τι τοιοῦτον ἐφ' Ὁμήρῳ κατὰ τὰς ἀρχὰς πέπονθα. κατέβαλον γοῦν μικροῦ δεῖν, ὡς οὐκ ἀντιβλεπτέον ὄν μοι πρὸς τὴν ὑπόθεσιν· εἶτ' ἐγὼ μέν, οὐκ οἶδ' ὅπως,

[16] Ἀλλ' εἰ μετείοις] *Sed si transires.* μετίοις, in medio per ι scribendum, non per diphthongum, a μέτειμι, μεθείης, ἀορ. β. fieret a μεθίημι, *remitto, laxo.* Pendet sententia, quia Thersagoram Lucianus interpellat. IDEM.

Καταντλήσας] Puto hic servandam suam vim verbi ex etymologia, et ab eo pendere accusativos, quæ sequuntur, χορηγίας, τριηραρχίας, reliquos. Nec tamen ignoro, quam pulcre ex Mediocorum disciplina hoc verbum apud Longinum c. 12. extr. interpretetur Tollius, *fovere, et amabili ac jucunda verborum sententiarumque copia rigare, animorumque ulcera emollire atque lenire.* Ceterum ipsa hæc Demosthenis κατορθώματα repetiisse videtur auctor ex illius oratione pro Cor. v. g. c. 93. ubi τειχισμὸν καὶ ταφρείαν commemorat, c. 18. εἴ τινες ἐκ τῶν πολεμίων ἐλυσάμην, εἴ τισι θυγατέρας συνεξέδωκα κ. τ. λ. GESN.

Δημοθοινίας] Viscerationis et epuli usum apud Athenienses fuisse, nusquam me legere memini: nisi forte Panathenæa eo referri possint: qua de re vide argumentum Panathenaici Isocratici. θοίνη καὶ θοινητήριον, ἡ εὐωχία, βρῶμα, θοινόομαι, εὐωχοῦμαι. Cætera vero ex ipso Demosthene, ac in primis Oratione περὶ στεφάνου, clara erunt. WOLF.

Ἐκδόσεις ἀρίστην πολιτείαν] *Elocationes quæ sunt optimi civis officia.* Est ἐπεξήγησις. IDEM.

Πρέσβεις] Lego, πρεσβείας. IDEM. Ita quoque Gesn. et *legationes* interpr. Melanchthon.

Νομοθεσίας καὶ μέγεθος πολιτευμάτων ἐμπεσὸν] Ἀντίπτωσις ἀττικὴ, pro μεγέθους ἐμπεσόντος. *Cum rerum ab eo in repub. gestarum mentio incidit: ridere mihi subit eum, qui supercilia contrahat,* id est, te Lucianum. Sunt verba Thersagoræ. WOLF.

[17] Διατεθρυλλῆσθαι τὰ ὦτα] Ovid. [Tr. 4. 10. 49.]

Personuitque meas numerosus Horatius aures,
Qui ferit Ausonia carmina culta lyra.

IDEM.

Εἴγε, ἔφη, περὶ τὸν λόγον] *Si quidem, inquit, in Oratione aliquo auxilio egemus,* id est, si tu eges auxilio, κατ' ἀστείαν τοῦ προσώπου ἐναλλαγήν: supple, non puto perso-

ἀνήνεγκα, δοκῶ μοι κατὰ σμικρὸν προσεθιζόμενος ἀντίον ὁρᾷν, καὶ μηδ' ἀποτρέπων, ὥσπερ ἡλίου τὰς ὄψεις, νόθος τοῦ τῶν Ὁμηριδῶν γένους ἐλέγχεσθαι. [18] Σοὶ δέ μοι φαίνεται καὶ τοῦτο, ἔφη, πολὺ ῥᾷον, ἢ κατ' ἐμὲ εἶναι. τῆς μὲν γὰρ Ὁμήρου δόξης, οἷον ἐπὶ μιᾶς ὁρμώσης τῆς ποιητικῆς δυνάμεως, ἀθρόως ἐξ ἀνάγκης ἦν ἁπάσης λαβέσθαι· σὺ δ' εἰ μὲν ἐπὶ τὸν Δημοσθένην ὅλον ἐφάπαξ τῇ γνώμῃ τράποιο, καὶ μάλα ἂν ἀποροίης περὶ τὸν λόγον ἄττων, οὐκ ἔχων ὅτου πρώτου τὴν γνώμην [1] λάβοιο, καθάπερ οἱ λίχνοι πάσχουσι περὶ τὰς Συρακουσίους τραπέζας, ἢ οἱ φιλήκοοι καὶ φιλοθεάμονες, εἰς μυρίας ἀκουσμάτων καὶ θεαμάτων ἡδονὰς ἐμπεσόντες· οὐκ ἔχουσι γὰρ ἐφ' ἣν ἔλθωσιν, ἀεὶ τὴν ἐπιθυμίαν μετατιθέντες. οἶμαι δὲ καὶ σὲ μεταπηδᾷν, οὐκ ἔχοντα ἐφ' ὅ,τι σταίης, ἐν κύκλῳ σε περιελκόντων, φύσεως μεγαλοπρεποῦς, ὁρμῆς διαπύρου, βίου σώφρονος, λόγου δεινότητος, τῆς ἐν ταῖς πράξεσιν ἀνδρίας, λημμάτων πολλῶν καὶ μεγάλων ὑπεροψίας, δικαιοσύνης, φιλανθρωπίας, πίστεως, φρονήματος, συνέσεως, ἑκάστου τῶν πολλῶν καὶ μεγάλων πολιτευμάτων. ἴσως οὖν ὁρῶν ἔνθεν μὲν ψηφίσματα, πρέσβεις, δημηγορίας, νόμους, ἐκεῖθεν ἀποστόλους, Εὔβοιαν, Μέγαρα, τὴν Βοιωτίαν, Χίον, Ῥόδον, τὸν Ἑλλήσποντον, Βυζάντιον, οὐκ ἔχεις ὅποι τὴν γνώμην ἀποκλίνῃς, συμπεριφερόμενος τοῖς πλεονεκτήμασιν. [19] Ὥσπερ οὖν ὁ

[1] λάβοις

misse tuas aures rebus gestis Demosthenis. Idem.

Νόθος] Alludit ad consuetudinem aquilarum, quæ pullos ad splendorem solis explorant, utrum germani sint necne? Idem.

[18] Σοὶ δέ μοι φαίνεται] Scribendum σόν. *Tuum opus*, laudatio Homeri scil. quæ comparatur cum laudatione Demosthenis, utra majoris difficultatis res sit. Iens. quocum sentiunt Solan. et Reitz.

Οἷον ἐπὶ μιᾶς ὁρμώσης] Fortassis, ὁρμούσης, a verbo ὁρμέω. οἷον ἐπὶ μιᾶς, scilicet, ἀγκύρας. unde proverbium, ἐπὶ δυεῖν ὁρμεῖν. Wolf. ὁρμούσης marg. Lutet. et paulo ante pro καὶ μηδ', καὶ μή.

Καὶ μάλα ἂν ἀποροίης περὶ τὸν λόγον ἄττων, οὐκ ἔχων] Videtur legendum, ἀποροίης περὶ τὸν λόγον, δεῦρο κἀκεῖσε ἄττων, καὶ οὐκ ἔχων ὅτου πρώτου τῇ γνώμῃ λάβοιο. Nam ὅτου πρώτου τὴν γνώμην λάβοις, duriusculum videtur. Wolf.

Περὶ τὸν λόγον ἄττων] Glossema videtur. Guyet.

Συρακουσίους τραπέζας] Harum luxum, ut et Italicarum, Plato etiam perstringit epistola 7. et Horatius: [l. 3. od. 1. v. 17.]

Districtus ensis cui super impia
Cervice pendet, non Siculæ dapes
Dulcem elaborabunt saporem;
Non avium citharæque cantus
Somnum reducent. Wolf.

Λημμάτων πολλῶν καὶ μεγάλων ὑπεροψίας] *Largitionum multarum et magnarum despectionem*, id est, τὸ ἀδέκαστον, καὶ ἀδωροδόκητον. Videtur alludere ad leges Trierarchicas, de quibus περὶ στεφάνου gloriatur. De Persicis largitionibus vide Plutarchum. Idem.

Πρέσβεις] Et hic, ut supra quoque, πρεσβείας lego. Idem.

Συμπεριφερόμενος τοῖς πλεονεκτήμασι]

Πίνδαρος, ἐπὶ πολλὰ τῷ νῷ τραπόμενος, οὕτω πως [1] ἠπόρησεν,

Ἰσμηνὸν, ἢ χρυσηλάκατον Μελίαν,
Ἢ Κάδμον, ἢ σπαρτῶν ἱερὸν γένος,
Ἢ τὰν κυανάμπυκα Θήβαν,
Ἢ τὸ πάντολμον σθένος Ἡρακλέος,
Ἢ τὰν Διονύσου πουλυγαθέα τιμὰν,
Ἢ γάμον λευκωλένου Ἁρμονίας ὑμνήσομεν;

οὑτωσὶ δὲ καὶ σύ γε ταὐτὸν ἔοικας ἀπορεῖν, λόγον, ἢ βίον, ἢ ῥητορικὴν, ἢ φιλοσοφίαν, ἢ δημαγωγίαν, ἢ τὸν θάνατον τἀνδρὸς ὑμνητέον. [20] Ἔστι δ' οὐδὲν ἔργον ἐκφυγεῖν, ἔφη, τὴν πλάνην, ἀλλ' ἑνὸς ὅτου δὴ λαβόμενος, ἢ τῆς ῥητορικῆς καθ' αὑτὴν, εἰς ταύτην κατάθου τοῦτον τὸν λόγον. ἱκανὴ [2] γοῦν σοι ἢ ἡ Περικλέους. ἐκείνου μέν γε τὰς ἀστραπὰς, καὶ βροντὰς, καὶ πειθοῦς τι κέντρον δόξῃ παραλαβόντες, ἀλλ' αὐ-

[1] ἠπόρηκεν [2] γ' ἂν σοι οὐδ' ἡ Περικλέους

Hoc vult, singula bona te ad se rapiunt, nec facile ad aliud te deflectere patiuntur. Idem.

Ἰσμηνὸν ἢ χρυσηλάκατον] Hymnus hic non extat in nostris codicibus, quem Horat. videtur imitatus lib. 1. carm. 12.

Quem virum aut heroa lyra vel acri
Tibia sumis celebrare, Clio?
Aut Deum? cujus recinat jocosa
Nomen imago,—Idem.

Ἰσμηνὸν] Bœotiæ fluvius, ab Ismeno Pelasgi filio cognominatus. Idem.

Μελίαν] Μελία δένδρου εἶδος ἀπὸ Μελίας τῆς Ὠκεανοῦ. Item μελίαι, μελίσσαι, ἢ δόρατα, et μελίας καρπὸς, τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος. Hæc Hesychius. hic neque arborem fraxinum, neque fraxineam hastam intelligendam esse, declarat epitheton χρυσηλάκατον, quod ad mulierem, sive Deam, sive Nympham pertinet, *aurea colu ornatam*. Meliam autem Oceani filiam, hoc est, Nereidem facere videtur Hesychius. Apud Hesiodum in Theogonia sunt Nymphæ Μελίαι, quæ et Μελιάδες, sicut Δρυάδες καὶ Ἁμαδρυάδες, vel quod una cum arboribus natæ sint, vel quod in sylvis et montibus versentur. Idem.

Σπαρτῶν] Παρὰ τὸ ἐσπάρθαι, quod e satis a Cadmo draconis dentibus orta sit armatorum seges. Vide Ovidium Metamorph. lib. 3. Idem.

Κυανάμπυκα Θήβαν] Non Thebas urbem, sed hic Asopi Bœotiæ fluvii uxorem, de qua Bocatius lib. 9. cap. 36. intelligo. κυανάμπυκα vero a cæruleo colore fluminis. ἄμπυξ autem τὸ κρήδεμνον, *reticulum* aut *mitra muliebris*, παρὰ τὸ ἀναπτυκάζειν καὶ συνέχειν τὰς τρίχας. Idem.

Ἁρμονίας] Martis et Veneris filia, Cadmi Thebarum conditoris uxoris. Idem.

Ὑμνήσομεν] De variis hymnorum sic notis nominibus vid. Spanhem. ad Callim. v. 1. Reitz.

[20] Ἡ Περικλέους] Ex præcedentibus repetendum est ῥητορικὴ, *sufficit tibi Periclis*, sc. eloquentia, si conferatur cum Demosthenis. Græv. Plutarchus docet, nihil ejus præter decreta superesse, ejus tamen aliqua ferri Cicero in Bruto auctor est n. 7. teste Quintiliano III. 1. p. 126 A. qui hæc verba addit: "equidem non reperio quidquam tanta eloquentiæ fama dignum. Ideoque minus miror, esse, qui nihil ab eo scriptum putent: hæc autem, quæ feruntur, ab aliis esse composita." De Orat. tamen II. 22. *constare scripta* Periclis ait: nisi forsan ea tantum intelligit, quæ apud Thucydidem extant. "Ab Aristophane poeta fulgurare, tonare, permiscere Græciam dictus est," Cic. Or. 9. Vide autem Νιγρ. c. 4. ubi versus Eupolidis legitur, in quo κέντρον illud Periclis memoratur. Solan. Verba Aristophanis Acharn. v. 530. sunt: Ἐντεῦθεν ὀργῇ Περικλέης οὑλύμπιος Ἤστραπτεν, ἐβρόντα, ξυνεκύκα τὴν Ἑλλάδα.—τὸ κέντρον, ait Reitz., legi jubet Hemsterhusius ad Nigrin. §. 7 f.

τήν γε οὐχ ὁρῶμεν, δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φαντασίαν οὐδὲν ἔμμονον [1]ἔχοντες, οὐδ᾽ οἵαν ἐξαρκέσαι πρὸς τὴν τοῦ χρόνου βάσανον καὶ κρίσιν. τὰ δὲ τοῦ Δημοσθένους—[2]ἀλλά σοι καταλελείφθω λέγειν, εἰ ταύτῃ τράποιο. [21] Πρός γε [3]μὴν τὰς τῆς ψυχῆς ἀρετὰς, ἢ τὰς πολιτείας αὐτοῦ τραπομένῳ, καλὸν μίαν ἡντιναοῦν ἀποτέμνεσθαι τὴν διατριβήν· εἰ δὲ βούλοιο δαψιλῶς, δύο καὶ σύντρεις ἑλόμενον, ἔχειν ἀποχρῶσαν λόγων ὑποβολήν. πολλὴ γὰρ ἐν ἅπασιν ἡ λαμπρότης. εἰ δ᾽ οὐκ ἐκ τοῦ παντὸς, ἀλλ᾽ ἐκ μέρους ἐπαινεσόμεθα· νόμος μὲν γὰρ Ὁμηρικὸς, ἡρώων ἐπαίνους ἐκ μερῶν διατίθεσθαι, ποδῶν, ἢ κεφαλῆς, ἢ κόμης, ἤδη δὲ κἀκ τῶν φορημάτων, ἢ ἀσπίδων, μεμπτὸν δὲ οὐδὲ τοῖς θεοῖς ἐγένετο, ὑμνεῖσθαι πρὸς τῶν ποιητῶν, ἐξ ἠλακάτης, ἢ τόξων, ἢ τῆς αἰγίδος, μήτι γε δὴ μέρους σώματος, ἢ τῆς ψυχῆς· τῶν εὐεργεσιῶν δὲ οὐδὲ δυνατὸν ἐφάπαξ ἐλθεῖν. οὔκουν οὐδ᾽ ὁ Δημοσθένης αἰτιάσεται, καθ᾽ ἓν τῶν αὐτοῦ καλῶν ἐπαινούμενος· ἐπεὶ τό γε σύμπαν οὐδ᾽ αὐτὸς ἂν αὑτὸν ἐξαρκέσειεν ἐπαινέσαι. [22] Ταῦτα τοῦ Θερσαγόρου διελθόντος. ΛΥΚ. Οἶμαί σε, ἔφην, ἓν ἐπιδεδεῖχθαί μοι βουλόμενον, τὸ μὴ μόνον ποιητὴν ἀγαθὸν εἶναι, τῶν λόγων παρεμπόρευμα πεποιῆσθαι τὸν Δημοσθένην, τὰ πεζὰ τοῖς ἐμμέτροις προστιθέντα. ΘΕΡΣ. Σοὶ μὲν οὖν, ἔφη, τὴν ῥαστώνην ὑποτιθεὶς, προήχθην ἐπιδραμεῖν [4]τῶν λόγων, εἴ τι τῆς φροντίδος ἀνεὶς, ἀκροατὴς ἡμῖν γένοιο. ΛΥΚ. Προὔργου τοίνυν,

[1] ἔχουσαν, οὐδ᾽ οἷον [2] ἀλλὰ σοὶ [3] μὲν [4] τὸν λόγον

Οὐδὲν ἔμμονον ἔχοντες] Ἔχοντος lego, scilicet, τοῦ Περικλέους. de quo Aristophanes, οὗτος δὲ μόνος ἐγκατέλιπε τὸ κέντρον τοῖς ἀκροωμένοις: et alibi, ὃς βροντῶν καὶ ἀστράπτων συμπέφυρκεν Ἑλλάδα. WOLF. marg. Lutet. ἔχουσαν.

Οἵαν] Non pertinet ad φαντασίαν, sed ad ῥητορικήν. GRÆV.

Βάσανον καὶ κρίσιν] Hic arbitror abrumpi orationem. Thersagoras satis habet viam quasi monstrasse dicendorum in comparatione Periclis cum Demosthene: reliqua ingenio amici permittit. GESN.

Τὰ δὲ τοῦ Δημοσθένους, ἀλλά σοι] Est ἀποσιώπησις. non absolvit alteram collationis partem, in qua scripta Demosthenis celebranda erant. *Sed scripta Demosthenis: verum illa*, &c. WOLF.

[21] Φορημάτων] Ovidius [Virgilius Æn. 3. v. 286.] *magni gestamen Abantis.* Et Juvenalis [Sat. 2. v. 99.] *pathici gestamen Othonis.* IDEM.

Ἠλακάτης] *Acolo.* ut in Pindarico carmine, χρυσηλάκατον Μελίαν. IDEM.

Εὐεργεσιῶν] Beneficia Deorum potius quam Demosthenis intelligo. Mira constructio est, ut et in Orat. ad Nicoclem, καθόλου δὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων ὧν χρὴ προσέχεσθαι, &c. Sed quid si legas, ἐφ᾽ ἁπάσας ἐλθεῖν. IDEM.

Καθ᾽ ἓν τῶν αὐτοῦ καλῶν ἐπαινούμενος] Hoc est, ἑνὸς τῶν αὐτοῦ καλῶν ἐπαινουμένου. καθ᾽ ἓν, pro, ἐφ᾽ ἑνὶ, δι᾽ ἕν. alias adverbialiter, pro *singulatim*, quod Isocrates ad Nicoclem conduplicavit, τί γὰρ δεῖ καθ᾽ ἓν ἕκαστον λέγοντα, διατρίβειν; τῷ καθ᾽ ἓν opponitur, τὸ σύμπαν. IDEM.

[22] Προὔργου —— θάτερον] Προὔργου ... *operæ pretium esse*, προὔργου γίγνεσθαί τινι, *proficere, promovere, facere operæ pretium.* Θάτερον autem τὸ ἕτερον, videlicet, οὐκ ἄνεσις, ἀλλ᾽ ἐπίτασις τῆς φροντίδος. IDEM.

Καλὸν ἂν λέγοις, ἔφη, τὸ ἴαμα] *Egregium sane, inquit, remedium dixeris*, id est, si ita res habet, ut morbus factus sit auctior: ineptam ego medicinam adhibui. IDEM.

Τὸν πρῶτον ἰόντα] *Eum qui primus* (id est, *antequam quisquam alius*) *hanc orationem aggrederetur*, ὁ πρῶτος ἰὼν, non τὸ πρῶτον, hoc est, ἐξ ἀρχῆς ἰών. IDEM.

Τάδε (f. ταῦτα δὲ) ἤδη κατηνάλωται] *Ista vero ante complura secula sunt absumpta*, id est, tractata ab aliis scriptoribus. IDEM.

Θαῤῥαλεωτάτην εἶναι τὴν συνηθεστάτην] Proverbium, ἡ τετριμμένη ὁδὸς ἀσφαλεστάτη. IDEM.

[23] Τὴν ἐναντίαν γὰρ (f. δὲ,) εἶπον, προὐθέμην ἢ φασὶν] *Ego vero diversam institui tenere viam, quam Annicerim ferunt.* De Anniceride et Anniceriis philosophis, consule Diogenem in vita Aristippi. IDEM.

ἔφην, σοι γέγονεν οὐδὲν, εὖ ἴσθι. σκόπει δὲ μὴ καὶ πλέον ᾖ γεγονὸς θάτερον. ΘΕΡΣ. Καλὸν ἂν λέγοις, ἔφη, τὸ ἴαμα. ΛΥΚ. Σὺ γὰρ, ἔφην, ἀγνοεῖς, οἶμαι, τὸ παρὸν ἄπορον, εἶτα ἰατροῦ δίκην τὸ τοῦ νοσοῦντος σαθρὸν ἀγνοήσαντος ἄλλο θεραπεύεις. ΘΕΡΣ. Ὅτι τί δή; ΛΥΚ. Σὺ μὲν, ἃ ταράξειεν ἂν τὸν πρῶτον ἰόντα πρὸς τὸν λόγον, ἐπεχείρησας ἰᾶσθαι, [1]τὰ δ᾽ ἤδη κατηνάλωται παλαιαῖς ἐτῶν περιόδοις. ὥστε ταύτης τῆς ἀπορίας ἕωλά σοι τὰ ἰάματα. ΘΕΡΣ. Τοῦτο δ᾽ οὖν, ἔφη, σοι [2]τόδε ἴαμα. χρὴ μέντοι, καθάπερ ὁδοῦ, θαῤῥαλεωτάτην εἶναι τὴν συνηθεστάτην. [23] ΛΥΚ. Τὴν ἐναντίαν γὰρ, εἶπον, προὐθέμην, ἢ φασὶν Ἀννίκεριν τὸν Κυρηναῖον φιλοτιμηθῆναι πρὸς Πλάτωνά τε καὶ τοὺς ἑταίρους. τὸν μὲν γὰρ Κυρηναῖον ἁρματηλασίαν ἐπιδεικνῦντα, πολλοὺς περὶ τὴν Ἀκαδημίαν ἐξελαύνειν δρόμους, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἁρματοτροχίας ἅπαντας, μηδὲν παραβάντα, ὥσθ᾽ ἑνὸς δρόμου σημεῖα κατὰ τῆς γῆς ὑπολείπεσθαι· τοὐμὸν δέ γε τοὐναντίον σπεύδει, τὰς ἁρματοτροχίας ἀλεείνειν· οὐ μάλα ῥᾴδιον δ᾽, οἶμαι, καινουργεῖν ὁδοὺς, τῶν τετριμμένων ἐκτρεπόμενον. ΘΕΡΣ. Ἀλλά τοι τὸ [3]Πάσσωνος, ἔφη, σοφόν. ΛΥΚ. Ποῖον; ἔφην· οὐ γὰρ ἀκήκοα. [24] ΘΕΡΣ. [4]Πάσσωνι τῷ ζω-

[1] τάδ᾽ [2] τόγε [3] Παύσωνος [4] Παύσωνι

Τὴν ἐναντίαν γὰρ, εἶπον] Quod in interpretatione huic responsioni verba præmisi *male narras*, lucis inferendæ causa factum est. Nempe sic abrupte loquuntur Græci et Latini, cum concedunt quidem, quod alter dixit, sed ad se nihil pertinere ostendunt. Aliquoties ita Noster in Hermotimo. De Latinis diximus ad Quintil. II. 7 extr. Ceterum hanc de Anniceri narrationem habet etiam Ælian. V. H. II. 27. GESN.

Ἀννίκεριν] Ille ipse, qui Platonem, cum jussu Dionysii veniret, redemerat. Diog. Laert. 74 E. et 54 C. ubi tamen alium Annicerim esse contendit Menagius, quem vide p. 70 D. ubi plura de eo testimonia congessit. Idem de eo narrat et Ælianus V. H. II. 27. teste Men. et Lactantius III. 25. ubi et pretium addit *octo sestertia.* SOLAN.

Παύσωνος] Menagius ita emendandum esse viderat, et MS. Gr. et Flor. ed. confirmant. In reliquis enim prave ubique legitur Πάσσωνος &c. vid. Plut. 705 f.

γράφῳ φασὶν ἐκδοθῆναι γράψαι ἵππον καλινδούμενον· τὸν δὲ γράψαι τρέχοντα, καὶ πολὺν κονιορτὸν περὶ τὸν ἵππον· ὡς δ' ἔτι γράφοντος, ἐπιστῆναι τὸν ἐκδόντα, μέμφεσθαι, μὴ γὰρ τοῦτο προστάξαι· τὸν οὖν [1]Πάσσωνα τοῦ πίνακος τὰ μετέωρα κάτω περιαγαγόντα, τῷ παιδὶ τὴν γραφὴν ἐπιδεῖξαι κελεῦσαι, καὶ τὸν ἵππον ἔμπαλιν κείμενον ὀφθῆναι καλινδούμενον. ΛΥΚ. Ἡδὺς εἶ, ἔφην, Θερσαγόρα, ἂν μίαν οἴῃ με στροφὴν μεμηχανῆσθαι τοσούτων ἐτῶν, ἀλλ' οὐχὶ πάσας στροφὰς καὶ περιαγωγὰς ἐναλλάττοντα, καὶ μετατιθέντα, δεδιέναι μὴ τὸ τελευταῖον πάθοιμι τὸ τοῦ Πρωτέως. ΘΕΡΣ. Ποῖον, ἔφη, πάθος; ΛΥΚ. τὸ γενόμενον, ὅ φασιν αὐτὸν γενέσθαι, δρασμὸν ἐξευρίσκοντα τῆς ἀνθρωπίνης ὄψεως, ἐπεὶ κατηναλώκει πάσας [2]ἰδέας ἀνθρώπων, καὶ θηρίων, καὶ φυτῶν, καὶ στοιχείων, αὖθις αὖ πενίᾳ μορφῆς ἐπεισάκτου, Πρωτέα γενέσθαι. [25] ΘΕΡΣ. Σὺ μὲν, εἶπεν, ὑπὲρ τὸν Πρωτέα μηχανᾷ τὴν ἐμὴν ἀκρόασιν ἀποδιδράσκειν. ΛΥΚ. Οὐκ, ὦ 'γαθὲ, ἔφην, τοῦτο. παρέξω γοῦν ἐμαυτὸν ἀκροᾶσθαι, παρεὶς τὴν ἐπηρτημένην φροντίδα. τάχα γὰρ ἄν τι περὶ τοῦ σοῦ κυήματος ἄφροντις γενόμενος, καὶ τῆς ἐμῆς ὠδῖνος συμφροντίσαις. Ὡς οὖν ἐδόκει ταῦτα αὐτῷ, καθίσαντες ἐπὶ τῆς πλησίον κρηπῖδος, ἐγὼ μὲν ἠκροώμην, ὁ δ' ἀνελέγετο μάλα γενναῖα ποιήματα. μεταξὺ δ' ὥσπερ ἔνθους γενόμενος, ἐπιπτύξας τὸ γραμματεῖον. ΘΕΡΣ. Κομίζου τὸν ἀκροατικὸν, ἔφη, μισθὸν, καθάπερ Ἀθήνησιν ἐκκλησιαστικὸν ἢ δικαστικόν· ἀλλ' ὅπως εἴσῃ μοι χάριν. ΛΥΚ. Χάριν μὲν, ἔφην, εἴσομαι, καὶ πρὶν ὅ, τι καὶ λέγεις εἰδέναι. [26] Τί δ' ἐστὶν ὅ, τι καὶ λέγεις; ΘΕΡΣ. Μακεδονικοῖς, εἶπεν, ἐντυχὼν τῆς βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήμασι, καὶ τότε ὑπερησθεὶς, τὸ βιβλίον οὐ κατὰ

[1] Παύσωνα

[2] ἰδέας ἂν θηρίων

Ælian. V. H. XIV. 15. De hoc Pausone judicium Aristotelis vide de Poet. c. 2 pr. (Non viderat forte Menagius, sed Guyeto, ut solet, surripuit). Solan.

[25] Παρεὶς τὴν ἐπηρτημένην φροντίδα] Vertitur *dimissa ex animo impendente cogitatione*: malim, *demissa, suspensa illa cogitatione*. Vitring. V. Dem. Phil. I. §. 6. *ad fin.* ubi ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαις. Solan.

Ἐπὶ τῆς πλησίον κρηπῖδος] Ὑποβάθρα, θεμελίωσις, ὑπόδομα, καταρχαὶ, βάσις, ἕδρα. Wolf.

Ἐκκλησιαστικὸν ἢ δικαστικὸν] Concionibus etiam propositam fuisse mercedem non memini me observasse. τὰ θεωρικὰ καὶ δικαστικὰ καὶ στρατιωτικὰ, vel ex Olynthiacis nota sunt. Idem.

Ἀλλ' ὅπως] Subaudi ὅρα, σκόπει. Guyet.

[26] Ὑπομνήμασι] A M. Æmilio captos regum Macedoniæ commentarios legimus

πάρεργον ἐκτησάμην, καὶ νῦν ὑπεμνήσθην ἔχων οἴκαδε. γέγραπται δ' ἄλλα τε τῶν Ἀντιπάτρῳ πραχθέντων ἐπὶ τῆς οἰκίας, καὶ περὶ Δημοσθένους, ἅ μοι δοκεῖς οὐκ ἂν παρέργως ἀκοῦσαι. ΛΥΚ. Καὶ μὴν, εἶπον, ἤδη γέ σοι τῶν εὐαγγελίων χάρις, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐπῶν. ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἀπολείψομαί σου πρὶν ἢ τὴν ὑπόσχεσιν ἔργον σοι γενέσθαι· σὺ δ' εἱστίακας μέν με λαμπρῶς τὴν Ὁμήρου γενέθλιον, ἔοικας δ' ἑστιάσειν αὐτὸς καὶ τὴν Δημοσθένους. [27] Ὡς οὖν ἀνέγνω τὰ λοιπὰ τοῦ γραμματείου, διατρίψαντες ὀλίγον, ὅσον ἀποδοῦναι τῷ ποιήματι τοὺς δικαίους ἐπαίνους, ᾔειμεν εἰς τοῦ Θερσαγόρου, καὶ μόλις μὲν, ἐπιτυγχάνει δὲ τῷ βιβλίῳ, κἀγὼ λαβὼν τότε μὲν ἀπηλλαττόμην. ἐντυχὼν δ' οὕτω τὴν γνώμην διετέθην, ὡς οὐδέν τι περιτρέψας, ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν ὀνομάτων τε καὶ ῥημάτων ὑμῖν ἀναλέξομαι. οὐδὲ γὰρ τῷ Ἀσκληπιῷ μεῖόν τι γίγνεται τῆς τιμῆς, εἰ, μὴ τῶν προσιόντων αὐτῷ ποιησάντων ᾄσματα, τὰ Ἀλισοδήμου τοῦ Τροιζηνίου καὶ Σοφοκλέους ᾄδεται, καὶ τῷ Διονύσῳ, τὸ μὲν ποίησιν καινὴν ποιεῖν, κωμῳδίας, ἢ τραγῳδίας, ἐκλέλειπται· τὰ δ' ἑτέροις συντεθέντα, τοῖς νῦν εἰς μέσον ἐν καιρῷ κομίζουσι χάριν οὐκ ἐλάττω φέρει, τῷ τὸν θεὸν δοκεῖν τετιμηκέναι. [28] Τὸ μὲν οὖν βιβλίον τοῦτο. [1]ἔστι δὲ τῶν ὑπομνημάτων τὸ προσῆκον ἡμῖν μέρος, τὸ δὲ

[1] (ἔστι - - - μέρος τόδε δρᾶμα) τὸ βιβλίον φησὶν

in ejus vita a Plut. conscripta; sed ab hoc visos &c. non credo. Solan. Vid. Misc. Obs. Brit. Mai. et Jun. 1733. p. 368. Reitz.

Ἔχων οἴκαδε] Ἀντὶ τοῦ οἴκοι. Wolf. οἴκοι marg. Lutet.

Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐπῶν] Aliquid excidisse videtur: petit enim, quod sequentia indicant, ut reliquum poema sibi peragat. Solan. Ἀκούσομαι legisse videtur interpr. Guyet. Marg. Lutet. ἀνάγνωθι supplet.

[27] Ἤειμεν εἰς τοῦ Θερσαγόρου] Scilicet οἰκίαν, ut εἰς ᾅδου, et apud Terentium, *ad Dianæ*. Wolf.

Περιτρέψας] Lego παρατρέψας. Idem. ita marg. Lutet.

Ἀλισοδήμου] Hunc poetam ab aliis laudatum non memini. Solan.

Σοφοκλέους] Scripserat ergo et Sophocles hymnos. Idem.

Ἐκλέλειπται] Hujus ergo ætate neque Tragœdiæ, neque Comœdiæ novæ Athenis scribebantur. Idem.

[28] Τὸ μὲν οὖν βιβλίον τοῦτο (ἐστὶ δὲ τῶν ὑπομνημάτων τὸ προσῆκον ἡμῖν μέρος, τὸ δὲ δρᾶμα τοῦ βιβλίου) φησὶν] Lego μέρος τόδε δρᾶμα: τοῦ βιβλίου vel redundare videtur, vel potius transpositum, ut sic legatur, μέρος τοῦ βιβλίου τόδε, δρᾶμα: vel τὸ προσῆκον ἡμῖν τοῦ βιβλίου τοδὶ (Attice pro τόδε) μέρος, δρᾶμα. Si τοῦ βιβλίου retinueris, τῶν ὑπομνημάτων redundabit. *At libellus quidem hic (est autem ea hujus libelli pars, quæ nostro instituto servit, actio*, hoc est, non narratio, sed dialogus) *ait*, &c. Hunc sensum esse non dubito: transposita esse verba quædam, nemo, nisi imperitissimus mirabitur, qui unius et ejusdem auctoris non nisi unum exemplar legerit, quique doctiss. et diligentiss. auctores quam librarios vel seipsum potius inscitiæ et incuriæ accusare maluerit. Wolf. τόδε δρᾶμα τοῦ βιβλίου, οὗ φησὶν Ἀντιπ. marg. Lutet.

δρᾶμα τοῦ βιβλίου φησὶν, Ἀντιπάτρῳ μεμνῆσθαι παρόντα τὸν Ἀρχίαν. ὁ δ' Ἀρχίας, εἴ τις ἄρα τῶν νεωτέρων ἀγνοεῖ, τοὺς φυγάδας ἐτέτακτο συλλαμβάνειν. ἐπέσταλτο δ' αὐτῷ καὶ Δημοσθένην ἀπὸ τῆς Καλαυρίας πεῖσαι μᾶλλον, ἢ βιάσασθαι πρὸς τὸν Ἀντίπατρον ἥκειν. καὶ δὴ καὶ μετέωρος ὁ Ἀντίπατρος ἐπὶ ταύτης ἦν τῆς ἐλπίδος, τὸν Δημοσθένην ἀεὶ προσδοκῶν. ὡς οὖν ἤκουσεν ἀπὸ τῆς Καλαυρίας ἥκοντα τὸν Ἀρχίαν, εὐθὺς ὡς εἶχεν ἐκέλευσεν εἴσω καλεῖν. [29] Ἐπεὶ δ' εἰσῆλθεν, αὐτὸ φράσει τὰ λοιπὰ τὸ βιβλίον. ΑΡΧ. Χαῖρε, ὦ Ἀντίπατρε. ΑΝΤ. Τί δ' οὐ μέλλω χαίρειν, εἰ Δημοσθένην ἤγαγες; ΑΡΧ. Ἤγαγον ὡς ἐδυνάμην· ὑδρίαν γὰρ κομίζω τῶν Δημοσθένους λειψάνων. ΑΝΤ. Ἀπ' ἐλπίδος γε μὴν ἔσφηλας, ὦ Ἀρχία. τί γὰρ τῶν ὀστῶν καὶ τῆς ὑδρίας Δημοσθένην οὐκ ἔχοντι; ΑΡΧ. Τὴν γὰρ ψυχὴν αὐτοῦ, ὦ βασιλεῦ, πρὸς βίαν κατέχειν ἀδύνατον. ††† ΑΝΤ. Τί δ' οὐ ζῶντα κατειλήφατε; ΑΡΧ. Κατειλήφαμεν. ΑΝΤ. Κατὰ τὴν ὁδὸν οὖν τέθνηκεν; ΑΡΧ. Οὐκ, ἀλλ' οὗπερ ἦν, ἐν Καλαυρίᾳ. ΑΝΤ. Τάχα τῆς ὑμετέρας

Δρᾶμα τοῦ βιβλίου] Sic legendum videtur: τὸ προσῆκον ἡμῖν μέρος τὸ δὲ φησὶν Ἀντιπ. &c. τὸ δρᾶμα τοῦ βιβλίου insititium videtur. Guyet. Quid in his veri sit, ex Plutarcho intelligis in vita Dem. qui, excepto Antipatri colloquio, eadem ferme habet. Solan. Legebatur, τὸ δὲ δρᾶμα τοῦ βιβλίου, præmisso etiam puncto ante τὸ δε. Sed parenthesi addita, distinctioneque mutata, et pro τοῦ βιβλίου rescribendo βιβλίον, Gesnerus vulgatum emendavit, cui obsecundavi, quod vulgatum sensu carebat, nec aliter ex Codd. restitui poterat. Reitz.

Τοὺς φυγάδας ἐτέτακτο] Unde φυγαδοθήρας, auctore Plutarcho, quasi venatorem exulum dicas, nominabatur. Wolf.

Καλαυρίας] Sæpius in hac voce apud Plut. peccatur hac in historia: pro Calauria enim ubique Calabriam libri impressi habent. V. in Dem. §. κθ'. et §. λ'. Solan.

[29] Ἐπεὶ δ' εἰσῆλθεν, αὐτὸ φράσει τὰ λοιπὰ τὸ βιβλίον] *Postquam vero ingressus est, ipse libellus narrabit cætera.* id est: Quid post Archiæ ingressum factum sit, ipse liber explicabit. Sunt autem hæc ὑπομνήματα non in aula Antipatri (uti reor) sed ex ingenio Luciani nata, τὰ κοινὰ καινῶς λέγειν aggressi: magno sane ingenio, acerrimo hoste, eoque rege, laudes Demosthenis recitante. Wolf.

Χαῖρε, ὦ Ἀντίπατρε] Hic incipit monumentum antiquum et lectu dignum: cætera non sunt magni pretii. La Croze. Hic incipit quasi novus dialogus. Vid. Miscell. Obs. supra laudat. p. 368 f. et 369. Reitz.

Τί γὰρ τῶν ὀστῶν καὶ τῆς ὑδρίας Δημοσθένην οὐκ ἔχοντι] Scilicet, δεῖ ἐμοί; vel, ὄφελός ἐστι; Wolf. γρ. ὑδρίας ὀναίμην, Δημ. marg. Lutet.

Τί δ' οὐ ζῶντα] Ad hunc Auctoris nostri locum eam libuit admittere medicinam, quam Solanus, Gesnerus, et Anonym. in Misc. Obs. Brit. Maii et Jun. 1733. p. 370., adstipulantibus Heumanno, Hemsterhusio, Reitzio, et aliis viris doctis, multis approbaverunt. Partes autem orationis, quas translocatum ivimus, obelis notatas edere curavimus, ut nescio quis vetustorum fautor ad priorem ordinem actutum revertatur. Solanus quidem paulo aliter ac Gesnerus, quem nos sequimur, locum transposuit, quem cujus refert consulat.

γέγονεν ἔργον ὀλιγωρίας, οὐ θεραπευόντων τὸν ἄνθρωπον; ΑΡΧ. Ἀλλ' οὐδ' [1]ὑφ' ἡμῖν ἐγένετο. ΑΝΤ. Τί φῄς; αἰνίγματα λέγεις, ὦ Ἀρχία, ζῶντα λαβόντες οὐκ ἔχετε. [30] ΑΡΧ. Οὐ γὰρ ἐκέλευες τήν γε πρώτην μὴ βιάζεσθαι; καίτοι πλέον ἂν οὐδὲ βιασαμένοις οὐδὲν ἦν· καὶ γὰρ οὖν [2]ἐμελλήσαμεν. ΑΝΤ. Οὐκ εὖγε ὑμεῖς οὐδὲ [3]μελλήσαντες· ἴσως οὖν ἐκ τῆς ὑμετέρας τέθνηκε βίας. ΑΡΧ. Ἡμεῖς μὲν αὐτὸν οὐκ ἀπεκτείναμεν, βιάζεσθαι δὲ αὐτὸν μὴ πείθουσιν ἀναγκαῖον ἦν. σοὶ δ', ὦ βασιλεῦ, τί τὸ πλέον, εἰ ζῶν ἀφίκετο; πάντως οὐδὲν ἂν αὐτὸν, ἢ ἀπέκτεινας. [31] ΑΝΤ. Εὐφήμει, ὦ Ἀρχία· δοκεῖς μοι μὴ συννενοηκέναι, μήθ' ὅστις ὁ Δημοσθένης, μήτε τὴν ἐμὴν γνώμην· ἀλλὰ νομίζειν ὅμοιον εἶναι Δημοσθένην εὑρεῖν, καὶ τούτους ζητεῖν τοὺς κακῶς ἀπολωλότας, Ἱμεραῖον τὸν Φαληρέα, καὶ τὸν Μαραθώνιον Ἀριστόνικον, καὶ τὸν ἐκ Πειραιῶς Εὐκράτην, τῶν ῥαγδαίων ῥευμάτων οὐδὲν διαφέροντας, ἀνθρώπους ταπεινοὺς, ἀφορμῇ προσκαίρων θορύβων ἐπιπολάσαντας, καὶ πρὸς μικρὰν ταραχῆς ἐλπίδα θρασέως ἐξαναστάντας, εἶτα πτήξαντας οὐκ εἰς μακρὰν, δίκην τῶν δειλινῶν πνευμάτων· καὶ τὸν ἄπιστον Ὑπερίδην, καὶ τὸν ἄφιλον Δημοκόλακα, τὸν οὐδὲν αἰσχρὸν νομίσαντα [4]κολακείᾳ τοῦ πλήθους συκοφαντῆσαι Δημοσθένην, οὐδ' αὐτὸν εἰς ταῦτα παρασχεῖν διάκονον, ἐφ' οἷς αὐτοὶ μετενόησαν, οἷς

[1] ἐφ' [2] ἐμελήσαμεν [3] μελήσαντες [4] κολακίᾳ

Οὐδ' ὑφ' ἡμῖν ἐγένετο] Malim, ἐφ' ἡμῖν. Wolf. ἐφ' ἡμῖν marg. Lutet.

Ζῶντα λαβόντες οὐκ ἔχετε] Videtur ad ænigma illud piscatorum, de quo Herodotus in Homeri vita agit, alludere: [c. 35.] Ἅσσ' ἕλομεν, λιπόμεσθα· ἃ δ' οὐχ ἕλομεν, φερόμεσθα. Wolf.

[30] Καίτοι πλέον ἂν οὐδὲ βιασαμένοις] Pro, οὐδὲ μελήσαντες, lego etiam infra, οὖν μελλήσαντες, duplex λλ a futuro μελλήσω, scil. βιάζεσθαι, pro βιασόμενοι. Est enim ἀορ. α. a verbo μέλλω. Sic legendum esse testatur quod sequitur: βιάζεσθαι δ' αὐτὸν μὴ πείθουσιν ἀναγκαῖον ἦν. Idem.

[31] Καὶ τούτους ζητεῖν] Himeræus Phalereus, Demetrii frater, et Marathonius Aristonicus et Eucrates Piræensis fuerunt, ut conjicio; sive oratores sive demagogi Atheniensium, nostris historicis minus noti. Idem.

Ἱμεραῖον] De Himeræo Phalereo, Demetrii fratre, et Aristonico Marathonio, atque Hyperide, Plut. in V. Dem. §. κη'. narrat, eos Æginæ ab Archia ex Ajacis monumento detractos, Cleonas missos ad Antipatrum, et ibi periisse. Gesn.

Δίκην τῶν δειλινῶν πνευμάτων] Hanc observationem, ventos quosdam vespertinos mox ponere, firmat Aristot. Probl. 26. 35. διὰ τί ὁ ζέφυρος πρὸς τὴν δείλην πνεῖ, πρωῒ δ' οὔ; Idem.

Καὶ τὸν ἄφιλον Δημοκόλακα] Fortasse, καὶ Δημάδην τὸν, &c. Demadem certe intelligit, οὗ γράψαντος, ut scribit Plutarchus, ὁ δῆμος τοῦ Δημοσθένους θάνατον κατέγνω. Ὑπερίδην cur ἄπιστον vocet, eam esse caussam conjicio, quod florente repub. et ipse Demostheni suffragatus sit, mutataque fortuna, eum non modo deseruerit, sed etiam accusarit. Vide Hyperidis vitam apud Plutarchum, qui eum sibi ipsi præmordisse linguam asserit, ne reipub. ar-

ἐχαρίζετο. μετ' οὐ πολὺ γοῦν τῆς συκοφαντίας λαμπροτέραν ἢ κατ' Ἀλκιβιάδην αὐτῷ τὴν κάθοδον ἀκηκόαμεν γενέσθαι· τῷ δὲ οὐκ ἔμελεν, οὐδ' ἐπησχύνετο κατὰ τῶν ποτὲ φιλτάτων τῇ γλώττῃ χρώμενος, ἣν ἐχρῆν δή που τῆς ἀγνωμοσύνης ἐκτεμεῖν. [32] ΑΡΧ. Τί δ' οὐκ ἐχθρῶν ἡμῖν ἔχθιστος ὁ Δημοσθένης; ΑΝΤ. Οὐχ ὅτῳ μέλοι τρόπου [1] καὶ πίστεως, φίλον πᾶν ἄδολον, καὶ βέβαιον ἦθος ἡγουμένῳ· τὰ γάρ τοι καλὰ, καὶ παρ' ἐχθροῖς καλὰ, καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς, πανταχοῦ τίμιον. οὐδὲ κακίων ἐγὼ Ξέρξου, τοῦ Βοῦλιν καὶ Σπέρχιν τοὺς Λακεδαιμονίους θαυμάσαντος, καὶ κτεῖναι παρὸν ἀφέντος. ἀλλ' εἰ δή τινα πάντων, καὶ Δημοσθένην, αὐτός τε δὶς Ἀθήνησιν, εἰ καὶ μὴ κατὰ πολλὴν σχολὴν συγγενόμενος, καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ἀναπυνθανόμενος, ἔκ τε τῶν πολιτευμάτων αὐτῶν εἶχον θαυμάσας, οὐχ ὡς ἂν νομίσειέ τις τῆς τῶν λόγων δεινότητος· εἰ καὶ μηδὲν μὲν ὁ Πύθων πρὸς αὐτὸν, οἱ δ' Ἀττικοὶ [2] ῥήτορες, παιδιὰ παραβάλλειν τῷ τούτου κρότῳ, καὶ τόνῳ, καὶ λέξεων εὐρυθμίᾳ, καὶ ταῖς τῶν διανοιῶν περιγραφαῖς,

[1] Deest καί. [2] ῥήτορες παιδιὰ, παραβάλλειν τῷ

cana prodere posset. Wolf.

Λαμπροτέραν] Magnes Demetrius apud Plut. Dem. refert, in illo suo reditu Demosthenem ἀνατείναντα τὰς χεῖρας μακαρίσαι τῆς ἡμέρας ἐκείνης αὑτὸν, ὡς βέλτιον Ἀλκιβιάδου κατιόντα. πεπεισμένους γὰρ οὐ βεβιασμένους ὑπ' αὐτοῦ δέχεσθαι τοὺς πολίτας. Gesn.

[32] Οὐχ ὅτῳ μέλοι τρόπου πίστεως φίλον] *Non si cui curæ sint mores fidei amicorum, omne sincerum et constans ingenium existimanti.* Hæc ego non intelligo, sed sic legendum censeo, οὐχ, ὅτῳ μέλοι τρόπου καὶ πίστεως, φίλον πᾶν ἄδολον, &c. *Non, si cui curæ sint mores et fides, amicum omne sincerum et constans ingenium existimanti.* Wolf.

Βοῦλιν καὶ Σπέρχιν] Vide Herodotum lib. 7. [c. 134.] qui Polyhymnia inscribitur. Darii legati a Lacedæmoniis conjecti erant in puteos. Qua de re Xerxe expostulante, hi duo se ultro ad illi satisfaciendum obtulerunt. Idem.

Εἰ καὶ μὴ κατὰ πολλὴν σχολὴν] *Quamvis otio non abundarem*, id est, quamvis congressus ille brevior fuerit, quam voluissem. Idem.

Ἔκ τε τῶν πολιτευμάτων αὐτῶν, εἶχον θαυμάσας] Id est, ἐθαύμαζον, *propter ipsa in repub. acta admirabar.* Sed malim, θαυμάσαι. Idem. θαυμάσαι marg. Lutet.

Πύθων] Orator Byzantinus eloquentissimus, cujus Demosthenes et Æschines in oratt. meminerunt. Guyet.

Οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ παραβάλλειν] Pro, εἴ τις ἂν αὐτοὺς παραβάλοι τῷ Δημοσθένει. Observentur hic Demostheniciæ orationis elogia. κρότος, *plausus* est, sed videtur effectus pro causa poni, ut dicatur oratio plausibilis, quæ applausum excitat. κροτῆσαι, inquit Suidas, τὸ ταῖς χερσὶν ἐπαινέσαι. ἔστι γὰρ ὁ κρότος τῶν νενικηκότων τόνος, est *contentio vocis.* λέξεων εὐρυθμία, *compositio et numeri oratorii.* αἱ διανοιῶν περιγραφαὶ sunt αἱ περίοδοι, quas Cicero *ambitus, circuitus et quasi orbes verborum, comprehensiones, continuationes, et circumscriptiones orationis* appellat. συνέχεια ἀποδείξεων, *densitas argumentorum et crebræ probationes.* ἀποδείξεις, hic non Aristotelico aut Geometrico more sunt accipiendæ, sed ἀντὶ τῶν ἐπιχειρημάτων, cujuscunque generis illa fuerint. τὸ συνακτικὸν, παρὰ τὸ συνάγειν τὸ ἀθροίζειν, est *densitas et frequentatio verborum et sententiarum.* Fabius lib. 10. Demosthenis dictionem judicat Ciceroniana densiorem, astrictiorem, acutiorem, et talem cui nihil posit

καὶ συνεχείαις ἀποδείξεων, καὶ τῷ συνακτικῷ γε καὶ κρουστικῷ. μετενοοῦμεν γοῦν, ὅτε τοὺς Ἕλληνας Ἀθήναζε συνηγάγομεν, ὡς ἐλέγξοντες Ἀθηναίους, Πύθωνι καὶ τοῖς Πύθωνος ἐπαγγέλμασι πεπιστευκότες, εἶτα Δημοσθένει, καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγχοις περιπεσόντες. ἀλλ' ἡμῖν ἀπρόσιτος ἡ δύναμις [1] αὐτοῦ τοῦ λόγου. [33] Ἐγὼ δὲ ταύτην μὲν δευτέραν ἔταττον, ἐν χώρᾳ τιθεὶς ὀργάνου· Δημοσθένην δ' αὐτὸν ὑπερηγάμην τοῦ τε φρονήματος, καὶ τῆς συνέσεως, ἀκλινῆ τὴν ψυχὴν ἐπ' ὀρθῆς ἐν ἁπάσαις φυλάττοντα τρικυμίαις τῆς τύχης, καὶ πρὸς μηδὲν τῶν δεινῶν ἐνδιδόντα. καὶ Φίλιππον δὲ τὴν ἐμὴν γνώμην ἔχοντα περὶ τἀνδρὸς ἠπιστάμην. οὗτος μέν γε δημηγορίας ἐξαγγελθείσης Ἀθήνηθέν ποτε, καθαπτομένης τοῦ Φιλίππου, καὶ Παρμενίωνος ἠγανακτηκότος, καί τι καὶ σκωπτικὸν εἰς τὸν Δημοσθένην ἐπειπόντος, Ὦ Παρμενίων, ἔφη, δίκαιος ὁ Δημοσθένης παῤῥησίας τυγχάνειν· μόνος γέ τοι τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος δημαγωγῶν οὐδαμοῦ τοῖς ἀπολογισμοῖς ἐγγέγραπται τῶν ἐμῶν ἀναλωμάτων. καίτοι μᾶλλον ἠβουλόμην, ἢ γραμματεῦσι τριηρίταις ἐμαυτὸν πεπιστευκέναι. νῦν δ' ἐκείνων μὲν ἕκαστος ἀπογέγραπται, χρυσίον, ξύλα, πόρους, θρέμματα, γῆν ††† οὐ Βοιωτίας, [2] οὐδ' ἔνθα τι παρ' ἐμοῦ λαβόντες.

[1] αὐτῷ [2] οὐ δ'

detrahi. Wolf.

Τῷ συνακτικῷ] Aliud est, τὸ συνεκτικὸν αἴτιον, de qua pugnæ philosophorum et medicorum. τὸ κρουστικὸν, intelligo, *impetum et vim*, ut si robustus miles umbone propellat hostem. Idem.

[33] Ἐπ' ὀρθῆς] Int. γραμμῆς, linea, s. via, in qua mentem suam tanquam navim tenuit. Respicitur ad Rhodium illum gubernatorem, ὃς ἔφη, ut est apud Aristidem Rhod. p. 542. Jebb. χειμαζομένης αὐτῷ τῆς νεὼς, καὶ καταδύσεσθαι προσδοκῶν, τοῦτο δὴ τὸ θρυλλούμενον· ἀλλ', ὦ Πόσειδαν, ἴσθι ὅτι ὀρθὰν τὰν ναῦν καταδύσω. *Dum clavum rectum teneam*, ut est in Quintil. II. 17. 24. ubi reliqua dedimus. Sed fractum animo fuisse in exilio illo Demosthen. simileınque Ciceroni, monet Plutarchus. Gesn.

Τὴν ἐμὴν γνώμην ἔχοντα] Quid si τὴν αὐτὴν ἐμοὶ γνώμην: etsi et hoc bonum est, *mecum sentientem, me adstipulatore.* Wolf. τὴν αὐτὴν ἐμοὶ γν. marg. Lutet.

Γραμματεῦσι τριηρίταις] Fortasse, καὶ τριηρίταις. Innuit enim Æschinem, opinor, qui scriba, et Demadem, qui nauta fuisse perhibetur. Wolf.

Χρυσίον] Subaudi κατά. Guyet.

Οὐ Βοιωτίας, οὐδ' ἔνθα τι] Hæc ita apparet arcte cohærere, ut sine injuria et internecione sententiæ divelli non possint: et tamen longe erant distracta. Scrupulum quidem injiciunt verba, quæ posuimus, in quibus multa vario tentata per hosce XX annos cum ab aliis, tum a nobis quoque et nostris amicis. Ponam illud, in quo non δευτέραις, sed δεκάταις minimum φροντίσιν acquiescere mihi visus sum. Primo igitur aio, cum ἕκαστος ἀπογέγραπται pulcre cohærere participium παρ' ἐμοῦ λαβόντες, plurali ad distributivum nomen relato. Deinde Bœotiam Atticæ illam conterminam, et Demagogis Atticis commodam, in potestate Philippi bis

ἡμεῖς δὲ θᾶττον ἂν τὸ Βυζαντίων τεῖχος ἕλοιμεν μηχαναῖς, ἢ Δημοσθένην χρυσίῳ. [34] Ἐγὼ δὲ, ὦ Παρμενίων, ἔφη, εἰ μέν τις Ἀθηναῖος ὢν ἐν Ἀθήναις λέγων, ἐμὲ τῆς πατρίδος προτιμᾷ, τούτῳ ἀργύριον μὲν προείμην ἄν, φιλίαν δ' οὐκ ἄν· εἰ δέ τις ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐμὲ μισεῖ, τούτῳ προσπολεμῶ μὲν, ὡς ἀκροπόλει, καὶ τείχει, καὶ νεωρίοις, καὶ τάφρῳ, θαυμάζω δὲ τῆς ἀρετῆς, καὶ μακαρίζω γε τοῦ κτήματος τὴν πόλιν· καὶ τοὺς μὲν, ἔξω τῆς χρείας γενόμενος, ἥδιστ' ἂν προσαπολέσαιμι, τὸν δὲ βουλοίμην ἂν ἐνταυθοῖ παρ' ἡμῖν τυχεῖν γενόμενον μᾶλλον, ἢ τὴν Ἰλλυριῶν ἵππον καὶ Τριβαλλῶν, καὶ πᾶν τὸ μισθοφορικὸν, τῆς ὅπλων βίας τὴν τοῦ λόγου πειθὼ, καὶ τὸ τῆς γνώμης ἐμβριθὲς οὐδαμῇ τιθεὶς δεύτερον. [35] Πρὸς Παρμενίωνα μὲν ταῦτα· τοιούτους δέ τινας καὶ πρὸς ἐμὲ λόγους ἐποιή-

fuisse constat, in tantum certe, ut inde ligna, reditus s. vectigalia, pecora, prædia dare et assignare suis illis amicis mercenariis posset, semel in bello sacro, et deinde post pugnam Chæronensem. Igitur legendum videtur: νῦν δ' ἐκείνων μὲν ἕκαστος ἀπογέγραπται, χρυσίον, ξύλα, πόρους, θρέμματα, γῆν ὃς Βοιωτίας, ὃς δ' ἔνθα τι παρ' ἐμοῦ λαβόντες, ea sententia, quam interpretando expressi, seu magis ad verbum placeat, *Nunc illorum unusquisque scriptus est aurum—alius Bœotiæ, alius hic aliquid eorum, a me accepisse.* Ita sanari potest locus difficillimus, nulla litera immutata, nisi illa negatione, quæ orta videtur ex studio conglutinandi, quæ tamen cohærere nullo modo possunt. Nisi poeticum esset, (certe non satis attendi, an etiam in soluta oratione adhibeatur) poteramus etiam suspicari, ὃυκ i. e. ὃ ἐκ Βοιωτίας, ὃ δ' ἔνθα τι λαβόντες, sententia plane eadem. GESN.

Τὸ Βυζαντίων τεῖχος] Herodianus lib. 3. Σεβῆρος μαθὼν τὸ Βυζάντιον προκατειλημμένον, καὶ εἰδὼς ὀχυρώτατα τετειχισμένον, &c. et τεῖχος πεποιημένον μυλίτου λίθου ἐς τετράγωνον ἐργασμένου. τοσαύτη δὲ συναφείᾳ καὶ κολλήσει, ὡς μηδένα οἴεσθαι τὸ ἔργον σύνθετον, ἑνὸς δὲ λίθου τὸ πᾶν πεποιῆσθαι. WOLF.

Βυζαντίων τεῖχος] A qua urbe capienda depulsus Demosthenis consiliis fuerat Philippus. V. Orat. de Coron. c. 27. Μασχάλην τῆς Ἑλλάδος vocat apud Athenæum VIII. 10. Stratonicus, quod scilicet uti homo ala, ita Græcia Byzantio capi possit. Vid. Casaub. pag. 384. GESN.

[34] Ἐγὼ δὲ, ὦ Παρμενίων] Cum Parmenion ab Alexandro Magno, priusquam Antipater rerum in Græcia potiretur, occisus fuerit: necesse est hunc locum esse mutilum et præcessisse aliquid, quo Philippi et Parmenionis colloquium Antipater referat. Facilis autem conjectura est, invectum esse Parmenionem in Demosthenem, ut perturbatorem Græciæ, et belli concitatorem inter Philippum et Athenienses. Mutila sunt et ea quæ antecedunt, οὐ Βοιωτίας, οὐδ' ἔνθα τι παρ' ἐμοῦ λαβόντες: fortassis οὐ χρυσίον ἐκ Βοιωτίας, &c. ut suppleatur ἂν ἐπείσατε ἀφικέσθαι πρὸς ἡμᾶς. *Non auro e Bœotia* (quæ tum Macedonicæ ditionis erat) *aut hinc a nobis accepto persuadere illi potuissetis?* hoc est, cur non auro expugnastis ejus constantiam? Videtur alludere ad Philippi dictum, Nullum castellum tam esse firmum, quin expugnari possit, si asino aurum gestanti pateat aditus. WOLF.

Προείμην ἂν] Objecerim, ut canibus, ut latronibus, ad incommoda majora effugienda. Herodot. I. 24. de Arione inter nautas latrones constituto, τὸν δὲ συνιέντα λίσσεσθαι, χρήματα προϊέντα σφι, ψυχὴν δὲ παραιτεόμενον. GESN.

Παρ' ἡμῖν τυχεῖν γενόμενον] *Apud nos fuisse natum*: velim ita cecidisse, ut apud nos esset natus, ut eodem amore patriam Macedoniam complecteretur, quo nunc Athenas. Sed hic sensus ad τὴν Ἰλλυριῶν ἵππων accommodari non potest. Erat is quidem equitatus apud Philippum, sed in Macedonia natus non erat. videtur itaque nihil aliud dicere, nisi: *vellem eum apud nos fuisse.* γενέσθαι παρ' ἡμῖν. WOLF.

σατο. τῶν γὰρ μετὰ Διοπείθους Ἀθήνηθεν ἀπεσταλμένων, ἐγὼ μὲν εἶχον διὰ φροντίδος. [1]ὁ δ' εὖ μάλα γελάσας, ἔφη, Σὺ δ' Ἀττικὸν στρατηγὸν, ἢ στρατιώτην δέδοικας ἡμῖν; αἱ μὲν τριήρεις καὶ ὁ Πειραιεὺς καὶ τὰ νεώρια, λῆρος ἔμοι γε καὶ φλήναφος. τί δ' ἂν ἄνθρωποι πράξαιεν διονυσιάζοντες, ἐν κρεανομίαις καταζῶντες καὶ χοροῖς; εἰ δὲ μὴ Δημοσθένης εἷς ἐν Ἀθηναίοις ἐγένετο, ῥᾷον ἂν εἴχομεν τὴν πόλιν, ἢ Θηβαίους καὶ Θετταλοὺς ἀπατῶντες, βιαζόμενοι, φθάνοντες, ὠνούμενοι· νῦν δὲ εἷς ἐκεῖνος ἐγρήγορε, καὶ πᾶσι τοῖς καιροῖς ἐφέστηκε, καὶ ταῖς ἡμετέραις ὁρμαῖς ἐπακολουθεῖ, καὶ τοῖς στρατηγήμασιν ἀντιπαρατάττεται. λανθάνομεν δὲ αὐτὸν οὐ τεχνάζοντες, οὐκ ἐπιχειροῦντες, οὐ βουλευόμενοι, καὶ καθάπαξ κώλυμά τι καὶ πρόβολος ἡμῖν ἄνθρωπός ἐστι, μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐπιδρομῆς. τό γέ τοι κατ' αὐτὸν, οὐκ Ἀμφίπολιν εἵλομεν, οὐκ Ὄλυνθον, οὐ Φωκέας, καὶ [2]Πύλον ἔσχομεν· οὐχὶ Χεῤῥονήσου καὶ τῶν περὶ τὸν Ἑλλήσποντον κεκρατήκαμεν. [36] Ἀλλ' ἀνίστησι μὲν ἄκοντας, οἷον ἐκ μανδραγόρου καθεύδοντας τοὺς αὑτοῦ πολίτας, ὥσπερ τομῇ τινι καὶ καύσει τῆς ῥαθυμίας τῇ παῤῥησίᾳ χρώμενος, ὀλίγον τοῦ πρὸς ἡδονὴν φροντίσας. μετατίθησι δὲ τῶν χρημάτων τοὺς πόρους ἀπὸ τῶν θεάτρων ἐπὶ τὰ στρατόπεδα, συντίθησι δὲ τὸ ναυτικὸν νόμοις τριηραρχικοῖς, ὑπὸ τῆς ἀταξίας μονονοὺ τελέως διεφθαρμένον, ἐγείρει δ' ἐῤῥιμμένον ἤδη χρόνου πρὸς τὴν δραχμὴν καὶ τὸ τριώβολον

[1] ὅδ' [2] Πύλας

Τῶν γὰρ μετὰ Διοπείθους] Vide orationem Demosthenis περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ. Lectio suspecta est: εἶχον διὰ φροντίδος τῶν ἀπεσταλμένων ἀντὶ τοῦ, τοὺς ἀπεσταλμένους. ἐφρόντιζον quidem τῶν ἀπεσταλμένων usitate dicitur. IDEM.

Πρόβολος ἡμῖν] Suidas πρόβολον interpretatur, πρόμαχον, προστάτην, τεῖχος, ἀσφάλειαν. Item, πρόβολοι, inquit, αἱ εἰς θάλασσαν προκείμεναι πέτραι, καὶ οἷον ἀκταί τινες. Et in hac significatione hic accipiendum est hoc nomen, ut significet: quemadmodum rupes aut promontorium fluctuum impetum frangit: ita conatus nostros Demosthenes facit irritos. IDEM.

Οὐκ Ἀμφίπολιν εἵλομεν] Sine interrogationibus hæc sunt legenda. Quod autem ad res a Philippo gestas attinet, consulatur 16. Diodori Siculi. IDEM.

Πύλον ἔσχομεν] Fortasse, Πύλας. Subactis enim Phocensibus, Philippus factus est Pylagoras. Qua de re agitur in oratione Demosthenis de pace, et apud Diodorum, et Plutarchum. IDEM. Πύλας marg. Lutet. ita quoque Palmerius reponi jussit, et sic ed. Florentina.

[36] Οἷον ἐκ μανδραγόρου καθεύδοντας] Soporifica Mandragoræ vis non est ignota. WOLF. Vid. Plin. H. N. l. 25.

Τοῦ πρὸς ἡδονὴν] Scilicet ὄντος, id est, τοῦ ἡδέος καὶ τοῦ χαρίσασθαι. WOLF.

Ἀπὸ τῶν θεάτρων] Ὅτι δεῖ τὰ θεωρικὰ στρατιωτικὰ γενέσθαι, tractatur Olynthiaca tertia (secunda). IDEM.

Νόμοις τριηραρχικοῖς] Harum legum fit mentio in Oratione περὶ στεφάνου. IDEM.

Ἤδη χρόνου] *Nunc temporis*, id est, hoc tempore. IDEM.

Πρὸς τὴν δραχμὴν καὶ τὸ τριώβολον] *Abjectum ad drachmam et tres obolos*, id est,

τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα, πάλαι τούτους καταχεκλιμένους εἰς τοὺς προγόνους ἐπανάγων, καὶ τὸν ζῆλον τῶν Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι κατειργασμένων· συνίστησι δ' ἐπὶ συμμαχίας, καὶ συντάξεις Ἑλληνικάς. τοῦτον οὐ λαθεῖν ἐστὶν, οὐ φενακίσαι, οὐ πρίασθαι δ' οὐ μᾶλλον, ἢ τὸν Ἀριστείδην ἐκεῖνον ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπρίατο. [37] Τοῦτον οὖν, ὦ Ἀντίπατρε, χρὴ δεδιέναι μᾶλλον, ἢ πάσας τριήρεις, καὶ πάντας ἀποστόλους. ὃ γὰρ Ἀθηναίοις τοῖς πάλαι Θεμιστοκλῆς καὶ Περικλῆς ἐγένετο, [1] τούτοις νῦν ὁ Δημοσθένης, ἐφάμιλλος Θεμιστοκλεῖ μὲν τὴν σύνεσιν, Περικλεῖ δὲ τὸ φρόνημα. ἐκτήσατο γοῦν αὐτοῖς ἀκούειν Εὔβοιαν, Μέγαρα, τὰ περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, τὴν Βοιωτίαν. καὶ καλῶς γε, ἔφη, ποιοῦσιν Ἀθηναῖοι, Χάρητα μὲν καὶ Διοπείθην καὶ Πρόξενον καὶ τοιούτους τινὰς ἀποδεικνύντες στρατηγεῖν, Δημοσθένην δὲ εἴσω κατέχοντες ἐπὶ τοῦ βήματος. ὡς, εἰ τοῦτον τὸν ἄνθρωπον ὅπλων ἀπέφηναν καὶ νεῶν καὶ στρατοπέδων καὶ καιρῶν καὶ χρημάτων κύριον, ὀκνῶ, μὴ περὶ

[1] τοῦτο τοῖς νῦν

semidrachmam. Libanius δυοῖν ὀβολοῖν facit mentionem in argumento Olynthiacarum. δραχμὴν vero vel δικαστικὸν, vel ἐκκλησιαστικὸν μισθὸν fuisse conjicio. Unde Isocrates in Areopagitico, ὅταν, inquit, ἴδη τινὰς τῶν πολιτῶν, αὐτοὺς μὲν περὶ τῶν ἀναγκαίων εἴθ' ἕξουσιν εἴτε μὴ, πρὸ τῶν δικαστηρίων κληρουμένους, &c. De hac sortitione suo loco. IDEM.

Πρὸς τὴν δραχμὴν] Drachma, τὸ συνηγορικὸν, h. e. pretium oratori solutum, quoties vel in privata causa, vel in publica adesset. Triobolum τὸ δικανικὸν, s. merces judicis. Vid. Spanhem. ad Aristoph. Plut. v. 329. GESN.

Μαραθῶνι] Tum alias, tum nusquam fortius, quam eo loco, quem etiam Longinus laudat §. 16. nempe de Corona c. 60. IDEM.

Οὐ πρίασθαι δ' οὐ μᾶλλον] Repetita negatio vehementius negat. WOLF.

Ἀριστείδην ἐκεῖνον] Vide Plutarchum in vita Aristidis. IDEM.

[37] Ἀποστόλους] I. e. *duces classis.* GUYET.

Ὃ γὰρ Ἀθηναίοις, &c. τούτοις νῦν ὁ Δημοσθένης ἐφάμιλλος] Ἀνακόλουθον. Ratio Grammatica postulabat, τοῦτο τοῖς νῦν ὁ Δημοσθένης. Sed hujusmodi καινοτομίαις sæpe et Latini et Græci scriptores sibi indulgent. WOLF. τοῦτο τοῖς νῦν οὖσι γίνεται ὁ Δημοσθένης, καὶ marg. Lutet.

Τούτοις] Perspicuum est, legendum τοῦτο. *Quod priscis Atheniensibus Themistocles et Pericles fuit, id nunc est Demosthenes, par Themistocli quidem prudentia, Pericli autem animo.* Idque recte consideravit interpres. IENS.

Αὐτοῖς ἀκούειν] Malim, αὐτῶν. WOLF.

Χάρητα μὲν] Hujus meminit argumentum orationis Isocraticæ de pace. Proxenus aditu Thermopylarum exclusit Philippum, ut in Orat. περὶ παραπρεσβείας Demosthenes asserit. IDEM.

Ὀκνῶ μὴ περὶ τῆς Μακεδονίας] Nihil est quod verearis, Philippe. Nam Demostheni, ut et Dranci Virgiliano, Mavors ventosa in lingua pedibusque fugacibus istis Semper erit.—Non statim bonus imperator erit, qui bonus orator fuerit. Nec id de se quoque Cicero dissimulat, cum Homericos versus Jovis Venerem castigantis, ad se detorquet: [Il. E. 428.]

Οὔ τοι, τέκνον ἐμὸν, δέδοται πολεμήϊα ἔργα·
Ἀλλὰ σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο.

Etsi enim rem in Cilicia non pessime gesserat: tamen Parthorum incursionem pertimescebat: et Marcum Antonium hostem quidem judicavit, sed non profligavit. Et quid, si Virgilio Drances est Cicero? M. Antonius, Turnus? IDEM.

Περὶ τῆς Μακεδ.] An, *de Macedonia ipsa rationem a me exegisset.* GUYET.

τῆς Μακεδονίας ἂν κατέστησέ μοι τὸν λόγον, ὃς καὶ νῦν ἀπὸ ψηφισμάτων ἀνταγωνιζόμενος ἡμῖν, πανταχοῦ συμπεριτρέχει, καταλαμβάνει, πόρους εὑρίσκει, δύναμιν συλλέγει, †††[ὁ δὲ] ἐπιμήκεις στόλους ἀποπέμπει, συντάττει δυνάμεις, ἀντιμεθίσταται. [38] Τοιαῦτα καὶ τότε καὶ πολλάκις πρός με Φίλιππος περὶ τἀνδρὸς ἔλεγεν, ἐν τῶν παρὰ τῆς τύχης χρηστῶν τιθέμενος, τὸ μὴ στρατηγεῖν τὸν Δημοσθένην· οὗ γε καὶ τοὺς λόγους, ὥσπερ κριοὺς ἢ καταπέλτας, Ἀθήνηθεν ὡρμωμένους, διασείειν [1]αὐτοῦ καὶ καταράττειν τὰ βουλεύματα. περὶ μὲν γὰρ Χαιρωνείας οὐδὲ μετὰ τὴν νίκην ἐπαύετο πρὸς ἡμᾶς λέγων, εἰς ὅσον ἄνθρωπος ἡμᾶς κινδύνου κατέστησε. [2]καὶ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα, καὶ κακίᾳ στρατηγῶν, καὶ στρατιωτῶν ἀταξίᾳ, καὶ τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τῆς τύχης, τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συνειργασμένῃ, κεκρατήκαμεν, ἀλλ' ἐπὶ μιᾶς γε ταύτης ἡμέρας, τὸν περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ψυχῆς κίνδυνον ἐπέστησέ μοι, τὰς ἀρίστας πόλεις εἰς ἓν συναγαγὼν, καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν δύναμιν ἀθροίσας, Ἀθηναίους ἅμα καὶ Θηβαίους, Βοιωτούς τε τοὺς ἄλλους, καὶ Κορινθίους, Εὐβοέας τε καὶ Μεγαρέας, καὶ τὰ κράτιστα τῆς Ἑλλάδος διακινδυνεύειν καταναγκάσας, καὶ μηδ' εἴσω με τῆς Ἀττικῆς ἐπιτρέψας παρελθεῖν. [39] Τοιοῦτοί τινες ἦσαν αὐτῷ συνεχεῖς περὶ Δημοσθένους οἱ λόγοι. καὶ πρός γε τοὺς λέγοντας, ὡς μέγαν ἔχοι τὸν Ἀθηναίων δῆμον ἀνταγωνιστὴν, Ἐμοὶ Δημοσθένης μόνος, εἶπεν, ἀνταγωνιστής· Ἀθηναῖοι δὲ, Δημοσθένην οὐκ ἔχοντες, Αἰνιᾶνές

[1] αὐτοῦ

[2] μὴ γὰρ

Δύναμιν συλλέγει, ἐπιμήκεις στόλους] Sentisne, lector, hæc olim miserum in modum distracta, ita jam commissa inter se et tam firma compage cohærere, ut divelli nullo modo possint? Si hæc non est certa emendatio, ilicet de tota arte actum est: exsequias eamus criticis. GESN.

Ἀντιμεθίσταται] Ἀνθίστασθαι est *resistere:* μεθίστασθαι *transire,* ἀντιμεθίστασθαι, est et *resistere hosti, et quocumque se converterit, consectari eundem, nec dare spatium præripiendi quicquam.* WOLF.

[38] Χαιρωνείας] Post prœlium ad Chæroneam, quo Atheniensium, quin Græciæ liberæ, opes prostratæ sunt, Philippus initio quidem se gessit insolentius; post autem, periculo licet defunctus, ἔφριττε τὴν δεινότητα καὶ τὴν δύναμιν τοῦ ῥήτορος, ἐν μέρει μικρῷ μιᾶς ἡμέρας τὸν ὑπὲρ ἡγεμονίας καὶ τοῦ σώματος ἀναῤῥίψαι κίνδυνον ἀναγκασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ. Plut. in vit. Dem. GESN.

Μὴ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα] Fortasse, καὶ γὰρ, nisi ἐμφατικὴ sit ἔλλειψις, ut intelligatur, propterea contemnendus non fuerit Demosthenes, προκαταληπτικῶς certe hæc dicuntur, sumpta ex Epitaphio, qui inter Demosthenicas orationes habetur. WOLF.

[39] Αἰνιᾶνές εἰσι] Epiri populi, quos vel vinci, vel decipi facile innuit. IDEM.

εἰσι, καὶ Θετταλοί. καὶ πρέσβεις ὁπότε πρὸς τὰς πόλεις πέμποι, τῶν μὲν ἄλλων ῥητόρων εἴ τινας ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις ἀνταποστέλλοι, τῇ πρεσβείᾳ ῥᾶστα ἦν κεκρατηκὼς, τοῦ Δημοσθένους δ' ἐπιστάντος, Μάτην, εἶπεν, ἂν ἐπρεσβεύσαμεν. [40] Οὐ γάρ ἐστι κατὰ τῶν Δημοσθένους λόγων ἐγεῖραι τρόπαιον. ταῦτα ὁ Φίλιππος. καὶ μέντοι καὶ πάντως ἔλαττον ἂν ἔχοντες, εἰ λάβοιμεν τοιοῦτον ἄνδρα, πρὸς Διὸς, Ἀρχία, τί ποτε νομίζεις; βοῦν ἂν ἐπὶ σφαγὴν ἤγομεν, ἢ πολὺ μᾶλλον ἂν σύμβουλον περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, καὶ τῆς ἀρχῆς πάσης ἐποιούμεθα; φύσει μὲν γὰρ αὐτῷ, καὶ κατ' ἀρχὰς προσεπεπόνθειν ἐξ αὐτῶν τῶν πολιτευμάτων, ἔτι δὲ μᾶλλον Ἀριστοτέλει μάρτυρι. πρός τ' οὖν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ πρὸς ἡμᾶς γε [1] ἄγων, οὐδὲν ἐπαύετο· τοσούτων ὄντων αὐτῷ τῶν προσπεφοιτηκότων, μηδένα οὕτω πώποτε θαυμάσαι μεγέθους τε φύσεως, καὶ τῆς περὶ τὴν ἄσκησιν ἐγκρατείας, καὶ βάρους, καὶ τάχους, καὶ παῤῥησίας, καὶ καρτερίας. [41] Ὑμεῖς δὲ, ἔφη, διανοεῖσθε ὡς ὑπὲρ Εὐβούλου καὶ Φρύνωνος καὶ Φιλοκράτους, καὶ πειρᾶσθε δώροις καὶ τοῦτον ἀναπείθειν ἄνθρωπον, καὶ τὴν πατρῴαν οὐσίαν εἰς Ἀθηναίους, ἰδίᾳ τε τοῖς δεηθεῖσι,

[1] λέγων

Τοῦ Δημοσθένους δ' ἐπιστάντος] Ὑποθετικῶς accipiendum esse, arguit quod sequitur, μάτην ἂν ἐπρεσβεύσαμεν. *At si Demosthenes affuisset, frustra legatos misissemus.* IDEM.

[40] Καὶ πάντως ἔλαττον ἂν ἔχοντες] Locus videtur plane mutilus et corruptus: *quanquam omnino minus habituri*, id est, tametsi ejus interfectio fraudi nobis futura esset. Non tamen affirmarim hanc esse horum verborum sententiam. IDEM.

Ἔτι δὲ μᾶλλον Ἀριστοτέλει μάρτυρι] Verbum προσεπεπόνθειν, ad Aristotelem non puto referendum. fortasse legendum ἐπ' Ἀριστοτέλει μάρτυρι: *Propter Aristotelis testimonium.* utcunque legeris, dura erit constructio. IDEM.

Πρὸς γοῦν τὸν Ἀλεξ.] Sic omnino legendum, cum αἰτιολογικὴν particulam series orationis postulet. Et quam facile est Γ in Τ mutari? GESN. Ita quoque marg. Lutet. et paulo ante πρὸς αὐτὸν pro αὐτῷ, et paulo post λέγων οὐδέποτ' pro γε ἄγων, οὐδέν. λέγων *Fl.* et *Venet.*

Τῶν προσπεφοιτηκότων] *Qui ipso*, id est, Aristotele, *magistro usi erant, se neminem unquam sic esse admiratum.* Aristoteles et Demosthenes æquales fuisse scribuntur, et uterque, Athenis exulans, alter in Calauria, alter in Eubœa eodem anno decessisse. Ac condiscipulos fuisse, Platonis discipulos, facile admitto, καὶ συμπεφοιτηκέναι μᾶλλον αὐτῷ ἢ προσπεφοιτηκέναι. WOLF.

Τῆς περὶ τὴν ἄσκησιν ἐγκρατείας] *Ob continentiam in exercitatione*, ac potius *tolerantiam.* videtur enim ἐγκράτειαν ἀντὶ καρτερίας usurpasse, aut τὴν ἄσκησιν καὶ τὴν ἐγκράτειαν conjunxisse. Nam homini vere studioso et tolerantia laborum et continentia libidinum vehementer est opus. IDEM.

[41] Διανοεῖσθε] Marg. Lutet. διενοεῖσθε, ἐπειρᾶσθε, ᾤεσθε, et ἠγανακτεῖτε; et paulo post διὰ τοιαῦτα pro τὰ τοιαῦτα v. 7. pag. seq. et καί τοι pro καί τι v. 12.

Ὡς ὑπὲρ Εὐβούλου] Hi satis noti erunt lecto Demosthene, quem qui pellegere gravatus fuerit, multo minus pueriles has annotationes legere dignabitur: quæ quidem nemini multum proderunt, nisi cum ipso auctore collatæ: cujus germana sententia

καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει, κατηναλωκότα· διαμαρτάνοντες δὲ φοβήσειν οἴεσθε, πάλαι βεβουλευμένον τὴν ψυχὴν ὑποθεῖναι ταῖς τῆς πατρίδος ἀδήλοις τύχαις· καὶ καθαπτομένου τῶν πραττομένων ὑμῖν, ἀγανακτεῖτε; ὅδ' οὐδὲ τὸν Ἀθηναίων δῆμον ὑποστέλλεται. λέληθεν ὑμᾶς, ἔφη, τῇ μὲν τῆς πατρίδος εὐνοίᾳ πολιτευόμενος, αὑτῷ δὲ τὴν πολιτείαν γυμνάσιον φιλοσοφίας προθέμενος. [42] Τὰ τοιαῦτα, ὦ Ἀρχία, ὑπερεπεθύμουν αὐτῷ συγγενόμενος, τήν τε γνώμην, ἣν ἔχει περὶ τῶν παρόντων, ἀκοῦσαι λέγοντος, καὶ τῶν ἀεὶ παραπεπτωκότων ἡμῖν κολάκων, εἰ ἐδεόμην, ἀποστὰς, ἁπλοῦ τινὸς ἐξ ἐλευθέρας γνώμης ἀκοῦσαι λόγου, καὶ φιλαλήθους συμβουλῆς μεταλαβεῖν· καί τι καὶ νουθετῆσαι δίκαιον, ὑπὲρ οἵων ὄντων Ἀθηναίων τὴν ἀχαριστίαν, πάντα παραβάλοιτο τὸν αὑτοῦ βίον, ἐξὸν εὐγνωμονεστέροις καὶ βεβαιοτέροις κεχρῆσθαι φίλοις. ΑΡΧ. Ὦ βασιλεῦ, τῶν μὲν ἄλλων ἴσως ἂν ἔτυχες, ταυτὶ δὲ μάτην ἂν ἔλεγες, οὕτω μανικῶς φιλαθήναιος ἦν. ΑΝΤ. Ταῦτα, ὦ Ἀρχία· τί γὰρ ἂν [1] καὶ λέγοιμεν; ἀλλὰ πῶς ἀπέθανεν; [43] ΑΡΧ. Ἔοικας ἔτι μᾶλλον, ὦ βασιλεῦ, θαυμάσειν, καὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ τεθεαμένοι διεφέρομεν οὐδὲν ἐκπλήξει τε καὶ ἀπιστίᾳ τῶν ὁρώντων. ἔοικε γὰρ δὴ πάλαι ὢν ᾧδε βεβουλευμένος περὶ τῆς ὑστάτης ἡμέρας· δηλοῖ δὲ ἡ παρασκευή. καθῆστο μὲν γὰρ ἔνδον ἐν τῷ νεῷ· μάτην δὲ τῶν πρόσθεν ἡμερῶν λόγους ἦμεν ἀναλωκότες. ΑΝΤ. Τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι; ΑΡΧ. Πολλὰ καὶ φιλάνθρωπα προὐτεινόμην, ἔλεόν τινα παρὰ σοῦ καθυπισχνούμενος, οὐ μάλα μὲν προσδοκῶν· οὐ

[1] Deest καί.

ut intelligeretur, conscriptæ sunt. WOLF. Vid. Dem. Mid. et περὶ παραπρεσβ.

[42] Ἀλλὰ πῶς ἀπέθανεν] Mira oratio. An illi, qui viderunt, non aliter ac qui viderent, obstupuerunt? Quæ hæc dicendi ratio? Suspicor ὁρώντων corruptum ex ἀκροώντων. *Ita scilicet stupenda est maximi hujus viri mors, ut etiam nos, qui vidimus eam, non minus stupuerimus, et ipsis nostrum oculis diffisi fuerimus, ac illi, qui audiunt, percelluntur, ac relationi fidem non habent.* An potius unius literulæ mutatione defungentes, legimus διαφέρομεν; *Et nos, qui vidimus hanc mortem, stupore et* ἀπιστίᾳ *ne nunc quidem minus correpti sumus, quam ubi eam conspiciebamus.* Studiosus lector arbitretur. Nam vulgatum stare posse, non puto cuipiam fore persuasum. IENS. F. legendum τῶν μὴ ὁρώντων L. BOS. διαφέρομεν marg. Lutet. habet, et paulo supra ante ταῦτα supplet ἐστί.

[43] Τῶν ὁρώντων] Fortasse, τῶν οὐχ ὁρώντων, *ab iis qui nihil vident*, id est, videntibus oculis cæci eramus. WOLF. Ita marg. Lutet.

Καθῆστο] Ut supplex: de quo genere hoc verbum velut solemne est. Vid. v. g. Thucyd. I. 24. et 136. Cui ἀνάστασις opponitur, ibid. 133. Demosthenem autem salutis servandæ causa huc confugisse, satis ultima illius verba, quæ mox referentur, indicant. GESN.

γὰρ ἠπιστάμην, ἀλλὰ σὲ ᾤμην δι' ὀργῆς ἔχειν τὸν ἄνθρωπον, χρήσιμον δ' οὖν πρὸς τὸ πείθειν νομίζων. ΑΝΤ. Ὁ δὲ πῶς προσίετο τοὺς λόγους; καί με μηδὲν ἀποκρύψῃ· μάλιστα μὲν γὰρ αὐτήκοος ἂν ἐβουλόμην παρὼν [1] εἶναι. νῦν δ' ἀλλὰ σύ γε μὴ παραλίπῃς μηδέν· οὐ γάρ τοι σμικρὸν ἔργον, ἦθος ἀνδρὸς γενναίου πρὸς αὐτῷ τῷ τέλει τοῦ βίου καταμαθεῖν, πότερον ἄτονος καὶ νωθρὸς ἦν, ἢ παντάπασιν ἀκλινὲς τὸ τῆς ψυχῆς ὄρθιον ἐφύλαττεν. [44] ΑΡΧ. Οὐδὲν ὑπέστελλεν ἐκεῖνός γε. πῶς γάρ; ὅς ἡδὺ γελάσας, κἀμὲ δὴ σκώπτων ἐς τὸν πρότερον βίον, Ἀπίθανον, ἔφη, με ὑποκριτὴν εἶναι τῶν σῶν ψευσμάτων. ΑΝΤ. Ἀπιστήσας ἄρα τοῖς ἐπαγγέλμασι, προεῖτο τὴν ψυχήν; ΑΡΧ. Οὐκ· εἴγε τῶν λοιπῶν ἀκούσαις, οὐ δόξει σοι μόνον ἀπιστεῖν, ἀλλ' ἐπεὶ κελεύεις, ὦ βασιλεῦ, λέγειν, Μακεδόσι μὲν, εἶπεν, οὐδὲν ἀπώμοτον, οὐδὲ παράδοξον, εἰ Δημοσθένην οὕτω λαμβάνουσιν, ὡς Ἀμφίπολιν, ὡς Ὄλυνθον, ὡς Ὠρωπόν. τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγε· καὶ γὰρ οὖν ὑπογραφέας παρεστησάμην, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σώζοιτο. Ἐγὼ μέντοι, ἔφη, ὦ Ἀρχία, βασάνων ἢ θανάτου φόβῳ κατ' ὄψιν οὐκ ἂν Ἀντιπάτρῳ γενοίμην. ἀλλ' εἰ ταῦτ' ἀληθεύετε, πολύ μοι μᾶλλον ἔτι φυλακτέον, μὴ τὴν ψυχὴν αὐτὴν παρ' Ἀντιπάτρου δεδωροδοκηκέναι, μηδ' ἣν ἐμαυτὸν ἔταξα, τάξιν λιπὼν τὴν Ἑλληνικὴν, εἰς τὴν Μακεδονικὴν μεταβαλέσθαι. [45] Καλὸν γὰρ, ὦ Ἀρχία, εἰ τὸ ζῆν ἐμοὶ Πειραιεὺς αὐτὸς παρέχοι, καὶ τριήρης, ἣν ἐπιδέδωκα, καὶ τεῖχος καὶ τάφρος τοῖς ἐμοῖς τέλεσιν ἐξειργασμένα. καὶ φυλὴ Πανδιωνὶς, εἰς ἣν ἐθελοντὴς ἐχορήγουν ἐγὼ, καὶ Σόλων, καὶ Δράκων, καὶ

[1] εἶναι νῦν. ἀλλὰ

[44] Ἐς τὸν πρότερον βίον] Histrioniam fecisse Archiam, multi auctores sunt: qua de re consule Plut. in vit. Dem. et ipsum Dem. SOLAN.

Προεῖτο τὴν ψυχὴν] Ὑπερσυντέλικος, a verbo προΐεμαι προϊέμην, προεῖμαι, προείμην, προεῖσο, προεῖτο. Fortasse, προεῖτο κατὰ μετάθεσιν ἀντὶ τοῦ προΐετο. *Missam faciebat*, aut, *abjiciebat animam*, hoc est, vel consciscebat sibi necem, vel despondebat animum. WOLF.

Ἀπώμοτον] Ad h. v. marg. Lutet. τοῦτ' ἔστιν, ὅ τις εὐορκεῖν μέλλων, ὀμόσαι θαῤῥείη, μήποτε γενησόμενον.

Ὑπογραφέας] Qui apud Demosthenem ὑπογραμματεῖς appellantur. WOLF.

Αὐτὴν παρ'] Τὸ δόξω hic desiderari videtur, μὴ τὴν ψυχὴν αὐτὴν δόξω παρ' Ἀντιπάτρου δεδωροδοκηκέναι. GUYET.

Μηδ' ἣν] Ante ἣν excidisse præp. εἰς suspicatur Ienius, invitis Solano et Reitzio, qui vid.

[45] Τοῖς ἐμοῖς τέλεσιν] Hoc est, δαπάναις. WOLF.

Ἐχορήγουν] Χορηγὸς, id est, *præbitor*, fuerat Demosthenes Liberalibus, scil. Διονυσίοις ἐν ἄστει. Quo in munere quomodo se gesserit, apparet ex argumento et nar-

παῤῥησία βήματος, καὶ δῆμος ἐλεύθερος, καὶ ψηφίσματα στρατιωτικὰ, καὶ νόμοι τριηραρχικοὶ, καὶ προγόνων ἀρεταὶ, καὶ τρόπαια, καὶ πολιτῶν εὔνοια, τῶν ἐμὲ πολλάκις ἐστεφανωκότων, καὶ δύναμις Ἑλλήνων, τῶν ὑπ' ἐμοῦ μέχρι νῦν τετηρημένων· εἰ δὲ καὶ βιωτὸν ἐλεηθέντι, ταπεινὸν μὲν, ἀνεκτὸς δ' οὖν ὁ ἔλεος παρὰ τοῖς οἰκείοις, ὧν ἐλυσάμην αἰχμαλώτους, ἢ τοῖς πατράσιν, ὧν συνεξέδωκα τὰς θυγατέρας, ἢ οἷς τοὺς ἐράνους συνδιελυσάμην. [46] Εἰ δέ με μὴ σώζοι νήσων ἀρχὴ καὶ θάλαττα, παρά γε τουτουὶ Ποσειδῶνος αἰτῶ τὸ σώζεσθαι, καὶ τοῦδε τοῦ βωμοῦ, καὶ τῶν ἱερῶν νόμων. εἰ δὲ Ποσειδῶν, ἔφη, μὴ δύναται φυλάττειν τὴν ἀσυλίαν τοῦ νεὼ, μηδ' ἐπαισχύνεται προδοῦναι Δημοσθένην Ἀρχίᾳ, τεθναίην, οὐδὲ Ἀντίπατρος ἡμῖν ἀντὶ τοῦ θεοῦ κολακευτέος. ἐξῆν μοι φιλτέρους ἔχειν Ἀθηναίων Μακεδόνας, καὶ νῦν μετέχειν τῆς ὑμετέρας τύχης, εἰ μετὰ Καλλιμέδοντος καὶ Πυθέου καὶ Δημάδου συνεταττόμην. ἐξῆν γὰρ κἂν ὀψὲ τῆς ψυχῆς μεθαρμόσασθαι, εἰ μὴ

ratione orationis Midianæ. GESN.

Πολλάκις ἐστεφανωκότων] Vid. Dem. Orat. de Coron. §. 64. inprimis §. 78. IDEM.

Ἐλυσάμην αἰχμαλώτους] Nobile hujus magnificentiæ exemplum probet argumentum orationis *de falsa legatione*: cum ea inprimis causa legationem Macedonicam a se testetur susceptam, uti captivos, quibus id promiserat, liberare posset. IDEM.

Οἷς τοὺς ἐράνους συνδιελυσάμην] Ἔρανον Suidas interpretatur, τὴν ἐκ κοινοῦ ἑστίασιν, ut apud Terentium [Eun. 3. 4. 2.] *de symbolis esse*. Item, ἐντολὴν, εἰσφορὰν, συλλογήν. Videtur igitur, τὸ συνδιαλύσασθαι τοὺς ἐράνους, si qui pauperiores tributa pendere non possent, Demosthenes de suo aliquid illis suppeditasse, aut alioqui ad sublevandam illorum inopiam aliquid contulisse. Vide Midianæ scholia. WOLF.

Ἢ οἷς τοὺς ἐράνους συνδιελυσάμην] Phil. Melanchthon verterat: *aut quibus donavi pecunias*. Benedictus vero: *aut quos dandis contributionibus juvi*. Sed vereor ut recte, ait Iac. du Port in prælectt. ad Theophr. Charact. p. 192. ed. Cant. Vult enim ibi Demosthenes, se eos adjuvisse in dissolvendis debitis *erani* nomine, quem collegerant, contractis. Ἐράνους συνδιαλύεσθαι, concise et eleganter dictum, pro *debita dissolvere erani nomine conflata*. Vertendum igitur esset: *Quorum ego dissolvi debita, erani nomine, quem ab amicis collegerant, contracta*. Tantæ molis est alicubi Græca Latinis exprimere; adeo Græcanicam volubilitatem Romana lingua sequitur non passibus æquis. Contra apud Romanos ἔρανον nunquam fuisse restituendum, docet ibid. p. seq. velut p. 191. tradiderat, ἔρανον fuisse genus mutui gratuiti, apud Græcos frequentati. Ubi enim quis ære alieno premeretur, aut etiam alias in inopiam incidisset, nec haberet, unde viveret, ad amicos erat paratum refugium, qui, quod poterant, unusquisque ἀνδρακὰς *pro sua virili* conferebant. Aliaque *de eranis* vid. ibid. Sed et cœnam collatis symbolis fuisse ἔρανον, satis notum est. Vid. Casaub. Theophr. Char. περὶ αὐθαδ. c. 15. ad v. καὶ φίλῳ δὲ ἔρανον κ. τ. λ. Item Feith. Antiq. Homer. III. c. 4. Longol. ac Buchner. ad Plin. X. ep. 93. qui Livium æque ac Plin. etiam Latine *eranum* dixisse indicant. REITZ.

[46] Μετὰ Καλλιμέδοντος] De hoc nihil me legere memini, nisi quod Plutarchus Pytheæ et Callimedontis Carabi meminit, qui Athenis exularint: cæteri satis noti sunt. WOLF.

Ἐξῆν γὰρ ὀψὲ τῆς ψυχῆς μεθαρμόσασθαι] Si ὀψὲ τῆς ψυχῆς dicitur, ut ὀψὲ τοῦ χρόνου, durum videtur, sed tum μεθαρμόσασθαι, absolute, *mutare consilium, et vitæ institutum*. Quid si μεθαρμόσασθαι τὴν ψυχήν; IDEM. τὴν ψυχὴν marg. Lutet.

Τῆς ψυχῆς μεθαρμόσασθαι] Corrige τὴν ψυχήν. GUYET. An τῆς ζωῆς; ut jungatur

τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας καὶ τὸν Κόδρον ἐπῃσχυνόμην. οὐκουν ᾑρούμην αὐτομολοῦντι τῷ δαίμονι συμμεταβάλλεσθαι. καλὸν γὰρ κρησφύγετον [1]θάνατον ἐν ἀκινδύνῳ παντὸς αἰσχροῦ γενέσθαι. καὶ νῦν, Ἀρχία, τὸ κατ᾽ ἐμαυτὸν οὐ καταισχυνῶ τὰς Ἀθήνας ἑκὼν δουλείαν ἑλόμενος, ἐντάφιον δὲ τὸ κάλλιστον τὴν ἐλευθερίαν προέμενος. [47] Ἀλλὰ, δίκαιον γὰρ, ἔφη, σοι τῶν τραγῳδιῶν μνημονεύειν, οὐ σεμνὸν τὸ λεχθὲν,—

—— ἡ δὲ, καὶ θνήσκουσ᾽, ὅμως
Πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν [2]εὐσχημόνως πεσεῖν·

καὶ ταῦτα [3]κόρη· Δημοσθένης δὲ εὐσχήμονος θανάτου βίον προκρινεῖ ἀσχήμονα, τῶν Ξενοκράτους καὶ Πλάτωνος ὑπὲρ ἀθανασίας λόγων ἐκλαθόμενος; καί τινα πικρότερον ἔλεγε, προαχθεὶς εἰς τοὺς ταῖς τύχαις ἐξυβρίζοντας. ἀλλὰ τί δεῖ λέγειν νῦν ἐμέ; τέλος δ᾽ ἐμοῦ τὰ μὲν δεομένου, τὰ δ᾽ ἀπειλοῦντος, ἁπαλὴν μοῦσαν στεῤῥᾷ κεραννύντος, Ἐπείσθην ἂν, ἔφη, τούτοις, Ἀρχίας ὢν, ἐπεὶ δὲ Δημοσθένης εἰμὶ, συγγίγνωσκέ μοι, ὦ δαιμόνιε, μὴ πεφυκότι κακῷ γενέσθαι. [48] Τότε δὴ τότε πρὸς βίαν αὐτὸν ἀποσπᾷν διενοούμην· [4]ὁ δ᾽,

[1] θάνατος [2] εὐσχήμως [3] κόρη καὶ ταῦτα [4] ὃ δ᾽

ὀψὲ τῆς ζωῆς, i. e. *etiam sera ætate mores mutare*, quæ sententia et constructio melior: nam ut ψυχὴ alibi sæpe pro ζωῇ accipitur, ita hic non potest. Sed vide, anne vulgatæ structura sic defendi queat, ut media forma μεθαρμόσασθαι τῆς ψ. valeat μεθαρμόζειν ἑαυτὸν διὰ τῆς ψυχῆς. Etsi enim vulgo accusativum adsciscit μεθαρμόζεσθαι, ut Ælian. XIV. 7. ἐὰν μὴ τὸν βίον —— τοῦ λοιποῦ μεθαρμόσηται· neque exempla mihi suppetunt, ubi genitivo jungatur; tamen non videtur repugnare analogiæ, si forte auctor cum genit. construxerit, quocum et alia ex μετὰ composita interdum construuntur, μεθίεσθαί τινος *dimittere aliquem*, vel μεταδιδόναι τούτου, ut Herodian. Item μεθίσταμαι, in Ev. Luc. XVI. 4. ὅταν μετασταθῶ τῆς οἰκονομίας. Nec non μεταποιεῖσθαι τῆς ξυνέσεως ap. Thucyd. I. 140. aut denique ut καταλλαχθῇ χόλου Sophocl. Aj. [v. 744.] teste Stephano. Sive regatur genitivus ratione præpos. quæ in composito inest, ut in ἀπαλλάττεσθαι νόσου, ἐπιβαίνειν ἅρματος, et similibus, solet: quod tamen in μεθαρμόζεσθαι nondum definio. Ideoque ψυχὴν, quod Gesnerus quoque adscripserat, præfero, donec certioribus exemplis de genitivo constet. Reitz.

Τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας] Vide orationem Lycurgi κατὰ Λεωκράτους. Codri historia vel ex Justino satis nota est. Wolf.

Ἐρεχθέως θυγατέρας] Vid. Hyg. Fab. 238. et Apollod. III p. 102. A. Solan.

Ἐντάφιον δὲ κάλλιστον τὴν ἐλευθερίαν] Isocrates Archidamo, ἐντάφιον κάλλιστον τὴν τυραννίδα ἢ βασιλείαν, appellat. Wolf.

[47] Ἡ δὲ καὶ θνήσκουσ᾽] De Iphigenia Aulidensi Euripidis versus. Legendum autem, ut est in Euripide, [Hec. v. 564.] εὐσχήμως, sive κατὰ συγκοπὴν ab εὐσχημόνως, sive ab inusitato εὔσχημος. Sic etiam Julius Cæsar verecundiæ rationem habuisse scribitur in interitu, ut et Olympias Alexandri Magni mater. Idem. εὐσχήμως marg. Lutet. et paulo ante τῷ τραγῳδῷ pro τῶν τραγῳδιῶν.

Θνήσκουσ᾽] De Polyxene. Guyet. Eurip. Hec. 568. de Polyxena mactata sermo est. Solan.

Ξενοκράτους] Diog. Laert. IV. 12. 13. memorat Xenocratis de Morte et de Anima libros, in quorum utroque de immortalitate animorum potuit disputare. Gesn.

Ἁπαλὴν μοῦσαν στεῤῥᾷ κεραννύντος] Metaphora proverbium sapiens. Wolf.

Ἀρχίας ὢν] Imitatio dicti Alexandri Magni ad Parmenionem de conditionibus

ὡς ᾔσθετο, δῆλος ἦν καταγελῶν, καὶ τὸν θεὸν προσβλέψας, Ἔοικεν Ἀρχίας, εἶπεν, ὅπλα μόνα, καὶ τριήρεις, καὶ τείχη, καὶ στρατόπεδα, δυνάμεις εἶναι καὶ κρησφύγετα ταῖς ἀνθρωπίναις ψυχαῖς ὑπολαμβάνειν· τῆς δ᾽ ἐμῆς παρασκευῆς καταφρονεῖν, ἣν οὐκ ἂν ἐλέγξειαν Ἰλλυριοὶ, καὶ Τριβαλλοὶ, καὶ Μακεδόνες, ὀχυρωτέραν ἢ ξύλινόν ποτε τεῖχος ἡμῖν, ὃ θεὸς ἀνεῖλεν ἀπόρθητον εἶναι· μεθ᾽ ἧς ἂν τῆς προνοίας ἀδεῶς μὲν ἐπολιτευσάμην, ἀδεὲς δέ μοι τὸ κατὰ Μακεδόνων θάρσος, ἐμέλησε δ᾽ οὐδὲν οὐκ Εὐκτήμονος, οὐκ Ἀριστογείτονος, οὐ Πυθέου, καὶ Καλλιμέδοντος, οὐ Φιλίππου τότε, οὐ τὰ νῦν Ἀρχίου. [49] Ταῦτ᾽ εἰπὼν, μὴ προσάγαγέ μοι τὴν χεῖρα, ἔφη· τὸ κατ᾽ ἐμὲ γὰρ οὐδὲν παράνομον ὁ νεὼς πείσεται· τὸν δὲ θεὸν προσειπὼν, ἑκὼν ἕψομαι. κἀγὼ μὲν ἦν ἐπὶ τῆς ἐλπίδος ταύτης, καὶ τὴν χεῖρα τῷ στόματι προσαγαγόντος, οὐδὲν [1]ἄλλ᾽ ἢ προσκυνεῖν ὑπελάμβανον. ΑΝΤ. Τὸ δὲ τί δή ποτε ἦν; ΑΡΧ. Ὕστερον βασάνοις θεραπαίνης ἐφωράσαμεν, πάλαι φάρμακον αὐτῷ τεταμιεῦσθαι, λύσει ψυχῆς ἀπὸ σώματος ἐλευθερίαν κτώμενον. οὐ γὰρ οὖν ἔφθασεν ὑπερβὰς τὸν οὐδὸν τοῦ νεὼ, καὶ πρὸς ἐμὲ βλέψας, Ἄγε δὴ τοῦτον, ἔφη, πρὸς Ἀντίπατρον, Δημοσθένην δὲ οὐκ ἄξεις, οὐ μὰ τούς. . . . κἀμοὶ μὲν ἐφαίνετο προσθήσειν, τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότας. [50] Ὁ δὲ χαίρειν εἰπὼν ἀπέπτη. τοῦτό σοι τὸ τέλος, ὦ βασιλεῦ, τῆς Δημοσθένους πολιορκίας κομίζειν ἔχω. ΑΝΤ. Δημοσθένους γε καὶ ταῦτα, ὦ Ἀρχία. βαβαὶ τῆς ἀηττήτου ψυχῆς καὶ μακαρίας, ὡς ἀνδρεῖον μὲν αὐτοῦ τὸ λῆμα, πολιτικὴ δὲ πρόνοια, μετὰ χεῖρα τὸ πιστὸν τῆς ἐλευθερίας ἔχειν· ἀλλ᾽

[1] ἀλλ᾽

a Dario oblatis. Wolf. Q. Curt. IV. c. 11. §. 11.

Ἢ ξύλινόν ποτε τεῖχος] Alludit ad oraculum bello Xerxeo datum Atheniensibus, quod apud Herodotum extat in Polyhymnia, id est, lib. 7. [c. 142. 143.] Wolf.

Ἂν τῆς] Αὐτὸς τῆς marg. Lutet.

Εὐκτήμονος κ. τ. λ.] De Euctemone satis constat ex oratione contra Midiam. Aristogitonem oppugnavit Demosthenes duabus contra illum scriptis orationibus. Pytheas et Callimedon tum alias ex Plutarcho noti, tum conjunguntur in vit. Dem. §. κζ΄. Cf. ipse Demosth. ep. 2. Gesn.

[49] Φάρμακον] Caute Noster loquitur. Quantus enim dissensus inter auctores de hoc veneno olim fuerit, satis indicavit [illegible] in vita. Gesn. Vid. Plut. vit. Dem. §. λ΄.

Τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότας] Clarum hoc Demosthenis jusjurandum, quod et apud ipsum v. pro Coron. §. 60. et apud Longinum, ὕψος, quod ei inest, rite enarrantem. Solan.

Πολιτικὴ] Ad h. v. marg. Lutet. τοῦτ᾽ ἔστι, αὕτη πρόνοια πολιτικὴ ἐπιστήμη προσήκουσα, ἢ ἀγαθοῦ πολίτου ἀξία, τὴν τῆς ἐλευθερίας ἀσφάλειαν, καὶ βεβαιότητα ταῖς

ὁ μὲν οἴχεται, βίον ἔξων τὸν ἐν Μακάρων νήσοις ἡρώων λεγόμενον, ἢ τὰς εἰς οὐρανὸν ψυχῶν νομιζομένας ὁδοὺς, ὀπαδός τις δαίμων ἐσόμενος Ἐλευθερίου Διός· τὸ σῶμα δ' ἡμεῖς εἰς Ἀθήνας ἀποπέμψομεν, κάλλιον ἀνάθημα τῇ γῇ τῶν ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότων.

χερσὶ κατέχειν. et paulo post χεῖρας pro χεῖρα.

Ἐν Μακάρων νήσοις] Vide Chiliades Erasmi. WOLF.

Ἢ τὰς εἰς οὐρανὸν ψυχῶν] Alludit ad Philebum Platonis. IDEM.

Ὀπαδός τις δαίμων] Vid. Herodian. I. in Commodi oratione, ὁ μὲν γὰρ πατὴρ εἰς οὐρανὸν ἀναπτὰς ὀπαδὸς ἤδη καὶ συνεδρός ἐστι Θεῶν. Περ. c. 29. SOLAN.

Ἐλευθερίου Διός] Propter libertatis utique amorem. WOLF.

Ἐλευθερίου Διός] Qui colebatur præter cæteros apud Platæenses, post liberatam prœlio ibi facto Græciam. Auctor Pausan. Bœot. p. 283. 33. GESN.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΚ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ
ΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΜΜΑΙΩΙ ΤΩΙ ΦΙΛΤΑΤΩΙ ΠΛΕΙΣΤΑ ΧΑΙΡΕΙΝ.

α΄. ΠΟΛΛΩΝ μετ' ἄλλων ξένων τε καὶ παραδόξων ἀκουσμάτων, ὧν ἐνήνοχεν ὁ καθ' ἡμᾶς χρόνος, ἕν τι καὶ τοῦτο ἐφάνη μοι πρώτως ἀκούσαντι παρά σου, ὅτι τῶν φιλοσόφων τις τῶν ἐκ τοῦ Περιπάτου, πάντα χαρίζεσθαι βουλόμενος Ἀριστοτέλει τῷ κτίσαντι ταύτην τὴν φιλοσοφίαν, καὶ τοῦτο ὑπέσχετο ποιήσειν φανερὸν, ὅτι Δημοσθένης τὰς ῥητορικὰς τέχνας παρ' ἐκείνου μαθὼν, εἰς τοὺς ἰδίους μετήνεγκε λόγους, καὶ κατ' ἐκεῖνα κοσμούμενος τὰ παραγγέλματα, πάντων ἐγένετο τῶν ῥητόρων κράτιστος. κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν ὑπελάμβανον τῶν πολλῶν τινὰ εἶναι τὸν ταῦτ' ἐπιχειρήσαντα λέγειν, καὶ παρῄνουν σοι μὴ πᾶσι τοῖς παραδόξοις προσέχειν. ὡς δὲ καὶ τοὔνομα τοῦ ἀνδρὸς ἐπυθόμην, ὃν ἐγὼ καὶ τῶν ἠθῶν ἕνεκα καὶ τῶν λοιπῶν ἀποδέχομαι, ἐθαύμασα, καὶ πολὺς ἐν ἐμαυτῷ γενόμενος, ἐπιμελεστέρας ᾤμην δεῖσθαι σκέψεως τὸ πρᾶγμα, μή ποτε λέληθέ με τἀληθὲς οὕτως ἔχον, καὶ οὐδὲν εἰκῇ τῷ ἀνδρὶ εἴρηται· ἵνα ἢ [1] τὴν δόξαν, ἣν πρότερον αὐτὸς ἔσχον,

[1] Desunt hic v. τὴν δόξαν, ἣν πρότερον αὐτὸς ἔσχον, βεβαιωθῶ,

α΄. Μετ'] In margine *Cod. Reg.* μὲν ἄλλων. HEUS.

Ἐκεῖνα] Wolfii margo pro ἐκεῖνα habet ἐκείνου, itidemque versio ejusdem: *secundum illius præcepta.* SYLB.

Τῶν ἠθῶν] Aut τῶν ἐθῶν, aut τοῦ ἤθους. REISK.

Ἵνα ἢ κ. τ. λ.] In *Stephani* editione [et *Cod. Reg.*] sic legitur hic locus: ἵνα ἢ τὴν δόξαν, ἣν πρότερον αὐτὸς ἔσχον, βεβαιωθῶ, μαθὼν, ὅτι προτεροῦσι τῶν Δημοσθένους λόγων αἱ Ἀριστοτέλους τέχναι, ἢ τὴν οὕτως ἐγνωκ. Quam lectionem et ipse adnotavit minime ad confirmandam *Dionysii* sententiam facere, cum is totus in hoc sit, ut ostendat, antecessisse *Demosthenis* orationes. quod si ita legas: μαθὼν, ὅτι οὐ προτεροῦσι, adjecta negatione, non habere locum particulam, quam grammatici disjunctivam appellant, quæ in altera parte sequitur: quare sibi verbum βεβαιωθῶ suspectum esse; sensum omnino hunc videri esse: *Ut ipse, si compertum habuero, Aristotelis artes Rhetoricas priores esse tempore Demosthenicis Orationibus, de sententia mea deducar: sin minus, eum, qui hoc sibi persuasit, mutare cogam sententiam.* Hæc de isto loco *Steph.* ego eam lectionem,

βεβαιωθῶ, μαθὼν ὅτι προτεροῦσι τῶν Δημοσθένους λόγων αἱ Ἀριστοτέλους [1] τέχναι· ἢ τὸν οὕτως ἐγνωκότα καὶ γράψαι γε παρεσκευασμένον, πρὶν εἰς ὄχλον ἐκδοῦναι τὸ σύνταγμα, μεταβαλεῖν πείσαιμι τὴν δόξαν.

β'. Οὐκ ἐλαχίστην δέ μοι καὶ σὺ παρέσχου ῥοπὴν εἰς τὸ μὴ παρέργως ἐξετάσαι τὴν ἀλήθειαν, παρακαλῶν φανεροὺς ποιῆσαι τοὺς λόγους, οἷς ἐμαυτὸν πέπεικα· Δημοσθένους ἀκμάζοντος ἤδη, καὶ τοὺς ἐπιφανεστάτους εἰρηκότος ἀγῶνας, τότε ὑπὸ Ἀριστοτέλους τὰς ῥητορικὰς γεγράφθαι τέχνας. ἐδόκεις τέ μοι καὶ τοῦτο ὀρθῶς παραινεῖν, μὴ σημείοις, μηδ' εἰκόσι, μηδ' ἀλλοτρίαις τὸ πρᾶγμα πιστώσασθαι μαρτυρίαις, ἐπειδὴ τούτων οὐδεμία τῶν πίστεων δι' ἀναγκαίων συνάγεται λημμάτων· ἀλλ' αὐτὸν Ἀριστοτέλη παρασχέσθαι διὰ τῶν ἰδίων τεχνῶν ὁμολογοῦντα τἀληθὲς οὕτως ἔχειν. τοῦτο δὴ πεποίηκα, βέλτιστε Ἀμμαῖε, τῆς τε ἀληθείας προνοούμενος, ἣν ἐπὶ παντὸς οἴομαι δεῖν πράγματος ἐξετάζεσθαι, καὶ τῆς ἁπάντων τῶν περὶ τοὺς πολιτικοὺς λόγους ἐσπουδακότων χάριτος· ἵνα μὴ τοῦθ' ὑπολάβωσιν, ὅτι πάντα περιείληφεν ἡ Περιπατητικὴ φιλοσοφία τὰ ῥητορικὰ παραγγέλματα· καὶ οὔτε οἱ περὶ Θεόδωρον καὶ Θρασύμαχον καὶ Ἀντιφῶντα σπουδῆς ἄξιον οὐδὲν εὗρον, οὔτε Ἰσοκράτης καὶ Ἀναξιμένης καὶ Ἀλκιδάμας, οὔτε

[1] τέχναι, ἐὰν μεταδοξάσω· ἢ τοὐναντίον φράσας, τὴν δόξαν, ἣν πρότερον αὐτὸς ἔσχον, βεβαιώσω, καὶ τὸν ἄλλως ἐγνωκότα

quam *Morellii Demosthenes* in margine habebat, sequi malui: præsertim cum idem ante me fecisset *Wolfius* in sua *Demosthenis* editione. Sylb. Mihi tamen (inquit *Schottus* in *Nod. Ciceron.* l. 4. c. 2.) unius vocis parva mutatione locus emendari posse videtur: si scilicet βεβαιωθῶ in μετατεθῶ commutetur, nulla addita negatione. Sensum vero commodum hunc eliciam: *ut priorem sententiam vel ipse mutem, cognito, priores esse Aristotelis libros Rhetoricos orationibus Demosthenis; vel eum, qui ita sentit, et commentari de ea re parat, antequam opus foras det, de sententia deducam.* Et vero Græcarum literarum peritis non insolens forma videbitur, τὴν γνώμην μετατίθημι, *sententiam muto*: nam ita loqui amant *Thucydides*, *Xenophon* et *Synesius*. Huds.

Ἵνα ἢ κ. τ. λ.] E lectione ex editione prima, quæ est Stephani, relata colligo, fuisse olim in libris Dionysii versatam hanc lectionem, ne ipsam quidem malam, neque aspernandam: ἵνα ἢ τὴν δόξαν, ἣν πρότερον αὐτὸς ἔσχον βεβαίως, ἐῶ, *ut quam olim ipse firmiter tenui sententiam, eam missam facerem*, μαθὼν, ὅτι προτεροῦσι τῶν Δημοσθένους λόγων αἱ Ἀριστοτέλους τέχναι· ἢ τὸν οὕτως ἐγνωκότα καὶ γράψαι παρεσκ. Dicit autem οὕτως, *sic*, subaudi, ὡς σὺ φῄς τὸν περιπατητικὸν γινώσκειν. *ut tu nempe, mi Ammæe, ais illum tuum Peripateticum statuere.* Reisk.

Βεβαιώσω] Hæc est Sylburgii emendatio. Stephanus dederat βεβαιωθῶ. pro quo in margine codicis Regii [Oxoniensis puta] esse ἐπανορθῶ testatur Hudsonus. Conjectura ea est viri docti nescio cujus. Dionysius dederat βεβαίως, ταύτην ἐῶ, vel διωθῶ. *eam sententiam dimittam, aut repudiem et a me amoliar.* Idem.

β'. Ἐδόκεις τέ μοι] Malim δέ. Idem.

Οὕτως ἔχειν] Scil. ὡς ἐγὼ φημί. Idem.

οἱ τούτοις συμβιώσαντες τοῖς ἀνδράσι, παραγγελμάτων τεχνικῶν συγγραφεῖς καὶ ἀγωνισταὶ λόγων ῥητορικῶν, οἱ περὶ Θεοδέκτην καὶ [1] Φίλιστον καὶ Ἰσαῖον καὶ Κηφισόδωρον, Ὑπερίδην τε καὶ Λυκοῦργον καὶ Αἰσχίνην· οὔτε αὐτὸς ὁ Δημοσθένης ὁ πάντας ὑπερβαλόμενος τούς τε πρὸ [2] αὐτοῦ καὶ τοὺς καθ' ἑαυτὸν, καὶ μηδὲ τοῖς γενησομένοις ὑπερβολὴν καταλιπὼν, τοσοῦτος ἂν ἐγένετο τοῖς Ἰσοκράτους τε καὶ Ἰσαίου κοσμούμενος παραγγέλμασιν, εἰ μὴ τὰς Ἀριστοτέλους τέχνας ἐξέμαθεν.

γ'. Οὐκ ἔστ' ἔτυμος λόγος οὗτος, ὦ φίλε Ἀμμαῖε, οὐδ' ἐκ τῶν Ἀριστοτέλους τεχνῶν τῶν ὕστερον ἐξενεχθεισῶν οἱ Δημοσθένους λόγοι συνετάχθησαν, ἀλλὰ καθ' ἑτέρας εἰσαγωγάς τινας· ὑπὲρ ὧν ἐν ἰδίᾳ δηλώσω γραφῇ τὰ δοκοῦντά μοι. πολὺς γὰρ ὁ περὶ αὐτῶν λόγος, ὃν οὐ καλῶς εἶχεν ἑτέρας γραφῆς ποιῆσαι πάρεργον. ἐν δὲ τῷ παρόντι τοῦτο πειράσομαι φανερὸν ποιῆσαι, ὅτι, Δημοσθένους ἀκμάζοντος ἤδη κατὰ τὴν πολιτείαν, καὶ τοὺς ἐπιφανεστάτους εἰρηκότος ἀγῶνας, τούς τε δικανικοὺς καὶ τοὺς δημηγορικοὺς, καὶ θαυμαζομένου διὰ πάσης τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ δεινότητι λόγων, τότε ὁ φιλόσοφος τὰς ῥητορικὰς ἔγραψε τέχνας. ἀνάγκη δ' ἴσως πρῶτον, ὅσα παρέλαβον ἐκ τῶν κοινῶν ἱστοριῶν, ἃς κατέλιπον ἡμῖν οἱ τοὺς βίους τῶν ἀνδρῶν συνταξάμενοι, προειπεῖν. ποιήσομαι δὲ ἀπὸ Δημοσθένους τὴν ἀρχήν.

δ'. Οὗτος [3] ἐγενήθη μὲν ἐνιαυτῷ πρότερον τῆς ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος, ἄρχοντος δὲ Τιμοκράτους εἰς ἔτος ἦν ἐμβεβηκὼς ἑπτακαιδέκατον· δημοσίους τε λόγους ἤρξατο γράφειν ἐπὶ Καλλιστράτου ἄρχοντος, εἰκοστὸν καὶ πέμπτον ἔχων ἔτος. καὶ ἔστιν αὐτοῦ πρῶτος τῶν ἐν δικαστηρίῳ κατασκευασθέντων ἀγώνων ὁ κατὰ Ἀνδροτίωνος, ὃν γέ-

[1] Φίλισκον [2] αὑτοῦ [3] ἐγεννήθη

Φίλιστον] Pro Φίλιστον [quod in vulgatis est] rectius fortasse legimus Φίλισκον, quia *Philistus* historici Siculi nomen est, *Philiscus* autem Milesius orator fuit, unus ex *Isocratis* oratoris auditoribus, ut tradit *Suidas*. Supra pag. 626. v. 13. ed. R. in hoc nomine est ambiguitas. Sylb.

Ἂν ἐγέν.] Incluserat Sylburg. hanc particulam uncis, quos ego rursus sustuli. Reisk.

δ'. Εἰκοστὸν] Corrigendus hic *Dionysii* calculus, qui in Archonte quidem nobiscum sentit, in ætatis vero annis a nobis et *Agellio* discedit: ut rescribendum sit pro anno XXV. an. XXVII. ut tradit *Agellius* l. 15. c. 28. *Schottus* in vita *Demosthenis* ad Olymp. CVI. an. II. Huds.

γραφε Διοδώρῳ τῷ κρίνοντι τὸ ψήφισμα παρανόμων. καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον [1]ἕτερον ἐπὶ Καλλιστράτου ἄρχοντος, ὁ περὶ τῶν ἀτελειῶν, ὃν αὐτὸς διέθετο, χαριέστατος ἁπάντων τῶν λόγων καὶ γραφικώτατος. ἐπὶ δὲ Διοτίμου, τοῦ μετὰ Καλλίστρατον, ἐν Ἀθηναίοις πρώτην εἶπε δημηγορίαν, ἣν ἐπιγράφουσιν οἱ τοὺς ῥητορικοὺς πίνακας συντάξαντες, περὶ τῶν συμμοριῶν· ἐν ᾗ παρεκάλει τοὺς Ἀθηναίους μὴ λύειν τὴν πρὸς βασιλέα γενομένην εἰρήνην, μηδὲ προτέρους ἄρχειν τοῦ πολέμου, ἐὰν μὴ παρασκευάσωνται τὴν ναυτικὴν δύναμιν, ἐν ᾗ πλείστην εἶχον ἰσχύν· καὶ τὸν τρόπον τῆς παρασκευῆς αὐτὸς ὑποτίθεται. ἐπὶ δὲ [2]Θεοδήμου, τοῦ μετὰ Διότιμον ἄρξαντος, τόν τε κατὰ Τιμοκράτους λόγον ἔγραψε Διοδώρῳ, τῷ κρίνοντι παρανόμων τὸν Τιμοκράτην, καὶ τὸν περὶ τῆς Μεγαλοπολιτῶν βοηθείας δημηγορικόν, ὃν αὐτὸς ἀπήγγειλε. μετὰ δὲ [3]Θεόδημον ἦν Ἀριστόδημος ἄρχων, ἐφ' οὗ τῶν κατὰ Φιλίππου δημηγοριῶν ἤρξατο, καὶ λόγους ἐν τῷ δήμῳ διέθετο περὶ τῆς ἀποστολῆς ξενικοῦ στρατεύματος, καὶ τῶν δέκα [4]Γαδικῶν τριηρῶν εἰς Μακεδονίαν. ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ καὶ τὸν κατὰ Ἀριστοκράτους ἔγραψε λόγον Εὐθυκλεῖ, τῷ διώκοντι παρανόμων τὸ ψήφισμα. ἐπὶ δὲ [5]Θεέλλου, τοῦ μετὰ Ἀριστόδημον, τὴν περὶ Ῥοδίων ἀπήγγειλε δημηγορίαν, ἐν ᾗ πείθει τοὺς Ἀθηναίους καταλῦσαι τὴν ὀλιγαρχίαν αὐτῶν, καὶ τὸν

[1] ἕτερος [2] Εὐδήμου [3] Εὔδημον [4] [Γαδικῶν] [5] Θεσσάλου

Ὁ περὶ τῶν ἀτελειῶν] Λόγος est oratio *contra Leptinem* habita. Sylb.

Τῶν λόγ.] Τῶν omittit *Cod. Reg.* Huds.

Πίνακας] Rhetoricæ tabulæ fortasse eædem hic sunt, quæ tabulæ Pergamenæ; de quibus supra ad p. 661. v. 6. ed. R. Sylb.

Περὶ τῶν συμμοριῶν] Videsis *Schotti* vitas Parallel. Olymp. CVI. an. III. Huds.

Θεοδήμου] Θουδήμου et mox Θούδημον in *Cod. Reg.* Verum (inquit *Sylb.*) Εὔδημον legendum esse, satis constat ex p. 648. v. 4. ed. R. Huds.

Θεοδήμου] Dedi *Eudemum* et hic et infra pro *Theodemo*, quod nomen in vulgatis legitur. Reisk.

Γαδικῶν] Pro Γαδικῶν *Morellii* margo habet ταχειῶν· cui *Wolfius* addit ταχυναυτουσῶν: exegema utrumque. Sunt tamen, qui φυγαδικῶν legendum existiment. Sylb.

Γαδικῶν] Inclusi hoc vocabulum uncis, in quo videor mihi vocabuli γαλειῶν vestigia cernere. *Galearum*, h. e. navium bellicarum, unde *Galere* natum. Etiam alibi, ut apud Ammonium de differentiis vocum, observatur hoc medii ævi vocabulum. v. Du Cange Glossar. Græci. Quod veteres τριήρης usurpabant, id idem ævo medio γαλεία appellabatur: irrepsit ergo h. l. scholium in textum. Reisk.

Θεέλλου] Qui Θεέλλος hic dicitur [in vulgatis puta], et supra in Dinarcho (p. 655. v. 1. ed. R.) Θέλλος, veriori nomine appellabitur Θέσσαλος, ut docuimus ad p. 648. v. 5. ed. R. Sylb.

Περὶ Ῥοδίων] Ἐπὶ Ῥοδίων in *Cod. Reg.* Plenus titulus περὶ Ῥοδίων ἐλευθερίας. vide *Schotti* vitas Paral. Olymp. CVIII. an. II. Huds.

δῆμον ἐλευθερῶσαι. ἐπὶ δὲ Καλλιμάχου, τοῦ τρίτου μετὰ [1]Θέελλον ἄρξαντος τρεῖς διέθετο δημηγορικούς, παρακαλῶν Ἀθηναίους βοήθειαν Ὀλυνθίοις ἀποστεῖλαι τοῖς πολεμουμένοις ὑπὸ Φιλίππου. πρῶτον μέν, οὗ ἐστιν ἀρχή, Ἐπὶ πολλῶν μὲν ἰδεῖν ἄν τις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μοι [2]δοκεῖ· δεύτερον δέ, Οὐχὶ ταὐτὰ παρίσταταί μοι γιγνώσκειν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· τρίτον δέ, Ἀντὶ πολλῶν ἄν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων. κατὰ τοῦτον γέγραπται τὸν ἄρχοντα καὶ ὁ κατὰ Μειδίου λόγος, ὃν συνετάξατο μετὰ τὴν χειροτονίαν, ἣν ὁ δῆμος αὐτοῦ κατεχειροτόνησε· μέχρι τοῦ περὶ δώδεκα λόγων, ὧν εἴρηκα, δημοσίων, ἐν οἷς εἰσὶ δημηγορικοὶ μὲν ζ', δικανικοὶ δὲ ε', ἅπαντες πρότεροι τῶν Ἀριστοτέλους τεχνῶν, ὡς ἔκ τε τῶν ἱστορουμένων περὶ τοῦ ἀνδρὸς ἀποδείξω, καὶ ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ γραφέντων, ἐντεῦθεν ἀρξάμενος.

ε'. Ἀριστοτέλης υἱὸς μὲν ἦν Νικομάχου, τὸ γένος καὶ τὴν τέχνην ἀναφέροντος εἰς Μαχάονα τὸν Ἀσκληπιοῦ, μητρὸς δὲ Φαιστίδος ἀπογόνου τινὸς τῶν ἐκ Χαλκίδος τὴν ἀποικίαν ἀναγαγόντων εἰς Στάγειρα. ἐγεννήθη δὲ κατὰ τὴν ἐννενηκοστὴν καὶ ἐννάτην Ὀλυμπιάδα, Διοτρεφοῦς Ἀθήνησιν ἄρχοντος, ιγ' ἔτεσι Δημοσθένους πρεσβυτέρου. ἐπὶ δὲ

[1] Θέσσαλον [2] δοκεῖ μοι

Δημηγορικούς] Id est Ὀλυνθιακούς. Idem.

Πρῶτον] Ordinem Olynthiacarum esse ab edito diversum, observandum moneo. Nam quæ vulgo *prima* est, ea recte a *Dionysio* et ordine *tertia* collocatur: ut *secunda* primum locum, *tertia* secundum obtineat. Qua de re pluribus in *Vitis Parallelis* Olymp. CVII. an. IV. *Schottus.* Idem.

Χειροτονίαν] *Morellii* et *Wolfii* margo habet καταχειροτονίαν. Sylb.

Αὐτοῦ κατεχ.] Redit non ad Demosthenem, sed ad Midiam. Reisk.

Κατεχειροτόνησε] Κεχειροτόνηκε *Cod. Reg.* teste Hudsono. Fortasse leg. κατεχειροτόνησεν ἔτει τρίτῳ. Τούτων τῶν δώδεκα λόγων, ὧν εἴρηκα, τῶν δημοσίων. Idem.

Μέχρι κ. τ. λ.] Fortasse legendum μέχρι τῶν δώδεκα. Sylb. In *Cod. Reg.* μέχρι τοῦ τῶν δώδεκα. Huds.

Ἅπαντες] Malim οἱ πάντες. id quidem constructio cum genitivo τῶν δώδεκα λόγων postulat. Reisk.

ε'. Φαιστίδος] Consentiunt hæc cum epigrammate, quod *Ammonius* in *Aristotelis* vita, et *Henr. Steph.* in *Anthologiæ* additamento, referunt:

Φαιστίδος ἦν μητρός, καὶ Νικομάχου γενετῆρος,
Τῶν Ἀσκληπιαδῶν, δῖος Ἀριστοτέλης.
Sylb.

ιγ'] *Wolfius* pro ιγ' legit γ' detracta scilicet decade: et mox nominandi casu πρεσβύτερος: itidemque vertit: *triennio Demosthene major.* atque ita legendum esse, perspicuum est ex eo, quod *Dionysius* [supra] §. δ'. in init. *Demosthenem* natum esse dicit anno ante centesimam Olympiadem: aut necesse est, ibi minoris numeri notationem esse omissam. Sylb. In *Cod. Reg.* habemus γ' pro ιγ'. quem numerum etiam reponendum censet *Schottus.* Huds.

Πολυζήλου ἄρχοντος, τελευτήσαντος τοῦ πατρὸς, ὀκτωκαιδέκατον ἔτος ἔχων εἰς Ἀθήνας ἦλθε, καὶ συσταθεὶς Πλάτωνι, χρόνον εἰκοσαετῆ διέτριψε σὺν αὐτῷ. ἀποθανόντος δὲ Πλάτωνος, ἐπὶ Θεοφίλου ἄρχοντος ἀπῆρε πρὸς Ἑρμείαν τὸν Ἀταρνέως τύραννον, καὶ τριετῆ χρόνον παρ' [1] αὐτῷ τρίψας, ἐπ' Εὐβούλου ἄρχοντος εἰς Μιτυλήνην ἐχωρίσθη· ἐκεῖθεν δὲ πρὸς Φίλιππον ἤρχετο, κατὰ Πυθόδοτον ἄρχοντα, καὶ διέτριψε χρόνον ὀκταετῆ παρ' αὐτῷ καθηγούμενος Ἀλεξάνδρου· μετὰ δὲ τὴν Φιλίππου τελευτὴν ἐπ' Εὐαινέτου ἄρχοντος ἀφικόμενος εἰς Ἀθήνας, ἐσχόλαζεν ἐν Λυκείῳ χρόνον ἐτῶν δώδεκα· τῷ δὲ τρισκαιδεκάτῳ μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν, ἐπὶ Κηφισοδώρου ἄρχοντος, ἀπάρας εἰς Χαλκίδα, νόσῳ τελευτᾷ, τρία πρὸς τοῖς ἑξήκοντα βιώσας ἔτη.

ϛ'. Ταῦτα μὲν οὖν ἐστὶν, ἃ παραδεδώκασιν ἡμῖν οἱ τὸν βίον τοῦ ἀνδρὸς ἀναγράψαντες· ἃ δὲ αὐτὸς ὁ φιλόσοφος ὑπὲρ ἑαυτοῦ γράφει, πᾶσαν ἀφαιρούμενος ἐπιχείρησιν τῶν χαρίζεσθαι βουλομένων αὐτῷ τὰ μὴ προσήκοντα, πρὸς πολλοῖς ἄλλοις, ὧν οὐδὲν δέομαι μεμνῆσθαι κατὰ τὸ παρὸν, ἃ τέθεικεν ἐν τῇ πρώτῃ βίβλῳ ταύτης τῆς πραγματείας, ὡς οὐ μειράκιον ἦν, ὅτε τὰς ῥητορικὰς συνετάττετο τέχνας, ἀλλ' ἐν τῇ κρατίστῃ γεγονὼς ἀκμῇ, καὶ προεκδεδωκὼς ἤδη τάς τε τοπικὰς συντάξεις καὶ τὰς ἀναλυτικὰς καὶ τὰς μεθοδικὰς, τεκμηρίων ἐστὶν ἰσχυρότερα. ἀρξάμενος γὰρ τὰς ὠφελείας ἐπιδεικνύειν, ἃς περιείληφεν ὁ ῥητορικὸς λόγος, ταῦτα κατὰ λέξιν γράφει, Χρήσιμος δ' ἐστὶν ἡ ῥητορικὴ, διά γε τὸ φύσει εἶναι κρείττω τἀληθῆ

[1] αὐτοῦ

Τρίψας] *Wolfii* margo pro τρίψας habet διατρίψας. Sylb.

Ἐκεῖθεν κ. τ. λ.] Ἐκεῖθεν δὲ πρὶν ἔχετο mendose in *Cod. MS.* In margine: ἴσ. ᾤχετο. Huds.

ϛ'. Ἃ τέθεικεν] Si ante ἃ ex *Wolfii* margine inseramus ἔστιν, plana est sententia. Sylb. Errarunt ambo, tam Wolf, tam Sylburg. non hic desideratur ἐστὶ, sed legitur [infra] versu 23. Est quidem, fateor, impeditior oratio. nihil tamen hic loci deest. Finge tibi mente Dionysium ita reliquisse: Ἐν δὲ τούτοις, ἃ αὐτὸς περὶ αὐτοῦ γράφει —— ἐστὶ πάντων τεκμηρίων ἰσχυρότερα ταῦτα, ἃ τέθεικεν ἐν τῇ πρώτῃ βίβλῳ ταύτης πραγματείας (Rhetoricorum puta). nihil supererit intricatum, sed plana et expedita omnia. Reisk.

Πραγματείας, ὡς] Subaudi ἐμφαίνων, quod tacita cogitatione solummodo interponendum est. Idem.

Συνετάττετο] Συνέταξε *MS. Reg.* Huds.

Τεκμηρίων ἐστὶν ἰσχυρότερα] Aut præponendum his est πάντων, *validiora sunt, quam omnia argumenta*, aut leg. τεκμήριόν ἐστιν ἰσχυρότατον. Reisk.

Χρήσιμος κ. τ. λ.] Locus, quem hic ex *Aristotele* citat, exstat *Rhetoricorum* lib. I. c. 1. Huds.

Διά γε] Διά τε in *Aristotelis* exemplaribus. Idem.

καὶ τὰ δίκαια τῶν ἐναντίων· ὥςτε, ἐὰν [1] μὲν κατὰ τὸ προσῆκον αἱ κρίσεις γίνωνται, ἀνάγκη δι' αὐτῶν ἡττᾶσθαι· τοῦτο δ' ἐστὶν ἄξιον ἐπιτιμήσεως. ἔτι δὲ πρὸς ἐνίους, οὐδ' εἰ τὴν ἀκριβεστάτην ἔχοιμεν ἐπιστήμην, ῥᾴδιον ἀπ' ἐκείνης πεῖσαι λέγοντας. διδασκαλία γάρ ἐστιν ὁ κατὰ τὴν ἐπιστήμην λόγος. τοῦτο δὲ ἀδύνατον· ἀλλ' ἀνάγκη διὰ τῶν κοινῶν ποιεῖσθαι τὰς πίστεις καὶ τοὺς λόγους, ὥςπερ καὶ ἐν τοῖς [2] πολιτικοῖς λέγομεν περὶ τῆς πρὸς τοὺς πολλοὺς ἐντεύξεως.

ζ'. Περί τε παραδειγμάτων προελόμενος λέγειν, ὅτι τὴν αὐτὴν ταὔτ' ἔχει δύναμιν ταῖς ἐπαγωγαῖς καὶ τοῖς συλλογισμοῖς, ταῦτα περὶ τῆς ἀναλυτικῆς καὶ μεθοδικῆς πραγματείας τίθησι, Τῶν δὲ διὰ τοῦ δείκνυσθαι, ἢ φαίνεσθαι δείκνυσθαι, καθάπερ καὶ ἐν τοῖς ἀναλυτικοῖς, τὸ μὲν ἐπαγωγή ἐστι, τὸ δὲ [3] συλλογισμὸς, καὶ ἐνταῦθα ὁμοίως. ἔστι γὰρ τὸ μὲν παράδειγμα, ἐπαγωγή· τὸ δ' ἐνθύμημα, συλλογισμός· (τὸ δὲ φαινόμενον, φαινόμενος συλλογισμός.) καλῶ γὰρ ἐνθύμημα μὲν, ῥητορικὸν συλλογισμόν· παράδειγμα δὲ, ἐπαγωγὴν ῥητορικήν. πάντες δὲ τὰς πίστεις ποιοῦνται διὰ τοῦ δεικνύναι, ἢ παραδείγματα λέγοντες, ἢ ἐνθυμήματα· καὶ παρὰ ταῦτα οὐδέν πως. ὥστ', εἴπερ καὶ ὅλως ἀνά-

[1] μὴ [2] τοπικοῖς ἐλέγομεν [3] συλλογισμὸς (τὸ δὲ φαινόμενος συλλογισμὸς), καὶ

Ἐὰν μὴ] Pro ἐὰν μὴ *Stephani* et *Morellii* editio habet ἐὰν μέν. itidemque *Wolfii* versio: *quando judicia ita fiunt, ut decet.* ego *Aristotelis* exemplaria sequi malui. Sylb.

Δι' αὐτῶν] Scil. διὰ τῶν ἡμετέρων κρίσεων. *perverse de rebus si judicatur, necesse est, ut per illa prava judicia causa cadamus.* Reisk.

Διδασκαλία] *Aristot.* exemplaria habent διδασκαλίας. Sylb.

Τοῦτο δ' ἀδύνατον] Scil. τὸ διδάσκειν κατ' ἐπιστήμην. id est τὸν ἤδη ἐπιστάμενον. Reisk.

Τοπικοῖς ἐλέγομεν] *Stephani, Morellii,* et *Wolfii* editio habet πολιτικοῖς λέγομεν. ego *Aristotelis* exemplaria sequi malui: quibus *Morellius* quoque ac *Wolfius* veriorem lectionem margini adnotarunt. Sylb.

ζ'. Δείκνυσθαι κ. τ. λ.] *Aristotelis* exemplaria habent δεικνύναι, ἢ φαίνεσθαι δεικνύναι, *Rhetor.* l. I. c. 2. Huds.

Ἀναλυτικοῖς] Pro ἀναλυτικοῖς *Aristotelis* exemplaria habent διαλεκτικοῖς. sed *Dionysium* ἀναλυτικοῖς legisse, satis declarat pag. cccxxxviii. v. 22. Inclusa, quæ mox sequuntur, addita sunt ex *Aristot.* exempl. At quæ v. 20. et 21. inclusa sunt ab iisdem *Aristot.* exempl. absunt. Eadem exemplaria eodem v. 21. pro καλῶ γὰρ habent καλῶ δέ. Sylb.

γκῃ, συλλογιζόμενον ἢ ἐπάγοντα δεικνύναι [1]ὁτιοῦν· δῆλον δ' ἡμῖν τοῦτο ἐκ τῶν ἀναλυτικῶν· ἀναγκαῖον [2]ἑκάτερον τούτων τὸ αὐτὸ εἶναι. τίς δ' ἐστὶ διαφορὰ παραδείγματος, καὶ ἐνθυμήματος, φανερὸν ἐκ τῶν τοπικῶν· ἐκεῖ γὰρ περὶ συλλογισμοῦ καὶ ἐπαγωγῆς εἴρηται πρότερον· ὅτι τὸ μὲν, ἐπὶ πολλῶν καὶ ὁμοίων δείκνυσθαι, ὅτι οὕτως ἔχει, ἐκεῖ μὲν ἐπαγωγή ἐστιν, ἐνταῦθα δὲ, παράδειγμα· τὸ δὲ, τινῶν ὄντων, ἕτερόν τι διὰ ταῦτα συμβαίνειν, παρὰ τὸ ταῦτ' εἶναι ἢ καθόλου ἢ ὡς ἐπιτοπολὺ, ἐκεῖ μὲν συλλογισμὸς, ἐνταῦθα δὲ ἐνθύμημα καλεῖται. φανερὸν δὲ καὶ, ὅτι ἑκάτερον ἔχει ἀγαθὸν [3]εἶδος τῆς ῥητορείας· καθάπερ [4]γὰρ καὶ ἐν τοῖς μεθοδικοῖς εἴρηται, καὶ ἐν τούτοις ὁμοίως ἔχει. Ὁ μὲν οὖν Ἀριστοτέλης ὑπὲρ ἑαυτοῦ γέγραφε, μαρτυρόμενος διαῤῥήδην, ὅτι τὰς ῥητορικὰς τέχνας συνετάξατο πρεσβύτερος ὢν ἤδη καὶ τὰς κρατίστας συντάξεις προεκδεδωκώς. ταῦτ' ἔστιν, ἐξ [5]ὧν προειλόμην ποιῆσαι φανερὸν, ὅτι προτεροῦσιν οἱ τοῦ ῥήτορος ἀγῶνες τῶν τοῦ φιλοσόφου τεχνῶν, ἱκανῶς ἀποδεῖχθαι νομίζω· εἴγε ὁ μὲν εἰκοστὸν καὶ πέμπτον ἔτος ἔχων ἤρξατο πολιτεύεσθαι καὶ δημηγορεῖν, καὶ λόγους εἰς δικαστήρια γράφειν· ὁ δὲ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἔτι συνῆν Πλάτωνι, καὶ διέτριψεν ἕως ἐτῶν ἑπτὰ καὶ τριάκοντα, οὔτε σχολῆς ἡγούμενος, οὔτε ἰδίαν πεποιηκὼς αἵρεσιν.

ή. Εἰ δέ τις οὕτως ἔσται δύσερις, ὥστε καὶ πρὸς ταῦτα

[1] ὁτιοῦν. (ἢ ὁντιναοῦν·) δῆλον [2] ἑκάτερον (αὐτῶν ἑκατέρα) τούτων [3] (τὸ) εἶδος [4] (γὰρ) [5] ὧν, ὃ προειλόμην

Ὁτιοῦν] Inclusa (ἢ ὁντιναοῦν) addita sunt ex *Aristotelis* exemplaribus, itidemque [αὐτῶν ἑκατέρα]. IDEM.

Ἐπὶ πολλῶν] *Morellii* margo pro ἐπὶ πολλῶν habet ἐκ πολλῶν. IDEM.

Ἑτερόν κ. τ. λ.] *Aristotelis* exemplaria habent ἕτερόν τε διὰ ταῦτα συμβαίνειν παρὰ ταῦτα, τῷ ταῦτα εἶναι. IDEM.

Φανερὸν] Φανερὸν δ', ὅτι καὶ ἑκάτερον in *Aristotelis* exemplaribus. HUDS.

(Τὸ) εἶδος] Inclusus articulus τὸ additus ex *Aristot.* exemplaribus. In iisdem pro ῥητορείας legitur ῥητορικῆς. Ex iisdem etiam addita inclusa conjunctio γάρ. SYLB.

Προειλόμην] Ὃ προελόμενος MS. Reg. teste Hudsono. unde effeci, ἐξ ὧν, ὃ προειλόμην ποιῆσαι φανερὸν, ὅτι πρ. et sic planus est ille locus. *unde satis declaratum arbitror id esse, quod declarandum mihi proposueram*, scil. causas Demosthenis forenses antiquiores esse præceptis Aristotelis rhetoricis. REISK.

Ἱκανῶς] *Wolfius* ante ἱκανῶς inserit καὶ: *Stephanus*, omissa conjunctione, verbum νομίζω vertendum censet in participium νομίζων. SYLB.

ἀντιλέγειν, ὅτι μὲν ὕστερον ἐγράφησαν αἱ ῥητορικαὶ τέχναι τῶν ἀναλυτικῶν τε καὶ μεθοδικῶν καὶ τοπικῶν, ὁμολογῶν ἀληθὲς εἶναι, οὐδὲν δὲ κωλύειν λέγων, ἁπάσας ταύτας κατεσκευακέναι τὸν φιλόσοφον τὰς πραγματείας, ἔτι παιδευόμενον παρὰ Πλάτωνι, ψυχρὰν μὲν καὶ ἀπίθανον ἐπιχείρησιν εἰσάγων, βιαζόμενος δὲ τὸ κακουργότατον τῶν ἐπιχειρημάτων ποιεῖν πιθανώτατον, ὅτι καὶ τὸ μὴ εἰκὸς γίνεταί ποτε εἰκός· ἀφεὶς, ἃ πρὸς ταῦτα λέγειν εἶχον, ἐπὶ τὰς αὐτοῦ τρέψομαι τοῦ φιλοσόφου μαρτυρίας, ἃς ἐν τῇ τρίτῃ βίβλῳ τέθεικε τῶν τεχνῶν, περὶ τῆς μεταφορᾶς κατὰ λέξιν οὕτω γράφων, Τῶν δὲ μεταφορῶν τεττάρων οὐσῶν, εὐδοκιμοῦσι μάλιστα αἱ κατὰ ἀναλογίαν· ὡς Περικλῆς ἔφη, τὴν νεότητα, τὴν ἀπολομένην ἐν τῷ πολέμῳ, οὕτως ἠφανίσθαι ἐκ τῆς πόλεως, ὥσπερ εἴ τις τὸ ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξέλοι· καὶ Λεπτίνης περὶ Λακεδαιμονίων, οὐκ ἐᾶν περιϊδεῖν τὴν Ἑλλάδα ἑτερόφθαλμον γενομένην· καὶ Κηφισόδοτος, σπουδάζοντος Χάρητος εὐθύνας δοῦναι [1]τοῦ περὶ τὸν Ὀλυνθιακὸν πόλεμον, ἠγανάκτει, φάσκων εἰς πνῖγμα τὸν δῆμον ἀγαγόντα, τὰς εὐθύνας πειρᾶσθαι διδόναι οὕτως.

θ'. Εἰ μὲν δὴ σαφῶς αὐτὸς ὁ φιλόσοφος ἀποδεικνύει μετὰ τὸν Ὀλυνθιακὸν πόλεμον γεγραμμένας ὑπ' αὐτοῦ τὰς τέχνας, οὗτος δ' ἐπὶ Καλλιμάχου γέγονεν ἄρχοντος, ὡς δηλοῖ Φιλόχορος ἐν ἕκτῃ βίβλῳ τῆς Ἀτθίδος, κατὰ λέξιν οὕτω γράφων, Καλλίμαχος Περγασῆθεν. Ἐπὶ τούτου, Ὀλυνθίοις, πολεμουμένοις ὑπὸ Φιλίππου καὶ πρέσβεις Ἀθήναζε πέμψασιν, οἱ Ἀθηναῖοι συμμαχίαν τε ἐποιήσαντο καὶ

[1] (τοῦ)

Κακουργότατον] *Morellii* et *Wolfii* margo habet πανουργότατον: convenientius. IDEM.

Τῶν δὲ κ. τ. λ.] Exstat hic locus *Rhetoricorum* l. 3. c. 10. HUDS.

Γενομένην] *Morellius* et *Wolfius* malint γινομένην. SYLB.

(Τοῦ)] Pro incluso τοῦ *Wolfii* margo reponit plur. τῶν. *Aristotelis* exemplaria neutrum agnoscant. IDEM.

Ἀγαγόντα] *Aristotelis* exemplaria pro ἀγαγόντα habent ἔχοντα: et mox δοῦναι pro διδόναι οὕτως. IDEM.

Οὕτως. Εἰ μὲν δὴ] Videtur sic distinguendum et leg. esse, ut locus ex Aristotele recitatus desinat in voc. διδόναι. tum Criticus noster rursus Orationem suam instauret sic: Οὑτωσὶ μὲν δὴ — REISK.

θ'. Οὗτος δ' ἐπὶ] *Wolfius* pro οὗτος habet

βοήθειαν ἔπεμψαν, πελταστὰς [1]μὲν δισχιλίους, τριήρεις δὲ τριάκοντα τὰς μετὰ Χάρητος, ἃς καὶ συνεπλήρωσαν. Ἔπειτα διεξελθὼν ὀλίγα τὰ μεταξὺ γενόμενα, τίθησι ταυτὶ, Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον Χαλκιδέων τῶν ἐπὶ Θρᾴκης θλιβομένων τῷ πολέμῳ καὶ πρεσβευσαμένων Ἀθήναζε, Χαρίδημον αὐτοῖς ἔπεμψαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν ἐν Ἑλλησπόντῳ στρατηγόν· ὃς ἔχων ὀκτωκαίδεκα τριήρεις καὶ πελταστὰς τετρακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν, ἦλθεν εἴς τε Παλλήνην καὶ τὴν [2]Βοττιαίαν μετ᾽ Ὀλυνθίων, καὶ τὴν χώραν ἐπόρθησεν. Ἔπειθ᾽ ὑπὲρ τῆς τρίτης συμμαχίας λέγει ταυτὶ, Πάλιν δὲ τῶν Ὀλυνθίων πρέσβεις ἀποστειλάντων εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ δεομένων μὴ περιϊδεῖν αὐτοὺς καταπολεμηθέντας, ἀλλὰ πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις δυνάμεσι πέμψαι βοήθειαν, μὴ ξενικὴν, ἀλλ᾽ αὐτῶν Ἀθηναίων, ἔπεμψεν αὐτοῖς ὁ δῆμος τριήρεις μὲν ἑτέρας ἑπτακαίδεκα, τῶν δὲ πολιτῶν ὁπλίτας δισχιλίους καὶ ἱππεῖς τριακοσίους, ἐν ναυσὶν ἱππηγοῖς, στρατηγὸν δὲ Χάρητα τοῦ στόλου παντός.

ί. Ἀπόχρη μὲν οὖν καὶ ταῦτα ῥηθέντα φανερὰν ποιῆσαι τὴν φιλοτιμίαν τῶν ἀξιούντων τὰς Ἀριστοτέλους ἐζηλωκέναι τέχνας τὸν Δημοσθένη, ὃς ἤδη τέσσαρας μὲν ἔτυχεν εἰρηκὼς δημηγορίας Φιλιππικὰς, τρεῖς δὲ Ἑλληνικάς. περὶ [3]δὲ λόγους δηλώσει οὓς εἰς δικαστήρια γεγραφὼς, οὓς οὐδεὶς ἂν ἔχοι διαβαλεῖν, ὡς εὐτελεῖς τινὰς καὶ [4]φαύλους,

[1] (μὲν) [2] Βοττιαίαν [3] δὲ έ λόγους δημοσίους εἰς δικαστ. [4] φαύλας

τοῦτο: minus recte. Sylb.

(Μὲν)] Inclusa μὲν addita ex *Wolfii* editione. Idem.

Ὀλίγα τὰ μεταξὺ] Videtur ὀλίγ᾽ ἄττα μεταξὺ, illud ἄττα, vel ἅττα respondet Latino *nescio quæ*. Reisk.

ί. Περὶ δὲ λόγους κ. τ. λ.] Correxi de meo περὶ δὲ ε′ [id est πέντε] λόγους δημοσίους εἰς δ. et *circiter quinque orationes forenses in causis ad majestatem plebis pertinentibus*; seu *publicis*. Sunt autem illæ quinque orationes hæ: in Androtionem, in Leptinem, in Midiam, in Aristocratem, in Timocratem. Res liquida est e p. cccxxxv. v. pænult. et sequentibus. Liquet item jam proximum γεγραφὼς bene habere. Idem.

Γεγραφὼς] *Morellii* et *Wolfii* margo habet γέγραφεν. Sed ne sic quidem plana fiunt omnia. Sylb.

καὶ μηδὲν ἐπιφαίνοντας τεχνικὸν, ἐπειδὴ πρὸ τῶν Ἀριστοτέλους συνετάχθησαν τεχνῶν. οὐ μὴν ἔγωγε μέχρι τούτου προελθὼν, στήσομαι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους αὐτοῦ λόγους τοὺς μάλιστ᾽ εὐδοκιμοῦντας ἐπιδείξω, τούς τε δημηγορικοὺς καὶ τοὺς δικανικοὺς, πρότερον ἀπηγγελμένους τῆς ἐκδόσεως τούτων τῶν τεχνῶν, μάρτυρι πάλιν αὐτῷ χρώμενος Ἀριστοτέλει. μετὰ γὰρ ἄρχοντα Καλλίμαχον, ἐφ᾽ οὗ τὰς εἰς Ὄλυνθον βοηθείας ἀπέστειλαν Ἀθηναῖοι πεισθέντες ὑπὸ Δημοσθένους, Θεόφιλός ἐστιν ἄρχων, καθ᾽ ὃν ἐκράτησε τῆς Ὀλυνθίων πόλεως Φίλιππος. ἔπειτα Θεμιστοκλῆς, ἐφ᾽ οὗ τὴν ἕκτην τῶν κατὰ Φιλίππου δημηγοριῶν ἀπήγγειλε Δημοσθένης, περὶ τῆς φυλακῆς τῶν [1]νησιωτῶν καὶ τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλεων, ἧς ἐστιν ἀρχὴ, Ἃ μὲν ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθα εὑρεῖν, ταῦτ᾽ ἔστι. μετὰ δὲ Θεμιστοκλέα Ἀρχίας, ἐφ᾽ οὗ παραινεῖ τοῖς Ἀθηναίοις μὴ κωλύειν Φίλιππον τῆς Ἀμφικτυονίας μετέχειν, μηδὲ ἀφορμὴν διδόναι πολέμου, νεωστὶ πεποιημένους τὴν πρὸς αὐτὸν εἰρήνην. ἀρχὴ [2]καὶ ταύτης τῆς δημηγορίας ἐστὶν ἥδε, Ὁρῶ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ παρόντα πράγματα. μετὰ δὲ Ἀρχίαν ἐστὶν Εὔβουλος, εἶτα Λυκίσκος, ἐφ᾽ οὗ τὴν ἑβδόμην τῶν Φιλιππικῶν δημηγοριῶν διέθετο πρὸς τὰς ἐκ Πελοποννήσου πρεσβείας, ταύτην τὴν ἀρχὴν ποιησάμενος, Ὅταν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγοι γίγνωνται. μετὰ Λυκίσκον ἐστὶν ἄρχων Πυθόδοτος, ἐφ᾽ οὗ τὴν ὀγδόην τῶν Φιλιππικῶν δημηγοριῶν διέθετο πρὸς τοὺς Φιλίππου πρέσβεις, ἧς ἐστὶν ἀρχὴ, Ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἔστιν ὅπως αἱ αἰτίαι. καὶ τὸν κατ᾽ Αἰσχίνου συνετάξατο λόγον, ὅτε τὰς εὐθύνας ἐδίδου τῆς δευτέρας πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς ὅρκους. μετὰ Πυθόδοτόν ἐστι Σωσιγένης, ἐφ᾽ οὗ τὴν ἐννάτην διελήλυθε κατὰ Φιλίππου δημηγορίαν, περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ στρατιωτῶν, ἵνα μὴ διαλυθῇ τὸ μετὰ Διοπείθους ξενικὸν,

[1] νησιατῶν [2] δὲ

Ἕκτην] *Wolfii* et *Morellii* margo pro ἕκτην habet πέμπτην. Sylb. quo modo legendum esse monuit *Schottus*, in *Vitis Parallelis*, Olymp. CVIII. an. II. et III. Huds.

Καὶ ταύτης] Pro καὶ [quod vulgatæ dant] malim δὲ, contra exemplarium consensum. Sylb.

ἀρχὴν ἔχουσα ταύτην, Ἔδει μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς λέγοντας ἅπαντας ἐν ὑμῖν μήτε πρὸς ἔχθραν ποιεῖσθαι λόγον μηδένα μήτε πρὸς χάριν. Καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν ἄρχοντα τὴν δεκάτην, ἐν ᾗ πειρᾶται διδάσκειν, ὅτι λύει τὴν εἰρήνην Φίλιππος, καὶ πρότερος ἐκφέρει τὸν πόλεμον, ἧς ἐστὶν ἀρχὴ, Πολλῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγων γινομένων ὀλίγου δεῖν καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν. μετὰ Σωσιγένην ἄρχων ἐστὶ Νικόμαχος, ἐφ' οὗ τὴν ἑνδεκάτην δημηγορίαν διελήλυθε, περὶ τοῦ λελυκέναι τὴν εἰρήνην Φίλιππον, καὶ τοὺς Ἀθηναίους πείθει Βυζαντίοις ἀποστεῖλαι βοήθειαν, ἧς ἐστὶν ἀρχὴ, Καὶ σπουδαῖα νομίζων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ ὧν βουλεύεσθε, καὶ ἀναγκαῖα τῇ πόλει, πειράσομαι περὶ αὐτῶν εἰπεῖν. ἐπὶ Νικομάχῳ Θεόφραστος ἄρχων, ἐφ' οὗ πείθει τοὺς Ἀθηναίους γενναίως ὑπομεῖναι τὸν πόλεμον, ὡς κατηγγελκότος αὐτὸν ἤδη Φιλίππου. καὶ ἔστιν αὕτη τελευταία τῶν κατὰ Φιλίππου δημηγοριῶν, ἀρχὴν ἔχουσα ταύτην, Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιππος οὐκ ἐποιήσατο τὴν εἰρήνην πρὸς ὑμᾶς, ἀλλ' ἀνεβάλετο τὸν πόλεμον, πᾶσιν ὑμῖν φανερὸν γέγονεν.

ιά. Ὅτι δὲ δώδεκα τούτους ἅπαντας τοὺς λόγους, οὓς κατηρίθμημαι, πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν Ἀριστοτέλους τεχνῶν ἀπήγγειλεν ὁ Δημοσθένης, αὐτὸν Ἀριστοτέλη παρέξομαι μαρτυροῦντα. ἀρξάμενος γὰρ ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ τῶν τεχνῶν τοὺς τόπους ὁρίζειν, ἀφ' ὧν τὰ ἐνθυμήματα φέρεται, καὶ τὸν ἐκ τοῦ χρόνου παραλαμβάνει, παρατιθεὶς αὐτῷ τὰ παραδείγματα. θήσω δὲ αὐτὴν τὴν τοῦ φιλοσόφου λέξιν, Ἄλλος εἰς τὸν χρόνον σκοπεῖ· οἷον, ὡς Ἰφικράτης ἐν τῇ πρὸς Ἁρμόδιον, ὅτι, Εἰ, πρὶν ποιῆσαι, [1]ἠξίου τῆς εἰκόνος τυχεῖν, ἐὰν [2]ποιήσῃ, ἔδοτε ἄν· ποιήσαντι [3]δ' οὐ δώσετε; μὴ

1 ἠξίουν 2 ποιήσω 3 δ' (ἄρ') οὐ

Αὐτὸν ἤδη] Αὐτὸν refertur ad τὸν πόλεμον. *Morellii* et *Wolfii* margo mavult reciprocum αὑτὸν, *seipsum*: subaudito scilicet πολέμιον, *hostem*. Idem.

ιά. Ἄλλος εἰς κ. τ. λ.] Exstat locus l. 2. c. 24. ubi legitur ἐκ τοῦ τὸν χρόνον σκοπεῖν. Huds.

Δ' (ἄρ') οὐ] Inclusa ἄρ' addita ex vulgatis *Aristotelis* exemplaribus. Sylb.

τοίνυν μέλλοντες μὲν ὑπισχνεῖσθε, παθόντες δ' ἀφαιρεῖσθε. καὶ πάλιν, πρὸς τὸ διὰ Θηβαίων διϊέναι Φίλιππον εἰς τὴν Ἀττικὴν, ὅτι, Εἰ, πρὶν βοηθῆσαι Φωκεῖς, ἠξίου, ὑπέσχοντο ἄν· ἄτοπον οὖν, Εἰ, διότι προεῖτο καὶ διέσπευσεν, μὴ δώσουσιν. Ὁ δὲ χρόνος οὗτος, ἐν ᾧ Φίλιππος ἠξίου Θηβαίους ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν [1]αὐτῷ δοῦναι δίοδον, [2]ὑπομιμνήσκων τῆς ἐν τῷ πρὸς Φωκεῖς πολέμῳ γενομένης βοηθείας, ἐκ τῆς κοινῆς γίνεται φανερὸς ἱστορίας. εἶχε γὰρ οὕτως· μετὰ τὴν Ὀλυνθίων ἅλωσιν, ἄρχοντος Θεμιστοκλέους, συνθῆκαι Φιλίππῳ πρὸς Ἀθηναίους ἐγένοντο περὶ φιλίας καὶ συμμαχίας. αὗται διέμειναν ἑπταετῆ χρόνον ἄχρι Νικομάχου· ἐπὶ δὲ Θεοφράστου τοῦ μετὰ Νικόμαχον ἄρξαντος ἐλύθησαν, Ἀθηναίων μὲν Φίλιππον αἰτιωμένων ἄρχειν τοῦ πολέμου, Φιλίππου δὲ Ἀθηναίους ἐγκαλοῦντος. τὰς δὲ αἰτίας, δι' ἃς εἰς τὸν πόλεμον κατέστησαν, ἀδικεῖσθαι λέγοντες ἀμφότεροι, καὶ τὸν χρόνον, ἐν ᾧ τὴν εἰρήνην ἔλυσαν, ἀκριβῶς δηλοῖ Φιλόχορος ἐν τῇ ἕκτῃ Ἀτθίδος βίβλῳ· θήσω δὲ ἐξ αὐτῆς τὰ ἀναγκαιότατα· Θεόφραστος Ἀλλαιεύς. Ἐπὶ τούτου Φίλιππος τὸ μὲν πρῶτον ἀναπλεύσας Περίνθῳ προσέβαλεν, ἀποτυχὼν δ' ἐντεῦθεν Βυζάντιον ἐπολιόρκει καὶ μηχανήματα προσῆγεν. ἔπειτα

1 αὐτῇ 2 ὑπερμιμνήσκων

Μέλλοντες] *Wolfii* editio habet μέλλοντος: versio tamen ejusdem agnoscit vulgatum μέλλοντες, *accepturi beneficium*. *Morellii* margo, itidemque margo *Wolfii*, post hoc ipsum μέλλοντες μὲν addit εὖ πάσχειν. quod in versione expressit idem Wolf. [Infra] *Aristot.* exemplaria habent πρὸς τὸ Θηβαίους Φίλιππον διϊέναι εἰς τὴν Ἀττ. [et mox] *Aristotelis* exemplaria habent βοηθῆσαι εἰς Φωκεῖς: pro quo *Dionys.* paulo post, v. 8. dicit πρὸς Φωκεῖς, *adversum Phocenses*. Idem.

Διέσπευσεν] *Aristot.* exemplaria pro διέσπευσεν habent ἐπίστευσε, et mox διήσουσι pro δώσουσι. Idem.

Δώσουσιν] Præter διήσουσιν quod Sylb. pro vulg. δώσουσιν ex Aristotelis exemplaribus affert, est et alia lectio non contemnenda, διοίσουσιν, eodem tendens. Sed superest maxima difficultas in illis διότι προεῖτο καὶ διέσπευσεν. Ego equidem nihil nunc melius extundo, quam hoc: διότι προέχουσιν ἃ καὶ διέσπευσαν, οὐ διήσουσιν (vel οὐ διοίσουσιν). *Si, priusquam ipsis adversus Phocenses opitularetur, eos transitum per agrum ipsorum rogasset, fuissent promissuri. Absurdum itaque foret, si nunc se nollent per agrum suum sinere pervadere, postquam a se impetrassent id, quod antea tum vehementer contendissent*, nempe Phocensium excidium. Fortasse προεῖτο defendi queat, si accipiatur pro, *quod passus esset opportunitatem sibi e manibus elabi*. προΐεσθαι, scil. τὸν καιρόν. sed tum διεπίστευσεν foret legendum. *prorsus ipsis credidisset*. Reisk.

Ἀλλαιεὺς] Ἀλαιεὺς legendum esse docent *Maussacus* ad *Harpocrat.* v. Ἀλαιεὺς, et *Holstenius* ad *Steph. Byzant.* v. Ἀλαί. Vide etiam *Meursii* Atticam Reliquam, lib. 1. pag. 7. Huds.

διεξελθὼν, ὅσα τοῖς Ἀθηναίοις ὁ Φίλιππος ἐνεκάλει διὰ τῆς ἐπιστολῆς, καὶ Δημοσθένους παρακαλέσαντος [1] αὐτὸν πρὸς τὸν πόλεμον καὶ ψηφίσματα γράψαντος, ἐχειροτόνησε [2] Δημοσθένης, φησὶ, Τὴν μὲν στήλην καθελεῖν τὴν περὶ τῆς πρὸς Φίλιππον εἰρήνης καὶ συμμαχίας σταθεῖσαν, ναῦς δὲ πληροῦν καὶ τὰ ἄλλα ἐνεργεῖν τὰ τοῦ πολέμου. ταῦτα γράψας κατὰ Θεόφραστον ἄρχοντα γεγονέναι, τῷ μετ᾽ ἐκεῖνον [3] ἐνιαυτῷ τὰ πραχθέντα μετὰ τὴν λύσιν τῆς εἰρήνης ἐπὶ Λυσιμαχίδου ἄρχοντος διεξέρχεται· θήσω δὲ καὶ τούτων αὐτῶν τὰ ἀναγκαιότατα· Λυσιμαχίδης Ἀχαρνεύς. Ἐπὶ τούτου τὰ μὲν ἔργα τὰ περὶ τοὺς νεωσοίκους καὶ τὴν σκευοθήκην ἀνεβάλοντο διὰ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Φίλιππον· τὰ δὲ χρήματ᾽ ἐψηφίσαντο πάντ᾽ εἶναι στρατιωτικὰ, Δημοσθένους γράψαντος. Φιλίππου δὲ καταλαβόντος Ἐλάτειαν καὶ Κυτίνιον, καὶ πρέσβεις πέμψαντος εἰς Θήβας Θετταλῶν, Αἰνιάνων, Αἰτωλῶν, Δολόπων, Φθιωτῶν· Ἀθηναίων δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον πρέσβεις ἀποστειλάντων τοὺς περὶ Δημοσθένη, τούτοις συμμαχεῖν ἐψηφίσατο. φανεροῦ δὲ γεγονότος τοῦ χρόνου, καθ᾽ ὃν εἰσῆλθον εἰς Θήβας [4] οἱ τῶν Ἀθηναίων πρέσβεις οἱ περὶ Δημοσθένη, καὶ οἱ παρὰ Φιλίππου, ὅτι κατὰ

[1] αὐτοὺς [2] Desunt v. Δημοσθένης, φησί. [3] ἐν αὐτῷ [4] οἵ τ᾽ Ἀθην.

Διεξελθὼν] Philochorus puta, ad quem refertur quoque paulo post γράψας, quod instaurandæ servit orationi. REISK.

Αὐτὸν] *Steph.* et *Morellius* habent αὐτόν: ego cum *Wolfio* malui plurale αὐτοὺς, *Athenienses* videlicet. Idem *Wolf.* seq. v. ad explendam sententiam legit: ἐχειροτόνησε Δημοσθένης, φησὶ, τὴν μὲν στήλ. Ego hanc lectionem malim: καὶ ὡς Δημοσθένους παρακαλέσαντος αὐτοὺς πρὸς τὸν πόλεμον καὶ ψηφίσματα γράψαντος, ἐχειροτόνησεν ὁ δῆμος, τὴν μὲν στήλ. SYLB.

Ἐχειροτόνησεν] Malim in plurali ἐχειροτόνησαν, scil. Athenienses. REISK.

Αὐτῶν] Dubito, servemne, an αὐτὰ præferam. IDEM.

Πέμψαντος] Malit fortasse aliquis πεμψάντων: sed a Philippo missos esse legatos hosce, indicant sequentia, v. ult. et p. seq. v. 15. et p. cccxlviii. v. 1. SYLB.

Ἐψηφίσατο] Imo vero in plurali ἐψηφίσαντο, Thebani puta. REISK.

Οἵ τε Ἀθηναίων] Est in hoc loco magna difficultas: φανεροῦ γεγονότος —— φανερὸν ποιήσει. Si e Philochoro jam de tempore constat, quid opus erat id e Demosthene doceri. Et ne docet quidem Demosthenes. Nam de Archonte Lysimachide ille ne verbum quidem. Ego desidero, quid Demosthenes in oratione pro Corona docuerit. Nam istud de tempore, non hic, sed Philochorus jam docuerat. Aliud requiro declarandum adhuc, diversum ab isto altero jam declarato. Nam φανεροῦ γεγονότος τοῦ χρόνου, ὅτι πίπτει Attice dictum est, pro φανεροῦ γεγονότος, ὅτι ὁ χρόνος πίπτει κατὰ Λυσιμ. et ὅτι πίπτει ad superiora referendum est e Philochoro excerpta, non ad insequentia e Demosthene repetenda. IDEM.

Λυσιμαχίδην ἄρχοντα πίπτει, παρεσκευασμένων ἤδη τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἀμφοτέρων, αὐτὸς ὁ Δημοσθένης ποιήσει φανερὸν ἐν τῷ περὶ στεφάνου· θήσω δὲ ἐξ αὐτῆς λαβὼν τῆς ἐκείνου λέξεως τὰ συντείνοντα πρὸς τὸ πρᾶγμα· Οὕτω διαθεὶς ὁ Φίλιππος τὰς πόλεις πρὸς ἀλλήλας διὰ τούτων, καὶ τούτοις ἐπαρθεὶς τοῖς ψηφίσμασι καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν, ἧκεν ἔχων τὴν δύναμιν, καὶ τὴν Ἐλάτειαν κατέλαβεν, ὡς οὐδ᾽ ἂν, εἴ τι γένοιτο, ἔτι συμπνευσόντων ἡμῶν ἂν καὶ τῶν Θηβαίων. Ἀλλὰ μὴν τὰ τότε συμβάντα διεξελθὼν, διεξελθὼν δὲ καὶ τοὺς ῥηθέντας ὑφ᾽ ἑαυτοῦ λόγους ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ὡς πρεσβευτὴς ὑπ᾽ Ἀθηναίων εἰς Θήβας ἐπέμφθη, ταῦτα κατὰ λέξιν ἐπιτίθησιν, Ὡς δ᾽ ἀφικόμεθα εἰς τὰς Θήβας, κατελαμβάνομεν Φιλίππου καὶ Θετταλῶν καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων παρόντας πρέσβεις, καὶ τοὺς μὲν ἡμετέρους φίλους ἐν φόβῳ, τοὺς δ᾽ ἐκείνου θρασεῖς. Ἔπειτ᾽ ἐπιστολήν τινα κελεύσας ἀναγνωσθῆναι, ταῦτ᾽ ἐπιτίθησιν, Ἐπειδὴ τοίνυν ἐποιήσαντο τὴν ἐκκλησίαν, προσῆγον ἐκείνους, διὰ τὸ τὴν τῶν συμμάχων τάξιν ἐκείνους ἔχειν. καὶ παριόντες ἐδημηγόρουν, πολλὰ μὲν Φίλιππον ἐγκωμιάζοντες, πολλὰ δ᾽ ὑμῖν ἐγκαλοῦντες, πάνθ᾽, ὅσα πώποτε ἐναντία ἐπράξατε Θηβαίους, ἀναμιμνήσκοντες. τὸ δ᾽ οὖν κεφάλαιον, ἠξίουν, ὧν μὲν εὖ πεπόνθεσαν ὑπὸ Φιλίππου, χάριν αὐτοὺς ἀποδοῦναι· ὧν δ᾽ ὑφ᾽ ὑμῶν ἠδίκηνται, δίκην λαβεῖν, ὁποτέρως βούλονται, ἢ διϊέντας αὐτοὺς ἐφ᾽ ὑμᾶς, ἢ συνεμβαλόντας εἰς τὴν Ἀττικήν. Εἰ δὴ κατὰ Λυσιμαχίδην μὲν ἄρχοντα τὸν μετὰ Θεόφραστον, λελυμένης ἤδη

Ἡμῶν] Ὑμῶν in libris vulgatis *Demosthenis.* HUDS.

Θηβαίους] Post Θηβαίους distinguunt etiam cæteræ editiones. sed non minus recte ante id nomen distinxerimus: ut accusativus iste feratur ad sequens verbum ἀναμιμνήσκοντες. SYLB. In vulgatis Demosth. [infra] v. 20. ἐκείνους προτέρους. v. 22. καὶ παρελθόντες. v. 23. ὑμῖν ἐγκαλοῦντες ἅπανθ᾽, ὅσα. v. 25. Θηβαίοις. v. 27. αὐτοῖς. HUDS.

Αὐτοὺς] *Morellii* et *Wolfii* margo habet αὐτὸν, *eum*; recte. sic enim *Dionys.* pag. cccxlv. v. 7. αὐτῷ δοῦναι δίοδον. et pag. seq. v. 3. δίοδον τῷ Φιλίππῳ παρασχεῖν. SYLB. Bene potest habere atque defendi vulgata. *Se,* Macedonas puta. REISK.

τῆς εἰρήνης οἱ παρὰ Φιλίππου πρέσβεις εἰς Θήβας ἀπεστάλησαν, παρακαλοῦντες αὐτοὺς μάλιστα μὲν συνεισβάλλειν εἰς τὴν Ἀττικὴν, εἰ δὲ μὴ, δίοδον τῷ Φιλίππῳ παρασχεῖν, μεμνημένους τῶν εὐεργεσιῶν αὐτοῦ τῶν περὶ τὸν Φωκικὸν πόλεμον· ταύτης δὲ μέμνηται τῆς πρεσβείας Ἀριστοτέλης, ὡς ὀλίγῳ πρότερον ἐπέδειξα, τὰς ἐκείνου λέξεις παρασχόμενος· ἀναμφιλόγοις ἀποδέδεικται τεκμηρίοις, ὅτι πάντες οἱ Δημοσθένους ἀγῶνες, οἱ πρὸ τῆς Λυσιμαχίδου ἀρχῆς ἐν ἐκκλησίαις τε καὶ δικαστηρίοις γενόμενοι, πρότεροι τῶν Ἀριστοτέλους τεχνῶν εἰσίν.

ιβ΄. Ἑτέραν προσθήσω μαρτυρίαν παρὰ τοῦ φιλοσόφου λαβὼν, ἐξ ἧς ἔτι μᾶλλον ἔσται φανερὸν, ὅτι μετὰ τὸν πόλεμον, τὸν συμβάντα τοῖς Ἀθηναίοις πρὸς Φίλιππον, αἱ ῥητορικαὶ συνετάχθησαν ὑπ᾽ αὐτοῦ τέχναι, Δημοσθένους ἀκμάζοντος ἤδη κατὰ τὴν πολιτείαν, καὶ πάντας εἰρηκότος τούς τε δημηγορικοὺς καὶ τοὺς δικανικοὺς λόγους, ὧν ὀλίγῳ πρότερον ἐμνήσθην. διεξιὼν γὰρ τοὺς τόπους τῶν ἐνθυμημάτων ὁ φιλόσοφος, καὶ τὸν ἐκ τῆς αἰτίας τίθησι· παρέξομαι δὲ τὴν ἐκείνου λέξιν· Ἄλλος παρὰ τὸ ἀναίτιον ὡς αἴτιον, οἷον τῷ ἅμα ἢ μετὰ τοῦτο γεγονέναι· τὸ γὰρ μετὰ τοῦτο ὡς διὰ τοῦτο λαμβάνουσι, καὶ μάλιστα οἱ ἐν ταῖς πολιτείαις· ὡς ὁ Δημάδης τὴν Δημοσθένους πολιτείαν πάντων τῶν κακῶν αἰτίαν· μετ᾽ ἐκείνην γὰρ συνέβη ὁ πόλεμος. Ποίους γοῦν ὁ Δημοσθένης κατεσκεύασεν ἀγῶνας, ταῖς Ἀριστοτελείοις τέχναις ὁδηγοῖς χρησάμενος, εἰ πάντες οἱ δημόσιοι λόγοι, δι᾽ οὓς ἐπαινεῖταί τε καὶ θαυμάζεται, πρὸ τοῦ πολέμου γεγόνασιν, ὡς πρότερον ἐπέδειξα, πλὴν ἑνὸς τοῦ περὶ τοῦ στεφάνου; οὗτος γὰρ μόνος εἰς δικαστήριον εἰσελήλυθεν μετὰ τὸν πόλεμον, ἐπ᾽ Ἀριστοφῶντος ἄρχοντος [1] μὲν ἐνιαυτὸν μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, [2] ὀκτὼ

[1] ὀγδόῳ μὲν ἐνιαυτῷ   [2] ἕκτῳ

Ἀναμφιλόγοις] Ἀναμφιβόλοις legitur in Cod. MS. Huds.

ιβ΄. Τὸν συμβάντα] Imo vero τὸν τότε συμβάντα. non de priore Atheniensium bello cum Philippo hic agitur, sed de posteriore, de quo erat definiendum. Reisk.

Ὡς ὁ Δημάδης] *Aristotelis* exemplaria (*Rhetor.* l. 2. c. 24.) pro ὡς habent οἷον ὡς. Huds.

Γοῦν] Malim οὖν. Reisk.

Ἐνιαυτὸν] *Morellii* et *Wolfii* margo habet ἐνιαυτῷ. unde recte legendum esse monuit Cl. *Bentleius*: ὀγδόῳ μὲν ἐνιαυτῷ —ἕκτῳ δὲ &c. Huds. Correxi locum

δὲ μετὰ τὴν Φιλίππου τελευτὴν, καθ᾽ ὃν χρόνον Ἀλέξανδρος τὴν ἐν Ἀρβήλοις ἐνίκα μάχην. εἰ δέ τις ἐρεῖ τῶν πρὸς ἅπαντα φιλονεικούντων, ὅτι τοῦτον ἴσως ἔργαψε τὸν λόγον ταῖς Ἀριστοτέλους ἐντετυχηκὼς τέχναις, τὸν κράτιστον ἁπάντων λόγον· πολλὰ πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν ἔχων, ἵνα μὴ μακρότερος τοῦ δέοντος ὁ λόγος γένηταί μοι, καὶ τοῦτον ἐπιδείξειν ὑπισχνοῦμαι τὸν ἀγῶνα πρὸ τῶν Ἀριστοτέλους τεχνῶν ἐπιτετελεσμένον, αὐτῷ χρησάμενος τῷ φιλοσόφῳ μάρτυρι. προθεὶς γὰρ τόπον ἐνθυμημάτων τὸν ἐκ τῶν πρὸς ἄλληλα, ταῦτα κατὰ λέξιν γράφει, Ἄλλος ἐκ τῶν πρὸς ἄλληλα· Εἰ γὰρ θατέρῳ ὑπάρχει τὸ καλῶς καὶ τὸ δικαίως ποιῆσαι, θατέρῳ τὸ πεπονθέναι· καὶ, Εἰ κελεῦσαι, καὶ τὸ πεποιηκέναι· οἷον, ὡς ὁ τελώνης Διομέδων, περὶ τῶν τελωνῶν· εἰ γὰρ μηδ᾽ ὑμῖν αἰσχρὸν τὸ πωλεῖν, οὐδὲ ἡμῖν τὸ ὠνεῖσθαι· καὶ, Εἰ τῷ πεπονθότι τὸ καλῶς καὶ δικαίως ὑπάρχει, τῷ πεπραγμένῳ ὑπάρξει, καὶ τῷ ποιήσαντι, ἢ ποιοῦντι. ἔστι [3] δὲ τοῦτο παραλογίσασθαι· οὐ γὰρ, εἰ δικαίως ἔπαθεν ἂν, καὶ δικαίως ὑπὸ τούτου πέπονθεν· ὡς ὁ φόνου ἄξια ποιήσας πατὴρ, εἰ ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἑαυτοῦ τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἀπάγεται, δεῖ σκοπεῖν χωρὶς, εἰ ἄξιος ὁ παθὼν παθεῖν, καὶ ὁ ποιήσας ποιῆσαι· εἶτα χρῆσθαι ὁποτέρως ἂν

[1] δ᾽ ἐν τούτῳ

hunc ad mentem Bentleii, qui in vulgatis omnibus ita legitur: ἄρχοντος μὲν ἐνιαυτὸν μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, ὀκτὼ δὲ μετὰ τὴν Φιλίππου τελευτήν. Reisk.

Καὶ τὸ δικαίως] *Aristotelis* exemplaria (*Rhet.* l. 2. c. 23.) pro copulativa καὶ habent disjunctivam ἢ. Sylb.

Περὶ τῶν τελωνῶν] *Aristot.* exemplaria habent τελῶν: minus convenienter. Sylb. In *Cod. MS.* illa περὶ τῶν τελωνῶν desunt. Huds. Mihi videtur aut servanda est lectio, quæ versatur in libris Aristotelis, τελῶν, quia verba insequentia, αἰσχρὸν τὸ πωλεῖν, perspicue ad τὰ τέλη redeunt. si *vobis dedecori non est vectigalia vendere, ne nobis quidem erit ea emere.* aut alias περὶ τῶν τελωνιῶν leg. a τελωνία. aut denique, si lectionem vulgatam h. l. tuebimur, erit περὶ pro ὑπὲρ accipiendum, non *de* publicanis, sed *pro* iis, eorum defensionis ergo. Reisk.

Καὶ, εἰ τῷ πεπονθότι] In Aristot. exemplaribus sic legitur hic locus: καὶ εἰ τῷ πεπονθότι τὸ καλῶς, ἢ δικαίως, ὑπάρχει, καὶ τῷ ποιήσαντι· καὶ εἰ τῷ ποιήσαντι, καὶ τῷ πεπονθότι. ἔστι δ᾽ ἐν τούτῳ [vulg. ἔστι δὲ τοῦτο] παραλογίσασθαι. εἰ γὰρ δικαίως ἀπέθανε, δικαίως πέπονθεν· ἀλλ᾽ ἴσως οὐχ ὑπὸ σοῦ. διὸ δεῖ σκοπεῖν χωρ. Sylb.

Ὑπάρχει] Videtur sic legendum ὑπάρχει, scil. πεπονθέναι, ἀπὸ τῶν πεπραγμένων, ὑπάρξει καὶ τῷ ποιήσαντι. *Si laus rerum cum justitia, honestate et virtute gestarum ei adhærescit, ad quem illæ res profectæ, vel in quem collatæ sint, adhærescet illa laus ei quoque, a quo profectæ fuerint.* Reisk.

Ἔστι δὲ τοῦτο] Correxi ex Aristotele ἔστι δ᾽ ἐν τούτῳ. Idem.

Ὁποτέρως] Malim ὁποτέρῳ in dativo.

ἁρμόττῃ· ἐνίοτε γὰρ διαφωνεῖ τὸ τοιοῦτον· ὥσπερ ἐν τῷ Ἀλκμαίωνι [1]τῷ Θεοδέκτου, καὶ οἷον ἡ περὶ Δημοσθένους δίκη, καὶ τῶν ἀποκτεινάντων Νικάνορα. Τίς οὖν ἐστὶν ἡ Δημοσθένους δίκη, καὶ τῶν ἀποκτεινάντων Νικάνορα, περὶ ἧς ὁ φιλόσοφος γέγραφεν, ἐν ᾗ τὸ κυριώτατον τῆς ἀμφισβητήσεως κεφάλαιον ἦν ἐκ τοῦ πρὸς ἄλληλα τόπου, ἢ ἡ πρὸς Αἰσχίνην, ὑπὲρ Κτησιφῶντος, τοῦ παρασχόντος Δημοσθένει τὸ περὶ τοῦ στεφάνου ψήφισμα, καὶ τὴν τῶν παρανόμων φεύγοντος γραφήν; ἐν ταύτῃ γὰρ τὸ ζητούμενον ἦν, οὐ τὸ κοινὸν, εἰ τιμῶν καὶ στεφάνων ἄξιος ἦν Δημοσθένης, ἐπιδιδοὺς ἐκ τῶν ἰδίων κτημάτων τὴν εἰς τὰ τείχη δαπάνην· ἀλλ' εἰ καθ' ὃν χρόνον ὑπεύθυνος ἦν, κωλύοντος τοῦ νόμου τοὺς ὑπευθύνους στεφανοῦν. τὸ γὰρ ἐκ τῶν πρὸς ἄλληλα τοῦτ' ἔστιν, εἰ, ὥσπερ τῷ δήμῳ τὸ δοῦναι, [2]οὕτω καὶ τῷ ὑπευθύνῳ τὸ λαβεῖν τὸν στέφανον ἐξῆν. ἐγὼ μὲν οὖν ταύτης οἴομαι τῆς δίκης μεμνῆσθαι τὸν Ἀριστοτέλη. εἰ δέ τις ἐρεῖ, ὅτι περὶ τῆς τῶν δώρων, ἣν ἐπ' Ἀντικλέους ἄρχοντος ἀπελογήσατο, περὶ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν, [3]πολλῷ νεωτέρας ἔτι ποιήσει τὰς Ἀριστοτέλους τέχνας τῶν Δημοσθένους ἀγώνων. ἀλλὰ γὰρ ὅτι μὲν οὐχ ὁ ῥήτωρ παρὰ τοῦ φιλοσόφου τὰς τέχνας παρέλαβεν, ἃς εἰς τοὺς θαυμαστοὺς ἐκείνους κατεσκεύασε λόγους, ἀλλὰ τοὐναντίον τὰ Δημοσθένους καὶ τὰ τῶν ἄλλων ῥητόρων ἔργα παραθέμενος Ἀριστοτέλης, ταύτας ἔγραψε τὰς τέχνας, ἱκανῶς ἀποδεδεῖχθαι νομίζω.

[1] τοῦ [2] οὕτως [3] πολλῶν

quod idem est dictu, atque si dixisset χρῆσθαι τούτῳ, ὁπότερον ἄν. Idem.

Διαφωνεῖ] Post διαφωνεῖ τὸ τοιοῦτον *Aristot.* exempl. habent hoc præterea commation, καὶ οὐδὲν κωλύει. *Alcmæonis* quoque *Theodectei* verba, ab *Aristotele* relata, *Dionysius* brevitatis causa omisit. Sylb.

Καὶ τῶν ἀποκτεινάντων Νικάνορα] Verba hæc, ut ab hoc loco aliena, et perperam e superioribus iterata, delenda sunt. hic enim non agitur, nisi de causa Demosthenis, a qua causa Nicanoris prorsus est aliena. Reisk.

Ἢ ἡ] Aut delendum est ἤ, aut superius τίς accipiendum est pro τίς ἄλλη, *quænam alia*, cui respondeat hoc ἢ ἡ—*quam*. aut deest hic aliquid, aut εἰ μὴ ἡ—aut οὐδεμία ἄλλη, ἢ ἡ—aut τίς ἄλλη, ἢ ἡ—responsio ad superiorem interrogationem, forma novæ interrogationis convestita. *ecquænam erit alia, nisi*—Idem.

Ἐν ταύτῃ] *Wolfianæ* edit. margo pro ἐν ταύτῃ habet ἐν τούτῳ. Sed is, qui *Morellianæ* editionis διττογραφίας ex illo margine in *Wolfianæ* edit. marginem transscripsit, *Morellianas* notas parum observavit; annotatio enim *Morelliana*, ἐν τούτῳ refertur ad τοῦτο, quod est p. cccxlix. v. 18. [in vulgatis puta pro τούτῳ] significans scilicet, pro *Dionysiano* τοῦτο apud *Aristot.* legi ἐν τούτῳ. Sylb.

Τῆς τῶν δώρων] Subaudi τῶν Ἁρπαλείων. Reisk.

Καὶ τὰ τῶν κ. τ. λ.] *Aristotelem* e veteribus *artis Rhetoricæ* scriptoribus suas præceptiones collegisse, testatur etiam *Cicero*, l. 2. *de Inventione*, et l. 2. *de Oratore*. Sylb.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ.

ἁρμόττῃ· ἐνίοτε γὰρ διαφωνεῖ τὸ τοιοῦτον· ὥσπερ ἐν τῷ Ἀλκμαίωνι [1] τῷ Θεοδέκτου, καὶ οἷον ἡ περὶ Δημοσθένους δίκη, καὶ τῶν ἀποκτεινάντων Νικάνορα. Τίς οὖν ἐστὶν ἡ Δημοσθένους δίκη, καὶ τῶν ἀποκτεινάντων Νικάνορα, περὶ ἧς ὁ φιλόσοφος γέγραφεν, ἐν ᾗ τὸ κυριώτατον τῆς ἀμφισβητήσεως κεφάλαιον ἦν ἐκ τοῦ πρὸς ἄλληλα τόπου, ἢ ἡ πρὸς Αἰσχίνην, ὑπὲρ Κτησιφῶντος, τοῦ παρασχόντος Δημοσθένει τὸ περὶ τοῦ στεφάνου ψήφισμα, καὶ τὴν τῶν παρανόμων φεύγοντος γραφήν; ἐν ταύτῃ γὰρ τὸ ζητούμενον ἦν, οὐ τὸ κοινὸν, εἰ τιμῶν καὶ στεφάνων ἄξιος ἦν Δημοσθένης, ἐπιδιδοὺς ἐκ τῶν ἰδίων κτημάτων τὴν εἰς τὰ τείχη δαπάνην· ἀλλ' εἰ καθ' ὃν χρόνον ὑπεύθυνος ἦν, κωλύοντος τοῦ νόμου τοὺς ὑπευθύνους στεφανοῦν. τὸ γὰρ ἐκ τῶν πρὸς ἄλληλα τοῦτ' ἔστιν, εἰ, ὥσπερ τῷ δήμῳ τὸ δοῦναι, [2] οὕτω καὶ τῷ ὑπευθύνῳ τὸ λαβεῖν τὸν στέφανον ἐξῆν. ἐγὼ μὲν οὖν ταύτης οἴομαι τῆς δίκης μεμνῆσθαι τὸν Ἀριστοτέλη. εἰ δέ τις ἐρεῖ, ὅτι περὶ τῆς τῶν δώρων, ἣν ἐπ' Ἀντικλέους ἄρχοντος ἀπελογήσατο, περὶ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν, [3] πολλῷ νεωτέρας ἔτι ποιήσει τὰς Ἀριστοτέλους τέχνας τῶν Δημοσθένους ἀγώνων. ἀλλὰ γὰρ ὅτι μὲν οὐχ ὁ ῥήτωρ παρὰ τοῦ φιλοσόφου τὰς τέχνας παρέλαβεν, ἃς εἰς τοὺς θαυμαστοὺς ἐκείνους κατεσκεύασε λόγους, ἀλλὰ τοὐναντίον τὰ Δημοσθένους καὶ τὰ τῶν ἄλλων ῥητόρων ἔργα παραθέμενος Ἀριστοτέλης, ταύτας ἔγραψε τὰς τέχνας, ἱκανῶς ἀποδεδεῖχθαι νομίζω.

[1] τοῦ [2] οὕτως [3] πολλῶν

quod idem est dictu, atque si dixisset χρῆσθαι τούτῳ, ὁπότερον ἄν. Idem.

Διαφωνεῖ] Post διαφωνεῖ τὸ τοιοῦτον *Aristot.* exempl. habent hoc præterea commation, καὶ οὐδὲν κωλύει. *Alcmæonis* quoque *Theodectei* verba, ab *Aristotele* relata, *Dionysius* brevitatis causa omisit. Sylb.

Καὶ τῶν ἀποκτεινάντων Νικάνορα] Verba hæc, ut ab hoc loco aliena, et perperam e superioribus iterata, delenda sunt. hic enim non agitur, nisi de causa Demosthenis, a qua causa Nicanoris prorsus est aliena. Reisk.

Ἢ ἡ] Aut delendum est ἢ, aut superius τίς accipiendum est pro τίς ἄλλη, *quænam alia*, cui respondeat hoc ἢ ἡ—*quam*. aut deest hic aliquid, aut εἰ μὴ ἡ—aut οὐδεμία ἄλλη, ἢ ἡ—aut τίς ἄλλη, ἢ ἡ—responsio ad superiorem interrogationem, forma novæ interrogationis convestita. *ecquænam erit alia, nisi*—Idem.

Ἐν ταύτῃ] *Wolfianæ* edit. margo pro ἐν ταύτῃ habet ἐν τούτῳ. Sed is, qui *Morellianæ* editionis διττογραφίας ex illo margine in *Wolfianæ* edit. marginem transscripsit, *Morellianas* notas parum observavit; annotatio enim *Morelliana*, ἐν τούτῳ refertur ad τοῦτο, quod est p. cccxlix. v. 18. [in vulgatis puta pro τούτῳ] significans scilicet, pro *Dionysiano* τοῦτο apud *Aristot.* legi ἐν τούτῳ. Sylb.

Τῆς τῶν δώρων] Subaudi τῶν Ἁρπαλείων. Reisk.

Καὶ τὰ τῶν κ. τ. λ.] *Aristotelem* e veteribus *artis Rhetoricæ* scriptoribus suas præceptiones collegisse, testatur etiam *Cicero*, l. 2. de *Inventione*, et l. 2. *de Oratore*. Sylb.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ.

ΖΩΣΙΜΟΥ ΑΣΚΑΛΩΝΙΤΟΥ ΕΙΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΝ

ΒΙΟΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ.

ΔΕΥΤΕΡΩΙ λοιπὸν ἐπιβῆναι τῷ Παιανιεῖ, καιρός· καὶ μή μοι χαλεπήνῃς, ὦ θεῖα κεφαλὴ, δεύτερος ταττόμενος, ἡδέως ἂν πρὸς αὐτὸν ἐφθεγξάμην. εἰ γὰρ δεῖ τἀληθὲς λέγειν, αὐτὸς σὺ σαυτῷ ταύτην τὴν τάξιν προὐξένησας, μηδαμοῦ τῇ νεότητι τῷ μεγέθει τῶν ῥημάτων ἐπιδιδοὺς σεαυτὸν, μηδὲ ἀμύητα ῥητορικῶν συγχωρῶν ἐπιβῆναι τοῖς σοῖς. Διὸ προτελεσθέντες τοῖς τοῦ Θεοδώρου, οὕτως τοῖς σοῖς μυστηρίοις ἐπιχειρεῖν τολμῶμεν. προσευξάμενοι οὖν τὸν Θεσπέσιον ῥήτορα, καὶ κρατῆρα στησάμενοι τἀνδρὶ, ὅπως ἂν δυνηθείημεν ἀρκέσαι τοῖς αὐτοῦ, οὕτω χωρήσομεν εἰς τὸ τἀκείνου διελθεῖν. τί γὰρ οὐ μέγα τε καὶ θαυμάσιον τῶν ἐκείνου; ὃς Ἀθήνας μὲν πρῶτον εὐτυχεῖ πατρίδα, δῆμον δὲ Παιανιέα· ἐκ γονέων δὲ μὴ πάνυ τι σεμνῶν προελθὼν, τοῖς αὐτοῦ τἀκείνων συνέκρυψεν· πατρὸς μὲν γὰρ ἦν, ὁμωνύμου μὲν τὴν προσηγορίαν, τῇ δὲ τέχνῃ μαχαιροποιοῦ, (ὅ ἐστιν ἐργαστήριον ἔχοντος μαχαιροποιῶν, ὡς εἴπομεν ἤδη περὶ τοῦ πατρὸς Ἰσοκράτους,) μητρὸς δὲ Κλεοβούλης μὲν ὀνόματι, Σκυθίδος δὲ τὸ γένος. Γύλων γὰρ, ὁ πάππος αὐτοῦ, Νυμφαῖον προδοὺς, τόπον τινὰ ἐν τῷ Πόντῳ, μέλλων ποιεῖσθαι τὴν κρίσιν ὑπὲρ τούτου, φυγὼν παρὰ τοῖς τοῦ Πόντου δυνάσταις, καὶ τοὺς καλουμένους Κήπους, τόπους τινὰς, καρποῦσθαι λαβὼν παρ' αὐτῶν, γυναῖκα ἐκεῖσε Σκυθίδα ἠγάγετο, ἐξ ἧς ἔσχε τὴν Κλεοβούλην, τὴν μητέρα τοῦ ῥήτορος. αὕτη γὰρ πεμφθεῖσα ὑπὸ τοῦ πατρὸς λάθρα

Δευτέρῳ λοιπὸν] Sic Paris. interponit Romanus μὲν. Significat auctor, ab interpretatione Isocratis ad interpretationem Demosthenis se jam transire. Reisk.

Δεῖ] Sic Rom. δὴ Paris. Idem.

Τῷ μεγέθει] Id est διὰ τὸ μέγεθος. qui ea sis usus orationis magnificentia, ut nusquam tui copiam dederis juventuti, h. e. tironibus sis invius. Idem.

Ἀμύητα] Sic ambo codices. Sed lego ἀμυήτους. iisque, qui rhetorices sacris nondum initiati sint, haud permittens limina tuorum sacrariorum calcare. Idem.

Ὁ τοῦ Θεοδώρου (scil. υἱὸς) est Isocrates. Idem.

Ποιεῖσθαι] Imo vero ὑπομένειν. Verum ingenio ne abutamur ad eluendum has orationis sordes. Idem.

εἰς Ἀθήνας, καὶ γαμηθεῖσα Δημοσθένει τῷ μαχαιροποιῷ, τίκτει τοῦτον τὸν ῥήτορα. καταλειφθεὶς δὲ ὄρφανος ἀπὸ τοῦ πατρὸς, αὐτὸς ἑαυτοῦ τῇ φρονήσει τε καὶ συνέσει πατὴρ ἐγένετο. ὡς γὰρ ἑώρα τοὺς καταλειφθέντας αὐτῷ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐπιτρόπους οὐκ ἐπιτρόπων μᾶλλον ἔργον ποιοῦντας, ἀλλὰ πολεμίων, τῷ κακῶς κεχρῆσθαι τῇ αὐτοῦ οὐσίᾳ, παῖς μὲν ὢν ἔτι, καὶ κατηγορεῖν ἐκείνων κωλυόμενος τῇ τῶν νέων ἡλικίᾳ, τέως μὲν τὰ τῶν νέων ἐποίει, καὶ διδασκάλοις τε ἑαυτὸν καὶ παιδεύσει παρεδίδου, ἵνα σχοίη τὴν κατηγορίαν ὡς εἰπεῖν ἠκονημένην ἐκ τῶν λόγων κατ᾽ ἐκείνων, εἰς ἄνδρας ἐγγραφείς. διὸ καὶ, ὡς μιαροί τινες, οἱ ἐπίτροποι, τοῦτο αὐτὸ ἐνθυμηθέντες, καὶ τῶν διδασκάλων αὐτοῦ τοὺς μισθοὺς ἀπεστέρουν, ὅπως ἐμποδὼν γένοιτο τοῦτο αὐτὸ πρὸς τὸ μανθάνειν σπουδαίως ἐκεῖνον. ὅμως πάντα ποιῶν ὁ θεῖος ἀνὴρ, φιλοσόφων μὲν ἑαυτὸν παρεδίδου Πλάτωνι· ῥητορικῶν δὲ ἐπιθυμήσας ἐκ τοῦ ἀκούειν Καλλιστράτου τοῦ ῥήτορος, ῥητορεύοντός τε καὶ εὐδοκιμοῦντος, Ἰσαίῳ ἐφοίτα, ἑνὶ τῶν ι ῥητόρων τῶν κριθέντων ἀναγινώσκεσθαι. καὶ οὕτως αὐτὸν λέγεται μιμήσασθαι, ὥστε αὐτοῦ νομίζεσθαι τοὺς κατὰ τῶν ἐπιτρόπων λόγους· ἀρτίως γὰρ ἦν ἐξελθὼν ἀπὸ τῆς ἐκείνου διατριβῆς. ἐζήλωσε δὲ μάλιστα τῶν πρὸ αὐτοῦ τὸν συγγραφέα Θουκυδίδην, καὶ τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν ἐκείνου λόγων ἐπὶ τὸ πολιτικώτερον μετέφρασεν· καὶ οὕτως λέγεται αὐτὸν ἐκμεμαθηκέναι, ὥστε φέρεσθαί τι τοιοῦτον περὶ αὐτοῦ. ὅτι ποτὲ καείσης τῆς βιβλιοθήκης ἐν Ἀθήναις, καὶ συγκαεισῶν τῶν ἱστοριῶν Θουκυδίδου, αὐτὸν μόνον ἀπομνημονεῦσαι πασῶν, καὶ οὕτως μεταγραφῆναι ποιῆσαι. ἐπιτροπευθεὶς δὲ δέκα ἔτη, καὶ ἐγγραφεὶς ὀκτωκαιδεκαέτης εἰς ἄνδρας· (οὕτως γὰρ ἐνεγράφοντο παρ᾽ Ἀθηναίοις,) κρίνας τοὺς ἐπιτρόπους, εἷλε τὴν δίκην, καὶ ἀπῄτησεν αὐτοὺς, οὐχ ὅσα ἐδυνήθη δεῖξαι παρὰ τοῖς δικασταῖς αὐτοὺς χρεωστοῦντας, ἀλλ᾽ ὅσα συνῄδει ἑαυτῷ κατὰ τὸ ἀληθὲς ἠδικημένῳ. τὸ μὲν γὰρ ἦν τῆς δεινότητος τῆς ῥητορικῆς, τὸ δὲ τῆς Δημοσθένους φιλανθρω-

Αὐτὸ] Sic ambo codices. sed leg. αὐτῷ. Idem.

Ἀναγινώσκεσθαι] Qui digni habiti sunt a grammaticis, quorum scripta legenda et imitanda proponerentur juventuti eloquentiæ studiosæ. Idem.

Αὐτοῦ] Isæi puta. Idem.

πίας. λ γὰρ τάλαντα ἀποδείξας αὐτοὺς τοὺς τρεῖς χρεωστοῦντας, ιδ μόνον ἀπῄτησεν. ἦσαν δὲ οὗτοι οἱ τρεῖς Ἄφοβος, Δημοφῶν, Θηριππίδης. πολλὰ δὲ ἐκ φύσεως ἔχων ἐλαττώματά τε καὶ νοσήματα, ἐπιμελείᾳ τὴν φύσιν ἐνίκησεν· καὶ γὰρ τὸ στόμα τραυλὸς ἦν, καὶ τὴν ἀκοὴν ἀσθενὴς, ὡς μὴ δύνασθαι φέρειν κραυγάς τινας, ἢ κτύπους, καὶ τὸ πνεῦμα ἄτονος, ὡς μηδὲ ἓν ἔπος εἰπεῖν ἀπνευστὶ δύνασθαι· καὶ τὴν κίνησιν τοῦ σώματος ἀπρεπὴς καὶ μαλακώτερος, ὁπότε δέοι λέγειν, κινῶν γὰρ ἀεὶ τοὺς ὤμους, περιέῤῥιπτε τὸν τρίβωνα κατὰ τῆς γῆς. ἐπηνορθώσατο δὲ ταῦτα πάντα διὰ τούτων τῶν τρόπων· τὸν μὲν γὰρ τραυλισμὸν, ἐμβάλλων τινὰς ψήφους ἐν τῷ στόματι, καὶ τῶν Ὁμήρου συνεχῶς ἔπος τι λέγων, τό. Ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο. οὕτως δὲ τοῦτο ἐπηνορθώσατο, ὥστε εἰσελθόντα εἰπεῖν τοῖς Ἀθηναίοις ἐκεῖνο τὸ περιφερόμενον· Ἥκω φέρων ὑμῖν τὸ ρ καταρερητορευμένον· διὰ τοῦτο δὲ εἶπε τὸ ρ, ἐπειδὴ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ τραυλοὶ ἀεὶ περὶ τὸ γράμμα τοῦτο σφάλλονται, τὸ λ ἀντὶ τοῦ ρ προφέροντες. καὶ τοὺς θορύβους δὲ φέρειν ἐμελέτησεν, ἐπὶ τὴν θάλατταν κατιὼν, καὶ πρὸς τὸν ἦχον τῶν κυμάτων λογοποιούμενος. καὶ τὸ πνεῦμα διαρκὲς κατεσκεύασεν οὕτως· πρὸς ὑψηλά τινα χωρία τρέχων, καὶ ῥήσεις λέγων τινάς. τὸ δὲ σχῆμα τῆς ἐν τῷ λέγειν κινήσεως, καὶ τοῦτο ἰάσατο, τὰ μὲν πρῶτα ξίφος ἐξαρτήσας ἐκ τῆς στέγης τῆς οἰκίας ἑαυτοῦ, καὶ ὑποκάτω τούτου ἱστάμενος, ἵνα τῷ φόβῳ τῆς προσδοκίας τοῦ πεσεῖσθαι κατὰ τῶν ὤμων αὐτοῦ ἐκεῖνο, ἀκινήτους ἔχῃ αὐτούς· ὕστερον δὲ καὶ πρὸς κάτοπτρον ἀνδρόμηκες ταῖς μελέταις χρώμενος. οὐ μόνον δὲ ἐν νέοις οὕτως ἑαυτοῦ ἐπεμελεῖτο, ἀλλ᾽ ἤδη καὶ τέλειος ἀνὴρ γενόμενος. καὶ γὰρ αὐτόν φασιν, ἀνδρῶν ἄγοντα ἡλικίαν, ξυρῶντά ποτε τοῦ πώγωνος τὸ ἥμισυ, ὅπως μὴ προΐοι δι᾽ αἰσχύνην, οἴκαδε καθείρξαντα ἑαυτὸν ἀσκεῖσθαι. λογογραφεῖν δὲ ἀρξάμενος, καὶ εἰς τὰ ἰδιωτικὰ, καὶ εἰς τὰ δημόσια, καὶ πολλοὺς ἐκδοὺς λόγους δικαζομένοις, ὕστερον τούτων ἐπαύσατο διὰ τοιαύτην αἰτίαν· Ἀπολλοδώρῳ καὶ Φορμίωνι δικαζομένοις

Μὲν γὰρ τραυλισμὸν] Γὰρ e Romano addidi. Idem.

Τό.] Malim οἷον τό· ῥόχθει — Idem.

Πρὸς ὑψ.] Sic Paris. καὶ πρὸς Rom. Idem.

πρὸς ἑαυτοὺς, ἤλω ἀμφοτέροις λόγους ἐκδοὺς κατ' ἀλλήλων. ὅθεν μισήσας τοῦτο τὸ ἔργον, ἐπὶ τὸ παιδεύειν λοιπὸν ἐτράπη. καὶ παρὰ τὰς ἀρχὰς μὲν εὐτυχήσας, ἔν τε τῷ πλήθει τῶν μαθητῶν, καὶ τῷ εὔνους εἶναι αὐτῷ πάντας τοὺς φοιτῶντας, ὕστερον καὶ τούτου ἀπέσχετο διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν· Ἀρίσταρχόν τινα, υἱὸν Μόσχου, ἔχων μαθητὴν εὐνούστατόν τε καὶ θρασὺν, καὶ φονεύσαντα τοὺς ἀντιπολιτευομένους αὐτῷ, τόν τε Νικόδημον τὸν Ἀφιδναῖον, καὶ Εὔβουλον τὸν πολιτευόμενον, αὐτὸς ὑπενοήθη ὑποβαλεῖν τῷ Ἀριστάρχῳ τοῦτο ποιῆσαι. ἀπαλλαγεὶς δὲ καὶ τούτου τοῦ ἐπιτηδεύματος, ὕστερον ὁρῶν φυόμενόν τε καὶ ἀκμάζοντα κατὰ τῆς Ἑλλάδος τὸν Φίλιππον, ἐτράπη ἐπὶ τὸ γράφειν λόγους κατ' ἐκείνου καὶ τῶν προδιδόντων ἐκείνῳ· ἐτριηράρχησε δὲ καὶ ἐχορήγησε τῇ πόλει, καὶ εἰσφορὰς ἐποιήσατο χρημάτων πολλάκις, καὶ κόρας ὀρφανευθείσας καὶ πενιχρὰς ἐπιγάμους πρὸς γάμον ἐξέδωκε, καὶ λύσεις αἰχμαλώτων Ἀθηναίων ἐποιήσατο· ὅθεν πολλάκις εὐνοίας τῆς πρὸς τὴν πόλιν χρυσοῖς στεφάνοις ἐστεφανώθη. Ἁρπάλου δέ τινος χρήματα κεκλοφότος παρ' Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου, καὶ φυγόντος παρ' Ἀθηναίοις καὶ ἀποθανόντος ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, ὑπονοηθεὶς, ὡς λαβὼν παρ' αὐτοῦ χρήματα, κριθεὶς ἐπὶ πεντήκοντα ταλάντοις, ἔφυγεν εἰς Αἴγιναν· ὕστερον δὲ ἀφείσης αὐτῷ τῆς πόλεως, ἐπανῆλθεν, καὶ πάλιν κατ' Ἀλεξάνδρου ἔλεγε, τοῦ παιδὸς Φιλίππου, ὡς καὶ κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. κρατήσαντος δ' Ἀλεξάνδρου τῆς Ἑλλάδος, καὶ μέλλοντος ἐλθεῖν καὶ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἐξαιτηθεὶς παρ' αὐτοῦ οὐκ ἐδόθη, τῶν Ἀθηναίων πρεσβευσαμένων πρὸς αὐτὸν, καὶ λεγόντων, ὅτι ἐν σοί ἐστι καὶ τὸ λαβεῖν καὶ τὸ μὴ λαβεῖν, ὁπότε καὶ τὴν πόλιν αὐτήν· ὅμως φρόνησόν τε καὶ βούλευσαι ἄξιον τῆς σεαυτοῦ φύσεως. ὁ δὲ ἐπικλασθεὶς τῷ ἐλέῳ καὶ γελάσας, ἀνεχώρησεν· ἔσχε γὰρ τὸ φιλάνθρωπον μετὰ τῆς δυναστείας, ἧπερ ὁ αὐτοῦ πατήρ. ὡς δὲ καὶ Ἀλέξανδρος ἐτε-

Πολλάκις] Sic Paris. πολλῆς Rom. IDEM.

Παρ' Ἀθηναίοις] Imo vero παρ' Ἀθηναίους. verum jam supra in hunc solœcismum impegerat, initio opusculi, in illis φυγὼν παρὰ τοῖς τοῦ Πόντου δυνάσταις, pro παρὰ τοὺς τ. Π. δυνάστας. sed relinquendæ sunt isti fæci græcitatis suæ sordes. IDEM.

Ἧπερ] Sic emendandum esse adscripserat Schweigheuserus. nam in utroque

λεύτησε, καὶ τὴν τούτου βασιλείαν διεδέξατο Ἀντίπατρός τις τῶν παρασπιστῶν ἐκείνου, πάλιν καὶ κατὰ τούτου ἐδημηγόρει. ἀμέλει καὶ φρουρὰν καταστήσαντος Ἀλεξάνδρου ἐν ταῖς Θήβαις μετὰ τὸ κατασκάψαι τοὺς Θηβαίους, διὰ τὸ ἀπογυμνώσασθαι αὐτῷ ἐν τῇ πολιορκίᾳ, καὶ ὑβρίσαι αὐτὸν, ἐναντία πράττων ὁ Δημοσθένης τῷ Ἀντιπάτρῳ ἔπεισεν Ἀθηναίους, ὥστε ἐξελθεῖν καὶ ἐξελάσαι ταύτην τὴν φρουράν. ὅθεν ὀργιζόμενος Ἀντίπατρος ἐστράτευσε κατὰ τῶν Ἀθηναίων. προορώμενος δὲ ὁ Δημοσθένης, ὡς ὅτι οὐκ ἐλεηθήσεται παρὰ τούτου ἐξαιτηθεὶς, διὰ τὸ ὠμόν τε καὶ βίαιον τοῦ ἀνδρὸς, ἔφυγεν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ποσειδῶνος τὸ ἐν τῇ Καλαυρίᾳ, τῇ νήσῳ τῇ πρὸς τῇ Τροιζῆνι. μέλλων δὲ ἄγεσθαι πρὸς Ἀντίπατρον ὑπὸ Ἀρχίου τοῦ ὑποκριτοῦ τοῦ πεμφθέντος πρὸς αὐτὸν, καὶ παρακρουομένου αὐτὸν, ὡς οὐκ εἰς θάνατον ἄγοιτο, ἀπεκρίνατο αὐτῷ, ὡς ὅτι οὐδέποτέ μοι ἤρεσας, οὔτε ὑποκρινόμενος, οὔτε νῦν με πείθων. καὶ τοῦτο εἰπὼν, μικρὸν παρεξελθὼν, ἵνα μὴ μιάνῃ τῷ θανάτῳ τὸ ἱερὸν, λαβὼν, ὃ ὑπὸ τῇ σφραγῖδι εἶχε, φάρμακον, εἰς τοῦτο ἐκ πολλοῦ αὐτῷ κατεσκευασμένον, ἑκὼν ἀπέθανεν. ἐβίωσε δὲ ἔτη ξ καὶ τρία· ἐγεννήθη δὲ ἐνιαυτῷ πρότερον τῆς ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος. εἰκόνα δὲ αὐτοῦ ἔστησαν οἱ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ Κεραμεικῷ χαλκῆν, θαυμάσαντες αὐτοῦ τήν τε ἀρετὴν καὶ τὴν εὔνοιαν, ἣν εἶχε περὶ τὴν πόλιν. ἐπεγέγραπτο δὲ τῇ εἰκόνι αὐτοῦ τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα.

εἴπερ ἴσην γνώμῃ ῥώμην, Δημόσθενες, ἔσχες,
οὔποτ' ἂν Ἑλλήνων ἦρξεν Ἄρης Μακεδών.

ἀπέθανε δὲ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα τοῦ Πυανεψιῶνος μηνὸς, ἥτις ἐστὶν Ἀθήνησι σκυθρωποτάτη ἡμέρα, διὰ τὸ συμβαίνειν τότε εἶναι τὰ Θεσμοφόρια, καὶ νηστεύειν τότε τὰς γυναῖκας. κατέλειψε δὲ πολλοὺς λόγους. οἷον τοὺς φιλιππικοὺς, τοὺς δημοσίους, τοὺς ἐπιτροπικοὺς, τοὺς ἰδιωτικοὺς, τὰ προοίμια, τὸν ἐρωτικὸν, τὸν ἐπιτάφιον, τὰς ἐπιστολάς.

codice est ἧπερ. IDEM.

Αὐτῷ κατεσκευασμένον] Interponit Paris. τοῦτο, quod a Romano abest. IDEM.

Τότε εἶναι τὰ Θεσμοφ.] Infinitivum εἶναι, qui Parisino deest, addidi e Romano. IDEM.

ΕΤΕΡΟΣ Ο ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΒΙΟΣ.

Ο ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ βίος τοῦ ῥήτορος ἀναγκαῖός ἐστι τοῖς ἐπὶ ῥητορικὴν ἀσκοῦσιν ἑαυτούς· πολλὴν γὰρ ὁ βίος αὐτοῦ φέρει τοῖς μαθοῦσιν ὠφέλειαν. ὅθεν, ὅσα περὶ τ' ἀνδρὸς πυνθανόμεθα, λέγωμεν διὰ συντόμων, ὅστις τε ἦν διεξιόντες καὶ τίνος, καὶ ἃ τὴν πόλιν διώρθωσεν· ἀπὸ δὲ τοῦ γένους αὐτοῦ πρῶτον ἀρξώμεθα. ταῦτα τοίνυν ἐστὶν, ἃ περὶ Δημοσθένους πυνθανόμεθα. Γύλων ἀνὴρ Ἀθηναῖος, φθονηθεὶς οἶμαι δι' ἀρετὴν (οἰκεῖον γὰρ καὶ σύνηθες τῇ πόλει τοῦτο τὸ πάθος) αἰτίαν ἔσχεν προδεδωκέναι Νύμφαιον, χωρίον ἐν Πόντῳ κείμενον. ἀδοξήσας δὲ διὰ τὴν ἐκ τῆς κατηγορίας ὕβριν, τάχα δὲ φοβηθεὶς τοὺς συκοφάντας, (ἰσχυρὸν γὰρ ἐν Ἀθήναις τὸ τούτων γένος) τὴν τούτων κρίσιν οὐ περιέμεινε, τῆς δὲ κατηγορίας προεξῆλθεν, καὶ παραγενόμενος εἰς Σκυθίαν, γαμεῖ τῶν ἐπιχωρίων τινὸς θυγατέρα, πολλὴν προῖκα σὺν αὐτῇ λαβών. δύο δὲ γεννήσας καὶ θρέψας θυγατέρας, ὡς τὴν τοῦ γάμου ὥραν ἐπέλαβον, ἑτοιμάσας προῖκας αὐταῖς, εἰς Ἀθήνας ἔπεμψε, κομίσασθαι τὴν πατρίδα θελήσας, εἰ καὶ μὴ δι' ἑαυτοῦ, διὰ γοῦν τῶν θυγατέρων. ἔγημε δὲ τὴν μὲν Φιλοχάρης, τὴν δὲ ἑτέραν Δημοσθένης, τὸν μὲν δῆμον Παιανιεὺς, μαχαιροποιὸς δὲ τὴν τέχνην. ἐξ ἧς ἐγέννησε τὸν ῥήτορα Δημοσθένην, ὀνόματος μὲν πατρῴου κληρονόμον, οὔτε δὲ τέχνης, οὔτε τύχης ὁμοίας διάδοχον. ἀποθανόντος δὲ τοῦ πατρὸς, καταλειφθεὶς ὑπὸ μητρὶ, τρεῖς ἔσχεν ἐπιτρόπους, συγγενεῖς μὲν καὶ φίλους, ἐχθροὺς δὲ τῇ διαθέσει, Ἄφοβον καὶ Δημοφῶντα, ἀλλήλων ἀδελφιδοῦς, καὶ Θηριππίδην, φίλον αὐτοῦ τῷ πατρὶ ἐκ παίδων γεγενημένον. πολλὴν δὲ οὗτοι παραλαβόντες οὐσίαν, δέον αὐτὴν ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς ποιῆσαι πλείονα, καὶ τηρῆσαι τὸν ὀρφανὸν πλούσιον, οὐ μόνον διήρ-

Ὁ Δημοσθένους] Interponit Paris. περὶ. sed annotaverat Schweighæuserus, illam præpositionem a nova manu punctis undique vallatam esse. Quod indicat eam esse cancellandam. IDEM.

Lego τάχα δὲ καὶ φοβηθείς. IDEM.

πασαν, ἀλλὰ καὶ τῆς Δημοσθένους παιδείας ἠμέλησαν· οὐδένα λόγον δώσειν τῆς ἐπιτροπῆς ὑπολαμβάνοντες, ἐὰν τὸν ἀδικούμενον τηρήσωσιν ἀπαίδευτον. ἦν δ', ὡς ἔοικεν, ὁ παῖς ὑπὸ τῆς προνοίας τῶν θεῶν ἐπιτροπευόμενος, οἳ παρέσχον αὐτῷ ἐπιθυμίαν παιδείας λόγου. προθέμενος γὰρ ἐλπίδας Δημοσθένης ἀγαθὰς, μείζονας ἑαυτοῦ, καὶ τὴν τοῦ πατρὸς, καὶ τὴν τῶν ἐπιτρόπων χώραν ἐξέπλησεν· τῆς τε γὰρ ἐγκυκλίου καλουμένης παιδείας μετέλαβεν, τῷ τε μάλιστα κατὰ ῥητορικὴν καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἐπαινουμένῳ παρέδρευσεν Ἰσαίῳ, μαθητῇ μὲν Ἰσοκράτους ὄντι, κεκοσμηκότι δὲ τὴν σχολικὴν ἡσυχίαν ἐναγωνίῳ δεινότητι. πάντα δ' ἦν, ὡς ἔοικε, Δημοσθένει πρὸς τὸ τέλειον συνεργοῦντα, φύσις, φιλομάθεια, πόνος. φύσις μὲν, ἡ ῥαδίως αὐτῷ τὴν κατάληψιν τῶν πραγμάτων χορηγοῦσα· πόνος δὲ, ὁ καὶ τὰ δυσχερῆ κτώμενος· φιλομάθεια δὲ, τὴν τῶν καλῶν ἐπιθυμίαν εἰσάγουσα. ἔστι δὲ τοῦ Δημοσθένους πόνου καὶ τῆς * τοῦ λόγου ταλαιπωρίας κἀκεῖνα τεκμήρια. φασὶ γὰρ αὐτὸν ἐν οἰκίσκῳ καταγείῳ διαιτώμενον πονεῖν, δηλονότι φεύγοντα τὰς ἀπὸ τῶν ἡλίκων καὶ φίλων διοχλήσεις· διαξυρῆσαι δὲ λέγουσιν αὐτὸν μέρος τῆς κεφαλῆς, ἵνα κατεχόμενος ὑπὸ τῆς αἰδοῦς ἑαυτῷ βλέπηται μόνῳ. ταχεῖαν μέντοι ἔλαβεν τὴν ἐν τῷ λόγῳ σπουδὴν, ὥστε αὐτὸν περὶ ὀκτωκαίδεκα ἔτη γενόμενον τὰς κατὰ τῶν ἐπιτρόπων ἀποθέσθαι δίκας, καὶ τὴν τοῦ λέγειν καλῶς λαβεῖν δόξαν, καὶ τῶν ἀδικησάντων κρατῆσαι· μὴ μέντοι γενέσθαι μετὰ τὴν νίκην ἀπάνθρωπον, ἀλλ' ἀντὶ πολλῶν πατρῴων ὀλίγα λαβεῖν, ὅσα δυνατὸν ἦν τοῖς ἀδικήσασιν ἀποδοῦναι. προκόπτων δὲ κατὰ τὴν ἡλικίαν, καὶ μᾶλλον ἐπὶ τῷ λέγειν ἐπαινούμενος, ἐπὶ σοφιστείαν τρέπεται, καὶ καθηγεῖται τῶν νέων τῶν ῥητορεύειν βουλομένων. ἐπ' Ἀριστάρχῳ δὲ τῷ Μόσχου διαβληθεὶς, μειρακίῳ τῶν εὐγενῶν, ὡς ἐραστὴς αὐτοῦ γεγονὼς, παρῃτήσατο αὐτοῦ τὴν παρ' αὐτὸν ἄφιξιν, ἵνα τοῖς αἰτιωμένοις ὑπονοεῖν αὐτὸν μηκέτι ἐξῇ. λόγους δὲ γράφειν ἀρξάμενος, ἐσυκοφαντήθη ποτὲ διαβληθεὶς, ὡς δυσὶ πολίταις δέδωκε λόγους ἀπεναντίους, Ἀπολ-

Num παιδείας εὐλόγου. IDEM.

* Lacuna in lacera membrana suppletur in margine ab antiqua, sed parum legibili manu. Verba supplenda hæc quidem videntur περὶ τὴν ἄσκησιν. SCHWEIGHEUSERUS. Mihi videtur legendum τῆς περὶ

λοδώρῳ καὶ Φορμίωνι. καταγνοὺς δὲ καὶ τοῦ λογογραφεῖν, ἀποκειμένην εὗρε τὴν πολιτείαν καὶ τὴν τῶν κοινῶν πραγμάτων ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις δόξαν. παρηκολούθει δὲ αὐτῷ τρία τοῦ λέγειν ἁμαρτήματα, νουθεσίας τινὸς καὶ θεραπείας δεόμενα· τῶν τε γὰρ στοιχείων οὐκ ἐτρανοποίει τὸ ρ, τόν τε ὦμον ἀκαίρως ἀνέσειε, καὶ θορυβούμενος ἐξέπιπτε τῆς σκέψεως πολλάκις. ταῦτα δ' ἴσως ἄλλῳ μὲν συμβάντα μεγάλα ἦν, ἐξεδιώχθη δὲ ὑπὸ Δημοσθένους ὡς ἀσθενῆ. καὶ τό τε ρ ποικίλως ἐν τῷ στόματι γυμνάσας ἐκομίσατο, τόν τε ὦμον συνευτακτεῖν τοῖς ἄλλοις μέρεσι τοῦ σώματος ἔπεισε τὸν τρόπον τοῦτον· λόγχην ἀπὸ τῆς στέγης καταρτήσας, καὶ ἱστάμενος ὑπ' αὐτὴν ἔλεγεν, καὶ κατεχόμενος ὑπὸ τοῦ φόβου, τὸν ὦμον ἐνουθέτησεν. τήν τε κατοχὴν τῶν ἐσκεμμένων οὕτως ἐποίησε μόνιμον, ὥστε μηδ' ὑπὸ τῶν μεγίστων ἐκπλήττεσθαι θορύβων. ὁδεύων γὰρ παρ' αἰγιαλοὺς, καὶ τῶν προσπιπτόντων ταῖς ἠϊόσι κυμάτων τὸν ἦχον δεχόμενος, ἀντέτασσε τοὺς ἑαυτοῦ λογισμούς· τοῦτο δὲ ἦν ἄσκησις ἐπὶ τὴν τῶν ὄχλων καταφρόνησιν. ὑποκρίσει δὲ λειπόμενος καὶ διὰ τοῦτο φερόμενος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἧττον, ὑπὸ Ἀνδρονίκου, τοῦ κατ' αὐτὸν ἀρίστου τῶν ὑποκριτῶν, ἐδιδάχθη, καὶ τὰ μυστήρια τῆς ὑποκρίσεως οὕτως παρέλαβεν, ὥστε γενέσθαι μιμητὴς προσώπων ἀνδρειώτατος, καὶ τὸ πλῆθος ταύτῃ μάλιστα πείθειν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις. τέλειος οὖν ἐν πᾶσι γενόμενος, τὴν τῆς ῥητορικῆς δύναμιν ἐκτήσατο, ὡς ἂν εἴποι τις, ὁλόκληρον. ἐφ' οἷς ἐπρώτευσε λόγοις, οὐ μόνον ὠφελῶν τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς οὐσίας ἐπιδιδούς· καὶ γὰρ ἐτριηράρχησε τῆς ἰδίας βουλῆς αὐτεπάγγελτος. συνέβη δὲ αὐτῷ κατὰ τὴν χορηγίαν δυστύχημα· Μειδίας γὰρ, ἐχθρὸς ὢν αὐτῷ παλαιὸς, κονδύλῳ αὐτὸν ὕβρισεν ἐστεφανωμένον ἐν τῷ θεάτρῳ. καὶ ὁ δῆμος ὀργισθεὶς κατεχειροτόνησε τοῦ Μειδίου. λαβὼν δὲ παρὰ τοῦ Μειδίου τρισχιλίας δραχμὰς, καθυφήκατο τὴν παρ' αὐτοῦ δίκην. ὅμοιον δέ τι τούτῳ ἕτερον πρότερον ἐποίησε. Δημομέλη γὰρ τὸν ἀνεψιὸν γραψάμενος εἰς Ἄρειον πάγον τραύματος, ἀργύριον λαβὼν παρῆκεν. ὅθεν καὶ Αἰσχίνης

τοὺς λόγους ταλαιπ. Reisk.

Βουλῆς] Imo vero φυλῆς. Idem.

ὀνειδίζων αὐτῷ λέγει· ὁ τὴν κεφαλὴν πρόσοδον κεκτημένος· ὅτι ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπορίζετο. ἔγημε δὲ τὴν Χαβρίου γυναῖκα, Κτησίππου δὲ θυγατέρα, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ στρατηγοῦ Χαβρίου. τοιούτου γάμου δόξας ἄξιος, οὐ τὴν αὐτὴν τάξιν τῆς πόλεως εἵλετο Αἰσχίνῃ καὶ Δημάδῃ καὶ Φιλοκράτει· οὐδὲ μιμητὴς τῶν ἄλλων δημηγόρων ἐγένετο. τοῖς δὲ Φιλίππου πράγμασιν ἀντεπολιτεύσατο, καὶ προὐκαλεῖτο τὴν ἐκείνου τύχην, καὶ τὴν πατρίδα βλέπων ἐν κινδύνοις καὶ δουλείᾳ γιγνομένην, τήν τε τῶν προγόνων ἀρετὴν ἐτήρησεν αὐτῇ καὶ τὸ πάτριον φρόνημα. ἄξιον δὲ καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν πλείονα, ἵνα καὶ βεβαιότερα τῆς Δημοσθένους ἀρετῆς τεκμήρια λάβωμεν. Φίλιππος Ἀμύντου μὲν ἦν παῖς καὶ Εὐρυδίκης, βασιλεὺς δὲ Μακεδονίας, ἐν Πέλλῃ δὲ γενόμενος, ἀδόξῳ καὶ ταπεινῷ χωρίῳ, δύναμιν δὲ πρῶτον ὀλίγην ἔχων, ὑπ' ἐκείνης βοηθούμενος, Ἰλλυρίους κατεστρέψατο καὶ Τριβαλλοὺς, καὶ Παιόνων ἐκράτησεν· καὶ μετὰ ταῦτα τετραδαρχίαις τὴν Θετταλίαν κατέλαβεν, Εὐβοίας τε τυράννους ἀπέδειξεν, οὓς ἐθέλησε, καὶ Φωκεῖς ἀναστάτους ἐποίησε, σφαγάς τε πολλὰς ἐτόλμησεν ἐν Ἤλιδι, αὐτός τε τὸν τῶν Ὀλυμπίων ἀγῶνα διετάσσετο, πολλῶν τε διδάσκαλος προδοτῶν ἐγένετο, τοὺς ἐν ἑκάστῃ πόλει πονηροὺς διὰ τοῦ χρυσίου φίλους αὐτῷ κατασκευάζων· ὅτε καὶ λ δήμους ἀνεῖλεν ἐν Θρᾴκῃ, καὶ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Ἁλόνησον προσεκτήσατο. προέκοψε δὲ πλεονεξίας εἰς τοσοῦτον, ὥστε καὶ Ἀττικοὺς προδότας ἔχειν, καὶ τὸ κεφάλαιον δὲ τῶν ὅλων πραγμάτων, τοῦτο ἦν αὐτῷ, χειρώσασθαι τὰς Ἀθήνας. ἐδόκει γὰρ ἐξεῖναι, ὅταν αὐτοὶ μὴ δύνωνται μάχεσθαι περὶ αὐτῆς Ἀθηναῖοι. καὶ τάχα ἂν τῆς πόλεως ἀπήνεγκε τὴν ἐλευθερίαν, εἰ μὴ Δημοσθένης ἀδωροδόκητος ἔμεινε, καὶ μόνος τοῖς Μακεδονικοῖς ὅπλοις τοὺς ἰδίους λόγους ἀντέταξεν, διαπαντὸς ὑπομιμνήσκων Ἀθηναίους τῶν προγόνων, καὶ τόν τε Μαραθῶνα καὶ τὴν Σαλαμῖνα καὶ τὰς Πλαταιὰς τοῖς νέοις ἐξηγούμενος. ὅθεν ἥρπαζον τὰς παρ' αὐτοῦ συμβουλίας οἱ πολῖται, καὶ τῶν ἄλλων φιλιππισμὸν καταγνόντες, μόνον ἐκεῖνον εὔνουν ἐπίστευον εἶναι. καί ποτε Φιλίππου Θηβαίοις πολεμοῦντος,

Ἐξεῖναι] Leg. ἐξιέναι. *exire in campum.* Idem.

καὶ ταύτην ἀφορμὴν κατὰ τῆς Ἀττικῆς λαμβάνοντος, ἔπεισεν ὁ ῥήτωρ συμμαχῆσαι Θηβαίοις, καὶ γενομένης ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης, καὶ χιλίων μὲν ἀναιρεθέντων Ἀθηναίων, δεθέντων δὲ δισχιλίων, οὐκ ἐμισήθη Δημοσθένης, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπιτάφιον εἶπε τῶν ἀναιρεθέντων· καλῶς φρονησάντων Ἀθηναίων. ἔγνωσαν γὰρ, ὅτι τὸ μὲν τὰ κάλλιστα συμβουλεῦσαι Δημοσθένους ἔργον ἦν, τὸ δὲ συμβὰν πταῖσμα τῆς τύχης. κἀκεῖνο δὲ αὖ τῆς εἰς τὴν πατρίδα εὐνοίας τεκμήριον. ὅτι ἀποθανούσης αὐτοῦ τῆς θυγατρὸς, ἣν εἶχε μόνην, ἑβδόμην ἔχων ἡμέραν τοῦ πένθους, πυθόμενος ἀνῃρῆσθαι Φίλιππον ὑπὸ Παυσανίου, μετημφιάσατο, καὶ τοῖς θεοῖς ἔθυσε, φανερὸν ποιήσας, ὅτι τὴν κοινὴν εὐτυχίαν ἐπίπροσθεν ποιεῖται τῆς ἰδίας συμφορᾶς. ἀντέσχε δὲ ὁ ῥήτωρ καὶ μετὰ τὸν Φιλίππου θάνατον καὶ Ἀλεξάνδρῳ, πατρῴαν ἔχθραν ὑποκρίσει φιλίας πρὸς Ἀθηναίους κεκληρονομηκότι. κατὰ μέντοι τοῦτον τὸν βασιλέα δυστυχημάτων ἤρξατο. πολλὰ γὰρ νοσφισάμενος Ἅρπαλος τῶν Ἀλεξάνδρου χρημάτων, πρὸς Ἀθηναίους κατέφυγεν, ὧν καὶ Δημοσθένης εἰληφέναι τι μέρος ἔδοξεν, καὶ κατακριθεὶς ἐδέθη μὲν ἡμέρας ι, μετὰ δὲ ἓξ ἡμέρας ἀπῆλθεν εἰς Τροιζῆνα, κρείττονα τῶν ἐν Ἀθήναις δεσμῶν τὴν ἐξ Ἀθηνῶν φυγὴν δοκιμάσας. Ἀλεξάνδρου δὲ χωρισθέντος ἐξ ἀνθρώπων ἐν Βαβυλῶνι, καταπαύσαντος τὴν ἀκμὴν τῆς τύχης, ἀνεκαλέσαντο διὰ ψηφίσματος οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Δημοσθένην, ὁμολογήσαντες, ὅτι αὐτοῦ κατέγνωσαν Ἀλεξάνδρου*. ὁ δὲ παραγενόμενος πρὸς Ἀντίπατρον συνέστησε τὴν Ἑλλάδα. κληρονόμος γὰρ οὗτος τῆς Μακεδόνων ἡγεμονίας ἐγένετο, καὶ πάντως ἂν ἑάλω πολιορκηθεὶς ἐν τῇ Σαλαμῖνι (πόλις δ᾽ ἔστιν αὕτη μία τῶν θαλατσίων) εἰ μὴ διέπεσε τὰ τῆς πολιορκίας, πρώτων Αἰτωλῶν ἀποχωρησάντων, ἔπειτα τῶν ἄλλων. κρατήσας δὲ μετὰ ταῦτα Ἑλλήνων Ἀντίπατρος, βαρβαρικῶς τοῖς πράγμασιν ἐχρήσατο μᾶλλον, ἢ φιλανθρώπως. πέμψας γὰρ εἰς Ἀθήνας ἐξῄτει τοὺς δέκα ῥήτορας, οἳ τοῖς Μακεδόνων ἐδόκουν ἐμπεποδικέναι πράγμασιν. ὑποτασσομένων δὲ τοῖς πράγμασιν Ἀθηναίων, Δημοσθένης εὐλαβηθεὶς εἰς Καλαυρίαν ἀπέδρα, καὶ τοῦ Ποσειδῶνος ἱκέτης ἐγένετο. τὸ δὲ ἱερὸν ἄσυλον ἐδόκει. πέμψαντος δὲ τὸν πονηρότατον Ἀντιπάτρου τῶν ὑπασπιστῶν Ἀρχίαν, ἵνα αὐτὸν, ἂν μὴ δύνηται τέχνῃ, βίᾳ καταγάγῃ· νοήσας ὁ Δημοσθένης τὸν κίνδυνον, ἀνέδραμεν ἐπὶ τὸν βωμὸν, καὶ πολλὰ κατειπὼν Ἀντιπάτρου, τελευταῖαν τοῖς Ἕλλησιν ἐντολὴν καταλιπὼν, ἐλευθεροῦν τὰς πόλεις, ἐξέφαγε τῆς σφραγίδος τὸ τοξικὸν φάρμακον, γενόμενον αὐτῷ μετὰ προνοίας ἐπὶ τοιαύτην βίου μεταβολήν. καὶ πρὸ τοῦ πειραθῆναι δουλείας, ἀπέθανεν ὡς Ἀθηναῖος. ἐμνημόνευσαν δὲ τῆς τοῦ ῥήτορος ἀρετῆς οἱ πολῖται, καὶ ἀνδριάντι αὐτὸν ἐτίμησαν, στήσαντες ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ τοιοῦτον ἐπιγράψαντες ἐλεγεῖον· Εἴπερ ἴσην — (ut supra) καὶ σχεδὸν ὅσα λέγεται περὶ Δημοσθένους, ταῦτά ἐστιν· ἐξ ὧν δυνατόν ἐστι τοῖς εὐφρονοῦσι λογίσασθαι, πόσης ὁ λόγος τοῖς ἀνθρώποις αἴτιός ἐστι προκοπῆς. Δημοσθένης οὖν, ὡς εἰρήκαμεν, μαχαιροποιοῦ παῖς γενόμενος, τῷ λόγῳ πεπιστευκὼς, τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἐκόσμησε, καὶ πᾶσι τοῖς Μακεδονίας βασιλεῦσιν ἀντέσχεν, καὶ τῶν μεγίστων τιμῶν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἠξιώθη, πάσας κατασκευάσας διὰ τοῦ λόγου πατρίδας αὐτῷ. διεβάλλετο δὲ, ὡς τὰ βασιλέως τῶν Περσῶν φρονῶν καὶ μηδίζων, καὶ παρ᾽ ἐκείνου λαμβάνων χρήματα.

* Aut ante aut post Ἀλεξάνδρου deest voc. φόβῳ aut δέει. IDEM.

Σαλαμῖνι] Sic quidem MS. sed leg. est ἐν τῇ Λαμίᾳ, et deinceps Θεσσαλῶν, pro θαλασσίων. SCHWEIGHAEUS.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ.

RÜDIGERI

AD

ORATIONES OLYNTHIACAS TRES

PROLEGOMENA.

In orationibus, quæ dicuntur Olynthiacæ, Demosthenes animos civium commovere studet, ut Olynthum ab impetu Philippi defendant: nam metum esse, ne Macedo, illa urbe capta, in ipsum Atheniensium agrum invadat. Etenim Olynthus* sita ad sinum Toronæum LX ferme stadia ab Potidæa in edito loco, (Thuc. I, 63. dicit ἔστι καταφανὲς, Schol. addit: ὑψηλὸν γὰρ τὸ χωρίον ἡ Ὄλυνθος,) auctore Steph. Byz. ab Olyntho, filio Herculis, condita est, narrante vero Conon. 4. ab Olyntho, Strymonis, regis Thraciæ, filio, qui venans a leone laceratus illo loco sepultus erat, nomen accepit. Græcæ originis eam fuisse dicit Herodot. VII, 122., et antiquitus auctoritate et potestate floruisse, vel hinc concluseris, quod, quum Olymp. 87, 4. Athenienses bellum Chalcidensibus intulissent, hi Olynthiorum implorarent auxilium, qui ceteris urbibus præfuisse videntur, Athenienses fuga se Potidæam receperunt. Narrat hæc Thuc. II, 79. Idem auctor est, (IV, 123.) Brasidam, Mendæum, quum bellum contra Athenienses gereret, Olymp. 89, 1. suorum liberos subduxisse Olynthum, cujus incolæ ipsi (Thuc. V, 39.) Mecybernam, quam Atheniensium præsidium obsessam tenebat, adorti esse traduntur. Sed quemadmodum hoc, quo diximus, tempore Olynthii cum Atheniensibus confligebant, ita videmus illis Ol. 99. 2. 3. a Lacedæmoniis bellum inferri: cujus rei hæc fuit causa. Amyntas, rex Macedonum, ab Illyriis victus et pressus ab Olynthiis, his magnum vicini agri tractum permisit. Diod. Sic. XIV, 92. XV, 19. Quem ille quum, viribus instauratis, repeteret et Olynthii se reddituros negarent, opem Lacedæmoniorum imploravit: Olynthii vero urbes Chalcidicas in belli societatem arcessiverunt; quod illæ ægre tulisse videntur. Nam legati ex Acantho et Apollonia, urbibus Chalcidicis, venerunt Spartam auxilium petituri. Apud Xenoph. H. G. V, 2, 12. legati inter alia hæc: ὅτι μὲν γὰρ τῶν ἐπὶ Θρᾴκης μεγίστη πόλις Ὄλυνθος, σχεδὸν πάντες ἐπίστασθε.

* Cfr. omnino Jacobs., qui versioni vernaculæ harum oratt. p. 209. sqq. introductionem præmisit.

Quum auxilia a Spartanis missa Thebis, dissidio ibi orto, retinerentur, mittunt illi Teleutiam, Agesilai fratrem, qui in pugna cum Olynthiis pugnata cadit; copiæ ejus dispelluntur. Diod. Sic. XV, 2, 1. Xen. l. l. V, 3, 6. Cfr. Dem. d. f. leg. §. οέ. (Ὀλύνθιοι) μάχας πολλὰς ἐκράτησαν καὶ τρεῖς τῶν Πολεμάρχων ἀπέκτειναν. Sed Agesipoli, qui succedebat, mortuo Polybidas (Diod. Sic. XV, 23.), quem Xenoph. V, 3, 26. Polybiaden vocat, a Lacedæmoniis dux electus, Olynthios ita obsidione pressit, ut hi in fidem Lacedæmoniorum Ol. 100, 1. sese reciperent.

Multos annos post Philippus, Illyriis devictis, cum Olynthiis fœdus iniit, Potidæam se illis traditurum Ol. 105, 3. pollicitus. Diod. Sic. XV, 8. Sed cum rex promissis non stare videretur, legatos miserunt illi ad Athenienses, horum ut opem sibi conciliarent, (Dem. Olynth. I. (III.), §. δ'. med.) qui spe de Amphipoli recipienda inducti, occasionem Græciæ liberandæ e manibus dimiserunt. Qua re cognita, Philippus, cujus fratres ex noverca genitos Olynthii receperant (Justin. 8, 3.), bellum huic urbi parare instituit, quam et Polyb. IX, 22. principem urbium Thraciarum esse tradit, et Diod. Sic. XVI, 8. opibus et potentia florentem, propter civium multitudinem ad bellum plurimum habuisse scribit momenti. Jam vero Philippus Ol. 107, 4. Olynthum oppugnaturus Chalcidicas urbes adortus Zeiram castellum diruit et nonnullas urbes in fidem recipit (Diod. Sic. XVI, 52.); has vero socias Olynthiorum fuisse conjeceris ex Demosth. d. f. leg. §. οέ. πάντας δὲ περιχώρους ἔχοντες (Ὀλύνθιοι) συμμάχους. Idem Phil. III. §. γ'. med. de Philippo narrat: τετταράκοντ' ἀπέχων τῆς πόλεως στάδια εἶπεν (Ὀλυνθίοις), ὅτι δεῖ δυοῖν θάτερον, ἢ ἐκείνους ἐν Ὀλύνθῳ μὴ οἰκεῖν, ἢ αὐτὸν ἐν Μακεδονίᾳ. et §. ς'. δύο καὶ τριάκοντα πόλεις ἐπὶ Θρᾴκης ἐῶ, ἃς ἁπάσας οὕτως ὠμῶς ἀνήρηκεν; ex or. d. f. leg. l. l. patet, proditorum ope Macedonem maxime usum fuisse in istis urbibus expugnandis: quæ res a multis scriptoribus memoriæ prodita est. Vid. Horat. Carmin. III, 16, 13. Val. Max. VII, 2. Jam periculum ipsis imminuit Olynthiis, qui mille equitibus et decem millibus peditum collectis bis a Macedone in fugam conjecti ad obsidionem tolerandam adigebantur. Priusquam vero hæc gesta erant, Olynthii legatos Athenas miserunt, qui auxilium peterent: Demosthenes, ut mittantur copiæ auxiliares, suadet, dissentiente Demade, de quo cfr. Suid., qui hoc: κτήματα ἐν Βοιωτίᾳ παρὰ Φιλίππου δωρεὰν ἔλαβεν· οὗτος Δημοσθένει λέγοντι ὑπὲρ Ὀλυνθίων ἀντέλεγεν. cfr. Philochor. ap. Dion. Halicarn. in ep. ad Amm. §. θ'. sqq.

Sed quoniam tres exstant orationes, quas de rebus Olynthiorum ad Populum Demosthenes habuit, quærendum est, utrum singulæ suam habuerint causam, an cunctæ deinceps eodem consilio ita sint habitæ, ut suo quæque modo rem Atheniensibus commendaret:

deinde illud in disceptationem cadit, quo ordine hæ videantur orationes dictæ esse. Ut de illo, quod primo loco posuimus, disseramus, sunt qui, præeunte Philochor. l. l. statuant, ter legatos, necessitate urgente, ab Olynthiis Athenas esse missos, itaque ter apud cives Oratorem egisse. Jacobs. p. 215. seqq. At quis non miretur, hujus rei, qua bene uti potuisset Orator ad segnitiem civium instigandam, nullam inseri mentionem? Neque etiam alio loco, quantum scio, triplicis legationis memoria exstat. Idem Philochor. narrat, Athenienses ter misisse præsidia, quorum primis Chares, alteris Charidemus, tertiis idem ille Chares præfuisset, quem nuper res pessime gerentem experti erant; quanquam ipse Libanius in Argum. Olynth. III. (II.) dicit: ἔπεμψαν βοήθειαν τοῖς Ὀλυνθίοις οἱ Ἀθηναῖοι καί τι κατορθοῦν ἔδοξαν δι' αὐτῆς, tamen in ipsa oratione ea me adhuc latent, quibus ista sententia stabiliatur. Quid? quod Dem. d. fals. leg. §. οέ. dicit: μυρίοις δὲ ξένοις καὶ τριήρεσι πεντήκοντα ὑμῶν βοηθησάντων αὐτοῖς καὶ ἔτι τῶν πολιτῶν τετρακισχιλίοις, οὐδὲν αὐτοὺς τούτων ἠδυνήθη σῶσαι; sed de auxiliis denuo missis nulla fit mentio, cujus quis neget hic opportunissimum fuisse locum? Omnino ipsæ hæ orationes non ita sunt comparatæ, ut una alteram excipere et una ex altera profecta videatur, verum suo quævis modo animos eo deducere debet, ut quam celerrime opem cives ferant; sed quo ordine? hoc ipsum est, de quo adhuc pauca dicturi sumus. Vidimus, hanc esse illarum orationum indolem, ut, quæ sit primo, quæ secundo, quæ tertio loco ponenda, ex ipsis vix dispici possit. Quare quid reliquum est, quam ut rationem vulgatam sequamur? Atqui ab hac dissentit Dionys. Halic. in ep. ad Amm. c. 4. Tom. VI. 725. R., qui secundam facit primam, tertiam secundam, et primam tertiam; neque de fide et auctoritate hujus scriptoris derogaverit, qui perpendat, eodem duce Philippicam primam, quæ vulgo post Olynthiacas ponitur, ante has collocari: quæ quidem res et ipsa oratione et historia comprobatur. Jam quidni credamus, illum etiam has orationes recte disposuisse? Consentit Tourrellus. * * * Possint sane vera videri, quæ Lucches. affert ad vulgatam harum oratt. collocationem defendendam; at si Noster omni dicendi vi et argumentorum gravitate usus esset in oratione prima, num sperare potuit, fore, ut, si in secunda et tertia minus acriter disputaret, animi, quo vellet, perducerentur? hinc jure videtur hæc oratio postremum obtinere locum. Jam et in hac et in ea, quam Dionys. secundam facit, disserit de pecunia theatrali in usum militarem adhibenda, ita, ut Olynth. III. (II.) §. έ. dicat: μὴ θαυμάσητε, ἂν παράδοξον εἴπω τι τοῖς πολλοῖς, νομοθέτας καθίστατε. Olynth. I. (III.) §. ή. videtur eam ipsam rem jam tetigisse, quod apparet ex his verbis: τί οὖν, ἄν τις εἴποι, σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά; Quod si est, quam vulgo

faciunt primam orationem, ea est tertio loco ponenda. Ex initio vero ejus orationis, quæ secundum tenet locum, Lucches. concludit, priori sermone jam commotos fuisse animos; id quomodo probet, non video: immo quum de singulari divino beneficio, de imbecillitate opum Philippi, de mente sociorum a principe alienata et ipsorum civium desidia exponat, imprimis animos audientium ad rem ipsam convertere vult. Illud Lucchesinio concedam, in orat. III. vulg. inesse, quæ sumere nos jubeant, omnem hanc rem civibus non prorsus ignotam fuisse, sed quidni secundo loco ponamus cum Dionys.? Etenim hujus ordinem secuti sunt Mount., Jacobs., Bekker., sed H. Wolf., Lucches., Reisk., Auger. vulgatum. — Sed paucis dicendum est de ipso belli Olynthiaci exitu.

Ex loco Dem. d. fals. leg. §. *οέ.* quem attulimus, apparuit, opem Atheniensium omni caruisse fructu. Nam posteaquam Philippus urbibus Chalcidicis expugnatis Olynthum capere instituisset summamque expertus esset ipsorum Olynthiorum virtutem, perfidia eorum, ad quos summa rerum delata erat, hac urbe est potitus: quod quidem ex ipso Diod. Sic. (XVI. 53.) cognoscere licet: *τὸ δὲ τελευταῖον φθείρας χρήμασι τοὺς προεστηκότας τῶν Ὀλυνθίων Εὐθυκράτην τε καὶ Λασθένην, διὰ τούτων προδοθεῖσαν τὴν Ὄλυνθον εἷλε. διαρπάσας δ' αὐτὴν, καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐξανδραποδισάμενος, ἐλαφυροπώλησε.* Cfr. Dem. Phil. III. §. *ιβ'.*, unde patet, Apollonidem, qui improbaret consilia proditorum, a populo ejectum esse. Idem legitur §. *ιδ'.* med. Urbe Olyntho capta (Ol. 108. 1.), Philippus Olympicos diis ludos instituit (*Ὀλύμπια ἐποίει*). Dem. d. f. leg. §. *νή.* Diod. S. XVI. 55. Ipsorum vero proditorum etsi alter Lasthenes ædes suas contexisset lignis dono allatis e Macedonia, et Euthycrates boves multos aluisset, pretio nemini numerato (Dem. d. f. leg. §. *οέ.*), tamen misere a Philippo interemti sunt; Dem. d. Chers. §. *ί.* *ἐπειδὴ τὴν πόλιν προὔδοσαν, πάντων κάκιστ' ἀπολώλασιν.* coll. de Cor. §. *ιέ.* — Orationes hæ Olynthiacæ sunt habitæ Ol. 107. 4. archonte Callimacho.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ Α. (Γ.)

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. aliq. cit.

6 ὈΛΥΝΘΟΣ ἦν πόλις ἐπὶ Θρᾴκης· Ἑλληνικὸν δὲ ταύτῃ [1] τῶν ἐνοικούντων τὸ γένος, ἀπὸ Χαλ- 54
7 κίδος τῆς ἐν Εὐβοίᾳ· ἡ δὲ Χαλκὶς Ἀθηναίων ἄποικος. πολλοὶ δὲ πόλεμοι καὶ ἔνδοξοι τῆς Ὀλύνθου· Ἀθηναίοις τε γὰρ ἐπολέμησεν ἄρχουσι τῶν Ἑλλήνων τὸ παλαιόν, καὶ αὖθις Λακεδαιμονίοις. χρόνῳ τε εἰς δύναμιν προῆλθε μεγάλην, καὶ τῶν συγγενῶν πόλεων [2] ἐπῆρχεν· ἦν γὰρ ἐπὶ Θρᾴκης πολύ τι γένος Χαλκιδικόν. Φιλίππῳ δὲ τῷ Μακεδόνων βασιλεῖ συμμαχίαν οἱ Ὀλύνθιοι ποιησάμενοι, καὶ πολεμοῦντες μετ' αὐτοῦ πρὸς Ἀθηναίους τὸ κατ' ἀρχάς, καὶ τοῦτο μὲν Ἀνθεμοῦντα παρὰ τοῦ Μακεδόνος εἰληφότες, πόλιν ἀμφισβητήσιμον Μακεδόσι καὶ Ὀλυνθίοις, τοῦτο δὲ Ποτίδαιαν, ἣν Ἀθηναίων ἐχόντων ἐκπολιορκήσας ὁ Φίλιππος Ὀλυνθίοις παρέδωκεν, ὕστερον ὑποπτεύειν ἤρξαντο τὸν βασιλέα, ὁρῶντες αὐτοῦ ταχεῖαν καὶ πολλὴν τὴν αὔξησιν, οὐ πιστὴν δὲ τὴν γνώμην. ἀποδημοῦντα δὲ τηρήσαντες αὐτόν, πέμψαντες πρέσβεις πρὸς Ἀθηναίους, κατελύσαντο τὸν πρὸς αὐτοὺς πόλεμον, ποιοῦντες τοῦτο παρὰ τὰς συνθήκας τὰς πρὸς Φίλιππον· συνετέθειντο γὰρ καὶ κοινῇ πολεμεῖν πρὸς Ἀθηναίους, κἂν ἄλλο τι δόξῃ, κοινῇ σπείσασθαι. ὁ δὲ Φίλιππος, πάλαι μὲν προφάσεως ἐπ' αὐτοὺς δεόμενος, τότε δὲ ταύτην λαβών, ὡς τὰς συνθήκας παραβεβηκόσι καὶ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς τοὺς ἑαυτοῦ φιλίαν ἐσπεισμένοις πόλεμον ἐπήνεγκεν. Οἱ δὲ πεπόμφασι πρέσβεις εἰς Ἀθήνας περὶ βοηθείας. οἷς ὁ Δημοσθένης

[1] τῶν ταύτῃ [2] ὑπερεῖχεν

Θρᾴκης] Vid. Xen. H. G. V. 2. 12. Plin. IV. 11. Mel. II. 2. Rüdig.

Ἀθηναίων ἄποικ.] Strab. X. p. 430. ed. Bas. hæc habet: *ἡ Χαλκὶς μητρόπολις τῆς νήσου, τρόπον τινὰ ἐπ' αὐτῷ τῷ Εὐρίπῳ ἱδρυμένη, ἀμφότεραι δὲ* (Eretriam intelligit) *πρὸ τῶν Τρωϊκῶν ὑπ' Ἀθηναίων ἐκτίσθαι λέγονται.* Idem.

Πολλοὶ δὲ πόλεμοι] De his dictum in Prolegg., in quibus, ut hoc semel moneam, ea, quæ ad hoc argumentum illustrandum pertinent, partim sunt exposita. Idem.

Χρόνῳ] *Postea*, vid. Fisch. ad Well. III. 222.; eod. modo Græci dicunt *ἡσυχῇ, ὑπερβολῇ*, et alia ejusmodi. Idem.

Προῆλθε] Vid. ad Lib. Vit. Dem. §. *έ.* et huj. argum. II. Idem.

Ὑπερεῖχεν] In Bav. legitur *ἐπῆρχεν*, quod et Reiskius præfert, et Bekkerus recepit; sed illud retinui, quum neque de dominio, quod Olynthii in urbes finitimas exercuerint, aliquid relatum legamus et potius *ἐπῆρχεν* ad explicandum *ὑπερεῖχεν*, quam hoc illius causa additum videatur. Hesych. *ὑπερέξουσι· μείζονες ἔσονται.* Idem.

Χαλκιδικὸν] Strab. l. l. hæc: *ἡ δὲ Χαλκὶς τὰς ὑπὸ Ὀλύνθῳ (πόλεις συνῴκισε), ἃς Φίλιππος διελυμήνατο.* Idem.

Τὸ κατ' ἀρχὰς] Illud significatur tempus, quo Phil., Illyriis victis, Olynthiorum animos sibi conciliare studebat. Ol. 105. 3. Idem.

Ἀνθεμοῦντα] Steph. Byz. s. h. v. et Plin. IV. 10. hanc Macedoniæ fuisse urbem dicunt; Dem. Phil. II. §. *δ'.*: *Ἀνθεμοῦντα μὲν αὐτοῖς (Ὀλυνθίοις) ἠφίει, οὗ πάντες οἱ πρότερον Μακεδονίας βασιλεῖς ἀντεποιοῦντο*: unde patet, regum Macedoniæ plurimum interfuisse, hanc tenere urbem, quæ in confinio Macedoniæ et Chalcidices sita erat. Idem.

Ποτίδαιαν] De hac urbe Phil. I. §. *γ'.*; eandem rem Noster tangit, Olynth. II. (I.) §. *γ'.* et Phil. II. §. *δ'.* Idem.

Πολλὴν τὴν αὔξησιν] Nam eodem tempore Phil. potitus est Amphipoli, Pydna aliisque urbibus. Idem.

Οὐ πιστὴν] Perfidiæ Philipp. sæpe ab ipso Demosthene incusatur. cfr. Olynth. II. (I.) §. *γ'.* vid. Valcken. in libro Proleg. Phil. I. laudato. Idem.

Πρέσβεις] Ipse Dem. Olynth. II. (I.) §. *γ'.* commemorat: *ὅτε Ὀλυνθίους ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε βουλομένους ἡμῖν διαλεχθῆναι·* quod ipsum factum videtur Ol. 105. 4. nam Amphipolin, quæ jam in potestatem Philippi redacta erat, Ol. 105. 3. huic cessisse constat. Idem.

Συνετέθειτο] *Συνετέθειντο, pacti erant*, haud dubie rectius. Obsopœus.

Συνετέθειντο] Ipsi nexui magis convenit; neque, quantum scio, hoc verbum impersonaliter usurpatur: quare Liban. passivi formam pro media adhibuisse existimandus est. Rüdig.

Συνετέθειντο] Multi codd. habent *συνετέθειτο*, impersonaliter, *inter eos convenerat.* Auger.

Σπείσασθαι] Et de induciis intelligitur (cfr. Ammon. in *σπονδαί.*) et de ipsa pace. Xenoph. H. G. II. 2. 12. *περὶ εἰρήνης — ἀντέλεγον μὴ σπένδεσθαι Ἀθηναίοις.* Rüdig.

Ὡς — παραβεβηκόσι] Cfr. dicta ad Vit. Dem. §. *δ'.* Idem.

συναγορεύει, βοηθεῖν κελεύων τοῖς Ὀλυνθίοις. καί φησι τὴν Ὀλυνθίων σωτηρίαν ἀσφάλειαν εἶναι [1] τῶν Ἀθηναίων· σωζομένων γὰρ τῶν Ὀλυνθίων οὐδέποτε ἥξειν εἰς τὴν Ἀττικὴν Φίλιππον, ἀλλὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἐξουσίαν ἔσεσθαι πλεῖν ἐπὶ τὴν Μακεδονίαν κἀκεῖ ποιεῖσθαι τὸν πόλε- 8
μον· εἰ δὲ ὑπὸ Φιλίππῳ γένοιτο ἡ πόλις αὕτη, ἀνεῖσθαι τὴν ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους ὁδὸν τῷ βασιλεῖ. φησὶ δὲ [2] δυσμάχητον εἶναι τὸν Φίλιππον [3] οὐχ ὡς ὑπείληπται, θαρσύνων ἐπ' αὐτὸν τοὺς Ἀθηναίους.

Διείλεκται δὲ καὶ περὶ τῶν δημοσίων χρημάτων, συμβουλεύων αὐτὰ ποιῆσαι στρατιωτικὰ ἀντὶ θεωρικῶν. καὶ τὸ ἔθος οὐ πρόδηλον ὄν, ᾧ ἐχρῶντο οἱ Ἀθηναῖοι, ἀνάγκη σαφηνίσαι. Οὐκ ὄντος τὸ παλαιὸν θεάτρου λιθίνου παρ' αὐτοῖς, ἀλλὰ ξυλίνων συμπηγνυμένων ἰκρίων, καὶ πάντων καταλαμβάνειν τόπον σπευδόντων, πληγαί τε ἐγίνοντο καί που καὶ τραύματα. τοῦτο κωλῦσαι βουληθέντες οἱ προεστῶτες τῶν Ἀθηναίων ὠνητοὺς ἐποιήσαντο τοὺς τόπους, καὶ ἕκαστον ἔδει διδόναι δύο ὀβολούς, καὶ καταβαλόντα θέαν ἔχειν. ἵνα δὲ μὴ δοκῶσιν οἱ πένητες τῷ ἀναλώματι λυπεῖσθαι, ἐκ τοῦ δημοσίου λαμβάνειν ἕκαστον ἐτάχθη τοὺς δύο ὀβολούς. ἐντεῦθεν μὲν οὖν τὸ ἔθος ἤρξατο· προῆλθε δὲ εἰς [4] τοῦτο, ὥστε οὐκ εἰς [5] τοὺς τόπους μόνον ἐλάμβανον, ἀλλὰ ἁπλῶς πάντα τὰ δημόσια χρήματα διενέμοντο. ὅθεν καὶ περὶ τὰς στρατείας ὀκνηροὶ κατέστησαν. πάλαι μὲν γὰρ στρατευόμενοι μισθὸν παρὰ τῆς πόλεως ἐλάμβανον,

[1] τῶν ἀθηναίων εἶναι [2] † δύσμαχον [3] οὐχ ὡς] οὕτως [4] τοσοῦτον [5] τοὺς τόπους] τοῦτο

Συναγορεύει] Idem legitur Vit. Dem. §. γ'. cfr. de voce *συνήγοροι* ad init. Phil. I. Idem.

Κελεύων] Cfr. Olynth. I. (III.) §. ς'. §. ί. Idem.

Ποιεῖσθαι πολ.] Inest notio commodi, quod ex bello redundat. Olynth. I. (III.) §. γ'. ποιεῖσθαι καταλλαγάς. Idem.

Γένηται] Recepi; "recentiores deteriorisque notæ scriptores sæpe εἰ conjunctivo jungunt: vide C. E. Schneideri indicem ad Æsopum." Herm. ad Vig. 831. Quid sit *γίγν. ὑπό τινι*, expos. Hoogev. ad Vig. 670. Idem.

Ἀνεῖσθαι] *Patefieri.* Schol. ad Thuc. 3. 10. ἀπὸ τῶν τοὺς δεσμοὺς ἀνιέντων. Idem.

Φησὶ δὲ μὴ δυσμάχητον εἶναι τὸν Φίλιππον οὕτως ὡς ὑπείληπται] Emendavi, partim ex meo, partim ex libris fere universis, qui dant *οὕτως* sine *ὡς* et *οὐχ*. Auger.

Ὑπείληπται] Wolfius monet, eam, quam Augerus dat, in exemplo Romano sive Florentino fuisse lectionem. At quum nullus Cod. *μὴ* offerat, hanc particulam ab iis profectam existimo, quibus negatio a Libanio non recte omissa videretur. Quod ipsum non male illi viderunt, si lect. *οὕτως* retinetur, sed, hoc si fit, quorsum *οὕτως ὑπείληπται* spectat? Quid vero? si *δυσμάχητον* vocat orator Philippum, num *θαρσύνει ἐπ' αὐτὸν Ἀθην.*? Quæ quum ita sint, lectionem Felic. veram duco, hoc sensu: dicit sane, Philippum difficile vinci posse, sed non ita, ut putatum est, i. e. ut devinci plane non possit. Cfr. Olynth. I. (III.) §. γ'. coll. II. (I.) §. ή. Rüdig.

Ἰκρίων] Hesych. hæc s. h. v.: καὶ τὰ ξύλινα οὕτως ἐλέγοντο Ἀθήνησιν, ἐφ' ὧν ἔθεσν πρὸ τοῦ τὸ ἐν Διονύσῳ θέατρον γενέσθαι. Phot. ἀφ' ὧν ἐθεῶντο τοὺς Διονυσιακοὺς ἀγῶνας. cfr. Hesych. v. *ἀγὼν* et *ἐπὶ Ληναίῳ*. Idem.

Τὸν τόπον] Articulum *τὸν* restitui, quum significetur locus, quem quisque suum occupare vellet ad ludos spectandos; facile vel ob compendium scripturæ et literam initialem proximæ vocis delitescere potuit, ut paulo post *κατα* in *καταβαλόντα*, aut omitti ab iis, qui nullam ejus vim in hoc loco esse existimarent. Causam mutati theatri Suidas s. Πρατίνας hanc fuisse refert: quum fabula ab illo composita ageretur (Ol. 70.), theatrum ligneum (*ἴκρια*) corruisse ideoque saxeum (*θέατρον*) esse ædificatum. Idem.

Καταβαλ.] *Persolvere.* Dem. vol. III. p. 287. v. 7. ἐὰν δὲ μὴ καταβάλῃ τὸ ἀργύριον. Idem.

Δοκῶσιν οἱ πένητες] De conjunctivo post tempus præteritum vid. ad Lib. Vit. Dem. §. γ'. Hesych. s. *θεωρικὸν* theatrales pecunias suppeditatas fuisse dicit: τοῦ καὶ τοὺς πένητας μετέχειν τῶν θεωρικῶν. Idem.

Λυπεῖσθαι] *Incommodis premi.* Dem. de Chers. §. ιδ'. ἄν τι λυπῆσθε τῷ πολέμῳ. Idem.

Προῆλθε δὲ εἰς τοῦτο, ὥστε οὐκ εἰς τοὺς τόπους, etc.] *Eo vero hæc persuasit licentia, ut non pro locis solum conducendis sumerent*, etc. Obsopœus.

Τοσοῦτον] Pro hac voce in Par. 2. 3. 5. Bav. Aug. Obs. Bodl. *τοῦτο* legitur, quod Bekk. rec.; sed, quum paulo post sequatur *εἰς τοῦτο*, ex confusione harum locutionum illa lectio orta videtur; accedit, quod, si *τοῦτο* ponitur, ipsa res fere adjiciatur, ut *μοχθηρίας, ἀσελγείας*. Rüdig.

Εἰς τοῦτο] Bekk. scripsit *εἰς τοὺς τόπους*, quod etiam in Bodl., sed sine *τούς*. Augerus vere notat: in multis Codd. post *τοῦτο* exstare *εἰς τοὺς τόπους*. U. *οὐχ ἕνεκα τούτου μόνον*: hinc illud additamentum interpreti existimo deberi et omittendum esse. Idem.

Κατέστησαν] Inservit *καταστῆναι* conditioni, in qua quis est, describendæ. Xen. H. G. II. 3. 17. ὅπως αὐτὸς ἐν τῷ ἀσφαλεῖ καταστῇ. Idem.

Μισθὸν] Vid. adv. Phil. I. §. ί. Idem.

τότε δὲ ἐν ταῖς θεωρίαις καὶ ταῖς ἑορταῖς οἴκοι μένοντες διενέμοντο τὰ χρήματα· οὐκέτι οὖν ἤθελον ἐξιέναι καὶ κινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ νόμον ἔθεντο περὶ τῶν θεωρικῶν τούτων χρημάτων, 55
θάνατον ἀπειλοῦντα τῷ γράψαντι [1] μετατεθῆναί τε αὐτὰ εἰς τὴν ἀρχαίαν τάξιν καὶ γενέσθαι στρατιωτικά. διὸ ὁ Δημοσθένης εὐλαβῶς ἅπτεται τῆς περὶ τούτου συμβουλῆς, καὶ ὑπερωτήσας ἑαυτὸν ὅτι σὺ γράφεις ταῦτα εἶναι στρατιωτικά; ἐπιφέρει μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. Τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν θεωρικῶν.

Διείλεκται δὲ ὁ ῥήτωρ καὶ περὶ πολιτικῆς δυνάμεως, ἀξιῶν αὐτοὺς στρατεύεσθαι καὶ μὴ διὰ ξένων, ὥσπερ εἰώθεσαν, ποιεῖσθαι τὴν βοήθειαν· τοῦτο γὰρ αἴτιον εἶναί φησι τοῦ τὰ πράγματα ἀπόλλυσθαι.

[1] † μετατεθῆναι ταῦτα

Ἑορταῖς] Olynth. I. (III.) §. ή. ὑμεῖς δὲ οὕτω πως ἄνευ πραγμάτων ταῦτα λαμβάνετε εἰς τὰς ἑορτάς. Idem.

Νόμον ἔθεντο] Hinc jubet Dem. Olynth. III. (II.) §. έ. ut legislatores eligantur iidem, qui legem de pecunia theatrali latam abrogent. Idem.

Ἀπειλοῦντα] Par. 5. 7. ἐπαπειλοῦντα. Bodl. ἐπαπηλοῦντες: utrumque ex interpretamento natum videtur, etsi lectionem Bodl., si plures addicerent libri, non spreverim. Plut. Sol. 8. legem commemorat, qua ei, qui de Salamine recuperanda verba faceret, *pœna capitalis* proposita fuit. Idem.

Εὐλαβῶς] Hesych. εὐλάβεια expl. σεμνότης. Idem.

Ὅτι] Hac partic. utuntur sæpe Græci in oratione directa. Plat. Crit. c. 12. Orat. de Halones. §. έ. med. Buttm. Gram. §. 136. p. 567. Idem.

Στρατιωτικά; καὶ ἐπιφέρει] Licet Aldina lectio, *στρατιωτικά; ἐπιφέρει*, sit paulo succinctior, tamen nec prior rejicienda. Obsopœus.

Φησὶ] Hanc vocem uncis inclusi, nam in Ald. utraque, Fel. Bav. Aug. *ἔφη* legitur, ut putem, utrumque aliunde fluxisse. Noster autem epitomator videtur verba Phil. I. §. ιέ. post med. τὰ δὲ πράγματα ἐκ τούτων ἀπόλωλεν in mente habuisse. Rüdig.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α. (Γ.)

9 ά. ΑΝΤΙ πολλῶν ἄν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων 56
ὑμᾶς ἑλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει περὶ ὧν νυνὶ σκοπεῖτε. ὅτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν τῶν βουλομένων συμβουλεύειν· οὐ γὰρ μόνον εἴ τι χρήσιμον ἐσκεμμένος ἥκει

Cum doctissimo viro Hier. Wolfio longe aliter copiosiusque hanc adornare orationem quam cæteras collibuerit, ne inter peragrandum unam et item alteram gemmam prætermitteremus, id totum instrumentum, paginas in folio viginti et quinque, seorsum edere statuimus. Lectorem præterea meminisse velim, eo ipso figuras ad marginem exteriorem appositas, quod in reliquis hunc primum tomum secundum eas citavimus: denique obelos quibusdam in Lect. Reisk. vocibus esse præfixos, ut *δευτέρας φροντίδας* quas dicunt doctissimi Bekkeri, harum orationum secundum Editoris, notaremus, quibus Reiskium nunc demum respexit, quæque, ut spero, *τὸν τέλειον ἄνδρα* renunciant.

ά. Χρημάτων] Ulpian. ad pecuniam theatralem refert, consentiente Lucches., alii eo oratorem retulisse putant, ut confirmet civium animos ad illam molestiam (tributorum) contemnendam. Videtur Dem. utrumque spectasse. Rüdig.

Συνοίσειν] *Ea e republ. fore, quæ nunc deliberatis.* Idem.

Ἀκούειν] Cum genit. structum: *mente concipere*, cum acc.: *auribus percipere.* Eur. Suppl. 98. τίνων γόων ἤκουσα καὶ στέρνων κτύπον; Med. 1273. ἀκούεις βοὰν, ἀκούεις τέκνων; Cfr. Buttm. gr. Gr. p. 487. Idem.

Ἥκει] Prætuli *ἥκοι*, quod dat Hermogenes, qui hunc ipsum locum refert in libro de Ideis. Auger. At sensus non est: si quis *veniret* (cfr. Philip. II. §. γ'. init.), sed, si quis *venit*, (Olynth. III.

τις, τοῦτ' ἂν ἀκούσαντες λάβοιτε, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐνίοις ἂν ἐπελθεῖν εἰπεῖν, ὥστ' ἐξ ἁπάντων ῥᾳδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἵρεσιν γενέσθαι.

β'. Ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρός, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μόνον
57 οὐχὶ λέγει φωνὴν ἀφιείς, ὅτι τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐκείνων αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστίν, εἴπερ ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε· ἡμεῖς δ' οὐκ οἶδ' ὅν τινά μοι δοκοῦμεν ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά. ἔστι δὴ τά γ' ἐμοὶ δοκοῦντα, ψηφίσασθαι μὲν ἤδη τὴν βοήθειαν καὶ παρασκευάσασθαι τὴν ταχίστην, ὅπως ἐνθένδε [1] βοηθήσετε καὶ μὴ πάθητε ταὐτὸν ὅπερ καὶ πρότερον, πρεσβείαν δὲ πέμπειν, ἥ τις ταῦτ' ἐρεῖ καὶ παρέσται τοῖς πράγμασιν, ὡς ἔστι μάλιστα τοῦτο δέος, μὴ πανοῦργος ὢν καὶ δεινὸς [2] ἄνθρωπος πράγμασι

[1] βοηθήσητε [2] ἄνθρωπος

(II.) §. ζ'. εἴ τις ἔχει). Rüdig.

Ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω, etc.] Id est, *Sed vestræ etiam esse fortunæ existimo, ut nonnullis ex tempore quoque succurrant animo, quæ dicenda sunt in rem vestram.* Leviter allusisse videtur ad Atheniensium δυσβουλίαν, hoc est, læva stultaque consilia: quod vitium ipsis ἐπιχώριον, hoc est, *vernaculum* fuisse ex fabula constat, qua, quæ illi male constituissent, Minervam in bonos exitus vertere solitam proditum est: quo etiam Aristophanes allusit in Vespis [v. 1086.] γλαὺξ γὰρ ἡμῶν πρὶν μάχεσθαι τὸν στρατὸν διέπτατο, id est, *Ulula nostras ante pugnam pervolarat copias.* Vide proverbium Erasmi, Atheniensium inconsulta temeritas. *Ex edit.* Hervag.

Ἐνίοις ἂν ἐπελθεῖν] Hoc verbum pertinet ad eos, qui, quæ mentem subeant, dicunt, cf. de Megap. §. ϛ'. fin. ἀλλ' ἐάσω τό γ' ἐπελθὸν εἰπεῖν μοι. "Demadi contigere iste ingenii impetus, ea in effingendis imaginibus felicitas eaque promta atque repentina lumina, quæ nonnunquam lentæ diligentiæ longe præstant." *Tourr.* Cfr. Plut. Vit. Dem. c. 8. De Æschine Philostr. Sophist. c. 18. Rüdig.

Ἐνίοις ἂν ἐπελθεῖν εἰπεῖν] Ἂν hic significat *nonnunquam, haud raro.* Aliis locis reddi potest *sæpe, plerumque*: mitigat, et hac significatione omnibus modis verbi additur, e temporibus imprimis aoristo. Phil. III. §. ι'. ἀκούω Λακεδαιμονίους — ἐκβαλόντας ἂν — ἀναχωρεῖν ἐπ' οἴκου πάλιν. Cf. Wyttenbach. Biblioth. Crit. vol. III. p. IV. p. 33. s. Porson. ad Phœn. 412. Interdum librarii offenderunt, ut apud Isoc. Areop. 20. οὐδὲ γὰρ τὰ περὶ τῆς θεωρίας, ὧν ἕνεκά τις ἦλθεν, ἀσελγῶς οὐδ' ὑπερηφάνως, ἀλλὰ νουνεχόντως ἐποίουν, ubi H. Wolfius eumque secutus Augerus recte scripserunt, ὧν ἕνεκ' ἄν τις ἦλθεν. Brem.

β'. Παρὼν καιρὸς] Est hæc prosopopœia, quod tempori oratio tribuitur. Cic. Catil. III. 5. 'imago te a tanto scelere etiam muta revocare debuit.' Rüdig.

Πραγμάτων — ἐκείνων] Rerum quæ illic, np. apud Olynthum, geruntur. Auger. ἐκείνων referendum ad Olynthios. Rüdig.

Εἴπερ ὑπὲρ] Orat. pro Corona εὔηθες ἀήθης. Taylor.

Αὐτῶν] Cum spiritu aspero, i. e. ὑμῶν αὐτῶν, *vestrum ipsorum.* Auger.

Οὐκ οἶδ' ὄντινα] Est hyposiopesis, si quis quid additurus, evitandi periculi causa non dicere vult. Locum nostrum laudat Thom. M. s. δοκῶ. Rüdig.

Ἔστι δὴ τά γ' ἐμοὶ] Quum illa ita sint, adducor ut dicam, quæ sentiam; hinc δὴ, nam quod alii libri habent δὲ non quadrat, vides etiam δὲ in Lib. de Constr. verb. apud Herm. d. em. rat. gr. gr. p. 389., ubi et hoc mutandum et τά τ' in τά γ'. Idem.

Βοηθήσητε] Sed scripsit Bekkerus βοηθήσετε, verum, ut Olynth. II. (I.) §. ά. retinui vulgatam. Vid. quæ contra monet F. A. Wolf. Lept. vol. II. p. 434. Idem.

Πρεσβείαν] Quæ quasi pignus sit mittendi auxilii. Idem.

Παρέσται] Intererit rebus ibi gerendis, ne eas turbet Philippus. Idem.

Πανοῦργος] Schol. Hermogenis ita expl.: ὁ πᾶσιν ἔργοις ἐπιβάλλων (coll. Fragm. Lex. gr. apud Herm. d. em. rat. gr. gr. p. 343.), κατεχρήσαντο δὲ τῇ λέξει οἱ παλαιοὶ ἐπὶ τοῦ ἐν κακοῖς νοήμασι καὶ ἔργοις ἐπιβούλου (coll. Hesych. s. h. v.). Idem.

χρῆσθαι, τὰ μὲν εἴκων, ἡνίκ' ἂν τύχῃ, τὰ δ' ἀπειλῶν — ἀξιόπιστος δ' ἂν εἰκότως φαίνοιτο —, τὰ δ' ἡμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν, [1] τρέψηται καὶ παρασπάσηταί τι τῶν ὅλων πραγμάτων.

γ'. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐπιεικῶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', ὃ 58
δυσμαχώτατόν ἐστι τῶν Φιλίππου πραγμάτων, καὶ βέλτιστον ὑμῖν· τὸ γὰρ εἶναι πάντων ἐκεῖνον ἕνα ὄντα κύριον καὶ ῥητῶν καὶ ἀπορρήτων, καὶ ἅμα στρατηγὸν καὶ δεσπότην καὶ ταμίαν, καὶ πανταχοῦ αὐτὸν παρεῖναι τῷ στρα-

[1] δρέψηται

Τύχῃ] Ad ipsum Phil. referendum, ita τύχητε Phil. I. §. ιέ., ubi vid. dicta. Idem.

Ἀξιόπιστος] De hac calliditate Regis vid. Olynth. II. (I.) §. γ'. Justin. IX. 8. Idem.

Εἰκότως] Ἐκείνως. v. 5. q. glossa. Taylor.

Τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν] Hinc ait Mountneius palam esse, auxilium Olynthiis jam ante fuisse decretum, quam hæc oratio habita fuit: qui enim aliter Philippus Atheniensium *absentiam* criminari potuit? Respondeo, sententiam istam esse tantum hypotheticam: *vereor ne,* si abfuerimus, *Philippus hanc absentiam tanquam ansam reprehensionis arripiat.* Cæterum facile inducor ut credam, priusquam ullam habuisset de Olynthiis concionem Demosthenes, et initam fuisse cum eis societatem, et auxilia etiam decreta: sed auxilia ex conductitiis copiis, non ex civibus Atheniensibus conflata. Stock.

Τρέψηται καὶ παρασπάσ.] Reiskius ex conjectura dedit δρέψηται, ita ut hoc referret ad ἀπουσίαν, sequutus est Jacobs. Sed illa metaphora *carpendi* scriptores prosaici, quoad scio, non utuntur; vulgata, quæ a Schol. agnoscitur, bene habet, nam est hic tropus (τρέπ. κ. παρασπ.) desumtus ab iis, qui quum ad aras confugiant, inde abstrahuntur. Rüdig.

Τῶν ὅλων πραγμάτων] i. q. Cic. d. Or. II. 37. dicit *res maximæ,* nos *das Interesse des Staates.* Idem.

γ'. Ῥητῶν καὶ ἀπορρήτων] Quæ sunt *dicenda* et *tacenda.* Si plures arcana reipubl. noverunt, facile res miscentur. In Aristog. II. §. έ. ἐλέγχει τὰ ἀπόρρητα τῆς πολιτείας. Idem.

Ἅμα στρατηγὸν, καὶ δεσπότην, καὶ ταμίαν] Demosthenes mirabiliter hic exponit quanto Rex, qui suo ipse exercitui imperat, superior sit Imperatoribus qui cujusvis Reipublicæ copiis præsunt. Post eum Titus Livius hanc ipsam rem [lib. ix.] tractavit, atque ita quidem, ut dubites annon Oratorem Historicus æquaverit. Comparatione instituta inter Alexandrum et Romanos duces, quibuscum Regi Macedoniæ pugnandum esset, si arma ad Italiam vertisset, 'Quin tu hominis,' inquit, 'cum homine, et ducis cum duce, fortunam cum fortuna confers. Quot Romanos duces nominem, quibus nunquam adversa fortuna pugnæ fuit? Paginas in annalibus magistratuum percurrere licet, consulum, dictatorumque, quorum nec virtutis, nec fortunæ ullo die populum Romanum pœnituit. Et quo sint mirabiliores, quam Alexander, aut quisquam alius Rex; denos, vicenosque dies quidam dictaturam, nemo plus quam annuum consulatum gessit: ab tribunis plebis delectus impediti sunt: post tempus ad bella ierunt: ante tempus, comitiorum causa, revocati sunt: in ipso conatu rerum circumegit se annus: collegæ nunc temeritas, nunc pravitas, impedimento aut damno fuit: male gestis rebus alterius successum est: tironem, aut mala disciplina institutum, exercitum acceperunt. At, Hercule, Reges, non liberi solum impedimentis omnibus, sed *Domini rerum temporumque, trahunt consiliis cuncta, non sequuntur.*' In tam paucis verbis quanta sublimitas, quanta vis! *Tourrell.* Mount.

Στρατεύματι] Nihil eorum, quæ Philippi consiliis perficiendis favebant, cadebat in duces Atheniensium, qui a decretis populi pendebant. Quemadmodum vero orator *asyndetis,* ut complures res animis audientium una infigat, utitur, ita partic. καὶ sæpius repetita, quod nostro loco

τεύματι, πρὸς μὲν τὸ τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν πράττεσθαι πολλῷ προέχει, πρὸς δὲ τὰς καταλλαγάς, ἃς ἂν ἐκεῖνος [1]ποιήσαιτο ἄσμενος πρὸς Ὀλυνθίους ἐναντίως ἔχει. δῆλον γάρ ἐστι τοῖς Ὀλυνθίοις, ὅτι νῦν οὐ περὶ δόξης οὐδ᾽ ὑπὲρ μέρους χώρας πολεμοῦσιν, ἀλλ᾽ ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πατρίδος, καὶ ἴσασιν ἅ τ᾽ Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε τοὺς παραδόντας αὐτῷ τὴν πό-

[1] ποιήσηται

factum vides, novo novum additurus, rei gravitatem sensim adaugere vult. Demetr. de Elocut. §. 11. 21. hæc vocat σεσωρευμένα καὶ ἐπεῤῥιμμένα κῶλα. Rüdig.

Κατὰ καιρὸν] *Tempore justo*, Orvill. ad Char. p. 419. Idem.

Προέχει] Hoc quum Reiske ad Philipp. referendum putaret, maluit antea scribi τῷ γὰρ εἶναι, at ipsum τὸ εἶναι est subjectum, ad quod προέχει pertinet, cui verbo πολλῷ additum vides, quoniam notio *comparationis* in eo inest. In Dionysod. p. 1283. 2. ed. R. ὁ δανειζόμενος ἐν παντὶ προέχει ἡμῶν. Idem.

Ποιήσαιτο] Vulg. ποιήσηται, quod Reiskius retinuit, sed illud ex Weim. jam Felic. Wolf. Aug. Bekk. recte dederunt, nam auctor non dicit: fœdus, quod lubens *fecerit*, sed quod *faceret* Philippus. Idem.

Περὶ δόξης οὐδ᾽ ὑπὲρ] Περὶ dicitur de rebus, quas quis (pugnando) adepturus est, ὑπὲρ de periculo, quod quis propulsaturus est, cf. in Aristocr. §. νδ΄. οἱ ὑπὲρ δόξης καὶ ἐλευθερίας τελευτήσαντες. Idem.

Ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμοῦ] Vid. h. l. apud Herm. d. em. rat. gr. gr. p. 343. De ἀνδραποδ. cf. ad Phil. I. §. ιε΄. Idem.

Ἀλλ᾽ ἀναστάσεως] Post ἀλλὰ, ἢ, ὡς, præpositio frequenter non repetitur: quod interdum viris doctis corrigendi libidinem movit. Hic autem imprimis id notandum, quod post ἀλλὰ prior, non secunda, antecedentis enuntiationis præpositio repetenda sit. Nec enim, opinor, recte dicitur πολεμεῖν ὑπὲρ ἀναστάσεως de cive, qui pugnat, ne patria pessumdetur, sed περὶ τῆς ἀναστάσεως. Patebit hoc, ni fallor, si de discrimine præpositionum περὶ et ὑπὲρ in hujusmodi locutionibus paullo accuratius disputaverimus. Nolo longus esse in aliorum opinionibus refellendis. Περὶ latius patet, ὑπὲρ artius est circumscriptum. Περὶ significat aliquid fieri ratione habita ad rem, quæ nobis sive in bonam sive in malam partem magni momenti est, cujus vel studio et amore, vel odio et aversione tenemur. Fieri igitur potest, ut eam vel parare et tenere, vel abjicere et repudiare cupiamus. Ὑπὲρ autem tum nonnisi ponitur, quum res in bonam partem magni nobis est momenti, quum eam vel acquirere nobis vel non amittere studeamus. Ex quo negavi dici posse πολεμεῖν ὑπὲρ ἀναστάσεως de cive (nec enim quisquam bonus voluerit patriam suam everti), sed πολεμεῖν περὶ ἀναστάσεως, ne excidium patriæ fiat; neque sanæ mentis homo πολεμεῖ ἢ κινδυνεύει ὑπὲρ τοῦ θανάτου, sed περὶ τοῦ θανάτου, ut eam avertat; contra πολεμεῖ ὑπὲρ τοῦ βίου, ut vitam servet. Id quidem intelligitur, περὶ poni posse, ubi ὑπὲρ accuratius fuerit: quod viris etiam doctissimis interdum imposuit. Sic legimus Eurip. Alcest. 178. ἀνδρὸς, οὗ θνήσκω περί: pro quo Valckenaerius ad Phœn. 1336. suspicabatur οὗ θνήσκω γ᾽ ὑπὲρ, quod nemo probabit, etiam si præpositio aptior sit. Lysias πρὸς Σίμωνα p. 161. R. ἵνα ἐπίστησθε, ὅτι πολὺ ἂν δικαιότερον αὐτὸς περὶ θανάτου ἠγωνίζετο, ἢ ἑτέρους ὑπὲρ τῆς πατρίδος εἰς κίνδυνον καθίστη, ubi Marklandus περὶ τῆς πατρίδος conjicit, vim præpositionis ὑπὲρ nimium circumscribens. Contra non opus erat, ut idem vir doctus, sequente Reiskio, p. 123. scriberet: οὐ μόνον ὑπὲρ (vulgo περὶ) τῆς αὑτῶν σωτηρίας κινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν πολεμίων ἐλευθερίας ἀποθνήσκειν: nam in ipsa præpositionum varietate magna vis inest. Interdum nonnisi variandi causa altera alteram excipit; κατ᾽ Ἀριστοκρ. §. ά. ὑπὲρ τοῦ Χεῤῥόνησον ἔχειν ὑμᾶς ἀσφαλῶς —— περὶ τούτου μοι ἐστὶν ἅπασα ἡ σπουδή. Brem.

Ἀμφιπολιτῶν — Πυδναίων τοὺς ὑποδεξ.] Schol. enarrat, Philippum, Amphipolin ingressum, proditores, quippe homines, quibus ipse non confidere posset, interfici jussisse; idem accidisse Pydnæis proditoribus, quos, ad aram confugientes, precibus hinc deduxit. Quanquam Diod. S. XVI. 8. (ubi vid. Wessel.) narrat, Amphipolin tormentis bellicis esse captam et

λιν καὶ Πυδναίων τοὺς ὑποδεξαμένους. καὶ ὅλως ἄπιστον, οἶμαι, ταῖς πολιτείαις ἡ τυραννίς, ἄλλως τε κἂν ὅμορον χώραν ἔχωσι.

δ΄. Ταῦτ᾽ οὖν ἐγνωκότας ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τἆλλ᾽ ἃ προσήκει πάντα ἐνθυμουμένους φημὶ δεῖν ἐθελῆσαι καὶ παροξυνθῆναι καὶ τῷ πολέμῳ προσέχειν, εἴ πέρ ποτε,
καὶ νῦν, χρήματα εἰσφέροντας προθύμως καὶ αὐτοὺς ἐξιόν- 59
τας καὶ μηδὲν ἐλλείποντας. οὐδὲ γὰρ λόγος οὐδὲ σκῆψις ἔθ᾽ ὑμῖν τοῦ μὴ τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθέλειν ὑπολείπεται. νυνὶ γάρ, ὃ πάντες [1]ἐθρυλεῖτε, ὡς Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι δεῖ
11 Φιλίππῳ, γέγονεν αὐτόματον, καὶ ταῦθ᾽ ὡς ἂν ὑμῖν μά-
λιστα συμφέροι. εἰ μὲν γὰρ ὑφ᾽ [2]ὑμῶν πεισθέντες ἀνείλοντο τὸν πόλεμον, σφαλεροὶ σύμμαχοι καὶ μέχρι του

[1] ἐθρυλλεῖτε [2] ἡμῶν

Pydnam vi subactam, tamen nec Noster hoc negat, neque ille Demosthenis narrationem: suo quisque consilio rem nuntiavit; fortasse utrumque verum. Quid vero acciderit iis, qui Olynthum tradiderunt, exposuimus in Proleg. Ut hoc loco accusat. post genitiv. collocatum vides, ita vid. de Megalop. §. δ΄. ἐὰν ποιησώμεθα συμμάχους, Ἀρκάδων τοὺς βουλομένους. Rüdig.

Ἴσασιν ἅ τ᾽ Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε τοὺς παραδόντας, etc.] Philippus, cum Amphipolim et Pydnam proditione ceperat, proditores vel morte vel exsilio sustulit. Nihil tamen Olynthi magistratibus exemplum profuit. Anno quippe orationes Olynthiacas sequente, proditionem tam male remuneratam imitati sunt: proque ea eadem ipsi præmia accepere. *Tourrell.* Stock.

Καὶ ἴσασιν ἅ τ᾽ Ἀμφιπολιτῶν — ὑποδεξαμένους] Solet dici τε esse trajectum. Collocandum enim est post vocabulum, quod primum partitionis membrum inchoat, hic post Ἀμφιπολιτῶν: quem ad morem vindicandum Heindorfius ad Platon. Phæd. 80. 88. ait, 'centies, sexcenties τε trajici,' aliique id repetierunt. Contra quod nuper Schaeferus in editione poetarum Gnom. Gr. p. 73. atque in indice s. v. τε affirmavit, vere, ni fallor, in hac collocatione aliquid repetendum esse ad καὶ, quo repetito suum utraque particula locum obtineat, v. c. hic ἅ τ᾽ Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε —— καὶ ἃ Πυδναίων cet. Brem.

Ἄπιστον — ἡ τυραννὶς] Quando neutrum adjectivi substantivi sustinet vices, aliis substantivis adjunctum suum retinet genus, item in lingua Latina, cfr. Vig. p. 63. Hom. Il. II. 204. οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη. Nostrum loc. laudat Stob. p. 344, 66. Add. Phil. II. §. δ΄. οὐ γὰρ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις πρὸς τοὺς τυράννους αὗται λίαν ὁμιλίαι. Rüdig.

δ΄. Παροξυνθῆναι] Quid sit, vid. ex or. Mid. §. ά. ὁ δῆμος ἅπας οὕτως ὠργίσθη καὶ παρωξύνθη. Idem.

Ἐκπολεμῶσαι δεῖ] Illam vocem explicuimus Olynth. III. (II.) §. δ΄. cfr. Harpocrat. s. h. v. Pro δεῖ vulg. scribitur δεῖν, sed hoc iis deberi videtur, qui dederant ἐθρύλλουν τέως. Nam etsi ὡς interdum cum infinit. struatur (Matth. Gr. gr. 518. not. 1.), tamen hoc in structura implicita fieri solet. Idem.

Μάλιστα συμφέροι] Nam et aliis opitulamini, qui vestrum imploravere auxilium, et ipsi, hac occasione utentes, injurias vobis illatas ulciscemini. Idem.

Ἡμῶν] Ὑμῶν Bekkerus rec.; etsi præcedat ὑμῖν, tamen, ut paulo infra dicit ἥκομεν et παρειχόμεθα, ita hic ἡμῶν dixisse videtur. Idem.

Μέχρι του] Id est, μέχρι τινὸς, *aliquatenus, quodammodo.* Gallice, *jusqu'a un certain point.* Auger.

Μέχρι του ταῦτ᾽ ἂν] *Aliquamdiu in hac sententia fuissent*, sc. bellum esse gerendum. Non est, quod quis cum Reiskio ταὐτὰ ἂν malit scribi. Rüdig.

Μέχρι του ταῦτ᾽ ἂν ἐγνωκότες ἦσαν ἴσως] Μέχρι et ἄχρι interdum minuentis sunt, ita ut μέχρι του significet *mediocriter, non tantum, quantum vel oportet vel opus est.* de Chers. fin. ἄχρι τοῦ θορυβῆσαι καὶ ἐπαινέσαι σπουδάζοντες. Nostrum μέχρι του in-

ταῦτ᾽ ἂν ἐγνωκότες ἦσαν ἴσως· ἐπειδὴ δ᾽ ἐκ τῶν πρὸς [1] αὐτοὺς ἐγκλημάτων μισοῦσι, βεβαίαν εἰκὸς τὴν ἔχθραν αὐτοὺς ὑπὲρ ὧν φοβοῦνται καὶ πεπόνθασιν ἔχειν. Οὐ δεῖ δὴ τοιοῦτον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραπεπτωκότα καιρὸν ἀφεῖναι, [2] οὐδὲ παθεῖν ταὐτὸν ὅπερ ἤδη πολλάκις πρότερον πεπόνθατε. εἰ γάρ, ὅθ᾽ ἥκομεν Εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες καὶ παρῆσαν Ἀμφιπολιτῶν Ἱέραξ καὶ Στρατοκλῆς ἐπὶ τουτὶ τὸ βῆμα, κελεύοντες [3] ἡμᾶς πλεῖν καὶ παραλαμβάνειν τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν παρειχόμεθ᾽ [4] ἡμεῖς ὑπὲρ ἡμῶν

[1] αὐτοὺς [2] οὐδὲ δὴ παθεῖν [3] ὑμᾶς [4] ἡμεῖς καὶ ὑπὲρ

terdum corruptum fuit, et Reiskius bene meruit veram lectionem restituendo, ut κατὰ Ἀριστοκρ. §. λ΄. fin. ἄχρι του καὶ φιλεῖν, οἶμαι, χρὴ καὶ μισεῖν, μηδετέρου τὸν καιρὸν ὑπερβάλλοντας. περὶ Μεγαλ. §. ή. ὅτι τὰ μὲν δίκαια πάντες, ἐὰν καὶ μὴ βούλωνται, μέχρι τού γε αἰσχύνονται μὴ πράττειν. BREM.

Πρὸς αὐτοὺς ἐγκλημάτων] Quum ἐγκλ. dicatur de *offensa alicui illata*, αὑτοὺς, quod Auger. et Bekk. dederunt, verum existimamus, nam vulg. αὐτούς. RÜDIG.

Πεπόνθασι] De hac re nihil certi constat, sed quum, monente Lucches., Philippus Ol. 106. 1. et 107. 4. in Thraciam sit profectus, hac occasione fortassis usus est ad agrum Olynthiorum oppugnandum. Exposuimus hanc rem in Prolegg. IDEM.

Οὐδὲ παθεῖν] Non debebat Reiskius partic. δὴ inter has voces ponere, bene cett. edd. deleverunt. IDEM.

Ταὐτὸν] F. τοῦτο. TAYLOR.

Εἰ γὰρ, ὅθ᾽ ἥκομεν Εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες;] Olymp. 105. Ann. 3. hoc est, novem annos ante habitam hanc orationem, Eubœa in duas factiones distracta fuit, quarum una Thebanorum, altera Atheniensium opem imploravit. Thebani principio, nullis obstaculis intercedentibus, suæ parti victoriam facile compararunt. Adventu autem Atheniensium tota rerum facies immutata est. Ii Thebanos repellunt, omniaque in Eubœa tranquillitati pristinæ restituunt, nullam aliam laboris mercedem cupientes, præter gloriam quæ ex victoria et pacificatione sibi proveniret. Æsch. in Ctesiph. *Tourrell.* MOUNT. Vid. Nott. ad Philip. I. §. ζ΄.

Παρῆσαν Ἀμφιπολιτῶν Ἱέραξ, καὶ Στρατοκλῆς ἐπὶ τουτὶ τὸ βῆμα, etc.] Legati peregrini, mandata sua expositari, suggestum conscendere, quo melius a populo intelligerentur. Hierax et Stratocles Amphipoleos nomine, cui nova a Philippo obsidio imminebat, se suamque urbem in fidem et tutelam Atheniensibus offerebant, qui eos accipere noluerunt, veriti scilicet, ut pacem anno superiore cum Philippo initam dirimerent. *Tourrell.* MOUNT. Cf. Harpocrat. s. v. Ἱέραξ.

Παρῆσαν — ἐπὶ τουτὶ τὸ βῆμα] Suspicabar olim παρῄεσαν, quum præsertim παριέναι sit verbum proprium oratorum, qui suggestum ascendunt (vide Sluiteri lectt. Andoc. p. 194. s.), idemque dubitanter quidem proponit Heindorfius ad Platon. Theæt. §. 136. Sed mutatione opus non est. Si παρεῖναι construitur cum præpositione, quæ motum ad locum significat, adest *confusio duarum notionum*. In præpositione inest motus ipse ad locum, in verbo id, ut sis in loco, ut eo perveneris. Exempla præter alios habent. Valckenaer ad Herod. I. 23. Seidlerus ad Eurip. El. 1275. BREM.

Ἡμᾶς ἐκπλεῖν] Vulg. ὑμᾶς, sed primam personam ex pluribus codd. cum Bekkero scripsi, nam respondet ἥκομεν. Vulg. πλεῖν legitur, at in Ald. utraq., Fel. Wolf. et Auger. ἐκπλεῖν, quod quum Demosthen. sæpius in simili locutione adhibeat, recipiendum putavi. Timoth. p. 1186, 11. ed. R. μέλλων ἐκπλεῖν τὸν ὕστερον ἔκπλουν Τιμόθεος οὑτοσί: similiter §. ζ΄. ἐκπέμπειν. RÜDIG.

Παρειχόμεθ᾽ ἡμεῖς καὶ] Ammon. de diff. voco., qui (p. 108. Valck.) nostrum locum memoriter laudat (τὴν αὐτὴν παρεχόμεθα προθυμίαν), dicit, παρέχεσθαι λέγεται ἐπὶ τῶν τῆς ψυχῆς διαθέσεων. Cur Bekkerus vocem καὶ ejecerit, non video, nam bene suum obtinet locum. IDEM.

Εἰ γὰρ ——— τὴν αὐτὴν παρειχόμεθ᾽ ἡμεῖς — προθυμίαν ——— εἴχετ᾽ ἂν cet.] Non decernam, utrum verbum simplex et compositum oppositum consulto sit. Ejusmodi alliterationibus vel paronomasiis, ut appellantur, veteres grammatici et rhetorici imprimis delectabantur, easque etiam Demostheni tanquam ornatum et elegantiam tribuebant, locis, quibus Demosthenes

αὐτῶν προθυμίαν ἥνπερ ὑπὲρ τῆς Εὐβοέων σωτηρίας, εἴχετ᾽ ἂν Ἀμφίπολιν τότε καὶ πάντων τῶν μετὰ ταῦτα ἂν ἦτε ἀπηλλαγμένοι πραγμάτων. καὶ πάλιν ἡνίκα Πύδνα, Ποτίδαια, Μεθώνη, Παγασαί, τἆλλα, ἵνα μὴ καθ᾽ ἕκαστα λέγων διατρίβω, πολιορκούμενα ἀπηγγέλλετο, εἰ τότε τούτων [1] ἑνί τῳ πρῶτον προθύμως καὶ ὡς προσῆκεν ἐβοηθήσαμεν αὐτοί, ῥᾷον καὶ πολὺ ταπεινοτέρῳ νῦν ἂν ἐχρώμεθα τῷ Φιλίππῳ. [2] νῦν δὲ τὸ μὲν παρὸν [3] ἀεὶ προϊέμενοι, τὰ δὲ μέλλοντα αὐτόματ᾽ οἰόμενοι σχήσειν καλῶς, ηὐξήσαμεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιππον ἡμεῖς καὶ κατεστήσαμεν τηλικοῦτον, ἡλίκος οὐδείς πώ [4] ποτε βασιλεὺς γέγονε Μακεδονίας. νυνὶ δὲ καιρὸς [5] ἥκει τις οὗτος, ὁ τῶν Ὀλυνθίων,

[1] ἑνὶ τῷ † πρώτῳ [2] νυνὶ [3] αἰεὶ [4] † Deest ποτε. [5] ἥκει· τίς οὗτος;

hunc honorem vehementer deprecaretur. Sic nobis scribit Hermogenes, respiciens ad verba de Chers. §. ζ΄. μέλλει — μέλει: Τὸ καθ᾽ ὁμοιότητα λέξεως ἐμφαίνει τινὰ δριμύτητα. οἷον· "μέλλει πολιορκεῖν· τοὺς Ἕλληνας ἐκδίδωσι· μέλει γάρ τινι τῶν τὴν Ἀσίαν οἰκούντων Ἑλλήνων;" Ἐγὼ μὲν σφόδρα εὐλαβῶς εἶχον θεῖναι ὡς παράδειγμά τινος δριμύτητος. ἐπεὶ δὲ τῶν σφόδρα εὐδοκιμησάντων τινὲς κατὰ τοὺς πρὸ ἡμῶν ἀνθρώπους καὶ νῦν εὐδοκιμούντων ἐπὶ θεωρίᾳ λόγων, ἐν οἷς ἀπολελοίπασι βιβλίοις, οὕτω τεθεωρήκασι καὶ τοῦτο καὶ τεθείκασί γε ὡς παράδειγμα δριμύτητος τοιαύτης, εἰρήσθω καὶ ἡμῖν. καίτοι τάχ᾽ ἴσως οὐδ᾽ ἡ τοιαύτη δριμύτης, εἴπερ οὕτω γένοιτο, ἐκφεύγει τὴν ψυχρότητα. Hermogenes summum profecto jus habet contra suos sine jure celebres decessores. Bonus etiam Reiskius, cujus ceteroqui summa virtus elegantia non erat, hæc notat: "Certus sum, Demostheni nunquam in mentem venïsse tam frigidæ et umbratilis puerilitatis, ut in vocabulis μέλλει et μέλει luderet."— Quamquam ne Demosthenes quidem hanc figuram, quæ suo loco adhibita vim et subtilitatem orationi tribuit, non prorsus rejecit. §. ς΄. πάλιν ῥαΐσας οὐκ ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν ἀπέκλινεν: illud de corpore, hoc de animo et mente, respiciens ad bonam illius et malam hujus significationem. de Chers. §. δ΄. fin. Τί δ᾽, ἂν ἀπελθὼν ἐκ Θρᾴκης καὶ μηδὲ προσελθὼν Χερρονήσῳ——— ἐπὶ Χαλκίδα ἢ Μέγαρα ἥκῃ; ibid. §. ιά. πάνθ᾽ ὅσα πραγματεύεται καὶ κατασκευάζεται νῦν, ἐπὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν παρασκευάζεται. Olynth. III. (II.) §. έ. μὴ σκοπεῖτε, τίς εἰπὼν τὰ βέλτιστα ὑπὲρ ὑμῶν ὑφ᾽ ὑμῶν ἀπολέσθαι βουλήσεται. Sed in his rebus Demosthenes perquam sobrius est, nec, ut Isocrates, harum elegantiarum avidus; sed plerisque omnibus in locis fieri non posse videtur, ut sententia aliis quam his ipsis verbis exprimatur. BREM.

Ἥνπερ ὑπὲρ τῆς Εὐβοέων σωτηρίας] Tribus juxta Demosthenem in Androt. diebus, quinque autem juxta Æschinem in Ctesiph., parati ad hanc expeditionem erant Athenienses, ejusque prosper successus non minus repentinus erat, quam apparatus. *Tourrell.* MOUNT.

Ἡνίκα Πύδνα] De expugnatione hujus ceterarumque urbium dictum ad Phil. I. §. γ΄. et §. ιγ΄. adde huj. orat. §. ς΄. RÜDIG.

Ἑνὶ τῷ πρώτῳ] Bekker. dedit ἑνί τῳ πρῶτον. Sed quum Schol. explicet ἑνὶ μόνῳ τῷ πρώτῳ, ut vulgatam agnoscat, hanc mutare nolui. Nimirum ne dicere videatur orator, omnibus simul fuisse opitulandum, contendit, *uni tantum, qui primo auxilium petiisset*, auxilium fuisse ferendum. IDEM.

Ταπεινοτέρῳ] Innuitur modestia, quam Philippus, oppida illa capiendo, violaverat. Hunc locum habet Thom. M. p. 779. IDEM.

Νῦν δὲ] Reiskius ex nonnullis libris dederat νυνὶ, sed non tam temporis *præsentissimi* quam *oppositionis* notio hic requiritur, ita ut jure Bekker. vulg. prætulerit. Vig. p. 426. Ex initio seq. §. permutatio orta videtur. De νῦν et παρὸν monitum ad Olynth. III. (II.) §. β΄. IDEM.

Τίς οὗτος;] L. τίς; οὗτος. id quod p. 30. v. 9. ed. R. quoque repetit. TAYLOR.

Τίς; οὗτος] Bekk. τις οὗτος, ὁ—Videtur vero Dem. per οὗτος ad quæstionem respondere. Jam Schol. hujus triplicis ra-

αὐτόματος, τῇ πόλει, ὃς οὐδενός ἐστιν ἐλάττων τῶν προτέρων ἐκείνων.

ε΄. Καὶ ἔμοιγε δοκεῖ τις ἄν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δίκαιος λογιστὴς τῶν παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηργμένων καταστάς, 12
καίπερ οὐκ ἐχόντων ὡς δεῖ πολλῶν, ὅμως μεγάλην ἂν ἔχειν αὐτοῖς χάριν εἰκότως· τὸ μὲν γὰρ πολλὰ ἀπολωλεκέναι κατὰ τὸν πόλεμον τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἄν τις θείη δικαίως, τὸ δὲ μήτε πάλαι τοῦτο πεπονθέναι, πεφηνέναι τέ τινα ἡμῖν συμμαχίαν τούτων ἀντίῤῥοπον, ἂν βουλώμεθα χρῆσθαι, τῆς παρ' ἐκείνων εὐνοίας εὐεργέτημ' ἂν ἔγωγε θείην. ἀλλ', οἶμαι, παρόμοιόν ἐστιν, ὅπερ καὶ περὶ τῆς τῶν χρημάτων κτήσεως. ἂν μὲν γάρ, ὅσα ἄν τις λάβῃ, καὶ σώσῃ, μεγάλην ἔχει τῇ τύχῃ τὴν χάριν· ἂν δ' ἀναλώσας λάθῃ, συνανάλωσε καὶ τὸ [1] μεμνῆσθαι τὴν χάριν. καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως οἱ μὴ χρησάμενοι τοῖς καιροῖς ὀρθῶς οὐδ' εἰ συνέβη τι παρὰ τῶν θεῶν χρηστόν, μνημονεύουσι·
61 πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον, ἐκβὰν ἕκαστον τῶν προϋπαρξάντων ὡς τὰ πολλὰ κρίνεται. διὸ καὶ σφόδρα δεῖ τῶν λοιπῶν ἡμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φροντίσαι, ἵνα ταῦτ' ἐπανορθωσάμενοι τὴν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ἀδοξίαν ἀποτρίψωμεθα. εἰ δὲ προησόμεθα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους, εἶτ' Ὄλυνθον ἐκεῖνος καταστρέψεται, φρασάτω τις ἐμοὶ τί τὸ κωλῦον ἔτ' αὐτὸν ἔσται βαδίζειν ὅποι βούλεται.

ϛ΄. Ἆρά γε λογίζεταί τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρεῖ τὸν τρόπον, δι' [1] ὃν μέγας γέγονεν ἀσθενὴς ὢν [2] τὸ κατ' ἀρχὰς Φίλιππος; τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβών, μετὰ ταῦτα Πύδναν, πάλιν Ποτίδαιαν, Μεθώνην αὖθις, εἶτα Θετταλίας ἐπέβη· μετὰ ταῦτα Φεράς, Παγασάς, Μαγνησίαν, πάνθ', ὃν ἐβούλετο εὐτρεπίσας τρόπον,
13 ᾤχετ' [3] ἐς Θρᾴκην· εἶτ' ἐκεῖ τοὺς μὲν ἐκβαλών, τοὺς δὲ κα-

[1] μεμνῆσθαι τῇ τύχῃ τὴν

[1] οὗ [2] τοκαταρχὰς [3] †εἰς

tionis mentionem facit. Rüdig.

Τῶν προτέρων] Nostrum habebat: τῶν πρότερον, quod magis videtur Atticum et Demosthenicum. Obsopœus.

Προτέρων] Codd. al. πρότερον habent, quod magis Atticum est, et centies in Demosthene occurrit. Sic Philipp. §. γ΄. τοῖς πρότερον; in Orat. pro Megalopolitis, τὴν πρότερον δύναμιν. Mount. Dedi πρότερον cum Mount., quo quidem recte judicante hoc magis Demosthenicum est. Olynth. II. (I.) §. γ΄. τοὺς πρότερον συμμ. III. (II.) §. ϛ΄. τῶν πλησίον. Cf. F. A. Wolf. ad Lept. §. κδ΄. fin. Rüdig.

ε΄. Ὑπηργμένων] Nonnulli libri ὑπηρετημένων, sed glossema sapit; ὑπάρχειν alicui præsto esse, quem favore nostro amplectimur. Schol. vulgatam, quam Moschopul. συμβάντων explicat, confirmat. Idem.

Κατὰ τὸν πόλεμον] Mediam vocem omittunt multi libri, et Hoogev. ad Vig. p. 296. deleri vult, sed non delenda videtur, quum illud innuatur bellum, in quo Phil. oppida ista ceperat; oppositum est πάλαι. Hermog. ejusque Schol. articul. agnoscunt. Idem.

Ἀντίῤῥοπον] Hesych. ἰσόσταθμον, *quod ejusdem est ponderis*, itaque, quæ sunt amissa, recuperare valet. Orv. ad Char. p. 637. Olynthios opibus valuisse constat. Idem.

Θείην] *Ducerem, arbitrarer.* Id enim præter alia significat τιθέναι, ut τίθεσθαι. Budæus.

Λάθῃ] *Imprudens.* Vig. p. 258. Rüdig.

Συνανάλωσε — τὴν χάριν] Vulg. τὸ μεμν., et τῇ τύχῃ sine uncis. Sed in Cod. α. hæc ita habes: συνανήλωσε τῷ μεμνῆσθαι τὴν χάριν. De augment, in prima voce vid. ad Olynth. III. (II.) §. θ΄. Dativum τῷ μεμν. recepi, quum sensus non sit: consumit *memoriam gratiarum*, sed *una cum memoria beneficiorum ipsas gratias*, ut respondeat ἔχει τὴν χάριν. De voce τύχῃ ambigo, nam posset sane ab interprete adjecta esse, sed haud scio, an Dem. ad vim locutionis augendam ipse eam addiderit, ut de Rhod. Libert. §. ιδ΄. τάξεως, nisi et hoc abjiciendum est. Bekkerus τῇ τύχῃ delevit, cetera intacta reliquit. Similem dativi usum habes §. θ΄. τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις. Idem.

Οἱ μὴ χρησ.] Ad sententiam οἱ μὴ χρησάμενοι, Antonius et Maximus sermone 50. Taylor.

Ἐκβὰν] Sic Epist. ad Att. l. ix. Balbus ad Ciceronem: *Nedum hominum humilium, ut nos sumus, sed etiam amplissimorum virorum consilia ex eventu, non ex voluntate, a plerisque probari solent.* Atqui sapientem (ut ait Cicero eodem libro Epist. 5.) semper causæ eventorum magis movent, quam ipsa eventa. Mount.

Τῶν προϋπαρξάντων] In nostro legitur; τῶν πρὶν ὑπαρξάντων. Quæ lectio videtur esse emendatior καὶ γνησιωτέρα. Obsopœus.

Ὡς τὰ πολλὰ] Hæc verba absunt a Codd. nonn. Quum notis multitudinis insit in ἕκαστον, illa interpretis esse existimo. Rüdig.

Ἡμᾶς] Ὑμᾶς, commendat enim ipsis civibus deliberationem. p. 20. v. 1. τίς οὕτως εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν. Idem.

Προησόμεθα] Malim juxta Wolfium προησώμεθα et καταστρέψηται, quia orator hypothetice loquitur. Auger.

ϛ΄. Ἆρά γε λογίζεται —] De his rebus a Philippo gestis paucula inveniet lector in argumento Philip. I. ex Tourrellio: consulat autem Diodorum aliosque historicos. Stock.

Δι' ὃν μέγας] Reiskius ex uno Cod. dedit δι' οὗ, secutus Augerus. Hæc lectio etiamsi veri speciem præ se ferat, tamen non admittendam puto: nam διὰ cum *acc.* ad rationem, quæ laudatur, pertinet, διὰ c. *gen.* ad ipsas res, quibus aliquid efficitur. Phil. II. §. β΄. βούλομαι τοὺς λογισμοὺς ἀκοῦσαι διὰ βραχέων, δι' οὓς τἀναντία μοι παρέστηκε προσδοκᾶν, καὶ δι' ὧν ἐχθρὸν ἡγοῦμαι Φίλιππον, ad δι' ὧν intellige πραγμάτων, quare Reiskius non in δι' οὗς debebat mutare: coll. de Cor. §. ζ΄. Hom. Il. I. 72. ὃς ᾔδη τά τ' ἐόντα — ἣν διὰ μαντοσύνην. Sic nostro loco *modus, propter quem*, i. e. qui in causa fuit, ut magnus fieret. Rüdig.

Ἀμφίπολιν — ἐπέβη] Amphipol. Pydn. et Potidæam cepit Phil. Ol. 105, 3. Methonen et Thessaliam Ol. 106, 4. Struitur ἐπέβη cum gen. ut Orat. Funebr. p. 1394, ult. ed. R. νομίζω τοίνυν καὶ τοῦ τῆς χώρας ἡμῶν μὴ ἐπιβῆναι τοὺς πολεμίους. Idem.

Φερὰς] Cfr. Phil. III. §. γ΄. καὶ μὴν καὶ Φερὰς, πρώην ὡς φίλος καὶ σύμμαχος εἰς Θετταλίαν ἐλθὼν, ἔχει καταλαβὼν, coll. ad Olynth. II. (I.) §. ϛ΄. Cepit hanc urbem, ut et Pagasas (ad Phil. I. §. ιγ΄.) et Magnesiam (ad Olynth. II. (I.) §. γ΄.) Ol. 106, 4. Idem.

Τρόπον] Ut in ipsius cederent potestatem. Idem.

Εἰς Θρᾴκην] Hæc invasio non ad Ol. 106, 1., quod Jacobs., Vir. Cel., vult, pertinet, sed ad Ol. 106, 4. Idem.

Ἐκεῖ τοὺς μὲν ἐκβαλὼν, τοὺς δὲ καταστήσας τῶν βασιλέων] De hac expeditione Diodorus ne verbum quidem. Justinus autem lib. viii. c. 3. refert, Philippum, circa tempus a Demosthene designatum, in eam Thraciæ partem, quæ Chalcidica vocatur, trajecisse: ibique solita usum perfidia, captisque per dolum et occisis finitimis regibus, universam provinciam imperio Macedoniæ adjecisse. Frontinus refert, Alexandrum, postquam Thraciam subegissit, ejus reges ad expeditionem Asiaticam secum eduxisse, ne quid illi absente se turbarent. Unde patet, Philippum et Alexandrum multos regulos, Macedoniæ tributarios, in Thracia constituisse. *Tourrell.* Mount.

Τοὺς μὲν ἐκβαλὼν, τοὺς δὲ] Dem. Aristocr. § δ΄. narrat, Cotye mortuo (Ol. 106,

ταστήσας τῶν βασιλέων ἠσθένησε· πάλιν ῥαΐσας οὐκ ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν ἀπέκλινεν, ἀλλ᾽ εὐθὺς Ὀλυνθίοις ἐπεχείρησε. τὰς δ᾽ ἐπ᾽ Ἰλλυριοὺς καὶ Παίονας αὐτοῦ καὶ πρὸς Ἀρύμ-

4.) Βηρισάδην καὶ Ἀμάδοκον καὶ Κερσοβλέπτην τρεῖς ἀνθ᾽ ἑνὸς γενέσθαι βασιλέας. Cersobleptes filius Cotyos erat, quem pater voluerat imperium cum illis duobus partiri. Aristocr. Arg. 2. Cersobleptes hoc decretum repudiasse videtur, nam Suidas (s. Κερσοβλέπτης) auctor est, Amadocum ad Philippum venisse, ut ei auxilium ferret in bello contra Cersobleptem. Qua quidem occasione Phil. fortasse usus fuit, ut alterum expelleret, alteros faceret reges. Verumtamen Cersoblep. imploravit opem Atheniensium, qui Charidemum mittebant. Jam quum Diod. Sic. XVI. 71. referat, Cersoblepten, regem Thracum, Ol. 109, 2. esse ejectum, post illud tempus (Ol. 106, 4.) hic regnum patrium recuperasse videtur. Cfr. epist. Phil. §. γ᾽. Sed hæc tempora non sunt confundenda. Rüdig.

Ἠσθένησε] Hujus morbi mentio fit Phil. I. §. ἑ. Olynth. III. (II.) §. γ᾽. Idem.

Ῥαΐσας] Harpocr. ῥᾴως ἔχων, nondum enim Phil. pristinam valetudinem recuperaverat. Idem.

Τὰς δὲ ἐπ᾽ Ἰλλυριοὺς] Hodie Sclavonii appellantur. Eos, Mons Scodrus sive Scardus, et Drilo flumen, a Macedonia versus Orientem separabant. Anno quo Philippus imperium ingressus est, magnam ii de Perdicca ejus fratre victoriam reportarunt, pluresque ejus ditionis urbes cepere. Philippus secundo regni sui anno fratrem ulcisci voluit, quæque amiserat Perdiccas recuperare. Itaque novus Rex decies mille pedites, equites autem sexcentos in Illyridem introducit. Quo audito, Bardylis, Rex Illyriorum, missis legatis pacem Philippo offert, ea scilicet lege, ut uterque, quæ loca in potestate tunc haberet, retineret. Philippus oblatis conditionibus nihil motus, pacem tamen non penitus rejecit, sed eam ita se recipere velle significavit, si Illyrii omnes quas in Macedonia tenebant urbes ei restituerent. Reversis infecto negotio legatis, Bardylis in campum exercitum educit, conserta acie profligatur, cum clade septem mille hominum, ipsasque denique coactus accipit, quas oblatas rejecerat, conditiones. Diod. [lib. xvi.] Oros. l. iii. c. 12. Just. l. vii. *Tourrell.* Mount.

Τὰς δ᾽ ἐπ᾽ Ἰλλυριοὺς — παραλείπω στρατείας] Non intelligendum puto bellum Illyricum et Pæonicum Ol. 105, 2. gestum, ut Tourrell. et Lucches., sed potius quod pertinet ad Ol. 106, 2. Nam quum (Diod. S. XVI. 22.) Thraces, Pæones et Illyrii contra Phil. conspirassent, hic eo, quo diximus, anno ad officium hostes redire coegit. Hoc enim tempus non longe abest a bello, Arymbæ illato. Arymbas (alii Arybbas scribunt, quæ varietas ex confusione literarum μ et β orta, de qua vid. Gronov. ad Arrian. E. A. I, 20 et 24.) filius Alcetæ, regis Molossorum, fuit Philippo affinis, nam hic filiam Neoptolemi, fratris Arymbæ, in matrimonium duxerat. Diod. S. XVI. 72. Jam quum post Alcetæ mortem filii inter se dissiderent et non prius concorditer regnarent, quam regno æqualiter diviso (Pausan. Att. c. 38. §. 3.), hoc ipsum, Philippo intercedente, factum videtur, idque Ol. 107, 1. quam quidem rem Noster, ni fallor, spectat. Nam Diod. S. XVI. 72. prodit, Arymbam Ol. 109, 3. vita decessisse post *decimum* annum regni, illoque mortuo Alexandro, Olympiadis fratri, regnum esse traditum, Justin. VIII. 6. dicit, hoc Arymbæ ereptum et Alexandro esse demandatum, quæ diversitas non tanta est, ut omnem rem in dubium vocemus. Pro ὅποι Wolf. et Aug. ex Ald. P. Manut. deder. ὅπῃ, sed vulgata non mutanda. Rüdig.

Καὶ Παίονας] Pæones iidem sunt ac Pannonii, quod ex pluribus auctoribus facile probatur, atque ex hoc etiam loco confirmatur; quamvis aliter sentiat Dio Cassius lib. xlix. Zonaras: Οἱ Παννόνιοι νέμονται μὲν πρὸς τῇ Δαλματίᾳ. παρ᾽ αὐτὸν δὲ τὸν Ἴστρον, ἀπὸ Νωρίκου μέχρι τῆς ἐν Εὐρώπῃ Μυσίας, &c. πρὸς δὲ Ῥοδόπῃ καὶ πρὸς αὐτῇ τῇ Μακεδονίᾳ τὸ τῶν Παιόνων ἔθνος ἐστί. Philippus anno regni secundo, bello Atheniensium liberatus, cum Agim Pæonum regem fato concessisse audiret, commodam sibi Pæonas invadendi occasionem oblatam existimavit. Cum exercitu igitur Pæoniam ingressus, Barbaros acie vicit, gentemque deinceps parere Macedonibus coegit. Post hoc ad Illyrios, qui quidem Pannoniæ subjacent, profectus est. Diod. lib. xvi. Mount.

Πρὸς Ἀρύμβαν] Arymbas, sive Arybbas, Alcetæ Molossorum, sive Epiri, Regis filius erat, fraterque Neoptolemi, cujus natam Olympiadem Philippus uxorem duxit. Mortuo Alceta, inter fratres contentio orta est de imperio dividendo. Arymbas jus prioris ortus afferebat, tum vero regni consuetudinem, cui ex omni memoria ætatum unus tantummodo Rex fuerat. Ut hodie, ita tunc etiam rationes

βαν καὶ ὅποι τις ἂν εἴποι παραλείπω στρατείας. Τί οὖν, ἄν τι εἴποι, ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν; Ἵνα γνῶτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἴσθησθε ἀμφότερα, καὶ τὸ προΐεσθαι καθ᾽ 62
ἕκαστον [2] ἀεί τι τῶν πραγμάτων ὡς ἀλυσιτελές, καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην, [1] ᾗ χρῆται καὶ συζῇ Φίλιππος, ὑφ᾽ ἧς οὐκ ἔστιν ὅπως ἀγαπήσας τοῖς πεπραγμένοις ἡσυχίαν σχήσει. εἰ δ᾽ ὁ μέν, ὡς [2] ἀεί τι μεῖζον τῶν ὑπαρχόντων δεῖ πράττειν, ἐγνωκὼς ἔσται, ὑμεῖς δέ, ὡς οὐδενὸς ἀντιληπτέον ἐρρωμένως τῶν πραγμάτων, [3] σκοπεῖσθε εἰς τί ποτ᾽ ἐλπὶς

[1] ᾗ πρὸς ἅπαντας χρῆται [2] αἰεὶ [3] σποπεῖτε

impotentium arma erant, parumque contra densa militum agmina valebant. Neoptolemus se potentiorem esse sensit, lentisque ratiocinationibus detineri noluit. Præcipuus ei, ac potius unicus, titulus erat generi sui Philippi auxilium: qui minime ei defuit, idque tandem effecit, ut, circiter tres annos ante habitam hanc Demosthenis orationem, Arymbas regnum suum cum Neoptolemo partiri cogeretur: cujus rei nullum unquam, jam inde a principio ejus imperii a Pyrrho Achillis filio fundati, exemplum exstiterat. Primam hanc injuriam gravior insecuta est. Mortuo enim Arymba [Olymp. 109. ann. 3.] tam bene Philippo successere ejus vel minæ vel versutiæ, ut Molossi Æaciden Arymbæ filium ac legitimum hæredem pellerent, et Alexandrum filium Neoptolemi totius Epiri solum regem constituerent. Justinus in sua Trogi Epitome hanc genealogiam mutilat, ac seriem confundit: quæ quidem culpa plerisque abbreviatoribus communis est, qui profecto, ut ignaviam sublevent, ignorantiam alunt. Alexander primus Neoptolemi antiqui filius, Philippique non solum uxoris frater, sed gener etiam cujus nempe natam Cleopatram uxorem duxit, Italiæ bellum intulit, ibique diem obiit supremum. Post eum Æacides ad majorum solium evectus in Epiro solus regnavit, regnumque filio suo reliquit, Pyrrho illi in Historia Romana tam celebri, magnique Alexandri sobrino ab Alceta communi ipsorum proavo. Pausan. in Att. Plut. in Pyrr. Diod. l. xvi. *Tourrell.* Mount.

Καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην] Subaudi γνῶτε οἷά ἐστιν. Auger.

Ἧ χρῆται] Inter has voces vulgo interseritur πρὸς ἅπαντας, quæ verba quum absint a multis Codd., ejicienda putavi, it. ejec. Bekk., videntur ex initio orat. Mid. §. ά. orta esse: τὴν ὕβριν, ᾗ πρὸς ἅπαντας ἀεὶ χρῆται. Rüdig.

Ἀεὶ μεῖζον τῶν ὑπαρχόντων] Ut ea, quæ jam possidet, augeat. Idem.

Ἐρρωμένως] Præ desidia Athenienses non eas, quas par erat, copias instruebant. Idem.

Σκοπεῖσθε, εἰς τί ποτ᾽ ἐλπὶς ταῦτα τελευτῆσαι] Miror, Reiskium, aliis similibus locis offensum, hic nihil monuisse de aoristo post ἐλπὶς, præsertim quum Aug. pr. legat τελευτήσειν. Nempe dici solet, post verba, quæ futuri quid involvant, aut futurum infinitivi, aut ἂν cum aoristo infinitivi poni. Id, si rem in universum spectes, verum est. Sed jam hoc accuratius definiendum. Nempe si aoristus vel etiam præsens infinitivi cum ἂν ponatur, solet esse hypothesis vel expressa vel supplenda, v. c. Philip. I. §. ιά. Δοκεῖτε δέ μοι πολὺ βέλτιον ἂν περὶ τοῦ πολέμου καὶ ὅλης τῆς παρασκευῆς βουλεύσασθαι, εἰ τὸν τόπον τῆς χώρας, πρὸς ἣν πολεμεῖτε, ἐνθυμηθείητε, aut, si nulla sit hypothesis, particula ἂν simpliciter id indicat, quod fieri possit. Futurum autem ponitur de re futura in se, sive sit conditio, sive non. At etiam præsens et aoristus infinitivi loco futuri, ut sic dicam, ponitur. Hic jam Homerus præivit Od. II. 280.

ἐλπωρή τοι ἔπειτα τελευτῆσαι τάδε ἔργα.

III. 319. s.

———ὅθεν οὐκ ἔλποιτό γε θυμῷ
ἐλθέμεν.

In Herodoto nimium hoc festinanter tractarunt viri docti, v. c. ad L. I. 10. 50., cautius Petrus Horreus Observv. Crit. in scriptores Græcos historicos, Herodotum præcipue p. 20. De Thucydide docte et subtiliter nuper egit Ern. Fr. Poppo Observv. Critt. in Thucyd. p. 149. sqq. Philosophos et oratores tetigit Heindorfius ad Platonis Phædon. §. 32. et Protag. §. 19. et magnus exemplorum numerus est in uno Xenophonte. Ne tra-

ταῦτα τελευτῆσαι. πρὸς θεῶν, τίς οὕτως εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν, ὅστις ἀγνοεῖ τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρο ἥξοντα, ἂν ἀμελήσωμεν; ἀλλὰ μὴν εἰ τοῦτο γενήσεται, δέδοικα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι ῥᾳδίως ἐπὶ τοῖς μεγάλοις τόκοις μικρὸν εὐπορήσαντες χρόνον ὕστερον καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν, οὕτω καὶ

gicos omittamus, laudamus Brunckium ad Æschyli Pers. v. 737., quem correxit Wunderlich Observv. Critt. in Æschyli tragœdias p. 174., et imprimis G. Hermannum ad Sophoclis Aj. v. 1061. In nostro scriptore Reiskius interdum particulam ἂν addidit, interdum vulgatam lectionem reliquit. Addidit v. c. κατὰ Τιμοκράτους §. ιθ'. οἴομαι δὴ πάντας ἂν ὑμᾶς ὁμολογῆσαι. περὶ Συμμορ. §. β'. Mss. plurimi et optimi suadent lectionem ἡγοῦμαι —— τοὺς Ἕλληνας — καὶ συμμαχῆσαι καὶ μεγάλην χάριν ἔχειν. Sed quum recentiore tempore scriptorum nemo sæpius mutatus fuerit, quam Isocrates, cavebo, ut is in posterum nihil simile patiatur. Primo loca adducam, tum quæ mutationem effugerint, tum quæ nemo facile mutaverit; dein vindicabo, quæ perperam mihi mutata esse videantur. Paneg. 39. ἐλπίς ἐστιν ἕτερον ἀποστῆναι, ubi miror, neminem conjecisse ἕτερον ἂν ἀποστῆναι. Archid. 43. ἔστι δ' οὐδὲν ἀνέλπιστον, ἐκ τῶν νυνὶ παρόντων συμβῆναί τι τῶν μὴ παρόντων ἡμῖν. Panath. 39. τὴν Ἀσίαν ἅπασαν ἤλπισαν κατασχεῖν. πρὸς Καλλιμ. c. 15. οἶμαι δὲ αὐτὸν ὀδύρεσθαι καὶ λέγειν. Panath. 87. νῦν δ' οἶμαι πάντας ὁμολογῆσαι. Cf. Archid. 28. Panath. 98. His se tuebuntur sequentia. Paneg. 15. βιάσασθαι προσδοκήσας, ubi Coray atque Orellius in Antid. Mori conjecturam βιάσεσθαι receperunt, Spohnio vulgatam jure revocante. Archid. 31. οἱ δὲ κομίσασθαι προσδοκῶντες, ubi Coray contra codd. κομίσεσθαι dedit, quod vel si in codd. esset, scrupulum moveret. in Euthyn. 10. ἐλπίσαι πράξασθαι, Coray de sua conjectura πράξεσθαι. Symmach. 29. ἄρχειν προσεδόκησαν ante H. Wolfium, ubi nunc ἄρξειν. Trapez. 9. οἰόμενος ἐκ τῶν λοιπῶν ἐπανορθώσασθαι, ubi ex Augeri conjectura jam editur ἐπανορθώσεσθαι. περὶ Ἀντιδόσ. p. 39. Or. οἰόμεθα —— διαπράξασθαι, ubi recentissimi διαπράξεσθαι. ibid. p. 78. οἶμαι γὰρ ὑμᾶς ἀκούσαντας μισῆσαι, quod quidem Orellius in Add. p. 305. corrigere vult in μισήσειν. πρὸς Φίλ. 35. δοκῶ συμβουλεύειν, Coray συμβουλεύσειν. Ep. IV. p. 733. ἀλλὰ γὰρ Διόδοτον αὐτὸν οἶμαί σε μάλιστα προτρέψασθαι πρὸς τὸ φροντίζειν ἑαυτοῦ, Auger et Coray προτρέψεσθαι. et sic porro. Quod si quis Hermanni notam, quam laudavi, accurate perpenderit, rationem plerumque inveniet, cur aoristus loco futuri usurpatus fuerit. Equidem etiam hoc addo. Si aoristus ponitur, res quamvis futura cum fiducia certi ponitur, ut, qui ita loquatur, significet, tam certo sibi de futuræ hujus rei veritate persuasum esse, ut si vel hoc ipso tempore fiat, vel facta jam sit. Similia monuit Io. Chr. Held Act. Monac. T. II. p. 1. p. 63. Corayi in Plutarcho similiter corrigendo libidinem tangens. BREM.

Τελευτῆσαι] Sub. ἄν. AUGER.

Δέδοικα ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, etc.] Id est, *Vereor Athenienses, ne quemadmodum ii, qui contrahunt æs alienum, facile magnis usuris ad breve tempus divites sunt, paulo post etiam a principali summa excutiuntur: itidem et nos, si diutius videamur negligentes, cunctaque ad voluptatem quærentes, paulo post in necessitatem veniamus, ut vobis multa etiam acerba sint facienda, quæ nequaquam voluerimus, deque hoc ipso loco periclitemur.* Explicuit eleganter Metaphoram, qua Latini *vorsuram solvere* dicunt, pro eo quod est, sic e præsentibus malis extricare te, ut aliis gravioribus impediare. Eras. *Ex edit.* HERVAG.

Δέδοικα, — ἐπὶ τοῖς μεγάλοις τόκοις] Athenienses, magni fœneratores, nonnunquam exigebant ut pecunia credita tantum sibi in diem redderet. Aristoph. in Nub. Hujusmodi fœneratores ἡμεροδανεῖσθαι vocabantur. Perditum ivit ignavus debitor, qui constanter solvere omiserit: nam usura quotidie sorti accedebat, atque deinceps fœnus pariebat. Theoph. περὶ Ἀπον. et περὶ Μικρολ. Ipsi etiam philosophi istiusmodi commerciis se immiscebant, et Chrysippus in Luciano demonstrat, Philosopho licere, non solum usuram exigere, verum etiam usuras usurarum, quemadmodum ex una conclusione alteram infert. *Tourrell.* [Vide Petit. in Leg. Att. lib. v. tit. 4.] MOUNT.

Δανειζόμενοι ῥᾳδίως] Cfr. de f. leg. §. λδ'. fin. ῥᾳδίως *temere*. v. ult. ἀποστῆναι, *pessum dare.* RÜDIG.

Ὕστερον καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν] Id est, *paulo post etiam avitis bonis cedunt fæneratoribus.* τἀρχαῖα hoc loco appellat τὰ

ἡμεῖς, ἂν ἐπὶ πολλῷ φανῶμεν ἐρρᾳθυμηκότες καὶ ἅπαντα πρὸς ἡδονὴν ζητοῦντες, πολλὰ καὶ χαλεπὰ ὧν οὐκ ἠβουλόμεθα ὕστερον εἰς ἀνάγκην ἔλθωμεν ποιεῖν, καὶ κινδυνεύσωμεν περὶ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ.

ζ'. Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν ἴσως φήσαι τις ἂν ῥᾴδιον καὶ παντὸς εἶναι, τὸ δ' ὑπὲρ τῶν παρόντων ὅ τι δεῖ πράττειν ἀποφαίνεσθαι, τοῦτ' εἶναι συμβούλου. ἐγὼ δὲ οὐκ ἀγνοῶ
14 μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', ὅτι πολλάκις ὑμεῖς οὐ τοὺς αἰτίους ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας 63
ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε, ἄν τι μὴ κατὰ γνώμην ἐκβῇ· οὐ μὴν οἴομαί [1][γε] δεῖν τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν σκοποῦνθ' ὑποστείλασθαι περὶ ὧν ὑμῖν συμφέρειν ἡγοῦμαι. Φημὶ δὴ διχῇ βοηθητέον εἶναι τοῖς πράγμασιν ὑμῖν, τῷ τε τὰς πόλεις τοῖς Ὀλυνθίοις σώζειν καὶ τοὺς τοῦτο ποιήσοντας στρατιώτας ἐκπέμπειν, καὶ τῷ τὴν ἐκείνου χώραν κακῶς ποιεῖν καὶ τριήρεσι καὶ στρατιώταις ἑτέροις· εἰ δὲ θατέρου τούτων ὀλιγωρήσετε, ὀκνῶ μὴ μάταιος [2]ὑμῖν ἡ στρατεία γένηται. εἴτε γὰρ ὑμῶν τὴν ἐκείνου κακῶς ποιούντων ὑπομείνας τοῦτο Ὄλυνθον παραστήσεται, ῥᾳδίως ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἐλθὼν ἀμυνεῖται· εἴτε βοηθησάντων μόνον ὑμῶν εἰς Ὄλυνθον

[1] Absunt unci.

[2] ἡμῖν

πατρῷα, ut alibi κατ' Ἀφόβου, non *sortem usurarum*, unde fructus et reditus manat, quod tamen etiam ἀρχαῖον significat. Bud. *Ex edit.* HERVAG.

Χαλεπὰ] Omnes enim debebitis arma ferre et cavere, ne ipsa urbs in periculum vocetur. RÜDIG.

ζ'. Ὑπὲρ τῶν παρόντων] Ne res præsentes male cedant. IDEM.

Ἀλλὰ τοὺς περὶ τῶν πραγμάτων] Nostrum adhuc dictionem, et ut mihi videtur non otiosam, adjectam habebat, ad hunc modum: ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμ. *Vos non culpam merentibus, sed oratoribus, qui postremi de rebus consilium adduxerint, succensetis.* OBSOPŒUS.

Ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε] i. q. ὀργίζεσθε, similiter ἐν αἰσχύνῃ ποιεῖσθαι. RÜDIG.

Οὐ μὴν οἶμαί γε δεῖν τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν σκοποῦντα] Oratores consilia sua præstare tenebantur, quæ si non bene successerint, injustissimos seditiosi populi impetus sustinuerunt. Legimus Periclem necesse habuisse se purgare de Pestilentia, quæ belli, cujus ille auctor fuerat, cursu per urbem sævierat. *Tourrell.* [Vide Plutar. in Pericle; et Thucyd. lib. ii.] MOUNT.

Σκοποῦνθ'] Subaudi ἐμέ. AUGER.

Ὑποστείλασθαι] Hesych. explicationem vid. Phil. I. §. ιζ'., metaphora a velis contrahendis translata. RÜDIG.

Φημὶ δὴ διχῇ] Ulpian. in Proleg. ad Olynth. et Phil. Oratt. p. 7. ed. Wolf. monet, Demosthenem his verbis non duplicem apparatum spectare, sed ut cives magnitudine sumtuum perterriti, theatralem pecuniam mitterent, idque p. 11. ita fieri docet, quod nec prolixe id orator agitet et celeriter ad pecuniæ rationem transcurrat. Dubito, an hoc modo liceat verba nostri scriptoris interpretari. IDEM.

Τὰς πόλεις] Fortassis innuit eas, quarum mentio fit d. f. leg. §. οέ. med., et quas alibi dicit δύω καὶ τριάκοντα τοῦ Χαλκιδικοῦ γένους. IDEM.

Κακῶς ποιεῖν] Vid. Bekk. Anecd. I. 149. IDEM.

Ἑτέροις] i. e. copiis pedestribus. IDEM.

Βοηθησάντων] Hæc vox est et auxiliari et auxilium aliquo mittere, hinc εἰς Ὄλυνθον. IDEM.

ἀκινδύνως ὁρῶν ἔχοντα τὰ οἴκοι προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι, περιέσται τῷ χρόνῳ τῶν πολιορκουμένων. δεῖ δὴ πολλὴν καὶ διχῇ τὴν βοήθειαν εἶναι. Καὶ περὶ μὲν τῆς βοηθείας ταῦτα [1] γιγνώσκω.

η'. Περὶ δὲ χρημάτων πόρου, ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρήματα ὑμῖν, ἔστιν ὅσα οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων στρατιωτικά· ταῦτα δὲ ὑμεῖς οὕτως ὡς βούλεσθε λαμβάνετε. εἰ μὲν οὖν ταῦτα τοῖς στρατευομένοις ἀποδώσετε, οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ πόρου· εἰ δὲ μή, προσδεῖ, μᾶλλον δ' ἅπαντος ἐνδεῖ τοῦ πόρου. Τί οὖν, ἄν τις εἴποι, σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά; Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. ἐγὼ

[1] γινώσκω

Προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρ.] Hæ voces, ut καθῆσθαι pigritiæ notionem innuit, ita designant industriam, vid. Bekk. Anecd. I. p. 161. IDEM.

Περιέσται] Ante hanc vocem Wolfius addidit καὶ, sed quum περιέσται apodoseos locum teneat, καὶ ferri nequit et aperte interpreti debetur. In Bekk. Anecd. I. 161. hic locus laudatur et περιέσται per κατισχύσει explicatur. IDEM.

η'. Περὶ δὲ χρημάτων πόρου] Περὶ absolute dictum; hinc non est, quod cum Reiskio aut πῶς; addamus, aut εἰ δεῖ λέγειν suppleamus. Eod. modo Latini *de* usurpant, Cic. Fam. II. 17. III. 12. IDEM. Περὶ cum genitivo nonnunquam absolute ponitur: *quod attinet ad.* Reiske sine causa scribi voluit: περὶ δὲ χρημάτων πόρου πῶς; Neque Heindorfium dubitanter de hoc præpositionis usu loqui oportebat ad Platonis Phædrum §. 65. Κατὰ Εὐέργου ψευδομαρτ. p. 1140. l. 9. ed. R. περὶ μὲν γὰρ τῆς μαρτυρίας, ὅτι ψευδῆ μεμαρτυρήκασιν, αὐτοί μοι δοκοῦσιν ἔργῳ ἐξελέγχειν αὐτήν. Xenophon Cyrop. I. 6. 15. καὶ περὶ μὲν τροφῆς ἐπείσθην, ἱκανὸν εἶναι ὑπάρχον. Aliæ præpositiones eodem modo usurpantur, v. c. ὑπέρ. περὶ Παραπρεσβείας §. γ'. fin. ἀλλὰ μὴν, ὑπέρ γε τοῦ προῖκα, ἢ μὴ, τὸ μὲν ἐκ τούτων λαμβάνειν, ἐξ ὧν ἡ πόλις βλάπτεται, πάντες εὖ οἶδ' ὅτι φήσαιτ' ἂν εἶναι δεινὸν καὶ πολλῆς ὀργῆς ἄξιον. De præpositione εἰς vide Heindorf. ad Plat. Lys. §. 16. BREM.

Δ' ἅπαντος] In nostro δὲ παντὸς, quod prolatu est mollius. OBSOPŒUS.

Τί οὖν; ἄν τις εἴποι] *Quid igitur? dixerit aliquis.* ἂν hic anticipationi servit, qua non, quod revera objicit adversarius, sed, quod objicere possit, indicatur. Latini hac particula destituti, ubi tamen ejus vim exprimere conantur, utantur subjunctivo. HOOGEVEEN.

Σὺ γράφεις κ. τ. λ.] Versutiam et calliditatem oratoris hoc in loco omnes fere interpretes summopere laudandas censuerunt. A quibus ita dissentio, ut vix sensum communem in vulgata hujus loci interpretatione agnoscam, versutiam et calliditatem omnem me plane desiderare fatear. εὐλαβῶς, inquit Libanius, ἅπτεται τῆς περὶ τούτου συμβουλῆς. Sed quomodo? Hac scilicet responsione: ὅτι οὐ γράφω ταῦτ' εἶναι στρατιωτικὰ, ἀλλ' ἡγοῦμαι· *Non ego quidem hoc decerno, sed decerni oportere* (repetendum enim est verbum δεῖν) *arbitror.* Quam putidum hoc et frigidum! Siccine Athenienses litium forensium et novarum rerum studiosissimi quemquam se ludificari paterentur! At neque ipsum oratorem adeo inopem consilii et rationis fuisse existimo, ut vel infirmam plebem et humillimæ sortis homunciones, nedum Æschinem, Demadem, cæterosque in administranda R. P. æmulos, tam nuda atque aperta fraude circumveniri posse speraret. Nec facile inducar ut credam tantum esse discrimen inter γράφω et ἡγοῦμαι. Etenim si capitis periculo se eripuisset ἐν τῷ μὴ γράφειν: at certe, ἐν τῷ ἡγεῖσθαι mulctæ, vel leviori cuidam supplicio se subjecisset. Scholiastes in locum: Σὺ, φησὶ, γράφεις τὰ θεωρικὰ εἶναι στρατιωτικά; Εἶτα λύει, ὅτι συμβουλεύω μὲν, οὐ γράφω δὲ, τὸν κίνδυνον εἰδὼς, καὶ τὸν Εὐβούλου νόμον μὴ ἀγνοῶν. Qua igitur ratione vim legis, et vulgi rabiem eludere, suique defensionem instituere potuisset orator, si in jus fuisset vocatus? Ambiguitate, ut mihi videtur, sententiæ, quæ duplicem admittit interpretationem. Vel enim καὶ ταῦτ' εἶναι

μὲν γὰρ ἡγοῦμαι στρατιώτας δεῖν κατασκευασθῆναι [1] καὶ εἶναι στρατιωτικὰ καὶ μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα· ὑμεῖς δὲ οὕτω πως 64 ἄνευ [2] πραγμάτων λαμβάνετε εἰς τὰς ἑορτάς. ἔστι δὴ λοιπόν, οἶμαι, πάντας εἰσφέρειν, ἂν πολλῶν δέῃ, πολλά, ἂν ὀλίγων, ὀλίγα. δεῖ δὲ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων. Λέγουσι δὲ καὶ ἄλλους τινὰς ἄλλοι πόρους, ὧν ἕλεσθε ὅστις [3] ὑμῖν συμφέρειν δοκεῖ· καὶ ἕως ἐστὶ καιρός, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων.

θ'. Ἄξιον δὲ ἐνθυμηθῆναι καὶ λογίσασθαι τὰ πράγματα, ἐν ᾧ καθέστηκε [4] νυνί, τὰ Φιλίππου. οὔτε γάρ, ὡς δοκεῖ καὶ φήσειέ τις ἂν μὴ σκοπῶν ἀκριβῶς, εὐτρεπῶς

[1] καὶ ταῦτ' εἶναι [2] πραγμάτων ταῦτα λαμβάνετε [3] ὑμῖν ἂν συμφέρειν δοκῇ [4] νυνὶ τὰ [τοῦ] Φιλίππου

στρατιωτικὰ sunt reddenda: *Has fieri militares*, vel potius alia ratione, *et propterea* (ταῦτα scilicet pro διὰ ταῦτα) *stipendia designari oportere.* Hanc esse veram hujus loci interpretationem satis ostendunt, quæ sequuntur. Ἔστι δὴ λοιπὸν, οἶμαι, πάντας εἰσφέρειν, ἂν πολλῶν δέῃ, πολλά· ἂν ὀλίγων, ὀλίγα. Δεῖ δὲ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδέν ἐστι γενέσθαι τῶν δεόντων. Hoc genus Ellipseos, quo ταῦτα pro διὰ ταῦτα ponitur, Atticis scriptoribus familiarissimum est. Aristoph. in Pace, ver. 413. ταῦτ' ἄρα, etc. ubi Schol. διὰ ταῦτα. Idem in Avibus, ver. 120. ταῦτ' οὖν, *propterea.* Idem in Nubibus, ver. 334. ταῦτ' ἄρα. etc. ubi Schol. λείπει ἡ διά. Xenoph. de Cyr. Instit. l. 1. c. 26. ταῦτ' ἄρα — καὶ ἐνέωρας μοι: *propterea me aspiciebas.* Si ambiguam hanc sententiam duplici hac ratione interpretemur, nec summum in oratore artificium, nec Atticam posthac elegantiam desiderabimus. MOUNT. Frustra in litem movet Mountneius, cum neget oratorem capitis se periculo subducere voluisse ope discriminis illius, quod evidentissime intercedit inter voces γράφειν et ἡγεῖσθαι. Lex enim eadem, quæ pœnam denuntiavit in παράνομα γράφοντας, eos qui decretum legemve tulerint legibus contrariam, omnibus Atheniensibus τοῦ συμβουλεύειν, libere sententiam suam dicendi potestatem concessit. *Censeo quidem hæc decerni oportere: periculum autem, quod ex* decreto scribendo *nascatur, æquum est ut ille in se suscipiat, qui legem damnosam tulit:* quod ait infra Noster, Olynth. Γ. ε'. STOCK. Capitis periculum ei imminebat, qui hoc ipsum facere audebat; huic voci [γράφεις] oppositum est ἡγοῦμαι. RÜDIG.

Κατασκευασθ. καὶ ταῦτ' εἶναι] Bekkerus ταῦτ', quod in Par. 5. 7. abest, omisit, sed hæc vox difficilior est explicatu, quam ut ab interprete profecta videatur, neque cum Mount. per *propterea* explicandum puto, sed ita, ut orator neget hanc pecuniam (theatralem) esse per se reddendam, at reddendam esse, quando res ita tulerint, ut bellum geratur: et videtur quidem orator consulto hanc locutionem repetiisse. IDEM.

Οὕτω πως] *Nescio, quomodo*, Vig. p. 438. Post πραγμάτων Reiskius ex Par. 5. 7., consentiente Auger., rec. ταῦτα collocavit, quo pronomine quum hoc loco non opus sit, recte illud ejecit Bekker. IDEM.

Δεῖ δὴ χρημάτων —] Id est, *breviter opus est pecuniis, neque citra has quicquam eorum quæ facienda sunt confici potest.* Alludit ad proverbium 'Pecuniæ obediunt omnia.' Vid. Erasm. *Ex edit.* HERVAG. Hanc sententiam laudavit Stob. p. 504, 3. Gesn. RÜDIG.

Δοκῇ] In multis libris ἂν non legitur et pro δοκῇ habes δοκεῖ. Dubius, utram præferrem, vulgatam retinui: *si qua ratio visa fuerit*, cfr. Phil. I. §. η'. IDEM.

Ἀντιλάβεσθε] Vid. Bekk. Anecd. I. p. 110. et Herm. d. em. rat. gr. gr. p. 381. ubi ἀντιλαμβάνεσθε legitur. IDEM.

θ'. Τὰ πράγματα] Hæc est structura: ἐν ᾧ καθέστηκε τὰ πράγμ. Φιλ. IDEM.

Οὔτε γὰρ etc.] Vide Philip. I. §. ζ'. et Olynth. II. (I.) §. ϛ'. MOUNT.

Εὐπρεπῶς] Εὐτρεπῶς al.; sed lect.

οὐδ᾽ ὡς ἂν κάλλιστ᾽ αὐτῷ τὰ παρόντ᾽ [1]ἔχοι· οὔτ᾽ ἂν ἐξήνεγκε τὸν πόλεμόν ποτε τοῦτον ἐκεῖνος, εἰ πολεμεῖν ᾠήθη δεήσειν αὐτόν, ἀλλ᾽ ὡς ἐπιὼν ἅπαντα τότε ἤλπιζε τὰ πράγματα ἀναιρήσεσθαι, κᾆτα διέψευσται. τοῦτο δὴ πρῶτον αὐτὸν ταράττει παρὰ γνώμην γεγονός, καὶ πολλὴν ἀθυμίαν αὐτῷ παρέχει· εἶτα τὰ τῶν Θετταλῶν. ταῦτα γὰρ ἄπιστα μὲν ἦν δήπου φύσει καὶ [2]ἀεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, κομιδῇ δ᾽, ὥσπερ ἦν, καὶ ἔστι νῦν τούτῳ. καὶ γὰρ Παγασὰς ἀπαιτεῖν αὐτόν εἰσιν ἐψηφισμένοι καὶ Μαγνησίαν κεκωλύκασι τειχίζειν. ἤκουον δ᾽ ἔγωγέ τινων ὡς οὐδὲ τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγορὰς ἔτι δώσοιεν αὐτῷ καρποῦσθαι· τὰ γὰρ κοινὰ τὰ Θετταλῶν ἀπὸ τούτων δέοι διοικεῖν, οὐ Φί-

[1] ἔχῃ [2] αἰεὶ

vulg., quam agnoscit Schol., adaptata est sequenti κάλλιστα. Rüdig. Hæc sic accipienda sunt: οὔτε γὰρ εὐτρεπῶς ἔχει τὰ παρόντα αὐτῷ, οὐδ᾽ ὡς ἂν κάλλιστ᾽ ἔχοι. "Passim, inquit Schaeferus Poet. Gnom. Gr. p. 228., passim verbum finitum e sequente oratione petendum, ut membri antecedentis sensus perficiatur." Non igitur ab optimis Mss. recedendum et scribendum: οὔτε γὰρ — εὐτρεπῶς, οὐδ᾽ ὡς ἂν κάλλιστ᾽, αὐτῷ τὰ παρόντ᾽ ἔχει. Brem.

Ἔχει] Reiske conjunctivum, quem retinuit, sic accipi vult, ac si scriptum esset: ὅρα, μὴ ἔχῃ, sed quum ne μὴ quidem in textu legatur, hæc ratio interpretandi contortior videtur. Bekker. scrips. ἔχοι, cui lectioni tertiam ἔχει prætuli, quum non dubitanter hæc proferantur. Rüdig.

Ὡς ἐπιὼν] Ut primum invasit. Idem.

Εἶτα τὰ τῶν Θεττ.] Id est, *accedunt ad hæc res Thessalorum: quæ profecto cunctis quoque mortalibus natura, semperque infidæ fuerunt*. Vid. Proverb. 'Thessalorum commentum.' *Ex edit.* Hervag.

Τὰ τῶν Θεττ.] Id est, οἱ Θετταλοί. Sic infra §. ι. τὰ τῶν Ὀλυνθίων pro οἱ Ὀλύνθιοι. Auger.

Ταῦτα γὰρ ἄπιστα μὲν ἦν δήπου φύσει] Thessali ob perfidiæ crimen male audiunt apud omnes auctores. Noster in Aristocratea [§. κθ´.] ὑμεῖς μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδένα προὐδώκατε πώποτε τῶν φίλων· Θετταλοὶ δὲ οὐδένα πώποθ᾽ ὅν τινα οὔ. Euripides: Πολλοὶ γὰρ ἦσαν, ἀλλ᾽ ἄπιστοι Θετταλοί. Unde natum proverbium, ut Thessala fides, de vana dicatur et fluxa. Θεσσαλὸν σόφισμα, Thessalum commentum; et Θεσσαλὸν νόμισμα pro adulterina pecunia. Ab Aristophane in Plut. ver. 521. etiam ἀνδραποδισταὶ appellantur. Vide Schol. ad voces: καὶ γὰρ Παγασὰς, et Schol. ad Eurip. Phœniss. v. 1429. Mount. Duo protulit exempla istius perfidiæ Lucchesinius. Mardonio ac Persis duces fuerunt, in Atticam invadentibus; et (2.) ingenti prælio apud Tanagram Bœotiæ commisso, Thessali, Atheniensibus relictis, in Lacedæmoniorum transierunt partes, teste Thucyd. l. 1. Stock. Coll. de Coron. §. κ´. Hemsterh. ad Comici Plut. p. 153. De impetu Philippi in Thessaliam Dem. Phil. III. §. ς´. de Παγασ. cfr. Olynth. II. (I.) §. ε´. Harpocr. s. v. Bekk. Anecd. I. p. 119. Rüdig.

Τοὺς λιμένας] Thessali a tyrannis liberati vectigalia e portibus et nundinis redeuntia Philippo concesserant, Olynth. II. (I.) §. γ´.; ἀγορὰς ad nummorum commutationes pertinere videtur, Aristoph. Acharn. 625. πωλεῖν et ἀγοράζειν distinguit. Idem.

Κοινὰ τῶν Θετταλῶν] Nostrum κοινὰ τὰ Θετταλῶν habuit, necessaria et eleganti prioris articuli repetitione. Sicut alias sæpe apud Demosthenem in similibus exemplis cernere est. Obsopœus.

Ἀπὸ τούτων δέοι διοικεῖν] Sc. e vectigalibus, Phil. I. §. ι´. ἀπὸ τοῦ πολέμου. Optat. δέοι pendet ab ὡς; jam quum hæc enunciatio causam præcedentis contineat, per γὰρ annexa est, illa particula omissa. Sophocl. Philoct. 615. ὑπέσχετο τὸν ἄνδρ᾽ Ἀχαιοῖς τόνδε δηλώσειν ἄγων· οἴοιτο μὲν μάλιστ᾽, ἑκούσιον λαβών. Rüdig. Quum alter per orationem indirectam inducitur, haud raro optativus sine conjunctione et ἂν ponitur. Vide Matthiæ Gr. Gr. §. 529. 3. Δέοι διοικεῖν sc. αὐτούς. Ad δεῖ interdum infinitivus ponitur sine subjecto. de Chers. §. ιγ´. ἐγὼ δ᾽ οἴομαι τὴν μὲν εἰρήνην ἄγειν οὐχ

λιππον λαμβάνειν. [1]εἰ δὲ τούτων ἀποστερηθήσεται τῶν χρημάτων, [2]ἐς στενὸν κομιδῇ τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις αὐτῷ καταστήσεται. ἀλλὰ μὴν τόν γε Παίονα καὶ τὸν Ἰλλυριὸν καὶ ἁπλῶς τούτους ἅπαντας ἡγεῖσθαι χρὴ αὐτονόμους ἥδιον ἂν καὶ ἐλευθέρους ἢ δούλους εἶναι· καὶ γὰρ ἀήθεις τοῦ κατακούειν τινός εἰσι, καὶ [3]ἄνθρωπος ὑβριστής,
16 ὥς φασι. καὶ μὰ Δί᾽ οὐδὲν ἄπιστον ἴσως· τὸ γὰρ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις [4]γίγνεται, διόπερ πολλάκις δοκεῖ τὸ φυλάξαι τἀγαθὰ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον εἶναι. Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἀκαιρίαν τὴν ἐκείνου καιρὸν ὑμέτερον νομίσαντας ἑτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα,

[1] ἂν δὲ τούτων ἀποστερηθῇ [2] † εἰς [3] ἄνθρωπος [4] γίνεται

ὑμᾶς δεῖν πείθειν: ὑμᾶς est accusativus objecti, subjectum vero supplendum τινά. Reiskius interdum mutavit. Sic κατὰ Ἀνδροτ. p. 605. l. 27. ed. R. ἐγὼ δ᾽ οἶμαι δεῖν ὑμᾶς ὡδί πως ἀκούειν Ἀρχίου: ex uno Aug. pr., quem quidem cod. F. A. Wolfius Reiskii delicias appellat, addidit ὑμᾶς. Etiam Latini *oportet* eodem modo construunt. Cf. ad Ciceron. de fin. b. et m. I. c. 9. Brem.

Ἂν δὲ τούτων ἀποστερηθῇ] In nostro εἰ δὲ τούτων ἀποστερηθῇ, quantum ad sensum attinet nullo discrimine. Obsopœus.

Ἀποστερηθῇ] In aliis ἀποστερήσεται et pro ἂν paullo ante εἰ. Altera lectio interpreti debetur; conjunctivum aorist. prætuli, quum notio spei, quam ante significavit, exprimatur. Bekk. εἰ — ἀποστερήσεται, sed in hujus Viri Celeb. Anecd. I. 119. legitur ἀποστερηθῇ, servata partic. εἰ. Rüdig.

Αὐτονόμους — ἐλευθέρους] Inter urbes αὐτονόμους et ἐλευθέρους discrimen, Litbe Gotha Numaria p. 287. Taylor. Illud refertur ad leges, hoc ad vectigalia. Rüdig.

Τὸ γὰρ εὖ πράττειν κ. τ. λ.] Id est, *felicitas enim et rerum successus, qui contigerit immerenti, stultis vesaniæ causam præbere solet.* Eleganter notavit, quod proverbio dicitur, 'Asinus apud Cumanos,' de his quibus honos aliquis præter meritum additus a fortuna tumorem et insolentiam, ita ut fere fit, conciliat. Cui congruit illud ex Æschylo: ἦ βαρὺ φόρημ᾽ ἄνθρωπος εὐτυχῶν ἄφρων. Eras. *Ex edit.* Hervag. Plutarchus de fortuna ad extremum. Taylor.

Παρὰ τὴν ἀξίαν] *Contra opinionem, contra solitum.* Auger. Significatur immodica et inusitata felicitas, cfr. Olynth. II. (I.) §. δ´. Rüdig.

Τὸ φυλάξαι] Xen. Cyr. VII. 5. 76. τὸ δὲ λαβόντα κατέχειν, οὐκέτι τοῦτο ἄνευ σωφροσύνης, οὐδ᾽ ἄνευ ἐγκρατείας, οὐδ᾽ ἄνευ πολλῆς ἐπιμελείας γίγνεται. Idem.

Ἑτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα] Id est, συνεπιλαμβάνεσθαι, συναιρεῖσθαι, *simul cum aliis suscipere*, in commune consulere de opprimendo Philippo in articulo. Vel, ut interpres (Ulpianus) σὺν τῇ τύχῃ ἀγωνίζεσθαι, *fortunæ sese danti instare*. Prior tamen interpretatio ex usu est auctorum. Bud. *Ex edit.* Hervag. συνάρασθαι intellige, vel simpliciter *suscepisse*, vel *una cum Olynthiis suscepisse*, i. e. Olynthiis adjuvisse in rebus gerendis. Auger.

Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς — ἑτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα — λογιζομένους — πῶς ἂν αὐτὸν οἴεσθε ἑτοίμως ἐφ᾽ ὑμᾶς ἐλθεῖν;] Oratio, quæ per interrogationem indirectam finienda erit, desinit per directam: quod aptum est ad commotionem animi dicentis prodendam. Sequitur illico simile exemplum: εἶτ᾽ οὐκ αἰσχύνεσθ᾽, εἰ μηδ᾽ ἃ πάθοιτ᾽ ἄν, εἰ δύναιτ᾽ ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε; Si enuntiatio ita finiretur, ut incipiebat, οὐ ante τολμήσετε delendum foret: εἶτ᾽ οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ μηδὲ τολμήσετε; Sed quasi non adessent verba εἶτ᾽ οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ μηδὲ, desinit enuntiatio per interrogationem directam οὐ τολμήσετε; Alii etiam scriptores interdum hac orationis forma utuntur. Plato de Legg. XI. 11. μὴ δέ τις ἀτιμαζομένῳ μὲν διαφερόντως πατρὶ πρὸς παίδων καὶ μητρὶ ἐπήκοον ἐν εὐχαῖς ἡγείσθω γίγνεσθαι κατὰ φύσιν, τιμωμένῳ δὲ ἄρα καὶ περιχαρεῖ σφόδρα

καὶ πρεσβευομένους ἐφ' ἃ δεῖ καὶ στρατευομένους αὐτοὺς
καὶ παροξύνοντας τοὺς ἄλλους ἅπαντας, [1] λογιζομένους, εἰ
Φίλιππος λάβοι καθ' ἡμῶν τοιοῦτον καιρὸν καὶ πόλεμος
γένοιτο πρὸς τῇ χώρᾳ, πῶς ἂν αὐτὸν οἴεσθε ἑτοίμως ἐφ'
ὑμᾶς ἐλθεῖν; εἶτ' οὐκ αἰσχύνεσθε εἰ μηδ' ἃ πάθοιτ' ἄν,
εἰ δύναιτ' ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμή-
σετε;

ί. Ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηδὲ τοῦθ' ὑμᾶς
λανθανέτω, ὅτι νῦν αἵρεσίς ἐστιν ὑμῖν, [2] πότερ' ὑμᾶς ἐκεῖ
66 χρὴ πολεμεῖν ἢ παρ' ὑμῖν ἐκεῖνον. ἐὰν μὲν γὰρ ἀντέχῃ τὰ
τῶν Ὀλυνθίων, ὑμεῖς ἐκεῖ πολεμήσετε καὶ τὴν ἐκείνου κα-
κῶς ποιήσετε, τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην
ἀδεῶς καρπούμενοι· ἂν δ' ἐκεῖνα Φίλιππος λάβῃ, τίς αὐ-
τὸν ἔτι κωλύσει δεῦρο βαδίζειν; Θηβαῖοι; μὴ λίαν πικρὸν
εἰπεῖν ᾖ, καὶ συνεισβαλοῦσιν ἑτοίμως. ἀλλὰ Φωκεῖς; οἱ

[1] λογιζομένους [ὡς] εἰ

[2] πότερον

γενομένῳ καὶ διὰ τὰ τοιαῦτα ἐν εὐχαῖς λιπαρῶς εἰς ἀγαθὰ παρακαλοῦντος θεούς, οὐκ ἄρα τὰ τοιαῦτα ἀκούειν ἐξ ἴσου καὶ νέμειν ἡμῖν αὐτοὺς ἡγησόμεθα; ubi videndus est Astius. Brem.

Πρεσβευομένους ἐφ' ἃ δεῖ] *Legationes dimittentes quo opus est.* πρεσβεύομαι καὶ διαπρεσβεύομαι, *legationem mitto.* Thucyd. καὶ οὐκ ἔτι ὕστερον ἐπρεσβεύοντο, *jam inde legatos mittere desierunt.* Bud. *Ex edit.* Hervag.

Λογιζομένους [ὡς]] Partic. ὡς sane abest a multis libris, teste etiam Auger., sed quam facile excidere potuerit, quem fugit? Dixerit quispiam, non convenire eam structuræ verborum: at num λογιζομένους et πῶς οἴεσθε sibi conveniunt? Est enim structurarum duarum confusio: λογιζ. ὡς ἑτοίμως ἐλεύσεται et πῶς οἴεσθε, quare ὡς, quod ad λογιζομένους pertinet, non damnaverim, hinc cum Reiskio uncis inclusi. Rüdig.

Τῇ χώρᾳ] I. e. ταύτῃ τῇ χώρᾳ. Idem.

Πῶς ἂν—ἐλθεῖν] *Nonne* putatis? Eurip. Phœn. 1367. καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τῶνδε δυσποτμώτερα; i. e. οὐ γένοιτ' ἂν etc. Dedi ἐφ' ἡμᾶς, quæ est lect. vulg., ut hoc respondeat antecedd. καθ' ἡμῶν, idem Wolf. et Auger. Idem.

Οὐ τολμήσετε;] Si ille hanc nancisceretur occasionem, invaderet in vestrum agrum, quid vos facietis? Idem.

ί. Ἔτι τοίνυν] Bellum in Macedonia expeditum esse docet, in Attica grave et formidabile. Idem.

Τὴν ὑπάρχουσαν—ταύτην] Terra, quæ ei jam est, et quam a patribus accepit, significatur. Reiske monet, ταύτην vi carere, hinc mavult αὐτῷ, sed pronomine addito ipsam illam terram accuratius denotat et quasi monstrat. Idem.

Ἐκεῖνα] Np. τὰ τῶν Ὀλυνθίων. Auger.

Θηβαῖοι; Μὴ λίαν πικρὸν εἰπεῖν ᾖ, καὶ συνεισβαλοῦσιν ἑτοίμως] Thebani, justis de causis, quamcunque occasionem se de Atheniensibus vindicandi avide arrepturi erant. Ii enim non solum post pugnas Leuctricam et Mantinensem Spartam defenderant, verum etiam postea Phocensibus auxiliati fuerant contra Thebanos belligerantibus. *Tourrell.* [Vide notas Olynth. III. (II.) §. δ'.] Mount.

Θηβαῖοι;] Veteres capitalesque discordiæ inter Thebanos et Athenienses intercedebant ob insitam finitimis gentibus æmulationem. Hinc, auctore Æsch. d. f. leg. §. λβ'. fin., Epaminondæ dictum fuit: ὡς δεῖ τὰ τῆς Ἀθηναίων ἀκροπόλεως προπύλαια μετενεγκεῖν εἰς τὴν προστασίαν τῆς Καδμείας. Hoc tempore Thebani contra Phocenses belligerantes, quibus Athenienses auxiliabantur, sæpe illos vicerant. Rüdig.

Ἀλλὰ Φωκεῖς; Οἱ τὴν οἰκείαν οὐχ οἷοί τε ὄντες φυλάττειν, ἐὰν μὴ βοηθήσηθ' ὑμεῖς] Per longum tempus re male gesta in Bello Sacro, quod necdum erat finitum, Phocenses valde fuerant debilitati. Philomelus et Onomarchus duo præcipui ipsorum duces dudum infeliciter perierant. Phayllus, in eorum locum suffectus, multis præliis devictus fuerat. Phalecus, Onomarchi filius, et Phaylli successor, non magis secunda fortuna utebatur: Thebanique perpetuo victoriam reportabant. Ita ut Phocenses non succumbere non potuissent, nisi iis Lacedæmonii atque Athenienses frequenter auxilia misissent. *Tourrell.* Vide Notas Philip. I. §. ζ'. Mount.

Ἢ ἄλλος τις;] Ad Phil. I. §. δ'. vidimus, hac locutione eum innui, quem quis nominare nolit: hic ad Thessalos pertinere videtur, qui, quippe homines infidi, ad Philippum, a quo alienos esse Noster dixerat, redire poterant. Rüdig.

Ἄνοιαν ὀφλισκ.] Stultitiæ nomen sibi conflat (Phil. I. §. ιά. Olynth. II. (I.) §. ϛ'.), si dicit, se huc venturum. Idem.

Τῶν ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν] Genit. pendet a λαμβάνειν, nam pars innuitur, *sumere ex proventibus terræ* sc. hujus, ut §. ά. Lectionem ἐκ τῶν τῆς, quam append. Francf. et β. præbent, prætulerim, nisi ex interpretamento eam ortam putarem. Idem.

Τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον] Bellum, scilicet, in Thracia factum de Amphipoli recuperanda: quod Æschines, in oratione de falsa legatione, 1500 talentis constitisse ait. *Tourrell.* Stock.

Τὸν προτοῦ] Ita dedi ex Ald. et præcepto Reizii de prosod. Græc. accent. inclin. p. 15., ad quem locum vid. Wolf. Idem legitur apud Herm. d. em. rat. gr. gr. p. 346., ubi hic locus laudatur. Cfr. Lept. §. κζ'. fin. μαρτυρεῖ πᾶς ὁ προτοῦ χρόνος γεγονώς. Innuitur bellum Amphipolitanum, in quod MCC talenta impensa fuerant. Rüdig.

Ἡ ὕβρις] Protervitas et petulantia militaris. Idem.

Οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημίας] Locum hunc explicuimus ad Olynth. II. (I.) §. ζ'. ζημίας est in utraque Ald., vulgatam ζημία non omnino rejecerim. Idem.

ιά. Καλῶς ποιοῦντες] Wolfius et Augerus *deum benignitate* verterunt, potius, *quæ merito et jure suo possident*: de Cor. §. ξζ'. fin. ὑμεῖς καλῶς ποιοῦντες τοὺς καρποὺς κεκόμισθε. Herm. ad Viger. p. 779. Quod pro ὧν ante καλῶς multi libri præbent ἃ, interpretamentum sapit. Idem.

τὴν οἰκείαν οὐχ οἷοί τε ὄντες φυλάττειν, ἐὰν μὴ βοηθή-
σηθ' ὑμεῖς. ἢ ἄλλος τις; Ἀλλ' ὦ τᾶν οὐχὶ βουλήσεται.
Τῶν ἀτοπωτάτων μέντ' ἂν εἴη, εἰ ἃ νῦν ἄνοιαν ὀφλισκάνων
ὅμως ἐκλαλεῖ, ταῦτα δυνηθεὶς μὴ πράξει. Ἀλλὰ μὴν ἡλί-
κα γ' ἐστὶ τὰ διάφορα ἐνθάδε ἢ ἐκεῖ πολεμεῖν, οὐδὲ λόγου
προσδεῖν ἡγοῦμαι. εἰ γὰρ ὑμᾶς δεήσειεν αὐτοὺς τριάκοντα
ἡμέρας μόνας ἔξω γενέσθαι, καὶ ὅσα ἀνάγκη στρατοπέδῳ
17 χρωμένους τῶν ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν, μηδενὸς ὄντος ἐν
αὐτῇ πολεμίου λέγω, πλέον ἂν [1] οἶμαι ζημιωθῆναι τοὺς
γεωργοῦντας ὑμῶν ἢ ὅσα εἰς ἅπαντα τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον
δεδαπάνησθε. εἰ δὲ δὴ καὶ πόλεμός τις ἥξει, πόσα χρὴ νο-
μίσαι ζημιωθήσεσθαι; καὶ [2] προσέσθ' ἡ ὕβρις καὶ ἔτι ἡ 67
τῶν πραγμάτων αἰσχύνη, οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημίας τοῖς
γε σώφροσι.

ιά. Πάντα δὴ ταῦτα δεῖ συνιδόντας ἅπαντας βοηθεῖν
καὶ ἀπωθεῖν ἐκεῖσε τὸν πόλεμον, τοὺς μὲν εὐπόρους, ἵν'
ὑπὲρ τῶν πολλῶν ὧν καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι μικρὰ ἀνα-
λίσκοντες τὰ λοιπὰ καρπῶνται ἀδεῶς, τοὺς δ' ἐν ἡλικίᾳ,
ἵνα τὴν τοῦ πολεμεῖν ἐμπειρίαν ἐν [3] τῇ Φιλίππου χώρᾳ

[1] οἴομαι

[2] πρόσεσθ'

[3] τῇ τοῦ Φιλ.

κτησάμενοι φοβεροὶ φύλακες τῆς οἰκείας ἀκεραίου γένωνται, τοὺς δὲ λέγοντας, ἵν' αἱ τῶν πεπολιτευμένων αὐτοῖς εὔθυναι ῥᾴδιαι γένωνται, ὡς ὁποῖ' ἄττ' ἂν ὑμᾶς περιστῇ τὰ πράγματα, τοιοῦτοι κριταὶ καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς ἔσεσθε. χρηστὰ δ' εἴη παντὸς εἵνεκα.

Περιστῇ] Cfr. d. f. leg. ϛς'. add. Olynth. III. (II.) §. δ'. Idem.

Παντὸς εἵνεκα] Thom. M. p. 307. εἵνεκα et Platonis esse et Demosthenis, vid. ad Olynth. II. (I.) §. γ'. Schol. expl. διὰ πάντας. Wolf. πάντων συμπροθυμουμένων, *quantum in quoque est*, cfr. Olynth. III. (II.) §. ϛ'. ἕνεκά γε ψηφισμάτων. Matth. Gr. gr. §. 576. Idem.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ Β. (Α.)

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. aliq. cit.

17 ΠΡΟΣΗΚΑΝΤΟ μὲν τὴν πρεσβείαν τῶν Ὀλυνθίων οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ βοηθεῖν αὐτοῖς κεκρίκασι· μέλλουσι δὲ περὶ τὴν ἔξοδον καὶ δεδιόσιν, ὡς δυσπολεμήτου ὄντος τοῦ Φιλίππου, παρελθὼν ὁ Δημοσθένης πειρᾶται θαρσύνειν τὸν δῆμον, ἐπιδεικνὺς ὡς ἀσθενῆ τὰ τοῦ Μακεδόνος πράγματα. καὶ γὰρ τοῖς συμμάχοις ὕποπτον αὐτὸν εἶναί φησι, καὶ κατὰ τὴν [1] οἰκείαν δύναμιν οὐκ ἰσχυρόν· τοὺς γὰρ Μακεδόνας ἀσθενεῖς εἶναι καθ' ἑαυτούς. 25

[1] † ἰδίαν

Μέλλουσι] Μέλλειν περὶ τὴν ἔξοδον dicuntur, qui *differunt expeditionem*. Rüdig.

Δεδιόσιν] Wolf dedit δεδίασιν, sed dat. particip. concinnitati inserviens pertinet ad παρελθών: illis, qui metuunt, demit metum, et confirmat populum; vid. Matth. Gr. §. 390. Idem.

Ὄντος] Hæc vox deest Bav. Aug. 2. app. Frcf. Gonvill. Phil. I. §. ζ'. similiter ὄντας interpositum vidimus: hinc illam uncis tanquam spuriam inclusi. Quod Locker. habet δυσπολέμητον τὸν Φίλ. interpretamentum sapit; cf. Vig. 559. Idem.

Ἀσθενῆ — ὕποπτον] Vid. Olynth. II. (I.) §. δ'. et §. ε'. Idem.

Ἰδίαν] Hæc est lect. vulg., sed οἰκείαν, quod Codd. L. M. Dd. Ee. apud Auger. et Obsop. habent, recep. Bekk., verum horum librorum fides, ut infra videbimus, non satis certa, et videtur οἰκείαν ex Olynth. II. (I.) §. ϛ'., quem locum Noster innuit, fluxisse. Idem.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β. (Α.)

18 α΄. ΕΠΙ πολλῶν μὲν ἂν τις ἰδεῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 25 δοκεῖ μοι τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν φανερὰν [1] γιγνομένην τῇ πόλει, οὐχ ἥκιστα δὲ ἐν τοῖς παροῦσι πράγμασι· τὸ γὰρ τοὺς πολεμήσοντας Φιλίππῳ γεγενῆσθαι καὶ χώραν

[1] γενομένην

α΄. Ἐπὶ πολλῶν] Πραγμάτων. Wolf.

Ἂν τις ἰδεῖν] Δύνασθαι ὁρᾶν. Observa, ἐπὶ πολλῶν μέν· οὐχ ἥκιστα δὲ ἐν τοῖς παροῦσι πράγμασι, ἀντὶ τοῦ, καὶ μάλιστα. Idem.

Τὴν παρὰ τῶν θεῶν] Οὖσαν ἢ ὑπάρχουσαν. τὴν τῶν θεῶν· τὴν θείαν. Idem.

Θεῶν εὔνοιαν] Deorum benevolentiam laudat §. η'. Phil. I. §. ιβ'. med. cfr. Cic. Catil. II. 13. III. 8, 9. Rüdig.

Γενομένην] In nonnullis libris γιγνομένην, quod Bekk. rec., sed illud prætuli, tum quia opponitur παροῦσι, tum quia Aristid. p. 206. hanc lectionem confirmat; vid. ad Olynth. III. (II.) §. γ'. Idem.

Τὸ γὰρ τοὺς πολεμήσοντας] Similem infinitivi usum vid. Olynth. I. (III.) §. γ'. Pro πολεμήσοντας Wolf. ex Fel. dedit πολεμήσαντας: sed hoc tempore si utitur, sensus est: quod, qui tenent regionem finitimam, facti sint tales, ut *possint* bellum gerere cum Phil., non ut *gesturi sint*, quæ mens videtur scriptoris fuisse, vid. Herm. d. em. rat. gr. gr. p. 187.; ceterum vel ex hoc loco concludas, hanc orationem primum tenere locum, nam Olynth. I. (III.) §. ε'. et alibi videtur Phil. jam urbem obsidione pressisse. Idem.

Γεγενῆσθαι κεκτημένους] Τουτέστιν, ὅτι οἱ πολεμήσοντες κέκτηνται· ἢ ἀνάπαλιν μᾶλλον;

ὅμορον καὶ δύναμίν τινα κεκτημένους, καὶ τὸ μέγιστον ἁπάντων, τὴν ὑπὲρ τοῦ πολέμου γνώμην τοιαύτην ἔχοντας, ὥστε τὰς πρὸς ἐκεῖνον διαλλαγὰς πρῶτον μὲν ἀπίστους, εἶτα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος νομίζειν ἀνάστασιν εἶναι, δαιμονίᾳ τινὶ καὶ θείᾳ παντάπασιν ἔοικεν εὐεργεσίᾳ. δεῖ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτ' ἤδη σκοπεῖν αὐτούς, ὅπως μὴ χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς εἶναι [1] δόξομεν τῶν ὑπαρχόν-
26 των, ὡς ἔστι τῶν αἰσχρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων, μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων ὧν ἦμέν ποτε κύριοι φαίνεσθαι προϊεμένους, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντων συμμάχων τε καὶ καιρῶν.

[1] δόξωμεν

ὅτι οἱ κεκτημένοι καὶ χώραν ὅμορον, καὶ δύναμίν τινα, πολεμήσουσι Φιλίππῳ. Wolf.

Δύναμίν τινα] Olynthus inter urbes Thraciæ fuit maxima; sub secundo, tertio, et quarto anno Olympiadis 98. conjunctis Macedoniæ Spartæque viribus prospere nonnunquam obstitit. Lacedæmonii tres imperatores in hoc bello amiserunt, quod tamen terminatum est Olymp. 100. Ann. 1. pace facta valde ex Lacedæmoniorum commodo. *Tourrell.* Mount.

Δύναμίν τινα] Schol. σύμμετρον καὶ μεγάλην: male Mount. pro καὶ scripsit οὐ, existimans per σύμμετρον significari modicum aliquid. Cfr. Olynth. III. (II.) §. δ'. De hac Olynthiorum potentia dictum in Prolegg. Rüdig.

Ὥστε τὰς πρὸς ἐκεῖνον] Etiam ex hoc loco apparet, Olynthiorum levitatem nonnullis suspectam fuisse. Wolf. Imo Philippi Olynthiis. Mount.

Διαλλαγὰς] Hemsterh. ad Thom. M. p. 236. monet, διαλλ. proprie dici de pactis ineundis, quibus pax reconcilietur, καταλλαγὰς, quod vide Olynth. I. (III.) §. γ'., de bello ponendo, Rüdig.

Ἀνάστασιν] Cfr. Olynth. I. (III.) §. γ'. ibique not.; substant. loco adjectivi, ut §. ή. μεγάλη ῥοπὴ ἡ τύχη. Idem.

Δαιμονίᾳ τινὶ καὶ θείᾳ] *Semideorum, ac potius Deorum videtur esse beneficentiæ.* Dæmonum naturam inter humanam et divinam mediam esse, hac inferiorem, illa præstantiorem, veteres crediderunt. δαιμονία commode reddi non potest, nisi vertas, *admirabilis, insignis, singularis,* etc. Nam *angelicam* dici, Latinus sermo non sinit. Græci Aristotelem δαιμόνιον, Platonem, quem illi præferunt, θεῖον olim cognominarunt. Sed discrimen θεῶν καὶ δαιμόνων veteres sæpe confundunt: nec mirum: cum eorum dii dæmones fuerint. Wolf.

Αὐτοὺς] Ὑμᾶς. Idem.

Τῶν ὑπαρχόντων] Id est, τῆς τύχης, τοῦ καιροῦ, τῆς θείας εὐεργεσίας: utendum occasionibus, et fortunæ benignitate: divina liberalitas amplectenda est. Idem.

Δόξωμεν τῶν ὑπαρχόντων] Lectionem vulg. δόξωμεν, pro qua Bekk. δόξομεν scripsit, retinui, præsertim quum Schol. explicet ὅπως μὴ προδόται γενώμεθα, vid. ad Phil. I. §. ή. ὑπαρχ. i. q. καιρῶν. Ubique laudat Dem. deorum favorem, reprehendit civium desidiam. Rüdig.

Ὡς ἔστι τῶν αἰσχρῶν] Ἓν ἀπὸ τῶν αἰσχρῶν, auctore Moschopulo, idem quod, ὡς αἰσχρόν ἐστι. Wolf. Vid. π. Λεπτ. §. ά. Nott.

Πόλεων] Puta Amphipolim, Pydnam, Potidæam, Methonam, et Pagasas, quarum tres priores Philippus ceperat Olymp. 105. Ann. 3., duas reliquas Olymp. 106. Ann. 3. Mount.

Καὶ τόπων] Χωρίων, λιμένων, ὁρμητηρίων τοῦ πολέμου. Wolf.

Ὧν ἦμέν ποτε κύριοι] Κτησάμενοι μὲν διὰ πλεονεξίας, μὴ φυλαξάμενοι δὲ δι' ἐπιμελείας, ἀλλ' ἀποβαλόντες δι' ὀλιγωρίας καὶ ἀνανδρίας. Idem.

Φαίνεσθαι προϊεμένους] Φανερῶς προΐεσθαι. Idem.

Φαίνεσθαι προϊεμένους πόλεων] *Videri projicientes urbium,* more Latinorum, cum participia in nomina degenerant, ut apud Sallustium, 'Catilina, sui profusus, alieni appetens:' τῶν μὲν ἰδίων προετικὸς ἢ προϊέμενος· τῶν δ' ἀλλοτρίων ὀρεκτικὸς ἢ ὀρεγόμενος. Nam alioqui προΐεμαι accusativo jungitur, ut ά. (γ'). ὀλ. εἰ δὲ προησόμεθα, ὦ ἄ. Ἀ., καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους, etc. Idem.

Τόπων — προϊεμένους] Particip. obtinet substantivi locum, hinc cum genit. struitur; vid. Hemsterh. ad Thom. M. 183.

β'. Τὸ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν Φιλίππου ῥώμην διεξιέναι, καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δέοντα ποιεῖν ὑμᾶς, οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἡγοῦμαι. διὰ τί; ὅτι μοι δοκεῖ πάνθ', ὅσ' ἂν εἴποι τις ὑπὲρ τούτων, ἐκείνῳ μὲν ἔχειν φιλοτιμίαν τινά, ἡμῖν δ' οὐχὶ καλῶς πεπρᾶχθαι. ὁ μὲν γὰρ ὅσῳ πλείονα ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν αὑτοῦ, τοσούτῳ θαυμαστότερος παρὰ πᾶσι νομίζεται· ὑμεῖς δὲ ὅσῳ χεῖρον ἢ προσῆκε κέχρησθε τοῖς πράγμασι, τοσούτῳ πλείονα αἰσχύνην ὠφλήκατε. ταῦτα μὲν οὖν παρα-

Vix dubium est, quin intelligendæ sint istæ urbes, quæ quo tempore Atheniensium fuerint, dictum est ad Phil. I. §. γ'. Rüdig.

β'. Τὸ μὲν οὖν, ὦ ἄ. Ἀ., τὴν Φιλίππου ῥώμην] *Philippi vires et potentiam commemorare.* Quæ initio parva cum esset, nunc amplificata est ejus sedulitate: quam si vos imitaremini, vestrum etiam imperium cresceret. Apparet, alium aliquem oratorem hac exhortandi ratione fuisse usum, quam Demosthenes κατὰ παράλειψιν perquam ingeniose repetit. Wolf.

Εἴποι] Ex Ald. P. Man. in edd. Wolf. et Auger. fluxit εἴπῃ, minus recte, nam in conjunctivo hic sensus: *si quis dixerit,* sed incertum, an quis sit dicturus, in optat. inest notio metus, ne quis eorum hæc *dicat,* de quibus paulo post agit. Rüdig.

Ὑπὲρ τούτων] Fortassis, ὑπὲρ τούτου, vel, ὑπὲρ τῶν Φιλίππῳ πεπραγμένων: ut non ad verba, sed ad sensum referatur constructio. Wolf. F. περί. Taylor.

Ἐκείνῳ μὲν ἔχειν φιλοτιμίαν τινὰ] Ἐξεῖναι Φιλίππῳ ἐπὶ τούτοις φιλοτιμεῖσθαι· ταῦτα δόξαν καὶ τιμὴν φέρειν Φιλίππῳ, ὥσπερ καρπούς. Wolf.

Φιλοτιμίαν] Hæc vox innuit *vanam gloriam,* quam quis sibi parat, ut §. ζ'. Hesych. κενοδοξία. Quod sequitur ἔχειν, explicatum ad Liban. Vit. Dem. §. ά. Rüdig. Φιλοτιμία hic non est κενοδοξία, ut opinatur Rüdiger, sed simpliciter sensus est, ἐξεῖναι αὐτῷ φιλοτιμεῖσθαι ἐπὶ τούτοις, *hæc esse ipsi gloriosa.* Pluralis ὑπὲρ τούτων habet, quod pudore afficiat Athenienses. Multa Philippo gloriosa, Atheniensibus turpia sunt. H. Wolfium non oportebat conjicere ὑπὲρ τούτου. Pluralis ταῦτα sæpe de una re ponitur. Tota autem enuntiatio artis est plena, egregia παράλειψις, ut rhetores dicunt. Dum enim silentio se rem prætermissurum affirmat, loquitur de ea paucis quidem sed gravissimis verbis, ut non posset non Athenienses pudere suæ agendi rationis. Brem.

Ἡμῖν δ' οὐχὶ καλῶς πεπρᾶχθαι] Εὐφήμως, ἀντὶ τοῦ, ἀτιμίαν καὶ ἀδοξίαν ἡμῖν προξενῆσαι. Propositio præteritionis: non hortabor vos exemplo Philippi. Ratio, quod ea oratio illi honorifica, nobis ignominiosa est. Hanc rationem προσαποδόσει eleganti illustrat et ἀντιθέσει. Wolf.

Ἡμῖν δὲ οὐχὶ καλῶς πεπρᾶχθαι] Potest hoc utcumque intelligi: np. sic mente supplendo, κατ' αὐτὰ δὲ ταῦτα δοκεῖ οὐχ ἡμῖν καλῶς πεπρᾶχθαι, *in his vero ipsis non videtur a nobis bene factum fuisse,* quod scilicet passi fuerimus in tantam potentiam excrevisse Philippum: sed malim cum Reiskio ita legi hunc locum, ἡμῖν δὲ ὄνειδος τοῦ οὐχὶ κ. π. *nobis autem id afferunt dedecoris, quod res a nobis non sint præclare gestæ.* Auger.

Ἡμῖν δὲ — πεπρᾶχθαι] Quod Reiske post δὲ deesse putat ὄνειδος, alienum est ab oratoris consilio, qui, ut neminem fugit, φιλοτιμίαν et καλῶς non temere scripsit. Neque etiam ἡμῖν explicari potest per ὑφ' ἡμῶν, sed sensus: *nobis rem cecidisse;* de Megalopol. §. ζ'. ἅ γέ φασι πεπρᾶχθαι διὰ Θηβαίους τοῖς Μεγαλοπολίταις, coll. de Pace §. έ. Rüdig.

Ὑπὲρ τὴν ἀξίαν] *Supra dignitatem,* plus quam ab eo quisquam exspectare aut postulare debuisset. Sicut in priore orat. εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν, eximia et insolita fortunæ benignitas potius, quam successus vel improborum vel stolidorum hominum. Wolf.

Τοσούτῳ θαυμαστότερος] *Tanto admirabilior apud omnes existimatur: tanto in illustriore loco sita est ejus laus.* Idem.

Τοσούτῳ πλείονα αἰσχύνην ὠφλήκατε] *Tanto majus dedecus suscepistis.* Sicut supra μωρίαν ὀφλισκάνων. Egregia ἀντίθεσις effectuum industriæ et incuriæ. Idem.

Αἰσχύνην ὠφλήκατε] Demosthenes eleganti hac metaphora, a debitoribus sumpta, qui Gr. ὀφλόντες dicuntur, sive iis qui judicio damnantur, maximopere uti amat. Sic supra in Phil. I. §. ιέ. αἰσχύνην, καὶ ἀνανδρίαν, καὶ πάντα τὰ αἴσχιστα ὠφληκότες: infra Olynthiaca, 3. §. ί. ἄνοιαν ὀφλι-

λείψω. καὶ γὰρ εἰ μετ' ἀληθείας τις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 19
σκοποῖτο, ἐνθένδ' ἂν αὐτὸν ἴδοι μέγαν γεγενημένον, οὐχὶ παρ' αὐτοῦ· ὧν οὖν ἐκεῖνος μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις χάριν, ὑμῖν δὲ δίκην προσήκει λαβεῖν, τούτων οὐχὶ νῦν ὁρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν. ἃ δὲ καὶ χωρὶς
27 τούτων ἔνι, καὶ βέλτιόν ἐστιν ἀκηκοέναι πάντας ὑμᾶς, καὶ μεγάλα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατ' ἐκείνου φαίνοιτ' ἂν ὀνείδη βουλομένοις ὀρθῶς δοκιμάζειν, ταῦτ' εἰπεῖν πειράσομαι.

γ'. Τὸ μὲν οὖν ἐπίορκον καὶ ἄπιστον καλεῖν ἄνευ τοῦ τὰ πεπραγμένα δεικνύναι λοιδορίαν εἶναί τις ἂν φήσειε κενὴν δικαίως· τὸ δὲ πάνθ', ὅσα πώποτ' ἔπραξε, διεξιόντα

σκάνων: in Chersonetica, ὑστερίζοντας δὲ τῶν ἔργων αἰσχύνην προσοφλισκάνειν. In Orat. contra Leptinem, — οὐ μικρὰν ζημίαν ὀφλήσειν μέλλουσαν (τὴν πόλιν). Οὐ γὰρ, εἰ μὴ χρήματα ἀπόλλυται, μόνον σκεπτέον, ἀλλ' εἰ καὶ δόξαν χρηστὴν, etc. Laus et gloria virtutis præmium, vitiorum et peccatorum ignominia et dedecus pœna, sive mulcta, et quidem gravissima ingenuis hominibus: ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη, οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημία τοῖς γε σώφροσι. Olynth. 1. (3.) §. ί. quare bene dicuntur αἰσχύνην ὀφλισκάνειν, *probrum debere* aut *luere*. MOUNT.

Ταῦτα μὲν οὖν παραλείψω. καὶ γὰρ] Repetitio propositionis, et alia αἰτιολογία: qua callidissime et res Philippi extenuat, et populum excusat, et adversarios perstringit et terret: idque παραλειπτικῶς et ipsum facit. WOLF.

Μετ' ἀληθείας] i. q. ἐν ἀληθείᾳ, ut in Eubulid. 1306. 3. ed. R. πῶς ἔνεστιν τούτους ἅπαντας, μὴ μετ' ἀληθείας ὑπάρχοντας, κατεσκευάσθαι. RÜDIG.

Ἐνθένδ' ἂν] *Hinc*, id est, ἐκ τοῦ βήματος, καὶ τῆς ἐκκλησίας: nostræ conciones ejus opes auxerunt: Mercenariis oratoribus, et oscitantibus ac ignavis auditoribus acceptam referre debet potentiam tantam, non suæ virtuti atque industriæ. WOLF.

Ὧν οὖν ἐκεῖνος] Ὧν ὀφείλει χάριν, ὧν λαβεῖν δίκην, pro, ὑπὲρ ὧν, δι' ἅ. IDEM. Subauditur præpositio ὑπὲρ, quod omittere Atticis familiarissimum est: eam vero mox ante τούτων necessariam inferendam duxi. MOUNT.

Ὧν οὖν ἐκεῖνος] Reiske, qui interpretatur: *quarum rerum causa*, hunc locum male cepit, nam ὧν pertinet ad χάριν et δίκην, eique respondet τούτων, quod paullo post legitur, pro quo non cum Mount. et Auger. ex pluribus Codd. est legendum ὑπὲρ τούτων, nam genit. pendet a καιρόν: hæ enim structuræ: καιρὸν τούτων et καιρὸν τοῦ λέγειν ταῦτα, sunt confusæ. RÜDIG.

Τούτων τὸν καιρὸν] Ἀντὶ τοῦ, τοῦ λέγειν ταῦτα τὸν καιρὸν οὐχὶ ὁρῶ νῦν ὄντα. WOLF.

Καὶ χωρὶς τούτων] Τῶν περὶ τῶν φιλιππιζόντων ῥητόρων, καὶ τῶν πεποιημένων τῷ Φιλίππῳ ὑπὲρ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ. IDEM.

Ἔνι] Ἔνεστι λέγειν. Unde τὰ ἐνόντα, *ea quæ in re insunt*, et ἐκ τῶν ἐνόντων, τουτέστι, κατὰ τὴν δύναμιν. IDEM.

Καὶ βέλτιόν ἐστιν] Διὰ τὸ ἀναθαῤῥῆσαι δήπου, καὶ τὸν φόβον ἐκβάλλειν ὑμᾶς. Attentionis et benevolentiæ captatio. Grata enim et jucunda erat Atheniensibus criminatio Philippi: nec minus extenuatio virium illius. Hæc enim duo se facturum proponit. IDEM.

Μεγάλα ὀνείδη] Ἐπιορκία καὶ ἀπιστία. IDEM.

Ὀρθῶς δοκιμάζειν] Non eventum spectando, sed causas et rerum gestarum rationem intuendo. IDEM.

γ'. Τὸ μὲν οὖν ἐπίορκον] Videntur hoc alii oratores fecisse ἀναιτιολογήτως, καὶ ἄνευ ἐλέγχων: quod se alia ratione facturum (ne eadem inculcare videatur) profitetur. IDEM.

Ἄνευ τοῦ τὰ πεπραγμένα δεικνύναι] Isocrates Panathenaico, μὴ μετ' ἀποδείξεως εἰρημένα, eodem sensu dicit. IDEM.

Τὸ δὲ πάνθ' ὅσα] Verba sic ordinanda sunt, mutato propter relativum pronomen participio in verbum: τὸ διεξιέναι πάντα, ὅσα Φίλιππος ἔπραξε πώποτε, καὶ ἐλέγχειν αὐτὸν ἐφ' ἅπασι τούτοις· συμβαίνει καὶ δεῖσθαι λόγου βραχέος, καὶ ἡγοῦμαι συμφέρειν εἰρῆσθαι, ἕνεκα δυοῖν. Hyperbolica propositio, referenda tantum ad ἐπίορκα καὶ ἄπιστα ἔργα, quorum tria tantum, sed magna recenset, deceptos Athenienses, Olynthios, Thessalos. IDEM.

Διεξιόντα] Sc. τινὰ, ut Phil. I. §. γ'. ἔρημον ὄντα (vid. not.) et huj. or. §. δ'. cfr. Plat. Crit. c. 12. πάσχειν (δεῖ), ἐάν τι προστάττῃ (ὁ πατὴρ) παθεῖν, ἡσυχίαν ἄγοντα. RÜDIG.

ἐφ' ἅπασι τούτοις ἐλέγχειν καὶ βραχέος λόγου συμβαίνει δεῖσθαι καὶ [1] δυεῖν ἕνεκα ἡγοῦμαι συμφέρειν εἰρῆσθαι, τοῦ τ' ἐκεῖνον, ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι, καὶ τοῦ τοὺς ὑπερεκπεπληγμένους ὡς ἄμαχόν τινα τὸν Φίλιππον ἰδεῖν ὅτι πάντα διεξελήλυθεν οἷς πρότερον παρακρουόμενος μέγας νῦν ηὐξήθη, καὶ πρὸς αὐτὴν ἥκει τὴν τελευτὴν τὰ πράγματ' αὐτῷ. Ἐγὼ μὲν γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σφόδρ' ἂν ἡγούμην καὶ αὐτὸς φοβερὸν εἶναι τὸν Φίλιππον [2] καὶ θαυμαστόν, εἰ τὰ δίκαια πράττοντα ἑώρων αὐτὸν ηὐξημένον· νῦν δὲ θεωρῶν καὶ σκοπῶν εὑρίσκω

[1] † δυοῖν

[2] καὶ θαυμαστὸν τὸν Φίλιππον

Ἐλέγχειν] Δεικνύναι ἐπίορκον καὶ ἄπιστον γεγονότα ἐν τούτοις, vel, ἐλέγχειν διὰ ταῦτα. WOLF.

Δυεῖν ἕνεκα] Lect. vulg. δυοῖν, sed Harl. Par. 1. Aug. 1. δυεῖν. Par. 8. δυεῖν εἵνεκα, alterum etiam Ald. Tayl., quam formam (εἵνεκα) ab Attico scriptore non alienam esse docet F. A. Wolf. Lept. §. κδ'. fin. cfr. Olynth. I. (III.) fin., sed bis syllabam ει a Nostro dictam esse dubito: qui omnino non ubique constans est in formarum usu, scribit εἵνεκα et ἕνεκα, ἀεὶ et αἰεὶ, ita δυοῖν (cfr. p. 1468. 7. ed. R. δυοῖν ἕνεκα νῦν ὀκνῶ γράφειν) et δυεῖν (de fals. leg. p. 347. 16. ed. R. δυεῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν); hoc quidem magis Atticum esse monet Dorvill. ad Char. p. 527. Duk. Præfat. ad Thucyd. T. II. p. XIV. ed. Lips. vid. eundem ad Thuc. IV. 8. 29.: inde hanc formam reposui, quam Bekkerus quoque habet. RÜDIG.

Εἰρῆσθαι] Ἀντὶ τοῦ, ῥηθήσεσθαι. WOLF.

Φαῦλον] Πονηρὸν καὶ σαθρῶς ἱδρυμένον, καὶ τοῦ μηδενὸς ἄξιον. IDEM.

Τοῦ τε φαίνεσθαι] S. ἕνεκα, ἵνα φαίνηται. IDEM.

Καὶ τοῦ ἰδεῖν] S. ἕνεκα, ἵνα ἴδωσιν οἱ ὑπερεκπεπληγμένοι Φίλιππον, ὡς ἄμαχόν τινα, id est, ἀνίκητον ὄντα καὶ ἀκαταγώνιστον, ᾧ μάχεσθαι ἀδύνατον, ἢ μὴ συμφέρον. Quid igitur superest, nisi ut pax et amicitia illius expetatur, et supplices deserantur? IDEM.

Τοὺς ὑπερεκπεπληγμένους] *Supra modum admirantes et formidantes*. Hæc vox ea, quæ statim sequuntur, τό τε φοβερὸν καὶ τὸ θαυμαστὸν complectitur. IDEM.

Ὅτι διεξελήλυθε] Τὸ διεξιέναι καὶ διελθεῖν ἢ διεξελθεῖν, alias est τὸ λέγειν καὶ διηγεῖσθαι: hic vero τὸ διαπορευθῆναι, κατὰ μεταφορὰν, καὶ καταναλῶσαι πάσας τὰς πανουργίας καὶ δεινότητας. IDEM. διεξελήλυθεν hic idem ac διεπορεύθη, *prætervecta sunt*, i. e. consumpta sunt. AUGER. Vid. π. Φιλ. Ἐπιστ. §. β'.

Οἷς παρακρουόμενος] S. τοὺς χρωμένους αὐτῷ ἐξαπατῶν καὶ φενακίζων. WOLF.

Πρότερον] Ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις. IDEM.

Μέγας νῦν ηὐξήθη] Οὕτως ηὐξήθη τῷ παρακρούεσθαι, ὥστε νῦν εἶναι μέγαν αὐτόν. Supra μέγαν γεγενημένον. IDEM.

Καὶ πρὸς αὐτὴν] Ὅτι τὰ πράγματα ἥκει αὐτῷ πρὸς τὴν τελευτὴν, id est, ὅτι ἡ ἐπιορκία καὶ ἡ ἀπιστία αὐτοῦ οὐδένα ἂν ἔτι παρακρούσαιτο καὶ ἐξαπατήσειε. Sententia hujus loci est: Nulla fore posthac Philippi incrementa: nullos eum sibi socios adjuncturum: consumtos esse omnes ejus dolos. Hæc propositio est. IDEM.

Ἐγὼ γὰρ] Confirmatio, tractata ἐκ θέσεως καὶ ἀναιρέσεως. Argumenti summa est, Philippi imperium male partum non fore diuturnum: ducti a causis efficientibus, et illustrati contentione contrariorum et similitudine. IDEM.

Ἑώρων αὐτὸν ηὐξημένον] Τὰ γνωριστικὰ ῥήματα, inquit Moschopulus, καὶ τὰ ἐπὶ ὄψεως, μετὰ μετοχῆς συντάσσονται. Sed eum participii accusativum Latini rarius retinent, ut Cic. 2. de Fin. 'Idque Socratem audio dicentem;' sæpius infinitivo commutant, ut Virg. Bucol. 'Non ego te vidi Damonis, pessime, caprum Excipere insidiis?' IDEM.

Εὑρίσκω τὴν] Difficilior locus: proinde verba in primis simpliciter ordinabimus: εὑρίσκω, scilicet τὸν Φίλιππον, προσαγόμενον (προσαγηοχέναι) τὴν ἡμετέραν εὐήθειαν (ἡμᾶς εὐήθεις ὄντας) τὸ κατ' ἀρχὰς (πρῶτον) ὅτε τινὲς ἀπήλαυνον ἐνθένδε (ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ τῆς ἐκκλησίας) Ὀλυνθίους βουλομένους ἡμῖν διαλεχθῆναι. Quomodo προσαγηοχέναι? τούτῳ, scilicet τῷ φάσκειν παραδώσειν Ἀμφίπολιν καὶ κατασκευάσειν τὸ θρυλλούμενόν

28 τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν τὸ κατ᾽ ἀρχάς, ὅτε Ὀλυνθίους ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε βουλομένους ἡμῖν διαλεχθῆναι, τῷ τὴν Ἀμφίπολιν φάσκειν παραδώσειν [1] καὶ τὸ θρυλούμενόν

[1] καὶ τῷ τὸ θρυλλούμενόν

ποτε ἐκεῖνο ἀπόῤῥητον· τὴν δὴ Ὀλυνθίων φιλίαν, scilicet εὑρίσκω προσαγόμενον etc. Video, Philippum nobis stultis os sublevisse primum, cum quidam Olynthios apud nos verba facturos hinc repulerunt, hac fraude, quod jactabat, se nobis Amphipolim traditurum, et confecturum arcanum illud, quod aliquando jactabatur: invenio item, eum Olynthiorum amicitiam sibi conciliasse, etc. Nunc ad partes veniamus: καὶ τὸ θρυλλούμενον] Hic vero locus obscurus est, et haud scio, an quisquam sit, qui eum a se plane intelligi affirmare ausit. Causa obscuritatis est, primum ignoratio historiæ, cujus fit mentio. Deinde ἀπόῤῥητον et θρυλλούμενον pugnare videntur. Postremo ambiguum est ἀπόῤῥητον, sitne ad θρυλλούμενον, an vero ad κατασκευάσειν ἐπιῤῥηματικῶς referendum. Ac quod ad historiam attinet, credamus sane Græco interpreti Ulpiano. Deinde θρυλλούμενον intelligi potest non id modo, quod omnium sermone celebratur, sed quo de inter eos verba fiunt, quorum negotium agitur, aliis ignotum. Ita unum et idem Atheniensibus et Philippo θρυλλούμενον: Pydnæis, Potidæatis et Amphipolitanis ἀπόῤῥητον esse potuit. Potuit etiam fieri, ut Philippus pollicitaretur, se collaturum quoddam in Athenienses beneficium, quod tamen, ob adjunctum periculum, vulgandum nondum esset: sicut Pericles in referendis rationibus ad populum dixit, se aliquot talenta εἰς δέον ἀνηλωκέναι, id est, *utiliter et tempestive insumsisse*, quibus Lacedæmonios quosdam corruperat. Postremo κατασκευάζειν τι ἀπόῤῥητον pro ἐν ἀποῤῥήτῳ vel ἀποῤῥήτως, usitata et plana constructio est. Hæc si cui non satisfaciunt, is planiora et certiora quærat. Socrates scholasticus Ecclesiasticæ historiæ lib. 1. locutionem habet non dissimilem admodum: ἦν δὲ ὁ διωγμὸς θρυλλούμενος ἐν ταὐτῷ καὶ ἀπόῤῥητος· ἐκρύπτετό τε τῷ λόγῳ, καὶ ἔργῳ ἦν φανερός. Idem.

Εὐήθειαν] Hæc vox, quam vulgo per μωρίαν interpretantur, auctore Thom. M. p. 382. παρὰ Δημοσθένει εἰς χρηστότητος τάξιν κεῖται. Schol. ἔστιν ὅτε πρᾳότητα καὶ ἐπιείκειαν καὶ τὸ ἁπλοῦν ἡ εὐήθεια σημαίνει. Thuc. III. 83. hæc: τὸ εὔηθες, οὗ τὸ γενναῖον πλεῖστον μετέχει. vid. interpp. ad h. l. et Hemsterh. ad Lucian. I. p. 101. Rüdig.

Τὴν Ἀμφίπολιν φάσκειν παραδώσειν] Vide Polyæn. Stratag. l. IV. 17. Demosth. π. τ. Ἁλον. Diod. l. XVI. circa init. et Not. Philip. I. §. ε΄. fin. Mount.

Θρυλούμενόν ποτε ἀπόῤῥητον] Philippus Amphipolim liberam dimiserat. Athenienses itaque hujus urbis recipiendæ cupidi, legatos ad Philippum mittunt, opem in hac re petentes, et se Pydnam illi pro tali beneficio daturos promittentes. Sed ne Pydnæi, imperium Philippi aspernantes, aliquid interea molirentur, res in senatu clam acta erat, neque, ut solitum est, ad populum relata.—Hanc narrationem citant Ulpianus et Suidas ex Theopompo. *Ex edit.* Stock.

Τῷ θρυλλούμενόν] Alii legunt, τὸ θρυλλούμενόν π. ἀ. ἐ. κατασκευάσειν, et sic interpretandum erit, Philippumque *jactatum illud aliquando arcanum confecturum.* Stock.

Τὸ θρυλούμενόν — κατασκευάσαι] Vulg. pro τὸ legitur τῷ. Reiske utrumque copulavit; sed multi libri illud habent, quod confirmat Suidas T. III. 467. qui ex Theopomp. l. 31. narrat, fuisse legatos ab Atheniensibus ad Philippum missos, qui de amicitia agerent, hæc addens: οἳ (πρέσβεις) συμπείθειν αὐτὸν ἐπεχείρουν, ἐν ἀποῤῥήτῳ συμπράττειν Ἀθηναίοις, ὅπως ἂν λάβωσιν Ἀμφίπολιν, ὑπισχνούμενοι Πύδναν: hinc patet, hoc arcanum nihil esse aliud quam τὸ τὴν Ἀμφίπ. παραδώσειν; quæ τῷ vix ferri potest. Eodem modo paullo post τὸ ἐξελεῖν et ἀδικῆσαι ad eandem rem sunt referenda, ita tamen, ut alterum ex altero effectum sit; quod ipsum ut de nostro quoque loco valeat, repudianda erit lectio κατασκευάσειν, quæ etsi veri speciem præ se ferat, tamen, ea recepta, nihil aliud hac ipsa enunciatione dicitur quam præcedenti. Sed lect. vulg. κατασκευάσαι aptiorem præbebit sensum, ut Reiskii verbis utar: "clandestinis amicorum, quos Philippus Athenis alebat, molitionibus effecit, ut fides haberetur illi quondam celebri arcano;" ita quod professus est se facturum, id ipsum clam paravit. Nam κατασκευάζειν etiam significat: *parare aliquid, ut tale videatur, quale non est.* Dicuntur enim διαθῆκαι κατεσκευασμέναι, cfr. Dem. p. 1107, 18. ed. R.: diversus hujus vocabuli sensus oritur ex diversa præpositionis κατὰ significatione; idem accidit in verbis cum παρὰ compositis, cujus rei exempla vid: apud Zeun. ad Vig. 651. Rüdig. '*The secret and close matter was,*' inquit T. Wilson LL.D. in margine ver-

ποτε ἀπόῤῥητον ἐκεῖνο κατασκευάσαι, τούτῳ [1] προσαγαγόμενον· τὴν δ᾽ Ὀλυνθίων φιλίαν μετὰ ταῦτα τῷ Ποτίδαιαν, οὖσαν ὑμετέραν, ἐξελεῖν καὶ τοὺς μὲν πρότερον συμμάχους ἡμᾶς ἀδικῆσαι, παραδοῦναι δὲ ἐκείνοις· Θετταλοὺς

[1] προσαγόμενον

sionis suæ Anglicanæ, ann. 1570, '*the delivering up of Potidia.*'

Ἀπόῤῥητον] Sc. παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ne Pydnæi, hac re cognita, sibi caverent. Neque vero est, quod cum Schol. illud ἀπόῤῥητον, ad Potidæam neque cum Lucches. ad Thespias Platæasque instaurandas referamus, si verbis Theopompi fides est, quæ ab ipso Dem. confirmatur. Rüdig.

Τούτῳ προσαγαγόμενον] Τούτῳ, quod ad τὸ φάσκειν referendum, hujus ipsius vim auget, ut Phil. II. §. δ΄. (οἴεσθε) τὸν τὴν Πυλαίαν ἀποδόντα, τοῦτον τὰς αὐτῶν προσόδους παραιρήσεσθαι. Thuc. III. 43. ita: τῇ ἀπάτῃ προσάγεσθαι τὸ πλῆθος. Schol. Thuc. per πιθανολογεῖν explicat. Idem.

Φιλίαν] Sicut paulo inferius Θετταλοὺς refer ad προσαγαγόμενον quod præcessit. Auger.

Ποτίδαιαν] De Potidæa vide Notas Philip. I. §. ε΄. fin. Corinthiorum (uti ibi diximus) colonia fuerat; tunc temporis Atheniensibus societate erat conjuncta, quibus etiam tributum pendebat; postea vero ab iis defecit. Potidæatæ ab Atheniensibus obsessi, victi, domo pulsi sub finem Anni 2di belli Peloponnesiaci, in agrum Chalcidicum, et quo quisque potuit, abiere. Athenienses Coloniam in Potidæam deducunt, eamque incolunt. Thucyd. lib. ii. p. 245. In ea etiam erat præsidium Atheniense, quod Philippus ex urbe deduxit, et clementer tractatum Athenas remisit. Diod. l. xvi. Mount.

Οὖσαν ὑμετέραν] De Potidæa disputatum supra ad Phil. I. §. γ΄. Pro ὑμετ. lect. vulg. ἡμετ., sed hanc Reiske mutavit, quamquam paullo post ἡμᾶς retinuit, secutus Bekker. Sed quum, ut vidimus, his enunciationibus idem fere dicatur, eadem persona erat tuenda, eaque secunda vel propterea, quod orator cives et describat potentes et ἐκείνοις opponat. Rüdig.

Καὶ τοὺς μὲν πρότερον συμμάχους ἡμᾶς ἀδικῆσαι] Alterius membri summa est: Philippus Olynthios ad suam amicitiam pellexit. Quomodo? Potidæam, nostram civitatem, vi captam, abstulit, (in quo fidem societatis violavit, et vanis pollicitationibus nos circumvenit) Olynthiis tradidit. Nullus scrupulus reliquus est, modo intelligas, eo tempore, quo ista facta sunt, Philippum fuisse Atheniensium socium. In epistola certe quidem sua scribit: ἵν᾽ ἐμμείνωμεν τοῖς ὅρκοις, καὶ ταῖς ὁμολογίαις, etc. Sed Chronologia fortasse repugnat. Post τὸ ἡμᾶς, asteriscus additus indicat, dubitatum esse de lectione. Quid si ἡμῶν? ut de Potidæatis intelligatur, sociis Atheniensium. Sed cum Ποτίδαιαν οὖσαν ἡμετέραν præcedat: fortasse parum convenit, eosdem et ὑπηκόους et συμμάχους dici. Sed hæc hactenus. Wolf. Dubitationem, quam Wolfius proposuit, ipse eximit Demosthenes, atque adeo Scholiasten refellit, qui per συμμάχους Potidæatas intelligit, scilicet pro ἡμᾶς legendo ἡμῶν. Etenim ex ejus Oratione περὶ Ἁλονήσ. §. γ΄. discimus non solum Potidæam tum temporis Athenienses incoluisse, quod modo diximus, verum etiam iis cum Philippo societatem tum interfuisse. Καίτοι Ἀθηναίων οἱ ἐν Ποτιδαίᾳ κατοικοῦντες, οὐκ ὄντος αὐτοῖς πολέμου πρὸς Φίλιππον, ἀλλὰ συμμαχίας, καὶ ὅρκων ὀμωμοσμένων, οὓς Φίλιππος τοῖς οἰκοῦσιν ἐν Ποτιδαίᾳ ὤμοσεν, ἀφῃρέθησαν ὑπ᾽ αὐτοῦ τὰ κτήματα. Neque sane necessarium est Philippo tum socios fuisse Athenienses, ut recte habeat recepta lectio: dicit enim τοὺς πρότερον συμμάχους, *antea ipsius sociis,* nullo certo tempore definito, quod utique verum esse ipse alibi Demosthenes testatur. In Orat. de Coron. §. ιγ΄. — ἐν τῇ πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ συμμάχους: similia in aliis passim locis occurrunt. Mount.

Τοὺς μὲν πρότερ.] Intelligit Dem. ipsos Athenienses, qui olim Philippi fuerant socii: de Cor. §. ιγ΄. epistola Philippi recitata, pergit: ἀκούετε, ὡς σαφῶς δηλοῖ ἐν τῇ πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολῇ, πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ συμμάχους, coll. or. de Halones. §. γ΄. Rüdig.

Παραδοῦναι δὲ ἐκείνοις] Diodorum lib. XVI. ait Philippum pollicitum fuisse se Potidæam Olynthiis traditurum, cujus adipiscendæ magno pridem studio tenebantur: traditæ etiam non meminit, quod mirum videatur, cum id factum fuisse cum ex hoc tum ex aliis Demosthenis locis satis manifestum sit, Pydnam vero iis donasse refert cum agris et fundis territorii. Mount. Cfr. Phil. II. §. δ΄.

Θετταλοὺς δὲ] Nam et hi non minus, quam Thebani, templi Delphici defensionem susceperant. Wolf. V. Diod. Sic. l.

δὲ νῦν τὰ τελευταῖα τῷ Μαγνησίαν παραδώσειν ὑποσχέ-
σθαι καὶ τὸν Φωκικὸν πόλεμον πολεμήσειν [1] ὑπὲρ αὐτῶν
ἀναδέξασθαι. ὅλως δὲ οὐδεὶς ἔστιν ὅντιν' οὐ πεφενάκικεν
ἐκεῖνος τῶν αὐτῷ χρησαμένων· τὴν γὰρ ἑκάστων ἄνοιαν
29 [2] ἀεὶ τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν ἐξαπατῶν καὶ προσλαμβάνων
οὕτως ηὐξήθη. ὥσπερ οὖν διὰ τούτων ἤρθη μέγας, ἡνίκα
ἕκαστοι συμφέρον αὐτὸν ἑαυτοῖς ᾤοντό τι πράξειν, οὕτως
ὀφείλει διὰ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ καθαιρεθῆναι πάλιν,
ἐπειδὴ πάνθ' ἕνεκα ἑαυτοῦ ποιῶν ἐξελήλεγκται.

δ'. Καιροῦ μὲν δή, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τοῦτο
[3] πάρεστι Φιλίππῳ τὰ πράγματα· ἢ παρελθών τις ἐμοί,
μᾶλλον δὲ ὑμῖν δειξάτω ἢ ὡς οὐκ ἀληθῆ ταῦτ' ἐγὼ λέγω,

[1] ὑπὲρ αὐτῶν πολεμήσειν [2] αἰεὶ [3] παρέστη

XVI. c. 35. 38.

Θετταλοὺς δὲ νῦν τὰ τελευταῖα τῷ Μαγνησίαν παραδώσειν ὑποσχέσθαι] Thessali Græciæ populi inter Macedoniam et Thermopylas siti. Philippus a morbo recreatus, quo post acceptum ad Methones obsidionem vulnus laboravit, Olymp. 106. Ann. 4. ad Aleuadas adjuvandos profectus est, qui eum in Thessaliam vocarunt, ut eos a novis suis ad Pheras tyrannis liberaret. Eorum afflictorum miserationi admista est nonnulla etiam commodi sui ratio. Hujusce expeditionis cursu, Magnesiam cepit, urbem Thessaliæ ad Ægæi maris litora. Thessalis Magnesiam sibi vindicantibus illico se eam redditurum Philippus fidem dedit, satis interea cavens, ut ne eam omnino liberaret. *Tourrell.* Aleuadæ ipsi postea tyrannide potiti sunt, a qua eos Philippus dejecit. Vide Schol. Olynth. I. (III.) §. θ'. ad voces καὶ γὰρ Παγασάς. MOUNT.

Τὰ τελευταῖα] Τελευτῶν, ἐπὶ τῆς τελευτῆς· ἐλλειπτικῶς τοῦ κατὰ, καὶ ἐπιῤῥηματικῶς, sicut τὰ πρῶτα. WOLF.

Τὸν Φωκικὸν πόλεμον] Vid. Not. Philip. I. §. ζ'. MOUNT.

Ὅλως δὲ] Prolixiorem commemorationem præcidit. WOLF.

Τὴν γὰρ ἑκάστων —] Fraudibus, inquit, et imposturis, non alia ratione, socios perfidiæ ipsius ignaros, sibi comparavit. IDEM.

Προσλαμβάνων] *Adscivit* Phil. ignorantium imprudentiam, ut ea ad suas res augendas uteretur: mediam quidem formam exspectaveris, sed notio, quæ illa exprimitur, in ipso verbo inest. De libert. Rhod. §. ζ'. ὁρῶ γὰρ αὐτοὺς, ὅπως καταλύσωσι τὸν δῆμον, προσλαβόντας τινὰς τῶν πολιτῶν. RÜDIG.

Ὥσπερ οὖν] A contrariis: quem ignoratio nominum evexit, eundem cognitio deprimet. WOLF.

Διὰ τούτων] Nimirum subaudiri potest vel ἀνθρώπων, vel (quod malunt plures) τεχνῶν. *Eædem artes quæ celatæ extulerunt, jam patefactæ deprimant oportet Philippum.* STOCK.

Διὰ τούτων] Sc. τῶν ἀγνοούντων: hæc omnis enunciatio vocatur ἀκολουθία. RÜDIG.

Πάλιν] Similiter Noster vult, Olynth. III. (II.) §. ε'., ut, qui leges de pecunia theatrali tulerint, iidem has abrogent. IDEM.

δ'. Καιροῦ μὲν δὴ πρὸς τοῦτο] Τὰ πράγματα πάρεστι Φιλίππῳ πρὸς τοῦτο καιροῦ, id est, τοιοῦτος καιρὸς τῶν Φιλίππου πραγμάτων ἐστί. Fortassis etiam παρέστη a παρίστημι, legi possit. *Res adstiterunt ad hoc temporis,* pro, huc deductæ sunt. WOLF.

Καιροῦ] Gen. pendet a πρὸς τοῦτο: *in hunc statum,* ut Phil. I. §. ιγ'. τοῦθ' ὕβρεως. Isocr. d. pac. p. 165. C. εἰς γὰρ τοῦτό τινες ἀνοίας ἐληλύθασιν. cf. ad Phil. I. §. δ'. Commemorat Noster ἀκαιρίαν Philippi Olynth. II. (I.) §. η'. RÜDIG.

Πάρεστι] Hæc lect. vulg., sed Reiske ex Aug. 2. scripsit παρέστη, et in Indic. s. v. παριστάναι, minus probabiliter conjec. περιέστη. Sive legas παρέστη, sive πάρεστι, utraque vox innuit notionem *status*, in quo quid est ita, ut propter πρὸς τοῦτο notio *motus*, quo quid aliquo deducitur, cogitando addi debeat; nisi quod notio præsentiæ magis πάρεστι exprimatur, quæ quum h. l. maximi sit momenti, hoc prætuli, cfr. Dem. ep. p. 1473. 19. ed. R. ἐμοὶ ταῦτα νῦν πάρεστιν, ὡς μήποτ' ὤφελε. IDEM.

ἢ ὡς οἱ τὰ πρῶτα ἐξηπατημένοι τὰ λοιπὰ πιστεύσουσιν
αὐτῷ, ἢ ὡς οἱ παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν δεδουλωμένοι Θετταλοὶ
νῦν οὐκ ἂν ἐλεύθεροι γένοιντο ἄσμενοι. καὶ μὴν εἴ τις
ὑμῶν ταῦτα μὲν οὕτως ἔχειν ἡγεῖται, οἴεται δὲ βίᾳ καθ-
έξειν αὐτὸν τὰ πράγματα τῷ τὰ χωρία καὶ λιμένας καὶ
τὰ τοιαῦτα προειληφέναι, οὐκ ὀρθῶς οἴεται. ὅταν μὲν γὰρ
ὑπ' εὐνοίας τὰ πράγματα συστῇ καὶ πᾶσι ταὐτὰ συμφέρῃ
τοῖς μετέχουσι τοῦ πολέμου, καὶ συμπονεῖν καὶ φέρειν τὰς
συμφορὰς καὶ μένειν ἐθέλουσιν οἱ ἄνθρωποι· ὅταν δ' ἐκ
πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις, ὥς περ οὗτος, ἰσχύσῃ, ἡ 30
πρώτη πρόφασις καὶ μικρὸν πταῖσμα ἅπαντα ἀνεχαίτισε

Πιστεύουσιν] F. πιστεύσουσιν. et v. 7. ταὐτά. TAYLOR.

Παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν] *Præter dignitatem suam*, indignis modis, contra quam exspectarant. ἀξίαν, id est, *dignitatem*, hic tribuit Thessalis, quos priore oratione ut perfidos criminatus est: ut ostendat, Thessalos, quanquam improbos, tamen Philippo esse meliores, et digniores, qui eidem imperent, quam serviant. Quantæ autem opes Thessalorum fuerint, in oratione de pace exposuit Isocrates: et in Philippica minime cum hoc loco Demosthenis consentit, cum sic scribit: οὐ Θετταλοὺς μὲν τοὺς πρότερον ἐπάρξαντας Μακεδονίας, οὕτως οἰκείως πρὸς αὐτὸν διακεῖσθαι πεποίηκεν· ὥσθ' ἑκάστους αὐτῶν μᾶλλον ἐκείνῳ πιστεύειν, ἢ τοῖς συμπολιτευομένοις; et epistola 2. ἐνθυμοῦ δὲ, ὅτι πολλοῖς καλῶς βεβουλεῦσθαι δοκεῖς, ὅτι δικαίως κέχρησαι Θετταλοῖς, καὶ συμφερόντως ἐκείνοις· ἀνδράσιν οὐκ εὐμεταχειρίστοις, ἀλλὰ μεγαλοψύχοις καὶ στάσεως μεστοῖς. Quanquam τὸ δεδουλωμένοι referri potest vel ad Philiadæ Tyranni liberos, quos pulsos a Thessalis, Philippus restituit, vel ad quosdam Thessalos male tractatos. Nam in oratione de Haloneso scribitur, §. ζ'. ὅτι Φεραίων ἀφῄρηται τὴν πόλιν· καὶ φρουρὰν ἐν τῇ ἀκροπόλει κατέστησεν· ἵνα δὴ αὐτόνομοι ὦσιν. et Isocrates: τῶν πόλεων τῶν περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον, τὰς μὲν ταῖς εὐεργεσίαις πρὸς τὴν αὐτοῦ συμμαχίαν προσῆκται, τὰς δὲ σφόδρα λυπούσας ἀναστάτους πεποίηκε; Μάγνητας δὲ κατέστραπται; WOLF.

Παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν] Wolf. interpr. *contra dignitatem suam*, potius: *contra exspectationem*, ut Ol. I. (III.) §. θ'. coll. huj. or. §. ϛ'. Nam Thessali, qui, ut paullo ante monuimus, Philippi præsidium implorabant, minime exspectaverant, se Philippi dominium experturos esse, quod quidem Noster tangit Ol. I. (III.) §. ϑ'. Mount. affert locum ex Polyæn. Strat. IV. 20., qui docet, Philippum Thessaliam Strategematis subegisse, non armis. RÜDIG.

Δεδουλωμένοι Θετταλοὶ] Philippus, ubi Thessaliæ tyrannos ejecisset, ipse in eorum locum succedere aggressus est. Neutiquam vero vi aperta: sed adeo callide comitatem et benignitatem simulavit, etiam erga victos, ut Thessali omnium rerum ei fidem haberent; quod ille in sua commoda dirigere probe norat. *Ex edit.* STOCK.

Καὶ μὴν εἴ τις ὑμῶν] Postquam ostendit, socios, cæterosque Græcos male velle Philippo, refutat opinionem de vi et potentia: sumto argumento a natura et ingeniis hominum, maxime Græcorum. Locum hunc Cicer. 2. de officiis copiosius tractavit: quem his verbis concludit: 'pessimum diuturnitatis custodem esse metum: benevolentiam vero fidelem vel ad perpetuitatem.' WOLF.

Συστῇ] Præpos. ὑπὸ notionem præsidii vel impedimenti alicujus rei exprimit, cfr. de Chers. §. δ'. ἂν δ' ὑπὸ πνευμάτων μὴ δυνώμεθα. Verbum συστῆναι refertur et ad ortum et ad statum rerum, de Cor. §. ζ'. τοῦ γὰρ Φωκικοῦ συστάντος πολέμου. cfr. Thom. M. s. συνίσταται. RÜDIG.

Ταὐτὰ] Vulg. ταῦτα, sed illud jure editores vel ob enunciationem præcedentem prætulerunt: ceterum has voces sæpe confundi docuerunt VV. DD., quos Schæf. laudat ad Greg. Cor. p. 303. Confirmatur etiam orat. in ep. Phil. §. γ'. quem omnem locum cum nostro conferas. IDEM.

Φέρειν τὰς συμφορὰς] *Ferre casus,* i. e. non tantum tolerare labores, sed ne cladibus quidem acceptis a societate recedere solent. WOLF.

Ἐκ πλεονεξίας] Διά. Plura sibi præter jus et æquum vendicando, et improbe agendo. IDEM.

Ἡ πρώτη πρόφασις] Τῶν δεδουλωμένων. IDEM.

καὶ διέλυσεν. οὐ γάρ ἐστιν, οὐκ ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀδικοῦντα καὶ ἐπιορκοῦντα καὶ ψευδόμενον δύναμιν βεβαίαν κτήσασθαι, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα εἰς μὲν ἅπαξ καὶ βρα- 21
χὺν χρόνον ἀντέχει, καὶ σφόδρα γε ἤνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἂν τύχῃ, τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται καὶ περὶ αὐτὰ κα-

Ἡ πρώτη — διέλυσεν] Vel vana causa monet orator res collabi. Nam voci πρόφ. notio vanitatis subest, quod jam vidimus ad Phil. I. §. Θ'. et videbimus huj. or. §. Θ'. Rüdig.

Καὶ μικρὸν πταῖσμα] Ἀτύχημα τοῦ τυράννου. Wolf.

Ἅπαντα] Τὰ πρότερον κατωρθωμένα, καὶ κατειλημμένα. Idem.

Ἅπαντα ἀνεχαίτισε καὶ διέλυσεν] Ἀντὶ τοῦ ἀνέστρεψεν καὶ ἀνέκοψε. Metaphorice dixit pro eo quod est, *omnia retro agit, et rerum prosessum interpellat et abrumpit*. Sic Lucian. ἀναχαιτίζειν τὴν ναῦν τοῦ δρόμου dixit. Vide Bud. in Comment. *Ex edit.* Hervag.

Ἅπαντα ἀνεχαίτισε καὶ διέλυσεν] Budæus, et ex eo Henricus Stephanus, hæc ita vertit: *omnia retroagit, rerumque processum interpellat et abrumpit*: sed non videtur mentem Demosthenis attigisse. Ἀνεχαίτισε hoc in loco idem sonat ac ἀνέτρεψε, sicuti exponit Scholiastes, et Harpocratio; ad quem Maussacus vocabulum hoc inter vocabula grandiloquentiæ et sublimis sermonis relatum esse a Criticis Plinio, Dionysio, Longino, et aliis, observat: eumque sensum ipse Demosthenes confirmat, qui in Orat. in Epist. Phil. ubi eadem fere ad verbum repetuntur, pro ἀνεχαίτισε, διέσεισε dixit, καὶ διέλυσεν. Mount. Imaginem nobis exhibet equi generosi, jubis erectis se efferentis, et onus suum superbe dejicientis. Stock. Vid. Hesych. s. ἀναχαιτίζει. διέλυσεν conferendum cum συστῇ. Rüdig.

Ἀνεχαίτισεν] Ὥσπερ ἵππον τῇ χαίτῃ εἰς τοὐπίσω εἵλκυσεν, εἰς τὰ πρόσω ὁρμώμενον. Wolf.

Καὶ διέλυσεν] Τὰ καλῶς συμπεπῆχθαι δοκοῦντα. Idem.

Οὐ γὰρ ἔστιν] Ἐπανάληψις διαβεβαιωτικὴ, καὶ γνώμη ἀποφαντικωτέρα ἴσως ἢ ἀληθεστέρα, παρ' ἡμῖν γε, τοῖς συνεχῶς τυραννουμένοις, καὶ ἀπατωμένοις. Idem.

Οὐ γάρ ἐστιν, —— δύναμιν βεβαίαν κτήσασθαι] Ad res feliciter agendas plurimum conferre pietatem erga deos, et justitiam erga homines, hoc est quod sæpe sæpius prædicat Demosthenes. Contra, nihil omnino stabile esse quod justitiæ fundamento haud nititur. Illustris est in hanc sententiam locus Orat. de Coron. ς. ξζ'. θεάσασθε τοίνυν ὡς σαθρὸν, ὡς ἔοικεν, ἐστὶ φύσει πᾶν ὅ,τι μὴ δικαίως ᾖ πεπραγμένον. Mount.

Ἀδικοῦντα] Τῷ ἀδικεῖν διὰ τοῦ ἀδικεῖν. Wolf.

Καὶ ἐπιορκοῦντα] Casaubonus, ad Equit. Aristoph. ver. 298. v. ἐπιορκῶ, hæc observat. "ὅρκος, *jusjurandum*: ἐπιορκεῖν, proprie *jusjurandum aliud addere, iterum jurare*. Usus auctorum obtinuit, ut ponatur in malam partem de pejerante; quasi monerent nos viri sapientes non multum interesse inter pejerantem, et sæpe jurantem, ut recte disputat Hierocles in Carmina Pythagoræ. Lysias in Theomnestum ἐπιορκήσαντα exposuit ὀμόσαντα, *eum qui juravit*." Harpoc. Mount.

Οὐκ ἔστι κτήσασθαι] Οὐχ οἷόν τε ἢ δυνατόν ἐστι κτήσασθαι, id est, ὅπως ἄν τις κτήσηται, ἢ οὐ δύναταί τις κτήσασθαι. Wolf.

Ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα] Τὸ ἀδικεῖν, καὶ τὰ λοιπά. Idem.

Εἰς μὲν ἅπαξ] Ἅπαξ γενόμενα, μᾶλλον δὲ σπανιάκις ἀντέχει, τουτέστι, διαμένει, καὶ οὐ καταγωνίζεται ἢ καταπίπτει. Notetur præpositio adverbio juncta: εἰς ἅπαξ διαιρέτως, sed εἰσαεὶ ὑφέν. Idem.

Εἰς μὲν ἅπαξ] Præp. εἰς sæpius struitur cum adverbiis temporis: εἰς μακρὰν §. ζ. εἰς τότε de Class. §. ή. præivit Hom. Od. II. 99. Nostrum locum, ex quo patet, εἰς ἅπαξ non esse conjunctim scribendum, laudat Thom. M. p. 479. Rüdig.

Ἀντέχει] Hæc vox neutral.: *sustinere impetum, durare*, Olynth. I. (III.) §. ί. cfr. Xen. Mem. IV. 7. 7.: λίθος ἐν πυρὶ ὢν — οὔτε πολὺν χρόνον ἀντέχει, ὁ δὲ ἥλιος — διαμένει, Schol. ἰσχύει. Idem.

Καὶ σφόδρα γε ἤνθησεν] Ἀνθεῖν εἰώθεν. Wolf.

Σφόδρα γε ἤνθησεν] Est γε admirationem excitantis: Olynth. III. (II.) §. ί. Hom. Il. V. 132. 303. Lucian. Dial. M. XVII. 1. Herm. ad Vig. 825. Rüdig.

Ἂν τύχῃ] *Si res ita tulerit*: fieri aliquando potest, τῶν ἐνδεχομένων ἐστὶν ἀνθῆσαι τὰ τοιαῦτα ταῖς ἐλπίσι. Wolf.

Τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται] Ἐλέγχεται, τὰ φώρια καταλαμβάνεται. Idem.

Περὶ αὐτὰ καταῤῥεῖ] Malim aspirate αὑτὰ, pro ἑαυτὰ, *circa se ipsa diffluunt*, vel *defluunt*. haud scio, an legendum sit παρ' αὑτὰ, *per seipsa*, id est, ipsa sese destruunt, sua sponte dilabuntur, decidunt instar flosculorum, cum vel aruerunt, vel vento agitantur. Sic in Psalmis impiorum felicitas pulveri, quem ventus dissipat, et gramini tectis innato comparatur. Idem. Valde arridet Wolfii conjectura. Hic plane loci sensus est, atque ita eum interpretantur Nic. Carrus, et Tourrellus. Illud αὐτὰ aspirate non necessariam est, cum apud optimos scriptores αὐτὰ pro αὑτὰ frequentissime invenies. Verisimile est scripsisse Demosthenem παρ' ἑαυτὰ, a quo facilior adhuc erat lapsus in περὶ αὐτά. Mount. *Ultro delabuntur*, plerique vertunt. Rectius fortasse, *eodemque recidunt*, unde exstructa sunt, scilicet. Translata est metaphora (teste Schol.) a veteri aliquo pariete, qui diuturnitate temporis pereditur. Stock.

ταῤῥεῖ. ὥσπερ γὰρ οἰκίας, οἶμαι, καὶ πλοίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τὰ κάτωθεν ἰσχυρότατα εἶναι δεῖ, οὕτω καὶ τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας εἶναι προσήκει. τοῦτο δὲ οὐκ ἔνι νῦν ἐν τοῖς πεπραγμένοις Φιλίππῳ.

ε΄. Φημὶ δὴ δεῖν ὑμᾶς ἅμα τοῖς μὲν Ὀλυνθίοις βοηθεῖν, καὶ ὅπως τις λέγει κάλλιστα καὶ τάχιστα, οὕτως ἀρέσκει μοι· πρὸς δὲ Θετταλοὺς πρεσβείαν πέμπειν, ἣ τοὺς μὲν διδάξει ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ· καὶ γὰρ νῦν εἰσιν ἐψηφισμένοι Παγασὰς ἀπαιτεῖν καὶ περὶ Μαγνησίας λόγους ποιεῖσθαι. σκοπεῖσθε μέντοι τοῦτο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ λόγους ἐροῦσι μόνον [1] οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις, ἀλ-

[1] [οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις]

Οἶμαι] *for instance.* Antonius et Maximus serm. 1. Taylor.

Καὶ πλοίου] Διά τάς τε ὑφάλους πέτρας, καὶ τὸ ἐπικεῖσθαι τῇ τροπίδι ἅπαν πλήρωμα καὶ βάρος τῶν ἐν τῇ νηΐ. Wolf.

Τὰ κάτωθεν ἰσχυρότατα εἶναι δεῖ] Veteres Grammatici vituperabant Demosthenem, quod κάτωθεν dixerit, non κάτω. Ulpianus eum defendit, quod ex inferiore parte in superiorem ædificetur. Id quidem κάτωθεν significare potest, ex imo omnia solida esse oportere. Sed quum alia derivata in θεν, tum imprimis κάτωθεν, non motum ex loco, sed esse in loco significat. Cf. Schaefer. Melet. Crit. p. 78. Brem.

Καὶ τὰς ὑποθέσεις] Οὐχὶ τὰς τῶν λόγων περιοχὰς, οὐδὲ τὰ ὡρισμένα τῶν ζητημάτων· ἀλλὰ τὰ κάτωθεν καὶ τὰ θεμέλια. μεταφορικὴ γὰρ ἐνθάδε ἡ λέξις. Wolf.

Ἀληθεῖς] Κεχωρισμένας ψεύδους καὶ ἐπιορκίας. Idem.

Καὶ δικαίας] Οὐ πλεονεκτικάς. Idem.

Τοῦτο δ' οὐκ ἔνι] Ὁλόκληρος ὁ συλλογισμὸς ὠδίπως γένοιτ' ἂν, οὐδεμία τῶν ἀδίκων δυναμέων βεβαία ἐστίν. ἡ τοίνυν Φιλίππου ἄδικος, οὐκ ἄρα βεβαία. τί δὲ τὸ συμβαῖνον ἐντεῦθεν; ὅτι ἀβέβαιον κεκτημένος δύναμιν οὐκ ἔστιν ἄμαχος, οὐδὲ φοβερός. Idem.

ε΄. Φημὶ δὴ δεῖν] Ἀρξάμενος μὲν τοῦ λόγου, διὰ τοῦ δηλῶσαι, ὅτι θείας εὐεργεσίας ἐστὶν ἡ τῶν Ὀλυνθίων συμμαχία· ἅμα καὶ ὅτι βοηθεῖν αὐτοῖς προσήκει, ἀπέφηνε. νυνὶ δὲ, ἀποδεῖξαι πειραθεὶς, ὅτι καὶ δυνήσονται Φιλίππῳ ἐναντιοῦσθαι· ἐπιλογιζόμενος, καὶ τὸ τοῦ τρόπου, καὶ πῶς δεῖ ποιεῖσθαι τὴν βοήθειαν, ἐκτίθεται. Idem.

Ἅμα μὲν] Διμερὴς ὁ ἐπίλογος, πρῶτον μὲν, περὶ βοηθείας, δεύτερον δὲ, περὶ πρεσβείας λέγων, μετὰ προσδιορισμῶν, ὅτι τοὺς λόγους δέοι τοῖς ἔργοις πιστώτασθαι. παῤῥησίᾳ γὰρ κέχρηται ὁ ῥήτωρ. Idem.

Ὅπως τις — οὕτως] Hæc se excipiunt ut p. 40. v. 4. ὅσῳ — τοσούτῳ, nisi quod h. l. ad οὕτως superlativum non additum vides, qui in ipsa voce ἀρέσκει inest; hinc non μάλιστα supplendum cum Reiskio. Rüdig.

ε΄. Οὕτως ἀρέσκει μοι] Scilicet μάλιστα. Sicut τὸ ὅπως superlativos habet τάχιστα καὶ κάλλιστα. Wolf.

Ἢ τοὺς μὲν διδάξει] Quæ? perfidiamne et imbecillitatem Philippi? an nostros conatus? an potius utrumque? Idem.

Τοὺς δὲ παροξυνεῖ] Eos qui, cum ipsi rem omnem intelligant, metu Philippi quiescunt. Idem.

Παγασὰς ἀπαιτεῖν] Pagasas, Thessaliæ oppidum in promontorio Pheræorum situm, Philippus quinque annos ante habitam hanc orationem in potestatem suam redegerat. Mount.

Λόγους ποιεῖσθαι] Dicuntur, qui id, quod alii sibi assumserunt, vindicant: in Aphob. I. p. 818. 8. ed. R. ἐποιήσατο λόγους περὶ τούτων ὁ Δημοχάρης sc. de re familiari, qua

λὰ καὶ ἔργον τι [1] δεικνύναι ἕξουσιν ἐξεληλυθότων ἡμῶν ἀξίως τῆς πόλεως καὶ ὄντων ἐπὶ τοῖς πράγμασιν, ὡς ἅπας
31 μὲν λόγος, ἂν ἀπῇ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν, μάλιστα δὲ ὁ παρὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως· ὅσῳ γὰρ ἑτοιμότατ᾽ αὐτῷ δοκοῦμεν χρῆσθαι, τοσούτῳ μᾶλλον ἀπιστοῦσι πάντες αὐτῷ.

ϛʹ. Πολλὴν δὴ τὴν μετάστασιν καὶ μεγάλην δεικτέον τὴν μεταβολήν, εἰσφέροντας, ἐξιόντας, ἅπαντα ποιοῦντας ἑτοίμως, εἴ περ τις ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν. κἂν ταῦτα ἐθελήσητε ὡς προσήκει καὶ δεῖ περαίνειν, οὐ μόνον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ συμμαχικὰ ἀσθενῶς καὶ ἀπίστως ἔχοντα φανήσεται Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ 22
δυνάμεως κακῶς ἔχοντα ἐξελεγχθήσεται. ὅλως μὲν γὰρ ἡ Μακεδονικὴ δύναμις καὶ ἀρχὴ ἐν μὲν προσθήκης μέρει ἐστί τις οὐ σμικρά, οἷον ὑπῆρξέ ποθ᾽ ὑμῖν ἐπὶ Τιμοθέου

[1] † δεικνύειν

tutores Demosthenis potiti erant. Rüdig.

Ἐξεληλυθότων ὑμῶν] S. μεθ᾽ ὅπλων ἐκ τῆς πόλεως, ἐκστρατευσάντων. Wolf.

Ἀξίως τῆς πόλεως] Μετὰ μεγάλης τῆς δυνάμεως, ἐπειδὴ μεγίστη καὶ ἀξιωματικωτάτη ἡ πόλις. Idem.

Ὄντων ἐπὶ τοῖς] Similiter Noster p. 928. 11. ed. R. πλευσεῖσθαι ἐπὶ τοῖς χρήμασι, i. e. ut invigiles mercibus. Rüdig.

Ὡς ἅπας μὲν λόγος] Alludit ad ignavam Atheniensium eloquentiam. Sic Isocratis Archidamus ἀεὶ ἐνόμισε τοὺς περὶ τοὺς λόγους διατρίβοντας, ἀργοτέρους εἶναι τὰς πράξεις. ubi multum verborum, ibi plerumque est parum rerum: nec ab re Turnus Drancen objurgat his verbis [Æn. xi. 389.]

—An tibi Mavors
Ventosa in lingua pedibusque fugacibus istis
Semper erit?—

Huic Ciceronianum dictum opponatur: *ubi rerum adsint testimonia: nihil opus esse verbis.* Wolf.

Ὅσῳ ἑτοιμότατα] Ἀντὶ τοῦ, πολλῷ ἑτοιμότερον τῶν ἄλλων· πολλὰ μὲν ἐπαγγελλόμενοι, ὀλίγα δ᾽ ἐπιτελοῦντες. Idem.

Ἑτοιμότατα] De hoc superlativi usu cfr. Matth. Gr. §. 462. Aliis etiam locis orator Atheniensibus exprobrat, quod τριήρεις κενὰς emiserint. Phil. I. §. ιέ. Olynth. III. (II.) §. γʹ. Rüdig.

ϛʹ. Πολλὴν δὲ τὴν μετάστασιν] Isocrates de pace: ἢν μεταβαλώμεθα τὸν τρόπον, καὶ δόξαν βελτίω λάβωμεν etc. Wolf.

Τὴν μετάστασιν — μεταβολὴν] Reiske μεταβολὴν in suspicionem vocat, sed sine idonea causa, nam hunc vidimus a Demosthene teneri morem, ut binis vocibus gravitatem sententiæ augeat: confirmatur etiam lect. vulgata testimonio scholiastæ, qui subtilius utramque vocem distinguit. Verbale δεικτέον cum accus. struitur, inest notio verbi δεῖ. cfr. Matth. Gr. p. 623. Rüdig.

Εἴπερ προσέξει] Ἀντὶ τοῦ, εἰ βουλόμεθα προσέχειν τινὰ ἡμῖν. Wolf.

Προσέξει τὸν νοῦν] Vid. Phil. I. §. γʹ. fin. *navare cui suam operam*; futurum notionem *finis* exprimit. Rüdig.

Κἂν ταῦτα ἐθελήσητε] Hactenus consilium: cujus nunc fructum exponit, et magis etiam Macedonum vires extenuat, quod et per se parvæ sint, et Philippo parum fidæ. Wolf.

Τὰ συμμαχικὰ] Στρατεύματα, τοὺς συμμάχους. Idem.

Ἐν μὲν προσθήκης μέρει] Προστιθεμένη ἑτέρα δυνάμει. Idem.

Οἷον ὑπῆρξέ ποθ᾽] Τὸ, οἷον, adverbium. Alioqui dicendum οἷα. Idem.

Ἐπὶ Τιμοθέου] Historiæ fides sit penes auctorem et Ulp. Idem. Nullus, quod scio, Historicorum hujus expeditionis mentionem fecit, excepto Nepote, qui quidem inter Timothei præclare facta, Olynthios eum subegisse refert, de Macedonicis autem copiis ei conjunctis nihil dicit. Mount.

πρὸς Ὀλυνθίους· πάλιν αὖ πρὸς Ποτίδαιαν Ὀλυνθίοις ἐφάνη τι τοῦτο συναμφότερον· νυνὶ δὲ Θετταλοῖς νοσοῦσι καὶ στασιάζουσι καὶ τεταραγμένοις ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν ἐβοήθησε. καὶ ὅποι τις ἄν, οἶμαι, προσθῇ κἂν μικρὰν δύναμιν, πάντ᾽ ὠφελεῖ. αὐτὴ δὲ καθ᾽ αὑτὴν ἀσθενὴς καὶ πολλῶν κακῶν ἐστὶ μεστή. καὶ γὰρ οὗτος ἅπασι τούτοις οἷς ἄν τις μέγαν αὐτὸν ἡγήσαιτο, τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς στρατείαις, ἔτ᾽ ἐπισφαλεστέραν αὐτήν, ἢ ὑπῆρχε φύσει, κατεσκεύακεν ἑαυτῷ. μὴ γὰρ οἴεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς αὐτοῖς Φίλιππόν τε χαίρειν καὶ τοὺς ἀρχομένους, ἀλλ᾽ ὁ μὲν δόξης ἐπιθυμεῖ, καὶ τοῦτο ἐζήλωκε, καὶ προῄρηται πράττων καὶ κινδυνεύων, ἂν συμβῇ τι, παθεῖν,

Ἐπὶ Τιμοθέου] Timotheus, ejus Cononis filius, qui Athenas a Lacedæmoniis afflictas restauravit: eique in isto opere strenuus etiam adjutor. Plures postea urbes, inter alias vero Potidæam, patriæ suæ recuperavit. Nemo alius Imperator belli sortem expertus est minus inconstantem: etenim nihil unquam aggressus est quod ei non prospere successit. Felicitatem eam qui illi invidebant dormientem eum pingebant, Fortuna interim prope ipsum urbes retibus capiente. Quibus ille immotus: "Urbes dormiens capio: ecquid vigilans non faciam?" *Tourrell.* Confer Schol. ad Plut. Aristoph. ver. 180. Idem.

Ἐπὶ Τιμοθέου] Timotheus, quem Corn. Nep. Olynthios subegisse tradit, auctore Diod. S. XV. 47. Ol. 101. 3. in Thraciam profectus multas ibi civitates in societatem civium suorum pertraxerat. Hoc tempore Macedoniæ præfuit Amyntas, qui (Æsch. de f. leg. §. ιγʹ.) familiaritate utebatur Atheniensium; his ille videtur Perdiccam filium, quem Schol. commemorat, ad opem ferendam misisse. Rüdig.

Ὀλυνθίοις ἐφάνη τι] Olynthiorum plurimum videtur interfuisse, tenere Potidæam, cfr. §. γʹ. ibique dicta. Ut Phil. I. §. δʹ. per τινὰς vidimus *non paucos* significari, ita hic per τὶ *magnum aliquid* exprimitur: eodem modo Lat. *aliquid*. Cic. Tusc. I. 10. Ovid. Metam. XIII. 241. Idem.

Τοῦτο συναμφότερον] Scilicet ἥ τε Μακεδονικὴ καὶ ἡ Ὀλυνθιακὴ δύναμις. Wolf.

Θετταλοῖς νοσοῦσι] Sc. τὴν ψυχὴν διὰ τὴν στάσιν καὶ ταραχήν. Idem.

Θετταλοῖς—ἐβοήθησε] Alexander, Pherarum tyrannus, ab uxore ejusque fratribus Lycophrone et Tisiphono Ol. 105. 4. trucidatus fuit; hinc illi gratia apud populum erant. Diod. S. XVI. 14. Sed quum consilio mutato principatum retinerent, *Aleuadæ*, nobile genus, ex quo ipso Schol. illos tyrannos oriundos dicit, Philippum Ol. 106. 4. arcessiverant, qui anno sequenti ita bello finem fecit, ut tyranni Pheras Philippo traderent. Diod. S. XVI. 35. 36. Jam intelligitur, cur talem describat Thessalorum statum, qui omnino perfidi habebantur. Rüdig.

Ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν ἐβοήθησε] Adversus Pitholaum et Lycophronem, qui cum, sorore Thebe adjutrice, affinem Alexandrum occidissent, tyrannicidæ habiti: non multo post ipsi eandem tyrannidem occuparunt. Wolf. Olymp. 106. a. 4. *Tourrell.* Vid. Diod. l. XVI. et Xenoph. l. VI. Mount.

Καὶ ὅπη τις ἂν] Οὐδὲν ἐξαίρετον ἔχει ἡ Μακεδονικὴ δύναμις. Wolf. Leg. ὅπῃ. Taylor.

Πάντ᾽ ὠφελεῖ] Πότερον ἡ δύναμις ὠφελεῖ πάντα ἄνθρωπον, ἢ πράγματα πάντα; ἢ πάντα τὰ προστιθέμενα ὠφελεῖ; Idem.

Πάντ᾽ ὠφελεῖ] Si quid inchoatum vel parvo additamento absolvitur, hoc ipsum, quoniam perfecit rem, maximi facimus; nam ita illa integra facta eique toti consultum est; cavet, ne cives Philippo tribuant, quod casui debeatur. Cel. Hermannus mavult legi τὰ πάντα et Reisk. πάντως ὠφελεῖ, *semper prodest.* Rüdig.

Ἐπισφαλεστέραν] Ἐπικινδυνωτέραν. Wolf.

Καὶ τοῦτο ἐζήλωκε] Τὸ δόξαν λαβεῖν. Nam δόξης ἐπιθυμεῖ, præcessit. Idem.

Προῄρηται πράττων] *Decrevit agendo et periclitando*, id est, rebus gerendis et periculis adeundis, *si quid acciderit, pati*, id est, mori non recusat. Supra τοῦτο ἐζήλωκε pro τὴν δόξαν ἐζήλωκε, *gloriam admiratur*, summum bonum in gloria collocat.

32 τὴν τοῦ διαπράξασθαι ταῦτα, ἃ μηδεὶς πώποτε ἄλλος Μακεδόνων βασιλεύς, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ᾑρημένος· τοῖς δὲ τῆς μὲν φιλοτιμίας τῆς ἀπὸ τούτων οὐ μέτεστι, κοπτόμενοι δὲ [1] ἀεὶ ταῖς στρατείαις ταύταις ταῖς [2] ἄνω κάτω λυποῦνται καὶ συνεχῶς ταλαιπωροῦσιν, οὔτ' ἐπὶ τοῖς ἔργοις οὔτ' ἐπὶ τοῖς αὑτῶν ἰδίοις ἐώμενοι διατρίβειν, οὔθ' ὅσ' ἂν πορίσωσιν οὕτως ὅπως ἂν δύνωνται, ταῦτ' ἔχοντες διαθέσθαι [3] κεκλῃμένων τῶν ἐμπορίων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὸν πόλεμον.

ζ΄. Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ Μακεδόνων πῶς ἔχουσι Φιλίππῳ, ἐκ τούτων ἄν τις σκέψαιτο οὐ χαλεπῶς· οἱ δὲ δὴ περὶ 23 αὐτὸν ὄντες ξένοι καὶ πεζέταιροι δόξαν μὲν ἔχουσιν ὡς

[1] αἰεὶ [2] ἄνω τε καὶ κάτω [3] κεκλεισμένων

Cic. 1. Offic. de fortitudine agens, 'Est, inquit, in hoc genere molestum, quod in maximis animis splendidissimisque ingeniis, plerumque exsistunt honoris, imperii, potentiæ, gloriæ cupiditates.' Idem.

Προῄρηται] Vid. ad Phil. I. §. ις΄.; de perfecti hujus usu valet, quod Herm. d. em. rat. gr. p. 186. dicit: tempus significat præteritum terminatum præsenti tempore ita, ut res, quæ perfecto exprimitur, nunc peracta dicatur, illudque jam, peractam rem esse, præsens sit. Quid διαπράξασθαι sit, dictum ad Phil. I. Rüdig.

Μακεδόνων βασιλεὺς] Scilicet διεπράξατο. Wolf. Vid. Pausan. VIII. 7.

Ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς] Ἀντ' ἀσφαλοῦς ζωῆς. Wolf.

Ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλ.] Diod. S. XVI. 3. hæc: πρὸς δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἐπιφερομένων κινδύνων εὐστόχως ἀντεμηχανᾶτο.; coll. Justin. 9. 8. et Drumanns Ideen zur Gesch. des Verf. der griech. Staat. p. 27. sqq. Rüdig.

Τοῖς δὲ οὐ μέτεστι] Οὐ κοινωνοῦσι τῆς φιλοτιμίας, μᾶλλον δὲ, οὐ φροντίζουσι ταύτης, φίλοικοι μᾶλλον καὶ φιλοχρήματοι ὄντες, ἢ φιλοπόλεμοι καὶ φιλόδοξοι. Wolf.

Κοπτόμενοι] Καταπονούμενοι, μᾶλλον δὲ τιτρωσκόμενοι καὶ φονευόμενοι. Idem.

Κοπτόμενοι] Hesych. per ταλαιπωρεῖσθαι et Schol. ad Thuc. 8. 13. per κακοπαθῆσαι interpretatur. Rüdig.

Ταῖς ἄνω τε καὶ κάτω] Ταῖς συχναῖς καὶ παντοδαπαῖς. Vide expeditiones Philippi superiore oratione. Proverbialis locutio est 'Sursum deorsum.' Wolf.

Οὔθ' ὅσ' ἂν πορίσωσιν — ἔχοντες διαθέσθαι] Wolfius ita hæc vertit: *Neque etiam quæ sic quæsita tenent, suo arbitratu collocare possunt*. Pessime. οὐκ ἔχοντες idem sonat ac οὐ δυνάμενοι, ut in Scholiaste est. Supra dixit οὔτ' ἐώμενοι. Illud οὕτως a Scholiaste additum putat. Mount.

Οὕτως ὅπως] Τὸ οὕτως videtur a scholiaste additum. Wolf.

Ἔχοντες διαθέσθαι] Δυνάμενοι πωλῆσαι. Idem.

Κεκλεισμένων] Aug. 1. 2. Bav. κεκλειμένων, quam formam Thom. M. 521. Etym. M. 500. 12. 17. Græcos adhibuisse tradunt, quamque recepissem, nisi in Aristog. I. p. 778. 11. ed. R. κεκλεισμένης sine varietate legissem. Vulgatam confirm. Schol. In Aug. 3. vetustior manus dederat κεκλῃμένης, quod Bekk. rec. Rüdig.

Διὰ τὸν πόλεμον] Φοβουμένων τῶν ἐμπόρων, μὴ λησταῖς περιπεσόντες καὶ περὶ τῶν σωμάτων κινδυνεύσωσι. Wolf.

ζ΄. Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ τῶν Μακεδόνων] Postquam et sociorum et Macedonum fidem in dubium vocavit: etiam mercenarios milites in contemptum adducit. Idem.

Πεζέταιροι] Sic dicti, quasi *pedites socii*: sicut optimus et fortissimus imperator Maximilianus I. Augustus milites suos, conciliandæ benevolentiæ causa, modo filios, modo suos nudos, id est, male vestitos puerulos appellasse fertur. Idem.

Πεζέταιροι] Per hanc vocem Tourrellus Phalangem Macedonicam intelligit, cujus auctor exstitit Philippus. De ea Diod. l. XVI. prope initium de Philippo loquens: ἐπενόησε δὲ καὶ τὴν τῆς Φάλαγγος πυκνότητα καὶ κατασκευὴν, μιμησάμενος τὸν ἐν Τροίᾳ τῶν Ἡρώων συνασπισμόν. καὶ πρῶτος συνεστήσατο τὴν Μακεδονικὴν Φάλαγγα. Vide Eustath. ad Il. N. ver. 26. Ea nihil unquam fuit in bello terribilius, ut ex plurimis diversorum auctorum locis discimus,

εἰσὶ θαυμαστοὶ καὶ συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου, ὡς δ' ἐγώ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγενημένων τινὸς ἤκουον, ἀνδρὸς οὐδαμῶς οἵου τε ψεύδεσθαι, [1] οὐδενῶν εἰσὶ βελτίους. εἰ μὲν γάρ τις ἀνήρ ἐστιν ἐν αὐτοῖς οἷος ἔμπειρος πολέμου καὶ ἀγώνων, τούτους μὲν φιλοτιμίᾳ πάντας ἀπωθεῖν αὐτὸν ἔφη, βουλόμενον πάντα αὑτοῦ δοκεῖν εἶναι τὰ ἔργα — πρὸς γὰρ αὖ τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν φιλοτιμίαν τἀνδρὸς ἀνυπέρβλητον εἶναι —· εἰ δέ τις σώφρων ἢ δίκαιος ἄλλως, 33 τὴν καθ' ἡμέραν ἀκρασίαν τοῦ βίου καὶ μέθην καὶ κορδα-

[1] † οὐδένων

tum vero præcipue ex Polybii Fragmento pag. 1015. ubi de L. Æmilio Paulo hæc habet: ἀνθωμολογεῖτο πρός τινας τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ μηδὲν ἑωρακέναι φοβερώτερον Μακεδόνων φάλαγγος. Nondum autem sub Philippo auctore ad summam ejus perfectionem accesserat: quare minus παράδοξον in Demosthene videatur eam tantopere extenuare. In Orat. ad Ep. Phil. §. γ΄. ubi fere eadem repetit, habet: τοὺς δὲ περὶ αὐτὸν ὄντας ἑταίρους καὶ τοὺς τῶν ξένων ἡγεμόνας εὑρήσετε δόξαν μὲν ἔχοντας ἐπ' ἀνδρίᾳ, περιδεᾶς δὲ μᾶλλον τῶν ἀδόξων ζῶντας. Mount. Vid. Meurs. Attic. Lect. l. II. c. XI. Poll. I. 175. Eustath. ad Il. Δ. p. 359. Hesych. s. v.

Συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου] Δεινοὶ πολεμισταί. Hesychius: συγκροτεῖν, συμπράττειν, συνάγειν. Suidas: αὔξειν, συνιστᾶν, συνδεῖν, πρὸς ἁρμονίαν ἄγειν, συνέχειν, συμπράττειν. Varinus: ἐπὶ τῶν χαλκέων κυρίως, καὶ ἀπὸ τούτου, ἐπὶ τῶν συμφωνούντων. συγκροτεῖν δύναμιν, *cogere copias*. συγκεκροτημένοι, ἐσκευωρημένοι, συνεσκευασμένοι. Videtur non tam fortitudinem et peritiam rei militaris, (etsi has quoque) quam concordiam et mutuas operas significare. Wolf. Pollux I. 157. iis hoc verbum annumerat, quæ notionem *vires intendendi* innuunt: denotantur *exercituti rebus bellicis*. Rüdig.

Συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου] Phalangem intelligit, quæ confertis ordinibus in acie stabat instar valli, et (partibus se mutuo sustentantibus) difficillime perrumpi poterat. *Ex edit.* Stock.

Οἵου τε ψεύδεσθαι] Id est, εἰωθότος, qui minime solet mentiri, qui minime talis est, ut mentiatur. Wolf.

Οὐδένων] I. e. οὐδὲ ἄλλων, cfr. Olynth. I. (III.) §. ί. fin. αἰσχύνη οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημίας, i. e. turpitudo non minor alia pœna. Bav. habet οὐδενῶν, quod Bekker. dedit. Sed ipsa, quam proposuimus, explicatio suadet, ut accentus in penultima ponatur: ita οὐδένι est *fere nemini*. Cfr. Valcken. ad Herod. 3. 140. Rüdig.

Εἰ — τις ἀνὴρ — τούτους] Observa mutationem numerorum. Wolf.

Εἰ μὲν γάρ τις —— τούτους μὲν φιλοτιμίᾳ πάντας ἀπωθεῖν] Quin et ipse Philippus plus se lætitiæ ex prospero stratagemate, quam ex qualibet victoria, capere fatebatur. Diod. l. XVI. Polyæn. l. IV. c. 2. Legimus eum in duces suos eo magis præ invidia injurium fuisse, quo ipsi illustriores se præbuerint: quod vitium humile prorsus et malignum neque ipse effugit Alexander. Urebatur scilicet nimio Perdiccæ, Lysimachi, Seleuci, Antigoni fortitudinis fulgore, odioque habebat ipsorum fortunam nimis prosperam. Æl. Var. Hist. l. XII. c. 16. *Tourrell.* Mount.

Οἷος ἔμπειρος] Τοιοῦτος οἷος, id est, εἴ τις ἔμπειρός ἐστι πολέμου. Elegantis pleonasmi speciem habet. Sic paulo post: τοιούτους οἵους μεθυσθέντας ὀρχεῖσθαι, id est, τοὺς ὀρχουμένους, ἐπειδὰν μεθυσθῶσι. Wolf.

Οἷος] Si quis est talis, ut virtute bellica excellat. Aristoph. Vesp. 970. ὁ δ' ἕτερος οἷός ἐστιν οἰκουρὸς μόνον. Hinc non est, quod, ut Reiske proponit, hanc vocem tollamus; nam efficit, ut id, quod alicui tribuitur, certius definiatur. Respondet in seq. δίκαιος ἄλλως, *mere* probus. Schol. ibi: κατὰ φύσιν. Rüdig.

Ἀγώνων] Πολεμικῶν, μαχῶν, κινδύνων. Wolf.

Τὴν φιλοτιμίαν ἀνυπ.] Οὐ τοίνυν ἐπαινετὴν διὰ τὸ ἄγαν. Idem.

Κορδακισμοὺς] *Saltationes impudicæ*, nomen suum mutuatæ a satyro qui eas instituit. In nequitia et luxu Philippi describendis, verum excedere forsan videretur Demosthenes, ni eadem, vel etiam graviora, ab historicis traderentur. Videat lector eruditus Athen. lib. 6. *Ex edit.* Stock. Vide Schol. Aristoph. Nub. v. 540. et

κισμοὺς οὐ δυνάμενος φέρειν, ¹παρεῶσθαι καὶ ἐν οὐδενὸς εἶναι μέρει τὸν τοιοῦτον. λοιποὺς δὴ περὶ αὐτὸν εἶναι λῃστὰς καὶ κόλακας καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, οἵους μεθυσθέντας ὀρχεῖσθαι τοιαῦτα, οἷα ἐγὼ νῦν ὀκνῶ πρὸς ὑμᾶς ὀνομάσαι. δῆλον δ' ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ· καὶ γὰρ οὓς ἐνθένδε πάντες ἀπήλαυνον ὡς πολὺ τῶν θαυματοποιῶν ἀσελγεστέρους ὄντας, Καλλίαν ἐκεῖνον τὸν δημόσιον καὶ

¹ παρεωρᾶσθαι

Palmer. ad loc. Polluc. l. IV. c. 14. Jul. Cæs. Scalig. de Comœd. et Tragœd. c. 14. Jul. Cæs. Buleng. de Theatr. l. I. c. 52. Mount. Et Hesych. et Harpocrat. s. v., κόρδαξ.

Οὐ δυνάμενος φέρειν] Εἴτε διὰ τὴν τοῦ σώματος ἀσθένειαν εἴτε διὰ τὴν τῶν τρόπων καλοκαγαθίαν. Wolf.

Δυνάμενος] Participium pro verbo finito, vid. Schaef. Mel. cr. p. 43. sq. Seidler. ad Eurip. Electr. v. 533. Rüdig. Perperam Rüdiger affirmat, participium δυνάμενος positum esse pro verbo finito δύναται. Nos vehementer dubitavimus (Philol. Beytrage aus der Schweiz. Vol. I. pag. 172. sqq.), num usquam participium sic ponatur. Nostro quidem loco id neutiquam fit. Nam post ἄλλως comma ponendum est, quod est in aliis editionibus, et supplendum ἐστί; δυνάμενος autem est appositio. Brem.

Παρεωρᾶσθαι] Laud. Barocc. et Pith. παρεῶσθαι habent: et sic etiam Ald. asterisco tamen præfixo, et inter varias lectiones παρεωρᾶσθαι exhibito: quæ certe germana lectio est, quamque Scholiasten etiam agnoscere satis manifestum est, quamvis in eo corrupte legatur παρεῶσθαι. Mount. Jam ex ipsa voce Schol. οἱονεὶ et ex ἀπωθεῖν §. ά., cui orator παρωθεῖν videtur adjunxisse, conclusi lectionem παρεῶσθαι a Demosth. esse profectam. Rüdig.

Ἐν οὐδενὸς εἶναι μέρει] Ἐξουθενημένον εἶναι, καταπεφρονῆσθαι, μηδεμίαν ἔχειν παρὰ Φιλίππῳ τὴν ἀξίωσιν, μηδαμοῦ μηδένα εἶναι. Wolf.

Λῃστὰς] Hæc lectio in omnibus libris est et a Schol. confirmatur, qui interpret. οἱονεὶ ἅρπαγάς τινας στρατιώτας. Sed quem non offendat, *latrones* cum *parasitis* jungi? Reiskius conjec. δικελιστὰς, Valcken. [ap. Sluiter. Lectt. Andoc.] γελοιαστὰς, quod placuit Jacobsio, Hermann. ex Athen. X. 435. C. legi vult αὐλητὰς, ipse in Progr. proposui λήρους, quod præter explicationes Lexicogg. sæpe apud Platonem de *nugatoribus* dicitur. cf. Heindorf. ad Theæt. p. 402. Quid horum verum sit, alii judicent. Rüdig.

Οἵους] Struitur hæc vox cum infinit., de Ord. Class. §. έ. εἰ δέ τις καὶ τοιοῦτός ἐστιν, οἷος ἐγχειρεῖν ἔργῳ τῳ. cfr. Fisch. ad Well. III. 2. p. 13. sq. Idem.

Ὀρχεῖσθαι τοιαῦτα] Post ὀρχεῖσθαι distinguit Bruciolus, *qui ebrii saltent*: ut τὸ τοιαῦτα, κατ' ἔλλειψιν τοῦ ποιεῖν, καὶ παράλειψιν accedat: *atque alia agant flagitiosa*, etc. Posset etiam conjungi, ὀρχεῖσθαι τοιαῦτα, *saltare ad eum modum*: ut de repræsentatione mimica intelligatur, quæ manuum potius fuit, quam pedum artificiosa agitatio, ut ex Luciano apparet. Ovidius item [de Art. Am. i. 595.]

Si vox est, canta: si mollia brachia, salta:
Et quacunque potes arte placere, place.
Wolf.

Δῆλον δ'] Noti hominis flagitiosi exemplo narrationem probare studet, ut Æneas Virgilianus [ii. 65.]

Accipe nunc Danaum insidias, et crimine ab uno
Disce omnes. — Idem.

Θαυματοποιῶν] *Thaumatopæi* seu *mirifici* dicti sunt homines projectæ audaciæ, qui summo vitæ periculo stupenda in vulgus patrarent, per rotas et ignes se trajicerent, tenuissimis et adversis funibus currerent, ingentia onera supra hominis vires portarent, in immensam altitudinem mergerentur et sine ulla respirandi vice maria perpeterentur: cum aliis id genus multis, quibus homines obstupescerent, et quodammodo consternarentur. Vide Buleng. de Theatro, lib. 1. cap. 36. et seqq. Æl. Var. Hist. lib. 8. c. 6. et Athen. passim. Nonnulli Proteum præstigiatorem fuisse autumant. Vid. Eustath. in Odyss. Δ. p. 176. ad hos versus:

Πάντα δὲ γινόμενος πειρήσεται, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
Ἑρπετὰ γίνονται, καὶ ὕδωρ, καὶ θεσπιαδὲς πῦρ.
Mount.

Καλλίαν ἐκεῖνον τὸν δημόσιον] Servum

τοιούτους ἀνθρώπους, μίμους γελοίων καὶ ποιητὰς αἰσχρῶν ᾀσμάτων ὧν εἰς τοὺς συνόντας ποιοῦσιν ἕνεκα τοῦ γελασθῆναι, τούτους ἀγαπᾷ καὶ περὶ αὑτὸν ἔχει. καί τοι ταῦτα, εἰ καὶ μικρά τις ἡγεῖται, μεγάλα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δείγματα τῆς ἐκείνου γνώμης καὶ κακοδαιμονίας ἐστὶ τοῖς εὖ φρονοῦσιν. ἀλλ', οἶμαι, νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ τούτοις τὸ κατορθοῦν· αἱ γὰρ εὐπραξίαι δειναὶ συγκρύψαι καὶ
συσκιάσαι τὰ τοιαῦτα ὀνείδη· εἰ δέ τι ¹πταίσει, τότ' ἀ- 34
24 κριβῶς αὐτοῦ ταῦτα πάντ' ἐξετασθήσεται. δοκεῖ δ' ἔμοιγε,

¹ πταίσεις

publicum, ex eorum numero, quos Athenienses cum ducibus suis emittere solebant, ut iis in quibusdam rebus adessent, et munera quædam ad exercitum pertinentia obirent. Servos ad hæc munera deligebant, ut ab iis veritatem (si occasio esset) tormentis extorquere liceret: quod in cives haud concessum fuit. *Ex edit.* Stock.

Καλλίαν δημόσιον] Δημόσιοι erant servi publici, quales lictores, viatores, scribæ (Harpocrat. s. h. v. et Maussac. not.); horum qui litteras edocti erant, monente Schol., vendebantur. Lucches. suspicatur, Calliam esse eundem, quem Suidas (s. Καλλίας Ἀθηναῖος) fabularum scriptorem fuisse dicit. Rüdig.

Τὸν δημόσιον] Δοῦλον. Vide Ulpianum. Suidas: δημοσίους ἔλεγον τοὺς τῆς πόλεως δούλους. Et Æschines: ἄνθρωπον δημόσιον, οἰκέτην τῆς πόλεως. Wolf. V. D'Orville ad Char. Aphrod. l. III. c. IV. p. 292.

Μίμους γελοίων —] Vid. Athen. l. IV. c. 6. et 10. Theopom. rer. Philipp. l. XII. Plut. in Com. de Curiosit. Æl. V. H. l. XII. c. 51. et Athen. l. VII. p. 289. Polyb. p. 1375. seqq. ed. Gronov. et p. 1391. Mount.

Ἕνεκα τοῦ γελασθῆναι] Sive impersonaliter, ut *rideatur*. Wolf.

Τῆς ἐκείνου γνώμης] Οὐχ ὑγιοῦς οὔσης. Idem.

Καὶ κακοδαιμονίας] Τῆς ἑπομένης ὡς τὰ πολλὰ τῇ ἀφροσύνῃ. Idem.

Τοῖς εὖ φρονοῦσι] Τοῖς τὴν ψυχὴν μᾶλλον ἢ τὴν τύχην ἐπιβλέπουσι. Idem.

Ἀλλ' οἶμαι] Μετάστασις τῆς αἰτίας τοῦ διαμεῖναι τὴν δύναμιν: non est Philippi sapientia, sed fortuna in causa, cur ejus consistat imperium, τί γὰρ ἂν μεθύων ἀνὴρ βουλεύσαιτο καλῶς. Idem.

Ἀλλ', οἶμαι, νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ] Hunc locum habet auctor orat. ad Phil. ep. §. γ'. Schottus in Parall. monet, hunc locum expressum esse ex Thuc. III. [39.]: εἴωθε δὲ τῶν πόλεων αἷς ἂν μάλιστα καὶ δι' ἐλαχίστου ἀπροσδόκητος εὐπραξία ἔλθῃ, ἐς ὕβριν τρέπειν. Quo pacto hoc ille contenderit non video. — ἐπισκοτεῖν cum dat. struitur in Mid. 565. 25. ed. R. οἰκίαν ᾠκοδόμησεν ἐν Ἐλευσῖνι τοσαύτην, ὥστε πᾶσιν ἐπισκοτεῖν τοῖς ἐν τῷ τόπῳ. Rüdig.

Ἐπισκοτεῖ τούτοις] Σκότος ἐπάγει, ὁρᾶσθαι οὐκ ἐῶν. Isocrates: ἡ ῥώμη ταῖς τῆς ψυχῆς ἐπιμελείαις ἐπεσκότησε. Wolf.

Αἱ γὰρ εὐπραξίαι] Αἱ εὐτυχίαι καὶ εὐπραγίαι, οὐχὶ δὲ αἱ κατ' ἀρετὴν ἐνέργειαι. Idem.

Δειναὶ συγκρύψαι] Scilicet εἰσί· δύναμιν ἔχουσι μεγάλην τοῦ συγκρύψαι. Idem.

Συσκιάσαι] Προφάσει τέρψεως καὶ ψυχαγωγίας τινὸς ὑπεραπολογεῖσθαι αὐτῶν. Idem.

Συγκρύψαι καὶ συσκιάσαι] Id est, *tegere, præumbrare, caligine offundere et involvere.* Tacitus: 'fama, in quantum præumbrante Imperatoris vestigio datur, clarus,' δόξῃ δὲ λαμπρὸς, ὅσα γε ἐπισκιαζούσης τῆς κορυφῆς ἔξεστι τῆς τοῦ αὐτοκράτορος. Cic. de Off. 'Tanta vis est honestatis, ut speciem utilitatis obscuret,' ὡς τὸ σχῆμα τοῦ χρησίμου συγκρύψαι. Bud. *Ex edit.* Hervag.

Τὰ τοιαῦτα ὀνείδη] Τὰς συνουσίας τοῖς πονηροῖς, τὰς μέθας καὶ τὰ λοιπὰ τὰ προειρημένα. Wolf.

Αἱ γὰρ εὐπραξίαι δειναὶ συγκρύψαι καὶ συσκιάσαι τὰ τοιαῦτα ὀνείδη] Eadem fere repetit in Oratione ad Philippi epistolam. §. δ'. Sallustius Histor. lib. 1. p. 12. Ed. Wass. ita hanc sententiam imitatus est: 'Secundæ res mire sunt vitiis obtentui.' Seneca controv. XXIV. p. 172. eam Thucydidi tribuit, legit autem ἑκάστων ἁμαρτήματα pro τοιαῦτα ὀνείδη. Mount.

Εἰ δέ τι πταίσεις] Ἐὰν ἡττηθῇ ἅπαξ. Wolf.

Αὐτοῦ πάντα] Τὰ πράγματα καὶ ὀνείδη, τὰ νῦν λανθάνοντα τοὺς πολλούς. Idem.

Αὐτοῦ πάντα] Η. Φιλ. Ἐπιστ. §. δ'. hæc: τότ' ἀκριβῶς διακαλυφθήσεται πάντα ταῦτα, eadem laudant Stob. et Dionys. Halic. Reisk. et Bekker. nostro loco post αὐτοῦ interseruerunt ταῦτα, quod quia

ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δείξειν οὐκ εἰς μακράν, ἂν οἵ τε θεοὶ θέλωσι καὶ ὑμεῖς βούλησθε. ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν, τέως μὲν ἂν ἐῤῥωμένος ᾖ τις, οὐδὲν ἐπαισθάνεται τῶν καθ' ἕκαστα σαθρῶν, ἐπὰν δὲ ἀῤῥώστημά τι συμβῇ, πάντα κινεῖται, κἂν ῥῆγμα κἂν στρέμμα κἂν ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων σαθρὸν ᾖ, οὕτω καὶ τῶν πόλεων καὶ τῶν τυράννων, ἕως μὲν ἂν ἔξω πολεμῶσιν, ἀφανῆ τὰ κακὰ τοῖς πολλοῖς ἐστίν, ἐπειδὰν δὲ ὅμορος πόλεμος συμπλακῇ, πάντα ἐποίησεν ἔκδηλα.

ή. Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν Φίλιππον εὐτυχοῦντα ὁρῶν ταύτῃ φοβερὸν προσπολεμῆσαι νομίζει,

in aliis libris post ἐξετασθήσεται, in aliis ante legitur, non dubito, quin ejiciendum sit. Ceterum in utraque Ald., quam in manibus teneo, αὐτοῦ πάντα cum asterisco ante πάντα, neque in priore ταῦτα pro πάντα, quod Reiskius dicit, legitur. Rüdig.

Ἐξετασθήσεται] Φανήσεται, ὅτι φαυλά ἐστιν ἐκφανῆ γενήσεται. Wolf.

Δοκεῖ δ' ἐμοὶ δείξειν] Τὰ ἑαυτοῦ, τουτέστι, πταίσειν. Idem. δοκεῖ, *videtur*, scil. Philippus. Auger.

Δοκεῖ δ' ἔμοιγε — εἰς μακρὰν] *Videor mihi ostensurus non in longum tempus*, i. e. *breviter*. Rüdig.

Βούλησθε] Sc. omnia aperta fient, si vultis. Idem.

Ἕως] Reiske dedit τέως, idem Bekker. sed quum paullo post ἕως legatur, idemque apud Stob. 540. 28., vulgata non erat mutanda, nisi conjicias τέως, ἕως, ut in Timocr. p. 721. 1. ed. R. Similiter de Class. §. ί. pro ἕως dedit τέως, ubi vulgata revocanda, nisi Codicis Bav., qui utrumque præbet, lectionem sequamur. Idem.

Τῶν καθέκαστα σαθρῶν] Τῶν ἐν ἑκάστοις μέλεσι σαθρῶν ὄντων. Hesychius: σαθρόν· ἀσθενὲς, κεκλασμένον. Suidas: ἀπὸ τοῦ σείεσθαι ῥᾳδίως, ἢ, ἀπὸ τοῦ σείεσθαι τὰ ἄρθρα. σαθρωθῆναι, σαλευθῆναι. σαθρὸν, παλαιὸν, φθαρέν. Varinus σαπρός. σεσηπὼς, παρὰ τὸ σαπῆναι, σαπρὸς, καὶ σαθρὸς, κατ' ἀντίφρασιν. Wolf.

Κινεῖται] Videtur hæc vox ad motus periculosos referri, qui et corporis sunt et civitatis; mala enim, quæ in utriusque quasi medulla recondita jacent, jam erumpunt, de Cor. §. ή. fin. ὥσπερ τὰ ῥήγματα καὶ τὰ σπάσματα, ὅταν τι κακὸν τὸ σῶμα βάλῃ, τότε κινεῖται. Rüdig.

Ῥῆγμα κἂν στρέμμα] Plutarch. videtur σπάσμα legisse. v. de discrim. adul. et amic. p. 43. ed. Gr. Taylor. Schol. auctore medici ῥῆγμα vocant *vasis alicujus ruptionem*: quæ quidem tecta fuit, nam Phot. ita: ἡ κατὰ μῆκος τοῦ τραύματος οὐλή; iidem illi dicunt στρέμμα *articuli elisionem* et *ossis emotionem*. Phot. ἡ στρογγύλου ἕλκους οὐλή. Vid. Fœs. Œc. Hipp. Rüdig.

Κἂν ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων σαθρῶν ᾖ] Sic habent codices 4. Sed ego lego: κἂν ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων, τουτέστι, τῶν μελῶν τοῦ σώματος, ᾖ σαθρόν. Wolf.

Οὕτω καὶ τῶν πόλεων] Οὕτω καὶ τὰ κακὰ τῶν πόλεων ἀφανῆ ἐστὶ τοῖς πολλοῖς. Idem.

Ὅμορος πόλεμος συμπλακῇ] Πόλεμος γένοιτο πρὸς τῇ χώρᾳ αὐτῶν. Idem.

Συμπλακῇ] Οὕτω περιστοιχίσοιτο αὐτοὺς ὥστε μὴ ἐπ' ἐκείνοις εἶναι τὸ καταθέσθαι τὸν πόλεμον, ὅταν βουλομένοις αὐτοῖς ᾖ. Idem.

Συμπλακῇ] Hæc vox *luctæ* propria est, eaque Noster usus esse videtur, ut pugnæ violentiam significaret. Rüdig.

Πάντα ἐποίησεν] Ποιεῖν εἴωθε, δηλοῦν φιλεῖ. Wolf.

Ἔκδηλα] Dicuntur ea, quæ quum antea quasi sub tecto latuerunt, nunc manifesta fiunt, ut, qualia sint, appareat: sensu bono apud Hom. Il. V. 2. Rudig.

ή. Εἰ δέ τις ὑμῶν] Ademit Philippo fidem sociorum et Macedonum, ademit bellicosos milites, ademit sobrietatem et sanam mentem, sola fortuna relicta. Quæ cum et ipsa vel una terreat Athenienses: primum concessione utitur. Deinde suorum civium fortunam Philippicæ anteponit, et ignaviam, quæ illis obstet, repudiare eos jubet, vel hostis exemplo, non tam fortunati, quam laboriosi atque industrii. Nihil ergo illi obstitit ebrietas, aut non tanta tamque crebra fuit, quantam fecit Demosthenes. Wolf. Cfr. Phil. I. §. γ'.

Φοβερὸν προσπολεμεῖν] Isocrates Paneg. τὸν βασιλέα χαλεπὸν πρὸς τὸ πολεμεῖν, quanquam ibi quoque fortasse legendum est προσπολεμεῖν: *oppugnatu difficilem: non sine magno metu et periculo ac difficultatibus posse bello peti.* Wolf.

σώφρονος μὲν ἀνθρώπου λογισμῷ χρῆται· μεγάλη γὰρ ῥοπή, μᾶλλον δὲ τὸ ὅλον ἡ τύχη παρὰ πάντ' ἐστὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα· οὐ μὴν ἀλλ' ἔγωγε, εἴ τις αἵρεσίν μοι δοίη, τὴν τῆς ἡμετέρας πόλεως τύχην ἂν ἑλοίμην, ἐθελόντων ἃ προσήκει ποιεῖν ὑμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ μικρόν, ἢ τὴν ἐκείνου· πολὺ γὰρ πλείους ἀφορμὰς εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν ἔχειν ὁρῶ ἡμῖν ἐνούσας ἢ ἐκείνῳ. ἀλλ', οἶμαι, καθήμεθα οὐδὲν ποιοῦντες· οὐκ ἔνι δ' αὐτὸν ἀργοῦντα

Μεγάλη γὰρ] Hanc sententiam Cic. eleganter 2. Off. interpretatus est, 'Magnam vim esse in fortuna in utramque partem, vel secundas ad res, vel adversas, quis ignorat? Nam et cum prospero ejus flatu utimur, ad optatos exitus pervehimur: et cum reflavit, affligimur.' Plin. etiam lib. 2. cap. 7. 'Fortunæ omnia expensa, omnia feruntur accepta: et in tota ratione mortalium, sola utramque paginam facit.' Idem. Demosthenes, non orator modo summus, verum etiam philosophus, omnem prorsus rerum humanarum rectionem ac gubernationem fortunæ tribuit. Quid autem fortunæ nomine intelligat, ipse paulo post docet. Cum enim dixisset, si quis sibi optionem daret, malle se Atheniensium fortunam, quam Philippi: causam subjiciens, cur eo sit animo, ait plura videre se in Atheniensibus, quæ ad conciliandam deorum benevolentiam valeant, quam in Philippo: Πολὺ γὰρ πλείους ἀφορμὰς εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν ἔχειν ὁρῶ ὑμῖν ἐνούσας, ἢ ἐκείνῳ. Ecquid videtur aperte profiteri, se fortunæ prosperitatem in divina benevolentia ponere! Vide Muretum, a quo hæc mutuati sumus, in Cicer. primam contra Catilinam, pag. 621. Ed. Græv. qui ibi prolixe docet, fortunam veteres nihil aliud quam divinam voluntatem vocasse. Demosthenes eadem repetit in Orat. in Epist. Philipp. §. έ. ubi legitur Τὸ ὅλον ἡ τύχη, sicuti et hic in Voss. et Ben. ε. η. θ. In oratione autem de Pace clarius indicat se fortunæ nomine divinam providentiam intelligere: dicit enim, — δι' εὐτυχίαν, ἣν συμπάσης ἐγὼ τῆς ἐν ἀνθρώποις οὔσης δεινότητος καὶ σοφίας ὁρῶ κρατοῦσαν. Mount.

Ὅλον] Reisk. dedit τὸ ὅλον, idem Bekker. sed hic articulus repetitus videtur ex Φιλ. Ἐπιστ. §. έ.; ὅλον vero est in Dionys. et vel propterea non improbandum videtur, quum non de *certa* quadam re sermo sit: cfr. §. ς'. πάντ' ὠφελεῖ. Auger. etiam artic. omittit. Neutrum cum femin. compositum vides Olynth. I. (III.) §. γ'. Pro παρὰ πάντα in altero loco πρὸς ἅπαντα, sed παρὰ illud ipsum denotat tempus, quo homines aliquid peragunt, *fortuna est in rebus hominum*. Vid. F. A. Wolf. ad Lept. §. λ'. Rüdig.

Ἑλοίμην] Sc. μᾶλλον, quod ipsum ad βούλεσθαι etiam subintelligitur; vid. Zeun. ad Vig. p. 409. Idem.

Κατὰ μικρὸν] Licet adeo obvia hæc formula, tamen non raro interpretes fefellit. Sic ap. Dem. Olynth. II. ubi *paullulum* pro *paullatim*. D'Orville ad Char. Aphrod. l. I. c. IX. p. 109.

Ἢ τὴν ἐκείνου] Dionys. l. l. monet, in bis tribus periodis (inde ab εἰ δέ τις) omnia verba concinne et blande et eleganter composita esse, quia suaviter admodum et numerose digesta sint. Rüdig.

Πολὺ γὰρ πλείους —] Ob istius scilicet perjuria. Agesilaus Barbaris, quibus jusjurandum violare religio non erat, gratias agere solitus est. 'Bene, bene est,' inquit, 'Perjuri isti Deos nobis amicos et auxiliares reddunt.' Æl. Var. Hist. lib. XIV. Corn. Nep. in Agesil. *Tourrell.* Mount.

Ἀφορμὰς — ἐνούσας] Ἴσως διὰ τὴν καλοκαγαθίαν καὶ εὐορκίαν· ἢ, τοὺς καιροὺς καὶ τοὺς συμμάχους, ἀφορμὰς λέγει. ἐνούσας, ὑπαρχούσας, ἐν ἡμῖν οἷον οὔσας. Wolf.

Ἀφορμὰς] Quasi fortuna sequeretur hominum facta, ad quæ peragenda Atheniensibus non deesse judicat occasionem. Quod paullo post legitur ἡμῖν, retinui; ὑμῖν in nonnullis libris et in Dionys. habes. Quanquam, ut alibi vidimus, orator personas sæpe mutat, quod ipsum in ἡμετέρ. πόλ. et ὑμῶν ποιούντων factum est, tamen id de nostro loco non valet, in quo ἡμῖν respondet ἡμετέρας πόλ. Illud mirum est, quod, quum aperte nostrum locum in mente habuerit Dionys., Sylburg. ubique comparat alterum ex eoque discrepantias affert. Rüdig.

Οἶμαι] Aliquid irrisionis inest in hoc voce ut in *credo*. Idem.

Καθήμεθα οὐδὲν ποιοῦντες. Οὐκ ἔνι δ' αὐτὸν

οὐδὲ τοῖς φίλοις ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὑτοῦ τι ποιεῖν, μή τί γε δὴ τοῖς θεοῖς. οὐ δὴ θαυμαστόν ἐστιν εἰ στρατευόμενος καὶ πονῶν ἐκεῖνος αὐτός, καὶ παρὼν ἐφ' ἅπασι, καὶ μηδένα καιρὸν μηδ' ὥραν παραλείπων ἡμῶν μελλόντων καὶ ψηφιζομένων καὶ πυνθανομένων περιγίγνεται. οὐδὲ θαυμάζω τοῦτ' ἐγώ· τοὐναντίον γὰρ ἂν ἦν θαυμαστόν, εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς ὧν τοῖς πολεμοῦσι προσήκει, τοῦ πάντα ποιοῦντος ἃ δεῖ περιῆμεν. ἀλλ' ἐκεῖνο θαυμάζω, εἰ Λακεδαιμονίοις μέν ποτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων ἀντήρατε, καὶ πολλὰ ἰδίᾳ πλεονεκτῆσαι πολλάκις ὑμῖν ἐξὸν οὐκ ἠθελήσατε, ἀλλ' ἵν' οἱ ἄλλοι τύχωσι τῶν δικαίων, τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν ἀνηλίσκετε εἰσφέροντες καὶ προεκινδυνεύετε στρατευόμενοι, νυνὶ δ' ὀκνεῖτε ἐξιέναι καὶ μέλλετε εἰσφέρειν ὑπὲρ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν κτημάτων· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σεσώκατε πολλάκις πάντας καὶ καθ' ἕνα αὐτῶν ἕκαστον ἐν μέρει, τὰ δ' ὑμέτερ' αὐτῶν ἀπολωλεκότες κάθησθε. ταῦτα θαυμάζω· καὶ ἔτι πρὸς τούτοις εἰ μηδὲ εἷς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δύναται λογίσασθαι πόσον πολεμεῖτε χρόνον Φιλίππῳ καὶ τί ποιούντων ὑμῶν ἅπας ὁ χρόνος διελήλυθεν οὗτος. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι μελλόντων [1] αὐτῶν, ἑτέρους τινὰς ἐλπιζόντων πράξειν, αἰ-

[1] ὑμῶν

ἀργοῦντα—] Sallustius in oratione Catonis p. 177. Ed. J. Wass.—'Inertia et mollitia animi, alius alium exspectantes, cunctamini, videlicet diis immortalibus confisi, qui hanc Rempubl. in maxumis sæpe periculis servavere. Non votis, neque suppliciis muliebribus auxilia deorum parantur: vigilando, agendo, bene consulendo, prospere omnia cedunt: ubi socordiæ tete, atque ignaviæ tradideris, nequicquam deos implores, irati infestique sunt.' Terent. Adelph. IV. 5. 59. 'Quid? credebas, dormienti hæc tibi confecturos Deos?' Eodem sensu, quo hic et alibi passim Demosthenes καθήμεθα dixit, Latini verbum *sedere* usurpant. Virgil. Æn. XII. 15. '*Sedeant* spectentque Latini?' Terent. Adelph. IV. 5. 38. 'An *sedere* oportuit Domi Virginem tam grandem?' Cic. ad Tironem lib. 16. 2. 2. 'His ventis istinc navigatur, qui si essent, nos Corcyræ non *sederemus*.' MOUNT.

Οὐκ ἔνι ἐπιτάττειν] Οὐκ ἔξεστιν, οὐ πρέπει. WOLF.

Οὐ δὲ φίλοις] Ἴσοις οὖσιν. IDEM.

Αὐτὸν ἀργοῦντα] Lect. vulg. αὖ τὸν, utramque lect. agnoscit Schol., sed Dionys. αὐτὸν, quod, monente Auger., dant plures et optt. libri. Hermannus ita ad me scripsit: 'αὖ nullo modo ferri potest; non enim quid ex altera parte fieri debeat, hic dicit, sed concludit ex proxime prægressis. Atqui in ratiocinatione simplici solum δὲ, non etiam αὖ admitti potest.' Accedit, quod φίλοι et οἱ θεοὶ commendent αὐτὸν, hinc recepi cum cett. edd. RÜDIG.

Οὐδὲ φίλοις] Articulus, qui post οὐδὲ inseritur, delevi, nam videtur ex seqq. τοῖς θεοῖς ortus esse, in quo quidem loco tum ob codd. auctoritatem retinui, tum quod articulo adjuncto notio deorum *præfertur* notioni amicorum, cui ille non est præfixus. Eandem lect. tuentur Wolf. et Auger., sed Bekker. cum Reisk. utroque loco artic. admittit, in neutro Dionys. IDEM.

Μή τί γε] Μὴ ὅτι, πόσῳ ἧττον θεοῖς, τοῖς κρείττοσιν ὑπάρχουσιν ἡμῶν. WOLF.

Μή τί γε δὴ] Hesych. μή τί γε· πόσῳ γε μᾶλλον: δὴ vero, quod additur, *admirationem* etiam auget, ut in hac quæstione: διὰ τί δή; cfr. Aristoph. Thesm. 889. Hogev. d. Part. Gr. p. 526., qui fusius de hujus locutionis vi disputat. RÜDIG.

Μή τί γε δὴ τοῖς θεοῖς] Phrasis est proprie elliptica: μή τί γε δὴ ὑπολάμβανε ἐξεῖναι, τοῖς θεοῖς ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὑτοῦ τι ποιεῖν. *Nequaquam opineris, a Diis postulandum esse, ut quidquam pro nobis faciant*: quam sententiam hic et alibi breviter exprimere licet *nedum diis*. Interdum hæc locutio apud Demosthenem, ut apud alios, invenitur. Infra de Chers. §. ζ'. ὡς καὶ τοῦ μελλῆσαι δώσοντι δίκην, μή τι ποιήσαντί γε. κατὰ Μειδ. p. 525. l. 25. ed. R. ἀλλ' οὐδὲ καθ' αὑτὸν στρατιώτης οὗτός γε οὐδενός ἐστιν ἄξιος, μή τί γε τῶν ἄλλων ἡγεμών. κατὰ Ἀνδροτ. p. 607. l. 9. ed. R. ἃ οὐδ' ἂν, εἰ παρ' ἑαυτοῦ δοίη τις ὑμῖν, λαβεῖν ἄξιον, μή τί γε ἐφ' ᾧ ἑτέρους εἰσπράττειν. p. 609. l. 21. ed. R. ὃν οὐδ' ὑπὲρ ἑαυτοῦ δίκην λαμβάνειν ἐᾷ τὰ πεπραγμένα καὶ βεβιωμένα, μή τί γε ὑπὲρ τῆς πόλεως. Quod si Hermannus ad Vigerum p. 803. ubique μή τοί γε reponere vult, non assentior. Etsi enim nullum poetæ locum in promtu habeam, in quatuor tamen, quos attuli, nulla lectionis varietas notatur, et οὔ τι apud poetas sæpe ponitur, ubi exspectaveris οὔτοι. Vide Valckenaer. ad Hippol. v. 41. BREM.

Ἡμῶν περιγίγνεται] Ἡμᾶς νικᾷ. WOLF.

Καὶ πυνθανομένων] Οὐχὶ τοσοῦτον τί χρὴ ποιεῖν, ὅσον τί γίγνεται ὑπὸ Φιλίππου, καὶ τῶν ξένων, τῶν ἐπὶ μισθῷ στρατευομένων ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων. IDEM.

Πυνθανομένων] Scilicet, λέγεταί τι καινόν; MOUNT. Cfr. Phil. I. §. ί.

Οὐ δὴ θαυμάζω] Reisk. ex Par. 1. Aug. 2. δὲ pro δὴ, secutus Bekker., sed cett. libri et edd. vulgatam tenent, quæ, quum per particulam δὴ sententia aliqua repetatur, huic nexui accommodata videtur. Cfr. Phil. I. §. ή. ibique dicta. Neque illud prætermittendum, quod notione admirationis, quam usurpat, significet, rem aliter cadere non potuisse. RÜDIG.

Λακεδαιμονίοις] Ejusdem rei Noster mentionem facit Phil. I. §. β'. ubi de hoc bello expositum est, quod vocabatur ὁ πόλ. ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων, nam Lacedæmonii Græcos omnino crudelius vexabant. IDEM.

Ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων] Isocrates oratione de Pace, hac ipsa de re: οὐ πρότερον πολεμοῦντες ἐπαυσάμεθα, καὶ κινδυνεύοντες καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, πρὶν ἠθέλησαν Λακεδαιμόνιοι ποιήσασθαι τὰς συνθήκας, τὰς περὶ τῆς αὐτονομίας. WOLF.

Ἀντήρατε] Ἤρατε τὰ ὅπλα κατ' αὐτῶν, ἐπολεμήσατε, ἀντηγωνίσασθε, ἀνταίρειν καὶ συναίρεσθαι ἐναντία. Supra ἑτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα. IDEM.

Ἀντήρατε] Sensu neutral. hæc vox notionem propulsandi innuit. Phil. II. §. ά. fin. μέγεθος δυνάμεως, πρὸς ἣν οὐδ' ἀντᾶραι δυνησόμεθα. RÜDIG.

Καὶ πολλὰ ἰδίᾳ] Lego ἰδίᾳ, ἐπιῤῥηματικῶς. Sic Isocrates Panegyrico: μόνοι δὴ τῶν μεγάλην δύναμιν ἐχόντων περιείδομεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἀπορώτερον ζῶντας τῶν δουλεύειν αἰτίαν ἐχόντων. WOLF.

Ἐξὸν] De hoc nomin. absolut., qui sæpe apud hunc scriptorem legitur, *quum liceat*, agit Vig. p. 330. Similia δυνατὸν, ἐγχωροῦν. RÜDIG.

Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σεσώκατε] Hæc petantur ex Isocratis Panegyrico et Panathenaico. WOLF.

Καὶ — καὶ] *Cum — tum*, non est, quod cum Reiskio ante πάντας addatur καὶ, neque alterum cum Cod. a. ejiciamus. πάντας· intelliguntur bella Persica, in quibus communem Athenienses defendebant libertatem. RÜDIG.

Καθ' ἕνα — ἐν μέρει] Præpositione κατὰ notionem *rei singularis* exprimi vidimus ad Phil. §. ή. Ex locis ibi allatis patet, εἷς ἕκαστος a Nostro conjungi, ut non sit, cur alterutrum tollamus, quod fecerunt Wolf. et Auger. edentes καθ' ἕκαστον ἐν μέρει. Loci ex Phil. I. allati et Olynth. I. (III.) §. ς'. ubi hæc sane desunt, alia est ratio, sed in ceteris non solum ἕνα, sed etiam genitivus additur. Vid. Aristog. I. p. 777, 11. ed. R. Ne mireris ἕκαστον et ἐν μέρει conjuncta esse, vid. Phil. §. γ'. κύκλῳ πανταχῇ. Fortassis orator Eubœenses in mente habet, quorum res Ol. 105. 3. ab Atheniensibus restitutæ erant. Per τὰ ὑμέτερα significat Amphipolin aliasque sæpe laudatas urbes. IDEM.

Δύναται] Eodem modo, quo Phil. I. §. ή. θέλειν vidimus poni pro δύνασθαι, ita hic e contrario hoc verbum illius vices sustinet, nam excusat auctor quodam modo eos, qui, quod facere debent, non faciant. Hesych. δύνασθαι· θέλειν. cf. Fisch. ad Plat. 49. 42. IDEM.

Πόσον χρόνον] Jacobs ab Ol. 107. 1. ubi Thermopylas urgebat Philippus, numerat: posset etiam ab Ol. 105. 3. numerari, quum Amphipolis caperetur, ex Æschin. in Ctes. §. κά. ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ἐν ᾧ πρὸς Φίλιππον ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως ἐπολεμοῦμεν. IDEM.

Ἅπας ὁ χρόνος] Ita hæc verba in Ald. collocata vides, sed vulg. ὁ χρόνος ἅπας, ut p. 50. v. 2. sed hoc in loco videtur consulto voci ἅπας aliam dedisse sedem, ut ejus vim augeret. IDEM.

Δήπου] *Videlicet*. Vig. p. 499. IDEM.

τιωμένων ἀλλήλους, κρινόντων, πάλιν ἐλπιζόντων, σχεδὸν ταὐτὰ [1] ἅπερ νυνὶ ποιούντων ὁ χρόνος ἅπας διελήλυθεν. εἶθ' οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥστε δι' ὧν ἐκ χρηστῶν φαῦλα τὰ πράγματα τῆς πόλεως [2] γέγονε, διὰ τούτων ἐλπίζετε τῶν αὐτῶν πράξεων ἐκ φαύλων αὐτὰ
36 χρηστὰ γενήσεσθαι; ἀλλ' οὔτ' εὔλογον οὔτ' ἔχον ἐστὶ φύσιν τοῦτό γε· πολὺ γὰρ ῥᾷον ἔχοντας φυλάττειν ἢ κτήσασθαι πάντα πέφυκε. νυνὶ δὲ ὅ τι μὲν φυλάξομεν, οὐδέν ἐστιν ὑπὸ τοῦ πολέμου λοιπὸν τῶν πρότερον, κτήσασθαι δὲ δεῖ· αὐτῶν οὖν [3] ἡμῶν ἔργον τοῦτ' ἤδη.

θ'. Φημὶ δὴ δεῖν εἰσφέρειν χρήματα, αὐτοὺς ἐξιέναι προθύμως, μηδέν' αἰτιᾶσθαι πρὶν ἂν τῶν πραγμάτων κρατήσητε, τηνικαῦτα δὲ ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων κρίναντας τοὺς 26
μὲν ἀξίους ἐπαίνου τιμᾷν, τοὺς δ' ἀδικοῦντας κολάζειν, τὰς προφάσεις δ' ἀφελεῖν καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα· οὐ γάρ ἐστι πικρῶς ἐξετάσαι τί πέπρακται τοῖς ἄλλοις, ἂν μὴ παρ' [4] ὑμῶν αὐτῶν πρῶτον ὑπάρξῃ τὰ δέοντα. τί-

[1] ἅπερ καὶ νυνὶ [2] γέγονε τῆς πόλεως, διὰ τῶν αὐτῶν τούτων ἐλπίζετε [3] ὑμῶν [4] ἡμῶν αὐτῶν * πρώτων

Πάλιν ἐλπιζόντων] Nam duces rei facti quum promitterent, se insulas esse expugnaturos, absolvebantur: nova de iis concepta est spes, cfr. §. θ'. med. IDEM.

Ταῦτα] F. ταὐτά. et v. 5. ἐκ φαύλων αὖ τὰ χρηστά. TAYLOR.

Εἶτα οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε] Οὕτως ἀνόητοί ἐστε, καὶ μηδὲν γινώσκειν δύνασθε τῶν δεόντων. WOLF.

Οὔτ' ἔχον ἐστὶ φύσιν] Οὔτε φύσιν ἔχει. παρὰ φύσιν ἐστί. IDEM. Vid. Vig. p. 254. et ibi Hogev. RÜDIG.

Ῥᾷον ἔχοντας φυλάττειν, ἢ κτήσασθαι] Sallust. in oratione Cæsaris, sub finem: 'Profecto virtus, atque sapientia major in illis fuit, qui ex parvis opibus tantum imperium fecere, quam in nobis, qui ea bene parta vix retinemus.' MOUNT.

Πέφυκεν] *Naturæ rei consentaneum est*, cfr. Olynth. III. (II.) §. ζ'. et de Class. §. ή. fin. Addidi ν ἐφελκυστ. ex Stob. 328. 36. Hermann. de em. rat. gr. gr. p. 23. RÜDIG.

θ'. Πρὶν ἂν τῶν πραγμάτων κρατήσετε] Τὴν ἡγεμονίαν ἀναλάβητε, ἤ, τά γε ἀπολωλότα ἀνακτήσησθε καταπολεμήσαντες τὸν Μακεδόνα. WOLF.

Κρατήσητε] *Rebus potiri*, i. e. incepta ad finem perducere; eam ipsam expeditionem, de qua ad §. ή. monuimus, videtur in mente habere. RÜDIG.

Ἔργων] Diod. S. XV. 95. exemplum Leosthenis affert, qui temere condemnabatur. IDEM.

Τὰς προφάσεις δ' ἀφελεῖν] Scilicet τῶν στρατηγῶν. Curandum ne quid de vestra cessatione queri possint duces: quorum et contumaciam et avaritiam ita perstringit, ut quodammodo excuset. WOLF.

Προφάσεις — ἐλλείμματα] Causis, quas prætexebant duces, sua vanitas quodammodo adimitur eo, quod ipsi Athenienses suis deerant officiis; ἐλλείμ. Schol. ὑστερήματα. Stipendia, quæ militibus pendere debebant, insumebant in spectacula. RÜDIG.

Τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείματα] F. τὰ καθ' ὑμῶν ἐγκλήματα: quo sensu Tourrellus in versione Gallica hunc locum interpretatur: *enfin oster a ceux-ci tout prétexte de recrimination*. Sed cum omnes libri consentiant, et bene habeat recepta lectio, nihil temere mutari velim; tantum conjecturam meam in medium affero. MOUNT.

Ὑμῶν αὐτῶν πρῶτον] Reisk. dedit ἡμῶν — πρώτων, sed utramque mutationem ipse nexus dissuadet, nam ὑμῶν respondet τοῖς ἄλλοις et πρῶτον ad omnem pertinet enunciationem; hinc recte Bekker. vulgatam restituit. In vocabb. πικρῶς, πέπρακται, ὑπάρξῃ aliquid momenti inesse existimo. RÜDIG.

νος γὰρ ἕνεκα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τοῦτον μὲν φεύγειν τὸν πόλεμον πάντας ὅσους ἂν ἐκπέμψητε στρατηγούς, ἰδίους δ' εὑρίσκειν πολέμους, εἰ δεῖ τι τῶν ὄντων καὶ περὶ τῶν στρατηγῶν εἰπεῖν; ὅτι ἐνταῦθα μέν ἐστι τὰ ἆθλα, ὑπὲρ ὧν ἐστὶν ὁ πόλεμος, ὑμέτερα· Ἀμφίπολις κἂν ληφθῇ, παραχρῆμα αὐτὴν ὑμεῖς κομιεῖσθε· οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφεστηκότων ἴδιοι· μισθὸς δ' οὐκ ἔστιν· ἐκεῖ δὲ κίνδυνοι μὲν ἐλάττους, τὰ δὲ λήμματα τῶν ἐφεστηκότων καὶ τῶν στρατιωτῶν, Λάμψακος, Σίγειον, τὰ πλοῖα ἃ συλῶσιν.

Τίνος γὰρ ἕνεκα] Notandum est, Demosthenem ubique Charetem, cujus sæpius mentio est facta, ab incusationibus Æschinis aliorumque defendere. Hic enim d. f. leg. §. κδ'. quum monuisset, bello Amphipolitano ducem amisisse LXXV urbes socias, et CXXX naves, addit: καὶ ταῦτα ὑμῖν ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀεὶ τοῦ Χάρητος οἱ κατήγοροι δεικνύουσι. Contra Dem. d. f. leg. §. ϛγ'. Χάρης εὑρεθήσεται πιστῶς καὶ εὐνοϊκῶς — πράττων ὑπὲρ ὑμῶν. Multa quoque eorum, quæ hic dicit, eodem spectare videntur. IDEM.

Τοῦτον — τὸν πόλεμον] Τὸν πρὸς Φίλιππον. WOLF.

Τοῦτον μὲν φεύγειν εὑρίσκειν πολέμους] Chares primo anno Olympiadis centesimæ sextæ, ut stipendia militibus erogare posset, Artabazo, rebelli Asiæ minoris Satrapæ, quum tamen hoc illi in mandatis haud esset, auxilio ivit: et ab eo pecuniæ summam accepit, quæ ad hanc rem sufficeret. Diodor. l. XVI. *Tourrell.* Pro Artabazo debuit dicere Pharnabazo. Vide Notas supra Phil. I. §. θ'. MOUNT.

Τοῦτον μ. φεύγ. — πολέμους] Hoc referendum est ad bellum Amphipolitanum, quod primum Iphicrati demandabatur, qui, quamvis honoribus ab Atheniensibus ornatus, rem patriam deseruit. Dem. in Aristocr. 663. 14. ed. R. Imperium Ol. 104. 1. illi abrogatum tradebatur Timotheo; Charidemus, quem hic socium elegerat, ad Cotyn, Thraciæ regem, cum navibus Atheniensium transiit. Dem. l. l. v. 28. Ex loco Æschin. patet, eodem bello male rem gessisse Charetem, qui (Diod. S. XV. 95.) adversus socios missus Ol. 106, 1. cum Artabazo se conjunxit (ad Phil. I. §. ή.) et proprium suscepit bellum. Deinde etiam, eodem Æschin. auctore, aliis ducibus hoc bellum demandatum, Diiareti, Diipyro, Polyphonti, qui κατῆγον τὰ πλοῖα καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐκ τῆς κοινῆς θαλάττης; quod ipsum, Lucches. monente, Ol. 106, 4. factum videtur. RÜDIG.

Τι τῶν ὄντων] Veram rationem expositurus est, quum Athenienses plerumque imperatores in culpam vocarent. IDEM.

Τῶν ἐφεστηκότων] Τοῖς πράγμασι· τῶν στρατηγῶν. WOLF.

Μισθὸς δ' οὐκ ἔστι] Potest intelligi vel de Atheniensium negligentia, qui stipendia non mittant, vel (quod magis probo) de ducibus et militibus, qui non contenti stipendiis, prædam etiam desiderent. Post dicet: ἀδύνατον δ' ἄρχειν ἀμίσθων. IDEM.

Κίνδ. ἐλάττ.] Nam aliorum, a quibus sollicitantur imperatores, auxilio sustinentur. RÜDIG.

Λήμματα] I. e. δῶρα ἢ λαμβανόμενα, d. Chers. 96. 11. ed. R. hac voce largitiones comprehenduntur, quibus quis corrumpitur. Vid. Orvill. ad Char. 252. Opponitur hæc τοῖς ἄθλοις, quæ ut quis accipiat, summa opus est contentione. IDEM.

Λάμψακος, Σίγειον] Artabazus duabus regni sui urbibus Charetis officia remuneratus est. Lampsaco Asiæ minoris urbe, quam Artaxerxes Longimanus Themistocli donarat, unde vinum sumeret: [Corn. Nep. in Themist. Strab. l. XIII. Thucyd. l. 1.] ac Sigeo, aliæ Asiæ minoris urbe in Troade. Illic, si Ciceroni atque aliis fides habenda sit, Alexander cum ad Achillis tumulum adstitisset exclamavit: 'O fortunate adolescens, qui tuæ virtutis Homerum præconem inveneris!' Et vere: Orator Romanus addit: 'Nam nisi Ilias illa exstitisset, idem tumulus, qui corpus ejus contexerat, nomen etiam obruisset.' l. v. ep. 12. ad Fam. [Locus est in Orat. pro Archia Poeta.] Solinus tamen, Mela, et Plinius, Achillis tumulum alibi ponunt. *Tourrell.* MOUNT.

Λάμψακος — συλῶσιν] Lampsacus, urbs Asiæ minoris juxta Propontidem ob vini abundantiam celeberrima, inde ab Ol. 98. 2. Persarum fuit. cf. Steph. Byz. s. h. v. Sigeum, promontorium in Phrygia; uterque locus in Artabazi, Satrapæ Per-

ἐπὶ οὖν τὸ λυσιτελοῦν αὐτοῖς ἕκαστοι χωροῦσιν. ὑμεῖς δέ, ὅταν μὲν εἰς τὰ πράγματα ἀποβλέψητε φαύλως ἔχοντα, τοὺς ἐφεστηκότας κρίνετε· ὅταν δὲ δόντες λόγον τὰς ἀνά-
37 γκας ἀκούσητε ταύτας, ἀφίετε. περίεστι τοίνυν [1] ὑμῖν ἀλλήλοις ἐρίζειν καὶ διεστάναι, τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα, τὰ κοινὰ δ' ἔχειν φαύλως. πρότερον μὲν

[1] ἡμῖν

sici, provincia situs, qui ut Charetem ad suas partes pertraheret, Ol. 106. 1. hæc ei loca concessisse videtur. Hinc intelligitur, cur Chares ob invidiam et odia Atheniensium, quæ post expertus est, in Sigeum se contulerit. Athen. XII. p. 532. B. Rapina navigiorum (πλοῖα ἃ συλ.) fortassis ad Ol. 106. 4. referenda. Rüdig.

Τὰ πλοῖα ἃ συλῶσιν] Chares, cum deberet classem cui erat præfectus ad usus Reipublicæ adhibere, ad Decarem [scribe *Deiarem*] Deipyrum et Polyphontem, qui in Ægeo mari piraticam faciebant, transiit, cumque iis in latrociniorum societatem se contulit Æschin. de fal. leg. §. κδ'. Ei, cum piraticam exercendi consilium iniret, in mandatis erat Amphipolim recipere. Quamobrem Demosthenes in Amphipoli potius quam locis aliis omnibus operæ Athenis prorsus infructuosæ exemplum subjicit. Delatus Chares, atque in jus citatus, se subduxit; aliquanto autem post iterum comparuit, ac, in tantum prævaluit ipsius factio, exercitibus denuo præfectus est. *Tourrell.* Mount.

Ἃ συλῶσιν] Οὐ τοίνυν θαλαττοκράτορες, ἀλλὰ καταποντισταὶ καὶ λῃσταί εἰσι. Wolf.

Κρίνετε] Εἰς δικαστήριον ἄγετε, εἰς ἀγῶνα καθίστατε. Idem.

Δόντες λόγον] Τοῖς στρατηγοῖς, ἐάσαντες ἀπολογίας τυχεῖν αὐτοὺς, ἀλλὰ μὴ ἀκρίτους ἀποκτείναντες. Wolf.

Δόντες λόγον] Λόγον διδόναι generaliter significat, *rationem reddere* et *causam dicere.* Aliquando est *dicendi* et *causam orandi locum dare.* In utroque sensu Demosthenes λόγον διδόναι dixit, et λόγους δοῦναι, et ἀποδοῦναι: in posteriori hic, et alibi passim. Significat etiam *dare vices loquendi et percunctandi, et vicissim respondere percunctanti.* Sic infra, πᾶσι τοῖς παριοῦσι λόγον διδόναι. Vide plura apud Bud. p. 151. et seqq. Mount.

Δόντες λόγον] Sunt ii, qui aliis facultatem dant causam suam dicendi. cfr. §. ι. Markl. ad Eurip. Suppl. 350. Rüdig.

Τὰς ἀνάγκας, ταύτας] Malo, τούτους, τοὺς στρατηγοὺς ἀφίετε. τοὺς ἐφεστηκότας, duces, aut etiam cæteros quibus publicum aliquod munus est mandatum, atque etiam trierarchos quos in prædæ societatem venisse probabile est. Wolf.

Τὰς ἀνάγκ. ἀκούσ. ταύτας] Judices audiunt necessitates, i. e. conditiones, quibus quis inservire debebat ob naturam rerum. Hanc lectionem ipsa sententia commendat: nam per ἀνάγκας ταύτας innuitur penuria, qua duces premebantur: per pronom. *contemtus* exprimitur, ut Phil. I. §. ή. ἐπιστολ. ταύτας δυνάμ. Rüdig.

Περίεστι] *Hinc fit*, cf. de Rep. Ord. §. ζ. Quod paullo post legitur ὑμῖν, prætuli vulgatæ ἡμῖν, nam concludit orator ex præcedentibus. Idem.

Πρότερον μὲν γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰσεφέρετε κατὰ συμμορίας] Cecrops et post eum Solo in quatuor tribus populum Atheniensem distribuerant. Harum postrema ex civibus constans, quibus opera vita erat, quique publicis muneribus exclusi sunt, nihilo secius omnium consiliorum particeps erat, et communi cum cæteris suffragii ferendi jure fruebatur. Cum autem tributum imponeretur, prima tribus talentum conferebat, secunda semi-talentum, tertia centum drachmas, postrema nihil. Postea quatuor tribus ad decem usque auctæ sunt. Tum, ad solvendum quod imponebatur, ex unaquaque tribu certum civium numerum educebant, eosque in viginti classes, quæ Συμμορίαι vocabantur, dividebant: in quibus juxta suas quisque fortunas ac reip. necessitates censebatur. Arist. Polit. l. II. Plutar. in Solo. Pol. l. VIII. Συμμορίαι igitur significat diversas classes sive ordines hominum maxime idoneorum ad sumptus reip. suppeditandos. Harpoc. Hyper. cont. Polyeuct. Poll. l. III. c. 4. Quæque classis, ex civibus æque divitibus constans, suum ducem ἡγεμόνα συμμορίας habuit, et singuli Συμμορῖται ejusdem classis cives ex æquo censebantur: varias autem causas prætendebant, quo se a tributo solvendo immunes facerent. In hanc itaque sententiam accipienda sunt quæ dicit Demosthenes: ‘ Vestra culpa factum est, ut quæ forma ad conservandam rempublicam constituta fuerit, ea ipsa in perniciem reipublicæ evadat. Classes, eo institutæ ut reip. necessitatibus subveniatur, haud

γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰσεφέρετε κατὰ συμμορίας, νυνὶ δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας. ῥήτωρ ἡγεμὼν ἑκατέρων, καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ, καὶ οἱ [1] βοησόμενοι, οἱ τριακόσιοι· οἱ δ' ἄλλοι προσνενέμησθε οἱ μὲν ὡς τούτους, οἱ δὲ ὡς

[1] βοηθησόμενοι

alio jam spectant quam ut ei tributa fraudent, seque ab ea adjuvanda eximias habeant.’ Eadem iisdemque verbis querela in oratione huic anteriori occurrit: sc. orat. de Repub. Ord. *Tourrell.* Hoc institutum imitatus est Servius Tullius. Liv. l. I. Mount.

Κατὰ συμμορίας] Ex unaquaque tribu educebantur 120 cives locupletiores, qui munia publica obire, et ex suis facultatibus sumptus civitati suppeditare obstricti erant. Mille et ducenti, hoc modo delecti, in duas partes dividebantur; atque harum utraque iterum in denas classes, quæ συμμορίαι vocabantur. Hæ rursus in binas distinguebantur partes, pro ratione census: atque ita tandem ex decem prioribus classibus delecti sunt *trecenti*, τριακόσιοι, hoc est numerus civium locupletiorum, qui, quandocunque opus erat, pecunia rempublicam adjuvare tenebantur. Ex 1200 reliqui muneribus extraordinariis fungebantur per vices.——Verisimile est tamen, tempore Demosthenis, hasce classes varias causas excogitasse, quo se a tributo solvendo immunes facerent, atque, de toto onere munerum publicorum in se invicem rejiciendo certasse. *Ex edit.* Stock.

Συμμορίας] Liban. in arg. or. de Class. συμμορίαν vocat τὸ τῶν λειτουργούντων σύνταγμα, i. e. classis eorum, qui sumtum in rempubl. faciunt: cfr. Boeckh., viri doctiss., Die Haushaltung der Athener (Berl. 1817.) I. p. 481. Etenim quum antea ex lege ἀντιδόσεως (ad Phil. I. §. ιγ'.) munera et facultates a pauperioribus permutarentur, inde ab Ol. 86, 1. omnis cœtus in XX classes (συμμορίας, erant enim partes tribuum) dividebatur, quæ sexagenis capitibus constabat iisque civibus ditioribus, a quibus imperata pecunia solvebatur. Dividebant porro has classes, ad quas MCC pertinebant, in bis sexcentos viros et rursus harum duarum partium quamque in duas partes, in bis trecentos. Hæ duæ partes suos habebant oratores et duces, quibus oratores et duces secundarum partium cedere debebant: hinc Noster dicit: ῥήτωρ ἡγεμὼν ἑκατέρων. Cfr. Harpocrat. s. h. v. et Schol. F. A. Wolf. ad Lept. p. 374. vol. II. Rüdig.

Νυνὶ δὲ πολιτ.] Nunc in classes dividimini ad remp. administrandam et factiones parandas. Laudat h. l. Thom. M. p. 728. Idem.

Ῥήτωρ ἡγεμὼν ἑκατέρων] Habebant enim singuli quadrantes, in quos universus symmoritarum numerus tributus est, suum ducem suumque oratorem. Reprehendit igitur eos Orator, quod cum olim se dividerent in symmorias, ut tributa tempestive conferrentur, nunc contra symmoriæ factionibus tantum inserviant in rep. administranda; et principatum teneant, non divites, non duces qui rem bene gesserant, sed oratores, quibus adstipulentur primi trecenti, laudantes ea quæ a suis oratoribus dicta fuerint. *Ulpian.* Stock.

Ἡγεμὼν ἑκατέρων] Τῶν στάσεων, τῶν εριζόντων ἀλλήλοις ὑπὲρ τοῦ πολεμεῖν ἢ μὴ πολεμεῖν. Wolf.

Καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ] Πειθόμενος τῷ ῥήτορι, τῷ λέγοντι ὑπὲρ αὐτοῦ. Duces sunt oratorum clientes et suffragatores. Idem.

Οἱ βοησόμενοι τριακόσιοι] *Trecenti, qui clamitent*: scilicet, ὑπὸ τῷ ῥήτορί εἰσι. De locupletissimis civibus hoc docet Ulpianus esse intelligendum: quorum alii aliis factionibus faveant. Hervagiana prior editio habet, οἱ βοηθησόμενοι, *adjuturi*, pro, οἱ βοηθήσοντες, ut puto: nisi passive accipiatur, *adjuvandi*: qui præsidia oratorum ambiunt, ut, restinctis bellis, conferre tributa et instruere triremes non cogantur. τὸ βοησόμενοι est durum, et ut puto, mendosum. Mallem οἱ βοηθοὶ ἐσόμενοι. Idem. Idem in or. de ord. Rep. §. ζ'. de qua vid. F. A. Wolf. ad Lept. p. 365. vol. II. Sed hujus lectionis sensus cum me fugiat (nam βοᾶν de iis dicitur, qui clamantes rem suam defendunt) præferendam duxi alteram lectionem quæ Schol. auctoritate defenditur. Rüdig. Cf. D'Orville ad Char. Aphrod. l. VIII. c. V. p. 693. librarios increpans; qui passim, inquit, medias syllabas negligunt.

Οἱ δὲ ἄλλοι προσνενέμησθε] Οἱ λοιποὶ πολῖται ἐν προσθήκης μέρει ἐστέ. οὐ ψηφίσοντες καθ' ἑαυτοὺς, ἀλλὰ τὰς τῶν ῥητόρων καὶ στρατηγῶν καὶ τριακοσίων ἐπιψηφίζοντες γνώμας. Wolf.

Ὡς τούτους] Ἀττικῶς, ἀντὶ τῆς πρός. οἱ μὲν τούτοις συνηγορήσοντες, οἱ δὲ ἐκείνοις. Idem.

ἐκείνους. δεῖ δὴ ταῦτα ἐπανέντας καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἔτι καὶ νῦν γενομένους κοινὸν καὶ τὸ λέγειν καὶ τὸ βουλεύεσθαι καὶ τὸ πράττειν ποιῆσαι. εἰ δὲ τοῖς μὲν ὥσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ἐπιτάττειν ἀποδώσετε, τοῖς δ' ἀναγκάζεσθαι 27
τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι, τοῖς δὲ ψηφίζεσθαι κατὰ τούτων μόνον, ἄλλο δὲ μηδ' ὁτιοῦν συμπονεῖν, οὐχὶ γενήσεται τῶν δεόντων ὑμῖν οὐδὲν ἐν καιρῷ· τὸ γὰρ ἠδικη-
38 μένον [1] ἀεὶ μέρος ἐλλείψει, εἶθ' ὑμῖν τούτους κολάζειν ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν περιέσται.

ί. Λέγω δὴ κεφάλαιον, πάντας εἰσφέρειν ἀφ' [2] ὅσων

[1] αἰεὶ [2] ὧν

Ταῦτα] Τὰς συστάσεις, καὶ τὸ κατὰ συμμορίας πολιτεύεσθαι. Idem.

Ἐπανέντας] Οὐχὶ δὲ ἐπιτείναντας, μᾶλλον δὲ παραλιπόντας καὶ ἀφέντας. Idem.

Καὶ ὑμῶν αὐτῶν γενομένους] Ἐλευθέρους τὰς γνώμας γενομένους, οὐχὶ δὲ τοῖς ῥήτορσι δεδουλωμένους. Idem.

Ἔτι καὶ νῦν] Κἂν ὀψὲ τοῦ καιροῦ. Idem.

Αὐτῶν γενομ.] *Sui juris fieri.* Vid. Matth. Gr. gr. §. 371. Rüdig.

Κοινὸν] *Commune*, id est, liberum facite, id est, æquis animis accipite orationes, consilia et facta quorumvis civium: non certis quibusdam estote addicti quos suspiciatis tanquam Deos, aliis contra infensi, ut eorum recta consilia et facta improbetis. Vincat apud vos non affectus, sed reipublicæ utilitas. Sicut Melanopum dicere fuisse solitum, Plutarchus scribit, ὁ μὲν ἀνὴρ ἐχθρὸς, τὸ δὲ τῆς πόλεως νικάτω συμφέρον. Wolf.

Εἰ δὲ τοῖς μὲν ὥσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ἐπιτάττειν ἀποδώσετε] Eubulus, Aristophon, Hyperides, et Lycurgus, omnia summo cum imperio administrabant. Imperatorium munus vicissim inter se sortiebantur, Diopithes, Menestheus, Leosthenes, Chares. Plutar. in Phoc. Ita ut Respublica in Oligarchiam transiret. *Tourrell.* Mount.

Ἐκ τυραννίδος ὑμῶν] Ὥσπερ οὐ δημοκρατουμένης, ἀλλ' ἐπ' ἐκείνων τυραννουμένης τῆς πόλεως. Suspecta lectio est. Quid si ἡμῖν ἐπιτάττειν. Sin τυραννίδος ὑμῶν recte scribitur, sensus est, quasi vos tyrannidem illis decrevissetis. Fortassis τὸ ὑμῶν redundat. Wolf. Cohæret cum τοῖς, *aliis vestrum.* Auger.

Ἐκ τυραννίδος] Quasi essent domini et tyranni. Rüdig.

Ἀποδώσετε] Εὐβούλῳ μὲν ἀντὶ τοῦ θεωρικοῦ νόμου καὶ τῶν κολακειῶν μισθὸν ὑπερμεγέθη, τὸν τῆς δημοκρατίας ἀναίρεσιν ὄντα· τοῖς δὲ πλουσίοις ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν, δουλείαν καὶ πενίαν. ἀποδώσετε refertur ad tres infinitivos, ἐπιτάττειν, ἀναγκάζεσθαι, ψηφίζεσθαι. Wolf.

Ἀποδώσετε] Ἀποδιδ. non solum *reddere*, sed omnino *mandare, adjudicare* significat. Rüdig.

Τοῖς δὲ] Τοῖς ῥήτορσι. Wolf.

Ψηφίζεσθαι κατὰ τούτων μόνον] *Ut contra hos* (quibus munera publica mandata fuerint) *tantum decreta faciant, ipsique interim sint immunes.* Idem.

Οὐχὶ γενήσεται] Τὰ ἐκβησόμενα. Istam, inquit, administrationem complura sequentur incommoda. Mutanda est igitur. Wolf.

Ἐλλείψει] Οὐ ποιήσει τὰ δέοντα. Idem.

Ἐλλείψει] Ii, qui neglecti sunt, non præstabunt, quæ sunt præstanda, suis deerunt officiis. simil. ἐλλείμματα §. θ'. init. Videndus, quem laudat Tourrell., Cic. de. Off. I. 25. Rüdig.

Εἶθ'] Est in εἶτα notio *indignationis.* cfr. Phil. I. §. ιέ. et Vig. 395. Idem.

Τούτους] Τοὺς ἐλλειπονοντας. Wolf.

Κολάζειν ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν] Τοὺς μὲν ἐχθροὺς καὶ πολεμίους μὴ ἀμύνεσθαι, τοὺς δὲ πολίτας τιμωρεῖσθαι, τοὺς τὰ ἀδίκως προστεταγμένα μὴ ποιήσαντας. Vide Isocratem in Philippica, ubi de Argivis scribit: ὅτι τοὺς ἐνδόξους καὶ πλουσιωτάτους τῶν πολιτῶν ἀπολλύντες οὕτω χαίρουσιν, ὡς οὐδένες ἄλλοι τοὺς πολεμίους ἀποκτείναντες. Idem.

ί. Λέγω — εἰσφέρειν] Φημὶ δεῖν εἰσφέρειν. Idem.

Λέγω δὴ] Summatim repetens, quæ suaserat, iterum hæc inculcat. δὴ simul severe præcipientis est. Rüdig.

Κεφάλαιον] Κεφαλαιωδῶς, ὡς ἐν κεφαλαίῳ. Wolf.

Ἀφ' ὧν ἕκαστος ἔχει τὸ ἴσον] Ὁ μὲν πένης ἀπ' ὀλίγων, ὀλίγα· ὁ δὲ πλούσιος ἀπὸ τῶν

ἕκαστος ἔχει, τὸ ἴσον· πάντας ἐξιέναι κατὰ μέρος, ἕως ἂν ἅπαντες στρατεύσησθε· πᾶσι τοῖς παριοῦσι λόγον διδόναι, καὶ τὰ βέλτιστα ὧν ἂν ἀκούσητε αἱρεῖσθαι, μὴ ἃ ἂν ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα εἴπῃ. κἂν ταῦτα ποιῆτε, οὐ τὸν εἰπόντα μόνον παραχρῆμα ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὕστερον, πολλῷ βέλτιον τῶν ὅλων πραγμάτων ὑμῖν ἐχόντων.

πολλῶν, πολλά· οὕτω γὰρ ἂν ἴσα γίγνοιτο τὰ τῆς εἰσφορᾶς. Idem.

Πάντας ἐξιέναι] Si scilicet necesse fuerit, bello tamdiu duraturo. Quod cum incertum esset, probabile est, eos primos militasse, quibus ea sors obtigisset: ut ne alii aliis deteriore conditione essent. Idem.

Πᾶσι τοῖς παριοῦσι] Ἐπὶ τὸ βῆμα. Idem.

Λόγον διδόναι] Τοῦ λέγειν ἐξουσίαν. Idem.

Παριοῦσι λόγ. διδόναι] Ut ne oratoribus singulis faveant, omnes vult audiantur; hic non sermo est de ratione, quam quis redditurus est, sed quam quis suasurus ad salutem reipubl. servandam. Rüdig.

Ὁ δεῖνα] Σκοπεῖν χρὴ, οὐχ ὅστις ὁ λέγων ἐστὶν ἀλλ' ὁποῖόν τι τὸ λεγόμενον. Wolf.

Ὁ δεῖνα] 'Simul utrumque et certam personam et incertam significat.' Herm. ita ὁ δεῖνα vidimus dici Phil. I. §. ιέ. In Olynth. I. (III.) §. ά. singulare hoc beneficium prædicat, quod civibus liceat facere ἐξ ἁπάντων ῥᾳδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος αἵρεσιν. Rüdig.

Παραχρῆμα — ὕστερον] Solebant Athenienses eos, qui dixerant, si res arridebat, *statim* laudare, non quærentes, an recte probarent: *deinceps* semet ipsos debebant reprehendere, quod justo celerius sententiam oratoris comprobassent. At, re omni perpensa, in neutrum vitium incidere poterant. Idem.

Ἐπαινέσεσθε] In medio, pro ἐπαινέσετε in activo. Auger.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ Γ. (Β.)

Pag. ed. aliq. cit. | Pag. ed. Reisk.

39 ΕΠΕΜΨΑΝ βοήθειαν τοῖς Ὀλυνθίοις οἱ Ἀθηναῖοι, καί τι κατορθοῦν ἔδοξαν δι' αὐτῆς· καὶ ταῦτα αὐτοῖς ἀπηγγέλλετο. ὁ δὲ δῆμος περιχαρής, οἵ τε ῥήτορες παρακαλοῦντες ἐπὶ τιμωρίαν Φιλίππου. δέδοικε τοίνυν [1] ὁ Δημοσθένης, μὴ θαρσήσαντες, ὡς τὰ πάντα νενικηκότες καὶ ἱκανὴν βοήθειαν πεποιημένοι τοῖς Ὀλυνθίοις, τῶν λοιπῶν ὀλιγωρήσωσι. διὰ τοῦτο παρελθὼν ἐπικόπτει τὴν ἀλαζονείαν αὐτῶν, καὶ πρὸς εὐλάβειαν σώφρονα τὴν γνώμην μεθίστησι, λέγων οὐ περὶ τῆς Φιλίππου τιμωρίας νῦν αὐτοῖς εἶναι τὸν λόγον, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν συμμάχων 27 σωτηρίας· οἶδε γὰρ ὅτι καὶ Ἀθηναῖοι καὶ ἄλλοι πού τινες τοῦ μὲν μὴ τὰ οἰκεῖα προέσθαι 28 ποιοῦνται φροντίδα, περὶ δὲ τὸ τιμωρήσασθαι τοὺς ἐναντίους ἧττον σπουδάζουσιν.

Ἐν δὲ τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ τῆς περὶ τῶν θεωρικῶν χρημάτων συμβουλῆς φανερώτερον ἅπτεται, καὶ ἀξιοῖ λυθῆναι τοὺς νόμους τοὺς ἐπιτιθέντας ζημίαν τοῖς γράψασιν αὐτὰ γενέσθαι στρατιωτικά, [2] ἵν' ἀδεὲς ᾖ τὸ συμβουλεύειν τὰ βέλτιστα. παραινεῖ δὲ καὶ ὅλως πρὸς τὸν τῶν προγόνων ζῆλον ἀναστῆναι καὶ στρατεύεσθαι σώμασιν οἰκείοις, καὶ ἐπιτιμήσει πολλῇ κέχρηται κατὰ τοῦ δήμου [3] τε ὡς ἐκλελυμένου καὶ τῶν δημαγωγῶν ὡς οὐκ ὀρθῶς προϊσταμένων τῆς πόλεως.

[1] ὁ δὲ Δημοσθένης δεδοικὼς [2] † ἵν' ἄδεια ᾖ τοῦ [3] τέως

Κατορθοῦν] Pro κατορθῶσαι, dicunt de re feliciter gesta. Thom. M.: ἐπὶ πολέμου καὶ τῶν τοιούτων. Rüdig.

Περιχαρὴς] Sub. ἐστί. Auger.

Ὁ δὲ Δημοσθένης δεδοικὼς] In nostro legebatur: Δέδοικε τοίνυν ὁ Δημοσθένης, haud dubie melius et rectius. Et paulo post, pro ὀλιγωρήσωσι, ὀλιγωρήσουσι. Obsopœus. Sed lectionem vulgatam, quippe difficiliorem et huic scriptori usitatam, veram existimo. Rüdig.

Ἐπισκώπτει τὴν ἀλαζονείαν αὐτῶν] In nostro erat ἐπικόπτει, *præcidit*, quod profecto magis quadrare videtur sententiæ. Nusquam enim deridet Athenienses Demosthenes, sed quum nihil actum sit, indicat, ne in utramvis aurem quasi superato Philippo dormiant, etsi nonnihil misso Olynthiis auxilio expedierint. Obsopœus.

Ἐπικόπτει] Augero teste multi et opt. libri habent ἐπισκώπτει: hoc vel propterea prætuli, quod initium Olynth. III. (II.) τοὺς μὲν — σκέψασθαι irridentis potius est, quam reprehendentis; quid? quod nonne verba, quæ sequuntur: οἶδε γὰρ et cett. pertinent ad irrisionem explicandam? Rüdig.

Ἀθηναῖοι καὶ ἄλλοι] Nam Athenienses, ut Amphipolin, et Thessali, si hos in mente habuit scriptor, ut libertatem a tyranno recuperarent, summo enitebantur studio. Quod paullo post pro περὶ τὸ — σπουδάζουσιν nonnulli libri habent: περὶ τοῦ — φροντίζουσιν, ex interpretamento enatum est. Phavor. σπουδάζω περί σε, ὅταν ἐπιμελοῦμαι περί σε πραγμάτων. Idem.

Ἀδεὲς ᾖ] Vulg. δειχθῇ nullum præbet sensum; in Bav. δείσῃ, hinc Reisk. scripsit: ἵν' ἄδεια ᾖ τοῦ συμβ., quod Auger. recep., sed optime hunc locum sanavit Bekker., sive ex Codd., sive de suo: ἵν' ἀδεὲς ᾖ, quod recepimus: quæ quidem lectio vel inde commendatur, quod τὸ non cum Reisk. in τοῦ est mutandum. Idem.

Παραινεῖ δὲ [καὶ]] Cfr. Olynth. III. (II.) §. θ'. καὶ uncis inclusi, quum absit ab Aldina utraque et Wolf. quanquam Auger. monet addi a multis Codd.; sed quum sequatur ὅλως, hæc ipsa vox sententiarum nexui inservit, etsi Noster per καὶ sæpius novam jungit periodum; ut v. 9. Idem.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ. (Β.)

28 ά. ΟΥΧΙ ταὐτὰ παρίσταταί μοι γιγνώσκειν, ὦ ἄνδρες 39 Ἀθηναῖοι, ὅταν τε εἰς τὰ πράγματα ἀποβλέψω καὶ ὅταν πρὸς τοὺς λόγους οὓς ἀκούω· τοὺς μὲν γὰρ λόγους περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον ὁρῶ γιγνομένους, τὰ δὲ πράγματα εἰς τοῦτο προήκοντα, ὥστε ὅπως μὴ [1] πεισόμεθα αὐτοὶ πρό-

[1] πεισώμεθα

ά. Οὐχὶ ταὐτὰ παρίσταταί μοι γινώσκειν] Ἕτερα ὑπολαμβάνω καὶ φρονῶ, ὅταν τὰ πράγματα σκοπῶ, ἢ ὅταν ἀκούω τῶν λόγων: Oratorum verba cum rebus consentire mihi non videntur. Sic M. Cato in Catilinario, verba Demosthenis Sallustio pene interpretato: 'Longe (inquit) mihi alia mens est, P. C., quum res atque pericula nostra considero, et quum sententias nonnullorum ipse mecum reputo.' Exordium reprehensione aliorum, attentionem captat, et a periculo. Wolf.

Παρίσταται] Eodem modo, ut παρέστη, de ea dicitur sententia, *quæ alicui placet*. Orvill. ad Char. p. 438. Rüdig.

Εἰς τὰ πράγμ. ἀποβλέπ. κ. πρὸς τοὺς λόγ.] In aliis libris bis εἰς, in aliis πρὸς legitur, sed vulgatam, quam Bekker. retinuit, vel propterea veram duxerim, quod per εἰς accuratior rei consideratio, ita ut ejus curam geras (Olynth. II. (I.) §. θ'. med.), sed per πρὸς levior denotatur intuitus; quod quidem discrimen orator videtur exprimere voluisse. Idem.

Ἀποβλέψω] Ἀποβλέπω. Taylor.

Ὁρῶ γιγνομένους] Verba *sentiendi* inter se permutantur, quod maxime de voce ὁρῶ et cognatis valet, quippe quæ vices aliarum notionum sustineant: Phil. I. §. ιέ. Eurip. Suppl. 94. καινὰς εἰσβολὰς ὁρῶ λόγων, coll. Hecub. 1280. Hom. Il. XVI. 127. λεύσσω δὴ παρὰ νηυσὶ πυρὸς δηΐοιο ἰωήν, coll. Od. IX. 167. — Ἀκούειν pro αἰσθάνεσθαι in Pind. Nem. II. 22. ἐν Τροίᾳ μὲν Ἕκτωρ Αἴαντος ἄκουσεν. Rüdig.

Μὴ πεισώμεθα] Μὴ ὑπομείνωμεν, μὴ συμπέσῃ ἡμῖν· παρὰ τὸ πάσχω. Wolf.

Πεισώμεθα] Retinui, ut δόξωμεν Olynth. II. (I.) §. ά. Bekk. πεισόμεθα, quod tres libri præbent: idem p. 58. v. 8. edidit σώσομεν, ubi σώσωμεν servandum est, nam simplex ὅπως, non ὅπως μὴ præcedit. Rüdig.

Ὅπως μὴ πεισόμεθα] Lectio vulgata erat πεισώμεθα, quam Bekkerus recte mutavit, perperam Rüdigerus revocavit. Uterque tamen in sua ratione ultra modum excedit. Dawesius scilicet canonem edixit, ὅπως μὴ cum *conjunctivo* nonnisi aoristi primi passivi et aoristi secundi omnium formarum, non autem cum aoristi primi conjunctivo formæ activæ et mediæ conjungi: quem canonem recentiores etiam ad ὅπως extenderunt, eosque secutus est Bekkerus; Rüdigerus autem hunc canonem rejicit; merito. Nam quod de simili professus est Hermannus ad Soph. Aj. 557., idem me de hoc profiteri oportet: 'Mihi canon iste, ut idonea ratione carens, nunquam visus est verus esse.' Quamquam enim librariorum vel incuriæ vel perversitati multa tribuimus, causam tamen non videmus, cur in aliis locis iisque vicinis futurum indicativi toleraverint, in aliis temere mutaverint. Quid? quod aoristus primus formæ passivæ veniam impetraverit, ceterarum non item? Nimirum quia ille correctioni non improbabili prorsus resistebat. Rem vero perversitatis convincit id, quod solœcismi adeo oriantur et metrum obstet præcepto, quod recentiores secuti sunt. Cf. Heindorf. ad Platonis Protag. 12. Accedit, quod, si subtilius attendamus, non eadem vis est aoristi et futuri. Aoristus enim rem jamjam instantem et præsentem, futurum rem futuram indicat. — Quæ quamquam ita sint, tamen non temere ubivis aoristus conjunctivi tolerandus est, sed tum demum, quum eum constet in usu fuisse. Sic v. c. aoristus ἐπεισάμην a πάσχω non fuit in usu, sed ἔπαθον. Necessario igitur πεισόμεθα erat scribendum, etiam si falsissimus sit Canon Dawesii; idque etiam ipsa sententia confirmatur. Jam loca indicabimus, in quibus Bekkeri mutationem rejicimus. Phil. I. §. ή. sine dubio proba est lectio vulgata: καὶ ὅπως μὴ ποιήσητε, *ne faciatis*. Olynth. B. (A.) §. ά. ὅπως μὴ — δόξωμεν, *ne videamur*. Olynth. Γ. (B.) §. ά. προλαβεῖν ἡμῖν εἶναι τὴν πρώτην, ὅπως τοὺς συμμάχους σώσωμεν. Olynth. A. (Γ.) §. β'. παρασκευάσασθαι τὴν ταχίστην, ὅπως ἐνθένδε βοηθήσητε. de Chers. §. ί. καὶ ὅπως, ὥσπερ ἐρωτῶσι προθύμως, οὕτω καὶ

40 τερον κακῶς σκέψασθαι δέον. οὐδὲν οὖν ἄλλο μοι δοκοῦσιν
οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες ἢ τὴν ὑπόθεσιν, περὶ ἧς βου-
λεύεσθε, οὐχὶ τὴν οὖσαν παριστάντες ὑμῖν ἁμαρτάνειν.
ἐγὼ δ' ὅτι μέν ποτ' ἐξῆν τῇ πόλει καὶ τὰ αὑτῆς ἔχειν
ἀσφαλῶς καὶ Φίλιππον τιμωρήσασθαι, καὶ μάλ' ἀκριβῶς
οἶδα· ἐπ' ἐμοῦ γάρ, οὐχὶ πάλαι γέγονε ταῦτ' ἀμφότερα·
νῦν μέντοι πέπεισμαι τοῦθ' ἱκανὸν προλαβεῖν ἡμῖν [1] εἶναι
τὴν πρώτην, ὅπως τοὺς συμμάχους [2] σώσομεν. ἐὰν γὰρ τοῦτο 29
βεβαίως ὑπάρξῃ, τότε καὶ περὶ τοῦ τίνα τρόπον τιμω-
ρήσεταί τις ἐκεῖνον ἐξέσται σκοπεῖν· πρὶν δὲ τὴν ἀρχὴν
ὀρθῶς ὑποθέσθαι μάταιον ἡγοῦμαι περὶ τῆς τελευτῆς ὁν-
τινοῦν ποιεῖσθαι λόγον.

[1] εἶναι ἡμῖν [2] σώσωμεν

ποιεῖν ἐθελήσωσι. ibid. καὶ σκοπεῖ μᾶλλον οὐδὲ ἓν τῶν πάντων ἢ ὅπως ταύτην καταλύσῃ (τὴν πολιτείαν). Phil. Γ' §. ιβ'. ὅπως μὴ δουλεύσωσιν οἱ πολῖται, πράττοντες. ibid. §. ιέ. καὶ ὅπως μηδὲν αὐτὸς ποιήσῃ, σκοπῶν. — Recte mutavit de Pace, §. δ'. ὁρᾶν, ὅπως μὴ προαξόμεθα. Nam aoristus προαξώμεθα non est in usu, sed προαγάγωμεν. Recte videtur mutasse de Chers. §. ιγ'. ἃ δέδοιχ' ὅπως μή ποθ' ἡγήσεσθε ἐπὶ πολλῷ γεγενῆσθαι: hæc enim res per longum tempus futurum manebit. Nolo longior esse. Sed hæc fundamenta videntur lectionis constituendæ; nec ulla editio hac una in re perfecta est. BREM.

Σκέψασθαι δέον] Scil. ἐστὶν, ἢ εἶναι. WOLF.

Οὐδὲν οὖν ἄλλο] Sic ordinanda sunt verba: οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες δοκοῦσί μοι οὐδὲν ἄλλο ἁμαρτάνειν, ἢ τὴν ὑπόθεσιν οὐχὶ τὴν οὖσαν περὶ ἧς βουλεύεσθε, παριστάντες ὑμῖν, pro, ἢ ὅτι οὐ παριστᾶσι. *Qui igitur talia dictitant, non in alio delinquere mihi videntur, nisi quod a scopo totius vestræ deliberationis aberrant.* Vel, *nihil aliud facere, quam errare mihi videntur, cum a totius vestræ deliberationis scopo aberrent.* τὴν ὑπόθεσιν οὐχὶ τὴν οὖσαν, id est, οὐ τὴν ἀληθῆ, περὶ ἧς βουλεύεσθε: *proponunt vobis argumentum non verum illud, de quo deliberatis.* Erat autem ἡ οὖσα, ut Olynthii strenue juvarentur: quo clamosi oratores omisso, ad Philippum ulciscendum hortabantur. Sic in Chersonesitana: ἡ μὲν οὖν σπουδὴ περὶ τῶν ἐν Χερσονήσῳ πραγμάτων ἐστὶ, καὶ τῆς στρατείας, ἣν ἑνδέκατον μῆνα τουτονὶ ὁ Φίλιππος ἐν Θρᾴκῃ ποιεῖται. τῶν δὲ λόγων οἱ πλεῖστοι, περὶ ὧν Διοπείθης πράττει καὶ μέλλει ποιεῖν. Hic quoque oratores τὴν ὑπόθεσιν οὐχὶ τὴν οὖσαν, περὶ ἧς ἐβουλεύοντο, παρίστασαν. Quod prima (tertia) Olynthiaca suasit, et Olynthios defendendos, et Macedoniam vastandam bipertitis copiis, non videtur obtinuisse. Cum autem exercitus et minor esset, quam ut dividi posset, et sine Olynthiorum clade alio transferri nequiret, periculum ipsis Atheniensibus imminere affirmat, si turbulentis oratoribus obtemperetur. Sed hæc e Libanio et Ulpiano petantur. IDEM.

Ἁμαρτάνειν] *Scopum non attingere, a scopo aberrare*: hoc enim proprie significat ἁμαρτάνω. AUGER.

Ποτ' ἐξῆν] Innuit Dem. illud tempus, quo Athenienses Amphipolin, Potidæam et Thraciæ imperium tenebant. RÜDIG.

Τιμωρήσασθαι] Schol. putat, hoc non de re vere facta, sed de facultate ulciscendi Macedonem esse intelligendum, sed quum paullo post sequatur γέγονε et Phil. I. §. ιέ. hæc legantur: ὁρῶν τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγενημένην περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι τὸν Φίλιππον, videtur orator leviora quædam prœlia in mente habere, in quibus Athenienses superiores discederent. IDEM.

Ἐπ' ἐμοῦ γὰρ] Ἐμοῦ ζῶντος ἢ καὶ πολιτευομένου ἤδη. Cur igitur prima Olynthiaca Macedoniam vastari jussit, quod certe est ulcisci Philippum? Num interea diminutæ sunt opes populi? an cum Ulpiano dicendum oratorem ibi iniquum postulasse, ut æquum ferret? WOLF.

Νῦν μέντοι] Verba sic ordina: πέπεισμαι μέντοι προλαβεῖν τὴν πρώτην (scilicet ὁδὸν, τουτέστι τὸ πρῶτον, ὑπερρηματικῶς) τοῦτο, ὅπως σώσωμεν τοὺς συμμάχους, εἶναι νῦν ἱκανὸν ἡμῖν. IDEM.

Προλαβεῖν] Κατεργάσασθαι πρὸ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον. IDEM.

Πρὶν δὲ τὴν ἀρχὴν] Τὴν τῶν Ὀλυνθίων σωτηρίαν. IDEM.

Περὶ τῆς τελευτῆς] Τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον. IDEM.

β'. Ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρός, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἴ-
πέρ ποτε, [1][καὶ νῦν] πολλῆς φροντίδος καὶ βουλῆς δεῖται.
ἐγὼ δὲ οὐχ ὅ τι χρὴ περὶ τῶν παρόντων συμβουλεῦσαι,
χαλεπώτατον ἡγοῦμαι, ἀλλ' ἐκεῖν' ἀπορῶ, τίνα χρὴ τρό-
πον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς ὑμᾶς περὶ αὐτῶν εἰπεῖν,
πέπεισμαι γὰρ ἐξ ὧν παρὼν καὶ ἀκούων σύνοιδα, τὰ
πλείω τῶν πραγμάτων ὑμᾶς ἐκπεφευγέναι τῷ μὴ βούλε-
σθαι τὰ δέοντα ποιεῖν, οὐ τῷ μὴ συνιέναι. ἀξιῶ δὲ ὑμᾶς,
ἂν μετὰ παῤῥησίας ποιῶμαι τοὺς λόγους, ὑπομένειν, τοῦτο
θεωροῦντας εἰ τἀληθῆ λέγω καὶ διὰ τοῦτο, ἵνα τὰ λοιπὰ
βελτίω γένηται· ὁρᾶτε γὰρ ὡς ἐκ τοῦ πρὸς χάριν δημη- 41
γορεῖν ἐνίους εἰς πᾶν προελήλυθε μοχθηρίας τὰ παρόντα

[1] Absunt unci.

β'. Ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς] Perseverat in loco attentionis, et insinuatione quadam benevolentiam captat, commemoranda sollicitudine, et studio bene consulendi, et acumine Atheniensium laudando et cessatione molliter castiganda. IDEM.

Καὶ νῦν] Hæc verba desunt in Bav., Aug. 2. et *a.*, Bekker. uncis inclusit. At quum νῦν referatur ad tempus nunc præsens, quum de aliqua re loquamur, et παρὼν ad aliquod tempus præsens, quandocunque illud sit, (Herm. ad Vig. 783.) utrumque bene conjungi potest; accedit, quod εἴπέρ ποτε fines quosdam describat, intra quos tempus aliquod accuratius definiatur: hujus autem ipsius notio sequi solet, ut Olynth. I. (III.) §. γ'. εἴπέρ ποτε καὶ νῦν χρήματα εἰσφέροντας προθύμως: quare vulgatam bene habere existimo. RÜDIG.

Ἐγὼ δὲ οὐχ ὅ,τι] Ἐγὼ δὲ ἀπορῶ, οὐχ ὅ,τι, &c. Significat se confidere causæ, timere judices: πεποιθήσει ἅμ' ἀπορήσει χρώμενος. WOLF.

Ἐγὼ δ'] Demosthenes duos annos post Philippum natus (scilicet Olymp. 99. a. 4to. [Sed summo F. A. Wolfio Prol. ad Lept. probante Ol. 98, 4. a Chr. 385. RÜDIG.]) eum principio infirmum viderat, magisque idoneum qui reciperet leges, quam qui præscriberet. *Tourrell.* MOUNT.

Τίνα χρὴ τρόπον] Ita hæsitans attentos reddit animos audientium ad rem difficilem, quam est propositurus, ad legum theatralium abrogationem. RÜDIG.

Ἐξ ὧν παρὼν καὶ ἀκούων σύνοιδα] Ἐκ τούτων ἃ ἔγνωκα παρὼν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἀκούων τῶν ῥητόρων. WOLF.

Παρὼν καὶ ἀκούων] Illud ad ipsius referendum conciones, hoc ad aliorum, ne hos contemnere videatur. RÜDIG.

Τὰ πλείω τῶν πραγμάτων ἐκπεφευγέναι ὑμᾶς] Ὑμᾶς μὴ καταλαβέσθαι τὰ πράγματα, ἀτυχῆσαι, μὴ κρατῆσαι, πόλλ' ἀπολωλεκέναι κατὰ τὸν πόλεμον. Metaphora sumpta est a venatoribus, aut iis, qui aliquid persequuntur. WOLF.

Ἐκπεφευγέναι] Sæpius Noster de rebus male gestis hac voce utitur (de Class. §. έ. de Cor. §. ιά.), ut cives sane videantur rebus studuisse, sed minus prospero successu; similiter πεπρᾶχθαι Olynth. II. (I.) §. β'. RÜDIG.

Τῷ μὴ βούλεσθαι] Αἰτιολογικῶς, διὰ τὸ, διότι μὴ ἐβουλήθητε. μεταστατικὴ ἡ ἔννοια. Tribuit suis civibus et fortunæ favorem, et intelligendi prudentiam, quæ nihil valeant propter eorum socordiam atque ignaviam: eaque ratione, bona spe injecta, torporem illis excutere studet. De negligentia democratica vide Isocratis Niclem, et orationem nostri auctoris περὶ Στεφάνου καὶ Παραπρεσβείας. WOLF.

Τῷ μὴ βούλεσθαι] Ob *socordium* res Atheniensibus male cessisse, etiam alibi ostendit Olynth. I. (III.) §. γ'. coll. in Aristocr. §. λς'. πολλὰ γινώσκοντες ὀρθῶς, ὑμεῖς οὐ διὰ τέλους χρῆσθε αὐτοῖς. RÜDIG.

Ὑπομένειν] Scilicet αὐτὴν, ἢ, μὴ θορυβεῖν, μηδ' ἐκβάλλειν ἐμέ. ἀνέχεσθαί μου παῤῥησιαζομένου. WOLF.

Ἵνα τὰ λοιπὰ βελτίω γένηται] *Ut in futurum tempus melior exsistat rerum status.* RÜDIG.

Εἰς πᾶν μοχθηρίας] Εἰς πᾶσαν μοχθηρίαν. μοχθηρότατα ἐγένετο τὰ πράγματα, καὶ δυστυχέστατα τὰ τῆς πόλεως. WOLF.

Εἰς πᾶν προελ.] Notio rei *summæ* inest

πράγματα. ἀναγκαῖον δὲ ὑπολαμβάνω μικρὰ τῶν γεγενημένων πρῶτον ὑμᾶς ὑπομνῆσαι.

γʹ. Μέμνησθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτ' ἀπηγγέλθη Φίλιππος ὑμῖν ἐν Θρᾴκῃ, τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τουτί, Ἡραῖον τεῖχος πολιορκῶν, τότε τοίνυν μὴν μὲν ἦν Μαιμακτηριών, πολλῶν δὲ λόγων καὶ θορύβου [1] γενομένου παρ'

[1] † γιγνομένου

in πᾶν: cfr. in Timocr. p. 763, 27. εἰ δέ τις εἰσφέρει νόμον, ἐξ οὗ τοῖς βουλομένοις ὑμᾶς ἀδικεῖν ἡ πᾶσα ἐξουσία καὶ ἄδεια γενήσεται, οὗτος ὅλην ἀδικεῖ τὴν πόλιν καὶ καταισχύνει πάντας. De structura genitiv. μοχθηρίας dictum est ad Phil. I. §. δʹ. Rüdig.

Ἀναγκαῖον δ' ὑπολαμβάνω] Sicut in prima Olynthiaca, ita et hic narrationem instituit, non ab instituto aberrantem, sed maxime ad rem pertinentem: cujus hic scopus est: cum cessationem et socordiam superioribus temporibus reipublicæ plurimum nocuisse constet: nisi nunc atque deinceps rerum cura suscepta fuerit, majora detrimenta et plura esse metuenda. Wolf.

Ἀναγκαῖον δὲ] Scilicet εἶναι. Idem.

Τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τουτὶ] Πρὸ ἐτῶν ἤδη τριῶν ἢ τεσσάρων. Idem.

Ἡραῖον τεῖχος] Latine, *Junoniam munitionem*, aut *castrum*. Sed haud scio an præstet, Græcum relinqui, *Heræum tichos*. Nam et Solinus Heretum in Italia a Junone habere nomen: Suidas Ἡραῖον τεῖχος, castellum aut oppidum Thraciæ esse scribit, a Samiis conditum: de cujus deæ cultu et Virgil. [Æn. I. v. 15.]

Hanc Juno fertur terris magis omnibus unam
Posthabita coluisse Samo: hic illius arma,
Hic currus fuit, etc. Idem.

Heræum castellum, locus in Thracia sic dictus, qui a Samiis ædificatus est. Harpocrat. Herodoto lib. iv. p. 255. dicitur Πόλις παρὰ Περίνθῳ. Plurima erant in Thracia hujusmodi castella. Sic Σέῤῥιον τεῖχος apud Demosthenem pro Corona: quod Livius, ut et Doriscon, *castellum* vocat, lib. xiii. et Μάκρον τεῖχος, cum aliis. Sæpe urbes eo nomine indigitabant veteres: sic urbs a Milesiis condita Μιλησίων τεῖχος vocabatur. Huic autem sive urbi, sive castello, nomen Ἡραῖον indiderunt Samii, ἀπὸ τῆς Ἥρας, a Junone, ipsorum numine tutelari. Mount. Hoc ipso (Ol. 106, 4.) oppugnando, Philippus viam sibi parabat ad Byzantium occupandum, cui Heræum proximum erat: hinc patet, cur, hoc nuntio accepto, Athenienses admodum fuerint perturbati. Rüdig.

Ἀπηγγέλθη πολιορκῶν] *Philippus nunciatus est*, pro, *nunciatum est Philippum obsidere*, vel, *Junonium castrum a Philippo obsideri*. Wolf.

Μὴν μὲν ἦν Μαιμακτηριὼν] Hybernum mensem esse Mæmacteriona scribit Ulpianus, eumque *Januarium* interpretatur Suidas. Ego Theodorum Gazam, virum doctissimum secutus, *Septembrem* verto, nec inter Grammaticos debellatum fuerit. Idem.

Μαιμακτηριὼν] Cum annis Athenienses uterentur lunaribus, et tertio quoque anno unum mensem intercalarent, definiri nullo modo potest, quinam eorum menses Julianis nostris ad amussim respondeant. Post tempora Metonis, annum inchoabant Attici novilunio, quod proxime sequebatur solstitium æstivum: unde primus eorum mensis Hecatombæon ad Julium nostrum propius accedebat, quam ad Junium. Mensium autem Atticorum seriem et valorem, annis non intercalatis, hunc esse statuit Jos. Scaliger, cui (utut in paucis refragetur Petavius) vulgo jam assentiunt eruditi:

	Scal.	[Petav.
Ἑκατομβαιὼν,	Julius,	September.
Μεταγειτνιὼν,	Augustus,	October.
Βοηδρομιὼν,	September,	November.
Πυανεψιὼν,	October,	Januarius.
Μαιμακτηριὼν,	November,	December.
Ποσειδεὼν,	December,	Februarius.
Γαμηλιὼν,	Januarius,	Martius.
Ἀνθεστηριὼν,	Februarius,	Aprilis.
Ἐλαφηβολιὼν,	Martius,	Maius.
Μουνυχιὼν,	Aprilis,	Junius.
Θαργηλιὼν,	Maius,	Julius.
Σκιῤῥοφοριὼν,	Junius,	Augustus.]

Stock.

Vide Scalig. in opere de Emendatione Temporum lib. i. cap. de Mens. Att. Petav. Doctrin. Temp. lib. i. cap. 9. Vide etiam, inter alios, Duport. in Prælect. in Theophrast. cap. 3. ubi sententia Scaligeriana defenditur. Vide Suid. Harpocr. Etymol. Meurs. Græc. Fer. et Plutarch. in Thes. s. fin. Mount.

Πολλῶν δὲ λόγων καὶ θορύβου γενομένου] Sive quod Samum et Sami coloniam sibi vendicabant, sive quod Philippi conatibus plura subinde appetentis, obviam esse

ὑμῖν ἐψηφίσασθε τετταράκοντα τριήρεις καθέλκειν καὶ τοὺς μέχρι πέντε καὶ τετταράκοντα ἐτῶν αὐτοὺς ἐμβαίνειν καὶ τάλαντα ἑξήκοντα εἰσφέρειν. καὶ μετὰ ταῦτα διελθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου Ἑκατομβαιών, Μεταγειτνιών, Βοηδρομιών· τούτου τοῦ μηνὸς μόγις μετὰ τὰ μυστήρια δέκα ναῦς ἀπεστείλατε ἔχοντα Χαρίδημον κενὰς καὶ πέντε τάλαντα ἀργυρίου· ὡς γὰρ ἠγγέλθη Φίλιππος ἀσθενῶν ἢ τεθνεώς —

eundum censebant. Wolf.

Γιγνομένου] In Aug. 1. et β. γενομένου, quod Bekker. rec., sed vulgatam præferendam duxi, nam participio *aoristi* exprimitur *sæpius* aliquid factum esse (cfr. init. Olynth. II.), sed in *præsenti* de re *semel* facta seu facienda agitur. Phil. I. §. ιβʹ. ibiq. dicta. Rüdig.

Ἐψηφίσασθε καθέλκειν] Scil. δεῖν ἐκ τῶν νεωρίων εἰς τὴν θάλατταν. Wolf.

Τοὺς μέχρι πέντε καὶ τετταράκοντα ἐτῶν αὐτοὺς ἐμβαίνειν] Vide Schol. et Petit. in Leg. Att. lib. viii. Tit. I. Mount. Et Taylor. ad Lysiam p. 127.

Καὶ τοὺς μέχρι —] *Atque illi, qui infra XLV. militiæ*, h. e. LXIII. ætatis, *annum essent, triremes* &c. Quo certe loco Wolfius fallitur, qui non *militiæ*, sed *ætatis*, annos hic exprimi existimavit. *Corsin. Fast. Att.* p. I. d. XI. §. V.

Πέντε καὶ τετταρ. ἐτῶν] Magnum studium belli significatur: nam lex jubebat, Athenienses auspicatos ab anno XVIII. militare ad XL. Vid. Petit. Leg. Att. VIII. 1. (p. 549.) De navium numero expositum ad Phil. I. §. ιδʹ. Rüdig.

Αὐτοὺς ἐμβαίνειν] Scilicet τοὺς πολίτας εἰς τὰς τριήρεις, οὐχὶ δὲ ἀντὶ σφῶν αὐτῶν μισθοφόρους εἰσβιβάζειν. Wolf.

Εἰσφέρειν] Τοὺς πολίτας δεῖν. Idem.

Διελθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου] Χρονολογίας non parum turbant diversa et spatia et initia annorum apud alias atque alias nationes, et nonnunquam etiam apud easdem. Μαιμακτηριῶνα quintum Atheniensibus fuisse mensem tradit Suidas. Idem.

Ἑκατομβαιὼν, Μεταγειτνιὼν, Βοηδρομιὼν] Et hos, auctore Gaza, verto, *Junium*, *Quintilem* sive *Julium*, *Sextilem* sive *Augustum*. Idem.

Μετὰ τὰ μυστήρια] Τὰ τῆς Δήμητρος de quibus (nisi forte alia sint τὰ Θεσμοφόρια) Plutarchus in vita Demosthenis: κατέστρεψεν ἕκτη ἐπὶ δέκα τοῦ Πυανεψιῶνος μηνός· ἐν ᾗ τὴν σκυθρωποτάτην τῶν Θεσμοφορίων ἡμέραν ἄγουσαι παρὰ τῇ θεῷ, νηστεύουσιν αἱ γυναῖκες. Idem.

Μετὰ τὰ Μυστήρια] Gemina erant Atheniensibus Mysteria, majora et minora. Majora Cereri, minora Herculi sacra habebantur. Illa nonnunquam τὰ μεγάλα dicuntur apud auctores, plerumque vero absolute τὰ μυστήρια. Ubicunque igitur apud Græcos legimus τὰ μυστήρια absolute et sine additione (uti hoc in loco) ibi τὰ μεγάλα μυστήρια, Cereris sc. Eleusiniæ sacra, intelligere debemus. Erant autem omnium apud Græcos festorum celeberrima, et a decimo quinto Boedromionis mensis per novem dies durabant. Minora mense Anthesterione agebantur. Tanta religione Athenienses Cererem observarunt, beneficii memores, quo ab ea Proserpinam filiam quærente affecti sunt, scilicet quod ab ea serendi frumenti incognitam ante rationem didicerunt. Ægyptii horum sacrorum auctorem faciunt Erectheum, natione Ægyptium, Athenarum vero regem ideo factum, quod cum ingens ubique siccitas esset, cum magna frugum hominumque pernicie, magnam frumenti copiam Athenas advexerit. Vide Meursium in singulari libro de Eleusiniis, Diod. lib. I. Duport. in Theophrast. cap. 3. Car. Sigon. de Rep. Athen. lib. i. cap. 4. et Petit. in Leg. Att. lib. I. Mount.

Δέκα ναῦς] Ordo hic est: ἀπεστείλατε Χαρίδημον ἔχοντα δέκα ναῦς κενάς· scilicet ἐπιβατῶν ἢ στρατιωτῶν, ξένων δήπουθεν μισθοφόρων πληρωθησομένας. Wolf.

Ἀπεστείλατε —— Χαρίδημον] Hunc gente Oritam, quod utilem reipublicæ operam navasset, Athenienses civitate donarunt. Quin et decretum fecit Aristocrates ejusmodi: si quis Charidemum occiderit, comprehendi eum jus fasque sit, in omni ditione Atheniensibus conjuncta: quod si quis comprehensum asseruerit, sive civitas sive homo privatus, is fœderum expers esto. Hoc decretum accusavit Euthycles, eique subserviens Demosthenes orationem habuit κατὰ Ἀριστοκράτους. *Tourrell.* Stock.

Δέκα ναῦς —— κενὰς] *Vacuas*, scil. *militibus, et postea mercenariis peregrinis complendas.* Animadvertat lector integri loci vim et ornatum: quæque vox aut moram instructionis aut mediocritatem notat. Idem.

Καὶ πέντε τάλαντα] Εἰς τὸ μισθώσασθαι ξένους. Wolf.

Ὡς γὰρ ἠγγέλθη Φίλιππος ἀσθενῶν] Phi-

ἦλθε γὰρ ἀμφότερα —, οὐκέτι καιρὸν οὐδένα τοῦ βοηθεῖν νομίσαντες [1] ἀφεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν ἀπόστολον.
42 ἦν δ' οὗτος ὁ καιρὸς αὐτός· εἰ γὰρ τότε ἐκεῖσε ἐβοηθήσαμεν, ὥσπερ ἐψηφισάμεθα, προθύμως, οὐκ ἂν ἠνώχλει νῦν ἡμῖν ὁ Φίλιππος τότε σωθείς.

δ'. Τὰ μὲν δὴ τότε πραχθέντα οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι· νῦν δ' ἑτέρου πολέμου καιρὸς [2] ἥκει τις οὗτος, δι' ὃν καὶ περὶ τούτων ἐμνήσθην, ἵνα μὴ ταὐτὰ πάθητε. τί δὴ χρησόμεθα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούτῳ; εἰ γὰρ μὴ βοηθήσετε παντὶ σθένει κατὰ τὸ δυνατόν, θεάσασθε ὃν τρόπον ὑμεῖς ἐστρατηγηκότες πάντα [3] ἔσεσθε ὑπὲρ Φιλίππου. ὑπῆρχον Ὀλύνθιοι δύναμίν τινα κεκτημένοι, καὶ διέκειθ' οὕτω τὰ πράγματα· οὔτε Φίλιππος ἐθάῤῥει τούτους οὔθ' οὗτοι Φίλιππον. ἐπράξαμεν ἡμεῖς κἀκεῖνοι πρὸς ἡμᾶς εἰρήνην· ἦν τοῦτο ὥσπερ ἐμπόδισμά τι τῷ Φιλίππῳ καὶ δυσχερές, πόλιν μεγάλην ἐφορμεῖν τοῖς ἑαυτοῦ καιροῖς, διηλλαγμένην πρὸς ἡμᾶς. ἐκπολεμῶσαι δεῖν ᾠόμεθα τοὺς ἀνθρώπους ἐκ 43

[1] ἀφήκατε [2] ἥκει. τίς οὗτος; [3] ἔσεσθε πάντα

lippica I. τέθνηκε Φίλιππος; οὐ μὰ Δί'· ἀλλ' ἀσθενεῖ; τί δ' ὑμῖν διαφέρει, ταχὺ γὰρ ἕτερον Φίλιππον ὑμεῖς ποιήσαιτε. et Olynth. I. ἠσθένησε, πάλιν ῥαΐσας οὐκ ἐπὶ τὸ ῥᾳθυμεῖν ἀπέκλινε. Utrum vero is morbus fuerit, cum excussus illi est oculus, an cum τὴν κλεῖδα κατεάγη, an alius (sæpius enim et vulneratum fuisse et ægrotasse hominem bellicosum et luxuriosum probabile est) scire nostra parum interest. IDEM. Ceterum videtur hic ipse morbus ex oculo percusso ortus esse. RÜDIG.

Ἦλθε γὰρ ἀμφότερα] Scilicet ἥ, τε νόσος καὶ ὁ θάνατος Φιλίππου διὰ τῆς φήμης πρὸς ἡμᾶς, τουτέστιν, ἠγγέλθη ἡμῖν. WOLF.

Οὐκέτι καιρὸν οὐδένα τοῦ βοηθεῖν] Scilicet τοῖς Ἡραιοτειχίταις. *Non putastis esse necessarium.* Exercitum enim, duce sublato, soluturum obsidionem, et dilapsurum esse. IDEM.

Ἀφήκατε τὸν ἀπόστολον] Οὐκ ἐπληρώσατε τὰς τριήρεις, οὐ δὲ προσείχετε τῷ πολέμῳ. Ob incertam famam et inanem spem, omissa suscepta expeditio. καὶ τοῦτο μὲν τὸ γενόμενον. IDEM.

Εἰ γὰρ τότε] Similem enunciationem vide Olynth. I. (III.) §. γ'. Seqq. οὐκ ἂν ἠνώχλει leguntur in Bekk. Anecd. p. 135. RÜDIG.

Ἐβοηθήσαμεν] Προθύμως, ὥσπερ ἐψηφισάμεθα προθύμως. WOLF.

γ'. Ὁ καιρὸς αὐτὸς] Herm. ad Vig. p. 733. RÜDIG.

Περὶ τούτων] Non exspectes præpos., sed similiter Olynth. I. (III.) §. β'. εἴπερ ὑπὲρ αὐτῶν σωτηρίας φροντίζετε: major cogitandi diligentia denotatur. IDEM.

Ἵνα μὴ ταὐτὰ πάθητε] Ἅπερ καὶ τότε· ἵνα μὴ τὸν παραπεπτωκότα καιρὸν ἀφῆτε. WOLF.

Τί δὴ χρησόμεθα τούτῳ] Id est, πῶς; τίνα τρόπον; χρησόμεθα τῷ τε καιρῷ καὶ τῷ πολέμῳ. Non dissimile veri est, aliquos respondisse βοηθήσομεν (nam concionatores Græcos olim interpellare licuit) id igitur responsum approbans, subjungit εἰ γὰρ etc. IDEM.

Παντὶ σθένει, κατὰ τὸ δυνατὸν] Τὸ, κατὰ τὸ δυνατὸν, si scholion non est, synonymia est, ἢ ἐκ παραλλήλου. IDEM.

Θεάσασθε ὃν τρόπον] Videbantur Athenienses quasi regis mercenarii et mancipia *pro* Philippo pugnare, quum ejus adversariis nullam ferrent opem. RÜDIG.

Ὑπῆρχον Ὀλύνθιοι δύναμίν τινα κεκτημένοι] Ἐκέκτηντο δύναμιν, οὐκ εὐκαταφρόνητον. WOLF. Philippi parte regnante, conjunctis Macedonum et Lacedæmoniorum viribus obsistere valuere. *Ex edit.* STOCK.

Διέκειθ' οὕτω τὰ πράγματα] Οὕτως εἶχεν, τοιαύτη ἦν ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων. WOLF.

Οὔτε Φίλιππος ἐθάῤῥει τούτους] Id est, *neque aggredi eos Philippus audebat, neque ipsi Philippum.* jungitur enim θαῤῥῶ cum accusativo, pro *non vereor, ire contra audeo.* Bud. *Ex edit.* HERVAG.

Οὔτε Φίλιππος ἐθάῤῥει τούτους] Si divinationi venia daretur, suspicarer legendum: οὔτε Φίλιππος ἐθάῤῥει τούτοις οὔθ' οὗτοι Φιλίππῳ: id est, *et Philippus Olynthiis, et Olynthii Philippo diffidebant.* Nam si utrinque hostilibus animis fuerunt, mutuo metu ab inferendo bello deterriti, qui convenit, Philippum, quos solos invadere non ausus fuit, Atheniensium societate aut amicitia certe auctos, oppugnare fuisse ausum? Sed quia via tritissima tutissima, retineamus vulgo receptam lectionem. Est autem θαῤῥεῖν τινὰ, cum accusativo, *fidere, se alicui parem, aut etiam superiorem fore, non metuere.* Plato in Phædro: τὸ γὰρ τοιοῦτον σῶμα (loquitur autem de corporibus in otio et umbra educatis) ἐν πολέμῳ τε καὶ ἄλλαις χρείαις, ὅσαι μεγάλαι, οἱ μὲν ἐχθροὶ θαῤῥοῦσιν, οἱ δὲ φίλοι καὶ αὐτοὶ οἱ ἐρασταὶ φοβοῦνται: id est: *Ejusmodi corpus tum in bello, tum aliis negotiis arduis, ab inimicis contemnitur, amicos vero, atque ipsos amatores solicitos habet.* Idem θάνατον θαῤῥεῖν, *non reformidare mortem.* Sic θαῤῥεῖν τὴν μάχην, θαῤῥεῖν τόπους ὑπόπτους. θαῤῥεῖν τινὶ cum dativo, est *aliquo fretum esse, alicui confidere.* Ulpianus: Οἱ Φωκεῖς ἐθάῤῥησαν τῷ Μακεδόνι. Et Chrysostomus: οὐδενὶ τούτων ἐθάῤῥησεν εἰς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων. WOLF. Omnes hujus loci interpretes uno ore in eum sensum consentiunt quem Wolfius alienum putat: omniaque, quæ quidem vidi, exemplaria τούτους et Φίλιππον exhibent. De lectione pugnare nolim; de sensu loci, persuasissimum me habeo, eum de mutua Philippi et Olynthiorum diffidentia intelligendum esse, non de paribus utrorumque viribus, adeo ut neque Philippus Olynthios, neque hi Philippum aggredi auderent. 1. Ob ipsam rationem quam Wolfius attulit, quæque haud equidem video quomodo dilui possit. 2. Quoniam isto tempore hoc modo se res habuerunt. Olynthii socii erant Philippi, cumque eo contra Athenienses pugnabant. Postea eum suspectum habere cœperunt, cum quod celerem ejus potentiæ amplificationem et magnam, tum quod mentem ejus infidam ac fallacem esse perspicerent. Itaque cum longe illum abesse viderent, missis Athenas legatis, contra pactiones cum Philippo initas, separatim cum Atheniensibus pacem iniere. Contra Philippus (qui certe hoc ipsum non suspicari, ideoque Olynthiorum societati parum confidere, non poterat), cum longo jam tempore occasionem eos invadendi sibi cuperet offerri: tum eam nactus, quod belli pactiones violassent, et cum ejus hostibus amicitiam fœdere sanxissent, bellum eis intulit. Liban. in Arg. ad Olynth. Equidem credo Demosthenem, Hebraismo hic usum, neutrum pro activo posuisse; quod tamen in verbo θαῤῥέω haud alibi factum vidi. Si aliter doctis visum fuerit, potius contra codicum fidem τούτοις et Φιλίππῳ rescribendum duxerim, quam Demosthenem id quod et falsum et absurdum est, præsertim in re tam recenter facta, dixisse. MOUNT. *Neque Philippus his, neque hi Philippo confidebant.* Bene enim vidit Mount. hæc de mutua Philippi et Olynthiorum diffidentia, et non de mutuo metu, esse accipienda; neque vero est quod cum Wolfio τούτοις et Φιλίππῳ legamus, vid. Xen. Cyr. V. 5, 13. ἵνα σε καὶ θαῤῥήσωσιν, *ut et tibi confidant.* Cfr. Thom. M. s. θαῤῥῶ ibiq. Sallier. et Bekk. Anecd. I. p. 148. RÜDIG.

Ἐπράξαμεν ἡμεῖς] S. εἰρήνην πρὸς Ὀλυνθίους. Considerandum, utrum τὸ πράττειν εἰρήνην, sit idem, quod ποιεῖν καὶ συνθέσθαι: an vero τὸ μηχανᾶσθαι significet, id est, callidis rationibus pacem esse conciliatam, cum bellum inter eos intercessisset, animis utrinque exulceratis? WOLF. Videtur deesse πρὸς ἐκείνους. AUGER. Per ἐπράξαμεν innuitur *callida* ratio, qua hæc pax est facta. Liban. arg. Olynth. (III.) I. Plut. Cic. 38. Πομπήϊος — πράττων αὐτῷ (Κικέρωνι) κάθοδον. RÜDIG.

Ἦν τοῦτο ὥσπερ ἐμπόδισμα] Τοῦτο, ἤγουν, τὸ μεγάλην πόλιν, διηλλαγμένην πρὸς ἡμᾶς, τοὺς Φιλίππῳ πολεμοῦντας, ἐφορμεῖν τοῖς καιροῖς αὐτοῦ, ἦν ὥσπερ ἐμπόδισμά τι καὶ δυσχερὲς Φιλίππῳ. Sed Philippus non multo post, τὸ ἐμπόδισμα ἐκποδὼν ἐποίησεν deleta Olyntho: cum quidem prius denuntiasset civibus, aut illis Olynthi, aut sibi in Macedonia non fore habitandum. WOLF.

Ἐφορμεῖν τοῖς ἑαυτοῦ καιροῖς] Quasi in procinctu stare ad ejus occasiones impediendas: paratam esse ad ipsum invadendum, sicubi impegerit: captare opportunitatem adversus ipsum: in statione esse: Polybius: στόλος ἐφορμῶν ταῖς τοῦ Φιλίππου ἐπιβολαῖς. IDEM. Illud i. q. ἐφεδρεύειν (Harpocr.) seu ἐπιτηρεῖν (Schol.) in statione esse et vigilare (naves), ut, si hostes *opportuno* tempore sibi videantur uti, hoc ipsum fiat *iniquum* et *insidiosum*, nam καιροὶ Schol. expl. ἀτυχήματα, necessitates, quibus quis premitur: in Aristocr. 666, 18. ὑμεῖς ἐποιήσασθε ἔν τισι καιροῖς Ἀριοβαρζάνην πολίτην. Διηλλάγμ. vid. ad Olynth. II. (I). §. ά. RÜDIG. Vid. D'Orville Animadv. ad Charit. Aphrod. l. III. c. VII. p. 318.

Ἐκπολεμῶσαι] Sic prima [tertia §. γ'.] Olynthiaca, νυνὶ γὰρ ὃ πάντες ἐθρυλλεῖτε, ὡς

παντὸς τρόπου· καὶ ὃ πάντες [1]ἐθρύλουν τέως, τοῦτο πέπρακται νυνὶ ὁπωσδήποτε. τί οὖν ὑπόλοιπον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πλὴν βοηθεῖν ἐῤῥωμένως καὶ προθύμως; ἐγὼ μὲν οὐχ ὁρῶ· χωρὶς γὰρ τῆς περιστάσης ἂν ἡμᾶς αἰσχύνης, εἰ καθυφείμεθά τι τῶν πραγμάτων, οὐδὲ τὸν φόβον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μικρὸν ὁρῶ [2]τὸν μετὰ ταῦτα, ἐχόντων μὲν ὡς ἔχουσι Θηβαίων ἡμῖν, ἀπειρηκότων δὲ χρήμασι Φωκέων, μηδενὸς δ' ἐμποδὼν ὄντος Φιλίππῳ τὰ παρόντα

[1] ἐθρύλλουν [2] † τὸν [τῶν] μετὰ

Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι δεῖ Φιλίππῳ. Wolf. Vid. Hesych. s. ἐκπολεμῶσαι. Differt ab ἐκπολεμῆσαι i. e. τὴν πόλιν ἐξελεῖν. Valcken. ad Ammon. p. 72. Rüdig.

Τοῦτο πέπρακται νυνὶ ὅπως δήποτε] Olynth. (Γ.) A. §. δ'. γέγονεν αὐτόματον. τὸ ὅπως δήποτε, non tam significat hic τυχόντως, temere et fortuito, aut μόλις καὶ δυσκόλως καὶ ἀτελῶς, vix, ægre, minus absolute, quam παράλειψιν quandam, q. d. factum est, qua autem ratione id factum sit, non exquiro. Libanius autem rationem explicat. Arg. Olynth. A. (Γ.) Wolf. quocunque modo: non interest utrum a vobis excitati Olynthii bellum suscipiant, an sua sponte. Rüdig.

Περιστάσης ἂν] Ἀντὶ τοῦ, περιστησομένης ἂν, κατ' ἐναλλαγὴν χρόνου. Wolf. Hæc vox vero semper de rebus adversis, periculis atque insidiis, in quibus versamur, usurpatur; laudatur hic locus Bekk. Anecd. p. 161. Rüdig.

Εἰ καθυφείμεθά τι τῶν πραγμάτων] Τὸ καθυφίεσθαι, ἐθελοκακεῖν, ὑποστέλλεσθαι, καταπροΐεσθαι, προδιδόναι. Alibi active, τὸν καιρὸν τῶν πραγμάτων καθυφεῖναι καὶ προδοῦναι τοῖς ἐναντίοις, καὶ καθυφεῖναι τὰ τῆς πόλεως. Wolf.

Τὸν τῶν μετὰ ταῦτα] S. ἐσομένων ἢ γενησομένων ἄν. Idem.

Τὸν τῶν μετὰ ταῦτα] Reisk. τῶν, quod multis in codd. non legitur, uncis inclusit, Bekker. ejecit, sed hic non tam ex librorum auctoritate quam ex ipso nexu judicandum est, utrum illa vox sit admittenda. Etenim si omittitur, exspectes, ipsum metum accuratius etiam describi, atqui hoc non fit; hinc aptius putaverim, addito τῶν ortum certe timoris indicari. Rüdig.

Ἐχόντων ὡς ἔχουσι] Εὐφημισμὸς, ἀντὶ τοῦ, δυσμενῶς ἐχόντων ἡμῖν. Supra, καὶ συνεισβαλοῦσιν ἑτοίμως. Wolf.

Ἐχόντων μὲν ὡς ἔχουσι Θηβαίων ἡμῖν] Thebani capitali odio oderant Athenienses, quippe qui, post pugnas Leuctricam et quæ ad Mantineam fuit, Lacedæmoniis favissent, quique recenter etiam Phocensibus contra eos in bello sacro auxiliati essent. *Tourrell.* Quin et antea eodem animo fuerant erga Athenienses; etenim finito bello Peloponnesiaco in concilio pronuntiarunt, Athenas delendas esse, et Atticam pascuis ovium assignandam. Thebanos contra, Phocenses nullo modo committendum esse consuerunt, τὴν Ἑλλάδα ἑτερόφθαλμον γενέσθαι, atque ita persuasum Lacedæmoniis ne Athenas everterent. Vide Demosth. de fal. leg. §. κϛ'. atque ibi Scholiasten. Mount.

Ἐχόντων μὲν ὡς ἔχουσι] Schol. ἐχθρῶν ὄντων, nam multi ex Thebanis a Philippi partibus stabant (Dem. d. Cor. §. ϛά.), ipsi ab Atheniensibus Ol. 105, 3. Eubœa expulsi erant. Rüdig.

Ἀπειρηκότων δὲ χρήμασι] Ἀπειρηκέναι τῷ πολέμῳ γήρᾳ, διὰ χρόνον, ὑπὸ λύπης· τὸ κεκμηκέναι, καὶ οὐκέτι δύνασθαί τι πονεῖν ἢ κατορθοῦν. ἀπειρηκέναι χρήμασιν, ἀντὶ τοῦ, ἀπορῆσαι χρημάτων. 1. Olynth. §. ί. ἀλλά Φωκεῖς; οἱ τὴν οἰκείαν οὐχ οἷοί τ' ὄντες φυλάττειν, ἐὰν μὴ βοηθήσητε ὑμεῖς. Isocrates in Philippica propemodum stultitiæ condemnat Thebanos, qui se sperarint τῶν χρημάτων τῶν ἐν Δελφοῖς περιγενησομένους ταῖς ἐκ τῶν ἰδίων δαπάναις: Quod si χρήμασιν ἀντὶ τοῦ πράγμασιν hic interpretari liceret, verterem: *cum spem rerum suarum abjecerint*, id est, ἀθυμούντων τοῖς παροῦσι πράγμασιν, ut est in 1. Philippica. Wolf.

Ἀπειρηκότων] Hesych. ἀπειπαμένων, omnino de animalibus, quæ laboribus fatigata jacent, dicitur. Phocenses bello sacro, quod per IX annos duraverat, exhausti erant, nam ingenti stipendiorum largitione peregrinos milites sibi conciliare studuerant. Diod. S. XVI. 25. conferendus locus Olynth. I. (III.) §. ί. Rüdig.

Τὰ παρόντα καταστρεψαμένῳ] Ἐὰν τοὺς Ὀλυνθίους καταστρέψηται. Wolf.

Τὰ παρόντα] Sc. res Olynthiorum, bis opponuntur ταῦτα, i. e. res Atheniensium. Jam videas, quæ hic orator occulte proferat, ea in Olynth. I. (III.) distincte dici. Rüdig.

καταστρεψαμένῳ πρὸς ταῦτα ἐπικλῖναι τὰ πράγματα.
31 ἀλλὰ μὴν εἴ τις ὑμῶν εἰς τοῦτο ἀναβάλλεται ποιήσειν τὰ δέοντα, ἰδεῖν ἐγγύθεν βούλεται τὰ δεινά, ἐξὸν ἀκούειν ἄλλοθι γιγνόμενα, καὶ βοηθοὺς ἑαυτῷ ζητεῖν, ἐξὸν νῦν ἑτέροις αὐτὸν βοηθεῖν· [1]ὅτι γὰρ εἰς τοῦτο περιστήσεται τὰ πράγματα, ἐὰν τὰ παρόντα προώμεθα, σχεδὸν ἴσμεν ἅπαντες δή που.

έ. Ἀλλ' ὅτι μὲν δὴ δεῖ βοηθεῖν, εἴποι τις ἄν, πάντες ἐγνώκαμεν, καὶ βοηθήσομεν· τὸ δὲ ὅπως, τοῦτο λέγε. μὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θαυμάσητε, ἂν παράδοξον εἴπω

[1] ὅτι μὲν γὰρ

Πρὸς ταῦτα ἐπικλῖναι τὰ πράγματα] Ἐπιχειρεῖν τῇ Ἀττικῇ. ἐπικλῖναι ὥσπερ παρατραπέντα τῶν πρὸς τοὺς βαρβάρους πολέμων, ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους ὁρμῆσαι. 1. Olynth. τίς αὐτὸν κωλύσει βαδίζειν ὅποι βούλεται. Wolf.

Ἀναβάλλεται ποιήσειν τὰ δέοντα] Observetur constructio cum futuro et sine articulis, quod quidem frequens est Demostheni, cum infinitivis loco nominum utitur. Fortassis etiam dubites, an pro ποιήσειν, legi possit participium ποιήσων. Usitatius dici videretur: ἀναβάλλεται ἢ ἀναβαλεῖται τὸ ποιεῖν ἢ τὸ ποιῆσαι τὰ δέοντα, τουτέστι, τὴν ποίησιν, ὡς εἰπεῖν, τῶν δεόντων. Idem.

Τὰ δεινὰ] Τὸν πόλεμον καὶ τὰ ἐκ τούτου φοβερὰ καὶ βλαβερά. Idem.

Ἄλλοθι γιγνόμενα] In finibus Olynthiorum; vulg. γινόμ., sed illud tum ex Cod. α., tum ex Bekk. Anecd. p. 135., ubi totus hic locus laudatur, prætuli. Rudig.

Ὅτι γὰρ] Wolf. Reisk. Auger. ex Ald. post ὅτι interposuerunt μὲν, quod a cett. libb. abest et ex init. §. έ. ortum videtur: recte Bekker. delevit. Idem.

έ. Ἀλλ' ὅτι μὲν δὴ δεῖ] Hactenus, opem ferendam esse Olynthiis, quia et necessarium sit, ad vitandum dedecus, et utile ad incolumitatem Atticæ, docuit. Nunc ad locum facultatis transit. Nam voluntas quidem adversandi Philippo, non deerat Atheniensibus, sed nervus belli, pecunia deerat, quam vulgus in spectaculis consumebat. Qui locus quia odiosus est, et plenus offensionis, neque etiam periculi capitalis expers: longa insinuatione tandem eo pervenit, ut dicat, abrogata lege theatrali, pecuniam ad belli sumptus tolerandos non defuturam. Wolf.

Τὸ δὲ ὅπως] Scilicet, δεῖ βοηθεῖν. Idem.

Μὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θαυμάσητε, ἂν παράδοξον εἴπω τι τοῖς πολλοῖς] Egregia oratio, quæ præparat ad audienda longe alia, quam Athenienses opinabantur. Hi exspectabant, magnos oratorem belli apparatus esse flagitaturum, eosque studiose charta quidem decrevissent. Sed orator patriæ amantissimus, omnem nugarum splendorem exosus, Athenienses eo vocat, unde fons publicæ calamitatis manabat, ad voluptatum omnis generis cupidinem, conjunctam cum vanitate et magniloquentia, ad humilem sentiendi rationem, cuncta vel turpissima tolerandi, dum illum finem assequerentur. Huc pertinebat ea, quæ vocabantur, θεωρικά. Eorum auctor erat Pericles: qui quidem Athenarum urbem, partim etiam civitatem ad altiora multo provehebat, si magnificentiam victus cultusque spectes, sed semina celeris ruinæ spargebat. De mille talentis, quæ quotannis in ærarium conferebantur, ut, si quod incideret bellum, ejus fortiter gerendi auxilia suppeterent, jussit ille, ut ad summum auræ popularis fastigium ascenderet, quotiescunque spectacula edebantur, singulis civibus duos obolos numerari, unum, ut solvere possent, quæ solvenda essent, alterum, ut temporis jactura resarciretur. Certis quidem verbis cautum erat, ut, simulac bellum impenderet, pecuniæ istæ proprio suo usui redderentur. At quis ausus esset appellare, quod certissime cautum erat?! Unus, qui honoris causa nominandus est, Apollodorus quum id auderet, jussit populus, rogante Eubulo quodam, ut morte multaretur, ὃς ἂν γράψει μεταποιεῖν τὰ θεωρικὰ στρατιωτικά. Id quidem Demosthenes noster nihil curat, sed ostendit civibus suis tum veritatis gravitate, tum irrisionis flagello, non minus ridicule quam perniciose in turpem eos debilitatem delapsos esse. Ea autem, qua totam rem persequitur, ratio egregia est. Quum enim, qui id, quod sublatum ipse vult, tolli suadet, morte multetur, postulat, ut ii, qui hanc legem tulissent, ejus abrogationem postulare cogantur: quo scilicet facto mortis pœnam sibi ipsi

τι τοῖς πολλοῖς. νομοθέτας καθίστατε. ἐν δὲ τούτοις τοῖς νομοθέταις μὴ θῆσθε νόμον μηδένα — εἰσὶ γὰρ ὑμῖν ἱκανοί —, ἀλλὰ τοὺς εἰς τὸ παρὸν βλάπτοντας ὑμᾶς λύσατε,
44 λέγω δὲ τοὺς περὶ τῶν θεωρικῶν, σαφῶς οὑτωσί, καὶ τοὺς

constituunt. Brem.

Νομοθέτας] Nomothetæ erant mille et unus, quanquam Pollux unum illum supra mille non recenseat, sorte electi. Is unus superaddebatur, ne pares essent suffragiorum calculi. Thesmothetæ quotannis in domo publica, ubi leges asservabantur, conveniebant, ut viderent ne qua lex alteri contraria legi exstaret, ne qua irrita inter ratas, neve plures de una et eadem re. Quod si quas hujusmodi deprehendissent, descriptas in tabella proponebant publice ad Archontum Eponymorum statuas: Prytanes vero concionem habebant, ut Nomothetas designarent. Referente Proedro de legibus, iisque palam pro concione a scriba recitatis, quisquis volebat leges suadebat vel dissuadebat, et siqua abroganda lex erat, unicuique legi abrogandæ quinque ex universis Atheniensibus eligebantur patroni. Populus, expensis utrinque rationibus, sciscebat quas leges vellet e Nomothetarum, quibus tamen rem omnem integram committebat, vel antiquari vel ratas haberi. Hoc legum examen erat valde necessarium in republica Atheniensium, ubi leges cumulandi, abrogandi, sanciendi pruritus et φιλοκαινία dominabantur. Vide Petit. in Leg. Att. lib. i. tit. 2. Poll. lib. viii. 101, et ibi doctiss. Kühn. Vide etiam Sigon. de Rep. Athen. lib. ii. cap. 4. Mount. Vid. Not. Stock. ad Æsch. c. Ctesiph. §. ιϛʹ. Postell. de Rep. Ath. c. V. et Proleg. F. A. Wolfii, vol. II.

Ἐν δὲ τούτοις] Hoc est, διὰ τούτων. Wolf. in *his*, quippe qui leges novas rogarent, i. e. *per hos*, cfr. in Timocr. §. θʹ. Rüdig.

Μὴ θῆσθε] Τὸ μὲν τιθέναι καὶ θεῖναι, νομοθέτου· τὸ δὲ θέσθαι νόμον, τοῦ δήμου εἶναί φασι. Quia sequitur λύσατε. M. θέσθε imperandi modo, et mox, v. ult. καὶ τῶν περὶ τῶν στρατευομένων ἐνίους, vel, omisso articulo, καὶ περὶ τῶν στρ. ἐ. Wolf.

Τοὺς εἰς τὸ παρὸν] Ἐν τῷ παρόντι μᾶλλον, ἢ, πρὸς τὸ παρὸν πρᾶγμα. Idem.

Λέγω δὲ τοὺς περὶ τῶν θεωρικῶν] Athenienses, post bellum Ægineticum inita cum Lacedæmoniis triginta annorum pace, mille talenta quotannis in ærario seponebant, non expendenda, nisi hostis in Atticam appulsus eam invaderet: si quis in alios usus ea impendenda esse decerneret, morte erat multandus. Hæc lex eo primum ardore, quo nova plerumque instituta, observabatur. Postea Pericles, quo gratiam populo iniret, auctor fuit ut viritim civibus distribuerentur, ad ludos et spectacula: hoc tamen proviso, ut ingruente bello hæc pecunia in militum stipendia numeraretur. Utrique pariter consensum est: verum, ut omnis disciplinæ relaxatio serius ocyus in licentiam degenerat, adeo populus delectabatur hac largitione, quam Demades *Viscum* appellabat, quo cives omnes se illaqueatum ibat, ut nullo omnino in casu eam vellet detrahi, annoque quo habitæ sunt orationes Olynthiacæ, Eubulus, princeps factionis quæ Demostheni adversabatur, legis auctor esset, qua capitali pœna cautum est, nequis pecuniam a Pericle spectaculis destinatam in militum stipendia numerari satagat. Apollodorus etiam, quod contrarium suasisset, multatus est. Andoc. de Pace cum Laced. Thucyd. lib. ii. Diod. Olymp. 87, an. 2. Plut. in Peric. Demosth. contra Neæram. Hæc ea est Eubuli lex quam Demosthenes accusat, cuique rapidos Philippi progressus Justinus lib. vi. acceptos refert. *Tourrell.* Vide Petit. in Leg. Att. lib. iv. Sigon. de Rep. Athen. lib. iv. cap. 3. Rhodigin. Antiq. Lect. lib. viii. cap. 9. et Liban. Arg. ad Olynth. I. Mount. Hesych. s. v. θεωρικὸν, et Poll. viii. 13.

Τοὺς περὶ τῶν στρατευομένων ἐνίους] Juxta Solonis leges militares unusquisque civium per vices nomen suum profiteri ac per se militare necessario tenebatur; qui secus fecerat, infami ἀστρατεύτου nomine notabatur, foroque et templis exsulabat: quisquis autem ordinem suum deseruerat, ad Heliastrum tribunal sistebatur, quibus pœnam etiam aggravandi animus non deerat. Æsch. in Ctesiph. Demosth. contra Timoc. contra Neær. et de Rhod. Lib. Leges hisce posteriores de iis valde derogabant, unde factum est, ut, labante antiqua disciplina, cuivis liceret, nullam aliam ob causam quam desidiam, militiam impune detrectare. Demosthenes Solonis leges iterum ut valeant cupit. *Tourrell.* Mount. Fuerant, qui ob desidiam jus immunitatis a stipendio militari (quæ iis, qui pompam Bacchanalibus adornabant, concessa erat) sibi vindicarent. Jam ædiles (χορηγοὶ) natu minimos, quibus illud munus demandarent, eligebant; hos maxime noster impugnat. Rüdig.

περὶ τῶν στρατευομένων ἐνίους, ὧν οἱ μὲν τὰ στρατιωτικὰ
τοῖς οἴκοι μένουσι διανέμουσι θεωρικά, οἱ δὲ τοὺς ἀτακτοῦν-
τας ἀθῴους καθιστᾶσιν, εἶτα καὶ τοὺς τὰ δέοντα ποιεῖν
βουλομένους ἀθυμοτέρους ποιοῦσιν. ἐπειδὰν δὲ ταῦτα λύ-
σητε καὶ τὴν τοῦ τὰ βέλτιστα λέγειν ὁδὸν παράσχητε
ἀσφαλῆ, τηνικαῦτα τὸν γράψοντα, ἃ πάντες ἴστε ὅτι
συμφέρει, ζητεῖτε. πρὶν δὲ ταῦτα πρᾶξαι μὴ σκοπεῖτε,
τίς εἰπὼν τὰ βέλτιστα ὑπὲρ ὑμῶν ὑφ' ὑμῶν ἀπολέσθαι
βουλήσεται· οὐ γὰρ εὑρήσετε, ἄλλως τε καὶ τούτου μόνου
περιγίγνεσθαι μέλλοντος, τοῦ παθεῖν ἀδίκως τι κακὸν τὸν
ταῦτ' εἰπόντα καὶ γράψαντα, μηδὲν δὲ ὠφελῆσαι τὰ πρά-
γματα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ λοιπὸν μᾶλλον ἔτι ἢ νῦν τὸ τὰ
βέλτιστα λέγειν φοβερώτερον ποιῆσαι. καὶ λύειν γε, ὦ
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς νόμους δεῖ τούτους [1] τοὺς αὐτοὺς
32 ἀξιοῦν οἵπερ καὶ τεθείκασιν· οὐ γάρ ἐστι δίκαιον τὴν μὲν
χάριν, ἣ πᾶσαν ἔβλαψε τὴν πόλιν, τοῖς τότε θεῖσιν ὑπάρ-

[1] Deest τούς.

Τὰ στρατιωτικὰ] Τὰ χρήματα, τὰ τοῖς στρατευομένοις ὑπὲρ τῆς πόλεως προσήκοντα δοθῆναι. Wolf.

Θεωρικὰ] Εἰς τὰς θεωρίας. Idem.

Τοὺς ἀτακτοῦντας] Suidas: ἄτακτοι ἐν τῇ πλειόνων συνηθείᾳ οἱ περίεργοι, καὶ παρὰ τὸ προσῆκόν τι ποιοῦντες. οἱ ῥήτορες δὲ καὶ τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ μὴ κατὰ τάξιν τὴν συμβολὴν ποιοῦντας, ἀλλ' ὡς ἔτυχεν καὶ φύρδην, ἀτάκτους καλοῦσιν, *eos, qui disciplinam militarem labefactant, emansores, desertores ordinum pœna liberant.* Idem. vid. Schol.

Ἀθῴους καθιστᾶσιν] Ἀζημίους ἀφιᾶσι, τιμωρίας οὐκ ἀξιοῦσι. Wolf.

Ἀθυμοτέρους ποιοῦσιν] Ἧττον προθύμους εἰς τὸ πολεμεῖν. Idem.

Ταῦτα] Τούτους τοὺς νόμους. Idem.

Ἐπειδὰν δὲ ταῦτα λύσητε] Demosthenes multæ istis legibus sancitæ caput suum subduxit cautissime; quippe quod earum abrogationem solum verbo tenus postularet, absque formulis ad id præscriptis. *Tourrell.* Mount.

Οὐ γὰρ εὑρήσετε] Τὸν οὕτω ῥιψοκίνδυνον καὶ ἀνόητον ἐσόμενον. Wolf.

Ἄλλως τε καὶ] *Quum aliter, tum.* Herm. ad Vig. 780. Rüdig.

Μηδὲν δὲ ὠφελῆσαι τὰ πράγματα] Τὴν πόλιν. Delectatur hoc nomine Demosthenes γενικῷ ὄντι ἀντὶ τῶν εἰδικῶν. Wolf.

Εἰς τὸ λοιπὸν] Εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον, μετὰ ταῦτα. Idem.

Μᾶλλον ἔτι ἢ νῦν — φοβερώτερον] Observentur particulæ ex supervacaneo additæ comparativo αὐξητικῶς, ἀντὶ τοῦ, μᾶλλον ἔτι φοβερὸν, vel, omisso μᾶλλον, ἔτι φοβερώτερον ἢ νῦν. Idem.

Μᾶλλον — φοβερώτερον] Notio comparativi etiam augetur addito μᾶλλον, in Timoth. p. 1185, 16. ed R. οὐ περὶ πλείονος ἐποιήσατο ὁ πατὴρ περιουσίαν χρημάτων μᾶλλον ἢ οὐ Τιμοθέῳ ὑπηρετῆσαι. Thom. M. p. 596. ibiq. interpp. Duk. ad Thuc. VII. 29. Rüdig.

Καὶ λύειν γε] Amphibolia quædam est in verbis, propter ἔλλειψιν, ut dubites utrum velit, Athenienses postulare, debere, ut Eubulus legem a se latam ipse abroget, an ipsum Eubulum postulare, ut sua lex a populo abrogetur. Sed prior ratio magis mihi placet. Wolf.

Δεῖ τούτους αὐτοὺς ἀξιοῦν] Δεῖ ἀξιοῦν ὑμᾶς, τούτους αὐτοὺς λύειν, id est, ὅπως ἂν οὗτοι αὐτοὶ λύωσι τοὺς νόμους τούτους. *Postulandum est, qui hasce leges rogarunt, iidem uti abrogent.* Idem.

Τούτους τοὺς αὐτοὺς] Intermedia vox τοὺς vulg. non legitur, est in Cod. α., et τοὺς αὐτοὺς τούτους in Aug. 1. app. Francfr. et Ϛ.; illam lectionem vulgatæ finitimam cum Bekker. rec.; nequaquam aliis vult hoc negotium legis abrogandæ tradi; in Mid. p. 526. pen. ed. R. *Innuitur* Eubulus, quem vidimus auctorem hujus legis fuisse. Rüdig.

Θεῖσιν] Sc. τοὺς νόμους. Idem.

χειν, τὴν δ' ἀπέχθειαν, δι' ἧς ἂν ἅπαντες ἄμεινον πράξαιμεν, τῷ νῦν τὰ βέλτιστα εἰπόντι ζημίαν γενέσθαι. πρὶν δὲ ταῦτα εὐτρεπίσαι μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηδέν' ἀξιοῦτε τηλικοῦτον εἶναι παρ' ὑμῖν, ὥστε τοὺς νόμους τούτους παραβάντα μὴ δοῦναι δίκην, μηδ' οὕτως ἀνόητον, ὥστε εἰς προὖπτον κακὸν αὑτὸν ἐμβαλεῖν.

ϛʹ. Οὐ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γ' ὑμᾶς ἀγνοεῖν δεῖ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι ψήφισμα οὐδενὸς ἄξιόν ἐστιν, ἂν μὴ προσγένηται τὸ ποιεῖν ἐθέλειν τά γε δόξαντα προθύμως ὑμᾶς. εἰ γὰρ αὐτάρκη τὰ ψηφίσματα ἦν ἢ ὑμᾶς ἀναγκάζειν ἃ προσήκει πράττειν, ἢ περὶ ὧν γράφει διαπράξασθαι, οὔτ' ἂν ὑμεῖς πολλὰ ψηφιζόμενοι μικρά, μᾶλλον δ' οὐδὲν ἐπράττετε τούτων, οὔτε Φίλιππος τοσοῦτον ὑβρίκει χρόνον· πάλαι γὰρ ἂν ἕνεκά γε ψηφισμάτων ἐδεδώκει δίκην. ἀλλ' οὐχ οὕτω ταῦτ' ἔχει· τὸ γὰρ πράττειν τοῦ λέγειν καὶ

Τὴν ἀπέχθειαν — γενέσθαι ζημίαν] Διαβατικὴ ἡ σύνταξις. Sed alter accusativus a Latinis sæpe non incommode dativo commutatur: *Inimicitias esse fraudi.* Isocrates ἀπέσταλκά σοι τόνδε τὸν λόγον δῶρον, *hanc orationem muneri tibi misi, dono dedi.* WOLF.

Ἄμεινον πράξαιμεν] *Meliore uti conditione.* Olynth. I. (III.) §. ϛʹ. μεῖζον τῶν ὑπαρχόντων πράττειν. Quod sequitur ζημίαν γενέσθαι, legebatur Phil. I. §. ιδʹ.: videant Athenienses, ne, qui bene suadent, periculum invidiæ subeant. RÜDIG.

Πρὶν δὲ ταῦτα εὐτρεπίσαι] Πρὶν ἂν εὐτρεπίσητε. Repetit argumentum a periculoso, supra positum, sed dilemmate tractatum, hoc fere modo: qui legem hanc abrogare sine vestra auctoritate instituerit: aut tyrannus sit oportet, aut amens, si exitium ultro sibi accersierit. WOLF.

Μηδένα ἀξιοῦτε τηλικοῦτον] Τοῦτο γὰρ κατάλυσις ἂν εἴη τῆς δημοκρατίας, καὶ τυραννίς. IDEM.

Ὥστε τοὺς νόμους τούτους παραβάντα] *Transgredi legem*, haud scio an Latine dicatur: *Discedere a lege, fraudem facere legi, negligere, violare, irritam facere legem*, et αὐξητικῶς *perrumpere, conculcare, perfringere.* IDEM.

Εἰς προὖπτον κακὸν] Πρόοπτον, πρὸ τῆς ὄψεως ὄν, πρόδηλον, φανερόν. IDEM.

Οὐ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γ' ὑμᾶς] Postulavit ut decernant abrogationem legis. Nunc decretum exsequendum esse monet: non ignarus ingenii populi, τοῦ ἐν μὲν τοῖς ψηφίσμασι τὰ μέγιστα αἱρουμένου, τοῖς δὲ ἔργοις οὐδὲ τὰ ἐλάχιστα διαπραττομένου. IDEM.

Τὸ ποιεῖν ἐθέλειν προθύμως] Τὸ θέλημα καὶ ἡ προθυμία τοῦ ποιεῖν τά γε δόξαντα. IDEM.

Αὐτάρκη ἀναγκάζειν — διαπράξασθαι] Εἰς τὸ ἀναγκάζειν, ἤ, ὥστε ἀναγκάζειν καὶ διαπράξασθαι. IDEM.

Ἢ περὶ ὧν γράφει] Ἢ ταῦτα διαπράξασθαι, περὶ ὧν γράφει. τὸ ψήφισμα γράφει περὶ τούτου, videtur durum. Quid si γραφῇ, ἀορ. βʹ. ὑποτακτικῷ παθητικῷ; *Quibus de rebus scripta fuerint, ad eas res conficiendas.* IDEM. Valde placet Wolfii conjectura. MOUNT. Patet, ἂν post ὧν facile excidere potuisse, quod, si conjunctivum probaveris, bene suum locum tenet. Atqui conjunct. aoristo διαπράξασθαι convenit; nondum enim certum est, an quis scribat decretum. Sed utrum γραφῇ an γράφῃ? hoc cum Auger. prætuli, quod propius ad vulg. accedat; neque dura hæc locutio videtur, modo cogitando addas ὁ γράψας. Lept. p. 465, 14. ed. R. ὅμως δὲ καὶ τὸν νόμον ὑμῖν αὐτὸν ἀναγνώσεται, sc. ὁ ἀναγνώστης. Xen. Anab. III. 4, 36. ad ἐκήρυξε addendum ὁ κῆρυξ. RÜDIG.

Διαπράξασθαι] Hic abest notio *machinationum* (Olynth. II. (I.) §. ϛʹ. fin. 3.), dicitur etiam de rebus fortiter gestis. Xen. Cyr. I. 4, 25. ἀνδρὸς ἔργα διαπραττόμενον, RÜDIG.

Ψηφιζόμενοι] *Quamvis* multa decernentes. IDEM.

Ἕνεκά γε ψηφισμάτων] Τῶν ψηφισμάτων οὐκ ἐλλειπόντων, οὐ δὲ κωλυόντων. WOLF.

Τὸ γὰρ πράττειν] Sententia est, consilia, orationes, decreta referri ad agendum

χειροτονεῖν ὕστερον ὂν τῇ τάξει, πρότερον τῇ δυνάμει καὶ κρεῖττόν ἐστι. τοῦτ' οὖν δεῖ προσεῖναι, τὰ δ' ἄλλα ὑπάρχει· καὶ γὰρ εἰπεῖν τὰ δέοντα παρ' ὑμῖν εἰσίν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυνάμενοι, καὶ γνῶναι πάντων ὑμεῖς ὀξύτατοι τὰ ῥηθέντα, καὶ πρᾶξαι δὲ δυνήσεσθε νῦν, ἐὰν ὀρθῶς ποιῆτε. τίνα γὰρ χρόνον ἢ τίνα καιρόν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ παρόντος βελτίω ζητεῖτε; ἢ πότε ἃ δεῖ πράξετε, εἰ μὴ νῦν; οὐχ ἅπαντα μὲν ἡμῶν προείληφε [1] τὰ χωρία ἄνθρωπος, εἰ δὲ καὶ ταύτης κύριος τῆς χώρας γενήσεται, πάντων αἴσχιστα πεισόμεθα; οὐχ οὕς, εἰ πολεμήσαιεν, ἑτοίμως

[1] τὰ χωρία προείληφεν ἄνθρωπος

actionem, finem esse et cogitationum et concionum et decretorum: quæ sine illa, irrita sint omnia. Sic et virtutis laus omnis in actione consistit. IDEM.

Τὸ γὰρ πράττειν] Hanc sententiam imitatus est Sallustius Bell. Jug. pag. 447. Ed. Wasse. 'Nam gerere, quam fieri tempore posterius, re atque usu prius est.' MOUNT. Vid. Victor. Var. Lect. l. VI. c. 15.

Τάξει] *Ordine*, scilicet, temporis. AUGER.

Τοῦτ' οὖν] Τὸ πράττειν. WOLF.

Προσεῖναι] Προσγενέσθαι. IDEM.

Τὰ δ' ἄλλα] Αἵτε συμβουλαὶ καὶ αἱ χειροτονίαι καὶ τὰ ψηφίσματα. IDEM.

Ὑπάρχει] Scilicet ἡμῖν οὐκ ἔνδεια τούτων ἐστί. IDEM.

Ὑπάρχειν] Ὑπάρχει. TAYLOR.

Ὀξύτατοι] Quanto ipsi sunt Athenienses acutiores in excellentissimis consiliis judicandis, eo majus est dedecus, si ipsa re desunt. RÜDIG.

Καὶ πρᾶξαι δὲ δυνήσεσθε νῦν] Scilicet τὰ δέοντα. WOLF.

Πρᾶξαι — ποιῆτε] Illud ad ipsam rem *gerendam*, hoc potius ad *consilium* pertinet: cfr. Phil. I. §. γʹ. παύσησθε αὐτὸς μὲν etc. RÜDIG.

Καὶ πρᾶξαι δὲ δυνήσεσθε νῦν, ἐὰν ὀρθῶς ποιῆτε] Καὶ — δὲ apud Demosthenem non frequens quidem est, hic autem suo loco positum. Hæc enim sententia ut gravissima, in qua rei cardo versatur, enuntianda est. Interdum viri docti offendebant, ut κατὰ Μειδ. p. 575. l. 29. ed. R. οἴους ἐνίους τῶν λεγόντων ἐγὼ καὶ ὑμεῖς δὲ ὁρᾶτε, ubi Jurinus maluit δή, nihil tamen mutans p. 523. l. 3. ἐγὼ δὲ ἓν μὲν ἐκεῖνο εὖ οἶδα καὶ ὑμᾶς δὲ εἰδέναι χρή. Significat fere *et quod majus est.* Cf. Phil. Γ. §. ιγʹ. fin. BREM.

Ἐὰν ὀρθῶς ποιῆτε] Ἐὰν ποιῆτε τὰ δέοντα, τῶν θεωρικῶν ἀποστάντες, καὶ αὐτοὶ στρατευόμενοι. WOLF.

Εἰ μὴ νῦν] Quod pro εἰ nonnulli libri habent ἄν, correctori debetur. Æschyl. S. ad Theb. 102. πέπλων καὶ στεφέων πότ', εἰ μὴ νῦν, ἀμφὶ λιτὰν ἕξομεν; Aristoph. Vesp. 401. πότε δ', εἰ μὴ νῦν, ἐπαρήξετέ μοι; RÜDIG.

Ἄνθρωπος] Vid. Not. Phil. I. §. βʹ. fin. MOUNT.

Ἄνθρωπος] Dedi ut Phil. I. §. γʹ. §. ιϛʹ. cfr. in Aristocr. 670, ult. δεῖ ὑμᾶς — θεωρῆσαι τὸν τρόπον τἀνθρώπου (Charidemi). Æschin. d. f. leg. §. κβʹ. pro ἀναισχυντίαν ἀνθρώπου rectius videtur legi τἀνθρώπου. RÜDIG.

Εἰ δὲ καὶ ταύτης κύριος τῆς χώρας γενήσεται] Chalcidicam regionem intelligit, in qua Philippus, jam ante quam Olynthum obsedisset, duo et triginta urbes ceperat. Etenim contra omnium Justini exemplarium fidem, quæ communi mendo laborant, auctore Fabro, Chalcidicam pro Cappadociam lib. viii. cap. 3. reponere debemus. *Tourrell.* MOUNT.

Πάντων αἴσχιστα πεισόμεθα] Post πεισόμεθα Benenatus comma, Wolfius cum aliis omnibus, quæ quidem vidi, exemplaribus punctum ponit. Ego persuadere mihi non potui quin cum interrogatione hæc legerem, tum quia minore cum vi ipsa alias efferentur, tum quia vim cæterarum interrogationum perperam interrumpent, et aliquatenus frangent. Quantam magnificentiam orationi afferant figuratæ hujusmodi interrogationes, docet Fabius Lib. ix. cap. 2. et Longinus Sect. 18. Vide notas Phil. I. §. εʹ. IDEM.

Εἰ πολεμήσαιεν] Si ipsi ultro lacesserent Philippum. WOLF.

Εἰ πολεμήσαιεν] Pith. ita legit, εἰ ἐκεῖνοι ἑτοίμως πολεμήσειε. Conjicio legendum εἰ ἐκεῖνος πολεμήσειε. Wolfius ita hæc trans-

σώσειν ὑπισχνούμεθα, οὗτοι νῦν πολεμοῦνται; οὐχ ἐχθρός; 33
οὐκ ἔχων τὰ ἡμέτερα; οὐ βάρβαρος; οὐχ ὅ τι ἂν εἴποι
46 τις; ἀλλὰ πρὸς θεῶν, ἅπαντα ταῦτα ἐάσαντες καὶ μόνον
οὐχὶ συγκατασκευάσαντες αὐτῷ, τότε τοὺς αἰτίους, οἵ
τινές εἰσι, τούτων ζητήσομεν; οὐ γὰρ αὐτοί γ' αἴτιοι φή-
σομεν εἶναι, σαφῶς οἶδα τοῦτ' ἐγώ. οὐδὲ γὰρ ἐν τοῖς τοῦ
πολέμου κινδύνοις τῶν [1] φυγόντων οὐδεὶς ἑαυτοῦ κατηγορεῖ,
[2] ἀλλὰ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν πλησίον καὶ πάντων μᾶλ-
λον, ἥττηνται δ' ὅμως διὰ πάντας τοὺς [3] φυγόντας δήπου·

[1] φευγόντων [2] ἀλλὰ καὶ τοῦ [3] φεύγοντας

tulit, *si bellum gererent*: notamque addit: 'Si ipsi ultro lacesserent Philippum.' Optime quidem hoc modo sensus constat, et argumentum a fortiori continet: si enim ultro Philippum lacessentibus auxiliaturos se polliciti sunt, quanto magis eosdem jam adjuvent oportet a Philippo bello petitos? Verum huic interpretationi omnino non quadrat sequens vox σώσειν, quæ certe ad eos proprie referenda est, quibus in sui defensionem, non aliorum oppugnationem subveniendum esset. Mount.

Πολεμηθεῖεν] Lect. vulg. πολεμήσαιεν, quam Bekker. retinuit; sed et σώσειν et πολεμοῦνται requirunt notionem *invasionis*. In multis libris apud Reisk. et Auger. legitur: εἰ πολεμήσειεν ἐκεῖνος, quod Auger. recepit, monens, in Codd. L. M. legi ἐκείνῳ. Quis non videat, utrumque et ἐκείνῳ, ad πολεμήσαιεν, et ἐκεῖνος, ad πολεμήσειεν additum, ab interpp. esse profectum? hinc conjecturam Reiskii, πολεμηθεῖεν, quam valde probavit Cel. Hermannus, in textum recepi: bene enim congruit cum σώσειν, et πολεμοῦνται; θ et σ a librariis sæpissime confunduntur. Rüdig.

Οὗτοι πολεμοῦνται] Scilicet ὑπὸ Φιλίππου. Tanto igitur magis adjuvandi, quanto majore in periculo sunt. Wolf.

Οὐ βάρβαρος] Græci omnes alias nationes, non excepta Macedonia, pro barbaris habebant. Alexander, qui Xerxis tempore Macedoniæ Rex erat, ludis Olympicis, ut qui barbarus esset, exclusus est, neque iis tandem aliquando admissus antequam se Argis oriundum esse probasset. Idem Alexander, cum a Persarum castris ad Græcos transiisset, ut iis prædiceret Mardonium prima luce eos de improviso aggressurum, perfidiæ crimen diluit antiqua sua origine quam ad Græcos referebat. Nihil opus fuisset eum ad majores suos recurrere, quo istiusmodi prætextu se defenderet, si isto tempore Macedonia Græciæ pars esset. *Tourrell.* Mount.

Συγκατασκευάσαντες αὐτῷ] Τῷ Φιλίππῳ τὰ πράγματα καὶ τὴν ἀρχήν· ἐπειδὴ ἅπαντα ταῦτα εἰακότες, καὶ συγκατεσκευακότες ἐσόμεθα. Sententia est, culpam esse penes ipsos Athenienses neque in duces, neque in oratores, neque in fortunam conferri posse. Wolf.

Τότε] Ὅταν οἱ Ὀλύνθιοι ἀπόλοιντο. Idem.

Τοὺς αἰτίους οἵ τινές εἰσι] Ἀντὶ τοῦ, τίνες εἰσὶν οἱ αἴτιοι τούτων. Idem.

Τούτων, ζητήσομεν] Illam vocem malui ad οἵτινες referri et post alteram, signo interrog. deleto, colon posui: nam quum orator in hoc contextu semper *negative* quæsivisset, dubito an hic sine particula *positive* fuerit interrogaturus. Rüdig.

Οὐδὲ γὰρ ἐν τοῖς τοῦ πολέμου κινδύνοις] Ἐν τοῖς ἀγῶσι, καὶ ταῖς μάχαις. Noto exemplo rem illustrat, quod et ipse ad Chæroneam imitatus: ἐν τῇ μάχῃ καλὸν οὐδὲν, οὐδ' ὁμολογούμενον ἔργον οἷς εἶπεν ἀποδειξάμενος, ᾤχετο λιπὼν τὴν τάξιν, ἀποδρὰς αἴσχιστα καὶ τὰ ὅπλα ῥίψας, οὐδὲ τὴν ἐπιγραφὴν τῆς ἀσπίδος αἰσχυνθεὶς, ἐπιγεγραμμένης γράμμασι χρυσοῖς ἀγαθῇ τύχῃ. Verum ille iambico versu id convitium eludere solebat, cum diceret, ἀνὴρ δὲ φεύγων καὶ πάλιν μαχήσεται. Wolf.

Τῶν φυγόντων] Vulg. φευγόντων, paullo post φύγοντας est in Ald. Felic.; utroque in loco habet α. aoristum, quem cum Bekker. recepi; non enim de clade vere accepta, sed de ficta sermo est. Rüdig.

Ἀλλὰ καὶ τοῦ στρατηγοῦ] Sic in funebri oratione Thebani accusantur, ὅτι τῇ δυνάμει οὐκ ὀρθῶς ἐχρήσαντο: et Archidamo Isocratico, ἥττηνται οἱ Λακεδαιμόνιοι διὰ τοὺς οὐκ ὀρθῶς ἡγησαμένους. Wolf.

Ἥττηνται] Sc. πάντες, quod ex πάντων repetendum; hinc non est, quod quis cum Reisk. malit legi πάντες pro διὰ πάντας: ita detraheretur de sententiæ gravitate, ipsumque ἕκαστος prohibet, quominus

μένειν γὰρ ἐξῆν τῷ κατηγοροῦντι τῶν ἄλλων, εἰ δὲ τοῦτ' ἐποίει ἕκαστος, ἐνίκων ἄν. καὶ νῦν οὐ λέγει τις τὰ βέλτιστα; ἀναστὰς ἄλλος εἰπάτω, μὴ τοῦτον αἰτιάσθω. ἕτερος λέγει τις βελτίω; ταῦτα ποιεῖτε ἀγαθῇ τύχῃ. ἀλλ' οὐχ ἡδέα ταῦτα; οὐκέτι τοῦθ' ὁ λέγων ἀδικεῖ, πλὴν εἰ δέον εὔξασθαι παραλείπει. εὔξασθαι μὲν γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ῥᾴδιον, εἰς [1] ταὐτὸν πάνθ', ὅσα βούλεταί τις, ἀθροίσαντα ἐν ὀλίγῳ· ἑλέσθαι δέ, ὅταν περὶ πραγμάτων προτεθῇ σκοπεῖν, οὐκέθ' ὁμοίως εὔπορον, ἀλλὰ δεῖ τὰ βέλτιστα ἀντὶ τῶν ἡδέων, ἂν μὴ συναμφότερα ἐξῇ, λαμβάνειν.

ζ'. Εἰ δέ τις ἡμῖν ἔχει καὶ τὰ θεωρικὰ ἐᾶν καὶ πόρους 47

[1] † ταὐτὸ

hanc probemus conjecturam. Rüdig.

Κατηγοροῦντι] Hic locus laudatur in Bekk. Anecd. I. p. 149. Idem.

Ἀγαθῇ τύχῃ] Σὺν ἀγαθῇ τύχῃ, εὐτυχῶς. Wolf.

Πλὴν εἰ, δέον εὔξασθαι, παραλείπει] In hisce orationibus plurima occurrunt, quæ ad ea quæ ab aliis dicta fuerant, spectare videntur. Conjicere licet, quod in hac ipsa concione, priusquam ad dicendum surrexerat Demosthenes, orator quidam futilis auditores fallaci spe ludificatus, et vota fundens inania pro felicitate publica, tempus contrivisset; omisso interea quid agere oporteat docere, aut dato forsan consilio pestifero. Hoc multum (ni fallor) tum lucis, tum vis et ornatus huic loco conciliabit. *Ex edit.* Stock.

Δέον εὔξασθαι] Exponit simpliciter scholiastes, *nisi forte in hoc delinquo, quod vota non facio, ut vobis utraque contingant, et utilia et salutaria.* Sed magis arridet interpretatio proxime allata: præsertim cum hæc verba ironice quoque accepisse videatur Lucianus, qui tractatu optimo de conscrib. historia, §. 38. postquam non esse vitio dandum historico docuisset, si quæ essent a civibus suis infeliciter aut parum prudenter facta, ea quemadmodum contigerunt enarret; *neque enim ipse*, inquit, *auctor est illorum, sed index*: ὥστε κἂν καταναυμαχῶνται, τότε οὐκ ἐκεῖνος ὁ καταδύων ἐστὶ, κἂν φεύγωσιν, οὐκ ἐκεῖνος ὁ διώκων· ἐκτὸς εἰ μὴ, εὔξασθαι δέον, μή τι παρέλιπεν· *itaque cum navali prælio vincuntur, non ille est, qui submergit; et, si fugiant, non ille, qui tergis instat: nisi forte, cum votis opus esset, ea prætermiserit.* Hoc est, nisi forte in his enarrandis digrediatur, egregiumque se esse civem ostendat, istiusmodi calamitates ab republica sua in posterum deprecatus. Stock.

Παραλείπει] Scil. τοῦτο, τὸ εὔξασθαι. Wolf.

Εὔξασθαι μὲν γὰρ] Scomma satis acerbum, sed dignum tanta socordia. M. Cato in Catilinario: 'Non votis, neque suppliciis muliebribus auxilia Deorum parantur: vigilando, agendo, bene consulendo, recte omnia cedunt; ubi socordiæ atque ignaviæ te tradideris, nequicquam Deos implores: irati infestique sunt.' Sententia est: Res ipsa postulat acrem orationem, quæ non est oratoris acerbitati tribuenda. Omne quidem (ut inquit Horatius) tulit punctum, qui miscuit utile dulci. Verum id ubi fieri nequit, illud alterum teneamus: 'Pauca voluptati debentur, plura saluti.' Idem.

Εὔξασθαι] *Precari, vota facere.* Solebant oratores quidam, postquam populo dederant consilium, ipsi fausta apprecari verbis magnificis. Hic istos merito irridet Demosthenes. Auger.

Εἰς ταὐτὸ] Bekker. dedit ταὐτὸν, quod in uno Cod. β. reperi: etiamsi ante consonantem liceat ν addere (Thom. M. p. 835.), tamen Codd. non addicentibus nihil mutare ausim. Rüdig.

Ἐν ὀλίγῳ] Χρόνῳ. Wolf.

Ἑλέσθαι δὲ] Τὸ κατ' εὐχὴν λαβεῖν· οὐκ ἔστιν ἡμῖν αἵρεσις ὧν βουλόμεθα, ἀλλ' ὧν δυνάμεθα. Idem.

Ἑλέσθαι] Ubi copia deligendi et constituendi, quid faciundum sit, facta est, diversa solent ab oratoribus proposita esse; quod ipsum dicit (Olynth. I. (III.) §. α.) bene contigisse, ut facere liceret. De voce προτεθῇ vid. dicta ad Phil. I. init. Rüdig.

ζ'. Πόρους — στρατιωτικοὺς] Rationes comparandi pecuniam militarem. cfr.

ἑτέρους λέγειν στρατιωτικούς, οὐχ οὗτος [1] κρείττων; εἴποι τις
ἄν. φήμ᾽ ἔγωγε, εἴπερ ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ἀλλὰ
θαυμάζω εἴ τῳ ποτε ἀνθρώπων ἢ γέγονεν ἢ γενήσεται,
ἂν τὰ παρόντα ἀναλώσῃ πρὸς ἃ μὴ δεῖ, τῶν ἀπόντων εὐ-
πορῆσαι πρὸς ἃ δεῖ. ἀλλ᾽, οἶμαι, μέγα τοῖς τοιούτοις
ὑπάρχει λόγοις ἡ παρ᾽ ἑκάστου βούλησις, διόπερ ῥᾷστον
ἁπάντων ἐστὶν αὑτὸν ἐξαπατῆσαι· ὃ γὰρ βούλεται, τοῦθ᾽ 31
ἕκαστος καὶ οἴεται, τὰ δὲ πράγματα πολλάκις οὐχ οὕτω
πέφυκεν.

η΄. Ὁρᾶτε οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦθ᾽ οὕτως, ὅπως καὶ τὰ πράγματα ἐνδέχεται καὶ δυνήσεσθε ἐξιέναι καὶ μισθὸν ἕξετε. οὔ τοι σωφρόνων οὐδὲ γενναίων ἐστὶν ἀνθρώπων, ἐλλείποντάς τι δι᾽ ἔνδειαν χρημάτων τῶν τοῦ πολέμου εὐχερῶς τὰ τοιαῦτα ὀνείδη φέρειν, οὐδ᾽ ἐπὶ μὲν Κορινθίους καὶ Μεγαρέας ἁρπάσαντας τὰ ὅπλα πορεύεσθαι, Φίλιππον

[1] κρεῖττον;

Olynth. I. (III.) §. η΄. Idem.

Εἰ — γέγονεν] *Si evenerit.* Idem.

Ἂν τὰ παρόντα κ. τ. λ.] Plutarchus de vitioso pudore. Taylor.

Τῶν ἀπόντων] Construitur cum εὐπορῆσαι, et ab eo regitur. Auger.

Μέγα — βούλησις] Ἡ βούλησις ἑκάστου μεγάλην ἰσχὺν παρέχει τοῖς τοιούτοις λογισμοῖς. Wolf.

Τοιούτοις — λόγοις] Hæ rationes, ut quis putet, fieri posse, quæ non congruant sanæ rationi, quibus simul aliquid vanitatis subest (§. ϛ΄.), oriuntur, aluntur cujusque voluntate. Rüdig.

Οὐχ οὕτω πέφυκεν] Non hæc est *rerum natura* (§. θ΄. med.), ut quæ quis velit, ea sponte ipsi eveniant. Idem.

η΄. Ὁρᾶτε οὖν ταῦθ᾽ οὕτως] Σκέψασθε τοῦτον τὸν τρόπον. Wolf.

Ἐνδέχεται] Ἐπιτρέπει, πέφυκε. Idem.

Ἐνδέχεται] Ut res in se suscipiunt, ut *ferunt*, vid. Thom. M. p. 326. Reisk. post hanc vocem putat εἰ deesse, at Noster non interrogatione utitur, imo non dubitat, quin, rebus diligenter consideratis, et stipendia cives sint facturi et mercedem daturi. Rüdig.

Καὶ δυνήσεσθε ἐξιέναι] Ἀντὶ τοῦ, γνώσεσθε, ὅτι δεῖ ὑμᾶς αὐτοὺς στρατεύεσθαι. Wolf.

Καὶ μισθὸν ἕξετε] Ἀντὶ τῶν θεωρικῶν. Idem.

Ἐλλείποντάς τι] Sic ordina: ἐλλείποντάς τι τοῦ πολέμου, δι᾽ ἔνδειαν χρημάτων: et mox: δι᾽ ἀπορίαν ἐφοδίων τοῖς στρατευομένοις, scilicet δοθησομένων, ἢ ἀναγκαίων ὄντων. ἐφόδια vero intelligo τὰ σιτηρέσια, de quibus Philippica 1. Idem.

Κορινθίους] Demosthenes Atheniensium virtutem recalefacere studet, in memoriam ipsis revocando insignem patrum ipsorum expeditionem circiter sæculum ante factam. Simul atque Græcia confœderata Persarum Regem propulsasset, statim victores in se invicem arma verterunt. Athenienses ac Lacedæmonii suis utrique partibus præfuerunt. Reliqui, prout quosque aut voluntas aut commodi ratio trahebat, vel has vel illas partes amplexi sunt. Corinthii et Megarenses illo tempore inter se bellabant; causa belli erat de finibus suis contentio. Megarenses, quibus commodius esset ab Atheniensibus quam a Lacedæmoniis auxiliandum, ab his elapsi sunt ut illis se conjungerent. Corinthii minime hoc erant perterriti, seque persuasissimos habentes, Athenienses, in Ægypto et Ægina occupatos, ad novum hoc bellum sufficere non posse, in Megarensium fines se intromiserunt. Athenienses vero non tam virium suarum quam virtutis suæ rationem habuerunt. Senes Juvenesque, qui servabant domi, ad socios defendendos una alacres profecti sunt, quæsivere hostem, ac profligarunt. *Tourrell.* Mount.

Καὶ Μεγαρέας] Megara, insignis Græciæ urbs, æquali fere a Corintho et Athenis

δ᾽ ἐᾷν πόλεις Ἑλληνίδας ἀνδραποδίζεσθαι δι᾽ ἀπορίαν ἐφο-
δίων τοῖς στρατευομένοις. καὶ ταῦτ᾽ οὐχ ἵν᾽ ἀπέχθωμαί
τισιν ὑμῶν τηνάλλως προῄρημαι λέγειν· οὐ γὰρ οὕτως ἄφρων
οὐδ᾽ [1] ἀτυχής εἰμι ἐγώ, ὥστε ἀπεχθάνεσθαι βούλεσθαι
μηδὲν ὠφελεῖν νομίζων· ἀλλὰ δικαίου πολίτου κρίνω τὴν 48
τῶν πραγμάτων σωτηρίαν ἀντὶ τῆς ἐν τῷ λέγειν χάριτος
αἱρεῖσθαι. καὶ γὰρ τοὺς ἐπὶ τῶν προγόνων ἡμῶν λέγοντας
ἀκούω, ὥσπερ ἴσως καὶ ὑμεῖς, οὓς ἐπαινοῦσι μὲν οἱ παριόν-
τες ἅπαντες, μιμοῦνται δ᾽ οὐ πάνυ, τούτῳ τῷ ἔθει καὶ τῷ
τρόπῳ τῆς πολιτείας χρῆσθαι, τὸν Ἀριστείδην ἐκεῖνον, τὸν

[1] ἀτυχής τίς εἰμι

intervallo dissita, prope sinum Saronicum. Hoc bellum contigit duodecim annos post bellum de quo in præcedenti nota dictum est. Megarenses, postquam præsidiarios Atheniensium milites trucidassent, Lacedæmoni, ac Corintho etiam ipsorum capitali hosti, contra quem Athenienses ipsorum causam suscepissent, se conjunxere. Athenienses eorum tam perfida defectione animoque adeo ingrato commoti injuriam ulcisci decreverunt. Itaque Megarensibus denuntiarunt, ne terram Cereri et Proserpinæ sacratam contra fas excolerent: qua admonitione detrectata, eos aditu in portus et regionem Atticæ decreto interdixere: idque decretum acerbius bellum Peloponnesiacum accendit. Ex oratione Demosthenis credideris, bella de quibus loquitur ab auditoribus suis fuisse gesta. Hujusmodi Anachronismis uti eloquentiæ conceditur, quæ hoc modo ad posteros transfert majorum suorum gloriam. Optima est hæc ratio in animos hominum se insinuandi, adque intimos affectus recta via incedit. Nullum nos ita movet exemplum ut nostrum; nihilque est quod quis tantum, quantum semetipsum, imitari gestiat. *Tourrell.* Idem.

Ἐπὶ Κορινθίους καὶ Μεγαρέας] Diversum interpp. putant innui bellum, alterum *Corinthiorum*, quos Athenienses, Megarensibus auxiliantes, aggrediebantur Ol. 80, 3. (Thuc. I. 103.), alterum *Megarensium*, in quorum fines Athenienses Ol. 83, 1. invadebant. Ulpian. de uno intelligit bello, quod Corinthii et Megarenses conjuncti Atheniensibus inferebant. Nam Megarenses quum τὴν ἱερὰν ὀργάδα (locum Cereri et Proserpinæ sacrum in confinio Megaridis et Atticæ) tempore Periclis sibi vindicassent, hi una Corinthiis, quos in auxilium vocaverant, vehementem Atheniensium impetum (ἁρπάσαντας) experiebantur. Thuc. I. 139. ibique Duk. Plut. in Pericl. II. p. 168. Huic explicationi partic. καὶ favere videtur. Rüdig.

Τισιν ὑμῶν] Eos intelligit, qui ægre ferunt, pecuniam theatralem sibi eripi; cfr. ad Phil. I. §. δ΄. Idem.

Τηνάλλως] *Frustra* i. e. ut nihil sit causæ, cur illos mihi invisos faciam, d. f. leg. §. ζδ΄. fin. οὐχ ἕξει τί λέγῃ, ἀλλὰ τηνάλλως ἐνταῦθα ἐπαρεῖ τὴν φωνήν. coll. Phil. II. §. ϛ΄. Bergl. ad Alciphr. p. 102. s. Idem.

Ἀτυχής εἰμι] Reisk. ex duobus libris interposuerat τις, quæ vox etsi bene suum tueatur locum (Matth. Gr. gr. §. 487, 5.), tamen Codd. auctoritate caret; ἀτυχὴς is est, qui voti se compotem futurum putat, cujus compos vix fieri potest. Idem.

Ὠφελεῖν νομίζων] Exspectaveris *accusativum*, sed *nominativi absoluti* exempla vid. Hom. Il. I. 170. οὐδέ σ᾽ ὀΐω ἐνθάδ᾽, ἄτιμος ἐὼν, ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν, coll. V. 202. et 353. Pro ὠφελεῖν nonnulli libri ὠφελῆσαι. Idem.

Νομίζων] Minime in νομίζων cum Rüdigero de nominativo absoluto cogitandum; sed hæc est usitata linguæ Græcæ constructio, ut, si ex enuntiatione primaria pendeat infinitivus idem subjectum habens, et subjectum et ejus determinationes in nominativo ponantur. Cf., si opus sit, Matthiæ Gr. Gr. §. 535. Rüdigeri errorem notavit etiam Ern. Fr. Poppo Thucyd. T. I., p. 117. Brem.

Ἀλλὰ — αἱρεῖσθαι] Hæc sententia laudatur a Stob. 147. 26.; in Bekk. Anecd. I. p. 119. pro κρίνω legitur κρίνων, quod non spreverim, ex præcedd. facile εἰμὶ suppleas. Rüdig.

Τὸν Ἀριστείδην ἐκεῖνον] Aristides, Justus cognomine, non nihil ad victorias Marathoniam ac Salaminiam contulit, atque Atheniensium ad pugnam Platææ dux erat. Eum jure etiam dixeris Athenarum in Græcia imperii prima jecisse funda-

Νικίαν, τὸν ὁμώνυμον ἐμαυτῷ, τὸν Περικλέα. ἐξ οὗ δ' οἱ διερωτῶντες ὑμᾶς οὗτοι πεφήνασι ῥήτορες, τί βούλεσθε; τί γράψω; τί ὑμῖν [1] χαρίσωμαι; προπέποται τῆς [2] παραυ-

[1] χαρίσομαι [2] παραυτίκα ἡδονῆς καὶ χάριτος

menta. Aristidis virtus apud omnes reverenter habita id potissimum effecit, ut Græci, postquam Persas vicissent, Athenarum potius quam Spartæ dominationi se summitterent. Plato, accuratus ille hominum æstimator, in Gorg. [pag. 526. Ed. Serrani] eum omnium Græcorum perfectissimum atque integerrimum fuisse testatur. *Tourrell.* Mount.

Τὸν Νικίαν] Alius dux Atheniensium, ditissimus, itemque maxime munificus occubuit bello Siculo, quod ne susciperent omnibus modis cives suos dehortari voluit: verum apud eos Alcibiadis ipsius æmuli auctoritas prævaluit. *Tourrell.* Idem.

Τὸ ὁμώνυμον ἐμαυτῷ] Δημοσθένην τὸν εἰς Σικελίαν στρατηγήσαντα, κἀκεῖ ἀποθανόντα, ἅμα τῷ Νικίᾳ· Ἀριστείδην δὲ τὸν δίκαιον ἐπικληθέντα, ὡς οἶμαι, λέγει. Wolf. V. Thucyd. l. VII. c. 16. sqq.

Τὸν Περικλέα] Hic vir et patriæ et sæculi sui decus fuit. Scientia politica, militari, atque eloquentia pariter insignis. Ex his tot ac tam præclaris dotibus tanta ei Athenis nata est auctoritas, ut ab iis qui ipsi invidebant pro novo Pisistrato haberetur. Unde factum est, ut primo necesse illi esset moderatione atque obsequio, etiam plus quam decuit, in sua agendi ratione uti. Postquam vero tantam potestatem nactus esset, quanta opus fuit ad libere agendum, tum ille Atheniensium mollitiæ haud diutius indulsit, verum tanta cum severitate singulos in officio continebat, ut iidem homines, qui, ab ipso gloria cumulati, eum vicissim omni honorum genere onerassent, de supplicio ei infligendo cogitarent. Plato voci publicæ de Pericle fidem abrogare audet, ipsumque populi Atheniensis corrumpendi insimulat. Quid, inquit is Philosophus, de Equisone sentiamus, qui equum curare in se receperit, eumque feriorem reddiderit, quam acceperat? Plat. in Gorg. [pag. 516. Ed. Serran.] *Tourrell.* Vide Plutarch. in Pericle, et Isocratem in Orat. περὶ ζεύγους. Mount.

Ἐξ οὗ δὲ οἱ διερωτῶντες ὑμᾶς οὗτοι πεφήνασι ῥήτορες, τί βούλεσθε; τί γράψω;] Oratores id unice quærebant ut populum gubernarent; populusque sola erat adulatione gubernandus. Ad eum igitur id imperium pertinebat, qui ad assentationem esset eruditissimus, vel potius qui deceptoris partes agere potissimum calleret. In hosce homines, tam turpiter obsequiosos, et populari gratiæ servientes, certe non minus quam Orator noster, invehitur Aristophanes in Equitibus Act. 1. Sc. 1. et 2. idemque in Vespis 2. Aristoteles de Rep. lib. iv. cap. 4. lib. v. cap. 6. et 11. Isocrates de Pace. Quicunque, exclamat Demosthenes, in Oratione de Rep. Ord. quicunque Reipublicæ prodesse velit, primo auribus vestris mederi debet, nihil aliud audire assuefactis quam quod eas titillet. Cleones et Cleophones, inquit Demetrius Phalereus, 1. De Eloq. c. 315. hoc est, assentatores, populum Atheniensem totum possident, qui non nisi istorum auribus atque intellectu uti vult. *Tourrell.* Idem.

Τί ὑμῖν χαρίσωμαι] Vulg. χαρίσομαι, sed interest, utrum utaris conjunct. aor., an futuro, ille enim est quærentis, quid alii velint ut fiat, hic, an alii concedant (quod fere concedere debent) ut fiat: hac de re conjunctivum aor., quem Cod. *a.* præbet, cum Bekker. prætuli. Hujusmodi oratores perstringit Aristoph. Equit. 50. et 215. τὸν δῆμον αἰεὶ προσποιοῦ, ὑπογλυκαίνων ῥηματίοις μαγειρικοῖς. Rüdig.

Προπέποται] Ὥσπερ ἐν συμποσίῳ ὁ οἶνος, οὕτω καὶ ἐν πολιτείᾳ καὶ πολέμῳ τὰ πράγματα κατηνάλωται, καὶ οἱ καιροὶ ἐκπεφεύγασιν. Delectatur hac metaphora Demosthenes, καίτοι οὐ πάνυ συμποτικὸς γενόμενος, ὕδωρ καὶ ἔπινε, καὶ πρὸς λύχνον διεπόνει τοὺς λόγους. Wolf.

Προπέποται] Græcis solenne fuit in conviviis lautioribus alteri propinare, et deinde poculum ei donare. Hinc sumpta metaphora, προπίνειν significat *donare, concedere, prodere.* Etsi de hujus vocis etymo nequaquam convenit inter eruditos. *Ex edit.* Stock.

Προπέποται — πράγματα] Schol. Pind. Olymp. 7. in hæc: προπίνειν ἐστὶ κυρίως τὸ ἅμα τῷ κράματι (i. e. οἴνῳ) τὸ ἀγγεῖον χαρίζεσθαι, omnino propinantem aliquid (libertatem Dem. de Cor. §. ϛά.) prodere. Hermog. et Harpocrat. (προπεπωκότες) explicant per προδιδόναι. Mauss. ad Harpocr. et Val. ad Mauss. Rüdig.

Τῆς παραυτίκα ἡδονῆς] Scilicet ἕνεκα· διὰ τὴν παροῦσαν καὶ ἀκαριαίαν ἡδονήν. Wolf. Genitivo usus est orator, quoniam in προπεπ. inest notio *venditionis.* Phil. II. §. β'. κέκρισθε — εὔνοιαν. Non enim cum Wolf. ἕνεκα supplendum. Rüdig.

τίκα χάριτος τὰ τῆς πόλεως πράγματα καὶ τοιαυτὶ συμβαίνει, καὶ τὰ μὲν τούτων πάντα καλῶς ἔχει, τὰ δ' ὑμέτερα αἰσχρῶς.

θ'. Καί τοι σκέψασθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἅ τις ἂν κεφάλαια εἰπεῖν ἔχοι τῶν τ' ἐπὶ τῶν προγόνων ἔργων καὶ τῶν ἐφ' ὑμῶν. ἔσται δὲ βραχὺς καὶ γνώριμος ὑμῖν ὁ λόγος· οὐ γὰρ ἀλλοτρίοις ὑμῖν χρωμένοις παραδείγμασιν ἀλλ' οἰκείοις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εὐδαίμοσιν ἔξεστι γενέσθαι. ἐκεῖνοι τοίνυν, οἷς οὐκ ἐχαρίζονθ' οἱ λέγοντες οὐδ' ἐφίλουν αὐτοὺς ὥσπερ ὑμᾶς οὗτοι νῦν, πέντε μὲν καὶ τετταράκοντα

Καὶ τοιαυτὶ συμβαίνει] Τοιαῦτα, οἷα νῦν, τὸ πάντα ἀμελεῖσθαι καὶ ἀπόλλυσθαι. Possit etiam ad ea referri quæ sequuntur. Wolf.

Καὶ τὰ μὲν τούτων πάντα καλῶς ἔχει, τὰ δ' ὑμέτερα αἰσχρῶς] Τούτων sc. τῶν ῥητόρων τὰ τῆς πόλεως πράγματα προπεπωκότων, non *hostium nostrorum*, ut Jacobsius interpretatur. Hæc enim notio nusquam est in propinquo, ut, quum τούτων legamus, ea animo obversetur. Affirmat etiam Demosthenes de iisdem rhetoribus Olynth. III. (II.) §. θ'. p. m. ὅτι οἱ μὲν ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γεγόνασιν, οἱ δ' ἐξ ἀδόξων ἔντιμοι, ἔνιοι δὲ τὰς ἰδίας οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας εἰσὶ κατεσκευασμένοι· ὅσῳ δὲ τὰ τῆς πόλεως ἐλάττω γέγονε, τοσούτῳ τὰ τούτων ηὔξηται. Brem.

θ'. Καίτοι σκέψασθε] Collatio reipublicæ majorum et suæ ætatis: qualis est apud Isocratem, sed multo copiosior in Areopagitica, et oratione de pace. Hunc autem servat ordinem, ut primum de Græca, deinde de urbana administratione dicat. Denique magistratuum privatas res conferat; et populo torporem excutere studeat. Wolf. V. π. Συντάξ. §. ή. seqq.

Καίτοι σκέψασθε — τῶν προγόνων ἔργων, καὶ τῶν ἐφ' ὑμῶν] Fabius lib. vi. cap. 5. 'Idem (*Demosthenes*) cum offensam vereretur, si objurgaret populi segnitiem, in asserenda libertate reipublicæ, majorum laude uti maluit, qui eam fortissime administrassent. Nam et faciles habuit aures, et natura sequebatur, ut meliora probantes pejorum pœniteret.' Vide Dionys. Halicarnass. cap. de figuratis causis. Mount.

Οὐ γὰρ ἀλλοτρίοις] Sic Isocrates παραινέσει: τὰς τοῦ πατρὸς προαιρέσεις ἀναμνησθεὶς, οἰκεῖον καὶ καλὸν ἕξεις παράδειγμα τῶν ὑπ' ἐμοῦ λεγομένων: et in Philippica: ἐνθυμοῦ δὲ διότι μηδὲν ἀλλοτρίοις παραδείγμασι χρώμενος, σὲ παρακαλῶν τυγχάνω. Wolf.

Ὑμῖν ἔξεστι γενέσθαι εὐδαίμοσιν] Observa pares casus, qui verbum antecedunt et sequuntur. Isocrates τῶν προσποιησαμένων εἶναι σοφιστῶν. Martialis:

Nobis non licet esse jam disertis.

Idem.

Εὐδαίμοσιν ἔξεστι] Usitata Græcis constructio dativi cum ἔξεστι et ἔστι, de Rhod. lib. §. ιδ'. οὐδὲν ἐμποδὼν αὐτοῖς ἔσται κυρίοις τῶν ἀγαθῶν εἶναι. Exempla vide ap. Matth. Gr. gr. p. 770. Rüdig.

Πέντε μὲν καὶ τετταράκοντα ἔτη] Isocrates in Panegyrico habet ἑβδομήκοντα, in Panathenaico πέντε καὶ ἑξήκοντα. et Obsopœus in veteri exemplari legi ostendit ξέ. Fortassis hic legendum καὶ ἑξήκοντα. Tertia Philippica vero scribit: ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι προστάται ἑβδομήκοντα ἔτη καὶ τρία τῶν Ἑλλήνων ἐγένοντο. Chronologiam a Pausaniæ Spartani interitu usque ad cladem Hellesponticam puto perducendam: post quam, captis a Lysandro Athenis, Lacedæmonii terra marique rerum potiti sunt, donec, iisdem victis ad Cnidum, Conon patriæ opes et dignitatem aliqua ex parte recuperavit: quas sociali bello Chares denuo evertit, nec multo post Philippus in Græcia grassari, non armis magis, quam auro Macedonico et proditione, ac dominari cœpit: cui Demosthenes quantum potuit, est adversatus. Wolf. V. Meurs. de Fort. Athen. c. X. et π. Συντάξ. §. ί.

Πέντε &c. ἐκόντων] A quarto anno Olympiadis 75. ad secundum octogesimæ quintæ. Postquam Græci ex pugnis Salaminia et Platæensi didicissent, quid virtus ac disciplina contra multitudinem possent, consilia iniere quomodo adversus nova Persarum regis molimina se præmunirent. Unaquæque Græciæ urbs singulare quodammodo imperium erat. Multitudo ducum multa secum necessario fert incommoda: hæc igitur ut præcaverent, constituere unum totius nationis imperatorem eligere, idque munus omnes ad

ἔτη τῶν Ἑλλήνων ἦρξαν ἑκόντων, πλείω δ' ἢ μύρια τάλαντα
49 εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνήγαγον, ὑπήκουε δὲ ὁ ταύτην τὴν χώραν ἔχων αὐτοῖς βασιλεύς, ὥς πέρ ἐστι προσῆκον βάρβαρον Ἕλλησι, πολλὰ δὲ καὶ καλὰ καὶ πεζῇ καὶ ναυμαχοῦντες ἔστησαν τρόπαια αὐτοὶ στρατευόμενοι, μόνοι δὲ ἀνθρώπων κρείττω τὴν ἐπὶ τοῖς ἔργοις δόξαν τῶν φθονούντων κατέλιπον. ἐπὶ μὲν δὴ τῶν Ἑλληνικῶν ἦσαν τοιοῦτοι· ἐν δὲ τοῖς

Pausaniam Lacedæmoniorum regem unanimes detulerunt. Illo Rex brevi abusus est, eoque processit ut etiam cum Persis clandestinum haberet consilium Græciæ iis subjugandæ, hac scilicet conditione, ut eam sibi præfecti nomine provinciam nancisceretur. Itaque eum Spartani revocarunt, et principatus pertæsi, qui reges suos efficeret tyrannos, eum ultro ad Athenienses transtulére. Hi delatum accepere: nullumque tum temporis consilium cœpere nisi in generalibus conventibus ad Delum habitis. Ibi definierunt quid singulæ urbes ad communem causam promovendam conferrent: quæ tamen omnes suis legibus gubernabantur. Ut verbo dicam, Athenienses usque ad bellum Peloponnesiacum principatum ita tenuerunt, ut ex ipsorum studio solum muneris sui cum dignitate adimplendi intelligeretur, quique inferiores erant, æqualitatis tamen similitudinem reliquam haberent. Itaque clades Xerxis, atque initium belli Peloponnesiaci duæ sunt Epochæ, quæ XLV. annos complectuntur, quibus Athenienses imperium obtinuere in Græcos sponte sua subditos. Etenim post bellum Peloponnesiacum, Athenis iniquo animo paruerunt: et ipse Thucydides, quamvis Atheniensis, confitetur omnes hujus belli cursu in Lacedæmonios inclinatione animorum propendisse. Additis igitur XXVII. annis belli Pelonesiaci, XLV. etiam inter cladem Xerxis et hoc bellum elapsis; duraverit Atheniensium imperium LXXII. annos integros, sive LXXIII. inchoatos. Demosthenes, juxta posteriorem hunc calculum, in tertia Philippica dicit Athenas Græciæ imperasse LXXIII. Eadem ratione Isocrates, cum hoc imperium tantum annos LXV. durasse dixisset, ejus durationem alio in loco ad plus quam LXX. extendit. Facile hæc discrepantia componitur, distinguendo tempore quo Græci volentes, quoque inviti Atheniensibus paruerint. *Tourrell.* MOUNT.

Πέντε καὶ τετταράκ.] H. Wolf. de suo dedit ἑξήκοντα contra libros. Sed vulgatæ ipse favet nexus. Noster ætatem Aristidis et Periclis animo tenens, hujus fines descripsit ab Ol. 75, 4. (477. a. Chr.) usque ad Ol. 86, 4. (432.) i. e. tempus ab initio belli Persici secundi usque ad init. belli Pelop. Vulgat. lectio defenditur Dionys. et de Rep. Ord. §. ί. Si Dem. Phil. III. §. 3. numerat 73 annos (coll. Isocr. Paneg. c. 30. ibique Spohn.) addidit 27 vel 28 annos belli Pelop. i. e. ad a. 405. cfr. Weiske de causis hyperboles in Philippi hist. illatæ p. 16. RÜDIG.

Μύρια τάλαντα] Id est, circiter vicies centum mille libras nostra moneta. Ingentem sane pecuniæ summam, quamque ut congererent, maxima frugalitate præditos fuisse oportuit Atheniensium majores. MOUNT. V. Thucyd. l. II. c. 13.

Συνήγαγον] Bav. Aug. 1. Harl. α. et β. ἀνήγαγον, quod Reisk. Auger. (apud quem in optim. libris est) et Bekker. recc., sed vulg. in Dionys. et Rep. Ord. §. ί. Jam quum de pecunia, quæ in arce reponebatur, ἀνάγειν, ἀναφέρειν solennes essent formulæ (Hemsterh. ad Aristoph. Plut. 1196.), inde hæc lectio orta videtur, cui vulgatam prætulimus. RÜDIG.

Ταύτην τὴν χώραν] *Hanc regionem*, i. e. hic, Macedoniam. Pro ταύτην velim legi τὴν ἐκεῖ. AUGER.

Ὁ ταύτην τὴν χώραν ἔχων] Rex Macedoniæ Perdiccas, Schol. monente, intelligendus, patruelis Amyntæ, patris Philippi, quem Thuc. V. 83. narrat ab Atheniensibus usu maris in Macedonia Ol. 90, 4. interclusum fuisse. Vid. Weisk. qui p. 21. acute de hac re disputat. Pro ταύτην fortass. leg. ταὐτὴν, *eandem* terram, quam nunc Phil. tenet. RÜDIG.

Ὥσπέρ ἐστι προσῆκον] Iphigenia in Euripide, [in Aul. v. 1410.]

Βαρβάρων δ' Ἕλληνας ἄρχειν εἰκὸς, ἀλλ' οὐ
 Βαρβάρους,
Μῆτερ, Ἑλλήνων. τὸ μὲν γὰρ δοῦλον, οἱ δ'
 ἐλεύθεροι. MOUNT.

Πολλὰ δὲ καὶ καλὰ] Herm. ad Vig. 838. Tourrell. hæc tropæa ad Marathonem, Salamina et Platæas refert. RÜDIG.

Πεζῇ] Scil. μαχόμενοι. WOLF.

Δόξαν κρείττω τῶν φθονούντων] Τοῦ φθόνου, ἣν οἱ φθονεροὶ οὐκ ἐλυμήναντο. IDEM.

κατὰ τὴν πόλιν αὐτὴν θεάσασθε ὁποῖοι, ἔν τε τοῖς κοινοῖς καὶ [1] ἐν τοῖς ἰδίοις. δημοσίᾳ μὲν τοίνυν οἰκοδομήματα καὶ κάλλη τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα κατεσκεύασαν ἡμῖν ἱερῶν καὶ τῶν ἐν τούτοις ἀναθημάτων, ὥστε μηδενὶ τῶν ἐπιγιγνομένων ὑπερβολὴν λελεῖφθαι· ἰδίᾳ δ' οὕτω σώφρονες ἦσαν καὶ σφόδρα ἐν τῷ τῆς πολιτείας ἤθει μένοντες, ὥστε τὴν Ἀριστείδου καὶ τὴν Μιλτιάδου καὶ τῶν τότε λαμπρῶν οἰκίαν εἴ τις ἄρα οἶδεν ὑμῶν ὁποία ποτ' ἐστίν, ὁρᾷ τῆς τοῦ γείτονος οὐδὲν σεμνοτέραν οὖσαν· οὐ γὰρ εἰς περιουσίαν αὐτοῖς

[1] Deest ἐν.

Δημοσίᾳ μὲν τοίνυν, οἰκοδομήματα—— κατεσκεύασαν] Ad hæc sic ait Scholiastes: οὐ περὶ τῶν οἰκοδομημάτων λέγει, ἀλλὰ τῶν ἀναθημάτων, καὶ γὰρ τούτων εἰσὶν ἴσως ὑπερβολαί. Non video, quare Ulpianus non admittat hæc verba oratoris debere intelligi de ædificiis, sed tantum de donariis. Nam et magnifice ædificaverat Pericles Propylæa et Odeum, usus opera Mnesicli architecti, de quibus Plutarchus in Pericle, et de Propylæis quidem gloriabantur Athenienses: testis Æschines in oratione περὶ Παραπρεσβείας [§. κδ'. med.] ἀνιστάμενοι δὲ οἱ συντεταγμένοι ῥήτορες, περὶ μὲν τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως οὐδὲν ἐνεχείρουν λέγειν, ἀποβλέπειν δὲ εἰς τὰ προπύλαια τῆς πόλεως ἐκέλευον ἡμᾶς, καὶ τῆς ἐν Σαλαμῖνι πρὸς τὸν Πέρσην ναυμαχίας μεμνῆσθαι καὶ τῶν τάφων καὶ τῶν προγόνων, &c. Et ob ejus ædificii magnificentiam in invidiam adducebantur a vicinis, testis idem Æschines in eadem oratione, [§. λβ'. fin.], Ἐπαμινώνδας στρατηγὸς οὐχ ὑποπτήξας τὸ μὲν τῶν Ἀθηναίων ἀξίωμα, εἶπε διαῤῥήδην ἐν τῷ πλήθει τῶν Θηβαίων, ὡς δεῖ τὰ τῆς Ἀθηναίων ἀκροπόλεως προπύλαια μετενεγκεῖν εἰς τὴν προστασίαν τῆς Καδμείας. Ex his patet, quantum hallucinatus sit Scholiastes, locum Demosthenis non debere intelligi de ædificiis; sed tantum de donariis, περὶ ἀναθημάτων, tanquam si Minervam Phidiæ tantum et alia donaria sola digna admiratione fuisse censuisset. Nam et ipse Demosthenes infra contra Androtionem ædificia magnifica recenset, sic: προπύλαια, ὁ Παρθενὼν, στόαι, νεώσοικοι. PALMER.

Κάλλη — ἱερῶν — καὶ ἀναθημάτων] Ornamenta templorum et donariorum; templa constat illo tempore pulcherrima fuisse exstructa. Vid. Beckii, Vir. Ill., Grundriss d. Archæol. d. Kunst. I. p. 72. s. ἀναθήματα (κοσμήματα, ἀγάλματα) dicuntur dona, quæ suspendi possunt, qualia sunt tripodes, aureæ phialæ et similia. Salmas. ad Solin. p. 767. Paus. Att. c. 27. Nam Xerxis sella, Mardonii acinaces erant suspensa. RÜDIG.

Ἀναθημάτων] Ἀνάθημα Græcis non dicitur de omni re, quæ diis consecrabatur, sed de illo tantum genere donorum quæ suspendi poterant, aut in excelso et conspicuo loco statui, ut essent templis ornamento, qualia sunt phialæ aureæ et argenteæ, tripodes, acerræ, corollæ, et similia. Vide Salmas. Plin. Exercitat. in Solin. Polyhist. qui plura ibi disputat de voce ἀνάθημα, eamque nusquam apud Græcos in malam partem accipi, pro ἀνάθεμα, contendit. MOUNT.

Ὥστε μηδενὶ τῶν ἐπιγιγνομένων] Isocrates Areopagitico: ὥστε ἔτι καὶ νῦν τοὺς ἀφικνουμένους νομίζειν, αὐτὴν ἀξίαν εἶναι μὴ μόνον τῶν Ἑλλήνων ἄρχειν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων. WOLF.

Ἐν τῷ τῆς πολιτείας ἤθει] Ἤγουν τῷ δημοκρατικῷ, ἐν ᾧ αἱ ἰσότητες εὐδοκιμοῦσιν. IDEM.

Ἐν τῷ τῆς πολιτείας ἤθει μένοντες ὥστε τὴν Ἀριστείδου, καὶ τὴν Μιλτιάδου, &c.] Nemini unquam animus ab re omissior fuit, quam Aristidi et Miltiadi. Aristidis tota hæreditas ad eum efferendum non suffecit, neque ille duabus suis filiis quidquam præter gratorum civium misericordiam reliquit. Qui Miltiadi invidebant paulo post pugnam Marathoniam effecere, ut is quinquaginta talentis mulctaretur. Quam pecuniam, quod solvere non poterat vir qui non alias divitias quam gloriam sibi cumulare noverat, in vincula publica conjectus est, ibique, cum summo patriæ suæ dedecore, diem obiit supremum. [Vide Cor. Nep.] *Tourrell.* MOUNT.

Οὐ γὰρ εἰς περιουσίαν] Οὐκ ἐπολιτεύοντο διὰ χρηματισμὸν τὴν πολιτείαν· οὐκ ἐργασίαν, ἀλλὰ λειτουργίαν εἶναι ἐνόμιζον. WOLF. Ad rem familiarem amplificandam, cfr. §. ί. RÜDIG.

ἐπράττετο τὰ τῆς πόλεως, ἀλλὰ τὸ κοινὸν αὔξειν ἕκαστος
ᾤετο δεῖν. ἐκ δὲ τοῦ τὰ μὲν Ἑλληνικὰ πιστῶς, τὰ δὲ πρὸς
τοὺς θεοὺς εὐσεβῶς, τὰ δ' ἐν αὑτοῖς ἴσως διοικεῖν μεγάλην
εἰκότως ἐκτήσαντο εὐδαιμονίαν. τότε μὲν δὴ τοῦτον τὸν
τρόπον εἶχε τὰ πράγματα ἐκείνοις, χρωμένοις οἷς εἶπον
προστάταις· νυνὶ δὲ πῶς ὑμῖν ὑπὸ τῶν χρηστῶν [1] τούτων
τὰ πράγματα ἔχει; ἆρά γε ὁμοίως [2] ἢ παραπλησίως; 36
καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πόλλ' ἂν ἔχων εἰπεῖν· ἀλλ' ὅσης
ἅπαντες ὁρᾶτε ἐρημίας ἐπειλημμένοι, καὶ Λακεδαιμονίων
μὲν ἀπολωλότων, Θηβαίων δ' ἀσχόλων ὄντων, τῶν δ' ἄλ-
λων οὐδενὸς ὄντος ἀξιόχρεω περὶ τῶν πρωτείων [3] ἡμῖν ἀντι-
τάξασθαι, ἐξὸν [4] δ' ἡμῖν καὶ τὰ ἡμέτερ' αὐτῶν ἀσφαλῶς

[1] † τούτων] τῶν νῦν [2] † ἢ] καὶ [3] ὑμῖν [4] † [δ']

Τὸ κοινὸν αὔξειν] Horatius Od. II. xv.

Privatus illis Census erat brevis,
Commune *magnum*—— Mount.

Ἴσως διοικεῖν, μεγάλην εἰκότως ἐκτήσαντο εὐδαιμονίαν] Eurip. Phœniss. Act. 2. Sc. 1. [v. 346.]

κάλλιον——
Ἰσότητα τιμᾷν· ἣ φίλους ἀεὶ φίλοις,
Πόλεις τε πόλεσι, ξυμμάχους τε ξυμμάχοις
Συνδεῖ. τὸ γὰρ ἴσον νόμιμον ἀνθρώποις ἔφυ.
Τῷ πλέονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται
Τοὔλασσον—— Idem.

Ἐκείνοις] Τοῖς προγόνοις ἡμῶν. Wolf.

Χρωμένοις] Ἕως ἐχρῶντο ἢ διὰ τὸ χρῆσθαι. Wolf. Dum illi remp. administrabant, bene habebant: dativ. ut Olynth. II. (I.) §. ϛ'. ἡμῖν καλῶς πεπρᾶχθαι. Rüdig.

Οἷς εἶπον προστάταις] Τούτοις οὓς εἶπον προστάταις. Sic Cicero, 'ut equis facilioribus possint uti.' Sed in Græco duo substantiva sunt: in Latino alterum adjectivum. Wolf.

Ὑπὸ τῶν χρηστῶν] De Eubuli hoc cognomento nihil mihi constat, sed de Phocione sic scribit Plutarchus: ὥστε θαυμάζειν, ὅπως καὶ ὁπόθεν τραχὺς οὕτως ἀνὴρ καὶ σκυθρωπὸς ἐκτήσατο τὴν τοῦ χρηστοῦ προσηγορίαν. Wolf. Χρηστοὶ vocantur oratores, qui in gratiam aliorum dicunt: eodem modo de Cor. §. κζ'. ἣν (εἰρήνην) κατὰ τῆς πατρίδος τηροῦσιν οἱ χρηστοί. Rüdig.

Καὶ παραπλησίως] Sæpissime in MStis permutantur καὶ et ἢ, quod et hic factum esse, nemini, opinor, dubium erit. In Pith. ἢ legitur. Sic noster in Orat. de fal. leg. §. πϛ'. ἆρά γε ὅμοια, ἢ παραπλήσια τούτοις; Mount.

Ἀλλ' ὅσης] Ἀλλ' ἐπειλημμένοι τοσαύτης ἐρημίας, scilicet τῆς Ἑλλάδος, ὅσην ὁρᾶτε ἅπαντες. ἐπιλαμβάνεσθαι ἐρημίας, idem quod τυχεῖν, παραπεπτωκυίας ἡμῖν τοσαύτης ἐρημίας. *Cum in tantam Græciæ solitudinem inciderimus: cum soli simus inter Græcos, principatu digni videamur.* τὸ ἐπειλημμένοι, ἀντὶ τοῦ, ἐπειληφότες, κατ' ἐναλλαγὴν Ἀττικήν. Sed si quis passive malit intelligere, *a quanta solitudine simus circumventi*, is cogitet, legendum sibi fore, ἀλλ' ὑφ' ὅσης ἅπαντες, etc. Nam ἡ ἔλλειψις durissima fuerit. Sic dicunt ἐπιλαμβάνεσθαι προφάσεως, *arripere occasionem*: τῶν τριχῶν, *invadere in capillos*: τῆς ἀτελείας ἐπειλημμένοι, *consecuti immunitatem*: ἐπιλαμβάνεσθαι τοῦ λόγου, *reprehendere orationem*. Wolf. *Sed quantam omnes videtis solitudinem nacti* vel *consecuti*. *Solitudinem* i. e. absentiam æmulorum. Auger. Ita strue: τόσης, ὅσην ὁρᾶτε, ἐπειλ. — ἀπεστερήμεθα: ἐρημία est absentia eorum, qui, quo minus quid facias, te impediunt: ἐπιλαμβάνεσθαι, aliquam rem *nancisci*, velut qui prædam aufert, hinc ἀτέλειαν, immunitatem, Lept. §. ή. Similiter Olynth. I. (III.) §. ϛ'. ἔστι δέος — μὴ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν τρέψηται. Nostrum locum vid. in Bekk. Anecd. I. p. 136. Rüdig.

Καὶ Λακεδαιμονίων μὲν] Ob cladem Leuctricam, quam et Cicero scribit, Lacedæmoniis fuisse pestiferam: qua, cum Cleombrotus, invidiam timens, temere cum Epaminonda conflixisset, Lacedæmoniorum opes corruerint. Vide Diodorum 15. [c. 55.] et Isocratem in Philippica et Archidamo. Wolf. Et Dem. de Pace, §. έ.

Θηβαίων δὲ ἀσχόλων ὄντων] Διὰ τὸν Φωκικὸν πόλεμον. Vide Philippicam Isocratis. Wolf.

Τῶν δ' ἄλλων οὐδενὸς] Οὔτε Ἀργείων, οὔτε Ἀρκάδων, οὔτε Θετταλῶν, οὔτε Κορινθίων, οὔτε Μεγαρέων, ὧν οὐδεὶς λόγος. Idem.

Ἐξὸν ἡμῖν] Ἐξουσίαν καὶ καιρὸν ἐχόντων

ἔχειν καὶ τὰ τῶν ἄλλων δίκαια βραβεύειν, ἀπεστερήμεθα
μὲν χώρας οἰκείας, πλείω δ' ἢ χίλια καὶ πεντακόσια τά-
λαντα [1] ἀναλώκαμεν εἰς οὐδὲν δέον, οὓς δ' ἐν τῷ πολέμῳ
συμμάχους ἐκτησάμεθα, εἰρήνης οὔσης ἀπολωλέκασιν οὗτοι,
ἐχθρὸν δ' ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς τηλικοῦτον ἠσκήκαμεν. ἢ φρα-
σάτω τις ἐμοὶ παρελθών, πόθεν ἄλλοθεν ἰσχυρὸς γέγονεν
ἢ παρ' ἡμῶν αὐτῶν Φίλιππος; ἀλλ' ὦ τᾶν, εἰ ταῦτα
φαύλως, τά γ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει νῦν ἄμεινον ἔχει. καὶ τί

[1] † ἀνηλώκαμεν

ἡμῶν. Idem.

Τὰ τῶν ἄλλων δίκαια βραβεύειν] Τὴν τῆς Ἑλλάδος ἡγεμονίαν ἀναλαβεῖν. Idem. Quod cuique conveniat, discerptare. Rüdig.

Τὰ τῶν ἄλλων δίκαια βραβεύειν] Id quod Orat. de Rep. Ord. et alibi dicit τὰ δίκαια ὁρίζειν τοῖς ἄλλοις, et de quo passim magnifice gloriatur. Mount.

Ἀπεστερήμεθα μὲν χώρας οἰκείας] Amphipolin puto intelligendam. ἀνηλώκαμεν. Ulpianus I. Olyn. bellum Amphipolitanum mille ducentis talentis constitisse Atheniensibus dicit: ubi fortasse legendum χίλια καὶ πεντακόσια, ut habet Demosthenes, cui res patriæ notiores fuerunt. Wolf.

Πλείω δ' ἢ χίλια καὶ πεντακόσια τάλαντα] Eam pecuniæ summam, recuperandæ Amphipoli destinatam, Chares dissipaverat. *Tourrell.* Mount. Jacobs. laudat. Æsch. d. f. leg. §. κδ'. χίλια δὲ καὶ πεντακόσια τάλαντα οὐκ εἰς στρατιώτας, ἀλλ' εἰς ἡγεμόνων ἀλαζονείας ἀνηλωκέναι, nam Chares aliique imperatores (Olynth. II. (I.) §. θ'.) hanc pecuniæ summam dissipaverant. Pro ἀνηλώκαμεν Bekker. dedit ἀναλώκαμεν, quod in Bav. superscriptum; hanc formam quamvis ament Attici (Thom. M. p. 55.), tamen non ubique ea legitur, ut in loco Æsch., cfr. Duk. ad Thuc. VI. 31. Rüdig.

Εἰς οὐδὲν δέον] Ἤτοι μάτην, ἢ, μηδὲν ἡμῖν αὐτοῖς εἰς τοὔμπροσθεν πράξαντες οὐ κρατήσαντες τῆς ἐπιβολῆς· οὐκ ἐν δέοντι, καὶ χωρὶς ἀνάγκης: *cum necesse non esset*. Potuissent enim ea urbe, deditione sponte facta, potiri, ut in 1. Olynth. dixit. Wolf.

Οὓς δ' ἐν τῷ πολέμῳ] Utrum bello Xerxeo, an Laconico? Idem.

Οὓς δ' ἐν, &c. εἰρήνης οὔσης ἀπολ. οὗτοι] Ulpianus et Wolfius hoc intelligendum volunt de pace qua Athenienses censuerunt libertatem Chiis, Rhodiis, Byzantinis, aliisque defectoribus esse relinquendam. Si sic res habeat, ita hæc vertenda sunt, *quæ bello acquisivimus per pacem amisimus.* Magis autem naturale mihi videtur referre hæc ad eventus recentiores, veluti expugnationem Pydnæ, Potidææ, aliarumque Thraciæ urbium, quæ sociæ erant Atheniensibus, quasque Philippus non nisi post confectam cum Athenis pacem, secundo ejus regni anno, ceperat. *Tourrell.* Mount.

Τῷ πολέμῳ] Vario modo hoc explicant bellum: videtur Dem. ipsum Amphipolitanum (de quo cfr. Weisk. p. 38.) in mente habere, in quo plures Thraciæ urbes in societatem venerant Atheniensium. Promisit Phil., se Amphipolin redditurum (εἰρήνης οὔσης, vid. Phil. I. §. θ'. et III. §. δ'.), sed tamen has urbes cepit (Pydnam, Potidæam aliasque): hinc tantus factus est hostis. Rüdig.

Ἀπολωλέκασιν οὗτοι] Ἐποίησαν ἀποστῆναι ἡμῶν διὰ τὴν τοῦ Χάρητος πολυπραγμοσύνην καὶ ὕβριν. Vide argumentum orationis Isocraticæ de pace, et 16. Diodori. Wolf.

Ἐχθρὸν δ' ἐφ' ἡμᾶς] Idem et in 1. Olynth. et in 2. dixit. Idem.

Ἠσκήκαμεν] Idem in Dionys. et Hermog., sed Auger. ex paucis libris sine idonea causa ἠσκήσαμεν. Sensus: nostra socordia effecimus, ut talis evaderet. Vulg. confirm. Schol., hinc non est, quod cum Valcken. Or. de Phil. p. 267. ηὐξήκαμεν scribatur, quod Jacobs. probavit. Cfr. Æsch. d. f. leg. §. μά. Rüdig.

Ἀλλ' ὦ τᾶν] Hactenus τὰ Ἑλληνικά· in quibus recensendis et παραλείψει usus est, et Græciæ principatum amissum, provinciam amissam, pecuniam inutiliter insumptam conquestus, ad extremum Philippi incrementa non prohibita, sed aucta, magistratibus objicit. Nunc ad τὰ πολιτικὰ transit, iisque extenuatis et contemptis, invidiam conflat tribunis plebis, qui populi ignavia ad suas opes augendas abutantur: eaque occasione ad rem gerendam eum excitat, et ad pristinam libertatem et dignitatem recuperandam. Wolf.

Ἀλλ' ὦ τᾶν] Sunt hæc adversarii verba: cfr. Schol. ad Aristoph. Plut. 66.: οὐ πρὸς ἕνα μόνον τὸ ὦ τᾶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς δύο. Rüdig.

Τάγ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει] Isocrates περ εἰρήνης· ἀλλὰ τὰ κατὰ τὴν πόλιν ἄν τις ἰδὼν

ἂν εἰπεῖν τις ἔχοι; τὰς ἐπάλξεις ἃς κονιῶμεν, καὶ τὰς ὁδοὺς ἃς ἐπισκευάζομεν, καὶ κρήνας καὶ λήρους; ἀποβλέψατε δὴ πρὸς τοὺς τὰ τοιαῦτα πολιτευομένους, ὧν οἱ μὲν ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γεγόνασιν, οἱ δ' ἐξ ἀδόξων ἔντιμοι, ἔνιοι δὲ τὰς ἰδίας οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας εἰσὶ κατεσκευασμένοι· ὅσῳ δὲ τὰ τῆς πόλεως ἐλάττω γέγονε, τοσούτῳ τὰ τούτων ηὔξηται. τί δὴ τὸ
51 πάντων αἴτιον τούτων, καὶ τί δή ποτε ἅπαντ' εἶχε καλῶς τότε καὶ νῦν οὐκ ὀρθῶς; ὅτι τὸ μὲν πρῶτον καὶ στρατεύεσθαι τολμῶν αὐτὸς ὁ δῆμος δεσπότης τῶν πολιτευομένων ἦν καὶ κύριος αὐτὸς ἁπάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ ἀγαπητὸν ἦν παρὰ τοῦ δήμου τῶν ἄλλων ἑκάστῳ καὶ τιμῆς
καὶ ἀρχῆς καὶ ἀγαθοῦ τινὸς μεταλαβεῖν· νῦν δὲ τοὐναντίον 37
κύριοι μὲν οἱ πολιτευόμενοι [1] τῶν ἀγαθῶν, καὶ διὰ τούτων

[1] τῶν ἀγαθῶν οἱ πολιτευόμενοι

καλῶς διοικούμενα, καὶ περὶ τῶν ἄλλων θαῤῥήσειεν; Wolf.

Καὶ τί ἂν εἰπεῖν τις ἔχοι; τὰς ἐπάλξεις, ἃς κονιῶμεν, καὶ τὰς ὁδοὺς, ἃς ἐπισκευάζομεν, καὶ κρήνας καὶ λήρους] Acerba in fine irrisio, non quidem ex similitudine soni, sed ex notione vocabuli, quod ad finem rejectum et commode pronuntiatum pretium rerum ante nominatarum vere taxat. Bene Jacobs *Gossen und Possen* [*fountains and fooleries*]. Similis locus est apud Platonem Gorg. p. 490. C. περὶ σιτία σὺ λέγεις καὶ ποτὰ καὶ ἰατροὺς καὶ φλυαρίας. Brem.

Κονιῶμεν] Wolfius legit καινῶμεν, quod certe falsum est, vertit autem *reficimus*; qui sensus ut obtineat, scriptum oportuit καινῶμεν. Multo melius est, ut opinor, κονιῶμεν, *dealbamus*, propiusque tangit futilem ac inanem Eubuli aliorumque τῶν χρηστῶν rerum administrationem. Mount.

Καὶ λήρους] Mirum cuipiam videatur, cum puteis jungi *nugas*: male Schol. expl. per εὐτελῆ τινὰ, ἀπὸ τοῦ λήρου, τοῦ φλυάρου καὶ περιττοῦ. Lucches., *ineptias ornamentis auctas et decoratas*. Jenisch (Æsthet. crit. Par. d. Dem. u. Cic. p. 104.) *Bauten-Spielereyen* [*baby-houses*]. Eadem vox legitur π. Συντάξ. §. ί. In Progr. p. VI. proposui, probante Hermanno, pro λήρους legendum ληνοὺς, (Hesych. πύελοι) i. e. alvei, in quos liquor aliquis infunditur. Hom. h. in Merc. 104. Philostr. Apoll. Tyan. VI. 27. Hæc ipsa vox l. s. l. in explicatione Scholiastæ ex uno cod. tanquam varietas est enotata. Quod Dionys. habet κλήρους ex καὶ et λήρους ortum est. Penes alios sit judicium, quid verum. Lectio vulg. mihi nunc non improbabilis videtur. Rüdig.

Ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γεγόνασιν] Pith. ταχὺ πλούσιοι habet, quod certe recipiendum est. In voce ταχὺ tota vis sententiæ ponitur: nemo enim alicui vitio vertat, quod dives factus sit: siquis autem ad magnas divitias derepente pervenerit, in eum demum jure cadet suspicio fortunæ malis artibus amplificatæ: juxta illud Menandri: οὐδεὶς ἐπλούτησε ταχέως δίκαιος ὤν. Noster Philipp. Δ. §. ις΄. Καὶ γάρ τοι τούτων μὲν ἐκ πτωχῶν ἔνιοι ταχὺ πλούσιοι γεγόνασι, &c. Et sic Cicero ad verbum, Philipp. 8. p. 521. Ed. Græv. 'ex mendicis Repente divites, &c.' De istiusmodi hominibus vide Aristoph. in Plut. et alibi passim. Mount. Sed hic *celeritatis* notio non præcipue spectatur. Rüdig.

Εἰσὶ κατεσκευασμένοι] Κατεσκευάκασι. Wolf.

Δεσπότης τῶν πολιτ. καὶ κύριος] Olim gubernabat populus magistratum, penes illum erat, alios muneribus instar beneficiorum (ἀγαθῶν) ornare. Cfr. in Aristocr. §. νδ΄. τότε μὲν γὰρ ἦν ὁ δῆμος δεσπότης τῶν πολιτευομένων, νῦν δ' ὑπηρέτης. Rüdig.

Τῶν ἄλλων ἑκάστῳ] Omnibus aliis exoptatum fuit (ἀγαπητὸν, ut si magnam et insperatam prosperitatem adeptus sis), a vobis accipere honores: τιμὴ et ἀρχὴ sæpe junguntur. Xen. Cyr. I. 2, 15. οὐδεὶς ἀπελήλαται τιμῶν καὶ ἀρχῶν. Idem.

ἅπαντα πράττεται, ὑμεῖς δ' ὁ δῆμος ἐκνενευρισμένοι καὶ περιῃρημένοι χρήματα καὶ συμμάχους ἐν ὑπηρέτου καὶ προσθήκης μέρει γεγένησθε, ἀγαπῶντες ἐὰν [1] μεταδῶσι θεωρικῶν ὑμῖν ἢ βοΐδια πέμψωσιν οὗτοι, καὶ τὸ πάντων ἀνανδρότατον, τῶν ὑμετέρων αὐτῶν χάριν προσοφείλετε. οἱ δ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει καθείρξαντες ὑμᾶς ἐπάγουσιν ἐπὶ ταῦτα καὶ [2] τιθασεύουσι χειροήθεις αὑτοῖς ποιοῦντες. ἔστι δ' οὐδέποτ', οἶμαι, μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας· ὁποῖ' ἄττα γὰρ ἂν τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώπων ᾖ, τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν. ταῦτα μὰ τὴν Δήμητρα οὐκ ἂν θαυμάσαιμι, εἰ μείζων εἰπόντι ἐμοὶ γένοιτο παρ' ὑμῶν βλάβη

[1] † μεταδιδῶσι

[2] τιθασσεύουσι

Συμμάχους] F. σύμμαχοι. Taylor.

Ἀγαπῶντες] *Acquiescentes*, ita dicuntur ii, qui rem aliquam detestabilem nacti lætantur, quod hac neque deteriore utantur conditione. Rüdig.

Βοΐδια] Pith. et Ben. γ. βοηδρόμια: quod hic legi etiam Scholiastes docet. Inepte, si quid usquam. Etenim quem hic sensum elicies ex voce βοηδρόμια? Et quomodo dixeris βοηδρόμια πέμψωσιν? In Orat. de Rep. Ord. ubi tota hæc comparatio iterum occurrit, legitur ἀγαπᾶτε ἄν τι αὐτοὶ μεταδιδῶσι, λαμβάνοντες. Vide, si vacet, quas nugas agat Mausacus ad Harpocrationem, v. Βοηδρόμια. Mount. Buculæ, quæ ad solennes dapes celebrandas mitti solebant. Rüdig. Cfr. Corsin. Fast. Attic. p. I. d. XIII. §. XXV.

Οὗτοι] Οἱ δημαγωγοὶ καὶ στρατηγοί. Wolf.

Προσοφείλετε] Ὀφείλετε πρὸς τῷ εἶναι ὑμέτερα, καίτοι ὄντων ὑμετέρων ἃ ἂν δῶσι. Idem.

Χάριν προσοφείλετε] Hic πρὸς est *ultro* (sive *insuper*) sicut dixit Livius lib. iv. 'Interim Galli, postquam accepere, ultro honorem habitum violatoribus juris humani.' Id est, præterquam quod pœnas non dederunt, insuper honorem habitum. Mount.

Οἱ δ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει] Αὐτοὶ δὲ οἱ δημαγωγοί. Wolf.

Καθείρξαντες] Ὥσπερ εἰς εἱρκτὴν ἐμβαλόντες. Idem. Metaphora est translata a brutis, quæ quis cicurat et mansuefacta eo perducit, ut facile, quod velit, faciant. Rüdig.

Ἔστι δ' οὐδέποτ', οἶμαι] Operæ erit hac de re et Criticorum principem Longinum audire disputantem, π. ὕψους, §. 44, ubi, sub aliena persona suam declarans sententiam, *cæteras quidem artes in servile ingenium cadere posse* confirmat; *eloquentiam nunquam*. Stock.

Μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν] Verissima sententia. Minutæ et scrupulosæ actiones quasi comminuunt et discerpunt animos, et humi abjiciunt. Magnæ autem res eosdem erigunt et dilatant. Sic Cic. de Officiis: 'Quæ cura,' defendendi et juvandi plures, 'exsuscitat etiam animos, et majores ad rem gerendam facit.' Idem eodem libro negat, magnitudinem animi declarari posse nisi in republica, τῇ γὰρ ὕλῃ τῇ ὑποκειμένῃ συνεκτείνεται ἡ ψυχὴ, ἕξιν τινὰ δυσμετακίνητον, καὶ ἰσομεγέθη τοῖς πράγμασιν ἐγχαραττομένη. Wolf. Longin. Sect. 9. περὶ Ὕψους, hanc propositionem conversam habet: οὐδὲ γὰρ οἷόν τε μικρὰ καὶ δουλοπρεπῆ φρονοῦντας καὶ ἐπιτηδεύοντας παρ' ὅλον τὸν βίον θαυμαστόν τι καὶ τοῦ παντὸς αἰῶνος ἐξενεγκεῖν ἄξιον. Mount.

Μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας] In misera et humili conditione esse, cfr. §. έ. fin. Rüdig.

Ὁποῖ' ἄττα — ᾖ] Qualia sunt instituta et studia hominum. Hesych. ἐπιτήδ. expl. ἔργον, ποίημα; est ἄττα i. q. τινὰ et ἅττα i. q. ἅτινα. Etym. M. p. 167, 35. 42. Cfr. Olynth. I. (III.) fin. Rüdig.

Ταῦτα μὰ τὴν Δήμητρα] Ordo est, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι μὰ τὴν Δήμητρα, εἰ ταῦτα γένοιτο παρ' ὑμῶν ἐμοὶ τῷ εἰπόντι βλάβη μείζων, τῶν πεποιηκότων, τουτέστιν, ἢ τοῖς πεποιηκόσι γενέσθαι ταῦτα, τουτέστιν, ἵνα γένωνται. Si quis argutiis delectatur, nihil obstat, quo minus vertat: *Hæc verba major noxa mihi esse poterunt, quam quanta noxa ii sunt, qui harum rerum auctores fuerunt*, cum sint homines pestilentissimi, καὶ λυμεῶντες τῆς πολιτείας, ἀλάστορες, ἄτη. Wolf.

Εἰ μείζων — γενέσθαι] Dionys. hunc locum ita exhibuit: βλάβη ἢ τῶν πεποιηκό-

τῶν πεποιηκότων αὐτὰ γενέσθαι· οὐδὲ γὰρ παῤῥησία περὶ πάντων ἀεὶ παρ' ὑμῖν ἐστίν, ἀλλ' ἔγωγε ὅτι καὶ νῦν γέγονε θαυμάζω.

ί. Ἐὰν οὖν ἀλλὰ νῦν γ' ἔτι ἀπαλλαγέντες τούτων τῶν ἐθῶν ἐθελήσητε στρατεύεσθαί τε καὶ πράττειν ἀξίως ὑμῶν αὐτῶν, καὶ ταῖς περιουσίαις ταῖς οἴκοι ταύταις ἀφορμαῖς ἐπὶ τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν χρήσησθε, ἴσως ἄν, ἴσως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τέλειόν τι καὶ μέγα κτήσαισθε ἀγαθόν, καὶ τῶν τοιούτων λημμάτων ἀπαλλαγείητε, ἃ τοῖς ἀσθενοῦσι παρὰ τῶν ἰατρῶν σιτίοις διδομένοις ἔοικε. καὶ γὰρ οὔτ' ἰσχὺν ἐκεῖνα ἐντίθησιν οὔτ' ἀποθνήσκειν ἐᾷ, καὶ ταῦτα,

των αὐτὰ ἑκάστῳ; quam scripturam Reisk. in annott. probat, sed γενέσθαι, quod in textu est, addi vult. Hanc rationem Auger. secutus dedit: ἢ ἑκάστῳ τῶν πεποιηκότων αὐτὰ γενέσθαι, monens, se ἢ assumsisse ex K. et U. At nihil mutandum, modo, quæ sit verborum structura, intelligatur: etenim τῶν πεποιηκότων (cujus genitivi causa Dionys. ἑκάστῳ addidisse videtur) pendet a genit. τῆς βλάβης, qui post μείζων βλάβη est subintelligendus: *majus mihi erit damnum damno eorum, qui fecerunt*. Cfr. de Class. §. δ'. οὔπω μείζων οὗτος ἔσθ' ὁ φόβος τῶν πρὸς ὑμᾶς—διαφορῶν. Pind. Olymp. I. 11. μηδ' Ὀλυμπίας ἀγῶνα φέρτερον αὐδάσομεν, i. e. τοῦ ἀγῶνος Ὀλυμπίας. Eurip. Troad. 372. [357.] Ἑλένης γαμεῖ με δυστυχέστερον γάμον.—θαυμάζω, hortatur cives, ut libertatem dicendi concedant. Rüdig.

Οὐδὲ γὰρ παῤῥησία] Isocrates περὶ εἰρήνης· δημοκρατίας οὔσης οὐκ ἔστι παῤῥησία, πλὴν, &c. Wolf.

Ὅτι καὶ νῦν γέγονε] Scilicet παῤῥησία μοί. Possit etiam legi: θαυμάζω ὅτι γέγονεν, τουτέστι, τοῦθ' ὃ γέγονεν, ἐξουσία δήπου τοῦ παῤῥησιάσασθαι. Sed illud melius. Hac comprobatione attentionis, et quasi assentatiuncula reconciliat auditorem. Idem.

Ἐὰν οὖν] Accedit ad perorationem. Sunt enim præcipuæ duæ partes hujus orationis: una, quæ breviter absolvitur, Olynthios esse defendendos, quamvis sit principalis: altera, theatralem pecuniam, faciendam esse militarem, hoc est, convertendam esse in stipendia civium pro republica militantium. Idem.

Ἀλλὰ νῦν γ' ἔτι] Hæc verba conjungenda sunt, *nunc saltem*, q. d. *quamvis sero*. Erigit populum in spem rerum meliorum, modo obtemperet. Idem. Subintellige ἐπειδὴ οὐ πρότερον: sicut in Orat. de Cor. ἐπειδὴ δὲ οὐ τότε, ἀλλὰ νῦν δεῖξον. Mount.

Τούτων τῶν ἐθῶν] Τοῦ διανέμεσθαι τὰ δημόσια χρήματα, καὶ μὴ στρατεύεσθαι. Wolf. Ut domi sedentes pecuniam militarem vestris donetis voluptatibus. Rüdig.

Καὶ πράττειν ἀξίως ὑμῶν αὐτῶν] Ἀξίως τῆς ἡγεμονίας τῆς Ἑλλάδος. δεῖ δὲ

Αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων.

Potest non solum ad officium, sed etiam ad eventum referri: *si volueritis pro dignitate vestra agi vobiscum*. Wolf.

Ταῖς οἴκοι (οὔσαις) ταύταις] Ταῖς οἰκείαις, ταῖς δημοσίαις προσόδοις. Idem. Sc. ταῖς θεωρικαῖς, vocat has pecunias περιουσίας, ut cives iis non opus habere videantur. Rüdig.

Ἐπὶ τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν] Ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ τὰ ἔξω τῆς Ἀττικῆς ὄντα, καὶ διὰ στρατειῶν περιγενησόμενα. Wolf.

Τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν] i. e. Ἐπὶ τὰ τῶν ἀγαθῶν τὰ ἔξω. Per μέγα ἀγαθὸν intelligere videtur potestatem sui juris. Rüdig.

Λημμάτων ἀπαλλαγείητε] Quæ sint λήμματα, vid. ad Olynth. II. (I.) §. θ'., h. l. ad pecuniam theatral. referenda; altera vox liberationem a vinculo, quo quis detinebatur, innuit. Rüdig.

Ἃ τοῖς ἀσθενοῦσι—ἐᾷ] Locus hic Demosthenis apprime celebris factus est citationibus crebris atque imitationibus. Auctores et Profani et Ecclesiastici eum ad invidiam usque laudarunt. Athenæus lib. vi. c. 20. [locus est p. 270.] 'Istiusmodi,' inquit, 'alimenta sumamus, quæ, juxta Oratorem Pæaniensem, robur haud indant, sed tantum mori non sinant.' S. Hieronymus in cap. iv. Ezechielis ver. 4. ad hæc verba, 'Cibus autem tuus quo vesceris, erit in pondere viginti stateres in die,' observat istiusmodi alimentum vitam producere potius quam sustentare: 'quo trahitur magis anima quam sustentatur.'

ἃ νέμεσθε νῦν ὑμεῖς, οὔτε τοσαῦτά ἐστιν ὥστε ὠφέλειαν ἔχειν τινὰ διαρκῆ, οὔτ' ἀπογνόντας ἄλλο τι πράττειν ἐᾷ,
38 ἀλλ' ἔστι ταῦτα τὴν ἑκάστου ῥαθυμίαν ὑμῶν ἐπαυξάνοντα. 52
οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν λέγεις; φήσει τις. καὶ παραχρῆμά γε τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἁπάντων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἵνα τῶν κοινῶν ἕκαστος τὸ μέρος λαμβάνων, ὅτου δέοιτο ἡ πόλις, εἰς τοῦθ' [1] ἕτοιμος ὑπάρχῃ. ἔξεστιν ἄγειν ἡσυχίαν; οἴκοι μένων εἶ βελτίων, τοῦ δι' ἔνδειαν ἀνάγκῃ τι ποιεῖν αἰσχρὸν ἀπηλλαγμένος. συμβαίνει τι τοιοῦτον, οἷον καὶ τὰ νῦν;

[1] ἑτοίμως χρήσιμον ἑαυτὸν παρέχοι.

Et paulo inferius: 'Qui cibus et potus, juxta inclytum Oratorem, non vires tribuit, sed mortem prohibet.' Dixi plures scriptores imitatos etiam fuisse hunc oratoris nostri locum. Philostratus in Vita Apollonii, 'Doctrinam,' inquit, 'vos docebo longe diversam ab istiusmodi alimentis quæ medici ægris præscribunt. Etenim non solum ne vos moriamini efficiet, verum etiam vires vobis addet.' Dio lib. lvi. refert Tiberium nobili cuidam Romano in vincula conjecto talia dari alimenta jussisse, qualia neque voluptati neque viribus tribuendis sufficerent, sed tantum mortem prohiberent: διαῖταν τοιαύτην καὶ τοσαύτην, ὥστε μήτε τινὰ ἡδονὴν καὶ ῥώμην παρασχεῖν μήτε ἀποθνήσκειν αὐτὸν ἐᾶν. *Tourrell.* Mount.

Ἀσθενοῦσι] Ita docet Athenienses morbo laborare. Rüdig.

Διαρκῆ] Ἀρκοῦσαν εἰς τὰς χρείας, καὶ διαμένουσαν. Wolf.

Οὔτ' ἀπογνόντας] Καταφρονήσαντας τῶν τοιούτων λημμάτων, τῶν ἐλπίδων τῶν ἐκ τούτων ἀποσφαλέντας. Idem.

Οὔτ' ἀπογνόντας] Hæc pecunia, quam accipitis, neque vires vestras auget, neque, si de effectu hujus medicaminis desperetis et illud contemnatis, vos aliquid facere patitur, quo ipsi vestras probetis vires. Rüdig.

Ἄλλοτε πράττειν] Ἑτέρους πόρους ζητεῖν. Wolf.

Ἔστι ταῦτα ἐπαυξάνοντα] Ἐπαυξάνει. Idem.

Οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν λέγεις;] Valente Eubuli lege, capitale fuit ad populum juxta formulas præscriptas ferre, ut pecunia theatralis in stipendia militum impenderetur: licebat tamen impune verbo tenus sententiam proferre. Et ne hoc tamen nisi cautissime aggreditur Demosthenes. *Ex edit.* Stock.

Μισθοφορὰν] Pro mercede stipendia facere erat servorum: "ex horum genere nos esse jubes?" imo statim (καὶ παραχρῆμά γε) in eundem orator vult omnes ordinem redigi. Rüdig.

Καὶ παραχρῆμά γε τ. α. σ. ἁπάντων] Subaudi λέγω simpliciter, vel λέγω δεῖν εἶναι. Auger.

Τὴν αὐτὴν σύνταξιν] *Omnium ordinationem eandem esse ac militantium*: scil. ut militibus, sic et cæteris officio fungentibus, pecuniam numerandam censet. Debebatur enim merces quædam civibus, qui judiciis et conciliis interfuere. *Ex edit.* Stock.

Τὸ μέρος] Ut quisque illud munus, quod ipsi convenit, in se suscipiat. Vid. ad Lib. Arg. Olynth. III. (I.) τὸν τόπον. Rüdig.

Τοῦθ' ἕτοιμος παρέχοι] Vulg.: εἰς τοῦθ' ἑτοίμως χρήσιμον ἑαυτὸν παρέχοι, in aliis libris εἰς deest, in aliis χρήσιμον ἑαυτὸν, in aliis pro παρέχοι scribitur ὑπάρχοι. Sed ultimæ voces quam facile confundi potuerint, apparet: jam quum τοῦτο ad ὑπάρχοι non quadraret, additum εἰς, porro quum, si εἰς τοῦτο legeretur, παρέχοι non haberet quo referretur, accessit χρήσιμον ἑαυτόν. Sed his, quæ aliunde venerunt, recisis, lectio, quam dedimus, manebit. Accedit, quod Dionys. in Isæo p. 108. Sylb. scribit: τοῦτο παρέχῃ. Bekker. dedit: εἰς τοῦθ' ἕτοιμος ὑπάρχῃ. Sed optativ. vel ob δέοιτο suum locum hic obtinet. Rüdig.

Εἶ βελτίων] Quærenti, an, si quisque se reipubl. daret, pacem agere liceret, respondet Orator, licere, et meliore etiam ratione, non enim esse, quod populus ab aliis largitiones (τι αἰσχρὸν ποιεῖν) acciperet, itaque his, qui darent, pareret. Idem.

Τι τοιοῦτον οἷον καὶ τὰ νῦν] Id est, εἰ πόλεμός τις συμβαίνει, ὥσπερ νῦν συμβέβηκε. τὸ, καὶ τὰ, elegantiæ causa crebro adduntur. Wolf.

Καὶ τὰ νῦν] Si quid tale evenerit, quale nunc, ut sit bellum gerendum? Quum οἷον et τὰ νῦν sibi non constent, mallem scribi τανῦν, ut de Chers. §. ιέ., ubi male Reisk. lect. vulg. τανῦν mutavit. Cfr. Schæf. mel. crit. p. 67. Rüdig.

στρατιώτης αὐτὸς ὑπάρχων ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων λημμάτων, ὥς πέρ ἐστι δίκαιον ὑπὲρ τῆς πατρίδος. ἔστι τις ἔξω τῆς ἡλικίας ὑμῶν; ὅσα οὗτος νῦν ἀτάκτως λαμβάνων οὐκ ὠφελεῖ, ταῦτ' ἐν ἴσῃ τάξει λαμβανέτω πάντ' ἐφορῶν καὶ διοικῶν ἃ χρὴ πράττεσθαι.

ιά. Ὅλως δὲ οὔτ' ἀφελὼν οὔτε προσθεὶς πλὴν μικρόν, τὴν ἀταξίαν ἀνελὼν εἰς τάξιν ἤγαγον τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν τοῦ λαβεῖν, τοῦ στρατεύεσθαι, τοῦ δικάζειν, τοῦ ποιεῖν τοῦθ' ὅ τι καθ' ἡλικίαν ἕκαστος ἔχοι καὶ ὅτου καιρὸς εἴη, τάξιν ποιήσας. οὐκ ἔστιν ὅπου τοῖς μηδὲν ποιοῦσιν ἐγὼ τὰ τῶν [1] ποιούντων εἶπον ὡς δεῖ νέμειν, οὐδ' αὐτοὺς μὲν ἀργεῖν καὶ σχολάζειν καὶ ἀπορεῖν, ὅτι δὲ οἱ τοῦ δεῖνος

[1] ποιησόντων

Στρατιώτης] Scilicet ἀμείνων εἶ, ἄμεινον πράττεις ὑπάρχων αὐτὸς (οὐχὶ δὲ ξένους μισθούμενος) στρατιώτης ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ἀπὸ τῶν αὐτῶν λημμάτων, τῶν δημοσίων δήπου χρημάτων, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον. Wolf.

Στρατιώτης αὐτὸς ὑπάρχων] Subaudi εἶ βελτίων quod præcessit. Auger.

Στρατιώτης αὐτὸς] Meliore uteris conditione, si, bello exorto, stipendia facias et totidem (duos) obolos accipias, quam ut iis in pace fruaris. Petit. L. Att. p. 554. ἀπὸ τῶν, cfr. ad Phil. I. §. l. Rüdig.

Ἔστι τις ἔξω τῆς ἡλικίας] Τῆς στρατιωτικῆς, καὶ, ὥς φασιν, ὑπὲρ τὸν κατάλογον. Wolf.

Ὅσα οὗτος ἀτάκτως] Εἰς τὰς θεωρίας. Idem.

Οὐκ ὠφελεῖ] Τὴν πόλιν. Idem.

Ἐν ἴσῃ τῇ τάξει] Ὅσον πρὸς τὴν ἑκάστου δύναμιν καὶ ἡλικίαν. Idem.

Ἐν ἴσῃ τάξει] Pariter ac illi, qui stipendia faciunt, auferant suam pensionem, qui res domesticas administrant. Rüdig.

Ὅλως δὲ οὔτ' ἀφελὼν, οὔτε προσθεὶς πλὴν μικρῶν, etc.] *Ad summam nec addens nec demens, præter pauca, immunitatis tantum licentia sublata, in eundem ordinem civitatem redegi, æqua ut conditione capiant, militent, judicent, id denique faciant, quod quisque per ætatem facere potest.* Ex hoc Demosthenis loco satis apparet, apud Athenienses etiam, sicut apud Romanos, judicandi necessarium fuisse munus, ut militandi. De quo plura vide in posterioribus Annotationibus Bud. in Pandect. *Ex edit.* Hervag.

ιά. Ὅλως δὲ οὔτ' ἀφελὼν] Scilicet τῶν ὑπαρχόντων πραγμάτων, καὶ τῆς παρούσης καταστάσεως. Wolf.

Οὔτε προσθεὶς] Τοῖς ἤδη παροῦσι. Idem.

Πλὴν μικρῶν] Τοῖς γε ἐθέλουσι τὰ δέοντα ποιεῖν. Idem.

Ἀταξίαν] Ut alii essent immunes a militia, alii omne ferrent onus. Rüdig.

Ἤγαγον] In hunc ordinem res redactas esse volui. Vid. de hoc aoristi usu Herm. ad Vig. p. 746. Idem.

Τοῦθ' ὅ,τι καθ' ἡλικίαν] Non dissimilis locus est Areopagitici: ἐκείνη ἡ βουλὴ ἀπήλλαξε τοὺς μὲν πένητας τῶν ἀποριῶν ταῖς εὐεργεσίαις καὶ ταῖς παρὰ τῶν ἐχόντων ὠφελείαις· τοὺς δὲ νεωτέρους τῶν ἀκολασιῶν τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ ταῖς αὐτῶν ἐπιμελείαις· τοὺς δὲ πολιτευομένους τῶν πλεονεξιῶν ταῖς τιμωρίαις· τοὺς δὲ πρεσβυτέρους τῶν ῥᾳθυμιῶν ταῖς τιμαῖς ταῖς πολιτικαῖς καὶ ταῖς παρὰ τῶν νεωτέρων θεραπείαις. Wolf.

Ἔχοι] Sub. ποιεῖν. Auger.

Οὐκ ἔστιν ὅπου] Μηδαμοῦ. Wolf.

Οὐκ ἔστιν ὅπου] Minime illud ego instituì hac æqualitate, ut desides domi maneant et accipiant, quæ strenuis sunt impertienda: ita Orator suos pungit, quippe qui omnes domi maneant. Pro ποιησόντων ex multis libris Atticam futuri formam ποιούντων cum Bekker. rec. Rüdig.

Τὰ τῶν ποιησόντων] Τὰ δέοντα, χρήματα. Notetur locus: τὰ χρήματα τῶν ποιησόντων ἐστί. et, οὐκ ἔστιν ὅπως τοῖς μηδὲν ποιοῦσι δεῖ νέμειν. Wolf.

Ἀργεῖν] Ἄεργον εἶναι, μηδὲν ἔργον ποιεῖν, οὐδὲ στρατεύεσθαι. Idem.

Σχολάζειν] Σχολὴν ἄγειν καὶ ἀφροντιστεῖν τῶν κοινῶν. Prius illud ad corpus, militiam, opificia pertinere videtur: posterius hoc ad animum, providentiam, solicitudinem. Idem.

Οἱ τοῦ δεῖνος] Τῶν στρατηγῶν τινὸς, οἷον οἱ Τιμοθέου, Ἰφικράτους, Χαβρίου, Προξένου, Χάρητος, Χαριδήμου, Διοπείθους, καὶ τῶν λοιπῶν. Idem.

νικῶσι ξένοι, ταῦτα πυνθάνεσθαι· ταῦτα γὰρ νυνὶ [1] γίγνεται. καὶ οὐχὶ μέμφομαι τὸν ποιοῦντά τι τῶν δεόντων ὑπὲρ ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ [2] ὑμᾶς ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν ἀξιῶ πράττειν ταῦτα ἐφ' οἷς ἑτέρους τιμᾶτε, καὶ μὴ παραχωρεῖν, ὦ ἄνδρες
53 Ἀθηναῖοι, τῆς τάξεως, ἣν ὑμῖν οἱ πρόγονοι τῆς ἀρετῆς μετὰ πολλῶν καὶ [3] καλῶν κινδύνων κτησάμενοι κατέλιπον. σχεδὸν εἴρηκα ἃ νομίζω συμφέρειν· ὑμεῖς δ' ἕλοισθε ὅ τι καὶ τῇ πόλει καὶ ἅπασι συνοίσειν ὑμῖν μέλλει.

[1] γίνεται [2] ὑμᾶς αὐτοὺς ὑπὲρ [3] καλῶν καὶ μεγάλων κινδύνων

Νικῶσι ξένοι] Ἔδει δὲ τοὺς Ἀθηναίους νικᾶν. De industria verbo plausibili est usus, ad excitandos gloriæ et victoriæ dulcedine animos. Idem.

Καὶ οὐχὶ μέμφομαι] Hic locus laudatur in Bekk. Anecd. I. p. 156., ubi male ὑπὲρ ἡμῶν legitur. Docet Orator, non odio mercenariorum se hæc dicere, sed Atheniensium studio. Rüdig.

Καὶ μὴ παραχωρεῖν——τῆς τάξεως] Sic Orat. de Rep. Ord. sub finem: Αἰσχρὸν γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, αἰσχρὸν, λιπεῖν τὴν τοῦ φρονήματος τάξιν, ἣν ὑμῖν οἱ πρόγονοι παρέδωκαν. Alludere videtur ad militares ordines, quos qui desererent infamia notabantur. Mount.

Τῆς τάξεως] Τοῦ ἀξιώματος καὶ τῆς εὐδοξίας. Wolf.

Τῆς τάξεως] Hac voce, a re militari repetita, utitur ad virtutis quasi ordinem significandum et commendandum, ex quo quidem majores Græciæ principatum tenebant. Rüdig.

Καὶ καλῶν] In paucis libris additur καὶ μεγάλων, quod Reisk. rec., sed Bekker. omisit. Wolf. neutrum habet, Auger. καὶ καλῶν. Vid. Orvill. ad Char. p. 620., qui docet, καλὰ et μεγάλα sæpe confundi, monens in suo cod. legi καὶ μεγάλων. Alterutrum abjiciendum: vulgatam retinui. Rüdig.

Σχεδὸν εἴρηκα] Scilicet πάντα, ὅσον γε πρὸς τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν. Wolf.

Καὶ ἅπασι] Wolf. et Auger. ex Ald. P. Man. καὶ ἅπασιν ὑμῖν dederunt. Ceterum Demosth. et hic judicium de pecunia theatrali effugit, ita ut ipsis Atheniensibus relictum sit, saluti publicæ prospicere. Rüdig.

RÜDIGERI

AD

ORATIONEM PHILIPPICAM PRIMAM

PROLEGOMENA.

Hoc tempore, quo, ut Libanius modo dixit, Philippus Thebis consuetudine et doctrina Epaminondæ aliorumque Græcorum utebatur,* videntur consilia de Græciæ libertate aliquando opprimenda animum ejus, honoris cupidine ferventem et calliditate plenum, subiisse, ita ut Græci, qui ipsam sui perniciem quasi intra mœnia alerent, astutia pariter ac fortitudine devicti dici possint. Vid. quæ Demosth. de Philipp. dicit in Or. Olynth. I. (III.) §. γ'. Ille enim ubi audiverat, res patrias misceri, Pæonios et Illyrios in fines Macedoniæ irrupisse eamque diripere, Thebis quam celerrime relictis, patriam petiit et tutelam Amyntæ, fratris filii, in se suscepit, usque dum ipsi summa rerum demandaretur. Diodor. Sic. XVI. 1, 2. Justin. VII. 5. Argæum, quem Athenienses volebant principatum Macedoniæ obtinere, una cum auxiliis Atheniensium facile Philippus devicit, captivos illorum lautis excepit epulis, quæque amiserant, reddidit. Demosth. in Aristocr. p. 660, 13. ed. R. Qua quidem re ut Atheniensium animos delenivit, pæne ut nihil invidiæ esset relictum, ita Olynthiis, Amphipoli demum expugnata (Æschin. π. π. §. ιδ'. Demosth. in Aristocr. p. 659, 3. ed. R.), plurimum injecit terroris. Hoc facto Olynthii legatos miserunt Athenas, qui de fœdere ineundo agerent: verumtamen quum Athenienses Philippi pollicitationibus de Amphipoli restituenda freti permoveri non possent, isti, re infecta, in patriam rediere. cfr. Or. Olynth. II. (I.) §. γ'. Olynthios vero sibi conciliavit, tradita Potidæa, quæ Atheniensium fuerat. vid. l. l. et Or. in Aristocr. p. 656, 9. ed. R. Neque etiam parum fecit ad potentiam Philippi augendam, quod Thessalos sibi devinciret: Demosth. Olynth. II. (I.) §. ϛ'.: eorum partes in bello Phocensi sumsit (Dem. Olynth. II. (I.) §. β'.) ita, ut ipsorum vectigalibus potiretur. Dem. or. d. pac. §. έ. Olynth. II. (I.) §. δ'. Jam bello Phocensi quum Macedoniæ

* De Philippi vita vid. Valckenaer. de Philippi indole, virtutt. rebusq. gestis in Hemsterb. et Valcken. Orr. p. 225 sqq. Præclare descripta est in P. J. S. Vogel's Biographieen grosser und berühmter Männer des Alterthums. Tom. II.

rex Græcos vidisset occupatos et distentos, subito in illorum fines invasurus per Thermopylas, ab Atheniensibus a. 352. repulsus est. Diod. Sic. XVI. 38. Eodem anno, ut Demosthenes, lumen oratorum Græcorum, animadverterat, animos suorum civium metu Philippi perculsos esse atque fractos, *primam* hanc habuit orationem Philippicam Olymp. CVII. 1. arch. Aristodemo.

Jam vero quum post Lelandum, Anglum, Jacobsio,* V. Cel., hæc oratio duabus videatur contineri partibus, quarum altera complectitur §. ά.—ί., altera §. ιά.—ιζ'., inde a verbis: *Πόρου ἀπόδειξις*, ita, ut hæc alio sit tempore alioque fine habita, a nostro consilio non alienum erit, eam rem, quantum in vobis situm est, sub judicium vocare. Ac primo quidem illud neminem hanc orationem accurate legentem fugiet, quod recte vidit Jacobs. l. l., in prima parte §. ά.—ί. agere oratorem de exercitu comparando et stipendiis persolvendis, et tale ab eo describi tempus, quo Athenienses nondum bello impliciti erant, in altera vero parte §. ιά.—ιζ'. belli, cujus insidias et pericula Athenienses experti erant, initium esse factum, sed non ea, qua debebat, ratione. Quid? quod sunt loca, in quibus de eadem re diversa traduntur. Cfr. §. δ'. *ἣν ὑμῶν αὐτῶν ἐθελήσητε γενέσθαι, — τὰ κατεῤῥᾳθυμημένα πάλιν ἀναλήψεσθε κᾀκεῖνον τιμωρήσεσθε*: contra §. ιέ. hæc habet: *θαυμάζω δ' ἔγωγε, εἰ μηδεὶς ὑμῶν μήτ' ἐνθυμεῖται, μήτε λογίζεται, ὁρῶν, τὴν μὲν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγενημένην περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον*. Quam illo in loco fovet spem de Philippo puniendo, ejusdem explendæ initium factum esse hoc in loco commemorat. §. ζ'. dicit: *ταῦτα μὲν οἴομαι δεῖν ὑπάρχειν ἐπὶ τὰς ἐξαίφνης αὐτοῦ στρατείας*. Hortatur enim, ut Athenienses navium ope impetus, quos rex Macedonum faciat in Chersonesum aliasque regiones, propulsent. Sed §. ιδ'. hæc leguntur: *ὥσπερ δὲ οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν, οὕτω πολεμεῖτε Φιλίππῳ· — καὶ ὑμεῖς, ἐὰν ἐν Χεῤῥονήσῳ πύθησθε Φίλιππον, ἐκεῖσε βοηθεῖν ψηφίζεσθε, ἐὰν ἐν Πύλαις, ἐκεῖσε·* etc. Ex his patet, Athenienses jam sæpius decrevisse auxilia mittere in fines sociorum, sed vere nondum perfecisse. His adde §. ιά. §. ιέ.; verumtamen talium vanorum decretorum nulla fit in prima parte mentio.

Maxime vero in altera parte illud monet, ut ipsi cives exeant (§. ιέ. a med.) ac stipendia faciant, ut ipsi testes sint rerum gestarum (§. ιέ. ap. fin.), ne temere in judicium vocent imperatores et injuste in hos agant (§. ιέ. fin.). Hinc facile collegeris, Athenienses paullo ante milites mercenarios misisse et injuriis affecisse imperatores. Quanquam enim in prima parte §. θ'. simili modo orator suos hortatur, ut ipsi manus conserant, exempla tamen, quibus rem confirmat, ex tempore superiore repetit ita, ut nihil modo gestum

* Demosthenes Staatsreden v. F. Jacobs. Lpz. 1805. p. 109—122.

fuisse videatur, quo cives ad res strenue gerendas impellerentur. Sæpius autem Demosthenes demonstrat, Philippum, qui in copiis, quas sibi paraverit, acquiescere nequeat, plurimum operæ et laboris collocare in finibus suis proferendis: vid. §. δ'. fin. Sed §. ιέ. postquam fere eadem dixit, subjungit hæc: εἶτα τοῦτ' ἀναμενοῦμεν, καὶ τριήρεις κενὰς καὶ τὰς παρὰ τοῦ δεῖνος ἐλπίδας ἐὰν ἀποστείλητε, πάντ' ἔχειν οἴεσθε καλῶς; ex quibus verbis illud ipsum discas, quod supra docuimus, copias mercenarias ab Atheniensibus fuisse missas, sed non justum numerum. Quin etiam dicit orator §. ιβ'., Philippum e Lemno cives Athenienses captivos abduxisse, ad Geræstam naves cepisse Atheniensium et e Marathonia regione navem sacram privasse. Hæc omnia si eo fuissent tempore commissa, ubi prima orationis pars est habita, mirum sane esset, quod orator a principio nullam eorum mentionem fecisset ad animos incitandos et inflammandos. Cfr. Jacobs. p. 117 sq.

Sunt hæc eo præmissa consilio, ut argumentum ex Dionysii Halicarn. auctoritate repetendum, quod non satis certum dici potest, magis etiam confirmaretur. Ille enim in Epist. ad Ammæ. §. ί. ordinem orationum Demosthenicarum describens dicit, orationem sextam Philippicam, — legendum autem q uintam — agere de *salute insulanorum* et *urbium Hellesponti*, ejusque initium hoc esse: ἃ μὲν ἡμεῖς, ἄνδρες 'Αθηναῖοι, δεδυνήμεθα εὑρεῖν, ταῦτά ἐστιν. Jam quum eadem verba in principio secundæ orationis hujus partis legantur, nostra res testimonio Dionysii probaretur, si Demosthenes diserte de iis ipsis rebus ageret, quas affert scriptor Epistolæ. Atqui, dixerit quispiam, quum Dionys. illud dicat orationis argumentum esse, quod non vere est, nonne hoc initium orationis deperditæ judicari potest? Potest; at si fortasse verba Dionysii cum ipsa oratione conciliari possint, concedes, Dionysium testem esse satis gravem. Lelandus hanc rem intactam reliquit, Jacobsius p. 114. non magni momenti esse dicit. Quid? nonne verba quædam Demosthenis Dionys. est interpretatus? nam ille §. ιβ'. hæc dicit: καὶ ἔτι πρὸς τούτοις τὸν μέγιστον τῶν ἐκείνου πόρων ἀφαιρήσεσθε. ἔστι δ' οὗτος τίς; ἀπὸ τῶν ὑμετέρων ὑμῖν πολεμεῖ συμμάχων, ἄγων καὶ φέρων τοὺς πλέοντας τὴν θάλατταν. Videtur Dionys. nescio qua auctoritate verba Demosthenis ὑμέτεροι σύμμαχοι retulisse ad insulanos et urbes Hellesponti, quas diripiat Macedo (ἄγων καὶ φέρων). Neque etiam in seqq. Demosthenes de certa quadam re agit, cujus patrocinium commendet, sed hortatur suos, ut desistant de segnitie et decretorum mora. Quanquam hanc explicandi rationem non commodissimam dixerim, tamen mihi de hac re cogitandi illa vel inde aliquid commendationis habere visa est, quod orator rem quippe satis notam de industria verbis describere noluit, Dionysius vero cognovit, hanc causam fuisse, quam apud po-

pulum ageret Demosthenes.—Sed supersunt alia quædam, quæ nostræ sententiæ minus favere videntur, quorum primum hoc est, quod quum hæc oratio sit habita post Olynthum expugnatam, hujus rei nulla fiat mentio. At quum Atheniensium animi illa facile moverentur et occasionem, quam e manibus dimisissent, se a Philippi dominio liberandi, ægre in memoriam revocarent, videtur orator consulto Olynthi mentionem prætermisisse; hoc vel inde probari poterit, quod, quo loco (§. ιδ'.) eas enumeret regiones, in quas Philippus irrumpat, Olynthum omittat, quanquam §. ζ'. iisdem regionibus, quas §. ιδ'. affert, addat etiam Olynthum. Quare quo tempore verba capitis §. ζ'. dicta sunt, illa urbs haud dubie nondum fuit expugnata, at memoria, ad quam alteram orationis partem, in qua inest §. ιδ'., retuleris, Olynthum existimanda est manibus Philippi traditam vidisse.

Neque etiam Harpocrationis et Libanii auctoritas tanta est in hac re, ut certum ex illorum testimonio argumentum peti possit ad nostram sententiam labefactandam: alter enim sub voce ἱερὰ τριήρης hanc orationem vocat quartam Philippicam, itaque eandem facit cum ea, quam vulgo primam dicimus: alter vero argumentum hujus orationis, quod paullo post sequetur, ita adumbrat, ut pateat, illum utramque hujus orationis partem unam habuisse. Jam si illo tempore (a. 314. p. Ch.), quo hi viri vixerunt, altera orationis pars ita cum altera coaluerit, ut una haberetur hæc oratio, quid mirum, quod neuter eorum harum partium faceret discrimen? Sed quo modo hæ duæ partes in unum sunt conglutinatæ? Ita, si recte sentio. Quum prior illius orationis pars finiretur pecuniæ ratione (πόρου ἀπόδειξις), eademque verba essent præfixa posteriori parti, inde ab eo tempore, quo oratio Phil. I. post tertiam Olynthiacam collocabatur, eo facilius hæ partes coaluerunt, quo magis quis, quo prima referret verba, desideraret.

Hæc fere habuimus, quibus nostram stabiliremus sententiam. Quanquam enim primo propositum fuit, ut rationem vulgatam probaremus, tamen quo sæpius hanc rem in judicium vocabamus, eo probabilior ea, quam tuiti sumus, sententia visa est. Sed quoniam non eo, quo visum est, loco illas partes disposuimus, necesse est, ut, quum argumentum hujus orationis adumbraturi sumus, eam totam complectamur.

Pag. ed. aliq. cit.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΥ Α.

Pag. ed. Reisk.

1 ΚΑΚΩΣ ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Φίλιππον οἱ Ἀθηναῖοι φερόμενοι συνεληλύθασιν εἰς ἐκκλησίαν ἀθυμοῦντες. ὁ τοίνυν ῥήτωρ τήν τε ἀθυμίαν πειρᾶται παύειν, λέγων οὐδὲν εἶναι θαυμαστόν, εἰ ῥαθυμοῦντες κεκράτηνται, καὶ εἰσηγεῖται πῶς ἂν ἄριστα τῷ πολέμῳ προσενεχθεῖεν. 39
κελεύει δὴ δύο δυνάμεις παρασκευάσασθαι, μίαν μὲν μείζω πολιτικήν, ἥτις οἴκοι μένουσα πρὸς τὰς τῶν ἐπικαίρων χρείας ἕτοιμος ὑπάρξει, ἑτέραν δὲ [1] ἐλάττω, ξένων ὄντων τῶν στρατευομένων, παραμεμιγμένων δέ. [2] καὶ κελεύει τὴν δύναμιν μὴ Ἀθήνησι μένειν μηδὲ ἐκ τῆς πόλεως ποιεῖσθαι τὰς βοηθείας, ἀλλὰ περὶ τὴν Μακεδονίαν ἀναστρέφεσθαι πολεμοῦσαν ἀδιαλείπτως, ἵνα μὴ τοὺς ἐτησίας πνέοντας ἐπιτηρήσας ὁ Φίλιππος ἢ καὶ τὸν χειμῶνα, ἡνίκα Ἀθήνηθεν εἰς Μακεδονίαν πλεῖν οὐ δυνατόν, ἐπιχειρῇ τοῖς πράγμασι καὶ παρὰ τὴν ἀπουσίαν τὴν τῶν Ἀθηναίων ἁπάντων κρατῇ, ἀλλ' ἐγγὺς ἡ πρὸς αὐτὸν ἀντιταξομένη δύναμις ὑπάρχῃ.

[1] † ἐλάττονα

[2] † καὶ ταύτην κελεύει

Κακῶς φερ.] Κακῶς φέρεσθαι, *infeliciter rem gerere.* Simili modo εὖ et καλῶς conjungitur cum hoc verbo. Viger. p. 317. De ipsa causa belli dictum est in Prolegg. Rüdig.

Πῶς ἂν ἄριστα τῷ πολέμῳ προσενεχθεῖεν] Κατὰ συγκοπὴν, ἀντὶ τοῦ, προσενεχθείησαν. Dixit autem de re, καλῶς προσφέρεσθαι τῷ πολέμῳ, sicut alias de persona dicitur, φιλανθρώπως τοῖς ἀνθρώποις προσφέρεσθαι, *humaniter tractare homines, uti humanitate erga eos.* Wolf.

Προσενεχθεῖεν] Προσφέρεσθαι, *uti aliquo,* rarius refertur ad ipsas res quam ad homines, quorum utimur consuetudine: ex illo genere est, quod legitur apud Herodian. V. 4.: προσεφέροντο ἔργῳ ῥαθυμότερον. Rüdig.

Κελεύει δὲ δυνάμεις] Manutii editio habet, κελεύει δὴ δύω δυνάμεις. Quod quidem et in prima (tertia) Olynthiaca suadet. Sed illic jubet et Olynthum defendi, et Macedoniam vastari: hic et emissarias copias Athenis ali, et alias comparari, quæ Philippum continenter oppugnent. Wolf. Quum Græci part. δὴ utantur, quando id, quod paucis indicaverunt, singulatim discripturi sunt, quod quidem fit nostro in loco, illum tuitus sum. Hoogev. Part. Gr. p. 195. Rüdig.

Πρὸς τὰς τῶν ἐπικαίρων χρείας] Πρὸς τὰ καθ' ἕκαστον καιρὸν ἀναγκαῖα πράγματα. Wolf. Lectio vulg. aliquid habet difficultatis; hinc enatæ variæ lectiones: at illa bene se habet hoc sensu: *si quando necessitas opportunitatis* i. e. *ex opportuno tempore et loco orta fert.* Nam ἐπίκαιρα sunt opportuna tempora et loca. Aristid. habet: κρατεῖν τῶν ἐπικαίρων τῆς χώρας. Similis genitivi usus est apud poetas Græcos: Eur. Suppl. 45. τέκνα νεκύων. 160. αἷμα χθονός. Vid. Erfurdt. ad Soph. Œd. R. 826. Seidler. ad Eurip. Electr. 651. Herm. ad Vig. 890. Rüdig.

Παραμεμιγμένων δὲ] Scilicet τοῖς πολίταις τῶν ξένων, vel παραμεμιγμένων τῶν πολιτῶν τοῖς ξένοις: quod perinde est. Wolf.

Τοὺς ἐτησίας] Scilicet ἀνέμους, παρὰ τὸ ἔτος rectius opinor, quam παρὰ τὸ ἔθος. Tum enim ἐθησίας scriberetur. Neque vero ut ab ἔτος fit ἐτήσιος *annuus,* ita ἐθήσιος, *solitus, consuetus,* ab ἔθος formari puto. Plinius aquilones vocat lib. 11. cap. 2. 'Caniculæ,' inquit, 'exortum diebus octo ferme Aquilones antecedunt, quos prodromos vocant. Post biduum autem exortus, iidem Aquilones constantius perflant, diebus quadraginta, quos Etesias vocant.' Hos Aristoteles libello de Mundo permistos esse scribit ex Aquilonibus et Favoniis. Strabo vero libro 3. εὔρους, id est, *subsolanos* appellat Etesias. Cum autem Athenæ meridionaliores sint (ut docet tabula Cosmographica) Macedonia Septentrionalior: Athenis in hanc navigaturis adversi erunt Etesiæ: ex Macedonia Athenas, secundi. Hyberno autem tempore, quamvis Austri familiarius flent, periculosa per se omnis navigatio. Idem.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

ΛΟΓΟΣ Α.

40 *ά. ΕΙ μὲν περὶ καινοῦ τινὸς πράγματος προὐτίθετο,* 2

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ] Quod Ulpianus adscriptum esse dicit, ὅλος συμβουλευτικὸς, videtur grammatici aut Rhetoris alicujus esse additamentum. Wolf.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ] Τοῦ Μακεδόνων βασιλέως, ἐξ οὗ καὶ Ὀλυμπιάδος Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας ἐγεννήθη. Harum orationum tanta fuit celebritas, ut et M. T. Cicero, quas in M. Antonium habuit, infelici et exemplo et æmulatione, Philippicas, quam Antonianas inscribere maluerit. Nam et Philippi atque Alexandri successor Antipater ad necem compulit Demosthenem: et Cicero crudelius etiam interfectus est. Nostra vero ætate Joanni Dobenego Cochlæo, minus male cessit imitatio: qui Philippicas non in eum, qui proscribere posset, scripsit: sed in eum, qui ne stylo quidem, nedum gladio illum ulciscendum esse duxerit. Idem.

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ] Utrum omnium Demosthenicarum prima? An vero ex iis tantum, quæ Philippicæ inscribuntur? sed hæc ab Ulpiano petantur. Nam certas chronologias omnium orationum proferri non posse existimo, etiam 16. Diodori libro adhibito, propter varios et multiplices Græcorum tumultus, et minuta bella, scriptione fortasse parum digna ἐν παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ. Veteres autem, Ephorum, Theopompum, et alios amisimus. Philippus Macedoniæ regnum suscepisse traditur Olympiade 105. quæ (Funccio auctore) in annum Mundi incidit 3608. Anno autem Mundi 3965. cum natus tradatur Christus, regnare cœpit Philippus annis ante Christi incarnationem 357. annis abhinc (id est, ab hoc anno 1548. quo hæc scribo) 1905. occisus 24. regni anno, ætatis 49. Bella vero ab eo tempore quæ et quoto quæque anno gesserit, requirantur ex eodem Funccio, (cui quidem singularis et ingenii et diligentiæ laus a plerisque viris doctis tribuitur) aut aliis Chronologiis, quæ præter Eusebium complures exstant, ratione temporum e Biblicis oraculis maxime petita: quibus neque Ægyptii, neque Chaldæi, etsi nescio quot seculorum myriadas (quas quis infinitas esse dubitet, Mundi æternitate concessa?) jactantes, quicquam antiquius demonstrare ullo scripto fide digno possunt. Idem. Hanc orationem habuit Demosthenes Olymp. CVII. 1., æt. 29. Rüdig.

Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινὸς πράγματος] Vide exordium orationis Æschineæ contra Ctesiphontem, ubi citatur Solonis lex de disciplina oratorum: in quam peccare videbatur Demosthenes, nondum grandis natu: et præconium: τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν ὑπὲρ πεντήκοντα ἔτη γεγονότων. Hac igitur de causa præfatur, se, quamvis nunc primus sententiam dicat, non primum tamen dicere, quod res nova non agatur: simulque et odium propulsat, et attentionem captat, cum significet, se aliquid melius cæteris, quorum consilia rempublicam nihil juverint, in medium esse allaturum. Τὸ τοίνυν προοίμιον τῇ μὲν, διὰ προκαταλήψεως καὶ διασυρμοῦ τῶν πρότερον εἰπόντων, ἐννοϊκόν· τῇ δὲ προσεκτικὸν, μετ' ἐπαγγελίας. Wolf. Vide Petit. in Leg. Att. p. 200. Legem a Wolfio laudatam Doctiss. Tourrellus abrogatam fuisse dicit, Archonte Glaucippo Olymp. XCII. ann. 3. rationis tamen et decori auctoritate adhuc viguisse. Mount.

Προὐτίθετο] Scilicet a Prytanibus. Ii concionem advocandi jus habebant, quam nisi ad præscriptum legum convocassent, solvebant mulctam mille drachmarum, consecratam Minervæ. Ante vero quam concio cogeretur, πρόγραμμα pro Eponymorum statuis publice proponebant, sive tabulam qua significabant de quo agendum in concione, quoque die, quaque diei hora. Vid. Jul. Poll. lib. viii. cap. ix. 94. et ibi Doctiss. Kuhn. Demosth. contra Timocr. §. 4. Car. Sigon. 11. de Rep. Athen. 4. Idem.

Εἰ προὐτίθετο λέγειν] Εἰ ἡ πρόσοδος ἀπεγράφετο, ὡς Ἰσοκράτης ἐν τῷ Ἀρεοπαγιτικῷ. προὐτίθετο, scilicet ὑπὸ τῶν πρυτανέων. λέγειν, ἵνα λέγωσιν οἱ ῥήτορες. Wolf.

ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέγειν, ἐπισχὼν ἂν ἕως οἱ πλεῖστοι
3 τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφήναντο, εἰ μὲν ἤρεσκέ τί μοι τῶν ὑπὸ τούτων ῥηθέντων, ἡσυχίαν ἂν ἦγον, εἰ δὲ μή, τότ' ἂν καὶ αὐτὸς ἐπειρώμην ἃ γιγνώσκω λέγειν· ἐπειδὴ δὲ περὶ ὧν πολλάκις εἰρήκασιν οὗτοι πρότερον, συμβαίνει καὶ νυνὶ σκοπεῖν, ἡγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστὰς εἰκότως ἂν συγγνώμης τυγχάνειν. εἰ γὰρ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου τὰ δέοντα οὗτοι συνεβούλευσαν, οὐδὲν ἂν ὑμᾶς νῦν ἔδει βουλεύεσθαι.

β'. Πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἀθυμητέον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,

Ἐπισχὼν ἂν] Scilicet ἐμαυτὸν, καίπερ ἐπιθυμῶν τὰ συμφέροντα τῇ πόλει λέγειν. IDEM.

Οἱ πλεῖστοι] Σωφροσύνης ἐνδεικτικὸν οὐχὶ δὲ εἷς μόνος, ἢ δύω, ἢ τρεῖς. Si qua nova res ageretur, non modo non primus verba facerem, sed in postremis potius. IDEM.

Τῶν εἰωθότων] Scilicet λέγειν, ἢ γνώμην ἀποφαίνεσθαι, τουτέστι, τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἐνδοξοτέρων ἀνδρῶν. IDEM.

Ἕως οἱ πλεῖστοι τῶν εἰωθότων] Lege Solonis cautum erat, ut inter oratores, seniores sententiam priores dicerent. Lex autem illa abrogata fuisse dicitur 57 annis antequam habita fuerit hæc oratio. Decori tamen ratione mos adhuc viguit. Propterea Demosthenes excusationem hanc callidam profert. *Ex edit.* STOCK.

Εἰωθότων] Videtur decem illos innuere oratores, qui electi erant, ut, si qua res in deliberationem caderet, coram senatu verba facerent : vocabantur συνήγοροι : quibus non ante annum quadragesimum aut tricesimum causas dicere licuit. Vid. Schol. ad Aristoph. Vesp. 464. Lucches. ad or. d. Class. not. B. RÜDIG.

Τότ' ἂν αὐτὸς ἐπειρώμην] Observetur modestia verborum. WOLF.

Ἃ γινώσκω] Οὐχ ἃ οἶδα, ἀλλ' ἃ συμφέρειν ὑπολαμβάνω: ἐπειρώμην ἂν γνώμην ἀποφαίνεσθαι. IDEM.

Οὗτοι πρότερον] Οἱ εἰωθότες λέγειν. IDEM.

Καὶ νυνὶ] Νυνὶ ipsum tempus præsentissimum significat, quam νῦν sit trium temporum. Etym. M. p. 608, 44. male Viger. p. 426. docet, νυνὶ nil deferre a νῦν. cf. Olynth. I. (III.) §. ί. RÜDIG.

Καὶ πρῶτος ἀναστὰς] Εἰ καὶ πρῶτος ἀνέστην, ἢ, τοῦ πρῶτος ἀναστῆναι, καὶ παριέναι ἐπὶ τὸ βῆμα. WOLF.

Καὶ πρῶτος] Legem, quam Æschin. l. l. desuetudine abrogatam dicit, caute violat. RÜDIG.

Εἰκότως συγγνώμης τυγχάνειν] Scilicet παρ' ὑμῖν: ὑμᾶς ἐμοὶ δικαίως ἂν συγγνώμην νέμειν. WOLF.

Ἐκ τοῦ παρεληλυθότος] Ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ. Eandem formulam paulo post repetet. IDEM.

Εἰ γὰρ ἐκ τοῦ] i. e. *inde a tempore superiore et per illud.* cf. §. β'. et Or. in Neær. p. 1360, 22. ed. R. καὶ ἐκ τοῦ λοιποῦ χρόνου φίλους εἶναι ἀλλήλοις. RÜDIG.

Τὰ δέοντα οὗτοι] ὧν τῇ πόλει δεῖ, καὶ ἃ τοῖς πράγμασι συμφέρει. WOLF.

Οὗτοι συνεβούλευσαν] Pro οὗτοι αὐτοὶ et pro συνεβούλευσαν συνεβούλευον: secuti Wolf. et Auger. Sed illud non recepi, quum orator videatur οὗτοι repetere, ut pungat illos, et *imperf.* non convenit, nam dicere vult : *si consuluissent*, ut Olynth. I. (III.) §. γ'. εἰ — ἐβοηθήσαμεν, quare lect. vulg. tuitus sum. RÜDIG.

β'. Πρῶτον μὲν οὖν] Duæ sunt præcipuæ hujus orationis partes : quarum altera, principio et fine tractatur, adhortatione constans, ad rem magnis animis et strenue contra Philippum gerendam, multis reprehensionibus cessationis perniciosæ, et desperationis indignæ tanta republica, admistis: altera in medio adhortationum posita, rationem instructionis et apparatus bellici continet : quæ fere difficillima consiliorum pars est, quod tum usum rerum non vulgarem, tum hominum, locorum, temporum, facultatum ab omni parte cognitionem exquisitam, tum ingenii maximum acumen postulat. Ut enim quisque maxime non modo perspicit, quid in re quaque verissimum sit : sed et acutissime et celerrime potest et videre et explicare rationem, hoc est, τὸν τρόπον τοῦ διαπράξασθαι τὰ δέοντα, καὶ μετ' ἐλέγχων αἰτιολογεῖν : is prudentissimus et sapientissimus rite haberi solet. Cic. 1. de officiis. WOLF.

Οὐκ ἀθυμητέον τοῖς παροῦσι πράγμασι] Διὰ τὸ κακῶς φέρεσθαι ὑμᾶς τῷ πρὸς Φίλιππον πολέμῳ, κατορθοῦντα τὰ πολλά. propositio prior. IDEM. Παροῦσι πράγμασι Lucchesin. refert ad Pydnam, Potidæam, Methonen aliasque urbes, quas Philippus ademerat, auctore Æschine de fals. leg. §. κγ'. RÜDIG.

τοῖς παροῦσι πράγμασιν, οὐδ' εἰ πάνυ φαύλως ἔχειν δοκεῖ. ὃ γάρ ἐστι χείριστον αὐτῶν ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. τί οὖν ἐστι τοῦτο; ὅτι οὐδέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν δεόντων ποιούντων ὑμῶν κακῶς τὰ πράγματα ἔχει, ἐπεί τοί γε εἰ πάνθ' ἃ προσῆκε πραττόντων οὕτως εἶχεν, οὐδ' ἂν ἐλπὶς ἦν αὐτὰ βελτίω γενέσθαι. ἔπειτα ἐνθυμητέον καὶ παρ' ἄλλων ἀκούουσι καὶ τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς ἀναμιμνησκομένοις, ἡλίκην ποτ' ἐχόντων δύναμιν Λακεδαιμονίων, ἐξ οὗ χρόνος οὐ πο-

Ἔχειν δοκεῖ] Scilicet τοῖς τὰ μὲν ἐκβάντα θεωροῦσι, τὰς δὲ τούτων αἰτίας οὐκ ἐπισκεπτομένοις. Ita significat, res ipsas, id est, fortunam Atheniensium, non esse malas, sed videri. Fortunatis non est desperandum. At inquiunt Athenienses, nos calamitosi sumus, rebus toties male gestis? Refutatio translatione a fortuna in ignaviam, constat, adjecta concessione, Si functi hactenus essent officio, non injustam desperationis causam habituros. WOLF.

Ὃ γάρ ἐστι χείριστον αὐτῶν] Τῶν πραγμάτων, ἐν τοῖς πράγμασι. Quid autem illud est? ipsa calamitatum causa, imprudentia et cessatio : qua sublata tolletur effectus, ipsæ calamitates. IDEM. Cf. Proœm. κθ'. et Phil. III. §. β'.

Οὐδὲν τῶν δεόντων] Mitigari potest acerbitas generalis sententiæ, addito προσδιορισμῷ e 2. Olynthiaca [§. ή. med.] μηδὲν ποιούντων, ὧν τοῖς πολεμοῦσι προσήκει. IDEM.

Ἐπεί τοί γε, εἰ] *Nam profecto, si.* Vid. Hoogev. de Part. Gr. p. 287. Zeun. ad Vig. 403. RÜDIG.

Πραττόντων] Scilicet ὑμῶν, μᾶλλον δὲ ἡμῶν. Sic enim mitigatur acerbitas reprehensionis εἰ ἐπράττετε, ἢ, εἰ ἐπράττομεν. Observa synonymiam: ποιεῖν τὰ δέοντα, et πράττειν ἃ προσήκει. WOLF.

Οὕτως εἶχεν] Ὥσπερ ἔχει, φαύλως δηλονότι. IDEM.

Ἔπειτα ἐνθυμητέον] Primum argumentum a spe fortunæ melioris sumptum, quia parum firmum est (Quid enim spes est, nisi vigilantis somnium?), exemplis Atheniensium et Philippi confirmatur : qui et Lacedæmonios potentissimos vicerint, et ab hoste imbecilli, cum ipsi potentissimi essent, sint superati. Quod quidem terrorem augere posset, nisi causa eventus consideraretur. Nam si Philippus, tum infirmus, Athenienses potentissimos superavit; quid nunc fiet, illo potentissimo, his infirmissimis? IDEM.

Ἔπειτα — ἀναμιμν.] *Illud considerandum, quod et ab aliis audiistis et ipsi nostis, si in momoriam revocatis.* RÜDIG.

Ἡλίκην ποτ' ἐχόντων] Isocrates Areopagitico: λαβόντων καὶ τὴν κατὰ γῆν καὶ τὴν κατὰ θάλασσαν ἀρχήν. WOLF.

Ἡλίκην ποτ' ἐχόντων δύναμιν Λακεδαιμονίων] Bellum quod et hic et in aliis locis Demosthenes magnifice prædicat, initum est Olympiadis centesimæ anno quarto, hoc est viginti quatuor annis circiter, ante hanc orationem. Historia hæc est. "Lacedæmonii, victa apud Cnidum eorum classe, et pace exinde facta, superbire tamen et civitates Græciæ injuriis afficere haud cessant. Cadmæam occupabant Thebanorum arcem, horum multis patria privatis. Exsules autem revertuntur et auxiliantibus sibi Atheniensibus, Lacedæmonios ejiciunt. Exinde Thebani exercitum ingentem conflant. Athenienses, ut inimicos veteres et imperii æmulos frangerent, primas sibi belli partes sumunt. Legatos mittunt ad civitates Lacedæmoni subjectas, qui hortentur ut communis libertatis asserendæ occasionem amplectantur. Deficiunt itaque Chii, Byzantini, Mitylenii, aliique. Sub hoc tempus Sphodrias, Lacedæmoniorum jussu, Piræeum noctu tentat : unde novam belli occasionem sumunt Athenienses : quod iis prospere cessit.——Consulat Lector eruditus Xenoph. lib. 5. [c. 3. et 4.] et Diodor. lib. 15. [c. 35.] *Tourrell.* STOCK. Et Diod. l. 11. Corn. Nep. in Vit. Conon. Xenoph. Rer. Hell. l. 4. Justin. l. 6. Aristid. Or. 2. de Soc. et in Panathen. Demosth. Phil. 3.

Ἐξ οὗ χρόνος οὐ πολὺς] Ἐστὶν, ἢ, διελήλυθε, *non ita olim* : οὐ πρὸ πολλοῦ χρόνου. WOLF.

λύς, ὡς καλῶς καὶ προσηκόντως οὐδὲν ἀνάξιον ὑμεῖς ἐπράξατε τῆς πόλεως, ἀλλ' ὑπεμείνατε ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων τὸν πρὸς ἐκείνους πόλεμον. τίνος οὖν ἕνεκα ταῦτα 41
λέγω; ἵν' εἰδῆτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεάσησθε ὅτι

Ὡς καλῶς] Honestum enim est defendere Græciæ libertatem contra tyrannos: et si ea defensio ejusmodi fuit, ut si quis secum in libertatem assertum sibi servire cogeret. Tales enim Græcorum fuisse patronos tam Athenienses quam Lacedæmonios, passim docet Isocrates. IDEM.

Προσηκόντως] Ut qui et principes Græcorum ab antiquissimis temporibus fuerint, et urbem suam tanquam asylum patere calamitosis semper voluerint. IDEM.

Οὐδὲν ἀνάξιον] Sive metu consternati cessissent Lacedæmonii; sive largitionibus corrupti Græcos deseruissent. IDEM.

Ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων] Rüdiger uncis inclusit Ἑλληνικῶν, quod abest a multis codd. Sed quum ut pauci, ita præstantissimi codd. id teneant, nequaquam abjiciendum est, quum τὰ Ἑλληνικὰ δίκαια in hac re quasi terminus quidam technicus sit, obvius etiam Olynth. II. §. ή. ad quem locum Scholiastes monet, bellum illud vocari τὸν πόλεμον τὸν ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων. Phil. II. §. β'. med. appellantur τὰ κοινὰ δίκαια τῶν Ἑλλήνων. Eadem περὶ Ῥοδίων ἐλευθ. §. ιγ'. opponuntur τοῖς ἰδίοις δικαίοις. Etiam aliis substantivis Ἑλληνικὸς similiter jungitur, ut Ἑλληνικαὶ πράξεις de Cor. §. ιή. ἔν τε τοῖς κατὰ τὴν πόλιν πολιτεύμασι καὶ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς. *Ibid.* §. λά. BREM.

Εἰδῆτε καὶ θεάσησθε] Hæc sine sensus discrimine dicuntur. Nam qui, ut res aliqua mentibus infixa hæreat, volunt, vel binis verbis eam exprimere solent. Hom. Od. VIII. 94. ἐπεφράσατ' ἠδὲ νόησεν. 134. οἶδε καὶ δεδάηκε. vid. Eust. ad h. l. Soph. Œd. T. 58. γνωτὰ κοὐκ ἄγνωτα. Eur. Suppl. v. 115. Electr. 772. Demosth. Olynth. I. (III.) §. ζ'. καθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει. Olynth. II. (I.) §. ά. δαιμονίᾳ καὶ θείᾳ εὐεργεσίᾳ. Vid. Hermann. ad Hom. h. in Cer. 362. RÜDIG. Vere monet Rüdiger, eos, qui velint, ut res aliqua mentibus infixa hæreat, vel binis verbis eam exprimere. Ex Demosthenis usu loquendi hoc aliquanto accuratius et per partes explicemus. Istam synonymorum conjunctionem Demosthenes præcipue amat in notione *agnoscendi, perpendendi, tenendi,* omnino eorum, quæ mentis agitationem spectant, sive vocabulorum alterum a sensu externo petitum sit, sive utrumque ad internum pertineat. P. 19. l. 23. ed. R. θεωρῶν καὶ σκοπῶν εὑρίσκω. p. 122. l. 3. λογίζεσθε δὴ πρὸς θεῶν καὶ θεωρεῖτε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς. p. 43. l. 25. ὡς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων. Etiam substantiva sic junguntur. p. 124. l. 18. Τῷ λογισμῷ καὶ τῇ διανοίᾳ. p. 21. l. 24. πολλὴν δὴ τὴν μετάστασιν καὶ μεγάλην δεικτέον τὴν μεταβολήν· ubi Ulpianus absurde μετάστασιν interpretatur τὸ ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Ὄλυνθον ἐλθεῖν συμμάχους, Reiskius perperam καὶ μεγάλην τὴν μεταβολὴν ut glossam rejicit. Mutationis notio primaria est; hinc junguntur synonyma. Notandum etiam hoc, quod Demosthenes, si allocutio adest, eam solet utrique interponere, ut nostro loco. p. 13. l. 7. ἵνα γνῶτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἴσθησθε. p. 12. l. 23. Ἆρά γε λογίζεταί τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρεῖ τὸν τρόπον. Κατὰ Ἀριστοκρ. p. 629. l. 25. ed. R. σκέψασθε δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρήσατε. Raro vocativum postponit, ut p. 94. l. 6. ἆρ' ὁρᾶτε καὶ λογίζεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἐπιοῦσαν ὥραν τοῦ ἔτους, et hic quidem recte propter objecti amplitudinem.—Alterum est genus conjunctionis, quum utrumque vocabulum notione quidem cognatum sit, prioris vero significatio latius pateat, et posteriore definiatur. Locus est a nonnullis interpretibus vexatus p. 10. l. 2. sqq. ed. R. ἔστι μάλιστα τοῦτο δέος, μὴ πανοῦργος ὢν καὶ δεινὸς ἄνθρωπος πράγμασι χρῆσθαι, τὰ μὲν εἴκων, ἡνίκ' ἂν τύχῃ, τὰ δ' ἀπειλῶν — — τὰ δ' ἡμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν, τρέψηται καὶ παρασπάσηταί τι τῶν ὅλων πραγμάτων. Reiske dedit e conjectura δρέψηται pro τρέψηται, eumque secutus est vir elegantis judicii Fr. Jacobs, vertens: "*Wir haben nichts so sehr zu fürchten, als dass dieser verschlagene Mann — — — vor uns her ernte und die Umstände zu seinem Vortheil kehre.*" Quæ quidem mutatio levis est, sed minime vera videtur. Δρέπεσθαι enim verbum est, quod a Demosthene neque propria neque tropica significatione usquam adhibetur: id quod grave est in nostro scriptore. Nam vocabula et phrases, quæ similia sunt hujus δρέπεσθαι, non semel sed sæpius ab eo adhiberi solent, et, qua tropica significatione aliquando usus est, in ea usurpanda sibi placet. Porro quæritur, num, si vocabulo δρέπεσθαι Demosthenes usus fuisset, huic παρασπᾶσθαι adjunxisset. Non credo equidem. Quid enim utriusque notioni commune? At contra lectio vulgaris prorsus est ex more Demosthenis. Sæpe

οὐδὲν οὔτε φυλαττομένοις ὑμῖν ἐστὶ φοβερὸν οὔτ', ἂν ὀλιγωρῆτε, τοιοῦτον οἷον ἂν ὑμεῖς βούλησθε, παραδείγμασι χρώ- 4
μενοι τῇ τότε ῥώμῃ τῶν Λακεδαιμονίων, ἧς ἐκρατεῖτε ἐκ τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν, καὶ τῇ νῦν ὕβρει τούτου, δι' ἣν ταραττόμεθα ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν ὧν ἐχρῆν.

enim apud eum præcedit vocabulum, quod dicunt, generis, sequitur partis seu speciei, rem accuratius definiat. Sic τρέπεσθαι in genere est *convertere*, et ut generalis hæc significatio perperam non possit intelligi, additur παρασπᾶσθαι: quod est *in damnum nostrum ad se rapere.* Exempla quædam similia adjiciamus. P. 123. l. 13. οὐδὲν ἡγοῦμαι πλέον ἢ τὰ τοῦ πολέμου κεκινῆσθαι καὶ ἐπιδεδωκέναι. Κεκινῆσθαι, ut τρέπεσθαι, quamvis mutationem significat; sed ea per ἐπιδεδωκέναι in bonam partem definitur, ut τρέπεσθαι in malam per παρασπᾶσθαι. p. 95. l. 23. αἰτιᾶσθαι καὶ διαβάλλειν, ut p. 110. l. pen. αἰτιώμενοι καὶ διαβάλλοντες. p. 98. l. 21. φάσκειν καὶ ὁμολογεῖν. p. 100. l. 3. ἥξει πάντα καὶ διαφεύξεται πρὸς ὑμᾶς, cum quo περὶ Συμμορ. p. 181. l. 18. comparandum est ἥξει καὶ δεήσεται. Multis in ejusmodi locis καὶ reddi potest *et quidem.* Sic etiam substantiva junguntur. P. 23. l. 25. δείγματα τῆς ἐκείνου γνώμης καὶ κακοδαιμονίας. Κακοδαιμονία significat, qualis illa γνώμη fuerit, scilicet quasi a malo quodam genio injecta. p. 100. l. 13. τῆς πολιτείας καὶ τῆς δημοκρατίας, ut attentio moveatur. p. 119. l. 14. sqq. κύριος δὲ Πυλῶν καὶ τῶν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, καὶ φρουραῖς καὶ ξένοις τοὺς τόπους τούτους κατέχει.—Quamquam autem in vocabulis cognatæ significationis tum apud ceteros scriptores, tum apud Demosthenem a minore ad majus progressio fiat, nonnunquam tamen noster a majore recedit ad minus. P. 119. l. 1. sqq. εἰ δέ γε δοῦλος ἢ ὑποβολιμαῖος τὰ μὴ προσήκοντα ἀπώλλυε καὶ ἐλυμαίνετο, Ἡράκλεις ὅσῳ μᾶλλον δεινὸν καὶ ὀργῆς ἄξιον πάντες ἂν ἔφασαν εἶναι! Fortius præcedit, quoniam Demosthenes significare vult, id ipsum cadere in Philippum, quamquam ne alterum quidem, etsi mitius, tolerabile foret. Nos non uteremur particula καὶ sed ἢ καὶ, *oder auch nur.* Eodem modo p. 121. l. 6. ἀντισήκεται δὲ ἀντὶ τούτων, ὑφ' ὧν ἀπόλωλε καὶ νενόσηκεν ἡ Ἑλλάς. Reiskius, his locis non offensus, mutavit, ubi caussa non erat, v. c. de Cor. p. 286. l. 18. sqq. τί οὖν βούλεται (ὁ Φίλιππος), καὶ τίνος ἕνεκα τὴν Ἐλάτειαν κατείληφε; πλησίον δύναμιν δείξας καὶ παραστήσας τὰ ὅπλα, τοὺς μὲν ἑαυτοῦ φίλους ἐπᾶραι καὶ θρασεῖς ποιῆσαι. Vulgo, quod recte revocavit Bekkerus, θρασεῖς ποιῆσαι καὶ ἐπᾶραι. Nonnunquam etiam particulam ἢ eadem vi ponit, v. c. p. 36. l. 1. ὁμοίως ἢ παραπλησίως. περὶ Παραπρεσβείας p. 439. l. 20. ἆρά γε ὅμοια ἢ παραπλήσια τούτοις; Hinc fit, ut posterius vocabulum diversæ significationis multifariam prius definiat, sive causam hujus indicans, sive viam et rationem. P. 98. l. 10. sqq. νῦν δὲ δημαγωγοῦντες ὑμᾶς — — οὕτω διατεθείκασιν, ὥστ' ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι πάντα πρὸς ἡδονὴν ἀκούοντας, ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ γιγνομένοις περὶ τῶν ἐσχάτων ἤδη κινδυνεύειν. i. e. ferocire propter adulationes. p. 126. l. 22. τῶν δὲ πολλῶν εἴ τις αἴσθοιτο, ἐσίγα καὶ κατεπέπληκτο, *tacebat metu perculsus.* περὶ Παραπρεσβ. p. 391. l. 18. sqq. οὗτοι δ' ἐχαρίζοντο πάντ', ἐνδεικνύμενοι καὶ ὑπερκολακεύοντες αὐτόν. adulationibus sese insinuantes. BREM.

Τοιοῦτον] Pro τοιοῦτο, ad quod subaudiendum ἐστὶ quod præcessit. Mox post τῇ addidi juxta Reiskii mentem τε, quod mihi visum fuit excidisse, et esse necessarium si non ad sensum, at saltem ad conficiendam phrasim Demosthenicam. AUGER.

Ἧς ἐκρατεῖτε] Prospere hoc bellum cessit Atheniensibus. Iphicrates et Callias Lacedæmonios ad Corinthum superarunt. Deinde Chabrias Polim eorum ducem vicit navali prælio inter Naxum et Parum. [Id prælium maxime Athenienses erexit, et Chabriæ nomen, itemque Phocionis illustravit. Vicit etiam Agesilaum regem Lacedæmoniorum in Bœotia.] Haud multum post Timotheus Corcyram occupavit: sequente etiam anno Lacedæmonios ad Leucadem profligavit. Diod. lib. xv. Xenoph. lib. v. Aristid. in Panathen. *Tourrell.* Eodem anno Thebani Lacedæmonios ad Orchomenum profligarunt. Diod. ibid. Sigon. in temp. Athen. MOUNT.

Ἐκ τοῦ προσέχειν — τὸν νοῦν] Præp. ἐκ causam efficientem indicat. cfr. §. ιέ. τὰ δὲ πράγματα ἐκ τούτων ἀπόλωλεν. Thuc. I. 2. ἐξ ὧν ἐφθείροντο. Matth. Gr. gr. §. 574. πράγματα quæ sint, vid. ad Liban. Arg. §. 3. Præter ea, quæ ad §. β'. notantur, etiam Timotheus Ol. CI. 1. ad Leucadem Lacedæmoniorum naves disjecit et anno 4. Corcyra illos expulit. RÜDIG.

Τούτου] Vide quanto cum contemptu de

γ'. Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυσπολέμητον οἴεται τὸν Φίλιππον εἶναι, σκοπῶν τό τε πλῆθος τῆς νῦν ὑπαρχούσης αὐτῷ δυνάμεως καὶ τὸ τὰ [1] χωρία πάντα ἀπολωλέναι τῇ πόλει, ὀρθῶς μὲν οἴεται, λογισάσθω μέντοι τοῦθ', ὅτι εἴχομέν ποτε ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Πύδναν καὶ Ποτίδαιαν καὶ Μεθώνην καὶ πάντα τὸν τόπον τοῦτον

[1] χωρία ταῦτα πάντα

Philippo loquitur: alibi passim eum ἄνθρωπον, regem vix semel quidem appellat. Infra §. ί. dicit, γένοιτο γὰρ, &c. Μακεδὼν ἀνήρ; in Orat. de Coron. [§. κά.] τῷ μὲν ἐν Πέλλῃ τραφέντι. In Philippica autem tertia [§. ζ'.] contumeliosius adhuc eum tractat: verba hæc sunt. Φιλίππου, &c. οὐ μόνον οὐχ Ἕλληνος ὄντος, οὐδὲ προσήκοντος οὐδὲν τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλ' οὐδὲ Βαρβάρου ἐντεῦθεν ὅθεν καλὸν εἰπεῖν, ἀλλ' ὀλέθρου Μακεδόνος, ὅθεν οὐδ' ἀνδράποδον σπουδαῖον οὐδὲν ἦν πρότερον πρίασθαι. MOUNT.

Τούτου] *Istius*, i. e. Philippi. Οὗτος Græco sermone sicut *iste* Latino, vulgo, dicitur de eo quem petimus, contra quem loquimur. AUGER.

Τῇ νῦν ὕβρει τούτου] Hæc insolentia qualis fuerit, exponit §. γ'. adde §. δ'. dicit τούτου contemtim: nam hoc pronomen contemtus notionem innuit, ut §. ή. ἐπιστολ. ταύτας δυνάμεις. Or. p. Megal. 203, 1. Θηβαίους τουτουσί. Plat. Crit. 4. τούτους τοὺς συκοφάντας. RÜDIG.

γ'. Εἰ δέ τις ὑμῶν] Occupatio. Potentiam Philippi non esse extimescendam. Ratio ab ipsius hostis exemplo: quod is, cum vires Atheniensium non reformidasset, rem suam bene gesserit. Quas autem cogitationes Philippo tribuit: iisdem uti jubet Athenienses. WOLF.

Σκοπῶν τό τε πλῆθος] Philippus eo tempore 20000 pedites, equites 3000 habuit; ingentem sane exercitum, si Græcorum exercitibus eum conferas. Notum est Athenienses ad Marathonem 10000 milites, plures nunquam in pugnam eduxisse. *Tourrell.* STOCK.

Τὰ χωρία] Τὰ ὁρμητήρια καὶ ἐπιτειχίσματα, opportuna loca ad vim tum inferendam tum propulsandam: quorum quædam hic attinguntur, cum plura sint 1. Olynthiaca exposita. WOLF.

Λογισ. μέντοι] Particulam μὲν excipit δὲ, quum non copulandi, sed potius *adversandi* particula requiratur: ceterum μέντοι in se habet δὲ, ut εἶτα Olynth. II. (I.) §. ά. Cfr. Hoogev. Part. Gr. p. 477. Herm. ad Vig. 842. RÜDIG.

Πύδναν, καὶ Ποτίδαιαν, καὶ Μεθώνην] [Pydna, Macedoniæ urbs, quæ postea *Citrum*, ut Strabo, sive, ut Livius habet, *Citium*, vocabatur. Potidæa, Thraciæ urbs, quæ postea *Cassandria*, in confinio Macedoniæ sita, in Isthmo peninsulæ Pallenes, atque sexaginta stadiis dissita ab Olyntho: Corinthiorum fuit colonia. Vide Schol. ad Aristoph. in Equit. et Thucyd. lib. i. Ad opposita sinus Thermaici litora sitæ erant hæ duæ urbes; unde maximi erant Atheniensibus momenti. Utramque Philippus ceperat, ut et Amphipolim, Olymp. 105. ann. 3. Methone (ea scilicet de qua hic Demosthenes) Thraciæ urbs fuit, quadraginta stadiis ab Olyntho distans; quam cum obsideret Philippus, in prætereuntem de muris sagitta ab Astere quodam Amphipolitano jacta dextrum ejus oculum effodit. Sagittæ inscriptum fuisse traditur: Ἀστὴρ Φιλίππῳ θανάσιμον πέμπει βέλος. Vid. Schol. ad Olynth. iii. §. γ'. Lucianus in lib. De scrib. Hist. in Olyntho id contigisse refert. Stephanus Byzantinus, ut et Maussacus ad Harpocrationem, quinque Methonas numerat: aliam Thraciæ, aliam Laconicæ, aliam Macedoniæ, aliam Persidos, quintam vero Eubœæ. Ad quamnam harum Philippus oculum amisit, inter auctores haud consensum est: nos vero Diod. Strab. Harpocrat. et Suidam sequimur. Obsidionem ad tempus tulerunt oppidani, tandem deditionem facere coacti sunt, ea lege ut cives singuli ex urbe cum veste excederent; eam Philippus solo æquavit, agrumque Macedoniæ attribuit. Hanc urbem Philippus cepit, Pagasas etiam (quas Pagas appellat Diodorus) imperio suo addidit Olymp. CVI. ann. 3. Vid. Diod. lib. xvi. [31.] Strab. lib. vii. [fin.] Justin. lib. vii. sub fin. [Polyæn. IV. 2.] Eustath. ad hunc versum in Il. B. [v. 716.]

Οἱ δ' ἄρα Μηθώνην, καὶ Θαυμακίαν ἐνέμοντο.

et Palmerii Exercitationes ad Lucianum p. 557.] Athenienses, post victorias Salaminiam atque Marathoniam, non solum Græciæ imperio potiti sunt; verum etiam plures versus Thraciam, nonnullas in ipsa Thracia, urbes cepere: hæ vero, postquam Lacedæmonii, sub fine belli Peloponnesiaci, Athenarum potentiam evertissent, jugum exsuere. Timotheus, re-

οἰκεῖον κύκλῳ, καὶ πολλὰ τῶν μετ' ἐκείνου νῦν ὄντων ἐθνῶν αὐτονομούμενα καὶ ἐλεύθερα ὑπῆρχε, καὶ μᾶλλον ἡμῖν ἐβούλετ' ἔχειν οἰκείως ἢ ἐκείνῳ. εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην, ὡς χαλεπὸν πολεμεῖν ἐστὶν [1] Ἀθηναίοις ἔχουσι [2] τοσαῦτα ἐπιτειχίσματα τῆς αὐτοῦ χώρας ἔρημον ὄντα συμμάχων, οὐδὲν ἂν ὧν νυνὶ πεποίηκεν ἔπραξεν, οὐδὲ τοσαύτην ἐκτήσατ' ἂν δύναμιν. ἀλλ' οἶδεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο καλῶς ἐκεῖνος, ὅτι ταῦτα μέν ἐστιν ἅπαντα τὰ χωρία ἆθλα τοῦ πολέμου κείμενα ἐν μέσῳ, φύσει δ' ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς ἐθέλουσι πονεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων. καὶ γάρ τοι ταύτῃ χρησάμενος τῇ γνώμῃ πάντα κατέστραπται καὶ ἔχει, τὰ μὲν ὡς ἂν ἑλών τις ἔχοι πολέμου νόμῳ, τὰ
42 δὲ σύμμαχα καὶ φίλα ποιησάμενος· καὶ γὰρ συμμαχεῖν

[1] Ἀθηναίοις ἐστὶν
[2] τοιαῦτα αὐτοῦ

cuperata patriæ potentia, eas Atheniensium ditioni denuo subjecit. Hoc illud est quo sensus textus præcipue collimat. *Tourrell.* MOUNT.

Ἐθνῶν] Illyrios, Pæonas ac Thraces intelligit. *Lucch.* RÜDIG.

Αὐτονομ. καὶ ἐλεύθ.] Vid. Thuc. VIII. 91., cujus Schol. explicat αὐτονομεῖσθαι, τοῖς ἰδίοις νόμοις χρῆσθαι. Ceterum Noster solet αὐτόνομος conjungere cum ἐλεύθερος, ut Olynth. I. (III.) §. θ'. et de Coron. 327, 8. IDEM.

Οἰκείως] Thuc. VI. 57. εἶδόν τινα διαλεγόμενον οἰκείως τῷ Ἱππίᾳ. Schol. ad hunc loc. explic. φιλικῶς. cfr. §. δ'. IDEM.

Τοιαῦτα ἐπιτειχίσματα] Τὰ προβεβλημένα magis ad defensionem nostri, τὰ ἐπιτετειχισμένα ad oppugnationem hostium exstructa castella, significare tradunt: quibus ego non assentior, hoc quidem loco, ab ἐπιτειχίζω fit et ἐπιτειχισμὸς, et ἐπιτείχισις. WOLF. Eodem sensu Demosthenes hanc vocem usurpat, quo alibi ὁρμητήρια. Namque in Orat. de fal. leg. §. ζά. ὁρμητήρια (inquit) ἐφ' ἡμᾶς ἐν Εὐβοίᾳ Φίλιππος προκατεσκευάζετο: in Orat. autem de Chers. §. ιέ. κατασκευάζοντος ὑμῖν ἐπιτείχισμα τὴν Εὔβοιαν. Urbes supra memoratæ verissime erant contra Philippum ἐπιτειχίσματα, maximeque ad infestandam Macedoniam opportuna. Demosth. Philip. II. §. γ'. Εἰ γὰρ Ἀμφίπολιν καὶ Ποτίδαιαν πρόειτο, οὐδ' ἂν οἴκοι μένειν βεβαίως ἡγοῖτο. Eadem iterum occurrunt Philipp. IV. §. δ'. MOUNT.

Ἔρημον ὄντα συμμάχων] Refertur ad τὸ πολεμεῖν, ὡς χαλεπόν ἐστι, τινὰ ὄντα συμμάχων ἔρημον, πολεμεῖν Ἀθηναίοις, id est, ὅπως ἂν πολεμοίη: vel, ἀντὶ τοῦ, ἐρήμου ὄντος συμμάχων: vel, Φίλιππος ἔρημος ὤν. Latine per dativum commodius efferretur, ὡς χαλεπόν ἐστιν αὐτῷ, ἐρήμῳ συμμάχων ὄντι πολεμεῖν Ἀθηναίοις. WOLF.

Οὐδὲ τοσαύτην ἐκτήσατ' ἂν δύναμιν] Nollem Rüdiger ex paucis nec optimis codd. revocasset ἐκτήσατο pro ἐκτήσατ' ἄν. Rarum enim est in Demosthene, quamquam non omnino inusitatum, ut e primo membro in secundum particula ἂν assumenda sit; sed plerumque ea repetitur ipsa, ut nusquam, nisi optimorum codd. auctoritate eam deleverim. BREM.

Ἆθλα τοῦ πολέμου κείμενα ἐν μέσῳ] Metaphora a palæstra sumpta, ut recte monet Scholiastes. Eadem alii passim utuntur. Catilina apud Sallust. p. 80. Ed. Wasse. 'En illa, illa, quam sæpe optastis, libertas, præterea divitiæ, decus, gloria in oculis sita sunt. Fortuna ea omnia victoribus præmia posuit.' Cyrus similiter in Orat. ad milites: τὰ τῶν ἡττωμένων ἀγαθὰ πάντα τοῖς νικῶσιν ἀεὶ ἆθλα πρόκειται. Xenoph. Cyr. Pæd. lib. ii. 3. 2. MOUNT.

Φίλα] Habet Pith. φίλια, quam lectionem veram esse pro certo habeo: φίλος enim est *amicus, qui amat*; φίλιος *fœderatus*, quo sensu hic sumitur. Sic passim apud Græcos auctores φίλια ἔθνη, ἐν φιλίᾳ scilicet subaud. χώρᾳ, unde φιλίως, ut decet eos qui in societate sunt. Vocem φίλος nusquam, ut opinor, eodem sensu usurpatam videris. Jul. Pol. lib. iii. 62. ὁ δὲ φίλιος πρὸς τὸν πολέμιον ἀντίκειται. in quem locum vid. Jungermannum. IDEM. Sed

καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις ἐθέλουσιν ἅπαντες, οὓς ἂν ὁρῶσι παρεσκευασμένους καὶ πράττειν ἐθέλοντας ἃ χρή.

δ'. Ἂν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐθελήσητε γενέσθαι γνώμης νῦν, ἐπειδήπερ οὐ πρότερον, καὶ ἕκαστος ὑμῶν, οὗ δεῖ καὶ δύναιτ' ἂν χρήσιμον τῇ πόλει παρασχεῖν αὑτόν, πᾶσαν ἀφεὶς τὴν εἰρωνείαν ἕτοιμος πράττειν ὑπάρξῃ, ὁ μὲν χρήματ' ἔχων εἰσφέρειν, ὁ δ' ἐν ἡλικίᾳ στρατεύεσθαι, — συνελόντι δ' [1] ἁπλῶς εἰπεῖν ἢν ὑμῶν αὐτῶν ἐθελήσητε γενέσθαι καὶ παύσησθε αὐτὸς μὲν οὐδὲν ἕκαστος ποιήσειν ἐλπίζων, τὸν δὲ πλησίον πάνθ' ὑπὲρ αὐτοῦ πράξειν, καὶ τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν κομιεῖσθε, ἂν θεὸς

[1] [ἁπλῶς;]

ἐθέλῃ, καὶ τὰ κατερρᾳθυμημένα πάλιν ἀναλήψεσθε κἀκεῖνον τιμωρήσεσθε. μὴ γὰρ ὡς θεῷ νομίζετ' ἐκείνῳ τὰ παρόντα πεπηγέναι πράγματα ἀθάνατα, ἀλλὰ καὶ μισεῖ τις ἐκεῖνον καὶ δέδιεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ φθονεῖ καὶ τῶν πάνυ νῦν δοκούντων οἰκείως ἔχειν αὐτῷ· καὶ ἅπανθ' ὅσαπερ καὶ ἐν ἄλλοις τισὶν ἀνθρώποις ἔνι, ταῦτα κἀν τοῖς μετ' ἐκείνου χρὴ νομίζειν ἐνεῖναι. κατέπτηχε μέντοι ταῦτα πάντα νῦν, οὐκ ἔχοντ' ἀποστροφὴν διὰ τὴν ὑμετέραν βραδυτῆτα καὶ ῥᾳθυμίαν, ἣν ἀποθέσθαι φημὶ δεῖν ἤδη. ὁρᾶτε γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα, οἷ προε-

ut φίλιος passivam habet significationem, — φιλία ἄλοχος —, ita φίλος activam, ut h. l. *sibi obligavit alios*. conf. Seidler. ad Euripid. Troad. 240. Schol. nostrum locum respiciens dicit συμμάχους καὶ φίλους. Intelligit Thessalos et Olynthios, quos Ol. 105, 4. Phil. fœdere sibi conciliaverat. v. Olynth. II. (I.) §. γ'. RÜDIG.

Καὶ γὰρ] Hæ particulæ indicant, id, quod factum sit, pro natura rerum fieri debuisse : nempe. Hinc, quod sæpe legitur, οὐ γάρ; *nonne?* Hoogev. de Part. Gr. 144. IDEM.

Οὓς ἂν ὁρῶσι] *Si quos videant, qui.* Græci enim conjunctivo utuntur post relativ. cum partic. ἄν, si qua res, quæ fieri possit, dubium est, an fiat. cfr. §. ή. ἐξ ἧς ἂν — et ἀλλ' ὅσον ἂν —. IDEM.

δ'. Ἂν τοίνυν] Consimilium factorum consimilem fore eventum affirmat. Nam fortunæ Atheniensium se non diffidere, multis locis ostendit. WOLF.

Ἐπὶ τῆς τοιαύτης γενέσθαι γνώμης] Τοιαῦτα διανοηθῆναι, τοιαύτῃ χρήσασθαι τῇ γνώμῃ, ut paulo ante dixit. IDEM.

Ἐπειδήπερ οὐ πρότερον] Γεγένησθε ἐπὶ τοιαύτης γνώμης : οὐ προῄρησθε τοιαῦτα πράττειν. IDEM.

Ἐπειδήπερ] Est concedentis aliquid ad voluntatem alius : *quandoquidem*. Æsch. Socrat. Dial. ii. 12. RÜDIG.

Οὗ δεῖ] Ἐν ᾧ καιρῷ καὶ τόπῳ, καθ' ὅ. WOLF.

Ἑτοίμως πράττειν ὑπάρξῃ] Lego ἕτοιμος. Sic enim et Veneta editio habet, et hoc postulant verba infinita πράττειν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι : etsi Obsopœus etiam post, ἅπαντας ὑπάρχειν ἑτοίμως, pro ἑτοίμους, in suo codice exstare, annotavit. Sed ου et ω sæpe permutantur. IDEM. Ut Xenoph. Hell. iv. 2. 11. ἕτοιμος — μήτ' ἀδικεῖν, μήτ' ἀδικεῖσθαι. RÜDIG.

Συνελόντι δ' ἁπλῶς εἰπεῖν] Ἵνα δὲ συνελὼν τὸν λόγον ἁπλῶς εἴπω. Peculiaris formula est, in significatione brevis et ponderosæ orationis. WOLF.

Ἢν ὑμῶν αὐτῶν ἐθελήσητε γενέσθαι] Τὸ ἑαυτοῦ εἶναι ἢ γίγνεσθαι, ἐστὶν ἐλεύθερον εἶναι, καὶ αὐτὸν ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ μὴ ἐξ ἄλλων ἠρτῆσθαι. Nota, servile esse, pendere ab aliis et cessare : ingenui vero animi, ipsum suscipere curam rerum, itaque se quasi asserere in libertatem. IDEM.

Ὑμῶν αὐτῶν γενέσθαι] *Sui juris fieri*. cfr. or. de Class. p. 182. v. 9. ed. R. RÜDIG.

Κομιεῖσθε] *Recuperabitis*. cfr. Olynth. II. (I.) §. θ'. Sæpe hæc vox eo sensu legitur in Or. p. Megalop., ut 206, 5. 207, 26. ed. R. Similis futuri apocopati forma est ὑστεριοῦμεν §. ιά. IDEM.

Ἂν θεὸς ἐθέλῃ] Rüdiger hæc annotat : "Reisk. ex uno Bav. dedit ἐθέλῃ, idem Bekker. ; sed sæpissime hæ formæ inter se permutantur. vid. Sturz. Lex. Xenoph. II. p. 519." Sed hæc non ita tractanda ; verum attendendum est ad cujusque scriptoris usum. Sunt enim, qui promiscue θέλειν et ἐθέλειν adhibeant, sola ducti euphonia, ut Xenophon. Alii ἐθέλειν unice usurpant, ut Plato, apud quem quod paucis locis hæret, θέλειν, optimorum codd. auctoritate emendandum erit. Tragicis solum θέλειν in trimetris iambicis in usu est, utrumque in ceteris versuum generibus. In Demosthene longe frequentissimum est ἐθέλειν et proprium hoc apud ipsum. In hac formula tamen ἂν θεὸς θέλῃ non temere quid mutandum, quum etiam p. 24. l. 2. ed. R. in omnibus codd. legatur ἂν οἱ θεοὶ θέλωσι : quamquam hic fortasse propter hiatum scripsit θέλωσι, ut interdum post μὴ ponit θέλειν ; vide p. 205. l. ult. p. 208. l. 15. sed non semper. Cf. v. c. p. 209. l. 13. 19. Etiam post εἰ inveni θέλω, κατὰ Μειδίου p. 585. l. 23. εἰ θέλοιτε et κατὰ Ἀνδροτ. p. 610. l. 2. Similia monenda sunt de οἶμαι et οἴομαι, quæ a multis scriptoribus promiscue usurpantur. Demosthenes οἴομαι plerumque ponit sequente infinitivo ; οἶμαι vero directæ orationi inserit. Aliquoties tamen οἶμαι legitur sequente infinitivo, ubi nulla codd. varietas notatur : quod tum non mutaverim, quamquam Reiskium non ubivis accuratum in afferendis codd. lectionibus inveni. At, ubi libri variant, sine cunctatione prætulerim οἴομαι. Quavis enim pagina hoc ita Demosthenes usurpat. BREM.

Τὰ κατερρᾳθυμημένα] Διὰ ῥᾳθυμίας προειμένα ὑφ' ὑμῶν, καὶ ἀπολωλότα. WOLF. In Timocrat. p. 765. v. 13. dicit : εἰ καταρρᾳθυμήσετε, eodem sensu. RÜDIG.

Πάλιν ἀναλήψεσθε] Nota geminationem particularum πάλιν et ἀνὰ, ut si dicas *rursus recipere*. WOLF. Xenoph. Mem. II. 4. 4. πάλιν ἀνατίθεσθαι. RÜDIG.

Πεπηγέναι] Proprie γάλα et αἷμα dicitur πεπηγὸς, omnino quæ *fixa* sunt, ut I. in Arist. 797, 10. ed. R. ταῦτα οὕτω πεπηγότα τῇ φύσει. Eadem de Philippo vid. Olynth. II. (I.) §. ς'. IDEM.

Καὶ τῶν πάνυ νῦν δοκούντων οἰκείως ἔχειν αὐτῷ] Et ad proceres aulicos, et ad Olympiadem uxorem, et ad Alexandrum filium hæc pertinere possunt. A Pausania certe satellite in solenni pompa Cleopatræ nuptiarum est interfectus : cum quidem expeditionem Persicam animo agitaret : de qua consulenti Apollinem responsum fuit :

> Ἔστεπται μὲν ὁ ταῦρος, ἔχει τέλος, ἔστι δ' ὁ θύσων.

Quod ille oraculum non de Pausania, interfectore suo, sed de se et rege Persarum est interpretatus : quod ipse illum taurum esset immolaturus. WOLF. Hæc verba et seqq. neque cum Wolfio ad proceres aulicos et ad Olympiadem uxorem et ad Alexandrum filium retulerim — hoc ipse orationis nexus vetat —, neque cum Lucch. duas sociorum classes statuo, sed, ipso oratore duce, tria genera sociorum, quorum alii eum *oderunt*, i. e. Pæones et Thraces, vid. §. β'. ; alii *metuunt*, i. e. Thessali, qui liberati a crudeli imperio (Olynth. II. (I.) §. γ'. Diod. Sic. XVI. 35.), mox hujus experiebantur avaritiam, Olynth. II. (I.) §. δ'. coll. I. (III.) §. θ'; alii *invident*, i. e. Olynthii, qui ægre ferebant, quod tantas nancisceretur ille opes. cfr. Argum. Or. Olynth. I. (III.) et not. ad §. ά. Quod dicit μισεῖ τις ἐκεῖνον, hoc pronom. τις innuit, *non paucos* esse, qui hac sint mente. Hom. Il. VII. 202. Thuc. III. 111. hæc : καί τινας αὐτῶν στρατηγῶν — ἠκόντισέ τις. Schol. ad h. l. dicit, de *multitudine* τὶς esse accipiendum. Duker. ibid. loca Eustath. ad Hom. laudat. RÜDIG.

Ἄλλοις τισὶν] Quippe qui nolint se subjicere Philippo. Carpit Dem. ipsos Athenienses, qui quum cognovissent, illum ad Thermopylas accedere, summo perculsi sunt metu. Nam per τὶς tangit, quos non nominare vult. Pro Megalop. p. 202, 20. RÜDIG.

Κατέπτηχε] Cfr. Hom. Il. xxxii. 291. Odyss. viii. 190. ibique Eust., Herodi. ii. 5. 8. IDEM.

Οὐκ ἔχοντα ἀποστροφὴν] Res pro personis. οὔτε οἱ μισοῦντες, οὔτε οἱ δεδιότες, οὔτε οἱ φθονοῦντες, ἔχουσι καταφυγὴν οὐδὲ ἀσφάλειαν. WOLF.

Ἀποστροφὴν] Inquit Harpocratio, ἀντὶ τοῦ, καταφυγὴν, Δημοσθένης Φιλιππικοῖς. AUGER.

Προελήλυθεν] Quemadmodum adverbia *loci*, ut ποῦ, οὐδαμοῦ, ita adverbia *gradus* struuntur cum genit. Soph. Œd. R. 367. ὁρᾶν, ἵν' εἶ κακοῦ Eurip. Ion. 1271. Similiter τοῦτο §. ιγ'. fin. et πᾶν Olynth. III. (II.) §. β'. Latini : *quo* dementiæ est progressus? RÜDIG.

λήλυθεν ἀσελγείας [1] ἄνθρωπος, ὃς οὐδ᾽ αἵρεσιν ὑμῖν δί-
6 δωσι τοῦ πράττειν ἢ ἄγειν ἡσυχίαν, ἀλλ᾽ ἀπειλεῖ καὶ λόγους ὑπερηφάνους, ὥς φασι, λέγει, καὶ οὐχ οἷός τ᾽ ἐστὶν ἔχων ἃ κατέστραπται μένειν ἐπὶ τούτων, ἀλλ᾽ [2] ἀεί τι προσπεριβάλλεται καὶ κύκλῳ πανταχῇ μέλλοντας ἡμᾶς 43
καὶ καθημένους περιστοιχίζεται.

έ. Πότ᾽ οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πότε ἃ χρὴ πράξετε;

[1] ἄνθρωπος [2] αἰεί

Ἀσελγείας] Varios habet sensus vox ἀσελγὴς, a quo ἀσέλγεια. Neque enim *incontinentem* solum et *lascivum*, sed etiam *petulantem*, *superbum*, *injurium* significat. Jul. Poll. lib. 8. 75. Ἐπὶ δὲ τοῦ ὑβρίσαντος, ὑβριστὴς, ὑπερήφανος, ὑπερόπτης, ἀσελγής. Quin et *magnum* sæpe apud veteres significat. Sic ἄνεμος ἀσελγὴς, *Ventus magnus*. Vid. Suid. v. ἀσέλγεια. Etymol. v. ἀσελγής. Hesych. v. Κριός. Et Scholiast. ad Mid. Demosth. sub init. MOUNT.

Ἄνθρωπος] Sic scripsit Bekkerus, ut alibi ἀνὴρ, ἄνθρωποι cet. quando definitum est substantivum. Ante omnia in memoriam revocabo, quæ Wolfius monet Liter. Analekten II. p. 458. "Pluribus, inquit, talium verborum vix opus est articulo, quod loca demonstrant, in quibus omnes codd. præbent ἀνδρὸς, ἀνδρὶ, etiam ἄνδρα, cui casui ex illa ratione τὸν addendum esset. Et quoties vel unus Demosthenes in unis Philippicis licentius interpolandus foret, ubi Macedonum rex contemtim vocatur ἄνθρωπος, alii hostes ἄνθρωποι! Accedit, quod sæpe sic discrepant libri, ut articulum a paucioribus scribis additum potius quam a majore parte omissum censeas." Hæc qui perpenderit et ipse scriptorum usum sine ira et studio attenderit, vix se dederit novandi libidini. Certa quidem sunt exempla, in quibus additum est adjectivum substantivo ἀνὴρ sine articulo. Sophocl. Aj. 59.

Ἐγὼ δὲ φοιτῶντ᾽ ἄνδρα μανιάσιν νόσοις
Ὤτρυνον.

1135. Herm.

Τοιαῦτ᾽ ἄνολβον ἄνδρ᾽ ἐνουθέτει παρών.

Quidni etiam sine adjectivo, in oratione præsertim ad populum? quum Brunckius ipse concedat ad Aristoph. Lysistr. 152., Comicis licuisse substantivum sine articulo efferre; cum quibus oratores múlta habent communia. Accedit, quod substantivorum permultis, quæ ambiguitatem per contextum nullam admittunt, articulo non opus est. Ut nil dicam de πατὴρ et μήτηρ, πόλις sæpe legitur sine articulo, quem Marklandus addere volebat in Euripidis Suppl. 1213., quanquam sæpe deest in locis proximis: 1200. 1219. 1240. 1265. Herm. Ita etiam δόμοι, οἶκος, cet. Eurip. Androm. 897.

ἢ σαφῶς ὁρῶ
Δόμων ἄνασσαν τήνδε

ubi Brunckius sine causa, neutiquam *postulante sensu*, reposuit τῶνδε. Similiter Hel. 512. Δόμων ἄνασσαν προσμένω. Cf. Schaeferi Melet. Crit. p. 4. s. Wyttenbach. ad Plat. Phæd. p. 258. BREM.

Ἀπειλεῖ καὶ λόγους ὑπερηφάνους] Ὅτι ἐμβαλεῖ εἰς τὴν Ἀττικὴν, τιμωρησόμενος τοὺς Ἀθηναίους. Vide Olynth. I. et epistolam Philippi. WOLF.

Καὶ οὐχ οἷός τ᾽ ἐστὶν ἔχων ἃ κατέστραπται etc.] *Neque vero potest iis urbibus acquiescere, quas jam ditioni suæ subegit, sed latius latiusque in dies suarum expeditionum ambitum circumscribens, cunctantes vos, ignaveque sedentes tanquam indagine cingit.* Translatio est ἀπὸ τῆς κυνηγετικῆς. Siquidem *indago* proprie est, quod Græcis στοιχισμὸς dicitur, id est, αἱ λεγόμεναι κατὰ στοῖχον κείμεναι. *Ex edit.* HERVAG.

Ἔχων ἃ κατέστραπται, μένειν ἐπὶ τούτων] Τὸ ἔχων videtur Atticismo abundare, ut ληρεῖς ἔχων. Sed et interpretari sic licet: ἔχων ταῦτα ἃ κατέστραπται καὶ μένειν ἐπὶ τούτων, id est, ἀρκεῖσθαι τούτοις, στέργειν ταῦτα. WOLF.

Προσπεριβάλλεται] Γράφεται in nonnullis exemplaribus, ait Ulpianus, περισχοινίζεται. Haud credo. Fortassis in quibusdam περισχοινίζεται pro περιστοιχίζεται. Sed in hodiernis exemplis istius lectionis nec vola nec vestigium. TAYLOR.

Καθημένους] Ut *sedere* significat aliquando in Latino sermone *cunctari et pigre se gerere*, ita etiam καθῆσθαι in Græco. *Victor. Var. Lect.* l. xvi. c. 20.

Περιστοιχίζεται] *Indagine cingit:* juxta Harpocrationem est metaphora ducta a venatoribus. Juxta eundem in quibusdam codd. legebatur περιστοιχίζεται, in aliis περισχοινίζεται. AUGER.

έ. Πότ᾽ οὖν—] Cf. de Chers. §. ιβ΄. et Phil. Δ. §. ζ΄.

ἐπειδὰν τί γένηται; ἐπειδὰν νὴ Δί᾽ ἀνάγκη τις ᾖ; νῦν δὲ τί χρὴ τὰ γιγνόμενα ἡγεῖσθαι; ἐγὼ μὲν γὰρ οἴομαι τοῖς ἐλευθέροις μεγίστην ἀνάγκην τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνην εἶναι. ἢ βούλεσθε, εἰπέ μοι, περιιόντες [1] αὑτῶν πυνθάνεσθαι κατὰ τὴν ἀγοράν· λέγεταί τι καινόν; γένοιτο γὰρ ἄν τι καινότερον ἢ Μακεδὼν ἀνὴρ Ἀθηναίους

[1] αὐτοῦ

Νῦν δὲ τί χρὴ] Pro, τί δὲ χρὴ τὰ νῦν γιγνόμενα ἡγεῖσθαι, οὐ χρὴ νομίζειν ἀναγκὴν εἶναι τοῦ ἀμύνεσθαι. WOLF.

Οἶμαι] Thom. M. grammaticorum sententiam monet hanc esse, οἶμαι dici de rebus compertis, οἴομαι de rebus dubiis: hanc refutavit Sallier. ad l. l. Etiamsi aliud statuam discrimen, οἶμαι adhiberi in parenthesi, Olynth. I. (III.) §. έ. et §. ή., in ipsa vero structura verborum οἴομαι §. ζ΄., tamen non desunt loca, ubi οἶμαι cum infin. struitur, de Class. 181. ult. ed. R.; itaque librorum auctoritas sequenda videtur, ut h. l. feci. Ad μὲν non additur δὲ, nam quid ipsi statuant, illis orator relinquit. Herm. ad Vig. 841. RÜDIG.

Τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνην] Τὰ αἰσχρῶς πεπραγμένα: ἣν αἰσχύνην δεῖ ἀποτρίψασθαι τῷ προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν. WOLF.

Αὑτῶν πυνθάνεσθαι] Ἀλλήλων, περιϊόντες κατὰ τὴν ἀγορὰν, εἰπέ μοι. Hoc μιμητικῶς dicitur. IDEM.

Ἀλλήλων] Vulg. αὐτῶν. Conjeceram primo legendum αὑτῶν cum spiritu aspero: αὑτῶν πυνθάνεσθαι, *ex vobismetipsis percontari*, quasi legeretur, ὑμῶν αὐτῶν. Sed non dubitavi accipere ἀλλήλων ex Longino, qui hunc ipsum locum citat, sect. 18. cum nonnullis aliis non maximi momenti varietatibus. Ceterum nemo nescit dici vulgo πυνθάνεσθαί τινος, *ex aliquo sciscitari*. AUGER.

Βούλεσθε, εἰπέ μοι, περιϊόντες αὑτῶν πυνθάνεσθαι κατὰ τὴν ἀγορὰν] Εἰπέ μοι est formula hortandi, quæ etiam tum ponitur, quum cohortatio fiat ad plures. Oratoribus et Comicis ea familiaris est. περὶ τῶν ἐν Χερρονήσῳ p. 108. l. 13. ed. R. εἰπέ μοι, βουλεύεσθε. κατὰ Ἀριστοκρ. p. 656. l. 2. κατὰ Τιμοκρ. p. 718. l. 15. εἰπέ μοι, τί δεινότατον πάντες ἂν, ἀκούσαντες, φήσαιτε, καὶ τί ἂν μάλιστα ἀπεύξαισθε; Aristoph. Acharn. 318. εἰπέ μοι, τί φειδόμεσθα τῶν λίθων, ὦ δημόται; ubi vide Berglerum.— Αὑτῶν h. l. significat ἀλλήλων, ad quod librarii offendebant. Hinc alii dederunt αὐτῶν, alii αὐτοὶ, alii αὐτοῦ: quod postremum Reiske ut adverbium loci perperam recepit. Sin autem Longinus, hunc locum laudans, ἀλλήλων habet, aut glossam invenit, aut ipse consulto ἑαυτῶν mutavit. Eadem glossa multos codd. occupavit de Cor. p. 231. l. 12. πάντας συνέκρουε καὶ πρὸς ἑαυτοὺς ἐτάραττεν. Multi habent ἀλλήλους. p. 113. l. 25. πυνθάνεσθαι γὰρ αὐτοὺς, ὡς νοσοῦσι καὶ στασιάζουσιν ἐν αὑτοῖς. p. 116. l. 9. ἀπίστως καὶ στασιαστικῶς ἔχουσι πρὸς αὑτοὺς οἱ Ἕλληνες. p. 123. l. pen. ἐπειδὰν δὲ τούτοις κρατῶν πρὸς νοσοῦντας ἐν αὑτοῖς προσπέσῃ. BREM.

Κατὰ τὴν ἀγορὰν] Hæc verba etsi absint a Bav. et interpretamenti speciem præ se ferant, non abjicienda puto, quum notis *singulorum* per κατὰ exprimatur; eandem locutionem vid. in orat. ad Phil. ep. p. 156. ult. ed. R. Hom. Il. VII. 370. δόρπον ἕλεσθε κατὰ πτόλιν. RÜDIG.

Λέγεταί τι καινόν;] Ἆρα λέγεται; ἢ τί λέγεται καινόν; Quid novi? γένοιτο γὰρ etc. Hæc responsio Demosthenis est. Sic Isocrates in panegyrico indignatur, ὅτι ὁ Περσῶν βασιλεύς ἐστι ὁ διοικῶν τὰ τῶν Ἑλλήνων. WOLF.

Λέγεταί τι καινόν;] Sexcentis in locis hanc civibus suis levitatem exprobrat Demosthenes; similem quoque querelam apud Isocratem invenies. Divus Lucas Actorum capite 17. com. 21. Ἀθηναῖοι δὲ πάντες, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν, ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν καινότερον. Insigne profecto hujusce novorum rumorum aucupii apud Cæsarem exemplum est, lib. 4. de Bell. Gall. cap. 5. Idem etiam Romanis vitium scriptores ipsorum objiciunt: inter cæteros Juvenalis Satyra vi. 407. et seqq. Vide Casauboni Comment. ad Theophrast. cap. περὶ λογοποιΐας. MOUNT.

Γένοιτο γὰρ ἄν τι] Frequentissimus est apud optimos scriptores, isque valde elegans, particulæ γὰρ in interrogatione pleonasmus. Insigne exemplum est Actorum cap. 19. ver. 35. Ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος, ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Διοπετοῦς; sic etiam Matth. xxvii. 23. et Marc. xv. 14. τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; ubi satis erat τί κακόν. Præcipue notanda est hæc particula cum indignationem adjunctam habet. Aristoph. in Plut. τὸ γὰρ ἀντιλέγειν τολμᾷν ὑμᾶς, etc. *itane vero, audeatis etiam negare?* Latini, Græcos imitantes, dixerunt *Quisnam* in

7 καταπολεμῶν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων διοικῶν; τέθνηκε Φίλιππος; οὐ μὰ Δί'. ἀλλ' ἀσθενεῖ; τί δ' ὑμῖν διαφέρει; καὶ γὰρ ἂν οὗτός τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς ἕτερον Φίλιππον ποιήσετε, ἄνπερ οὕτω προσέχητε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν· οὐδὲ γὰρ οὗτος παρὰ τὴν αὑτοῦ ῥώμην τοσοῦτον ἐπηύξηται, ὅσον παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν. καίτοι καὶ [1] τοῦτο. εἴ τι πάθοι καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν [2] ὑπάρξαι, ἥπερ ἀεὶ βέλτιον, ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα, καὶ τοῦτ'

[1] τούτων εἴ τι πάθοι,

[2] ὑπάρξῃ, (ἡ γὰρ αἰεὶ βέλτιον, ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν, ἐπιμελουμένη, καὶ τοῦτ' ἂν ἐξεργάσαιτο)

interrogatione, et *Quidnam;* ubi παρέλκει particula *nam*. Veteres autem Latini hanc præfigebant: quos sequens Maro dixit,

'Nam quis te, juvenum confidentissime, nostras
Jussit adire domos?'

Vid. Hen. Steph. Dissert. de Stylo N. T. IDEM.

Τέθνηκε Φίλιππος;] Gliscebant hi rumores, eo quod in obsidione Methones vulneratus erat Philippus, anno præcedente. [Vide infra, Olynth. iii. 3.] Totum hunc locum maxime miratur Longinus; quem vide, §. 18. Edit. Pear. *Tourrell.* STOCK.

Τέθνηκε Φίλιππος; *οὐ μὰ Δί'· ἀλλ' ἀσθενεῖ; Τί δ' ὑμῖν διαφέρει;*] Otiosos homines, novitatis avidos, in duabus primis enuntiationibus Demosthenes inducit. Secunda autem uno tenore et sublato interrogationis signo legenda videtur. Istius modi enim homines, alter altero melius et certius rem nosse volunt. Primus interrogat, num sciat et credat alter quod divulgetur, Philippum mortuum esse. "Minime vero, inquit alter, mortuus est, sed morbo laborat." Hic non interrogat, sed certo scit, quid verum sit. Demosthenes autem ridet utrumque: Τί δ' ὑμῖν διαφέρει; cet. BREM.

Ἂν οὗτός τι πάθῃ] *Si quid ei acciderit:* i. e. si moriatur ille: notus εὐφημισμὸς, cujus exempla passim observanda sunt. Sic Cicero in Catilin. iv. 'Deinde, si quid obtigerit, æquo animo paratoque moriar. MOUNT.

Ἄν περ οὕτω προσέχητε] Ἐὰν οὕτως ἀμελήσητε τῶν πραγμάτων. Sunt enim hæc κατ' ἀντίφρασιν intelligenda. WOLF.

Ἀμέλειαν] Adde καὶ ῥαθυμίαν. IDEM.

Καίτοι καὶ τοῦτο] S. ὃ θρυλλοῦσιν οἱ πολλοὶ, ὅτι τέθνηκε Φίλιππος, εἰ συμπέσοι. Videtur enim aut ἐλλειπτικὸν, aut redundans. IDEM. τοῦτο restituerunt Auger. et Bekker., qui, nescio quo consilio, post hanc vocem punctum collocavit. Lectionis vulgatæ, quam probo, hic erit sensus: *si hoc fieret, ut ei quid accideret,* nam in πάθοι inesse videtur γένοιτο. cfr. in Aristocr. p. 632, 23. ed. R. τί τοῦτο λέγων; i. e. quid dicis hoc dicens? RÜDIG.

Τὰ τῆς τύχης] *Fortunæ favor.* cfr. §. ιά. fin. τὸ τῶν πνευμάτων. §. έ. Matth. Gr. gr. §. 285. IDEM.

Ὑπάρξαι] Plerique libri manuscripti et impressi legunt ὑπάρξει: cod. R. dat ὑπάρξῃ, quod admisit Reiskius. Καίτοι καὶ τοῦτο accipio quasi sensum aliquem efficiens, *et tamen sic se res habet.* Ἧπερ αἰεὶ βέλτιον, sub. ἐπιμελεῖται ἡμῶν. Ad verbum interpretor καὶ γὰρ ἐξεργάσαιτο, *et utinam rem absolveret.* i. e. utinam vitam Philippo eriperet! Vulgata, i. e. Wolfius, Ald. et Fel. legunt καὶ γὰρ ἐξεργάσαιτο, nescio unde acceptum quum libri omnes habeant καὶ τοῦτο ἐξεργάσαιτο. Retinui γὰρ quia τοῦτο proxime præcessit. AUGER.

Ἧπερ αἰεὶ βέλτιον] Ἀθηναίων δυσβουλία καὶ εὐτυχία. WOLF.

Ἐξεργάσαιτο] Si pro γὰρ legas τοῦτο, (ut habet Obsopœus) conjungere licebit: καὶ εἰ τὰ τῆς τύχης (εἰ ἡ τύχη) ὑπάρξαι ἡμῖν, καὶ ἐξεργάσαιτο τοῦτο, S, οὗπερ ἤρξατο. *Si fortuna nobis faverit, et huic etiam beneficio quasi summam manum addiderit,* id est, si Philippus ex morbo decesserit. Licet et δυνητικῶς exponere: *fieri enim potest, ut Fortuna, quod cœpit, perficiat:* et εὐκτικῶς, *utinam vero absolvat id, quod instituit,* id est, perimat eum, quem prostravit. IDEM.

Καὶ τοῦτο ἐξεργάσαιτο] *Atque hoc absolvat, quod incœpit:* sc. Philippum ad exitum vitæ perducendo. Alii legunt, καὶ γὰρ ἐξεργάσαιτο, et exponi possit, inquit Wolfius, εὐκτικῶς, *et utinam absolvat:* quanquam si adesset particula ἂν, καὶ γὰρ ἐξεργάσαιτ' ἂν, hanc tutius sententiam complecti possemus; notante Lucchesinio. STOCK.

Ἧπερ ..... ἐξεργάσαιτο] Reiskii mutatio ἡ γὰρ .... ἐπιμελουμένη non habet, quo probetur, vulgata enim lectio, quam et Auger. et Bekker. recc., bene habet.

ἐξεργάσαιτο, ἴσθ' ὅτι πλησίον μὲν ὄντες, ἅπασιν ἂν τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες, ὅπως βούλεσθε διοικήσαισθε· ὡς δὲ νῦν ἔχετε, οὐδὲ διδόντων ὑμῖν τῶν καιρῶν Ἀμφίπολιν δέξασθαι δύναισθ' ἄν, ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαις.

ς'. Ὡς μὲν οὖν δεῖ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλοντας 8
ὑπάρχειν ἅπαντας ἑτοίμως, ὡς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων παύομαι λέγων· τὸν δὲ τρόπον τῆς παρασκευῆς, ἣν ἀπαλλάξαι ἂν τῶν τοιούτων πραγμάτων ὑμᾶς ἡγοῦμαι,

Nam περ, quod Reiske in γὰρ mutavit, significat animum ejus, *qui sententiam suam aliis non improbari putat:* ad quam quidem notionem ea, ni fallor, revocari poterunt, quæ Hoogev. de Part. gr. p. 688. singulatim affert. Cfr. §. δ'. καὶ ἅπανθ' ὅσα περ etc. h. l. *fortuna, quæ, ut quivis concedet, nobis favet.* Quam quidem sententiam sæpe Noster exprimit. cfr. Olynth. II. (I.) init. Non recte Reiske ἐπιμελούμεθα mutavit in ἐπιμελουμένη, quum ἡμεῖς proximum sit subjectum: nec minus ἂν post τοῦτο, quod eidem debetur, abjiciendum. Notas parenthes. post ἐπιμελ. collocavi, quum ἐξεργάσαιτο pendeat a præced. RÜDIG.

Ἴσθ' ὅτι] Ἴστε ὅτι, παρὰ τὸ ἴσημι, ἴσατε καὶ ἴστε, κατὰ συγκοπήν. WOLF.

Πλησίον] Εἴ τε Μακεδονίας εἴ τε Ἀμφιπόλεως. IDEM.

Οὐδὲ διδόντων ὑμῖν τῶν καιρῶν Ἀμφίπολιν] Amphipolis antiquitus ἐννέα ὁδοὶ, postea Amphipolis nominabatur, quia, ut ait Thucydides, [cui assentit Auctor Etymologici] eam amnis Strymon pene circumfluat. [Suidas ita appellatam dicit, quia circum undique coleretur.] Hodie vocatur *Emboli.* Cimon Miltiadis F. Coloniam decem millium Atheniensium ad hanc urbem olim deduxit, quæ commodissime sita erat ad infestandam Macedoniam, cum intra eam et Thraciam jaceret. Philippus cito hoc animadvertit. Itaque vix solium adscenderat, quin eam occuparet; cum autem diutius eam retinere non posset, id libenter fecit quod necessitas exegit, ejusque incolis concessit ut Democratia uterentur. Eam iterum post biennium obsidens Atheniensibus se traditurum fidem dedit, urbe autem capta promisso non stetit. Maxime Atheniensium intererat urbem adeo ipsis opportunam recuperare, neque quidquam erat de quo eos tam sollicitos esse oportuit: itaque Demosthenes, ut ostendat quam deplorata sit ipsorum socordia, atque imprudentia, apertis, inquit, per occasionem portis Amphipoleos, vestra inter vos dissidia, atque animi incertitudines, vobis eas iterum occluderent. Probus in Cim. Plutar. Dem. in Aristoc. et de Fals. Leg. *Tourrell.* MOUNT. Phil. Ol. 105, 3. hanc urbem ceperat, Diod. Sic. XVI. 8., quam, ut ex multis locis veterum intelligitur, recuperare quam maxime Athenienses cupiebant. Quare quum hi ab Amphipolitanorum legatis Hierace et Stratocle ad auxilium ferendum invitarentur, cfr. Olynth. I. (III.) §. δ'., illorum precibus non sunt commoti, nam Philippus se hanc illis traditurum esse promiserat. Olynth. II. (I.) §. γ'. Καιροὶ, qui nostro loco nominantur, videntur ad illam legationem, de qua diximus, pertinere. Cfr. in Aristocr. p. 669, 10. ed. R. RÜDIG.

Ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς] Κεχωρισμένοι, κρεμάμενοι, μακρὰν ὄντες: μήτε παρεσκευασμένοι μήτε βουλόμενοι. WOLF.

Ἀπηρτημένοι] Sugillat hic Orator civium suorum levitatem solennem atque inconstantiam: eamque pulcre exprimit vox ἀπηρτημένοι, quæ significat *suspensi,* ideoque *fluctuantes,* ut ipse in versione reddidi. Haud multum absimile est quod Apostolus Ephesiis dicit, cap. iv. 14.—κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας. Sumitur quidem alias hoc verbum pro κεχωρισμένοι, ut observat Scholiastes, μακρὰν εἶναι, *longe abesse, aberrare:* sensu, ut opinor, minus huc arridenti, quemque sententiæ structura non admittat: nisi inserantur v. τῶν πραγμάτων, vel legamus τῆς παρασκευῆς καὶ τῆς γνώμης. MOUNT. Thom. M. p. 327. ἀποδιίσταμαι: quo quidem auctore illa vox proprie de mari dicitur; h. l. *prohibiti* et apparatus inopia et animorum fluctuatione. RÜDIG.

ς'. Ὡς μὲν οὖν δεῖ] Παύομαι μὲν οὖν λέγων, ὡς ὑμῶν ἐγνωκότων καὶ πεπεισμένων· τί δέ; ὡς δεῖ ἅπαντας ὑπάρχειν ἑτοίμους, ἐθέλοντας τὰ προσήκοντα ποιεῖν. WOLF.

Ἣν ἀπαλλάξαι ἂν] Ἀπαλλάξειν, δι' ἧς ἂν ἀπαλλαγείημεν τούτων τῶν πραγμάτων. IDEM.

Τοιούτων πραγμάτων] Intelligitur is re-

καὶ τὸ πλῆθος ὅσον, καὶ πόρους οὕς τινας χρημάτων, καὶ τἆλλα ὡς ἄν μοι βέλτιστα καὶ τάχιστα [1] δοκεῖ παρασκευασθῆναι, καὶ δὴ πειράσομαι λέγειν, δεηθεὶς ὑμῶν, ὦ 44
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοσοῦτον. ἐπειδὰν ἅπαντα ἀκούσητε, κρίνατε, καὶ μὴ πρότερον προλαμβάνετε· μηδ' ἂν ἐξ ἀρχῆς δοκῶ τινὶ καινὴν παρασκευὴν λέγειν, ἀναβάλλεσθαί με τὰ πράγματα ἡγείσθω. οὐ γὰρ οἱ ταχὺ καὶ τήμερον εἰπόντες μάλιστα εἰς δέον λέγουσιν — οὐ γὰρ ἂν τά γε ἤδη γεγενημένα τῇ νυνὶ βοηθείᾳ κωλῦσαι δυνηθείημεν —, ἀλλ' ὃς ἂν δείξῃ τίς πορισθεῖσα παρασκευὴ καὶ πόση καὶ πόθεν διαμεῖναι δυνήσεται, [2] ἕως ἂν ἢ διαλυσώμεθα πεισθέντες τὸν πόλεμον ἢ περιγενώμεθα τῶν ἐχθρῶν· οὕτω γὰρ οὐκέτι τοῦ λοιποῦ πάσχοιμεν ἂν κακῶς. οἴομαι τοίνυν ἐγὼ ταῦτα λέγειν ἔχειν, μὴ κωλύων εἴ τις ἄλλος ἐπαγγέλλε-

[1] δοκῇ

[2] τέως

rum status, quo Atheniensibus metuendum, ne Philippo cederent. Rüdig.

Δοκῇ] Retinui: *si, quæ visa fuerint.* De Class. p. 178. v. 13. ed. R. πειράσομαι τὸν τρόπον εἰπεῖν, ὃν ἄν μοι δοκῆτε παρεσκευάσθαι: add. huj. or. §. ή. p. med. Idem.

Καὶ δὴ] i. q. ἤδη. Herm. ad Vig. 829. Idem.

Τοσοῦτον ἐπειδὰν] Ἵνα κρίνητε, ἐπειδάν. Wolf.

Καὶ μὴ πρότερον προλαμβάνετε] S. τὴν κρίσιν, μὴ κρίνετε πρὶν ἀκοῦσαι καὶ μαθεῖν τὴν ἐμὴν γνώμην. Idem.

Καινὴν παρασκευὴν] Pro καινὴν legi vult Victorius in Var. Lect. l. ix. c. 16. κενήν.

Ἀναβάλλεσθαί με τὰ πράγματα] Quomodo? cum parvæ copiæ citius comparari possint, quam magnæ? An quia his bellum duci potius quam confici potest? Wolf.

Οὐ γὰρ οἱ ταχὺ καὶ τήμερον εἰπόντες] Est ἐλλειπτικὸν, S. δεῖ παρασκευάσασθαι. Vult bellum maturari Demosthenes: sed id tam subito apparari posse negat. Idem.

Ταχὺ et τήμερον] Accipe tanquam substantivos, qui jugiter vobis hæc verba occinunt, *cito, hodie.* Auger.

Εἰς δέον λέγουσι] Τὰ δέοντα. Wolf. Opportune. Rüdig.

Οὐ γὰρ ἂν τά γε ἤδη γεγενημένα, &c.] Mirum quantum hallucinatus est Wolfius, qui hunc locum ita transtulit: *cum, quo quidem in loco res nunc sunt, auxiliis, quæ nunc mittimus, pericula propulsare non possimus.* Sensus hic est: quæ jam nobis damna evenerunt, auxiliis nunc missis defendere non possumus; etenim infectum reddere quod factum est non ipse potest qui potest omnia, juxta illud Horatianum Od. iii. 29.

——'non tamen irritum,
Quodcunque retro est, efficiet, neque
Diffinget, infectumque reddet,
Quod fugiens semel hora vexit.'

Mount.

Ἀλλ' ὃς ἂν] Οὗτος μάλιστα εἰς δέον λέγει, ὅς, &c. Wolf.

Τίς πορισθεῖσα παρασκευὴ] *Quæ copiæ exstructæ esse debeant.* Rüdig.

Ἕως ἂν] Reiske τέως male in textum recepit. Nam in enunciatione relativa, cui ἂν additur, non utuntur particula demonstrativa. Rüdig.

Πεισθέντες] Οὐχὶ δὲ βιασθέντες. Wolf.

Τοῦ λοιποῦ] Ἐπιῤῥηματικῶς, εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον, μετὰ ταῦτα. Idem.

Ἄλλος] F. ἄλλο. Hæc verba ἡ μὲν ὑπόσχεσις, &c. alicubi, uti memini, citat Longinus, qui multa mutuatur a Demosthene non adducendo tantum, verum effingendo (sic), ut alibi notavi. Taylor.

Ἐπαγγέλλεται] Hoc verbum dicitur de iis, qui criminantur aliquem concionari et reipubl. præesse, quanquam non liceat. cfr. Harpocr. s. h. v. Etym. M. 353, 43. jam illi, quod pollicitationibus suadent, *ut perficiatur, postulant.* d. fals. leg. 401, 17. ed. R. τί δὴ μόνος οὐδὲν ἐπαγγέλλεται. Rüdig. Quid his verbis hic voluerit vir d., non intelligo. Apud Harpocrationem legitur: Ἐπαγγελία σημαίνει καὶ ἄλλα, ἰδίως δὲ λέγεται ἐπὶ τῶν ἐγκαλούντων τινὶ δημηγορεῖν καὶ πολιτεύεσθαι οὐκ ἐξόν. Λέγεται τὸ ἐπαγ-

ταί τι. ἡ μὲν οὖν ὑπόσχεσις οὕτω μεγάλη, τὸ δὲ πρᾶγμα ἤδη τὸν ἔλεγχον δώσει· κριταὶ δ' ὑμεῖς ἔσεσθε.

ζ'. Πρῶτον μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τριήρεις πεντήκοντα παρασκευάσασθαί φημι δεῖν· εἶτ' αὐτοὺς οὕτω τὰς γνώμας ἔχειν, ὡς, ἐάν τι δέῃ, πλευστέον εἰς ταύτας αὐτοῖς ἐμβᾶσι. πρὸς δὲ τούτοις τοῖς ἡμίσεσι τῶν ἱππέων ἱππαγωγοὺς τριήρεις καὶ πλοῖα ἱκανὰ εὐτρεπίσαι κελεύω. ταῦτα μὲν οἴομαι δεῖν ὑπάρχειν ἐπὶ τὰς ἐξαίφνης ταύτας ἀπὸ τῆς 9
οἰκείας χώρας αὐτοῦ στρατείας εἰς Πύλας καὶ Χεῤῥόνησον

γέλλεσθαι καὶ ἀντὶ τοῦ προστάττειν ἢ αἰτεῖσθαι, ὡς παρὰ Δημοσθένει ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας. Etymolog. M. ἐπαγγεῖλαι καὶ ἐπαγγελία σημαίνει μὲν καὶ ἄλλα, ἰδίως δὲ λέγεται ἐπὶ πεπορνευμένων καὶ δημηγορούντων οὐκ ἐξόν· καὶ ἐπήγγελλε, παρεκελεύετο, προσέταττε. λέγεται καὶ παθητικῶς, καὶ ἐπαγγείλασθαι λέγεται τὸ κελεύειν ἢ καταγγέλλειν. Apparet ex his, ea, quam Rüdiger hoc loco aptam putavit, significatione nonnisi activum ἐπαγγέλλειν adhiberi, activum autem et medium significatione προστάττειν, κελεύειν. Neutra autem hoc loco apta. Taylor, qui varias hujus verbi significationes accurate explicat ad orationem de falsa legat. p. 293. vol. ii. Nostr. Ed., ait, hic significare *operis formam proponere, rem seu argumentum delineare et rationem instituere ejus, quod esset exsequendum:* quam significationem quo magis commendet, legendum conjicit ἄλλο pro ἄλλος, quod vel molestus hiatus dissuadet, ut nil dicam de separatione ἄλλο — τι. Mihi quidem ἐπαγγέλλεται et ὑπόσχεσις consulto videntur opposita. Ut enim jam veteres Grammatici notarunt, ὑπισχνεῖσθαι est polliceri, quod præstare velis et possis; ἐπαγγέλλεσθαι promittere, quod præstare non possis, sive vanitate ductum, seu lucri studio, seu alia causa. εἴ τις ἄλλος ἐπαγγέλλεταί τι est igitur 'si quis alius vana et magnifica promittit;' ὑπόσχεσις contra ejus est, qui, quæ conducunt et fieri possunt, promittit. Brem.

Οὕτω μεγάλη] Τηλικαύτη. Wolf. i. e. ut vix exsolvi promissum possit. cfr. de Coron. §. ρά. εἰ δ' ἄρ' ἔχουσιν οὕτως ἀνιάτως. Rüdig.

Τὸ δὲ πρᾶγμα] *Rem* appellat explicationem consilii sui. Wolf. Metaphora hæc a re forensi desumta, in qua πρᾶγμα ipsa est causa, de qua agitur, ἔλεγχος argumentum causæ. Cfr. de Coron. ξς'. τοὺς παρ' αὐτὰ τὰ πράγματα ἐλέγχους φυγών. Rüdig.

Τὸν ἔλεγχον δώσει] Ἐλεγχθήσεται, γνωσθήσεται. πότερον ἀληθὴς ἡ ὑπόσχεσις αὐτὸ δείξει. Wolf.

Κριταὶ — ἔσεσθε] Κρινεῖτε. Idem.

ζ'. Εἶτ' αὐτοὺς] Verba sic ordina: εἶτά φημι δεῖν αὐτοὺς (ἡμᾶς τοὺς Ἀθηναίους) ἔχειν οὕτω (τοιαύτας) τὰς γνώμας (alias οὕτω γνώμης ἔχειν cum genitivo) ὡς αὐτοῖς ἐμβᾶσιν εἰς ταύτας (τὰς τριήρεις) πλευστέον (ἐστὶ) ἐάν τι δέῃ. Idem. De Class. §. έ. οὕτω διακεῖσθαι τὰς γνώμας ὑμᾶς. Rüdig.

Ἡμίσεσι τῶν ἱπ.] *Dimidiæ equitum parti.* Xen. Cyr. II. 3, 17. ἡμίσεις τῶν ἀνδρῶν. vid. Wolf. ad Lept. §. δ'. Hoogev. ad Vig. p. 99. Idem.

Ἱππαγωγοὺς, τριήρεις, καὶ πλοῖα ἱκανὰ] Ita distinguit Laz. Bayfius in libro de re navali. V. Robortelli Emendat, i. 2. Taylor. Casaubon. ad hanc vocem in Equit. Aristoph. "Naves Græcorum varie nominantur: fere a mensura, quam capiunt, ut Chiliagogi, Myriagogi: vel a re, cui sunt destinatæ, ut σιταγωγοὶ, quæ deferunt τὸν σῖτον, *i. e. frumentum.* Sic et illæ naves quibus utebantur in transvehendis equis, quibus postea utebantur in terra, Gr. Ἱππαγωγοὶ, Lat. *Hippagines.* Mount. Cf. Thuc. ii. 56. iv. 42. vi. 43. Herod. vi. 48.

Κελεύω] *Hortor;* sæpe cum φημὶ et οἴομαι permutatur, apud Xen. Cyr. V. 2, 15. cum δοκεῖ. Suid. s. h. v. Wessel. ad Herod. III. 36. Rüdig.

Πύλας] Pylæ, sive Thermopylæ: transitus sexaginta passuum latitudinis, inter Phocidem ac Thessaliam. Varii lacus, sicut etiam Mare Locrense, et mons Œta, hasce angustias impediebant; quas Philippus appellavit *Clavem Græciæ.* Phocenses, ut munimentum adversus Thessalos, hostes ipsorum implacabiles, haud difficulter custodiendum possiderent, murum ædificarunt ad Thermopylas, qua solum ex Thessalia in Phocidem patet introitus. Hiatus qui in hoc muro facti erant, ne viam prorsus obstrueret, appellabatur Πύλαι, *Portæ;* cui voci addita est v. θερμαὶ, *calidæ,* propter calida quædam, quæ circa eum locum erant, la-

καὶ Ὄλυνθον καὶ ὅποι βούλεται· δεῖ γὰρ ἐκείνῳ τοῦτο ἐν τῇ γνώμῃ παραστῆναι, ὡς ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς ἄγαν, ὥσπερ εἰς Εὔβοιαν καὶ πρότερόν ποτέ φασιν εἰς Ἁλίαρτον καὶ τὰ τελευταῖα πρώην εἰς Πύλας, ἴσως ἂν ὁρμήσαιτε. οὔτοι παντελῶς οὐδ᾽ εἰ μὴ ποιήσαιτ᾽ ἂν τοῦτο, ὡς ἔγωγέ φημι δεῖν, εὐκαταφρόνητόν ἐστιν, ἵν᾽ ἢ διὰ τὸν φόβον, εἰδὼς

vacra; exque his duabus facta vox Thermopylæ. *Tourrell.* Jac. Palmerius Scholiasten nostrum ignorantiæ in Geographicis ex hoc loco arguit, nempe quod Pylas inter Parnassum et Mare ponat, quum pro Parnasso deberet dicere Callidromum, vel Œtam. De Thermopylarum situ consulendus est qui eum accurate describit, Strab. lib. ix. et Livius lib. xxxvi. 15. MOUNT. V. Diodor. Sic. xvi. 38.

Χεῤῥόνησον] Hoc intelligendum est de Chersoneso, sive Peninsula, Thraciæ, post unum annum Atheniensibus tradita a Cersoblepte (uno ex Thraciæ regibus, Cotyi autem filio); quippe qui eam contra Philippum defendere non posset. Cardiani, qui in hac tum regione florebant, novos hos dominos agnoscere recusarunt, quin ad Philippum confugere. Is, ut eorum defectionem adjuvaret, cujus ipsum etiam auctorem exstitisse verisimile est, in Chersonesum arma intulit. *Tourrell.* MOUNT. V. Diodor. Sic. xvi. 34.

Ὄλυνθον] De Olyntho prolixius, magisque ad propositum, dicemus, cum de Olynthiacis nobis erit agendum. Philippus jam fortasse adversus Olynthum hostiliter se gesserat, minime vero ejus obsidionem instruxerat, neque quidquam omnino fecerat quod eo spectaret; alioquin Demosthenes nequaquam id tam leviter hoc in loco attigisset, cum de eo alibi tam frequenter, tantaque vi, declamitet. *Tourrell.* MOUNT.

Δεῖ γὰρ ἐκείνῳ τοῦτο ἐν τῇ γνώμῃ παραστῆναι] Δεῖ πεπεῖσθαι Φίλιππον καὶ προσδοκᾷν. WOLF.

Παραστῆναι] Vid. D'Orville ad Char. Aphrod. l. iv. c. iv. p. 391.

Ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης] Μετὰ τὴν ἀμέλειαν, ac potius, ἀφέμενοι τῆς ἀμελείας ταύτης, *omissa, repudiata ista socordia.* WOLF.

Εἰς Εὔβοιαν] Opem tulerant Athenienses, septem annis antea, Eubœensibus contra Thebanos: cum quinque diebus exercitum in Eubœam induxerint, et triginta vix elapsis, coegerint Thebanos pacem petere, et ab insula decedere. *Ex edit.* STOCK. Vid. Diodor. Sic. xvi. 7., Demosth. de Chers. §. ιζ'., et pro Megalop. §. ε'.

Ὥσπερ εἰς Εὔβοιαν] Sub. ὑμᾶς ὁρμῆσαι. AUGER.

Καὶ πρότερόν ποτέ φασιν, εἰς Ἁλίαρτον] Lacedæmonii hanc Bœotiæ urbem oppugnabant. Athenienses, Thebanis opem petentibus, eam obsidione liberarunt, occiso Lysandro duce Lacedæmonio. Facta est hæc expeditio annis 43 ante hanc orationem habitam (πρότερόν ποτέ φασιν, inquit Demosthenes) atque eo insignior fuit, quod tum Athenienses nuperrime excusserant jugum triginta Tyrannorum. *Ex edit.* STOCK. Vid. Xenoph. Hellen. iii. 5.

Καὶ τὰ τελευταῖα πρώην εἰς Πύλας] Vid. supra: consule etiam Diodorum lib. xvi. Historiæ summa hæc est. Thebani victos armis Lacedæmonios et Phocenses apud Amphictyonum consilium accusaverant; illos, quod Cadmeam arcem induciarum tempore occupaverant; hos, quod terræ sacræ tractum excoluissent. Illi pecunia damnantur, majori quam quæ exsolvi posset. Igitur Phocenses, Philomelo duce, templum Delphicum occupant. Hinc conflatum bellum, quod Phocicum, sive Sacrum, appellatur, quodque novem, ut Diodorus refert, decem vero, ut Pausanias, annos duravit. Pleræque Græciæ urbes Phocenses, ut sacrilegos, ultione persequendos censent; Athenienses contra et Lacedæmonii iis auxiliantur. Philippus, a Thebanis Thessalisque dux belli creatus, Phocenses prælio vincit. Athenienses, audito belli eventu, ne in Græciam transiret, angustias Thermopylarum occupant. MOUNT.

Οὔ τοι παντελῶς] Sententia est: tametsi hoc non feceritis, (id est, si non strenue excurreritis, sicut olim) id quod ego tamen omnino censeo faciendum, non tamen in ea re parum momenti erit. WOLF.

Ποιήσαιτε] Ὑμεῖς: non ad Philippum pertinet. Nam ε per apostrophum abjectum est, non ο: ποιήσαιτε lege, non ποιήσαιτο. WOLF.

Εὐκαταφρόνητόν ἐστιν] Subaudi ὃ ποιήσετε, vel resume τοῦτο quod est post ἂν, et quod aliqui velint post παντελῶς collocari. AUGER.

Εἰδὼς εὐτρεπεῖς ὑμᾶς] Non dubito, quin

εὐτρεπεῖς ὑμᾶς — εἴσεται γὰρ ἀκριβῶς· εἰσὶ γὰρ, εἰσὶν οἱ πάντ᾽ ἐξαγγέλλοντες ἐκείνῳ παρ᾽ ἡμῶν αὐτῶν πλείους τοῦ δέοντος — ἡσυχίαν ἔχῃ, ἢ παριδὼν ταῦτα ἀφύλακτος ληφθῇ, μηδενὸς ὄντος ἐμποδὼν πλεῖν ἐπὶ τὴν ἐκείνου χώραν ὑμῖν, ἂν ἐνδῷ [1] καιρόν.

η'. Ταῦτα μέν ἐστιν, ἃ πᾶσι δεδόχθαι φημὶ δεῖν καὶ [2] παρεσκευάσθαι προσήκειν οἴομαι· πρὸς δὲ τούτοις δύναμίν τινα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φημὶ προχειρίσασθαι δεῖν ὑμᾶς, ἣ συνεχῶς πολεμήσει καὶ κακῶς ἐκεῖνον ποιήσει. μή μοι μυρίους μηδὲ δισμυρίους ξένους μηδὲ τὰς ἐπιστολιμαίους

[1] καιρός

[2] παρασκευάσασθαι

legendum sit, εἰδὼς εὐτρεπεῖς ὄντας ὑμᾶς, addito participio, quod sæpe perperam prætermittitur. WOLF.

Εἰσὶ γὰρ, εἰσὶν οἱ πάντ᾽ ἐξαγγέλλοντες ἐκείνῳ] Philippus auro in speculatores impendendo nunquam pepercit; eoque plures se, quam ferro, urbes expugnasse gloriatus est. Demosthenes inter proditores hic designat Aristodemum et Neoptolemum; minime vero Æschinem, qui non nisi post sex annos Philippi commodis inserviit. *Tourrell.* MOUNT. Cic. Cat. i. 1. 'Nos, nos, dico aperte, consules desumus.'

Μηδενὸς ὄντος ἐμποδὼν] *Cum nihil,* vel *nemo impediat.* WOLF.

Μηδενὸς ὄντος ἐμποδὼν πλεῖν ἐπὶ τὴν ἐκείνου χώραν ὑμῖν] Macedonia, cujus quidem regnum hæreditarium erat, sita est in Thracia antiqua; limites vero habuit a meridie montes Thessaliæ, ab oriente Bœotiam et Pieriam, ab occasu Lyncistas, a septentrione Mygdoniam et Pelagoniam. Postquam autem Philippus partem Thraciæ atque Illyrici subegisset, patuit id regnum a mari Adriatico usque ad Strymonem fluvium. Decem reges numeravit a Perdicca primo rege ad Philippum tum regnantem. Ejus regia urbs erat Pella, celebris ob Philippum ejusque filium Alexandrum ibi natos. *Tourrell.* MOUNT.

Καιρὸν] Recepi. Nam ἐνδιδόναι neutral. est *cedere,* et activ. cum acc. πρόφασιν, ἀρχὴν, similibusque, denotat *suppeditare.* Eodem modo h. l.: *si Philippus occasionem fecerit.* RÜDIG.

η'. Δεδόχθαι καὶ παρεσκευάσθαι] Enallage ἐμφατικὴ ad tollendam cunctationem. Alii παρασκευάσασθαι: quod non displicet. Nam τὸ δεδόχθαι jam præsto esse potest: τὸ παρεσκευάσθαι non item. Sic mox pro πρὸς δὲ τούτοις, alii πρὸ δὲ τούτων, *ante hæc.* WOLF.

Δεδόχθαι] Præteritum pro præsenti, ut in Græco sermone sæpius usurpatur. AUGER.

Παρεσκευάσθαι] Rüdiger revocavit παρασκευάσασθαι [quum apparatum non *factum,* verum *faciundum* describat, ut §. ζ'.], quod factum nollem. Nam plures libri παρεσκευάσθαι commendant, idque fortius est, quippe quum necessitatem involvat, ut isthæc parata et instructa sint. Eodem modo p. 91. l. 1. ed. R. περὶ τούτων δ᾽ οἶμαι τὴν ταχίστην συμφέρειν καὶ βεβουλεῦσθαι καὶ παρεσκευάσθαι. Sæpe hæc vocabula confusa sunt, atque interdum παρεσκευάσθαι ex optimis libris restituendum, ut περὶ Συμμορ. p. 178. l. 13. ὃν ἄν μοι δοκεῖτε μάλιστα παρεσκευάσθαι, ubi ἂν, quod *posse* significat, jungendum cum παρεσκευάσθαι. Similiter etiam alia præterita ponuntur. περὶ Συμμορ. p. 182. l. 23. καὶ τὰ μὲν σώματα οὕτω φημὶ δεῖν συντετάχθαι. Infra p. 19. l. 14. δυεῖν ἕνεκα συμφέρειν ἡγοῦμαι εἰρῆσθαι. Etiam aliis locis librarii ejusmodi præterita mutarunt, ut περὶ Συμμορ. p. 178. l. 20. εἰ δὲ παρελθὼν εἷς ὁστισοῦν δύναιτο διδάξαι καὶ πεῖσαι, τίς παρασκευὴ καὶ πόση καὶ πόθεν πορισθεῖσα χρήσιμος ἔσται νῦν τῇ πόλει, πᾶς ὁ παρὼν φόβος λέλυται: ubi duo codd. λυθήσεται habent. BREM.

Κακῶς ποιήσει] *Bello petet.* Xen. Anab. I. 4, 22. εἴ τις βούλοιτο βασιλέα κακῶς ποιεῖν. Matth. Gr. §. 409. Tempore futuro, ut hic, ita alibi Noster utitur, ut, *quæ fieri velit,* significet; idem exprimit per κελεύω, quod paullo post sequitur. RÜDIG.

Μή μοι μυρίους] Explica supplendo, juxta Wolfium, μή μοι μυρίους . . . δυνάμεις λεγέτω τις, ἀλλὰ ταύτην δύναμιν ἐθέλω ἣ τῆς &c. Ceterum per τὰς ἐπιστολιμαίους δυνάμεις, intellige copias quas mox affore spes erat literis a civitate scriptis, et quæ tamen non aderant. AUGER. Vid. Musgrav. ad Eurip. Hel. 555.

Μηδὲ τὰς ἐπιστολιμαίους ταύτας δυνάμεις]

ταύτας δυνάμεις, ἀλλ᾽ ἢ τῆς πόλεως [1]ἔσται, κἂν ὑμεῖς ἕνα κἂν πλείους, κἂν τὸν δεῖνα κἂν ὁντινοῦν χειροτονήσητε στρατηγόν, τούτῳ πείσεται καὶ ἀκολουθήσει. καὶ τροφὴν ταύτῃ πορίσαι κελεύω. ἔσται δ᾽ αὕτη τίς ἡ δύναμις καὶ

[1] ἔστω

Conductitios exercitus verti. ἀπόστολος veteribus *classem* significat: unde ἀποστολιμαῖος *classicus, classiarius, emissarius.* ἐπιστολὴ, *literæ, mandatum.* ἐπιστολεὺς, γραμματοφόρος, *tabellarius,* vel ὁ ἐπὶ τοῦ στόλου διάδοχος τοῦ ναυάρχου, *classi præfectus:* ἐπιστολιμαῖος, *epistolaris,* τὸ δι᾽ ἐπιστολῆς γιγνόμενον ἢ διαπραττόμενον. ἐπιστολιμαῖοι δυνάμεις, *copiæ,* (ut opinor) *quæ,* cum est opus, *foris contrahendæ, et missis literis aut legatis accersendæ sunt.* Apud Eusebium lib. 7. ecclesiasticæ historiæ legitur: ἐπιστολιμαίων δέομαι γραμμάτων. Sic ἐπιστολιμαῖος χαρακτὴρ, ἐπιστολιμαῖα συνθήματα, ἐπιστολιμαῖοι κατηγορίαι. ἐπιστολιμαίους δυνάμεις, scilicet λεγέτω τις, ἀλλὰ ταύτην δύναμιν ἐθέλω, ἣ τῆς πόλεώς ἐστι, τουτέστι, πολιτικήν. Hermogenes addit πρόσφερε. Wolf.

Ἐπιστολιμαίους] Quatuor hujusce vocis interpretationes recensuit Tourrellus. Prima est Henrici Stephani, qui ἐπιστολιμαίους δυνάμεις recte vertendum censet *Missitias Copias,* ex Suetonio: et tum sensus erit, copias Veteranorum, qui contra privilegia sua coguntur iterum militare. Secunda est Jul. Pollucis, qui per ἐπιστολιμαῖος intelligit *Peregrinus:* ita ut, juxta eum, τὸ ἐπιστολιμαῖοι δυνάμεις nihil aliud significabit quam *copias peregrinas,* ἃς ἐπιστέλλουσιν οἱ ξένοι. Tertia Phavorini est: isque vertit διαπόντιος, *transmarinus,* et pro ἐπιστολιμαῖος legit ἀποστολιμαῖος, eam vocem ab ἀπόστολος derivans, quæ classem sive navalem apparatum denotat. Quarta, quamque ipse sequitur, Wolfii est, qui per has voces intelligit, Copias quæ, cum est opus, foris contrahendæ, et missis literis aut legatis accersendæ sunt. Hactenus Tourrellus: quem miror duos ex Polluce et Phavorino interpretationes elicuisse, quum idem plane ad verbum uterque dicat; excepto quod hic ἀπ. ille vero ἐπιστολιμαῖος habet: vid. Poll. vi. 49. Phavorin. col. 682. Palmerius longe alio sensu hunc locum interpretatur: ejus verba hæc sunt. "Intelligit (credo) minas per epistolas ad Philippum missas, de quibus infra ait [§. ιά.] ταῖς ἐπιστολαῖς πολεμῆτε Φιλίππῳ." In eadem sententia videtur esse Scholiast. ad hanc v. Omnino autem vide Scholion ad voces μή μοι μυρίους, quod ab alia manifeste manu est. Ab omnibus hisce interpretationibus diversa demum est ea quam protulit Etymologus: ita enim ille, col. 365. Ἐπιστολιμαίους, στρατιώτας ἀγελαίους εἶπεν Δημοσθένης· παρὰ τὸ στόλος, τὸ στράτος. Quænam ex his optima sit, lectoris esto judicium. Mount.

Ἐπιστολιμαίους ταύτας δυνάμεις] Hujusce locutionis (quæ mire torsit interpretes) hanc explicationem proposuit Olivetus. "Atheniensibus usitatum erat literas undique mittere ad copias accersendas. Rescriptum itaque erat ex alio atque alio loco hunc et illum militum numerum comparatum fore. Cum vero ad rem ventum esset, nequaquam tantæ repertæ sunt copiæ, quantæ in literis hinc petentibus, illinc promittentibus, nominantur. En! ergo quid significat ἐπιστολιμαίους δυνάμεις: magnificos hos apparatus qui in literis solummodo utrinque scriptis exsistunt." *Ex edit.* Stock.

Ἀλλ᾽ ἢ τῆς πόλεως ἔστω] Malim ἀλλ᾽ ἢ τῆς πόλεως ἔσται, καὶ κἂν. videtur enim necessario, quamvis κακοφώνως, addenda conjunctio. Wolf. ἴσως, καὶ ἂν ὁντινοῦν. Taylor. Hæc mens est scriptoris: ne alias enumeretis copias quam domesticas. Rüdig.

Τούτῳ πείσεται] Scilicet ἡ πολιτικὴ δύναμις. Unde apparet, mercenarios milites non cuivis duci parere solitos. Wolf.

Καὶ τροφὴν ταύτῃ πορίσαι κελεύω] Τὴν τροφὴν etsi in universum de sustentatione exercitus intelligere licet, tamen pro *annona,* seu *commeatu,* quod σιτηρέσιον postea dicet, intelligo: ut et cibaria, vel certam pro iis pecuniam ad sustentationem corporis, et aliam pecuniam pro laboribus et periculis dederint militibus, quæ conjuncta τὸν ἐντελῆ μισθὸν, *integrum stipendium,* confecerint. Suidas σιτηρέσιον, τὸ διδόμενόν τισιν εἰς τροφήν. Hesychius ἐφόδιον. Budæus militarem annonam et stipendium et tesseram frumentariam interpretatur. Apud Cæsarem est frequens, militibus metiri frumentum, τὸ σιτομετρεῖν, ἢ σιτοδοτεῖν: cujus locum adscribere libet: 'Ingresso civile bellum, centuriones cujusque legionis singulos equites e viatico suo obtulerunt: et universi milites gratuitam et sine frumento stipendioque operam, cum tenuiorum tutelam locupletiores in se contulissent. Neque in tam diuturno spatio quisquam omnino descivit: plerique capti, concessam sibi sub conditione vitam, si adversus eum militare vellent, recusarunt.' Idem.

πόση, καὶ πόθεν τὴν τροφὴν ἕξει, καὶ πῶς ταῦτ᾽ ἐθελή-
σετε ποιεῖν; ἐγὼ φράσω, καθ᾽ ἕκαστον τούτων διεξιὼν
χωρίς. ξένους μὲν λέγω — καὶ ὅπως μὴ [1]ποιήσετε τοῦθ᾽
ὃ πολλάκις ὑμᾶς ἔβλαψεν· ἅπαντ᾽ ἐλάττω νομίζοντες εἶ- 11
ναι τοῦ δέοντος, καὶ τὰ μέγιστ᾽ ἐν τοῖς ψηφίσμασιν αἱρού-
μενοι, ἐπὶ τῷ πράττειν οὐδὲ τὰ μικρὰ ποιεῖτε· ἀλλὰ τὰ
μικρὰ ποιήσαντες καὶ πορίσαντες, τούτοις προστίθετε, ἂν
ἐλάττω φαίνηται. λέγω δὴ τοὺς πάντας στρατιώτας δισχι-
λίους. τούτων δὲ Ἀθηναίους φημὶ δεῖν εἶναι πεντακοσίους,

[1] ποιήσητε

Τροφὴν] i. q. σιτηρέσιον, ἐφόδιον. Jubet mercedem solvi, ne singuli sua gerant bella. Rüdig.

Ἐθελήσετε] *Poteritis:* in eodem sensu apud Aristoph. In Homero etiam frequentissime: Il. Φ. ver. 366. Οὐδ᾽ ἔθελε προρέειν, pro οὐκ ἠδύνατο. Sic Il. N. ver. 106. Μίμνειν οὐκ ἐθέλεσκον——ad quem locum hæc Eustathius: Τὸ δὲ οὐκ ἐθέλεσκον, ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἐδύναντο. Συνηθὲς δὲ Ὁμήρῳ καὶ οὕτω λαμβάνειν τὴν τοιαύτην λέξιν. Confer Suidam v. ἐθελήσει. Mount.

Καθέκαστον τούτων διεξιὼν χωρὶς] Καθέκαστον, *singulatim.* Isocrates ad Nicoclem, καθόλου δὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων, item cum, genitivo: pro ἕκαστα τούτων διεξιὼν χωρίς. Wolf.

Ξένους μὲν λέγω, &c. λέγω δὴ τοὺς πάντας] Repetitio verbi ejusdem, propter hyperbaton, et interjectam sive parenthesin, sive prolixam ἐπεμβολήν. Sed, ἀντὶ ξένων, substituit στρατιώτας, eodem sensu. Idem. Qui vero στρατιώτας eodem sensu, quo supra ξένους? Equidem conjicio legendum πεζοὺς, idque confirmare mihi videntur cum ea quæ infra habet, ὥσπερ τοὺς πεζοὺς τ. ἀ. τ. στρατευομένους, tum ipsius sententiæ filum atque ordo naturalis; primo enim exponit orator, quot pedites conscribendos censeat; secundo ex his quot cives, quot peregrinos esse oporteat: aut igitur στρατιώτας per se significat pedites, (quo quidem sensu non nisi raro admodum invenitur,) et si significet, quid ad rem τὸ ξένους? aut necessario mutandum est in τὸ πεζούς. In orat. Æschin. contra Ctes. πεζοὺς στρατιώτας μυρίους καὶ ἱππεῖς χιλίους. Mount. Neque hæc vox significat στρατιώτας, neque cum Mount. πεζοὺς substituendum: sed, nisi quis cum Reiskio putet, scriptorem occœpti sermonis oblitum esse, quum paullo post dicat στρατιώτας, de industria ξένους videtur in principio posuisse, ne peregrinos excludere existimaretur. Rüdig.

Ποιήσητε] Bekker. dedit ποιήσετε, nullo, quantum scio, libro addicente. Retinui vulgatam lect., quum canon ille Dawesianus, quem Bekker. hic et multis aliis in locis secutus esse videtur, non ubique adhiberi possit. Vid. Buttm. Gr. Gr. §. 126, 4. Poppo Obss. Thucyd. p. 155. Idem.

Ἅπαντ᾽ ἐλάττω νομίζοντες εἶναι τοῦ δέοντος] Nihil satis magnum videri dicit Atheniensibus. Omnia minoris æstimare, quam oporteat, aliud est. Wolf.

Ἅπαντ᾽ ἐλάττω] Fuit hoc Atheniensium, ut maxima decernerent, minima perficerent: quam rem illis sæpe et Noster et alii oratores exprobrant. Olynth. III. (II.) §. ϛ΄. Lucches. existimat, cladem Syracusanam et naufragium duce Charete acceptum oratoris menti obversata fuisse. Rüdig.

Καὶ τὰ μέγιστ᾽ ἐν τοῖς ψηφίσμασιν αἱρούμενοι] Hoc est quod Aristophanes in Nubibus [v. 419.] vocat γλώττῃ πολεμίζειν, et Latini *verbigerari.* Idem vitium Atheniensibus exprobrat Isocrates Orat. de Pac. *Tourrell.* Mount.

Στρατιώτας δισχιλίους· τούτων δὲ Ἀθηναίους φ. δ. εἶ. πεντακοσίους] Athenienses nullis aliis militibus primitus utebantur, quam suis civibus; ii, quum ad expeditionem aliquam proficiscendum erat, nomina sua in Tabulas publicas referebant. Omnibus per vices obeundum erat hoc munus; nulla vel divitiarum vel nobilitatis habita ratione. Ipsi suis vicibus Philosophi loricam induerunt. Plato magistri sui Socratis fortitudinem prædicat, quæ etiam a Seneca et Plutarcho celebratur. Quin et ipsius Platonis res bello gestæ literis mandatæ sunt. Nemo igitur a generali lege observanda tunc temporis eximius habebatur, quæ, ut ipsi singuli servirent, exigebat. Quicunque præscripto die ad vexillum se non receperat, quique ante

ἐξ ἧς ἂν τινος ὑμῖν ἡλικίας καλῶς ἔχειν δοκῇ, χρόνον τακτὸν στρατευομένους, μὴ μακρὸν τοῦτον, ἀλλ᾽ ὅσον ἂν δοκῇ καλῶς ἔχειν, ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις· τοὺς δ᾽ ἄλλους ξένους 46
εἶναι κελεύω. καὶ μετὰ τούτων ἱππέας διακοσίους· καὶ [1] τούτων πεντήκοντα Ἀθηναίους τοὐλάχιστον, ὥσπερ τοὺς
12 πεζούς, τὸν αὐτὸν τρόπον στρατευομένους. καὶ ἱππαγω-

[1] τούτων εἶναι πεντήκοντα

præscriptum tempus id reliquerat, Desertoris pœna plectebatur: numerus vero horum militum is erat quem rei gerendæ ratio postulabat. Demosthenis antem tempore, obsoleta sunt hæc omnia. Imperator, Factionis prævalentis ope electus, non nisi ex peregrinis et mercenariis, qui male serviebant, exercitum conflavit. Demosthenes postulat, ut iterum valeant antiqua consuetudo et disciplina. *Tourrell.* MOUNT.

Ἐξ ἧς ἂν τινος ὑμῖν] Cives, qui ætatem quadraginta annorum excesserant, immunes erant a militia. Demosthenes eorum judicio relinquit, an non Veteranorum privilegia suspendere ex re erit, ut eo magis exercitatiores habeant milites. *Tourrell.* IDEM.

Ἐξ ἧς ἂν τινος ἡλικίας] Ut hæc verba intelligantur, pauca sunt de ratione militum Athenis conscribendorum explicanda: præsertim, cum ea res vix satis mihi videtur fuisse, vel a Petito, vel ab aliis quos vidi recentioribus, intellecta. Ætas militaris ab decimo octavo anno pertingebat usque ad sexagesimum: quod et clare testatur Harpocratio, voce Ἐπώνυμοι, temere a Petito solicitatus: et ex iis quæ sequuntur, ulterius patebit. Omnes, quorum ætas intra hos limites stetit, albis inscripti erant, quæ servabant 42. Magistratus, Eponymi nuncupati; ita ut unusquisque Eponymus eorum civium nomina albo suo inscripta teneret, qui per idem annorum spatium militaverant; unus nempe eorum qui unicum stipendium fecerant, alter eorum qui bina, et sic deinceps. (Quot igitur annos quotamque ætatis partem, militandum fuerit, vel horum magistratuum numerus indicat; cum inter omnes constet tempus, a quo stipendia merere cœperint.) Instituti autem istius hic usus fuit. Populus, quandocunque expeditionem decerneret, ætatem simul eorum definire solebat, quibus erat in hostes egrediendum: ἐξ ἧς ἂν τινος αὐτῷ ἡλικίας καλῶς ἔχειν δοκῇ: deinde qui fuerint, qui hoc decreto essent obstricti, inspectis Eponymorum catalogis statim patebat. Atque hoc est, quod innuit Aristoteles, de Rep. Athen. ab Harpocratione citatus in voce στρατεία ἐν τοῖς Ἐπωνύμοις· Χρῶνται δὲ τοῖς Ἐπωνύμοις καὶ πρὸς τὰς στρατείας· καὶ ὅταν ἡλικίαν ἐκπέμπωσι, προσγράφουσι, ἀπὸ τίνος ἄρχοντος ἐπωνύμου μέχρι τίνος δεῖ στρατεύεσθαι: *Utuntur autem Eponymis etiam ad militiam; et cum juventutem emittunt, adscribunt, a quo Archonte Eponymo usque ad quem stipendia merere oporteat:* hoc est, a quo *catalogo* usque ad quem.—Quanquam autem sexagenariis solis militiæ erat vacatio, (unde ἀστράτευτοι, et ὑπὲρ τὸν κατάλογον, vocantur a Polluce, Onom. ii. 11.) in more tamen positum fuit, (non lege sancitum, quod falso credit Ulpianus) ut etiam quadragenariis eadem immunitas concederetur, nisi in difficilibus reipublicæ temporibus: unde ait infra Demosthenes, Olynth. B. (Γ). γ΄. 45 *annos natis indictum fuisse, ut naves conscendant*, ob flagrantem in Philippum indignationem. Narrat Plutarchus Phocionem, jussum a populo, alienissimo (ut ipsi visum est) reip. tempore, bellum suscipere, per præconem edixisse, ut omnes ab adolescentia ad sexagesimum usque annum statim a concione sese in castra subsequerentur. Adversus hoc edictum nulla se lege defendere potuerunt seniores: maluit itaque populus a bello ipso desistere quam obmurmurantes et graves annis ad arma retrahere. STOCK.

Στρατευομένους] Ἴσως, στρατευσομένους. TAYLOR.

Ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις] Ὥστε ἀλλήλους διαδέχεσθαι. WOLF. Ita, ut alteri alteros excipiant: similiter ἐκ προσηκόντων. Thuc. iii. 67. De usu dativi cum substantivis vid. Matth. Gr. §. 396. RÜDIG.

Τοὺς δ᾽ ἄλλους ξένους εἶναι κελεύω] In militia Atheniensi omnes extra Atticam nati pro peregrinis habebantur. Peregrini itidem a Mercenariis distinguebantur: illo nomine ii milites vocabantur quos a Sociis mutuata est Respublica; hoc vero, quos mercede conduxit. Horum maxima pars ex Creta ducebatur quæ optimis Jaculatoribus pollebat. *Tourrell.* MOUNT.

Καὶ ἱππαγωγοὺς τούτοις· εἶεν] Robortellus [Emendat. c. 2. Grut. Thes. Crit. t. ii. p. 30.] legi vult: καὶ ἱππαγωγοὶ ς΄. τούτοις εἶεν.

γοὺς τούτοις. εἶεν. τί πρὸς τούτοις ἔτι; ταχείας τριήρεις δέκα· δεῖ γάρ, ἔχοντος ἐκείνου ναυτικόν, καὶ ταχειῶν τριήρων ἡμῖν, ὅπως ἀσφαλῶς ἡ δύναμις πλέῃ.

θ΄. Πόθεν δὴ τούτοις ἡ τροφὴ γενήσεται; ἐγὼ καὶ τοῦτο φράσω καὶ δείξω, ἐπειδάν, διότι τηλικαύτην ἀποχρῆν οἴομαι τὴν δύναμιν καὶ πολίτας τοὺς στρατευομένους εἶναι κελεύω, διδάξω. τοσαύτην μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διὰ ταῦτα, ὅτι οὐκ ἔνι νῦν ἡμῖν πορίσασθαι δύναμιν τὴν ἐκείνῳ παραταξομένην, ἀλλὰ λῃστεύειν ἀνάγκη καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ πολέμου χρῆσθαι τὴν πρώτην· οὐ τοίνυν οὔθ᾽ ὑπέρογκον αὐτήν — οὐ γὰρ ἔστι μισθὸς οὐδὲ τροφή — [1] οὔτε παντελῶς ταπεινὴν εἶναι δεῖ. πολίτας δὲ παρεῖναι καὶ συμπλεῖν διὰ ταῦτα κελεύω, ὅτι καὶ πρότερόν ποτ᾽ ἀκούω ξενικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ τὴν πόλιν, οὗ Πολύστρα-

[1] † οὐδὲ

quam mutationem, merito exagitat Sigonius, [in Emendat. ibid. p. 148.] quippe quæ nulla librorum auctoritate munita sit, quæque venustatem orationis impediat, et sermonem ipsum contra Grammaticæ præcepta deformet. Quod ex Thucydide probat Robortellus singulas hippagines tricenos Equites vehere solitas, qui numerus non valde discrepat ab hoc Demosthenis, certe hoc contra ipsum facit: nihil enim opus fuit, ut Orator aliquid de numero hippaginum statueret, quum tam bene notum fuerit quot erant necessariæ, etiam ipso non admonente. MOUNT.

Ταχείας τριήρεις] Wolfius vertit *celeres triremes*, Nic. Carrus *veloces naves*; Tourrellus autem, *Galéres légérement armées*; censetque per ταχείας τριήρεις intelligi debere *præsidiarias naves*, quem sensum ex verbis sequentibus confirmat ὅπως ἀσφαλῶς ἡ δύναμις πλέῃ, et ex Thucydidis lib. vi. pag. 442. Edit. Francofur. IDEM.

Ἔχοντος ἐκείνου ναυτικὸν] Ex fœdere cum Thessalis inito, eorum classibus et portubus potitus est Philippus. *Tourrell.* STOCK.

Ταχειῶν τριήρων] Schol. ad Thucyd. viii. 43. explic.: πρὸς τὴν ναυμαχίαν ἐπιτήδειοι, quam interpret. seqq. comprobant. RÜDIG.

θ΄. Τηλικαύτην, τοσαύτην] Accipe sensu diminutivo, *tantillam*. AUGER.

Τὴν ἐκείνῳ παραταξομένην] Ἐκ παρατάξεως μαχησομένην, *quæ acie cum illo decernat, collatis signis dimicet.* WOLF.

Λῃστεύειν] Quid sit τὸ λῃστεύειν optime illustrat locus Livii in libro xv. Verba sic se habent: 'in fines Romanos excucurrerunt, [*Veientes*] populabundi magis, quam justi more belli. Itaque non castris positis, non exspectato hostium exercitu, raptam ex agris prædam portantes Veios rediere.' MOUNT.

Τὴν πρώτην] Τὸ πρῶτον, sicut τὴν ἀρχήν. WOLF.

Οὐ γάρ ἐστι μισθὸς οὐδὲ τροφὴ] Πότερον ἐκ παραλλήλου, ἢ κατὰ διαστολήν: Si denæ drachmæ fuerunt σιτηρέσιον, id est, si pecunia pro cibariis data est, nihil aliud dicit, nisi deesse pecuniam, qua stipendia militibus solvantur. IDEM.

Ξενικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ] Exstat Lysiæ ἐπιτάφιος τοῖς Κορινθίων βοηθοῖς. et Diodorus, lib. 14. meminit societatis ad Corinthum initæ a Bœotiis, Atheniensibus, Corinthiis, Argivis, contra Spartanos: et lib. 15. refert, Timotheum, Chabriam, Callistratum, (non Polystratum) duces esse creatos contra Lacedæmonios. IDEM. vid. Schol. ad hæc verba in Plut. Aristoph. p. 13. ed. Kust. τὸ δ᾽ ἐν Κορίνθῳ ξενικὸν οὐχ οὗτος τρέφει: vid. etiam Suid. et Harpocrat. ad vv. ξενικὸν ἐν Κορίνθῳ. MOUNT.

Ἐν Κορίνθῳ] Insignis Græciæ urbs intra Isthmum Peloponnesi sita. Bellum de quo loquitur Demosthenes ortum est Olymp. 93. Ann. 3tio, et octo annos duravit. Lacedæmonii Olymp. 93. Ann. 4to, everso Atheniensium imperio, sui jecerunt fundamenta. Thebæ, Athenæ, Corinthus, et consequenter cæteræ omnes inferioris ordinis urbes Spartæ leges accipiebant. Itaque tranquilla erant et pacata omnia, quum Græciæ in Asia Colo-

τος ἡγεῖτο καὶ Ἰφικράτης καὶ Χαβρίας καὶ ἄλλοι τινές, καὶ αὐτοὺς [1] ὑμᾶς συστρατεύεσθαι· καὶ οἶδα ἀκούων ὅτι Λακεδαιμονίους παραταττόμενοι μεθ᾽ ὑμῶν ἐνίκων οὗτοι οἱ ξένοι καὶ ὑμεῖς μετ᾽ ἐκείνων. ἐξ οὗ δ᾽ αὐτὰ καθ᾽ αὐτὰ τὰ ξενικὰ ὑμῖν στρατεύεται, τοὺς φίλους νικᾷ καὶ τοὺς συμμάχους, οἱ δ᾽ ἐχθροὶ μείζους τοῦ δέοντος γεγόνασι. καὶ πα-

[1] ὑμᾶς αὐτοὺς

niæ contra Persarum Regem Lacedæmoniorum opem implorabant. In Asiam profectus est Agesilaus, ejusque subjugandæ spem ei fecerunt rapidæ ejus victoriæ; quum Regis Persarum Emissarii, quo hostem adeo pertimescendum sive debilitarent, sive amoverent, Thebanos contra Spartam, oblato auro, excitabant. Statim Athenienses et Corinthii cum iis fœdus inierunt. Libertatis eos conjunxit communis amor; omnesque ultro Corinthi convenerunt, συνέδριον κοινὸν τῶν συμμάχων Κόρινθος, ait Diodorus [xiv. 82. Xenoph. H. Gr. iv. 3. Aristoph. Plut. 173.] Arma induunt Athenienses, eorumque copiæ sociorum exercitui se conjungunt. *Tourrell.* Idem.

Οὗ Πολύστρατος ἡγεῖτο, καὶ Ἰφικράτης, καὶ Χάβριας] Parum notus est primus ex his Imperatoribus. Ne minimam sane mentionem cujusvis Polystrati, qui bello de quo hic agitur interfuerit inter historicos invenias. Suidas et Harpocration Polytropum hic legendum omnino volunt. Equidem haud scio, nunquid potius legendum sit Callistratum, qui in bello Corcyrensi Iphicratis et Chabriæ collega fuit, teste Xenophonte atque Diodoro. Iphicrates, celebris Atheniensium Imperator, obscuro genere ortus, suæque, si quis alius, fuit fortunæ faber. Sutor ei fuit pater, socer vero Rex Thraciæ. Chabrias item Atheniensium imperator fuit, inter illustres viros unus a Cornelio Nepote celebratos; idem in bello Corinthiaco Iphicrati successit. *Tourrell.* Tourrellus, Suidam secutus, male cepit Harpocrationis mentem. Mihi quidem recte se habere recepta lectio videtur. Demosthenes in Orat. περὶ ἀτελείας §. ιθ΄. iterum Polystrati mentionem fecit, idque etiam, ex quo eundem esse, de quo hic, credibile sit, de Iphicrate et Chabria locutus: τιμῶντές ποτε Ἰφικράτην, οὐ μόνον αὐτὸν ἐτιμήσατε, ἀλλὰ καὶ δι᾽ ἐκεῖνον Στράβακα καὶ Πολύστρατον. Polytropus Lacedæmoniorum, non Atheniensium, dux fuit; ut ex Diodoro patet, lib. xv. p. 489. Ed. Hanov. Vid. Maussac. ad Harpoc. Mount. V. Hartung. c. 1. Grut. Thes. Crit. t. ii. p. 634.

Καὶ ἄλλοι] Ex iis aliis unus fuit Callias Hipponici, ut ex Xenophonte discimus lib. iv. [5.] Hellenicorum. Palmer.

Καὶ αὐτοὺς ὑμᾶς συστρατεύεσθαι] Rüdiger reduxit vulgarem ordinem ὑμᾶς αὐτούς. Sed αὐτοὺς præponitur, ut *ipsi* militiæ operam dedisse intelligantur, *ihr in eigener Person.* Eodem modo collocatio verborum corrupta erat ante Bekkerum p. 58. l. 21. ed. R. καὶ οὐκέτ᾽ ἐν τούτοις αἰτιάσομαι τοὺς ὑπὲρ Νεοπτολέμου λέγοντας — οὐδὲ εἷς γὰρ ἦν — ἀλλ᾽ αὐτοὺς ὑμᾶς: vulgo ὑμᾶς αὐτούς. Hermannus vim hujus collocationis in egregia dissertatione de pronomine αὐτὸς explicuit Acta Semin. Reg. et Societ. Philol. Lips. T. I. p. 56. sqq. Brem.

Οἶδα ἀκούων] Ἐξ ἀκοῆς ἔγνωκα. *Nihil habeo præter auditum.* Dissimulat historiarum lectionem: etsi e Xenophonte hoc utique cognorat. Wolf.

Οὗτοι οἱ] Respicere videtur pugnam ad Haliartum Ol. xcvi. 3. commissam. vid. ad §. ζ΄. Rüdig.

Ἐξ οὗ δ᾽ αὐτὰ καθ᾽ αὐτὰ τὰ ξενικὰ, &c.] Plutarchus in vita Phocionis, eodem fere modo effrænem Atheniensium exercituum licentiam exagitat. *Tourrell.* Mount.

Ἐξ οὗ] Diod. S. XV. 95. narrat, Charetem, qui metuisset hostes et sociis injurias intulisset, Ol. 104, 4. in Corcyram navigasse ibique turbas excitavisse; alii etiam videntur sua gessisse bella. Rüdig.

Ὑμῖν] Sæpe Græci dativ. μοὶ, σοὶ, ἡμῖν et ὑμῖν abundanter addunt, ut significent, illius, ad quem hæc pronomina referantur, interesse quæ fiant; cfr. §. 5. Eurip. Suppl. 36. 45. Barnes. ad Eurip. Iph. Aul. 613. Idem.

Οἱ δ᾽ ἐχθροὶ] Innuit Alexandrum, Pheræorum ducem, qui classem Atheniensium vicerat. Diod. Sic. XV. 95. Idem.

Και παρακύψαντα ἐπὶ] *Et cum ad bellum nostræ urbis obiter respexerint,* statim nos deserunt: id est tam diu non inserviunt, quam nobis esset opus. Cum neminem habent alium, qui stipendia numeret, exorto nobis bello, ad nos accurrunt, ad breve saltem tempus, dum locupleti-

ρακύψαντα ἐπὶ τὸν τῆς πόλεως πόλεμον, πρὸς Ἀρτάβαζον 13
καὶ [1] πανταχοῖ μᾶλλον οἴχεται πλέοντα, ὁ δὲ στρατηγὸς
47 ἀκολουθεῖ. εἰκότως· οὐ γὰρ ἔστιν ἄρχειν μὴ διδόντα μισθόν. τί οὖν κελεύω; τὰς προφάσεις ἀφελεῖν καὶ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν, μισθὸν πορίσαντας καὶ στρατιώτας οἰκείους ὥσπερ ἐπόπτας τῶν στρατηγουμένων παρακαταστήσαντας, ἐπεὶ νῦν γε γέλως ἔσθ᾽ ὡς χρώμεθα τοῖς πράγμασιν. εἰ γὰρ ἔροιτό τις ὑμᾶς, εἰρήνην ἄγετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; μὰ Δί᾽ οὐχ ἡμεῖς γε, εἴποιτ᾽ ἄν, ἀλλὰ Φιλίππῳ πολεμοῦμεν. οὐκ ἐχειροτονεῖτε δὲ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν

[1] πανταχοῦ

orem et liberaliorem dominum invenerint: sicut Lucanus egregie cecinit:

‘ Nulla fides pietasque viris, qui castra sequuntur,
Venalesque manus: ibi fas, ubi maxima merces.’

Unde Isocrates eos κοινοὺς ἁπάντων ἀνθρώπων ἐχθροὺς nominat. Quanquam etiam κοινοὶ ἁπάντων φίλοι sunt, vel solius pecuniæ potius amici. Idem 2. ad Philippum epistola: συνειδότες, inquit, ὅτι τὰ τῶν ξενιτευομένων στρατεύματα πλείους ἠδίκηκε τῶν πιστευόντων αὐτοῖς, ἢ σέσωκε. Sed versus illos Lucani vir fortissimus et dux, cum alibi, tum re contra Turcas anno 1532. in Pannonia bene gesta, clarus, facete eludit, eos non ad milites, qui antecedant, sed ad lixas et calones pertinere. Hos enim castra sequi. Wolf. *Copiæ conductitiæ leviter modo attingentes gerentesque bellum Atheniensium abeunt ad Artabazum.* Morem respicit orator meretricum, quæ θρύπτονται et de fenestra modo prætereuntes amantes adspicere dignantur: non ad eos descendunt vel ipsos admittunt. Aristoph. Eccles. 202. Thesm. 804. Illi milites *adspiciunt, prospiciunt,* obiter modo bellum: non serio gerunt. *D'Orville ad Char. Aphrod.* l. ii. c. iv. p. 177.

Πρὸς Ἀρτάβαζον] Athenienses eam quæ inter milites suos tum regnabat licentiam paulo ante sunt experti. Charetem ingenti præfecerant exercitui, eique in mandatis dederant, ut Byzantinos, Coos, Rhodios, Chiosque, qui ab iis defecerant, ad officium reduceret. Hujus profecto expeditionis felicem fore exitum merito erat cur sperarent, modo magnificis pollicitationibus Artabazi, rebellis in Asia minori Satrapæ, responsare valuisset ipsorum Imperator. Hic Satrapa, septuagies mille militibus circumsessus, jamque, adeo impar erat viribus, hosti cessurus, Charetem, qui Atheniensibus copiis in Hellesponto imperabat, pellexit. Artabazo auxilium tulit Chares, illoque a periculis expedito mercedem beneficio parem accepit. Id Charetis factum pro capitali crimine habebatur; quippe quod non solum neglectis Reipublicæ negotiis peregrino se bello immiscuisset, verum etiam Persarum regem irritasset, qui trecentas naves se instructurum per legatos minitatus est ad Insulares, qui contra Athenas conjurati erant, adjuvandos. His minis perterrefacti Athenienses, Isocratis consilio obsecuti sunt; itaque maris imperio renunciarunt, utque Rhodii, Byzantini, Chii, et Coi plena libertate fruerentur permisere. Demosthenes culpam a Charete transfert in milites immorigeros, quibus illi stipendia numerare non curabant. *Tourrell.* Duas historias confudisse videtur Tourrellus; ea, quam hic habes, ex Diodoro exscripta est, in eo autem narratur de Charete Pharnabazo auxiliante Olymp. 106. ann. 1. Artabazo non nisi post tres annos auxiliatus est. Vid. Diod. l. 16. et Schol. ad has voces, p. 107. μή μοι μυρίους μηδὲ δισμυρίους. Mount.

Γέλως ἔσθ᾽ ὡς χρώμεθα] Ἀντὶ τοῦ γελοῖόν ἐστιν, ἢ, γελοίως χρώμεθα. Wolf.

Πολεμοῦμεν] Ut significaret, Athenienses ipsos nescire, quid ageretur, eos dicentes facit, se gerere, quæ non gerant. Vid. Jacobs. ad h. l. Rüdig.

Οὐκ ἐχειροτονεῖτε] Melius erit, meo quidem judicio, si hæc verba, mutatione aliqua facta, ex Atheniensium ore hoc modo proferantur: οὐκ ἐχειροτονοῦμεν ἐξ ἡμῶν αὐτῶν, ita ut sensus loci sic se habeat: “Cum Philippo bellum gerimus: qui vero potes hoc nescire? nonne creavimus ex nobis” etc. cui respondetur, “Hoc quidem concedo; quid vero isti omnes, quos cum tanta ostentatione enumerastis, agunt, ex-

δέκα ταξιάρχους καὶ στρατηγοὺς καὶ φυλάρχους καὶ ἱππάρχους δύο; τί οὖν οὗτοι ποιοῦσι; πλὴν ἑνὸς ἀνδρός, ὃν ἂν ἐκπέμψητε ἐπὶ τὸν πόλεμον, οἱ λοιποὶ τὰς πομπὰς πέμπουσιν ὑμῖν μετὰ τῶν ἱεροποιῶν· ὥσπερ γὰρ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς ταξιάρχους καὶ τοὺς φυλάρχους, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον. οὐ γὰρ ἐχρῆν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταξιάρχους παρ' [1] ὑμῶν,
14 ἱππάρχους παρ' [1] ὑμῶν ἄρχοντας οἰκείους εἶναι, ἵν' ἦν ὡς ἀληθῶς τῆς πόλεως ἡ δύναμις, ἀλλ' εἰς μὲν Λῆμνον τὸν

[1] ἡμῶν

cepto uno," etc. Videntur opinionem nostram confirmare quæ sequuntur: εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε—Quod si hæc germana sit lectio, difficile non erit verborum mutationem indagare, quippe cum inverso τῷ η ex ἡμῶν, factum esset ὑμῶν, cumque observaret aliquis minime congruere hæc οὐκ ἐχειροτονοῦμεν ἐξ ὑμῶν, in Margine Libri scripsit ἐχειροτονεῖτε, quod postea in Textum irrepsit. Potuit etiam ita scriptum fuisse, ἐχειροτονεῖτε μὲν etc. τί δὲ οὖν; MOUNT.

Δέκα ταξιάρχους] Τάξις Suidæ continet viros 128. quorum dux quondam ταξίαρχος, nunc ἑκατόνταρχος. Ista ratione milites conscriptos oportuit 1280. WOLF.

Ταξιάρχους] Taxiarchi deni ex singulis tribubus fuerunt. Horum autem negotium fuit, ut ordines militares instruerent, pedites in prœlium mitterent, iisdemque quo ire, et per quot dies cibum parare oporteret, per præconem denunciarent, et, si liberet, militem ex armatorum Catalogo delerent. Sigon. lib. iv. cap. 5. de Rep. Ath. MOUNT.

Στρατηγοὺς] Στρατηγοὶ (*Prætores*) deni fuere ex tribubus singulis singuli, a populo, ut reliqui omnes, in Comitiis declarati. Primis temporibus omnes æquali usi imperio, singuli singulorum dierum imperium obtinebant: iis autem Polemarchus undecimus adjunctus est, ut, si forte illi paribus inter se sententiis discreparent, ipse in alteram partem inclinans omnem dubitationem eximeret. Postea Polemarchus domi retentus est, ut jura inter cives et peregrinos diceret, nec Prætores omnes ad bellum missi sunt; (quod hic innuit Demosthenes) sed modo unus, modo duo, pro rei periculo: cæteri domi urbanis officiis, ad militiam tamen spectantibus vacabant; qui Στρατηγοὶ ἐπὶ τῆς διοικήσεως appellati sunt, ut illi Στρατηγοὶ ἐπὶ τῶν ὅπλων. *Tourrell.* IDEM.

Καὶ ἱππάρχους δύο] Utrum τὸ δύο *duos*, an *binos*, ut et ad στρατηγοὺς et ad φυλάρχους referatur? ἱππαρχία equitum 512. fuit: φυλάρχων quod munus in exercitu fuerit, mihi non liquet. Romani non tribunos plebis modo, sed militum etiam et tribunos ærarios, et consulari potestate habuerunt. Significat autem, hos nomen inane habere, sine re. WOLF.

Φυλάρχους, καὶ ἱππάρχους] Ut Prætores et Taxiarchi Peditibus, sic Hipparchi et Phylarchi Equitibus imperarunt. Hipparchi autem duo, Phylarchi decem; illi quidem universo, hi vero singularum tribuum equitatui ita præfuerunt, ut quemadmodum Taxiarchi Prætoribus, sic Phylarchi Hipparchis dicto audientes essent; qui tamen et ipsi Prætoribus paruerunt. *Tourrell.* MOUNT.

Μετὰ τῶν ἱεροποιῶν] Ἱεροποιοὺς Hesychius interpretatur ἐπιμηνίους. ἐπιμηνίαν δὲ ἢ ἐπιμήνιον, θυσίαν καθ' ἕκαστον μῆνα τῇ νουμηνίᾳ ἐπιτελουμένην. WOLF. Vid. Maussac. et Vales. ad Harpocrat. v. Σεμναὶ Θεαί, Pollux l. viii. 107. et Meurs. in Eleusin. c. 25.

Ὥσπερ τοὺς πηλίνους] Ἀνδριάντας τῶν στρατηγῶν. WOLF. Qui e luto dolia fictilia et pupas seu imagunculas efficiunt (ἐργάζειν τὸν πηλόν). Nam οἱ πήλινοι sunt *imagunculæ*, cf. Pollux VII. 164. ibique interpp. Schol. ita: οἱ τὰ πήλινα προτίθενται: πηλίνους enim vix ad ταξιάρχους potest referri; bene Jacobs: Puppenmacher. Hi Græce vocabantur κοροπλάθοι. Poll. X. 189. et interpp. RÜDIG.

Εἰς τὴν ἀγορὰν] Οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον: τοῦ θεαθῆναι ἕνεκα μᾶλλον, ἢ τοῦ πολεμεῖν. WOLF. Ut ibi instar rerum venalium exponantur et sua specie splendeant. Phil. Γ. §. η. νῦν δὲ ἅπαντα ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἐκπέπραται. RÜDIG.

Οὐ γὰρ ἐχρῆν] Interrogative et affirmative: Summam rei militaris esse penes cives Athenienses oportere. WOLF.

Ἀλλ' εἰς μὲν Λῆμνον] Hæc sine interrogatione. Queritur enim mercenariis militibus credi omnia. IDEM.

παρ' ὑμῶν ἵππαρχον δεῖ πλεῖν, τῶν δ' ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως κτημάτων ἀγωνιζομένων Μενέλαον ἱππαρχεῖν; καὶ οὐ τὸν ἄνδρα μεμφόμενος ταῦτα λέγω, ἀλλ' ὑφ' ὑμῶν ἔδει κεχειροτονημένον εἶναι τοῦτον ὅς τις ἂν ᾖ.

ι. Ἴσως δὲ ταῦτα μὲν ὀρθῶς ἡγεῖσθε λέγεσθαι, τὸ δὲ τῶν χρημάτων, πόσα καὶ πόθεν ἔσται, μάλιστα ποθεῖτε ἀκοῦσαι. τοῦτο δὴ καὶ περανῶ. χρήματα τοίνυν, ἔστι μὲν ἡ τροφή, σιτηρέσιον τοῖς στρατευομένοις μόνον τῇ δυνάμει ταύτῃ, τάλαντα ἐννενήκοντα καὶ μικρόν τι πρός,

Ἀλλ' εἰς μὲν Λῆμνον] Lemnos, hodie *Lenno* sive *Limni*, insula maris Ægæi inter Montem Athon et Chersonesum Thracicam; eam Æschylus in Persis inter insulas Atheniensibus subditas recenset. In Herodoto lib. vi. ac Cornelio Nepote in Miltiad. legere est quomodo eam a Pelasgis, Miltiade duce, ademerint. Byzantini, Rhodii, Chii, Coique quinquennium ante contra Athenas se commoverunt, Lemnumque centum navibus invadere conati sunt. Athenienses a Lemniis auxilio vocati sub optimis suis ducibus illuc profecti sunt. Quatuor annos post Thermopylas occupare aggressus est Philippus. Eum Athenienses, qua tum erant vigilantia, eodem, unde venerat, se recipere coegerunt: immemores autem eum relictum cœptum renovare posse, satis habuerunt equitum agmen ad oram Atticæ collocare. *Tourrell.* MOUNT.

Τῶν ἀγωνιζομένων ἱππαρχεῖν] Ἵππαρχον εἶναι. WOLF.

Τῶν ἀγωνιζομένων] Οἱ ἀγωνιζόμενοι videntur esse, qui ad Pylas Philippo aditum negarent, quorum dux, judice Luc., Menelaus fuit; qui unde oriundus fuerit, nescimus, nam Tourrellii sententia, fuisse hunc Philippi fratrem ex altero conjugio natum, non vero similis est. RÜDIG.

Μενέλαον] Hunc Philippi fratrem fuisse ait Tourrellus, ex altero autem conjugio natum. Etenim Philippi mater Eurydice, Menelai Cygnea erat; utriusque autem Pater Amyntas teste Harpocr. et Justin. l. vii. Equidem cum Oliveto potius sentiam, hunc alium esse Menelaum, nobis alias ignotum. Quamvis enim Philippus et Menelaus diversis matribus fuerint nati, neque sane amicitia conjunctissimi, non tamen verisimile videtur Athenienses hostis sui fratri tantum confidere voluisse. MOUNT.

Μενέλαον ἱππαρχεῖν] Parum insolens fuit Atheniensibus extraneum exercitui præficere. V. Plat. Ion. [p. 144. ed. Serr.] In Æliano etiam Hist. l. xiv. 5. catalogus est Peregrinorum, qui Atheniensium exercitibus imperarunt. *Tourrell.* MOUNT.

Ἀλλ' ὑφ' ὑμῶν ἔδει κεχειροτονημένον εἶναι τοῦτον, ὅστις ἂν ᾖ] Populum solum penes erat hæc munera conferre; hoc tamen imperatorum arbitrio nonnunquam permisere. *Tourrell.* IDEM.

Ὑφ' ὑμῶν] Emendavi ex Reiskii mente ἀφ' ὑμῶν, ita et emendandum censuit Abbas d'Olivet. AUGER. Sed hoc sensu dixisset ἐξ ὑμῶν, ut sup. p. 113. v. ult. RÜDIG.

ι. Τοῦτο δὴ καὶ περανῶ] Παρὰ τὸ περαίνειν καὶ τὸ πέρας, τὸ τέλος. WOLF.

Χρήματα τοίνυν] Constructio et collocatio verborum insolentior. Sed accipio sic: περὶ χρημάτων τοίνυν, *de pecunia, quod ad pecuniam attinet.* ἡ μὲν τροφὴ τῇ δυνάμει ταύτῃ (quod sequitur, κατ' ἐπεξήγησιν accedit, σιτηρέσιον μόνον τοῖς στρατευομένοις) ἐστὶν τάλαντα ἐννενήκοντα, id est, ἡ τροφὴ τῆς δυνάμεως ἀπαιτεῖ τάλαντα τοσαῦτα. 100. drachmæ minam, minæ 60. talentum, talentum 600. aureos facit. Hinc suo quisque arbitratu rationes Demosthenicas supputet: et illud notet, equiti triplum σιτηρέσιον esse datum, drachmas tricenas, pediti denas: quorum carnes esse vilissimas vulgaris jocus affirmat: et ipsi milites suam luxuriam et licentiam excusantes, aiunt, eadem se conditione esse, qua porcos, qui saginati jugulentur. IDEM.

Τάλαντα ἐννενήκοντα καὶ μικρόν τι πρὸς]

20 M. per Month × 12 = 240 × 10 = 2400 = 40 Talents.
10 Dr. p. M. × 2000 στρατιωτ. = 20000 Dr. × 12 = 240000 Dr. = 40 Talents.
30 Dr. p. M. × 200 equit. = 6000 Dr. × 12 = 72000 Dr. × 12 Talents.

40 Talents.
40 Talents.
12 Talents.
S. T. 92 Talents.

TAYLOR.

δέκα μὲν ναυσὶ ταχείαις τετταράκοντα τάλαντα, εἴκοσιν 48
εἰς τὴν ναῦν μναῖ τοῦ μηνὸς ἑκάστου, στρατιώταις δὲ δισχιλίοις τοσαῦθ᾽ ἕτερα, ἵνα [1] δέκα τοῦ μηνὸς ὁ στρατιώτης δραχμὰς σιτηρέσιον λαμβάνῃ· τοῖς δ᾽ ἱππεῦσι διακοσίοις οὖσιν, ἐὰν τριάκοντα δραχμὰς ἕκαστος λαμβάνῃ τοῦ μηνός, δώδεκα τάλαντα. εἰ δέ τις οἴεται μικρὰν ἀφορμὴν σιτηρέσιον τοῖς στρατευομένοις ὑπάρχειν, οὐκ ὀρθῶς ἔγνωκεν· ἐγὼ γὰρ οἶδα σαφῶς ὅτι, τοῦτ᾽ ἂν γένηται, [2] προσποριεῖται τὰ λοιπὰ αὐτὸ τὸ στράτευμα ἀπὸ τοῦ πολέμου, οὐδένα τῶν Ἑλλήνων ἀδικοῦν οὐδὲ τῶν συμμάχων, ὥστ᾽ ἔχειν μισθὸν ἐντελῆ. [3] ἐγὼ συμπλέων ἐθελοντὴς πάσχειν ὁτιοῦν ἕτοιμος, ἐὰν μὴ ταῦθ᾽ οὕτως ἔχῃ. πόθεν οὖν ὁ πόρος τῶν χρημάτων, ἃ παρ᾽ ὑμῶν κελεύω [4] γενέσθαι, τοῦτ᾽ ἤδη λέξω.

[1] δέκα ἕκαστος τοῦ [2] † προσποριεῖ [3] κἀγὼ δὲ συμπλέων [4] γενήσεται

Τάλαντα ἐννενήκοντα] Talentum multiplex fuit auctore Festo; Atticum autem sex millium Denariorum fuisse dicit. Talentum (inquit Suidas) Minarum est sexaginta: Mina autem Drachmarum centum. Hoc etiam legimus in versibus illis qui apud Priscianum leguntur, et Favini esse dictitantur:

'Cecropium superest post hæc docuisse Talentum:
Sexaginta Minas; seu vis, Sex Millia Drachmas:
Quod summum doctis perhibetur Pondus Athenis?'
Bud. de Asse, Lib. ii.

Cujus lib. 4to videre licet omnia Talenta ad unam formam redacta. De valore communis Attici talenti valde discrepant Auctores: juxta Tourrellum valet nostra moneta libras 187. solidos autem decem; doctiss. Prideaux id exæquat libris 188. sol. 6. den. 8. Arbuthnottus libras 193. sol. 15. Vide autem Seldenum et Hostum de re nummaria. Observandum restat ex hoc Demosthenis computo patere, in unum annum duraturum esse, quem ille postulat, commeatum. Mount.

Δέκα τοῦ] Vox ἕκαστος a Voss. etiam abest, eam tamen sententia plane requirit: itaque cæteri omnes cum editi, tum calamo exarati. Sic paulo post, ἐὰν τ. δ. ἕκαστος λαμβάνῃ. Idem.

Τοῦτ᾽ ἂν γένηται] Legitur in Wolfio εἰ τοῦτο γένηται: prætuli, ut magis Græcum, τοῦτ᾽ ἂν γένηται, quod dant plures libri impressi et manuscripti. Pro προσποριεῖ in vulgata, dedi προσποριεῖται, *sibi comparabit, sibi subministrabit.* Auger.

Προσποριεῖ] Ἐκ τῆς λείας καὶ τῶν λαφύρων. Wolf.

Ὥστ᾽ ἔχειν μισθὸν ἐντελῆ] Militum Classiariorum ἐντελὴς μισθὸς, sive *integrum et solidum stipendium* erat drachma Attica in diem. Vid. Kust. ad Equites Aristoph. l. 1364. et Kuhn, ad Jul. Poll. lib. 1. 121. Quantum aliorum fuerit equidem ignoro; sed palam est Demosthenem magnam ejus partem a bello iis comparandam relinquere. Mount. Nam alioquin qui terra militabant quaternos et classiarios ternos in diem accepisse obolos docet Meurs. Lectt. Att. II. 8. Sed Noster jubet, ut binos accipiat miles in diem obolos, quum in mensem constituat decem drachmas. Cfr. Thuc. III. 17. ibique Duk. et VIII. 45. Rüdig.

Πάσχειν ὁτιοῦν ἕτοιμος] S. εἰμὶ, οὐκ ἀναίνομαι. Wolf.

Ἃ παρ᾽ ὑμῶν κελεύω, γενήσεται] Fortasse legendum, ἅπερ ὑπάρχειν κελεύω. vel ἃ παρ᾽ ὑμῶν ὑπάρχειν κελεύω. Videtur enim significare, tributum esse conferendum, et sequitur postea, αὐτοὶ τῶν χρημάτων πορισταὶ καὶ ταμίαι γιγνόμενοι: etsi τὸ ποϱισταὶ ad latrocinia et prædas agendas fortasse pertinet. Idem.

Γενέσθαι] Etenim ad πόθεν facile suppleas ἔσται, (nam sæpe Noster ita proponit quæstiones, ut verbum omittat); sed locutio παρ᾽ ὑμῶν κελεύω requirit, quo referatur: quid aptius quam γενέσθαι? hoc autem ipsum de pecunia dici solet, quæ aliis colligitur. cf. Dem. p. 926, 25. ed. R. ἀργύριον, ὃ δεῖ γενέσθαι τοῖς δανείσασι. Verum non bene dicetur πόρος γίγνεται. Rüdig.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ.

ιά. Ἃ μὲν ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθα εὑρεῖν, ταῦτά ἐστιν. ἐπειδὰν δ᾽ ἐπιχειροτονῆτε τὰς γνώμας, ἃ

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ] In margine hæc verba annotata reperi: ἐντεῦθεν ἔφη Διονύσιος Ἁλικαρνασσεὺς ἑτέρου εἶναι ἀρχήν. προοίμιον δέ φησιν οὐκ ἔχει. ἐπειδὴ δευτερολογία ἐστὶν, ἐν αἷς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὐκ εἰσὶ προοίμια. Obsopœus. De hac Orationis nostræ parte vid. Prolegg. fortassis pertinet ea ad Ol. cviii. 2. vid. Jacobs p. 110. Rüdig.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ] Dionysius Halicarnassensis in Epist. ad Amm. reliquam hujusce orationis partem sextam Philippicam facit, Themistocle Archonte habitam. Mihi autem, sicuti etiam cæteris omnibus Interpretibus, naturalis primæ Philippicæ continuatio videtur, quare eas ut disjungerem, non potui in animum inducere. *Tourrell.* Vid. Schol. ad Ἃ μὲν ἡμεῖς. Equidem, cum Tourrello et Scholiaste quæ sequuntur hujus orationis partem consequentem esse censeo; nollem tamen Dionysium ideo erroris redarguere. Etenim illi et sua auctoritas constare potest, atque hæc nihilominus suum adhuc locum retinere. Is sextam Philippicam Themistocle Archonte habitam fuisse tradit, ejusque exordium fuisse, Ἃ μὲν ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθα εὑρεῖν, ταῦτ᾽ ἔστι. Ex eo autem non sequitur necessario eum hanc primæ Philippicæ partem in animo habuisse. Solenne est enim oratoribus easdem prope periodos diversis in locis repetere. Quidni igitur credamus eam sextam Philippicam vitio temporis periisse, potius quam hujus orationis partem, (imperfectam enim jam esse satis ostendunt verba proxime antecedentia τοῦτ᾽ ἤδη λέξω) cum in libris omnibus cum impressis tum MStis, idque sensu commodissimo, sequentia prioribus connectantur? Mount. Ego existimarim hic corruptum fuisse Dionysii Halicarnassæi textum, et ab aliqua imperita manu male emendatum ad nos pervenisse. Plura porro me inducunt ad ita sentiendum. 1°. Summa peritia et excellens Dionysii Halicarnassæi judicium, qui in tanta rei evidentia ita turpiter errare non potuit. 2°. Textus, ut se habet, evidenter peccat, quod Wolfius et alii animadverterunt. Nam ista Philippica his verbis incipiens ἃ μὲν ἡμεῖς exhibetur ut sexta, quæ tamen ex ipsa rei inspectione, ex ipsa ratione numerorum, debet esse quinta. 3°. Denique, et hoc mihi videtur invictum argumentum, Dionysius Halicarnassæus liquido dicit sextam, imo quintam Philippicam, haberi de custodia insularium et civitatum in Hellesponto, περὶ τῆς φυλακῆς τῶν νησιωτῶν καὶ τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλεων: de his autem omnino silet ista Philippica quam textus ait incipere ἃ μὲν ἡμεῖς. Verisimillimum est igitur amissam fuisse aliquam Demosthenis Philippicam de hac re habitam, quæ Dionysii ætate supererat. Sic ille rhetor mentionem facit alicujus orationis quæ jam non exstat, in qua Demosthenes defendebat se dona non accepisse, videlicet ab Harpalo. Itaque pag. cccxliii. v. 11. vol. I. nostr. ed. mihi videtur legendum πεμπτὴν pro ἕκτην, et lin. 13., pro ἃ μὲν ἡμεῖς deberet esse initium ejus quæ periit Philippicæ, et quæ habebatur περὶ τῆς φυλακῆς τῶν νησιωτῶν καὶ τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλεων. Auger.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ] Hic Γραμματεὺς, sive scriba quidam, Demosthenis de pecunia comparanda sententiam publice perlegit. Stock.

ιά. Ἃ μὲν ἡμεῖς] Talentis 92. fore opus dixit: quæ (uti probabile est) populus conquiri jussit a quæstoribus. Qui ratione inita exposuerunt, unde ea pecunia petenda esset. Catalogus autem de scripto, ut apparet, recitatus, hic prætermissus est, ut et leges et decreta et testimonia, et alia scripta complura: quæ nobis nec inutilia, nec injucunda lectu essent, si exstarent. Wolf.

Ἐπειδὰν ἐπιχειροτονῆτε τὰς γνώμας] *Cum sententias suffragiis vestris comprobaveritis*, facta discessione: verbi causa: diversas sententias dixerint Demosthenes, Demades, Phocion. Qui igitur plures e populo assensores habuerit, τούτου ἡ γνώμη ἐπιχειροτονεῖται. Idem. Semper hunc locum mendosum esse suspicatus sum; eum meliore sensu sic legendum puto: ἐπειδὰν δ᾽ ἐχειροτονήσατε τ. γνώμας, ἃ. ἂ. ὑ. ἀ. ἐπιχειροτονῆτε, quod verbum cum majorem vim habeat quam simplex verbum χειροτονεῖν, idemque, ut opinor, significare possit ac si dictum esset ἐπικυροῦτε, omnino sequi debet, non præcedere. Si conjecturis, præsertim meis, venia daretur, ita hanc sententiam refingendam velim: ἐπειδὰν δ᾽ ἐχειροτονήσατε τὰς γνώμας, ἃ ἂν ὑμῖν ἀρέσκῃ, ἐπιχειρῆτε. Pro hac lectione non parum, ut videtur, faciant quæ sequuntur, ἵνα μὴ μόνον—πολεμῆτε Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις. Locus pene huic gemellus occurit in Orat. de fals. leg. §. λδ΄. ἀλλὰ καὶ

ἂν ὑμῖν ἀρέσκῃ χειροτονήσατε, ἵνα μὴ [1] μόνον τοῖς ψηφί-
16 σμασι καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς πολεμῆτε Φιλίππῳ, ἀλλὰ
καὶ τοῖς ἔργοις. δοκεῖτε δέ μοι πολὺ βέλτιον ἂν περὶ τοῦ
πολέμου καὶ ὅλης τῆς παρασκευῆς βουλεύσασθαι, εἰ τὸν
τόπον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς χώρας, πρὸς ἣν [2] πολε-
μεῖτε, ἐνθυμηθείητε, καὶ λογίσαισθε ὅτι τοῖς πνεύμασι
καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τὰ πολλὰ προλαμβάνων δια-
πράττεται Φίλιππος, καὶ φυλάξας τοὺς ἐτησίας ἢ τὸν
χειμῶνα ἐπιχειρεῖ, ἡνίκ' ἂν ἡμεῖς μὴ [3] δυναίμεθα ἐκεῖσε

[1] † μόνον [ἐν]   [2] πολεμήσετε   [3] δυνώμεθα

χειροτονεῖτε, καὶ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἐγχειρίζετε. In eadem Orat. §. ιγ'. δέον ὑμᾶς ἀκοῦσαι περὶ τῶν πραγμάτων, εἶτα βουλεύσασθαι, μετὰ ταῦτα δὲ πράττειν ὅ, τι δόξαι. Mount. Si conjecturis indulgere fas esset, alium in hac periodo vocabulum immutarem; et pro ἀρέσκῃ legerem ἀρκέσῃ, *quæ vobis sufficiant.* Levis hæc mutatio sensum præstat optimum et argumento maxime congruum. Stock.

Χειροτονήσατε] Cum ita perperam in plerisque libris impressis ederetur, sensum hujus commatis Interpretes haud assecuti sunt. Legendum omnino cum Edit. Paris. χειροτονήσαντες, et subaudiendum ὁρᾶτε, σκοπεῖτε, aut verbum aliquod simile. Frequens admodum apud scriptores Græcos est hæc Ellipsis: (vide L. Bos. Ellips. Græc. verbis βλέπειν et σκοπεῖν) quanquam plura ejus occurrant exempla ante τὸ ὅπως, quam ἵνα. Unum tamen, quod satis sit, protulit doctiss. Hoogeveen, in præstanti illa, qua nuper Græcitatis ditavit studiosos, *Doctrina particularum linguæ Græcæ*, c. 23. §. 2. Καὶ νῦν ἵνα ἄγητε τὰς ἡμέρας τῆς σκηνοπηγίας, inquiunt Judæi, fratribus suis scribentes, II. Macchab. initio: ubi reticeri potius duxerim τὸ ὁρᾶτε, (et mecum sentiunt Interpretes Angli) quam quod supplet vir eruditus, ταῦτα γράφομεν: *et nunc* curate, id agite, *ut celebretis festum tabernaculorum.* Idem. Jam vero χειροτονήσατε si legitur, ἵνα μὴ sqq. pendebunt ab hoc verbo: decernite, ne epistolis sed re pugnetis: sed quis nexus? Vulgata non videtur mutanda, probante etiam Cel. Hermanno; sensus: si sententias comprobatis, decernentes quæ vobis placuerint. d. Pac. §. δ'. dicuntur οἱ βοηθήσοντες βοηθεῖν. Ante ἵνα μὴ quis non facile suppleverit ὁρᾶτε? Cfr. Hom. Od. VIII. 461. Plat. Crit. 9. Vig. p. 435. Rüdig.

Τόπον] F. τρόπον. Taylor.

Τόπον] i. e. *situm*; in Aristocr. 681, 18. ὥσπερ γὰρ Χαλκὶς τῷ τόπῳ τῆς Βοιωτίας κεῖται; sed p. 119. v. pen. intellig. *tractus* regionis. cf. Lept. 475, 2. ὁ περὶ Θρᾴκην τόπος. Rüdig.

Πολεμήσετε] Quum orator suos excitet, ut injuriam illatam ulciscantur, prætuli. Idem.

Τὰ πολλὰ προλ. διαπρ.] Præripit multa i. e. fere omnia. Noster p. 886, 28. τί ἂν τὰ πολλὰ λέγοι τις; Hom. Od. II. 58. Vig. p. 22. διαπράττειν, perficere modo clandestino et fallaci. Olynth. II. (I.) §. ς'. Thuc. I. 31., ubi Schol. explicat: χρήμασι καὶ λόγοις. Idem.

Ἐτησίας] Ventos scilicet, qui ad ortum Caniculæ singulis annis constanter flabant. Nonnulli perperam contenderunt, iis Ægyptum Nili sui incrementum debere: postea vero compertum est, eam exundationem efficere imbres abundantes qui in superiori Æthiopia illo tempore descendunt. Vox Etesiæ ad Latinos transiit; eaque Cicero plus semel utitur; inter alios locos in Epist. l. xii. [Epist. 25.] Quod reliquum est, per Etesias Demosthenes æstatem intelligit, tempus scilicet quo isti venti dominabantur, quoque Græci ob ingentem calorem ad æstiva se recipiebant. Philippus ad res agendas asperrimis usus est tempestatibus; quæ, omnibus bene pensitatis, sua etiam secum commoda apportant. Aul. Gell. l. ii. c. 22. Aristot. Meteor. l. ii. c. 5. et 6. *Tourrell.* De Etesiis ac Nilo vide Diod. l. i. p. 35. 39. Vide etiam Strab. l. xvii. p. 789. Ed. Casaub. Ald. Manutium, doctiss. Salmas. in Plin. Exercitat. p. 299. et seqq. Hekelii notas ad Cluver. p. 390. ubi Nili increscentis descriptionem legere est elegantissimam, et Wolfium supra in Arg. Mount.

Δυναίμεθα] Vulg. δυνώμεθα. Sed ἡνίκ' ἂν c. conj. est: *si quando.* Olynth. I. (III.) §. β'. ἡνίκ' ἂν τύχῃ. Quare cum Bekker. dedi δυναίμεθα, *eo tempore, quo.*

49 ἀφικέσθαι. δεῖ τοίνυν ἡμᾶς ταῦτ' ἐνθυμουμένους μὴ βοη-
θείαις πολεμεῖν — ὑστεριοῦμεν γὰρ ἁπάντων — ἀλλὰ πα-
ρασκευῇ συνεχεῖ καὶ δυνάμει. ὑπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίῳ
μὲν χρῆσθαι τῇ δυνάμει Λήμνῳ καὶ Θάσῳ καὶ Σκιάθῳ
καὶ [1] ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ νήσοις, ἐν αἷς καὶ λιμένες καὶ
σῖτος καὶ ἃ χρὴ [2] στρατεύματι πάνθ' ὑπάρχει· τὴν δ'

[1] ταῖς ἄλλαις ταῖς ἐν   [2] στρατεύμασι

Xen. Œc. XI. 14. ἀνίστασθαι εἴθισμαι, ἡνίκα ἔνδον καταλαμβάνοιμι. Nostro l. ἂν ad ipsum verbum pertinet. Olynth. II. (I.) §. β'. ὅσ' ἂν εἴποι τις. Rüdig. Optativum bonorum testium auctoritate restituit Bekkerus, quum vulgo legatur δυνώμεθα: qui modus ubique addi solet conjunctioni ἡνίκ' ἄν, quoniam ea de certo et definito tempore plerumque ponitur. Hic autem optativus egregius est ad irridendos Athenienses: 'quo tempore nos istuc proficisci non possemus, *etiamsi velle nos diceremus.*' Brem.

Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς ταῦτα ἐνθυμουμένους μὴ βοηθείαις πολεμεῖν] Hoc in loco quanquam nostrum exemplar cum Aldino concordarit, tamen alia manu et illa perantiqua adscriptum comperi γράφε γοητείαις. Quæ mihi profecto germana lectio esse videtur, si quis verborum sensum paulo attentius legerit. Arguit enim Demosthenes cives suos ignaviæ, proponens Philippi vigilantiam, omnes temporis articulos rei gerendæ captantis. *Oportere itaque ista considerantes, non præstigiaturis rem agere.* ἀλλὰ παρασκευῇ συνεχεῖ, καὶ δυνάμει, ut mox sequitur. Facilis autem fuit lapsus e γοητείαις in βοηθείαις, nominum affinitate. Veluti in aliis auctoribus idem non raro accidisse vidimus. Alioqui si βοηθείαις legendum sit, tum Demosthenes plane pugnantia diceret, cum summo apparatu bellum adversus Philippum gerendum suadeat. Obsopœus. Omnino tota hac oratione civibus suis persuadere conatur Demosthenes, ne mittendo auxilia putent se posse Remp. tueri, sed manum semper instructam ac paratam habeant, quæ omni occasione bene gerendæ rei utatur, nec unquam cesset ei molestiæ aliquid detrimentique importare. Unde flagitium illius magis intelligi potest, qui pro βοηθείαις scribi oportere censuit γοητείαις. *Victor. Var. Lect.* l. ix. c. 16.

Μὴ βοηθείαις πολεμεῖν] Βοήθεια, *tumultuarius miles, ad propulsandos hostes subito coactus.* συνεχὴς παρασκευὴ καὶ δύναμις, *constans et perpetuus exercitus*, qui semper in procinctu stat, quovis in loco paratus ad vim et inferendam et repellendam. γοητείαις πολεμεῖν *præstigiis belligerare*, etsi scomma non infacetum est, minus tamen placet. Wolf. Cf. de Chers. §. ιά.

Ὑπάρχει δ' ὑμῖν χρῆσθαι Λήμνῳ χειμαδίῳ, τῇ δυνάμει] *Licet vobis uti Lemno*, &c. *hybernis exercitui*, id est, ut exercitus ibi hybernet. Notetur triplex dativus, ά. χρῆσθαι τόπῳ τινί. β'. χειμαδίῳ, εἰς τὸ παραχειμάσαι. γ'. τῇ δυνάμει, ὅπως ἂν ἡ δύναμις παραχειμάσῃ ἐκεῖ. Wolf.

Ὑπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίῳ μὲν χρῆσθαι τῇ δυνάμει Λήμνῳ etc.] Valckenaer ad Herod. VIII. 112. deleri vult τῇ δυνάμει: quod non faciendum. Dativus enim significat *in commodum* vestrarum copiarum. p. 18. l. 1. ed. R. ἐπὶ πολλῶν μὲν ἄν τις ἰδεῖν—δοκεῖ μοι τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν φανερὰν γενομένην τῇ πόλει, in salutem civitatis nostræ. p. 11. l. 26. νυνὶ δὲ καιρὸς ἥκει τις οὗτος —αὐτόματος τῇ πόλει. Brem.

Λήμνῳ, καὶ Θάσῳ, καὶ Σκιάθῳ, καὶ ταῖς ἄλλαις ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ νήσοις] Lemnos, insula maris Ægæi, ut supra diximus. Thasus, insula prope ostium Strymonis fluvii, atque Atheniensibus subdita. Sciathus, alia in Ægæo mari insula, quæ juxta Strabonem lib. ix. ad Thessaliam, cujus in confinio sita est, pertinebat. Καὶ ταῖς ἄλλαις ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ νήσοις, Peparethum, Imbrum, &c. intelligit. *Tourrell.* Mount.

Καὶ ἃ χρὴ στρατεύμασι] Scilicet ὑπάρχειν. τὴν δ' ὥραν τοῦ ἔτους] Eo vero anni tempore, quo et ad terram accedere facile est, et nullæ procellæ metuendæ sunt: tum ad ipsam regionem, tum ad oras mercatuum, noster exercitus facile accedet: ῥᾳδίως ἔσται s. ἡ δύναμις τὴν ὥραν, pro μετὰ τὴν ὥραν, πρὸς τῇ γῇ γενέσθαι *appellere ad litus.* πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ, Macedonia (nam de hac infestanda agitur) videtur intelligenda. ἐμπορίων στόματα videntur οἱ λιμένες *portus* dici, αἱ εἰσβολαὶ καὶ εἴσοδοι. Si legas ῥᾳδίως εἴσεσθε, *facile vos Athenienses scietis.* aut, εἴσεται, scilicet ὁ στρατηγὸς ὑμῶν. ῥᾳδίως ἔσται suspectum est, nisi addatur γνῶναι [quod optimum videtur. *Mount.*]. Malim quidem ῥᾴδιον ἔσται. Sed et id ante positum est, et quocunque te convertas, nulla via bona est. Locus videtur corruptus, et vatem potius, quam

17 ὥραν τοῦ ἔτους, ὅτε καὶ πρὸς τῇ γῇ γενέσθαι ῥᾴδιον καὶ τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλές, πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ καὶ πρὸς τοῖς τῶν ἐμπορίων στόμασι ῥᾳδίως ἔσται.

ιβ΄. Ἃ μὲν οὖν χρήσεται καὶ πότε τῇ δυνάμει, παρὰ τὸν καιρὸν ὁ τούτων κύριος καταστὰς ὑφ᾽ ὑμῶν βουλεύσεται· ἃ δ᾽ ὑπάρξαι δεῖ παρ᾽ ὑμῶν, ταῦτ᾽ ἐστὶν ἃ ἐγὼ γέγραφα. [1] ἂν ταῦτα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πορίσητε τὰ χρή-

[1] κἂν

interpretem postulare. Principio sic verteram: *eo autem anni tempore, cum et appellere ad terram facile est, et a ventis nihil periculi, ad ipsam regionem et mercatuum aditus facile milites accedent.* Hegendorphinus, ac potius Melanchthon Hegendorphini nomine, sic interpretatur, neglectis verbis: *anni tempestates et secundos ventos, et omnia, quibus opus erit, providebit imperator.* Alius quidam anonymus: *et facile erit observare anni tempus, in quo non difficile terram attingere, et videre ventorum constantiam circa eandem regionem et circa ostia civitatum oberrare.* Paulus Manutius, vir doctus et disertus, quem honoris causa nomino, ut meretur, hunc locum, si non vere, perspicue certe et eleganter transtulit, hoc modo: *de anni vero tempore, cum scilicet ad terram liceat accedere: aut quibus ventis ipsam regionem et emporiorum ostia petere sit tutum: non difficilis erit animadversio. Pertinent hæc ad eum, quem vos exercitui præfeceritis: qui et de re et de tempore consilium ex occasione capiet. Ego, quæ vos agere oporteat, exposui. Afferant alii, me volente et cupiente, meliora, et certiora. Ego meam dubitationem, ac potius ignorationem, ingenue confiteor.* Wolf.

Τὴν ὥραν τοῦ ἔτους—ἔσται] Hesych. καιρὸς ἔτους, τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος. Moschop. ἔτους ὥραν ἰδίως τὸ θέρος φασὶν Ἀττικοί. Vid. Zeun. ad Viger. 162. Locus hic ita fortassis expedietur: ad ἔσται intell. ἡ δύναμις, ut §. ή. (Schol. ἅπαντα supplet). Jam quum πρὸς c. dat. summam exprimat vicinitatem, Olynth. I. (III.) §. θ΄. fin. d. Cherson. §. γ΄. πρότερος πρὸς τοῖς πράγμασι γίγνεσθαι, sensus h. l. erit: classis facile erit in ipsa illa regione et emporiis. Nam hæc ut clauderentur, plurimum interfuit. cfr. Olynth. II. (I.) §. ϛ΄. Rüdig. Si hanc lectionem aliquo modo explicare velimus, τὴν ὥραν τοῦ ἔτους erit accusativus temporis: *per opportunum anni tempus;* ἔσται i. q. ἐξέσται; supplendum ex antecedentibus χρῆσθαι τῇ δυνάμει *facile licebit his copiis uti,* πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ, *in ipsa regione, terra.* Sed nescio an locus sit corruptus; codicum tamen medelam exspectaverim potius, quam conjecturæ. Brem.

Καὶ τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλὲς] Explica supplendo, καὶ ὅτε τῶν πνευμάτων ἀσφαλές ἐστι, quæ ultima vox etiam subaudienda est ad ῥᾴδιον quod præcessit. Auger.

Ῥᾳδίως ἔσται] Scil. γνῶναι. Supra voces illas πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ cum τῷ ῥᾳδίως ἔσται conjungit Lucchesinius; ut sensus sit, *qua anni tempestate nihil erit a ventis timendum, hoc utique, cum in ipsa regione et in ostiis maritimarum urbium commorabimini, nullo negotio discernetis.* Stock. Ego non dubitavi adjicere ex meo διαγνῶναι, *facile licebit dignoscere.* Auger.

ιβ΄. Ἃ μὲν οὖν] Græci dicunt: τί χρήσομαι αὐτῷ, quid ea re faciam. Vig. 323. ad χρήσεται cogitando addas τις, ut Soph. Œd. R. 314. ἄνδρα δ᾽ ὠφελεῖν ἀφ᾽ ὧν ἔχοι τε καὶ δύναιτο κάλλιστος πόνων. Sensus h. l.: quemadmodum et quando utendum sit copiis. Rüdig.

Ὁ τούτων κύριος καταστὰς ὑφ᾽ ὑμῶν] Sic Basiliensis. Manutianus, ὁ κύριος καταστὰς ὑμῶν: quod magis placet, cum significet, imperatorem Atheniensium Atheniensem esse oportere. Mox pro ἂν ταῦτα, lego, ἂν δὲ ταῦτα. Wolf.

Ἂν ταῦτα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, — ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν κ. τ. λ.] Rüdiger, pronus in sententiam, a verbis Πόρου ἀπόδειξις novam incipere orationem, (quam sententiam nos sub judicium vocavimus *Philologische Beyträge aus der Schweiz,* vol. i. p. 24—34.) ad hunc locum, "Omnino, inquit, patet, oratorem profiteri, se de his rebus non dixisse. Verumtamen §. θ΄. de illis exposuerat: nonne igitur hæc orationis pars est diversa a priore?" Fateor, hæc mihi mira videri. Exposuit sine dubio orator de his rebus §. θ΄. ita, ut copiarum numerum enumeraverit. At ubi hæc se fecisse negat? Hoc quidem loco addit, quid his §. θ΄. enumeratis copiis faciendum sit, si civitati eas utiles esse oporteat; πᾶσα nempe ἡ δύναμις νόμῳ κατακλειστέα ἐστὶν ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν. Tantum igitur abest, ut orator se de his rebus non dixisse profiteatur, ut hic ipse locus priorem respiciat, eique addat, quod ad posteriorem hanc orationis partem reservabatur. Brem.

ματα πρῶτον ἃ λέγω, εἶτα καὶ [1] τἄλλα παρασκευάσαντες, τοὺς στρατιώτας, τὰς τριήρεις, τοὺς ἱππέας, ἐντελῆ πᾶσαν τὴν δύναμιν νόμῳ κατακλείσητε ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν, τῶν μὲν χρημάτων αὐτοὶ ταμίαι καὶ πορισταὶ [2] γιγνόμενοι, τῶν δὲ πράξεων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τὸν λόγον ζητοῦντες, παύσεσθ᾽ ἀεὶ περὶ τῶν αὐτῶν βουλευόμενοι καὶ πλέον οὐδὲν ποιοῦντες, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις πρῶτον μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μέγιστον τῶν ἐκείνου πόρων ἀφαιρήσεσθε. ἔστι δ᾽ οὗτος τίς; ἀπὸ τῶν ὑμετέρων ὑμῖν πολεμεῖ συμμάχων, ἄγων καὶ φέρων τοὺς πλέοντας τὴν θάλατταν. ἔπειτα τί πρὸς τούτῳ; τοῦ πάσχειν αὐτοὶ κακῶς ἔξω γενήσεσθε, οὐχ ὥσπερ τὸν παρελθόντα χρόνον εἰς

[1] τἄλλα πάντα παρασκευάσαντες [2] γενόμενοι

Ἃ λέγω] Videtur ad πόρου ἀπόδειξιν referendum esse. Rüdig.

Καὶ τἄλλα πάντα παρασκευάσαντες, τοὺς στρατιώτας, τὰς τριήρεις, τοὺς ἱππέας, ἐντελῆ, πᾶσαν τὴν δύναμιν] Conjungo παρασκευάσαντες τἄλλα πάντα ἐντελῆ: Manutius ἐντελῆ πᾶσαν τὴν δύναμιν interpretari maluit: *copias plane universas lege lata discedere a bello prohibueritis.* Wolf.

Ἐντελῆ πᾶσαν τὴν δύναμιν] *Integras omnes copias,* i. e. omnes omnino copias. Auger.

Αὐτοὶ ταμίαι καὶ πορισταὶ γιγνόμενοι] Imperatores militaris pecuniæ et conquirendæ et distribuendæ munus sibi nacti sunt. Demosthenes iis præcidendam censet omnem prævaricandi ansam in obeundo munere parum illis convenienti, eosque de nihilo respondere oportere, præterquam de rebus suis gestis, quarum rationem reddere tenebantur, nisi titulus αὐτοκράτορος, hoc est, *imperatoris plena potestate præditi,* immunes eos præstaret. Aristides ad pugnam Platææ, Nicias, Alcibiades, et Lamachus bello Siculo, hoc titulo insigniti erant, isque impediebat quo minus in eorum actiones inquireretur. Suid. Plutar. [Alcib. p. 200.] *Tourrell.* Mount.

Ταμίαι] Quæstores numero erant decem e Pentecosiomedimnis lecti. Ii in templo Minervæ, pecuniam et sacram et publicam custodiebant, nec non ipsum Minervæ simulacrum. E populi sententia creabantur veteri Atheniensium lege. Vid. Schol. ad Cherson. p. 60. v. ταμίας δημοσίους. Suid. Harpocr. et Petit. in Leg. Att. p. 253. Idem.

Παύσεσθε ἀεὶ —] *Tandem istarum deliberationum finem facietis et aliquid proficietis.* Wolf.

Ἄγων καὶ φέρων] Ἄγειν καὶ φέρειν τοὺς πολεμίους, ἢ τὴν χώραν, est *hostiliter grassari,* abducere jumenta et homines, diripere opes, vel *agere et rapere.* Idem. Robortell. Emendat. i. 3. Taylor. Et Sigon. in Emendat. c. 5. t. ii. p. 151. Grut. Thes. Crit. Cfr. Hom. Il. E. 483. Herod. i. 88.

Ἔξω γενήσεσθε] Ἀπαλλαγήσεσθε τοῦ πάσχειν κακῶς. Wolf. Dicitur de iis, qui extra hostium aciem et jactum venerunt. Rüdig.

Οὐχ ὥσπερ] Supple ad interpretationem, οὐκ οἰχήσεται ἄγων, οὐδ᾽ ἐκλέξει, ὥσπερ τὸν παρελθόντα χρόνον ᾤχετ᾽ ἄγων, καὶ ἐξέλεξε. Auger.

Οὐχ ὥσπερ] Quum ea, quæ sequuntur, nemo præter Demosthenem tradiderit, non certo tempus ex historico aliquo constitui potest, quando gesta sint, nisi ex ipso oratore conjectura illud assequare, nam dicit Noster extr. hac §. οὔτε ἠδύνασθε κωλύειν. Hinc patet de tali tempore cogitandum esse, quo Athenienses curis vel domesticis vel externis distenti sociorum fortunis consulere non possent. Nisi cum Lucch. putemus, Ol. 105, 3. Philippum post Amphipolin et Pydnam captam has, quas orator ei exprobrat, Atheniensibus intulisse injurias, videtur illud innui tempus, quo Macedo, Olyntho expugnata Ol. 108, 1., gravioribus damnis Athen. eorumque socios affecisse existimari facile potest. Sed illi quo minus possent saluti sociorum prospicere, impediti fuerunt fortassis et rebus adversis Charidemi et auxilio Phocensibus misso.

Λῆμνον καὶ Ἴμβρον ἐμβαλὼν αἰχμαλώτους πολίτας ὑμετέρους ᾤχετ᾽ ἄγων, καὶ πρὸς τῷ Γεραιστῷ τὰ πλοῖα συλλαβὼν ἀμύθητα χρήματ᾽ ἐξέλεξε, τὰ τελευταῖα δ᾽ εἰς Μαραθῶνα ἀπέβη καὶ τὴν ἱερὰν ἀπὸ τῆς χώρας ᾤχετ᾽
18 ἔχων τριήρη, ὑμεῖς δ᾽ οὔτε ταῦτα ἠδύνασθε κωλύειν οὔτ᾽ εἰς τοὺς χρόνους, οὓς ἂν [1] προθῆσθε, βοηθεῖν.

ιγ᾽. Καίτοι τί δή ποτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τὴν μὲν τῶν Παναθηναίων ἑορτὴν καὶ τὴν τῶν Διονυσίων ἀεὶ τοῦ καθήκοντος χρόνου γίγνεσθαι, ἄν τε δεινοὶ λάχωσιν ἄν τε ἰδιῶται οἱ τούτων ἑκατέρων [2] ἐπιμελούμενοι, εἰς ἃ τοσαῦτ᾽ ἀναλίσκετε χρήματα, ὅσα οὐδ᾽ εἰς ἕνα τῶν ἀποστόλων, καὶ τοσοῦτον ὄχλον καὶ [3] [τοσαύτην] παρα-

[1] προέλησθε [2] ἐπιμελησόμενοι [3] † Absunt unci.

Diod. S. XVI. 57. Rüdig. V. Victor. Var. Lect. l. vii. c. 4.

Εἰς Λῆμνον καὶ Ἴμβρον ἐμβαλὼν] Imbros insula versus Chersonesum Thracicam: Lemnos maris Ægæi insula: ambas tenuerunt Coloniæ Atheniensium. Exiguus maris trajectus utramque a Thessalia separabat: ibi autem summo Philippus imperio potitus est; itaque a situ suo talibus invasionibus valde erant obnoxiæ. *Tourrell.* Mount.

Γεραστῷ] Γεραιστῷ legendum est, quod est promontorium et portus nomen Eubœæ. Obsopœus. Cfr. Eurip. Orest. 993., Callimach. in Del. 188., Aristoph. in Equit. 558., Hom. Odyss. Γ. 771. et Steph. Byz. et Strab. l. x.

Τὰ τελευταῖα δ᾽ εἰς Μαραθῶνα ἀπέβη] Marathon vicus Atticæ, celebris ob victoriam quam Athenienses, Miltiade duce, ibi in Persas adepti sunt Olymp. 72. Ann. 3. *Tourrell.* Mount.

Τὴν ἱερὰν] Duæ erant Triremes, quæ Sacræ dictæ sunt, Salaminia et Paralus. Salaminia eadem fuit atque ea quæ Delia nominata est; qua sacrificia Delum quotannis pervehebantur. Paralus a Paralo antiquo heroe quodam nomen accepit, quique eam conscenderunt Parali appellati sunt. Ambas autem cum ad bellum gerendum, tum ad prætores a bello, si opus esset, ad judicium retrahendos, et omnino ad publica munera celeriter obeunda adhibitas legimus Sigon. lib. iv. 5. Harpocratio hic intelligi putat τὴν Πάραλον· Wolfius vero Deliam. His duæ aliæ postea additæ sunt, Antigonis et Demetrias. Suid. v. Πάραλος. Idem.

Καὶ τὴν ἱερὰν ἀπὸ τῆς χώρας ᾤχετ᾽ ἔχων τριήρη] Intelligo τὸ θεωρικὸν πλοῖον, de quo est apud Platonem: quo sacrificia Delum ab Atheniensibus pervehebantur. Wolf.

Εἰς τοὺς χρόνους] Κατὰ, ἢ ἐν τοῖς χρόνοις, κατὰ καιρὸν τὸν ὑφ᾽ ὑμῶν προωρισμένον. Idem.

ιγ᾽. Τί δήποτε] Διὰ τίνα ποτ᾽ αἰτίαν. Idem.

Καίτοι τί δήποτε] *Jam vero quid tandem.* Rüdig.

Παναθηναίων ἑορτὴν, καὶ τὴν τῶν Διονυσίων] Consulat lector Potteri Archæol. Stock. Vid Suid., Harpocrat., Arg. ad Mid. Dem., Meurs. de Panathen. et Dionys., Montfauc. t. ii. Antiq. Ill., Duport. Præl. ad Theophrast. c. 3., Plutarch. in Thes., Pausan. Arcad. 2. et Pollux viii. 89. 93.

Ἄν τε δεινοὶ λάχωσιν, ἄν τε ἰδιῶται] Οἱ μὲν δεινοὶ ἐνταῦθα οἱ ἔμπειροι τῆς διαθέσεως τῶν ἑορτῶν· οἱ δὲ ἰδιῶται, οἱ ἄπειροι τῶν τοιούτων. Exemplo sit in oratione κατὰ Νεαίρας, Stephanus δεινὸς, Theogenes rex sacrificulus, ἰδιώτης: qui (ut alibi scripsi) opponitur τῷ τε πολιτευομένῳ, καὶ τῷ πεπαιδευμένῳ, καὶ τῷ τεχνίτῃ ἢ δεινῷ καὶ ἐμπείρως ἔχοντι ἢ εὐμοιρίαν φύσεως ηὐτυχηκότι. Wolf.

Δεινοὶ] Vox hæc latissimæ significationis est; insignes emphases et elegantias facit in Lingua Græca. Cum de personis dicitur, est *μέση λέξις*, et modo in bonum, modo in malum sumitur, ut et *gravis* Latine. Vide Duport. in Theophrast. cap. 1. Mount.

Λάχωσιν] Observat Olivetus ex hac voce apparere, sorte electos fuisse quibus horum festorum cura commissa est. Idem.

Ὄχλον] Inter ipsos dies festos primum certamen tædarum, in quo et pedites et equites cursu contendebant, deinde certamen athletarum et musicum agebatur;

σκευήν, ὅσην οὐκ οἶδ᾽ εἴ [1] τι τῶν ἁπάντων ἔχει· τοὺς δ᾽ ἀποστόλους πάντας ὑμῖν ὑστερίζειν τῶν καιρῶν, τὸν εἰς Μεθώνην, τὸν εἰς Παγασάς, τὸν εἰς Ποτίδαιαν; ὅτι ἐκεῖνα μὲν ἅπαντα νόμῳ τέτακται, καὶ [2] πρόοιδεν ἕκαστος ὑμῶν ἐκ πολλοῦ τίς χορηγὸς ἢ γυμνασίαρχος τῆς φυλῆς, πότε καὶ παρὰ τοῦ καὶ τί λαβόντα τί δεῖ ποιεῖν, οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδ᾽ ἀόριστον ἐν τούτοις ἠμέληται· ἐν δὲ τοῖς περὶ

[1] τις [2] προεῖδον

solemni obambulatione velum Minervæ (πέπλος) a lectissimis virginibus (ἐργαστῖναι) circumferebatur: ad quæ omnia quis neget magna multitudine et apparatu opus fuisse? Cfr. Plat. Alcib. II. t. V. 97. Bip. Rüdig.

Ὅσην οὐκ οἶδ᾽ εἴ τις τῶν ἁπάντων] Wolfius hæc ita transtulit *an ullus omnium habet:* nos *ulla* vertimus, ut ad ἀπόστολος referatur. Cum Wolfio sentire video Tourrellum atque Olivetum, juxta quos sensus loci est, Athenienses de festis suis præparandis magis sollicitos fuisse, inque ea majores sumptus fecisse quam cæteri Græci: quod utique verissimum est, sed minus quam quod antea dictum fuit, ideoque id velle Demosthenem vix putem; præterea hæ voces de cæteris Græcis parum commode intelligi posse videntur, nisi additum fuisset vox Ἑλλήνων. Nic. Carrus hunc locum ita vertit: *quantum haud scio an ulla unquam classis vestra habuerit:* sed illud *vestra* rectius, ut opinor, omittatur. Cæterum, ut sciamus quanto sumptu hæc apud Athenienses festa celebrabantur, quantoque illi studio istiusmodi cærimonias sectabantur, Tourrellus ad Platonem nos remittit in Alcib. ii. [p. 148.] et Athen. l. xiv. Mount.

Εἴ τι τῶν ἀπ. ἔχει] Vulg. εἴ τις, quod alii referunt ad Græcos, alii rectius ad classem, sed quum dixisset ἕνα τῶν ἀποστ. languet εἴ τις ἀποστ., hinc non dubitavi lect. εἴ τι recipere, sensus: *si quid omnino;* nam artic. τῶν indicat nihil reliquum esse, ut τὰ πολλὰ, §. ιά. ἅπας. Eustath. ita: ἄλφα σημαίνει ἄθροισιν. ἔχειν. vid. ad Lib. Vit. Dem. §. ά. adde Thuc. II. 61. τὸ λυποῦν ἔχει τὴν αἴσθησιν. Rüdig.

Τὸν εἰς Μεθώνην, τὸν εἰς Παγασὰς, τὸν εἰς Ποτίδαιαν] De Methona ac Potidæa vide supra §. γ᾽. Pagasæ maritima Thessaliæ urbs fuit, navale autem Pheræorum. Ibi Argo navis exstructa fertur, unde et *Pagasæa* appellatur. Ab ea illic compacta Pagasas nomen habere fabulantur: alii probabilius nomen loco ἀπὸ παγῶν, Dor. id est, *fontibus*, factum sentiunt, qui frequentes ibi largique fluunt. Vide Strab. l. ix. p. 436. Ed. Casaub. Mount. Cfr. Olynth. I. (III). §. θ᾽.

Προεῖδεν] Malim πρόοιδεν, *præscit, ante novit*, sicut σύνοιδα, ἔξοιδα, præterito medio, προεῖδον, *providi, prospexi*, unde προϊδεῖν, sed a πρόοιδα προειδέναι, οι in ει mutato. Wolf.

Ἐκ πολλοῦ] Πρὸ πολλοῦ χρόνου, πρὸ τῆς ἑορτῆς. Idem.

Χορηγὸς] Ædilis, qui Bacchanalibus gregi saltatorum sumptus suppeditat. Sed hujus munus e Midiana rectius cognoscetur. γυμνασίαρχος est qui oleum in palæstra se exercentibus præbet. Tribus autem fuisse decem Athenis illo tempore, docet oratio funebris. Idem.

Χορηγὸς ἢ Γυμνασίαρχος] Choragi Dionysiis et Panathenæis choros curabant et ducebant: victum etiam iis, nec victum solum, sed et coronas aureas, vestesque chori ipsius, ornamenta, atque insignia suppeditabant. Inque ea re tantum studii, tantumque industriæ posuerunt, ut magistros, et tibicines præstantiores coram Archonte sortiti sint, ludumque habuerint, in quo per magistrum quem χοροδιδάσκαλον appellabant, chorum ipsum erudiendum, exercendum curarint. Etenim inter ipsos illustre de laude victoriaque certamen intercedebat, ita ut in Dionysiis qui hymnis canendis alterum superasset, is tripodem præmium ferret, eumque cum magna cærimonia dedicaret. Gymnasiarchi ii dicti sunt, qui oleum iis, qui se palæstra exercere vellent, ministrarunt. Hæc officia inter primos honores erant, qui in civitate caperentur. Sigon. lib. iv. 4. Mount. Vid. Vol. ii. p. 371. seqq. Proleg. F. A. Wolfii.

Τίς χορηγὸς] Sub. ἔσται. Auger.

Παρὰ τοῦ] Παρά του pro παρά τινος rectius. Wolf.

Λαβόντα] *Si quis est, qui acceperit.* Rüdig.

Ἐν δὲ τοῖς περὶ τοῦ πολέμου] Ἐν δὲ τῷ πολέμῳ, καὶ τῇ τούτου παρασκευῇ, quam posteriorem clausulam Obsopœus in suo codice exstare scribit: sicut τὸ τῆς αἰτίας, ἡ αἰτία, Græcismus elegans. Wolf.

τοῦ πολέμου καὶ [1] τῇ τούτου παρασκευῇ ἄτακτα, ἀδιόρθωτα,
ἀόριστα ἅπαντα. τοιγαροῦν ἅμα ἀκηκόαμέν τι καὶ τρι-
ηράρχους καθίσταμεν καὶ τούτοις ἀντιδόσεις ποιούμεθα καὶ
περὶ χρημάτων πόρου σκοποῦμεν· καὶ μετὰ ταῦτα ἐμβαί-
19 νειν τοὺς μετοίκους ἔδοξε καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας, εἶτ᾽

[1] τῆς τούτου παρασκευῆς ἄτακτα, ἀόριστα, ἀδιόρθωτα

Τριηράρχους] *Triremium Præfecti*: armamenta triremibus et victum remigibus ex suis sumptibus dabant: propter tamen sumptus magnitudinem, ea interdum a civitate acceperunt: aliquando duo simul triremem instruxerunt, aliquando tres, aliquando decem, aliquando plures. Ut autem Prætores in re maritima trierarchis omnibus, sic singuli trierarchi singulis triremibus, ac ejus triremis remigibus imperarunt. Sigon. lib. iv. 4. et 5. Vide Suid. et Petit. in Leg. Att. l. iii. [tit. iv.] MOUNT. Et Vol. ii. p. 375. sq.

Ἀντιδόσεις] Robortell. Emendat. i. 3. TAYLOR. Solon quidem ab initio propterea census civium constituerat, et ex iis classes quatuor descripserat, Quinquemodialium, Equitum, Zeugitarum, et Theticorum, ut omnes pro ratione fortunarum suarum operam, studiumque suum reip. commodarent, ac ne quis excusatione tenuitatis publicorum munerum onus defugeret, ἀντίδοσιν excogitarat, quæ fuit muneris et fortunarum cum altero permutatio. Postea placuit, ut, tota ratione mutata, mille ac ducenti ex universis classibus legerentur, qui cum cæteros divitiis antecederent, soli etiam publicorum munerum onera sustinerent. Sigon. ibid. Quamvis autem immutatum fuerit institutum, nihilo tamen minus obtinuerunt semper Solonis περὶ τῶν ἀντιδόσεων Leges, accommodatæ tantum ad distributionem civium post Solonem usu receptam. Itaque si quis e trecentis qui sepositi erant ad obeundas Trierarchias sumptus tolerare non posset, Lege licebat ea classe excedere, si quem se locupletiorem vacantem ostendisset. Quod si is qui designabatur, se ditiorem esse fateretur, in trecentos alterius loco referebatur: si negaret, permutabant inter se facultates. Petit. in Leg. Att. l. iii. [tit. iv.] Confer Argument. ad Demosth. et Isocr. orat. περὶ ἀντιδόσεως. Non omittendum est quod hic optime observant Tourrellus atque Olivetus; nempe ex hac Solonis lege, licet in se bona ac sapienti, magna reip. incommoda evenire posse, quippe quod, cum aliquid agendum esset, rem male procrastinarent hæ apud Imperatores discutiendæ περὶ ἀντιδόσεως Actiones. MOUNT. Vid. Vol. ii. p. 384.

Ἐμβαίνειν τοὺς μετοίκους] Μέτοικος est qui ex alia civitate ad aliam emigrat, nec ut peregrinus ad breve tempus adventat, sed illic domicilium habet. Pendebat vero quotannis XII. drachmas, quod μετοίκιον dicebatur. Qui id tributum non solverant, abducebantur ad τοὺς πωλητὰς, convictique venibant. Harpoc. Horum Μετοίκων alii μετοίκιον non pendebant, quippe quum eodem cum civibus uterentur jure, et Ἰσοτελεῖς dicebantur. Omnia et privata et publica administrabant per *Patronum*, quem de civibus Atheniensibus eligere Lege jubebantur. Petit. in Leg. Att. l. ii. Vox ἐμβαίνειν sæpius absolute positum invenitur: sic infra §. ιέ. Οὐκ ἐμβησόμεθα, ut ex MStis emendavimus. MOUNT.

Τοὺς μετοίκους] Τοὺς Ἀθήνησι μὲν οἰκοῦντας, τῆς δὲ πολιτείας οὐ μετέχοντας. WOLF.

Τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας] S. τῶν πρώην δεσποτῶν ἀπελευθέρους, libertinos, qui relicta patroni familia suum ipsi negotium gerunt. IDEM.

Τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας] Wolfius vertit: *libertinos qui suam ipsi rem familiarem administrant*: sc. sub τῶν δεσποτῶν. Auctore Harpocratione; ad quem Valesius: "An potius sunt rustici, qui rure habitant, χωρῖται, Hesychio, Dionysio lib. i. pag. 68. (cui sententiæ accedit Tourrellus) an potius ξένοι, qui οἰκοῦντες Ἀθήνησιν, de quibus Demosthenes contra Leptinem, qui scripserat legem, μηδένα ξένον εἶναι ἀτελῆ, μὴ διωρίζων τῶν οἰκούντων Ἀθήνησι, quod reprehendit eo loco." Cl. Ezech. Spanhemius in Notis ad Aristoph. Nub. v. 225. hæc interpretatur: *qui extra Atticam habitant*. MOUNT.

Τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας] Liberti *qui seorsim habitabant*, a dominorum familiis dimissi, eodem cum *inquilinis* jure censebantur, idemque tributum annuum, τὸ μετοίκιον, ærario pendebant. (Petit. II. 6. et Harpoc. in μετοίκιον.) Unde ad eadem quoque cum his munia præstanda adiguntur. STOCK.

Τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας] De horum verborum sensu multa viri docti disputant; ego intelligo de peregrinis extra urbem et agrum Atticum habitantibus. Vide ad hæc ipsa verba Harpocrationem. AUGER.

αὐτοὺς πάλιν ἀντεμβιβάζειν. εἶτ᾽ ἐν ὅσῳ ταῦτα μέλλεται,
προαπόλωλεν ἐφ᾽ ἃ ἂν ἐκπλέωμεν· τὸν γὰρ τοῦ πράττειν
χρόνον εἰς τὸ παρασκευάζεσθαι ἀναλίσκομεν, οἱ δὲ τῶν
πραγμάτων καιροὶ οὐ μένουσι τὴν ἡμετέραν βραδυτῆτα καὶ
ῥαθυμίαν. ἃς [1] δὲ τὸν μεταξὺ χρόνον δυνάμεις οἰόμεθ᾽ ἡμῖν
ὑπάρχειν, οὐδὲν οἷαί τε οὖσαι ποιεῖν ἐπ᾽ αὐτῶν τῶν καιρῶν
51 ἐξελέγχονται. ὁ δ᾽ εἰς τοῦθ᾽ ὕβρεως ἐλήλυθεν, ὥστ᾽ ἐπι-
στέλλειν Εὐβοεῦσιν ἤδη τοιαύτας ἐπιστολάς.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ιδ΄. [2] Τούτων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνεγνωσμένων ἀληθῆ μέν ἐστι τὰ πολλά, ὡς οὐκ ἔδει, οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἴσως οὐχ ἡδέα ἀκούειν. ἀλλ᾽ εἰ μέν, ὅσα ἄν τις ὑπερβῇ τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς ἡδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ᾽ ἡ τῶν λόγων χάρις, ἂν ᾖ μὴ προσήκουσα, ἔργῳ ζημία γίγνεται, αἰσχρόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φενακίζειν ἑαυτούς, καὶ ἅπαντ᾽ ἀναβαλλομένους, ὅσα ἂν ᾖ δυσχερῆ, πάντων ὑστερίζειν τῶν ἔργων, καὶ μηδὲ τοῦτο δύνασθαι μαθεῖν, ὅτι δεῖ τοὺς ὀρθῶς πολέμῳ χρωμένους οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ᾽ αὐτοὺς

[1] δ᾽ εἰς τὸν

[2] Τούτων οὖν, ὦ

Εἶτ᾽ αὐτοὺς] S. Ἀθηναίους καὶ πολίτας ἀντὶ τῶν μετοίκων καὶ ἀπελευθέρων. WOLF. εἶτ᾽ indignationem exprimit. Vig. 395. RÜDIG.

Πραγμάτων καιροὶ] Vid. d. f. leg. p. 343, 1. ed. R. πολλάκις συμβαίνει πολλῶν πραγμάτων καὶ μεγάλων καιρὸν ἐν βραχεῖ χρόνῳ γίγνεσθαι. IDEM.

Οὐ μένουσι τὴν ὑμετέραν βραδυτῆτα καὶ εἰρωνείαν] In nostro οὐκ ἀναμένουσι τὴν ὑμετέραν βραδυτῆτα καὶ ῥαθυμίαν. Quamvis ῥαθυμίαν in aliis quoque legi Aldus indicarit. Quam enim huc quadret εἰρωνεία, non video. Tempus quod rebus agendis, inquit, impertiendum erat, apparando consumitis. *Atqui negotiorum occasio et opportunitas vestrum tarditatem et socordiam non exspectant.* OBSOPŒUS.

Ἀναμένουσι] Hoc, quod non pauci libri habent, prætuli vulgatæ μένουσι, cfr. Æsch. Ctes. §. νβ΄. ῥητορικὴν δειλίαν καιρὸς οὐκ ἀναμένει. RÜDIG.

Ἃς δ᾽ εἰς τὸν] Vox media non legitur in cod. α. Si sensus est: inter medium tempus, εἰς ferri nequit; sin vero interpreteris: quas copias putamus intermedio tempori inservire, lect. vulg. non mutanda. cfr. §. ιβ΄. IDEM.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ] Hæ literæ non ad nos pervenerunt. Videtur tamen Philippus in iis de opibus Atheniensium contemptim disseruisse, et Eubœenses monuisse, ne nimium iis fiderent. *Ex edit.* STOCK.

ιδ΄. Οὖν] Hanc vocem omittit Bekker. Sed quoniam ob antecedentem syllabam hæc vox facile delitescere potuit, non abjiciendam putavi, quum in principio continuatæ orationis locum suum bene teneat; res aliter habet in Lib. vit. Dem. §. β΄. RÜDIG.

Ὑπερβήσεται] S. τούτων. WOLF.

Πρὸς ἡδονὴν] Ut πρὸς χάριν. vid. Orvill. ad Char. 538. L. RÜDIG.

Προσήκουσα] Justo tempore adhibita. IDEM.

Ζημία] Ex orationis suavitate capitur detrimentum, quum res difficiles, quæ reticentur, fructum ferant pestiferum. IDEM.

Οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ᾽ αὐτοὺς ἔμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων] Livius lib. 9. cap. 18. 'At, Hercule,

ἔμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥς
περ τῶν στρατευμάτων ἀξιώσειεν ἄν τις τὸν στρατηγὸν
ἡγεῖσθαι, οὕτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς [1] εὖ βουλευομέ-
20 νους, ἵν᾽ ἃ ἂν ἐκείνοις δοκῇ, ταῦτα πράττηται καὶ μὴ τὰ
[2] συμβάντα ἀναγκάζωνται διώκειν. ὑμεῖς δέ, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, πλείστην δύναμιν ἁπάντων ἔχοντες, τριήρεις, ὁπλί-
τας, ἱππέας, χρημάτων πρόσοδον, τούτων μὲν μέχρι τῆς
τήμερον ἡμέρας οὐδενὶ πώποτε ἐν δέοντι κέχρησθε, οὐδενὸς
δ᾽ ἀπολείπεσθε. ὥσπερ δὲ οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν, οὕτω

[1] βουλευομένους ἡγεῖσθαι χρὴ, ἵν᾽

[2] συμβαίνοντα

reges, non liberi solum impedimentis omnibus, sed domini rerum temporumque, trahunt consiliis cuncta, non sequuntur.' Mount.

Ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν] Rebus gestis inservire, facere, quod illæ ferant; in Aristog. p. 805, 25.: τοῖς λογισμοῖς καὶ τοῖς πράγμασιν καὶ τοῖς ὑπάρχουσι καιροῖς ἀκολουθεῖν. Rüdig.

Ἔμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων] Ἡγεῖσθαι, βουλεύεσθαι πρὸ ἔργου, ὅπως μὴ μωρὰ πέληται, ut ait Phocylides. Wolf. *Providere, præcavere eventibus, antevertere quasi ne noceant.* Non male forte in hanc sententiam ἰέναι legeris: quamvis I. Stobensis c. lii. p. 365. vulgatam agnoscat. Ammian. Marcell. xxi. v. p. 210. 'Expertus, quid in rebus tumultuosis anteversio valeat et prægressus.' Ubi apposite F. Lindenbrogius advocavit Demosthenis ῥῆσιν. *D'Orville ad Char. Aphrod.* l. iii. c. ix. p. 338.

Τὸν αὐτὸν τρόπον ὥσπερ] M. ὅνπερ. Wolf. Citra necessitatem juxta Mounteneium et Rüdiger.

Συμβαίνοντα] In Aug. 2. Bav. Stob. et α. συμβάντα; sed quum antea dixisset δοκῇ et Phil. IV. p. 137, 4. ed. R. hæc legantur: τὸ συμβαῖνον ἀεὶ διώκετε, lect. vulg. tuitus sum; διώκειν dicuntur qui, quem aufugere vident, persequendo petunt. Rüdig.

Τριήρεις] Athenienses valde erant mari potentes. Facile trecentas naves adornabant, easque tam bene instructas, ut cum duplo navium numero par iis certamen esset. Thucyd. l. ii. [13.] Cic. Verr. 5. Isoc. in Panegyr. [Demosth. περὶ Συμμοριῶν §. δ'. ή. [de fals. Leg. §. λά. Æschin. de fals. Leg. §. νδ'.]] Literis atque navigationi ex æquo factum est hujus populi ingenium: paremque inter eos parentes, lege id jubente curam impendebant pueris in utroque horum instituendis: unde natum est proverbium: Μήτε νεῖν μήτε γράμματα ἐπίστασθαι, *neque natare neque literas scire*: quo crassam hominis ignorantiam significabant. Suid. [Vide Meurs. de Fort. Athen. c. 8. et Petit. in Leg. Att. p. 162.] *Tourrell.* Mount.

Ὁπλίτας, ἱππέας] Athenienses plerumque exercitum aluerunt novem et viginti mille peditum, equitum vero ducentorum Thucyd. l. ii. 13. Diod. l. xii. *Tourrell.* Pro *ducentorum* debuit dicere *bis mille cum octingentis*, ut patet ex ipso Thucydide, l. ii. 13. ἱππέας δ᾽ ἀπέφαινε διακοσίους καὶ χιλίους, ξὺν ἱπποτοξόταις, ἑξακοσίους δὲ καὶ χιλίους τοξότας. Vid. Meurs. Att. Lect. lib. i. cap. 1. Mount. Et Dem. de Class. §. δ'. Aschin. de fals. leg. §. νδ'.

Χρημάτων πρόσοδον] Atheniensium annui reditus fuere talenta 1200, et quod excurreret. Æschines Orat. περὶ Παραπρεσβ. [§. νδ'.] Φόρος δ᾽ ἡμῖν κατ᾽ ἐνιαυτὸν προσῄει πλέον ἢ χίλια καὶ διακόσια τάλαντα, *tributum vero nobis annuum accedit plusquam mille et ducenta talenta.* Atticæ autem totius census erat talentorum 6000: ut indicat Demosthenes περὶ Συμμοριῶν [§. ς'.] Vid. Meurs. loco modo citato. Mount.

Οὐδενὸς δ᾽ ἀπολείπεσθε] Assectamini omnes, id est, in tergo hæretis hosti, sequimini, quo vos adversarii ducunt. Wolf.

Οὐδενὸς δὲ ἀπολείπεσθε] *A nemine disceditis*, ita omnibus currendo adhæretis, ut neminem prævertere possitis. Idem est quod infra συμπαραθεῖτε. Stock. *Nihil non assecuti estis.* Cf. in Aphob. I. p. 813, 19. ed. R. ἀπολειφθῆναι πραγμάτων. Rüdig.

Οὐδενὸς οὐκ ἀπολείπεσθε] *Nullam rem non serius facietis.* recidi δὲ, et addidi οὐκ quod necessarium visum fuit ad sensum. Auger.

Ὥσπερ δὲ οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν] Non multum ab hac similitudine abhorret, quod est apud Aristotelem ά. τῶν μετὰ τὰ φυσικά. οἷον (φησὶν) ἐν ταῖς μάχαις οἱ ἀγύμναστοι ποιοῦσι. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι περιφερόμενοι τύ-

πολεμεῖτε Φιλίππῳ. καὶ γὰρ ἐκείνων ὁ πληγεὶς ἀεὶ τῆς
πληγῆς ἔχεται, κἂν ἑτέρωσε πατάξῃ τις, ἐκεῖσέ εἰσιν αἱ
χεῖρες· προβάλλεσθαι δ᾽ ἢ βλέπειν ἐναντίον οὔτ᾽ οἶδεν οὔτ᾽
ἐθέλει. καὶ ὑμεῖς, ἐὰν ἐν Χερρονήσῳ πύθησθε Φίλιππον,
52 ἐκεῖσε βοηθεῖν ψηφίζεσθε· ἐὰν ἐν Πύλαις, ἐκεῖσε· ἐὰν ἄλ-
λοθί που, συμπαραθεῖτε [1] ἄνω κάτω. καὶ στρατηγεῖσθε
μὲν ὑπ᾽ ἐκείνου, βεβούλευσθε δ᾽ οὐδὲν αὐτοὶ συμφέρον περὶ
τοῦ πολέμου, οὐδὲ πρὸ τῶν πραγμάτων προορᾶτε οὐδέν,

[1] ἄνω καὶ κάτω

πτουσι πολλάκις καλὰς πληγάς· ἀλλ᾽ οὔτ᾽ ἐκεῖνοι ἀπ᾽ ἐπιστήμης· οὔτε οὗτοι (οἱ πάλαι φιλοσοφήσαντες) ἐοίκασιν εἰδόσι λέγειν, ἃ λέγουσι. Wolf.

Ὥσπερ δὲ οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν, οὕτω πολεμεῖτε Φιλίππῳ] Panætius in Aulo Gellio, ratione contrariorum, virum prudentem bono Athletæ comparat, qui se nunquam nudat, hostisque vultum semper observat. *Tourrell.* Locus est l. xiii. c. 27. Mount.

Τῆς πληγῆς ἔχεται] *Inhæret plagæ vestigiis.* de Cor. §. κδ'. τούτων γὰρ εἰχόμην ἐγὼ καὶ τούτοις ἠναντιούμην. Rüdig.

Προβάλλεσθαι] Simpliciter *se defendere.* D'Orville ad Char. Aphrod. l. vii. c. iii. p. 602.

Προβάλλ.] Harpocrat., qui h. l. laudat p. 298., explicat per προτείνειν τὰς χεῖρας ὡς εἰς μάχην. Rüdig.

Ἐὰν ἐν Χερρονήσῳ πύθησθε Φίλιππον] S. ὄντα ἢ εἶναι. Wolf.

Συμπαραθεῖτε] Jensius Lect. Lucian. lib. iii. cap. 13. συμπεριθεῖτε legendum suspicatur: ut in Luciano de Mercede Cond. συμπεριθεῖς ἄνω καὶ κάτω. Supra quidem, inquit, apud Lucianum τὸ συμπαραθεῖς habuimus; at illud notat (nec aliter ibi sumitur) *pone sequi, comitari*: apud Demosthenem vero quemadmodum et in adducto ex Luciano de Merc. Cond. loco, requiritur sensus τοῦ *una circumferri, circumagi, circumcurrere.* Verum, cum recepta lectio bene habeat, nihil temere mutandum est. Mount.

Ἄνω καὶ κάτω] Hæc est lect. vulg., sed Cod. α. καὶ omisit, id Bekker., contra morem hujus scriptoris. cf. Phil. III. p. 120, 19., ed. R. ubi Bekker. retinuit. d. f. leg. 424, 27. in Aristocr. 680, 16. πάντ᾽ ἄνω καὶ κάτω πεποίηκε; si in Aristog. I. p. 792, 20. illam particul. omissam vides, τἄνω κάτω γεγενῆσθαι, ibi κάτω prædicati locum tenet. Xen. Cyr. I. 3, 4. ἄνω καὶ κάτω πλανᾶσθαι paullo post per περιπλανᾶσθαι explicat. Rüdig.

Χρημάτων] Omnino sicut nostrum habuit, πραγμάτων legendum est. Reprehendit eorum incuriam, *quod nullam rerum agendarum curam suscipiant, nisi ubi aliquid factum esse audierint*, etc. nec usquam in tota oratione pecuniarum mentionem fecisse videtur. Obsopœus.

Οὐδὲ περὶ τῶν χρημάτων προορᾶτε οὐδὲν] Cum pecuniæ sint nervi bellorum, non incommoda est hæc lectio. Malo tamen cum Obsopœo, πραγμάτων, quod omnia complectitur: et quid si legas, οὐδὲ πρὸ τῶν πραγμάτων. Wolf. Utrique lectioni sui suffragantur MSti; sed τὸ πραγμάτων præferendum duxi. Non enim eos Demosthenes usquam reprehendit quod de pecunia conquirenda minus sint solliciti, sed quod nullam omnino rerum gerendarum curam mature satis suscipiant: hoc est, οὐκ ἔμπροσθεν ὦσιν τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ τὰ συμβαίνοντα διώκωσιν. Sic in Orat. de Pace, [§. ά.] et similiter in Philipp. Δ. [§. ή.] ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι πρὸ τῶν πραγμάτων εἰώθασι χρῆσθαι τῷ βουλεύεσθαι· ὑμεῖς δὲ μετὰ τὰ πράγματα. (Quod sane pro Wolfii conjectura facere videtur, legendum πρὸ non περί: sed tum ταυτόλογα erunt quæ sequuntur: πρὶν ἂν ἢ γεγενημένον, etc.) Objici quidem potest vocem χρημάτων idem significare posse atque τὸ πραγμάτων, sed hoc non liquet. Eo quidem sensu singulare χρῆμα sæpe sæpius usurpatur: plurale χρήματα, ut opinor, non item. Mount.

Περὶ τῶν χρημάτων] Ita vulgo scribitur; at nonnulli Codd. pro περὶ habent πρὸ, plures etiam πραγμάτων pro χρημάτων. At ubi Noster dicit πρὸ τῶν πραγμάτων (cfr. de Pac. §. ά. Phil. IV. §. ή.), non addit πρὶν ἂν etc., quare illa verba h. l. ad sensum enunciationis πρὶν .... πύθησθε paucis comprehendendum addita et deinde in textum irrepsisse videntur. Sens. lect. vulg.: nihil prospicitis de *pecunia*; et ne quis miretur, hujus maxime mentionem fieri, addam verba ex Olynth. I. (III.) §. ή.: δεῖ δὲ χρημάτων καὶ ἄνευ τούτων οὐδέν ἐστι γενέσθαι τῶν δεόντων. De προ-

πρὶν ἂν ἢ γεγενημένον ἢ γιγνόμενόν τι πύθησθε. ταῦτα δ'
ἴσως πρότερον μὲν [1]ἐνῆν· νῦν δὲ ἐπ' αὐτὴν ἥκει τὴν ἀκμήν,
ὥστ' οὐκέτ' ἐγχωρεῖ.

ιέ. Δοκεῖ δέ μοι θεῶν τις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς γι-
γνομένοις ὑπὲρ τῆς πόλεως αἰσχυνόμενος τὴν φιλοπραγμο-
σύνην ταύτην ἐμβαλεῖν Φιλίππῳ. εἰ γὰρ ἔχων ἃ κατέ-
21 στραπται καὶ προείληφεν ἡσυχίαν ἔχειν ἤθελε καὶ μηδὲν
ἔπραττεν ἔτι, ἀποχρῆν ἐνίοις ὑμῶν ἂν μοι δοκεῖ, ἐξ ὧν
αἰσχύνην καὶ ἀνανδρίαν καὶ πάντα τὰ αἴσχιστα ὠφλη-
κότες ἂν ἦμεν δημοσίᾳ· νῦν δ' ἐπιχειρῶν ἀεί τινι καὶ τοῦ
πλείονος ὀρεγόμενος ἴσως ἂν ἐκκαλέσαιθ' ὑμᾶς, εἴπερ μὴ
παντάπασιν ἑαυτῶν ἀπεγνώκατε. θαυμάζω δ' ἔγωγε εἰ
μηδεὶς ὑμῶν μήτ' ἐνθυμεῖται [2]μήτ' ὀργίζεται ὁρῶν, ὦ ἄν-

[1] ἐνῆν ποιεῖν· νῦν [2] μήτε λογίζεται

ὁρᾶν vid. Xen. Cyr. III. 2, 15. δυνάμενοι προορᾶν ἄνθρωποι περὶ τοῦ μέλλοντος. Rüdig.

Πρότερον] Illud fortassis innuit tempus, quo Pydna, Potidæa, Methone nondum expugnatæ fuerint. Idem.

Νῦν] Idem innuitur tempus, de quo §. ιή. dicit τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγενῆσθαι. vid. ad §. ιά. Idem.

Ἐπ' αὐτὴν ἥκει τὴν ἀκμὴν] *In ipsum rerum discrimen ventum est*, ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς τὰ πράγματα. Wolf.

ιέ. Ὑπὲρ τῆς πόλεως] F. ὑπὸ τ. π. Taylor.

Ἐμβαλεῖν] Dixit (ut opinor) quod Cicero postea *injicere*. *Victor. Var. Lect.* l. vii. c. 5.

Ἀποχρῆν] Sub. ταῦτα. Ἀποχρῆν pro ἀποχρῆναι. Auger.

Ἀποχρῆν — δοκεῖ] Primam vocem sine iot. subscr. ita vulg. vid. Wolf. Liter. Analect. II. 426. Quod post hanc vocem Aug. 1. inserit ἂν, non improbaverim, nam vis apodoseos est: acquiescerent nonnulli; alterum enim ἂν, si primum admittitur, ad δοκεῖ pertinet. Herm. ad. Vig. 814. δοκεῖ ded. cum cett. ed. ex Ald. P. Man. Vulg. δοκῇ, quod, si in locis a Matth. Gr. gr. p. 719. not. laudatis conjunct. admitteretur, non rejicerem, sequens Hom. Od. 1, 396. τῶν κέν τις τόδ' ἔχῃσιν, sed cfr. Herm. ad Vig. p. 906., sensus: nescio, parum refert, utrum sit. Rüdig.

Ἐξ ὧν — ἂν ἦμεν] Ex quibus ignominiam *contraxerimus*, i. e. si vere acquiescamus, timendum, ne illud fuerit dedecori. Idem.

Ἑαυτῶν ἀπεγνώκατε] Rüdiger ἑαυτῶν uncis inclusit, ut spurium: quod non probo. Quæ enim in Codd. est lectionis varietas, hæc inde nata, quod librarii offendebant in ἑαυτῶν pro ὑμῶν αὐτῶν. Locus noster sic laudatur in Bekkeri Anecd. Gr. T. I. p. 119. p. 9. l. 12. ed. R. τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐκείνων αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστίν, εἴπερ ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε, ubi ante Reiskium αὐτῶν legebatur. Verum præbuit cod. Bav. De Cor. p. 252. l. 14. νομίζειν ὑμᾶς μὴ μόνον εὔνους αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ φρονίμους ἀνθρώπους καὶ μάντεις εἶναι; sic recte Bekkerus ex optimis libris, quum vulgo legeretur αὐτοῖς. Ita etiam non tolerarunt, si αὐτοὺς poneretur pro ἡμᾶς αὐτοὺς, ut de Cor. p. 282. l. 2. οὐδ' ἀναλαβεῖν αὐτοὺς ἂν ἠδυνήθημεν, ubi pronomen libri nonnulli deleverunt, nonnulli mutarunt in αὐτούς. p. 95. l. 5. σκέψασθαι τί ποιοῦμεν αὐτοὶ νῦν καὶ ὅπως χρώμεθ' αὐτοῖς, i. e. ἡμῖν αὐτοῖς. MSS. quidem αὐτοῖς sc. τοῖς πράγμασι, quod in se damnandum non foret. Sed hic Demosthenis consilium est, Atheniensibus graviter in animum inducere, rem in eo verti, *quo modo se ipsis utantur*. Brem.

Μήτε λογίζεται] Nostrum exemplar habebat μήτε ὀργίζεται magno sane discrimine, licet posterius ego putem esse convenientius, ut ex verbis Demosthenis apte potest colligi. *Demiror autem neminem vestrum neque cogitare neque indignari, videntem principium belli puniendi Philippi gratia sumptum esse, finem vero eo tendere ne ipsi male affligamur.* Obsopœus.

Μήτ' ἐνθυμεῖται, μήτε λογίζεται] Centies quidem hæc verba conjuncta leguntur in Demosthene: quare minus lubenter immutarem, nisi sequens vox ὁρᾶν id necessario postulare videretur. Ecquis enim sensus est: *Miror neminem vestrum cogitare vel considerare bellum de ulciscendo Philippo initium cœpisse* &c. *cum videat bellum* &c. Jam vero reposito ὀργίζεται, et sensus longe melior eruetur, et constructio optime constabit. *Miror neminem vestrum vel animadvertere*—et quæ sequuntur, *neque indignari, cum rem ita se habere videat.* Mount. Sed quæ cognatio intercedit huic verbo cum ἐνθυμεῖται, quam duplex μήτε commendat? nam ἐνθυμεῖσθαι nunquam iræ rationem innuit; quare meliorem lectionem existimavi λογίζεται, ut Olynth. I. (III.) §. θ'. ἐνθυμηθῆναι καὶ λογίσασθαι: ne quis miretur, esse conjuncta, quæ inter se differant, vide dicta ad §. β'. Rudig.

δρες Ἀθηναῖοι, τὴν μὲν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγενημένην
[1]ὑπὲρ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον, τὴν δὲ τελευτὴν οὖ-
σαν ἤδη ὑπὲρ τοῦ μὴ [2]παθεῖν κακῶς ὑπὸ Φιλίππου. ἀλλὰ
μὴν ὅτι γε οὐ στήσεται, δῆλον, εἰ μή τις αὐτὸν κωλύσει.
εἶτα τοῦτ' ἀναμενοῦμεν, καὶ [3]τριήρεις κενὰς καὶ τὰς παρὰ
τοῦ δεῖνος ἐλπίδας ἐὰν ἀποστείλητε, πάντ' ἔχειν οἴεσθε
καλῶς; οὐκ ἐμβησόμεθα; οὐκ ἔξιμεν αὐτοὶ μέρει γέ τινι
στρατιωτῶν οἰκείων νῦν, εἰ καὶ μὴ πρότερον; οὐκ ἐπὶ τὴν
ἐκείνου πλευσούμεθα; ποῖ δὴ προσορμιούμεθα; ἤρετό τις.
53 εὑρήσει τὰ σαθρά, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, [4]τῶν ἐκείνου πρα-

[1] † περὶ [2] παθεῖν αὐτοὺς κακῶς ὑπὸ τοῦ [3] τριήρεις πολιτικῆς δυνάμεως κενὰς [4] τῶν ἐκείνου πραγμάτων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,

Γεγεν. περὶ τοῦ τιμωρήσ.] Hinc patet, jam ante aliquod tempus bellum fuisse susceptum eo consilio, ut vindicta sumeretur de Philippo, qui Amphipolin in suam redegerat potestatem. Æschin. in Ctes. §. κά. hæc: χρόνον, ἐν ᾧ πρὸς Φίλιππον ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως ἐπολεμοῦμεν. cfr. §. γ'. Idem.

Περὶ τοῦ τιμωρ.] Bekker. dedit ὑπέρ. Verum hoc in loco sensus requirit περί. cfr. ad Olynth. I. (III.) §. γ'. Idem.

Οὐκ ἐκβησόμεθα] Ita omnes editi, sed nullo, ut videtur, sensu. Ecquis enim credat Demosthenem tam inepta ταυτολογίᾳ dixisse οὐκ ἐκβησόμεθα; οὐκ ἔξιμεν; Nulla igitur dubitatione ἐμβησόμεθα reposui; quam lectionem exhibent Laud. Pith. et Ben. a. s. Sæpius absolute ponitur hoc verbum: supra §. ιγ'. ἐμβαίνειν τοὺς μετοίκους: in Orat. contra Mid. §. νς'. ὑμεῖς δ' οὐκ ἐμβήσεσθε: et sic etiam apud Latinos aliquando *conscendere*. Livius: 'Conscendunt alacres copiæ,' sub. navem. Cæsar: 'Erat completis litoribus contentio, qui potissimum ex magno numero conscenderent.' Cic. Attico, lib. ix. 187, 4. 'Idibus Martiis Pompeium a Brundisio conscendisse.' Mount.

Οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκείνου πλευσούμεθα] Sub. χώραν. Cæteræ Editt. πλευσόμεθα, minus Attice. Vid. Longin. in notis supra ad §. έ. Mount.

Ποῖ προσορμιούμεθα;] Quod idem ac si scripsisset: ὅποι τὸν στόλον προσορμίσομεν. *D'Orville ad Char. Aphrod.* l. i. c. xi. p. 119.

Ἤρετό τις] Accipe quasi legeretur ἔροιτό τις, quod ultimum proponit Lambinus. Auger.

Ἤρετό τις] Doctiss. Zach. Pearce in Emendat. ad Longin. §. 18. "Hæc verba aut ex Glossemate nata sunt, utpote ex margine, ubi ad voces ποῖ δὴ προσορμιούμεθα explicandas posita erant, in textum recepta: aut ea lectio, quæ inter varias Demosthenis lectiones a Morellio collectas exstat, admittenda est, sc. ἔροιτό τις." Ego quidem mutare nolui, quippe quod hasce voces omnino delendas esse censeam. Mount. Hom. Il. Γ. 201. ὧδε δέ τις εἴπεσκεν. Rüdig. Hoc Græcum non est, sed dicendum foret ἔροιτ' ἄν τις; illud non probabile, quum ἤρετό τις speciem additamenti non habeat. Weiskio sic statuendum videtur, aliquem aut plures in concione satis alta voce, ut ab oratore exaudiri posset, quæsivisse, ποῖ δὴ προσορμιούμεθα; Sed nusquam tale quid, per hanc formulam illatum, invenimus. Mihi res simplex videtur: *solent homines interrogare.* Res in colloquiis et orationibus multum disceptabatur, istaque quæstio sæpe ut difficilis proponebatur, ad quam responderi vix posset. Brem.

Εὑρήσει τὰ σαθρὰ] Tacitus ad hunc Demosthenis locum videtur respexisse, cum

γμάτων αὐτὸς ὁ πόλεμος, ἂν ἐπιχειρῶμεν· ἂν μέντοι καθώμεθα οἴκοι, λοιδορουμένων ἀκούοντες καὶ αἰτιωμένων ἀλλήλους τῶν λεγόντων, οὐδέποτ' οὐδὲν ἡμῖν οὐ μὴ γένηται τῶν δεόντων. ὅποι μὲν γὰρ ἄν, οἶμαι, μέρος τι τῆς πόλεως συναποσταλῇ, κἂν μὴ πᾶσα παρῇ, καὶ τὸ τῶν θεῶν εὐμενὲς καὶ τὸ τῆς τύχης ἡμῖν συναγωνίζεται· ὅποι δ' ἂν στρατηγὸν καὶ ψήφισμα κενὸν καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ βήματος ἐλπίδας ἐκπέμψητε, οὐδὲν [1] ὑμῖν τῶν δεόντων γίγνεται, ἀλλ' οἱ μὲν ἐχθροὶ καταγελῶσιν, οἱ δὲ σύμμαχοι τεθνᾶσι τῷ [2] δέει τοὺς τοιούτους ἀποστόλους. οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἕνα
22 ἄνδρα ἂν δυνηθῆναί ποτε ταῦθ' ὑμῖν πρᾶξαι ἅπανθ' ὅσα

[1] ἡμῖν

[2] δέει, διὰ τοὺς

dicit in l. 2. Hist. [c. 77.] 'Aperiet et recludet contecta et tumescentia victricium partium vulnera bellum ipsum.' MOUNT.

Καθώμεθα οἴκοι λοιδορουμένων ἀκούοντες καὶ αἰτιωμένων ἀλλήλους τῶν λεγόντων] Hujusce moris testimonium perhibent Isocrates in Panath. et Aristoteles Rhet. l. iii. c. 17. eorundem ambo temporum cum Demosthene. Aristoteles etiam addit, Isocrati magis quam cuivis alteri solenne fuisse contra alios invehi, idque non solum in suggesto, a quo eum vocis suæ infirmitas magnaque ejus timiditas summoverant, verum etiam in iis, quas nunquam pronuntiavit, Orationibus. *Tourrell.* MOUNT. cfr. Procem. νά. p. 489. vol. iv.

Οὐ μὴ γένηται] Οὐ abest a nonnullis libris et sane carere hac voce possimus, nisi ob præced. negationes eam omissam putemus. Accumulat illas Dem. consulto. Zeun. ad Vig. 452. οὐ et οὐ μὴ sequente conjunct. aor. futuri notionem innuit, i. q. φοβοῦμαι μὴ οὐ γένηται. Plat. Hipp. maj. p. 173. ed. Hd. οὐ γὰρ μήποτε εὕρῃς, ὃ μήποτ' ἐγὼ πέπονθα, μήτι σύ. RÜDIG.

Κἂν μὴ πᾶσα παρῇ] S. ἡ πόλις, τουτέστιν, ἅπαντες οἱ πολῖται: *tametsi non omnes cives affuerint.* WOLF.

Τὰς ἀπὸ τοῦ βήματος] Quid sibi volunt hæ spes ἀπὸ τοῦ βήματος? Solebant tunc temporis duces Atheniensium, simulatque populi suffragiis electi fuerant, conscenso suggestu magnifica quædam populo polliceri, et victorias ac trophæa spondere. Docet id Demosthenes de Class., ubi de duce Atheniensium sic ait: τὰς ἐλπίδας ὑμῖν ὑποτείνων, ἄλλο δὲ οὐδέν. Hinc proverbium αἱ Χάρητος ὑποσχέσεις, cujus meminerunt Græci Parœmiographi. *In Emend.* l. iv. c. 8. VALESIUS.

Οὐδὲν ἡμῖν] Bekker. dedit ὑμῖν, quod nonnulli libri habent, ductus fortassis tertia persona in ἐκπέμψητε, at in hoc discrimine, non a persona præcedente res pendet, sed ab ea ipsa sententia, quam expressit paullo ante. RÜDIG.

Καταγελῶσι τοὺς ἀποστόλους] Hæc conjungo, etsi forte legendum: τῶν τοιούτων ἀποστόλων. et postea: οἱ σύμμαχοι τεθνᾶσι τῷ δέει. Durum enim fuerit, τεθνᾶσι τοὺς τοιούτους ἀποστόλους, ἀντὶ τοῦ, διὰ τοὺς, ἢ ἕνεκα τῶν τοιούτων ἀποστόλων, οὐδαμῶς θαῤῥοῦντες τούτοις. WOLF. τοὺς τ. ἀποστόλους ὁρῶντες, profecto germana lectio videtur. MOUNT. Verum lect. vulgatam verissimam existimamus, est enim hic accus. *absolutus*, ad cujus explicationem ὁρῶντες cogitando addi debet. cfr. Dem. de f. leg. p. 366, 25. ed R.; miserum Phocensium statum ita describit: debere illos δουλεύειν καὶ τεθνάναι τῷ φόβῳ καὶ τοὺς Θηβαίους καὶ τοὺς Φιλίππου ξένους, ubi Reisk. conjicit τοῖς Θηβαίοις, ut pendeat dativ. a δουλεύειν, sed nihil mutandum, nam hujus loci eadem est ratio, quæ nostri. Gravis testis vulg. lectionis, quam etiam Bekker. tuetur, est Thom. M. p. 104., qui nostrum locum integrum laudat. De hoc accus. absol. vid. Herm. ad Vig. 882. RÜDIG.

Τεθνᾶσι τῷ δέει] *Moriuntur timore*, i. e. timent non secus ac mortem: et hæc construuntur cum accusativo. AUGER.

Οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἕνα ἄνδρα—] Apud Græcos proverbium erat vetus in hanc sententiam, εἷς ἀνὴρ οὐδεὶς ἀνήρ. Eodem sensu Euripides in Heracl. [ver. 275.] ait, μιᾶς χειρὸς ἀσθενὴς μάχη. *Tourrell.* MOUNT. Diod. Sic. XVI. 21. narrat, Iphicratem et Timotheum, qui cum Charete adversus Socios Ol. 106, 1. missi erant, quum ob ventorum impetum a prœlio ad Hellespontum committendo abstitissent, ab hoc accusatos (τὸν δεῖνα) esse, (Æl. V. H. 3, 47.) ita ut illi imperio se abdicare cogerentur, et in hunc summa rerum deferretur, qui mollitiei et luxuriæ erat deditus. Æschin. d. f. leg. §. κδ'. Theopomp. apud Athen. XII. 532. B. Quæ iste Chares solus fecit, vid. ad §. ή. RÜDIG.

βούλεσθε· ὑποσχέσθαι μέντοι καὶ φῆσαι καὶ τὸν δεῖνα αἰτιάσασθαι καὶ τὸν δεῖνα ἔστι. τὰ δὲ πράγματα ἐκ τούτων ἀπόλωλεν· ὅταν γὰρ ἡττῆται μὲν ὁ στρατηγὸς ἀθλίων ἀπομίσθων ξένων, οἱ δ' ὑπὲρ ὧν ἂν ἐκεῖνος ἐκεῖ πράξῃ πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ῥᾳδίως ἐνθάδ' ὦσιν, ὑμεῖς δ' ἐξ ὧν ἂν ἀκούσητε ὅ τι ἂν [1] τύχητε ψηφίζησθε, τί καὶ χρὴ προσδοκᾶν; πῶς οὖν ταῦτα παύσεται; ὅταν ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς αὐτοὺς ἀποδείξητε στρατιώτας καὶ μάρτυρας τῶν στρατηγουμένων καὶ δικαστὰς οἴκαδ'

[1] τύχῃ ῥᾳδίως ψηφίσησθε

Ὑποσχέσθαι μέντοι καὶ φῆσαι—] Verisimile est hoc ad Charetem pertinere, ducem Atheniensium qui adeo prompte maxima pollicebatur, ut inde proverbium oriretur Χάρητος ὑποσχέσεις, *Charetis pollicitationes*, quo promissum aliquod frivolum omnino esse significarent. In Equitibus Aristophanis Act. 5. legimus sermones quos ad populum habere soliti sunt istiusmodi imperatores, quo eos spe adulatoria sustentarent. *Tourrell.* MOUNT.

Ὅταν γὰρ ἡττῆται] Sic Editi omnes; sed pessime, ut videtur. Etenim si hæc lectio retineatur, quorsum pertinent quæ sequuntur, τί χρὴ προσδοκᾶν; Siquidem id quod iis esset timendum, non jam erat exspectandum, postquam victus fuisset imperator cum exercitu. Multo minus isti lectioni congruunt quæ postea de Imperatoribus dicuntur: πρὸς τοὺς ἐχθροὺς οὐδεὶς οὐδὲ ἅπαξ αὐτῶν ἀγωνίσασθαι περὶ θανάτου τολμᾷ. Quomodo enim vinci poterat imperator, qui cum hoste ne quidem pugnare ausus est? Omnino igitur in textum reponendum duxi ἡγῆται, quod exhibent Pith. Laud. et Ben. α. γ. ε. η. θ. atque hanc germanam esse lectionem satis, ut opinor, liquet ex ipso hujusce loci scopo. Hic enim id Atheniensibus inculcat orator, quod et alibi passim, nempe quam necesse sit ut ipsi per se militent, neque omnia peregrinis copiis committant. Quid enim exspectandum est, inquit, cum nullos alios imperator milites habeat, quam miseros peregrinos, eosque mercede etiam fraudatos? Supra §. θ'. dixerat quid exinde sperare poterant, cum dicit: ἐξ οὗ δ' αὐτὰ καθ' αὑτὰ τὰ ξενικὰ ὑμῖν στρατεύεται, τοὺς φίλους νικᾷ καὶ τοὺς συμμάχους, οἱ δ' ἐχθροὶ μείζους τοῦ δέοντος γεγόνασι, &c. Similis locus est in Orat. de Rep. Ordin. §. γ'. quem vide. Voss. ἡγεῖται legit, quod, cum longius a recepta lectione distet, emendationem confirmat. IDEM. Sed quamquam hoc bene conveniret notioni στρατηγοῦ, tamen hæc dictio exquisitior et gravior esse videtur, ut sit: imperator, qui militum voluntati indulgere debet. Confirmatur lect. vulg. ex §. θ'. ὁ δὲ στρατηγὸς ἀκολουθεῖ. RÜDIG.

Ἀπομίσθων] Harpocratio (nisi locus mendosus sit) et ad eum Mausacus vocem ἀπομίσθων hoc in loco significare docent, *qui voluntario mercedem non recipiunt*: ita ut idem sonet ac ἀμίσθων. Tourrellus alteram hujusce vocis significationem amplectitur, qua notat eos qui sine mercede dimittuntur, cum tamen mercenarii sint; ita enim hunc locum vertit: *miserables étrangers, qui ne touchent point leur paye.* In eadem sententia Wolfius, cui quidem facile accedo. Vide supra §. θ'. et Scholion ad v. μή μοι μυρίους §. ή. MOUNT. Nisi intelligendi sint illi Atheniensium mercenarii (§. ή.), quibus Artabazus stipendia erogavit. §. θ'. med. Diod. Sic. XVI. 22. RÜDIG.

Οἱ δ' ὑπὲρ ὧν] Haud dubie huc spectant Schol. verba, quæ vulgo ad ξένων referuntur: διὰ τὸ μὴ παρεῖναι ὑμᾶς, τῶν συκοφαντῶν ἀνέχεσθε· ταῦτα δ' εἰς Κηφισόδοτον αἰνίττεται; fortasse est ille ipse, qui commemoratur, in Aristocrat. p. 676, 8. ed. R. IDEM.

Ῥᾳδίως ἐνθένδε ὦσι] Lego cum Obsopœo: πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ῥᾳδίως ἐνθάδε ὦσι. WOLF. L. ἐνθάδε, scil. in suggesto. MOUNT.

Τί καὶ] *Quid tandem?* Vid. Herm. ad Vig. 837. RÜDIG.

ἐλθόντας τῶν εὐθυνῶν, ὥςτε μὴ ἀκούειν μόνον ὑμᾶς τὰ
ὑμέτερ' αὐτῶν ἀλλὰ καὶ παρόντας ὁρᾷν. νῦν δ' εἰς τοῦθ'
ἥκει τὰ πράγματα αἰσχύνης, ὥςτε τῶν στρατηγῶν ἕκα-
στος δὶς καὶ τρὶς κρίνεται παρ' ὑμῖν περὶ θανάτου, πρὸς δὲ
τοὺς ἐχθροὺς οὐδεὶς οὐδὲ ἅπαξ αὐτῶν ἀγωνίσασθαι περὶ
θανάτου τολμᾷ, ἀλλὰ τὸν τῶν ἀνδραποδιστῶν καὶ λωπο-
δυτῶν θάνατον μᾶλλον αἱροῦνται τοῦ προσήκοντος· κα- 54
κούργου μὲν γάρ ἐστι κριθέντ' ἀποθανεῖν, στρατηγοῦ δὲ
μαχόμενον τοῖς πολεμίοις.

ιϛ'. Ὑμῶν δ' οἱ μὲν περιϊόντες μετὰ Λακεδαιμονίων
φασὶ Φίλιππον πράττειν τὴν Θηβαίων κατάλυσιν καὶ τὰς
πολιτείας διασπᾷν, οἱ δ' ὡς πρέσβεις πέπομφεν ὡς βα-

Στρατηγῶν ἕκαστος δὶς καὶ τρὶς κρίνεται &c.] Idem Comicus, [s. Aristophanes] sive potius fidelis rerum Atheniensium historicus, Acharn. Act. 4. Sc. 7. et in Avib. juxta finem, docet nos magno contemptui fuisse eo tempore, hoc est paucos ante Demosthenem annos, Atheniensium imperatores. In Proverbium jam pridem cesserat eorum ignavia, proque maxima contumelia dicebant: *Ecce Homo timidior Pisandro.* [vid. Suid. v. Εἴ τι Πεισάνδρου.] *Tourrell.* MOUNT.

Παρ' ὑμῖν] *Penes vos*, ab iis, qui apud vos agunt, ut ιϛ'. *παρ' ἡμῖν.* RÜDIG.

Ἀνδραποδιστῶν] i. e. *τῶν τὸν ἐλεύθερον καταδουλωσαμένων, λωποδυτῶν*, i. e. *λῃστῶν, οἳ ἀποδύουσι τοὺς παριόντας τὰς ἐσθῆτας.* Pollux VIII. 102. monet, fuisse *τῶν ἕνδεκα*, ut utriusque generis homines, ubi confessi essent, morte mulctarent. Postell. de Rep. Athen. c. X. IDEM.

ιϛ'. *Οἱ μὲν περιϊόντες*] Similis est locus *περὶ τῶν λογοποιούντων* in Philippica Isocratis, cum hoc conferendus. WOLF. Sunt qui in foro obambulant hallucinantes Philippum longe aliis curis distentum abhorrere a bello cum Atheniensibus. RÜDIG.

Μετὰ Λακεδαιμονίων φασὶ Φίλιππον π. τ. Θηβαίων κατάλυσιν] Thebæ, princeps Bœotiæ urbs, atque una ex maximis Græciæ Rebuspublicis, inter quas proxime parem Athenis ac Lacedæmoni locum obtinuit. Lacedæmonii post pugnam Leuctricam contra Thebanos vindictam anhelabant, eaque res otiosorum istiusmodi hominum somniis atque conjecturis materiam satis amplam præbuit. [Vide similem locum in 2. Philippica §. γ'. et Isocratis Philipp. p. 232. Ed. Battie.] *Tourrell.* MOUNT.

Τας πολιτείας διασπᾷν] Ἡ ὀλιγαρχίας, ἢ *τυραννίδας ἐγκαθιστάντα ταῖς πόλεσι.* Nam fuit hæc Græcorum ratio: Reges, urbes gubernari a singulis: Oligarchici, ut Lacedæmonii, a paucis: Democratici, ut Athenienses, a multis, hoc est a plebe, voluerunt. Hoc illud est, quod ait Thucydides *τῇ ά. τοὺς Λακεδαιμονίους βούλεσθαι τοὺς συμμάχους ἐπιτηδείως σφίσιν αὐτοῖς πολιτεύεσθαι, τουτέστιν, ὀλιγαρχεῖσθαι.* WOLF.

Ὡς πρέσβεις πέπομφεν ὡς βασιλέα] Nam cum Isocratis impulsu bellum Persicum animo agitaret, probabile est, et ejus ingenio dignum, per fœciales prius eum res repetere voluisse: hoc est, *τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις καὶ νήσους ἀξιοῦν ἐκεῖνον ἐλευθέρας ἀφεῖναι, καὶ τῆς Εὐρώπης παντελῶς ἀποστῆναι, ἀρκούμενον τῇ τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ κατοικούντων βαρβάρων ἀρχῇ.* IDEM.

Βασιλέα] Alibi passim Demosthenes Persarum Regem solo *Βασιλέως* seu *Regis* titulo, ut hic, designat. Atque ita alii sæpe Scriptores. Aristoph. in Acharn. ver. 647. *Ὅτι καὶ Βασιλεὺς* et quæ sequuntur. Idem in Equit. 476. *ἃ Μήδοις καὶ Βασιλεῖ ξυνόμνυτε.* Usitatius autem *Μέγας Βασιλεὺς* appellabatur. Sic idem in Pluto ver. 170. *Μέγας δὲ Βασιλεὺς οὐχὶ διὰ τοῦτον κομᾷ*; ad quem locum hæc Car. Giraldus: "*Magnum Regem* absolute vocant regem Persarum. Cum enim Cyrus Assyriæ et Mediæ regna in Persas transtulisset, Asiam debellasset (unde argenti quingenta millia talentorum reportavit, præter craterem Semiramidis, cujus pondus erat quindecim talentorum) vocatus est *μέγας βασιλεύς*: a quo postea Persarum reges *μεγάλους βασιλέας* appellari se voluerunt." MOUNT.

σιλέα, οἱ δ' ἐν Ἰλλυριοῖς πόλεις τειχίζειν, οἱ δὲ λόγους 23
πλάττοντες ἕκαστος περιερχόμεθα. ἐγὼ δ' οἴομαι μέν, ὦ
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νὴ τοὺς θεοὺς ἐκεῖνον μεθύειν τῷ μεγέθει
τῶν πεπραγμένων καὶ πολλὰ τοιαῦτα ὀνειροπολεῖν ἐν τῇ
γνώμῃ, τήν τ' ἐρημίαν τῶν κωλυσόντων ὁρῶντα καὶ τοῖς
πεπραγμένοις ἐπῃρμένον, οὐ [1] μέντοι γε μὰ Δί' οὕτω προ-
αιρεῖσθαι πράττειν, ὥςτε τοὺς ἀνοητοτάτους τῶν παρ' ἡμῖν
εἰδέναι τί μέλλει ποιεῖν ἐκεῖνος· ἀνοητότατοι γάρ εἰσιν οἱ
λογοποιοῦντες. ἀλλ' ἐὰν ἀφέντες ταῦτ' [2] ἐκεῖνο εἰδῶμεν, ὅτι
ἐχθρὸς [3] ἅνθρωπος καὶ τὰ ἡμέτερα ἡμᾶς ἀποστερεῖ καὶ
χρόνον πολὺν ὕβρικε καὶ ἅπανθ', ὅσα πώποτ' ἠλπίσαμέν
τινα πράξειν ὑπὲρ ἡμῶν, καθ' ἡμῶν εὕρηται, καὶ τὰ λοιπὰ
ἐν ἡμῖν αὐτοῖς ἐστί, κἂν μὴ νῦν ἐθέλωμεν ἐκεῖ πολεμεῖν
αὐτῷ, ἐνθάδ' ἴσως ἀναγκασθησόμεθα τοῦτο ποιεῖν, — ἂν

[1] μέντοιγε οὐ μὰ [2] ἐκεῖνα [3] ἄνθρωπος

Οἱ δ' ἐν Ἰλλυριοῖς πόλεις τειχίζειν] Philippus decem abhinc annos magnam hujus regionis, quæ jam Sclavonia appellatur, partem subegerat. Haud veri absimile est eos istiusmodi rumores eo animo sparsisse ut Philippo essent utiles, cum persuasum darent scilicet longe ab Athenis esse remotas ejus cogitationes atque consilia. *Tourrell.* MOUNT.

Οἱ δὲ λόγους πλάττοντες ἕκαστος περιερχόμεθα] Etsi et hæc lectio excusari potest, malim tamen *ἕκαστοι.* Sic in oratione *περὶ εἰρήνης· μὴ πάντες, περὶ τῶν ἰδίων ἕκαστος ὀργιζόμενος*: servata numerorum congruentia. WOLF.

Ἐκεῖνον μεθύειν — καὶ π. τ. ὀνειροπολεῖν] Horatius ad hunc locum videtur respexisse, cum de Cleopatra dicit, Od. 1. 37.

—'quidlibet impotens
Sperare, fortunaque dulci
Ebria.' MOUNT.

Μεθύειν] Thom. M., qui p. 603. nostrum locum laudat, hæc habet: *οὐ μόνον ἐπὶ οἴνου τὸ μεθύω λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἁπλῶς ὑβρίζειν καὶ μὴ ἐθέλειν σωφρονεῖν ὑπό τινος τυχὸν ἐξουσίας.* RÜDIG.

Ὀνειροπολεῖν] Hesych. *ὡς ἐν ὕπνῳ φαντάζεσθαι.* IDEM.

Τὴν ἐρημίαν ὁρῶντα τῶν κωλυσόντων] *Cum solitudinem videat prohibiturorum*, id est, cum qui prohibere aut velit aut possit, videat esse neminem. WOLF.

Ἐπῃρμένον] *Ἐπαίρεσθαι* dicuntur, qui aliqua re ad magnam spem sunt excitati. Thuc. II. 11. *ἡ γὰρ Ἑλλὰς πᾶσα τῇδε τῇ ὁρμῇ ἐπῆρται καὶ προσέχει τὴν γνώμην, ... πρᾶξαι ἡμᾶς ἃ ἐπινοοῦμεν.* RÜDIG.

Μέντοιγε μὰ Δί'] *Μέντοι*, quod omnino *serio* dicentis est, jurandi formulæ inservit. Plat. Phædr. p. 236. *ὄμνυμι γάρ σοί τινα μέντοι τινὰ θεῶν.* Sed ante *μὰ* Reisk. ex Bav. et Aug. 2. inseruit *οὐ.* Jam etsi *οὐ* in hac jurandi formula bis ponatur, ut de Cherson. 97, 1. ed. R. *οὐ μὰ Δί', οὐ . . . . . φυλάττειν δεῖ.* Phil. III. 124, 22. *οὐ μὰ τὸν Δία . . . . . οὐ δύνασθε*, tamen ex his locis patet, alterum *οὐ* post *μὰ Δία* scribi; *μέντοι* autem pertinet ad ipsum *μὰ Δία*: quare *οὐ* expunxi. IDEM.

Λογοποιοῦντες] Suid. *πλάττοντες λόγους ψευδεῖς.* vid. §. ά. et Phil. II. 69, 17. *λογοποιοῦσί τινες περιϊόντες, ὡς Ἐλάτειαν τειχιεῖ.* coll. Mid. 578, 15. Sunt vero hi distinguendi ab iis, qui dicuntur *λογοποιοὶ*, vid. Harpocrat. ejusque interpp., de hac enuntiatione cfr. ad Olynth. II. (I.) §. έ. IDEM.

Ἐκεῖνο] Scriptum vides, quum Reisk. habeat *ἐκεῖνα*, monens *ταῦτα*, quod sequatur, hanc scripturam requirere, sed *ἐκεῖνο* ad quodvis eorum, quæ enumerantur, per se pertinet. IDEM.

Ἠλπίσαμέν τινα] Haud scio, an hæc de Philippo, an de aliquo duce aut satrapa Persico intelligenda sint. Ac multa sane, mea quidem opinione, apud Græcos et Latinos auctores occurrunt, historica præsertim, in quibus præstet in ipsius scriptoris verbis acquiescere, quam sese frustra fatigando, incertas conjecturas persequi. WOLF. Athenienses speraverant, suas opes, Philippo intercedente, auctum iri. IDEM.

Καθ' ἡμῶν εὕρηται] Sub. *πράξας.* AUGER.

ταῦτα εἰδῶμεν, καὶ τὰ δέοντα ἐσόμεθα ἐγνωκότες καὶ λόγων ματαίων ἀπηλλαγμένοι· οὐ γὰρ ἄττα ποτ᾽ ἔσται δεῖ σκοπεῖν, ἀλλ᾽ ὅτι φαῦλ᾽, [1] ἐὰν μὴ προσέχητε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν καὶ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλητ᾽, εὖ εἰδέναι.

24 ιζ΄. Ἐγὼ μὲν οὖν οὔτ᾽ ἄλλοτε πώποτε πρὸς χάριν εἱλόμην λέγειν, ὅ τι ἂν μὴ καὶ συνοίσειν ὑμῖν πεπεισμένος ὦ, νῦν τε ἃ γιγνώσκω πάνθ᾽ ἁπλῶς, οὐδὲν ὑποστειλάμενος, πεπαῤῥησίασμαι· ἐβουλόμην δ᾽ ἄν, ὥσπερ ὅτι ὑμῖν συμφέ- 55
ρει τὸ τὰ βέλτιστα ἀκούειν οἶδα, οὕτως εἰδέναι συνοῖσον καὶ τῷ τὰ βέλτιστα εἰπόντι· πολλῷ γὰρ ἂν ἥδιον εἶπον. νῦν δ᾽ ἐπ᾽ ἀδήλοις οὖσι τοῖς ἀπὸ τούτων ἐμαυτῷ γενησομένοις, ὅμως ἐπὶ τῷ συνοίσειν ὑμῖν, ἐὰν πράξητε, ταῦτα πεπεῖσθαι λέγειν αἱροῦμαι. νικῴη δ᾽ ὅ τι πᾶσιν ὑμῖν μέλλει συνοίσειν.

[1] † ἂν

῞Αττα] Aliquando cum leni scribitur hæc vox, et tum significat τινά; cum aspirata vero, ut hic, ἅτινα. Etymol. Mag. ἅττα. Nonnunquam accipitur pro ὅσα: alicubi tamen redundat. Pherecrates in Chirone ἐπ᾽ ἀριθμοῦ eam usurpavit: Aristophanes vero ἐπὶ χρόνου. Harpoc. et Etymol. MOUNT.

ιζ. Οὔτ᾽ ἄλλοτε πώποτε πρὸς χάριν εἱλόμην λέγειν, ὅ,τι ἂν μὴ καὶ συνοίσειν ὑμῖν πεπεισμένος ὦ] Demosthenes, licet jam primo contra Philippum diceret, plures antea orationes habuerat, quæ ad salutem reipublicæ spectabant: De Class. De Rep. Ord. Pro Megal. &c. ideoque plus quam una occasio ei obtigerat sincerum civibus suis consilium impertiendi. *Tourrell.* MOUNT.

Ἐπ᾽ ἀδήλοις] Ἐπὶ c. dat. vel *statum* indicat, in quo quid est, Vig. 625. vel *causam*, qua quis ad agendum inducitur, ut ἐπὶ τῷ πεπεῖσθαι. cfr. Olynth. II. (I.) §. δ΄. ἥνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν. RÜDIG.

Νικῴη δ᾽ ὅτι] Opportuna clausula, qua et Melanopum Callistrati adversarium in republica, cum ab illo corruptus largitionibus de sententia decederet, usum esse, Plutarchus tradit: ὁ μὲν ἀνὴρ ἐχθρός, τὸ δὲ τῆς πόλεως νικάτω συμφέρον. WOLF.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. aliq. cit.

55 ΜΗΚΥΝΟΜΕΝΟΥ τοῦ πολέμου τοῦ περὶ Ἀμφιπόλεως εἰρήνης ἐπεθύμησαν ὅ τε Φίλιππος 68
καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι κακῶς ἐν τῷ πολέμῳ φερόμενοι, ὁ δὲ Φίλιππος βουλόμενος ἃ ὑπέσχετο Θετταλοῖς τε καὶ Θηβαίοις ἐπιτελέσαι. ὑπέσχετο δὲ τοῖς μὲν Θηβαίοις Ὀρχομενὸν παραδώσειν καὶ Κορώνειαν, πόλεις Βοιωτίας, ἀμφοτέροις δὲ τὸν Φωκικὸν καταλύσειν πόλεμον. τοῦτο δὲ ἦν ἀδύνατον αὐτῷ πολεμίων ὄντων Ἀθηναίων· καὶ γὰρ πρότερον βουληθεὶς εἰσβαλεῖν εἰς τὴν Φωκίδα τῶν Ἀθηναίων περιπλευσάντων ταῖς ναυσὶν εἰς τὰς καλουμένας Πύλας, ὑπ᾽ ἐνίων δὲ Θερμοπύλας, [1] ἀπεκρούσθη τῆς εἰσόδου. νῦν τοίνυν εἰρήνην ποιησάμενος πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, μηδενὸς κωλύσαντος παρελθὼν εἴσω Πυλῶν, τὸ Φωκέων ἔθνος ἀνάστατον πεποίηκε
56 καὶ τὴν Φωκέων ἐν τοῖς Ἀμφικτύοσι χώραν καὶ τὰς ἐκείνων ἐν τῷ συνεδρίῳ ψήφους παρὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εἴληφε. πέπομφε δὲ καὶ πρὸς Ἀθηναίους πρέσβεις, ἀξιῶν καὶ αὐτοὺς ταῦτα συγχωρεῖν. καὶ ὁ Δημοσθένης παραινεῖ συγχωρεῖν, οὐ τῷ πράγματι συνιστάμενος ὡς ὀρθῶς ἔχοντι, οὐδὲ δίκαιον εἶναι λέγων μετέχειν Ἑλληνικοῦ συνεδρίου τὸν Μακεδόνα, ἀλλὰ δεδιέναι φάσκων μὴ καταναγκασθῶσι κοινὸν πόλεμον πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας ἔχειν. προσκεκρουκέναι γὰρ λέγει τοῖς Ἀθηναίοις ἄλλους δι᾽ ἄλλας τινὰς αἰτίας, τούτους [2] δὴ κοινῇ πολεμήσειν αὐτοῖς· δώσομεν, φησί, κοινὴν αἰτίαν ταύτην καθ᾽ ἡμῶν, ὅτι μόνοι τοῖς τῶν Ἀμφικτυόνων ἐνιστάμεθα δόγμασιν, ὥστε κάλλιον τὴν εἰρήνην τηρεῖν, καὶ ταῦτα Φιλίππου παρεληλυθότος εἴσω Πυλῶν καὶ ἐπελθεῖν δυναμένου τῇ Ἀττικῇ, ἢ περὶ μικροῦ τηλικοῦτον κίνδυνον ἄρασθαι.

[1] ἀπεκωλύθη [2] δὲ

Cum ita fuse et copiose hanc breviorem orationem auxerit et ornarit doctissimus Nostras Dounæus, ut vel decumam appingere non liceat, et præterea publicani vicem nonnihil horreamus, eam totam materiem, una cum notis Wolfianis ad Olynthiacam I., et disceptationibus ad Or. de Classibus anonymi cujusdam Nostri celeberrimi, nunquam, quod sciam, adhucdum prelo submissis, in calce oratoris nostri edere visum est.

Μηκυνομένου] Inde ab Ol. cv, 3. RÜDIG.

Εἰρήνης] De hac pace, quæ Ol. 108, 2. facta erat, ipse Demosth. dicit in hac or. §. δ΄., ubi vid. dicta. IDEM.

Ὀρχομενὸν παραδώσειν — πόλεμον] Diod. Sic. XVI. 58. auctor est, Phocenses ex tribus oppidis in Bœotia, Orchomeno, Coronea et Corsiis, quæ ipsi tenebant, copias in Bœotiam misisse, hinc Bœotos, missis ad Philippum legatis, subsidia petiisse (Ol. 108, 2.), regi vero, assumtis in societatem Thessalis, qui et ipsi ejus imploraverant opem (Olynth. II. (I.) §. γ΄. ibique not.), Phocenses (Diod. S. XVI. 59.) Ol. 108, 3. se dedisse. Cfr. §. έ. p. med. IDEM.

Καὶ γὰρ πρότερον — εἰς τὰς καλ. Πύλας] Ol. 107, 1. Philippus Thermopylas occupaturus ab Atheniensibus impediebatur. Vid. Proleg. in Phil. I. p. 86. et de Cor. §. ιά. ἵνα μὴ — ἐξέλθοιτε ὑμεῖς καὶ περιπλεύσαντες ταῖς τριήρεσιν εἰς Πύλας, ὥσπερ πρότερον, κλείσαιτε τὸν πορθμόν. IDEM.

Ἀπεκωλύθη] Id est, ἀπεκρούσθη, ut habet Obsopœus. WOLF. Sed quum hæc lectio in Y. Dd. ad marginem adscripta sit, ab interprete, qui ἀπεκωλύθη explicare vellet, eam ortam puto. Accedit, quod historici tradunt, Philippum ab Atheniensibus non *repulsum*, sed *impeditum* esse. RÜDIG.

Φωκέων ἔθνος ἀνάστατον πεπ.] Hanc Phocensium *eversionem* describit Diod. S. XVI. 60., permissum fuisse Græcis, ut cunctas Phocensium urbes solo æquent, ipsasque in vicos transferant, quorum unusquisque plus L. domunculas non habeat. IDEM.

Συνιστάμενος] Is est, qui cum aliquo conspirat eique assentitur. IDEM.

Λέγων] Hoc quidem non diserte dicit, sed ex omni oratione intelligi potest; eandem Noster tenet rationem v. 15. in δώσομεν etc. IDEM.

Προσκεκρουκέναι] Hesych. προσκροῦσαι· προσοργίσαι, et ad Dem. Timocr. p. 701, 24. ed. R. προσέκρουσ᾽ ἀνθρώπῳ πονηρῷ Ulpian. expon. ἤχθρευσα. IDEM.

Πολεμήσειν αὐτοὺς] Lego αὐτοῖς, scilicet Ἀθηναίοις. πολεμεῖν τινὶ, *bellum cum aliquo gerere*: ἐκπολεμοῦν τινά τινι, *aliquem ad bellum alicui faciendum concitare*. WOLF.

Ἐνιστάμεθα] Schol. ad Sophocl. Aj. 104. ἐνστάτην expl. ἐχθρὸν καὶ ἀντίπαλον. Videtur Noster verba §. έ. φοβοῦμαι μὴ ἀγάγωσι τὸν πόλεμον — τὰ τῶν Ἀμφ. δόγματα προστησάμενοι in mente habuisse. RÜDIG.

Οὗτος δὲ ὁ λόγος παρεσκευάσθη μέν, οὐ μὴν εἰρῆσθαί μοι δοκεῖ. κατηγορῶν γὰρ ὁ ῥήτωρ
Αἰσχίνου καὶ τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων αὐτοῦ διαβάλλει, ὅτι συνεβούλευε Φίλιππον Ἀμφικτύονα
εἶναι ψηφίσασθαι μηδενὸς ἄλλου τολμῶντος τοῦτο εἰσηγήσασθαι, μηδὲ Φιλοκράτους τοῦ πάν-
69 των ἀναιδεστάτου. οὐκ ἂν οὖν αὐτὸς περὶ τούτων συμβεβουλευκὼς τὸν Αἰσχίνην ἐπ᾽ αὐτοῖς
διέβαλλεν, ἀλλὰ [1] δῆλον ὅτι τὴν ὑπόνοιαν ἔδεισε, μὴ δόξῃ φιλιππίζειν καὶ χρήμασιν ὑπὸ τοῦ
βασιλέως πεισθεὶς τοιαύτην γνώμην ἀποφήνασθαι, ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ λόγῳ πρὸς τοιαύτην τινὰ
ὑπόνοιαν ἱστάμενος φαίνεται, συνιστὰς ἑαυτὸν ὡς εὔνουν τῇ πόλει καὶ ἀδωροδόκητον.

[1] † δηλονότι

Οὗτος δὲ ὁ λόγος παρεσκευάσθη μὲν] M. παρεσκευᾶσθαι, ἀπαρεμφάτου παρῳχημένῳ. Wolf.

Ἀμφικτύονα εἶναι ψηφίσασθαι] Respicit d. f. leg. p. 375., ed. R. ubi Dem. dicit, venisse Thessalorum legatos Athenas, qui vellent Athenienses Φίλιππον Ἀμφικτύονα εἶναι ψηφίσασθαι, v. 16. hæc addit: συνεῖπε μόνος (Αἰσχίνης) τῶν ἐν τῇ πόλει πάντων ἀνθρώπων· καίτοι τοῦτό γε οὐδὲ Φιλοκράτης ἐτόλμησε ποιῆσαι, ὁ μιαρός.

Φιλοκράτους] De Philocrate Eleusinio, Æschinis amico et adjutore pacis, cf. Demosth. de f. leg. p. 405. ed. R. Plut. Demosth. c. 16. De Philippi autem loco inter Amphictyonas v. quæ Wesseling. ad Diod. S. II. p. 129. notavit. Beck.

Ἀποφήνασθαι] Allatus jam est is locus, ex quo Liban. negat hanc orationem *habitam* fuisse. Auger. hæc contra: "Equidem Libanio non adsentior. Nam præterquam quod non apparet, cur ille non dicendam scripsisset orationem, non idem est, imo valde diversum, alicui petenti favere, ac suadere, ut non rejiciantur petita, temporis causa, ne inde majus incommodum exsurgat." Cui adsentitur Doun. "aliud est ferre, si quid ferendum est, et probare, quod probandum non est; multa enim ferenda, quæ non probanda." Recte, opinor. Nam quod Jacobs (Staatsr. p. 310.) monet, in loco d. f. leg. magis spectari hæc verba, *legatos esse missos*, quam *consilium, quo sint missi*, id, fateor, paullo contortius videtur, nam cui rei συνεῖπε Αἰσχ. nisi mandato Thessalorum de Philippo recipiendo? Rüdig.

Ἱστάμενος] *Amovere* a se videtur suspicionem, ne Philippo faveret. Idem.

Συνιστάς] Wolfius vertit *se commendat*, potius *se ostendit*. Idem.

Ο ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

70 α΄. ὉΡΩ μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ παρόντα πράγμα- 57
τα πολλὴν δυσκολίαν ἔχοντα καὶ ταραχήν, οὐ μόνον τῷ
πολλὰ προεῖσθαι καὶ μηδὲν εἶναι προὔργου περὶ αὐτῶν εὖ
λέγειν, ἀλλὰ καὶ τῷ περὶ τῶν ὑπολοίπων κατὰ ταὐτὰ

α΄. Δυσκολίαν] Δυσκολία est eorum, qui damnum sibi illatum esse ægre ferunt. Rüdig.

Προὔργου] Suid. συμφέρον, πλέον. Idem.

Τῶν ὑπολοίπων] Intelligit salutem ipsius urbis. Idem.

Κατὰ ταὐτὰ ------ ἡγεῖσθαι] Ὁμογνωμονεῖν, συμψήφους εἶναι, *consentire de eo, quod futurum sit e republica*. Wolf.

Κατὰ ταὐτὰ μηδὲ καθ᾽ ἕν] Intellige quasi legeretur: μὴ κατὰ ταὐτὰ μηδὲ καθ᾽ ἕν. Κατὰ ταὐτὰ, *secundum eadem, i. e.* eodem animo. Auger. Scilicet interdum ad verba antecedentia est negatio e sequentibus cum apud Græcos tum apud Latinos repetenda. v. Abresch. Dilucidd. Thucc. p. 84. Beck.

Κατὰ ταὐτὰ] Vulg. ταῦτα, sed in utraq. Ald. Felic. Wolf. est ταὐτὰ, quod cett. edd. recte recc., nam μὴ supplendum ex

μηδὲ καθ᾽ ἓν τὸ συμφέρον πάντας ἡγεῖσθαι; ἀλλὰ τοῖς μὲν
ὡδί, τοῖς δὲ ἑτέρως δοκεῖν· δυσκόλου δ᾽ ὄντος φύσει καὶ χα-
λεποῦ τοῦ βουλεύεσθαι ἔτι πολλῷ χαλεπώτερον ὑμεῖς
αὐτὸ πεποιήκατε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι
πάντες ἄνθρωποι πρὸ τῶν πραγμάτων εἰώθασι χρῆσθαι
τῷ βουλεύεσθαι, ὑμεῖς δὲ μετὰ τὰ πράγματα. ἐκ δὲ τού-
του συμβαίνει παρὰ πάντα τὸν χρόνον, ὃν οἶδ᾽ ἐγώ, τὸν μὲν
οἷς ἂν ἁμάρτητε ἐπιτιμῶντα εὐδοκιμεῖν καὶ δοκεῖν εὖ λέ-
γειν, τὰ δὲ πράγματα καὶ περὶ ὧν βουλεύεσθε ἐκφεύγειν 71
ὑμᾶς. οὐ μὴν ἀλλὰ καίπερ τούτων οὕτως ἐχόντων οἴομαι
καὶ πεπεικὼς ἐμαυτὸν ἀνέστηκα, ἂν ἐθελήσητε τοῦ θορυ-
βεῖν καὶ φιλονεικεῖν ἀποστάντες ἀκούειν, ὡς ὑπὲρ πόλεως
βουλευομένοις καὶ τηλικούτων πραγμάτων προσήκει, ἕξειν
καὶ λέγειν καὶ συμβουλεύειν δι᾽ ὧν καὶ τὰ παρόντα ἔσται
βελτίω καὶ τὰ προειμένα σωθήσεται.

β΄. Ἀκριβῶς δὲ εἰδώς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ λέγειν
περὶ ὧν αὐτὸς εἶπέ τις καὶ περὶ αὑτοῦ παρ᾽ ὑμῖν ἀεὶ τῶν
πάνυ λυσιτελούντων τοῖς τολμῶσιν ὄν, οὕτως ἡγοῦμαι φορ-
τικὸν καὶ ἐπαχθές, ὥστε ἀνάγκην οὖσαν ὁρῶν ὅμως ἀποκνῶ.
58 νομίζω δ᾽ ἄμεινον ἂν ὑμᾶς περὶ ὧν νῦν ἐρῶ κρῖναι, μικρὰ
τῶν πρότερόν ποτε ῥηθέντων ὑπ᾽ ἐμοῦ μνημονεύσαντας. ἐγὼ
γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρῶτον μέν, ἡνίκ᾽ ἔπειθόν τινες

μηδὲ, *non idem et unum statuunt.* Thuc. VIII. 99. καὶ αἱ Φοίνισσαι νῆες οὐδὲ ὁ Τισσαφέρνης που ἧκον, i. e. οὐ Φοίνισσ. vid. ibi Duk. Rüdig.

Τὸν μὲν οἷς ἂν ἁμάρτ. ἐπιτιμ. εὐδοκιμεῖν] His verbis, quibus, qui populi peccata vituperat, laudem accepisse dicitur, et præced. sententia mitigatur, et cives admonentur, ne, si ipsius oratio probetur, rerum summam negligant. Idem.

Τὰ δὲ πράγματα, καὶ περὶ ὧν βουλεύεσθε] Ὁ καὶ σύνδεσμος παρέλκοντι ἔοικεν. Wolf.

Οἶμαι] Reisk. hanc vulgatam mutavit in οἴομαι, secutus Bekker., sed Beck. jure videtur illam prætulisse; sæpius de hac re dictum. Rüdig.

Θορυβεῖν καὶ φιλονεικεῖν] Dem. d. f. leg. p. 383, 4. ed. R. populi mores ita adumbrat: *populum esse turbam, rem omnium inconstantissimam et stolidissimam, ut in mari undam fluctuantem, quæ fortuito agitetur.* Idem.

Καὶ τὰ προειμένα σωθήσεται] Plus pollicetur, quam præstat. Nam de recuperandis amissis nihil dicit: tantum bellum Amphictyonicum caveri jubet. Wolf. Sed utriusque membri idem est sensus, ut *status rerum emendetur*, eodem pertinent quæ Noster §. ς΄. dicit: δῆλον ὅτι τὴν ἀπὸ τῆς εἰρήνης ἡσυχίαν πλειόνων ἀγαθῶν αἰτίαν εἶναι νομίζοντες, ἢ τὸ προσκρούειν καὶ φιλονεικεῖν περὶ τούτων. Rüdig.

β΄. Ἀκριβῶς δὲ] Περιαυτολογίαι alioqui odiosæ sunt, sed hic perstringit arrogantes ac turbulentos oratores, quos Atheniensibus esse gratos etiam alibi queritur, suamque modestiam commendat. Wolf.

Τοῖς τολμῶσιν] Notat et impudentiam dicentium et Atheniensium levitatem. Rüdig.

Ὄν] Pro εἶναι. Ὂν τῶν πάνυ λυσιτελούντων, *esse eorum quæ sunt omnino utilia*, id est, esse maxime utile apud vos iis qui audent. Auger.

Ἀποκνῶ] Ἀποκνεῖν dicuntur, qui cunctanter aliquid faciunt. Thucyd. iii. 20. ἀπώκνησάν πως, τὸν κίνδυνον μέγαν ἡγησάμενοι. Rüdig.

72 ὑμᾶς τῶν ἐν Εὐβοίᾳ πραγμάτων ταραττομένων βοηθεῖν
Πλουτάρχῳ καὶ πόλεμον ἄδοξον καὶ δαπανηρὸν ἄρασθαι,
πρῶτος καὶ μόνος παρελθὼν ἀντεῖπον καὶ μόνον οὐ διε-
σπάσθην ὑπὸ τῶν ἐπὶ μικροῖς λήμμασι πολλὰ καὶ μεγάλα
ὑμᾶς ἁμαρτάνειν πεισάντων. καὶ χρόνου βραχέος διελθόν-
τος μετὰ τοῦ προσόφλειν αἰσχύνην καὶ παθεῖν οἷα τῶν
ὄντων ἀνθρώπων οὐδένες πώποτε πεπόνθασιν ὑπὸ τούτων
οἷς ἐβοήθησαν, πάντες ὑμεῖς ἔγνωτε τήν τε τῶν ταῦτα
73 πεισάντων κακίαν καὶ τὸν τὰ βέλτιστα εἰρηκότα ἐμέ. πά-
λιν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατιδὼν Νεοπτόλεμον τὸν
ὑποκριτὴν τῷ μὲν τῆς τέχνης προσχήματι τυγχάνοντ' ἀ-

Τῶν ἐν Εὐβοίᾳ πραγμάτων ταραττομένων] Vide τοὺς ἀντιπάλους λόγους de expeditione Atheniensium in Eubœam. Wolf. Incidunt hæ dissensiones Eubœensium et turbæ in Olymp. CV, 3. v. Diod. Sic. XVI. 7. ibique Wessel. p. 87. qui alia laudat loca, quibus Demosth. auxilium illis missum memorat. Beck. Plutarchus, Eretriæ tyrannus, contra Clitarchum auxilium Atheniensium imploraverat: adversabatur Demosthenes, corruptus a Callia, Chalcidensi, auctore Æschine, Ctesiph. §. λβ'. (nisi acerbius hoc dictum sit). Auxilia mittebantur, duce Phocione (Plut. in Phoc. c. 13.), qui rem feliciter gessit. Rüdig.

Βοηθεῖν Πλουτάρχῳ, etc.] Plutarchus ille Eretriæ tyrannus, (nobilis in Eubœa civitatis) contra conatus quosdam Philippi, qui in hac insula turbas jamdudum excitarat, Atheniensium auxilium petierat. Dein vero partibus Philippi, ut videtur, conciliatus, arma in eos vertit, qui opem laturi venerant. At dux horum Phocion, hac perfidia minime perterritus, Macedonas prælio devicit, et Plutarchum insula ejecit. Molossus in ejus locum suffectus, superatus a Philippo, et captus fuit. Et sub hoc tempus, insula fere tota in Philippi ditionem videtur devenisse. *Ex edit.* Stock.

Ἄδοξον καὶ δαπανηρὸν] Nam quum Eubœenses suspicarentur, ne Athenienses de insula subigenda cogitarent, Plutarchus milites Athen. in vincula conjecit nec prius restituit, quam quinquagenorum talentum pretium accepisset. Ulpian. ad Dem. in Mid. 550, 26. ed. R. ut Plut. l. l. Videtur hoc post Ol. 105, 3. et ante Ol. 107, 4., Lucches. bene monente, factum esse, nam illo anno prior Eubœensium seditio ab Atheniensibus oppressa erat. Rüdig.

Διεσπάσθην] In Aristocrat. 806. 2. ed. R. hæc: λοιδορεῖσθαι καὶ μέμφεσθαι καὶ διασπᾶσθαι. Idem.

Προσόφλειν] Cod. Obsop. προσοφείλειν. Hoc vero apud Atticos proprie ad debitum pertinet, illud ad judicium et mulctam. V. Intpp. Phrynichi p. 208. Tho. Mag. p. 666. s. Beck.

Νεοπτόλεμον τὸν ὑποκριτὴν] Hic et tragœdiarum scriptor nobilis fuit; etsi appellatione minus honorifica eum designet Orator. Quin et histriones summa apud Græcos gratia fuere, et ad reipublicæ munia sæpissime provecti. Hic ipse Neoptolemus e decem legatis erat, ad fœdus cum Philippo faciendum missis. *Ex edit.* Stock.

Νεοπτόλεμον] Neoptolemus, quem Noster et alibi (d. f. leg. 342, 1. ed. R.) inter proditores numerat, celeber suæ ætatis fuit histrio (Diod. S. XVI. 92.) et sub *prætextu suæ artis* (προσχήματι) i. e. in scena *impune* Philippum commendare potuit. Non enim cum Jacobsio (Attika p. 314. ed. 1.) de itinere, quod susceperit histrio, hunc locum intellexerim. Rüdig.

Τῆς τέχνης] Accedebat impune ad Philippum, ut histrio, proditor cum esset: ac ibi edoctus, quid facto esset opus, curabat per oratores atque alios, ut Athenienses consilia sequerentur, tam suæ libertati perniciosa, quam regno Philippi amplificando opportuna. Quanta autem in gratia Philippi histriones et poetæ fuerint, e secunda (prima) Olynthiaca, et falsæ legationis oratione apparet. Pro τὰ παρ' ὑμῖν, malim τὰ παρ' ὑμῶν, quanquam parum interest. Wolf. Neque male: quæ *a vobis* decernuntur, convertit ille in commoda Philippi, vobisque, ut illi faveatis, *auctor* est. Harpocr. et Hesych. s. πρυτανεύοντα. Noster d. Rhod. Lib. p.

δείας, κακὰ δ' ἐργαζόμενον τὰ μέγιστα τὴν πόλιν καὶ τὰ
παρ' ὑμῖν διοικοῦντα Φιλίππῳ καὶ πρυτανεύοντα, παρελθὼν
εἶπον εἰς ὑμᾶς, οὐδεμιᾶς [1] ἕνεκεν οὔτ' ἔχθρας οὔτε συκο-
φαντίας ἰδίας, ὡς ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα ἔργων γέγονε δῆλον.
καὶ οὐκέτ' ἐν τούτοις αἰτιάσομαι τοὺς ὑπὲρ Νεοπτολέμου
λέγοντας — οὐδὲ εἷς γὰρ ἦν — ἀλλ' αὐτοὺς [2] ὑμᾶς· εἰ γὰρ
ἐν Διονύσου τραγῳδοὺς ἐθεᾶσθε, ἀλλὰ μὴ περὶ σωτηρίας
καὶ κοινῶν πραγμάτων ἦν ὁ λόγος, οὐκ ἂν οὕτως οὔτ' ἐκεί- 74
νου πρὸς χάριν οὔτ' ἐμοῦ πρὸς ἀπέχθειαν ἠκούσατε. καίτοι
τοῦτό γε ὑμᾶς οἴομαι νῦν ἅπαντας ᾐσθῆσθαι, ὅτι τὴν τότ'
ἄφιξιν εἰς τοὺς πολεμίους ἐποιήσατο ὑπὲρ τοῦ τἀκεῖ χρή-
59 ματ' ὀφειλόμενα, ὡς ἔφη, κομίσας δεῦρο λειτουργεῖν· καὶ
τούτῳ τῷ λόγῳ πλείστῳ χρησάμενος, ὡς δεινὸν εἴ τις ἐγ-
καλεῖ τοῖς ἐκεῖθεν ἐνθάδε τὰς εὐπορίας ἄγουσιν, ἐπειδὴ

[1] ἕνεκα [2] ὑμᾶς αὐτοίς·

191, 15. ed. R. πρυταν. conjungit cum πείσας. Rüdig.

Πρυτανεύοντα] Demosthenes in Philippicis, inquit Harpocratione, accipit pro διοικοῦντα. Auger.

Οὐδὲ εἷς γὰρ ἦν] Accipi potest pro οὐδεὶς, id est, nemo defendit Neoptolemum, sed ipse causam suam egit; vel, plurimi fuerunt ejus defensores, id est, totus populus, vos ipsi eum defendistis. Wolf. Harl. οὐδεὶς, forma usitata. cf. Gregor. Cor. p. 22. Accipi vero verba non possunt in hunc sensum: *neque enim ullus fuit* (ut Auger. etiam reddidit), sed: *neque enim unus fuit*, h. e. plures fuerunt, qui pro eo dicerent. Beck.

Ἐν Διονύσου] Scilicet ναῷ, *in Bacchi æde*, aut ἑορτῇ *festo*, et sic ego verti. Nam ex oratione περὶ Στεφάνου constat, in theatro actas fuisse tragœdias. Wolf. De usu hoc Genitivi cf. Gregor. Cor. de Dial. p. 17. Beck. Sed malim ἱερῷ suppleri. Nam fabulæ in templo Bacchi dicebantur; quas quidem commemorat, quod Neoptolemus fabularum actor esset. Vid. de Dionysiis Phil. i. §. ιγ'. Rüdig.

Ἐθεάσασθε] Ἐθεᾶσθε recepp. Reisk. Beck. Bekker., at videtur hæc vel ex compendio scribendi enata vel ob ἦν scripta esse. Nam sensus est: si *vidissetis* (cfr. Phil. i. §. ά. εἰ — συνεβούλευσαν), non libentius *audissetis*; hinc lect. ἠκούσατε dedi. Rüdig.

Ἠκούσατε] Verborum sententia non adeo est expedita. Redduntur a Dounæo ita: *qui si tragœdos in Liberi patris spectassetis ac non de reip. salute ageretur, nequaquam sic vel illius grata atque jucunda, vel nostra vobis invisa oratio fuisset.* Eodem fere modo cæteri interpretes. Wolf. sententiam esse statuit: ‘Vos ita favistis histrioni proditori, ac perduellionis reo, ac si tragœdiam ageret, non capitis causam diceret, voluptatis studiosi cum pernicie reipublicæ;’ quæ quomodo ex verbis exsisteret, non vidi. Imo hoc sibi velle Dem. censui: non Neoptolemum, si tragœdiam agere vidissetis, tam libenter audissetis (malum scil. histrionem), quam eum audivistis de republ. dicentem, de qua me agentem male accepistis. Poterat sententia his verbis absolvi: οὐκ ἂν οὕτως ἐκείνου πρὸς χάριν ἠκούσατε. Opposuit se, ut levitas Athen. eo acrius notaretur. Beck.

Λειτουργεῖν] Ulp. εἰς τὸ δημόσιον ἐργάζεσθαι, munus aliquod pro suis facultatibus obire (λειτουργίαι ἐγκύκλιοι). Olynth. II. (I.) §. θ'. p. med. ibique dicta. Ammon. de diff. voco. p. 89. Valck. F. A. Wolf. ad Lept. vol. ii. p. 370. sqq. Boekh. Staatshaush. d. Ath. i. 320. Rüdig.

Ὡς δεινὸν κ. τ. λ.] Hæc verba continent λόγον, *speciosam orationem*, qua plurimum utebatur Neoptolemus. δεινὸν autem non *mirum*, ut Doun. reddidit, sed *grave, iniquum*, est. Beck. Οὐκ ἀνεκτόν. Rüdig.

Ἐγκαλεῖ — τὰς εὐπορίας] De illo vid. Lept. 468, 21. ed. R. τί ἔχοντες ἐγκαλέσαι καὶ τί μεμφόμενοι; Videtur consulto plurali εὐπορίας usus fuisse, ut ipsum Neoptolemum hæc quasi dicentem faceret. Idem.

διὰ τὴν εἰρήνην ἀδείας ἔτυχεν, ἣν ἐνθάδ' ἐκέκτητο οὐσίαν
φανεράν, ταύτην ἐξαργυρίσας πρὸς ἐκεῖνον ἀπάγων ᾤχετο.
γ'. Δύο μὲν δὴ ταῦτα ὧν προεῖπον ἐγώ, μαρτυρεῖ τοῖς
τότε γεγενημένοις λόγοις, ὀρθῶς καὶ δικαίως, οἷά περ ἦν,
ἀποφανθέντα ὑπ' ἐμοῦ· τρίτον δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ
75 μόνον ἓν τοῦτ' εἰπὼν ἔτι [1] καὶ δὴ περὶ ὧν παρελήλυθα ἐρῶ.
ἡνίκα τοὺς ὅρκους τοὺς περὶ τῆς εἰρήνης ἀπειληφότες ἥκομεν
οἱ πρέσβεις, τότε Θεσπιάς τινων καὶ Πλαταιὰς ὑπισχνου-
μένων οἰκισθήσεσθαι, καὶ τοὺς μὲν Φωκέας τὸν Φίλιππον,
ἂν γένηται κύριος, σώσειν, τὴν δὲ Θηβαίων πόλιν διοικιεῖν,

[1] καὶ δὴ καὶ

"Ην ἐνθάδε ἐκέκτητο φανερὰν οὐσίαν.] Ἀφανὴς οὐσία, pecunia sive domi recondita, sive apud mensarios collocata, sive in negotiationem collata: φανερὰ, ædes fundi, prædia, domesticum instrumentum. Wolf.

Οὐσίαν φανερὰν] Bona in duas species diviserunt Athenienses: ἀφανὴς οὐσία, καὶ φανερά. Hoc nomine vocabant agros, fundos, prædia; illo autem, nummos, mancipia, et similia. *Ex edit.* Stock.

Ἐξαργυρίσας] Schol. διαπράσας, apud Thucyd. viii. 81. ἐξαργυρῶσαι. Rüdig.

Ἀπάγων] Aut active accipi potest, ut ad οὐσίαν referatur, aut ut neutrum pro ἀπιὼν, quod præfero. Nam non οὐσίαν, sed pecuniam inde redactam secum abstulit. Unde et Auger. vertit: *factamque pecuniam ad illum proficiscendo avexisse.* Beck. i. e. ἀπιὼν, apud Xenoph. ἀπάγειν ἀπὸ τῶν πολεμίων, *recedere.* De hoc Neoptolemo Wessel. ad Diod. S. XVI. 92. laudat Leopard. Emend. IX. 15. et Torrent. ad Suet. Calig. c. 57. Rüdig.

γ'. Δύο μὲν δὴ ταῦτα κ. τ. λ.] Sic construo hanc phrasim: δύο μὲν δὴ ταῦτα, ὧν προεῖπον ἐγὼ, ὀρθῶς καὶ δικαίως, οἷαπερ ἦν, ἀποφανθέντα ὑπ' ἐμοῦ, μαρτυρεῖ τοῖς τότε γεγενημένοις λόγοις· *hæc duo, ex his quæ ego dixi prius* [imo: *hæc duo, de quibus dixi,* scil. quod dissuasit auxilium Plutarcho ferendum et quod Neoptolemi artes patefecit. Beck.], *recte et juste, qualia erant, a me enunciata, testantur in gratiam orationum tunc habitarum,* scilicet, a me. Auger.

Τοῖς λόγοις — ἀποφανθέντα] Scilicet, τὰ πράγματα: *per eas orationes declarata esse negotia.* Wolf.

Τοῖς τότε γεγενημέν. λόγ.] Alii ita: quum ea, quæ suasi, evenerunt, hæc testantur *in gratiam* meorum verborum, alii: eventus testatur, *per illa verba* verum esse declaratum: hanc rationem simpliciorem dixerim. Rüdig.

Καὶ δὴ καὶ] Alterum καὶ omittunt Par. 3. 7. 8. Aug. 1. Bav. app. Francf. et B. sed καὶ δὴ i. q. ἤδη, et καὶ δὴ καὶ celeritatis studium auget, hinc retinui cum cett. edd., quum facile excidere posset. Idem.

Ἡνίκα τοὺς ὅρκους] Legationem illam secundam intelligit, quam ipse, Æschines, aliique octo obiere, cum jam Ctesiphon et Phrynon Atheniensibus renuntiaverant, Philippum pacis studiosum et reipublicæ amicum esse. Et hic Æschinem præcipue perstringit Orator. *Ex edit.* Stock.

Θεσπιάς τινων καὶ Πλαταιὰς ὑπισχνουμένων οἰκισθήσεσθαι] Thebani, duce Epaminonda, Thespiam solo æquaverant. Platææ excidium bis passæ erant. Primo, cum Archidamus, rex Spartanus, Platæenses coegit in fidem ac potestatem suam se dedere; anno quinto belli Peloponnesiaci. Thebani, tunc temporis Spartanorum socii, ut exterminarentur impetrarunt. Pace Antalcidæ denuo restituti, rebus secundis non diu fruebantur: annis quippe tribus ante pugnam Leuctricam, ad pristinam miseriam redacti sunt a Thebanis, eo quod arma consociare cum illis contra Spartanos recusarunt. *Ibid.* Tangit Æschinem, qui conditiones, quas clam a Philippo acceperat, redux factus Atheniensibus aperuerat: horum enim intererat, ut Thespiæ et Platææ, quas Thebani post pugnam Leuctricam destruxerant, restituerentur. Pro Megalop. p. 208, 18. ed. R. Rüdig.

Κύριος] Sc. πραγμάτων. Idem.

Τὴν δὲ Θηβαίων πόλιν διοικιεῖν] *Thebanorum urbem administraturum,* id est, servitute oppressurum, coacturum in ordinem. Sed censeo legendum διοικιεῖν, a διοικίζω, et non a διοικέω, ἀνάστατον ποιήσειν, *dissipaturum, eversurum, in pagos redactu-rum.* Sic Isocrates [or. ad Phil.] Λακεδαιμόνιοι Μαντινέας διῴκισαν. τῷ διοικίζειν contrarium est τὸ συνοικίζειν, ἢ οἰκίζειν, ut paulo ante: Θεσπιὰς καὶ Πλαταιὰς οἰκισθήσεσθαι. Sint cauti lectores in præteritis et futuris et aoristis verborum οἰκέω, quod η, et οἰκίζω, quod ι in illis temporibus habet: ut ᾤκηκα, ᾠκήκειν, ᾤκησα, οἰκήσω· et ᾤκικα, ᾠκίκειν, ᾤκισα, οἰκίσω. quæ librarii plerumque confundunt. Wolf. διοικιεῖν, recte habet editio Paris. Qui enim inter verba illa σώσειν, ὑπάρξειν, &c. quæ *futuri* sunt temporis, interponi potuit τὸ διοικεῖν, quod *præsens* tempus designat? Quæ autem τῷ διοικιεῖν subjicienda notio sit, declarat Noster in oratione π. παραπρ. §. ή. ubi idem Philippi promissum his verbis enuntiatur: δυοῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν, ὑμᾶς——Θήβας μὲν πολιορκουμένας αὐτὰς καθ' αὑτὰς, χωρὶς τῆς ἄλλης Βοιωτίας, ἀκούσεσθαι, *paucis vos diebus audituros, Thebas solas, absque reliqua Bœotia, obsideri.* Renuntiaverat igitur civibus suis Æschines, Philippum sibi cæterisque legatis Atheniensibus seorsim, et *clam Thebanis,* promisisse, se Thebas διοικιεῖν, h. e. a reliqua Bœotia *dissociatas compressurum.* Stock. διοικιεῖν inquit Harpocratio, ἀντὶ τοῦ, διαιρήσειν, ὥστε μὴ ἐν ταὐτῷ πάντας οἰκεῖν, ἀλλὰ χωρὶς καὶ κατὰ μέρος. Δημοσθένης ἐν Φιλιππικοῖς. Auger. Cfr. Valckenaer. Animad. ad Ammon. l. iii. c. 2.

καὶ τὸν Ὠρωπὸν ὑμῖν ὑπάρξειν, καὶ τὴν Εὔβοιαν ἀντ'
Ἀμφιπόλεως ἀποδοθήσεσθαι, καὶ τοιαύτας ἐλπίδας καὶ
φενακισμούς, οἷς ὑπαχθέντες ὑμεῖς οὔτε [1] συμφόρως οὔτ'
ἴσως [2] οὔτε καλῶς προεῖσθε Φωκέας, οὐδὲν τούτων οὔτ' ἐξα-
πατήσας οὔτε σιγήσας ἐγὼ φανήσομαι, ἀλλὰ προειπὼν
ὑμῖν, ὡς εὖ οἶδ' ὅτι μνημονεύετε, ὅτι ταῦτα οὔτε οἶδα οὔτε
προσδοκῶ, νομίζω δὲ τὸν λέγοντα ληρεῖν. ταῦτα τοίνυν 76
ἅπανθ', ὅσα φαίνομαι βέλτιον τῶν ἄλλων προορῶν, οὐδ'
εἰς μίαν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὔτε δεινότητα οὔτε ἀλαζο-
νείαν ἐπανοίσω, οὐδὲ προσποιήσομαι δι' οὐδὲν ἄλλο γιγνώ-
σκειν καὶ προαισθάνεσθαι πλὴν δι' ἃ ἂν ὑμῖν εἴπω δύο, ἓν
μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δι' εὐτυχίαν, ἣν συμπάσης ἐγὼ
60 τῆς ἐν ἀνθρώποις οὔσης δεινότητος καὶ σοφίας ὁρῶ κρατοῦ-

[1] συμφερόντως [2] * οὐδὲ

Τὸν Ὠρωπὸν ὑμῖν ὑπάρξειν] Themesion Eretriæ tyrannus Athenienses hac urbe privarat, an. 3. Olymp. 103. atque eam postea Thebanis dederat: unde sæpius de ea ortæ sunt inter has civitates inimicitiæ. *Ex edit.* Stock. Vid. de hac urbe ad §. δ'. coll. ad Liban. Vit. Demosth. §. γ'. Rüdig.

Εὔβοιαν] Pace cum Atheniensibus facta, Philipp. imposuerat tyrannos, de Cherson. 99, 1. coll. d. f. leg. 445, 25. ed. R. ὁρμητήρια ἐφ' ἡμᾶς ἐν Εὐβοίᾳ Φίλιππος προσκατασκευάζεται, cujus rei et alias mentio fit. Idem.

Καὶ τοιαύτας ἐλπίδας καὶ φενακισμοὺς] Hi accusativi referri debent ad ὑπισχνουμένων: malim tamen cum Reiskio addi προτεινόντων vel ὑποδεικνύντων. Auger. Ex antecedd. ὑπισχνουμένων, quo manifestum est hos accusativos referri, repetendum est ποιούντων, quod in illo, qua sensum, latet. Beck. Beckio assentitur Rüdigerus.

Ὑπαχθέντες] Vid. Victor. Var. Lectt. l. xxi. c. 15.

Οὔτ' ἴσως οὔτε καλῶς] Non opus est emendatione; utile, æquum, honestum, discernuntur. Bene etiam vulg. lect. defendit Wakefield. Silv. Crit. III. p. 126. Beck.

Προεῖσθε] Nam sine Phocensibus pacem fecerant. Rüdig.

Φωκέας] Phocenses, quorum res valde afflictæ erant, tutelam experiebantur Atheniensium. Idem.

Ἐξαπατήσας] Non ita vobis suasi, ut vos fallerem, quod alii fecerunt. Idem.

Νομίζω δὲ] Nexus hujus periodi: quum redissemus et nonnulli pollicitationes Philippi jactassent, his ego nullam fidem habui, sed prædixi, me nihil horum exspectare. Idem.

Οὐδ' εἰς μίαν] i. e. εἰς οὐδεμίαν, minime eo hæc dixi consilio, ita οὐδὲ καθ' ἕν, in Mid. 552, 13. et Aristogit. I. p. 778, 24. ed. R. Idem.

Δεινότητα] Δεινότης sollertia ingenii, cfr. Aristot. Eth. VI. 13. Idem.

Εὐτυχίαν] Favorem intelligit, quo ipsum ornet fortuna. Idem.

σαν, ἕτερον δέ, ὅτι προῖκα τὰ πράγματα κρίνω καὶ λογίζομαι, καὶ οὐδὲν [1]λῆμμ' ἂν οὐδεὶς ἔχοι πρὸς οἷς ἐγὼ πεπολίτευμαι καὶ λέγω δεῖξαι προσηρτημένον. ὀρθὸν οὖν, ὅ τι ἄν ποτε ἀπ' αὐτῶν ὑπάρχῃ τῶν πραγμάτων, τὸ συμφέρον φαίνεταί μοι. ὅταν δ' ἐπὶ θάτερα ὥσπερ εἰς τρυτάνην ἀργύριον προσενέγκῃς, οἴχεται φέρον καὶ [2]καθείλκυκε τὸν λογισμὸν ἐφ' αὑτό, καὶ [3]οὐκ ἂν ἔτ' ὀρθῶς οὐδ' ὑγιῶς ὁ τοῦτο ποιήσας περὶ οὐδενὸς ἂν λογίσαιτο.

δʹ. Ἓν μὲν οὖν ἔγωγε πρῶτον ὑπάρχειν φημὶ δεῖν, ὅπως εἴτε συμμάχους [4]εἴτε σύνταξιν εἴτ' ἄλλο τι βούλεταί τις κατασκευάζειν τῇ πόλει, τὴν ὑπάρχουσαν εἰρήνην μὴ λύων τοῦτο [5]ποιήσει, οὐχ ὡς θαυμαστὴν οὐδ' ὡς ἀξίαν οὖσαν ὑμῶν· ἀλλ' ὁποία [6]τίς ποτ' ἐστὶν αὕτη, μὴ γενέσθαι μᾶλλον εἶχε τοῖς πράγμασι καιρὸν ἢ γεγενημένην νῦν δι'

[1] λῆμμα οὐδεὶς ἂν [2] καθείλκυσε [3] οὐκέτ' ἂν ὀρθῶς
[4] εἴτε σύνταξιν, εἴτε συμμάχους [5] ποιήσῃ [6] Deest τίς.

Καὶ οὐδὲν λῆμμα] Hanc phraseos partem sic interpretor: *et nullum emolumentum nullus posset ostendere adjunctum eis quæ ego administro et dico*, quo nempe ea in pravum inclinent. AUGER.

Πρὸς οἷς — προσηρτημένον] Nullus mercedem mihi ab iis propositam animadvertet, apud quos rempubl. administrem. Schol. προσκεκολλημένον ἐμοί. Lept. 487, 8. ed. R. ἃ πρὸς τοῖς θεσμοθέταις ἔλεγε. vid. ad Phil. I. §. ιά. RÜDIG.

Ὀρθὸν] Auger. observat, præeunte Wolfio, esse adverbialiter accipiendum, *recta* et *statim*. Quidni autem sit *rectum, incorruptum? utilitas, quæcunque ex ipsis rebus enascatur, incorrupta* (talis, qualis est) *mihi apparet*. Opponuntur deinde ὀρθῶς et ὑγιῶς. BECK.

Ἀπ' αὐτῶν ὑπάρχ. τῶν πραγμ.] Commodum publicum, quod ex ipso rerum statu proficiscetur, ego perspectum habeo. RÜDIG.

Ἐπὶ —— τρυτάνην] *Alterutram in partem, veluti in lancem trutinæ*. BECK.

Οἴχεται φέρον καὶ καθείλκυσε] Τὸ φέρον non tam eleganti pleonasmo additur, quam celeritatem quandam et impetum significat. WOLF.

Καθείλκυσε] Aoristum prætuli cum Beckio. Καθέλκειν dicitur et de navibus, quæ in mare demittuntur, et de *lance*, quæ detrahitur. Noster suam castitatem et integritatem laudat de Cor. p. 324, 8. ed. R. quem locum Jacobs. attulit. RÜDIG.

Ὁ τοῦτο ποιήσας] Id est, ὁ προσενέγκας ἀργύριον πρὸς τὸν τῶν πραγμάτων λογισμὸν καὶ διαχειρισμόν. BECK.

δʹ. Ἓν μὲν οὖν] Οὖν indicat transitionem: ceterum sic ego sentio in re præsenti. AUGER.

Εἰρήνην] Causam pacis ipse indicat Dem. de Cor. 231, 15. ὡς οἱ τότε μὲν βαρεῖς, νυνὶ δ' ἀτυχεῖς Θηβαῖοι φανεροὶ πᾶσιν ἦσαν ἀναγκασθησόμενοι καταφεύγειν ἐφ' ὑμᾶς, ὁ Φίλιππος, ἵνα μὴ τοῦτο γένοιτο μηδὲ συνέλθοιεν αἱ πόλεις, ὑμῖν μὲν εἰρήνην, ἐκείνοις δὲ βοήθειαν ἐπηγγείλατο. coll. p. 236, 7. ed. R. RÜDIG.

Ὁποία ποτ'] In Cod. α. interpositum τι, Bekker. dedit τις. Quamquam vero τις additur, ut ambitus rei infinitæ augeatur, ut ὁποῖ' ἄττα Olynth. III. (II.) §. θʹ. ad fin. I. (III). §. ιά. tamen h. l. ποτὲ illam vim sustinere videtur. IDEM.

Μᾶλλον εἶχε — καιρὸν] Majorem utilitatem et opportunitatem hoc præbuisset rebus i. e. civitati nostræ, si pax non esset facta. Similem adverbii μᾶλλον usum vid. Hom. Od. II. 334. οὕτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλλειεν πόνον ἄμμιν. IDEM.

Γεγενημένην] Verum structura verborum vulgaris non modo sana est sed etiam Græco sermoni accommodatior: ἡ εἰρήνη εἶχε καιρὸν τοῖς πράγμασι μᾶλλον μὴ γενέσθαι, ἢ γεγενημένη ἔχει καιρὸν λυθῆναι. Apparet ita, unde nominativi pendeant. BECK. Jam etsi verissimum sit, literam ν ob. seq. νῦν facillime excidere potuisse, tamen Beckius bene videtur lect. vulgatam defendisse: ἡ γεγενημένη ἔχει καιρὸν λυθῆναι. Jacobs. eandem retinuit. RÜDIG.

ὑμᾶς λυθῆναι· πολλὰ γὰρ προείμεθα, ὧν ὑπαρχόντων τότ' ἂν ἢ νῦν ἀσφαλέστερος καὶ ῥᾴων ἦν ἡμῖν ὁ πόλεμος. δεύτερον δέ, ὁρᾶν ὅπως μὴ [1]προαξόμεθα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς συνεληλυθότας τούτους καὶ φάσκοντας Ἀμφικτύονας νῦν εἶναι εἰς ἀνάγκην καὶ πρόφασιν κοινοῦ πολέμου πρὸς [2]ἡμᾶς. ἐγὼ γάρ, εἰ γένοιθ' ἡμῖν πρὸς Φίλιππον πάλιν πόλεμος δι' Ἀμφίπολιν ἤ τι τοιοῦτον ἔγκλημα ἴδιον, οὗ μὴ μετέχουσι 77
Θετταλοὶ μηδ' Ἀργεῖοι μηδὲ Θηβαῖοι, οὐκ ἂν ἡμῖν οἴομαι τούτων οὐδένα πολεμῆσαι, καὶ πάντων ἥκιστα — καί μοι μὴ θορυβήσῃ μηδεὶς [3]πρὶν ἀκοῦσαι — Θηβαίους, οὐχ ὡς ἡδέως ἔχουσιν ἡμῖν, οὐδ' ὡς οὐκ ἂν χαρίζοιντο Φιλίππῳ,
61 ἀλλ' ἴσασιν ἀκριβῶς, εἰ καὶ πάνυ [4]φήσει τις αὐτοὺς ἀναισθήτους εἶναι, ὅτι εἰ γενήσεται πόλεμος πρὸς ὑμᾶς αὐτοῖς, τὰ μὲν κακὰ πάνθ' ἕξουσιν αὐτοί, τοῖς δ' ἀγαθοῖς ἐφεδρεύων ἕτερος καθεδεῖται· οὔκουν [5]πρόοιντ' ἂν ἑαυτοὺς εἰς τοῦτο μὴ κοινῆς τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς αἰτίας οὔσης τοῦ πολέμου. οὐδέ γε εἰ πάλιν πρὸς τοὺς Θηβαίους πολεμήσαιμεν δι'

[1] προαξόμεθα [2] ὑμᾶς [3] πρὶν ἂν ἀκούσῃ [4] † φήσειέ [5] πρόοιντ'

Πολλὰ γὰρ προείμεθα] Quas significet urbes, in promtu est. IDEM.

Ὁρᾶν] Sub. ex præcedentibus φημὶ δεῖν. AUGER.

Φάσκοντας Ἀμφικτ. εἶναι] ʻAmphictyonum concilium Athenienses illud non reputabant, a quo Philippus in amplissimo illo auctoritatis et honoris gradu collocatus fuerat.ʼ *Lucches.* Cf. dicta ad §. ί. v. κωλύομεν et de fals. leg. 446. 6. ed. R. RÜDIG.

Ἤ τι] Nempe ἢ διά τι. Sic infra p. 144. v. 1. ἤ τι τῶν ἰδίων subaudiendum διὰ post ἤ. AUGER.

Οὗ μὴ μετέχουσι] Si quidem hi populi, qui Philippo favebant, huic bello non interessent. RÜDIG.

Καί μοι —— ἀκούσῃ] Forsitan hæc interposuit Demosthenes, cum plures auditores sentiret fremere. BECK.

Θηβαίους — Φιλίππῳ] Vid. ad Olynth. I. (III.) §. ί. h. or. §. έ. et Olynth. III. (II.) §. δʹ. et de Cor. p. 240, 10. ed. R. RÜDIG.

Ἀναισθήτους] Stupor Bœotorum in proverbium abiit. Pindarus [Olymp. VI. 152.]: τὴν πάλαι λοιδορίαν, Βοιωτίαν ὗν, ἀποτρίψαντες, et Horatius [2 Ep. i. 244.]
ʻBœotum in crasso jurares aere natum.ʼ
WOLF.

Noster de Cor. 237, 14. ed. R. τῆς βαρύτητος τῶν Θηβαίων facit mentionem. Cfr. Corn. Nep. Alcib. c. 7. RÜDIG.

Εἰ γενήσεται πόλεμος πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς] Lego πρὸς ὑμᾶς αὐτοῖς: *Si ipsi bellum contra nos susceperint*. WOLF.

Τοῖς δ' ἀγαθοῖς ἐφεδρεύων — καθεδεῖται] Παρὰ τὸ καθέζομαι. Obsopœus κατεδεῖται, παρὰ τὸ κατέδω: *Alium, captantem occasiones, bona illa devoraturum*. Sed prior lectio magis placet. IDEM. Ἔφεδρος ille ex athletis dicebatur, cui sorte obtigerat ut, certantibus aliis, spectator sederet, congressurus mox cum fatigato, vigens ipse atque integer viribus. Hinc ἐφεδρεύω, *assideo ut alium invadam et ejus bonis fruar*. AUGER. Schol. ἔφεδρος, ἐλπίζων, παραμένων, gladiator tertiarius, qui post pugnam aliorum ducum cum victore congrediebatur. Orv. ad Char. p. 436. hinc ἐφεδρεύειν, observare tempus, dum eo uti possis. de Chers. p. 100, 9. ed. R. οὔκουν βούλεται τοῖς ἑαυτοῦ καιροῖς τὴν παρ' ὑμῶν ἐλευθερίαν ἐφεδρεύειν, non vult vestra libertate suis rebus insidias parari. Auger. putat, h. l. innui Lacedæmonios, qui exspectabant Thebanorum interitum, quo ipsi crescerent. Ad Philippum hæc non retulerim propter καθεδεῖται. RÜDIG.

Ἕτερος καθεδεῖται] Spartam quidam, ego Philippum intelligo. STOCK.

Πάλιν — δι' Ὠρωπὸν] Quum Oropum, quæ Atheniensium erat, Themiso Eretriæ

Ὠρωπὸν ἤ τι τῶν ἰδίων, οὐδὲν ἂν ἡμᾶς παθεῖν ἡγοῦμαι·
καὶ γὰρ ἡμῖν κἀκείνοις τοὺς βοηθήσοντας ἂν οἴομαι, εἰς τὴν
οἰκείαν εἴ τις ἐμβάλοι, βοηθεῖν, οὐ συνεπιστρατεύσειν οὐδ-
ετέροις. καὶ γὰρ αἱ συμμαχίαι τοῦτον ἔχουσι τὸν τρόπον,
ὧν καὶ φροντίσειεν ἄν τις, καὶ τὸ πρᾶγμα φύσει τοιοῦτόν
78 ἐστιν· οὐκ ἄχρι τῆς ἴσης ἕκαστός ἐστιν εὔνους οὔθ' ἡμῖν
οὔτε Θηβαίοις, σῶς τε εἶναι καὶ κρατεῖν τῶν ἄλλων, ἀλλὰ
σῶς μὲν εἶναι ἅπαντες ἂν βούλοιντο [1]ἕνεχ' αὑτῶν, κρατή-
σαντας δὲ τοὺς ἑτέρους δεσπότας ὑπάρχειν αὑτῶν οὐδὲ εἷς.

ε΄. Τί οὖν ἡγοῦμαι φοβερόν, καὶ τί φυλάξασθαί φημι
δεῖν ἡμᾶς; ὅπως μὴ κοινὴν πρόφασιν καὶ κοινὸν ἔγκλημα
ὁ μέλλων πόλεμος πρὸς ἅπαντας λάβῃ. εἰ γὰρ Ἀργεῖοι

[1] ἕνεκά γε ἑαυτῶν

tyrannus cepisset Ol. 103, 3., nec hanc urbem contra Athen. sibi defendere videretur, tradidit eam Thebanis, qui neque ipsi neque Atheniensibus reddebant. Diod. S. XVI. 76. ibique Wessel. Demosth. suadet, ut hanc urbem permittant Thebanis §. ϛ'. coll. de Megalop. 206, 24. ed. R. Xenoph. H. G. VII. 4, 1. narrat, Athenienses illam urbem recuperaturos desertos fuisse a sociis, quam quidem rem Noster fortassis in mente habet. Rüdig.

Βοηθήσοντας ἂν οἴμαι — βοηθεῖν] Ἂν pertinet ad βοηθεῖν, et ita respondet seq. συνεπιστρατεύσειν i. e. in fines aliorum cum aliquo invadere. Si de nostris rebus defendendis pugnamus, socii nobis aderunt, non vero, si injurias aliis inferimus. Idem.

Εἰς τὴν οἰκείαν εἴ τις ἐμβάλοι] Οὐκ αὐτῶν τῶν συμμάχων, ἀλλὰ τῶν πολεμουμένων, εἴτε Θηβαίων, εἴτε Ἀθηναίων. Wolf.

Βοηθεῖν] Accipe quasi βοηθήσειν, quod malim ob subsequens συνεπιστρατεύσειν. Ceterum intellige συνεπιστρατεύω, *una cum aliquo expeditionem suscipio*, i. e. regionem alienam invado cum aliquo. Auger.

Ὃν καὶ φροντίσειεν] Lege: ὧν καὶ φροντίσειεν. Obsopœus. Quem secutus ita locum interpretor: hæc est ratio societatum etiam *erga eos socios*, quos quis maxime diligit. Rüdig. Ut ad συμμαχίας referatur. Et Dounæus quidem vertit: *societates enim et fœdera, quæ magni quis fecerit, hoc modo se habent* &c. Sed in promtu est, nunc non dicendum esse de fœderum æstimatione justa, sed de ratione eorum a quovis cogitanda et consideranda. Beck.

Ἄχρι τῆς ἴσης] Respondet huic quod gallice diceremus, *jusqu' à la concurrence de.* Mox pro ὥστε εἶναι in vulg. non dubitavi reponere juxta Reiskium, ὥστε σῶς τε εἶναι, σῶς contracte pro σάους. Totum hunc locum paulo intricatiorem sic interpretor: *unusquisque ex æquo* (vel *pariter*) *neque vobis neque Thebanis ita benevolus est ut velit nos et incolumes esse et aliis imperare, sed incolumes esse.* . . . Auger.

Ἄχρι τῆς ἴσης — σῶς τε εἶναι] Prima verba Auger. et Jacobs. interpr. *ex æquo*, pariter, sed hoc est ἀπ' ἴσης. Potius: ad æquam partem i. e. usque eo, ut et salvi sint et imperent. Nam conjectura Reiskii σῶς τε εἶναι pro vulg. ὡς τε εἶναι videtur et hac nostra interpretatione et verbis seqq. ἀλλὰ σῶς μὲν εἶναι commendari. Ex ultima litera in Θηβαίοις facile hic error, si est, oriri potuit. Similiter Phil. I. §. ιδ'. fin. pro vulg. αὐτοῖς, litera ς demta, αὐτοὶ legendum videbatur. Rüdig.

Ὥστε εἶναι καὶ κρατεῖν] Id est, ζῆν, μὴ ἀναστάτους γίνεσθαι, σῶς ὑπάρχειν: quam vocem subintelligi arbitror, ut et apud Ciceronem 1. de Officiis verbum *esse* ponitur: *Sic cum Celtiberis, cum Cimbris bellum ut cum inimicis gerebatur*, uter esset, *non*, *uter imperaret*. Ubi fortasse legendum, *utri essent, non, utri imperarent.* Wolf. Doun. reddit: *ut sint atque ut aliis imperent.* Perperam. Præiverat tamen Wolf. observans, εἶναι, ut Lat. *esse*, poni pro ζῆν. Imo verba valent: *ut liceat etiam imperium in alios capessere.* In Wolf. ed. astericus verbis est appositus, redduntur autem: *ut simul et incolumes esse nos et aliis imperare velint.* Atque inde videtur fluxisse Reiskii conjectura, quam (omisso ὥστε) ita in textis reposuit: σῶς τε εἶναι καὶ κρ. Auger. dedit: ὥστε σῶς τε ε. κ. κρ. Beck.

ε΄. Εἰ γὰρ Ἀργεῖοι μὲν, καὶ Μεσσήνιοι] Fractis Spartæ opibus a Thebanis, civitates,

μὲν καὶ Μεσσήνιοι καὶ Μεγαλοπολῖται καί τινες τῶν λοι-
πῶν Πελοποννησίων, [1]ὅσοι τὰ αὐτὰ τούτοις φρονοῦσι, διὰ
τὴν πρὸς Λακεδαιμονίους ἡμῖν ἐπικηρυκείαν ἐχθρῶς σχή-
σουσι καὶ τὸ δοκεῖν ἐκδέχεσθαί τι τῶν ἐκείνοις πεπραγμέ-
νων, Θηβαῖοι δὲ ἔχουσι μέν, ὡς λέγουσιν, ἀπεχθῶς, ἔτι δὲ
ἐχθροτέρως σχήσουσιν ὅτι τοὺς παρ' ἐκείνων φεύγοντας σώ-
ζομεν καὶ πάντα τρόπον τὴν δυσμένειαν ἐνδεικνύμεθ' αὐ- 79
τοῖς, Θετταλοὶ δ' ὅτι τοὺς Φωκέων φυγάδας σώζομεν,
62 Φίλιππος δὲ ὅτι κωλύομεν αὐτὸν κοινωνεῖν τῆς Ἀμφικτυο-
νίας, φοβοῦμαι μὴ πάντες περὶ τῶν ἰδίων ἕκαστος ὀργιζό-
μενοι κοινὸν ἐφ' ἡμᾶς ἀγάγωσι τὸν πόλεμον, τὰ τῶν Ἀμ-
φικτυόνων δόγματα προστησάμενοι, εἶτ' ἐπισπασθῶσιν
ἕκαστοι πέρα τοῦ συμφέροντος ἑαυτοῖς ἡμῖν πολεμῆσαι,
ὥσπερ καὶ περὶ Φωκέας. ἴστε γὰρ δή που τοῦθ', ὅτι νῦν

[1] ὅσοι γε δὴ τὰ

quæ antea ei paruerant, se in libertatem vindicarunt. Hinc ortæ controversiæ adhuc durabant: in quibus Spartani Athenienses habuere sibi adjutores. *Ex edit.* Stock.

Γε δὴ] Sua vi non carent, *sane quidem*, i. e. non sunt pauci. Rüdig.

Ἐπικηρυκείαν] V. Harpocrat. s. v. et Dem. adv. Lept. §. ιγ'. et Valckenaer. Animad. ad Ammon. l. i. c. 20.

Ἐκδέχεσθαί τι τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων] *Impedire quædam acta illorum: non consentire in omnia.* Alia est τὸ διαδέχεσθαι: hic vero ἀπείργειν καὶ κωλύειν, ut et Suidas exponit: quasi dicas *intercipere*, et *intervertere*. Wolf. *Quo pacto hi videantur declarasse sibi placere, et calculo suo probare, facta eorum, quæque ipsi ab illis perpessi sint.* Ita vertit et disserit de vi vocis ἐκδέχεσθαι Cl. Abresch. Animad. ad Æschylum, 2. 32. Taylor. Lacedæmoniis scilicet in animo erat, hasce civitates in pristinam servitutem repetere. Itaque cum Tourrellio vertimus ἐκδέχεσθαι, *fautores esse.* Secundum Suidam, vel fortior est ista vox: ἐκδέχεσθαι (inquit ille) est, *aliquid ab altero accipere, quod ipse deinde suscipias.* Wolfius illud ἐκείνοις de Argivis intelligit, et locum hoc modo vertit, *propter acta quædam sua impedita.* Sed concinnior videtur interpretatio prior. *Ex edit.* Stock. Scilicet ἐκείνοις perperam ad Peloponnesios refert, quum pertineat ad Lacedæmonios. Beck. ἐκδέχεσθαι, hoc loco, *suscipere* res Lacedæmoniorum et sibi vindicare. Rüdig.

Τι τῶν ἐκείνοις πεπρ.] H. e. ὑπ' ἐκείνων, refero ad insignem aliquam injuriam, quam Peloponnesiis Lacedæmonii intulerant. Beck.

Ἔτι ἐχθροτέρως] Hoc malo, quam ἐχθρωδεστέρως, aut ἐχθρῶς. Nam et comparativus requiritur: et ἐχθρώδης parum usitatum, et ἐχθρὸς non tantum ἐχθίων, ἔχθιστος, sed etiam ἐχθρότερος, ἐχθρότατος facere potest κατ' ἀναλογίαν. Wolf.

Τοὺς παρ' ἐκείνων φεύγοντας] Philippus, finito sacro bello, vastataque Phocide, quas urbes Phocenses in Bœotia tenebant, Thebanis dedit; et inter eas Orchomenum et Coroneam. Harum igitur incolæ, veriti ne se Thebani in servitutem adducerent, Athenas confugerunt, atque humaniter excepti sunt. *Lucches.* Stock.

Φωκέων φυγάδας] Vid. ad Liban. Arg. Diod. S. XVI. 60. monet, jussum fuisse, ut exsules Phocensium piaculares habeantur, quos ex omni loco retrahere cuivis liceat: hos recipiebant Athenienses, de Cor. p. 230, ult. ed. R. πρῶτον μὲν ὑμεῖς οὕτω διέκεισθε, ὥστε Φωκέας μὲν βούλεσθαι σωθῆναι, καίπερ οὐ δίκαια ποιοῦντας ὁρῶντες. Rüdig.

Κωλύομεν] Nam Athenienses nullos miserant legatos ad conventum Amphictyonum, d. f. leg. p. 380, 18. ed. R. Idem.

Τὰ —— προστησάμενοι] Decreta Amphictyonum prætexentes. Idem.

Πέρα τοῦ] M. καὶ πέρα τοῦ, id est, καὶ παρὰ τὸ συμφέρον, non περὶ τοῦ. Wolf.

Ὥσπερ καὶ περὶ Φωκέας] S. γέγονεν. Significat Phocensis belli multos cum detrimento suo implicatos. Aliquid mali propter socium malum non minus quam pro-

Θηβαῖοι καὶ Φίλιππος καὶ Θετταλοὶ οὐχὶ ταὐτὰ ἕκαστοι
[1] μάλιστα ἐσπουδακότες ταὐτὰ πάντες ἔπραξαν. οἷον Θη-
βαῖοι τὸν μὲν Φίλιππον παρελθεῖν καὶ λαβεῖν τὰς παρό-
δους οὐκ ἠδύναντο κωλῦσαι, οὐδέ γε τῶν αὑτοῖς πεπονημέ-
νων ὕστατον ἐλθόντα τὴν δόξαν ἔχειν — νυνὶ γὰρ Θηβαίοις
πρὸς μὲν τὸ τὴν χώραν κεκομίσθαι κάλλιστα πέπρακται,
πρὸς δὲ τιμὴν καὶ δόξαν αἴσχιστα· εἰ γὰρ μὴ παρῆλθε
80 Φίλιππος, οὐδὲν ἂν αὐτοῖς ἐδόκει εἶναι —· ταῦτα δ' οὐκ
ἠβούλοντο, ἀλλὰ τῷ τὸν Ὀρχομενὸν καὶ τὴν Κορώνειαν
λαβεῖν ἐπιθυμεῖν, μὴ δύνασθαι δέ, πάντα [2] ταῦθ' ὑπέ-
μειναν. Φίλιππον τοίνυν τινὲς μὲν δή που τολμῶσι λέγειν,
ὡς [3] οὐδ' ἐβούλετο Θηβαίοις Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν πα-
ραδοῦναι, ἀλλ' ἠναγκάσθη· ἐγὼ δὲ τούτοις μὲν ἐρρῶσθαι
λέγω, ἐκεῖνο δὲ οἶδ' ὅτι οὐ μᾶλλόν γε ταῦτ' ἔμελεν αὐτῷ

[1] μάλιστα ἕκαστοι [2] ταῦτα πάνθ' [3] † οὐκ

pter vicinum. Idem. Nam Bœoti, Locrenses, Thessali magnos sumtus in hoc bellum Phocense impenderant. Ceterum non est, quod cum Reisk. et Auger. γένοιτο subintelligamus, nam refertur ad ἐπισπασθῶσιν. Rüdig.

Ἕκαστοι μάλιστα] Ita dedit Bekker. sed μάλιστα malim ad ταὐτὰ referri. Philippus cum Thessalis parabat Thebanis opes et ignominiam, Thebani cum Thessalis augebant gloriam Philippi, Thessali et Philippi et Thebanorum rebus prospiciebant, cfr. p. 147. v. 9. ἕκαστον εὑρήσετε πολλὰ προηγμένον ὧν οὐδὲν ἐβούλετο πρᾶξαι. Idem.

Τὰ αὐτὰ πάντες ἔπραξαν] Vel, *eadem egerunt*, vel, *eodem modo cum illis actum est.* Nam utrumque et sententia patitur, et verbi vis. Wolf. Verbum tamen ἐσπουδακότες priorem explicationem confirmat. Beck.

Τὰς παρόδους οὐκ ἠδύναντο] Non solum Thermopylas intelligit (Strab. IX. p. 655. Almel. τὴν μὲν οὖν πάροδον Πύλας καλοῦσι), sed etiam ceteras angustias. Phil. III. p. 119, 14. ed. R. κύριος δὲ τῶν Πυλῶν καὶ τῶν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας παρόδων ἐστί. Rüdig.

Οὐδέ γε] *Neque etiam* potuerunt impedire, quominus ille gloriam belli finiti præriperet, γὲ est *mirantis*, vid. ad Olynth. II. (I.) §. δ'. Idem.

Τὴν χώραν] Phocidem intellige, quam Philippus eis donarat: aut certe de Orchomeno et Coronea, reliquaque Bœotia, quam eis subegerat. Wolf.

Οὐδὲν ἂν αὐτοῖς ἐδόκει εἶναι] S. πεπραγμένον, οὐδὲν ἂν διαπράξασθαι, ἢ κατακτήσασθαι, nihil eos recuperaturos fuisse, neque Coroneæ, nec Orchomeni, nec Phocidis potituros. Idem. Videtur addendum vel saltem subaudiendum πεπραγμένον, *nihil ipsis videretur actum fuisse.* Auger. Reiskio πλέον interponendum. Dounæus reddidit: *nihil illi videbantur habituri.* Simplicissimum tamen est, ex anteced. πέπρακται intelligi πεπραγμένον. Beck. Nisi ille venisset, non sperare licuit Thebanis, fore, ut illa oppida recuperarent. Rüdig.

Ταῦτα δὲ] S. τὸ ἐστερῆσθαι τῆς δόξης. Noluerunt rerum gestarum gloriam sibi a Philippo intercipi: de qua retinenda non minus, quam de stabiliendis et augendis opibus suis laborabant. Qua de re vide Isocratis Philippicam ab hoc loco: καλλίστην μάχην νικήσαντες, καὶ μεγίστην δόξαν ἐξ αὐτῆς λαβόντες, etc. Wolf. Refero ad omnia ea, quæ Thebani antea dicuntur impedire non potuisse. Beck. Ut gloriam belli finiti ille reportaret. Rüdig.

Ὀρχομενὸν — Κορώνειαν] Vid. ad Liban. Arg. et de fals. leg. 375, 11. ed. R. De Coronea vid. Steph. Byz. s. h. v. Idem.

Ἐρρῶσθαι] Χαίρειν, hoc est, eos falsum dicere puto, rem ita se habere nego. Wolf. Hesych. ὑγιαίνειν, eod. modo ut χαίρειν, *aliquid missum facere*, hos jubeo valere, sua sibi habeant; non enim impulsus ab aliquo hoc fecit Phil., sed ut gloriam sibi pararet, d. f. leg. 419, 12. ed. R. ἐρρῶσθαι πολλὰ φράσας τῷ σοφῷ Σοφοκλεῖ. Rüdig.

ἢ τὰς παρόδους λαβεῖν ἠβούλετο καὶ τὴν δόξαν τοῦ πολέ-
μου, τοῦ δοκεῖν δι' αὐτὸν κρίσιν εἰληφέναι, καὶ τὰ Πύθια
θεῖναι δι' ἑαυτοῦ· καὶ ταῦτ' ἦν ὧν μάλιστ' ἐγλίχετο.
Θετταλοὶ δέ γε οὐδέτερ' ἠβούλοντο τούτων, οὔτε Θηβαίους
οὔτε τὸν Φίλιππον μέγαν [1] γίγνεσθαι — ταῦτα γὰρ πάντ'
ἐφ' ἑαυτοὺς ἡγοῦντο εἶναι —, τῆς Πυλαίας δ' ἐπεθύμουν
63 καὶ τῶν ἐν Δελφοῖς, πλεονεκτημάτων δυοῖν, κύριοι γενέσθαι·
τῷ δὲ τούτων γλίχεσθαι τάδε συγκατέπραξαν. τῶν τοίνυν
ἰδίων [2] ἕνεχ' εὑρήσετε ἕκαστον πολλὰ προηγμένον, ὧν οὐδὲν
ἠβούλετο, πρᾶξαι. τοῦτο μὲν τοίνυν, ὅτι τοιοῦτόν ἐστι, φυ- 81
λακτέον ἡμῖν.

ϛ'. Τὰ κελευόμενα ἡμᾶς [3] ἄρα δεῖ ποιεῖν ταῦτα φο-
βουμένους; καὶ σὺ ταῦτα κελεύεις; πολλοῦ γε καὶ δέω.

[1] γενέσθαι· πάντα γὰρ ταῦτα [2] ἕνεκα ἕκαστον εὑρήσετε [εἰς τὰ] πολλὰ [3] ἆρα

Καὶ τὴν δόξαν τοῦ πολέμου, τοῦ δοκεῖν δι' αὐτὸν κρίσιν εἰληφέναι] Ἀντίπτωσις quædam: ἀντὶ τοῦ, τὴν δόξαν τοῦ δοκεῖν τὸν πόλεμον κρίσιν εἰληφέναι δι' αὐτὸν, τουτέστι, τελευτὴν καὶ συντέλειαν. Alia est κρίσις ἰατρικὴ, alia, πολεμικὴ, sed utraque rei finem spectat. Wolf. Interpretor ad verbum: *et gloriam belli accipere, gloriam* τοῦ *videri per ipsum finem cepisse*, i. e. ita ut hoc videatur per ipsum finem cepisse. Auger. Cfr. Plat. Crit. c. 15. Rüdig.

Δι' αὐτὸν] Dedi, nam subjectum ad κρίσιν εἰληφέναι est πόλεμον. Sensus: *ipso interveniente*, ita differt a δι' ἑαυτοῦ. Idem.

Καὶ τὰ Πύθια θεῖναι δι' ἑαυτοῦ] Ludos Delphicos in Apollinis honorem institutos, quorum summam fuisse celebritatem notum est. θεῖναι τὰ Πύθια, est ἀγωνοθέτην εἶναι, qui maximus honos apud Græcos habebatur. Wolf. Pythii ludi Amphictyonibus commissi erant, in quorum numerum quum esset Philippus receptus, ἔδοξεν Ἕλλησιν — (Diod. S. XVI. 60.) τιθέναι δὲ καὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Πυθίων Φίλιππον μετὰ Βοιωτῶν καὶ Θετταλῶν, coll. Phil. III. p. 119, 11. ed. R. τίθησι μὲν τὰ Πύθια, τὸν κοινὸν τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνα, i. e. *instituit.* Rüdig.

Ἐγλίχετο] Γλίχεται Hesych. ἐπιθυμεῖ, bene Doun. *misere cupere*, Dem. d. f. leg. 411, 24. ed. R. τῆς παρ' ὑμῶν τιμῆς γλιχομένοις — ἀπαντᾷν. Idem.

Ἐφ' ἑαυτοὺς ἡγοῦντο εἶναι] Καθ' αὑτῶν: ἐνόμιζον βλαβήσεσθαι ἐκ τούτων. Wolf. *Adversus se ipsos.* Phil. II. 73, 27. ταῦτ' ἐφ' ὑμᾶς ἐστί. Rüdig.

Πυλαίας] Jus Amphictyonicæ dignitatis. Wolf. Phocenses quippe, Delphorum potiti, Thessalos inde abegerunt. Ex voce Πυλαία, satis liquet concilium Amphictyonicam Pylæum appellatum fuisse, seu Delphis seu Pylis habitum. *Ex edit.* Stock.

Τῶν ἐν Δελφοῖς] Subaudi δικαίων, et accipe πλεονεκτημάτων δυοῖν tanquam appositionem ad τῆς Πυλαίας et τῶν ἐν Δελφοῖς. Auger. Πλεονεκτημ. δύο referuntur ad duplicem conventum, quem Amphictyones vere Delphis, autumno Thermopylis habere solebant (Pausan. VII. c. 24, 3.): alii ad ludos Pythios et Amphictyoniam. Rüdig.

Δυοῖν] Τῆς Πυλαίας καὶ τῶν πλεονεκτημάτων κύριοι γενέσθαι. τὰ ἐν Δελφοῖς πλεονεκτήματα intelligo, partem agri Delphici eos accepisse. Alioqui τὸ δυοῖν, παρέλκειν putarem. Δυεῖν ψήφοιν ὁ Φίλιππος κύριος ἐγένετο, οὐχὶ δὲ ὡς οἶμαι καὶ οἱ Θετταλοί. Wolf.

Τάδε] Ut et cum Thebanis et cum Philippo facerent. Rüdig.

ϛ'. Τὰ κελευόμενα ἡμᾶς ἆρα δεῖ ποιεῖν] *Nunquid igitur facienda erunt, quæ isti jusserint?* Wolfius vertit, parum scite. Τὰ κελευόμενα (vel τὸ κελευόμενον) ποιεῖν ponitur absolute pro *dicto audientem esse, jugum subire*; quo sensu bis occurrit apud Demosth. de Cor. §. 59. Stock. Continent hæc verba objectionem Demostheni factam, cui deinde respondet. Beck. Cod. Obs. habet ἆρα, quod rec. Bekker., et videtur hæc partic. hujus loci naturæ magis convenire, *nimirum, videlicet.* Num præ metu cooptemus Philippum in numerum Amphictyonum? Rüdig.

Καὶ σὺ] Et *tu* (qui adversaris Philippo)? cfr. Olynth. I. (II.) §. ή. Idem.

ἀλλ' ὡς οὔτε πράξομεν οὐδὲν ἀνάξιον ἡμῶν αὐτῶν οὔτ' ἔσται πόλεμος, νοῦν [1] δὲ δόξομεν πᾶσιν ἔχειν καὶ τὰ δίκαια λέγειν, τοῦτ' οἴομαι δείξειν. πρὸς δὲ τοὺς θρασέως ὁτιοῦν οἰομένους ὑπομένειν δεῖν καὶ μὴ προορωμένους τὸν πόλεμον ἐκεῖνα βούλομαι λογίσασθαι. ἡμεῖς Θηβαίους ἐῶμεν ἔχειν Ὠρωπόν· καὶ εἴ τις ἔροιτο ἡμᾶς, κελεύσας εἰπεῖν τἀληθῆ, διὰ τί; ἵνα μὴ πολεμῶμεν, [2] φαῖμεν ἄν. καὶ Φιλίππῳ νυνὶ κατὰ τὰς συνθήκας Ἀμφιπόλεως παρακεχωρήκαμεν, καὶ Καρδιανοὺς ἐῶμεν ἔξω [3] Χεῤῥονησιωτῶν τῶν ἄλλων τετάχθαι, καὶ τὸν Κᾶρα τὰς νήσους καταλαμβάνειν, Χίον καὶ

[1] τι [2] φαίημεν [3] † χεῤῥονησιτῶν

Ὡς οὔτε πράξ.] Ὡς non est h. l. ὅτι, sed *qua ratione*. Docuit, qua ratione nihil indignum se facturi et bellum tamen vitatari, omnibusque prudenter agere visuri, essent, se autem vera dicere. Beck.

Ἡμῶν αὐτῶν] Supplemento Reiskii τῇ εἰρήνῃ ἐμμένοντες non opus est, neque particc. εἰ οὐκ, quas Ald. Tayl. et Harl. habent, ita ut οὔτ' omittatur, nam sensus: neque indigne faciemus republ., neque bellum erit i. e. etiam sine bello non indigne faciemus. Rüdig.

Νοῦν τε] Bekker. nescio unde dedit δὲ, sed τε videtur præcedenti οὔτε respondere. Idem.

Καὶ τὰ δίκαια λέγειν] Malim ποιεῖν, aut κἀμὲ τὰ δίκαια λέγειν: vel καὶ τὰ δίκαια λέγειν ἐμέ. Wolf. Quod in textum rec. Auger., sed λέγειν pertinet ad δόξομεν, videtur enim alios significare oratores, qui idem dicerent. Rüdig.

Οἴομαι δείξειν] *Puto comprobatum iri, quæ docui.* Idem.

Πρὸς δὲ τοὺς] F. πρὸς δὲ, S. τούτοις, τούς. *Ad hæc.* Alioqui malim τὸ, πρὸς δὲ, omitti, et legi: τοὺς δὲ οἰομένους, etc. βούλομαι λογίσασθαι πρὸς τοὺς οἰομένους, videtur insolens. Wolf. Nimirum, si λογίσασθαι est *cogitare*, non, *ratiocinari*. Reisk. et ipse πρὸς δὲ separatim poni jussit, *præterea*. Sed opponit iis, quæ demonstraverit, orator ea, quæ sit ratiocinaturus atque disputaturus apud illos, qui audacter quævis suscipienda et subeunda esse clament neque bellum fore prævideant. Beck.

Ὑπομένειν] Obsop. ὑπομεῖναι, quod est mollius. Wolf. Sed vereor, ne ita offenderit Athenienses. Rüdig.

Προορωμένους] Προορᾶν notionem *cavendi*, ne quid mali patiamur, innuit. Phil. II. p. 67. 24. ed. R. πάνθ' ἃ προσήκει προορώμενοι. Rüdig.

Ἡμεῖς Θηβαίους ἐῶμεν ἔχειν Ὠρωπὸν] Sententia est: parum et sapienter et constanter eos facere, qui, cum ad majora et sua conniveant, summum jus in minoribus et alienis velint persequi. Wolf.

Ἀμφιπόλεως] Hæc fuit conditio pacis cum Philippo, ut ea, quæ occupaverat, retineret. Rüdig.

Καρδιανοὺς ἐῶμεν ἔξω, etc.] Fusius exponitur hoc in argumento orationis de Chersoneso. Stock. *Cardia*, urbs Chersonesi in Thracia, quam Cersobleptes (vid. ad Phil. I. §. ζ.) Atheniensibus non donaverat, ita ut, quum hi illam in suam potestatem redigere vellent, Cardiani Philippi opem implorarent et Chersonesenses se esse negarent. Hæc Schol. ad h. l. Illa urbs quanti fuerit facienda, patet ex or. in Aristocr. 681, 17. ed. R. ὥσπερ Χαλκὶς τῷ τόπῳ τῆς Εὐβοίας πρὸ τῆς Βοιωτίας κεῖται, οὕτω Χεῤῥονήσου κεῖται πρὸ τῆς Θρᾴκης ἡ Καρδιανῶν πόλις. Rüdig.

Χεῤῥονησιωτῶν] Prætuli. Eandem vid. Xenoph. H. G. III. 2, 8., apud quem I. 3, 10. hanc ipsam formam reponi malim. De duplici ϱ vid. Poppo Obss. Thuc. p. 147. Idem.

Καὶ τὸν Κᾶρα] Mausolus Cariæ rex insularibus contra Athenas fœderatis auxilium dedit. Confecto autem bello sociali, cum Athenienses coacti essent eos esse liberos et immunes sinere, tum Mausolus ex socio se dominum ipsorum fecit. Eo defuncto, conjux Artemisia in insulas jam victas imperium exercuit. Huic denique successit frater Hidrieus, qui Cariæ regnavit, quo tempore habita est hæc oratio. *Ex edit.* Stock. Ex Atticorum usu et pro τοὺς Κᾶρας et de rege Cariæ accipi potest. vid. Koen. ad Greg. Cor. de Dial. p. 52. Nimirum intelligitur Hidrieus s. Idrieus, Mausoli frater, qui tum Cariæ præfuit, inde ab Ol. CVII. 2. (Diod. S. XVI. 42. Eckhel. doctr. Numm. vett. II.

Κῶν καὶ Ῥόδον, καὶ Βυζαντίους κατάγειν τὰ πλοῖα, δῆλον ὅτι τὴν ἀπὸ τῆς εἰρήνης ἡσυχίαν πλειόνων ἀγαθῶν αἰτίαν 82
εἶναι νομίζοντες ἢ τὸ προσκρούειν καὶ φιλονεικεῖν περὶ τούτων. οὐκοῦν εὔηθες καὶ κομιδῇ σχέτλιον, πρὸς ἑκάστους καθ' ἕνα οὑτωσὶ ἤδη προσενηνεγμένους περὶ τῶν οἰκείων καὶ ἀναγκαιοτάτων, πρὸς ἅπαντας περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς νυνὶ πολεμῆσαι;

p. 597.) Beck. i. e. regem Carum. Similiter Herodot. (I. 80. III. 7.) τὸν Λυδὸν, τὸν Ἀράβιον, ut Schweighaeuser, V. Cel., I. 3. pro τᾶν Κόλχων βασιλῆα reposuit τὸν Κόλχον. Intelligitur rex Idrieus. Nam quum Mausolus, Cariæ rex, (mort. Ol. 106, 4. Diod. S. XVI. 36.), Ol. 105, 3. auxilia Chiis ceterisque, qui bellum sociale gerebant, (Diod. S. XVI. 7.), suppeditasset, hos ille in suam potestatem redegit, quam Athenienses Idrieo concedebant. Rüdig.

Κῶν] V. Diod. Sic. i. 81. xix. 86. Thucyd. viii. 41. ibique Wass. Beck.

Καὶ Βυζαντίους κατάγειν τὰ πλοῖα] Byzantini quoque defecerant, et cum insularibus erant fœderati in bello sociali. At quatenus istiusmodi injurias fecerint, aut unde fuit quod id impune tulerint, haud constat. *Ex edit.* Stock. Hesych. εἰς τὸν ναύσταθμον ἄγειν. Deduxerunt naves ad oram, aut ut inde merces sumerent (Noster in Polycl. p. 1207. 27. ed. R.), aut ut certa vectigalia nautæ penderent, *das Stapelrecht ausüben* [*to exercise the staple-right*] (Lept. 480, 15.). Hic sensus nostri loci. Nam quum Athenienses e Chersoneso Taurica frumenta importarent, sæpe fiebat, ut Byzantii, quorum urbs sita est ad Bosporum Thracium, naves deducerent. Quid sit πλοῖον, vid. ad Phil. I. §. ζ'. Rüdig.

Οὐκοῦν εὔηθες κ. τ. λ.] *Annon igitur stultum ac vehementer miserum, singulas adversus singulas commissas, de rebus propriis ac maxime necessariis, cum universis de umbra Delphica nunc depugnare?* Alludit ad proverbium, 'De Asini umbra,' cujus fabulam Plutarchus in Demosth. vita recenset, in hoc tantum a Demosthene dissentiens, quod hic Delphos, Megaram ille conductum ait. Plura Erasm. in Chiliad. *Ex edit.* Hervag.

Οἰκείων καὶ ἀναγκαιοτάτων] Illud refer ad oppida, hoc ad victum. Rüdig.

Περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς] Sic Amphictyoniam seu Pylæam per contemtum appellat. Alludit autem ad ὄνου σκιάν: etsi quid est aliud summus ille consessus regum et principum, nisi umbra quædam, brevi transitura? quæ ubi præteriit, perinde est, ac si nulla fuisset. Sic umbra umbræ succedit, Philippus Phocensibus, Antipater Philippo, et deinceps alius alii, donec una cum umbris ipse etiam locus est redactus ad nihilum. Wolf. *Pro umbra Delphica.* Hoc est, pro inani appellatione Amphictyonis, sive patroni templi Delphici. *Ex edit.* Stock. Didymus, inquit Harpocratio, ait proverbium de asini umbra detortum esse ab oratore de umbra delphica loquente: asini autem umbram dici in eos qui de rebus nihili contendunt. Auger. v. Schol. Aristoph. Vesp. 191.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΥ Β.

Pag. ed. aliq. cit. — Pag. ed. Reisk.

83 ΠΑΡΑΙΝΕΙ διὰ τούτου τοῦ λόγου τοῖς Ἀθηναίοις ὁ ῥήτωρ πολέμιον ὑποπτεύειν τὸν Φίλιππον 64
καὶ τῇ εἰρήνῃ μὴ πάνυ [1]τι πιστεύειν, ἀλλὰ ἐγείρεσθαι καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τοῖς πράγμασι
καὶ εὐτρεπίζεσθαι εἰς πόλεμον· ἐπιβουλεύειν γὰρ αἰτιᾶται καὶ τοῖς Ἀθηναίοις καὶ πᾶσι τοῖς
Ἕλλησι τὸν Φίλιππον, καὶ τοῦτο αὐτοῦ καταμαρτυρεῖν τὰς πράξεις φησίν· ἐπαγγέλλεται δὲ
καὶ ἀποκρίσεις δώσειν πρός τινας πρέσβεις ἥκοντας, ἀπορούντων τῶν Ἀθηναίων [2]ὅπως ἀποκρίνα-
σθαι δεῖ. πόθεν δὲ οὗτοι καὶ περὶ τίνων ἥκουσιν, ἐν τῷ λόγῳ μὲν οὐ δηλοῦται, ἐκ δὲ τῶν
Φιλιππικῶν ἱστοριῶν μαθεῖν δυνατόν. κατὰ γὰρ τοῦτον τὸν καιρὸν ἔπεμψε πρέσβεις ὁ Φίλιπ-
πος πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, αἰτιώμενος ὅτι διαβάλλουσιν αὐτὸν μάτην πρὸς τοὺς Ἕλληνας ὡς
[3]ἐπαγγειλάμενον αὐτοῖς πολλὰ καὶ μεγάλα, [4]ψευσάμενον δέ· οὐδὲν γὰρ [5]ὑπεσχῆσθαί φησιν
οὐδὲ ἐψεῦσθαι, καὶ περὶ τούτων ἐλέγχους ἀπαιτεῖ. ἔπεμψαν δὲ μετὰ Φιλίππου καὶ Ἀργεῖοι
καὶ Μεσσήνιοι πρέσβεις εἰς Ἀθήνας, αἰτιώμενοι καὶ οὗτοι τὸν δῆμον, ὅτι Λακεδαιμονίοις καταδου-
λουμένοις τὴν Πελοπόννησον εὔνους τέ ἐστι καὶ συγκροτεῖ, αὐτοῖς δὲ περὶ ἐλευθερίας πολεμοῦ-
σιν ἐναντιοῦται. ἀποροῦσιν οὖν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πρὸς τὸν Φίλιππον ἀποκρίσεως καὶ πρὸς τὰς
πόλεις, ὅτι εὖνοι μέν εἰσι Λακεδαιμονίοις καὶ τὴν τῶν Ἀργείων καὶ Μεσσηνίων μετὰ Φιλίππου
σύστασιν καὶ μισοῦσι καὶ ὑποπτεύουσιν, οὐ μὴν ἀποφήνασθαι δύνανται δίκαια πράττειν τοὺς 65
Λακεδαιμονίους. πρὸς δὲ τὸν Φίλιππον διημαρτήκασι μὲν ὧν ἤλπισαν, οὐ μὴν ὑπ' ἐκείνου γε
αὐτοῦ δοκοῦσιν ἐξηπατῆσθαι· οὔτε γὰρ ταῖς ἐπιστολαῖς ἐνέγραψεν ὁ Φίλιππος ἐπαγγελίαν
οὐδεμίαν, οὔτε διὰ τῶν ἰδίων [6]πρέσβεων ἐποιήσατό τινα ὑπόσχεσιν, ἀλλὰ Ἀθηναίων τινὲς ἦσαν
οἱ τὸν δῆμον εἰς ἐλπίδα καταστήσαντες, ὡς Φίλιππος Φωκέας σώσει καὶ τὴν Θηβαίων ὕβριν
καταλύσει. διὰ τοῦτο ὁ Δημοσθένης τῶν ἀποκρίσεων μνησθεὶς ἐπαγγέλλεται μὲν αὐτὰς δώ-
σειν, φησὶ δὲ ὅτι δίκαιον ἦν τοὺς τὴν δυσχέρειαν πεποιηκότας ἐκείνους καὶ τὰς ἀποκρίσεις ἀπαι-
τεῖσθαι, τοὺς ἀπατήσαντας, φησί, τὸν δῆμον καὶ ἀνοίξαντας Φιλίππῳ Πύλας. ταῦτα δὲ εἰς
τὸν Αἰσχίνην αἰνίττεται, προκατασκευαζόμενος, ὥς φασι, τὴν κατ' αὐτοῦ κατηγορίαν τῆς
παραπρεσβείας, ἣν ὕστερον ἐνεστήσατο, καὶ προδιαβάλλων αὐτὸν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους.

[1] † Deest τι. [2] † ὁπότε [3] ἐπαγγελλόμενον [4] ψευδόμενον [5] ὑπισχνεῖσθαι [6] πρεσβειῶν

Καὶ τοῦτο αὐτοῦ καταμαρτυροῦντος πράξειν φησὶ] Haud dubie, contra codicum consensum, legendum, καὶ τοῦτ' αὐτοῦ καταμαρτυρεῖν τὰς πράξεις φησὶ, ut et Cicero: 'Ubi rerum (inquit) testimonia adsunt, quid opus est verbis?' WOLF.

Πόθεν δὲ οὗτοι καὶ περὶ τίνων] Obsop. παρὰ τίνων, *a quibus*. Sed illud melius. Nam τὸ πόθεν et locum et personas complectitur. Post lego, ὡς ἐπαγγειλάμενον πολλὰ, et, οὐδὲ γὰρ ὑπεσχῆσθαί φησιν. IDEM.

Ἐλέγχους ἀπαιτεῖ] Postulat se convinci vanitatis et insidiarum, si omnino tacere non possint. IDEM.

Συγκροτεῖ] Suidas συνάγει, αὔξει, συνιστᾷ καὶ συνδεῖ, πρὸς ἁρμονίαν ἄγει, συνέχει, συμπράττει. *quod Lacedæmoniis applaudat, adjutor sit.* IDEM.

ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΣ Β.

α'. ὍΤΑΝ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγοι γίγνωνται περὶ 84
ὧν Φίλιππος πράττει καὶ βιάζεται παρὰ τὴν εἰρήνην, ἀεὶ
τοὺς ὑπὲρ ἡμῶν λόγους καὶ δικαίους καὶ φιλανθρώπους ὁρῶ
φαινομένους, καὶ λέγειν μὲν ἅπαντας ἀεὶ τὰ δέοντα δο-
κοῦντας τοὺς κατηγοροῦντας Φιλίππου, γιγνόμενον δ' οὐδὲν
ὡς ἔπος εἰπεῖν τῶν δεόντων οὐδ' ὧν [1]ἕνεκα ταῦτ' ἀκούειν
66 ἄξιον· ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἤδη προηγμένα τυγχάνει πάντα τὰ
πράγματα τῇ πόλει, ὥσθ' ὅσῳ τις ἂν μᾶλλον καὶ φανε-
ρώτερον ἐξελέγχῃ Φίλιππον καὶ τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην
παραβαίνοντα καὶ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἐπιβουλεύοντα,
τοσούτῳ τὸ τί χρὴ ποιεῖν συμβουλεῦσαι χαλεπώτερον
εἶναι. αἴτιον δὲ τούτων, ὅτι πάντας, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
τοὺς πλεονεκτεῖν ζητοῦντας ἔργῳ κωλύειν καὶ πράξεσιν,
οὐχὶ λόγοις δέον πρῶτον μὲν ἡμεῖς οἱ παριόντες τούτων
μὲν ἀφέσταμεν, καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν διὰ τὴν πρὸς

[1] εἵνεκα

α'. Τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν λόγους] Ὅτι ὑμεῖς καὶ δίκαια καὶ φιλάνθρωπα πράξαντες τυγχάνετε· Φίλιππος δὲ τἀναντία τούτων. WOLF.

Ὡς ἔπος εἰπεῖν] Ὡς φαίνεται, ὡς ἑνὶ λόγῳ εἰπεῖν (sic enim legendum) ὡς τύπῳ περιλαβεῖν. Vide Suidam. ὡς ἔπος, ὡς λόγος, scilicet ἐστὶν, *ut dicitur*. Platoni ἄρχων ὁ ὡς ἔπος εἰπεῖν (τὸ εἰπεῖν videtur delendum) est, ὁ δημοτικῶς λεγόμενος, is scilicet, qui rerum potitur, qualiscunque est: ὁ τῷ ἀκριβεῖ λόγῳ ἄρχων, verus princeps, qui sapientia et virtute aliis antecellit. α'. πολιτειῶν. IDEM.

Οὐδ' ὧν εἵνεκα] Οὐδὲ τοιαῦτα γιγνόμενα, δι' ἅ. IDEM.

Ἐξελέγχῃ — παραβαίνοντα] Ὅτι παραβαίνει. Sic ὁρῶ φαινομένους, ὅτι φαίνονται, ὁρῶ φαίνεσθαι Latine. IDEM.

Πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἐπιβουλεύοντα] Ὅπως ἂν καταδουλώσηται αὐτοὺς, καὶ ὑποχειρίους λάβῃ. IDEM.

Ἡμεῖς οἱ παριόντες] Scilicet ἐπὶ τὸ βῆμα, οἱ λέγοντες, οἱ ῥήτορες, οἱ συμβουλεύοντες. [F. περὶ τούτων. aut post τούτων μὲν ἀφέσταμεν interpungendum, ut jungas ὀκνοῦντες καὶ γράφειν καὶ συμβ. etc. *In farrag.*] IDEM.

Ἀφέσταμεν] Κατὰ συγκοπὴν, ἀντὶ τοῦ ἀφεστήκαμεν. ἀορ. β'. esset ἀπέστημεν, διὰ τοῦ π καὶ η. IDEM.

Διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν] *Metu, ne vestram in invidiam incurram.* Ἡ πρός τινα ἀπέχθεια duplicem habet significationem, subjectivam, *odium, quo aliquem prosequor,* objectivam, *odium, quod est contra me apud aliquem.* Utraque significatio in brevi spatio invenitur de Cor. p. 237. ed. R. ταῦτα δ' ἀσμένως τινὲς ἤκουον αὐτοῦ διὰ τὴν τόθ' ὑποῦσαν ἀπέχθειαν πρὸς τοὺς Θηβαίους, subjective; objective contra illico: καὶ ἔτι πρὸς τούτοις (συνέβη) τὴν μὲν ἀπέχθειαν τὴν πρὸς τοὺς Θηβαίους καὶ Θετταλοὺς τῇ πόλει γενέσθαι, τὴν δὲ χάριν ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων Φιλίππῳ. Objective etiam περὶ παραπρεσβείας p. 368. l. 2. s. ὑμῖν μὲν τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς τοὺς Θηβαίους μείζω, Φιλίππῳ δὲ τὴν χάριν πεποίηκε. Hanc vim, a viris doctis in dubium nonnunquam vocatam, præpositio πρὸς habet, juncta vocabulis, quæ vel externum vel internum statum significant. Plato Lys. p. 212. B. τί δέ; ἆρά ἐστι καὶ μισεῖσθαι φιλοῦντα, οἷόν που ἐνίοτε δοκοῦσι καὶ οἱ ἐρασταὶ πάσχειν πρὸς

ὑμᾶς ἀπέχθειαν ὀκνοῦντες, οἷα ποιεῖ δέ, ὡς δεινὰ καὶ χαλεπά, ταῦτα διεξερχόμεθα· ἔπειθ' ὑμεῖς οἱ καθήμενοι, ὡς μὲν ἂν εἴποιτε δικαίους λόγους καὶ λέγοντος ἄλλου [1] συνεί-
85 ητε, ἄμεινον Φιλίππου παρεσκεύασθε, ὡς δὲ κωλύσαιτ' ἂν ἐκεῖνον πράττειν ταῦτα ἐφ' ὧν ἐστὶ νῦν, παντελῶς ἀργῶς ἔχετε. συμβαίνει δὴ πρᾶγμα ἀναγκαῖον, οἶμαι, καὶ ἴσως εἰκός· ἐν οἷς ἑκάτεροι διατρίβετε καὶ περὶ ἃ σπουδάζετε, ταῦτ' ἄμεινον ἑκατέροις ἔχει, ἐκείνῳ μὲν αἱ πράξεις, ὑμῖν δ' οἱ λόγοι. εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν λέγειν δικαιότερα ὑμῖν ἐξαρκεῖ, ῥᾴδιον, καὶ πόνος οὐδεὶς πρόσεστι τῷ πράγματι· εἰ δ' ὅπως τὰ παρόντ' ἐπανορθωθήσεται, δεῖ σκοπεῖν, καὶ μὴ προελθόντα ἔτι πορρωτέρω λήσει πάντας ἡμᾶς, μηδ' ἐπιστήσεται μέγεθος δυνάμεως πρὸς ἣν οὐδ' ἀντᾶραι δυνησόμεθα, οὐχ ὁ αὐτὸς τρόπος ὅσπερ πρότερον τοῦ [2] βουλεύεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς λέγουσιν ἅπασι καὶ τοῖς ἀκούουσιν ὑμῖν τὰ βέλτιστα καὶ τὰ [3] σώσοντ' ἀντὶ τῶν ῥᾴστων καὶ τῶν ἡδίστων προαιρετέον.

β'. Πρῶτον μὲν οὖν, εἴ τις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θαρρεῖ

[1] συνίητε [2] βουλεύσασθαι [3] σώσαιτ' ἂν αὐτὶ

τὰ παιδικά: ubi Heindorfius sine causa offendit. Brem.

Ὡς δεινὰ καὶ χαλεπὰ] Scilicet ἐστὶν, ἃ ποιεῖ. Wolf.

Οἱ καθήμενοι] Scilicet ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, οἱ ἀκούοντες. Idem.

Συνίητε] Ἀντὶ τοῦ, συνῆτε. Dicitur enim præsenti conjunctivi, ἐὰν συνιῶ, ῇς, ῇ, ut ἐὰν τιθῶ, θῇς, θῇ. Idem.

Ἐφ' ὧν ἐστὶ νῦν] Ἃ πράττει, περὶ ἃ σπουδάζει καὶ ἀσχολεῖται. Idem.

Ἀργῶς ἔχετε] Ἀργοὶ ἐστέ. Idem.

Συμβαίνει πρᾶγμα, etc. ἔχειν ἄμεινον] Συμβαίνει πρᾶγμα. τὸ ποῖον; τὸ ἔχειν ἄμεινον, κατ' ἐπεξήγησιν, ὥστε ἔχειν ἄμεινον. Idem.

Συμβαίνει δὴ πρᾶγμα ἀναγκαῖον] Enuntiatio explicativa aut determinativa, sæpe ut directa, nulla nec particula nec conjunctione addita, ἀσυνδέτως, apponitur: quod haud raro viros doctos offendit. p. 110. l. 10. ed. R. ὥστε δέδοικα, μὴ βλάσφημον μὲν εἰπεῖν, ἀληθὲς δ' ᾖ· εἰ καὶ λέγειν ἅπαντες ἐβούλοντο — οὐκ ἂν ἡγοῦμαι δύνασθαι χεῖρον — διατεθῆναι, ubi Reiske sine causa legere voluit, ὅτι, εἰ καὶ λέγειν etc. Apud neminem scriptorum hoc frequentius quam apud Platonem multifariam; nonnunquam tamen viri docti lectionem tentarunt. Eodem pertinet, quod post formulas ὃ δὲ μέγιστον, ὃ δὲ δεινότατον, enuntiatio interdum ponitur sine particula aut conjunctione: de quo vide F. A. Wolfium ad Leptin. Vol. II. p. 510. Brem.

Ἐκεῖνῳ μὲν αἱ πράξεις, ὑμῖν δ' οἱ λόγοι] S. ἄμεινον ἔχουσιν. Alioqui ἀντίπτωσις erit, cum constructio postulet: συμβαίνει ἄμεινον ἔχειν ἐκείνῳ μὲν τὰς πράξεις, ὑμῖν δὲ τοὺς λόγους. Wolf. Leg. ἑκατέροις ἔχει· ἐκείνῳ μὲν αἱ πράξ. etc. vel ἑκατέροις ἔχειν· ἐκείνῳ μὲν τὰς πράξεις, ὑ. δὲ τοὺς λόγους. Lambinus.

Καὶ πόνος οὐδεὶς] Res facilis et nullius negotii est. Wolf.

Καὶ μὴ προελθόντα] Ὅπως μὴ τὰ πράγματα προελθόντα λήσει ἡμᾶς, μὴ προέλθοι οὐκ αἰσθομένων ἡμῶν. Idem.

Ἐπιστήσεται] S. Ὁ Φίλιππος, ne adducat contra nos, vel μέγεθος δυνάμεως ἐπιστήσεται, ne magnitudo copiarum ingruat, id est, ne tantis copiis et viribus oppugnemur. Idem.

Οὐδ' ἀντᾶραι] Οὐδὲ παρατάξασθαι, καὶ ἀντεπεξιέναι τοῖς πολεμίοις, διὰ τὸ μὴ ἀξιομάχους ἐκείνοις εἶναι. Idem.

Τὰ σώσοντα] Τὰ σωτήρια, salutaria. Idem.

Ἀντὶ τῶν ῥᾴστων προαιρετέον] Compositum pro simplici κατὰ πλεονασμόν. Sic Isocratis Panegyrico: ἅμα τούτους καλλίστους εἶναι τῶν λόγων προκρίνας, etc. Idem.

67 ὁρῶν ἡλίκος ἤδη καὶ ὅσων κύριός ἐστι Φίλιππος, καὶ μηδένα οἴεται κίνδυνον φέρειν τοῦτο τῇ πόλει μηδ' ἐφ' ὑμᾶς πάντα ταῦτα παρασκευάζεσθαι, θαυμάζω, καὶ δεηθῆναι πάντων ὁμοίως ὑμῶν βούλομαι τοὺς λογισμοὺς ἀκοῦσαί μου διὰ βραχέων, δι' οὓς τἀναντία [1] ἐμοὶ παρέστηκε προσδοκᾶν καὶ δι' [2] ὧν ἐχθρὸν ἡγοῦμαι Φίλιππον, ἵν' ἐὰν μὲν ἐγὼ δοκῶ [3] βέλτιον προορᾶν, ἐμοὶ πεισθῆτε, ἐὰν δ' οἱ θαρροῦντες καὶ πεπιστευκότες αὐτῷ, τούτοις πρόσθησθε. ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λογίζομαι, τίνων ὁ Φίλιππος κύριος πρῶτον μετὰ τὴν εἰρήνην κατέστη; Πυλῶν καὶ τῶν ἐν Φωκεῦσι πραγμάτων. τί οὖν; πῶς τούτοις ἐχρήσατο; ἃ 86
Θηβαίοις συμφέρει καὶ οὐχ ἃ τῇ πόλει πράττειν προείλετο. τί δή ποτε; ὅτι πρὸς πλεονεξίαν, οἶμαι, καὶ τὸ πάνθ' ὑφ' ἑαυτῷ ποιήσασθαι τοὺς λογισμοὺς ἐξετάζων, καὶ οὐχὶ πρὸς εἰρήνην οὐδ' ἡσυχίαν οὐδὲ δίκαιον οὐδέν, εἶδε τοῦτο ὀρθῶς, ὅτι τῇ μὲν ἡμετέρᾳ πόλει καὶ [4] τοῖς ἤθεσι τοῖς ἡμετέροις οὐδὲν ἂν ἐνδείξαιτο [5] τοσοῦτον οὐδὲ ποιήσειεν, ὑφ' οὗ πεισθέντες ὑμεῖς τῆς ἰδίας ἕνεκ' ὠφελείας τῶν ἄλλων τινὰς Ἑλλήνων ἐκείνῳ πρόοισθε, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικαίου λόγον ποιούμενοι, καὶ τὴν προσοῦσαν ἀδοξίαν τῷ πράγματι φεύγοντες, καὶ πάνθ' ἃ προσήκει προορώμενοι, ὁμοίως ἐναντιώσεσθε, ἄν τι τοιοῦτον ἐπιχειρῇ πράττειν, ὥσπερ ἂν εἰ πολεμοῦντες τύχοιτε· τοὺς δὲ Θηβαίους ἡγεῖτο, ὅπερ συνέβη, ἀντὶ τῶν ἑαυτοῖς γιγνομένων τὰ λοιπὰ ἐάσειν ὅπως

[1] μοι [2] * οὓς [3] βέλτιον τῶν ἄλλων προορᾶν [4] τοῖς ἡμετέροις ἤθεσιν [5] † τοιοῦτον

β'. Ἐφ' ὑμᾶς] Καθ' ὑμῶν, εἰς τὸ καταδουλώσασθαι ὑμᾶς. Idem.

Βούλομαι δεηθῆναι ὑμῶν, ἀκοῦσαί μου] Ἵνα ἀκούητέ μου. Multa verba Græcorum feruntur in infinitivum, qui Latine per ut τελικὸν est exponendus. Idem.

Μοὶ παρέστηκε προσδοκᾶν] Sic γ'. (β'.) Ὀλ. οὐ ταὐτὰ παρίσταταί μοι γινώσκειν. Idem.

Βέλτιον τῶν ἄλλων προορᾶν] S. τὰ μέλλοντα. et βέλτιον, ἀντὶ τοῦ, μᾶλλον. Idem.

Οἱ θαρροῦντες] S. αὐτῷ, aut absolute, οἱ μηδὲν δεδιότες, securi, imperterriti. Idem.

Πυλῶν] Pylas jam ab Ol. cviii. 3., quo bellum Phocicum confecerat, tenebat Philippus. Phil. Γ. 119, 15. ed. R. Et eapropter, dirutis Phocensium oppidis ac populo dispalato, aditus ei in Græciam in dies patebat. *F. Jacobs.*

Τῶν ἐν Φωκεῦσι πραγμάτων] Τῆς Ἀμφικτυονίας, καὶ τῆς διαθέσεως τῶν Πυθίων, μᾶλλον δὲ, ὅλης τῆς Φωκίδος. Wolf.

Ἃ Θηβαίοις συμφέρει] Hic aliter egisse monstratur Philippus, ac blaterantes quidam, quo Atheniensibus fucum facerent, acturum eum prædicabant. Cfr. h. or. §. ς'., Phil. A. §. ις'., Phil. B. §. γ'. et alibi.

Τοὺς λογισμοὺς ἐξετάζων] Λογιζόμενος, καὶ σκοπῶν, πῶς ἂν πλεονεκτήσειε: τοὺς λογισμοὺς ἀναφέρων ἐπὶ πλεονεξίαν. Wolf.

Τοῖς ἡμετέροις ἤθεσι] Ἀντὶ τοῦ, ἡμῖν τοῖς τοιαῦτα ἤθη ἔχουσι. Idem.

Ποιήσειεν] F. ποιῆσαι, aut ποιήσειν. Taylor.

Ἄν τι] Ἐάν τι. Wolf.

Ὥσπερ ἂν] S. ἠναντιώθητε. Idem.

βούλεται πράττειν αὐτόν, καὶ οὐχ ὅπως ἀντιπράξειν καὶ
διακωλύσειν, ἀλλὰ καὶ συστρατεύσειν, ἂν [1] αὐτοὺς κελεύῃ. 68
καὶ νῦν τοὺς Μεσσηνίους καὶ τοὺς Ἀργείους ταὐτὰ ὑπει-
ληφὼς εὖ ποιεῖ. ὃ καὶ μέγιστόν ἐστι καθ᾽ ὑμῶν ἐγκώμιον,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· κέκρισθε γὰρ ἐκ τούτων τῶν ἔργων
μόνοι τῶν [2] πάντων μηδενὸς ἂν κέρδους τὰ κοινὰ δίκαια τῶν
Ἑλλήνων προέσθαι, μηδ᾽ ἀνταλλάξασθαι μηδεμιᾶς χάριτος
μηδ᾽ ὠφελείας τὴν εἰς τοὺς Ἕλληνας εὔνοιαν. καὶ ταῦτ᾽
εἰκότως καὶ περὶ ὑμῶν οὕτως ὑπείληφε καὶ κατ᾽ Ἀργείων
καὶ Θηβαίων ὡς ἑτέρως, οὐ μόνον εἰς τὰ παρόντα ὁρῶν,
ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸ τούτων λογιζόμενος. εὑρίσκει γάρ, οἶμαι,
καὶ ἀκούει τοὺς μὲν ὑμετέρους προγόνους, ἐξὸν αὐτοῖς τῶν
87 λοιπῶν ἄρχειν Ἑλλήνων, ὥστ᾽ αὐτοὺς ὑπακούειν βασιλεῖ,
οὐ μόνον οὐκ ἀνασχομένους τὸν λόγον τοῦτον, ἡνίκ᾽ ἦλθεν
Ἀλέξανδρος ὁ τούτων πρόγονος περὶ τούτων κῆρυξ, ἀλλὰ
καὶ τὴν πόλιν ἐκλιπεῖν προελομένους καὶ παθεῖν ὁτιοῦν

1 * αὐτὸς   2 ἁπάντων

Καὶ οὐχ ὅπως] Οὐ μόνον οὐκ, ἀλλὰ καί. Idem.

Ταὐτὰ ὑπειληφὼς] *Eadem sentiens.* Idem.

Αὐτοὺς κελεύῃ] F. αὐτὸς κελ. Taylor.

Ταῦτα ὑπειλ.] F. ταὐτὰ ὑπειλ. Idem.

Εὖ ποιεῖ] Promissa potius, quæ mox rata sperabant, quam benefacta intellige. Epistolæ porro minacius conscriptæ Lacedæmonemque id temporis delatæ addendæ forsan eodem sunt. V. Plutarch. de Garrul. t. ii. p. 511. Valcken. ad Theocr. Adoniaz. p. 261. sq. *F. Jacobs.*

Ὃ καὶ μέγιστόν ἐστι καθ᾽ ὑμῶν ἐγκώμιον] Καθ᾽ ὑμῶν, ἀντὶ τοῦ, ὑμέτερον, ἢ ὑμῶν, τὸ κατὰ, ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ, in bonam partem. paulo post aliter, ὑπείληφε περὶ ὑμῶν, in bonam: κατ᾽ Ἀργείων, in malam. Wolf.

Κέκρισθε — προέσθαι] Ἀντὶ τοῦ, κέκρικε Φίλιππος ὑμᾶς προήσεσθαι. Idem.

Ὡς ἑτέρως] Τὸ ὡς abundat eleganter. Idem.

Ἐξὸν αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν] Fides sit penes auctorem. Scribit idem Isocrates in Panegyrico. Sed Herodotus hujus rei nullam, quod sciam, facit mentionem. Idem.

Ἐξὸν αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν Ἑλλήνων, ὥστ᾽ αὐτοὺς ὑπακούειν βασιλεῖ] Conjunctionem exspectaveris, quæ *conditionem* exprimat, ἐφ᾽ ᾧτε, *sub ea conditione ut*; atque etiam in quibusdam libris conjunctioni ὥστε hæc significatio, ut aliæ, quas non habet, adscripta est: quod facilius est, quam ostendere, quem ad modum propria sine damno logicæ veritatis locum habeat. Ὥστε significat *consequentiam*, eamque, etsi non ut conditio proponebatur, Athenienses respuebant. Ita Græci interdum *effectum* exprimunt, ubi alii de consilio aut conditione loquerentur. Xenophon Cyrop. III. 2, 16. καὶ τοῦτο ἐπίστω — ὅτι ἐγὼ, ὥστε ἀπελάσαι Χαλδαίους ἀπὸ τούτων τῶν ἄκρων, πολλαπλάσια ἂν ἔδωκα χρήματα, ὧν σὺ νῦν ἔχεις παρ᾽ ἐμοῦ. Ita etiam interpretanda sunt loca, quæ Hermannus habet ad Vigerum p. 949. Brem.

Ὑπακούειν βασιλεῖ] Πειθαρχεῖν. Dicitur etiam ὑπακούω σου, ut Thucydides, ὑπακούοντες τῶν Ἀθηναίων. Wolf.

Ἀλέξανδρος ὁ τούτων πρόγονος] Fortasse τούτου. aut τούτων, τῶν Μακεδόνων: Series generis, Amyntas, Alexander, Amyntas, Philippus, Alexander. Vide Herodot. [l. viii. 136—144. l. ix. 1—5.] Idem.

Τούτων] *Istorum*, i. e. regum Macedonicorum, Amyntæ, Philippi, et reliquorum. Nonnulli codd. dant τούτου, *istius*, i. e. solius Philippi. Harpocratio dat τούτων ut vulgata, hunc locum commemorans in voce Ἀλέξανδρος, ubi, qui ille fuerit, docet. Auger.

Περὶ τούτων κῆρυξ] In codicibus nonnullis legitur τούτου, *istius*. Demosthenes præ contemptu vocat Alexandrum non πρέσβυν, *legatum*, sed κήρυκα, *præconem*, *nuncium*: quasi Mardonii mancipium. Herodotus rem totam narrat, l. 8. et 9. *Ex edit.* Stock.

ὑπομείναντας καὶ μετὰ ταῦτα πράξαντας ταῦθ᾽, ἃ πάν-
τες μὲν ἀεὶ γλίχονται λέγειν, ἀξίως δ᾽ οὐδεὶς [1] εἰπεῖν δε-
δύνηται, διόπερ κἀγὼ παραλείψω, δικαίως· ἔστι γὰρ
μείζω τἀκείνων ἔργα ἢ ὡς τῷ λόγῳ τις ἂν εἴποι· τοὺς δὲ
Θηβαίων καὶ Ἀργείων προγόνους τοὺς μὲν συστρατεύσαν-
τας τῷ βαρβάρῳ, τοὺς δ᾽ οὐκ ἐναντιωθέντας. οἶδεν οὖν
ἀμφοτέρους ἰδίᾳ τὸ λυσιτελοῦν ἀγαπήσοντας, οὐχ ὅ τι
συνοίσει κοινῇ τοῖς Ἕλλησι σκεψομένους. ἡγεῖτ᾽ οὖν, εἰ
μὲν ὑμᾶς ἕλοιτο φίλους, ἐπὶ τοῖς δικαίοις αἱρήσεσθαι, εἰ
δ᾽ ἐκείνοις [2] προσθεῖτο, συνεργοὺς ἕξειν τῆς αὑτοῦ πλεονε-
ξίας. διὰ ταῦτ᾽ ἐκείνους ἀνθ᾽ ὑμῶν καὶ τότε καὶ νῦν
69 αἱρεῖται. οὐ γὰρ δὴ τριήρεις γε ὁρᾷ πλείους αὐτοῖς ἢ ὑμῖν
[3] οὔσας· οὐδ᾽ ἐν μὲν τῇ μεσογείᾳ τιν᾽ ἀρχὴν εὕρηκε, τῆς δ᾽
ἐπὶ τῇ θαλάττῃ καὶ τῶν ἐμπορίων ἀφέστηκεν· οὐδ᾽ ἀμνη-
μονεῖ τοὺς λόγους οὐδὲ τὰς ὑποσχέσεις ἐφ᾽ αἷς τῆς εἰρήνης
ἔτυχεν.

γʹ. Ἀλλὰ νὴ Δί᾽, εἴποι τις ἂν ὡς πάντα ταῦτ᾽ εἰδώς,
οὐ πλεονεξίας ἕνεκεν οὐδ᾽ ὧν ἐγὼ κατηγορῶ τότε ταῦτ᾽
ἔπραξεν, ἀλλὰ τῷ δικαιότερ᾽ ἀξιοῦν τοὺς Θηβαίους ἢ ὑμᾶς. 88
ἀλλὰ τοῦτον καὶ μόνον πάντων τῶν λόγων οὐκ ἔνεστ᾽ αὐτῷ
νῦν εἰπεῖν· ὁ γὰρ Μεσσήνην Λακεδαιμονίους ἀφιέναι κε-

1 εἰπεῖν οὐδεὶς   2 πρόσθοιτο   3 ἐνούσας

Συστρατεύσαντας τῷ βαρβάρῳ] Vid. Herodot. l. vii. 148—151. ix. 12.

Ἐπὶ τοῖς δικαίοις αἱρήσεσθαι] Eam amicitiam justitiæ limites non excessuram: vos neque ministros libidinum fore, neque adjutores ad injurias. Wolf.

Τριήρεις — ἐνούσας] Fortasse οὔσας, aut παρούσας. Quomodo enim triremes inerunt Thebanis, aut Argivis? [aut αὐτοὺς ἢ ὑμᾶς ἔχοντας. *In farrag.*] Idem.

Οὐ γὰρ δὴ τριήρεις γε ὁρᾷ πλείους αὐτοῖς ἢ ὑμῖν] Mari admodum pollebant Athenienses. In pugna Salaminia, ex classe Græcorum integra 300 triremium, 200 Athenienses. In expeditionem Syracusanam 300 naves emiserunt. Et classis eorum usque ad 400 deinde aucta fuit. *Ex edit.* Stock.

Οὐδ᾽ ἐν μὲν τῇ μεσογείᾳ] Sententia est: cum Philippus terra imperium affectet, multo magis eum velle mari dominari. sed quanquam vos ad parandum maris imperium sibi novit esse opportunissimos, tamen diffidit vestræ integritati. Wolf.

Οὐδ᾽ ἀμνημονεῖ] Hoc est, mavult fidem frangere, quam nos, qui adjutores injuriarum non sumus, habere amicos, et devincire sibi beneficiis. ἔτυχεν dixit, ut significet, Athenienses precibus et pollicitationibus Philippi victos, pacem ei concessisse, cum ipsi bello essent superiores, ac minime defatigati. Idem.

γʹ. Πάντα ταῦτα εἰδὼς] Et majorum nostrorum virtutis guarus, nec oblitus pollicitationum. Idem.

Ἀλλὰ τῷ δικαιοτέρους ἀξιοῦν] Ἀντὶ τοῦ κρίνειν, durum videtur, *quod justiores judicaret Thebanos.* Malim, τῷ δικαιότερ᾽ ἀξιοῦν, *quod æquiora postularent.* Idem.

Ἀλλὰ τῷ δικαιότερα ἀξιοῦν τοὺς Θηβαίους ἢ ἡμᾶς] Societatis cum Thebanis initæ causam honestam præ se tulit Philippus: nempe ut de iis, qui Apollinem et templum Delphicum violassent, pœnas repeteret. Oratori haudquaquam esset commodum, hoc fusius exponere in concilio populi: hac itaque voce indefinita rem totam præcidit. *Ex edit.* Stock.

Μεσσήνην] Vide Archidamum Isocratis. Wolf.

λεύων, πῶς ἂν Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν τότε Θηβαίοις παραδοὺς τῷ δίκαια [1] νομίζειν ταῦτ' εἶναι πεποιηκέναι σκήψαιτο; ἀλλ' ἐβιάσθη νὴ Δία—τοῦτο γάρ ἐσθ' ὑπόλοιπον—καὶ παρὰ γνώμην, τῶν Θετταλῶν ἱππέων καὶ τῶν Θηβαίων ὁπλιτῶν ἐν μέσῳ ληφθείς, συνεχώρησε ταῦτα. καλῶς. οὐκοῦν φασὶ μὲν μέλλειν πρὸς τοὺς Θηβαίους αὐτὸν ὑπόπτως ἔχειν, καὶ λογοποιοῦσι περιιόντες [2] τινὲς ὡς Ἐλάτειαν τειχιεῖ· ὁ δὲ ταῦτα μὲν μέλλει καὶ μελλήσει γε, ὡς ἐγὼ κρίνω, τοῖς Μεσσηνίοις δὲ καὶ τοῖς Ἀργείοις ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους συνεισβάλλειν οὐ μέλλει, ἀλλὰ καὶ ξένους εἰσπέμπει καὶ χρήματ' ἀποστέλλει καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχων αὐτός ἐστι προσδόκιμος. τοὺς [3] μὲν ὄντας ἐχθροὺς Θηβαίων Λακεδαιμονίους ἀναιρεῖ, οὓς δ' ἀπώλεσεν αὐτὸς πρότερον Φωκέας νῦν σώζει; καὶ τίς ἂν ταῦτα πιστεύσειεν; ἐγὼ μὲν γὰρ [4] οὐδ' ἂν ἡγοῦμαι Φίλιππον, οὔτ' εἰ τὰ πρῶτα βιασθεὶς ἄκων ἔπραξεν οὔτ' ἂν εἰ νῦν

[1] * νομίζων [2] τινες περιιόντες [3] μὲν οὖν ὄντας [4] † οὐκ

Ὁ γὰρ Μεσσήνην Λακεδαιμονίοις] Eodem quippe jure Lacedæmonii Messenem vindicabant, quo Thebani Bœotiæ urbes memoratas. Lacedæmonii sibi arrogabant principatum Peloponnesi; Thebani autem, Bœotiæ. *Ex edit.* Stock. Lacedæmonii ex jure perantiquo Messenem vindicabant; at Thebanis e contra præter appetitionem alieni non causa erat, cur Orchomenum et Coroneam assererent. V. Orat. de Pace. *F. Jacobs.*

Λακεδαιμονίοις κελεύων ἀφιέναι] Κελεύω σοὶ ferri potest. Sed malim Λακεδαιμονίους. Wolf.

Ἀλλ' ἐβιάσθη, νὴ Δία] Ironica refutatio. Hic observabis formulas ὑπόπτως ἔχειν πρός τινα, pro ὑποπτεύειν, *suspectum habere, diffidere.* Deinde verba μέλλει, μελλήσει, οὐ μέλλει. Significat μέλλω et futurum tempus et moram. Eleganter igitur ludit amphibolia significationis. Sic in oratione περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ· ὡς καὶ τοῦ μελλῆσαι δώσοντι δίκην, *ut qui rationem reddere cogatur etiam de futuro,* id est, de his, quæ acturus esse putatur, aut dicitur. Idem.

Ἐλάτειαν] Urbs præcipua Phocidis, et propter situm reprimendis Thebanis apprime accommodata. Hac de causa Philippus, paucis abhinc annis, cum perspiceret Thebanos a se alienari, Elateam improviso occupavit. *Ex edit.* Stock. Vid. Dionys. Halic. Ep. ad Amm. c. 11. p. 742. Demosth. pro Cor. p. 278. ed. R. *F. Jacobs.*

Ξένους εἰσπέμπει] Vulgo perinde interpretantur, ac si reipsa id esset factum; at vero præparatio mera ea esset, quæ oratoris animum induceret, ut de re veluti præterita proloqueretur. *F. Jacobs.*

Ἐστι προσδόκιμος] Προσδοκᾶται, *exspectatur, est in exspectatione:* sperant eum cum magnis copiis adventare. Wolf.

Τοὺς μὲν οὖν ὄντας] Refutat fabulas quorundam, ut absurdas et repugnantes. Sententia est: cum hostes Thebanorum reliquos, Lacedæmonios, tollere studeat e medio, qui consentaneum est, eum Phocenses pene ad internecionem, in gratiam Thebanorum, deletos, velle in integrum restituere? Idem.

Τοὺς μὲν ὄντας ἐχθροὺς etc.] Participium ὢν præponitur substantivo cum vi. p. 58. l. 15. ed. R. παθεῖν, οἷα τῶν ὄντων ἀνθρώπων οὐδένες πώποτε πεπόνθασιν. p. 104. l. 5. ἀνοητότατος πάντων ἂν εἴην τῶν ὄντων ἀνθρώπων. Interdum hoc displicebat. Xenophon Memorr. II. 1, 28. τῶν γὰρ ὄντων ἀγαθῶν καὶ καλῶν οὐδὲν ἄνευ πόνου καὶ ἐπιμελείας θεοὶ διδόασιν: ubi Valckenaer conjiciebat ὄντως. Nostro loco magnam vim habet; significat enim εἶναι *exsistere*, oppositum οὓς ἀπώλεσεν. p. 93. l pen. ed. R. ἂν μὲν τοίνυν ᾖ τὸ συνεστηκὸς τοῦτο στράτευμα, ubi oppositum est διαλύεσθαι. p. 125. l. 13. ὅτ' ἦν ἡ πόλις. Brem.

ἀπεγίγνωσκε Θηβαίους, τοῖς ἐκείνων ἐχθροῖς συνεχῶς ἐναντι- 89
70 οῦσθαι, ἀλλ' ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ, κἀκεῖνα ἐκ προαιρέσεως δῆλός ἐστι ποιήσας. ἐκ πάντων δ', ἄν τις ὀρθῶς [1] θεωρῇ, πάντα πραγματεύεται κατὰ τῆς πόλεως συντάττων. καὶ τοῦτ' ἐξ ἀνάγκης τρόπον τιν' αὐτῷ νῦν γε δὴ συμβαίνει. λογίζεσθε γάρ. ἄρχειν βούλεται, τούτου δ' ἀνταγωνιστὰς μόνους [2] ὑπείληφεν ὑμᾶς. ἀδικεῖ πολὺν ἤδη χρόνον, καὶ τοῦτο αὐτὸς ἄριστα σύνοιδεν ἑαυτῷ· οἷς γὰρ οὖσιν ὑμετέροις ἔχει χρῆσθαι, τούτοις πάντα τἄλλα ἀσφαλῶς κέκτηται· εἰ γὰρ Ἀμφίπολιν καὶ Ποτίδαιαν προεῖτο, οὐδ' ἂν οἴκοι μένειν βεβαίως [3] ἡγεῖτο. ἀμφότερα οὖν οἶδε, καὶ ἑαυτὸν ὑμῖν ἐπιβουλεύοντα καὶ ὑμᾶς αἰσθανομένους. εὖ φρονεῖν δ' ὑμᾶς ὑπολαμβάνων, δικαίως ἂν αὐτὸν μισεῖν νομίζει καὶ παρώξυνται, πείσεσθαί τι κακὸν προσδοκῶν, ἂν καιρὸν λάβητε, ἐὰν μὴ φθάσῃ ποιήσας [4] πρότερος. διὰ ταῦτ' ἐγρήγορεν, ἐφέστηκεν, ἐπὶ τῇ πόλει θεραπεύει τινὰς Θηβαίων καὶ Πελοποννησίων τοὺς ταὐτὰ βουλομένους τούτοις, οὓς διὰ μὲν πλεονεξίαν τὰ παρόντα ἀγαπήσειν οἴεται, διὰ δὲ σκαιότητα τρόπων τῶν μετὰ ταῦτ' οὐδὲν προόψεσθαι. καίτοι σωφρονοῦσί γε καὶ μετρίως ἐναργῆ παραδείγματ' ἔστιν ἰδεῖν, ἃ καὶ

[1] θεωροίη, [ὅτι] πάντα [2] * ὑπειληφὼς ὑμᾶς, [3] ἡγοῖτο [4] πρότερος φθάσῃ ποιήσας

Ἀπεγίνωσκε] Si eos improbaret et suspectos haberet, si eis diffideret. Wolf.

Ἐκ πάντων δ', ἅ τις ὀρθῶς θεωροίη] Puto legendum, ἐκ πάντων δ' (ἄν τις ὀρθῶς θεωροίη) δῆλον, ὅτι πάντα πραγματεύεται, κατὰ τῆς πόλεως συντάττων, S. ἑαυτὸν, ἢ αὐτὰ, ἀντὶ τοῦ, συνταττόμενος, ἢ παρασκευαζόμενος. *Adjungit sibi socios,* per quos nos oppugnet. Felicianus habet, ἐκ πάντων δ' ἄν τις ὀρθῶς θεωροίη, ὅτι. Quod ferri potest, si τὸ ὀρθῶς deleatur. Idem.

Καὶ τοῦτ' ἐξ ἀνάγκης τρόπον τινὰ] Sic C. Memmius apud Sallustium in Jugurthino: 'Nam fidei quidem et concordiæ quæ spes est? Dominari illi volunt, vos liberi esse: facere illi injurias, vos prohibere. Potestne in tam diversis ingeniis pax aut amicitia esse?' Idem.

Τοὺς ταὐτὰ βουλομένους τούτοις] Τοὺς ὁμονοοῦντας Θηβαίοις. Idem.

Ταῦτα βουλ.] F. ταὐτά βουλ. Taylor.

Οὓς διὰ μὲν πλεονεξίαν τὰ παρόντα ἀγαπήσειν οἴεται] *Contentos fore præsenti rerum statu.* ἀγαπῶ cum dativo, et Attice per accusativum, *acquiesco, contentus sum,* ut ἀγαπῶ τοῖς δεδικασμένοις, *acquiesco arbitrorum sententia.* ἀγαπῶ τὴν κρίσιν ἢ τὰ ἐγνωσμένα, hoc est, *provocare nolo.* Isocrat. ὥστε καὶ τοὺς ἀφεστῶτας μηκέτι τὴν ἐλευθερίαν ἀγαπᾷν, ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν ὁμόρων ζητεῖν ἐπάρχειν, *ita ut qui ab eis desciverant, non jam acquiescerent in libertate, nisi etiam finitimis imperarent.* *Ex edit.* Hervag.

Ἃ καὶ πρὸς Μεσσηνίους] Cum primum Philippus harum civitatum cum Lacedæmone controversiis se immiscere cœpit, Athenienses in Peloponnesum legationem miserunt, ut et ejus opes et gratiam minuerent, et Argivos Messeniosque monerent, ne istiusmodi omnino uterentur arbitro. Hoc tempore habita fuit oratio cujus jam pars citatur. [* Vid. Leland. Vit. Phil. IV. 1. S.] *Ex edit.* Stock. Turbatur in chronologicis. Demosthenes in Phil. Γ. p. 129. 16. ed. R. legationem in Peloponnesum πέρυσι missam meminit. Quæ Philippica habita est Ol. cix. 3. et ad hanc normam legatio obita Ol. cix. 2.; at vero hæc, secundam volo, habita est Ol. cix. 1. Ita tamen cum Lucchesinio

πρὸς Μεσσηνίους καὶ πρὸς Ἀργείους ἔμοιγ᾽ εἰπεῖν συνέβη· βέλτιον δ᾽ ἴσως καὶ πρὸς ὑμᾶς ἐστὶν εἰρῆσθαι.

δ΄. Πῶς γὰρ οἴεσθ᾽, ἔφην, ὦ ἄνδρες Μεσσήνιοι, δυσχερῶς
90 ἀκούειν Ὀλυνθίους, εἴ τίς τι λέγοι κατὰ Φιλίππου κατ᾽
ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὅτ᾽ Ἀνθεμοῦντα μὲν αὐτοῖς ἠφίει,
[1]ἧς πάντες οἱ πρότερον Μακεδονίας βασιλεῖς ἀντεποιοῦντο,
Ποτίδαιαν δ᾽ ἐδίδου τοὺς Ἀθηναίων ἀποίκους ἐκβαλών, 71
καὶ τὴν μὲν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς αὐτὸς ἀνῄρητο, τὴν
χώραν δ᾽ ἐκείνοις ἐδεδώκει καρποῦσθαι; ἆρα προσδοκᾷν
αὐτοὺς τοιαῦτα πείσεσθαι, ἢ λέγοντος ἂν τινος πιστεῦ-
σαι; οὐκ οἴεσθέ γε. ἀλλ᾽ ὅμως, ἔφην ἐγώ, μικρὸν χρόνον
τὴν ἀλλοτρίαν καρπωσάμενοι πολὺν τῆς ἑαυτῶν ὑπ᾽ ἐκεί-
νου στέρονται, αἰσχρῶς ἐκπεσόντες, οὐ κρατηθέντες μόνον
ἀλλὰ καὶ προδοθέντες ὑπ᾽ ἀλλήλων καὶ πραθέντες· οὐ
γὰρ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις αἱ πρὸς τοὺς τυράννους αὗ-
ται λίαν ὁμιλίαι. τί δ᾽ οἱ Θετταλοί; ἆρ᾽ οἴεσθ᾽, ἔφην, ὅτ᾽
[2]αὐτοῖς τοὺς τυράννους [3]ἐξέβαλλε καὶ πάλιν Νίκαιαν καὶ
Μαγνησίαν ἐδίδου, προσδοκᾷν τὴν καθεστῶσαν νῦν δεκα-

[1] οὗ [2] αὐτῶν [3] ἐξέβαλε

nodus diducatur. Fac Philippicam B. habitam esse in fine Ol. cix. 1., Γ. in initio Ol. cix. 3. Intervenit Ol. cix. 2. et quod excurrit; quod Demosthenes per *πέρυσι*, anno plus minus, libere exprimit: atque ita legatio prius obita, quam hæc oratio est habita. *F. Jacobs.*

δ΄. Ἀνθεμοῦντα] Urbs ista Macedoniæ regibus parebat antiquitus. Testatur enim Herodotus, 200 annis antea, Amyntam ejus copiam fecisse Hippiæ Pisistrati filio. *Ex edit.* Stock. De hac cessione Anthemuntis oppidi Demosthenem solum fidejussorem habemus. Factam tamen verisimile est id circiter tempus, quo Potidæam Olynthiis tradidit. *F. Jacobs.*

Τὴν πρὸς ὑμᾶς αὐτὸς] Malim ἡμᾶς, ut de Atheniensium inimicitiis, a Philippo propter Potidæam susceptis, intelligatur. Wolf.

Πολὺν τῆς ἑαυτῶν] Μᾶλλον δὲ τὸν πάντα. Neque enim (quod sciam) instaurata est Olynthus illa ætate. Idem.

Ὑπ᾽ ἀλλήλων] A Lasthene et Euthycrate. Idem.

Νίκαιαν] Urbs Locrensis, quam in ditionem Philippo dederat Phalecus sub finem belli sacri. [* Nicææ dono rex callidus omnem de se amovere studuit suspicionem, si quam Thessali haberent. Munitissimum quippe iis locum, et in ipsis Thermopylarum angustiis positum, tradidit. *Lucches.* S.] *Ex edit.* Stock. V. Diodor. xvi. 69. Theopomp. ap. Athenæum l. vi. p. 260. B. C. *F. Jacobs.*

Δεκαδαρχίαν] Decemviratum nunc apud eos institutum. Philippum decuriones singulis civitatibus præfecisse intelligo, id quod et Lacedæmonii fecerunt. Wolf. Legendum potius (cum Harpocratione) *τετραδαρχίαν*. Thessalia quippe revera fuit divisa in quatuor regiones, quarum unicuique tyrannum præposuit Philippus. Et Demosthenes, de hac re in Philippica tertia locutus, disertis verbis dicit, *τετραδαρχίας κατέστησε παρ᾽ αὐτοῖς*. [Conciliat hæc Lelandus (V. Phil. Tom. II. p. 109.) ponendo, Philippum universam primo Thessaliam in *quatuor* regiones, seu præfecturas, distribuisse; quibus deinde singulis *denos* homines præposuit. Ad hunc modum Lacedæmonios civitates sibi subjectas decemvirorum arbitrio permisisse, testis est Harpocratio, voce δεκαδαρχία. S.] *Ex edit.* Stock. Sed, cum oratoresque et historici, quando optimorum tyrannidem convellebant, Decemviratum dictitabant, lenius est existimare, hoc loco de vera reipub. forma nihil dicere voluisse Demosthenem, et ὀλιγαρχίαν tantum generatim exprobrasse. *F. Jacobs.*

Τὴν Πυλαίαν ἀποδόντα] Hinc apparet, eos Pylæam amissam recuperasse Philippi opera, cum et ipsi prius fuissent Pylagoræ. Wolf. Per *Pylæam* hoc loco designari censet Lucchesinius, non senatoriam in Pylis auctoritatem, quam tum temporis obtinuisse Thessalos nemo dubitat, verum aliquam donorum partem, aut pecuniæ munus, quibus rex frueretur, ut Pythiorum ludorum præses. Rectius enim opponitur Thessalorum *vectigalibus* aliquod pecuniæ aut rerum emolumentum, quam Amphictyonica *dignitas*. Stock.

Θεωρεῖτε] Cavete, quia latet anguis in herba. Inescat vos pollicitationibus: inescatos male perdet. Sirenes cantus suavitate nautas delinitos, et consopitos lacerant. Wolf.

Ἓν δέ τι κοινὸν κ. τ. λ.] Plutarch. præcept. politic. Taylor.

Ἀλλοτριωτάτας ταύτῃ καὶ τὰς προσηγορίας] Quasi vero regnum et libertatis inter sese pugnent: ac non potius et legum et regum servi simus, ut liberi esse possumus. Wolf.

Καὶ νόμοις ἐναντίος] Isocrates *παραινέσει*: *ἰσχυρότατος νόμος ὁ τοῦ βασιλέως τρόπος.* Idem.

ε΄. Παρὰ τῶν πρέσβεων] *A legatis*, nempe ab iis qui una cum Demosthene ad Messenios legati fuerant, et quos Demosthenes illic reliquit prius discedens ob caussam nobis ignotam. Auger.

δαρχίαν ἔσεσθαι παρ᾽ αὐτοῖς; ἢ τὸν τὴν Πυλαίαν ἀπο-
δόντα, τοῦτον τὰς ἰδίας αὐτῶν προσόδους παραιρήσεσθαι;
οὐκ ἔστι ταῦτα. ἀλλὰ μὴν γέγονε ταῦτα καὶ πᾶσιν ἔστιν
εἰδέναι. ὑμεῖς δ᾽, ἔφην ἐγώ, διδόντα μὲν καὶ ὑπισχνούμενον
θεωρεῖτε Φίλιππον, ἐξηπατηκότα δ᾽ ἤδη καὶ παρακεκρου- 91
σμένον ἀπεύχεσθε, ἂν σωφρονῆτ᾽, ἰδεῖν. ἔστι τοίνυν νὴ Δί᾽,
ἔφην ἐγώ, παντοδαπὰ εὑρημένα ταῖς πόλεσι πρὸς φυλα-
κὴν καὶ σωτηρίαν, οἷον χαρακώματα καὶ τείχη καὶ τάφροι
καὶ τἆλλα ὅσα τοιαῦτα. καὶ ταῦτα μέν ἐστιν ἅπαντα
χειροποίητα καὶ [1]δαπάνης προσδεῖται· ἓν δέ τι κοινὸν ἡ
φύσις τῶν εὖ φρονούντων ἐν ἑαυτῇ κέκτηται φυλακτήριον, ὃ
πᾶσι μέν ἐστιν ἀγαθὸν καὶ σωτήριον, μάλιστα δὲ τοῖς
πλήθεσι πρὸς τοὺς τυράννους. τί οὖν ἐστὶ τοῦτο; ἀπιστία.
ταύτην φυλάττετε, ταύτης ἀντέχεσθε· ἐὰν ταύτην σώζητε,
οὐδὲν δεινὸν μὴ πάθητε. [2]τί ζητεῖτε; ἔφην. ἐλευθερίαν. εἶτ᾽
72 οὐχ ὁρᾶτε Φίλιππον ἀλλοτριωτάτας ταύτῃ καὶ τὰς προσ-
ηγορίας ἔχοντα; βασιλεὺς γὰρ καὶ τύραννος ἅπας ἐχθρὸς
ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις ἐναντίος. οὐ φυλάξεσθ᾽, ἔφην, ὅπως
μὴ πολέμου ζητοῦντες ἀπαλλαγῆναι δεσπότην εὕρητε;

ε΄. Ταῦτ᾽ ἀκούσαντες ἐκεῖνοι, καὶ θορυβοῦντες ὡς ὀρθῶς λέγεται, καὶ πολλοὺς ἑτέρους [3]λόγους παρὰ τῶν πρέσβεων καὶ παρόντος ἐμοῦ καὶ πάλιν [4]ὕστερον, ὡς ἔοικεν, οὐδὲν μᾶλλον ἀποσχήσονται τῆς Φιλίππου φιλίας οὐδ᾽ ὧν ἐπαγγέλλεται. καὶ οὐ τοῦτό ἐστ᾽ ἄτοπον, εἰ Μεσσήνιοι καὶ Πελοποννησίων τινὲς παρ᾽ ἃ τῷ λογισμῷ βέλτισθ᾽ ὁρῶσί

[1] δαπάνης πολλῆς προσδεῖται [2] τί [οὖν] ζητεῖτε [3] λόγους καὶ παρὰ [4] ὕστερον [ἀκούσαντες], ὡς

[τι] πράξουσιν, ἀλλ' εἰ [1] ὑμεῖς οἱ καὶ συνιέντες αὐτοὶ καὶ
τῶν λεγόντων ἀκούοντες ἡμῶν, ὡς ἐπιβουλεύεσθε, ὡς περι-
στοιχίζεσθε, ἐκ τοῦ μηδὲν ἤδη ποιεῖν [2] λήσεθ', ὡς ἐμοὶ δο-
κεῖ, [3] πάνθ' ὑπομείναντες· οὕτως ἡ παραυτίκ' ἡδονὴ καὶ
ῥᾳστώνη μεῖζον ἰσχύει τοῦ ποθ' ὕστερον συνοίσειν μέλλον-
τος. περὶ μὲν δὴ τῶν ὑμῖν πρακτέων καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς
ὕστερον βουλεύσεσθε, ἂν σωφρονῆτε· ἃ δὲ νῦν ἀποκρινάμενοι
τὰ δέοντ' ἂν εἴητ' ἐψηφισμένοι, ταῦτ' ἤδη λέξω.
92 ς'. Ἦν μὲν οὖν δίκαιον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ἐνεγ-
κόντας τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς ἐπείσθητε ποιήσασθαι τὴν
εἰρήνην, καλεῖν· οὔτε γὰρ αὐτὸς ἄν ποτε ὑπέμεινα πρε-
σβεύειν, οὔτ' ἂν [4] ὑμεῖς οἶδ' ὅτι ἐπαύσασθε πολεμοῦντες,
εἰ τοιαῦτα πράξειν τυχόντα εἰρήνης Φίλιππον ᾤεσθε· ἀλλ'
ἦν πολὺ τούτων ἀφεστηκότα τὰ τότε λεγόμενα. καὶ πάλιν
γ' ἑτέρους καλεῖν. τίνας; τοὺς ὅτ' ἐγὼ γεγονυίας ἤδη τῆς
εἰρήνης ἀπὸ τῆς ὑστέρας ἥκων πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς 73
ὅρκους, αἰσθόμενος φενακιζομένην τὴν πόλιν, προὔλεγον

[1] ὑμεῖς αὐτοὶ οἱ [2] λήσετε [3] † πάντα ταῦθ' ὑπομείναντες [4] ὑμεῖς εὖ οἶδ'

Ὡς ἐκ τοῦ μηδὲν] Τὸ ὡς puto redundare, et ex superioribus huc quoque per incuriam inculcatum. Nam περιτειχίζεσθε vel περιστοιχίζεσθε (utrumque enim legitur) protasin periodi finit. *Sed vos, &c. quia nunc socordiæ indulgetis, non prius expergiscemini, quam hæc omnia vos oppresserint.* Wolf.

Ἀποκρινάμενοι] Interpretatus sum quasi pro ἀποκρινάμενοι legeretur ἀνακρινάμενοι, *judicium habentes, quæstionem habentes*, aut ἀποκρινάμενοι posset eo sensu accipi. Auger.

Ταῦτ' ἤδη λέξω] Responsa hæc non sunt inserta huic orationi: sed illius loco insectatio legatorum. Wolf. Etsi editorum nemo hoc moneat, verisimile tamen videtur scribam hic loci de scripto recitasse Oratoris rogationem, juxta formulas: nisi credendum sit hanc orationem ad nos mutilam pervenisse: liquet enim inter hanc sententiam, et ea quæ sequuntur, nullum esse nexum. [Potuit utique Demosthenes sermonis filum abrumpere, ut isti adversariorum vellicationi aliquantum indulgeret; rogationem autem suam, peracta demum oratione, in medium proferre. S.] *Ex edit.* Stock.

ς'. Οὔτ' ἂν ὑμεῖς οἶδ' ὅτι ἐπαύσασθε πολεμοῦντες] Reiskius plus semel sine causa εὖ præposuit verbo οἶδα, ut hic, et paullo post p. 161. l. 8. μνημονεύετ' οἶδ' ὅτι, p. 110. l. 5. ed. R. πάντων οἶδ' ὅτι φησάντων. Quod tam sæpe mutandum erat, persuadere ei oportuisset, mutatione non opus esse. Aliquando tamen eo intelligentiæ pervenit, v. c. in Timocr. p. 717. l. 8. οἶδ' ὅτι φήσαιτ' ἄν, ubi, "pro εὖ οἶδ'," inquit, "*ut sæpe noster.*" Reiskius omnino nimium fastidiosus erat in emphatico verborum usu, iisque pronus addere adverbia. p. 21. l. 10. ὅπως τις λέγει κάλλιστα καὶ τάχιστα, οὕτως ἀρέσκει μοι, ubi Reiskius vult, οὕτως ἀρέσκει μοι μάλιστα. At ἀρέσκειν etiam alibi cum emphasi ponitur. p. 48. l. 17. ἐπειδὰν ἐπιχειροτονῆτε τὰς γνώμας, ἃ ἂν ὑμῖν ἀρέσκῃ χειροτονήσατε. In seqq. εἰ — ᾤεσθε est, *si — putassetis.* Aoristus quidem plerumque hac vi plusquamperfecti ponitur. Sin adhibetur imperfectum, res in id tempus revocatur, quo fiebat: quod sæpe multum ponderis addit orationi. Quin etiam *præsens* participii huic constructioni cum μὴ inseritur, resolvendum per plusquamperfectum. p. 122. l. 20. οὐ γὰρ ἂν αὐτοῖς ἔμελεν, εἴ τις ἐν Πελοποννήσῳ τινὰς ἀνεῖται καὶ διαφθείρει, μὴ τοῦθ' ὑπολαμβάνουσιν. Cautius igitur de imperfecto loquendum erat Rüdigero ad Phil. I. §. ά. Brem.

ς', Καὶ πάλιν γ' ἑτέρους] S. Δίκαιον ἂν ἦν. Wolf.

Τοὺς ὅτ' ἐγὼ γεγ.] F. τοὺς λέγοντας, ὅτ' ἐγὼ γεγ. Idem. Cum desideraretur λέγοντας p. 161. v. 2. in ed. Wolf. et Aldin.

καὶ διεμαρτυρόμην καὶ οὐκ εἴων προέσθαι Πύλας οὐδὲ Φω-
κέας, λέγοντας ὡς ἐγὼ μὲν ὕδωρ πίνων εἰκότως δύσκολος
καὶ δύστροπός εἰμί τις ἄνθρωπος, Φίλιππος δ', ἅπερ εὔ-
ξαισθ' ἂν ὑμεῖς, ἐὰν παρέλθῃ, πράξει, καὶ Θεσπιὰς μὲν καὶ
Πλαταιὰς τειχιεῖ, Θηβαίους δὲ παύσει τῆς ὕβρεως, [1] Χεῤ-
ῥόνησον δὲ τοῖς [2] αὑτοῦ τέλεσι διορύξει, Εὔβοιαν δὲ καὶ τὸν
Ὠρωπὸν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ὑμῖν ἀποδώσει· ταῦτα γὰρ
ἅπαντα ἐπὶ τοῦ βήματος [3] ἐνταυθὶ [4] μνημονεύετ' οἶδ' ὅτι
ῥηθέντα, καίπερ ὄντες οὐ δεινοὶ τοὺς ἀδικοῦντας μεμνῆσθαι.
καὶ τὸ πάντων αἴσχιστον, καὶ τοῖς [5] ἐκγόνοις πρὸς τὰς
ἐλπίδας τὴν αὐτὴν εἰρήνην εἶναι ταύτην προσεψηφίσασθε· 93
οὕτω τελέως ὑπήχθητε. τί δὴ ταῦτα νῦν λέγω καὶ καλεῖν
φημὶ δεῖν τούτους; ἐγὼ νὴ τοὺς θεοὺς τἀληθῆ μετὰ παῤῥη-
σίας ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι. οὐχ ἵν' εἰς λοι-
δορίαν ἐμπεσὼν ἐμαυτῷ μὲν ἐξ ἴσου λόγον παρ' ὑμῖν ποιήσω,

[1] χεῤῥόνησον [2] αὐτοῦ [3] † ἐνταυθοῖ [4] μνημονεύετ' εὖ οἶδ' [5] † ἐγγόνοις

Οὐδὲ Φωκέας ὡς ἐγὼ] Legendum videtur: οὐδὲ Φωκέας τοὺς λέγοντας, ὡς ἐγὼ μὲν etc. alterius exemplaris testimonio. Obsopœus.

Ὡς ἐγὼ μὲν ὕδωρ πίνων] Orator quidam Philocrates, Philippi mercenarius, hujus scommatis auctor fuit. Res fusius narratur in oratione de falsa legatione [p. 343. 12. 355. 21. ed. R.] *Ex edit.* Stock. Vid. Anim. ad Anthol. Gr. t. I. v. II. p. 231. *F. Jacobs.*

Χεῤῥόνησον δὲ τοῖς αὑτοῦ τέλεσι διορύξει] Ταῖς ἰδίαις δαπάναις. Cur vero? An ut Hellespontum immittat? an ad distinguendos Macedonum et Atheniensium fines? περὶ τῆς τοῦ ἰσθμοῦ διορυγῆς exstat Luciani libellus: et vetus oraculum:

Ἰσθμὸν δὲ μὴ πυργοῦτε, μήτ' ὀρύσσετε.
Ὁ Ζεὺς γ' ἔθηκε νῆσον, εἴγ' ἐβούλετο.

Sed de Chersonesi perfossione vide orationem de Haloneso [p. 86. 17. ed. R.] Wolf. Ut isthmus ille perfodiatur, e re fuit tum Atheniensium, quod perpetuis Thracum incursionibus viam muniret, tum Græcorum omnium, quibus litora semper legentibus difficile atque incommodum erat Athos et Chersonesi peninsulam navibus circuire. Stock.

Καίπερ ὄντες οὐ δεινοὶ μεμνῆσθαι] Ἐπιλανθάνεσθαι εἰωθότες. Wolf.

Μεμνῆσθαι. καὶ τὸ πάντων αἴσχιστον] Videtur aliquid deesse: cujusmodi sit commemoratio, quemadmodum Athenienses ista mendacia approbarint. Idem.

Καὶ τοῖς ἐκγόνοις (sic enim malo quam ἐγγόνοις: quæ scripturæ depravatio nata videtur e pronuntiatione literæ κ pro ν) πρὸς τὰς ἐλπίδας] *Etiam posteros, ad quos pertinet ejus spei quam vos habetis hæreditas, isto fœdere obstrinxistis.* Amplificatio dedecoris a longitudine temporis. Idem.

Πρὸς τὰς ἐλπίδας] *Propter has spes: hisce pollicitationibus adducti.* Nos Lucchesinium et Olivetum sequimur. [Arbitror neque hos neque Wolfium sensum fuisse consecutos, qui idem est, ac si hoc modo instituta fuisset sententia: καὶ ταῖς τῶν ἐγγόνων ἐλπίσι προσεῖναι τὴν αὐτὴν εἰρήνην ταύτην προσεψηφίσασθε· *ut etiam nepotum vestrorum spei eadem ista pax* tanquam pestis *adhæreat*, &c. Πρὸς τὰς ἐλπίδας εἶναι pro ταῖς ἐλπίσι προσεῖναι vulgatissima est apud optimæ notæ scriptores verborum compositorum resolutio. Quidam codd. habent ἐκγόνοις, sed male. Ἔγγονοι enim, interprete Hesychio, sunt τὰ τέκνα τῶν τέκνων. S.] *Ex edit.* Stock. Hoc intelligo quasi legeretur, ἐπὶ ταῖς ἐλπίσι, *vana spe, vanis promissis decepti.* Auger. Cfr. de fals. leg. §. ιθ'.

Οὐχ ἵνα εἰς λοιδορίαν] Non tam ut passim dicatur in triviis: quam acriter insectatus est nos Demosthenes? quam est maledicus conviciator? quam, ut, ubi, quæ voluero, dixero, ea, quæ nolo, audiam. Nam Æschines vicissim pro concione Demosthenem insectatus fortassis esset. Wolf. *Non ut faciam ut ex æquo* (i. e.

τοῖς δ᾽ ἐμοὶ προσκρούσασιν ἐξ ἀρχῆς [1] καὶ νῦν παράσχω
πρόφασιν τοῦ [2] πάλιν τι λαβεῖν παρὰ Φιλίππου· οὐδ᾽ ἵνα
τηνάλλως ἀδολεσχῶ. ἀλλ᾽ οἴομαί ποθ᾽ ὑμᾶς λυπήσειν, ἃ
Φίλιππος πράττει, μᾶλλον ἢ τὰ νυνί· τὸ γὰρ πρᾶγμα
ὁρῶ προβαῖνον, καὶ οὐχὶ βουλοίμην μὲν ἂν εἰκάζειν ὀρθῶς,
φοβοῦμαι δὲ μὴ λίαν ἐγγὺς ᾖ τοῦτ᾽ ἤδη. ὅταν οὖν μηκέθ᾽
ὑμῖν ἀμελεῖν ἐξουσία γίγνηται τῶν συμβαινόντων, μηδ᾽
ἀκούηθ᾽ ὅτι ταῦτ᾽ ἐφ᾽ ὑμᾶς ἐστὶν ἐμοῦ μηδὲ τοῦ δεῖνος,
ἀλλ᾽ αὐτοὶ πάντες ὁρᾶτε καὶ εὖ εἰδῆτε, ὀργίλους καὶ τρα-
χεῖς ὑμᾶς ἔσεσθαι νομίζω. φοβοῦμαι [3] δὴ μὴ τῶν πρέσβεων 74
σεσιωπηκότων ἐφ᾽ οἷς αὑτοῖς συνίσασι δεδωροδοκηκόσι, τοῖς
ἐπανορθοῦν τι πειρωμένοις τῶν διὰ τούτους ἀπολωλότων τῇ
παρ᾽ ὑμῶν ὀργῇ περιπεσεῖν συμβῇ· ὁρῶ γὰρ ὡς τὰ πολλὰ
ἐνίους οὐκ εἰς τοὺς αἰτίους ἀλλ᾽ εἰς τοὺς ὑπὸ χεῖρα μάλιστα
τὴν ὀργὴν ἀφιέντας.

ζ΄. Ἕως οὖν ἔτι μέλλει καὶ συνίσταται τὰ πράγματα
καὶ κατακούομεν ἀλλήλων, ἕκαστον ὑμῶν, καίπερ ἀκριβῶς
94 εἰδότα, ὅμως ἐπαναμνῆσαι βούλομαι, τίς ὁ Φωκέας πείσας
ὑμᾶς [4] καὶ Πύλας προέσθαι, ὧν καταστὰς ἐκεῖνος κύριος
τῆς ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ὁδοῦ καὶ τῆς εἰς Πελοπόννησον κύριος
γέγονε, καὶ πεποίηχ᾽ ὑμῖν μηκέτι περὶ τῶν δικαίων [5] μηδ᾽
ὑπὲρ τῶν ἔξω πραγμάτων εἶναι τὴν βουλήν, ἀλλ᾽ ὑπὲρ τῶν
ἐν τῇ χώρᾳ καὶ τοῦ πρὸς τὴν Ἀττικὴν πολέμου, ὃς λυπήσει
μὲν ἕκαστον, ἐπειδὰν παρῇ, γέγονε δ᾽ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.
εἰ γὰρ μὴ παρεκρούσθητε τόθ᾽ ὑμεῖς, οὐδὲν ἂν [6] ἦν τῇ πόλει
πρᾶγμα· οὔτε γὰρ ναυσὶ δήπου κρατήσας εἰς τὴν Ἀττικὴν

[1] Desunt hæc καὶ νῦν, suffecto post πρόφασιν vocabulo καινήν. [2] πάλιν γέ τι [3] δὲ [4] καὶ Πύλας πείσας ὑμᾶς [5] μήθ᾽ [6] ἦν * νῦν τῇ

vicissim) *contra me apud vos dicatur.* Auger.

Ἐξ ἀρχῆς κενὴν] *Inanem.* Alii καινὴν, *novam*, rectius, quam καὶ νῦν. et paulo post, pro τῶν αἰτίων σεσιωπηκότων, rectius legitur τῶν πρέσβεων. Wolf.

Ἢ τὰ νυνὶ] S. πεπαῤῥησιασμένα, *quam ea, quæ nunc a me sunt dicta liberius.* τὰ νῦν γιγνόμενα, vel τὰ νῦν, ἀντὶ τοῦ, νῦν. *Aliquando ista vobis molestiora futura sunt, quam nunc sunt.* Idem.

Εἰς τοὺς ὑπὸ χεῖρα] Hic locus facit, ut retinendam censeam in prima (tertia) Olynthiaca vocem ὑστάτους. ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας: ut significet, eos proxime dicta duntaxat meminisse: sicut vulgus nostrum, cum redit e concionibus. Sic in epistolis queritur, se ideo condemnatum esse, quod primus causam dixerit: impetu iracundiæ judicum in se effuso: in cæteris languefacto et restincto. Idem.

ζ. Περὶ τῶν δικαίων] Fortasse τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων, non de jure Græcorum tuendo, et exteris ditionibus defendendis. Idem.

Ναυσὶ κρατήσας] Athenienses in mari fuerunt exercitatiores et melius instructi. Idem.

ἦλθεν ἄν ποτε στόλῳ Φίλιππος, οὔτε πεζῇ βαδίζων ὑπὲρ τὰς Πύλας καὶ Φωκέας, ἀλλ᾽ ἢ τὰ δίκαι᾽ ἂν ἐποίει καὶ τὴν εἰρήνην ἄγων ἡσυχίαν εἶχεν, ἢ παραχρῆμ᾽ ἂν ἦν ἐν ὁμοίῳ πολέμῳ, δι᾽ ὃν τότε τῆς εἰρήνης ἐπεθύμησε. ταῦτ᾽ οὖν, ὡς μὲν ὑπομνῆσαι, νῦν ἱκανῶς εἴρηται· ὡς δ᾽ ἂν ἐξετασθείη μάλιστ᾽ ἀκριβῶς, μὴ γένοιτο, ὦ πάντες θεοί. οὐδένα γὰρ βουλοίμην ἂν ἔγωγε, οὐδ᾽ εἰ δίκαιός ἐστ᾽ ἀπολωλέναι, μετὰ τοῦ πάντων κινδύνου καὶ τῆς ζημίας δίκην ὑποσχεῖν.

Καὶ τῆς ζημίας] Μετὰ τῆς ζημίας τῶν ἁπάντων. Idem.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ [1]ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Pag. ed. aliq. cit. — Pag. ed. Reisk.

95 ΟΥΤΟΣ ὁ λόγος ἐπιγράφεται μὲν ΠΕΡΙ ἉΛΟΝΝΗΣΟΥ, τάχα δὲ ὀρθότερον ἐπιγράφειν 75 ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΗΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥ. πέπομφε γὰρ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἐπιστολὴν περὶ πολλῶν διαλεγόμενος, ὧν ἕν ἐστι καὶ τὸ κατὰ τὴν Ἁλόννησον· ἥτις ἦν μὲν τῶν Ἀθηναίων ἀρχαῖον κτῆμα, κατὰ δὲ τοὺς Φιλίππου καιροὺς ὑπὸ λῃστῶν κατείχετο, οὓς ἐκβαλὼν ὁ Φίλιππος ἀπαιτοῦσι μὲν τοῖς Ἀθηναίοις τὴν νῆσον οὐκ ἀποδίδωσιν — ἑαυτοῦ γὰρ εἶναί φησιν —, αἰτοῦσι δὲ ὑπισχνεῖται δώσειν. ὁ δὲ λόγος οὐ δοκεῖ μοι Δημοσθένους εἶναι. δηλοῖ δὲ ἡ φράσις καὶ ἡ τῆς συνθέσεως ἁρμονία, πολὺ τὸν Δημοσθενικὸν πεφευγυῖα τύπον, ἀνειμένη τε καὶ διαλελυμένη παρὰ τὴν ἰδέαν τούτου τοῦ ῥήτορος. καὶ μὴν καὶ τὸ ἐπὶ τέλει ῥηθὲν οὐ μικρὸν μαρτύριον τοῦ νόθον εἶναι τὸν λόγον, εἴπερ ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις καὶ μὴ ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖτε. ὁ μὲν γὰρ Δημοσθένης εἴωθε παῤῥησίᾳ χρῆσθαι, τοῦτο δὲ ὕβρις ἐστὶ καὶ λοιδορία μέτρον οὐκ ἔχουσα. εὐτέλειά τε αὐτῷ δεινὴ πρόσεστι κατὰ τὴν ἑρμηνείαν. πρὸς δὲ τούτοις καὶ [2]εὔηθες τὸ νομίζειν ἐν τοῖς κροτάφοις ἔχειν τοὺς ἀνθρώπους τὸν ἐγκέφαλον. ὑπώπτευσαν δὲ καὶ οἱ πρεσβύτεροι τὸν λόγον, ὡς οὐ τοῦ ῥήτορος. καὶ πεφωράκασί γέ τινες ὄντα Ἡγησίππου καὶ ἀπὸ τῆς ἰδέας τῶν λόγων — 76 τοιαύτῃ γὰρ κέχρηται — καὶ ἀπὸ τῶν πραγμάτων· κατὰ Καλλίππου γὰρ τοῦ Παιανιέως φησὶν ὁ τὸν λόγον γεγραφὼς ἀπενηνοχέναι γραφὴν παρανόμων, φαίνεται δὲ οὐχ ὁ Δημοσθένης ἀλλ᾽ ὁ Ἡγήσιππος τὴν κατὰ τοῦ Καλλίππου γραφὴν ἐνστησάμενος. νὴ Δία, ἀλλ᾽ ὁ λόγος συμβουλεύει περὶ τῆς Ἁλοννήσου τοῖς Ἀθηναίοις μὴ λαμβάνειν αὐτὴν, ἀλλ᾽ ἀπολαμβάνειν, καὶ διαφέρεται περὶ τῶν ὀνομάτων· ταῦτα δὲ Αἰσχίνης φησὶ τὸν Δημοσθένην συμβεβουλευκέναι τοῖς Ἀθηναίοις. εἶτα τί τοῦτο; δύναται γὰρ τὴν αὐτὴν πεποιῆσθαι συμβουλὴν καὶ Δημοσθένης καὶ Ἡγήσιππος· ἐπεὶ καὶ τὰ ἄλλα τῆς αὐτῆς ἦσαν ἐν τῇ πολιτείᾳ προαιρέσεως καὶ τοῖς φιλιππίζουσι τῶν ῥητόρων ἀντέλεγον. καὶ μέμνηται καὶ ὁ Δημοσθένης τοῦ Ἡγησίππου, ὡς καὶ πρεσβεύσαντος μεθ᾽ ἑαυτοῦ καὶ ἀντιταχθέντος τῷ Μακεδόνι. δῆλον οὖν, ὅτι ὁ μὲν τοῦ Δημοσθένους λόγος ὁ περὶ τῆς Ἁλοννήσου ῥηθεὶς οὐ σώζεται, ἐκείνου δὲ οὐκ ὄντος τὸν εὑρεθέντα προσέθεσαν αὐτῷ, ἀφορμὴν ἔχοντες τὸ περὶ Ἁλοννήσου λόγον εἰρῆσθαι τῷ ῥήτορι, οὐκέτι δὲ ἐξετάζοντες εἰ τοῦτον εἰκὸς εἶναι τὸν ἐκείνου

[1] Ἁλονησ. passim. [2] εὔηθές τι νομίζεται τὸ ἐν

ΑΛΟΝΗΣΟΥ] Ἁλόνησος, *Insula salinarum*, Ἀλωπεκόννησος, *vulpium*, Μυόννησος, *murium*, Προκόννησος, *cervorum*, πρὸξ γὰρ ἡ ἔλαφος. Wolf.

ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ] De inscriptione hujus orationis vid. Dionys. Halicarn. de Admir. vi dicendi in Demosth. §. ιγ΄., et Meurs. Att. Lect. l. iii. c. 6., et Corsin. Fast. Att. par. i. d. xiii. §. 25. s. v. Βοηδρόμια, et Fabr. Bibl. Græc. l. ii. c. 26. n. 8.

Ὀρθότερον] Subaudi ἦν, et αὐτὸν ad ἐπιγράφειν, *rectius esset ipsam* (orationem) *inscribere*. Augier.

Ἀπαιτοῦσι μὲν] Observa argutias, αἰτεῖν, ἀπαιτεῖν, δοῦναι, ἀποδοῦναι, λαβεῖν, ἀπολαβεῖν. de quibus in vita Demosthenis diximus. Wolf.

Εὐτέλειά τε αὐτῷ] S. τῷ λόγῳ. Idem.

Καὶ εὔηθες νομίζεται τὸ ἐν τοῖς κροτάφοις] Alii καὶ εὔηθες τὸ νομίζειν ἐν τοῖς κροτάφοις ἔχειν. Non usque adeo fortassis absurde dictum, cum priores duæ cerebri cavitates pene ad aures descendant. Profert autem animus, postquam efferbuit, ad ostendendam rei indignitatem, nonnunquam atrociora, cujusmodi fuit illud, quod Plutarchus refert ἔμμετρον Demosthenis jusjurandum:

Μὰ γῆν, μὰ κρήνας, μὰ ποταμοὺς, μὰ νάματα.

Et senex ille apud Terentium exclamat:

'O cœlum, o terra, o maria Neptuni!'

Physici tradunt, sues et asinos cerebrum in temporibus habere: homines ibi duntaxat medullare cerebrum. Idem.

Ὡς οὐ τοῦ ῥήτορος] S. ὄντα, ἤ, ὅτι οὐκ ἔστι. Idem.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΠΕΡΙ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ ΛΟΓΟΣ.

α΄. ΑΝΔΡΕΣ Ἀθηναῖοι, οὐκ ἔστιν ὅπως αἱ αἰτίαι, ἃς 96 Φίλιππος αἰτιᾶται, τοὺς ὑπὲρ τῶν δικαίων πρὸς ὑμᾶς λέγοντας, κωλύσουσι συμβούλους ἡμᾶς γίγνεσθαι ὑπὲρ τῶν
77 ὑμῖν συμφερόντων· δεινὸν γὰρ ἂν εἴη, εἰ τὴν ἐπὶ τοῦ βήματος παῤῥησίαν αἱ παρ᾽ ἐκείνου πεμπόμεναι ἐπιστολαὶ ἀνέλοιεν. ἐγὼ δ᾽ ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βούλομαι, πρῶτον μὲν περὶ ὧν Φίλιππος ἐπέσταλκε, περὶ τούτων διεξελθεῖν· ὕστερον δὲ, περὶ ὧν οἱ πρέσβεις λέγουσι, καὶ ἡμεῖς λέξομεν.

β΄. Φίλιππος γὰρ ἄρχεται μὲν περὶ Ἁλοννήσου λέγων, ὡς ὑμῖν δίδωσιν ἑαυτοῦ οὖσαν· ὑμᾶς δὲ οὔ φησι δικαίως αὐτὸν ἀπαιτεῖν, οὐ γὰρ ὑμετέραν οὖσαν [1]οὔτε λαβεῖν οὔτε νῦν ἔχειν. ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς ἡμᾶς τοιούτους λόγους, ὅτε πρὸς αὐτὸν ἐπρεσβεύσαμεν, ὡς λῃστὰς ἀφελόμενος ταύτην τὴν νῆσον κτήσαιτο, καὶ προσήκειν αὐτὴν ἑαυτοῦ εἶναι. τοῦτον δὲ τὸν λόγον, ὡς οὐκ ἔστι δίκαιος, οὐ χαλεπόν ἐστιν αὐτοῦ ἀφελέσθαι. ἅπαντες γὰρ οἱ λῃσταὶ, τοὺς ἀλλοτρίους τόπους καταλαμβάνοντες καὶ τούτους ὀχυροὺς ποιούμενοι, ἐντεῦθεν τοὺς ἄλλους κακῶς ποιοῦσιν. ὁ δὴ τοὺς λῃστὰς τιμωρησάμενος καὶ κρατήσας οὐκ ἂν δήπου εἰκότα λέγοι, εἰ φαίη, ἃ ἐκεῖνοι ἀδίκως καὶ ἀλλότρια εἶχον, ταῦθ᾽ ἑαυτοῦ γίγνεσθαι. εἰ γὰρ ταῦτα συγχωρήσετε, τί κωλύει, καὶ εἴ τινα τῆς Ἀττικῆς λῃσταὶ τόπον καταλάβοιεν, ἢ

[1] οὔτε * τότε λαβεῖν

β΄. Οὐ γὰρ ὑμετέραν οὖσαν, οὔτε λαβεῖν, οὔτε νῦν ἔχειν] Recte. Cur ea ignavia fuerunt Athenienses, ut nec sua tuerentur, nec mare pacatum redderent? Philippo certe gratia deberi, et sumtus in eam expeditionem facti restituendi videntur. Sed ignava superbia neutrum horum æquum esse censet. Wolf.

Ἐπρεσβεύσαμεν] Non alia legatio, quam quæ Pellam Ol. cviii, 4. missa, est intelligenda; cujus de fals. leg. §. ϛβ΄. Demosthenes mentionem facit. Quod ex re eorum est, qui hanc Hegesippi esse orationem autumant. Eam saltem legationem

Λήμνου ἢ Ἴμβρου ἢ Σκύρου, καί τινες τούτους τοὺς λῃστὰς
ἐκκόψαιεν, εὐθὺς καὶ τὸν τόπον τοῦτον, οὗ ἦσαν οἱ λῃσταὶ,
97 τὸν ὄντα ἡμέτερον, τῶν τιμωρησαμένων τοὺς λῃστὰς γί-
γνεσθαι; Φίλιππος δ' οὐκ ἀγνοεῖ ταῦτ' οὐ δίκαια λέγων,
ἀλλ', εἰ καί τις ἄλλος, ἐπιστάμενος παρακρουσθῆναι ἂν
ὑμᾶς οἴεται ὑπὸ τῶν τὰ ἐνταῦθα διοικήσειν [1]μελλόντων,
ὡς ἂν αὐτὸς ἐκεῖνος βούληται, καὶ πρὶν ὑπεσχημένων καὶ
νῦν δὲ πραττόντων. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γε λανθάνει αὐ- 78
τὸν, ὅτι δι' ἀμφοτέρων τῶν ὀνομάτων ὁποτέρῳ ἂν χρῆσθε
ὑμεῖς, ἕξετε τὴν νῆσον, ἄν τε λάβητε ἄν τ' ἀπολάβητε. τί
οὖν αὐτῷ διαφέρει μὴ τῷ δικαίῳ ὀνόματι χρησάμενον ἀπο-
δοῦναι ὑμῖν, ἀλλὰ δωρεὰν δεδωκέναι, τῷ ἀδίκῳ; οὐχ ἵν'
εὐεργέτημά τι καταλογίσηται πρὸς ὑμᾶς — γελοῖον γὰρ
ἂν εἴη τοῦτό γε τὸ εὐεργέτημα —, ἀλλ' ἵν' ἐνδείξηται
ἅπασι τοῖς Ἕλλησιν, ὅτι Ἀθηναῖοι τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ
χωρία ἀγαπῶσι παρὰ τοῦ Μακεδόνος λαμβάνοντες. τοῦτο
δ' ὑμῖν οὐ ποιητέον ἐστὶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. ὅταν δὲ λέγῃ
περὶ τούτων ὡς ἐθέλει [2]διαδικάσασθαι, οὐδὲν ἄλλο ἢ
χλευάζει ὑμᾶς· πρῶτον μὲν ἀξιῶν Ἀθηναίους ὄντας πρὸς
τὸν ἐκ Πέλλης ὁρμώμενον περὶ τῶν νήσων διαδικάζεσθαι,
πότερον ὑμέτεραι ἢ ἐκείνου εἰσίν. ὁπότε γὰρ ἡ μὲν δύναμις
ἡ ὑμετέρα, ἡ ἐλευθερώσασα τοὺς Ἕλληνας, μὴ [3]δύναται
ὑμῖν [4]τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ διασώζειν χωρία, οἱ δὲ δικασταὶ,
οἷς ἂν ἐπιτρέψητε, οἱ κύριοι τῆς ψήφου, οὗτοι ὑμῖν [5]σώζου-

[1] [μελλόνταν] [2] διαδικάζεσθαι [3] δύνηται [4] τὰ χωρία τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ διασώζειν, [5] σώζωσιν

Demosthenes non obibat. *F. Jacobs.*

Λήμνου — Σκύρου] Cfr. Æsch. de fals. leg. §. κδ'. et Xenoph. Hellen. v. 1. 31. *F. Jacobs.*

Ἄλλος] Subaudi ἐπίσταται. Auger.

Μελλόνταν] Ego pro μελλόνταν, quod retinui, quia potest utcumque explicari, legi velim ὑπὲρ αὐτοῦ. Idem.

Ἄν τε λάβητε, ἄν τ' ἀπολάβητε] Cfr. Not. Taylor. ad §. λ. Æschin. Or. c. Ctesiph. et Paul. Leopard. Emend. l. xii. c. 6. Grut. Thes. Crit. t. iii.

Τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ χωρία] Athenienses maritimis rebus, quarum imperium jam inde ab secundo bello Persico sibi vindicabant, Philippum sese implicantem ægre ferebant; quippe quia commercii, rerumque lautiorum, et vel vitæ necessitatum, quas Attica parce edebat, ea res in causa erat. (Xenoph. de Rep. Athen. c. 6. et 8.) Exinde porro apud multos in odio et invidia erant, uti Isocrates Or. de Pac. docet. Cfr. de Pauw. Réserch. sur les Grecs, t. i. p. 357. sqq. *F. Jacobs.*

Ἀθηναίους ὄντας πρὸς τὸν ἐκ Πέλλης] Vide ignavæ nobilitatis supercilium. Quæ enim olim vi potius, quam jure occupata, per socordiam amiserunt, stulta persuasione adhuc sua esse jactant. Wolf.

Ἡ δύναμις ἡ ὑμετέρα] Ubi vero illa est? πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. Vide ultimam Æschinis epistolam. Idem.

Οἱ κύριοι τῆς ψήφου] Τῇ δυνάμει τὴν ψῆφον opponit: q. d. Si copiæ vestræ maris imperium tueri nequeunt, quomodo judices restituent? Vel: Turpe est, ea jure persequi, quæ armis recuperanda sunt. Idem.

σιν, ἐὰν μὴ Φίλιππος αὐτοὺς πρίηται, πῶς ὑμεῖς οὐχ ὁμο-
λογουμένως, ὅταν ταῦτα διαπράττησθε, τῶν ἐν τῇ ἠπείρῳ
ἁπάντων ἀφεστήκατε, καὶ ἐπιδείκνυτε ἅπασιν ἀνθρώποις
ὅτι οὐδὲ περὶ ἑνὸς ἂν αὐτῷ διαγωνίζοισθε, εἴ γε ὑπὲρ τῶν
ἐν τῇ θαλάττῃ, οὗ φατὲ ἰσχύειν, μὴ διαγωνιεῖσθε ἀλλὰ
διαδικάσεσθε.

γ'. Ἔτι περὶ συμβόλων φησὶ πεπομφέναι πρὸς ὑμᾶς 98
τοὺς ποιησομένους· ταῦτα δὲ κύρια ἔσεσθαι, οὐκ ἐπειδὰν ἐν
τῷ δικαστηρίῳ τῷ παρ' ὑμῖν κυρωθῇ, ὡς ὁ νόμος κελεύει,
ἀλλ' ἐπειδὰν ὡς ἑαυτὸν ἐπανενεχθῇ, ἐφέσιμον τὴν παρ'
79 ὑμῶν γενομένην γνῶσιν ὡς ἑαυτὸν ποιούμενος. βούλεται
γὰρ ὑμῶν τοῦτο προλαβεῖν, καὶ ὁμολογούμενον ἐν τοῖς συμ-
βόλοις καταστῆσαι, ὅτι τῶν περὶ Ποτίδαιαν γεγενημένων
ἀδικημάτων οὐδὲν ἐγκαλεῖτε αὐτῷ ὡς ἀδικούμενοι, ἀλλὰ
βεβαιοῦτε δικαίως αὐτὴν ἐκεῖνον καὶ λαβεῖν καὶ κεκτῆσθαι.
καίτοι Ἀθηναίων οἱ ἐν Ποτιδαίᾳ κατοικοῦντες, οὐκ ὄντος
αὐτοῖς πολέμου πρὸς Φίλιππον ἀλλὰ συμμαχίας, καὶ ὅρ-
κων ὀμωμοσμένων, οὓς Φίλιππος τοῖς οἰκοῦσιν ἐν Ποτιδαίᾳ
ὤμοσεν, ἀφῃρέθησαν ὑπ' αὐτοῦ τὰ κτήματα. ταῦτα δὴ

Ἐὰν μὴ πρίηται αὐτοὺς] Χρήμασι διαφθείρῃ δωροδοκοῦντας, καὶ πιπράσκοντας ἑαυτούς. Nam πρίασθαί τινα est *corrumpere largitionibus*: πιπράσκειν ἑαυτὸν, *corrumpi.* Est enim merces auctoramentum servitutis. Idem.

Τῶν ἐν τῇ ἠπείρῳ] Ἐν τῇ μεσογείᾳ. Lacedæmonii terra magis, mari Athenienses, tyrannidem in Græcos exercuerunt. Si ergo mari cedent Athenienses, quanto magis terra? Idem.

Ἐπιδείκνυται] Corrige ἐπιδείκνυτε. Obsopœus. F. ἐπιδείκνυτε. Taylor.

γ'. Ἔτι περὶ συμβόλων] Σύμβολα Suidas interpretatur συνθήκας, ἃς ἂν πρὸς ἀλλήλας αἱ πόλεις θέμεναι τάττωσι τοῖς πολίταις, ὥστε διδόναι καὶ λαβεῖν τὰ δίκαια. Alias sunt tesseræ hospitales, theatrales, nummariæ, frumentariæ, castrenses: de quibus vide ea, quæ Robertus Constantinus in suo Lexico prolixe annotavit: præclara multis in locis navata opera. Wolf. Σύμβολον, proprie *tessera*, i. e. signum quo aliquid cognoscitur. Hic idem ac συμβόλαιον, *pactum, conventum.* σύμβολα, juxta Harpocrationem, sunt pacta quæ inter se faciunt civitates, et pro civibus constituunt, ut hi jus et æquum præstent et obtineant. Horum, inquit idem, sæpius meminit Demosthenes in septima Philippicarum. Ceterum non plane liquet quæ sit connexio inter hæc pacta et Potidæam quam mox dicet orator Atheniensium fuisse. Auger. Vid. Vales. ad l. et Petit. Leg. Att. l. viii. tit. iv. §. 9.

Ἐφέσιμον τὴν γνῶσιν] Ἔφεσις alias ἡ ἐπιθυμία. Sed hic, ἡ εἰς ἕτερον δικαστήριον ἐξ ἑτέρου μεταγωγὴ, ἡ καὶ ἔκκλητος καλουμένη. παρὰ τὸ ἐκκαλεῖσθαι καὶ παραιτεῖσθαι, καὶ φεύγειν τὸ ἔλαττον καὶ πρότερον δικαστήριον. Appellatio, provocatio. Hinc ἐφέσιμος, sicut ἀνύσιμος, ἀρόσιμος, ab ἄνυσις καὶ ἄροσις, *id quod ad alium superiorem refertur, illius auctoritate confirmandum.* ἐφέσιμος δίκη, idem quod ἔφεσις, sicut παραινετικὸς, παρακλητικὸς, προτρεπτικὸς λόγος, idem quod παραίνεσις, παράκλησις, προτροπή. Wolf.

Ὅτι τῶν περὶ Ποτίδαιαν γεγενημένων ἀδικημάτων οὐδὲν ἐγκαλεῖτε αὐτῷ ὡς ἀδικούμενοι] Nescio, quomodo hæc cohæreant: Athenienses Philippum patiuntur confirmare tesseras. ergo, Potidæatis, colonis suis, nullam ab eo esse factam injuriam confitentur: nisi forte confirmatio tesserarum constituat αὐτοκράτορα, cui quod libet liceat. Idem.

Ἀθηναίων — οἱ κατοικοῦντες] Inter Athenienses ii qui habitant. Auger.

Ταῦτα δὴ βούλεται τὰ ἀδικήματα] Φιλιπ-

βούλεται τἀδικήματα πανταχῶς παρ᾽ ὑμῖν βεβαιώσασθαι,
ὅτι οὔτε ἐγκαλεῖτε αὐτῷ οὔθ᾽ ἡγεῖσθε ἀδικεῖσθαι, ἐπεὶ
ὅτι γε συμβόλων οὐδὲν δέονται Μακεδόνες πρὸς Ἀθηναίους,
ὁ παρεληλυθὼς ὑμῖν χρόνος τεκμήριον γενέσθω· οὔτε γὰρ
Ἀμύντας ὁ πατὴρ ὁ Φιλίππου οὔθ᾽ οἱ ἄλλοι Μακεδονίας
βασιλεῖς οὐδεπώποτε σύμβολα ἐποιήσαντο πρὸς τὴν πόλιν
τὴν ἡμετέραν. καίτοι πλείους γε ἦσαν αἱ ἐπιμιξίαι τότε
πρὸς ἀλλήλους ἢ νῦν εἰσίν· ἐφ᾽ ἡμῖν γὰρ ἦν ἡ Μακεδονία
99 καὶ φόρους ἡμῖν ἔφερε, καὶ τοῖς ἐμπορίοις τότε μᾶλλον ἢ νῦν
ἡμεῖς τε τοῖς ἐκεῖ κἀκεῖνοι τοῖς παρ᾽ ἡμῖν ἐχρῶντο, καὶ ἐμ-
πορικαὶ δίκαι οὐκ ἦσαν, ὥσπερ νῦν, ἀκριβεῖς, αἱ κατὰ μῆνα,
ποιοῦσαι μηδὲν δεῖσθαι συμβόλων τοὺς τοσοῦτον ἀλλήλων
ἀπέχοντας. ἀλλ᾽ ὅμως οὐδενὸς ὄντος τοιούτου τότε οὐκ
ἐλυσιτέλει σύμβολα ποιησαμένους οὔτ᾽ ἐκ Μακεδονίας πλεῖν
Ἀθήναζε δίκας ληψομένους οὔθ᾽ ἡμῖν εἰς Μακεδονίαν, ἀλλ᾽
ἡμεῖς τε τοῖς ἐκεῖ νομίμοις ἐκεῖνοί τε τοῖς παρ᾽ ἡμῖν τὰς
δίκας ἐλάμβανον. μὴ οὖν ἀγνοεῖτε ὅτι τὰ σύμβολα ταῦτα 80
γίγνεται εἰς ὑποδοχὴν τοῦ μηδ᾽ ἀμφισβητῆσαι ὑμᾶς εὐ-
λόγως ἔτι περὶ Ποτιδαίας.

δ΄. Περὶ δὲ τῶν λῃστῶν δίκαιόν φησιν εἶναι κοινῇ φυ-
λάττειν τοὺς ἐν τῇ θαλάττῃ κακουργοῦντας ὑμᾶς τε καὶ
αὐτὸν, οὐδὲν ἄλλο ἢ τοῦτ᾽ ἀξιῶν, ὑφ᾽ ἡμῶν εἰς τὴν θάλατ-
ταν κατασταθῆναι, καὶ ὁμολογῆσαι ὑμᾶς ὡς ἄνευ Φιλίπ-
που οὐδὲ τὴν ἐν τῇ θαλάττῃ φυλακὴν δυνατοί ἐστε φυλάτ-
τειν· ἔτι δὲ καὶ δοθῆναι αὐτῷ ταύτην τὴν ἄδειαν, περιπλέ-
οντι καὶ ὁρμιζομένῳ εἰς τὰς νήσους ἐπὶ προφάσει τῇ τῶν

λῃστῶν φυλακῇ διαφθείρειν τοὺς νησιώτας καὶ ἀφιστάναι
[1][ἀφ᾽] ὑμῶν, καὶ μὴ μόνον τοὺς φυγάδας τοὺς παρ᾽ ἑαυτοῦ
εἰς Θάσον [2]κεκομικέναι διὰ τῶν ὑμετέρων στρατηγῶν, ἀλλὰ
καὶ τὰς ἄλλας νήσους οἰκειώσασθαι, συμπέμπων τοὺς
συμπλευσομένους μετὰ τῶν στρατηγῶν τῶν [3]ὑμετέρων ὡς
κοινωνήσοντας τῆς κατὰ θάλατταν φυλακῆς. καίτοι οὔ φασί
τινες αὐτὸν προσδεῖσθαι τῆς θαλάττης. ὁ δ᾽ οὐδὲν δεόμενος
τριήρεις κατασκευάζεται, καὶ νεωσοίκους οἰκοδομεῖται, καὶ
ἀποστόλους ἀποστέλλειν βούλεται καὶ δαπάνας οὐ μικρὰς
δαπανᾷν εἰς τοὺς κατὰ θάλατταν κινδύνους, ὧν οὐδὲν προ-
τιμᾷ. ταῦτ᾽ οὖν οἴεσθ᾽ [4]ἂν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιππον 100
[5]ἀξιῶσαι ὑμᾶς συγχωρῆσαι αὐτῷ, εἰ μὴ ὑμῶν μὲν κατεφρό-
νει, οὓς δ᾽ ἐνθάδε προῄρηται φίλους κεκτῆσθαι, τούτοις
διεπίστευεν; οἳ οὐκ αἰσχύνονται Φιλίππῳ ζῶντες καὶ οὐ
τῇ ἑαυτῶν πατρίδι, καὶ τὰς παρ᾽ ἐκείνου δωρεὰς λαμβά-
νοντες οἴονται οἴκαδε λαμβάνειν, τὰ οἴκοι πωλοῦντες.

ε΄. Περὶ δὲ τῆς ἐπανορθώσεως τῆς εἰρήνης, ἣν ἔδοσαν
81 ἡμῖν οἱ πρέσβεις οἱ παρ᾽ ἐκείνου πεμφθέντες ἐπανορθώσα-
σθαι, [6]ὅτι ἐπηνωρθωσάμεθα, ὃ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις
ὁμολογεῖται δίκαιον εἶναι, ἑκατέρους ἔχειν [7]τὰ ἑαυτῶν,
ἀμφισβητεῖ μὴ δεδωκέναι μηδὲ τοὺς πρέσβεις ταῦτ᾽ εἰρηκέ-
ναι πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲν ἄλλο ἢ πεπεισμένος ὑπὸ τούτων, οἷς
χρῆται φίλοις, ὡς ὑμεῖς οὐ μνημονεύετε τὰ ἐν τῷ δήμῳ εἰρη-
μένα. μόνον δὲ τοῦτο οὐχ οἷόν τέ ἐστιν ὑμῖν ἀμνημονῆσαι·
ἐν γὰρ τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ καὶ οἱ πρέσβεις ὑμῖν οἱ παρ᾽
ἐκείνου ἥκοντες διελέγοντο, καὶ τὸ ψήφισμα ἐγράφη, ὥστε
οὐχ οἷόν τέ ἐστι παραχρῆμα τῶν λόγων εἰρημένων, καὶ
εὐθὺς τοῦ ψηφίσματος ἐπαναγιγνωσκομένου, τὴν καταψευ-

[1] Absunt unci. [2] διακεκομικέναι [3] ἡμετέρων [4] Deest ἄν. [5] ἀξιῶσαι ἂν ὑμᾶς [6] ὅ,τι [7] τὰ ἑαυτῶν ἔχειν

πος δὲ βούλεται βεβαιώσασθαι πανταχόσε παρ᾽ ὑμῖν, ὅτι οὔτε ἐγκαλεῖτε αὐτῷ ταῦτα τὰ ἀδικήματα, οὔτε ἡγεῖσθε ἀδικεῖσθαι. Wolf.

Ἐφ᾽ ἡμῖν γὰρ ἦν ἡ Μακεδονία] Hoc nusquam me legere memini, nisi apud Demosthenem. Iphicrati quidem supplicem fuisse Eurydicen, Philippi matrem, scribit Æschines ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας. Idem. V. Valckenaer. or. de Philipp. Maced. p. 268. not. 61. *F. Jacobs.*

Τοῖς ἐκεῖ] Sub. ἐμπορίοις, *portubus qui illic sunt; illic*, id est, in Macedonia. Auger.

Ἐμπορικαὶ δίκαι αἱ κατὰ μῆνα] S. γιγνόμεναι νῦν. Judicia, quæ propter mercatores constituebantur. Wolf. Vid. Demosth. adv. Phorm. p. 919. v. 20. ed. R. et Xenoph. de Vectigal. c. 3. *F. Jacobs.*

Ποιοῦσαι] Καὶ ποιοῦσι μηδὲν δεῖσθαι, ὅπως ἂν μηδὲν δέωνται. Wolf.

Τοὺς τοσοῦτον ἀλλήλων ἀπέχοντας] Μακεδόνας καὶ Ἀθηναίους. Sed cur hanc clausulam addit? Quia Atheniensibus in Macedonia, Macedonibus Athenis jus suum persequi, grave erat. Macedo in Atheniensem Macedonia negotiantem Macedonicis legibus agat, nec necesse habeat Athenis illum accusare etc. Idem.

Ἀμφισβητῆσθαι] Suppone ἀμφισβητῆσαι. Obsopœus.

δ΄. Δοθῆναι—τὴν ἄδειαν—κεκομικέναι] Ἀντὶ τοῦ, κομίζειν. Wolf. Junge δοθῆναι cum ἀξιῶν quod præcessit. Auger.

Τῇ τῶν λῃστῶν φυλακῇ] Est veluti appositum ad ἐπὶ προφάσει. Auger.

Τοὺς παρ᾽ ἑαυτοῦ φυγάδας] Exsules Macedonicos, vel, eos, qui ad Philippum, aliunde pulsi, confugerant. Nam cum Θάσος ἀγαθῶν in proverbium abierit:

‘Felix exsilium quam locus ille fuit?
Sed fumus patriæ est alieno clarior igni.’ Wolf.

Exsules a seipso, i. e. exsules qui ad seipsum confugerant. Auger.

Θάσος] V. Herodot. vi. 16. sq. Thucyd. i. 100. sq. viii. 64. Xenoph. Hellen. i. 4. Diodor. Sic. xiii. 72. *F. Jacobs.*

Οἴκαδε λαμβάνειν δωρεὰς] Intelligo, *dona accipere domum transferenda*. Auger.

ε΄. Περὶ τῆς ἐπανορθώσεως—ἣν ἔδοσαν ἐπανορθώσασθαι] Ἐπανορθώσασθαι ἐπανόρθωσιν, notus Atticismus. Wolf.

Οὐδὲν ἄλλο ἢ πεπεισμένος] Διὰ subintelligitur, aut fortasse legendum οὐ δι᾽ ἄλλο. Idem.

Τὴν καταψευδομένην γνώμην τῶν πρέσβεων] Non, *ementitum decretum*, sed γνώ-

δομένην γνώμην τῶν πρέσβεων, ταύτην ὑμᾶς χειροτονῆσαι·
ὥστε τοῦτο μὲν οὐ κατ' ἐμοῦ ἀλλὰ καθ' ὑμῶν ἐπέσταλκεν,
ὡς ὑμεῖς περὶ ὧν οὐκ ἠκούσατε, περὶ τούτων ἀποκρινάμενοι
τὴν γνώμην ἀπεστείλατε. καὶ οἱ μὲν πρέσβεις αὐτοὶ, ὧν
κατεψεύδετο τὸ ψήφισμα, ὅτ' ἀπεκρίνασθε αὐτοῖς ἀναγι-
νώσκοντες καὶ ἐπὶ ξενίαν αὐτοὺς ἐκαλεῖτε, οὐκ ἐτόλμησαν
παρελθεῖν, οὐδ' εἰπεῖν ὅτι Καταψεύδεσθε ἡμῶν, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, καὶ φατὲ ἡμᾶς εἰρηκέναι ἃ οὐκ εἰρήκαμεν, ἀλλὰ
σιωπῇ ἀπιόντες ᾤχοντο. βούλομαι δ' ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι,—καὶ γὰρ εὐδοκίμησεν ὁ Πύθων παρ' ὑμῖν ἐν τῇ δη-
μηγορίᾳ, ὁ τότε πρεσβεύων—, αὐτοὺς τοὺς λόγους οὓς ἔλε-
101 γεν ὑπομνῆσαι· οἶδα γὰρ ὅτι μνησθήσεσθε. παραπλήσιοι
δ' ἦσαν οἷς καὶ νῦν ἐπέσταλκε Φίλιππος· ἐγκαλῶν γὰρ
ἡμῖν τοῖς διαβάλλουσι τὸν Φίλιππον, καὶ ὑμῖν ἐμέμφετο
ὅτι ὡρμηκότος αὐτοῦ εὖ ποιεῖν ὑμᾶς καὶ προῃρημένου μά- 82
λιστα τῶν Ἑλλήνων φίλους κεκτῆσθαι αὐτοὶ κωλύετε,
ἀποδεχόμενοι τοὺς λόγους τῶν συκοφαντούντων καὶ χρή-
ματα ἐκεῖνον αἰτούντων καὶ διαβαλλόντων. τοὺς γὰρ τοιού-
τους λόγους, ὅταν ἀπαγγελλόντων ἀκούῃ, ὅτι κακῶς ἤκουεν,
ὑμεῖς δ' [1]ἀπεδέχεσθε, μεταβάλλειν αὐτοῦ τὴν γνώμην,
ὅταν ἄπιστος φαίνηται τούτοις ὧν προῄρηται εὐεργέτης
εἶναι. [2]ἐκέλευεν οὖν τοὺς λέγοντας ἐν τῷ δήμῳ τῇ μὲν
εἰρήνῃ μὴ ἐπιτιμᾶν, οὐ γὰρ ἄξιον εἶναι εἰρήνην λύειν· εἰ δέ
τι μὴ καλῶς γέγραπται ἐν τῇ εἰρήνῃ, τοῦτ' ἐπανορθώσα-
σθαι, ὡς ἅπαντα Φίλιππον ποιήσοντα, ὅσ' ἂν ὑμεῖς ψη-
φίσησθε. ἐὰν δὲ διαβάλλωσι μὲν, αὐτοὶ δὲ μηδὲν γράφωσι
δι' οὗ ἡ μὲν εἰρήνη ἔσται, παύσεται δὲ ἀπιστούμενος Φί-
λιππος, μὴ προσέχειν τὸν νοῦν τοῖς τοιούτοις ἀνθρώποις.

[1] ἀποδέχεσθε [2] ἐκέλευσεν

μην τὴν καταψευδομένην τῶν πρέσβεων, *decretum, quod de legatis mentitur.* sic infra αὐτοὶ, ὧν κατεψεύδετο τὸ ψήφισμα, *ipsi, in quos mentiebatur decretum.* hæc intelligenda sunt de confictis querelis, et falsis excusationibus Philippi, qui dicat, Athenienses alia perscripsisse in suo senatusconsulto, quam quæ legati sui habuerint in mandatis, aut Atheniensibus polliciti fuerint. Idem.

Ταύτην] Posset abesse salvo sensu, et hic tantum ponitur ad validius affirmandum. Auger.

Ἐπὶ ξενίαν αὐτοὺς ἐκαλεῖτε] Hoc malim, quam ἐπὶ ξενία, et si id quoque ferri potest, ἀντὶ τοῦ, ξενικῶς ἢ φιλοξενίας. Wolf.

Πύθων] Vid. or. de Cor. §. μγ'. et c. Aristocrat. §. λ. et Nott. ad ll. ll.

Ὑμεῖς δ' ἀποδέχεσθε] M. ἀπεδέχεσθε, παρατατικῶς. Wolf.

Ὡς ἅπαντα Φίλιππον ποιήσοντα] Ἀντὶ τοῦ, ὡς Φιλίππου ποιήσοντος. Idem.

Μὴ προσέχειν τὸν νοῦν] Refer ad ἐκέλευσεν. Auger.

ϛ'. Καὶ τούτους τοὺς λόγους ὑμεῖς ἀκούοντες ἀπεδέχε-
σθε, καὶ δίκαια ἔφατε τὸν Πύθωνα λέγειν. καὶ ἦν δίκαια.
ἔλεγε δὲ τούτους [1]τοὺς λόγους οὐχ ὅπως λυθείη ἐκ τῆς εἰ-
ρήνης, ἃ ἦν ἐκείνῳ συμφέροντα καὶ ὧν πολλὰ χρήματα
ἀνηλώκει ὥστε γενέσθαι, ἀλλὰ ὑπὸ τῶν ἐνθάδε διδασκάλων
προδεδιδαγμένος, οἳ οὐκ ᾤοντο εἶναι τὸν γράψοντα ἐναντία
τῷ Φιλοκράτους ψηφίσματι, τῷ ἀπολλύντι Ἀμφίπολιν.
ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παράνομον μὲν οὐδὲν ἐτόλμησα
γράψαι, τῷ δὲ Φιλοκράτους ψηφίσματι ὃ ἦν παράνομον
τἀναντία ἔγραψα, ὡς ἐγὼ ἐπιδείξω· τὸ γὰρ ψήφισμα τὸ
[τοῦ] Φιλοκράτους, καθ' ὃ ὑμεῖς ἀπώλλυτε Ἀμφίπολιν,
ἐναντίον ἦν τοῖς προτέροις ψηφίσμασι, καθ' ἃ ὑμεῖς ἐκτή-
83 σασθε ταύτην τὴν χώραν. τοῦτο μὲν οὖν παράνομον ἦν τὸ
ψήφισμα τὸ τοῦ Φιλοκράτους, καὶ οὐχ οἷόν τε ἦν τὸν τὰ
ἔννομα γράφοντα ταὐτὰ τῷ παρανόμῳ ψηφίσματι γράφειν.
ἐκείνοις δὲ τοῖς προτέροις ψηφίσμασι, τοῖς οὖσιν ἐννόμοις
καὶ σώζουσι τὴν ὑμετέραν χώραν, ταὐτὰ γράφων ἔννομά 102
τ' ἔγραφον καὶ ἐξήλεγχον τὸν Φίλιππον, ὅτι ἐξηπάτα
ὑμᾶς καὶ οὐκ ἐπανορθώσασθαι ἐβούλετο τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ
τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν λέγοντας ἀπίστους καταστῆσαι. καὶ ὅτι
μὲν δοὺς τὴν ἐπανόρθωσιν νῦν ἔξαρνός ἐστιν, ἅπαντες ἴστε,
φησὶ δὲ Ἀμφίπολιν ἑαυτοῦ εἶναι· ὑμᾶς γὰρ ψηφίσασθαι
ἐκείνου εἶναι, ὅτ' ἐψηφίσεσθε ἔχειν αὐτὸν ἃ εἶχεν. ὑμεῖς δὲ
τὸ μὲν ψήφισμα τοῦτ' ἐψηφίσασθε, οὐ μέντοι γ' ἐκείνου
εἶναι Ἀμφίπολιν· ἔστι γὰρ ἔχειν καὶ τἀλλότρια, καὶ οὐχ
ἅπαντες οἱ ἔχοντες τὰ ἑαυτῶν ἔχουσιν, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ
τἀλλότρια κέκτηνται. ὥστε τοῦτό γε τὸ σοφὸν αὐτοῦ ἠλί-
θιόν ἐστι. καὶ τοῦ μὲν Φιλοκράτους ψηφίσματος μέμνηται,
τῆς δὲ ἐπιστολῆς, ἣν πρὸς ὑμᾶς ἔπεμψεν ὅτ' Ἀμφίπολιν
ἐπολιόρκει, ἐπιλέλησται, ἐν ᾗ ὡμολόγει τὴν Ἀμφίπολιν
ὑμετέραν εἶναι· ἔφη γὰρ ἐκπολιορκήσας ὑμῖν ἀποδώσειν, ὡς
οὖσαν ὑμετέραν καὶ οὐ τῶν ἐχόντων. κἀκεῖνοι μὲν, ὡς ἔοι-
κεν, οἱ πρότερον ἐν Ἀμφιπόλει οἰκοῦντες πρὶν Φίλιππον

[1] τοὺς λόγους τούτους

ϛ'. Φιλοκράτους] Cfr. de Cor. §. ζ'. η'. et de fals. leg. §. ιζ'. et Æschin. c. Ctesiph. §. κϛ'.

Νῦν ἔξαρνός ἐστι] S. δεδωκέναι τὴν ἐπανόρθωσιν. Wolf.

λαβεῖν, τὴν Ἀθηναίων χώραν εἶχον· ἐπειδὴ δὲ Φίλιππος
αὐτὴν εἴληφεν, οὐ τὴν Ἀθηναίων χώραν ἀλλὰ τὴν ἑαυτοῦ
ἔχει. οὐδ' Ὄλυνθόν γε, οὐδ' Ἀπολλωνίαν οὐδὲ Παλλήνην
οὐκ ἀλλοτρίας, ἀλλὰ τὰς ἑαυτοῦ χώρας κέκτηται. ἆρ'
ὑμῖν δοκεῖ πεφυλαγμένως ἅπαντα πρὸς ὑμᾶς ἐπιστέλλειν,
ὅπως ἂν φαίνηται καὶ λέγων καὶ πράττων ἃ παρὰ πᾶσιν 84
ἀνθρώποις ὁμολογεῖται δίκαια εἶναι, ἀλλ' οὐ σφόδρα κατα-
πεφρονηκέναι, ὃς τὴν χώραν, ἣν οἱ Ἕλληνες καὶ [1] [ὁ] βασι-
λεὺς ὁ Περσῶν ἐψηφίσαντο καὶ ὡμολογήκασιν ὑμετέραν
εἶναι, ταύτην φησὶν ἑαυτοῦ καὶ οὐχ ὑμετέραν εἶναι;

ζ'. Περὶ δὲ τοῦ ἑτέρου ἐπανορθώματος, ὃ ὑμεῖς ἐν
τῇ εἰρήνῃ ἐπηνωρθώσασθε, τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, ὅσοι
μὴ κοινωνοῦσι τῆς εἰρήνης, ἐλευθέρους καὶ αὐτονόμους εἶναι,
καὶ ἐάν τις ἐπ' αὐτοὺς στρατεύῃ, βοηθεῖν τοὺς κοινω-
νοῦντας τῆς εἰρήνης, ἡγούμενοι καὶ δίκαιον εἶναι τοῦτο
καὶ φιλάνθρωπον, μὴ μόνον ἡμᾶς καὶ τοὺς [2] συμμάχους
τοὺς ἡμετέρους καὶ Φίλιππον καὶ τοὺς συμμάχους τοὺς
ἐκείνου ἄγειν τὴν εἰρήνην, τοὺς δὲ μήθ' ἡμετέρους ὄντας
103 μήτε Φιλίππου [3] συμμάχους ἐν μέσῳ κεῖσθαι καὶ ὑπὸ τῶν
κρειττόνων ἀπόλλυσθαι, ἀλλὰ καὶ τούτοις διὰ τὴν ὑμετέραν
εἰρήνην ὑπαρχεῖν σωτηρίαν, καὶ τῷ ὄντι εἰρήνην ἡμᾶς ἄγειν
καταθεμένους τὰ ὅπλα· τοῦτο δὲ τὸ ἐπανόρθωμα ὁμολογῶν
ἐν τῇ ἐπιστολῇ, ὡς ἀκούετε, δίκαιόν τ' εἶναι καὶ δέχεσθαι,
Φεραίων μὲν ἀφῄρηται τὴν πόλιν καὶ φρουρὰν ἐν τῇ ἀκρο-
πόλει κατέστησεν, ἵνα δὴ αὐτόνομοι ὦσιν, ἐπὶ δ' Ἀμβρα-
κίαν στρατεύεται, τὰς δ' ἐν Κασσωπίᾳ τρεῖς πόλεις,
Πανδοσίαν καὶ Βούχεταν καὶ Ἐλάτειαν, Ἠλείων ἀποικίας,

[1] Absunt unci. [2] ξυμμάχους [3] ξυμμάχους * οὐκ ἐν μέσῳ

Ἀπολλωνίαν] V. Phil. Γ. p. 117. 20.

Καταπεφρονηκέναι] Subaudiri debet ὑμῶν vel Ἀθηναίων. Auger.

Καὶ ὁ βασιλεὺς ὁ Περσῶν] De pace ab Antalcida facta hæc intelligenda sunt. Sic et Archidamus, ex Persico fœdere Lacedæmoniorum esse Messenam, affirmat. Vide Panegyricum Isocratis de auctoritate Persæ inter Græcos. Wolf.

ζ'. Ἡγούμενοι καὶ δίκαιον εἶναι—μὴ μόνον—τοὺς δὲ μὴ] Ἀνανταπόδοτον. Sequitur enim ἡ ἀπόδοσις post ἀπόλλυσθαι, quod membrum interjectum est. Idem.

Τοῦτο δὲ τὸ ἐπανόρθωμα] Hic completur phrasis quæ incipit supra περὶ δὲ τοῦ, et δὲ post τοῦτο valet ad periodum resumendam longius circumductam. Auger.

Φεραίων τε μὲν] Τό τε abundare videtur. Wolf.

Ἐπὶ δ' Ἀμβρακίαν—] De his rebus silent historici. Ad propulsandum Thessaliæ oppressores Philippus sæpe invitatus, Ol. cix, 1. agrum eorum ingressus est. Cfr. de Ambracia Phil. Γ. p. 118, 5. 119, 30. 129, 21. ed. R. Cassopia Epiri pagus. Alexander Olympiadis, uxoris Philippi,

κατακαύσας τὴν χώραν καὶ εἰς τὰς πόλεις βιασάμενος
παρέδωκεν Ἀλεξάνδρῳ τῷ κηδεστῇ τῷ ἑαυτοῦ δουλεύειν.
σφόδρα γε βούλεται τοὺς Ἕλληνας ἐλευθέρους εἶναι καὶ
αὐτονόμους, ὡς δηλοῖ τὰ ἔργα.

η'. Περὶ δὲ τῶν ὑποσχέσεων, ὧν ὑμῖν διατελεῖ ὑπισχνού-
85 μενος ὡς μεγάλα ὑμᾶς εὐεργετήσων, καταψεύδεσθαί με
φησιν [1] αὐτοῦ διαβάλλοντα πρὸς τοὺς Ἕλληνας· οὐδὲν γὰρ
[2] ὑμῖν πώποτέ φησιν ὑπεσχῆσθαι. οὕτως ἀναιδής ἐστιν ὁ ἐν
ἐπιστολῇ γεγραφώς, ἥ ἐστι νῦν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ὅτ'
ἐπιστομιεῖν ἡμᾶς ἔφη τοὺς [3] ἑαυτῷ ἀντιλέγοντας, ἐὰν ἡ
εἰρήνη γένηται, τοσαῦτα ὑμᾶς [4] ἀγαθὰ ποιήσειν, ἃ γρά-
φειν ἂν ἤδη, εἰ ᾔδει τὴν εἰρήνην ἐσομένην, δῆλον ὡς προκε-
χειρισμένων καὶ ἑτοίμων ὄντων τῶν ἀγαθῶν, ἃ ἐμέλλομεν
πείσεσθαι τῆς εἰρήνης γενομένης. γενομένης δὲ τῆς εἰρήνης,
ἃ μὲν ἡμεῖς ἐμέλλομεν ἀγαθὰ πείσεσθαι, ἐκποδών ἐστι,
φθορὰ δὲ τῶν Ἑλλήνων τοσαύτη γέγονεν ὅσην ὑμεῖς ἴστε.
ὑμῖν δ' ἐν τῇ νῦν ἐπιστολῇ ὑπισχνεῖται, ἐὰν τοῖς μὲν αὐτοῦ
φίλοις καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ λέγουσι πιστεύητε, ἡμᾶς δὲ τοὺς
διαβάλλοντας αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς τιμωρήσησθε, ὡς μεγάλα
ὑμᾶς εὐεργετήσει. τὰ μέντοι εὐεργετήματα τοιαῦτα ἔσται·
οὔτε τὰ ὑμέτερα ὑμῖν ἀποδώσει—ἑαυτοῦ γάρ φησιν εἶναι
—, οὔτε ἐν τῇ οἰκουμένῃ αἱ δωρεαὶ ἔσονται, ἵνα μὴ δια-
βληθῇ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ' ἄλλη τις χώρα, καὶ
ἄλλος τις, ὡς ἔοικε, τόπος φανήσεται, οὗ ὑμῖν αἱ δωρεαὶ
δοθήσονται.

θ'. Περὶ δὲ ὧν ἐν τῇ εἰρήνῃ εἴληφε χωρίων, ὑμῶν ἐχόντων, 104
παρασπονδῶν καὶ λύων τὴν εἰρήνην, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει ὅ τι
εἴπῃ, ἀλλ' ἀδικῶν φανερῶς ἐξελέγχεται, ἐπιτρέπειν φησὶ
περὶ τούτων ἕτοιμος εἶναι ἴσῳ καὶ κοινῷ δικαστηρίῳ, περὶ
ὧν μόνων οὐδὲν δεῖ ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἀριθμὸς ἡμερῶν ἐστιν ὁ

[1] αὐτοῦ [2] ἡμῖν [3] αὑτῷ [4] ἀγαθὰ ἡμᾶς

frater fuit. *F. Jacobs.*

η. Ἣ ἐστι νῦν] Malim ἐστι καὶ νῦν.—Wolf.

Ὅτ'—ἔφη] Idem valet ac ἐν ᾗ ἔφη. Auger.

Γράφειν] Hic infinitivus regitur ab ἔφη quod præcessit. Primo conjeceram legendum ἐγεγράφειν. Idem.

Ὡς μεγάλα] Vel intellige ὡς μεγάλα, *quam maxima*, vel εὐεργετήσειν muta in εὐεργετήσει. Idem.

θ'. Παρασπονδῶν] In nostro παρασπονδῶν. Siquidem quid παρασπονδεῖν τὴν εἰρήνην sit, vel literis Græcis leviter imbutis liquere puto, et ita legendum, præsertim sequente participio simili λύων. Obsopœus.

κρίνων. ἅπαντες γὰρ ἴσμεν τίνι μηνὶ καὶ ποίᾳ ἡμέρᾳ ἡ
εἰρήνη ἐγένετο. ὥσπερ δὲ ταῦτα ἴσμεν, κἀκεῖνα ἴσμεν, τίνι
μηνὶ καὶ τίνι ἡμέρᾳ Σέῤῥιον τεῖχος καὶ Ἐργίσκη καὶ Ἱερὸν
ὄρος ἑάλω. οὐ δὴ ἀφανῆ ἐστὶ ταῦτα οὕτω πραχθέντα, οὐδὲ 86
κρίσεως δεόμενα, ἀλλὰ πᾶσι γνώριμα, πότερος πρότερος μήν
ἐστιν, ἐν ᾧ ἡ εἰρήνη ἐγένετο, ἢ ἐν ᾧ τὰ χωρία ἑάλω. φησὶ
δὲ καὶ τοὺς αἰχμαλώτους [1] ἡμῶν, ὅσοι ἐν τῷ πολέμῳ ἑάλω-
σαν, ἀποδεδωκέναι· ὃς τὸν μὲν Καρύστιον, τὸν πρόξενον τῆς
ἡμετέρας πόλεως, ὑπὲρ οὗ ὑμεῖς τρεῖς πρεσβείας ἐπέμψατε
ἀπαιτοῦντες, τοῦτον τὸν ἄνδρα ἐκεῖνος οὕτω σφόδρα ὑμῖν
ἐβούλετο χαρίσασθαι, ὥστε ἀπέκτεινε καὶ οὐδ' ἀναίρεσιν
ἔδωκεν, ἵνα ταφῇ.

ι'. Περὶ δὲ Χεῤῥονήσου ἅ τ' ἐπιστέλλει πρὸς [2] ὑμᾶς ἄξιόν
ἐστιν ἐξετάσαι, ἔτι δὲ καὶ ἃ πράττει, καὶ ταῦτ' εἰδέναι.
τὸν μὲν γὰρ τόπον ἅπαντα τὸν ἔξω ἀγορᾶς, ὡς ἑαυτοῦ
ὄντα καὶ ὑμῖν οὐδὲν προσήκοντα, δέδωκε καρποῦσθαι
Ἀπολλωνίδῃ τῷ Καρδιανῷ. καίτοι Χεῤῥονήσου οἱ ὅροι εἰσὶν,
οὐκ ἀγορὰ, [3] ἀλλὰ βωμὸς τοῦ Διὸς τοῦ ὁρίου, ὅς ἐστι με-
ταξὺ Πτελεοῦ καὶ Λευκῆς ἀκτῆς, οὗ ἡ διωρυχὴ ἔμελλε
Χεῤῥονήσου ἔσεσθαι, ὥς γε τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ
τοῦ Διὸς τοῦ ὁρίου δηλοῖ. ἔστι δὲ [4] τουτί·

Τόνδε καθιδρύσαντο θεῷ περικαλλέα βωμὸν,
Λευκῆς καὶ Πτελεοῦ μέσσον ὅρον θέμενοι,

[1] ὑμῶν [2] ἡμᾶς [3] ἀλλ' ὁ βωμὸς
[4] τουτί. ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ. Τόνδε

Σέῤῥιον—] Cfr. Phil. Γ. §. γ'. de Cor. §. θ'. et Æschin. c. Ctesiph. §. λ.

Ἀλλὰ πᾶσι γνώριμα, πρότερος] F. ὅτι, vel εἰ, πρότερος μήν ἐστιν, vel πότερος πρότερος μήν ἐστιν. Wolf.

Τὸν μὲν Καρύστιον] Carystus urbs Eubœæ, unde Καρύστιος. Sed hic videtur proprium esse nomen. Idem.

Ὃς τὸν μὲν — ἐκεῖνος οὕτω] Hujus phraseos constructio peccat contra grammatices regulas, nam duo sunt nominativi ὃς et ἐκεῖνος, sed hujus irregularitatis plura occurrunt exempla apud Oratores. Auger.

ι'. Ἅτε ἐπιστέλλει] F. ἄγε, nisi forte sit Hegesippi idiotismus, inculcare τό τε. Wolf. Correxi ἃ μὲν, ita postulante nexu phraseos. Auger.

Ταῦτ' εἰδέναι] Ταῦτ' refertur simul et ad ἐπιστέλλει et ad ἃ πράττει. Idem.

Τὸν ἔξω ἀγορᾶς] Puto loci esse proprium nomen. Wolf.

Ἀγορᾶς] De Agora, oppido Chersonesi, mentionem facit Herodotus l. vii. c. 58.; de Pteleo autem et Alba Acta, ejusdem regionis oppidis, nullus, quod sciam, auctor. De Cardia vid. de Pace, §. ς'. [et c. Aristocrat. §. μέ.] F. Jacobs.

Τοῦ Διὸς τοῦ ὀρείου] Montani Jovis. Fortasse, quod ejus fanum in monte situm esset, si ὁρίου legeretur παρὰ τὸν ὅρον, verterem, terminalis aut finitoris Jovis. Wolf. Vid. Brodæi Miscell. l. vi. c. 9. p. 555. vol. ii. Grut. Thes. Crit.

Πτελεοῦ, καὶ Λευκῆς ἀκτῆς] Locorum Chersonesi propria nomina esse puto. Alias πτελεὸς ulmum, λευκὴ ἀκτὴ, album litus, vel albam oram, significat. Wolf.

Ἡ διωρυχὴ] Hinc illud intelligitur β'. Φιλ. Χεῤῥόνησον δὲ τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διορύξει. Idem.

Ἐνναέται χώρης σημήϊον· ἀμμορίης δὲ 105
Αὐτὸς ἄναξ μακάρων ἐστὶ μέσος Κρονίδης.

ταύτην μέντοι τὴν χώραν τοσαύτην οὖσαν ὅσην οἱ πολλοὶ
ὑμῶν ἴσασιν, ὡς ἑαυτοῦ οὖσαν, τὴν μὲν αὐτὸς καρποῦται,
τὴν δὲ ἄλλοις δωρεὰν δέδωκε, καὶ ἅπαντα τὰ κτήματα
τὰ ὑμέτερα ὑφ' ἑαυτῷ ποιεῖται. καὶ οὐ μόνον τὴν ἔξω ἀγο-
87 ρᾶς χώραν σφετερίζεται, ἀλλὰ καὶ πρὸς Καρδιανοὺς, οἳ
οἰκοῦσιν ἔσω ἀγορᾶς, ἐπιστέλλει ἐν τῇ νυνὶ ἐπιστολῇ, ὡς
δεῖ ὑμᾶς διαδικάζεσθαι πρὸς Καρδιανοὺς τοὺς κατοικοῦντας
ἐν τῇ ὑμετέρᾳ, εἴ τι πρὸς αὐτοὺς διαφέρεσθε. διαφέρονται δὲ
πρὸς ὑμᾶς, σκέψασθε εἰ περὶ μικροῦ. ἑαυτῶν φασὶ τὴν
χώραν οὖσαν οἰκεῖν καὶ οὐχ ὑμετέραν [1] [εἶναι], καὶ τὰ μὲν
ὑμέτερα εἶναι ἐγκτήματά φασιν ὡς ἐν ἀλλοτρίᾳ, τὰ δὲ
[2] αὐτῶν κτήμαθ' ὡς ἐν οἰκείᾳ, καὶ ταῦθ' ὑμέτερον πολίτην
γράψαι ἐν ψηφίσματι, Κάλλιππον Παιανιέα. καὶ τοῦτό γε
ἀληθὲς λέγουσιν· ἔγραψε γὰρ, καὶ ἐμοῦ γ' αὐτὸν γραψα-
μένου παρανόμων γραφὴν ὑμεῖς ἀπεψηφίσασθε· τοιγάρτοι
ἀμφισβητήσιμον ὑμῖν τὴν χώραν κατεσκεύακεν. ὁπότε δὲ
περὶ τούτου τολμήσετε πρὸς Καρδιανοὺς διαδικάζεσθαι, εἴθ'
ὑμετέρα ἐστὶν εἴτ' ἐκείνων ἡ χώρα, διὰ τί οὐ καὶ πρὸς τοὺς
ἄλλους Χεῤῥονησίτας τὸ αὐτὸ δίκαιόν ἔσται; καὶ οὕτως
ὑβριστικῶς ὑμῖν κέχρηται, ὥστε φησὶν, ἐὰν μὴ θέλωσι
διαδικάζεσθαι οἱ Καρδιανοὶ, αὐτὸς ἀναγκάσειν, ὡς ὑμῶν γ'
οὐκ ἂν δυναμένων οὐδ' ἀναγκάσαι Καρδιανοὺς τὰ δίκαια
[3] ὑμῖν ποιῆσαι· ἐπειδὴ δ' ὑμεῖς οὐ δύνασθε, αὐτός φησι
τοῦτ' ἀναγκάσειν αὐτοὺς ποιῆσαι. ἆρ' οὐ μεγάλα [4] φαίνεται
ὑμᾶς εὐεργετῶν; 106

[1] Deest εἶναι. [2] αὐτῶν [3] ὑμῖν] πρὸς ὑμᾶς [4] ὑμᾶς φαίνεται

Ἐνναέται] Habitatores. Ἀμμορίης: subaudio ἕνεκα, et explico discretionis causa, i. e. ut agri discernantur. Auger.

Ἀμμορίης δὲ] Ἀμμοιρίαν καὶ ἀμμορίαν interpretantur τὴν κακὴν μοῖραν. Quo significatu intelligi potest, Jovem prohibere calamitatem, quod utrinque arceat hostiles impetus. Sed cum ἄμμορος idem sit, quod ἀμέτοχος, expers, non particeps, ut apud Homerum [Il. Σ. 487.]

Ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
Ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται, καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει·
Οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.

quid si ἀμμορίη sit ὁ ὅρος, limes, terminus, qui utrinque Chersonesitas excludat, ne ulterius progrediantur? Possit et scribi cum aspiratione ἁμμορίη, παρὰ τὸ ἅμα καὶ ὅρος. quasi ὁμορία, confinium. Wolf.

Οἳ οἰκοῦσιν ἔσω ἀγορᾶς] Alii ἔξω. sed hoc videtur rectius. Idem.

Ἐγκτήματα — κτήματα] Ipse auctor discrimen satis declarat. Idem.

Κάλλιππον] Augeri conjectura, Callippum hic loci memoratum eundem esse, ac ille quem Demosthenes oratione tractabat, eapropter infirmatur, cum hic Lamprensis, ille Pæaniensis sit. F. Jacobs.

Ὑμεῖς ἀπεψηφίσασθε] S. αὐτοῦ. Auger.

Οὐ δὲ ἀναγκάσαι] M. οὐδὲ Καρδιάνους ἀναγκάσαι. Wolf.

ιά. Καὶ ταύτην τὴν ἐπιστολήν τινες εὖ ἔφασαν γε-
γράφθαι, οἳ πολὺ ἂν δικαιότερον ὑφ᾽ ὑμῶν ἢ Φίλιππος μι-
σοῖντο. ἐκεῖνος μὲν γὰρ, ἑαυτῷ κτώμενος δόξαν καὶ μεγάλ᾽
ἀγαθὰ, ἅπαντα καθ᾽ ὑμῶν πράττει· ὅσοι δ᾽ Ἀθηναῖοι
ὄντες μὴ τῇ πατρίδι ἀλλὰ Φιλίππῳ εὔνοιαν ἐνδείκνυνται,
προσήκει αὐτοὺς ὑφ᾽ ὑμῶν κακοὺς κακῶς ἀπολωλέναι, εἴπερ
ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις καὶ μὴ ἐν ταῖς πτέρ- 88
ναις καταπεπατημένον φορεῖτε.

Ὑπόλοιπόν μοί ἐστιν ἔτι πρὸς ταύτην τὴν ἐπιστολὴν τὴν εὖ ἔχουσαν καὶ τοὺς λόγους τῶν πρέσβεων γράψαι τὴν ἀπόκρισιν, ἣν ἡγοῦμαι δικαίαν τ᾽ εἶναι καὶ συμφέρουσαν ὑμῖν.

ιά. Εὔνοιαν ἐνδείκνυνται] Supra, ἐμφατικώτερον, οἳ οὐκ αἰσχύνονται Φιλίππῳ ζῶντες, καὶ οὐ τῇ ἑαυτῶν πατρίδι. Wolf.

Εὖ ἔχουσαν] Εὖ γεγραμμένην. εἰρωνικῶς. [In *farrag*. Aut hæc abesse malim, ut inculcata e superioribus, aut addi aliquid, εὖ ἔχουσάν γε, ut appareat ironia.] Idem.

Τὴν ἀπόκρισιν] Quam forsan, domi conscriptam, perlegit orator, et assedit. F. *Jacobs*.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΧΕΡΡΟΝΗΣΩΙ.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. aliq. cit.

88 Ο ΛΟΓΟΣ οὗτος ὑπὲρ Διοπείθους εἴρηται καὶ ὧν ἐκεῖνος παρὰ Ἀθηναίοις κατηγόρητο. ἦν 107
μὲν γὰρ Χερρόνησος ἡ πρὸς Θράκην τῶν Ἀθηναίων κτῆμα ἀρχαῖον, εἰς δε ταύτην ἀπέστειλαν
κατὰ τοὺς Φιλίππου καιροὺς κληρούχους ἑαυτῶν. ἔθος δὲ ἦν τοῦτο παλαιὸν τοῖς Ἀθηναίοις,
ὅσοι πένητες ἦσαν αὐτῶν καὶ ἀκτήμονες οἴκοι, τούτους πέμπειν ἐποίκους εἰς τὰς ἔξω πόλεις
τὰς ἑαυτῶν· καὶ ἐλάμβανον πεμπόμενοι ὅπλα τε ἐκ τοῦ δημοσίου καὶ ἐφόδιον. καὶ νῦν τοίνυν
τοῦτο γέγονε, καὶ πεπόμφασιν ἐποίκους εἰς τὴν Χερρόνησον, στρατηγὸν αὐτοῖς δόντες Διοπείθη.
οἱ μὲν οὖν ἄλλοι Χερρονησῖται τοὺς ἐπελθόντας ἐδέξαντο καὶ μετέδωκαν αὐτοῖς καὶ οἰκιῶν
καὶ γῆς, Καρδιανοὶ δὲ οὐκ ἐδέξαντο, λέγοντες ἰδίαν χώραν οἰκεῖν καὶ οὐκ Ἀθηναίων. ἐντεῦθεν
οὖν Διοπείθης [1] ἐπολέμησε Καρδιανοῖς. οἱ δὲ παρὰ Φίλιππον καταφεύγουσι, καὶ ὃς ἐπιστέλλει
τοῖς Ἀθηναίοις μὴ βιάζεσθαι Καρδιανοὺς ὡς αὐτῷ προσήκοντας, ἀλλὰ δικάσασθαι πρὸς αὐ-
89 τούς, εἴ τί φασιν ἠδικῆσθαι. ὡς δὲ οὐκ ἤκουον τούτων οἱ Ἀθηναῖοι, βοήθειαν τοῖς Καρδιανοῖς
ἔπεμψεν. ἐφ᾽ οἷς ἀγανακτήσας ὁ Διοπείθης, τοῦ Φιλίππου περὶ τὴν μεσογείαν τὴν ἄνω Θρᾴκην
πολεμοῦντος πρὸς τὸν Ὀδρυσῶν βασιλέα, τὴν παράλιον Θρᾴκην, ὑπήκοον οὖσαν τοῦ Μακεδόνος,
κατέδραμε καὶ ἐπόρθησε, καὶ ἔφθη, πρὶν Φίλιππον ἐπανελθεῖν, ἀναχωρήσας εἰς τὴν Χερρόνη-
σον καὶ ἐν ἀσφαλεῖ γενόμενος. διόπερ ὁ Φίλιππος οὐ δυνηθεὶς ὅπλοις αὐτὸν ἀμύνασθαι, πέ-
πομφεν ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, κατηγορῶν τοῦ στρατηγοῦ καὶ λέγων αὐτὸν παρα-
βεβηκέναι τὴν εἰρήνην ἄντικρυς. καὶ οἱ φιλιππίζοντες τῶν ῥητόρων κατατρέχουσι τοῦ Διοπεί-
θους, καὶ κολάζειν ἀξιοῦσιν αὐτόν. πρὸς οὓς ὁ Δημοσθένης ἐναντιούμενος διχῇ ὑπὲρ Διοπείθους
ἵσταται, οὔτε γὰρ ἄδικά φησιν αὐτὸν πεποιηκέναι· Φιλίππου γὰρ πολὺ πρότερον παραβάντος
τὴν εἰρήνην καὶ ἀδικοῦντος τὴν τῶν Ἀθηναίων πόλιν, εἰκότως καὶ τοῦτον ἔργα πολεμίου
διαπράττεσθαι· οὔτε συμφέρειν λέγει τοῖς Ἀθηναίοις κολάσαι τὸν στρατηγὸν καὶ διαλῦσαι
τὴν ὑπ᾽ ἐκείνου δύναμιν, ἥτις νῦν ἀποκρούεται Χερρονήσου Φίλιππον. τὸ δὲ ὅλον ἐπὶ πόλεμον
παρακαλεῖ, καὶ τοῦ Φιλίππου πολλὴν ποιεῖται κατηγορίαν ὡς ἀδίκου καὶ παρασπόνδου καὶ
τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἕλλησιν ἐπιβουλεύοντος.

[1] ἐπολέμει

Καὶ ὧν] Καὶ ὑπὲρ ἐκείνων, ὧν. Wolf.

Κληρούχους ἑαυτῶν] Id est, κληρούχους Ἀθηναίους, vel κληρούχους, ὄντας πολίτας Ἀθηναίους. κληροῦχον Suidas interpretatur γεωργὸν, *agricolam, colonum*. Rem declarat ipse Libanius. Dicuntur autem παρὰ τὸ κλῆρον ἔχειν, *ab habenda hæreditate seu sorte*, quod eis apud exteros prædia assignabantur: idque sortito fortasse factum est. Inter κληρούχους et ἀποίκους hoc interesse videtur, quod hi vel pulsis veteribus incolis terram occupabant, vel in vacua veniebant: illi, a veteribus recipiebantur in communionem opum, ut ex sequentibus Libanii verbis apparet. ἔποικον Phavorinus *inquilinum in urbe*, ex Thucydide interpretatur. Nos inopia verborum coacti κληροῦχον, ἔποικον, ἄποικον, *colonum* interpretamur sine discrimine: nisi *Agripetam* dicere libeat τὸν κληροῦχον, ut Cicero 'Neoclem Epicuri patrem Samum venisse agripetam' scribit: et 'agripetas ejectos atque concisos.' Idem.

Ἀκτήμονες] *Sine possessionibus, non prædiati*, quo nomine Apuleius utitur. quod propter auctorem non repudiandum censeo, cum Cicero *Prædiatorium jus* dicat, horridiore etiam vocabulo. Idem.

Πεμπόμενοι] Ὅτε ἐπέμποντο. *Cum mittebantur*, sed malim addi articulum οἱ πεμπόμενοι, *qui mittebantur*. Idem.

Περὶ τὴν μεσογείαν τὴν ἄνω Θρᾴκην] *In mediterraneis, superiore Thracia*. potest exponi sic κατ᾽ ἐπεξήγησιν. Possit etiam legi τῆς ἄνω Θρᾴκης genitivo casu, *in superioris Thraciæ mediterraneis*. Idem.

Ἔφθη ἀναχωρήσας] *Antevertit reversus*, id est, prius recessit, quam, etc. a verbo φθάνω. Idem.

Ο ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΧΕΡΡΟΝΗΣΩΙ.

108 α΄. ἜΔΕΙ μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς λέγοντας ἅπαν- 90
τας ἐν ὑμῖν μήτε πρὸς ἔχθραν ποιεῖσθαι λόγον μηδένα
μήτε πρὸς χάριν, ἀλλ᾽ ὃ βέλτιστον ἕκαστος ἡγεῖτο, τοῦτ᾽
ἀποφαίνεσθαι, ἄλλως τε καὶ περὶ κοινῶν πραγμάτων καὶ
μεγάλων ὑμῶν βουλευομένων· ἐπειδὴ δ᾽ ἔνιοι τὰ μὲν φιλο-
νεικίᾳ, τὰ δ᾽ ἡτινιδήποτ᾽ αἰτίᾳ προάγονται λέγειν, ὑμᾶς,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς πολλοὺς δεῖ πάντα τἄλλ᾽ ἀφέν-
τας, ἃ τῇ πόλει νομίζετε συμφέρειν, ταῦτα καὶ ψηφίζε-
σθαι καὶ πράττειν. ἡ μὲν οὖν σπουδὴ περὶ τῶν ἐν Χεῤῥο-
νήσῳ πραγμάτων ἐστὶ καὶ τῆς στρατείας, ἣν ἑνδέκατον

'Ο ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΧΕΡΡΟΝΗΣΩΙ] S. στρατιωτῶν. hoc enim nomen additur Philippica 3. Possis etiam interpretari *de Chersonesitanis.* Sic enim articuli substantivis locorum et gentium nominibus, et præpositionibus vel adverbiis additi, sæpe commode, interdum etiam necessario redduntur, ut οἱ ἐν ῥώμῃ, *Romani,* quod brevius est, quam si dicas, hi, qui Romæ sunt, οἱ πρὸς τοὺς ἔξω πόλεμοι, *externa bella* Ciceroni dicuntur. Ut autem fatear, præpositiones hujusmodi sæpe continere distinctiones et exceptiones aliquas, ut Chersonesitani milites intelligi possent e Chersoneso oriundi potius, quam aliunde in Chersonesum missi: tamen ab interprete postulandum non opinor, ut omnes syllabas annumeret; præsertim, si constet, probatos auctores ἀκρίβειαν illam Græcorum tanti non fecisse, ut propterea moleste et parum Latine loquerentur, etsi et ipsi proprietatis studiosi. Χεῤῥόνησος peninsula est, quarum quatuor potissimum celebrantur, Thracica, de qua hic agitur, Taurica, Aurea, Cimbrica. Strabo et Peloponnesum annumerat, cum et ipsa peninsula sit, quamvis Chersonesus appellari non soleat. WOLF.

Ἔδει μὲν] Tale fere est exordium Cæsaris apud Sallustium: 'Omnes homines, Patres conscripti, qui de rebus dubiis consultant, ab odio, amicitia, ira atque misericordia vacuos esse decet. Haud facile animus verum providet, (*malim* pervidet) ubi illa officiunt: neque quisquam omnium libidini simul et usui paruit.' IDEM.

Τοὺς λέγοντας ἅπαντας ἐν ὑμῖν] Ordo est, ἅπαντας τοὺς λέγοντας ἐν ὑμῖν. Neque enim jungo ποιεῖσθαι ἐν ὑμῖν λόγον: etsi id quoque hic fieri posset. Verum aliquando fit, ut hujusmodi verborum trajectiones non animadversæ, diversam gignant sententiam. Sic paulo post: οὓς κατὰ τοὺς νόμους ἐφ᾽ ὑμῖν ἐστὶν, ὅταν βούλησθε, κολάζειν: rectius jungitur κολάζειν κατὰ τοὺς νόμους, quam ἔστιν ἐφ᾽ ὑμῖν κατὰ τοὺς νόμους, *legibus vobis licet.* IDEM.

Πρὸς ἔχθραν, πρὸς χάριν] Δι᾽ ἔχθραν, ἢ χάριν: ἔχθρας, ἢ χάριτος ἕνεκα. IDEM.

Ὑμᾶς τοὺς πολλοὺς] *Vos multos,* id est, τὸν δῆμον, *vulgus, multitudinem, populum.* In Latino sermone vel nomen vel pronomen videtur omittendum. Conjungi enim utrumque non potest. οἱ λέγοντες, id est, οἱ ῥήτορες, οἱ σύμβουλοι, *oratores, consiliarii,* sunt quasi duces: οἱ πολλοὶ, id est, ὁ δῆμος, *reliquus exercitus.* Sed quid faciat τὸ ἄλογον, id est multitudo, si τὸ ἡγεμονικὸν, id est magistratus, vel erroribus, vel pravis affectibus, ducitur? Quidam Alexandri magni exercitum, illo sublato, Polyphemo excæcato non insulse comparavit. IDEM.

Ἣν ἑνδέκατον] Posset intelligi, si verba sola spectes, *mense ab undecimo,* ut infra τρίτον ἢ τέταρτον τουτὶ ἔτος, *anno abhinc tertio aut quarto.* Sed sententia cogit, ut sic accipias: Philippum jam undecimum mensem versari in Thracia. Sequitur enim post, δέκα μῆνας ἀπογενομένου τἀνθρώπου. IDEM.

μῆνα τουτονὶ Φίλιππος ἐν Θρᾴκῃ ποιεῖται· τῶν δὲ λόγων
οἱ πλεῖστοι περὶ ὧν Διοπείθης πράττει καὶ μέλλει ποιεῖν 109
εἴρηνται. ἐγὼ δ᾽ ὅσα μέν τις αἰτιᾶταί τινα τούτων, οὓς κατὰ
τοὺς νόμους ἐφ᾽ ὑμῖν ἐστίν, ὅταν βούλησθε, κολάζειν, κἂν ἤδη
δοκῇ κἂν [1] σμικρὸν ἐπισχοῦσι περὶ αὐτῶν σκοπεῖν ἐγχωρεῖν
ἡγοῦμαι, καὶ οὐ πάνυ [2] δεῖ περὶ τούτων οὔτ᾽ ἐμὲ οὔτ᾽ ἄλλον
οὐδένα [3] ἰσχυρίζεσθαι· ὅσα δ᾽ ἐχθρὸς ὑπάρχων τῇ πόλει
Φίλιππος καὶ δυνάμει πολλῇ περὶ Ἑλλήσποντον ὢν πειρᾶ-
ται προλαβεῖν, κἂν ἅπαξ ὑστερήσωμεν, οὐκέθ᾽ ἕξομεν σῶ-
σαι, περὶ τούτων δ᾽ οἶμαι τὴν ταχίστην συμφέρειν καὶ βε-
91 βουλεῦσθαι καὶ παρεσκευάσθαι καὶ μὴ τοῖς περὶ τῶν ἄλ-
λων θορύβοις καὶ ταῖς κατηγορίαις ἀπὸ τούτων ἀποδρᾶναι.

β΄. Πολλὰ δὲ θαυμάζων τῶν εἰωθότων λέγεσθαι παρ᾽
ὑμῖν οὐδενὸς ἧττον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τεθαύμακα ὃ καὶ
πρώην τινὸς ἤκουσα εἰπόντος ἐν τῇ βουλῇ, ὡς ἄρα δεῖ τὸν
συμβουλεύοντα ἢ πολεμεῖν ἁπλῶς ἢ τὴν εἰρήνην [4] ἄγειν συμ-
βουλεύειν. ἔστι δέ—, εἰ μὲν ἡσυχίαν Φίλιππος ἄγει καὶ
μήτε τῶν ἡμετέρων ἔχει παρὰ τὴν εἰρήνην μηδὲν μήτε συ-
σκευάζεται πάντας ἀνθρώπους ἐφ᾽ [5] ἡμᾶς, οὐδὲν δεῖ λέγειν,
ἀλλ᾽ ἁπλῶς εἰρήνην ἀκτέον· καὶ τά γε ἀφ᾽ ὑμῶν ἕτοιμα
ὑπάρχονθ᾽ ὁρῶ. εἰ δ᾽ ἃ [6] μὲν ὠμόσαμεν καὶ ἐφ᾽ οἷς τὴν

[1] μικρὸν [2] δεῖν [3] διϊσχυρίζεσθαι [4] ἄγειν τὴν εἰρήνην [5] ὑμᾶς
[6] μὲν ἡμεῖς ὠμόσαμεν

Ἐν Θρᾴκῃ ποιεῖται] Odrysorum regi Amadoco, Cersobleptis fratri, bellum inferens. Leland. Vit. Phil. iv. §. 2. STOCK.

Εἴρηται] L. εἴρηνται. WOLF.

Κολάζειν] Hic finio πρότασιν periodi. IDEM.

Κἂν σμικρὸν ἐπίσχωσι] S. οἱ φιλιππίζοντες ῥήτορες. [S. οἱ Διοπείθους κατηγοροῦντες. *In farrag.*] Felicianus, ἐπισχοῦσι dativo plurali, ut ad ὑμῖν referatur, *sive vobis jam eos punire, sive moram interponere visum fuerit.* IDEM.

Καὶ οὐ πάνυ δεῖ] Potest ita legi, ut a superiore periodo separetur: sed si legas δεῖν, pendebit a verbo ἡγοῦμαι, et erit, opinor, aptius. IDEM.

Σῶσαι· περὶ τούτων δ᾽] Τὸ σῶσαι absolvit antecedens periodi. Particula δὲ non est adversativa, sed ἐμφατικὴ hoc loco, ut, *vero,* apud Latinos. IDEM. F. δή. TAYLOR.

Τοῖς περὶ τῶν ἄλλων θορύβοις] S. πραγμάτων, *de aliis rebus minus necessariis* διὰ τοὺς θορύβους, vel περὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν, qui minus nocere possunt. WOLF.

Ἀπὸ τούτων ἀποδρᾶναι] *Ab his aufugere, hæc subterfugere,* ἀντὶ τοῦ, ταῦτα παραδραμεῖν καὶ παραλιπεῖν, καταμελεῖν τούτων. IDEM.

β΄. Οὐδενὸς ἧττον τεθαύμακα] Ἀντὶ τοῦ, ἐν τοῖς μάλιστα, οὐχ ἥκιστα. Non est οὐδενὸς ἀνθρώπου, sed οὐδενὸς πράγματος ἧττον. IDEM.

Ἔστι δὲ, εἰ μὲν] S. τὴν εἰρήνην ἁπλῶς ἄγειν, *licet autem pacem simpliciter servare,* &c. ἐφ᾽ ὑμᾶς, οὐδὲ δεῖ λέγειν, est ἀσύνδετον, cum asseveratione accipiendum, sic: *nihil dicendum est.* Alioqui ἔστι δὲ, et, οὐδὲν δεῖ λέγειν, ἀνακολούθως conjungi videbuntur, nisi legas, εἰ μὲν γὰρ ἡσυχίαν Φίλιππος. Possit etiam ἔστι δέ; negativa interrogatione legi, *id vero licet?* sed prior distinctio mihi magis probatur. IDEM.

Καὶ τάγε ἀφ᾽ ὑμῶν] Ἀντὶ τοῦ, καὶ ὑμᾶς γε ἑτοίμους ὑπάρχοντας ὁρῶ τὴν εἰρήνην ἄγειν. IDEM.

εἰρήνην ἐποιησάμεθα, ἔστιν ἰδεῖν καὶ γεγραμμένα κεῖται, φαίνεται δ' ἀπ' ἀρχῆς ὁ Φίλιππος, πρὶν Διοπείθην ἐκπλεῦσαι καὶ τοὺς κληρούχους οὓς νῦν αἰτιῶνται πεποιηκέναι τὸν πόλεμον, πολλὰ μὲν τῶν ἡμετέρων ἀδίκως εἰληφώς, ὑπὲρ ὧν ψηφίσμαθ' ὑμέτερα ἐγκαλοῦντα κύρια ταυτί,
110 πάντα δὲ τὸν [1] χρόνον συνεχῶς τὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων λαμβάνων καὶ ἐφ' ἡμᾶς συσκευαζόμενος, τί τοῦτο λέγουσιν, ὡς [2] πολεμεῖν ἢ ἄγειν εἰρήνην δεῖ; οὐ γὰρ αἵρεσίς ἐστιν ἡμῖν τοῦ πράγματος, ἀλλ' ὑπολείπεται τὸ δικαιότατον καὶ ἀναγκαιότατον τῶν ἔργων, ὃ ὑπερβαίνουσιν ἑκόντες οὗτοι. τί οὖν ἐστὶ τοῦτο; ἀμύνεσθαι τὸν πρότερον πολεμοῦνθ' ἡμῖν. πλὴν εἰ μὴ τοῦτο λέγουσι νὴ Δία, [3] ὡς, ἂν ἀπέχηται τῆς Ἀττικῆς καὶ τοῦ Πειραιῶς ὁ Φίλιππος, οὔτ' ἀδικεῖ τὴν πόλιν οὔτε [4] ποιεῖ πόλεμον. εἰ δ' ἐκ τούτων τὰ δίκαια τίθενται καὶ τὴν εἰρήνην ταύτῃ ὁρί- 92
ζονται, ὅτι μὲν δήπουθεν οὔτ' ἀνεκτὰ λέγουσιν οὔθ' ὑμῖν ἀσφαλῆ, δῆλόν ἐστιν ἅπασιν, οὐ μὴν ἀλλ' ἐναντία συμβαίνει ταῖς κατηγορίαις [5] αἷς Διοπείθους κατηγοροῦσι καὶ αὐτὰ ταῦτα λέγειν αὐτούς.

γ'. Τί γὰρ δήποτε τῷ μὲν Φιλίππῳ πάντα τἆλλα ποιεῖν ἐξουσίαν δώσομεν, ἂν τῆς Ἀττικῆς ἀπέχηται· τῷ Διοπείθει δ' οὐδὲ βοηθεῖν τοῖς Θρᾳξὶν ἐξέσται, ἢ πόλεμον ποιεῖν αὐτὸν φήσομεν; ἀλλὰ νὴ Δία ταῦτα μὲν ἐξελέγ-

[1] τὸν ἄλλον χρόνον [2] πολεμεῖν ἁπλῶς ἢ [3] ἕως ἂν [4] ποιεῖ [τὸν] πόλεμον [5] ἃς

Κληρούχους] Non eos *milites* appellat, sed *colonos* (pacato nomine usus), quos Athenienses mittebant in urbes suæ ditionis, ut agros singulis assignarent. *Ex edit.* STOCK.

Ὑπὲρ ὧν (scilicet ἀδικημάτων τοῦ Φιλίππου) ψηφίσμαθ' ὑμέτερα ἐγκαλοῦντα, κύρια ταυτὶ] Κύρια non sine causa additur. Multa enim fiebant irrita decreta. Vult Athenienses suo ipsorum gladio jugulare: quasi dicat: Vos ipsi decrevistis, pacem esse a Philippo violatam: et tamen dubitatis adhuc, an pro hoste sit habendus? WOLF.

Ψηφίσματα—κύρια] *Rata nondum, abrogata*: quæ adhuc γεγραμμένα κεῖται, ut supra. STOCK.

Τὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων] Intelligi potest vel de inita cum illis societate, vel, Philippum, illis victis, factum potentiorem, bellum inferre cogitare Atheniensibus: id quod passim in Philippicis inculcatur. WOLF.

Νὴ Δία, ἕως ἂν] F. νὴ Δία, ὅτι, ἕως ἄν. IDEM.

Καὶ τὴν εἰρήνην ταύτην] Rectius legitur ταύτῃ, hoc est, τουτονὶ τὸν τρόπον. IDEM.

Οὐ μὴν ἀλλ' ἐναντία συμβαίνει] Verbum verbo: *Quin etiam ita fit, ut contraria accusationibus, quibus Diopithen invadunt, etiam hæc ipsa dicant*; hoc est, dum accusant, excusant hoc ipso, quod Philippum atrociora designantem non accusant. IDEM.

Ταῖς κατηγορίαις, ἃς Διοπείθους κατηγοροῦσι] Alibi lectum esse dandi casu, αἷς, Obsopœus: ut respondeat casui antecedenti. κατηγορεῖν κατηγορίας τινὸς, Atticismus satis notus. IDEM.

γ'. Ἀλλὰ νὴ Δία] Μίμησις εἰρωνική. IDEM.

Ταῦτα μὲν ἐξελέγχονται] *Hæc* (scilicet,

χονται, δεινὰ δὲ ποιοῦσιν οἱ ξένοι περικόπτοντες τὰ ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ Διοπείθης ἀδικεῖ κατάγων τὰ πλοῖα, καὶ δεῖ μὴ ἐπιτρέπειν αὐτῷ· ἔστω, γιγνέσθω ταῦτα, οὐδὲν ἀντιλέγω. οἴομαι μέντοι δεῖν, εἴπερ ὡς ἀληθῶς ἐπὶ πᾶσι 111
δικαίοις ταῦτα συμβουλεύουσιν, ὥσπερ τὴν ὑπάρχουσαν τῇ πόλει δύναμιν καταλῦσαι ζητοῦσι τὸν ἐφεστηκότα καὶ πορίζοντα χρήματα ταύτῃ διαβάλλοντες ἐν ὑμῖν, οὕτω τὴν Φιλίππου δύναμιν δεῖξαι διαλυθησομένην, ἂν ὑμεῖς ταῦτα πεισθῆτε. εἰ δὲ μή, σκοπεῖτε ὅτι οὐδὲν ἄλλο ποιοῦσιν ἢ καθιστᾶσι τὴν πόλιν εἰς τὸν αὐτὸν τρόπον δι' οὗ τὰ [1] παρόντα πράγματα ἅπαντ' [2] ἀπολώλεκεν. ἴστε γὰρ δή που τοῦθ', ὅτι οὐδενὶ τῶν [3] πάντων πλέον κεκράτηκε τῆς πόλεως Φίλιππος ἢ τῷ πρότερος πρὸς τοῖς πράγμασι γίγνεσθαι. ὁ μὲν γὰρ ἔχων δύναμιν συνεστηκυῖαν ἀεὶ περὶ αὑτόν, καὶ προειδὼς ἃ βούλεται πρᾶξαι, ἐξαίφνης ἐφ' οὓς ἂν αὐτῷ δόξῃ πάρεστιν· ἡμεῖς δ' ἐπειδὰν πυθώμεθά τι γιγνόμενον, τηνικαῦτα θορυβούμεθα καὶ παρασκευαζόμεθα. εἶτ', οἶμαι, συμβαίνει τῷ μέν, ἐφ' ἃ ἂν ἔλθῃ, ταῦτ' ἔχειν κατὰ πολλὴν ἡσυχίαν, ἡμῖν δ' ὑστερίζειν, καὶ ὅσα ἂν δαπανήσω-
93 μεν, ἅπαντα μάτην [4] ἀναλωκέναι, καὶ τὴν μὲν ἔχθραν καὶ τὸ βούλεσθαι κωλύειν ἐνδεδεῖχθαι, ὑστερίζοντας δὲ τῶν ἔργων αἰσχύνην προσοφλισκάνειν.

δ'. Μὴ τοίνυν ἀγνοεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι καὶ νῦν

[1] † παρελθόντα [2] ἀπόλωλεν [3] ἁπάντων [4] † ἀνηλωκέναι

ea quæ agit Philippus) *convincuntur, redarguuntur*, i. e. iniqua esse deprehenduntur. AUGER.

Περικόπτοντες τὰ ἐν Ἑλλησπόντῳ] Συλῶντες τοὺς Ἑλλησποντίους, καὶ πορθοῦντες τὴν χώραν. WOLF.

Κατάγων τὰ πλοῖα] Ἐκ τῆς θαλάττης ἐπὶ τοὺς λιμένας ἄγων, καὶ διαρπάζων. Suidas citans octavam Philippicam, hoc est, Chersonesitanam hanc, exponit, ληΐζεσθαι καὶ κακοῦν, καὶ μὴ ἐᾶν τοὺς πλέοντας, ὅποι βούλοιντο, πλεῖν· ἀλλ' εἰς τὰ οἰκεῖα χωρία τοῖς ληστεύουσι κατάγειν. IDEM.

Ἐπὶ πᾶσι δικαίοις συμβουλεύουσι] Δικαίως καὶ εἰλικρινῶς, ἀκιβδήλως, ἀδέκαστοι, ἀδωροδόκητοι ὑπάρχοντες. IDEM.

Δύναμιν συνεστηκυῖαν] *Perpetuum exercitum*, quem alibi nominat συνεχῆ παρασκευήν. IDEM.

Ἀναλωκέναι] In omnibus, quos novi, codicibus est ἀνηλωκέναι. Auctoritate Atticistarum, qui affirmant, apud Atticos hoc verbum α non mutare in η, quod α longum sit, post Valckenaerium, qui ad Phœn. v. 591. Atticistarum præceptum argumentis probare studebat, mos invasit, hoc η in α mutandi. Tamen nuper Elmsley ex Inscriptionibus probavit, Atticos huic verbo augmentum dedisse, atque Hermannus ei assentitur ad Aj. 1028., addens, augmenti omissionem esse orationis vulgaris: quæ phrasis late patet. Si res in se spectatur, mihi quidem videtur a MSS. lectione non recedendum esse. In Demosthene, ubi η est in contextu editionis Reiskianæ, vel omnes MSS. sic habent, vel plerique. Duobus locis orationis de Cor., p. 228. l. 8., ubi est ἀνάλωκε, et p. 247. l. 6., ubi ἀναλωκυῖαν, ex plurimis et optimis codd. restituendum est η. BREM.

δ'. Ὅτι καὶ νῦν τἆλλα μέν ἐστι λόγοι ταῦτα

τἆλλα μέν ἐστι λόγοι ταῦτα καὶ προφάσεις, πράττεται
δὲ τοῦτο καὶ κατασκευάζεται, ὅπως ὑμῶν μὲν οἴκοι με-
νόντων, ἔξω δὲ μηδεμιᾶς οὔσης τῇ πόλει δυνάμεως μετὰ
πλείστης ἡσυχίας [1] ἅπανθ᾽ ὅσα βούλεται Φίλιππος διοι-
κήσεται. θεωρεῖτε γὰρ τὸ παρὸν πρῶτον, ὃ γίγνεται. νυνὶ
δύναμιν μεγάλην ἐκεῖνος ἔχων ἐν Θρᾴκῃ διατρίβει, καὶ με-
ταπέμπεται πολλήν, ὥς φασιν οἱ παρόντες, ἀπὸ Μακεδο-
νίας καὶ Θετταλίας. ἐὰν οὖν περιμείνας τοὺς ἐτησίας ἐπὶ
Βυζάντιον ἐλθὼν πολιορκῇ, πρῶτον μὲν οἴεσθε τοὺς Βυζαν-
112 τίους μενεῖν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀνοίας [2] ὥςπερ νῦν, καὶ οὔτε
παρακαλέσειν ὑμᾶς οὔτε βοηθεῖν αὐτοῖς ἀξιώσειν; ἐγὼ
μὲν οὐκ οἴομαι, ἀλλὰ καὶ εἴ τισι μᾶλλον ἀπιστοῦσιν ἢ
ἡμῖν, καὶ τούτους εἰσφρήσεσθαι μᾶλλον ἢ ἐκείνῳ παραδώ-

[1] πάνθ᾽ [2] ἥσπερ

καὶ προφάσεις] Ὅτι τἄλλα ταῦτα, scilicet τὰ λεγόμενα, ἐστὶ λόγοι, ἤγουν ψεύδη ἀνύπαρκτα καὶ προφάσεις, τῆς προδοσίας προκαλύμματα. Wolf.

Πολλὴν] Scil. δύναμιν. Auger.

Ὥς φασιν οἱ παρόντες, ἀπὸ] *Ut ii dicunt, qui adsunt.* μεταπέμπεται ἀπὸ Μακεδονίας, *accersit e Macedonia.* sic malo, quam οἱ παρόντες ἀπὸ Μακεδονίας, *qui e Macedonia huc venerunt*, vel, qui apud Philippum fuerunt, ἀντὶ τῶν παραγενομένων, accipere. Wolf.

Τοὺς ἐτησίας] S. ἀνέμους, quasi dicas, *annuos ventos*, de quibus supra. Idem.

Ἐπὶ Βυζάντιον] Huc pertinere opinor senatusconsultum illud Byzantiorum, quod in oratione π. Στεφ. [§. κζ΄.] habetur. Idem.

Ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀνοίας] Defectionem in bello sociali intelligo. Idem. Anno tertio Olympiadis centesimæ quintæ, Byzantini ab Atheniensibus defecerant, et adversus eos fœdus cum Chiis, Cois, et Rhodiis inierant. (Huc spectat illud μενεῖν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀνοίας, et paulo inferius κακοδαιμονοῦσι γὰρ ἄνθρωποι, &c.) Hac de causa haud immerito credebant infensos esse admodum pristinos suos dominos. Nihilominus dicit Orator eos vel ad Atheniensium præsidium confugere malle, quam in Philippi potestatem se dedere: quod et revera factum est. Byzantini quippe, urbe eorum a Philippo obsessa, auxilium ab Atheniensibus petierunt, qui Phocionis ductu eos obsidione liberarunt. Huc pertinet decretum Byzantinorum, de quo, in oratione περὶ Στεφάνου. *Ex edit.* Stock. Vid. Or. pro Rhod. lib. p. 177. ed. R. et de Cor. 252. seqq., Diodor. Sic. xvi. 77., et Plutarch. Vit. Phocion. c. 14.

Ὥσπερ νῦν] Quid si ἥσπερ νῦν. Wolf.

Μενεῖν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀνοίας, ὥςπερ νῦν] Reiskius sine causa pro ὥςπερ scripsit ἥςπερ. Nam post ὁ αὐτὸς haud raro ponitur adverbium ὥςπερ pro pronomine, quamquam sæpe a viris doctis mutatum. p. 51. l. 15. ed. R. τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥςπερ, ubi H. Wolfius mavult ὅνπερ. Idem legitur p. 13. l. 19. κατὰ Ἀριστοκρ. p. 632. l. 1. ὥςπερ τὸν Ἀθηναῖον κτείναντα, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνδέχεσθαι, ubi Reiske Marklandum vituperat, οἷςπερ conjicientem. Plato Phædon. p. 86. A. εἴ τις διϊσχυρίζοιτο τῷ αὐτῷ λόγῳ ὥςπερ σὺ, ubi, quum Fischerus e Forsteri conjectura dedisset ᾧπερ, merito vulgatam lectionem Heindorfius revocavit, similia nonnulla afferens. Xenophon. Anab. I. 10, 10. εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα κατέστησεν ἐναντίαν τὴν φάλαγγα, ὥςπερ τὸ πρῶτον μαχούμενος συνῄει. Etiam καθάπερ sequitur post ὁ αὐτὸς, quod omnem mutandi libidinem coercet. Κατὰ Ἀριστοκρ. p. 633. l. 17. τοῖς αὐτοῖς ἐνεχέσθω, καθάπερ ἂν τὸν Ἀθηναῖον ἀποκτείνῃ. p. 650. l. 13. s. ἔστω, φησὶν, ὑπὲρ αὐτοῦ ἡ αὐτὴ τιμωρία, καθάπερ ἂν τὸν Ἀθηναῖον ἀποκτείνῃ. Brem.

Ἀλλὰ καὶ εἴ τισι — πόλιν] Subauditur οἴεσθε, *an eos potius admissuros in urbem Byzantios existimatis, aut illi urbem tradituros?* Passiva voce usus est verbo φρῶ ἢ φρημὶ, cujus verbi formationem vide in Bud. Commentariis. *Ex edit.* Hervag.

Καὶ τούτους εἰσφρήσεσθαι] Τῇ πόλει ὑποδέξεσθαι ἐπὶ φρουρᾷ, ab εἰσφρέω, εἰσδέχομαι, εἰσάγω, καυχῶμαι, μετὰ σπουδῆς εἰσφέρω. Wolf. Harpocratio videtur legisse εἰσφρήσειν. Εἰσφρήσειν, inquit, εἰσάξειν, εἰσδέξεσθαι, Δημοσθένης ἐν ὀγδόῳ Φιλιππικῶν. Auger.

σειν τὴν πόλιν, ἄνπερ μὴ φθάσῃ λαβὼν αὐτούς. οὐκοῦν
ἡμῶν μὲν μὴ δυναμένων ἐνθένδ᾽ ἀναπλεῦσαι, ἐκεῖ δὲ μηδε-
μιᾶς ὑπαρχούσης ἑτοίμου βοηθείας οὐδὲν αὐτοὺς ἀπολω-
λέναι κωλύσει. νὴ Δία, κακοδαιμονοῦσι γὰρ [1] ἄνθρωποι καὶ
ὑπερβάλλουσιν ἀνοίᾳ. πάνυ γε, ἀλλ᾽ ὅμως αὐτοὺς δεῖ σῶς
εἶναι· συμφέρει γὰρ τῇ πόλει. καὶ μὴν οὐδ᾽ ἐκεῖνό γε δῆλόν
ἐστιν ἡμῖν, ὡς ἐπὶ Χεῤῥόνησον οὐχ ἥξει· ἀλλ᾽ εἴ γε ἐκ τῆς
ἐπιστολῆς δεῖ σκοπεῖν ἧς ἔπεμψε πρὸς ὑμᾶς, ἀμυνεῖσθαί
φησι τοὺς ἐν Χεῤῥονήσῳ. ἂν μὲν τοίνυν ᾖ τὸ συνεστηκὸς
94 τοῦτο στράτευμα, καὶ τῇ χώρᾳ βοηθῆσαι δυνήσεται καὶ
τῶν ἐκείνου τι κακῶς ποιῆσαι· εἰ δ᾽ [2] ἅπαξ διαλυθήσεται,
τί ποιήσομεν, ἂν ἐπὶ Χεῤῥόνησον ἴῃ; κρινοῦμεν Διοπείθην
νὴ Δία. καὶ τί τὰ πράγματα ἔσται βελτίω; ἀλλ᾽ ἐν-
θένδε βοηθήσομεν αὐτοῖς. ἂν δ᾽ ὑπὸ τῶν πνευμάτων μὴ
δυνώμεθα; ἀλλὰ μὰ Δί᾽ οὐχ ἥξει. καὶ τίς ἐγγυητής ἐστι
τούτου; ἆρ᾽ ὁρᾶτε καὶ λογίζεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν
ἐπιοῦσαν ὥραν τοῦ ἔτους, εἰς ἣν ἔρημόν τινες οἴονται δεῖν
τὸν Ἑλλήσποντον ὑμῶν ποιῆσαι καὶ παραδοῦναι Φιλίπ-
πῳ; τί δ᾽, ἂν ἀπελθὼν ἐκ Θρᾴκης καὶ μηδὲ προσελθὼν 113
Χεῤῥονήσῳ μηδὲ Βυζαντίῳ — καὶ γὰρ ταῦτα λογίζεσθε
— ἐπὶ Χαλκίδα ἢ Μέγαρα ἥκῃ τὸν αὐτὸν τρόπον ὅνπερ
ἐπ᾽ Ὠρεὸν [3] πρώην, πότερον κρεῖττον ἐνθάδε αὐτὸν [4] ἀμύνε-
σθαι καὶ προσελθεῖν τὸν πόλεμον πρὸς τὴν Ἀττικὴν ἐᾶ-

[1] ἄνθρωποι [2] ἅπαξ διαφθαρήσεται καὶ διαλυθήσεται [3] πρώην ἐπ᾽ Ὠρεὸν [4] ἀμύνασθαι

Οὐδὲν αὐτοὺς ἀπολωλέναι—] *Ita nihil causæ est quin ipsi perituri sunt. Sane quidem nihil; quippe homines insaniunt summaque sunt dementia præditi. Prorsus quidem illi; sed tamen reipub. interest, incolumes eos servari.* Vel sic, *quid ni perituri sint homines summa insania præditi*, h. e. πῶς γὰρ οὔ; Servit enim confessioni νὴ Δία, quæ tamen secum affert causam facti; et vim quandam interrogationis obtinet hic sermo: quanquam alibi etiam anthypophoris accommodetur, ita ut responsioni congruat, præsertim ubi cum ἀλλὰ jungitur. Idem alibi, νὴ Δί᾽ ἀλλ᾽ ὅπως ἔτυχε ταῦτα τὰ γράμματα ἕστηκε, i. e. *at enim ipsæ literæ obscuro quodam loco temereque positæ sunt.* Atque ita omnino referre licebit, *at* et *at enim* Latine, quod Livius pæne ad verbum *at hercule* dicit. Bud. *Ex edit.* Hervag.

Νὴ Δία, κακοδαιμονοῦσι γὰρ ἄνθρωποι] Τῷ εὐδαιμονεῖν opponitur τὸ κακοδαιμονεῖν. Sed malim κακοδαιμονῶσι per ω, παρὰ τὸ κακοδαιμονᾷν: quod et Phrynichus probat. Significat autem τῷ θεῷ ἀπεχθῆ εἶναι, *Deo invisum esse, malis intemperiis agi.* Adversarius ait, recte eos perituros propter amentiam suam. Νὴ Δία, scilicet οὐδὲν κωλύσει αὐτοὺς ἀπολωλέναι. Wolf.

Βοηθήσαμεν αὐτοῖς] Np. Diopithi et ejus sociis. Auger.

Ἔρημον ὑμῶν ποιῆσαι] Jubent vos Hellesponto cedere: Hellespontum a vobis deseri. Wolf.

Ἐπ᾽ Ὠρεὸν] Qua ratione Philippus hanc Eubœæ urbem adeptus sit, oratio proxima declarabit [§. ιγ΄.] Stock.

σαι, ἢ κατασκευάζειν ἐκεῖ τιν᾽ ἀσχολίαν αὐτῷ; ἐγὼ μὲν
οἴομαι τοῦτο.

έ. Ταῦτα τοίνυν ἅπαντας εἰδότας καὶ λογιζομένους
χρὴ μὰ Δί᾽ οὐχ ἣν Διοπείθης πειρᾶται τῇ πόλει δύναμιν
[1]παρασκευάζειν, ταύτην βασκαίνειν καὶ [2]διαλῦσαι πειρᾶ-
σθαι, ἀλλ᾽ ἑτέραν αὐτοὺς προσπαρασκευάζειν καὶ συνευπο-
ροῦντας ἐκείνῳ χρημάτων καὶ τἆλλα οἰκείως συναγωνιζο-
μένους. εἰ γάρ τις ἔροιτο Φίλιππον, Εἰπέ μοι, πότερ᾽ ἂν
βούλοιο τούτους τοὺς στρατιώτας οὓς Διοπείθης νῦν ἔχει,
τοὺς ὁποιουστινασοῦν — οὐδὲν γὰρ ἀντιλέγω — [3]εὐθενεῖν
καὶ παρ᾽ Ἀθηναίοις εὐδοξεῖν καὶ πλείους γίγνεσθαι τῆς
πόλεως συναγωνιζομένης, ἢ διαβαλλόντων τινῶν καὶ κατη-
γορούντων διασπασθῆναι καὶ διαφθαρῆναι; ταῦτ᾽ ἄν, οἶ-
μαι, φήσειεν. εἶθ᾽ ἃ Φίλιππος ἂν εὔξαιτο τοῖς θεοῖς, [4]ταῦθ᾽ 95
ἡμῶν τινὲς ἐνθάδε πράττουσιν; εἶτα ἔτι ζητεῖτε πόθεν τὰ
τῆς πόλεως ἀπόλωλεν ἅπαντα;

ϛ΄. Βούλομαι τοίνυν [5][πρὸς] ὑμᾶς μετὰ παῤῥησίας
ἐξετάσαι τὰ παρόντα πράγματα τῇ πόλει, καὶ σκέψα-
σθαι τί ποιοῦμεν αὐτοὶ νῦν καὶ ὅπως χρώμεθ᾽ αὐτοῖς.
ἡμεῖς οὔτε χρήματα εἰσφέρειν βουλόμεθα, οὔτε αὐτοὶ στρα-
τεύεσθαι τολμῶμεν, οὔτε τῶν κοινῶν ἀπέχεσθαι δυνάμεθα,
οὔτε τὰς συντάξεις Διοπείθει δίδομεν, οὔθ᾽ ὅσ᾽ ἂν αὐτὸς
114 αὐτῷ πορίσηται ἐπαινοῦμεν, ἀλλὰ βασκαίνομεν καὶ σκο-
ποῦμεν πόθεν καὶ τί μέλλει ποιεῖν καὶ πάντα τὰ τοιαῦ-
τα, οὔτ᾽ ἐπειδήπερ οὕτως ἔχομεν, τὰ ἡμέτερ᾽ αὐτῶν
πράττειν ἐθέλομεν, ἀλλ᾽ ἐν μὲν τοῖς λόγοις τοὺς τῆς πό-
λεως λέγοντας ἄξια ἐπαινοῦμεν, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις τοῖς ἐναν-

[1] κατασκευάζειν [2] διαλύειν [3] * εὐθηνεῖν [4] τοῦτ᾽ ἡμῶν ἐνθάδε τινὲς
[5] Absunt unci.

έ. Συνευποροῦντας] Συνευπορεῖν, *suppeditare de nostro, opes et vires ejus augere.* Wolf.

Τἆλλα οἰκείως] Ἐν τοῖς ἄλλοις, ὡς δεῖ, *in cæteris, ut usus postulat.* Idem.

Τοὺς ὁποιουστινασοῦν (οὐδὲν γὰρ ἀντιλέγω)] Hinc apparet, milites illos fuisse rapacissimos et insolentissimos. Idem.

ϛ΄. Τὰ παρόντα] Sic ordina: τὰ πράγματα τὰ παρόντα τῇ πόλει. Idem.

Καὶ ὅπως χρώμεθα αὐτοῖς] Τοῖς παροῦσι πράγμασι τῇ πόλει. Idem.

Τῶν κοινῶν ἀπέχεσθαι] S. χρημάτων, quæ in Olynthiacis θεωρικὰ nominantur, vel *abstinere a gerenda republica.* Quam παῤῥησίαν erga totum populum, etsi fortasse nec Demosthenes usurparet, nec populus pateretur: tamen, quod sequitur οὔτε τὰ ἡμέτερα αὐτῶν πράττειν ἐθέλομεν, sic fateor posse intelligi, ut certos quosdam homines importunos perstringat: nisi τὰ ἡμέτερα αὐτῶν πράττειν intelligendum sit, ut etiam in republica suo quisque munere fungatur, et alios non impediat. Idem.

Τὰς συντάξεις] *Tributa* intelligo, ut etiam alibi οἱ φόροι hoc nomine appellantur. Idem.

τιουμένοις τούτοις συναγωνιζόμεθα. ὑμεῖς μὲν τοίνυν εἰώ-
θατε ἑκάστοτε τὸν παριόντα ἐρωτᾶν, τί οὖν χρὴ ποιεῖν;
ἐγὼ δ᾽ ὑμᾶς ἐρωτῆσαι βούλομαι, τί οὖν χρὴ λέγειν; εἰ
γὰρ μήτε εἰσοίσετε, μήτε αὐτοὶ στρατεύσεσθε, μήτε τῶν
κοινῶν ἀφέξεσθε, μήτε τὰς συντάξεις Διοπείθει δώσετε,
μήτε ὅσ᾽ ἂν αὐτὸς αὑτῷ πορίσηται ἐάσετε, μήτε τὰ ὑμέ-
τερ᾽ αὐτῶν πράττειν ἐθελήσετε, οὐκ ἔχω τί λέγω. εἰ γὰρ
ἤδη τοσαύτην ἐξουσίαν τοῖς αἰτιᾶσθαι καὶ διαβάλλειν
βουλομένοις δίδοτε, ὥστε καὶ περὶ [1]ὧν φασὶ μέλλειν αὐτὸν
ποιεῖν, καὶ περὶ τούτων προκατηγορούντων ἀκροᾶσθαι, τί
ἄν τις λέγοι;

ζ΄. Ὅ τι τοίνυν δύναται ταῦτα ποιεῖν, ἐνίους μαθεῖν
[2]ὑμῶν δεῖ. λέξω δὲ μετὰ παῤῥησίας· καὶ γὰρ οὐδ᾽ ἂν ἄλλως
δυναίμην. [3]πάντες ὅσοι πώποτ᾽ ἐκπεπλεύκασι παρ᾽ ὑμῶν
96 στρατηγοί, ἢ ἐγὼ πάσχειν ὁτιοῦν τιμῶμαι, καὶ παρὰ Χίων
καὶ παρὰ Ἐρυθραίων καὶ παρ᾽ ὧν ἂν ἕκαστοι δύνωνται, τού-
των τῶν τὴν Ἀσίαν οἰκούντων λέγω, χρήματα λαμβάνουσι.
λαμβάνουσι δὲ οἱ μὲν ἔχοντες μίαν ἢ δύο ναῦς ἐλάττονα,
οἱ δὲ μείζω δύναμιν πλείονα. καὶ διδόασιν οἱ διδόντες οὔτε
τὰ μικρὰ οὔτε τὰ πολλὰ ἀντ᾽ οὐδενός — οὐ γὰρ οὕτω μαί-
νονται — ἀλλ᾽ [4]ὠνούμενοι μὴ ἀδικεῖσθαι τοὺς παρ᾽ αὐτῶν
ἐκπλέοντας ἐμπόρους, [5]μὴ συλᾶσθαι, παραπέμπεσθαι τὰ
πλοῖα τὰ αὑτῶν, τὰ τοιαῦτα· φασὶ δ᾽ [6]εὐνοίας διδόναι καὶ
τοῦτο τοὔνομα ἔχει τὰ λήμματα ταῦτα. καὶ δὴ καὶ νῦν 115
τῷ Διοπείθει στράτευμ᾽ ἔχοντι σαφῶς ἐστὶ τοῦτο δῆλον
ὅτι δώσουσι χρήματα πάντες οὗτοι· πόθεν γὰρ οἴεσθε ἄλ-
λοθεν τὸν μήτε λαμβάνοντα παρ᾽ ὑμῶν μηδὲν μήτε αὐτὸν
ἔχοντα ὁπόθεν μισθοδοτήσει, στρατιώτας τρέφειν; ἐκ τοῦ

[1] ὧν ἂν φασι [2] ἡμῶν μαθεῖν [3] ἅπαντες [4] ὠνούμενοι τὸ μὴ
[5] μηδὲ συλᾶσθαι, παραπέμπεσθαι δὲ τὰ [6] εὐνοίᾳ

Ὡς καὶ περὶ ὧν, etc. καὶ περὶ τούτων] *Ut et quas res,* etc. *iis etiam de rebus.* Observa hunc usum particulæ καί. Idem.

ζ΄. Ὅ, τι τοίνυν δύναται] *Quidnam ista valeant:* articulus compositus est, non conjunctio. Idem.

Ἐρυθραίων] Non sinus Persici accolæ, sed cives Erythræ urbis Ionicæ. Stephanus varias Erythras recenset, ut hanc Ionicam, aliam Libyæ, aliam Locridis, aliam Bœotiæ, aliam Cypri, quæ nunc Paphus dicatur. Idem.

Ἀντ᾽ οὐδενὸς] *Pro nullo, re nulla, nihilo,* id est, nihil gratis aut temere largiuntur. Idem.

Τὰ τοιαῦτα] Scilicet χρήματα διδόασιν, *eam pecuniam dant.* Vel, quod malo, τὰ τοιαῦτα, scilicet ἐστὶ τὰ πράγματα, *ita se res habent,* vel διὰ τὰ τοιαῦτα, *propter ejus generis alia, si qua sunt ejus generis alia.* Idem. *Cetera hujusmodi,* scilicet, emunt commoda. Auger.

οὐρανοῦ; οὐκ ἔστι ταῦτα· ἀλλ᾽ ἀφ᾽ ὧν ἀγείρει καὶ προσαιτεῖ καὶ δανείζεται, ἀπὸ τούτων διάγει. οὐδὲν οὖν ἄλλο ποιοῦσιν οἱ κατηγοροῦντες ἐν ὑμῖν ἢ προλέγουσιν ἅπασι μηδ᾽ ὁτιοῦν ἐκείνῳ διδόναι, ὡς καὶ τοῦ μελλῆσαι δώσοντι δίκην, μή τι ποιήσαντί γε ἢ συγκαταπραξαμένῳ. τοῦτ᾽ εἰσὶν οἱ λόγοι· μέλλει πολιορκεῖν, τοὺς Ἕλληνας ἐκδίδωσι· μέλει γάρ τινι τούτων τῶν τὴν Ἀσίαν οἰκούντων Ἑλλήνων, ἀμείνους μέντ᾽ ἂν εἶεν τῶν ἄλλων ἢ τῆς πατρίδος κήδεσθαι. καὶ τό γε εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ἐκπέμπειν ἕτερον στρατηγὸν τοῦτ᾽ ἐστίν. εἰ γὰρ δεινὰ ποιεῖ Διοπείθης καὶ κατάγει τὰ πλοῖα, μικρόν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μικρὸν πινάκιον

Ἀπὸ τούτων διάγει] S. τοὺς στρατιώτας, *de ea sustentat milites*, vel *ipse victitat cum suis*. Usurpatur enim hoc verbum et active et absolute, ut in Nicocle Isocrates: χρὴ τοὺς ὀρθῶς βασιλεύοντας, τὰς πόλεις ἐν ὁμονοίᾳ πειρᾶσθαι διάγειν. WOLF.

Οὐδὲν οὖν ἄλλο — μηδ᾽ ὁτιοῦν ἐκείνῳ (Διοπείθει) διδόναι — συγκαταπραξαμένῳ] Perperam Reiskius in animo habebat, pluralem participiorum substituere δώσουσι — ποιήσασι — συγκαταπραξαμένοις, hoc sensu: *quasi futurum sit, ut, qui contribuere quicquam Diopithi velit, hujus suæ voluntatis sit pœnas daturus, nedum, si fecerit*. Qua de re nusquam sermo est. Contra Demosthenes jam p. 90. l. 14. ed. R. p. 95. l. 10. affirmabat, Athenienses etiam iis insidiari, quæ Diopithes aliquando facturus sit, eaque pœna notare. Huc spectant nostra verba. Quod si Athenienses tam stulte agunt, ut Diopithem etiam eorum pœna afficiant, quæ futuro tempore facturus esse censetur, non solum eorum, quæ vel solus fecit vel alios adjuvit: quis illi quidquam præstabit? Hæc est Demosthenis mens. BREM.

Ὡς καὶ τοῦ μελλῆσαι] Hoc est, περὶ ὧν φασὶ μέλλειν αὐτὸν ποιεῖν, ut supra dixit. WOLF.

Μή τί γε] Pro quo alias μὴ ὅτι, *nedum*. Pro συγκαταπραξαμένῳ, quod ad dativum ἐκείνῳ refertur, malim, ut Fel. habet, καταπραξαμένῳ. IDEM. Supple μή τί γε προλέγουσι διδόναι ἐκείνῳ ποιήσαντι. AUGER.

Τοῦτ᾽ εἰσὶν οἱ λόγοι] Hoc est, τοῦτο δύνανται, quo verbo supra usus est. WOLF.

Τοὺς Ἕλληνας ἐκδίδωσι] Id est, licentiæ rapinæque militum, uti Augerus bene interpretatur. Quid enim est verisimilius, quam quod Diopithes, ad instar Charetis aliorumque, a re numaria laborans, a populis Asiæ maritimis pecuniam coegisset? cfr. quoque Dem. c. Aristocrat. 665. 25. ed. R. et Isocrat. Ep. ad Phil. t. i. p. 443. ed. Aug. *F. Jacobs.*

Μέλει γάρ τινι τούτων] Τῶν διαβαλλόντων Διοπείθην. WOLF.

Ἀμείνους κήδεσθαι] Ut Virgilius [Ecl. vii. 5.]

'Et cantare pares et respondere parati.'
IDEM.

Τῶν ἄλλων] Junge cum κήδεσθαι. AUGER.

Καὶ τό γε εἰς Ἑλλήσποντον] Εἰρωνείαν esse puto, quasi dicat: Egregiam vero sollicitudinem de Græcis. Diopithen, strenuum et fortunatum ducem, revocare volunt: alium ignavum et futilem illi successorem dare, qui evertat omnia. WOLF.

Ἕτερον στρατηγὸν] Interpretes mihi hunc locum parum recte intellexisse videntur. Non de muneris abrogatione hic sermo est (hanc ipsam Demosthenes vult, si Diopithes male fecisse convincatur); sed Diopithis adversarii alium ipsi addere volebant στρατηγὸν, ne, ut dicebant, Diopithes in damnum Atheniensium et Græcorum facere possit, quæ velit. Huc spectat nostra enuntiatio et p. 187. v. 2. δαπάναις καὶ τριήρεσι τοσαύταις ἡμᾶς αὐτοὺς φυλάττειν. Verba igitur sic intelligenda sunt: "Atque etiam quod insuper στρατηγὸν mitti volunt in Hellespontum, eodem spectat," scilicet, ut Diopithis potestati adversentur ejusque conamina irrita reddant. BREM.

Πινάκιον] Libellus est accusatorius, rei nomen et crimina continens, quem actor magistratui, apud quem scripta erat dica, tradere tenebatur. Cave autem putes tabellam intelligi, cui sententiæ judicum inscriptæ erant: *calculis* enim, non *tabellis*, utebantur Athenienses in sententiis ferendis. STOCK.

ταῦτα πάντα κωλῦσαι δύναιτ᾽ ἄν, καὶ λέγουσιν οἱ νόμοι
97 ταῦτα, τοὺς ἀδικοῦντας εἰσαγγέλλειν, [1] οὐ μὰ Δία δαπάναις καὶ τριήρεσι τοσαύταις ἡμᾶς αὐτοὺς φυλάττειν, ἐπεὶ τοῦτό γ᾽ ἐστὶν ὑπερβολὴ μανίας· ἀλλ᾽ ἐπὶ μὲν τοὺς ἐχθρούς, οὓς οὐκ ἔστι λαβεῖν ὑπὸ τοῖς νόμοις, καὶ στρατιώτας τρέφειν καὶ τριήρεις ἐκπέμπειν καὶ χρήματα εἰσφέρειν
δεῖ καὶ ἀναγκαῖόν ἐστιν, ἐπὶ δ᾽ ἡμᾶς αὐτοὺς ψήφισμα, 116
εἰσαγγελία, πάραλος, ταῦτ᾽ ἐστὶν ἱκανά. ταῦτ᾽ ἦν εὖ φρονούντων ἀνθρώπων, ἐπηρεαζόντων δὲ καὶ διαφθειρόντων τὰ πράγματα, ἃ νῦν οὗτοι ποιοῦσι.

ή. Καὶ τὸ μὲν τούτων τινὰς εἶναι τοιούτους δεινὸν ὂν οὐ δεινόν ἐστιν· ἀλλ᾽ ὑμεῖς οἱ καθήμενοι οὕτως ἤδη διάκεισθε, ὥστε ἂν μέν τις εἴπῃ παρελθὼν ὅτι Διοπείθης ἐστὶ τῶν κακῶν [2] πάντων αἴτιος ἢ Χάρης ἢ Ἀριστοφῶν ἢ ὃν ἂν εἴπῃ τις τῶν πολιτῶν, εὐθέως φατὲ καὶ θορυβεῖτε ὡς ὀρθῶς λέγει· ἂν δὲ παρελθὼν λέγῃ τις τἀληθῆ, ὅτι Ληρεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· πάντων τῶν κακῶν καὶ τῶν πραγμάτων τούτων Φίλιππός ἐστιν αἴτιος· εἰ γὰρ ἐκεῖνος ἦγεν ἡσυχίαν, οὐδὲν ἂν ἦν πρᾶγμα τῇ πόλει· ὡς μὲν οὐκ ἀληθῆ ταῦτ᾽ ἐστὶν οὐκ ἔχετε ἀντιλέγειν, ἄχθεσθαι δέ μοι δοκεῖτε καὶ ὥσπερ ἀπολλύναι τι νομίζειν. αἴτιον δὲ τούτων — καί μοι πρὸς θεῶν, ὅταν ἕνεκα τοῦ βελτίστου λέγω, ἔστω παῤῥη-

[1] οὐ μὰ δί᾽ οὐ [2] πάντων τῶν κακῶν

Ταῦτα — τοὺς] Τοὺς ἀδικοῦντας ταῦτα, &c. ne quem inversus ordo verborum turbet. WOLF.

Λέγουσιν] Id est, κελεύουσιν ἡμᾶς φυλάττειν αὐτοὺς, scilicet τοὺς ἀδικοῦντας. IDEM.

Εἰσαγγέλλειν] Εἰσαγγελία fuit judicium, in magnis et publicis criminibus, in quo tum accusatio tum defensio viva voce peragebatur coram senatu, vel populo, vel interdum Archonte. *Ex edit.* STOCK.

Πάραλος] Πάραλον sacram triremem fuisse scribit Suidas, tum ad alios publicos usus accommodatam: tum vero etiam ad duces peregre accersendos. Phavorinus a Paralo, quodam heroe, nominatam esse ait, et remiges ejus navis παράλους vocari. Vulgata Lexica (nescio quo auctore) addunt, fuisse judicia per tribus facta: quod is cui *tributa judicia* (sic enim Latine *tributa comitia* dicimus) displicent, is πάραλον *revocationem* interpretetur licet. WOLF. V. Petit. Comm. in Leg. Att. l. iii. t. ii. §. 30.

Πάραλος] Duæ fuerunt Atheniensibus naves sacræ, Salaminia et Paralus, quæ jussa populi deferebant; atque adeo imperatoribus, male rem gerentibus, inserviebant revocandis. STOCK.

ή. Ἀριστοφῶν] Aristophon quidam una cum Diopithe iterum memoratur pro Cor. p. 248, 8. ed. R. Nomen multis Atheniensibus commune fuit. Lucchesinius eundem Azeniensem intelligi vult, qui Ol. xcii. 1. legationem obibat, quique Ol. cvi. 1. adhuc supererat. Vid. Æschin. c. Ctesiph. §. μδ'. et §. ξέ. et Ruhnk. Hist. Crit. Orat. Gr. 45. *F. Jacobs.*

Ὥσπερ ἀπολλύναι τι] Eum, qui verum dicat, rempublicam lædere. Et coargui se, et opinionem sibi præconceptam extorqueri, jacturam quandam esse putant. Tenerius amant opiniones suas quam pecunias. WOLF. Ita construe: καὶ νομίζειν (αὐτὸν) ὥσπερ ἀπολλύναι τι. AUGER.

σία — · παρεσκευάκασιν ὑμᾶς ἐκ πολλοῦ τῶν πολιτευομέ-
νων ἔνιοι ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις φοβεροὺς καὶ χαλεπούς, ἐν
δὲ ταῖς παρασκευαῖς ταῖς τοῦ πολέμου ῥαθύμους καὶ εὐ-
καταφρονήτους. ἂν μὲν οὖν τὸν αἴτιον εἴπῃ τις ὃν ἴστε ὅτι
λήψεσθε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, φατὲ καὶ βούλεσθε· ἂν δὲ
τοιοῦτον λέγῃ τις ὃν κρατήσαντας τοῖς ὅπλοις, ἄλλως δ' 98
οὐκ ἔστι κολάσαι, οὐκ ἔχετ', οἶμαι, τί ποιήσετε, ἐξελεγ-
χόμενοι δὲ ἄχθεσθε. ἐχρῆν [1] γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὐ-
ναντίον ἢ νῦν, ἅπαντας τοὺς πολιτευομένους ἐν μὲν ταῖς
117 ἐκκλησίαις πράους καὶ φιλανθρώπους ὑμᾶς ἐθίζειν εἶναι·
πρὸς γὰρ ὑμᾶς αὐτοὺς καὶ τοὺς συμμάχους ἐν ταύταις
ἐστὶ τὰ δίκαια· ἐν δὲ ταῖς παρασκευαῖς ταῖς τοῦ πολέμου
φοβεροὺς καὶ χαλεποὺς ἐπιδεικνύναι· πρὸς γὰρ τοὺς ἐ-
χθροὺς καὶ τοὺς ἀντιπάλους ἐν ἐκείναις ἔσθ' ὁ ἀγών. νῦν δὲ
δημαγωγοῦντες ὑμᾶς καὶ χαριζόμενοι καθ' ὑπερβολὴν οὕ-
τω διατεθείκασιν, ὥστ' ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις τρυφᾶν καὶ
κολακεύεσθαι πάντα πρὸς ἡδονὴν ἀκούοντας, ἐν δὲ τοῖς
πράγμασι καὶ τοῖς γιγνομένοις περὶ τῶν ἐσχάτων ἤδη
κινδυνεύειν.

θ'. Φέρε γὰρ πρὸς Διός, εἰ λόγον ὑμᾶς ἀπαιτήσειαν
οἱ Ἕλληνες ὧν νυνὶ [2] παρείκατε καιρῶν διὰ ῥαθυμίαν, καὶ
[3] ἔροινθ' ὑμᾶς, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πέμπετε ὡς ἡμᾶς ἑκά-
στοτε πρέσβεις, καὶ λέγετε ὡς ἐπιβουλεύει Φίλιππος ἡμῖν
καὶ ἅπασι τοῖς Ἕλλησι, καὶ ὡς φυλάττεσθαι δεῖ τὸν
ἄνθρωπον — καὶ [4] πάντα τὰ τοιαῦτα ἀνάγκη φάσκειν
καὶ ὁμολογεῖν· ποιοῦμεν γὰρ ταῦτα —. εἶτ', ὦ πάντων ἀν-

[1] γὰρ] † δὲ [2] παρήκατε [3] * ἔροινθ'· ὑμεῖς
[4] ἅπαντα τὰ τοιαῦτα, * ἃ ἀνάγκη

Ἐκ πολλοῦ] S. χρόνου. WOLF.

Ὃν ἴστε ὅτι λήψεσθε] *Quem vos capturos scitis*, id est, si civis aliquis accusetur, qui vobis elabi non potest. IDEM.

Ὃν κρατήσαντας τοῖς ὅπλοις] Sententia est: Philippum malorum omnium auctorem, non minis aut decretis, sed armis vincendum esse et puniendum. IDEM.

Ἐχρῆν τοὺς πολιτευομένους ἐθίζειν ὑμᾶς εἶναι πράους, etc. et ἐπιδεικνύναι ὑμᾶς, etc.] Sic verba ordinanda sunt. M. ἀποδεικνύναι. IDEM.

θ'. Εἰ λόγον ὑμᾶς ἀπαιτήσειαν οἱ Ἕλληνες] Expugnata Olyntho, Athenienses tandem bellum Philippo indixere, et legationes miserunt, quæ singulas Græciæ civitates hortarentur ad arma cum iis consocianda. Hinc occasione sumpta, prosopopœiam hanc pulcherrimam instituit, in qua, citra offensionem increpat acerrime civium socordian et imprudentiam. *Ex edit.* STOCK.

Ἀνάγκη φάσκειν] S. ἡμᾶς, *necesse erit, nos assentiri, et fateri*, legatos mitti a nobis. WOLF.

Ποιοῦμεν γὰρ ταῦτα] Est ambiguum, dicaturne μιμητικῶς, *facere nos*, an vero αἰτιολογικῶς, *facimus enim ita*. Quæ sequuntur, εἶτ' ὦ πάντων, iterum sub persona sociorum dicuntur. IDEM.

θρώπων φαυλότατοι, δέκα μῆνας ἀπογενομένου τἀνθρώπου
καὶ νόσῳ καὶ χειμῶνι καὶ πολέμοις ἀποληφθέντος, ὥστε
μὴ ἂν δύνασθαι ἐπανελθεῖν οἴκαδε, οὔτε τὴν Εὔβοιαν ἠλευ-
θερώσατε οὔτε τῶν ὑμετέρων αὐτῶν οὐδὲν ἐκομίσασθε, ἀλλ'
ἐκεῖνος μὲν ὑμῶν οἴκοι μενόντων, σχολὴν ἀγόντων, ὑγιαι-
99 νόντων (εἰ [1] δὴ τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας ὑγιαίνειν
[2] φήσαιεν) δύο ἐν Εὐβοίᾳ κατέστησε τυράννους, τὸν μὲν
ἀπαντικρὺ τῆς Ἀττικῆς ἐπιτειχίσας, τὸν δ' ἐπὶ Σκιάθῳ·
ὑμεῖς δ' οὐδὲ ταῦτ' ἀπελύσασθε, εἰ μηδὲν ἄλλο ἐβούλεσθε, 118
ἀλλ' εἰάκατε καὶ ἀφέστατε δῆλον ὅτι αὐτῷ, καὶ φανερὸν
πεποιήκατε ὅτι οὐδ' ἂν δεκάκις ἀποθάνῃ, οὐδὲν μᾶλλον
ὑμεῖς γε κινήσεσθε. τί οὖν πρεσβεύεσθε καὶ κατηγορεῖτε
καὶ πράγμαθ' ἡμῖν παρέχετε; ἂν ταῦτα λέγωσι, τί ἐροῦμεν
ἢ τί φήσομεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐχ ὁρῶ.

ι'. Εἰσὶ τοίνυν τινὲς οἳ τότ' ἐξελέγχειν τὸν παριόντα
οἴονται, ἐπειδὰν ἐρωτήσωσι τί οὖν χρὴ ποιεῖν; οἷς ἐγὼ μὲν
τὸ δικαιότατον καὶ ἀληθέστατον τοῦτο ἀποκρινοῦμαι,
ταῦτα μὴ ποιεῖν ἃ νυνὶ ποιεῖτε· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ καθ'

[1] δεῖ [2] φῆσαι) δύο μὲν ἐν

Ὑγιαίνειν] Correctio nascens e polysemia verbi, quod tam ad mentis integritatem, quam ad valetudinem corporis refertur, ὑγίεια καὶ νοῦς ἐσθλὰ τῷ βίῳ δύο. IDEM.

Δύο ἐν Εὐβοίᾳ] Philistidem nempe Orei, et Clitarchum Eretriæ. Eretria spectabat Atticam: Oreum vero fuit e regione Sciathi, insulæ finitimæ in ditione Atheniensium. *Ex edit.* STOCK. Vid. Phil. Γ. §. ζ. et ιβ'.

Ἐπὶ Σκιάθῳ] Sciathus insula e regione Magnesiæ. Stephanus: Σκίαθος νῆσος Εὐβοίας, F. ἄντικρυς Εὐβοίας. WOLF. *Ad Sciathum*, ut Wolfius reddit. Hoc est, non *apud*, sed *adversus Sciathum*. Nam ἐπὶ Σκιάθῳ idem est ac ἐπιτειχίσας in eadem sententia. *Ex edit.* STOCK.

Ὑμεῖς δ' — ἐβούλεσθε] *Vos autem ne hinc quidem vos expedivistis, si aliunde nolebatis.* π. Ῥοδ. ἐλευθ. p. 191. l. 9. ed. R. τὰς παρὰ τῶν διαβαλλόντων τὴν πόλιν ἡμῶν βλασφημίας ἔργῳ μετὰ δόξης καλῆς ἀπολυσάμενος. Sic intelligenda quæ Astius habet ad Plat. de Legg. I. 9. p. 56. Reiske conjectura infirmat orationem. BREM.

Ἀπήλασθαι] Ἀπελύσασθε ab ἀπολύω, vel ἀπηλάσασθε ab ἀπελαύνω, *repulistis, propulsastis.* WOLF.

Οὐδ' ἂν δεκάκις ἀποθάνῃ, οὐδὲν μᾶλλον ὑμεῖς γε κινήσεσθε] Enuntiatio plena gravitatis et ponderis in verbis eorumque collocatione. Negatio οὐδ', ut par est, collocatur ante conditionem; post conditionem illico sequitur negatio fortior, οὐδὲν μᾶλλον, ut augeatur negatio. Acerbum γε post ὑμεῖς vix quisquam non agnoscat: *homines quales vos estis.* Ignominiosum in κινεῖσθαι de hominibus, qui se movere non valent, nemo non animadvertit. — Negationis repetitio, quamquam interdum viris doctis invisa, non rara est. p. 99. l. pen. ed. R. οἶδε γὰρ ἀκριβῶς, ὅτι οὐδ' ἂν πάντων τῶν ἄλλων γένηται κύριος, οὐδὲν ἔστ' αὐτῷ βεβαίως ἔχειν. p. 119. l. 4. ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ Φιλίππου καὶ ὧν ἐκεῖνος πράττει νῦν, οὐχ οὕτως ἔχουσιν. Cf. Erfurdt. ad Soph. Antig. edit. min. Addend. v. 5, 6. BREM.

Τί ἐροῦμεν ἢ τί φήσομεν;] Prius de justa excusatione, posterius de probabili causa dictum videtur. Φήσομεν futurum h. l. est verbi φάσκειν, quod propria significatione de eo adhibetur, qui dicit quæ præstare non potest. IDEM.

ι'. Τὸν παριόντα] *Progressum*, eum, qui concionaturus est; qui σύμβουλος, et συμβουλεύων, et λέγων, etsi pluraliter fere οἱ λέγοντες, ut et cætera participia, et δημή-

ἕκαστον ἀκριβῶς ἐρῶ. καὶ ὅπως, ὥσπερ ἐρωτῶσι προθύμως,
οὕτω καὶ ποιεῖν [1] ἐθελήσουσι! πρῶτον μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, [2] τοῦτο παρ' ὑμῖν αὐτοῖς βεβαίως γνῶναι, ὅτι τῇ
πόλει Φίλιππος πολεμεῖ καὶ τὴν εἰρήνην λέλυκε—καὶ
παύσασθε περὶ [3] τούτου κατηγοροῦντες ἀλλήλων—καὶ
κακόνους μέν ἐστι καὶ ἐχθρὸς ὅλῃ τῇ πόλει καὶ τῷ τῆς πό-
λεως ἐδάφει, προσθήσω δὲ καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει πᾶσιν ἀνθρώ-
ποις, καὶ τοῖς μάλιστ' οἰομένοις αὐτῷ χαρίζεσθαι (εἰ δὲ μή,
σκεψάσθωσαν [4] Εὐθυκράτη καὶ Λασθένη τοὺς Ὀλυνθίους,
οἳ δοκοῦντες οἰκειότατ' αὐτῷ διακεῖσθαι, ἐπειδὴ τὴν πόλιν
προὔδοσαν, πάντων κάκιστ' ἀπολώλασιν), οὐδενὶ μέντοι
μᾶλλον ἢ τῇ πολιτείᾳ πολεμεῖ οὐδ' ἐπιβουλεύει, καὶ σκο-
πεῖ μᾶλλον οὐδὲ ἓν τῶν πάντων ἢ ὅπως ταύτην [5] καταλύσει.
καὶ τοῦτ' εἰκότως τρόπον [6] τινὰ πράττει· οἶδε γὰρ ἀκριβῶς
ὅτι οὐδ' ἂν πάντων τῶν ἄλλων γένηται κύριος, οὐδὲν [7] ἔστ' 100
119 αὐτῷ βεβαίως ἔχειν, ἕως ἂν ὑμεῖς δημοκρατῆσθε, ἀλλ'
ἐάν ποτε συμβῇ τι πταῖσμα, ἃ πολλὰ γένοιτ' ἂν ἀν-
θρώπῳ, ἥξει πάντα τὰ νῦν συμβεβιασμένα καὶ καταφεύ-
ξεται πρὸς ὑμᾶς. ἔστε γὰρ ὑμεῖς οὐκ αὐτοὶ πλεονεκτῆσαι
καὶ κατασχεῖν ἀρχὴν εὖ πεφυκότες, ἀλλ' ἕτερον λαβεῖν
κωλῦσαι καὶ ἔχοντ' ἀφελέσθαι δεινοί, καὶ ὅλως ἐνοχλῆ-
σαι τοῖς ἄρχειν βουλομένοις καὶ πάντας ἀνθρώπους εἰς

[1] ἐθελήσωσι [2] τοῦτο * δεῖ παρ' [3] τούτων [4] Εὐθυκράτην καὶ Λασθένην [5] καταλύσῃ [6] τινὰ νῦν γε δὴ πράττει [7] ἔσται

γορος et δημηγορῶν nominatur. Wolf.

Καὶ ὅπως ὥσπερ] *Et ut velint, modo velint.* ἐλλειπτικὸν est, ut subintelligatur ὁρᾶν χρὴ, vel πειρατέον: vel ὅπως ἐθελήσωσιν accipiendum pro ἐθελέτωσαν. Idem.

Καὶ ὅπως, ὥσπερ ἐρωτῶσι προθύμως, οὕτω καὶ ποιεῖν ἐθελήσουσι] Votum hoc est. Omittitur ante ὅπως, verbum, ut suppleat quisque quod possit aut velit. Oratorem animo votum concepisse, etiam infinitivus γνῶναι l. 3. ostendit. Hic enim in votis sæpe pro imperativo, ut aiunt, ponitur. Non igitur opus est verbo δεῖ, quod Reiskius post τοῦτο inseruit, et quod, nisi votum præcessisset, vix abesse posset in nostro scriptore. Brem.

Γνῶναι] Pendet a verbo χρή. etsi fortasse id non incommode repeteretur: χρὴ τοῦτο παρ' ὑμῖν αὐτοῖς βεβαίως γνῶναι. Wolf.

Ἀπολώλασιν] Notum est dictum Philippi in Olynthi proditores, qui Macedones homines rusticos esse dicebat, quod scapham scapham nominarent, et ficum ficum. Idem.

Ἀπολώλασι] Propter ignominiam, ut opinor, de qua vide orationem falsæ legationis. Etsi nihil vetat, ac potius consentaneum est, eos exitio factis suis digno periise. Idem.

Ἂν γένηται] Non est δυνητικὸν ἄν, sed pro ἐὰν capitur, ut sæpe alias. Cave igitur, ne fallaris. Idem.

Γένοιτ' ἀνθρώπῳ] L. γένοιτ' ἂν ἀνθρώπῳ. Obsopœus.

Ἐνοχλῆσαι τοῖς ἄρχειν βουλομένοις] Quid sentiendum sit de Phavorini animadversione: Ἐνοχλῶ Ἀττικῶς συντάσσεται αἰτιατικῇ, κοινῶς δὲ δοτικῇ, apparet ex hoc aliisque Demosthenis locis. In universum dici potest, Atticos hoc verbum sæpius construere cum dativo, quam cum accusativo, sine significationis discrimine, opinor. Brem.

ἐλευθερίαν ἐξαφελέσθαι ἕτοιμοι. οὔκουν βούλεται τοῖς ἑαυ-
τοῦ καιροῖς τὴν παρ' ὑμῶν ἐλευθερίαν ἐφεδρεύειν, οὐδὲ πολ-
λοῦ δεῖ, οὐ κακῶς οὐδ' ἀργῶς ταῦτα λογιζόμενος.

ιά. Πρῶτον μὲν δὴ διὰ τοῦτο δεῖ ἐχθρὸν ὑπειληφέναι τῆς
πολιτείας καὶ τῆς δημοκρατίας ἀδιάλλακτον ἐκεῖνον· εἰ γὰρ
μὴ τοῦτο πεισθήσεσθε ταῖς ψυχαῖς, οὐκ ἐθελήσετε ὑπὲρ
τῶν πραγμάτων σπουδάζειν· δεύτερον δ' εἰδέναι σαφῶς ὅτι
πάνθ' ὅσα πραγματεύεται καὶ κατασκευάζεται νῦν, ἐπὶ
τὴν ἡμετέραν πόλιν [1] παρασκευάζεται, καὶ ὅπου τις ἐκεῖνον
ἀμύνεται, ἐνταῦθ' ὑπὲρ ἡμῶν ἀμυνεῖται. οὐ γὰρ οὕτω γ'
εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν οὐδείς, [2] ὃς ὑπολαμβάνει τὸν Φίλιππον τῶν
μὲν ἐν Θρᾴκῃ κακῶν—τί γὰρ ἄλλο τις ἂν εἴποι Δρογγίλον
καὶ Καβύλην καὶ Μάστειραν καὶ ἃ νῦν ἐξαιρεῖ καὶ κατα-
σκευάζεται;— τούτων μὲν ἐπιθυμεῖν, καὶ ὑπὲρ τοῦ ταῦτα
λαβεῖν καὶ πόνους καὶ χειμῶνας καὶ τοὺς ἐσχάτους κινδύνους
ὑπομένειν, τῶν δὲ Ἀθήνησι λιμένων καὶ νεωρίων καὶ [3] τριήρων
καὶ τῶν ἔργων τῶν ἀργυρείων καὶ τοσούτων προσόδων οὐκ
ἐπιθυμεῖν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐάσειν [4] ὑμᾶς ἔχειν, ὑπὲρ δὲ τῶν
101 μελινῶν καὶ τῶν ὀλυρῶν τῶν ἐν τοῖς Θρᾳκίοις σιροῖς ἐν τῷ

[1] κατασκευάζεται [2] ὥστε ὑπολαμβάνειν [3] τριηρῶν [4] ὑμᾶς ἐάσειν

Οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] S. λόγου. *neque multis est opus.* Alii interpretantur, quasi esset, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, *multum certe abest.* Huic similem locutionem, οὐδ' ὀλίγου δεῖ, eodem modo intelligo, scilicet λόγου. *Ne paucis quidem verbis opus est*, hoc est, supervacaneum prorsus est, hac de re dicere. *Es bedarff nicht viel wort. Es bedarff nicht red.* [*There is no need of many words.*] Wolf. Ad οὐδὲ, sub. βούλεται, et intellige, οὐδὲ, πολλοῦ δεῖ, *non sane vult, multum abest.* Auger.

ιά. Δρογγίλον, καὶ Καβύλην, καὶ Μάστειραν] Fuere ignobiles in Thracia urbes, quarum Cabylem solum ab historicorum aliquo et a geographis memoratam vidi, distabatque triginta millia passuum ab ostio Ponti Euxini, ut est apud Stephanum. *Lucches.* Stock. Plerique Grammatici, h. l. l., in Thracia Drongilum ponunt; contra Stephanus Byz. in Thessalia, teste Theopompo. Cabyle forsan eadem est Thraciæ urbs, quæ apud Strabonem l. vii. p. 494. Calybe vocatur. Cum de Mastira denique sileat historia, leg. esse Βάστειραν, vel Πίστειραν, vel Ἐπίμαστον, quæ omnes memorantur urbes in lib. vii. Philippicæ historiæ Anaximenis, contendit Harpocratio. *F. Jacobs.*

Ἀργυρίων] F. ἀργυρείων. Taylor.

Τῶν ἔργων τῶν ἀργυρείων] Atheniensibus erant argentifodinæ apud montem Laurium in Attica. *Ex edit.* Stock.

Μελινῶν] Μελίνη, *semen leguminis.* Vide Harpocrationem in hoc verbum. Auger.

Ἐν τοῖς Θρᾳκίοις σιροῖς] De his Varro de re rustica, I. 57. 'Quidam granaria habent sub terris, uti speluncas, quas vocant σειροὺς, ut in Cappadocia ac Thracia.' Adde Q. Curtium, VII. 4. 'Siros vocabant barbari: quos ita solerter abscondunt, ut nisi qui defoderunt, invenire non possint. In iis conditæ fruges erant.' Stock. Cfr. Plin. l. xviii. c. 30. et Schneider. ad Varron. p. 372. *F. Jacobs.*

Ἐν τῷ βαράθρῳ] Locus Athenis, in quem præcipitabantur malefici, ut Sparte κεάδας, Romæ Scalæ Gemoniæ. Sic appellat Thracici cœli inclementiam per translationem, οἷον ἐν τῷ ὀλέθρῳ, perinde ac si *in peste* vel *interitu* dixisset, ut Suidas annotat. Wolf. Fuit proverbiale dicendi genus, ut arbitror, de iis dici solitum, qui in loco incommodo immorantur, et ad id etiam nos ducit Scholiastes, qui ἐν βαράθρῳ interpretatur metaphorice ἐν ὀλέθρῳ, *in pernicie.* Palmer. Caverna quædam fuit

120 βαράθρῳ χειμάζειν. οὐκ ἔστι ταῦτα, ἀλλὰ κἀκεῖνα ὑπὲρ τοῦ τούτων γενέσθαι κύριος καὶ τἄλλα πάντα πραγματεύεται. τί οὖν εὖ φρονούντων ἀνθρώπων ἐστίν; εἰδότας ταῦτα καὶ ἐγνωκότας τὴν μὲν ὑπερβάλλουσαν καὶ ἀνήκεστον ταύτην ῥαθυμίαν ἀποθέσθαι, χρήματα δ' εἰσφέρειν καὶ τοὺς συμμάχους ἀξιοῦν, καὶ ὅπως τὸ συνεστηκὸς τοῦτο συμμενεῖ στράτευμα ὁρᾶν καὶ πράττειν, ἵν' ὥσπερ ἐκεῖνος ἑτοίμην ἔχει δύναμιν τὴν ἀδικήσουσαν καὶ καταδουλωσομένην ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας, [1] οὕτω τὴν σώσουσαν ὑμεῖς καὶ βοηθήσουσαν ἅπασιν ἑτοίμην ἔχητε. οὐ γὰρ ἔστι βοηθείαις χρωμένους οὐδέποτ' οὐδὲν τῶν δεόντων πρᾶξαι, ἀλλὰ κατασκευάσαντας δεῖ δύναμιν, καὶ τροφὴν ταύτῃ πορίσαντας καὶ ταμίας καὶ δημοσίους, καὶ ὅπως ἔνι τὴν τῶν χρημάτων φυλακὴν ἀκριβεστάτην γενέσθαι, οὕτω ποιήσαντας, τὸν μὲν τῶν χρημάτων λόγον παρὰ τούτων λαμβάνειν, τὸν δὲ τῶν ἔργων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ. κἂν οὕτω ποιήσητε καὶ ταῦτ' ἐθελήσητε ὡς ἀληθῶς, ἄγειν εἰρήνην δικαίαν καὶ μένειν ἐπὶ τῆς αὐτοῦ Φίλιππον ἀναγκάσετε, οὗ μεῖζον οὐδὲν ἂν γένοιτ' ἀγαθόν, ἢ πολεμήσετ' ἐξ ἴσου.

ιβ'. Εἰ δέ τῳ δοκεῖ ταῦτα καὶ δαπάνης μεγάλης καὶ πόνων πολλῶν καὶ πραγματείας εἶναι, καὶ μάλα ὀρθῶς δοκεῖ· ἀλλ' ἐὰν [2] λογίζηται τὰ τῇ πόλει μετὰ ταῦτα γενησόμενα, ἂν ταῦτα μὴ ἐθέλῃ ποιεῖν, εὑρήσει λυσιτελοῦν τὸ [3] ἑκόντας ποιεῖν τὰ δέοντα. εἰ μὲν γάρ ἐστί τις ἐγγυητὴς ὑμῖν θεῶν (οὐ γὰρ ἀνθρώπων γ' οὐδεὶς ἂν γένοιτο ἀξιόχρεως τηλικούτου πράγματος), ὡς ἂν ἄγηθ' ἡσυχίαν καὶ ἅπαντα πρόησθε, οὐκ ἐπ' αὐτοὺς ὑμᾶς τελευτῶν ἐκεῖνος

[1] οὕτω καὶ τὴν [2] λογίσηται [3] ἑκόντα

Athenis, in quam capitis damnatos præcipitabant. Animadvertit Interpres Gallicus, (nescio an non subtiliter magis, quam vere) metaphoram hancce non tantum Thracici inclementiam cœli depingere, verum etiam animos nostros ad Philippi, tanquam scelesti fœdissimo supplicio digni, considerationem traducere. STOCK.

Βοηθείαις] Tumultuarium et subitarium exercitum ita vocat. WOLF.

ιβ'. Ἀλλ' ἐὰν λογίζηται (τὶς) τὰ τῇ πόλει — τὰ δέοντα] Sc. ἡμᾶς. Reiskius scripsit ἑκόντα, quod pejus est vulgato. Τὶς est τὶς ἡμῶν. Hunc oportet rem spectare ratione πάντων ἡμῶν et ea dicere, quæ cunctis sunt utilia. Hinc pluralis ἑκόντας aptus, immo necessarius est. Omnino post τὶς, quatenus generis vicem habet, sæpissime sequitur pluralis. Cf. Matthiæ Gr. Gr. p. 673. et Ern. Fr. Poppo Thucyd. P. I. p. 93. sqq. BREM.

Εἰ μὲν γάρ ἐστί τις] Malim εἶη. WOLF.

Τελευτῶν ἐκεῖνος ἥξει] *Tandem, denique*, participium per genera et numeros adverbialiter sumptum. IDEM.

102 ἥξει, αἰσχρὸν μὲν νὴ τὸν Δία καὶ πάντας τοὺς θεούς! καὶ ἀνάξιον ὑμῶν καὶ τῶν ὑπαρχόντων τῇ πόλει καὶ πεπραγμένων τοῖς προγόνοις, τῆς ἰδίας [1] ἕνεκεν ῥαθυμίας τοὺς 121
ἄλλους πάντας [2] Ἕλληνας εἰς δουλείαν προέσθαι, καὶ ἔγωγε [3] αὐτὸς μὲν τεθνάναι μᾶλλον ἂν ἢ ταῦτ' εἰρηκέναι βουλοίμην· οὐ μὴν ἀλλ' εἴ τις ἄλλος λέγει καὶ ὑμᾶς πείθει, ἔστω, μὴ ἀμύνεσθε, ἅπαντα πρόεσθε. εἰ δὲ [4] μηδενὶ τοῦτο δοκεῖ, τοὐναντίον δὲ προΐσμεν ἅπαντες ὅτι ὅσῳ ἂν πλειόνων ἐκεῖνον ἐάσωμεν γενέσθαι κύριον, τοσούτῳ χαλεπωτέρῳ καὶ ἰσχυροτέρῳ χρησόμεθα ἐχθρῷ, ποῖ ἀναδυόμεθα ἢ τί μέλλομεν; ἢ πότε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθελήσομεν; ὅταν νὴ Δί' ἀνάγκη τις ᾖ; ἀλλ' ἣν μὲν ἄν τις ἐλευθέρων ἀνθρώπων ἀνάγκην εἴποι, οὐ μόνον ἤδη πάρεστιν, ἀλλὰ καὶ πάλαι παρελήλυθε· τὴν δὲ τῶν δούλων ἀπεύχεσθαι δήπου μὴ γενέσθαι δεῖ. διαφέρει δὲ τί; ὅτι ἔστιν ἐλευθέρῳ μὲν ἀνθρώπῳ μεγίστη ἀνάγκη ἡ ὑπὲρ τῶν [5] γιγνομένων αἰσχύνη, καὶ μείζω ταύτης οὐκ οἶδ' ἥν τιν' ἂν εἴποι τις· δούλῳ δὲ πληγαὶ καὶ ὁ τοῦ σώματος αἰκισμός, ἃ μήτε γένοιτ' οὔτε λέγειν ἄξιον.

ιγ'. Πάντα τοίνυν τἄλλ' εἰπὼν ἂν ἡδέως, καὶ δείξας ὃν τρόπον ὑμᾶς ἔνιοι καταπολιτεύονται, τὰ μὲν ἄλλα ἐάσω· ἀλλ' ἐπειδάν τι τῶν πρὸς Φίλιππον ἐμπέσῃ, εὐθὺς ἀνα-

[1] † ἕνεκα [2] ἕλληνας ἅπαντας [3] αὐτὸς ἂν τεθνάναι μᾶλλον ἢ [4] μηδενὶ μὲν τοῦτο [5] πραγμάτων

Καὶ τῶν ὑπαρχόντων τῇ πόλει] Τοῦ ἀξιώματος καὶ τῆς δυνάμεως τῆς πόλεως. Sunt enim τὰ ὑπάρχοντά τινι, ea omnia ornamenta et præsidia et facultates, quibus aliquis nititur: itidemque in malam partem incommoda et impedimenta omnia: etsi de his τὰ ἐνόντα, τουτέστι, τὰ δυνατὰ sæpius dicuntur. IDEM.

Ποῖ ἀναδυόμεθα] *Quo subterfugimus?* id est, quem receptum habituri sumus? Suidas ἀναδύομαι, φεύγω, ἀναβάλλομαι, μεταβουλεύω. Varinus: ῥᾳθυμῶν ὑπερτίθεμαι, προίεμαι τὸν ἐπιτήδειον καιρὸν τῶν πράξεων, ἐνδύομαι, προανακρούομαι, μέλλω. IDEM.

Ποῖ ἀναδυόμεθα] Brachylogice dictum hoc sensu: *Quo nos vertamus, ut perniciem evitemus?* In ποῖ inest notio motus ad locum, in ἀναδύεσθαι id, ut in loco tuti simus. Ejusmodi constructiones in unum interdum confluunt: quod aliquando etiam viros offendebat, qui primi hoc subtilius tractarunt, ut Hermannum ad Eurip. Herc. F. v. 1148. ποῖ κακῶν ἐρημίαν εὕρω; Hermannus ποῦ. Vulgatam sic interpretor: *Quo me vertam, ut requiem inveniam?* BREM.

Ἀπεύχεσθαι] Respondet voci Latinæ *deprecari*, i. e. precari ne aliquid eveniat. Itaque abundant eæ quæ sequuntur voces μὴ γενέσθαι. AUGER.

Ἃ μήτε γένοιτ' οὔτε λέγειν ἄξιον] Notandum est μήτε cum optativo priore membro cum vi optandi, ne quid fiat, in altero οὔτε cum indicativo ἄξιον sc. ἐστί, cum vi affirmandi, aliquid non esse. Sensus hic est: Quemadmodum vehementer optandum, ne hoc fiat; sic indecorum vel de eo loqui. Simplex ὃ μὴ γένοιτο sæpe legitur. Cf. Astium ad Platonem de Legg. XI. 4. Addito etiam altero membro, in quo est οὐδὲ, legitur in Mid. p. 581. l. 22. ὃ μὴ γένοιτο, οὐδ' ἔσται. Vice versa habemus οὔτε — μήτε p. 106. l. 23. ἐγὼ δὲ θρασὺς

στάς τις λέγει τὸ τὴν εἰρήνην ἄγειν ὡς ἀγαθόν, καὶ τὸ τρέ-
φειν δύναμιν μεγάλην ὡς χαλεπόν, καὶ διαρπάζειν
τινὲς τὰ χρήματα βούλονται, καὶ τοιούτους λόγους,
ἐξ ὧν ἀναβάλλουσι μὲν ὑμᾶς, ἡσυχίαν δὲ ποιοῦσιν ἐκείνῳ
πράττειν [1] ὅ τι βούλεται. ἐκ δὲ τούτων περιγίγνεται ὑμῖν μὲν
ἡ σχολὴ καὶ τὸ μηδὲν ἤδη ποιεῖν, ἃ δέδοιχ᾽ ὅπως μή ποθ᾽ 103
[2] ἡγήσεσθε ἐπὶ πολλῷ γεγενῆσθαι, τούτοις δὲ αἱ χάριτες
122 καὶ ὁ μισθὸς ὁ τούτων. ἐγὼ δ᾽ οἴομαι τὴν μὲν εἰρήνην ἄγειν
οὐχ ὑμᾶς δεῖν πείθειν, οἳ πεπεισμένοι κάθησθε, ἀλλὰ τὸν
τὰ τοῦ πολέμου πράττοντα· ἂν γὰρ ἐκεῖνος πεισθῇ, τά γ᾽
ἀφ᾽ ὑμῶν ἕτοιμα ὑπάρχει· νομίζειν δ᾽ εἶναι χαλεπὰ οὐχ
ὅσ᾽ ἂν εἰς σωτηρίαν δαπανῶμεν, ἀλλ᾽ ἃ πεισόμεθα, ἂν
ταῦτα μὴ ἐθέλωμεν ποιεῖν· καὶ τὸ διαρπασθήσεται τὰ
χρήματα τῷ φυλακὴν εἰπεῖν, δι᾽ ἧς σωθήσεται, κωλύειν,
οὐχὶ τῷ τοῦ συμφέροντος ἀφεστάναι. καίτοι ἔγωγ᾽ ἀγανα-
κτῶ καὶ αὐτὸ τοῦτο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ τὰ μὲν χρή-
ματα λυπεῖ τινὰς ὑμῶν, εἰ διαρπασθήσεται, ἃ καὶ φυλάτ-
τειν καὶ κολάζειν τοὺς ἀδικοῦντας ἐφ᾽ ὑμῖν ἐστί· τὴν δὲ
Ἑλλάδα πᾶσαν ἐφεξῆς οὑτωσὶ Φίλιππος ἁρπάζων οὐ λυ-
πεῖ, καὶ ταῦτ᾽ ἐφ᾽ ὑμᾶς ἁρπάζων.

ιδ΄. Τί ποτ᾽ οὖν ἐστὶ τὸ αἴτιον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ

[1] ὅ,τι καὶ βούλεται [2] † ἡγήσησθε

μὲν — — οὔτ᾽ εἰμὶ μήτε γενοίμην. BREM.

ιγ΄. Καὶ τοιούτους λόγους] Subaudi λέγει, vel λέγουσι: nam orator abrupte transit a singulari numero ad pluralem. AUGER.

Ἐξ ὧν ἀναβάλλουσι μὲν ὑμᾶς] Ὀκνεῖν καὶ ἀναβάλλεσθαι ποιοῦσι, καὶ τὸν καιρὸν ἀποστερεῖν. WOLF. V. Paul. Leopard. Emend. l. xi. c. 2. Grut. Thes. Crit. vol. iii. p. 217.

Ἐπὶ πολλῷ] S. τιμῷ, ut in Olynth. I. WOLF. Vel διαφόρῳ, multo fœnore vel detrimento. AUGER.

Αἱ χάριτες] S. Παρ᾽ ὑμῶν. WOLF.

Ὁ μισθὸς] Παρὰ Φιλίππου. IDEM.

Ὁ τούτων] S. Τῶν λεγόντων, id est, διὰ τούτους. IDEM.

Κωλύειν] Pendet a verbis οἴομαι δεῖν. IDEM.

ιδ΄. Τί ποτ᾽ οὖν ἐστὶ τὸ αἴτιον — πόλεμον ποιεῖ.] Verba dicendi λέγειν, εἰπεῖν etc. interdum construuntur cum accusativo personæ, loco genitivi cum περί. Est etiam sic attractio, dum, quod subjectum enuntiationis pendentis esse oportet, fit objectum ad verbum, unde illa enuntiatio pendet: τὸν ἀδικοῦντα εἰπεῖν ὡς ἀδικεῖ pro εἰπεῖν, ὡς ὁ ἀδικῶν ἀδικεῖ. Sed ista attractio eo nititur, quod εἰπεῖν cum accusativo personæ construi potest. Non igitur intelligo, cur Matthiæ Gr. Gr. p. 559. Dawesium vituperaverit, qui ejusmodi loca in eorum numero ponebat, in quibus εἰπεῖν cum duplici accusativo constructum sit. Accusativum personæ reapse habemus; locum accusativi rei tenet ὡς cum verbo. Ceterum animadvertendum est, in priore membro tres esse determinationes, in altero duas; quarum una πόλεμον ποιεῖ duas scilicet prioris enuntiationis continet, στρατεύοντα, πόλεις καταλαμβάνοντα. Novum est, quod latius patens ἀδικοῦντα utrique intersertum est. Τούτων minime cum Reiskio mutaverim in τοῦτον. Notat enim Demosthenes Philippi clientes pronomine οὗτος: quod in contemptum adhibetur. Neque id mirandum, quod in altero membro sequitur τοὺς δὲ — συμβουλεύοντας, τούτους, quum desit pronomen in primo; etenim secundum

τὸν μὲν οὕτω φανερῶς στρατεύοντα, ἀδικοῦντα, πόλεις κατα-
λαμβάνοντα μηδένα πώποτε [1] τούτων εἰπεῖν ὡς ἀδικεῖ καὶ
πόλεμον ποιεῖ, τοὺς δὲ μὴ ἐπιτρέπειν μηδὲ προΐεσθαι ταῦτα
συμβουλεύοντας, τούτους τὸν πόλεμον ποιεῖν αἰτιᾶσθαι; ἐγὼ
διδάξω· ὅτι τὴν ὀργὴν ἣν εἰκός ἐστι [2] γενέσθαι παρ᾽ ὑμῶν, ἄν
τι λυπῆσθε τῷ πολέμῳ, εἰς τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν λέγοντας τὰ
βέλτιστα τρέψαι βούλονται, ἵνα τούτους κρίνητε, μὴ Φίλιπ-
πον ἀμύνησθε, καὶ κατηγορῶσι μέν, αὐτοὶ δὲ μὴ δίκην δῶσιν
ὧν ποιοῦσι νῦν. τοῦτ᾽ αὐτοῖς δύναται τὸ λέγειν ὡς ἄρα βού-
λονται πόλεμόν τινες ποιῆσαι παρ᾽ ὑμῖν, καὶ περὶ [3] τούτου ἡ
104 διαδικασία αὕτη ἐστίν. ἐγὼ δ᾽ οἶδα ἀκριβῶς ὅτι οὐ γράψαν-
τος Ἀθηναίων οὐδενὸς πόλεμον καὶ ἄλλα πολλὰ Φίλιππος
ἔχει τῶν τῆς πόλεως καὶ νῦν εἰς Καρδίαν πέπομφε βοήθειαν.
εἰ μέντοι βουλόμεθ᾽ ἡμεῖς μὴ προσποιεῖσθαι πολεμεῖν αὐτὸν
ἡμῖν, ἀνοητότατος πάντων ἂν εἴη τῶν ὄντων ἀνθρώπων εἰ 123
τοῦτ᾽ ἐξελέγχοι. ἀλλ᾽ ἐπειδὰν [4] ἐπ᾽ αὐτοὺς ἡμᾶς ἴῃ, τί φήσο-
μεν [5] [τότε]; ἐκεῖνος μὲν γὰρ οὐ πολεμεῖν [6] ἡμῖν, ὥσπερ οὐδ᾽
Ὠρείταις τῶν στρατιωτῶν ὄντων ἐν τῇ χώρᾳ, οὐδὲ Φεραίοις
πρότερον πρὶν ἢ πρὸς τὰ τείχη προσβαλεῖν αὐτῶν, οὐδ᾽
Ὀλυνθίοις ἐξ ἀρχῆς, ἕως ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ τὸ στράτευμα
παρῆν ἔχων. ἢ καὶ τότε τοὺς ἀμύνεσθαι κελεύοντας πόλε-
μον ποιεῖν φήσομεν; οὐκοῦν ὑπόλοιπον δουλεύειν· οὐ γὰρ
ἄλλο γ᾽ οὐδέν ἐστι μεταξὺ τοῦ μήτ᾽ ἀμύνεσθαι μήτ᾽ ἄγειν
ἡσυχίαν ἐᾶσθαι. καὶ μὴν οὐχ ὑπὲρ τῶν ἴσων ὑμῖν τε καὶ τοῖς

[1] * τοῦτον [2] γίγνεσθαι [3] τούτων [4] ἐφ᾽ ἡμᾶς αὐτοὺς
[5] Absunt unci. [6] ἡμῖν ἐρεῖ, ὥσπερ

membrum imprimis evehendum.—In seqq. post αἰτιᾶσθαι supplendum πάντας, quod ex antecedente μηδένα intelligendum, minime vero cum Reiskio addendum est. Sæpe enim contrarium ex eo, quod adest, supplendum. Isocrates Symmach. 46. οὐδὲ γὰρ ἄλλη τῶν πόλεων οὐδεμία τολμήσει περὶ αὐτοὺς ἐξαμαρτάνειν, ἀλλ᾽ ὀκνήσουσι sc. πᾶσαι. Plato de rep. II. p. 366. D. οὐδεὶς ἑκὼν δίκαιος, ἀλλ᾽ ὑπὸ ἀνανδρίας ἢ γήρως ἤ τινος ἄλλης ἀσθενείας ψέγει τὸ ἀδικεῖν, ubi ex οὐδεὶς ad ψέγει petendum ἕκαστος. BREM.

Μηδένα] *Nullum*, np᷈ eorum quorum modo mentio facta est. AUGER.

Τοῦτον εἰπεῖν ὡς ἀδικεῖ] Pro εἰπεῖν ὅτι οὗτος ἀδικεῖ. WOLF.

Ἵνα τούτους κρίνητε] Ut defensores vestrorum commodorum, apud vos accusati, periclitentur, capitis periculum adeant. IDEM.

Ἡ διαδικασία] *Disceptatio, intercessio:* sic appellare videtur criminationes proditorum, Philippi commoda propugnantium. Hesychius: ἀμφισβήτησις, κρίσις, ἐπίκρισις τοῦ ἐπιτηδείου πρὸς λειτουργίαν, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα. IDEM.

Οὐ γράψαντος] Ὅτε οὐκ ἔγραψε. IDEM.

Εἰ μὲν τοίνυν βουλόμεθ᾽ ἡμεῖς μὴ προσποιεῖσθαι] Id est, *non simulare*, hoc est, *dissimulare.* sic Æschines κατὰ Κτησιφ. ἐὰν δὲ μὴ προσποιῆται ὑμᾶς ἀκούειν, *quod si verba hæc vestra audire se dissimulet.* Simile est huic οὐκ ἀξιῶ, pro *indignum censeo*, &c. *Ex edit.* HERVAG.

Εἰ τοῦτ᾽ ἐξελέγχοι] Hoc est, si, nostra de pace opinione refutata; palam profite-

ἄλλοις ἔσθ' ὁ κίνδυνος· οὐ γὰρ ὑφ' αὑτῷ τὴν πόλιν ποιήσα-
σθαι βούλεται Φίλιππος, ἀλλ' ὅλως ἀνελεῖν. οἶδε γὰρ
ἀκριβῶς ὅτι δουλεύειν μὲν ὑμεῖς οὔτ' ἐθελήσετε οὔτ', ἂν ἐθε-
λήσητε, [1]ἐπιστήσεσθε· ἄρχειν γὰρ εἰώθατε· πράγματα
δ' αὐτῷ παρασχεῖν, ἂν καιρὸν λάβητε, πλείω τῶν ἄλλων
ἀνθρώπων ἁπάντων δυνήσεσθε.

ιε'. Ὡς οὖν ὑπὲρ τῶν ἐσχάτων ὄντος τοῦ ἀγῶνος προσ-
ήκει οὕτω γιγνώσκειν, καὶ τοὺς πεπρακότας αὑτοὺς ἐκείνῳ
[2]μισεῖν καὶ ἀποτυμπανίσαι. οὐ γάρ ἐστιν, οὐκ ἔστι τῶν
ἔξω τῆς πόλεως ἐχθρῶν κρατῆσαι, πρὶν ἂν τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ
πόλει κολάσητ' ἐχθροὺς ὑπηρετοῦντας ἐκείνῳ, ἀλλ' ἀνάγκη
τούτοις ὥσπερ προβόλοις προσπταίοντας ὑστερίζειν ἐκείνων.
πόθεν γὰρ οἴεσθε νῦν αὐτὸν [3]ὑβρίζειν ὑμᾶς — οὐδὲν γὰρ 105
ἄλλο ἔμοιγε δοκεῖ ποιεῖν ἢ τοῦτο — καὶ τοὺς μὲν ἄλλους
εὖ ποιοῦντα, εἰ μηδὲν ἄλλο, ἐξαπατᾷν, ὑμῖν δ' ἀπειλεῖν
ἤδη; οἷον Θετταλοὺς πολλὰ δοὺς ὑπηγάγετο εἰς τὴν νῦν
παροῦσαν δουλείαν· οὐδ' ἂν εἰπεῖν δύναιτ' οὐδείς, ὅσα τοὺς
ταλαιπώρους Ὀλυνθίους πρότερον δοὺς Ποτίδαιαν [4]ἐξη-
πάτησε καὶ πόλλ' ἕτερα· Θηβαίους [5]τὰ νῦν ὑπάγεται τὴν
Βοιωτίαν αὐτοῖς παραδοὺς καὶ ἀπαλλάξας πολέμου πολ-
121 λοῦ καὶ χαλεποῦ, ὥστε καρπωσάμενοί τινα ἕκαστοι τού-
των πλεονεξίαν οἱ μὲν ἤδη πεπόνθασιν ἃ δὴ πάντες ἴσασιν,
οἱ δ' ὅ τι ἂν ποτε συμβῇ πείσονται. ὑμεῖς δὲ ὧν μὲν ἀπε-
στέρησθε, σιωπῶ· ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι
πόσα ἐξηπάτησθε! πόσων ἀπεστέρησθε! οὐχὶ Φωκέας, οὐ
Πύλας, οὐχὶ τὰ ἐπὶ Θρᾴκης, Δορίσκον, Σέῤῥιον, τὸν Κερσο-
βλέπτην αὐτόν; οὐ νῦν τὴν πόλιν τὴν Καρδιανῶν ἔχει καὶ
ὁμολογεῖ; τί ποτ' οὖν ἐκείνως τοῖς ἄλλοις καὶ οὐ τὸν

[1] ἐπίστασθε [2] μισεῖν τε καὶ [3] ὑβρίζειν εἰς ὑμᾶς [4] ἐξηπάτησε, Ποτίδαιαν,
[5] Deest articulus.

...rent, se bellum nobis intulisse. Wolf.

Προβόλοις] Πρόβολοι, juxta Harpocrationem, sunt scopuli incumbentes in mare, et quædam veluti litora. Auger.

Εἰ μηδὲν ἄλλο, ἐξαπατᾷν] Si nihil aliud, decipere. si non evertit, decipit tamen. Wolf.

Καὶ πόλλ' ἕτερα] Nimirum δούς. Auger.

Πολέμου πολλοῦ] Phocense seu sacrum intelligendum. πολλοῦ, ἀντὶ τοῦ, μακροῦ. Wolf.

Οἱ δ' ὅ,τι ἂν ποτε συμβῇ, πείσονται] Id est, non dubium est, quin eos male tractaturus sit: quo autem modo, id est incertum. Idem.

Κερσοβλέπτην αὐτὸν] Qui, postquam anno 4. Olymp. 106. Chersonesum in Atheniensium fidem dederat, et socius pop. Ath. nominatus fuerat, tandem anno 2. Olymp. 108. sub Philippi ditionem venit, eique vectigal pendere coactus est. Stock. Vid. Dem. Or. pro Cor. §. ί. et de fals. leg. §. μζ'. et Diodor. Sic. l. xvi. c. 71.

αὐτὸν τρόπον ὑμῖν προσφέρεται; ὅτι ἐν μόνῃ τῶν πασῶν
πόλεων τῇ [1]ὑμετέρᾳ ἄδεια ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν λέγειν δέδοται,
καὶ λαβόντα χρήματ' αὐτὸν ἀσφαλές ἐστι λέγειν παρ'
ὑμῖν, κἂν ἀφῃρημένοι τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἦτε. οὐκ ἦν ἀσ-
φαλὲς λέγειν ἐν Ὀλύνθῳ τὰ Φιλίππου, μὴ συνευπεπον-
θότων τῶν πολλῶν Ὀλυνθίων τῷ Ποτίδαιαν καρποῦσθαι·
οὐκ ἦν ἀσφαλὲς λέγειν ἐν Θετταλίᾳ τὰ Φιλίππου, μὴ
συνευπεπονθότος τοῦ πλήθους τοῦ Θετταλῶν τῷ τοὺς
τυράννους ἐκβαλεῖν Φίλιππον αὐτοῖς καὶ τὴν Πυλαίαν
ἀποδοῦναι· οὐκ ἦν ἐν Θήβαις ἀσφαλές, πρὶν τὴν Βοιωτίαν
106 ἀπέδωκε καὶ τοὺς Φωκέας ἀνεῖλεν. ἀλλ' Ἀθήνησιν οὐ
μόνον Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Καρδιανῶν χώραν ἀπεστερηκότος
Φιλίππου, ἀλλὰ καὶ κατασκευάζοντος ὑμῖν ἐπιτείχισμα
τὴν Εὔβοιαν καὶ νῦν ἐπὶ Βυζάντιον παριόντος ἀσφαλές
ἐστι λέγειν ὑπὲρ Φιλίππου. τοιγάρτοι τούτων μὲν ἐκ πτω-
χῶν ἔνιοι ταχὺ πλούσιοι [2]γίγνονται καὶ ἐξ ἀνωνύμων καὶ
ἀδόξων ἔνδοξοι καὶ γνώριμοι, ὑμεῖς δὲ τοὐναντίον ἐκ μὲν
ἐνδόξων ἄδοξοι, ἐκ δ' εὐπόρων ἄποροι· πόλεως γὰρ ἔγωγε
πλοῦτον ἡγοῦμαι συμμάχους, πίστιν, εὔνοιαν, ὧν ἁπάν-
των ἔσθ' ὑμεῖς ἄποροι. ἐκ δὲ τοῦ τούτων ὀλιγώρως ὑμᾶς
ἔχειν καὶ ἐᾶν ταῦτα φέρεσθαι ὁ μὲν εὐδαίμων καὶ μέγας
καὶ φοβερὸς πᾶσιν Ἕλλησι καὶ βαρβάροις γέγονεν, ὑμεῖς 125
δ' ἔρημοι καὶ ταπεινοί, τῇ μὲν τῶν ὠνίων ἀφθονίᾳ λαμπροί,
τῇ δ' ὧν προσῆκε παρασκευῇ καταγέλαστοι.

ιϛ'. Οὐ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον περί τε ὑμῶν καὶ περὶ αὑ-
τῶν ἐνίους τῶν λεγόντων ὁρῶ βουλευομένους· ὑμᾶς μὲν γὰρ
ἡσυχίαν ἄγειν φασὶ δεῖν, κἄν τις ὑμᾶς ἀδικῇ, αὐτοὶ δ' οὐ
δύνανται παρ' ὑμῖν ἡσυχίαν ἄγειν οὐδενὸς αὐτοὺς ἀδι-
κοῦντος. εἶτά φησιν ὃς ἂν τύχῃ παρελθών, Οὐ γὰρ ἐθέλεις
γράφειν οὐδὲ κινδυνεύειν, ἀλλ' ἄτολμος εἶ καὶ μαλακός.

[1] ἡμετέρᾳ [2] † γεγόνασι

Οὐκ ἦν ἀσφαλὲς] Fortassis οὐκ ἂν ἦν, *non fuisset*. συνευπεπονθότων, id est, εἰ μὴ συνευπεπόνθεισαν. sed potest etiam simpliciter intelligi. *Non fuit tutum, priusquam*, &c. καίτοι τῆς ὑποθετικῆς φράσεως τὸ δυνατικὸν μόριον ἀπαιτεῖν δοκούσης. Wolf.

Καὶ ἐᾶν τούτων στέρεσθαι] S. ὑμᾶς. Annotatum est legi, καὶ ἐᾶν ταῦτα φέρεσθαι, S. τὸν Φίλιππον, ἢ, φέρεσθαι ταῦτα κατὰ ῥοῦν καὶ μὴ κωλύειν. Idem.

Φέρεσθαι] i. e. Οἴχεσθαι, ἀπιέναι. Ταῦτα intellige τὰ κοινὰ πράγματα. Auger.

Τῇ μὲν τῶν ὠνίων] Vilitatem annonæ et copiam intelligo, quæ populo gratior est, quam decus et laus. Sic Cicero: 'Nihil prorsus aliud curant, nisi agros, nisi villulas, nisi numulos suos.' Wolf.

ἄλλοις ἔσθ᾽ ὁ κίνδυνος· οὐ γὰρ ὑφ᾽ αὑτῷ τὴν πόλιν ποιήσα-
σθαι βούλεται Φίλιππος, ἀλλ᾽ ὅλως ἀνελεῖν. οἶδε γὰρ
ἀκριβῶς ὅτι δουλεύειν μὲν ὑμεῖς οὔτ᾽ ἐθελήσετε οὔτ᾽, ἂν ἐθε-
λήσητε, [1]ἐπιστήσεσθε· ἄρχειν γὰρ εἰώθατε· πράγματα
δ᾽ αὐτῷ παρασχεῖν, ἂν καιρὸν λάβητε, πλείω τῶν ἄλλων
ἀνθρώπων ἁπάντων δυνήσεσθε.

ιέ. Ὡς οὖν ὑπὲρ τῶν ἐσχάτων ὄντος τοῦ ἀγῶνος προσ-
ήκει οὕτω γιγνώσκειν, καὶ τοὺς πεπρακότας αὑτοὺς ἐκείνῳ
[2]μισεῖν καὶ ἀποτυμπανίσαι. οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστι τῶν
ἔξω τῆς πόλεως ἐχθρῶν κρατῆσαι, πρὶν ἂν τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ
πόλει κολάσητ᾽ ἐχθροὺς ὑπηρετοῦντας ἐκείνῳ, ἀλλ᾽ ἀνάγκη
τούτοις ὥσπερ προβόλοις προσπταίοντας ὑστερίζειν ἐκείνων.
πόθεν γὰρ οἴεσθε νῦν αὐτὸν [3]ὑβρίζειν ὑμᾶς — οὐδὲν γὰρ 105
ἄλλο ἔμοιγε δοκεῖ ποιεῖν ἢ τοῦτο — καὶ τοὺς μὲν ἄλλους
εὖ ποιοῦντα, εἰ μηδὲν ἄλλο, ἐξαπατᾷν, ὑμῖν δ᾽ ἀπειλεῖν
ἤδη; οἷον Θετταλοὺς πολλὰ δοὺς ὑπηγάγετο εἰς τὴν νῦν
παροῦσαν δουλείαν· οὐδ᾽ ἂν εἰπεῖν δύναιτ᾽ οὐδείς, ὅσα τοὺς
ταλαιπώρους Ὀλυνθίους πρότερον δοὺς Ποτίδαιαν [4]ἐξη-
πάτησε καὶ πόλλ᾽ ἕτερα· Θηβαίους [5]τὰ νῦν ὑπάγεται τὴν
Βοιωτίαν αὐτοῖς παραδοὺς καὶ ἀπαλλάξας πολέμου πολ-
124 λοῦ καὶ χαλεποῦ, ὥστε καρπωσάμενοί τινα ἕκαστοι τού-
των πλεονεξίαν οἱ μὲν ἤδη πεπόνθασιν ἃ δὴ πάντες ἴσασιν,
οἱ δ᾽ ὅ τι ἄν ποτε συμβῇ πείσονται. ὑμεῖς δὲ ὧν μὲν ἀπε-
στέρησθε, σιωπῶ· ἀλλ᾽ ἐν αὐτῷ τῷ τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι
πόσα ἐξηπάτησθε! πόσων ἀπεστέρησθε! οὐχὶ Φωκέας, οὐ
Πύλας, οὐχὶ τὰ ἐπὶ Θρᾴκης, Δορίσκον, Σέῤῥιον, τὸν Κερσο-
βλέπτην αὐτόν, οὐ νῦν τὴν πόλιν τὴν Καρδιανῶν ἔχει καὶ
ὁμολογεῖ; τί ποτ᾽ οὖν ἐκείνως τοῖς ἄλλοις καὶ οὐ τὸν

[1] ἐπίστασθε [2] μισεῖν τε καὶ [3] ὑβρίζειν εἰς ὑμᾶς; [4] ἐξηπάτησε, Ποτίδαιαν, [5] Deest articulus.

retur, se bellum nobis intulisse. WOLF.

ιέ. Προβόλοις] Πρόβολοι, juxta Harpocrationem, sunt scopuli incumbentes in mare, et quædam veluti litora. AUGER.

Εἰ μηδὲν ἄλλο, ἐξαπατᾷν] Si nihil aliud, decipere: si non evertit, decipit tamen. WOLF.

Καὶ πολλ᾽ ἕτερα] Nimirum δούς. AUGER.

Πολέμου πολλοῦ] Phocense seu sacrum intelligendum. πολλοῦ, ἀντὶ τοῦ, μακροῦ. WOLF.

Οἱ δ᾽ ὅ,τι ἄν ποτε συμβῇ, πείσονται] Id est, non dubium est, quin eos male tractaturus sit: quo autem modo, id est incertum. IDEM.

Κερσοβλέπτην αὐτὸν] Qui, postquam anno 4. Olymp. 106. Chersonesum in Atheniensium fidem dederat, et socius pop. Ath. nominatus fuerat, tandem anno 2. Olymp. 108. sub Philippi ditionem venit, eique vectigal pendere coactus est. STOCK. Vid. Dem. Or. pro Cor. §. ί. et de fals. leg. §. μζ'. et Diodor. Sic. l. xvi. c. 71.

αὐτὸν τρόπον ὑμῖν προσφέρεται; ὅτι ἐν μόνῃ τῶν πασῶν
πόλεων τῇ [1]ὑμετέρᾳ ἄδεια ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν λέγειν δέδοται,
καὶ λαβόντα χρήματ᾽ αὐτὸν ἀσφαλές ἐστι λέγειν παρ᾽
ὑμῖν, κἂν ἀφῃρημένοι τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἦτε. οὐκ ἦν ἀσ-
φαλὲς λέγειν ἐν Ὀλύνθῳ τὰ Φιλίππου, μὴ συνευπεπον-
θότων τῶν πολλῶν Ὀλυνθίων τῷ Ποτίδαιαν καρποῦσθαι·
οὐκ ἦν ἀσφαλὲς λέγειν ἐν Θετταλίᾳ τὰ Φιλίππου, μὴ
συνευπεπονθότος τοῦ πλήθους τοῦ Θετταλῶν τῷ τοὺς
τυράννους ἐκβαλεῖν Φίλιππον αὐτοῖς καὶ τὴν Πυλαίαν
ἀποδοῦναι· οὐκ ἦν ἐν Θήβαις ἀσφαλές, πρὶν τὴν Βοιωτίαν
106 ἀπέδωκε καὶ τοὺς Φωκέας ἀνεῖλεν. ἀλλ᾽ Ἀθήνησιν οὐ
μόνον Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Καρδιανῶν χώραν ἀπεστερηκότος
Φιλίππου, ἀλλὰ καὶ κατασκευάζοντος ὑμῖν ἐπιτείχισμα
τὴν Εὔβοιαν καὶ νῦν ἐπὶ Βυζάντιον παριόντος ἀσφαλές
ἐστι λέγειν ὑπὲρ Φιλίππου. τοιγάρτοι τούτων μὲν ἐκ πτω-
χῶν ἔνιοι ταχὺ πλούσιοι [2]γίγνονται καὶ ἐξ ἀνωνύμων καὶ
ἀδόξων ἔνδοξοι καὶ γνώριμοι, ὑμεῖς δὲ τοὐναντίον ἐκ μὲν
ἐνδόξων ἄδοξοι, ἐκ δ᾽ εὐπόρων ἄποροι· πόλεως γὰρ ἔγωγε
πλοῦτον ἡγοῦμαι συμμάχους, πίστιν, εὔνοιαν, ὧν ἁπάν-
των ἔσθ᾽ ὑμεῖς ἄποροι. ἐκ δὲ τοῦ τούτων ὀλιγώρως ὑμᾶς
ἔχειν καὶ ἐᾷν ταῦτα φέρεσθαι ὁ μὲν εὐδαίμων καὶ μέγας
καὶ φοβερὸς πᾶσιν Ἕλλησι καὶ βαρβάροις γέγονεν, ὑμεῖς 125
δ᾽ ἔρημοι καὶ ταπεινοί, τῇ μὲν τῶν ὠνίων ἀφθονίᾳ λαμπροί,
τῇ δ᾽ ὧν προσῆκε παρασκευῇ καταγέλαστοι.

ιϛ´. Οὐ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον περί τε ὑμῶν καὶ περὶ αὑ-
τῶν ἐνίους τῶν λεγόντων ὁρῶ βουλευομένους· ὑμᾶς μὲν γὰρ
ἡσυχίαν ἄγειν φασὶ δεῖν, κἄν τις ὑμᾶς ἀδικῇ, αὐτοὶ δ᾽ οὐ
δύνανται παρ᾽ ὑμῖν ἡσυχίαν ἄγειν οὐδενὸς αὐτοὺς ἀδι-
κοῦντος. εἶτά φησιν ὃς ἂν τύχῃ παρελθών, Οὐ γὰρ ἐθέλεις
γράφειν οὐδὲ κινδυνεύειν, ἀλλ᾽ ἄτολμος εἶ καὶ μαλακός.

[1] ἡμετέρᾳ [2] † γεγόνασι

Οὐκ ἦν ἀσφαλὲς] Fortassis οὐκ ἂν ἦν, non fuisset. συνευπεπονθότων, id est, εἰ μὴ συνευπεπόνθεισαν. sed potest etiam simpliciter intelligi. Non fuit tutum, priusquam, &c. καίτοι τῆς ὑποθετικῆς φράσεως τὸ δυνητικὸν μόριον ἀπαιτεῖν δοκούσης. WOLF.

Καὶ ἐᾷν τούτων στέρεσθαι] S. ὑμᾶς. Annotatum est legi, καὶ ἐᾷν ταῦτα φέρεσθαι, S. τὸν Φίλιππον, ἢ, φέρεσθαι ταῦτα κατὰ ῥοῦν καὶ μὴ κωλύειν. IDEM.

Φέρεσθαι] i. e. Οἴχεσθαι, ἀπιέναι. Ταῦτα intellige τὰ κοινὰ πράγματα. AUGER.

Τῇ μὲν τῶν ὠνίων] Vilitatem annonæ et copiam intelligo, quæ populo gratior est, quam decus et laus. Sic Cicero: 'Nihil prorsus aliud curant, nisi agros, nisi villulas, nisi numulos suos.' WOLF.

ἐγὼ δὲ θρασὺς μὲν καὶ βδελυρὸς καὶ ἀναιδὴς οὔτ᾽ εἰμὶ μήτε
γενοίμην, ἀνδρειότερον μέντοι πολλῷ πάνυ τῶν ἰταμῶς
πολιτευομένων παρ᾽ ὑμῖν ἐμαυτὸν ἡγοῦμαι. ὅστις μὲν γάρ,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παριδὼν ἃ συνοίσει τῇ πόλει, κρίνει, δη-
μεύει, δίδωσι, κατηγορεῖ, οὐδεμιᾷ ταῦτ᾽ ἀνδρίᾳ ποιεῖ, ἀλλ᾽
ἔχων ἐνέχυρον τῆς αὑτοῦ σωτηρίας τὸ πρὸς χάριν ὑμῖν λέγειν
καὶ πολιτεύεσθαι ἀσφαλῶς θρασύς ἐστιν· ὅστις δ᾽ ὑπὲρ τοῦ 107
βελτίστου πολλὰ τοῖς ὑμετέροις ἐναντιοῦται βουλήμασι,
καὶ μηδὲν λέγει πρὸς χάριν ἀλλὰ τὸ βέλτιστον ἀεί, καὶ
τὴν τοιαύτην πολιτείαν προαιρεῖται ἐν ᾗ πλειόνων ἡ τύχη
κυρία γίγνεται ἢ οἱ λογισμοί, τούτων δ᾽ ἀμφοτέρων ἑαυτὸν
[1] ὑπεύθυνον ὑμῖν παρέχει, οὗτός ἐστ᾽ ἀνδρεῖος, καὶ χρήσιμός
γε πολίτης ὁ τοιοῦτός ἐστιν, οὐχ οἱ τῆς παρ᾽ ἡμέραν χάρι-
τος τὰ μέγιστα τῆς πόλεως ἀπολωλεκότες, οὓς ἐγὼ τοσ-
ούτου δέω ζηλοῦν ἢ νομίζειν ἀξίους πολίτας τῆς πόλεως
εἶναι, ὥστ᾽ εἴ τις ἔροιτό με Εἰπέ μοι, σὺ δὲ δὴ τί τὴν πόλιν
ἡμῖν ἀγαθὸν πεποίηκας; ἔχων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ
τριηραρχίας εἰπεῖν καὶ χορηγίας καὶ χρημάτων εἰσφορὰς
καὶ λύσεις αἰχμαλώτων καὶ τοιαύτας ἄλλας φιλανθρω-
πίας, οὐδὲν ἂν τούτων εἴποιμι, ἀλλ᾽ ὅτι τῶν τοιούτων πο-
λιτευμάτων οὐδὲν πεπολίτευμαι, ἀλλὰ δυνάμενος ἂν ἴσως,
126 ὥσπερ καὶ ἕτεροι, κατηγορεῖν καὶ χαρίζεσθαι καὶ δη-
μεύειν καὶ τἄλλ᾽ ἃ ποιοῦσιν οὗτοι ποιεῖν, οὐδ᾽ ἐφ᾽ ἑνὶ τού-
των πώποτ᾽ ἐμαυτὸν ἔταξα οὐδὲ προήχθην οὔθ᾽ ὑπὸ κέρ-
δους οὔθ᾽ ὑπὸ φιλοτιμίας, ἀλλὰ διαμένω λέγων ἐξ ὧν ἐγὼ
μὲν πολλῶν ἐλάττων εἰμὶ παρ᾽ ὑμῖν, ὑμεῖς δέ, εἰ πείθοισθέ
μοι, μείζους ἂν εἴητε· οὕτω γὰρ ἂν ἴσως ἀνεπίφθονον
εἰπεῖν. οὐδέ γ᾽ ἐμοὶ δοκεῖ δικαίου τοῦτ᾽ εἶναι πολίτου, τοι-

[1] ὑπεύθυνον ὑμῖν ἑαυτὸν

ιϛ΄. Τούτων δ᾽ ἀμφοτέρων] Τῆς τε τύχης καὶ τῶν λογισμῶν. Idem.

Οὗτός ἐστ᾽ — τοιοῦτός ἐστιν] De elegantia hujus repetitionis voc. ἐστὶ, cfr. D'Orville ad Char. Aphrod. l. ii. c. vii. p. 201.

Τῆς χάριτος] Sub. ἕνεκα. Auger.

Ἀπολωλεκότες] In ἀποδεδωκότες esse mutandum nequaquam dubito: nam ita longe venustius totum hoc est futurum. Adversarios enim inquit, diurnam ut consequantur gratiam, totam rempub. prodere. G. Canter. *Nov. Lectt.* l. viii. c. 2. p. 681. vol. iii. *Grut. Thes. Crit.*

Λύσεις αἰχμαλώτων] Civium aliquot sua pecunia se redemisse testatur Demosthenes in orat. de fals. leg. [§. ξϛ΄. et pro Cor. §. πά. et Ϟγ΄. et c. Mid. §. μγ΄. μδ΄.] Nam cum primo legatus de pace in Macedoniam perrexit, quibusdam captivis Atheniensibus recepit se cum pretio rediturum, ut eos vinculis eximeret: ideirco secundam obiisse legationem dicit, ut fidem suam liberaret. *Lucches.* Stock.

αὑτὰ πολιτεύμαθ᾽ εὑρίσκειν, ἐξ ὧν ἐγὼ μὲν πρῶτος ὑμῶν
ἔσομαι εὐθέως, ὑμεῖς δὲ τῶν ἄλλων ὕστατοι· ἀλλὰ συναυ-
ξάνεσθαι δεῖ τὴν πόλιν τοῖς τῶν ἀγαθῶν πολιτῶν πολιτεύ-
μασι, καὶ τὸ βέλτιστον ἀεί, μὴ τὸ ῥᾷστον ἅπαντας λέγειν·
108 ἐπ᾽ ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἡ φύσις αὐτὴ βαδιεῖται, ἐπὶ τοῦτο δὲ
τῷ λόγῳ δεῖ προάγεσθαι διδάσκοντα τὸν ἀγαθὸν πολίτην.
ιζ΄. Ἤδη τοίνυν τινὸς ἤκουσα καὶ τοιοῦτόν τι λέγοντος,
ὡς ἄρα ἐγὼ λέγω μὲν ἀεὶ τὰ βέλτιστα, ἔστι δ᾽ οὐδὲν [1] ἀλλ᾽
ἢ λόγοι τὰ παρ᾽ ἐμοῦ, δεῖ δ᾽ ἔργων τῇ πόλει καὶ πράξεώς
τινος. ἐγὼ δ᾽ ὡς ἔχω περὶ τούτων, λέξω πρὸς ὑμᾶς καὶ
οὐκ ἀποκρύψομαι. [2] οὐδ᾽ εἶναι νομίζω τοῦ συμβουλεύοντος
ὑμῖν ἔργον οὐδὲν πλὴν εἰπεῖν τὰ βέλτιστα. καὶ τοῦθ᾽ ὅτι
τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, ῥᾳδίως οἴομαι δείξειν. ἴστε γὰρ δή
που τοῦθ᾽, ὅτι Τιμόθεός ποτ᾽ ἐκεῖνος ἐν ὑμῖν ἐδημηγόρησεν,
ὡς δεῖ βοηθεῖν καὶ τοὺς Εὐβοέας σώζειν, ὅτε Θηβαῖοι κατε-
δουλοῦντο αὐτούς. καὶ λέγων εἶπεν οὕτω πως· Εἰπέ μοι,
βουλεύεσθε, ἔφη, Θηβαίους ἔχοντες ἐν νήσῳ, τί χρήσεσθε
καὶ τί δεῖ ποιεῖν; οὐκ ἐμπλήσετε τὴν θάλατταν, ὦ ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι, [3] τριήρων; οὐκ ἀναστάντες ἤδη πορεύσεσθε
εἰς τὸν Πειραιᾶ; οὐ καθέλξετε τὰς ναῦς; οὐκοῦν εἶπε μὲν
ταῦτα ὁ Τιμόθεος, ἐποιήσατε δ᾽ ὑμεῖς· ἐκ δὲ τούτων ἀμ-
φοτέρων τὸ πρᾶγμα ἐπράχθη. εἰ δ᾽ ὁ μὲν εἶπεν ὡς οἷόν τε
τὰ ἄριστα, ὥσπερ εἶπε τότε, ὑμεῖς δ᾽ ἀπερρᾳθυμήσατε
καὶ μηδὲν ὑπηκούσατε, ἆρ᾽ ἂν ἦν γεγονός τι τῶν τότε συμ-
βάντων τῇ πόλει; οὐχ οἷόν τε. οὕτω τοίνυν καὶ περὶ ὧν
ἂν ἐγὼ λέγω νυνὶ καὶ περὶ ὧν ἂν ὁ δεῖνα εἴπῃ, τὰ μὲν 127
ἔργα παρ᾽ ὑμῶν αὐτῶν ζητεῖτε, τὰ δὲ βέλτιστα ἐπιστήμῃ
λέγειν παρὰ τοῦ παριόντος.

[1] ἀλλ᾽ [2] οὐκ [3] τριηρῶν

Ἐπ᾽ ἐκεῖνο μὲν] F. ἐπ᾽ ἐκεῖνα μὲν, et ἐπὶ ταῦτα δέ. *In farrag.* Wolf.

Προάγεσθαι] Active accipiendum. Idem. Active sumitur, et regit, verbi gratia, τοὺς ἀκούοντας, quæ voces debent subaudiri. Auger.

ιζ΄. Καὶ τοὺς Εὐβοέας σώζειν] Vide Not. in Philippicam I. §. ζ΄. Stock.

Εἰπέ μοι] *Agedum*, in singulari numero, licet ad plures oratio habeatur, ut millies alibi. Auger.

Ὑμεῖς δ᾽ ἀπερρᾳθυμήσατε] *Vos autem ignavia, et socordia rem transmisistis, languore et desidia affecti fuistis.* Opponitur enim verbum ἀπορρᾳθυμῶ τῷ διατείνασθαι, quod est, *intentare, obniti, contendere*, &c. *Ex edit.* Hervag.

Τὰ δὲ βέλτιστα ἐπιστήμῃ λέγειν] Accipi fortasse potest pro ἐπιστημόνως, sed malim hunc locum sic legere: τὸ δὲ τὰ βέλτιστα λέγειν παρὰ, omisso nomine ἐπιστήμῃ, et τὸ articulo addito. Wolf.

Ἐπιστήμῃ] *Cum scientia, scienter, perite.* Ceterum sic phrasim construe, ζη-

ιή. Ἐν κεφαλαίῳ δ᾽ ἃ λέγω φράσας καταβῆναι βούλο-
μαι. χρήματα εἰσφέρειν φημὶ δεῖν, τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν
συνέχειν, ἐπανορθοῦντας εἴ τι δοκεῖ μὴ καλῶς ἔχειν, μὴ 109
οἷς ἄν τις αἰτιάσηται τὸ ὅλον καταλύοντας· πρέσβεις ἐκ-
πέμπειν πανταχοῖ τοὺς διδάξοντας, νουθετήσοντας, πρά-
ξοντας ὅσα ἂν δύνωνται τῇ πόλει· παρὰ πάντα ταῦτα τοὺς
ἐπὶ τοῖς πράγμασι δωροδοκοῦντας κολάζειν καὶ μισεῖν ἀεὶ
καὶ πανταχοῦ, ἵν᾽ οἱ μέτριοι καὶ δικαίους ἑαυτοὺς παρέ-
χοντες εὖ βεβουλεῦσθαι δοκῶσι καὶ τοῖς ἄλλοις καὶ ἑαυ-
τοῖς. [1]ἂν οὕτω τοῖς πράγμασι χρῆσθε καὶ παύσησθε
ὀλιγωροῦντες ἁπάντων, ἴσως ἄν, ἴσως καὶ νῦν ἔτι βελτίω
[2]τὰ λοιπὰ γένοιτο. εἰ μέντοι καθεδεῖσθε, ἄχρι τοῦ θορυ-
βῆσαι καὶ ἐπαινέσαι σπουδάζοντες, ἐὰν δὲ δέῃ τι ποιεῖν ἀνα-
δυόμενοι, οὐχ ὁρῶ λόγον ὅςτις ἄνευ τοῦ ποιεῖν ὑμᾶς ἃ
προσήκει δυνήσεται τὴν πόλιν σῶσαι.

[1] κἂν

[2] τὰ λοιπὰ βελτίω

τεῖτε (τὸ) τὰ βέλτιστα λέγειν ἐ. π. τ. π. Plenius et clarius sic dixisset orator, τὸ δὲ τὰ βέλτιστα. AUGER.

ιή. Οἷς] Accipe quasi ἐφ᾽ οἷς, et ἐφ᾽ οἷς resolve in ἐπὶ τούτοις ἅ. IDEM.

Ἄχρι τοῦ θορυβῆσαι] *Usque ad applausum et laudationem rebus intenti*, hoc est, si tantum laudabitis oratorem, ejus vero consilium non sequemini. WOLF.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΥ Γ.

Pag. ed. Reisk. | Pag. ed. aliq. cit.

109 ἉΠΛΗ τοῦ λόγου τούτου ἡ ὑπόθεσις. Φιλίππου γὰρ λόγῳ μὲν εἰρήνην ἄγοντος, ἔργῳ δὲ 128
πολλὰ ἀδικοῦντος, συμβουλεύει τοῖς Ἀθηναίοις ὁ ῥήτωρ ἀναστῆναι καὶ ἀμύνασθαι τὸν βασι-
λέα, ὡς κινδύνου μεγάλου καὶ αὐτοῖς ἐπικρεμαμένου καὶ πᾶσι κοινῇ τοῖς Ἕλλησιν.

ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΣ Γ.

110 ά. ΠΟΛΛΩΝ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγων γιγνομένων
ὀλίγου δεῖν καθ᾽ ἑκάστην ἐκκλησίαν περὶ ὧν Φίλιππος,
ἀφ᾽ οὗ τὴν εἰρήνην ἐποιήσατο, οὐ μόνον ὑμᾶς ἀλλὰ καὶ τοὺς
ἄλλους Ἕλληνας ἀδικεῖ, καὶ [1]πάντων οἶδ᾽ ὅτι φησάντων
γ᾽ ἄν, εἰ καὶ μὴ ποιοῦσι τοῦτο, καὶ λέγειν δεῖν καὶ πράτ-
τειν [2][ἃ πᾶσι προσήκει], ὅπως ἐκεῖνος παύσεται τῆς
ὕβρεως καὶ δίκην δώσει, εἰς τοῦθ᾽ ὑπηγμένα πάντα τὰ
πράγματα καὶ προειμένα ὁρῶ, ὥςτε δέδοικα μὴ βλάσφημον
μὲν εἰπεῖν, ἀληθὲς δ᾽ ᾖ· εἰ καὶ λέγειν ἅπαντες ἐβούλοντο
οἱ παριόντες καὶ χειροτονεῖν ὑμεῖς, ἐξ ὧν ὡς φαυλότατ᾽
ἔμελλε τὰ πράγμαθ᾽ ἕξειν, οὐκ ἂν ἡγοῦμαι δύνασθαι χεῖ-
ρον ἢ νῦν αὐτὰ διατεθῆναι. πολλὰ μὲν οὖν ἴσως ἐστὶν αἴτια
τοῦ ταῦθ᾽ οὕτως ἔχειν, καὶ οὐ παρ᾽ ἓν οὐδὲ δύο εἰς τοῦτο τὰ
πράγματα ἀφῖκται· μάλιστα δ᾽, ἄν περ ἐξετάζητε ὀρθῶς,
εὑρήσετε διὰ τοὺς χαρίζεσθαι μᾶλλον ἢ τὰ βέλτιστα λέ-
γειν προαιρουμένους, ὧν τινὲς μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐν οἷς
εὐδοκιμοῦσιν αὐτοὶ καὶ δύνανται, ταῦτα φυλάττοντες οὐδε-
μίαν περὶ τῶν μελλόντων πρόνοιαν ἔχουσιν, [3]οὔκουν οὐδ᾽ 129

[1] πάντων εὖ οἶδ᾽

[2] Absunt unci.

[3] οὐκοῦν

ά. Ὀλίγου δεῖν] Vox δεῖν reciditur a Dionysio hunc ipsum locum citante [p. 162. et 167. fin.] AUGER.

Φησάντων γ᾽ ἄν] *Et cum satis sciam, neminem negare posse*, scil. si serio rogetur, et, quod sentit, verbis præ se ferat. WOLF.

ὑμᾶς οἴονται δεῖν ἔχειν· ἕτεροι δέ, τοὺς ἐπὶ τοῖς πράγμασιν
ὄντας αἰτιώμενοι καὶ διαβάλλοντες, οὐδὲν ἄλλο ποιοῦσιν
ἢ ὅπως ἡ μὲν πόλις αὐτὴ παρ' αὑτῆς δίκην λήψεται καὶ 111
περὶ τοῦτ' ἔσται, Φιλίππῳ δ' ἐξέσται καὶ λέγειν καὶ
πράττειν ὅ τι βούλεται. αἱ δὲ τοιαῦται πολιτεῖαι συνή-
θεις μέν εἰσιν ὑμῖν, αἴτιαι δὲ τῆς ταραχῆς καὶ τῶν ἁμαρ-
τημάτων.

β'. [1]Ἀξιῶ δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐάν τι τῶν ἀληθῶν μετὰ παῤῥησίας λέγω, μηδεμίαν μοι διὰ τοῦτο παρ' ὑμῶν ὀργὴν γενέσθαι. σκοπεῖτε γὰρ ὡδί. ὑμεῖς τὴν παῤῥησίαν ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων οὕτω κοινὴν οἴεσθε δεῖν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει, ὥστε καὶ τοῖς ξένοις καὶ τοῖς δούλοις αὐτῆς μεταδεδώκατε, καὶ πολλοὺς ἄν τις οἰκέτας ἴδοι παρ' ὑμῖν μετὰ πλείονος ἐξουσίας ὅ τι βούλονται λέγοντας ἢ πολίτας ἐν ἐνίαις τῶν ἄλλων πόλεων, ἐκ δὲ τοῦ συμβουλεύειν παντάπασιν ἐξεληλάκατε, εἶθ' ὑμῖν συμβέβηκεν ἐκ τούτου ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι πάντα πρὸς ἡδονὴν ἀκούουσιν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς γιγνομένοις περὶ τῶν ἐσχάτων ἤδη κινδυνεύειν. εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν οὕτω διάκεισθε, οὐκ ἔχω τί λέγω. εἰ δ' ἃ [2]συμφέρει χωρὶς κολακείας ἐθελήσετε ἀκούειν, ἕτοιμος λέγειν. καὶ γὰρ εἰ πάνυ φαύλως τὰ πράγματα ἔχει καὶ πολλὰ προεῖται, ὅμως ἔστιν, ἐὰν ὑμεῖς τὰ δέοντα ποιεῖν βούλησθ' ἔτι, πάντα ταῦτα ἐπανορθώσασθαι. καὶ παράδοξον μὲν ἴσως ἐστίν, ὃ μέλλω λέγειν, ἀληθὲς δέ· τὸ χείριστον ἐν τοῖς παρεληλυθόσι, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. τί οὖν ἐστι τοῦτο; ὅτι οὔτε μικρὸν οὔτε μέγα οὐδὲν τῶν
δεόντων ποιούντων ὑμῶν κακῶς τὰ πράγματα ἔχει, ἐπεί
τοί γε, εἰ πάνθ' ἃ [3]προσῆκε πραττόντων οὕτω διέκειτο, 112
οὐδ' ἂν ἐλπὶς ἦν αὐτὰ γενέσθαι βελτίω. νῦν δὲ τῆς μὲν
ῥᾳθυμίας τῆς ὑμετέρας καὶ τῆς ἀμελείας κεκράτηκε Φίλιπ-

[1] ἀξιῶ δ' ὑμᾶς, ὦ [2] συμφέρει τοῖς πράγμασι χωρὶς
[3] προσήκει, πραττόντων ὑμῶν οὕτω

Ἕτεροι δὲ, τοὺς ἐπὶ τοῖς πράγμασιν] Accusatores Diopithis perstringit. Videas orationem de Chers. Ex edit. Stock.

β'. Καὶ τοῖς δούλοις αὐτοῖς] M. αὐτῆς, S. τῆς παῤῥησίας. Wolf.

Ἐξεληλάκατε] S. τὴν παῤῥησίαν. Idem.

Εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν οὕτω διάκεισθε] S. ὥστε τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι βούλεσθαι. *Si his animis estis: si hæc vobis cordi sunt: si in hac sententia permanetis:* nisi aliam audiendi rationem inieritis. Idem.

Ἕτοιμος λέγειν] S. εἰμὶ, ὑπάρχω. Idem.

πος, τῆς πόλεως δ' οὐ κεκράτηκεν, οὐδ' ἥττησθε ὑμεῖς, 130
ἀλλ' οὐδὲ κεκίνησθε.

γ'. Εἰ μὲν οὖν ἅπαντες ὡμολογοῦμεν Φίλιππον τῇ πόλει πολεμεῖν καὶ τὴν εἰρήνην παραβαίνειν, οὐδὲν ἄλλο ἔδει τὸν παριόντα λέγειν καὶ συμβουλεύειν ἢ [1]ὅπως ἀσφαλέστατα καὶ ῥᾷστα αὐτὸν ἀμυνούμεθα· ἐπειδὴ δὲ οὕτως ἀτόπως ἔνιοι διάκεινται, ὥστε πόλεις καταλαμβάνοντος ἐκείνου καὶ πολλὰ τῶν ὑμετέρων ἔχοντος καὶ πάντας ἀνθρώπους ἀδικοῦντος, ἀνέχεσθαί τινων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις λεγόντων πολλάκις ὡς ἡμῶν τινές εἰσιν οἱ ποιοῦντες τὸν πόλεμον, ἀνάγκη φυλάττεσθαι καὶ διορθοῦσθαι περὶ τούτου· ἔστι γὰρ δέος, μή ποθ' ὡς ἀμυνούμεθα γράψας τις καὶ συμβουλεύσας εἰς τὴν αἰτίαν ἐμπέσῃ τοῦ πεποιηκέναι τὸν πόλεμον. ἐγὼ δὴ τοῦτο πρῶτον ἁπάντων λέγω καὶ διορίζομαι, εἰ ἐφ' ἡμῖν ἐστὶ τὸ βουλεύεσθαι περὶ τοῦ πότερον εἰρήνην ἄγειν ἢ πολεμεῖν δεῖ. εἰ μὲν οὖν ἔξεστιν εἰρήνην ἄγειν τῇ πόλει καὶ ἐφ' ἡμῖν ἐστὶ τοῦτο, ἵν' ἐντεῦθεν ἄρξωμαι. φημὶ ἔγωγε ἄγειν ἡμᾶς δεῖν, καὶ τὸν ταῦτα λέγοντα γράφειν καὶ πράττειν καὶ μὴ φενακίζειν ἀξιῶ· εἰ δ' ἕτερος τὰ ὅπλα ἐν ταῖς χερσὶν ἔχων καὶ δύναμιν πολλὴν περὶ αὑτὸν τοὔνομα μὲν τὸ τῆς εἰρήνης ὑμῖν προβάλλεται, τοῖς δ' ἔργοις αὐτὸς τοῖς τοῦ πολέμου χρῆται, τί λοιπὸν ἄλλο
πλὴν ἀμύνεσθαι; φάσκειν δὲ εἰρήνην ἄγειν, εἰ βούλεσθε,
113 ὥσπερ ἐκεῖνος, οὐ διαφέρομαι. εἰ δέ τις ταύτην εἰρήνην
ὑπολαμβάνει, ἐξ ἧς ἐκεῖνος πάντα τἆλλα λαβὼν ἐφ' ἡμᾶς ἥξει, πρῶτον μὲν μαίνεται, ἔπειτα ἐκείνῳ παρ' ὑμῶν, οὐχ ὑμῖν παρ' ἐκείνου τὴν [2]εἰρήνην λέγει· τοῦτο δ' ἐστὶν ὃ τῶν

[1] ὅπως * ὡς ἀσφαλέστατα [2] εἰρήνην [ἄγειν] λέγει

γ'. Εἰ μὲν οὖν ἅπαντες ὁμολογοῦμεν] Supra, πάντων εὖ οἶδ' ὅτι φησάντων γ' ἄν. Videntur ὑποθετικῶς dici. quare malim ὡμολογοῦμεν, *si confiteremur, consentiremus,* in præterito imperfecto per ω, quam in præsenti per ο. Idem.

Ἀνάγκη φυλάττεσθαι καὶ διορθοῦσθαι περὶ τούτου] *Cautione vehementer est opus, et ut hoc recte constituatur.* quod hic διορθοῦσθαι, paulo post διορίζεσθαι *distinguere,* dicit. Idem.

Καὶ τὸν ταῦτα λέγοντα] Sententia est: proditores dicere quidem, et simulare, pacem esse: sed non ea decernere et agere, quæ ad veram pacem pertineant. Idem.

Ἐκείνῳ παρ' ὑμῶν] Id est, nos servare pacem cum Philippo jubet: Philippo nostri oppugnandi dat potestatem. Feliciani editio εἰρήνην λέγει habet, verbo ἄγειν omisso, quod non magno sane discrimine sententiæ vel adesse vel abesse posse puto: etsi pro eo legere malim, εἶναι. Idem.

Εἰρήνην ἄγειν] Sustuli ἄγειν. Ad εἰρήνην subaudi εἶναι vel οὖσαν. Auger.

ἀναλισκομένων χρημάτων ἁπάντων Φίλιππος ὠνεῖται, αὐ-
131 τὸς μὲν πολεμεῖν ὑμῖν, ὑφ' ὑμῶν δὲ μὴ πολεμεῖσθαι. καὶ
μὴν εἰ μέχρι τούτου περιμενοῦμεν, ἕως ἂν ἡμῖν ὁμολογήσῃ
πολεμεῖν, πάντων ἐσμὲν εὐηθέστατοι· οὐδὲ γὰρ ἂν ἐπὶ τὴν
Ἀττικὴν αὐτὴν βαδίζῃ καὶ τὸν Πειραιᾶ, τοῦτ' ἐρεῖ, εἴπερ
οἷς πρὸς τοὺς ἄλλους πεποίηκε δεῖ τεκμαίρεσθαι. τοῦτο
μὲν γὰρ Ὀλυνθίοις τετταράκοντ' ἀπέχων τῆς πόλεως στά-
δια εἶπεν ὅτι δεῖ δυοῖν θάτερον, ἢ ἐκείνους ἐν Ὀλύνθῳ μὴ
οἰκεῖν ἢ αὐτὸν ἐν Μακεδονίᾳ, πάντα τὸν ἄλλον χρόνον, εἴ
τις αὐτὸν αἰτιάσαιτό τι τοιοῦτον, ἀγανακτῶν καὶ πρέσβεις
πέμπων τοὺς ἀπολογησομένους· τοῦτο δ' εἰς Φωκέας ὡς
πρὸς [1] συμμάχους ἐπορεύετο, καὶ πρέσβεις Φωκέων ἦσαν οἳ
παρηκολούθουν αὐτῷ πορευομένῳ, καὶ παρ' ἡμῖν ἤριζον
πολλοὶ Θηβαίοις οὐ λυσιτελήσειν τὴν ἐκείνου πάροδον. καὶ
μὴν καὶ Φερὰς πρῴην ὡς φίλος καὶ σύμμαχος εἰς Θετταλίαν ἐλθὼν ἔχει καταλαβών. καὶ τὰ τελευταῖα τοῖς ταλαιπώροις Ὠρείταις [2] τουτοισὶ ἐπισκεψομένους ἔφη τοὺς στρατιώτας πεπομφέναι κατ' εὔνοιαν· πυνθάνεσθαι γὰρ αὐτούς, ὡς νοσοῦσι καὶ στασιάζουσιν ἐν αὐτοῖς, συμμάχων δ' εἶναι καὶ φίλων ἀληθινῶν ἐν τοῖς τοιούτοις καιροῖς παρεῖναι. εἶτ' οἴεσθε, οἳ μὲν οὐδὲν ἂν αὐτὸν ἐδυνήθησαν ποιῆσαι κακόν,

[1] συμμάχους καὶ φίλους ἐπορεύετο [2] τουτοισὶν

Εἰπεῖν ὅτι δεῖ δυοῖν θάτερον, ἢ ἐκείνους ἐν Ὀλύνθῳ μὴ οἰκεῖν ἢ αὐτὸν ἐν Μακεδονίᾳ] Ante particulas disjunctivas ἢ — ἢ verbum generale interdum omittitur, quod facile ex ipsa disjunctione suppletur, ut hoc loco γενέσθαι. de Cor. p. 274. l. 10. ed. R. καί τοι δυοῖν αὐτὸν ἀνάγκη θάτερον, ἤ, μηδὲν τοῖς πραττομένοις ὑπ' ἐμοῦ τότ' ἔχοντ' ἐγκαλεῖν, μὴ γράφειν παρὰ ταῦθ' ἕτερα, ἤ, τὸ τῶν ἐχθρῶν συμφέρον ζητοῦντα, μὴ φέρειν εἰς μέσον τὰ τούτων ἀμείνω, ubi post θάτερον supplendum ποιεῖν. Plato Charm. p. 160. C. Δυοῖν γὰρ δὴ τὰ ἕτερα, ἢ οὐδαμῆ ἡμῖν ἢ πάνυ που ὀλιγαχοῦ αἱ ἡσύχιοι πράξεις ἐν τῷ βίῳ καλλίους ἐφάνησαν, ἢ αἱ ταχεῖαί τε καὶ ἰσχυραί. Brem.

Τὴν πάροδον] S. εἴσω τῶν Πυλῶν, ingressum intra Pylas. Wolf.

Καὶ τὰ τελευταῖα τοῖς ταλαιπώροις Ὠρείταις τουτοισὶ ἐπισκεψομένους ἔφη τοὺς στρατιώτας πεπομφέναι κατ' εὔνοιαν] Quum ἐπισκέπτεσθαι interdum de iis dicatur, qui ægrotos visitant, hæc acerba Oritarum irrisio habetur, quibus ægrotantium instar opus fuerit hominibus, qui visitationis specie ulcera eorum exprimerent. Sed hoc non est e Philippi more, qui, donec rei certus esset, blande loquebatur, non cavillabatur nec irridebat, sed benivolentiam ubique et juvandi studium ostentabat. Mihi hæc Philippi oratio ad eos habita videtur, qui ipsius partibus studebant. Hi angustiis premebantur et facile concedebant, ὡς νοσοῦσι καὶ στασιάζουσιν ἐν αὐτοῖς, ubi posterius proprium verbum prius tropicum illustrat, ut sæpe. Etiam iis, qui minus ipsi favebant, adulabatur, et profitebatur cunctis se otium restituturum per ἐπισκεψομένους, qui nihil nisi providerent, ne quis publicam tranquillitatem turbaret. Hæc est ratio euphemistica, qua ab initio Philippus ubique utebatur. Brem.

Πυνθάνεσθαι γὰρ αὐτούς, ὡς νοσοῦσι] Ἀντὶ τοῦ, πυνθάνεσθαι, ὡς νοσοῦσιν, ἤ, νοσεῖν αὐτούς. Wolf.

Εἶτ' οἴεσθε ——] Locum hunc citat Dionys. Halic. p. 108, 26. et 163, 6. a vulgari in illo priore loco nonnihil discedens.

114 μὴ παθεῖν δ' ἐφυλάξαντ' ἂν ἴσως, τούτους μὲν ἐξαπατᾶν
αἱρεῖσθαι μᾶλλον ἢ προλέγοντα βιάζεσθαι, ὑμῖν δ' ἐκ προῤῥήσεως πολεμήσειν, καὶ ταῦθ' ἕως ἂν ἑκόντες ἐξαπατᾶσθε; οὐκ ἔστι ταῦτα· καὶ γὰρ ἂν ἀβελτερώτατος εἴη πάντων ἀνθρώπων, εἰ τῶν ἀδικουμένων ὑμῶν μηδὲν ἐγκαλούντων αὐτῷ, ἀλλ' ὑμῶν αὐτῶν τινὰς αἰτιωμένων καὶ κρίνειν βουλομένων, ἐκεῖνος ἐκλύσας τὴν πρὸς ἀλλήλους ἔριν ὑμῶν καὶ φιλονεικίαν ἐφ' ἑαυτὸν προείποι τρέπεσθαι, καὶ τῶν παρ' ἑαυτοῦ μισθοφορούντων τοὺς λόγους ἀφέλοιτο οἷς ἀναβάλλουσιν ὑμᾶς, λέγοντες ὡς ἐκεῖνός γε οὐ πολεμεῖ τῇ
πόλει. ἀλλ' ἔστιν, ὦ πρὸς τοῦ Διός, ὅς τις εὖ φρονῶν ἐκ 132
τῶν ὀνομάτων μᾶλλον ἢ τῶν πραγμάτων τὸν ἄγοντ' εἰρήνην ἢ πολεμοῦνθ' ἑαυτῷ σκέψαιτ' ἄν; οὐδεὶς δήπου.

δ'. Ὁ τοίνυν Φίλιππος ἐξ ἀρχῆς, ἄρτι τῆς εἰρήνης γεγονυίας, οὔπω Διοπείθους στρατηγοῦντος οὐδὲ τῶν ὄντων [1] ἐν Χεῤῥονήσῳ νῦν ἀπεσταλμένων, Σέῤῥιον καὶ Δορίσκον κατελάμβανε καὶ τοὺς ἐκ Σεῤῥίου τείχους καὶ Ἱεροῦ ὄρους στρατιώτας ἐξέβαλλεν, οὓς ὁ ὑμέτερος στρατηγὸς ἐγκατέστησε. καίτοι ταῦτα πράττων τί ἐποίει; εἰρήνην μὲν γὰρ [2] ὀμωμόκει. καὶ μηδεὶς εἴπῃ, τί δὲ ταῦτ' ἐστίν, ἢ τί τούτων μέλει τῇ πόλει; εἰ μὲν γὰρ μικρὰ ταῦτα ἔστιν ἢ μηδὲν ὑμῖν αὐτῶν ἔμελεν, ἄλλος ἂν εἴη λόγος οὗτος· τὸ δ' εὐσεβὲς καὶ τὸ δίκαιον ἄν τ' ἐπὶ μικροῦ τις ἄν τ' ἐπὶ μείζονος παραβαίνῃ, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν. φέρε δὴ νῦν, ἡνίκ' εἰς Χεῤῥόνησον, ἣν βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες ὑμετέραν ἐγνώκασιν εἶναι, ξένους [3] εἰσπέμπει καὶ βοηθεῖν ὁμολογεῖ καὶ ἐπιστέλλει ταῦτα, τί ποιεῖ; φησὶ
115 μὲν γὰρ οὐ πολεμεῖν ὑμῖν, ἐγὼ δὲ τοσούτου δέω ταῦτα
ποιοῦντα ἐκεῖνον ὁμολογεῖν ἄγειν τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην,

[1] ἐν Χεῤῥονήσῳ νῦν ὄντων [2] ὠμωμόκει [3] εἰσπέμπειν

Μὴ παθεῖν] S. ὥστε μὴ κακόν τι παθεῖν. Wolf.

Ἕως ἂν] *Dum, tandis que.* Auger.

Οἷς ἀναβάλλουσιν ἡμᾶς (ὑμᾶς), &c.] Id est, *quibus remorantur nos (vos) et differre cogunt.* Nam et activa voce dicitur ἀναβάλλω, pro eo quod est, εἰς ἀναβολὰς καθίστημι, id est, *remoror, protraho, prolatationibus implico. Ex edit.* Hervag.

δ'. Σέῤῥιον καὶ Δορίσκον —— καὶ Ἱεροῦ ὄρους] Serrium et Doriscum Thraciæ sunt castella, obscura quidem et vilia, si modo Æschines audiendus est, in Ctesiph. §. 30. Mons ille sacer quoque in Thracia situs est, juxta Propontidem. *Ex edit.* Stock.

Τὸ δ' εὐσεβὲς καὶ τὸ δίκαιον] Hinc Stoicorum παράδοξον, ὅτι ἴσα τὰ ἁμαρτήματα καὶ κατορθώματα. Wolf.

ὥςτε καὶ Μεγάρων ἁπτόμενον καὶ ἐν Εὐβοίᾳ τυραννίδα
κατασκευάζοντα καὶ νῦν ἐπὶ Θρᾴκην παριόντα καὶ τὰ ἐν
Πελοποννήσῳ σκευωρούμενον καὶ πάνθ᾽, ὅσα πράττει μετὰ
τῆς δυνάμεως, ποιοῦντα λύειν φημὶ τὴν εἰρήνην καὶ πολεμεῖν
ὑμῖν, εἰ μὴ καὶ τοὺς τὰ μηχανήματα ἐφιστάντας εἰρήνην
ἄγειν φήσετε, ἕως ἂν αὐτὰ τοῖς τείχεσιν ἤδη προσαγάγω-
σιν. ἀλλ᾽ οὐ φήσετε· ὁ γάρ, οἷς ἂν ἐγὼ ληφθείην, ταῦτα
πράττων καὶ κατασκευαζόμενος, οὗτος ἐμοὶ πολεμεῖ, κἂν
μήπω βάλλῃ μηδὲ τοξεύῃ. τίσιν οὖν ὑμεῖς κινδυνεύσαιτ᾽
133 ἄν, [1] εἴ τι γένοιτο; τῷ τὸν Ἑλλήσποντον ὑμῶν ἀλλοτριω-
θῆναι, τῷ Μεγάρων καὶ τῆς Εὐβοίας τὸν πολεμοῦνθ᾽ ὑμῖν
γενέσθαι κύριον, τῷ Πελοποννησίους τἀκείνου φρονῆσαι.
εἶτα τὸν τοῦτο τὸ μηχάνημα ἐπὶ τὴν πόλιν [2] ἱστάντα καὶ
κατασκευάζοντα, τοῦτον εἰρήνην ἄγειν ἐγὼ φῶ πρὸς ὑμᾶς;
πολλοῦ γε καὶ δέω, ἀλλ᾽ ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἀνεῖλε Φωκέας,
ἀπὸ ταύτης ἔγωγ᾽ αὐτὸν πολεμεῖν ὑμῖν ὁρίζομαι. ὑμᾶς
δέ, ἐὰν μὲν ἀμύνησθε ἤδη, σωφρονήσειν φημί· ἐὰν δὲ ἀνα-
βάλλησθε, οὐδὲ τοῦθ᾽ [3] ὅταν βούλησθε [4] δυνήσεσθε ποιῆσαι.
καὶ τοσοῦτον [5] ἔγωγ᾽ ἀφέστηκα τῶν ἄλλων, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τῶν συμβουλευόντων, ὥςτε οὐδὲ δοκεῖ μοι περὶ
Χεῤῥονήσου νῦν σκοπεῖν οὐδὲ Βυζαντίου, ἀλλ᾽ ἐπαμῦναι
[6] μὲν τούτοις, καὶ διατηρῆσαι μή τι πάθωσι, καὶ τοῖς οὖσιν
ἐκεῖ νῦν στρατιώταις πάνθ᾽ ὅσων ἂν δέωνται ἀποστεῖλαι,
βουλεύεσθαι μέντοι περὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων ὡς ἐν κινδύ-
νῳ μεγίστῳ [7] καθεστώτων. βούλομαι δ᾽ εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς, 116
ἐξ ὧν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων οὕτω φοβοῦμαι, ἵν᾽ εἰ μὲν ὀρθῶς
λογίζομαι, μετάσχητε τῶν λογισμῶν καὶ πρόνοιάν τιν᾽
ὑμῶν γ᾽ αὐτῶν, [8] εἰ μὴ καὶ τῶν ἄλλων ἄρα βούλεσθε,

[1] * εἰ γίγνοιτο [2] ἐφιστάντα [3] ὅταν τοῦτο [4] δυνήσεσθαι
[5] ἐγώ γε [6] μὲν καὶ τούτοις [7] καθεστηκόταιν [8] εἰ καὶ μὴ τῶν

Καὶ τὰ ἐν Πελοποννήσῳ σκευωρούμενον] Hoc est, *struentem, molientem, machinantem.* idem est enim fere σκευωροῦμαι quod συσκευάζομαι: et σκευώρημα καὶ σκευωρία, hujusmodi *molitio,* et *fraudulenta rerum machinatio.* Cicero σκευωρεῖσθαι *telam texere* dicit lib. 3. de Orat. [cap. pen. ad fin.] et Interpres Demosth. illud σκευωρούμενον interpretatur κατὰ μικρὸν ὑφαντοποιούμενον. Sic Plaut. in Bacchidib. 'Exorsa hæc tela non male est omnino mihi.' [a. 2. sc. 3. 116.] Demosth. alibi [p. 955. v. 2. ed. R.] ἀλλὰ εἶναι τοῦτο πλάσμα εὑρήσετε καὶ σκευώρημα ὅλον, id est, *molimen fraudulentum, et captiosum.* Item alibi [p. 1272. v. 7.] περιγενομένου μου τῆς τούτων σκευωρίας, *cum ego absolutus essem ab eorum calumniosis actionibus, et quadruplatoriis persecutionibus. Ex edit.* HERVAG.

ποιήσησθε· ἂν δὲ ληρεῖν καὶ τετυφῶσθαι δοκῶ, μήτε νῦν
μήτ᾽ αὖθις ὡς ὑγιαίνοντί μοι προσέχητε.

έ. Ὅτι μὲν δὴ μέγας ἐκ μικροῦ καὶ ταπεινοῦ τὸ κατ᾽
ἀρχὰς ὁ Φίλιππος ηὔξηται, καὶ ἀπίστως καὶ στασιαστι-
κῶς ἔχουσι πρὸς αὑτοὺς οἱ Ἕλληνες, καὶ ὅτι πολλῷ παρα-
δοξότερον ἦν τοσοῦτον αὐτὸν ἐξ ἐκείνου γενέσθαι ἢ νῦν, ὅθ᾽
οὕτω πολλὰ προείληφε, καὶ τὰ λοιπὰ ὑφ᾽ αὑτῷ ποιήσα-
σθαι, καὶ πάνθ᾽ ὅσα τοιαῦτ᾽ ἂν ἔχοιμι διεξελθεῖν παρα-
λείψω. ἀλλ᾽ ὁρῶ συγκεχωρηκότας ἅπαντας ἀνθρώπους,
ἀφ᾽ ὑμῶν ἀρξαμένους, αὐτῷ, ὑπὲρ οὗ τὸν ἄλλον ἅπαντα
χρόνον ἅπαντες οἱ πόλεμοι γεγόνασιν οἱ Ἑλληνικοί. τί οὖν
ἐστὶ τοῦτο; τὸ ποιεῖν ὅ τι βούλεται, καὶ καθ᾽ ἕνα ἕκαστον 134
οὑτωσὶ περικόπτειν καὶ λωποδυτεῖν τῶν Ἑλλήνων, καὶ κα-
ταδουλοῦσθαι τὰς πόλεις ἐπιόντα. καίτοι προστάται μὲν
ὑμεῖς ἑβδομήκοντα ἔτη καὶ τρία τῶν Ἑλλήνων ἐγένεσθε,
προστάται δὲ τριάκοντα ἑνὸς δέοντα Λακεδαιμόνιοι· ἴσχυ-
σαν δέ τι καὶ Θηβαῖοι τοὺς τελευταίους τουτουσὶ χρόνους
μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην. ἀλλ᾽ ὅμως οὔθ᾽ ὑμῖν οὔτε

Τετυφῶσθαι] *Attonitum, mente captum esse.* Harpocration hujusce vocis etymon ducit, vel a fulminibus in gigantem Typhonem conjectis, vel a vento Typhone qui vortices excitat. Alia quoque etyma ab aliis assignantur. *Ex edit.* STOCK. Τετύφωμαι, ἀντὶ τοῦ, ἐμβεβρόντημαι, inquit Harpocratio, quem vide ad hanc vocem. AUGER.

έ. **Προείληφε]** *Jam tenet.* legi posset etiam προσείληφε, *ceteris adjunxit.* WOLF.

Ἀφ᾽ ὑμῶν ἀρξαμένους] Id est, *inter quos primi vos estis,* τουτέστιν, ὑμῶν τούτου ἀρξαμένων. IDEM.

Ἑβδομήκοντα ἔτη καὶ τρία] Principatum Atheniensium alii diuturniorem faciunt, alii breviorem: et facilis lapsus est in numeris. IDEM. Scilicet a Timosthene Archonte usque ad cladem in Ægospotamis acceptam Alexio Archonte. PALMER.

Ἑβδομήκοντα ἔτη καὶ τρία] Dixit alibi, Athenienses principatum obtinuisse 45 annis. Vide Not. in Olynth. secundam §. θ. ubi hæc inter se minime repugnare cernes. *Ex edit.* STOCK.

Ἑνὸς δέοντα] Pro δέοντος, κατ᾽ ἀντίπτωσιν καὶ ἐναλλαγὴν ἀριθμοῦ: quale est illud Comici: *vereor, ne quid absente nobis turbatum sit.* WOLF.

Τριάκοντα ἑνὸς δέοντα] Ab Alexio scilicet Archonte usque ad Calliam post Nausinicum Archontem, quo anno Græci fere omnes a Lacedæmoniis defecerunt. Sed annum inchoatum numerat pro completo; nam annorum xxviii. tantum completorum hoc spatium foret. PALMER. Nempe, ab anno 4. Olymp. 93. quo tempore Lysander muros Athenarum diruit, ad initium belli, quod Athenienses sub Conone instaurarunt, ad liberandos jugo Spartanorum sese reliquosque Græcos, anno 4. Olymp. 100. *Ex edit.* STOCK.

Ἐν Λεύκτροις] De celebri hac pugna dicere nil opus est. Thebanorum principatus exinde duravit usque ad mortem Epaminondæ, quo apud Mantineam occiso, corruerunt simul eorum opus. *Ibid.*

Ἀλλ᾽ ὅμως οὔθ᾽ ὑμῖν οὔτε Θηβαίοις, &c. οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] Hæc verba nihil aliud significant, quam geminatam negationem. Nam illæ duæ dictiones πολλοῦ δεῖ, ornatus gratia ponuntur atque idiomatis, ut eandem habeat vim οὐδὲ πολλοῦ δεῖ, quod apud Latinos, *imo multum abest ut ita se res habeat,* vel, *nihil inquam rei est ut ita fiat,* quemadmodum et περὶ τῆς παραπρεσβ. οὐ γὰρ ταῦτα ἀντ᾽ ἐκείνων γέγονεν, οὐδὲ πολλοῦ δεῖ, *neque enim illorum loco hæc nobis obtigerunt, multumque abest ut ita sit,* &c. neque retulerit, si in hoc sermone οὐδὲ πολλοῦ δεῖ negationem auferas, ut,

Θηβαίοις οὔτε Λακεδαιμονίοις οὐδεπώποτε, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, συνεχωρήθη τοῦθ' ὑπὸ τῶν [1]Ἑλλήνων, ποιεῖν ὅ τι
βούλοισθε· οὐδὲ πολλοῦ δεῖ, ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὑμῖν, μᾶλλον
δὲ τοῖς τότ' οὖσιν Ἀθηναίοις, ἐπειδή τισιν οὐ μετρίως ἐδό- 117
κουν προσφέρεσθαι, πάντες ᾤοντο δεῖν, καὶ οἱ μηδὲν ἐγκα-
λεῖν ἔχοντες αὐτοῖς, μετὰ τῶν ἠδικημένων πολεμεῖν. καὶ
πάλιν Λακεδαιμονίοις ἄρξασι καὶ παρελθοῦσιν [2]εἰς τὴν
αὐτὴν δυναστείαν ὑμῖν, ἐπειδὴ πλεονάζειν ἐπεχείρουν καὶ
πέρα τοῦ μετρίου τὰ καθεστηκότα ἐκίνουν, [3]πάντες εἰς
πόλεμον κατέστησαν, καὶ οἱ μηδὲν ἐγκαλοῦντες αὐτοῖς. καὶ
τί δεῖ τοὺς ἄλλους λέγειν; ἀλλ' ἡμεῖς αὐτοὶ καὶ Λακεδαι-
135 μόνιοι, οὐδὲν ἂν εἰπεῖν ἔχοντες ἐξ ἀρχῆς [4]ὅ τι ἠδικούμεθ'
ὑπ' ἀλλήλων, ὅμως ὑπὲρ ὧν τοὺς ἄλλους ἀδικουμένους
ἑωρῶμεν πολεμεῖν ᾠόμεθα δεῖν. καίτοι πάνθ' ὅσα ἐξημάρ-
τηται καὶ Λακεδαιμονίοις ἐν τοῖς τριάκοντ' ἐκείνοις ἔτεσι
καὶ τοῖς ἡμετέροις προγόνοις ἐν τοῖς ἑβδομήκοντα, ἐλάττονά
ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὧν Φίλιππος ἐν τρισὶ καὶ δέκα

[1] ἑλλήνων, τὸ ποιεῖν ὅ,τι βούλεσθε [2] εἰς τὴν δυναστείαν τὴν αὐτὴν ταύτην ὑμῖν
[3] ἅπαντες [4] ὅτι

pro Ctesiphonte, οὐδέ γ' ἡττήθην ἐγὼ τοῖς λογισμοῖς Φιλίππου, πολλοῦ γε καὶ δεῖ. *Ex edit.* HERVAG.

Ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὑμῖν, etc. καὶ πάλιν, etc.] Pro τοῦτο δέ. Sic Isocrates in Evagora: τοῦτο μὲν γὰρ Αἰακὸς, etc. postea sequitur, τοῦτο δὲ παῖδες ἦσαν. Ita vides, τοῦτο δὲ non semper respondere τῷ τοῦτο μέν. WOLF.

Τοῦτο μὲν] Huic respondet l. 6. καὶ πάλιν. In partitionibus, præsertim si membra longiora sint, formulæ non anxie etiam in nostro scriptore respondent. p. 123. l. 14. ed. R. πρῶτον, cui respondet l. 20. δέ. p. 125. l. ult. τοτὲ μὲν — πάλιν δέ. Cf. Hermann. ad Viger. p. 701. Cicero de fin. b. et m. I. 6. BREM.

Καὶ παρελθοῦσιν —] Budæus legit: καὶ παρελθοῦσιν εἰς τὴν δυναστείαν τὴν αὐτὴν ταύτην ἡμῖν. Quod vero sequitur πλεονάζειν per *insolescere*, et *supra modum efferri* dixit, et *plus æquo audere*. Similiter usus etiam est Thucyd. *Ex edit.* HERVAG.

Πλεονάζειν] *Insolescere, plus sibi, quam oportebat, arrogare.* Sic Isocrates de sophistis: εἰ καὶ νῦν πλεονάζουσι: *tametsi nunc insolenter sese jactant.* WOLF.

Τὰ καθεστηκότα ἐκίνουν] Ἀναγκάζοντες τοὺς συμμάχους ἐπιτηδείως σφίσι πολιτεύεσθαι, τουτέστιν, ὀλιγαρχεῖσθαι, μᾶλλον δὲ δεκαδαρχίας καθιστάντες. Vide Isocratis Paneg. et Panath. IDEM.

Οὐδὲν ἂν εἰπεῖν ἔχοντες] Ἂν neque ad εἰπεῖν neque ad ἔχοντες pertinet; nam utraque notio definita est, neque enuntiatio est hypothetica; sed ad οὐδὲν mitigandi causa, ut alibi dicitur ὡς ἔπος εἰπεῖν. Notandum hoc, ἂν sæpe addi nominibus amplissimæ significationis, quam non urgendam esse indicat. Illustrabo hoc aliquot exemplis. Περὶ Ῥοδίων ἐλευθερ. p. 192. l. 21. ed. R. καὶ πάσχειν ὁτιοῦν ἂν οἴεσθε χρῆναι. p. 193. l. 26. ἄλλο μὲν οὐδὲν ἂν εἶναι βασιλεῖ χρησίμην ἐν τῷ παρόντι. de Cor. p. 258. l. 11. τῶν τότε Ἀθηναίων πολλὰ ἂν ἐχόντων μνησικακῆσαι. in Mid. p. 551. l. 27. πᾶν ἂν ὑποστὰς εἰπεῖν καὶ πρᾶξαι. p. 559. l. 24. s. τὸ γὰρ ἐπ' ἐξουσίας καὶ πλούτου πονηρὸν εἶναι καὶ ὑβριστήν, τεῖχός ἐστι πρὸς τὸ μηδὲν ἂν αὐτὸν ἐξ ἐπιδρομῆς παθεῖν. BREM.

Ἐν τρισὶ καὶ δέκα οὐχ ὅλοις ἔτεσιν οἷς ἐπιπολάζει] Anno regni sui octavo Philippus, debellatis tandem finitimis barbaris, Methonen expugnavit, tyrannos Pheræos ejecit, exercitumque Phocensem cum duce ipsorum Onomarcho delevit. Hinc Græcis cœpit esse formidandus: indeque supputat Orator 13 annos inchoatos, quibus Philippum eminuisse dicit. *Ex edit.* STOCK.

οὐχ ὅλοις ἔτεσιν οἷς ἐπιπολάζει ἠδίκηκε τοὺς Ἕλληνας·
μᾶλλον δὲ οὐδὲ πολλοστὸν μέρος τούτων ἐκεῖνα. καὶ τοῦτο
ἐκ βραχέος λόγου ῥᾴδιον δεῖξαι.

ϛʹ. Ὄλυνθον μὲν δὴ καὶ Μεθώνην καὶ Ἀπολλωνίαν καὶ
δύο καὶ τριάκοντα πόλεις ἐπὶ Θρᾴκης ἐῶ, ἃς ἁπάσας οὕτως
ὠμῶς ἀνῄρηκεν, ὥστε μηδένα μηδ' εἰ πώποτ' ᾠκήθησαν προσ-
ελθόντ' [1]εἶναι ῥᾴδιον εἰπεῖν· καὶ τὸ Φωκέων ἔθνος τοσοῦτον
ἀνῃρημένον σιωπῶ. ἀλλὰ Θετταλία πῶς ἔχει; οὐχὶ τὰς
πολιτείας καὶ [2]τὰς πόλεις αὐτῶν [3]παρῄρηται καὶ τετραρ-
χίας κατέστησε παρ' αὐτοῖς, ἵνα μὴ μόνον κατὰ πόλεις
ἀλλὰ καὶ κατ' ἔθνη δουλεύωσιν; αἱ δ' ἐν Εὐβοίᾳ πόλεις
οὐκ ἤδη τυραννοῦνται, καὶ ταῦτα ἐν νήσῳ πλησίον Θηβῶν
118 καὶ Ἀθηνῶν; οὐ διαρρήδην ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς γράφει Ἐμοὶ
δ' ἐστὶν εἰρήνη πρὸς τοὺς ἀκούειν ἐμοῦ βουλομένους; καὶ οὐ
γράφει μὲν ταῦτα, [4]τοῖς δ' ἔργοις οὐ ποιεῖ, ἀλλ' ἐφ' Ἑλλήσ-
ποντον οἴχεται, πρότερον ἧκεν ἐπ' Ἀμβρακίαν, Ἦλιν ἔχει 136
τηλικαύτην πόλιν ἐν Πελοποννήσῳ, Μεγάροις ἐπεβούλευσε
πρῴην, οὔθ' ἡ Ἑλλὰς οὔθ' ἡ βάρβαρος τὴν πλεονεξίαν χωρεῖ

[1] εἶναι ῥᾴδιον προσελθόντα [2] τὰς πόλεις καὶ τὰς πολιτείας
[3] περιῄρηται καὶ τετραδαρχίας καθέστακε [4] τοῖς ἔργοις δὲ

Οἷς ἐπιπολάζει] Id est, *quibus emersit.* ἐπιπολάζειν enim dicuntur, qui ex obscuro emergunt, et ex ignotis nobiles et illustres evadunt, eadem videlicet ratione, qua etiam ἐπιπολάζοντα dicunt, pro *manifestis* et *in promptu positis.* et ἐπιπόλαια, *quæ non intus latent, sed per summa apparent. Ex edit.* HERVAG.

ϛʹ. Μηδένα προσελθόντα εἶναι ῥᾴδιον εἰπεῖν] Pro μηδενὶ προσελθόντι, ἐὰν προσέλθῃ. WOLF.

Οὐχὶ τὰς πολιτείας—] Lego ἀφῄρηται. Per urbes intelligo Pagasas et Magnesiam: per πολιτείας libertatem. IDEM.

Καὶ τετραρχίας] Totam Thessaliam in quatuor præfecturas divisit, ut non modo oppidatim, sed etiam regionatim, (ut ita dicam) serviant. Vide calumniam. Athenæ divisæ fuerunt non servitutis, sed boni ordinis causa in decem tribus, et municipia, seu curias complures. IDEM. Putaveram debere legi δεκαδαρχίας, eo quod ea voce usus est supra Phil. B. de iisdem Thessalis, de quibus hoc loco agitur: sed postea cum cogitassem Thessalos in quatuor regiones divisos fuisse, in Phthiotidem scilicet, Estiæotidem, Thessaliotidem, et Pelasgiotidem, et vidissem eandem vocem ab Aristide in hoc eodem argumento et ex hoc loco proculdubio usurpatam fuisse in oratione περὶ συμμαχίας, ἐπέχω. Vide supra ad Aristides p. 229. PALMER.

Ἵνα μὴ μόνον κατὰ πόλεις ἀλλὰ καὶ κατ' ἔθνη] Thessaliam totam in quatuor præfecturas divisit, ut non modo urbes primariæ, sed et populi undique adjacentes, et ab hisce urbibus in clientelam recepti, sibi parerent. Hoc quippe significat ἔθνος. *Ex edit.* STOCK.

Κατ' ἔθνη] Ἔθνος, juxta Harpocrationem, non modo magnum et frequens hominibus genus vocatur, sed etiam peculiari notione pars quædam civitatis; et hunc ipsum locum commemorat cum alio loco ex ejusdem Demosthenis oratione contra Aristocratem. AUGER.

Ἐμοὶ δ' ἐστὶν εἰρήνη] Ἀεὶ τοίνυν συμφέρει ἀκούειν τῶν κρατούντων. WOLF.

Ἦλιν ἔχει] Non armis, sed societate, hanc sibi urbem adscivit. Amphictyonico quippe concilio contributa erat Elis, cujus concilii princeps fuit Philippus. *Ex edit.* STOCK.

Ἡ βάρβαρος] Sub. γῆ. AUGER.

Οὐ—τὴν πλεονεξίαν χωρεῖ] *Non complectitur, nimis angusta est.* Ita Juvenal. de Alexandro: *æstuat infelix angusto li-*

ταὐθρώπου. καὶ ταῦθ' ὁρῶντες οἱ Ἕλληνες ἅπαντες καὶ ἀκούοντες οὐ πέμπομεν πρέσβεις περὶ τούτων πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀγανακτοῦμεν, οὕτω δὲ κακῶς διακείμεθα καὶ διορωρύγμεθα κατὰ πόλεις, ὥστ' ἄχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐδὲν οὔτε τῶν συμφερόντων οὔτε τῶν δεόντων πρᾶξαι δυνάμεθα, οὐδὲ συστῆναι, οὐδὲ κοινωνίαν βοηθείας καὶ φιλίας οὐδεμίαν ποιήσασθαι, ἀλλὰ μείζω γιγνόμενον τὸν ἄνθρωπον περιορῶμεν, τὸν χρόνον κερδᾶναι τοῦτον ὃν ἄλλος ἀπόλλυται ἕκαστος ἐγνωκώς, ὥς [1] γ' ἐμοὶ δοκεῖ, οὐχ ὅπως σωθήσεται τὰ τῶν Ἑλλήνων σκοπῶν οὐδὲ πράττων· ἐπεί, ὅτι γε ὥσπερ περίοδος ἢ καταβολὴ πυρετοῦ ἢ τινος ἄλλου κακοῦ καὶ τῷ πάνυ πόῤῥω δοκοῦντι νῦν ἀφεστάναι προσέρχεται, οὐδεὶς ἀγνοεῖ δήπου.

ζ'. Καὶ μὴν κἀκεῖνό γε ἴστε, ὅτι ὅσα μὲν ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἢ ὑφ' ἡμῶν ἔπασχον οἱ Ἕλληνες, ἀλλ' οὖν ὑπὸ γνησίων γε ὄντων τῆς Ἑλλάδος ἠδικοῦντο, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ἄν τις ὑπέλαβε τοῦθ', ὥσπερ ἂν εἴ τις υἱὸς ἐν οὐσίᾳ
137 πολλῇ γεγονὼς γνήσιος διῴκει τι μὴ καλῶς μηδ' ὀρθῶς,
κατ' αὐτὸ μὲν τοῦτο ἄξιον μέμψεως [2] εἶναι καὶ κατηγορίας,

[1] γέ μοι [2] εἶναι μέμψεως

mite mundi. Ex edit. Stock.

Συστῆναι] S. ἡμεῖς. *Nos non concordiam inimus*, pro συσταθῆναι. Wolf.

Ἀλλὰ μείζω γιγνόμενον τὸν ἄνθρωπον περιορῶμεν] *Hominem vero* (de Philippo loquens) *indies majorem fieri ipsi neglectim sinimus, unusquisque se id temporis utique lucrifacere censens, quo tempore alius opibus evertitur, nec ut mea quidem fert opinio, in commune consulens, nec id agens potissimum, quo Græcorum vires incolumes serventur. Neminem enim nostrum fugit, quod tanquam circuitus quidam aut impetus vel febris vel cujusvis alterius noxæ in orbem repetentis, hoc malum adventat, eique etiam imminet, unde longissime abscessisse nunc videtur*, &c. Eleganter καταβολὴν pro *accessione et impetu* febris posuit, quemadmodum et Galenus in pri. ad Glauc. αὖθις δὲ περὶ τὴν ἕω τῆς τρίτης ἡμέρας δευτέρα καταβολὴ γίνεται, &c. Vocabulum est per metaphoram ductum, ab eorum similitudine quibus statis diebus in orbem redeuntibus certas summas pecuniarum dependere, sollenne est, ut sunt αἱ καταβολαὶ τῶν τελωνησάντων. *Ex edit.* Hervag.

Περιορῶμεν] Non impedimus incrementa potentiæ Philippi. Wolf.

Ὃν ἄλλος ἀπόλλυται] H. e. unusquisque, ut mihi videtur, se id temporis lucrifacere censet, quod Philippus aliis evertendis insumit: beatum se reputat, quod non in se primum vis fiat. *Ex edit.* Stock.

Ὥσπερ περίοδος] S. πυρετοῦ. Galenus: περίοδός ἐστι χρόνος ἐπιτάσεως καὶ ἀνέσεως ἐν νοσήματι γινόμενος. Wolf.

Ἡ καταβολὴ] Εἰσβολὴ, *accessio et impetus*: παρὰ τὸ καταβάλλειν τὸν πυρέττοντα. ταὐτὸν σχεδὸν τῷ παροξυσμῷ. Idem.

Ὥσπερ περίοδος ἢ καταβολὴ πυρετοῦ] Multos dicit, etiam qui longe abesse a Philippo videantur, illum tandem eos aggressurum non minus compertum habere, quam febre intermittente laborans accessionem morbi exspectat. *Ex edit.* Stock. Vid. Valckenaer. Animadv. ad Ammon. l. ii. c. viii. fin.

Ἀφεστάναι] S. τὴν καταβολὴν ἑαυτοῦ, vel ἑαυτὸν τῆς καταβολῆς τοῦ πυρετοῦ. Wolf.

ζ'. Διῴκει τι μὴ καλῶς] *Si rem familiarem dissiparet: si male tractaret familiam*, &c. Idem.

Καὶ αὐτὸ μὲν τοῦτο ὡς ἄξιός ἐστι μέμψεως καὶ κατηγορίας — τούτων ὧν ταῦτα ἐποίει, οὐκ ἔνην ἂν λέγειν] Emendavi, constructione phraseos postulante. Ad ὧν sub. ἕνεκα, et totam phrasim sic ad verbum interpretare: *ob hoc quidem ipsum quod sit dignus vituperatione et accusatione, liceret dicere; sed quod non sit propinquus, vel quod non sit hæres eorum bonorum quorum* causa hæc faciebat (i. e. quæ consumebat, quæ dissipabat), *non liceret dicere.* Auger.

ὡς δ' οὐ προσήκων ἢ ὡς οὐ κληρονόμος τούτων [1] ὧν ταῦτα
119 ἐποίει, οὐκ ἐνεῖναι λέγειν. εἰ δέ γε δοῦλος ἢ ὑποβολιμαῖος τὰ μὴ προσήκοντα ἀπώλλυε καὶ ἐλυμαίνετο, Ἡράκλεις ὅσῳ μᾶλλον δεινὸν [2] καὶ ὀργῆς ἄξιον πάντες ἂν ἔφασαν εἶναι! ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ Φιλίππου καὶ ὧν ἐκεῖνος πράττει νῦν, οὐχ οὕτως ἔχουσιν, οὐ μόνον οὐχ Ἕλληνος ὄντος οὐδὲ προσήκοντος οὐδὲν τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλ' οὐδὲ βαρβάρου ἐντεῦθεν ὅθεν καλὸν εἰπεῖν, ἀλλ' ὀλέθρου Μακεδόνος, ὅθεν οὐδ' ἀνδράποδον σπουδαῖον οὐδὲν ἦν πρότερον πρίασθαι. καίτοι τί τῆς ἐσχάτης ὕβρεως ἀπολείπει; οὐ πρὸς τῷ πόλεις Ἑλληνίδας ἀνῃρηκέναι τίθησι μὲν τὰ Πύθια, τὸν κοινὸν τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνα, κἂν αὐτὸς μὴ παρῇ, τοὺς δούλους ἀγωνοθετήσοντας πέμπει; κύριος δὲ Πυλῶν καὶ τῶν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας παρόδων ἐστί, καὶ φρουραῖς καὶ ξένοις τοὺς τόπους τούτους κατέχει; ἔχει δὲ καὶ τὴν προμαντείαν

[1] , ὧν [2] καὶ πολλῆς ὀργῆς

Μᾶλλον] Subaudi τοῦτο, quod velim addi. Idem.

Ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ Φιλίππου] S. Græci jam non ita sentiunt de Philippo, et ejus actis. Græci Philippum hominem barbarum et subdititium, insultare impune sibi æquo animo patiuntur. Est accusatio ignaviæ Græcorum. Fel. et Manutius cum interrogatione legunt οὐχ οὕτως ἔχουσι; quam lectionem quanquam minus probo, subintelligi tamen potest, τὰ πράγματα. Nonne vero talis est Philippi conditio, id est, nonne merito habetur pro servo et subdititio, qui opes alienas perdit, et contumeliose grassatur? Sic enim exponendum est τὸ, τὰ μὴ προσήκοντα ἀπώλλυε καὶ ἐλυμαίνετο: τὰ μὴ προσήκοντα, id est, τὴν ἀλλοτρίαν οὐσίαν, *rem familiarem, cujus ipse legitimus hæres non est.* τὸ ἐλυμαίνετο non ad οὐσίαν refero: sed τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ subintelligo. Atheniensibus et Lacedæmoniis hoc tantum tribuit, eos alicubi aberrasse in gerendo principatu: sed Philippum vastare Græciam, et contumeliose insultare Græcis ostendit. Wolf.

Οὐδὲ προσήκοντος οὐδὲν τοῖς Ἕλλησιν] Hic modum excedere videtur Orator, quo majorem hosti invidiam conflet. Nam Philippi majores Argis oriundi fuerunt, eaque ipsa de causa ad ludos Olympicos admissi. *Ex edit.* Stock.

Ὀλέθρου] *Perditi, perniciosi*, ἀντὶ τοῦ, ὀλεθρίου. Wolf.

Ὅθεν οὐδ' ἀνδράποδον] Hæc Macedonum laus esse potest. Ingenuus enim et magnus animus servilibus ministeriis parum aptus est. Idem.

Ἦν πρότερον] Sunt fatales mutationes imperiorum: neque fortuna solum nationum, sed et ingenia hominum mutantur. Quare Athenienses ignavi strenuos Macedones frustra calumniantur. Quod si desidiam suam et mollitiem accusare nollent, saltem Homericum illud usurparent [Il. Υ. 242.]

Ζεὺς ἀρετὴν ἄνδρεσσιν ὀφέλλει τε μινύθει τε.

Jupiter ipse viris animos facit, eripit idem.

Idem.

Τίθησι μὲν τὰ Πύθια] Ἀγωνοθετεῖ, ludis Pythiois præest, utpote princeps Amphictyonum. *Ex edit.* Stock.

Τοὺς δούλους ἀγωνοθετήσοντας πέμπει] Id est, *arbitros futuros et præsides, ut præsint certaminibus, et omnia moderentur ac regant.* παρὰ τὸ τίθεμαι, τὸ διατίθεμαι. hinc ἀγωνοθέται nomen, id est, *agonum præsides et judices*, οἱ τοὺς ἀγῶνας εὖ διατιθέμενοι, ut inquit Eustathius. *Ex edit.* Hervag.

Τὴν προμαντείαν] Μαντεία, *divinatio, ora-*

138 τοῦ θεοῦ, παρώσας ἡμᾶς καὶ Θετταλοὺς καὶ Δωριέας καὶ
τοὺς ἄλλους Ἀμφικτύονας, ἧς οὐδὲ τοῖς Ἕλλησιν ἅπασι
μέτεστι; γράφει δὲ Θετταλοῖς ὅν τινα χρὴ τρόπον πολι-
τεύεσθαι; πέμπει δὲ ξένους τοὺς μὲν εἰς Πορθμόν, τὸν
δῆμον ἐκβαλοῦντας τὸν Ἐρετριέων, τοὺς δ' ἐπ' Ὠρεόν, τύ-
ραννον [1]Φιλιστίδην καταστήσοντας; ἀλλ' ὅμως ταῦθ'
ὁρῶντες οἱ Ἕλληνες ἀνέχονται, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅν
περ οἱ τὴν χάλαζαν, ἔμοιγε δοκοῦσι θεωρεῖν, εὐχόμενοι
μὲν μὴ καθ' ἑαυτοὺς ἕκαστοι γενέσθαι, κωλύειν δὲ οὐδεὶς
ἐπιχειρῶν. οὐ μόνον δ' ἐφ' οἷς ἡ Ἑλλὰς ὑβρίζεται ὑπ'
αὐτοῦ οὐδεὶς ἀμύνεται, ἀλλ' οὐδ' ὑπὲρ ὧν αὐτὸς ἕκαστος
ἀδικεῖται· τοῦτο γὰρ ἤδη τοὔσχατόν ἐστιν. οὐ Κορινθίων
ἐπ' Ἀμβρακίαν ἐλήλυθε καὶ Λευκάδα; οὐκ Ἀχαιῶν Ναύ- 120
πακτον ἀφελόμενος ὀμώμοκεν Αἰτωλοῖς παραδώσειν; οὐχὶ
Θηβαίων Ἐχῖνον ἀφῄρηται; καὶ νῦν ἐπὶ Βυζαντίους πο-
ρεύεται συμμάχους ὄντας; οὐχ ἡμῶν — ἐῶ τἆλλα, ἀλλὰ
Χεῤῥονήσου τὴν μεγίστην ἔχει πόλιν Καρδίαν; ταῦτα τοίνυν
πάσχοντες ἅπαντες μέλλομεν καὶ μαλακιζόμεθα καὶ πρὸς

[1] Φιλιστίδην τύραννον

culum. προμαντεία videtur τὴν πρωτομαντείαν *principem locum in accipiendis oraculis* significare. Exempli gratia, si Athenienses, Spartani, Thebani, etc. una cum Philippo simul oracula petiissent, primo loco Philippo responsa data essent. WOLF.

Τὴν προμαντείαν τοῦ θεοῦ] H. e. principem locum in consulendo Apollinis oraculo Delphico. Hoc privilegio auctus est Philippus loco Phocensium, quorum ille sacrilegium ultus fuerat. *Ex edit.* STOCK.

Καὶ τοὺς ἄλλους Ἀμφικτύονας] Vide Suidam. WOLF.

Εἰς Πορθμὸν] Hesychius: πορθμὸς, στενὸν θαλάσσης. ἐν μέσῳ τῆς γῆς διαπέραμα. IDEM. Porthmus erat Eubœæ urbs; nec non fretum, eam urbem et terram continentem interfluens. *Ex edit.* STOCK.

Ἀλλ' ὅμως ταῦθ' ὁρῶντες οἱ Ἕλληνες ἀνέχονται] Conjunge ὁρῶντες ταῦτα, ἀνέχονται, scilicet τούτων. WOLF.

Οὐκ Ἀχαιῶν Ναύπακτον ἀφελόμενος] Hanc urbem non Achæi, sed Locri Ozolæ tum possidebant. Fortassis Orator eam ab Achæis ablatam esse dicit, eo quod Achæi cum Locris fœderati erant contra Ætolos, hostes eorum inveteratos. Naupactus, tunc tradita Ætolis, in eorum ditione usque permansit; et a Livio atque Polybio memoratur tanquam urbs Ætoliæ primaria. *Ex edit.* STOCK.

Ἐχῖνον] Urbs Phthiotidis juxta sinum Maliacum. Fuit et alia ejusdem nominis in Acarnania. *Ibid.*

Καὶ νῦν ἐπὶ Βυζαντίους πορεύεται] Nondum Byzantium obsidione cinxerat. Namque Perinthum prius oppugnavit; atque inde pulsus, Byzantium aggressus est. Perinthum vero non attentaverat; quandoquidem inter ejus expeditiones hæc non recensetur. Forsan, quo averteret hostes, Byzantium se proficisci simulavit, cum alteram urbem occupare revera vellet. *Ibid.*

Μέλλομεν καὶ μαλακιζόμεθα καὶ πρὸς τοὺς πλησίον βλέπομεν] Sive potius ἀποβλέπομεν e Var. Lect. Hic in aliis libris olim lectum fuisse putem: μαλκιῶμεν, aut si mavelis μαλκίομεν· sensu elegantissimo: *desides et veluti torpore constricti nosmet invicem respicimus,* alteram tamen lectionem non sperno, quum et alibi μαλακίαν et ῥᾳθυμίαν civibus suis vitio verterit Demosthenes. Harpocrationis locum, mei si res esset arbitrii, ita refingerem: μαλακιζόμεθα. Δημ·——μέλλομεν καὶ μαλακιζόμεθα· ἐν ἐνίοις γράφεται μαλκιῶμεν, ὅπερ δηλοῖ τὸν ὄῤῥον φρίττειν. Nolim tamen super hac re a quoquam dissentire. *Valckenaer. Animadv. ad Ammon.* l. i. c. 9. p. 39.

τοὺς πλησίον ἀποβλέπομεν, ἀπιστοῦντες ἀλλήλοις, [1]οὐ
τῷ φανερῶς πάντας ἡμᾶς [2]ἀδικοῦντι. καίτοι τὸν ἅπασιν
ἀσελγῶς οὕτω χρώμενον τί οἴεσθε, ἐπειδὰν καθ' ἕνα ἡμῶν
ἑκάστου κύριος γένηται, [3]τί ποιήσειν;

η'. Τί οὖν αἴτιον τουτωνί; οὐ γὰρ ἄνευ λόγου καὶ 139
δικαίας αἰτίας οὔτε τόθ' οὕτως εἶχον ἑτοίμως πρὸς ἐλευ-
θερίαν ἅπαντες οἱ Ἕλληνες οὔτε νῦν πρὸς τὸ δουλεύειν. ἦν
τι τότ', ἦν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐν ταῖς τῶν πολλῶν δια-
νοίαις, ὃ νῦν οὐκ ἔστιν, ὃ καὶ τοῦ Περσῶν ἐκράτησε πλού-
του καὶ ἐλευθέραν ἦγε τὴν Ἑλλάδα καὶ οὔτε ναυμαχίας
οὔτε πεζῆς μάχης οὐδεμιᾶς ἡττᾶτο, νῦν δ' ἀπολωλὸς
ἅπαντα λελύμανται καὶ ἄνω καὶ κάτω πεποίηκε τὰ τῶν
Ἑλλήνων πράγματα. τί οὖν ἦν τοῦτο; οὐδὲν ποικίλον οὐδὲ
σοφόν, [4]ἀλλ' ὅτι τοὺς παρὰ τῶν ἄρχειν ἀεὶ βουλομένων [5]ἢ
διαφθείρειν τὴν Ἑλλάδα χρήματα λαμβάνοντας ἅπαντες
ἐμίσουν, καὶ χαλεπώτατον ἦν τὸ δωροδοκοῦντα ἐξελεγχθῆ-
ναι, καὶ τιμωρίᾳ μεγίστῃ τοῦτον ἐκόλαζον, καὶ παραίτη-
σις οὐδεμία ἦν οὐδὲ συγγνώμη. τὸν οὖν καιρὸν ἑκάστου τῶν
πραγμάτων, ὃν ἡ τύχη καὶ τοῖς ἀμελοῦσι κατὰ τῶν προσ-
εχόντων καὶ τοῖς μηδὲν ἐθέλουσι ποιεῖν κατὰ τῶν πάντα
121 ἃ προσήκει πραττόντων πολλάκις παρασκευάζει, οὐκ ἦν
πρίασθαι παρὰ τῶν λεγόντων οὐδὲ τῶν στρατηγούντων,
οὐδὲ τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοιαν, οὐδὲ τὴν πρὸς τοὺς
τυράννους καὶ [6]τοὺς βαρβάρους ἀπιστίαν, οὐδ' ὅλως τῶν
τοιούτων οὐδέν. νῦν δ' ἅπανθ' ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἐκπέπρα-
ται ταῦτα, ἀντεισῆκται δὲ ἀντὶ τούτων, ὑφ' ὧν ἀπόλωλε
καὶ νενόσηκεν ἡ Ἑλλάς. ταῦτα δ' ἐστὶ τί; ζῆλος, εἴ τις
εἴληφέ τι· γέλως, ἂν ὁμολογῇ· συγγνώμη τοῖς ἐλεγχομένοις·
μῖσος, ἂν τούτοις τις ἐπιτιμᾷ· τἆλλα πάνθ' ὅσα ἐκ τοῦ

[1] οὐ τῷ] οὕτω [2] ἀδικοῦντος [3] Deest τί. [4] ἀλλὰ τοὺς [5] ἢ [καὶ] διαφθείρειν
[6] τοὺς βαρβάρους καὶ τοὺς τυράννους

η'. Οὔτε πεζῆς μάχης οὐδεμιᾶς ἡττᾶτο] Ἀντὶ τοῦ, ἐν πεζομαχίᾳ. WOLF.

Καὶ ἄνω καὶ κάτω πεποίηκε] Id est, *perturbavit, confudit, permiscuit, invertit omnia.* IDEM.

Ἀπιστίαν] Dicunt etiam, inquit Harpocratio, ἀπιστίαν pro ἀπείθειαν, ut Demosthenes in nona, i. e. in tertia vulgo dicta Philippicarum, aliique plures. AUGER.

Νῦν δ' ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἐκπέπραται] S. διὰ τῶν πωλούντων, ab ἐκπιπράσκω. WOLF.

Ἀπόλωλε καὶ νενόσηκε] Ἀπόλωλε gravius cum sit, antecedit, sed νενόσηκε sequitur, ut significet et principium mali et exitium a corruptelis profectum. IDEM.

δωροδοκεῖν ἤρτηται. [1]ἐπεὶ τριήρεις γε καὶ σωμάτων πλῆθος
καὶ χρημάτων πρόσοδοι καὶ τῆς ἄλλης κατασκευῆς ἀφθονία
καὶ τἆλλα, οἷς ἄν τις ἰσχύειν τὰς πόλεις κρίνοι, νῦν ἅπαν-
τα καὶ πλείω καὶ μείζω ἐστὶ τῶν τότε πολλῷ· ἀλλ᾽
140 ἅπαντα ταῦτ᾽ ἄχρηστα, ἄπρακτα, ἀνόνητα ὑπὸ τῶν
πωλούντων γίγνεται.

θ'. Ὅτι δ᾽ οὕτω ταῦτ᾽ ἔχει, τὰ μὲν νῦν ὁρᾶτε δήπου
καὶ οὐδὲν ἐμοῦ προσδεῖσθε μάρτυρος, τὰ δ᾽ ἐν τοῖς ἄνωθεν
χρόνοις ὅτι τἀναντία τούτων εἶχεν, ἐγὼ δηλώσω, οὐ λόγους
ἐμαυτοῦ λέγων, ἀλλὰ γράμματα τῶν προγόνων τῶν
ὑμετέρων δεικνύων, ἃ ἐκεῖνοι κατέθεντο εἰς στήλην χαλ-
κῆν γράψαντες εἰς ἀκρόπολιν, οὐχ ἵν᾽ αὐτοῖς ᾖ χρήσι-
μα — καὶ γὰρ ἄνευ τούτων τῶν γραμμάτων τὰ δέοντα
ἐφρόνουν — ἀλλ᾽ ἵν᾽ ὑμεῖς ἔχητε ὑπομνήματα καὶ παρα-
δείγματα, ὡς ὑπὲρ τῶν τοιούτων σπουδάζειν προσήκει. τί
οὖν λέγει τὰ γράμματα; Ἄρθμιος, φησίν, ὁ Πυθώνακτος
ὁ Ζελείτης ἄτιμος ἔστω καὶ πολέμιος τοῦ δήμου τοῦ
Ἀθηναίων καὶ τῶν συμμάχων αὐτὸς καὶ γένος. εἶθ᾽ ἡ
αἰτία [2]γέγραπται δι᾽ ἣν ταῦτ᾽ ἐγένετο· ὅτι τὸν χρυσὸν 122
τὸν [3]ἐκ Μήδων εἰς Πελοπόννησον [4]ἤγαγε. ταῦτ᾽ ἐστὶ τὰ

[1] ἐπεὶ καὶ τριήρεις [2] προσγέγραπται δι᾽ ἣν † τοῦτ᾽ [3] ἐκ τῶν Μήδων
[4] ἤγαγεν, οὐκ Ἀθήναζε. ταῦτ᾽

θ'. Ἃ ἐκεῖνοι κατέθεντο, εἰς στήλην χαλκῆν γράψαντες, εἰς ἀκρόπολιν] Ἃ γράμματα κατέθεντο εἰς ἀκρόπολιν, γράψαντες εἰς στήλην χαλκῆν. Idem. Vid. Meurs. Cecrop. c. 29.

Ἄρθμιος] Hujusce rei causa altius repetenda est. Artaxerxes Longimanus, Atheniensibus infensus, eo quod Ægyptios rebelles adjuverant, in Peloponnesum misit Megabyzum aliosque, qui muneribus Lacedæmonios ad arma Athenis inferenda concitarent. Hi autem regi morem gerere noluerunt. Arthmius (ut videtur) huic se ministerio immiscuerat; et quanquam non sit palam nominatus, iis est annumerandus, quos emissarios regis vocat Diodorus. Decretum quidem illud Themistoclem scripsisse testatur in ejus vita Plutarchus. *Ex edit.* Stock.

Ἄρθμιος, φησὶν, ὁ Πυθώνακτος ἄτιμος ἔστω] Ἄτιμον vocat, quem Latini *intestabilem*, ut Horatius, pro *detestabili*. et Plin. lib. 30. de arte magica, 'proinde persuasum sit eam intestabilem, irritam, inanem esse,' &c. Ut autem intelligamus duplicem fuisse ἀτιμίαν, hoc est, minorem et majorem, subdit Demosthenes, τοῦτο δ᾽ ἐστὶν οὐχ ἣν ἂν οὑτωσί τις φήσειεν ἀτιμίαν. τί γὰρ τῷ Ζελείτῃ τοῦτ᾽ ἔμελεν, εἰ τῶν Ἀθήνησι κοινῶν μὴ μεθέξειν ἔμελλεν. Et rursus verba legis de cædibus latæ referens, ἄτιμος, φησὶ, τεθνάτω. τοῦτο δὴ λέγει, καθαρὸν τὸν τούτων τινὰ ἀποκτείναντα εἶναι. καθαροὶ autem dicebantur, qui ob cædem perpetratam impiatas manus habere non censebantur, qui etiam εὐαγεῖς atque ὅσιοι appellabantur. Verba legis Solonis apud Andocidem exstant, ὁ δὲ ἀποκτείνας τὸν ταῦτα ποιήσαντα, ὅσιος ἔστω καὶ εὐαγής: quæ verba Orator interpretans, καθαρὸς ἔστω τὰς χεῖρας, inquit. Plura Budæus in Comment. *Ex edit.* Hervag. Vid. Notas ad Plutarchi Themist. init. MS. de ἄτιμος v. Harpocr. et Abresch. ad Æschylum 2. 21. Taylor. Vid. quoque Petit. Comment. in Leg. Att. l. viii. tit. iv. §. viii.

Ἐκ Μήδων] H. e. a Persis, qui a vetustioribus Persæ et Medi, nullo discrimine, appellati sunt. *Ex edit.* Stock.

γράμματα. λογίζεσθε δὴ [1]πρὸς θεῶν καὶ θεωρεῖτε παρ᾽
ὑμῖν αὐτοῖς, τίς ἦν ποθ᾽ ἡ διάνοια τῶν [2]τότε Ἀθηναίων τῶν
ταῦτα ποιούντων ἢ τί τὸ ἀξίωμα. ἐκεῖνοι Ζελείτην τινὰ
Ἄρθμιον, δοῦλον βασιλέως — ἡ γὰρ Ζέλειά ἐστι τῆς
Ἀσίας —, ὅτι τῷ δεσπότῃ διακονῶν χρυσίον ἤγαγεν εἰς 141
Πελοπόννησον, οὐκ Ἀθήναζε, ἐχθρὸν αὐτῶν ἀνέγραψαν καὶ
τῶν συμμάχων αὐτὸν καὶ γένος, καὶ [3]ἀτίμους. τοῦτο δ᾽
ἐστὶν οὐχ ἣν ἂν οὑτωσί τις φήσειεν ἀτιμίαν· τί γὰρ τῷ
Ζελείτῃ τοῦτ᾽ ἔμελεν, εἰ τῶν Ἀθήνησι κοινῶν μὴ μεθέξειν
ἔμελλεν; ἀλλ᾽ οὐ τοῦτο λέγει, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς φονικοῖς γέ-
γραπται νόμοις, ὑπὲρ ὧν ἂν μὴ διδῷ [δίκας] φόνου δικά-
σασθαι, ἀλλ᾽ εὐαγὲς ᾖ τὸ ἀποκτεῖναι, καὶ ἄτιμος,
φησί, τεθνάτω· τοῦτο [4]δὴ λέγει, καθαρὸν τὸν τούτων τινὰ
ἀποκτείναντα εἶναι. οὐκοῦν ἐνόμιζον ἐκεῖνοι τῆς ἁπάντων
τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας [5]αὐτοῖς ἐπιμελητέον εἶναι· οὐ γὰρ ἂν
αὐτοῖς ἔμελεν, εἴ τις ἐν Πελοποννήσῳ τινὰς ὠνεῖται [6]καὶ
διαφθείρει, μὴ τοῦθ᾽ ὑπολαμβάνουσιν· ἐκόλαζον δ᾽ οὕτω
καὶ ἐτιμωροῦντο [7]οὓς αἴσθοιντο δωροδοκοῦντας, ὥστε καὶ
στηλίτας ποιεῖν. ἐκ δὲ τούτων εἰκότως τὰ τῶν Ἑλλήνων
ἦν τῷ βαρβάρῳ φοβερά, οὐχ ὁ βάρβαρος τοῖς Ἕλλησιν.
ἀλλ᾽ οὐ νῦν· οὐ γὰρ οὕτως ἔχεθ᾽ ὑμεῖς οὔτε πρὸς τὰ τοιαῦ-

[1] πρὸς Διὸς καὶ θεῶν [2] ποτε [3] ἀτίμους εἶναι. τοῦτο [4] δὲ [5] αὐτοῖς
[6] καὶ] ἢ [7] οὓς ἂν αἴσθοιντο

Ἢ τί τὸ ἀξίωμα] *Dignitatem* hic appellat, magnifica facta, tanta republica digna. Wolf.

Ζέλεια] Urbs Troadis, Idæ monti subjacens, cujus meminit Homerus, Il. Δ. 103. *Tourrell.* Stock.

Οὐκ Ἀθήναζε] Homines, qui lucro metiuntur omnia, suspicari queant, Arthmium ideo proscriptum, quod Lacedæmoniis potius, quam Atheniensibus, aurum attulisset. Verum sententia Demosth. plana et perspicua est: Athenienses dedisse operam, tanquam Græcorum principes, ne qui barbarico auro corrumperentur, etiam extra Atticam. Wolf.

Τοῦτο δ᾽ ἐστὶν, οὐχ ἣν] *Ea vero est non simplex ignominia*, id est, alia est ejus ignominiæ ratio, quam qua cives notantur. intricata hæc sunt: verba sic ordina: τοῦτο δὲ [S. τὸ ἄτιμον εἶναι] οὐκ ἔστιν [S. ἀτιμία], ἣν ἀτιμίαν τις οὑτωσὶ ἂν φήσειεν. Postea in parenthesi (τί γὰρ τῷ Ζελείτῃ τοῦτ᾽ ἔμελεν, εἰ τῶν Ἀθήνησι κοινῶν μὴ μεθέξειν ἔμελλε;) ἀλλ᾽ οὐ τοῦτο λέγει [S. τὸ γράμμα] *non ea verborum sententia est*, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς φονικοῖς [S. νόμοις] γέγραπται, ὑπὲρ ὧν [S. ἐγκλημάτων τὶς] ἂν μὴ διδῷ δίκας φόνου δικάσασθαι [S. δεῖν], ἀλλ᾽ εὐαγὲς [τουτέστιν, ὅσιον ἦν καὶ ἐφεῖτο] ἀποκτεῖναι [S. τὸν μὴ δόντα δίκας]. Unde id constat? καὶ ἄτιμός φησι, [S. ὁ φονικὸς νόμος] τεθνάτω, pro ὁ ἄτιμος. Alias τὸ, ἄτιμος τεθνάτω, denegata restitutione in integrum possit intelligi. Sententia est: Non simplex est illa ignominia, sed capitalis. Nobis in mutilatis vetustissimarum legum citationibus satis esse debet, qualemcunque afferre sententiam, imo condonandum in hujusmodi locis videtur interpreti, etiamsi neglectis verbis consentaneum sensum attulerit. Idem.

Διδῷ δίκας] Np. ὁ δῶρα δοὺς ἢ λαβών. Auger.

Οὐ γὰρ ἂν αὐτοῖς ἔμελεν μὴ τοῦθ᾽ ὑπολαμβάνουσι] Εἰ μὴ τοῦθ᾽ ὑπελάμβανον. Wolf.

Ὥστε καὶ στηλίτας ποιεῖν] Ὥστε ἐγγράψαι τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν στήλαις, ὡς κακούργων καὶ καταδικασθέντων. Idem.

τα οὔτε πρὸς [1] τἄλλα, ἀλλὰ πῶς; ἴστε αὐτοί· τί γὰρ δεῖ
περὶ πάντων ὑμῶν [2] κατηγορεῖν; παραπλησίως δὲ καὶ
οὐδὲν βέλτιον [3] ὑμῶν ἅπαντες οἱ λοιποὶ Ἕλληνες. διόπερ 123
φημὶ ἔγωγε καὶ σπουδῆς πολλῆς καὶ βουλῆς ἀγαθῆς τὰ
παρόντα πράγματα προσδεῖσθαι. τίνος εἴπω; κελεύετε
καὶ οὐκ ὀργιεῖσθε;

[4] ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΟΥ ΑΝΑΓΙΓΝΩΣΚΕΙ.

142 ι. Ἔστι τοίνυν τις εὐήθης λόγος παρὰ τῶν παραμυθεῖ-
σθαι βουλομένων τὴν πόλιν, ὡς ἄρα οὔπω Φίλιππός ἐστι
τοιοῦτος, οἷοί ποτ' ἦσαν Λακεδαιμόνιοι, οἳ θαλάττης μὲν
ἦρχον καὶ γῆς ἁπάσης, βασιλέα δὲ σύμμαχον εἶχον, ὑφί-
στατο δ' οὐδεὶς αὐτούς· ἀλλ' ὅμως ἠμύνατο κἀκείνους ἡ
πόλις καὶ οὐκ ἀνηρπάσθη. ἐγὼ δὲ ἁπάντων ὡς ἔπος εἰπεῖν
πολλὴν εἰληφότων ἐπίδοσιν, καὶ οὐδὲν ὁμοίων ὄντων τῶν νῦν
τοῖς πρότερον, οὐδὲν ἡγοῦμαι πλέον ἢ τὰ τοῦ πολέμου κεκι-
νῆσθαι καὶ ἐπιδεδωκέναι. πρῶτον μὲν γὰρ ἀκούω Λακεδαι-
μονίους τότε καὶ πάντας [5] τοὺς Ἕλληνας τέτταρας μῆνας
ἢ πέντε, τὴν ὡραίαν αὐτήν, [6] [στρατεύεσθαι, καὶ τοῦτον τὸν

[1] τὰ ἄλλα [2] κατηγορεῖν; καὶ παραπλησίως [3] ὑμῶν, καὶ ἅπαντες
[4] ἐκ τοῦ γραμματείου ἀναγίνωσκε: quæ ipsi dantur oratori. [5] τοὺς ἄλλους Ἕλληνας
[6] Absunt unci.

Ἕλληνες] Subaudi ἔχουσι vel διάκεινται. Auger.

Τίνος εἴπω] Scilicet βουλῆς. Wolf.

ι. Βασιλέα δὲ σύμμαχον εἶχον] Athenienses, male re gesta in Sicilia, respirare tamen potuissent, ni adversatus esset iis Artaxerxes Nothus, qui cum Lacedæmoniis, Tissaphernis ministerio, societatem inierat. Non multum quidem exinde virium Lacedæmoniis accessit primum. Tandem vero, cum Cyrus minor Asiæ præfectus esset, Lysander, qui gratia apud eum plurimum valebat, adeo viribus auctus est, ut facile Athenas subjugaret. *Ex edit.* Stock.

Ὑφίστατο δ' οὐδὲν αὐτοὺς] Id est, ἀνυπόστατοι ἦσαν, καὶ πάντων ἐκράτουν: *quibus nihil obsistebat. contra quos nemo arma movere, nemo se defendere audebat.* οἳ δύναμιν ἀνυπόστατον ἔχειν ἐδόκουν. Wolf.

Εἰληφότων ἐπίδοσιν] Cujusmodi incrementa? Non tam virtutis et potentiæ, quam vitiorum et ignaviæ. Idem.

Ὑποδεδωκέναι] Felicianus cum Obsopœo legit ἐπιδεδωκέναι, haud sane incommode. Sed illa rei bellicæ incrementa quæ fuerunt? perfidia et proditiones et assiduitas Philippi. Idem.

Τέτταρας μῆνας ἢ πέντε] In æstiva se recipere, haud secus ac in hyberna, soliti sunt exercitus in bello Pelop. Itaque Thucydides, eumque secutus Usserius, annos ejus belli per æstates et hyemes computant. *Ex edit.* Stock.

Τὴν ὡραίαν αὐτὴν] Tametsi me formulam hanc alibi legisse non memini, nec apud auctores, nec in ullis Lexicis explicatam, tamen quia ex collatione ejus, quod sequitur, καὶ σιωπῶ θέρος καὶ χειμῶνα ὡς οὐδὲν διαφέρει, οὐδ' ἔστιν ἐξαίρετος ὥρα τις, ἣν διαλείπει· satis intelligitur, αὐτὴν τὴν ὡραίαν, *ipso belli gerendi opportuno tempore*, id est, æstivo, aut etiam verno, intelligi debere. Nam τὸ ὡραῖον *maturum et tempestivum* est, apud Thucydidem lib. 1. χαλεπωτέραν ἕξουσι τὴν κατακομιδὴν τῶν ὡραίων· et apud eundem æstivo tempore susceptas esse expeditiones, subinde legitur, ut lib. 4. τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους περὶ σίτου ἐκβολήν. et 2. ἅμα ἦρι ἀρχομένῳ, et, τοῦ δὲ θέρους εὐθὺς ἀρχομένου οἱ Πελοποννήσιοι, etc. Wolf. Ipsam solummodo tempestatem

χρόνον] ἐμβαλόντας ἂν καὶ κακώσαντας τὴν τῶν ἀντιπάλων
χώραν ὁπλίταις καὶ πολιτικοῖς στρατεύμασιν ἀναχωρεῖν ἐπ'
οἴκου πάλιν· οὕτω δ' ἀρχαίως εἶχον, μᾶλλον δὲ πολιτικῶς,
ὥστε οὐδὲ χρημάτων ὠνεῖσθαι παρ' οὐδενὸς οὐδέν, ἀλλ' εἶ- 143
ναι νόμιμόν τινα καὶ προφανῆ τὸν πόλεμον. νυνὶ δ' ὁρᾶτε
μὲν δήπου τὰ πλεῖστα τοὺς προδότας ἀπολωλεκότας, οὐ-
δὲν δ' ἐκ παρατάξεως [1] οὐδὲ μάχης γιγνόμενον· ἀκούετε δὲ
Φίλιππον οὐχὶ τῷ φάλαγγας ὁπλιτῶν ἄγειν βαδίζονθ'
ὅποι βούλεται, ἀλλὰ τῷ ψιλούς, ἱππέας, τοξότας, ξένους,
τοιοῦτον ἐξηρτῆσθαι στρατόπεδον. ἐπειδὰν δὲ τούτοις κρα-
124 τῶν πρὸς νοσοῦντας ἐν [2] αὐτοῖς προσπέσῃ καὶ μηδεὶς ὑπὲρ
τῆς χώρας δι' ἀπιστίαν ἐξίῃ, μηχανήματ' ἐπιστήσας πο-
λιορκεῖ. καὶ σιωπῶ θέρος καὶ χειμῶνα, ὡς οὐδὲν αὐτῷ δια-
φέρει, οὐδ' ἔστιν ἐξαίρετος ὥρα τις ἣν διαλείπει. ταῦτα
μέντοι πάντας εἰδότας δεῖ καὶ λογιζομένους μὴ προσέσθαι
τὸν πόλεμον εἰς τὴν χώραν, μηδ' εἰς τὴν εὐήθειαν τὴν τοῦ
τότε πρὸς Λακεδαιμονίους πολέμου βλέποντας ἐκτραχη-
λισθῆναι, ἀλλ' ὡς ἐκ πλείστου φυλάττεσθαι τοῖς πρά-
γμασι καὶ ταῖς παρασκευαῖς, ὅπως οἴκοθεν μὴ κινήσεται

[1] οὐδ' ἐκ μάχης γινόμενον [2] αὐτοῖς καὶ τεταραγμένους προσπέσῃ

bellicis expeditionibus maxime opportunam. *Ex edit.* Stock.

Ὁπλίταις καὶ πολιτικοῖς στρατεύμασι] *Gravis armaturæ militibus et civilibus exercitibus*, id est, in quibus ipsi cives militarent. Wolf.

Ὁπλίταις] Gravis armaturæ milites, agris vastandis non æque idonei ac equites. *Ex edit.* Stock.

Ἀρχαίως εἶχον] Id est, tanta erat eorum simplicitas, vel potius civilitas, id est, integritas. Wolf. ἀρχαίως, inquit Harpocratio ad hanc vocem, Demosthenes Philippicis, idem ac ἁπλῶς. Auger.

Μᾶλλον δὲ πολιτικῶς] I. e. gesta fuerunt eorum bella non minus legitime, quam disceptantur lites civium in foro. Itaque refertur τὸ νόμιμον ad τὸ πολιτικῶς, et τὸ προφανῆ ad ἀρχαίως. *Ex edit.* Stock.

Ἀπολωλεκότας] Hic ἀποδεδωκότας reponendum quis dubitabit, qui vel hæc proxime præcedentia legerit: οὕτω δ' ἀρχαίως — πόλεμον. Lacedæmonii, inquit, proditorum operam in bello non redimebant, nec fraude ulla utebantur: at Philippus, qui nihil non pecunia vendunt, proditores permultos habet, per quos bellum parvo negotio conficiat. *G. Canter. Nov. Lectt.* l. viii. c. 2. *Grut. Thes. Crit.* t. iii. p. 681.

Τῷ ψιλούς, ἱππέας, τοξότας, ξένους] In singulis vocibus puto interpungendum. Wolf. Recte. Universum exercitum in duas partes tribuebant Græci, ὁπλίτας et ψιλούς. Ψιλοῖς accensebantur equites, sagittarii, milites peregrini. Consule Potter. l. 3. c. 3. Stock.

Ἐξηρτῆσθαι] Ab ἐξαρτάομαι. Sed lego ἐξηρτῦσθαι, ab ἐξαρτύομαι, *instructum esse*, per *υ* in penultima. Wolf.

Οὐδ' ἔστιν ἐξαίρετος] Nullas ferias agit, nunquam cessat. Idem. Nullum seponit eximium tempus ad otium et voluptatem; sed oblatam agendi occasionem nunquam non arripit. *Ex edit.* Stock.

Μηδ' εἰς τὴν εὐήθειαν] Quia sine proditionibus, et statis anni temporibus ea bella gerebantur, hoc nomine utitur. καίτοι καὶ τοῦ Περικλέους ιέ τάλαντα εἰς δέον ἀνηλωκέναι φήσαντος· Ἀρχίδαμος ἔφυγε προδοσίας, ὥς φασιν οἱ ῥήτορες. Wolf.

Ἐκτραχηλισθῆναι] Exponit Phavorinus, ἐκπεσεῖν τῶν ἵππων. Metaphora est ab incauto sessore, quem alio oculos avertentem equus per caput effundit. Stock.

σκοποῦντας, οὐχὶ συμπλακέντας διαγωνίζεσθαι. πρὸς μὲν
γὰρ πόλεμον πολλὰ φύσει πλεονεκτήμαθ' ἡμῖν ὑπάρχει,
ἄν περ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ποιεῖν ἐθέλωμεν ἃ δεῖ, ἡ φύσις
144 τῆς ἐκείνου χώρας, ἧς ἄγειν καὶ φέρειν ἔστι πολλὴν καὶ κα-
κῶς ποιεῖν, ἄλλα μυρία· εἰς δὲ ἀγῶνα ἄμεινον ἡμῶν ἐκεῖνος
ἤσκηται.

ιά. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα χρὴ γιγνώσκειν, οὐδὲ τοῖς ἔργοις
ἐκεῖνον ἀμύνεσθαι τοῖς τοῦ [1] πολέμου, ἀλλὰ καὶ τῷ λογι-
σμῷ καὶ τῇ διανοίᾳ τοὺς παρ' ὑμῖν ὑπὲρ αὐτοῦ λέγοντας
μισῆσαι, ἐνθυμουμένους ὅτι οὐκ ἔνεστι τῶν ἔξω τῆς πόλεως
ἐχθρῶν κρατῆσαι, πρὶν ἂν τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ πόλει κολάσητε
ὑπηρετοῦντας [2] ἐκείνοις. ὃ μὰ τὸν Δία καὶ τοὺς ἄλλους θεούς!
οὐ δύνασθε ὑμεῖς ποιῆσαι οὐδὲ βούλεσθε, ἀλλ' εἰς τοῦτο
ἀφῖχθε μωρίας ἢ παρανοίας ἢ οὐκ ἔχω τί λέγω — πολλά-
κις γὰρ ἔμοιγ' ἐπελήλυθε καὶ τοῦτο φοβεῖσθαι, μή τι δαι-
μόνιον τὰ πράγματα ἐλαύνῃ —, ὥστε λοιδορίας ἢ φθόνου
ἢ σκώμματος ἢ ἧς τινὸς ἂν τύχητε ἕνεκ' αἰτίας ἀνθρώπους
μισθωτούς, ὧν οὐδ' ἂν ἀρνηθεῖεν ἔνιοι ὡς οὐκ εἰσὶ τοιοῦτοι,

[1] πολέμου χρὴ, ἀλλὰ [2] ἐκείνῳ· ὃ οὐ μὰ

Πρὸς πόλεμον, etc. εἰς ἀγῶνα, etc.] Πόλεμος *bellum*, etiam cum non conseruntur manus. ἀγὼν *prælium, conflictus.* hoc discrimen servat Demosthenes etiam in oratione περὶ συμμοριῶν ubi dicit: τὸν μὲν πρὸς Πέρσας πόλεμον χαλεπόν· τὸν δ' ἐκ τοῦ πολέμου ἀγῶνα ῥᾴδιον ἂν ἐσόμενον· inversa quodammodo hac sententia, ob diversum genus hostium. WOLF.

Πολλὰ, etc. ἡ φύσις, etc. ἄλλα μυρία] Πολλὰ generale est. ἡ φύσις ἐξηγητικῶς subjicitur. ἄλλα μυρία, ὑπερβολικῶς. Nam si illa enumeranda essent, fortasse vix unam atque alteram commoditatem addere potuisset. IDEM. Etsi Athenienses amiserant Amphipolim, Pydnam, et Potidæam, restabant tamen iis Lemnos, Thasus, aliæque Maris Ægæi insulæ, unde in Philippi regnum impetum facere possent; præsertim cum plurimum mari pollerent. *Ex edit.* STOCK.

ιά. Μή τι δαιμόνιον] Plane vates hic est Demosthenes. Vidit fatalem esse Græciæ stultitiam Demosthenes, et imminere patriæ servitutem: et tamen adversandum esse duxit, dum ulla salutis spes superesset. Neque dubium est, quin vir patriæ amantissimus, summum ex ea re dolorem ceperit. Alii oscitabundi fuerunt eo feliciores.

Ἐν τῷ φρονεῖν γὰρ μηδὲν ἥδιστος βίος·
Τὸ μὴ φρονεῖν γὰρ κάρτ' ἀνώδυνον κακόν.

Sed in multa sapientia multa est afflictio, et viri prudentes, longeque in posterum prospicientes, magis anguntur, cum ex moribus hominum de futuris eventibus divinant: unde perquam eleganter Ovid. nec minus vere,

'Augurium ratio est et conjectura futuri:
Hac divinavi notitiamque tuli.'

De Philippo etiam Isocrates sic scribit: ἡγοῦμαι δὲ καὶ τὰ πεπραγμένα πρότερον οὐκ ἄν ποτέ σοι γενέσθαι τηλικαῦτα τὸ μέγεθος, εἰ μή τις τῶν θεῶν αὐτὰ συγκατώρθωσεν. WOLF. Unicuique homini, atque etiam loco, duos tribuerunt antiqui genios, bonum et malum. Hunc et κακοδαίμονα et ἀλάστορα vocarunt; eumque consilium iis eripere qui perituri erant, invaluit opinio; juxta adagium, *quos Jupiter vult perdere, prius dementat.* Cæterum hic notandum, quam vere de fato patriæ imminente vaticinatus sit Demosthenes. *Ex edit.* STOCK.

Ὥστε λοιδορίας] Vide levitatem vulgi. Fel. post σκώμματος recte addidit ἕνεχ' subintellecto τὸ ἧ. WOLF.

125 λέγειν κελεύετε, καὶ γελᾶτε, ἄν τισι λοιδορηθῶσι. καὶ οὐχί
πω [1] τοῦτο δεινόν, καίπερ ὂν δεινόν· ἀλλὰ καὶ μετὰ πλείονος
ἀσφαλείας πολιτεύεσθαι δεδώκατε τούτοις ἢ τοῖς ὑπὲρ
ὑμῶν λέγουσι. καίτοι θεάσασθε, ὅσας συμφορὰς παρα-
σκευάζει τὸ τῶν τοιούτων ἐθέλειν ἀκροᾶσθαι. λέξω δ'
ἔργα, ἃ πάντες εἴσεσθε.

ιβ'. Ἦσαν ἐν Ὀλύνθῳ τῶν ἐν τοῖς πράγμασι τινὲς [2] μὲν
Φιλίππου καὶ πάνθ' ὑπηρετοῦντες ἐκείνῳ, τινὲς δὲ τοῦ
βελτίστου, καὶ ὅπως μὴ [3] δουλεύσουσιν οἱ πολῖται πράτ-
τοντες. πότεροι δὴ τὴν πατρίδα ἀπώλεσαν, ἢ πότεροι τοὺς
ἱππέας προὔδοσαν, ὧν προδοθέντων Ὄλυνθος ἀπώλετο;
οἱ τὰ Φιλίππου φρονοῦντες καὶ ὅτ' ἦν ἡ πόλις τοὺς τὰ 145
βέλτιστα λέγοντας συκοφαντοῦντες καὶ διαβάλλοντες
οὕτως, ὥστε τόν γ' Ἀπολλωνίδην καὶ ἐκβαλεῖν ὁ δῆμος ὁ
τῶν Ὀλυνθίων ἐπείσθη. οὐ τοίνυν παρὰ τούτοις μόνοις τὸ
ἔθος τοῦτο πάντα κακὰ εἰργάσατο, ἄλλοθι δ' οὐδαμοῦ·
ἀλλ' ἐν Ἐρετρίᾳ, [4] ἐπειδὴ ἀπαλλαγέντος Πλουτάρχου καὶ
τῶν ξένων ὁ δῆμος εἶχε τὴν πόλιν καὶ τὸν Πορθμόν, οἱ μὲν
ἐφ' ὑμᾶς ἦγον τὰ πράγματα, οἱ δ' ἐπὶ Φίλιππον. ἀκού-
οντες δὲ τούτων τὰ πολλά, μᾶλλον δὲ τὰ πάντα οἱ τα-
λαίπωροι καὶ δυστυχεῖς Ἐρετριεῖς τελευτῶντες ἐπείσθησαν
τοὺς ὑπὲρ [5] αὐτῶν λέγοντας ἐκβαλεῖν. καὶ γάρ τοι πέμψας
Ἱππόνικον ὁ σύμμαχος καὶ φίλος αὐτοῖς Φίλιππος καὶ
ξένους χιλίους, τὰ τείχη περιεῖλε τοῦ Πορθμοῦ καὶ τρεῖς
κατέστησε τυράννους, Ἵππαρχον, Αὐτομέδοντα, Κλείταρ-
χον· καὶ μετὰ ταῦτ' ἐξελήλακεν ἐκ τῆς χώρας δὶς ἤδη
126 βουλομένους σώζεσθαι, τοτὲ μὲν πέμψας τοὺς μετ' Εὐρυ-
λόχου ξένους, πάλιν δὲ τοὺς μετὰ Παρμενίωνος.

ιγ'. Καὶ τί δεῖ τὰ πολλὰ λέγειν; ἀλλ' ἐν Ὠρεῷ
[6] Φιλιστίδης μὲν ἔπραττε Φιλίππῳ καὶ Μένιππος καὶ
Σωκράτης καὶ Θόας καὶ Ἀγαπαῖος, οἵ περ νῦν ἔχουσι τὴν

[1] τοῦτό πω [2] μὲν τὰ Φιλίππου φρονοῦντες καὶ [3] δουλεύσωσιν
[4] ἐπειδή γε ἀπαλλαγέντος [5] αὑτῶν [6] Φιλιστείδης

ιβ'. Τῶν ἐν τοῖς πράγμασι] Scilicet ὄντων. M. ἐπὶ, hoc est, τῶν πολιτευομένων καὶ στρατηγούντων τινές. v. 19. ἀκούοντες δὲ τούτων τὰ πολλά. IDEM. Lege ἀκούοντες δὲ τούτων τὰ πολλά. OBSOPŒUS.

Τὰ τείχη περιεῖλε τοῦ Πορθμοῦ] Freti portus muniti utique fuerunt. WOLF.

Ἤδη βουλομένους σώζεσθαι] Scilicet τοὺς Ἐρετριεῖς, cum jam tandem sero sapere vellent. Fortasse cum expeterent amici-

πόλιν — καὶ ταῦτ᾽ ᾔδεσαν ἅπαντες — , Εὐφραῖος δέ τις,
ἄνθρωπος καὶ παρ᾽ [1]ἡμῖν ποτ᾽ ἐνθάδε οἰκήσας, ὅπως ἐλεύ-
θεροι καὶ μηδενὸς δοῦλοι ἔσονται. οὗτος τὰ μὲν ἄλλα ὡς
ὑβρίζετο καὶ [2]προὐπηλακίζετο ὑπὸ τοῦ [3]δήμου, πολλὰ ἂν
εἴη λέγειν· ἐνιαυτῷ δὲ πρότερον τῆς ἁλώσεως ἐνέδειξεν ὡς
προδότην τὸν [4]Φιλιστίδην καὶ τοὺς μετ᾽ αὐτοῦ, αἰσθόμενος
ἃ πράττουσι. συστραφέντες δὲ ἄνθρωποι πολλοί, καὶ χορη-
γὸν ἔχοντες Φίλιππον καὶ πρυτανευόμενοι παρ᾽ ἐκείνου,
ἀπάγουσι τὸν Εὐφραῖον εἰς τὸ δεσμωτήριον ὡς συνταράτ-
146 τοντα τὴν πόλιν. ὁρῶν δὲ ταῦθ᾽ ὁ δῆμος ὁ τῶν Ὠρειτῶν
ἀντὶ τοῦ τῷ μὲν βοηθεῖν, τοὺς δ᾽ ἀποτυμπανίσαι τοῖς μὲν
οὐκ ὠργίζετο, τὸν δ᾽ ἐπιτήδειον εἶναι ταῦτα παθεῖν ἔφη
καὶ ἐπέχαιρε. μετὰ ταῦθ᾽ οἱ μὲν ἐπ᾽ ἐξουσίας ὁπόσης
ἠβούλοντο ἔπραττον ὅπως ἡ πόλις ληφθήσεται, καὶ κατε-
σκευάζοντο τὴν πρᾶξιν· τῶν δὲ πολλῶν εἴ τις αἴσθοιτο,
ἐσίγα καὶ κατεπέπληκτο, τὸν Εὐφραῖον, οἷα ἔπαθε,
μεμνημένος. οὕτω δ᾽ ἀθλίως διέκειντο [5][τῷ φόβῳ], ὥστε
οὐ πρότερον ἐτόλμησεν οὐδεὶς τοιούτου κακοῦ προσιόντος
ῥῆξαι φωνήν, πρὶν διασκευασάμενοι πρὸς τὰ τείχη προσ-
ῄεσαν οἱ πολέμιοι· τηνικαῦτα δ᾽ οἱ μὲν ἠμύνοντο, οἱ δὲ
προὐδίδοσαν. τῆς δὲ πόλεως οὕτως ἁλούσης αἰσχρῶς καὶ
κακῶς οἱ μὲν ἄρχουσι καὶ τυραννοῦσι, τοὺς τότε σώζον- 127

[1] ὑμῖν [2] † προεπηλακίζετο [3] † δήμου τοῦ τῶν ὠρειτῶν, πολλὰ [4] Φιλιστείδην
[5] Absunt unci.

tiam Atheniensium. IDEM.

ιγ΄. Παρ᾽ ὑμῖν — οἰκήσας ὅπως] Intelligo domicilium ea mente Athenis collocasse Euphræum, ut ibi civium suorum commodis invigilaret, et patriæ quasi σύνδικος esset. STOCK.

Ὅπως] Sub. ἔπραττε, quod præcessit. AUGER.

Πρυτανευόμενοι] Inquit Harpocratio, ἀντὶ τοῦ, διοικούμενοι καὶ διαστρεφόμενοι, Δημοσθένης ἐν δευτέρῳ (imo ἐννάτῳ) Φιλιππικῶν. IDEM.

Καὶ ἐπέχαιρε] *Insultabat* Euphræo, delectabatur ejus calamitate. WOLF.

Ὥστε οὐ πρότερον ἐτόλμησεν οὐδεὶς τοιούτου κακοῦ προσιόντος ῥῆξαι φωνὴν] Ῥήγνυμι φωνὴν, ἀντὶ τοῦ, φθέγγομαι. Aristophanes ῥῆξον φωνὴν ᾗ τινὶ χαίρεις, *loquere*. Virgil. Æneid. 2. 'Composito rumpit vocem, et me destinat aræ.' Significat autem post silentium loqui, et quasi vocem exire gestientem edere et emittere, hoc est, sinere ut erumpat. Et vox ipsa ἐκρήγνυσθαι dicitur, hoc est, *erumpere*, quod etiam ῥήγνυσθαι vocatur. *Ex edit.* HERVAG. Vid. Victor. Var. Lectt. l. x. c. 8.

Πρὶν διασκευασάμενοι πρὸς τὰ τείχη] Notandum hic, medios aoristos primos, licet plerumque significationem habeant activam, tamen etiam passivam habere sæpe inveniri, ita hic διασκευασάμενοι dixit pro διεσκευασμένοι, *armati et instructi* ad oppugnationem. Significat autem præter alia σκευάζω, *armis contego*, et σκεύη, *armatura*, σκευοθήκη, *armamentarium*, σκευοφόροι, *calones et lixæ*. καὶ διεσκευασμένος στρατὸς, ὁ ἔνοπλος, καὶ ξιφήρης καὶ ἡτοιμασμένος, 'sub armis exsistens,' ut Cæsar dixit, 'et quasi accinctus.' *Ex edit.* HERVAG.

Τυραννοῦσι] Absolute accipiendum: quod sequitur τοὺς τότε σώζοντας, pro τῶν τότε σωζόντων αὐτοὺς καὶ τὸν Εὐφραῖον, ἑτοίμους ὄντας ὁτιοῦν ποιεῖν, etc. τοὺς μέν. *Imperant: eos, qui tum* (cum urbs oppugnaretur) *et se tuebantur*, id est, defendebant patriam, *et Euphræum*, id est, vinculis liberabant: *qui pro defensione patriæ nullum periculum recusabant, partim ejecerunt, partim occiderunt.* WOLF.

τας αὐτοὺς καὶ τὸν Εὐφραῖον ἑτοίμους ὁτιοῦν ποιεῖν ὄν-
τας τοὺς μὲν ἐκβαλόντες τοὺς δὲ ἀποκτείναντες· ὁ δ᾽
Εὐφραῖος ἐκεῖνος ἀπέσφαξεν ἑαυτόν, ἔργῳ μαρτυρήσας
ὅτι δικαίως καὶ καθαρῶς ὑπὲρ τῶν πολιτῶν ἀνθειστήκει
Φιλίππῳ.

ιδ΄. Τί οὖν ποτ᾽ αἴτιον, θαυμάζετ᾽ ἴσως, τοῦ καὶ τοὺς
Ὀλυνθίους καὶ τοὺς Ἐρετριεῖς καὶ τοὺς Ὠρείτας ἥδιον
πρὸς τοὺς ὑπὲρ Φιλίππου λέγοντας ἔχειν ἢ τοὺς ὑπὲρ ἑαυ-
τῶν; ὅπερ καὶ παρ᾽ ὑμῖν [1][νῦν ἐστίν], ὅτι τοῖς μὲν ὑπὲρ
τοῦ βελτίστου λέγουσιν οὐδὲ βουλομένοις ἔνεστιν ἐνίοτε
πρὸς χάριν οὐδὲν εἰπεῖν· τὰ γὰρ πράγματ᾽ ἀνάγκη σκο-
πεῖν ὅπως σωθήσεται· οἱ δ᾽ ἐν αὐτοῖς οἷς χαρίζονται Φι-
λίππῳ συμπράττουσιν. εἰσφέρειν ἐκέλευον, οἱ δ᾽ οὐδὲν δεῖν 147
ἔφασαν· πολεμεῖν καὶ μὴ πιστεύειν, οἱ δ᾽ ἄγειν εἰρήνην,
ἕως ἐγκατελήφθησαν. τἆλλα τὸν αὐτὸν τρόπον [2]οἶμαι
πάνθ᾽, ἵνα μὴ καθ᾽ ἕκαστα λέγω· οἱ μέν, ἐφ᾽ οἷς ἤδη
χαριοῦνται, ταῦτ᾽ ἔλεγον καὶ ἐλύπουν οὐδέν· οἱ δ᾽, ἐξ ὧν
ἔμελλον σωθήσεσθαι, προσῆσαν δ᾽ ἀπέχθειαι. πολλὰ δὲ
καὶ τὰ τελευταῖα οὐχ οὕτως οὔτε πρὸς χάριν οὔτε δι᾽
ἄγνοιαν οἱ πολλοὶ προΐεντο, ἀλλ᾽ ὑποκατακλινόμενοι,
ἐπειδὴ τοῖς ὅλοις ἡττᾶσθαι ἐνόμιζον. ὃ νὴ τὸν Δία καὶ τὸν
Ἀπόλλω! δέδοικα [3]ἐγὼ μὴ πάθητε ὑμεῖς, ἐπειδὰν [4]ἴδητε
ἐκ λογισμοῦ μηδὲν ὑμῖν ἐνόν· [1][καὶ τοὺς εἰς τοῦθ᾽ ὑπά-
γοντας ὑμᾶς ὁρῶν οὐκ ὀῤῥωδῶ, ἀλλὰ δυσωποῦμαι· ἢ γὰρ

[1] Absunt unci. [2] οἶμαι τρόπον [3] † ἔγωγε [4] εἰδῆτε

ιδ΄. Νῦν ἐστὶν] Sub. τὸ αἴτιον. AUGER.

Συμπράττουσιν. εἰσφέρειν] Hunc locum sic distinguo: συμπράττουσιν. εἰσφέρειν ἐκέλευον (S. οἱ ὑπὲρ τοῦ βελτίστου λέγοντες), οἱ δ᾽ (S. οἱ συμπράττοντες Φιλίππῳ) οὐδὲν δεῖν ἔφασαν. πολεμεῖν, καὶ μὴ πιστεύειν (S. Φιλίππῳ)· οἱ δ᾽ ἄγειν εἰρήνην, etc. De sententia constat, utcunque verba distinguantur. Ait enim libertatis assertores tributa imponere, et bellum movere: proditores utrumque prohibere. WOLF.

Οὐδὲν δεῖν ἔφασαν] *Dicebant nihil oportere conferre.* πολεμεῖν καὶ μὴ πιστεύειν, boni cives jubebant *bellare et non credere* Philippo: *alii autem* (amici Philippi) jubebant *pacem agere.* AUGER.

Σωθήσεσθαι] In nostro antiquo plura verba aderant ad h. m. σωθήσεσθαι· πολλὰ δὲ οἷς προσῆσαν ἀπέχθειαι καὶ, etc. quæ necessaria esse ad verborum sensum, vel semidoctus intelligit. OBSOPŒUS. Addenda ex Veneta Feliciani Edit. et Obsopœi annotatione hæc clausula: οἷς προσῆσαν ἀπέχθειαι. WOLF.

Ἐξ ὧν ἔμελλον σωθήσεσθαι] Subaudi τὰ πράγματα, vel οἱ πολῖται. AUGER.

Προΐεντο] Regit πολλὰ quod præcessit. IDEM.

Ἐπειδὰν ἴδητε] Id est, ubi vos omnia consilia destituerint. WOLF.

Ἀλλὰ δυσωποῦμαι] Id est, *sed pudore confusus sum.* Est enim δυσωποῦμαι, τὸ ἐντρέπομαι, *pudore vehementer afficior.* καὶ

ἐξεπίτηδες ἢ δι' ἄγνοιαν εἰς χαλεπὸν πρᾶγμα ὑπάγουσι
τὴν πόλιν.] καίτοι μὴ γένοιτο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ
πράγματ' ἐν τούτῳ· τεθνάναι γὰρ μυριάκις κρεῖττον ἢ
κολακείᾳ τι ποιῆσαι Φιλίππῳ καὶ προέσθαι τῶν ὑπὲρ 128
ὑμῶν αὐτῶν λεγόντων τινάς. καλήν γ' οἱ πολλοὶ νῦν ἀπει-
λήφασιν Ὠρειτῶν χάριν, ὅτι τοῖς Φιλίππου φίλοις ἐπέτρε-
ψαν αὑτούς, τὸν δ' Εὐφραῖον ἐώθουν· καλήν γ' ὁ δῆμος [1]ὁ
148 Ἐρετριέων, ὅτι τοὺς μὲν [2]ὑμετέρους πρέσβεις ἀπήλασε,
Κλειτάρχῳ δ' ἐνέδωκεν αὑτόν· δουλεύουσί γε μαστιγούμε-
νοι καὶ στρεβλούμενοι. καλῶς Ὀλυνθίων ἐφείσατο τῶν τὸν
μὲν [3]Λασθένη ἵππαρχον χειροτονησάντων, τὸν δὲ Ἀπολ-
λωνίδην ἐκβαλόντων. μωρία καὶ κακία τὰ τοιαῦτα ἐλπί-
ζειν, καὶ κακῶς [4]βουλευομένους καὶ μηδὲν ὧν προσήκει
ποιεῖν ἐθέλοντας, ἀλλὰ τῶν ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν λεγόντων
ἀκροωμένους, τηλικαύτην ἡγεῖσθαι πόλιν οἰκεῖν τὸ μέγεθος,
ὥστε μηδ' ἂν ὁτιοῦν ἢ δεινὸν πείσεσθαι. καὶ μὴν κἀκεῖνό γε
αἰσχρόν, ὕστερόν ποτ' εἰπεῖν συμβάντος τινός, τίς γὰρ ἂν
ᾠήθη ταῦτα γενέσθαι; νὴ τὸν Δία, ἔδει γὰρ τὸ
καὶ τὸ ποιῆσαι καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι. πολλὰ ἂν εἰπεῖν

[1] ὁ τῶν Ἐρετριέων [2] ὑμετέρους μὲν [3] Λασθένην [4] βουλευομένους αὐτοὺς καὶ

δυσωπία, *verecundatio et vehemens oris confusio.* Plura de hoc verbo Budæus in Comment. *Ex edit.* Hervag.

Δυσωποῦμαι] Interpretatur φοβοῦμαι Harpocratio; cui non assentior, nam δυσωποῦμαι adauget vim vocis ὀῤῥωδῶ: itaque mihi videtur significare, *aversor, detestor.* Auger.

Οὐκ ὀῤῥωδῶ, ἀλλὰ δυσωποῦμαι] Quantum conjectura consequi possumus, Demosthenem dixerat adversarius aliquis, se intuentem, ὀῤῥωδεῖν: quod verbum metum abjectissimum denotat. Hinc orator, se non metu, sed pudore perfusum esse ac detestatione ait, sceleratos intuentem patriæ proditores. Forsan Demosthenem, aut ex ejus amicis aliquem, pœna affici debere dixerant, quod regem potentem et civitatis socium conviciis lacessierat; quippe, mox, turpe esse dicit civem fidelem in gratiam Philippi prodere. *Ex edit.* Stock.

Οὐκ ὀῤῥωδῶ, ἀλλὰ δυσωποῦμαι] Nescio quid in mentem venit Interpretibus Gallicis, cum *amplificationem* quandam ex his verbis eruerint: *je ne les haïs pas simplement, je les abhorre*: et similiter Olivetus. ——"Sunt, inquit Noster, præter eos, qui se plane Philippo vendiderunt, quidam homines fracti animis ac demissi, (ὑποκατακλινόμενοι) qui cum periisse jam vires dignitatemque censeant Athenarum, cedendum esse temporibus dicunt, et honestum pro communi Græcorum libertate certamen deserendum. Quorum equidem consilium non mihi terrorem injicit, (boni enim fortasse cives sunt) verum summo me pudore afficit, cum sit omnino hac republica indignum." Phocionem hic innuisse crediderim Demosthenem, cujus illud semper Atheniensibus consilium fuisse tradit Plutarchus, ut quos potentia superare non possint, cum iis amicitiam colant: ἢ τοῖς ὅπλοις κρατεῖν, ἢ τοῖς κρατοῦσι φίλους εἶναι. Adi Leland. V. Phil. III. §. 1. p. 32. Stock.

Ἐώθουν] *Pellebant*, id est, repudiabant, adversabantur. Wolf.

Ὥστε μηδ' ἂν ὁτιοῦν ἢ δεινὸν πείσεσθαι] Ὥστε τὴν πόλιν, τηλικαύτην τὸ μέγεθος οὖσαν, δύνασθαι μηδοτιοῦν δεινὸν πάσχειν, ἀλλ' ἔξω παντὸς κινδύνου εἶναι. Idem.

Νὴ τὸν Δία] Hæc εἰρωνικῶς καὶ μιμητικῶς a Demosthene respondentur. Idem.

ἔχοιεν Ὀλύνθιοι νῦν, ἃ τότ' εἰ προείδοντο, οὐκ ἂν ἀπώ-
λοντο· πόλλ' ἂν Ὠρεῖται, πολλὰ Φωκεῖς, πολλὰ τῶν
ἀπολωλότων ἕκαστοι. ἀλλὰ τί τούτων ὄφελος αὐτοῖς;
[1]ἕως ἂν σώζηται τὸ σκάφος, ἄν τε μεῖζον ἄν τ' ἔλαττον
ᾖ, τότε χρὴ καὶ ναύτην καὶ κυβερνήτην καὶ πάντ' ἄνδρα
[2]ἑξῆς προθύμους εἶναι, καὶ ὅπως μήθ' ἑκὼν μήτ' ἄκων μη-
δεὶς ἀνατρέψῃ, τοῦτο σκοπεῖσθαι· ἐπειδὰν δὲ ἡ θάλαττα
ὑπέρσχῃ, μάταιος ἡ σπουδή. καὶ ἡμεῖς τοίνυν, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, ἕως ἐσμὲν σῷοι, πόλιν μεγίστην ἔχοντες, ἀφορμὰς
πλείστας, ἀξίωμα κάλλιστον. τί ποιῶμεν, πάλαι τις
129 ἡδέως ἂν ἴσως ἐρωτήσων κάθηται. ἐγὼ νὴ Δί' ἐρῶ, καὶ
γράψω δέ, ὥστε, ἂν βούλησθε, χειροτονήσατε.

ιέ. Αὐτοὶ πρῶτον ἀμυνόμενοι καὶ παρασκευαζόμενοι,
τριήρεσι καὶ χρήμασι καὶ στρατιώταις λέγω· καὶ γὰρ ἂν
ἅπαντες δήπου [3]δουλεύειν συγχωρήσωσιν οἱ ἄλλοι, [4]ἡμῖν
γ' ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνιστέον· ταῦτα δὴ πάντα αὐτοὶ
[5]παρεσκευασμένοι καὶ ποιήσαντες τοῖς Ἕλλησι φανερά,
τοὺς ἄλλους ἤδη παρακαλῶμεν, καὶ τοὺς ταῦτα διδάξοντας
ἐκπέμπωμεν πρέσβεις [6]πανταχοῖ, εἰς Πελοπόννησον, εἰς
Ῥόδον, εἰς Χίον, ὡς βασιλέα λέγω — οὐδὲ γὰρ τῶν ἐκείνῳ 149
συμφερόντων ἀφέστηκε τὸ μὴ τοῦτον ἐᾶσαι πάντα κατα-
στρέψασθαι — ἵν' ἐὰν μὲν πείσητε, κοινωνοὺς ἔχητε καὶ
τῶν κινδύνων καὶ τῶν ἀναλωμάτων, ἄν τι δέῃ, εἰ δὲ μή,
χρόνους γε ἐμποιῆτε τοῖς πράγμασιν. ἐπειδὴ γάρ ἐστι πρὸς

[1] ἕως γὰρ ἂν [2] ἐφεξῆς πρόθυμον [3] δουλεύειν δήπου [4] ὑμῖν [5] † παρασκευασάμενοι [6] πανταχοῦ

Ναύτην] Pro ναύτας. Nec enim in nave singuli remiges sunt, ut gubernatores. Idem.

Ἡδέως ἂν ἴσως ἐρωτήσων] Ut ἂν cum futuro indicativi interdum construitur (cf. F. A. Wolf. ad Demosth. Lept. §. κϛ'. fin.), ita etiam cum futuro participii. περὶ Ῥοδίων ἐλευθερ. p. 196. l. 7. ed. R. ἴσασι γὰρ οὐδένας ἄλλους πάλιν εἰς ἐλευθερίαν τὰ πράγματ' ἂν ἐπανάξοντας. ὑπὲρ Μεγαλοπολ. p. 204. l. 22. εἰ δὲ τοὺς βοηθήσοντας ἂν ἡμῖν ἐπ' αὐτὸν ἐχθροὺς κτησόμεθα, οὐχ ἕξομεν συμμάχους. de Cor. p. 284. l. 17. ὡς οὐδ' ἂν εἴ τι γένοιτο, ἔτι συμπνευσόντων ἂν ὑμῶν καὶ τῶν Θηβαίων. Brem.

Ἐρῶ καὶ γράψω] *Referam et auctor ero.* Wolf.

ιέ. Οὐδὲ γὰρ τῶν ἐκείνῳ] Plutarchus indicat, Demosthenem fuisse suspectum, quasi largitionibus a rege Persarum, Philippi successus metuente, corruptus, Athenienses contra Macedonas concitaret. Sed fieri potuit, ut ideo Demosthenes Philippo se opponeret, quod, quo potentior, Persico imperio subacto, fieret, tanto magis in Græcos grassaturum, provideret: idque ipse comprobavit eventus: contra quam putavit Isocrates. Quanquam hujus fidelissimis consiliis neque Philippus, neque Græci paruerunt. Idem.

Ἵν' ἐὰν μὴ πείσητε] Leg. vid. ἵν' ἐὰν μὲν πείσητε: et p. 224. v. 12. ἀλλὰ τὸ μὲν ἐν Χεῤῥονήσῳ χρήματ' ἀποστέλλειν, etc. Obsopœus.

Ἐπειδὴ γάρ ἐστι πρὸς ἄνδρα] Conferas

ἄνδρα καὶ οὐχὶ συνεστώσης πόλεως ἰσχὺν ὁ πόλεμος, οὐδὲ
τοῦτ᾽ ἄχρηστον, οὐδ᾽ αἱ πέρυσι πρεσβεῖαι αἱ περὶ τὴν Πελο-
πόννησον ἐκεῖναι καὶ κατηγορίαι, ἃς ἐγὼ καὶ Πολύευκτος ὁ
βέλτιστος ἐκεινοσὶ καὶ Ἡγήσιππος καὶ Κλειτόμαχος καὶ
Λυκοῦργος καὶ οἱ ἄλλοι πρέσβεις περιήλθομεν, καὶ ἐποιή-
σαμεν ἐπισχεῖν ἐκεῖνον καὶ μήτ᾽ ἐπ᾽ Ἀμβρακίαν ἐλθεῖν μήτ᾽
ἐς Πελοπόννησον ὁρμῆσαι. οὐ μέντοι λέγω μηδὲν αὐτοὺς
ὑπὲρ αὑτῶν ἀναγκαῖον ἐθέλοντας ποιεῖν τοὺς ἄλλους παρα-
καλεῖν· καὶ γὰρ εὔηθες τὰ οἰκεῖα αὐτοὺς προϊεμένους τῶν
ἀλλοτρίων φάσκειν κήδεσθαι, καὶ τὰ παρόντα περιορῶντας
ὑπὲρ τῶν μελλόντων τοὺς ἄλλους φοβεῖν. οὐ λέγω ταῦτα,
ἀλλὰ τοῖς μὲν ἐν Χεῤῥονήσῳ χρήματ᾽ ἀποστέλλειν φημὶ
δεῖν καὶ τἄλλα ὅσα ἀξιοῦσι ποιεῖν, αὐτοὺς δὲ παρασκευά-
ζεσθαι καὶ πρώτους ἃ χρὴ ποιοῦντας, τότε καὶ τοὺς ἄλ- 130
λους Ἕλληνας συγκαλεῖν, συνάγειν, διδάσκειν, νουθετεῖν·
ταῦτ᾽ ἐστὶ πόλεως ἀξίωμα ἐχούσης, ἡλίκον ὑμῖν ὑπάρχει.
εἰ δ᾽ οἴεσθε Χαλκιδέας τὴν Ἑλλάδα σώσειν ἢ Μεγαρέας,
ὑμεῖς δ᾽ [1] ἀποδράσεσθαι τὰ πράγματα, οὐκ ὀρθῶς οἴεσθε.
150 ἀγαπητὸν γάρ, ἂν αὐτοὶ σώζωνται τούτων ἕκαστοι. ἀλλ᾽
ὑμῖν τοῦτο πρακτέον, ὑμῖν οἱ πρόγονοι τοῦτο τὸ γέρας
ἐκτήσαντο καὶ κατέλιπον μετὰ πολλῶν καὶ καλῶν καὶ
μεγάλων κινδύνων. εἰ δ᾽ ὃ βούλεται ζητῶν ἕκαστος καθ-
εδεῖται, καὶ ὅπως μηδὲν αὐτὸς [2] ποιήσει σκοπῶν, πρῶ-
τον μὲν οὐ μή ποθ᾽ εὕρῃ τοὺς ποιήσοντας, ἔπειτα δέ-
δοικα, ὅπως μὴ πάνθ᾽ [3] ἅμα, ὅσα οὐ βουλόμεθα, ποιεῖν
ἡμῖν ἀνάγκη γενήσεται. [4] [εἰ γὰρ ἦσαν, εὕρηντ᾽ ἂν πά-

[1] ἀποδράσεσθε [2] ποιήσῃ [3] Deest ἅμα. [4] Absunt unci.

cum hoc loco Livii judicium de Macedonico regno, contra Romanam rempublicam bellum gesturo. 'Quod Macedones unum Alexandrum habuissent multis casibus non solum obnoxium, sed etiam offerentem se: Romani multi fuissent Alexandro vel gloria vel rerum magnitudine pares, quorum suo quisque fato, sine publico discrimine, viveret moreretur que.' ix. 18. *Ex edit.* Stock.

Ἄχρηστον] Subaudi γενήσεται. Auger.

Οὐδ᾽ αἱ πέρυσι πρεσβεῖαι] Scilicet ἄχρηστοι ἐγένοντο. Wolf.

Ἡγήσιππος] Neque hunc, neque Clitomachum (quem infra memorat Demosthenes) recenset Plutarchus inter legatos, Demosthenis et Lycurgi socios. Forsan horum gloria collegas omnino obfuscavit. Cæterum hic Hegesippus auctor esse dicitur orationis de Haloneso, quam Demostheni quidam tribuunt. *Ex edit.* Stock.

Λυκοῦργος] Erat ex decem oratoribus, quorum vitæ exstant a Plutarcho conscriptæ. *Ibid.*

Τοῦτο πρακτέον] I. e. τὴν Ἑλλάδα σωστέον. Auger.

λαι ἕνεκά γε τοῦ μηδὲν ἡμᾶς αὐτοὺς ποιεῖν ἐθέλειν· ἀλλ᾽ οὐκ εἰσίν.]

ιϛ΄. Ἐγὼ μὲν δὴ ταῦτα λέγω, ταῦτα γράφω· καὶ οἴομαι καὶ νῦν ἔτι ἐπανορθωθῆναι ἂν τὰ πράγματα τούτων γιγνομένων. εἰ δέ τις ἔχει τούτων τι βέλτιον, λεγέτω καὶ συμβουλευέτω. ὅ τι δ᾽ ὑμῖν [1] δόξει, τοῦτ᾽, ὦ πάντες θεοί, συνενέγκοι.

[1] δόξειε

ιϛ΄. Τούτων τι βελτίω] Κατά τι βελτίω. Sed malim τούτων τι βέλτιον. Wolf.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Pag. ed. aliq. cit. — Pag. ed. Reisk.

151 ΚΑΙ οὗτος τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἔχει τῷ φθάνοντι, καὶ πλέον οὐδὲν οὔτε ἴδιον, πλὴν τὸ περὶ 130
τῆς ὁμονοίας πολίτευμα· διαφερομένων γὰρ τῶν πλουσίων πρὸς τοὺς πένητας, ὁ Δημοσθένης καταπαύειν πειρᾶται τὴν στάσιν, τῷ μὲν δήμῳ παραινῶν μὴ δημεύειν τὰς τῶν πλουσίων οὐ- 131
σίας, τοῖς δὲ πλουσίοις μὴ φθονεῖν τοῖς ἀπόροις τοῦ δημοσίου λήμματος. πείθει δὲ τοὺς Ἀθηναίους καὶ πρὸς τὸν Περσῶν βασιλέα περὶ συμμαχίας πρεσβεύεσθαι.

Πολίτευμα] *Urbanum sive domesticum consilium.* Verbalia in μα fere significant unum aliquod factum aut unam rem, ut στρατήγημα, κατόρθωμα, πανούργημα, ἀνδραγάθημα, ποίημα. Wolf.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ
ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

ά. ΚΑΙ σπουδαῖα νομίζων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ ὧν βουλεύεσθε, καὶ ἀναγκαῖα τῇ πόλει, πειράσομαι περὶ αὐτῶν εἰπεῖν ἃ νομίζω συμφέρειν. οὐκ ὀλίγων δ' ὄντων ἁμαρτημάτων οὐδ' ἐκ μικροῦ χρόνου συνειλεγμένων, ἐξ ὧν φαύλως ταῦτ' ἔχει, οὐδέν ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν πάντων δυσκολώτερον εἰς τὸ παρὸν, ἢ ὅτι ταῖς γνώμαις ὑμεῖς ἀφεστήκατε τῶν πραγμάτων, καὶ τοσοῦτον χρόνον
152 σπουδάζετε ὅσον ἂν κάθησθε ἀκούοντες, ἢν προσαγγελθῇ τι νεώτερον· εἶτ' ἀπελθὼν ἕκαστος ὑμῶν οὐ μόνον οὐδὲν φροντίζει περὶ αὐτῶν, ἀλλ' οὐδὲ μέμνηται.

ά. Καὶ σπουδαῖα] Σπουδῆς ἄξια, ut Isocrates de pace: ἅπαντες μὲν εἰώθασιν οἱ παριόντες ἐνθάδε, ταῦτα μέγιστα φάσκειν εἶναι, καὶ μάλιστα σπουδῆς ἄξια τῇ πόλει, περὶ ὧν ἂν αὐτοὶ μέλλωσι συμβουλεύειν. Wolf.

Οὐδέν ἐστι τῶν πάντων δυσκολώτατον] Ἀντὶ τοῦ, δυσκολώτερον, ἢ, οὕτω δύσκολον, ἢ, τοῦτο πάντων ἐστὶ τὸ δυσκολώτατον. Idem.

Ὅτι ταῖς γνώμαις ἀφεστήκατε τῶν πραγμάτων] Ὅτι οὐ σπουδάζετε περὶ τὰ πράγματα. Supra ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς γνώμαις καὶ ταῖς παρασκευαῖς. Idem.

β'. Ἡ μὲν οὖν ἀσέλγεια καὶ πλεονεξία, ᾗ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους [1]Φίλιππος χρῆται, τοσαύτη τὸ [2]πλῆθος ὅσην ἀκούετε· ὅτι δ' οὐκ ἔνι ταύτης ἐκεῖνον ἐπισχεῖν ἐκ λόγου καὶ δημηγορίας, οὐδεὶς ἀγνοεῖ δήπου. καὶ γὰρ εἰ μηδ' ἀφ' ἑνὸς τῶν ἄλλων τοῦτο μαθεῖν δύναιτό τις, ὡδὶ λογισάσθω. ἡμεῖς οὐδαμοῦ πώποτε, ὅπου περὶ τῶν δικαίων
132 εἰπεῖν ἐδέησεν, ἡττήθημεν οὐδ' ἀδικεῖν ἐδόξαμεν, ἀλλὰ πάντων πανταχοῦ κρατοῦμεν καὶ περίεσμεν τῷ λόγῳ. ἆρ' οὖν διὰ ταῦτ' ἐκείνῳ φαύλως ἔχει τὰ πράγματα, ἢ τῇ πόλει καλῶς; πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἐπειδὰν γὰρ ὁ μὲν λαβὼν μετὰ ταῦτα βαδίζῃ τὰ ὅπλα, πᾶσι τοῖς οὖσιν ἑτοίμως κινδυνεύσων, ἡμεῖς δὲ καθώμεθα, οἱ μὲν εἰρηκότες τὰ δίκαια, οἱ δ' ἀκηκοότες, εἰκότως οἶμαι τὰ ἔργα τοὺς λόγους παρέρχεται, καὶ προσέχουσιν ἅπαντες οὐχ οἷς εἴπομέν ποθ' ἡμεῖς δικαίοις ἢ νῦν ἂν εἴποιμεν, ἀλλ' οἷς ποιοῦμεν. ἔστι δὲ ταῦτα οὐδένα τῶν ἀδικουμένων σώζειν δυνάμενα· οὐδὲν γὰρ δεῖ πλείω περὶ αὐτῶν λέγειν.

γ'. Τοιγάρτοι διεστηκότων εἰς δύο μέρη ταῦτα τῶν ἐν ταῖς πόλεσι, τῶν μὲν εἰς τὸ μήτε ἄρχειν βίᾳ βούλεσθαι μηδενὸς μήτε δουλεύειν ἄλλῳ, ἀλλ' ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις ἐξ ἴσου πολιτεύεσθαι, τῶν δ' εἰς τὸ ἄρχειν μὲν τῶν πολιτῶν ἐπιθυμεῖν, ἑτέρῳ δ' ὑπακούειν, δι' ὅτου ποτ' ἂν οἴωνται τοῦτο δυνήσεσθαι ποιῆσαι, οἱ τῆς ἐκείνου προαιρέσεως, οἱ τυραννίδων καὶ δυναστειῶν ἐπιθυμοῦντες, κεκρατήκασι πανταχοῦ, καὶ πόλις δημοκρατουμένη βεβαίως 153
οὐκ οἶδ' εἴ τις ἐστὶ τῶν πασῶν λοιπὴ πλὴν ἡ [3]ἡμετέρα.

[1] Φίλιππος ἀεὶ χρῆται [2] πλῆθός ἐστιν ὅσην [3] ὑμετέρα

β'. Ὅτι δ' οὐκ ἔνι] Οὐκ ἔνεστιν, οὐχ οἷόν τ' ἐστί τινα ἐπισχεῖν Φίλιππον ταύτης τῆς πλεονεξίας. Idem.

Ἐκ λόγου] Διὰ λόγου, λόγῳ. Idem.

Μηδ' ἀφ' ἑνὸς τῶν ἄλλων] Ἀπὸ μηδενὸς τῶν ἄλλων. Idem.

Περίεσμεν τῷ λόγῳ] Τῇ δικαιολογίᾳ, τῷ δοκεῖν δικαιότερα λέγειν τῶν ἄλλων· ἀλλὰ μὴ τῇ δεινότητι τῶν λόγων. Nam hic non de eloquentia præcipue agitur, sed de æquitate causæ et jure reipublicæ. Idem.

Μετὰ ταῦτα] Vel intelligendum *per hæc, inter hæc,* i. e. interea dum nos verba serimus; vel forsan mutandum in μετὰ τάχους. Auger.

Πᾶσι τοῖς οὖσιν ἑτοίμως κινδυνεύσων] In belli discrimen omnes fortunas et opes suas adducere nihil dubitans. Wolf.

Ἔστι δὲ ταῦτα δυνάμενα] Ἀντὶ τοῦ, δύναται ταῦτα μηδένα σώζειν. Sic γ'. (β'.) ὀλ. ἀλλ' ἔστι ταῦτα τὴν ῥᾳθυμίαν ἑκάστου ὑμῶν ἐπαυξάνοντα. Sic in Evangelio: ἦν δὲ περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλατταν. Sic et Cicero in Oratore: 'Est (ut scis) quasi in extrema pagina Phædri his ipsis verbis loquens Socrates:' etsi τὸ *est* ἀντὶ τοῦ πεποίηται ἢ εἰσάγεται capi potest. Idem.

Οὐδὲν γὰρ] Γὰρ, *Atenim, sedenim.* Deinde τοιγάρτοι indicat transitionem abruptam ab uno ad aliud. Auger.

καὶ κεκρατήκασιν οἱ δι᾽ ἐκείνου τὰς πολιτείας ποιούμενοι
πᾶσιν ὅσοις πράγματα πράττεται, πρώτῳ μὲν πάντων
καὶ πλείστῳ τῷ τοὺς βουλομένους χρήματα λαμβάνειν
ἔχειν τὸν δώσοντα ὑπὲρ αὐτῶν, δευτέρῳ δὲ καὶ οὐδὲν ἐλάτ-
τονι τούτου τῷ δύναμιν τὴν καταστρεψομένην τοὺς ἐναν-
τιουμένους αὐτοῖς ἐν οἷς ἂν αἰτήσωσι χρόνοις παρεῖναι.
ἡμεῖς δ᾽ οὐ μόνον τούτοις ὑπολειπόμεθα, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἀνεγερθῆναι δυνάμεθα, ἀλλὰ μανδραγό- 133
ραν πεπωκόσιν ἤ τι φάρμακον ἄλλο τοιοῦτον ἐοίκαμεν ἀν-
θρώποις· εἶτ᾽, οἶμαι, —δεῖ γὰρ, ὡς ἐγὼ κρίνω, λέγειν τἀληθῆ
—, οὕτω διαβεβλήμεθα καὶ καταπεφρονήμεθα ἐκ τούτων,
ὥστε τῶν ἐν αὐτῷ τῷ κινδυνεύειν ὄντων οἱ μὲν ὑπὲρ τῆς
ἡγεμονίας ἡμῖν ἀντιλέγουσιν, οἱ δ᾽ ὑπὲρ τοῦ ποῦ συνε-
δρεύσουσι, τινὲς δὲ καὶ καθ᾽ ἑαυτοὺς ἀμύνεσθαι μᾶλλον
ἢ μεθ᾽ ὑμῶν ἐγνώκασι. τοῦ χάριν δὴ ταῦτα λέγω καὶ διεξ-
έρχομαι; οὐ γὰρ ἀπεχθάνεσθαι μὰ τὸν Δία καὶ πάντας
τοὺς θεοὺς προαιροῦμαι. ἀλλ᾽ ἵνα ὑμῶν ἕκαστος, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τοῦτο γνῷ καὶ ἴδῃ, ὅτι ἡ καθ᾽ ἡμέραν ῥᾳστώνη
154 καὶ ῥᾳθυμία, [1] ὥσπερ τοῖς ἰδίοις βίοις, οὕτω [2] καὶ ταῖς πό-

[1] ὥσπερ ἐν τοῖς [2] κἂν

γ΄. Τῷ τοὺς βουλομένους χρήματα λαμβάνειν, ἔχειν τὸν δώσοντα ὑπὲρ αὐτῶν] Οἱ βουλόμενοι λαμβάνειν χρήματα sunt proditores urbium: ὁ δώσων est Philippus: τὸ ὑπὲρ αὐτῶν intelligatur de iis, qui regnum affectant. Wolf.

Ἀλλὰ μανδραγόραν πεπωκόσιν, ἤ τι φάρμακον ἄλλο τοιοῦτον ἐοίκαμεν ἀνθρώποις] Id est, *similes videmur his, qui Mandragoram biberunt, aut aliud simile pharmacum.* Inest autem somnifica vis mandragoræ, adeo ut enecet etiam largiore potu, teste Plinio lib. 25. cap. 11. Unde qui cessant in officio, dormitantque, multam bibisse Mandragoram dicuntur. Eras. *Ex edit.* Hervag.

Μανδραγόραν πεπωκόσιν] Ὁ μανδραγόρας, sicut ὁ χάρτης, ὁ καταράκτης, ὁ μαργαρίτης, apud Latinos in fœmineum genus transeunt. Descriptionem vide in Dioscoride Matthioli. Wolf.

Ὥστε τῶν ἐν αὐτῷ τῷ κινδυνεύειν ὄντων] Fortassis ad Lacedæmonios hæc pertinent, quos oppugnaturus putabatur Philippus. Nam neque de Thebanis, neque de Thessalis, neque de Argivis, neque de Megalopolitis, de Megarensibus vero multo minus, οἵτινες οὔτε τρίτοι, οὔτε τέταρτοι, ἀλλ᾽ οὔτ᾽ ἐν λόγῳ, οὔτ᾽ ἐν ἀριθμῷ, intelligenda videntur. Sed historiæ fides sit penes auctorem: τὸ δὲ ἐν αὐτῷ τῷ κινδυνεύειν εἶναι, est *in ipso discrimine versari, periculo esse proximum.* Idem.

Οἱ μὲν ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας—οἱ δ᾽ ὑπὲρ τοῦ ποῦ συνεδρεύσουσι] Civitas, quæ inter Græcos habebatur primaria, ducem exercitui fœderato præbere solebat, et concilii locum aliis indicere. De hisce itaque, tanquam honoribus maximis, lites in bello Persico inter Athenienses et Spartanos ortas esse invenimus. *Ex edit.* Stock.

Ὑπὲρ τοῦ ποῦ συνεδρεύσουσι] *De concilii* seu *conventus loco*, id est, utrum ipsi Athenas, an nos alio una cum ipsis venire debeamus? Wolf.

Καθ᾽ ἑαυτοὺς ἀμύνεσθαι μᾶλλον] Id est, μόνοι ἀμύνεσθαι, εἴτε Φίλιππον, εἴτε καὶ ἄλλους τινὰς, τοὺς πολεμοῦντας αὐτοῖς. Idem.

Ὅτι ἡ καθ᾽ ἡμέραν ῥᾳστώνη] Sic Isocrates Nicocle: μηδενὸς ὀλιγωρεῖτε, μήτε καταφρονεῖτε τῶν προστεταγμένων· ὑπολαμβάνοντες, ὡς οὐ παρὰ ταῦτ᾽ ἐστίν· ἀλλ᾽ ὡς παρ᾽ ἕκαστον τῶν μερῶν ἢ καλῶς ἢ κακῶς ἕξον τὸ σύμπαν. Idem. Cfr. Casaub. ad Theophrast. Char. π. μικρολογ. p. 238.

λεσιν οὐκ ἐφ᾽ ἑκάστου τῶν ἀμελουμένων ποιεῖ τὴν αἴ-
σθησιν εὐθέως, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῷ κεφαλαίῳ τῶν πραγμάτων
ἀπαντᾷ. ὁρᾶτε Σέῤῥιον καὶ Δορίσκον· ταῦτα γὰρ πρῶτον
ὠλιγωρήθη μετὰ τὴν εἰρήνην, ἃ πολλοῖς ὑμῶν οὐδὲ γνώρι-
μά ἐστιν ἴσως. ταῦτα μέντοι τότε ἐαθέντα καὶ παροφθέν-
τα ἀπώλεσε Θρᾴκην καὶ Κερσοβλέπτην, σύμμαχον [1] ὄντα
ὑμῶν. πάλιν ταῦτ᾽ ἀμελούμενα ἰδὼν καὶ οὐδεμιᾶς βοη-
θείας τυγχάνοντα παρ᾽ ὑμῶν κατέσκαπτε Πορθμὸν, καὶ
τυραννίδα ἀπαντικρὺ τῆς Ἀττικῆς ἐπετείχισεν ὑμῖν ἐν τῇ
Εὐβοίᾳ. ταύτης ὀλιγωρουμένης Μέγαρα ἑάλω παρὰ μι-
κρόν. οὐδὲν ἐφροντίσατε οὐδ᾽ ἐπεστράφητε ἐπ᾽ οὐδενὶ τού-
των, οὐδ᾽ ἐνεδείξασθε τοῦθ᾽, ὅτι οὐκ ἐπιτρέψετε ταῦτα
ποιεῖν αὐτῷ· Ἀντρῶνας ἐπρίατο, καὶ μετ᾽ οὐ πολὺν χρό-
νον τὰ ἐν Ὠρεῷ πράγματ᾽ εἰλήφει. πολλὰ δὲ καὶ παρα-
λείπω, Φερὰς, τὴν ἐπ᾽ Ἀμβρακίαν ὁδὸν, τὰς ἐν Ἤλιδι
134 σφαγὰς, ἄλλα μυρία· οὐ γὰρ ἵν᾽ ἐξαριθμήσωμαι τοὺς βε-

[1] ὄντα ἕνα ὑμῶν

Σέῤῥιον καὶ Δορίσκον] Vide supra Not. ad Phil. Γ. γ΄. Stock.

Καὶ Κερσοβλέπτην σύμμαχον ὄντα ὑμῶν] De hoc contentiones sunt inter Æschinem et Demosthenem, utrius ille culpa sit fœdere Philippico exclusus. Vide τοὺς ἀντιπάλους λόγους, καὶ τοὺς περὶ τῆς παραπρεσβείας. Wolf. Supra Not. ad Orat. de Cherson. §. ιέ. Stock.

Κατέσκαπτε Πορθμὸν] *Sinum, fretum*: hic proprium nomen videtur munitionis alicujus ad Chalcidensem Euripum. Wolf.

Ἀπαντικρὺ τῆς Ἀττικῆς] Nempe in Eretria, ubi Clitarchum tyrannum constituerat. Porthmus erat oppidum maritimum Eubœæ in ditione Eretriensium. *Ex edit.* Stock.

Μέγαρα ἑάλω] Leland. iv. §. 1. p. 110. Stock.

Ἀντρῶνας ἐπρίατο] Διὰ προδοσίας ἐκτήσατο. τὸ πρίασθαι, ὠνεῖσθαι, πωλεῖν, πιπράσκειν, προπίνειν, προδοτικὰ καὶ δωροδόκα ῥήματ᾽ ἐστὶ παρὰ Δημοσθένει. Stephanus Ἀντρῶνα ἑνικῶς ponit πόλιν Θετταλίας, διὰ τὸ τοὺς τόπους ἀντρώδεις εἶναι, ἐξ οὗ καὶ παροιμία, ἀντρώνιος ὄνος. Wolf.

Ὠρεῷ] Vide tertiam Phil. Stock.

Φέῤῥας] Alii uno ρ Φερὰς ὀξυτόνως. Unde φεραῖος potius, quam φεῤῥαῖος, apud Stephanum. et Homerus [B. 711.] οἳ τε Φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην. Videntur Græci librarii τὸ ρ, ut Germanici scribæ τὸ n solent, sæpe sine causa geminare. Wolf. Lego Φερὰς: nam quinque aut sex urbes nomine Φεραὶ, nulla, quod sciam, Φεῤῥαί. Palmer.

Φερὰς] Hanc Thessaliæ urbem Philippus, expulso tyranno Lycophronte, præsidio tenuit, tranquillitatis publicæ tuendæ causa, ut ipse dixit; re autem vera, quo mobiles Thessalorum animos stabili jugo servitutis constringeret. Lel. ii. §. 2. p. 154. Stock.

Τὴν ἐπ᾽ Ἀμβρακίαν ὁδὸν] Hanc ejus expeditionem legatione Peloponnensi fuisse impeditam, in fine 3. Philippicæ scripsit. De Elæis cædibus credamus Demostheni, ut et de aliis minutis et parum celebratis aut amissis historiis. Wolf.

Τὰς ἐν Ἤλιδι σφαγὰς] Philippus, utpote Amphictyonum princeps, sacrilegos Phocenses proscripserat. Horum quidam, qui in Cretam una cum imperatore Phaleco perfugerant, adscitis sibi nonnullis ab Elide exsulibus, in Peloponnesum impetum fecerunt: dumque agros vastarent, aggressi sunt eos Elei Arcadesque, et in deditionem acceptos ad unum omnes trucidarunt, uti jusserat decretum Amphictyonicum. Hoc est, quod Demosthenes vocat τὰς ἐν Ἤλιδι σφαγὰς, cujusque invidiam omnem in Philippum transfert. *Ex edit.* Stock.

155 βιασμένους καὶ τοὺς ἠδικημένους ὑπὸ Φιλίππου, ταῦτα διεξῆλθον, ἀλλ' ἵνα τοῦθ' ὑμῖν ἐπιδείξω, ὅτι οὐ στήσεται πάντας ἀνθρώπους ἀδικῶν, [1] τὰ δ' ὑφ' αὑτῷ ποιούμενος Φίλιππος, εἰ μή τις αὐτὸν κωλύσει.

δ'. Εἰσὶ δέ τινες οἳ πρὶν ἀκοῦσαι τοὺς ὑπὲρ τῶν πραγμάτων λόγους εὐθέως εἰώθασιν ἐρωτᾶν, Τί οὖν χρὴ ποιεῖν; οὐχ ἵνα ἀκούσαντες ποιήσωσι —χρησιμώτατοι γὰρ ἂν ἦσαν ἁπάντων—, ἀλλ' ἵνα τοῦ λέγοντος ἀπαλλαγῶσι. δεῖ δ' ὅμως εἰπεῖν ὅ τι χρὴ ποιεῖν. πρῶτον μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο παρ' ὑμῖν αὐτοῖς βεβαίως γνῶναι, ὅτι τῇ πόλει Φίλιππος πολεμεῖ καὶ τὴν εἰρήνην λέλυκε· καὶ κακόνους μέν ἐστι καὶ ἐχθρὸς ὅλῃ τῇ πόλει καὶ τῷ τῆς πόλεως ἐδάφει, προσθήσω δὲ καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει θεοῖς, οἵπερ αὐτὸν ἐξολέσειαν· οὐδενὶ μέντοι μᾶλλον ἢ τῇ πολιτείᾳ πολεμεῖ οὐδ' ἐπιβουλεύει, καὶ σκοπεῖ μᾶλλον οὐδὲν τῶν ἁπάντων, ἢ ὅπως ταύτην καταλύσῃ. καὶ τοῦτ' ἐξ ἀνάγκης τρόπον τινὰ νῦν γε δὴ ποιεῖ· λογίζεσθε γάρ. ἄρχειν βούλεται, τούτου δ' ἀνταγωνιστὰς μόνους ὑπείληφεν ὑμᾶς. ἀδικεῖ πολὺν ἤδη χρόνον, καὶ τοῦτ' αὐτὸς ἄριστα σύνοιδεν ἑαυτῷ· οἷς γὰρ οὖσιν ὑμετέροις ἔχει χρῆσθαι, τούτοις ἅπαντα τἄλλα βεβαίως κέκτηται· εἰ γὰρ Ἀμφίπολιν καὶ Ποτίδαιαν προεῖτο, οὐδ' ἂν ἐν Μακεδονίᾳ μένειν ἀσφαλῶς ἡγεῖτο. ἀμφότερα οὖν οἶδε, καὶ αὐτὸν ὑμῖν ἐπιβουλεύοντα, καὶ ὑμᾶς αἰσθανομένους. εὖ φρονεῖν δ' ὑμᾶς ὑπολαμβάνων δικαίως μισεῖν αὐτὸν ἡγεῖται. πρὸς δὲ τούτοις τοσούτοις οὖσιν οἶδεν ἀκριβῶς ὅτι, οὐδ' ἂν ἁπάντων τῶν
ἄλλων γένηται κύριος, οὐδέν ἐστ' αὐτῷ βεβαίως ἔχειν, ἕως 135
ἂν ὑμεῖς δημοκρατῆσθε, ἀλλ' ἐάν ποτε συμβῇ τι πταῖσμα —πολλὰ δ' ἂν γένοιτο ἀνθρώπῳ—, ἥξει πάντα τὰ νῦν βεβιασμένα, καὶ καταφεύξεται πρὸς ὑμᾶς· ἐστὲ γὰρ ὑμεῖς οὐκ αὐτοὶ πλεονεκτῆσαι καὶ κατασχεῖν ἀρχὴν εὖ πεφυ-

[1] τάδ'

Ὅτι οὐ στήσεται πάντας ἀνθρώπους ἀδικῶν] *Non stubit*, ἀντὶ τοῦ, οὐ παύσεται, ἀλλὰ διατελέσει ἀδικῶν. [*In farrag.* M. ὅτι οὐ στήσεται πάντας μὲν ἀνθρώπους, πάντα δ' ὑφ' αὑτῷ.] WOLF.

δ'. Βεβαίως γνῶναι ὅτι τῇ πόλει Φίλιππος] Ex oratione περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ hæc sunt repetita. Sic non dubitavit etiam Isocrates iisdem sententiis atque verbis pluribus in locis uti. IDEM.

Γνῶναι] Sub. χρὴ ex præcedenti. AUGER.

Τῇ πολιτείᾳ] Εἰδικῶς, τῇ δημοκρατίᾳ. WOLF.

Προεῖτο] Ἀόρ. β. εὐκτικὸς τοῦ προΐεμαι: etsi videtur penanflectendum προεῖτο, sicut θείμην, θεῖο, θεῖτο. IDEM.

κότες, ἀλλ' ἕτερον λαβεῖν κωλῦσαι, καὶ τὸν ἔχοντ' ἀφε-
λέσθαι καὶ ὅλως ἐνοχλῆσαι τοῖς ἄρχειν βουλομένοις καὶ 156
πάντας ἀνθρώπους εἰς ἐλευθερίαν ἐξελέσθαι δεινοί. [1] οὔκουν βούλεται τοῖς αὑτοῦ καιροῖς τὴν παρ' ὑμῶν ἐλευθερίαν ἐφεδρεύειν, οὐ κακῶς οὐδ' ἀργῶς ταῦτα λογιζόμενος. πρῶτον μὲν δὴ τοῦτο δεῖ, ἐχθρὸν ὑπειληφέναι τῆς πολιτείας καὶ τῆς δημοκρατίας ἀδιάλλακτον ἐκεῖνον· δεύτερον δὲ εἰδέναι σαφῶς ὅτι πάνθ', ὅσα πραγματεύεται καὶ κατασκευάζεται νῦν, ἐπὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν παρασκευάζεται. οὐ γὰρ οὕτως εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν οὐδείς, ὥσθ' ὑπολαμβάνειν τὸν Φίλιππον τῶν μὲν ἐν Θρᾴκῃ κακῶν —τί γὰρ ἂν ἄλλο τις εἴποι Δρογγίλον καὶ Καβύλην καὶ Μάστειραν, καὶ ἃ νῦν φασὶν αὐτὸν ἔχειν;— τούτων μὲν ἐπιθυμεῖν καὶ ὑπὲρ τοῦ ταῦτα λαβεῖν καὶ πόνους καὶ χειμῶνας καὶ τοὺς ἐσχάτους κινδύνους ὑπομένειν, τῶν δ' Ἀθήνῃσι λιμένων καὶ νεωρίων καὶ τριηρῶν καὶ τῶν ἔργων τῶν ἀργυρείων καὶ τοσούτων προσόδων καὶ [2] τόπου καὶ δόξης, ὧν μήτ' ἐκείνῳ μήτ' ἄλλῳ γένοιτο μηδενὶ χειρωσαμένῳ τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν κυριεῦσαι, οὐκ ἐπιθυμεῖν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὑμᾶς ἐάσειν ἔχειν, ὑπὲρ δὲ τῶν μελινῶν καὶ τῶν ὀλυρῶν τῶν ἐν τοῖς Θρᾳκίοις σιροῖς ἐν τῷ βαράθρῳ χειμάζειν. οὐκ ἔστι ταῦτα, ἀλλὰ κἀκεῖνα ὑπὲρ τοῦ τούτων γενέσθαι
136 κύριος καὶ τἄλλα πάντα πραγματεύεται.

[1] οὐκ οὖν [2] τόπων

Οὔκουν βούλεται τοῖς αὑτοῦ καιροῖς] Eandem sententiam in Oratione περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσ. sic extulit, οὔκουν βούλεται τοῖς ἑαυτοῦ καιροῖς τὴν παρ' ὑμῶν ἐλευθερίαν ἐφεδρεύειν, οὐδὲ πολλοῦ δεῖ· οὐ κακῶς οὐδ' ἀργῶς ταῦτα λογιζόμενος. Proinde hoc agit præcipue Philippus, ne status popularis libertate frui vobis liceat. Quam libertatem temporibus suis, occasionibusque rerum commode gerendarum imminere ille minime vult. id inquam ut velit longe abest. Bud. *Ex edit.* HERVAG.

Οὔκουν] Παροξυτόνως μὲν ἀρνητικόν· περισπωμένως δὲ καταφατικόν. WOLF.

Τοῖς αὑτοῦ καιροῖς τὴν παρ' ὑμῶν ἐλευθερίαν ἐφεδρεύειν] Ἔφεδροι, auctore Luciano, dicebantur athletæ, qui integri succedebant in Olympico certamine defatigatis. Hinc ducta est hæc metaphora significans, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι καταγωνίζεσθαι ἐπιχειρήσουσι Φίλιππον δυστυχήσαντα. IDEM.

Ὅτι πάνθ' ὅσα πραγματεύεται] Id est, *quæcumque struit, molitur.* Significat enim πραγματεύομαι præter notam significationem *satagere circa aliquid et occupari.* Cic. *pertractare* appellat, id est, *omnia tentare.* Sic alibi Demosthenes: ὁ δὲ τοῦτο ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου μάλιστα ἐπραγματεύετο, id est, *omni ope efficere contendebat, laborabat, agebat ut efficeret. Ex edit.* HERVAG.

Τῶν μὲν ἐν Θρᾴκῃ κακῶν, etc. τούτων μὲν] Τὸ τούτων κατὰ πλεονασμὸν inculcatum ob parenthesin. WOLF.

Δρογγίλον καὶ Καβύλην καὶ Μάστειραν] Vide Notas in orationem de Chersoneso, §. 11. STOCK.

Τριήρων] Lego τριηρῶν περισπωμένως τριηρέων, ex acuto enim et gravi fit circumflexus: nec puto nomen hoc excipi a regula. WOLF.

έ. Ταῦτα τοίνυν ἕκαστον εἰδότα καὶ γιγνώσκοντα παρ'
157 αὐτῷ δεῖ μὰ Δί' οὐ γράψαι κελεύειν πόλεμον τὸν τὰ βέλ-
τιστα ἐπὶ πᾶσι δικαίοις συμβουλεύοντα· τοῦτο μὲν γάρ
ἐστι λαβεῖν [1]ὅτῳ πολεμήσετε βουλομένων, οὐχ ἃ τῇ
πόλει συμφέρει πράττειν. ὁρᾶτε γάρ. εἰ δ' ἃ πρῶτα παρε-
σπόνδησε Φίλιππος ἢ δεύτερα ἢ τρίτα — πολλὰ γάρ ἐστιν
ἐφεξῆς — ἔγραψέ τις αὐτῷ πολεμεῖν, ὁ δ' ὁμοίως ὥς-
περ νῦν, οὐ γράφοντος Ἀθηναίων οὐδενὸς πόλεμον, Καρδια-
νοῖς ἐβοήθει, οὐκ ἀνηρπασμένος ἂν ἦν ὁ ταῦτα γράψας,
καὶ [2]διὰ τοῦθ' ἅπαντες ᾐτιῶντο ἂν αὐτὸν Καρδιανοῖς βε-
βοηθηκέναι; μὴ τοίνυν ζητεῖτε ὅντινα, ἀνθ' ὧν Φίλιππος
ἐξαμαρτάνει, μισήσετε καὶ τοῖς παρ' ἐκείνου μισθαρνοῦσι
διασπάσασθαι παραβαλεῖτε· μηδ' αὐτοὶ χειροτονήσαντες
πόλεμον βούλεσθε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς ἐρίζειν, εἰ δέον ἢ μὴ
δέον [3]ὑμᾶς τοῦτο πεποιηκέναι· ἀλλ' ὃν ἐκεῖνος πολεμεῖ τρό-
πον, τοῦτον ἀμύνεσθε, τοῖς μὲν ἀμυνομένοις ἤδη χρήματα
καὶ τἆλλα ὧν ἂν δέωνται διδόντες, αὐτοὶ δ' εἰσφέροντες,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ κατασκευαζόμενοι στράτευμα,

[1] ὅτῳ πολεμήσετε λαβεῖν βουλομένων [2] δι' αὐτό γε τοῦθ' [3] ἡμᾶς

έ. Τοῦτο μὲν γάρ ἐστιν ὅτῳ μὴ πολεμήσετε λαβεῖν οὐ βουλομένων] *Nam id quidem eorum est, qui, cum quo bellum non gerunt, capere nolunt.* Felicianus τὸ μὴ et οὐ omittit. (Alterutra certe negatio, si non utraque, abundat.) *Nam id quidem eorum est, qui, cum quo bellum gerant, capere, volunt*, id est: Ea re non aliud quæritis, nisi ut auctorem belli Philippo inferendi pro hoste habeatis. Sin ὅτῳ πολεμήσετε λαβεῖν οὐ βουλομένων: *Eorum est, qui, cum quo bellum gerant, capere nolint*, id est, tergiversantium et detrectantium bellum, est, jubere decerni, pace jam violata, Philippo bellum esse faciendum, qui jamdudum bellum gerit; id est: *Si vobis curæ esset respublica, et non magis propensi essetis ad calumniandos oratores: intelligeretis, non decernendum, sed gerendum esse bellum.* τὸ ὅτῳ capi potest τελικῶς, ἀντὶ τοῦ, ἐφ' ᾧ, ἢ ἵνα μή. Ego verti: *Id enim eorum est, qui detrectandi belli causam quærunt: non qui ea, quæ sunt ex usu reipublicæ, agere decreverunt.* Quæ interpretatio si cui displicet, reponat: *est, cum quo bellum geratis, quærere*: quæ sententia magis consentit cum iis, quæ sequuntur. Wolf.

Ἔγραψε] Sub. ἂν potentiale. Auger.

Εἰ Καρδιανοῖς ἐβοήθει] Ὑποθετικῶς hæc accipienda sunt omnia. Colligit enim e præsenti Atheniensium consuetudine, quid tum facturi fuissent. Wolf. Vide Arg. Tour. in orationem de Chers. Stock.

Οὐκ ἀνηρπασμένος ἂν ἦν] Scilicet εἰς τὸ δεσμωτήριον, ἢ ἐκβληθεὶς τῆς ἐκκλησίας. Postea ἀνάρπαστος γέγονεν (pro quo alii legunt ἀνάσπαστος) utitur de eo satrapa, qui ad dicendam causam revocatur e provincia, aut fortasse captivus abducitur, et ad pœnam rapitur: quod et nomini et rei magis convenit. et apud Herodianum, τινὰς ἀναρπάστους ποιεῖν, *revocare e provincia.* Quod Suidas habet, οἱ ἀνάρπαστοι, οἱ ἀμύητοι, οἷς ὄργια καὶ τελεταὶ οὐκ ἐγένοντο, huic loco alienum est. Apud Plutarchum Ῥαμύλος ἀνηρπασμένος εἰς θεοὺς, *raptus ad Deos*, id est, ἀποθεωθεὶς, in bonam partem. Wolf.

Αὐτὸν] Nempe, Philippum. Auger.

Διασπάσασθαι (sic enim malo, quam διασπάσεσθαι) παραβαλεῖτε] Ἵνα διασπάσωνται αὐτούς. Wolf.

Αὐτοὶ χειροτονήσαντες] Vult, ut ipsi Athenienses bellum decernant, idque ubi fecerint, ut ne semetipsos calumnientur, neque dubitent, quin recte fecerint. Idem.

Τοῖς μὲν ἀμυνομένοις ἤδη] Τοῖς ἐν Χερρονήσῳ. Idem.

τριήρεις ταχείας, ἵππους, ἱππαγωγοὺς, καὶ τἆλλα ὅσα 158
εἰς πόλεμον. ἐπεὶ νῦν γε γέλως ἐστὶν ὡς χρώμεθα τοῖς
πράγμασι, καὶ Φίλιππον δ' αὐτὸν [1]οἶμαι οὐδὲν ἂν ἄλλο
μὰ τοὺς θεοὺς εὔξασθαι ποιεῖν τὴν πόλιν ἢ ταῦτα, ἃ
νῦν ποιεῖτε· ὑστερίζετε, ἀναλίσκετε, ὅτῳ παραδώσετε τὰ
πράγματα [2]ζητεῖτε, δυσχεραίνετε, ἀλλήλους αἰτιᾶσθε.
137 ἀφ' ὅτου δὲ ταῦτα γίνεται, ἐγὼ διδάξω, καὶ ὅπως παύσε-
ται, λέξω.

ς'. Οὐδὲν πώποτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν πραγμάτων
ἐξ ἀρχῆς ἐνεστήσασθε οὐδὲ κατεσκευάσασθε ὀρθῶς, ἀλλὰ
τὸ συμβαῖνον ἀεὶ διώκετε· εἶτ' ἐπειδὰν ὑστερίσητε, παύεσθε·
ἕτερον πάλιν ἐὰν συμβῇ τι, παρασκευάζεσθε καὶ θορυβεῖ-
σθε. τὸ δ' οὐχ οὕτως ἔχει· οὐκ ἔνεστι βοηθείαις χρωμένους
οὐδὲν τῶν δεόντων [3]ποτὲ πρᾶξαι, ἀλλὰ κατασκευάσαντας
δεῖ δύναμιν, καὶ τροφὴν ταύτῃ πορίσαντας καὶ ταμίας
καὶ δημοσίους, καὶ, ὅπως ἔνι τὴν τῶν χρημάτων φυλακὴν
ἀκριβεστάτην γενέσθαι, οὕτω ποιήσαντας, τὸν μὲν τῶν
χρημάτων λόγον παρὰ τούτων λαμβάνειν, τὸν δὲ τῶν
ἔργων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ, καὶ μηδεμίαν πρόφασιν τοῦ
πλεῖν ἄλλοσε ἢ πράττειν ἄλλο τι τῷ στρατηγῷ καταλεί-
πειν. ἂν δ' οὕτω ποιήσητε καὶ τοῦτ' ἐθελήσητε ὡς ἀληθῶς,
ἄγειν εἰρήνην δικαίαν καὶ μένειν ἐπὶ τῆς αὐτοῦ Φίλιππον
ἀναγκάσετε, ἢ πολεμήσετε ἐξ ἴσου· καὶ ἴσως ἂν ἴσως,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥσπερ ὑμεῖς νῦν πυνθάνεσθε, τί ποιεῖ
Φίλιππος καὶ ποῖ πορεύεται, οὕτως [4]ἂν ἐκεῖνος φροντίσαι,
ποῖ ποτὲ ἡ τῆς πόλεως ἀπῆρκε δύναμις καὶ ποῦ φανή-
σεται.

ζ'. Εἰ δέ τῳ δοκεῖ ταῦτα καὶ δαπάνης πολλῆς καὶ
πόνων πολλῶν καὶ πραγματείας εἶναι, καὶ μάλα ὀρθῶς

[1] οἴομαι [2] [ζητεῖτε·] [3] πώποτε [4] * αὖ

Ὅσα εἰς πόλεμον] Scilicet ἀναγκαῖά ἐστιν, ἢ ἀνήκει. Idem.

ς'. Τὸ δ' οὐχ οὕτως ἔχει] Quid si ἔδει; Scilicet γενέσθαι. Aut certe ἀντὶ τοῦ, οὐ προσήκει ταῦθ' οὕτω γίγνεσθαι. Idem. Sub. πρᾶγμα. Auger.

Βοηθείαις χρωμένους] Vide Not. in Phil. I. §. ιά. Stock.

Φυλακὴν] Custodienda pecunia est, id est, providendum, ne duces aut quæstores ærarium depeculentur. Wolf.

Οὕτω ποιήσαντες] Scilicet, ὑμᾶς δεῖ. Idem.

Μηδεμίαν πρόφασιν τοῦ πλεῖν ἄλλοσε] Not. in Phil. I. §. θ'. Stock.

Ἐπὶ τῆς αὐτοῦ] Sub. χώρας. Auger.

ζ'. Εἰ δέ τῳ δοκεῖ ταῦτα] Ἐκ τοῦ περὶ τῶν ἐν Χερρονήσῳ λόγου δεῦρο μετενηνεγμένα. Wolf.

δοκεῖ. ἀλλ᾽ ἐὰν λογίσηται τὰ τῇ πόλει μετὰ ταῦτα γενη-
159 σόμενα, ἐὰν ταῦτα μὴ ἐθέλῃ ποιεῖν, εὑρήσει λυσιτελοῦν τὸ
ἑκόντας ποιεῖν τὰ δέοντα. εἰ μὲν γάρ ἐστί τις ἐγγυητὴς
ὑμῖν θεῶν — οὐ γὰρ ἀνθρώπων γε οὐδεὶς ἂν γένοιτο ἀξιό-
χρεως τηλικούτου πράγματος —, ὡς ἐὰν ἄγηθ᾽ ἡσυχίαν 138
καὶ ἅπαντα πρόησθε, οὐκ ἐπ᾽ αὐτοὺς ὑμᾶς τελευτῶν ἐκεῖ-
νος ἥξει, αἰσχρὸν μὲν νὴ τὸν Δία καὶ πάντας τοὺς θεοὺς
καὶ ἀνάξιον ὑμῶν καὶ τῶν ὑπαρχόντων τῇ πόλει καὶ τῶν
πεπραγμένων τοῖς προγόνοις, τῆς ἰδίας ῥᾳθυμίας ἕνεκα τοὺς
ἄλλους Ἕλληνας ἅπαντας εἰς δουλείαν προέσθαι, καὶ ἔγωγ᾽
αὐτὸς τεθνάναι μᾶλλον ἂν ἢ ταῦτ᾽ εἰρηκέναι βουλοίμην· οὐ
μὴν ἀλλ᾽ εἴ τις ἄλλος λέγει καὶ ὑμᾶς πείθει, ἔστω, μὴ
ἀμύνεσθε, ἅπαντα πρόεσθε. εἰ δὲ μηδενὶ τοῦτο δοκεῖ, τοὐ-
ναντίον δὲ πρόϊσμεν ἅπαντες, ὅτι ὅσῳ ἂν πλειόνων ἐάσω-
μεν ἐκεῖνον γενέσθαι κύριον, τοσούτῳ χαλεπωτέρῳ καὶ
ἰσχυροτέρῳ χρησόμεθα ἐχθρῷ, [1] ποῖ ἀναδυόμεθα; ἢ τί
μέλλομεν; ἢ πότε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ δέοντα ποιεῖν
ἐθελήσομεν; ὅταν νὴ Δί᾽ ἀνάγκη τις ᾖ. ἀλλ᾽ ἣν μὲν ἄν τις
ἐλευθέρων ἀνθρώπων ἀνάγκην εἴποι, οὐ μόνον ἤδη πάρεστιν
ἀλλὰ καὶ πάλαι παρελήλυθε, τὴν δὲ τῶν δούλων ἀπεύχε-
σθαι δήπου μὴ γενέσθαι δεῖ. διαφέρει δὲ τί; ὅτι ἐστὶν
ἐλευθέρῳ μὲν ἀνθρώπῳ μεγίστη ἀνάγκη ἡ ὑπὲρ τῶν γι-
γνομένων αἰσχύνη, καὶ μείζω ταύτης οὐκ οἶδα ἥν τινα ἂν
εἴποι τις· δούλῳ δὲ πληγαὶ καὶ ὁ τοῦ σώματος αἰκισμός·
ἃ μήτε γένοιτο οὔτε λέγειν ἄξιον.

ή. Τὸ μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τὰ τοιαῦτα
ὀκνηρῶς διακεῖσθαι, ἃ δεῖ τοῖς σώμασι καὶ τοῖς οὖσι λει-
τουργῆσαι ἕκαστον, ἐστὶ μὲν οὐκ ὀρθῶς ἔχον, οὐδὲ πολλοῦ
δεῖ, οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἔχει γέ τινα πρόφασιν ὅμως· τὸ δὲ μηδ᾽
ὅσα ἀκοῦσαι δεῖ μηδ᾽ ὅσα βουλεύσασθαι προσήκει, μηδὲ
ταῦτ᾽ ἐθέλειν ἀκούειν, τοῦτ᾽ ἤδη πᾶσαν ἐπιδέχεται κατη- 139
γορίαν. ὑμεῖς τοίνυν οὔτ᾽ ἀκούειν, πρὶν ἂν ὥσπερ νῦν αὐτὰ
παρῇ τὰ πράγματα, οὔτε βουλεύεσθαι περὶ οὐδενὸς εἰώθατε
ἐφ᾽ ἡσυχίας· ἀλλ᾽ ὅταν μὲν ἐκεῖνος παρασκευάζηται ἐφ᾽
ὑμᾶς, ἀμελήσαντες τοῦ ποιεῖν [2] ταὐτὸ καὶ ἀντιπαρασκευά-

[1] τί [2] τοῦτ

ζεσθαι ῥᾳθυμεῖτε, καὶ ἐάν τι λέγῃ τις, ἐκβάλλετε, ἐπει-
δὰν δὲ ἀπολωλὸς ἢ πολιορκούμενόν τι πύθησθε, τηνικαῦτ᾽ 160
ἀκροᾶσθε καὶ παρασκευάζεσθε. ἦν δ᾽ ἀκηκοέναι μὲν καὶ
βεβουλεῦσθαι τότε καιρὸς, ὅθ᾽ ὑμεῖς οὐκ [1] ἠθέλετε· πράτ-
τειν δὲ καὶ χρῆσθαι τοῖς παρεσκευασμένοις νῦν, ἡνίκ᾽ ἀκού-
ετε. τοιγαροῦν ἐκ τῶν τοιούτων ἐθῶν μόνοι τῶν πάντων
ἀνθρώπων ὑμεῖς τοὐναντίον τοῖς ἄλλοις ποιεῖτε· οἱ μὲν γὰρ
ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι πρὸ τῶν πραγμάτων εἰώθασι
χρῆσθαι τῷ βουλεύεσθαι, ὑμεῖς δὲ μετὰ τὰ πράγματα.
ὃ δὴ λοιπόν ἐστι, καὶ πάλαι μὲν ἔδει, διαφεύγει δ᾽ οὐδὲ
νῦν, τοῦτ᾽ ἐρῶ.

θ΄. Οὐδενὸς τῶν [2] πάντων οὕτως ὡς χρημάτων δεῖ τῇ
πόλει πρὸς τὰ νῦν ἐπιόντα πράγματα. συμβέβηκε δ᾽ εὐτυ-
χήματα ἀπὸ ταὐτομάτου, οἷς ἂν χρησώμεθα ὀρθῶς, ἴσως
ἂν γένοιτο τὰ δέοντα. πρῶτον μὲν γὰρ, οἷς βασιλεὺς πι-
στεύει, καὶ εὐεργέτας ὑπείληφεν αὐτοῦ, οὗτοι μισοῦσι καὶ
πολεμοῦσι Φιλίππῳ. ἔπειθ᾽ ὁ πράττων καὶ συνειδὼς
ἅπανθ᾽ ὅσα Φίλιππος κατὰ βασιλέως παρασκευάζεται,
οὗτος [3] ἀνάσπαστος γέγονε, καὶ πάσας τὰς πράξεις βασι-
λεὺς οὐχ ἡμῶν κατηγορούντων ἀκούσεται, οὓς ὑπὲρ τοῦ
συμφέροντος ἂν ἡγήσαιτο τοῦ ἰδίου λέγειν, ἀλλὰ τοῦ πρά-
140 ξαντος αὐτοῦ καὶ διοικοῦντος, ὥστ᾽ εἶναι πιστὰς τὰς κα-
τηγορίας, καὶ λοιπὸν λόγον εἶναι τοῖς παρ᾽ [4] ἡμῶν πρέσβε-

[1] ἠθελήσατε [2] ἁπάντων [3] ἀνάρπαστος [4] ὑμῶν

Τι λέγῃ] Ad τὶ sub. ἐπιτήδειον, vel aliud quid. Auger.

Διαφέρει δὲ οὐδὲ νῦν] Intelligo: *nihil autem interest etiam nunc fieri*, i. e. potest etiam nunc fieri. Idem.

θ΄. Οἷς βασιλεὺς πιστεύει] Thebanos innuit, qui Artaxerxi Ocho egregiam operam navarant in obsidione Pelusii, urbis Ægyptiacæ. Causas odii Thebanorum in Philippum jam didicimus in oratione præcedente. Echinum nempe iis eripuerat, quod haud æquo animo ferre poterant. *Ex edit.* Stock.

Οὗτοι μισοῦσι καὶ πολεμοῦσι Φιλίππῳ] Observa diversæ constructionis verba. Wolf.

Ἔπειθ᾽ ὁ πράττων καὶ συνειδὼς] Vide annotationes in Ulpianum. Idem.

Οὗτος ἀνάρπαστος γέγονε] Spectat hoc Eunuchum Hermiam, Atarnæ Mysiæ urbis præfectum, quicum Philippus consilia communicaverat de Asia bello petenda. Hunc Mentor Rhodius, ad colloquium invitatum, in vincula conjecit, et ad Artaxerxem deduxit. *Ex edit.* Stock.

Οὗτος ἀνάρπαστος γέγονε] Budæus legit, οὗτος ἀνάσπαστος γέγονε, hoc est, quæstori suo eunucho rex successorem misit. ἀνάσπαστος enim dicitur, *cui successor mittitur, qui revocatur e provincia.* et ita legit interpres, ταμίαν τὸν εὐνοῦχον ἀνάσπαστον ἐποιήσατο ὁ βασιλεὺς, μαθὼν αὐτὸν συμπράττειν Φιλίππῳ. In impressis legitur ἀνάρπαστον, non magno errore. Sunt enim ἀνάρπαστοι, *qui de medio tolluntur, et qui sic revocantur, e provinciis.* Herod. lib. 3. πλείστους γοῦν τῶν ἔθνη καὶ στρατόπεδα πεπιστευμένων, μετὰ ὑπατείας τιμὴν, ἢ δόξαν ἐπὶ τροπαίοις προσγενομένην ἐκ μικρᾶς καὶ εὐτελοῦς διαβολῆς ἀναρπάστους ἐποίει, hoc est, *rapi ad se jubebat abrogato imperio,* &c. *Ex edit.* Hervag.

σιν, ὃν βασιλεὺς ἥδιστα ἂν [1] ἀκούσαι, ὡς τὸν ἀμφοτέρους
161 ἀδικοῦντα κοινῇ τιμωρήσασθαι δεῖ, καὶ ὅτι πολὺ τῷ βα-
σιλεῖ φοβερώτερός ἐσθ᾽ ὁ Φίλιππος, ἂν προτέροις ἡμῖν ἐπί-
θηται· εἰ γὰρ ἐγκαταλειπόμενοί τι πεισόμεθα ἡμεῖς, ἀδεῶς
ἐπ᾽ ἐκεῖνον ἤδη πορεύσεται. ὑπὲρ δὴ τούτων ἁπάντων οἴομαι
δεῖν ὑμᾶς πρεσβείαν ἐκπέμπειν, ἥτις τῷ βασιλεῖ διαλέ-
ξεται, καὶ τὴν ἀβελτερίαν ἀποθέσθαι, δι᾽ ἣν πολλάκις
ἠλαττώθητε, ὁ δὴ βάρβαρος καὶ κοινὸς ἅπασιν
ἐχθρὸς, καὶ ἅπαντα τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ γὰρ, ὅταν τιν᾽ [2] ἴδω
τὸν μὲν ἐν Σούσοις καὶ ἐν Ἐκβατάνοις δεδοικότα καὶ κακό-
νουν εἶναι τῇ πόλει φάσκοντα, ὃς καὶ πρότερον συνεπηνώρ-
θωσε τὰ τῆς πόλεως πράγματα καὶ νῦν ἐπηγγέλλετο —
εἰ δὲ μὴ ἐδέχεσθ᾽ ὑμεῖς, ἀλλ᾽ ἀπεψηφίζεσθε, οὐ τά γε
ἐκείνου αἴτια —, ὑπὲρ δὲ τοῦ ἐπὶ ταῖς θύραις ἐγγὺς οὑτω-
σὶ ἐν μέσῃ τῇ Ἑλλάδι αὐξανομένου λῃστοῦ τῶν Ἑλλήνων
ἄλλο τι λέγοντα, θαυμάζω, καὶ δέδοικα τοῦτον, ὅστις ἂν ᾖ
ποτ᾽, ἔγωγ᾽, ἐπειδὴ οὐχ οὗτος Φίλιππον.

ι. Ἔστι τοίνυν τι πρᾶγμα καὶ ἄλλο, ὃ λυμαίνεται τὴν

[1] ἀκούσαιτο   [2] ἴδω τινὰ τὸν

Ἔσθ᾽ ὁ Φ.] Non ἐστὶ, sed ἔσται. Auger.

Ἂν πρότερος] Lego ἂν προτέροις ἡμῖν. Wolf.

Ἀβελτηρίαν] Lego ἀβελτερίαν per ε in tertia syllaba: quia fit ab ἀβέλτερος, ὁ τὰ βελτίω μὴ αἱρούμενος δι᾽ ἀφροσύνην. Reprehendit Athenienses, qui dubitent, superstitione quadam, regi Persico esse supplices: cum (ut apud Thucydidem est) sit ἀνεπίφθονον παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ὠφέλειάν τιν᾽ εὑρίσκειν δεομένους. et Terentius: *Abs quivis, inquit, homine, cum opus est, beneficium accipere gaudeas.* Idem.

Καὶ δὴ βάρβαρος] Hæc μιμητικῶς dicit. Est enim ἐξήγησις τῆς ἀβελτερίας. Quæ est ista ἀβελτερία? quod dicitis, eum esse Barbarum. Sed quid ad vos ejus barbaries, si vobis prodest? Hoc si cui displicet, dicat esse concessionem. Est sane barbarus, &c. sed prodesse potest. Idem.

Κοινὸς ἅπασιν ἐχθρὸς] Vide Panegyricum Isocratis. Idem.

Τὸν μὲν ἐν Σούσοις καὶ ἐν Ἐκβατάνοις] Persarum regem dicit, qui Susis hyemem, Ecbatanis æstatem agere solebat. Erat hæc Mediæ, illa Susianæ urbs præcipua. *Ex edit.* Stock.

Ἴδω τὸν μὲν] Leg. ἴδω τινὰ τὸν μέν. Wolf.

Ὃς καὶ πρότερον συνεπηνώρθωσε] Vide Evagoram Isocratis, et Philippicam, et Panegyricum, ubi Cononis fit mentio, qui Regi Persarum duxerit exercitum, et Xenophontis α΄. Ἑλληνικῶν. Idem. Nempe, quando Conon, a Persis adjutus, Lacedæmoniorum classem apud Cnidum superaverit. *Ex edit.* Stock.

Καὶ νῦν ἐπηγγέλλετο] Scilicet συγκατορθώσειν τὰ πράγματα τῆς πόλεως. Id fortassis Demosthenes per satrapas curaverat, ut fieret: quos Darius illi, quantum pecuniæ postulasset, dare jussit: quo Græcis tumultibus Macedonem distineret, et Dinarchus objicit Demostheni, eum 300. talenta a Rege Persarum ad Thebanorum defensionem missa, cum sua factione partitum. Sed id, si verum est, posterius factum fuit. Wolf.

Εἰ δὲ μὴ ἐδέχεσθ᾽ ὑμεῖς] Eodem tempore quo Thebani regem adjuverant, Athenienses quoque et Argivi, suppetias ferre rogati, (magnifica quamvis promitterentur) detrectarunt; quod inconsulte factum significat Demosthenes. *Ex edit.* Stock.

ι. Ἔστι τοίνυν τι πρᾶγμα καὶ ἄλλο ὃ λυμαίνεται] Quod ad τὰ θεωρικὰ χρήματα attinet, consulas Arg. Tourellii in secundam Olynthiacam. Eubuli morte factum esset, ait Ulpianus, ut Demosthenes morem dividendi cum plebe vectigalis pu-

πόλιν ὑπὸ βλασφημίας ἀδίκου καὶ λόγων οὐ προσηκόντων 162
διαβεβλημένον, εἶτα τοῖς μηδὲν τῶν δικαίων ἐν τῇ πόλει
βουλομένοις ποιεῖν πρόφασιν παρέχει· καὶ πάντων ὅσα
ἐκλείπει δέον [1] παρά του γίγνεσθαι, ἐπὶ τοῦθ᾽ εὑρήσετε
τὴν αἰτίαν ἀναφερομένην. περὶ οὗ πάνυ μὲν φοβοῦμαι λέ-
γειν, οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἐρῶ· [2] οἶμαι γὰρ ἕξειν καὶ ὑπὲρ τῶν
ἀπόρων τὰ δίκαια ἐπὶ τῷ συμφέροντι τῆς πόλεως εἰπεῖν
πρὸς τοὺς εὐπόρους καὶ ὑπὲρ τῶν κεκτημένων τὰς οὐσίας
141 πρὸς τοὺς καταδεεῖς, εἰ ἀνέλοιμεν ἐκ μέσου τὰς βλασφη-
μίας, ἃς ἐπὶ τῷ θεωρικῷ ποιοῦνταί τινες οὐχὶ δικαίως,
καὶ τὸν φόβον, ὡς οὐ στήσεται τοῦτο ἄνευ μεγάλου τινὸς
κακοῦ· οὗ οὐδὲν ἂν εἰς τὰ πράγματα μεῖζον εἰσενεγκαί-
μεθα, οὐδ᾽ ὅ τι κοινῇ μᾶλλον ἂν ὅλην ἐπιρρώσειε τὴν πό-
λιν. οὑτωσὶ δὲ σκοπεῖτε· ἐρῶ δ᾽ ὑπὲρ τῶν ἐν χρείᾳ δοκούν-
των εἶναι πρότερον. ἦν ποτ᾽ οὐ πάλαι παρ᾽ ἡμῖν, ὅτ᾽ οὐ
προσῄει τῇ πόλει τάλαντα ὑπὲρ τριάκοντα καὶ ἑκατόν·
καὶ οὐδεὶς ἦν τῶν τριηραρχεῖν δυναμένων οὐδὲ τῶν εἰσφέρειν,
ὅστις οὐκ ἠξίου τὰ καθήκοντα ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ποιεῖν, ὅτι χρή-
ματα οὐ περιῆν, ἀλλὰ καὶ τριήρεις ἔπλεον καὶ χρήματα
ἐγίγνετο, καὶ πάντα ἐποιοῦμεν τὰ δέοντα. μετὰ ταῦτα ἡ
τύχη καλῶς ποιοῦσα πολλὰ πεποίηκε τὰ κοινὰ, καὶ τε- 163

[1] παρὰ τοῦτο γίγν.   [2] οἴομαι

blici jam commendet, quem in secunda et tertia Olynth. acerrime insectatur. Verum civis bonus populo interdum obsequatur necesse est, etiam in iis quæ ipse non probat. Quod hic aggreditur Demosthenes lubricum erat admodum; de quo maximæ divitum pauperumque inter se ortæ sunt inimicitiæ. Ægre ferebant pauperes, emolumenta, quæ sibi propria esse oporteat, etiam divitibus obvenire. Divites contra querebantur, reditus publicos temere effundi, suas facultates tributum conferendo atteri; quod, ut inviti, maligne præbebant. [*Aliam mutatæ sententiæ causam Demostheni tribuit Ulpianus, quam et ipse veriorem judicat: ut, si omnino retinenda sit pecuniæ theatralis distributio, perspectum habeant omnes, nihil esse deinceps reip. præsidii, excepta spe largitionis regiæ. S.] *Ibid.*

Δέον παρά του τοῦτο γίγνεσθαι] Scilicet τὸ ἐκλεῖπον, quanquam, cum supra dixerit, ὅσα ἐκλείπει, fortasse ταῦτα legendum. Wolf. Dedi παρὰ τοῦτο sine τοῦ. Δέον παρὰ τοῦτο γίγνεσθαι, *quum oporteret propter hoc fieri*, nempe, publicam rem, publicam utilitatem. Auger.

Οὗ οὐδὲν ἂν εἰς τὰ πράγματα] Οὗ, scilicet τοῦ ἀνελεῖν ἐκ μέσου τὰς βλασφημίας, καὶ τὸν φόβον, ὡς οὐ, &c. Si sustulerimus e medio calumnias, &c. et metum seditionis: nullum reipublicæ majus tributum pendere poterimus, neque facere quicquam, quod totius civitatis tranquillitatem magis constabiliat. εἰσενεγκαίμεθα fit ab εἰσφέρω. ἐπιρρώσειεν ab ἐπιρρώννυμι, *confirmo*. Wolf.

Οὗ οὐδὲν ἂν εἰς τὰ πράγματα μεῖζον εἰσενεγκαίμεθα] Si sustulerimus e medio calumnias et querelas, nullum majus in rempub. emolumentum conferre possumus. *Ex edit.* Stock.

Ὅστις οὐκ ἠξίου τὰ καθήκοντα ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ποιεῖν] Ποιεῖν ἀφ᾽ ἑαυτοῦ, τουτέστι προθύμως καὶ ἑκών. Wolf.

Μετὰ ταῦτα ἡ τύχη καλῶς ποιοῦσα πολλὰ πεποίηκε τὰ κοινὰ] Id est, *merito fortuna auxit annuos reipub. redditus.* Est enim καλῶς ποιῶ sermo approbantis rei eventum, frequens apud auctores. Greg. εἰς

τρακόσια ἀντὶ τῶν ἑκατὸν ταλάντων προσέρχεται, οὐδενὸς
οὐδὲν ζημιουμένου τῶν τὰς οὐσίας ἐχόντων, ἀλλὰ καὶ προσ-
λαμβανόντων· οἱ γὰρ εὔποροι πάντες ἔρχονται μεθέξοντες
τούτου, καὶ καλῶς ποιοῦσι. τί οὖν μαθόντες τοῦτο ὀνειδί-
ζομεν ἀλλήλοις καὶ προφάσει χρώμεθα τοῦ μηδὲν τῶν δεόν-
των ποιεῖν, πλὴν εἰ μὴ τῇ παρὰ τῆς τύχης βοηθείᾳ γεγο-
νυίᾳ τοῖς ἀπόροις φθονοῦμεν; οὓς οὔτ᾽ ἂν αἰτιασαίμην
ἔγωγε, οὔτ᾽ ἀξιῶ. οὐδὲ γὰρ ἐν ταῖς ἰδίαις οἰκίαις ὁρῶ [1] τὸν
ἐν ἡλικίᾳ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους οὕτω διακείμενον, οὐδ᾽
οὕτως ἀγνώμονα οὐδ᾽ [2] ἀτοπώτατον ὄντα οὐδένα, ὥστε, εἰ
μὴ ποιήσουσιν ἅπαντες ὅσ᾽ ἂν αὐτὸς, οὐ [3] φάσκοντα ποιή-
σειν οὐδὲν οὐδ᾽ αὐτόν· καὶ γὰρ ἂν τοῖς τῆς κακώσεως εἴη
νόμοις οὗτός [4] γε ἔνοχος· δεῖ γὰρ, οἶμαι, τοῖς γονεῦσι τὸν 142
ὡρισμένον ἐξ ἀμφοτέρων ἔρανον, καὶ παρὰ τῆς φύσεως καὶ
παρὰ τοῦ νόμου, δικαίως φέρειν καὶ ἑκόντα ὑποτελεῖν.
ὥσπερ τοίνυν ἑνὸς ἡμῶν [5] ἑκάστου τίς ἐστι γονεὺς, οὕτω
συμπάσης τῆς πόλεως κοινοὺς δεῖ γονέας τοὺς [6] σύμπαντας
ἡγεῖσθαι· καὶ προσήκει τούτους οὐχ ὅπως ὧν ἡ πόλις δίδω-
σιν ἀφελέσθαι τι, ἀλλ᾽ εἰ καὶ μηδὲν ἦν τούτων, ἄλλοθεν
σκοπεῖν ὅπως μηδενὸς ὄντες ἐνδεεῖς περιοφθήσονται. τοὺς μὲν
τοίνυν εὐπόρους ταύτῃ χρωμένους τῇ γνώμῃ οὐ μόνον ἡγοῦ-
μαι τὰ δίκαια ποιεῖν ἂν, ἀλλὰ καὶ τὰ λυσιτελῆ· τὸ γὰρ

[1] * τῶν [2] ἄτοπον τῶν ὄντων οὐδένα [3] φάσκειν [4] γε] τότε [5] ἑκάστου εἷς τίς [6] * πένητας

βασίλειον, ὅπερ οὖν καλῶς ποιῶν καὶ συνέδραμεν, *quod ut decuit et debuit concurrit.* Eandem habet vim εὖ ποιῶν. Idem in eadem, ὅπερ οὖν ἐκείνῳ συμβέβηκεν εὖ ποιοῦν. Plato ὀρθῶς δρᾷν dixit in Philebo. ἃ πολλάκις ἡμᾶς αὐτοὺς ἀναμιμνήσκομεν, ὀρθῶς δρῶντες, &c. *Ex edit.* HERVAG.

Μεθέξοντες τούτου] Malim τούτων, S. τῶν προσόδων. WOLF. Potest servari τούτου, scil. τοῦ περιόντος ἀργυρίου: Sed malim τούτων. AUGER.

Οἱ γὰρ εὔποροι πάντες ἔρχονται μεθέξοντες τούτου] Stipendium enim magistratus de publico accipiebant. *Ex edit.* STOCK.

Πλὴν εἰ μὴ τῇ παρὰ τῆς τύχης βοηθείᾳ γεγονυίᾳ τοῖς ἀπόροις φθονοῦμεν] Lego ἐπὶ τῇ παρὰ τῆς τύχης βοηθείᾳ. Alias φθονῶ σοι τούτου. WOLF. Ad τῇ βοηθείᾳ γεγ. subaudi ἐπὶ, vel lege τὴν βοηθείαν γεγονυῖαν, vel τῆς βοηθείας γεγονυίας, dicitur enim φθονῶ σοι τοῦτο, vel φθονῶ σοι τούτου, vel φθονῶ σοι ἐπὶ τούτῳ. AUGER.

Οὔτ᾽ ἀξιῶ] Αἰτιατέον εἶναι, vel οὔτ᾽ ἄλλους αἰτιάσασθαι αὐτοὺς ἀξιῶ. WOLF.

Ὥστε—οὐ φάσκοντα] Ἀντὶ τοῦ, φάσκειν. IDEM.

Τῆς κακώσεως] Solon lege jussit, ut liberi parentes egenos alerent; qui secus facerent, ἀτίμους esse. Actio de hac re δίκη κακώσεως appellata est. *Ex edit.* STOCK.

Τοὺς σύμπαντας] Arbitrabar primo admittendam esse Reiskii emendationem, tanquam veram et genuinam lectionem, et eo sensu gallice interpretatus sum; sed, re paulo attentius inspecta, tandem mihi visum fuit retinendum esse τοὺς σύμπαντας, siquidem hæ voces probum sensum efficiunt, quum vulgo pauperes maximam civitatum partem efficiant ac proinde οἱ σύμπαντες ad ipsos maxime pertineat. AUGER.

Τὸ γὰρ τῶν ἀναγκαίων] Hoc est: Unius ordinis offensio periculosa est toti civitati. WOLF.

τῶν ἀναγκαίων τινὰς ἀποστερεῖν κοινῇ κακόνους ἐστὶ ποιεῖν
πολλοὺς ἀνθρώπους τοῖς πράγμασι.

ιά. Τοῖς δ᾽ ἐν ἐνδείᾳ, δι᾽ ὃ δυσχεραίνουσι τὸ πρᾶγμα οἱ 164
τὰς οὐσίας ἔχοντες καὶ κατηγοροῦσι δικαίως, τοῦτ᾽ ἀφε-
λεῖν ἂν συμβουλεύσαιμι. δίειμι δὲ, ὥσπερ ἄρτι, τὸν αὐτὸν
τρόπον καὶ ὑπὲρ τῶν εὐπόρων, οὐ κατοκνήσας εἰπεῖν τἀλη-
θῆ· ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς οὕτως ἄθλιος οὐδ᾽ ὠμὸς εἶναι δοκεῖ τὴν
γνώμην, οὔκουν Ἀθηναίων γε, οἶμαι, ἀλλ᾽ οὐδὲ τῶν ἄλλων,
ὥστε λυπεῖσθαι ταῦτα λαμβάνοντας ὁρῶν τοὺς ἀπόρους
καὶ τῶν ἀναγκαίων ἐνδεεῖς ὄντας. ἀλλὰ ποῦ συντρίβεται.
τὸ πρᾶγμα, καὶ ποῦ δυσχεραίνεται; [1] ὅταν τὸ ἀπὸ τῶν
κοινῶν ἔθος ἐπὶ τὰ ἴδια μεταβιβάζοντας ὁρῶσί τινας, καὶ
μέγαν μὲν ὄντα παρ᾽ ὑμῖν εὐθέως τὸν λέγοντα, ἀθάνατον
δ᾽ ἕνεκ᾽ ἀσφαλείας, ἑτέραν δὲ τὴν κρύβδην ψῆφον τοῦ φα-
νερῶς θορύβου. ταῦτ᾽ ἀπιστίαν, ταῦτ᾽ ὀργὴν ἔχει. δεῖ γὰρ,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δικαίως ἀλλήλοις τῆς πολιτείας κοι-
143 νωνεῖν, τοὺς μὲν εὐπόρους εἰς μὲν τὸν βίον τὸν ἑαυτῶν
ἀσφαλῶς ἔχειν νομίζοντας καὶ [2] ὑπὲρ τούτων μὴ δεδοικότας,
εἰς δὲ τοὺς κινδύνους κοινὰ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τὰ ὄντα τῇ
πατρίδι παρέχοντας· τοὺς δὲ λοιποὺς τὰ μὲν κοινὰ κοι-
νὰ νομίζοντας καὶ μετέχοντας τὸ μέρος, τὰ δὲ ἑκάστου

[1] * ὅταν ἀπὸ τῶν κοινῶν τὸ ἔθος [2] περὶ * τούτῳ

ιά Τοῖς δ᾽ ἐν ἐνδείᾳ] Scilicet οὖσι, τοῖς ἀπόροις. IDEM.

Ἀλλὰ ποῦ συντρίβεται τὸ πρᾶγμα] Cum vectigalia ad ludorum apparatum non sufficerent, oratores ambitiosi falsorum criminum divites postulabant, quo bona eorum publicarentur; aut populo auctores fuerunt, ut iniquum iis tributum imperetur. Injuria affecti sycophantas in jus vocabant. Hi vero tantum gratiæ sibi conciliarant, ut plebeiorum judicum suffragiis secretis absolverentur, etsi palam eos plebs ipsa culparet. Ita suffragium secretum a publica voce discrepabat. *Ex edit.* STOCK.

Εὐθέως τὸν λέγοντα] M. τὸν τοῦτο λέγοντα, S. ὅτι δεῖ μεταβιβάζειν τὸ ἔθος, qui auctor est publicandi bona divitum, æque ut vectigalia civitatis populo distribuuntur. τὸν λέγοντα etiam sine pronomine intelligi potest de certo quodam oratore, populi assentatore, et seditioso. Sed quid est ἡ κρύβδην ψῆφος; diripiendas locupletiorum opes, aut, condemnari a pauperibus solere divites, non propter culpam, sed ex invidia, et injusta alieni cupiditate. Nam sycophantæ in jus vocabant locupletes: hos condemnabant judices, homines plebeii et inopes, penes quos erant judicia. Vide Areopagiticum Isocratis. Quid ὁ φανερῶς θόρυβος; Querelæ, quod divites theatralem pecuniam pauperibus ereptum veniant. WOLF.

Ἀλλήλοις] Sumitur adverbialiter, *mutuo, invicem.* AUGER.

Εἰς τὸν βίον τὸν ἑαυτῶν] Cicero 2. de Officiis: ‘ Ii, qui rempublicam tuebuntur, in primis operam dabunt, ut juris et judiciorum æquitate suum quisque teneat: et neque tenuiores propter imbecillitatem circumveniantur, neque locupletibus ad sua, vel tenenda, vel recuperanda, obsit invidia.’ At apud Terentium sæpe judices propter invidiam adimunt diviti, et propter misericordiam addunt pauperi. WOLF.

Καὶ περὶ τούτων μὴ δεδοικότας] Non solicitos esse suæ rei custodia. IDEM.

Τὰ μὲν κοινὰ] Cicero 1. Offic. ‘ Justitiæ primum munus est, ut ne cui quis noceat,

ἴδια τοῦ κεκτημένου. οὕτω καὶ μικρὰ πόλις μεγάλη γίγνεται, καὶ μεγάλη σώζεται.

165 ιβ΄. Ὡς μὲν οὖν εἴποι τις ἂν, ἃ παρ᾽ ἑκατέρων εἶναι δεῖ, ταῦτ᾽ ἴσως ἐστίν· ὡς δὲ καὶ γένοιτ᾽ ἂν ἐννόμως, διορθώσασθαι δεῖ. τῶν δὲ παρόντων πραγμάτων καὶ τῆς ταραχῆς πολλὰ πόῤῥωθέν ἐστι τὰ αἴτια· ἃ εἰ βουλομένοις ὑμῖν ἀκούειν ἐστὶν, ἐθέλω λέγειν. ἐξέστητε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς ὑποθέσεως ἐφ᾽ ἧς ὑμᾶς οἱ πρόγονοι κατέλιπον· καὶ τὸ μὲν προΐστασθαι τῶν Ἑλλήνων καὶ δύναμιν συνεστηκυῖαν ἔχοντας πᾶσι τοῖς ἀδικουμένοις βοηθεῖν περίεργον ἐπείσθητε εἶναι καὶ μάταιον ἀνάλωμα ὑπὸ τῶν ταῦτα πολιτευομένων, τὸ δ᾽ ἐν ἡσυχίᾳ διάγειν καὶ μηδὲν τῶν δεόντων πράττειν, ἀλλὰ προϊεμένους καθ᾽ ἓν ἕκαστον πάντα ἑτέρους ἐᾶσαι λαβεῖν, θαυμαστὴν εὐδαιμονίαν καὶ πολλὴν ἀσφάλειαν ἔχειν οἴεσθε. ἐκ δὲ τούτων παρελθὼν ἐπὶ τὴν τάξιν, ἐφ᾽ ἧς ὑμῖν τετάχθαι προσῆκεν, ἕτερος, οὗτος εὐδαίμων καὶ μέγας καὶ πολλῶν κύριος γέγονεν, εἰκότως· πρᾶγμα γὰρ ἔντιμον καὶ μέγα καὶ λαμπρὸν, καὶ περὶ οὗ πάντα τὸν χρόνον αἱ μέγισται τῶν πόλεων πρὸς αὐτὰς διεφέροντο, Λακεδαιμονίων μὲν ἠτυχηκότων, Θηβαίων δὲ ἀσχόλων διὰ τὸν Φωκικὸν πόλεμον γενομένων, ἡμῶν δὲ ἀμελούντων, ἔρημον ἀνείλετο. τοιγάρτοι τὸ μὲν φοβεῖσθαι 144
τοῖς ἄλλοις, τὸ δὲ συμμάχους πολλοὺς καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχειν ἐκείνῳ περιγέγονε, καὶ τοσαῦτα πράγματα καὶ τοιαῦτα ἤδη περιέστηκε τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας, ὥστε μηδ᾽ ὅ τι χρὴ συμβουλεύειν εὔπορον εἶναι.

ιγ΄. Ὄντων δ᾽, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν παρόντων πραγμάτων πᾶσιν, ὡς ἐγὼ κρίνω, φοβερῶν, οὐδένες ἐν μείζονι κινδύνῳ τῶν πάντων εἰσὶν ὑμῶν, οὐ μόνον τῷ μάλιστα ὑμῖν ἐπιβουλεύειν Φίλιππον, ἀλλὰ καὶ τῷ πάντων ἀργότατα

nisi lacessitus injuria. Deinde, ut communibus pro communibus utatur, privatis autem ut suis.' Idem.

ιβ΄. Ἐξέστητε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς ὑποθέσεως ἐφ᾽ ἧς ὑμᾶς οἱ πρόγονοι κατέλιπον] Id est, *descivistis et degenerastis ab instituto majorum*, et propositio politico, tuendi principatus scilicet inter Græcos, virtutibus bellicis. Significat enim ὑπόθεσις, προαίρεσιν, hoc est, *propositum et institutum*, et σκοπόν. Arist. Poli. 6. ὑπόθεσις μὲν οὖν τῆς δημοκρατικῆς πολιτείας, ἐλευθερία, id est, *scopus*, quem etiam ipse ὅρον appellat. *Ex edit.* Hervag.

Προϊεμένους καθ᾽ ἓν ἕκαστον] Videtur esse παράλληλον, sed tamen τὸ καθ᾽ ἓν potest ἐπιῤῥηματικῶς exponi. Wolf.

Ἔρημον ἀνείλετο] Scilicet ὥσπερ δίκην, per adversarii absentiam victoria potitus est. metaphora sumta a judiciis. Idem.

ιγ΄. Ἀλλὰ καὶ τῷ πάντων ἀργότατα αὐτοὶ διακεῖσθαι] Græca constructio nominativi

αὐτοὶ διακεῖσθαι. εἰ τοίνυν τὸ τῶν ὠνίων πλῆθος ὁρῶντες καὶ τὴν εὐετηρίαν τὴν κατὰ τὴν ἀγορὰν, τούτοις κεκήλησθε, ὡς ἐν οὐδενὶ δεινῷ τῆς πόλεως οὔσης, οὔτε προσηκόντως 166
οὔτ᾽ ὀρθῶς τὸ πρᾶγμα κρίνετε· ἀγορὰν μὲν γὰρ ἄν τις καὶ πανήγυριν ἐκ τούτων ἢ φαύλως ἢ καλῶς κατεσκευάσθαι κρίνοι· πόλιν δ᾽ ἣν ὑπείληφεν, ὃς ἂν τῶν Ἑλλήνων ἄρχειν ἀεὶ [1] βούληται, μόνην ἂν ἐναντιωθῆναι καὶ τῆς πάντων ἐλευθερίας προστῆναι, οὐ μὰ Δί᾽ ἐκ τῶν ὠνίων, εἰ καλῶς ἔχει, δοκιμάζειν δεῖ, ἀλλ᾽ εἰ συμμάχων εὐνοίᾳ πιστεύει καὶ τοῖς ὅπλοις ἰσχύει. ταῦθ᾽ ὑπὲρ τῆς πόλεως δεῖ σκοπεῖν· ἃ σφαλερῶς ὑμῖν καὶ οὐδαμῶς ἅπαντα καλῶς ἔχει. γνοίητε δ᾽ ἂν, εἰ σκέψαισθε ἐκείνως. πότε μάλιστα ἐν ταραχῇ τὰ τῶν Ἑλλήνων γέγονε πράγματα; οὐδένα γὰρ χρόνον ἄλλον ἢ τὸν νυνὶ παρόντα οὐδ᾽ ἂν εἷς εἴποι. τὸν μὲν γὰρ ἄλλον ἅπαντα εἰς δύο ταῦτα διῄρητο τὰ τῶν Ἑλλήνων, Λακεδαιμονίους καὶ [2] ἡμᾶς· τῶν δ᾽ ἄλλων Ἑλλήνων οἱ μὲν [3] ἡμῖν, οἱ δὲ ἐκείνοις ὑπήκουον. βασιλεὺς δὲ
145 καθ᾽ αὑτὸν μὲν ἅπασιν ὁμοίως ἄπιστος ἦν· τοὺς δὲ κρατουμένους τῷ πολέμῳ προσλαμβάνων, ἄχρις οὗ τοῖς ἑτέροις ἐξ ἴσου ποιήσαι, διεπιστεύετο· ἔπειτ᾽ οὐχ ἧττον αὐτὸν ἐμίσουν οὓς σώσειε τῶν ὑπαρχόντων ἐχθρῶν ἐξ ἀρχῆς. νῦν δὲ πρῶτον μὲν βασιλεὺς ἅπασι τοῖς Ἕλλησιν οἰκείως ἔχει,

[1] βούλεται [2] ὑμᾶς [3] ὑμῖν

cum infinitivo. Sic apud Sophoclem in argumento Trachiniarum: φάσκων τοῦτο τὸ γέρας εἰληφέναι παρὰ θεῶν διὰ τὸ δίκαιος εἶναι. Idem.

Πόλιν δ᾽ ἣν ὑπείληφεν] Ordo hic est: οὐ μὰ Δία δοκιμάζειν δεῖ ἐκ τῶν ὠνίων, εἰ ταῦτα καλῶς ἔχει, πόλιν, ἣν ἐκεῖνος, ὃς ἂν ἀεὶ βούληται ἄρχειν τῶν Ἑλλήνων, ὑπείληφεν μόνην ἂν ἐναντιωθῆναι etc. τὸ ἀεὶ peculiarem vim hic habet, et refertur ad omnia ea tempora, quibus exsistunt oppressores libertatis. [*In farrag.* M. ὡς, ac potius ἣν ὑπολάβοι τις ἂν ὡς τῶν Ἑλλ.] Idem.

Βασιλεὺς δὲ] Ὁ τῶν Περσῶν. Nam ad Philippum hæc minime pertinent. Idem.

Ἄχρις οὗ τοῖς ἑτέροις ἐξίσου ποιήσαι, διεπιστεύετο] *Tantisper ei fides habebatur, donec victos victoribus exæquasset.* Persici reges beneficia in se collata in commentarios referebant, ut nulla temporis longinquitas gratiæ statueret modum. Sed Græci certe nimis ingratos, ut hoc loco Demosthenes et in Panegyrico Isocrates meminit, et ex historiis apparet, se illis præbuerunt: etsi insidiose (ut verum fatear) illorum fuit liberalitas, nec alia fortasse remuneratione digna. Idem.

Ἔπειτ᾽ οὐχ ἧττον αὐτὸν ἐμίσουν] Lacedæmonii, simul ac Darii Nothi ope Athenas devicissent, in regis ditionem arma inferre, Asiamque minorem vastare cœperunt. Artaxerxes Mnemon quoque Athenienses adjuverat, cum se jugo Spartanorum eximerent. Quod cum factum fuit, Athenienses Evagoræ rebelli opem tulerunt, qui magnam Cypri partem Persæ eripuerat. *Ex edit.* Stock.

Ἅπασι τοῖς Ἕλλησιν οἰκείως ἔχει] Thebani et Argivi de rege bene meriti fuerant; qui et Græcos omnes inter se concordiam alere voluit, quo melius Philippi opibus indies crescentibus obstarent. *Ibid.*

Ἀφεστᾶσι δ᾽ ἔνιοι] Πόθεν; τῶν ἀντιποιουμένων τοῦ πρωτεύειν. Wolf.

καὶ πάντων ἥκιστα ἡμῖν, ἄν τι μὴ νῦν ἐπανορθωσώμεθα·
ἔπειτα προστασίαι πολλαὶ καὶ πανταχόθεν γίγνονται,
καὶ τοῦ πρωτεύειν ἀντιποιοῦνται μὲν ἅπαντες, ἀφεστᾶσι
167 δ' ἔνιοι καὶ φθονοῦσι καὶ ἀπιστοῦσιν ἑαυτοῖς, οὐχ ὡς ἔδει,
καὶ γεγόνασι καθ' αὑτοὺς ἕκαστοι, Ἀργεῖοι, Θηβαῖοι, Κο-
ρίνθιοι, Λακεδαιμόνιοι, Ἀρκάδες, ἡμεῖς. ἀλλ' ὅμως εἰς τοσ-
αῦτα μέρη καὶ τοσαύτας δυναστείας διῃρημένων τῶν Ἑλ-
ληνικῶν πραγμάτων, εἰ δεῖ τἀληθῆ μετὰ παῤῥησίας εἰπεῖν,
τὰ παρ' οὐδέσι τούτων ἀρχεῖα καὶ βουλευτήρια ἐρημότερα
ἄν τις ἴδοι τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων ἢ τὰ παρ' [1] ἡμῖν,
εἰκότως· οὔτε γὰρ φιλῶν οὔτε πιστεύων οὔτε φοβούμενος
οὐδεὶς [1] ἡμῖν διαλέγεται. αἴτιον δὲ τούτων οὐχ ἕν, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι,—ῥᾴδιον γὰρ ἂν ἦν [2] ὑμῖν μεταθεῖναι—, ἀλλὰ
πολλὰ καὶ παντοδαπὰ ἐκ παντὸς ἡμαρτημένα τοῦ χρόνου,
ὧν τὸ καθ' ἕκαστον ἐάσας ἕν, εἰς ὃ πάντα γε συντείνει,
λέξω, δεηθεὶς ὑμῶν, ἂν λέγω τἀληθῆ μετὰ παῤῥησίας,
μηδὲν ἀχθεσθῆναί μοι.

ιδ′. Ἐκπέπραται τὰ συμφέροντα ἐφ' ἑκάστου τῶν και-
ρῶν, καὶ μετειλήφατε ὑμεῖς μὲν τὴν σχολὴν καὶ τὴν ἡσυ-
χίαν, ὑφ' ὧν κεκηλημένοι τοῖς ἀδικοῦσιν οὐ πικρῶς ἔχετε·
ἕτεροι δὲ τὰς τιμὰς ἔχουσι. καὶ [3] τὰ μὲν περὶ τἆλλα
οὐκ ἄξιον ἐξετάσαι νῦν· ἀλλ' ἐπειδάν τι τῶν πρὸς Φίλιπ- 146
πον ἐμπέσῃ, εὐθὺς ἀναστάς τις λέγει ὡς οὐ δεῖ ληρεῖν
οὐδὲ γράφειν πόλεμον, παραθεὶς εὐθέως ἑξῆς τὸ τὴν εἰρήνην
ἄγειν ὡς ἀγαθὸν καὶ τὸ τρέφειν δύναμιν μεγάλην ὡς χα-
λεπόν, καὶ διαρπάζειν τινὲς τὰ χρήματα βού-
λονται, καὶ ἄλλους λόγους ὡς οἴονται ἀληθεστάτους λέ-
γουσιν. ἀλλὰ δεῖ δήπου τὴν μὲν εἰρήνην ἄγειν οὐχ ὑμᾶς
πείθειν, οἵ γε πεπεισμένοι κάθησθε, ἀλλὰ τὸν τὰ τοῦ

[1] ὑμῖν [2] ἡμῖν [3] τὰ μὲν ἄλλα οὐκ

ιδ′. Ἐκπέπραται] Ὑπὸ τῶν προδοτῶν ἀφείθησαν οἱ παραπεπτωκότες καιροί. *Perfidia proditorum singulæ occasiones rei bene gerendæ, et parandarum utilitatum sunt amissæ.* Idem.

Ἕτεροι δὲ τὰς τιμὰς ἔχουσι] *Alii honoribus sunt potiti*, id est, Philippus eam auctoritatem et potentiam in se transtulit, quibus vos olim floruistis. Idem.

Καὶ τὰ μὲν περὶ τἆλλα] Scilicet ὄντα, hoc est, τὰ ἄλλα. Idem.

Ὡς οἴονται] *Ut putant*, scilicet οἱ πολλοὶ non incommode subintelligitur, si sententiam spectes. Alioqui de oratoribus, ratione constructionis, acciperetur. ὡς οἴονται, scilicet οἱ φιλιππίζοντες τῶν λεγόντων. et οἴονται pro δοκοῦσι. nec enim ignorant nebulones, quid mentiantur. Quid vero, si pro οἴονται legendum sit, ὡς οἷόν τε; *quam fieri potest verissimas.* Sunt enim permulta, ut pacis commoda, sic belli mala. Idem.

πολέμου πράττοντα· ἂν γὰρ ἐκεῖνος πεισθῇ, τά γε ἀφ'
ὑμῶν ὑπάρχει· νομίζειν [1] δ' εἶναι χαλεπὰ οὐχ ὅσα ἂν εἰς
σωτηρίαν δαπανῶμεν, ἀλλ' ἃ πεισόμεθ', ἂν ταῦτα μὴ
ἐθέλωμεν ποιεῖν, καὶ τὸ διαρπασθήσεται τὰ χρή- 168
ματα τῷ φυλακὴν εὑρεῖν δι' ἧς σωθήσεται κωλύειν, οὐχὶ
τῷ τοῦ συμφέροντος ἀποστῆναι. καίτοι ἔγωγε ἀγανακτῶ
καὶ αὐτὸ τοῦτο, εἰ τὰ μὲν χρήματα λυπεῖ τινὰς ὑμῶν εἰ
διαρπασθήσεται, ἃ καὶ φυλάττειν καὶ κολάζειν τοὺς ἁρ-
πάζοντας ἐφ' ὑμῖν ἐστί· τὴν δὲ Ἑλλάδα [2] πᾶσαν ἐφεξῆς
οὑτωσὶ Φίλιππος ἁρπάζων οὐ λυπεῖ, καὶ ταῦτ' ἐφ' ὑμᾶς
ἁρπάζων.

ιέ. Τί ποτ' οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μὲν οὕτω φανε-
ρῶς ἀδικοῦντα καὶ πόλεις καταλαμβάνοντα οὐδεὶς πώ-
ποτε τοῦτον εἶπεν ὡς ἀδικεῖ καὶ πόλεμον ποιεῖ· τοὺς δὲ
μὴ ἐπιτρέπειν μηδὲ προΐεσθαι ταῦτα συμβουλεύοντας,
τούτους πόλεμον ποιεῖν φασίν; ὅτι τὴν αἰτίαν τῶν ἐκ τοῦ
πολέμου συμβησομένων δυσχερῶν — ἀνάγκη γάρ, ἀνάγκη
πολλὰ λυπηρὰ ἐκ τοῦ πολέμου γίγνεσθαι — τοῖς ὑπὲρ ὑμῶν
τὰ βέλτιστα λέγειν οἰομένοις ἅπαντες ἀναθεῖναι βούλον-
147 ται. ἡγοῦνται γάρ, ἐὰν μὲν ὑμεῖς ὁμοθυμαδὸν ἐκ μιᾶς
γνώμης Φίλιππον ἀμύνησθε, κἀκείνου κρατήσειν ὑμᾶς καὶ
αὐτοῖς οὐκέτ' ἔσεσθαι μισθαρνεῖν· ἂν δ' ἀπὸ τῶν πρώτων
θορύβων αἰτιασάμενοί τινας πρὸς τὸ κρίνειν τράπησθε,
αὐτοὶ μὲν τούτων κατηγοροῦντες ἀμφότερα ἕξειν, καὶ παρ'

[1] δὲ δεῖ χαλεπὰ [2] ἅπασαν

Κωλύσειν] Puto legendum κωλῦσαι, vel κωλύειν, et ἀφεστάναι pro ἀφεστηκέναι. Sic autem construes: δεῖ δὲ κωλύειν τὸ διαρπασθήσεσθαι τὰ χρήματα τῷ εὑρεῖν φυλακήν, οὐ τῷ ἀφεστάναι τοῦ συμφέροντος. *Prohibenda est autem direptio pecuniarum, invenienda custodia, non deserenda utilitate*, id est: Si sunt, qui ærarium depeculari belli occasione studeant, non ideo non est gerendum bellum utile et necessarium: sed opera danda est, et ea ineunda ratio, qua peculatorum rapacitati occurratur. Observetur τὸ διαρπασθήσεσθαι futuro tempore loco nominis τὴν μέλλουσαν ἢ προσδοκωμένην διαρπαγήν. Idem.

ιέ. Τὸν — ἀδικοῦντα — τοῦτον] Emphatica repetitio, et ἀντίπτωσις, pro εἶπεν, ὡς οὗτος ἀδικεῖ. Idem.

Τοῖς ὑπὲρ ὑμῶν τὰ βέλτιστα λέγειν οἰομένοις] Malim αἱρουμένοις. Felicianus legit εἰθισμένοις, ut et Manutius. Idem.

Ἀπὸ τῶν πρώτων θορύβων] *A primis tumultibus*, id est, cum primum tumultus aliquis fuerit ortus: vel cum primum ipsi tumultum concitarint, et nos calumniati fuerint. Idem.

Ἀμφότερα ἕξειν] Quæ sequuntur, ἐξηγητικῶς accipio, ἡγοῦνται δηλονότι εὐδοκιμήσειν. Si quis τὸ εὐδοκιμήσειν, καὶ τὸ λήψεσθαι mavult ὀνοματικῶς exponere, τὴν εὐδοκίμησιν, ἢ εὐδοξίαν μᾶλλον καὶ τὴν λῆψιν, non impedio. Sæpe enim fit, ut, nec verbis, nec sententiis, repugnantibus, idem locus varie possit exponi, diversa constructionis ratione, sensu eodem. Idem.

ὑμῖν εὐδοκιμήσειν καὶ παρ' ἐκείνου χρήματα λήψεσθαι,
ὑμᾶς δ' ὑπὲρ ὧν δεῖ παρὰ τούτων δίκην λαβεῖν, παρὰ
τῶν ὑπὲρ ὑμῶν εἰρηκότων λήψεσθαι. αἱ μὲν ἐλπίδες αἱ
τούτων αὗται, καὶ τὸ κατασκεύασμα τὸ τῶν αἰτιῶν,
169 ὡς ἄρα βούλονταί τινες πόλεμον ποιῆσαι. ἐγὼ [1] δ' οἶδα
ἀκριβῶς ὅτι, οὐ γράψαντος Ἀθηναίων οὐδενὸς πόλεμον,
καὶ ἄλλα πολλὰ Φίλιππος ἔχει τῶν τῆς πόλεως καὶ νῦν
εἰς Καρδίαν πέπομφε βοήθειαν. εἰ μέντοι βουλόμεθ' ἡμεῖς
μὴ προσποιεῖσθαι πολεμεῖν ἡμῖν ἐκεῖνον, ἀνοητότατος πάν-
των ἂν εἴη, εἰ τοῦτ' ἐξελέγχοι· ὅταν γὰρ οἱ ἀδικούμενοι
ἀρνῶνται, τί τῷ ἀδικοῦντι προσήκει; ἀλλ' ἐπειδὰν ἐφ'
ἡμᾶς αὐτοὺς ἴῃ, τί φήσομεν τότε; ἐκεῖνος μὲν γὰρ οὐ πο-
λεμεῖν, ὥςπερ οὐδὲ Ὠρείταις, τῶν στρατιωτῶν ὄντων ἐν
τῇ χώρᾳ, οὐδὲ Φεραίοις πρότερον, πρὶν ἢ πρὸς τὰ τείχη
προσβαλεῖν αὐτῶν, οὐδὲ Ὀλυνθίοις ἐξ ἀρχῆς, ἕως ἂν ἐν
αὐτῇ τῇ χώρᾳ τὸ στράτευμα παρῆν ἔχων. ἢ καὶ τότε τοὺς
ἀμύνεσθαι κελεύοντας πόλεμον ποιεῖν φήσομεν; οὐκοῦν
ὑπόλοιπον δουλεύειν· οὐ γὰρ ἄλλο γε οὐδὲν ἔνι. καὶ μὴν
[2] οὐχ ὑπὲρ τῶν ἴσων ὑμῖν τε καί τισι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων
ἔσθ' ὁ κίνδυνος· οὐ γὰρ ὑφ' αὑτῷ ποιήσασθαι τὴν πόλιν
βούλεται Φίλιππος [3] ὑμῶν, οὔ, ἀλλ' ὅλως ἀνελεῖν. οἶδε γὰρ
ἀκριβῶς, ὅτι δουλεύειν μὲν ὑμεῖς οὔτ' ἐθελήσετε οὔτ', ἂν 148
ἐθέλητε, [4] ἐπιστήσεσθε· ἄρχειν γὰρ εἰώθατε· πράγματα δὲ
παρασχεῖν αὐτῷ, ἂν καιρὸν λάβητε, πλείω τῶν ἄλλων ἀν-
θρώπων ἁπάντων δυνήσεσθε. διὰ ταῦτα ὑμῶν οὐχὶ φείσε-
ται, εἴπερ ἐγκρατὴς γενήσεται.

ιϛʹ. Ὡς οὖν ὑπὲρ τῶν ἐσχάτων ἐσομένου τοῦ ἀγῶνος

[1] δ' εὖ οἶδα, ὅτι [2] οὐδὲ [3] ἡμῶν [4] ἐπίστασθε

Ἐγὼ δὲ εὖ οἶδα ἀκριβῶς] F. καὶ ἀκριβῶς, aut alterutrum abundare videtur. [*In farrag.* F. ἐκεῖνό γ' οἶδ' ἀκριβῶς.] IDEM.

Προσήκει] Sub. ποιεῖν. AUGER.

Ἐκεῖνος μὲν γὰρ οὐ πολεμεῖν] Scilicet φήσει, ὥσπερ οὐδ' Ὠρείταις, scilicet ἔφησε πολεμεῖν. De Philippi dissimulatione hæc omnia sunt intelligenda. WOLF. Subaudi φήσει, quod Reiskius velit adjici. Oratio de Chersoneso ubi hæc eadem repetuntur, ita legit, οὐ πολεμεῖν ἡμῖν ἐξεῖ. AUGER.

Οὐκοῦν ὑπόλοιπον δουλεύειν] Respondet ipse sibi Atheniensium nomine: Nihil certe deterius est metuendum. Id responsum Demosthenes refutans: Imo, inquit, excidium nobis imminet. Potest tamen οὐ γὰρ ἄλλο γε οὐδὲν ἔνι sub persona Demosthenis dictum videri: Si non resistemus, superati redigemur in servitutem: ut deinde addat sive per correctionem, sive per amplificationem: καὶ μὴν οἶδεν, ὅτι δουλεύειν μὲν ὑμεῖς οὔτε ἐθελήσετε. Scilicet ἂν ἐπίστησθε. Sic Cicero: 'neque vellem, si possem, neque possem, si vellem.' WOLF.

ὑμῖν, οὕτω προσήκει γιγνώσκειν, καὶ τοὺς πεπρακότας
αὑτοὺς ἐκείνῳ φανερῶς μισεῖν καὶ ἀποτυμπανίσαι· οὐ γάρ
ἐστιν, οὐκ ἔστι τῶν ἔξω τῆς πόλεως ἐχθρῶν κρατῆσαι, πρὶν
ἂν τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ πόλει κολάσητε ἐχθρούς, ἀλλ' ἀνάγκη
τούτοις ὥςπερ προβόλοις προσπταίοντας ὑστερίζειν ἐκεί- 170
νων. ἐπεὶ πόθεν οἴεσθε νῦν αὐτὸν ὑβρίζειν εἰς ὑμᾶς—οὐδὲν
γὰρ [1] ἄλλο ἔμοιγε δοκεῖ ποιεῖν ἢ τοῦτο—καὶ τοὺς μὲν ἄλ-
λους εὖ ποιοῦντα, εἰ μηδὲν ἄλλο, ἐξαπατᾶν, ὑμῖν δὲ ἀπει-
λεῖν ἤδη. οἷον Θετταλοὺς πολλὰ δοὺς ὑπηγάγετο εἰς τὴν
νῦν παροῦσαν δουλείαν· οὐδ' ἂν εἰπεῖν δύναιτο οὐδείς, ὅσα
τοὺς ταλαιπώρους Ὀλυνθίους, πρότερον δοὺς Ποτίδαιαν,
ἐξηπάτησε, καὶ πολλὰ ἕτερα· Θηβαίους [2] τὰ νῦν ὑπάγεται,
τὴν Βοιωτίαν αὐτοῖς παραδοὺς καὶ ἀπαλλάξας πολέμου
πολλοῦ καὶ χαλεποῦ· ὥςτε καρπωσάμενοί τινα ἕκαστοι
τούτων πλεονεξίαν, οἱ μὲν ἤδη πεπόνθασιν ἃ δὴ πάντες
ἴσασιν, οἱ δ' ὅ τι ἂν ποτε συμβῇ πείσονται. ὑμεῖς δὲ ὧν
μὲν ἀπεστέρησθε, σιωπῶ· ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ τὴν εἰρήνην
ποιήσασθαι πόσα ἐξηπάτησθε; πόσων ἀπεστέρησθε; οὐχὶ
Φωκέας; οὐ Πύλας; οὐχὶ τὰ ἐπὶ Θρᾴκης, Δορίσκον, Σέῤ-
ῥιον, τὸν Κερσοβλέπτην αὐτόν; οὐ νῦν Καρδίαν ἔχει καὶ
149 ὁμολογεῖ; τί ποτ' οὖν ἐκείνως τοῖς ἄλλοις καὶ ὑμῖν οὐ τὸν
αὐτὸν τρόπον προσφέρεται; ὅτι ἐν μόνῃ τῶν πασῶν πόλεων
τῇ ἡμετέρᾳ ἄδεια ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν λέγειν δέδοται, καὶ λα-
βόντα χρήματα αὐτὸν ἀσφαλές ἐστι λέγειν παρ' ὑμῖν, κἂν
ἀφῃρημένοι τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἦτε. οὐκ ἦν ἀσφαλὲς λέγειν
ἐν Ὀλύνθῳ τὰ Φιλίππου, μὴ συνευπεπονθότων τῶν πολ-
λῶν Ὀλυνθίων τῷ Ποτίδαιαν καρποῦσθαι· οὐκ ἦν ἀσφαλὲς
λέγειν ἐν Θετταλίᾳ τὰ Φιλίππου, μὴ συνευπεπονθότος
τοῦ πλήθους τῶν Θετταλῶν τῷ τοὺς τυράννους ἐκβαλεῖν
Φίλιππον αὐτοῖς καὶ τὴν Πυλαίαν ἀποδοῦναι· οὐκ ἦν ἐν
Θήβαις ἀσφαλές, πρὶν ἢ τὴν Βοιωτίαν ἀπέδωκε καὶ
τοὺς Φωκέας ἀνεῖλεν. ἀλλ' Ἀθήνησιν οὐ μόνον Ἀμφίπολιν

[1] ἔμοιγε ἄλλο [2] τανῦν

ιϛʹ. Φανερῶς] Referri potest ad μισεῖν, sed ego malim ad πεπρακότας referri. IDEM.

Ὥσπερ προβόλοις] Fit a προβάλλω. Significat in genere *impedimentum*, sive sit scopulus in mari, sive vallum in terra. IDEM.

Τὰ νῦν] Sicut τὸ νῦν ἔχον, idem quod νῦν. IDEM.

καὶ τὴν Καρδιανῶν χώραν ἀπεστερηκότος Φιλίππου, ἀλλὰ καὶ κατασκευάζοντος ἡμῖν ἐπιτείχισμα τὴν Εὔβοιαν καὶ νῦν ἐπὶ Βυζάντιον παριόντος, ἀσφαλές ἐστι λέγειν ὑπὲρ Φιλίππου. καὶ γάρ τοι τούτων μὲν ἐκ πτωχῶν ἔνιοι ταχὺ πλούσιοι γεγόνασι, καὶ ἐξ ἀνωνύμων καὶ ἀδόξων ἔνδοξοι καὶ γνώριμοι· ὑμεῖς δὲ τοὐναντίον ἐκ μὲν ἐνδόξων ἄδοξοι, ἐκ
171 δ' εὐπόρων ἄποροι. πόλεως γὰρ ἔγωγε πλοῦτον ἡγοῦμαι συμμάχους, πίστιν, εὔνοιαν, ὧν ἁπάντων ἐστὲ ὑμεῖς ἄποροι· ἐκ δὲ τοῦ τούτων ὀλιγώρως ὑμᾶς ἔχειν καὶ ἐᾶν τοῦτον τὸν τρόπον τὰ πράγματα φέρεσθαι, ὁ μὲν εὐδαίμων καὶ μέγας καὶ φοβερὸς ἐστι πᾶσι τοῖς Ἕλλησι καὶ βαρβάροις, ὑμεῖς δ' ἔρημοι καὶ ταπεινοί, τῇ μὲν κατὰ τὴν ἀγορὰν εὐετηρίᾳ λαμπροί, τῇ δ' ὧν προσῆκε παρασκευῇ καταγέλαστοι.

ιζ'. Οὐ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον περί τε ὑμῶν καὶ περὶ 150
αὐτῶν ἐνίους τῶν λεγόντων ὁρῶ βουλευομένους· ὑμᾶς μὲν γὰρ ἡσυχίαν ἄγειν φασὶ δεῖν, κἄν τις ὑμᾶς ἀδικῇ, αὐτοὶ δ' οὐ δύνανται παρ' ὑμῖν ἡσυχίαν ἄγειν οὐδενὸς αὐτοὺς ἀδικοῦντος. καίτοι λοιδορίας χωρὶς εἴ τις ἔροιτό σε, Εἰπέ μοι, τί δὴ γιγνώσκων ἀκριβῶς, Ἀριστόδημε, — οὐδεὶς γὰρ τὰ τοιαῦτα ἀγνοεῖ —, τὸν μὲν τῶν ἰδιωτῶν βίον ἀσφαλῆ καὶ ἀπράγμονα καὶ ἀκίνδυνον ὄντα, τὸν δὲ τῶν πολιτευομένων φιλαίτιον καὶ σφαλερὸν καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀγώνων καὶ κακῶν μεστόν, οὐ τὸν ἡσύχιον καὶ ἀπράγμονα, ἀλλὰ τὸν ἐν τοῖς κινδύνοις, αἱρῇ; τί ἂν εἴποις; εἰ γάρ, ὃ βέλτιστον εἰπεῖν ἂν ἔχοις, τοῦτό σοι [1] δοίημεν ἀληθὲς λέγειν, ὡς ὑπὲρ φιλοτιμίας καὶ δόξης πάντα ταῦτα ποιεῖς, θαυμάζω τί δήποτε σαυτῷ μὲν ὑπὲρ τούτων ἅπαντα ποιητέον εἶναι νομίζεις καὶ πονητέον καὶ κινδυνευτέον, τῇ πόλει δὲ προέσθαι ταῦτα διὰ ῥαθυμίαν συμβουλεύεις; οὐ γὰρ ἐκεῖνό γ' ἂν εἴποις, ὡς σὲ μὲν ἐν τῇ πόλει δεῖ τινὰ φαίνεσθαι, τὴν πόλιν δ' ἐν τοῖς Ἕλλησι μηδενὸς ἀξίαν εἶναι. καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γε ὁρῶ, ὡς τῇ πόλει μὲν ἀσφαλὲς τὸ

[1] συγχωρήσαιμεν

ιζ'. Ἀριστόδημε] Histrio fuit, unusque ex decem legatis in Macedoniam missis. De hoc ipso, quem nunc probris lacessit, corona donando, ex legatione regressus decretum tulit Demosthenes. *Ex edit.* STOCK.

Τῇ πόλει δὲ προέσθαι ταῦτα] Τὴν φιλοτιμίαν καὶ δόξαν. WOLF.

τὰ αὐτῆς πράττειν, σοὶ δὲ ἐπικίνδυνον, εἰ μηδὲν τῶν ἄλλων πλεῖον περιεργάσῃ· ἀλλὰ τοὐναντίον σοὶ μὲν ἐξ ὧν ἐργάζῃ καὶ περιεργάζῃ τοὺς ἐσχάτους ὄντας κινδύνους, τῇ πόλει δὲ ἐκ τῆς ἡσυχίας. ἀλλὰ νὴ Δία παππῴα καὶ πατρῴα δόξα σοι ὑπάρχει, ἣν αἰσχρόν ἐστιν ἐν σοὶ καταλῦσαι· τῇ πόλει δ' ὑπῆρξεν ἀνώνυμα καὶ φαῦλα τὰ τῶν προγόνων. ἀλλ' οὐδὲ τοῦθ' οὕτως ἔχει· σοὶ μὲν γὰρ [1] ἦν κλέ- 172
151 πτης ὁ πατήρ, εἴπερ ἦν ὅμοιός σοι, τῇ πόλει δ' ἡμῶν, ὡς πάντες ἴσασιν, οἱ Ἕλληνες δὶς ἐκ τῶν μεγίστων κινδύνων ὑπὸ τῶν προγόνων ἡμῶν σεσωσμένοι. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἴσως οὐδὲ πολιτικῶς ἔνιοι τὰ καθ' ἑαυτοὺς καὶ τὰ κατὰ τὴν πόλιν πολιτεύονται· πῶς γάρ ἐστιν ἴσον τούτων μέν τινας ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου [2] ἥκοντας ἑαυτοὺς ἀγνοεῖν, τὴν πόλιν δ', ἣ προειστήκει τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τέως καὶ τὸ πρωτεῖον εἶχε, νῦν ἐν ἀδοξίᾳ πάσῃ καὶ ταπεινότητι καθεστάναι;

ιη'. Πολλὰ τοίνυν ἔχων ἔτι καὶ περὶ πολλῶν εἰπεῖν, παύσομαι· καὶ γὰρ οὐ λόγων ἐνδείᾳ μοι δοκεῖ τὰ πράγματα οὔτε νῦν οὔτ' ἄλλοτε πώποτε φαύλως ἔχειν, ἀλλ' ὅταν πάντ' ἀκούσαντες ὑμεῖς τὰ δέοντα, καὶ ὁμογνώμονες ὡς ὀρθῶς λέγεται γενόμενοι, τῶν λυμαίνεσθαι καὶ διαστρέφειν ταῦτα βουλομένων ἐξ ἴσου κάθησθε ἀκροώμενοι, οὐκ ἀγνοοῦντες αὐτοὺς — ἴστε γὰρ εὐθὺς ἰδόντες ἀκριβῶς, τίς μισθοῦ λέγει καὶ [3] τίς ὑπὲρ Φιλίππου πολιτεύεται, καὶ τίς ὡς ἀληθῶς ὑπὲρ τῶν βελτίστων —, ἀλλ' ἵν' αἰτιασάμενοι τούτους καὶ τὸ πρᾶγμα εἰς γέλωτα καὶ λοιδορίαν

[1] [ἦν] [2] προϊόντας [3] Deest τίς.

Εἰ μηδὲν τῶν ἄλλων πλέον περιεργάσῃ] *Præter cæteros, plus quam alii.* IDEM.

Ἐν σοὶ καταλῦσαι] Scilicet σεαυτὸν, ἢ ἀντὶ τοῦ, καταλυθῆναι. IDEM.

Σοὶ μὲν, εἴπερ ὅμοιός σοι] Hermogenes κύκλον appellat hanc figuram. IDEM.

Τῇ πόλει δὲ ἡμῶν] Scilicet ὑπάρχει πατρῴα καὶ παππῴα δόξα. Nisi placeat: τῇ πόλει οἱ Ἕλληνες ὑπάρχουσι σεσωσμένοι ὑπὸ τῶν προγόνων, ὡς πάντες ἴσασι. IDEM. Subintellige, οὕτως ἦν. *Civitas nostra*, quod ad majores attinet, ita se habuit, *quomodo omnes norunt*. STOCK. Subaudi ex præcedentibus ἦσαν, et totum hunc locum sic intellige: Tibi fuit pater fur et latro, civitati autem nostræ fuerunt (patres), ut (quales) sciunt omnes Græci ex maximis &c. AUGER.

Δὶς —— σεσωσμένοι] Prius ad Marathona, iterum ad Salamina. Tertiam vicem memorat Isocrates; nempe, quando cæteros Græcos jugo Spartanorum liberavere. Sed hoc tacet Demosthenes, ne Lacedæmonios per id tempus civitatis socios incusare videretur. *Ex edit.* STOCK.

Οὐδὲ πολιτικῶς] Δημοκρατικῶς. ἐν γὰρ ταῖς δημοκρατίαις αἱ ἰσότητες μάλιστα ἰσχύουσι. WOLF.

Ἑαυτοὺς ἀγνοεῖν] Id est, splendorem assecutos, veteres suas sordes ignorare. vitium τοῖς νεοπλούτοις commune. IDEM.

ιη'. Ἀλλ' ὅταν] Ante ὅταν subaudi ὅτι ut sensus et phrasis clara fiant. AUGER.

Ἀλλ' ἵν' αἰτιασάμενοι τούτους] Τοὺς ὑπὲρ τῶν βελτίστων ὡς ἀληθῶς λέγοντας. WOLF.

ἐμβαλόντες μηδὲν αὐτοὶ τῶν δεόντων ποιῆτε. ταῦτ᾽ ἐστὶ τἀληθῆ μετὰ πάσης παῤῥησίας, ἁπλῶς εὐνοίᾳ, τὰ βέλτιστα εἰρημένα, οὐ κολακείας καὶ βλάβης καὶ ἀπάτης λόγος μεστὸς, ἀργύριον μὲν τῷ λέγοντι ποιήσων, τὰ δὲ πράγματα τῆς πόλεως τοῖς ἐχθροῖς ἐγχειριῶν. ἢ οὖν παυστέον τούτων τῶν ἐθῶν, ἢ μηδένα ἄλλον αἰτιατέον τοῦ πάντα φαύλως ἔχειν ἢ ὑμᾶς αὐτούς.

Ποιήσων] Quid si, πορίσων, ἢ,ποριῶν; *In farrag.* Idem.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ.

Pag. ed. Reisk. 152 — Pag. ed. aliq. cit. 181

Ὁ ΦΙΛΙΠΠΟΣ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους πέπομφεν ἐπιστολὴν, κατηγορῶν αὐτῶν, καὶ πόλεμον προκηρύττων ἄντικρυς. οὐκ ἔτι οὖν ὁ ῥήτωρ πείθει τοὺς Ἀθηναίους πολεμεῖν — ἀνάγκη γὰρ —, ἀλλὰ θαρσύνει πρὸς τὸν κίνδυνον, εὐκαθαίρετον λέγων τὸν Μακεδόνα.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ

ΛΟΓΟΣ.

α΄. ὍΤΙ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιππος οὐκ ἐποιήσατο τὴν εἰρήνην πρὸς ὑμᾶς, ἀλλ᾽ ἀνεβάλετο τὸν πόλεμον, πᾶσιν ὑμῖν φανερὸν γέγονεν· ἐπειδὴ γὰρ Φαρσαλίοις Ἅλον παρέδωκε καὶ τὰ περὶ Φωκέας διῳκήσατο καὶ τὴν Θρᾴκην κατεστρέψατο πᾶσαν, αἰτίας οὐκ οὔσας πλασάμενος καὶ προφάσεις ἀδίκους ἐξευρὼν, τῷ μὲν ἔργῳ πάλαι πολεμεῖ πρὸς τὴν πόλιν, τῷ δὲ λόγῳ νῦν ὁμολογεῖ διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἧς

ΛΟΓΟΣ] Oratio hæc non videtur apposita Epistolæ Philippi p. 250. pen. ed. R. or. pro Coron. licet istud ibi videatur Ulpiano. Mihi fides hujus orationis valde suspecta est propter locos communes, quibus referta est. Imo tota pæne consarcinata est ex Philippicis et Olynthiacis. [Not. marg. porro in regione p. 23. v. 23. ed. R. idem Nostras celeberrimus adscripserat hoc: 'In oratione ad Philippi epistolam [§. γ΄., ut puto, voluit V. D. collocasse] iisdem utitur argumentis et pæne verbis ad confirmandum populum contra Philippum, atque in hac oratione. Mihi videntur profecto cum Epistola Philippi tum oratio adversaria multis aliis de causis indignæ esse ea tempestate atque antiquitate, quas præ se ferunt.'] Taylor.

Φαρσαλίοις] Pharsalios, Thessaliæ oppidum, pugna Pompeii et Cæsaris nobilitatum. Halos fortasse una ex illis Thessaliæ urbibus, quarum meminisse Strabo non operæ pretium esse censuit. Sed Stephanus: Ἄλος πόλις Ἀχαΐας καὶ Φθιώτιδος, ἀπὸ τῆς συμβάσης Ἀθάμαντι ἄλης. Sed Demosthenici codices Ἅλον aspirant, ut a *salinis* id oppidum dici potius, quam ab *errore*, videatur. Wolf.

Ἅλον] Halus, urbs Thessaliæ, juxta fluvium Amphrysum; quam a Parmenione expugnatam, Philippus Pharsaliis dederat. *Ex edit.* Stock.

Τὰ περὶ Φωκέας] Phocense bellum, quod et sacrum dicitur, vel ex Justino nemini est ignotum. Wolf.

ἔπεμψεν. ὅτι δὲ χρὴ μήτε ὀῤῥωδεῖν [1] ὑμᾶς τὴν ἐκείνου δύνα-
μιν μήτε ἀγεννῶς ἀντιταχθῆναι πρὸς αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ
182 σώμασι καὶ χρήμασι καὶ ναυσὶ καὶ πᾶσιν ὡς ἁπλῶς εἰ-
πεῖν ἀφειδῶς ὁρμῆσαι πρὸς τὸν πόλεμον, ἐγὼ πειράσομαι 153
διδάσκειν.

β΄. Πρῶτον μὲν γὰρ εἰκὸς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς θε-
οὺς μεγίστους [2] ὑμῖν ὑπάρχειν συμμάχους καὶ βοηθοὺς, ὧν
ἐκεῖνος τὰς πίστεις ὑπερβὰς καὶ τοὺς ὅρκους ὑπεριδὼν λέ-
λυκεν ἀδίκως τὴν εἰρήνην. ἔπειθ᾽, οἷς πρότερον ηὐξήθη,
φενακίζων ἀεί τινας καὶ μεγάλα ἐπαγγελλόμενος εὐεργε-
τήσειν, πάντα ταῦτα διεξελήλυθεν ἤδη, καὶ γινώσκεται
μὲν ὑπὸ τῶν Περινθίων καὶ Βυζαντίων καὶ τῶν ἐκείνοις
συμμαχούντων, ὡς ἐπιθυμεῖ προσενεχθῆναι τούτοις τὸν
αὐτὸν τρόπον ὅνπερ Ὀλυνθίοις πρότερον· οὐκ ἀγνοεῖται δὲ
ὑπὸ Θετταλῶν δεσπόζειν ἀλλ᾽ οὐχ ἡγεῖσθαι τῶν συμμά-
χων προαιρούμενος· ὑποπτεύεται δὲ ὑπὸ Θηβαίων Νίκαιαν
μὲν φρουρᾷ κατέχων, εἰς δὲ τὴν Ἀμφικτυονίαν εἰσδεδυκὼς,
τὰς δὲ πρεσβείας τὰς ἐκ Πελοποννήσου πρὸς [3] αὑτὸν ἄγων
καὶ τὴν ἐκείνων συμμαχίαν παραιρούμενος· ὥστε τῶν αὐτῷ
πρὸ τοῦ φίλων ὄντων τοὺς μὲν νῦν πολεμεῖν ἀκαταλλάκτως,
τοὺς δὲ μηκέτι προθύμους εἶναι συναγωνιστὰς, ἅπαντας

[1] ἡμᾶς [2] ἡμῖν [3] αὐτὸν

β΄. Περινθίων καὶ Βυζαντίων] Perinthus clara urbs in Propontide, olim Thraciæ metropolis, postea Heraclea dicta. Byzantium clarissima Thraciæ civitas, quæ hodie Constantinopolis, anno abhinc 95. Turcicæ ditionis facta. Idem.

Καὶ τῶν ἐκείνοις συμμαχούντων] Chii, Rhodii, aliique populi cum Byzantiis Perinthiisque adversus Philippum arma consociaverant. *Ex edit.* Stock.

Ὅνπερ Ὀλυνθίοις] Notum Olynthiorum excidium, de quo dictum illud memorabile fertur, Philippum non tam facile conditurum talem urbem, qualem evertisset. Wolf.

Νίκαιαν] Urbs prope Thermopylas τῶν Ἐπικνημιδίων Λοκρῶν hic intelligatur, non Bithynica. Idem.

Νίκαιαν] Ostendimus in Phil. II. 4. Philippum Nicæam, quæ in Pylarum faucibus jacebat, dono Thebanis dedisse. Cum tamen sua nimium interesset Thermopylarum transitum custodire, quæcumque munitiones iis locorum angustiis iminebant, suorum denique militum præsidio custodire voluit. *Lucches.* Stock.

Ἀμφικτυονίαν] Amphictyones, qui circum Delphos habitabant et ad Pylæam conveniebant, πυλαγόραι καὶ ἱερομνήμονες dicti, id est, Pylææ præsides et legati. Pylæa vero est congressus Amphictyonum, in Pylis, quæ et Thermopylæ, fieri solitus, Hesychio auctore. Vide Strabonem lib. 8. et 9. copiosius hæc explicantem. Ἀμφικτυονίαν hic non tam locum, in quo convenire fuerint soliti, quam ipsam dignitatem Amphictyonum τὴν Πυλαίαν intelligo, de qua vide orationem περὶ εἰρήνης. Wolf.

Πρεσβείας τὰς ἐκ Πελοποννήσου πρὸς αὑτὸν ἄγων] Eo tempore, ut videtur, quo Argivorum et Messeniorum controversiis se immiscuit. Vide Arg. Tourrellii in Phil. II. *Ex edit.* Stock.

Τὴν ἐκείνων συμμαχίαν] Arcades fortasse intelligit, quanquam etiam alii ex Peloponnensibus cum Thebanis conjuncti fuere. Wolf.

δὲ ὑφορᾶσθαι καὶ διαβεβλῆσθαι πρὸς αὐτόν. ἔτι τοίνυν
—οὐδὲ γὰρ τοῦτ᾽ ἔστι μικρὸν—οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν σα- 183
τράπαι καθεστῶτες ἔναγχος μὲν ξένους μισθοφόρους εἰσπέμ-
ψαντες ἐκώλυσαν ἐκπολιορκηθῆναι Πέρινθον· νυνὶ δὲ τῆς
ἔχθρας αὐτοῖς ἐνεστώσης καὶ τοῦ κινδύνου πλησίον ὄντος,
εἰ χειρωθήσεται Βυζάντιον, οὐ μόνον αὐτοὶ προθύμως συμ-
πολεμήσουσιν, ἀλλὰ καὶ βασιλέα τῶν Περσῶν χρήματα
χορηγεῖν ἡμῖν προτρέψονται, ὃς τοσοῦτον μὲν κέκτηται
πλοῦτον ὅσον οὐδ᾽ οἱ λοιποὶ πάντες, τηλικαύτην δ᾽ ἔχει
ῥώμην πρὸς τὰς ἐνθάδε πράξεις, ὥστε καὶ πρότερον ἡνίκα
154 Λακεδαιμονίοις ἐπολεμοῦμεν, ὁποτέροις πρόσθοιτο, τούτους
ἐποίει κρατεῖν τῶν ἑτέρων, καὶ νῦν μεθ᾽ ἡμῶν γενόμενος
ῥᾳδίως καταπολεμήσει τὴν Φιλίππου δύναμιν.

γ΄. Πρὸς τούτοις τοίνυν τηλικούτοις οὖσιν, οὐκ ἐρῶ μὲν
ὡς οὐ διὰ τὴν εἰρήνην πολλὰ προείληφεν ἡμῶν χωρία καὶ
λιμένας καὶ τοιαῦθ᾽ ἕτερα χρήσιμα πρὸς πόλεμον· ὁρῶ δὲ
ὡς, ὅταν μὲν ὑπ᾽ εὐνοίας τὰ πράγματα συνέχηται καὶ ταὐ-
τὰ πᾶσι συμφέρῃ τοῖς μετέχουσι τῶν πολέμων, μένει τὰ
συσταθέντα βεβαίως, ὅταν δὲ ἐξ ἐπιβουλῆς καὶ πλεονε-
ξίας ἀπάτῃ καὶ βίᾳ κατέχηται, καθάπερ ὑπὸ τούτου νῦν,
μικρὰ πρόφασις καὶ τὸ τυχὸν πταῖσμα ταχέως ἅπαντα
διέσεισε καὶ διέλυσε. καὶ πολλάκις εὑρίσκω λογιζόμενος οὐ
μόνον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ συμμαχικὰ τῷ Φιλίππῳ
πρὸς ὑποψίαν ἥκοντα καὶ δυσμένειαν, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς
ἰδίας ἀρχῆς οὐ συνηρμοσμένα καλῶς οὐδ᾽ οἰκείως οὐδ᾽ ὡς
οἴεταί τις. ὅλως μὲν γὰρ ἡ Μακεδονικὴ δύναμις ἐν μὲν
προσθήκης μέρει ῥοπὴν ἔχει τινὰ καὶ χρῆσιν, αὐτὴ δὲ καθ᾽

Ὑφορᾶσθαι καὶ διαβεβλῆσθαι πρὸς αὐτὸν] 2. Philip. μέλλειν πρὸς τοὺς Θηβαίους αὐτὸν ὑπόπτως ἔχειν. et paulo post: τὰ συμμαχικὰ τῷ Φιλίππῳ πρὸς ὑποψίαν ἥκοντα καὶ δυσμένειαν, hoc est, ὑφορᾶσθαι Φίλιππον καὶ δυσμενῆ ἔσεσθαι αὐτῷ. Idem. Intellige, *suspecto et criminoso modo habere se erga ipsum.* Auger.

Νυνὶ δὲ τῆς ἔχθρας αὐτοῖς ἐνεστώσης] Prædictio hæc eventu rata fuit. Quippe Alexander, in literis ad Darium scriptis, memorat auxilia quæ satrapæ Perinthiis miserant, tanquam dissidii causam præcipuam. *Ex edit.* Stock.

Ὁποτέροις πρόσθοιτο, τούτους ἐποίει κρατεῖν τῶν ἑτέρων] Quod hic dicit Orator, ex historia satis liquet. In bello enim Pelop. Spartani, a Persis adjuti, Athenas devicerunt. Conon deinde, eorundem ope, res afflictas Atheniensium restituit. Postremo, Artaxerxes omnes Græcos ab armis discedere jussit; qui secus faceret, se pro hoste habiturum minatus. Ita domesticis Græcorum discordiis, Persarum rex pacis ac belli arbiter factus est. *Ibid.*

γ΄. Οὐκ ἐρῶ μὲν, ὡς οὐ διὰ τὴν εἰρήνην] Concessio est, οὐκ ἀρνήσομαι. Occupavit ille quidem multa: sed minime ei profutura. Ea, quæ sequuntur, repetita pleraque sunt e secunda (prima) Olynthiaca. Wolf.

Ὁρῶ] F. ἐρῶ. Taylor.

αὐτὴν ἀσθενής ἐστι καὶ πρὸς τηλικοῦτον ὄγκον πραγμά-
184 των εὐκαταφρόνητος· ἔτι δὲ αὐτὴν οὗτος αὐτὸς τοῖς πολέ-
μοις καὶ ταῖς στρατείαις καὶ πᾶσιν οἷς ἄν τις [1] αὐτὸν μέ-
γαν εἶναι νομίσειε, σφαλερωτέραν αὐτῷ πεποίηκε. μὴ γὰρ
οἴεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς αὐτοῖς [2] χαίρειν Φίλιππόν
τε καὶ τοὺς ἀρχομένους· ἀλλ' ἐννοεῖσθε ὡς ὁ μὲν ἐπιθυμεῖ
δόξης, οἱ δὲ ἀσφαλείας, καὶ αὐτῷ μὲν οὐκ ἔστι τυχεῖν
ταύτης ἀκινδύνως, οἱ δ' οὐδὲν δέονται καταλιπόντες οἴκοι
τέκνα, γονεῖς, γυναῖκας, φθείρεσθαι καὶ καθ' ἑκάστην
ἡμέραν κινδυνεύειν ὑπὲρ αὐτοῦ. [3] ὥστε τοὺς μὲν πολλοὺς τῶν 155
Μακεδόνων ἐκ τούτων ἄν τις ἴδοι, πῶς διάκεινται πρὸς τὸν
Φίλιππον· τοὺς δὲ περὶ αὐτὸν ὄντας ἑταίρους καὶ τοὺς τῶν
ξένων ἡγεμόνας εὑρήσετε δόξαν μὲν ἔχοντας ἐπ' ἀνδρίᾳ,
περιδεῶς δὲ μᾶλλον τῶν ἀδόξων ζῶντας. τοῖς μὲν γὰρ ὁ
πρὸς τοὺς πολεμίους μόνον ὑπάρχει κίνδυνος, οἱ δὲ τοὺς
κόλακας καὶ τοὺς διαβάλλοντας [4] αὐτοὺς μᾶλλον ἢ τὰς
μάχας δεδίασι· κἀκεῖνοι μὲν μετὰ πάντων ἀγωνίζονται
πρὸς τοὺς ἀντιταχθέντας, τοῖς δὲ καὶ τῶν ἐν τοῖς πολέ-
μοις κακῶν οὐκ ἐλάχιστον μέρος μέτεστι, καὶ χωρὶς ἰδίᾳ
φοβεῖσθαι τὸν τρόπον τὸν τοῦ βασιλέως συμβέβηκεν. ἔτι
δὲ τῶν μὲν πολλῶν ἐπειδὰν ἁμάρτῃ τις, ζημίαν κατὰ τὴν
ἀξίαν εἴληφεν· οἱ δ' [5] ὅταν μέγιστα κατορθώσωσι, τότε
μάλιστα σκορακίζονται καὶ προπηλακίζονται παρὰ τὸ
προσῆκον. καὶ τούτοις οὐδ' ἂν εἷς εὖ φρονῶν ἀπιστήσειεν·
οὕτω γὰρ αὐτὸν φιλότιμον εἶναί φασιν οἱ συνδιατρίψαντες,
ὥστε βουλόμενον τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων [6] πάνθ' αὐτοῦ
δοκεῖν εἶναι μᾶλλον ἄχθεσθαι τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν
ἡγεμόνων τοῖς ἄξιον ἐπαίνου τι πράξασιν ἢ τοῖς ὅλως ἀπο-
τυχοῦσι.

δ'. Πῶς οὖν, εἴπερ ἐστὶ ταῦτα τοιαῦτα, πιστῶς ἤδη πολὺν χρόνον αὐτῷ παραμένουσιν; ὅτι νῦν μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ κατορθοῦν αὐτὸν ἐπισκοτεῖ πᾶσι τοῖς τοιούτοις· αἱ γὰρ εὐπραξίαι δειναὶ συγκρύψαι καὶ συσκιάσαι τὰς ἁμαρτίας εἰσὶ τῶν ἀνθρώπων· εἰ δέ τι πταίσει, τότ'

[1] Deest αὐτόν. [2] Φίλιππόν τε χαίρειν [3] ὥστε καί, τοὺς [4] αὐτοὺς [5] * ὅταν τὰ μέγιστα [6] ἅπαντ' αὐτοῦ

Ταύτης] Nempe, τῆς δόξης. Auger.

Οὐκ ἐλάχιστον] Malim οὔτ', quia sequitur καί. Wolf.

ἀκριβῶς διακαλυφθήσεται πάντα ταῦτα. συμβαίνει γάρ, 185
ὥσπερ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν. ὅταν μὲν ἐῤῥωμένος ᾖ τις,
οὐδὲν ἐπαισθάνεται τῶν καθ' ἕκαστα σαθρῶν, ἐπὰν δὲ
156 ἀῤῥωστήσῃ πάντα κινεῖται, κἂν ῥῆγμα κἂν στρέμμα κἂν
ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων ᾖ μὴ τελέως ὑγιαῖνον· οὕτω καὶ
τῶν βασιλειῶν καὶ πασῶν τῶν δυναστειῶν, ἕως μὲν ἂν ἐν τοῖς πολέμοις κατορθῶσιν, ἀφανῆ τὰ κακὰ τοῖς πολλοῖς ἐστίν, ἐπὰν δέ τι πταίσωσιν, ὃ νῦν εἰκὸς παθεῖν ἐκεῖνον μεῖζον φορτίον ἢ καθ' αὑτὸν ἀράμενον, γίγνεται φανερὰ τὰ δυσχερῆ πάντα τοῖς ἅπασιν.

έ. Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν Φίλιππον ὁρῶν εὐτυχοῦντα ταύτῃ φοβερὸν εἶναι νομίζει καὶ δυσπολέμητον, σώφρονος μὲν ἀνδρὸς χρῆται προνοίᾳ· μεγάλη γὰρ ῥοπή, μᾶλλον δὲ τὸ ὅλον ἡ τύχη ἐστὶ πρὸς ἅπαντα τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα. κατὰ πολλοὺς μέντοι τρόπους, ἕλοιτ' ἄν τις οὐχ ἧττον τὴν ἡμετέραν εὐτυχίαν ἢ τὴν ἐκείνου. παρά τε γὰρ τῶν προγόνων ἐκ πλείονος χρόνου παρειλήφαμεν τὴν ἡγεμονίαν οὐ τούτου μόνον, ἀλλά, συνελόντι φράσαι, πάντων τῶν ἐν Μακεδονίᾳ βασιλευσάντων· κἀκεῖνοι μὲν Ἀθηναίοις φόρους ἤνεγκαν, ἡ δ' ἡμετέρα πόλις οὐδενὶ πώποτε τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων. ἔτι δὲ τοσούτῳ πλείους ἀφορμὰς αὐτοῦ πρὸς τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν ἔχομεν, ὅσῳ διατελοῦμεν εὐσεβέστερα καὶ δικαιότερα πράττοντες. τί ποτ' οὖν ἐκεῖνος ἐν τῷ προτέρῳ πολέμῳ πλείω κατώρθωσεν ἡμῶν; ὅτι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, — παῤῥησιάσομαι γὰρ πρὸς ὑμᾶς —, ὁ μὲν αὐτὸς στρατεύεται καὶ ταλαιπωρεῖ καὶ τοῖς κινδύνοις πάρεστιν, οὔτε καιρὸν παριεὶς οὔτε ὥραν ἔτους παραλείπων οὐδεμίαν· ἡμεῖς δὲ — εἰρήσεται γὰρ τἀληθές — οὐδὲν ποιοῦντες ἐνθάδε καθήμεθα, μέλλοντες ἀεὶ καὶ ψηφιζόμενοι καὶ πυνθανόμενοι κατὰ
157 τὴν ἀγορὰν εἴ τι λέγεται νεώτερον. καίτοι τί γένοιτ' ἂν
νεώτερον ἢ Μακεδὼν ἀνὴρ καταφρονῶν Ἀθηναίων καὶ τολ-

έ. Φίλιππον ὁρῶν εὐτυχοῦντα] Sallustius in Catilinario: 'Sed profecto fortuna in omni re dominatur: ea res cunctas ex libidine magis, quam ex vero, celebrat obscuratque.' Cicero 2. Offic. 'Magnam vim esse in fortuna in utramque partem, vel secundas ad res, vel adversas, quis ignorat? Nam et cum prospero flatu ejus utimur, ad optatos exitus pervehimur, et, cum reflavit, affligimur.' Idem.

Τούτου — τῶν ἐν Μακεδονίᾳ βασιλευσάντων] Hi genitivi reguntur a πλείονος. Auger.

186 μῶν ἐπιστολὰς πέμπειν τοιαύτας οἵας ἠκούσατε μικρῷ
πρότερον; καὶ τῷ μὲν ὑπάρχουσι μισθοφόροι στρατιῶται,
καὶ νὴ Δία πρὸς τούτοις τῶν παρ᾽ ἡμῖν ῥητόρων τινὲς, οἳ
τὰς παρ᾽ ἐκείνου δωρεὰς οἴκαδε λαμβάνειν νομίζοντες οὐκ
αἰσχύνονται Φιλίππῳ ζῶντες, οὐδ᾽ αἰσθάνονται πάντα
καὶ τὰ τῆς πόλεως καὶ τὰ σφῶν αὐτῶν μικροῦ λήμματος
πωλοῦντες. ἡμεῖς δὲ οὔτε τῶν ἐκείνου πραγμάτων οὐδὲν
στασιάζειν παρασκευάζομεν, οὔτε ξενοτροφεῖν ἐθέλομεν,
οὔτε αὐτοὶ στρατεύεσθαι τολμῶμεν. οὔκουν ἐστὶν οὐδὲν
θαυμαστὸν, εἴ τι πεπλεονέκτηκεν ἡμῶν κατὰ τὸν πρότερον
πόλεμον, ἀλλὰ μᾶλλον εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς ὧν προσ-
ήκει τοὺς πολεμοῦντας νομίζομεν κρατήσειν τοῦ πάντα
πράττοντος ἃ δεῖ τοὺς πλεονεκτήσειν μέλλοντας.

ϛʹ. Ὧν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρὴ λαβόντας ἔννοιαν, καὶ
λογισαμένους ὡς οὐδ᾽ ἐφ᾽ ἡμῖν ἐστὶ τὸ φάσκειν ἄγειν εἰρή-
νην—ἤδη γὰρ ἐκεῖνος καὶ προηγόρευκε τὸν πόλεμον καὶ
τοῖς ἔργοις ἐξενήνοχε—μηδενὸς μὲν φείδεσθαι μήτε τῶν
κοινῶν μήτε τῶν ἰδίων· στρατεύεσθαι δὲ, ἐάν που καιρὸς ᾖ,
προθύμως ἅπαντας· χρῆσθαι δὲ στρατηγοῖς ἀμείνοσιν ἢ
πρότερον. μὴ γὰρ [1] ὑπολάβῃ τις ὑμῶν, δι᾽ ὧν ἐκ χρηστῶν
ἐγένετο τὰ πράγματα χείρω τὰ τῆς πόλεως, διὰ τούτων
αὐτὰ πάλιν ἀναλήψεσθαι καὶ γενήσεσθαι βελτίω· μηδὲ
νομίσητε, ῥᾳθυμούντων ὑμῶν, ὥσπερ πρότερον, ἑτέρους ὑπὲρ
τῶν ὑμετέρων ἀγωνιεῖσθαι προθύμως· ἀλλ᾽ ἐννοεῖσθε ὡς
αἰσχρόν ἐστι τοὺς μὲν πατέρας ὑμῶν πολλοὺς πόνους καὶ 158
κινδύνους μεγάλους ὑποστῆναι Λακεδαιμονίοις πολεμοῦντας,
ὑμᾶς δὲ μηδ᾽ ὑπὲρ ὧν ἐκεῖνοι δικαίως κτησάμενοι παρέδοσαν
ὑμῖν ἐθέλειν ἐῤῥωμένως ἀμύνεσθαι, ἀλλὰ τὸν μὲν ἐκ Μα-
κεδονίας ὁρμώμενον οὕτως εἶναι φιλοκίνδυνον, ὥσθ᾽ ὑπὲρ τοῦ
μείζω ποιῆσαι τὴν ἀρχὴν κατατετρῶσθαι πᾶν τὸ σῶμα
τοῖς πολεμίοις μαχόμενον, Ἀθηναίους δὲ, οἷς πάτριόν ἐστι
μηδενὸς ὑπακούειν, ἁπάντων δὲ κρατεῖν ἐν τοῖς πολέμοις,

[1] ὑπολάβοι

ϛʹ. Κατατετρῶσθαι πᾶν τὸ σῶμα] Vide Nostrum de *Corona*, §. 21. et quæ in eum locum annotavimus. Stock.

Μηδενὸς ὑπακούειν] Malim vel μηδενὶ, vel ἀκούειν simplex verbum. Nam ὑπακούειν genitivo jungi, videtur insolentius: etsi auctorum exempla non desunt, suspecta tamen: et Suidas cum dativo construi monet. Paulo supra, (v. 11.) pro ὡς προσήκει, rectius legi videtur ὧν προσήκει:

τούτους διὰ μαλακίαν ἢ ῥᾳθυμίαν ἐγκαταλιπεῖν τά τε τῶν 187
προγόνων ἔργα καὶ τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος.

ζʹ. Ἵνα δὲ μὴ μακρολογῶ, φημὶ χρῆναι πάντας ἡμᾶς παρασκευάζεσθαι μὲν πρὸς τὸν πόλεμον, παρακαλεῖν δὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, μὴ λόγοις ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις, πρὸς τὴν ὑπὲρ ἡμῶν συμμαχίαν· ὡς ἅπας μέν ἐστι λόγος μάταιος πράξεων ἄμοιρος γενόμενος, τοσούτῳ δὲ μάλιστα ὁ παρὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως, ὅσῳ δοκοῦμεν αὐτῷ προχειρότατα χρῆσθαι τῶν ἄλλων Ἑλλήνων.

et tamen sic quoque videtur cohærere durius cum τοὺς πολεμοῦντας. sed verbum ποιεῖν subintelligitur. Wolf.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Pag. ed. aliq. cit. 173 — Pag. ed. Reisk. 158

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ.

ά. Ἐπειδὴ πολλάκις μου πρέσβεις ἀποστείλαντος, ἵν' ἐμμείνωμεν τοῖς ὅρκοις καὶ ταῖς ὁμολογίαις, οὐδεμίαν ἐποιεῖσθε ἐπιστροφὴν, ᾤμην δεῖν πέμψαι πρὸς ὑμᾶς ὑπὲρ ὧν ἀδικεῖσθαι νομίζω. μὴ θαυμάσητε δὲ τὸ μῆκος τῆς ἐπιστολῆς· πολλῶν γὰρ ὑπαρχόντων ἐγκλημάτων, ἀναγκαῖον ἐστιν ὑπὲρ ἁπάντων δηλῶσαι καθαρῶς. 159

β'. Πρῶτον μὲν γὰρ Νικίου τοῦ κήρυκος ἁρπασθέντος ἐκ τῆς χώρας τῆς ἐμῆς, οὐ τοῖς παρανομοῦσιν ἐπετιμήσατε [1]ὅτι τὴν δίκην, ἀλλὰ τὸν ἀδικούμενον εἵρξατε δέκα μῆνας· ἃς δ' ἔφερε παρ' ἡμῶν ἐπιστολὰς, ἀνέγνωτε ἐπὶ τοῦ βήματος. ἔπειτα Θασίων ὑποδεχομένων τὰς Βυζαντίων τριήρεις καὶ τῶν λῃστῶν τοὺς βουλομένους οὐδὲν ἐφροντίζετε, τῶν συνθηκῶν διαῤῥήδην λεγουσῶν πολεμίους εἶναι τοὺς ταῦτα ποιοῦντας. ἔτι τοίνυν περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Διοπείθης ἐμβαλὼν εἰς τὴν χώραν Κρωβύλην μὲν καὶ τὴν Τιρίστασιν ἐξηνδραποδίσατο, τὴν δὲ προσεχῆ Θρᾴκην
174 ἐπόρθησε, τέλος δὲ εἰς τοῦτο ἦλθε παρανομίας, ὥστε

[1] [ὅτι τὴν δίκην]

β'. Νικίου τοῦ κήρυκος] Nicias (ut videtur) correptus fuit a Diopithe, dum a Thracia Macedoniam proficisceretur. *Ex edit.* STOCK.

Ἁρπασθέντος] Malim cum Reiskio ἀναρπασθέντος. AUGER.

Οὐ τοῖς παρανομοῦσιν ἐπετιμήσατε ὅτι τὴν δίκην, ἀλλὰ] Felicianus et Manutius, ὅτι παρὰ τὴν δίκην, scilicet ἐβιάσαντο, *ut sontes ob jus violatum castigaveritis.* Sed quid si? ὅπερ ἦν δίκαιον, *id quod æquum fuisset.* WOLF.

Οὐ τοῖς παρανομοῦσιν ἐπετιμήσατε ὅτι τὴν δίκην] In MSS. duobus Parisinis deest ὅτι: quod ego interjecta notula scriberem ὅ, τι, *ullo modo, in re qualibet*; et δίκην ἐπιτιμᾷν, *pœnam magni æstimare, gravem infligere pœnam,* verto. Nisi forte sincerior sit lectio Aldi et Feliciani: οὐ τοῖς παρανομοῦσιν ἐπετιμήσατε ὅτι παρὰ τὴν δίκην, *nequaquam sontes pro jure (prout æquum erat) punivistis.* STOCK.

Ἐπιστολὰς ἀνέγνωτε] Athenienses tabellas Philippi resolverunt, quo consilia ejus explorarent. Verum tanta fuit eorum urbanitas, ut literas, uxori Olympiadi inscriptas, intactas dimiserint. *Ex edit.* STOCK.

Ἐμβαλὼν εἰς τὴν χώραν] S. τὴν ἐμὴν, τὴν Μακεδονίαν: etsi fortasse Κρωβύλη καὶ Τιρίστασις Thraciæ fuerunt oppida, cujus partem non exiguam tenuit Philippus. WOLF.

Κρωβύλην——Τιρίστασιν] Crobyle penitus ignota. Tiristasis, juxta Plinium, oppidum est Chersonesi. *Ex edit.* STOCK.

Τιρίστασιν] In margine [sc. Lutetianæ] adscriptum inepte, οἶμαι τὴν περίστασιν λέγει, cum haud dubie sit loci nomen. *In farrag.* WOLF.

Ἀμφίλοχον ὑπὲρ τῶν αἰχμαλώτων ἐλθόντα πρεσβευτὴν συλλαβὼν καὶ τὰς ἐσχάτας ἀνάγκας ἐπιθεὶς ἀπελύτρωσε ταλάντων ἐννέα. καὶ ταῦτα τῷ δήμῳ εὖ δοκοῦντα ἐποίησε. καίτοι τὸ παρανομεῖν εἰς κήρυκα καὶ πρέσβεις τοῖς ἄλλοις τε πᾶσιν ἀσεβὲς εἶναι δοκεῖ, καὶ μάλιστα ὑμῖν· Μεγαρέων γοῦν Ἀνθεμόκριτον ἀνελόντων, εἰς τοῦτο ἐλήλυθεν ὁ δῆμος, ὥστε μυστηρίων μὲν εἴργειν αὐτοὺς, [1]ὑπομνήματα δὲ τῆς ἀδικίας στῆσαι ἀνδριάντα πρὸ τῶν πυλῶν. καίτοι πῶς οὐ δεινὸν, ἐφ' οἷς παθόντες οὕτως ἐμισήσατε τοὺς δράσαντας, νῦν αὐτοὺς φαίνεσθαι ποιοῦντας;

γ'. Καλλίας τοίνυν ὁ παρ' ὑμῶν στρατηγὸς τὰς μὲν πόλεις τὰς ἐν τῷ Παγασίτῃ κόλπῳ κατοικουμένας ἔλαβεν ἁπάσας, ὑμῖν μὲν ἐνόρκους ἐμοὶ δὲ συμμαχίδας οὔσας, τοὺς δ' εἰς Μακεδονίαν πλέοντας ἐπώλει πάντας πολε-
160 μίους κρίνων· καὶ διὰ ταῦθ' ὑμεῖς ἐπῃνεῖτ' αὐτὸν ἐν τοῖς ψηφίσμασιν. ὥστε ἔγωγε ἀπορῶ τί ποτ' ἔσται καινότερον, ἐὰν ὁμολογήσητέ μοι πολεμεῖν· καὶ γὰρ ὅτε φανερῶς διεφερόμεθα, λῃστὰς ἐξεπέμπετε, καὶ τοὺς πλέοντας ὡς ἡμᾶς ἐπωλεῖτε, τοῖς ἐναντίοις ἐβοηθεῖτε, τὴν χώραν μου κακῶς ἐποιεῖτε. χωρὶς [2]τοίνυν εἰς τοῦτο παρανομίας ἀφῖχθε καὶ δυσμενείας, ὥστε καὶ πρὸς τὸν Πέρσην πρέσβεις ἀπεστάλκατε πείσοντας αὐτὸν ἐμοὶ πολεμεῖν· ὃ μάλιστα ἄν τις θαυμάσειε. πρὸ μὲν γὰρ τοῦ λαβεῖν αὐτὸν

[1] * ὑπόμνημα

[2] τοίνυν τούτων εἰς

Καὶ ταῦτα τῷ δήμῳ εὖ δοκοῦντα] Scilicet πεπρᾶχθαι, ἐποίησεν, ἢ συνδοκοῦντα. WOLF.

Ἀνθεμόκριτον] Narrat Pausanias, Anthemocritum præconem missum fuisse ad Megarenses, qui Atheniensium nomine vetaret eos agrum sacrum colere. Megarenses, spreto jure gentium, nuntium interfecerunt. Athenienses itaque interdixerunt eos foris et portubus suis, et jurejurando obstrinxerunt imperatores suos ad agrum Megarensem bis quotannis vastandum. Vide supra Not. ad Olynth. II. 8. *Ex edit.* STOCK.

Εἰς τοῦτο ἐλήλυθεν] F. εἰς τοῦτ' ὀργῆς ἐλήλυθεν. Tanta iracundia populus exarsit. WOLF.

Εἰ ἐφ' οἷς παθόντες — αὐτοὺς φαίνεσθαι ποιοῦντας;] In antiquo sic emendatum reperi: νῦν αὐτὰ φαίνεσθε ποιοῦντες; Atque ita legendum esse antecedentia verba satis confirmant. *Qui vero hoc grave esse non possit, quod ea quorum gratia alios sic hodie habuistis, nunc ipsi facere videmini.* Quinetiam particula εἰ sic legi cogit. OBSOPŒUS. Aut τὸ εἰ abundat, aut pro αὐτοὺς φαίνεσθαι legendum, εἰ αὐτοὶ φαίνεσθε. WOLF.

γ'. Πρὸς τὸν Πέρσην πρέσβεις] Sub hoc tempus, Asiæ minoris satrapæ auxilium miserant Perintho, a Philippo oppugnatæ; quod etsi Atheniensium impulsu factum fuisse non tradat Diodorus, docet tamen Pausanias, copiis Persicis tum præfuisse Apollodorum Atheniensem. *Ex edit.* STOCK.

Πρὸ μὲν γὰρ τοῦ λαβεῖν αὐτὸν Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην] Artaxerxes Ochus, iracundia commotus, quod Artabazo rebelli suppetias tulerat Chares, (vide Not. ad Phil. I. 9.) et Atheniensibus per legatos palam minitatus, minas statim ingenti apparatu bellico insecutus est. Quo rumore per-

175 Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην ἐψηφίσασθε, ἂν ἐκεῖνός τι [1]νεωτε-
ρίζῃ, παρακαλεῖν ὁμοίως ἐμὲ καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας
ἅπαντας ἐπ' αὐτόν· νῦν δὲ τοσοῦτον ὑμῖν περίεστι τοῦ
πρὸς ἐμὲ μίσους, ὥστε πρὸς ἐκεῖνον διαλέγεσθαι περὶ τῆς
ἐπισυμμαχίας. καίτοι τὸ παλαιὸν οἱ πατέρες ὑμῶν, ὡς
ἐγὼ πυνθάνομαι, τοῖς Πεισιστρατίδαις ἐπετίμων ὡς ἐπά-
γουσι τὸν Πέρσην ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας· ὑμεῖς δ' οὐκ αἰσχύ-
νεσθε ταῦτα ποιοῦντες, ἃ διετελεῖτε τοῖς τυράννοις ἐγκα-
λοῦντες.

δ'. Ἀλλὰ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ γράφετε ἐν τοῖς ψηφί-
σμασιν ἐμοὶ προστάττοντες Τήρην καὶ Κερσοβλέπτην ἐᾶν
Θρᾴκης ἄρχειν, ὡς ὄντας Ἀθηναίους. ἐγὼ δὲ τούτους οὔτε
τῶν περὶ τῆς εἰρήνης συνθηκῶν οἶδα μετασχόντας ὑμῖν οὔτ'
ἐν ταῖς στήλαις ἀναγεγραμμένους οὔτ' Ἀθηναίους ὄντας·
ἀλλὰ Τήρην μὲν μετ' ἐμοῦ στρατευόμενον ἐφ' ὑμᾶς, Κερ-
σοβλέπτην δὲ τοῖς παρ' ἐμοῦ πρεσβευταῖς ἰδίᾳ μὲν τοὺς
ὅρκους ὀμόσαι προθυμούμενον, κωλυθέντα δ' ὑπὸ τῶν ὑμε-
τέρων στρατηγῶν ἀποφαινόντων αὐτὸν Ἀθηναίων ἐχθρόν.
καίτοι, πῶς ἐστὶ τοῦτ' ἴσον ἢ δίκαιον, ὅταν μὲν ὑμῖν συμ-
φέρῃ, πολέμιον εἶναι φάσκειν αὐτὸν τῆς πόλεως, ὅταν δ' ἐμὲ 161
συκοφαντεῖν βούλησθε, πολίτην ἀποδείκνυσθαι τὸν αὐτὸν
[2]ὑφ' ὑμῶν; καὶ Σιτάλκου μὲν ἀποθανόντος, ᾧ μετέδοτε
τῆς πολιτείας, εὐθὺς ποιήσασθαι πρὸς τὸν ἀποκτείναντα
φιλίαν, ὑπὲρ δὲ Κερσοβλέπτου πόλεμον αἱρεῖσθαι πρὸς

[1] νεωτερίσῃ [2] [ὑφ']

culsi Athenienses, reliquorum Græcorum opem petierunt, eaque de re orationem habuit Demosthenes, *de Classibus* inscriptam. Tumultus autem ille brevi deferbuit. Rex enim Persarum, victo expulsoque Artabazo, in Phœniciam et Ægyptum, provincias rebelles, vires convertit; quas postea, Mentoris Rhodii opera, in ditionem suam redegit. STOCK.

Περὶ τῆς ἐπισυμμαχίας] Συμμαχία societas est et inferendi et propulsandi belli: ἐπιμαχία propulsandi tantum, ut explicat Thucydidis interpres. hic vero legendum περὶ τῆς ἐπ' ἐμὲ συμμαχίας. WOLF.

Ἐπισυμμαχία] Est fœdus fœderatos obligans ad mutuum sibi ferendum auxilium. AUGER.

δ'. Τήρην καὶ Κερσοβλέπτην] De his Thraciæ regibus vide orationem contra Aristocratem et primam Olynthiacam. WOLF.

Τήρην καὶ Κερσοβλέπτην] De Tere prorsus silet historia. Quod ad Cersobleptem attinet, opprimi eum a Philippo sinebant Athenienses, consilio Demosthenis; donec ejus perniciem cum suo conjunctam esse periculo sentirent. Tum decreta, quæ hic memorantur, facta sunt. *Ex edit.* STOCK.

Σιτάλκου μὲν ἀποθανόντος] Sitalces, Cersobleptæ avus, propter merita in remp. in bello Pelop. civitate donatus. Eo in pugna cum Triballis interfecto, Seuthes fratris filius, exclusis ejus liberis, regno potitus est: unde cædis auctor habitus fuit. Philippus dubium crimen, tanquam exploratum et compertum, affert. *Ibid.*

ἡμᾶς; καὶ ταῦτα σαφῶς εἰδότας ὅτι τῶν λαμβανόντων τὰς
δωρεὰς τὰς τοιαύτας οὐδεὶς οὔτε τῶν νόμων οὔτε τῶν ψηφι-
σμάτων οὐδὲν φροντίζει τῶν ὑμετέρων. οὐ μὴν ἀλλ' εἰ δεῖ 176
πάντα τἄλλα παραλιπόντα συντόμως εἰπεῖν, ὑμεῖς ἔδοτε
πολιτείαν Εὐαγόρᾳ τῷ Κυπρίῳ καὶ Διονυσίῳ τῷ Συρακου-
σίῳ καὶ τοῖς ἐκγόνοις τοῖς ἐκείνων. ἐὰν οὖν πείσητε τοὺς
ἐκβαλόντας ἑκατέρους αὐτῶν ἀποδοῦναι πάλιν τὰς ἀρχὰς
τοῖς ἐκπεσοῦσι, κομίζεσθε καὶ παρ' ἐμοῦ τὴν Θρᾴκην, ὅσης
Τήρης καὶ Κερσοβλέπτης ἦρχεν. εἰ δὲ τοῖς μὲν ἐκείνων
κρατήσασι μηδ' ἐγκαλεῖν ἀξιοῦτε μηδέν, ἐμὲ δ' ἐνοχλεῖτε,
πῶς οὐ δικαίως ὑμᾶς ἀμυνοίμην ἄν; περὶ μὲν οὖν τούτων
πολλὰ λέγειν ἔχων ἔτι δίκαια, παραλιπεῖν προαιροῦμαι.

ε'. Καρδιανοῖς δέ φημι βοηθεῖν γεγονὼς αὐτοῖς πρὸ τῆς
εἰρήνης σύμμαχος, οὐκ ἐθελόντων δ' ὑμῶν ἐλθεῖν εἰς κρίσιν,
πολλάκις μὲν ἐμοῦ δεηθέντος, οὐκ ὀλιγάκις δ' ἐκείνων· ὥστε
πῶς οὐκ ἂν εἴην πάντων φαυλότατος, εἰ καταλιπὼν τοὺς
συμμάχους μᾶλλον ὑμῶν φροντίζοιμι τῶν πάντα μοι τρό-
πον ἐνοχλούντων, ἢ τῶν βεβαίως μοι φίλων ἀεὶ μενόντων;
εἰ τοίνυν δεῖ μηδὲ τοῦτο παραλιπεῖν, εἰς τοσοῦτον ἐληλύ-
θατε πλεονεξίας, ὥστε πρότερον μὲν ἐνεκαλεῖτέ μοι τὰ
162 προειρημένα μόνον, τὰ δ' ὑπογυιότατα Πεπαρρηθίων φα-
σκόντων δεινὰ πεπονθέναι, προσετάξατε τῷ στρατηγῷ
δίκην παρ' ἐμοῦ λαβεῖν ὑπὲρ ἐκείνων, οὓς ἐγὼ μὲν ἐτιμωρη-
σάμην ἐνδεεστέρως ἢ προσῆκεν, ἐκεῖνοι δὲ εἰρήνης οὔσης
καταλαβόντες Ἁλόνησον οὔτε τὸ χωρίον οὔτε τοὺς φρουροὺς 177

Εὐαγόρᾳ τῷ Κυπρίῳ] Evagoras Cononi opem tulerat in Athenis liberandis: quamobrem civitate donatus est. Interfectus fuit a Nicocle. Filius ejus deinde Evagoras minor regnum excepit, quo tandem a Persis privatus est. *Ibid.*

Διονυσίῳ τῷ Συρακουσίῳ] Vide Diodorum Siculum, et Plutarchum in vitis Dionis et Timoleontis. *Ibid.*

Τοὺς ἐκβαλόντας ἑκατέρους] Dionysium juniorem a Dione pulsum constat: de Nicocle (Nam Evagoram in regno suo esse mortuum, Isocrati credo) mihi non liquet. Ælianus quidem eum una cum Stratone, cum quo luxu certarit, male periisse scribit. WOLF.

ε'. Καταλαβόντες Ἁλόνησον] Halonesus, Cycladum una, fuit olim Atheniensium: sed cum parvi momenti esset, neglectam reliquerant. A piratis occupata, stationem præbebat ipsorum navibus, atque opportunitatem in maritimam Macedoniæ oram invadendi. Quamobrem illos vi Philippus ejecit; urbis et insulæ potitus est. Rem ægre Athenienses tulerunt: quippe quibus Macedonis incrementa suspecta forent, et illinc immineret Sciatho et Peparetho, duabus insulis reipublicæ. Armis eam repetere, quam sponte a Philippo oblatam accipere maluerunt, si huic, quam expendimus, epistolæ fides haberi debeat. [Quin et Æschines testis est, populo suasisse Demosthenem donum repudiare, si diceret Philippus se διδόναι, non ἀποδιδόναι· in Ctesiph. §. 30.] Negotium Peparethiis datum, qui eorundem Atheniensium societatem et militum præsidium jam olim amplexati fuerant; feli-

ἀπεδίδοσαν, πέμψαντος ὑπὲρ αὐτῶν ἐμοῦ πολλάκις. ὑμεῖς δ', ὧν μὲν ἠδίκησαν ἐμὲ Πεπαρρήθιοι, τούτων μὲν οὐδὲν ἐπεσκήψασθε, τὴν δὲ τιμωρίαν, ἀκριβῶς εἰδότες ὅτι τὴν νῆσον οὔτ' ἐκείνους οὔτε ὑμᾶς ἀφειλόμην, ἀλλὰ τὸν λῃστὴν Σώστρατον. εἰ μὲν οὖν αὐτοί φατε παραδοῦναι Σωστράτῳ, λῃστὰς ὁμολογεῖτε καταπέμπειν· εἰ δὲ ἀκόντων ὑμῶν ἐκεῖνος [1]ἐκράτει, τί δεινὸν πεπόνθατε, λαβόντος ἐμοῦ καὶ τὸν τόπον τοῖς πλέουσιν ἀσφαλῆ παρέχοντος; τοσαύτην δέ μου ποιουμένου πρόνοιαν τῆς ὑμετέρας πόλεως, καὶ διδόντος αὐτῇ τὴν νῆσον, οἱ ῥήτορες λαμβάνειν μὲν οὐκ εἴων, ἀπολαβεῖν δὲ συνεβούλευον, ὅπως ὑπομείνας μὲν τὸ προσταττόμενον τὴν ἀλλοτρίαν ἔχειν ὁμολογῶ, μὴ προειμένος δὲ τὸ χωρίον ὕποπτος γένωμαι τῷ πλήθει. γνοὺς ἐγὼ ταῦτα προὐκαλούμην κριθῆναι περὶ τούτων πρὸς ὑμᾶς, ἵν', εἰ μὲν ἐμὴ γνωσθῇ, παρ' ἐμοῦ δοθῇ τὸ χωρίον ὑμῖν· ἐὰν δὲ ὑμετέρα κριθῇ, τότε ἀποδῶ τῷ δήμῳ. ταῦτα δέ μου πολλάκις ἀξιοῦντος, ὑμεῖς μὲν οὐ προσείχετε, Πεπαρρήθιοι δὲ τὴν νῆσον κατέλαβον. τί οὖν ἐχρῆν με ποιεῖν; οὐ δίκην λαβεῖν παρὰ τῶν ὑπερβεβηκότων τοὺς ὅρκους; οὐ τιμωρήσασθαι τοὺς οὕτως ὑπερηφάνως ἀσελγαίνοντας; καὶ γάρ, εἰ Πεπαρρηθίων ἦν ἡ νῆσος, τί προσῆκεν ἀπαιτεῖν Ἀθηναίους; εἰ δὲ ὑμετέρα, πῶς οὐκ ἐκείνοις ὀργίζεσθε κατα- 163
λαβοῦσι τὴν ἀλλοτρίαν;

ϛ'. Εἰς τοῦτο δὲ προβεβήκαμεν ἔχθρας, ὥστε βουλόμενος ταῖς ναυσὶν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον παραβαλεῖν ἠναγκάσθην αὐτὰς παραπέμψαι διὰ Χερρονήσου τῇ στρατιᾷ, τῶν μὲν κληρούχων κατὰ τὸ Πολυκράτους δόγμα πολεμούντων

[1] κατεκράτει

citer quoque gestum est. Philippus injuriam ulturus, Peparethum vastat, magnisque cladibus afficit. Idque merito se fecisse his literis gloriatur. *Lucches.* Stock.

Τοὺς φρουροὺς] Obsopœus: τοὺς φῶρας, τουτέστι τοὺς λῃστάς. Idem ἐπεσκέψασθε pro ἐπεσκήψασθε. F. τούτοις μὲν οὐδὲν ἐπεσκήψασθε. Sed φρουροὺς rectius legi existimo. Nam Philippus, Sostrato expulso, utique præsidium insulæ imposuerat: quod Peparethii in suam potestatem redactum detinuerunt. Wolf.

Πεπαρρήθιοι] Strabo lib. 9. Contra Magnesiam quidem frequentes incumbunt insulæ. Nobiliores sunt Sciathus et Peparethus, et Irus [Imbrus] et Scyrus, cum ejusdem nominis urbibus. Idem.

Τὴν δὲ τιμωρίαν ἀκριβῶς εἰδότες, καίτοι] Fel. τὴν δὲ τιμωρίαν, ἀκριβῶς εἰδότες, ὅτι. Ego malim sic: ἐπεσκήψασθε, ἀκριβῶς εἰδότες· τὴν δὲ τιμωρίαν διεβάλετε vel διεσύρατε, vel νῦν συκοφαντεῖτε. Videtur enim et inversus esse ordo verborum, et deesse verbum aliquod. [*In farrag.* F. τὴν δὲ τιμωρίαν διαβεβλήκατε· ἀκριβῶς εἰδότες, ὅτι τὴν νῆσον.] Idem.

ϛ'. Κατὰ τὸ Πολυκράτους δόγμα] Mul-

ἡμῖν, ὑμῶν δὲ τοιαῦτα ψηφιζομένων, τοῦ δὲ στρατηγοῦ 178
Βυζαντίους τε παρακαλοῦντος καὶ διαγγέλλοντος πρὸς ἅπαντας ὅτι πολεμεῖν αὐτῷ προστάττετε, ἂν καιρὸν λάβῃ. τοιαῦτα δὲ πάσχων ὅμως τῆς πόλεως καὶ τῶν τριηρῶν καὶ τῆς χώρας ἀπεσχόμην, ἱκανὸς ὢν τὰ πλεῖστα λαβεῖν ἢ πάντα, καὶ διατετέλεκα προκαλούμενος ὑμᾶς εἰς κρίσιν ἐλθεῖν ὑπὲρ ὧν αἰτιώμεθα ἀλλήλους. καίτοι σκοπεῖσθε πότερον κάλλιόν ἐστιν ὅπλοις ἢ λόγοις διακρίνεσθαι, καὶ πότερον αὐτοὺς εἶναι βραβευτὰς ἢ πεῖσαί τινας ἑτέρους· καὶ λογίζεσθ' ὡς ἄλογόν ἐστιν Ἀθηναίους Θασίους μὲν καὶ Μαρωνείτας ἀναγκάσαι περὶ Στρύμης διακριθῆναι λόγοις, αὐτοὺς δὲ πρὸς ἐμὲ μὴ διαλύσασθαι περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν τὸν τρόπον τοῦτον, ἄλλως τε καὶ γιγνώσκοντας ὅτι νικηθέντες μὲν οὐδὲν ἀποβαλεῖτε, κρατήσαντες δὲ λήψεσθε τὰ νῦν ὑφ' ἡμῖν ὄντα.

ζ'. Πάντων δέ μοι δοκεῖ παραλογώτατον εἶναι, διότι πέμψαντος ἐμοῦ πρέσβεις ἀπὸ τῆς συμμαχίας πάσης, ἵν' ὦσι μάρτυρες, καὶ βουλομένου ποιήσασθαι πρὸς ὑμᾶς δικαίας ὁμολογίας ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, οὐδὲ τοὺς περὶ τούτων λόγους ἐδέξασθε παρὰ τῶν πρεσβευόντων, ἐξὸν ὑμῖν ἢ τῶν κινδύνων ἀπαλλάξαι τοὺς δυσχερὲς ὑποπτεύοντάς τι καθ'
164 ἡμῶν, ἢ φανερῶς ἐξελέγξαι με φαυλότατον ὄντα τῶν ἁπάντων. τῷ μὲν οὖν δήμῳ ταῦτα συνέφερε, τοῖς δὲ λέγουσιν οὐκ ἐλυσιτέλει. φασὶ γὰρ οἱ τῆς πολιτείας τῆς παρ' ὑμῖν 179

tum apud cives suos gratia et auctoritate valuit Polycrates, et sæpius Philippi commodis inservivit; etsi jam secus fecerit: sive quo suspicionem dilueret, sive quo fidem suam denuo pluris venderet. *Ex edit.* Stock.

Τοῦ δὲ στρατηγοῦ] Is erat Diopithes. Cæterum omnia, quæ ad hanc epistolam conferant illustrandam, videas apud Leland. Vit. Phil. IV. 2. Stock.

Καὶ διαγγέλλειν πρὸς ἅπαντας ὅτι πάλιν] Recte Felicianus: καὶ διαγγέλλοντος πρὸς ἅπαντας, ὅτι πολεμεῖν. Wolf.

Θασίους καὶ Μαρωνείτας ἀναγκάσαι περὶ Στρύμης] Thasus insula Ægæi maris. Maroneum vinum apud Homerum celebratur. Stryme urbs Thraciæ, auctore Stephano. Idem.

Θασίους μὲν καὶ Μαρωνείτας] Maronea et Stryme Thraciæ urbes. Thasus, Ægæi maris insula prope Thraciam: quare nil mirum, si cum in opposito litore aliquid sub imperio habere vellet, de Stryme cum Maronitis disceptaret. Hanc vero controversiam circa Timothei tempora habitam fuisse, nullus dubito. Tunc enim respublica longe lateque per ea loca dominabatur, ac plurimum sociis urbibus ejus judicio stare opus erat. *Lucches.* Stock.

ζ'. Πέμψαντος ἐμοῦ πρέσβεις] Legationem eam post obsessas urbes Perinthum et Byzantium missam fuisse censet Lucchesinius; cum Philippus ad Persicum bellum totius Græciæ nomine sucipiendum adspiraret, atque adeo nollet pacem dirimere, cuperetque honestis, ut loquebatur, conditionibus dissidia componere. Hinc Athenas suos cum sociorum legatis oratores misit, ut inde facilius Atheniensium voluntates permoverentur.—Stock.

Τῆς παρ' ὑμῖν πολιτείας ἔμποροι] *Vestræ*

[1] ἔμπειροι τὴν μὲν εἰρήνην πόλεμον αὐτοῖς εἶναι, τὸν δὲ πόλεμον εἰρήνην· ἢ γὰρ συναγωνιζομένους τοῖς στρατηγοῖς ἢ συκοφαντοῦντας ἀεί τι λαμβάνειν παρ᾽ αὐτῶν, ἔτι δὲ τῶν πολιτῶν τοῖς γνωριμωτάτοις καὶ τῶν ἔξωθεν τοῖς ἐνδοξοτάτοις λοιδορουμένους ἐπὶ τοῦ βήματος περιποιεῖσθαι παρὰ τοῦ πλήθους δόξαν ὡς εἰσὶ δημοτικοί. ῥᾴδιον μὲν οὖν ἐστί μοι παῦσαι τῆς βλασφημίας αὐτοὺς μικρὰ πάνυ προεμένῳ, καὶ ποιῆσαι λέγειν ἐπαίνους ὑπὲρ ἡμῶν. ἀλλ᾽ αἰσχυνοίμην ἄν, εἰ τὴν πρὸς [2] ὑμᾶς εὔνοιαν παρὰ τούτων φαινοίμην ὠνούμενος, οἳ πρὸς τοῖς ἄλλοις εἰς τοῦτο τόλμης ἥκουσιν, ὥστε καὶ περὶ Ἀμφιπόλεως πρὸς ἡμᾶς ἀμφισβητεῖν ἐπιχειροῦσιν, ὑπὲρ ἧς τῶν ἀντιποιουμένων αὐτῆς [3] οἶμαι πολὺ δικαιότερα λέγειν αὐτός. εἴτε γὰρ τῶν ἐξ ἀρχῆς κρατησάντων γίγνεται, πῶς οὐ δικαίως ἡμεῖς αὐτὴν ἔχομεν, Ἀλεξάνδρου τοῦ προγόνου πρώτου κατασχόντος τὸν τόπον, ὅθεν καὶ τῶν αἰχμαλώτων Μήδων ἀπαρχὴν ἀνδριάντα χρυσοῦν ἀνέστησεν εἰς Δελφούς; εἴτε τούτων μὲν ἀμφισβητήσειέ τις, ἄξιοι δὲ γίγνεσθαι τῶν ὕστερον γενομένων κυρίων, ὑπάρχει μοι καὶ τοῦτο τὸ δίκαιον· ἐκπολιορκήσας γὰρ τοὺς ὑμᾶς μὲν ἐκβαλόντας, ὑπὸ Λακεδαιμονίων δὲ κατοικισθέντας, ἔλαβον τὸ χωρίον. καίτοι πάντες οἰκοῦμεν τὰς πόλεις, ἢ τῶν προγόνων παραδόντων, ἢ κατὰ πόλεμον κύριοι κατα-
180 στάντες. ὑμεῖς δὲ οὔτε πρῶτοι λαβόντες οὔτε νῦν ἔχοντες,
ἐλάχιστον δὲ χρόνον ἐν τοῖς τόποις ἐμμείναντες, ἀντιποιεῖ- 165

[1] ἔμποροι [2] * ἡμᾶς [3] οἴομαι πολὺ δικαιότερα ἂν λέγειν

reipublicæ mercatores, nundinatores, caupones. Legendum utique, ἔμπειροι, *gnari.* οἱ γὰρ λέγοντες οἱ τῆς πολιτείας ἔμποροί εἰσιν, οὐχὶ δὲ οἱ ἀπαγγέλλοντες Φιλίππῳ. Oratores, quod turpissimum esse scribit Cicero, quæstui habent rempublicam. WOLF.

Τῆς πολιτείας τῆς παρ᾽ ὑμῖν ἔμποροι] Sic editi fere omnes: quæ si vera lectio sit, in commate sequenti pro αὐτοῖς scribendum videtur αὑτοῖς. *Dicunt ii, qui in rep. vestra administranda mercatum exercent, pacem ipsis bellum esse,* &c. Sed melius multo Wolfius, duorum Codd. MSS. auctoritate munitus, pro ἔμποροι dedit ἔμπειροι· quem in convertendo sequuntur Tourrellius et Lucchesinius. STOCK.

Τὴν μὲν εἰρήνην πόλεμον αὐτοῖς εἶναι] Vide annotationes in Philippicam Isocratis. WOLF.

Ἀλεξάνδρου τοῦ προγόνου πρώτου κατασχόντος] Plures in eum locum, qui primo Novem Viæ nuncupabatur, colonias deductas fuisse memorat Thucydides, l. 4. ac postmodum a finitimis populis (et ab ipso fortasse Alexandro, Philippi regis avo) ejectas. Amphipolis autem ipsa annis 30 post bellum Persicum, et mortuo jam Alexandro isto, fundata fuit ab Niciæ filio Agnone. STOCK.

Ὅθεν καὶ αἰχμαλώτων] Sic legendum: ὅθεν κ. αἰχ. Μήδων ὧν ἀπαρχὴν ἀνδριάντα χρυσοῦν ἀνέστησεν, *statuam auream erexit.* OBSOPOEUS.

Ὑμᾶς μὲν ἐκβαλόντας] Brasidas Lacedæmoniorum dux Amphipolim eripuerat Atheniensibus. Exinde libera mansit, donec in Philippi ditionem venit. *Exedit* STOCK.

σθε τῆς πόλεως, καὶ ταῦτα πίστιν ὑπὲρ ἡμῶν αὐτοὶ βεβαιοτάτην ἐπιθέντες· πολλάκις γὰρ ἐμοῦ γράφοντος ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ὑπὲρ αὐτῆς, ἐγνώκατε δικαίως ἔχειν ἡμᾶς, τότε μὲν ποιησάμενοι τὴν εἰρήνην, ἔχοντος ἐμοῦ τὴν πόλιν, [1] κᾆτα συμμαχίαν ἐπὶ ταῖς αὐταῖς ὁμολογίαις. καίτοι πῶς ἂν ἑτέρα γένοιτο βεβαιοτέρα ταύτης κτῆσις, τῆς τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς καταλειφθείσης ἡμῖν ὑπὸ τῶν προγόνων, πάλιν δὲ κατὰ πόλεμον ἐμῆς γεγενημένης, τρίτον δὲ συγχωρηθείσης ὑφ᾽ ὑμῶν τῶν εἰθισμένων ἀμφισβητεῖν καὶ τῶν οὐδὲν ὑμῖν προσηκόντων;

ή. Ἃ μὲν οὖν ἐγκαλῶ, ταῦτ᾽ ἐστίν· ὡς δὲ προϋπαρχόντων καὶ διὰ τὴν ἐμὴν εὐλάβειαν μᾶλλον ἤδη τοῖς πράγμασιν ἐπιτιθεμένων καὶ καθ᾽ ὅσον ἂν δύνησθε κακοποιούντων, ὑμᾶς ἀμυνοῦμαι μετὰ τοῦ δικαίου, καὶ μάρτυρας τοὺς θεοὺς ποιησάμενος διαλήψομαι περὶ τῶν καθ᾽ ὑμᾶς.

[1] κατὰ

Ὑπὲρ αὐτῆς, ἐγνωκότες] Lege ἐγνώκατε, et mox, τότε μὲν ποιησάμενοι, ἔχοντος δ᾽ ἐμοῦ. WOLF.

Τότε] *Tunc,* nempe, tunc quum ego ad vos scriberem epistolas, et vos cognosceretis me juste possidere Amphipolim. AUGER.

Ἔχοντος ἐμοῦ τὴν πόλιν κατὰ συμμαχίαν ἐπὶ ταῖς αὐταῖς ὁμολογίαις] Exhibui verba, quomodo ipsa repræsentant Editores Paris. et Veneti: nec tamen video, qui sensus ex iis commode elici possit, nisi ad hunc modum liceat convertere: *habente me civitatem* sociæ urbis nomine *in ipsis illis fœderibus.* Wolfius suo periculo dedit, καὶ τὴν συμμαχίαν. Verum propius abest a recepta lectione ea, quam e Luteciano codice idem ille Wolfius excerpsit, κᾆτα συμμαχίαν, *et* deinde *societatem.* STOCK.

ή. Προϋπαρχόντων] Ad hoc participium et ad ea quæ sequuntur, subaudi ὑμῶν. AUGER.

Διαλήψομαι περὶ τῶν καθ᾽ ὑμᾶς] S. πραγμάτων, ἢ διαφορῶν. *Distinguam* vel *dijudicabo res vestras,* hoc est, transigam controversiam et litem decidam. Conferant studiosi quædam loca Panegyrici Isocratis, et Archidami, cum hac epistola, ubi illic de jure principatus et Messenæ, hic Amphipoleos agitur. WOLF. Ad verbum: *disceptabo de controversis erga vos.* AUGER.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΙ.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag. ed. Reisk. | Pag. ed. aliq. cit.

165 ῾Ο ΛΟΓΟΣ οὗτος οὐκέτι Φιλιππικός ἐστιν, ἀλλὰ ἁπλῶς συμβουλευτικός· ἐκκλησίαν γὰρ 228
166 ἀγόντων τῶν Ἀθηναίων περὶ τῶν θεωρικῶν χρημάτων, παρελθὼν ὁ Δημοσθένης πείθει συνταχθῆναι αὐτοὺς καὶ τὸ ἀρχαῖον ἀναλαβεῖν ἀξίωμα στρατευομένους καὶ τῶν Ἑλλήνων προκινδυνεύοντας, καὶ συγκρίνει τὰ νῦν τοῖς ἐπὶ τῶν προγόνων πολὺ φαυλότερα καὶ ταπεινότερα τῶν παλαιῶν δεικνύς.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΛΟΓΟΣ.

α΄. ΠΕΡΙ μὲν τοῦ παρόντος ἀργυρίου καὶ ὧν ἕνεκα τὴν ἐκκλησίαν ποιεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδέτερόν μοι δοκεῖ
τῶν χαλεπῶν εἶναι, οὔτ᾽ ἐπιτιμήσαντα τοῖς νέμουσι καὶ 229

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ] Σύνταξις, apud Isocratem *tributum*, τὰς συντάξεις διδόναι: quo nomine Græci, profligato Xerxe, eam pecuniam vocabant, quam pro defensione Græciæ a Barbaris pendebant Atheniensibus, repudiato nomine τῶν εἰσφορῶν καὶ φόρων. Grammaticis est, *apta consecutio verborum*. alias *quicquid ordine fit et apte* σύνταξις dicitur. Ego inscriptionem eo minus *de ordinanda republica* vertere sum veritus, quod 3. (2.) Olynthiaca de his ipsis theatralibus pecuniis agens, τὴν ἀταξίαν (inquit) ἀνελὼν, εἰς τάξιν ἤγαγον τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν τοῦ λαβεῖν, τοῦ στρατεύεσθαι, τοῦ δικάζειν, τοῦ ποιεῖν τοῦθ᾽ ὅτι καθ᾽ ἡλικίαν ἕκαστος ἔχει καὶ ὅτου καιρὸς εἴη, τάξιν ποιήσας: quod certe non est aliud, quam *ordinare rempublicam*. Budæus *descriptionem in classes civium tributa conferentium* interpretatur. Wolf. Demosthenes cum ante tempus actionum Philippicarum videret populum Atheniensem omni ordine solutum, theatris tantum et spectaculis intentum, pecunias publicas partiri, nec pacis nec belli tempora instituque dignoscentem, orationem habuit, quæ περὶ συντάξεως dicitur, id est, *de ordinatione ac constitutione civitatis*. Cujus orationis scopus is fuit, ut populus Atheniensis in certos ordines redigeretur, id est, in milites, qui hoplitæ, id est, armati vel gravis armaturæ, dicebantur, et in equites, et in alios, qui extra hos ordines erant. Bud. de Asse lib. 5. atque huc nonnihil faciunt, quæ in Orationem de Symmoriis annotata sunt. Porro a verbo συντάττομαι, id est, *ejusdem ordinis sum et notæ et classis, atque eadem dignitate præditus*, σύνταξις hujusmodi *descriptionem et in classes distributionem* significat, quemadmodum et σύνταγμα, ut idem Demosthenes, paulo post, πόλιν τοσούτους ὁπλίτας ἔχουσαν, καὶ τριήρεις, καὶ ἱππέας, καὶ χρημάτων πρόσοδον, συντετάχθαι καὶ παρεσκευάσθαι, &c. *Ex edit.* Hervag.

α΄. Περὶ μὲν τοῦ παρόντος ἀργυρίου] *Præsens pecunia*, est ἕτοιμον ἀργύριον, *bar Geld* [*ready money*]. *De hac pecunia.* Wolf.

Τοῖς νέμουσι καὶ διδοῦσι] Puto συνωνυμίαν ἢ παράλληλον εἶναι. Si esset τοῖς νεμομένοις, hoc de populo intelligerem: τοῖς διδοῦσι de tribunis plebis. Idem.

διδοῦσι τὰ κοινὰ εὐδοκιμῆσαι παρὰ τοῖς βλάπτεσθαι διὰ
τούτων ἡγουμένοις τὴν πόλιν, οὔτε συνειπόντα καὶ παραι-
νέσαντα ὡς δεῖ λαμβάνειν χαρίσασθαι τοῖς σφόδρα ἐν
χρείᾳ τοῦ λαβεῖν οὖσιν· οὐδέτεροι γὰρ πρὸς τὸ τῇ πόλει
συμφέρον σκοποῦντες οὔτ' ἐπαινοῦσιν οὔτε δυσχεραίνουσι
τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ὡς ἑκάτεροι χρείας καὶ περιουσίας ἔχου-
σιν. ἐγὼ δὲ τοῦτο μὲν οὔτ' ἂν εἰσηγησαίμην, οὔτ' ἀντεί-
ποιμι ὡς οὐ δεῖ λαμβάνειν. παραινῶ μέντοι σκοπεῖν καὶ
λογίζεσθαι πρὸς ὑμᾶς αὐτούς, ὅτι τἀργύριον μέν ἐστι
τοῦτο περὶ οὗ βουλεύεσθε μικρόν, τὸ δὲ ἔθος μέγα ὃ
γίγνεται μετὰ τούτου. εἰ μὲν οὖν μετὰ τοῦ πράττειν ἃ
προσήκει καὶ τὸ λαμβάνειν κατασκευάσεσθε, οὐ μόνον οὐ
βλάψετε, ἀλλὰ καὶ τὰ μέγιστα ὠφελήσετε τὴν πόλιν καὶ
ὑμᾶς αὐτούς· εἰ δὲ τοῦ μὲν λαμβάνειν [1]καὶ ἑορτὴ καὶ πᾶσα
ἀρκέσει πρόφασις, τοῦ δ' ἃ πρὸς τούτοις δεῖ ποιεῖν μηδὲ 167
τοὺς λόγους ἀκούειν ἐθελήσετε, ὁρᾶτε μήποθ', ἃ νῦν ὀρθῶς
ἡγεῖσθε πράττειν, σφόδρα ἡμαρτηκέναι νομίσητε.

β'. Ἐγὼ δέ φημι δεῖν — καί μοι μὴ θορυβήσητε ἐφ' ᾧ
μέλλω λέγειν, ἀλλ' ἀκούσαντες κρίνατε —, ὥσπερ τῷ
λαβεῖν ἐκκλησίαν ἀπεδώκαμεν, οὕτω καὶ περὶ τοῦ συντα-
χθῆναι καὶ παρασκευασθῆναι τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἐκκλη-
σίαν ἀποδοῦναι, καὶ παρασχεῖν ἕκαστον αὑτὸν μὴ μόνον
ταῦτ' ἀκούειν ἐθέλοντα ἀλλὰ καὶ πράττειν βουλόμενον·
ἵνα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀγαθῶν τὰς ἐλπίδας δι' ὑμῶν
αὐτῶν ἔχητε, καὶ μὴ τὸν δεῖνα μηδὲ τὸν δεῖνα πυνθάνησθε
τί πράττει. καὶ τὰ μὲν προσιόντα τῇ πόλει πάντα, καὶ ἃ
νῦν ἐκ τῶν ἰδίων παραναλίσκετε εἰς οὐδὲν δέον καὶ ὅσ' ἐκ
τῶν συμμάχων ὑπάρχει, λαμβάνειν ὑμᾶς φημὶ χρῆναι τὸ
230 ἴσον ἕκαστον, τοὺς μὲν ἐν ἡλικίᾳ στρατιωτικόν, τοὺς δ'

[1] καὶ ἡ ἑορτὴ

Σκοποῦντες] Scilicet τὰ πράγματα. Idem.

Ὡς — χρείας — ἔχουσι] Sicut οὕτω γνώμης ἔχω. supra, τινὰ ἐν χρείᾳ εἶναι τοῦ λαβεῖν, id est, χρείαν ἔχειν δεῖσθαι. Idem.

Τὸ δὲ ἔθος μέγα] Sic Plato: *ut delictum parvum sit, at parva non est peccandi consuetudo.* Idem.

β'. Ἐκκλησίαν ἀπεδώκαμεν] Observentur modi loquendi, ἐκκλησίαν ἀποδοῦναι, ποιεῖν ἢ ποιεῖσθαι, συνάγειν, συλλέγειν, γίνεσθαι, εἰς ἐκκλησίαν ἀναβῆναι. Idem.

Μηδὲ τὸν δεῖνα πυνθάνησθε τί πράττει] Antiptosis Græca, pro, μηδὲ πυνθάνησθε, τί ὁ δεῖνα πράττει. Sic Terentius sæpe. Idem.

Τὰ μὲν προσιόντα] Τὰς προσόδους, τὰ προσοδευόμενα χρήματα. Idem.

Τοὺς δ' ὑπὲρ τὸν κατάλογον] Emeritos, rude donatos, qui annum ætatis 45. excesserunt, οἱ ἐν ἡλικίᾳ sunt *juvenes, quorum militaris est ætas.* Unde Ovid.

'Quæ bello est habilis, Veneri quoque convenit ætas.
Turpe senex miles, turpe senilis amor.'
Idem.

Τοὺς δ' ὑπὲρ τὸν κατάλογον] *Ii qui excesserunt ætatem in qua cives in catalogo militantium inscribuntur.* Auger.

Ἐξεταστικὸν] Quasi dicas *inquisitivum*, ἐξετασμὸν Hesychius κρίσιν καὶ ἐρώτησιν interpretatur, id est, *judicium et quæstionem.* Tertiæ (secundæ) Olynthiacæ peroratio, quam modo citavimus, locum hunc declarat. Sic igitur τὸ ἐξεταστικὸν verti, ac si δικαστικὸν esset: quamvis plura complectatur, omnia nimirum publica munera, quæ in toga possunt administrari. Wolf.

Ἀπὸ τούτων] i. e. ἀπὸ πολιτῶν. Auger.

Μὴ ταῦτα &c.] Hunc locum sic lego et distinguo: μὴ ταῦτα, ἅπερ νυνὶ, συμβαίνῃ, τοὺς στρατηγοὺς κρίνετε, καὶ .... Idem.

ὑπὲρ τὸν κατάλογον ἐξεταστικὸν ἢ ὅπως ἄν τις ὀνομάσαι
τοῦτο· στρατεύεσθαι δ' αὐτοὺς καὶ μηδενὶ τούτου παρα-
χωρεῖν, ἀλλὰ τὴν δύναμιν τῆς πόλεως οἰκείαν εἶναι καὶ κατ-
εσκευασμένην ἀπὸ τούτων, [1]ἵν' εὐπορῆτε καὶ τὰ δέοντα
ποιῆτε· καὶ τὸν στρατηγὸν ἡγεῖσθαι ταύτης, ἵν' ὑμῖν, ὦ
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ [2]τοιαῦτα οἷάπερ νυνὶ συμβαίνῃ. τοὺς
στρατηγοὺς κρίνετε· καὶ περίεστιν ὑμῖν ἐκ τῶν πραγμά-
των ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος τὸν δεῖνα εἰσήγγειλεν,
ἄλλο δ' οὐδέν.

γ'. Ἀλλὰ τί ὑμῖν γένηται; πρῶτον μὲν οἱ σύμμαχοι
μὴ φρουραῖς ἀλλὰ τῷ τὰ αὐτὰ συμφέρειν ὑμῖν τε κἀκεί-
νοις ὦσιν οἰκεῖοι. ἔπειθ' οἱ στρατηγοὶ μὴ ξένους ἔχοντες
τοὺς μὲν συμμάχους ἄγωσι καὶ φέρωσι, τοὺς δὲ πολεμίους
168 μηδ' ὁρῶσιν, ἀφ' ὧν αἱ μὲν ὠφέλειαι τούτων εἰσὶν ἴδιαι, τὰ
δὲ μίση καὶ τὰ ἐγκλήματα ἐφ' ὅλην ἔρχεται τὴν πόλιν·
ἀλλὰ πολίτας τοὺς ἀκολουθοῦντας ἔχοντες τοὺς ἐχθρούς,
ἃ νῦν τοὺς [3][συμμάχους καὶ] φίλους, ποιῶσι. χωρὶς δὲ
τούτων πολλὰ τῶν πραγμάτων τὴν ὑμετέραν ποθεῖ παρου-
σίαν, [4]καὶ ἄνευ τοῦ πρὸς τοὺς οἰκείους πολέμους οἰκείᾳ
χρῆσθαι δυνάμει συμφέρειν, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα πράγματα
ἀναγκαῖόν ἐστιν. εἰ μὲν γὰρ ἡσυχίαν ἔχειν ὑμῖν ἀπέχρη 231

[1] ἵν' ἅμα τ' εὐπορῆτε [2] ταῦτα ἅπερ [3] Absunt unci. [4] ἄνευ γὰρ τοῦ

Συμβαίνει] Malim συμβαίνῃ. Quod sequitur τοὺς στρατηγοὺς κρίνητε, est ἐξηγητικόν. Ante καὶ περίεστιν colon ponendum. Ego enim ἵνα συμβαίνει καὶ περίεστιν pro ἵνα συμβαίνῃ καὶ περιῇ scribere non ausim. Potest etiam ἐλλειπτικῶς accipi. ἵν' ὑμῖν μὴ ταῦτα, scilicet γένηται, (sequitur enim ἀλλὰ τί ὑμῖν γένηται;) ἅπερ νυνὶ συμβαίνει· ἵνα τοὺς στρατηγοὺς κρίνητε. Wolf.

Ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος τὸν δεῖνα] *Ille nescio quis, filius nescio cujus, illum nescio quem.* ὁ δεὶς vel ὁ δεῖνα loco proprii nominis ponitur, quod exprimere aut nolumus, aut non possumus. Latinis erit hoc intellectu facilius, si propria substituas, exempli gratia: Αἰσχίνης ὁ Ἀτρομήτου Κοθωκίδης γραφὴν παρανόμων ἀπήνεγκε κατὰ Δημοσθένους τοῦ Δημοσθένους Παιανιέως, hoc est, *Æschines Atrometi filius Cothocydes violatarum legum reum fecit Demosthenem Demosthenis filium Pæaniensem.* Idem.

γ'. Πολέμου οἰκείᾳ χρῆσθαι δυνάμει συμφέρει] Lege πολέμους, et συμφέρειν, in accusativo, et infinitivo. Vel, καὶ ἄνευ τοῦ ὅτι συμφέρει. Idem.

καὶ μηδὲν τῶν Ἑλληνικῶν περιεργάζεσθαι ὅπως ἔχει,
ἄλλος ἂν ἦν [1] λόγος· νῦν δὲ πρωτεύειν μὲν ἀξιοῦτε καὶ
τὰ δίκαια ὁρίζειν τοῖς ἄλλοις, τὴν δὲ ταῦτα ἐποπτεύσου-
σαν καὶ φυλάξουσαν δύναμιν οὔτε κατεσκεύασθε οὔτε
[2] κατασκευάζεσθε, ἀλλ᾽ ἐπὶ πολλῆς μὲν ἡσυχίας καὶ ἐρη-
μίας ὑμῶν ὁ Μιτυληναίων δῆμος καταλέλυται, ἐπὶ πολ-
λῆς δ᾽ ἡσυχίας ὁ Ῥοδίων, ἐχθρός γε ὢν ἡμῖν, φαίη τις
ἄν· ἀλλὰ μείζω χρὴ νομίζειν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν
πρὸς τὰς ὀλιγαρχίας ὑπὲρ αὐτῆς τῆς προαιρέσεως ἔχθραν
ἢ τὴν πρὸς τοὺς δήμους ὑπὲρ ὧν ποτ᾽ ἂν ᾖ.

δ΄. Ἀλλ᾽, ἵν᾽ ἐκεῖσε ἐπανέλθω, φημὶ δεῖν ὑμᾶς συντε-
τάχθαι, καὶ τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαβεῖν καὶ τοῦ ποιεῖν ἃ
προσήκει σύνταξιν εἶναι. διελέχθην δ᾽ ὑμῖν περὶ τούτων
καὶ πρότερον, καὶ διεξῆλθον ὡς ἂν συνταχθείητε, οἵ θ᾽
ὁπλῖται καὶ οἱ ἱππεῖς καὶ ὅσοι τούτων ἐκτός ἐστε, καὶ
εὐπορία τις ἂν ἅπασι γένοιτο κοινή. ὃ δέ μοι πλείστην
ἀθυμίαν ἁπάντων παρέσχηκεν, ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ
ἀποκρύψομαι· ὅτι, πολλῶν καὶ καλῶν καὶ μεγάλων ὄντων
τούτων ἁπάντων, τῶν μὲν ἄλλων οὐδενὸς οὐδεὶς μέμνηται, 169
τοῖν δυοῖν δ᾽ ὀβολοῖν ἅπαντες. καίτοι τοὺς μὲν οὐκ ἔστι
πλείονος ἢ δυοῖν ὀβολοῖν ἀξίους εἶναι, τὰ δ᾽ ἄλλα, ἃ μετὰ
τούτων [3] [ὧν] εἶπον, τῶν βασιλέως ἄξιά ἐστι χρημάτων,

[1] λόγος οὗτος. νυνὶ δὲ [2] παρασκευάζεσθε [3] Deest ὧν.

Ἐρημίας ὑμῶν] Ἐγκαταλειφθεὶς ὑφ᾽ ὑμῶν, *desertus a vobis.* hoc malo, quam ἠρεμίας: ut quadret πρὸς τὸ ἐποπτεύειν καὶ φυλάττειν. Idem. D'Orvillius e contra in Animadv. in Char. Aphrod. l. iii. c. x. p. 342. ἠρεμίας supponi vult. Hesych. ἡσυχία· γαλήνη, ἠρεμία.

Ὁ Μιτυληναίων δῆμος] Hinc Isocratis epistola τοῖς Μιτυληναίων ἄρχουσιν, οὐχὶ δὲ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ inscribitur. Wolf.

Ῥοδίων] Subaudi, δῆμος καταλέλυται. Auger.

Ὑπὲρ αὐτῆς τῆς προαιρέσεως] *Propter institutum ipsum,* nempe oligarchiæ, quæ ad evertendam Democratiam quam amplexi sunt Athenienses, intendit. Converti gallice *d'apres notre systéme.* Scilicet cum Democratiam amemus, debemus odisse oligarchiam quæ ex instituto eversionem Democratiæ cogitat. Idem.

δ΄. Καὶ διεξῆλθον, ὡς ἂν συνταχθείητε οἵ θ᾽ ὁπλῖται] Prima Philippica hac de re agitur. Wolf.

Τούτων ἁπάντων] Scilicet περὶ ὧν πρότερον ὑμῖν διελέχθην καὶ διεξῆλθον. Idem.

Καίτοι τοὺς μὲν] Scilicet δύο ὀβολούς. Nec enim de certo hominum genere intelligendum: etsi omnino verum est, homines ignavos ne quidem esse pretii duorum obolorum: sed deportandos potius in desertas insulas, si reipublicæ non modo conferre nihil, sed ærarium etiam diripere studeant. Idque sapienter animadvertit Antipater: qui, captis Athenis, 23000. turbulentorum et mendicorum hominum in colonias deductis, urbeque locupletioribus tradita, reipublicæ statum effecit tranquilliorem. Idem.

Ἃ μετὰ τούτων ὧν εἶπον] Lege aut τὰ μετὰ τούτων, ὧν εἶπον, aut ἃ μετὰ τούτων εἶπον. Idem.

Μετὰ τούτων] *Cum his,* i. e. eo tempore cum loquerer de his, nempe de largitionibus publicis. Auger.

πόλιν τοσούτους ὁπλίτας ἔχουσαν καὶ τριήρεις καὶ ἱπ- 232
πέας καὶ χρημάτων πρόσοδον συντετάχθαι καὶ παρε-
σκευάσθαι. τί οὖν, φαίη τις ἄν, ταῦτα νῦν λέγω; ὅτι
φημὶ δεῖν ὑμᾶς, ἐπειδὴ τὸ μὲν ἅπαντας μισθοφορεῖν δυσ-
χεραίνουσί τινες, τὸ δὲ συνταχθῆναι καὶ παρασκευα-
σθῆναι παρὰ πάντων χρήσιμον εἶναι δοκιμάζεται, ἐντεῦθεν
ἄρξασθαι τοῦ πράγματος καὶ προθεῖναι περὶ τούτων τῷ
βουλομένῳ γνώμην ἀποφήνασθαι. ὡς οὕτως ἔχει. ἐὰν μὲν
ὑμεῖς νῦν πεισθῆτε τούτων καιρὸν εἶναι νομίσαντες, ὅταν
εἰς χρείαν αὐτῶν ἔλθητε, ἕτοιμα ὑπάρξει· ἐὰν δ᾽ ἀκαιρίαν
ἡγησάμενοι παρίδητε, ὅταν δέῃ χρῆσθαι, τότ᾽ ἀναγκα-
σθήσεσθε παρασκευάζεσθαι.

ε΄. Ἤδη δέ τις εἶπεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, που λέγων,
οὐχ ὑμῶν τῶν πολλῶν, ἀλλὰ τῶν διαῤῥηγνυμένων εἰ ταῦτα
γενήσεται, τί δ᾽ ἡμῖν ἀπὸ τῶν Δημοσθένους λόγων
ἀγαθὸν γέγονεν; ὃς παρελθὼν [1] ἡμῶν, ὅταν αὐ-
τῷ δόξῃ, ἐνέπλησε τὰ ὦτα λόγων καὶ διέσυρε
τὰ παρόντα καί, τοὺς προγόνους [2] ἐπαινέσας
καὶ μετεωρίσας καὶ φυσήσας [3] ἡμᾶς, κατέβη.
ἐγὼ δ᾽, εἰ μὲν ὑμᾶς δυναίμην ὧν λέγω τι πεῖσαι, τηλι-
καῦτ᾽ ἂν [4] οἶμαι τὴν πόλιν πρᾶξαι ἀγαθά, ὥστ᾽, εἰ λέγειν
νῦν ἐπιχειρήσαιμι, πολλοὺς ἂν ἀπιστῆσαι ὡς μείζοσιν ἢ
δυνατοῖς. οὐ μὴν οὐδὲ τοῦτο μικρὸν ὠφελεῖν οἴομαι, εἰ τὰ
βέλτιστα ἀκούειν ὑμᾶς συνεθίζω. δεῖ γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
170 ναῖοι, τὸν βουλόμενόν τι ποιῆσαι τὴν πόλιν ὑμῶν ἀγαθὸν
τὰ ὦτα πρῶτον ὑμῶν ἰάσασθαι· διέφθαρται γάρ· οὕτω
πολλὰ καὶ ψευδῆ καὶ πάντα μᾶλλον ἢ τὰ βέλτιστα ἀ-
κούειν συνείθισθε. οἷον—ὅπως δὲ μὴ θορυβήσῃ μοι μηδείς,
πρὶν ἂν ἅπαντα εἴπω—ἀνέῳξάν τινες πρώην δήπου τὸν

[1] ὑμῶν [2] ἐπῄνεσε [3] ὑμᾶς [4] οἴομαι

Ἐπειδὴ τὸ μὲν ἅπαντας μισθοφορεῖν] Controversia verbi, ut et initio dixi, περὶ συντάξεως καὶ φόρων. Wolf.

Μισθοφορεῖν] Interpretor *largitiones publicas facere.* Auger.

Προσθεῖναι] Lego προθεῖναι a προτίθημι. Wolf.

Ὡς οὕτως ἔχει] Quasi dixisset οὕτω γὰρ ἔχει. Auger.

ε΄. Τῶν διαῤῥηγνυμένων] *Rumpendorum,* ex eorum numero, quibus ilia rumpentur. Innuit divitem aliquem proditorem. Wolf.

Τηλικαῦτ᾽ ἂν οἶμαι τὴν πόλιν πρᾶξαι ἀγαθὰ] Πότερον ὁ Δημοσθένης ἔπραξεν ἂν τὴν πόλιν ἀγαθά; ἢ ἡ πόλις ἔπραξεν ἀγαθά; Vide annotationes Panegyrici. Sequitur mox eodem, ut opinor, sensu, τὸν βουλόμενόν τι ποιῆσαι τὴν πόλιν ἀγαθόν. πράττω ἢ ποιῶ σέ τι ἀγαθὸν, τὸ εὖ ποιῶ σε. Idem.

Τὸν ὀπισθόδομον] *Posticum, posteriorem*

233 ὀπισθόδομον. οὐκοῦν οἱ παριόντες ἅπαντες, τὸν δῆμον καταλελύσθαι, τοὺς νόμους οὐκ ἔτ' εἶναι, τοιαῦτα, ἔλεγον. καίτοι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,—καὶ σκοπεῖτε, ἂν ἀληθῆ λέγω—, οἱ μὲν ταῦτα ποιοῦντες ἄξια ἐποίουν θανάτου, ὁ δῆμος δ' οὐ διὰ τούτων καταλύεται. πάλιν, κώπας τις ὑφείλετο· μαστιγοῦν, στρεβλοῦν, πάντες ἐβόων, λέγοντες καταλύεσθαι τὸν δῆμον. ἐγὼ δὲ τί φημι; τὸν μὲν ὑφαιρούμενον θανάτου ποιεῖν ἄξια ὥςπερ ἐκεῖνοι, τὸν δῆμον δ' οὐ διὰ τούτων καταλύεσθαι. ἀλλὰ, πῶς καταλύεται, οὐδεὶς λέγει οὐδὲ παῤῥησιάζεται. ἐγὼ δὲ φράσω· ὅταν ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φαύλως ἠγμένοι πολλοὶ καὶ ἄποροι καὶ ἄοπλοι καὶ ἀσύντακτοι καὶ μὴ τὰ αὐτὰ γιγνώσκοντες ἦτε, καὶ μήτε στρατηγὸς μήτ' ἄλλος μηδεὶς ὧν ἂν ὑμεῖς ψηφίσησθε φροντίζῃ, καὶ ταῦτα μηδεὶς λέγειν ἐθέλῃ μηδ' ἐπανορθοῦν, μηδ' ὅπως παύσεται τοιαῦτα ὄντα πράττῃ, ὃ νυνὶ συμβαίνει.

ϛʹ. Καὶ νὴ Δία, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἕτεροί γε λόγοι παρεῤῥυήκασι πρὸς ὑμᾶς ψευδεῖς καὶ πολλὰ τὴν πολιτείαν βλάπτοντες, οἷον ἐν τοῖς δικαστηρίοις ὑμῖν ἐστιν ἡ σωτηρία, καὶ δεῖ τῇ ψήφῳ τὴν πολιτείαν ὑμᾶς φυλάττειν.
ἐγὼ δὲ οἶδ', ὅτι ταῦτα μὲν ὑμῖν τὰ δικαστήρια τῶν πρὸς 171
ἀλλήλους δικαίων ἐστὶ κοινὰ, ἐν δὲ τοῖς ὅπλοις δεῖ κρατεῖν τῶν ἐχθρῶν, καὶ διὰ τούτων ἐστὶν ἡ σωτηρία τῆς πολιτείας· οὐ γὰρ τὸ ψηφίσασθαι τοῖς ἐν τοῖς ὅπλοις ποιήσει τὸ νικᾶν, ἀλλ' οἱ μετὰ τούτων κρατοῦντες τοὺς ἐχθροὺς

domum. Hanc Suidas partem fuisse dicit arcis Atheniensium, ubi fuerit ærarium, post Minervæ templum. et Aristophanes Pluto: [v. 1193.] Ἱδρυσόμεσθ' οὖν αὐτίκ', ἀλλὰ περίμενε, Τὸν Πλοῦτον, οὗπερ πρότερον ἦν ἱδρυμένος, Τὸν ὀπισθόδομον ἀεὶ φυλάττων τῆς θεοῦ. Locus hic de abrogatione status popularis habetur etiam in oratione Midiana. IDEM.

Ὥσπερ ἐκεῖνοι] Scilicet φασὶν, *ut illi aiunt.* IDEM.

Ὥσπερ ἐκεῖνοι] Nempe, qui ærarium expilarant, θανάτου ἄξια ἐποίουν. AUGER.

Φαύλως ἠγμένοι] Contra τὸ εὖ ἦχθαι. Proba educatio Platoni magnum habet momentum ad virtutem. WOLF.

Πολλοὶ] Legerem: οἱ πολλοί. AUGER.

ϛʹ. Οὐ γὰρ τὸ ψηφίσασθαι τοὺς ἐν τοῖς ὅπλοις ποιήσει νικᾶν] Οὐ ποιήσει ὑμᾶς νικησαι τὰς τῶν ἐνόπλων ἢ ὡπλισμένων πολεμίων. WOLF.

Κρατοῦντες τοὺς ἐχθροὺς] Supra ἐν τοῖς ὅπλοις δεῖ κρατεῖν τῶν ἐχθρῶν. Suidas ait: κρατῶ ἐπὶ τοῦ κυριεύω, γενικῇ: αἰτιατικῇ δὲ, ὅτε σημαίνει τὸ νικῶ. Varinus: κρατῶ, τὸ ἐξουσιάζω καὶ τὸ νικῶ γενικῇ: κρατῶ, τὸ ἅπτομαι καὶ φέρω αἰτιατικῇ. Exemplum Suidæ: μάχας ἐκράτησεν οὐκ ὀλίγας, id est, ἐκράτησε κατὰ τὰς μάχας, *prælia obtinuit non pauca,* est aliud, quam si dicas, πολεμίους ἐκράτησεν οὐκ ὀλίγους. In 2. (1.) Olynthiaca: πρὶν ἂν τῶν πραγμάτων κρατήσητε: et in epitaphio: καὶ γὰρ τῶν Ἀμαζόνων ἐλθόντα στρατὸν ἐκράτησαν, hic paulo post οἱ μετὰ τούτων (τῶν ὅπλων) κρατοῦντες τοὺς ἐχθρούς· ut videatur promiscua esse constructio: nisi forte ἡ ψευδογραφία τοῦ ων καὶ ους, ista permisceat. IDEM.

[1]καὶ ψηφίζεσθαι καὶ ἄλλο [2]ὅ τι βούλεσθε ποιεῖν ὑμῖν
ἐξουσίαν καὶ ἄδειαν [3]παρασκευάζουσι· δεῖ γὰρ ἐν μὲν τοῖς 234
ὅπλοις φοβεροὺς, ἐν δὲ τοῖς δικαστηρίοις φιλανθρώπους εἶναι.

ζʹ. Εἰ δέ τῳ δοκῶ μείζους ἢ κατ' ἐμαυτὸν λέγειν λόγους, αὐτὸ τοῦτο ὀρθῶς ἔχειν αὐτῷ δοκῶ· τὸν γὰρ ὑπὲρ τηλικαύτης πόλεως ῥηθησόμενον λόγον καὶ τοιούτων πραγμάτων παντὸς ἑνὸς τοῦ λέγοντος ἀεὶ μείζω φαίνεσθαι δεῖ, καὶ τῆς ἀξίας τῆς ὑμετέρας ἐγγὺς εἶναι, μὴ τῆς τοῦ λέγοντος. ὅτι δ' οὐδεὶς τῶν ὑφ' ὑμῶν τιμωμένων [4]ταύτας λέγει τὰς προφάσεις, ἐγὼ διέξειμι ὑμῖν. οἱ μὲν πρὸς ἀρχαιρεσίας καὶ ταύτην τὴν τάξιν προσιόντες δοῦλοι τῆς ἐπὶ τῷ χειροτονεῖσθαι χάριτος περιέρχονται, τελεσθῆναι στρατηγὸς ἕκαστος σπουδάζων, οὐκ ἀνδρὸς ἔργον οὐδὲν πρᾶξαι. εἰ δέ τις καὶ τοιοῦτός ἐστιν οἷος ἐγχειρεῖν ἔργῳ τῳ, νῦν μὲν ἡγεῖται, τὴν τῆς πόλεως δόξαν ἀφορμὴν ἔχων καὶ τοὔνομα, τῆς τῶν ἐναντιωσομένων ἐρημίας [5]ἀπολαύων, τὰς ἐλπίδας ὑμῖν ὑποτείνων, ἄλλο δ' οὐδὲν, κληρονομήσειν αὐτὸς τῶν ὑμετέρων ἀγαθῶν· ὅπερ ἐστίν· ἂν δ' ὑμεῖς δι' ὑμῶν αὐτῶν ἕκαστα πράττητε, τὸ ἴσον τοῖς ἄλλοις ὥςπερ τῶν ἔργων [6]αὐτῶν, οὕτω καὶ τῶν ἐκ τούτων ἕξειν. οἱ δὲ πολιτευόμενοι καὶ

[1] * τοῦ καὶ [2] ὅ] εἴ [3] παρασκευάσουσι [4] ταῦτα λέγει, τὰς προφάσεις ἐγὼ
[5] * ἀπολαύσειν, τὰς δ' ἐλπίδας [6] * αὐτὸν

ζʹ. Μείζους ἢ κατ' ἐμαυτὸν] Οὐ φιλοσόφους καὶ ῥητορικοὺς, ἀλλὰ πολεμικοὺς καὶ στρατηγικοὺς λέγειν λόγους, οὐκ ὢν στρατηγός. Cavet scomma Hannibalis in Phormionem peripateticum de imperatoris officio disserentem. IDEM.

Αὐτὸ τοῦτο ὀρθῶς ἔχειν αὐτῷ δοκῶ] Ὑπολαμβάνω αὐτὸν κρίνειν ὀρθῶς. Priore loco τὸ δοκῶ τὸ φαίνομαι significat. Possit fortassis legi αὐτὸ τοῦτο ὀρθῶς ἔχον αὐτῷ δοκεῖ. IDEM.

Αὐτὸ τοῦτο etc.] *Recte ipsi videor secundum hunc ipsum modum me habere,* i. e. grandiora loqui quam pro fortuna mea. AUGER.

Τὸν γὰρ ὑπὲρ τηλικαύτης] Sic et in oratione περὶ Στεφάνου. WOLF.

Ταύτας λέγει τὰς προφάσεις, ἐγὼ] Lego ταῦτα λέγει, τὰς προφάσεις ἐγὼ etc. et facilis est lapsus: et nisi corrigatur, inepta et constructio et sententia. IDEM.

Οἱ μὲν πρὸς ἀρχαιρεσίαν] Sic Isocrates de pace: παρελήλυθα γὰρ οὐ χαριούμενος ὑμῖν, οὐδὲ χειροτονίαν μνηστεύσων· ἀλλ' ἀποφανούμενος, ἃ τυγχάνω γινώσκων. IDEM.

Ταύτην τὴν τάξιν] Ordinem eorum qui a vobis honorantur. AUGER.

Τῆς τῶν ἐναντιωσομένων ἐρημίας ἀπολαύων] Utrum τῶν λεγόντων, ἢ τῶν πολεμίων. WOLF.

Τὰς ἐλπίδας ὑμῖν ὑποτείνων, ἄλλο δ' οὐδὲν] Scilicet πράττων. IDEM.

Ἄλλο δ' οὐδὲν, κληρονομήσειν] Post οὐδὲν comma ponendum, ut habet Feliciani editio. Alioqui tota sententia erit inexplicabilis. Deinde pro καὶ τοῖς ἐκ τούτων (ut est in priore Hervagiana), legendum cum Aldo καὶ τῶν ἐκ τούτων. quanquam enim et Felicianus non male, καὶ τῆς ἐκ τούτων τιμῆς, illud tamen, καὶ τῶν ἐκ τούτων, puto esse verius: ut non tantum honos (tametsi eo quidem generosis animis non est aliud quicquam antiquius) sed omnia victoriæ præmia intelligantur. Pro ἕξειν, constructio postulat, ἕξετε, ut ad Athenienses referatur: esti non nego retineri posse, respectu τῶν στρατηγῶν. IDEM.

Τὸ ἴσον τοῖς ἄλλοις] *Æquam cum cæteris partem,* ut laborum, sic et præmiorum habituros. οἱ ἄλλοι sunt, si τὸ ἕξειν ad στρατηγοὺς referas, οἱ πολῖται. Sin ἕξετε placeat, οἱ στρατηγοὶ καὶ ξένοι. IDEM.

235 περὶ ταῦτ᾽ ὄντες, τὸ τὰ βέλτιστα λέγειν [1] ὑμῖν ἀφέντες,
προσκεχωρήκασι πρὸς τούτους· καὶ πρότερον μὲν κατὰ 172
συμμορίας εἰσεφέρετε, νῦν δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας. ῥήτωρ ἡγεμὼν, καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ, καὶ οἱ βοησόμενοι μεθ᾽ ἑκατέρων τριακόσιοι· οἱ δ᾽ ἄλλοι προσνενέμησθε, οἱ μὲν ὡς τούτους, οἱ δ᾽ ὡς ἐκείνους. τοιγαροῦν ὑμῖν περίεστιν ἐκ τούτων ὁ δεῖνα χαλκοῦς καὶ ὁ δεῖνα εὐδαίμων, εἷς ἢ δύο, ὑπὲρ τὴν πόλιν· οἱ δ᾽ ἄλλοι μάρτυρες τῆς τούτων εὐδαιμονίας κάθησθε, τῆς καθ᾽ ἡμέραν ῥᾳθυμίας πολλὴν καὶ μεγάλην ὑπάρχουσαν ὑμῖν εὐδαιμονίαν τούτοις προέμενοι.

ή. Καίτοι σκέψασθε, ὅπως ἐπὶ τῶν προγόνων ταῦτ᾽ εἶχεν· οὐ γὰρ ἀλλοτρίοις ὑμῖν παραδείγμασι χρησαμένοις, ἀλλ᾽ οἰκείοις, ἔξεσθ᾽ ἃ προσήκει πράττειν εἰδέναι. ἐκεῖνοι Θεμιστοκλέα τὸν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν στρατηγήσαντα καὶ Μιλτιάδην τὸν ἡγούμενον Μαραθῶνι καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὐκ ἴσα τοῖς νῦν στρατηγοῖς ἀγαθὰ εἰργασμένους, [2] μὰ Δί᾽ οὐ χαλκοῦς ἵστασαν οὐδ᾽ ὑπερηγάπων, ἀλλ᾽ ὡς οὐδὲν αὐτῶν κρείττους ὄντας, οὕτως ἐτίμων. καὶ γάρ τοι τῶν ἔργων οὐδενὸς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν τότ᾽ ἀπεστέρησαν ἑαυτούς· οὐδ᾽ ἔστιν οὐδεὶς ὅστις ἂν εἴποι τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν Θεμιστοκλέους ἀλλ᾽ Ἀθηναίων, οὐδὲ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην Μιλτιάδου ἀλλὰ τῆς πό-

1 * ἡμῖν   2 οἱ μὰ Δί᾽, οὐ

Ὑμῖν ἀφέντες] Sic ordinanda sunt verba: ἀφέντες τὸ λέγειν τὰ βέλτιστα ὑμῖν. IDEM.

Ῥήτωρ ἡγεμὼν] Scilicet ἐστί. ἐξ ἑκατέρων, id est, *utriusque factionis*, necessario hic etiam legendum, ut in secunda (prima) Olynthiaca. IDEM.

Βοησόμενοι] Imo βοηθησόμενοι, ut in secunda (prima §. θ'.) Olynthiaca. AUGER.

Ὁ δεῖνα χαλκοῦς] Scilicet ἕστηκεν, ἢ ἵσταται, *ponitur illi ærea statua*, ut Evagoræ et Cononi. Nisi malis pro *invicto* accipere: sicut κλέπτης χαλκοῦς, quod non probo. Est enim usitata formula χαλκοῦν ἱστάναι, *æreum statuere*, pro *æream statuam ponere*. WOLF.

Χαλκοῦς] *Æreus*. i. e. statua ærea donatus. AUGER.

Ὁ δεῖνα εὐδαίμων] Scilicet λέγεται, ἢ γίγνεται, εὐδαιμονεῖ, ἢ εὐδαιμονίζεται. WOLF.

Ὑπὲρ τὴν πόλιν] In altiore dignitatis gradu collocati, quam reipublicæ libertas patiatur: veluti tyranni quidam in republica: vel potius, major est illorum dignitas et auctoritas, quam ipsius reipublicæ. IDEM.

Τῆς καθ᾽ ἡμέραν ῥᾳθυμίας — προέμενοι] Ῥᾳθυμίας genitivus est pretii: *venditis socordia, abjicitis per ignaviam*, sicut dicunt μισθοῦ φιλεῖν, *mercede amare*. IDEM.

Ῥᾳθυμίας] Subauditur ἕνεκα. AUGER.

ή. Ἐκεῖνοι Θεμιστοκλέα] Sic et in Aristocratea [§. ν'.] et tertia (secunda) Olynthiac. et in oratione Æschinis κατὰ Κτησιφῶντος [§. ξά.] WOLF.

Οὐκ ἴσα] Id est, πολὺ μείζω, *multo majora*. IDEM.

Ἀλλ᾽ ὡς οὐδὲν] Pro ἀλλ᾽ lego οὐδ᾽: alioqui secum ipsa pugnabit oratio, cum ὑπερετίμων sequatur, quod majus est, quam ὑπερηγάπων. Quanquam si ante ὑπερετίμων negationem οὐχ addas, bene sententia constabit. IDEM.

λεως. νῦν δὲ πολλοὶ τοῦτο λέγουσιν, ὡς Κέρκυραν εἷλε Τι- 236
μόθεος, καὶ τὴν μόραν κατέκοψεν Ἰφικράτης, καὶ τὴν περὶ Νάξον ἐνίκα ναυμαχίαν Χαβρίας· δοκεῖτε γὰρ αὐτοὶ τῶν ἔργων τούτων παραχωρεῖν τῶν τιμῶν ταῖς ὑπερβολαῖς, ἃς
173 δεδώκατε ἐπ᾽ αὐτοῖς ἑκάστῳ τούτων.

θ'. Τὰς μὲν δὴ πολιτικὰς δωρεὰς οὕτως ἐκεῖνοί τε καλῶς ἔνεμον καὶ ὑμεῖς οὐκ ὀρθῶς, τὰς δὲ τῶν ξένων πῶς; ἐκεῖνοι Μένωνι τῷ Φαρσαλίῳ δώδεκα μὲν τάλαντα ἀργυρίου δόντι πρὸς τὸν ἐπ᾽ Ἠϊόνι τῇ πρὸς Ἀμφιπόλει πόλεμον, διακοσίοις δ᾽ ἱππεῦσι πενέσταις ἰδίοις βοηθήσαντι, οὐκ ἐψηφίσαντο πολιτείαν, ἀλλ᾽ ἀτέλειαν ἔδωκαν μόνον. καὶ πρότερον τούτου Περδίκκᾳ τῷ κατὰ τὴν τοῦ βαρβάρου ποτὲ ἐπιστρατείαν βασιλεύοντι Μακεδονίας, τοὺς ἀναχωροῦντας ἐκ Πλαταιῶν τῶν βαρβάρων ἀπὸ τῆς ἥττης διαφθείραντι καὶ τέλειον τἀτύχημα ποιήσαντι τῷ βασιλεῖ, οὐκ ἐψηφίσαντο πολιτείαν, ἀλλ᾽ ἀτέλειαν ἔδωκαν μόνον, μεγάλην, οἶμαι, καὶ τιμίαν καὶ σεμνὴν τὴν αὑτῶν πατρίδα ἡγούμενοι καὶ πάσης μείζονα εὐεργεσίας. νῦν δ᾽, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φθόρους [1] ἀνθρώπους οἰκοτρίβων οἰκότριβας, τιμὴν ὥσπερ

1 ἀνθρώπους οἰκότριβας, οἰκοτρίβων τιμὴν, ὥσπερ ἄλλου του τῶν ὠνίων,

Τὴν μόραν κατέκοψεν Ἰφικράτης] Partes quasdam exercitus, aut ordinem appellari μόραν scribit Hesychius, et addit, qui olim πατρίλοχοι (si modo pro πατρι non legendum est πρὶν ποτὲ, vel πάλαι λόχοι) dicerentur apud Lacedæmonios, postea mutato nomine μόραν fuisse dictos. Æmilius: 'Hoc exercitu moram Lacedæmoniorum intercepit, quod ipsum maxime tota celebratum est Græcia;' de mora loquitur, quasi esset oppidum aliquod. Xenophon lib. 4. Ἑλληνικῶν Phliasiorum meminit, quos occiderit Iphicrates: et postea de nuntio loquens, λέγει τὸ τῆς ἐν Λεχαίῳ μόρας πάθος, ubi 250. circiter sint occisi. IDEM.

Τὴν περὶ Νάξον] Νάξος insula maris Ægæi. IDEM.

Τὴν περὶ Νάξον] Delerem περὶ. AUGER.

θ'. Ἐπ᾽ ἠϊόνι] Ἠϊὼν, ἀκτὴ, αἰγιαλὸς, ψάμμος, ὄχθη, id est, *litus, arena, ripa*. καὶ τὸ βάσιμον μέρος τῆς θαλάσσης, *vadum maris*. Item Ἠϊὼν urbs Chersonesia, et alia Strymonica. Utrum hic proprium sit, an appellativum, haud affirmare possum. WOLF.

Πενέσταις] Hi Thessalorum servi fuerunt, ut εἵλωτες Laconum, κλαρωταὶ et περίοικοι Cretensium. IDEM. Thessalus Menon *trecentis* penestis Athenienses adjuvisse dicitur in or. c. Aristocrat. §. νά: qui, utra genuina sit lectio, conjectando assequi valuerit, uæ is magnus oportet sit conjector. In or. π. Συνταξ. πενέστας non bene per *clientes* reddidit Wolfius, priorem locum tantum citat Harpocration. τοὺς δουλεύοντας τῶν ἐλευθέρων πενέστας καλεῖσθαι παρὰ Θεσσαλοῖς, ex Theopompo tradit Schol. Theocrit. ad Idyll. xvi. 35. *Valckenaer. Animadv. ad Ammon.* l. iii. c. 8. p. 192.

Ἐκ Πλαταιέων] *E Platæensibus*, id est, e finibus Platæensium: nisi forte Πλαταιῶν sit legendum, *Platæis*. WOLF.

Πάσης μείζονα εὐεργεσίας] Hoc est, nullum esse tantum beneficium, pro quo civitas Atheniensis dari debeat. IDEM.

Οἰκοτρίβων οἰκότριβας] Ὁ οἰκότριψ οἰκέτης. *Servos servis natos*. IDEM. Vim Wolfius non percepit, inquit Valckenaer, (in Anim. ad Ammon. l. I. c. 10.) et explicare pergit voces φθόρους ἀνθρώπους, οἰκοτρίβων οἰκότριβας, per, ἀνθρώπους οὐδ᾽ ἐλευθέρους γε, ἀλλ᾽ ὀλέθρους in or. c. Aristocrat. §. νβ'. *Nullius frugis homines*, et imprimis *exteros*, ὀλέθρους dictitabant Attici.

Τιμὴν ὥσπερ ἄλλου τινὸς] Hoc necessario

ἄλλου του τῶν ὠνίων λαμβάνοντες, ποιεῖσθε πολίτας. ταῦτα δ' ὑμῖν ἐπελήλυθε πράττειν, οὐχ ὅτι τὰς φύσεις χείρους ἐστὲ τῶν προγόνων, ἀλλ' ὅτι τοῖς μὲν ἐφ' ἑαυτοῖς
237 παρειστήκει μέγα φρονεῖν, ὑμῶν δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περιῄρηται τοῦτο. ἔστι δ' οὐδέποτ', οἶμαι, δυνατὸν μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν, ὥσπερ οὐδὲ [1]λαμπρὰ καὶ καλὰ πράττοντας μικρὸν καὶ ταπεινὸν φρονεῖν· ὁποῖ' ἄττα γὰρ ἂν τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώπων ᾖ, τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημ' ἔχειν.

ι. Σκέψασθε δέ, ἅ τις κεφάλαια ἂν ἔχοι τῶν πραγμάτων εἰπεῖν περὶ τῶν τε ἐκείνοις πεπραγμένων καὶ τῶν ὑμῖν, ἂν ἄρ' ὑμῶν αὐτῶν ἐκ τούτων γε [2]δύνησθε γενέσθαι 174
κρείττους. πέντε μὲν τοίνυν καὶ τετταράκοντα ἔτη τῶν Ἑλλήνων ἦρξαν ἑκόντων ἐκεῖνοι, πλείω δ' ἢ μύρια τάλαντα εἰς τὴν ἀκρόπολιν συνήγαγον, πολλὰ δὲ καὶ καλὰ καὶ πεζῇ καὶ ναυμαχοῦντες ἔστησαν τρόπαια, ἐφ' οἷς ἔτι καὶ νῦν φιλοτιμούμεθα. καίτοι ταῦτα νομίζετε αὐτοὺς στῆσαι, οὐχ ἵνα θαυμάζωμεν μόνον ἡμεῖς αὐτὰ θεωροῦντες, ἀλλ' ἵνα καὶ μιμώμεθα τὰς τῶν ἀναθέντων ἀρετάς. ἐκεῖνοι μὲν δὴ ταῦτα· ἡμεῖς δ', ὅσης ἅπαντες ὁρᾶτε ἐρημίας ἐπειλημμένοι, σκέψασθε εἰ παραπλήσια. οὐ πλείω μὲν ἢ χίλια

[1] καλὰ καὶ λαμπρὰ [2] δυνήσεσθε κρείττους γενέσθαι

pene fit in iis urbibus, ubi est opificum multitudo, ut possint elocari filiæ. Wolf.

Ὑμῶν δὲ περιῄρηται τοῦτο] Πῶς τοίνυν οὐ χείρους τὴν φύσιν, οἷς οὐ παρέστηκε μέγα φρονεῖν ἐφ' ἑαυτοῖς; Sed orator ait, eos esse deteriores non natura, sed consuetudine, quæ naturam depresserit. Idem.

Ἔστι δ' οὐδέποτ' οἶμαι δυνατὸν] In tertia (secunda) Olynthiaca ἔστι δ' οὐδέποτ' οἶμαι μέγα, etc. omisso δυνατόν. Idem.

Ὥσπερ οὐδὲ καλὰ] Hæc antithesis in tertia (secunda) Olynthiaca prætermissa est. Idem.

ι. Πεπραμένων] Nostrum proculdubio rectius πεπραγμένων legit. Jubet enim Athenienses considerare facta majorum, et conferre cum suis ipsorum. Obsopœus.

Ἂν ἄρα ὑμῶν αὐτῶν ἐκ τούτων γε δυνήσεσθε κρείττους γενέσθαι] Malim ὑμῶν γενέσθαι, ut 1. Philip. omisso et κρείττους, et βελτίους. *an vos possitis asserere in libertatem: desinatis pendere ab aliis.* Videtur hujus loci quædam ex oratione περὶ εἰρήνης Isocratica Demosthenes mutuatus. Wolf.

Πέντε καὶ τετταράκοντα ἔτη] Isocrates in Panegyrico septuaginta, in Panathenaico sexaginta quinque annorum meminit, Demosthenes in Philippica tertia 73. Proinde pro XLV. legendum puto LXV. ξέ non μέ· nisi quis forte cavilletur, legitimum imperium 45. durasse annos: reliquis, in tyrannidem degenerasse. Sed et perpetua tyrannis illa fuit, aut certe πειθανάγκη: et hæc exceptio non decet laudatorem. Idem.

Πεζοῖ] Malim πεζῇ, ut in proverbio: πεζῇ βαδίζω· νεῖν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι. *eo pedes; natare namque nescio.* Nisi placeat ὀξυτόνως scribi πεζοὶ, *pedites terrestri prælio*, quod non placet. Wolf.

Ἐπειλημμένοι] Sensu activo *accipientes, nacti.* Auger.

καὶ πεντακόσια τάλαντα ἀνήλωται μάτην εἰς τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀπόρους; ἐξανήλωνται δὲ οἵ τε ἴδιοι πάντες οἶκοι καὶ τὰ κοινὰ τῇ πόλει καὶ τὰ παρὰ τῶν συμμάχων; οὓς δ' ἐν τῷ πολέμῳ συμμάχους ἐκτησάμεθα, οὗτοι νῦν ἐν τῇ εἰρήνῃ ἀπολώλασιν; ἀλλά, νὴ Δία, ταῦτα μόνον τότ' 238
εἶχε βέλτιον ἢ νῦν, τὰ δ' ἄλλα χεῖρον; πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἀλλ', ὅ τι βούλεσθε, ἐξετάσωμεν. οἰκοδομήματα μέν γε καὶ κόσμον τῆς πόλεως καὶ ἱερῶν καὶ λιμένων καὶ τῶν ἀκολούθων τούτοις τοιοῦτον καὶ τοσοῦτον κατέλιπον ἐκεῖνοι, ὥστε μηδενὶ τῶν [1]ἐπιγιγνομένων ὑπερβολὴν λελεῖφθαι, προπύλαια [2]ταῦτα, νεώσοικοι, στοαί, τἆλλα, οἷς ἐκεῖνοι κοσμήσαντες τὴν πόλιν ἡμῖν παρέδωκαν· τὰς δ' ἰδίας οἰκίας τῶν ἐν δυνάμει τότε γενομένων οὕτω μετρίας καὶ τῷ τῆς πολιτείας ὀνόματι ἀκολούθους, ὥστε τὴν Θεμιστοκλέους καὶ τὴν Κίμωνος καὶ τὴν Ἀριστείδου καὶ Μιλτιάδου καὶ
175 τῶν τότε λαμπρῶν οἰκίαν, εἴ τις ἄρ' οἶδεν ὑμῶν ὁποία ποτ' ἐστίν, ὁρᾷ τῆς τοῦ γείτονος οὐδὲν σεμνοτέραν οὖσαν. νῦν δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δημοσίᾳ μὲν ἡ πόλις ἡμῶν τὰς ὁδοὺς ἀγαπᾷ κατασκευάζουσα καὶ κρήνας καὶ κονιάματα καὶ λήρους—καὶ οὐ τοῖς εἰσηγησαμένοις ταῦτ' ἐπιτιμῶ, πολλοῦ γε καὶ δέω, ἀλλ' ὑμῖν, εἰ ταῦτα ἱκανὰ ὑμῖν αὐτοῖς ὑπολαμβάνετε εἶναι διοικεῖν—, ἰδίᾳ δ' οἱ τῶν κοινῶν ἐπί τῳ γεγενημένοι, οἱ μὲν τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας τὰς ἰδίας οἰκίας κατεσκευάκασιν, οὐ μόνον τῶν πολλῶν ὑπερηφανωτέρας, οἱ δὲ γῆν συνεωνημένοι γεωργοῦσιν ὅσην οὐδ' ὄναρ ἤλπισαν πώποτε. τούτων δ' αἴτιον πάντων, ὅτι τότε μὲν ὁ δῆμος ἦν δεσπότης καὶ κύριος ἁπάντων, καὶ ἀγαπητὸν ἦν παρ' ἐκείνου τῶν ἄλλων ἑκάστῳ καὶ τιμῆς καὶ ἀρχῆς καὶ ἀγαθοῦ τινὸς μεταλαμβάνειν· [3]νῦν δὲ τοὐναντίον κύριοι μὲν τῶν ἀγαθῶν οὗτοι, καὶ διὰ τούτων ἅπαντα πράττεται, ὁ δὲ δῆμος ἐν ὑπηρέτου καὶ προσθήκης

[1] ἐπιγενομένων [2] ταῦτα, ὁ παρθενὼν, νεώσοικοι, [3] νυνὶ

Τῶν Ἑλλήνων ἀπόρους] *Græcos mendicos.* sic appellat *mercenarios*, ut puto, *milites*, τοὺς μισθοφόρους, τοὺς ξένους. Wolf.

Οὓς δ' ἐν τῷ πολέμῳ συμμάχους] Si hæc ad sociale bellum non pertinent, historiam mihi non liquere fateor. Isocrates in Areopagitico: τοὺς δ' ἡμετέρους αὐτῶν συμμάχους ἀπολωλεκότες. Idem.

Τῷ τῆς πολιτείας ὀνόματι ἀκολούθους] Id est, δημοτικοὺς *plebeias*, minime tyrannicas. Idem.

Ὁ δὲ δῆμος ἐν προσθήκης μέρει] Id est,

μέρει, καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε [1] ἃ ἂν ὑμῖν οὗτοι μεταδιδῶσι
λαμβάνοντες.

ιά. Τοιγαροῦν ἐκ τούτων τοιαῦτα τὰ πράγματα τῆς
πόλεώς ἐστιν, ὥστε, εἴ τις ἀναγνοίη τὰ ψηφίσματα ὑμῶν
καὶ τὰς πράξεις ἐφεξῆς διέλθοι, οὐδ᾽ ἂν εἷς πιστεύσειε τῶν
239 αὐτῶν εἶναι ταῦτα κἀκεῖνα. οἷον, ἃ πρὸς τοὺς καταράτους
Μεγαρέας ἐψηφίσασθε ἀποτεμνομένους τὴν ὀργάδα, ἐξιέ-
ναι, κωλύειν, μὴ ἐπιτρέπειν· ἃ πρὸς Φλιασίους ὅτε
ἐξέπεσον τὸ ἔναγχος, βοηθεῖν, μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς
σφαγεῦσι, τῶν ἐν Πελοποννήσῳ τοὺς βουλομέ-
νους παρακαλεῖν. ἅπαντα καλά, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
ταῦτα καὶ δίκαια καὶ τῆς πόλεως ἄξια, [2] τὰ ἔργα δὲ τὰ 176
ἀπὸ τούτων οὐδαμοῦ. οὐκοῦν τὴν μὲν ἀπέχθειαν διὰ τῶν
ψηφισμάτων ἐκφέρεσθε, τῶν δ᾽ ἔργων οὐδενὸς κύριοι γί-
γνεσθε· τὰ μὲν γὰρ ψηφίσματα πρὸς τὸ τῆς πόλεως
ἀξίωμα ψηφίζεσθε, τὴν δύναμιν δ᾽ οὐκ ἀκόλουθον ὧν ψη-
φίζεσθε ἔχετε. ἐγὼ δὲ παραινέσαιμι ἂν ὑμῖν—καί μοι
μηδεὶς ὀργισθῇ—[3] ἔλαττον φρονεῖν καὶ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν
ἀγαπᾷν πράττοντας, ἢ μείζω δύναμιν παρασκευάζεσθαι.
εἰ μὲν οὖν Σιφνίοις ἢ Κυθνίοις ἢ τισὶν ἄλλοις τοιούτοις οὖσι
συνήθειν ὑμῖν, ἔλαττον φρονεῖν συνεβούλευον ἄν· ἐπειδὴ δ᾽
ἔστ᾽ Ἀθηναῖοι, τὸ τὴν δύναμιν παρασκευάζεσθαι παραινῶ.
αἰσχρὸν γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, αἰσχρὸν λιπεῖν τὴν τοῦ
φρονήματος τάξιν, ἣν ὑμῖν οἱ πρόγονοι παρέδωκαν. πρὸς δὲ
τούτοις οὐδ᾽ ἐστὶν ἐφ᾽ ὑμῖν, οὐδ᾽ ἂν ἀποστῆναι τῶν Ἑλλη-
νικῶν βούλησθε· πολλὰ γὰρ ὑμῖν ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου
πέπρακται, καὶ τοὺς μὲν φίλους τοὺς ὑπάρχοντας αἰσχρὸν
προέσθαι, τοῖς δ᾽ οὖσιν ἐχθροῖς οὐκ ἔνι πιστεῦσαι καὶ

[1] ἄν τι αὐτοὶ μεταδ. [2] τὰ δ᾽ ἔργα τὰ [3] * ἢ ἔλαττον

numerus est tantum, ut, *Nos numerus sumus, et fruges consumere nati.* vel, nulla ratio populi habetur, nullo loco habetur, nulloque numero. Sic etiam Plato προσθήκην et πρόσθημα pro *additamento* et *accessione* sive *appendice* posuit, quemadmodum et πρόσθεσιν, etc. Ex edit. Hervag.

ιά. Τὴν ὀργάδα] Suidas ὀργάδα, *fecundam, consitam, pinguem, robustamque tellurem* interpretatur: et postea, nescio quo auctore, citat Periclem dedisse crimini Megarensibus, quod ὀργάδα, hoc est, con-se*cratum agrum* colerent. Wolf.

Μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς σφαγεῦσι] Coercendos esse grassatores et homicidas. Sic odiose vocari puto Lacedæmonios. τὰς ἐν Ἤλιδι σφαγὰς in Philippicis commemoravit. Minuta ista et fere perpetua Græcorum latrocinia exquirere accuratius, non est operæ pretium. Idem.

Σιφνίοις ἢ Κυθνίοις] Siphnos insula una ex Cycladibus in Ægæo mari, Cythnos item. Idem.

Τὸ τὴν δύναμιν] Lego, μείζω τὴν δύναμιν. Idem.

μεγάλους ἐᾶσαι γενέσθαι. ὅλως δ᾽, ὅπερ οἱ πολιτευόμενοι
πεπόνθασι πρὸς ὑμᾶς, [1] οὐκ ἔνεστ᾽ αὐτοῖς ὅταν βούλωνται
παύσασθαι, τοῦτο καὶ ὑμῖν περιέστηκε· πεπολίτευσθε
γὰρ ἐν τοῖς Ἕλλησιν.

ιβ΄. Ἔστι δ᾽, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κεφάλαιον ἁπάντων
τῶν εἰρημένων, οὐδέποθ᾽ ὑμᾶς οἱ λέγοντες οὔτε πονηροὺς
οὔτε χρηστοὺς ποιήσουσιν, ἀλλ᾽ ὑμεῖς τούτους ὁποίους ἂν 240
βούλησθε· οὐ γὰρ ὑμεῖς ὧν οὗτοι βούλονται στοχάζεσθε,
ἀλλ᾽ οὗτοι ὧν ἂν ὑμᾶς ἐπιθυμεῖν οἴωνται. ὑμᾶς οὖν ὑπάρ-
177 ξαι δεῖ χρηστὰ βουλομένους, καὶ πάνθ᾽ ἕξει καλῶς· ἢ γὰρ
οὐδεὶς ἐρεῖ φαῦλον οὐδέν, ἢ οὐδὲν αὐτῷ πλέον ἔσται μὴ
ἔχοντι τοὺς πεισομένους.

[1] * οἷς οὐκ

ιβ΄. Βουλευομένους] Melius βουλομένους. Idem.

Pag. ed. aliq. cit. 191 | Pag. ed. Reisk. 177

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ ΛΟΓΟΥ.

ΦΗΜΗΣ γενομένης τὸν Περσῶν βασιλέα παρασκευάζεσθαι στρατεύειν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, ὁ μὲν τῶν Ἀθηναίων δῆμος κεκίνηται καὶ συγκαλεῖν ὥρμηται τοὺς Ἕλληνας καὶ τὸν πόλεμον ἐκφέρειν ἤδη· ὁ δὲ Δημοσθένης συμβουλεύει μὴ προεξανίστασθαι, ἀλλὰ ἀναμένειν τὸν βασιλέα νεωτερίσαι. νῦν μὲν γὰρ, φησὶν, οὐ πείσομεν τοὺς Ἕλληνας συμμαχεῖν ἡμῖν, ἐπ' ἀδείας εἶναι δοκοῦντας· τότε δὲ αὐτοὺς ὁ κίνδυνος αὐτὸς συστήσεται. παραινεῖ τοίνυν ἡσυχάζοντας συντάξασθαι καὶ πρὸς τὸν πόλεμον παρασκευάσασθαι, καὶ δὴ καὶ διέξεισιν ὃν τρόπον ἂν συνταχθεῖεν. ὅθεν καὶ περὶ συμμοριῶν ὁ λόγος ἐπιγράφεται· συμμορία γὰρ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τὸ τῶν λειτουργούντων σύνταγμα.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ ΛΟΓΟΣ.

α'. ΟΙ μὲν ἐπαινοῦντες, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς προ- 178
γόνους ὑμῶν λόγον εἰπεῖν μοι δοκοῦσι προαιρεῖσθαι κεχα-

ΠΕΡΙ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ] Inscribitur hæc Oratio, quasi dicas, de decuriis munera obeuntium: id quod ita intelligetur, si summam et veluti argumentum orationis hujus colligamus. Est autem ejusmodi. Cum rex Persarum expeditionem in Græcos, et præcipue in Athenienses facturus diceretur, populus Atheniensium tumultuari cœpit, quasique ducem quærere, qui Atheniensium exercitu instructus obviam ultro Persis in Lydiam procederet. Quod cum Demosth. temerarium esse videret, nec tamen aperte damnare et dissuadere auderet, censere cœpit prius de apparatu belli cogitandum, et quonam modo suppetere copiæ bellicæ propulsando tanto bello possent. Itaque ex ditioribus urbis centum decurias duodenum hominum describendas censuit; quas symmorias appellat. Hic ordo Trierarchæ appellantur, id est, triremium præfecti quasi navarchi: quanquam symmorias tantum viginti facit, sexagenum hominum, quas rursus in quinas partes duodenum hominum distribuit: sic enim inquit [§. ε'.] ἐκ τοίνυν τούτων — τοὺς ἀπορωτάτους. *Ex his mille et ducentis existimo classes viginti faciendas eo modo quo nunc factæ sunt, sexagena corpora unamquamque habentem. Earumque singulas dividendas in quinas decurias censeo duodenum hominum, ita ut ditissimo cuique egentissimi in decuriis ordinandis conjungantur.* Ita autem constitutis classibus, id est, symmoriis, et divisis decuriis, trecentas naves triremes faciendas esse censet, et rursus eas in viginti partes tribuit singulas denumquingenum navium. Ita ut ex primo, secundo, et tertio centenario, cuilibet classi quinæ distribuantur, et sic unaquæque classis singulis decuriis ternas rursus tribuat. Hac constitutione classium triremium, trierarcharumque facta, Quoniam vero, inquit, census eorum sex millium est talentorum, oportet et facultates quoque certo ordine ac formula constitui, et in singulas decurias sexagena talenta

ρισμένον, οὐ μὴν συμφέροντά γ' ἐκείνοις οὓς ἐγκωμιάζουσι ποιεῖν· περὶ γὰρ πραγμάτων ἐπιχειροῦντες λέγειν, ὧν οὐδ'

tribui, ut singulæ classes quinquies sexagena talenta sortiantur: id quod his verbis ab eo dicitur [§. ς'.] εἶτα πέντε ἑξήκοντα— ταλαντείαν ἀποδοῦναι. Hoc autem ideo statuit, ut si levius bellum instet, centum navibus tantum res geratur, et sexagenis in singulas decurias talentis impensa suppeditetur, et duodeni trierarchi sint, sin graviore bello ducentis navibus opus sit, tricena in singulas decurias talenta impensam conferant, et sena sint corpora trierarchiæ munus obeuntia: quod si gravissimo bello premantur, singulæ decuriæ ad vicena talenta, et quaterna corpora contrahantur. [ibid.] ὅπως ἐὰν μὲν ὑμῖν ἑκατὸν — τριηραρχοῦντα. Hoc facto, armamenta navium æstimanda primum censet, quæ qualiaque navibus commoda aut necessaria sint, eadem ratione in classes ac decurias tribuenda, omniaque sortito expediri, ut cum rei gerendæ tempus venerit, quam quisque navem sortitus sit, eam instructam in tempore recte præstet. Verum Demosthenes universam hujus constitutionis (quam ipse syntaxim vocat) rationem in tres summarias partes dividit, in trierarchos enim et eorum facultates, et in triremes primam partem statuit: secundam in facultates omnium divitum et pauperum civitatem habitantium, a quibus sumptus suppeditari oportet: tertiam partem delegat classiario militi, et loco, i. e. armentario et navali. Prima pars explicata est, tertiam hoc modo prosequitur. Decem tribus erant Athenis, unicuique igitur tribui tricenas naves assignat, decies enim tricenæ fiunt in summa trecentæ. Has rursus tricenas trifariam dividit, i. e. inter denas. Tribus enim apud Athenienses in tres partes dividuntur, quæ Trittyes ab ipsis appellantur, quasi tertiæ tribum partes: nos quia verbum Latinum non habemus, Trientes nunc dicemus. Unicuique igitur trienti denas naves implendas tribuit, cum belli gerendi tempus fuerit, tum unicuique tribui tricenas stationes navium construendas assignat in Piræeo portu Atheniensi, ut singulæ stationes singulas triremes capiant, et distributionem parem in trientes, ut supra facit, sortitoque etiam omnia vult transigi ut decem tribus decem loca sortiantur tricenis stationibus faciendis, et trierarchi sortito in loca et stationes distribuantur. Hæc munera Tele in Liturgiæ et Isphoræ a Græcis appellantur. Quæ verba nullo discrimine ab Oratore usurpantur in Oratione quæ πρὸς Λεπτίνην, quasi *apud* Leptinen, non *contra* Leptinen inscribitur. Ab his minoribus præstationibus immunes erant trierarchi classici cives, hoc est, primæ classis munifices. Sic enim inquit ille in proxime dicta Oratione, οἱ μὲν τοίνυν πλουσιώτατοι τριηραρχοῦντες ἀεὶ, τῶν χορηγῶν ἀτελεῖς ὑπάρχουσι. οἱ δὲ ἐλάττω τῶν ἱκανῶν κεκτημένοι, τὴν ἀναγκαίαν ἀτέλειαν ἔχοντες, ἔξω τοῦ τέλους εἰσὶ τούτου. 'atqui ditissimi cum semper in munere trierarchiæ occupati sint, a theatralibus præstationibus immunes sunt. Quorum autem facultates infra census sunt, ii cum necessariam immunitatem habeant, ne hoc quidem munus obibunt.' Munera autem publica uno nomine Liturgiæ dicuntur. Quorum genera sunt Choregia, id est, præstatio suppeditando choro inventa liberalium ludorum tempore et Panathenæorum. Hestiasis, id est, Convivatio seu, epulum tributim exhiberi solitum. Gymnasiarchia oleum palæstræ suppeditabat privato sumptu. Isphora dicebatur collatio ad stipendia militum. Restat pars secunda apparatus, id est, collatio universæ civitatis ad stipendia militum. Hanc partem Demosthenes perstrinxit oratorie. Videbat enim gratiosam esse orationem ad populum non posse, quæ populi facultates exhauriret. Cum ergo videret immani collatione opus esse, majoreque facultatum parte, quam ut tunc populus nondum adventu hostis perterritus ferre posset, si a se taxaretur, nec minorem dicere vellet, id est, eam quæ populo tolerabilis esse tunc potuisset, tandem seipsum oratorie interrogans, et vicissim respondens ita inquit [§. η'.] τίς οὖν ἔσθ' οὗτος;— προσενεγκεῖν; *Quodnam igitur est hoc vectigal? id quod nunc quidem non est, tunc autem futurum est? Equidem simile quid ænigmati dicere hic non dubitem. Ecquid hanc civitatem omnem, o viri Athenienses, cernitis? In hac ego ipsa, parum abest quin dicam tantum pecuniarum esse, quantum in aliis omnibus civitatibus, atqui qui eas possident, hujusmodi mentem habent, ut si Oratores omnes terrere eos volentes, Regem venturum dicant, atque etiam adventantem, quodque hæc aliter habere se nequeant; ad hæc si cum ipsis orationem habentibus futurum ita prædicant totidem fatidici, ne sic quidem pecunias ostensuros esse putem, aut professuros eas, nedum ad collationem daturos. Quod si ea quæ nunc verbotenus terrifica jactantur, reapse geri senserint, nullus utique usque adeo stultus est, quin et prolixe dare, et in primis conferre velit. Ecquem enim esse credimus, qui bona sua cuncta perdere tandem malit, quam fortunarum suarum partem pro capite, ac re-*

ἂν εἷς ἀξίως ἐφικέσθαι δύναιτο τῷ λόγῳ, αὐτοὶ μὲν τοῦ
δοκεῖν εὖ λέγειν δόξαν ἐκφέρονται, τὴν δ' ἐκείνων ἀρετὴν
192 ἐλάττω τῆς ὑπειλημμένης παρὰ τοῖς ἀκούουσι φαίνεσθαι

liquis suis fortunis in medium afferre? Deinde sensim progrediens, quasique obrepens tenaci avaritiæ: 'Neque enim nunc,' inquit, 'inquirendum modum collationis puto, qui melius in re præsenti statuetur. Quippe si inire nunc rationem ejus velimus, et ex præsenti sensu animorum taxare, in risum res abibit. Sed ineamus sane. Sit aliquis qui dicat, centesimam se collaturum, nempe sexaginta talenta is dixerit. age quinquagesimam quispiam dicet? hic duplum dictæ summæ dixerit. et quid hoc est ad mille et ducentos camelos, qui vehere pecunias Regi ab istis dictitantur? Sed videamus porro. Vultis igitur, ut duodecimam conferamus, quinquaginta scilicet talenta? at neque id ferre possitis, neque si statim deponatis, idonea sit pecunia, quæ tanto bello satis esse possit' [ibid.] φέρε γὰρ, τὴν ἑκατοστὴν— πολέμου τὰ χρήματα. Hæc est fere summa ejus Orationis, cujus sensus non facile cuilibet explicabilis, memorabilis tamen mihi visus est, propter collectionem singulari invento expeditam. Ex prædictis autem apparet totius civitatis censum sex millibus talentum æstimatum a Demosthene. Sexaginta enim talenta centesima pars est sex millium, et quingenta duodecima. Quare quod diximus de talentis sex millibus in classes et centurias divisis, non de censu tantum mille, ac ducentorum trierarchorum intelligendum Demosthenem, his verbis significat, de divisione supradicta loquens [§. ϛ'.] ἐπεὶ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχοντα ὑπάρχῃ — ἑκατὸν μέρη. *Cum vero hæc ita constituta fuerint, auctor ero vobis, ut censum regionis, qui sex millium est talentum, dividentes centum partes faciatis sexagenum talentum, ut vobis quoque pecuniæ certa formula constitutæ sint*, regionem agrum Atticum significans, qui in censu Atheniensium erat. In enarrationibus Demosthenis, quæ incerto auctore circumferuntur, ita legimus, τὴν δὲ οὐσίαν τὴν τῶν χιλίων καὶ διακοσίων τριηράρχων τετιμῆσθαί φησι ταλάντων ἑξακισχιλίων. *Bona autem mille et ducentorum trierarchorum censa esse dicit talentis sex millibus.* Hac ratione singuli quivis talentis censi erant, i. ternis millibus aureorum nostrorum, quæ millies ac ducenties multiplicata, tricies sexies centena millia aureorum coronatorum fiunt. Harpocration autem in Lexico decem oratorum, οὐχ ἅπαν φησὶ τὸ πλῆθος διῄρητο εἰς τὰς συμμορίας Ἀθήνησιν, ἀλλὰ μόνοι οἱ πλούσιοι καὶ εἰσφέρειν τῇ πόλει δυνάμενοι. *Non omnis, inquit, multitudo Athenis in symmorias distribuebatur, sed divites solum, et qui conferre civitati pecunias poterant.* Quare Demosthenes, inquit ille, cum mille et ducentos dixit in Oratione de symmoriis habita, ditissimos significavit. Symmoritæ autem dicebantur qui ejusdem classis erant, ut tribules qui ejusdem tribus. Hujusmodi autem divisio populi facta fuit post tempora Solonis, sublata illa formula triplicis census quingenariorum equitum et jugariorum. Suidas, Trierarchia, inquit, munus est sumptuosum. Oportebat enim naves habere paratas, et omni parte ad bellum instructas, eorum sumptu qui hoc munus gerebant. Divites ergo eos fuisse intelligamus, qui, quinum talentum redditu censi, munera trierarchiæ obire cogebantur, quod convenire videtur cum eo, quod de quingenariis et trecenariis dictum est. Hæc ex lib. V. de Asse. fol. cxlv. *Ex edit.* Hervag.

ΠΕΡΙ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ] Συμμορία, Libanio auctore in oratione περὶ ἀντιδόσεως πρὸς Φαίνιππον apud Atticos fuit *cœtus, ordo* seu *classis* eorum, qui munera publica graviora sustinebant. Cujus ordinis seu classis socii συμμορῖται dicebantur. Plura vide cum in enarratione Ulpianica secundæ (primæ) Olynthiacæ, tum in hoc ipso commentario. Wolf. Rectius Dionysius: Ο ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ. Taylor.

ά. Ὧν ἐφικέσθαι] *Quæ assequi*, id est, quorum magnitudinem dicendo æquare. Wolf.

Τοῦ δοκεῖν εὖ λέγειν δόξαν ἐκφέρονται] *Gloriam videndi*, id est, ut videantur bene dicere, hoc est, eloquentiæ laudem auferunt, approbationem auditorum oratione sua emerentur. Idem.

Ἐλάττω τῆς ὑπειλημμένης] Scilicet περὶ αὐτῶν δόξης. non est προειλημμένης, *præcepta gloria*: sed ἐλάττω, ἢ ὑπείληπται, *minore, quam existimatur esse virtus eorum.* Isocrates Busiride: ὅσοι μὲν γὰρ σφᾶς αὐτοὺς οὕτω κατεσχημάτισαν, ὥστε, ἢ κατὰ φιλοσοφίαν, ἢ κατ' ἄλλην τινὰ ἀρετὴν ὑπολαμβάνεσθαι μείζονας, ἢ κατὰ τὴν ἀξίαν, οὗτοι βλάπτουσι τοὺς ἐξαπατηθέντας. ὅσοι δὲ τῶν θείων πραγμάτων οὕτω προέστησαν, ὥστε καὶ τὰς ἐπιμελείας καὶ τὰς τιμωρίας εἶναι δοκεῖν ἀκριβεστέρας τῶν συμβαινόντων· οἱ δὲ τοιοῦτοι πλεῖστα τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον ὠφελοῦσιν. Hic, τινὰ ὑπολαμβάνεσθαι κατ' ἀρετὴν μειζόνως, ἢ κατὰ τὴν ἀξίαν, est, *de virtute alicujus majorem esse opinionem, quam is mereatur*: Virtutem alicujus non

ποιοῦσιν. ἐγὼ δ' ἐκείνων μὲν ἔπαινον τὸν χρόνον ἡγοῦμαι
μέγιστον εἶναι, οὗ πολλοῦ γεγενημένου μείζω τῶν ὑπ' ἐκείνων πραχθέντων οὐδένες ἄλλοι [1] παραδέξασθαι δεδύνηνται.
αὐτὸς δὲ πειράσομαι τὸν τρόπον εἰπεῖν, ὃν ἄν μοι [2] δοκεῖτε
μάλιστα δύνασθαι παρεσκευάσθαι. καὶ γὰρ οὕτως ἔχει.
εἰ μὲν ἡμεῖς ἅπαντες [3] οἱ μέλλοντες λέγειν δεινοὶ φανείημεν
ὄντες, οὐδὲν ἂν τὰ ὑμέτερα εὖ οἶδ' ὅτι βέλτιον σχοίη· εἰ δὲ
παρελθὼν εἷς ὁστισοῦν δύναιτο διδάξαι καὶ πεῖσαι, τίς παρασκευὴ καὶ πόση καὶ πόθεν πορισθεῖσα χρήσιμος ἔσται νῦν
τῇ πόλει, πᾶς ὁ παρὼν φόβος [4] λελύσεται. ἐγὼ δὲ τοῦτ', ἂν
ἄρ' οἷός τε ὦ, πειράσομαι ποιῆσαι, μικρὰ προειπὼν ὑμῖν ὡς
ἔχω γνώμης περὶ τῶν πρὸς βασιλέα.

β'. Ἐγὼ νομίζω κοινὸν ἐχθρὸν ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων
εἶναι βασιλέα, οὐ μὴν διὰ ταῦτα παραινέσαιμ' ἂν μόνοις
τῶν ἄλλων ὑμῖν πόλεμον πρὸς αὐτὸν ἄρασθαι· οὐδὲ γὰρ
179 αὐτοὺς τοὺς Ἕλληνας [5] ὁρῶ κοινοὺς ἀλλήλοις ὄντας φίλους,
ἀλλ' ἐνίους μᾶλλον ἐκείνῳ πιστεύοντας ἢ τισιν αὐτῶν. ἐκ
δὴ τούτων τοιούτων ὄντων νομίζω συμφέρειν ὑμῖν τὴν ἀρχὴν
τοῦ πολέμου [6] ζητεῖν, ὅπως δικαία γενήσεται, παρασκευάζεσθαι δ' ἃ προσήκει πάντα, καὶ τοῦθ' ὑποκεῖσθαι τῇ
γνώμῃ. ἡγοῦμαι γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς Ἕλληνας, 193
εἰ μὲν ἐναργές τι γένοιτο καὶ σαφὲς ὡς βασιλεὺς αὐτοῖς
ἐπιχειρεῖ, καὶ συμμαχήσειν καὶ μεγάλην χάριν ἕξειν τοῖς

[1] παραδείξασθαι [2] δοκῆτε μ. [δύνασθαι] [3] [οἱ μέλλοντες] [4] λέλυται [5] ὁρῶ τοὺς ἕλληνας [6] τηρεῖν

respondere hominum de ea conceptæ opinioni. Idem.

Παραδέξασθαι] *Suscipere, sustinere*, ὑπομένειν, διαπράξασθαι, ἢ καὶ μιμεῖσθαι καὶ διαδέχεσθαι. Idem.

Παρεσκευάσθαι] Vid. Not. Brem. sup. p. 107.

Λέγειν δεινοὶ] Vehementes oratores, elegantes esse videamur. Wolf.

Λέλυται] Ἀντὶ τοῦ, λυθείη ἄν. Idem.

Ὡς ἔχω γνώμης] Id est, quid sentiam: quæ mea sententia sit. Postea οὐχ ἡδέως ὑμῖν ἐνίων ἐχόντων, *cum quidam vobis non amicissimi sint.* nota constructio est verbi ἔχω cum genitivis et adverbiis. Idem.

Περὶ τῶν πρὸς βασιλέα] Scilicet πραγμάτων, *de regio negotio.* Idem.

β'. Μόνοις τῶν ἄλλων ὑμῖν] Id est, vobis, si ab aliis non adjuvemini, si vos alii destituant: ἐρήμοις συμμάχων οὖσι, καὶ ἐγκαταλειφθεῖσιν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Idem.

Κοινοὺς φίλους] Ex æquo inter sese omnes amicos esse. Idem.

Ἢ τισιν αὐτῶν] Ἢ ἐνίοις σφῶν αὐτῶν, *quam quibusdam inter ipsos*, id est: Magis diffidunt quibusdam Græcis, quam Regi Persarum. Idem.

Τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου τηρεῖν, ὅπως δικαία] Pro τηρεῖν, ὅπως ἡ ἀρχὴ τοῦ πολέμου δικαία γενήσεται. Sic, qui nominativi sequenti verbo respondere debebant, in accusativos mutantur, cum priore verbo construuntur; idque sæpissime Terentius imitatus est: ut, *Populo ut placerent, quas fecisset fabulas.* Idem.

Τοῦθ' ὑποκεῖσθαι τῇ γνώμῃ] *Subjacere sententiæ*, id est, de hoc esse deliberandum. Idem.

Τοῖς πρὸ αὐτῶν καὶ μετ' αὐτῶν] Non opus est τὸ πρὸ mutare in ὑπέρ: *Ante se et se-*

πρὸ αὐτῶν καὶ μετ' αὐτῶν ἐκεῖνον ἀμυνομένοις· εἰ δ' ἔτι ἀδήλου τούτου καθεστηκότος προαπεχθησόμεθα ἡμεῖς, δέδια, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ τούτοις μετ' ἐκείνου πολεμεῖν ἀναγκασθῶμεν, ὑπὲρ ὧν προνοούμεθα. ὁ μὲν γὰρ [1] ἐπισχὼν ὧν ὥρμηκεν, εἰ ἄρα ἐγχειρεῖν ἔγνωκε τοῖς Ἕλλησι, χρήματα δώσει τισὶν αὐτῶν καὶ φιλίαν προτενεῖται· οἱ δὲ τοὺς ἰδίους πολέμους ἐπανορθώσασθαι βουλόμενοι, καὶ τοῦτον τὸν νοῦν ἔχοντες, τὴν κοινὴν ἁπάντων σωτηρίαν παρόψονται. εἰς δὲ τὴν ταραχὴν ταύτην καὶ τὴν ἀγνωμοσύνην παραινῶ μὴ προκαθεῖναι τὴν πόλιν ἡμῶν. οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἴσης ὁρῶ τοῖς τ' ἄλλοις Ἕλλησι καὶ ὑμῖν περὶ τῶν πρὸς τὸν βασιλέα τὴν βουλὴν οὖσαν· ἀλλ' ἐκείνων μὲν πολλοῖς ἐνδέχεσθαί μοι δοκεῖ τῶν ἰδίᾳ τι συμφερόντων διοικουμένοις τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἀμελῆσαι, ὑμῖν δ' οὐδ' ἀδικουμένοις παρὰ τῶν ἀδικούντων καλόν ἐστι λαβεῖν ταύτην τὴν δίκην, ἐᾶσαί τινας αὐτῶν ὑπὸ τῷ βαρβάρῳ γενέσθαι.

γʹ. Ὅτε δ' οὕτω ταῦτ' ἔχει, σκεπτέον ἐστὶν, ὅπως μήθ' ἡμεῖς ἐν [2] τῷ πολέμῳ γενησόμεθα οὐκ [3] ἴσοι, μήτ' ἐκεῖνος, ὃν ἡμεῖς ἐπιβουλεύειν ἡγούμεθα τοῖς Ἕλλησι, τὴν τοῦ φίλος 180
αὐτοῖς [4] δοκεῖν εἶναι πίστιν λήψεται. πῶς οὖν ταῦτ' ἔσται; ἂν ἡ μὲν δύναμις τῆς πόλεως ἐξητασμένη καὶ παρεσκευασμένη πᾶσιν ᾖ φανερὰ, φαίνηται δὲ δίκαια ἐπὶ ταύτῃ
194 φρονεῖν αἱρουμένη. τοῖς δὲ θρασυνομένοις καὶ σφόδρα ἑτοίμως

[1] ἐπισχὼν ἂν, ὧν [2] Deest articulus. [3] ἴσῳ [4] * [δοκεῖν]

cum, id est, nos non modo socios, sed etiam duces belli futuros. IDEM.

Εἰ δέ τι] Lego εἰ δ' ἔτι. *Si vero adhuc.* IDEM.

Προαπεχθησόμεθα] *Auctores inimicitiarum exstiterimus.* Si legas προϋπαχθησόμεθα *priores concitabimur*, scilicet ad bellum faciendum, eadem erit sententia. IDEM.

Ἐπισχὼν ὧν ὥρμηκεν] *Represso impetu*, vel *mora interposita suis conatibus.* IDEM.

Ἐπανορθώσασθαι] *Privata bella corrigere*, id est, vel resarcire factam jacturam, vel majoribus copiis administrare. IDEM.

Ἐπ' ἴσης—τὴν βουλὴν οὖσαν] Ἐπ' ἴσης, scilicet μοίρας, ἐπ' ἴσοις μέρεσι, non ea nobis consilia, quæ cæteris Græcis capere licet. Non est eadem deliberandi ratio. IDEM.

Λαβεῖν, ἐᾶσαί τινας;] Pro ὥστε ἐᾶσαι, *ut sinatis.* IDEM.

γʹ. Οὐκ ἴσοι] S. τοῖς ἀντιπάλοις, *non pares adversariis, hostibus inferiores.* IDEM.

Δύναμις ἐξητασμένη] Copiæ delectæ et instructæ spectabantur. ἐξετάζειν δύναμιν, *delectum agere militum, conscribere milites*, qui εἰς ἐξέτασιν ἰέναι dicuntur, cum nomina dant militiæ, et a ducibus inspiciuntur aut lustrantur. IDEM.

Φαίνηται δὲ δίκαια φρονεῖν ἐπὶ ταύτῃ τῇ προαιρέσει] Id est, ad propulsandam injuriam parata: non ad fœdera violanda propensa. Lectio variat. Nam pro τῇ προαιρέσει legi αἱρουμένη annotatur. τὸ φρονεῖν alioqui, sed adjecta voce μέγα, τηλικοῦτον, ὑψηλὰ, et similibus, ad elationem animi refertur. Hic δίκαια φρονεῖν, est *ea, quæ justa sunt, cogitare.* προαίρεσιν vocat consilium illud instructionis, quanquam malim παρασκευῇ. IDEM.

πολεμεῖν κελεύουσιν ἐκεῖνο λέγω, ὅτι οὐκ ἔστι χαλεπὸν οὔθ', ὅταν βουλεύεσθαι δέῃ, δόξαν ἀνδρίας λαβεῖν, οὔθ, ὅταν κίνδυνός τις ἐγγὺς ᾖ, δεινὸν εἰπεῖν φανῆναι· ἀλλ' ἐκεῖνο καὶ χαλεπὸν καὶ προσῆκον, ἐπὶ μὲν τῶν κινδύνων τὴν ἀνδρίαν ἐπιδείκνυσθαι, ἐν δὲ τῷ συμβουλεύειν φρονιμώτερα τῶν ἄλλων εἰπεῖν ἔχειν.

δʹ. Ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζω τὸν μὲν πόλεμον τὸν πρὸς βασιλέα χαλεπὸν τῇ πόλει, τὸν δ' ἀγῶνα τὸν ἐκ τοῦ πολέμου ῥᾴδιον ἂν συμβάντα. διὰ τί; ὅτι τοὺς μὲν πολέμους ἅπαντας ἀναγκαίως ἡγοῦμαι τριηρῶν καὶ χρημάτων καὶ τόπων δεῖσθαι, ταῦτα δὲ πάντα ἀφθονώτερα ἐκεῖνον ἔχοντα ἡμῶν εὑρίσκω· τοὺς δ' ἀγῶνας οὐδενὸς οὕτω τῶν ἄλλων ὁρῶ δεομένους ὡς ἀγαθῶν ἀνδρῶν, τούτους δ' ἡμῖν καὶ τοῖς μεθ' ἡμῶν κινδυνεύουσι πλείους ὑπάρχειν νομίζω. τὸν μὲν δὴ πόλεμον διὰ ταῦτα παραινῶ μηδ' ἐξ ἑνὸς τρόπου προτέρους ἀνελέσθαι, ἐπὶ δὲ τὸν ἀγῶνα ὀρθῶς φημὶ παρεσκευασμένους ὑπάρχειν χρῆναι. εἰ μὲν οὖν [1] ἕτερός τις τρόπος ἦν δυνάμεως ᾧ τοὺς βαρβάρους οἷόν τε ἦν ἀμύνασθαι, ἕτερος δέ τις ᾧ τοὺς Ἕλληνας, εἰκότως ἂν ἴσως φανεροὶ πρὸς ἐκεῖνον ἐγιγνόμεθ' ἀντιταττόμενοι· ἐπεὶ δὲ πάσης παρασκευῆς ἐστὶν ὁ αὐτὸς τρόπος, καὶ δεῖ τὰ αὐτὰ εἶναι κεφά-
181 λαια τῆς δυνάμεως, τοὺς ἐχθροὺς ἀμύνασθαι δύνασθαι, τοῖς οὖσι συμμάχοις βοηθεῖν, τὰ ὑπάρχοντ' ἀγαθὰ σώζειν, τί τοὺς ὁμολογοῦντας ἐχθροὺς ἔχοντες ἑτέρους ζητοῦμεν, ἀλλ' οὐ παρασκευαζόμεθα μὲν πρὸς τούτους, ἀμυνόμεθα δὲ 195
κἀκεῖνον, ἐὰν [2] ἀδικεῖν ἡμᾶς ἐπιχειρῇ; καὶ νῦν [3] μὲν καλεῖτε

[1] ἕτερος ἦν τις τρόπος [2] ἡμᾶς ἀδικεῖν [3] μέν γε καλεῖτε

Δόξαν ἀνδρίας λαβεῖν] *Consequi opinionem fortitudinis*, id est, videri velle fortem, simulare vel præ se ferre fortitudinem. IDEM. ἀνδρείας legendum. OBSOPŒUS. Vid. Victor. Var. Lectt. l. ii. c. 16.

Δεινὸν εἰπεῖν φανῆναι] *Videri eloquentem*, eloquentiæ laudem consequi, eloquentiam ostentare: ut supra λέγειν δεινοί. WOLF.

δʹ. Τὸν πόλεμον—τὸν ἐκ τοῦ πολέμου ἀγῶνα] Πόλεμος est, quam diu hostes utrinque infestis animis in armis sunt: ἀγὼν *prælium, conflictus, dimicatio*, a qua victoria pendet. IDEM.

Συμβάντα ἂν] Ἀντὶ τοῦ, συμβησόμενον. Nondum enim pugnatum erat. IDEM.

Ἀγαθῶν ἀνδρῶν] Id est, πολεμικῶν, μεγαλοψύχων, ἀνδρείων. Boni viri, δίκαιοι, σπουδαῖοι, καλοκάγαθοι, a justitia, non a fortitudine, nominantur. IDEM.

Εἰκότως ἂν ἴσως φανεροὶ πρὸς ἐκεῖνον ἐγιγνόμεθα ἀντιταττόμενοι] Sententia est: Rex nos violatæ pacis accusare non poterit, etiamsi nos paraverimus. Quare? Quia profiteri licebit, eum apparatum contra hostes alios fieri: cum non alia ratio sit belli adversus Barbaros gerendi, quam ejus, quod cum Græcis geritur. IDEM.

Ὁμολογοῦντας ἐχθροὺς ἔχοντες, ἑτέρους ζητοῦμεν] Ii hostes qui sint, mihi non liquet. forte Thebani, aut insulares, sunt intelligendi. IDEM.

πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τοὺς Ἕλληνας· ἐὰν δὲ ἃ κελεύουσιν οὗτοι
μὴ ποιῆτε, οὐχ ἡδέως ἐνίων ὑμῖν ἐχόντων, πῶς χρὴ προσ-
δοκᾶν τινὰ ὑπακούσεσθαι; ὅτι νὴ Δί᾽ ἀκούσονται παρ᾽
[1] ὑμῶν ὡς ἐπιβουλεύει βασιλεὺς αὐτοῖς. αὐτοὺς δ᾽ οὐ προ-
ορᾶν ὦ πρὸς τοῦ Διὸς οἴεσθε τοῦτο; ἐγὼ μὲν [2] γὰρ οἴομαι.
ἀλλ᾽ οὔπω μείζων οὗτός ἐσθ᾽ ὁ φόβος τῶν πρὸς ὑμᾶς καὶ
πρὸς ἀλλήλους ἐνίοις διαφορῶν. οὐδὲν οὖν ἀλλ᾽ ἢ ῥαψῳδήσου-
σιν οἱ πρέσβεις περιϊόντες. τότε δὲ, ἂν ἄρα ἃ νῦν οἰόμεθ᾽
ἡμεῖς πράττηται, οὐδεὶς δήπου τῶν ἁπάντων Ἑλλήνων τη-
λικοῦτον ἐφ᾽ ἑαυτῷ φρονήσει, ὅστις, ὁρῶν ὑμῖν χιλίους μὲν
ἱππέας, ὁπλίτας δὲ ὅσους ἂν ἐθέλῃ τις, ναῦς δὲ τριακοσίας,
οὐχ ἥξει καὶ δεήσεται, μετὰ τούτων ἀσφαλέστατ᾽ ἂν
ἡγούμενος σωθῆναι. οὐκοῦν ἐκ μὲν τοῦ καλεῖν ἤδη τὸ δεῖσθαι,
κἂν μὴ τύχητε ἀφαμαρτεῖν· ἐκ δὲ τοῦ μετὰ τοῦ [3] παρε-
σκευάσθαι τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἐπισχεῖν δεομένους σώζειν
καὶ εὖ εἰδέναι πάντας ἥξοντάς ἐστιν.

έ. Ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦτά τε καὶ τὰ πα-
ραπλήσια τούτοις λογιζόμενος λόγον μὲν οὐδένα ἐβουλόμην
θρασὺν οὐδὲ μάταιον ἔχοντα μῆκος εὑρεῖν· τὴν μέντοι πα-
ρασκευὴν, ὅπως ὡς ἄριστα καὶ τάχιστα γενήσεται, πάνυ
πολλὰ πράγματα ἔσχον σκοπῶν. [4] οἶμαι δὴ δεῖν ἀκούσαν-
τας ὑμᾶς αὐτὴν, ἂν ἀρέσκῃ, ψηφίσασθαι. ἔστι τοίνυν πρῶτον 182
μὲν τῆς παρασκευῆς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ μέγιστον οὕτω
διακεῖσθαι τὰς γνώμας ὑμᾶς, ὡς ἕκαστον ἑκόντα προθύ-
μως ὅ τι ἂν δέῃ ποιήσοντα. ὁρᾶτε γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
ὅτι, ὅσα μὲν πώποθ᾽ ἅπαντες ὑμεῖς ἠβουλήθητε καὶ μετὰ

[1] ἡμᾶν   [2] γὰρ * οὐκ οἴομαι   [3] παρασκευάσασθαι   [4] οἴομαι

Ῥαψῳδήσωσιν] Eandem cantilenam subinde cantabunt, ἀπὸ τοῦ ῥάπτειν τὰς ᾠδὰς, vel ἀπὸ τῆς ῥάβδου. Sophocles ῥαψῳδὸν κύνα Sphingem vocat. Idem. Suidas: ῥαψῳδῆσαι δέ ἐστι τὸ φλυαρῆσαι ἢ τὸ ἁπλῶς [al. ἄλλως] λαλεῖν χωρὶς ἔργου τινός.

Οἱ πρέσβεις] S. οἱ ἡμέτεροι, nostri legati. Wolf.

Ἃ νῦν οἰόμεθα] *Quæ nunc opinamur*, scilicet, esse facienda, id est, si tum, cum necesse erit, instructi erimus ad id bellum, quod modo nobis ipsi fingimus, propulsandum. Idem.

Τριακοσίας] F. A. ὑπαρχούσας. *In farrag.* Wolf. Qui tamen in ipsa editione sua post ἵππεας addidit ὑπάρχειν.

Ἐκ μὲν τοῦ καλεῖν] S. συμβήσεται, ἢ περιέσται τὸ δεῖσθαι, τὸ ἀφαμαρτεῖν. Postea ἐκ τοῦ ἐπισχεῖν μετὰ τοῦ &c. conjunge. Wolf.

Πάντας ἥξοντας] Ὅτι ἥξουσι πάντες. Sic mox, ὡς ἕκαστον ἑκόντα ποιήσοντα, ὅτι ἕκαστος ποιήσει, vel ὡς ἑκάστου ποιήσοντος. et τὸν δὲ πλησίον πράξοντα ἀντὶ τοῦ πράξοντος. Possit etiam legi: οὕτω διακεῖσθαι τὰς γνώμας ὑμᾶς, vel τὰς γνώμας ὡς ἕκαστον ὑμῶν. Idem.

έ. Πρῶτον] Forte τὸ πρῶτον. Auger.

Καὶ μετὰ ταῦτα τὸ πράττειν αὐτὸς ἕκαστος ἑαυτῷ προσήκειν ἡγήσατο] Αὐτὸς ἕκαστος

ταῦτα τὸ πράττειν αὐτὸς ἕκαστος ἑαυτῷ προσήκειν ἡγή- 196
σατο, οὐδὲν πώποθ᾽ ὑμᾶς ἐξέφυγεν· ὅσα δ᾽ ἠβουλήθητε
μὲν, μετὰ ταῦτα δ᾽ ἀπεβλέψατε πρὸς ἀλλήλους ὡς αὐτὸς
μὲν ἕκαστος οὐ ποιήσων, τὸν δὲ πλησίον πράξοντα, οὐδὲν
πώποτε ὑμῖν ἐγένετο. ἐχόντων δ᾽ ὑμῶν οὕτω καὶ παρωξυμ-
μένων, τοὺς διακοσίους καὶ χιλίους ἀναπληρῶσαί φημι χρῆ-
ναι καὶ ποιῆσαι δισχιλίους, ὀκτακοσίους αὐτοῖς προσνεί-
μαντας· ἐὰν γὰρ τοῦτ᾽ ἀποδείξητε τὸ πλῆθος, ἡγοῦμαι, τῶν
ἐπικλήρων καὶ τῶν ὀρφανικῶν καὶ τῶν κληρουχικῶν καὶ τῶν
κοινωνικῶν καὶ εἴ τις ἀδύνατος ἀφαιρεθέντων, ἔσεσθαι χί-
λια καὶ διακόσια ταῦτα ὑμῖν σώματα. ἐκ τοίνυν τούτων
[1] οἶμαι δεῖν ποιῆσαι συμμορίας εἴκοσιν, ὥσπερ νῦν εἰσὶν,
ἑξήκοντα σώματα ἔχουσαν ἑκάστην. τούτων δὲ τῶν συμμο-
ριῶν ἑκάστην διελεῖν κελεύω πέντε μέρη κατὰ δώδεκα ἄν-
δρας, ἀνταναπληροῦντας πρὸς τὸν εὐπορώτατον ἀεὶ τοὺς

[1] οἴομαι

dixit, hoc est, *singuli* et *unusquisque*. Sic etiam Thucydides in secundo, καὶ αὐτὸς ἕκαστος οἴηται ἱκανὸς εἶναι δρᾶσαί τι ὧν ἤκουσε. Similiter etiam πᾶς τις dicitur pro *unoquoque*, καὶ πᾶς ἕκαστος, quemadmodum πᾶς ὅστις pro *quivis* et *quicumque*, cum verbo junctum, quanquam *singuli* etiam dicuntur οἱ καθ᾽ ἕκαστον, καὶ ὁ καθ᾽ ἕκαστον, quemadmodum τὸ καθ᾽ ἕκαστον, καὶ τὰ καθ᾽ ἕκαστον, *singula*. Sic etiam αἱ καθ᾽ ἑκάστην, *singulæ*. *Ex edit.* Hervag.

Ἀναπληρῶσαί φημι χρῆναι] Hinc apparet, complures illi numero 1200. defuisse, aliis ad egestatem redactis, aliis alio atque alio casu ab eo cœtu avulsis. Itaque diminuto numero, reliqui graviora onera sustinebant, majoresque sumptus facere cogebantur: quos sublevare studet Demosthenes. Wolf.

Τῶν ἐπικλήρων] Puella orba hæreditatem consequitur: sed non ex sese genus propagat. De hac Suidas: ἐπίκληρον, inquit, puellam pupillam, parentibus et fratribus orbam, in cujus potestate opes sunt, vocant, &c. ἐπίκληροι etiam vocantur, sive binæ, sive plures fuerint. Idem.

Τῶν ὀρφανῶν] Hos igitur, qui hic recensentur, immunes fuisse apparet. Idem.

Τῶν κληρουχικῶν] Κληροῦχοι qui sint, vide Libanium in argumento περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ. Suidas: κληρουχικὰ, inquit, Demosthenes dicere videtur, bona eorum, qui in aliam quamcumque provinciam, obtinendi agri nomine, mittuntur. Qui enim fieri potest, ut, qui peregre abest, triremem Athenis instruat? Idem.

Τῶν κοινωνικῶν] Suidas: κοινωνικοὺς Demosthenes vocat sive fratres, qui hæreditate indivisa fruuntur: quorum pater munera obire publica potuit, cum ejusdem hæredes singuli triremes instruere propter fortunarum tenuitatem non possint: sive etiam eos, qui voluntariam coivere societatem vel mercimoniorum vel rei cujuspiam alterius, quorum singuli totum communium opum censum non habebant. κοινωνικοὶ igitur emolumenti et detrimenti sunt participes. *Gesellschaffter* [*a partner*]. Idem. Cfr. Harpocrat. s. v. et Pollux viii. 134. et Herald. Animad. in Salmas. Obss. in Jus A. et R. l. ii. c. ii. §. 17.

Εἴ τις ἀδύνατος] S. λειτουργεῖν. Si quis pauperior est, quam ut reipublicæ inserviat. Wolf.

Διελεῖν κελεύω πέντε μέρη] Lego εἰς πέντε μέρη, quanquam postea sequitur ἅπαντα ἐκ τοῦ διαγράμματος νεῖμαι κελεύω μέρη εἴκοσι, etsi et hic ut a librario sit omissa præpositio fieri potest: dura certe est constructio. Sic et apud Platonem legitur de legibus: νέμειν πάντα ἐκ γῆς γινόμενα δώδεκα μέρη. Ubi ego malim: νέμειν πάντα τὰ ἐκ τῆς γῆς γινόμενα εἰς δώδεκα μέρη. Incredibile est, quoties articuli et aliæ minutæ particulæ a librariis omittantur: id quod ostendit codicum diversorum collatio. Idem.

Ἀνταναπληροῦντας] Ut pauperrimi cujusque inopia ditissimi copiis ita pensetur, ut fiat inter eos æqualitas: et perinde

197 ἀπορωτάτους. καὶ τὰ μὲν σώματα οὕτω φημὶ δεῖν συντε-
τάχθαι· δι᾽ ὃ δ᾽, εἴσεσθε, ἐπειδὰν ὅλον τὸν τρόπον τῆς
συντάξεως ἀκούσητε· τὰς δὲ τριήρεις πῶς; τὸν ἅπαντα
ἀριθμὸν κελεύω τριακοσίας ἀποδείξαντας [1]κατὰ πεντε-
καιδεκαναΐαν εἴκοσι ποιῆσαι μέρη· τῶν πρώτων ἑκατὸν,
πέντε· καὶ τῶν δευτέρων ἑκατὸν, πέντε· καὶ τῶν τρίτων
ἑκατὸν, πέντε, ἑκάστῳ μέρει διδόντας· εἶτα συγκληρῶσαι 183
συμμορίᾳ σωμάτων ἑκάστῃ τὴν πεντεκαιδεκαναΐαν, τὴν δὲ
συμμορίαν ἑκάστῳ τῷ μέρει σφῶν αὐτῶν τρεῖς ἀποδοῦναι
τριήρεις.

ϛ'. Ἐπειδὰν δὲ ταῦθ᾽ οὕτως ἔχοντα ὑπάρχῃ, κελεύω, ἐπειδὴ τὸ τίμημά ἐστι τὸ τῆς χώρας ἑξακισχιλίων ταλάντων, ἵν᾽ ὑμῖν καὶ τὰ χρήματα ᾖ συντεταγμένα, διελεῖν

[1] κατὰ τὴν πεντ.

sit, ac si pauper tantundem contulisset, quantum, si cæteris æqualis foret, conferre debuisset: ac potius, ut plures pauperes tantum conferant, quantum unus ditissimus: multorum re familiari quasi in unum acervum collata: ut si Crassus conferret decem talenta de 120. talentis: alii 120. viri, quorum singuli non ultra talentum possideant, uni Crasso æquentur, decem et ipsi talentis conferendis. Idem.

Τριακοσίας ἀποδείξαντας] S. *ὑμᾶς, ἐπειδὰν ἀποδείξητε, ἢ ἀποδεῖξαι καὶ ποιῆσαι εἴκοσι μέρη κατὰ τὴν πεντεκαιδεκαναΐαν*. Idem.

Κατὰ τὴν πεντεκαιδεκαναΐαν] Quasi dicat, *quindenaviam*. Est enim compositum a *πεντεκαίδεκα* et *ναῦς*, ut Euripides *χιλιόναυν στόλον*, id est, *millenaviam* (si nobis ita, ut Græcis, nomina fingere liceat) *classem*. Vicies autem quindena, seu (quod perinde est) decies et quinquies vicena, trecenta conficiunt, (quanquam postea singulis centuriis, quinas adjicit naves) ut supra quinquies duodena vel duodecies quina, sexaginta: vicies sexagena vel sexagies vicena, mille ducenta. Idem.

Τῶν πρώτων, ἑκατὸν πέντε] Laborat a mala interpunctione hic locus, ex quo non potest elici commodus sensus, ut scriptus est. Sic igitur interpunge: *τῶν πρώτων ἑκατὸν, πέντε. καὶ τῶν δευτέρων ἑκατὸν, πέντε. καὶ τῶν τρίτων ἑκατὸν, πέντε. ἑκάστῳ μέρει διδόντας*. Intelligit tercentum triremes in quindecim classes dividi, quarum unaquæque habeat triremes viginti, et sic priores centum habebunt quinque classes seu partes, et alteræ centum totidem classes quinque, et ultimæ seu tertiæ centum iterum partes quinque: et sic fit *πεντεκαιδεκαναΐα*, et sic etiam inveni hunc locum distinctum in editione Beneuati. Palmer.

Εἶτα συγκληρῶσαι συμμορίᾳ σωμάτων ἑκάστῃ] Ἑκάστοις ἑξήκοντα ἀνδράσι διὰ τοῦ κλήρου παραδοῦναι, ἢ ἁπλῶς, προσνεῖμαι. Wolf.

ϛ'. *Ἐπειδὴ τὸ τίμημά ἐστι τὸ τῆς χώρας*] Suidas *τίμημα, ἡ καταδίκη, ζημία, ἐνέχυρον, τιμωρία, κεφάλαιον, ὡς Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ συμμοριῶν* (Sic enim legendum, non *συμμάχων*) *καὶ τὸ ἐκ τῆς οὐσίας εἰσφερόμενον παρ᾽ ἑκάστου*. Idem. Cfr. Herald. Animadv. in Salmas. Obss. ad Jus A. et R. l. iii. c. vi. §. 15.

Ἑξακισχιλίων ταλάντων] Thucydides Atticam *λεπτόγαιον* vocat: et est tamen non parva æstimatio ipsius soli, præter ædificia et reliquas opes: si singula talenta, ut Budæus tradidit, sexcentenis coronatis æstimes, singulos vero coronatos cruciferis circiter 75. aut 76. Sic enim talentum florenos Rhenenses, superiori Germaniæ usitatos, qui vel pazios quindenos, vel cruciferos sexagenos continent, valebit 750. Talenta 10. conficiunt fl. 7500. Talenta 100. fl. 75000. Talenta 1000. fl. 750000. Talenta 6000. fl. 4500000. hoc est, tonnas auri 45. aut Milliones $4\frac{1}{2}$. Haud igitur stulte sapuit Philippus, si Athenas (ut criminatur Demosthenes) in suam redigere potestatem voluit. Wolf. Vid. Meurs. Att. Lectt. l. i. c. i. p. 6. sq.

Ἵν᾽ ὑμῖν καὶ τὰ χρήματα ᾖ συντεταγμένα] Quomodo? Nec enim solent possessores fundorum tantum habere præsentis pecuniæ, (quam bella non postulant, sed flagitant) quanti sunt ipsa prædia. Wolf.

τοῦτο καὶ ποιῆσαι καθ᾽ ἑξήκοντα τάλαντα ἑκατὸν μέρη,
εἶτα πέντε ἑξηκονταταλαντίας εἰς ἑκάστην τῶν μεγάλων
τῶν εἴκοσι συμμοριῶν ἐπικληρῶσαι, τὴν δὲ συμμορίαν ἑκά- 198
στῳ τῶν μερῶν μίαν ἑξηκονταταλαντίαν ἀποδοῦναι· ὅπως, ἐὰν μὲν ὑμῖν ἑκατὸν δέῃ τριηρῶν, τὴν μὲν δαπάνην ἑξήκοντα τάλαντα συντελῇ, τριήραρχοι δ᾽ ὦσι δώδεκα· ἐὰν δὲ [δέῃ] διακοσίων, τριάκοντα μὲν ᾖ τάλαντα [1][τὰ] τὴν δαπάνην συντελοῦντα, ἓξ δὲ σώματα τριηραρχοῦντα· ἐὰν δὲ τριακοσίων, εἴκοσι μὲν ᾖ [2]τάλαντα τὴν δαπάνην διαλύοντα, τέτταρα δὲ σώματα τριηραρχοῦντα. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὰ νῦν ὀφειλόμενα τῶν σκευῶν ἐπὶ

[1] Absunt unci.

[2] τάλαντα * τὰ τὴν

Πέντε ἑξηκονταταλαντείας] Ὑφὲν legatur. Est enim composita vox, ut *πεντεκαιδεκαναΐα*. Idem.

Εἰς ἑκάστην τῶν μεγάλων] Magnæ classes sexagenum virorum naves quindenas: parvæ duodenum virorum, ternas habebant naves. Magnis attribui vult quinquies sexagena talenta, id est, trecentena. Parvis quintam horum partem, id est, sexagena. Cum autem parvæ sub magnis contineantur, easque constituant, videtur hæc distinctio, ordinis et perspicuitatis causa esse instituta. Sed repetam (ut vel rudioribus vel segnioribus gratificer) omnem hanc Demosthenis arithmeticam.

I. Viri, qui triremes instruant, sint mille et ducenti. Adjungit autem his octingentos, ut, si qui inter illos immunes quacumque de causa fuerint, numerus ille 1200. compleatur.

II. Hi 1200. sunt dividendi in vicies sexagenos. ita fiunt ex his mille ducentis 20. symmoriæ, id est, cœtus, ordines seu classes, quarum classium singulæ sexagenos viros complectantur.

III. Hæ singulæ sexagenariæ classes, ut ita dicam, in quinas partes duodenarias distribuantur: in quibus partibus tenuissimus quisque cum locupletissimo conjungatur.

IV. Triremes sint trecentæ. Hæ dividantur in vicies quindenas naves. Addantur autem singulis navium centuriis quinæ naves, ita naves conficientur 315. Cur autem hæ 15. adduntur? Eandem ob causam opinor, ob quam supra 1200. viris, 800. sunt adjecti: uti nimirum, si quæ naves minus utiles essent, aliæ illarum loco haberentur.

V. Unaquæque *συμμορία* quindecim naves instruat, ita unaquæque pars duodenaria tres naves instruet, id est, quaterni viri singulas naves.

VI. In has viginti sexagenarias, quæ sunt centum duodenariæ, distribuenda sunt sexies mille talenta. Idque hac ratione fieri debet: 1. hæc sexies mille talenta dividenda sunt in centies sexagena talenta. 2. in unamquamque *συμμορίαν* quinquies sexagena, id est, 300. talenta, sunt dispartienda. 3. ita unaquæque duodenaria 60. talenta accipiet, id est, in singulas triremes vicena talenta impendentur. Solet enim Demosthenes tanquam a summis generibus ad infimas species, sic a tota summa ad minutissimas partes, perspicuitatis gratia, descendere. Sed hæc hactenus satis perspicua et intellecta esse puto. Quæ vero sequuntur, intricatiora illa quidem, explicare et ipsa conemur. Proposuit Demosthenes, perinde ac si summa urgeret necessitas, 300. triremes instruendas, easque divisit in vicies quindenas, et singulis quindenis 300. talenta attribuit, et singulis ternis sexagena. Deinde ab imo iterum adscendit ad summum, hoc modo: Naves 100. postulant talenta 60. Trierarchos 12. Naves vero 200. talenta 30. Trierarchos 9. Naves 300. talenta 20. Viros 4. Sed qui fit, ut, aucto navium numero, et hominum et talentorum decrescat numerus, cum potius adaugendus uterque una esse videatur? et cum antea quindenis navibus, 300. talenta assignarit, nunc tantum 60. centenis attribuat? Quia crescente numero triremium, decrescit numerus et virorum et talentorum: ut quaterni viri de vicenis talentis tantundem conferant ad trecentas naves, quantum viri duodeni de sexagenis in centum navium classem contulissent. Idem.

Τριηραρχοῦντα] Vid. Prolegom. F. A. Wolf. ad or. adv. Leptinem, vol. ii. p. 374, seqq.

Καὶ τὰ νῦν ὀφειλόμενα τῶν σκευῶν] De il-

τὰς τριήρεις τιμήσαντας ἅπαντα ἐκ τοῦ διαγράμματος
199 νεῖμαι κελεύω μέρη εἴκοσιν, ἔπειτα ταῖς μεγάλαις ἐπικλη-
ρῶσαι συμμορίαις μέρος ἓν [1]χρήστων ἑκάστῃ, τὴν δὲ συμ-
μορίαν ἑκάστην διανεῖμαι τῶν ἑαυτῆς μερῶν ἑκάστῳ τὸ ἴσον,
τοὺς δὲ δώδεκα τοὺς ἐν ἑκάστῳ [2]τῷ μέρει ταῦτ' εἰσπράξαν-
τας τὰς τριήρεις, ἃς ἂν ἕκαστοι λάχωσι, παρεσκευασμένας
παρέχειν. τὴν μὲν δαπάνην καὶ τὰ σκάφη καὶ τοὺς τριηρ-
άρχους καὶ τὴν τῶν σκευῶν εἴσπραξιν οὕτως ἂν ἄρισθ'
ἡγοῦμαι καὶ πορισθῆναι καὶ παρασκευασθῆναι· πλήρωσις
δὲ καὶ σαφὴς ὅθεν ἔσται καὶ ῥᾳδία, μετὰ ταῦτα λέγω. 184

ζ'. Φημὶ τοὺς στρατηγοὺς δεῖν διανεῖμαι τόπους δέκα
τῶν νεωρίων, σκεψαμένους ὅπως ὡς ἐγγύτατ' ἀλλήλων
κατὰ τριάκοντ' ὦσι νεώσοικοι· ἐπειδὰν δὲ τοῦτο ποιήσωσι,
δύο συμμορίας καὶ τριάκοντα τριήρεις τούτων ἑκάστῳ
προσνεῖμαι τῶν τόπων, εἶτ' ἐπικληρῶσαι τὰς φυλὰς, τὸν
δὲ τριήραρχον ἕκαστον καθ' ἕκαστον νεώριον, ἵνα ὦσι συμ-
μορίαι δύο, τριήρεις τριάκοντα, φυλὴ μία. [3]ὃν ἂν ἡ φυλὴ
τόπον λάχῃ, διελεῖν τρίχα καὶ τὰς ναῦς ὡσαύτως· εἶτ'
ἐπικληρῶσαι τὰς τριττῦς, ὅπως ἂν τῶν μὲν ὅλων νεωρίων
ἓν ἑκάστης μέρος ᾖ τῶν φυλῶν, τοῦ δὲ μέρους ἑκάστου τὸ
τρίτον μέρος ἡ τριττὺς ἔχῃ· εἰδῆτε δ', ἄν τι δέῃ, πρῶτον
μὲν τὴν φυλὴν, ὅπου τέτακται, μετὰ ταῦτα δὲ τὴν τριττὺν,
εἶτα τριήραρχοι τίνες καὶ τριήρεις πόσαι, καὶ τριάκοντα

[1] χρηστὸν [2] Deest articulus. [3] ὃν δ' ἂν

lis hoc intelligendum esse, qui mutuo accepta instrumenta, ut sunt, remi, vela, rudentes, mali, et id genus alia, nondum reddiderunt: et verbum εἰσπράξαντας, quod sequitur, innuit, et apparet fieri solitum e Midiana, et ex oratione περὶ τοῦ στεφάνου τῆς τριηραρχίας. Idem.

Ἅπαντα ἐκ τοῦ διαγράμματος νεῖμαι κελεύω] Suidas et μίσθωμα interpretatur, id est, mercedem meretriciam, ab ædilibus cuique constitutam: et (quæ significatio huc pertinet) constitutionem, quantum cuique classico, belli temporibus, pro modo facultatum, tributi nomine conferendum esset: cui æstimationi qui præerat, διαγραφεὺς appellabatur. Idem.

Μέρος ἓν χρηστὸν ἑκάστῃ] *Commodam.* Quia fortasse triremes non omnes fuere pares, aliæ majora vela, malos, remos postularunt: aliæ, minora eadem.

Τῶν ἑαυτῆς μερῶν ἑκάστῳ τὸ ἴσον] Duodenariis ex æquo. Idem.

Εἰσπράξαντας] S. ab iis, quos τὸ διάγραμμα jubet. πλήρωσις sunt ἐρέται, ἐπιβάται, στρατιῶται. Idem.

ζ'. Κατὰ τριάκοντα νεώσοικοι] *Tricenaria navalia*, id est, tricenarum triremium capacia. Idem.

Τὸν δὲ τριήραρχον ἕκαστον] Malim τῶν δὲ τριηράρχων ἑκάστους, singulos trierarchos in sua navalia. Idem.

Ὃν ἂν ἡ φυλὴ] Malim ὃν δ' ἂν, addito δέ. Est autem hic sensus: Una tribus continet triginta triremes. hæ in tres decurias sunt distribuendæ, nimirum vitandæ confusionis causa. Idem.

Ἐπικληρῶσαι τὰς τριττῦς] Sors ducenda, quæ tribus tertia pars quam navalium partem occupare debeat? Idem.

Ἔχῃ] F. ἔχει. *In farrag.* Idem.

μὲν ἡ φυλὴ, δέκα δ' ἡ τριττὺς ἑκάστη τριήρεις ἔχῃ. ἐὰν
γὰρ ταῦθ' οὕτως εἰς ὁδὸν καταστῇ, εἴ τι καὶ παρελίπομεν
νῦν — πάντα γὰρ ἀκριβῶς πως εὑρεῖν οὐ ῥᾴδιον —, αὐτὸ τὸ
πρᾶγμα ἑαυτῷ εὑρήσει, καὶ μία σύνταξις καὶ πασῶν τῶν
νεῶν καὶ μέρους ἔσται.

ή. Ὑπὲρ δὲ χρημάτων καὶ πόρου φανεροῦ τινὸς ἤδη πα-
ράδοξον μὲν οἶδα λόγον μέλλων λέγειν, ὅμως δ' εἰρήσεται· 200
πιστεύω γὰρ, ἐάν τις ὀρθῶς σκοπῇ, μόνος τἀληθῆ καὶ
τὰ γενησόμενα εἰρηκὼς [1]φανεῖσθαι. ἐγώ φημι χρῆναι μὴ
λέγειν νυνὶ περὶ χρημάτων· εἶναι γὰρ πόρον, ἂν δέῃ, [2]μέγαν
καὶ καλὸν καὶ δίκαιον, ὃν, ἐὰν μὲν ἤδη ζητῶμεν, οὐδ' εἰς
τόθ' ὑπάρχειν ἡγησόμεθ' ἡμῖν· οὕτω πολὺ τοῦ πορίσαι
νῦν ἀποσχήσομεν· ἐὰν δ' ἐῶμεν, ἔσται. τίς οὖν ἔσθ' οὗτος
185 ὁ νῦν μὲν οὐκ ὢν, [3]ὑπάρξων δὲ τότε; αἰνίγματι γὰρ
ὅμοιον τοῦτό γε. ἐγὼ φράσω. ὁρᾶτε τὴν πόλιν, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, πᾶσαν ταυτηνί. ἐν ταύτῃ χρήματ' ἔνεστιν
ὀλίγου δέω πρὸς ἁπάσας τὰς ἄλλας εἰπεῖν πόλεις. ταῦτα
δ' οἱ κεκτημένοι τοιοῦτον ἔχουσι νοῦν, ὥστ', εἰ πάντες οἱ
[4][ἐνταυθοῖ] λέγοντες φοβοῖεν ὡς ἥξει βασιλεὺς, ὡς πάρε-
στιν, ὡς οὐχ οἷόν τε ταῦτ' ἄλλως ἔχειν, καὶ μετὰ τῶν
λεγόντων ἴσοι τὸ πλῆθος τούτοις [5]χρησμῳδοῖεν, οὐ μόνον
οὐκ ἂν εἰσενέγκαιεν, [6]ἀλλ' οὐδ' ἂν δείξαιεν [7]οὐδ' ἂν ὁμο-
λογήσαιεν κεκτῆσθαι. εἰ μέντοι τὰ νῦν διὰ τῶν λόγων
φοβερὰ ἔργῳ πραττόμενα αἴσθοιντο, οὐδεὶς οὕτως ἠλίθιός
ἐστιν, ὅστις οὐχ [8]ἱκανὸν δοίη καὶ πρῶτος εἰσενέγκοι· τίς

[1] φανήσεσθαι [2] καὶ μέγαν καὶ [3] ὑπάρχων δ' εἰς τότε [4] ἐνταυθὶ
[5] * χρησμῳδοὶ [6] Deest ἀλλ'. [7] * ἀλλ' οὐδ' [8] * ἑκὼν ἂν

Ἀκριβῶς πως εὑρεῖν] Πῶς, *quomodo*, πως, *aliquo modo*, sine accentu, *adeo exacte.* Idem.

Μία σύνταξις] Id est, ordinatis partibus tota classis ordinata fuerit. Idem.

ή. Οὐδ' εἰς τότε ὑπάρχειν] Id est, εἰς ἐκεῖνον τὸν χρόνον. Idem.

Τοῦ πορίσαι νῦν ἀποσχήσομεν] *A nunc exigendo aberimus.* παρὰ τὸ ἀπέχω, τὸ ἄπειμι. Idem.

Ὀλίγου δέω — εἰπεῖν] *Parum abest, quin dicam.* Idem.

Πρὸς ἁπάσας] Quæ conferri queant. Idem.

Ταῦτ' ἄλλως ἔχειν] Scilicet quin sit tributum pendendum. Idem.

Ἴσοι τὸ πλῆθος τούτοις] Ἴσοι τούτοις κατὰ πλῆθος, id est, τῷ πλήθει, totidem. Idem.

Χρησμῳδοῖεν] Hinc apparet, jactata esse aliqua oracula, quibus, (ut apud Thucydidem est) tametsi a scurra aliquo conficta sint, mirum est, quantum a stulta plebecula tribui soleat: ut ea ultro decipi se velle videatur. [*In farrag.* F. χρησμῳδοὶ εἶεν.] Idem.

Διὰ τῶν λόγων φοβερὰ] *Terrores verborum, nuntii terribiles.* Idem.

Ἔργῳ πραττόμενα] Ad rem conferri. Idem.

Ἱκανὸν δοίη] *Multum det, liberaliter numeret.* Idem.

γὰρ αἱρήσεται μᾶλλον αὐτὸς καὶ τὰ ὄντα πάντ' ἀπολω-
λέναι ἢ μέρος τῶν ὄντων ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν [1]εἰσε-
νεγκεῖν; χρήματα μὲν δή φημι εἶναι τότε, ἂν ὡς ἀληθῶς
δέῃ, πρότερον δ' οὔ. διὸ μηδὲ ζητεῖν παραινῶ· ὅσα γὰρ νυνὶ
[2]πορίσαιτ' ἄν, εἰ προέλοισθε πορίζειν, πλείων ἐστὶ γέλως
201 τοῦ μηδενός. φέρε γάρ, [3]ἑκατοστήν τις εἰσφέρειν [4]ἐρεῖ; οὐκ-
οῦν ἑξήκοντα τάλαντα ἐρεῖ. ἀλλὰ πεντηκοστήν τις ἐρεῖ, τὸ
διπλοῦν; οὐκοῦν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι· καὶ τί τοῦτ' ἔστι πρὸς
διακοσίας καὶ χιλίας καμήλους, ἃς βασιλεῖ τὰ χρήματ'
ἄγειν φασὶν οὗτοι; ἀλλὰ θῶ, βούλεσθε, δωδεκάτην ἡμᾶς
εἰσοίσειν, πεντακόσια τάλαντα; ἀλλ' οὔτ' ἂν ἀνάσχοισθε,
οὔτ' ἄν, εἰ [5]καταθεῖτε, ἄξια τοῦ πολέμου τὰ χρήματα.

[1] προεισενεγκεῖν [2] πορίσαισθ' [3] τὴν ἑκατοστήν [4] ἐρεῖ νῦν; [5] καταθῆτε

Αὐτὸς—ἀπολωλέναι] *Ipse perire una cum suis opibus.* Idem.

Τῶν λοιπῶν] Opibus post tributum reliquis. Idem.

Προσενεγκεῖν] F. προεισενεγκεῖν. *In farrag.* Idem.

Χρήματα μὲν δή φημι εἶναι τότε] Ἀντὶ τοῦ ἔσεσθαι. Idem.

Μηδὲ ζητεῖν] *Ne quidem quærendum.* Idem.

Πλείων ἐστὶ γέλως τοῦ μηδενὸς] *Major risus est nihilo.* Potest intelligi, οὑτινοσοῦν γελοιότερον, *omnium maxime ridiculum, magis ridiculum, quam quicquam aliud.* Sed malim τοῦ μηδενὸς πεπορισμένου, *quam si nulla omnino pecunia exacta esset.* Idem.

Ἑκατοστήν τις εἰσφέρειν ἐρεῖ] Centesima, talenta 60. quinquagesima, 120. duodecima, 500. talenta. Sed quo refertur ista ἀναλογία; Ad 6000. talentum, quorum duodecima pars sunt talenta 500. Idem.

Ἑκατοστὴν] S. μοῖραν τῶν ὑπαρχόντων, *centessimam rei familiaris partem,* scilicet de 6000. talentis. Idem.

Οὐκοῦν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι] Præponunt etiam Græci inferiorem numerum plerumque supra viginti: et viceversa supra centum, ut Latini solent facere, siquidem addetur copula, ut Laurentius docuit in tertio, cujus exemplum hic est satis luculentum. Athen. ἑκατὸν γὰρ καὶ τεσσαράκοντά εἰσι πρὸς ταῖς τέσσαρσι. Idem, ἐν τῇ πρώτῃ πρὸς ταῖς εἴκοσι, quod Latini dicunt *primo et vicesimo libro.* Secus vero sine copula, ut idem, ἐν τῇ τριακοστῇ δευτέρᾳ, *tricesimo secundo* vel *altero libro.* Et, ἐν τῇ τριακοστῇ ἐνάτῃ. Demosthenes πέντε καὶ εἴκοσι δραχμῶν. Xenophon ἓξ καὶ ὀγδοήκοντα νῆες. Cicero in Catone, 'Uno et octogesimo anno,' quod Gaza πρώτῳ καὶ ὀγδοηκοστῷ ἔτει dixit. At ubi Cicero, 'centum et septem complevit annos,' ipse, ἑπτὰ καὶ ἑκατὸν ἔτη διετέλεσε, vertit. Hoc tamen non est perpetuum. Æschines περὶ παραπρεσβ. ἔτη γὰρ ἤδη βεβίωκεν ἐνενήκοντα καὶ τέτταρα. Sic Tranquil. in Aug. 'Obiit in cubiculo eodem quo pater Octavius septuagesimo et sexto ætatis anno, diebus quinque et triginta minus.' Idem in Nerone, 'Obiit trigesimo et secundo ætatis anno.' Contra in Galba, 'Obiit tertio et septuagesimo ætatis anno.' Et in Tiberio, 'Octavo et septuagesimo.' Rursus in Othone, 'Tricesimo et octavo ætatis anno, nonagesimo et quinto imperii die.' Varro etiam 'octoginta et una' non semel dixit, et Cicero pro Cluentio 'triginta et duo' dixit. Quod vero ante millenarium etiam minor numerus ponatur, exemplo erit quod mox hic apud Demosthenem sequitur. καὶ τί τοῦτ' ἔστι πρὸς διακοσίας καὶ χιλίας καμήλους, &c. Idem, ἐχόντων δὲ ἡμῶν οὕτω καὶ παρωξυμμένων τοὺς διακοσίους καὶ χιλίους ἀναπληρῶσαί φημι χρῆναι. Sed et ante centenarium quoque minorem numerum posuit idem, his verbis, λαβεῖν γὰρ ἐκ τῶν ἐμῶν ὁμολογοῦσιν, οὗτος μὲν ὀκτὼ καὶ ἑκατὸν μνᾶς. Hæc et plura in Comment. Budæus. *Ex edit.* Hervag.

Θῶ] Τίθημι, *pono, agnosco, concedo.* D'Orville ad Char. Aphrod. l. iii. c. x. p. 352.

Δωδεκάτην] S. τῶν ἑξακισχιλίων ταλάντων. Wolf.

δεῖ τοίνυν ὑμᾶς τἆλλα παρασκευάσασθαι· τὰ δὲ χρήματα
νῦν μὲν ἐᾶν τοὺς κεκτημένους ἔχειν—οὐδαμοῦ γὰρ ἂν ἐν
καλλίονι σώζοιτο τῇ πόλει—, ἐὰν δέ ποθ' ὁ καιρὸς οὗτος
186 [1]ἔλθῃ, τότε ἑκόντων εἰσφερόντων αὐτῶν λαμβάνειν. ταῦτα
δὲ καὶ δυνατά ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ πράττειν καλὰ
καὶ συμφέροντα καὶ βασιλεῖ περὶ ὑμῶν ἐπιτήδεια ἀπαγ-
γελθῆναι, καὶ φόβος οὐκ ὀλίγος γένοιτ' ἂν ἐκείνῳ διὰ
τούτων. οἶδε μέν γε τριακοσίαις τριήρεσιν, ὧν ἑκατὸν παρ-
εσχόμεθ' ἡμεῖς, τοὺς προγόνους αὐτοῦ χιλίας ἀπολέσαν- 202
τας ναῦς, ἀκούσεται δὲ τριακοσίας αὐτοὺς [2]ἡμᾶς νῦν
παρεσκευασμένους τριήρεις· ὥστε μὴ κομιδῇ, μηδ' εἰ πάνυ
μαίνοιτο, νομίσαι ῥᾴδιον εἶναι τὸ τὴν ἡμετέραν πόλιν ἐχθρὰν
ποιήσασθαι. ἀλλὰ μήν, εἴγ' ἐπὶ χρήμασιν αὐτῷ μέγ'
ἐπέρχεται φρονεῖν, καὶ ταύτην ἀσθενεστέραν ἀφορμὴν τῆς
ὑμετέρας εὑρήσει. ὁ μέν γε χρυσίον, ὥς φασιν, ἄγει. τοῦτο
δὲ ἂν διαδῷ ζητήσει· καὶ γὰρ [3]τὰς κρήνας καὶ τὰ φρέατα
ἐπιλείπειν πέφυκεν, ἐάν τις ἀπ' αὐτῶν ἀθρόα καὶ πολλὰ
λαμβάνῃ· ἡμῖν δὲ τὸ τῆς χώρας τίμημα ὑπάρχον ἀφορμὴν
ἑξακισχίλια τάλαντα ἀκούσεται, ὑπὲρ ἧς ὡς μὲν τοὺς
ἐπιόντας ἐκείνων ἀμυνούμεθα, οἱ Μαραθῶνι τῶν προγόνων

[1] ἔλθοι [2] ἡμᾶς νῦν παρεσκευασ. [τριήρεις] [3] αἱ κρῆναι

Οὐδαμοῦ γὰρ ἂν ἐν καλλίονι] *Nusquam enim commodius.* ἐν καλῷ, καλλίονι, καλλίστῳ. Idem.

Ἐν καλλίονι] S. τόπῳ, κάλλιον, ἢ καλλίονως. Idem.

Τριακοσίαις τριήρεσιν, ὧν ἑκατὸν παρεσχόμεθ' ἡμεῖς] Herodot. Calliope [Urania], id est, lib. 8. [c. 44.] Ἀθηναῖοι πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους παρεχόμενοι νῆας ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν μοῦνοι. et post, ἀριθμὸς δ' ἐγένετο ὁ πᾶς τῶν νεῶν, πάρεξ τῶν πεντηκοντέρων, τριακόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα, καὶ ὀκτώ. Non solent oratores diligentiam historicam in numeris adhibere. Isocrates Panegyrico ad Herodoti sententiam propius accedit, πλείους, inquiens, ἡ πόλις ἡμῶν συνεβάλετο τριήρεις εἰς τὸν κίνδυνον τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ἢ πάντες οἱ ναυμαχήσαντες. Idem.

Τοῦτο δὲ ἂν διαδῷ, ζητήσει] Τουτέστιν, ἀπορήσει χρημάτων. Quasi vero omnem regis pecuniam 1200. cameli vexerint. ζητήσει *requiret, desiderabit,* id est, carebit, antecedens e sequenti colligitur. Nam qui pecuniæ sat habet, pecuniam non quærit. Idem.

Φρέατα ἐπιλείπειν] Cicero: 'Fons liberalitatis facile exhauritur.' Idem.

Ἀθρόα καὶ πολλὰ] *Et multum simul et sæpe,* ἀντὶ τοῦ, ἀθρόως καὶ πολλάκις. Idem.

Ἡμῖν δὲ τὸ τῆς χώρας τίμημα] Quid vero Attica est, cujus amplissimi reditus 400. talenta 4. Philip. memorantur, cum Asia et Ægypto et nonnulla Europæ parte collata? satis igitur apparet, eum ita muscam cum elephanto conferre, ut nec stulti offendantur, et prudentes intelligant, quantum Athenienses regis Persarum opibus sint inferiores. Idem.

Ὑπὲρ ἧς ὡς μὲν τοὺς ἐπιόντας ἐκείνων ἀμυνούμεθα] Alii rectius opinor, ὡς μὲν ἂν ἐπιόντ' ἐκείνων ἀμυνούμεθα. Idem.

Οἱ ἐν Μαραθῶνι] Hoc auribus Atheniensium gratum est. Sic Isocrates de Evagora: τοσούτους τῶν πολεμίων ἀπώλεσεν, ὥστε πολλοὺς τῶν Περσῶν, πενθοῦντας τὰς ἑαυτῶν συμφορὰς, μεμνῆσθαι τῆς ἀρετῆς τῆς ἐκείνου. Idem.

αὐτοῦ μάλιστ᾽ ἂν εἰδεῖεν, ἕως δ᾽ ἂν κρατῶμεν, οὐκ ἔνι δήπου
χρήμαθ᾽ ἡμᾶς ἐπιλιπεῖν.

θ΄. Καὶ μὴν οὐδ᾽ ὅ τινες δεδίασι, μὴ ξενικὸν πολὺ συ-
στήσηται χρήματ᾽ ἔχων, ἀληθὲς εἶναί μοι δοκεῖ. ἐγὼ γὰρ
ἡγοῦμαι ἐπὶ μὲν Αἴγυπτον καὶ Ὀρρόντην καί τινας τῶν
ἄλλων βαρβάρων πολλοὺς ἂν ἐθελῆσαι τῶν Ἑλλήνων μι-
σθοφορεῖν παρ᾽ ἐκείνῳ, οὐχ ἵν᾽ ἐκεῖνος ἕλῃ τινὰ τούτων,
ἀλλ᾽ ἵν᾽ εὐπορίαν τινὰ ἕκαστος αὑτῷ κτησάμενος ἀπαλλα-
γῇ τῆς ὑπαρχούσης πενίας· ἐπὶ δὲ τὴν [ἄλλην] Ἑλλάδα 187
Ἕλληνα οὐδένα ἂν ἐλθεῖν ἡγοῦμαι· ποῖ γὰρ αὐτὸς τρέψεται
μετὰ ταῦτα; εἰς Φρυγίαν ἐλθὼν δουλεύσει; οὐ γὰρ ὑπὲρ
203 ἄλλου τινός ἐστιν ὁ πρὸς τὸν βάρβαρον πόλεμος ἢ περὶ χώ-
ρας καὶ βίου καὶ ἐθῶν καὶ ἐλευθερίας καὶ πάντων τῶν
τοιούτων. τίς οὖν οὕτως ἐστὶ δυστυχὴς, ὅστις ἑαυτὸν, γο-
νέας, τάφους, πατρίδα, ἕνεκα κέρδους βραχέος προέσθαι
βουλήσεται; ἐγὼ μὲν οὐδένα ἡγοῦμαι. καὶ μὴν οὐδ᾽ ἐκείνῳ
συμφέρει ξένους κρατῆσαι τῶν Ἑλληνικῶν· οἱ γὰρ ἡμῶν
[1] κρατήσαντες ἐκείνου γε πάλαι κρείττους [2] ὑπάρχουσι,
βούλεται δ᾽ ἐκεῖνος οὐκ ἀνελὼν ἡμᾶς ἐπ᾽ ἄλλοις εἶναι, ἀλλὰ
μάλιστα μὲν πάντων, εἰ δὲ μή γε, τῶν ὑπαρχόντων δούλων
ἑαυτῷ νῦν ἄρχειν.

ι΄. Εἰ τοίνυν τις οἴεται Θηβαίους ἔσεσθαι μετ᾽ ἐκείνου, ἔστι μὲν χαλεπὸς πρὸς ὑμᾶς ὁ περὶ τούτων λόγος· διὰ γὰρ τὸ μισεῖν αὐτοὺς οὐδ᾽ ἂν ἀληθὲς οὐδὲν ἡδέως [3] οὐδ᾽ ἀγαθὸν περὶ αὐτῶν ἀκούσαιτε· οὐ μὴν ἀλλὰ δεῖ τοὺς περὶ πραγμάτων μεγάλων σκοποῦντας μηδένα συμφέροντα λογισμὸν παραλιπεῖν διὰ μηδεμίαν πρόφασιν. ἐγὼ τοίνυν [4] οἶμαι τοσ-

[1] κρατήσαντες * ἂν, ἐκ. [2] εἰσὶ [3] οὐδ᾽ ἂν ἀγαθόν τι περὶ [4] οἴομαι

Ἕως δ᾽ ἂν κρατῶμεν] Quasi vero id exploratum sit: aut deorum quispiam spoponderit. Sed et hoc vulgi auribus datur, de quo Isocrates oratione de pace: λίαν τινές μοι δοκοῦσιν ὡρμῆσθαι πρὸς τὸν πόλεμον, καὶ τὰ λοιπά. IDEM.

θ΄. Ὀρρόντην] Vide Diodorum. IDEM.

Ἐπὶ δὲ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα] Artificiosa dehortatio ab oppugnanda patria: eas ratiocinationes militibus tribuendo, quæ viris cordatis et patriæ amantibus dignæ sunt. IDEM.

Δουλεύσει] Malo, ut Felicianus, interrogative legere. IDEM.

Οὕτω δυστυχὴς] Ἀντὶ τοῦ ἄφρων, et sane stultitia non in minima parte infelicitatis numeranda est: si modo recte finitur φρόνησις ἀρετὴ τοῦ λογιστικοῦ, παρασκευαστικὴ τῶν συντεινόντων πρὸς εὐδαιμονίαν. Comicus, ἄνοια δυστύχημ᾽ αὐθαίρετον βροτοῖς. Sed calamitas hæc et de prœlio et de inopia potest intelligi. IDEM.

Οἱ γὰρ ἡμῶν κρατήσαντες] Ὑποθετικῶς καὶ σοφιστικῶς. Græci enim illi mercenarii Persæ ἐν προσθήκης μέρει futuri erant, non soli rem gesturi. IDEM.

οῦτον ἀπέχειν Θηβαίους τοῦ μετ᾽ ἐκείνου πότ᾽ ἂν ἐλθεῖν
ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, ὥστε πολλῶν ἂν χρημάτων, εἰ ἔχοιεν
δοῦναι, πρίασθαι γενέσθαι τινὰ αὐτοῖς καιρὸν δι᾽ οὗ τὰς
προτέρας [1] ἀναλύσονται πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἁμαρτίας. εἰ
δ᾽ ἄρα παντάπασί τις οὕτως οἴεται φύσει δυστυχεῖς Θη-
βαίους εἶναι, ἐκεῖνό γε δήπουθεν ἅπαντες ἐπίστασθε, ὅτι,
Θηβαίων τὰ ἐκείνου φρονούντων, ἀνάγκη τοὺς τούτων ἐ-
188 χθροὺς τὰ τῶν Ἑλλήνων φρονεῖν. ἡγοῦμαι τοίνυν ἐγὼ ταύτην
τὴν τάξιν τοῦ δικαίου καὶ τοὺς μετ᾽ αὐτῆς ὄντας κρείττους
[2] τῶν προδοτῶν καὶ τοῦ βαρβάρου ἔσεσθαι πρὸς ἅπαντας.
ὥστ᾽ οὔτε φοβεῖσθαί φημι δεῖν πέρα τοῦ μετρίου, οὔθ᾽ ὑπα-
χθῆναι προτέρους ἐκφέρειν τὸν πόλεμον. καὶ μὴν οὐδὲ τῶν
ἄλλων οὐδένα ἂν εἰκότως Ἑλλήνων φοβηθέντα τὸν πόλεμον
τοῦτον ὁρῶ· τίς γὰρ οὐκ οἶδεν αὐτῶν, ὅτι τέως μὲν κοινὸν 204
ἐχθρὸν [3] ἐκεῖνον ὑπειληφότες ὡμονόουν ἀλλήλοις, πολλῶν
ἀγαθῶν ἦσαν κύριοι· ἐπειδὴ δὲ φίλον αὐτὸν νομίσαντες αὐ-
τοῖς ὑπάρχειν, περὶ τῶν πρὸς αὑτοὺς διηνέχθησαν διαφόρων,
ὅσ᾽ ἂν οὐδὲ καταρώμενος εὕροι τις αὐτοῖς, τοσαῦτα πεπόν-
θασι κακά;

ιά. Εἶθ᾽ ὃν ἡ τύχη καὶ τὸ δαιμόνιον φίλον μὲν ἀλυσιτελῆ, συμφέροντα δ᾽ ἐχθρὸν, ἐμφανίζει, τοῦτον ἡμεῖς φοβώμεθα; μηδαμῶς· ἀλλὰ μηδ᾽ ἀδικῶμεν ἡμῶν αὐτῶν ἕνεκα καὶ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ταραχῆς καὶ ἀπιστίας, ἐπεὶ εἴ γ᾽ ὁμοθυμαδὸν ἦν μετὰ πάντων ἐπιθέσθαι μόνῳ, οὐδ᾽ [4] ἀδικεῖν ἡμᾶς ἐκεῖνον ἀδίκημ᾽ ἂν ἔθηκα. ἐπειδὴ δὲ τοῦτ᾽ οὐχ οὕτως ἔχει, φυλάττεσθαί φημι δεῖν μὴ πρόφασιν δῶμεν βασιλεῖ τοῦ τὰ δίκαια ὑπὲρ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ζητεῖν· ἡσυχίαν μὲν γὰρ ἐχόντων ὑμῶν ὕποπτος ἂν εἴη τοιοῦτό τι

[1] ἀναλύσωνται [2] τῶν προδοτῶν κρείττους [3] ἐκεῖνον κοινὸν ἐχθρὸν [4] ἀδικεῖν ἂν ἡμᾶς;

ι΄. Τὰς προτέρας ἀναλύσωνται] M. ἀπολύσωνται. Intelligenda est autem eorum cum Xerxe conspiratio: quæ sunt eorum πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἁμαρτίαι: etsi et post Leuctricam victoriam satis insolenter se gesserunt. Vide τὸν περὶ εἰρήνης Isocratis. IDEM.

Τοὺς τούτων ἐχθροὺς] Lacedæmonios opinor intelligendos, aut Phocenses. IDEM.

Ὥστ᾽ οὔτε φοβεῖσθαι] Vide, ut concitationem populi timori tribuat, et confirmandis ejus animis a bello dehortetur. IDEM.

Ὅσα ἂν οὐδὲ καταρώμενος] Hæc de bello Peloponnesiaco videntur intelligenda. IDEM.

ιά. Οὐδ᾽ ἀδικεῖν ἂν ἡμᾶς ἔθηκα ἐκεῖνον] Sic et Isocrates in Panegyrico. IDEM.

Τοῦ τὰ δίκαια — ζητεῖν] Hoc declarat mox, εἰκότως ἂν δοκοίη τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι φίλος εἶναι βούλεσθαι. IDEM.

[1] πράττων, πόλεμον δὲ ποιησαμένων προτέρων εἰκότως ἂν δοκοίη διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἔχθραν τοῖς ἄλλοις φίλος εἶναι βούλεσθαι. μὴ οὖν ἐξελέγξητε ὡς κακῶς ἔχει τὰ Ἑλληνικά, συγκαλοῦντες ὅτ' οὐ πείσετε, καὶ πολεμοῦντες ὅτ' οὐ δυνήσεσθε· ἀλλ' ἔχετε ἡσυχίαν θαῤῥοῦντες καὶ παρασκευαζόμενοι, καὶ βούλεσθε ἀπαγγέλλεσθαι περὶ ὑμῶν 189
πρὸς βασιλέα μή, μὰ Δία, ὡς ἀποροῦσιν ἢ φοβοῦνται ἢ θορυβοῦνται πάντες οἱ Ἕλληνες [2] καὶ Ἀθηναῖοι, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ἀλλ' ὅτι, εἰ μὲν μὴ τοῖς Ἕλλησιν ὁμοίως αἰσχρὸν ἦν τὸ ψεύδεσθαι καὶ ἐπιορκεῖν, ὥσπερ ἐκείνῳ καλόν, πάλαι ἂν ὑμεῖς ἐπ' ἐκεῖνον ἐπορεύεσθε, νῦν δὲ τοῦτο μὲν οὐκ ἂν ποιήσαιτε ὑμῶν ἕνεκ' αὐτῶν, εὔχεσθε δὲ πᾶσι τοῖς θεοῖς τὴν αὐτὴν λαβεῖν παράνοιαν ἐκεῖνον ἥν πέρ ποτε τοὺς προγόνους αὐτοῦ. καὶ ταῦτ' ἂν ἐπίῃ σκοπεῖν αὐτῷ, οὐκ ὀλιγώρως ὑμᾶς βουλευομένους εὑρήσει. ἐκ μέν γε τῶν πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ προγόνους πολέμων σύνοιδε τὴν πόλιν εὐδαίμονα καὶ μεγάλην γεγενημένην, ἐκ δὲ τῆς ἡσυχίας ἣν ἦγε πρὸ τούτων, οὐδεμιᾶς τῶν ἄλλων Ἑλληνίδων πόλεων τοσοῦτον ὅσον νῦν ὑπεραίρουσαν. καὶ μὴν καὶ τοὺς Ἕλληνας ὁρᾷ δεομένους ἤτοι τινὸς ἑκουσίου ἢ [3] ἀκουσίου διαλλακτοῦ· τοῦτον δ' [4] αὑτὸν ἂν οἶδε φανέντ' αὐτοῖς, εἰ πόλεμον κινοίη. ὥστε καὶ γνώριμα καὶ πιστὰ αὐτῷ τὰ τῶν ἀπαγγελλόντων ἀκούειν ἔσται.

ιβ'. Ἵνα δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ μακρὰ [5] λίαν λέγων ἐνοχλῶ, τὰ κεφάλαια ὧν συμβουλεύω φράσας ἄπειμι. παρασκευάζεσθαι μὲν πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας ἐχθροὺς κελεύω, ἀμύνεσθαι δὲ καὶ βασιλέα καὶ πάντας, ἂν ἀδικεῖν ἐπιχειρῶσι, ταύτῃ τῇ δυνάμει φημὶ δεῖν, ἄρχειν δὲ μηδενὸς μήτε

[1] πράττειν [2] καὶ οἱ Ἀθην. [3] κἀκουσίου [4] αὐτὸν οἶδεν ἂν φαν. [5] λέγων λίαν

Ὅσον νῦν ὑπεραίρουσαν] M. ὑπεραίρει. Idem.

Ἄρχειν δὲ μηδενὸς μήτε λόγου μήτε ἔργου ἀδίκου] Ἄρχειν hic idem quod ἄρχεσθαι significat. Alibi idem est quod ὑπάρχειν, id est, *lacessere*, item *principium et originem esse*, et *priores partes occupare*, etiam in bonam partem. Item, *præesse*, et *imperium habere*, unde ἄρχων privato nomine peculiarique dicebatur ὁ ἡγεμὼν καὶ πρύτανις Ἀθήνησιν ἐπώνυμος τῶν ἀρχόντων, a cujus nomine fasti perscribebantur, ut a Consulum Romæ. Is ἄρχων ita præerat judicibus, judiciorumque moderator erat, ut Romæ Prætor. Demosthenes κατὰ Ὀλυμπιοδ. καὶ μετὰ ταῦθ' ὁ ἄρχων ἀνέκρινε πᾶσιν ἡμῖν τοῖς ἀμφισβητοῦσι. Et sententias judicum numerabat, ut patet ex Isæo περὶ τοῦ δικαιογένους κλήρου, &c. *Ex edit.* Hervag.

Ἄρχειν δὲ μηδενὸς] F. ὑπάρχειν, ἢ ἄρχεσθαι. Sed et ἄρχειν χειρῶν ἀδίκων, est apud Isocratem et Demosthenem. Wolf.

Οὐ γὰρ ὀργισθήσεσθε αὐτοῖς ὕστερον, νῦν ἁμαρτόντες] Ὑποθετικῶς, εἰ νῦν ἁμάρτατε, πεισθέντες αὐτοῖς. Idem.

λόγου μήτ' ἔργου ἀδίκου, τὰ δ' ἔργα [1] ὑμῶν ὅπως ἄξια τῶν προγόνων ἔσται [2] σκοπεῖν, μὴ τοὺς ἐπὶ τοῦ βήματος λόγους. κἂν ταῦτα ποιῆτε, καὶ ὑμῖν αὐτοῖς καὶ τοῖς τἀναντία πείθουσι συμφέροντα πράξετε· οὐ γὰρ [3] ὀργιεῖσθε αὐτοῖς ὕστερον, [4] νῦν ἁμαρτόντες.

[1] ἡμῶν [2] σκοπῶμεν [3] ὀργισθήσεσθε [4] νῦν * οὐχ ἁμ.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ ΡΟΔΙΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag. ed. aliq. cit. — Pag. ed. Reisk.

217 ΤΟΝ συμμαχικὸν κληθέντα πόλεμον ἤραντο πρὸς Ἀθηναίους Χῖοι καὶ Ῥόδιοι καὶ Βυζάντιοι, πρότερον μὲν αὐτῶν ὑπήκοοι γεγονότες, τότε δὲ ἀλλήλοις συμμαχίαν πεποιημένοι κατὰ τῶν Ἀθηναίων. γείτονες δὲ ὄντες οἱ Ῥόδιοι τῇ Καρίᾳ πρὸς τὸν ταύτης ὕπαρχον Μαύσωλον οἰκείως ἔχειν ἐδόκουν. ὁ δὲ κατ' ὀλίγον πιστευόμενος ὑπ' αὐτῶν ἐπιβουλὴν κατὰ τοῦ δήμου συνεστήσατο, καὶ τὴν δημοκρατίαν τῶν Ῥοδίων ἀφελόμενος ὀλίγοις τοῖς δυνατωτέροις τὴν πόλιν κατεδούλωσε. συμβουλεύει τοίνυν ὁ Δημοσθένης μὴ περιορᾶν ταῦτα, ἀλλὰ βοηθεῖν τῷ δήμῳ τῶν Ῥοδίων, συμφέρειν τοῖς Ἀθηναίοις τὸ δημοκρατεῖσθαι λέγων τὰς πόλεις. εἰ δὲ ἠδικήκασιν ἡμᾶς Ῥόδιοι, φησὶν, ἀλλὰ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν καὶ σύνηθες τὸ καὶ τοὺς λυπήσαντάς τι τῶν Ἑλλήνων ἐλευθεροῦν καὶ μὴ μνησικακεῖν ἁμαρτάνουσιν εἰς τὴν πόλιν. 190

Πόλεμον πρὸς Ἀθηναίους] Lege cum Fel. πόλεμον ἤραντο πρός. Nam omnino hujus generis aliquod verbum deest. WOLF.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ ΡΟΔΙΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ.

α'. [1]ΟΙΜΑΙ δεῖν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ τηλικούτων βουλευομένους διδόναι παῤῥησίαν ἑκάστῳ τῶν συμβουλευόντων. ἐγὼ δ' οὐδεπώποτε ἡγησάμην χαλεπὸν τὸ διδάξαι τὰ βέλτιστα ὑμᾶς — ὡς γὰρ εἰπεῖν [2]ἁπλῶς,
218 ἅπαντες ἐγνωκότες ὑπάρχειν μοι δοκεῖτε —, ἀλλὰ τὸ 191
πράττειν [3]πεῖσαι ταῦτα· ἐπειδὰν γάρ τι δόξῃ καὶ ψηφι-

[1] οἴομαι * μὲν δεῖν [2] ἁπλῶς εἰπεῖν [3] πεῖσαι πράττειν

α'. Ὡς γὰρ εἰπεῖν ἁπλῶς] Alias ὡς ἔπος εἰπεῖν, eodem sensu. WOLF.

Ἅπαντες ἐγνωκότες ὑπάρχειν μοι δοκεῖτε] Ὑπάρχω præter id quod *licere, contingere, evenire*, etc. significat, jungitur etiam cum aliis verbis, ut τυγχάνω et εἰμὶ, quemadmodum etiam hoc loco videre est. Græci enim, præsertim Attici, sunt φιλομέτοχα, sæpius tamen τῷ εἶναι καὶ τῷ τυγχάνειν utuntur cum participio, quam τῷ ὑπάρχειν. *Ex edit.* HERVAG.

Ἀλλὰ τὸ πράττειν πεῖσαι ταῦτα] Supple: ἡγησάμην χαλεπόν. *D'Orville ad Char. Aphrod.* l. iii. c. iii. p. 257.

σθῇ, τότε τοσοῦτον τοῦ πραχθῆναι ἀπέχει, ὅσονπερ πρὶν δόξαι.

β'. Ἔστι μὲν οὖν ἓν ὧν ἐγὼ [1]νομίζω χάριν ὑμᾶς τοῖς θεοῖς [2]ὀφείλειν, τὸ, τοὺς διὰ τὴν αὐτῶν ὕβριν ὑμῖν πολεμήσαντας οὐ πάλαι, νῦν ἐν ὑμῖν μόνοις τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἔχειν τὰς ἐλπίδας. ἄξιον δ' ἡσθῆναι τῷ παρόντι καιρῷ· συμβήσεται γὰρ ὑμῖν, ἐὰν ἃ χρὴ βουλεύσησθε [3]περὶ αὐτοῦ, τὰς παρὰ τῶν διαβαλλόντων τὴν πόλιν ἡμῶν βλασφημίας ἔργῳ μετὰ δόξης καλῆς ἀπολύσασθαι. ᾐτιάσαντο μὲν γὰρ ἡμᾶς ἐπιβουλεύειν αὐτοῖς Χῖοι καὶ Βυζάντιοι καὶ Ῥόδιοι, καὶ διὰ ταῦτα συνέστησαν ἐφ' ἡμᾶς τὸν τελευταῖον τουτονὶ πόλεμον· φανήσεται δ' ὁ μὲν πρυτανεύσας ταῦτα καὶ πείσας Μαύσωλος, φίλος εἶναι φάσκων Ῥοδίων, τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν ἀφῃρημένος, οἱ δ' ἀποδείξαντες αὑτοὺς συμμάχους Χῖοι καὶ Βυζάντιοι τοῖς ἀτυχήμασιν αὐτῶν οὐ βεβοηθηκότες, ὑμεῖς δὲ οὓς ἐφοβοῦντο μόνοι τῶν πάντων τῆς σωτηρίας αὐτοῖς αἴτιοι. ἐκ δὲ τοῦ ταῦθ' ὑπὸ πάντων ὀφθῆναι ποιήσετε τοὺς πολλοὺς ἐν ἁπάσαις ταῖς πόλεσι τοῦτο ποιεῖσθαι σύμβολον τῆς αὐτῶν σωτηρίας, ἐὰν ὑμῖν ὦσι φίλοι· οὗ μεῖζον οὐδὲν ἂν ὑμῖν γένοιτο ἀγαθὸν ἢ παρὰ πάντων ἑκόντων ἀνυπόπτου τυχεῖν εὐνοίας.

γ'. Θαυμάζω δ' ὅτι τοὺς αὐτοὺς ὁρῶ ὑπὲρ μὲν Αἰγυ- 219
πτίων τἀναντία πράττειν βασιλεῖ τὴν πόλιν πείθοντας,

[1] νομίζω δεῖν χάριν [2] ὀφείλειν, ὁρῶντας, τοὺς [3] ὑπὲρ

β'. Βλασφημίας] *Convicia, maledicta.* Nam quod Suidas βλάσφημος ὁ εἰς θεὸν ἐξυβρίζων, id est, *blasphemum esse, qui probra in Deum congerat*, exponit, id non Demosthenicum, sed theologicum est. Fortasse fit ἀπὸ τοῦ βλάσκειν, quod Hesychio est λέγειν, καπνίζειν, ut sit, βλάσφημος ὁ βλάσκων τὴν φήμην, *qui famam alterius incessit, infuscat et denigrat*: aut quasi βλάπτων τὴν φήμην, *qui famæ nocet.* WOLF.

Φανήσεται δὲ ὁ μὲν πρυτανεύσας ταῦτα] Id est, *qui harum rerum transactor et summus administer fuit.* Sic supra in tertia Philippica, χορηγὸν ἔχοντες Φίλιππον, καὶ πρυτανευόμενοι παρ' ἐκείνου. Translatio ab iis qui publice in Prytaneo alebantur. Aristoph. Ἀχαρν. μὰ τὸν Ἀπόλλω ἐγὼ μὲν οὐ σιγήσομαι, εἰ μὴ περὶ εἰρήνης πρυτανεύητε, id est, *consultetis, consilia agitetis, et de pace agatis*, χρηματίζητε, πράττητε. ideo dictum, ὅτι πάντα διὰ τῶν πρυτανέων διεπράττοντο. *Ex edit.* HERVAG.

Τοῖς ἀτυχήμασιν αὐτῶν] Hoc malo, quam τοῖς ἀτυχήσασιν, etsi oligarchici felices videbantur. Sed fit hic mentio τοῦ δήμου τῶν Ῥοδίων. WOLF.

Τῆς σωτηρίας αὐτοῖς αἴτιοι γεγενημένοι] Hoc participium et sententia, et compositio, et priora duo, ἀφῃρημένος, βεβοηθηκότες, requirunt: ne tertium membrum sit mutilum et κακόφωνον. IDEM.

Τοὺς πολλοὺς ἐν ἁπάσαις] Id est, τοὺς δήμους, τοὺς δημοκρατουμένους, multitudinem liberam. IDEM.

Ἀνυπόπτου τυχεῖν εὐνοίας] S. τοῦ ἐπιβουλεύειν αὐτοῖς ἡμᾶς, ut nobis et bene cupiant, et nos suæ libertati insidiari minime suspicentur, omnique tyrannidis suspicione liberent. IDEM.

γ'. Θαυμάζω δὲ] Perstringit oratores, ut qui sibi parum constent. IDEM.

ὑπὲρ δὲ τοῦ Ῥοδίων δήμου φοβουμένους τὸν αὐτὸν ἄνδρα
τοῦτον. καίτοι τοὺς μὲν Ἕλληνας ὄντας ἅπαντες ἴσασι,
τοὺς δ᾽ ἐν τῇ ἀρχῇ τῇ ἐκείνου μεμερισμένους. 192

δ΄. [1]Οἶμαι δ᾽ ὑμῶν μνημονεύειν ἐνίους ὅτι, ἡνίκ᾽ ἐβου-
λεύεσθε περὶ τῶν βασιλικῶν, παρελθὼν ἐγὼ πρῶτος παρ-
ῄνεσα· οἶμαι δὲ καὶ μόνος ἢ δεύτερος εἰπεῖν, ὅτι μοι σωφρο-
νεῖν ἂν δοκοῖτε, εἰ [2]τὴν πρόφασιν τῆς παρασκευῆς μὴ τὴν
πρὸς ἐκεῖνον ἔχθραν ποιοῖσθε, ἀλλὰ παρασκευάζοισθε μὲν
πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας ἐχθρούς, ἀμύνοισθε δὲ κἀκεῖνον, ἐὰν
ὑμᾶς ἀδικεῖν ἐπιχειρῇ. καὶ οὐκ ἐγὼ μὲν ταῦτα εἶπον, ὑμῖν
δ᾽ οὐκ ἐδόκουν ὀρθῶς λέγειν, ἀλλὰ καὶ ὑμῖν ἤρεσκε ταῦτα.
ἀκόλουθος τοίνυν ὁ νῦν λόγος ἐστί μοι τῷ τότε ῥηθέντι. ἐγὼ
γάρ, εἰ βασιλεὺς παρ᾽ αὐτὸν ὄντα με σύμβουλον ποιοῖτο,
ταῦτ᾽ ἂν αὐτῷ παραινέσαιμι ἅπερ ὑμῖν, ὑπὲρ μὲν τῶν
ἑαυτοῦ πολεμεῖν, ἐάν τις ἐναντιῶται τῶν Ἑλλήνων, ὧν δὲ
μηδὲν αὐτῷ προσήκει, τούτων μηδ᾽ ἀντιποιεῖσθαι τὴν ἀρ-
χήν. εἰ μὲν οὖν ὅλως ἐγνώκατε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅσων
ἂν βασιλεὺς ἐγκρατὴς γένηται φθάσας [3]ἢ παρακρουσά-
μενός τινας τῶν ἐν ταῖς πόλεσι, παραχωρεῖν, οὐ καλῶς
ἐγνώκατε, ὡς ἐγὼ κρίνω· εἰ δ᾽ ὑπέρ γε τῶν δικαίων καὶ
πολεμεῖν, ἂν τούτου δέῃ, καὶ πάσχειν [4]ὁτιοῦν οἴεσθε χρῆ-
220 ναι, πρῶτον μὲν ὑμῖν ἧττον δεήσει τούτων, ὅσῳ ἂν [5]μᾶλλον
ἐγνωκότες ἦτε ταῦτα, ἔπειθ᾽ ἃ προσήκει φρονεῖν δόξετε.

[1] οἴομαι [2] [τὴν] [3] ἢ καὶ παρακρ. [4] ὁτιοῦν ἂν οἴεσθε [5] μᾶλλον ἂν

δ΄. Εἰ τὴν πρόφασιν τῆς παρασκευῆς] Confer huc locum præcedentis orationis: Quod si alia copiarum esset ratio, qua ulcisci liceret Barbarum, alia, qua Græcos, fortasse palam fieret, nos adversus eum instrui, etc. Nam ibi vult instructionem ita fieri, ut de oppugnando Persa, fœdere intercedente, cogitare nihil videantur. Idem.

Πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας ἐχθροὺς] Ὑπάρχοντες ἐχθροὶ et ὁμολογοῦντες ἐχθροί, sunt *haud dubii hostes*: quorum odia non provocanda, sed vindicanda sunt. Idem.

Καὶ οὐκ ἐγὼ μὲν ταῦτ᾽ εἶπον] Id est: *Non ego modo hæc dixi: sed vobis et placuit, et probata mea fuit oratio.* Vel, *quemadmodum hæc ego dixi: sic vos probastis.* Idem.

Ἀκόλουθος τοίνυν] Ἀκόλουθος substantivum, *puerum pedissequum* significat: θεράπων, *servus, qui domini corpus tuetur.* ἀκόλουθος adjectivum, ὅμοιον, *similem, consentaneum.* ἀκολουθῆσαι, ὁμοίως διαπράξασθαι, *rem eodem modo gerere:* ἕπεσθαι, *sequi:* ἐνέχεσθαι, *in aliqua re contineri et inesse.* ἀκόλουθον ἀπέβη τὸ τέλος ταῖς προτέραις ἐνεργείαις, *consentaneus fuit exitus prioribus actionibus,* et Polybius: βουλόμενος ἀκόλουθον εἶναι τοῖς ἔργοις τὴν διὰ τῶν λόγων ἐπαγγελίαν, *ut res ipsæ verborum pollicitationi responderent.* Ex Hesychio et Suida. ἀνακόλουθον, τὸ μαχόμενον, *dissentaneum.* Idem.

Τούτων μηδ᾽ ἀντιποιεῖσθαι τὴν ἀρχὴν] His verbis probare vult, non consentaneum esse, regem Persarum Rhodiorum magistratuum defensionem suscepturum. Idem.

Τινὰς τῶν ἐν ταῖς πόλεσι] *Quarundam civitatum magistratus.* Idem.

Δεήσει τούτου] Scilicet τοῦ πολεμεῖν. Idem.

Ἐγνωκότες ἦτε ταῦτα] *Statueritis hæc,* scilicet, ὅτι ὑπὲρ τῶν δικαίων πολεμεῖν χρή, jus bello tuendum. Idem.

ε΄. Ὅτι δ᾽ οὐδὲν καινὸν οὔτ᾽ ἐγὼ λέγω νῦν κελεύων Ῥο-
δίους ἐλευθεροῦν, οὔθ᾽ ὑμεῖς, ἂν πεισθῆτέ μοι, ποιήσετε,
τῶν γεγενημένων ὑμᾶς τι [1]καὶ συνενηνοχότων ὑπομνήσω.
ὑμεῖς ἐξεπέμψατε Τιμόθεόν ποτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βοη-
193 θήσοντα Ἀριοβαρζάνῃ, προσγράψαντες τῷ ψηφίσματι μὴ
λύοντα τὰς σπονδὰς τὰς πρὸς βασιλέα. ἰδὼν δ᾽
ἐκεῖνος τὸν μὲν Ἀριοβαρζάνην φανερῶς ἀφεστῶτα τοῦ βα-
σιλέως, Σάμον δὲ φρουρουμένην ὑπὸ Κυπροθέμιδος, ὃν κατέ-
στησε Τιγράνης ὁ βασιλέως ὕπαρχος, τῷ μὲν ἀπέγνω μὴ
βοηθεῖν, τὴν δὲ προσκαθεζόμενος καὶ βοηθήσας ἠλευθέρωσε·
καὶ μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐ γέγονε πόλεμος διὰ ταῦθ᾽
ὑμῖν. οὐ γὰρ ὁμοίως οὐδεὶς ὑπέρ τε τοῦ πλεονεκτεῖν πολε-
μήσειεν ἂν καὶ [ὑπὲρ] τῶν ἑαυτοῦ· ἀλλ᾽ ὑπὲρ μὲν ὧν ἐλατ-
τοῦνται μέχρι τοῦ δυνατοῦ πάντες πολεμοῦσιν, ὑπὲρ δὲ
τοῦ πλεονεκτεῖν οὐχ οὕτως, ἀλλ᾽ ἐφίενται μέν, ἐάν τις ἐᾷ,
ἐὰν δὲ κωλυθῶσιν, οὐδὲν ἠδικηκέναι τοὺς ἐναντιωθέντας αὐ-
τοῖς ἡγοῦνται.

ϛ΄. Ὅτι δ᾽ οὐδ᾽ ἂν ἐναντιωθῆναί μοι δοκεῖ τῇ πράξει
ταύτῃ νῦν Ἀρτεμισία, τῆς πόλεως οὔσης ἐπὶ τῶν πραγμά-
των, μικρὰ ἀκούσαντες σκοπεῖτε, εἴτ᾽ ὀρθῶς ἐγὼ λογίζομαι
ταῦτ᾽ εἴτε καὶ μή. ἐγὼ νομίζω, πράττοντος μὲν ἐν Αἰγύπτῳ
πάνθ᾽ ὡς ὥρμηκε βασιλέως, σφόδρα ἂν Ἀρτεμισίαν πειρα- 221
θῆναι περιποιῆσαι Ῥόδον αὐτῷ, οὐ τῇ βασιλέως εὐνοίᾳ,

[1] καὶ [τῶν] συνεν.

ε΄. Τῶν συνενηνοχότων] Συμφέρειν alias *conferre,* id est, *prodesse,* quod ea ferat, quibus juvemur. συμφορὰ *casum* significat, sæpius adversum, nonnunquam tamen *eventum* simpliciter, sicut et τύχη. Possis igitur hic τὰ συνενηνοχότα, ἀντὶ τῶν συμβάντων, *pro his quæ evenerunt,* interpretari. Melius tamen est, ut ἀντὶ τῶν ὠφεληκότων, *pro his quæ profuerunt,* accipias. Idem.

Τῷ μὲν ἀπέγνω μὴ βοηθεῖν] Est Græca negationis geminatio, vehementius negans: Minime committendum censuit, ut Ariobarzanem adjuvaret. Hujus et in Aristocratea fit mentio, quem Ulpianus Persicum satrapam fuisse scribit. Alius est ille Ἀριοβαρζάνης ὁ εὐσεβὴς καὶ φιλορώμαιος βασιλεὺς τῶν Καππαδοκῶν, a Cicerone defensus. Idem.

Καὶ μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐ γέγονε πόλεμος] Id est, *ad hodiernum usque diem.* Sic Cicero Philip. 4. *hodierno die* dixit pro *hodie,* quemadmodum Græci τὴν τήμερον ἡμέραν, ἀντὶ τοῦ σήμερον καὶ τήμερον. Dinarch. καὶ ἡ τήμερον ἡμέρα, καὶ ἡ ἡμετέρα ψῆφος πολλὴν ἀσφάλειαν τῇ πόλει καταστήσει. *Ex edit.* Hervag.

Ὑπέρ τε τοῦ πλεονεκτεῖν] *Pro amplificando imperio.* Wolf.

Ὑπὲρ τῶν ἑαυτῶν] Lege: ἑαυτοῦ. Idem.

ϛ΄. Ὅτι δ᾽ οὐδ᾽ ἐναντιωθῆναι] Pro ἐναντιωθήσεσθαι. sic paulo post, σφόδρα ἂν πειραθῆναι, ἀντὶ τοῦ πειράσεσθαι. Idem.

Ἐπὶ τῶν πραγμάτων εἶναι] *In rebus esse,* id est, ἀντιλαβέσθαι τῶν πραγμάτων, *rerum curam suscepisse.* Idem.

Πράττοντος ὅσα] Ὑποθετικῶς accipiendum: Si regi, quæ molitur, ex animi sententia succederent. Sequitur adversativa, πράττοντος δ᾽ ὡς λέγεται, cum vero ita, uti fertur, cum eo agatur, ejusque conatus sint irriti. Vide Panegyricum Isocratis. Idem.

ἀλλὰ τῷ βούλεσθαι, πλησίον αὐτῆς διατρίβοντος ἐκείνου, μεγάλην εὐεργεσίαν καταθέσθαι πρὸς αὐτὸν, ἵν᾽ ὡς οἰκειόταθ᾽ αὐτὴν ἀποδέχοιτο· πράττοντος δ᾽ ὡς λέγεται καὶ διημαρτηκότος οἷς ἐπεχείρησεν, ἡγεῖσθαι τὴν νῆσον ταύτην, ὅπερ ἐστὶν, ἄλλο μὲν οὐδὲν ἂν εἶναι βασιλεῖ χρησίμην ἐν τῷ παρόντι, τῆς δ᾽ αὐτῆς ἀρχῆς ἐπιτείχισμα πρὸς τὸ μηδ᾽ ὁτιοῦν παρακινεῖν. ὥστε μοι δοκεῖ μᾶλλον ἂν ὑμᾶς ἔχειν, μὴ φανερῶς αὐτῆς ἐνδούσης, ἢ ἐκεῖνον λαβεῖν βούλεσθαι. [1]οἶμαι 194 μὲν οὖν οὐδὲ βοηθήσειν αὐτὴν, ἂν δ᾽ ἄρα τοῦτο ποιῇ, φαύλως καὶ κακῶς· ἐπεὶ καὶ βασιλέα γ᾽ ὅ τι [2]μὲν ποιήσει, μὰ Δί᾽ οὐκ ἂν εἴποιμι ἔγωγ᾽ ὡς οἶδα, ὅτι μέντοι συμφέρει τῇ πόλει δῆλον ἤδη γενέσθαι πότερα ἀντιποιήσεται τῆς πόλεως τῆς Ῥοδίων ἢ οὔ, ταῦτ᾽ ἂν ἰσχυρισαίμην· οὐ γὰρ ὑπὲρ Ῥοδίων βουλευτέον [3]ἂν ἀντιποιῆται μόνον, ἀλλ᾽ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων.

ζ΄. Οὐ μὴν οὐδ᾽ ἂν εἰ δι᾽ αὐτῶν εἶχον τὴν πόλιν οἱ νῦν ὄντες ἐν αὐτῇ Ῥόδιοι, παρῄνεσα ἂν ὑμῖν τούτους ἑλέσθαι, οὐδ᾽ εἰ πάνθ᾽ ὑπισχνοῦντο [4]ὑμῖν ποιήσειν. ὁρῶ γὰρ αὐτοὺς τὸ μὲν πρῶτον, ὅπως καταλύσωσι τὸν δῆμον, προσλαβόντας τινὰς τῶν πολιτῶν, ἐπειδὴ δὲ τοῦτ᾽ ἔπραξαν, πάλιν ἐκβαλόντας τούτους· τοὺς οὖν μηδετέροις πιστῶς κεχρημένους οὐδ᾽ ἂν ὑμῖν βεβαίους ἡγοῦμαι γενέσθαι συμμάχους. καὶ ταῦτ᾽ οὐδέποτ᾽ εἶπον ἄν, εἰ τῷ Ῥοδίων δήμῳ μόνον ἡγούμην συμφέρειν· οὔτε γὰρ προξενῶ τῶν ἀνδρῶν, οὔτ᾽ ἰδίᾳ ξένος αὐτῶν οὐδείς ἐστί μοι. οὐ μὴν οὐδ᾽ εἰ ταῦτ᾽ ἀμφότερ᾽ ἦν, εἰ μὴ συμφέρειν ὑμῖν ἡγούμην, εἶπον ἄν· ἐπεὶ Ῥοδίοις γ᾽ — εἰ οἷόν τε τοῦτ᾽ εἰπεῖν τῷ συναγορεύοντι τῇ σωτηρίᾳ αὐτῶν —

[1] οἴομαι [2] μέν [ποτε] ποιήσει [3] ἂν * γ᾽ ἀντιποιῆται [4] ἡμῖν

ζ΄. Πρόξενος] Ξένος, παρὰ τὸ ἔξω εἶναι τῆς πατρίδος, *quod extra patriam sit*, dicitur Latine *hospes*, tam is, qui excipit, quam qui excipitur, *peregrinus*. πρόξενος, *qui alicui rei cujuspiam, seu bonæ, seu malæ, est auctor*. πρόξενοι item dicebantur, qui publice in hoc constituti erant, ut exterarum civitatum legatos exciperent. Sed usitatissima et huic loco apta significatio vocabuli hæc est, ut is intelligatur, qui exteræ civitati est amicus, ejusque negotia curat: et sic accipiendum esse declarat id, quod sequitur, οὔτε ἰδίᾳ ξένος, quem alioqui composito vocabulo nominant ἰδιόξενον, cum quo propter privatas rationes amicitia, vel hospitium intercedit. δορύξενος, ὁ ἐκ τῆς κατὰ τὸν πόλεμον ἐπιμιξίας τὴν γνῶσιν πεποιημένος, *ein Spiessgesell* [*a comrade*]. Idem. Legendum puto: οὔτε γὰρ πρόξενός εἰμι τῶν ἀνδρῶν, οὔτε ἰδιόξενος αὐτῶν &c. quem locum non obscure imitatur Lucianus init. Phalar. II. t. i. p. 741. οὔτε Ἀκριγαντίνων πρόξενος ὤν, οὔτε ἰδιόξενος αὐτοῦ Φαλάριδος, quæ in Scholiis leguntur non sunt unius assis. *Valckenaer. Anim. ad Ammon.* l. iii. c. 10. fin.

συγχαίρω τῶν γεγενημένων, ὅτι τοῦ κομίσασθαι τὰ ὑμέτερ᾽ 222 ὑμῖν φθονήσαντες τὴν αὐτῶν ἐλευθερίαν ἀπολωλέκασι, καὶ παρὸν αὐτοῖς Ἕλλησί τε καὶ βελτίοσιν αὐτῶν [1]ὑμῖν ἐξ ἴσου συμμαχεῖν, βαρβάροις καὶ δούλοις, οὓς εἰς τὰς ἀκροπόλεις παρεῖνται, δουλεύουσιν. ὀλίγου δὲ δέω λέγειν, ἂν ὑμεῖς αὐτοῖς ἐθελήσητε βοηθῆσαι, ὡς καὶ συνενήνοχε ταῦτ᾽
195 αὐτοῖς· εὖ μὲν γὰρ πράττοντες οὐκ οἶδ᾽ εἴποτ᾽ ἂν εὖ φρονῆσαι ἠθέλησαν, ὄντες Ῥόδιοι· ἔργῳ δὲ πειραθέντες καὶ διδαχθέντες ὅτι πολλῶν κακῶν ἡ ἄνοια πολλοῖς αἰτία γίγνεται, τάχ᾽ ἂν εἰ τύχοιεν σωφρονέστεροι πρὸς τὸν λοιπὸν τοῦ χρόνου γένοιντο. τοῦτο δ᾽ οὐ μικρὸν αὐτοῖς ὠφέλημα ἡγοῦμαι. φημὶ δὴ χρῆναι πειρᾶσθαι σώζειν τοὺς ἄνδρας καὶ μὴ μνησικακεῖν, ἐνθυμουμένους ὅτι πολλὰ καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευσάντων ἐξηπάτησθε, ὧν οὐδενὸς αὐτοὶ δοῦναι [2]δίκην δίκαιον ἂν εἶναι φήσαιτε.

η΄. Ὁρᾶτε δὲ κἀκεῖνο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι πολλοὺς ὑμεῖς πολέμους [3]πεπολεμήκατε καὶ πρὸς δημοκρατίας καὶ πρὸς ὀλιγαρχίας. καὶ τοῦτο μὲν ἴστε καὶ αὐτοί· ἀλλ᾽ ὑπὲρ ὧν πρὸς ἑκατέρους ἔσθ᾽ ὑμῖν ὁ πόλεμος, τοῦτ᾽ ἴσως ὑμῶν οὐδεὶς λογίζεται. ὑπὲρ τίνων οὖν ἐστί; πρὸς μὲν τοὺς δήμους ἢ περὶ τῶν ἰδίων ἐγκλημάτων, οὐ δυνηθέντων δη-

[1] ὑμῖν αὐτῶν [2] δίκην δοῦναι * δίκαιοι [3] πεπολεμήκατε πολέμους

Τοῦ κομίσασθαι τὰ ὑμέτερα] S. qui pendere tributa detrectarunt, nostramque societatem repudiarunt: vel, qui nostras opes nobis restituere noluerunt. Isocrates in oratione de pace: ὅτι τὰς ἐν ταῖς πόλεσι κτήσεις κομιούμεθα. Wolf.

Βελτίοσιν ὑμῖν αὐτῶν] *Vobis, qui dignitate illos antecellitis.* Idem.

Οὓς εἰς τὰς ἀκροπόλεις παρεῖνται] Passiva voce usus est verbo παρεῖνται, id est, παρῆκαν, παρείκασι, *admiserunt*. Sunt enim non pauca ejus generis, quæ vel Atticorum more dicuntur, vel auctoritate constant, ut κολάζομαι ἀντὶ τοῦ κολάζω, ἐγκαλεῖσθαι pro ἐγκαλεῖν, παρεῖμαι ἀντὶ τοῦ πάρεικα ut hoc loco, συνίσταμαι ἀντὶ τοῦ συνίστημι, ἀνίεσθαι ἀντὶ τοῦ ἀνεῖναι. Atque his plura, quæ collegit Bud. in Comment. *Ex edit.* Hervag.

Παρεῖνται] Pro παρείκασιν, *admiserunt, receperunt*, a παρίημι, παρεῖμαι, παρεῖσαι, παρεῖται, παρεῖνται. Wolf.

Ὄντες Ῥόδιοι] Id est, homines pertinaces et superbi. Homerus Ῥοδίους ἀγερώχους cognominat. et Livius Decad. v. lib. 5. 'Tradidere quidam, legatos Rhodios nondum missos, post victoriam nunciatam, velut ad ludibrium stolidæ superbiæ, in Senatum vocatos esse.' Isocrates Plataico: ἀλλὰ τολμῶσιν ὄντες Θηβαῖοι λακωνισμὸν ἑτέροις ὀνειδίζειν· et noster auctor paulo post Ἀθηναῖοι ὄντες. Idem.

Τάχ᾽ ἂν εἰ τύχοιεν] *Fortasse, si ita ceciderit, si fors ita tulerit.* εἰ τύχοιμι, τύχοις, τύχοι, τύχοιτον, τυχοίτην, τύχοιμεν, τύχοιτε, τύχοιεν, per omnes personas et numeros, adverbialiter accipitur, pro *fortasse*: ut τελευτῶν participium. τάχα, *fortasse*, εἰ τύχοιεν, *si fors Rhodiorum ita tulerit.* Est fere pleonasmus. Sic in 2. (1.) Olynthiaca. καὶ σφόδρα γε ἤνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἂν τύχῃ, id est, *fieri potest, ut res bona spe floreant.* ἂν τύχῃ τὰ πράγματα, *si fors negotiorum ita tulerit*, id est, *fortasse*, vel, *fieri potest*, ut, ἐνδέχεται. Idem.

η΄. Οὐ δυνηθέντων δημοσίᾳ διαλύσασθαι ταῦτα] S. τῶν δήμων, etsi fortasse rectius, οὐ βουληθέντων. *cum non possent aut vellent* (S.

223 μοσίᾳ διαλύσασθαι ταῦτα, ἢ περὶ γῆς μέρους ἢ ὅρων ἢ
[1]φιλονεικίας ἢ τῆς ἡγεμονίας· πρὸς δὲ τὰς ὀλιγαρχίας ὑπὲρ
μὲν τούτων οὐδενός, ὑπὲρ δὲ τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἐλευθε-
ρίας· ὥστ' ἔγωγ' οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι εἰπεῖν μᾶλλον ἡγεῖσθαι
συμφέρειν δημοκρατουμένους τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας πολε-
μεῖν ἡμῖν ἢ ὀλιγαρχουμένους φίλους εἶναι. πρὸς μὲν γὰρ
ἐλευθέρους ὄντας οὐ χαλεπῶς ἂν ὑμᾶς εἰρήνην ποιήσασθαι
νομίζω, ὁπότε βουληθείητε, πρὸς δὲ ὀλιγαρχουμένους οὐδὲ
τὴν φιλίαν ἀσφαλῆ νομίζω· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως ὀλίγοι πολ-
λοῖς καὶ ζητοῦντες ἄρχειν τοῖς μετ' ἰσηγορίας ζῆν ᾑρημένοις
εὖνοι γένοιντ' ἄν.

θʹ. Θαυμάζω δ', εἰ μηδεὶς ὑμῶν ἡγεῖται, Χίων ὀλιγαρ- 196
χουμένων καὶ Μιτυληναίων, καὶ νυνὶ Ῥοδίων καὶ πάντων
ἀνθρώπων ὀλίγου δέω λέγειν εἰς ταύτην τὴν δουλείαν ὑπα-
γομένων, συγκινδυνεύειν τι τὴν παρ' ἡμῖν πολιτείαν, μηδὲ
λογίζεται τοῦθ', ὅτι οὐκ ἔστιν ὅπως, εἰ δι' [2]ὀλιγαρχίας
ἅπαντα συστήσεται, τὸν παρ' ὑμῖν δῆμον ἐάσουσιν. ἴσασι
γὰρ οὐδένας ἄλλους πάλιν εἰς ἐλευθερίαν τὰ πράγματ' ἂν
ἐπανάξοντας· ὅθεν δὴ κακὸν αὑτοῖς ἄν τι γενέσθαι προσδο-
κῶσι, τούτους ἀνελεῖν βουλήσονται. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους
τοὺς ἀδικοῦντάς τινας αὐτῶν τῶν κακῶς πεπονθότων ἐ-
χθροὺς ἡγεῖσθαι χρή· τοὺς δὲ τὰς πολιτείας καταλύοντας
καὶ μεθιστάντας εἰς ὀλιγαρχίαν κοινοὺς ἐχθροὺς παραινῶ
νομίζειν πάντων τῶν ἐλευθερίας ἐπιθυμούντων. ἔπειτα καὶ
δίκαιον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δημοκρατουμένους αὐτοὺς τοι-
αῦτα φρονοῦντας φαίνεσθαι περὶ τῶν ἀτυχούντων δήμων,
οἷάπερ ἂν τοὺς ἄλλους ἀξιώσαιτε φρονεῖν περὶ ὑμῶν, εἴ ποθ',
ὃ μὴ γένοιτο, τοιοῦτό τι συμβαίη. καὶ γάρ, [3]εἰ δίκαιά τις
ἂν φήσειε Ῥοδίους πεπονθέναι, οὐκ ἐπιτήδειος ὁ καιρὸς ἐφη-
σθῆναι· δεῖ γὰρ τοὺς εὐτυχοῦντας περὶ τῶν ἀτυχούντων ἀεὶ
φαίνεσθαι βουλευομένους τὰ βέλτιστα, ἐπειδήπερ ἄδηλον
τὸ μέλλον ἅπασιν ἀνθρώποις.

224 ιʹ. Ἀκούω δ' ἔγωγε πολλάκις ἐνταυθὶ παρ' ὑμῖν τινῶν

[1] φιλοτιμίας [2] ὀλιγαρχιῶν [3] οὐδ' εἰ

οἱ δῆμοι) *ea publice diluere*, aut *pro iis satisfacere*. ἴδια ἐγκλήματα utrum ea vocat, quæ a privatis hominibus sunt commissa: an quæ ad solos Athenienses pertinuerunt? IDEM.

θʹ. Εἰ δι' ὀλιγαρχίας ἅπαντα συστήσεται] Id est, si paucorum dominatus passim invalescet. IDEM.

λεγόντων ὡς, ὅτε ἠτύχησεν ὁ δῆμος ἡμῶν, συνεβουλεύθη-
σάν τινες αὐτὸν σωθῆναι· ὧν ἐγὼ μόνων Ἀργείων ἐν τῷ
παρόντι μνησθήσομαι βραχύ τι. οὐ γὰρ ἂν ὑμᾶς βουλοί-
μην, δόξαν ἔχοντας τοῦ σώζειν τοὺς [1]ἀτυχοῦντας ἀεί, χεί-
197 ρους Ἀργείων ἐν ταύτῃ τῇ πράξει φανῆναι, οἳ χώραν ὅμορον
τῇ Λακεδαιμονίων οἰκοῦντες, ὁρῶντες ἐκείνους γῆς καὶ θα-
λάττης ἄρχοντας, οὐκ ἀπώκνησαν οὐδ' ἐφοβήθησαν εὐνοϊ-
κῶς ὑμῖν ἔχοντες φανῆναι, ἀλλὰ καὶ πρέσβεις ἐλθόντας ἐκ
Λακεδαίμονος, ὥς φασιν, ἐξαιτήσοντάς τινας τῶν φυγάδων
τῶν ὑμετέρων ἐψηφίσαντο, ἐὰν μὴ πρὸ ἡλίου δύνοντος ἀπαλ-
λάττωνται, πολεμίους κρίνειν. εἶτ' οὐκ αἰσχρόν, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, εἰ τὸ μὲν Ἀργείων πλῆθος οὐκ ἐφοβήθη τὴν Λα-
κεδαιμονίων ἀρχὴν ἐν ἐκείνοις τοῖς καιροῖς οὐδὲ τὴν ῥώμην,
ὑμεῖς δ' ὄντες Ἀθηναῖοι βάρβαρον ἄνθρωπον, καὶ ταῦτα
γυναῖκα, φοβηθήσεσθε; καὶ μὴν οἱ μὲν ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν ὅτι
πολλάκις ἥττηνται ὑπὸ Λακεδαιμονίων, ὑμεῖς δὲ νενικήκατε
μὲν πολλάκις βασιλέα, ἥττησθε δ' οὐδ' ἅπαξ οὔθ' ὑπὸ
τῶν δούλων τῶν βασιλέως οὔθ' ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου· εἰ γάρ
τί που καὶ κεκράτηκε τῆς πόλεως βασιλεύς, ἢ τοὺς πονη-
ροτάτους τῶν Ἑλλήνων καὶ προδότας αὐτῶν χρήμασι πείσας
ἢ οὐδαμῶς ἄλλως κεκράτηκε. καὶ οὐδὲ τοῦτο αὐτῷ συνεν-
ήνοχεν· ἀλλ' ἅμα εὑρήσετε αὐτὸν τήν τε πόλιν διὰ Λακεδαι-
μονίων ἀσθενῆ ποιήσαντα καὶ περὶ τῆς αὑτοῦ βασιλείας
κινδυνεύσαντα πρὸς Κλέαρχον καὶ Κῦρον. οὔτ' οὖν ἐκ τοῦ
φανεροῦ κεκράτηκεν, οὔτ' ἐπιβουλεῦσαι συνενήνοχεν αὐτῷ.

ιαʹ. Ὁρῶ δ' ὑμῶν ἐνίους Φιλίππου μὲν ὡς ἄρ' οὐδενὸς
ἀξίου πολλάκις ὀλιγωροῦντας, βασιλέα δ' ὡς ἰσχυρὸν
ἐχθρὸν οἷς ἂν προέληται φοβουμένους. εἰ δὲ τὸν μὲν ὡς

[1] ἀτυχήσαντας

ιʹ. Οὔθ' ὑπὸ τῶν δούλων τῶν τοῦ βασιλέως, οὔθ' ὑπ' αὐτοῦ] *Neque a ministris regiis, neque ab ipso rege.* IDEM.

Εἰ γάρ τοί που καὶ κεκράτηκε τῆς πόλεως] Hoc non ad excidium Athenarum bello Xerxis, sed ad alias clades bello Peloponnesiaco acceptas pertinet. IDEM.

Τήν τε πόλιν Λακεδαιμονίων] Lego cum Feliciano διὰ Λακεδαιμονίων: ut intelligas τὴν πόλιν τὴν τῶν Ἀθηναίων. quam satis constat a Lacedæmoniis subactam, etsi eosdem et Conon, regis Persarum opibus, principatu evertit. IDEM.

Πρὸς Κλέαρχον καὶ Κῦρον] Vide Ἀνάβασιν Xenophontis, et Isocratis Panegyricum et Symmachicum. IDEM.

Οὔτ' ἐπιβουλεῦσαι συνενήνοχεν αὐτῷ] Potuisset et per participium dicere: οὔτ' ἐπιβουλεύσαντι συνενήνοχεν αὐτῷ. IDEM.

ιαʹ. Οἷς ἂν προέληται] S. ἐχθρὸς εἶναι, ἢ πολεμεῖν. IDEM.

225 φαῦλον οὐκ ἀμυνούμεθα, τῷ δὲ ὡς φοβερῷ πάνθ' ὑπείξο-
μεν, πρὸς τίνας, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραταξόμεθα; 198

ιβ'. Εἰσὶ δέ τινες, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρ' ὑμῖν δεινό-
τατοι τὰ δίκαια λέγειν ὑπὲρ τῶν ἄλλων πρὸς ὑμᾶς, οἷς
παραινέσαιμ' ἂν ἔγωγε τοσοῦτον μόνον, ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς
τοὺς ἄλλους ζητεῖν τὰ δίκαια λέγειν, ἵν' αὐτοὶ τὰ προσή-
κοντα πρῶτοι φαίνωνται ποιοῦντες· ὡς ἔστιν ἄτοπον περὶ
τῶν δικαίων ὑμᾶς διδάσκειν αὐτὸν οὐ δίκαια ποιοῦντα· οὐ
γάρ ἐστι δίκαιον ὄντα πολίτην τοὺς καθ' ὑμῶν λόγους,
ἀλλὰ μὴ τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἐσκέφθαι. φέρε γὰρ πρὸς θεῶν
σκοπεῖτε, τί δήποτ' ἐν Βυζαντίῳ οὐδεὶς ἔσθ' ὁ διδάξων ἐκεί-
νους μὴ καταλαμβάνειν Χαλκηδόνα, ἣ βασιλέως μέν ἐστιν,
εἴχετε δ' ὑμεῖς αὐτήν, ἐκείνοις δ' οὐδαμόθεν προσήκει· μηδὲ
Σηλυμβρίαν, πόλιν ὑμετέραν ποτὲ σύμμαχον οὖσαν, ὡς
αὑτοὺς συντελῆ ποιεῖν καὶ Βυζάντιον ὁρίζειν τὴν τούτων χώ-
ραν παρὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας, ἐν αἷς αὐτονόμους
τὰς πόλεις εἶναι γέγραπται; οὐδὲ [1] Μαύσωλον ζῶντα, οὐδὲ
τελευτήσαντος ἐκείνου τὴν Ἀρτεμισίαν οὐδεὶς ἔσθ' ὁ διδάξων
μὴ καταλαμβάνειν Κῶν καὶ Ῥόδον καὶ ἄλλας πόλεις ἑτέ-
ρας Ἑλληνίδας, ὧν καὶ βασιλεὺς ὁ ἐκείνων δεσπότης ἐν ταῖς
συνθήκαις ἀπέστη τοῖς Ἕλλησι, καὶ περὶ ὧν πολλοὺς κιν-
δύνους καὶ καλοὺς ἀγῶνας οἱ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους Ἕλ-
ληνες ἐποιήσαντο. εἰ δ' ἄρα καὶ λέγει τις ἀμφοτέροις αὐτοῖς,
ἀλλ' οἵ γε πεισόμενοι τούτοις, ὡς ἔοικεν, οὐκ εἰσίν. ἐγὼ δὲ
δίκαιον μὲν εἶναι νομίζω κατάγειν τὸν Ῥοδίων δῆμον· οὐ
μὴν ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ δίκαιον ἦν, ὅταν εἰς ἃ ποιοῦσιν οὗτοι

[1] Μαυσώλου ζῶντος

ιβ'. Τί δήποτε ἐν Βυζαντίῳ] Sententia est, impunitate proditorum confirmari audaciam. Idem.

Ἐκείνους] Nempe Βυζαντίους. Auger.

Ὡς αὑτοὺς συντελῆ ποιεῖν] Pro πρὸς, *sibi vendicare, obnoxiam facere*, συνεδρεύειν παρ' αὑτοῖς ἀναγκάζειν. Vide Plataicum Isocratis. Wolf.

Ὡς αὑτοὺς συντελῆ ποιεῖν] *Ad se ipsos attrahere vectigalem.* Auger.

Βυζάντιον ὁρίζειν] Significat, *Byzantii finibus addere.* Idem.

Αὐτονόμους] S. ἐκείνους, ὧν τὴν χώραν ὁρίζουσιν οἱ Βυζάντιοι. Wolf.

Οὐδὲ Μαυσώλου ζῶντος] Lego: οὐδὲ Μαύσωλον ζῶντα, *qui vel Mausolum viventem, vel, eo defuncto, Artemisiam docuerit.* Nisi forte γυναικοκρατούμενος fuerit. Sed et tum nomen saltem imperii penes ipsum fuit, ut nunc penes maritos, quamvis hi ipsi fere mulieribus pareant. Idem.

Ὁ ἐκείνων δεσπότης] Τοῦ τε Μαυσώλου καὶ τῆς Ἀρτεμισίας. Idem.

Ἀμφοτέροις αὐτοῖς] Tam Artemisiæ, quam Byzantiis. Fuit et alia Artemisia antiquior, de qua Xerxes navali prœlio sibi mulieres viros, viros e contrario mulieres esse factos, dixisse fertur. Idem.

Οὗτοι] Nempe, Byzantii, Artemisia et alii. Auger.

199 βλέψω, προσήκειν [1] οἶμαι παραινέσαι κατάγειν. διὰ τί; ὅτι,
πάντων μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ δίκαια ποιεῖν ὡρμηκό- 226
των, αἰσχρὸν ἡμᾶς μόνους μὴ ἐθέλειν· ἁπάντων δὲ τῶν ἄλ-
λων ὅπως ἀδικεῖν δυνήσονται παρασκευαζομένων, μόνους
ἡμᾶς τὰ δίκαια προτείνεσθαι, μηδενὸς ἀντιλαμβανομένους,
οὐ δικαιοσύνην ἀλλ' ἀνανδρίαν ἡγοῦμαι.

ιγ'. Ὁρῶ γὰρ ἅπαντας πρὸς τὴν παροῦσαν δύναμιν καὶ
τῶν δικαίων ἀξιουμένους. καὶ παράδειγμα τούτου λέγειν
ἔχω πᾶσιν ὑμῖν γνώριμον. εἰσὶ συνθῆκαι διτταὶ τοῖς Ἕλ-
λησι πρὸς βασιλέα, ἃς ἐποιήσατο ἡ πόλις ἡ ἡμετέρα, ἃς
ἅπαντες ἐγκωμιάζουσι, καὶ μετὰ [2] ταῦθ' ὕστερον Λακε-
δαιμόνιοι, ταύτας ὧν δὴ κατηγοροῦσι· κἂν ταύταις οὐχὶ ταὐ-
τὰ δίκαια ἀμφοτέραις ὥρισται. τῶν μὲν γὰρ ἰδίων δικαίων
τῶν ἐν ταῖς πολιτείαις οἱ νόμοι κοινὴν τὴν μετουσίαν ἔδοσαν
καὶ ἴσην καὶ τοῖς ἀσθενέσι καὶ τοῖς ἰσχυροῖς· τῶν δ' Ἑλ-
ληνικῶν δικαίων οἱ κρατοῦντες ὁρισταὶ τοῖς ἥττοσι γίνονται.
ἐπειδὴ τοίνυν ὑμῖν ἐγνωκέναι τὰ δίκαια ποιεῖν ὑπάρχει,
ὅπως καὶ πρᾶξαι ταῦτ' ἐφ' ὑμῖν ἔσται, δεῖ σκοπεῖν. ἔσται
δὲ ταῦτ', ἐὰν ὑποληφθῆτε κοινοὶ προστάται τῆς ἁπάντων
ἐλευθερίας εἶναι.

ιδ'. Εἰκότως δέ μοι δοκεῖ χαλεπώτατον ὑμῖν εἶναι πρᾶ-
ξαι τὰ δέοντα. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις εἷς
ἀγών ἐστιν ὁ πρὸς τοὺς προδήλους ἐχθρούς, ὧν ἐὰν κρατή-
σωσιν, οὐδὲν ἐμποδὼν αὐτοῖς ἔσται κυρίοις τῶν ἀγαθῶν
εἶναι· ὑμῖν δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δύο, οὗτός θ' ὁ καὶ τοῖς
ἄλλοις, καὶ προσέθ' ἕτερος τούτου πρότερος καὶ μείζων· δεῖ
γὰρ ὑμᾶς βουλευομένους κρατῆσαι τῶν τἀναντία τῇ πόλει
200 παρ' ὑμῖν πράττειν προῃρημένων. ὅταν οὖν μηδὲν ᾖ διὰ τού-
τους ἀκονιτὶ τῶν δεόντων γενέσθαι, πολλῶν διαμαρτάνειν
ὑμᾶς εἰκότως συμβαίνει. τοῦ μέντοι πολλοὺς ἀδεῶς ταύτην

[1] οἴομαι

[2] ταῦθ' * ἃς ὕστερον

Τὰ δίκαια ποιεῖν ὡρμηκότων] Ὑποθετικῶς accipiendum, εἰ ἦσαν ὡρμηκότες: *Si omnes magnum studium haberent justitiæ.* Wolf.

ιγ'. Πρὸς τὴν παροῦσαν δύναμιν] Vi geritur res: jus est in armis: prout quisque potest, ita jus adipiscitur. Idem.

Ἀμφοτέραις ὥρισται] Si nihil deest, ex iis, quæ sequuntur, intelligendum: τοῖς τε Ἕλλησι κοινῇ, καὶ ταῖς πόλεσιν ἰδίᾳ: aut τοῖς ἀσθενέσι καὶ τοῖς ἰσχυροῖς. Idem.

Ἀμφοτέραις] Nempe συνθήκαις: vel, si ἀμφοτέροις, significat, *utrisque partibus fœdus contrahentibus.* Auger.

Ποιεῖν τὰ δίκαια — καὶ πρᾶξαι] Prius significat, abstinere injuria, et præstare, quod debeas: posterius efficere, ut et alii justa faciant. malim tamen pro ποιεῖν legere εἰπεῖν. Wolf.

Ὑποληφθῆτε] *Existimemini*, ab ὑπολαμβάνομαι. Idem.

227 τὴν τάξιν αἱρεῖσθαι τῆς πολιτείας, ἴσως μὲν αἱ παρὰ τῶν μισθοδοτούντων αὐταῖς ὠφέλειαι μάλιστ᾽ αἴτιαι, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς ἄν τις ἔχοι δικαίως αἰτιᾶσθαι. ἐχρῆν γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν αὐτὴν ἔχειν διάνοιαν ὑμᾶς περὶ τῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ τάξεως, ἥνπερ περὶ τῆς [1] ἐν ταῖς στρατείαις ἔχετε. τίς οὖν ἐστὶν αὕτη; ὑμεῖς τὸν λείποντα τὴν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ τάξιν ταχθεῖσαν ἄτιμον οἴεσθε προσήκειν εἶναι καὶ μηδενὸς τῶν κοινῶν μετέχειν. χρὴ τοίνυν καὶ τοὺς τὴν ὑπὸ τῶν προγόνων τάξιν ἐν τῇ πολιτείᾳ παραδεδομένην λείποντας καὶ πολιτευομένους ὀλιγαρχικῶς ἀτίμους τοῦ συμβουλεύειν ὑμῖν [2] αὐτοῖς ποιεῖσθαι· νῦν δὲ τῶν μὲν συμμάχων τοὺς τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον ὑμῖν ἕξειν ὀμωμοκότας νομίζετε εὐνουστάτους, τῶν δὲ πολιτευομένων οὓς ἴστε σαφῶς τοὺς τῆς πόλεως ἐχθροὺς ᾑρημένους, τούτους πιστοτάτους ἡγεῖσθε.

ιέ. Ἀλλὰ γὰρ οὐχ, ὅ τι τις κατηγορήσει τούτων ἢ τοῖς ἄλλοις ὑμῖν ἐπιπλήξει, χαλεπὸν εὑρεῖν· ἀλλ᾽, ἀφ᾽ ὁποίων λόγων ἢ ποίας πράξεως ἐπανορθώσεταί τις ἃ νῦν οὐκ ὀρθῶς ἔχει, τοῦτ᾽ ἔργον εὑρεῖν. ἴσως μὲν οὖν οὐδὲ τοῦ παρόντος καιροῦ περὶ πάντων λέγειν· ἀλλ᾽ ἐὰν ἃ προῄρησθε [3] δυνηθῆτε ἐπικυρῶσαι συμφερούσῃ τινὶ πράξει, καὶ τἆλλ᾽ ἂν ἴσως καθ᾽ ἓν ἀεὶ βέλτιον σχοίη. ἐγὼ μὲν οὖν [4] οἶμαι δεῖν ὑμᾶς ἀντιλαμβάνεσθαι τούτων τῶν πραγμάτων ἐῤῥωμένως καὶ πράττειν ἄξια τῆς πόλεως, ἐνθυμουμένους ὅτι χαίρετ᾽ 201
ἀκούοντες, ὅταν τις ἐπαινῇ τοὺς προγόνους ὑμῶν καὶ τὰ πεπραγμένα ἐκείνοις διεξίῃ καὶ τὰ τρόπαια λέγῃ. νομίζετε τοίνυν ταῦτ᾽ ἀναθεῖναι τοὺς προγόνους ὑμῶν, οὐχ ἵνα θαυμάζητ᾽ αὐτὰ θεωροῦντες μόνον, ἀλλ᾽ ἵνα καὶ μιμῆσθε τὰς τῶν ἀναθέντων ἀρετάς.

[1] ἐν τῇ στρατείᾳ [τάξεως] ἔχετε [2] [αὐτοῖς] [3] δυνήσεσθε [4] οἴομαι

ιδ΄. Ἀτίμους τοῦ συμβουλεύειν] Ἀκύρους, μὴ ἀνέχεσθαι συμβουλευόντων. IDEM.

Τοὺς αὐτοὺς] M. τοὺς τοὺς αὐτοὺς. et postea φίλους ὑμῖν, M. φίλους ἔχειν ἢ ἕξειν ὑμῖν. [In farrag. Malim, τῶν μὲν συμμάχων τῶν τοὺς &c.] IDEM.

Τοὺς τῆς πόλεως ἐχθροὺς ᾑρημένους] S. ἀντὶ ὑμῶν, προτιμῶντας τῆς πατρίδος. IDEM.

ιέ. Κατηγορήσει] M. κατηγορήσειε, ἐπιπλήξειε. IDEM.

Ἀλλ᾽ ἐάν, ἃ προῄρησθε] S. τὸ ἀναλαβεῖν τὴν ἡγεμονίαν. IDEM.

Ἂν βέλτιον] Malim: καθ᾽ ἓν ἂν ἀεὶ βέλτιον. IDEM.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΥΠΕΡ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΤΩΝ.

Pag. ed. Reisk. 201 — Pag. ed. aliq. cit. 206

ΟΤΕ Λακεδαιμόνιοι νικηθέντες ὑπὸ Θηβαίων ἐν Λεύκτροις τῆς Βοιωτίας εἰς κίνδυνον μέγαν κατέστησαν, ἀποστάντων Ἀρκάδων καὶ προσθεμένων τοῖς Θηβαίοις, Ἀθηναῖοι σύμμαχοι Λακεδαιμονίοις γενόμενοι διέσωσαν αὐτούς. ὕστερον δὲ Λακεδαιμόνιοι, τῶν κινδύνων ἀπαλλαγέντες καὶ προϊόντες πάλιν εἰς δύναμιν, ἐπὶ Μεγάλην πόλιν τῆς Ἀρκαδίας ἤρχοντο, καὶ τοὺς Ἀθηναίους παρεκάλουν διὰ πρεσβείας κοινωνεῖν αὐτοῖς τοῦ πολέμου. πεπόμφασι δὲ καὶ οἱ Μεγαλοπολῖται πρέσβεις Ἀθήναζε παρακαλοῦντες ὑπὲρ ἑαυτῶν. ὁ τοίνυν Δημοσθένης συμβουλεύει μὴ περιορᾶν αἱρεθεῖσαν Μεγάλην πόλιν μηδὲ εἰς ἰσχὺν προελθόντας Λακεδαιμονίους, συμφέρειν λέγων τοῖς Ἀθηναίοις τὸ μὴ φοβερὰν εἶναι τὴν Λακεδαίμονα.

Παρακαλοῦντες ὑπὲρ ἑαυτῶν] Id est, petitum auxilium. Potest etiam παρακαλοῦντας legi ut ad legatos, non ad Megalopolitanos oratio referatur. Xenophon ζ΄. Ἑλληνικῶν, tradit: Ἀρκάδας Ἀθηναίων ξυμμάχους γενέσθαι, et, ὅτι Ἀθηναῖοι ἐβοήθουν Μαντινεῦσι. WOLF.

Μὴ περιορᾶν αἱρεθεῖσαν] *Non despicere captam.* Atqui capta non erat, sed in obsidionis metu. Expones igitur αἱρεθεῖσαν pro ὅπως αἱρεθείη, προελθόντας pro ὅπως προέλθοιεν: μὴ περιορᾶν ὥστε αἱρεθήσεσθαι καὶ προελεύσεσθαι. Usurpantur enim hi aoristi loco futurorum. περιορᾶν autem, quanquam si vocem spectes, *circumspicere* significat. Unde Phavorinus περιορᾶσθαι *exspectare, prospicere, circumspicere, curare,* interpretatur: tamen pro ὑπερορᾶν vel παρορᾶν, id est, *negligere et despicere*, crebro accipitur. παρορᾶσθαι tamen Suidas ὑποτοπεῖσθαι (F. ὑποτοπῆσαι) καὶ ὑφορᾶσθαι *existimare* vel *existimari et suspectum esse* vel *suspicari* interpretatur. Latinis περιορᾶν est *committere, pati, non prohibere, connivere, destituere.* IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΛΟΓΟΣ ΥΠΕΡ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΤΩΝ.

202 ά. ΑΜΦΟΤΕΡΟΙ μοι δοκοῦσιν ἁμαρτάνειν, ὦ ἄνδρες 207
Ἀθηναῖοι, καὶ οἱ τοῖς Ἀρκάσι καὶ οἱ τοῖς Λακεδαιμονίοις συνειρηκότες· ὥσπερ γὰρ ἀφ᾽ ἑκατέρων ἥκοντες, οὐχ ὑμῶν ὄντες πολῖται, πρὸς οὓς ἀμφότεροι πρεσβεύονται, κατηγοροῦσι καὶ διαβάλλουσιν ἀλλήλους. ἦν δὲ τοῦτο μὲν τῶν ἀφιγμένων ἔργον, τὸ δὲ κοινῶς ὑπὲρ τῶν πραγμάτων λέγειν καὶ

ά. Ἀφ᾽ ἑκατέρων] Alii a Lacedæmoniis, alii ab Arcadibus missi. WOLF.

Πρὸς οὓς] Scilicet ὑμᾶς, cum apud nos illi utrique, tam Arcades, quam Lacedæmonii, legatos agant. IDEM.

τὰ βέλτιστα ὑπὲρ ὑμῶν σκοπεῖν ἄνευ φιλονεικίας τῶν ἐν-
θάδε συμβουλεύειν ἀξιούντων. νῦν δ' ἔγωγε, εἴ τις αὐτῶν
ἀφέλοι τὸ γιγνώσκεσθαι καὶ τὸ τῇ φωνῇ λέγειν Ἀττικῶς,
πολλοὺς ἂν [1] οἶμαι τοὺς μὲν Ἀρκάδας τοὺς δὲ Λάκωνας
αὐτῶν εἶναι νομίσαι. ἐγὼ δ' ὁρῶ μὲν ὡς χαλεπὸν τὸ τὰ
βέλτιστα λέγειν ἐστί· συνεξηπατημένων γὰρ ὑμῶν, καὶ τῶν
μὲν ταυτὶ βουλομένων τῶν δὲ ταυτὶ, ἐὰν τὰ μεταξύ τις
ἐγχειρῇ λέγειν καὶ ὑμεῖς μὴ περιμένητε μαθεῖν, χαριεῖται
μὲν οὐδετέροις, διαβεβλήσεται δὲ πρὸς ἀμφοτέρους· οὐ μὴν
208 ἀλλ' αἱρήσομαι μᾶλλον αὐτὸς, ἂν ἄρα τοῦτο πάθω, δοκεῖν
φλυαρεῖν, ἢ παρ' ἃ βέλτιστα νομίζω τῇ πόλει, προέσθαι
τισὶν ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι. τὰ μὲν οὖν ἄλλα ὕστερον, ἂν ὑμῖν
βουλομένοις ᾖ, λέξω· ἀπὸ δὲ τῶν ὁμολογουμένων ὑφ' ἁπάν-
των ἄρξομαι ἃ κράτιστα νομίζω διδάσκειν.

β'. Οὐκοῦν οὐδ' ἂν εἷς ἀντείποι ὡς οὐ συμφέρει τῇ πό-
λει καὶ Λακεδαιμονίους ἀσθενεῖς εἶναι καὶ Θηβαίους του- 203
τουσί. ἔστι τοίνυν ἔν τινι τοιούτῳ καιρῷ τὰ πράγματα νῦν,
εἴ τι δεῖ τοῖς εἰρημένοις πολλάκις παρ' ὑμῖν λόγοις τεκμή-
ρασθαι, ὥστε Θηβαίους μὲν Ὀρχομενοῦ καὶ Θεσπιῶν καὶ
Πλαταιῶν οἰκισθεισῶν ἀσθενεῖς γενέσθαι· Λακεδαιμονίους

[1] οἴομαι

Εἴ τις αὐτῶν ἀφέλοι τὸ γιγνώσκεσθαι] *Si quis eis ademerit cognosci et voce Attice dicere.* Hæc, obscuritatis vitandæ causa, liberius mihi vertenda fuerunt. IDEM.

Τὰ βέλτιστα λέγειν] *Optima dicere*, id est, suadere salutaria. χαλεπὸν hic non tam *difficile* significat, quam ἐπικίνδυνον, *periculosum.* Nam vir sapiens quid in re non perplexa dici expediat, facile perspicit. Pertinet igitur τὸ χαλεπὸν non ad facultatem oratoris, sed ad approbationem auditoris, optimique consilii eventum. Sic Isocrates in Trapezitico: ἔστι δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πάντων χαλεπώτατον, τοιούτων ἀντιδίκων τυχεῖν. Ubi certe significat, non esse difficile invenire adversarium, qui multum sit molestus, (nam vel ille adolescens in Pasionem incidit, minime quidem litigandi causa quæsitum) sed hoc dicit, ejusmodi adversarios difficillime convinci et superari posse. quare nos ibi vertimus: *Est autem, judices, omnium molestissimum in tales adversarios incidere.* IDEM.

Συνεξηπατημένων] S. τοῖς ῥήτορσι. Cum una cum oratoribus decepti sitis, alii cum his, alii cum illis conjuncti. IDEM.

Τὰ μεταξὺ] *Ea, quæ in medio sunt*, quæ intersunt inter oratorum sententias, id est, quæ cum neutrius factionis sententia congruunt. IDEM.

Ἧπερ ἃ] Malo παρ' ἃ, *præter* vel *contra ea, quæ*, etc. IDEM.

Προέσθαι τισὶν ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι] *Objicere quibusdam vos decipiendos*, id est, committere, ut vos aliqui decipiant. IDEM.

Ὀρχομενοῦ καὶ Θεσπιῶν καὶ Πλαταιῶν] Sic legendum est. Nam Θεσπιέων, Πλαταιέων, Thespiensium et Platæensium significat, a nominativis Θεσπιεὺς, Πλαταιεύς. Ipsæ vero urbes, ad quas participium οἰκισθεισῶν refertur, Θεσπιαὶ, Πλαταιαί· quas nondum fuisse instauratas, sed instaurandas, illud declarat, quod sequitur, τὰς μὲν Θεσπιὰς, καὶ τὸν Ὀρχομενὸν καὶ τὰς Πλαταιὰς κατοικίζεσθαι φῶμεν δεῖν. οἰκισθεισῶν igitur, ut supra in argumento monuimus, ὑποθετικῶς est accipiendum, *si instaurentur.* Cautus igitur eris in hujusmodi participiis interpretandis, et sententiam imprimis spectabis, a qua vera verborum intelligentia pendet. IDEM.

δὲ, εἰ ποιήσονται Ἀρκαδίαν ὑφ' ἑαυτοῖς καὶ Μεγάλην πόλιν
αἱρήσουσι, πάλιν ἰσχυροὺς γενήσεσθαι. σκεπτέον τοίνυν, μὴ
πρότερον τούσδε γενέσθαι φοβεροὺς καὶ μεγάλους ἐάσωμεν
ἢ ἐκεῖνοι μικροὶ γενήσονται, καὶ λάθωσιν ἡμᾶς πλείονι μεί-
ζους οἱ Λακεδαιμόνιοι γενόμενοι ἢ ὅσῳ τοὺς Θηβαίους ἐλάτ-
τους συμφέρει γενέσθαι. οὐ γὰρ ἐκεῖνό γ' ἂν εἴποιμεν, ὡς
ἀνταλλάξασθαι βουλοίμεθα ἀντιπάλους Λακεδαιμονίους
ἀντὶ Θηβαίων, οὐδὲ τοῦτ' ἔσθ' ὃ σπουδάζομεν, ἀλλ' ὅπως
μηδέτεροι δυνήσονται μηδὲν ἡμᾶς ἀδικεῖν· οὕτω γὰρ ἂν ἡμεῖς
μετὰ πλείστης ἀδείας εἴημεν. ἀλλὰ νὴ Δία ταῦτα μὲν
οὕτω δεῖν ἔχειν φήσομεν, δεινὸν δ' εἰ, πρὸς οὓς παρεταττό-
μεθα ἐν Μαντινείᾳ, τούτους συμμάχους αἱρησόμεθα· εἶτα
βοηθήσομεν τούτοις ἐναντία ἐκείνων, μεθ' ὧν τότ' ἐκινδυ- 209
νεύομεν. κἀμοὶ ταῦτα δοκεῖ, προσδεῖσθαι δ' ἔτι τοῦ τὰ
δίκαια ποιεῖν ἐθελόντων τῶν ἑτέρων.

γ'. Εἰ μὲν τοίνυν ἐθελήσουσι πάντες εἰρήνην ἄγειν, οὐ βοηθήσομεν τοῖς Μεγαλοπολίταις· οὐδὲν γὰρ δεήσει· ὥστ' οὐδοτιοῦν ὑπεναντίον [1] ἡμῖν ἔσται πρὸς τοὺς συμπαραταξαμένους, σύμμαχοι δ' ἡμῖν οἱ μὲν ὑπάρχουσιν, ὥς φασιν, οἱ δὲ προσγενήσονται νυνί. καὶ τί ἂν ἄλλο βουλοίμεθα; ἐὰν δ' ἀδικῶσι καὶ πολεμεῖν οἴωνται δεῖν, εἰ μὲν ὑπὲρ τούτου μόνου βουλευτέον, εἰ χρὴ Μεγάλην πόλιν ἡμᾶς προέσθαι

[1] ὑμῖν

Πλείονι μείζους ἢ ὅσῳ ἐλάττους] *Multo majores, quam quanto minores*, id est, ne longe major accessio ad potentiam Lacedæmoniorum, quam utilis decessio et diminutio de viribus Thebanorum fiat. IDEM.

Δεινὸν δὲ εἰ, πρὸς οὓς ἐν Μαντινείᾳ παρεταττόμεθα, τούτους συμμάχους αἱρησόμεθα] Eleganter usus est verbo παρατάττεσθαι, quod est *in acie stare.* Unde παραταξάμενος πρός τινα dicitur, *qui contra eum in acie stat*, et *ei ex adverso stat.* Idem Demosthenes [ὑπὲρ Μεγαλοπολ. γ'.] καὶ τὴν εἰρήνην δόξετε σπουδάζειν εἶναι βεβαίαν, ὑπὲρ ἧς ἐκινδυνεύσατε καὶ παρετάξασθε. Est etiam παρατάττεσθαι *opponere se ut repugnaturum*, etc. *Ex edit.* HERVAG.

Ἐν Μαντινείᾳ] Vide ζ'. Ἑλληνικῶν, et argumentum Isocratici Archidami. WOLF.

Ἐναντία ἐκείνοις] *Contraria illis*, id est, κατ' ἐκείνων, *contra illos.* IDEM.

Προσδεῖσθαι δέ τι τὸ] Malim δ' ἔτι τῶν, ut referatur (quanquam id quoque durius est) ad ἐθελόντων. τοῦ enim (quod in diversis lectionibus annotatur) locum non habet, nisi legas aut τοῦ τὰ δίκαια ποιεῖν ἐθέλειν τοὺς ἑτέρους, *alteros*, scilicet Lacedæmonios. Nec enim puto esse causam, cur ἑταίρους per αι, id est, *socios* legere malis: (quod ea vox ἀντὶ συμμάχων satis accipi commode nequit) aut τεχνικῶς accipias, τοῦ, τουτέστι τῆς προσθήκης ταύτης. Nec incommodum fuerit interpretari προσδεῖσθαι δ' ἔτι του, id est, τινὸς, τὰ δίκαια etc. IDEM.

γ'. Ἀντιταξαμένους] Parum refert, utrum sic, an συμπαραταξαμένους legas, intelligendi certe sunt Arcades, qui Thebanis conjuncti, Atheniensibus restiterunt. IDEM.

Ὥς φασι] S. Lacedæmonii. IDEM.

Ἀδικῶσι] Nempe Λακεδαιμόνιοι. AUGER.

Εἰ χρὴ Μεγάλην πόλιν ὑμᾶς προέσθαι Λακεδαιμονίοις] Id est, *prodere et condonare*, vel *evertendam objicere*, quod ipsum καθυφιέναι quoque dicitur. Idem, ἐγὼ δὲ νομίζω τὴν πόλιν πρῶτον μὲν καὶ χωρὶς τοῦ καθυφεῖναι

Λακεδαιμονίοις, ἢ μὴ, δίκαιον μὲν οὔ, συγχωρῶ δ' ἔγωγ' 204
ἐᾶσαι καὶ μηδὲν ἐναντιωθῆναι τοῖς τότε τῶν αὐτῶν μετα-
σχοῦσι κινδύνων· εἰ δ' ἅπαντες ἐπίστασθε ὅτι, ταύτην ἂν
ἕλωσιν, ἴασιν ἐπὶ Μεσσήνην, φρασάτω τις ἐμοὶ τῶν νῦν χα-
λεπῶν τοῖς Μεγαλοπολίταις, τί τόθ' ἡμῖν συμβουλεύσει
ποιεῖν. ἀλλ' οὐδεὶς ἐρεῖ. καὶ μὴν πάντες ἐπίστασθε ὡς, καὶ
παραινούντων τούτων καὶ μὴ, βοηθητέον, καὶ διὰ τοὺς ὅρ-
κους οὓς ὀμωμόκαμεν Μεσσηνίοις, καὶ διὰ τὸ συμφέρον εἶναι
κατοικεῖσθαι ταύτην τὴν πόλιν. σκοπεῖσθε δὴ πρὸς ὑμᾶς
αὐτοὺς, ποτέραν τὴν ἀρχὴν καλλίονα καὶ φιλανθρωποτέραν
ποιήσεσθε τοῦ μὴ ἐπιτρέπειν ἀδικεῖν Λακεδαιμονίοις, τὴν
ὑπὲρ Μεγάλης πόλεως ἢ τὴν ὑπὲρ Μεσσήνης; νῦν μέν γε
βοηθεῖν δόξετε Ἀρκάσι, καὶ τὴν εἰρήνην σπουδάζειν εἶναι
210 βεβαίαν ὑπὲρ ἧς ἐκινδυνεύσατε καὶ παρετάξασθε· τότε δ'
εὔδηλοι πᾶσιν ἔσεσθε οὐ τοῦ δικαίου μᾶλλον ἕνεκα Μεσσήνην
εἶναι βουλόμενοι ἢ τοῦ πρὸς Λακεδαιμονίους φόβου. δεῖ δὲ
σκοπεῖν μὲν ἀεὶ καὶ πράττειν τὰ δίκαια, συμπαρατηρεῖν δ'
ὅπως ἅμα καὶ συμφέροντα ἔσται ταῦτα.

δ'. Ἔστι τοίνυν καὶ τοιοῦτός τις λόγος παρὰ τῶν ἀντι-
λεγόντων, ὡς κομίσασθαι τὸν Ὠρωπὸν ἡμᾶς ἐγχειρεῖν δεῖ·
εἰ δὲ τοὺς βοηθήσοντας ἂν ἡμῖν ἐπ' αὐτὸν ἐχθροὺς [1] νῦν
κτησόμεθα, οὐχ ἕξομεν συμμάχους. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν κομί-
σασθαι Ὠρωπὸν πειρᾶσθαι φημὶ δεῖν καὶ αὐτός· τὸ δ'
ἐχθροὺς ἡμῖν ἔσεσθαι Λακεδαιμονίους, νῦν ἐὰν [2] ποιώμεθα
συμμάχους Ἀρκάδων τοὺς βουλομένους ἡμῖν εἶναι φίλους,
μόνοις οὐδ' εἰπεῖν ἐξεῖναι νομίζω τοῖς πείσασιν ὑμᾶς, ὅτ'
ἐκινδύνευον Λακεδαιμόνιοι, βοηθεῖν αὐτοῖς. οἱ γὰρ ταῦτα 205
λέγοντες ἔπεισαν ὑμᾶς, πάντων Πελοποννησίων ἐλθόντων
ὡς ὑμᾶς καὶ μεθ' ὑμῶν ἀξιούντων ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους

[1] [νῦν] [2] ποιησώμεθα

Λακεδαιμονίοις τινὰς Ἀρκάδων Ὠρωπὸν ἂν κομίσασθαι. Ex edit. HERVAG.

Δίκαιον μὲν οὔ] S. προέσθαι Μεγάλην πόλιν. WOLF.

Ἐᾶσαι] S. ὑμᾶς. ut vos missam faciatis. IDEM.

Τῶν νῦν χαλεπῶν τοῖς Μεγαλοπολίταις] Fortassis addendum ὄντων, τί τόθ'. IDEM.

Ἀλλ' οὐδεὶς ἐρεῖ] *Sed nemo dicet*, quid? utrum non defendendos esse Megalopolitanos? vel potius, Messenios? an vero: nemo de re nota verba facturus est: sed vos ultro bellum suscipietis. IDEM.

Κατοικεῖσθαι ταύτην τὴν πόλιν] Messenam potius, quam Μεγάλην πόλιν. IDEM.

Ἀρχὴν τοῦ μὴ ἐπιτρέπειν ὑμᾶς] *Principium non concedendi vos*, id est, ut vos non concedatis. IDEM.

ἰέναι, τούτους μὲν μὴ προσδέξασθαι—καὶ διὰ τοῦθ', ὅπερ
ἦν ὑπόλοιπον αὐτοῖς, ἐπὶ Θηβαίους ἦλθον—, ὑπὲρ δὲ τῆς
Λακεδαιμονίων σωτηρίας καὶ χρήματα εἰσφέρειν καὶ τοῖς
σώμασι κινδυνεύειν. καίτοι οὐδ' ἂν ὑμεῖς ἠθελήσατε δήπου
σώζειν αὐτοὺς, εἰ τοῦτο προὔλεγον ὑμῖν, ὅτι σωθέντες, ἐὰν
μὴ ποιεῖν ὅ τι [1] βούλονται πάλιν αὐτοὺς ἐᾶτε καὶ ἀδικεῖν,
οὐδεμίαν χάριν ὑμῖν ἕξουσι τῆς σωτηρίας. καὶ μὴν εἰ καὶ
σφόδρα ἐναντίον ἐστὶ τοῖς Λακεδαιμονίων ἐπιχειρήμασι τὸ
τοὺς Ἀρκάδας ἡμᾶς συμμάχους ποιήσασθαι, προσήκει δή-
που πλείω χάριν αὐτοὺς ἔχειν ὧν ἐσώθησαν ὑφ' ἡμῶν εἰς
τοὺς ἐσχάτους ἐλθόντες κινδύνους ἢ ὧν ἀδικεῖν κωλύονται
νῦν ὀργίζεσθαι. ὥστε πῶς οὐ βοηθήσουσιν ὑμῖν ἐπ' Ὠρωπὸν,
[2] ἢ κάκιστοι πάντων ἀνθρώπων δόξουσιν εἶναι; μὰ τοὺς
θεοὺς ἔγωγε οὐχ ὁρῶ.

έ. Θαυμάζω τοίνυν τῶν λεγόντων τὸν λόγον τοῦτον, ὡς, 211
εἰ συμμάχους ποιησόμεθα Ἀρκάδας καὶ ταῦτα πράξομεν,
μεταβάλλεσθαι δόξει καὶ οὐδὲν ἔχειν πιστὸν ἡ πόλις. ἐμοὶ
μὲν γὰρ δοκεῖ τοὐναντίον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. διὰ τί; ὅτι
τῶν ἁπάντων οὐδένα [3] ἂν ἀντειπεῖν [4] οἶμαι, ὡς οὐ καὶ Λα-
κεδαιμονίους καὶ πρότερον Θηβαίους καὶ τὸ τελευταῖον
Εὐβοέας ἔσωσεν ἡ πόλις, καὶ μετὰ ταῦτα συμμάχους
ἐποιήσατο, ἕν τι καὶ τὸ [5] αὐτὸ ἀεὶ βουλομένη πράττειν. ἔστι
δὲ τοῦτο τί; τοὺς ἀδικουμένους σώζειν. εἰ τοίνυν τοῦθ' οὕ-
τως ἔχει, οὐκέτ' ἂν ἡμεῖς εἴημεν οἱ μεταβαλλόμενοι, ἀλλ'
206 οἱ μὴ θέλοντες τοῖς δικαίοις ἐμμένειν· καὶ φανήσεται τὰ
πράγματα διὰ τοὺς ἀεὶ πλεονεκτεῖν βουλομένους μεταβαλ-
λόμενα, οὐχ ἡ πόλις ἡμῶν.

ς'. Δοκοῦσι δέ μοι Λακεδαιμόνιοι μάλα δεινῶν ἔργον ἀν-
θρώπων ποιεῖν. νυνὶ γάρ φασιν ἐκεῖνοι δεῖν Ἠλείους μὲν τῆς

[1] βούλωνται [2] ἢ οὐ κάκιστοι [3] Deest ἄν. [4] οἴομαι [5] αὐτὸ πᾶσιν ἀεὶ

Ὅπερ ἦν ὑπόλοιπον αὐτοῖς] S. τοῖς Πελοποννησίοις. IDEM.

Ἢ ὧν ἀδικεῖν κωλύονται νῦν ὀργίζεσθαι] Attica est locutio, ἀντὶ τοῦ, ἀνθ' ὧν κωλύονται ἀδικεῖν. Cui similis est illa Lys. ὥστε οὐκ ἔτι ὧν οὗτοι κλέπτουσιν ὀργίζεσθαι, ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ ὧν. Thucydides, καὶ ἡμῖν ἄνομα παθοῦσιν ἀνταπόδοτε χάριν δικαίαν ὧν πρόθυμοι γεγενήμεθα, ἀντὶ τοῦ, ἀνθ' ὧν πρόθυμοι. Ex edit. HERVAG.

Ἢ κάκιστοι πάντων] Malim repeti negationem ἢ οὐ κάκιστοι πάντων ἀνθρώπων δόξουσιν εἶναι; WOLF.

έ. Ἕν τι καὶ τὸ αὐτὸ ἀεὶ βουλομένη πράττειν] Sic eleganter Cicero ad Lentulum: 'Non idem semper dicere, sed idem semper spectare debemus.' IDEM.

ς'. Τῆς Τριφυλίας] Τῆς Ἤλιδος, auctore

Τριφυλίας τινὰ κομίσασθαι, Φλιασίους δὲ τὸ Τρικάρανον,
ἄλλους δέ τινας τῶν Ἀρκάδων τὴν αὑτῶν καὶ τὸν Ὠρωπὸν
ἡμᾶς, οὐχ ἵν' ἑκάστους ἡμῶν ἴδωσιν ἔχοντας τὰ ἑαυτῶν,
οὐδ' ὀλίγου δεῖ· ὀψὲ γὰρ ἂν φιλάνθρωποι γεγονότες εἶεν·
ἀλλ' ἵνα πᾶσι δοκῶσι συμπράττειν ὅπως ἂν ἕκαστοι κομί-
σωνται ταῦθ' ἅ φασιν αὑτῶν εἶναι, ἵν', ἐπειδὰν ἴωσιν ἐπὶ
Μεσσήνην αὐτοὶ, συστρατεύωνται πάντες αὐτοῖς οὗτοι καὶ
βοηθῶσι προθύμως, ἢ δοκῶσιν ἀδικεῖν, περὶ ὧν ἔφασαν ἕκα-
στοι σφῶν αὐτῶν εἶναι συμψήφους λαβόντες ἐκείνους, μὴ τὴν
ὁμοίαν αὐτοῖς χάριν ἀποδιδόντες. ἐγὼ δὲ νομίζω τὴν πόλιν
πρῶτον μὲν καὶ χωρὶς τοῦ καθυφεῖναι Λακεδαιμονίοις τινὰς
Ἀρκάδων Ὠρωπὸν ἂν κομίσασθαι, καὶ μετ' ἐκείνων, ἂν τὰ
δίκαια ποιεῖν ἐθέλωσι, βοηθούντων, καὶ μετὰ τῶν ἄλλων
τῶν οὐκ οἰομένων δεῖν Θηβαίους ἐᾶν ἔχειν τὰ ἀλλότρια. εἰ
212 δ' ἄρα τοῦτ' εὔδηλον ἡμῖν γένοιτο, ὅτι μὴ Λακεδαιμονίους
ἐῶντες τὴν Πελοπόννησον καταστρέψασθαι οὐχ οἷοί τε
ἐσόμεθα Ὠρωπὸν λαβεῖν, αἱρετώτερον, εἰ οἷόν τ' εἰπεῖν, ἡγοῦ-
μαι τὸν Ὠρωπὸν ἐᾶν ἢ Λακεδαιμονίοις Μεσσήνην προέσθαι
καὶ Πελοπόννησον. οὐ γὰρ ἂν ἡγοῦμαι περὶ τούτου μόνον ἡμῖν
εἶναι τὸν λόγον πρὸς ἐκείνους. ἀλλ' ἐάσω τό γ' ἐπελθὸν εἰ-
πεῖν μοι· περὶ πολλῶν δ' ἂν [1] οἶμαι κίνδυνον ἡμῖν γενέσθαι.

ζ'. Ἀλλὰ μὴν, ἅ γέ φασι πεπρᾶχθαι διὰ Θηβαίους τοῖς
Μεγαλοπολίταις ὑπεναντία πρὸς ὑμᾶς, ἄτοπον νῦν μὲν ἐν 207
κατηγορίας μέρει ποιεῖσθαι, βουλομένων δὲ γενέσθαι φίλων
αὐτῶν, ἵνα τοὐναντίον εὖ ποιῶσιν ὑμᾶς, βασκαίνειν καὶ
σκοπεῖν ἐξ ὅτου τρόπου μὴ γενήσονται, καὶ μὴ γιγνώσκειν
ὅτι, ὅσῳ ἂν σπουδαιοτέρους τούτους περὶ Θηβαίους γεγενη-
μένους ἀποδείξωσι, τοσούτῳ πλείονος ὀργῆς αὐτοὶ δικαίως
ἂν τυγχάνοιεν, εἰ τοιούτων συμμάχων τὴν πόλιν, ὅτ' ἐφ'
ὑμᾶς προτέρους ἦλθον ἢ Θηβαίους, ἀπεστέρησαν. ἀλλ',

[1] οἴομαι

Stephano. Idem.

Τινὰ] Nempe μέρη. Auger.

Τρικάρανον] Φρούριον τῆς Φλιασίας. Wolf.

Τὴν αὐτῶν] Subaudi χώραν. Auger.

Οὐδὲ ὀλίγου δεῖ] S. ἀλλὰ πολλοῦ, id est, *plurimum abest:* quod alioqui πολλοῦ γε καὶ δεῖ solet dicere. Wolf.

Ὀψὲ γὰρ ἂν φιλάνθρωποι] Rapacitatis et violentiæ Laconicæ accusationem. Vide in Isocratis Panathenaico. Idem.

Οὐ γὰρ ἂν ἡγοῦμαι περὶ τούτου μόνον] S. de Messena. Quod reliquum erat: sed de excidio nostræ urbis: subticuit, et subjecit περὶ πολλῶν. Idem.

ζ'. Πεπρᾶχθαι τοῖς] *Facta esse Megalopolitanis hostilia contra nos,* id est, Megalopolitanos hostiliter contra nos fecisse. Idem.

οἶμαι, ταῦτα μέν ἐστι δεύτερον ἀνθρώπων βουλομένων ἑτέ-
ρων ποιῆσαι τούτους συμμάχους. ἐγὼ δὲ οἶδα, ὅσα ἂν ἐκ
λογισμοῦ σκοπῶν τις εἰκάσαι — καὶ τοὺς πολλοὺς [1] οἶμαι
ὑμῶν ταὐτὰ φῆσαι —, ὅτι, εἰ λήψονται Μεγάλην πόλιν
Λακεδαιμόνιοι, κινδυνεύσει Μεσσήνη· εἰ δὲ καὶ ταύτην λή-
ψονται, φημὶ ὑμᾶς ἔσεσθαι συμμάχους Θηβαίων. πολὺ δὴ
κάλλιον καὶ ἄμεινον τὴν μὲν Θηβαίων συμμαχίαν αὐτοὺς
παραλαβεῖν, τῇ δὲ Λακεδαιμονίων πλεονεξίᾳ μὴ [2] ἐπιτρέ-
ψαι, ἢ νῦν ὀκνοῦντας μὴ τοὺς Θηβαίων σώσωμεν συμμάχους,
τούτους μὲν προέσθαι, πάλιν δὲ σώζειν αὐτοὺς τοὺς Θη-
βαίους, καὶ προσέτι ἐν φόβῳ καθεστάναι περὶ ἡμῶν αὐτῶν.
οὐ γὰρ ἔγωγ' ἀδεὲς τοῦθ' ὑπολαμβάνω τῇ πόλει, τὸ λαβεῖν 213
Μεγάλην πόλιν Λακεδαιμονίους καὶ πάλιν γενέσθαι μεγά-
λους. ὁρῶ γὰρ αὐτοὺς καὶ νυνὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν τι
κακὸν πόλεμον ἀραμένους, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ κομίσασθαι τὴν
πρότερόν ποτε οὖσαν ἑαυτοῖς δύναμιν· ὧν δ' ὅτ' ἐκείνην εἶχον
ὠρέγοντο, ταῦθ' ὑμεῖς μᾶλλον ἴσως εἰδότες ἢ ἐγὼ φοβοῖσθ'
ἂν εἰκότως.

ή. Ἡδέως δ' ἂν πυθοίμην [3] τῶν λεγόντων καὶ τοὺς Θη-
208 βαίους μισεῖν φασκόντων καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους, πότερα
ἑκάτεροι μισοῦσιν, οὓς δὴ μισοῦσιν, ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τοῦ συμ-
φέροντος ὑμῖν, ἢ ὑπὲρ μὲν Λακεδαιμονίων Θηβαίους, ὑπὲρ δὲ
Θηβαίων Λακεδαιμονίους ἑκάτεροι; εἰ μὲν γὰρ ὑπὲρ ἐκεί-
νων, οὐδετέροις ὡς μαινομένοις πείθεσθαι προσήκει· εἰ δ'
ὑπὲρ [4] ὑμῶν φήσουσι, τί πέρα τοῦ καιροῦ τοὺς ἑτέρους ἐπαί-

[1] ὑμῶν οἴομαι [2] ἐπιτρέπειν [3] τῶν λεγόντων] * τῶνδ' ἐγὼ τῶν [4] ἡμῶν

Δευτέρων ἀνθρώπων] Annotatur legi δεύτερον. ego puto βδελυρῶν legendum, id est, amentium. [δεύτερον ferri potest, si sic ordines: ἀλλὰ ταῦτα μέν ἐστι ἀνθρώπων, βουλομένων ποιῆσαι τούτους δεύτερον συμμάχους ἑτέρων· *at hæc quidem eorum sunt, qui hos denuo socios aliorum efficere studeant.* In farrag.] Idem.

Ὅσα] Adverbialiter, *quantum.* Auger.

Φημὶ ὑμᾶς ἔσεσθαι συμμάχους τῶν Θηβαίων] Sic innuit Lacedæmonios daturos operam, ut Thebanos internecione deleant, idque prohibituros Athenienses. Wolf.

Τὴν Θηβαίων συμμαχίαν παραλαβεῖν] Legi queat et προλαβεῖν, ἢ προσλαβεῖν. Isocrates Areopagitico Atheniensibus objicit, ὅτι τοὺς μὲν Θηβαίων φίλους σώζειν ἠναγκάσθησαν. τοὺς δ' ἑαυτῶν συμμάχους ἀπολωλέκασι. et Xenophon ζ'. Ἑλληνικῶν, Ἀρκάδες Ἀθηναίων ξύμμαχοι. et paulo post, καὶ Ἀθηναῖοι βοηθοῦντες τοῖς Μαντινεῦσι. Sed hæc fortassis ad aliud tempus pertinent. Idem.

Τὴν Θηβαίων συμμαχίαν] *Thebanorum societatem suscipere,* i. e. socios Thebanorum defendere. Auger.

ή. Καὶ τοὺς Θηβαίους μισεῖν φασκόντων καὶ τοὺς] Malim utrobique τῶν τε τοὺς, καὶ τῶν τούς. Non enim hoc vult, quosdam utrorumque odium profiteri, sed esse nonnullos, qui Thebanis, nonnullos item, qui Lacedæmoniis inimici videri velint. Idem.

Τί πέρα τοῦ καιροῦ] Id est παρακαίρως, *intempestive et ultra modum.* Idem.

ρουσιν; ἔστι γὰρ, ἔστι Θηβαίους ταπεινοὺς ποιεῖν ἄνευ τοῦ
Λακεδαιμονίους ἰσχυροὺς καθιστάναι, καὶ [1] πολύ γε ῥᾷον·
ὡς δ᾽, ἐγὼ πειράσομαι πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν. ἴσμεν ἅπαντες
τοῦθ᾽, ὅτι τὰ μὲν δίκαια πάντες, ἐὰν καὶ μὴ βούλωνται,
μέχρι τοῦ γε αἰσχύνονται μὴ πράττειν, τοῖς δ᾽ ἀδικοῦσιν
ἐναντιοῦνται φανερῶς, ἄλλως τε κἄν τινες βλάπτωνται· καὶ
τοῦτο τὸ λυμαινόμενον πάνθ᾽ εὑρήσομεν, καὶ ταύτην τὴν
ἀρχὴν οὖσαν ἁπάντων τῶν κακῶν, τὸ μὴ θέλειν τὰ δίκαια
πράττειν ἁπλῶς. ἵνα τοίνυν μὴ τοῦτο ἐμποδὼν γένηται
214 [2] τῷ Θηβαίους γενέσθαι μικροὺς, τὰς μὲν Θεσπιὰς καὶ τὸν
Ὀρχομενὸν καὶ τὰς Πλαταιὰς κατοικίζεσθαι φῶμεν δεῖν
καὶ συμπράττωμεν [3] αὐτοῖς καὶ τοὺς ἄλλους ἀξιῶμεν —
[4] ταῦτα γὰρ καὶ καλὰ καὶ δίκαια, μὴ περιορᾶν πόλεις
ἀρχαίας ἐξανεστώσας —, τὴν δὲ Μεγάλην πόλιν καὶ τὴν
Μεσσήνην μὴ προώμεθα τοῖς ἀδικοῦσι, μηδ᾽ ἐπὶ τῇ προφά-
σει τῇ Θεσπιέων καὶ Πλαταιέων τὰς οὔσας καὶ κατοικου-
μένας πόλεις ἀναιρεθείσας περιίδωμεν. κἂν ᾖ πρόδηλα ταῦ-

[1] πάνυ γε [2] τῷ [τοὺς] Θηβαίους [3] αὐτοὶ [4] (ταῦτα - - - - δίκαια)

Ἄνευ τοῦ Λακεδαιμονίους ἰσχυροὺς καθεστάναι] *Sine firmos Lacedæmonios constituendo*, id est, etsi non firmi constituantur, non confirmetur eorum potentia. malim καθιστάναι per ι, quam καθεστάναι per ε. quia hoc passive, illud active significat, ut ad oratores referatur: *etiamsi isti non confirment Laconum potentiam*. sed parum refert. IDEM.

Ὡς δ᾽ ἐγὼ] Pro ὅπως δὲ, *quo autem pacto, id ego dicere conabor*, vel ὡς δὴ ἐγὼ, *ut ego sane*. IDEM.

Μέχρι τούτου γε] *Eo quidem usque.* quousque? ego non satis assequor. si enim τούτου exponas τοῦ αἰσχύνεσθαι, ταυτολογία videtur, quanquam τὸ οὐχ ἁπλῶς, quod sequitur, eam expositionem probat. Quid enim est, justitiam non simpliciter, hoc est, ex animo colere? Id enim, quod recte fit, tum demum est justum, cum est voluntarium. μέχρι τοῦ αἰσχύνεσθαι, id est, verecundiæ causa. Velle οὐκ εἶναι, ἀλλὰ δοκεῖν ἄριστον, *non esse, sed videri optimum.* Fel. legit μέχρι τού γε *aliquousque, ad tempus.* hoc est, dissimulant aliquamdiu ingenia, et justitiæ studium præ se ferunt: sed erumpunt tandem injustæ cupiditates. IDEM.

Ἵνα τοίνυν μὴ τοῦτο ἐμποδὼν γένηται τῷ τοὺς Θηβαίους] Sic lego cum Feliciano pro τὸ τοὺς Θηβαίους: τοῦτο, id est, τὸ μὴ ἐθέλειν τὰ δίκαια πράττειν ἁπλῶς, id est, ne Thebanis tergiversandi relinquatur occasio, quo minus urbes illas instaurari sinant, si Lacedæmoniis grassandi contra Messenios et Arcadas licentia dabitur. Sic Archidamus apud Isocratem queritur de Thebanis, ὅτι Πλάταιαν μὲν καὶ Θεσπιὰς ἐχθὲς καὶ πρώην πεποιήκασιν ἀναστάτους· Μεσσήνην δὲ διὰ τριακοσίων ἐτῶν κατοικίζουσιν, id est, *quod Platæas et Thespias nuper admodum everterint, et Messenam post annos trecentos instaurari jubeant.* IDEM.

Συμπράττωμεν αὐτοῖς] Τοῖς Ὀρχομενίοις. IDEM. καὶ συμπράττωμεν αὐτοὶ, καὶ τοὺς ἄλλους [συμπράττειν] ἀξιῶμεν. *D'Orville ad Char. Aphrod.* l. iii. c. iii. p. 257.

Ἐξανεστώσας] Ἐξανεσταμένας, ἀναστάτους γεγενημένας. IDEM.

Μηδ᾽ ἐπὶ τῇ προφάσει] Verba satis perspicua sunt, sed sensus obscurior est. Nec enim video, cur necesse sit, Platæis non instauratis, everti Megalopolin et Messenam. Sed quod sequitur, locum hunc declarat: δῆλοι δήπου πᾶσιν ἔσονται, οὐχ ἵνα Θεσπιαὶ κατοικισθῶσι, ποιούμενοι τὴν σπουδὴν, etc. Unde apparet, Laconas ursisse instaurationem Thespiarum, conquestos, inique secum agi, si Thebani in Bœotia dominentur, jus idem in Peloponneso sibi non permittatur. IDEM.

Κἂν ᾖ πρόδηλα ταῦτα] S. ὅτι τοῖς Λάκωσιν οὐκ ἐπιτρέψομεν ἀδικεῖν. Si palam factum fuerit, Laconum grassationes prohibitum iri a nobis. IDEM.

τα, οὐδεὶς ὅστις οὐ βουλήσεται παύσασθαι Θηβαίους ἔχοντας
τὴν ἀλλοτρίαν. εἰ δὲ μὴ, πρῶτον μὲν ἐναντίους ἕξομεν πρὸς
ἐκεῖνα τούτους εἰκότως, ὅταν ἡγῶνται τὴν ἐκείνων κατοί-
209 κισιν ἑαυτοῖς ὄλεθρον φέρειν· εἶτ᾽ ἀνήνυτα πράγματα ἕξο-
μεν αὐτοί. τί γὰρ ὡς ἀληθῶς ἔσται πέρας, ὅταν ἀεὶ τὰς
μὲν οὔσας πόλεις ἐῶμεν ἀναιρεῖν, τὰς δ᾽ ἀνῃρημένας ἀξιῶ-
μεν οἰκίζειν;

θ΄. Λέγουσι τοίνυν οἱ μάλιστα δοκοῦντες δίκαια λέγειν,
ὡς δεῖ τὰς στήλας καθελεῖν αὐτοὺς τὰς πρὸς Θηβαίους,
εἴπερ ἡμέτεροι βεβαίως ἔσονται σύμμαχοι. οἱ δὲ φασὶ μὲν
αὐτοῖς οὐκ εἶναι στήλας, ἀλλὰ τὸ συμφέρον εἶναι τὸ ποιοῦν
τὴν φιλίαν· τοὺς δὲ βοηθοῦντας ἑαυτοῖς, τούτους νομίζειν
εἶναι συμμάχους. ἐγὼ δ᾽, εἰ τὰ μάλιστ᾽ εἰσὶ τοιοῦτοι, ὡδί
πως ἔχω. φημὶ δεῖν ἅμα τούτους τε ἀξιοῦν καθαιρεῖν τὰς
στήλας καὶ Λακεδαιμονίους ἄγειν εἰρήνην· ἐὰν δὲ μὴ ἐθέλωσι
ποιεῖν ὁπότεροι ταῦτα, τότ᾽ ἤδη μετὰ τῶν ἐθελόντων ἡμᾶς 215
γίνεσθαι. εἴτε γὰρ εἰρήνης [1] γιγνομένης αὐτοῖς οἱ Μεγαλο-
πολῖται ἔτι τῆς Θηβαίων συμμαχίας ἕξονται, φανεροὶ δήπου
πᾶσιν ἔσονται τὴν πλεονεξίαν τὴν Θηβαίων, οὐ τὸ δίκαιον,
αἱρούμενοι· εἴτε συμμάχους ἀδόλως ἡμᾶς τῶν Μεγαλοπολι-
τῶν ποιουμένων μὴ ἐθελήσουσιν ἄγειν εἰρήνην οἱ Λακεδαιμό-
νιοι, δῆλοι δήπου πᾶσιν ἔσονται οὐχ ἵνα Θεσπιαὶ κατοικι-
σθῶσι μόνον ποιούμενοι τὴν σπουδὴν, ἀλλ᾽ ἵνα τοῦ πολέ-
μου τούτου περιεστηκότος Θηβαίοις τὴν Πελοπόννησον ὑφ᾽
ἑαυτοῖς ποιήσωνται.

ι΄. Θαυμάζω δ᾽ ἐνίων, εἰ τὸ μὲν Θηβαίων συμμάχους

[1] γενομένης

Πρὸς ἐκεῖνα τούτους] Τοὺς Θηβαίους πρὸς τὴν τῶν Πλαταιῶν κατοίκισιν (sic enim per ι, non κατοίκησιν per η, in penultima legendum censeo). Thebani Platæarum instaurationi adversabuntur. IDEM.

Ἀνήνυτα πράγματα] *Irrita negotia habebimus*, id est, frustra labores atque molestias capiemus. IDEM.

θ΄. Δεῖ τὰς στήλας καθελεῖν] S. τοὺς Ἀρκάδας, pilas, quibus fœdera inscripta erant, demoliendas esse a Megalopolitanis. IDEM.

Τότ᾽ ἤδη μετὰ τῶν ἐθελόντων] S. ποιεῖν τὸ προσταττόμενον, hos defendemus, qui nostris mandatis obtemperabunt. Sic Cyrus apud Xenophontem γ΄. Παιδείας, de Chaldæis et Armeniis loquens: κἂν ἀδικῶσιν ὑμῶν ὁποτεροιοῦν, σὺν τοῖς ἀδικουμένοις ἐσόμεθα ἡμεῖς· *utri utri vestrum jus violarint, nos opem affectis injuria feremus.* Fel. perperam habet, μετὰ τῶν ἐλθόντων: ii vero et Arcades erant et Lacedæmonii. Sic utrisque mittenda erant auxilia, quod est absurdum. IDEM.

Τοῦ πολέμου τούτου] S. si urbes illas instaurari vetuerint. IDEM.

Περιεστηκότος Θηβαίοις] Malim Θηβαίους, ut alibi construitur hoc verbum. IDEM.

ι΄. Τὸ μὲν Θηβαίων συμμάχους εἶναι] Τὸ

εἶναι τοὺς Λακεδαιμονίων ἐχθροὺς φοβοῦνται, εἰ δὲ κατα-
στρέψονται Λακεδαιμόνιοι τούτους αὐτοὺς, μηδὲν ἡγοῦνται
φοβερὸν, καὶ ταῦτ' ἔργῳ πεῖραν ἡμῖν δεδωκότος τοῦ χρόνου
ὅτι Θηβαῖοι μὲν τούτοις συμμάχοις ἐπὶ Λακεδαιμονίους ἀεὶ
χρῶνται, Λακεδαιμόνιοι δ' ὅτ' εἶχον αὐτοὺς ἐφ' ἡμᾶς ἐχρῶν- 210
το. [1] οἶμαι τοίνυν ἔγωγε κἀκεῖνο ἐνθυμεῖσθαι δεῖν, ὅτι μὴ
προσδεξαμένων μὲν ὑμῶν τοὺς Μεγαλοπολίτας, ἐὰν μὲν
ἀναιρεθῶσι καὶ διοικισθῶσιν, ἰσχυροῖς Λακεδαιμονίοις εὐθὺς
ἔστιν εἶναι, ἐὰν δὲ σωθῶσιν ἄρα, ὡς ἤδη τι καὶ παρ' ἐλπί-
δας ἐξέβη, βέβαιοι σύμμαχοι Θηβαίων δικαίως ἔσονται·
ἐὰν δὲ προσδέξησθε, τούτοις μὲν ὑπάρξει ἤδη σωθῆναι δι'
ὑμᾶς, τὸ δὲ συμβησόμενον [2] καὶ τὸν τοῦ κινδύνου λογισμὸν
μετενεγκόντες σκοπῶμεν ἐπὶ Θηβαίων καὶ Λακεδαιμονίων.
ἐὰν μὲν τοίνυν καταπολεμηθῶσιν οἱ Θηβαῖοι, ὥσπερ αὐτοὺς
216 δεῖ, οὐκ ἔσονται μείζους τοῦ δέοντος οἱ Λακεδαιμόνιοι, τού-
τους ἔχοντες ἀντιπάλους, τοὺς Ἀρκάδας ἐγγὺς οἰκοῦντας·
ἐὰν δὲ ἀνενέγκωσιν ἄρα οἱ Θηβαῖοι καὶ σωθῶσι [καὶ μὴ
πέσωσιν], ἀλλ' οὖν ἀσθενέστεροί γε ἔσονται, ἡμῖν συμμά-
χων γεγενημένων τῶνδε [3] καὶ δι' ἡμᾶς σεσωσμένων· ὥστε
πανταχῇ συμφέρει μήτε προέσθαι τοὺς Ἀρκάδας, μήτε δι'
αὐτοὺς, ἂν ἄρα σωθῶσι, περιγεγονέναι δοκεῖν, μήτε δι' ἄλ-
λους τινὰς ἀλλὰ δι' ὑμᾶς.

ιά. Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὰ τοὺς θεοὺς οὔτε φιλῶν οὐδετέρους οὔτε μισῶν ἰδίᾳ εἴρηκα, ἀλλ' ἃ νομίζω συμφέρειν ὑμῖν· καὶ παραινῶ μὴ προέσθαι Μεγαλοπολίτας μηδ' ἄλλον ἁπλῶς μηδένα τῶν ἐλαττόνων τῷ μείζονι.

[1] οἴομαι [2] * κατὰ [3] τῶνδε, * τῶν καὶ

εἶναι, si sint, ἐὰν ὦσι. Videtur aliquis Arcadum patronus dixisse, si Athenienses Megalopolitanos non receperint, eos conjunctos cum Thebanis, fore Atheniensibus formidabiles. Id argumentum specie confutationis in suum commodum vertit, quodam fere dilemmate, ad hunc modum: sive succubuerint Arcades, illorum opibus aucti Lacones nos invadent: sive restiterint, firmiores Thebanorum socii, acriores nostri hostes erunt. Defendendi sunt igitur. IDEM.

Διοικισθῶσι] Dissipata eorum urbe, et in vicos redacta. Sic in Isocrate: εἰρήνης οὔσης Μαντινέας διῴκισαν. IDEM.

Μετενεγκόντες] S. a nobis. Non dicamus de nostris, sed de Thebanorum et Laconum commodis aut incommodis. IDEM.

Ἀνενέγκωσι] S. ἐκ τῆς ἥττης τοῦ Φωκικοῦ πολέμου. nisi forte ἀναφέρειν hic improprie sit usurpatum, pro ἀντέχωσι, et intelligendum sit non de præterito Phocensi, sed de futuro Atheniensium bello. IDEM.

ιά. Μηδ' ἄλλων ἁπλῶς] Lego aut τῶν ἄλλων, aut ἄλλον per o. IDEM.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. aliq. cit.

211 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ τοῦ Μακεδόνος καταγαγόντος εἰς Μεσσήνην τοὺς Φιλιάδου τοῦ τυράννου 241
παῖδας, αἰτιᾶται παρὰ τὰς συνθήκας εἶναι τοῦτο τὰς παρὰ Ἀθηναίοις καὶ Ἕλλησι γενομένας· παραβεβηκέναι δὲ καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς τὰς συνθήκας φησὶ τοὺς Μακεδόνας, καὶ μὴ περιορᾶν ταῦτα παραινεῖ. ὁ δὲ λόγος ψευδεπίγραφος εἶναι δοκεῖ· οὐ γὰρ ἔοικε κατὰ τὴν ἰδέαν τοῖς ἄλλοις τοῖς τοῦ Δημοσθένους, ἀλλὰ τῷ Ὑπερίδου χαρακτῆρι μᾶλλον προσχωρεῖ, τά τε ἄλλα καὶ λέξεις τινὰς ἔχει κατ' ἐκεῖνον μᾶλλον εἰρημένας ἢ τὸν Δημοσθένην, οἷον νεόπλουτοι καὶ βδελυρεύσεται.

Αἰτιᾶται, φησὶ] S. ὁ ῥήτωρ. WOLF.

Τὰς παρ' Ἀθηναίοις καὶ Ἕλλησι γενομένας] Malim τὰς πρὸς Ἀθηναίους καὶ τοὺς Ἕλληνας γενομένας. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΛΟΓΟΣ.

ά. ΑΞΙΟΝ ἀποδέχεσθαι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σφόδρα
τῶν τοῖς ὅρκοις καὶ ταῖς συνθήκαις διακελευομένων ἐμμέ-
νειν, εἴπερ αὐτὸ πεπεισμένοι ποιοῦσιν· [1] οἶμαι γὰρ οὐδὲν
οὕτω τοῖς δημοκρατουμένοις πρέπειν, ὡς περὶ τὸ ἴσον καὶ
τὸ δίκαιον σπουδάζειν. δεῖ τοίνυν τοὺς λίαν ἐπ' αὐτὸ πα-
212 ρακαλοῦντας μὴ τῷ μὲν λόγῳ καταχρωμένους ἐνοχλεῖν,
πάντα δὲ μᾶλλον πράττειν, ἀλλ' ὑπομείναντας νυνὶ τὸν 242
ἐξετασμὸν ἢ καὶ τὸ λοιπὸν πειθομένους ὑμᾶς ἔχειν περὶ
αὐτῶν, ἢ παραχωρήσαντας ἐᾷν συμβουλεύειν τοὺς τἀλη-

[1] οἴομαι

ά. Πεπεισμένοι] S. ὅτι δεῖ ἐμμένειν τοῖς ὅρκοις, si ex animo ita sentiunt, et citra simulationem. Isocrates Nicocle: αἱ δημοκρατίαι τὰς ἰσότητας ζητοῦσι τοῖς μετέχουσι τῶν πολιτειῶν. IDEM.

Τὸν ἐξετασμὸν] *Inquisitionem, disceptationem*, id est, nunc excuti et explorari suum consilium patiantur. IDEM.

θέστερα περὶ τῶν δικαίων ἀποφαινομένους· ἵν' ἢ ἑκόντες ἀδικούμενοι ἀνέχησθε καὶ αὐτὸ τοῦτο χαρίζησθε τῷ ἀδικοῦντι, ἢ προελόμενοι περὶ πλείστου [1] ποιήσασθαι τὸ δίκαιον ἀνεγκλήτως πρὸς ἅπαντας χρῆσθε τῷ συμφέροντι, μηκέτι μέλλοντες. ἐξ αὐτῶν δὲ τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν ὅρκων [2] σκεψαμένους τῶν περὶ τῆς κοινῆς εἰρήνης ἔξεστιν ἰδεῖν ἤδη, τίνες εἰσὶν οἱ παραβεβηκότες. ὡς δὲ περὶ μεγάλων συντόμως διδάξω.

β'. Εἰ δή τις ἐρωτήσειεν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τίνι ἂν μάλιστ' ἀγανακτήσαιτε, εἴποιτ' ἄν, οἶμαι, πάντες, εἴ τις [3] ἀναγκάζοι, εἰ ἦσαν κατὰ τὸν νυνὶ χρόνον οἱ Πεισιστρατίδαι [4] καί τις ἐβιάζετο κατάγειν αὐτοὺς δευρὶ, ἁρπάσαντας ἂν ὑμᾶς τὰ ὅπλα πάντα κίνδυνον ὑπομεῖναι ἀντὶ τοῦ [5] παραδέξασθαι ἢ πεισθέντας γε δουλεύειν ἀντὶ τῶν ἀργυρωνήτων, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ τὸν μὲν οἰκέτην οὐδεὶς ἂν ἑκὼν ἀποκτείνειε, τοὺς δὲ τυραννουμένους [6] ἀκρίτους ἐστὶν ὁρᾶν ἀπολλυμένους ἅμα καὶ ὑβριζομένους εἰς παῖδας καὶ γυναῖκας.

γ'. Παρὰ τοὺς ὅρκους τοίνυν καὶ τὰς συνθήκας τὰς ἐν τῇ κοινῇ εἰρήνῃ γεγραμμένας Ἀλέξανδρος εἰς Μεσσήνην καταγαγὼν τοὺς Φιλιάδου παῖδας, ὄντας [7] τυράννους, ἆρ' ἐφρόντισε τοῦ δικαίου· ἀλλ' οὐκ ἐχρήσατο τῷ αὑτοῦ ἤθει τῷ τυραννικῷ, βραχὺ φροντίσας ὑμῶν καὶ τῆς κοινῆς ὁμο-
243 λογίας; οὐ δὴ [8] δεῖ, εἰ μέν τις ὑμᾶς ταῦτα βιάζοιτο, μά- 213
λιστ' ἀγανακτῆσαι, εἰ δ' ἑτέρωθί που γέγονε παρὰ [1] τοὺς πρὸς ὑμᾶς ὅρκους, μὴ φυλάξασθαι [τοῦτο, πράως ὑμᾶς ἔχειν, καὶ ὅρκους μὴ φυλάξασθαι], καὶ ἡμῖν μὲν διακελεύεσθαί τινας ἐνταυθὶ ἐμμένειν τοῖς ὅρκοις, τοῖς δ' αὐτοὺς οὕτω περιβοήτως ἀνῃρηκόσι καταλείπειν ταύτην τὴν ἐξουσίαν. ἀλλ' οὐχ οἷόν τε ταῦθ' οὕτως ἔχειν, ἐὰν βούλησθε τῷ δικαίῳ χρῆσθαι· καὶ γὰρ ἔτι προσγέγραπται ἐν ταῖς συνθήκαις πολέμιον εἶναι τὸν ἐκεῖνα ἅπερ Ἀλέξανδρος ποιοῦντα ἅπασι τοῖς τῆς εἰρήνης κοινωνοῦσι καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ, καὶ στρατεύεσθαι ἐπ' αὐτὸν ἅπαντας. οὐκοῦν, ἐὰν ποιῶμεν τὰ συγκείμενα, πολεμίῳ χρησόμεθα τῷ καταγαγόντι. ἀλλὰ γὰρ εἴποιεν ἂν οἱ τυραννίζοντες οὗτοι, ὅτι πρὶν τὰς συνθήκας γενέσθαι ἐτυράννουν Μεσσηνίων οἱ Φιλιάδου παῖδες· διὸ καὶ κατάγειν τὸν Ἀλέξανδρον αὐτούς. ἀλλὰ καταγέλαστος ὁ λόγος, τοὺς μὲν ἐκ Λέσβου τυράννους, οἷον ἐξ Ἀντίσσης καὶ Ἐρέσου, ἐκβαλεῖν, ὡς ἀδικήματος ὄντος τοῦ πολιτεύματος, τοὺς πρὸ τῶν ὁμολογιῶν τυραννήσαντας, ἐν δὲ Μεσσήνῃ μηδὲν οἴεσθαι διαφέρειν, τῆς αὐτῆς δυσχερείας ὑπαρχούσης.

δ'. Ἔπειτα καὶ ἐπιτάττει ἡ συνθήκη εὐθὺς ἐν ἀρχῇ ἐλευθέρους εἶναι καὶ αὐτονόμους τοὺς Ἕλληνας. [2] διὸ καὶ πῶς οὐχ ὑπεράτοπον ἡγεῖσθαι μὲν τῶν συνθηκῶν τὸ αὐτονόμους εἶναι καὶ ἐλευθέρους, τὸν δ' εἰς δουλείαν [3] ἀγαγόντα μὴ οἴεσθαι τἀναντία ταῖς κοιναῖς ὁμολογίαις διαπεπρᾶχθαι; οὐκοῦν ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
214 εἴπερ τοῖς ὅρκοις καὶ ταῖς συνθήκαις ἐμμενοῦμεν καὶ τὰ δί- 244
καια ποιήσομεν—ἐφ' ἃ ὑμᾶς παρακαλοῦσι, καθάπερ ἄρτι εἶπον—, λαβοῦσι τὰ ὅπλα στρατεύεσθαι ἐπὶ τοὺς παρα-

[1] ποιεῖσθαι [2] σκοπουμένοις [3] ἀναγκάζοι ἄν, εἰ [4] καὶ εἴ τις [5] παραδέχεσθαι [6] ἀκρίτως [7] τυράννους ὄντας [8] * δεινὸν, εἰ

[1] τοὺς ὅρκους τοὺς πρὸς ὑμᾶς [μὴ φυλάξασθαι] τοῦτο, πράως ὑμᾶς ἔχειν; [καὶ ὅρκους μὴ φυλάξασθαι·] [2] * δικαίως. πῶς* οὖν οὐχ [3] ἄγοντα

Ἀνεγκλήτως] Utrum ἀνεγκλήτως πρὸς ἅπαντας; an χρῆσθε πρὸς ἅπαντας; Idem.

Ἀνεγκλήτως πρὸς ἅπαντας] *Irreprehensibili modo erga omnes*, ita ut nemo nos reprehendat. Auger.

Χρῆσθε τῷ συμφέροντι] Id vero quod est? τὸ ἀμύνεσθαι τοὺς παραβαίνοντας τὰς συνθήκας. Wolf.

Οἱ παραβεβηκότες] S. τὰς συνθήκας καὶ τοὺς ὅρκους. Idem.

β'. Εἴ τις ἀναγκάζοι ἄν, etc. καὶ εἴ τις ἐβιάζετο] Ordo verborum satis confusus est. Sed quia meam interpretationem commentarii vice esse confido, nihil est, cur plura annotem. Quis enim non videat, εἴποιτ' ἂν ὑμᾶς ἁρπάσαντας ὅπλα, ὑπομεῖναι, etc. conjungi? et τὸ ἂν ὑπομεῖναι, ἀντὶ τοῦ, ὑπομενεῖν poni? Idem.

Ἀναγκάζοι] Sumo absolute. *Si quis vim faceret.* Auger.

Ὑπομεῖναι — δουλεύειν] Referri debent ad εἴποιτ' ἄν. Idem.

Ὑβριζομένους εἰς παῖδας] Ἀντὶ τοῦ, τοὺς παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ὑβρίζεσθαι. Wolf.

γ'. Οὐδ' ἤδει] Legendum, ut habet Fel. οὐ δὴ δεῖ εἰ μέν τις ὑμᾶς ταῦτα βιάζοιτο, μάλιστα ἀγανακτῆσαι, καὶ φυλάξασθαι τοὺς ὅρκους. (Sic enim lego pro φυλάξασθαι τοῦτο, quod perperam etiam ad inferiora translatum est) εἰ δ' ἑτέρωθί που γέγονε παρὰ τοὺς ὅρκους, πράως ὑμᾶς ἔχειν καὶ τοὺς ὅρκους μὴ φυλάξασθαι. Verba τοὺς πρὸς ὑμᾶς, et ut supervacanea, et ut falsa (nam ad omnes Græcos pertinebat jusjurandum) et ταυτολόγα καὶ κακόφανα, rejicienda puto. Idem.

Καὶ ἡμῖν μὲν] S. οὐ δὴ δεῖ. Idem.

Τὴν ἐξουσίαν] Pendet ab εἰ δεῖ. Postea pro πολεμίῳ malim ὡς πολεμίῳ. etsi et in epistola quadam Philippi legitur: τοῖς δὲ μὴ συναντήσασι, πανδημεὶ χρησόμεθα· τοῖς δὲ συμβούλοις ἡμῖν μὴ κειμένοις, ἐπιζημίοις. Sed is locus corruptus est, et inexplicabilis. Idem.

Οἱ τυραννίζοντες] Οἱ τὰ τῶν τυράννων φρονοῦντες, *tyrannorum studiosi.* Idem.

Αἰρέσου] Legendum ἐρέσου. hinc Theophrastus ἐρέσιος apud Laertium dicitur. Idem. Lege Ἐρέσσου: nam fuit urbs Lesbi insulæ Eressus. Palmer.

δ'. Ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμῖν λαβοῦσι τὰ ὅπλα] Ἡμῖν λαβοῦσι, Latine ἡμᾶς λαβεῖν, vel ἵνα λάβωμεν, vel εἰλημμένων τῶν ὅπλων. Wolf.

Ἐφ' ἃ ὑμᾶς παρακαλοῦσιν] S. οἱ τυραννίζοντες. Idem.

Ἐπὶ τοὺς παραβεβηκότας] S. τὰς συν-

βεβηκότας μετὰ τῶν βουλομένων. ἢ νομίζετε τὸν μὲν και-
ρόν ποτ᾽ ἰσχύειν καὶ ἄνευ τοῦ δικαίου τὸ συμφέρον πράτ-
τειν· [1]νυνὶ δ᾽, ὅτ᾽ εἰς ταὐτὸ τὸ δίκαιον ἅμα καὶ ὁ καιρὸς
καὶ τὸ συμφέρον συνδεδράμηκεν, ἄλλον ἄρα τινὰ χρόνον
ἀναμενεῖτε τῆς ἰδίας ἐλευθερίας ἅμα καὶ τῆς τῶν ἄλλων
Ἑλλήνων ἀντιλαβέσθαι;

έ. Ἐπ᾽ ἄλλο δὲ δίκαιον ἔρχομαι τῶν κατὰ τὰς συνθή-
κας. ἔστι γὰρ γεγραμμένον, ἐάν τινες τὰς πολιτείας
τὰς παρ᾽ ἑκάστοις οὔσας, ὅτε τοὺς ὅρκους
τοὺς περὶ τῆς εἰρήνης ὤμνυσαν, καταλύσωσι,
πολεμίους εἶναι πᾶσι τοῖς τῆς εἰρήνης μετέ-
χουσι. σκέψασθε δ᾽, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι Ἀχαιοὶ
μὲν οἱ ἐν Πελοποννήσῳ ἐδημοκρατοῦντο, τούτων δ᾽ ἐν Πελ-
λήνῃ νῦν καταλέλυκε τὸν δῆμον ὁ Μακεδὼν ἐκβαλὼν τῶν
πολιτῶν τοὺς πλείστους, τὰ δ᾽ ἐκείνων τοῖς οἰκέταις δέ-
δωκε, Χαίρωνα δὲ τὸν παλαιστὴν τύραννον ἐγκατέστησεν.
ἡμεῖς δὲ τῆς εἰρήνης μετέχομεν τῆς προσταττούσης πολε-
μίους ἡγεῖσθαι τοὺς ταῦτα πράττοντας. ἐκ δὴ τούτων
πότερον πειθώμεθα τοῖς κοινοῖς προστάγμασι, πολεμίοις
αὐτοῖς χρώμενοι, ἢ βδελυρεύσεταί τις οὐ φάσκων, τούτων
τῶν μισθοφορούντων παρὰ τοῦ Μακεδόνος, τῶν καθ᾽ ὑμῶν
πεπλουτηκότων; οὐ γὰρ δὴ λέληθέ γε αὐτοὺς οὐδὲν τούτων·
245 ἀλλ᾽ εἰς τοῦθ᾽ ὕβρεως ἥκουσιν, ὥστε δορυφορούμενοι τοῖς
τοῦ τυράννου στρατοπέδοις ἐν μὲν τοῖς παραβεβασμένοις
ὅρκοις ἐμμένειν ὑμῖν διακελεύονται, ὡς καὶ τῆς ἐπιορκίας 215

[1] νυνὶ δ᾽ * οὐ, ὅτ᾽

θήκας. Idem.

Μετὰ τῶν βουλομένων] S. συστρατεύεσθαι, καὶ διαφυλάττειν τὰς συνθήκας, τά τε δέοντα ποιεῖν. Idem.

Ἰσχύειν] Sic construe: ἰσχύειν πράττειν τὸ συμφέρον καὶ ἄνευ τοῦ δικαίου. et, ἰσχύειν fortasse ἀντὶ τοῦ ἰσχύσειν. ἡ φράσις, ὁ καιρὸς ἰσχύει πράττειν τὸ συμφέρον, τουτέστι, δύναται, οἷός τ᾽ ἔστι. Idem.

Νυνὶ δ᾽ ὅτ᾽ εἰς ταὐτὸ τὸ δίκαιον] Sententia est, coerceri Macedones et justum et utile et tempestivum atque opportunum esse. Idem.

Χρόνον ἀναμενεῖτε ἀντιλαβέσθαι] Καιρὸν τοῦ ἀντιλαβέσθαι τῆς ἐλευθερίας. Idem.

έ. Δίκαιον — τῶν κατὰ τὰς συνθήκας] Quia συνθηκικὸν δίκαιον non licet dicere. Idem.

Τὰς πολιτείας — καταλύσωσι] Atqui apud Eresios et Antissæos πολιτεία τυραννὶς fuit, qua ipsi Græci eversa pacta et conventa violarunt. Sed argutatur auctor, ὅτι ἡ τυραννὶς οὐ πολίτευμα, ἀλλ᾽ ἀδίκημα. Idem.

Καταλέλυκε τὴν πόλιν] Malo cum Feliciano legere, τὸν δῆμον, aut τὴν πολιτείαν. Idem.

Χαίρωνα] Cfr. Palmer. Exercit. ad Pausan. Achaic. p. 235. Sylb. 454.

Οὐ φάσκων] S. δεῖν πολεμίοις αὐτοῖς χρήσασθαι, *negans bellum eis inferendum esse*, et, τις τούτων τῶν μισθοφορούντων βδελυρεύσεται, οὐ φάσκων, τουτέστιν, ἀρνούμενος. Idem.

αὐτοκράτορος ὄντος ἐκείνου, τοὺς δ᾽ ἰδίους ὑμᾶς νόμους
ἀναγκάζουσι λύειν, τοὺς μὲν κεκριμένους ἐν τοῖς δικαστη-
ρίοις ἀφιέντες, ἕτερα δὲ παμπληθῆ τοιαῦτα βιαζόμενοι πα-
ρανομεῖν. εἰκότως· τοῖς γὰρ πεπρακόσιν ἑαυτοὺς εἰς τἀναν-
τία τοῖς τῇ πατρίδι συμφέρουσιν οὐκ ἔνι μέλειν νόμων οὐδ᾽
ὅρκων· τοῖς δ᾽ ὀνόμασιν αὐτῶν μόνοις ἀποχρώμενοι παρα-
κρούονται τοὺς παρέργως [1]ἐνταυθὶ, ἀλλ᾽ οὐκ ἐξεταστικῶς,
ἐκκλησιάζοντας, καὶ νομίζοντας τὴν παραυτίκα ἡσυχίαν
οὐκ ἔσεσθαί ποτε αἰτίαν ταραχῆς [2]ἀτόπου καὶ μεγάλης.

ς´. Κελεύω δ᾽ ἔγωγε, καθάπερ ἐν ἀρχῇ προεῖπον, πεί-
θεσθαι τούτοις τοῖς φάσκουσι δεῖν ἐν ταῖς κοιναῖς ὁμολο-
γίαις ἐμμένειν, εἰ μὴ ἐκεῖνο νομίζουσιν, ὅταν μὲν λέγωσιν
ὡς ἐμμενετέον τοῖς ὅρκοις, οὐ λέγειν αὐτοὺς τὸ μηδὲν ἀδικεῖ-
σθαι, οὐδένα δ᾽ οἴονται [3]αἰσθάνεσθαι, τυραννίδων ἀντὶ δημο-
κρατιῶν καθισταμένων καὶ τῶν πολιτειῶν καταλυομένων.
[4]τοῦτο δ᾽ ἐστὶ καταγελαστότατον· ἔστι γὰρ ἐν ταῖς συν-
θήκαις, ἐπιμελεῖσθαι τοὺς συνεδρεύοντας καὶ
τοὺς ἐπὶ τῇ κοινῇ φυλακῇ τεταγμένους, ὅπως
ἐν ταῖς κοινωνούσαις πόλεσι τῆς εἰρήνης μὴ
γίγνωνται θάνατοι καὶ φυγαὶ παρὰ τοὺς κει-
μένους ταῖς πόλεσι νόμους, μηδὲ χρημάτων δη-
μεύσεις, μηδὲ γῆς ἀναδασμοὶ, μηδὲ χρεῶν ἀπο-
κοπαὶ, μηδὲ δούλων ἀπελευθερώσεις ἐπὶ νεω-
246 τερισμῷ. οἱ δὲ τοσούτου δέουσι τούτων τι κωλύειν, ὥστε
καὶ συγκατασκευάζουσιν, οὓς πῶς οὐ προσήκει ἀπολωλέ-
ναι; οἳ τηλικαύτας συμφορὰς παρασκευάζουσιν ἐν ταῖς

[1] ἐνταυθοῖ [2] ἀτόπου [μεγάλης] [3] αἰσθήσεσθαι
[4] τὸ δ᾽ ἔτι * καταγελαστότερον.

Κεκριμένους] Τοὺς καταδικασθέντας ἐν τοῖς δικαστηρίοις. Idem.

Τοῖς δ᾽ ὀνόμασιν αὐτῶν] S. τῶν νόμων καὶ τῶν ὅρκων. Idem.

Ἀτόπου καὶ μεγάλης] Addo καὶ cum Feliciano. Idem.

ς´. Τὸ μηδὲν ἀδικεῖσθαι] Malim τὸ μηδένα ἀδικεῖσθαι. Idem.

Οὐδένα δ᾽ οἴονται αἰσθήσεσθαι] Fortassis οὐδένα δ᾽ οἴονται ἀδικεῖσθαι, eodem verbo repetito. Qui enim talia non animadverti ab ullo potuissent? Quem locum sic vertas licet: *Nemini faciendam esse injuriam: et injuriam fieri nemini, cum tyrannides pro democratiis constituuntur, et respub. abrogantur.* Idem.

Τοὺς συνεδρεύοντας] In Plataico Isocratis est, Ἀθήνησι γενέσθαι συνέδριον: quod scilicet sociorum legati ibi convenerint, de republica Græciæ deliberaturi. Idem.

Καὶ τοὺς ἐπὶ τῇ κοινῇ φυλακῇ τεταγμένους] S. τῶν συνθηκῶν καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας. Idem.

Ἀπελευθερώσεις ἐπὶ νεωτερισμῷ] Additur προσδιορισμὸς, ne ademtum videatur domini jus manumittendi eos, qui serviunt liberaliter: sicut paulo post, ὅπλα ἐπιφέρειν ἐπὶ πολέμῳ, τουτέστι, πολεμικῶς, ἀλλ᾽

πόλεσιν, ἃς διὰ τὸ μέγεθος αὐτοῖς τοσούτοις οὖσι μὴ πε- 216
ριορᾷν ἐπέταξαν;

ζ'. Ἔτι δ' ἕτερον δείξω τὸ λελυκὸς τὰς συνθήκας. ἔστι γὰρ γεγραμμένον, ἐκ τῶν πόλεων τῶν κοινωνουσῶν τῆς εἰρήνης μὴ ἐξεῖναι φυγάδας ὁρμήσαντας ὅπλα ἐπιφέρειν ἐπὶ πολέμῳ μηδεμιᾷ πόλει τῶν μετεχουσῶν τῆς εἰρήνης· εἰ δὲ μή, ἔκσπονδον εἶναι τὴν πόλιν, ἐξ ἧς ἂν ὁρμήσωσιν. οὕτω τοίνυν ῥᾳδίως τὰ ὅπλα [1]ἐπήνεγκεν ὁ Μακεδών, ὥστ' οὐδὲ κατέθετο πώποτε, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ἔχων περιέρχεται καθ' ὅσον δύναται, τοσούτῳ δὲ νῦν μᾶλλον ἢ πρότερον, ὅσῳ ἐκ προστάγματος ἄλλους τε ἑτέρωθι καὶ τὸν παιδοτρίβην εἰς Σικυῶνα κατήγαγεν. οὐκοῦν, εἰ δεῖ πείθεσθαι ταῖς κοιναῖς ὁμολογίαις, καθάπερ οὗτοί φασιν, ἔκσπονδοι ἡμῖν εἰσὶν αὗται αἱ πόλεις αἱ ταῦτα διαπεπραγμέναι. εἰ μὲν οὖν δεῖ ἐπικρύπτεσθαι τἀληθῆ, οὐδὲν δεῖ λέγειν ὅτι εἰσὶν αἱ Μακεδονικαί· εἰ δ' οὐκ ἀνιᾶσιν οἱ καθ' ὑμῶν τῷ Μακεδόνι ὑπηρέται προστάττοντες πράττειν τὰ ἐν ταῖς κοιναῖς ὁμολογίαις, πεισθῶμεν αὐτοῖς, ἐπειδὴ τὰ δίκαια λέγουσι, καί, καθάπερ κελεύει ὁ ὅρκος, ἐκσπόνδους αὐτοὺς ποιήσαντες βουλευσώμεθα, πῶς δεῖ χρῆσθαι τοῖς δεσποτικῶς καὶ ἀσελγῶς διακειμένοις, καὶ διὰ τέλους τὰ μὲν ἐπιβουλεύουσι, τὰ
217 δὲ [2]πράττουσι, καὶ καταγελῶσι τῆς κοινῆς εἰρήνης. διὰ τί γὰρ οὐ φήσουσιν οὗτοι δεῖν ταῦθ' οὕτως ἔχειν; [3]ἢ ὁμο-

[1] κεκίνηκεν [2] * ταράττουσι [3] ἢ τὴν μὲν ὁμολογίαν τὴν κατὰ

οὐκ ἐμπορικῶς, ἢ συμμαχικῶς. Idem.

Αὐτοῖς τοσούτοις οὖσι] S. τοῖς συνεδρεύουσι. Idem.

Ἐπέταξεν] Lege cum Feliciano ἐπέταξαν, S. αἱ συνθῆκαι. Idem.

ζ'. Ἔστι γὰρ γεγραμμένον] Sic ordinanda verba sunt: μὴ ἐξεῖναι φυγάδας, ὁρμήσαντας ἐκ τῶν πόλεων, τῶν κοινωνουσῶν τῆς εἰρήνης, ἐπιφέρειν ὅπλα ἐπὶ πολέμῳ πόλει μηδεμιᾷ τῶν μετεχουσῶν τῆς εἰρήνης. Sententia enim est, exsules vi reditum in patriam (si ea sit ex fœderatis civitatibus) sibi patefacere studentes, in fœderatis civitatibus neque ferendos neque adjuvandos esse. Idem.

Ὅσῳ ἐκ προστάγματος] Προστάγματι, προστάσσων, τῷ προστάσσειν, διὰ προστάγματος. Idem.

Τὸν παιδοτρίβην] Non *literatorem ludimagistrum*, sed *lanistam qui palæstræ præest*, intellige. Idem.

Αἱ Μακεδονικαὶ] S. πόλεις. Hæc a Macedonicis urbibus esse facta. Idem.

Εἰ δὲ οὐκ ἀνιᾶσι — προστάττοντες πράττειν] Διατελοῦσι, διαγίγνονται, διαμένουσιν, οὐ παύονται. ἀνιᾶσι, ἀντὶ τοῦ, ἀνιεῖσιν, ἢ ἀνιέασι, ὥσπερ τιθέασι, παρὰ τὸ ἀνίημι. Idem.

Οἱ — τῷ Μακεδόνι ὑπηρέται] Pro ὑπηρετοῦντες: de qua loquendi forma satis in Isocrate multa notavimus. Idem.

Διὰ τέλους — ἐπιβουλεύουσι] Ἐπιβουλεύω διὰ τέλους, τουτέστι, διατελῶ ἐπιβουλεύων. Idem.

Τὰ δὲ πράττουσι] S. ἐναντία ταῖς συνθήκαις. Nisi malis ταράττουσι, S. τὴν Ἑλλάδα, *Græciæ perturbatoribus*. Idem.

Δεῖν ταῦθ' οὕτως ἔχειν] Τουτέστιν, ἐκ-

λογίαν τὴν μὲν κατὰ τῆς πόλεως οὖσαν βεβαίαν ἀξιοῦσιν εἶναι, τὴν δὲ σώζουσαν οὐ [1]συγχωροῦσιν; ἆρά γε δοκεῖ [2]δίκαια γίγνεσθαι; κἂν μέν τι ᾖ πρὸς τῶν ἐχθρῶν κατὰ τῆς πόλεως ἐν τοῖς ὅρκοις, τοῦτο μὲν ἰσχυρὸν ἀεὶ ποιήσουσιν·
217 ἐὰν δέ τι [3]ἡμέτερον ᾖ κατ' ἐκείνων [4]ἅμα δίκαιον καὶ συμφέρον, πρὸς τοῦτο δὲ διαμαχομένους οὐδέποτε παύσασθαι οἰήσονται δεῖν ἑαυτούς;

η'. Ἵνα δ' εἰδῆτε ἔτι σαφέστερον, ὅτι οὐδεὶς ὑμῖν ἐγκαλέσει ποτὲ τῶν Ἑλλήνων ὡς ἄρα παρέβητέ τι τῶν κοινῇ ὁμολογηθέντων, ἀλλὰ καὶ χάριν ἕξουσιν ὅτι μόνοι ἐξηλέγξατε τοὺς ταῦτα ποιοῦντας, μικρὰ ἐπιδραμοῦμαι περὶ αὐτῶν πολλῶν ὄντων. ἔστι γάρ που ἐν ταῖς συνθήκαις, τὴν θάλατταν πλεῖν τοὺς μετέχοντας τῆς εἰρήνης, καὶ μηδένα κωλύειν αὐτούς, μηδὲ κατάγειν πλοῖον μηδένα τούτων· ἐὰν δέ τις παρὰ ταῦτα ποιῇ, πολέμιον εἶναι πᾶσι τοῖς τῆς εἰρήνης μετέχουσιν. οὐκοῦν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, [5][ὑμεῖς μὲν] ἐναργέστατα [6]ἑωράκατε τοῦθ' ὑπὸ τῶν Μακεδόνων γεγενημένον· εἰς τοῦτο γὰρ [7]ὑπεροψίας ἦλθον, ὥστε εἰς Τένεδον ἅπαντα τὰ ἐκ τοῦ Πόντου πλοῖα κατήγαγον, καὶ σκευωρούμενοι περὶ αὐτὰ οὐ πρότερον ἀφεῖσαν, πρὶν [5][οὖ] ὑμεῖς ἐψηφίσασθε τριήρεις ἑκατὸν πληροῦν καὶ καθέλκειν εὐθὺς τότε, καὶ στρατηγὸν ἐπ' αὐταῖς ἐτάξατε Μενεσθέα.

θ'. Πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον τοσαῦτα μὲν εἶναι καὶ τηλικαῦτα τὰ ἡμαρτημένα ἑτέροις, τοὺς δ' ἐνταῦθα φίλους αὐ-

[1] συγχωρήσουσιν [2] δίκαιον ταῦτα γίγνεσθαι [3] ὑμέτερον [4] ἅμα καὶ δίκαιον
[5] Absunt unci. [6] ἑωράκατε] ἴστε [7] παρανομίας

σπόνδους ποιῆσαι τοὺς Μακεδόνας. Idem.

Τὴν κατὰ τῆς πόλεως οὖσαν] Quæ vero pactio est contra Atheniensem rempublicam? An quod suis rebus contenta imperium in alias urbes sibi vendicare non audebat? Idem.

Κἂν μέν τι ᾖ πρὸς τῶν ἐχθρῶν] Pro ὑπέρ. *si quid hostibus stat.* Idem.

Ὡς ἐν τοῖς ὅρκοις] Τὸ ὡς puto redundare. Malim τῶν ἐν τοῖς ὅρκοις. Idem.

η'. Πλεῖον κατάγειν] Lege πλοῖον. De ipso loquendi modo ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ diximus. Idem.

Ἅπαντα τὰ ἐκ Πόντου] S. πλοῖα. Idem.

Σκευωρούμενοι περὶ αὐτὰ] Συσκευαζόμενοι, ἐπιβουλεύοντες, πονηρευόμενοι, κατὰ μικρὸν ὑφ' ἑαυτοῖς ποιούμενοι, τυρεύοντες, κατ-

τύοντες, μᾶλλον δὲ τὰ ψευδῆ προφασιζόμενοι, *falsas causas, cur eas detinerent, comminiscentes*, ἢ διερευνῶντες ἅπαντα τὰ σκεύη, τουτέστι, τὰ φορτία καὶ τοὺς γόμους. Idem.

Πρὶν οὗ] F. πρὶν ἤ. Nam prius illud nunquam usquam me legere memini. Idem.

Μενεσθέα] Hujus nominis et olim dux Atheniensium fuit, cujus meminit Homerus in catalogo, his versibus, de Atheniensibus scribens: [Il. B. 552. sq.]

Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς·
Τῷ δ' οὔπως τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ
Κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας·
Νέστωρ δ' οἶος ἔριζεν· ὁ γὰρ προγενέστερος
ἦεν. Idem.

248 τῶν μὴ ἐκείνους ἀποτρέπειν τοὺς παραβαίνοντας, ἀλλ'
ἡμῖν συμβουλεύειν ἐμμένειν τοῖς οὕτως ὠλιγωρημένοις; ὥς-
περ καὶ τούτου προσγεγραμμένου, τοῖς μὲν ἐξεῖναι πλημ-
μελεῖν, τοῖς δὲ μηδ' ἀμύνεσθαι. πῶς δ' οὐχ [1] ἅμα παρε-
νόμουν ἐκεῖνοι καὶ ἀναίσθητοι ἦσαν, οἵ γε τηλικοῦτον παρ-
έβησαν τῶν ὅρκων, ὃ παρ' ἐλάχιστον ἐποίησεν αὐτοὺς
ἀφαιρεθῆναι δικαίως τὴν κατὰ θάλατταν ἡγεμονίαν; καὶ
νῦν ἔτι παραδεδώκασι τοῦτο τὸ δίκαιον ἀνεγκλήτως ἡμῖν, 218
ὅταν βουληθῶμεν πράττειν· οὐ γὰρ, ὅτι ἐπαύσαντο ἐξα-
μαρτάνοντες, ἧττόν τι δήπου παραβεβήκασι τὰς κοινὰς
ὁμολογίας. ἀλλ' εὐτυχοῦσιν, ὅτι ἐναποχρῶνται τῇ ὑμετέρᾳ
ῥαθυμίᾳ τῇ οὐδὲ τῶν δικαίων ἀπολαύειν προαιρουμένῃ.

ί. Ὃ καὶ ὑβριστικώτατον συμβέβηκεν, εἰ οἱ μὲν ἄλλοι Ἕλληνες καὶ βάρβαροι ἅπαντες τὴν πρὸς ὑμᾶς ἔχθραν φοβοῦνται, οὗτοι δ' οἱ νεόπλουτοι μόνοι καταφρονεῖν ὑμᾶς ὑμῶν αὐτῶν ἀναγκάζουσι, τὰ μὲν πείθοντες, τὰ δὲ βιαζόμενοι, ὥςπερ ἐν Ἀβδηρίταις ἢ [2] Μαρωνείταις, ἀλλ' οὐκ ἐν Ἀθηναίοις πολιτευόμενοι. καὶ ἅμα μὲν μικρὰ τὰ ἡμέ-

[1] ἅμα τε παρηνόμουν

[2] μαρωνίταις

θ. Μὴ ἐκείνους ἀποτρεπειν] Οὕτω καὶ καθ' ἡμᾶς οἱ μὲν παραχαράττειν τὰ θεῖα δόγματα λεγόμενοι, βαρέως φέρουσιν ἐξελεγχόμενοι καὶ ἐπιτιμώμενοι· οἱ δὲ τούτους ἐξελέγχοντες καὶ ἐπιτιμῶντες, αὐτοὺς ἐκείνους ἀντιῶνται τῷ μὴ παύεσθαι ἐθέλειν ἐξαμαρτάνοντας· ὡς καὶ ὁ παρ' Εὐριπίδῃ Ἱππόλυτος [v. 659.]

Ὄλοισθε. μισῶν δ' οὔ ποτ' ἐμπλησθήσομαι
Γυναῖκας, οὐδ' εἴ φησί τίς μ' ἀεὶ λέγειν·
Ἀεὶ γὰρ οὖν πῶς εἰσὶ κἀκεῖναι κακαί.
Ἢ νῦν τις αὐτὰς σωφρονεῖν διδαξάτω,
Ἢ κἄμ' ἐάτω ταῖσδ' ἐπεμβαίνειν ἀεί.

IDEM.

Ἐμμένειν τοῖς οὕτως ὠλιγωρημένοις] Eodem argumento et Isocrates in Panegyrico utitur adversus Persas. IDEM.

Πῶς δ' οὐχ ἅμα παρηνόμουν ἐκεῖνοι] Ἀντὶ τοῦ, παρανενομήκασι, καὶ ἀναίσθητοι ἐγένοντο. Detentionem illam Ponticarum navium et injustam fuisse, et incallide factam ex eo probat, quod parum abfuerit, quin a Græcis principatus maris Macedonibus eriperetur. IDEM.

Τηλικοῦτον παρέβησαν τῶν ὅρκων] Aut τηλικοῦτον τῶν ὅρκων jungendum, aut παρέβησαν τοὺς ὅρκους. ὃ ἐποίησε παρ' ἐλάχιστον, ὥστε ἐλαχίστου ἐδεήθησαν. IDEM.

Ἀφαιρεθῆναι] Ἢ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ἢ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων. Hinc apparet, Alexandro jam tum decretum fuisse principatum, de quo Isocrates in Philip. IDEM.

Δικαίως] S. propter intercepta navigia Pontica. IDEM.

Καὶ νῦν ἔτι] Hic est verborum ordo, καὶ παραδεδώκασιν οἱ Μακεδόνες ἡμῖν πράττειν ἀνεγκλήτως ἔτι καὶ νῦν τοῦτο τὸ δίκαιον, τὸ ἀφαιρεῖσθαι αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν, ὅταν βουληθῶμεν. Sed si quis mavult conjungere, ὅταν βουληθῶμεν πράττειν, ἀλλὰ μὴ ῥαθυμεῖν καὶ ἀργεῖν, non obsto. In fine est, ἅμα καὶ τῷ δικαίῳ ἡμᾶς ἀνεγκλήτως χρῆσθαι. IDEM.

Τῇ οὐδὲν τῶν δικαίων ἀπολαύειν προαιρουμένῃ] Μὴ ἀντέχεσθαι τοῦ δικαίου ἅμα καὶ συμφέροντος. IDEM.

ί. Οἱ νεόπλουτοι] Non tam Alexander et Macedones, quam horum studiosi oratores, quos supra κατὰ τῶν Ἀθηναίων πεπλουτηκέναι dixit. IDEM.

Ὥσπερ ἐν Ἀβδηρίταις ἢ Μαρωνείταις] Abderitica mens pro stupida, proverbio celebratur. Abdera et Maronea sunt oppida Thraciæ, prius patria Democriti, posterius vini præstantia nobilitatum ab Homero, jure certe optimo: cum Ulysses Cyclopem Polyphemum ἀνθρωποφάγον eo inebriatum excæcarit. IDEM.

Ἅμα μὲν μικρὰ τὰ ἡμέτερα πράγματα

τερα πράγματα ποιοῦσι, τὰ δὲ τῶν ἐχθρῶν ἰσχυρά· ἅμα
δὲ λανθάνουσιν ἑαυτοὺς ἀνυπόστατον τὴν πόλιν ὁμολο- 249
γοῦντες εἶναι, διακελευόμενοι τὸ δίκαιον οὐ δικαίως διαφυλάττειν, ὡς τῷ συμφέροντί γε προελομένην χρῆσθαι κρατεῖν ἂν τῶν πολεμίων ῥᾳδίως δυνηθεῖσαν. εἰκότως δ' αὐτὸ πεπόνθασιν· ἕως γὰρ ἂν ἐξῇ τῶν κατὰ θάλατταν καὶ [1] μόνοις ἀναμφισβητήτως εἶναι κυρίοις, τοῖς γε κατὰ γῆν πρὸς τῇ ὑπαρχούσῃ δυνάμει ἐστὶ προβολὰς ἑτέρας ἰσχυροτέρας εὑρέσθαι, ἄλλως τε καὶ πεπαυμένων ὑπὸ τῆς τύχης τῶν δορυφορουμένων ὑπὸ τῶν τυραννικῶν στρατοπέδων, καὶ τῶν μὲν ἐφθαρμένων, τῶν δὲ ἐξεληλεγμένων οὐδενὸς ἀξίων ὄντων.

ιά. Τὸ μὲν οὖν περὶ τὰ πλοῖα πρὸς τοῖς ἄλλοις τοῖς προειρημένοις ὁ Μακεδὼν τηλικοῦτον παρέβη· τὸ δὲ ὑβριστικώτατον καὶ ὑπεροπτικώτατον τῶν Μακεδόνων τὸ πρώην γεγενημένον ἐστὶ, τὸ τολμῆσαι εἰσπλεῦσαι εἰς τὸν Πειραιᾶ

[1] μόνων

ποιοῦσι] Πότερον λόγῳ; extenuant nostras opes, Macedonum augent: ἢ ἔργῳ; dum auctores sunt connivendi ad injurias. IDEM.

Ἅμα δὲ λανθάνουσιν ἑαυτοὺς] Significat, eorum orationem secum pugnare. Quomodo autem? Dicunt, urbem esse imparem Macedonibus, quibus metuunt, ne suarum injuriarum pœnas dent, si Athenienses jus suum persequi vellent, eoque hos quiescere jubent. IDEM.

Τὸ δίκαιον οὐ δικαίως διαφυλάττειν] *Jus non juste servare.* Ænigmati hoc simile videtur, quod sic intelligo: Justum per se est stare pactis: sed frangenti fidem servare fidem, injustum est. Non dissimile huic est illud ex Megalopolitana οὐχ ἁπλῶς ποιεῖν τὰ δίκαια: quod est, *non simplicis justitiæ esse amicum*: sed dum hujus studium præ te feras, aliud spectare. IDEM.

Προελομένην] Ὑποθετικῶς, εἰ προέλοιτο. IDEM.

Καὶ μόνων ἀναμφισβητήτως] Supra dixit, Alexandrum fuisse in periculo amittendi marini imperii. Hæc igitur verba sic accipienda sunt, ut vel classe plurimum valere significet Athenienses, (nam 100. triremium non parva vis est) vel, ut de principatu maris recuperando Athenienses laborare velit. μόνων autem hanc vim habet, ut eos mari tantum potitos extra periculum esse statuat, etiamsi terra nulla subsidia habeant: nisi forte legendum sit, καὶ μόνοις, et ad κυρίοις referatur. IDEM.

Προσβολὰς] *Impetus, aggressiones.* Sed hic προσβολὰς ἀντὶ προσθηκῶν videtur posuisse, *facile posse subsidia alia comparari, quibus paratæ copiæ confirmentur.* ἡ ὑπάρχουσα δύναμις, est classis 100. triremium, προσβολαὶ erunt *cæteræ copiæ terrestres.* προβολαὶ sunt *propugnacula, munitiones.* sæpissime πρὸ et πρὸς non sine incommodo sententiæ permutantur. προβολὰς ἑτέρας τοῖς κατὰ γῆν εὑρέσθαι, si recte legitur, sententia est, ut existimo, Athenienses classe invictos, pedestres copias facile propulsaturos. IDEM.

Τῶν δορυφορουμένων] Qui sint isti, mihi non constat, nisi quod de aliquibus Atheniensibus civibus proditoribus potius, quam de exteris Græcis, intelligendum videtur. IDEM.

Τῶν δὲ ἐξεληλεγμένων οὐδενὸς ἀξίων ὄντων] De hac similitudine casuum cum verbo εἶναι, et participio ὤν, in Isocrate admonui. Potuisset dicere, ὅτι οὐδενὸς ἄξιοί εἰσι. IDEM.

ιά. Καὶ ὑπεροπτικώτατον τῶν Μακεδόνων] Καθ' ὃ οἱ Μακεδόνες τῶν λοιπῶν μάλιστα καταφρονοῦσιν. ὑπεροπτικώτατος τοῦ πλήθους est *summus contemptor populi.* τὸ ὑπεροπτικώτατον τῶν εὐγενῶν est *fastus extremus, quo nobiles adversus alios utuntur*, vel, *quo cæteri a nobilibus contemnuntur.* Observanda verba sunt, alias active, alias passive posita. IDEM.

ϖαρὰ τὰς κοινὰς ἡμῖν ϖρὸς αὐτοὺς συνθήκας. καὶ τοῦτο, 219
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐχ ὅτι μία τριήρης ἦν, μικρὸν ὑπολη-
250 πτέον, ἀλλ' ὅτι ἀπόπειρα ἐγένετο εἰ περιοψόμεθα, ἵνα μετὰ
ϖλειόνων αὐτοῖς ἐγγένηται τοῦτο ϖράττειν, καὶ ὅτι οὐκ
ἐφρόντισαν τῶν κοινῶν δογμάτων, καθάπερ οὐδὲ τῶν προειρη-
μένων. ἐπεὶ, ὅτι γε τοῦτο ϖαράδυσις ἦν κατὰ μικρὸν καὶ
ἐθισμὸς τοῦ ἀνέχεσθαι ἡμᾶς τοὺς τοιούτους εἴσϖλους, κἀ-
κεῖθεν δῆλον· τὸ γὰρ τὸν τότε εἰσπλεύσαντα ἐπὶ τῆς νεὼς,
ὃν ἔδει εὐθὺς μετὰ τῆς τριήρους ὑφ' ὑμῶν ἀπολωλέναι, αἰτεῖ-
σθαι ναυπηγήσασθαι μικρὰ πλοῖα ἐν τοῖς ἡμετέροις λιμέσι,
ϖῶς οὐ καταφανὲς ποιεῖ ὅτι ἀντὶ τοῦ εἰσπλεῖν τὸ εὐθὺς
ἔνδον εἶναι ἐμηχανῶντο; καὶ, εἰ λεπτὰ πλοῖα ὑπομενοῦμεν,
ὀλίγον ὕστερον καὶ τριήρεις· καὶ, εἰ τὸ ϖρῶτον ὀλίγας, μι-
κρῷ ὕστερον πολλάς. οὐ γὰρ δή ἐστί γε εἰπεῖν, ὡς Ἀθήνησι
μὲν ἀφθόνων ὄντων τῶν ναυπηγησίμων ξύλων, τῶν πόῤῥωθεν
καὶ μόλις εἰσκομιζομένων, ἐν δὲ τῇ Μακεδονίᾳ ἐπιλελοιπό-
των, τῇ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς βουλομένοις [1] εὐτελέστατα
καθισταμένῃ· ἀλλ' ᾤοντο ἅμα τε ναυϖηγήσεσθαι ἐνταῦθα
καὶ πληρώσεσθαι ἐν τῷ λιμένι τῷ προειρημένῳ, ἐν ταῖς κοι-
ναῖς ὁμολογίαις διειρημένου μηδὲν τοιοῦτον εἰσδέχεσθαι, καὶ
[2] τοῦτο ἐξέσται ἐπὶ [3] πλέον ἀεὶ ϖοιεῖν· οὕτω ϖάντοθεν κατα-
πεφρονηκότως ἐκεῖνοι τῇ ϖόλει χρῶνται διὰ τοὺς ἐντεῦθεν
διδασκάλους τοὺς ὑπαγορεύοντας αὐτοῖς ἃ δεῖ ϖοιεῖν. οὕτω
[4] δὲ κατεγνώκασι μετὰ τούτων ἀδιήγητόν τινα τῆς πόλεως

[1] ἐντελέστατα [2] ταῦτα [3] πλεῖον [4] δὴ

Περὶ τὰς κοινὰς] Lege παρὰ τὰς κοινάς. Idem.

Ἀλλ' ὅτι] Post ἀλλ' ad. videtur οἰητέον, vel aliud quid. Auger.

Παράδυσις] F. ϖαρείσδυσις, ut in celebri illo Metrodori dicto, sed arrogantiore: ϖροκατείλημμαί σε, ὦ τύχη, καὶ πᾶσάν σου ἀφῄρημαι τὴν ϖαρείσδυσιν. Sed et illud a παραδύω formari potest. Wolf.

Ἀντὶ τοῦ εἰσπλεῖν τὸ εὐθὺς ἔνδον εἶναι] Τὸ εἰσπλεῖν requirebat ex fœdere petitionem facultatis appellendi. Sed Macedo non petita potestate appulit, et postea petiit, quod voluit: ne violenter egisse et contra fœdus videretur. Idem.

Ὡς ὄντων, ὡς ἐπιλελοιπότων] Pro ὡς εἰσὶ, ὡς ἐπιλελοίπασι. Idem.

Εὐτελέστατα κατασταμένῃ] Πιπρασκούσῃ, id est, *minimo vendenti*, per υ, non per ν. Idem.

Πληρώσεσθαι] Vel viris, vel mercibus. fortasse legendum etiam ναυϖηγήσεσθαι. Idem.

Διειρημένου] *Cum expressum sit*, id est, καίτοι διείρηται. Idem.

Καὶ ταῦτα ἐξέσται] Nova periodus, nisi legendum videatur, καὶ ταῦτα ἐξέσεσθαι, scilicet ᾤοντο. Idem.

Καταπεφρονηκότως] *Contemptim, cum contemptu.* adverbium factum e genitivo participii plurali, ν in σ mutato. sic νουνεχόντως, ἐῤῥωμένως, διαφερόντως, etc. Idem.

Ἐκεῖνοι χρῶνται] S. ὑμῖν τοῖς Ἀθηναίοις. Idem.

Οὕτω δὴ κατεγνώκασι] Recte quidem senserunt, nisi Demosthenes ubique mentiatur, qui talem nobis depingit Atheniensem populum, ut asino ignavissimo,

220 ἔκλυσιν καὶ μαλακίαν, καὶ οὔτε πρόνοιαν ὑπὲρ τῶν μελλόν-
των εἶναι, οὔτε λογισμὸν οὐδένα παραγίνεσθαι τίνα τρόπον
χρῆται ὁ τύραννος ταῖς κοιναῖς ὁμολογίαις.
ιβ'. Αἷς ἐγὼ διακελεύομαι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ϖείθε-
σθαι, καθάπερ ἐδίδαξα, καὶ διεβεβαιωσάμην ἂν, ὡς τοῦθ' 251
ἡλικίας ἔχων, ἅμα καὶ τῷ δικαίῳ ἡμᾶς ἀνεγκλήτως καὶ
τοῖς καιροῖς ἀσφαλέστατα χρῆσθαι τοῖς ἐπὶ τὸ συμφέρον
κατεπείγουσι. καὶ γὰρ ἔτι προσγέγραπται ταῖς συνθήκαις,
ἐὰν βουλώμεθα τῆς κοινῆς εἰρήνης μετέχειν·
τὸ δ' ἐὰν βουλώμεθα ἐστὶν ἅμα καὶ τοὐναντίον, εἰ ἄρα
ποτὲ δεῖ ϖαύσασθαι αἰσχρῶς ἑτέροις ἀκολουθοῦντας, ἀλλὰ
μηδ' ἀναμνησθῆναι μηδεμιᾶς φιλοτιμίας τῶν ἐξ ἀρχαιο-
τάτου καὶ πλείστων καὶ μάλιστα πάντων ἀνθρώπων [1] ἡμῖν
ὑπαρχουσῶν. ἐὰν οὖν κελεύητε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γράψω,
καθάϖερ αἱ συνθῆκαι κελεύουσι, Πολεμεῖν τοῖς παραβεβη-
κόσιν.

[1] ὑμῖν

qui vix contis et fustibus excitari queat, comparandus videatur. Idem.

ιβ'. Διεβεβαιωσάμην] M. διαβεβαιωσαίμην per αι in optativo. Idem.

Τὸ δὲ ἐὰν βουλώμεθα ἐστὶν ἅμα καὶ τοὐναντίον] Ἀντὶ τοῦ ἐμφαίνει, ἢ δηλοῖ, ἢ παρίστησι νοεῖν καὶ τοὐναντίον. Si hæc agenda sunt iis, qui fœderis participes esse volunt: ergo, qui hæc agere nolunt, sunt fœderis expertes. Idem.

Καὶ τοὐναντίον] Delendum mihi videtur. Auger.

Ἀλλὰ μηδ' ἀναμνησθῆναι] Melius ἀκολουθοῦντας, ἢ μηδ', *contraria sunt aliquando desistere alienum dictum sequi, et abjicere gloriam majorum.* Wolf.

Τοῖς παραβεβηκόσι] Scil. αὐτὰς, τὰς συνθήκας. Idem.

FINIS TOMI PRIMI.

Londini imprimebat J. F. Dove, in Area quæ est Divi Joannis.

VOLUME 6

ORATORES ATTICI

ET QUOS SIC VOCANT

SOPHISTÆ

OPERA ET STUDIO

GULIELMI STEPHANI DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCII

TOMUS SEXTUS

DEMOSTHENES

LONDINI

EXCUDIT J. F. DOVE

(APUD QUEM ETIAM VENEUNT)

A. S. MDCCCXXVIII.

DEMOSTHENIS

QUÆ EXSTANT OMNIA

INDICIBUS LOCUPLETISSIMIS

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

VARIETATE LECTIONIS

SCHOLIIS TUM ULPIANEIS TUM ANONYMIS

ANNOTATIONIBUS VARIORUM

H. WOLFII OBSOPŒI TAYLORI MARKLANDI JURINI MOUNTENII STOCKII HARLESII
F. A. WOLFII SPALDINGII AUGERI RÜDIGERI WUNDERLICHII BREMII
ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

GULIELMUS STEPHANUS DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCIUS

ACCEDUNT ANIMADVERSIONES

REISKII DOUNÆI WEISKII AMERSFOORDTII

ET NUNC PRIMUM PUBLICI JURIS FACTÆ

THOMÆ STANLEII VEL POTIUS JACOBI DUPORTI

NECNON ADVERSARIA

PETRI PAULI DOBREE

GRÆCARUM LITERARUM APUD CANTABRIGIENSES
NUPER PROFESSORIS REGII

TOMUS SECUNDUS

DEMOSTHENIS PUBLICÆ

LONDINI

PROSTANT APUD J. F. DOVE

A. S. MDCCCXXVIII.

TABULA

EORUM QUÆ CONTINENTUR

IN

TOMO SEXTO.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΔΗΜΟΣΙΟΙ.

TAYLORI

PROLEGOMENA

AD

ÆSCHINIS

ET

DEMOSTHENIS

ORATIONES

DE

CORONA ADVERSARIAS.

Quod Cicero dixit, quum has duas Orationes in Latinum sermonem convertit, vere dixit; se nempe gladiatorum par nobilissimum post hominum memoriam inducere, Æschinem et Demosthenem, illum, non tanquam Æserninum Samnitem, spurcum hominem, sed doctum et acerrimum, immo alterum fere Pacidianum, cum Pacidiano, gladiatorum optimo, compositum. (Ita enim Ciceronis verba interpretor contra Manutium, cum aliorum, tum Jani Parrhasii in Epist. LX. auctoritate adductus.) Ut affirmare non dubitem, nihil habere Humaniores Literas vel Elegantia limatius, vel Facundia disertius, vel gravius Oratione: nihil aut verborum ornatu cultius, aut sententiarum majestate elatius, vel ab omni denique laudis genere felicius.

Et quum hæc dicam, nihil profero, nisi quod comprobavit Vetustas, atque omnium Gentium Populorumque Consensus, ad quos Humanitas, hoc est, hujusmodi Literæ pervenerint. "Hic, quem præstitisse diximus ceteris, in illa pro Ctesiphonte oratione longe optima, submissius a primo, deinde, dum de legibus disputat, pressius, post sensim incedens, judices ut vidit ardentes, in reliquis exultavit audacius." Cic. Orat. cap. 8. "Si exempla sequimur," ait Idem ibid. cap. 38. "a Demosthene sumamus, et quidem perpetuæ dictionis, ex eo loco, unde in Ctesiphontis judicio de suis factis, consiliis, meritis in Rempublicam aggressus est dicere. Ea profecto Oratio in eam formam, quæ est insita in mentibus nostris, includi sic potest, ut major Eloquentia non requiratur." Porro: "Converti ex Atticis duorum eloquentissimorum nobilissimas Orationes inter se contrarias, Æschinis Demosthenisque." Id. de Optim. gen. Orator. Nam, non contentus eloquentia sæculi sui, cum totum se ad laudes Græcorum comparavit, tum, ut imaginem summæ Eloquentiæ in mente atque animo plenissime effingeret, Orationes has contrarias Latino sermone donavit Latini sermonis peritissimus artifex, M. Tull. Cicero. Et qui omnes ad imitandum proposuit, has potissimum duxit esse dignas, quas sedulo

in patriam linguam verteret. Istius operis nihil hodie remanet præter desiderium, si excipias Anteloquium, quod inscribi solet DE OPTIMO GENERE ORATORUM. (Tullius) Protagoram Platonis, et Œconomicon Xenophontis, et Æschinis ac Demosthenis duas contra se Orationes pulcherrimas transtulit. "Quanta in illis prætermiserit, quanta addiderit, quanta mutaverit, ut proprietates alterius linguæ suis proprietatibus explicaret, non est hujus temporis dicere. Sufficit mihi ipsius Translatoris auctoritas, qui ita in Prologo earundem Orationum loquutus est: Putavi mihi suscipiendum, etc." Hieron. ad Paulin. Epist. 50. Rursus: "Nisi forte putandus est Tullius Œconomicon Xenophontis, et Platonis Protagoram, et Demosthenis pro Ctesiphonte orationem afflatus Rhetorico spiritu transtulisse." Idem Apolog. advers. Rufin. l. 2. Qui similia fere habet in Proleg. ad Pentateuch. et in Epistola ad Sunniam et Fretelam. Scripsit item Sidonius Apollinaris II. Epist. 9. "Quamquam sic esset ad verbum sententiamque translatus, ut nec Apuleius Phædonem sic Platonis, neque Tullius Ctesiphontem sic Demosthenis in usum regulamque Romani Sermonis exscripserint." Verum ut jactura istius Versionis quodammodo resarciretur, quidam male feriati antiquas Ciceronis Editiones beare voluerunt Interpretatione hujus Controversiæ, quam elaboravit Leonardus Brunus, Aretinus, verum neque eo Loco, quem occupat, neque Fama istorum Scriptorum dignam, quos convertere instituebat. Ea utique Contentio duorum summorum hominum, ad quam Concursus ex tota Græcia factus esse dicitur, (nam et Æschines ipse commemorat p. 386. plures tribunal circumstetisse, quam unquam meminerit ad ullam causam publicam convenisse,) cito venit in famam atque celebritatem: et, dum stetit fortuna harum Literarum, nihil unquam aut ardentius legebatur, aut maximorum hominum studia magis alliciebat. Illam Demosthenis præcipue, (uti dicebam,) ita semper admirati sunt veteres, quemadmodum solebant Phidiæ Jovem aut Doryphorum suspicere; præstantissimi scil. Artificis præstantissima artificia, et quibus nihil in illo genere perfectius esse potuit. Οἱ γοῦν κάλλιστοι τῶν δημοσίων λόγων εἰσὶν, ἐν οἷς περὶ νόμου τι ἢ ψηφίσματος ἀμφισβητεῖται, λέγω δὲ τόν τε ΠΕΡΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ—Theo Progymn. p. 5. Οἶμαι γάρ σε τῶν Δημοσθένους εἰ μήτι ἄλλο, ἀλλὰ ΤΟΝΓΕ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΝΑΡΡΗΣΕΩΣ ΛΟΓΟΝ, τὸν πολυύμνητον δὴ τοῦτον ἀνεγνωκέναι. Aristid. περὶ τοῦ παραφθέγμ. Scripsit ad morem Adagii Plinius VI. Epist. 33. "Solent quidam ex contubernalibus nostris existimare, hanc orationem præcipuam, ut inter meas, ΩΣ ΥΠΕΡ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ esse." Hos omnes anteivit, ut ætate ita judicio, Dionysius Halicarnassensis, qui ita scribit in libro περὶ Συνθέσεως. Ἑτέρου πάλιν ἅψομαι, τοῦ πάνυ ἑρμηνεῦσθαι δαιμονίως δοκοῦντος, τοῦ ὑπὲρ Κτησιφῶντος, ὃν ἐγὼ ΚΡΑΤΙΣΤΟΝ ΑΠΟΦΑΙΝΟΜΑΙ ΠΑΝΤΩΝ ΛΟΓΩΝ. Rursus περὶ δεινότ. §. 14.—πλεῖστα δὲ καὶ κάλλιστα ἐκ τῆς ὑπὲρ Κτησιφῶντος ἀπολογίας. Οὗτος γὰρ δή μοι δοκεῖ καλλίστῃ καὶ μετριωτάτῃ κατασκευῇ λέξεως κεχρῆσθαι ὁ λόγος. Deinde: Εἰ δέ τις ἐρεῖ—ὅτι τοῦτον ἴσως ἔγραψε τὸν λόγον (sc. περὶ τοῦ Στεφάνου) ταῖς Ἀριστοτέλους ἐντετυχηκὼς τέχναις, ΤΟΝ ΚΡΑΤΙΣΤΟΝ ΑΠΑΝΤΩΝ ΛΟΓΩΝ, πολλὰ πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν ἔχων—καὶ τοῦτον ἐπιδείξειν ὑπισχνοῦμαι τὸν ἀγῶνα πρὸ τῶν Ἀριστοτέλους τεχνῶν ἐπιτετελεσμένον. Id. ad Ammæum. Verum his supersedeo; quoniam nemo est, qui non laudavit, et nullæ sunt laudes, quæ non sunt maximæ: illud etiam in animo habens, quod, si quem nullo modo capiat tanta Eloquentia, neque le-

ctione harum Orationum deliniri poterit, non ille istiusmodi auctoritatibus quidquam commovebitur.

Causa, quæ in judicium deducitur, erat hujusmodi. Post prælium Chæronense, quod ea infelicitate gestum erat, quam omnes sciunt, qui de Græciæ fortunis aliquid inaudiverint, mœnibus urbis reficiendis præponitur Demosthenes, sive illud Munus et Magistratum, sive λειτουργίαν quandam et Administrationem leviorem, vel Functionem appellare fas sit. Præterea Quæstor erat Theatralis, ἐπὶ τῷ θεωρικῷ constitutus, quod officium in commodiori loco expono disertius. His muneribus quum præclare functus sit Demosthenes, præcipue vero, quod in illo magnam partem privatis sumtibus confecisset, ideoque bene de Republica mereri videretur, Ctesipho quidam, amicus et adjutor in Republica administranda, ad Senatum retulit, uti Demostheni gratiæ publicæ haberentur ob sedulo navatam operam, ejusque perpetua in P. A. merita, utique ei Corona Aurea decerneretur; quod erat Civitatis erga bonos Cives Honoris et εὐχαριστίας publicum et maximum argumentum. Isti Rogationi obstitit Æschines luculenta ea Oratione, quam hodie es lecturus. Levissima quidem Causa, quæ eam, quam dixi, exspectationem ciere, tantamque eloquentiam suppeditare poterat. Verum totius Contentionis Fortuna non in corolla aut serto duabus virgulis oleaginis facto posita esse, sed ad Civitatem ipsam totamque Remp. spectare videbatur. Nam post fatale illud prælium ad Chæroneam, in quo Philippi Fortuna Demosthenis Consilia profligavit, cum Civitas de Salute pæne desperaret, flagrabat Orator multorum invidia. Expertus est, ut ait ille de Cor. ἀπόνοιαν Sosiclis, συκοφαντίαν Philocratis, μανίαν Diondæ et Melani, qui nihil intentatum reliquerunt, verum γραφὰς, εὐθύνας, εἰσαγγελίας, totam denique Fori Attici armaturam capiti ejus minitabantur. Ejus rei testis est Plutarchus in vita: Τότε δὲ τῆς ἀτυχίας τοῖς Ἕλλησι γενομένης οἱ μὲν ἀντιπολιτευόμενοι ῥήτορες, ἐπεμβαίνοντες τῷ Δημοσθένει, κατεσκεύαζον εὐθύνας καὶ γραφὰς ἐπ' αὐτόν· ὁ δὲ δῆμος οὐ μόνον τούτων ἀπέλυεν, ἀλλὰ καὶ τιμῶν διετέλει, καὶ προκαλούμενος αὖθις εἰς τὴν πολιτείαν. Alii, in quorum numero erat Ctesipho, Demosthenem rursus ad Rempub. vocabant: alii contra, ut Æschines, eos, qui de Philippo victore melius senserant. Ctesipho vero opportunum id tempus fore ratus, ut populi quasi præjudicium de Demosthene fieret, eam sententiam in Senatu dixit, in qua hæc Causa tota continetur. Ibi Æschines, quem Demosthenes obtrectatorem nactus est in Rep. administranda acerrimum, tum, ut ne id fieret, neque istius consiliis uteretur Resp. quibus nuperrime labefactata esse videbatur, tum ut privatas inimicitias ulcisceretur, (ei enim nuper diem dixerat Demosthenes ob legationem male obitam et contra Reipublicæ salutem,) huic, quam dixi, Ctesiphontis Rogationi intercedit, hominemque ipsum libellis datis in judicium adduxit; specie quidem, quod in ea quædam continebantur, quæ legibus rogare non liceret, re autem vera, ut Demosthenis vitam, mores, consilia, res gestas, totamque demum Reipubl. administrandæ rationem insectaretur, eumque a civilibus muniis prorsus repelleret. Atque hæc est Causa, non ea, quam adducunt Rhetorum filii, cur de Quæstione et Corona, de Legibus et Argumento ipso, tam pauca disputentur, de Republica tam multa; adeo ut Γραφὴ ipsa, si eorum verbis uti liceat, pæne ἀμελεῖσθαι videatur. Atque hæc de Contentionis statu et origine dicta sunto.

Mos autem per totam Græciam, et Athenis maxime, celebrabatur, ut ad studium animique benevolentiam declarandam Civibus bene merentibus textilia quædam serta publice decernerent, quibus lemnisci aurei interponebantur: atque ut istius Decreti Memoria et Recitatio aliquando fieret in maxima Urbis frequentia, in Comitiis nempe aut Ludorum celebritate, cujusmodi fuerunt Panathenæa aut Dionysia; aut in Græcorum omnium conventu, qui in communi et publico loco agebatur. *Οὐ γὰρ 'Ολυμπιάσιν, ἢ Δελφοῖς ἀνακηρύττει τὸν στέφανον, οὐδ' εἰς Παναθήναια συναγαγοῦσα τοὺς "Ελληνας, ἢ Διονύσια, καθάπερ οἱ πάλαι ποτὲ 'Αθηναῖοι, κολακεύοντες — ἀλλ'*—Themist. Orat. III. init. Pervenere ad nostram ætatem monumenta quædam, (immo ejus generis adservantur nonnulla in bibliotheca Coll. Trinitatis Cantabrigiæ, dono et liberalitate illustrissimi D. COMITIS DE SANDVICO) quæ titulos præferunt istius benevolentiæ; et in quibus nude aliquando exarantur hæc verba, Ο ΔΗΜΟΣ ΤΟΝ ΝΙΚΟΦΗΜΟΝ, aut ΚΑΛΛΙΠΙΔΗΝ puta aut ΕΥΒΟΥΛΙΔΗΝ; subintellecto aut suppresso vocabulo ΣΤΕΦΑΝΟΙ: aliquando autem, si bene memini, floreo serto redimita, aut circumtexta, eo scil. animo, ut intelligeretur ea Civitas Nicophemum illum aut Callipidem corona ex publico decreto dare ornareque. Imo obtinuit, ut Civitas Civitatem totam eo præconio ornaret, ejusque rei memoriam publice consecraret; id quod ex Oratione Demosthenis in hac causa discimus, (§. κζ'.) *Χεῤῥονησιτῶν οἱ κατοικοῦντες Σηστὸν — — στεφανοῦσιν 'Αθηναίων τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον χρυσῷ στεφάνῳ ἀπὸ ταλάντων ἑξήκοντα, ὅτι —.* Rursus, *καὶ ἀνακαρύξαι τὸν στέφανον, ᾧ συστεφάνωται ὁ δᾶμος ὁ 'Αθηναίων ὑφ' ἡμῶν, ὅπως ἐπιστέωνται οἱ "Ελληνες πάντες 'Αθηναίων 'Αρετὰν, καὶ τὰν Βυζαντίων καὶ Περινθίων Εὐχαριστίαν.* De qua consuetudine erudite, ut semper, agit Celeb. D'Orvillius ad Chariton. I. 5. sæculi sui damno, et literarum infortunio publico, non ita pridem denatus. Arrepta hac occasione judicium meum et sententiam libenter interponerem de celeberrima ea quæstione, quæ toties agitari solet, quo pacto nimirum sunt intelligenda ea verba politissimi Scriptoris, Cornelii Nepotis, in vita Pomponii Attici: sc. "Quamdiu adfuit, ne qua sibi statua poneretur, restitit, absens prohibere non potuit. Itaque aliquot Ipsi et Phidiæ locis sanctissimis posuerunt." Ubi Codd. MSti cum hariolationibus Criticorum, et numero et varietate, certant. Alii enim, Ipsi ut Phidiæ: alii, Ipsi et Piliæ, quæ uxor fuit Attici: alii, Ipsi et uxori: alii, Filiæ: alii, Philiæ, i. e. Amicitiæ: alii, Pilio: alii, Ipsi et Reipublicæ: alii demum, Pnyce et Pœcile, propter id quod sequitur, locis sanctissimis posuerunt. Quid hoc mali! Quorsum ista, tantaque varietas! Constat jam ex more, quem delibavimus, Byzantios, præter Coronas, quibus P. Atheniensem ob egregia ejus merita donaverunt, ut istius rei testatior memoria fieret, imagines sive statuas publice etiam erexisse, scil. *εἰκόνας τρεῖς ἑκκαιδεκαπήχεις, ἐν τῷ Βοσπόρῳ, στεφανούμενον τὸν δᾶμον τῶν 'Αθηναίων ὑπὸ τῶ δάμω τῶν Βυζαντίων καὶ Περινθίων*: et Chersonesitanos itidem ob istud beneficium ΧΑΡΙΤΟΣ *βωμὸν* consecrasse *καὶ* ΔΗΜΟΥ *'Αθηναίων*. Ego itaque in Nepote lubens amplector, quod Lambinus, et nonnulli sperare potius audebant, quam commendare, nempe ut legeremus ibi, IPSI et FIDEI. Immo unde damnant hanc Crisin, in eo magnum robur et adjumentum esse video. Non potuit, aiunt, post Fidem, aut Filiam, aut Piliam etc. adjicere hæc verba, scil. "HUNC enim in omni procuratione Reipublicæ actorem auctoremque habebant." Sed

egregie decipiuntur: ideo enim Attico et Fidei statuam posuerunt Athenienses, quod summa Fide et constantia rempublicam procuraverat, eamque re et consilio adjuverat, quemadmodum hic Chersonesitani P. A. coronam decreverunt, aramque IPSI et GRATIÆ posuerunt, *ὅτι πάντων μέγιστον ἀγαθῶν πράττειν αἴτιος γέγονε Χεῤῥονησίταις, ἐξελόμενος ἐκ τοῦ Φιλίππου, καὶ ἀποδοὺς τὰς πατρίδας, τοὺς νόμους, καὶ τὴν ἐλευθερίαν.*

De hoc more Civium remunerandorum satis. Ctesiphontis Rogatio, sive ΨΗΦΙΣΜΑ, occurrit, *αὐτολεξεὶ* §. λέ. ubi "recensitis breviter Demosthenis in Rempublicam meritis, maxime autem liberalitate in Curatione, qua proxime functus est, rogat, Placere S. P. Q. A. laudari Demosthenem virtutis ergo benevolentiæque, atque ut corona aurea donaretur a populo, et istius rei Recitatio seu Proclamatio fieret proximis Dionysiis, in Theatro, Tragœdis Novis," feriante sc. populo, et spectante Græcia, quæ advenerat ludorum gratia. Quædam sunt hic expedienda, ut Lector interea ad has Orationes paratior accedat. Nam cum primum in Scenam producta esset Fabula, solebat ea res Commissionibus, ut vocant, fieri. In Dionysiis nempe, sive Feriis Liberalibus, ut aliarum rerum, ita ingenii quoque fuit quædam Contentio. Certabant ibi fabulis suis Poetæ: ut ex Didascaliis intelligere possumus, multisque ex Neotericis, qui ad Drama Antiquorum adnotaverunt. Tragœdia enim, quæ in Religione ortum et sedem habebat, ludos ideo sacros comitabatur. Ita perinde esset, quod scripsit Æschines p. 369. l. 10. *ἀναγορευόμενος ἐν τοῖς* ΑΓΩΣΙΝ: et quod 378. l. 8. *ἐν τῷ θεάτρῳ* — ΤΡΑΓΩΙΔΩΝ ΑΓΩΝΙΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙΝΩΝ. Ita Ælianus II. V. H. 13. *'Ο δὲ Σωκράτης σπάνιον μὲν ἐπεφοίτα τοῖς θεάτροις, εἴποτε δὲ Εὐριπίδης ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς* ΗΓΩΝΙΖΕΤΟ ΚΑΙΝΟΙΣ ΤΡΑΓΩΙΔΟΙΣ, *τότε γε ἀφικνεῖτο.* Hinc lucem fœnerabitur Oratio multis in locis, scil. ubi *νόμον Διονυσιακὸν* memorat, cum *τὴν τοῦ Διονύσου ὀρχήστραν*, cum *τοὺς κριτὰς τοὺς ἐκ Διονυσίων*, et cum perstringit Demosthenis arrogantiam, quod populi plausu in Concione, qui locus erat legitimus Recitationis habendæ, non contentus, honorem hunc sibi impertiri voluit, *οὐδὲ ἐκκλησιαζόντων 'Αθηναίων, ἀλλὰ τραγῳδῶν ἀγωνιζομένων καινῶν, οὐδ' ἐναντίον τοῦ δήμου, ἀλλ' ἐναντίον τῶν 'Ελλήνων, ἵν' ἡμῖν συνειδῶσιν, οἷον ἄνδρα τιμῶμεν.* I. Meursius, Vir Græce doctissimus, cum plura Atheniensium monumenta feliciter illustravit, dolemus, quod ejus Commentarius de Dionysiis aut non esset ad finem perductus, aut esset infelici quodam casu interceptus. Multa de antiquo Dramate, et de hac forte consuetudine in eo expedivisset. At in ea re operam suam et industriam posuerunt bene multi. Eorum quosdam recensui ad Midianam Demosthenis Not. ad Arg. post.

Interea ad hunc morem in Dionysiis celebratum adludit, et ad imaginem veræ Rogationis lepidam et jocularem adumbravit facetissimus Scriptor, Lucianus, in Timone, quam hic repræsento.

ΕΠΕΙΔΗ ΤΙΜΩΝ Ο ΕΧΕΚΡΑΤΙΔΟΥ
ΚΟΛΥΤΤΕΥΣ ΑΝΗΡ ΟΥ ΜΟΝΟΝ ΚΑΛΟΣ
ΚΑΙΓΑΘΟΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΣΟΦΟΣ ΩΣ ΟΥΚ
ΑΛΛΟΣ ΕΝ ΤΗΙ ΕΛΛΑΔΙ ΠΑΡΑ ΠΑΝΤΑ
ΧΡΟΝΟΝ ΔΙΑΤΕΛΕΙ ΤΑ ΑΡΙΣΤΑ ΠΡΑΤΤΩΝ
ΤΗΙ ΠΟΛΕΙ ΝΕΝΙΚΗΚΕ ΔΕ ΠΥΞ ΚΑΙ
ΠΑΛΗΝ ΚΑΙ ΔΡΟΜΟΝ ΕΝ ΟΛΥΜΠΙΑΙ
ΜΙΑΣ ΗΜΕΡΑΣ ΚΑΙ ΤΕΛΕΙΩΙ ΑΡΜΑΤΙ ΚΑΙ

ΣΥΝΩΡΙΔΙ ΠΩΛΙΚΗΙ ΚΑΙ ΗΡΙΣΤΕΥΣΕ ΔΕ
ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΠΕΡΥΣΙ ΠΡΟΣ
ΑΧΑΡΝΕΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΚΟΨΕ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΩΝ ΔΥΟ ΜΟΙΡΑΣ ΕΤΙ ΔΕ
ΚΑΙ ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΩΝ ΟΥ
ΜΙΚΡΑ ΩΦΕΛΗΣΕ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΕΠΙ
ΤΟΥΤΟΙΣ ΑΠΑΣΙ ΔΕΔΟΚΤΑΙ ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ
ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ ΚΑΙ ΤΗΙ ΗΛΙΑΙΑΙ
ΚΑΤΑ ΦΥΛΑΣ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΔΗΜΟΙΣ ΙΔΙΑΙ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΗΙ ΠΑΣΙ ΧΡΥΣΟΥΝ ΑΝΑΣΤΗΝΑΙ
ΤΟΝ ΤΙΜΩΝΑ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑΝ ΕΝ
ΤΗΙ ΑΚΡΟΠΟΛΕΙ ΚΕΡΑΥΝΟΝ ΕΝ ΤΗΙ
ΔΕΞΙΑΙ ΕΧΟΝΤΑ ΚΑΙ ΑΚΤΙΝΑΣ ΕΠΙ ΤΗΙ
ΚΕΦΑΛΗΙ ΚΑΙ ΣΤΕΦΑΝΩΣΑΙ ΑΥΤΟΝ
ΧΡΥΣΟΙΣ ΣΤΕΦΑΝΟΙΣ ΕΠΤΑ ΚΑΙ
ΑΝΑΚΗΡΥΧΘΗΝΑΙ ΤΟΥΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥΣ
ΟΣΗΜΕΡΟΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟΙΣ ΤΡΑΓΩΙΔΟΙΣ
ΚΑΙΝΟΙΣ. — ΕΙΠΕ ΤΗΝ ΓΝΩΜΗΝ
ΔΗΜΕΑΣ Ο ΡΗΤΩΡ ΣΥΓΓΕΝΗΣ ΑΥΤΟΥ
ΑΓΧΙΣΤΕΥΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΗΣ ΩΝ.

Porro. Agebantur Dionysia Magna, *τὰ ἐν ἄστει*, ut vocari solent, (erant enim alia,) in quibus undique ex Græcia confluebant ludorum, etc. gratia, Vere novo, mense Elaphebolione, die vero XVI[to]. Verno quidem tempore haberi, inter alios, confirmant Maxim. Tyr. Dissert. III. et vetus σχ[στης]. quem consule ad hæc verba Aristoph. Nub. v. 310.

Ἠρί τ' ἐπερχομένῳ Βρομία χάρις
Εὐκελάδων τε χορῶν ἐρεθίσματα
Καὶ μοῦσα βαρύβρομος αὐλῶν.

Tulisse autem dicitur Ctesipho ad Senatum, ut proximis Dionysiis ille honos Demostheni haberetur. Facta est ea Relatio Pyanepsionis die XXI. id erat paulo post Æquinoctium Autumnale. Et istius erat Senatus deinde deliberare, et, si ita visum fuerat, sciscere, *προβουλεύειν*, antequam Res ad Populum, sive publicum Civitatis conventum deduceretur: quo approbante et confirmante, Lex vel *Ψήφισμα* demum esse cœpit. Ecce autem, antequam Dionysia agi cœperint, et priusquam SCtum illud a Populo comprobaretur, Æschines, (ut ex ejus libello constat, quem habemus apud Demosthenem §. ιζ'.) die V[to]. istius mensis, Elaphebolionis, lege cum Ctesiphonte agit, questus hanc Rogationem a Ctesiphonte contra Jus esse factam. Unde fit, ut ea Rogatio toties *Προβούλευμα* diceretur, id est, Auctoritas, ut ita dicam, Senatus, nondum, jubente Populo, rata aut confirmata. Ita dixit Demosthenes §. ιϛ'. *in fin.* *ἵνα — Αἰσχίνης — ἀκούσῃ, δι' ἃ φημι καὶ τούτων τῶν* ΠΡΟΒΕΒΟΥΛΕΥΜΕΝΩΝ, *καὶ πολλῷ μειζόνων ἔτι τούτων δωρεῶν δίκαιος εἶναι τυγχάνειν.* Ita §. λέ. *οἷς γὰρ οὐκ ἐγράψατο τοῦ* ΠΡΟΒΟΥΛΕΥΜΑΤΟΣ, *τούτοις ἃ διώκει συκοφαντῶν φανήσεται.* Et alibi, scil. §. έ. *Εἰ μὲν οὖν περὶ ὧν ἐδίωκε μόνον κατηγόρησεν Αἰσχίνης, κἀγὼ περὶ αὐτοῦ τοῦ* ΠΡΟΒΟΥΛΕΥΜΑΤΟΣ *εὐθὺς ἂν ἀπελογούμην.* Ad quem locum Ulpianus erit adjungendus. Vide etiam Argumentum Libanii. Εἰσήνεγκε (Ctesipho) *γνώμην ἐν τῇ βουλῇ τοιαύτην — εἰσαγομένου τοίνυν καὶ εἰς τὸν δῆμον τοῦ* ΠΡΟΒΟΥΛΕΥΜΑΤΟΣ *ἐφίσταται κατήγορος Αἰσχίνης.*

Quæ autem in eo SCto, sive *Προβουλεύματι*, infirmare voluit Æschines, ad tria Capita sunt redigenda. sc. (I.) Sedulo cavit Resp. ne cui ejusmodi honores decernerentur, qui magistratum aut munus aliquod publicum gesserat, priusquam Rationes istius Muneris (qui mos in ea Civitate invaluit,) a Viris ad eam rem rite exsequendam constitutis comprobarentur. Scil. ne Præconiis et Coronis et Laudationibus Rationes publicæ præoccuparentur. Ctesipho autem tulit, donari Demosthenem *μεταξὺ ἄρχοντα*, in ipso Magistratus officio. Illud primum: atque in eo saxo versando occupatur Æschines a pag. 368. l. 15. — ad 377. 16. Sequitur (2da) Causa, quod *παρανόμως* etiam in Decreto rogasset, donari Demosthenem virtutis ergo in Theatro, Dionysiis magnis, tota Græcia spectante, quum legibus cautum sit, Coronas a Senatu decretas non extra locum Senatus habendi; a Populo, extra Concionem, recitari publice celebrarique. Id exsequitur a pag. 377. 16. — ad 383. 13. Tota quæ sequitur, et erat (3[tia]) et gravissima Pars Orationis, in Demosthenis vita insectanda, in meritis studiisque in Remp. expendendis, occupatur, sc. *ὅτι οὐ διατελεῖ λέγων καὶ πράττων τὰ ἄριστα τῷ δήμῳ.* Nam et id quoque, ut contendit ille, *ἐκ τῶν παρανόμων*, et de quo lege agere liceret, si qui falsas rationes adsignaverint,

Cupiant et in acta referri.

Hæc totius Causæ summa est. Et istius distributionis memor jam lector meus ad Orationem priorem accedet. Scilicet in primo loco *περὶ τῶν* ΕΥΘΥΝΩΝ, de Rationibus, in secundo *περὶ τῶν* ΚΗΡΥΓΜΑΤΩΝ, de loco Recitationis, Æschinem dicentem attente et sedulo audiat. Nam isti duo Loci, ut vocant Rhetores, omnino describi et distingui solent. Vid. Argum. Orat. Demosth. de Coron. 224. *a med.* ed. Reisk. Ita Æsch. pag. 444. l. 10. *Πρὸς τὸν τῶν* ὙΠΕΥΘΥΝΩΝ *νόμον πρῶτον, καὶ τὸν περὶ* ΚΗΡΥΓΜΑΤΩΝ *δεύτερον, τρίτον δὲ, τὸ μέγιστον, ὡς οὐδὲ ἄξιός ἐστι τῆς δωρεᾶς.* Et Demosth. §. λβ'. *Ἡγοῦμαι τοίνυν λοιπὸν εἶναί μοι περὶ τοῦ* ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ *εἰπεῖν καὶ τῶν* ΕΥΘΥΝΩΝ. Ita nos SCta insigniora aliquando emphatice describimus, v. g. ut quum dicamus *Bill of Citations, Statute of Limitations*, etc. Quod ideo sedulo præmonui, quoniam, quum omnis de legibus disceptatio, præsertim adeo vetustis et ætate ipsa marcescentibus, subtilior et confragosior esse soleat, tum Æschines, si qua in ea re sit auctoritas Demosthenis, Adversarii ejus, dum de iis disputabat, obscuritatem quandam majorem, mentemque difficiliorem, malis artibus, ei argumento infuderit, *ἐκ παλαιῶν*, ut ait Ille, *χρόνων καὶ ψηφισμάτων πολλῶν ἐκλέξας, ἃ μήτε προῄδει μηδεὶς, μήτ' ἂν ᾠήθη τήμερον ῥηθῆναι, διαβάλλων καὶ μετενεγκὼν τοὺς χρόνους, καὶ προφάσεις ἀντὶ τῶν ἀληθῶν ψευδεῖς μεταθεὶς τοῖς πεπραγμένοις*: Demosthenes §. ξϛ'. Rursusque §. λγ'. *Τῶν μὲν λόγων, οὓς οὗτος ἄνω καὶ κάτω διακυκῶν ἔλεγε περὶ τῶν παραγεγραμμένων νόμων, οὔτε μὰ τοὺς θεοὺς οἶμαι ὑμᾶς μανθάνειν, οὔτ' αὐτὸς ἠδυνάμην συνεῖναι* (vel *συνιέναι*) *τοὺς πολλούς.* Unde minus mirari soleo, doleo tamen sæpissime, studiosos nonnullos, in ipso aditu Causæ, ingrata et quasi horridiore oratione, ut existimare solent, deterritos atque exanimatos, ad summam et maximam, quæ unquam enituit, Eloquentiam nunquam penetrare aut pervenire potuisse. Verum et hæc mea præmonita, et quæ, dum ipsa pertractantur argumenta, dicturus ero, eam omnem molestiam, si non prorsus tollere, at levare aliqua ex parte et recreare posse spero.

Demosthenes, quum ad Defensionem accedat, meritis in Remp. fretus et plurimis benevolentiæ signis, eam partem Disputationis, quæ in Legibus continetur, et in qua inferior esse creditur, *στρατηγικῶς πάνυ*, (ut ait ille Rhetor in Argumento,) atque ut Imperatorem exercitatum decebat, in mediam Orationem conjecit. Et tamen sæpius isti honores Demostheni deferebantur verbis iisdem, atque iisdem conditionibus, quibus nunc Ctesipho deferebat: Æschine ipso neutiquam interpellante. Quod tamen factum potius oportuit, quam nunc denuo lites persequi, postquam ea Ratio Ctesiphontis, quam nunc convellere instituerat, et diuturnitate Temporis, et repetitione Honoris, et præsumptione juris aliquod auctoritatis consecuta esse videretur. Eam argumentationem latius pertractat Demosthenes §. ξέ. *Ταῦτα τὰ ψηφίσματα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰς αὐτὰς συλλαβὰς, καὶ τὰ αὐτὰ ῥήματα ἔχει, ἅπερ πρότερον μὲν Ἀριστόνικος, νῦν δὲ Κτησιφῶν γέγραφεν οὑτοσί. καὶ ταῦτ' Αἰσχίνης οὔτ' ἐδίωξεν αὐτὸς, οὔτε τῷ γραψαμένῳ συγκατηγόρησε.* Exstat quidem, ut ait Ille, istud Decretum Aristonici, iisdem pæne verbis exaratum §. κϛʹ. Exstant etiam §. λδʹ. Decreta pariter, quæ Nausicli, quæ Charidemo et Diotimo, quorum causa a causa Demosthenis non abhorrebat, eosdem honores deferebant, quos nunc rogat Ctesipho Demostheni decerni. *Πολλάκις μὲν ἐστεφανώθη* (Demosthenes) *πρότερον μὲν ὑπὸ Δημομελοῦς, Ἀριστονίκου, Ὑπερίδου χρυσῷ στεφάνῳ, τελευταῖον δὲ ὑπὸ Κτησιφῶντος· καὶ γραφέντος τοῦ ψηφίσματος παρανόμων ὑπὸ Διοδότου, καὶ Αἰσχίνου, ἀπολογούμενος ἐνίκησεν, ὥστε τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων τὸν διώκοντα μὴ μεταλαβεῖν.* Auctoris, qui Plutarchi nomen ementitus, vitas X. Oratorum conscribillavit, hæc sunt verba. [pag. ccxciv. Tom. I.] In quibus quum parum est aut nihil, quod reprehendo, attamen quum, sui quasi immemor, ad finem libelli istius adjecit, *Πρῶτος ἔγραψε στεφανωθῆναι αὐτὸν χρυσῷ στεφάνῳ Ἀριστόνικος Νικοφάνους Ἀναγυράσιος, ὑπωμόσατο δὲ Διώνδας*, in iis, inquam, multa sunt, ubi Plutarchi diligentiam, prudentiam et fidem desidero. Namque ex Decreto ipso Aristonici, quod exstat apud Demosthenem, ut dixi, constat, eum fuisse domo Phrearrium, non Anagyrasium, ut voluit ille Plutarchi Simius. Deinde non id primus tulit Aristonicus, si qua sit Demostheni fides, aut si Demosthenis mentem ego rite intelligere possim. Sic ille §. κϛʹ. *Στεφανωσάντων τοίνυν ὑμῶν ἐμὲ ἐπὶ τούτοις τότε, καὶ γράψαντος Ἀριστονίκου τὰς αὐτὰς συλλαβὰς, ἅσπερ οὑτοσὶ Κτησιφῶν νῦν γέγραφε, καὶ ἀναῤῥηθέντος ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ στεφάνου,* ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ ΗΔΗ ΜΟΙ ΤΟΥΤΟΥ ΓΙΓΝΟΜΕΝΟΥ, *οὔτ' ἀντεῖπεν Αἰσχίνης παρὼν, οὔτε τὸν εἰπόντα ἐγράψατο.* Quæ tamen verba aliter Wolfius accepisse videtur. Postremo denique liquet ex §. ξέ. et seqq. non intercessisse Diondam isti Rogationi, quam tulit Aristonicus, verum isti, quæ prior lata fuit sive a Demomele, necessario Demosthenis, sive ab Hyperide, sive ab aliis quibuslibet. Intercessit enim olim, quemadmodum Æschines *παρανόμων* peregit hanc Rogationem, quæ in Demosthenis gratiam proponebatur, et, ut Æschines pariter, causa cecidit, et quintam partem suffragiorum non tulit.

Reliquum est, ut de Tempore, quo acta fuerit hæc Causa, atque habitæ Orationes, aliquid dicerem. Idque, ut lectorem meum demereri potuissem, verbis ipsissimis disertissimi Scriptoris, qui me oratione superat, repræsentari curavi.

"Aliquid de tempore, quo perorata fuit hæc Oratio, dicendum est.

Dixit Æschines (pag. 462. l. 2.) *ἡμερῶν μὲν ὀλίγων μέλλει τὰ Πύθια γίνεσθαι.* Unde necessario colligimus, hoc judicium incidisse in tertium alicujus Olympiadis annum. Nam Pythicus Agon semper in tertium Olympiadis annum recurrebat. Rursus ait, (pag. 428. l. 16.) *Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἔξω ἄρκτου καὶ τῆς οἰκουμένης ὀλίγου δεῖν πάσης μεθειστήκει.* Loquitur autem, ut ait ibi, *ὑπὲρ τῶν νυνὶ καθεστηκότων*, ibid. l. 12. id est, de statu rerum, ut tunc erat. Hæc autem tam longinqua Alexandri Expeditio evenit anno post pugnam in Arbelis pugnatam, quæ incidit in annum, quo Aristophanes erat Archon Athenis, mense Pyanepsione, ut nos docet Arrianus lib. 3. Post Aristophanem vero Aristopho fuit Archon. Ergo Aristophonte Archonte orationem hanc oravit Æschines, et concordat is annus cum iis, quæ dixit de Pythiis imminentibus. Nam Aristopho fuit Archon anno tertio Olympiadis CXII^{mæ}, Pythia autem Mæmacterione mense vel circiter celebrabantur, ut conjicitur ex Demosthenis oratione de Corona (§. ιβʹ.) et Oratione de vitiosa legatione (§. μʹ.) simul collatis. Nam in oratione de Corona recitat decretum mense Mæmacterione factum, dum Philippus Phocenses evertebat: oratione vero de falsa legatione ait ob eas turbas non potuisse Athenienses mittere Theoros ad Pythia. Ex supra notatis igitur necessario concluditur, hanc orationem contra Ctesiphontem pronunciatam fuisse Aristophonte Archonte, anno tertio Olympiados CXII^{mæ}, mense Pyanepsione finiente, vel Mæmacterione incipiente. Hæc scripseram, quum incidi in locum Plutarchi in Demosthenis vita, et maxime gavisus sum, quum eum vidi meam sententiam firmare. Ait enim expresse, Aristophonte Archonte, hoc judicium factum fuisse." Hæc Palmerius, Homo eruditus, in Exercitat. ad Æschinem.

Ex Actore quidem liquet, institutam fuisse Litem ante obitum Philippi, in judicium vero adductam, Alexandro jam rerum potito, et in Persiam profecto. Unde, ait ille pag. 449. innuere potuit Demosthenes, me hanc causam suscepisse, ut Alexandri gratiam aucuparer, quum *ἀπηνέχθη ἡ γραφὴ*, Philippo adhuc vivente, *πρὶν Ἀλέξανδρον εἰς τὴν ἀρχὴν καταστῆναι*? Audi etiam Ulpianum ad init. Orat. de Fœd. Alexandr. *Ὁ περὶ Στεφάνου λόγος μεταγενέστερός ἐστι ταύτης τῆς δημηγορίας. Ὁ μὲν γὰρ εἴρηται ἐν ἀρχῇ τῆς κατὰ Ἀλέξανδρον καταστάσεως· ὁ δὲ περὶ Στεφάνου λόγος, Ἀλεξάνδρου ὄντος ἐν Ἰνδοῖς ἢ ἐν Πέρσαις.* Acta, inquit Dionys. Halic. ad Ammæum, [§. ιβʹ.] Aristophonte Prætore, *ἐνιαυτὸν μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, ὀκτὼ δὲ μετὰ τὴν Φιλίππου τελευτὴν, καθ' ὃν χρόνον Ἀλέξανδρος τὴν ἐν Ἀρβήλοις ἐνίκα μάχην.* Quem locum emendat illustrissimus Bentleius, de Phalaride, pag. 528. ΟΓΔΟΩΙ *μὲν* ΕΝΙΑΥΤΩΙ *μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην,* ἝΚΤΩΙ *δὲ μετὰ τὴν Φιλίππου τελευτήν.*

Ecce enim Olymp. CX. 3. Res Chæroneæ.
CXI. 1. Philippi interitus.
CXII. 3. Agitur c. Ctesiphontem.

Verumtamen idem olim suboluit Meursio, qui pariter etiam numeros istos emendat IV. de Archont. 13.

Eodem jure et judicio emaculat ille Meursius in l. c. Plutarchi textum in vita Demosthenis. Istius enim Codd. etiam invasit mendum, dum in hoc argumento versatur, nempe in ætate harum Orationum. Nam certissimum est, inter Præturam Aristophontis Olymp. CXII. 3.

in qua hæc causa agebatur, et res gestas Chæroneæ Olymp. CX. 3. octo annos solummodo numerari, non decem, ut scribi solet in Plutarchi vulgatis. Sed totum locum istum exscribo, cum ob alia, tum quod multa contineat ad Historiam atque ad Laudem hujus Orationis pertinentia. *Εἰσήχθη ἡ περὶ τοῦ Στεφάνου γραφὴ κατὰ Κτησιφῶντος, γραφεῖσα μὲν ἐπὶ Χαιρώνδου* "*Ἄρχοντος, μικρὸν ἐπάνω τῶν Χαιρωνικῶν, κριθεῖσα δὲ ὕστερον* ΔΕΚΑ (ΟΚΤΩ) *ἔτεσιν ἐπ' Ἀριστοφῶντος, γενομένη δὲ ὡς οὐδεμία τῶν δημοσίων περιβόητος, διά τε τὴν δόξαν τῶν λεγόντων, καὶ τὴν τῶν δικαζόντων εὐγένειαν, οἳ τοῖς ἐλαύνουσι τὸν Δημοσθένην τότε, πλεῖστον δυναμένοις καὶ Μακεδονίζουσιν, οὐ προήκαντο τὴν κατ' αὐτοῦ ψῆφον, ἀλλ' οὕτω λαμπρῶς ἀπέλυσαν, ὥστε τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων Αἰσχίνην μὴ μεταλαβεῖν.* [§. κδ'.] Sed errorem hunc alii, præter Meursium, deleverunt. Verum ex iis, qui bonas horas Plutarcho impenderunt, nemo, si Casaubonum *τὸν πάνυ* excipias, vidit in his verbis atque in hoc calculo denuo ab isto scriptore esse erratum. Id ille adnotavit ad oram exemplaris sui, quod nunc in Bibliotheca Regia Cantabrigiæ adservatur. Nam instituta erat hæc causa non *supra*, id est, *ante* prœlium Chæronense, sed *post* illud infortunium, scil. statim, et priusquam Annus se vertebat. Quæ si vera sunt, recte observavit Vir ille Magnus, aut *κατωτέρω* in Plutarcho esse rescribendum, aut bonum Auctorem suam fefellisse memoriam.

Enim vero ut de his omnibus meam exponam sententiam, quædam sunt, quæ propemodum suadent, neutro in loco sollicitandum esse Plutarchi textum. Quis enim non intelligit, (si vera sint hæc verba Ciceronis in Prooem. suæ Versionis, scil. "Hanc mulctam Æschines a Ctesiphonte petiit *quadriennio* ante Philippi Macedonis mortem, sed judicium factum est aliquot annis post, Alexandro jam Asiam tenente") quis, inquam, non intelligit, et eandem supputationem a Plutarcho fieri, recteque posse scribi, et ΕΠΑΝΩ *τῶν Χαιρωνικῶν*, et *κριθεῖσα* ΔΕΚΑ *ἔτεσιν ὕστερον*? Uti ex hac notatione liquebit, scil.

Olymp. CX. 1. Instituta Causa Ctesiphontis.
3. Prœlium Chæronense.
CXI. 1. Philippi interitus.
CXII. 3. Habita Causa.

Verum enim vero Ciceronis computum non lubens admiserim. Prœlium illud infeliciter ab Atheniensibus gestum, ut modo vidimus, huic Contentioni ansam dedit atque occasionem. Tum autem porro Libellus Æschinis, sive istius Actionis, quam intentavit Formula Accusatoria, hodie bonis avibus exstat, sc. apud Demosthenem §. ιζ'. ubi diserte dicitur, Causam eam fuisse institutam ΕΠΙ ΧΑΙΡΩΝΙΔΟΥ ΑΡΧΟΝΤΟΣ, id quod perficit atque concludit eam rem, quam volo.

Et huc usque omnia satis dilucide, satis prospere et expedite. Verum ignorantiam meam non dissimulabo; neque, quod me male habet, habiturum certe semper, id celabo lectorem meum. Æschines, ut modo dictum est, actionem sive litem intentavit Chæronda, sive Chæronida, Prætore, et quidem Mensis Elaphebolionis die sexto, qui Mensis erat Anni numero nonus. Restabant scil. ante Solstitium æstivum, quo tempore Annus Atticus incipiebat, Mensis utique tres, MUNYCHIO, (Suidas itaque aut Suidæ Librarii male mensem istum ΔΕΥΤΕΡΟΝ vocant, quum ΔΕΚΑΤΟΝ potius exarassent. Verum in scriptis Codd. Error Numera-

lium est infinitus. Pergo) THARGELIO, SCIRRHOPHORIO. Quacunque vero in Anni parte Menses isti collocentur, licet de ea re nulla sit Controversia, constat, eum esse ordinem et consequentiam, quam posui. Qui in aliis dissentiunt, in eo concordant. Quidni enim non concordarent? Jam autem, si Æschines diem dixit Ctesiphonti, mense Elaphebolione, quem putassis Februarium esse, Anni CX. 3. sive Præturæ Charondæ; dixerit vero, quod Decretum de Demosthene 5to abhinc mense, Pyanepsione, Septembri scil. rogaverat; jam autem Decretum illud Ctesiphontis merita Demosthenis in muris reficiendis recensuerat: unde possit fieri, qua Machina aut Industria, qua Chronologica peritia aut artificio illud mox explicabimus, quod Thargelione demum mense, qui in ejusdem Anni sive Præturæ APRILEM desinentem, vel etiam MAII initium incidit, ista Curatio murorum reficiendorum fieri cœpta sit? Æschines enim in hac Oratione, pag. 376. verbis apertis, *ἐπὶ Χαιρώνδου ἄρχοντος, Θαργηλιῶνος μηνὸς δευτέρᾳ φθίνοντος, ἐκκλησίας οὔσης, ἔγραψε ψήφισμα Δημοσθένης, ἀγορὰν ποιῆσαι τῶν φυλῶν, Σκιῤῥοφοριῶνος δευτέρᾳ ἱσταμένου, καὶ τρίτῃ—ἑλέσθαι τοὺς ἐπιμελησομένους τῶν ἔργων ἐπὶ τὰ τείχη.* Ecce nodum non me Davo, sed Œdipode quopiam dignissimum!

Interea tamen Scriptor est perquam eruditus, et Chronologiæ Atticæ peritissimus, qui ad has ceterasque ejusmodi spinas ex his Orationibus evellendas sedulo se accingit. Is est optimus et celeberrimus Edoardus Corsinius in Fastis Atticis. Cujus cum ingenium, judicium, diligentiamque ita laudem, ut nihil non pæne ei detulerim, tum insignem ejus humanitatem ita quoque sum expertus, ut eum non ægre laturum intelligam, si ab ejus Hypothesi, rationibus victus, discedam. Contendit Vir doctissimus, institutam esse ab Æschine hanc litem c. Ctesiphontem ante Præturam Chærondæ, adeoque antequam ad Chæroneam esset pugnatum. Meminerit Lector, illius Præturam incidisse in Olymp. CX. 3. exorsam quidem a mense Hecatombæone, clademque illam Chæronensem contigisse istius Magistratus mense Metagitnione. Verum est. Fateor. Magistratum iniit, ut inire solebant Athenis, mediam circiter æstatem, sive mense quem nos *Junium* vocamus: dimicatum est autem Chæroneæ, proximi mensis Metagitnionis scil. die VII^{mo}. Ita enim Plutarchus, in Camillo pag. 305. tom. I. *Ἀνάπαλιν δ' ὁ Μεταγειτνιών, ὃν Βοιωτοὶ Πάνεμον καλοῦσιν, Ἕλλησιν οὐκ εὐμενὴς γέγονε. Τούτου γὰρ τοῦ μηνὸς ἑβδόμῃ καὶ τὴν ἐν Κρανῶνι μάχην ἡττηθέντες ὑπ' Ἀντιπάτρου τελέως ἀπώλοντο, καὶ πρότερον ἐν Χαιρωνείᾳ μαχόμενοι πρὸς Φίλιππον ἠτύχησαν.* Ideoque scribit Vir doctissimus, si dicam hanc scripsit Æschines mense Elaphebolione, *Februario* puta, ante prœlium Chæronense, eique Chærondæ, sive Chæronidæ, nomen inscripsit, non potuit esse ille Magistratus annuus, qui suscepit munus suum circa *Junium* proxime sequentem. Proinde Ctesiphontis Decretum, quocumque mense, quacumque Prætura latum, prius sit necesse est ista Actione Æschinis, qua impetitum est, et Dica, quæ scribebatur. Deinde decreto isto Ctesiphontis quum prius etiam fuerit Decretum aliud Aristonici, de Coron. §. κϛ'. quod similiter ille in gratiam Demosthenis tulit, (præcessisse autem ipse Demosthenes non semel adfirmat, §. κϛ'. et §. ξε'.) plane constat, Chærondam sive Chæronidam, in illo Aristonici Decreto adscriptum, alium fuisse et priorem quoque Magistratum, ac illum, qui obtinebat Præturam demum Olymp. CX. 3. Multo minus idem Magistratus potuit esse, cujus in Prætura, ut ait

Æschines, pag. 376. l. 2. tulit Demosthenes, ut de muris reficiendis Civitas provideret. Hoc enim negotium, atque ista Curatio ætate anteibat omnia ea, quæ modo memoravimus, et Ctesiphontis certe, si non Aristonici, Rogationi causam dedit et originem. Vides, mi lector, omnia hæc ea, qua potui, diligentia recensita. Quid ergo fiet de isto Chæronda, qui toties, atque, ut dicitur, extra oleas occurrit? Norunt omnes, qui bonis Auctoribus bonas horas impendunt, multos subinde apud Antiquos dici eum Magistratum Athenis gessisse, quorum nomina in serie Archontum, atque in Fastis, quos vocant, perpetua serie contextis, non reperiuntur. Horum catalogum concinnavit Meursius, Vir eruditus et laboriosus, in Commentario de Archontibus Atheniensibus, cap. ult. Et, ut id obiter notem, plures istius sortis atque conditionis in hoc uno libro Demosthenis de Corona occurrunt, quam ab alio quocumque vetusto Scriptore memorantur. Statuit ergo Vir politissimæ literaturæ, Corsinius, Chærondam illum, qui Magistratum gessit Olymp. CX. 3. verum fuisse, vel fieri potuisse, Prætorem, cum quem dicere solemus Eponymum, a quo scil. Annus cognominatur. Ait porro, lege et moribus obtinuisse, ut, si Eponymus, qui fuerit, Concioni non interesset, scil. aut morbo impeditus, aut defunctus, aut abrogatus, tum præsidere soleret ex ceteris VIII Archontibus unus, cujus adeo nomen Psephismatibus, et Monumentis publicis eodem jure et ritu præponeretur, quo illius præscribebatur, qui primarius Archon fuit, atque eo munere perpetuo fungebatur. Proinde concludit, temporum habita ratione, (ea scil. quam modo concinnavimus,) Chærondam illum, quo Archonte Demosthenes muris reficiendis præficiebatur, (Æschines 376. 2.) ex qua re omnis hæc profluxit Contentio, Pseudonymum fuisse Archontem, sc. non illum verum et principem Prætorem, qui Fastos consignavit, verum ex IX viris unum, qui Olymp. CX. 1. absente Theophrasto, vero et perpetuo istius Anni Prætore, Curiæ eo die præsidebat, quo eæ res gestæ sunt. Pariter Chærondas ille, cujus nomen inscriptum est Æschinis libello, quo Ctesiphontem impetivit, sexta Elaphebolionis die, §. ιζ'. ejusdem fuit loci atque ordinis, sc. qui absente Lysimachide Eponymo Olymp. CX. 2. forte fortuna præsidebat in Senatu, quum Actio erat instituta. Anno deinde proximo, sc. Olymp. CX. 3. idem ille Chærondas, sive fuerit alius ejusdem nomenclaturæ, Præturam proprio et primario jure obtinuit. Hæc vir optimus atque ingeniosissimus, summa industria, atque incredibili literarum subsidio, in Fastis Atticis, Dissertt. II. et VIII. Quodcumque demum statuatur de toto isto grege Prætorum Pseudonymorum, interea tamen, quum omne id, quod ad Chærondam nostrum spectat, eo unico nitatur fundamento, quod Æschines dicam Ctesiphonti scripserit ante cladem Chæronensem, idque auctoritate Plutarchi, Ciceronis, atque adeo ipsius Æschinis, evinci credit et stabiliri posse: et contra, quum me minus moveat Plutarchi non magna ubique auctoritas, non ipsius denique, quanta quanta sit, Ciceronis, si Æschines contrarium dixerit, age, lege agamus, et contestata inter nos, ut dicitur, Lite, Æschinem ipsum excitabo, quo teste "adeo non videbitur Actio illa ab eo instituta, antequam Chæronense bellum insurgeret, ut disertissime affirmabit, hanc ab eo fuisse institutam post vulnus illud ab Atheniensibus acceptum." Adducitur Æschines a Viro ipso eruditissimo, Dissert. VIII. §. 23. quasi his verbis usus, scil. "Dudum, Philippo vivo, instituta est hæc Actio, verum bello ingruente, non

fuit otium persequendi jus, quum de salute potius tota Civitas cogitaret, quam ut pœnas repeteret ab uno Cive contra fas et mores corolla donatum." Honesta sane Oratio! Et mirum, ni causa viceris! Verum ea Oratio ex duobus diversis locis Auctoris nostri consuitur. In priori, pag. 449. l. 10. ait Ἀπηνέχθη ἡ γραφὴ, ἔτι Φιλίππου ζῶντος. Concedo. Id semper verum esse credidi. Quid vero est id, quod addit? Ubinam est illud, quod restat, Sententiæ? sc. pag. 452. init. ubi nihil de bello Actiones Legis dirimente, sed contraria prorsus omnia. Dicit ibi Orator planissume: "Demosthenes insolenter ab Accusatoribus rogat, cur me nunc tandem in judicium vocatis ob Remp. male gestam, et a me, ut perhibetis, pessundatam? Cur non eo tempore potius obstitistis, quamdiu salva erat, ut procellam istam, melioribus usa consiliis, Resp. devitare et declinare poterat. His dictis respondere pro iis possum. Excitato bello illo et tumultu, nobis non fuit otium pœnas a Te repetendi, sed de salute omnium fuimus solliciti. Et Ego præsertim Reip. causa aberam ad exteras Civitates legatus missus. Post ea tempora, quum Tu ista impunitate non contentus, præmia etiam et honores tibi decerni postulasti, et Civitatem, quam olim perdidisti, nunc præterea ridiculam universæ Græciæ reddidisti, tum denique otium nactus et opportunitatem, tum demum, inquam, obstiti, atque accusationem hanc institui." Apponam Græca, ut eruditus lector sentiat, me bona fide secum egisse. *Ἐπερωτῴη δὲ τοὺς συκοφαντηθέντας ἐκ τῆς πολιτείας ἐπ' ἐκείνων τῶν καιρῶν, ὅτε ἐνῆν σώζεσθαι, διὰ τί αὐτὸν οὐκ ἐκώλυσαν ἐξαμαρτάνειν· ἀποκρίνοιντο δὲ * * * τὸ πάντων τελευταῖον, ὅτι τῆς μάχης ἐπιγενομένης οὐκ ἐσχολάζομεν περὶ τὴν σὴν εἶναι τιμωρίαν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως ἐπρεσβεύομεν· ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἀπέχρη σοι δίκην μὴ δεδωκέναι, ἀλλὰ καὶ δωρεὰς αἰτεῖς, καταγέλαστον ἐν τοῖς Ἕλλησι τὴν πόλιν ποιῶν,* ΕΝΤΑΥΘ' ΕΝΕΣΤΗΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΡΑΦΗΝ ΑΠΗΝΕΓΚΑ. Quo quid liquidius, quid certius aut indubitatius esse possit?

Quod ad Eventum hujus Litis spectat, sufficit dicere, eum, qui in Fore semper dominabatur, hic dominari maxime, Æschinemque in exsilium cessisse. Eam historiam latius persequor in Vita, quam texo, horum Oratorum, ubi commodius recensere possim, quicquid ab Antiquis de ea re memoriæ proditur.

I. TAYLORI

AD

ORATIONEM DEMOSTHENIS

DE CORONA

PRÆFATIO.

Utrum hæc Demosthenis defensio Ὑπὲρ Κτησιφῶντος, an Περὶ Στεφάνου, an *utrumque*, recte inscribi debeat, ambigi video. A nonnullis enim, scil. Dionysio Halic. Ulpiano, Harpocratione, Suida, etc. omnibus fere his modis citatur, ut citari potest. Titulus tamen pro Ctesiphonte usitatior est, et accommodatior fere, quo pacto laudant Cicero, Quintilianus, Plinius, aliique.

Multa habet optimus ille scriptor, Dionysius Halicarnassensis, quæ lector utiliter conferet, in hac oratione legenda. Multus utique est ille in epistola, quæ ad Ammæum scribitur, ut probet, Demosthenem non ab Aristotele, verum vicissim hunc ab illo, præcepta et artificia Rhetorica mutuo sumsisse. Vide potissimum istum tractatulum exeuntem, ubi *legitima* quasi nomenclatura appellatur hæc oratio, Ἡ πρὸς Αἰσχίνην ὑπὲρ Κτησιφῶντος: et ostenditur etiam, eam ab Aristotele in *Rhetoricis* laudari. Quæ cum ultima fere fuerit ex Demosthenicis, satis sane constat, parum Demosthenem ex Arte Aristotelis proficere potuisse.

Nimirum scriptor ille felix, sagax, eruditus atque curiosus (Dionysium volo) non solum Demostheni multum affert lucis atque adjumenti, verum cæteris etiam oratoribus Græcis, a quibus similiter Aristoteles (ut ipse ait in loco proxime a me laudato) artem suam et præceptiones derivavit, quorumque ex imagine futuros quoscumque oratores ad laudem effinxit, atque expressit ad excellendum. Verum fortasse Demosthenis paulo ille studiosior, eique addictior, quam par erat, inclementer cum Æschine agit; quem verba fastuosa et ridicula Demostheni exprobrantem reprehendit, quoniam ea verba sedulo et cum cura, in reliquiis Demosthenis, ab eo quæsita, reperiri non potuissent. Quasi necesse fuisset, ut aut omnia, quæ magnus ille orator in concionibus dixerit, literis consignarentur, aut omnia, quæ consignabantur, ad ætatem Dionysii pervenirent. Exscribo tamen, quæ de hac re reliquit Dionysius, cum ob alia, tum quia ad hanc causam atque ad hanc Æschinis accusationem, pertineant. Ita ille ad finem περὶ τῆς λεκτικῆς Δημοσθένους δεινότητος. Scil. Τὸ δὲ φάσκειν φορτικοῖς καὶ ἀηδέσι τοῖς ὀνόμασιν αὐτὸν [Demosthenem] κεχρῆσθαι, πόθεν ἐπῆλθεν αὐτῷ λέγειν, ὑπὲρ πάντα ἔγωγε τεθαύμακα. οὐδὲν γὰρ εὑρίσκω τούτων παρὰ Δημοσθένει κείμενον, ὧν εἰρηκέναι φησὶν αὐτὸν Αἰσχίνης, οἷον, ὅτι "οὐδὲ τῆς φιλίας ἀποῤῥῆξαι τὴν συμμαχίαν" [Vid. Æschin. §. κϛʹ.] καὶ ὅτι "ἀμπελουργοῦσι τινὲς τὴν πόλιν." καὶ "ὑποτέτμηται τὰ νεῦρα τοῦ δήμου." καὶ "φορμοῤῥαφούμεθα," καὶ "ἐπὶ τὰ στενὰ τινὲς ὥσπερ τὰς βελόνας διείρουσιν." οἷς αὐτὸς ἐπιτίθησι διακωμῳδῶν, "ταῦτα δὲ οὐ κίναδός τις ἐστὶ ῥήματα ἢ θαυμαστά;" [Æsch. §. νγʹ.] οὐδέ γε ἄλλα τινὰ φορτικὰ καὶ ἀηδῆ ὀνόματα ἐν οὐδενὶ τῶν Δη-

μοσθένους λόγων εὑρεῖν δεδύνημαι· καὶ ταῦτα πέντε ἢ ἓξ μυριάδας στίχων ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς καταλελοιπότος. Interea tamen, an verba illa Æschinis aliquod illustrationis ceperint ex hoc loco Dionysii, secum contemplabitur studiosus lector. Certum est, hujus textum ab illius esse corrigendum non uno in loco; et falsum esse animi Editorem, doctum licet virum, qui ad Demosthenem lectorem remittit pag. 562. hujus Editionis, ad Textum scil. quem Dionysius in animo habere non potuit. Verum quidni hac aut simili phraseologia aliquando delectaretur Demosthenes? Quidni, ut Sylburgius recte observavit, diceret ὑποτέτμηται τὰ νεῦρα τοῦ δήμου, qui in Olynthiaca III. (II.) dixit, ὑμεῖς δὲ ὁ δῆμος ἐκνενευρισμένοι, καὶ περιῃρημένοι χρήματα?

Multis sane modis, multisque nominibus prædicanda est hæc insignissima oratio, totius eloquentiæ istius populi (apud quem et nata est, et ad justam magnitudinem excrevit ratio dicendi) flos ipse et medulla: Opus nunquam e manibus deponendum, non solum propter civiles rationes, quibus abundat, atque optimum exemplum Reip. administrandæ: (Nam, ut inquit scriptor non negligendus, κάλλιστοι δημοσίων λόγων [Demosthenis] εἰσὶν, ἐν οἷς περὶ νόμου τι ἢ ψηφίσματος ἀμφισβητεῖται, λέγω δὲ τόν τε περὶ Στεφάνου, καὶ τὸν κατὰ Ἀνδροτίωνος, καὶ Τιμοκράτους, καὶ Ἀριστοκράτους) Non propter summam eloquentiam, cum in hac causa magnus ille dicendi artifex major se ipso pene constitutus est: verum potissimum ob hanc rationem a Panætio et Plutarcho allatam, dignam sane, quæ a tam gravibus scriptoribus commemoretur; et quam adeo Plutarchi verbis proferre liceat, qui sapientissimum istud monitum conservavit. Παναίτιος δ' ὁ φιλόσοφος καὶ τῶν λόγων φησὶν αὐτοῦ οὕτω γεγράφθαι τοὺς πλείστους, ὡς μόνου τοῦ καλοῦ δι' αὐτὸ αἱρετοῦ ὄντος, τὸν περὶ τοῦ Στεφάνου, τὸν κατὰ Ἀριστοκράτους — ἐν οἷς πᾶσιν οὐ πρὸς τὸ ἥδιστον, ἢ ῥᾷστον, ἢ λυσιτελέστατον ἄγει τοὺς πολίτας, ἀλλὰ πολλαχοῦ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν σωτηρίαν οἴεται δεῖν ἐν δευτέρᾳ τάξει τοῦ καλοῦ ποιεῖσθαι, καὶ τοῦ πρέποντος. Hæc ille præstantissimus Auctor in *vita* Demosthenis.

Verum in excellentissima hac oratione nihil excellentius, nihil quod *primores Critices* magis arripuit, quam Σχῆμα istud ὀμοτικὸν, ut vocatur, quod occurrit infra, §. 60. et nemini ignotum esse potest, qui de Demosthene inaudiverit. Οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ὅπως ἡμάρτετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν ὑπὲρ τῆς ἁπάντων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας κίνδυνον ἀράμενοι· οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας, et quæ sequuntur. Istius artificii vim et felicitatem optime expressit Longinus, cap. 16. Ἀπόδειξιν ὁ Δημοσθένης ὑπὲρ τῶν πεπολιτευμένων εἰσφέρει. Τίς δ' ἦν ἡ κατὰ φύσιν χρῆσις αὐτῆς; Οὐχ ἡμάρτετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας κίνδυνον ἀράμενοι· ἔχετε δὲ οἰκεῖα τούτου παραδείγματα· οὐδὲ γὰρ οἱ ἐν Μαραθῶνι ἥμαρτον, οὐδ' οἱ ἐν Σαλαμῖνι, οὐδ' οἱ ἐν Πλαταιαῖς. Ἀλλ' ἐπειδὴ καθάπερ ἐμπνευσθεὶς ἐξαίφνης ὑπὸ θεοῦ, καὶ οἱονεὶ φοιβόληπτος γενόμενος, τὸν τῶν ἀριστέων τῆς Ἑλλάδος ὅρκον ἐξεφώνησεν, οὐκ ἔστιν, ὅπως ἡμάρτετε, οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας, φαίνεται δι' ἑνὸς τοῦ ὀμοτικοῦ σχήματος, ὅπερ ἐνθάδε ἀποστροφὴν ἐγὼ καλῶ, τοὺς μὲν προγόνους ἀποθεώσας, ὅτι δεῖ τοὺς οὕτως ἀποθανόντας ὡς θεοὺς ὀμνῦναι παριστάνων, τοῖς δὲ κρίνουσι, τὸ τῶν ἐκεῖ προκινδυνευσάντων ἐντιθεὶς φρόνημα, τὴν δὲ τῆς ἀποδείξεως φύσιν μεθιστὰς εἰς ὑπερβάλλον ὕψος, καὶ πάθος, καὶ ξένων, καὶ ὑπερφυῶν ὅρκων ἀξιοπιστίαν, καὶ ἅμα παιώνειόν τινα, καὶ ἀλεξιφάρμακον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀκουόντων καθιεὶς λόγον, ὡς κουφιζο-

μένους ὑπὸ τῶν ἐγκωμίων, μηδὲν ἔλαττον τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Φίλιππον, ἢ ἐπὶ τοῖς κατὰ Μαραθῶνα καὶ Σαλαμῖνα νικητηρίοις παρίστασθαι φρονεῖν· οἷς πᾶσι τοὺς ἀκροατὰς διὰ τοῦ σχηματισμοῦ συναρπάσας ᾤχετο. Καίτοι παρὰ τῷ Εὐπόλιδι τοῦ ὅρκου τὸ σπέρμα φασὶν εὑρῆσθαι·

Οὐ γὰρ μὰ τὴν Μαραθῶνι τὴν ἐμὴν μάχην,
Χαίρων τις αὐτῶν τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ.

Cætera ibidem consulenda. Nam plurimum conferent ad Auctoris nostri δεινότητα explicandam. Neque unquam bonus et magnus scriptor tam fidelem et accuratum nactus est interpretem, μεγαλήγορος μεγαλήγορον. Aristides, Rhetor itidem, et ingenio Critico præditus, summa arte trutinat verba hæc *ardentia*. Παραδείγματος ἕνεκα ἔστω νόημα αὐτὸ καθ' αὑτὸ, ἐκ τῆς ἐννοίας, σεμνότητος μετεσχηκός· οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι — ἐνταῦθα τὸ μὲν ζητούμενον ἦν — τὸ δὲ καὶ ὀμόσαι ὡς κατὰ θεῶν, τῶν προγόνων, τοῦτο ἔχοι τὴν ὑπερβολὴν τῆς σεμνότητος. De dictione civili §. 8. Adjungam et alios. *Et Demosthenes jurando per interfectos in Marathone et Salamine, id agit, ut minore invidia cladis apud Chæroneam acceptæ laboret.* Quintilian. II. 9. *Nec meretur fidem, qui sententiolæ gratia jurat, nisi si potest tam bene, quam Demosthenes.* Id. Ibid. *Tales sunt illæ inclinationes vocis, quas invicem Demosthenes atque Æschines exprobrant, non ideo improbandæ: cum enim uterque alteri objiciat, palam est utrumque fecisse. Nam neque ille per Marathonis et Platæarum et Salaminis propugnatores recto sono juravit, nec ille Thebas sermone deflevit.* Id. XI. 3. *Quid denique Demosthenes? Non cunctos illos tenues et circumspectos, vi, sublimitate, impetu, cultu, compositione superavit? Non insurgit locis? Non figuris gaudet? Non translationibus nitet? Non oratione ficta dat carentibus vocem? Non illud jusjurandum per cæsos in Marathone ac Salamine propugnatores reip. satis manifesto docet, præceptorem ejus Platonem fuisse?* Id. XII. 10. Ita *Geminus Antholog. Gr.* Lib. 4.

Οὗτος ὁ Κεκροπίδαισι βαρὺς λίθος, ἄρεϊ κεῖμαι,
Ξεῖνε, Φιλιππείης σύμβολον ἠνορέης,
Ὑβρίζων Μαραθῶνα, καὶ ἀγχιάλου Σαλαμῖνος
Ἔργα, Μακεδονίοις ἔγχεσι κεκλιμένα.
Ὄμνυε νῦν νέκυας, Δημόσθενες, αὐτὰρ ἔγωγε
Καὶ ζωοῖς ἔσομαι, καὶ φθιμένοισι βαρύς.

Nonnulla similiter σχολ. Apollon. Rhod. II. 259. Ἐμπαθέστερος γίνεται ὁ ὅρκος, ὅταν τις κατὰ τῆς ἰδίας ὀμνύῃ συμφορᾶς — καὶ Δημοσθένης μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας, καὶ τοὺς ἐν Πλαταιαῖς παραταξαμένους. Adjungatur Plutarchus de Gloria Atheniensium: — τὸν Δημοσθένους περὶ τοῦ στεφάνου παραβάλωμεν· ἐν ᾧ τοῦτο λαμπρότατον καὶ λογιώτατον ὁ ῥήτωρ πεποίηκεν, ὀμόσας τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν προγόνων. Item Hermogenes p. 260. Edit. Crispin. Μεθόδου λαμπρᾶς, καὶ τὸ τὰ ἔνδοξα ἐνδοξοτέρως λέγειν, ὥσπερ ἐκεῖνος τὸ, οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν προγόνων, καὶ τὰ ἑξῆς. Τοῦτο γὰρ παράδειγμα μὲν ἔνδοξον· οἷον ὀρθῶς οὖν ἐβούλευσα ὑπὲρ ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων κινδυνεύειν, οὕτω γὰρ ἐποίουν καὶ οἱ ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντες· ὁ δὲ εἰς τὸν ὅρκον αὐτὸ ἀναγαγὼν ἐνδοξότερον αὐτὸ ἐποίησε, καὶ λαμπρόν· οὐχ ἥμαρτον ταῦτα συμβουλεύσας, οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας, καὶ τὰ ἑξῆς. Idem

iterum, περὶ μεθόδ. δεινότ. p. 424. cap. περὶ Ὅρκου: scil. Πρῶτος δὲ ὅρκον ἠθικὸν Ὅμηρος ὤμοσεν, εἶτα Πλάτων ἐμιμήσατο· εἶτα Δημοσθένης ἐκληρονόμησε πάντων — Δημοσθένης δὲ ἠθικὸν πολιτικόν· οὐ μὰ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι παραταξαμένους, καὶ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας. Adde Pausan. in Attic. c. 32. Hartung. Decur. II. Capp. 3. et 9. apud Gruter. F. A. Tom. II. pagg. 677. 697. Per deridiculum tractat Athenæus l. 9. Δεομένων οὖν ἡμῶν καὶ λιπαρούντων δεικνύναι τὴν σοφίαν, οὐκ ἐρῶ, φησὶ, τῆτες, μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι κινδυνεύσαντας, καὶ προσέτι τοὺς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχήσαντας. Et *Lucianus* etiam in *Encomio* juxta finem: Ἄγε δὴ τοῦτον, ἔφη, πρὸς Ἀντίπατρον, Δημοσθένην δὲ οὐκ ἄξεις, οὐ μὰ τοὺς — κἀμοὶ μὲν ἐφαίνετο προσθήσειν, τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότας. Hæc, lector, volebam nescius ne esses. TAYLOR. Lactantius ad Statium: *Ut jurent Athenienses Marti et Marathoni.* Codex MS. Lindenbrog. *Matheos et Marathoni.* Legendum μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι. v. Gevart. Elect. TAYLOR. in schedis.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ̔ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ.

Pag. ed. Reisk.

ΤΕΙΧΟΣ μὲν ὁ ῥήτωρ ὑπὲρ Ἀθηναίων προὐβάλετο τῶν συνήθων τούτων καὶ χειροποιήτων
ἀρραγέστερόν τε καὶ βέλτιον, τήν τε εἰς τὴν πόλιν εὔνοιαν καὶ περὶ λόγους δεινότητα, ὡς αὐτὸς
εἴρηκεν, οὐ λίθοις καὶ πλίνθοις τὰς Ἀθήνας ὠχύρωσα, ἀλλὰ μεγάλαις
δυνάμεσι καὶ πολλῇ τινὶ συμμαχίᾳ, τῇ μὲν ἐκ γῆς, τῇ δὲ ἐκ θαλάτ- 221
της· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν χειροποίητον περίβολον οὐ μικρὰ τῇ πόλει συνεβάλετο. Πεπονη-
κότος γὰρ κατὰ πολλὰ μέρη τοῦ τείχους τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπειδὴ ἔδοξεν ἀνορθοῦν αὐτό, ᾑρέθη-
σαν ἐπὶ τὸ ἔργον ἄνδρες δέκα, φυλῆς ἑκάστης εἷς, οὓς ἔδει τὴν ἐπιμέλειαν παρέχεσθαι ψιλὴν
τοῦ ἔργου· τὸ γὰρ ἀνάλωμα δημόσιον. εἷς τοίνυν τούτων καὶ ὁ ῥήτωρ γενόμενος, οὐχ ὁμοίως τοῖς
ἄλλοις τὴν ἐπιμέλειαν μόνην εἰσήνεγκε τῇ χρείᾳ, ἀλλὰ τὸ μὲν ἔργον ἀμέμπτως ἀπετέλεσε, τὰ
δὲ χρήματα ἔδωκεν οἴκοθεν τῇ πόλει. Ἐπῄνεσεν [1] αὐτου τὴν εὔνοιαν ταύτην ἡ βουλή, καὶ τὴν
[2] προθυμίαν ἠμείψατο στεφάνῳ χρυσῷ· ἕτοιμοι γὰρ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰς χάριτας τῶν εὖ ποι-
ούντων. Κτησιφῶν δὲ ἦν ὁ τὴν γνώμην εἰπών, ὡς δεῖ στεφανῶσαι τὸν Δημοσθένην ἐν μὲν καιρῷ
τοῖς Διονυσίοις, ἐν δὲ τόπῳ τῷ τοῦ Διονύσου θεάτρῳ, ἐν δὲ θεαταῖς πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν, οὓς ἡ
πανήγυρις συνήγαγε· καὶ τούτων ἐναντίον ἀνειπεῖν τὸν κήρυκα, ὅτι στεφανοῖ Δημοσθένην Δη-
μοσθένους Παιανιέα ἡ πόλις ἀρετῆς συμπάσης ἕνεκα καὶ εὐνοίας τῆς πρὸς αὐτήν. Ἦν οὖν
πανταχόθεν ἡ τιμὴ θαυμαστή· διὸ καὶ φθόνος αὐτῆς ἥψατο, [3] καὶ κατὰ τοῦ ψηφίσματος
ἀπηνέχθη παρανόμων γραφή. Αἰσχίνης γὰρ ἐχθρὸς ὢν τοῦ Δημοσθένους ἀγῶνα παρανόμων
ἐπήγγειλε Κτησιφῶντι, λέγων ἄρχοντα γεγονότα τὸν Δημοσθένην καὶ μὴ δόντα λόγον ὑπεύθυνον
εἶναι, νόμον δὲ κελεύειν τοὺς ὑπευθύνους μὴ στεφανοῦν. καὶ πάλιν νόμον παρεχόμενος τὸν κελεύ-
οντα, ἐὰν μέν τινα ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων στεφανοῖ, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὸν στέφανον ἀναγορεύεσθαι, 222
ἐὰν δὲ ἡ βουλή, ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀλλαχόθι δὲ μὴ ἐξεῖναι. φησὶ δὲ καὶ τοὺς ἐπαίνους εἶναι
τοὺς ἐπὶ τῷ Δημοσθένει ψευδεῖς· μὴ γὰρ πεπολιτεῦσθαι καλῶς τὸν ῥήτορα, ἀλλὰ καὶ δωρο-

[1] αὐτοῦ [2] προμήθειαν [3] καὶ τοῦ ψηφίσματος. ἀπηνέχθη

Τῶν συνήθων τούτων] Συνηθέων Συνηθῶν postulat analogia. Sed quorum nominativi in ης penacutum desinunt, eorum genitivos plurales, et adverbia inde ducta, toties video, et in tam diversis Codd. penultima acuta scribi, ut dubitem, an id culpa librariorum accidat. Wolf.

Ὠχύρωσα] Alii ὠχύρωσεν. Constructio postulat ὀχυρώσας. Idem.

Ὀχυρώσας] Hoc Wolfianum est, non editorum, aut mstorum. Revoca autem ex iis ὠχύρωσα: Demosthenem enim quasi loquentem fingit, orationemque ejus adducit, ὡς αὐτὸς εἴρηκεν. Locum, ad quem adludit, vide §. 93. Taylor.

Εἰς οὓς ἔδει τὴν ἐπιμέλειαν περαίνεσθαι τοῦ ἔργου] Pro δι' ὧν. Et sic fortasse legendum. Sed Feliciani editio [et msti nonnulli] ἄνευ σοφῶν φαρμάκων habet οὓς [sine εἰς] ἔδει τὴν ἐπιμέλειαν ψιλὴν παρέχεσθαι τοῦ ἔργου. Wolf. Εἰς οὓς ἔδει κ. τ. λ. habent nonnulla exemplaria, sc. Aldina, Parisiensia, Lindenbrogii. Recte quadantenus. Quod fortasse mireris. Sed vide, ut flammam ex isto silice excutiam. Ait Libanius huic operi curando dari *denos viros e singulis tribubus*. Itane? Vix crediderim. Non *centenis* civibus ea res erat perficienda. Non tanti erat. Verum unaquæque tribus *suum* tribulem ad id muneris emisit. Lege ergo, correctione nunquam pœnitenda, quam subjecit ora exemplaris Bodleiani, ᾑρέθησαν ἐπὶ τὸ ἔργον ἄνδρες δέκα, φυλῆς ἑκάστης εἷς· οὓς ἔδει κ. τ. λ. Taylor.

Προμήθειαν] [ut ab Aldo et Feliciano edebatur] προμήθειαν [Benenati] per η in antepenultima, id est, πρόνοιαν, ferri potest: Sed melius est προθυμίαν. Wolf.

Ἡ πόλις] F. ἡ πόλις σύμπασα, ἀρετῆς ἕνεκα, etc. Markland.

Ὁ φθόνος] Articulum debemus liberalitati Wolfii: Itemque præpositionem κατὰ in linea proxima: Quæ tamen pene est necessaria. φθόνος αὐτοῦ ἥψατο MS. Ven. sc. *Demosthenem*, ut vertitur quoque. Taylor.

Ἀπήγγειλε] Ἐπήγγειλε. Et v. seq. νόμος δὲ κελεύει. Lego cum Obsopœo, νόμον δὲ κελεύειν. Et pro, τὸν κελεύοντα, τὸν λέγοντα. Et p. 21. v. 1. καὶ τάξει γε ταύτῃ τῆς κατηγορίας. Wolf. Nam ταύτης ubique: quantum investigare potui. Taylor.

Νόμον δὲ κελεύειν] Pro νόμος κελεύει. MS. νόμον δὲ κελεύειν, in accusativo, quæ recta videtur lectio. Deinde pro τὸν κελεύοντα, antiquum habuit τὸν λέγοντα. Obsopœus. Νόμον δὲ κελεύειν etiam exhibent editi a Benenato, et Feliciano. λέγοντα etiam idem Felicianus cum MSto Reg. ε.

δόκον εἶναι καὶ πολλῶν κακῶν αἴτιον τῇ πόλει. Καὶ τάξει γε [1] ταύτῃ τῆς κατηγορίας Αἰσχίνης κέχρηται, πρῶτον εἰπὼν περὶ τοῦ τῶν ὑπευθύνων νόμου καὶ δεύτερον περὶ τοῦ τῶν κηρυγμάτων καὶ τρίτον περὶ τῆς πολιτείας· ἠξίωσε δὲ καὶ τὸν Δημοσθένην τὴν αὐτὴν τάξιν ποιήσασθαι. ὁ δὲ ῥήτωρ καὶ ἀπὸ τῆς πολιτείας τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο, καὶ πάλιν εἰς ταύτην τὸν λόγον κατέστρεψε, τεχνικῶς ποιῶν· δεῖ γὰρ ἄρχεσθαί τε ἀπὸ τῶν ἰσχυροτέρων καὶ λήγειν εἰς ταῦτα· μέσα δὲ τέθεικε τὰ περὶ τῶν νόμων. καὶ τῷ μὲν περὶ τῶν ὑπευθύνων ἀντιθέσει διανοίας, τῷ δὲ περὶ τῶν κηρυγμάτων νόμον ἕτερον ἤτοι νόμου μέρος, ὥς φησιν αὐτός, ἐν ᾧ συγκεχώρηται καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ κηρύττειν, ἐὰν ὁ δῆμος ἢ ἡ βουλὴ τοῦτο ψηφίσηται.

̔ΕΤΕΡΑ ̔ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ.

ἈΘΗΝΑΙΟΙ καὶ Θηβαῖοι πολεμοῦντες πρὸς Φίλιππον ἐν Χαιρωνείᾳ, πόλει τῆς Βοιωτίας,
ἡττήθησαν· ἐπικρατήσας οὖν ὁ Μακεδὼν φρουρὰν μὲν εἰς τὰς Θήβας ἐνέβαλε, καὶ εἶχεν ὑπὸ
χεῖρα δουλεύουσαν. ἐλπίσαντες οὖν τὸ αὐτὸ παθεῖν Ἀθηναῖοι, καὶ ὅσον οὐδέπω [2] καθ' αὐτῶν
223 ἥξειν προσδοκῶντες τὸν τύραννον, ἐσκέψαντο τὰ πεπονηκότα μέρη τῷ χρόνῳ τοῦ τείχους ἐπαν-
ορθώσασθαι· καὶ δὴ ἀφ' ἑκάστης φυλῆς τειχοποιοὶ προεβλήθησαν. τοιόνδε καὶ ἡ Πανδιονὶς ἐξ
ἑαυτῆς εἵλετο πρὸς [3] τὴν χρείαν τὸν ῥήτορα. τῆς τοίνυν ἐργασίας ἐν χερσὶν οὔσης, προσδεηθεὶς ἔτι
χρημάτων [4] μετὰ τὰ δεδομένα ὑπὸ τῆς πόλεως ὁ ῥήτωρ ἐκ τῶν ἰδίων ἐδαπάνησε, καὶ οὐκ [5] ἐλο-
γίσατό αὐτα τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ ἐχαρίσατο. Ταύτην ἀφορμὴν ὁ Κτησιφῶν εἰς τῶν πολιτευο-
μένων δεξάμενος, εἰσήνεγκε γνώμην ἐν τῇ βουλῇ περὶ αὐτοῦ τοιαύτην· ἐπειδὴ διατελεῖ
Δημοσθένης ὁ Δημοσθένους παρ' ὅλον τὸν βίον εὔνοιαν εἰς τὴν πό-
λιν [6] ἐνδεικνύμενος, καὶ νῦν δὲ τειχοποιὸς ὢν καὶ προσδεηθεὶς
χρημάτων οἴκοθεν παρέσχε καὶ ἐχαρίσατο, διὰ τοῦτο δεδόχθω τῇ
βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ [7] στεφανοῦσθαί αὐτον χρυσῷ στεφάνῳ ἐν τῷ
θεάτρῳ τραγῳδιῶν ἀγομένων καινῶν, [8] ἴσως ὅτι τότε πλήθη συντρέχει ἐπι-
θυμοῦντα καινὰ δράματα βλέπειν. Εἰσαγομένου τοίνυν καὶ εἰς τὸν δῆμον τοῦ προβουλεύματος,
ἐφίσταται τοῦ Κτησιφῶντος κατήγορος Αἰσχίνης, ἐκ τῆς πολιτείας ὑπάρχων ἐχθρός, παράνομον
εἶναι φάσκων πρὸς τρεῖς νόμους τὸ ψήφισμα, ἕνα μὲν τὸν κελεύοντα τὸν ὑπεύθυνον μὴ [9] στεφα-
νοῦν, πρὶν ἂν δῷ τὰς εὐθύνας· οὔπω δὲ ταύτας, φησίν, ὁ Δημοσθένης ἐδε-
δώκει, καὶ τὰ θεωρικὰ διοικῶν καὶ τειχοποιῶν, καὶ ἔδει ἀναμεῖναι
καὶ ἐπισχεῖν τὸ γέρας, ἕως ἂν [10] ὤφθη καθαρὸς ἐξετασθείς. δεύ-
τερον δὲ ἀναγινώσκει νόμον τὸν κελεύοντα ἐν Πνυκὶ [11] στεφανοῦσθαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, διαβάλλων

[1] ταύτης [2] κατ' αὐτῶν [3] Deest articulus. [4] μετὰ τὰ δεδομένα] μεταδεδομένων [5] ἐλογίσατο αὐτὰ [6] ἐπιδεικνύμενος [7] στεφανοῦσθαι αὐτὸν χρυσέῳ [8] ἴσως ὅτε πλήθη [9] στεφανοῦσθαι [10] ὀφθῇ [11] στεφανοῦσθαι, οὐκ ἐν

Taylor.

Μέσα] Similiter, in argumento, quod sequitur: Τοὺς μὲν γὰρ δύο νόμους, τόν τε τῶν ὑπευθύνων, καὶ τὸν τοῦ κηρύγματος, εἰς τὸ μέσον τοῦ λόγου ἀπέρριψε, στρατηγικῶς τοὺς κακοὺς ἐς μέσον ἐλάσας. Quintilian. VII. 1. *Demosthenes atque Æschines — in judicio Ctesiphontis diversum secuti ordinem, cum Accusator a Jure, quo videbatur potentior, cœperit: Patronus omnia, vel pene omnia, ante jus posuerit, quibus judicem quæstioni legum præpararet.* Καὶ γὰρ ἐν τῷ πολέμῳ, inquit Xenopho Memorab. l. 3. in principio, τούς τε πρώτους ἀρίστους δεῖ τάττειν, καὶ τοὺς τελευταίους, ἐν δὲ μέσῳ τοὺς χειρίστους cætera. Idem.

Καὶ τῷ τῆς περὶ] Lege cum universis, καὶ τῷ μὲν περὶ τῶν ὑπευθύνων—Cui familiariter respondet, τῷ δὲ περὶ τῶν κηρυγμάτων. Nescio, unde Wolfio displiceret. Video esse necessarium. Idem.

Ἀντιθέσει διανοίας] Hoc est, a scripto recedens, voluntate legislatoris nititur. Wolf.

Τοιόνδε καὶ ἡ] [Editi et MSti] Forte, τοιγαροῦν καὶ ἡ. Et v. seq. πρὸς τὴν χρείαν. Idem.

Μετὰ τὰ δεδομένα ὑπὸ τῆς πόλεως] Ita Reg. α. Cæteri omnes μεταδεδομένων. Taylor.

Προσδεηθεὶς] Benenatus, ut legimus supra, v. 6. Et membranæ quoque Regiæ, si Cod. ζ. excipias. Idem.

Δεδόχθαι] Ita Wolfius solus et silens. δεδόχθω enim constanter in Impressis, quibus consentiunt o. l. s. Subjecit quidem ὁ δεῖνα in Exempl. Altemps. δεδόχθαι. Plura fortasse ad §. θ'. Idem.

Τραγῳδιῶν ἀγομένων καινῶν] In Æschine legitur τραγῳδῶν ἀγωνιζομένων καινῶν, et τραγῳδοῖς. Utrum autem eo tempore novi Tragici Athenis exstiterint, an tantum de novis Histrionibus fiat Sermo, nostra parum interest. Wolf.

Δεδώκει] Ἀντὶ τοῦ, ἐδεδώκει. Idem. Δεδώκει in Aldinis. ἐδεδώκει Editorum cæteri. Taylor.

Πνυκὶ στεφανοῦσθαι, οὐκ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ] F. οὐκ ἐν τῷ θεάτρῳ. Aut, omissa negatione, Πνυκὶ στεφανοῦσθαι, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Πνὺξ enim locus fuit legitimæ Concionis, διὰ τὸ πυκνὰ ἐκεῖ συνελθεῖν, ἢ διὰ τὸ πεπνῦσθαι· Καίτοι μυρίων ἐκεῖ ἀνοήτων καὶ βδελυρῶν πολλάκις ἐκκλησιασάντων, καὶ βλαβερὰ τῇ πόλει ψηφισαμένων. Wolf. Wolfius con-

τοὺς πολίτας τοὺς δεξαμένους ἐν τῷ θεάτρῳ ἀναγορευθῆναι τοῦ Δημοσθένους τὸν στέφανον. 224
ὁ δὲ τρίτος νόμος εἰς τὴν ὅλην ὁρᾷ τοῦ βίου καὶ τῆς πολιτείας ἐξέτασιν· κελεύει γὰρ μηδέποτε ψευδῆ γράμματα εἰς τὸ Μητρῷον εἰσάγειν, ἔνθα ἐστὶν ὅλα τὰ δημόσια γράμματα. ἐψεύσατο δέ φησιν, εὔνοιαν καὶ σπουδὴν μαρτυρήσας τῷ Δημοσθένει· κακόνους γὰρ μᾶλλον καὶ πολέμιος εὑρίσκεται τῇ πατρίδι. Τούτου τοῦ νόμου χρησίμου τυγχάνοντος τοῦ τρίτου, ἀντιλαβόμενος ὥσπερ τινὸς ἀγκύρας ὁ ῥήτωρ κατεπάλαισε τὸν ἀντίδικον, μεθόδῳ δεινοτάτῃ καὶ σοφωτάτῃ τῇ περὶ τοῦ κατηγόρου χρησάμενος· ἐκεῖθεν γὰρ ἔσχε λαβὴν ἑλεῖν καὶ καταγωνίσασθαι τὸν πολέμιον. τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους δύο νόμους, τόν τε τῶν ὑπευθύνων καὶ τὸν τοῦ κηρύγματος, εἰς τὸ μέσον τοῦ λόγου ἀπέρριψε στρατηγικῶς, κακοὺς δ᾽ εἰς [1] μέσσον ἐλάσας, τῷ δὲ ἰσχυροτάτῳ εἰς τὰ ἄκρα προσκέχρηται, τὸ σαθρὸν τῶν ἄλλων ἐξ ἑκατέρου ῥωννύς. Ἔοικε δὲ καὶ διοικεῖν πρὸς τὸ συμφέρον τὸν λόγον, καὶ οὐ σφόδρα ἀναιδῶς τὴν τέχνην ἐπιδεικνύμενος. δοκῶν γὰρ ἐν πρώτοις ὑπερβαίνειν τὸ νόμιμον, ἑτέρῳ τρόπῳ τῷ νομίμῳ προσκέχρηται. καὶ γὰρ νόμον ἀνέγνω Αἰσχίνης τὸν περὶ τῶν στεφάνων ψευδῆ, πρὸς ὃν ὁ ῥήτωρ ὑποκρινόμενος εὗρε καιρὸν εἰς μέσον ἀγαγεῖν τὰ ἑαυτοῦ πολιτεύματα, ὡς νομίμῳ μαχόμενος. Καὶ ἡ μὲν διοίκησις τοῦ λόγου τοιαύτη· κεφάλαιον δὲ ἰσχυρὸν τῷ μὲν Αἰσχίνῃ τὸ νόμιμον, τῷ δὲ ῥήτορι τὸ δίκαιον, κοινὸν δὲ ἀπὸ τοῦ ἴσου τὸ συμφέρον, οὐκ ἔχον φανερὰν τὴν ἐξέτασιν. ἡ στάσις ἔγγραφος πραγματική· περὶ ῥητοῦ γὰρ τὸ 225
ψήφισμα.

Τῆς δὲ γραφῆς ἔτι Φιλίππου ζῶντος ἀποτεθείσης, ἐπὶ Ἀλεξάνδρου διαδεξαμένου τὴν ἀρχὴν ὁ λόγος ἐστὶ καὶ ἡ κρίσις. ὡς γὰρ ἀπέθανε Φίλιππος καὶ τὴν φρουρὰν οἱ Θηβαῖοι τεθαρρηκότες ἐξέβαλον, ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ὡς καταφρονηθεὶς τὰς Θήβας κατέσκαψεν, εἶτα μεταγνοὺς ἐπὶ τῷ πεπραγμένῳ ἐξεχώρησε τῆς Ἑλλάδος αἰσχυνόμενος, καὶ κατὰ τῶν βαρβάρων ἐστράτευσεν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι καιρὸν ἔχειν ἐνόμισαν κρίσει παραδοῦναι τοὺς προδότας τοὺς τὴν Ἑλλάδα ἀδικήσαντας, καὶ οὕτω συνεκροτήθη τὸ δικαστήριον. [Ed. Reisk. et al. add.] Οὐκοῦν τὸ πρῶτον προοίμιον εὐκτικόν ἐστι, κατὰ μερισμὸν εἰσαχθὲν, καὶ παρασκευάζει τὴν εὔνοιαν, ἧς μάλιστα ἐν τῷ παρόντι δεόμεθα· Ὁμηρικῷ δὲ εἴρηται ζήλῳ,

Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι.

Καὶ δὴ καὶ ἔμφασιν ἔχει τοῦ τῇ εὐνοίᾳ θαρρεῖν· οὐ γὰρ ἂν ὅλον ἐπεκαλεῖτο τῶν θεῶν τὸ γένος, εἰ μὴ οὕτω διέκειτο. Τὸ δὲ, διατελῶ, εἴληπται μὲν ἀπὸ τοῦ ψηφίσματος· δηλοῖ δὲ, ὅτι συνεξίασε τῇ εὐνοίᾳ, καὶ ἀεὶ αὐτῆς μέλεται, καὶ πρότερον ἀφήσει τὴν ψυχὴν, ἢ τὴν τοιαύτην διάνοιαν.

[1] μέσον.

vertebat juxta priorem divinationem, *non in Theatro.* Quæ Correctio quanto durior est et horridior, non opus est dicere. Delenda est importuna ista Negativa: et bene ista verba, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, adduntur ad explicandum insolitum istum vocabulum, Πνυκί. Vide omnino Æschinem c. Ctesiph. §. ιδ′. et annotationes ad locum. Similiter in Libello Æschinis infra §. ιζ′. Ἐὰν μὲν ἡ Βουλὴ στεφανοῖ, ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἀνειπεῖν, ἐὰν δὲ ἡ πόλις, ἐν Πνυκὶ, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. In hac quoque sententia est Vir doctissimus, qui nuperrime evulgavit Petit. LL. Attic. Quem vide ad lib. III. tit. VI. pag. 378. Nam Petitus ipse, qui aliter emendare studuit, est ex ea Schola Criticorum, quæ mendum subodorari potest, tollere autem neutiquam. Taylor.

Περὶ τοῦ κατηγόρου] [Ita enim omnes] F. κατά. Et [v. 10.] στρατηγικῶς κακοὺς ὄντας, vel, τοὺς κακούς. Et [v. 12.] ἀνέδην pro ἀναιδῶς. Et [v. 14.] πρὸς ὃν ὁ ῥήτωρ ἀποκρινόμενος. Wolf. ὑποκρινόμενος in o. l. s. et editis. Taylor.

Κακοὺς] Dedit Benenatus, quasi Poetæ alicujus stichum protulisset, στρατηγικῶς

—κακοὺς δ᾽ εἰς μέσον [μέσσον] ἐλάσας.

Porro ἀναιδῶς istud, quod præcipitavit Wolfius, o. est l. s. et optime se habet. *Artificium summum adhibet Demosthenes, non tamen eo utitur* ἀναιδῶς, *sine pudore et moderatione. Aliquando enim orationem suam, non arte, sed utilitate,* πρὸς τὸ συμφέρον, *metitur:* uti in ea instantia, quam statim adhibet Scriptor hujus Argumenti. Nempe cum τῷ νομίμῳ Æschinis τὸ νόμιμον, non τὸ τεχνικὸν, aut artificiosum, opponere debuit, effecit sane, ut Ratio ejus administrandæ Reip. *utiliter* in locum istius τοῦ νομίμου succederet. Ad eum *locum* confugit, non *arte*, aut *calliditate* aliqua, sed *ratione* et *necessitate.* Præstant hæc multo, si quid Ego sapiam, et Correctioni et Versioni Wolfianæ. Taylor.

Ἄκρα] *in extremis.* Oscitanter versum. Tu, *in utraque acie.* Idem.

Τῆς δὲ γραφῆς — ἀποτεθείσης] F. ἀποδοθείσης, sc. τῷ Ἄρχοντι, ἢ τοῖς Θεσμοθέταις. [Male hoc: Vide Ulpian. ad hæc verba Demosth. §. 35. ἐπέδωκα, καὶ ἐπαινοῦμαι.] Et [l. antepen.] εἴληπται μὲν ἐκ τοῦ ψηφίσματος. Wolf. Ita [ἐκ] Wolfius emendare satagebat, cum Aldus ἐπὶ dedit, pariter ut Felicianus, et Reg. Cod. Paris. ζ. Facilius erat et proclivius, ἀπὸ, uti Operæ dederunt Luteciane, auctoritate, credo, exemplarium Regiorum. Taylor.

Ἀεὶ αὐτῆς μέλεται] F. ἔχεται. Aut ἀντὶ τοῦ, ἐπιμελεῖται positum est insolentius. Wolf. Constantissime exarari video μέλεται. Taylor.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΕΡΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΛΟΓΟΣ.

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΝ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι καὶ πάσαις, ὅσην εὔνοιαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ

ΛΟΓΟΣ] *Philostratus Isocratis Panegyricum* κάλλιστον λόγον appellat: Sed *Dionysius Halicarnassensis:* τὸν ὑπὲρ Κτησιφῶντος ἐγὼ κράτιστον ἀποφαίνομαι πάντων λόγων. Wolf.

ά. Πρῶτον] Laudatur hoc Exordium a multis antiquis Scriptoribus, et a nonnullis illustratur quoque. *Est et ille verecundæ Orationi aptissimus, quo quatuor primis leviter in summum coeuntibus digitis, non procul ab ore, aut pectore, fertur ad nos manus, et deinde prona ac paululum prolata laxatur. Hoc modo cœpisse Demosthenem credo in illo pro Ctesiphonte timido summissoque principio.* Quintilian. XI. 3. Adde IX. 2. IV. 1. bis. Sunt et alii, quos recenset Nota MS. ad oram Exemplaris Altempsiani, sc. Dionysius Halic. Plutarch. Lucianus, Isocrates (quod summo jure mireris) et T. Magister. Horum liquet plurimos aliquid de hac Oratione consignasse, non exordium attigisse solum. In eo certe numero est Plutarchus, qui in tractatulo Περὶ τοῦ ἑαυτὸν ἐπαινεῖν ἀνεπιφθόνως, Ed. Gr. Bas. pag. 295. multa habet utilia, eoque judicio plena, quo valere dignoscitur Scriptor ille præstantissimus. Cui adjungas, quæ de eadem re habet Quintilianus XI. 1. Existimarunt Antiquiores, Demosthenem aliquatenus in hoc exordio fuisse adjutum his verbis Aristophanis, Equit. 760.

Τῇ μὲν δεσποίνῃ Ἀθηναίῃ, τῇ τῆς πόλεως μεδεούσῃ,
Εὔχομαι, εἰ μὲν περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων γεγένημαι
Βέλτιστος ἀνὴρ μετὰ Λυσικλέα, καὶ Κύνναν, καὶ Σαλαβάκχαν,
Ὥσπερ νυνὶ μηδὲν δράσας, δειπνεῖν ἐν τῷ Πρυτανείῳ. Taylor.

Πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοῖς θεοῖς εὔχομαι] In hoc exordio quatuor res potissimum conficit Demosthenes. 1. Audientiam postulat cum commendatione suæ erga Remp. benevolentiæ. 2. Præjudicio anteactæ vitæ suæ accusationem refutat. 3. Accusatori fidem abrogat. 4. Viam sternit laudibus suis citra auditorum offensam commemorandis, ἀνεπαχθῶς ἑαυτὸν ἐπαινεῖν φιλοτιμούμενος. Qua de re Plutarchi libellus exstat. Summa et cardo hujus orationis in eo maxime versatur: *Se, qui in gerenda Rep. dignitatem potius et perpetuam securitatem cum periculis pariendam, quam præsens otium, nec in longitudinem duraturum et cum turpitudine conjunctum, sit secutus, officio boni civis esse functum, nec fortunam sibi præstandam esse.* Privatam autem vitam suam cum Æschinis recriminatione defendit: ac legibus ab illo citatis partim alias leges, partim exempla opponit, ῥητορικωτέρως μέντοι, ἔμοιγε δοκεῖν, ἢ ἀληθεστέρως. Ratio etiam illa de dignitate et imitatione majorum ab Æschine, et in Oratione περὶ Παραπρεσβείας, et ultima Epistola ejusdem labefactatur: quod Athenienses, nec iisdem animis, neque viribus iisdem præditi, quibus olim, res consimiles gerere non potuerint. Wolf.

Πρῶτον μὲν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι] Subjicitur huic mox, ἔπειθ᾽ ὅπερ ἐστὶ, &c. Ubi observandum tertium membrum non semper addi, quemadmodum et Latini *primum* et *deinde* dicunt, neque *tertium* addunt. Cicero pro Cluentio: *Primum ut id iniquissimum esse confitear, hujusmodi est, ut communitatis eis opus sit legibus, non ut iis quæ sunt non pareamus. Deinde quis unquam Senator hoc accusavit? Ex edit.* Hervag.

Θεοῖς] Τοῖς θεοῖς MSS. utputa Regii β. ε. ζ. η. et Aug. ex nostris Vind. et Harl. Codd. item quos excussit Aldus. Ita etiam laudatur ab Antiquis, Dionysio sc. Halic. Quintiliano IX. 4. Servio ad Virgil. XI. Æn. 301. Hermogene, T. Magist. σχ. Aristoph. Equit. v. 762. aliisque. Vide Hermogenem, Edit. Crispin. pag. 113. 280. 292. 344. Sed quorsum, inquies, morosa hæc diligentia in articulis expendendis? Quid confert ad mentem aut spiritum Demosthenis? Ad numeros fortasse, et periodorum structuram

τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξαι μοι παρ' 226
ὑμῶν εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα· ἔπειθ' ὅπερ ἐστὶ μάλισθ' ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας τε καὶ δόξης, τοῦτο παραστῆσαι τοὺς θεοὺς [1]ὑμῖν, μὴ τὸν ἀντίδικον σύμβουλον ποιήσασθαι περὶ τοῦ πῶς ἀκούειν ὑμᾶς ἐμοῦ δεῖ — σχέτλιον γὰρ ἂν εἴη τοῦτό γε —, ἀλλὰ τοὺς νόμους καὶ τὸν ὅρκον, ἐν ᾧ πρὸς ἅπασι τοῖς ἄλλοις δικαίοις καὶ τοῦτο γέγραπται, τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι. τοῦτο δ' ἐστὶν οὐ μόνον τὸ μὴ προκατεγνωκέναι μηδέν, οὐδὲ τὸ τὴν εὔνοιαν ἴσην ἀμφοτέροις

[1] † ὑμῖν [Hic semel monitus, Lector, velim teneas in memoria, obelum præfigi iis vocibus, quarum eadem est ratio in textu Taylori Reiskiique.]

multum. Nam Dionysius ille, qui exordium hoc celebratissimum in rhythmum et pedes dividit, vel *unam* syllabam ægre patietur avelli: et Dionysius ille alter, Longinum volo τὸν κριτικώτατον, multum interesse arbitratus est, utrum §. νς'. ὥσπερ νέφος, an ὡς νέφος, vel denique ὡσπερεὶ νέφος legeremus. Vide Tractatum περὶ Ὕψους, cap. 39. Et, quanquam auriculas nostras non omnis hodie ferire potest Gratia Constructionis Atticæ, multum tamen operæ in ea re elaboranda, atque in iis minutiis positum olim fuisse, et existimare par est, et docent Rhetorum Monumenta, quæ ad ætatem nostram pervenere. Verbi gratia, cum scribitur §. ζ'. Οὐ γὰρ δὴ ἔγωγε ἐπολιτευόμην πω τότε, quis est nostrorum hominum, qui rotunditatem rite capiat istius periodi, aut quem offendere potuit ista Particula, si desideraretur? Attamen dicitur ab Ulpiano ad locum παρέλκειν τὸ, πω, χάριν τοῦ κώλου μόνον. Adjicere possem constructionem istam §. γ'. ἀξιῶ καὶ δέομαι πάντων ὁμοίως ὑμῶν, ἀκοῦσαί μου περὶ τῶν κατηγορημένων ἀπολογουμένου. Quæ fefellit Interpretem. Rhythmus fortasse postulavit, ut verba ita ordinarentur, πάντων ὁμοίως ὑμῶν: Sed Series et ratio Grammaticæ τὸ ὁμοίως cum τῷ ἀκοῦσαι conjungit. Ut dicitur in hoc Exordio, verbis ritualibus, et ex Lege sumtis, τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι. Teretes erant et religiosæ aures Atheniensium, ut *tota Theatra exclamarent, si fuit una Syllaba aut brevior, aut longior*, ut ait Cicero in Bruto. Et, juxta eundem Auctorem, *Non Demosthenis fulmina tantopere vibrassent illa, nisi numeris contorta ferrentur.* Quam curiosi erant Antiqui, ut etiam prosam Orationem *digitis et arte callerent*, docet Dionysius ille sæpe a me laudatus, de Composit. Verbor. §. 18. Ἑνὸς ἔτι παραθήσομαι λέξιν, ᾧ τὰ ἀριστεῖα τῆς ἐν λόγοις δεινότητος καταδίδωμι. ὅρος γὰρ δή τίς ἐστιν ἐκλογῆς τε ὀνομάτων καὶ κάλλους συνθέσεως ὁ Δημοσθένης. ἐν δὴ τῷ περὶ τοῦ Στεφάνου λόγῳ τρία μέν ἐστιν, ἃ τὴν πρώτην περίοδον συμπληροῖ κῶλα· οἱ δὲ ταῦτα καταμετροῦντες οἵδε εἰσὶν οἱ ῥυθμοί. πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι καὶ πάσαις. Ἄρχει δὲ τοῦδε τοῦ κώλου Βακχεῖος ῥυθμὸς, ἔπειθ' ἕπεται Σπονδεῖος, εἶτα Ἀνάπαιστος, καὶ μετὰ τούτων ἕτερος Σπονδεῖος, εἶθ' ἑξῆς Κρητικοὶ τρεῖς, Σπονδεῖος δὲ ὁ τελευταῖος. Τοῦ δὲ δευτέρου, ὅσην εὔνοιαν cætera, quæ eadem fide et diligentia exsequitur, in pedes et numeros digerendo. Rursus Idem in eodem libello numeros hujus exordii attingit, sc. §. 25. et deinde ad tantæ ἀκριβείας atque sollicitudinis *defensionem* se accingit, quam meam pariter, atque hujusce Annotationis, quam maxime cupio fieri. TAYLOR.

Εὐσεβείας] Nempe juris jurandi et legum servandarum, uti Ulpianus jam explicuit, quo etiam jam annotante, eleganter conjunguntur ἀντίδικος, h. e. πολέμιος, et σύμβουλος, h. e. προσφιλής. Tum τοῦτο παραστῆσαι etc. interpretandum est: *interest*, hanc *ut dii vobis* mentem *injiciant*. v. Viger. de gr. dictionis idiotismis c. V. sect. 9. §. VII. ibique Zeune, p. 275. ed. Hermann. HARL.

Παραστῆσαι] Disputatur, quid id esset, quod precatur Demosthenes τοὺς θεοὺς παραστῆσαι: Utrum, scil. τοῦθ' ὅπερ ἦν ὑπὲρ τῆς Ἀθηναίων εὐσεβείας, an illud demum, μὴ τὸν ἀντίδικον σύμβουλον ποιήσασθαι. In hac sententia est Interpres, adeoque verba (ὅπερ ἐστὶ — δόξης) in quadam quasi parenthesi concludit. Ego tamen aliter sentio. Nam §. δ'. ubi hanc precationem instaurat, legimus, ὅ, τι μέλλει συνοίσειν καὶ πρὸς εὐδοξίαν κοινῇ, καὶ πρὸς εὐσέβειαν ἑκάστῳ, τοῦτο παραστῆσαι τοὺς θεοὺς πᾶσιν ὑμῖν. Et mecum est Interpres Italus. TAYLOR.

Τὸ μὴ προκατεγνωκέναι] Latini *præjudicium* vocant, quod Græci προκατάγνωσιν.

ἀποδοῦναι, ἀλλὰ καὶ τὸ τῇ τάξει καὶ τῇ ἀπολογίᾳ, ὡς βεβούληται καὶ προῄρηται τῶν ἀγωνιζομένων ἕκαστος, οὕτως ἐᾶσαι χρήσασθαι.

β'. Πολλὰ μὲν οὖν ἔγωγ' ἐλαττοῦμαι κατὰ τουτονὶ τὸν [1]ἀγῶνα Αἰσχίνου, δύο δ' ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ μεγάλα. Ἓν μέν, ὅτι οὐ περὶ τῶν ἴσων ἀγωνίζομαι. οὐ γάρ ἐστιν ἴσον νῦν ἐμοὶ τῆς παρ' ὑμῶν εὐνοίας διαμαρτεῖν, καὶ τούτῳ μὴ ἑλεῖν τὴν γραφήν, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν—, οὐ βούλομαι δὲ δυσχερὲς εἰπεῖν οὐδὲν ἀρχόμενος τοῦ λόγου· οὗτος δ' ἐκ περιουσίας μου κατηγορεῖ. [2]Ἕτερον δ' ὅτι φύσει πᾶσιν ἀνθρώ-

[1] ἀγῶνα, Αἰσχίνου δύο

[2] ἕτερον δ'· * ἃ φύσει .... ἡδέως·

et verbum προκαταγινώσκω, quo in Oratione κατὰ Μειδίου etiam, et alibi utitur. Dicitur vero etiam ut hoc loco, προκατεγνωσμένη δίκη, *quæ præsumpta opinione damnata est*, antequam causa agatur. *Ex edit.* HERVAG.

β'. Πολλὰ μὲν οὖν ἔγωγ' ἐλαττοῦμαι] Ulpianus in Præfatione: μηδέπω συστήσας, πότερον αὐτὸν, ἢ Κτησιφῶντα ἀπολογήσασθαι δεῖ, συναρπάσας τοῦτο, ὡς ὁμολογούμενον, ἀξιοῖ τοὺς ἀκούοντας ἐπιτρέπειν αὐτῷ, καθ' ἣν βούληται τάξιν προάγειν τὸν λόγον. WOLF.

Ἀλλ' ἐμοὶ μὲν] *Suidas* exponit, ἐγὼ μὲν περὶ τῶν ἐσχάτων κινδυνεύω. IDEM. Vertit Aquila Romanus in libro de Figur. Sentent. juxta init. Adde Quintilian. IX. 2. Hermog. p. 352. 410. TAYLOR. Demetrius Phaler. ed. Galei p. 149. 1. HARL.

Οὗτος δ' ἐκ περιουσίας κ. τ. λ.] Catilina apud Sallustium: *Nos pro Libertate, pro Patria, pro Vita certamus: Illis supervacaneum est pugnare pro potentia paucorum.* Ἐκεῖνοι δ' ἐκ περιουσίας ἀγωνίζονται ὑπὲρ τῶν ὀλιγαρχικῶν, ἢ, ὑπὲρ τῶν ὀλίγων δυναστείας. WOLF.

Ἐκ περιουσίας] *Ex abundantia*, nollem istud *supervacaneum* Wolfii et Lambini: multo minus, *ex nimia rerum affluentia*, quod dedit Anonymus: omnium minime, quod Etruscus: *e costui m'accusa per tempo che gli avanza.* Nos forte diceremus: *The odds are on the side of Æschines. Or, the difference of the account. Contentio inter nos* inæqualiter *admodum est comparata.* Vide Harpocr. Suidam. v. Ἐκ περιουσίας, et Demetr. Phaler. §. 265. TAYLOR. Adde Colomes. ad Quintil. Institt. IV. 5. p. 364. ed. Burmann. et Viger. de græcæ dictionis idiotismis IX. sect. 3. §. III. p. 599. ed. Herm. HARL.

Ἐκ περιουσίας] *Ex abundantia, absque necessitate.* Ἐκ περιουσίας, inquit Suidas, dicitur de rebus, quæ supersunt, et *quarum præsentia non est necessaria.* Vim igitur istius ἐκ περιουσίας multo melius assecutum fuisse crediderim eum, qui Anglice verteret, *out of wantonness*, quam qui, jubente Cl. Tayloro, exponeret, *the odds are on the side of Æschines; or, the difference of the account*: "contentio inter nos *inæqualiter* admodum est comparata." Sic enim in jejunam quandam et frigidam *iterationem* delaberetur Demosthenes: *Longe* (inquit) *meliore quam ego conditione est adversarius. Quippe non pari periculo ego et Æschines in judicium venimus.* Quare? Quoniam *mihi quidem —de fama et fortunis omnibus est periclitandum* (ita enim explenda est pulcra ista *aposiopesis*): *ille autem inæqualiter admodum mecum contentionem comparavit*, hoc est, *longe meliore quam ego utitur conditione!* STOCK.

Οὗτος δ' ἐκ περιουσίας μου κατηγορεῖ] Id est, iste autem tantum est otii nactus, et tantum quietis habet ab aliis negotiis, ut ei abunde vacet me accusare, nedum perinde ut ego, in hoc ipse certamine capite et fortunis periclitatur. Quibus verbis significat Æschinem id certamen sponte excitasse, nulla officii necessitate pulsum. Idem alibi, [κ. Στεφ. ψευδ. p. 1122. ed. Reisk.] οἱ δ' ἐκ περιουσίας πονηροὶ οὐδεμίαν πρόφασιν ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν: id est, qui autem in bonorum facultatumque copia prave agunt, excusare egestatem non possunt, cui ipsi ob secus admissa postulantur. *Ex edit.* HERVAG.

Ἕτερον δ', ὃ φύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, τῶν μὲν λοιδοριῶν καὶ τῶν κατηγοριῶν ἀκούειν ἡδέως, τοῖς ἐπαινοῦσι δ' αὐτοὺς ἄχθεσθαι. Τούτων τοίνυν κ. τ. λ.] Multo inferiorem Æschini in hac causa sese esse monens Demosthenes duo maxima ponit, quibus gravetur: ἐλαττοῦμαι Αἰσχίνου δύο καὶ μεγάλα· ἓν μὲν, ὅτι — ἕτερον δ', ὃ φύσει κ. τ. λ. Per se igitur patet,

ποις ὑπάρχει τῶν μὲν λοιδοριῶν καὶ τῶν κατηγοριῶν ἀκούειν ἡδέως, τοῖς [1] δ' ἐπαινοῦσιν αὑτοὺς ἄχθεσθαι. τούτων τοίνυν ὃ μέν ἐστι πρὸς ἡδονήν, τούτῳ δέδοται· ὃ δὲ πᾶσιν ὡς ἔπος εἰπεῖν ἐνοχλεῖ, λοιπὸν ἐμοί. κἂν μὲν εὐλαβούμενος τοῦτο μὴ λέγω τὰ πεπραγμένα ἐμαυτῷ, οὐκ ἔχειν ἀπολύσασθαι τὰ κατηγορημένα δόξω, οὐδ' ἐφ' οἷς ἀξιῶ τιμᾶσθαι δεικνύναι· ἐὰν δ' ἐφ' ἃ καὶ πεποίηκα καὶ πεπολίτευμαι βαδίζω, πολ-
λάκις λέγειν ἀναγκασθήσομαι περὶ ἐμαυτοῦ. Πειράσο- 227
μαι μὲν οὖν ὡς μετριώτατα τοῦτο ποιεῖν· ὅ τι δ' ἂν τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ἀναγκάζῃ, τούτου τὴν αἰτίαν οὗτός ἐστι δίκαιος ἔχειν ὁ τοιοῦτον ἀγῶνα ἐνστησάμενος.

γ'. Οἶμαι δ' ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, πάντας ἂν ὁμολογῆσαι κοινὸν εἶναι τουτονὶ τὸν ἀγῶνα ἐμοί τε καὶ Κτησιφῶντι, καὶ οὐδὲν ἐλάττονος ἄξιον σπουδῆς ἐμοί. πάντων μὲν γὰρ ἀποστερεῖσθαι λυπηρόν ἐστι καὶ χαλεπόν, ἄλλως τε κἂν ὑπ' ἐχθροῦ τῳ τοῦτο συμβαίνῃ· μάλιστα δὲ τῆς παρ' ὑμῶν εὐνοίας τε καὶ φιλανθρωπίας, ὅσῳ περ καὶ τὸ τυχεῖν τούτων μέγιστόν ἐστι. Περὶ τούτων δ' ὄντος τουτουὶ τοῦ ἀγῶνος, ἀξιῶ καὶ δέομαι πάντων ὁμοίως ὑμῶν, ἀκοῦσαί μου περὶ τῶν κατηγορημένων ἀπολογουμένου

[1] † ἐπαινοῦσι δ'

ut ἓν μὲν, ita ἕτερον δ' ab ἐλαττοῦμαι pendere, alterumque ἓν μὲν per ὅτι, alterum ἕτερον δ' per ὃ explicari, *altero vero inferior hoc sum, quod omnibus hominibus natura insitum est etc.* Verba autem, quæ sequuntur, τούτων (quod ad infinitivos ἀκούειν et ἄχθεσθαι pertinet) τοίνυν κ. τ. λ. addenda erant, ut, utrum eorum, quæ posuerat, τῶν — ἄχθεσθαι, ad Demosthenem pertineret, accuratius doceretur. Sic in priore membro verba ὅτι — ἀγωνίζομαι per οὐ γάρ ἐστιν κ. τ. λ. exponenda erant. Itaque verba bene ligata, nec magis structuram immutatam vides, quam §. νδ'. δυεῖν ἕνεκα· — ἑνὸς μὲν, ὅτι — ἑτέρου δὲ, ὅτι κ. τ. λ. Reiskius, ἕτερον δ'· ἃ φύσει — ἄχθεσθαι· τούτων τοίνυν κ. τ. λ. rescribens, vereor, ut huic loco bene consuluerit. Nam neque ἕτερον δ' (ἐλαττοῦμαι), ita absolute positum, plenum hunc sensum habere potest, quem ille voluit, *alterum eorum, quibus inferior sum Æschini, hoc est*, sed ὅτι vel relativum ὅ, vel simile quid subjici debuit; et verba ἃ — τούτων ad se invicem referri, particula adjecta τοίνυν vetat. WUNDERL. ὃ Tayl.

Ὃ] Forte ὅτι. AUGER.

Ὡς ἔπος εἰπεῖν] Aretinus: *ut ita dicam.* Melanchtho: *quod fere omnibus ingratum est.* Perionius: *quod omnes solet offendere.* Meletus: *Ut uno verbo dicam.* WOLF.

Κἂν μὲν εὐλαβούμενος τοῦτο] Cicero, sive quis alius, in Sallustium: *Quo me vertam, P. C.? Unde initium sumam? Majus enim mihi dicendi onus imponitur, quo notior est uterque nostrum. Quod si aut de vita atque rebus nostris huic conviciatori respondebo, invidia gloriam consequitur: aut si hujus facta, mores, omnem ætatem nudavero, in idem vitium incidam procacitatis, quod huic objicio.* IDEM.

γ'. Ἂν ὁμολογῆσαι] Demosthenes, de assensu judicum, ut de re præsente, cogitans, modestiori forma loquendi utitur ἂν ὁμολογῆσαι pro ὁμολογῆσαι. Modestiæ enim speciem quandam opinionibus vel sententiis expositis particula ἂν adjecta veteres adjunxisse, opinamur, secuti cum alia tum Plutarchum in prooemio vitæ Demosth. et Cic. Δύο γὰρ ἑτέρους οὐκ ἂν εὑρεθῆναι δοκῶ ῥήτορας, ἐκ μὲν ἀδόξων καὶ μικρῶν ἰσχυροὺς καὶ μεγάλους γενομένους. WUNDERL.

Τῳ] Τινί. WOLF.

Μάλιστα δὲ — ὅσῳ περ] Ἀντὶ τοῦ, τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ. IDEM.

Δικαίως] Satis erat ὁμοίως ἀκοῦσαί μου ἀπολογουμένου, sine δικαίως. Et arbitror esse glossam τοῦ, ὁμοίως, cum supra dicitur, in Lege πρὸς τοῖς ἄλλοις δικαίοις καὶ τοῦτο γέγραπται, τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι. Vide autem §. ιή. TAYLOR.

δικαίως, ὥσπερ οἱ νόμοι κελεύουσιν, οὓς ὁ τιθεὶς [1] ἐξ ἀρχῆς Σόλων, εὔνους ὢν [2] ὑμῖν καὶ δημοτικός, οὐ μόνον τῷ γράψαι κυρίους ᾤετο δεῖν εἶναι, ἀλλὰ καὶ τῷ τοὺς δικάζοντας [3] ὑμᾶς ὀμωμοκέναι· οὐκ ἀπιστῶν ὑμῖν, ὥς γέ μοι φαίνεται, ἀλλ' ὁρῶν ὅτι τὰς αἰτίας καὶ τὰς διαβολάς, αἷς ἐκ τοῦ πρότερος λέγειν ὁ διώκων ἰσχύει, οὐκ ἔνι τῷ φεύγοντι παρελθεῖν, εἰ μὴ τῶν δικαζόντων ἕκαστος [4] ὑμῶν, τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν διαφυλάττων, καὶ τὰ τοῦ ὑστέρου λέγοντος δίκαια εὐνοϊκῶς προσδέξεται, καὶ παρασχὼν ἑαυτὸν ἴσον καὶ κοινὸν ἀμφοτέροις ἀκροατήν, οὕτω τὴν διάγνωσιν ποιήσεται περὶ [5] ἁπάντων.

δ'. Μέλλων δὲ τοῦ τ' ἰδίου βίου παντός, ὡς ἔοικε, λόγον διδόναι τήμερον καὶ τῶν κοινῇ πεπολιτευμένων, βούλομαι [6] [καθάπερ ἐν ἀρχῇ] πάλιν τοὺς θεοὺς παρακαλέσαι, καὶ ἐναντίον ὑμῶν εὔχομαι πρῶτον μέν, ὅσην εὔνοιαν ἔχων ἐγὼ
228 διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξαι
μοι παρ' ὑμῶν εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα· ἔπειθ' ὅ τι μέλλει

[1] † ἐξαρχῆς [2] † ὑμῖν [3] † ὑμᾶς [4] † ὑμῶν [5] † πάντων [6] † Absunt unci.

Πρότερος] Πρότερον Cod. Guelph. cum Regio ζ. et Vind. Sed non habeo necesse. Infra §. 64. Σὺ τοσοῦτον ὑπερῆρας ῥώμῃ καὶ τόλμῃ τοὺς ἄλλους, ὥστε πάντα ποιεῖν αὐτός; TAYLOR.

Παρελθεῖν] Suid. in v. et Ulpian. ad orat. de Rebus Chersonesitanis: Ubi ait, παρελθεῖν in hac Oratione sumi ἀντὶ τοῦ νικῆσαι. Add. Vales. ad Harpocr. p. 153. IDEM.

Παρελθεῖν] Proprie, *cursu antevertere.* Sumitur hic ἀντὶ τοῦ νικῆσαι (Ulpian.) ut apud Æschinem supra, §. μά. παρελθόντες τῇ πρώτῃ στρατιᾷ. STOCK.

Διαφυλάττων] Verba simplicia eandem sæpe habere potestatem et structuram, uti composita, et contra, docent Wesseling ad Herodot. lib. IV. pag. 342. id. ad lib. VII. pag. 550. et Ernesti ad Hom. Iliad. A. 3. HARL.

Προσδέξηται — ποιήσηται] [Ita Tayl.] Editi omnes et MSti, (nostri certe) προσδέξεται et ποιήσεται. TAYLOR. Et paulo ante λέγοντος ὕστερον Tayl.

Κοινὸν] Κοινὸς, *æquus*, ut apud Latinos *communis*: v. quæ notavi ad meam Cornelii edit. II. Miltiad. c. VIII. p. 26. HARL.

Διάγνωσιν] Γρ. διαγνώμην, Ἀττικῶς. Ita σχ. Ulpiani. TAYLOR.

δ'. Παντὸς] Ἁπάντων Aug. 1. 2. REISK. Mihi vero placet vulgaris lectio: neque enim orator singularum rerum per totam vitam a se susceptarum rationem redditurus erat: deinde scribere debebat τῶν τοῦ τε ἰ. β. ἁπάντων. Ceterum Seilerus in interpretatione sua bene observat artificium oratoris, amorem concionis et fiduciam sibi conciliandi. Demosthenes, cui Æschines impietatis et contemtus deorum suspicionem conflarat, precibus his, præter suam consuetudinem, repetitis a crimine adversarii et infamia liberare se et statim ab initio orationis testificando religionem fidemque deorum implorando in benivolentiam judicum insinuare studuit. HARL. Hic non se invenit Harlesius: Reiskius enim, ut puto, ad vocem πάντων paulo ante præcedentem, non ad v. παντὸς, provocat.

Ὡς ἔοικε] Aretinus: *ut videtur.* Meletus: *sicut convenit.* Cæteri prætermiserunt. WOLF.

Καὶ ἐναντίον] Καὶ, inquit Schneiderus, servit conclusionibus: καὶ πέμπουσι *quocirca mittunt*, Xen. Cyrop. IV. 2. 3. κἀκεῖνος *ille igitur*, IV. 1. 23. et alibi. Quo sensu hic cum Ed. Oxon. fortasse bene acceperis.

συνοίσειν καὶ πρὸς εὐδοξίαν κοινῇ καὶ πρὸς εὐσέβειαν ἑκάστῳ, τοῦτο παραστῆσαι τοὺς θεοὺς πᾶσιν ὑμῖν περὶ ταυτησὶ τῆς γραφῆς γνῶναι.

έ. Εἰ μὲν οὖν περὶ ὧν ἐδίωκε μόνον κατηγόρησεν Αἰσχίνης, κἀγὼ περὶ αὐτοῦ τοῦ προβουλεύματος εὐθὺς ἂν ἀπελογούμην· ἐπειδὴ δ' οὐκ ἐλάττω λόγον τἆλλα διεξιὼν ἀνάλωκε, καὶ τὰ πλεῖστα κατεψεύσατό μου, ἀναγκαῖον εἶναι νομίζω καὶ δίκαιον ἅμα, βραχέα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ τούτων πρῶτον εἰπεῖν, ἵνα μηδεὶς [1]ὑμῶν τοῖς ἔξωθεν λόγοις ἠγμένος ἀλλοτριώτερον τῶν ὑπὲρ τῆς γραφῆς δικαίων ἀκούῃ μου. Περὶ μὲν δὴ τῶν ἰδίων ὅσα λοιδορούμενος βεβλασφήμηκε περὶ ἐμοῦ, θεάσασθε ὡς ἁπλᾶ καὶ δίκαια λέγω. Εἰ μὲν ἴστε με τοιοῦτον, οἷον οὗτος ᾐτιᾶτο, — οὐ γὰρ ἄλλοθί που βεβίωκα ἢ παρ' ὑμῖν —, μηδὲ φωνὴν ἀνάσχησθε, μηδ' εἰ πάντα τὰ κοινὰ ὑπέρευ πεπολίτευμαι, ἀλλ' ἀναστάντες καταψηφίσασθε ἤδη. εἰ δὲ πολλῷ βελτίω τούτου καὶ ἐκ βελτιόνων καὶ μηδενὸς τῶν μετρίων, ἵνα μηδὲν ἐπαχθὲς λέγω, [2]χείρω καὶ ἐμὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς ὑπειλήφατε καὶ [3]γιγνώσκετε, [4]τούτῳ μὲν μηδ' ὑπὲρ τῶν ἄλλων πιστεύετε· δῆλον γὰρ ὡς ὁμοίως ἅπαντ' ἐπλάττετο· ἐμοὶ δ' ἣν παρὰ πάντα τὸν χρόνον εὔνοιαν ἐνδέδειχθε ἐπὶ πολλῶν ἀγώνων τῶν πρότερον γεγενημένων, καὶ νυνὶ παράσχεσθε. Κακοήθης δ' ὤν, Αἰσχίνη, τοῦτο παντελῶς εὔηθες ᾠήθης, τοὺς περὶ τῶν πεπραγμένων καὶ πεπολιτευμένων λόγους ἀφέντα με πρὸς τὰς λοιδορίας τὰς παρὰ σοῦ τρέψεσθαι.

[1] † ὑμῶν [2] † χείρονα [3] † γινώσκετε [4] τούτῳ μὲν δή, μηδ'

έ. Κατηγόρησεν] Κατηγορεῖν significat *publice rem incusare*, præsertim in judiciis aut coram populo. WUNDERL.

Καὶ ἐκ βελτιόνων] Formula. Lysias Orat. IX. κατὰ Θεομνήστου, p. 118. Ed. Steph. Ἀλλ' ὅτι βελτίων, καὶ ἐκ βελτιόνων ὁ φεύγων ἐμοῦ; MARKLAND.

Τοῦτο παντελῶς εὔηθες ᾠήθης] Ἀντὶ τοῦ, εὐήθως. WOLF.

Τρέψεσθαι] Lectionem τρέψασθαι, quam tres optimi codices habent, vulgatæ τρέψεσθαι præferendam duxi, ut §. ϛ'. a med. in verbis ἐμὲ δ' εἴπερ ἐξελέγχειν ἐνόμιζεν editores fecisse video, secutus ea, quæ ipse in Observatt. Crit. p. 177. 178. explicui, quæque in eam sententiam amicissimus meus Schaeferus ad Theocritum p. 227. protulit. Quibus quidem, Græcos aoristis sæpius, ubi ex latinæ vel vernaculæ linguæ ingenio futurum positum exspectes, usos esse, satis jam probatum esse putamus. Idque egregie quoque confirmari nunc video loco Homeri Odys. B. 274.

Εἰ δ' οὐ κείνου γ' ἐσσὶ γόνος καὶ Πηνελοπείης,
Οὔ σέ γ' ἔπειτα ἔολπα τελευτήσειν, ἃ μενοινᾷς. —
Ἀλλ' ἐπεὶ οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεαι, οὐδ' ἀνοήμων,
Οὐδέ σε πάγχυ γε μῆτις Ὀδυσσῆος προλέλοιπεν,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα τελευτῆσαι τάδε ἔργα.

229 οὐ δὴ ποιήσω τοῦτο, οὐχ οὕτω τετύφωμαι, ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τῶν πεπολιτευμένων ἃ κατεψεύδου καὶ διέβαλλες, αὐτίκα ἐξετάσω, τῆς δὲ πομπείας ταύτης τῆς [1] ἀνέδην οὑτωσὶ γεγενημένης ὕστερον, ἂν βουλομένοις [2] ᾖ τουτοισὶ ἀκούειν, μνησθήσομαι.

ϛ'. Τὰ μὲν οὖν κατηγορημένα πολλὰ καὶ δεινά, καὶ περὶ ὧν ἐνίων μεγάλας καὶ τὰς ἐσχάτας οἱ νόμοι τάττουσι τιμωρίας· τοῦ δὲ παρόντος ἀγῶνος ἡ προαίρεσις αὕτη ἐχθροῦ μὲν ἐπήρειαν ἔχει καὶ ὕβριν καὶ λοιδορίαν καὶ προπηλακισμὸν [3]ὁμοῦ καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, τῶν μέντοι κατηγοριῶν καὶ τῶν αἰτιῶν τῶν εἰρημένων, εἴπερ ἦσαν ἀληθεῖς, οὐκ ἔνι τῇ πόλει δίκην ἀξίαν λαβεῖν οὐδ' ἐγγύς. οὐ γὰρ

[1] ἀναίδην [2] ἀκούειν ᾖ τούτοις [3] * ἐμοῦ

Nec tamen negarim, discrimen aliquod subtilius esse inter aoristum et futurum in ejusmodi locis. Observasse enim mihi videor, ubi de re agitur, futura quidem, sed quæ continuo aut incipit aut eventum habet, aoristi vel præsentis infinitivum significatione futuri poni. Ap. Hom. Il. Γ. 28. Menelaus, Paride conspecto, lætitia afficitur, φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτην. Herodotus I. 156. Κῦρος δὲ ἡσθεὶς τῇ ὑποθήκῃ, καὶ ὑπεὶς τῆς ὀργῆς, ἔφη οἱ πείθεσθαι, futurum πείσεσθαι non usurpavit. Nam id statim facturus erat Cyrus. WUNDERL.

Τετύφωμαι] Vide Harpocrat. in v. et Vales. pag. 187. TAYLOR.

Τετύφωμαι] "Τυφοῦσθαι non tantum *infiari*, sed etiam *dementem esse* significat: ap. Polyb. III. 81. *Si quis inter imperatorias virtutes ullam potiorem ducit cura explorandi ingenium ac naturam ducis adversariorum*, ἀγνοεῖ καὶ τετύφωται, *is errat et cæca mentis caligine laborat.* Sic et Demosth. Philip. III. δ'. *in fin.* ἂν δὲ ληρεῖν καὶ τετυφῶσθαι δοκῶ, μήτε νῦν μήτ' αὖθις ὡς ὑγιαίνοντί μοι προσέχητε. *Si nugari et mentis affici errore videbor, neque nunc neque inposterum mihi ut sano auscultetis.* Et pro Cor. οὐ δὴ ποιήσω τοῦτο, οὐχ οὕτω τετύφωμαι. *Nequaquam faciam hoc, non ita* SUM AMENS. Et rursus idem (περὶ Παραπρεσβ. ξδ'. *in fin.*) ἀλλ' ἐγὼ μαίνομαι καὶ τετύφωμαι νῦν κατηγορῶν. *Sed ego insanio et stolidus sum, qui nunc accusem.* Ubi sicut μαίνομαι et τετύφωμαι copulantur, ita τετυφωμένος et μανικὸς ap. Aristot. in Probl. quærentem διὰ τί οἶνος τετυφωμένους ποιεῖ καὶ μανικούς." Raphelius ad Ep. D. P. ad Tim. I. 6. 4.

Πομπείας] Ulpian. Ὕβρεως, λοιδορίας, διὰ τὸ ἐν ταῖς πομπαῖς κωμῳδεῖν καὶ λοιδορεῖν ἀλλήλους. Deinde sequitur Scholion aliud, alterius, ut puto, Scriptoris, quod tamen non longe distat sensu et interpretatione. Infra scribit Noster §. 37. in fin. Ταῦτα τοίνυν εἰδὼς Αἰσχίνης, οὐδὲν ἧττον ἐμοῦ, πομπεύειν ἀντὶ τοῦ κατηγορεῖν εἵλετο. Ubi rursus consules σχ. ad locum. Addes porro Hermogenem, π. μεθ. δεινότ. statim ad initio, Harpocr. v. Πομπείας, Suid. quoque v. Πομπεία et Πομπείας, Magist. et Ammonium v. πομπή. σχ. Aristoph. Plut. 1015. TAYLOR.

Τῆς ἀναίδην οὑτωσὶ] Cum non significet ἀναιδῶς, sed ἀπαρακαλύπτως, rectius scribi videtur per ε, ἀνέδην, παρὰ τὸ ἀνιέναι, sicut συστάδην, βάδην, παρὰ τὸ συνιστάναι, βάναι. WOLF. Iterum audi σχτην. nostrum: Ἐὰν μὲν διὰ τῆς διφθόγγου γράφηται, τῆς ἀναισχύντου λέγει, ἂν δὲ διὰ τοῦ ε, ὅπερ καὶ βέλτιον, τῆς πολλῆς, ἐκ τῆς ἀνέσεως, ἀθρόας τε καὶ σφοδρᾶς. Et Ego sane cum Ulpiano potiorem esse *hanc* lectionem judico. Ob soni et literarum affinitatem iterum MSS. discordant circa has voces, ad initium σχ. Orationis Timocrateæ. Ἀναίδην præter Parisinam Benenati, Ald. Ven. et Ital. Ἀνέδην MSS. Ald. β. γ. ex Regiis, Harl. Vindob. Editio optima Feliciani, et Cod. Aug. TAYLOR. Paulo ante διέβαλες, et post τούτοις Tayl.

ϛ'. Τῶν μέντοι] F. τῶν μὲν τοίνυν. WOLF.

Οὐκ ἔνι] Malim, οὐκ ἐνῆν. IDEM.

Οὐδ' ἐγγὺς] Sc. τῆς ἀξίας δίκης. IDEM.

Οὐ γὰρ ἀφαιρεῖσθαι δεῖ — οὐδ' ἐν ἐπηρείας] Forte, ἀλλ' ἐν, vel τὸ δ' ἐν ἐπηρείας, aut οὐ δὴ ἀφαιρεῖσθαι. Aretinus: *Non enim decet auferri jus populum adeundi, nec in odii ac malevolentiæ loco istud ponere. Non enim*

rectum, nec justum, nec civile est fieri, Athenienses. Melanchtho : *tanta vero crimina cum mihi objecerit, ut ne pares quidem-pœnæ inveniri queant, audet petere, ne mihi dicendi potestas concedatur. Injustissimum est autem, et nequaquam civili societati conveniens, odio et petulantiæ cujusquam largiri, ne reus audiatur.* Perionius : *Neque enim eripienda est potestas veniendi ad populum : Nec causæ dicendæ facultas : Nec id in obtrectationis aut inimiciæ loco ponendum : Nec fieri recte atque ordine potest : Nec id æquum est quidem, Judices. Sed eum oportuit,* etc. Meletus : *Ne in ipso quidem recenti facto.* (sic τὸ οὐδ' ἐγγὺς interpretatur) *Non enim privandus est aditu populi et potestate dicendi Æschines. Sed ut hoc ex petulantia atque invidia faciat, neque per Deos est rectum, neque civile, neque justum, viri Athenienses, sed in quibus,* etc. Locus est obscurus et controversus, proptereaque suspectus. Ego meam interpretationem si non veram, at perspicuam esse puto. Connexio periodorum habet obscuritatem : Τὰ μὲν οὖν κατηγορημένα πολλὰ, etc. — Τῶν μὲν τοίνυν κατηγοριῶν etc. — Οὐ γὰρ ἀφαιρεῖσθαι δεῖ etc. — Ἀλλ' ἐφ' οἷς etc. — Est Commemoratio quædam in conquestione iniquitatis : et Confessio, maxima esse crimina, et omni supplicio vindicanda, recteque delata ad judices, si vera essent. Eum enim esse judiciorum usum, ut causæ cognoscantur, et nocentes mulctentur. Sed abuti judicum benignitate ad criminandos ex odio atque invidia insontes (id quod nunc Æschines faciat) id vero nequaquam esse ferendum. Sed in hac quoque sententia me nonnihil turbat, quia ait προσελθεῖν τῷ δήμῳ, ut non de *judiciis*, sed de *concionibus* loqui videatur. Eodem pertinet etiam τὸ λόγου τυχεῖν. Queritur enim Isocrates, τοὺς πολλοὺς οὐδὲ τῆς φωνῆς τῶν ἐναντιουμένων ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτῶν ἐθέλειν ἀνασχέσθαι. Quid ergo si sic connectas? *Si crimina mihi objecta vera essent, nec dignas pœnas, neque dignis proximas, de me sumere possit Resp. Quæ cum mihi adeundi populi habendarumque concionum potestatem dederit, ea ego potestate sim abusus ad explendum odium meum adversus inimicos atque invidiam. Id quod neque rectum est* etc. *Atque si me tantis in rebus Æschines, quantas eas facit, pestem et perniciem reip. moliri videbat, cur non statim in judicium adducebat?*

Cum via multa patet, nulla est bona ; qua sit eundum,
Ipse tibi monstret ductor Atlantiades. Wolf.

Ἐν τούτοις τοῖς ῥητοῖς, ut conquestus est Ulpianus, ἀσάφειά ἐστι πολλή. Et merito sane. Interea Voces ipsæ sunt satis perspicuæ : sed Sententiæ non recte cohærent, neque apte distribuuntur. Ego igitur primum lectoris oculis subjiciam eum ordinem et sequelam, quam ex Demosthene auctore profectam esse arbitror : deinde meam de ea re exponam sententiam, et iis rationibus, quas habeo, enitar vincere, simul et turbatum esse in Textu, quo utimur vulgo, atque istius infelicitatis causam a me esse deprehensam. Ad hunc modum igitur loquitur Demosthenes, si me audias, sc.

Τὰ μὲν οὖν κατηγορημένα, πολλὰ, καὶ δεινὰ, καὶ περὶ ὧν ἐνίων μεγάλας καὶ τὰς ἐσχάτας οἱ νόμοι τάττουσι τιμωρίας·

Τοῦ δὲ παρόντος ἀγῶνος ἡ προαίρεσις αὐτὴ, ἐχθροῦ μὲν ἐπήρειαν ἔχει, καὶ ὕβριν, καὶ λοιδορίαν, καὶ προπηλακισμὸν ὁμοῦ, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα.

[Ὃ] οὔτε μὰ τοὺς θεοὺς ὀρθῶς ἔχον, οὔτε πολιτικὸν, οὔτε δίκαιόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.

Οὐ γὰρ ἀφαιρεῖσθαι δεῖ τὸ προσελθεῖν τῷ δήμῳ, καὶ λόγου τυχεῖν, οὐδ' ἐν ἐπηρείας τάξει καὶ φθόνου τοῦτο ποιεῖν·

Ἀλλ' ἐφ' οἷς ἀδικοῦντά με ἑώρα τὴν πόλιν, οὖσί γε τηλικούτοις, ἡλίκα νῦν ἐτραγῴδει, καὶ διεξῄει, ταῖς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίαις παρ' αὐτὰ τὰ ἀδικήματα χρῆσθαι·

Εἰ μὲν εἰσαγγελίας ἄξια πράττοντά με ἑώρα, εἰσαγγέλλοντα, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον εἰς κρίσιν καθιστάντα παρ' ὑμῖν, εἰ δὲ γράφοντα παράνομα, παρανόμων γραφόμενον·

Καὶ μὴν εἴ τι τῶν ἄλλων, ὧν νυνὶ διέβαλλε καὶ διεξῄει (scil. πράττοντά με ἑώρα) ἢ καὶ ἄλλ' ὅ, τιοῦν ἀδικοῦντά με ὑμᾶς ἑώρα, εἰσὶ νόμοι περὶ πάντων, καὶ τιμωρίαι, καὶ κρίσεις —καὶ τούτοις ἐξῆν ἅπασι χρῆσθαι. In his interpretandis, versione utar propemodum Lambini : Nam ille quadantenus in hac causa processit, et pariter translationem instituit :

Crimina igitur mihi illata sunt multorum atque atrocium facinorum, quibusque pœnæ sunt acerbissimæ legibus constitutæ : sed tota hæc Accusatio nihil aliud habet propositi, quam improbam inimici calumniam, petulantiam, convicium, probrum et contumeliam, cæteraque generis ejusdem. [Omitto hic, quæ repeti arbitror.] *Quod medius fidius, Athenienses, neque rectum, neque civile, neque justum est, ne ulla quidem ex parte. Non enim jus adeundi ad populum, causæque dicendæ potestatem cuiquam eripere, non in ea re dolori suo servire, neque maledicendi et petulanter alterum insectandi occasionem ex ea quærere oportet : Sed quæ me facinora committere in remp. videbat ; quum præsertim essent tanta, quanta modo voce pene tragica clamabat, eorum pœnas a legibus constitutas, recentibus etiam tum maleficiis, expetere, judicioque persequi debebat : si res delatione nominis dignas admittere videret, nomen meum deferre, et hac via me in judicium vocare : si quid contra leges scribere ac decernere, accusationem mihi de decretis contra leges factis intentare : denique si quid omnino me contra remp. admittere videret, cuicuimodi esset, sunt leges, sunt judicia, sunt actiones, quibus omnibus uti licebat.*

Profecto si eo ordine et nexu non scripsit Demosthenes, optandum pene fuit, (absit verbo invidia) ut ita scripsisset : Adeo nitide, adeo luculente, adeo disposite procedunt omnia. Verum quid de fugitivis istis commatibus statuam, proximum est ut ostendam. Ab hujusmodi Propositione satis recte orditur : nempe :

Τὰ μὲν κατηγορημένα, πολλὰ, καὶ δεινὰ, καὶ περὶ ὧν ἐνίων μεγάλας καὶ τὰς ἐσχάτας οἱ νόμοι τάττουσι τιμωρίας.

Bene est : et huic Sententiæ adversative apponitur ea quæ sequitur, satis proba et luculenta : sc.

Τοῦ δὲ παρόντος ἀγῶνος ἡ προαίρεσις— ἐπήρειαν ἔχει—καὶ λοιδορίαν κ. τ. λ.

Esto : Sed et aliud Adversativum video :

Τῶν μέντοι (i. e. δὲ) κατηγοριῶν etc. v. 11.

Et, quod merito displicere potest, nihil aliud hic in Redditione dicitur, quam quod in Propositione dictum erat prius. Age, ἐξέτασον παράλληλα, ut scribunt Græci, et ut scribit Noster, ut eo situ dispiciamus, quid intersit :

Τὰ μὲν οὖν κατηγορημένα πολλὰ καὶ δεινὰ, καὶ περὶ ὧν ἐνίων μεγάλας καὶ τὰς ἐσχάτας οἱ νόμοι τάττουσι τιμωρίας.	Τῶν μέντοι κατηγοριῶν καὶ τῶν αἰτιῶν τῶν εἰρημένων, εἴπερ ἦσαν ἀληθεῖς, οὐκ ἔνι τῇ πόλει δίκην ἀξίαν λαβεῖν, οὐδ' ἐγγύς.

Conferas, Trutines, Metiaris, Excutias, Excrucies, quidvis fac periculi : Solertem dabo, qui quidvis ex hac posteriore Oratione expresserit, quod non interceptum erat in priore.

Multa mihi crimina objecit Æschines, quorum de singulis gravissimæ quæ possunt pœnæ statuuntur : Ultimum sc. supplicium : gravissimum quidem quod Sors humana patitur, verum ob delicti naturam leve : Interea tamen *tot et talia mihi crimina objecit Æschines, ut pœnas dignas a me repetere Civitas nullo modo possit.*

Hiccine est quem dicunt Demosthenem ! Hæccine ea quæ contorqueri aiunt Fulmina ! Atqui, ut in instituto pergam, hæc Confusio non simplici vice Auctori nostro contigit. Infra §. κ'. cum Æschine ita agit :

Quando in eo statu essent Res Græcæ, et Philippus cunctorum servitutem palam meditaretur, a Te, Æschine, vel ab alio quovis, qui mea consilia reprehendit, rogarem, quid in ea Fortuna Civitatem nostram agere oporteret? Utrum eam decuit, quæ toti Græciæ saluti esse solebat, jam dignitatis atque istius prærogativæ immemorem, Philippum in consiliis exsequendis adjuvare, ut Thessali et Dolopes faciebant? An, (quod levius fortasse) istud quidem non agere, sed domi sedentem, atque otiosam, sinere Philippum ea per se facere, quo pacto Arcades, Messenii et Argivi se gesserunt? Age dic mihi, ποίας μερίδος, ἐν τίνι τάξει, *in qua classe, expediebat fuisse Remp.? Nam, si meis consiliis usa non fuisset, necesse est eam vel in hac vel in illa parte omnino fuisse constitutam.* Recte. Sed videas, quæso, quo pacto eam rem exsequitur :

§. κ. in init.	§. κ. circa med.
Πότερον αὐτὴν ἐχρῆν, Αἰσχίνη, τὸ φρόνημα ἀφεῖσαν, καὶ τὴν ἀξίαν τὴν ἑαυτῆς, ἐν τῇ Θετταλῶν καὶ Δολόπων τάξει, συγκατακτᾶσθαι Φιλίππῳ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀρχὴν, καὶ τὰ τῶν προγόνων καλὰ καὶ δίκαια ἀναιρεῖν ; ἢ τοῦτο μὲν μὴ ποιεῖν· δεινὸν γὰρ ὡς ἀληθῶς· ἃ δ' ἑώρα συμβησόμενα, εἰ μηδεὶς κωλύσει, καὶ προῃσθάνετο, ὡς ἔοικεν, ἐκ πολλοῦ, ταῦτα περιϊδεῖν γιγνόμενα ;	Ἀλλὰ νῦν ἔγωγε τὸν μάλιστα ἐπιτιμῶντα τοῖς πεπραγμένοις, ἡδέως ἂν ἐροίμην, τῆς ποίας μερίδος γενέσθαι τὴν πόλιν ἐβούλετ' ἄν ; πότερον τῆς συναιτίας τῶν συμβεβηκότων τοῖς Ἕλλησι κακῶν, καὶ αἰσχρῶν, ἧς ἂν Θετταλοὺς, καὶ τοὺς μετὰ τούτων εἴποι τις ; ἢ τῆς περιεωρακυίας ταῦτα γιγνόμενα ἐπὶ τῇ τῆς ἰδίας πλεονεξίας ἐλπίδι, ἧς ἂν Ἀρκάδας, καὶ Μεσσηνίους, καὶ Ἀργείους θείημεν ;

Posterius sane Incisum, si quid est in ea Observatione, quod prodesse potest, non erat in Ulpiani Codd. quantum ex ejus scholiis augurari fas est. Verum sive ille invenerit, necne, a me nunquam impetrare possis, aut hæc, et similia, non nisi deploratissima ad nos pervenisse, aut multum me aberrare in ea divinatione, quæ omnem hanc molestiam amoliri posse videtur. Scilicet utroque in loco, ubi vides iterari Commata illa ἰσοδυναμοῦντα, si alterum tollas (neque id ægre feres), defæcabitur Textus, eumque colorem Demostheni restitues, quem ille exoptaverit. Unde autem, dices, per tot sæcula interpolatum sit? Duæ nimirum ab ultima vetustate exibant Demosthenis quæ vocantur Ἐκδόσεις. Solebat id apud Antiquos fieri ; atque ea Cura iis Scriptoribus

impendi, quorum in libris expoliendis recensendisque aliorum opera utiliter collocari poterat. Ita Homeri alia erat Editio κατὰ Φιλήμονα, alia κατὰ Ῥιανὸν, Σωσιγένους alia, alia Ἀριστάρχου, Ζηνοδότου, alia Cypria, Sinopica, alia κοινὴ, et nominantur etiam κοιναὶ, et χαριέστεραι, alia denique ἐκ νάρθηκος, ut cæteras omittam, quæ erant numerosæ. Quod legitur hodie Apollonii Rhodii, est ex secunda Editione istius Scriptoris. Scholiastes enim, qui latus ejus claudit, eum diligenter ad Προέκδοσιν, sive Editionem priorem, recensuit, quæ quantum ab hodierna distet, intelliges ex σχ. ad hos versus I^mi. libri, sc. 285. 515. 543. 725. 788. 801. Et similis Fortuna, ut dicebam, obtigit Auctori nostro. Quod quoniam alibi a me animadversum est liberius, hic sufficiat memorare, unam ab Ulpiano vocari Ἀρχαίαν, sive *Antiquiorem* Demosthenis Editionem, Δημώδη, sive *Popularem*, alteram. Vide Ulpian. ad Orat. contra Midiam sæpiuscule. Hinc fortasse liquebit, cur multa hodie non legantur in nostro Auctore atque hac Oratione, quæ citarunt ex ea Antiquiores. Verbi gratia: Nullibi per totam hanc Orationem occurrunt hæc verba: Τῶν δὲ πλοίων τὰ μὲν συντριβόμενα ταῖς ἀποστολαῖς. Attamen ea diserte profert Ulpianus, et exponit, ad Philipp. I. ex Oratione, quæ erat ὑπὲρ Κτησιφῶντος, et Suidas etiam citat, in v. Ἀποστολὰς, sed Auctore dissimulato. Nimirum in altera Editione legi poterant: in altera non ita. Et sic de aliis quoque statui posse et debere arbitror.

Et quoniam ea res jam agitur, non videbor esse importunus, si locos deperditos ex hac Oratione colligam. Interea tamen non omne quod laudatur ex Oratione περὶ Στεφάνου, ad eam classem protinus redigo. Nempe, aliquando errat ille, qui citat, et Demosthenem intelligit, non in causa Ctesiphontis, sive περὶ Στεφάνου, verum in earum alterutra quæ exstat, inscripta κατὰ Στεφάνου ψευδομαρτυριῶν. Ita Suidas v. Καταψευδομαρτυρησάμενος· quem tamen facile argueret Harpocratio, qui κατὰ Στεφάνου diserte habet; quin et Initium istius Orationis, ita scil. conceptum: Καταψευδομαρτυρηθεὶς, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, et quæ sequuntur. Idem dicendum est de voce Παραπεπτωκὼς, quæ in harum quoque priore legitur, non in ea de Corona. Ita etiam statuendum est de v. Φαρμακῶντα. Vid. Suid. Harpocr. v. Φαρμακὸς, atque etiam Etymol. M. Atque huic simile exemplum mox subjungam. Hæc igitur erat una Erroris ansa in citando. Sequitur alia. Nempe ob Causæ non magnam dissimilitudinem, confundere solebant hanc nostram cum illa π. Παραπρεσβείας. Utraque enim gravis, spectabilis, et ad Remp. pertinebat. Id Th. Magistro aliquoties usu venit. [e.g. in ξαίνω p. 638. ubi vide interpretes in ed. Bernardi. HARL.] Aliquando memoria freti Antiquiores sensum solummodo adducebant, verbis aliquantulum disparibus et diversis. Hæc omnia fortasse, vel plurima, perseveranti in legendis iis, quæ scribimus, plana fient. Denique alia de causa abesse poterant nonnulla, quæ olim hic legebantur, sc. quia obelum Criticorum perpessa sunt. Qua de re audi Hermogenem, p. 317. Ἐκεῖνα μέντοι διὰ τὸ ἄγαν εὐτελὲς καὶ ὀβελίσαντές τινες ὑπεξείλοντο ἴσως ὀρθῶς ποιοῦντες· λέγω τὸ, κυάμους ἐφθοὺς βοῶσα, καὶ, κατὰ πᾶν τὸ θέρος ἐπλανᾶτο, καὶ τὰ ἑξῆς. Ταῦτα γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐν μὲν ἰδιωτικοῖς λόγοις ἴσως ἂν ἁρμόσειεν· ἐν δημοσίῳ δὲ, καὶ τηλικοῦτον ἔχοντι ἀξίωμα λόγῳ, ἢ προσώπῳ, ἢ πράγματι, πῶς ἂν ἁρμόττοι; His præmissis, hæc citantur, quæ sequuntur:

Τοῦ μὲν τὸν πατέρα ἡταιρηκέναι, τοῦ δὲ τὴν μητέρα πεπορνεῦσθαι.
T. Magist. v. Ἑταίρα.

Λογογράφους τοίνυν καὶ ὑβριστὰς ἀποκαλῶν καὶ τοιαῦθ' ὑβρίζων.
Id. v. Λογογράφος.
Exstant in π. Παραπρ.

Ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος τὸν δεῖνα εἰσήγγειλε.
Id. v. Ὁ δεῖνα. Si hoc sit verba Oratoris laudare.

Τί δοῦλον ἢ ἐλεύθερον εἶναι διαφέρει;
Id. v. Τί διαφέρει.
Vide Not. ad §. νθ'. in fin.

Φιάλας Λυκιουργεῖς δύο.
Athen. XI. 12.
Vide Leopard. XI. Emend. 18.

Σινώπη.
Harpocr. in v.

Σεσυλήμεθα τὰ ἡμέτερα αὐτῶν ὑπὸ τούτων, Φασηλιτῶν ὄντων, ὥσπερ δεδομένων σύλων Φασηλίταις κατὰ Ἀθηναίων. ἐπειδὰν γὰρ μὴ ἐθέλωσιν ἀποδοῦναι, ἃ ἔλαβον, τί ἄλλο τις ἔχοι ὄνομα θέσθαι τοῖς τοιούτοις, ἢ ὅτι ἀφαιροῦνται βίᾳ τὰ ἀλλότρια;

Hæc et plura laudant ex περὶ Στεφάνου, tum Suidas, tum Etym. M. Leguntur tamen hodie in Orat. πρὸς τὴν Λακρίτου παραγραφήν· Et vox quidem Σύλας (id est, Συλήσεις) in ea Oratione, quæ inscribitur περὶ τοῦ Στεφάνου τῆς τριηραρχίας. Vides his verbis, quæ subjicimus, istius erroris originem. Nam recte se habet Harpocratio: Σύλας. Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου [τῆς τριηραρχίας, κἂν τῷ πρὸς τὴν Λακρίτου. Ἐξελόμενος ὁπόταν μὴ σῦλαι ὦσιν Ἀθηναίοις.] ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς ὥσπερ ἐξηγούμενος αὐτό φησιν· Σεσυλήμεθα τὰ ἡμέτερα κ. τ. λ. Verba Harpocrationis, quæ uncis inclusimus, deerant in Etymologo. Atque hæc hactenus: Redeo.

Aio autem porro, fieri etiam potuisse, ut binæ istæ Editiones, quibus fruebantur

Antiqui, aliquando per incuriam describentium, aut quavis alia ex causa, conflarentur, ad hanc nostram, quæ sola hodie obtinet, concinnandam. Ita constabit, quare plurimæ identidem Sententiæ verbis aliquantulum diversis ab Auctore nostro iterentur (vide quæso quæ præfamur ad Midianam): licet Photius arbitretur magis, eas quasi abortivas excidisse ex scriniis Demosthenis, priusquam ultimam manum Auctoris expertæ fuissent, aut secum ille statuisset, utri parti Orationis eæ elegantius convenirent. Ex hac etiam Hypothesi expediemus fortasse, unde toties turbatum sit per Orationem *de falsa Legatione*, tot repetantur, commisceantur, tot ex improviso inchoata, statim etiam ex improviso relinquantur imperfecta. Vide notata ad Æsch. p. 254. ed. R. p. 265. l. 11. ed. T. et Dem. περὶ Παραπρεσβ. ad not. δι' αὐτὸ κ. τ. λ. §. ϛδ'. et quæ præmisimus isti Orationi. Verum age, exemplis et rationibus hanc rem transigamus. Scribit Demosthenes c. Aphob. I. 816. 12. 13. ed. R. n. 14. Ed. Lutet. Καὶ ταῦτα μὲν ἐνεργὰ κατέλιπεν, ὡς καὶ αὐτοὶ οὗτοι ὁμολογήσουσιν, ὧν γίγνεται τοῦ μὲν ἀρχαίου κεφαλαίου τέτταρα τάλαντα, καὶ πεντακισχίλια. Ut in transcursu id moneam, istud πεντακισχίλια erat πεντακισχίλιαι, sc. *Drachmæ*, non *Talenta*. Nam hoc fuisset incredibile. Verum ad me propius pertinet in isto loco Budæi sollicitudinem levare, qui merito miratur, quare præter omnem consuetudinem Demosthenes scriberet ἀρχαίου κεφαλαίου, cum utrumvis vocabulum recte per se stare possit, et *Sortem*, i. e. uti nos appellare solemus, *The Principal*, denotare. Nimirum Vox *hæc* in uno Exemplari, in altero *illa* exstabat. Plurimos proferre potui Auctores, qui τὸ ἀρχαῖον de ea re dicunt, plurimos etiam, qui τὸ κεφάλαιον, ni ea res esset a Lexicographis præoccupata: sed qui utrumque adhiberet, et τὸ ἀρχαῖον et τὸ κεφάλαιον, præter Demosthenem in hoc loco, vidi neminem. Neque sane nata est ea locutio ex glossemate, quod vocant. Non enim solent rara vocabula æque raris explicari et exponi. Nimirum opera ista luderetur. Et quo jure diceres τὸ κεφάλαιον elucidare τὸ ἀρχαῖον, eodem, illud ab hoc elucidari contenderem. Porro, c. Aphob. falsi testimon. p. 846. 24. ed. R. n. 11. Ed. Lutet. Μαρτυριῶν γὰρ πλέον ἢ πάνυ πολλῶν τῶν ἁπασῶν ἀναγνωσθεισῶν et quæ sequuntur: Nimirum scribebatur:

μαρτυριῶν πλέον ἢ ** (Numero abraso)
et rursus:
μαρτυριῶν πάνυ πολλῶν.

In Philip. I. §. δ'. dicitur
συνελόντι δ' ἁπλῶς εἰπεῖν,

Quæ vox ἁπλῶς in nonnullis desideratur. Sc. dixerunt Antiqui eodem animo,
et συνελόντι δ' εἰπεῖν,
et ἁπλῶς δ' εἰπεῖν.

His fortasse conjungenda sunt et ea in Oratione, in qua occupamur, §. κά. in fin.

Τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας [αὐτεπαγγέλτους] [ἐθελοντὰς] παραχωρῆσαι Φιλίππῳ. Vide locum.

Et Philip. I. §. ϛ'.

Ὡς μὲν οὖν δεῖ τὰ προσήκοντα ποιεῖν [ἐθελοντὰς] ὑπάρχειν ἅπαντας [ἑτοίμους].

In Oratione de Corona ter legitur:

Οὐκ ἔστι ταῦτα, οὐκ ἔστι. πόθεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ.

Sensus optime perficeretur, si legamus, vel:

Οὐκ ἔστι ταῦτα, οὐκ ἔστι. πόθεν;
Vel:
Οὐκ ἔστι ταῦτα, οὐκ ἔστι. πολλοῦ γε καὶ δεῖ.

At utrumque dici, inficetum et molestissimum. Unde a nostris MSS. vel hoc vel illud abesse solet. Verum quod omnium maxime memorari et animadverti volebam, incredibile dictu est, quanto æstu laborant nonnulli, cum Æschines ait *decem* legatos, Demosthenes *quinque* tantum, ad Philippum fuisse missos: porro ei numero Demosthenem accenseri ab Æschine, excludi a se ipso: Vel, quod potius, quandoque a se ipso in eo cœtu numerari, quandoque autem prætermitti. Attigi ad Argumentum Orat. π. Παραπρεσβ. Attamen ubi, ais Tu, sibi in ea re adversatur Demosthenes? In ea Causa, quam hodie tractamus. Nam aliquando exaratur de ea Legatione παρόντων ἡμῶν—μὴ ἀπίωμεν ἐκ Μακεδονίας—ἀπαγγειλάντων ἡμῶν—ἀπαγγελλόντων ὑμῖν ἡμῶν, cum in aliis Codd. constanter παρόντων ὑμῶν—μὴ ἀπίωσιν ἐκ Μακεδονίας—ἀπαγγειλάντων αὐτῶν—ἀπαγγελλόντων ὑμῖν τούτων. Vide modo, §. ί. Nimirum consarcinata est Editio, quæ ad nostram ætatem pervenit, ex prioribus, quarum hæc unam, illa alteram partem in hac disceptatione tuebatur. Nam in Editorum nullis, prout hodie circumferuntur, ea est Constantia, qualem jure exspectare potuissemus, si ex uno Exemplari depromerentur. Et proinde in eo, quod memoravi, Argumento Orationis *de falsa Legatione* habitæ, cum tenor loci, atque res ipsa tulerit ad eam Hypothesin, ut Demosthenes *secunda* vice ea legatione defungi crederetur: — ἰστέον δὲ, ὅτι Δημοσθένης ἀπῆλθεν ἐν τῇ δευτέρᾳ πρεσβείᾳ. Adhæsit tamen *ex altera Hypothesi* in libris quamplurimis: ἰστέον δὲ, ὅτι Δημοσθένης οὐκ ἀπῆλθεν. Plura fortasse alibi. Jam, ut telam pertexam, si istud impetravero, repeti hic nonnulla atque inconsi-

derate interseri ex diversis exemplaribus, atque semel cœptum esse juxta hunc locum perturbari; nemo cætera mihi invidebit, sc. permisceri potuisse, atque ex suo ordine moveri, Comma unum atque alterum, quibus Nos postliminium dedimus, et de quibus mox plura dicemus.

Scio equidem, auctoritatem Hermogenis pag. 279. contra me facere, qui iteratas illas Interrogationes (de quibus egimus, p. 31.) Πότερον αὐτὴν ἐχρῆν —; et Ἀλλὰ νῦν ἔγωγε ἡδέως ἂν ἐροίμην, τῆς ποίας μερίδος —; exemplum affert istius Figuræ, quæ Ἐπιμονὴ dicitur a Technicis, et sclerter ab Oratoribus antiquis aliquando adhibetur. Ita Ille: Ταύτῃ τῇ ἐννοίᾳ πλέον ἢ τετράκις ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ κέχρηται — Διὰ γὰρ τὸ ἔνδοξον τῆς ἐννοίας ἐπιμένει, καὶ δεινῶς ἐπίκειται τῷ ἐχθρῷ, ταῖς συνεχέσιν ἐρωτήσεσι οὐδὲ ἀναπνεῖν ἐῶν. Non nego feliciter olim vibrasse ea fulmina Demosthenem, et sæpissime pertundi et κατοῤῥητορεύεσθαι iis artibus adversarium, quem nactus est. An id hoc loco præstare voluerit, vehementer dubito. Judicet æquus lector. Ego interea acumen Hermogenis desidero, qui *plus quam vicibus quaternis* hic ait ingeminari a Demosthene. Teneo quid hominem impulerit, ut ita scriberet. Sed in eo decipiebatur. Et nihil amplius ex istius auctoritate efficitur, quam ut constaret, inveterasse jam inde ab Hermogenis ætate duos istos paragraphos, quorum alterum eliminandum pronunciavi. Neque ego mendi diuturnitatem valde disputo. Verum de tota hac causa plura contendam ad § θ'. ubi (si nondum vicisse videbor) causa vicero. Et lectorem meum magnopere oro et obtestor, ut adjungeret huic disputationi ea, quæ ibi dicturus ero. TAYLOR.

Ingentem illam ego corrigendi licentiam non sum ausus imitari: neque fortasse (unam si modo clausulam recidas, Τῶν μέντοι κατηγοριῶν—) usque adeo necessaria videbitur.

Accusationis hujus, inquit Orator, propositum ipsum et prima quasi facies indicia præ se fert hostilis malitiæ et ludibrii. Etenim cum nemini deneganda sit ad populum accedendi copia, quemque libet in jus vocandi, neque tamen qui istuc fecerit vexandi gratia et explendæ invidiæ, aut rectum fecerit, aut civile, aut justum, Athenienses. *Quod nisi hac mente accusator extitisset*, tantis meis flagitiis, cum etiam tum essent recentia, pœnas legibus constitutas opponere illum oportuit, vel læsæ majestatis, vel legum violatarum postulantem; καὶ τοῦτον τὸν τρόπον εἰς κρίσιν καθιστάντα παρ' ὑμῖν. (*Me, inquam, atque* hac via *solicitare debuit*: neutiquam enim Ctesiphontem potest confodere per mea latera; neque enimvero, si me obrui posse confideret, illum unquam petivisset.) Quinetiam si quod aliud eorum, quæ modo calumniose percensebat, me patrantem observasset, sunt leges de omnibus, sunt judicia, sunt actiones, &c. STOCK.

Τὰ μὲν οὖν κατηγορημένα — ἀλλ' ἐφ' οἷς κ. τ. λ.] Hunc locum cum Taylorus aliique ut corruptissimum transpositionibus sanare et emendationibus tentaverint, Reiskius vero, quæ illis viris dubia visa, iis silentio transmissis, pro sano et integro habuerit, in hoc dissensu virorum doctorum, ut fit, timidius ago, cum meam de illo sententiam aperio. Nam alterius utrius judicio ignorantiæ crimen sustinendum esse video. Et tamen faciam. Demosthenes, ad ea responsurus, quæ Æschines in res, ab eo publice gestas, contulerat crimina et mendacia, in universum ante de consilio accusationis (περὶ τῆς προαιρέσεως τοῦ ἀγῶνος) disputat, ut ostendat, Æschinem illo quidem animum sibi inimicissimum prodere, quod crimina illa non olim, suo quodque tempore, objecerit, sed omnia nunc in perniciem suam coacervaverit. Verbis igitur τὰ — τοιαῦτα discrimen facit inter crimina ab Æschine in se dicta, quorum multitudinem et magnitudinem non negat, et inter consilium accusationis ipsum, quod statim ut atrocissimum et pessimum insectatur; *quamquam* — idque verbis τῶν μέντοι — ἐγγὺς continetur — dignam sibi pro malefactis, si vera sint, mulctam imponere nequeat civitas. Ita verba τῶν μέντοι κατηγοριῶν — ἐγγύς, quæ ut iterationem meram verborum τὰ μὲν οὖν — τιμωρίας ejicienda censuit Taylorus, si pro adjecto membro acceperis, locum habere posse, nemo non videt. Particula μέντοι autem, ut Latinorum *quamquam*, ejusmodi membra prioribus apponi, indicat. Jam vero periodo Οὐ γὰρ ἀφαιρεῖσθαι — γραφόμενον, qua de causa consilium accusationis inimicissimum sibi videatur, demonstrare aggreditur. Itaque particulam γὰρ ad verba τοῦ δὲ — τοιαῦτα referendam esse, nec magis hunc connexum verbis interpositis τῶν — ἐγγὺς turbari, patet, quam loco huic simillimo, quo interpretationem nostram egregie juvari firmarique vides, §. ξ'. Νῦν δ' ἐγὼ μὲν ὑμετέρας τὰς τοιαύτας προαιρέσεις ἀποφαίνω, καὶ δείκνυμι, ὅτι καὶ πρὸ ἐμοῦ τοῦτ' εἶχε τὸ φρόνημα ἡ πόλις· τῆς μέντοι διακονίας τῆς ἐφ' ἑκάστοις τῶν πεπραγμένων καὶ ἐμαυτῷ μετεῖναί φημι οὗτος δέ, τῶν ὅλων κατηγορῶν, καὶ κελεύων ὑμᾶς ἐμοὶ πικρῶς ἔχειν, ὡς φόβων καὶ κινδύνων αἰτίῳ τῇ πόλει γεγενημένῳ, τῆς μὲν εἰς τὸ παρὸν τιμῆς ἐμὲ ἀποστερῆσαι γλίχεται, τὰ δ' εἰς ἅπαντα τὸν λοιπὸν χρόνον ἐγκώμια ὑμῶν ἀφαιρεῖται, junctura membrorum ἐγὼ μὲν — οὗτος δὲ interpositis τῆς μέντοι — μετεῖναί φημι dissolvitur. Ipsius periodi οὐ γὰρ — γραφόμενον singula verba si expendes, membra οὐ γὰρ — τυχεῖν et οὐδ' ἐν — ποιεῖν pro oppositis habenda esse, intelliges, idque, omissa voce μέν, particula δὲ æque significari, ut apud Plutarchum in vita Demosthenis: Ἀλλ' ἔοικεν ὁ ἀνὴρ — οὐ πάνυ προίεσθαι τὴν ἐν τῷ καιρῷ δόξαν, οὐδ' ἐπὶ τύχῃ πολλάκις ἑκὼν εἶναι ποιεῖσθαι τὴν δύναμιν. Vana igitur est locique sententiam corrumpit conjectura Reiskii ἀλλ' οὐδ', quamquam, ab eodem sensum oppositorum satis perspectum esse, negari nequit, vid. Annot. Reisk. Saltem ἀλλ' οὐκ scribendum erat. Τοῦτο ad προσελθεῖν τῷ δήμῳ καὶ λόγου τυχεῖν pertinet, hoc sensu: *sed accusatio intentanda non est, ut alteri contumeliosa insectatione noceas et invidiam confles, sed Æschinis erat* ἀλλ' ἐφ' οἷς κ. τ. λ. Particula adversativa ἀλλὰ negationi οὐδὲ respondet. In verbis ἀλλ' — χρῆσθαι imperfectum ἔδει (αὐτὸν) ex antecedenti δεῖ ut suppleatur, sensus postulat; et, quamquam paulo duriorem hanc viam esse non nego, nec tamen ejusmodi complementum post particulam ἀλλὰ perperam arcessi, structuræ verborum similes, ut §. ξ'. *in fin.* probant, et hoc loco temporis mutatio ideo minus offendere debet, quod a sententia generali ad rationem ipsam, quam Æschines inire debebat, progreditur orator. Reiskius tamen ἔδει de conjectura post τἀδικήματα inserendum esse censuit. Non magis verba, quæ sequuntur, οὐ γὰρ — ἐγράψατο suo loco movenda esse judico, quibus commode utitur Demosthenes, ut transitus fiat ad alteram injuste agendi rationem, quam Æschines inierit, Καὶ μὴν — κατ' ἐμοῦ, quod nimirum, se ulturus, Ctesiphontem accusaverit, cum a seipso malefactorum pœnam ex legibus repetere potuerit. In ipso transitu nota brevitatem, cujus Demosthenes semper fuit studiosissimus. WUNDERL.

Οὐ γὰρ] Hic γὰρ non significat *enim, etenim*, sed *quidem*, ut sæpius alias. AUGER.

Λόγου τυχεῖν] Si hic sit locus, quem voluere Harpocratio et Suid. ubi has voces ex nostra Oratione citant, errant sane in expositione: Neque enim per λόγου intelligendum est ἐπαίνου, quod illi prædicant. Et in ea mente est Valesius. Forte εἰπεῖν, inquit Ille. TAYLOR.

Λόγου τυχεῖν] Λόγου τυχεῖν dicuntur, quibus dicendi potestas facta est, id est, οὐκ ἀκρίτως ἀπαχθῆναι. Idem κατὰ Ἀριστοκρ. καὶ τὸ τοῦ λόγου τυχεῖν ἀναιρῶν, ἐκδότους ποιῇ. *Ex edit.* HERVAG.

Οὐδ' ἐν ἐπηρείας τάξει καὶ φθόνου τοῦτο ποιεῖν] *Neque vero ita hoc facere, ut calumniæ et invidiæ speciem accusator præ se ferat, rectum et polit cum est.* Sic alibi, ἐν ἐχθροῦ τάξει, pro *hostili affectu, habituque* dixit, et κατὰ Ἀριστοκρ. ἐν δωρεᾶς τάξει, *muneris vice et loco.* IBID.

Οὔτε κ. τ. λ.] Apponam correctionem Lambini, ut intelligat lector, quantum ille profecerit: — δίκην ἀξίαν λαβεῖν· Ὅ, οὔτε, μὰ τοὺς θεούς, ὀρθῶς ἔχον, οὔτε πολιτικόν, οὔτε δίκαιόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδ' ἐγγύς. οὐ γὰρ ἀφαιρεῖσθαι δεῖ τὸ προσελθεῖν τῷ δήμῳ, καὶ λόγου τυχεῖν — ἀλλ' ἐφ' οἷς ἀδικοῦντά με κ. τ. λ. Hæc Vir doctus. Et quis contra sentiet, cum ea Transpositio unius Sententiolæ textum optime complanat, atque sensum ubique connectit, qui olim conclamabatur? Solent hæc res fieri in exemplaribus antiquis: Cujus rei illustre exemplum dabo. Legitur in Themistoclis vita a Cornelio Nepote descripta:

> *Scio plerosque ita scripsisse, Themistoclem, Xerxe regnante, in Asiam transiisse: Sed ego potissimum Thucydidi credo, quod ætate proximus erat,* qui illorum temporum historiam reliquerunt, *et ejusdem civitatis fuit.*

Acute sane! *An potuit scribi miserius?* Nam si hæc verba ita sunt sumenda, sc. Thucydidem proximum esse ætate etc. *iis* qui illorum temporum historiam reliquerunt, *ridicula* sunt: Sin Themistocli proximum, *ex numero eorum*, qui illorum temporum historiam reliquerunt, *obscura.* Aliquid subesse argumenti crediderim, si ideo Nepos Thucydidem sequeretur, propterea quod et ætate erat conjunctus Themistocli, et ex eadem urbe. Id quod res erat, et verissime dici potuit. Age:

> *Scio plerosque,* qui illorum temporum historiam reliquerunt, *ita scripsisse, Themistoclem, Xerxe regnante, in Asiam transiisse: Sed Ego potissimum Thucydidi credo,* quod ætate proximus erat, et ejusdem civitatis fuit.

An potuit scribi luculentius?

TAYLOR.

ἀφαιρεῖσθαι δεῖ τὸ προσελθεῖν τῷ δήμῳ καὶ λόγου τυχεῖν, οὐδ' ἐν ἐπηρείας τάξει καὶ φθόνου τοῦτο ποιεῖν,— [1] οὔτε μὰ τοὺς θεοὺς ὀρθῶς ἔχον οὔτε πολιτικὸν οὔτε δίκαιόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι!—ἀλλ' ἐφ' οἷς ἀδικοῦντά μ' ἑώρα τὴν πό-

[1] ὃ οὔτε

λιν, οὖσί γε τηλικούτοις, ἡλίκα νῦν [1]δὴ ἐτραγῴδει καὶ διεξῄει, ταῖς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίαις παρ᾽ αὐτὰ τἀδικήματα

[1] † Deest δή.

Ἐτραγῴδει] Obsop. διετραγῴδεις. Wolf. Potius §. ή. in vocc. ἡλίκ. νῦν ἐτραγῴδεις. Taylor.

Παρ᾽ αὐτὰ τἀδικήματα] Id est, protinus admissis delictis, de quo etiam πρὸς Λεπτίνην. *Ex edit.* Hervag.

Παρ᾽ αὐτὰ τὰ ἀδικήματα] Εὐθὺς ὅτε ἠδίκουν ἐγὼ ταῦτα. Ferventibus delictis, et flagranti crimine, ut JCti loquuntur. Wolf.

Παρ᾽ αὐτὰ τὰ ἀδικήματα] *Recentibus delictis.* Eo ore omnes fere Interpretes. Ita scribit Josephus Antiq. Jud. p. 416. Ἵνα γνῷς ὅτι κερδαίνουσιν οὐδὲν οἱ κακοὶ, μὴ παρ᾽ αὐτὰ τἀδικήματα κολασθέντες, scil. *pœnam ex continente adjectam sceleri*, τὸ ἀμύνασθαι τῷ παθεῖν ὅτι ἐγγυτάτω κείμενον, ut verbis utar Thucydidis, III. 38. Sed et aliam habet et majorem Emphasin, nempe pœnam *juxta formam criminis*, ut dici potest, subeundam; verbi gratia, *si* Εἰσαγγελίας ἄξια *commiserit*, ut v. 1. p. seq. *eas pœnas daret, quæ lege isti culpæ affiguntur: si* παράνομα γέγραφε, v. 3. *eas quæ competebant* παράνομα γράφοντι, *denique* (continuatur enim argumentum v. 3. p. 38. sine importunissimo isto commate, quod v. 1. et 2. inveteravit) *cujuscunque demum criminis argueretur, erant leges, erant supplicia, quæ in unumquemque facinorosum peculiariter statuisset Majorum Diligentia.* Jurisprudentia enim Attica accurate distinxit, quo animo, quo gradu maleficii, et quanto cum damno Reip. committeretur unumquodque facinus: et eadem pariter fide et diligentia trutinavit supplicia quoque. Qui Græcos scriptores evolvit sine eo monito et delectu, multa frigide leget, quæ illi exactissime scripserunt. Atque arrepta ea opportunitate, sumere liceat, §. οδ΄. hujus Orationis, ubi, quæ cum summa proprietate scripsit Demosthenes, vel levissime, ut dixi, feriunt lectorem, Fori Attici hospitem, rerum istarum indiligentem, et in eo Jure minus exercitatum.

> Ἐν οἷς εἰσηγγελλόμην, ὅτε ἀπεψηφίζεσθέ μου, καὶ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων τοῖς διώκουσιν οὐ μετεδίδοτε, τότ᾽ ἐψηφίζεσθε τὰ ἄριστά με πράττειν.

Ea erat Εἰσαγγελίας Conditio et Natura. Atque ad istum ritum pertinent solennia ista, ἐψηφίζεσθε — ἀπεψηφίζεσθε — τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων. Sequitur Criminis et Processus Species altera:

> Ἐν οἷς δὲ τὰς γραφὰς ἀπέφυγον, ἔννομον καὶ γράφειν καὶ λέγειν ἀπεδεικνύμην.

Ecce ut stilum vertat? γραφὰς φεύγειν — ἀποφεύγειν — ἀποδείκνυσθαι ἔννομα γράφειν. Quæ non temere aut inconsulto variantur. Sequitur:

> Ἐν οἷς δὲ τὰς εὐθύνας ἐπεσημαίνεσθε, δικαίως καὶ ἀδωροδοκήτως πάντα πεπρᾶχθαί μοι προσωμολογεῖτε.

Erat et hæc quædam quasi Accusationis Species, sed in se recepit calculi quandam rationem, eosque ritus, qui in scrutando, ponderando, inquirendo atque computando fere exercebantur. Dixit ergo ἐπισημαίνεσθαι: quod de Rationibus *subscribendis* atque *obsignandis* dicitur. Iterumque dixit προσωμολογεῖτε: quæ pariter Vox solenniter et quasi ritualiter adhibetur, cum rationibus probe subductis, FELICITER, aut ACCURATE, pronunciatum. Æsch. c. Ctesiph. 447. 1. ed. R. p. 387. ed. T. Ἀλλ᾽ ὅμως ἐπειδὰν ὁ λογισμὸς συγκεφαλαιωθῇ, οὐδεὶς ὑμῶν ἐστὶν οὕτω δύσκολος τὴν φύσιν, ὅστις οὐκ ἀπέρχεται τοῦθ᾽ ὁμολογήσας, καὶ ἐπινεύσας ἀληθὲς εἶναι, ὅ, τι ἂν αὐτὸς ὁ λογισμὸς (vel, ut vertente pagina scripsit, ὁ τῆς ἀληθείας λογισμὸς) αἱρῇ. An eo dico quæ lectori probari possunt? Nondum tamen omnia, quæ videor deprehendisse. Nam cum ibidem concludit Demosthenes, et rem ad quandam quasi ἀνακεφαλαίωσιν reducit, ibi *distinctionis, proprietatis* et *decoris* memor, accurate subjungit:

> Τί προσῆκον ἦν—τοῖς ὑπ᾽ ἐμοῦ πεπραγμένοις θέσθαι τὸν Κτησιφῶντα ὄνομα; οὐχ ὃ τὸν δῆμον ἑώρα τιθέμενον; οὐχ ὃ τοὺς ὀμωμοκότας δικαστάς; οὐχ ὃ τὴν ἀλήθειαν παρὰ πᾶσι βεβαιοῦσαν;

Non est utiquet emere factum, quod ad Εἰσαγγελίαν, τὸν δῆμον, ad γραφὰς, τὸν δικαστὴν, ad Εὐθύνας denique τὴν ἀλήθειαν accommodaret. Ita cum scripsit Demosthenes §. λή. Ἐξέλιπες ἐν ταῖς εὐθύναις, ἐν ταῖς γραφαῖς, ἐν ταῖς ἄλλαις κρίσεσι, bene subjungit Ulpianus, sc. εὐθύνη ἐστὶν ὧν δημοσίᾳ τις ἐπιστεύθη· γραφὴ ἐπὶ τῶν παρανόμων· κρίσις δὲ ἐπὶ ἐγκλήματος. Ita scriptum est c. Stephanum II. Μαρτυρεῖν γὰρ οἱ νόμοι οὐκ ἐῶσιν αὐτὸν αὐτῷ, οὔτ᾽ ἐπὶ ταῖς γραφαῖς, οὔτ᾽ ἐπὶ ταῖς δίκαις, οὔτ᾽ ἐν ταῖς εὐθύναις. Idem tamen §. οδ΄. hujusce Orationis distinxit propius ad ea, quæ proferimus, scil. Καὶ γραφὰς, εὐθύνας, εἰσαγγελίας, πάντα ταῦτα ἐπαγόντων μοι. Sed hæc a me sunt alio loco expendenda.

Atque isti usui, quem dixi, commode inservit Præpositio παρά. Quæ comparationem quandam (*juxta-positionem* vocant technice) repræsentat: atque monet rationem esse institutam inter pœnam et maleficium.

χρῆσθαι, εἰ μὲν εἰσαγγελίας ἄξια πράττοντά μ᾽ ἑώρα, εἰσαγγέλλοντα καὶ τοῦτον τὸν τρόπον εἰς κρίσιν καθιστάντα παρ᾽ ὑμῖν, εἰ δὲ γράφοντα παράνομα, παρανόμων γραφόμε-

Licet ergo hæc et similia in leviori sensu nonnunquam accipiantur, et *statim*, *confestim*, etc. significent, nempe §. ξς΄. Διόπερ τοὺς παρ᾽ αὐτὰ τὰ πράγματα ἐλέγχους φυγὼν — Et similiter, modo, Ἐκστὰς τῆς ὀρθῆς καὶ δικαίας ὁδοῦ, καὶ φυγὼν τοὺς παρ᾽ αὐτὰ τὰ πράγματα ἐλέγχους, verumtamen ad nostram sententiam prope et probe accedit id, quod dicitur §. λ΄. Φέρε δὴ παρὰ τοῦτον, τὸν ἐκ τοῦ ἐμοῦ νόμου κατάλογον: Age *conferas*, *apponas* utriusque nostrum catalogum, ut quid intersit, dispicere possimus. Eo igitur animo sæpissime in his Orationibus reperitur παραναγινώσκειν· τοὺς νόμους sc. τὰ ψηφίσματα, aut aliquid ejusmodi. Age recita causam, quæ in jus deducitur, et *juxta* quoque recita leges. Ὑπομνήσατ᾽ αὐτὸν ἄνευ θορύβου τὸ σανίδιον λαβεῖν, καὶ τοὺς νόμους τῷ ψηφίσματι παραναγνῶναι. Æsch. c. Ctesiph. 590. 3. ed. R. 443. l. 1. ed. T. Similiter p. 577. pen. ed. R. p. 438. l. 3. ed. T. ἀναγνώσεται ὑμῖν τὸ ψήφισμα· παρανάγνωθι καὶ ὃ γέγραφε Κτησιφῶν. Adde eundem p. 241. 1. R. p. 260. l. 6. T. p. 268. 10. R. p. 271. l. 16. T. et notas ad loc. ubi Lector meus consulere admouebatur, quæ Vir doctissimus habiturus erat ad Æschinem p. 582. R. p. 439. 17. T. Cl. enim Marklandus in eo loco pro πάλιν ἀναγινώσκειν, fretus iis exemplis, quibus in hac re modo utimur, παραναγινώσκειν legi jusserat. Quod cum optima fide præstare potui, deterritus tamen iis verbis, quæ ex Polluce ibidem adduxi, ab ea Correctione abstinui, licet peritissime judicavit Vir præstantissimus; atque ad eam normam, in qua jam laboramus, summa cum proprietate dici ab Æschine potuisset παρανάγνωθι τοὺς νόμους καὶ τὸ ψήφισμα. Denique ea Locutio extra Forum deprehenditur quoque: ut ubi ait Demosthenes §. π΄. Φέρε δὴ καὶ τὰς τῶν λειτουργιῶν μαρτυρίας, ὧν λελειτούργηκα, ὑμῖν ἀναγνῶ πάσας· παρανάγνωθι δὴ ἡμῖν καὶ σὺ τὰς ῥήσεις, ἃς ἐλυμαίνου. *Recitentur monumenta meorum in Remp. benefactorum*, et una quoque, juxta, comparandi gratia, *Senarii, quos ille infelix Actor recitando labefactavit.* Porro: a παραναγινώσκειν recta deducimur ad παραγράφεσθαι Quod cum significet, *non nude et simpliciter describere*, verum eo animo, ut in contentionem veniat, atque ideo opponi possit, id quod describitur, idcirco de *Exceptoriis* in Jure Attico usurpatur, de qua re disputavi ad Aristocrateæ p. 629. 16. R. tom. III°. p. 344. col. 2. T. Hæc autem si vere dicantur, et arbitror esse verissima, hallucinatur Wolfius aliquoties in vertendis nostris Auctoribus. Ait Æschines c. Ctesiph. pag. 589. 2. R. p. 442. l. 12. T. *Quemadmodum in architectonica rectitudinem et obliquitatem discernimus, normam applicando*, οὕτω καὶ ἐν ταῖς γραφαῖς τῶν παρανόμων παράκειται κανὼν τοῦ δικαίου, τουτὶ τὸ σανίδιον, sc. hæc Tabella litis institutæ, (Libellus) καὶ τὸ ψήφισμα, Decretum, quod tulit Ctesipho, καὶ οἱ παραγεγραμμένοι νόμοι, sc. *Leges quas describi fecimus, juxta apponi curavimus, et quibus, ut exceptoriis, utimur contra jus, quod Ctesipho sua rogatione statui voluit.* Ita verto liberius, et justius credo, quam *Wolfius*, qui habet miserrima hæc verba, scil. *leges, quibus fraus facta est.* Neque hilum proficit Interpres Etruscus: *le leggi publicamente scritte.* Rursus in hac oratione §. λγ΄. Λόγων, οὓς οὗτος ἄνω καὶ κάτω διακυκῶν ἔλεγε περὶ τῶν παραγεγραμμένων νόμων: *de violatis legibus*, ait Wolfius: Et Ferrus, jam sibi dispar: *delle leggi ingiustamente scritte.* Neuter recte. Neque quidem Scholiastes ad locum: Qui quid intellexit per hæc verba, νόθων νόμων, ὧν εἰσῆγεν Αἰσχίνης, παρ᾽ οὓς παρέγραψα τὸ ψήφισμα, ipse viderit. Tantum scio, locum ipsum non ab eo fuisse intellectum. Taylor. Conf. Petiti comm. in leg. Atticas p. 429. ed. Wesseling. et de vi παρὰ Heusing. ad Juliani Cæsares p. 107. sq. Harl.

Παρ᾽ αὐτὰ τὰ ἀδικήματα] Mentem Oratoris propius attigisse mihi videntur, qui vertunt, *recentibus delictis*, (dicit enim ille mox, ἐκστὰς τῆς ὀρθῆς καὶ δικαίας ὁδοῦ, καὶ φυγὼν τοὺς παρ᾽ αὐτὰ τὰ πράγματα ἐλέγχους) et usitatam etiam locutionis ipsius significationem. Joseph. Antiq. Jud. p. 416. (quem citat Taylorus) hæc habet: ἵνα γνῷς, ὅτι κερδαίνουσιν οὐδὲν οἱ κακοὶ, μὴ παρ᾽ αὐτὰ τἀδικήματα κολασθέντες, *pœnam ex continente adjectam sceleri.* Demost. c. Pantænetum, (p. 966. in fin. ed. Reisk.) ἁπάντων δ᾽ ἀνθρώπων εἰωθότων παρ᾽ αὐτὰ τὰ ἀδικήματα μᾶλλον, ἢ χρόνων ἐγγεγενημένων, ἀγανακτεῖν. Stock.

Εἰ μὲν εἰσαγγελίας ἄξια πράττοντά με ἑώρα, εἰσαγγέλλοντα, &c. εἰ δὲ γράφοντα παράνομα] *Si me vidisset rogationem ad populum ferentem legibus contrariam, aut contra legum interdicta aliquid promulgantem.* Est enim παρανόμων γράφεσθαι, idem quod κατηγορεῖν τοῦ παράνομα γράφοντος.

νον· οὐ γὰρ δή που Κτησιφῶντα μὲν δύναται διώκειν δι' ἐμέ,
ἐμὲ δ' εἴπερ [1] ἐξελέγξειν ἐνόμιζεν, αὐτὸν οὐκ ἂν ἐγράψατο.
καὶ μὴν εἴ τι τῶν ἄλλων, ὧν [2] νῦν διέβαλλε καὶ διεξῄει, ἢ
καὶ ἄλλ' ὁτιοῦν ἀδικοῦντά μ' ὑμᾶς ἑώρα, εἰσὶ νόμοι περὶ
πάντων καὶ ἀγῶνες καὶ κρίσεις καὶ τιμωρίαι, πικρὰ καὶ
μεγάλα ἔχουσαι τὰ ἐπιτίμια. καὶ τούτοις ἐξῆν αὐτῷ ἅπασι
χρῆσθαι κατ' ἐμοῦ, καὶ ὁπηνίκα ἐφαίνετο ταῦτα πεποιη- 230
κὼς καὶ τοῦτον τὸν τρόπον κεχρημένος τοῖς πρὸς ἐμέ, ὡμο-
λογεῖτ' ἂν ἡ κατηγορία τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. Νῦν δ' ἐκστὰς
τῆς ὀρθῆς καὶ δικαίας ὁδοῦ καὶ φυγὼν τοὺς παρ' αὐτὰ τὰ
πράγματα ἐλέγχους, τοσούτοις ὕστερον χρόνοις αἰτίας καὶ
σκώμματα καὶ λοιδορίας συμφορήσας ὑποκρίνεται· εἶτα
κατηγορεῖ μὲν ἐμοῦ, κρίνει δὲ τουτονί, καὶ τοῦ μὲν ἀγῶνος
ὅλου τὴν πρὸς ἐμέ πως ἔχθραν προΐσταται, οὐδαμοῦ δ' ἐπὶ
ταύτην ἀπηντηκὼς ἐμοὶ τὴν ἑτέρου ζητῶν ἐπιτιμίαν ἀφε-

[1] † ἐξελέγχειν [2] † νυνὶ

Ex. edit. Hervag.

Οὐ γὰρ δήπου κ. τ. λ.] Ita suum scholiolum curiosus aliquis lector allevit ad oram Exemplaris *Altempsiani*: Ταῖς μὲν κατηγορίαις καὶ ταῖς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίαις πολιτικὸν ἦν τότε, καὶ δίκαιον ἅμα παρ' αὐτὰ τὰ ἀδικήματα χρῆσθαι· καὶ οὐ νῦν. οὐ γὰρ δύναται ἐκ τοῦ κρίνειν καὶ διώκειν ἐμὲ, ὥστε καταδικάσασθαι τὸν Κτησιφῶντα. Wolfius, perinde ac legisset: Εἰ γὰρ δήπου Κτησιφῶντα μὲν δύναται διώκειν δι' ἐμὲ, ἐμὲ δ', εἴπερ ἐξελέγχειν ἐνόμιζεν, αὐτὸν οὐκ ἂν ἐγράψατο, ita vertit: *Cum enim Ctesiphontem propter me persequi judicio possit, ipsi mihi profecto, si convinci posse confideret, non pepercisset.* Venetus ita: *Non enim Ctesiphontem jure accusare valet mea causa, me quidem ipsum si convincere posse putasset, non accusasset?* Etruscus: *Percioche non puo esser questo, che egli per amor mio habbia accusato Tesifonte; e me, se egli havesse sperato di convincermi, non mi havesse accusato.* Alius: *Non enim utique Ctesiphontem quidem potest judicio persequi propter me: me vero, siquidem convincere existimabat ipsum, non accusasset:* Et similiter Lambinus. Harum vero nulla Versionum vel minimum sensum exhibet, neque si verba per se ipsa contemplemur, neque si eam relationem aut nexum, quem habere debent cum iis, quæ præcedunt, aut iis quæ sequuntur, et quem hodie infeliciter sane interpellant. Ita Πόνος πόνῳ πόνον φέρει, et labes labi materiam præbet. Si hoc videbitur, dele: mox restituemus in suo loco. Vide statim ad finem §. ϛ'. Taylor.

Δήπου] *Utique.* v. Hoogeveen de partic. p. 305. Harl.

Ἐμὲ δ' — αὐτὸν] Ἀντὶ τοῦ, ἐμαυτὸν δὲ, Attica Tmesi, et interpositis aliquot vocibus. Wolf. Perperam. Taylor.

Ἐξελέγξειν ἐνόμιζεν αὐτὸν, οὐκ ἂν —] Sic distinguit Aug. 1. addito scholio ἀντὶ τοῦ ἐμὲ αὐτόν. Reiske. ἐξελέγξειν etiam codd. Wolfenbütt. et Harl. At enim observavit Wunderlich. præfat. p. 16. ubi de re agitur, futura quidem, sed quæ continuo aut incipit aut eventum habet, aoristi vel præsentis infinitivum significatione futuri poni. Dein cum cod. August. et Reiskio ac Wunderl. scripsi, οὐκ ἂν ἐγράψατο, *illum in jus non vocasset.* Alii autem ἂν omittunt. Harl.

Καὶ τούτοις] In plerisque et melioribus, καὶ τούτοις ἐξῆν αὐτῷ πᾶσι χρῆσθαι κατ' ἐμοῦ. Taylor. VV. enim αὐτῷ et κατ' ἐμοῦ omittuntur in ed. Tayl. quæ etiam paulo ante τιμωρίαι, καὶ ἀγῶνες, καὶ κρίσεις habet.

Αὐτοῦ] Non jungendum est cum ἔργοις, sed cum κατηγορία. Auger.

Ὑποκρίνεται] Conferas de usu et significatu hujus vocabuli Io. Benedict. Carpzov. in libro eleganti et urbano: *Paradoxon Stoicum Aristonis Chii* — (Lips. 1742.) Sect. I. cap. V. pag. 90. seq. et Sect. II. cap. VI. pag. 341. et in indice rerum sub voc. ὑποκρίνεσθαι. Harl.

Ἐπιτιμίαν ἀφελέσθαι] Hoc est, ἀτιμῶσαι, *infamia notare*: qua pœna afficeretur Ctesiphon, si causa victus mulctam L talentum solvere non potuisset. Vid. Potter. I. 25. et infra Not. ad §. 97. Stock.

λέσθαι φαίνεται. Καίτοι πρὸς ἅπασιν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι
τοῖς ἄλλοις δικαίοις, οἷς ἂν εἰπεῖν τις ὑπὲρ Κτησιφῶντος
ἔχοι, καὶ τοῦτ' ἔμοιγε δοκεῖ καὶ μάλ' εἰκότως ἂν λέγειν, ὅτι
τῆς ἡμετέρας ἔχθρας ἡμᾶς ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν δίκαιον ἦν τὸν
ἐξετασμὸν ποιεῖσθαι, οὐ τὸ μὲν πρὸς ἀλλήλους ἀγωνίζε-
σθαι παραλείπειν, ἑτέρῳ δ' ὅτῳ κακόν τι δώσομεν ζητεῖν·
ὑπερβολὴ γὰρ ἀδικίας τοῦτό γε.

ζ'. Πάντα μὲν τοίνυν τὰ κατηγορημένα ὁμοίως ἐκ τού-
των ἄν τις ἴδοι οὔτε δικαίως οὔτ' ἐπ' ἀληθείας οὐδεμιᾶς εἰ-
ρημένα· βούλομαι δὲ καὶ καθ' ἓν ἕκαστον [1] αὐτων ἐξετάσαι,
καὶ μάλισθ' ὅσα ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς πρεσβείας κατ-
εψεύσατό μου, τὰ πεπραγμένα ἑαυτῷ μετὰ Φιλοκράτους
ἀνατιθεὶς ἐμοί. Ἔστι δ' ἀναγκαῖον ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ
προσῆκον ἴσως, ὡς κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους εἶχε τὰ πρά-
γματα, ἀναμιῆσαι [2] ὕμας, ἵνα πρὸς τὸν ὑπάρχοντα καιρὸν
ἕκαστα θεωρῆτε. Τοῦ γὰρ Φωκικοῦ συστάντος πολέμου
— οὐ δι' ἐμέ· οὐ γὰρ δὴ ἔγωγ' ἐπολιτευόμην πω τότε —
πρῶτον μὲν ὑμεῖς οὕτω διέκεισθε, ὥστε Φωκέας μὲν βούλε-
231 σθαι σωθῆναι, καίπερ οὐ δίκαια ποιοῦντας ὁρῶντες, Θηβαίοις
δ' ὁτιοῦν ἂν ἐφησθῆναι παθοῦσιν, οὐκ ἀλόγως οὐδ' ἀδίκως
αὐτοῖς ὀργιζόμενοι· οἷς γὰρ εὐτυχήκεσαν ἐν Λεύκτροις, οὐ
μετρίως [3] ἐχρήσαντο. ἔπειθ' ἡ Πελοπόννησος ἅπασα διει-
στήκει, καὶ οὔθ' οἱ μισοῦντες Λακεδαιμονίους οὕτως ἴσχυον,

[1] † αὐτῶν [2] † ὑμᾶς [3] † ἐκέχρηντο

Ὑπερβολὴ — τοῦτό γε] Istam ὑπερβολὴν ἀδικίας, quam in Æschine reprehendit, potuit luculentius descripsisse, si comma istud turbulentum [οὐ γὰρ δήπου — οὐκ ἂν ἐγράψατο.] hic sequeretur. Scil. *Utrumque est injustum et incivile, Ctesiphonti quidem* litem intendere: *me autem per totam causam* accusare. *Meæ enim Criminationes ad istius condemnationem pertingere non possunt aut debent,* οὐ γὰρ δήπου Κτησιφῶντα μὲν δύναται διώκειν δι' ἐμέ. Illud prius: Proximum est, *neque rursus confidit posse, ut me reum perageret, aliter contra me actionem instituisset, non contra Ctesiphontem*: vel, ut Græca sonant, ἐμὲ δ' εἴπερ ἐξελέγχειν ἐνόμιζεν, αὐτὸν οὐκ ἂν ἐγράψατο. Nihil certius, quam ut ἐμὲ ad ἐξελέγχειν (vel ut Codd. Vindob. Guelph. et Harl. ἐξελέγξειν) jure sit referendum, αὐτὸν ad ἐγράψατο. Et si non pro vero venditem, vero tamen simile haberi velim, erraticum istud Comma hic jure optimo sisti oporteri. Ita infaustissimo huic Paragrapho valedicere liceat: quem alii forsan felicius vindicare possint; Nemo sollicitius exploravit. Taylor.

ζ'. Τοῦ γὰρ Φωκικοῦ κ. τ. λ.] Certatim hoc Comma a Rhetoricis laudatur, a Quintiliano V. 2. fin. ab Hermogene pagg. 281. 286. 287. 307. a Demetrio Phaler. §. 322 323. Aquil. Rom. pag. 16. Idem.

Τοῦ Φωκικοῦ, &c.] Seilerus animadvertit, secundum Diodorum Siculum bellum hoc ortum esse anno sexto regni Philippici, Olymp. 106. an. 2. Demosthene circiter XXVII. annum agente. Harl.

Πελοπόννησος] Vide Longin. cap. 24. Taylor.

ὥςτ' ἀνελεῖν αὐτούς, οὔθ' οἱ πρότερον δι' ἐκείνων ἄρχοντες κύριοι τῶν πόλεων ἦσαν, ἀλλά τις ἦν ἄκριτος καὶ παρὰ τούτοις καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν Ἕλλησιν ἔρις καὶ ταραχή. Ταῦτα δ' ὁρῶν ὁ Φίλιππος — οὐ γὰρ ἦν ἀφανῆ — τοῖς παρ' ἑκάστοις προδόταις χρήματα ἀναλίσκων πάντας συνέκρουε καὶ πρὸς ἑαυτοὺς ἐτάραττεν, εἶτ' ἐν οἷς ἡμάρτανον οἱ ἄλλοι καὶ κακῶς ἐφρόνουν, αὐτὸς παρεσκευάζετο καὶ κατὰ πάντων ἐφύετο. ὡς δὲ ταλαιπωρούμενοι τῷ μήκει τοῦ πολέμου οἱ τότε μὲν βαρεῖς, νυνὶ δ' ἀτυχεῖς Θηβαῖοι φανεροὶ πᾶσιν ἦσαν ἀναγκασθησόμενοι καταφεύγειν ἐφ' ὑμᾶς, ὁ Φίλιππος, ἵνα μὴ τοῦτο γένοιτο μηδὲ συνέλθοιεν ἐφ' ὑμᾶς, ὁ Φίλιππος, ἵνα μὴ τοῦτο γένοιτο μηδὲ συνέλθοιεν αἱ πόλεις, ὑμῖν μὲν εἰρήνην, ἐκείνοις δὲ βοήθειαν ἐπηγγείλατο. Τί οὖν συνηγωνίσατο [1] αὐτῷ πρὸς τὸ λαβεῖν ὀλίγου δεῖν ἑκόντας ὑμᾶς ἐξαπατωμένους; Ἡ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων — εἴτε χρὴ κακίαν εἴτ' ἄγνοιαν εἴτε καὶ ἀμφότερα ταῦτ' εἰπεῖν, οἳ πόλεμον συνεχῆ καὶ μακρὸν πολεμούντων ὑμῶν, καὶ τοῦτον ὑπὲρ τῶν κοινῇ πᾶσι συμφερόντων, ὡς ἔργῳ φανερὸν γέγονεν, οὔτε χρήμασιν οὔτε σώμασιν οὔτ' ἄλλῳ οὐδενὶ τῶν πάντων συνελάμβανον [2] ὑμιν· οἷς καὶ δικαίως καὶ προσηκόντως ὀργιζόμενοι ἑτοίμως ὑπηκούσατε τῷ Φιλίππῳ.

ή. Ἡ μὲν οὖν τότε συγχωρηθεῖσα εἰρήνη [3] τῷ Φιλίππῳ
διὰ ταῦτα, οὐ δι' ἐμέ, ὡς οὗτος διέβαλλεν, ἐπράχθη· τὰ 232
δὲ τούτων ἀδικήματα καὶ δωροδοκήματα ἐν αὐτῇ τῶν νυνὶ
παρόντων πραγμάτων, [4] ἐάν τις ἐξετάζῃ δικαίως, αἴτια εὑ-

[1] † αὐτῷ [2] † ὑμῖν [3] † Desunt vv. τῷ Φιλίππῳ. [4] † ἄν

Οὔθ' οἱ πρότερον κ. τ. λ.] Significat, τοῖς δεκαδάρχαις (de quibus vide Isocratis Panegyricum et Panathenaicum) magistratum fuisse abrogatum. Wolf.

Ἄκριτος] Vide Harpocr. in v. et Suid. qui per ἀδιάκριτον exponunt. Adde H. Steph. Thes. Gr. L. T. II. col. 430. qui de vi et usu istius vocabuli disputat. Exponere liceat *Contentionem tacitam et obductam, quæ nondum in apertum bellum erupit.* Taylor.

Τοῖς ἄλλοις] Rescribe juxta probatissima exemplaria, καὶ παρὰ τούτοις, καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν Ἕλλησιν. Sunt autem Reg. α. Guelph. Vindob. Aug. et Harl. qui conspirant amice. Idem. VV. enim παρὰ et Ἕλλησιν desiderantur in ed. Tayl. quæ infra etiam v. 9. νῦν pro νυνὶ exhibet: et v. 14. ὑμᾶς ἑκόντας, et v. 18. οὐδ' ἄλλῳ, et v. 22. διέβαλεν.

Ἐτάραττεν] Ἐξήραττεν, vel ἐπήραττεν, ab Ἀράττω. Markland.

Πάντας συνέκρουε καὶ πρὸς ἑαυτοὺς ἐτάραττεν] Id est, *bella inter eos committebat et ciebat.* Id enim συγκρούειν significat *collidere*, et *in conflictum impellere*, quemadmodum et ταράττειν. *Ex edit.* Hervag.

Ἵνα μὴ τοῦτο γένοιτο] Bello inter Phocenses et Locrenses orto, illis Athenienses, his, Locrensibus, Thebani miserunt auxilia. Ad alendam belli inter Thebanos et Athenienses flammam Philippus, ut res publicæ Græcæ semet ipsæ conficerent, et ipse victor discederet, Thebanis contra Athenienses auxilia obtulit, neque tamen arma movere pacisque tranquillitatem turbaturus videri voluit. Æschines vero arguit Demosthenem, ab hoc pacem illam periculi damnique plenam esse perfectam. Harl.

ρήσει. Καὶ ταυτὶ πάνθ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ἀκριβολογοῦμαι καὶ διεξέρχομαι. εἰ γὰρ εἶναί τινα δοκοίη τὰ μάλιστα ἐν τούτοις ἀδικήματα, οὐδέν ἐστι τούτων δή που πρὸς ἐμέ· ἀλλ' ὁ μὲν πρῶτος εἰπὼν καὶ μνησθεὶς [1] περὶ τῆς εἰρήνης Ἀριστόδημος ἦν ὁ ὑποκριτής, ὁ δ' ἐκδεξάμενος καὶ γράψας καὶ ἑαυτὸν μετὰ τούτου μισθώσας ἐπὶ ταῦτα Φιλοκράτης ὁ Ἁγνούσιος, ὁ σὸς Αἰσχίνη κοινωνός, οὐκ ἐμός, οὐδ' ἂν σὺ διαῤῥαγῇς ψευδόμενος· οἱ δὲ συνειπόντες [2] ὁτουδήποθ' ἕνεκα — ἐῶ γὰρ τοῦτό γ' ἐν τῷ παρόντι — Εὔβουλος καὶ Κηφισοφῶν, ἐγὼ δ' οὐδὲν οὐδαμοῦ. Ἀλλ' ὅμως, τούτων τοιούτων ὄντων καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας οὕτω δεικνυμένων, εἰς τοῦθ' ἧκεν ἀναιδείας, ὥςτ' ἐτόλμα λέγειν, ὡς ἄρ' ἐγὼ πρὸς τῷ τῆς εἰρήνης αἴτιος γεγενῆσθαι ἔτι καὶ κεκωλυκὼς εἴην τὴν πόλιν μετὰ κοινοῦ συνεδρίου τῶν Ἑλλήνων αὐτὴν ποιήσασθαι. Εἶτ' ὦ — τί ἂν εἰπών σέ τις ὀρθῶς προσει-

[1] † ὑπὲρ [2] † ὅτου δήποτε

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης] Omnes fere l. s. uno ore μνησθεὶς περὶ τῆς εἰρήνης. Sunt autem Ven. Guelph. Aug. Ital. Vindob. et Parisienses Regii α. β. ε. ζ. η. Annotavi de hac re ad Æschinem p. 452. 5. R. p. 389. l. 9. T. Noster quod in §. δ'. ait: παραστῆσαι πᾶσιν ὑμῖν περὶ ταυτησὶ τῆς γραφῆς γνῶναι, idem §. έ. ἀλλοτριώτερον τῶν ὑπὲρ τῆς γραφῆς δικαίων ἀκούῃ μου. Servius ad Virg. IV. Æn. 233. super *sua laude*] *Id est*, pro *sua laude, et Græcum est Schema. Sic enim Demosthenes*, ὑπὲρ τοῦ στεφάνου, *id est*, Pro *Corona.* Ita minus erit necessarium semper ad emendationem confugere, sicubi hæ voces turbari et inter se commisceri videantur. Vide Not. p. 522. 16. R. tom. III. p. 175. col. 1. T. et p. 532. 9. R. p. 180. 2. T. Taylor. V. præc. deest τούτων in ed. Tayl.

Τολμᾷ] [Ita Tayl.] Τολμᾷν Ven. et Reg. ζ. ἐτόλμα Guelph. Aug. Vind. et ex Regg. Parisiensibus Cod. α. Neutrum credo necessarium. Æsch. c. Ctesiph. p. 610. 10. R. p. 448. l. 8. T. οὕτω γάρ ἐστι δεινὸς — ὥστε οὐκ ἀπόχρη κ. τ. λ. Et Noster infra, §. ιά. οὕτω δ' ἦν ὁ Φίλιππος ἐν φόβῳ — ὥστε πάλιν μισθοῦται τουτονί. Taylor.

Εἰς τοῦθ' ἧκεν ἀναιδείας, ὥστε τολμᾷ λέγειν, ὡς ἄρα ἐγὼ — κεκωλυκὼς εἴην] Quam lectionem Reiskius ex quatuor prætulerat codicibus, ὥστ' ἐτόλμα, erat, quod ægre relinquerem. Nam imperfectum ἧκεν, ut ἐτόλμα sequeretur, postulare videbatur. Ita apud Demosth. in Mid. c. 13. Καὶ τοσαύτῃ γ' ἐχρήσατο ὑπερβολῇ, ὥστε, κἂν εἰς δοῦλον ὑβρίζῃ τις, ὁμοίως ἔδωκεν τούτου γραφὴν aoristi, res uno tempore gestas significantes, recte se excipiunt. Adde imperfecta ibidem c. 7. ἀλλὰ τοσοῦτον (ὕβρεως) αὐτῷ περιῆν, ὥστε ἐστεφανωμένον ἄρχοντα διέφθειρε, τοὺς χορηγοὺς συνῆγεν ἐπ' ἐμέ; ubi cur Spaldingius συνήγαγεν malit, causam idoneam desidero. Accedebat, quod ad res, ab Æschine in oratione expositas, enarrandas imperfecto ex more utitur Demosthenes, ut §. έ. κατεψεύδου καὶ διέβαλλες, §. ή. διέβαλλεν. At vero præsens quoque tum Demosthenem usurpare tenebam, ut §. ς'. Νῦν — ὑποκρίνεται, §. ή. κατηγορεῖς, §. θ'. εἶτα — λέγει — διαβάλλει; nec immemor eram loci §. ιά. οὕτω δ' ἦν ὁ Φίλιππος ἐν φόβῳ καὶ πολλῇ ἀγωνίᾳ — ὥστε πάλιν μισθοῦται τὸν κατάπτυστον τουτονί. Nam præsenti μισθοῦται consuetudine historicorum pro ἐμισθώσατο posito scripturam nostram τολμᾷ pro ἐτόλμησε defendi, nemo negabit. Itaque hoc quidem loco insolentiorem formam præferendam duxi. Wunderl.

Εἶτ' ὦ, τί ἂν εἰπὼν] Recte hanc figuram dicendi cepit Wolfius: nonnullos perterrefecit. Neque bonus Etruscus vidit, quidnam rei hic ageretur. Suidas v. Ὦ μηδαμῶς. Τὸ τοιοῦτον σχῆμα Ἀποσιώπησις λέγεται. ἔστι καὶ παρὰ Δημοσθένει τὸ ὅμοιον. Ἀλλ' ὦ, τί ἄν τις σε εἰπὼν ὀρθῶς προσείποι; Εἰρηκότος γὰρ αὐτοῦ μηδαμῶς, εἶπεν, Ὦ μηδαμῶς. Ut postrema hæc intelligantur, conferas Aristoph. Acharn.

ποι; ἔστιν ὅπου σὺ παρών, τηλικαύτην πρᾶξιν καὶ συμμαχίαν, ἡλίκην [1] νῦν δὴ ἐτραγῴδεις καὶ διεξῄεις, ὁρῶν ἀφαιρούμενόν με τῆς πόλεως ἠγανάκτησας [2] καὶ παρελθὼν ταῦτα, ἃ νῦν κατηγορεῖς, ἐδίδαξας καὶ διεξῆλθες; Καὶ μὴν εἰ τὸ κωλῦσαι τὴν τῶν Ἑλλήνων κοινωνίαν ἐπεπράκειν ἐγὼ Φιλίππῳ, σοὶ τὸ μὴ σιγῆσαι λοιπὸν ἦν, ἀλλὰ βοᾶν καὶ διαμαρτύρεσθαι καὶ δηλοῦν τουτοισί. οὐ τοίνυν ἐποίησας οὐδαμοῦ τοῦτο, οὐδ' ἤκουσέ σου ταύτην τὴν φωνὴν οὐδείς. Εἰ- 233
κότως· οὔτε γὰρ ἦν πρεσβεία πρὸς οὐδένας ἀπεσταλμένη τότε τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ πάλαι πάντες ἦσαν ἐξεληλεγμένοι, οὔθ' οὗτος ὑγιὲς περὶ τούτων εἴρηκεν οὐδέν. Χωρὶς δὲ τούτων καὶ διαβάλλει τὴν πόλιν τὰ μέγιστα ἐν οἷς ψεύδεται. εἰ γὰρ ὑμεῖς ἅμα τοὺς μὲν Ἕλληνας εἰς πόλεμον παρεκαλεῖτε, αὐτοὶ δὲ πρὸς Φίλιππον περὶ εἰρήνης [3] πρέσβεις ἐπέμπετε, Εὐρυβάτου πρᾶγμα, οὐ πόλεως ἔργον οὐδὲ χρηστῶν ἀνθρώπων διεπράττεσθε. Ἀλλ' οὐκ ἔστι ταῦτα, οὐκ ἔστι· τί γὰρ καὶ βουλόμενοι μετεπέμπεσθ' ἂν [4] αὐτοὺς ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ; ἐπὶ τὴν εἰρήνην; ἀλλ' ὑπῆρχεν ἅπασιν. ἀλλ' ἐπὶ τὸν πόλεμον; ἀλλ' αὐτοὶ περὶ εἰρήνης ἐβουλεύεσθε. [5] Οὔκουν οὔτε τῆς [6] ἐξ ἀρχῆς εἰρήνης ἡγεμὼν οὐδ' αἴτιος ὢν ἐγὼ φαίνομαι, οὔτε τῶν ἄλλων, ὧν κατεψεύσατό μου, οὐδὲν ἀληθὲς ὂν δείκνυται.

θ'. Ἐπειδὴ τοίνυν ἐποιήσατο τὴν εἰρήνην ἡ πόλις,

[1] νῦν διετραγῴδεις [2] † ἢ [3] [πρέσβεις] [4] † αὐτοὺς [5] † οὐκοῦν [6] † ἐξαρχῆς

333. ad quem verba hæc olim annotabantur, et cujus σχ. compilavit Suidas, ut solet. Adde Hermog. pag. 179. 352. Taylor.

Πρᾶξιν] Quid si π α ρ ά τ α ξ ι ν, *Apparatum?* Recte conjungitur cum voce συμμαχίαν. Et credo, tametsi neutiquam corroboretur a MStis, eam esse lectionem unice veram. Idem. v. seq. δὴ in ed. Tayl. deest; et v. 4. ἢ διεξ. et v. 9. οὐδένα, et v. 13. μὲν ἄλλους Ἕλλ. legg.

Ταύτην] Leg. ταύτην τὴν φωνήν. εἰκότως. οὔτε γὰρ — Wolf.

Οὐδείς] Subjicitur in optimis Exemplaribus et plurimis, Guelph. Harl. Vindob. Regg. α. β. ε. ζ. et Edit. Felician. ε ἰ κ ό τ ω ς [desid. in ed. Tayl.]. Recte. Tayl.

Ἐξεληλεγμένοι] Recte Wolfius. Item Etruscus: *gran tempo era che ci erauamo chiariti de gli animi di tutti loro.* Plurimi offendunt: Ἀποδεδειγμένοι recte, Ulpian. Idem.

Ἐξ ἀρχῆς] Ulpianus hæc illustrat, ad Demosth. π. Παραπρεσβ. pag. 309. 17. R. p. 115. l. ult. T. Vide Æschin. 448. 1. R. 388. 9. T. Idem.

Οὔτε τῶν ἄλλων οὐδὲν—οὐδὲν] [Ita Tayl.] Licet Græci negativis sæpenumero gaudeant, (de qua re Priscian. col. 1196. Vide supra §. β'. hujusce Orationis) hæc tamen omnem modum superant, et prius οὐδὲν recte ideo abest a Codd. Regg. α. ε. η. Aug. Harl. et Vindob. Idem.

Οὐδὲν] Ego etiam οὐδὲν vulgatum post ἄλλων delevi. Conf. infra ad cap. 97. sub fin. Ernesti ad Callim. hymn. in Cerer. v. 18. Dorvill. ad Charit. p. 200. Ceterum in densatis hisce et coacervatis argumentis vide exemplum vis Demosthenis! Harl.

ἐνταῦθα πάλιν σκέψασθε, τί [1] ἡμῶν ἑκάτερος προείλετο πράττειν· καὶ γὰρ ἐκ τούτων εἴσεσθε, τίς ἦν ὁ Φιλίππῳ πάντα συναγωνιζόμενος, καὶ τίς ὁ πράττων ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τὸ τῇ πόλει συμφέρον ζητῶν. Ἐγὼ μὲν τοίνυν ἔγραψα βουλεύων ἀποπλεῖν τὴν ταχίστην τοὺς πρέσβεις ἐπὶ τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἂν ὄντα τὸν Φίλιππον πυνθάνωνται, καὶ τοὺς ὅρκους ἀπολαμβάνειν· οὗτοι δ' οὐδὲ γράψαντος ἐμοῦ ταῦτα ποιεῖν ἠθέλησαν. Τί δὲ τοῦτ' ἐδύνατο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; Ἐγὼ διδάξω. Φιλίππῳ μὲν ἦν συμφέρον ὡς πλεῖστον τὸν μεταξὺ χρόνον γενέσθαι τῶν ὅρκων, ὑμῖν δ' ὡς ἐλάχιστον. Διὰ τί; Ὅτι ὑμεῖς μὲν οὐκ ἀφ' ἧς ὠμό-
234 σατε μόνον ἡμέρας, ἀλλ' ἀφ' ἧς ἠλπίσατε τὴν εἰρήνην ἔσεσθαι, πάσας ἐξελύσασθε τὰς παρασκευὰς τὰς τοῦ πολέμου· ὁ δὲ τοῦτ' ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου μάλιστα ἐπραγματεύετο, νομίζων, ὅπερ ἦν ἀληθές, ὅσα τῆς πόλεως προλάβοι πρὸ τοῦ τοὺς ὅρκους ἀποδοῦναι, πάντα ταῦτα βεβαίως ἕξειν· οὐδένα γὰρ τὴν εἰρήνην λύσειν τούτων ἕνεκεν. Ἃ ἐγὼ προορώμενος ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ λογιζόμενος, [2] τὸ ψήφισμα τοῦτο γράφω, πλεῖν ἐπὶ τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἂν ᾖ Φίλιππος, καὶ τοὺς ὅρκους τὴν ταχίστην ἀπολαμβάνειν· ἵν' ἐχόντων τῶν Θρᾳκῶν τῶν ὑμετέρων συμμάχων τὰ χωρία ταῦθ', ἃ νῦν οὗτος διέσυρε, τὸ Σέρριον καὶ τὸ Μύρτιον καὶ

[1] † ἡμῶν [2] τοῦτο τὸ ψήφισμα

Ὅρκους] Additum est in nonnullis Exemplaribus, scil. iisdem, quæ modo citavi, καὶ τοὺς ὅρκους τ ὴ ν τ α χ ί σ τ η ν ἀπολαμβάνειν. Quod Simo Fabricius, qui Augustanum Codicem excussit, irrepsisse arbitratur huc ex superioribus. Id quod ego verisimile esse credo. Vel potuit etiam ex inferioribus. Vide infra. Taylor. v. 13. ἐξελύσατε, et v. 17. ἕνεκα Tayl.

Ὅσα] F. ὅσ' ἄν. Markland.

Ὅσα] Philippus, dum pax Athenis componebatur, bellum in Thracia summa vi gerere contendebat, νομίζων, ὅπερ ἦν ἀληθές, ὅ σ α τῆς πόλεως προλάβοι πρὸ τοῦ τοὺς ὅρκους ἀποδοῦναι, πάντα ταῦτα βεβαίως ἕξειν. Marklando, ὅσ' ἂν legendum esse judicanti (saltem ὅσα ἂν scribendum erat), non assentior. In commemoratione alienæ sententiæ in interpositis legitime optativus aoristi significatione conjunctivi plusquamperfecti Latinorum usurpatur. *Philippus existimabat, quæcunque — ante cepisset, — se habiturum esse.* Infra §. ος'. οἰηθέντων ἐκείνων Ἑλλήνων, εἰ π ρ ό ο ι ν τ ο ἡμᾶς, ἐν εὐδαιμονίᾳ διάξειν. ubi vid. Æsch. locum in Ctes. §. 72. allatum. — Adde §. ξθ'. *in fin.* καὶ ὅ σ α οὗτοι π ε ρ ι γ έ ν ο ι ν τ ο ἐμοῦ — ταῦθ' ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν ἀ π ή ε ι τ ε β ε β ο υ λ ε υ μ έ ν ο ι. h. e. *quæcunque vicissent.* Atque §. ξθ'. *a med.* ἔπειτα χρημάτων εὐπόρει, καὶ ἔπραττεν, ἃ δ ό ξ ε ι ε ν αὐτῷ, ubi Marklandus pariter ἃ ἂν non bene conjecit. At particula ἂν adjecta plusquamperfecti notio tollitur, ut §. κα'. *a med.* ἑώρων — τὸν Φίλιππον — πᾶν, ὅ τι ἂν β ο υ λ η θ ε ί η μέρος ἡ τύχη τοῦ σώματος παρελέσθαι, τοῦτο ῥᾳδίως καὶ ἑτοίμως προϊέμενον. h. e. *quodcunque auferre cuperet.* Adjice §. νδ'. *a med.* πρῶτον μέν, ἃ ἂν εὔξαιτο Φίλιππος ποιήσομεν. Wunderl.

Διέσυρε] Hic, scil. Æschines, *traduxit, verbis elevavit.* Harl.

Σέρριον —Μύρτιον] Vide Vales. ad Harp. pagg. 288. et 130. Μ υ ρ τ η ν ὸ ν Guelph. Harl. Regg. α. ε. Quo fere pacto legit Harpocratio. Neque longe abest Μ υ ρ τ ε ν ὸ ν Ven. neque Μ υ ρ τ η κ ὸ ν Cod. Aug. Vide Harpoc. v. Μυρτανὸν, et Suid. v.

τὴν Ἐργίσκην, οὕτω γίγνοινθ᾽ οἱ ὅρκοι, καὶ μὴ προλαβὼν ἐκεῖνος τοὺς ἐπικαίρους τῶν τόπων κύριος τῆς Θρᾴκης καταστταίη, μηδὲ πολλῶν μὲν χρημάτων, πολλῶν δὲ στρατιωτῶν εὐπορήσας ἐκ τούτων ῥᾳδίως τοῖς λοιποῖς ἐπιχειροίη πράγμασιν. Εἶτα [1] τουτὶ μὲν οὐχὶ λέγει τὸ ψήφισμα, οὐδ᾽ [2] ἀναγιγνώσκει· εἰ δὲ βουλεύων ἐγὼ προσάγειν τοὺς πρέσβεις ᾤμην δεῖν, τοῦτό μου διαβάλλει. ἀλλὰ τί ἐχρῆν με ποιεῖν; μὴ προσάγειν γράψαι τοὺς ἐπὶ τοῦθ᾽ ἥκοντας, ἵν᾽ ὑμῖν διαλεχθῶσιν; ἢ θέαν μὴ κατανεῖμαι τὸν ἀρχιτέκτονα [3] αὐτοῖς κελεῦσαι; Ἀλλ᾽ ἐν τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν ἐθεώρουν ἄν, εἰ μὴ τοῦτ᾽ ἐγράφη. τὰ [4] σμικρὰ συμφέροντα τῆς πόλεως ἔδει με φυλάττειν, τὰ δ᾽ ὅλα ὥσπερ οὗτοι [5] πεπρακέναι; Οὐ δή που. Λέγε τοίνυν μοι τὸ ψήφισμα τουτὶ λαβών, ὃ σαφῶς [6] οὗτος εἰδὼς παρέβη. λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ. 235

Ἐπὶ ἄρχοντος Μνησιφίλου, Ἑκατομβαιῶνος ἕνῃ καὶ νέᾳ, φυλῆς πρυτα-

[1] † τοῦτο [2] † ἀναγινώσκει [3] † αὐτοῖς [4] † μικρὰ [5] † πεπρακέναι Φιλίππῳ; [6] εἰδὼς οὗτος

Μυρτώνιον. Meurs. VI. Attic. Lect. 28. TAYLOR.

Ἀρχιτ.] h. e. *Designatorem, inspectorem, moderatorem operum publicorum.* HARL.

Ἐν τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν] Ἀντὶ τοῦ, δυοῖν ὀβολοῖν, pro genitivo pretii, ut ὁ Δημοσθένης πέντε ταλάντων σιγῆσαι λέγεται. WOLF. Vide Etymol. M. v. Θεωρικὸν ἀργύριον, ubi hunc locum citat et illustrat, Casaubon. item ad Theophrast. Charact. pag. 100. Edit. Needham. TAYLOR.

Μικρὰ] Aug. 2. habet τὰ σμικρὰ, quod quidem magis Atticum est. Mœris enim Atticista pag. 356. exempl. Io. Piersoni: Σμικρὸν, ait, Ἀττικῶς· μικρὸν, κοινόν. vide etiam Maittaire de dialectis græcis pag. 295. C. exempl. Reitzii. HARL.

Ἐπὶ ἄρχοντος Μνησιφίλου] Mnesiphilus Archon Eponymus non invenitur in Olympiadum Recensione, nec apud Diodorum. Sed hoc anno videtur Theophilus fuisse Archon Eponymus. At idem Mnesiphilus repetitur in alio psephismate infra §. ιβ΄. Item pluribus in locis infra nomina Archontum præfixa decretis non concordant cum anno Eponymorum. Ideo dubito, an nomina Eponymorum præfigi solerent decretis ejusdem anni, an vero alterius Archontis nomen, qui præsidebat ecclesiæ et suffragiis. Erant enim Archontes IX. numero. Ideo ἐπέχω. PALMER. Conf. Petiti commentar. in leges Atticas libr. III. tit. II. pag. 320. seq. ex edit. Wesselingii Lugd. Bat. 1742. ubi de Archontibus multa scitu necessaria reperies. HARL.

Ibid. Mnesiphilus Prætor in Fastis Atticis non occurrit. Et memini me alibi monuisse, plures istius Farinæ in hac unica oratione occurrere, (scil. in Decretis, quæ recitantur a scriba, aliisque monumentis publicis) quam in quovis uno libro, qui a vetustate descenderit. Nescimus, inquam, quis fuerit ille Demonicus, qui memoratur, §. λδ΄. Euthycles, §. λέ. Heropythus, §. νβ΄. Mnesithides, §. νά. Nausicles, §. νέ. Neocles, §. κγ΄. Nicias, §. μγ΄. Polycles, §. λ΄. Niocles, §. κγ΄. Quos omnes, inquam, nescit Chronologia Attica, similiter atque hunc Mnesiphilum, qui rursus occurrit infra, §. ιβ΄. Non audeo sane hæc Monumenta insimulare, aut eorum derogare fidei. Totam fere Jurisprudentiam Atticam, quæ hodie remanet, ea res quasi radicitus evelleret. Sunt tamen ex his Actis alia aliis suspectiora. Suspectorum tamen numero ideo accenseri non debet Decretum hoc, in quo hæ-

remus. Nam in vulgata serie Prætorum Atheniensium Eponymorum, quam hodie habemus, et quæ multos annos complectitur, fieri vix potuit, ut ne unus suum haberet, vel *Vicarium*, vel quovis modo *Substitutum*. Quali quidem artificio, seu malis, *honesta ratione*, huic difficultati Archontum Pseudonymorum jamdiu est responsum. Atque ei Quæstioni eruditissimus longe Corsinius Dissertationem VIIIvam Fastorum Atticorum assignavit, in qua omnium istiusmodi *Archontum Series atque Ætas demonstratur*. Age autem: majus opus movetur. Res enim gestas de *Legatione obita, de clade Phocensium* etc. uno et constanti tenore narrant oratores nostri, (neque enim unquam vel levissime dissident): verum cum de iis ipsis rebus *Acta publica* perspiciamus, quæ hic et §. ιβ΄. recensentur, in alia anni parte, incredibili discrepantia, eas res gestas et conclusas esse deprehendimus. Primum igitur eam seriem Temporis describo, qua ab Æschine et Demosthene traduntur esse transactæ:

OLYMP. CVIII. 2.

PRÆTORE ATHENIS THEMISTOCLE.

Æsch. c. Ctesiph. pag. 450. ult. R. p. 389. l. 2. T.

Philocrates decretum tulit, ut X. Legati ad Philippum mitterentur de pace ineunda: quique eum orent, ut suos quoque legatos cum plena potestate vicissim Athenas mitteret ad eam rem transigendam. Eunt. Impetrant. Redeunt domum.

Argumentum Orationis Demosthenis π. Παραπρεσβ. Secundum.

Æschines c. Ctesiph. pag. 450. R. p. 389. T. et passim.

Demosth. pro Cor. §. ή.

MENSIS

ELAPHEBOLIO = MARTIUS

præterpropter.

VIII. ASCLEPIA Festum. Concio. Decretum Demosthenis de recipiendis Philippi legatis.
Æschines c. Ctesiph. pag. 455. ult. R. p. 390. l. 15. T.
Id. pag. 234. 6. R. p. 258. T.

XVII. DIONYSIA IN URBE.
Æsch. 458. 3. 241. 3. R. 391. 2. 260. 8. T.

XVIII. Pax cum Philippo sancita.
Æschines ibid.

XIX. Societas etiam, sive Συμμαχία, inita cum Philippo.
Æschines ibid.
Dem. π. Παραπρεσβ. §. κ΄. in init.

XXIV. Concio. Demosthenes Proedrus. Philocratis Decretum. Socii Atheniensium, qui aderant, jurejurando pacem confirmant cum legatis Philippi.
Æschines π. Παραπρεσβ. p. 259. 267. R. p. 268. 271. T.
Id. c. Ctesiph. pag. 462. R. p. 393. T.

Hoc die, vel nudiustertius potius, juxta Corsinium, die scil. XXIIdo, decernuntur Legati ad exigendum pariter a Philippo jusjurandum. Potest tamen fieri, ut die hujus Mensis XIXno ea res transigeretur. Idque constare arbitror ex Decreto ipso, in quo versamur. Et quid tam verisimile, ut die crastino istius diei, quo Pax cum Philippo rata est et sancita, iterum Concione sive Senatu habito, quod factum esse novimus, vellent juberent Athenienses decerni legatos ad Philippi fidem de ea re jurejurando postulandam?

XXV. Cersobleptes imperio exuitur a Philippo.
Æsch. π. Παραπρεσβ. 267. ult. R. p. 271. 10. T.

MUNYCHIO = APRILIS.

III. Decernitur, ut Legati confestim, et sine mora, proficiscantur.
Demosth. §. θ΄.
Æschin. 268. 8. R. 271. 17. T.
Absunt Legati per Spatium trimestre.
Demosth. π. Παραπρεσβ. §. κ΄. in init. π. Στεφ. §. ί.

THARGELIO = MAIUS.

SCIRRHOPHORIO = JUNIUS.

XIII. Redeunt Legati.
Demosth. π. Παραπρεσβ. §. κ΄.

XVI. Concio. Renunciatur Legatio.
Id. ibid. §. κ΄.

XXIII. Interitus Phocensium.
Idem ibid. §. κ΄. *post med.*

XXVII. Senatus in Piræeo. Nunciatur Athenis Clades Phocensium.
Idem ibid. §. κ΄. *post med.*

Bene est: Conspirant feliciter. Age autem: Videamus, quid *Monumenta* publica, quid *Decreta* αὐτολεξεὶ recensita:

HECATOMBÆO = JULIUS.

PRÆTORE ATHENIS MNESIPHILO.

XXIX. Decretum de Legatis, qui jusjurandum a Philippo exigerent.
Demosth. pro Ctesiph. §. θ΄.

METAGITNIO = AUGUSTUS.

BOEDROMIO = SEPTEMBER.

MÆMACTERIO = OCTOBER.

XXI. Decretum Callisthenis, de Civitate tutanda, audita Athenis Phocensium clade. Demosth. §. ιϛ'.

Ergo Decretum de maturanda Legatione ad exigendum a Philippo jusjurandum, quod narrant Scriptores latum esse III^{tio} Munychionis, (sive fuerit Decretum de constituendis legatis, quod latum esse vidimus mense priore exeunte, sc. die XXII^{do} Elaphebolionis, vel etiam XIX^{no}) jam non eo mense, aut die, verum, si fides habenda sit Decreti verbis disertis, quæ producuntur hic §. θ'. Hecatombæonis *die postremo*, sive XIX^{no} latum erat. Porro autem Decretum a Callisthene de excubiis latum, in summa trepidatione civium ob deletam urbem Phocensium, ponunt *Illi* contigisse Scirrhophorionis die XXVII^{mo}: *Hoc* vero Mæmacterionis die XXI^{mo}.

Quid de his turbis Chronologicis fiet? Certe ad eas molestias tollendas utile et expeditum esset Commentum (eo tamen non utor) Stratoclis cujusdam, ut memoriæ traditur a Plutarcho, qui, ut Demetrium captaret Poliorceten, tali consilio Kalendarium Atticum mutavit. Demetrius Athenas mense Munychione appulsus Mysteriis initiari voluit. Id lege non licuit, nisi privatis et minoribus, quæ mense Anthesterione celebrabantur, prius fuisset receptus; post id tempus, eosque ritus, mense demum Boedromione, *magna* illa, ut vocantur, *vota* suscepturus. Quid ergo fieret? Tulit Populus, hoc, quem dixi, suasore, ut Munychio, pro hac vice, Anthesterio: deinde peractis sacris, quæ isti Mensi competebant, protinus Boedromio vocaretur. Verum eo consilio, atque iis technis, inquam, non utor. Eruditissimus Corsinius in Fastis Atticis, Dissertat. III. §. 17. hæc duo Monumenta publica emendat juxta normam et seriem istam Temporum, quam prius exhibuimus, rescribens, hic scil. pro Ἑκατομβαιῶνος ἕνῃ καὶ νέᾳ, Μουνυχιῶνος τρίτῃ, aut potius Ἐλαφηβολιῶνος φθίνοντος ἐννάτῃ. Rursus §. ιϛ'. pro Μαιμακτηριῶνος δεκάτῃ ἀπιόντος rescribit Idem Σκιρροφοριῶνος τετράδι φθίνοντος. Adde eundem Dissert. II. §. 15. Veruntamen, cum expresse exarentur in utroque loco, verbisque disertissimis, Mensium Dierumque nomina, quæ non facile, vel ob literarum ductum, vel ob soni similitudinem a librariis et descriptoribus permutari poterant: Cum, si quid erat innovandum, Narratio potius ad Registrum conformanda erat, quam *Hoc* ab *Illa* emendandum: Cum nullus Textus sacer esse potest, si verba Supputationis tam distincte enarrata, et tanta fide membranarum munita, in tam aliena et tam disparia protinus mutarentur, eo fine, ut unus ex utroque loco computus eliceretur: Cum denique non temere, non casu, aut exemplarium vitio, sed summo consilio factum esse deprehendimus, ut simile pene intervallum temporis intercederet inter *Decretum de constituendis Legatis* et *Decretum de vigiliis habendis*, quale juxta historiam intercedere necesse fuit, quemcunque demum computum iniveris: id est, sive id fiat juxta *superiorem* calculum, quem ex Oratorum verbis elicimus, sive juxta *posteriorem*, quem Decreti verba repræsentant: Cum ita, inquam, se res habeat, nollem sane, pace eruditissimi atque amicissimi Viri dixerim, eam defensionem fuisse paratam, licet nonnulli fortasse, qui nostram legerint, neque probabiliorem multo, neque elegantiorem aut accuratiorem existimaverint. Hoc vero ut felicius expedire possim, liceat repetere atque ingeminare, quæ nuperrime dixi, scil. *posteriorem* calculum feliciter satis esse subductum, neque temere factum videri, aut talem, quem a temerario, aut oscitante Scriba profectum deprehenderis. Quid enim? In superiori Computo excitantur Legati ad proficiscendum, Munychionis die III^{tio}. Proficiscuntur. Spatium ultra bimestre terunt. Revertuntur. Et paulo post reditum, scil. Scirrhophorionis die XXVII^{mo} narratur Athenis clades Phocensium. Quod intervallum est dierum circiter LXXXIII. Jam autem, si juxta *hunc* Computum numeres, scil. ab Hecatombæonis die ultimo, ad Mæmacterionis diem XXI^{mum}. Dies iterum sunt LXXX. levissima, vel potius nulla, differentia. Utrinque ergo conveniunt Rationes, atque accuratius quidem, quam in tali re fas erat exspectare. Aliquid igitur latet, quod iis, quas dixi, machinis expugnari non potest. Et profecto, si Kalendarii Attici Ratio una fuisset et perpetua, neque stilo renovata, neque interdum ad *Solis Lunæque vias*, atque ad accuratiorem amussim diligenter reformata, crediderim illud fuisse inexpugnabile. Verum solebat id aliquoties fieri: atque Anno Civili Atheniensium, qui indiligenter satis erat confectus, uti opus erat maxime, ita usu venit sæpissime, ut Intercalationibus, novisque Supputationum artibus, pristinam antiquamque formam, moremque numerandi, subinde verteret. Ea ratione contigisse potuit, ut, immutata paulatim facie Computi Civilis, sive, quod verum esse arbitror, id auctoritate publica simul factum fuerit, præter ἀρχαίαν illam, et vetustam horum Oratorum Ἔκδοσιν, quæ juxta eorum ætatem describi poterat, prodiret illa, quam δημώδη Ulpianus vocat, (de quibus supra ad hanc Orationem verba habuimus) ad *vulgarem* sc. usum concinnata, atque ad eam Fastorum rationem accommodata,

quæ tum increbescebat, et usu quotidiano pervulgabatur. Unde non alia et diversa anni parte hæ res geri describuntur, in utroque Calculo, sive Kalendario, sc. *de profectione Legatorum*, et *de excidio Phocensium*; neque aliter scribunt Oratores, aliter loquuntur Monumenta publica: Sed uterque Computus verus esse potuit, si Æram in uno casu *antiquiorem*, in altero *vulgarem* inspicias. Exemplo populari illustrabo: Ego, qui hunc Commentarium scribo Aprilis die II^{do} puta, Anni Anglicani MDCCLVII. si ante quinquennium hoc scripsissem, (quod oportuit fortasse, et potui, si hoc solo labore defunctus essem) non utique *dedissem* eo mense atque die, quo jam utor, verum Martii die XXII^{do}. Ita tulit Utilitas publica, et Kalendarii nostri Redintegratio. Ad Kalendarium Atticum revertor. Inconstantiam Annorum Græcorum multa arguunt. Ante Olymp. LXXVII. a Gamelione mense ordiebatur Annus Atheniensium, circa solstitium hibernum, post ea tempora, ab Hecatombæone, diversa et opposita anni parte. Neque eo ritu semper deprehendimus *magnos procedere Menses.* Nam ex Marmore Sponiano, in Populis Attic. Artic. 4. solerter argumentatur optimus Corsinius Fast. Attic. Dissert. XIV. §. 6. mensium ordinem ea ætate, qua Saxum istud exarabatur, non ab Hecatombæone, sed a Boedromione potius profluxisse. Quod si illa Computandi Ratio invecta erat, ob discordiam Temporum Tempestatumque, ex imperitia Atticæ Chronologiæ enatam, quis non videt Hypothesi nostræ multum roboris accedere? Præterea: Invaluit diutius, ut novus Annus hoc ordine procederet, sc.

Hecatombæo.
Metagitnio.
Boedromio.
Mæmacterio.
Pyanepsio.

Et juxta illam sane periodum, jure optimo, per totam hanc disputationem calculum meum constitui. Deinde Menses illi 4^{tus} et 5^{tus} locum inter se permutarunt:

Hecatombæo.
Metagitnio.
Boedromio.
Pyanepsio.
Mæmacterio.

Et in ea consequentia memorantur ab Antiquioribus, ab Harpocratione videlicet, qui Mæmacterionem *quintum* mensem appellat: eumque ordinem servarunt Marmora et Inscriptiones satis antiquæ. Vid. Dodwell. de Cyclis. Dissert. II. §. 5. et 16. et Corsinium l. c. Porro autem: In Saxo illo, quod descripsit Sponius, jam a me memorato, Ordo Mensium ita instituitur:

Boedromio.
Pyanepsio.
Mæmacterio.
Posideo I.
Posideo II.
Gamelio.
Anthesterio.
Munychio.
Thargelio.
Scirrhophorio.
Hecatombæo.
Metagitnio.

Ecce Posideo bis ponitur, et Elaphebolio deest. Et quanquam ea res expedita sit a viris doctis, ex intercalandi ratione, atque ex Anni Embolimæi natura, veruntamen Inconstantia et nimia Incertitudo istius Kalendarii satis inde patet. Pergo autem: Atheniensium Fasti non adeo Mensium ratione, quam Prytaniarum serie deducebantur. Prytania autem fuit Spatium illud Temporis, quo unaquæque Tribus, quæ X. numero erant, in Senatu præsidebat, pro totius Anni portione. Constat autem, non longe post ætatem Demosthenis, sc. Olymp. CXVIII. inclinatis rebus Atheniensium, duas novas fuisse Tribus adjectas, *Antigonida* atque *Demetriada*, in memoriam Demetrii, qui Athenis eo tempore potitus est, ejusque patris Antigoni: Eæ autem, tempore procedente, illa *Attalis*, hæc *Ptolemais* ab Attalo et Ptolemæo Regibus nominabantur. Verum omissa omni argumentatione, quæ ab auctis Tribubus ad Kalendarii innovationem deduci poterat, ad id, quod potius est et propius, festino. In Decreto illo de legatis excitandis, in hac nostra Oratione, §. θ'. ubi legitur φυλῆς πρυτανευούσης Πανδιονίδος, in exemplari Regio Parisiensi quinto, sive litera ε denotato, (quod singulari admodum ratione describitur, et a cæteris omnibus longe distare solet, quasi ex quadam prosapia deductum, quæ nullam aliam vel genere vel propinquitate attingit) in eo, inquam, exarari videmus non φυλῆς πρυτανευούσης Πανδιονίδος, sed φυλῆς πρυτανευούσης Διονυσίδος, vel Διονυσιάδος. Istiusmodi quidem Tribus alibi nunquam, quod sciam, memoratur, non certe inter denas illas, quæ ab ultima vetustate vigebant: non in iis, quæ postea additæ fuerunt in honorem eorum, qui Athenas vel armis vicerunt, vel beneficiis demerebantur, quales modo vidimus. Verum auctoritate istius Exemplaris abunde constat, et Tribum fuisse *Dionysida*, vel *Dionysiada*, a Dionysio, quem nescimus, nominatam, et quæ Pandionidis locum in curia occupasse videtur. Id ut a meo lectore impetrem, nullum erit negotium. Ante Sponii ætatem nemo erat quisquam, qui de Tribu *Hadrianide* Athenis inaudiverit. Postea unius marmoris fide nititur istius Tribus hi-

νευούσης Πανδιονίδος, Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς εἶπεν· Ἐπειδὴ Φίλιππος ἀποστείλας πρέςβεις περὶ [1] τῆς εἰρήνης ὁμολογουμένας πεποίηται συνθήκας πρὸς τὸν Ἀθηναίων δῆμον, δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ [2] τῶν Ἀθηναίων, ὅπως ἂν ἡ εἰρήνη ἐπιτελεσθῇ ἡ ἐπιχειροτονηθεῖσα ἐν τῇ πρώτῃ ἐκκλησίᾳ, πρέςβεις ἑλέσθαι ἐκ πάντων Ἀθηναίων ἤδη πέντε· τοὺς δὲ χειροτονηθέντας ἀποδημεῖν μηδεμίαν ἀναβολὴν ποιουμένους, ὅπου ἂν ὄντα πυνθάνωνται τὸν Φίλιππον, καὶ τοὺς ὅρκους λαβεῖν τε παρ' αὐτοῦ καὶ δοῦναι τὴν ταχίστην ἐπὶ ταῖς ὡμολογημέναις συνθήκαις αὐτῷ πρὸς τὸν Ἀθηναίων δῆμον, συμπεριλαμβάνοντας καὶ τοὺς ἑκατέρων συμμάχους. Πρέςβεις ᾑρέθησαν Εὔβουλος Ἀναφλύστιος, Αἰσχίνης Ἀτρομήτου Κοθωκίδης, Κηφισοφῶν Ῥαμνούσιος, Δημοκράτης Φλυεύς, Κλέων Κοθωκίδης.

[1] [τῆς] [2] τῷ

storia, et nemo est, qui eam auctoritatem in dubium vocare velit. Sero igitur describebantur ea Exemplaria, quæ decreta publica in Orationibus hisce complectuntur: Sero sane ea Exemplarium Familia, ex qua originem duxit Cod. MS. Regius, de quo agitur. Exarabantur sc. ad Fastorum æram *vulgarem*, ad *popularem* Tribuum recensionem, ad seram, atque, ut ita dicam, *moderniorem*, Reip. habendæ rationem, ad usum *communem* et *publicum*, ea denique fide, iis rationibus, ea arte, ut Ἔκδοσις δημώδης revera esse poterat, atque ita nominaretur. Hisce a me observatis unum atque alterum addere liceat. Hæc, et ejusmodi Psephismata, Leges et Monumenta aliquando in antiquis Membranis desunt, aliquando in margine minio aut atramento describuntur, uti Lindenbrogiano nostro MSto contigit. Ita quidem, si verba Lindenbrogii rite interpretor: Τοῦτο τὸ ψήφισμα λείπει ἐν παλαιῷ (quod similiter verum est de *omnibus*) ἀλλ' ἐν σελίδι, ὥσπερ ἄλλου τινὸς ἀναγιγνώσκεται. Doctissimus ergo Contarenus, qui in Variis Lectionibus disputat de fide hujus Psephismatis, tum quia Prætore latum esse dicitur, qui Fastis ignoratur; tum quia has turbas Chronologicas dederit, in quibus extricandis jam occupamur; postremo denique quoniam in eo de *quinis* solummodo Legatis agitur, cum *decem* fuisse perhibentur, potuit sublestam et hanc quoque fidem suis suspicionibus addidisse, quoniam e marginali atque aliena manu proficisci videtur. Verum, ut dixi, latius serperet ea Dubitatio, et multum detraheret ex auctoritate eorum Actorum, quibus hodie fere innititur Attica Jurisprudentia. Et obtinere quidem pluries animadverti, ut una MStorum Series et Familia sine publicis istis Instrumentis deduceretur, alia in margine haberet descripta: quæ deinde in Textum insinuarentur. Alterum, quod dico, est ejusmodi. Cum in Cod. nostro Vindob. ad vocem Ἑκατομβαιῶνος annotatur, expositionis loco, Μαρτίου, eumque computum ut plurimum teneat Ulpianus, ideoque a viris eruditis corrigi solet, potuerunt tamen hæc esse veriora juxta Chronologiam, quæ ista ætate obtinuit, sc. redintegrato Kalendario Atheniensium; et juxta meam Hypothesin fieri potuit, ut verna Ἰσημερία, quæ apud priscos Athenienses in Elaphebolionem incidebat, jam, novo ordine introducto, juxta Hecatombæonem caderet. Verum hæc non constanter dico. Neque enim semper secum concordat Ulpianus, neque ejus conspirant Exemplaria. TAYLOR.

Ἑκατομβαιῶνος ἕνῃ καὶ νέᾳ] Εἴτε τῇ τριακάδι Ἑκατομβαιῶνος, ὅπερ εἰκότερον· εἴτε τῇ νουμηνίᾳ. Melanchtho: *Mensis Junii die primo.* Perionius: *Pridie Cal. Julii.* Meletus: *ultimo die mensis Hecatombæonis.* WOLF.

Δεδόχθαι] Vide secundum Argumentum hujusce Orationis, ubi δεδόχθαι itidem exarari fecit Wolfius, contra fidem Impressorum MStorumque. Hic Cod. Guelph. δεδόχθω habet, ut ibi constantissime describebatur. Ita etiam Vindob. noster. Vide Demosth. §§. κϛ'. κζ'. λδ'. λε'. Æsch. π. ΠαραπρεσΒ. pag. 240. 6. R. 259. ult. T. Et utraque Lectio proba esse poterit. Cum Infinitive dicitur (δεδόχθαι, *Placere*,) talis est constructio, qualem video in Rogatione inferius producta §. κγ'. ubi Clausula, quam Legislativam vocant in nostro Jure, ita concipitur: ἐπιμεληθῆναι τοὺς Πρυτάνεις καὶ τοὺς Στρατηγούς. Istud etiam addere liceat: Ubicunque legitur δέδοκται (nam et hoc legitur quoque, ut in celeberrimo isto ψηφίσματι Demosthenis infra §. νέ. et pariter apud Lucianum in Timone §. 51.) ibi sane levissima et facillima emendatione, reponerem δεδόχθαι. Nam verbis, ut aiunt, *precativis*, non *categoricis* aut *enunciativis*, Rogationes concipi solent, ut earum fert natura. TAYLOR. εἰρήνης πρὸς Ἀθηναίους ὁμολογουμένας πεποίηται συνθήκας δεδόχθαι Tayl.

Συμπεριλαμβάνοντας] Vide §. ιβ'. in fin. §. κγ'. TAYLOR. v. 10. deest Ἀτρομήτου in ed. Tayl.

Πρέσβεις] Ἀπορητέον περὶ τοῦ τῶν πρέσβεων ἀριθμοῦ. Altemps. TAYLOR.

ι'. Ταῦτα γράψαντος ἐμοῦ τότε, καὶ τὸ τῇ πόλει συμφέρον, οὐ τὸ Φιλίππῳ ζητοῦντος βραχὺ φροντίσαντες οἱ χρηστοὶ πρέςβεις οὗτοι καθῆντο ἐν Μακεδονίᾳ τρεῖς ὅλους μῆνας, ἕως ἦλθε Φίλιππος ἐκ Θρᾴκης πάντα καταστρεψάμενος τἀκεῖ, ἐξὸν ἡμερῶν δέκα, μᾶλλον δὲ τριῶν ἢ τεττάρων εἰς τὸν Ἑλλήςποντον ἀφῖχθαι καὶ τὰ χωρία σῶσαι, λαβόντας τοὺς ὅρκους πρὶν ἐκεῖνον ἐξελεῖν αὐτά. οὐ γὰρ ἂν ἥψατ' αὐτῶν παρόντων ἡμῶν, ἢ οὐκ ἂν [1] ὡρκίζομέν αὐτον,
236 ὥςτε τῆς εἰρήνης ἂν διημαρτήκει καὶ οὐκ ἂν ἀμφότερα εἶχε, καὶ τὴν εἰρήνην καὶ τὰ χωρία. Τὸ μὲν τοίνυν ἐν τῇ πρεσβείᾳ πρῶτον κλέμμα μὲν Φιλίππου, δωροδόκημα δὲ τῶν ἀδίκων τούτων ἀνθρώπων καὶ θεοῖς ἐχθρῶν τοιοῦτον ἐγένετο, ὑπὲρ οὗ καὶ τότε καὶ νῦν καὶ ἀεὶ ὁμολογῶ πολεμεῖν καὶ διαφέρεσθαι τουτοισί.

ια'. Ἕτερον δ' εὐθὺς ἐφεξῆς ἔτι τούτου μεῖζον κακούργημα θεάσασθε. Ἐπειδὴ γὰρ ὤμοσε τὴν εἰρήνην ὁ [2] Φίλιππος, προλαβὼν τὴν Θρᾴκην διὰ τούτους τοὺς οὐχὶ πεισθέντας τῷ ἐμῷ ψηφίσματι, πάλιν ὠνεῖται παρ' αὐτῶν, ὅπως μὴ ἀπίωσιν ἐκ Μακεδονίας, ἕως ἂν τὰ τῆς στρατείας τῆς ἐπὶ τοὺς Φωκέας εὐτρεπῆ ποιήσαιτο, ἵνα μή, δεῦρο

[1] † ὠρκίζομεν αὐτὸν [2] Φίλιππος [ἕξειν]

ι'. Καθῆντο] Ἀντὶ τοῦ ἐκάθηντο. WOLF.

Καθῆντο] Κάθησο κάλλιον, ἢ Κάθου. καὶ Καθῆστο, ἢ Ἐκάθητο. Ἀριστείδης· δικαστὴς αὐτὸς τῷ Περικλεῖ καθῆστο. καὶ Καθῆντο, ἢ Ἐκάθηντο. ὁ αὐτὸς ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ· καθῆντο ἐκπεπληγμένοι. καὶ Καθῆσθαι, οὐ Καθεσθῆναι. T. Magister. Κάθηντο edebatur a Morelio: quod ab Ulpiano defenditur. ἐκάθηντο habet Cod. August. Priscianus, qui hæc verba citat, Auctoris nomine dissimulato, legit ἐκάθηντο. Vide lib. 18. col. 1177. TAYLOR. v. 14. τούτοις, et v. 16. Φίλ. ἕξειν, et v. 17. τούτους, οὐχὶ Tayl.

Καθῆντο] De κάθησο et κάθου vide quoque interpretes ad Magistrum a Tayloro jam citatum pag. 485. et 486. Clark. ad Hom. Il. B. vers. 191. et, si tanti est, nostram observat. ad Anacreontem in Chrestomathia græca poetica pag. 53. HARL.

Ἢ οὐκ ἂν ὡρκίζομεν αὐτὸν] Id est, ut ipse alibi, οὐκ ἂν ὅρκους παρ' αὐτοῦ ἐλάβομεν. Est enim ὁρκῶσαι, *cavere ab aliquo jurejurando*, quod etiam ὁρκίζειν dicitur. Unde ὁρκωταί, *legati qui ad exigendum jusjurandum mittuntur. Ex edit.* HERVAG.

ια'. Ὡμολόγησε] [Ita Tayl.] Codd. uno ore ὤμοσε, Ven. Guelph. Obsop. Aug. Ital. Harl. Vindob. et Regii α. β. ε. Vide notata ad Lysiam, pag. 194. Edit. Lond. Animadvertet Lector meus, in nonnullis, qui legunt ὤμοσε, deesse ἕξειν. Sunt scil. Guelph. Harl. Vind. et Cod. α. TAYLOR.

Μὴ ἀπίωσιν ἐκ Μακεδονίας] Sc. οἱ πρέσβεις. Alii eosdem decem, qui in prima legatione fuerint, et in hac una cum Demosthene fuisse tradunt, et legunt ἀπίωμεν: quæcunque ratio aut causa sit, ut hic tantum quinque legati nominentur. Vide τὸν περὶ ΠαραπρεσΒ. Δημοσθένους. Etsi difficillimum est, ἐκ τῶν ῥητορικῶν ψευδολογιῶν τἀληθὲς ἐξευρεῖν. ὁ μὲν γάρ φησιν, ὁ δ' οὔ φησιν. ἄμφω κακοῖν κοράκοιν κακὼ ᾠὼ ὄντε. WOLF.

Ἀπίωσιν] Ἀπίωμεν Guelph. Aug. Vindob. cum Reg. α. Quod notari velim. In ea classe est Cod. Ven. qui habet, sed inemendatius, ἀπιῶμεν. Vide infra Not. ad v. 4. p. seq. TAYLOR.

Στρατείας] Στρατιᾶς Guelph. et Reg. α. Vide Cl. Marklandum ad π. ΠαραπρεσΒ. Not. ad Arg. post. in fin. IDEM.

ἀπαγγειλάντων αὐτῶν ὅτι μέλλει καὶ παρασκευάζεται πορεύεσθαι, ἐξέλθοιτε ὑμεῖς καὶ περιπλεύσαντες ταῖς τριήρεσιν εἰς Πύλας ὥσπερ πρότερον κλείσαιτε τὸν πορθμόν, ἀλλ' ἅμ' ἀκούοιτε ταῦτ' ἀπαγγελλόντων ὑμῖν τούτων, κἀκεῖνος ἐντὸς εἴη Πυλῶν, καὶ μηδὲν ἔχοιθ' ὑμεῖς ποιῆσαι. Οὕτω δ' ἦν ὁ Φίλιππος ἐν φόβῳ καὶ πολλῇ ἀγωνίᾳ, μὴ καὶ ταῦτα προειληφότος αὐτοῦ πρὸ τοῦ τοὺς Φωκέας ἀπολέσθαι ἀκούσαντες ψηφίσαισθε βοηθεῖν αὐτοῖς καὶ ἐκφύγοι τὰ πράγματ' αὐτόν, ὥστε πάλιν μισθοῦται τὸν κατάπτυστον τουτονί, [1]οὐκέτι κοινῇ μετὰ τῶν ἄλλων πρέσβεων ἀλλ' ἰδίᾳ καθ' αὐτόν, τοιαῦτα πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν καὶ ἀπαγγεῖλαι, δι' ὧν ἅπαντ' ἀπώλετο.—

ιβ'. Ἀξιῶ δ' ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ δέομαι, τοῦτο μεμνῆσθαι [2]ὕμας παρ' ὅλον τὸν ἀγῶνα, ὅτι μὴ κατηγορήσαντος

[1] † οὐκ ἔτι [2] † ὑμᾶς

Μέλλει καὶ παρασκευάζεται] Ἀπὸ κοινοῦ, μέλλει πορεύεσθαι, τὸ πορεύσεται, καὶ παρασκευάζεται πρὸς τὸ πορεύεσθαι. Hoc noto, ne quis τὸ μέλλει, ut I. Philippica. ἀντὶ τοῦ ἀναβάλλεται καὶ χρονίζει accipiat. Wolf.

Ἐξέλθοιτε] Codd. MSti Vindob. et Guelph. ἐξέλθετε. Quod quale tibi videatur, nescio. Interea non dubito, quin exaratum fuerit olim ἐξέλθητε. Sequitur enim in iisdem, nec non Harl. Aug. et Reg. *a*. eadem syntaxi, κλείσητε. Sequitur item in Guelph. sed solo, ἀκούητε pariter et ἔχητε. Taylor. κλείσοιτε Tayl.

Πορθμὸν] Τὴν στενὴν θάλασσαν. Wolf.

Πορθμὸν] Cl. Wolfius, vocem hanc, uti Appellativam, ut dicitur, et hic et alibi excudit. Nempe pro *freto* sumsit, uti ex ejus annotatione liquet, tametsi non eadem mente interpretetur. Credo equidem hic intelligi *angustum* istud *mare*, vulgo *the Streights*, quod Eubœam a Terra continenti dividit. Erat tamen etiam Civitas eo nomine, seu Promontorium, istius Insulæ. Ulpian. ad Philip. III. Πορθμός. Ἐπήνειον (corrige ἐπίνειον) τῆς Ἐρετρίας. ὁμωνύμως δὲ ἐκλήθη τῷ πελάγει τῷ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ Ἀθηνῶν. Et confirmat Textus Demosthenis, ad quem illa verba Ulpiani annotantur, scil. πέμπει δὲ ξένους, τοὺς μὲν εἰς Πορθμὸν, τὸν δῆμον ἐκβαλοῦντας τῶν Ἐρετριέων. Adde Ulpianum iterum ad Demosth. π. Παραπρεσβ. §. λ'. Ita infra, καταλαμβάνων Ὠρεὸν, καὶ κατασκάπτων Πορθμὸν, §. κβ'. Ad quem, ut arbitror, locum alludunt Suidas et Harpocratio, cum Porthmum, Eubœæ civitatem ex Oratione de Corona excitant. Codd. MSS. Guelph. Aug. et *a*. Regiorum, pro πορθμὸν, τόπον. Quod non satis intelligo, nisi esset Notulæ aut Scholii initium, quod ulterius non esset productum. Taylor.

Πορθμὸν] Nescio quid hic significet πορθμός: Interpretatus sum, *transitus Thermopylarum*. Auger.

Ὑμῖν] Ὑμῶν Guelph. Id erat ἡμῶν, ut liquide Aug. *a*. ζ. atque idcirco τούτων in aliquibus desiderabatur. Hoc annoto propter istam sedulitatem, qua nonnulli Codd. de his Legatis in *prima* persona, nonnulli constantissime in *tertia* loquuntur. Hoc nihili non erat. Aliter, et, ut arbitror, perperam, hæc accepit Ulpianus: Σκόπει τοῦ λόγου τὴν ἀσφάλειαν, ὅτι ἡνίκα μὲν περὶ προδοσίας ἦν ἡ μνήμη, τὸ ὠνεῖται πρὸς αὐτὸν (lege παρ' αὐτῶν) εἶπεν, ὡς οὐκ ὢν αὐτὸς πρεσβευτής· ὅτι δὲ κακὸν οὐδὲν ἦν, συνῆψεν ἑαυτὸν, εἰπὼν, ὅπως μὴ ἀπίωσιν (lege ἀπίωμεν) ἐκ Μακεδονίας. Ita ille ad has voces πάλιν ὠνεῖται παρ' αὐτῶν. Mirandum sane, atque iis, qui membranas tractare non consuescunt, incredibile dictu videri potest, adeo hallucinari potuisse librarios, tantam in describendo fieri perversitatem, ut *duplicem* in una sententiola describenda errorem errarent, neque eum levem, aut condonandum, sed in altero loco, ex duabus lectionibus eam potissimum sumerent, quæ Ulpiani crisin confodiat. Certe in illo articulo oculatiores esse debuerunt. Nihil enim magis ridiculum esse potuit, quam Vox ἀπίωσιν in illo loco Scholiastæ. Taylor.

Μισθοῦται] Vide supra ad §. ή. Idem.

Αἰσχίνου μηδὲν ἔξω τῆς γραφῆς οὐδ' ἂν ἐγὼ λόγον οὐδένα
237 ἐποιούμην ἕτερον, ἁπάσαις δ' αἰτίαις καὶ βλασφημίαις ἅμα τούτου κεχρημένου ἀνάγκη κἀμοὶ πρὸς ἕκαστα τῶν κατηγορημένων [1]σμικρὰ ἀποκρίνασθαι.—Τίνες οὖν ἦσαν οἱ παρὰ τούτου λόγοι τότε ῥηθέντες καὶ δι' οὓς ἅπαντ' ἀπώλετο; Ὡς οὐ δεῖ θορυβεῖσθαι τῷ παρεληλυθέναι Φίλιππον εἴσω Πυλῶν· ἔσται γὰρ ἅπανθ' ὅσα βούλεσθ' ὑμεῖς, ἐὰν ἄγηθ' ἡσυχίαν, καὶ ἀκούσεσθε [2]δυεῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν, οἷς μὲν ἐχθρὸς ἥκει, φίλον αὐτὸν γεγενημένον, οἷς δὲ φίλος, τοὐναντίον ἐχθρόν. οὐ γὰρ τὰ ῥήματα τὰς οἰκειότητας ἔφη βεβαιοῦν, μάλα σεμνῶς ὀνομάζων, ἀλλὰ τὸ ταὐτὰ συμφέρειν· συμφέρει δὲ Φιλίππῳ καὶ Φωκεῦσι καὶ ὑμῖν ὁμοίως ἅπασι τῆς ἀναλγησίας καὶ τῆς βαρύτητος ἀπαλλαγῆναι τῆς τῶν Θηβαίων. Ταῦτα δ' ἀσμένως τινὲς ἤκουον [3]αὔτου διὰ τὴν τόθ' ὑποῦσαν ἀπέχθειαν πρὸς τοὺς Θηβαίους. Τί οὖν συνέβη μετὰ ταῦτ' εὐθύς, οὐκ εἰς μακράν; Τοὺς μὲν ταλαιπώρους Φωκέας ἀπολέσθαι καὶ κατασκαφῆναι τὰς πόλεις αὐτῶν, ὑμᾶς δ' ἡσυχίαν ἄγοντας καὶ τούτῳ πεισθέντας [4]σμικρὸν ὕστερον σκευαγωγεῖν ἐκ τῶν ἀγρῶν, τοῦτον δὲ χρυσίον λαβεῖν· καὶ ἔτι πρὸς τούτοις τὴν μὲν ἀπέχθειαν τὴν πρὸς τοὺς Θηβαίους καὶ Θετταλοὺς τῇ πόλει [5]γενέσθαι, τὴν δὲ χάριν τὴν ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων

[1] † μικρὰ ἀποκρίνεσθαι [2] † δυοῖν [3] † αὐτοῦ [4] † μικρὸν [5] γεγενῆσθαι

ιβ'. Ἀνάγκη κἀμοὶ &c.] Orator sæpius repetit, se necessitate et opprobriis adversarii coactum in hunc vehementius invehi, ad invidiam et suspicionem mali animi depellendam. Qua quidem excusatione, quasi justa, in animum auditorum insinuat causamque feliciter tuetur. Harl.

Οὓς] Ὧν ante, eodem sensu, in fin. §. ιά. Markland.

Βούλεσθ'] Emenda βούλησθ'. Obsop.

Βούλεσθ'] In editione Hervag. sub fin. in varietate lectionis item animadvertitur, in quibusdam codd. (quinam vero illi sint, non indicatur,) legi βούλησθ' ὑμεῖς. Sensus autem verborum hic est, Philippum simulare, se Phocensibus bellum esse illaturum, cui tamen in animo sit, Thebanos vobis invisos aggredi; quod jam Seilerus observarat. Harl. v. seq. ἔχηθ' pro ἄγηθ' Tayl. Vid. Var. Lect.

Δυεῖν κ. τ. λ.] Laudat Priscianus col. 1185. Non moror Codd. qui hic pro φίλον, Φίλιππον, obvio errore. Plurimi autem et præstantissimi mox utrumque αὐτὸν excludunt. Rotundius. Taylor.

Οὐ γὰρ κ. τ. λ.] Vide Harpocr. et Suid. v. Ὀνομάζων, qui ad hunc locum, dubium, an ad §. λζ'. respiciunt. Adjunge Hermogenem p. 245. Τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ παρὰ τῷ Δημοσθένει ῥηθέν τε ὁμοῦ, καὶ θεωρηθὲν ὑπ' αὐτοῦ, Λέγω τὸ, Οὐ γὰρ τὰ ῥήματα κ. τ. λ. Idem. v. seq. συμφέρειν Tayl.

Τῆς ἀναλγησίας] Aretinus: *Ut insolentia ac petulantia Thebanorum comprimeretur.* Perionius: *Vestra omnium interesse, immanitate et superbia Thebanorum liberari.* Meletus: *Liberari a duritia atque superbia Thebanorum.* Hesychius: Ἀνάλγητοι, ἀνηλεεῖς, ἢ ἀμέριμνοι. Suidas: Ἀναλγησία, ἀναισθησία, ἀσυμπάθεια, σκληρότης, τὸ δυσμετάβλητον, ἀπάθεια, ἀπονία. Wolf.

Μετὰ ταῦτα εὐθὺς] Legendum, τί οὖν συνέβη μετὰ ταῦτα; εὐθὺς, οὐκ εἰς μακρὰν—

Φιλίππῳ. Ὅτι δ' οὕτω ταῦτ' ἔχει, λέγε μοι τό τε τοῦ Καλλισθένους ψήφισμα καὶ τὴν ἐπιστολὴν τὴν τοῦ Φιλίππου, ἐξ ὧν ἀμφοτέρων ὑμῖν ἅπαντα ταῦτ' ἔσται φανερά. Λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ. 238

Ἐπὶ Μνησιφίλου ἄρχοντος, συγκλήτου ἐκκλησίας ὑπὸ στρατηγῶν γενομένης, καὶ πρυτάνεων καὶ βουλῆς γνώμη, Μαιμακτηριῶνος δεκάτη ἀπιόντος, Καλλισθένης [1] Ἐτεονίκου Φαληρεὺς εἶπε· Μηδένα Ἀθηναίων μηδεμιᾷ παρευρέσει ἐν τῇ χώρᾳ κοιταῖον γίγνεσθαι, ἀλλ' ἐν ἄστει καὶ Πειραιεῖ, ὅσοι μὴ ἐν τοῖς φρουρίοις εἰσὶν ἀποτεταγμένοι· τούτων δ' ἑκάστους, ἣν παρέλαβον τάξιν, διατηρεῖν, μήτ' ἀφημερεύοντας μήτ' ἀποκοιτοῦντας. ὃς δ' ἂν ἀπειθήσῃ [2] τῷ ψηφίσματι τούτῳ, ἔνοχος ἔστω τοῖς τῆς προδοσίας ἐπιτιμίοις, ἐὰν μή τι ἀδύνατον ἐπιδεικνύῃ περὶ ἑαυτὸν ὄν· περὶ δὲ [3] τοῦ ἀδυνάτου ἐπικρινέτω ὁ ἐπὶ τῶν ὅπλων στρατηγὸς καὶ ὁ ἐπὶ τῆς διοικήσεως καὶ ὁ γραμματεὺς τῆς βουλῆς. κατακομίζειν δὲ καὶ τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν πάντα τὴν ταχίστην, τὰ μὲν ἐντὸς σταδίων ἑκατὸν εἴκοσιν εἰς ἄστυ καὶ Πειραιᾶ, τὰ δ' ἐκτὸς σταδίων ἑκατὸν εἴκοσιν εἰς Ἐλευσῖνα καὶ Φυλὴν καὶ Ἄφιδναν καὶ Ῥαμνοῦντα καὶ Σούνιον. Εἶπε Καλλισθένης Φαληρεύς.

Ἆρ' ἐπὶ ταύταις ταῖς ἐλπίσιν ἐποιεῖσθε τὴν εἰρήνην, ἢ ταῦτ' ἐπηγγέλλεθ' ὑμῖν οὗτος ὁ μισθωτός; Λέγε δ' αὖ τὴν ἐπιστολήν, ἣν δεῦρ' ἔπεμψε Φίλιππος μετὰ ταῦτα.

[1] † Ἐτεωνίκου [2] τῷ ψηφίσματι τούτῳ] τῷδε τῷ ψηφίσματι [3] † τῶν ἀδυνάτων

Markl. εὐθύς; οὐκ εἰς μακρὰν τοῖς Tayl.

ΨΗΦΙΣΜΑ] De hoc decreto nuper a me dictum. Vide Contareni Var. Lect. c. 17. Corsinii Fast. Attic. tom. i. pag. 43. 80. 134. et 482. Taylor.

Συγκλήτου ἐκκλησίας] Potter. I. 17. Stock.

Στρατηγῶν] Vide Ubbon. Emmium de Republ. Atheniensium, et Spanheim. ad Julian. p. 76. Habebatur hic Senatus σύγκλητος, sive extra ordinem, permisse Magistratuum Civilium, jussu autem Militarium, quorum erat de Excubiis atque de præsidio Urbis providere. Taylor. De Strategis vide etiam Petiti comment. in leg. Attic. libr. III. tit. II. pag. 333. seq. ed. Wesseling. et I. E. I. Walchii disput. Στρατηγοὶ Philippensium —— Jenæ 1761. De βουλ. v. Ernesti ad Xen. p. 8. Harl.

Μαιμακτηριῶνος δεκάτη ἀπιόντος] Φθίνοντος, λήγοντος. Melanchtho: *Mense Septemb. die 21.* Sic et Camerarius, ἡ πρώτη ἐπὶ εἰκάδι· Eadem δεκάτη φθίνοντος, τουτέστι, πρὸ τῆς φθίσεως. Perionius: *XI. Cal. Octob.* Meletus: *die tricesimo Mensis Mæmacterionis.* Wolf.

Ἀδυνάτων] Περὶ δὲ τοῦ ἀδυνάτου olim deprehendi veram esse lectionem. Confirmant MSti. Vid. Var. Lect. Tayl.

Ὁ ἐπὶ τῶν ὅπλων στρατηγὸς] Quisnam ille fuerit, multum ambigi video. Vide Corsinii Fast. Attic. Dissert. 1. §. 35. seqq. Petit. LL. Attic. p. 333. Spanheim. ad Julian. p. 77. Recte olim a Viris doctissimis ad Pollucem est animadversum, στρατηγὸν ἐπὶ τῶν ὅπλων, sive τῶν ὁπλιτῶν, eum esse Imperatorem, qui *pedestribus* copiis præfuerit, ut discerneretur ab eo, qui *equestribus* erat præpositus. Uterque occurrit infra §. λδ'. in uno decreto, ὁ ἐπὶ τῶν ὁπλιτῶν (modo scripsit, τὸν ἐπὶ τῶν ὅπλων) et ὁ ἐπὶ τῶν ἱππέων. Neque est, quod quemvis lædat ea Locutio ὁ ἐπὶ τῶν ὅπλων. Nam apud Thucydidem et Xenophontem aliquoties deprehendi τὰ ὅπλα dici pro τοὺς ὁπλίτας. Vides interea errare Wolfium in his verbis interpretandis. Taylor. mox Ἄφιδνα Tayl.

Ἐπηγγείλαθ'] [Ita Tayl.] Ἐπηγγέλλεθ' plurimi uno consensu. Deinde λέγε δ' αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν, nonnulli, et λέγε δὴ τὴν ἐπιστολήν. Proxime γρ. non ut vulgatur, sed καὶ τὴν Φωκίδα ὑφ' (vel ἐφ') ἡμᾶς αὐτοὺς πεποιημένους. Vide paulo post §. ιγ'. et ιδ'. Tayl.

Αὐτὴν ἐπιστολήν] [Ita Tayl.] Αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν. Markland. Ita infra §. λς'. λέγε δ' αὐτόν μοι τὸν νόμον λαβών. Taylor.

Αὖ τὴν ἐπιστολὴν] Sed Wunderl. in præf. p. XXXI. seq. tuetur vulgatum [αὐτὴν ἐπιστολὴν], præfert tamen Marklandi emendationem auctoritate cod. August. 1. confirmatam. Hervagiana editio legit λέγε δ' αὖ τὴν ἐπιστολήν. Plutarchus de pueror. educ. cap. XV. pag. 142. ex. Heusingeri conjungit αὖ τοὐναντίον, contra: δέον αὖ τοὐναντίον πλείω ποιεῖσθαι τούτων εὐλάβειαν καὶ φυλακήν, ἢ τῶν παίδων. Harl.

Ὑφ' ἑαυτοὺς] Ὑφ' ἡμᾶς. Wolf. ἡμᾶς interpretamentum mihi esse videtur: de dictione ποιεῖσθαι ὑφ' ἑαυτὸν vel ἐφ' ἑαυτῷ vide Vigerum de idiotismis græcæ dictionis, ibique cl. Hoogeveen. pag. 221. et pag. 223. edit. Lugd. Bat. 1742. Harl.

Εἰσαγηοχότας] [Ita Tayl.] Addit, et recte addit, Editio Feliciani, cum Cod. Guelph. Obsop. Vindob. et Parisinis α. ε. εἰσαγηοχότας εἰς αὐτά. Taylor.

Φρουρὰς εἰσαγηοχότας [εἰς αὐτὰ], τὰ δὲ μὴ ὑπακούοντα —κατεσκάψαμεν] Verba εἰς αὐτά. uncis inclusa, quæ Reiskius ex codicibus nonnullis addidit, commode suppleri possunt. Liv. IV. 3. *Civis Romanus si sit ex plebe, præcisa consulatus spes erit?* Liv. XXI. 41. *Equestri prælio, qua parte conserendi manum fortuna data est, hostem fudi: peditum agmen, quod in modum fugientium raptim agebatur, quia adsequi terra non poteram—in radicibus Alpium obvius fui.* Ubi Strothium, verba *obvius fui* (scil. ei) ad peditum agmen referenda esse, bene censuisse, Rupertium vero ex *hostem fudi* male *hosti* assumsisse, quivis facile intelliget.—Ceterum notandum videtur, Philippum, constructione mutata, κατεσκάψαμεν pro κατασκάψαντας scripsisse, pariterque constructione illum excidisse §. κγ'. *in fin.* ἰδιωτῶν μὲν νῦν ὄντων, ἐκ παντὸς δὲ τρόπου βουλομένων—καὶ ὑπολαμβάνουσιν pro ὑπολαμβανόντων scribendo, rei scilicet militaris peritiorem. Wunderl.

Κατεσκάψαμεν] Nonnulli conjiciunt κατασκάψαντας. Taylor. v. seq. desid. ἐπὶ in ed. Tayl.

Τοῖς μὲν γὰρ ὅλοις] Καθόλου. Wolf.

Ὁμοίως] F. ὅμως. Markland.

Καὶ ὁμοίως ἀντιπαρεξάγοντες] *Et nihilo secius infesto exercitu in me euntes.* Id enim παρεξάγω significat, *exercitum in hostes duco.* Ex edit. Hervag.

Ἐφθακέναι] Tirones notent hic primo usum præteriti perfecti, quo forte Philippus consulto usus erat, et innuit consuetudinem et quæ adhuc durat. v. Cober. ad Chion. ep. II. p. 4. Deinde notent idiotismum græcum in vocabulo φθάνω, quod, cum participio verbi conjunctum, (ut Vigerus de idiotismis græcæ dictionis pag. 246. ed. Hoogeveen. jam observat,) significationem suam retinet occupandi et antevertendi, ita ut reddi possit per adverbium *prius* vel nomen *prior.* Sic Hom. Il. Π. 321. 322. Τοῦ δ' ἀντίθεος Θρασυμήδης ἔφθη ὀρεξάμενος, πρὶν οὐτάσαι, *eum deo par Thrasymedes* prior *est assecutus, antequam is Antilochum vulneraret.* ac pari modo apud Homerum aliosque locis infinitis. Alium usum τοῦ φθάνω, quod Latinorum *statim* respondet, observat Ernesti ad Xenoph. Memor. IV. cap. XI. §. 1. qui de hoc verbo bene disputat. conf. Budæi comment. Ling. Græc. pag. 398-400. edit. Robert. Stephan. Harl.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. Ἴστε ἡμᾶς παρεληλυθότας εἴσω Πυλῶν, καὶ τὰ κατὰ τὴν Φωκίδα ὑφ' [1] ἑαυτοῖς πεποιημένους, καὶ ὅσα μὲν ἑκουσίως προσετίθετο τῶν πολισμάτων, φρουρὰς εἰσαγηοχότας εἰς αὐτά, τὰ δὲ μὴ ὑπακούοντα [2] κατὰ κράτος λαβόντες καὶ ἐξανδραποδισάμενοι κατεσκάψαμεν. ἀκούων δ' ὑμᾶς παρασκευάζεσθαι βοηθεῖν αὐτοῖς, γέγραφα [3] ὑμῖν, ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον ἐνοχλῆσθε περὶ τούτων. τοῖς μὲν γὰρ ὅλοις οὐδὲν μέτριόν μοι δοκεῖτε ποιεῖν τὴν εἰρήνην συνθέμενοι καὶ ὁμοίως ἀντιπαρεξάγοντες, καὶ ταῦτ' οὐδὲ συμπεριειλημμένων τῶν Φωκέων ἐν ταῖς κοιναῖς ἡμῶν συνθήκαις· ὥστ' ἐὰν μὴ ἐμμένητε τοῖς ὡμολογημένοις, οὐδὲν προτερήσετε ἔξω τοῦ ἐφθακέναι ἀδικοῦντες.

239 ιγ'. Ἀκούετε ὡς σαφῶς δηλοῖ καὶ διορίζεται ἐν τῇ πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ συμμάχους, ὅτι ταῦτ' ἐγὼ πεποίηκα ἀκόντων Ἀθηναίων καὶ [4] λυπουμένων, ὥστ' εἴπερ εὖ φρονεῖτε, ὦ Θηβαῖοι καὶ

[1] † ἑαυτοὺς [2] κατακράτος [3] † ὑμῖν [4] † λυπουμένων;

Θετταλοί, τούτους μὲν ἐχθροὺς ὑπολήψεσθε,
ἐμοὶ δὲ πιστεύσετε, οὐ τούτοις τοῖς ῥήμασι γράψας,
ταῦτα δὲ βουλόμενος δεικνύναι. Τοιγαροῦν ἐκ τούτων
ᾤχετο ἐκείνους λαβὼν εἰς τὸ [1] μηδ᾽ ὁτιοῦν [2] προορᾷν τῶν
μετὰ ταῦτα μηδ᾽ αἰσθάνεσθαι, ἀλλ᾽ ἐᾶσαι πάντα τὰ
πράγματα ἐκεῖνον [3] ἐφ᾽ ἑαυτῷ ποιήσασθαι· ἐξ ὧν ταῖς παρ-
ούσαις συμφοραῖς οἱ ταλαίπωροι Θηβαῖοι κέχρηνται. Ὁ
δὲ ταύτης τῆς πίστεως [4] αὔτῳ συνεργὸς καὶ συναγωνιστὴς
καὶ ὁ δεῦρ᾽ ἀπαγγείλας τὰ ψευδῆ καὶ φενακίσας ὑμᾶς οὗ-
τός ἐστιν ὁ τὰ Θηβαίων νῦν ὀδυρόμενος πάθη καὶ διεξιὼν
ὡς οἰκτρά, καὶ τούτων καὶ τῶν ἐν Φωκεῦσι κακῶν καὶ ὅσ᾽
ἄλλα πεπόνθασιν οἱ Ἕλληνες ἁπάντων αὐτὸς ὢν αἴτιος.
δῆλον γὰρ ὅτι σὺ μὲν ἀλγεῖς ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν, Αἰ-
σχίνη, καὶ τοὺς Θηβαίους ἐλεεῖς, κτήματα ἔχων ἐν τῇ
Βοιωτίᾳ καὶ γεωργῶν τὰ ἐκείνων, ἐγὼ δὲ χαίρω, ὃς εὐθὺς
ἐξῃτούμην ὑπὸ τοῦ ταῦτα πράξαντος. 240

[1] † μηδοτιοῦν [2] τῶν μετὰ ταῦτα προορᾷν [3] † ὑφ᾽ [4] † αὐτῷ

ιγ΄. Λαβὼν] F. λαθών. Markland.

Λαβὼν] βαλὼν Lambin. Scil. βαλὼν εἰς τὸ μηδοτιοῦν προορᾷν. *Conjecit in eam securitatem.* Taylor.

Ὤχετο λαβὼν] Pari modo Herodot. I. 189. pag. 89. edit. Wesselingii, ὁ δέ μιν συμψήσας, ὑποβρύχιον οἰχώκεε φέρων. *hunc fluvius contorquens, submersum abripuit.* v. etiam Portus in dictionar. Ionico sub voc. οἴχομαι, Dorville ad Char. pag. 661. et nostr. obs. in Chrestom. p. 75. Harl.

Ὑφ᾽ ἑαυτῷ ποιήσ.] Modo §. ιδ΄. δυνάμεις πολλὰς καὶ μεγάλας ἐποιεῖτο ὑφ᾽ ἑαυτῷ. Et §. ιέ. ἕως Θετταλίαν ὑπὸ Φιλίππῳ ἐποίησαν. Et §. κβ΄. similiter. De qua constructione agit H. Steph. Th. L. Gr. tom. III. col. 428. Taylor. v. 10. ὀδυρόμ. νῦν Tayl.

Κτήματα ἔχων ἐν τῇ Βοιωτίᾳ] Inter artes videtur fuisse politicas Philippi et Alexandri, δημαγώγους illos, quorum opera in evertendis Græciæ civitatibus uterentur, fundis aliisque devictorum possessionibus quibusdam donare, ut ab omni deinceps rerum novandarum studio abhorrerent. Etenim in orat. π. παραπρ. ait Demosthenes Philippum, debellata Phocide, agros ibi Philocrati et Æschini assignasse, qui illi quidem talentum, huic vero xxx minas in annum afferebant. Stock. V. Lucian. Encom. Dem. §. 33.

Ἐκείνων] F. ἐκεῖ. Markland.

Ὃς εὐθὺς ἐξῃτούμην &c.] Ex historia ad intelligendum hunc locum quædam sunt repetenda. Alexander primo sui regni anno, Olymp. CXI. an. II. Thebis, quæ a rege defecerant, eversis, misit Athenas, qui secundum Diodor. Sicul. biblioth. histor. libr. 17. cap. 15. p. 171. ed. Wesselingii, quem vide, *decem* oratores, secundum plerosque autem et probatissimos auctores (conf. et Maussac. ad Harpocr. in Ἀντίπατρος) *octo* tantum oratores, in quibus Demosthenes et Lycurgus principes fuerunt, quod populum contra ipsum excitassent, dedi postularent. Demosthenes enim non solum contra Philippum et Alexandrum cives suos constanter ad arma et defectionem inflammaverat, sed etiam, Thebanis per legatos Athenienses, ut præsto sibi essent, rogitantibus, magnam vim armorum, quibus turbam inermem instruerent, gratis misit, et civibus, ut auxilia Thebanis decernerent, persuasit; quamquam exitum belli providentes nihil miserunt auxilii. vide Diodor. Sicul. qui in libr. XVI. et XVII. magnam partem nostræ orationis egregie potest illustrare, libr. mem. pag. 166. Præter ea Demosthenes Alexandrum antea spreverat, et nominarat puerum, qua contumelia rex valde exacerbatus fuit. Plutarchus enim in vita Alexandri pag. 106. edit. Baumanni (in Plutarchi vitis parallelis Themistoclis et Camilli, Alexandri et Cæsaris, Halæ 1761.) Θηβαίους, inquit, δὲ ἀφεστάναι πυθόμενος, καὶ συμφρονεῖν αὐτοὺς Ἀθηναίοις, ἐθέλων ἀνὴρ φανῆναι, εὐθὺς ἦγε διὰ Πυλῶν τὴν δύναμιν, εἰπὼν, ὅτι Δημοσθένει, παῖδα μὲν αὐτὸν, ἕως ἦν ἐν Ἰλλυριοῖς καὶ Τριβαλλοῖς, ἀποκαλοῦντι, μειράκιον δὲ περὶ Θετταλίαν γενόμενον, βούλεται πρὸς τοῖς Ἀθηναίων τείχεσιν ἀνὴρ φανῆναι. Prudentia tamen et eloquentia Demadis, ad Alexandrum legati nomine missi, effecit, ut Demosthenes cum reliquis oratoribus criminibus et supplicio liberaretur. Harl.

ιδ΄. Ἀλλὰ γὰρ ἐμπέπτωκα εἰς λόγους, οὓς αὐτίκα μάλα
[1] μᾶλλον ἴσως ἁρμόσει λέγειν· ἐπάνειμι δὴ πάλιν ἐπὶ τὰς
ἀποδείξεις, ὡς τὰ τούτων δωροδοκήματα καὶ ἀδικήματα
τῶν νυνὶ παρόντων πραγμάτων γέγονεν αἴτια. Ἐπειδὴ
γὰρ ἐξηπάτησθε μὲν ὑμεῖς ὑπὸ τοῦ Φιλίππου διὰ τούτων
τῶν ἐν ταῖς πρεσβείαις μισθωσάντων ἑαυτοὺς καὶ οὐδὲν ἀλη-
θὲς [2] ὕμιν ἀπαγγειλάντων, ἐξηπάτηντο δ᾽ οἱ ταλαίπωροι
[3] Φωκῆς καὶ ἀνῄρηντο αἱ πόλεις αὐτῶν, τί ἐγένετο; Οἱ μὲν
κατάπτυστοι Θετταλοὶ καὶ ἀναίσθητοι Θηβαῖοι φίλον,
εὐεργέτην, σωτῆρα τὸν Φίλιππον ἡγοῦντο· πάντ᾽ ἐκεῖνος ἦν
αὐτοῖς· οὐδὲ φωνὴν ἤκουον, εἴ τις ἄλλο τι βούλοιτο λέγειν.
ὑμεῖς δ᾽ ὑφορώμενοι τὰ πεπραγμένα καὶ δυσχεραίνοντες
ἤγετε τὴν εἰρήνην ὅμως· οὐ γὰρ ἦν ὅ τι ἂν ἐποιεῖτε μόνοι.
καὶ οἱ ἄλλοι δ᾽ Ἕλληνες, ὁμοίως ὑμῖν πεφενακισμένοι καὶ
διημαρτηκότες ὧν ἤλπισαν, ἦγον τὴν εἰρήνην ἄσμενοι, καὶ
αὐτοὶ τρόπον τινὰ ἐκ πολλοῦ πολεμούμενοι. Ὅτε γὰρ πε-
ριϊὼν ὁ Φίλιππος Ἰλλυριοὺς καὶ Τριβαλλούς, τινὰς δὲ καὶ
τῶν Ἑλλήνων κατεστρέφετο, καὶ δυνάμεις πολλὰς καὶ με-
γάλας ἐποιεῖθ᾽ ὑφ᾽ ἑαυτῷ, καί τινες τῶν ἐκ τῶν πόλεων ἐπὶ
τῇ τῆς εἰρήνης ἐξουσίᾳ βαδίζοντες ἐκεῖσε διεφθείροντο, ὧν
εἷς οὗτος ἦν, [4] τότε πάντες, ἐφ᾽ οὓς ταῦτα παρεσκευάζετο
ἐκεῖνος, ἐπολεμοῦντο. Εἰ δὲ μὴ ᾐσθάνοντο, ἕτερος λόγος
οὗτος, οὐ πρὸς ἐμέ. ἐγὼ μὲν γὰρ προὔλεγον καὶ διεμαρτυ-
ρόμην καὶ παρ᾽ ὑμῖν ἀεὶ καὶ ὅποι πεμφθείην· αἱ δὲ πόλεις
ἐνόσουν, τῶν μὲν ἐν τῷ πολιτεύεσθαι καὶ πράττειν δωροδο-
241 κούντων καὶ διαφθειρομένων ἐπὶ χρήμασι, τῶν δ᾽ ἰδιωτῶν

[1] Deest μᾶλλον. [2] † ὑμῖν [3] † φοκεῖς [4] τότε δὴ, τότε πάντες

ιδ΄. Οὓς αὐτίκα μᾶλλον ἁρμόσει λέγειν ἴσως] Ita Tayl. Vid. Var. Lect. et v. 6. ἑαυτοὺς τῷ Φιλίππῳ.

Ἴσως] H. l. notare potest *prorsus, omnino.* V. Abrah. Gronov. ad Æl. V. H. XI. 8. p. 693. et Wernsdorf. ad Himer. Eclog. XVI. p. 250. Harl.

Ὑφ᾽ ἑαυτῷ] Vid. Var. Lect.

Τῶν μὲν ἐν τῷ πολιτεύεσθαι] Vid. Taylor. ad Not. τὰ κύρια. ad Orat. Dem. περὶ Παραπρεσβ. ογ΄. *in fin.*

Πράττειν] H. l. synonymum esse videtur τοῦ πολιτεύεσθαι. Alioqui solent Græci dicere πράττειν τὰ κοινὰ (vide Hoogeveen ad Viger. c. V. pag. 227. Lugd. 1742.) aut πράττειν τὰ τῆς πόλεως, aut πράττειν πράγματα, *in magistratu esse, rempublicam administrare, rebus ad rempublicam pertinentibus operam dare.* v. Budæi Comment. linguæ Græcæ pag. 416. 417. edit. Basil. aut πράττειν πολιτικὰ, ut Xenoph. Mem. I. 2. 16. Demosth. tamen jam supra c. 5. sub finem πεπραγμένων καὶ πεπολιτευμένων conjunxit. Harl.

καὶ πολλῶν τὰ μὲν οὐ προορωμένων, τὰ δὲ τῇ καθ᾽ ἡμέραν ῥαστώνῃ καὶ σχολῇ δελεαζομένων, καὶ τοιουτονί τι πάθος πεπονθότων ἁπάντων, πλὴν οὐκ ἐφ᾽ ἑαυτοὺς ἑκάστων οἰομένων τὸ δεινὸν ἥξειν, ἀλλὰ διὰ τῶν ἑτέρων κινδύνων τὰ ἑαυτῶν ἀσφαλῶς σχήσειν [1]ὑπολαμβανόντων. Εἶτ᾽ οἶμαι συμβέβηκε τοῖς μὲν πλήθεσιν, ἀντὶ τῆς πολλῆς καὶ ἀκαίρου ῥᾳθυμίας, τὴν ἐλευθερίαν ἀπολωλεκέναι· τοῖς δὲ προεστηκόσι καὶ τἄλλα πλὴν ἑαυτοὺς οἰομένοις πωλεῖν, πρώτους ἑαυτοὺς πεπρακόσιν ᾐσθῆσθαι. ἀντὶ γὰρ φίλων καὶ ξένων, ἃ τότ᾽ ὠνομάζοντο, ἡνίκ᾽ ἐδωροδόκουν, νῦν κόλακες καὶ θεοῖς ἐχθροὶ καὶ τἄλλα, ἃ προσήκει, πάντ᾽ ἀκούουσιν.

ιε΄. Εἰκότως· οὐδεὶς γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ τοῦ προδιδόντος συμφέρον ζητῶν χρήματ᾽ ἀναλίσκει, οὐδ᾽ ἐπειδὰν ὧν ἂν πρίηται κύριος γένηται, τῷ προδότῃ συμβούλῳ περὶ τῶν λοιπῶν ἔτι χρῆται· οὐδὲν γὰρ ἂν ἦν εὐδαιμονέστερον προδότου. ἀλλ᾽ οὐκ ἔστι ταῦτα, οὐκ ἔστι. πόθεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. ἀλλ᾽ ἐπειδὰν τῶν πραγμάτων ἐγκρατὴς ὁ ζητῶν ἄρχειν καταστῇ, καὶ τῶν ταῦτ᾽ ἀποδεδομένων δεσπότης ἐστί, τὴν δὲ πονηρίαν εἰδὼς τότε δή, τότε καὶ μισεῖ καὶ ἀπιστεῖ καὶ προπηλακίζει. Σκοπεῖτε δέ· καὶ γὰρ εἰ παρελήλυθεν ὁ τῶν πραγμάτων καιρός, ὁ τοῦ γ᾽ εἰδέναι τὰ τοιαῦτα καιρὸς ἀεὶ πάρεστι τοῖς [2]εὐφρονοῦσι. μέχρι τούτου Λασθένης φίλος ὠνομάζετο Φιλίππου, ἕως προὔδωκεν Ὄλυνθον· μέχρι τούτου Τιμόλαος, ἕως ἀπώλεσε Θήβας· μέχρι τούτου Εὔδικος καὶ [3]Σῖμος οἱ Λαρισσαῖοι, ἕως Θετταλίαν ὑπὸ Φιλίππῳ ἐποίησαν. εἶτ᾽ ἐλαυνομένων καὶ ὑβριζομένων καὶ τί κακὸν

[1] † ὑπολαμβανόντων, ὅταν βούλωνται. [2] † εὖ φρονοῦσι [3] † Σίμος

Καὶ πολλῶν] Desunt in Harl. nostro. Et fortasse prius fuerit Glossa τοῦ τῶν ἰδιωτῶν. Consule, quæ annotavi liberiore calamo ad π. Παραπρ. Dem. Unde liquebit etiam, quam infeliciter hic verterit Wolfius τοῖς πλήθεσιν, infra v. 6. TAYLOR. v. seq. τοιοῦτόν Tayl. Et v. 3. οἰομένων ἑκάστων.

Τοῖς μὲν πλήθεσιν] *Multitudini*: vel *civitatibus ipsis*, exponas, quæ *populari* uterentur forma remp. administrandi: quo sensu voces eas τοὺς πολλοὺς et τὰ πλήθη usurpant Attici. Ita Æsch. supra §. 43. Λέγει γάρ που, παιδεύων τὰ πλήθη, *respublicas, liberas civitates*. STOCK.

Ἀκούουσιν] Solita ἀκριβείᾳ post finitam periodum Codd. Guelph. Aug. Vindob. et Regii γ.ε.ζ. addunt εἰκότως. Distincte et Emphatice. TAYLOR. Deest εἰκότως in ed. Tayl.

ιε΄. Ἀποδομένων] [Ita Tayl.] Ἀποδιδομένων Ven. Ital. Lindenb. et Obsop. Codd. approbante Obsopœo. Ego tamen ἐπέχω. TAYLOR.

Ἀποδεδομένων] Formam ἀποδεδομένων quam Reiskius ex Aug. sec. intulit, ex lectione codicum quorundam ἀποδιδομένων ortam, certe corruptam esse patet. Nam ἀπεδόμην significat *vendidi*, ἀποδέδομαι *venditus sum*. WUNDERL.

Τὴν δὲ] F. τῶνδε. MARKLAND.

Τούτου] F. τοῦ, i. e. τίνος, cum Interrogatione. IDEM.

Καὶ τί κακὸν οὐχὶ πασχόντων] Τί ἀντὶ τοῦ οὐδὲν dixit, *et nihil non mali patientibus*.

242 οὐχὶ πασχόντων πᾶσα ἡ οἰκουμένη μεστὴ γέγονε προδοτῶν. τί δ᾽ Ἀρίστρατος ἐν Σικυῶνι, καὶ τί Περίλαος ἐν Μεγάροις; οὐκ ἀπερριμμένοι; Ἐξ ὧν καὶ σαφέστατ᾽ ἄν τις ἴδοι, ὅτι ὁ μάλιστα φυλάττων τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα καὶ πλεῖστα ἀντιλέγων τούτοις, οὗτος ὑμῖν, Αἰσχίνη, τοῖς προδιδοῦσι καὶ μισθαρνοῦσι τὸ ἔχειν ἐφ᾽ ὅτῳ δωροδοκήσετε περιποιεῖ, καὶ διὰ τοὺς πολλοὺς τούτους καὶ τοὺς ἀνθισταμένους τοῖς ὑμετέροις βουλήμασιν ὑμεῖς ἐστὲ σῶοι καὶ ἔμμισθοι, ἐπεὶ διά γ᾽ ὑμᾶς αὐτοὺς πάλαι ἂν ἀπολώλειτε.

ις΄. Καὶ περὶ μὲν τῶν τότε πραχθέντων ἔχων ἔτι πολλὰ λέγειν, καὶ ταῦθ᾽ ἡγοῦμαι πλείω τῶν ἱκανῶν εἰρῆσθαι. αἴτιος δ᾽ [1]οὑτοσί, ὥσπερ ἑωλοκρασίαν τινά μου τῆς πονηρίας τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἀδικημάτων κατασκεδάσας, ἣν ἀναγκαῖον ἦν πρὸς τοὺς νεωτέρους τῶν πεπραγμένων ἀπολύσασθαι. παρηνώχλησθε δὲ καὶ ὑμεῖς ἴσως, οἱ καὶ πρὶν ἐμὲ εἰπεῖν ὁτιοῦν εἰδότες τὴν τούτου τότε μισθαρνίαν. Καίτοι φιλίαν γε καὶ ξενίαν αὐτὴν ὀνομάζει, καὶ νῦν εἶπέ που λέγων ὁ τὴν Ἀλεξάνδρου ξενίαν ὀνειδίζων ἐμοί. ἐγὼ σοὶ ξενίαν Ἀλεξάνδρου; πόθεν λαβόντι ἢ πῶς ἀξιωθέντι; οὔτε Φιλίππου [2]φίλον οὔτ᾽ Ἀλεξάνδρου [3]ξένον εἴ-

[1] † οὗτος [2] † ξένον [3] † φίλον

Sic idem alibi, ἀξιοῦντος δὲ τούτου, καὶ πολλὰ δεηθέντος ἐμοῦ, καὶ τί οὐχὶ ποιήσαντος, καὶ τοῦτο ὑπέμεινα. *Ex edit.* HERVAG.

Ἀπολώλειτε] V. Var. Lect.—v. 7. τούτων, et v. 16. ὁτιοῦν εἰπεῖν, et v. 17. φιλίαν τε Tayl.

ις΄. Ἑωλοκρασίαν] In numero τῶν αὐθαδῶν καὶ τολμηρῶν διανοημάτων recenset Hermogenes pag. 409. Vocem istam elucidat Scholiastes noster ad locum, Suidas, Photius MS. Etym. M. pag. 352. et Æmilius Portus cap. 5. de Compotatione Veterum Græcorum. TAYLOR.

Ὥσπερ ἑωλοκρασίαν] "Moris fuit apud Athenienses, ut in ludis publicis, qui potandi causa conveniebant, per totam sæpe noctem comissationem producant. Quod si quis vino gravis obdormiscebat, et poculum dimittebat suum, reliqui mane arreptum istud poculum in caput ejus irridentes infundebant." Hanc igitur *vini hesterni mixturam* ἑωλοκρασίαν appellabant. STOCK.

Παρηνώχλησθε κ. τ. λ.] Demosthenes monet, sibi necessario fuisse de iis, quas hucusque explanasset, rebus accuratius disputandum, ne juniores, scelerum falso sibi impositorum specie decepti, in se exasperarentur. Qui autem Æschinis corruptelam et nequitiam jam pridem compertam habuissent, ii, verendum sibi esse addit, ne ex hac orationis suæ parte molestiam aliquam ceperint. Verba ipsa, quibus hanc posteriorem sententiam complectitur, hæc sunt: Παρηνώχλησθε δὲ ὑμεῖς ἴσως, οἱ, καὶ πρὶν ἐμὲ ὁτιοῦν εἰπεῖν, εἰδότες τὴν τούτου τότε μισθαρνίαν. In libris, qui usque in hunc diem editi sunt, omnibus legitur ὁτιοῦν εἰπεῖν, et præponunt fere scriptores verbis suis vocabula ὁτιοῦν et οὐδοτιοῦν, ut advers. Lept. οὐδοτιοῦν ἐποίησε. Itaque temere Reiskius εἰπεῖν ὁτιοῦν transposuit. Sed hoc levius. Vulgo Παρηνώχλησθε δὲ καὶ ὑμεῖς omnes libri et editi et scripti habent, excepto Aug. pr., a quo voculam καὶ recte abesse, sensus loci manifesto docet. Juniores enim inde traxisse molestiam, ubi dixerat Demosthenes? Et particulæ δὲ καὶ quomodo usurpentur, disce ex §. ιδ΄. Ὅτε γὰρ περιϊὼν ὁ Φίλιππος Ἰλλυριοὺς καὶ Τριβαλλούς, τινὰς δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων, κατεστρέφετο. WUNDERL.

Ξένον—φίλον] Forte mutandæ sunt sedes

ποιμ᾽ ἂν ἐγώ σε, οὐχ οὕτω μαίνομαι, εἰ μὴ καὶ τοὺς θερίστας καὶ τοὺς ἄλλο τι μισθοῦ πράττοντας φίλους καὶ ξένους δεῖ καλεῖν τῶν μισθωσαμένων. ἀλλ᾽ οὐκ ἔστι ταῦτα, οὐκ ἔστι. πόθεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. ἀλλὰ μισθωτὸν ἐγώ σε πρότερον Φιλίππου καὶ νῦν Ἀλεξάνδρου καλῶ, καὶ οὗτοι πάντες. εἰ δ᾽ ἀπιστεῖς, ἐρώτησον [1] αὐτους. μᾶλλον δ᾽ ἐγὼ τοῦθ᾽ ὑπὲρ σοῦ ποιήσω. Πότερον [2] ὑμιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μίσθωτος Αἰσχίνης ἢ ξένος εἶναι Ἀλεξάνδρου δοκεῖ; Ἀκούεις, 243

[1] † αὐτοὺς

[2] † ὑμῖν

harum vocum. Οὔτε Φιλίππου φίλον, οὔτ᾽ Ἀλεξάνδρου ξένον etc. ut sibi constet Objectio, quæ erat ξενία Alexandri, non φιλία. Markland. v. 4. desunt vv. οὐκ ἔστι in ed. Tayl.

Μίσθωτος] Neminem fugit, qui de Accentibus scripsit, Fabula illa, quam contexuit de hac re Ulpianus noster. Quibus ut satisfaciam, moneo scribi hanc vocem cum accentu in antepenultima, in Editt. Ald. Felician. Hervag. 1ma. Benenat. et MSS. Ven. et Guelph. Cum accentu vero in ultima, μισθωτὸς scil. in Hervagiana posteriore, in MSS. Paris. Reg. β. Harl. et Ask. Ἑκὼν ἐβαρβάρισεν, inquit Ulpianus, in voce Μίσθωτος, ideo ut, ejus pronunciationem emendante Curia, eam ab iis vocem eliceret, quam vellet. De ea re agit Robertellus in Variis Lectionibus. Huc spectasse nonnullis videntur verba Quintiliani V. 13. *Ita vero adversus omnes et recepta, et non inhumana Conquestio, si callide quid tacuisse, breviasse, obscurasse, distulisse dicuntur.* Ubi ACUISSE omnes veteres Codd. Quintiliani. Ego profecto Ulpiani istud commentum non valde probo: Erat tamen in eo populo Aurium quædam Religio, quæ non longe abhorreret a tali historia. *Atheniensium*, inquit Cicero Orat. §. 8. *semper fuit prudens sincerumque judicium, nihil ut possent, nisi incorruptum audire et elegans. Eorum religioni cum serviret Orator, nullum verbum insolens, nullum odiosum ponere audebat.—Ad Atticorum igitur aures teretes et religiosas qui se accommodant, ii sunt existimandi Attice dicere.* Idem etiam III. de Orat. 50. (non in Bruto, ut nuper laudavi, et minus accurate) *At in his si paulum modo offensum est, ut aut contractione brevius fieret, aut productione longius, Theatra tota reclamant.* Idque non Athenis solum verum etiam Romæ. Quibus addere liceat lepidam istam narratiunculam de Theophrasto, quæ ab eodem ibid. memoratur, §. 46. *Ut Ego jam non mirer illud Theophrasto accidisse, quod dicitur, cum percontaretur ex anicula quadam, quanti aliquid venderet, et respondisset illa, atque addidisset* : Hospes, non pote minoris : *tulisse eum moleste, se non effugere hospitis speciem, cum ætatem ageret Athenis, optimeque loqueretur.* Jam quid illud, quod legitur apud Plutarchum in Demosthene inter vitas X. Oratorum : [p. ccxciii. tom. I.] Ὤμνυε δὲ καὶ τὸν Ἀσκληπιὸν, προπαροξύνων Ἀσκλήπιον, καὶ παρεδείκνυεν, αὐτὸν ὀρθῶς λέγοντα· εἶναι γὰρ τὸν θεὸν ἤπιον. καὶ ἐπὶ τούτῳ πολλάκις ἐθορυβήθη. σχολάσας δὲ Εὐβουλίδῃ τῷ διαλεκτικῷ Μιλησίῳ, ἐπανωρθώσατο πάντα. Adhuc etiam de eleganti Auditione Veterum. Scribitur in Oreste Euripid. ver. 279.

Ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλήν᾽ ὁρῶ.

Ubi σχ. Κεκωμῴδηται ὁ στίχος δι᾽ Ἡγέλοχον τὸν ὑποκριτήν. οὐ γὰρ φθάσαντα διελεῖν τὴν συναλοιφὴν, ἐπιλείψαντος τοῦ πνεύματος, τοῖς ἀκροωμένοις τὴν γαλῆν δόξαι λέγειν, τὸ ζῶον, ἀλλ᾽ οὐχὶ τὰ γαληνά. Hæc eo libentius annoto, ne quis temerarium nimis judicium de Pronunciatione, atque de Auribus Antiqnorum ferat. Quis de Numeris eorum, quis de Accentibus, quis de modulatione Vocis digne scripserit? Grammaticorum præstantissimus, ex eorum numero, qui citra renatas literas scripserunt, profitetur se multa horum nescire. Ego me nescire profitebor, donec aliquis ea expediverit, quæ modo ex Euripidis Scholiaste protulimus. Ut jure scriberet Cicero, *Aurium judicium fuisse superbissimum.* Taylor. v. 5. Φιλ. πρότ. Tayl.

Μίσθωτος] Diversa narrant scriptores de arte qua est usus Noster, cum adeo fidenter ad judices provocavit. Notissima est fabula, quam de hac re memoriæ prodidit Ulpianus. "Consulto (inquit) in barbarismum deflexit Orator in voce μίσθωτος, accentum rejiciendo in primam syllabam, quæ cadere debuit in ultimam. Quo factum est, ut vitiosam pronuntiationem emendante curia, omnibusque τὸ μισθωτὸς recinentibus, (*erat enim Atticarum aurium superbissimum judicium*) eam ab iis responsionem elicuit, quam dari sibi exoptavit." Alii dicunt

ἃ [1] λέγουσιν. Βούλομαι τοίνυν ἤδη καὶ περὶ τῆς γραφῆς αὐτῆς ἀπολογήσασθαι καὶ διεξελθεῖν τὰ πεπραγμένα ἐμαυτῷ, ἵνα καίπερ εἰδὼς Αἰσχίνης ὅμως ἀκούσῃ, δι᾽ ἅ φημι καὶ τούτων τῶν προβεβουλευμένων καὶ πολλῷ μειζόνων ἔτι τούτων δωρεῶν δίκαιος εἶναι τυγχάνειν. Καί μοι λέγε τὴν γραφὴν [2] αὐτὴν λαβών.

ΓΡΑΦΗ.

ιζ'. Ἐπὶ Χαιρώνδου ἄρχοντος, Ἐλαφηβολιῶνος ἕκτῃ ἱσταμένου, Αἰσχίνης Ἀτρομήτου Κοθωκίδης ἀπήνεγκε πρὸς τὸν ἄρχοντα παρανόμων γραφὴν κατὰ Κτησιφῶντος τοῦ Λεωσθένους Ἀναφλυστίου, ὅτι ἔγραψε πα-

[1] † λέγουσι;

[2] ταύτην

in gratiam Demosthenis respondisse Menandrum comicum, amicum ejus, qui unus fuit ex judicibus : quod, habita temporum et ætatum ratione, negat potuisse fieri Petitus, LL. Att. IV. 1. Verum ita ferme comparata natura vulgi est, ut vix cuiquam dubium esse possit, quin aculeatam eam ἀναίσχυντου ῥήτορος interrogationem, præsertim gratia apud se et auctoritate valentis, risu sit plausuque excepturum. Stock.

Ἀπολογίσασθαι] [Ita Tayl.] Ἀπολογήσασθαι Editi et MSS. Nescio, unde Wolfius arripuerit. Solus enim, et lectore non admonito, ita excudi fecit. Non enim arbitror eum hac glossa Suidæ adductum recessisse a membranis. Ἀπολογίζω. Τὸ Ἀποδιώκω, καὶ Ἀποβάλλω, ὅπερ οὐ προσδέχομαι. σημαίνει δὲ καὶ τὸ Ἀπολογαριάζω. καὶ τὸ ἀπολογίσασθαι, τὸ ἐπεξελθεῖν ἕκαστα. Δημοσθένης. Anne hic est locus, de quo Lexicographus? Vide Not. ad p. 1302. 19. R. Tom. III. p. 630. l. 4. T. Taylor.

Καί μοι λέγε τὴν γραφὴν ταύτην λαβὼν] Lectionem ταύτην, quam ex paucis libris intulit Reiskius, nunc mallem cum pristina αὐτὴν commutassem. Utrumque quidem et αὐτὸς et οὗτος in usu fere est, ubi scriba ad prælegenda instrumenta causarum quævis postulatur, sed diversa puta significatione. Αὐτὸς, ut Latinorum *ipse* ponitur, quando, re aliqua proposita, ad literas publicas, quæ idem ostendant, recitandas scribam vocat orator. Tum plerumque hic sententiarum contextus cogitandus est : Non ego solum hanc rem ita esse pronuntio, sed literæ etiam publicæ eam comprobabunt. Infra §. κγ'. *in init.* Philippum pacem rupisse contenderat, et pergit φέρε δὴ αὐτὰ τὰ ψηφίσματα. Compara præterea §. κγ'. *post med.* λδ'. λς'. ex oratione in Mid. §. 14. 15. adv. Lept. §. 23. 28. 35. 56. 74. 78. ex Æsch. oratione in Ctesiph. §. ζ'. θ'. ιγ'. ιη'. κε'. Adde Cic. p. Rosc. Amer. c. 9. §. 25. *Itaque decurionum decretum fit, ut* &c. Paucis interjectis sequitur : *Atque ipsum decretum, quæso, cognoscite.* Pronomine autem demonstrativo οὗτος, tum posito, scriptum illud, quod recitari vult orator, digito scribæ indicari statuo, idemque Wolfius ad Lept. §. 23. statuisse videtur, secutus loca adv. Lept. §. 95. Ὅτι τοίνυν ταῦτ᾽ ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὸ ψήφισμα τουτί! et p. Cor. §. ν'. *in fin.* Δὸς δέ μοι τὰ δόγματα ταῦτα. et §. ξγ'. *in fin.* At pronomen substantivo suo præponitur, ubi particula καὶ inseritur. Demosth. p. Cor. κς'. Καί μοι λέγε καὶ τοῦτο τὸ ψήφισμα λαβών! λέγε! §. θ'. et ξβ'. *in fin.* adv. Lept. 42. Hinc utrumque conjunctum reperiri non miraberis, ut §. πη'. *in fin.* Λέγε δ᾽ αὐτὸ τουτὶ τὸ ἐπίγραμμα, et §. λε'. Itaque non erunt, puto, qui hoc loco ταύτην præferant, quasi plures γραφαὶ affuissent, ex quibus eam, quam recitari postulabat, digito demonstrari necesse fuisset. Verba Καί μοι λέγε τὴν γραφὴν αὐτὴν λαβών! hunc sensum, ni fallor, habent : *Sed, antequam ad capita libelli respondeam, libellum ipsum recitari volo* ; et qua de causa id voluerit Demosthenes, §. ιη'. ostenditur. Wunderl.

Χαιρωνίδου] [Ita Tayl.] Hervag. ed. habet Χαιρώνδου. Charondam nominat eum Diodor. Sic. libr. XVI. pag. 146. ed. Wesselingii : ἐπ᾽ ἄρχοντος δ᾽ Ἀθήνησι Χαρώνδου—(Olymp. CX. ann. III.) : ubi Wesselingius hæc annotat : "Non aliter Plutarch. tom. II. pag. 892. F. Æschines Orat. de legat. falsa pag. 50. ἐπὶ Χαιρώνδου et Demosth. Orat. de Corona pag. 143. et 149. ubi tamen scripti codd. Χαιρωνίδου, quomodo Dionys. in Dinarch. pag. 116. quod idem, sed plenius." Confer quoque Petitum in comment. ad leg. Attic. p. 340. ibique Wesseling. ubi noster locus illustratur. Harl. Vid. Var. Lect.

Αἰσχίνης—κατὰ Κτησιφῶντος] *Diem dixit*

ράνομον ψήφισμα, ὡς ἄρα δεῖ στεφανῶσαι Δημοσθένην Δημοσθένους
[1] Παιανιᾶ χρυσῷ στεφάνῳ, καὶ ἀναγορεῦσαι ἐν τῷ θεάτρῳ Διονυσίοις τοῖς
μεγάλοις τραγῳδοῖς καινοῖς, ὅτι στεφανοῖ ὁ δῆμος Δημοσθέ-
νην Δημοσθένους [1] Παιανιᾶ χρυσῷ στεφάνῳ ἀρε-
τῆς ἕνεκα καὶ εὐνοίας, ἧς ἔχων διατελεῖ εἴς τε τοὺς
Ἕλληνας ἅπαντας καὶ τὸν δῆμον [2] τῶν Ἀθη-
ναίων, καὶ ἀνδραγαθίας, καὶ διότι διατελεῖ πράτ-
των καὶ λέγων τὰ βέλτιστα τῷ δήμῳ, καὶ πρόθυμός
ἐστι ποιεῖν ὅ τι ἂν δύνηται ἀγαθόν—πάντα ταῦτα
ψευδῆ γράψας καὶ παράνομα, τῶν νόμων οὐκ ἐώντων πρῶτον μὲν
ψευδεῖς γραφὰς εἰς τὰ δημόσια γράμματα καταβάλλεσθαι, εἶτα τὸν
ὑπεύθυνον στεφανοῦν· ἔστι δὲ Δημοσθένης τειχοποιὸς καὶ ἐπὶ τῷ θεωρικῷ
τεταγμένος· ἔτι δὲ μὴ ἀναγορεύειν τὸν στέφανον ἐν τῷ θεάτρῳ Διονυσίοις
τραγῳδῶν τῇ καινῇ, ἀλλ' ἐὰν μὲν ἡ βουλὴ στεφανοῖ, ἐν τῷ βουλευ- 244
τηρίῳ ἀνειπεῖν, ἐὰν δ' ἡ πόλις, ἐν Πυκνὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Τίμημα τά-

[1] † παιανιέα [2] τὸν

Ctesiphonti, vel, *reum postularit, quod legem perperam tulisse diceret*, vel, *ob rogationem adversus legum interdicta promulgatam*. Id enim est ἀποφέρειν ἢ ἀπενέγκειν γραφὴν, *deferre aliquem et postulare*. *Ex edit.* Hervag.

Ἀρετῆς] Notent hic tirones usum vocabuli ἀρετὴ, quod non solum de virtute civili et bellica, sed etiam in genere de qualibet cujusvis rei præstantia adhibetur. v. Plutarch. de audiend. poetis cap. V. pag. 42. ed. Krebsii, Kallius in specimine novæ edit. Theognid. Goetting. 1766. pag. 23. et, si vis, nostram observ. in Chrestom. græca poetica pag. 5. Harl.

Ἀνδραγαθίας] Taylorus interpretatur *benevolentiæ*, melius quam Wolfius, *fortitudinis*, quia Demosthenem in bello se minus fortem præstitisse constat. Hesychius interpretatur καλοκἀγαθία, et Seilerus, mihi amicissimus, reddidit in interpretatione teutonica, *weil er ein edelgesinnter Biedermann ist* [*because he is a noble upright man*]. Vide etiam hunc pag. 913. suæ interpr. Harl.

Θεωρικῷ] Vide ad Æschin. c. Ctesiph. pag. 416. 11. et 418. 1. R. p. 375. l. 2. et 9. T. De Theoricis pecuniis, de eo qui ἐπὶ τοῦ Θεωρικοῦ dicitur, agit doctissimus Valesius ad Harpocrat. pag. 90. 91. Item Petit. ad LL. Attic. III. 2. et IV. 10. Pollux VIII. 9. Taylor. De θεωρικῷ autem et θεωρία vide, præter Petitum a Tayloro jam laudatum, Wesseling. ad Diodor. Sicul. IV. pag. 297. et Ernesti ad Xenoph. Memor. III. 3. §. 12. Harl. τῶν θεωρικῶν Tayl. V. Var. Lect.

Δεῖ] Absurde hanc vocem insinuavit Wolfius, cum abest ab omnibus. Neque ulla necessitate adductus hoc intulerit. Taylor. θεάτρῳ δεῖ Διον. Tayl.

Τραγῳδῶν τῇ καινῇ] S. εἰσόδῳ. Paulo ante, τραγῳδοῖς καινοῖς. In Æschine, τραγῳδῶν ἀγωνιζομένων καινῶν. Wolf. Vide supra annotata ad Arg. Æsch. κατὰ Κτησιφ. Not. 1. Taylor. V. Var. Lect.

Ἀλλ' ἐὰν] Id est ἀλλὰ κελευόντων τῶν νόμων, ἐὰν μὲν ——. Reisk. Exempla hujus βραχυλογίας sunt apud Ælian. H. V. XIV. 7. Ioan. V. 42. Ioan. XIII. 18. Conf. Hoogeveen ad Viger. de idiotism. gr. diction. cap. VIII. pag. 342. Harl.

Ἐν Πυκνὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ] Millies erratum est in hac voce apud Auctores, credo, eo quod forte crediderunt exscriptores ob multitudinem confertorum hominum, et quasi πυκνότητα sic dictum eum locum fuisse. Sed quod scribendum sit πνυκὶ, non vero πυκνὶ, argumentum est rectus casus, ἡ Πνὺξ, a quo πνυκὸς, et πνυκὶ et πνύκα inclinatur. Nam qualis foret rectus casus dativi πυκνί? Πὺκνξ nimirum, non pronuntiabile. Ergo ubique et hic et in aliis auctoribus reponendum semper πνυκὸς, et πνυκὶ, et πνύκα. Quæ lectio etiam reperitur in melioribus editionibus. Palmer.

Πνυκὶ] Hesych. Πνὺξ, ait, τόπος Ἀθήνησι, ἐν ᾧ αἱ ἐκκλησίαι πάλαι μὲν ἤγοντο πᾶσαι, νῦν δὲ ἅπαξ, ὅταν στρατηγὸν χειροτονῶσιν. conf. Io. Meursius libr. II. Athenar. Attic. cap. 9. Petitus in comment. in leg. attic. liber. III. tit. II. pag. 304. et 378. ubi de honore coronæ et de legibus et cautelis Atheniensium fusius agitur. Lex quoque in Libanii argumento supra fuit memorata. Harl.

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ] Quanquam his vocibus usus sim p. 21. ad eam rem conficiendam, quam ibi volui, veruntamen si quis dixerit hic esse interpolatum in Textu, ex Glossa in margine, Ego non intercedam. Πνὺξ quidem Vox insolentior, sed non auribus Atheniensium. Vide Not. ἐν τῷ δημ. Æschin. κατὰ Κτησιφ. ιδ'. in fin. Taylor.

Τίμημα τάλαντα πεντήκοντα] Hinc Æschines negavit εἰρωνικῶς, ut apparet, τὸν Κτησιφῶντα ἀγῶνα ἀγωνίζεσθαι ἀτίμητον [Æsch. c. Ctesiph. §. ογ'.] cui propositum fuit, et Ctesiphontem, qui tantam

λαντα πεντήκοντα. Κλήτορες Κηφισοφῶν Κηφισοφῶντος Ῥαμνούσιος, Κλέων Κλέωνος Κοθωκίδης.

ιη'. Ἃ μὲν διώκει τοῦ ψηφίσματος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦτ' ἐστίν. ἐγὼ δ' ἀπ' αὐτῶν τούτων πρῶτον οἴομαι δῆλον [1] ὑμῖν ποιήσειν, ὅτι πάντα δικαίως ἀπολογήσομαι. τὴν γὰρ αὐτὴν τούτῳ ποιησάμενος τῶν γεγραμμένων τάξιν, περὶ πάντων ἐρῶ [2] καθ' ἕκαστον ἐφεξῆς καὶ οὐδὲν ἑκὼν παραλείψω. Τοῦ μὲν οὖν γράψαι πράττοντά με καὶ λέγοντα τὰ βέλτιστα τῷ δήμῳ διατελεῖν καὶ πρόθυμον εἶναι ποιεῖν ὅ τι ἂν δύνωμαι ἀγαθόν, καὶ ἐπαινεῖν ἐπὶ τούτοις, ἐν τοῖς πεπολιτευμένοις τὴν κρίσιν [3] εἶναι νομίζω· ἀπὸ γὰρ τούτων ἐξεταζομένων εὑρεθήσεται, εἴτ' ἀληθῆ περὶ ἐμοῦ γέγραφε Κτησιφῶν ταῦτα καὶ προσήκοντα, εἴτε καὶ ψευδῆ. τὸ δὲ μὴ προσγράψαντα ἐπειδὰν τὰς εὐθύνας δῷ στεφανοῦν, καὶ ἀνειπεῖν ἐν τῷ θεάτρῳ κελεῦσαι τὸν στέφανον, κοινωνεῖν μὲν ἡγοῦμαι καὶ τοῦτο τοῖς πεπολιτευμένοις, εἴτ' ἄξιός εἰμι τοῦ στεφάνου καὶ τῆς ἀναῤῥήσεως τῆς ἐν τούτοις, εἴτε καὶ μή· ἔτι μέντοι καὶ τοὺς νόμους δεικτέον εἶναί μοι δοκεῖ,

[1] † ὑμῖν [2] † καθέκαστον [3] εἶναί μοι νομίζω

multam solvere non posset, notare ignominia, et Demosthenem in idem discrimen adducere. Superato enim Ctesiphonte, haud dubie præjudicio illo usus, operam daturus fuisset Æschines, ut et Demosthenem vel ignominia notaret, vel ejiceret civitate, actione læsæ majestatis et perduellionis in eum instituta. Wolf.

Κλήτορες] Sunt ut plurimum ex amicis Accusatoris, qui Reo denunciant, et diem dicunt, vel saltem præsto sunt Viatoribus, et Accensis, vel iis Ministris, quorum erat id exsequi. Κλήτορες, ait Ulpianus ad hunc locum, οἱ μαρτυροῦντες τοῖς καλοῦσιν εἰς δίκην. Rursus ad Midianam §. 24. Ὁ διδοὺς τὴν γραφὴν προσέγραφεν, ὅτι κατηγορῶ τοῦδε καὶ προκαλοῦμαι (vel προσκαλοῦμαι potius) τοῦτον διὰ τοῦ δεῖνος εἰς τὸ βουλευτήριον. Vide Vales. ad Harpocrat. pag. 112. Sigon. III. de Rep. Atheniens. 4. Salmas. Observ. ad Jus Attic. et Rom. pag. 858. qui hunc ministrum ex Aristophane aliquoties describit. Adde Harpocrationem, et Lexicographos. Taylor. V. Var. Lect.

Κλήτορες] Accusatoris amici, qui ei testes aderant, jure citatum fuisse adversarium. Quod si reus omnino non citaretur, actio irrita erat; quæ ἀπρόσκλητος δίκη nominabatur. Petit. IV. 2. Stock.

ιη'. Δικαίως ἀπολογήσομαι] Eodem sc. ordine servato, quem ipse Actor in accusationis suæ libello collocavit. Diligenter enim notandum, inquit Ulpianus, non eodem ordine Æschinem actionem intendisse, et perorasse. Libellus accusationis criminationem vitæ et rerum gestarum Demosthenis *primo* loco habet, reliqua autem *secundo*: πρῶτον μὲν, ὡς ψευδῆ γέγραφε· εἶτ' ὡς παράνομα: hæc vero capita, cum ad orationem accessit Æschines, transposuit. Summo igitur consilio veri justique sibi speciem prætendit noster, cum ordinem in ipso libello constitutum sequeretur. Idem.

Τῶν γεγραμμένων] Recte se habet. Lambinus hallucinatur legendo τῷ γεγραμμένῳ. Taylor. v. 4. οἶμαι Tayl.

Ἐν τοῖς πεπολιτευμένοις] Ἐν τοῖς ἐμοὶ πεπολιτευμένοις lege. Wolf. Ἐν ταῖς ἐμοὶ πεπολιτευμέναις crediderim. Vide paulo infra. Addunt Guelph. Aug. Vindob. post εἶναι. Taylor.

Τῆς ἐν τούτοις] Quid hoc? Anne δεικτικῶς, apud *hos* cives, ut Wolfius et Etruscus interpretantur? An aliud latet? Desunt quidem hæ Voces Ven. Harl. Lind. Idem.

Ἐν τούτοις] Nempe, *coram civibus et peregrinis qui ludis aderunt*. Auger.

καθ' οὓς ταῦτα γράφειν ἐξῆν τούτῳ. Οὑτωσὶ μὲν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δικαίως καὶ ἁπλῶς τὴν ἀπολογίαν ἔγνωκα ποιεῖσθαι, βαδιοῦμαι δ' ἐπ' αὐτά, ἃ πέπρακταί μοι.— Καί με μηδεὶς ὑπολάβῃ ἀπαρτᾶν τὸν λόγον τῆς γραφῆς, ἐὰν εἰς Ἑλληνικὰς πράξεις καὶ λόγους ἐμπέσω. ὁ γὰρ διώκων τοῦ ψηφίσματος τὸ λέγειν καὶ πράττειν τὰ ἄριστά 245
με, καὶ γεγραμμένος ταῦθ' ὡς οὐκ ἀληθῆ, οὗτός ἐστιν ὁ τοὺς περὶ ἁπάντων τῶν ἐμοὶ πεπολιτευμένων καὶ πεπραγμένων λόγους οἰκείους καὶ ἀναγκαίους τῇ γραφῇ πεποιηκώς. εἶτα καὶ πολλῶν προαιρέσεων οὐσῶν τῆς πολιτείας, τὴν περὶ τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις εἱλόμην ἐγώ· ὥστε καὶ τὰς ἀποδείξεις ἐκ τούτων δίκαιός εἰμι ποιεῖσθαι.

ιθ'. Ἃ μὲν οὖν πρὸ τοῦ πολιτεύεσθαι καὶ δημηγορεῖν ἐμὲ προὔλαβε καὶ κατέσχε Φίλιππος, ἐάσω· οὐδὲν γὰρ ἡγοῦμαι τούτων εἶναι πρὸς ἐμέ· ἃ δ' ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐπὶ ταῦτ' ἐπέστην ἐγὼ διεκωλύθη, ταῦτ' ἀναμνήσω καὶ τούτων ὑφέξω λόγον, τοσοῦτον ὑπειπών. Πλεονέκτημα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μέγα [1]ὑπῆρχε Φιλίππῳ. παρὰ γὰρ τοῖς Ἕλλησιν, οὐ τισίν, ἀλλὰ πᾶσιν ὁμοίως, φορὰν προδοτῶν καὶ δωροδόκων καὶ θεοῖς ἐχθρῶν ἀνθρώπων συνέβη γενέσθαι [2]τοσαύτην, ὅσην οὐδείς πω πρότερον μέμνηται γεγονυῖαν. οὓς συναγωνιστὰς καὶ συνεργοὺς λαβὼν ὁ Φίλιππος, καὶ πρότερον κακῶς τοὺς Ἕλληνας ἔχοντας πρὸς ἑαυτοὺς καὶ

[1] † ὑπῆρξε [2] † καὶ τοσαύτην

Τοῦ ψηφίσματος] F. τὰ τοῦ ψηφίσματος. MARKLAND.

Τῇ γραφῇ] Δοτικὴ ὀργανική, διὰ τῆς γραφῆς. Nam alioqui dicendum fuisset οἰκείους τῇ ἀπολογίᾳ. WOLF. Τῆς γραφῆς videtur legisse Ulpianus. TAYLOR.

Ἑλληνικὰς] Sic §. 32. distinguit inter τὰ κατὰ τὴν πόλιν πολιτεύματα et τὰ Ἑλληνικά. Scil. ἔν τε τοῖς κατὰ τὴν πόλιν πολιτεύμασι καὶ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς. MARKLAND. Id. pro ἔτι conj. τῇ v. 5. p. seq.

ιθ'. Οὓς συναγωνιστὰς κ. τ. λ.] Quem (locum) interpretes ita latine reddidisse video: *quos suffragatores et adjutores nactus, prius quoque inter se male animatos et dissentientes Græcos magis etiam conturbavit, alios decipiendo, alios largiendo, alios omni modo corrumpendo, et in multas partes disgregavit eos.* Ubi tum interpretationem *alios—alios—alios* falsam, tum verbum *disgregavit* deterrimæ notæ, tum notionem διδόναι non recte expressam esse, mecum et senties et inique feres. Nam *omni modo corrumpere* nonne etiam notionem *largiendi* complectitur? Philippus autem partem proditorum *pretio*, partem *promissis onerabat*. Non magis igitur hoc loco significationem verbi διδόναι [scil. *offerendi*. Vid. infra §. λ'. not. Καίτοι πόσα κ. τ. λ.] assecuti sunt interpretes, quam ejus memor fuit editor Lipsiensis in restituendo loco Dem. §. ογ'. Εἰ τοίνυν τις ἔροιτο ὁντινοῦν, τίσι τὰ πλεῖστα Φίλιππος, ὧν κατέπραξε, διῳκήσατο, πάντες ἂν εἴποιεν· τῷ στρατοπέδῳ, καὶ τῷ διδόναι, καὶ τῷ διαφθείρειν τοὺς ἐπὶ τῶν πραγμάτων. Ita e codd. hæc constituenda esse, cum discrimine verborum διδόναι—διαφθείρειν evincatur, Reiskii sententiam relinquere debebam, qui articulum τῷ ante διαφθείρειν librorum nonnullorum auctoritate abjiciendum esse existimavit. WUNDERL. Desunt ὁ Φιλ. in ed. Tayl.

στασιαστικῶς, ἔτι χεῖρον διέθηκε, τοὺς μὲν ἐξαπατῶν, τοῖς δὲ διδούς, τοὺς δὲ πάντα τρόπον διαφθείρων, καὶ διέστησεν εἰς μέρη πολλά, ἑνὸς τοῦ συμφέροντος ἅπασιν ὄντος, κωλύειν ἐκεῖνον μέγαν γίγνεσθαι. Ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει καὶ ἔτι ἀγνοίᾳ τοῦ συνισταμένου καὶ φυομένου κακοῦ τῶν ἁπάντων Ἑλλήνων ὄντων, δεῖ σκοπεῖν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τί προσῆκον ἦν ἑλέσθαι πράττειν καὶ ποιεῖν τὴν πόλιν, καὶ τούτων λόγον παρ' ἐμοῦ λαβεῖν· ὁ γὰρ ἐνταῦθ' ἑαυτὸν τάξας τῆς πολιτείας εἰμὶ ἐγώ.

246 κ'. Πότερον [1]αὔτην ἐχρῆν, Αἰσχίνη, τὸ φρόνημα ἀφεῖσαν καὶ τὴν ἀξίαν τὴν ἑαυτῆς, ἐν τῇ Θετταλῶν καὶ Δολόπων τάξει συγκατακτᾶσθαι Φιλίππῳ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀρχήν, καὶ τὰ τῶν προγόνων καλὰ καὶ δίκαια ἀναιρεῖν; ἢ τοῦτο μὲν μὴ ποιεῖν—δεινὸν γὰρ ὡς ἀληθῶς—, ἃ δ' ἑώρα συμβησόμενα, εἰ μηδεὶς [2]κωλύσαι, καὶ προῃσθάνετο, ὡς ἔοικεν, ἐκ πολλοῦ, ταῦτα περιιδεῖν γιγνόμενα; Ἀλλὰ νῦν ἔγωγε τὸν μάλιστ' ἐπιτιμῶντα τοῖς πεπραγμένοις ἡδέως ἂν ἐροίμην, τῆς ποίας μερίδος γενέσθαι τὴν πόλιν [3]ἠβούλετ' ἄν, πότερον τῆς συναιτίας τῶν συμβεβηκότων τοῖς Ἕλλησι κακῶν καὶ αἰσχρῶν, ἧς ἂν Θετταλοὺς καὶ τοὺς μετὰ τούτων εἴποι τις, ἢ τῆς περιεωρακυίας ταῦτα γιγνόμενα ἐπὶ τῇ τῆς ἰδίας πλεονεξίας ἐλπίδι, ἧς ἂν Ἀρκάδας καὶ Μεσσηνίους καὶ Ἀργείους θείημεν; Ἀλλὰ καὶ τούτων πολλοί, μᾶλλον δὲ πάντες χεῖρον ἡμῶν ἀπηλλάχασι. καὶ γὰρ εἰ μέν, ὡς [4]ἐκράτησε Φίλιππος, ᾤχετ' εὐθὺς ἀπιὼν καὶ

[1] † αὐτὴν [2] † κωλύσει [3] † ἐβούλετ' [4] † ἐκράτησε, Φίλιππος ᾤχετ'

Τοὺς μὲν ἐξαπατῶν, τοῖς δὲ διδούς, τοὺς δὲ πάντα τρόπον διαφθείρων] Sunt tria membra: nam διδοὺς h. l. est *promittens dare*, et τοὺς μὲν—τοῖς δὲ intellige *partem—parti*, scil. proditorum. HARL.

Ἁπάντων] Sensui videtur deesse τῶν ἄλλων ἁπάντων, ut §. κ'. τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Nam τῶν ἁπάντων Ἑλλήνων includit Athenienses, contra suam ipsius Hypothesin. Sic infra, §. 57. μὴ μόνον ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Vide tamen supra p. 62. v. 18. et ult. MARKLAND.

κ'. Πλεονεξίας] *Melioris conditionis*: hunc enim significatum frequenter habet, sive etiam *melioris conditionis captationem* innuit. Xenoph. Cyropæd. libr. I. sect. 19. pag. 75. edit. Welsii, Isocrat. Paneg. cap. II. pag. 15. ed. Mori. Ut autem πλεονεκτεῖν etiam denotat *auferre, præripere*, Xenoph. libr. mem. pag. 77. ita etiam πλεονεξία eandem assumit significationem *avaritiæ* et αἰσχροκερδείας. Ælian. V. H. III. cap. 16. §. 2. Isocrat. Pan. 31. p. 77. ubi vide Morum. Conf. Budæi comment. græc. ling. pag. 858. edit. Rob. Steph. Hinc etiam indicat *opes majores injuste acquisitas*. Isocr. Paneg. cap. 49. p. 132. Deinde addidit ἰδίας, *privatæ*, quæ ad unum pertinet, et opponitur τῇ κοινῇ, ut Isocr. Paneg. c. II. p. 12. ubi vide Morum: aut δημοσίᾳ, v. Ruhnken. ad Timæum p. 107. HARL.

Καὶ γὰρ εἰ] Græci eleganter adhibent, pro εἰ καί, *etsi*. v. Viger. de idiotism. gr. dict. pag. 369. IDEM.

Ὤχετ' — ἀπιὼν] *Celeriter, continuo abi-*

μετὰ ταῦτ' ἦγεν ἡσυχίαν, μήτε τῶν αὐτοῦ συμμάχων
μήτε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων μηδένα μηδὲν λυπήσας, ὅμως ἦν
ἄν τις κατὰ τῶν οὐκ ἐναντιωθέντων οἷς ἔπραττεν ἐκεῖνος
μέμψις καὶ κατηγορία· εἰ δ' ὁμοίως ἁπάντων τὸ ἀξίωμα,
τὴν ἡγεμονίαν, τὴν ἐλευθερίαν περιείλετο, μᾶλλον δὲ καὶ
τὰς πολιτείας ὅσων ἠδύνατο, πῶς οὐχ ἁπάντων ἐνδοξότατα
ὑμεῖς ἐβουλεύσασθε ἐμοὶ πεισθέντες; Ἀλλ' ἐκεῖσ' ἐπανέρ-
χομαι.

κά. Τί τὴν πόλιν, Αἰσχίνη, προσῆκε ποιεῖν, ἀρχὴν καὶ
τυραννίδα τῶν Ἑλλήνων ὁρῶσαν ἑαυτῷ κατασκευαζόμενον
Φίλιππον; ἢ τί τὸν σύμβουλον ἔδει λέγειν ἢ γράφειν τὸν 247
Ἀθήνησιν ἐμέ — καὶ γὰρ τοῦτο πλεῖστον διαφέρει —, ὃς
συνῄδειν μὲν ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης,
ἀφ' ἧς αὐτὸς ἐπὶ τὸ βῆμα ἀνέβην, ἀεὶ περὶ πρωτείων καὶ
τιμῆς καὶ δόξης ἀγωνιζομένην τὴν πατρίδα, καὶ πλείω σώ-
ματα καὶ χρήματα ἀναλωκυῖαν ὑπὲρ φιλοτιμίας καὶ τῶν
ἅπασι τοῖς Ἕλλησι συμφερόντων, ἢ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων
ὑπὲρ αὐτῶν ἀναλώκασιν ἕκαστοι· ἑώρων δ' αὐτὸν τὸν Φί-
λιππον, πρὸς ὃν ἦν [1] ἡμῖν ὁ ἀγών, ὑπὲρ ἀρχῆς καὶ δυνα-
στείας τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκεκομμένον, τὴν κλεῖν κατεαγότα,
τὴν χεῖρα, τὸ σκέλος πεπηρωμένον, πᾶν ὅ τι ἂν βουληθείη
μέρος ἡ τύχη τοῦ σώματος παρελέσθαι, τοῦτο ῥᾳδίως καὶ

[1] ὑμῖν

isset. ἰὼν enim et ἐλθὼν cum alio verbo junctum animi promtitudinem et celeritatem actionis eleganter indicat. v. Dorville ad Chariton. pag. 297. et supra §. ιβ'. Idem.

Τῶν ἐναντιωθέντων] Κατὰ τῶν οὐκ ἐναντιωθέντων, addita negatione. Wolf. Necessaria ista Negativa deest quidem in Editt. Aldi et Benenati. Deest etiam in Lindenb. et MSS. Feliciani. Hervagius autem post Felicianum reduxit, et agnoscit Reg. η. aliique, Guelph. Vindob. Harl. Ask. et Aug. Miror sane abesse potuisse. Verum omisit quoque Hermogenes, qui pag. 268. ita laudat hoc comma Demosth. Καὶ γὰρ, εἰ μὲν ὡς ἐκράτησε Φίλιππος, ᾤχετο εὐθέως ἀπιὼν, καὶ μετὰ ταῦτα ἦγεν ἡσυχίαν, μηδένα μήτε τῶν ἑαυτοῦ συμμάχων, μήτε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἀδικῶν, ὅμως ἦν ἄν τις κατὰ τῶν ἐναντιωθέντων οἷς ἔπραττεν ἐκεῖνος, μέμψις καὶ κατηγορία· εἰ δὲ ὁμοίως ἁπάντων τὸ ἀξίωμα, τὴν ἡγεμονίαν, καὶ τὰ ἑξῆς. Restituit etiam optimus P. Victorius XI. Var. Lect. 14. Taylor. v. 13. συνῄδ. μὲν ἐκ π. τοῦ Tayl.

Ἀναντιωθέντων] Libri MSS. editique antiquiores habent ἐναντιωθέντων: cumque sensus negationem requirat, reponendum censui ἀναντιωθέντων, potius quam οὐκ ἐναντιωθέντων, (quomodo plerique emendant): scriba facili lapsu in prima vocali offendente. Stock.

κά. Ἀφ' ἧς] h. e. *a quo die* cœpi in hunc suggestum adscendere. Harl. V. Var. Lect.

Ἀναλωκυῖαν] [Vid. Var. Lect.] Modo, deletis οἷ τὰ [ita Tayl.], quæ in plurimis et præstantioribus desunt, restitue ἢ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ὑπὲρ αὐτῶν ἀνηλώκασιν ἕκαστοι. Taylor. Mox v. 19. ἦν et v. 21. ἂν desiderantur in ed. Tayl.

Τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκεκομμένον] Percussus est Philippus, oculum apud Methonam; claviculam, apud Illyrios; manum ac tibiam apud Scythas. *Scholiast.* Stock.

Κλεῖν] Vide Etym. M. 518. 25. qui hunc locum laudat. Laudat quoque Herodianus Grammaticus, qui Phrynicho

ἑτοίμως προϊέμενον, ὥστε τῷ λοιπῷ μετὰ τιμῆς καὶ δόξης
ζῆν. Καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτό γ' οὐδεὶς ἂν εἰπεῖν τολμήσειεν,
ὡς τῷ μὲν ἐν Πέλλῃ τραφέντι, χωρίῳ ἀδόξῳ τότε γ' ὄντι
καὶ [1] σμικρῷ, τοσαύτην μεγαλοψυχίαν προσῆκεν ἐγγενέ-
σθαι, ὥστε τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀρχῆς ἐπιθυμῆσαι καὶ τοῦτ'
εἰς τὸν νοῦν ἐμβαλέσθαι· ὑμῖν δ' οὖσιν Ἀθηναίοις, καὶ καθ'
ἡμέραν ἑκάστην ἐν πᾶσι καὶ λόγοις καὶ θεωρήμασι τῆς τῶν
προγόνων ἀρετῆς ὑπομνήμαθ' ὁρῶσι, τοσαύτην κακίαν ὑπάρ-
ξαι, ὥστε τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας αὐτεπαγγέλτους
ἐθελοντὰς παραχωρῆσαι Φιλίππῳ. οὐδ' ἂν εἷς ταῦτα φή-
σειε. Λοιπὸν τοίνυν ἦν καὶ ἀναγκαῖον ἅμα, πᾶσιν οἷς
ἐκεῖνος ἔπραττεν ἀδικῶν ὑμᾶς ἐναντιοῦσθαι δικαίως. τοῦτ'
ἐποιεῖτε μὲν [2] ἐξ ἀρχῆς ὑμεῖς, εἰκότως καὶ προσηκόντως,

[1] † μικρῷ [2] ὑμεῖς † ἐξαρχῆς

subjungi solet, et Pollux X. 4. Taylor.

Πέλλῃ] Pelle sedes fuit regum Macedonum. Pompon. Mela de situ orbis libr. II. cap. 3. ab init. "Tum Macedonum populi, quæ urbes habitant, quarum Pelle et maxima et illustris. Alumni efficiunt, Philippus, Græciæ domitor, Alexander, etiam Asiæ." Harl.

Θεωρήμασι] Forte θεάμασι. Nam τὰ θεωρήματα sunt τῶν τεχνικῶν. Wolf.

Αὐτεπαγγέλτους] Vide infra ad Not. ἐπαγγελ. Arg. ad Dem. περὶ Παραπρεσβ. in fin. H. Steph. in Thes. L. Gr. T. I. col. 21. locum hunc merito habet suspectum, et miratur, unde profluxerit istud ἐθελοντάς. Dixi nuper ad §. ς'. Ἐθέλοντας habuit, corrupte, Editio Lutetiana. Quod in Regiis, β. γ. ε. ζ. η. reducitur. Tayl.

Αὐτεπαγγέλτους] Doctus hic Britannus in obss. ad Libanii argumentum in Æschinis [Demosth.] orat. περὶ Παραπρεσβ. loc. mem. significationes vocabuli ἐπαγγελία et ἐπαγγέλλειν inquirens hæc observat: ἀπαγγέλλειν, vox intra limites unius fere significationis contenta et conclusa, nihil dicit, nisi *renunciare*, id est, *simpliciter enarrare, quæ gesta sunt et quo modo* — ἐπαγγελία interea 1) de eo dicitur, *qui aliquid in se præstandum suscepit, qui sponte agit, non coactus aut invitus.* Ita de Corona §. 42. Ἀντιφῶντα, ὃς ἐπαγγειλάμενος Φιλίππῳ τὰ νεώρια ἐμπρήσειν. Sic adv. Leptin. pag. 469. ed. Reisk. ὁρῶν σπανίζοντα τὸν δῆμον χρημάτων, τάλαντον ἔδωκεν αὐτὸς ἐπαγγειλάμενος, id est: *ultro, sponte sua.* vide Wolf. ad locum. Similiter fere de Corona §. λγ'. ὧν μέντοιγε ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ἐπαγγειλάμενος δέδωκα. Inde aliquoties cum quadam plenitudine dicitur αὐτεπαγγέλτους, ἐθελοντὰς, ut de Corona §. κα'. (qui est hic noster locus). Et profecto non solummodo cum plenitudine, sed tanta similitudine etiam, ut nonnulli posteriorem vocem, pro Glossa damnatam, ejicere non dubitarent. 2) Deinde significat, *polliceri, fidem dare et se obstringere ad aliquid præstandum* —. Ἐπαγγέλλεσθαι in 3tio et leviter inflexo sensu est *operis formam proponere; rem seu argumentum futurum delineare, et rationem instituere istius, quod esset exsequendum.* 4) Est *petere*, sive *rogare*. Dubitare nos non sinit Ulpianus: Τὸ μὲν ἐπαγγέλλεσθαι αἰτεῖν σημαίνει. Rursus ille: ἐπαγγελίαν] πρόσταξιν ἢ αἴτησιν. Et rursus ἐπαγγείλασθαι] ἀντὶ αἰτῆσαι — —. Ultimo denique 6) ἐπαγγελία est vox juridica. Δοκιμασίαν, inquit Æschines c. Timarch. ἐπηγγείλατο Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος. Plurimis exposuit scriptor eruditus ad LL. Attic. libr. III. tit. III. Taylor cunctas has significationes auctoritatibus idoneis probavit: nobis vero loca omnia huc transscribere ab instituto alienum videbatur; neque tamen junioribus amicis, quibus exemplum Taylorianum videre forte non contingit, illam observationem in compendium redactam invidere voluimus, atque a severioribus judicibus veniam confidimus nos impetraturos. Ceterum ἀπαγγέλλειν et ἐπαγγέλλειν a librariis sæpissime permisceri, observat idem ille doctus Britannus, testesque laudat D' Orvillium ad Charit. pag. 413. et Alberti ad Act. Apost. XXIII. 21. Harl. v. 6. deest τὸν in ed. Tayl.

ἔγραφον δὲ [1] καὶ συνεβούλευον ἐγὼ καθ᾽ οὓς ἐπολιτευόμην 218
χρόνους. Ὁμολογῶ.

κβ΄. Ἀλλὰ τί ἐχρῆν με ποιεῖν; ἤδη γάρ σε ἐρωτῶ, πάντα [2] τἄλλα ἀφεὶς, Ἀμφίπολιν, Πύδναν, Ποτίδαιαν, Ἁλόννησον· οὐδενὸς τούτων μέμνημαι· Σέῤῥιον δὲ καὶ Δορίσκον καὶ τὴν Πεπαρήθου πόρθησιν καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα ἡ πόλις ἠδίκητο, οὐδ᾽ εἰ γέγονεν οἶδα. Καίτοι σύ γ᾽ ἔφησθά με ταῦτα λέγοντα εἰς ἔχθραν ἐμβαλεῖν τουτουσί, Εὐβούλου καὶ Ἀριστοφῶντος καὶ Διοπείθους τῶν περὶ τούτων ὄντων ψηφισμάτων, οὐκ ἐμῶν, ὦ λέγων [3] εὐχερῶς ὅ τι ἂν βουληθῇς! [4] Οὐδὲν νῦν περὶ τούτων ἐρῶ. Ἀλλ᾽ ὁ τὴν Εὔβοιαν ἐκεῖνος σφετεριζόμενος καὶ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, καὶ Μεγάροις ἐπιχειρῶν, καὶ καταλαμβάνων Ὠρεὸν, καὶ κατασκάπτων Πορθμὸν, καὶ καθιστὰς ἐν μὲν Ὠρεῷ Φιλιστίδην τύραννον, ἐν δ᾽ Ἐρετρίᾳ Κλείταρχον, καὶ τὸν Ἑλλήσποντον ὑφ᾽ ἑαυτῷ ποιούμενος, καὶ Βυζάντιον πολιορκῶν, καὶ πόλεις Ἑλληνίδας [5] τὰς μὲν ἀναιρῶν, εἰς [5] τὰς δὲ τοὺς φυγάδας κατάγων, πότερον ταῦτα πάντα ποιῶν ἠδίκει καὶ παρεσπόνδει καὶ ἔλυε τὴν εἰρήνην, ἢ οὔ; καὶ πότερον φανῆναί τινα τῶν Ἑλλήνων τὸν ταῦτα κωλύσοντα ποιεῖν αὐτὸν ἐχρῆν, ἢ μή; Εἰ μὲν γὰρ μὴ ἐχρῆν, ἀλλὰ τὴν Μυσῶν λείαν καλουμένην τὴν Ἑλλάδα οὖσαν ὀφθῆναι ζώντων Ἀθηναίων καὶ ὄντων, περιείργασμαι μὲν

[1] † καὶ συνεβούλευον καὶ ἐγὼ [2] † τὰ ἄλλα [3] εὐχερῶς πᾶν ὅ, τι [4] † οὐδὲ [5] ἃς τὰς, τινὰς Tayl.

κβ΄. Ἀλλὰ τί &c.] Quam simpliciter, quiete, modeste, at graviter diu dixerat! Nunc inardescit, ut Seilerus jam animadvertit. Appellat Æschinem: conglomerat argumenta, et animi quadam vehementia recenset, quæ Philippus injuste et contra pacem patraverit. Quam scite intexit laudem Atheniensium: ζώντων ΑΘΗΝΑΙΩΝ καὶ ὄντων. Redit ad Æschinem. En oratorem summum! Vide fulmina et artificium! Simili pæne modo Cicero pro Ligario cap. I. *Habes igitur, Tubero, quod est accusatori maxime optandum, confitentem reum.* IDEM. v. 10. ψηφ. ὄντων Tayl.

Οὐδ᾽ εἰ γέγονεν οἶδα] Οὐ προσποιοῦμαι εἰδέναι, ἀφίημι, ἐπιλανθάνομαι. WOLF.

Σφετεριζόμενος] Citatur a Demetrio Phal. §. 293—4. et ab Hermogene passim. TAYLOR.

Ὑφ᾽ ἑαυτῷ] V. annotata ad §. ιβ΄. IDEM.

Μυσῶν λείαν] Explicant Parœmiographi, et Ulpian. ad loc. IDEM. vv. 17. 18. pro

Μυσῶν λείαν] Proverbium in eos, qui impune a quibuslibet læduntur ac diripiuntur. Ortum a Mysis, Hellesponti accolis, infami ignavia: unde Μυσῶν λεία, et Μυσῶν ἔσχατος scommata sunt veterum sermone trita ac celebrata. Testantur Strabo Geog. l. 12. et Cic. pro Flacco. Narrant παροιμιογράφοι ab eo tempore invaluisse proverbium, quo tempore Mysi, absente Telepho rege, qui Græcis errantibus viam in Trojam monstravit, finitimorum incursationibus male vexati sunt. Vid. Erasmi Chiliad. STOCK.

Μυσῶν λείαν] Proverbium est *Mysorum præda*, de quo Eras. quo quidem in loco scioli depravarunt pro Mysorum *miserorum*, in translatione Leonardi Aretini. Eras. *Ex edit.* HERVAG.

Ὄντων] F. ζώντων Ἀθηναίων, καὶ ἰδόντων. Vid. Homer. Iliad. A. 88. Heliodor. IV. 2. MARKLAND. Non intelligo, quid in-

ἐγὼ περὶ τούτων εἰπὼν, περιείργασται δ᾽ ἡ πόλις ἡ πεισθεῖσα ἐμοί, ἔστω δ᾽ ἀδικήματα πάντα ταῦθ᾽ ἃ πέπρακται καὶ ἁμαρτήματα ἐμά· εἰ δ᾽ ἔδει τούτων [1] τινὰ κωλυτὴν
249 φανῆναι, τίνα ἄλλον ἢ τὸν Ἀθηναίων δῆμον προςῆκε γενέσθαι.

κγ΄. Ταῦτα τοίνυν ἐπολιτευόμην τότ᾽ ἐγώ, καὶ ὁρῶν καταδουλούμενον πάντας ἀνθρώπους ἐκεῖνον ἠναντιούμην, καὶ προλέγων καὶ διδάσκων μὴ προΐεσθαι ταῦτα Φιλίππῳ διετέλουν. Καὶ μὴν τὴν εἰρήνην γ᾽ ἐκεῖνος ἔλυσε τὰ πλοῖα λαβών, οὐχ ἡ πόλις, Αἰσχίνη. Φέρε [2] δ᾽ αὐτὰ τὰ ψηφίσματα καὶ τὴν ἐπιστολὴν τὴν τοῦ Φιλίππου, καὶ λέγε ἐφεξῆς· ἀπὸ γὰρ τούτων ἐξεταζομένων, τίς τίνος αἴτιός ἐστι, γενήσεται φανερόν. Λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπὶ ἄρχοντος Νεοκλέους, μηνὸς Βοηδρομιῶνος, ἐκκλησίας συγκλήτου

[1] Deest τινά. [2] † δὴ

tersit inter ζώντων et ὄντων. Diu est, quod correxeram ζώντων Ἀθηναίων, καὶ ὁρώντων. TAYLOR. Forte tamen, ut a viris his doctissimis pace illorum faciam discessionem, in tanto codicum consensu nihil mutandum, sed ita interpretandum est: *quum adhuc viverent Athenienses, et tales essent*, hoc est, *more majorum se præstarent patriæ et libertatis defensores*; qua ratione in simplici hac brevitate et in verbo ὄντων magnitudo quædam et major vis, quam in ὁρώντων mihi quidem inesse videtur. Atque Reiske in Annotat. ad suam edit. plane mutavit sententiam, et pæne in meam rationem abiit. HARL. v. 1. τῶν τοιούτων Tayl.

Ἀθηναίων] Τὸν τῶν Ἀθηναίων. MARKL.

Προσήκει γενέσθαι] M. προσῆκε, quia antecedit ἔδει. Et [v. 10.] αὐτὰ τὰ ψηφίσματα. WOLF. προσήκει Editi omnes. προσῆκε Guelph. Aug. Reg. ε. TAYLOR.

Ταῦτα] Potest gemino modo accipi, sive: non oportet vos *hæc*, quæ Philippus audit facinora, et quæ vobis per vim extorquet, impune pati fieri et vobis eripi. Sive ταῦτα valet idem, atque sæpe numero *hæc* Tullio: ut huic *hæc* in neutro plurali rempublicam Romanam, ita Demostheni ταῦτα hæc nostra bona, copias, possessiones, jura, decora, totam rempublicam et totum imperium Atheniensium significat. REISK. quem etiam v. in Annotatis. HARL.

Γε] Interpretarer vel *omnino*, vel conjunctum cum ἐκεῖνος (et mallem ἐκεῖνός γε legere,) ille *ipse*. v. Ernesti ad illud Xenoph. οἵ γε πατέρες, *ipsi parentes, parentes adeo*, in Mem. I. 2. §. 27. καὶ μὴν autem, *enimvero*, ut Vigerus de idiotism. gr. dict. cap. 8. pag. 379. hunc nostrum locum interpretatus est: *Enimvero pacem ille tum violavit, quum hæc navigia cepit.* ubi vero γε omisit: ita enim legit: καὶ μὴν τὴν εἰρήνην ἐκεῖνος ἔλυσε. IDEM.

Δὴ] Habet hæc particula obsecrandi vim in hisce formulis, δεῦρο δὴ, φέρε δὴ, ἴθι δὴ, *age, sis, quæso*, ut Grævius ait in lection. Hesiod. cap. I. pag. 2. Atque δὴ adjectivis et verbis eleganter addi, observat Ernesti ad Xenoph. mem. II. 1. §. 24. IDEM. v. 9. deest διετέλουν in ed. Tayl.

Τὰ] Deerat in Editorum nonnullis. Restituunt ex Regiis Quinque. TAYLOR.

Νεοκλέους] Proxime p. 68. ult. Νικοκλέους. Quod si hæc ad Olymp. CIX. 4. referenda sunt, ut contendit Cl. Corsinius in Fastis Atticis, tom. I. p. 353. Prætor eo anno Athenis fuit NICOMACHUS. Verum totam istam Dissertationem VIII[vam] impendit Vir doctissimus Archontibus Pseudonymis expendendis. Qua in disputatione minus strenue rem gessit diligentissimus licet Meursius in libro ei rei destinato. TAYLOR.

ὑπὸ στρατηγῶν συναχθείσης, Εὔβουλος Μνησιθέου Κύπριος εἶπεν· Ἐπειδὴ προσήγγειλαν οἱ στρατηγοὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡς [1] Λεωμέδοντα τὸν ναύαρχον καὶ τὰ μετ' αὐτοῦ ἀποσταλέντα σκάφη εἴκοσιν ἐπὶ τὴν τοῦ σίτου παραπομπὴν εἰς Ἑλλήσποντον ὁ παρὰ Φιλίππου στρατηγὸς Ἀμύντας καταγήοχεν εἰς Μακεδονίαν καὶ ἐν φυλακῇ ἔχει, ἐπιμεληθῆναι τοὺς πρυτάνεις καὶ τοὺς στρατηγούς, ὅπως ἡ βουλὴ [2] συναχθῇ, καὶ αἱρεθῶσι πρέσβεις πρὸς Φίλιππον, οἵτινες παραγενόμενοι διαλέξονται πρὸς αὐτὸν περὶ τοῦ ἀφεθῆναι τόν τε ναύαρχον καὶ τὰ πλοῖα καὶ τοὺς στρατιώτας. καὶ εἰ μὲν δι' ἄγνοιαν ταῦτα πεποίηκεν ὁ Ἀμύντας, ὅτι οὐ μεμψιμοιρεῖ ὁ δῆμος οὐδὲν [3] αὔτῳ· εἰ δέ τι πλημμελοῦντα παρὰ τὰ ἐπεσταλμένα λαβών, ὅτι ἐπισκεψάμενοι Ἀθηναῖοι ἐπιτιμήσουσι κατὰ τὴν τῆς ὀλιγωρίας ἀξίαν. εἰ δὲ μηδέτερον τούτων ἐστίν, ἀλλ' ἰδίᾳ ἀγνωμονοῦσιν ἢ ὁ ἀποστείλας 250 *ἢ ὁ ἀπεσταλμένος, καὶ τοῦτο [4] γράψαι, ἵν' αἰσθανόμενος ὁ δῆμος βουλεύσηται τί δεῖ ποιεῖν.*

Τοῦτο μὲν τοίνυν τὸ ψήφισμα Εὔβουλος ἔγραψεν, οὐκ ἐγώ, τὸ δ' ἐφεξῆς Ἀριστοφῶν, εἶθ' Ἡγήσιππος, εἶτ' Ἀριστοφῶν πάλιν, εἶτα Φιλοκράτης, εἶτα Κηφισοφῶν, εἶτα πάντες οἱ ἄλλοι· ἐγὼ δ' οὐδὲν περὶ τούτων. Λέγε τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπὶ Νεοκλέους ἄρχοντος, Βοηδρομιῶνος ἕνῃ καὶ νέᾳ, βουλῆς γνώμῃ,

[1] † Λεωδάμαντα [2] † συναχθῶσι [3] † αὐτῷ [4] † γράψαι λέγειν, ἵνα

Ὑπὸ τῶν στρατηγῶν] [Ita Tayl.] Deest τῶν in omnibus Exemplaribus. Quænam, quæso, Religio Wolfium invasit? TAYLOR.

Εὔβουλος—Κύπριος] Alter Eubulus fuit Ἀναφλύστιος. Fortasse fuit et Κύπρος τις τῶν παρ' Ἀθηναίοις δήμων. WOLF.

Κύπριος] An Κυθήριος? Vid. Steph. Byzant. MARKLAND. Κυθήριος restituit Cl. Valesius ad Harpocr. pag. 80. Κύθηρον erat δῆμος Tribus Pandionidis, ut confirmat Harpocratio. Inscriptio apud Sponium:

ΕΠΙΚΤΗΣΙΣ ΟΝΑΣΟΥ ΚΥΘΗΡΙΟΥ ΘΥΓΑΤΗΡ. TAYLOR.

Λεωδάμαντα] Utrum is est, qui in τῷ κατὰ Τιμάρχου exagitatur? WOLF. Λαομέδοντα Codd. Guelph. Aug. Ven. β. ε. Regiorum: quo nomine vocatur mox ab Ulpiano, in σχολ. et in Epistola Philippi, quæ sequitur. TAYLOR.

Εἰς Ἑλλήσποντον] Ἐξ Ἑλλησπόντου Lambinus. Inscite. Non potuit inscitius. Est sc. σκάφη ἀποσταλέντα εἰς Ἑλλήσποντον ἐπὶ τὴν τοῦ σίτου παραπομπήν. TAYLOR.

Ὅπως ἡ βουλὴ συναχθῶσι] Ἀντὶ τοῦ οἱ βουλευταί. WOLF. v. 7. pro οἵτινες, οἳ ed. Tayl. et v. seq. deest τε.

Εἰ δέ τι πλημμελοῦντα] S. τὸν ναύαρχον Λεωδάμαντα λαβὼν ὁ Ἀμύντας. WOLF.

Ἐπεσταλμένα] Ἐντεταλμένα Lambinus. TAYLOR.

Ὅτι] Λαβὼν, τοὺς πρέσβεις τῷ Φιλίππῳ λέγειν, ὅτι κ. τ. λ. Altemps. Et similiter deinde infra καὶ τοὺς πρέσβεις τῷ δήμῳ τοῦτο γράψαι. Explicat scil. et exponit, non emendat. IDEM.

Ἢ ὁ ἀποστείλας] Sive Philippus, sive Amyntas. WOLF.

Καὶ τοῦτο γράψαι λέγειν] Mendosus videtur locus, quocunque te vertas. Ego verti, quasi scriptum esset, καὶ τοῦτο γράψαι δεῖν. S. τοὺς πρέσβεις. Melanchtho: *Id quoque exponatur.* Perionius: *Etiam hoc indicandum esse.* Meletus: *Dicant legati, ut hoc etiam scribat Philippus.* WOLF. Deest γράψαι in Ven. in Regg. β. γ. κ. Quod fortasse locum complanare potest. Inter γράψαι et λέγειν varie olim lectum fuerit. TAYLOR.

Καὶ τοῦτο κ. τ. λ.] Sic ego hunc locum interpretor: *jussit Eubulus dicere legatis scribere etiam hoc Athenas, ut &c.* AUGER.

ψήφισμα] Βούλευμα Cod. MS. ε. Mallem hoc ad eandem vocem v. 18. De ea re statim. TAYLOR.

Νικοκλέους] [Ita Tayl.] Archon erat eo nomine CXIX. 3. sc. post fata Demosthenis. Verum hic Νεοκλέους sine dubio est restituendum. Ita sine litura Felicianus, et qui eum sequuntur. Vide supra. Ubi Neocles, non Nicocles. Eodem sane

πρυτάνεις καὶ στρατηγοὶ ἐχρημάτισαν, τὰ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἀνενεγκόντες, ὅτι ἔδοξε τῷ δήμῳ πρέσβεις ἑλέσθαι πρὸς Φίλιππον περὶ τῆς τῶν πλοίων ἀνακομιδῆς, καὶ ἐντολὰς δοῦναι καὶ τὰ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ψηφίσματα. Καὶ εἵλοντο τούσδε, Κηφισοφῶντα Κλέωνος Ἀναφλύστιον, Δημόκριτον Δημοφῶντος Ἀναγυράσιον, Πολύκριτον Ἀπημάντου Κοθωκίδην. Πρυτανείᾳ φυλῆς Ἱπποθοωντίδος, Ἀριστοφῶν [1] Κολλυτεὺς πρόεδρος εἶπεν.

Ὥσπερ τοίνυν ἐγὼ ταῦτα δεικνύω τὰ ψηφίσματα, οὕτω καὶ σὺ δεῖξον, Αἰσχίνη, ποῖον ἐγὼ γράψας ψήφισμα αἴτιός εἰμι τοῦ πολέμου. Ἀλλ' οὐκ ἂν ἔχοις· εἰ γὰρ εἶχες, οὐδὲν ἂν [2] αὔτου πρότερον νυνὶ παρέσχου. Καὶ μὴν οὐδ' ὁ Φίλιππος οὐδὲν αἰτιᾶταί με ὑπὲρ τοῦ πολέμου, ἑτέροις

[1] † κολυττεὺς [2] † αὐτοῦ

Prætore, eodem mense, hæc duo Acta habentur: sive sint Concionis utrumque; sive illud Concionis, hoc vero Senatus. Profecto in hoc nonnulla continentur, quæ id suadere possunt: verum non novi ita consuesse fieri Athenis, ut Populus Senatui præiret et præscriberet. Et quædam *rursus* hic dissuadent. IDEM.

Βουλῆς γνώμῃ] Si scriberetur ullibi γνώμη in recto casu, tum profecto arbitratus essem, hanc olim fuisse hujus Decreti Appellationem, loco τοῦ, ψήφισμα, quod deest in aliquibus. Nam si hæc agerentur in Senatu, tum ψήφισμα dici non potuit: βουλῆς γνώμη recte dici potuit. IDEM.

Βουλῆς γνώμῃ πρυτάνεις καὶ στρατηγοὶ ἐχρημάτισαν] De consilii sententia consilium agitatum est super iis, de quibus πρυτάνεις retulerant ad curiam, quæ in concione populi prius agitata fuerant. Est enim χρηματίζειν, ut opinor, ἀπὸ τῶν χρημάτων παραγόμενον, pro eo quod est, *actui rerum operam dare*, et *commentari de summa Republica*, vel, *de rebus ad eam pertinentibus.* Idem alibi, [§. 53.] καὶ πρὶν ἐκείνην χρηματίσαι καὶ προβουλεῦσαι, πᾶς ὁ δῆμος ἄνω καθῆτο: id est, *ante quam Senatus consuleretur, et rogaretur sententias, et decretum fieret,* &c. *Ex edit.* HERVAG.

Βουλῆς] Βουλὴν simpliciter Senatum quingentorum fuisse, ait Petitus in comment. in LL. Attic. libr. III. tit. 1. p. 274. HARL.

Ἐχρημάτισαν] Τὸ χρηματίζειν, cum sermo est de senatu aut concione, *agere* significat, seu *de rebus ad remp. spectantibus consultare:* quo sensu dicitur infra §. 53. καὶ πρὶν ἐκείνην χρηματίσαι καὶ προβουλεῦσαι, κ. τ. λ. Cum autem, uti hoc loco, de Prytanibus aliisve concionis moderatoribus dicitur, est ὑποβάλλειν, *monere, subjicere quid sit tractandum,* teste Ulp. in Timocratea: vel potius *referre,* rem consultandam proponere. Dem. c. Timocr. Τοὺς δὲ προέδρους χρηματίζειν ἐπάναγκες πρῶτον—περὶ τῶν νομοθετῶν: *Proedri primo loco* ad pop. referunto *de Nomothetis.* Vid. Kuhn. in Polluc. STOCK.

Τὰ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἀνενεγκόντες] Quia et Acta Senatus ad Concionem, et Concionis ad Senatum referebantur: ut de communi et Senatus et Populi sententia res conficerentur. Unde etiam literæ inscribuntur τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων. WOLF.

Ἀνενεγκόντες] sc. εἰς τὴν Βουλὴν, Altemps. TAYLOR.

Περὶ τῆς τῶν πλοίων ἀνακομιδῆς] Id est, *de recuperandis navibus.* ἀνακομίζεσθαι enim est πάλιν κομίζεσθαι, id est *recuperare*, et ἀνακομιδὴ, *recuperatio. Ex edit.* HERVAG.

Πρυτανείᾳ] Πρυτανευούσης conjecit quidam ad oram Exemplaris Altempsiani. πρυτανεία Regg. ε. ζ. Guelph. Aug. Harl. Vindob. Scilicet Librarii male excipiebant vocem Recitantis. Nam in ea ætate, quæ his rebus atque isti operi vacabat, *Aurium judicium* non fuit adeo *superbum*: neque quidem Lingua loquentis adeo accurata. TAYLOR.

Πρόεδρος] Quinquaginta ex unaquaque tribu sorte capti Senatores πρυτάνεις dicebantur: qui non simul imperabant, sed singulis hebdomadibus tantum decem: ex his decem illi singularum decuriarum viri, qui in sua hebdomade præerant, dicebantur πρόεδροι, qui ἐκληροῦντο τῶν πρυτάνεων καθ' ἑκάστην πρυτανείαν. Hi vero proedri inter se sortiebantur regna septem illorum hebdomadis dierum, quibus præerant: proedrus autem, qui suum imperabat diem, ἐπιστάτης dicebatur, quod concionibus populi præerat. Reliqua vide apud Petitum in comment. in leg. attic. libr. III. tit. I. pag. 269 seq. et Wesseling laudat ibi Dodwellum Diss. III. de Cyclis sect. 37. Conf. quoque Harpocrat. in ἐπιστάτης et πρόεδρος, Ernesti ad Xenoph. Memor. I. cap. 1. §. 18. HARL.

ἐγκαλῶν. Λέγε δ' αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν [1] τὴν τοῦ Φιλίππου.

᾽ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. Παραγενόμενοι πρὸς ἐμὲ οἱ παρ' ὑμῶν πρεςβευταί, Κηφισοφῶν καὶ 251
Δημόκριτος καὶ Πολύκριτος, διελέγοντο περὶ τῆς τῶν πλοίων ἀφέσεως, ὧν ἐναυάρχει Λαομέδων. [2] καθ' ὅλου μὲν οὖν ἔμοιγε φαίνεσθε ἐν μεγάλῃ εὐηθείᾳ ἔσεσθαι, εἴ [3] γ' οἴεσθέ με λανθάνειν, ὅτι [4] ἐξαπεστάλη ταῦτα τὰ πλοῖα πρόφασιν μὲν ὡς τὸν σῖτον παραπέμψοντα ἐκ τοῦ Ἑλληςπόντου εἰς Λῆμνον, βοηθήσοντα δὲ Σηλυμβριανοῖς τοῖς ὑπ' ἐμοῦ μὲν πολιορκουμένοις, οὐ συμπεριειλημμένοις δ' ἐν ταῖς τῆς φιλίας κοινῇ κειμέναις ἡμῖν συνθήκαις. Καὶ ταῦτα συνετάχθη τῷ ναυάρχῳ ἄνευ μὲν τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, ὑπὸ δὲ [5] τινῶν ἀρχόντων καὶ ἑτέρων, ἰδιωτῶν μὲν νῦν ὄντων, ἐκ παντὸς δὲ τρόπου βουλομένων τὸν δῆμον ἀντὶ τῆς νῦν ὑπαρχούσης πρὸς ἐμὲ φιλίας τὸν πόλεμον ἀναλαβεῖν, πολλῷ μᾶλλον φιλοτιμουμένων τοῦτο συντετελέσθαι ἢ τοῖς Σηλυμβριανοῖς βοηθῆσαι. καὶ ὑπολαμβάνουσιν [6] αὐτοῖς τὸ τοιοῦτο πρόςοδον ἔσεσθαι· οὐ μέντοι μοι δοκεῖ τοῦτο χρήσιμον

[1] † Deest τήν. [2] † καθόλου [3] Deest γέ. [4] ἐξαπεστάλη μὲν ταῦτα [5] τινων [6] αὐτοῖς τὸ † τοιοῦτον

Ἀφέσεως] Ἀφαιρέσεως Harl. solus. Præstat sane Vulgata. Id erat munus legatorum, ut in posteriori Decreto legimus, agere περὶ τῆς τῶν πλοίων ἀνακομιδῆς. Taylor.

Εἴτ' οἴεσθε] [Ita Tayl.] F. εἴ γ' οἴεσθε. Wolf. εἰ οἴεσθε nonnulli: εἰ τοῦτ' οἴεσθε optima Editio, quam procudit Felicianus. Taylor.

Λανθάνειν] Accuratius Interpres Etruscus, quam Latinus, sc. *se pensate ch' io non sappia.* Idem.

Πρόφασιν μὲν — βοηθήσοντα δὲ] S. τῷ ἔργῳ. Wolf.

Σηλυμβριανοῖς] Selymbria fuit urbs in Thracia. Pompon. Mela de situ orbis II. c. 2. (ubi urbes in Thracia sitas persequitur,) §. 65. *In Bosporo,* inquit, *Byzantium; in Propontide, Selymbria, Perinthos, Bithynis.* Juvat de hac urbe ea huc transscribere, quæ Wesselingius ad Diodor. Sicul. libr. XIII. 67. p. 594. tom. I. annotavit: "Σηλυβρίαν" (ita enim scripserat Diodorus) "a Selye et voce βρίας, urbem Thracibus notante, cum vocabulum sit conflatum, teste Strabone, Σηλυβρίαν itidem scribente, libr. VII. pag. 491. C. sic præstat, neque aliter aut Xenophon Hellen. I. pag. 335. et pag. 339. aut Plut. Alcib. pag. 208. A. In Demosth. Orat. de Corona pag. 148. nunc Σηλυμβριανοὶ, in vetustis vero schedis Σηλυβριανοί. Pessime apud Themistium Orat. XXIII. pag. 290. Συληνβριανός." Harl.

Καθόλου μὲν—Σηλυμβριανοῖς] Reiskius, qui et particulam μὲν post ἐξαπεστάλη e codd. Paris. sept. et Bav. adjecit, ut ei vocula δὲ post βοηθήσοντα responderet, et vocem ἔργῳ post βοηθήσοντα δὲ, ut ad πρόφασιν μὲν referendam, desideravit, de constructione nihil vidit. Nam pro oppositis habenda sunt πρόφασιν μὲν ὡς παραπέμψοντα—βοηθήσοντα δὲ *per speciem quidem frumenti advehendi—sed reapse ad auxilium Selymbrianis ferendum.* Δὲ post πρόφασιν significat *revera,* ut Latinorum *sed* apud Ciceronem: *Præclara classis in speciem, sed inops et infirma,* aut *ceterum* apud Tacitum Annal. I. 10. *Dicebatur contra, pietatem erga parentem et tempora reipublicæ obtentui sumta, ceterum cupidine dominandi* etc. I. 44. *Secuti exemplum veterani haud multa post in Ratiam mittuntur specie defendendæ provinciæ, ceterum ut avellerentur castris.* Wunderl.

Ἰδιωτῶν μὲν νῦν ὄντων] Ex hoc numero nihil vetat fuisse et Demosthenem. Wolf. Et sic *privatus* ap. Liv. II. 56. ubi vid. Sigon. Harl.

Φιλοτιμουμένον τοῦτο συντετάχθαι] Pro συντετάχθαι legitur etiam συντελέσαι. Forte φιλοτιμουμένων legendum, ut referatur ad ἀρχόντων, nisi placeat ἀνακόλουθον. Melanchtho: *Quibus multo majori curæ est, ut nos committant.* Perionius: *Aut potius gloriæ cupiditate ducti hoc malunt sequi, quam Selymbrianis auxilium ferre, sibique hoc tale utilitati fore existimant.* Meletus: *Et hoc ut perficiatur, multo magis laborant, quam ut Selymbrianis opem ferant.* Wolf. φιλοτιμουμένων habet præstantissima ea Editio, quam toties laudo cum MStis Harl. ε. ζ. Ask. In Ulpiano ἴσ. φιλοτιμουμένων. Taylor.

ὑπάρχειν οὔθ' ὑμῖν οὔτ' ἐμοί. διόπερ τά τε νῦν καταχθέντα πλοῖα πρὸς ἡμᾶς ἀφίημι [1] ὕμιν, καὶ τοῦ λοιποῦ ἐὰν βούλησθε μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς προεστηκόσιν ὑμῶν κακοήθως πολιτεύεσθαι, ἀλλ' ἐπιτιμᾶτε, πειράσομαι κἀγὼ διαφυλάττειν τὴν εἰρήνην. Εὐτυχεῖτε.

κδ'. Ἐνταῦθ' οὐδαμοῦ Δημοσθένην γέγραφεν, οὐδ' αἰτίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ. Τί ποτ' οὖν, τοῖς ἄλλοις ἐγκαλῶν, τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων οὐχὶ μέμνηται; Ὅτι τῶν ἀδικημάτων ἂν ἐμέμνητο τῶν ἑαυτοῦ, εἴ τι περὶ ἐμοῦ [2] γε-
252 γράφει. τούτων γὰρ εἰχόμην ἐγώ, καὶ τούτοις ἠναντιούμην. Καὶ πρῶτον μὲν τὴν εἰς Πελοπόννησον πρεσβείαν ἔγραψα, ὅτε πρῶτον ἐκεῖνος εἰς Πελοπόννησον παρεδύετο· εἶτα τὴν εἰς Εὔβοιαν, ἡνίκ' Εὐβοίας ἥπτετο· εἶτα τὴν ἐπ' Ὠρεὸν ἔξοδον, οὐκέτι πρεσβείαν, καὶ τὴν εἰς Ἐρέτριαν, ἐπειδὴ τυράννους ἐκεῖνος ἐν ταύταις ταῖς πόλεσι κατέστησε. [3] μετὰ ταῦτα δὲ τοὺς ἀποστόλους ἅπαντας ἀπέστειλα, καθ' οὓς Χεῤῥόνησος ἐσώθη καὶ Βυζάντιον καὶ πάντες οἱ σύμμαχοι. Ἐξ ὧν ὑμῖν μὲν τὰ κάλλιστα, ἔπαινοι, δόξαι, τιμαί, στέφανοι, χάριτες παρὰ τῶν εὖ πεπονθότων ἐγίγνοντο· τῶν δ' ἀδικουμένων τοῖς μὲν ὑμῖν τότε πεισθεῖσιν ἡ σωτηρία περιεγένετο, τοῖς δ' ὀλιγωρήσασι τὸ πολλάκις ὧν ὑμεῖς προείπατε μεμνῆσθαι, καὶ νομίζειν ὑμᾶς μὴ μόνον εὔνους [4] αὐτοῖς ἀλλὰ καὶ φρονίμους ἀνθρώπους καὶ μάντεις εἶναι· πάντα γὰρ ἐκβέβηκεν, ἃ προείπατε [5] αὔτοις.

[1] † ὑμῖν [2] † γέγραφε [3] μεταταῦτα [4] † αὐτοῖς [5] † αὐτοῖς

φιλοτιμούμενον τοῦτο συντελεῖσθαι Tayl.

κδ'. Παρεδύετο] An παρεισεδύετο, id est, *irrepsit, clam et astute.* Vide Victor. IV. Var. Lect. 23. Ad similem locum similiter olim admonuit Cl. Marklandus. Taylor.

Παρεδύετο] *Furtim se insinuavit.* Ὡς ἐπὶ λῃστοῦ εἶπε τὴν λέξιν. Schol. Stock.

Ἀποστόλους] Vide inferius, §. λά. Ulpiani σχ. ad Philip. I. Laudat hunc locum Suidas v. Ἀποστολάς. Taylor. Cf. Th. Magist. p. 104. ibique interpr. Harl.

Καὶ Βυζάντιον] Philippus Olymp. CIX. ann. IV. Perinthum, urbem Atheniensibus deditam, graviter oppugnat, quam vero rex Persarum pecunia, frumento et armis, Byzantii autem auxiliis juvare decreverunt. Philippus sciens a Byzantinis auxilium urbanis venire, copias dividit, partem cum fortissimis ducibus in obsidione relinquit, cum altera parte festinat Byzantium, et oppidum oppugnat. Athenienses anno sequenti, quod a Philippo Byzantium obsidente judicarunt pacem violatam esse, auctore Demosthene copias navales, CXX navibus, Byzantiis auxilio confestim miserunt, (vid. decret. Byzantinum c. 27.) quod et Chii, Rhodii, et nonnulli alii Græci, Atheniensibus fidi, fecerant. Hoc Græcorum concursu Philippus terrefactus, obsidionem solvit: vide Diodor. Sicul. libr. XVI. pag. 141. tom. II. qui Philippum pacem cum Atheniensibus fecisse narrat, de qua autem pace Wesseling. dubitat, saltim paucorum illa fuit mensium, quorum spatio Scythas Philippus invasit. conf. quoque infra cap. 27. et *Vitæ comparatæ Aristotelis ac Demosthenis Olympiadibus ac Præturis Atheniensium digestæ ab And. Schotto* August. Vindelic. MDCIII. pag. 92. 93. qui etiam pag. 81. de tribus legationibus agit, et in toto libro nostram orationem bene illustrat: adde

κέ. Καὶ μὴν ὅτι πολλὰ μὲν ἂν χρήματα ἔδωκε Φιλιστίδης, ὥστ' ἔχειν Ὠρεόν, πολλὰ δὲ Κλείταρχος, ὥστ' ἔχειν Ἐρέτριαν, πολλὰ δ' αὐτὸς ὁ Φίλιππος, ὥστε ταῦθ' ὑπάρχειν ἐφ' ὑμᾶς αὐτῷ, καὶ περὶ τῶν ἄλλων μηδὲν ἐξελέγχεσθαι, μηδ', ἃ ποιῶν ἠδίκει, μηδένα ἐξετάζειν πανταχοῦ, οὐδεὶς ἀγνοεῖ, καὶ πάντων ἥκιστα σύ· οἱ γὰρ παρὰ τοῦ Κλειτάρχου καὶ τοῦ Φιλιστίδου τότε πρέσβεις δεῦρ' [1]ἀφικόμενοι παρὰ σοὶ κατέλυον, Αἰσχίνη, καὶ σὺ προὐξένεις αὐτῶν· οὓς ἡ μὲν πόλις ὡς ἐχθροὺς καὶ οὔτε δίκαια οὔτε συμφέροντα λέγοντας ἀπήλασε, σοὶ δ' ἦσαν φίλοι. Οὐ τοίνυν ἐπράχθη τούτων οὐδέν, ὦ βλασφημῶν περὶ ἐμοῦ καὶ λέγων, ὡς σιωπῶ μὲν λαβών, βοῶ δ' ἀναλώσας! Ἀλλ' οὐ σύ γε, 253

[1] † ἀφικνούμενοι

Justin. libr. IX. cap. 1. 2. Plutarch. in Demosth. p. 853. D. HARL.

κέ. Καὶ μὴν ὅτι κ. τ. λ.] Vid. infra Not. Καίτοι πόσα κ. τ. λ. §. λʹ.

Μηδὲν ἐξελέγχεσθαι] *Non patefierent*, Wolfius. Vide supra §. ή. ἐλέγχεσθαι plurimi Codd. Ven. Guelph. Aug. Ital. Harl. Regii α. ε. Cum quibus sentire quoque video, et bene vertere, Etruscum: *non havesse potuto esser* convinto *dell' altre cose*. Hæc tantum inter se distant, quantum *palam fieri*, et *examen subire*. TAYLOR.

Κατέλυον] Hæc verba adducit T. Magister, v. Προξενῶ, ex orat. περὶ Παραπρεσβείας, errore solito. IDEM.

Καὶ σὺ προὐξένεις αὐτῶν] Objicit Æschini, quod legatos quosdam Philippi hospitio susceperit, et quod hospitii jus cum eis contraxerit. Genitivo jungitur προξενῶ. Unde πρόξενοι, publici hospites, et quibus publice hoc munus delegatum erat, ut legatos civitatum honoris causa hospitio susciperent, ut inquit Interpres Demosthenis. et πρόξενοι sunt πόλεις, αἱ ἀλλήλας ὑποδεχόμεναι ἐν ταῖς ἑαυτῶν πόλεσι. et προξενία, hujuscemodi hospitii necessitudo et privata et publica. ita enim πρὸς Λεπτίνην utitur. *Ex edit.* HERVAG.

Προὐξένεις] Wolfius interpretatur, *tu illos hospitio excepisti.* Taylor. *tu eorum eras procurator.* Seilerus: *du warst ihr Gastwirth* [*thou wast their host* or *entertainer*]. Sed bene illustrat hoc vocabulum Thom. Magister pag. 743. Προξενῶ, οὐ μόνον τὸ αἴτιος τινὶ τοῦδε γίνομαι, ἀλλὰ καὶ τὸ ξενοδοχῶ, γενικῇ συντασσόμενον —ὡσαύτως καὶ πρόξενος, ὁ ξενοδόχος — — προξενία δὲ, ἡ κοινὴ πρὸς πόλιν φιλία, ad quem locum vide interpretes in edit. Bernardi, et in his Stoeberus, vir græce doctus, laudat Schol. Aristoph. Avib. v. 1022. Προξένους ἐκάλουν τοὺς τεταγμένους εἰς τὸ ὑποδέχεσθαι τοὺς ξένους τοὺς ἐξ ἄλλων πόλεων ἥκοντας. v. etiam Hesych. sub h. v. et Ammon. de affinium vocabulorum differentia pag. 118. 119. edit. Valckenaer. qui in Animadv. ad Ammon. cap. X. toto in hoc vocabulo explicando versatur, præcipue pag. 201. omnia comprehendens, " πρόξενος, ait, secundum Ammonium πόλεως καὶ ἔθνους. Πρόξενοι, ut, quæ a Grammaticis traduntur, universa complectar, homines dicebantur privati, quibus in patria urbe degentibus honorificum hospitii jus cum alia civitate publicitus intercedebat: his id muneris erat præcipue injunctum, ut sedulo prospicerent, ne quid publica istius civitatis res a civibus suis caperet detrimenti, legatos illinc venientes hospitio exciperent, ad populum deducerent, utque iis bene esset, procurarent." Hæc a se dicta multis exemplis firmat et stabilit. HARL.

Οὐ τοίνυν] *Nihil igitur factum est horum*, i. e. eorum quæ tu, Æschines, dixisti. AUGER.

Τούτων οὐδὲν] Eorum scil. quæ modo recensuit: ut Oreum teneret Philistides, Eretriam Clitarchus, &c. Male hic Lamb. et Oxon. interrogationem statuunt: neque felicius vertit Tourellius: *rien de tout cela ne se passa* de la façon que vous le contez. STOCK.

Σιωπῶ] Vid. Æschin. §. 77. IDEM.

Ἀλλ' οὐ σύ γε] Orator ea, quæ adversarius in ipsum sparserat opprobria et crimina, non quidem plane negat, sed ita leviter transit et ita retorquet in Æschinem, ut culpa hujus et crimina pœna majore digna videantur populo. Scite igitur se expedivit laqueis, et commode vitavit defensionem. Compara cum his, quæ ad

ἀλλὰ βοᾷς μὲν ἔχων, [1]παύσει δ' οὐδέποτε, ἐὰν μή σε οὗτοι παύσωσιν ἀτιμώσαντες τήμερον.

κϛʹ. Στεφανωσάντων τοίνυν ὑμῶν ἐμὲ ἐπὶ τούτοις τότε, καὶ γράψαντος Ἀριστονίκου τὰς αὐτὰς συλλαβάς, ἅσπερ οὑτοσὶ Κτησιφῶν νῦν γέγραφε, καὶ ἀναῤῥηθέντος ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ στεφάνου, καὶ δευτέρου κηρύγματος ἤδη μοι τούτου γιγνομένου, οὔτ' ἀντεῖπεν Αἰσχίνης παρών, οὔτε τὸν εἰπόντα ἐγράψατο. Καί μοι λέγε καὶ τοῦτο τὸ ψήφισμα λαβών. Λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπὶ [2]Χαιρώνδου [3]Ἡγήμονος ἄρχοντος, Γαμηλιῶνος ἕκτῃ ἀπιόντος, φυλῆς πρυτανευούσης Λεοντίδος, Ἀριστόνικος Φρεάῤῥιος εἶπεν· Ἐπειδὴ Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς πολλὰς καὶ μεγάλας χρείας παρέσχηται τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, καὶ πολλοῖς τῶν συμμάχων καὶ πρότερον καὶ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ βεβοήθηκε διὰ τῶν ψηφισμάτων, καί τινας τῶν ἐν τῇ Εὐβοίᾳ πόλεων ἠλευθέρωκε, καὶ διατελεῖ εὔνους ὢν τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, καὶ λέγει καὶ πράττει ὅ τι ἂν δύνηται ἀγαθὸν ὑπέρ τ' αὐτῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων ἐπαινέσαι Δημοσθένην Δημοσθένους [4]Παιανιᾶ καὶ στεφανῶσαι χρυσῷ στεφάνῳ, καὶ ἀναγορεῦσαι τὸν στέφανον ἐν τῷ θεάτρῳ Διονυσίοις

[1] † παύσῃ [2] † Χαιρωνίδου [3] Ἡγέμονος [4] † παιανιέα

cap. 35. dicentur. HARL.

κϛʹ. Τούτου] Ambiguum, utra Præconizatio, ut dicitur, fuerit secunda, an illa Aristonici, an hæc Ctesiphontis? Atque id quoque video ambigere Interpretes: *Et secundum* hoc *mihi* nunc *sit præconium*, Wolfius. *Et essendo stato* quello *il secondo bando ch' io havera havuto*, Ferrus. Aretinus omisit. Aliquid de hac re Ulpianus non prætereundum. Si qua fides Pseudo-Plutarcho, nemo tulit hos honores Demostheni ante Aristonicum: πρῶτος, inquit ille, ἔγραψε στεφανωθῆναι αὐτὸν χρυσῷ στεφάνῳ Ἀριστόνικος Νικοφάνους Ἀναγυράσιος. Ecce ut cæspitet! Domo non fuit Anagyrrhasius. Vide infra v. 12. TAYLOR. Si quem ante Aristonicum coronam sibi decrevisse dicat Orator, σοφίζεται, inquit Ulpianus; sic enim decretum istud haud dubie recitasset: si Ctesiphontis decretum *secundum* esse dicat, ἀμνημονεῖ: infra enim §. 65. gloriatur, eundem sibi honorem a civibus suis delatum fuisse, auctoribus Demomele et Hyperide, statim post conflatam cum Thebanis societatem. STOCK.

Χαιρωνίδου] Iterum variatur in MSS. Χαιρώνδου tamen plurimi. Consule de hoc Prætore eruditissimum longe Corsinium Fast. Attic. Tom. I. pagg. 74. et 358. Jam quid istud, quod sequitur Ἡγήμονος? Anne nomen Patris? Ita Wolfius, ita Lambinus, ita Perionius intelligere videntur, uti ex eorum Interpretationibus liquet. *Nella Signoria di Cheronide di Egemone.* Ferrus. *Chæronida præfecto prætorio præsidente.* Anon. Venetus. Anne olim contendebant Codd. utrum hæ res gestæ sint Chæronda, an Hegemone prætore, et deinde ad nos pervenerit uterque? Potuit et hoc quoque fieri. TAYLOR.

Ἕκτῃ ἀπιόντος] Melanchtho: 26. *Januarii.* Camerarius κε, πέμπτῃ ἐπὶ εἰκάδι, ἕκτῃ φθίνοντος. Perionius: *7. Cal. Februarii.* WOLF.

Ἀπιόντος] Ἱσταμένου Ven. Aut hoc aut illud sit, necesse est fere: quanquam in isto Cod. utrumque exaretur. Quod est absurdissimum. TAYLOR.

Φρεάῤῥιος] Ita Suidas, Harpocratio, etc. qui ad hunc locum Auctoris nostri respiciunt. Φρεάῤῥιος MSS. Ald. item Regg. β. η. hic et in sequentibus. Verum non ita Marmora, quibus fides habenda est potior. IDEM.

Αὐτῶν] Αὐτῶν τῶν Ἀθηναίων. MARKLAND.

τραγῳδοῖς καινοῖς· τῆς δ' ἀναγορεύσεως τοῦ στεφάνου ἐπιμεληθῆναι τὴν 254
πρυτανεύουσαν φυλὴν καὶ τὸν ἀγωνοθέτην. Εἶπεν Ἀριστόνικος Φρεάῤῥιος.

Ἔστιν οὖν ὅστις ὑμῶν οἶδέ τινα αἰσχύνην συμβᾶσαν τῇ πόλει διὰ τοῦτο τὸ ψήφισμα, ἢ χλευασμὸν ἢ γέλωτα, ἃ νῦν οὗτος ἔφη συμβήσεσθαι, ἐὰν ἐγὼ στεφανῶμαι; Καὶ μὴν ὅταν ᾖ νέα καὶ γνώριμα πᾶσι τὰ πράγματα, ἐάν τε καλῶς ἔχῃ, χάριτος τυγχάνει, ἐάν θ' ὡς ἑτέρως, τιμωρίας. Φαίνομαι τοίνυν ἐγὼ χάριτος τετυχηκὼς τότε καὶ οὐ μέμψεως οὐδὲ τιμωρίας.

κζ'. [1] Οὐκουν μέχρι μὲν τῶν χρόνων ἐκείνων, ἐν οἷς ταῦτ' ἐπράχθη, πάντας ἀνωμολόγημαι τοὺς χρόνους τὰ ἄριστα πράττειν τῇ πόλει, τῷ νικᾷν, ὅτ' ἐβουλεύεσθε, λέγων καὶ γράφων, τῷ καταπραχθῆναι τὰ γραφέντα, καὶ στεφάνους ἐξ αὐτῶν τῇ πόλει καὶ ἐμοὶ καὶ πᾶσιν ὑμῖν γενέσθαι, τῷ θυσίας τοῖς θεοῖς [2] καὶ προσόδους ὡς ἀγαθῶν τούτων ὄντων ὑμᾶς πεποιῆσθαι. Ἐπειδὴ τοίνυν ἐκ τῆς Εὐβοίας ὁ Φίλιππος ἐξηλάθη, τοῖς μὲν ὅπλοις ὑφ' ὑμῶν, τῇ δὲ πολιτείᾳ καὶ τοῖς ψηφίσμασι, κἂν διαῤῥαγῶσί τινες τούτων, ὑπ' ἐμοῦ, ἕτερον κατὰ τῆς πόλεως ἐπιτειχισμὸν ἐζήτει. Ὁρῶν

[1] † οἰκοῦν

[2] καὶ προσόδους τοῖς θεοῖς

Τὴν πρυτανεύουσαν φυλὴν] Id est, *eam tribum, cujus tum erat imperium.* πρυτανεύειν, *regere et moderari, administrare et condere* significat, et *pro imperio constituere*, deducto verbo a quinquagenaria classe, quæ in dies quinque et triginta imperii summam Athenis obtinebat, πρυτάνειςque vocabantur. *Ex edit.* Hervag.

κζ'. Πράττειν] Πράττων. Wolf.

Γράφων] Conf. Heusinger ad Plutarch. de puer. educan. c. 9. nr. 12. Harl.

Τῷ θυσίας τοῖς θεοῖς καὶ προσόδους] Προσόδους dixit, quas Latini *supplicationes* vocant, et ad altaria pulvinariaque deorum *obsecrationes.* Inde προσόδια μέλη dicta sunt, quæ in hujuscemodi obsecrationibus canebantur, et quæ in pompis deorum. Athen. lib. 6. [XIV. c. 7. Ed. Casaub.] per σ μικρὸν vero scribi debet, licet aliquando προσῴδιον legatur. *Ex edit.* Hervag. Aristoph. Nub. 307. ed. Brunck. πρόσοδοι μακάρων ἱερώταται. de Pace, 395. καί σε θυσίαισιν ἱεραῖσιν προσόδοις τε μεγάλαισι, &c. quæ vertit Spanhemius ad Callim. Hymn. in Jov. v. 1. "*Et te sacrificiis sanctis, magnisque supplicationibus* &c. (non ut ibi eruditissimus Floreus, *redditibus*) *colimus.*"

Ἐπιτειχισμὸν] Confer §. κβ'. Et tum addes Harpocr. et Suid. v. Ἐπιτείχισμα, et quæ habet Ulpianus ad Orat. de Chersoneso, Hemsterhus. ad Luciani Nigrin. §. 23. Taylor. In l. l. Hemsterhusius sic: "Ἐπιτειχίζειν et ἐπιτείχισμα, nisi quod ex compositione potestas intendatur, nonnunquam idem atque τειχίζειν et τείχισμα, ut quando philosophiam Alcidamas vocavit ἐπιτείχισμα τῶν νόμων, teste Aristotele, Rhetor. l. iii. poeticam Sext. Empiric. adv. Gram. l. i. §. 298. ἐπιτείχισμα ἀνθρωπίνων παθῶν, *propugnaculum ac munimentum, quod animi humani motus tueatur ac confirmet.* At longe aliud est, si mutata structura dicant, ἐπιτείχισμα τοῖς ἀνθρωπίνοις πάθεσι, vel κατὰ τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, quorum illud apud veteres, hoc recentioribus est usitatius, *munimentum ad coercendos animi adfectus et domandos comparatum.* Hanc vim in ἐπιτειχίζειν posuerunt: frequens est ἐπιτειχίζειν Ἀθηναῖς, vel τοῖς Ἀθηναίοις Δεκέλειαν et notum e Thucydide, l. vi. c. 93. l. vii. c. 18. V. Lucian. Amor. c. 24. unde figuram elegantem traxit Synes. Ep. 79. Strab. V. p. 328. A. Arrian. Αν. Αλ. IV. 27. Hinc ἐπιτείχισμα, *castellum vel munimentum prope aliam urbem extructum, ut eam inclusam obsideas, vicinosque agros quotidianis excursionibus depopuleris.* Quam virtutem satis explanarunt Scholiast. Thucyd. l. 1. c. 122. ἐπιτείχισμα τῇ χώρᾳ, et c. 142. Harpoc. et Suid. in v. Ulpian. ad Demosth. Phil. I. §. γ'. ubi legendum censeo, ἐπιτειχίσματα τῇ αὐτοῦ χώρᾳ, et Access. e Lutec. Cod. p. 1161. 1167. locus, quem proferunt e Dem. Orat. pro Ctesiph. extat §. κζ'. Philippus Eubœa expulsus ἕτερον κατὰ τῆς πόλεως ἐπιτειχισμὸν ἐζήτει· (quomodo Philoni p. 1114. ἐπιτειχισμὸς κατὰ τῆς ψυχῆς βαρὺς οὗτός ἐστι·) et §. κβ'. ὁ τὴν Εὔβοιαν —— κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικήν. Dionys. Halic. A. R. I. p. 16. φρούριον καὶ ἐπιτείχισμα κατὰ τῶν Ὀμβρίκων. quam structuræ formam hic quidem sæpissime occurrit."

δ' ὅτι σίτῳ πάντων ἀνθρώπων πλείστῳ χρώμεθ' ἐπεισάκτῳ, βουλόμενος τῆς σιτοπομπείας κύριος γενέσθαι, παρελθὼν ἐπὶ Θρᾴκης Βυζαντίους, συμμάχους ὄντας αὐτῷ, τὸ μὲν πρῶτον ἠξίου συμπολεμεῖν τὸν πρὸς ὑμᾶς πόλεμον· ὡς δ' οὐκ ἤθελον, οὐδ' ἐπὶ τούτοις ἔφασαν τὴν συμμαχίαν πεποιῆσθαι, λέγοντες ἀληθῆ, χαράκωμα βαλόμενος πρὸς τῇ πόλει καὶ μηχανήματ' ἐπιστήσας ἐπολιόρκει. Τούτων δὲ γιγνομένων ὅ τι μὲν προσῆκε ποιεῖν ἡμᾶς, οὐκέτ' ἐρωτήσω·
255 δῆλον γάρ ἐστιν ἅπασιν· ἀλλὰ τίς ἦν ὁ βοηθήσας τοῖς Βυζαντίοις καὶ σώσας αὐτούς; τίς ὁ κωλύσας τὸν Ἑλλήσποντον ἀπαλλοτριωθῆναι κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους; Ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. τὸ δ' ὑμεῖς ὅταν εἴπω, τὴν πόλιν λέγω. τίς δ' ὁ τῇ πόλει λέγων καὶ γράφων καὶ πράττων καὶ ἁπλῶς ἑαυτὸν εἰς τὰ πράγματα ἀφειδῶς διδούς; Ἐγώ. Ἀλλὰ μὴν ἡλίκα ταῦτ' ὠφέλησεν ἅπαντας, οὐκέτ' ἐκ λόγου δεῖ [1] μαθεῖν, ἀλλ' ἔργῳ πεπείρασθε· ὁ γὰρ τότ' ἐνστὰς πόλεμος, ἄνευ τοῦ καλὴν δόξαν ἐνεγκεῖν, ἐν πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν βίον ἀφθονωτέροις καὶ εὐωνοτέροις διήγαγεν [2] ὑμας τῆς νῦν εἰρήνης; ἣν οὗτοι κατὰ τῆς πατρίδος τηροῦσιν οἱ χρηστοὶ ἐπὶ ταῖς μελλούσαις ἐλπίσιν, ὧν διαμάρτοιεν, καὶ μὴ μετάσχοιεν ὧν ὑμεῖς οἱ τὰ βέλτιστα βουλόμενοι τοὺς θεοὺς αἰτεῖτε, μηδὲ μεταδοῖεν ὑμῖν ὧν αὐτοὶ προῄρηνται. Λέγε

[1] μαθεῖν ὑμᾶς, ἀλλ'

[2] † ὑμᾶς

Βυζαντίους] Conf. Justin. IX. c. 1. et quæ supra ad cap. 24. adscripta sunt. Ex his Demosthenis verbis videmus causam præcipuam, cur Philippus Byzantium in sua habere potestate studuerit. Harl.

Χαρακώματα] Ita Tayl. V. Var. Lect.

Διήγαγεν] Sic Isocrates Nicocle: τὰς πόλεις διάγειν ἐν εἰρήνῃ, καὶ τοὺς ἰδίους οἴκους. Wolf. v. 14. δοὺς, et 15. οὐκ Tayl.

Τῆς νῦν εἰρήνης] Hac sive *Pace*, sive *Servitutis specie*, quam Athenienses habent ab Alexandro concessam. Utile erit Ulpianum de hac re consulere, atque etiam addere, quæ exeunte Oratione scribat Noster, Ἔξω δὲ βλέπουσι, καὶ ἐν οἷς ἀτυχησάντων τῶν Ἑλλήνων εὐτύχησεν ἕτερος, ταῦτ' ἐπαινοῦσι, καὶ ὅπως τὸν ἅπαντα χρόνον διαμενεῖ, φασὶ δεῖν τηρεῖν. Taylor.

Ὧν αὐτοὶ προῄρηνται] Τῆς δουλείας, δηλονότι. Schol. Stock. Desunt artic. ante Βυζ. et Περ. in ed. Tayl.

δ' αὐτοῖς καὶ τοὺς τῶν Βυζαντίων στεφάνους καὶ τοὺς τῶν Περινθίων, οἷς ἐστεφάνουν ἐκ τούτων τὴν πόλιν.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ.

Ἐπὶ ἱερομνάμονος Βοσποριχω Δαμάγητος ἐν τᾷ ἁλίᾳ ἔλεξεν, ἐκ τᾶς

Ἱερομνάμονος] Hæc vox aliter hic videtur usurpari, quam supra, cum de Amphictyonibus ageretur. Melanchtho: *Sacerdote Bosporicho.* Perionius: *Hieromnemone Bospori.* Meletus: *Pontifice Bosporicho.* Dorica Dialectus latissime patuit extra Græciam. Wolf.

Ἐν Τεαλίᾳ] [Ita Tayl.] Fortasse is locus Concionibus fuit Byzantii. Idem.

Ἐντεαλίᾳ] Ut edi solebat ante Wolfium. Vir ille, de Demosthene multum meritus, a mente tamen ejus aberrat, cum crediderit, τεαλίαν fuisse nomen proprium loci. Neque minus errat Lambinus, qui legit Δαμάγητος ὁ Ἐντεαλία, quasi diceretur Entealiæ filius. Lege ἐν τῇ ἁλίᾳ cum Cod. Guelph. et Altemps. sc. *in Cœtu*, in *concione.* Ἐκκλησίαν dicerent Athenienses, qui suam habebant *Concionem popularem*, a *Senatu* diversam, et quodammodo inferiorem: Cujus erat consilia prius agitata ab isto Senatu (προβουλεύματα) excipere et rata facere: similiter ut hic Byzantii Demagetus ad *populum* tulit, ἐκ τᾶς βωλᾶς λαβὼν ῥήτραν. Præivere in hac restitutione Viri longe doctissimi, Van Dalius Dissertat. IX. C. 3. Valesius IV. Emend. 9. Scriptor eruditus in Miscell. Observ. Tom. II. pag. 355. et Tourrellius, Gallicus Interpres, qui utilem et felicem operam in hoc Decreto collocavit. Et ex iis, qui præivere, nonnulli etiam admonuerunt, simile fere Monumentum servari in opere Gruteriano CCCCI. Simile inquam, si vel materiam spectes, atque grati animi significationem, sive etiam Dorensium πλατυασδόντων dialectum; Scriptum enim fuit Agrigenti.

ΕΠΙ		ΙΕΡΟΘΥΤΑ
ΝΥΜΦΟΔΩΡΟΥ	ΤΟΥ	ΦΙΛΩΝΟΣ
ΠΑΡΑΠΡΟΣΤΑ	ΤΑΣ	ΒΟΥΛΑΣ
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑΣ		ΤΑΣ ΦΥΛΑΣ
ΤΩΝ ΥΛΛΕΩΝ		ΠΡΟΑΓΟΡΟΥΝΤΟΣ

ΔΙΟΚΛΕΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΚΛΕΟΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΟΝΤΟΣ ΑΔΡΑΝΙΩΝΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΑΛΙΑΣΜΑ ΕΣ ΤΑΣ ΔΙΜΗΝΟΥ ΚΑΡΝΕΙΟΥ ΕΞΗΚΟΤΟΣ ΠΑΝΤΑΙ
ΥΠΕΡ ΠΡΟΞΕΝΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΩΙ ΔΙΟΔΟΤΟΥ ΣΥΡΑΚΟΣΙΩΙ

ΕΔΟΞΕ ΤΑΙ ΑΑΙ ΚΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑΙ ΣΥΓΚΛΗΤΡΩΙΡΙ ΕΠΕΙΔΗ ΑΝΑΓ-
ΓΕΛΛΟΝ ΟΙ ΠΡΕΣΒΕΕΣ ΟΙ ΕΣ ΡΩΜΑΝ ΠΟΡΕΥΘΕΝΤΕΣ ΠΑΣΙΩΝ
ΠΑΣΙΩΝΟΣ ΚΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΞΗΝΙΑΔΑ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ ΔΙΟΔΟΤΟΥ ΣΥΡΑΚΟΣΙΟΝ ΠΟΛΛΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑΣ ΧΡΕΙΑΣ
ΠΑΡΕΙΣΧΗΣΘΑΙ ΤΩΙ ΑΜΩΙ ΔΑΜΩΙ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΠΑΡΑΤΙΟΣ
ΓΕΓΟΝΕΙΝ ΤΟΙΣ ΔΕ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΟΙΣ ΠΑΤΡΙΟΝ ΕΣΤΙ ΚΑΙ ΕΚ ΠΡΟΓΟΝΩΝ
ΠΑΡΑΔΕΔΟΜΕΝΟΝ ΤΙΜΕΙΝ ΤΟΥΣ ΑΓΑΘΟΥΣ ΑΝΔΡΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΙΣΤΑΜΕ
ΝΟΥΣ ΤΟΥ ΑΜΟΥ ΔΑΜΟΥ ΤΑΙΣ ΚΑΤΑΞΙΟΙΣ ΤΙΜΑΙΣ.

ΔΕΔΟΧΘΑΙ ΕΠΙ ΑΓΑΘΑΙ ΤΥΧΑΙ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΙΑΙ ΤΟΥ ΔΑΜΟΥ ΤΩΝ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΩΝ
ΕΙΜΕΙΝ ΠΡΟΞΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ ΔΙΟΔΟΤΟΥ ΣΥΡΑΚΟΣΙ
ΟΝ ΟΠΩΣ ΠΑΣΙ ΦΑΝΕΡΟΝ ΠΟΤΙ Ο ΔΑΜΟΣ ΤΩΝ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΩΝ ΕΠΙ
ΣΤΑΤΑΙ ΧΑΡΙΤΑΣ ΑΠΟΝΕΜΕΙΝ ΚΑΤΑΞΙΑΣ ΤΟΙΣ ΕΥΕΡΓΕΤΕΙΝ ΠΡΟΑΙ
ΡΟΥΜΕΝΟΙΣ ΑΥΤΟΝ ΤΟ ΔΕ ΔΟΓΜΑ ΤΟΔΕ ΚΟΛΑΨΑΝΤΑΣ ΕΣ ΧΑΛΚΩ
ΜΑΤΑ ΔΥΟ ΤΟ ΜΕΝ ΕΝ ΑΝΑΘΕΜΕΙΝ ΕΙΣ ΤΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗΡΙΟΝ ΤΟ ΔΕ

ΑΛΛΟ ΑΠΟΔΟΜΕΙΝ ΔΗΜΗΤΡΙΩΙ ΔΙΟΔΟΤΟΥ ΣΥΡΑΚΟΣΙΩΙ ΥΠΟ
ΜΝΑΜΑ ΤΑΣ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΔΑΜΟΝ ΕΥΝΟΙΑΣ ΤΟΥΣ ΔΕ ΤΑΜΙΑΣ
ΕΞΟΔΙΑΞΑΙ ΕΣ ΤΑ ΠΡΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ ΟΣΟΝ ΚΑΧΡΕΙΑ Η ΚΑΙ ΦΕ
ΡΕΙΝ ΤΑΝ ΕΞΟΔΟΝ ΔΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΛΟΓΩΝ.
ΟΜΟΓΝΩΜΟΝΕΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΠΑΝΤΕΣ.

Idem ille Demetrius Diodoti F. Syracusanus, de Melitensibus quoque eodem tempore bene meritus, gratias quoque habuit istius Populi publice consignatas: quarum memoriam, a Grutero descriptam pag. CCCC. cum et illud superius Monumentum Agrigentinorum, et nonnulla quoque apud Demosthenem illustret, hic adjicio:

ΥΠΕΡ ΠΡΟΞΕ		ΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥ
ΕΡΓΕΣΙΑΣ	*Hic*	ΔΗΜΗΤΡΙΩΙ
ΔΙΟΔΟΤΟΥ	*exaratur*	ΣΥΡΑΚΟΣΙΩΙ
ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΕΓ	*Corona*	ΓΟΝΟΙΣ ΑΥ
ΤΟΥ	*lemniscata.*	

ΕΠΙ ΙΕΡΟΘΥΤΟΥ ΙΚΕΤΑ ΙΚΕΤΟΥ ΑΡΧΟΝ
ΤΩΝ ΔΕ ΗΡΕΟΥ ΚΑΙ ΚΟΤΗΤΟΣ.

ΕΔΟΞΕ ΤΗΙ ΣΥΓΚΛΗΤΩΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ
ΤΩΝ ΜΕΛΙΤΑΙΩΝ ΕΠΕΙΔΗ ΔΗΜΗ
ΤΡΙΟΣ ΔΙΟΔΟΤΟΥ ΣΥΡΑΚΟΣΙΟΣ ΔΙ
ΑΠΑΝΤΟΣ ΕΥΝΟΥΣ ΥΠΑΡΧΩΝ
ΤΟΙΣ ΔΕ ΔΗΜΟΣΙΟΙΣ ΗΜΩΝ ΠΡΑΓ-
ΜΑΣΙΝ ΚΑΙ ΕΝΙ ΕΚΑΣΤΩΙ ΤΩΝ ΠΟΛΙ
ΤΩΝ ΠΑΡΑΙΤΙΟΣ ΑΓΑΘΟΥ ΠΟΛΛΑΚΙ
ΓΕΓΕΝΗΤΑΙ.

ΑΓΑΘΗΙ ΤΥΧΗΙ ΔΕΔΟΧΘΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ
ΔΙΟΔΟΤΟΥ ΣΥΡΑΚΟΣΙΟΝ ΠΡΟΞΕ
ΝΟΝ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΗΝ ΤΟΥ ΔΗ
ΜΟΥ ΤΩΝ ΜΕΛΙΤΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΓ-
ΓΟΝΟΥΣ ΑΥΤΟΥ ΑΡΕΤΗΣ ΕΝΕΚΕΝ
ΚΑΙ ΕΥΝΟΙΑΣ ΗΣ ΕΧΩΝ ΔΙΑΤΕΛΕΙ ΕΙΣ
ΤΟΝ ΗΜΕΤΕΡΟΝ ΔΗΜΟΝ ΤΗΝ ΔΕ
ΠΡΟΞΕΝΙΑΝ ΤΑΥΤΗΝ ΑΝΑΓΡΑΨΑΙ
ΕΙΣ ΧΑΛΚΩΜΑΤΑ ΔΥΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΝ ΔΟΥ
ΝΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΩΙ ΔΙΟΔΟΤΟΥ ΣΥΡΑ-
ΚΟΣΙΩΙ.

Addam vero et tertium Gelanorum monumentum, superioribus etiam ad rem nostram atque ad Decretum Byzantinorum adhuc accommodatius: Evulgabatur primo ab Illustriss. Scipione Maffei, Veronæ 1734. in Galliæ Antiqq. Selectis:

ΕΠΙ ΙΕΡΑΠΟΛΟΥ ΑΡΙΣΤΙΟΝΟΣ ΤΟΥ ΙΣΤΙΕΙ
ΟΥ ΚΑΤΕΝΙΑΥΣΙΟΥ ΣΟΣΙΟΣ ΤΟΥ ΝΥΜΦΟΔΟΡΟΥ
ΒΟΥΛΑΣ ΑΛΙΑΣΜΑΤΑ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΚΑΡΝΕΙΟΥ ΤΡΙΑΚΑ
ΔΙ ΠΡΟΣΤΑΤΑΣ ΙΠΠΟΚΛΗΣ ΙΠΠΟΚΛΕΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΙ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΝ
ΕΔΟΞΕ ΤΑ ΑΛΙΑ ΚΑΘΑ ΚΑΙ ΤΑΙΣ ΙΛΑΙΣ ΕΠΕΙΔΗ Ο ΑΙΡΗΜΕΝΟΣ ΓΥΜ
ΝΑΣΙΑΡΧΟΣ ΤΟΝ ΚΑΤΕΣΕΝΙΑΥΤΟΝ ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΣ ΖΟΠΥΡΟΥ ΕΠΙΜΕΛΙΑΝ
ΠΕΠΟΙΗΤΑΙ ΤΟΝ ΤΕ ΕΦΕΒΟΝ ΚΑΙ ΝΕΟΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΛΛΟΝ ΤΟΝ
ΑΠΟΔΙΟΜΕΝΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΤΑΚ ΑΛΛΑ ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑ
ΣΙΟΝ ΚΑΛΟΣ ΔΙΑΣΠΡΑΓΜΕΝΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΑ ΠΡΑΣΣΟΝ ΑΥΤΟΥ ΤΕ

βωλᾶς λαβὼν ῥήτραν· Ἐπειδὴ ὁ δᾶμος ὁ Ἀθηναίων ἔν τε τοῖς προγενομένοις καιροῖς εὐνοέων διατελεῖ Βυζαντίοις καὶ τοῖς συμμάχοις καὶ συγγενέσι Περινθίοις, καὶ πολλὰς καὶ μεγάλας χρείας παρέσχηται, ἔν τε τῷ παρεστακότι καιρῷ, Φιλίππω τῶ Μακεδόνος ἐπιστρατεύσαντος ἐπὶ τὰν χώραν καὶ τὰν πόλιν ἐπ' ἀναστάσει Βυζαντίων καὶ Περινθίων, καὶ τὰν χώραν δαίοντος καὶ δενδροκοπέοντος, βοηθήσας πλοίοισιν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι 256 καὶ σίτῳ καὶ βέλεσι καὶ ὁπλίταις, ἐξείλετο ἅμμε ἐκ τῶν μεγάλων κινδύνων, καὶ ἀποκατέστασε τὰν πάτριον πολιτείαν καὶ τὼς νόμως καὶ τὼς τάφως, δεδόχθαι τῷ δάμῳ τῷ Βυζαντίων καὶ Περινθίων, Ἀθηναίοις δόμεν

ΚΑΙ ΤΑΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΙΝ ΑΡΕΤΑΣ ΚΑΛΟΣ ΟΥΝ ΕΧΟΝ ΕΣΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟΣΙ
ΕΝΕΝ ΤΑΙ ΑΛΙΑΙ ΤΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΝ ΗΡΑΚΛΙΔΑΝ ΖΟΠΥΡΟΥ
ΕΛΑΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΕΝΕΚΕΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΟΝΙΑΣ
ΤΕ ΚΑΤΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΤΟ ΔΕ ΔΟΓΜΑ ΤΟΔΕ ΚΟΛΑΦΘΕΝ ΕΙΣ ΣΤΑ
ΛΑΝ ΑΝΑΘΕΜΟΙΝ ΕΙΣ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΕΙΣ ΔΕ ΤΑΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΝ
ΤΑΣ ΣΤΑΛΑΣ ΕΞΟΔΙΑΣΑΙ ΤΟ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑΜΕΡΟΣ ΚΑΘΑ ΚΑΙ ΒΟΥΛΑ
ΚΑΤΑΝΑΓΡΑΦΗΣΗΙ. Ο ΔΑΜΟΣ ΤΟΝ ΓΕΛΟΙΟΝ ΕΠΑΙΝ
ΕΙ ΚΑΙ ΣΤΕΦΑΝΟΙ ΤΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΝ ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΝ ΖΩΠΥ
ΡΟΥ ΕΛΑΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΕΝΕΚΕΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΟΝΙΑΣ
ΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ.

Nemo igitur hoc Monnmento perlecto, negabit Decretum hoc vere esse emendatum ab iis, qui ἐν τῇ ἁλίᾳ legerint, sive ἐν τᾷ ἁλίᾳ ob Dorismum, ut Altemps. habet. Confer τὸν μέγαν Casaubon. ad Athen. II. 3. atque inclytum D'Orvillium ad Chariton. Aphrodis. p. 71. TAYLOR.

Ἁλίᾳ] Ἁλία idem quod ἐκκλησία Atheniensibus, ἀπὸ τοῦ ἁλίζεσθαι, *congregari*: occurrit aliquoties apud Herodotum. STOCK.

Ἐκ τᾶς βωλᾶς λαβὼν ῥήτραν] Τῆς βουλῆς προβουλευσαμένης. WOLF. Rem in senatu prius agitatam ad populum tulit. STOCK.

Ἐκ τᾶς κ. τ. λ.] *Ex senatu legem accipiens*, id est, de senatus sententia. AUGER.

Ἐπειδὴ ὁ δᾶμος] Byzantii Athenienses extollentes, qnod et olim benevolentiam in se præstiterint summam, et nunc documento eam luculentissimo comprobaverint, hæc decernunt: Ἐπειδὴ ὁ δᾶμος ὁ Ἀθηναίων ἔν τε τοῖς προγεγενημένοις καιροῖς εὐνοέων διατελεῖ Βυζαντίοις καὶ τοῖς συμμάχοις, καὶ συγγενέσι Περινθίοις, καὶ πολλὰς καὶ μεγάλας χρείας παρέσχηται, ἔν τε τῷ παρεστακότι καιρῷ κ. τ. λ. Ubi mendum in διατελεῖ latere, quoquo modo tollatur, explanemus. Præsens verbi διατελεῖν, cum participio præsentis junctum, *quæ fuerunt atque nunc sunt* significat, ut loca §. ά. *in init.* ὅσην εὔνοιαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, et §. λε'. *post med.* εὐνοίας, ἧς ἔχων διατελεῖ ἐν παντὶ καιρῷ εἰς τὸν δῆμον ostendunt. Sed, ut nihil de junctura διατελεῖ—καὶ—παρέσχηται moneam, *præsentis* notionem ab hoc loco alienam esse, verba adjecta ἔν τε τοῖς προγεγενημένοις καιροῖς docent. Vide igitur an manum auctoris restituerim legendo διετέλει. Imperfectum verbi διατελεῖν, cum participio præsentis junctum, ea notat, *quæ olim in statu quodam permanebant.* Demosth. p. Cor. §. κγ'. *in init.* Ταῦτα τοίνυν ἐπολιτευόμην τότ' ἐγὼ, καὶ—ἠναντιούμην, καὶ προλέγων καὶ διδάσκων, μὴ προΐεσθαι ταῦτα Φιλίππῳ, διετελουν. §. νβ'. *ante med.* ὅπως τοῦτο μὴ γενήσεται, παρατηρῶν διετέλουν. adv. Lept. §. δ'. *ad fin.* Χρήματα μὲν γὰρ πλεῖστά ποτε κτησάμενοι, πάντα ὑπὲρ φιλοτιμίας ἀνήλωσαν, ὑπὲρ δὲ δόξης οὐδένα πώποτε κίνδυνον ἐξέστησαν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἰδίας οὐσίας προσαναλίσκοντες διετέλουν. WUNDERL.

Συμμάχοις] Subaudi αὐτῶν. AUGER.

Χρείας] Χάριτας MSS. Ald. et Felician. Hic vicissim debemus Inscriptioni isti Agrigentinæ l. 13. ut hujus Decreti Textus integer a mutatione conservetur. TAYLOR. v. 4. Φιλίππου τοῦ, et v. 7. ἄμε Tayl.

Χρείας] Χρεία in decretis est *commodum, beneficium, meritum.* HARL.

Ὁπλίταις] h. e. militibus gravi armatura, scuto et gladio, instructis. conf. Cuper. Obss. libr. 1. c. 7. IDEM.

Ἄμε] F. ἄμμας, τὸ ἡμᾶς. Ut in illo Laconico:

ΓΕΡΟΝΤΕΣ. Ἄμμες ποκ' ἦμες ἄλκιμοι νεανίαι.
ΝΕΑΝΙΑΙ. Ἄμμες δέ γ' ἐσμέν· αἰ δὲ λῇς, πεῖραν λάβε.
ΠΑΙΔΕΣ. Ἄμμες ποκ' ἐσσόμεσθα πολλῷ κάῤῥονες.

WOLF. Ἐμὲ Ven. Harl. Id erat ineptum. κἀμὲ Ital. Non promovemus. ἄμμε Lambin. Altemps. et Harl. quoque a manu 2. TAYLOR.

ἐπιγαμίαν, πολιτείαν, ἔγκτασιν γᾶς καὶ οἰκιᾶν, προεδρίαν ἐν τοῖς [1] ἀγῶσιν, πόθοδον ποτὶ τὰν βωλὰν καὶ τὸν δᾶμον πράτοις μετὰ τὰ ἱερά, καὶ

[1] ἀγῶσι

Ἐπιγαμίαν] Vide, quæ annotavimus ad Leptineam §. ιγ'. ad v. εὐεργ. Van Dalium pag. 780. Dissertationis modo laudatæ. IDEM. v. ult. p. præc. δεδόχθω, et v. 1. κτάσιν et οἰκείαν, et v. 2. ἀγῶσι ποτὶ τὰν θόλον ποτὶ et δᾶμον παρὰ τοῖς περὶ τὰ ἱερὰ Tayl.

Ἐπιγαμίαν, πολιτείαν] Ἐπιγαμία, *jus connubii.* Πολιτεία, *jus civitatis.* AUGER.

Ἐκ τᾶς γᾶς] Κτάσιν γᾶς. WOLF.

Κτάσιν γᾶς] Recte fortasse. Opinantur tamen nonnulli, melius dici ἔκτασιν γᾶς, ut habent libri quamplurimi, Ven. MSS. Ald. et Felician. Ital. Harl. et Regii β. γ. ζ. Alii tamen pressius et accuratius adhuc legere malunt ἔκκτασιν vel ἔγκτασιν γᾶς. Hoc firmo ex Marmore, quod adduxit eruditissimus Van Dalius, et legitur in Append. ad Marm. Oxon. CLVI.

——— ΕΙΝΑΙ ΔΕ ΑΥΤΟΙΣ ΕΝ ΔΗΛΩΙ ΓΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΑΣ ΕΝΚΤΗΣΙΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΟΔΟΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΗΜΟΝ ΠΡΩΤΟΙΣ ΜΕΤΑ ΤΑ ΙΕΡΑ ΥΠΑΡΧΕΙΝ ΔΕ ΑΥΤΟΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΛΛΑ ΠΑΝΤΑ ΟΣΑ ΔΕΔΟΤΑΙ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΑΛΛΟΙΣ ΠΡΟΞΕΝΟΙΣ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙΣ ———

Eadem Formula occurrit in duabus Inscriptionibus pone sequentibus, scil. CLVII. CLVIII. [Ex Marmore invento ἐν τῇ πολιτείᾳ Βάρνῃ ἐντὸς τῆς Μητροπόλεως. ——— δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ δεδόσθαι αὐτῷ (Hermiæ Asclepiodori f. Antiocheno) καὶ ἐκγόνεισι προξενίαν, πολιτείαν, προεδρίαν, ἀτέλειαν χρημάτων πάντων ὧν ἂν εἰσαγῶσι καὶ ἐξαγῶσι ἐπὶ κτήσει, καὶ ἐγγείαν ἔγκτησιν,—εἶναι δὲ αὐτοῖς καὶ ἔφοδον ἐπὶ τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον πρώτοις μετὰ τὰ ἱερά. Gruter. p. 19. STOCK.] In Demosthene corrupte edebatur ἐκ τᾶς γᾶς ab Aldo et Parisiensibus. κτάσιν γᾶς prætulit Felicianus, et qui eum sequuntur, cum MSS. Aug. Vindob. et Guelph. Errant ergo, qui existimant, eam lectionem a Wolfii divinatione profectam. Ἔγκτασιν γᾶς καὶ οἰκιᾶν, *jus comparandi agros et domos.* Ita Valesius in Emendatt. Quid autem intersit inter κτῆσιν et ἔγκτησιν, erudite ibi docet Vir ille doctissimus. TAYLOR. Ἔγκτησις est possessio terræ in aliena terra. Conf. Ammon. p. 84. ibique Valcken. HARL.

Προεδρίαν ἐν———ἱερὰ] Hæc verba Valesius ita vertit: *primas sedes in certaminibus sacris, facultatem alloquendi senatum ac populum ante omnes alios peractis sacrificiis.*

Οἰκείαν] Οἰκιᾶν Harl. omnino recte, ni legatur potius κτᾶσιν γᾶς καὶ οἰκίας. Quod confirmatur a Marmore Oxoniensi, modo a me laudato. Vide Van-Dalium pag. 779. TAYLOR.

Ποθ' ὅλον] F. ποτὶ τὰν θόλον. Obsop. ποτὶ θόλον. Sed quid si conflatis vocibus scriptum fuerit, πότθολον? Θόλος Hesych. στρογγυλοειδὴς οἶκος, καὶ εἰς ὀξὺ ἀπολήγουσαν ἔχων τὴν στέγην κατεσκευασμένην. Suidas addidit: τόπος, ἔνθα ἐδείπνουν οἱ Πρυτάνεις. Θόλος δὲ, τὸ τῆς σηπίας μέλαν, ὅθεν θολερὸς, θολόω. WOLF.

Ποθ' ὅλον] Apertissima menda est, librariorum incuria commissa, ubi pro ποθ' ὅλον, procul dubio, sicut nostrum exemplar habuit, ποτὶ θόλον legendum est: id quod docti pro germana lectione facile agnoscent. Usurpant enim Latini Auctores hanc vocem: Ut Virgilius in nono:

Si qua tuis unquam pro me pater Hyrtacus aris
Dona tulit, si qua ipse meis venatibus auxi,
Suspendive tholo.

Παρ' Ἀθηναίοις τε καὶ Φωκεῦσιν ὁ τόπος ἦν, ἔνθα ἐδείπνουν οἱ Πρυτάνεις. OBSOPOEUS. Audi virum eruditissimum, quem toties laudavi: "Totum illum locum corruptum censeo. Corrigit illum quidem Latinus Interpres, [Wolfius] ac textum ita mutat, ut loco ποθ' ὅλον [quæ erat lectio Aldinorum et Parisiensium] legat ποτὶ τὰν θόλον, ac vertit, *apud Tholum.* An autem tale quid in ullo Cod. MSto reperit, valde dubito. Certo mihi Prytanes ob oculos habuisse videtur, quia in Tholo (ut pag. 211. ostendi) Prytanes convivabantur. Sed talem, aut fere similem Tholum et apud Byzantios vel Perinthios locum habuisse minime constat, aut mihi credibile est. Melius certe, ac recte quidem legit, pro περὶ τοῖς παρὰ τὰ ἱερὰ, hoc modo, παρὰ τοῖς περὶ τὰ ἱερὰ, vertitque *juxta Sacerdotes.* Quare totus locus ita restituendus est: προεδρίαν ἐν τοῖς ἀγῶσι, πρόσοδον ποτὶ τὰν βωλὰν, καὶ τὸν δᾶμον, παρὰ τοῖς περὶ τὰ ἱερὰ etc. πρόσοδον nempe reposui, pro ποθ' ὅλον, quod hic sane nullum commodum sensum exhibet: quum contra πρόσοδον habeamus in illa Inscriptione, quam jam supra ex Classe VII. Reinesii N° 23. attuli, tum et in ista, quæ ipsam N° 24. sequitur: καὶ πρόσοδον πρὸς τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον, et in ea, quam ex Gruteri pag. 319. modo exhibui, ἔφοδον ἐπὶ τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον. Quæ clare evincunt et in hoc Decreto legendum esse πρόσοδον." Hæc Van-Dalius p. 779. ποτὶ τὰν θόλον clare legitur in Editione

τεῖς [1] κατοίκῆν ἐθέλουσι τὰν πόλιν ἀλειτουργήτοις ἦμεν πασᾶν προστακτᾶν λειτουργιᾶν· στᾶσαι δὲ καὶ εἰκόνας τρεῖς ἑκκαιδεκαπήχεις ἐν τῷ Βοσπορίχῳ, στεφανούμενον τὸν δᾶμον τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τῶ δάμω [2] τῶ Βυζαντίων καὶ Περινθίων· ἀποστεῖλαι δὲ καὶ θεωρίας ἐς τὰς ἐν τᾷ Ἑλλάδι πανηγύριας, Ἴσθμια καὶ Νέμεα καὶ Ὀλύμπια καὶ Πύθια, καὶ [3] ἀνακαρῦξαι τὼς στεφάνως, [4] οἷς ἐστεφάνωται ὁ δᾶμος ὁ Ἀθηναίων ὑφ' ἡμῶν, ὅπως ἐπιστέωνται οἱ Ἕλλανες πάντες Ἀθηναίων ἀρετὰν καὶ τὰν Βυζαντίων καὶ Περινθίων εὐχαριστίαν.

Λέγε καὶ τοὺς παρὰ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ στεφάνους.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΧΕΡΡΟΝΗΣΙΤΩΝ.

Χεῤῥονησιτῶν οἱ κατοικοῦντες Σηστὸν, Ἐλεοῦντα, Μάδυτον, Ἀλωπε-

[1] † κατοικεῖν [2] † τᾶν [3] † ἀνακαρύξαι [4] * ἃς

Feliciani, in MStis libris, quorum Collatio instituitur juxta eam Editionem, scil. Aug. et Lindenb. Item in Harleyano nostro, Vindob. et Guelph. Adde, quæ habet Tourrellius ad locum, Regiis Codd. Lutecianis accuratius inspectis. Interea Petrus Burmannus, nam eum esse auguror, in notis ad Miscell. Observ. Tom. II. p. 355. observato paulo religiosius Dorismo, pro ποθ' ὅλον correxit non πρόσοδον, sed πόθοδον, vix unica literula immutata aut detorta. Id tamen, ut cætera fere omnia, præoccupavit Cel. Valesius: cujus Emendationum liber delituit usque ad annum 1740. Taylor.

Περὶ τοῖς παρὰ τὰ ἱερὰ] Notatus est asterisco hic locus. Si omittatur τὸ, περὶ τοῖς, sententia plana est. Aut, si transponantur verba hoc modo, παρὰ τοῖς περὶ τὰ ἱερὰ, id est, παρὰ τοῖς ἱερεῦσι. Perionius: *juxta eos, qui sacris præerunt.* Meletus: *In sacrificiis.* Wolf.

Παρὰ τοῖς περὶ τὰ ἱερὰ] Ita Wolfius edi voluit, in quo accuratum istum Editorem, Felicianum, sequebatur, cum περὶ τοῖς παρὰ τὰ ἱερὰ exhibebant Ald. Benenatus, et similiter Ital. Linden. παρὰ τοῖς τὰ ἱερά. Ven. et ex Regg. β. γ. ζ. η. παρὰ τοῖς παρὰ τὰ ἱερά. Harl. Cæteri fere cum Wolfio conspirant, eamque lectionem sua interpretatione adjuvat doctissimus Van-Dalius. Scriptor tamen Anglicanus, T. R. Miscell. Observ. loco sæpe laudato, mavult pro παρὰ τοῖς περὶ τὰ ἱερὰ, πράτοις μετὰ τὰ ἱερά. Nempe, *peractis sacris, quæ solebant fieri ante initam Concionem vel Senatum, statim, et ante cæteros admitti.* Ingeniose admodum et acute. Vide *Inscriptionem Deliacam* a me adductam, sc. inter Arundell. CLVI. Cui adjungas CLVIII. eodem orationis tenore constructam. Verum et hanc quoque emendationem præripuit Cel. Valesius. Tayl.

Ἀλειτουργήτοις ἦμεν] Ἀντὶ τοῦ, εἶναι. Et ἑκκαιδεκαπήχεις, ὑφὲν legatur. Wolf.

Πᾶσαν] F. πᾶσι. Markland.

Πρὸς τὰν λειτ.] [Ita Tayl.] Deest πρὸς Ven. et β. Vellem sane. ἀλειτουργήτοις ἦμεν πᾶσαν λειτουργίαν intelligo, illud neutiquam. Taylor.

Ἐν τῷ Βοσπορίχῳ] F. Βοσπόρῳ. Nam Βοσπόριχος videtur proprium esse viri, ut Athenis, ἐπὶ Νεοκλέους ἄρχοντος. Perionius: *in Bosporo.* Sic et Meletus. Wolf.

Βοσπόρῳ] [Ita Tayl.] Alii Βοσπορίχῳ. Ita Aldus sc. excudit: ita Morelius, et exaratur ita in Harleyano nostro. Βορίχῳ Cod. Paris. γ. Sed vulgata bene se habet. Statim post hanc vocem in Ven. subjungitur Vox λέγω. Quid vero? aut Quamobrem? Anne id annotaverat aliquis inter εἰκόνας et στεφανούμενον τὸν δᾶμον, ut vicem sustineret τοῦ, *Nempe*, vel *Scilicet*? Credo id equidem. Taylor.

Ὑπὸ τῶ δάμω] Sine ι subscripto, pro ὑπὸ τοῦ δήμου. Wolf.

Δωριὰς] F. Δωρεάς. [Ita Tayl.] Wolf. Vid. Var. Lect.

Ἔν τε Ἑλλάδι] [Ita Tayl.] Rescribo, ἐν τῇ Ἑλλάδι cum MSto Ven. Taylor.

Τὸν στέφανον] [Ita Tayl.] Τῷ στεφάνῳ. ἅμα, ἢ σὺν, τῷ στεφάνῳ. Wolf. Melius, deleto ἰῶτα subscripto, τὼ στεφάνω, scil. duas Coronas, Byzantinorum unam, alteram Perinthiorum. Vide, quæ habet Tourrellius. Taylor. Verum ex decreto patet, *unicam* tantum coronam fuisse, ᾧ συστεφάνωται ὁ δᾶμος ὁ Ἀθηναίων, quam collatis sumptibus donarunt Byzantii et Perinthii. Stock. Vid. Var. Lect.

Ὧ συστεφάνωται] [Ita Tayl.] Ἐστεφάνωται Cod. Paris. η. Rectius. Vide jam: Ἀνακαρύξαι τὼ στεφάνω, οἷν (vel οἷς) ἐστεφάνωται ὁ δᾶμος ὁ Ἀθηναίων. Taylor. v. 7. Ἕλληνες Tayl.

Ἐλεοῦντα] Alii per αι, Ἐλαιοῦντα. Wolf.

κόννησον στεφανοῦσιν Ἀθηναίων τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον χρυσῷ στεφάνῳ ἀπὸ ταλάντων ἑξήκοντα, καὶ χάριτος βωμὸν ἱδρύονται καὶ δήμου Ἀθηναίων, ὅτι πάντων μεγίστου ἀγαθῶν παραίτιος γέγονε Χεῤῥονησίταις, ἐξελόμενος ἐκ τῆς Φιλίππου καὶ ἀποδοὺς τὰς πατρίδας, τοὺς νόμους,
257 τὴν ἐλευθερίαν, τὰ ἱερά. καὶ ἐν τῷ [1] μετὰ ταῦτ' αἰῶνι παντὶ οὐκ ἐλλείψει εὐχαριστῶν καὶ ποιῶν ὅ τι ἂν δύνηται ἀγαθόν. Ταῦτ' ἐψηφίσαντο ἐν κοινῷ βουλευτηρίῳ.

[2] Οὔκουν οὐ μόνον τὸ Χεῤῥόνησον καὶ Βυζάντιον σῶσαι, οὐδὲ τὸ [3] κωλῦσαι τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ Φιλίππῳ γενέσθαι τότε, οὐδὲ τὸ τιμᾶσθαι τὴν πόλιν ἐκ τούτων ἡ προαίρεσις ἡ ἐμὴ καὶ ἡ πολιτεία διεπράξατο, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἔδειξε τήν τε τῆς πόλεως καλοκἀγαθίαν καὶ τὴν Φιλίππου κακίαν. ὁ μέν γε φίλος καὶ σύμμαχος ὢν τοῖς Βυζαντίοις πολιορκῶν αὐτοὺς ἑωρᾶτο ὑπὸ πάντων, οὗ τί γένοιτ' ἂν αἴσχιον ἢ μιαρώτερον; ὑμεῖς δ' [4] οἱ μεμψάμενοι πολλὰ καὶ δίκαια ἂν ἐκείνοις εἰκότως περὶ ὧν ἠγνωμονήκεσαν εἰς ὑμᾶς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις, οὐ μόνον οὐ μνησικακοῦντες οὐδὲ προϊέμενοι τοὺς ἀδικουμένους ἀλλὰ καὶ σώζοντες ἐφαίνεσθε· ἐξ ὧν δόξαν, εὔνοιαν, τιμὴν παρὰ πάντων ἐκτᾶσθε. Καὶ μὴν ὅτι πολλοὺς μὲν ἐστεφανώκατ' ἤδη τῶν [5] πολιτευομένων, ἅπαντες ἴσασι· δι' ὅντινα δ' ἄλλον ἡ πόλις ἐστεφάνωται, σύμβουλον λέγω καὶ ῥήτορα, πλὴν δι' ἐμέ, οὐδ' ἂν εἷς εἰπεῖν ἔχοι.

κή. Ἵνα τοίνυν καὶ τὰς βλασφημίας, ἃς κατὰ τῶν [6] Εὐβοῶν καὶ τῶν Βυζαντίων ἐποιήσατο, εἴ τι δυσχερὲς [7] αὐτοῖς ἐπέπρακτο πρὸς ὑμᾶς ὑπομιμνήσκων, συκοφαντίας

[1] μεταταῦτα [2] † οὐκοῦν [3] † κωλύσαι [4] † οἱ καὶ μεμψάμενοι [5] † πεπολιτευμένων [6] † εὐβοέων [7] † αὐτοῖς

Μέγιστοι] [Ita Tayl.] Μέγιστα τῶν ἀγαθῶν. Markland.

Πράττειν αἴτιος γέγ.] Ita Tayl. V. Var. Lect.

Ἐξελόμενος—καὶ ἀποδοὺς] Ἀντὶ τοῦ, ἐξελομένου ἐκ τῆς Φιλίππου βίας, καὶ ἀποδόντος. S. τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων. Wolf.

Ἐκ τῆς] Subaudi χειρός. Auger.

Οὐκ ἐλλείψει εὐχαριστῶν] S. ὁ δῆμος τῶν Χερσονησιτῶν. Wolf. ἐν deest in ed. Tayl.

Ἡμεῖς δ' οἱ καὶ μεμψάμενοι] Διὰ τὸν συμμαχικὸν πόλεμον. Wolf.

Εὔνοιαν] V. Var. Lect. Deest τιμὴν in ed. Tayl.

κή. Συκοφαντίας] *Calumnias, falsas delationes.* Sycophantæ enim Athenis dicebantur *delatores.* v. Heusingerum ad Plutarch. de liberor. educat. cap. IX. pag. 61. qui Plutarchi verba sub finem libri de Curiositate laudat: κεκωλυμένου γὰρ ἐκφέρειν τὰ σῦκα, μηνύοντες καὶ φαίνοντες τοὺς ἐξάγοντας, ἐκλήθησαν συκοφάνται. Vide etiam Erasm. Prov. 2. 3. 81. Athen. 3. 3. et indicem ad Plutarchi libr. mem. ubi "vetitum, ait Farnabius excitatus, caricas in Attica nascentes exportari. Quum vero multi furtim avehere reprehenderentur, delatores, qui illos apud judices accusarent, vocatos principio sycophantas. II. Quum e ficuum mercatura, vini, olei, tributa colligerentur ac portoria, et mulctarentur, qui ea non solvissent, coactores appellatos fuisse sycophantas. Alia originis nomina habes apud Plutarchum in Solone, et interpretes Aristophanis in Pluto." Scholiastes ad Aristophan. Plutum v. 873. (pag. 297. exempl. Hemsterhuis. quem ad h. l. consulas, Harling.

οὔσας ἐπιδείξω, μὴ μόνον τῷ ψευδεῖς εἶναι—τοῦτο μὲν γὰρ ὑπάρχειν ὑμᾶς εἰδότας ἡγοῦμαι—, ἀλλὰ καὶ τῷ, εἰ τὰ μάλιστ' ἦσαν ἀληθεῖς, οὕτως ὡς ἐγὼ κέχρημαι τοῖς πράγμασι συμφέρειν χρήσασθαι, ἓν ἢ δύο βούλομαι τῶν καθ' ὑμᾶς πεπραγμένων καλῶν τῇ πόλει διεξελθεῖν, καὶ ταῦτ' 258
ἐν βραχέσι. καὶ γὰρ ἄνδρα ἰδίᾳ καὶ πόλιν κοινῇ πρὸς τὰ κάλλιστα τῶν ὑπαρχόντων ἀεὶ δεῖ τὰ λοιπὰ πειρᾶσθαι πράττειν. Ὑμεῖς τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Λακεδαιμονίων γῆς καὶ θαλάττης ἀρχόντων, καὶ τὰ κύκλῳ τῆς Ἀττικῆς κατεχόντων ἁρμοσταῖς καὶ φρουραῖς, Εὔβοιαν, Τάναγραν, τὴν Βοιωτίαν ἅπασαν, Μέγαρα, Αἴγιναν, Κλεωνάς, τὰς ἄλλας νήσους, οὐ ναῦς οὐ τείχη τῆς πόλεως τότε κεκτημένης, ἐξήλθετε εἰς Ἁλίαρτον καὶ πάλιν οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον εἰς Κόρινθον, τῶν τότ' Ἀθηναίων πολλὰ ἂν ἐχόντων μνησικακῆσαι καὶ Κορινθίοις καὶ Θηβαίοις τῶν περὶ τὸν Δεκελεικὸν πόλεμον πραχθέντων· ἀλλ' οὐκ ἐποί-

1744.) hæc adscripserat: ὁ συκοφάντης. Οὕτω καλοῦνται οἱ ἐπηρεάζοντες ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας. Τὸ παλαιὸν ἀπειρημένον ἦν σῦκα ἐξάγειν ἐκ τῆς Ἀττικῆς, τοῦ φυτοῦ κατ' ἀρχὰς θαυμαζομένου. Τοὺς σμικρᾶς (aut, ut Hemsterh. legendum censet, πικρῶς) οὖν διερευνῶντας τὸ τοιοῦτον οὕτως ὀνομασθῆναι λέγουσιν ἀπὸ τῆς ὀπώρας. Παρασχεῖν οὖν καὶ τοῖς ὁπωσοῦν μάτην ἐγκαλοῦσι τὸν ὀνομάσαντα, ἅμα καὶ τοῦ φαίνειν τὸ ἐγκαλεῖν, ἢ εἰς δίκην εἰσάγειν, δηλοῦντος. Ὅτι δὲ ἀπὸ τούτων γέγονεν, ἐκ τῶνδε δῆλον· συκαστὰς γὰρ τοὺς φιλεγκλήμονας ἔλεγον, καὶ συκοβίους, καὶ συκαροὺς καὶ συκολόγους, καὶ φιλοσύκους καὶ συκώδεις, καὶ συκόπαιδας, ἴσως ἀπὸ τοῦ πάντας ἐγκλήματα ἐφέλκεσθαι. vide etiam Bergler. ad Arist. Plut. v. 861. 886. et 947. Harl.

Ὑπάρχειν ὑμᾶς εἰδότας] Id est, προειδέναι. Wolf.

Ἐν βραχέσι] Novum hic habemus exemplum, quomodo orator ex historia ea, quæ dicentur aut dicta sunt, ad delectationem auditorum non minus quam convincendos animos probare possit et illuminare. Æschines enim criminatus est, Athenienses ex eo, quod Byzantinis miserunt auxilia, plus detrimenti cepisse quam commodi. Ostendit igitur Demosthenes ex historia patria, Athenienses ad honorem et famam et æstimationem consequendam omnia semper fuisse ausos, ut Seilerus jam pulcre observarat. Videmus porro artificium, captiosam Æschinis accusationem ita persequendi, ut Athenienses, laudis cupidissimi, memoria pristinæ gloriæ a gravitate accusationis quasi revocarentur. Harl.

Ἀεὶ δεῖ] Aut delendum est ἀεὶ, ut natum e proximo δεῖ, (nil inter se similius, quam ΑΕΙ et ΔΕΙ) aut, si servatur, construendum erit, non cum δεῖ, sed cum ὑπαρχόντων, ut sit idem, ac si dixisset τῶν ἀεὶ ὑπαρχόντων, prout cuique in sua civitate, quoque tempore, virtutis exempla præsto erunt. Idem.

Ἁρμοσταῖς] Sic appellabant Lacedæmonii *moderatores* illos, quos subjectis civitatibus præficiebant. *Harpocr.* Stock.

Οὐ ναῦς κ. τ. λ.] Omisit Wolfius in sua Interpretatione, Tu restituas: *Urbe tum non classem, non mœnia habente.* Taylor.

Δεκελεικὸν πόλεμον] Anno belli Peloponnesiaci XIX°. Lacedæmonii Deceliam, pagi Attici castellum magno cum Atheniensium damno, auctore Alcibiade, contra Athenas communierunt: unde bellum, quod deinceps in annos novem duravit, mutato nomine *Decelicum* appellatum est. Quo finito, et debellatis tandem Atheniensibus, Lacedæmoniorum vires simul et superbia in tantum accreverunt, ut paucis post annis bellum iis communi consilio intulere Bœoti, Corinthii, Argivi, ipsique Athenienses, quos in pristini imperii recuperandi spem erexerat Thrasybulus. Prope Haliartum, Bœotiæ oppidum, ad manus ventum est, quo prælio Lysander, clarissimus Spartanorum imperator, occubit. Mox (οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον) cum Agesilao, quem clade ista perterriti Lacedæmonii ab Asia revocaverant, socii Nemæam inter et Corinthum male dimicarunt. Quæ omnia fuse persequitur Xenophon, l. 3. et 4. Hellenic. Stock. v. Diodor. Sicul. tom. I. lib. XIII. 9. p. 548. et Cornel. Nepot. in vit. Alcibiad. c. 4. Harl.

ουν τοῦτο οὐδ' ἐγγύς. Καίτοι τότε ταῦτ' ἀμφότερα, Αἰσχίνη, οὔθ' ὑπὲρ εὐεργετῶν ἐποίουν οὔτ' ἀκίνδυνα ἑώρων. Ἀλλ' οὐ διὰ ταῦτα προεῖντο τοὺς καταφεύγοντας ἐφ' [1] αὐτούς, ἀλλ' ὑπὲρ εὐδοξίας καὶ τιμῆς ἤθελον τοῖς δεινοῖς αὑτοὺς διδόναι, ὀρθῶς καὶ καλῶς βουλευόμενοι. πέρας μὲν γὰρ

[1] † ἑαυτοὺς

Ἀλλ' οὐκ ἐποίουν τοῦτο, οὐδ' ἐγγὺς] Sic in exordio, οὐκ ἔνι τῇ πόλει δίκην ἀξίαν λαβεῖν, οὐδ' ἐγγύς. Aretinus: *Sed nequaquam ita fecerunt: nec prope erant, ut facerent.* Meletus: *Sed non fecerunt hoc Athenienses, non fecerunt.* Hic tractatur Stoicorum dogma, ὅτι τὸ καλὸν δι' αὐτὸ αἱρετόν· καίτοι τοῦ παρὰ τοῖς ῥήτορσι καλοῦ δόξῃ μᾶλλον, ἢ φύσει, δοκοῦντος ὑπάρχειν. Qua de re plurimis egimus in nostris in Ciceronis Officia Commentariis. Wolf.

Οὐκ ἐποίουν τοῦτο] In nostro οὐκ ἐποιοῦντο: et videntur duæ dictiones in unum conflatæ, aut contra. Obsop.

Ἀλλ' ὑπὲρ κ. τ. λ.] Seilerus jam pulcre observat magnitudinem et sublimitatem hujus, et quæ sequuntur, sententiæ. Apud veteres vero, præcipue poetas, nihil frequentius reperitur et nihil majore effertur laude, quam amor gloriæ et animus excelsus pro patria et honore mortem obeundi. Hinc egregiæ illæ, nec raro sublimes sententiæ et commentationes de contemtu mortis. Infinitam seriem locorum, ab Homero ad Boethium, ubi a poetis, philosophis, oratoribus, aliisque miris efferuntur laudibus, qui pro patria et honore nullum timide detrectarunt periculum mortemve, et ubi de morte, ultima omnium rerum linea, sapienter et eleganter agitur, facile colligere possem, nisi id ab instituto hoc alienum et res esset pervulgata. Quædam jam collegit Duport in Gnomologia Homeri pag. 257. et alibi. Vide etiam Ciceronem in libro aureo de Senectute sub fin. et, si vis, particulas, quas e Tyrtæo et Mimnermo in Chrestomathia græca poetica litteris describendas feci, et quæ ibi annotavi. Harl.

Πέρας μὲν γὰρ ἅπασιν] Hunc locum Philostratus τῆς Δημοσθένους σεμνότητος exemplum affert. Wolf. Imitatus est Herodian. II. c. 2. p. 48. ed. Irmisch. ubi vid. interpret. Harl.

Ibid. Hoc loco mihi temperare nequeo, quin pulcherrimam sententiam his Annotatiunculis inseram, quam omnium oculis obversari subinde par erat. Πέρας μὲν γὰρ, inquit, ἅπασιν ἀνθρώποις ἐστὶ τοῦ βίου ὁ θάνατος, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν καθείρξας τηρῇ. δεῖ δὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐγχειρεῖν ἀεὶ τοῖς καλοῖς τὴν ἀγαθὴν προβαλλομένους ἐλπίδα, φέρειν δ' ὅ τι ἂν ὁ θεὸς διδῷ, γενναίως. Hanc Nos exercendi stili gratia sic Latinam fecimus carmine:

Horrida cunctorum mors certo funere vitam
Claudit, fatalis sæva ministra coli.
Quamvis se clausum quis muris servet ahenis,
Mors tamen ex illis in cava busta trahit.
Fortes ergo viros claris incumbere factis
Semper, et ingenti mente vacare decet:
Nec rerum ambigue eventum sperare secundum,
Nutet in incertum sors malefida licet.
Sed quæcunque Deus conanti cælitus offert,
Omnia magnanimo pectore ferre decet.
Obsop.

Ibid. Laudat inter alios insignissimam hanc γνώμην, quovis philosopho dignam, Plutarchus ad finem libelli de Fortuna Alexandri I. Nimirum noster Πλατωνίζει, ut sæpe observatum fuit a plurimis. Dixit enim ille Magister: Ἀλλὰ καὶ ἐπιχειρεῖν τοῖς καλοῖς καλὸν, καὶ πάσχειν, ὅ, τι ἂν ξυμβῇ. Harpocr. v. Οἰκίσκῳ, ἀντὶ τοῦ, μικρῷ τινὶ οἴκῳ. Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος. Ἐκάλουν δὲ οἱ Ἀττικοὶ τὸ ὑφ' ἡμῶν λεγόμενον ὀρνιθοτροφεῖον, οἰκίσκον. Ἀριστοφάνης Πελαργοῖς, Μεταγένης Αὔραις. ἐκ τούτων δ' ἔοικε πλανώμενος ὁ Δίδυμος καὶ τὸ Δημοσθενικὸν ἐξηγεῖσθαι. Qualis fuerit error, quem Didymus in exponendo Demosthene erravit, et quem hic notat Harpocratio, crederent nonnulli non potuisse hac ætate innotescere. Ecce autem perennem et immortalem fecit Ulpianus, dum his verbis utitur, utitur enim, Didymi: Φασὶ τὸν ὀρνέων οἶκον οὕτω καλεῖσθαι παρὰ Ἀττικοῖς. λέγει οὖν, [Demosthenes] ὅτι κἂν μεταβάλλῃ τὴν δίαιταν, κἂν ὄρνις εἶναι νομίζηται, ἀποθανεῖται πάντως, καὶ μὴ δεικνὺς ἑαυτὸν, ἀλλ' οὕτω κρυπτόμενος. Vide Maussac. ad Harpocr. qui plura de hac

ἅπασιν ἀνθρώποις ἐστὶ τοῦ βίου ὁ θάνατος, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὑτὸν καθείρξας τηρῇ· δεῖ δὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐγχειρεῖν μὲν ἅπασιν ἀεὶ τοῖς καλοῖς, τὴν ἀγαθὴν προβαλλομένους ἐλπίδα, φέρειν δ' ὅ τι ἂν ὁ θεὸς διδῷ γενναίως. Ταῦτ' ἐποίουν οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι, ταῦθ' ὑμῶν οἱ πρεσβύτεροι, οἳ Λακεδαιμονίους, οὐ φίλους ὄντας οὐδ' εὐεργέτας, ἀλλὰ πολλὰ τὴν πόλιν ἡμῶν ἠδικηκότας καὶ μεγάλα, ἐπειδὴ Θηβαῖοι κρατήσαντες ἐν Λεύκτροις ἀνελεῖν ἐπεχείρουν, διεκωλύσατε, οὐ φοβηθέντες τὴν τότε Θηβαίοις ῥώμην 259
καὶ δόξαν ὑπάρχουσαν, οὐδ' ὑπὲρ οἷα πεποιηκότων ἀνθρώπων κινδυνεύσετε διαλογισάμενοι. [1] καιγάρτοι πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἐδείξατε ἐκ τούτων, ὅτι κἂν ὁτιοῦν τις εἰς ὑμᾶς ἐξαμάρτῃ, τούτῳ τὴν ὀργὴν εἰς τἄλλα ἔχετε, ἂν δ' ὑπὲρ σωτηρίας ἢ ἐλευθερίας κίνδυνός τις αὐτοὺς καταλαμβάνῃ, οὔτε μνησικακήσετε οὔθ' ὑπολογιεῖσθε.

κθ'. Καὶ οὐκ ἐπὶ τούτων μόνον οὕτως ἐσχήκατε, ἀλλὰ πάλιν, σφετεριζομένων Θηβαίων τὴν Εὔβοιαν, οὐ περιείδετε, οὐδ' ὧν ὑπὸ Θεμίσωνος καὶ Θεοδώρου περὶ Ὠρωπὸν ἠδίκησθε

[1] † καὶ γάρ τοι

re: quem tamen credibile est non intellexisse suum Auctorem. Ita Etruscus vertit: *Fine a tutti gli huomini della vita è la morte, se ben l' huomo* nella piu secreta parte della casa *stia rinchiuso.* Anon. Venetus: *cubiculo.* Et eodem pacto Aretinus. Alii, ut Perionius etc. *in domum conclusus.* Adde de hoc loco H. Stephan. V. Schediasm. 4. qui hæc Propertii (Eleg. 111. 18.) adduxit:

Ille licet ferro cautus se condat et ære,
Mors tamen inclusum protrahit inde caput.

Taylor. Laudant etiam Philostratus in Vit. Isocratis, et Hermogenes, p. 174. Et Sallustius, in orat. Lepidi contra Sullam, apud fragm. *Quoniam quidem unum omnibus finem natura vel ferro septis statuit: neque quisquam extremam necessitatem nihil ausus, nisi muliebri ingenio, exspectat.* Stock.

Ἐν οἰκίσκῳ] *In cavea, in aviario:* ἐκάλουν δὲ οἱ Ἀττικοὶ τὸ ὑφ' ἡμῶν λεγόμενον Ὀρνιθοτροφεῖον, οἰκίσκον· Harpocration: qui tamen ipse maluit exponere, μικρῷ τινὶ οἴκῳ, *cellula* vel *cubiculo:* impotenter sane; licet huic interpretationi nonnihil subsidii peti posse videatur ex Euripidis Ægeo, p. 444. Ed. Barnes.

—— κατθανεῖν δ' ὀφείλεται
Καὶ τῷ κατ' οἴκους ἐκτὸς ἡμένῳ πόνων.
Idem.

Ἐγχειρεῖν] Ἐπιχειρεῖν. Markland.

Προβαλλομένους ἐλπίδα] *Tanquam clypeum prætendentes.* Stock.

Ταῦθ' ἡμῶν οἱ πρεσβύτεροι] Per *υ*. Sequitur enim διεκωλύσατε. Wolf.

Ἡμῶν] Ὑμῶν. Markland. ἡμῶν Tayl. et paulo ante ἡμέτεροι, et supra v. 3. προσβαλλ. V. Var. Lect.

Οἳ Λακεδαιμονίους] Pendet Sententia. Neque sequitur Verbum per totam hanc periodum, quod sustentare potest istud Accusativum, Λακεδαιμονίους. Simile aliquod et germanum observavimus ad π. Παραπρεσβ. Demosthenis; ubi ingenii vis et impetus Grammaticorum cancellis concludi noluit. Taylor.

Οἳ Λακεδαιμονίους] Constructio verborum durior est; ita, credo, instituenda: οἳ, ἐπειδὴ Θηβαῖοι ἀνελεῖν ἐπεχείρουν Λακεδαιμονίους, διεκωλύσατε, *facto obstitistis.* Stock.

Πεποιηκότων] Addendum esset ὑμᾶς. Auger.

Ἔχετε] Ἕξετε. Markland.

κθ'. Σφετεριζομένων] Vox ea superius a Demosthene usurpata in hac Oratione. Erudite explicat Illustriss. Spanheimius ad Julian. pag. 25. Taylor.

ἀνεμνήσθητε, ἀλλ' ἐβοηθήσατε καὶ τούτοις, τῶν ἐθελοντῶν τριηραρχῶν τότε πρῶτον γενομένων τῇ πόλει, ὧν εἷς ἦν ἐγώ. ἀλλ' οὔπω περὶ τούτων. Καίτοι καλὸν μὲν ἐποιήσατε καὶ τὸ σῶσαι τὴν νῆσον, πολλῷ δ' ἔτι τούτου κάλλιον τὸ καταστάντες κύριοι καὶ τῶν σωμάτων καὶ τῶν πόλεων ἀποδοῦναι ταῦτα δικαίως αὐτοῖς τοῖς ἐξημαρτηκόσιν εἰς ὑμᾶς, μηδὲν ὧν ἠδίκησθε ἐν οἷς ἐπιστεύθητε ὑπολογισάμενοι. Μυρία τοίνυν ἕτερα εἰπεῖν ἔχων παραλείπω, ναυμαχίας, ἐξόδους πεζάς, στρατείας, καὶ πάλαι γεγονυίας καὶ νῦν ἐφ' ὑμῶν αὐτῶν, ἃς ἁπάσας ἡ πόλις τῆς τῶν ἄλλων ἕνεχ' Ἑλλήνων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας πεποίηται. Εἶτ' ἐγὼ τεθεωρηκὼς ἐν τοσούτοις καὶ τοιούτοις τὴν πόλιν ὑπὲρ τῶν τοῖς ἄλλοις συμφερόντων ἐθέλουσαν ἀγωνίζεσθαι, ὑπὲρ

Ἀλλ' ἐβοηθήσατε καὶ τούτοις, τῶν ἐθελοντῶν τριηράρχων τότε πρῶτον γενομένων τῇ πόλει] Sic distinguendus est hic locus. Ἐθελονταὶ τριήραρχοι, ἢ τριηράρχαι, non ἐθέλοντες. Wolf.

Τριηραρχῶν] Trierarchus est, qui navem bellicam præbet, armamentaque navalia et ejus generis alia. Suidas: Τριηραρχία, λειτουργία παρὰ Ἀθηναίοις δαπανηρά. ἔδει γὰρ τὴν τριήρη πάντα ἔχειν πρὸς πόλεμον εὐτρεπῆ, ἅπερ παρεσκεύαζεν ὁ εἰς τὴν λειτουργίαν ταύτην προβληθείς. Huic muneri obeundo assignati sunt ditissimi quique. Hæc ex Petiti Comment. in LL. Atticas tit. IIII. libr. III. pag. 356. seqq. qui non solum antiquitatem, ordinem, mutationes et rationes hujus officii fusius persequitur, sed etiam nostram orationem et præcipue cap. 30. copioso et operoso commentario illustrat; quod quidem hic indicasse tantum sufficiat. Cf. Polluc. p. 919. ibiq. Kühn. Harl.

Ἐν οἷς ἐπιστεύθητε] Scil. χρόνοις. *Temporis* enim significationem habet τὸ ἐν οἷς hic, uti alibi sæpe. Vide infra §. 74. et 78. Stock.

Πεζὰς στρατείας] [Ita Tayl.] Πεζὴ στρατιὰ, ὡς Δημοσθένης, καὶ πάντες, καὶ μὴ πεζικὴ, ὡς Θουκυδίδης· ἐν στρατιᾷ ὥρμηνται καὶ ναυτικῇ καὶ πεζικῇ. Ποιητικώτερον γὰρ τοῦτο· ὡς Αἰσχύλος ἐν τοῖς Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις,

— πεζικὸς ὥρμηται λεώς.

Pro στρατείας Cod. Guelph. στρατιάς. Taylor. V. Thom. M. p. 697. ibique Triller. Harl.

Εἶτα ἐγὼ τεθεωρηκὼς ἐν τοσούτοις καὶ τοιούτοις] *Ita ego qui vidissem civitatem in tot talibusque libentem fecisse, ut pro aliorum commodis certamina periculaque susciperet, quid tum ipsam hortari, quid auctor ipsi esse debui, ut faceret, cum pro ea quodammodo iniretur consultatio? scilicet censere debui, ut iis ad animum revocatis, quæ secus in se admissa esse meminerat, offenso animo cum illis ageret, qui tum saluti suæ subsidium ab ea postulabant? velamentaque causificando quæreret, quibus omnia commoda speciose proderemus?* Ubi observandum est, νὴ Δία, cum interrogationi servit, vim ironiæ habere. Sequitur enim, καὶ τίς οὐκ ἂν ἀπέκτεινέ με δικαίως; et reliqua. *At quis me merito non interemisset?* Eodem autem pacto utitur et in Oratione πρὸς Λεπτίνην, et alibi. Est etiam hæc vox νὴ Δία accommodata anthypophoris, ita ut responsioni congruat, ut infra hac eadem Oratione, [§. 75.] καί φησιν, ἀλλὰ τὸ τοῦ Κεφάλου καλὸν, τὸ μηδεμίαν γραφὴν φυγεῖν. Καὶ νὴ Δί' εὔδαιμόν γε. *At enim,* inquit, *pulcrum illud Cephali,* hoc est, pulcra illa laus Cephali, *causam nunquam dixisse, et quidem etiam fortunatum.* Servit tamen et confessioni, quæ causam facti secum afferat, de quo in Oratione περὶ τῶν ἐν Χερρονήσῳ dictum est. Sed et cum ἀλλὰ aut γὰρ junctum, anthypophoricum est, ut *at,* et *at enim,* Latine. Quod Livius pene ad verbum, *At hercule,* dicit: ut infra etiam in hac eadem, νὴ Δί' ἀλλ' ἀδίκως ἦρξα, &c. *At ego inique vel perperam magistratu functus sum.* Itane vero, cum tute adesses eo tempore, cum ego apud rationales rationem gesti magistratus reposcebar, tu me eo nomine non postulasti? vel, non crimina mihi objecisti coram ratiociniorum præfectis, a quibus rationem gestæ administrationis reposcebar? Plura vide in Comment. Bud. *Ex edit.* Hervag.

αὐτῆς τρόπον τινὰ τῆς [1]συμβούλης οὔσης τί [2]ἤμελλον κελεύ-
σειν ἢ τί συμβουλεύσειν αὐτῇ ποιεῖν; Μνησικακεῖν νὴ Δία
πρὸς τοὺς βουλομένους σώζεσθαι, καὶ προφάσεις ζητεῖν, δι'
ἃς ἅπαντα προησόμεθα τὰ [3]συμφέροντα. Καὶ τίς οὐκ 260
ἂν ἀπέκτεινέ με δικαίως, εἴ τι τῶν ὑπαρχόντων τῇ πόλει
καλῶν λόγῳ μόνον καταισχύνειν [4]ἐπεχείρησα; ἐπεὶ τό γ'
ἔργον οὐκ ἂν ἐποιήσατε ὑμεῖς, ἀκριβῶς οἶδα ἐγώ. εἰ γὰρ
ἠβούλεσθε, τί ἦν ἐμποδών; οὐκ ἐξῆν; οὐχ ὑπῆρχον οἱ
ταῦτ' ἐροῦντες οὗτοι;

λ'. Βούλομαι τοίνυν ἐπανελθεῖν ἐφ' ἃ τούτων ἑξῆς ἐπολιτευόμην· καὶ σκοπεῖτε ἐν τούτοις πάλιν αὖ τί τὸ τῇ πόλει βέλτιστον ἦν. Ὁρῶν γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ ναυτικὸν [5]ὑμῶν καταλυόμενον, καὶ τοὺς μὲν πλουσίους ἀτελεῖς ἀπὸ [6]σμικρῶν ἀναλωμάτων [7]γιγνομένους, τοὺς δὲ μέτρια ἢ [8]σμικρὰ κεκτημένους τῶν πολιτῶν τὰ ὄντα ἀπολλύντας, ἔτι δ' ὑστερίζουσαν ἐκ τούτων τὴν πόλιν τῶν καιρῶν, ἔθηκα νόμον, καθ' ὃν τοὺς μὲν τὰ δίκαια ποιεῖν ἠνάγκασα, τοὺς πλουσίους, τοὺς δὲ πένητας ἔπαυσα ἀδικουμένους, τῇ πόλει δ' ὅπερ ἦν χρησιμώτατον, ἐν καιρῷ γίγνεσθαι [9]τὰς παρασκευὰς ἐποίησα. καὶ [10]γραφεὶς τὸν

[1] † συμβουλῆς [2] † ἔμελλον [3] † συμφέροντα; [4] ἐπεχείρησα ἄν· [5] † ἡμῶν [6] † μικρῶν [7] † γενομένους [8] † μικρὰ [9] τὰς ναυτικὰς παρασκευὰς [10] γραφεὶς εἰς τὸν

Αὐτῆς] Αὑτῆς. Markland.

Συμβουλῆς] Συμβολῆς in exemplaribus Aldi et Morel. Sed hoc nihili est. Taylor. Vid. Var. Lect.

Τῆς συμβολῆς] Plurimi βουλῆς habent, vel συμβουλῆς. Sed præstat lectio Aldi et Benenati: melius enim convenit cum τῷ ἀγωνίζεσθαι *conflictus*, quam *consultatio*. Stock. Quid est cur Bekkerus συμβούλης edere curaverit, velim explicuisset vir doctus.

Μνησικακήσειν] [Ita Tayl.] De phrasi ista μνησικακήσειν πρὸς τοὺς βουλομένους σώζεσθαι, consule H. Steph. Thes. II. 958. Superius paulo dixit Noster, §. κή. μνησικακῆσαι Κορινθίοις καὶ Θηβαίοις. Taylor. V. Var. Lect.

λ'. Τὸ] F. τί τότε τῇ πόλει. Markl.

Ἀπολλύντας] Hoc caput est locus classicus de trierarchis Atheniensibus. Demosthenes inter alia sua in rempublicam merita recenset legem de trierarchis a se rogatam, cujus vi sumtus publici non in cives pauperes aut mediocris conditionis, ut etiamnum fieri solet, sed in ditiores et opulentos homines translati sunt. Atque hoc suum institutum eo ordine, ea perspicuitate enarrat et commendat, ut vel ex hoc ingenium oratoris et artificium cognoscere queas. Petitum hanc orationis partem et totum hoc caput ex antiquitate Græca probe illustrasse, jam supra ad cap. 29. observavi. Harl.

Τῇ πόλει] Comma hoc in vertendo prætermisit Wolfius. Supple ex Lambino: *Denique perfeci, ut omnis commeatus, omnis belli apparatus, quod erat utilissimum, suo tempore civitati suppeteret.* Taylor.

Καὶ γραφεὶς τὸν ἀγῶνα τοῦτον παρανόμων εἰς ὑμᾶς εἰσῆλθον] *Et postulatus causam hanc rogationis perperam latæ apud vos dixi, et tandem absolutus sum.* Quod εἰσιέναι περὶ γραφῆς dicunt, pro *postulari*, et *causam dicere*, per accusativum extulit, ut etiam alibi in eadem, καί μοι λέγε τὸ ψήφισμα καθ' ὃ εἰσῆλθον τὴν γραφὴν, id est, *rogationem, propter quam postulatus sum.* Ex edit. Hervag.

ἀγῶνα τοῦτον παρανόμων εἰς ὑμᾶς εἰσῆλθον καὶ ἀπέφυγον, καὶ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων ὁ διώκων οὐκ ἔλαβε. Καίτοι πόσα χρήματα τοὺς ἡγεμόνας τῶν συμμοριῶν ἢ τοὺς δευτέρους καὶ τρίτους οἴεσθέ μοι διδόναι, ὥστε μά-

Τοῦτον] Ἀγῶνα τὸν τῶν παρανόμων. Markland.

Πόσα] F. πόσ' ἂν, vel διδόναι ἂν v. 4. ut §. λά. κέ. Idem.

Καὶ πόσα χρήματα τοὺς ἡγεμόνας τῶν συμμοριῶν, ἢ τοὺς δευτέρους καὶ τρίτους οἴεσθέ μοι διδόναι, ὥστε——μὴ θεῖναι τὸν νόμον τοῦτον] Paucis interjectis illa sequuntur: ὥστε δὴ ταῦτα λυθῆναι, καὶ μὴ τὰ δίκαια ποιεῖν ἀναγκασθῆναι, οὐκ ἔσθ', ὅ τι οὐκ ἐδίδοσαν. Marklandus, utroque loco particulam ἂν necessario inferendam esse, audacter postulans, ad loca haud dubie respexit, ut §. κέ. καὶ μὴν ὅτι πολλὰ μὲν ἂν χρήματα ἔδωκε Φιλιστίδης, ὥστ' ἔχειν Ὠρεὸν ——οὐδεὶς ἀγνοεῖ, καὶ πάντων ἥκιστα σύ. Cur non, eadem fere in omnibus his locis structura, particula ἂν ubique posita est? Etenim vox ὥστε eandem conditionem omnibus infert, et paulo infra §. λα'. de eadem re, ac §. λ'., ita agitur: Ἆρά γε μικρὰ βοηθῆσαι τοῖς πένησιν ὑμῶν δοκῶ; ἢ μικρὰ ἀναλῶσαι ἄν, τοῦ μὴ τὰ δίκαια ποιεῖν, οἱ πλούσιοι; Causam hanc accipite. Verba §. κέ. πολλὰ μὲν ἂν χρήματα ἔδωκε Φιλιστίδης, ὥστ' ἔχειν significant, Philistidem magnam pecuniam ea conditione daturum fuisse, ut obtineret, non vero obtulisse eam; loca autem §. λ'. hunc sensum habent: Ipsos illos principes pretium immensum ea conditione Demostheni obtulisse, ut legem ne ferret. Verbo vero διδόναι *offerendi* notionem inesse, loca duo planissime docent, quæ in oratione in Midiam exstant. Midias Stratonem quendam, arbitrum, qui secundum Demosthenem sententiam dederat, Archontesque corrumpere frustra tentans, c. 24. *a med.* τὸ μὲν οὖν πρῶτον οἷός τ' ἦν (Μειδίας) πείθειν αὐτὸν (τὸν Στράτωνα), τὴν δίκην, ἣν καταδεδιῃτήκει, ταύτην ἀποδεδιῃτημένην ἀποφαίνειν, καὶ τοὺς ἄρχοντας μεταγράφειν, καὶ πεντήκοντα δραχμὰς αὐτοῖς ἐδίδου. Ὡς δ' ἐδυσχέραινον οὗτοι τὸ πρᾶγμα, καὶ οὐδετέρους ἔπειθεν, ἀπειλήσας καὶ διαλοιδορηθεὶς, ἀπελθὼν, τί ποιεῖ; Accedat testimonium Archontum. Stratoni datum c. 26. *a med.* Γενομένης δὲ ἐρήμου κατὰ Μειδίου ἐπιστάμεθα Μειδίαν πείθοντα τόν τε Στράτωνα, τὸν διαιτητὴν, καὶ ἡμᾶς, ὄντας ἐκείνοις τοῖς χρόνοις ἄρχοντας, ὅπως τὴν δίαιταν αὐτῷ ἀποδιαιτήσωμεν, καὶ διδόντα, καὶ, ἐπειδὴ οὐχ ὑπεμείναμεν, προσαπειλήσαντα ἡμῖν, καὶ οὕτως ἀπαλλαγέντα, ut locum distinguendum esse monemus. Ita verbum πείθειν et *persuadere* et *conari persuadere* significat. Wunderl.

Ἡγεμόνας τῶν συμμοριῶν] Totus hic locus illustrabitur ab Harpocratione v. Συμμορία. Quem etiam consule v. Ἡγεμὼν Συμμορίας. Vales. not. ad Harpocr. pag. 86. et 179. De his rebus in vita Demosthenis tractavi copiosius. Taylor.

Τῶν συμμοριῶν] Multa inest in iis, quæ de *trierarchiis* Atheniensium memoriæ prodita sunt, obscuritas; propterea quod *ratio trierarchiarum subinde mutabatur, ob impensæ magnitudinem.* (Ulp. ad Orat. c. Midiam.) Quæ autem partim testimoniis innituntur veterum, partim conjectando assequi liceat, ita fere se habent. Ad triremes instruendas delecti sunt ex unaquaque tribu cxx homines ditissimi, qui (cum tribus decem essent) mille et ducentos conficiebant. Hi primo in viginti συμμορίας sive *classes* tributi sunt, sexagenorum hominum singulas: et unaquæque rursus symmoria in quinque μέρη duodecim hominum quasi subsecta est. Si centum duntaxat navibus opus erat civitati, singulum μέρος unam triremem instruebat; si ducentis, duas; si ccc, tres. Porro ex omni numero symmoritarum educti sunt ccc opulentissimi, qui proprie τριήραρχοι et ἡγεμόνες τῶν συμμοριῶν vocabantur: hi enim, urgente aliqua necessitate, pecunias pro reliquis symmoritis et ante eos numerabant, quas postea ab iisdem per otium exigebant. Ita in singulis μέρεσιν tres erant ἡγεμόνες, quibus adjuncti novem minus opulenti, οἱ δεύτεροι, τρίτοι, τῶν συμμοριῶν &c. Demosth. περὶ συμμοριῶν, et Ulp. ad Olynth. II. Instituti sunt ad hunc fere modum trierarchi, antequam perferretur lex ista Demosthenis: verum omnibus tum symmoritis idem plane census, nullo fortunarum habito discrimine, fuit indictus. Stock.

Ὥστε μάλιστα μὲν μὴ θεῖναί με τὸν νόμον, εἰ δὲ μὴ, καταβαλόντα με ἐᾶν ἐν ὑπωμ.] [Ita Tayl.] *Primum quidem, ut ne legem illam ferrem, sin minus, certe ut ne perferrem, sed prorogari rem sinerem, et in aliud tempus rejici.* Est enim ὑπωμοσία, *dilatio, quæ jurejurando postulatur, et impetratur*, hoc est, ἔνορκος ἀναβολὴ, dilatio propter sonticum morbum, aut aliam legitimam causam impetrata, et ὑπόμνυσθαι verbum, τὸ

λιστα μὲν μὴ θεῖναι τὸν νόμον τοῦτον, εἰ δὲ μή, καταβαλόντα ἐᾷν ἐν ὑπωμοσίᾳ; Τοσαῦτα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅσα ὀκνήσαιμ᾽ ἂν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν. Καὶ ταῦτ᾽ εἰκότως ἔπραττον ἐκεῖνοι. ἦν γὰρ [1] αὔτοις ἐκ μὲν τῶν προτέρων νόμων συνεκκαίδεκα λειτουργεῖν, αὐτοῖς μὲν [2] σμικρὰ καὶ οὐδὲν ἀναλίσκουσι, τοὺς δ᾽ ἀπόρους τῶν πολιτῶν ἐπιτρίβουσιν· ἐκ δὲ τοῦ ἐμοῦ νόμου τὸ γιγνόμενον κατὰ τὴν 261
οὐσίαν ἕκαστον τιθέναι, καὶ [3] δυεῖν ἐφάνη τριηράρχης ὁ τῆς μιᾶς ἕκτος καὶ δέκατος ὢν πρότερον συντελής· οὐδὲ γὰρ [4] τριηράρχας ἔτι ὠνόμαζον ἑαυτούς, ἀλλὰ συντελεῖς. ὥστε δὴ ταῦτα λυθῆναι καὶ μὴ τὰ δίκαια ποιεῖν ἀναγκασθῆναι

[1] † αὐτοῖς [2] † μικρὰ [3] † δυοῖν ἐφάνη τριήραρχος [4] † τριηράρχους

ὑπερτίθεσθαι καὶ ἀναβάλλεσθαι τὴν δίκην προφάσει ἀποδημίας ἢ νόσου. *Ex edit.* Hervag.

Καταβαλόντα με ἐᾷν ἐν ὑπωμοσίᾳ] Aretinus: *Vel ut saltem eam promulgatam deseruissem.* Melanchtho: *Sin minus, ut depositæ legis mentionem prorogarem.* Perionius: *Sin minus, at certe ut promulgationem ejus differri paterer.* Meletus: *Sin autem non facerem, ut saltem dilationem ejus jurejurando impetrarem.* Ὑπωμοσίαν interpretantur ἔνορκον τῆς δίκης ἀναβολὴν (ut et alibi notavi) εἴτε διὰ νόσον, εἴτε δι᾽ ἀδύνατόν τι περὶ αὐτὸν ὄν. Sed Julius Pollux hunc locum vere et perspicue declarat his verbis: Ὑπωμοσία ἐστὶν, ὅταν τις ἢ ψήφισμα ἢ νόμον γράφοντα γράψηται, ὡς ἀνεπιτήδειον. Τοῦτο γὰρ ὑπωμόσασθαι λέγουσι, καὶ οὐκ ἦν, μετὰ τὴν ὑπωμοσίαν, τὸ γραφὲν, πρὶν κριθῆναι, κύριον. At quo pacto impune tulisset Demosthenes prævaricationem istam? Si collusisset cum adversario, is actionem non persecutus esset, ac Demosthenes, anno elapso, indemnis fuisset. Vide τὸν πρὸς Λεπτίνην. Quod paululum antecedit, τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων ὁ διώκων οὐκ ἔλαβεν, significat illustrem absolutionem, et cum accusatoris ignominia et calamitate conjunctam. Wolf. Conf. Petiti comment. in LL. Attic. pag. 182. ibique Palmerium et Wesseling. item pag. 407. Potter. Archæolog. gr. tom. I. p. 235. seq. imprimis p. 238. Harpocr. p. 338. Reiske in indice græcitatis Demosth. νόμον καταβαλόντα explicat: "aut, si quam tamen legem jam proposuisset, tulisset, ejus auctor fuisset, ἐᾷν ἐν ὑπωμοσίᾳ, illam sinere jacere et in oblivionem abire," atque ὑπωμοσία nostro loco "excusatio valetudinis aliusve cujusdam necessitatis." Harl.

Ὑπωμοσίᾳ] Ita Ulpianus: Ὑποθέσει (corrige sodes ὑπερθέσει) σκήψει, προφάσει. Ἔστι γὰρ Ὑπωμοσία, τὸ ὑπερτίθεσθαι δίκην, ἤγουν ἀναβάλλεσθαι· Συνωμοσία δὲ — Vide ad Midian. c. 24. ad v. ὑπωμ. et ad Orat. c. Theocrin. 1336. 9. R. p. 544. l. 5. T. Vales. ad Harpoc. p. 192. Taylor. v. 3. deest ἐγὼ, et penult. ἐπωνόμαζον pro ἔτι ὠνόμ. leg. in ed. Tayl.

Ὑπωμοσίᾳ] *Dilatio judicii*: cum quis peregrinationem, morbum, aliudve aliquid causatus, tempus postulabat, jurejurando interposito se postea ad judicium accessurum. Et hoc facere dicebatur ὑπόμνυσθαι. Harpocr. Stock.

Μικρὰ] Μικρὰ, ἢ καὶ οὐδέν. Markland.

Ἀναλίσκουσι—ἐπιτρίβουσιν] Δοτικαὶ μετοχικαί εἰσι. Wolf.

Νόμου] Subaudi τοῦ λέγοντος vel τοῦ κελεύοντος. Harl.

Τὸ γιγνόμενον κ. τ. λ.] Τὸν μὲν πολλὰ κεκτημένον, πολλὰ, τὸν δ᾽ ὀλίγα, ὀλίγα καταβάλλειν. Wolf.

Τὸ γιγνόμενον—τιθέναι] Recte exponit Budæus, p. 84. τὸ προσῆκον καὶ τὸ ἁρμόζον τιθέναι. (Scholiast. τὸ ὀφειλόμενον.) *Convenientem debitamque collationem singuli faciant.* Stock.

Δυοῖν ἐφάνη τριήραρχος] S. τριηρέοιν. Si cujus magnæ opes fuerunt. Aretinus: *Qui prius sextus et decimus contributor unius fuerat, ex mea lege duarum navium præfecturas subivit.* Melanchtho: *Etiam duas naves instruebat unus, qui antea cum aliis quindecim instruxerat unicam.* Perionius: *Atque ita trierarchus duarum exstitit, qui antea unius decimus sextus collator exstitisset.* Wolf.

Συντελεῖς] Hic Tourrellius se exserit, a recenti lectore Demosthenis, ad hunc locum utiliter conferendus. Taylor.

Ταῦτα] Nempe ea quæ ferebam. Aug.

οὐκ ἔσθ᾽ ὅ τι οὐκ ἐδίδοσαν. Καί μοι λέγε πρῶτον μὲν τὸ ψήφισμα, καθ᾽ ὃ εἰσῆλθον τὴν γραφήν, εἶτα τοὺς καταλόγους, τόν τ᾽ ἐκ τοῦ προτέρου νόμου καὶ τὸν κατὰ τὸν ἐμόν. Λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπὶ ἄρχοντος Πολυκλέους, μηνὸς Βοηδρομιῶνος ἕκτῃ ἐπὶ δέκα, φυλῆς πρυτανευούσης Ἱπποθοωντίδος, Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς εἰσήνεγκε νόμον εἰς τὸ τριηραρχικὸν ἀντὶ τοῦ προτέρου, καθ᾽ ὃν αἱ συντέλειαι ἦσαν τῶν [1] τριηραρχῶν· καὶ ἐπεχειροτόνησεν ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος. Καὶ ἀπήνεγκε παρανόμων γραφὴν Δημοσθένει Πατροκλῆς Φλυεύς, καὶ τὸ [2] πέμπτον μέρος τῶν ψήφων οὐ λαβὼν ἀπέτισε τὰς πεντακοσίας δραχμάς.

Φέρε δὴ καὶ τὸν καλὸν κατάλογον.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ.

Τοὺς [3] τριηράρχας καλεῖσθαι ἐπὶ τὴν τριήρη συνεκκαίδεκα ἐκ τῶν ἐν

[1] τριηράρχων [2] [πέμπτον] [3] † τριηράρχους

Ὅ, τι] Ὅ, τι οὐκ ἂν ἐδίδ. Markland.

Ἐπὶ ἄρχοντος Πολυκλέους] Iterum hoc loco, et infra §. λδ᾽. ubi legitur ἄρχων Δημόνικος Φλυεὺς, nomina Eponymorum non concordant, unde augetur nostra suspicio. Et sic in pluribus locis infra, quod notare supersedeo. Palmer.

Πολυκλέους] Prætor Athenis anno quo hæ res gestæ sint, sc. Olymp. CX. 3. erat Lysimachidas. Vide Corsinium loco toties laudato, Tourrellium ad hunc locum, Meursium de Archontibus. Taylor. Petit. de LL. Attic. p. 363. Harl.

Εἰς τὸ τριηραρχικὸν] Quod fuisset in lingua nostra vernacula, *The Admiralty.* In Lindenbr. MSto autem desunt duæ voces εἰς τὸ, et dicitur ergo νόμον τριηραρχικόν. Taylor.

Καθ᾽ ὃ] [Ita Tayl.] Optimus Felic. solus excudebat καθ᾽ ὃν, ut oportuit. Idem. V. Var. Lect.

Καὶ ἀπήνεγκε παρανόμων γραφὴν Δημοσθένει] Verba sunt psephismatis, quo Demosthenes absolutus est sycophantarum mulcta, quæ pleremque erat quingentarum drachmarum, siquidem quintam partem sententiarum non tulissent. *Ex edit.* Hervag.

Ἀπήνεγκε — Δημοσθένει] Κατὰ Δημοσθένους. Wolf.

Καὶ τὸ μέρος] S. τὸ πέμπτον τῶν ψήφων. Idem.

Πέμπτον] Primus typis exaravit Wolfius noster, tacitus quidem, sed non refragantibus MStis, Ven. γ. ζ. Vindob. et Harl. in curis secundis. Margini enim allinitur. Ecce autem. Vides reposuisse Wolfium, post finitam ejus Interpretationem. Taylor.

Συνεκκαίδεκα] Τὸ σὺν distributivi, ut et τὸ ἀνὰ vim explet, sedeni. Wolf.

Ἐκ τῶν ἐν τοῖς λόχοις συντελειῶν] Melanchtho: *E manipulorum contributionibus.* Perionius: *Ex iis collatoribus, qui in classes descripti sunt.* Meletus: *Ex iis contributionibus, quæ sunt in eadem cohorte.* Λόχοι στρατιωτικοὶ satis noti sunt: οἱ δὲ τριηραρχικοὶ καὶ πολιτικοὶ λόχοι apud Athenienses qui fuerint, amplius quærendum censeo. Fortassis hic idem sunt, quod αἱ συμμορίαι. De quibus alibi. Wolf. Xenoph. in Hierone cap. VIII. sect. 5. Διήρηνται μὲν γὰρ ἅπασαι αἱ πόλεις αἱ μὲν κατὰ φυλὰς, αἱ δὲ κατὰ μοίρας, αἱ δὲ κατὰ λόχους, καὶ ἄρχοντες ἐφ᾽ ἑκάστῳ μέρει ἐφεστήκασιν. Λόχος idem esse videtur, quod φρατρία. Aristoteles quidem in Politicis libr. V. cap. VIII. idem de republ. libr. IIII. cap. XVI. vocabulo λόχος eandem assignare videtur significationem, quam alii vocabulo δῆμος. Sed dissensum sustulit auctor *Miscellarum defensionum pro Cl. Salmasio de variis observationibus et emendationibus ad jus atticum et romanum pertinentibus*, Lugd. Batav. cIↄ Iↄ c xxxxv. p. 135. 136. λόχους φρατριῶν esse *partes curiarum*; quia φρατρίαι per λόχους, hoc est, *decurias*, disponebantur, et arbitratur, ab Aristotele λόχους appellari, qui alias γένη audiant. De λοχαγοῖς apud Lacedæmonios agit Perizon. ad Ælian. V. H. II. cap. 44. pag. 188. ex. Abr. Gro-

τοῖς λόχοις συντελειῶν, ἀπὸ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν εἰς τετταράκοντα, ἐπ' ἴσον τῇ χορηγίᾳ χρωμένους.

Φέρε δὴ παρὰ τοῦτον τὸν ἐκ τοῦ ἐμοῦ νόμου κατάλογον.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ. 262

Τοὺς [1]τριηράρχας αἱρεῖσθαι ἐπὶ τὴν τριήρη ἀπὸ τῆς οὐσίας κατὰ τίμησιν, ἀπὸ ταλάντων δέκα· ἐὰν δὲ πλειόνων ἡ οὐσία ἀποτετιμημένη ᾖ χρημάτων, κατὰ τὸν ἀναλογισμὸν ἕως τριῶν πλοίων καὶ ὑπηρετικοῦ ἡ λειτουργία ἔστω. κατὰ τὴν αὐτὴν δ' ἀναλογίαν ἔστω καὶ οἷς ἐλάττων [2]ἡ οὐσία ἐστὶ τῶν δέκα ταλάντων, εἰς συντέλειαν συναγομένοις εἰς τὰ δέκα τάλαντα.

λα'. Ἆρά γε [3]σμικρὰ βοηθῆσαι τοῖς πένησιν [4]ὑμῶν δοκῶ, ἢ [3]σμικρὰ ἀναλῶσαι ἂν τοῦ μὴ τὰ δίκαια ποιεῖν οἱ πλούσιοι; Οὐ τοίνυν μόνον τῷ μὴ καθυφεῖναι ταῦτα σεμνύνομαι, οὐδὲ τῷ γραφεὶς ἀποφυγεῖν, ἀλλὰ καὶ τῷ συμφέροντα θεῖναι τὸν νόμον καὶ τῷ πεῖραν ἔργῳ δεδωκέναι. πάντα γὰρ τὸν πόλεμον τῶν ἀποστόλων γιγνομένων κατὰ τὸν νόμον τὸν ἐμόν, οὐχ ἱκετηρίαν ἔθηκε [1]τριηράρχης οὐδεὶς πώποθ' ὡς ἀδικούμενος παρ' ὑμῖν, οὐκ ἐν Μουνυχίᾳ ἐκαθέζετο, οὐχ ὑπὸ τῶν ἀποστολέων ἐδέθη, οὐ τριήρης οὔτ' ἔξω καταληφθεῖσα ἀπώλετο τῇ πόλει, οὔτ' αὐτοῦ ἀπελείφθη οὐ δυναμένη ἀνάγεσθαι. καίτοι κατὰ τοὺς προτέρους νόμους ἅπαντα ταῦτ' ἐγίγνετο. τὸ δ' αἴτιον ἐν τοῖς πένησιν ἦν, [2]τὸ λειτουργεῖν μὴ δύνασθαι· πολλὰ δὴ τὰ ἀδύνατα συνέβαινεν. ἐγὼ δ' ἐκ τῶν ἀπόρων εἰς τοὺς εὐπόρους μετήνεγκα τὰς τριηραρχίας· πάντ' οὖν τὰ δέοντα ἐγίγνετο.

[1] † τριηράρχους [2] † Deest articulus. [3] † μικρὰ [4] † ὑμῶν

[1] † τριήραρχος [2] † τῷ

nov. Vide etiam libellum nostrum *de nominibus Græcorum*, Ien. CIↃ IↃ CCLXIII. sect. IIII. ubi de λόχῳ, δήμῳ, in genere, de divisione populi Atheniensis egimus, et Dorville ad Chariton. pag. 455. ubi multos præterea laudat auctores. HARL.

Αἱ ἐν τοῖς λόχοις συντέλειαι] Hic, ut arbitror, significat, *societates ad contributiones civiles quasi per manipulos distributæ*. AUGER.

Ἐν τοῖς λόχοις] Quicumque fuerint isti *manipuli*, credendum sane, limitatum fuisse aliquatenus per hæc legis verba veterem κατάλογον, adeo ut tributum illud non universi cives persolverent, verum ii soli, quibus certa quædam suppetebat res familiaris. Ideo autem evocantur ii, qui intra XXV et XL annos sunt, quod hæc ætas sit militaris, et trierarchos ipsos navigia sua conscendere, et ad bellum proficisci oportuit. STOCK.

Ἐπὶ ἴσον τῇ χορηγίᾳ χρωμένους] Τῇ δαπάνῃ καὶ τῷ ἀναλώματι. WOLF.

Χορηγίᾳ] Χορηγία, proprie *suppeditatio sumptuum in ludos*. AUGER.

Χρώμενον] [Ita Tayl.] Χρωμένων Lambin. Restitue χρωμένους cum fidelissima Editione, quam comparavit Felicianus. TAYLOR.

Τοὺς τριηράρχους αἱρεῖσθαι ἐπὶ τὴν τριήρη, &c.] Verba sunt legis, qua lata se rem trierarchicam præclare constituisse gloriatur. Trierarchos elegi in singulas triremes pro modo census, qui scilicet denis talentis censi essent. Quod si pluris in censu factitando æstimatæ eorum essent facultates, pro portione quoque collationis et muneris óbeundi necessitatem esse, usque ad navigia terna in singulos, et eorum remigium. eadem etiam ratione observanda in iis, quorum census minor esset classico, id est, denum talentum, ita ut plures in idem munus contribuerentur legitimum et classicum censum æquarent, et singulas triremes expedirent. Ea autem lege promulgata factum esse Demosthenes gloriatur, ut qui prius seni deni trierarchiæ munus obibant, ii singuli binas trierarchias obirent: quod mirum est, καὶ δυοῖν ἐφάνη τριήραρχος ὁ τῆς μιᾶς ἕκτος καὶ δέκατος ὢν πρότερον συντελής. Et ea lege ita sublevatos inopes esse ait, ut divites ad justum collationis modum adacti sint, quod ipse τὸ γιγνόμενον appellat, idque reipsa et eventu patuisse, utpote cum imperatis triremibus nemo eorum qui ad munera redacti erant, aut munus detrectarit oblato supplice libello magistratibus, aut in vincula ductus sit, aut navis ulla instrumento defecta in portu relicta sit. ante hanc autem trierarchiæ constitutionem sæpe variata est ratio ejus muneris, id quod ex Oratione κατὰ Μειδίου satis liquet. Ex edit. HERVAG.

Καὶ ὑπηρετικοῦ] Ὑπειρετικοῦ per ει in secunda syllaba scribit Suidas, παρὰ τὸ ὑπερέσσειν. WOLF.

Ὑπηρετικοῦ] De his Scaphis luculente agit Tourrelius. TAYLOR.

Ὑπηρετικοῦ] Ὑπηρετικόν, *scapha*, navicula quæ sub nave magna remigabat. AUGER.

λά. Τοῖς πένησιν ὑμῖν] F. ὑμῶν. Nisi forte soli pauperes sortiti sint judicia. WOLF.

Ὑμῶν] Ὑμῖν credo cum Editis omnibus. Nempe pertinet ad δοκῶ, sicuti τοῖς πένησιν ad βοηθῆσαι. Quo ritu interpretatur Wolfius. Alii aliter: *Parui egli ch' io habbia fatto poco beneficio a coloro ch' erano poueri* tra voi? Italus. TAYLOR.

Ἀναλῶσαι ἂν] Vid. Var. Lect.

Τοῦ μὴ τὰ δίκαια ποιεῖν ἐθέλειν] [Ita Tayl.] F. τοῦ μὴ ἐθέλειν: aut τὸ ἐθέλειν abundat, τοῦ μὴ ποιεῖν ἕνεκα τὰ δίκαια. Alias aptius esset, τοῦ μὴ ἀναγκάζεσθαι ποιεῖν. WOLF.

Ἔργῳ] Idem est, ac ἐν ἔργῳ, διὰ τῶν ἔργων. HARL.

Πάντα γὰρ τὸν πόλεμον τῶν ἀποστόλων γιγνομένων, &c.] *Omni enim ejus belli tempore, quum omnes classium navigationes mea lege profectæ sint, nullus apud vos trierarchus libellum supplicem ob id porrigendum duxit, quod injuria ea lege affectus esset, nullus in asylum portus vestri confugit, ibique ad aram Dianæ sedit. nullus denique a magistratibus rei nauticæ curatoribus et judicibus vinctus est propter parendi contumaciam.* quo loco ἀποστολεῖς vocat *magistratus rei nauticæ jurisdictionem habentes*, qui trierarchis jura reddebant. Et rursus, [p. 1146. ed. R.] προσελθὼν αὐτῷ προκαλεσάμην πρός τε τοὺς ἀποστολέας, καὶ πρὸς τοὺς τῶν νεωρίων ἐπιμελητὰς, οὗτοι γὰρ εἰσῆγον τότε τὰς διαδικασίας εἰς τὸ δικαστήριον περὶ τῶν σκευῶν, *eorum enim erat tum cognitio controversiarum de armamentis navium.* Ex edit. HERVAG.

Ἀποστόλων] Ἀπόστολοι sunt *expeditiones maritimæ*. v. Dorville ad Charit. p. 423. Duker. ad Thucyd. libr. VIII. p. 511. et Ruhnken. ad Timæum pag. 43. HARL.

Ἱκετηρίαν ἔθηκε — παρ' ὑμῖν] Ἱκέτευσεν ὑμᾶς. WOLF.

Τριήραρχος] Τριηράρχης Cod. Reg. s. Supra §. 29. ubi vulgatur τριηραρχῶν, eadem differentia Felician. et Cod. Guelph. habent τριηράρχων cum accentu in penultimam retracto. TAYLOR.

Οὐκ ἐν Μουνυχίᾳ ἐκαθέζετο] In Oratione περὶ τοῦ ἐπιτριηραρχήματος est δεθῆναι ἐπὶ τῷ χώματι. Ritus supplicandi et mulctandi in re nautica hic describuntur. WOLF.

Μουνυχίᾳ] Suid. et Harpocr. huc respiciunt v. Μουνυχία. Vide Valesium ad Harpocr. pag. 129. Meurs. I. Attic. Lect. 14. Lysiæ Orat. c. Agorat. Ulpian. ad h. l. Demosthenis. TAYLOR.

Μουνυχίᾳ] Locus est circa Piræeum, in quo erat Dianæ templum et asylum. Huc confugiebant, si quibus trierarchis injuria fiebat, aut nautis, aut aliis, quorum in Piræeo delectus agebatur. Ulpian. STOCK.

Ἀποστολέων] Ἀποστόλων Codd. Regg. γ. η. Inscite. Ἀποστολεῖς, inquit Scholiastes noster, οἱ ἐπιστάται τῶν πλεύσεων. Ὄνομα Ἀρχῆς παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ἔργον ἐχούσης τὸ φροντίζειν τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, καὶ τὸ ταχέως ἐξελθεῖν. Et paria fere Harpocr. in v. Suidas, v. Ἀποστολάς. TAYLOR. V. Polluc. l. VIII. segm. 99. ibique interpr. HARL.

Ἀποστολέων] Οἱ ἀποστολεῖς *præfecti navigationum*. AUGER.

Καταληφθεῖσα] Καταλειφθεῖσα Edit. Felician. et Paris. Restituere volebat cum Wolfio Lambinus. Credo, vocem feliciter satis esse restitutam, verum Wolfius non curavit pariter versionem suam adornare. *Niuno stette* otioso *nel porto*, Ferrus. *Foris comprehensa*, Lambinus, juxta ejus restitutionem. Aldus recte, καταληφθεῖσα, si tamen recte sit, nam adhuc dubito. TAYLOR. Ego cum Reisk. et Wunderl. prætuli καταλειφθεῖσα. Demosth. enim non loquitur de navibus captis, sed de navibus male vel ædificatis vel ornatis, eoque *destitutis*. HARL.

Τὸ λειτουργεῖν] Vid. Var. Lect.

Καὶ μὴν καὶ κατ᾽ αὐτὸ τοῦτο ἄξιός εἰμι ἐπαίνου τυχεῖν, ὅτι πάντα τὰ τοιαῦτα προῃρούμην πολιτεύματα, ἀφ᾽ ὧν ἅμα δόξαι καὶ τιμαὶ καὶ δυνάμεις συνέβαινον τῇ πόλει· βάσκανον δὲ καὶ πικρὸν καὶ κακόηθες οὐδέν ἐστι πολίτευμα ἐμόν, 263
οὐδὲ ταπεινὸν οὐδὲ τῆς πόλεως ἀνάξιον. Ταὐτὸ τοίνυν ἦθος ἔχων ἔν τε τοῖς κατὰ τὴν πόλιν πολιτεύμασι καὶ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς φανήσομαι· οὔτε γὰρ ἐν τῇ πόλει τὰς παρὰ τῶν πλουσίων χάριτας μᾶλλον ἢ τὰ τῶν πολλῶν δίκαια εἱλόμην, οὔτ᾽ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς τὰ Φιλίππου δῶρα καὶ τὴν ξενίαν ἠγάπησα ἀντὶ τῶν κοινῇ πᾶσι τοῖς Ἕλλησι συμφερόντων.

λβʹ. Ἡγοῦμαι τοίνυν λοιπὸν εἶναί μοι περὶ τοῦ κηρύγματος εἰπεῖν καὶ τῶν εὐθυνῶν· τὸ γὰρ ὡς τὰ ἄριστά [1] τ᾽ ἔπραττον καὶ διὰ παντὸς εὔνους εἰμὶ καὶ πρόθυμος εὖ ποιεῖν ὑμᾶς, ἱκανῶς ἐκ τῶν εἰρημένων δεδηλῶσθαί μοι νομίζω. Καίτοι τὰ μέγιστά γε τῶν πεπολιτευμένων καὶ πεπραγμένων ἐμαυτῷ παραλείπω, ὑπολαμβάνων πρῶτον μέν, ἐφεξῆς τοὺς περὶ αὐτοῦ τοῦ παρανόμου λόγους ἀποδοῦναί με δεῖν, εἶτα, κἂν μηδὲν εἴπω περὶ τῶν λοιπῶν πολιτευμάτων, ὁμοίως παρ᾽ ὑμῶν ἑκάστῳ τὸ συνειδὸς ὑπάρχειν μοι.

λγʹ. Τῶν μὲν οὖν λόγων, οὓς οὗτος ἄνω καὶ κάτω διακυκῶν ἔλεγε περὶ τῶν παραγεγραμμένων νόμων, οὔτε μὰ τοὺς θεοὺς ὑμᾶς οἴομαι μανθάνειν, οὔτ᾽ αὐτὸς ἠδυνάμην συνιέναι τοὺς [2] πολλούς· ἁπλῶς δὲ τὴν ὀρθὴν ὁδὸν περὶ τῶν δικαίων διαλέξομαι. Τοσούτου γὰρ δέω λέγειν ὡς οὐκ εἰμὶ ὑπεύθυνος, ὃ νῦν οὗτος πολλάκις διέβαλλε καὶ

[1] γε [2] πολλοὺς αὐτῶν·

Καὶ μὴν καὶ] *Quin etiam.* v. Hoogev. de partic. gr. p. 590. HARL.

Βάσκανον] Ulpianus ad Orat. de Rebus Chersones. hæc habet: Οὕτω καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς· βάσκανον δὲ καὶ κακόηθες, οὐδέν ἐστι πολίτευμα ἐμὸν, φησὶν, ἀντὶ τοῦ φιλαίτιον, καὶ συκοφαντικόν. Iisdem fere verbis Etym. M. v. Βάσκανος, Harpocr. v. Βασκαίνει: quorum uterque hunc locum laudat. Infra §. οά. med. TAYLOR. Ammon. de aff. vocc. differentia h. v. ibique Valcken. Thom. Magister in Βασκαίνω ibique interpr. L. Bos. ad Galat. III. 1. HARL.

λγʹ. Παραγεγραμμένων] Vide, quæ annotavimus nuper ad §. ϛʹ. Not. παρ᾽ αὐτὰ τὰ ἀδικ. TAYLOR. v. 14. διαπαντὸς, et v. 20. ἑκάστου, et v. 24. οἶμαι ὑμᾶς Tayl.

Περὶ τῶν παραγεγραμμένων νόμων] Ita vocat leges perperam latas aut scriptas. *Ex edit.* HERVAG.

Πολλοὺς] Τοὺς πολλοὺς αὐτῶν Ven. Ital. Harl. Lind. Ubi Obsopœus notat, ex suo, ut autumo, Codice: "In Aldino verbum deest: sic enim legendum est, συνεῖναι τοὺς πολλοὺς αὐτῶν. Id quod vel mediocriter docti intelligent." TAYLOR.

διωρίζετο, ὥσθ᾽ ἅπαντα τὸν βίον ὑπεύθυνος εἶναι ὁμολογῶ ὧν ἢ διακεχείρικα ἢ πεπολίτευμαι παρ᾽ ὑμῖν. ὧν μέντοι γ᾽ ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ἐπαγγειλάμενος δέδωκα τῷ δήμῳ, οὐδεμίαν
261 ἡμέραν ὑπεύθυνος εἶναί φημι — ἀκούεις, Αἰσχίνη; — οὐδ᾽ ἄλλον οὐδένα, οὐδ᾽ ἂν τῶν ἐννέα ἀρχόντων τις ὢν τύχῃ. τίς γάρ ἐστι νόμος τοσαύτης ἀδικίας καὶ μισανθρωπίας μεστός, ὥστε τὸν δόντα τι τῶν ἰδίων καὶ ποιήσαντα πρᾶγμα φιλάνθρωπον καὶ φιλόδωρον τῆς χάριτος μὲν ἀποστερεῖν, εἰς δὲ τοὺς συκοφάντας ἄγειν, καὶ τούτους ἐπὶ τὰς εὐθύνας ὧν δέδωκεν ἐφιστάναι; Οὐδὲ εἷς δή που. εἰ δὲ φησὶν οὗτος, δειξάτω, κἀγὼ στέρξω καὶ σιωπήσομαι. Ἀλλ᾽ οὐκ ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀλλ᾽ οὗτος συκοφαντῶν, ὅτι ἐπὶ τῷ θεωρικῷ τότ᾽ ὢν ἐπέδωκα τὰ χρήματα, [1] ἐπῄνεσέν αὐτόν φησιν ἡ βουλὴ ὑπεύθυνον ὄντα. Οὐ περὶ τούτων γ᾽ οὐδενός, ὧν ὑπεύθυνος ἦν, ἀλλ᾽ ἐφ᾽ οἷς ἐπέδωκα, ὦ συκοφάντα.

λδʹ. Ἀλλὰ καὶ τειχοποιὸς ἦσθά φησι. Καὶ δι᾽ αὐτό γε τοῦτο ὀρθῶς ἐπῃνούμην, ὅτι [2] τἀναλωμένα ἐπέδωκα καὶ οὐκ ἐλογιζόμην. ὁ μὲν γὰρ λογισμὸς εὐθυνῶν καὶ τῶν ἐξετασόντων προσδεῖται, ἡ δὲ δωρεὰ χάριτος καὶ ἐπαίνου δικαία [3] ἐστὶ τυγχάνειν· διόπερ ταῦτ᾽ ἔγραψεν ὁδὶ περὶ ἐμοῦ. Ὅτι δ᾽ οὕτω [4] ταῦτα οὐ μόνον ἐν τοῖς νόμοις ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς [5] ὑμετέροις ἤθεσιν ὥρισται, ἐγὼ ῥᾳδίως πολλαχόθεν δείξω. πρῶτον μὲν γὰρ Ναυσικλῆς στρατηγῶν, ἐφ᾽ οἷς ἀπὸ τῶν ἰδίων προεῖτο, πολλάκις ἐστεφάνωται ὑφ᾽ ὑμῶν· εἶθ᾽ ὅτι τὰς ἀσπίδας Διότιμος ἔδωκε καὶ πάλιν Χαρίδημος, ἐστεφανοῦντο· εἶθ᾽ οὑτοσὶ Νεοπτόλεμος, πολλῶν ἔργων ἐπιστάτης ὤν, ἐφ᾽ οἷς ἐπέδωκε, τετίμηται. σχέτλιον γὰρ

[1] † ἐπῄνεσεν [2] † τἀνηλωμένα [3] τυγχάνειν ἐστὶ [4] ταῦτα [ἔχει, καὶ] οὐ [5] † ἡμετέροις

Ἐπαγγειλάμενος] Ὑποσχόμενος interpretatur Scholiastes. Vide notas ad Arg. post. Demosth. π. Παραπρεσβ. IDEM.

Ἐπῄνεσεν] Ita laudat Maximus Sophista: ἄξιον ἔκρινέ με στεφάνου ὁ Κτησιφῶν, οὐ περὶ τούτων κ. τ. λ. IDEM. v. 10. ἔδωκεν Tayl.

λδʹ. Οὕτω ταῦτα ἔχει καὶ] [Ita Tayl.] Ἔχει καὶ desunt in quamplurimis. TAYLOR. V. Var. Lect.

Ναυσικλῆς] Ut hæc valeant exempla, probandum fuit, decretas esse hominibus illis coronas, *priusquam rationes retulissent*: εἰκὸς γὰρ ἦν (quod ait haud incommode Schol.) μετὰ τὸ δοῦναι τὰς εὐθύνας, στεφανωθῆναι αὐτούς· ἀλλ᾽ ἀορίστως προῆκται. STOCK.

Ἐφ᾽ οἷς ἀπὸ τῶν ἰδίων προέιτο] Παρὰ τὸ Προΐεμαι, τὸ δαπανῶ καὶ ἀναλίσκω. WOLF.

Ὅτε] [Ita Tayl.] Ὅτι erat hariolatio Dion. Lambini. Confirmatur a Guelph. et β. Reg. TAYLOR.

Ἐστεφανοῦντο] Ἐστεφανοῦτο, (scil. Charidemus) Harl. Vindob. Reg. *a*. Atque

ἂν εἴη τοῦτό γε, εἰ τῷ τινὰ ἀρχὴν ἄρχοντι ἢ διδόναι τὰ
ἑαυτοῦ τῇ πόλει διὰ τὴν ἀρχὴν μὴ ἐξέσται, ἢ τῶν δοθέντων
ἀντὶ τοῦ κομίσασθαι χάριν εὐθύνας ὑφέξει. Ὅτι τοίνυν 265
ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λέγε τὰ ψηφίσματά μοι τὰ τούτοις
γεγενημένα αὐτὰ λαβών. λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἄρχων Δημόνικος Φλυεύς, Βοηδρομιῶνος ἕκτη μετ' εἰκάδα, γνώμη βουλῆς καὶ δήμου, Καλλίας Φρεάῤῥιος εἶπεν, ὅτι δοκεῖ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ στεφανῶσαι Ναυσικλέα τὸν ἐπὶ τῶν ὅπλων, ὅτι Ἀθηναίων ὁπλιτῶν δισχιλίων ὄντων ἐν Ἴμβρῳ καὶ βοηθούντων τοῖς κατοικοῦσιν Ἀθηναίων τὴν νῆσον, οὐ δυναμένου Φίλωνος τοῦ ἐπὶ τῆς διοικήσεως κεχειροτονημένου διὰ τοὺς χειμῶνας πλεῦσαι καὶ μισθοδοτῆσαι τοὺς ὁπλίτας, ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ἔδωκε, καὶ οὐκ εἰσέπραξε τὸν δῆμον· καὶ ἀναγορεῦσαι τὸν στέφανον Διονυσίοις τραγῳδοῖς καινοῖς.

ἝΤΕΡΟΝ ΨΗΦΙΣΜΑ.

Εἶπε Καλλίας Φρεάῤῥιος, πρυτάνεων λεγόντων βουλῆς γνώμη· Ἐπειδὴ Χαρίδημος ὁ ἐπὶ τῶν ὁπλιτῶν ἀποσταλεὶς εἰς Σαλαμῖνα, καὶ Διότιμος ὁ ἐπὶ τῶν ἱππέων, ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ μάχῃ τῶν στρατιωτῶν τι-

ita Obsopœum intelligo. γς. ἐστεφανούμενος ἦν in Reg. ζ. Idem.

Ὑφέξειν] [Ita Tayl.] ὑφέξει, et v. 1. τῳ i.e. τινὶ, et v. 1. τὰ ἐπὶ τούτοις. Markland. V. Var. Lect.

Λέγε τὰ ψηφίσματά μοι τὰ τούτοις γεγενημένα, αὐτὰ λαβὼν] Hanc distinctionem Reiskii, qua αὐτὰ cum λαβὼν conjunxit, sensum ridiculum dare, quasi decreta ita recitari possint, ut non ipsa inspiciantur. Eandemne constructionem faciet adv. Lept. §. ί. Ἀνάγνωθι λαβὼν αὐτοῖς τὰ ψηφίσματα αὐτὰ, τὰ περὶ τοῦ Λεύκωνος. Wunderl.

Ἄρχων] Vid. Var. Lect.

Ἕκτη μετ' εἰκάδα] 25to die. Retrogrado numero 30. 29. 28. 27. 26. 25. Wolf. Dies erat vicesimus sextus. Neque in hac locutione, μετ' εἰκάδα, retrogrediuntur. Quo pacto enim fieri potest? Infelicissimus semper fere Wolfius in tertia decade. Alibi enim errorem huic errori contrarium erravit. Taylor.

Γνώμη] Γνώμην Ital. Cod. Nescio, annon aliquanto rectius. Sc. γνώμην Β. καὶ Δ. Καλλίας εἶπεν, *recitavit* nempe, aut *pronunciavit, ea, quæ Senatus P. q. A. tulerat.* Hæc malui cum ob multa, tum propter ista, quæ in Psephismatis exordio occurrunt, nempe ὅτι δοκεῖ τῇ Βουλῇ καὶ τῷ Δήμῳ: *Visum est, Placet. Statuit S. P. Q. A.* Idem.

Τοῦ ἐπὶ τῆς διοικήσεως] *Quæstor primarius*, publicorum redituum curator. Hunc a populo in quinquennium creari solitum scribit Sigonius, l. 4. Stock.

Κεχειροτονημένου] Inductus est Wolfius hoc vocabulo locum ita vertere: *Phialo Quæstor designatus.* Certe nove dictum κεχειροτονημένου ἐπὶ τῆς διοικήσεως. Hoc intelligo Φιάλωνος τοῦ ἐπὶ τῆς διοικήσεως, [ita Tayl.] quo pacto habuimus; Δημοσθένης ὁ ἐπὶ τοῦ θεωρικοῦ. Vide Vales. ad Excerpt. Polyb. pag. 23. Taylor.

Εἰσέπραξε] Conf. Theophr. Char. VI. et Casaub. ib. p. 95. ac Viger. de Idiotism. Polyb. V. 10. 20. not. Harl.

Λεγόντων] Συλλεγέντων. Ea est hariolatio Lambini, qui ita vertit: *moderatoribus civitatis de sententia senatus convocatis.* Quod ego sane ambigerem. Traductor Italicus cum Wolfio consentit. Cæteri ita: *Prytanibus—Administratoribus— de Senatus sententia verba facientibus.* Aretinus Decreta nulla convertit, credo, quia exemplaribus usus, in quibus desiderabantur. Interea tamen nova est Forma loquendi et Monumentum satis inusitatum. πρυτανέως Ald. Ven. etc. Taylor.

Βουλῆς] Adde καὶ δήμου, ut mox, et supra v. 8. et 9. Markland.

Ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ μάχῃ] Sc. ἐν τῇ Σαλαμῖνι. Fluvii nomen apud Pausaniam et Plinium non reperio. Wolf.

Ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ] Vide Corsin. Fast. Attic. Dissert. III. §. 23. et Demosthenem

νῶν ὑπὸ τῶν πολεμίων σκυλευθέντων, ἐκ τῶν ἰδίων ἀναλωμάτων καθώπλισαν τοὺς νεανίσκους ἀσπίσιν ὀκτακοσίαις, δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ στεφανῶσαι Χαρίδημον καὶ Διότιμον χρυσῷ στεφάνῳ. καὶ ἀναγορεῦσαι Παναθηναίοις τοῖς μεγάλοις ἐν τῷ γυμνικῷ ἀγῶνι καὶ Διονυ-
266 σίοις τραγῳδοῖς καινοῖς· τῆς δ' ἀναγορεύσεως ἐπιμεληθῆναι Θεσμοθέτας, πρυτάνεις, ἀγωνοθέτας.

λε'. Τούτων ἕκαστος, Αἰσχίνη, τῆς μὲν ἀρχῆς, ἧς ἦρχεν, ὑπεύθυνος ἦν, ἐφ' οἷς δ' ἐστεφανοῦτο, οὐχ ὑπεύθυνος. [1]Οὔκουν οὐδ' ἐγώ· ταὐτὰ γὰρ δίκαιά ἐστί μοι περὶ τῶν αὐτῶν τοῖς ἄλλοις δή που. Ἐπέδωκα; Ἐπαινοῦμαι διὰ ταῦτα, οὐκ ὢν ὧν ἐπέδωκα ὑπεύθυνος. Ἦρχον; Καὶ δέδωκά γ' εὐθύνας ἐκείνων, οὐχ ὧν ἐπέδωκα. Νὴ Δί', ἀλλ' ἀδίκως ἦρξα; Εἶτα παρών, ὅτε μ' εἰσῆγον οἱ λογισταί, οὐ

[1] † οὐκοῦν

infra §. 63. Taylor. Pugnam eam censet fuisse Taylorus cujus infra meminit noster §. 63. quod non liquet. Stock.

Στρατιωτῶν τινῶν] Pro τῶν στρατιωτῶν τινῶν, Nostrum sic habuit, τῶν στρατιωτικῶν ὑπὸ τῶν πολεμίων. Atque haud scio, annon multo emendatius. Obsopœus.

Θεσμοθέτας] Pollux in Onomast. cap. IX. segm. 85. illustrat et exponit magistratus Athenienses: et statim ab initio: Ἀρχόντων Ἀθήνησιν ὀνόματα, οἱ ἐννέα ἄρχοντες. εἰσὶ δὲ, ὁ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπώνυμος ἄρχων, βασιλεὺς, πολέμαρχος, (hoc est, *belli princeps*) καὶ θεσμοθέται (*legumlatores*) ἕξ. ἐκ τούτων γὰρ οἱ ἐννέα ἄρχοντες συμπληροῦνται. (vide ad hunc locum interpretes in edit. Hemsterh. pag. 905.) Tum persequitur officia Thesmothetarum, et inter alia officium illorum fuisse scribit, imperatores eligere ex omnibus, et secundum singulas prytaneas inquirere, num singuli bene imperare videantur, investigare, si quis legem non utilem tulerit, insuper et ducum examinationes: tum et præturis censuram administrare, senatusque decreta. Ex his igitur videmus, cur Thesmothetarum hic injiciatur mentio. Libr. cod. sect. 95. agitur de Prytanibus. Harl.

Ἀγωνοθέτας] Pollux libr. mem. lib. III. segm. 140. Ἀγωνοθέται, ἀθλοθέται, (quamquam Phavor. distinguit inter ἀγωνοθέτην et ἀθλοθέτην, observante Kuhnio,) ἀγώνων διαθέται, ἄθλων ἐπιμεληταὶ, ἔφοροι, ἐπόπται, προστάται, ἐπίσκοποι. Vide eundem segm. 93. Mœris quidem p. 67. ἀθλοθέτης, inquit, ἀττικῶς· ἀγωνοθέτης, ἑλληνικῶς. Et ita quoque Thomas M. pag. 15. Sed refutant has ineptias Grammaticorum Pierson. ad Mœrin loco nostro Demosthenis, et Oudendorp. ad Thomam M. loco Xenophontis de expedit. Cyri pag. 296. Vide etiam reliquos interpretes ad Thom. M. et Ammon. de differentia pag. 4. ibique Valckenaer. Hesychium in ἀγωνοθέτης, Sigonium de republ. Athen. libr. IV. cap. ultimo aliosque. Idem.

λέ. Εὐθύνας] Εὐθύνη erat ratio, quam quis publice reddere debebat coram correctoribus, qui εὔθυνοι vocabantur. Pollux segm. 100. libr. VIII. ad quem locum lege Kuhnium: οἱ εὔθυνοι, ὥσπερ οἱ πάρεδροι, τοῖς ἐννέα ἄρχουσι προσαιροῦνται. οὗτοι δ' εἰσπράσσουσι καὶ τοὺς ἔχοντας. (qui a repetundarum reis mulctam exigunt.) Phavor. in εὐθύνη supplet τοὺς ἔχοντάς τι τῶν δημοσίων, *qui aliquid ad publicum ærarium pertinens detinebant:* qua quidem interpretatione corruit emendatio Jungermanni, qui in Polluce loco ἔχοντας corrigit ἄρχοντας. vide etiam Petit. comm. in LL. Attic. pag. 309. Harpocration. in εὐθύνη, Thomam Mag. sub h. voc. ibique interpretes, Mœrin Atticistam p. 135. εὐθύνα, τρόπος κρίσεως ἀρξάντων ἢ πρεσβευσάντων, ibique Pierson. etc. v. etiam obs. de λογιστῇ. ὑπεύθυνος autem est magistratus, referendis rationibus obnoxius. v. Petit. comm. in LL. Attic. pag. 311. Idem.

Ἐπέδωκα, νὴ Δία] Restitue: ἐπέδωκα. Νὴ Δία, ἀλλ'—Markland.

Νὴ Δία] Νὴ Δία, ἀλλ' ἀδίκως ἦρξα. Ita Benenatus. Feliciter. Taylor.

Λογισταὶ διὰ τί, οὐ] [Ita Tayl.] Harpocr. hunc locum Auctoris nostri spectat. Consule Valesium. Taylor. V. Var. Lect. v. 10. ἐπέδωκα. καὶ ἐπαιν., et v. 11. ἦρχον., et v. 12. ἐπέδωκα, νὴ Δία. ἀλλ' ἀδίκως ἦρξα. Tayl.

Λογισταὶ] De his publicis censoribus Pollux lib. VIII. segm. 99. Δύο ἦσαν, scribit, ὁ μὲν τῆς βουλῆς, ὁ δὲ τῆς διοικήσεως (jurisdictionis) λογισταί· καὶ τούτους ἡ βου-

κατηγόρεις; Ἵνα τοίνυν εἰδῆτε, ὅτι αὐτὸς οὗτός μοι μαρτυρεῖ, ἐφ' οἷς οὐχ ὑπεύθυνος ἦν ἐστεφανῶσθαι, λαβὼν ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα ὅλον τὸ γραφέν μοι· οἷς γὰρ οὐκ ἐγράψατο τοῦ προβουλεύματος, τούτοις ἃ διώκει συκοφαντῶν φανήσεται. Λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπὶ ἄρχοντος Εὐθυκλέους, Πυανεψιῶνος ἐνάτῃ ἀπιόντος, φυλῆς πρυτανευούσης Οἰνηΐδος, Κτησιφῶν Λεωσθένους Ἀναφλύστιος εἶπεν· Ἐπειδὴ Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεύς, γενόμενος ἐπιμελητὴς τῆς τῶν τειχῶν ἐπισκευῆς καὶ προσαναλώσας εἰς τὰ ἔργα ἀπὸ τῆς ἰδίας οὐσίας τρία τάλαντα, ἐπέδωκε ταῦτα τῷ δήμῳ, καὶ ἐπὶ τοῦ θεωρικοῦ κατασταθεὶς ἐπέδωκε τοῖς ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν θεωρικοῖς ἑκατὸν μνᾶς εἰς θυσίας,

λὴ κληροῖ κατ' ἀρχὴν, ὡς παρακολουθεῖν (hic Kuhnius e cod. A. in notis inserit ἀντιγραφεῖς, *rescriptores*,) τοῖς διοικοῦσι. In Glossis: Λογιστὴς, *Curator, tabularius.* Num hi differant ab aliis λογισταῖς, qui magistratus erant sorte capti, *decem* numero, apud quos rationes gesti magistratus referebant οἱ ἐν ἀρχῇ, intra triginta ab abdicato magistratu dies, quod negat Petitus comm. in LL. Attic. libr. III. tit. II. pag. 308. ubi de his multus est, nec ne? quod Kuhnio ad Polluc. pag. 917. placuisse videtur, qui illos duos ex eodem X numero forte fuisse arbitratur, altioris est indaginis. Λογισταὶ pæne iidem videntur esse, ac εὔθυνοι. Sed Petitus loc. mem. qua in re differant, copiose ostendit. Λογισταὶ sunt κληρωτοί: εὔθυνοι autem προσαιροῦνται. Logistæ sunt tanquam novem Archontes; Euthyni sunt tanquam Paredri novem Archontum, et assident *Logistis*: itaque ubi indicatum est, magistratus potestate decedentes aliquid publice debere, id ab illis exigunt: εἰσπράσσουσι δὲ τοὺς ἔχοντας, id est τοὺς ὀφείλοντας τῇ πόλει. Quare mirum non est, si utrisque εὐθύνας adscribunt. Hactenus Petitus. Taylorus interpretatur *Quæstores*: Seilerus *Rechnungsrevisores* [*revisers of accounts*]. Harl.

Οἷς γὰρ οὐκ ἐγράψατο,—τούτοις] Τῷ μὴ γράψασθαι, διότι οὐκ ἐγράψατο τὸ ψήφισμα, ἢ τοῦ ψηφίσματος. Wolf.

Τούτοις] Ἐν τούτοις Lambin. Cujus hæc est Paraphrasis, non versio: *Ex iis enim quæ de SCto in judicium non vocavit, se ipse aperiet et indicabit; atque in iis quæ judicio persequitur, improbissimus calumniator reperietur.* Quanto pressius, quanto accuratius, quanto elegantius Hieron. Ferrus? *Percioche per quelle cose, che non ha accusato del decreto, apparira calunniatore di quelle, che accusa.* Taylor.

Τούτοις] Seilerus observat hic callidum oratoris artificium. Sicco quasi pede transit id, quod præcipuum erat in accusatione Æschinis. Lex erat: Ἀρχὴν ὑπεύθυνον μὴ στεφανοῦν. *Magistratus, priusquam rationes retulerit, corona ne donator.* (vide Petiti commentar. in LL. Atticas pag. 311.) Neque tamen in magistratu non fuit Demosthenes, quum Ctesiphon de coronando Demosthene legem rogaret. Demosthenes enim Olymp. CX. an. 3. et ætat. 44. ex decreto Ctesiphontis corona a populo donabatur. Olymp. vero CXXII. an. 3. et ætat. 52. habuit orationem de Corona, (secundum Schottum in vitis comparatis Aristotelis ac Demosthenis). Vacuus igitur nunc a munere, præterlapso hoc annorum spatio, caput accusationis haud attingens, æquitatem rei præmiique ostendit et commendat: quod quidem leve argumentum non ab initio, sed in media oratione prudenter et more sapientis ducis in collocanda acie ponit. Harl. v. 1. οὗτος deest in ed. Tayl.

Πυανεψιῶνος ἐνάτῃ ἀπιόντος] 22. Octob. Sc. 30. 29. 28. 27. 26. 25. 24. 23. 22. Wolf.

Ἐννάτῃ] [Ita Tayl.] Ἐνάτῃ Feliciani Editio, et Benenati. Taylor.

Ἐπέδωκε τοῖς κ. τ. λ.] Ἴσως τοῖς τὰ θεωρικὰ λαμβάνουσι, τουτέστι, τοῖς πένησι. Nam ditiores contemsisse binos illos obolos consentaneum est. Melanchtho: *Largitus est iis, qui theatrali pecunia fruuntur.* Perionius: *Centum libras ad sacrificia iis, qui ex omnibus tribubus sacra procurabant, largitus sit.* Meletus: *Spectaculis, quæ ad omnes tribus pertinent, donaverit* 100 *minas ad sacrificia.* Wolf.

Φυλῶν θεωρικοῖς] Θεωρικὰ δὲ χρήματα εἰς τὰς ἑορτὰς, καὶ θεῶν τιμὰς, τῷ πλήθει νεμόμενα· καὶ τὸ διδόμενον ἐκαλεῖτο θεωρικόν. Pollux, VIII. 113. Stock.

Τοῖς θεωρικοῖς] Neutraliter sumo. Per τὰ θεωρικὰ, intelligo *pecunias ad sacrificia*

δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων ἐπαινέσαι Δημοσθένην Δημοσθένους [1] Παιανιᾶ ἀρετῆς ἕνεκα καὶ καλοκἀγαθίας, ἧς ἔχων διατελεῖ ἐν παντὶ καιρῷ εἰς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, καὶ στεφανῶσαι χρυσῷ
267 στεφάνῳ, καὶ ἀναγορεῦσαι τὸν στέφανον ἐν τῷ θεάτρῳ Διονυσίοις τραγῳδοῖς καινοῖς· τῆς δ' ἀναγορεύσεως ἐπιμεληθῆναι τὸν ἀγωνοθέτην.

[2] Οὔκουν ἃ μὲν ἐπέδωκα, ταῦτ' ἐστίν, ὧν οὐδὲν σὺ γέγραψαι· ἃ δέ φησιν ἡ βουλὴ δεῖν ἀντὶ τούτων γενέσθαι μοι, ταῦτ' ἔσθ' ἃ διώκεις. τὸ λαβεῖν οὖν τὰ διδόμενα ὁμολογῶν ἔννομον εἶναι, τὸ χάριν τούτων ἀποδοῦναι παρανόμων [3] γράφεις; Ὁ δὲ παμπόνηρος ἄνθρωπος καὶ θεοῖς ἐχθρὸς καὶ βάσκανος ὄντως ποῖός τις ἂν εἴη πρὸς [4] θεῶν; οὐχ ὁ τοιοῦτος;

λϛ΄. Καὶ μὴν περὶ τοῦ γ' ἐν τῷ θεάτρῳ κηρύττεσθαι, τὸ μὲν μυριάκις μυρίους [5] κεκηρῦχθαι παραλείπω, καὶ τὸ πολλάκις αὐτὸς ἐστεφανῶσθαι πρότερον. Ἀλλὰ πρὸς θεῶν οὕτω σκαιὸς εἶ καὶ ἀναίσθητος, Αἰσχίνη, ὥστ' οὐ [6] δύνασαι λογίσασθαι, ὅτι τῷ μὲν στεφανουμένῳ τὸν αὐτὸν ἔχει ζῆλον ὁ στέφανος, ὅπου ἂν ἀναρρηθῇ, τοῦ δὲ τῶν στεφανούντων ἕνεκα συμφέροντος ἐν τῷ θεάτρῳ γίγνεται τὸ κήρυγμα; οἱ γὰρ ἀκούσαντες ἅπαντες εἰς τὸ ποιεῖν εὖ τὴν πόλιν προτρέπονται, καὶ τοὺς ἀποδιδόντας τὴν χάριν μᾶλλον ἐπαινοῦσι τοῦ στεφανουμένου· διόπερ τὸν νόμον τοῦτον ἡ πόλις γέγραφε. Λέγε δ' αὐτόν μοι τὸν νόμον λαβών.

[1] † παιανιέα [2] † οὐκοῦν [3] † γράφη [4] θεῶν, *εἰ οὐχ [5] † κεκηρύχθαι [6] † δύνασθαι

quæ in ludis fiebant, pecunias, inquam, *quæ ab omnibus Tribubus conferebantur.* Auger.

Καλοκἀγαθίας] Wunderl. post id vocabulum bene intulit καὶ εὐνοίας ex schedis Scrimgeri, et "postulantibus, ait, verbis ἧς ἔχων—Ἀθηναίων. Neque enim dici potest καλοκἀγαθίαν ἔχειν εἴς τινα, sed εὔνοιαν εἴς τινα, et in Æschinis libello (supra, cap. 17.) verba καὶ εὐνοίας exstant." Harl.

λϛ΄. Μυρίους κεκηρῦχθαι παραλείπω] Hoc unum tamen habuit, quod jure opponatur iis, quæ de *loco recitationis* dixerat adversarius. Lex enim ea, quam mox adducturus est, ab Æschine potius stetit: (vide Not. ad Æsch. §. 15.) verum si decretis fides, quæ §. §. 26. et 34. proferuntur, obsoleverat jampridem et neglecta fuit. Vide Proœm. Taylori. Stock.

Σκαιὸς] Proprie *sinister*: deinde *ineptus*, *agrestis* aut *stolidus*, ut Duker ad Aristoph. Plutum v. 46. in ed. Bergleri σκαιότατε, *stolidissime*, interpretatur, et provocat ad Eustath. ad Homeri Odyss. Γ. pag. 1468. Metaphora sumta a sinistra manu, quia nempe, quæ hac aggrediaris, parum apte fieri solent, ut Sallier ad Thom. Mag. h. v. pag. 795. observat; et Thomas sub voc. σκαιὸς denique, ἔστι δὲ καὶ, ait, σκαιὰ γνώμη, ἡ κακὴ καὶ ἀπαίδευτος, ubi Stoeber hunc nostrum Demosthenis locum laudat. Vide quoque Hesych. vv. σκαιῶς et σκαιῇ. Harl.

Μᾶλλον ἐπαινοῦσι τοῦ ἐπαινουμένου] Ἢ τὸν ἐπαινούμενον. Quod ideo noto, quia imperitior possit exponere, ἢ ὁ ἐπαινούμενος, sc. ἐπαινεῖ τοὺς ἀποδιδόντας χάριν. Est enim Constructio per se ambigua. Wolf. στεφανουμένου, non ἐπαινουμένου. Erravit in describendo. Taylor.

ΝΟΜΟΣ.

Ὅσους στεφανοῦσί τινες τῶν δήμων, τὰς ἀναγορεύσεις τῶν στεφάνων ποιεῖσθαι ἐν αὐτοῖς ἑκάστους τοῖς ἰδίοις δήμοις, ἐὰν μή τινας ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων ἢ ἡ βουλὴ στεφανοῖ· τούτους δ' ἐξεῖναι ἐν τῷ θεάτρῳ Διονυσίοις ἀναγορεύεσθαι.

λζ'. Ἀκούεις, Αἰσχίνη, τοῦ νόμου λέγοντος σαφῶς, πλὴν ἐάν τινας ὁ δῆμος ἢ ἡ βουλὴ ψηφίσηται· 268
τούτους δ' ἀναγορευέτω. Τί οὖν, ὦ ταλαίπωρε, συκοφαντεῖς; τί λόγους πλάττεις; τί σαυτὸν οὐκ ἐλλεβορίζεις ἐπὶ τούτοις, ἀλλ' οὐδ'[1] αἰσχύνει φθόνου δίκην εἰσάγων, οὐκ ἀδικήματος[2] οὐδενός, καὶ νόμους τοὺς μὲν μεταποιῶν, τῶν δ' ἀφαιρῶν μέρη, οὓς ὅλους δίκαιον ἦν[3] ἀναγιγνώσκεσθαι τοῖς γ' ὀμωμοκόσι κατὰ τοὺς νόμους ψηφιεῖσθαι; Ἔπειτα σὺ τοιαῦτα ποιῶν λέγεις ἃ δεῖ προσεῖναι τῷ δημοτικῷ, ὥςπερ ἀνδριάντα ἐκδεδωκὼς κατὰ συγγραφήν, εἶτ' οὐκ ἔχοντα, ἃ προσῆκεν ἐκ τῆς συγγραφῆς, κομιζόμενος, ἢ λόγῳ τοὺς δημοτικοὺς ἀλλ' οὐ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς πολιτεύμασι γιγνωσκομένους. καὶ βοᾷς ῥητὰ καὶ ἄῤῥητα ὀνομάζων, ὥςπερ ἐξ ἁμάξης, ἃ σοὶ καὶ τῷ σῷ γένει πρόςεστιν, οὐκ ἐμοί. Καίτοι καὶ τοῦτο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.

[1] † αἰσχύνῃ [2] οὐδενός; λαβεῖν τιμωρίαν; καὶ [3] † ἀναγινώσκεσθαι

Τὰς ἀναγορεύσεις] Jubet lex *singulos* Demos *proclamationes coronarum facere in ipsis singulis* Demis. AUGER.

λζ'. Φθόνου δίκην εἰσάγων, οὐκ ἀδικήματος οὐδενός] Id est, *sola invidia impulsus, nullius criminis reum in judicium protrahens*, vel, *neque te pudet judicium nunc mihi dictare atque constituere, non criminis alicujus, sed livoris et invidiæ.* Non enim ob indignitatem rerum male gestarum, aut rogationis contra quam decebat perlatæ, sed ob invidiam coronæ Demostheni præconio delatæ stimulabatur. Dicitur itaque εἰσάγειν τὴν δίκην ἢ γραφὴν, pro eo quod est judicium rei constituere, ut Cicero loquitur, et rei actionem dare, vel litem intendere, dictare judicium, quemadmodum et λαγχάνειν δίκην, de quo tamen alibi. et δίκην ἐπάγειν *litem* vel *crimen* vel *dicam impingere*, et diem dicere, h. e. deferre, postulare criminis, ut in hac eadem εἰσαγγελίας ἐπαγόντων μοι dixit. et alibi, ἐπάγειν αἰτίαν ψευδῆ, *falsum crimen intendere.* Porro εἰσαγγελίαν esse aiunt de rebus perperam factis, γραφὴν de legibus perperam latis. Unde in eadem hac supra, οἴκοι ἐν μὲν οἷς εἰσηγγελλόμην, ὅτε ἀπεψηφίζεσθέ μου, τότε ἐψηφίζεσθε τὰ ἄριστά με πράττειν. Ex edit. HERVAG.

Ἢ λόγῳ] V. Var. Lect. v. 7. στεφανώσηται, et v. 14. deest σὺ in ed. Tayl.

Ἢ λόγῳ] Wunderl. pro ἢ suspicatur ἢ legendum esse. HARL.

Γινωσκομένους] [Ita Tayl.] Ἀττικισμὸς, ἀντὶ τοῦ, γινωσκομένων. WOLF.

Ἁμάξης] [Ita Tayl.] Vide Ulpian. supra ad fin. §. ί. Harpocrat. v. Πομπείας. Aristoph. Plut. 1015. et σχ. Sext. Empiric. adv. Grammat. cap. 3. TAYLOR.

Καίτοι καὶ τοῦτο] Pro τοῦτο lego τούτῳ, et alterum τούτῳ rejicio. Cicero pro M. Cœlio: *Accusatio crimen desiderat, rem ut definiat, hominem ut notet, argumento probet, teste confirmet: Maledictio autem nihil habet propositi præter contumeliam, quæ, si petulantius jactatur, convicium, si facetius, urbanitas nominatur.* WOLF.

Τοῦτο] Τούτῳ Codd. β. ζ. et tum delendum est posterius. TAYLOR.

Καίτοι καὶ τοῦτο, ὦ ἄ. Ἀ.] Hæc verba

Ἐγὼ λοιδορίαν κατηγορίας τούτῳ διαφέρειν ἡγοῦμαι, τῷ τὴν μὲν κατηγορίαν ἀδικήματ' ἔχειν, ὧν ἐν τοῖς νόμοις εἰσὶν αἱ τιμωρίαι, τὴν δὲ λοιδορίαν βλασφημίας, ἃς κατὰ τὴν[1] αὐτῶν φύσιν τοῖς ἐχθροῖς περὶ ἀλλήλων συμβαίνει λέγειν. οἰκοδομῆσαι δὲ τοὺς προγόνους ἡμῶν ταυτὶ τὰ δικαστήρια ὑπείληφα, οὐχ ἵνα συλλέξαντες[2] ὑμᾶς εἰς ταῦτα ἀπὸ τῶν ἰδίων[3] κακῶς τὰ ἀπόῤῥητα λέγωμεν ἀλλήλους, ἀλλ' ἵν' ἐξελέγχωμεν, ἐάν τις ἠδικηκώς τι τυγχάνῃ τὴν πόλιν. Ταῦτα τοίνυν εἰδὼς Αἰσχίνης οὐδὲν ἧττον ἐμοῦ, πομπεύειν ἀντὶ τοῦ κατηγορεῖν εἵλετο.

λη'. Οὐ μὴν οὐδ' ἐνταῦθα ἔλαττον ἔχων δίκαιός ἐστιν ἀπελθεῖν. ἤδη δ' ἐπὶ ταῦτα πορεύσομαι,[4] τοσοῦτόν αὐτὸν ἐρωτήσας. Πότερόν σέ τις, Αἰσχίνη, τῆς πόλεως ἐχθρὸν ἢ
269 ἐμὸν εἶναι φῇ; Ἐμὸν δηλονότι. Εἶτα, οὗ μὲν ἦν παρ' ἐμοῦ δίκην κατὰ τοὺς νόμους ὑπὲρ τούτων λαβεῖν, εἴπερ ἠδίκουν, ἐξέλιπες, ἐν ταῖς εὐθύναις, ἐν ταῖς γραφαῖς, ἐν ταῖς ἄλλαις κρίσεσιν· οὗ δ' ἐγὼ μὲν ἀθῷος ἅπασι, τοῖς νόμοις, τῷ χρόνῳ, τῇ προθεσμίᾳ, τῷ κεκρίσθαι περὶ πάντων πολλάκις τούτων πρότερον, τῷ μηδεπώποτ' ἐξελεγχθῆναι μηδὲν[5] ὑμᾶς ἀδικῶν, τῇ πόλει δ' ἢ πλέον ἢ ἔλαττον ἀνάγκη τῶν γε δημοσίᾳ πεπραγμένων μετεῖναι τῆς δόξης, ἐνταῦθ' ἀπήντηκας; Ὅρα, μὴ τούτων μὲν ἐχθρὸς ᾖς, ἐμὸς δὲ προςποιῇ.

λθ'. Ἐπειδὴ τοίνυν ἡ μὲν εὐσεβὴς καὶ δικαία ψῆφος

[1] † αὐτῶν [2] † ὑμᾶς [3] κακῶν [4] † τοσοῦτον αὐτὸν [5] † ὑμᾶς

paraphrasim conficiunt. *Et tamen, o viri Athenienses, sic se res habet.* AUGER. Aliter Tayl. et v. 4. συμβαίνοι, et v. 5. deest ἡμῶν, et penult. ἐμοὶ in ej. ed.

Ὑμᾶς] L. ἡμᾶς. Constructio est, οὐχ ἵνα ἡμεῖς, συλλέξαντες ἡμᾶς. MARKLAND.

Ἀπὸ τῶν ἰδίων] *E privatis ædibus* Wolfius. Dubito. *Levandovi dalle vostre facende:* Ferrus. Atque similiter, ut ille, Anonymus: *a privatis negotiis vestris avocemus.* Neque alii felicius. Vide, quid præstiterit Cod. Ven. ἀπὸ τῶν ἰδίων κακῶν τὰ ἀπόῤῥητα λέγωμεν ἀλλήλους. TAYLOR.

Κακῶς τὰ ἀπόῤῥητα λέγωμεν] Locutio est *forensis.* Athenienses (inquit Isocrates κατὰ Λοχίτου) περὶ τῆς κακηγορίας νόμον ἔθεσαν, ὃς κελεύει τοὺς λέγοντάς τι τῶν ἀποῤῥήτων πεντακοσίας δραχμὰς ὀφείλειν: *legem de maledicto statuebant, quæ jubet eos, qui conviciando aliquid objecerint, quod palam fieri nec æquum nec honestum sit, duobus millibus sestertium mulctari:* ut hæc verba παραφραστικῶς interpretatur Budæus. STOCK.

Ἐμοῦ πομπεύειν] F. κατ' ἐμοῦ. Τὸ πομπεύειν καὶ τὸ ἐξ ἁμάξης satis nota sunt ex vetere consuetudine Comicorum et licentia Festorum. WOLF. Rectius pungitur post ἐμοῦ. TAYLOR.

λή. Εἶτα, οὗ μὲν ἦν] Ἐν ᾧ τόπῳ ἐξῆν. δηλονότι ἐν τῷ λογιστείῳ. WOLF.

Οὗ ἦν] *Ubi erat*, i. e. licebat. AUGER.

Ἐν ταῖς γραφαῖς] Quibus de criminibus Γραφὴ scribi per leges potuit, docet ex Sigonio Potter. I. 23. STOCK.

Τῷ κεκρίσθαι—πρότερον] Vid. Var. Lect.

Ἔλαττον] Πλέον ἢ οὐκ ἔλαττον. MARKLAND.

λθ'. Ἐπειδὴ τοίνυν κ. τ. λ.] Videntur hic Judices suam erga Demosthenem benevolentiam et adversus Æschinem indignationem sive vultu, sive acclamatione, declarasse. Unde se absolutum iri non dubitarit Demosthenes. WOLF. Aut forsan justitia et æquitate rei judicumque

ἅπασι δέδεικται, δεῖ δέ με, ὡς ἔοικε, καίπερ οὐ φιλολοίδορον ὄντα φύσει, διὰ τὰς ὑπὸ τούτου βλασφημίας εἰρημένας ἀντὶ πολλῶν καὶ ψευδῶν αὐτὰ τὰ ἀναγκαιότατ' εἰπεῖν περὶ αὐτοῦ, καὶ δεῖξαι, τίς ὢν καὶ τίνων ῥᾳδίως οὕτως ἄρχει τοῦ κακῶς λέγειν καὶ λόγους [1] τινὰς διασύρειν, αὐτὸς εἰρηκώς, ἃ [2] τίς οὐκ ἂν ὤκνησε τῶν μετρίων ἀνθρώπων φθέγξασθαι; —. Εἰ γὰρ Αἰακὸς ἢ Ῥαδάμανθυς ἢ Μίνως ἦν ὁ κατηγορῶν, ἀλλὰ μὴ σπερμολόγος, περίτριμμα ἀγορᾶς, ὄλεθρος γραμματεύς, οὐκ [3] ἂν αὐτὸν οἴομαι τοιαῦτ' εἰπεῖν οὐδ' ἂν οὕτως ἐπαχθεῖς λόγους πορίσασθαι, ὥσπερ ἐν τραγῳδίᾳ βοῶντα ὦ γῆ καὶ ἥλιε καὶ ἀρετὴ καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ πάλιν σύνεσιν καὶ παιδείαν ἐπικαλούμενον,

[1] τίνας † διασύρει [2] τὶς [3] † ἂν αὐτὸν

fretus simulavit, et artificio quodam rhetorico ad occupandos judicum animos usus est. HARL.

Ἐπειδὴ τοίνυν κ. τ. λ.] *Postquam igitur omnibus*, nempe judicibus, *ostensum est quod sit justum et pium erga me suffragium.* AUGER.

Δεδεικται] Ita constanter. Ego tamen non potui semper non præferre δεδοται. Vid. notas ad Æsch. c. Ctesiph. 441. 12. Licet nonnullis videri possim non multum promovere. Dubito multum de integritate hujus Paragraphi Et multis olim negotium facessit. Laborat in ea causa Hermogenes, quem videbis pag. 518. et apud σχ. nostrum. TAYLOR. F. δεῖ καὶ ἐμὲ, et v. 4. τίς καὶ ἐκ τίνων. MARKLAND.

Σπερμολόγος] Ulpianus, qui hujus Vocis ternas interpretationes attulit, videtur hallucinari in omnibus. Neque se expedit Harpocratio. Alia res est, cum scribit Plutarchus, π. Εὐθυμίας, hoc pacto: Τὴν θηρίων ἑτέροις ἀφ' ἑτέρων παρεσκεύασε τὴν τροφὴν εἶναι, καὶ οὐ πάντα σαρκοφαγεῖν, ἢ σπερμολογεῖν, ἢ ῥιζωρυχεῖν ἐποίησεν: alia, cum Demosthenes, et D. Lucas in Actis Apostolicis pro *blateratore* utuntur. Vide Interpretes ad Act. Apost. XVII. 18. TAYLOR.

Ἀλλὰ μὴ σπερμολόγος, περίτριμμα ἀγορᾶς] Σπερμολόγον dici *nugatorem*, *loquacem*, *vaniloquum*, *biateratorem*, et ut Plautus loqui solet, *qui libens verba funditat*, ex Athen. lib. 8. et Actis Apostolorum c. 17. abunde liquet. Hinc verbum σπερμολογῶ, *nugor*, et *verba loquaciter fundo et deblatero.* Porro autem περίτριμμα ἀγορᾶς Æschinem vocat, quasi contritum, καὶ κατατετριμμένον ἐν τῇ ἀγορᾷ, hoc est ἀναίσχυντον συκοφάντην. Aristophan, Νεφέλ. βδελυρὸς, ψευδῶν συγκολλητὴς, εὑρησιεπὴς, περίτριμμα δικῶν. [v. 446.] Sic enim περίτριμμα, quasi περιτετριμμένον dixit, καὶ περὶ τὰς τετριμμένον. ut alibi, τρίμμα, ἀντὶ τοῦ τετριμμένου, λέγων γενήσει τρίμμα, κρόταλον παιπάλη, ἀντὶ τοῦ τετριμμένος ἐν λόγοις. [v. 259.] Hoc fortasse exprimere voluit Quint. in 10. cum inquit, *Præcipue vero attrita quotidiano actu forensi ingenia, optime rerum talium blanditiis reparantur*, &c. Ex edit. HERVAG.

Σπερμολόγος] *Verbisator*, futilis locutuleius: quo nomine D. Paulum compellarunt philosophi Athenienses: τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; Act. Apost. XVII. 18. STOCK.

Σπερμολογος] Conf. Budæi comment. L. Gr. p. 803. ed. Stephan. ubi etiam noster laudatur locus. Ceterum mihi quidem hic locus, hic conviciorum cumulus, præsertim ubi Æschini parentum scelera et flagitia recensentur et objiciuntur, minus atticus, et ab omni urbanitate et humanitate abhorrens ac plebeius esse videtur, licet orator semet ipse excusarit. Sed ea tunc erat Atheniensibus et poetis et oratoribus consuetudo, ut magnam libertatis reipubl. partem in licentia de aliis impune et palam, præcipue in concione, omnia dicendi poneret, et plebs attica, si alter alterum in perorando conviciis lacesseret, mire delectaretur. v. ipsum orator. infra cap. 44. ab initio. Consuetudini igitur, licet pessimæ, servit orator, ideoque excusandus est, minime vero imitandus, quamquam etiam hodie critici quidam ita debacchantur. HARL.

Περίτριμμα ἀγορᾶς] Vide Jonston. de Festis Græc. pag. 285. Etym. M. 240. 4. Suid. v. Τρίμμα. Aristoph. Nub. v. 446. et σχ. ad 259. TAYLOR. v. seq. οἴμαι Tayl.

ἢ τὰ καλὰ καὶ τὰ αἰσχρὰ διαγιγνώσκεται· ταῦτα γὰρ δήπουθεν ἠκουέτ' αὐτοῦ λέγοντος. Σοὶ δ' ἀρετῆς, ὦ κάθαρμα, ἢ τοῖς σοῖς τίς μετουσία; ἢ καλῶν ἢ μὴ τοιούτων τίς διάγνωσις; πόθεν λαβόντι ἢ πῶς ἀξιωθέντι; ποῦ δὲ παιδείας σοι θέμις μνησθῆναι, ἧς τῶν μὲν
270 ὡς ἀληθῶς τετυχηκότων οὐδ' ἂν εἷς εἴποι περὶ αὑτοῦ τοιοῦτον οὐδέν, ἀλλὰ κἂν ἑτέρου λέγοντος ἐρυθριάσειε· τοῖς δ' ἀπολειφθεῖσι μὲν ὥσπερ σύ, προσποιουμένοις δ' ὑπ' ἀναισθησίας τὸ τοὺς ἀκούοντας ἀλγεῖν ποιεῖν, ὅταν λέγωσιν, οὐ τὸ δοκεῖν τοιούτοις εἶναι περίεστιν.

μ'. Οὐκ ἀπορῶν δ' ὅ τι χρὴ περὶ σοῦ καὶ τῶν σῶν εἰπεῖν, ἀπορῶ τοῦ πρώτου μνησθῶ. Πότερ' ὡς ὁ πατήρ σου Τρόμης ἐδούλευε παρ' Ἐλπίᾳ τῷ πρὸς τῷ Θησείῳ διδά-

Σοὶ δὲ ἀρετῆς, ὦ κάθαρμα etc.] Locum hunc imitatus est Julian. p. 235. 40. ubi vid. Wyttenbachii epistolam criticam ad D. Ruhnken. p. 22. observante Reiskio in Annotatt. ad h. l.—Κάθαρμα, *sordes, purgamentum*, h. e. *homo exsecrabilis, abjectissime, impurissime.* Ammon. de differ. p. 79. Καθάρματα, τὰ μετὰ τὸ καθαρθῆναι ἀποῤῥιπτούμενα. Erant quoque *catharmata* homines, qui pestilentia expianda, aliove quo morbo immolabantur diis. Vid. G. Budæi annotationum in Pandectas alt. edit. Lugdun. 1562. p. 124. 125. Thom. Mag. sub v. Καθάρσια, p. 481. Καθάρματα τὰ μετὰ τὸ καθαρθῆναι τινὰ ἀποῤῥιπτούμενα ῥυπάσματα. Καθάρματα καὶ τὰ εἰς ἀπαλλαγὴν ἐξαισίων κακῶν θυόμενα. ὅθεν καὶ κάθαρμα, ὁ πάντων ἀηδέστατος. ad quem locum vide Trillerum, qui inter alia schol. ad Aristoph. Equites p. 357. laudat, quod huc transferre liceat: ἔτρεφόν τινας Ἀθηναῖοι ἀγενεῖς καὶ ἀχρήστους, καὶ ἐν καιρῷ συμφορᾶς τινὸς ἐπελθούσης τῇ πόλει, (λοιμοῦ λέγω ἢ τοιούτου τινὸς,) ἔθυον τούτους, ἕνεκα τοῦ καθαρθῆναι τοῦ μιάσματος, οὓς καὶ ἐπωνόμαζον καθάρματα. Add. Bosium, Wolf. aliosque interpretes ad I. epistol. Pauli ad Corinth. III. 13. Pollux in Onomast. libr. V. segm. 163. inter abjecta et ignominiosa nomina recenset etiam nostrum: ἐπὶ δὲ τοῦ μηδενὸς ἀξίου, φαίης——ὄλεθρος, κάθαρμα, περίτριμμα, ἀνδράποδον, αἰσχύνη τῶν συνόντων, τῶν εἰς αὐτὸν ἰόντων ὄνειδος. — *perniciosus, excrementum, scoria, mancipium, cohabitantium dedecus, accedentium infamia*, etc. Demostheni et reliquis Græcis hæc et talia opprobria et convicia non æque ignobilia, sordida, homineque liberali beneque educato indigna, ac hodie nobis, prudentioribus quidem, visa et sonuisse videntur. Alioqui, licet summa libertate vel potius licentia et libidine dicendi reipublicæ cives uterentur, conjectura nulla assequi possum, qui fieri potuerit, ut Demosthenes, homo ille elegans et prudens, Athenis, in urbe illa, ubi urbanitas, humanitas et morum elegantia quasi habitatarant, tam procaciter, humiliter et plebeie diceret. Quare Riccio in Diss. Homer. et Klotzio de verecundia Virgilii lubenter assentior, nos usum horum vocabulorum non plane habere cognitum, atque interpretationem ex vulgaribus Lexicis esse ridiculam. HARL.

Τίς μετουσία ἢ μὴ τοιούτων] F. τίς μετουσία; τῶν τοιούτων, ἢ μὴ τοιούτων, τίς διάγνωσις; Aretinus: *aut honestorum, aut turpium, ulla cognitio?* Videtur legisse τῶν καλῶν, ἢ μὴ τοιούτων. Melanchtho: *Quod discrimen honestorum et turpium unquam servasti?* Perionius? *Sed in Te, aut in Tuis, ut virtutis sit aliqua particula? ut honesta a turpibus internoscas?* WOLF.

Μετουσία; ἢ τῶν τοιού.] [Ita Tayl.] Lege μετουσία; ἢ καλῶν ἢ μὴ τοιούτων τίς διάγνωσις; Dixit enim nuperrime, ᾗ τὰ καλὰ καὶ τὰ αἰσχρὰ διαγιγνώσκεται. Ita edidit Aldus, ita fere Morelius. Commendant etiam Codd. præstantiores, Aug. Harl. Vind. Lind. præterquam quod in eorum primo, κακῶν ἢ τοιούτων. Quod eodem recidit. TAYLOR.

Λαβόντι] Eleganter addi solet; et qui omiserunt, isti elegantiam non perceperunt. Sic jam supra §. ις'. et conf. Viger. de Idiotism. &c. c. VI. sect. 1. §. IX. HARL. v. penult. του Tayl.

Τοιούτοις] Vid. Var. Lect.

μ'. Θησείῳ] An hoc Gymnasium, de quo

σκοντι γράμματα, χοίνικας παχείας ἔχων καὶ [1] ξύλον; ἢ ὡς ἡ μήτηρ σου τοῖς μεθημερινοῖς γάμοις ἐν τῷ κλισίῳ τῷ

[1] ξύλον·

Demosthenes disserit, sit Πτολεμαῖον, in medio relinquit Io. Meursius Athen. Attic. lib. I. cap. VI. ubi de fano Thesei multus est, et testimoniis Pausaniæ, Plutarchi etc. a se dicta confirmat. Harl.

Χοίνικας παχείας ἔχων καὶ ξύλον] Aretinus: *Compedes ferens et baculum.* Melanchtho: *Compedibus vinctus docuit literas.* Perionius: *Apud Elpiam, quo is tempore ad Thesei docebat, nexus servierit?* Meletus: *Crassis pedicis et lignis vinctus.* Wolf.

Μεθημερινοῖς γάμοις] F. καθημερινοῖς. Omnes interpretantur *quotidianas nuptias.* Τὸ μεθημερινὸν et νυκτερινὸν, ὥσπερ τὸ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν opponuntur. Perionius: *Cum nova conjugia quotidie iniret.* Idem.

Γάμοις] Γάμοι hic est *coitus, concubitus.* Schrader. ad Mus. v. 3. multis hanc vocis notionem persequitur. "Solent enim, inquit, hujusmodi honestis vocabulis non raro rem turpem minusque honestam velare auctores. Sic Nonnus Dionys. lib. XV. p. 416. l. 21. et alibi. Achill. Tatius lib. I. p. 59. Aristinæt. l. I. ep. 21.—Sic et Latini. Petron. cap. 25. *Plaudentibus ergo universis et postulantibus nuptias fecerunt.*" Hoc sensu quoque ap. Justin. l. 31. c. 6. et Auct. ad Herenn. l. 4. c. 34. vox *nuptiæ* legitur.

Ἐν τῷ κλισίῳ] Aretinus: *In claustro.* Melanchtho: *In tugurio.* Perionius: *In porticu Clesio.* Meletus: *In Clesio.* Est annotatum, legi ἠλισίῳ τῷ προστῴῳ ἥρωϊ. Wolf.

Κλισίῳ] Insignis est differentia in MStis. κλεισίῳ Ven. Obsop. Ital. Lind. κλησίῳ Aug. Vind. ἠλισίῳ MSS. Ald. et Felic. σικλείῳ Reg. s. Interea non vulgaria habet de hac re, licet fortasse non ubique laudanda, S. Petit. de L. Attic. VI. 5. cujus verba describo: "Solenne fuit bonis istis mercibus, ut prostarent, et quotidianos haberent concursus ad illustria civitatis loca, Ceramicum, SCIRUM, et τὴν ἀγοράν. De Ceramico jamdiu monuerunt alii. Quod ad Scirum attinet, elegans est Demosthenis locus, sed corruptus, de Æschinis matre: ἢ ὡς ἡ μήτηρ σοῦ τοῖς μεθημερινοῖς γάμοις ἐν τῷ κλισίῳ πρὸς τῷ Καλαμίτῃ Ἥρωϊ χρωμένη, neque quidquam, qui laudant, juvant, Hesychius et Suidas, quin contra factum, ut alterum insuper mendum occuparet; Ἠλισίῳ quippe legunt lapsu facili, ἀντὶ τοῦ Κλησίῳ, quod est genuinum. Hesychius: Καλαμίτης, Ἥρως τῷ ἠλισίῳ πλησίον. Suidas: Καλαμίτης. κύριον ὄνομα. καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ στεφάνου· ἐν τῷ ἠλισίῳ τῷ πρὸς Καλαμίτῃ Ἥρωϊ. Nos legendum conjicimus ἐν τῷ κλησίῳ τῷ πρὸς τῷ Κυαμίτῃ Ἥρωϊ. Intelligit Orator τὸ Κλήσιον, ut puto, Lycomidarum, (familia erat Athenis Λυκομίδαι, γένος Ἰθαγενῶν, inquit Hesychius) cujus meminit Pausanias in Messeniacis, c. 1. Hoc Κλήσιον non puto longe abfuisse a templo Cereris Eleusiniæ, cujus sacris gens illa dedita; unde Orphei sive Onomacriti ὕμνος εἰς Δήμητρα Λυκομίδαις ποιηθεὶς, inquit Pausanias. Quare etiam colloco juxta ædiculam Κυαμίτου Ἥρωος. Cyamites hic Heros erat, non Bacchus, et a Baccho distinguit Pausanias Atticis, c. 37. scribitque, fuisse hanc ædiculam ἐν τῷ χωρίῳ ΣΚΙΡΑ, quod erat inter urbem et Eleusinem. Atqui ἐν τῷ Σκίρῳ, ut legitur apud Stephanum, αἱ πόρναι ἐκαθέζοντο. Præterea inter lenonias personas recensetur Λυκομίδειος a Polluce, lib. 4. cap. 19. quia scilicet ad hoc τῶν Λυκομιδῶν κλήσιον prostabant hæ publicæ libidinis victimæ: etsi forte Vox Κλίσιον retinenda, quam Hesychius interpretatur πανδοχεῖον, et Eustathius ad Iliad. A. pag. 71. δουλικὸν εὐτελὲς οἴκημα. Ita enim Apollonius ἐν τῇ εἰς Αἰσχίνην ἐξηγήσει· μητρὸς δὲ ἦν ὁ Αἰσχίνης Γλαυκοθέας, ἢ, ὥς ἔνιοι, Γλαυκίδος, ἥν φασι τὴν πρώτην ἡλικίαν ἡταιρηκέναι, καθεζομένην ἐν οἰκήματι πρὸς τῷ τοῦ Καλαμίτου ἡρῴῳ. Sed hic quoque legendum est πρὸς τῷ τοῦ Κυαμίτου ἡρῴῳ." Tantum Vir doctissimus. Contra hæc omnia militat, et strenue quidem, Tourrellius in notis ad hanc Orationem, quas juvabit consulere: Itemque Kuster. ad Suidam v. Καλαμίτης. Κλίσιον ergo retineo, et *lupanar, fornicem* intelligo. Eam vocem Ulpianus noster in scholio interpretatur προστῷον. Κλισίῳ] τῷ προστῴῳ. Itemque Amerius apud Eustath. ad Homer. Odyss. Ω. 207. Tale fere σχόλιον deprehendi in textu Auctoris mei. Codd. enim Lindenb. et Regius *a.* pro τῷ πρὸς τῷ legunt τῷ προστῴῳ. Et similiter MSS. Ald. κλισίῳ τῷ προστῴῳ Ἥρωϊ, omissa voce Καλαμίτῃ. Quid hic fiet? Sane qui ita legunt, glossam insinuant, eoque forte facilius insinuavere, quia et verba ipsius Textus viam quodammodo sternunt. Ecce enim! ἐν τῷ κλισίῳ τῷ πρὸς τῷ [προστῴῳ] Καλαμίτῃ ἥρωϊ. Statuo demum fuisse Herois cujusdam, (Calamitem vocabant) sive Statuam, sive Sacellum, sive Monumentum: juxta vero porticum sive fornicem, eoque pro lupanari usas fuisse, quæ Athenis prostabant. De Calamite

πρὸς τῷ Καλαμίτῃ ἥρωϊ χρωμένη τὸν καλὸν ἀνδριάντα καὶ τριταγωνιστὴν ἄκρον ἐξέθρεψε [1] σέ; Ἀλλὰ πάντες ἴσασι ταῦτα, κἂν ἐγὼ μὴ λέγω. Ἀλλ' ὡς ὁ τριηραύλης Φορμίων ὁ Δίωνος τοῦ Φρεαῤῥίου δοῦλος ἀνέστησεν [2] αὔτην ἀπὸ ταύτης τῆς καλῆς ἐργασίας;

μα΄. Ἀλλὰ νὴ τὸν Δία καὶ τοὺς θεούς! ὀκνῶ μὴ περὶ σοῦ τὰ προσήκοντα λέγων αὐτὸς οὐ προσήκοντας ἐμαυτῷ δόξω προῃρῆσθαι λόγους. Ταῦτα μὲν οὖν ἐάσω, ἀπ' αὐτῶν δ' ὧν αὐτὸς βεβίωκεν ἄρξομαι. οὐδὲ γὰρ ὧν ἔτυχεν ἦν, ἀλλ' οἷς ὁ δῆμος καταρᾶται. Ὀψὲ γάρ ποτε —, ὀψὲ

[1] σε· † [2] αὐτὴν

isto Heroe magnum est silentium. Attingunt h. locum Valesius ad Harpocrat. et Victor. XXI. Var. Lect. 3. locum sane novum et delicatulum. Denique μεθημερινοὺς γάμους, quas voces Wolfius interpretatur *quotidianas*, atque ut id salva conscientia facere poterat, μεθημερινοὺς in καθημερινοὺς prius mutaverat, eas, inquam, alii per *diurnas nuptias* exponunt: *Ferrus* ita: *Che tua madre facendo nozze* fra il giorno *nel portico, ch' è appresso la statua di Calamite, allevò questa bella figura.* Cicero ad Herenn. IV. 34. *Cujus mater quotidianis nuptiis delectatur.* Taylor.

Τὸν καλὸν ἀνδριάντα] Μικρὸς γὰρ ἦν ὁ Αἰσχίνης τὸ σῶμα. Schol. Stock.

Τριταγωνιστὴν] Conf. Carpzov. Paradox. Stoic. Aristonis Chii p. 104. 111. 143. et 147. Harl.

Ἀλλ'] Arte hanc vocem excuditur a Morelio, ἐξέθρεψέ σε; ἀλλὰ πάντες ἴσασι ταῦτα, κἂν ἐγὼ μὴ λέγω. ἀλλ' ὡς—Bene est. Ita Aug. etiam et Vind. et, mendo uno atque altero excepto, Cod. Ven. Taylor. Desunt vv. diduct. in ed. Tayl.

μα΄. Ὀκνῶ, μὴ, περὶ σοῦ τὰ προσήκοντα λέγων, αὐτὸς οὐ προσήκοντας ἐμαυτῷ δόξω προῃρῆσθαι λόγους] Reiskius, offensus constructione προῃρῆσθαι λόγους, verbum λέγειν inferendum censuit, immemor ejusdem structuræ apud Demosthenem §. ϛζ΄. *ante med.* εἴπερ ἐκ ψυχῆς δικαίας ἐγίγνετο καὶ τὰ τῆς πατρίδος συμφέροντα προῃρημένης. Wunderl.

Οὐδὲ γὰρ ὧν ἔτυχεν ἦν] Οὐ τῶν τυχόντων εἷς ἦν. εἰρωνείᾳ ἔοικεν ὁ λόγος καὶ ἀπροσδοκήτῳ. Aretinus: *Num erat ut quivis? sed ut ii quos populus detestatur.* Melanchtho: *Non enim erat ex eo genere cui se ingerit, sed ex talibus, quos exsecratur populus.* Perionius: *Et ab iis quæ gessit, initium sumam. Neque enim fuerunt obscura aut vulgaria, sed ejusmodi ut ea omnes exsecrentur.* Meletus: *Non enim fuit de iis, quos populus devovet.* Videtur innuere, eum nothum esse et peregrinum, qui falso se ex cive Atheniensi et matrimonio legitimo procreatum affirmet. Wolf.

Ὧν ἔτυχεν] *Non unus de multis, non forte fortuna oblatus homo.* Ita vertit Lambinus. Qui si non bene, pejus tamen Wolfius, quem ne intelligo quidem: *Neque enim eorum fuit, quorum fuit.* Schema est, quod παρὰ προσδοκίαν dicitur. Adduxit Hermogenes, in cap. Περὶ τοῦ Κωμικῶς λέγειν. Quem vide. Ait Demosthenes: *Non ille est ex plebecula, aut e vulgari sorte: Non ignotus vobis, non hospes,* (quo pacto fere laudationes et encomia instituere solent,) *non ita: Sed ea est prosapia, ea generis claritudine, ut— P. A. majores ejus sæpius esset exsecratus:* [Solebant enim Athenienses, antequam concio haberetur, homines proditores et planos per præconem diris devovere. Stock.] *Illene ignotus? immo nimis notus.* Uti Italus: *Percioche egli non è stato uno della plebe, ma un di quelli, a' quali il popolo priega male.* Codex est unicus, scil. Regiorum *η.* qui pro ὧν, ὡς habet. Miranda sane Versio Rutilii Lupi, quam adduco in nota sequenti. Tourrellius sudat in harum vocum interpretatione, neque tamen valde feliciter rem gerit. Taylor. Viger. de idiotism. gr. dict. c. V. 11. §. 17. hunc loc. jam interpretatur, (quem vide,) *non enim erat unus e vulgo.* Add. Xenoph. M. S. I. 1. 14. eund. de Ages. c. I. §. 3. ed. Bachii. Harl.

Οἷς ὁ δῆμος καταρᾶται] Non tam fortasse proditores et planos, qui populum pro Concione decipiunt, quam servos et nothos et peregrinos, qui se pro ingenuis et germanis civibus venditant, intelligit. Wolf.

Ὀψὲ] Laudo Ulpianum: Δεῖ λαβεῖν τὸ μὲν πρῶτον ὀψὲ, ὥσπερ διηγουμένου, τὸ δὲ

λέγω; χθὲς μὲν οὖν καὶ πρώην ἅμ' Ἀθηναῖος καὶ ῥήτωρ γέγονε, καὶ δύο συλλαβὰς προσθεὶς τὸν μὲν πατέρα ἀντὶ Τρόμητος ἐποίησεν Ἀτρόμητον, τὴν δὲ μητέρα σεμνῶς πάνυ Γλαυκοθέαν ὠνόμασεν, ἣν Ἔμπουσαν ἅπαντες ἴσασι

δεύτερον, ὡς κατ' ἐρώτησιν. Atque ita distingui jubeo: ὀψὲ γάρ ποτε· ὀψὲ λέγω; χθὲς μὲν οὖν καὶ πρώην. Confirmat Rutilius Lupus, de Fig. Sentent. lib. 1. cujus interpretationem subjungo. *Nunc quoniam de me, ut volui, cognovistis, judicium per ipsius vitia constituam. Nam dum opus est, parentes appellat, quos scitis non ignotos fuisse, sed hujusmodi, ut omnes hos exsecrarentur. Sed hic bonus vir, grandis natu, atque sero, sero loquor? immo vero nuper, atque his paucis diebus, simul et Atheniensis, et eloquens est factus.* Taylor.

Ποτὲ] h. l. minime otiosum est, et Reiske bene vertit *tandem aliquando*, v. Ernesti ad Xenoph. M. S. I. 1. §. 1. Deinde μὲν οὖν *immo vero*, utuntur Græci, si ea, quæ sequuntur, ad aliquam priorum confirmationem pertinent, ut Viger. de Idiotism. L. Gr. cap. VIII. sect. VIII. XV. XVI. p. 488. ed. tertiæ, aut p. 540. ed. Hermann. docet. Conf. de eleganti harum particularum usu Budæi comment. L. Gr. p. 914. ed. Stephan. et Devarius de particulis gr. p. 207. ed. Norib. Harl.

Δύο συλλαβὰς] Hic Ulpianum non laudo, neque laudare possum: μίαν μὲν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρός· μίαν δὲ, εἰς τὸ τῆς μητρός. Absurdissimum longe quod vidi unquam. Nam Æschinis Pater, qui Tromes, jam Atrometus, dicitur, duabus syllabis additis. Taylor.

Δύο συλλαβὰς προσθεὶς] Laudat hunc locum Hermogenes περὶ μεθ. δεινότ. pag. 438. Ed. Crisp. Τούτοις δὲ πᾶσι χρῆται Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ Στεφάνου, ἔνθεν δηλοῦται, ὅτι κωμῳδεῖν ἐπίσταται· τῇ μὲν παρῳδίᾳ οὕτως, τὸν μὲν πατέρα ἀντὶ Τρόμητος ἐποίησεν Ἀτρόμητον. Latet hujus viri nomen apud Lucian. in Rhet. præcept. nunc tandem protrahendum dias in luminis oras. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα φήσει, ἀλαζὼν καὶ ἀρχαῖος ὡς ἀληθῶς, καὶ κρονικὸς ἄνθρωπος, νεκροὺς εἰς μίμησιν παλαιοὺς προτιθείς. καὶ ἀνορύττειν ἀξιῶν λόγους πάλαι κατορωρυγμένους, ὥς τι μέγιστον ἀγαθὸν, μαχαιροποιοῦ υἱὸν, καὶ ἄλλον ἀτρομήτου τινὸς γραμματιστοῦ ζηλοῦν ἀξιῶν. Ubi ineptissime Benedictus: *ac si gladiarii fabri vel intrepidi grammatistæ filium vellet imitari.* Scribendum Ἀτρομήτου. Nimirum intelligit Lucianus illud *nobile par fratrum*, Demosthenem et Æschinem; quorum hic γραμματιστοῦ sive ludimagistri erat filius, cui nomen Tromes, vel Atrometus. Eleganter Demosthenes pro Cor. de Æschine: παῖς μὲν ὢν μετὰ πολλῆς ἐνδείας ἐτράφης, ἅμα τῷ πατρὶ πρὸς τῷ διδασκαλείῳ προσεδρεύων, τὸ μέλαν τρίβων, καὶ τὰ βάθρα σπογγίζων, καὶ τὸ παιδαγωγεῖον κορῶν, οἰκέτου τάξιν, οὐκ ἐλευθέρου παιδὸς ἔχων. Ille vero, Demosthenes scil. patrem habuit μαχαιροποιόν. vid. Suid. in v. Cultellos venditasse dicit Valer. Max. III. 7. *Quam matrem Euripides, aut quem patrem Demosthenes habuerit, ipsorum quoque sæculo ignotum fuit: alterius autem matrem olera, alterius patrem cultellos venditasse, omnium pene doctorum literæ loquuntur.* I. Toup.

Χθὲς μὲν —— τυχοῦσαν] Nomen matris non auctum, sed cum honestiore alio permutatum esse statuens Reiskius verba ita transponenda esse opinatus est: καὶ τὸν μὲν πατέρα, δύο συλλαβὰς προσθεὶς, ἀντὶ Τρ. At vero Demosthenis verba, matrem *Empusam* non *nomine* sed *cognomine* appellatam esse, clare loquuntur. Eique nomen Γλαυκὶς fuisse, tradit Apollonius de Æschine agens ed. R. T. 3. p. 13. Μητρὸς δὲ ἦν ὁ Αἰσχίνης Γλαυκοθέας, ἢ, ὥς ἔνιοι, Γλαυκίδος· atque ipse comprobat Æschines περ. Παραπρ. p. 256. Καὶ ὁ τῆς μητρὸς τῆς ἡμετέρας ἀδελφὸς, θεῖος δὲ ἡμέτερος, Κλεόβουλος ὁ Γλαύκου τοῦ Ἀχαρνέως υἱὸς κ. τ. λ. A patre igitur, Glauco appellato, filia nomen Glaucidis traxit, unde, duabus syllabis adjectis, Glaucothea factum est. Wunderl.

Ἐμποῦσαν] Vide Βατράχους Aristophanis. Wolf.

Ἐμποῦσαν] [Ita Tayl.] Ulpianus, Etym. M. Harpocr. Valesius ad Harpocrat. Aristoph. Ran. v. 295. 307. Kuster. et Spanheim. ad loca. Meurs. III. Attic. Lect. 17. Taylor.

Ἔμπουσαν] Spectrum dæmoniacum, quo vulgus terrebatur. Aristoph. Ranis. Ab Hecate immissum credebant, et in varias se formas demutare solitum. Ἔμπουσαν autem dictam ait Suidas παρὰ τὸ ἑνὶ ποδὶ ποδίζειν, quod uno tantum pede incederet, cum alterum æreum haberet; vel quod ex locis obscuris subsiliens appareret iis, qui initiabantur: aptum utique cognomen Æschinis matri, quæ mysteriis magnis subministrabat. Infra §. 79. Demosthenes vero aliam nominis originem comminiscitur, quasi ἀπὸ τοῦ ἐμποιεῖν, *exequi, defungi*, esset deductum. Stock.

καλουμένην, ἐκ τοῦ πάντα ποιεῖν καὶ πάσχειν δηλονότι
ταύτης τῆς ἐπωνυμίας τυχοῦσαν· πόθεν γὰρ ἄλλοθεν;
Ἀλλ' ὅμως οὕτως ἀχάριστος εἶ καὶ πονηρὸς φύσει, ὥστ'
271 ἐλεύθερος ἐκ δούλου καὶ πλούσιος ἐκ πτωχοῦ διὰ τουτουσὶ
γεγονὼς οὐχ ὅπως χάριν αὐτοῖς ἔχεις, ἀλλὰ καὶ μισθώσας
σαυτὸν κατὰ τουτωνὶ [1] πολιτεύει.

μβ'. Καὶ περὶ ὧν μὲν [2] ἔστι τις ἀμφισβήτησις, ὡς ἄρα ὑπὲρ τῆς πόλεως εἴρηκεν, ἐάσω· ἃ δ' ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν [3] φανερῶς ἐπεδείχθη πράττων, ταῦτ' ἀναμνήσω. Τίς γὰρ [4] ὕμων οὐκ οἶδε τὸν ἀποψηφισθέντα Ἀντιφῶντα, ὃς ἐπαγγειλάμενος Φιλίππῳ τὰ νεώρια ἐμπρήσειν τὰ ὑμέτερα εἰς τὴν πόλιν ἦλθεν; ὃν λαβόντος ἐμοῦ κεκρυμμένον ἐν Πειραιεῖ καὶ καταστήσαντος εἰς τὴν ἐκκλησίαν, βοῶν ὁ βάσκανος οὗτος καὶ κεκραγώς, ὡς ἐν δημοκρατίᾳ δεινὰ ποιῶ τοὺς ἠτυχηκότας τῶν πολιτῶν ὑβρίζων καὶ ἐπ' οἰκίας βαδίζων ἄνευ ψηφίσματος, ἀφεθῆναι ἐποίησε. καὶ εἰ μὴ ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου τὸ πρᾶγμα αἰσθομένη καὶ τὴν ὑμετέραν ἄγνοιαν ἐν οὐ δέοντι συμβεβηκυῖαν ἰδοῦσα, ἐπεζήτησε τὸν

[1] † πολιτεύῃ [2] † ἐστί τις [3] καθαρῶς [4] † ὑμῶν

Ἔμπουσαν] Hic verborum lusus, hæc allusio ad originem vocis abjecta et humilis ingenio Demosthenis æque indigna videtur, ac illud Ciceronis, quum in nomine *Verris* luderet. Conf. Luciani Timon. c. 22. tom. I. Opp. Luc. p. 132. sq. ibique Hemsterhus. Harl.

Οὐχ ὅπως] *Non solum non.* Viger. de idiotism. c. VII. sect. 10. §. 5. hunc locum vertit: *Non modo nullam iis gratiam habes, sed etiam mercede corruptus, rempublicam horum in perniciem geris.*

μβ'. Τὸν ἀποψηφισθέντα] Τῇ διαψηφίσει ἐκβληθέντα τοῦ δήμου καὶ τῆς πολιτείας. Wolf.

Ἀποψηφισθέντα] Vox ea generaliter, et quasi proprie, sumta, *absolutionis* vim obtinet; verum in causa peregrinitatis, ubi quæritur, an Civis sit, necne, *condemnandi*, vel ejiciendi: Ideo vero, quoniam, cum civium Recensio fieret, quæ Διαψήφισις vocatur, qui ex eo censu dejiceretur, ἀποψηφισθῆναι recte dici potuit. Οὗτος ὁ Ἀντιφῶν Ἀθηναῖος ἐδόκει εἶναι τὸ πρότερον, γιγνομένων δὲ τῶν καλουμένων διαψηφίσεων, ὅ ἐστιν ἐξετάσεων, ἐν τοῖς δήμοις, ὡς ἔθος, εἰ ἄρα φύσει Ἀθηναῖος οὐκ ὢν ἐνέγραψεν ἑαυτὸν ἐκ σπουδῆς τινῶν εἰς τοὺς ἀστοὺς, ἀπεψηφίσθη δὲ, ἀπεδοκιμάσθη, ὡς οὐκ ὢν αὐτὸς (f. ἀστὸς) καὶ ἐκβέβληται, λυπηθεὶς ᾤχετο πρὸς τὸν Φίλιππον, καὶ ὑπέσχετο αὐτῷ λάθρα τῆς Ἀττικῆς ἐπιβὰς ἐμπρήσειν τῆς Ἀττικῆς τὰ νεώρια. Ulpian. ad h. locum. Εἴ τις ξένος ἔδοξεν εἶναι, καὶ οὐ πολίτης, τοῦτον ἐν ταῖς διαψηφίσεσι τῶν δήμων ἀπεψηφίζοντο οἱ δημόται, καὶ ἐλέγετο ἀπεψηφισμένος. εἶτα εἰσήγετο εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἐκρίνετο ξενίας, καὶ εἰ μὲν ἑάλω, ἐπιπράσκετο ὡς ξένος, εἰ δὲ ἐκράτει, ἀνελαμβάνετο εἰς τὴν πολιτείαν. οὕτω Δημοσθένης· Τίς γὰρ ὑμῶν οὐκ οἶδεν ἀποψηφισθέντα Ἀντιφῶντα; Suid. v. Ἀποψηφισθέντα. Adde eundem v. Διαψήφισις καὶ Ἀποψήφισις. Plura et disertiora ad initium Eubulideæ. Taylor. v. 5. desid. καὶ in ed. Tayl. et v. 9. ἀπεδείχθη.

Ἀποψηφισθέντα] Ita dicebatur qui, habito civium censu, tribu dejectus est, ut peregrinus. Potter. I. 9. Ea igitur injuria permotus Antipho Atheniensium navalia incendere videtur aggressus. *Ulp.* Stock.

Ἄνευ ψηφίσματος] Dubito de ratione pungendi: utrum scil. referamus duas has voculas ad ἀφεθῆναι, an ad priorem sententiam, ἐπ' οἰκίας βαδίζων. In illa mente est Wolfius, ut vides; in hac Editores Parisienses. Item Etruscus interpres: *andando alle lor case senza licenza del Senato.* Mecum dubitare videtur Scholiastes. Taylor.

ἄνθρωπον καὶ συλλαβοῦσα ἐπανήγαγεν ὡς ὑμᾶς, ἐξήρ-
παστ' ἂν ὁ τοιοῦτος καὶ τὸ δίκην δοῦναι διαδὺς ἐξεπέμπετ'
ἂν ὑπὸ τοῦ σεμνολόγου τουτουί· νῦν δ' ὑμεῖς [1]στρεβλώ-
σαντές αὐτον ἀπεκτείνατε, ὡς ἔδει γε καὶ τοῦτον. Τοιγαρ-
οῦν εἰδυῖα ταῦτα ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου, τὰ τούτῳ
τότε πεπραγμένα, χειροτονησάντων αὐτὸν ὑμῶν σύνδικον
ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Δήλῳ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀγνοίας, ἀφ'
ἧςπερ πολλὰ προΐεσθε τῶν κοινῶν, ὡς [2]προςείλεσθε κἀ-
κείνην καὶ [3]τοῦ πράγματος κυρίαν ἐποιήσατε, τοῦτον μὲν
εὐθὺς ἀπήλασεν ὡς προδότην, Ὑπερίδῃ δὲ λέγειν προςέτα-
ξε· καὶ ταῦτ' ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέρουσα τὴν ψῆφον ἔπραξε,
καὶ οὐδεμία ψῆφος ἠνέχθη τῷ μιαρῷ τούτῳ. Καὶ ὅτι 272
ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Μαρτυροῦσι Δημοσθένει ὑπὲρ ἁπάντων οἵδε, Καλλίας Σουνιεύς, Ζήνων Φλυεύς, Κλέων Φαληρεύς, Δημόνικος Μαραθώνιος, ὅτι τοῦ δήμου ποτὲ χειροτονήσαντος Αἰσχίνην σύνδικον ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Δήλῳ εἰς τοὺς Ἀμφικτύονας, συνεδρεύσαντες ἡμεῖς ἐκρίναμεν Ὑπερίδην ἄξιον εἶναι μᾶλλον ὑπὲρ τῆς πόλεως λέγειν, καὶ ἀπεστάλη Ὑπερίδης.

[1] † στρεβλώσαντες αὐτὸν [2] προείλεσθε [3] † κυρίαν τοῦ πράγματος

Δήλῳ] Vide præstantissimi Dorvillii Exercitat. de Delo, cap. 5. in Miscell. Observ. tom. VII. IDEM.

Προςείλεσθε] Ita Wolfius sua sola auctoritate fretus. Cæteri omnes προείλεσθε. IDEM. τότε τούτῳ Tayl. v. 5.

Ἐκείνην] Ita pro κἀκείνην corrigendum. Nam Areopagum solum electum puto, cui res demandaretur judicanda. WUNDERL.

Βωμοῦ] Ita Demosthenes c. Conon. 1265. 6. n. 40. edit. Paris. πρὸς τὸν βωμὸν ἄγοντες, καὶ ἐξορκίζοντες. Add. Cicer. pro C. Balbo §. 5. *Athenis aiunt, cum quidam apud eos, qui sancte graviterque vixisset, et testimonium publice dixisset, et, ut mos Græcorum est, jurandi causa* ad aras *accederet* — TAYLOR. v. 10. Ὑπερίδην Tayl.

Αἰσχίνην σύνδικον] Æschinem dicit, ut pro Delio sacro diceret apud Amphictyonas, h. e. ut communi causæ Græciæ Atheniensium nomine patronicinaretur, ab Atheniensibus σύνδικον esse creatum. Σύνδικοι autem dicuntur qui a singulis urbibus mittuntur *patroni* ad causam unius provinciæ tuendam: unde συνδικεῖν verbum idem quod συνηγορεῖν, ac si *syndicari* verbum fingas pro *defendere et patrocinium præstare.* Indeque factum, ut *syndici* civitatum appellati sunt *advocati et defensores juris publici,* quasi in causam publicam communiter incumbentes, quos hodie DEPUTATOS vocant. Plura in orat. π. Λεπτίνην. *Ex edit.* HERVAG.

Σύνδικον ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ] Vide Æschinem de Amphictyonica legatione. WOLF.

Σύνδικον ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ] Σύνδικοι apud Athenienses varii erant: significatur autem hoc loco *advocatus,* qui ad jura civitatis apud exteros defendenda nominatus est. Certaverant apud Amphictyonas Athenienses et Delii de custodia et principatu templi Deliaci; quod innuit Apollonius, Enarrat. in Æsch. ἑλομένου γάρ ποτε αὐτὸν τοῦ δήμου σύνδικον ὑπὲρ τοῦ ἐν Δήλῳ ἱεροῦ, πρὸς τὴν γενομένην πρὸς Δηλίους διαδικασίαν — Orationis cujusdam meminerunt Plutarchus et Apollonius, hujus rei causa scriptæ, quam Æschini vulgus falso tribuebat. STOCK.

Σύνδικον ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ] Σύνδικοι, οἱ ἐν ταῖς δίκαις βοηθοί, ait Hesych. sub h.v. ubi vide interpretes p. 1301. tom. II. conf. Harpocrat. sub h. v. Petit. in Comment. in

μγ'. [1]Οὔκουν ὅτε, τούτου μέλλοντος λέγειν, [2]ἀπήλασέν
αὐτον ἡ βουλὴ καὶ προςέταξεν ἑτέρῳ, τότε καὶ προδότην
εἶναι καὶ κακόνουν ὑμῖν [3]ἀπέφηνεν. Ἓν μὲν τοίνυν τοῦτο
τοιοῦτο πολίτευμα τοῦ νεανίου τούτου, ὅμοιόν γε, οὐ γάρ;
οἷς ἐμοῦ κατηγορεῖ· ἕτερον δ' ἀναμιμνήσκεσθε. Ὅτε
γὰρ Πύθωνα Φίλιππος ἔπεμψε τὸν Βυζάντιον, καὶ παρὰ
τῶν αὑτοῦ συμμάχων ἁπάντων συνέπεμψε πρέςβεις, ὡς
ἐν αἰσχύνῃ ποιήσων τὴν πόλιν καὶ δείξων ἀδικοῦσαν, τότ'
ἐγὼ μὲν τῷ Πύθωνι θρασυνομένῳ καὶ πολλῷ ῥέοντι καθ'
ὑμῶν οὐκ εἶξα οὐδ' ὑπεχώρησα, ἀλλ' ἀναστὰς ἀντεῖπον,
καὶ τὰ τῆς πόλεως δίκαια οὐχὶ προὔδωκα, ἀλλ' ἀδικοῦντα
Φίλιππον ἐξήλεγξα φανερῶς οὕτως, ὥςτε τοὺς ἐκείνου
συμμάχους αὐτοὺς ἀνισταμένους ὁμολογεῖν· οὗτος δὲ συν-
ηγωνίζετο, καὶ τἀναντία ἐμαρτύρει τῇ πατρίδι, καὶ
ταῦτα ψευδῆ. Καὶ οὐκ ἀπέχρη ταῦτα, ἀλλὰ καὶ πάλιν
[4]μετὰ ταῦθ' ὕστερον Ἀναξίνῳ τῷ κατασκόπῳ συνιὼν εἰς
τὴν Θράσωνος οἰκίαν ἐλήφθη. Καίτοι ὅςτις τῷ ὑπὸ τῶν
273 πολεμίων πεμφθέντι μόνος μόνῳ συνῄει καὶ ἐκοινολογεῖτο,
οὗτος αὐτὸς ὑπῆρχε τῇ φύσει κατάσκοπος καὶ πολέμιος
τῇ πατρίδι. Καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι καὶ
τούτων τοὺς μάρτυρας.

[1] † οὐκοῦν [2] † ἀπήλασεν αὐτὸν [3] † ἀπέφηνεν [4] μεταταῦθ'

LL. Attic. lib. III. tit. 2. p. 337. (ubi de Syndicis agit,) ex Arcadii libro de muneribus civilibus. *Defensores,* inquit, *civitatis vel reipublicæ, qui ad certam caussam agendam vel defendendam eliguntur, Græci* Syndicos *appellant.* Conferantur Budæus in Annotatt. (prioribus) in Pandectas p. 281. et Seyberthi comment. de diverso Syndicorum in Græcia et Latio munere, Gottingæ 1768. HARL.

μγ'. Τοῦτο τοιοῦτο] Vid. Var. Lect.

Ὅμοιόν γε (οὐ γάρ;) οἷς ἐμοῦ κατηγορεῖ] F. οὐκ ἄρα. Etsi et illud bene habet. ὅμοιον οἷς pro τούτοις, ἃ ἐμοῦ. WOLF.

Οὐ γὰρ] Est correctio, *imo non simile, sed majus.* AUGER.

Ὅτε γὰρ Πύθωνα] Infra §. 62. et Leland. Vit. Phil. V. 2. STOCK. v. 7. αὐτοῦ Tayl.

Τῷ Πύθωνι θρασυνομένῳ κ. τ. λ.] Huc respexit Philostrat. in Præfat. ad Vit. Sophist. p. 482. Edit. Olear. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου Πύθωνος, ὃν Δημοσθένης μόνος Ἀθηναίων ἀνασχεῖν φησὶ θρασυνόμενον, καὶ πολὺν ῥέοντα. Ubi male Cl. Editor malit πολὺ ῥέοντα. Horat. 1. Sat. VII. 28. ex emendatione præstantissimi Bentleii:

Tum Prænestinus salso multo*que* fluenti
Expressa arbusto regerit convicia —

Atque hinc forsan corrigendus Philostratus vit. Apollon. VII. 37. Ὁ Πύθων ταῦτα δημηγορέων, ὥς φασιν. MSS. omnes ταῦτα ῥέων. Legendum censeo, ταῦτα πολὺς ῥέων, quanquam et illud alterum ferri possit. Sed hoc elegantius. Quin et Polluc. VI. 35. corruptum puto: ubi legitur, λάβρος, πολλῷ ῥέων. Immo πολὺς ῥέων, ex Demosthene. I. TOUP.

Πολλῷ ῥέοντι] Vid. Plin. IX. Epist. 26. Diodor. Sic. XVI. 85. et Casaub. ad Athenæum II. 2. H. Steph. Thes. III. 679. Wesseling. ad Diodorum. De Pythone alibi. TAYLOR. Add. Museum Turicens. I. part. II. p. 322. Plutarch. vit. Demosth. c. IX. p. 13. sq. ed. Hutten. Loco Diodori illustri et omnino conferendo libr. XVI. 84. p. 146. non solum historia illius temporis fusius expo-

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Μελέδημος Κλέωνος, Ὑπερίδης Καλλαίσχρου, Νικόμαχος Διοφάντου μαρτυροῦσι Δημοσθένει καὶ ἐπωμόσαντο ἐπὶ τῶν στρατηγῶν, εἰδέναι Αἰσχίνην Ἀτρομήτου Κοθωκίδην συνερχόμενον νυκτὸς εἰς τὴν Θράσωνος οἰκίαν καὶ κοινολογούμενον Ἀναξίνῳ, ὃς ἐκρίθη εἶναι κατάσκοπος παρὰ Φιλίππου. Αὗται ἀπεδόθησαν αἱ μαρτυρίαι ἐπὶ Νικίου, Ἑκατομβαιῶνος τρίτῃ ἱσταμένου.

μδ΄. Μυρία τοίνυν ἕτερ᾽ εἰπεῖν ἔχων περὶ αὐτοῦ παραλείπω. Καὶ γὰρ οὕτω πως ἔχει. πολλὰ ἂν ἐγὼ νῦν ἔτι τούτων ἔχοιμι δεῖξαι, ὧν οὗτος κατ᾽ ἐκείνους τοὺς χρόνους τοῖς μὲν ἐχθροῖς ὑπηρετῶν, ἐμοὶ δ᾽ ἐπηρεάζων εὑρέθη. ἀλλ᾽ οὐ τίθεται ταῦτα παρ᾽ ὑμῖν εἰς ἀκριβῆ μνήμην οὐδ᾽ ἣν προσῆκεν ὀργήν, ἀλλὰ δεδώκατε ἔθει τινὶ φαύλῳ πολλὴν ἐξουσίαν τῷ βουλομένῳ τὸν λέγοντά [1] τι τῶν ὑμῖν συμφερόντων ὑποσκελίζειν καὶ συκοφαντεῖν, τῆς ἐπὶ ταῖς λοιδορίαις ἡδονῆς καὶ χάριτος τὸ τῆς πόλεως συμφέρον ἀντικαταλλαττόμενοι. διόπερ ῥᾷόν ἐστι καὶ ἀσφαλέστερον ἀεὶ τοῖς ἐχθροῖς ὑπηρετοῦντα μισθαρνεῖν, ἢ τὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἑλόμενον τάξιν πολιτεύεσθαι.

με΄. Καὶ τὸ μὲν δὴ πρὸ τοῦ πολεμεῖν φανερῶς συναγωνίζεσθαι Φιλίππῳ δεινὸν μέν, ὦ γῆ καὶ θεοί! πῶς γὰρ οὔ; κατὰ τῆς πατρίδος· δότε δ᾽ εἰ βούλεσθε, δότε αὐτῷ τοῦτο. Ἀλλ᾽ ἐπειδὴ φανερῶς ἤδη τὰ πλοῖα ἐσεσύλητο, 274
Χερρόνησος ἐπορθεῖτο, ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ἐπορεύεθ᾽ [2] ὁ ἄνθρωπος, οὐκέτ᾽ ἐν ἀμφισβητησίμῳ τὰ πράγματα ἦν, ἀλλ᾽

[1] τι περὶ τῶν [2] † Deest articulus.

nitur, sed etiam noster hic Demosthenis audax sermo laudatur, et a Wesselingio docte illustratur. HARL.

Ἐπωμόσαντο ἐπὶ τῶν στρατηγῶν] *Jurejurando adacti a ducibus*, Wolfius. *Davanti i Capitani*, Ferrus. TAYLOR.

μδ΄. Τούτων] Nonne deest Adjectivum aliquod, δεινότερα, vel tale quidpiam? MARKLAND.

Παρ᾽ ὑμῖν] Παρ᾽ ὑμῶν forte. TAYLOR. v. 2. Κελέδημος, et v. 9. πολλὰ ἐγὼ, et v. 16. ἀνταλλαττόμενοι Tayl.

Πολλὰ — τούτων — ὧν] *Multa eorum in quibus*. AUGER.

Ἔθει τινὶ φαύλῳ] Verba hæc commatibus includenda, ut recte Interpres Italus: *havete, per una cattiva usanza, dato licenza.* — TAYLOR.

Τι τῶν] Præpositionem, quam unde petierit Reiskius, nescio, sustuli. Bene Græce dicitur λέγειν τὸ τῇ πόλει συμφέρον. WUNDERL.

με΄. Πολεμεῖν, φανερῶς] Πολεμεῖν φανερῶς, ita distingue. MARKLAND.

Πρὸ τοῦ πολεμεῖν, φανερῶς] Πολεμεῖν φανερῶς, rectius distinguunt Lambin. et Markland: sequitur enim, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ φανερῶς ἤδη—*postquam* apertæ *jam illatæ fuissent injuriæ*. Neque profecto, πρὸ τοῦ πολεμεῖν, vigente sc. pace, a Philippi partibus stare tam fuisset nefarium, quam πρὸ τοῦ πολεμεῖν φανερῶς, συναγωνίζεσθαι, hoc est, occulto reip. inimico patrocinari. STOCK.

Ἐπορεύετ᾽ ἄνθρωπος] Ἐπορεύεθ᾽ ὁ ἄνθρωπος. MARKLAND.

Οὐκέτι κἂν ἐν] [Ita Tayl.] Οὐκέτ᾽ ἐν ἀμφισβ. deleto κἂν, plurimi, et rectius.

ἐνειστήκει πόλεμος, ὅ τι μὲν [1] πώποτ᾽ ἔπραξεν ὑπὲρ ὑμῶν ὁ βάσκανος οὑτοσὶ ἰαμβειοφάγος, οὐκ ἂν ἔχοι δεῖξαι, οὐδ᾽ ἔστιν οὔτε μεῖζον οὔτ᾽ ἔλαττον ψήφισμα οὐδὲν Αἰσχίνῃ περὶ τῶν συμφερόντων τῇ πόλει· εἰ δὲ φησί, νῦν δειξάτω ἐν τῷ ἐμῷ ὕδατι. ἀλλ᾽ οὐκ ἔστιν οὐδέν. Καίτοι [2] δυεῖν αὐτὸν ἀνάγκη θάτερον ἢ μηδὲν τοῖς πραττομένοις ὑπ᾽ ἐμοῦ τότ᾽ ἔχοντ᾽ ἐγκαλεῖν μὴ γράφειν παρὰ ταῦθ᾽ ἕτερα, ἢ τὸ τῶν ἐχθρῶν συμφέρον ζητοῦντα μὴ φέρειν εἰς μέσον τὰ τούτων ἀμείνω. Ἆρ᾽ οὖν οὐδ᾽ ἔλεγεν ὥσπερ [3] οὐκ ἔγραφεν, ἡνίκα ἐργάσασθαί τι δέοι κακὸν [4] ὕμας; [5] Οὐ μὲν οὖν ἦν εἰπεῖν ἑτέρῳ.

μς΄. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα καὶ φέρειν ἠδύναθ᾽ ὡς ἔοικεν ἡ πόλις, [6] καὶ ποιῶν οὗτος ἐλάνθανεν· ἓν δ᾽ ἐπεξειργάσατο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοιοῦτον, ὃ πᾶσι τοῖς προτέροις ἐπέθηκε τέλος· περὶ οὗ τοὺς πολλοὺς ἀνάλωσε λόγους, τὰ τῶν Ἀμφισσέων τῶν Λοκρῶν διεξιὼν δόγματα, ὡς διαστρέψων τἀληθές. τὸ δ᾽ οὐ τοιοῦτόν ἐστι. πόθεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. οὐδέποτ᾽ [7] ἐκνίψει σὺ τἀκεῖ πεπραγμένα σαυτῷ· οὐχ

[1] πώποτ᾽] *ἐν τῷ τότ᾽ [2] † δυοῖν [3] † οὐδ᾽ [4] † ὑμᾶς [5] οὔμενουν [6] † ἃ [7] † ἐκνίψῃ

TAYLOR.

Ἰαμβειογράφος] [Ita Tayl.] Cedo qui istos *senarios* Æschinis legerit, audiverit, memoraverit. Non ita est: non. Parum constat, eum Iambos scripsisse: recitasse vero in Scena, ore rotundo, liquet; et multum ad eum quæstum passim Demosthenem allusisse. Scribe ergo, certissima emendatione, ἰαμβοφάγος. Aliquoties notavi singularem fidem Cod. Regii s. qui me in hac lectione adjuvit. Adjuvit etiam Etym. M. v. Ἰαμβοφάγος, λοίδορος· ἐπειδὴ Ἴαμβος ἔμμετρός ἐστι λοιδορία. ὁ φαγὼν οὖν ἐν τῷ στόματι, ὁ ἔχων τοὺς ἰάμβους, τουτέστιν ὁ ἔχων διὰ στόματος τὴν φιλολοιδορίαν. μέμνηται Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου, τάχα καὶ παραπαίζων εἰς τὸν Αἰσχίνην, ὅτι τὰ ἰαμβεῖα τῆς τραγῳδίας ἔλεγεν, ὑποκριτὴς ὤν. IDEM. Cum Etymol. M. consentit Lexic. Reg. MS. in notis ad Hesych. sub v. ἰάμβηλος p. 7. tom. II. ed. Alberti laudatum, et Hesych. ibidem ἰαμβίζειν, ait, τὸ λοιδορεῖν, κακολογεῖν· ἀπὸ Ἰάμβης, τοῦ λοιδόρου. Horat. I. Od. 16. 2. *iambos criminosos* dicit. Iambi quoque alias erant *modi* minorum citharœdorum instrumenti. V. Pollucis Onomast. libr. II. segm. 66. p. 385. ed. Hermsterh. Forte lectioni vulgatæ ἰαμβειογράφος inde aliquid lucis accendi potest, et Seiler. defendit vulgatam lect. cum, quia non omnia, quæ scripsit Æschines, ad nostram pervenerunt ætatem, tum inprimis, quia Æschines in orat. contra Dinarchum, se auctorem esse quorumdam carminum, Athenis tum celebrium haud negat. HARL.

Ἐπὶ τῷ ἐμῷ ὕδατι.] *Aqua mea ad hoc utaris licet.* Cicero. MARKLAND.

Ἐπὶ τῷ ἐμῷ ὕδατι] [Ita Tayl.] *Etiam dum mea effluat clepsydra, dicat:* spatio temporis, mihi ad perorandum assignato, utatur licet. STOCK.

Οὐμενοῦν] [Ita Tayl.] Illustrat H. Steph. Thes. L. Gr. tom. II. col. 1532. TAYLOR.

Οὔμενουν ἦν εἰπεῖν ἑτέρῳ] *Atqui tum nulli alii dicendi locus vacuus erat.* Nulli certe tum dicendi locum iste non præripiebat. Ubi observandum οὔμενουν προπαροξυτόνως prolatum, cum negatione implicitam aliam conjunctionem habere, ut οὔκουν. Idem in eadem [§. 98.] οὔμενουν εἴποι τις ἂν ἡλίκας, *tales quidem illas, quales nemo dicendo assequi possit.* Lucian. οὐ Θρασυκλῆς ὁ φιλόσοφος οὗτός ἐστιν; οὔμενουν ἄλλος, *profecto ipse est, non alius. Ex edit.* HERVAG.

μς΄. Ἀμφισσέων] Τῶν Λοκρῶν τῶν Ἀμφισσέων. WOLF.

οὕτω πολλὰ ἐρεῖς. Καλῶ δ' ἐναντίον ὑμῶν, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τοὺς θεοὺς [1]πάντας καὶ πάσας, ὅσοι τὴν χώ-
ραν ἔχουσι τὴν Ἀττικήν, καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθιον,
ὃς πατρῷός ἐστι τῇ πόλει, καὶ ἐπεύχομαι πᾶσι τούτοις,
εἰ μὲν ἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς εἴποιμι καὶ εἶπον τότ' εὐθὺς ἐν τῷ
δήμῳ, ὅτε πρῶτον εἶδον τουτονὶ τὸν μιαρὸν τούτου τοῦ 275
πράγματος ἁπτόμενον — ἔγνων γάρ, εὐθέως ἔγνων —,
εὐτυχίαν μοι δοῦναι καὶ σωτηρίαν· εἰ δὲ πρὸς ἔχθραν ἢ
φιλονεικίας ἰδίας ἕνεκ' αἰτίαν ἐπάγω τούτῳ ψευδῆ, πάν-
των τῶν ἀγαθῶν ἀνόνητόν με ποιῆσαι. Τί οὖν ταῦτ'
ἐπήραμαι καὶ διετεινάμην οὑτωσὶ σφοδρῶς; Ὅτι καὶ
γράμματ' ἔχων ἐν τῷ δημοσίῳ κείμενα, ἐξ ὧν ταῦτ' ἐπι-
δείξω σαφῶς, καὶ ὑμᾶς εἰδὼς τὰ πεπραγμένα μνημονεύον-
τας, ἐκεῖνο φοβοῦμαι, μὴ τῶν εἰργασμένων [2]ἑαυτῷ κακῶν
οὗτος ἐλάττων ὑποληφθῇ. ὅπερ πρότερον συνέβη, ὅτε τοὺς
ταλαιπώρους Φωκέας ἐποίησεν ἀπολέσθαι, τὰ ψευδῆ δεῦρ'
ἀπαγγείλας.

μζ'. Τὸν γὰρ ἐν Ἀμφίσσῃ πόλεμον, δι' ὃν εἰς Ἐλάτειαν
ἦλθε Φίλιππος, καὶ δι' ὃν ᾑρέθη τῶν Ἀμφικτυόνων ἡγεμών,
[3]ὃς ἅπαντ' ἀνέτρεψε τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα, οὗτός ἐστιν

[1] †ἅπαντας; [2] †αὑτῷ [3] *ὃ καὶ ἅπαντ'

Πατρῷος] De Apolline Patrio, et de hoc loco, plura H. Steph. Thes. L. Gr. tom. III. 94. et Tourrellius, præter eos, qui de Diis gentilium agunt. Taylor.

Πατρῷος] Τιμᾶται παρ' Ἀθηναίοις Ζεὺς Πατρῷος καὶ Ἀπόλλων, διὰ τὸ πρώτους ὑποδέξασθαι τὼ θεὼ εἰς τὴν χώραν, καὶ θυσίας συντελέσαι κατὰ φρήτρας καὶ δήμους καὶ συγγενείας, μόνους Ἑλλήνων. Schol. in Aristoph. Νεφ. 1470. a Tourellio adductus. Stock.

Πατρῷος] Meursius Athen. Attic. libr. II. cap. XII. ex scholiaste Comici ad Νεφελ. v. 1470. originem hujus cognominis tradit:—Ἀπόλλων δὲ (scilic. πατρῷος dicebatur,) ὅτι Ἐρεχθέως θυγατέρα ἔγημε τὴν Κρέουσαν, ἐξ ἧς γίνεται ὁ Ἴων, *Apollo vero* (patrius dicebatur,) *quod Creusam, Erechthei filiam, uxorem duxit, e qua Ion est prognatus*; et ex eodem: Τιμᾶται παρ' Ἀθηναίοις Ζεὺς πατρῷος καὶ Ἀπόλλων· διὰ τὸ πρώτους ὑποδέξασθαι τὼ θεὼ εἰς τὴν χώραν, καὶ θυσίαν συντελέσαι κατὰ φρήτρας καὶ δήμους καὶ συγγενείας μόνους Ἑλλήνων. *Colitur apud Athenienses Jupiter* πατρῷος *et Apollo, quia primi Græcorum deum utrumque in terram suam receperunt, tum et sacra fecerunt, per tribus, populos ac familius cognatas.* v. etiam Harpocr. Ἀπόλλων πατρῷος, Polluc. Onomast. libr. VIII. segm. 122. ibique interpr. Jurabant autem Athenienses per Apollinem, non solum quia μάντις ἀψευδὴς, ejusque sacramenta fida erant; sed etiam ex lege Solonis: et qui pejeraverat, ejus membra mutilabantur. v. Spanhem. ad Callim. H. in Apoll. v. 68. p. 122. ed. Ernesti. Hinc vis hujus loci potest intelligi, et quantum Athenienses, homines religiosi, audito hoc diro jurejurando et obtestatione commoti fuerint. Harl.

Καὶ εἶπον] F. εἰ μὲν ἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς εἴποιμι (καὶ εἶπον — ἔγνων) εὐτυχίαν μοι δοῦναι. Markland.

μζ'. Τὸν γὰρ κ. τ. λ.] Hexametrum hunc versum non inobservatum præterierunt Antiquiores. Vide σχ. ad Hephæst. pag. 76. et Longinum. (111. §. 4. edit. Pearce.) Plura de hac re, ad initium Orat. c. Neæram. Taylor.

Ὅς] Ὃ Felic. Id quod necesse est: et jam Wolfius recte vertit. Taylor. mox πράγματα deest in ed. Tayl. V. Var. Lect.

ὁ συγκατασκευάσας, καὶ πάντων εἷς ἀνὴρ τῶν μεγίστων
αἴτιος κακῶν [1]γενόμενος. καὶ τότ' εὐθὺς ἐμοῦ διαμαρτυρο-
μένου καὶ βοῶντος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, πόλεμον εἰς τὴν
Ἀττικὴν εἰσάγεις, Αἰσχίνη, πόλεμον Ἀμφι-
κτυονικόν, οἱ μὲν ἐκ παρακλήσεως συγκαθήμενοι οὐκ
εἴων με λέγειν, οἱ δ' ἐθαύμαζον, καὶ κενὴν αἰτίαν διὰ τὴν
ἰδίαν ἔχθραν ἐπάγειν με ὑπελάμβανον [2]αὐτῷ. Ἥτις δ'
ἡ φύσις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γέγονε τούτων τῶν πραγμά-
των, καὶ τίνος ἕνεκα ταῦτα συνεσκευάσθη καὶ πῶς ἐπρά-
χθη, νῦν ἀκούσατε, ἐπειδὴ τότ' ἐκωλύθητε· καὶ γὰρ εὖ
πρᾶγμα συντεθὲν ὄψεσθε, καὶ μεγάλα ὠφελήσεσθε πρὸς
ἱστορίαν τῶν κοινῶν, καὶ ὅση δεινότης ἦν ἐν τῷ Φιλίππῳ,
[3]θεάσεσθε.

μή. Οὐκ ἦν τοῦ πρὸς ὑμᾶς πολέμου πέρας οὐδ' ἀπαλ-
276 λαγὴ Φιλίππῳ, εἰ μὴ Θηβαίους καὶ Θετταλοὺς ἐχθροὺς
ποιήσειε τῇ πόλει· ἀλλὰ καίπερ ἀθλίως καὶ κακῶς τῶν
στρατηγῶν τῶν ὑμετέρων πολεμούντων αὐτῷ, ὅμως ὑπ'
αὐτοῦ τοῦ πολέμου καὶ τῶν λῃστῶν μυρία ἔπασχε κακά.
οὔτε γὰρ ἐξήγετο τῶν ἐκ τῆς χώρας γιγνομένων οὐδέν,
οὔτ' εἰσήγετο ὧν ἐδεῖτ' αὐτῷ· ἦν δ' οὔτ' ἐν τῇ θαλάττῃ
[4]κρείττων τότε ὑμῶν, οὔτ' εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐλθεῖν δυνατὸς
μήτε Θετταλῶν ἀκολουθούντων μήτε Θηβαίων διιέντων· συν-
έβαινε δ' αὐτῷ, τῷ πολέμῳ κρατοῦντι τοὺς ὁποιουσδήποθ'
ὑμεῖς ἐξεπέμπετε στρατηγούς — ἐῶ γὰρ τοῦτό γε — αὐτῇ
τῇ φύσει τοῦ τόπου καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἑκατέροις κακο-
παθεῖν. Εἰ μὲν οὖν τῆς ἰδίας ἕνεκεν ἔχθρας ἢ τοὺς Θετταλοὺς ἢ τοὺς Θηβαίους συμπείθοι βαδίζειν ἐφ' ὑμᾶς, [5]οὐδένα

[1] γεγενημένος [2] †αὑτῷ [3] †θεάσασθε [4] τότε κρείττων [5] †οὐδέν' ἂν ἡγεῖτο

Κενὴν] γρ. καινὴν α. ζ. κοινὴν ε. Vid. not. ad Æsch. c. Ctesiph. pag. 415. ult. R. 374. 14. T. Adde modo §. μθ'. in fin. Taylor.

Θεάσασθε] Θεάσεσθε Ven. ut connectatur cum ὄψεσθε, ὠφελήσεσθε. Atque ad eam normam Wolfius interpretatur. Idem. v. 2. deest γενόμενος, et v. 4. ἄγεις Tayl.

Ibid.] Ad ea intelligenda, quæ Demosth. hic et alias in hac oratione de Amphictyonum judicio, ab Amphictyone rege Atheniensi A. M. circiter 2486. constituto, de ejus potestate, de bello Phocensi seu sacro, de arte Philippi hoc bello imperium Græciæ accipiendi et tuendi memorat, ex historia antiqua fusius sunt sumenda, quam pro instituti nostri ratione fieri potest. Ablegamus igitur lectores ad Wesselingii notam ad Diodor. Sic XVI. 30. p. 104. ipsum Diod. Sic. mem. 23. p. 99. seqq. Harpocr. in Ἀμφικτύονες, ad Justin. libr. VIII. tot. ad Schotti vitas compar. Aristot. et Demosth. p. 84. Quædam etiam habet Seiler ad suam vers. german. Harl.

μή. Ἔπασχε] Vid. Var. Lect.

Κρατοῦντι] Καίπερ κρατ. et τοῦ τόπ.] τῶν τόπων. et οὐδέν' ἂν] οὐδένα. Markl.

Οὐδὲν] Vulgo. οὐδένα. Wolf.

ἡγεῖτο προσέξειν αὐτῷ τὸν νοῦν· ἂν δὲ τὰς ἐκείνων κοινὰς προφάσεις λαβὼν ἡγεμὼν αἱρεθῇ, ῥᾷον ἤλπιζε τὰ μὲν παρακρούσεσθαι, τὰ δὲ πείσειν. Τί οὖν; Ἐπιχειρεῖ— θεάσασθ᾽ ὡς εὖ! — πόλεμον ποιῆσαι τοῖς Ἀμφικτύοσι καὶ περὶ τὴν Πυλαίαν ταραχήν· εἰς γὰρ ταῦτ᾽ εὐθὺς [1]αὐτους ὑπελάμβανεν [2]αὐτοῦ δεήσεσθαι. εἰ μὲν τοίνυν [3]τοῦτο ἢ τῶν παρ᾽ ἑαυτοῦ πεμπομένων ἱερομνημόνων ἢ τῶν ἐκείνου συμμάχων [4]εἰσηγοῖτό τις, ὑπόψεσθαι τὸ πρᾶγμα ἐνόμιζε καὶ τοὺς Θηβαίους καὶ τοὺς Θετταλούς, καὶ πάντας φυλάξεσθαι· ἂν δ᾽ Ἀθηναῖος ᾖ καὶ παρ᾽ ὑμῶν τῶν ὑπεναντίων ὁ τοῦτο ποιῶν εὐπόρως λήσειν· ὅπερ συνέβη.

μθ΄. Πῶς οὖν ταῦτ᾽ ἐποίησε; Μισθοῦται τουτονί. οὐδενὸς δὲ προειδότος οἶμαι τὸ πρᾶγμα οὐδὲ φυλάττοντος, ὥσπερ εἴωθε τὰ τοιαῦτα παρ᾽ ὑμῖν γίγνεσθαι, προβληθεὶς 277
Πυλαγόρας οὗτος, καὶ τριῶν ἢ τεττάρων χειροτονησάντων αὐτόν, ἀνεῤῥήθη. ὡς δὲ τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα λαβὼν ἀφίκετο εἰς τοὺς Ἀμφικτύονας, πάντα τἄλλ᾽ ἀφεὶς καὶ παριδὼν ἐπέραινεν ἐφ᾽ οἷς ἐμισθώθη. καὶ λόγους εὐπροσώπους καὶ μύθους, ὅθεν ἡ Κιῤῥαία χώρα καθιερώθη, συνθεὶς καὶ διεξελθὼν ἀνθρώπους ἀπείρους λόγων καὶ τὸ μέλλον οὐ προορωμένους, τοὺς ἱερομνήμονας, πείθει ψηφίσασθαι περιελθεῖν τὴν χώραν, ἣν οἱ μὲν [5]Ἀμφισσῆς σφῶν αὐτῶν οὖσαν γεωργεῖν ἔφασαν, οὗτος δὲ τῆς ἱερᾶς χώρας ᾐτιᾶτο εἶναι, οὐδεμίαν δίκην τῶν Λοκρῶν ἐπαγόντων ἡμῖν οὐδ᾽ ἃ νῦν οὗτος λέγων [6]προφασίζεται οὐκ ἀληθῆ. Γνώσεσθε δ᾽ ἐκεῖθεν. οὐκ ἐνῆν ἄνευ τοῦ [7]προκαλέσασθαι δή που τοῖς Λο-

[1] † αὐτοὺς [2] † αὐτοῦ [3] † τοῦτον [4] † εἰσηγεῖτο [5] † ἀμφισσεῖς
[6] προφασίζεται οὗτος, λέγων [7] † προσκαλέσασθαι

Οὐδένα] Ita scribunt Guelph. Vindob. et Regg. *a. ε.* TAYLOR.

Ἐκείνων] *Illorum*, n. Amphictyonum. AUG.

Παρακρούσασθαι] [Ita Tayl.] Παρακρούσεσθαι et παρακρούεσθαι MSS. TAYL.

Εἰς γὰρ ταῦτ᾽ εὐθὺς] Quia scil. illo duce atque auspice nuper cum Phocensibus debellatum fuerat. STOCK.

Τοῦτον] Τοῦτο. WOLF. V. Var. Lect.

Ἱερομνημόνων] Ii erant, qui legarentur ad concilium civitatum Græcarum. v. Harpocrat. et Suid. sub h. v. Hesychius tom. II. p. 26. ἱερομνήμονες, ait, οἱ πεμπόμενοι εἰς πυλαίαν ἱερογραμματεῖς, ubi v. Alberti, qui etiam ad A. Dounæi Prælect. in Demosth. p. 6. et 170. provocat. HARL.

Εἰσηγεῖτο] Εἰσηγοῖτο. MARKLAND. Εἰσηγοῖτο Cod. Aug. TAYLOR.

μθ΄. Προβληθεὶς] *Ut eligatur, propositus.* Æsch. de f. leg. χειροτονουμένων δὲ τῶν δέκα πρέσβεων, ἐγὼ μὲν προεβλήθην ὑπὸ Ναυσικλέους. *I was set up* — STOCK.

Οὗτος λέγων προφασίζεται] M. Οὗτος προφασίζεται, λέγων οὐκ ἀληθῆ. Ἐλλειπτικὸν videtur, ut subaudias αἰτιωμένων. WOLF.

Προσκαλέσασθαι] Προκαλέσασθαι dedit Morelius. Ita Ven. et Harl. Sed perperam. Distinxi, et his verbis certissimos suos terminos assignavi, in notis ad Orat. c. Theocrin. pag. 1324. 8. R. tom. III. p. 530. l. antepen. T. TAYLOR.

κροῖς δίκην κατὰ τῆς πόλεως συντελέσασθαι. τίς οὖν ἐκλήτευσέν [1]ἥμας ἐπὶ ποίας ἀρχῆς; εἰπὲ τὸν εἰδότα, δεῖξον. ἀλλ᾽ οὐκ ἂν ἔχοις, ἀλλὰ κενῇ προφάσει ταύτῃ κατεχρῶ καὶ ψευδεῖ.

ν΄. Περιϊόντων τοίνυν τὴν χώραν τῶν Ἀμφικτυόνων κατὰ τὴν ὑφήγησιν τὴν τούτου, προσπεσόντες οἱ Λοκροὶ [2]σμικροῦ μὲν ἅπαντας κατηκόντισαν, τινὰς δὲ καὶ συνήρπασαν τῶν ἱερομνημόνων. ὡς δ᾽ ἅπαξ ἐκ τούτων ἐγκλήματα καὶ πόλεμος πρὸς τοὺς [3]Ἀμφισσέας ἐταράχθη, τὸ μὲν πρῶτον ὁ Κόττυφος αὐτῶν τῶν Ἀμφικτυόνων ἤγαγε στρατιάν· ὡς δ᾽ οἱ μὲν οὐκ ἦλθον, οἱ δ᾽ ἐλθόντες οὐδὲν ἐποίουν, εἰς τὴν ἐπιοῦσαν Πυλαίαν ἐπὶ τὸν Φίλιππον εὐθὺς ἡγεμόνα ἦγον οἱ κατεσκευασμένοι καὶ πάλαι πονηροὶ τῶν Θετταλῶν καὶ τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι. καὶ προφάσεις εὐλόγους εἰλήφεσαν·
278 ἢ γὰρ αὐτοὺς εἰσφέρειν καὶ ξένους τρέφειν ἔφασαν δεῖν, καὶ ζημιοῦν τοὺς μὴ ταῦτα ποιοῦντας, ἢ ἐκεῖνον αἱρεῖσθαι. Τί δεῖ τὰ πολλὰ λέγειν; ᾑρέθη γὰρ ἐκ τούτων ἡγεμών. Καὶ [4]μετὰ ταῦτ᾽ εὐθὺς ὁ Φίλιππος δύναμιν συλλέξας καὶ

[1] † ὑμᾶς; [2] † μικροῦ [3] † ἀμφισσεῖς [4] μεταταῦτ᾽

Προσκαλέσασθαι] MSS. quidam editique habent προκαλέσασθαι: sed perperam. Inter πρόσκλησιν et πρόκλησιν ita accuratissimus distinguit Taylorus. Πρόσκλησις est *in jus vocatio*, litis denuntiatio ac principium: πρόκλησις autem, quædam quasi *conventio extrajudicialis*; ubi quis adversarium ad litem per testimonia &c. dirimenda provocat, eumque ad Arbitros potius invitat, quam apud Judicem sistit. Consulatur Pollux VIII. §. 62. STOCK.

Προσκαλέσασθαι] Προκαλεῖσθαι est provocare ad aliquid agendum, invitare, hortari, sponsione certare. Προσκαλεῖσθαι est in judicium vocare, citare, diem dicere. HARL.

Τίς οὖν ἐκλήτευσεν ἡμᾶς] *Quis igitur in jus vocavit nos.* id enim est κλητεύειν, pro quo τῷ προσκαλεῖν activa voce utitur in Orat. κατὰ Μειδίου. *Ex edit.* HERVAG.

Ἀπὸ ποίας ἀρχῆς] [Ita Tayl.] Τίνος ἄρχοντος, ἤ, τίνα ἀρχὴν ἄρχων; Aretinus: *Aut quando?* Melanchtho: *Apud quem magistratum citatio proposita est?* Perionius: *Quando?* Meletus: *A quo magistratu?* WOLF. *Quo præditus magistratu?* Wolfius. Non arbitror recte esse versum. Credo hanc esse e numero τῶν ἐκκλητῶν δικῶν, ut vocat Plutarchus, et alii, ubi inter duas nationes sive Respub. quæ inter se disceptarent, res non bello geritur, sed provocatur ad judicium alicujus tertiæ. *Age ergo: Cedo auctoritatem istius Reip. quæ nos citavit. Non potes.* TAYLOR.

Ἐπὶ ποίας ἀρχῆς] Correxi cum Reiskio ἐπὶ π. ἀ. *sub quo Archonte?* h. e. quo anno? Hunc locum Seilerus ex historia ita illustrat: Æschinem in sua oratione contendisse, ab Amphissensibus, studio Thebanorum allectis, Athenienses non multo ante bellum apud Amphictyonas esse ad pœnam L talentorum condemnatos, quod clypeos aureos in novo quodam templo dedicassent cum sententia: *Athenienses de Medis et Thebanis, qui contra Græcos pugnarunt:* hanc accusationem Æschinem diluere studuisse, non quia excitatus esset a Philippo, ut Amphissensibus odium conflaret, sed ut his ab Amphictyonibus ea pars terræ sacræ, quam huc usque tanquam sibi propriam coluissent, adimeretur. HARL.

ν΄. Ἦγον] Subaudi πρᾶγμα, *rem adducebant ad Philippum Imperatorem.* AUGER. F. ἀνῆγον MARKLAND.

Εὐθὺς] In quibusdam post εὐθὺς sequuntur hæc vocabula, ὡς τοῦτο εἶδον οἱ. De

παρελθὼν ὡς ἐπὶ τὴν Κιῤῥαίαν, ἐῤῥῶσθαι φράσας πολλὰ [1] καὶ Κιῤῥαίοις καὶ Λοκροῖς, τὴν Ἐλάτειαν καταλαμβάνει. Εἰ μὲν οὖν μὴ μετέγνωσαν εὐθύς, ὡς τοῦτ' εἶδον, οἱ Θηβαῖοι καὶ μεθ' ἡμῶν ἐγένοντο, ὥσπερ χειμάῤῥους ἂν ἅπαν τοῦτο τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν πόλιν εἰσέπεσε· νῦν δὲ τότε γ' [2] ἐξαιφνῆς ἐπέσχον αὐτὸν ἐκεῖνοι, μάλιστα μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θεῶν τινὸς εὐνοίᾳ πρὸς ὑμᾶς, εἶτα μέντοι καὶ ὅσον καθ' ἕνα ἄνδρα καὶ δι' ἐμέ. Δὸς δέ μοι τὰ δόγματα ταῦτα καὶ τοὺς χρόνους, ἐν οἷς ἕκαστα πέπρακται· ἵν' εἰδῆτε, ἡλίκα πράγματα ἡ μιαρὰ κεφαλὴ ταράξασα αὕτη δίκην οὐκ ἔδωκε. Λέγε μοι τὰ δόγματα.

νά. ΔΟΓΜΑ ΑΜΦΙΚΤΥΟΝΩΝ.

Ἐπὶ ἱερέως Κλειναγόρου, ἐαρινῆς Πυλαίας, ἔδοξε τοῖς Πυλαγόραις καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων καὶ τῷ κοινῷ τῶν Ἀμφικτυόνων, ἐπειδὴ [3] Ἀμφισσῆς ἐπιβαίνουσιν ἐπὶ τὴν ἱερὰν χώραν, καὶ σπείρουσι καὶ βοσκήμασι κατανέμουσιν, ἐπελθεῖν τοὺς Πυλαγόρας καὶ τοὺς συνέδρους, καὶ στήλαις διαλαβεῖν τοὺς ὅρους, καὶ ἀπειπεῖν τοῖς Ἀμφισσεῦσι τοῦ λοιποῦ μὴ ἐπιβαίνειν.

[1] [καὶ] [2] †ἐξαίφνης [3] †ἀμφισσεῖς

qua varietate proxime agemus. Taylor. Desunt ὁ Φιλ. in ed. Tayl. V. Var. Lect.

Κιῤῥαίαν] V. Pomp. Mela II. c. 3. nr. 145. Harl.

Ἐῤῥῶσθαι κ. τ. λ.] Vide notas ad Demosth. π. Παραπρεσβ. §. οά. *in init.* et quæ hic erudite congessit Tourrellius. Taylor.

Εὐθὺς] Ita legunt Ven. Aug. Vindob. εἰ μὲν οὖν μὴ μετέγνωσαν εὐθὺς, ὡς τοῦτο εἶδον, οἱ Θηβαῖοι, καὶ—Iis quoque Codd. accensendi sunt optimi Guelph. et α. ε. ex Regiis, in quibus Scriba voce εὐθὺς tam cito recurrente deceptus, posuit post εὐθὺς v. ult. p. præc. Ni fortasse id debeamus Variarum Lectionum Excerptoribus. Idem. Desid. vv. diduct. in ed. Tayl.

Ὥσπερ χειμάῤῥους] Sonitum numerosque hujus clausulæ, rei quam repræsentat naturæ accommodatissimos, notat Tourellius. Stock.

Τότε] Τοῦτο Aug. Vindob. Si retineatur τότε, tum operæ pretium erit, Tourrellium qui nonnulla non inscita, aut injucunda attulit, de conjunctione istarum particularum νῦν et τότε consulere. Sed hæc omnia optime expedivit et felicissime Vir ingeniosissimus, Ier. Marklandus, infra ad §. νζ'. Εἰ μὲν οὖν μὴ μετέγνωσαν κ. τ. λ. *Si igitur Thebani non mutassent sua consilia* — ex eo autem, quod mutaverint [νῦν], *tunc eum represserunt.* Taylor.

Νῦν δὲ τότε γε] Explicat Marklandus: νῦν, *ut autem res cecidere*, τότε, *tunc eum represserunt.* Vix igitur opus iis, quæ operose congessit hic Tourellius de conjunctione particularum νῦν et τότε. Stock.

Καὶ δι' ἐμὲ] Καὶ cum vi ita positum esse docet locus §. πγ'. *in fin.* et similis usus vocis οὐδὲ §. ϛζ. *post med.* in Mid. c. 14. Wunderl.

Ταράξ.] F. πράξασα. Markland.

νά. Ἐαρινῆς πυλαίας] Fortassis Amphictyones eodem anno sæpius convenerunt. Et infra καὶ στήλαις διαλαβεῖν τοὺς ὅρους. Wolf.

Διαλαβεῖν] De hoc verbo vid. Morum ad Isocr. Panegyr. c. II. p. 11. seq. ed. 2. et Herodian. III. 14. §. 10. Harl.

Ὅρους] Pro διαλαβεῖν τοὺς ὅρκους [uti Editi omnes] antiquum ὅρους, quæ germana lectio est. Facilis autem fuit lapsus, et ὅρους in ὅρκους, literarum affinitate. Obsopœus.

Τοῦ λοιποῦ] H. e. ἐκ τοῦ λοιποῦ χρόνου. v. Lamb. Bos. de ellips. gr. p. 511. Harl.

ΕΤΕΡΟΝ ΔΟΓΜΑ.

279 Ἐπὶ ἱερέως Κλειναγόρου, ἐαρινῆς Πυλαίας, ἔδοξε τοῖς Πυλαγόραις καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων καὶ τῷ κοινῷ τῶν Ἀμφικτυόνων, ἐπειδὴ οἱ ἐξ Ἀμφίσσης τὴν ἱερὰν χώραν κατανειμάμενοι γεωργοῦσι καὶ [1] βοσκήματα νέμουσι, καὶ κωλυόμενοι τοῦτο ποιεῖν ἐν τοῖς ὅπλοις παραγενόμενοι τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων συνέδριον κεκωλύκασι μετὰ βίας, τινὰς δὲ καὶ τετραυματίκασι, [2] [καὶ] τὸν στρατηγὸν τὸν ᾑρημένον τῶν Ἀμφικτυόνων Κόττυφον τὸν Ἀρκάδα πρεσβεῦσαι πρὸς Φίλιππον τὸν Μακεδόνα, καὶ ἀξιοῦν, ἵνα βοηθήσῃ τῷ τ' Ἀπόλλωνι καὶ τοῖς Ἀμφικτύοσιν, ὅπως μὴ περιίδῃ ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν Ἀμφισσέων τὸν θεὸν πλημμελούμενον· καὶ διότι αὐτὸν στρατηγὸν αὐτοκράτορα αἱροῦνται οἱ Ἕλληνες οἱ μετέχοντες τοῦ συνεδρίου τῶν Ἀμφικτυόνων.

Λέγε δὴ καὶ τοὺς χρόνους, ἐν οἷς ταῦτ' ἐγίγνετο· εἰσὶ γάρ, καθ' οὓς ἐπυλαγόρησεν οὗτος. Λέγε.

ΧΡΟΝΟΙ.

Ἄρχων Μνησιθείδης, μηνὸς Ἀνθεστηριῶνος ἕκτῃ ἐπὶ [3] δέκα.

Δὸς δή μοι τὴν ἐπιστολήν, ἥν, ὡς οὐχ ὑπήκουον οἱ Θηβαῖοι, πέμπει πρὸς τοὺς ἐν Πελοποννήσῳ συμμάχους ὁ Φίλιππος· ἵν' εἰδῆτε καὶ ἐκ ταύτης σαφῶς, ὅτι τὴν μὲν ἀληθῆ πρόφασιν τῶν πραγμάτων, τὸ ταῦτ' ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ τοὺς Θηβαίους καὶ ὑμᾶς πράττειν, ἀπεκρύπτετο, κοινὰ δὲ καὶ τοῖς Ἀμφικτύοσι δόξαντα ποιεῖν προσεποιεῖτο. ὁ δὲ τὰς ἀφορμὰς ταύτας καὶ τὰς προφάσεις παραδοὺς [4] αὐτῷ οὗτος ἦν. Λέγε.

280

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Πελοποννησίων τῶν ἐν τῇ συμμαχίᾳ τοῖς δημιουργοῖς καὶ τοῖς συνέδροις καὶ τοῖς ἄλλοις συμμάχοις πᾶσι χαίρειν. Ἐπειδὴ Λοκροὶ οἱ καλούμενοι Ὀζόλαι, κατοικοῦντες ἐν Ἀμφίσσῃ,

[1] βοσκήμασι *κατανέμουσι [2] †καὶ [3] †δεκάτῃ [4] †αὐτῷ

Καὶ τὸν στρατηγὸν] Utrum ἐτραυμάτισαν, an vero ἔδοξε πρεσβεῦσαι τὸν στρατηγόν? Sed tum τὸ καὶ abundabit. Wolf. Scrupulosæ et levi emendationi Wolfianæ merito se opponit Tourrellius. Nimis enim arbitrarie et licenter hic se gessit Wolfius: neque scio, quid ei in mentem venerit. Taylor. ἐκ τῶν Ἀμφ. Markland.

Καὶ διότι] Ἀντὶ τοῦ, ὅτι. quod et in Isocratico Archidamo notavi. Wolf.

Ἐπὶ δεκάτῃ] Infra §. νέ. Σκιροφοριῶνος ἕκτῃ ἐπὶ δέκα. Vid. Not. τρίτῃ ἐπὶ δεκ. ad Demosth. π. Παραπρεσβ. §. κ'. Taylor.

Ὑπήκουον] Post hanc vocem deficit Cod. Harleyanus per plurimas paginas. Idem.

Ποιεῖν] Ποιεῖ habuit Benenatus, quod restituit Lambinus. Idem.

Τοῖς δημιουργοῖς] Τοῖς ἄρχουσιν, ἢ δημαγωγοῖς. Nam Magistratibus apud alias civitates alia et nomina fuerunt. Wolf.

Οἱ καλούμενοι Ὀζόλαι] Ὅτι ὅλοι ὄζουσιν. Alii Ἐπιζεφύριοι, alii Ἐπικνημίδιοι. Idem.

πλημμελοῦσιν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ ἐν Δελφοῖς, καὶ τὴν ἱερὰν χώραν ἐρχόμενοι μεθ' ὅπλων λεηλατοῦσι, βούλομαι τῷ θεῷ μεθ' ὑμῶν βοηθεῖν, καὶ ἀμύνασθαι τοὺς παραβαίνοντάς τι τῶν ἐν ἀνθρώποις εὐσεβῶν. ὥςτε συναντᾶτε μετὰ τῶν ὅπλων εἰς τὴν Φωκίδα, ἔχοντες ἐπισιτισμὸν ἡμερῶν τετταράκοντα, τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς Λῴου, ὡς ἡμεῖς ἄγομεν, ὡς δ' Ἀθηναῖοι, Βοηδρομιῶνος, ὡς δὲ Κορίνθιοι, Πανέμου. τοῖς δὲ μὴ συναν-

Ἱερὸν τοῦ] Corrigendum puto τὸ τοῦ. WUNDERL.

Συναντᾶτε] Moi inseruit sua auctoritate Lambinus: *συναντᾶτέ μοι μετὰ τῶν ὅπλων.* TAYLOR.

Ἐπισιτισμὸν] Juvabit conferre hos senarios Eubuli ab Harpocratione adductos, a Valesio autem scite admodum emendatos:

Ἡμεῖς ποτ' ἄνδρας Κεκροπίδας ἐπείσαμεν
Λαβόντας εἰς Ὑμηττον ἐξελθεῖν ὅπλα,
Καὶ σῖτον ἐπὶ μύρμηκας ἡμερῶν τριῶν,
Ὡς χρυσοτεύκτου ψήγματος πεφηνότος.

IDEM.

Τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς] *Mense proximo,* plerique vertunt, incaute: tempus enim *præsens* ἐνεστῶτα Græci vocant. (Budæus, p. 107.) STOCK.

Βοηδρομιῶνος] Iterum Corsinius, Fast. Attic. Dissert. III. §. 21. 22. et Agonist. in Nem. §. 14. Videamus autem primo Mensium seriem disertissimam, atque eam Anni portionem, quam Vir ille doctissimus his rebus assignat:

Anthesterio. Cui respondet *Februarius* præterpropter.
Elaphebolio.
Munychio.
Thargelio.
Scirrhophorio.
Hecatombæo.
Metagitnio.
Boedromio. circa *Septembrem.*

Videamus porro Rerum gestarum consequentiam.

ANTHESTERIONIS die XVI^{to} Æschines Pylagoras factus. Demosth. §. *νά.*

Delphos proficiscitur.
Bellum Amphissense, sive Amphictyonicum, concitat.
Eapropter Græcorum Imperator desideratur.
Id Imperium, Æschinis astutia, ad Philippum defertur.
Philippus, eam potestatem nactus, socios, hac Epistola, convocat quasi contra Locros Amphissenses.
Jam robustior factus totius Græciæ dominationem meditatur.
Elateam occupat.
Trepidatur Athenis.
Thebanorum Societas consiliis Demosthenis comparata.

METAGITNIONIS die VII^{mo} pugnatum est ad Chæroneam, atque actum est de libertate Græcorum. Plutarch. in vita Camilli.

Igitur, ut concludit Vir doctissimus, necesse est, ut exararet Philippus hanc Epistolam inter Anthesterionis diem XVI^{tum} et Metagitnionis diem VII^{mum}. Non contigit *ante* istam Æram, quia hæc scripsit jam Imperatoris Amphictyonici munere fungens. Neque rursus *post* bellum et infortunium Chæronense: Non potuit enim eos invitare ad commune bellum inferendum, Societatis jure, quos jam ipse debellaverat, et libertate fortunisque exuerat. Itaque Epistolam Boedromione, qui Metagitnionem mensem, clademque Chæronensem sequitur, non dedit. Potuit fieri, ut Hecatombæone scripserit· eumque igitur mensem, rationibus quibusdam ad eam rem ductus, in Demosthenis Textu reponit. Verum certissimis argumentis evincam, hanc rem contigisse etiam ante mensem Hecatombæonem, qui antevenit infortunium Chæronense. Ecce:

Philippus, Amphictyonici belli Imperator factus, primum occulte agit cum Sociis, simulans, se Amphictyonicæ causæ studere.
Bellum parat contra Locros.
Phocide conventum statuit.
Subito conversus, Amphictyonico bello valere jusso, contra Græcos nec opinantes arma vertit, atque Elateam, arcem munitissimam, occupat.

Jam ergo ante captam Elateam, ad Peloponnesenses atque socios literas dedit Philippus. Demosthenes enim disertissime scribit, eum, cum hæc scripserit, dissimulatis insidiis, quas Græciæ struxerat, videri Amphictyonica mandata exsequentem: *Ταῦτ' ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τοὺς Θηβαίους, καὶ ὑμᾶς πράττειν ἀπεκρύπτετο, κοινὰ δὲ καὶ τοῖς Ἀμφικτύοσι δόξαντα ποιεῖν προσεποιεῖτο. §. νά.* Atque eadem pariter ex literis ipsis Philippi colligimus. Jam autem ELATEA CAPTA EST ANTE MENSEM HECATOMBÆONEM. Nam cum nuncius Athenas de ea re esset perlatus, et tanta facta Civium Consternatio,

Senatum Coss. indicunt. Deliberantibus visum est consultissimum, ut Thebanos, si qua ratione id fieri potuisset, in societatem contra Philippum adsciscerent. Quæ res immortale istud Decretum peperit, ubi Demosthenis Fides et Prudentia explorata est maxime, de mittendis Thebas legatis, conservatum in hac oratione, verbis expressis, §. *νέ.* Id autem S. C. aperte dicitur esse latum Scirrhophorionis die XVI^{to}. Ergo ante eum mensem, vel saltem eo ineunte, capta est Elatea, adeoque ante Hecatombæonem, qui Scirrhophorionem sequitur, exarata hæc Philippi Epistola. Nihil hac argumentatione certius esse possit. Itaque non hic reponemus Ἑκατομβαιῶνος, loco τοῦ Βοηδρομιῶνος, ut voluit Vir ille clarissimus. Proximum est, ut dispiciamus, utrum necesse est, ut facesseret, atque e loco suo cederet, Boedromio. Ego omnino aliter statuo. Hæ res, non, ut rem reputavit Corsinius, intra spatium VIII Mensium sunt concludendæ. Non. Nimirum intra Æschinis munus Pylagoricum, et res infeliciter Chæroneæ gestas, non VIII sed XX Menses intercedebant. Nam Theophrasto Archonte Olymp. CX. 1. missus est Pylagoras; Archonte autem Chæronda, Olymp. CX. 3. pugnatum est Chæroneæ.

	Olymp.
Theophrastus	CX. 1.
Lysimachides	2.
Chærondas	3.

OLYMP. CX. 1.

Ἐπὶ Θεοφράστου Ἄρχοντος, Πυλαγόρους ὑμεῖς εἵλεσθε Μειδίαν τε ἐκεῖνον τὸν Ἀναγυῤῥάσιον καὶ Θρασυκλέα τὸν Λέσβιον, καὶ τρίτον μετὰ τούτων ἐμέ. Æsch. c. Ctesiph. pag. 505. ult. R. p. 428. T.

OLYMP. CX. 2.

Lysimachide Prætore captam esse Elateam disertissime testantur Dionysius Halicarnassensis et Diodorus Siculus. Ille Epistol. ad Ammæum, hic XVI. 84. Id vero contigit, ut vidimus, juxta Scirrhophorionem sive Junium, mensem Anni postremum; et eadem æstate, anno autem vertente.

OLYMP. CX. 3.

Chæronda Prætore, pugnatum est Chæroneæ: ut omnes norunt.

Ergo mense Boedromione Olymp. CX. 2. exarari potuerunt literæ Philippi, ea nempe æstate, quæ consecuta est vernum istum conventum Amphictyonicum, in quo Æschines imperium Philippo comparabat, et diutius antequam Elatea occuparetur, et Philippi consilia patefierent. Eo igitur errrore, si fas mihi sit homini doctissimo atque accuratissimo erroris dicam scribere, eo tamen abreptus est Corsinius, quod munus Æschinis Pylagoricum Olymp. CX. 2. non Olymp. CX. 1. ut debuit, assignaverit.

Attamen disputatur, Loum, Macedonum mensem, non Boedromioni respondere Atticorum, sed, quod Corsinius voluit, Hecatombæoni. Ecce enim: Natus est Alexander juxta Plutarchum in vita, pag. 7. Edit. Bryan. *ἱσταμένου μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος, ὃν Μακεδόνες Λῷον καλοῦσιν, ἕκτῃ.* Et memoriæ etiam proditur, quo tempore de filio nato, eodem de victoria quoque Olympica nuncium Philippo afferri. Mensis autem Olympicus erat Hecatombæo. Et proinde constat, non alium potuisse, si vellet, Plutarchum mensem Atticum Macedonico Loo opponere, præter ipsum Hecatombæonem. Sed mihi videntur bene agere superiores illi, aut Dii, aut Diis similes, Chronologi, Scaligerum, Petavium, Usserium, Dodwellum intelligo, qui distinguunt inter Lunares Macedonum et Solares Annos; cujus distinctionis ratione habita, fieri potuit, ut Lous Macedonicus hac ratione Hecatombæoni, illa Boedromioni adinvicem responderet. Præterea cum non adeo distent Hecatombæo et Boedromio, (unicus enim Mensis, Metagitnio, interseritur) crediderim sane, tum ob imperitiam Veterum in rebus Chronologicis Astronomicisque, adeoque frequentem intercalandi necessitatem, tum vero propter hoc, quod non necesse est, ut supputemus utrosque Menses, Atheniensium Macedonumque, pariter, id est, eodem die, incipere, et pariter finire (immo contingere videmus in Kalendario Romano, Atticoque, ut unius Gentis Menses ordirentur, *μεσούντων τῶν τῆς ἑτέρας*) his rebus, inquam, adducor, ut crederem, non esse opus, ut in textum Demosthenis gravius aliquod statuamus. Uno Mense, vel Attico, vel Macedonico, protruso et promoto, ob accuratiorem calculum introducendum, Lous, qui modo Hecatombæoni, juxta Plutarchum, obvertebatur, jam aliquot dieculas cum Boedromione haberet communicatas. Ille ipse Plutarchus, qui in *vita* Camilli Bœotorum Panemum Metagitnioni Atticorum agglutinat, pag. 305. Edit. Bryan. tom. I. idem rursus, in Aristide, pag. 315. tom. II. Boedromioni istius Populi respondere ait. Verba ejus merentur, ut hic a me describerentur: *Ταύτην τὴν μάχην* (Plataïcam nempe) *ἐμαχήσαντο τῇ τετράδι τοῦ Βοηδρομιῶνος ἱσταμένου κατ' Ἀθηναίους, κατὰ δὲ Βοιωτοὺς, τετράδι τοῦ Πανέμου φθίνοντος·* maxime autem, propter id, quod sequitur — *τὴν δὲ τῶν ἡμερῶν ἀνωμαλίαν οὐ θαυμαστέον, ὅπου καὶ νῦν διηκριβω-*

μένων τῶν ἐν ἀστρολογίᾳ μᾶλλον, ἄλλην ἄλλοι μηνὸς ἀρχὴν καὶ τελευτὴν ἄγουσιν.

Antequam meam Orationem finiam, tria sunt, quæ lectorem admonitum esse velim. Primum sit: Cum celeberrimo Corsinio miror, perspicacissimos illos viros, quos modo memoravi, arbitrari potuisse, Epistolam hanc Philippi quidquam cum bello Phocensi sive Sacro habere commune, quod octo ad minimum ante annos confectum erat et conclusum. Deinde, cum Corsinius duabus contra Boedromionem rationibus pugnet, tum quod Computo Macedonico adversetur; tum quod ultra Mensem Metagitnionem produci non potuit aut debuit ea Epistola, ideoque arbitrabatur, eam Philippum consignasse mense Hecatombæone: Ego autem Hecatombæone exarari non potuisse demonstravi, verum ante eum mensem, Scirrhophorione putassis, Thargelione, Munychione, aut demum Elaphebolione: Cum hæc, inquam, ita se habeant, non tamen interea nego, potuisse dari mense quidem Hecatombæone, verum mense Hecatombæone anni Olymp. CX. 2., non istius, quo res ad Chæroneam infeliciter erant gestæ. Ego enim Negotio isti Amphictyonico (idque Monumentorum fide certissima) spatium annum ultra assigno, quam assignaverit Corsinius. A quo tamen semper invitus discedo, quod hominis istius insignem modestiam, humanitatem, cæterasque virtutes valde sum admiratus; tum quod illi solertiam incredibilem, atque in his rebus peritiam, longe supra meam sortem modumque, contigisse videam. Denique, (namque erat Tertium, quod observatum volui) constat totum hunc computum a nobis esse institutum atque initum, juxta Æram Atheniensium *antiquam* et *primævam*. Nam Anthesterione, *Februario*, proficiscitur Æschines ad conventum *vernum* Delphis celebrandum: Scirrhophorione, Philippus Elateam occupat, Metagitnione dimicat, id est mensibus *æstivis*, *Junio* scil. et *Augusto*. Ergo Monumenta, quæ hic occurrunt, non arripuerunt eum *vulgarem* computum, de quo plura disserui ad Not. ἑκατομβ. ἔνη καὶ νέα. §. θ΄. *post med.* et quem ibi adduxi ad has et similes discordias sedandas. Noluerim sane dici, *solerter* admodum tale commentum a me esse excogitatum, et machinam esse utrinque aptissimam, sive eam applicuero, sive ab ea applicanda abstinuero. Verum lector meus bonus et æquus potius et hoc quoque apponet iis rationibus, quibus me olim adductum esse confirmavi, ut existimarem, hanc Demosthenis Editionem, qua utimur, e duabus esse consutam et concinnatam. Adeo sæpe, adeo vehementer sibi ipsi contrariatur. Taylor.

Τοῖς δὲ μὴ συναντήσασι κ. τ. λ.] Converti ex conjectura: *Qui se autem nobiscum non conjunxerint, eos hostium numero habebimus: eos vero, qui consiliis nostris non paruerint, mulctabimus.* Sive pro πανδημεὶ legas πολεμίοις, sive pro κειμένοις, χρωμένοις, ἢ, πειθομένοις, non satis intelligo. Neque etiam placet τοῖς δὲ συμβόλοις, *qui nostris* tesseris *usi non fuerint.* Melanchtho: *Si qui non venient, omnium rebus, ut hostium, utar: auctores vero, ni ad nos accedatis, mulctabo.* Perionius: *Qui nobis non occurrerint, iis passim utemur: qui nobis auctoribus communis consilii non assentientur, eos mulctabimus.* Ego me hunc locum non intelligere fateor. Sed si Scrimgeri emendationem sequaris, quæ ejusmodi est: τοῖς δὲ ἡμῖν συναντήσασι πανδημεὶ, χρησόμεθα συμβούλοις· τοῖς δὲ μὴ προσθεμένοις, ἐπιζημίοις, aliquis sensus elici ex his verbis potest, etsi nec τὸ πανδημεὶ, nec τὸ συμβούλοις, satis placet. Wolf.

Τοῖς δὲ ἡμῖν συναντ. π. χρ. σ. τοῖς δὲ μὴ προσθεμένοις ἐπιζ.] [Ita Tayl.] Edi solebat: Τοῖς δὲ μὴ συναντήσασι, πανδημεὶ χρησόμεθα· τοῖς δὲ συμβούλοις ἡμῖν μὴ κειμένοις ἐπιζημίοις. Ita Aldus et Benenatus. Ita Felicianus quoque, nisi quod χρωμένοις, loco τοῦ, κειμένοις. Et MSti similiter, omnes fere, Ital. Regii, Lindenb. etc. In nonnullis deest, uti solet, tota Epistola. Dionysius Lambinus, dum hariolationi indulgebat, in uno loco non longe aberat: in altero ineptit plane. Τοῖς δε μὴ συναντήσασι πανδημεὶ, χρησόμεθα συμβούλοις· τοῖς δὲ μὴ συγκειμένοις, ἐπιζημίοις. Wolfius, Scrimgeri auctoritate fretus, primus sustinuit evulgare id, quod, licet longe distet a recepta lectione, ad veritatem tamen prope accedit. Certissimum est tamen, diu inveterasse eam, quam damnat Wolfius et ejecit. Ulpianus enim, dum exponere voluit, ita: Τοῖς δὲ μὴ συναντήσασι] τοῖς μὴ συνελθοῦσι, κολάσομεν κοινῇ συναθροισθέντες. Interea Interpretes: Etruscus: *E di quelli, che non ci verranno incontro, ne prenderemo partito insieme con tutto il consiglio.* Anonymus: *His quidem, qui obviam ire noluerint, passim utemur: consiliarios autem, qui a nobis non stabunt, damno afficiemus.* Lambinus sane noluit a sua conjectura recedere: *Eorum igitur, qui non manu facta et multitudine armata, se tamen nobis adjunxerint, consilio utemur: qui vero ab hac societate refugerint, eos male mulctabimus.* Denique sic se habebat vetus Wolfii Tralatio: *Qui se autem nobiscum non conjunxerint,* etc. ut modo vidimus. Hæc sunt fere, quæ lectori ob oculos sisterem, ut intelligat, quid omnes, quos consulere potui, de hoc loco statuerint, sive annotando, sive interpretando. Nemo erit, qui dubitet de redintegratione prioris membri, invitis Ulpiano et Codd. Attamen in posteriori, illud προσθεμένοις nimis audax et temerarium esse crediderim, aliquid tamen erat istiusmodi. Hoc saltem profecimus, ut animum Philippi, qualis fuerit, jam certissime deprehendamus, (quem enim fugere potest?) licet de vocula una aut altera restiterit lis et dubitatio. Taylor.

τήσασι πανδημεὶ χρησόμεθα, τοῖς δὲ συμβούλοις ἡμῖν μὴ κειμένοις ἐπιζημίοις. Εὐτυχεῖτε.

νβ΄. Ὁρᾶθ᾿ ὅτι φεύγει μὲν τὰς ἰδίας προφάσεις, εἰς δὲ τὰς Ἀμφικτυονικὰς καταφεύγει. Τίς οὖν ὁ ταῦτα συμπαρασκευάσας αὐτῷ; τίς ὁ τὰς προφάσεις ταύτας ἐνδούς; τίς ὁ τῶν κακῶν τῶν γεγενημένων μάλιστα αἴτιος; Οὐχ οὗτος; Μὴ τοίνυν λέγετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περιϊόντες, ὡς ὑφ᾿ ἑνὸς τοιαῦτα πέπονθεν ἡ Ἑλλὰς ἀνθρώπου. Οὐχ ὑφ᾿ ἑνός, ἀλλ᾿ ὑπὸ πολλῶν καὶ πονηρῶν τῶν παρ᾿ ἑκάστοις, ὦ γῆ καὶ θεοί! ὧν εἷς οὗτός ἐστιν, ὅν, εἰ μηδὲν εὐλαβηθέντα τἀληθὲς εἰπεῖν δέοι, οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι ἔγωγε κοινὸν ἀλιτήριον τῶν μετὰ ταῦτ᾿ ἀπολωλότων ἁπάντων εἰπεῖν, ἀνθρώπων, τόπων, πόλεων· ὁ γὰρ τὸ σπέρμα παρασχών,
281 [1] οὗτος τῶν [2] φύντων αἴτιος. ὃν ὅπως ποτὲ οὐκ εὐθὺς ἰδόντες ἀπεστράφητε, θαυμάζω· πλὴν πολύ τι σκότος, ὡς ἔοικεν, ἐστὶ παρ᾿ ὑμῖν πρὸ τῆς ἀληθείας. Συμβέβηκε τοίνυν μοι τῶν κατὰ τῆς πατρίδος τούτῳ πεπραγμένων ἁψαμένῳ, εἰς ἃ τούτοις ἐναντιούμενος αὐτὸς πεπολίτευμαι ἀφῖχθαι· ἃ πολλῶν μὲν ἕνεκ᾿ εἰκότως [3] ἀκούσατέ μου, μάλιστα δ᾿ ὅτι αἰσχρόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ ἐγὼ μὲν τὰ ἔργα τῶν ὑπὲρ ὑμῶν πόνων ὑπέμεινα, ὑμεῖς δὲ μηδὲ τοὺς λόγους αὐτῶν ἀνέξεσθε. Ὁρῶν γὰρ ἐγὼ Θηβαίους, σχεδὸν δὲ καὶ ὑμᾶς ὑπὸ τῶν τὰ Φιλίππου [4] φρονούντων καὶ διεφθαρμένων

[1] οὗτος ἦν τῶν [2] † φύντων κακῶν αἴτιος [3] ἀκούσετε [4] † πραττόντων

Τοῖς δὲ ἡμῖν] MSS. habent, Τοῖς δὲ μὴ συναντήσασι, πανδημεὶ χρησόμεθα· τοῖς δὲ συμβούλοις ἡμῖν μὴ κειμένοις, ἐπιζημίοις. Cum autem nullus ex his verbis sensus elici possit, coactus sum eam exhibere lectionem, quam ex Scrimgeri conjectura dedit Wolfius: nisi quod τῷ μὴ κειμένοις, συγκειμένοις (Lambino duce) potius quam προσεθμένοις, quod a recepta lectione nimis longe aberrat, substituendum duxi. Potuit fortasse et illud tolerari: Τοῖς δὲ ἡμῖν συναντήσασι πανδημεὶ, χρησόμεθα συμβούλοις· τοῖς δ᾿ ἡμῖν μὴ κειμένοις, ἐπιζημίοις: *eos, qui a nobis non steterint, mulctabimus.* Stock.

νβ΄. Οὖν] Vid. Var. Lect.

Ἀλιτήριον] V. Suidam I. p. 115. ibique Küster. et Eudociam in Violario p. 36. Harl. v. 19. ἀκούσαιτε Tayl.

Σκόπας] [Ut Aldus] Manifestus error est, cum legendum sit vetusti exemplaris testimonio σκότος. Quod etiam verborum Sensus requirit. Ait enim, *multis tenebris veritatem Atheniensibus esse obscuratam.* Fortasse nonnulli Codd. habuere σκέπας, quæ lectio esset tolerabilior priore: *multis tectoriis involutam veritatem.* Obsopœus. Σκέπας Ask. Taylor.

παρ᾽ ἑκατέροις, ὃ μὲν ἦν ἀμφοτέροις φοβερὸν καὶ φυλακῆς
πολλῆς δεόμενον, τὸ τὸν Φίλιππον ἐᾶν αὐξάνεσθαι, παρο-
ρῶντας καὶ οὐδὲ [1]καθ᾽ ἓν φυλαττομένους, εἰς ἔχθραν δὲ
καὶ τὸ προσκρούειν ἀλλήλοις ἑτοίμως ἔχοντας, ὅπως τοῦτο
μὴ γενήσεται παρατηρῶν διετέλουν, οὐκ ἀπὸ τῆς ἐμαυτοῦ
γνώμης μόνον ταῦτα συμφέρειν ὑπολαμβάνων, ἀλλ᾽ εἰδὼς
[2]Ἀριστοφῶντα καὶ πάλιν Εὔβουλον πάντα τὸν χρόνον βου-
λομένους πρᾶξαι ταύτην τὴν φιλίαν, καὶ περὶ τῶν ἄλλων
πολλάκις ἀντιλέγοντας ἑαυτοῖς εἰς τοῦθ᾽ ὁμογνωμονοῦντας
ἀεί. οὓς σὺ ζῶντας μέν, ὦ κίναδος, κολακεύων παρηκολού-
θεις, τεθνεώτων δ᾽ οὐκ [3]αἰσχύνει κατηγορῶν· ἃ γὰρ περὶ
Θηβαίων ἐπιτιμᾷς ἐμοί, ἐκείνων πολὺ μᾶλλον ἢ ἐμοῦ κατ-
ηγορεῖς, τῶν πρότερον ἢ ἐγὼ ταύτην τὴν συμμαχίαν δο-
κιμασάντων. Ἀλλ᾽ ἐκεῖσ᾽ ἐπάνειμι, ὅτι τὸν ἐν Ἀμφίσσῃ
πόλεμον τούτου μὲν ποιήσαντος, συμπεραναμένων δὲ τῶν
ἄλλων τῶν συνεργῶν αὐτῷ τὴν πρὸς τοὺς Θηβαίους ἔ-
χθραν, συνέβη τὸν Φίλιππον ἐλθεῖν ἐφ᾽ ἡμᾶς, οὗπερ ἕνεκα 282
τὰς πόλεις οὗτοι συνέκρουον, καὶ εἰ μὴ προεξανέστημεν
[4]σμικρόν, οὐδ᾽ ἀναλαβεῖν [5]ἑαυτοὺς ἂν ἠδυνήθημεν· οὕτω
μέχρι πόῤῥω προήγαγον οὗτοι τὸ πρᾶγμα. Ἐν οἷς δ᾽
ἦτε ἤδη τὰ πρὸς ἀλλήλους, τουτωνὶ τῶν ψηφισμάτων ἀ-
κούσαντες καὶ τῶν ἀποκρίσεων εἴσεσθε. Καί μοι λέγε
ταῦτα λαβών.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπὶ ἄρχοντος Ἡροπύθου, μηνὸς Ἐλαφηβολιῶνος ἕκτῃ φθίνοντος, φυλῆς πρυτανευούσης Ἐρεχθηΐδος, βουλῆς καὶ στρατηγῶν γνώμῃ· Ἐπειδὴ Φίλιππος [6]τὰς μὲν κατείληφε πόλεις τῶν ἀστυγειτόνων, τινὰς δὲ πορθεῖ, κεφαλαίῳ δ᾽ ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν παρασκευάζεται παραγίγνεσθαι, παρ᾽ οὐδὲν ἡγούμενος τὰς ἡμετέρας συνθήκας, καὶ τοὺς ὅρκους λύειν ἐπιβάλλεται καὶ τὴν εἰρήνην, δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ [7]πέμψαι πρὸς αὐτὸν κήρυκα καὶ πρέσβεις, οἵτινες [8]αὐτῳ διαλέξονται, καὶ παρακαλέσουσιν [9]αὐτον, μάλιστα μὲν τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμόνοιαν διατηρεῖν καὶ τὰς συνθήκας, εἰ δὲ μή, πρὸς τὸ βουλεύσασθαι δοῦναι χρόνον τῇ πόλει καὶ τὰς ἀνοχὰς ποιήσασθαι μέχρι τοῦ Θαργηλιῶνος μηνός. Ἡιρέθησαν ἐκ τῆς βουλῆς [10]Σῖμος Ἀναγυράσιος, Εὐθύδημος [11]Φλιάσιος, Βουλαγόρας Ἀλωπεκῆθεν.

[1] † καθὲν [2] *καὶ Ἀριστοφῶντα [3] † αἰσχύνῃ [4] † μικρὸν [5] † αὐτοὺς [6] ἃς [7] † πέμπειν [8] αὐτῷ [9] αὐτὸν [10] Σίμος [11] φλυάσιος

Κίναδος] Κίναιδος Guelph. Aug. Vind. Reg. ε. V. notata ad Æschinem p. 557. R. p. 429. T. TAYLOR. Taylor ad Æschinis locum cit. laudat Scholiast. ad Aristoph. Nub. 447. et Aves 429. Add. Thom. Magist. sub h. v. p. 534. ibique Oudend. et Stoeber. HARL. v. 9. deest εἰς, et v. 17. ὑμᾶς, et v. 27. τινὰς μὲν, et v. 30. desunt κήρ. καὶ, et v. ult. Ἀναγυῤῥάσιος in ed. Tayl.

Εὐθύδημος Φλιάσιος] Rescribe Φιλάσιος. Nam Φιλαιδαὶ fuit demus Ægeidis tribus: at Φλιοῦς, urbs Peloponnesi, a qua formatur Φλιάσιος, ea nihil ad Remp. Atheniensium pertinebat. PALMER. Vide Memor. Cosson. p. 32. TAYLOR.

Ἀλλοτριότητα] Ἀλλοτριοτάτους Ven. et Reg. ε. Tum erat fortasse præterea ὡς. Nempe ὡς ἀλλοτριωτάτους. Aliter non bene procederet. IDEM.

Κήρυκα καὶ] Hæc verba, Codd. auctoritate fere destituta, in contextum recepit Reiske, nos delenda censemus. WUNDERL. Hæc nota, quod primum me fugerat, ad prius psephisma pertinet.

Καὶ γὰρ νῦν οὐ κέκρικε βοηθεῖν ἐν οὐδενὶ τῶν μετρίων] Utrum Philippus, an Populus? Et quid est, ἐν οὐδενὶ τῶν μετρίων? Utrum οὐδαμῶς μετρίως? An hoc vult, *si Philippus moderate se gesserit, populum ei non adversaturum?* Aretinus magnum fructum cepit sui codicis, qui neque Leges, neque Decreta, neque Epistolas ullas videtur habuisse, in quibus non minimum est difficultatis. Melanchtho: *Nunc enim cum non decrevisse opem ferre in ulla re moderata.* Perionius: *Præsertim cum ipse hoc tempore nulla ex parte æquum auxilium ferre censuerit.* Meletus: *Nam nunc in nulla re mediocri opem ferre decrevit.* WOLF. Ferrus: *Percioche l' andare hora a dar soccorso, non lo reputa in niun conto per cosa modesta.* Anonymus Venetus: *Cum adhuc non statuerit, an salva modestia auxilium ferre possit.* Lambinus: *Nam nunc quidem non censuit, ne mediocre quidem auxilium esse mittendum.* Alius: *Etenim nunc non judicavit opitulari in ullo mediocrium.* De Interpretibus tantum. In Cod. ε. deest ἐν ante οὐδενὶ, scil. οὐ κέκρικε βοηθεῖν οὐδενί. Tourrellius non inscite ratiocinatur de sensu hujus commatis. Attamen deploratus valde est Textus; neque verba, prout

ἝΤΕΡΟΝ ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπὶ ἄρχοντος Ἡροπύθου, μηνὸς [1]Μουνυχιῶνος ἕνῃ καὶ νέᾳ, πολε-
μάρχου γνώμῃ· Ἐπειδὴ Φίλιππος εἰς ἀλλοτριότητα Θηβαίους πρὸς ἡμᾶς
ἐπιβάλλεται καταστῆσαι, παρεσκεύασται δὲ καὶ παντὶ τῷ στρατεύματι
283 πρὸς τοὺς ἔγγιστα τῆς Ἀττικῆς παραγίγνεσθαι τόπους, παραβαίνων τὰς
πρὸς ἡμᾶς ὑπαρχούσας αὐτῷ συνθήκας, δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ
πέμψαι πρὸς αὐτὸν κήρυκα καὶ πρέσβεις, οἵτινες ἀξιώσουσι καὶ παρακαλέ-
σουσίν [2]αὐτον ποιήσασθαι τὰς ἀνοχάς, ὅπως ἐνδεχομένως ὁ δῆμος
[3]βουλεύσεται· καὶ γὰρ νῦν οὐ κέκρικε βοηθεῖν ἐν οὐδενὶ τῶν μετρίων.
Ἡιρέθησαν ἐκ τῆς βουλῆς Νέαρχος Σωσινόμου, Πολυκράτης Ἐπίφρονος,
καὶ κῆρυξ Εὔνομος Ἀναφλύστιος ἐκ τοῦ δήμου.

Λέγε δὴ καὶ τὰς ἀποκρίσεις.

[1] μουνιχιῶνος [2] αὐτὸν [3] † βουλεύσηται

exhibentur, aut illius sensum, aut cujusvis eorum, quos adduximus, interpretationem admittunt. TAYLOR. Seilerus interpretatur: *Denn bis jetzt hat es sich noch nicht entschlossen, jemand in irgend einem Handel, so lang man sich in den Schranken hält, einige Hülfe zu leisten:* [*For as yet it has not determined, to succour any one in any matter, as long as he keeps himself within bounds:*] et μέτρια actiones æquas, tolerabiles significare, fulcit loco Lysiæ in orat. pro milite pag. 74. ed. Cantabr. 1740. lin. 12. ἔτυχον δὲ οὐδενὸς τῶν μετρίων. οὐ μετρίως, *non moderate*, supra cap. 7. paullo post init. add. Aristoph. Plut. v. 245. Illustrarunt hoc vocabulum μέτριος Heinsius ad Hesiod. Ἔργ. vers. 306. et Grævius ad hunc eundem versum in lection. Hesiod. cap. VII. pag. 33. Hesych. Μέτριοι, ἐπιεικεῖς. HARL.

Καὶ γὰρ νῦν οὐ κέκρικε] Dubia et controversa sententia. Mihi quidem videntur verba tacitam quandam Philippi *exprobrationem* concludere. "Nunc enim populus, *quæ sua est fides pactorumque constantia*, non censuit vel tantillum auxilii (ἐν οὐδενὶ τῶν μετρίων, ulla in re vel modica) finitimis suis, licet bello vexatis, ferendum esse contra eum, qui communi secum amicitiæ fœdere continetur." Ita fere Lambin. et Tourellius. STOCK.

Οὐ κέκρικε] Nempe ὁ δῆμος. *Non statuit populus opem ferre* læsis urbibus, *ne modo quidem aliquo moderato.* AUGER.

Ἐκ τοῦ δήμου] Desiderantur in MSto γ. Potius desiderari video post has voces. Nam ut recensuit nomina eorum, quos proposuit Senatus, hic sequi debuerunt eorum, quos Populus. Sed Acta publica in MStis valde lacera esse solent. Annon id, mi lector, experti sumus his pauculis paginis. TAYLOR.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΑΘΗΝΑΙΟΙΣ.

Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. Ἣν μὲν ἀπ' ἀρχῆς εἴχετε πρὸς ἡμᾶς αἵρεσιν, οὐκ ἀγνοῶ, καὶ τίνα σπουδὴν ποιεῖσθε προςκαλέσασθαι βουλόμενοι Θετταλοὺς καὶ Θηβαίους, ἔτι δὲ καὶ Βοιωτούς. βέλτιον δ' αὐτῶν φρονούντων καὶ μὴ βουλομένων ἐφ' ὑμῖν ποιήσασθαι τὴν ἑαυτῶν αἵρεσιν, ἀλλὰ κατὰ τὸ συμφέρον ἱσταμένων, νῦν ἐξ ὑποστροφῆς ἀποστείλαντες ὑμεῖς [1] πρὸς ἐμὲ πρέσβεις καὶ [2] κήρυκας συνθηκῶν μνημονεύετε καὶ τὰς ἀνοχὰς αἰτεῖσθε, κατ' οὐδὲν [3] ὑπ' ἐμοῦ πεπλημμελημένοι. Ἐγὼ μέντοι ἀκούσας τῶν πρεσβευτῶν συγκατατίθεμαι τοῖς παρακαλουμένοις καὶ ἕτοιμός εἰμι ποιεῖσθαι τὰς ἀνοχάς, ἄνπερ τοὺς οὐκ ὀρθῶς συμβουλεύοντας [4] ὑμῖν παραπέμψαντες τῆς προςηκούσης ἀτιμίας ἀξιώσητε. Ἔῤῥωσθε.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΘΗΒΑΙΟΙΣ.

Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Θηβαίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. Ἐκομισάμην τὴν παρ' ὑμῶν ἐπιστολήν, δι' ἧς μοι τὴν ὁμόνοιαν καὶ τὴν εἰρήνην ἀνανεοῦσθε. πυνθάνομαι μέντοι, διότι πᾶσαν [4] ὑμῖν 284
Ἀθηναῖοι προςφέρονται φιλοτιμίαν, βουλόμενοι [5] ὑμᾶς συγκαταίνους γενέσθαι τοῖς ὑπ' αὐτῶν παρακαλουμένοις. πρότερον μὲν οὖν ὑμῶν κατεγίγνωσκον ἐπὶ τῷ μέλλειν πείθεσθαι ταῖς ἐκείνων ἐλπίσι καὶ ἐπακολουθεῖν αὐτῶν τῇ προαιρέσει· νῦν δ' ἐπιγνοὺς [5] ὑμᾶς [6] τὰ πρὸς ἡμᾶς ἐζητηκότας ἔχειν εἰρήνην μᾶλλον ἢ ταῖς ἑτέρων ἐπακολουθεῖν γνώμαις, ἥσθην καὶ μᾶλλον [5] ὑμᾶς ἐπαινῶ κατὰ πολλά, μάλιστα δ' ἐπὶ τῷ βουλεύσασθαι περὶ τούτων ἀσφαλέστερον καὶ τὰ πρὸς ἡμᾶς ἔχειν ἐν εὐνοίᾳ· ὅπερ οὐ [7] σμικρὰν [4] ὑμῖν οἴσειν ἐλπίζω ῥοπήν, ἐάνπερ ἐπὶ ταύτης μένητε τῆς προθέσεως. Ἔῤῥωσθε.

νγ'. Οὕτω διαθεὶς ὁ Φίλιππος τὰς πόλεις πρὸς ἀλλήλας διὰ τούτων, καὶ τούτοις ἐπαρθεὶς τοῖς ψηφίσμασι καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν, ἧκεν ἔχων τὴν δύναμιν καὶ τὴν Ἐλάτειαν κατέλαβεν, ὡς οὐδ' ἂν εἴ τι γένοιτο ἔτι συμπνευσόντων ἂν

[1] † πρός με [2] *κήρυκα [3] † ὑφ' ἡμῶν [4] ὑμῖν [5] ὑμᾶς [6] τὴν [7] † μικρὰν

Ἀποκρίσεις] [Ita Tayl.] ἀπόκρισις, et rursus v. 13. Markland. v. 3. ἀπαρχῆς, et v. 9. πεπληγμένοι, et v. ult. συμπν. ὑμῶν Tayl.

Βουλόμενοι ὑμᾶς συγκαταίνους γενέσθαι] Συγκαταίνους vocat *adstipulatores*, καὶ συνεπαίνους, hoc est *collaudatores*. *Ex edit.* Hervag.

νγ'. Τὴν Ἐλάτειαν] Hoc fiebat Olymp. CX. 3. vide Diodor. Sic. libr. XVI. 84. pag. 146. 147. ibique Wesseling. qui, Elateam Phocidis urbem maximam fuisse, et loco ad Bœotiam invadendam prorsus opportuno, ex Strabone libr. VIIII. pag. 639. C. et p. 649. A. docet, et provocat ad Iac. Palmerium in Græc. Antiq. libr. VI. 15. Harl.

Ὡς οὐδ' ἂν, εἴ τι γένοιτο] S. Τῶν προτρεπόντων ἐπὶ τὴν ὁμόνοιαν. Aretinus: *Putans fieri nullo modo posse, ut cum Thebanis posthac conspiraretis.* Melanchtho: *Sperans nequaquam fieri posse, ut rursus vos et Thebani conjungeremini.* Perionius: *Quasi nunquam, etsi omnia faceret, jam cum Thebanis unum et idem sensuri essetis.* Meletus: *Quasi, si quid novi tentaret Philippus, non amplius conspiraturi essetis vos et Thebani.* Wolf. Adjungam et nostros quoque. Ferrus: *Come che voi e' Thebani, se fosse avvenuto qualche cosa, non havesse havuto a far lega insieme.* Anonymus: *Quasi, si quid fieret, non amplius Vos et Thebani essetis conspiraturi.* Lambinus: *Proinde, quasi si quid rerum novarum moliretur, ne tum quidem Vos et Thebani consensuri essetis.* Tourrellius: *Bien persuade qu' à quelque enterprise qu' il se portast, Vous et les Thébains vous ne conspireriez plus à les transverser.* Dubia sane Sententia. Nec enim video, quomodo Elateæ occupatio Thebanorum Atheniensiumque conjunctionem impedire aut prohibere potuit. Neque sane prohibuit. Legerem quidem, si adjuvarent Codd. ὡς οὐδ' ἂν, εἴ τι γένοιτο, ἔτι ἀναπνευσόντων ὑμῶν καὶ τῶν Θηβαίων. Philippus, ea arce occupata, existimavit, se tantum utrique populo injecturum timorem, ut *respirare*, vel animos resumere, ne quidem, si quid præter spem acciderit, amplius potuerint. Taylor.

ὑμῶν καὶ τῶν Θηβαίων. Ἀλλὰ μὴν τὸν τότε συμβάντα ἐν τῇ πόλει θόρυβον ἴστε μὲν ἅπαντες, [1] σμικρὰ δ' ἀκούσατε ὅμως, αὐτὰ [2] τὰ ἀναγκαιότατα. Ἑσπέρα μὲν γὰρ ἦν, ἧκε δ' ἀγγέλλων τις ὡς τοὺς πρυτάνεις, ὡς Ἐλάτεια κατείληπται. Καὶ [3] μετὰ ταῦθ' οἱ μὲν εὐθὺς ἐξαναστάντες μεταξὺ δειπνοῦντες τούς τ' ἐκ τῶν σκηνῶν τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐξεῖργον καὶ τὰ γέῤῥα ἐνεπίμπρασαν, οἱ δὲ τοὺς στρατηγοὺς μετεπέμποντο καὶ τὸν σαλπιγκτὴν ἐκάλουν· καὶ θορύβου πλήρης ἦν ἡ πόλις. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ οἱ μὲν πρυτάνεις τὴν βουλὴν ἐκάλουν εἰς τὸ
285 βουλευτήριον, ὑμεῖς δ' εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐπορεύεσθε, καὶ
πρὶν ἐκείνην χρηματίσαι καὶ προβουλεῦσαι πᾶς ὁ δῆμος

[1] † μικρὰ [2] τἀναγκαιότατα [3] μεταταῦτα

Ὡς οὐδ' ἂν, εἴ τι γένοιτο] "Philippus Atheniensium et Thebanorum animos in tantum jam mutuis odiis exacerbasse se sperabat, ut etiamsi quid ipse adversus communia utriusque populi commoda moliretur, ne tum quidem illi ad se repellendum consensuri essent." Prorsus non video, cur *dubiam* hanc sententiam, et emendatione dignam existimaret doctiss. Taylorus. Stock.

Ἐν τῇ πόλει] Melius sine Præpositione, συμβάντα τῇ πόλει, ut Codd. optimi, Guelph. Vind. Reg. α. Taylor.

Ἑσπέρα μὲν γὰρ ἦν] Admirabilis Narratio, ad quam digitum intendit summus Criticus, Longinus, cap. 10. Vide Athen. l. 5. init. Citat hunc locum Hermogenes frequenter, scil. pagg. 284. 309. 312. Adde Diodor. Sic. XVI. 84. Dionys. Halic. pag. Hudson. 198. Tom. II. Taylor. Strabo p. 649. 7. Harl.

Καὶ τὰ γέῤῥα ἐνεπίμπρασαν] In quem usum? quo fine? Num per insaniam? An, ut ne conventus populi impediretur? Romæ quidem in seditione et tumultu tabernas claudi solitas, ne diriperentur, non est mirum. Wolf.

Γέῤῥα] Γέρα Guelph. Reg. α. ἔργα κ. Ven. Absurde. Laudant hunc locum Harpocrat. Suid. v. Γέῤῥα. Etym. M. 228. 50. Disputavimus ea qua potuimus ἀκριβείᾳ de isto ad Orat. c. Neær. 1375. 19. R. t. iii. p. 620. T. Adde Suid. Γέῤῥοιν, ubi iterum Demosthenem citat, Meurs. VI. Attic. Lect. 24. Ait Plutarchus in Romulo pag. 42. Tom. I. Ἔνιοι δὲ λέγουσι τὴν εἰς τὸν ἱππόδρομον φέρουσαν ἐξ ἀγορᾶς πάροδον ἱστίοις καταπεταννῦναι τοὺς τὴν θέαν παρέχοντας. Exponere possumus ἱστία per γέῤῥα. Taylor.

Γέῤῥα] Proprie Clypei viminei sunt, Persis usitati; metaphorice vero quodvis integumentum, cratibus, corio, aliave aliqua materia confectum, vocabatur γέῤῥον. Suid. In hac tanta urbis trepidatione, τὰ γέῤῥα incendebantur, ne accurrentibus in forum iter intercluderetur, neu quis otiosus circa venalia cessaret: alias autem, cum seria res ageretur, sublata plerumque eadem integumenta erant, et ad viarum aditus obstruendos adhibita, ne elaberetur populus. Vid. Dem. c. Neæram, et inibi Taylorum. Stock.

Χρηματίσαι] Χρηματίζειν h. l. denotat, *deliberare, de republica agere.* vide Isocratis Panegyr. cap. 42. ibique Morum, qui etiam hunc nostrum Demosthenis locum laudat et interpretatur: *antequam senatus aliquid deliberaret et probuleuma faceret.* Harl.

Καὶ πρὶν ἐκείνην χρηματίσαι καὶ προβουλεῦσαι] Προβουλεύειν dicebatur curia Athenis, quando ante comitia populi, ea res consulendo, censendoque in curia agitabatur, qua de re populus in concione rogandus erat, cujus erat scilicet summa potestas, ut Romæ. et προβουλεύματα sunt curiæ quædam decreta, quæ ideo ad

ἄνω καθῆτο. Καὶ μετὰ ταῦθ᾽ ὡς εἰςῆλθεν ἡ βουλή, καὶ ἀπήγγειλαν οἱ πρυτάνεις τὰ προςηγγελμένα ἑαυτοῖς, καὶ τὸν ἥκοντα παρήγαγον, κἀκεῖνος εἶπεν, ἠρώτα μὲν ὁ κήρυξ τίς ἀγορεύειν βούλεται; παρῄει δ᾽ οὐδείς. πολλάκις δὲ τοῦ κήρυκος ἐρωτῶντος, οὐδὲν μᾶλλον ἀνίστατ᾽ οὐδείς, ἁπάντων μὲν τῶν στρατηγῶν παρόντων, ἁπάντων δὲ τῶν ῥητόρων, καλούσης δὲ [1] τῆς κοινῆς τῆς πατρίδος [2] φωνῆς τὸν ἐροῦνθ᾽ ὑπὲρ σωτηρίας· ἣν γὰρ ὁ κήρυξ κατὰ τοὺς νόμους φωνὴν ἀφίησι, ταύτην κοινὴν τῆς πατρίδος δίκαιόν ἐστιν ἡγεῖσθαι. Καίτοι εἰ μὲν τοὺς σωθῆναι τὴν πόλιν βουλομένους παρελθεῖν ἔδει, πάντες ἂν ὑμεῖς καὶ οἱ ἄλλοι Ἀθηναῖοι ἀναστάντες ἐπὶ τὸ βῆμα ἐβαδίζετε· πάντες γὰρ εὖ οἶδ᾽ ὅτι σωθῆναι [3] αὔτην ἠβούλεσθε· εἰ δὲ τοὺς πλουσιωτάτους, οἱ τριακόσιοι· εἰ δὲ τοὺς ἀμφότερα ταῦτα, καὶ εὔνους τῇ πόλει καὶ πλουσίους, οἱ [4] μετὰ ταῦτα τὰς μεγάλας ἐπιδόσεις ἐπιδόντες· καὶ γὰρ εὐνοίᾳ καὶ πλούτῳ τοῦτ᾽ ἐποίησαν. Ἀλλ᾽ ὡς ἔοικεν, ἐκεῖνος ὁ καιρὸς καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη οὐ μόνον εὔνουν καὶ πλούσιον ἄνδρα ἐκάλει, ἀλλὰ καὶ πα-

[1] τῇ κοινῇ [2] φανῇ [3] † αὐτὴν [4] [μετὰ ταῦτα]

plebem deferebantur concionantem, in concioneque populi promulgabantur, ut populi psephismate confirmarentur. et supra in eadem hac Oratione προβεβουλευμένα appellat præmia sibi per curiam, consiliumque decreta, his verbis, δι᾽ ἃ φημι καὶ τούτων προβεβουλευμένων, καὶ πολλῷ μειζόνων ἔτι τούτων δωρεῶν δίκαιος εἶναι τυγχάνειν. Et πρόβουλος dicitur curia, quæ sic consiliis suis populo prospicit, ne quid perperam ab eo decernatur, aut alias incommodo afficiatur, unde quærendæ vitæ perinde vacare nequeat. *Ex edit.* Hervag. V. Not. p. 69.

Πᾶς ὁ δῆμος ἄνω καθῆτο] Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ συνεκαθέζετο. Wolf.

Ἄνω] *Sursum*, quia nempe plebis sedilia in foro paulo erant altiora iis in quibus sedebant senatores. Auger.

Καθῆτο] Vide supra annotata ad §. ί. ex Magistro. Taylor. Vid. Var. Lect.

Ἄνω καθῆτο] Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ συνεκαθέζετο, ut recte Wolfius: sed cur ita intelligenda ista verba sint, aut non vidit, aut celavit. Feliciter sane nodum eum expedisse mihi videtur Interpres quidam Anglus, Portal. "Populus in concione coactus *supra* sedere dicitur, quia Pnyx, ubi conciones haberi solitæ sunt, locus erat *editus* (teste Polluce, I. 8.) juxta Acropolim. Et ingentem eo tempore metum Atheniensium animos invasisse, vel ea res indicabit. Nam populus, qui alias vix aut mercede aut mulctis propositis in concionem cogi potuit, quique priusquam de re aliqua apud se referretur, senatus præconsultum opperiri solebat, jam sponte, et non expectato senatu, in curia sua consederat." Hæc ille. Atenim Diodorus Siculus, eandem rem enarrans quam hic describit Noster, populum ait in *Bacchi theatrum* (qui alter erat concioni habendæ solennis locus) hoc tempore concurrisse: ὁ δὲ δῆμος ἅπας ἅμ᾽ ἡμέρᾳ συνέδραμεν εἰς τὸ θέατρον. l. 16. §. 84. Quod si in illius ἀκριβείᾳ usque adeo conquiescamus oportet, eadem tamen explicatio valebit. Theatrum enim Dionysiacum, quamvis subter arcem stetit, eidem tamen impositum clivo, urbem supereminuit: quod colligere licet ex Pausaniæ, et recentiorum qui Athenas inviserunt, narrationibus. Stock.

Ἐπιδόσεις] *Oblationes voluntariæ*, quæ, ut inquit Ulpianus, difficilibus reip. temporibus in senatu fiebant, bonis civibus certatim sese ultro reip. offerentibus, ac modo pecuniam, modo triremem, modo

ρηκολουθηκότα τοῖς πράγμασιν [1] ἐξ ἀρχῆς, καὶ συλλελογισμένον ὀρθῶς τίνος ἕνεκα ταῦτ᾽ ἔπραττεν ὁ Φίλιππος καὶ τί βουλόμενος· ὁ γὰρ μὴ ταῦτ᾽ εἰδὼς μηδ᾽ ἐξητακὼς πόρρωθεν ἐπιμελῶς, οὔτ᾽ εἰ εὔνους ἦν οὔτ᾽ εἰ πλούσιος, οὐδὲν μᾶλλον ἤμελλεν ὅ τι χρὴ ποιεῖν εἴσεσθαι οὐδ᾽ ὑμῖν ἕξειν συμβουλεύειν.

νδ΄. Ἐφάνην τοίνυν οὗτος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐγώ, καὶ
286 παρελθὼν εἶπον εἰς ὑμᾶς, ἅ μου δυεῖν ἕνεκ᾽ ἀκούσατε προςέχοντες τὸν νοῦν, ἑνὸς μέν, ἵν᾽ εἰδῆτε, ὅτι μόνος τῶν λεγόντων καὶ πολιτευομένων ἐγὼ τὴν τῆς εὐνοίας τάξιν ἐν τοῖς δεινοῖς οὐκ ἔλιπον, ἀλλὰ καὶ λέγων καὶ γράφων ἐξηταζόμην τὰ δέονθ᾽ ὑπὲρ ὑμῶν ἐν αὐτοῖς τοῖς φοβεροῖς· ἑτέρου δέ, ὅτι [2] σμικρὸν ἀναλώσαντες χρόνον πολλῷ πρὸς τὰ λοιπὰ τῆς πάσης πολιτείας ἔσεσθ᾽ ἐμπειρότεροι. Εἶπον τοίνυν, ὅτι τοὺς μὲν ὡς ὑπαρχόντων [3] τῶν Θηβαίων Φιλίππῳ φίλων λίαν θορυβουμένους ἀγνοεῖν τὰ παρόντα πράγματα ἡγοῦμαι. εὖ γὰρ οἶδ᾽ ὅτι, εἰ τοῦθ᾽ οὕτως ἐτύγχανεν ἔχον, οὐκ ἂν [4] αὐτὸν ἠκούομεν ἐν Ἐλατείᾳ νῦν ὄντα, ἀλλ᾽ ἐπὶ τοῖς ἡμετέροις ὁρίοις. ὅτι μέντοι, ἵν᾽ ἕτοιμα ποιήσηται τὰ ἐν Θήβαις, ἥκει, σαφῶς ἐπίσταμαι. ὡς δ᾽ ἔχει ταῦτα, ἔφην, ἀκούσατέ μου. Ἐκεῖνος ὅσους ἢ πεῖσαι χρήμασι Θηβαίων ἢ ἐξαπατῆσαι ἐνῆν, ἅπαντας [5] εὐτρέπι-

[1] † ἐξαρχῆς [2] † μικρὸν [3] † Deest articulus. [4] † αὐτὸν [5] † ηὐτρέπισται

alia, ut res videbatur poscere, pollicentibus. Sigon. Stock. v. 13. ἐβούλ. Tayl.

νδ΄. Καὶ λέγων καὶ γράφων ἐξηταζόμην] *Inveniebar*, id est, erat apertum, me dicere et scribere. Potestatem et quasi genealogiam vocabuli ἐξετάζεσθαι perite evolvit Morus ad Isocratis Panegyr. c. 41. pag. 109. Significat nimirum: 1) examinari; 2) habito examine talem, qualis quisque est, inveniri, id est, spectari; 3) inveniri, cognosci omnino qualitate præditum, sine notione examinis; 4) inveniri, esse, versari aliquo in loco; 5) inveniri inter alios, h. e. iis annumerari, esse inter eos; 6) inveniri aliquid agentem, ideoque cerni agentem, ut manifestum sit et certum, te egisse, uti infra, c. 36. sub finem. Exemplis firmat vir doctissimus, nostrumque laudat oratoris locum, sed varia lectione, quam unde sumserit, nescio, nimirum, ἐξηταζόμην λέγων καὶ πράττων τὰ δέοντα. Taylor et exempl. Hervag. habent γράφων, nec Reiskius varietatem lectionis ullam memorat. Sed πράττων mihi inprimis placet, cum quia Demosthenes et verbis et re vindex libertatis videri voluerat, tum præcipue, quia antea dixerat τῶν λεγόντων καὶ πολιτευομένων. Nisi γράφειν ad ea referas, quæ Demosthenes, dum in magistratu esset, decreverit. Harl. v. 5. ἔμελλεν, et v. 8. δυοῖν, et v. 16. φίλων Φιλ., et v. 19. deest νῦν in ed. Tayl.

Ἐὰν ἕτοιμα] [Ita Tayl.] Ἵνα MSS. Regg. quantum ex Benenato liquet, cum Guelph. et Vindob. non levi sensus mutatione aut prorsus negligenda. *Ma che egli venga* accioche *metta a ordine le cose uppertinenti a Thebani, questo so io certo.* Ferrus. Taylor.

σται· τοὺς δ' ἀπ' ἀρχῆς ἀνθεστηκότας αὐτῷ καὶ νῦν ἐναντιουμένους οὐδαμῶς πεῖσαι δύναται. Τί οὖν βούλεται καὶ τίνος ἕνεκα τὴν Ἐλάτειαν κατείληφε; Πλησίον δύναμιν δείξας καὶ παραστήσας τὰ ὅπλα τοὺς μὲν ἑαυτοῦ φίλους θρασεῖς ποιῆσαι καὶ [1] ἐπᾶραι, τοὺς δ' ἐναντιουμένους καταπλῆξαι, ἵν' ἢ συγχωρήσωσι φοβηθέντες, ἃ νῦν οὐκ ἐθέλουσιν, ἢ βιασθῶσιν. Εἰ μὲν οὖν προαιρησόμεθ' ἡμεῖς, ἔφην, ἐν τῷ παρόντι, εἴ τι δύσκολον πέπρακται Θηβαίοις πρὸς ἡμᾶς, τούτου μεμνῆσθαι, καὶ ἀπιστεῖν αὐτοῖς ὡς ἐν τῇ τῶν ἐχθρῶν οὖσι μερίδι, πρῶτον μέν, ἃ ἂν εὔξαιτο Φίλιππος, ποιήσομεν· εἶτα φοβοῦμαι, μὴ προσδεξαμένων τῶν
νῦν ἀνθεστηκότων αὐτῷ καὶ μιᾷ γνώμῃ πάν- 287
των φιλιππισάντων, εἰς τὴν Ἀττικὴν ἔλθωσιν ἀμφότεροι. ἂν μέντοι πεισθῆτ' ἐμοί, καὶ πρὸς τῷ σκοπεῖν ἀλλὰ μὴ φιλονεικεῖν περὶ ὧν ἂν λέγω γένησθε, οἴομαι καὶ τὰ δέοντα λέγειν δόξειν καὶ τὸν ἐφεστηκότα κίνδυνον [2] τῇ πόλει διαλύσειν. Τί οὖν φημὶ δεῖν; Πρῶτον μὲν τὸν παρόντα ἐπανεῖναι φόβον, εἶτα μεταθέσθαι καὶ φοβεῖσθαι πάντας ὑπὲρ Θηβαίων· πολὺ γὰρ τῶν δεινῶν εἰσὶν [3] ἡμῶν ἐγγυτέρω, καὶ προτέροις αὐτοῖς ὁ [4] κίνδυνος· ἔπειτ' ἐξελθόντας [5] Ἐλευσῖνάδε τοὺς ἐν ἡλικίᾳ καὶ τοὺς ἱππέας δεῖξαι πᾶσιν ὑμᾶς αὐτοὺς ἐν τοῖς ὅπλοις ὄντας, ἵνα τοῖς ἐν Θήβαις φρονοῦσι τὰ ὑμέτερα [6] ἐξ ἴσου γένηται τὸ παῤῥησιάζεσθαι περὶ τῶν δικαίων, εἰδόσιν ὅτι, ὥσπερ τοῖς πωλοῦσι Φιλίππῳ τὴν πατρίδα [7] παρέσθ'

[1] ἐπᾶραι καὶ θρασεῖς ποιῆσαι [2] τῇ πόλει κίνδυνον [3] † Deest ἡμῶν. [4] κίνδυνος ἐστὶν ἡμῶν· [5] † Ἐλευσίναδε [6] † ἐξίσου [7] † πάρεσθ'

Ἐπᾶραι] Ἐπαίρειν *impellere*, sumta metaphora a vento, qui τὰ ἱστία ἐπαίρων, velis implendis, navem promovet. v. Isocr. Paneg. c. 31. p. 79. ex. Mori. Harl.

Δεῖν] Τί οὖν φημι δεῖν; πρῶτον μὲν κ. τ. λ. Ita forte distinguendum, propter τὰ δέοντα λέγειν. Markland. Restitue omnino, τί οὖν φημι δεῖν; Ita optima et accurata Editio Feliciani. Taylor. φημι; δεῖν Tayl. et paulo ante πεισθῆτέ μοι, et infra οἶμαι.

Προτέροις] Πρότερος lubens præferrem. Omnino ita, si qua Attentio debeatur MSS. Ald. — κίνδυνός ἐστιν ἡμῶν. Scil. *Periculum* propius *est Thebanos, quam nos.*

ἡ βοηθήσουσα δύναμις ἐν Ἐλατείᾳ, οὕτω τοῖς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνίζεσθαι βουλομένοις ὑπάρχεθ' ὑμεῖς ἕτοιμοι καὶ βοηθήσετε, ἄν τις ἐπ' αὐτοὺς ἴῃ. Μετὰ ταῦτα χειροτονῆσαι κελεύω δέκα πρέσβεις, καὶ ποιῆσαι τούτους κυρίους μετὰ τῶν στρατηγῶν καὶ τοῦ πότε δεῖ ἐκεῖσε βαδίζειν καὶ τῆς ἐξόδου. Ἐπειδὰν δ' ἔλθωσιν οἱ πρέσβεις εἰς Θήβας, πῶς χρήσασθαι τῷ πράγματι παραινῶ; τούτῳ πάνυ μοι προσέχετε τὸν νοῦν. Μὴ δεῖσθε Θηβαίων μηδέν — αἰσχρὸς γὰρ ὁ καιρός —, ἀλλ' ἐπαγγέλλεσθε βοηθήσειν, ἐὰν κελεύωσιν, ὡς ἐκείνων μὲν ὄντων ἐν τοῖς ἐσχάτοις κινδύνοις, ἡμῶν δ' ἄμεινον ἢ ἐκεῖνοι τὸ μέλλον προορωμένων· ἵν' ἐὰν μὲν δέξωνται ταῦτα καὶ πει-
288 σθῶσιν [1] ἡμῖν, καὶ ἃ βουλόμεθα ὦμεν διῳκημένοι, καὶ μετὰ [2] σχήματος ἀξίου τῆς πόλεως ταῦτα πράξωμεν· ἐὰν δ' ἄρα μὴ συμβῇ κατατυχεῖν, ἐκεῖνοι μὲν ἑαυτοῖς ἐγκαλῶσιν, [3] ἐάν τι νῦν ἐξαμάρτωσιν, ἡμῖν δὲ μηδὲν αἰσχρὸν μηδὲ ταπεινὸν ᾖ πεπραγμένον.

[1] † ἡμῖν [2] † προσχήματος [3] † ἂν

Taylor. V. Var. Lect.

Πότε δεῖ ἐκεῖσε βαδίζειν, καὶ τῆς ἐξόδου] Ἐκ παραλλήλου δὶς ταὐτόν. Wolf.

Τῆς ἐξόδου] Reiske in Annot. suis ad h. l. ἐξόδου interpretatur de tempore modoque expeditionis, quando, et quantas numero copias exire oporteat in castra versus Thebas. ἔξοδος pro *expeditione militari* sæpius occurrit. Ælian. V. H. XIII. 12. 2. σπεύδων τῆς ἐξόδου ἑαυτὸν ῥύσασθαι, *festinans hac belli expeditione se liberare.* Lysias defens. pro Mantitheo pag. 148. edit. Cantabrig. 1740. εἰς Κόρινθον ἐξόδου γενομένης, *suscepta in Corinthum expeditione;* et Taylor in indice Attico ad Lysiam suum hanc τοῦ ἔξοδος significationem refert ad attica vocabula. Harl.

Πῶς χρήσεσθε κ. τ. λ.] Ἐρωτηματικῶς, *Vultis moneam?* Vel, πῶς χρήσεσθε τῷ πράγματι τούτῳ, παραινῶ, πάνυ μοι προσέχετε. [Ita Tayl.] Wolf.

Χρήσεσθε] Χρήσεσθαι. Markland. Recte: Atque ita omnino legendum. χρήσασθαι Guelph. Vind. Reg. ε. χρήσεσθαι in Reg. aliis, et Altemps. Recte hæc verti video ab Etrusco: *E poscia che gli Ambasciadori saranno iti a Thebe, come io vi consigli che eglino habbiano a governar questa facenda, statemi molto attenti, che l' intenderete.* Monendus est Lector meus, Dionysium Halicarnassensem ita quoque legere in Arte Rhetorica, pag. Edit. Hudson. 80. et 101. Verum et ibi alia quoque habet circa hunc locum a me observanda, sc. πῶς—παραινῶ, τούτῳ πάνυ μοι προσέχετε τὸν νοῦν. Ita Reg. γ. Sed istud τούτῳ ad πράγματι omnino est referendum. Et ea mente recte se habent vulgata nostra. Taylor. V. Var. Lect.

Αἰσχρὸς γὰρ ὁ καιρὸς] Quia putabant, vos metu perterritos esse. Wolf.

Δέξωνται] Δέχωνται Dionysius. Verum vide, quo pacto tota hæc Sententia ab eo citetur, pag. 101. ἵν', ἐὰν μὲν δέχωνται ταῦτα, καὶ πεισθῶσιν ἡμῖν, καὶ ἃ βουλόμεθα ὦμεν διοικούμενοι, καὶ μετὰ σχήματος ἀξίου τῆς πόλεως ταῦτα πράξωμεν· ἂν δ' ἄρα μὴ τύχῃ, ἐκεῖνοι μὲν ἑαυτοῖς ἐγκαλῶσιν, ἄν τι ἐξαμαρτάνωσιν, ἡμεῖς δὲ μηδὲν αἰσχρὸν, μηδὲ κακὸν ὀφθείημεν πεπεισμένοι.

νέ. Ταῦτα [1]καὶ παραπλήσια τούτοις εἰπὼν κατέβην. Συνεπαινεσάντων δὲ πάντων καὶ οὐδενὸς εἰπόντος ἐναντίον οὐδέν, οὐκ εἶπον μὲν ταῦτα, οὐκ ἔγραψα δέ, οὐδ' ἔγραψα μέν, οὐκ ἐπρέσβευσα δέ, οὐδ' ἐπρέσβευσα μέν, οὐκ ἔπεισα δὲ Θηβαίους, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀρχῆς διὰ πάντων ἄχρι τῆς τελευτῆς διεξῆλθον, καὶ ἔδωκα ἐμαυτὸν ὑμῖν ἁπλῶς εἰς τοὺς περιεστηκότας τῇ πόλει κινδύνους. Καί μοι φέρε τὸ ψήφισμα τὸ τότε γενόμενον.—Καίτοι τίνα βούλει σέ, Αἰσχίνη, καὶ τίνα ἐμαυτὸν ἐκείνην τὴν ἡμέραν εἶναι θῶ; βούλει ἐμαυτὸν μέν, ὃν ἂν σὺ λοιδορούμενος καὶ διασύρων καλέσαις Βάταλον, σὲ δὲ μηδ' ἥρω τὸν τυχόντα, ἀλλὰ τούτων

[1] καὶ τὰ παραπλήσια

Taylor. V. Var. Lect. v. 12. ἐπαγγείλασθε, et v. 13. deest μὲν in ed. Tayl.

νέ. Οὐκ εἶπον κ. τ. λ.] Schema notabile, et a multis certatim laudatum. CLIMAX, *quod Græci vocant, Adscensus nominetur a nobis. Malo enim Adscensum, quam Scalam, aut Gradiculos, ut quidam, dicere. Est autem figura perquam decora, et a Demosthene commendata: in qua postremum quodque verbum in priore membro aut parte aliqua Elocutionis positum in inferiorem rursus assumtum injicitur: atque ita velut gradibus quibusdam connectitur Oratio, ad hunc modum. Ponam enim ipsum* Demosthenicum *versum:* ET NON DIXI HÆC QUIDEM, NON AUTEM SCRIPSI: NEC SCRIPSI QUIDEM, NON PROFECTUS SUM AUTEM AD LEGATIONEM: NEC PROFECTUS QUIDEM, NON PERSUASI AUTEM THEBANIS. *Hic animadvertis, quanto elatius dicta sint, quam si simpliciter enunciasset:* Et dixi hæc, et scripsi, et in legationem profectus sum, et persuasi Thebanis. *Sic M. Tullius pro Milone:* NEQUE VERO SE POPULO SOLUM, SED ETIAM SENATUI COMMISIT: NEC SENATUI MODO, SED ETIAM PUBLICIS PRÆSIDIIS ET ARMIS: NEQUE HIS TANTUM, SED ETIAM EJUS POTESTATI, CUI SENATUS TOTAM REMP. COMMISIT.—*Egregie autem, et, ut mihi videtur, feliciter Licinius Calvus in Vatinium:* NON ERGO PECUNIARUM MAGIS REPETUNDARUM, QUAM MAJESTATIS: NEQUE MAJESTATIS MAGIS, QUAM PLAUTIÆ LEGIS: NEQUE PLAUTIÆ LEGIS MAGIS, QUAM AMBITUS: NEQUE AMBITUS MAGIS, QUAM OMNIUM LEGUM OMNIA JUDICIA PERIERUNT. Aquila Romanus pag. 21. [p. 181. ed. Ruhnken.] Confer Quintilian. IX. 3. [ibique ad §. 54. Regium et Gesner. Harl.] Demetr. Phaler. §. 284. Hermog. pag. 297. Dionys. Halic. pag. 14. Ed. Huds. Tom. II. In quibus omnibus hoc Comma Demosthenicum aut teritur, aut *illustratur*. Adde Cic. IV. ad Herenn. 25. Taylor.

Βάταλον] Βατταλον Gueiph. Sed de his omnibus ago in Vita Auctorum meorum. Idem.

Βάταλον] Hesych. Βάταλος. καταπύγων, καὶ ἀνδρόγυνος. κίναιδος. ἔκλυτος. ubi vide interpretes in exemplo Alberti, et Etymol. M. sub h. v. Demosthenes in pueritia ob mollitiem corporisque infirmitatem Batalus nuncupabatur: Æschines autem in Timarch. pag. 188. ἐξ ἀνανδρίας, ait, τινὸς καὶ κιναιδείας ἐνεγκάμενος τοὔνομα. Plutarchus ignominiosam hujus cognominis originem tom. I. p. ccxxxix. tradidit: ἦν δὲ, ait, ὁ Βάταλος, ὡς μὲν ἔνιοι φασὶν, αὐλητὴς τῶν κατεαγότων· καὶ δραμάτιον εἰς τοῦτον κωμῳδῶν αὐτὸν Ἀντιφάνης πεποίηκεν. Aliam enarrat Scholiast. Dorvilliani codicis ad Aristoph. Plut. v. 1012. (pag. 361. exempl. Hemsterhus. cujus longam et doctam observationem conferas,) Νίταρος καὶ Βάτος ἄνδρες ἦσαν θηλυπρεπεῖς καὶ ἀραῖοι· παρήκμαζεν (Hemsterh. conjicit legendum esse παρείκαζεν vel παρῄκαζεν) οὖν αὐτὴν τούτοις ὑποκοριζόμενος. ἄλλοι καὶ νιτάριον καὶ βάτιον φασὶν εἴδη ἀνθέων, ἵνα λέγοι, ὡς ἄνθη με εἶχεν καὶ ἐκολάκευεν. Harl.

Βάταλος] *Effæminatus, cinædus.* Æsch. de f. leg. ἐν παισὶ μὲν γὰρ ὢν, ἐκλήθη δι' αἰσχρουργίαν τινὰ, ἢ κιναιδίαν, Βάταλος. De nominis origine varia divinarunt Harpocration et Plutarchus in Demosthene, quæ non est operæ pretium describere. Stock. v. ult. ἤρχα Tayl.

τινὰ τῶν ἀπὸ τῆς σκηνῆς, Κρεσφόντην ἢ Κρέοντα ἢ ὃν ἐν [1]Κολλυτῷ ποτὲ Οἰνόμαον κακὸς κακῶς ὑποκρινόμενος ἐπέτριψας; Τότε τοίνυν κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὁ Παιανιεὺς ἐγὼ Βάταλος Οἰνομάου τοῦ Κοθωκίδου σοῦ πλείονος ἄξιος ὢν ἐφάνην τῇ πατρίδι. σὺ μὲν γ' οὐδὲν οὐδαμοῦ χρήσιμος ἦσθα, ἐγὼ δὲ πάντα, ὅσα προσῆκε τὸν ἀγαθὸν πολίτην, ἔπραττον.—Λέγε τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ.

Ἐπὶ ἄρχοντος Ναυσικλέους, φυλῆς πρυτανευούσης Αἰαντίδος, Σκιροφοριῶνος ἕκτῃ ἐπὶ δέκα, Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς εἶπεν·
289 Ἐπειδὴ Φίλιππος ὁ Μακεδόνων βασιλεὺς ἔν τε τῷ παρεληλυθότι χρόνῳ παραβαίνων φαίνεται τὰς γεγενημένας αὐτῷ συνθήκας πρὸς τὸν Ἀθηναίων δῆμον περὶ τῆς εἰρήνης, ὑπεριδὼν τοὺς ὅρκους καὶ τὰ παρὰ πᾶσι τοῖς Ἕλλησι νομιζόμενα εἶναι δίκαια, καὶ πόλεις παρῄρηται οὐδὲν [2]αὐτῷ προσηκούσας, τινὰς δὲ καὶ Ἀθηναίων οὔσας δορυαλώτους πεποίηκεν, οὐδὲν προαδικηθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, ἔν τε τῷ παρόντι [3]ἐπὶ πολὺ προάγει τῇ τε βίᾳ καὶ τῇ ὠμότητι· καὶ γὰρ Ἑλληνίδας πόλεις ἃς μὲν ἐμφρούρους ποιεῖ καὶ τὰς πολιτείας καταλύει, τινὰς δὲ καὶ ἐξανδραποδιζόμενος κατασκάπτει, εἰς ἐνίας δὲ καὶ ἀντὶ Ἑλλήνων βαρβάρους κατοικίζει, ἐπὶ τὰ ἱερὰ καὶ τοὺς τάφους ἐπάγων, οὐδὲν ἀλλότριον ποιῶν οὔτε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος οὔτε τοῦ τρόπου, καὶ τῇ νῦν αὐτῷ παρούσῃ τύχῃ κατακόρως χρώμενος, ἐπιλελησμένος ἑαυτοῦ, ὅτι ἐκ [4]σμικροῦ καὶ τοῦ τυχόντος γέγονεν ἀνελπίστως μέγας, —. Καὶ ἕως μὲν πόλεις ἑώρα παραιρούμενόν [5]αὐτον βαρβάρους καὶ ἰδίας, ὑπελάμβανεν ἔλαττον εἶναι ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων τὸ εἰς [6]αὐτὸν πλημμελεῖσθαι· νῦν δ' ὁρῶν Ἑλληνίδας πόλεις τὰς μὲν ὑβριζομένας, τὰς δ' ἀναστάτους γιγνομένας, δεινὸν ἡγεῖται εἶναι καὶ ἀνάξιον τῆς τῶν προγόνων δόξης τὸ περιορᾶν τοὺς Ἕλληνας καταδουλουμένους. Διὸ δέδοκται τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, εὔξα-

[1] † Κολυττῷ [2] αὐτῷ [3] ἐπιπολὺ [4] † μικροῦ [5] αὐτὸν [6] αὐτὸν

Παραιρεῖται] [Ita Tayl.] Ita noster c. Æschin. π. Παραπρεσβ. pag. 424. 20. R. p. 206. l. 10. T. νῦν δ' ἤδη καὶ τὴν ἐλευθερίαν παραιρεῖται. Taylor. v. 2. deest κακὸς in ed. Tayl.

Καὶ ἰδίας] Malim aliud. Si enim ejus fuerunt, quomodo intercepit illas? Melanchtho: *Barbara et privata oppida.* Hoc est, nulla cum Græcis societate conjuncta. Wolf.

Ἰδίας] Idem atque αὐτονόμους, *sui juris, nullo fœderis jure cum Græcis sociatas.* Ita sentit Tourrellius. Vertit Etruscus: *Pigliava terre barbare,* e non sue. Lambinus: *Videbat eum urbes barbaras,* quasi peculiares ac proprias, *intercipere.* Taylor.

Ἰδίας] *Privatas, proprias* ipsi populo Atheniensi. Auger.

Οὐκ ἰδίας] Negationem intuli ex Schedis Scrimgeri, qua quo modo carere potuerint interpretes, equidem non satis intelligo. Wunderl. Adstipulante Harlesio, qui addit: Intelligi ideo etiam possunt urbes in Thracia sitæ, quas Philippus suas esse dicebat, et quæ hucusque a barbaris occupatæ erant; vel intelligo urbes in Macedonia sitas, quæ vero antea in potestate regum Macedoniæ non fuerant.

Ἔλαττον εἶναι ὁ δ. ὁ Ἀθ.] [Ita Tayl.] Melanchtho: *Minus in se delinqui putabat P. A.* Perionius: *Leviora scelera ea, quæ in ipsum admitteret, existimarit.* Meletus: *Judicabat rem leviorem esse, quam ut adversus eum sollicitus esset.* Wolf. *Havea per manco male l' esser offeso da lui:* Ferrus. *Putabat contemnendum esse P. A. si in ipsum aliquid delinqueret:* Anonymus Venetus. *Levius id esse et tolerabilius arbitrabatur, quum ipse in se peccaret:* Lambinus. Taylor.

Δέδοκται] Δέδοχθαι arbitror. Vide annotata ad §. θ'. Idem.

μένους καὶ θύσαντας τοῖς θεοῖς καὶ ἥρωσι τοῖς κατέχουσι τὴν πόλιν καὶ
τὴν χώραν τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἐνθυμηθέντας τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς,
διότι περὶ πλείονος ἐποιοῦντο τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίαν διατηρεῖν ἢ 290
τὴν ἰδίαν πατρίδα, διακοσίας ναῦς καθέλκειν εἰς τὴν θάλατταν, καὶ τὸν
ναύαρχον ἀναπλεῖν ἐντὸς Πυλῶν, καὶ τὸν στρατηγὸν καὶ τὸν ἵππαρχον
τὰς πεζὰς καὶ τὰς ἱππικὰς δυνάμεις [1]Ἐλευσῖνάδε ἐξάγειν· πέμψαι δὲ καὶ
πρέσβεις πρὸς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, πρῶτον δὲ πάντων πρὸς Θηβαίους
διὰ τὸ ἐγγυτάτω εἶναι τὸν Φίλιππον τῆς ἐκείνων χώρας· παρακαλεῖν δ'
αὐτούς, μηδὲν καταπλαγέντας τὸν Φίλιππον ἀντέχεσθαι τῆς ἑαυτῶν καὶ
τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερίας. καὶ ὅτι ὁ Ἀθηναίων δῆμος, οὐδὲν
μνησικακῶν εἴ τι πρότερον γέγονεν ἀλλότριον ταῖς πόλεσι πρὸς ἀλλήλας,
βοηθήσει καὶ δυνάμεσι καὶ χρήμασι καὶ βέλεσι καὶ ὅπλοις, εἰδὼς [2]ὅτι αὐ-
τοῖς μὲν πρὸς ἀλλήλους διαμφισβητεῖν περὶ τῆς ἡγεμονίας, οὖσιν Ἕλλησι,
καλόν, ὑπὸ δ' ἀλλοφύλου ἀνθρώπου ἄρχεσθαι καὶ τῆς ἡγεμονίας ἀποστε-
ρεῖσθαι ἀνάξιον εἶναι καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων δόξης καὶ τῆς τῶν προγόνων
ἀρετῆς. ἔτι δ' οὐδ' ἀλλότριον ἡγεῖται εἶναι ὁ Ἀθηναίων δῆμος τὸν Θη-
βαίων δῆμον, οὔτε τῇ συγγενείᾳ οὔτε τῷ ὁμοφύλῳ. ἀναμιμνήσκεται δὲ καὶ
τὰς τῶν προγόνων τῶν ἑαυτοῦ εἰς τοὺς Θηβαίων προγόνους εὐεργεσίας·
καὶ γὰρ τοὺς Ἡρακλέους παῖδας, ἀποστερουμένους ὑπὸ τῶν Πελοποννη-
σίων τῆς πατρῴας ἀρχῆς, κατήγαγον, τοῖς ὅπλοις κρατήσαντες τοὺς
ἀντιβαίνειν πειρωμένους τοῖς Ἡρακλέους ἐγγόνοις, καὶ τὸν Οἰδίπουν καὶ
τοὺς μετ' ἐκείνου ἐκπεσόντας ὑπεδεξάμεθα, καὶ ἕτερα πολλὰ [3]ἥμιν ὑπάρχει
φιλάνθρωπα καὶ ἔνδοξα πρὸς Θηβαίους. διόπερ οὐδὲ νῦν ἀποστήσεται ὁ 291
Ἀθηναίων δῆμος τῶν Θηβαίοις τε καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν συμφερόντων.
Συνθέσθαι δὲ πρὸς αὐτοὺς καὶ συμμαχίαν, καὶ ἐπιγαμίαν ποιήσασθαι,
καὶ ὅρκους δοῦναι καὶ λαβεῖν. Πρέσβεις Δημοσθένης Δημοσθένους Παια-

[1] Ἐλευσίναδε [2] [ἔτι καὶ] [3] ἡμῖν

Ἐνθυμηθεῖσι] [Ita Tayl.] Ενθυμηθέντας Lambin. ἀναμνησθέντας, et ἐνθυμηθείσης alii, juxta istum hominem. Vide, quæ diximus ad initium Orationis Demosthenis π. Παραπρεσβ. Idem.

Καὶ τὸν στρατηγὸν καὶ τὸν ἵππαρχον] Desunt in Lindenb. Cod. Ven. pariter, quasi olim in eo deessent quoque, legit: καὶ τὰς πεζὰς καὶ τὰς ἱππικὰς δυνάμεις Ἐλευσίναδε ἐξάγειν. Idem.

Ὅτι] Ὅτι καὶ, [ita Tayl.] quæ Reiske seclusit, constructionem et sensum turbant. Certe καὶ insititium judico. Wunderl.

Συγγενείᾳ] Εὐγενείᾳ Reg. γ. Quod amplector. Nam illud alterum vix fere distat ab eo, quod sequitur, sc. ὁμοφύλῳ. Et notissimum est, Thebanos cum Atheniensibus de antiquitate generis et nobilitate decertare. Autochthones enim gloriabantur esse et Thebani et Athenienses, ut constat ex Suida, a me emendato ad Leptineam pag. 489. 10. R. p. 42. l. 7. T. Taylor.

Καὶ γὰρ τοὺς Ἡρακλέους παῖδας] Hoc solos Athenienses facere ausos fuisse, διὰ τὴν ἔμφυτον αὐτοῖς ἐπιείκειαν, scribit Diodorus, IV. 57. Stock.

Ἐγγόνοις] Ἐκγόνοις MSS. Lind. et Reg. ε. Cæterorum enim plerique omnes in hoc Decreto deficiunt. Vide, quæ Nos ad Demosthenem, in Oratione π. παραπρεσβ. §. ιζ'. not. ἐκγον. Taylor.

Καὶ τὸν Οἰδίπουν] Miror hoc commemorari, cum Œdipus probri loco Thebanis objici soleat. Unde Epaminondas illum a Thebanis ejectum, ab Atheniensibus receptum esse, conviciatori respondit. Quid si Scurra quispiam hoc assuit? Wolf. Eadem fere Tourrellius. Cæterum nihil incertius quam universa Œdipi historia, poetarum figmentis mirifice depravata. Nunquam enim eum ex matre liberos suscepisse, re tota statim post nuptias patefacta, haud obscure innuit Homerus, Odyss. Λ. et confirmant Pausanias Bœoticis, et Scholiast. in Euripidis Phœniss. Potuit autem fieri, ut absque ulla ignominia Thebis cederet Œdipus: apud omnes enim gentes antiquas, homicidii, quamvis non sponte facti, reos solum vertere coactos fuisse notissimum est. Tritum quidem hoc fuisse in Thebanos maledictum, neque unius conviciatoris petulantia declarat, neque responsum illud Epaminondæ, qui inepta objicientem hominem suo sibi jugulat: "Sit sane Œdipus patriæ probrum. Atqui probrum illud, a nobis eliminatum, vos excepistis." Stock.

Ὑμῖν] [Ita Tayl.] Ἡμῖν edi solebat, et rectius, ut arbitror. Taylor. v. antepen. deest τοῖς in ed. Tayl.

Πρέσβεις] Et hic non est denarius numerus legatorum. Wolf.

νιεύς, Ὑπερίδης Κλεάνδρου Σφήττιος, Μνησιθείδης Ἀντιφάνους Φρεάρ-
ριος, Δημοκράτης Σωφίλου Φλυεύς, Κάλλαισχρος Διοτίμου Κοθωκίδης.

νς'. Αὕτη τῶν περὶ Θήβας ἐγένετο πραγμάτων ἀρχὴ
καὶ κατάστασις πρώτη, τὰ πρὸ τούτων εἰς ἔχθραν καὶ
μῖσος καὶ ἀπιστίαν τῶν πόλεων ὑπηγμένων ὑπὸ τούτων.
τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε τῇ πόλει περιστάντα κίνδυνον
παρελθεῖν ἐποίησεν ὥσπερ νέφος. Ἦν μὲν τοίνυν τοῦ δι-
καίου πολίτου τότε δεῖξαι πᾶσιν, εἴ τι τούτων εἶχεν ἄμει-
νον, μὴ νῦν ἐπιτιμᾷν. ὁ γὰρ σύμβουλος καὶ ὁ συκοφάντης,
ἐν οὐδενὶ τῶν ἄλλων οὐδὲν ἐοικότες, ἐν τούτῳ πλεῖστον ἀλ-
λήλων διαφέρουσιν. ὁ μέν [1]γε πρὸ τῶν πραγμάτων γνώμην
ἀποφαίνεται, καὶ δίδωσιν αὑτὸν ὑπεύθυνον τοῖς πεισθεῖσι,
τῇ τύχῃ, τοῖς καιροῖς, τῷ βουλομένῳ· ὁ δὲ σιγήσας ἡνίκ'
ἔδει λέγειν, ἄν τι δύσκολον συμβῇ, τοῦτο βασκαίνει. Ἦν
μὲν οὖν, ὅπερ εἶπον, ἐκεῖνος ὁ καιρὸς τοῦ γε φροντίζοντος
ἀνδρὸς τῆς πόλεως καὶ τῶν δικαίων λόγων· ἐγὼ δὲ τοσαύτην
ὑπερβολὴν ποιοῦμαι, ὥστ' ἂν νῦν ἔχῃ τις δεῖξαί τι βέλτιον,
ἢ ὅλως εἴ τι ἄλλο ἐνῆν πλὴν ὧν ἐγὼ προειλόμην, ἀδικεῖν
ὁμολογῶ. εἰ γὰρ ἔσθ' ὅ τι τις νῦν ἑώρακεν, ὃ συνήνεγκεν
ἂν τότε πραχθέν, τοῦτ' ἐγώ φημι δεῖν ἐμὲ μὴ λαθεῖν· εἰ
δὲ μήτ' ἔστι μήτ' ἦν μήτ' ἂν εἰπεῖν ἔχοι μηδεὶς μηδέπω καὶ
292 τήμερον, τί τὸν σύμβουλον ἐχρῆν ποιεῖν; οὐ τῶν φαινομένων
καὶ ἐνόντων τὰ κράτιστα ἑλέσθαι; Τοῦτο τοίνυν ἐποίησα
ἐγώ, τοῦ κήρυκος ἐρωτῶντος, Αἰσχίνη, τίς ἀγορεύειν
βούλεται, οὐ τίς αἰτιᾶσθαι περὶ τῶν παρεληλυθότων, οὐδὲ τίς ἐγγυᾶσθαι τὰ μέλλοντ' ἔσε-

[1] † γὰρ

νς'. Τῶν πόλεων ὑπηγμένων] *Impulsis et productis, sive provectis:* ita enim dicitur ὑπάγω ἀντὶ τοῦ προάγω *procedo.* Vid. Comment. Bud. *Ex edit.* Hervag.

Τοῦτο τὸ ψήφισμα] De numero Oratorio hujus Commatis, et Rhythmo Dactylico, agit Longinus satis liberaliter Cap. 38. Laudat Hermogenes pagg. 259. 299. 372. Demetrius Phaler. §. 287. Confer Clarkium ad Homer. Iliad. B. 537. Taylor.

Δικαίου πολίτου] Supra ad Æschinem p. 586. R. p. 441. l. 13. T. Idem.

Βασκαίνει] Suid. in v. Harpocr. Magister, Ammonius, quorum plerique ad hunc locum respiciunt. Sed Suidas corrigendus est ex Magistro. Βασκαίνω οὐ μόνον ἀντὶ τοῦ Φθονῶ (ὅπερ πρὸς δοτικὴν συντάσσεται) ἀλλὰ καὶ ἀντὶ τοῦ Μέμφομαι καὶ Διαβάλλω παρὰ τοῖς παλαιοῖς εὕρηται, καὶ συντάσσεται πρὸς αἰτιατικήν. Vide, quantum hæc præstant iis, quæ Suidas habet, consulto prius hoc Demosthenis loco. Idem.

Ὑπερβολὴν] Sensus est: *addo hoc ex abundanti,* ἐκ περιουσίας. Supra. §. β'. Markland.

Ὅ, τις] [Ita Tayl.] Ἔσθ' ὅ, τι τις νῦν ἑώρακεν Aug. Vindob. Alii aliter. Verum utcunque sit, delendum istud inauspicatum Comma ante τις. Taylor. v. antep. deest ἐγὼ in ed. Tayl. et v. penult. αἰτιάσασθαι leg.

Ἐγγυᾶσθαι] Vocabula ἔγγυος et ἐγγύα diligenter illustrat Salmasius de modo

σθαι. σοῦ δ' ἀφώνου κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐν ταῖς ἐκ-
κλησίαις καθημένου, ἐγὼ παρελθὼν ἔλεγον. Ἐπειδὴ δ'
οὐ τότε, ἀλλὰ νῦν δεῖξον. εἰπέ, τίς ἢ λόγος, ὅντινα ἐχρῆν
εὑρεῖν, ἢ καιρὸς συμφέρων ὑπ' ἐμοῦ παρελείφθη τῇ πόλει;
τίς δὲ συμμαχία, τίς πρᾶξις, ἐφ' ἣν μᾶλλον ἔδει με ἀγα-
γεῖν τουτουσί;

νζ'. Ἀλλὰ μὴν τὸ μὲν παρεληλυθὸς ἀεὶ παρὰ πᾶσιν
ἀφεῖται, καὶ οὐδεὶς περὶ τούτου προτίθησιν οὐδαμοῦ βουλήν·
τὸ δὲ μέλλον ἢ τὸ παρὸν τὴν τοῦ συμβούλου τάξιν ἀπαιτεῖ.
τότε τοίνυν τὰ μὲν ἤμελλεν, ὡς ἐδόκει, τῶν δεινῶν, τὰ δ'
ἤδη παρῆν, ἐν οἷς τὴν προαίρεσίν μου σκόπει τῆς πολιτείας,
μὴ τὰ συμβάντα συκοφάντει. τὸ μὲν γὰρ πέρας, ὡς ἂν ὁ
δαίμων βουληθῇ, πάντων γίγνεται, ἡ δὲ προαίρεσις αὐτὴ
τὴν τοῦ συμβούλου διάνοιαν δηλοῖ. Μὴ δὴ τοῦθ' ὡς ἀδί-
κημα ἐμὸν θῇς, εἰ κρατῆσαι συνέβη Φιλίππῳ τὴν μάχην·
ἐν γὰρ τῷ θεῷ τὸ τούτου τέλος ἦν, οὐκ ἐν ἐμοί· ἀλλ' ὡς
οὐχ ἅπαντα, ὅσα ἐνῆν κατ' ἀνθρώπινον λογισμόν, εἱλό-
μην, καὶ δικαίως ταῦτα καὶ ἐπιμελῶς ἔπραξα καὶ φιλο-
πόνως ὑπὲρ δύναμιν, ἢ ὡς οὐ καλὰ καὶ τῆς πόλεως ἄξια
πράγματα ἐνεστησάμην καὶ ἀναγκαῖα, ταῦτά μοι δεῖξον,
καὶ τότ' ἤδη κατηγόρει μου. Εἰ δ' ὁ συμβὰς σκηπτὸς
μὴ μόνον ἡμῶν ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἄλλων Ἑλλήνων
μείζων γέγονε, τί χρὴ ποιεῖν; Ὥσπερ ἂν εἴ τις ναύκληρον 293
πάντ' ἐπὶ σωτηρίᾳ πράξαντα, καὶ πᾶσι κατασκευάσαντα
τὸ πλοῖον, ἀφ' ὧν ὑπελάμβανε σωθήσεσθαι, εἶτα χειμῶνι
χρησάμενον, καὶ πονησάντων αὐτῷ τῶν σκευῶν ἢ καὶ συντρι-
βέντων ὅλως, τῆς ναυαγίας αἰτιῷτο. ἀλλ' οὔτ' ἐκυβέρ-
νων τὴν ναῦν, φήσειεν ἄν, ὥσπερ οὐδ' ἐστρατήγουν ἐγώ,
οὔτε τῆς τύχης κύριος ἦν, ἀλλ' ἐκείνη τῶν
πάντων. Ἀλλ' ἐκεῖνο λογίζου καὶ ὅρα. εἰ μετὰ τῶν
Θηβαίων ἡμῖν ἀγωνιζομένοις οὕτως εἵμαρτο πρᾶξαι, τί

usurar. cap. 16. HARL.

Εὑρεῖν] Τίς ἢ λόγος, ὅντινα ἐχρῆν ἐρεῖν, ἢ καιρὸς συμφέρων, ὅστις ὑπ' ἐμοῦ παρελείφθη τῇ πόλει; vid. §. ξβ'. MARKLAND.

νζ'. Παρὰ πᾶσιν] Loco quodam communi perite conjungit antecedentia cum iis, quæ porro contra Æschinem dicturus est. HARL.

Προαίρεσιν τῆς πολιτείας] Huc fere spectant verba Libanii Epist. 45. Edit. Wolf. Ἐπεὶ καὶ Δημοσθένην ὁρῶ τὰ ἄριστα προελέσθαι δεικνύντα τῷ μηδὲ τοὺς ἐχθροὺς, ἃ προείλετο, συκοφαντεῖν. TAYLOR. v. præc. ἔμελλεν, et v. 21. σκηπτὸς, ἢ χειμὼν (quæ Reisk. seclusit), μὴ μ. ὑμῶν, et. v. penult. deest τῶν in ed. Tayl.

Τότ'] Ταῦτά μοι δεῖξον, καὶ ταῦτ' ἤδη κατηγόρει μου lege. TAYLOR.

Χρὴ] L. χρῆν. Iterumque v. 1. pag. seq. sicut legitur v. 6. MARKLAND.

[1] χρὴ προσδοκᾶν, εἰ μηδὲ τούτους ἔσχομεν συμμάχους, ἀλλὰ
Φιλίππῳ προσέθεντο, ὑπὲρ οὗ τότ' ἐκεῖνος πάσας ἀφῆκε
φωνάς; καὶ εἰ νῦν τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν [2] ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς
τῆς μάχης γεγενημένης τοσοῦτος κίνδυνος καὶ φόβος πε-
ριέστη τὴν πόλιν, τί ἄν, εἴ [3] που τῆς χώρας ταὐτὸ τοῦτο
πάθος συνέβη, προσδοκῆσαι χρῆν; ἆρ' [4] οἶσθα ὅτι νῦν μὲν
στῆναι, συνελθεῖν, [5] ἀναπνεῦσαι, πολλὰ μία ἡμέρα καὶ δύο
καὶ τρεῖς ἔδοσαν τῶν εἰς σωτηρίαν τῇ πόλει· τότε δέ —,
[6] οὐκ ἄξιον εἰπεῖν, ἅ γε μηδ' ἐς πεῖραν ἔδωκε θεῶν τινὸς
εὔνοια καὶ τὸ προβαλέσθαι τὴν πόλιν ταύτην τὴν συμμα-
χίαν, ἧς σὺ κατηγορεῖς.

νή. Ἔστι δὲ ταυτὶ πάντα μοι, τὰ πολλά, πρὸς ὑμᾶς,
ἄνδρες δικασταί, καὶ τοὺς περιεστηκότας ἔξωθεν καὶ
ἀκροωμένους· ἐπεὶ πρός γε τοῦτον αὐτὸν τὸν κατάπτυστον
βραχὺς καὶ σαφὴς ἐξήρκει μοι λόγος. Εἰ μὲν γὰρ ἦν σοι
πρόδηλα τὰ μέλλοντα Αἰσχίνη μόνῳ τῶν ἄλλων, ὅτ' ἐβου-
λεύεθ' ἡ πόλις περὶ τούτων, τότ' [7] ἔδει προλέγειν· εἰ δὲ μὴ
προῄδεις, τῆς αὐτῆς ἀγνοίας ὑπεύθυνος εἶ τοῖς ἄλλοις, ὥστε
294 τί μᾶλλον ἐμοῦ σὺ ταῦτα κατηγορεῖς ἢ ἐγὼ σοῦ; Τοσου-

[1] *χρῆν [2] ἀπὸ τῆς ἀττικῆς ὁδὸν [3] που πλησίον τῆς [4] οἴεσθε *ἔτι νῦν ἂν στῆναι [5] † ἀναπνεῦσαι; [6] ἀλλ' οὐκ [7] ἔδει σε προλέγειν

Οἴεσθε] [Ita Tayl.] Οἶσθα Reg. *a*. et Altemps. ut ad Æschinem spectet, ad quem tota hæc Oratio converti videtur. TAYLOR.

Ὅτι νῦν ἐνῆν] [Ita Tayl.] V. Var. Lect.

Ὅτι νῦν μὲν στῆναι] Scilicet, προσδοκῆσαι χρῆν. Alii ἐνῆν, alii μὲν ἦν στῆναι, reponunt. Sed bene se habet vulgata: abrupta enim intensioni loquentis aptius concordat. STOCK.

Τότε] Cum Aposiopesi, hoc modo: v. 6. νῦν ἐνῆν στῆναι etc. τότε δὲ — ἀλλ' οὐκ ἄξιον εἰπεῖν κ. τ. λ. Scilicet Νῦν, *in hoc casu*, Τότε, *in isto*. Νῦν, *ut res ceciderunt*, Τότε, *ut potuissent*. Ita §. νθ'. MARKLAND.

Ἅ γε μηδὲ πεῖραν κ. τ. λ.] [Ita Tayl.] Ἅ γε πειρᾶν, ἢ πειρᾶσθαι, ἢ πεῖραν λαβεῖν, non placet. F. ὧν γε μηδὲ πεῖραν ἔδωκε. Vel, ὧν γε μηδὲ πεῖραν λαβεῖν ἔδωκε. WOLF.

Ἅ γε] Ὧν γε. MARKLAND. ὧν ἅ γε Cod. Ven. Nimirum ita solens est iste liber. Utramque lectionem retinere cognoscitur: uti hic fortasse, juxta emendationem viri clarissimi. Interea tamen solerti isti et accuratissimæ disquisitioni Viri istius egregii de νῦν et τότε addam hæc Ulpiani ad locum: Τὸ νῦν ἐνταῦθα τμῆμα χρόνου δηλοῖ, καὶ ἔστιν ἐπὶ παρεληλυθότος. Et similiter judicasse videtur idem Scholiastes infra ad §. νθ'. TAYLOR.

Ἅ γε μηδὲ πεῖραν ἔδωκε] Ἡ πόλις, nempe. Ἅ γε pro ὧν γε Græca antiptosi: ita mox, §. ξδ'. ἐκ τῶν ἐπιστολῶν—ὧν ἔπεμψε. MSS. plerique εὔνοια habent, in recto casu: et sic admittatur necesse est lectio Wolfiana, τὸ προβαλέσθαι: *dei alicujus benevolentia fecit, et obtentus societatis hujus*. STOCK.

Εὔνοια] Vid. Var. Lect.

Καὶ τὸ προβαλέσθαι τὴν πόλιν ταύτην τὴν συμμαχίαν] *Objectu societatis hujus*. Verbum verbo: *Eo quod Resp. societatem hanc objecit, vel opposuit, Philippo*. WOLF.

νή. Ἀγνοίας] Rectius, ut opinor, quam ἀνοίας, quæ videtur fuisse lectio Hermogenis, ubi de Dilemmate agit, pag. 192. Διλήμματόν ἐστι τοιοῦτον—ᾔδεις τὰ μέλλοντα, ἢ οὐκ ᾔδεις; ἐάν τε γὰρ εἴπῃ, ᾔδειν, ἀπαντᾷ, τί οὖν οὐ προέλεγες; ἐάν τε εἴπῃ, οὐκ ᾔδειν, τί οὖν ἡμῶν ὡς εἰδότων κατηγορεῖς; εἰ μὲν γὰρ ᾔδεις, προειπεῖν ὤφειλες· εἰ δὲ οὐκ ᾔδεις, τί τῶν ἄλλων, ὡς μὴ εἰδότων, κατηγορεῖς; τῆς ἀνοίας τῶν μελλόντων κοινῆς οὔσης πρὸς πάντας ἀνθρώπους. TAYLOR. v. 15. desideratur μοι in ed. Tayl. V. Var. Lect.

τον γὰρ ἀμείνων ἐγὼ σοῦ πολίτης γέγονα εἰς αὐτὰ ταῦθ' ἃ λέγω — καὶ οὔπω περὶ τῶν ἄλλων διαλέγομαι —, ὅσον ἐγὼ μὲν ἔδωκα ἐμαυτὸν εἰς τὰ πᾶσι δοκοῦντα συμφέρειν, οὐδένα κίνδυνον ὀκνήσας ἴδιον οὐδ' ὑπολογισάμενος· σὺ δ' οὔθ' ἕτερα εἶπες βελτίω τούτων—οὐ γὰρ ἂν τούτοις ἐχρῶντο — οὔτ' εἰς ταῦτα χρήσιμον οὐδὲν σεαυτὸν παρέσχες, ὅπερ δ' ἂν ὁ φαυλότατος καὶ δυςμενέστατος ἄνθρωπος ποιήσειε τῇ πόλει, τοῦτο πεποιηκὼς ἐπὶ τοῖς συμβᾶσιν ἐξήτασαι· καὶ ἅμα Ἀρίστρατος ἐν Νάξῳ καὶ Ἀριστόλεως ἐν Θάσῳ οἱ καθάπαξ ἐχθροὶ τῆς πόλεως τοὺς Ἀθηναίων κρίνουσι φίλους, καὶ Ἀθήνησιν Αἰσχίνης Δημοσθένους κατηγορεῖ. Καίτοι ὅτῳ τὰ τῶν Ἑλλήνων ἀτυχήματα ἐνευδοκιμεῖν ἀπέκειτο, ἀπολωλέναι μᾶλλον οὗτός ἐστι δίκαιος ἢ κατηγορεῖν ἑτέρου· καὶ ὅτῳ συνενηνόχασιν οἱ αὐτοὶ καιροὶ καὶ τοῖς τῆς πόλεως ἐχθροῖς, οὐκ ἔνι τοῦτον εὔνουν εἶναι τῇ πατρίδι. Δηλοῖς δὲ καὶ ἐξ ὧν ζῇς καὶ ποιεῖς καὶ [1]πολιτεύει καὶ πάλιν οὐ [1]πολιτεύει. Πράττεταί τι τῶν ὑμῖν δοκούντων συμφέρειν; Ἄφωνος Αἰσχίνης. Ἀντέκρουσέ τι καὶ γέγονεν οἷον οὐκ ἔδει; Πάρεστιν Αἰσχίνης· ὥςπερ τὰ ῥήγματα καὶ τὰ σπάσματα, ὅταν τι κακὸν τὸ σῶμα λάβῃ, τότε κινεῖται.

νθ'. Ἐπειδὴ δὲ πολὺς τοῖς συμβεβηκόσιν ἔγκειται, βούλομαί τι καὶ παράδοξον εἰπεῖν. καί μου, πρὸς Διὸς καὶ

[1] † πολιτεύῃ

Ἐχρῶντο] Nempe οἱ Ἀθηναῖοι. AUGER.

Ὅπερ δ' ἂν κ. τ. λ.] *Quod homo nequissimus et reipublicæ inimicissimus fecisset, id tu post eventa fecisse repertus es.* IDEM.

Τοῦτο πεποιηκὼς ἐπὶ τοῖς συμβᾶσιν ἐξήτασαι] *Compertus es fecisse*, pro, *Te fecisse constat.* WOLF.

Ἐξήτασαι] Recte notam instituit Wolfius, vertit vero satis infeliciter: *post eventum prodiisti.* Pene tenere visus sum, quid hominem abripuit. Bene Etruscus: *E quel, che un tristo, e nimico huomo alla citta farebbe, sei stato ritrovato far tu ne' casi che sono avvenuti.* TAYLOR.

Θάσσῳ] [Ita Tayl.] Θάσῳ. Vid. ad Steph. Byzant. MARKL. Ἀριστόλαος Tayl.

Καίτοι ὅτῳ τὰ τῶν Ἑλλήνων ἀτυχήματα ἐνευδοκιμεῖν ἀπέκειτο] Ἀντὶ τοῦ, ὥστε εὐδοκιμεῖν ἐν τοῖς ἀτυχήμασι. quamvis enim verba hæc ἐνευδοκιμῶ, ἐνεπιορκῶ, ἐναπομένω, ἐναποδημῶ, ἐνεργάζομαι, et similia, implicitam habent loci certi reique significationem, cum ipsa actione vel passione (quæ quidem significatio interdum non primore attentione se promit legentibus) tamen nonnunquam pro simplicibus ponuntur, licet uberiorem significationem habeant. *Ex edit.* HERVAG.

Ῥήγματα] Foesius in Œconom. Hippocratis sub h. v. ῥῆγμα, inquit, *ruptum* aut *ruptio* dicitur, *unitatis in carne solutio citra vulnerationem tamen*, ut in nervis σπάσμα ex violento ictu, vel gravi casu, vel distentione, vel alia quapiam intensa motione. Galen. libr. Meth. med. cap. I. HARL. v. 16. Δ. δὲ ἐξ Tayl.

Σπάσματα] Laudat hæc Demosthenis nostri Plutarchus de Discrim. Amici et Adul. Οἱ δ' ἀγεννεῖς καὶ ταπεινοὶ τῶν εὐτυχούντων κόλακες, ὥσπερ τὰ ῥήγματα καὶ τὰ σπάσματά φησι Δημοσθένης, ὅταν τι κακὸν τὸ σῶμα λάβῃ, τότε κινεῖσθαι. TAYLOR.

θεῶν, μηδεὶς τὴν ὑπερβολὴν θαυμάσῃ, ἀλλὰ μετ' εὐνοίας, ὃ λέγω, θεωρησάτω. Εἰ γὰρ ἦν ἅπασι πρόδηλα τὰ μέλλοντα γενήσεσθαι, καὶ προῄδεσαν ἅπαντες, καὶ σὺ προὔλεγες Αἰσχίνη καὶ διεμαρτύρου βοῶν καὶ κεκραγώς, ὃς
295 οὐδ' ἐφθέγξω, οὐδ' οὕτως ἀποστατέον τῇ πόλει τούτων ἦν, εἴπερ ἢ δόξης ἢ προγόνων ἢ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος εἶχε λόγον. νῦν μέν [1]γ' ἀποτυχεῖν δοκεῖ τῶν πραγμάτων, ὃ πᾶσι κοινόν ἐστιν ἀνθρώποις, ὅταν τῷ θεῷ ταῦτα δοκῇ· τότε δ' ἀξιοῦσα προεστάναι τῶν ἄλλων, εἶτ' ἀποστᾶσα τούτου, Φιλίππῳ προδεδωκέναι πάντας ἂν ἔσχεν αἰτίαν. Εἰ γὰρ ταῦτα προεῖτο ἀκονιτί, περὶ ὧν οὐδένα κίνδυνον ὅντιν' οὐχ ὑπέμειναν οἱ πρόγονοι, τίς ἂν οὐχὶ κατέπτυσεν ἂν σοῦ; μὴ γὰρ δὴ τῆς πόλεώς γε, μηδ' ἐμοῦ. τίσι δ' ὀφθαλμοῖς πρὸς Διὸς ἑωρῶμεν ἂν τοὺς εἰς τὴν πόλιν ἀνθρώπους ἀφικνουμένους, εἰ τὰ μὲν πράγματα εἰς ὅπερ νυνὶ περιέστη, ἡγεμὼν δὲ καὶ κύριος ᾑρέθη Φίλιππος ἁπάντων, τὸν δ' ὑπὲρ τοῦ μὴ γενέσθαι ταῦτα ἀγῶνα ἕτεροι χωρὶς ἡμῶν ἦσαν πεποιημένοι! καὶ ταῦτα μηδεπώποτε τῆς πόλεως ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις ἀσφάλειαν ἄδοξον μᾶλλον ἢ τὸν ὑπὲρ τῶν καλῶν κίνδυνον ᾑρημένης. Τίς γὰρ οὐκ οἶδεν Ἑλλήνων, τίς δὲ βαρβάρων, ὅτι καὶ παρὰ Θηβαίων καὶ παρὰ τῶν ἔτι τούτων πρότερον ἰσχυρῶν γεγενημένων Λακεδαιμονίων καὶ

[1] † γὰρ

νθ'. Εἴπερ ἢ δόξης, ἢ προγόνων, ἢ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος εἶχε λόγον] Λόγον ἔχειν, est *rationem habere*, quemadmodum et ὑπολογίζεσθαι, quod idem significat, ut in hac eadem Oratione supra, μηδὲν ὧν ἠδίκησθε, ἐν οἷς ἐπιστεύθητε ὑπολογισάμενοι, id est, *injuriarum præteritarum rationem nullam habentes in his rebus, quæ fidei vestræ permissæ sunt*, hoc est, injurias non reputantes. dicitur et ὑπόλογον ποιεῖσθαι. Et, ἐν μηδενὶ ὑπολόγῳ τίθεσθαι. et, ἐν οὐδενὶ λόγῳ τίθεσθαι, *floccifacere.* *Ex edit.* HERVAG.

Ἢ προγόνων] Wolfius interpretatur, perinde ac si legisset εἴπερ ἢ δόξης τῶν προγόνων, ἢ τοῦ μέλλοντος κ. τ. λ. Quæ lectio mihi semper arridebat. TAYLOR. v. 3. πάντες Tayl.

Ἀκονιτὶ] Sicut ἀναιμωτὶ, ἀνιδρωτί. WOLF.

Ἀκοντί] Aliæ Editiones exhibent ἀκοντί. Sed legendum est ἀκονιτί. Vox est palæstrica, et metaphora ducta a luctatoribus, qui sine pulveris inspersione vincebant, nullo antagonista in medium procedere auso. PALMER. cf. Dorville ad Charit. p. 33. et Herodian. II. 13. p. 394 sq. ibique Irmisch. tom. II. HARL. v. 11. πρόειτο et ὁντινοῦν οὐχ Tayl.

Τίς οὐχὶ κατέπτυσεν ἂν σου] [Ita Tayl.] Latentem hujusce commatis sensum aculeumque optime exseruit Budæus. Nimirum schematis illius παρ' ὑπόνοιαν, sæpius antea memorati, novum hoc exemplum est. "Verbum illud acerbum, quod recta ferebatur in Athenienses, Demosthenes in *adversarium* detorsit: εἰ γὰρ ταῦτα πρόειτο ἀκονιτὶ, &c. τίς οὐχὶ κατέπτυσεν ἂν—— σου; μὴ γὰρ τῆς πόλεώς γε, μηδ' ἐμοῦ. *Quis*, inquit, *non despuisset in caput tuum: absit enim, ut id vel in civitatem, vel in me ominari mihi contingat.*" p. 913. STOCK.

Νυνὶ] Non est *Temporis*, sed significat, *in hoc casu, hac suppositione*, i. e. *si remp. sine contentione ulla et pugna projecissemus.* Plane fuisset, εἰς ὅπερ νυνὶ περιέστησεν ἄν. *Si res eo redactæ fuissent, quo*, in hoc casu, *fuissent redactæ.* Vide §. μβ'. MARKLAND. v. 13. γὰρ τῆς, et v. ult. γενομένων Tayl.

παρ' αὐτοῦ τοῦ Περσῶν βασιλέως μετὰ πολλῆς χάριτος
τοῦτ' ἂν ἀσμένως ἐδόθη τῇ πόλει, ὅ τι βούλεται λαβούσῃ
καὶ τὰ ἑαυτῆς ἐχούσῃ τὸ κελευόμενον ποιεῖν καὶ ἐᾶν ἕτερον
τῶν Ἑλλήνων προεστάναι. Ἀλλ' οὐκ ἦν ταῦθ' ὡς ἔοικε
τοῖς Ἀθηναίοις τοῖς τότε πάτρια οὐδ' ἀνεκτὰ οὐδ' ἔμφυτα,
οὐδ' ἠδυνήθη πώποτε τὴν πόλιν οὐδεὶς ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου
πεῖσαι τοῖς ἰσχύουσι μέν, μὴ δίκαια δὲ πράττουσι προσ-
θεμένην ἀσφαλῶς δουλεύειν, ἀλλ' ἀγωνιζομένη περὶ πρω-
τείων καὶ τιμῆς καὶ δόξης καὶ κινδυνεύουσα πάντα τὸν
αἰῶνα διατετέλεκε. Καὶ ταῦθ' οὕτω σεμνὰ καὶ προσή- 296
κοντα τοῖς ὑμετέροις ἤθεσιν ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε εἶναι,
ὥστε καὶ τῶν προγόνων τοὺς ταῦτα πράξαντας μά-
λιστ' ἐπαινεῖτε. Εἰκότως. τίς γὰρ οὐκ ἂν ἀγάσαιτο
τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῆς ἀρετῆς, οἳ καὶ τὴν χώραν καὶ
τὴν πόλιν ἐκλιπεῖν ὑπέμειναν εἰς τὰς τριήρεις ἐμβάντες
ὑπὲρ τοῦ μὴ τὸ κελευόμενον ποιῆσαι; τὸν μὲν ταῦτα
συμβουλεύσαντα Θεμιστοκλέα στρατηγὸν ἑλόμενοι, τὸν
δ' ὑπακούειν ἀποφηνάμενον [1] τοῖς ἐπιταττομένοις Κυρσίλον
καταλιθώσαντες, οὐ μόνον αὐτόν, ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες
αἱ ὑμέτεραι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. οὐ γὰρ ἐζήτουν οἱ τότ'
Ἀθηναῖοι οὔτε ῥήτορα οὔτε στρατηγόν, δι' ὅτου δουλεύ-
σουσιν εὐτυχῶς· ἀλλ' οὐδὲ ζῆν ἠξίουν, εἰ μὴ μετ' ἐλευ-
θερίας αὐτοῖς ἐξέσται τοῦτο ποιεῖν. ἡγεῖτο γὰρ [2] αὐτῶν

[1] † τοῖς ἐπιταττομένοις ἀποφηνάμενον [2] † αὐτῶν

Τὸ κελευόμενον] Ὑπὲρ τοῦ τὸ κελευόμενον ποιεῖν Lambinus, adductus, ut existimare fas est, iis, quæ leguntur infra. Sed minime est necessaria ista Correctio, neque adjuvant MSti. Hoc alii melius et dilucidius interpretantur, quam noster Wolfius. *Quis Græcorum non novit, quisve Barbarorum, quod et a Thebanis, et ab eis, qui istis antea eo amplius potentes erant, Lacedæmoniis, et ab ipso Rege Persarum, multa cum gratia illud libenter civitati concessum fuisset, ut caperet, quodcumque vellet, et sua retineret, si imperata facere voluisset, ac permisisset, ut alius haberet Græciæ principatum.* Taylor. v. 1. deest αὐτοῦ, et 5. s. Ἀθ. πάτρια, et 5. 9. δόξης κινδ., et v. 10. ἡμετ. in ed. Tayl.

Ὑπὲρ τιμῆς] Ita Tayl. Vid. Var. Lect.

Ἐμβάντες] ἐκβάντες Guelph. Vind. Illud, ut arbitror, erat olim ἐσβάντες. Vide, quæ diximus ad Lysiam pag. 103. Not. 20. p. 51. edit. Lond. Taylor. Cf. in Chrest. gr. poet. nostra p. 36. ad v. 9. Harl.

Κυρσίλον] De eo Cic. III. Offic. 11. Canter. VII. Nov. Lect. 4. Harpocr. in v. Taylor.

Κυρσίλον] Cic. Offic. III. 11. *Athenienses Cyrsilum quendam, suadentem ut in urbe manerent, Xerxemque reciperent, lapidibus obruerunt.* Stock.

Αὐτὸν] F. οὐ μόνον αὐτὸν ὑμεῖς, ἀλλὰ— Markland.

Δι' ὅτου δουλεύσουσιν——ἐξέσται] Ἀντὶ τῶν καὶ δουλεύσοιεν καὶ ἐξέσοιτο. quemadmodum enim optativo indicativi loco utuntur Græci, ita viceversa. Idem inferius §. ϞΔ'. τοῦ τὴν σιτοπομπείαν ὅπως κομισθήσεται προϊδέσθαι; non (oportebat) *providere quomodo frumentum conveheretur?* Per indicativum enim Græci multa dicunt, quæ nos per conjunctivum dicimus. Cujus rei complura exempla vid. in Comment. Budæi. *Ex edit.* Hervag.

ἕκαστος οὐχὶ τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ μόνον γεγενῆσθαι,
ἀλλὰ καὶ τῇ πατρίδι. Διαφέρει δὲ τί; [1] Ὅτι ὁ μὲν τοῖς
γονεῦσι μόνον γεγενῆσθαι νομίζων τὸν τῆς εἱμαρμένης καὶ
τὸν αὐτόματον θάνατον [2] περιμενεῖ, ὁ δὲ καὶ τῇ πατρίδι
ὑπὲρ τοῦ μὴ ταύτην ἐπιδεῖν δουλεύουσαν ἀποθνήσκειν
ἐθελήσει, καὶ φοβερωτέρας ἡγήσεται τοῦ θανάτου [3] τὰς
ὕβρεις καὶ τὰς ἀτιμίας, ἃς ἐν δουλευούσῃ τῇ πόλει φέρειν
ἀνάγκη.

ξ'. Εἰ μὲν τοίνυν τοῦτ' ἐπεχείρουν λέγειν, ὡς ἄρα ἐγὼ
προήγαγον [4] ὑμας ἄξια τῶν προγόνων φρονεῖν, οὐκ ἔστιν ὅστις
οὐκ ἂν εἰκότως ἐπιτιμήσειέ μοι. νῦν δ' ἐγὼ μὲν ὑμετέρας
τὰς τοιαύτας προαιρέσεις ἀποφαίνω, καὶ δείκνυμι ὅτι καὶ
πρὸ ἐμοῦ τοῦτ' εἶχε τὸ φρόνημα ἡ πόλις, τῆς μέντοι διακο-
νίας τῆς ἐφ' ἑκάστοις τῶν πεπραγμένων καὶ ἐμαυτῷ μετεῖ-
297 ναί φημι· οὗτος δ' [5] ὁ τῶν ὅλων κατηγορῶν, καὶ κελεύων
ὑμᾶς ἐμοὶ πικρῶς ἔχειν ὡς φόβων καὶ κινδύνων αἰτίῳ τῇ
πόλει γεγενημένῳ, τῆς μὲν εἰς τὸ παρὸν τιμῆς ἐμὲ ἀποστε-
ρῆσαι γλίχεται, τὰ δ' εἰς ἅπαντα τὸν λοιπὸν χρόνον
ἐγκώμια ὑμῶν ἀφαιρεῖται. [6] εἰ γάρ, ὡς οὐ τὰ βέλτιστα
ἐμοῦ πολιτευσαμένου, τουδὶ καταψηφιεῖσθε, ἡμαρτηκέναι
δόξετε, οὐ τῇ τῆς τύχης ἀγνωμοσύνῃ τὰ συμβάντα παθεῖν.
Ἀλλ' οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ὅπως [7] ἡμαρτήκατε, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τὸν ὑπὲρ τῆς ἁπάντων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας

[1] Deest ὅτι. [2] † περιμένει [3] τὰς ὕβρεις καὶ .... ἀνάγκη, τοῦ θανάτου.
[4] † ὑμᾶς [5] † Deest articulus. [6] *εἰ γὰρ οὐχ, [7] † ἡμάρτετε, ἄνδρες

Διαφέρει δὲ τί] Ecce! Glossa T. Magistri. Τί διαφέρει, κάλλιον λέγει, ἢ τίνι διαφέρει. Καθὰ καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ Στεφάνου. τί δοῦλον ἢ ἐλεύθερον εἶναι διαφέρει. Profecto aut hic est locus, quem Glossographus ille memoriter citavit, aut nullus per totam hanc Orationem. Vide not. supra, §. ϛ'. Taylor.

Αὐτόματον] *Mors naturalis et fatalis, nulla extrinsecus vi coacta*, ut rite interpretatur Gellius XIII. 1. ubi hoc Effatum Demosthenis laudat atque explicat. Idem.

Περιμένει] Lege περιμενεῖ. Markland.

Φοβερωτέρας] Sc. θανάτου. Quæ vox repetenda est ex præcedenti ἀποθνήσκειν. Idem. v. 6. desunt vv. τοῦ θαν. in ed. Tayl. V. Var. Lect.

ξ'. Εἰς τὸ παρὸν] Omisit Wolfius, quod emphasin habet egregiam. Quanto melius ille, qui ita—*quia præsenti ornamento me cupit exspoliare, et a vobis* sempiternam *laudem auferre?* Taylor.

Γλίχεται] Hesych. sub h. v. Γλίχεται, ait, παίζει. ἐπιθυμεῖ. προθυμεῖται. et Alberti in obs. ad h. l. docet, γλίχεσθαι proprie esse γλίσχρως ἐπιθυμεῖν, *misere cupere, discupere, gestire;* ut monet A. Dounæus Prælect. in Demosth. pag. 169. Harl.

Εἰ γὰρ——καταψηφιεῖσθε] Si mecum junxeris εἰ γὰρ καταψηφιεῖσθε τουδὶ ἐμοῦ ὡς πολιτευσαμένου οὐ τὰ βέλτιστα, nihil est, quod desideres Reiskii ineptam conjecturam εἰ γὰρ οὐχ, ὡς. Τουδὶ ἐμοῦ ad Demosthenem refer, ut οὗτος ἐγὼ et sæpius juncta reperiuntur, et supra §. ΛΘ'. in init. ἐφάνην τοίνυν οὗτος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐγώ. Wunderl.

κίνδυνον ἀράμενοι, οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν προγόνων καὶ τοὺς ἐν Πλαταιαῖς παραταξαμένους καὶ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχήσαντας καὶ τοὺς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ καὶ πολλοὺς ἑτέρους τοὺς ἐν τοῖς δημοσίοις μνήμασι κειμένους ἀγαθοὺς ἄνδρας, οὓς ἅπαντας ὁμοίως ἡ πόλις τῆς αὐτῆς ἀξιώσασα τιμῆς ἔθαψεν, Αἰσχίνη, οὐχὶ τοὺς κατορθώσαντας [1]αὔτων οὐδὲ τοὺς κρατήσαντας μόνους. Δικαίως. ὃ μὲν γὰρ ἦν ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργον, ἅπασι πέπρακται· τῇ τύχῃ δέ, ἣν ὁ δαίμων ἀπένειμεν ἑκάστοις, ταύτῃ κέχρηνται. Ἔπειτ', ὦ κατάρατε καὶ γραμματοκύφων, σὺ μὲν τῆς παρὰ τουτωνὶ τιμῆς καὶ φιλανθρωπίας ἐμὲ ἀποστερῆσαι βουλόμενος τρόπαια καὶ μάχας καὶ παλαιὰ ἔργα ἔλεγες, ὧν τίνος προσεδεῖτο ὁ παρὼν ἀγὼν οὑτοσί; ἐμὲ δ' ὦ τριταγωνιστά, τὸν περὶ τῶν πρωτείων σύμβουλον τῇ πόλει παριόντα τὸ τίνος φρόνημα λαβόντα ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ βῆμα ἔδει; τὸ τοῦ τούτων ἀνάξια ἐροῦντος; δικαίως μέντ' ἂν ἀπέθανον. [2]ἐπεὶ οὐδ' ὑμᾶς, ἄνδρες 298

[1] † αὐτῶν [2] † ἔπειτ'

Οὐ μὰ τοὺς] Stupendum hoc consummatæ Eloquentiæ monumentum omni laude majus haud dubie videretur, nisi præconem invenisset Longinum: ut præstantissimi illius viri commentarium (cap. 16.) evolventi incertum sit, Orator magis Criticusve sit mirandus. STOCK.

Οὓς ἅπαντας κ. τ. λ.] Vide Longin. c. 16. fin. Fabrum et Pearcæum ad loc. Quorum ille δημοσίᾳ pro ὁμοίως substituit, τῆς αὐτῆς ἀξιώσασα τιμῆς pro glossa, vel potius glossæ glossemate, ejicit; denique pro αὐτῶν vocem μόνους subrogari voluit. Non certe omnia hæc necessaria. TAYLOR. Hermog. p. 260. et 424. HARL.

Ἅπαντας ὁμοίως ἡ πόλις] Vim ac potestatem hujus commatis fusius pulcreque illustrat Seiler in sua interpretatione hujus orationis pag. 159. et laudat finem Lysianæ orationis funebris. IDEM.

Γραμματοκύφων] Optime exponit Etymolog. M. Γραμματοκύφων, ἀντὶ τοῦ, γραμματεύς· ὅτι οἱ γραμματεῖς προσκεκυφότες γράφουσιν. ἢ ἐν ἀγορᾷ γραμματεύς· ἐπεὶ οἱ ἀγοραῖοι τῷ κύφωνι μαστιγοῦνται. Διὰ τοῦτο δ' αὐτὸν εἶπε καὶ περίτριμμα ἀγορᾶς παρὰ Δημοσθένει. Adde Suid. v. Γραμματοκύφων et Τρόμητος. Vocem hanc insolentiorem expendit et illustrat H. Steph. Thes. L. Gr. T. 1. col. 862. TAYLOR. Recte is fortasse vocem insolentiorem interpretatur. Sed utinam et voce ipsa caruissemus! Utinam, inquam, Orator (si mihi fas sit in Sole, ad summum gloriæ splendorisque culmen provecto, maculas conspicere) hoc saltem loco, si nusquam alibi, conviciis abstinuisset! Indignatur animus, tanto nisu ad fastigium veræ sublimitatis elatus, atque, ut ille ait Longinus, quasi propriæ dignitatis sensu superbiens, ὅταν γαῦρόν τι ἀνάθημα λαμβάνουσα, πληροῦται χαρᾶς καὶ μεγαλαυχίας, indignatur tum maxime animus in *scurram* despicere. STOCK.

Γραμματοκύφων] Γραμματοκύφωνα vocat Æschinem contumeliose, quoniam scriba erat, ἀντὶ τοῦ, ἐν τῷ γράφειν κεκυφότα. *Ex edit.* HERVAG.

Τριταγωνιστὰ] Kuhnius ad Polluc. Onomast. libr. VI. segm. 165. nr. 38. histriones hos tertiarum (partium) homines fuisse, scribit, vilioris conditionis, et tyrannos eosque, qui sceptra tenerent, repræsentasse. Conf. Ascon. ad Cic. Divinat. in Cæcil. c. 15. et Fabric. B. Gr. lib. II. c. 19. de Tragic. v. Æschines, tom. II. p. 281. m. edit. HARL.

Δικαίως μέντ' ἂν ἀπέθανον] *Atqui si hoc commisissem, jure ab ipsis morte affectus fuissem.* μέντ' ἂν autem ex μέντοι καὶ ἂν compositum est. *Ex edit.* HERVAG.

Ἐπεί γε οὐδ' ὑμᾶς] Me non decebat, remp. gerentem, abjecte de ea sentire: nam ne vos quidem pari cum animo

Ἀθηναῖοι, ἀπὸ τῆς αὐτῆς διανοίας δεῖ τάς τ' ἰδίας δίκας καὶ τὰς δημοσίας κρίνειν, ἀλλὰ τὰ μὲν τοῦ καθ' ἡμέραν βίου συμβόλαια ἐπὶ τῶν ἰδίων νόμων καὶ ἔργων σκοποῦντας, τὰς δὲ κοινὰς προαιρέσεις εἰς τὰ τῶν προγόνων ἀξιώματα ἀποβλέποντας, καὶ παραλαμβάνειν γ' ἅμα τῇ βακτηρίᾳ καὶ τῷ συμβόλῳ τὸ φρόνημα τὸ τῆς πόλεως νομίζειν ἕκαστον [1]ὕμων [δεῖ], ὅταν τὰ δημόσια εἰσίητε κρινοῦντες, εἴπερ ἄξια ἐκείνων πράττειν οἴεσθε χρῆναι.

ξα'. Ἀλλὰ γὰρ [2]ἐμπεσὼν εἰς τὰ πεπραγμένα τοῖς προγόνοις ὑμῶν ἔστιν ἃ τῶν ψηφισμάτων παρέβην καὶ τῶν πραχθέντων. ἐπανελθεῖν οὖν, ὅθεν εἰς ταῦτ' ἐξέβην, βούλομαι. Ὡς γὰρ ἀφικόμεθα εἰς τὰς Θήβας, κατελαμβάνομεν Φιλίππου καὶ Θετταλῶν καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων παρόντας πρέσβεις, καὶ τοὺς μὲν ἡμετέρους φίλους ἐν φόβῳ, τοὺς δ' ἐκείνου θρασεῖς. Ὅτι δ' οὐ νῦν ταῦτα λέγω τοῦ συμφέροντος ἕνεκα ἐμαυτῷ, λέγε μοι τὴν ἐπιστολήν, ἣν τότ' ἐπέμψαμεν εὐθὺς οἱ πρέσβεις. Καίτοι τοσαύτῃ γ' ὑπερβολῇ συκοφαντίας οὗτος κέχρηται, ὥστ' εἰ μέν τι τῶν δεόντων ἐπράχθη, τὸν καιρόν, οὐκ ἐμέ φησιν

[1] ὑμῶν δεῖ [2] ἐκπεσὼν

caussas privatas atque publicas dijudicatis, &c. HARL. F. ἐπεὶ. MARKLAND. v. præc. deest τοῦ in ed. Tayl.

Ἐπὶ] An ἀπό? Nisi desit aliquid post ἐπί. Sed vide §. ξη'. Vel forte, ἐκ τῶν, ut apud Lysiam Orat. XV. p. 582. ult. MARKLAND. ἀπὸ propter usum loquendi σκοπεῖν τι ἀπό τινος arridet. Sed lectio vulgata non sollicitanda est. σκοπεῖν ἐπί τινος, *rem ad aliquid exigere*, §. ξη'. *a med.* et ζα'. *in init.* quoque eodem sensu legitur. Adde de usu præposit. ἐπὶ §. ζ. *in init.* η'. *ante med.* ξς'. WUNDERL.

Ἅμα τῇ βακτηρίᾳ καὶ τῷ συμβόλῳ] Symbolum illud, seu Tessera, cujusmodi fuerit, me latet. Aretinus: *Simul cum tabella mentem civitatis induere.* Perionius: *Se pariter cum bacillo et insignibus mentem animumque reip. assumere.* WOLF.

Βακτηρίᾳ—συμβόλῳ] Aristoph. Plut. v. 272. et 277. σχ. ad loc. Idem Ecclesiaz. 296. Valesius ad pag. 265. notarum Maussac. in Harpocr. Poll. VIII. 5. Ulpian. ad hunc locum Auctoris nostri, Pet. Faber Agonist. I. 20. TAYLOR.

Βακτηρίᾳ—συμβόλῳ] Decem erant Athenis Fora judicialia, quæ decem diversis literis signata sunt, totidemque coloribus in vestibulo distincta. Literis hisce in urnam conjectis, prout quisque hanc aut illam literam sortitus est, ita huic aut illi foro judex traditur. Profecto ei ad tribunal suum præco illius fori virgam dabat, βακτηρίαν, eodem quo forum colore, eademque litera signatam; et simul tabellam, συμβόλον, in qua nomen ipsius, itemque fori, inscriptum erat: hanc autem discessurus tanquam tesseram ostendebat, sine qua mercedem singulis judicibus assignatam, ternos scil. obolos, poscere non licuit. Schol. Aristoph. Plut. Petit. IV. 1. Sigon. I. 3. STOCK.

Νομίζειν] Vid. Var. Lect.

Δεῖ] Quod plur. Codd. omittunt, commode possis ex superioribus repetere. cf. §. ς'. similem constructionem. WUNDERL. Deest in ed. Tayl. et mox καταλαμβάνομεν leg.

ξά. Ἐμπεσὼν] Reiske ex Aug. sec. ἐκπεσὼν recepit. At ἐμπίπτειν est de hac re legitimum verbum. Vid. §. ιδ'. WUNDERL.

Πραχθέντων] Τῶν τότε πρ. vel τῶν ἐμοὶ πρ. MARKLAND.

Ὡς γὰρ κ. τ. λ.] Laudat Dionys. Halic. ad Amm. §. 11. Quem confer, si lubet. TAYLOR.

αἴτιον γεγενῆσθαι· τῶν δ᾽ ὡς ἑτέρως συμβάντων ἁπάντων
ἐμὲ καὶ τὴν ἐμὴν τύχην αἰτίαν εἶναι. καὶ ὡς ἔοικεν, ὁ
σύμβουλος καὶ ῥήτωρ ἐγὼ τῶν μὲν ἐκ λόγου καὶ τοῦ βου-
λεύσασθαι πραχθέντων οὐδενὸς [1] αὔτῳ συναίτιος εἶναι δοκῶ,
τῶν δ᾽ ἐν τοῖς ὅπλοις καὶ κατὰ τὴν στρατηγίαν ἀτυχη-
θέντων μόνος αἴτιος εἶναι. Πῶς ἂν ὠμότερος συκοφάντης
γένοιτ᾽ ἂν ἢ καταρατότερος τούτου; Λέγε τὴν ἐπιστολήν.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ. 299

ξβ΄. Ἐπειδὴ τοίνυν ἐποιήσαντο τὴν ἐκκλησίαν, προς-
ῆγον ἐκείνους προτέρους διὰ τὸ τὴν τῶν συμμάχων τάξιν
ἐκείνους ἔχειν. Καὶ παρελθόντες ἐδημηγόρουν, πολλὰ μὲν
Φίλιππον ἐγκωμιάζοντες, πολλὰ δ᾽ ὑμῶν κατηγοροῦντες,
ἅπανθ᾽ ὅσα πώποτ᾽ ἐναντία ἐπράξατε Θηβαίοις ἀναμι-
μνήσκοντες. τὸ δ᾽ οὖν κεφάλαιον, ἠξίουν, ὧν μὲν εὖ [2] πεπόν-
θασιν ὑπὸ Φιλίππου χάριν [3] αὐτοῖς ἀποδοῦναι, ὧν δ᾽ ὑφ᾽
ὑμῶν ἠδίκηνται δίκην λαβεῖν, ὁποτέρως [4] βούλονται, ἢ
διιέντας αὐτοὺς ἐφ᾽ ὑμᾶς, ἢ [5] συνεμβάλλοντας εἰς τὴν
Ἀττικήν. καὶ ἐδείκνυσαν, ὡς ᾤοντο, ἐκ μὲν ὧν αὐτοὶ συνε-
βούλευον, τὰ ἐκ τῆς Ἀττικῆς βοσκήματα καὶ ἀνδράποδα
καὶ τἄλλα ἀγαθὰ εἰς τὴν Βοιωτίαν ἥξοντα, ἐκ δ᾽ ὧν ὑμᾶς
ἐρεῖν ἔφασαν, τὰ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ διαρπασθησόμενα ὑπὸ τοῦ
πολέμου. καὶ ἄλλα πολλὰ πρὸς τούτοις, εἰς [6] ταῦτα δὲ
πάντα συντείνοντα ἔλεγον. Ἃ δ᾽ ἡμεῖς πρὸς ταῦτ᾽ ἀντεί-
πομεν, τὰ μὲν καθ᾽ ἕκαστα ἐγὼ [7] μὲν ἂν ἀντὶ παντὸς
τιμησαίμην εἰπεῖν τοῦ βίου, ὑμᾶς δὲ δέδοικα, μή, παρελη-
λυθότων τῶν καιρῶν, ὥσπερ ἂν εἰ κατακλυσμὸν ἡγούμενοι

[1] † αὐτῷ [2] † πεπόνθεσαν [3] † αὐτοὺς [4] βούλωνται [5] † συνεμβαλόντας [6] ταὐτὰ [7] μὲν ἀντὶ παντὸς τιμησαίμην ■ εἰπεῖν

ξβ΄. Ἐκείνους] Vid. Var. Lect.

Ἐκείνους] Nempe, alios legatos qui erant socii Thebanorum. AUGER.

Τὸ δὲ οὖν κεφάλαιον] Id est, *summa autem hæc est*, vel, *quod autem summatim dici potest, ut ad summam autem dicam.* κεφάλαιον pro *firmamento* et *capite causæ* ponitur. et quod Latine *in summa*, et *ad summam* dicimus, Græci ἐν κεφαλαίῳ, ἐνὶ δὲ κεφαλαίῳ, κεφαλαίῳ, τὸ δὲ κεφάλαιον dicunt. *Ex edit.* HERVAG.

Αὐτοῖς] [Ita Tayl.] Αὐτοὺς potius cum Cod. Regio ε. Altemps. et Editione præstantissima Feliciani. TAYLOR.

Ἀντὶ παντὸς ἂν—τοῦ βίου] [Ita Tayl.] *Præ omnibus facultatibus*, ut recte Lambinus. Cujus quidem significati multa reperies exempla apud Steph. Th. Gr. I. 736. Pollux, IX. §. 33. inter nomina quæ de Publicano honorifice prædicaveris, τὸ, κρείττων τοῦ βίου annumerat, id est, *opibus invictus, qui lucrum non amat*, quomodo rite inibi interpretatur Kuhnius. STOCK. v. 3. βουλεύσασθαι, et v. 10. τάξιν ἔχ., et v. 13. καὶ ἅπαν., et v. 16. ὑμῶν, et v. 17. ὑμᾶς, et v. ult. ὡσπερανεὶ κ. γεγ. τῶν πρ. ἡγ. Tayl.

γεγενῆσθαι τῶν πραγμάτων, μάταιον ὄχλον τοὺς περὶ
τούτων λόγους νομίσητε· ἃ δ᾽ οὖν ἐπείσαμεν ἡμεῖς καὶ ἃ
[1] ἡμιν ἀπεκρίναντο, ἀκούσατε. Λέγε τουτὶ λαβών.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΘΗΒΑΙΩΝ.

ξγ΄. [2] Μετὰ ταῦτα τοίνυν ἐκάλουν ὑμᾶς καὶ μετεπέμ-
ποντο. [3] ἐξῆτε, ἐβοηθεῖτε, ἵνα [4] τἀν μέσῳ παραλείπω,
οὕτως οἰκείως ὑμᾶς ἐδέχοντο, ὥςτ᾽ ἔξω τῶν ὁπλιτῶν καὶ
300 τῶν ἱππέων ὄντων, εἰς τὰς οἰκίας καὶ τὸ ἄστυ δέχεσθαι
τὴν στρατιὰν ἐπὶ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ τὰ τιμιώτατα.
Καίτοι τρία ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ πᾶσιν ἀνθρώποις ἔδειξαν
ἐγκώμια Θηβαῖοι καθ᾽ ὑμῶν τὰ κάλλιστα, ἓν μὲν ἀνδρίας,
ἕτερον δὲ δικαιοσύνης, τρίτον δὲ σωφροσύνης. καὶ γὰρ τὸν
ἀγῶνα μεθ᾽ ὑμῶν μᾶλλον ἢ πρὸς ὑμᾶς ἑλόμενοι ποιή-
σασθαι, καὶ ἀμείνους εἶναι καὶ δικαιότερα ἀξιοῦν ὑμᾶς
ἔκριναν Φιλίππου· καὶ τὰ παρ᾽ [5] αὐτοῖς τε καὶ παρὰ
πᾶσιν ἐν πλείστῃ φυλακῇ, παῖδας καὶ γυναῖκας ἐφ᾽ ὑμῖν
ποιήσαντες, σωφροσύνης πίστιν περὶ ὑμῶν ἔχοντες ἔδειξαν.
Ἐν οἷς ἅπασιν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατά γ᾽ [6] ὑμᾶς ὀρθῶς
ἐφάνησαν ἐγνωκότες. οὔτε γάρ, εἰς τὴν πόλιν εἰςελθόντος
τοῦ στρατοπέδου, οὐδεὶς οὐδὲν οὐδ᾽ ἀδίκως ὑμῖν ἐνεκάλεσεν·
οὕτω σώφρονας παρέσχεσθε ὑμᾶς αὐτούς· δίς τε [7] παρατα-
ξάμενοι τὰς πρώτας μάχας, τήν τ᾽ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ καὶ

[1] ἡμῖν [2] Μεταταῦτα [3] ἐξῄειτε [4] τἂν [5] αὐτοῖς δὲ καὶ τὰ παρὰ [6] * ὑμῶν [7] † συμπαραταξάμενοι

Ὑμῖν ἀπεκρ.] Ita Tayl. Vid. Var. Lect.

ξγ΄. Ἐξῆτε] Ἀντὶ τοῦ, ἐξῄειτε, παρὰ τὸ Ἔξειμι, τὸ Ἐξέρχομαι. WOLF. Vid. Var. Lect.

Τῶν ὁπλιτῶν] *Peditibus et equitibus*, nempe Thebanorum. AUGER.

Ὄντων] Latet hic aliquid, quod turbat sententiam. *Che essendo fuori i lor cavalli, nondimeno nelle case, i dentro la città ricevettero il nostro essercito:* Versio Italica. TAYLOR.

Ἱππέων ὄντων] F. deest aliquid. MARKLAND.

Καθ᾽ ὑμῶν] Vide Not. ad Æschin. 439. R. 384. 2. T. περὶ ὑμῶν Reg. ε. Guelph. Vind. ὑπὲρ ζ. TAYLOR.

Σωφροσύνης] *Temperantiæ*. V. cum Harl. Xenoph. M. S. IV. 5. 7. ibique Ernest. et Schneider. in argumento. v. 15. ἔκρ. ἢ Φίλιππον, κ. τ. π. αὐτοῖς, καὶ τὰ παρὰ π. δὲ ἐν πλ. Tayl.

Πᾶσι δὲ] Reiske Codd. nonnull. secutus δὲ post αὐτοῖς collocaverat, sed ipse in Annotat. hoc factum improbavit. Recte καὶ-δὲ *sed et, quid? quod.* Demosth. in Mid. §. 9. *a med.* ἐγὼ δὲ ἓν μὲν ἐκεῖνο εὖ οἶδα, καὶ ὑμᾶς δὲ εἰδέναι χρή, quo loco recte editorem novissimum δὲ *etiam* reddidisse dubitem. Adde Xenoph. Anab. I. 1. 2. WUNDERL.

Ὑμᾶς] Reiske e conj. ὑμῶν. Nos vulgatam interpretamur: *ex vestro quidem ingenio recte judicasse apparuit.* IDEM.

Τὴν ἐπὶ — χειμερινὴν] [Ita Tayl.] Diodorus unam illam pugnam narrat, qua Græcorum opes conciderunt. Sed res gestæ illorum temporum utique notiores Demostheni fuerunt, videnturque hæ di-

τὴν χειμερινήν, οὐκ ἀμέμπτους μόνον ὑμᾶς αὐτοὺς ἀλλὰ καὶ θαυμαστοὺς ἐδείξατε, τῷ κόσμῳ, ταῖς παρασκευαῖς, τῇ προθυμίᾳ. ἐφ᾽ οἷς παρὰ μὲν τῶν ἄλλων ὑμῖν ἐγίγνοντο ἔπαινοι, παρὰ δ᾽ ὑμῶν θυσίαι καὶ πομπαὶ τοῖς θεοῖς. Καὶ ἔγωγ᾽ ἡδέως ἂν ἐροίμην Αἰσχίνην· ὅτε ταῦτ᾽ ἐπράττετε, καὶ ζήλου καὶ χαρᾶς καὶ ἐπαίνων ἦν ἡ πόλις μεστή, πότερον συνέθυε καὶ συνευφραίνετο τοῖς πολλοῖς, ἢ λυπούμενος καὶ στένων καὶ δυσμεναίνων ἐπὶ τοῖς κοινοῖς ἀγαθοῖς οἴκοι καθῆτο; Εἰ μὲν γὰρ παρῆν καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ἐξητάζετο, πῶς οὐ δεινὰ ποιεῖ, μᾶλλον δ᾽ οὐδ᾽ ὅσια, εἰ ὧν

micationes potius, quam justa prœlia fuisse. Fluvius vero ille, sive Cephisus, sive Hæmon, sive Thermedon fuerit, sive quis alius, nostra nihil refert. Wolf.

Ibid. Non potui melius de Demosthene mereri, quam si verba optimi Corsinii Fast. Attic. Dissert. III. §. 23. describerem. " De priori quidem pugna, quæ *ad flumen* contigisse dicitur, nihil hic dissero, quippe quæ facile prope Cephissum, qui Elateam, Orchomenum, et Chæroneam ipsam, interjectosque Phocidis Bœotiæque campos alluebat, committi potuerit. Quid vero de posteriore pugna suspicari, vel divinare quis poterit, quæ *hyberna* vocatur, cum tamen illa, inito jam Atheniensium cum Thebanis fœdere, atque ante Chæronensem cladem, adeoque Hecatombæone mense, vel ipsa æstate jam adulta, commissa fuerit? Mihi certe suspicio suboritur, Demosthenis textum depravatum esse, neque tamen facile dixerim, qua ratione ille corrigi, sanarique debeat. Id unum observo, quod in Phocidis, Bœotiæque finibus, inter Elateam, Phocensium urbem, quæ jampridem a Philippo occupata fuerat, et Chæroneam Bœotiæ civitatem, quam postremo Philippus ingenti Græcorum clade celebrem reddidit, Orchomenus urbs reperitur, atque exinde XX stadiorum intervallo, Aspledon, sive Spledon, Homero Iliad. II. v. 18. Pausaniæ l. 10. cæterisque Geographis memorata. De Splendone vero sic Strabo: Εἶτ᾽ Εὐδείελος μετωνομάσθη καὶ αὐτὴ καὶ ἡ χώρα, ἰδίωμά τι τάχα προσφερομένη ἐκ τοῦ δειλινοῦ κλίματος, οἰκεῖον τοῖς κατοικοῦσι, καὶ μάλιστα τὸ εὐχείμερον. l. 9. Vide Eustath. ad Iliad. B. n. 19. Quid ergo si Splendonem illam, non Εὐδείελον solum, sed etiam, Εὐχειμερινὴν vocatam esse quis dixerit, aut Εὐχειμερινῆς nomine urbem illam, finitimamque regionem a Demosthene hic indicatam esse conjiciat, ut ostenderet Athenienses Philippo ex Elateæ finibus in Bœotiam vel Chæroneam properanti primo prope Cephissum amnem, aut Melanem, qui Splendonem alluebat, deinde vero prope Splendonem ipsam, aut Orchomenum, acriter restitisse, quamvis postremo apud Chæroneam profligati illi fuerint? Si ejusmodi conjecturæ locus supersit, fortassis Demosthenes scripserat καὶ τὴν περὶ τὴν Εὐχειμερινὴν, *et altero circa Euchemerinen conflictu*; atque ipsa articuli iteratio imperitum librarium impulit, ut καὶ τὴν χειμερινὴν, nullo, ut opinor, sensu nobis obtruderet. Sed hæc divinando solum hic protuli." Hæc ille Vir præstantissimus. Quod si Hyems una intercesserit inter fœdus cum Thebanis initum, et pugnam ad Chæroneam, quidni recepta lectio confirmaretur? Quod tamen fieri non potuit, si mense Scirrhophorione, (aut Hecatombæone demum) icerint istud fœdus, et Metagitnione proxime sequenti, pugnaverint. Taylor.

Ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ] Cephissum fl. intelligunt plerique: pugna autem posterior, χειμερινὴ, *hyeme* illa commissa est, quæ inter fœdus cum Thebanis initum et prælium Chæronense intercessit. Supra not. ad §. 51. ad fin. Stock.

Δυσμεναίνων] Παρὰ τὸ δυσμενής. Homerus δυσμενεαίνων κατ᾽ ἐπένθεσιν τοῦ ε. facit. Wolf. Loca Homeri sunt in Odyss. B. 73. Υ. 314. Harl.

Καθῆτο] Καθῆστο Reg. α. ε. Vide T. Magistr. supra a me adductum, ad §. ι. Hunc locum etiam laudat idem Lexicographus v. Ζηλῶ. Taylor. v. 5. ἐπράττετο Tayl.

Πῶς οὐ δεινὰ ποιεῖ, μᾶλλον δ᾽ οὐδ᾽ ὅσια] Id est, *qui fieri potest, ut non ipse indigno facto se alliget, atque adeo nefario?* ἀνόσιον enim cum dicebant, et οὐχ ὅσιον, significabant *impium, nefarium, scelestum,* sicut contra ὅσιον *sanctum,* ἁγνὸν, καὶ εὐαγῆ, καὶ καθαρὸν, *innocentem, et nullo scelere contaminatum. Ex edit.* Hervag.

ὡς ἀρίστων ὄντων αὐτὸς τοὺς θεοὺς ἐποιήσατο μάρτυρας,
301 ταῦθ᾽ ὡς οὐκ ἄξια νῦν ὑμᾶς ἀξιοῖ ψηφίσασθαι τοὺς ὀμωμοκότας τοὺς θεούς; εἰ δὲ μὴ παρῆν, πῶς οὐκ ἀπολωλέναι πολλάκις ἐστὶ δίκαιος, εἰ ἐφ᾽ οἷς ἔχαιρον οἱ ἄλλοι, ταῦτ᾽ ἐλυπεῖτο ὁρῶν; Λέγε δὴ καὶ ταῦτα τὰ ψηφίσματά μοι.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΘΥΣΙΩΝ.

ξδ΄. [1] Οὔκουν ἡμεῖς μὲν ἐν θυσίαις ἦμεν τότε, Θηβαῖοι δ᾽ ἐν τῷ δι᾽ ἡμᾶς σεσῶσθαι νομίζειν, καὶ περιειστήκει τοῖς βοηθείας δεήσεσθαι δοκοῦσιν ἀφ᾽ ὧν ἔπραττον οὗτοι, αὐτοὺς βοηθεῖν ἑτέροις ἐξ ὧν [2] ἐπείσθητ᾽ ἐμοί. Ἀλλὰ μὴν οἵας τότ᾽ ἠφίει φωνὰς ὁ Φίλιππος καὶ ἐν οἵαις ἦν ταραχαῖς ἐπὶ τούτοις, ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τῶν ἐκείνου μαθήσεσθε, ὧν εἰς Πελοπόννησον ἔπεμψε. Καί μοι λέγε ταύτας λαβών, ἵν᾽ εἰδῆτε, ἡ ἐμὴ συνέχεια καὶ πλάνοι καὶ ταλαιπωρίαι καὶ τὰ πολλὰ ψηφίσματα, ἃ νῦν οὗτος διέσυρε, τί ἀπειργάσατο. Καίτοι πολλοὶ παρ᾽ ὑμῖν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γεγόνασι ῥήτορες ἔνδοξοι καὶ μεγάλοι πρὸ ἐμοῦ, Καλλίστρατος ἐκεῖνος, Ἀριστοφῶν, Κέφαλος, Θρασύβουλος, ἕτεροι μυρίοι· ἀλλ᾽ ὅμως οὐδεὶς πώποτε τούτων [3] διὰ παντὸς ἔδωκεν ἑαυτὸν εἰς οὐδὲν τῇ πόλει, ἀλλ᾽ ὁ μὲν γράφων οὐκ ἂν ἐπρέσβευσεν, ὁ δὲ πρεσβεύων οὐκ ἂν ἔγραψεν. ὑπελείπετο γὰρ [4] αὐτῶν ἕκαστος ἑαυτῷ ἅμα μὲν ῥᾳστώνην,

[1] † Οὐκοῦν [2] † ἐπείσθητέ μοι [3] † διαπαντὸς [4] † αὐτῶν

Αὐτοὺς τοὺς θεοὺς] Αὐτοὺς restitui, ejecto αὐτὸς, quod Reiske e Codd. nonn. prætulerat. Vide opposita αὐτοὺς τοὺς θεοὺς— ὑμᾶς. Wunderl. v. 2. ἄριστα pro ἄξια Tayl.

ξδ΄. Οὐκοῦν ἡμεῖς κ. τ. λ.] *Proinde nos tum in sacrificiis eramus toti atque in supplicationibus. Thebani autem in eo, ut sese a vobis servatos ducerent et agnoscerent. adeoque res in contrarium circumuctæ sunt, ut qui ex istorum rebus gestis eo redacti erant, alieni ut præsidii egentes esse viderentur, iidem ipsi ut aliis suppetias ultro mitterent, ex quo utique ausculture consiliis meis cœpistis.* Ubi observandum quod ἀφ᾽ ὧν ἔπραττον οὗτοι dixit, idem esse quod διὰ τὰ τούτοις πεπραγμένα. Et, ἐξ ὧν ἐπείσθητέ μοι, τὸ, τούτων ἕνεκα ὧν τυγχάνετέ μοι πεπεισμένοι. *Ex edit.* Hervag.

Θηβαῖοι κ. τ. λ.] Θηβαῖοι δὲ ἦσαν ἐν τῷ νομίζειν, σεσῶσθαι (Latine ἑαυτοὺς addendum) δι᾽ ἡμᾶς, καὶ περιειστήκει τοῖς δοκοῦσι δεήσεσθαι βοηθείας. διὰ τί; ἀφ᾽ ὧν ἔπραττον οὗτοι, S. οἱ προδόται. τὸ τί; αὐτοῖς βοηθεῖν ἑτέροις. ὅπως αὐτοὶ βοηθῶσιν ἑτέροις, S. τοῖς Θηβαίοις. Wolf.

Ὅτι ἡ ἐμὴ] [Ita Tayl.] F. ὅ, τι, et delendum τί in v. seq. Markland. v. 9. αὐτοῖς, et v. 16. ἡμῖν, et v. 19. τούτων πώποτε Tayl.

Πλάνη] [Ita Tayl.] *Discursus. Concursatio.* Erudite H. Steph. Thes. L. Gr. Tom. III. col. 339. Nugivendolum hic habemus Scholiasten. Taylor.

Εἰς οὐδὲν] An εἰς ὅλον? Harl.

Ὑπελείπετο κ.τ.λ.] *Relinquebat sibi unusquisque simul fungendi officii facilitatem, simul si quid secus accidisset, criminis relationem.* ἀναφορὰ *relatio criminis est, et* ἀναφέρειν τὴν αἰτίαν ἐπ᾽ ἄλλον, *referre et rejicere*

ἅμα δ' εἴ τι [1] γένοιτο ἀναφοράν. Τί οὖν; εἴποι τις ἄν, σὺ τοσοῦτον [2] ὑπερῆρας ῥώμῃ καὶ τόλμῃ τοὺς ἄλλους, ὥστε πάντα ποιεῖν αὐτός; Οὐ λέγω ταῦτα, ἀλλ' οὕτως ἐπεπείσμην μέγαν εἶναι τὸν κατειληφότα κίνδυνον τὴν πόλιν, ὥστ' οὐκ ἐδόκει μοι [3] ὥραν οὐδὲ πρόνοιαν οὐδεμίαν τῆς ἰδίας ἀσφαλείας διδόναι, ἀλλ' ἀγαπητὸν εἶναι, 302
εἰ μηδὲν παραλείπων τις ἃ δεῖ πράξειεν. ἐπεπείσμην δ' ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, τυχὸν μὲν ἀναισθητῶν, ὅμως δ' ἐπεπείσμην, μήτε γράφοντ' ἂν ἐμοῦ γράψαι βέλτιον μηδένα, μήτε πράττοντα πρᾶξαι, μήτε πρεσβεύοντα πρεσβεῦσαι προθυμότερον [4] μηδὲ δικαιότερον. διὰ ταῦτ' ἐν ἅπασιν ἐμαυτὸν ἔταττον. Λέγε δὴ τὰς ἐπιστολὰς [5] τὰς τοῦ Φιλίππου.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

Εἰς ταῦτα κατέστησε Φίλιππον ἡ ἐμὴ πολιτεία, Αἰσχίνη· ταύτην τὴν φωνὴν ἐκεῖνος ἀφῆκε δι' ἐμέ, πολλοὺς καὶ θρασεῖς τὰ πρὸ τούτων τῇ πόλει ἐπαιρόμενος λόγους.

[1] † γίγνοιτο [2] ὑπερῆρας τοὺς ἄλλους ῥώμῃ καὶ τόλμῃ [3] χώραν οὐδὲ *προνοίας [4] † μήτε [5] † Desunt articuli.

crimen in alium, ut solent qui excusant. Aliter tamen accipitur paulo inferius. ὅτι τὸ μὲν ἔστ' ἀνενεγκεῖν ἐπ' ἐκείνους καὶ τὰς τῶν δικαστηρίων γνώσεις, καὶ τὸ, τοῦτον αὐτὸν ἐκεῖνον μὴ κατηγορηκέναι, τῶν ταῦτα γραψάντων ἅπερ οὗτος νυνὶ, καὶ τὸ, τοὺς νόμους μηκέτι ἐᾶν περὶ τῶν οὕτω πραχθέντων κατηγορεῖν, nempe quod huic adversus illos, et adversus judiciorum cognitiones recusare criminationem multipliciter licet. Primum enim dicet præjudicia in illorum absolutione facta, deinde quod huic non licet accusare Ctesiphontem, qui prius illis negotium nullum exhibuerit, qui eadem tum tulerunt, quæ hic nunc tulit, et quod legibus non liceat jam hujuscemodi res criminari. hic ἀναφέρειν pro *recusare* ponitur, hoc est, exceptione crimen summovere et rejicere. *Ex edit.* Hervag.

Ἀναφορὰν] Μετάθεσιν τῆς ἀληθείας. σχ. Vide Harpocrat. Suid. in v. Vales. ad Harpocr. pag. 20. et Æschin. pag. 277. 4. R. 275. l. ult. T. Taylor.

Ἀναφορὰν] Vox forensis. Actio subsidiaria, qua quis crimen sibi illatum in alium rejicit. *Harpoc.* Vel exponi possit simpliciter, *recursus, receptaculum. Æsch.* de fals. leg. νῦν δὲ αὐτοῖς μὲν κατέλιπεν τὴν εἰς τὸ ἀφανὲς ἀναφορὰν, *nunc autem sibi reliquit P. Aths. in latendi facultate recessum.* Vid. Polluc. VI. 184. Stock.

Χώραν] [Ita Tayl.] Omnino ὥραν, ut olim correxeram. Præsto sunt MSS. Feliciani. Guelph. Vindob. et Reg. α. Taylor.

Πρόνοιαν] Non necessario Reiske emendationem προνοίας intulit, quam et constructio verborum respuere videtur. Wunderl.

Προθυμότερον] F. γράφοντα—γράψαι βέλτιον— μήτε πράττοντά τι πρᾶξαι προθυμότερον, μήτε πρεσβεύοντα πρεσβεῦσαι δικαιότερον. Jam omnia pariter procedunt. Et multa sunt, quæ hanc correctionem suadent. Taylor. v. 10. πρ. τι πρᾶξ. Tayl.

Τὰς τοῦ] Optimorum Codd. auctoritate et Græcæ linguæ ratione postulantibus, addidi. Wunderl.

Τῇ πόλει ἐπαιρόμενος λόγους] Κατὰ τῆς πόλεως ἐπηρμένας λαλήσας. Aretinus: *Contra urbem minitatus.* Perionius: *Verba audaciæ arrogantiæque plena jactare solitus.* Meletus: *Cum antea semper multa et superba verba contra hanc civitatem efferret.* Melanchtho: *Cum antea superba multa huic civitati minitatus esset.* Wolf.

Ἐπαιρόμενος] Ulpianus per ἐπαίρων exponit. Vid. Harpocr. et Suid. de hoc loco Demosthenis, Meurs. III. Attic. Lect. 18. Taylor.

Ἀνθ' ὧν δικαίως ἐστεφανούμην ὑπὸ τουτωνί, καὶ σὺ παρὼν οὐκ ἀντέλεγες, ὁ δὲ γραψάμενος Διώνδας τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων οὐκ ἔλαβε. Καί μοι λέγε ταῦτα τὰ ψηφίσματα, τὰ τότε μὲν ἀποπεφευγότα, ὑπὸ τούτου δ' οὐδὲ γραφέντα.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

ξέ. Ταυτὶ τὰ ψηφίσματα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰς αὐτὰς συλλαβὰς καὶ [1] ταὐτὰ ῥήματα ἔχει, ἅπερ πρότερον μὲν Ἀριστόνικος, νῦν δὲ Κτησιφῶν γέγραφεν οὑτοσί· καὶ ταῦτ' Αἰσχίνης οὔτ' ἐδίωξεν αὐτός, οὔτε τῷ γραψαμένῳ συγκατηγόρησε. Καίτοι τότε τὸν Δημομέλην τὸν ταῦτα γράφοντα καὶ τὸν Ὑπερίδην, εἴπερ ἀληθῆ μου νῦν κατηγορεῖ, μᾶλλον ἂν εἰκότως ἢ τόνδ' ἐδίωκε. [2] Διὰ τί; Ὅτι τῷ μὲν ἔστ' ἀνενεγκεῖν ἐπ' ἐκείνους καὶ τὰς τῶν δικαστηρίων γνώσεις καὶ τὸ τοῦτον αὐτὸν ἐκείνων μὴ
303 κατηγορηκέναι ταὐτὰ γραψάντων, ἅπερ οὗτος νυνί, καὶ τὸ τοὺς νόμους μηκέτ' ἐᾶν περὶ τῶν οὕτω πραχθέντων κατηγορεῖν, καὶ πολλὰ ἕτερα· τότε δ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἂν ἐκρίνετο ἐφ' ἑαυτοῦ, πρίν τι τούτων προλαβεῖν.

[1] † τὰ αὐτὰ [2] † διατί;

Ὁ δὲ γραψάμενος Διώνδας] De hoc et Plutarchus in *vita* minore Demosthenis, ὑπωμόσατο Διώνδας. Wolf.

Ψηφίσματα—γραφέντα] Κατηγορηθέντα explicat σχ. Recte. atque id eo libentius annoto, quoniam mox v. 12. sequitur γράφοντα τὰ ψηφίσματα in sensu paulo alieniore. Et potius οὐ γραφέντα, uti Harl. et ε. Taylor.

ξέ. Ὑπερίδην] Cf. Ruhnken. ad Rutil. p. 64. et LXIX. Harl.

Τῷ μὲν] i. e. Ctesiphonti. Taylor. Vid. Var. Lect.

Ἐκεῖνον] [Ita Tayl.] Ἐκείνων legit Ulpianus, sed non eadem felicitate interpretatur, sc. τῶν ψηφισμάτων. ἐκείνων pariter Aug. Ital. Harl. Vindob. cum Edit. Luteciana. Verum non est *accusare decreta, sed eos, qui tulerunt*, ut recte Wolfius vertit: et ut recte alii: *non haver costui accusati* quelli che haveano scritto *il medesimo che costui hora.* Taylor. mox ταῦτα Tayl.

Τότε δ' αὐτὸ] F. τότε δ' αὖ τὸ πρᾶγμα. *Tum vero vicissim.* Locutio est pura puta Græcanica. Vide ad Æschin. 546. pen. R. 426. 6. T. Taylor.

Ἂν ἐκρίνετο——πρίν τι] Subaudi δικαστὰς, *priusquam* judices *aliquid horum præciperent*, i.e. præjudicatum acciperent. Auger.

Ἀνεκρίνετο] [Ita Tayl.] Reiskius, qui Marklandum ob particulam ἂν illatam ad §. λ'. acerbius taxavit, ipse eam huic loco male intulisse censendus est. Nam Τότε δ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἀνεκρίνετο ἐφ' ἑαυτοῦ, πρίν τι τούτων προλαβεῖν, ubi ἂν ἐκρίνετο de conjectura ille reposuit, εἰ μ' ἐδίωκε Αἰσχίνης ex contextu supplendum, et res ipsa, nulla conditione adjecta, æque pro certa accipienda est, ut verba, quæ sequuntur Ἀλλ' οὐκ ἦν τότε—οὐκ ἦν τότε ταῦτα. Deterrere Reiskium debebant loca, ut §. νθ'. Εἰ γὰρ ἦν ἅπασι πρόδηλα τὰ μέλλοντα γενήσεσθαι—οὐδ' οὕτως ἀποστατέον τῇ πόλει τούτων ἦν, εἴπερ ἢ δόξης, ἢ προγόνων, ἢ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος εἶχε λόγον. et §. νή. Εἰ μὲν γὰρ ἦν σοὶ πρόδηλα τὰ μέλλοντα, Αἰσχίνη, μόνῳ τῶν ἄλλων, ὅτ' ἐβουλεύεθ' ἡ πόλις περὶ τούτων, τότ' ἔδει σε προλέγειν. §. οδ'. Μετὰ γὰρ τὴν μάχην εὐθὺς ὁ δῆμος—ἡνίκ' οὐδὲ ἀγνωμονῆσαί τι θαυμαστὸν ἦν τοῖς πολ-

ξς'. Ἀλλ' οὐκ ἦν οἶμαι τότε, ἃ νυνὶ ποιεῖ, ἐκ παλαιῶν χρόνων καὶ ψηφισμάτων πολλῶν ἐκλέξαντα, ἃ μήτε προῄδει μηδεὶς μήτ' ἂν ᾠήθη τήμερον ῥηθῆναι, διαβάλλειν, καὶ μετενεγκόντα τοὺς χρόνους, καὶ προφάσεις ἀντὶ τῶν ἀληθῶν ψευδεῖς μεταθέντα τοῖς πεπραγμένοις, δοκεῖν τι λέγειν. οὐκ ἦν τότε ταῦτα, ἀλλ' ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας, ἐγγὺς τῶν ἔργων, ἔτι μεμνημένων ὑμῶν καὶ μόνον οὐκ ἐν ταῖς χερσὶν ἕκαστα ἐχόντων, πάντες ἐγίγνοντ' ἂν οἱ λόγοι. διόπερ τοὺς παρ' αὐτὰ τὰ πράγματα ἐλέγχους φυγὼν νῦν ὕστερον ἥκει, ῥητόρων ἀγῶνα νομίζων, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ οὐχὶ τῶν πεπολιτευμένων ἐξέτασιν ποιήσειν [1]ὑμᾶς, καὶ λόγου κρίσιν, οὐ τοῦ τῇ πόλει συμφέροντος ἔσεσθαι.

ξζ'. Εἶτα σοφίζεται, καί φησι προςήκειν, ἧς μὲν οἴκοθεν ἥκετ' ἔχοντες δόξης περὶ ἡμῶν ἀμελῆσαι· ὥςπερ δ' ὅταν οἰόμενοι περιεῖναι χρήματά τῳ λογίζησθε, ἂν καθαραὶ ὦσιν

[1] ὑμᾶς [ὑπολαμβάνων], καὶ † λόγων

λους πρὸς ἐμὲ, πρῶτον μὲν, περὶ σωτηρίας τῆς πόλεως βουλευόμενος, τὰς ἐμὰς γνώμας ἐχειροτόνει. ubi Marklandus, θαυμαστὸν ἂν ἦν *fuisset* legendum esse opinans, sensu—nulla enim prorsus conditio cogitari potest—æque turpiter aberravit, quam cum §. ϛς'. Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα πράττειν, Αἰσχίνη, τὸν καλὸν κἀγαθὸν πολίτην δεῖ, ὧν κατορθουμένων μὲν, ὦ γῆ καὶ θεοί! μεγίστοις ἀναμφισβητήτως ὑπῆρχεν εἶναι, καὶ τὸ δικαίως προςῆν, ὡς ἑτέρως δὲ συμβάντων, τὸ γοῦν—εὐδοκιμεῖν περίεστι καὶ τὸ μηδένα μέμφεσθαι τὴν πόλιν. ὑπῆρχεν ἂν εἶναι reponendum esse conjiciebat. Nam ὧν κατορθουμένων—ὑπῆρχεν dictum est pro ἃ εἰ κατωρθοῦντο—ὑπῆρχεν, Demosthenesque, *factum esse*, ut *civitas Atheniensium tum floreret*, certo pronuntiat. Miror igitur neque §. ϛζ'. Καίτοι ταύτης τῆς μελέτης, Αἰσχίνη, καὶ τῆς ἐπιμελείας, εἴπερ ἐκ ψυχῆς δικαίας ἐγίγνετο καὶ τὰ τῆς πατρίδος συμφέροντα προῃρημένης, τοὺς καρποὺς ἔδει καλοὺς καὶ γενναίους καὶ πᾶσιν ὠφελίμους εἶναι neque §. κθ'. νς'. Marklandum aut Reiskium quidquam mutandum censuisse. Nos ejusmodi locis abstinendum esse statuimus, reputantes iidem, quantum ἐβουλόμην et ἐβουλόμην ἂν apud Æsch. in Ctes. §. 2. et 99. differant. Nec apud Ciceronem Philipp. II. c. 10. *Utinam, Cn. Pompei, cum C. Cæsare societatem aut numquam coisses aut numquam diremisses! Fuit alterum gravitatis, alterum prudentiæ tuæ*, erunt, opinor, qui indicativum *fuit* labefactare audeant. Wunderl.

Τούτων] An τοῦτον, sc. Æschinem? Markland.

Προλαβεῖν] Προσλαβεῖν Aug. Vind. Reg. α. *Non essendo ancora niuna di queste cose seguite*: Ferrus. *Antequam aliquod de his præjudicium acceptum esset*: Anon. Venet. *Ac tunc quidem res ipsa per se perpenderetur et disceptaretur, priusquam quicquam horum antecessisset, priusquam ullum præjudicium factum esset*: Lambinus. Vides hominem sibi ipsi fere displicere. Taylor.

ξς'. Αὐτῆς ἀλ. ἐγ. οὔσης τ. ἐρ.] [Ita Tayl.] F. αὐτῆς τῆς ἀληθείας. Markland. Ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας Ven. Ital. α. ζ. Regiorum. Forte ἐπὶ τῆς ἀληθείας, ut Guelph. Aug. Vindob. atque uti ex lectione Cod. Italici conjecturam fecit ille, qui istud exemplar contulit. Porro Voces, ἐγγὺς οὔσης absunt a Guelph. et Reg. α. et puto glossam olim fuisse. Taylor.

Ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας] *Coram veritate ipsa*, ἐγγὺς τῶν ἔργων, *prope eventa*, ἔτι μεμνημένων ὑμῶν (scil. αὐτῶν), *vobis ea adhuc recenti memoria continentibus.* Harl.

Παρ' αὐτὰ τὰ πράγμ.] *Sub ipsa facta*, h. e. tempore, quo ista gerebantur. cf. infra c. 88. ab initio. Idem.

Ποιήσειν ὑμᾶς ὑπολαμβάνων] Ita Tayl. V. Var. Lect. et v. 10. γέ μοι, et v. ult. κἂν.

ξζ'. Κἂν καθαραὶ ὦσιν αἱ ψῆφοι, καὶ μηδὲν

αἱ ψῆφοι καὶ μηδὲν περιῇ, συγχωρεῖτε, οὕτω καὶ νῦν τοῖς ἐκ τοῦ λόγου φαινομένοις προςθέσθαι. Θεάσασθε τοίνυν, ὡς σαθρὸν ὡς ἔοικέν ἐστι φύσει πᾶν ὅ τι ἂν μὴ δικαίως ᾖ πεπραγμένον. ἐκ γὰρ αὐτοῦ τοῦ σοφοῦ τούτου παραδείγματος ὡμολόγηκε νυνὶ [1]ὑμᾶς ὑπάρχειν ἐγνωσμένους ἐμὲ μὲν λέγειν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, αὐτὸν δ' ὑπὲρ Φιλίππου·
304 οὐ γὰρ ἂν μεταπείθειν ὑμᾶς ἐζήτει, μὴ τοιαύτης οὔσης τῆς ὑπαρχούσης ὑπολήψεως περὶ ἑκατέρου. Καὶ μὴν ὅτι γ' οὐ δίκαια λέγει μεταθέσθαι ταύτην τὴν δόξαν ἀξιῶν ὑμᾶς, ἐγὼ διδάξω ῥᾳδίως, οὐ τιθεὶς ψήφους—οὐ γάρ ἐστιν ὁ τῶν πραγμάτων οὗτος λογισμός—ἀλλ' ἀναμιμνήσκων ἕκαστα ἐν βραχέσι, λογισταῖς ἅμα καὶ μάρτυσι τοῖς ἀκούουσιν ὑμῖν χρώμενος. Ἡ γὰρ ἐμὴ πολιτεία, ἧς οὗτος κατηγορεῖ, ἀντὶ μὲν τοῦ Θηβαίους μετὰ Φιλίππου συνεμβαλεῖν εἰς τὴν χώραν, ὃ πάντες ᾤοντο ἔσεσθαι, μεθ' [2]ἡμῶν συμπαραταξαμένους ἐκεῖνον κωλύειν ἐποίησεν· ἀντὶ δὲ τοῦ ἐν τῇ Ἀττικῇ τὸν πόλεμον εἶναι, ἑπτακόσια στάδια ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τοῖς Βοιωτῶν ὁρίοις γενέσθαι· ἀντὶ δὲ τοῦ τοὺς λῃστὰς [3]ἡμᾶς φέρειν καὶ ἄγειν ἐκ τῆς Εὐβοίας, ἐν εἰρήνῃ τὴν Ἀττικὴν ἐκ θαλάττης εἶναι πάντα τὸν πόλε-

[1] † ὑμᾶς [2] ὑμῶν [3] † ἡμᾶς

περιῇ] Post utitur verbo ἀντανελεῖν, cum par est accepti expensique ratio. Aretinus: *Si posito diligenter calculo, nihil ipsi deberi reperiatis.* Perionius: *Si ratio constet, nihilque supersit.* Melanchtho: *Ut si mercator existimans multum superesse pecuniæ, positis calculis invenerit nihil superesse, mutat opinionem.* Meletus: *Calculis puris visis, cum nihil reliquum fuerit.* Wolf.

Σαθρὸν] Hesych. tom. II. col. 1137. Σαθρὰ, inquit, ἀσθενῆ, κεκλασμένα. Conf. Suidas in Σαθρὸς, et apud Albertum, quem conferas, ad Σαβακὸς apud Hesychium Photii Lex. MS. Σαθρὸν, οὐ σαβακὸν, χρὴ λέγειν. Et Fœsius in Œconom. Hippocratis Σαθρὸς, *marcidus, flaccidus, putris, lacerus*, et *vietus* vertit. Harl.

Ἐγνωσμένους] Rarior istius Passivi usus, pro ἐγνωκότας, uti probe animadvertit H. Stephanus Thes. T. I. col. 1830. Ecce, ut scrupulum tollat Cod. Reg. ζ. Præfert enim ἐγνωκότας. Quod commendo. Taylor.

Αὐτὸν] Αὖ τόν. Markland.

Πραγμάτων] F. χρημάτων. Perionius: *Neque enim ea est rerum ratio.* Meletus: *Non enim ea est computatio rerum gestarum.* Wolf. F. χρημάτων. Vid. superiora. Markland. Instituitur Comparatio inter Computum de *pecuniæ rationibus* habitum, et Judicium de *rebus gestis* factum: Et concludit demum 148. 3. ἆρά σοι ψῆφοις ὅμοιος ὁ τῶν ἔργων λογισμὸς φαίνεται; Ergo necessario hic requiritur vox χρημάτων. Ait, non *calculis*, non *computo*, non *abaco* rem hanc esse conficiendam: οὐ τιθεὶς ψήφους· οὐ γάρ ἐστιν ὁ τῶν χρημάτων οὗτος λογισμός. Et in hac causa adjuvamur a Scholiaste. *Percioche non è* di robbe *questo conto.* Italus. Taylor. v. 16. παραταξ. Tayl.

Πόλεως] Ἀττικῆς Cod. ε. solus. Non parvum ea res discrimen adfert ad computum itineris. Idem.

Φερ. καὶ ἄγειν] *Deprædari, auferre et abigere quæ potuissent.* v. Gronov. Obss. lib. III. c. 22. p. 478. ed. Lips. Harl.

Ἐκ θαλάττης εἶναι, πάντα τὸν πόλεμον] Aretinus: *Ut maritima regio omni belli tempore pacata fuerit.* Melanchtho: *Sed toto belli tempore mare pacatum haberemus.* Perionius: *Ut pacata Attica, et tuta, qua*

μον· ἀντὶ δὲ τοῦ τὸν Ἑλλήσποντον ἔχειν Φίλιππον λαβόντα Βυζάντιον, συμπολεμεῖν τοὺς Βυζαντίους μεθ᾽ ἡμῶν πρὸς [1] ἐκεῖνον. Ἆρά σοι ψήφοις ὅμοιος ὁ τῶν ἔργων λογισμὸς φαίνεται; ἢ δεῖν ἀντανελεῖν ταῦτα, ἀλλ᾽ οὐχ ὅπως τὸν ἅπαντα χρόνον μνημονευθήσεται σκέψασθαι; Καὶ οὐκέτι προστίθημι, ὅτι τῆς μὲν ὠμότητος, ἣν ἐν οἷς καθάπαξ τινῶν κύριος κατέστη Φίλιππος ἔστιν ἰδεῖν, ἑτέροις πειραθῆναι συνέβη, τῆς δὲ φιλανθρωπίας, ἣν τὰ λοιπὰ τῶν πραγμάτων ἐκεῖνος περιβαλλόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐπλάττετο, ὑμεῖς καλῶς ποιοῦντες τοὺς καρποὺς κεκόμισθε.

ξή. Ἀλλ᾽ ἐῶ ταῦτα. Καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτ᾽ εἰπεῖν ὀκνήσω, ὅτι ὁ τὸν ῥήτορα βουλόμενος δικαίως ἐξετάζειν καὶ μὴ συκοφαντεῖν οὐκ ἄν, οἷα σὺ νῦν ἔλεγες, τοιαῦτα κατηγόρει, 305
παραδείγματα πλάττων καὶ ῥήματα καὶ σχήματα μιμούμενος,—πάνυ γὰρ παρὰ τοῦτο, οὐχ ὁρᾷς; γέγονε τὰ τῶν

[1] ἐκεῖνον ἐποίησεν. ἆρα

ex parte ad mare pertinet, toto belli tempore esset. Meletus: *Atticam ex mari toto belli tempore tutam fuisse.* Verba sic ordina: Τὴν Ἀττικὴν εἶναι ἐκ θαλάττης ἐν εἰρήνῃ πάντα τὸν πόλεμον. WOLF.

Πάντα τὸν πόλεμον] *Toto tempore belli.* Ita Græci accusativis utuntur, non significantibus temporis spatium. *Ex edit.* HERVAG.

Ἐκεῖνον] Ad finem hujus periodi adjungunt MSS. non inscite, vocem ἐποίησεν. Istud vide. TAYLOR. V. Var. Lect.

Ἐκεῖνον ἐποίησεν] Ἐποίησεν, quod plures codd. omittunt, secludendum puto. Vide §. ξ΄. *in fin.* quæ de v. δεῖ notavi. WUNDERL.

Ἀντανελεῖν] Ἀνταναιρεῖσθαι. σχ. Profecto hujusmodi glossa non multum promovemus. Ita vertit Etruscus: *Overo parti egli, che bisogni* spegner questo dalla memoria degli huomini, *e non operare, come in perpetuo se n' habbiano a ricordare?* Et pariter Venetus ille, cujus nomen ignoratur. Et Lambinus quoque: *Tu has* [rationes] *contrario judicio* delere ac de medio tollere putas oportere, *et non, quomodo earum memoria posteris prodatur sempiterna, videre?* Certe hæc non satis sunt sana. Neque tamen in Codd. quidquam est adjumenti. Vide Wolfium supra. TAYLOR.

Ἀντανελεῖν] *Ad calculos revocata delere, convenientibus inter se accepti expensique rationibus.* STOCK.

Καὶ οὐκέτι προστίθημι κ. τ. λ.] Vide Dionys. Halic. de Thucyd. judic. §. 54. p. 163. TAYLOR.

Καθάπαξ] *Omnino.* Supra §. 58. οἱ καθάπαξ ἐχθροὶ τῆς πόλεως. Videatur T. Magister. IDEM.

Περιβαλλόμενος] Μηχανὴν περιτιθεὶς περὶ τὰ λοιπὰ τῶν πραγμάτων. σχ. *In animo concipiens, moliens,* etc. Et profecto cum hujusmodi glossam in Harpocratione reperiamus, scil. προβαλλομένους, ἀντὶ τοῦ, ὑποτιθεμένους· οἷον πρὸ τῆς πράξεως εἰς τὸν νοῦν ἐμβαλλομένους· ὡς Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος, pene adducor, ut credam, Lexicographum hunc locum respexisse, et textum Demosthenis ad eam normam esse reformandum. Certe Valesius errat, qui credit, hic ab Harpocratione intelligi istud τὴν ἐλπίδα προβαλλομένους, quod occurrit §. κή. Quod longe alia res est. IDEM.

ξή. Πάνυ κ. τ. λ.] Ironice. Sic Æschines, p. 492. 1. R. 403. 14. T. πάνυ γὰρ ἔδει δεηθῆναι. MARKLAND.

Παρὰ τοῦτο] Διὰ τοῦτο Codd. Ven. et Reg. ζ. Minus istud probo. Παρὰ inter alia significata, quorum nonnulla sunt exquisitiora, et vulgarem aciem effugiunt, illum in hoc loco habet usum, ut ita fere exponere possimus: *The fate of Greece did not depend upon my using this expression or that,* οὐ παρὰ τοῦτο γέγονε τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα. Disputat de hoc loco, et de vi hujus locutionis, H. Steph. Thes. III. 38. et æquipollere censet idiomati Gallico, *à cela pres.* Cui ego non obtempero. Non longe abest ab usu et proprietate τοῦ διὰ, quod modo vidimus in ejus locum substitui. Simile fere mox occurret, §. οά. εἴπερ ἐνεδέχετο παρὰ τοὺς παρόντας καιρούς. *If you could do it* for *the times.* Hæc verba ad meam fere sententiam interpretatur Etruscus: *Percioche in questo, ben sai* [ironice satis versum] *consiste una gran parte della salute de' Greci, se questo vocabolo, e non quello ho io usato.* Ita Lambinus: *In hoc enim positæ sunt fortunæ Græciæ, scilicet utrum hoc an illud verbum in oratione posuerim, huc an illuc manum porrexerim.* Alludit ad hunc locum Cicero Orat. §. 8. *Itaque se purgans jocatur Demosthenes, negat in eo positas esse fortunas Græciæ, in hoc eum, huc, an illuc, manum porrexerit.* D. Augustinus contra Crescon. l. 2. init. *Si enim Demosthenes, clarissimus Oratorum, quibus verborum tanta fuit cura, quanta rerum auctoribus nostris, cum tamen ei nonnullam locutionis insolentiam objecisset Æschines, negavit ille, in eo positas esse fortunas Græciæ, illone an illo verbo usus fuerit, et huc an illuc manum porrexerit.* D. denique Ambrosius in Lucam cap. 2. *Nam si Orator, illorum qui phaleras sermonum sequuntur, negat, in hoc fortunas positas esse Græciæ, hoc an illo verbo usus sit, sed rem spectandam putat,* cætera. TAYLOR. Conf. Seilerum in sua interpretatione german. ad h. l. et Plinium VIII. ep. 26. a Tayloro jam supra pag. 321. nr. 87. laudatum, ad quem conferas interpretes in editione Cortii, et Gesnerum in sua editione. HARL.

Ἑλλήνων [1] πράγματα, εἰ τουτὶ τὸ ῥῆμα ἀλλὰ μὴ τουτὶ διελέχθην ἐγώ, ἢ δευρὶ τὴν χεῖρα ἀλλὰ μὴ δευρὶ παρήνεγκα —, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ αὐτῶν τῶν ἔργων ἂν ἐσκόπει, τίνας εἶχεν ἀφορμὰς ἡ πόλις καὶ τίνας δυνάμεις, ὅτ᾽ εἰς τὰ πράγματα εἰσῄειν, καὶ τίνας συνήγαγον [2] αὔτῃ μετὰ ταῦτ᾽ ἐπιστὰς ἐγώ, καὶ πῶς εἶχε τὰ τῶν ἐναντίων· εἶτ᾽ εἰ μὲν ἐλάττους ἐποίησα τὰς δυνάμεις, παρ᾽ ἐμοὶ τἀδίκημ᾽ ἂν ἐδείκνυεν ὄν, εἰ δὲ πολλῷ μείζους, οὐκ ἂν ἐσυκοφάντει. Ἐπειδὴ δὲ σὺ τοῦτο πέφευγας, ἐγὼ ποιήσω· καὶ σκοπεῖτε, εἰ δικαίως χρήσομαι τῷ λόγῳ.

ξθ΄. Δύναμιν μὲν τοίνυν εἶχεν ἡ πόλις τοὺς νησιώτας, οὐχ ἅπαντας, ἀλλὰ τοὺς ἀσθενεστάτους· οὔτε γὰρ Χίος οὔτε Ῥόδος οὔτε Κέρκυρα μεθ᾽ ἡμῶν ἦν. χρημάτων δὲ σύνταξιν εἰς πέντε καὶ τετταράκοντα τάλαντα· καὶ ταῦτ᾽ ἦν προεξειλεγμένα. ὁπλίτην δ᾽ ἢ ἱππέα πλὴν τῶν οἰκείων

[1] [πράγματα] [2] † αὐτῇ

Πάνυ γὰρ παρὰ τοῦτο (οὐχ ὁρᾷς) γέγονε τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα] Quod est apud Isocratem οὐ παρὰ ταῦτ᾽ ἐστὶν pro eo quod est, *non in his positum est rerum momentum, non hæc ad rem magnopere pertinent,* Demosthenes hic pleno sermone dixit. Tale est illud Luciani in tertio: *Non pondera rerum non momenta sumus.* quod autem mox sequitur, ἀλλὰ μὴ τουτὶ διελέχθην ἐγὼ, notandum, ἀλλὰ μὴ interrogativum, pro *nunquid igitur? sed nunquid?* poni, quemadmodum ἆρα μή. Cum vero non est interrogativum, ut hoc loco, pro *non autem, non autem sic, non potius,* sicut etiam ἀλλ᾽ οὐ, καὶ, ἀλλ᾽ οὐχί. *Ex edit.* HERVAG.

Γέγονε] Ἤγουν αὔξησιν ἔλαβον. σχ. Dubito multum de ista Interpretatione. TAYLOR. v. 5. εἰσῄοι, et v. 7. ἐδείκνυες, et v. 8. ἐσυκοφάντεις Tayl.

Ἀλλ᾽ ἐπ᾽ αὐτῶν τῶν ἔργων ἂν ἐσκόπει] Similem contentionem Regni et Democratiæ vide et apud Isocratem in Nicocle. WOLF.

Ἐπ᾽] F. ἐξ. Vide notata ad §. ξ΄. MARKLAND.

Ἀφορμὰς] Cf. Budæi comm. L. Gr. p. 1005. ed. Basil. ubi etiam noster locus laudatur. HARL.

ξθ΄. Τοὺς νησιώτας] Interpretarer, *quod attinet ad insulares.* V. ad Tyrtæum, vers. 5. in Chrestom. mea gr. poetica. IDEM.

Προεξειλεγμένα] Ulpianus habet προαπατημένα. Quod non intelligo. *I quali*

οὐδένα· ὃ δὲ πάντων καὶ φοβερώτατον καὶ μάλισθ᾽ ὑπὲρ
τῶν ἐχθρῶν, οὗτοι [1]παρεσκευάκεσαν τοὺς περιχώρους
πάντας ἔχθρας ἢ φιλίας ἐγγυτέρω, [2]Μεγαρέας, Θηβαίους,
[3]Εὐβοᾶς. Καὶ τὰ μὲν τῆς πόλεως οὕτως ὑπῆρχεν ἔχοντα,
καὶ οὐδεὶς ἂν ἔχοι παρὰ ταῦτ᾽ εἰπεῖν ἄλλο οὐδέν· τὰ δὲ
τοῦ Φιλίππου, πρὸς ὃν ἦν ἡμῖν ὁ ἀγών, σκέψασθε πῶς.
Πρῶτον μὲν ἦρχε τῶν ἀκολουθούντων αὐτὸς αὐτοκράτωρ
ὤν, ὃ τῶν εἰς τὸν πόλεμον μέγιστόν ἐστιν ἁπάντων. εἶθ᾽
οὗτοι τὰ ὅπλα εἶχον ἐν ταῖς χερσὶν ἀεί. ἔπειτα χρημάτων
εὐπόρει. καὶ ἔπραττεν, ἃ δόξειεν [4]αὑτῷ, οὐ προλέγων ἐν 306
τοῖς ψηφίσμασιν, οὐδ᾽ ἐν τῷ φανερῷ βουλευόμενος, οὐδ᾽
ὑπὸ τῶν [5]συκοφαντῶν κρινόμενος, οὐδὲ γραφὰς φεύγων
παρανόμων, οὐδ᾽ ὑπεύθυνος ὢν οὐδενί, ἀλλ᾽ ἁπλῶς αὐτὸς
δεσπότης, ἡγεμών, κύριος [6]πάντων. Ἐγὼ δ᾽ ὁ πρὸς τοῦτον
ἀντιτεταγμένος—καὶ γὰρ τοῦτ᾽ ἐξετάσαι δίκαιον—τίνος
κύριος ἦν; Οὐδενός. αὐτὸ γὰρ τὸ δημηγορεῖν πρῶτον, οὗ
μόνου μετεῖχον ἐγώ, [7]ἐξ ἴσου προὐτίθετε ὑμεῖς τοῖς παρ᾽
ἐκείνου μισθαρνοῦσι καὶ ἐμοί, καὶ ὅσα οὗτοι περιγένοιντο
ἐμοῦ—πολλὰ δ᾽ ἐγίγνετο τοιαῦτα, δι᾽ ἣν ἕκαστον τύχοι

[1] † παρεσκευάκεισαν [2] † μεγαρεῖς [3] † εὐβοέας [4] † αὐτῷ [5] † συκοφαντούντων [6] πάντων ἄν. [7] † ἐξίσου

anco erano stati per l' addietro riscossi : Etruscus. *Atque ista* [talenta] ante fuerant consumta : Anon. Ven. *Vectigal erat in singulas civitates descriptum circiter quater millies centies, atque hæc pecunia* jam erat redacta : Lambinus. *Exige per avance:* Interpres Gallicus. Si igitur de Tributis *anticipatis et ante diem collectis* intelligamus, fortasse in Ulpiano legendum erit προαπαιτούμενα. Interea animadvertat lector, vocem hanc προεξειλεγμένα Wolfianam esse, non Demosthenis, si qua Codd. fides. Ubique enim exarari video προεξηλεγμένα. TAYLOR. v. 4. deest καὶ, et v. 8. ὢν αὐτ., et v. 17. μόνον Tayl.

Ὢν] MStis placere video, et Lambino, aliquid istiusmodi : ἦρχε τῶν ἀκολουθούντων, αὐτὸς αὐτοκράτωρ ὢν τῶν εἰς τὸν πόλεμον· Ο μέγιστόν ἐστιν ἁπάντων. TAYLOR.

Αὐτοκράτωρ] Αὐτοκράτωρ est, *qui liberam habet plenamque rei constituendæ potestatem.* Unde αὐτοκράτορες πρέσβεις apud Plutarchum. Vide Comment. Budæi. *Ex edit.* HERVAG.

Δεσπότης, ἡγεμὼν, κύριος] Ad vim horum verborum et totius periodi bene perspiciendam, cogita Athenienses, libertatis studiosissimos, et omnis dominatus atque tyrannidos osores. Conglomerat igitur Demosthenes, auget et quasi condensat omnia, quæ Philippum tyrannum et oppressorem libertatis luculenter referre, et huic invidiam odiumque possint conflare. Tum, ut sua in rempublicam merita reddat illustriora, instituit comparationem, et, quid profecerit, presse recenset. Mire igitur diminuisset vim omnemque perdidisset colorem, si fuisset loquacior. HARL.

Πολλὰ δ᾽ ἐγίγνετο τοιαῦτα δι᾽ ἣν ἕκαστον τύχοι πρόφασιν] *Multa enim hujuscemodi variis ex occasionibus fiebant.* Ubi notanda dicendi formula, ὅπως ἔτυχε quod *temere* est, et *sine judicio*, ut idem alibi, κατεσκεύασεν αὐτοῖς νομοθετεῖν ὅταν τις βούληται καὶ ὃν ἂν τυχῇ τρόπον, *prout fortuna tulerit, prout evenerit.* Ita in hac etiam supra, οὐδὲ γὰρ ὧν ἔτυχεν ἦν, ἀλλ᾽ οἷς ὁ δῆμος καταρᾶται. *Neque vero unus erat quorumlibet hominum, sed ex eorum numero, quos populus devovere solet, dirisque execrationibus prosequi.* Idem alibi, νὴ Δί᾽ ἀλλ᾽ ὅπως ἔτυχε ταῦτα τὰ γράμματα ἕστηκε. *At enim ipsæ literæ obscuro quodam loco, temereque positæ sunt*, &c. *Ex edit.* HERVAG.

Ἕκαστον τ.] Ἕκαστ᾽ ἄν τ. Et paulo ante ἃ ἂν δόξειεν. MARKLAND.

πρόφασιν—, ταῦθ᾽ ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν ἀπῄειτε βεβουλευ-
μένοι. Ἀλλ᾽ ὅμως ἐκ τοιούτων ἐγὼ ἐλαττωμάτων συμμά-
χους μὲν [1]ὑμῖν ἐποίησα [2]Εὐβοᾶς, Ἀχαιούς, Κορινθίους,
Θηβαίους, Μεγαρέας, Λευκαδίους, Κερκυραίους, ἀφ᾽ ὧν
μύριοι μὲν καὶ πεντακισχίλιοι ξένοι, δισχίλιοι δ᾽ [3]ἱππῆς
ἄνευ τῶν πολιτικῶν δυνάμεων συνήχθησαν· χρημάτων δ᾽
ὅσων ἠδυνήθην ἐγὼ πλείστην συντέλειαν ἐποίησα.

ό. Εἰ δὲ λέγεις ἢ τὰ πρὸς Θηβαίους δίκαια, Αἰσχίνη,
ἢ τὰ πρὸς Βυζαντίους ἢ τὰ πρὸς [2]Εὐβοᾶς, ἢ περὶ τῶν [4]ἴσων
νῦν διαλέγει, πρῶτον μὲν ἀγνοεῖς, ὅτι καὶ πρότερον τῶν
ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων ἐκείνων ἀγωνισαμένων τριήρων, τριακο-
σίων οὐσῶν τῶν πασῶν, τὰς διακοσίας ἡ πόλις παρέσχετο,
καὶ οὐκ ἐλαττοῦσθαι νομίζουσα οὐδὲ κρίνουσα τοὺς ταῦτα
συμβουλεύσαντας οὐδ᾽ ἀγανακτοῦσα ἐπὶ τούτοις ἑωρᾶτο—
αἰσχρὸν γάρ—ἀλλὰ τοῖς θεοῖς ἔχουσα χάριν, εἰ κοινοῦ
κινδύνου τοῖς Ἕλλησι περιστάντος αὐτὴ διπλάσια τῶν
ἄλλων εἰς τὴν ἁπάντων σωτηρίαν παρέσχετο. εἶτα κενάς
307 γε [5]χαρίζει χάριτας τουτοισὶ συκοφαντῶν ἐμέ· τί γὰρ νῦν
λέγεις οἷα ἐχρῆν πράττειν, ἀλλ᾽ οὐ τότ᾽ ὢν ἐν τῇ πόλει καὶ
παρὼν ταῦτ᾽ ἔγραφες, εἴπερ ἐνεδέχετο παρὰ τοὺς παρόντας
καιρούς, ἐν οἷς οὐχ ὅσα [6]ἠβουλόμεθα ἀλλ᾽ ὅσα δοίη τὰ
πράγματα ἔδει δέχεσθαι. ὁ γὰρ ἀντωνούμενος καὶ ταχὺ
τοὺς παρ᾽ ἡμῶν ἀπελαυνομένους προσδεξόμενος καὶ χρή-
ματα προσθήσων ὑπῆρχεν ἕτοιμος.

οα´. Ἀλλ᾽ εἰ νῦν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις κατηγορίας ἔχω,

[1] † ὑμῖν [2] † εὐβοέας [3] ἱππεῖς [4] νήσων † νυνὶ διαλέγῃ [5] † χαρίζῃ [6] ἐβουλόμεθα

Δι᾽ ἣν ἕκαστα τύχοι] *Prout singulis rebus sors obtingebat.* AUGER.

ό. Δίκαια] Explicat Scholiastes satis erudite. Disceptatio erat de Jure et Proportione. TAYLOR. Demosthenes nimirum effecit, ut Athenienses duas partes, Thebani vero unam tantum sumtuum militarium et erogarent et susciperent. Id igitur, quod Æschines culparat et calumniatus est, in laudem vertit Atheniensium callidus noster orator. HARL.

Ἴσων] Reiske, omnium Codd. scriptura repudiata, correctionem e margine Cod. Bav. νήσων intulit, nimis auctoritatem emendatoris illius, quisquis ille fuit, et alibi secutus. v. §. λ´. WUNDERL.

Τριήρεων] Προπαροξυτόνως κατ᾽ Ἀττικισμόν. Hinc et contractum genitivum sæpe invenias παροξυτόνως scribi τριήρων: cum lingua communis postulet περισπωμένως, τριηρῶν, a τριηρέων, ob acuti et gravis concursum. WOLF.

Τί γὰρ νῦν λέγεις] Διαφορεῖται ἡ ἀνάγνωσις, inquit σχ. Ἄλλως γὰρ ἀναγινώσκεται, στιγμῆς ἐν τῷ λέγειν [λέγεις] μεσιτευούσης, καὶ ἄλλως ἐν μόνῳ τῷ πράττειν τιθεμένης. TAYLOR.

Ὅσα ἂν βουλώμεθα] [Ita Tayl.] ἠβουλώμεθα. MARKLAND. V. Var. Lect.

Ἀντωνούμενος] Ἀντωνοῦμαι verbum ab rerum sectione sumtum, et denotat : *liceor adversus aliquem et supra eum.* V. Stephanus Thes. G. L. tom. III. pag. 783. Confer. Lysiæ orat. contra Dardanarios pag. 191. edit. Taylorianæ minoris. Et Seilerus observat, Thebanos et Byzantinos nihil sumtuum suscepturos, a parte Philippi si stare voluissent. HARL.

τί ἂν οἴεσθε, εἰ τότ᾽ ἐμοῦ περὶ τούτων ἀκριβολογουμένου ἀπῆλθον αἱ πόλεις καὶ προσέθεντο Φιλίππῳ, καὶ ἅμα Εὐβοίας καὶ Θηβῶν καὶ Βυζαντίου κύριος κατέστη, τί ποιεῖν ἂν ἢ τί λέγειν οἴεσθε τοὺς ἀσεβεῖς ἀνθρώπους τουτουσί; Οὐχ ὡς ἐξεδόθησαν; οὐχ ὡς ἀπηλάθησαν βουλόμενοι μεθ᾽ ἡμῶν εἶναι· εἶτα τοῦ μὲν Ἑλλησπόντου διὰ [1]Βυζαντίων ἐγκρατὴς καθέστηκε, καὶ τῆς σιτοπομπείας τῆς τῶν Ἑλλήνων κύριος [2]γέγονε, πόλεμος δ᾽ ὅμορος καὶ βαρὺς εἰς τὴν Ἀττικὴν διὰ Θηβαίων κεκόμισται, ἄπλους δ᾽ ἡ θάλαττα ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς Εὐβοίας ὁρμωμένων λῃστῶν γέγονεν; οὐκ ἂν ταῦτ᾽ ἔλεγον καὶ πολλά γε πρὸς τούτοις ἕτερα; Πονηρόν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πονηρὸν ὁ συκοφάντης ἀεί, καὶ πανταχόθεν βάσκανον καὶ φιλαίτιον· τοῦτο δὲ καὶ φύσει κίναδος τἀνθρώπιόν ἐστιν, οὐδὲν ἐξ ἀρχῆς [3]ὑγιὲς πεποιηκὸς οὐδ᾽ ἐλεύθερον, [4]αὐτοτραγικὸς πίθηκος, ἀρουραῖος Οἰνόμαος,

[1] Βυζάντιον [2] [γέγονε] [3] ὑγιὲς ἐξ ἀρχῆς [4] *αὐτοτραγικοπίθηκος

οα΄. Τί ἂν οἴεσθε κ. τ. λ.] Τοῦτο γοῦν λαμπρὰν τῷ Δημοσθένει παῤῥησίαν ἐδίδου, καὶ τὸν κόρον ἀφῄρει τῶν ἐπαίνων, οἷς παρὰ πάντα τὸν λόγον ἐμοῦ τι τὸν ὑπὲρ τοῦ Στεφάνου κέχρηται, σεμνυνόμενος, οἷς ἐνεκαλεῖτο περὶ τοῦ πολέμου πρεσβεύμασι καὶ ψηφίσμασιν—καὶ τὰ Δημοσθένους τοιαῦτα. Τίς δ᾽ οὐκ ἂν ἀπέκτεινέ με δικαίως, εἴ τι τῶν τῇ πόλει καλῶν ὑπαρχόντων, λόγῳ μόνον αἰσχύνειν ἐπεχείρησα; Καί, τί ἂν οἴεσθε λέγειν τοὺς μιαροὺς τούτους ἀνθρώπους, εἰ τότε μου περὶ τούτων ἀκριβολογουμένου, ἀπῆλθον αἱ πόλεις; Καὶ ὅλως ὁ περὶ τοῦ Στεφάνου λόγος εὐφυέστατα ταῖς ἀντιθέσεσι καὶ λύσεσι τῶν αἰτιῶν ἐπεισάγει τοὺς ἐπαίνους. Plutarch. in tractatulo, Περὶ τοῦ ἑαυτὸν ἐπαιν. ἀνεπιφθ. Taylor. v. 4. οἴεσθε λέγ. Tayl.

Εἶτα, τοῦ μὲν Ἑλλησπόντου] Hæc *μιμητικῶς* a Demosthene sub persona Calumniatorum dicta ego verti *κατὰ πλαγιασμὸν, ἀλλ᾽ οὐκ αὐτοπροσώπως*. Quod si displicet, hæc reponas licebit: *Itaque et Hellespontum per Byzantios obtinuit, et frumenti in Græciam importationem in potestatem suam redegit, et bellum finitimum ac grave in Atticam per Thebanos est illatum, et mare propter grassantes ex Eubœa piratas navigari non potest. Nonne hæc* etc. Wolf.

Καθέστηκε] Καθέστη vel κατέστη alii. Et quidem Ven. cum ε. et η. Regiorum, adjuncta voce Φίλιππος. τοῦ μὲν Ἑλλησπόντου ἐγκρατὴς κατέστη Φίλιππος. Taylor.

Πονηρὸν κ. τ. λ.] Vide Hermogen. pagg. 241. 271. Not. supra, ad §. λά. Idem.

Κίναδος] Κίναιδος Guelph. Vind. et Reg. α. ε. Vide §. νδ΄. et Æsch. c. Ctesiph. §. νγ΄. Idem.

Αὐτοτραγικὸς πίθηκος] Διὰ τὸ ἀπαίδευτον ὄντα, τῇ φύσει χρώμενον, ὥσπερ οἱ πίθηκοι, τραγῳδίας ὑποκρίνεσθαι. Wolf.

Αὐτοτραγικὸς πίθηκος] Οἴκοθεν καὶ ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ἔχει τὸ πιθηκίζεσθαι. Ulpian. Lexicographi videntur legisse τραγικὸς πίθηκος. Ita Harpocr. Τραγικὸς πίθηκος. Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος. Ἔοικε λέγειν τοῦτο ὁ ῥήτωρ, ὡς καὶ παρὰ τὴν ὑπόκρισιν ἀτυχοῦντος τοῦ Αἰσχίνου, καὶ μιμουμένου μᾶλλον τραγῳδοὺς, ἢ τραγῳδεῖν δυναμένου. Adde Suidam in v. et Photium MS. Taylor. v. 14. ἀνθρώπ. Tayl.

Αὐτοτραγικὸς πίθηκος] Æschinem *Tragicam simiam* vocat, quod cum esset nequissimus, splendidis verbis probum civem ageret. Erasm. *Ex edit.* Hervag.

Ἀρουραῖος Οἰνόμαος] Διὰ τὸ ἐν ἀγροῖς ὑποκρίνεσθαι τὸν Οἰνόμαον. Wolf. Supra §. νέ. Vide Hesych. v. Ἀρουραῖος Οἰνόμαος, qui hunc locum spectat, virosque doctos in postrema et luculentissima Editione istius Auctoris, H. Steph. Thes. I. 544. Hermog. p. 356. et Tourrellium ad hunc locum. Taylor.

Ἀρουραῖος Οἰνόμαος] Œnomaus, rex Elidis, qui curuli certamine victus a Pelope, regnum amisit. Hujus personam cum in Colytto, pago Attico, quondam sustineret Æschines, turpiter in scena decidisse fertur. Stock.

παράσημος ῥήτωρ. Τί γὰρ ἡ σὴ δεινότης εἰς ὄνησιν ἥκει τῇ πατρίδι; Νῦν ἡμῖν λέγεις περὶ τῶν παρεληλυθότων; Ὥσπερ ἂν εἴ τις ἰατρὸς ἀσθενοῦσι μὲν τοῖς κάμνουσιν
308 εἰσιὼν μὴ λέγοι μηδὲ δεικνύοι, δι᾽ ὧν [1]ἀποφεύξονται τὴν νόσον, [2]ἐπειδὴ δὲ τελευτήσειέ τις αὐτῶν καὶ τὰ νομιζόμενα [3]αὐτῷ φέροιτο, ἀκολουθῶν ἐπὶ τὸ μνῆμα διεξίοι, εἰ τὸ καὶ τὸ ἐποίησεν ἄνθρωπος οὑτοσί, οὐκ ἂν ἀπέθανεν. Ἐμβρόντητε, εἶτα νῦν λέγεις;

οβ΄. Οὐ τοίνυν οὐδὲ τὴν ἧτταν αὐτήν—εἰ ταύτῃ γαυριᾷς, ἐφ᾽ ᾗ στένειν σε, ὦ κατάρατε, προσῆκεν—ἐν οὐδενὶ τῶν παρ᾽ [4]ἐμοὶ γεγονυῖαν εὑρήσετε τῇ πόλει. οὑτωσὶ δὲ λογίζεσθε. Οὐδαμοῦ πώποτε, ὅποι πρεσβευτὴς ἐξεπέμφθην ὑφ᾽ ὑμῶν ἐγώ, ἡττηθεὶς ἀπῆλθον τῶν παρὰ Φιλίππου πρέσβεων, οὐκ ἐκ Θετταλίας, [5]οὐκ ἐξ Ἀμβρακίας, οὐκ ἐξ Ἰλλυριῶν, οὐ παρὰ τῶν Θρᾳκῶν βασιλέων, οὐκ ἐκ Βυζαντίου, οὐκ ἄλλοθεν οὐδαμόθεν, οὐ τὰ τελευταῖα πρῴην ἐκ Θηβῶν· ἀλλ᾽ ἐν οἷς κρατηθεῖεν οἱ πρέσβεις αὐτοῦ τῷ λόγῳ, ταῦτα τοῖς ὅπλοις ἐπιὼν κατεστρέφετο. Ταῦτ᾽ οὖν ἀπαιτεῖς παρ᾽ ἐμοῦ, καὶ οὐκ [6]αἰσχύνει τὸν αὐτὸν εἴς τε μαλακίαν σκώπτων καὶ τῆς τοῦ Φιλίππου δυνάμεως ἀξιῶν ἕνα ὄντα κρείττω γενέσθαι; καὶ ταῦτα τοῖς λόγοις· τίνος γὰρ ἄλλου κύριος ἦν ἐγώ; οὐ γὰρ τῆς γ᾽ ἑκάστου ψυχῆς οὐδὲ τῆς τύχης τῶν παραταξαμένων οὐδὲ τῆς στρατηγίας, ἧς ἐμὲ ἀπαιτεῖς εὐθύνας· οὕτω σκαιὸς εἶ.

ογ΄. Ἀλλὰ μὴν ὧν γ᾽ ἂν ὁ ῥήτωρ ὑπεύθυνος εἴη, πᾶσαν ἐξέτασιν λάμβανε· οὐ παραιτοῦμαι. Τίνα οὖν ἐστὶ

[1] ἀποφεύξωνται [2] ἐπειδὰν [3] † αὐτῷ [4] ἐμοῦ [5] οὐδ᾽ [6] † αἰσχύνῃ

Παράσημος ῥήτωρ] Τοῦ πονηροῦ κόμματος ὤν. Wolf. Citatur et explicatur ab Harpocrat. et Suida, v. Παράσημος. Taylor.

Ἀποφεύξονται] [Ita Tayl.] Ex Codd. opt. ratione linguæ Gr. jubente, pro vulgata ἀποφεύξωνται recepi. Ita §. κγ΄. οἵτινες παραγενόμενοι διαλέξονται. Wunderl.

Νομιζόμενα] Τὰ κατὰ νόμους φερόμενα τοῖς ἐχθροῖς. Ulpianus. Non crediderim. Lege τοῖς νεκροῖς. Nihil certius. Tayl.

Εἰ τὸ καὶ τὸ ἐποίησεν ἄνθρωπος οὑτοσὶ] Τὸ καὶ τὸ dixit ἀντὶ τοῦτο καὶ τοῦτο. quemadmodum et τὸν ἀντὶ τόνδε ponunt. Lys. νῦν δὲ πρέπον ἐστί καὶ ὑμᾶς ἀκοῦσαί μου, καί μοι κάλει τὸν καὶ τὸν, hoc est, τόνδε καὶ τόνδε, *hunc et illum. Ex edit.* Hervag.

οβ΄. Ὅποι] De vi et varietate ὅποι multus est Dorville ad Char. p. 118. 119. add. Heusing. ad Plutarch. de educat. &c. p. 24. Harl. ὅπου, et v. 9. deest αὐτὴν, et v. 20. deest τοῦ in ed. Tayl.

Ἀμβρακίας] Ambracia urbs in Epiro olim nobilissima et Pyrrhi regia fuit, postea vero bellis crebris exhausta et cum aliis ita destructa, ut Augustus omnes in sinu isto desertas urbes in unam contraheret, et Nicopolin vocaret. Vide Strabon. Geogr. libr. VII. pag. 500. edit. Almelov. et Dion. Cassium libr. 50. pag. 487. edit. Stephani. Harl.

ταῦτα; Ἰδεῖν τὰ πράγματα ἀρχόμενα καὶ προαισθέσθαι
καὶ προειπεῖν τοῖς ἄλλοις· ταῦτα πέπρακταί μοι. καὶ ἔτι
τὰς ἑκασταχοῦ βραδυτῆτας, ὄκνους, ἀγνοίας, φιλονεικίας,
[1] ἃ πολιτικὰ ταῖς πόλεσι πρόςεστιν ἁπάσαις καὶ ἀνα- 309
γκαῖα ἁμαρτήματα, ταῦθ᾽ ὡς εἰς ἐλάχιστον συστεῖλαι, καὶ
τοὐναντίον εἰς ὁμόνοιαν καὶ φιλίαν καὶ τοῦ τὰ δέοντα ποιεῖν
ὁρμὴν προτρέψαι· καὶ ταῦτά μοι πάντα [2] πέπρακται, καὶ
οὐδεὶς μήποτε ἀνθρώπων [3] εὕρῃ τὸ κατ᾽ ἐμὲ οὐδὲν ἐλλειφθέν.
Εἰ τοίνυν τις ἔροιτο ὁντινοῦν, τίσι τὰ πλεῖστα Φίλιππος
ὧν κατέπραξε διῳκήσατο, πάντες ἂν εἴποιεν τῷ στρα-
τοπέδῳ καὶ τῷ διδόναι καὶ διαφθείρειν τοὺς
ἐπὶ τῶν πραγμάτων. [4] Οὔκουν τῶν μὲν δυνάμεων οὔτε
κύριος οὔθ᾽ ἡγεμὼν ἦν ἐγώ, ὥςτ᾽ οὐδ᾽ ὁ λόγος τῶν κατὰ
ταῦτα πραχθέντων πρὸς ἐμέ· καὶ μὴν τῷ γε μὴ διαφθα-
ρῆναι χρήμασι κεκράτηκα Φιλίππου. ὥςπερ γὰρ ὁ ὠνού-
μενος νενίκηκε τὸν λαβόντα, ἐὰν πρίηται, οὕτως ὁ μὴ λα-
βὼν μηδὲ διαφθαρεὶς νενίκηκε τὸν ὠνούμενον· ὥςτ᾽ ἀήττη-
τος ἡ πόλις τὸ κατ᾽ ἐμέ.

οδ΄. Ἃ μὲν τοίνυν ἐγὼ παρεσχόμην εἰς τὸ δικαίως τοι-
αῦτα γράφειν τουτονὶ περὶ ἐμοῦ, πρὸς πολλοῖς ἑτέροις
ταῦτα [5] καὶ παραπλήσια τούτοις ἐστίν· ἃ δὲ πάντες ὑμεῖς
ἴστε, ταῦτ᾽ ἤδη λέξω. Μετὰ γὰρ τὴν μάχην εὐθὺς ὁ
δῆμος, εἰδὼς καὶ ἑωρακὼς πάντα ὅσα ἔπραττον ἐγώ, ἐν αὐ-
τοῖς τοῖς δεινοῖς καὶ φοβεροῖς ἐμβεβηκώς, ἡνίκ᾽ οὐδ᾽ ἀγνω-

[1] (ἃ *συνήλικα ταῖς . . . . ἁμαρτήματα) [2] † πεποίηται [3] † εὗροι
[4] † οὐκοῦν [5] καὶ * τὰ παραπλήσια

ογ΄. Πολιτικὰ] Reiske ex conj. συνήλικα invexit. Jungendum πολιτικὰ καὶ ἀναγκαῖα ἁμαρτήματα. WUNDERL.

Φιλίαν] Addunt MSti, et pulcre quidem, εἰς ὁμόνοιαν καὶ φιλίαν ἀγαγεῖν. TAYLOR. v. 9. ὀντ. ἔροιτο, et. v. 11. καὶ τῷ διαφθ., et v. 20. τοῦτον Tayl.

Ὁρμὴν] *Impetum et motum animi, studium*, ut hoc vocabulum pæne in scholis Stoicorum usurpatur: de quo usu confer Heyne ad Epictetum pag. 1. Adde Budæi comment. L. Gr. pag. 1228. ed. Basil. et Hesych. tom. II. pag. 784. qui ὁρμὴ, ait, βουλὴ, ἐπιθυμία, τιμή. Usum τοῦ ὁρμᾶν explicat Dorville ad Charit. pag. 119. HARL.

Μή ποτε] L. πώποτε. MARKLAND.

Διδόναι] Vid. Not. Wunderl. §. ιϑ΄. p. 62.

Οὐδὲ] Οὐδέν. MARKLAND.

Διαφθαρῆναι χρήμασι] Sic in MSto verba ordinata erant: καὶ μὴν τῷ γε διαφθαρῆναι χρήμασιν ἢ μή. Quæ cum Aldina lectione conferre potes. OBSOPŒUS.

Ibid. Seilerus hoc loco ad interpretationem suam observat calliditatem et artem Demosthenis, cujus fugam e prœlio ad Chæroneam facto Æschines crebro exagitavit. Orator hoc crimen silentio prætermittit, sed adversario aliam opponit actionem, victoria, cujus exitus felix non semper est in potestate ducis, nobiliorem, se vicisse Philippum eo, quod pecunia non, ut ille, potuerit corrumpi. HARL.

οδ΄. Ἃ δ᾽ οἱ πάντες ὑμεῖς ἴστε] Ἃ δ᾽ ὑμεῖς οἱ πάντες, vel οἱ παρόντες, ferri potest. Sed quid si, ἃ δὲ πάντες ὑμεῖς ἴστε? WOLF.

Ἐν αὐτοῖς τοῖς δεινοῖς καὶ φοβεροῖς ἐμβεβηκὼς] Ἀντὶ τοῦ, εἰς αὐτὰ τὰ δεινά. IDEM.

μονῆσαί τι θαυμαστὸν ἦν τοὺς πολλοὺς πρὸς ἐμέ, πρῶτον
μὲν περὶ σωτηρίας τῆς πόλεως βουλευόμενος τὰς ἐμὰς
γνώμας ἐχειροτόνει, καὶ πάνθ᾽ ὅσα τῆς φυλακῆς ἕνεκ᾽
ἐπράττετο, ἡ διάταξις τῶν φυλάκων, αἱ τάφροι, τὰ εἰς
310 τὰ τείχη χρήματα, διὰ τῶν ἐμῶν ψηφισμάτων [1] ἐγίγνετο·
ἔπειθ᾽ αἱρούμενος σιτώνην ἐκ πάντων [2] ἐμὲ ἐχειροτόνησεν ὁ
δῆμος. καὶ [3] μετὰ ταῦτα συστάντων, οἷς ἦν ἐπιμελὲς κακῶς
ἐμὲ ποιεῖν, καὶ γραφάς, εὐθύνας, εἰςαγγελίας, πάντα ταῦτ᾽
ἐπαγόντων μοι, οὐ δι᾽ ἑαυτῶν τό γε πρῶτον ἀλλὰ δι᾽ ὧν
μάλιστα ὑπελάμβανον ἀγνοηθήσεσθαι,—ἴστε γὰρ δή που
καὶ μέμνησθε, ὅτι τοὺς πρώτους χρόνους καθ᾽ ἑκάστην
σχεδόν τι ἡμέραν ἐκρινόμην ἐγώ, καὶ οὔτ᾽ ἀπόνοια Σωσι-
κλέους οὔτε συκοφαντία Φιλοκράτους οὔτε Διώνδου καὶ
Μελανίου μανία οὔτ᾽ ἄλλ᾽ οὐδὲν ἀπείρατον ἦν τούτοις κατ᾽
ἐμοῦ,—ἐν τοίνυν τούτοις πᾶσι μάλιστα μὲν διὰ τοὺς θεούς,
δεύτερον δὲ δι᾽ ὑμᾶς καὶ τοὺς ἄλλους [4] ἅπαντας Ἀθηναίους
ἐσωζόμην. Δικαίως· τοῦτο γὰρ καὶ ἀληθές ἐστι καὶ ὑπὲρ
τῶν ὀμωμοκότων καὶ γνόντων τὰ εὔορκα δικαστῶν. [5] Οὔκ-
ουν ἐν μὲν οἷς εἰςηγγελλόμην, ὅτ᾽ ἀπεψηφίζεσθέ μου καὶ
τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων τοῖς διώκουσιν οὐ μετεδίδοτε,
τότ᾽ ἐψηφίζεσθε τὰ ἄριστά με πράττειν· ἐν οἷς δὲ τὰς
γραφὰς [6] ἀπέφευγον, ἔννομα καὶ γράφειν καὶ [7] λέγειν ἀπε-
δεικνύμην· ἐν οἷς δὲ τὰς εὐθύνας ἐπεσημαίνεσθε, δικαίως
καὶ ἀδωροδοκήτως πάντα πεπρᾶχθαί [8] μοι προςωμολογεῖτε.

οε΄. Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, τί [9] προςῆκον ἢ τί δί-
καιον ἦν τοῖς ὑπ᾽ ἐμοῦ πεπραγμένοις θέσθαι τὸν Κτησι-

[1] † ἐγίνετο [2] γ᾽ ἐμὲ [3] μεταταῦτα [4] [ἅπαντας] [5] † οὐκοῦν [6] † ἀπέφυγον
[7] λέγειν καὶ γράφειν [8] μοι πεπρᾶχθαι [9] προσῆκεν

Ἦν] F. θαυμαστὸν ἂν ἦν, *fuisset*. MARKLAND. Sed vid. Not. Wunderl. ad §. ξε΄. *in fin.* p. 146.

Ἑκάστην] Καθ᾽ ἑκάστην σχεδὸν ἡμέραν, vel σχεδὸν καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν MSti. TAYLOR. σχεδόν τι et ante v. 2. βουλευόμενος desunt in ed. Tayl.

Διώνδου] Vid. Corsin. Fast. Attic. Dissert. VIII. §. 24. Supra §. ξδ΄. *in fin.* IDEM.

Μελάντου] Ex Codd. opt. recepi quod Græcum nomen esse falso negavit Reiske, emendans Μελανίου. WUNDERL. Μελάνου Tayl.

Ἅπαντας] Quod Codd. nonnulli omittunt, et Reiske inclusit, abesse nequit. IDEM. v. 18. καὶ ὑπὲρ τῶν τὰ εὔορ. γν. δ. Tayl.

Ἐν οἷς εἰσηγγελλόμην — τὰ ἄριστά με πράττειν] Ergo ἡ Εἰσαγγελία κατὰ τῶν τὰ πολιτικὰ οὐ καλῶς πραττόντων. WOLF.

Ἐν μὲν οἷς] Sc. χρόνοις. Temporis enim significationem habet τὸ ἐν οἷς hic, uti alibi sæpe. Vide supra, §. 29. et infra, §. 78. STOCK.

Γραφὰς—ἔννομα] Ergo αἱ Γραφαὶ sunt κατὰ τῶν τὰ παράνομα λεγόντων, ἢ γραφόντων. WOLF.

Εὐθύνας — δικαίως] Ergo Εὐθύναι sunt κατὰ τῶν οὐ δικαίως καὶ ἀδωροδοκήτως πάντα πραττόντων. IDEM.

φῶντα [1]ὄνομα, οὐχ ὃ τὸν δῆμον ἑώρα τιθέμενον, οὐχ ὃ
τοὺς ὀμωμοκότας δικαστάς, οὐχ ὃ τὴν ἀλήθειαν παρὰ
πᾶσι βεβαιοῦσαν; Ναί φησιν, ἀλλὰ τὸ τοῦ Κεφάλου
καλόν, τὸ μηδεμίαν γραφὴν [2]φυγεῖν. Καὶ νὴ Δί' εὔδαιμόν
γε. ἀλλὰ τί μᾶλλον ὁ πολλάκις μὲν φυγών, μηδεπώποτε 311
δ' ἐξελεγχθεὶς ἀδικῶν ἐν ἐγκλήματι γίγνοιτ' ἂν διὰ τοῦτο
δικαίως; Καίτοι πρός γε τοῦτον, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὸ
τοῦ Κεφάλου καλὸν ἔστιν [3]εἰπεῖν μοι. οὐδεμίαν γὰρ πώποτ' ἐγράψατό με οὐδ' ἐδίωξε γραφήν, ὥστε ὑπὸ σοῦ γ' ὡμολόγημαι μηδὲν εἶναι τοῦ Κεφάλου χείρων πολίτης.

ος'. Πολλαχόθεν μὲν τοίνυν ἄν τις ἴδοι τὴν ἀγνωμοσύνην αὐτοῦ καὶ τὴν βασκανίαν, οὐχ ἥκιστα δ' ἀφ' ὧν περὶ τῆς τύχης διελέχθη. Ἐγὼ δ' ὅλως μέν, ὅστις ἄνθρωπος ὢν ἀνθρώπῳ τύχην προφέρει, παντελῶς ἀνόητον ἡγοῦμαι καὶ ἀπαίδευτον· ἣν γὰρ ὁ τὰ βέλτιστα πράττειν νομίζων καὶ ἀρίστην ἔχειν οἰόμενος οὐκ οἶδεν, εἰ μενεῖ [4]τοιαύτη μέχρι καὶ τῆς ἑσπέρας, πῶς χρὴ περὶ ταύτης λέγειν ἢ πῶς ὀνειδίζειν ἑτέρῳ; ἐπειδὴ δ' οὗτος πρὸς πολλοῖς ἄλλοις καὶ περὶ τούτων ὑπερηφάνῳ κέχρηται τῷ λόγῳ, σκέψασθ' ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ θεωρήσατε, ὅσῳ καὶ ἀληθέστερον καὶ ἀνθρωπινώτερον ἐγὼ περὶ τῆς τύχης τούτου διαλεχθήσομαι. Ἐγὼ τὴν μὲν τῆς πόλεως τύχην ἀγαθὴν ἡγοῦμαι, καὶ τοῦθ' ὁρῶ καὶ τὸν Δία τὸν Δωδω-

[1] ὄνομα τὸν Κτησιφῶντα [2] φυγεῖν; [3] † εἰπεῖν ἐστί [4] † τοιαύτη μενεῖ

οέ. Οὐχ ὃ τὸν δῆμον] Non est utique temere factum ab Oratore, quod ad Εἰσαγγελίαν, τὸν δῆμον, ad Γραφάς, τὸν δικαστήν, ad Εὐθύνας denique τὴν ἀλήθειαν accommodaret. Taylor. STOCK.

Φυγεῖν—φυγὼν] Vid. Var. Lect.

Γραφὴν φυγεῖν] Γραφὴν φεύγειν est fugere persequentem in foro, h. e. reum agi. Sensus igitur loci: se numquam majestatis aut perduellionis fuisse postulatum. HARL.

ος'. Τὴν ἀγνωμοσύνην αὐτοῦ] Id est, *improbitatem.* sic ἀγνώμων κριτής, *iniquus judex* est Xenophonti. *Ex edit.* HERVAG.

Διελέχθη] Seilerus observat, Æschinem in sua oratione, Dinarchum aliosque, fortunam Demosthenis adversam causam esse omnium malorum, quæ ab eo tempore, quo Demosthenes rempublicam capessere cœpisset, civitatem vexassent, pro ea, quæ tunc erat, superstitione, calumniatos esse, atque Demosthenem post calamitatem et prœlium apud Chæroneam factum cessisse superstitioni plebis, et decretis suis amicorum, non suum nomen subscripsisse. Demosthenes vero hoc loco, quæ sua sit de hac religione sententia, prudenter et, ut philosophum decet, caute dicit, idemque, orator, blanditur populo, fortunam civitatis secundam efferendo. HARL. v. 15. ἡγοῦμαι. ἣν Tayl.

Ἐγὼ δ'] Ἔγω γ' *equidem.* MARKLAND.

Τύχην προφέρει] Vid. Stobæum p. 583. Serm. CXI. TAYLOR.

Ἣν] [Alii ἧν] Legendum ἥν, *quam*, sc. Fortunam. MARKLAND. ἣν Editio Benenati. Quod unice est verum, atque ita in suo exemplari restituerat optimus Marklandus. Corrige ergo Wolfii versionem. TAYLOR.

Εἰ μενεῖ τοιαύτη μέχρι τῆς ἑσπέρας] [Ita Tayl.] Sic Cato apud Ciceronem: *Quis*, inquit, *est tam adolescens, cui sit exploratum, se victurum usque ad vesperam?* WOLF.

ναῖον [1]ὕμιν καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθιον μαντευόμενον· τὴν μέντοι τῶν πάντων ἀνθρώπων, ἣ νῦν ἐπέχει, χαλεπὴν καὶ δεινήν· τίς γὰρ Ἑλλήνων ἢ τίς βαρβάρων οὐ πολλῶν κακῶν καὶ μεγάλων ἐν τῷ [2]παρόντι πεπείραται; τὸ μὲν τοίνυν προελέσθαι τὰ κάλλιστα καὶ τὸ τῶν οἰηθέντων ἐκείνων Ἑλλήνων, εἰ [3]προοῖντο ἡμας, ἐν εὐδαιμονίᾳ διάξειν, τούτων αὐτῶν ἄμεινον πράττειν τῆς ἀγαθῆς τύχης τῆς πόλεως εἶναι τίθημι· [4]τὸ δὲ προσκροῦσαι καὶ μὴ πάνθ' ὡς
312 ἠβουλόμεθ' ἡμῖν συμβῆναι τῆς τῶν ἄλλων ἀνθρώπων τύχης
τὸ ἐπιβάλλον ἐφ' ἡμᾶς [5]μέρος μετειληφέναι νομίζω τὴν πόλιν. τὴν δ' ἰδίαν τύχην τὴν ἐμὴν καὶ τὴν ἑνὸς [6]ἡμων ἑκάστου ἐν τοῖς ἰδίοις ἐξετάζειν δίκαιον εἶναι νομίζω. Ἐγὼ μὲν οὖν οὑτωσὶ περὶ τῆς τύχης [7]ἐξετάζειν ἀξιῶ, ὀρθῶς καὶ δικαίως, ὡς ἐμαυτῷ δοκῶ, νομίζω δὲ καὶ ὑμῖν συνδοκεῖν· ὁ δὲ τὴν ἰδίαν τύχην τὴν ἐμὴν τῆς κοινῆς τῆς πόλεως κυριω-

[1] † ὑμῖν [2] παρόντι καιρῷ πεπείραται [3] πρόοιντο ἡμᾶς, ἂν ἐν [4] τῷ
[5] [μέρος] [6] † ἡμῶν [7] [ἐξετάζειν]

Τὴν μέντοι—ἐπέχει] Id est, τὰ πάντα κρατοῦσαν, τῶν πάντων κατισχύνουσαν, *qua homines feruntur et aguntur.* Est enim ἐπέχω τὸ κρατῶ, *obtineo pro potestate, et regio imperio. Ex edit.* HERVAG. v. 4. κακῶν ἐν τῷ παρ. πεπ. καιρῷ; et v. 7. αὐτ. ἐκείνων ἄμ. πρ. καὶ ἀγ. Tayl.

Εἰ πρόειντο ἡμᾶς] [Ita Tayl.] F. πρόοιντο. Ἀόρ. β. εὐκτικῆς μέσης. WOLF.

Ἐν—διάξειν] Cum in Aug. sec. pro ἐν esset exaratum ἂν, hanc particulam ex conject. addidit Reiske, qua lubenter careo. Vide Æsch. c. Ctes. (Demosthenes) ἡγήσατο, εἰ τῶν συμπρεσβευόντων καὶ τοῦ Φιλίππου κατήγορος ἀναφανείη. τὸν μὲν Φιλοκράτην προδήλως ἀπολεῖσθαι—κινδυνεύσειν—εὐδοκιμήσειν. WUNDERL.

Τὸ δὲ προσκροῦσαι] F. τῷ δέ. Τουτέστι, διὰ δὲ τό. WOLF.

Τὸ δὲ προσκροῦσαι—ὅσ' ἠβ.—συμβῆναι] Conjecturam Wolfii τῷ, Reiskio probatam, ejeci, et ὅσ' pro ὡς ex Codd. plur. et opt. recepi, illud sensu postulante, hoc grammatica jubente. Quis enim ferat τῷ pro διὰ τό? Quis constructionem νομίζω τὴν πόλιν μετειληφέναι τὸ μέρος τῷ προσκροῦσαι, *propterea quod offenderit?*—Τὸ δὲ προσκροῦσαι καὶ—συμβῆναι absolute posita accipio, *quod vero* etc. quam rationem dicendi in oppositis haud raram animadverti. Xenoph. Cyrop. I. 6. 18. Ἀλλὰ μέντοι τό γε μελετᾶσθαι ἕκαστα τῶν πολεμικῶν ἔργων, ἀγῶνας ἄν τινάς μοι δοκεῖ προειπὼν ἑκάστοις μάλιστα ἂν ποιεῖν εὖ ἀσκεῖσθαι ἕκαστα. Ita explicandum in Æsch. c. Ctesiph. τὰ δὲ μετὰ ταῦτα, ἤδη μοι σφόδρα προσέχετε τὸν νοῦν. Ubi interpretes nihil vidisse docent Soph. Phil. 497. Elect. 1071. WUNDERL.

Τὸ δὲ προσκροῦσαι, &c.] *Quod autem nostra civitas alioqui felix in paucis inceptis offendit, nec omnia nobis ex animi sententia successerunt, in eo ego vero ratam quandam partem, ad vosque pertinentem tulisse existimo communis aliorum mortalium fortunæ.* ubi τὸ ἐπιβάλλον μέρος dixit, pro eo quod est, τὸ καθῆκον μέρος. ἐπιβάλλω enim τὸ διαφέρω καὶ προσήκω, ut ἐπιβάλλει μοὶ τὸ πρᾶγμα, *pertinet ad me. Ex edit.* HERVAG.

Μέρος] Deest Guelph. Vindob. In sequentibus tamen, §. πβ'. a med. εἰ μὴ τὸ ὅλον, μέρος γ' ἐπιβάλλει τῆς βλασφημίας ἅπασι. An recte abesse possit, disputat, ut eruditum hominem decet, H. Steph. Thes. T. II. col. 576. TAYLOR.

Ἐξετάζειν] Uncis inclusit Reiske, quasi diceretur οὑτωσὶ ἀξιῶ περί τινος. WUNDERL.

Ὡς ἐμαυτῷ δοκῶ, νομίζω δὲ καὶ ὑμῖν συνδοκεῖν] *Ut mihi ipse videor, existimo autem et vobis quoque me videri recte id reputare, censerique.* συνδοκεῖν enim dicitur, quod inter multos convenit, et communiter placet. Isocrat. περὶ οὗ πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων συνδόκει, *quod constat inter multos, de quo convenit. Ex edit.* HERVAG.

τέραν εἶναί φησι, τὴν [1] σμικρὰν καὶ φαύλην τῆς ἀγαθῆς καὶ μεγάλης. Καὶ πῶς ἔνι τοῦτο γενέσθαι;

οζ΄. Καὶ μὴν εἴ γε τὴν ἐμὴν τύχην πάντως ἐξετάζειν Αἰσχίνη [2] προαιρεῖ, πρὸς τὴν σαυτοῦ σκόπει, κἂν εὕρῃς τὴν ἐμὴν βελτίω τῆς σῆς, παῦσαι λοιδορούμενος [3] αὐτῇ. Σκόπει τοίνυν εὐθὺς [4] ἐξ ἀρχῆς.—Καί μου πρὸς Διὸς καὶ θεῶν μηδεμίαν ψυχρότητα καταγνῷ μηδείς. ἐγὼ γὰρ οὔτ᾽ εἴ τις πενίαν προπηλακίζει, νοῦν ἔχειν ἡγοῦμαι, οὔτ᾽ εἴ τις ἐν ἀφθόνοις τραφεὶς ἐπὶ τούτῳ σεμνύνεται· ἀλλ᾽ ὑπὸ τῆς τουτουὶ τοῦ χαλεποῦ βλασφημίας καὶ συκοφαντίας εἰς τοιούτους λόγους ἐμπίπτειν ἀναγκάζομαι, οἷς ἐκ τῶν ἐνόντων ὡς ἂν δύνωμαι μετριώτατα χρήσομαι.—

οη΄. Ἐμοὶ μὲν τοίνυν ὑπῆρξεν, Αἰσχίνη, παιδὶ μὲν ὄντι φοιτᾶν εἰς τὰ προσήκοντα διδασκαλεῖα, καὶ ἔχειν ὅσα χρὴ τὸν μηδὲν αἰσχρὸν ποιήσοντα δι᾽ ἔνδειαν· ἐξελθόντι δ᾽ ἐκ παίδων τἀκόλουθα τούτοις πράττειν, χορηγεῖν, τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν, μηδεμιᾶς φιλοτιμίας μήτ᾽ ἰδίας μήτε δημοσίας

[1] † μικρὰν [2] † προαιρῇ [3] † αὐτῇ [4] † ἐξαρχῆς

Φαύλην] *Mediocrem, vilem.* Sic Xenoph. Mem. Socr. cap. VI. §. 2. ποτὰ πίνεις τὰ φαυλότατα. Conf. de vi et usu hujus vocabuli Thom. Magist. pag. 889. ibique Bosium, Mœrin pag. 383. Timæi lexicon voc. Platon. pag. 191. ad quem locum Ruhnken. de hoc vocabulo copiosus est. Harl.

Καί μου πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, μηδεμίαν ψυχρότητα καταγνῷ μηδεὶς] *Me per deos immortales nullus ineptum esse judicet, nullus ita hoc quod dicturus sum excipiat, ut frigidum et absurdum:* id enim ψυχρὸν καὶ ψυχρότης dicitur, quemadmodum Latinis *frigus* et *frigidum*, id est, absurdum, nec plausu excipiendum, cui *facetum* et *plausibile* opponitur. hinc ψυχρολογοὶ, *qui ineptis et futilibus, et absurdis verbis uti solent*, et ψυχρολογεῖν, *frigida verba, ineptaque et scurrilia fundere.* Observandus vero et hic dicendi modus, καταγινώσκω σου τόδε, *hoc de te judico et existimo*, ex quo fit ut et sic dicam, καταγινώσκω σου ἀμάθειαν, ἢ κακίαν, ἢ φθόνον, et similia pro *judico imperitum*, &c. *Ex edit.* Hervag.

Ψυχρότητα] In nostro erat αἰσχρότητα, sine dubio rectius. Obsopœus.

οη΄. Παίδων] Instituit orator suam fortunam cum fortuna Æschinis comparare. Vide versutiam! Et Demosthenes hoc loco sophistarum more, aut instar callidi gladiatoris, qui quovis modo, arte et fraude, impetum adversarii declinare et huic vulnus infligere conatur, agere videtur. Æschines mihi quidem loquutus videtur non de fortuna vitæ, sed de fortuna in republica administranda. Demosthenes contra posteriorem, sibi non æque et constanter arridentem, nunc leviter tangit, et uno impetu ruit in adversarium, ejusque vitæ consuetudinem a pueritia inde ad virilem ætatem exagitat. Harl.

Χορηγεῖν] Choregi sive choragi erant, qui sumtus præbebant ad ludos et ὄψον, hoc est choragium, quo instruebantur theatrum et chorus; illos designabant et constituebant unaquæque tribus suos. v. Petit. comm. ad L. Attic. Libr. III. tit. IV. pag. 351. 352. Kuhn. ad Polluc. VIII. p. 963. Hemsterh. ad eund. libr. IX. segm. 42. p. 1005. Polluc. III. 67. ibique Kuhn. van Dale Diss. ad antiqq. et marmora p. 674. seqq. etc. De trierarchis jam supra egimus. Idem. ἀκόλουθα Tayl.

Εἰσφέρειν] Scil. εἰς πόλεμον, est conferre stipem ad numeranda stipendia iis, qui pro patria in acie stant. Vide Petit. libr. mem. pag. 355. et ex Isæo observat Vales. (not. in Harpocrat. p. 181. ad v. Ναυσινίκου, Lugd. 1682.) εἰσφορὰς proprie esse ἐν τοῖς τριακοσίοις· Polluc. VIII. segm. 108. et alibi. Et qui exigebant hæc tributa,

ἀπολείπεσθαι, ἀλλὰ καὶ τῇ πόλει καὶ τοῖς φίλοις χρήσιμον εἶναι· ἐπειδὴ δὲ πρὸς τὰ κοινὰ προσελθεῖν ἔδοξέ μοι,
313 τοιαῦτα πολιτεύματα ἑλέσθαι, ὥστε καὶ ὑπὸ τῆς πατρίδος καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πολλάκις ἐστεφανῶσθαι, καὶ μηδὲ τοὺς ἐχθροὺς ὑμᾶς, ὡς οὐ καλά γ᾽ ἦν ἃ προειλόμην, ἐπιχειρεῖν λέγειν. Ἐγὼ μὲν δὴ τοιαύτῃ συμβεβίωκα τύχῃ, καὶ πόλλ᾽ ἂν ἔχων ἕτερ᾽ εἰπεῖν περὶ αὐτῆς παραλείπω, φυλαττόμενος τὸ λυπῆσαί τινας ἐν οἷς σεμνύνομαι.

οθ΄. Σὺ δ᾽ ὁ σεμνὸς ἀνὴρ καὶ διαπτύων τοὺς ἄλλους σκόπει πρὸς ταύτην ὁποίᾳ [1] τινὶ κέχρησαι τύχῃ· δι᾽ ἣν παῖς μὲν ὢν μετὰ πολλῆς ἐνδείας ἐτράφης, ἅμα τῷ πατρὶ πρὸς τῷ διδασκαλείῳ προσεδρεύων, τὸ μέλαν τρίβων καὶ τὰ βάθρα σπογγίζων καὶ τὸ παιδαγωγεῖον κορῶν, οἰκέτου τάξιν, οὐκ ἐλευθέρου παιδὸς ἔχων· ἀνὴρ δὲ γενόμενος τῇ μητρὶ τελούσῃ τὰς βίβλους ἀνεγίγνωσκες καὶ τἄλλα συνεσκευωροῦ, τὴν μὲν νύκτα νεβρίζων καὶ κρατηρίζων, καὶ καθαίρων τοὺς

[1] † τίνι

vocabantur ναύκαροι, aut, ut alii malunt legere, ναύκραροι. v. Ammon. Thom. Magistr. et Harpocrat. sub h. v. ibique interpretes et Hemsterh. ad Polluc. VIII. 108. X. 20. et in addendis ad pag. 930. Idem.

Εἰσφέρειν] Id est, *in publicum pro modo census conferre.* id enim εἰσφέρω significat, *tributum pendo*, quod Plinius in Panegyr. Græcorum more *inferre tributum* dixit. Plutarchus ὥστε μηκέτι τὸν δῆμον εἰσενέγκειν, *ita ut populus tributum pendere desierit.* et εἰσφορὰ *tributum* et *collatio.* Dicitur tamen et de privata benignitate, et de annuis aut menstruis privatim hominibus collatis. Idem Demosthenes in eadem hac, τῷ πώποτε τῶν Ἀθηναίων εἰσένεγκας; ἢ τίνα εὖ πεποίηκας. *Ex edit.* Hervag. v. 2. προσῆλθον, et v. 8. τινα, et v. 10. ποίᾳ Tayl.

Πόλλ᾽ ἂν ἔχων] Solemnis formula est πολλὰ ἔχων §. ις΄. κθ΄. μδ΄. οθ΄. *in fin.* Cave tamen quid mutes. Dem. Olynth. 3. (2.) §. θ΄. *ante med.* Καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πόλλ᾽ ἂν ἔχων εἰπεῖν. Wunderl.

οθ΄. Διδασκαλείῳ] De hoc loco vide Pollucem lib. IV. cap. 2. Taylor.

Τελούσῃ] Nimirum in mysteriis Eleusin. Harl. ἀνεγίνωσκες Tayl.

Συνεσκευώρου] [Ita Tayl.] Συνεσκευωροῦ postrema circumflexa, Guelph. Melius, quam Wolfius, se gerunt, qui hæc verba simpliciter vertunt, *reliqua curasti.* Lambinus: *reliqua, quæ ad munus illud pertinent, concinnabas et comparabas.* Satis fideliter. Taylor.

Νευρίζων] [Ita Tayl.] F. Νεβρίζων, παρὰ τὰς νεβρίδας, καὶ οὐ τὰ νεῦρα. Wolf.

Ibid. Interpretes, qui veram lectionem nesciebant, et istis sordibus contenti esse poterant, mirum est, quantum laborent, et quam inhoneste se gerant. Corrige ex Feliciano optimo, MSS. item Ital. Harl. et Regg. α. ε. νεβρίζων. Confirmant Lexicographi. νεβρίζων. Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος. οἱ μὲν ὡς τοῦ τελοῦντος νεβρίδα ἐνημμένου, ἢ καὶ τοὺς τελουμένους διαζωννύντος νεβρίσιν, ἐπὶ τοῦ νεβροὺς διασπᾶν, κατά τινα ἄρρητον λόγον. Harpocratio. Quem Suidas, ut solet, compilavit. Ita fere Ulpianus ad hæc verba Auctoris nostri. Statius II. Thebaid. 664.

Nebridas, *et fragiles thyrsos portare putastis*
Imbellem ad sonitum.

Omnino consulendi sunt Viri doctissimi, qui simul Harpocrationem atque hunc textum Demosthenis elucidarunt, Maussacus, pag. not. 63. et Valesius, pag. 311. Adde Euripid. Bacch. v. 111. 833. et Phœniss. 798. σχ. ad loc. Aristoph. Ran. v. 1242. Lucian. Bacch. init. Taylor.

Νεβρίζων] Stat. Theb. II. 664. Ubi Scholiastes: "*Nebridas*, pelles damarum, quæ Græce νεβρίδες appellantur: ac per hoc Baccharum indumenta significat, quibus sacrificiorum tempore uti consueverunt; ut Virgil. *Pellibus in morem cincti.*" Neque vero pelles eas corporis solummodo tegendi causa gestasse Bacchantes ma-

τελουμένους, καὶ ἀπομάττων τῷ πηλῷ καὶ τοῖς πιτύροις, καὶ ἀνιστὰς ἀπὸ τοῦ καθαρμοῦ, καὶ κελεύων λέγειν ἔφυγον κακόν, εὗρον ἄμεινον, ἐπὶ τῷ μηδένα πώποτε

ligne innuit Scholiast. in Euripidis Phœniss. v. 798. Nam qui *sapienter*, inquit, *insaniunt*, οἱ σώφρονα μανίαν μαινόμενοι, cum alii corpora cultellis fœde lacerent, propriæ cutis curandæ memores, in vicarias illas Nebridas iram omnem suam effundunt. STOCK.

Νεβρίζων] Reiske in indice vertit: *hinnulum agens*, h. e. hinnuli pelle indutus per semitas discursitans in sacris arcanis. Κρατηρίζων est sacris initians vel imbuens cratere pleno aquæ, quæ super initiandorum capita effundebatur. HARL.

Ἀπομάττων] Suidas v. Ἀπομάττεσθαι Harpocratio Ἀπομάττων. Quorum hic: Ἀπομάττων οἱ μὲν ἁπλοϊκώτερον ἀκούουσιν, ἀντὶ τοῦ ἀποψῶν καὶ λυμαινόμενος· ἄλλοι δὲ περιεργότερον, οἷον περιπλάττων τὸν πηλὸν καὶ τὰ πίτυρα τοῖς τελουμένοις. ὡς λέγομεν ἀπομάττεσθαι τὸν ἀνδριάντα τῷ πηλῷ, καὶ τῷ πιτύρῳ τοὺς μυωμένους, ἐκμιμούμενοι τὰ μυθολογούμενα παρ' ἐνίοις, ὡς ἄρα οἱ Τιτᾶνες τὸν Διόνυσον ἐλυμήναντο, γύψῳ καταπλασάμενοι, ἐπὶ τῷ μὴ γνώριμοι γενέσθαι. Τοῦτο μὲν οὖν τὸ ἔθνος ἐκλιπεῖν· πηλῷ δὲ ὕστερον καταπλάττεσθαι νομίμου χάριν. Σοφοκλῆς ἐν Αἰχμαλωτίσι·

Στρατοῦ καθαρτὴς, κἀπομαγμάτων ἴδρις.

Καὶ πάλιν·

Δεινότατος ἀπομάκτης τε μεγάλων συμφορῶν.

Vir eruditus Phil. Iac. Maussacus ritum hunc in Lectionibus suis (quarum frequentem mentionem fecit in notis ad Harpocrationem, et magnam omnium spem concitaverat) accuratius pensitavit. Illæ autem interciderunt. Vide τὸν μέγαν Casaubonum ad Theophrasti Charact. c. 16. fin. Omnino igitur corrige cunctas versiones hujus loci. Nam si ἀπομάττειν esset *abstergere*, qualis est Constructio, et quænam mens istorum verborum, ἀπομάττων τῷ πηλῷ καὶ τοῖς πιτύροις? Ἀπομάττειν igitur est *imitari, effigiare, effingere*, ut illi solent, qui imagines ex cera ducunt. Eam notionem vocis Ἀπομάττεσθαι erudite explicant et confirmant Viri docti ad Polluc. lib. IX. c. 8. Imagunculas intelligit fortasse, Oscilla dicta, in Bacchi sacris usurpatas. TAYLOR.

Ἀπομάττων] Ego cum reliquis omnibus Interpretibus vertendum censeo, *luto et furfure circumlitos detergens.* Confirmat Harpocratio in voce: "*Quidam simplicius exponunt per* abstergens et expians: *alii autem majori diligentia sic*; circumlinens luto et furfure eos qui initiabantur. *Quemadmodum statuam dicimus argilla circumlini*, (puta quo melius deinde purgetur et expoliatur) *sic et furfure initiatos.*" Lucian. Νεκυομ. §. 7. *Magus*, inquit, ἐπὶ τὸν Τίγρητα ποταμὸν ἀγαγὼν, ἐκάθηρέ τέ με, καὶ ἀπέμαξε, καὶ περιήγνισε δᾳδὶ καὶ σκίλλῃ, καὶ ἄλλοις πλείοσιν· *lustravit me, detersitque, et circumtulit teda, scilla, aliisque pluribus.* STOCK.

Πηλῷ] Πιλῷ Lambinus. Sibi habeat omnino, quocum se oblectet. Suidas et Harpocratio citant ex Auctore, ut vidimus, incomperto, hæc verba: Ἀπομάττεσθαι τὸν ἀνδριάντα τῷ πηλῷ: Quæ contulisset cum his Demosthenicis Lambinus, antequam ad notandum prosiliebat. TAYLOR.

Ἀναστὰς] [Ita Tayl.] Legendum ἀνιστὰς procul dubio, juxta MSS. Guelph. Aug. Ital. Vind. et. Regg. Codd. α. η. *excitans, surgere faciens*, i. e. initiandos. IDEM.

Ἔφυγον κακὸν κ. τ. λ.] Verba solennia in isto ritu ab iis proferenda, qui hujusmodi sacris nomen dederunt. Confer Porphyr. de Abstin. statim in princip. οὔτε, κατὰ τὴν παροιμίαν, φυγῇ κακοῦ τὸ ἄμεινον εὑρόντι: Ubi fortasse Παροιμία non *Proverbium* denotat, sed *Verbum solenne.* Apostolius IX. 37. Ἔφυγον κακὸν, εὗρον ἄμεινον] Ἐπὶ τῶν μεταβολὴν κρείττονα οἰωνιζομένων. ὅτε τὴν ἀγρίαν καὶ παλαιὰν δίαιταν ἔφυγον, εὗρον δὲ τὴν ἥμερον τροφὴν, τοῦτο ἔλεγον. τὸ γὰρ ἐκ τῶν δρυῶν καὶ ἀκανθῶν πέμμα, κακὸν ἔλεγον. Νόμος δὲ ἦν Ἀθήνησι, ἀμφιθαλῆ παῖδα ἐστεμμενον ἀκάνθαις μετὰ δρυΐνων καρπῶν, λίκνον βαστάζοντα ἄρτων πλέων, τοῦτο λέγειν, αἰνισσόμενον τὴν ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταβολήν. Eadem fere habet Suidas in v. Ἔφυγον κ. τ. λ. Nisi quod addat, Ritum fuisse *nuptialem.* Quod ego vehementer dubito. Adde eundem Apostol. XVIII. 52. Huc respexisse putatur Cicero II. de Legg. 24. *Nam mihi cum multa eximia, divinaque videntur Athenæ tuæ peperisse, atque in vita hominum attulisse, tum nihil melius illis mysteriis, quibus ex agresti immanique vita exculti ad humanitatem, et mitigati sumus; initiaque, ut appellantur, ita re vera principia vitæ cognovimus; neque solum cum lætitia vivendi rationem accepimus, sed etiam cum spe meliore moriendi.* Et Isocrates quoque Panegyric.—δούσης δωρεὰς διττὰς, αἵπερ μέγισται τυγχάνουσιν οὖσαι, τούς τε καρποὺς, οἳ τοῦ μὴ θηριωδῶς ζῆν ἡμᾶς αἴτιοι γεγόνασι, καὶ τὴν τελετὴν, ἧς οἱ μετέχοντες περί τε τῆς βίου τελευτῆς, καὶ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος ἡδίους τὰς ἐλπίδας ἔχουσιν. Add. Vossius 1. de origine Idololatriæ 30. IDEM.

Ἔφυγον κακὸν] Solennis hicce versi-

τηλικοῦτον ὀλολύξαι σεμνυνόμενος,—καὶ ἔγωγε νομίζω· μὴ γὰρ οἴεσθ' αὐτὸν φθέγγεσθαι μὲν οὕτω μέγα, ὀλολύζειν δ' οὐχ ὑπέρλαμπρον—, ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις τοὺς καλοὺς θιάσους ἄγων διὰ τῶν ὁδῶν τοὺς ἐστεφανωμένους τῷ μαράθρῳ καὶ τῇ λεύκῃ, τοὺς ὄφεις τοὺς παρείας θλίβων καὶ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς αἰωρῶν, καὶ βοῶν εὐοῖ σαβοῖ, καὶ ἐπορχούμενος

culus, a Mystis proferendus, eximiam eam victus mutationem innuebat, et innumera quæ in vitam mortalium commoda invexit Ceres, frumento reperto, cum antea glande vescerentur. STOCK.

Ἔφυγον κακὸν, εὗρον ἄμεινον] Æschini objicit, quod noctu ministrans initiandis, absterso luto jussit eos dicere, ἔφυγον κακὸν, εὗρον ἄμεινον, id est, *evasi mala, sum nactus meliora.* Significat autem ab iis dici solere, qui initiabantur, cum peractis injuriis, quibus agitabantur ante mysteria, jam ad honorem initiationis admitterentur. Eras. *Ex edit.* HERVAG.

Τοὺς καλοὺς θιάσους ἄγων] Barbarica ista Sacra a Cadmo, Inacho et Orpheo ex Ægypto in Græciam esse translata docet Epiphanius de Sectis lib. 1. fol. Gr. II. WOLF.

Θιάσους] Ὁδηγῶν τὸ ἀθροιζόμενον πλῆθος ἐπὶ τελετῇ καὶ τιμῇ τῶν θεῶν, ὑποκρινόμενος. Ita negligenter Ulpianus. Aliquid tamen ejusmodi habet Harpocratio, qui adducit hunc Textum Auctoris nostri. Conferri merentur verba Demosthenis in Orat. π. Παραπρεσβ. §. νθ'. *in fin.* Οὐκ ἴσασιν οὗτοι, τὸ μὲν ἐξαρχῆς τὰς βίβλους ἀναγινώσκοντά σε τῇ μητρὶ τελούσῃ; καὶ παῖδα ὄντα ἐν θιάσοις, καὶ μεθύουσιν ἀνθρώποις καλινδούμενον; Euripid. Bacch. 55.

Ἀλλ', ὦ λιποῦσαι Τμῶλον, ἔρυμα Λυδίας,
Θίασος ἐμὸς, γυναῖκες, ἃς ἐκ βαρβάρων
Ἐκόμισα προέδρους, καὶ ξυνεμπόρους ἐμοί.

Iterumque 113.

— ἀμφὶ δὲ νάρθηκας ὑβριστὰς
Ὁσιοῦσθ'· αὐτίκα γᾶ πᾶσα χορεύσει·
Βρόμιος ὅστις ἄγει θιάσους
Εἰς ὄρος, εἰς ὄρος, ἔνθα μένει
Θηλυγενὴς ὄχλος
Ἀφ' ἱστῶν, παρὰ κερκίδων
Τ' οἰστρηθεὶς Διονύσῳ.

Adde eundem in Phœniss. v. 802. et in Ione 552. Athenæus V. 7. Ἱερεῖς καὶ ἱέρειαι, καὶ Ὀρφεοτελεσταὶ, καὶ θίασοι παντοδαποὶ, καὶ αἱ τὰ λίκνα φεροῦσαι. Adde eundem, et Casaub. VIII. 16. TAYLOR. Ritum in mysteriis Eleusiniis explicat uberrime Spanhem. in comment. ad Callim. H. in Cerer. e. g. p. 738. ed. Ernesti et sæpius. HARL.

Θιάσους] *Choros Bacchantium*; tracto nomine ἀπὸ τοῦ Θεοῦ· καὶ γὰρ αὐτοὺς τοὺς Θεοὺς οἱ Λάκωνες Σιούς φασι. Athenæus, l. 8. STOCK.

Μαράθρῳ] Μαράθῳ Harl. Utroque modo scribi solet. Harpocratio v. Λεύκη. Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος· Ἐστεφανωμένους τῷ μαράθῳ, καὶ τῇ λεύκῃ. οἱ τὰ Βακχικὰ τελούμενοι τῇ λεύκῃ στέφονται, αὐτοχθόνιον μὲν εἶναι τὸ φυτόν. Χθόνιον δὲ καὶ τὸν τῆς Περσεφόνης Διόνυσον. Τὴν δὲ λεύκην πεφυκέναι φασὶ πρὸς τῷ Ἀχέροντι, ὅθεν καὶ Ἀχερωΐδα καλεῖσθαι παρ' Ὁμήρῳ·

Ἤριπε δ' ὡς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν, ἢ Ἀχερωῒς,
Ἠὲ πίτυς βλωθρή.

Quæ sequuntur, verba sunt Philetæ apud Etym. M. v. Νῆ,

Καὶ μαράθου δὲ νήχυτος ὅρπηξ.

Vide viros doctos ad Ovid. de Medicam. faciei, v. 91. Herba est, quam *Fennel* vocamus. TAYLOR.

Ὄφεις τοὺς παρείας] Hujusce loci meminere σχ. Plut. Aristoph. 690. Hermogenes pag. 317. et Harpocr. in v. Παρείας ὄφεις. Vide Etym. in Παρείας, et Ammonium v. Παρειαί.

——— κἆτα συρίξας ἐγὼ
Ὀδὰξ ἐλαβόμην, ὡς παρείας ὢν ὄφις.
Aristoph. Plut. l. c.

Bacchanalia etiam prætermittamus immania, quibus nomen Omophagiis Græcum est: in quibus furore mentito, et sequestrata pectoris sanitate, circumplicatis vos anguibus, *atque ut vos plenos Dei numine ac majestate doceatis, caprorum reclamantium viscera cruentatis oribus dissipatis.* Arnob. adv. Gent. l. 5. Add. Panelius de Cistophoris. IDEM.

Ὄφεις τοὺς παρείας] Serpens inflatis *genis*, innocuo morsu. Schol. Aristoph. Plut. 690. STOCK.

Καὶ Εὐοῖ Σαβοῖ] Ita Tayl. V. Var. Lect.

Εὐοῖ Σαβοῖ] Τῶν μὲν Βενδιδίων Πλάτων μέμνηται, τῶν δὲ Φρυγίων Δημοσθένης, διαβάλλων τὴν Αἰσχίνου μητέρα, καὶ αὐτὸν, ὡς τελούσῃ τῇ μητρὶ συνόντα, καὶ συνθιασεύοντα πολλάκις, καὶ ἐπιφθεγγόμενον· Εὐοῖ, Σαβοῖ, Ὕης, Ἄττης. Strabo l. 10. p. m. 471. Διόνυσον μαινόλην ὀργιάζουσι Βάκχοι, ὠμοφαγίᾳ τὴν ἱερομανίαν ἄγοντες, καὶ τελίσκουσι τὰς κρεωνομίας τῶν φόνων (ἐρίφων legit Heraldus ad Arnobium) ἀνεστεμμένοι τοῖς

ὕης ἄττης ἄττης ὕης, ἔξαρχος καὶ προηγεμὼν καὶ κιστοφόρος καὶ λικνοφόρος καὶ τὰ τοιαῦτα ὑπὸ τῶν γραϊδίων προσαγορευόμενος, μισθὸν λαμβάνων τούτων ἔνθρυπτα 314
καὶ στρεπτοὺς καὶ νεήλατα, ἐφ' οἷς [1] τίς οὐκ ἂν ὡς ἀληθῶς αὑτὸν εὐδαιμονίσειε καὶ τὴν [2] αὕτου τύχην; ἐπειδὴ δ' εἰς τοὺς δημότας ἐνεγράφης ὁπωςδήποτε—ἐῶ γὰρ τοῦτό γε—,

[1] † τις [2] † αὑτοῦ

ὄφεσιν, ἐπολολύζοντες Εὐαν. Clemens Alexandr. Protrept. cap. 2. Vide Matth. Ægypt. Explicationem S. C. Marciani pag. 33. seq. Harpocr. et Suid. in Εὐοῖ et Σαβοῖ. Hadriani Junii IV. Animadv. 1. H. Steph. Thes. I. 1298. 1299. TAYLOR.

῞Υης etc.] Τὸ ῞Υης Hesychius interpretatur Ζεὺς ῎Ομβριος, qui et ῾Υέτιος dicitur. ῎Αττης, Puer Phrygius, a Rhea adamatus fuisse traditur. ᾿Ατθὶς ἀντὶ τῆς ᾿Αττικῆς. ῾Ο δὲ ᾿Επιφάνιος τὴν ᾿Ιὼ, τὴν ῏Ισιν ὑπ' Αἰγυπτίων καλουμένην, καὶ ᾿Ατθίδα ἐπωνομασθῆναι. WOLF. Matth. Ægyptius l. c. Etym. M. v. ῞Υης. Harpocrat. et Suid. v. ῎Αττις. Vales. IV. Emend. 6. atque ad Harpocr. p. 251. Mendosa est Glossa Suidæ. ῎Αττις—Δημοσθένης· κατάρχεις τοῖς Σαβοῖς. ῎Αττις ῞Υις, ῞Υις ῎Αττις. Præferunt tamen MSS. Ald. et Felician. ῞Υις ῎Αττις, ῎Αττις ῞Υις. Confer, quæ habet Ulpianus. TAYLOR.

῎Εξαρχος] Totum hunc locum Demosthenis erudite explicat Maussacus in Dissertatione Critica Harpocrationi subjuncta. IDEM.

Κιττοφόρος καὶ λικνοφόρος] Κίττα est *Pica*: Κισσὸς *Hedera*. Λίκνος *Vannus*. Λύχνος *Lucerna*. WOLF.

Κιττοφόρος] [Ita Tayl.] Ita Codd. constanter. Utrum vero κιττοφόρος, an κισσοφόρος scribi debeat, disputat idem Maussac. l. c. et de Pisce quodam intelligit. Plane legendum κιστοφόρος. Harpocratio. Κιττοφόρος, ἔνιοι διὰ δύο ΣΣ γράφουσι. MSS. διὰ ΣΤ. Ita MS. Reg. Cantab. Κιττοφόρος. ῎Ενιοι γράφουσι κιστοφόρον. Videatur Kuster. ad Suid. v. Κιστοφόρος, Panelius de Cistophoris. TAYLOR.

Καὶ κιττοφόρος] Κιττοφόρον, id est, *Piciferum*, dicit Æschinem ab aniculis compellatum, quemadmodum et λικνοφόρον, quod picas et vannos capite bajularet. Nam his in mysteriis Bacchanalibus utebantur, quod ea avis sacra sit Baccho, et Vannus in omnibus mysteriis adhibebatur. Unde Virgil. *Et mystica Vannus Iacchi.* quadrat in hominem infimum, et despicatissimæ sortis. Eras. *Ex edit.* HERVAG.

Λιχνοφόρος] [Ita Tayl.] Λικνοφόρος rectius Ald. Ven. et Codd. Regii α. β. ε. η. Vide Athenæum modo a me laudatum, ad vers. 3. p. ult. Τὸ λίκνον πρὸς πᾶσαν τελετὴν καὶ θυσίαν ἐπιτήδειόν ἐστιν. ὁ τοῦτο οὖν φερόμενος λικνοφόρος λέγοιτ' ἄν. Λίκνον, τὸ πτύον. Harpocr. Suidas. Addatur Servius ad Virgil. I. Georg. 166. Quid Ulpianus noster interea? Λιχνοφόρος] Παρὰ φύλαξι τιμώμενος. Quis hæc explicabit, aut emendabit? TAYLOR.

Λικνοφόρος] *Vannifer*. AUGER.

῎Ενθρυπτα, καὶ στρεπτοὺς, καὶ νεήλατα] Placentarum sunt species, quas habet etiam Athenæus Dipnosophist. l. 14. et hunc locum citat. PALM. ῎Ενθρυπτα, frusta panis in scaphula pinsita, et vino macerata, inspersis lentibus. Ulpian. Νεήλατα, quasi νεωστὶ ἀληλεσμένα, *recens molita*, fiebant, juxta Harpocr. ex farina, melle, uvis passis, ac viridibus ciceribus. STOCK.

῎Ενθρυπτα] Harpocr. in v. meminit hujus loci Demosthenici. Erudite de his agit Cl. Valesius ad eam glossam Harpocrationis. ῎Ενθρυπτα] ψωμοὶ ἦσαν, οἴνῳ βεβρεγμένοι, οὓς ἐποίουν εἰς σκάφην ἄρτους διαθρύψαντες, καὶ φακὴν ἐπισκεδάσαντες. Ulpian. TAYLOR.

Στρεπτοὺς] Πλακοῦντος εἶδος. Harpocr. qui excitat hanc vocem ex hoc loco Demosthenis. Στρεπτούς. Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος. πλακοῦντος εἶδός ἐστιν οἱ Στρεπτοὶ, ὡς καὶ παρ' ἑτέροις. Adde Athenæum XIV. 13. qui locum hunc respicit, et Suid. v. Στρεπτούς. IDEM.

Νεήλατα] Νεήλατα. Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος κατ' ἔλλειψιν, ἀντὶ τοῦ, νεήλατα ἄλφιτα, τὰ νεωστὶ ἀληλεσμένα, ἃ δὴ μέλιτι ἀναδεύοντες, ἀσταφίδας τε καὶ χλωροὺς ἐρεβίνθους ἐπεμβαλόντες, τοῖς τὰ ἱερὰ τελοῦσιν ἐνεμον, ἐκάλουν δὲ αὐτὰ, οἱ μὲν ἀμβροσίαν, οἱ δὲ μακαρίαν. Harpocr. in v. IDEM.

Τίς] Ex conject. Vulgo τις. Cf. §. λθ'. ubi item mutavi. WUNDERL.

Αὑτὸν εὐδαιμονίσειε] Per ι in antepenultima. WOLF.

Εὐδαιμονίσειε] Non εὐδαιμονήσειε, ut Aldus, et Parisini Editores. Id etiam non neglectum a Lambino. TAYLOR.

Αὑτοῦ] Αὐτοῦ. MARKLAND.

Εἰς τοὺς δημότας ἐνεγράφης] Viginti annos natus. STOCK. Deest γε in ed. Tayl.

᾿Οπωσδήποτε] Hoc est, καθ' οἷον δή τινα

[1] ἐπειδὴ δ' οὖν ἐνεγράφης, εὐθέως τὸ κάλλιστον ἐξελέξω τῶν ἔργων, ὑπογραμματεύειν καὶ ὑπηρετεῖν τοῖς ἀρχιδίοις· ὡς δ' ἀπηλλάγης ποτὲ καὶ τούτου, πάνθ' ἃ τῶν ἄλλων κατηγορεῖς αὐτὸς ποιήσας, οὐ κατῄσχυνας μὰ Δί' οὐδὲν τῶν προϋπηργμένων τῷ [2] μετὰ ταῦτα βίῳ, ἀλλὰ μισθώσας σαυτὸν τοῖς βαρυστόνοις ἐπικαλουμένοις ἐκείνοις ὑποκριταῖς, Σιμύλῳ καὶ Σωκράτει, ἐτριταγωνίστεις, σῦκα καὶ βότρυς καὶ ἐλάας συλλέγων, ὥςπερ [3] ὀπωρώνης ἐκ τῶν ἀλλοτρίων χωρίων, πλείω λαμβάνων ἀπὸ τούτων τραύματα ἢ τῶν ἀγώνων, οὓς ὑμεῖς περὶ τῆς ψυχῆς ἠγωνίζεσθε· ἦν γὰρ ἄσπονδος καὶ ἀκήρυκτος [4] ὕμιν ὁ πρὸς τοὺς θεατὰς πόλεμος, ὑφ' ὧν πολλὰ τραύματ' εἰληφὼς εἰκότως τοὺς ἀπείρους τῶν τοιούτων κινδύνων ὡς δειλοὺς σκώπτεις. ᾿Αλλὰ γὰρ παρεὶς ὧν τὴν πενίαν αἰτιάσαιτ' ἄν τις, πρὸς αὐτὰ τὰ τοῦ τρόπου σου βαδιοῦμαι κατηγορήματα. Τοιαύτην γὰρ εἵλου πολιτείαν, ἐπειδή ποτε καὶ τοῦτ' ἐπῆλθέ σοι ποιῆσαι, δι' ἣν εὐτυχούσης μὲν τῆς πατρίδος λαγὼ βίον ἔζης, δεδιὼς καὶ

[1] [ἐπειδὴ δ' οὖν ἐνεγράφης] [2] μεταταῦτα [3] ὀπωρώνης ἐκεῖνος ἐκ
[4] † ὑμῖν

τρόπον, *quovis modo, quomodocumque.* Dicitur et ὁπώσποτε, et ὁπωσδηποτοῦν, et ὁπωσοῦν, et ὁπωστιοῦν, et ὁπηδήποτε, et ὁπητιοῦν, et ὅπη ἂν, ὅπη οὖν, &c. De quib. omnibus et aliis copiose in Comment. Bud. *Ex edit.* HERVAG.

Τοῖς ἀρχιδίοις] Τοῖς ἐλάττοσι τῶν ἀρχόντων. WOLF. Pro τοῖς ἀρχιδίοις in antiquo ἀρχείοις scriptum reperi, quæ χαρτοφυλάκια vocant. OBSOPŒUS. Ulpianus ita: ᾿Αρχιδίοις] ῎Ηγουν τοῖς χαρτοφυλακείοις, τοῖς δημοσίοις οἴκοις, ἔνθα οἱ δημόσιοι χάρται ἔκειντο. Vide Not. ad Jul. Pollucem VIII. 88. ῾Υπηρετεῖν καρτοφυλακίοις (ita mendosa) καὶ ἀρχιδίοις MSS. Ald. TAYLOR. Vid. Var. Lect.

Οὐ κατῄσχυνας μὰ Δί' οὐδὲν τῶν προϋπηργμένων τῷ μετὰ ταῦτα βίῳ] Id est, *nihil dedecorasti eorum quæ tibi antea contigerant*, quæ anterior fortuna tua tulerat. hoc est, τῶν προϋπαρξάντων σοι, vel, πρότερον ὑπαρξάντων σοι. *Ex edit.* HERVAG.

Σιμμύκκᾳ καὶ Σωκράτει] [Ita Tayl.] Notatur [in Editt. antiquioribus] asterisco vox Σιμύκκα, et jure. Nam Harpocratio hunc locum citans legit Σιμύλῳ καὶ Σωκράτει. Eum vide in Σίμυλος, et testatur Editio Benenati in margine, sic legi in aliis Codd. PALMER. Legendum plane Σιμύλῳ. Vide vitam Æschinis ab Incerto conscriptam. Σίμυλος. Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντός φησι· ᾿Αλλὰ μισθώσας σαυτὸν τοῖς βαρυστόνοις ὑποκριταῖς, Σιμύλῳ καὶ Σωκράτει. Harpocr. in voce, et Suidas etiam, et Photius MS. Maussacus ad Harpocrat. plura et disertiora ad hunc locum Auctoris mei commentatur. Adde eruditissimum, et de Græcis literis optime meritum, Albert. ad Hesychium v. Βαρύστονος. TAYLOR. Vid. Var. Lect.

᾿Οπωρώνης] ᾿Οπωροπώλης. τοῦθ' οἱ ἀγοραῖοι λέγουσι, οἱ δὲ πεπαιδευμένοι, ὀπωρώνης, ὡς καὶ Δημοσθένης. Phrynichus. IDEM. ἐλαίας Tayl.

Οὓς ὑμεῖς περὶ τῆς ψυχῆς ἠγωνίζεσθε] Lucianus ῾Αλιεῖ· Οἱ ἀθλοθέται μαστιγοῦν εἰώθασιν, ἤν τις ὑποκριτὴς ᾿Αθηνᾶν, ἢ Ποσειδῶνα, ἢ τὸν Δία ὑποδεδυκὼς, μὴ καλῶς ὑποκρίνηται, μηδὲ κατ' ἀξίαν τῶν θεῶν. WOLF. v. 12. ὧν τὰ πολλὰ, et v. 14. ἐξ ὧν, et v. ult. λαγὼ Tayl.

᾿Αλλὰ γὰρ παρεὶς ὧν τὴν πενίαν αἰτιάσαιτ' ἄν τις, πρὸς αὐτὰ τὰ τοῦ τρόπου σου βαδιοῦμαι κατηγορήματα] *Verum enimvero, cum hæc mihi prætermittenda esse censeam, quorum paupertas tua deprecari crimen quorundam opinione posset, ad propria jam crimina mentis tuæ, morumque tuorum veniam.* Hic ἀλλὰ γὰρ simpliciter pro *sed enim* ponitur. *Ex edit.* HERVAG.

Λαγῶ βίον κ. τ. λ.] Id est, *leporis vivebas vitam, timens ac tremens, ac semper ex-*

τρέμων καὶ ἀεὶ πληγήσεσθαι προσδοκῶν ἐφ' οἷς σαυτῷ συνῄδεις ἀδικοῦντι, ἐν οἷς δ' ἠτύχησαν οἱ ἄλλοι, θρασὺς ὢν ὑφ' ἁπάντων ὦψαι· καίτοι ὅστις χιλίων πολιτῶν ἀποθανόντων [1]ἐθάρσησε, τί οὗτος παθεῖν ὑπὸ τῶν ζώντων δίκαιός
315
ἐστι; Πολλὰ τοίνυν ἕτερ' εἰπεῖν ἔχων περὶ αὐτοῦ [2]παραλείπω· οὐ γὰρ ὅσ' ἂν δείξαιμι προσόντ' αἰσχρὰ τούτῳ καὶ ὀνείδη, πάντ' οἶμαι δεῖν εὐχερῶς λέγειν, ἀλλ' ὅσα μηδὲν αἰσχρόν ἐστιν εἰπεῖν ἐμοί.

π'. [3]Ἐξέτασον τοίνυν παράλληλα τὰ σοὶ κἀμοὶ βεβιωμένα, πρᾴως καὶ μὴ πικρῶς, Αἰσχίνη· εἶτ' [4]ἐρώτησον τουτουσί, τὴν [5]ποτέρου τύχην ἂν ἕλοιθ' ἕκαστος [6]αὐτῶν. Ἐδίδασκες γράμματα, ἐγὼ δ' ἐφοίτων. ἐτέλεις, ἐγὼ δ' ἐτελούμην. ἐχόρευες, ἐγὼ δ' ἐχορήγουν. ἐγραμμάτευες, ἐγὼ δ' ἐκκλησίαζον. ἐτριταγωνίστεις, ἐγὼ δ' ἐθεώρουν. ἐξέπιπτες, ἐγὼ δ' ἐσύριττον. ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν πεπολίτευσαι πάντα, ἐγὼ δ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος. ἐῶ τἄλλα· ἀλλὰ νυνὶ τήμερον ἐγὼ μὲν ὑπὲρ τοῦ στεφανωθῆναι δοκιμάζομαι, τὸ δὲ μηδ' ὁτιοῦν ἀδικεῖν ἀνωμολόγημαι· σοὶ δὲ συκοφάντῃ μὲν εἶναι δοκεῖν ὑπάρχει, κινδυνεύεις δ' εἴτ' ἔτι δεῖ σε τοῦτο ποιεῖν, εἴτ' ἤδη πεπαῦσθαι μὴ μεταλαβόντα τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων. Ἀγαθῇ γε, οὐχ ὁρᾷς; τύχῃ συμβεβιωκὼς τῆς ἐμῆς ὡς φαύλης κατηγορεῖς. Φέρε δὴ καὶ τὰς τῶν λειτουργιῶν μαρτυρίας, ὧν λελειτούργηκα, ὑμῖν ἀναγνῶ πάσας. Παρανάγνωθι δ' ἡμῖν καὶ σὺ τὰς ῥήσεις, ἃς

1 † ἐθάῤῥησε 2 † παραλείψω 3 * ἐξετάσωμεν 4 * ἐρωτήσωμεν 5 † ὁποτέρου † 6 αὐτῶν

pectans ut vapulares. Proverbium est, de quo Eras. IDEM.

Ἐφ' οἷς σαυτῷ συνῄδεις ἀδικοῦντι] Ob conscientiam scelerum. Dicunt enim σύνοιδα ἐμαυτῷ ἀπαιδεύτῳ ὄντι. quod Fab. imitatus est in tertio de instit. or. "sed non sustineo esse conscius mihi dissimulanti." IDEM.

Ἠτύχησαν] F. ηὐτύχησαν οἱ ἄλλοι, Philippus scil. vel alii Reip. inimici. Nam hoc opponi videtur istis εὐτυχούσης τῆς πατρίδος. Eodem modo, §. ϛ'. in *fin.* ἀτυχησάντων τῶν Ἑλλήνων, εὐτύχησεν ἕτερος. MARKLAND.

π'. Ἐξέτασον — ἐρώτησον] Reiske ex conj. ἐξετάσωμεν — ἐρωτήσωμεν, quod vel adverbia πρᾴως καὶ μὴ πικρῶς non patiuntur. WUNDERL.

Ἐδίδασκες κ. τ. λ.] Laudant Demetrius Phalereus §. 262. Hermog. cap. περὶ Ἀντιθέτου, pag. Edit. Crispin. 420. et Harpocrat. v. Ἀντίθεσις. TAYLOR.

Ἐξέπιπτες] *Explodebaris.* ἐκπίπτω ἀντὶ τοῦ ἐκβάλλομαι, *ejicior, expellor.* Idem alibi, ἀντὶ δὲ τῶν ἔργων τούτων ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἐξέπεσον, *ejecti sunt. Ex edit.* HERVAG. v. 19. δεῖ σε ἔτι, et v. 21. ἀγ. δὲ Tayl.

Εἴτε ἤδη πεπαῦσθαι] S. τοῦ συκοφαντεῖν. Mulctam fuisse 500 drachmarum (etsi alibi 1000 fere scribuntur) cum diminutione capitis, apparet, si accusator quintam suffragiorum partem non tulisset. Unde et Cicero Æschinem propter ignominiam judicii cessisse Athenis tradit. Nam cum se quinque talentis prædium Rhodi emisse scribat, tantillam pecuniam facile solvisset. WOLF.

Παρανάγνωθι] Vide notata ad §. ϛ'. TAYL.

ἐλυμήνω, Ἥκω λιπὼν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας καὶ κακαγγελεῖν μὲν ἴσθι μὴ θέλοντά με, καὶ κακὸν κακῶς σε μάλιστα μὲν οἱ θεοί, ἔπειτα δ' οὗτοι πάντες ἀπολέσειαν, πονηρὸν ὄντα πολίτην καὶ προδότην καὶ τριταγωνιστήν. Λέγε τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

πα'. Ἐν μὲν τοίνυν τοῖς πρὸς τὴν πόλιν [1]τοιοῦτος· ἐν δὲ
316
τοῖς ἰδίοις εἰ μὴ πάντες ἴστε ὅτι κοινὸς καὶ φιλάνθρωπος [2]καὶ τοῖς δεομένοις ἐπαρκῶν, σιωπῶ καὶ οὐδὲν ἂν εἴποιμι οὐδὲ παρασχοίμην ἂν περὶ τούτων οὐδεμίαν μαρτυρίαν, οὔτ' εἴ τινας ἐκ τῶν πολεμίων ἐλυσάμην, οὔτ' εἴ τισι [3]θυγατέρας συνεξέδωκα, οὔτε τῶν τοιούτων οὐδέν. Καὶ γὰρ οὕτω πως ὑπείληφα. ἐγὼ νομίζω τὸν μὲν εὖ παθόντα δεῖν μεμνῆσθαι τὸν πάντα χρόνον, τὸν δ' εὖ ποιήσαντα εὐθὺς [4]ἐπιλελῆσθαι, εἰ δεῖ τὸν μὲν χρηστοῦ, τὸν δὲ μὴ [5]σμικροψύχου ποιεῖν ἔργον ἀνθρώπου· τὸ δὲ τὰς ἰδίας εὐεργεσίας ὑπομιμνήσκειν καὶ λέγειν [6]σμικροῦ δεῖν ὅμοιόν ἐστι

1 τοιοῦτος * ἐγώ· 2 καὶ πᾶσι τοῖς 3 θυγατέρας ἀποροῦσι συνεξέδωκα 4 ἐπιλελῆσθαι αὐτῶν, εἰ 5 † μικροψύχου 6 † μικροῦ

Ἐλυμαίνου] [Ita Tayl.] Ἐλυμήνω Chorus ille MStorum tam pulcre concinentium, Guelph. Aug. Vindob. et Reg. *a.* Ita infra, §. 95. πάντα ταῦτα ἅμα ἐλυμήνατε. Et §. 97. fin. ἐφ' οἷς ἐλυμήνω τὸν τριηραρχικὸν νόμον. IDEM. v. 2. κάκ' ἀγγελεῖν Tayl.

Ἥκω κ. τ. λ.] In principio Hecub. Euripid.

Ἥκω νεκρῶν κευθμῶνα, καὶ σκότου πύλας
Λιπών.

Cod. Harl. Ἥκων ἐκρῶν κεθμῶνα. Et λιπὼν habet in margine. Senarius, qui sequitur, Tragici est cujusdam, cujus locus mihi festinanti non occurrit. TAYLOR.

Κακὸν κακῶς] Hunc versum abrumpit, et de suo attexit σὲ μάλιστα μὲν etc. ut apud Aristophanem uno dicente: Ὁ Τιμοθέου τε πυργὸς, alter interrumpens ait: ἐμπέσοι γέ σοι. WOLF. Initium est Versus ex aliqua Tragœdia quam Æschines agere solebat. Sed eum abrumpit Demosthenes, et παρὰ προσδοκίαν in exsecrationem ipsius Æschinis transfert et convertit. MARKL.

Καὶ τριταγωνιστὴν] Notandum δευτεραγωνιστὰς, *scenicos,* sive *histriones* dictos, *qui secundas partes agebant,* τριταγωνιστὰς vero, *qui tertias et ultimas.* id quod probrose Demosth. Æschini objicit. Utraque vero hac voce, et verbo etiam τριταγωνιστεῖν, καὶ δευτεραγωνιστεῖν alibi utitur, ut in Oratione περὶ παράπρεσβ. Et in hac περὶ στεφ. ἐτριταγωνίστεις, ἐγὼ δ' ἐθεώρουν. Ex edit. HERVAG.

πα'. Κοινὸς] Conf. Fischer. indic. ad Theophr. h. v. et ad Corn. Nep. I. 8. 4. HARL.

Ἐγὼ] L. καὶ γὰρ οὕτω πως ὑπείληφα ἐγώ. Νομίζω κ. τ. λ. MARKLAND.

Τὸν δὲ ποιήσαντα] [Ita Tayl.] In antiquo τὸν δὲ εὖ ποιήσαντα: ut totum sic legatur: ἐγὼ νομίζω, τὸν μὲν εὖ παθόντα δεῖν μεμνῆσθαι τὸν πάντα χρόνον· τὸν δὲ εὖ ποιήσαντα, εὐθὺς ἐπιλελῆσθαι. OBSOPŒUS. Tota hæc periodus ita citatur in aureolo libello Hermogenis π. μεθόδ. δεινότ. pag. 411. Ἐν δὲ τοῖς ἰδίοις εἰ μὴ πάντες ἴστε ὅτι κοινὸς, καὶ φιλάνθρωπος, πᾶσι τοῖς δεομένοις ἐπαρκῶν, σιωπῶ, καὶ οὐδὲν ἂν εἴποιμι, οὐδὲ παρασχοίμην ἂν περὶ τούτων οὐδεμίαν μαρτυρίαν, οὔτε εἴ τινας ἐκ τῶν πολεμίων ἐλυσάμην, οὔτε εἴ τισι θυγατέρας ἀποροῦσι συνεξέδωκα—ἐγὼ νομίζω τὸν μὲν εὖ παθόντα δεῖν μεμνῆσθαι παρὰ πάντα τὸν χρόνον, τὸν δὲ εὖ ποιήσαντα εὐθὺς ἐπιλελῆσθαι, εἰ δεῖ τὸν μὲν, χρηστοῦ, τὸν δὲ, μὴ μικροψύχου, ποιεῖν ἔργον ἀνθρώπου· τὸ δὲ τὰς ἰδίας εὐεργεσίας ἀναμιμνήσκειν, μικροῦ δεῖν ὅμοιόν ἐστι τῷ ὀνειδίζειν. TAYL. Vid. Var. Lect.

Ὅμοιόν ἐστι τῷ ὀνειδίζειν] Quisquamne

τῷ ὀνειδίζειν. Οὐ δὴ ποιήσω τοιοῦτον οὐδέν, οὐδὲ ϖροαχθήσομαι, ἀλλ᾽ ὅπως ποθ᾽ ὑϖείλημμαι περὶ τούτων, ἀρκεῖ μοι.

πβ΄. Βούλομαι δὲ τῶν ἰδίων ἀπαλλαγεὶς ἔτι [1]σμικρὰ πρὸς ὑμᾶς εἰϖεῖν ϖερὶ τῶν κοινῶν. Εἰ μὲν γὰρ ἔχεις, Αἰσχίνη, τῶν ὑϖὸ τουτονὶ τὸν ἥλιον εἰπεῖν ἀνθρώϖων ὅςτις ἀθῶος τῆς Φιλίππου πρότερον καὶ νῦν τῆς Ἀλεξάνδρου δυναστείας γέγονεν, ἢ τῶν Ἑλλήνων ἢ τῶν βαρβάρων, ἔστω, συγχωρῶ σοι τὴν ἐμὴν εἴτε τύχην εἴτε δυςτυχίαν ὀνομάζειν βούλει ϖάντων αἰτίαν γεγενῆσθαι. εἰ δὲ καὶ τῶν μηδεπώποτ᾽ ἰδόντων ἐμὲ μηδὲ φωνὴν ἀκηκοότων ἐμοῦ πολλοὶ πολλὰ καὶ δεινὰ πεπόνθασι, μὴ μόνον κατ᾽ ἄνδρα ἀλλὰ καὶ ϖόλεις ὅλαι καὶ ἔθνη, πόσῳ δικαιότερον καὶ ἀληθέστερον τὴν ἁπάντων, ὡς ἔοικεν, ἀνθρώπων τύχην κοινὴν καὶ φοράν τινα πραγμάτων χαλεπὴν καὶ οὐχ οἵαν ἔδει τούτων αἰτίαν [2]ἡγεῖσθαι; Σὺ τοίνυν [3]ταῦτ᾽ ἀφεὶς ἐμὲ τὸν ϖαρὰ τουτοισὶ πεπολιτευμένον αἰτιᾷ, καὶ ταῦτ᾽ εἰδὼς ὅτι, καὶ [4]εἰ μὴ τὸ 317
ὅλον, μέρος γ᾽ ἐϖιβάλλει τῆς βλαςφημίας ἅπασι καὶ [5]μάλιστα σοί. εἰ μὲν γὰρ ἐγὼ κατ᾽ ἐμαυτὸν αὐτοκράτωρ ὢν περὶ τῶν πραγμάτων ἐβουλευόμην, ἦν ἂν τοῖς ἄλλοις ῥήτορσιν ὑμῖν ἐμὲ αἰτιᾶσθαι· εἰ δὲ παρῆτε μὲν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἁπάσαις ἀεί, ἐν κοινῷ δὲ τὸ συμφέρον ἡ πόλις προὐτίθει σκοϖεῖν, πᾶσι δὲ ταῦτ᾽ ἐδόκει τότ᾽ ἄριστα εἶναι καὶ

[1] † μικρὰ [2] ἡγεῖσθαι· [3] ταῦτ᾽ [4] εἰ μὴ καὶ [5] † μάλιστά σοι

est, cui non statim in mentem subit simile Effatum Terentianum? Vide Victor. II. Var. Lect. 8. Taylor. Andria, Act. i. Sc. 1. ver. 16.

——*Istæc commemoratio*
Quasi exprobratio est immemoris beneficii.
Stock.

ϖβ΄. Εἰπεῖν] Postquam satis exagitavit privatam Æschinis fortunam, suum peccatum in prœlio commissum pæne reticens, convincere studet Athenienses, fatum quoddam, omnibus tunc gentibus invisum, acerbum et perniciosum, res Philippi et Alexandri temperasse, et, ut his omnia ex votis fluerent, effecisse. Tum e naturæ et civitatum legibus, quænam culpa cuidam possit imputari, presse et artificiose docet. Hic videbis orationis colorem et umbram. Harl.

Ἀθῶος τῆς Φιλίππου—δυναστείας] Ἀντὶ τοῦ, μὴ βλαβεὶς ὑϖὸ ταύτης. Wolf.

Ἀλλὰ καὶ πόλεις] Malim, ἀλλὰ καὶ κατὰ πόλεις ὅλας καὶ ἔθνη. Quantum intersit inter πόλεις et ἔθνη, docebit Valesius ad Harpocrat. pag. 51. Taylor.

Πολιτευόμενον] [Ita Tayl.] Πεπολιτευμένον rectius, uti Guelph. Ital. et Regii α. β. ε. η. Accedunt, et vel inhonesta scriptura ostendunt, idem olim obtinuisse in membranis, unde describebantur, MSti Ven. et Vindob. Ille enim πολιτεύμενον: Hic πεπολιτευόμενον. Vide supra, ad §. 78. et 99. Idem.

Καὶ ταῦτα εἰδὼς ὅτι, καὶ εἰ μὴ ὅλον, μέρος γε ἐϖιβάλλει τῆς βλασφημίας ἅπασι, καὶ μάλιστα σοὶ] *Præsertim cum scias hujus tuæ maledicentiæ, si non summam, saltem partem quandam ad universos pertinere, ad te quoque in primis.* Quod dixit μέρος γε, Cicero diceret, *partem certe quandam. Ex edit.* Hervag.

[1]μάλιστα σοί,—οὐ γὰρ ἐπ᾽ εὐνοίᾳ γ᾽ ἐμοὶ ϖαρεχώρεις ἐλπίδων καὶ ζήλου καὶ τιμῶν, ἃ ϖάντα ϖροςῆν τοῖς τότε πραττομένοις ὑϖ᾽ ἐμοῦ, ἀλλὰ τῆς ἀληθείας ἡττώμενος δηλονότι καὶ τῷ μηδὲν ἔχειν εἰϖεῖν βέλτιον—, πῶς οὐκ ἀδικεῖς καὶ δεινὰ ποιεῖς τούτοις νῦν ἐγκαλῶν, ὧν τότ᾽ οὐκ εἶχες λέγειν βελτίω;

πγ΄. Παρὰ μὲν τοίνυν τοῖς ἄλλοις ἔγωγ᾽ ὁρῶ πᾶσιν ἀνθρώϖοις διωρισμένα καὶ τεταγμένα [2]πως τὰ τοιαῦτα. ἀδικεῖ τις ἑκών; ὀργὴ καὶ τιμωρία κατ᾽ αὐτοῦ. ἐξήμαρτέ τις ἄκων; συγγνώμη ἀντὶ τῆς τιμωρίας τούτῳ. οὔτ᾽ ἀδικῶν τις οὔτ᾽ ἐξαμαρτάνων, εἰς τὰ πᾶσι δοκοῦντα συμφέρειν ἑαυτὸν δούς, οὐ κατώρθωσε μεθ᾽ ἁπάντων; οὐκ ὀνειδίζειν οὐδὲ λοιδορεῖσθαι τῷ τοιούτῳ δίκαιον, ἀλλὰ συνάχθεσθαι. φανήσεται τοίνυν ταῦτα πάντα οὕτως οὐ μόνον ἐν τοῖς νόμοις, ἀλλὰ καὶ ἡ φύσις αὐτὴ τοῖς ἀγράφοις νόμοις καὶ τοῖς ἀνθρωπίνοις ἤθεσι [3]διώρικεν. Αἰσχίνης τοίνυν τοσοῦτον ὑπερβέβληκεν ἅπαντας ἀνθρώπους ὠμότητι καὶ συκοφαντίᾳ, ὥςτε καὶ ὧν αὐτὸς ὡς ἀτυχημάτων ἐμέμνητο, καὶ ταῦτ᾽ ἐμοῦ κατηγορεῖ.

πδ΄. Καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὥςπερ αὐτὸς ἁπλῶς καὶ μετ᾽ εὐνοίας πάντας εἰρηκὼς τοὺς λόγους, φυλάττειν ἐμὲ καὶ
318 τηρεῖν ἐκέλευεν, ὅπως μὴ [4]ϖαρακρούσομαι μηδ᾽ ἐξαπατήσω, δεινὸν καὶ γόητα καὶ σοφιστὴν καὶ τὰ τοιαῦτ᾽ ὀνο-

[1] † μάλιστά σοι [2] * οὕτω πως [3] * διωρικέναι [4] † παρακρούσωμαι

Πῶς οὐκ ἀδικεῖς, καὶ δεινὰ ποιεῖς, &c.] Id est, *Nonne tu improbus es?* Ita enim Græci per hanc particulam quibusdam interrogationibus utuntur, quæ non perinde Latinis usitatæ sunt. Idem, πῶς οὐκ αἰσχρὸν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Et rursus, πῶς καὶ οὔ; *quis enim inficias ire potest?* Plinius in epistolis: *Constanter inquis, et fortiter, quid ni?* εὐσταθμῶς φαίης ἂν σύγε καὶ ἀνδρείως, πῶς γὰρ οὔ: Horat. *Qui nescit versus, tamen audet fingere, quid ni?* Idem Demosthen. supra in hac eadem, οὐκ ἀπορῶν. πῶς γάρ; *qui enim fieri posset?* Idem.

πγ΄. Ὀργὴ κ. τ. λ.] Ὀργὴν—τιμωρίαν—συγγνώμην in quarto casu, (sc. ὁρῶ διωρισμένα καὶ τεταγμένα ταῦτα) MSS. Guelph. Aug. Vindob. Taylor.

Νομίμοις] [Ita Tayl.] νόμοις Obsop. Ital. Lind. Altemps. Ven. et Reg. ε. V. annotata ad Dem. π. Παραπρεσβ. §. ξζ΄. Idem.

Ἀγράφοις νομίμοις] Eodem etiam nomine *Leges Naturales*, non scriptas eas quidem, sed cordibus hominum insculptas, appellavit Sophocles, nobilissima ea, quam Antigonæ suæ tribuit, sententia: v. 453.

Οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ᾠόμην τὰ σὰ
Κηρύγμαθ᾽, ὥστ᾽ ἄγραπτα κἀσφαλῆ θεῶν
Νόμιμα δύνασθαι θνητὸν ὄνθ᾽ ὑπερδραμεῖν.
Stock.

πδ΄. Παρακρούσομαι] Ex conj. ita mutavi, legem secutus illam, cui etiam Wolfius ad Lept. §. 34. subscripsit. Infra §. ϱ΄. in fin. ὅπως—διαμενεῖ—τηρεῖν, et §. ϟδ΄. in fin. Codd. auctoritas idem postulabat. V. παρακρούσωμαι. Wunderl.

Δεινὸν καὶ γόητα] Exclusa Conjunctione, H. Steph. Thes. I. col. 859. legere mavult δεινὸν γόητα. Idque confirmat ex Platonis Symposio, ubi scribitur δεινὸς γόης, καὶ φαρμακεύς, καὶ σοφιστής. Taylor. Timæus: Γόητες, οἱ ἀπατεῶνες, ubi vide pag. 53. Ruhnken; quo etiam ob-

μάζων· ὡς ἐὰν πρότερός τις [1] εἴπῃ τὰ προσόνθ᾽ ἑαυτῷ περὶ ἄλλου, καὶ δὴ ταῦθ᾽ οὕτως ἔχοντα καὶ οὐκέτι τοὺς ἀκούοντας σκεψομένους, τίς ποτ᾽ αὐτός ἐστιν ὁ ταῦτα λέγων. ἐγὼ δ᾽ οἶδ᾽ ὅτι γιγνώσκετε τοῦτον ἅπαντες, καὶ πολὺ τούτῳ μᾶλλον ἢ ἐμοὶ νομίζετε ταῦτα προσεῖναι. Κἀκεῖνο δ᾽ εὖ οἶδ᾽ ὅτι τὴν ἐμὴν δεινότητα—ἔστω γάρ. καίτοι ἔγωγ᾽ ὁρῶ τῆς τῶν λεγόντων δυνάμεως τοὺς ἀκούοντας τὸ πλεῖστον μέρος κυρίους ὄντας· ὡς γὰρ ἂν ὑμεῖς ἀποδέξησθε καὶ πρὸς ἕκαστον ἔχητ᾽ εὐνοίας, οὕτως ὁ λέγων ἔδοξε φρονεῖν. εἰ δ᾽ οὖν ἔστι καὶ παρ᾽ ἐμοί τις ἐμπειρία τοιαύτη, ταύτην μὲν εὑρήσετε πάντες ἐν τοῖς κοινοῖς ἐξεταζομένην ὑπὲρ ὑμῶν ἀεὶ καὶ οὐδαμοῦ καθ᾽ ὑμῶν οὐδ᾽ ἰδίᾳ, τὴν δὲ τούτου τοὐναντίον, οὐ [2] μόνον τῷ λέγειν ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ καὶ εἴ τις ἐλύπησέ τι τοῦτον ἢ [3] παρέκρουσέ που, κατὰ τούτων. οὐ γὰρ [4] αὐτῇ δικαίως οὐδ᾽ ἐφ᾽ ἃ συμφέρει τῇ πόλει χρῆται. οὔτε γὰρ τὴν ὀργὴν οὔτε τὴν ἔχθραν οὔτ᾽ ἄλλο οὐδὲν τῶν τοιούτων τὸν καλὸν κἀγαθὸν πολίτην δεῖ τοὺς ὑπὲρ τῶν κοινῶν εἰσεληλυθότας δικαστὰς ἀξιοῦν [5] αὐτῷ βεβαιοῦν, οὐδ᾽ ὑπὲρ τούτων εἰς ὑμᾶς εἰσιέναι, ἀλλὰ μάλιστα μὲν μὴ ἔχειν ταῦτ᾽ ἐν τῇ φύσει, εἰ δ᾽ ἄρ᾽ ἀνάγκη, πρᾴως καὶ μετρίως διακείμενα ἔχειν.

πέ. Ἐν τίσιν οὖν σφοδρὸν εἶναι τὸν πολιτευόμενον καὶ τὸν ῥήτορα δεῖ; Ἐν οἷς τῶν ὅλων τι κινδυνεύεται τῇ πόλει καὶ ἐν οἷς πρὸς τοὺς ἐναντίους ἐστί [6] τι τῷ δήμῳ, ἐν τού-

[1] † εἴποι [2] μόνον * ἐν τῷ [3] † προσέκρουσέ [4] † αὐτῇ [5] † αὐτῷ [6] [τι]

servante, locus Platonis exstat pag. 328. B. Idem ablegat lectores ad I. A. Fabricium ad Dion. Cass. libr. LII. pag. 688. HARL.

Εἴπῃ] Ex Codd. pro vulg. εἴποι, ne ἐὰν cum optativo junctum reperiretur, scribendum curavi, flagitante illud et Hermanno ad Viger. p. 516. et 787.—At in Homeri Odyss. N. 415. nuperrime ἤν που ἔτ᾽ εἴης pro vulgari εἴπου, præcedente præterito, edidit Wolfius. WUNDERL.

Ἀλλὰ καὶ εἴ τις κ. τ. λ.] Hic lego et distinguo: ἀλλὰ καὶ εἴ τις ἐλύπησέ τι τοῦτον, ἢ προσέκρουσέ που, κατὰ τοῦτον: *sed etiam si quis vir ipsi in aliqua re molestus fuit, et cum eo alicubi offendit, contra eum virum ipsius eloquentia usurpatur.* AUGER.

Προσέκρουσε κατὰ τούτων] Τῶν ἐχθρῶν τῆς πόλεως. WOLF.

Ἀνάγκη] L. μάλιστα μὲν μὴ ἔχειν—εἰ δ᾽ ἄρα ἂν ἔχῃ. MARKLAND.

Διακείμενα] Pro vulg. διακείμενον [ita Tayl.] reposui. Præcepta autem dat aurea orator, quibus animum suum ingenuum, ab omnique ira alienum auditoribus commendare, et, quæ antea acerbe dixisse videretur, scite lenire, adversarii e contrario auctoritatem callide minuere studuit. Neque tamen in hoc argumento nugax est, satis aculeorum in animis auditorum relicturum se arbitratus. conf. Longin. π. ὑ. sect. 12. p. 127. ed. Heinecken. HARL.

πέ. Ἐν οἷς τῶν ὅλων τι κινδυνεύεται τῇ πόλει] *Cum ab aliquo periculum impendet, quæ ad summam rerum pertinent.* Ita enim κινδυνεύομαι dicitur, ut κινδυνεύω, non eadem tamen significatione. Idem, [π. Παραπρεσβ. §. οθ΄. in fin.] δι᾽ ὧν τὰ μέγιστα κινδυνεύεται τῇ πόλει. *Ex edit.* HERVAG.

Ἐν οἷς κ. τ. λ.] Constructio, opinor, est: Καὶ ἐν οἷς ἐστί τι πρὸς τοὺς ἐναντίους τῷ δήμῳ, *cumque aliquid habet adversus inimicos Status Popularis.* Hujusmodi Συγχύσεις in Demosthene sæpe occurrunt. MARKL.

τοις· ταῦτα γάρ ἐστι γενναίου καὶ ἀγαθοῦ πολίτου. μη-
319 δενὸς δ᾽ ἀδικήματος πώποτε δημοσίου, προσθήσω δὲ μηδ᾽ ἰδίου, δίκην ἀξιώσαντα λαβεῖν παρ᾽ ἐμοῦ, μήθ᾽ ὑπὲρ τῆς πόλεως μήθ᾽ ὑπὲρ αὐτοῦ, στεφάνου καὶ ἐπαίνου κατηγορίαν νῦν ἥκειν συνεσκευασμένον καὶ τοσουτουσὶ λόγους [1] ἀναλωκέναι, ἰδίας [2] ἔχθρας καὶ φθόνου καὶ σμικροψυχίας ἐστὶ σημεῖον, οὐδενὸς χρηστοῦ. τὸ δὲ δὴ καὶ τοὺς πρὸς ἐμαυτὸν ἀγῶνας ἐάσαντα νῦν ἐπὶ τόνδ᾽ ἥκειν καὶ πᾶσαν ἔχει κακίαν.

πς΄. Καὶ ἔμοιγε δοκεῖς Αἰσχίνη [3] ἐκ τούτων τῶν λόγων, ἐπίδειξίν τινα φωνασκίας βουλόμενος ποιήσασθαι τοῦτον προελέσθαι τὸν ἀγῶνα, οὐκ ἀδικήματος οὐδενὸς λαβεῖν τιμωρίαν. ἔστι δ᾽ οὐχ ὁ λόγος τοῦ ῥήτορος, Αἰσχίνη, τίμιος οὐδ᾽ ὁ τόνος τῆς φωνῆς, ἀλλὰ τὸ ταὐτὰ προαιρεῖσθαι τοῖς πολλοῖς καὶ τὸ τοὺς αὐτοὺς καὶ μισεῖν καὶ φιλεῖν, οὕσπερ ἂν ἡ πατρίς. ὁ γὰρ οὕτως ἔχων τὴν ψυχήν, οὗτος ἐπ᾽ εὐνοίᾳ πάντ᾽ ἐρεῖ· ὁ δ᾽ ἀφ᾽ ὧν ἡ πόλις προορᾶταί τινα κίνδυνον ἑαυτῇ, τούτους θεραπεύων οὐκ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁρμεῖ τοῖς πολλοῖς· οὔκουν οὐδὲ τῆς ἀσφαλείας τὴν αὐτὴν ἔχει προσδοκίαν. ἀλλ᾽, ὁρᾷς; ἐγώ· ταὐτὰ γὰρ συμφέρονθ᾽ εἱλόμην τουτοισί, καὶ οὐδὲν ἐξαίρετον οὐδ᾽ ἴδιον πεποίημαι. Ἆρ᾽ οὖν οὐδὲ σύ; Καὶ πῶς; ὃς εὐθέως μετὰ τὴν μάχην πρεσβευτὴς ἐπορεύου πρὸς Φίλιππον, ὃς ἦν τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις συμφορῶν αἴτιος τῇ πατρίδι, καὶ ταῦτ᾽ ἀρνούμενος πάντα τὸν ἔμπροσθεν χρόνον ταύτην τὴν χρείαν, ὡς πάντες ἴσασι.

πζ΄. Καίτοι τίς ὁ τὴν πόλιν ἐξαπατῶν; οὐχ ὁ μὴ

[1] † ἀνηλωκέναι [2] ἔχθρας * ἕνεκα, φθόνου καὶ † μικροψυχίας [3] † ἐκ τούτων Αἰσχίνη

Ἐστί τι] Particulam τὶ, quæ abesse nequit, cum tres Codd. eum omittant, seclusit Reiske. WUNDERL.

Τόνδ᾽] Hunc Ctesiphontem aggredi. HARL.

Πᾶσαν] Reiske ex uno Codd. καὶ πᾶσαν. Sed particula καὶ, quidquid ille disserit, hoc loco sensu caret. WUNDERL.

πς΄. Φωνασκίας] Φωνῆς ἀσκήσεως Cod. Obsop. Glossa est procul dubio. Id quod confirmat Ulpianus. TAYLOR.

Τοὺς αὐτοὺς] De eo proverbio consule Apostol. XV. 28. qui hunc locum citat. Similiter Harpocratio et Suidas, v. Οὐκ ἐπὶ τῆς κ. τ. λ. Subintelligitur, aiunt, ἀγκύρας. IDEM. Vid. Var. Lect.

Οὐκ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁρμεῖ τοῖς πολλοῖς] Id est, *non eadem ancora nititur qua vulgus hominum.* significans illum novis, minimeque vulgaribus præsidiis niti. Suid. admonet esse proverbium, et subaudiendum *ancoram.* Eras. Vide Proverbium, *Duabus ancoris fultus.* Item, *Non vulgari ancora. Ex edit.* HERVAG. v. 1. deest ἐστὶ, et. v. 8. ἐμὲ αὐτὸν et ἥκ. πᾶσαν, et v. 19. οὐκοῦν in ed. Tayl.

λέγων ἃ φρονεῖ; τῷ δ' ὁ κήρυξ [1]καταρᾶται δικαίως; οὐ
τῷ τοιούτῳ; τί δὲ μεῖζον ἔχοι τις ἂν εἰπεῖν ἀδίκημα κατ' 320
ἀνδρὸς ῥήτορος ἢ εἰ μὴ ταὐτὰ καὶ φρονεῖ καὶ λέγει; Σὺ
τοίνυν οὗτος εὑρέθης. Εἶτα σὺ [2]φθέγγει καὶ βλέπειν
εἰς τὰ τουτωνὶ πρόσωπα τολμᾷς; πότερ' οὐχ [3]ἡγεῖ γι-
γνώσκειν αὐτοὺς ὅστις εἶ, ἢ τοσοῦτον ὕπνον καὶ λήθην
ἅπαντας ἔχειν, ὥστ' οὐ μεμνῆσθαι τοὺς λόγους, οὓς ἐδη-
μηγόρεις ἐν τῷ [4]πολέμῳ καταρώμενος καὶ διομνύμενος, μη-
δὲν [5]εἶναι σοὶ καὶ Φιλίππῳ πρᾶγμα, ἀλλ' ἐμὲ τὴν αἰτίαν
σοι ταύτην ἐπάγειν τῆς ἰδίας ἕνεκ' ἔχθρας, οὐκ οὖσαν ἀλη-
θῆ. ὡς δ' ἀπηγγέλθη τάχισθ' ἡ μάχη, οὐδὲν τούτων
φροντίσας εὐθὺς ὡμολόγεις καὶ προσεποιοῦ φιλίαν καὶ ξε-
νίαν εἶναί σοι πρὸς αὐτόν, τῇ μισθαρνίᾳ ταῦτα μετατι-
θέμενος τὰ ὀνόματα· ἐκ ποίας γὰρ ἴσης ἢ δικαίας προ-
φάσεως Αἰσχίνῃ τῷ Γλαυκοθέας τῆς τυμπανιστρίας ξέ-
νος ἢ φίλος ἢ γνώριμος ἦν Φίλιππος; Ἐγὼ μὲν οὐχ ὁρῶ,
ἀλλ' ἐμισθώθης ἐπὶ τῷ τὰ τουτωνὶ συμφέροντα διαφθεί-
ρειν. Ἀλλ' ὅμως οὕτω φανερῶς [6]αὐτοῖς εἰλημμένος προ-
δότης καὶ κατὰ σαυτοῦ μηνυτὴς ἐπὶ τοῖς συμβᾶσι γεγο-
νώς, ἐμοὶ [7]λοιδορεῖ καὶ ὀνειδίζεις ταῦτα, ὧν πάντας μᾶλλον
αἰτίους εὑρήσεις ἢ ἐμέ.

ϖή. Πολλὰ καὶ καλὰ καὶ μεγάλα ἡ πόλις Αἰσχίνη

[1] καταρᾶται καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν δικαίως [2] † φθέγγῃ [3] † ἡγῇ γινώσκειν
[4] † πολέμῳ] δήμῳ [5] † εἶναί σοι [6] * αὐτὸς σαυτοῦ εἰλημμένος [7] † λοιδορῇ

Ἢ μὴ τ. κ. φρονεῖν κ. λέγειν] [Ita Tayl.] Εἰ (vel ἢ εἰ) μὴ ταὐτὰ καὶ φρονεῖ καὶ λέγει Editio Benen. Ven. Harl. ταῦτα ἃ Cod. Regius primus: Tandem præstantissimus Vindob. εἰ μὴ ταῦτα, ἃ φρονεῖ καὶ λέγει. Taylor. v. 1. τῷ Tayl.

Τοιοῦτος] [Ita Tayl.] Reposui. Reiske οὗτος intulit, quod pro τοιοῦτος dictum esse, non facile mihi persuadebit. Wunderl.

Τουτωνὶ] Δεικτικῶς, ut sæpius per totam hanc Orationem: sc. *hos*, qui adsunt, qui de hac causa sunt judicaturi, τοὺς δικαστάς. Infra §. 93. Erravit Ulpianus, sive potius, qui Ulpianum descripsit; τουτωνὶ] τῶν δυναστῶν. Repone δικαστῶν. Taylor.

Ἐν τῷ δήμῳ] Ἐν τῷ πολέμῳ. Consentiunt, qui consentire solent, Guelph. Aug. Vindob. et Reg. α. in ea lectione. Quæ, tametsi non placuerit Simoni Fabricio, est tamen observanda. *durante bello.* Credo sane esse amplectendam. Idem.

Μηδὲν εἶναι σοὶ καὶ Φιλίππῳ πρᾶγμα] Id est, nihil te Philippi gratia dicere, cum quo nihil esset negotii, a quo nihil sperares. dicitur et οὐδέν ἐστί μοι πρᾶγμα πρός σε, *nihil est mihi tecum negotii.* Idem, ὥστε πρὸς οὓς μηδέν ἐστί σοι πρᾶγμα λυπεῖσθαι, &c. *Ex edit.* Hervag.

Μισθαρνίᾳ—μετατιθέμενος] Τὴν μισθαρνίαν, φιλίαν, καὶ ξενίαν, ψευδωνύμως καλῶν. Wolf.

Οὕτω φανερῶς αὐτοῖς εἰλημμένος] Ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐξελεγχθεὶς, ὅτι προδότης εἶ. Idem.

Αὐτοῖς] Αὐτός. Markl. Vid. Var. Lect.

Συμβᾶσι] Haud scio an præfer. sit scriptura Aug. quart. συμβεβηκόσι; agitur de rebus, quæ peractæ exstant. Ita §. οά. quam diligenter Dem. discrimen aoristi et perfecti servet, et alia complura loca docent et Mid. §. 17. οὗτος ἀστρατείας ἑάλω, καὶ κεχρῆται συμφορᾷ. Wunderl.

καὶ προείλετο καὶ κατώρθωσε δι' ἐμοῦ, ὧν οὐκ ἠμνημόνησε.
Σημεῖον δέ· χειροτονῶν γὰρ ὁ δῆμος τὸν ἐροῦντ' ἐπὶ τοῖς
τετελευτηκόσι παρ' αὐτὰ τὰ συμβάντα οὐ σὲ ἐχειροτόνησε
[1]προβληθέντα, καίπερ εὔφωνον ὄντα, οὐδὲ Δημάδην, ἄρτι
πεποιηκότα τὴν εἰρήνην, οὐδ' Ἡγήμονα, οὐδ' ἄλλον ὑμῶν
321 οὐδένα, ἀλλ' ἐμέ. καὶ παρελθόντος σοῦ καὶ Πυθοκλέους
ὠμῶς καὶ ἀναιδῶς, ὦ Ζεῦ καὶ θεοί! [2]καὶ κατηγορούντων
ἐμοῦ ταὐτὰ ἃ καὶ σὺ νυνί, καὶ λοιδορουμένων, ἔτ' ἄμεινον
ἐχειροτόνησεν ἐμέ. Τὸ δ' αἴτιον οὐκ ἀγνοεῖς μέν, ὅμως
δὲ φράσω σοι κἀγώ. Ἀμφότερ' ᾔδεσαν οὗτοι, τήν τ' ἐμὴν
εὔνοιαν καὶ προθυμίαν, μεθ' ἧς τὰ πράγματ' ἔπραττον,
καὶ τὴν ὑμετέραν ἀδικίαν· ἃ γὰρ [3]εὐθηνούντων τῶν πρα-
γμάτων ἠρνεῖσθε διομνύμενοι, ταῦτ' ἐν οἷς ἔπταισεν ἡ πό-
λις ὡμολογήσατε. τοὺς οὖν ἐπὶ τοῖς κοινοῖς ἀτυχήμασιν
ὧν ἐφρόνουν λαβόντας ἄδειαν ἐχθροὺς μὲν πάλαι, φανεροὺς
δὲ τόθ' ἡγήσαντο [4]αὐτοῖς γεγενῆσθαι. Εἶτα καὶ προσ-
ήκειν ὑπελάμβανον τὸν ἐροῦντα [5]τότ' ἐπὶ τοῖς τετελευτη-
κόσι καὶ τὴν ἐκείνων ἀρετὴν κοσμήσοντα μήθ' ὁμωρόφιον
μήθ' ὁμόσπονδον γεγενημένον εἶναι τοῖς πρὸς ἐκείνους πα-
ραταξαμένοις, μηδ' ἐκεῖ μὲν κωμάζειν καὶ παιανίζειν
ἐπὶ ταῖς τῶν Ἑλλήνων συμφοραῖς μετὰ τῶν αὐτοχείρων
τοῦ φόνου, δεῦρο δ' ἐλθόντα τιμᾶσθαι, μηδὲ τῇ φωνῇ δα-
κρύειν ὑποκρινόμενον τὴν ἐκείνων τύχην, ἀλλὰ τῇ ψυχῇ
συναλγεῖν. τοῦτο δ' ἑώρων παρ' ἑαυτοῖς καὶ παρ' ἐμοί,
παρ' ὑμῖν δ' οὔ. [6]Διὰ ταῦτ' ἐμὲ ἐχειροτόνησαν, καὶ

[1] προβληθέντα, οὐ σὲ, καίπερ [2] [καὶ] [3] εὐθενούντων
[4] † αὐτοῖς [5] Deest τότ'. [6] διαταῦτ'

πή. Ἡγήμονα] Ἡγήμων. Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος. Εἷς δὲ ἦν τῶν Μακεδονιζόντων, καὶ τῶν ἐπὶ δωροδοκίᾳ διαβεβλημένων. Harpocrat. Adde Suidam in v. Etymol. M. Taylor. v. 8. ταῦτα Tayl.

Ἔτι ἄμεινον] F. ἔτι μᾶλλον. Wolf. μᾶλλον, vel ἀσμενέστερον. Markl.

Εὐθηνούντων] Meliores cum Wolfio. Edebatur semper εὐθενούντων. Supra §. ξς'. *post med.* Taylor.

Ὁμωρόφιον] Proprie *eum, qui sub eodem tecto habitat.* Hesych. tom. II. col. 759. ὁμωρόφιος καὶ ὁμότροφος· ὁ ὑπὸ τῇ αὐτῇ στέγῃ ὑπάρχων. vide etiam Alberti ad Hesychium voc. ὁμόροφος. Harl.

Γεγενημένον εἶναι] i. e. γεγενῆσθαι. Sed noluit ea voce uti, quia paulo ante dixerat γεγενῆσθαι. Markland.

Παραταξαμένοις] Τάξις, τάσσομαι, et ita quoque compositum παρατάσσομαι, proprie usurpantur de re militari, de acie, et militibus in aciem productis suoque collocatis ordine. vide Krebs. Obss. in. N. T. e Josepho pag. 222. Hinc παρατάττομαι, *ex adverso aciem instruo, me oppono, resisto.* Isocrates Paneg. cap. 26. pag. 68. ἐπειδὴ γὰρ οὐχ οἷοί τ' ἦσαν πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα παρατάξασθαι τὰς δυνάμεις. ubi v. Morum. Ælian. V. H. IV. 8. 11. παρατάξασθαι ὀλίγαις τριήρεσι πρὸς πολλὰς, *resistere paucis triremibus adversus multas.* Harl.

Ἐλθόντας τιμ. καὶ μηδὲ τ. φ. δ. ὑποκρινομένους] Ita Tayl. et v. ult. δ' ὑμῖν οὔ. V. Var. Lect.

οὐχ ὑμᾶς. Καὶ οὐχ ὁ μὲν δῆμος οὕτως, οἱ δὲ τῶν τετε-
λευτηκότων πατέρες καὶ ἀδελφοί, ὑπὸ τοῦ δήμου [1] τόθ'
αἱρεθέντες ἐπὶ τὰς ταφάς, ἄλλως πως, ἀλλὰ δέον ποιεῖν
αὐτοὺς τὸ περίδειπνον ὡς παρ' οἰκειοτάτῳ τῶν τετε-
λευτηκότων, ὥσπερ τἆλλ' εἴωθε γίγνεσθαι, τοῦτ' ἐποίη-
σαν παρ' ἐμοί· Εἰκότως. γένει μὲν γὰρ ἕκαστος ἑκάστῳ
μᾶλλον οἰκεῖος ἦν ἐμοῦ, κοινῇ δὲ πᾶσιν οὐδεὶς ἐγγυτέρω· ᾧ
γὰρ τὸ ἐκείνους σωθῆναι καὶ κατορθῶσαι μάλιστα διέ- 322
φερεν, οὗτος καὶ παθόντων, ἃ μή ποτ' ὤφελον, τῆς ὑπὲρ
ἁπάντων λύπης πλεῖστον μετεῖχε. Λέγε δ' αὐτῷ τουτὶ
τὸ ἐπίγραμμα, ὃ δημοσίᾳ προείλετο ἡ πόλις αὐτοῖς ἐπι-
γράψαι· ἵν' εἰδῇς, Αἰσχίνη, καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ σαυτὸν
ἀγνώμονα καὶ συκοφάντην ὄντα καὶ μιαρόν. Λέγε.

πθ'. ## ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ.

Οἵδε πάτρας ἕνεκα σφετέρας εἰς δῆριν ἔθεντο
Ὅπλα, καὶ ἀντιπάλων ὕβριν ἀπεσκέδασαν.
Μαρνάμενοι δ' ἀρετῆς καὶ [2] δείματος οὐκ ἐσάωσαν
Ψυχάς, ἀλλ' Ἀΐδην κοινὸν ἔθεντο βράβην,

[1] Deest τόθ'.

[2] λήματος

Δέον ποιεῖν αὐτοὺς] Addit Cod. Vindob. post αὐτοὺς hæc verba, scil. τὸ ἐπὶ τοῖς ἀποθανοῦσι ἑστίας γινόμενον περίδειπνον. Doctissimo Domin. Bricherio Columbo, qui eas membranas contulit, genuina non videntur esse Demosthenis, verum eleganter adjecta. Simile fere adjectum in Guelph. et in Regiorum nonnullis, ut liquet ex margine Benenati. Nemo dubitat, hæc fuisse quondam scholiolum τοῦ, περίδειπνον. Immo confirmo id necessario fuisse, licet inemendate repræsententur Verba: Etym. M. 699. 43. Περίδειπνον] ἡ ἐπὶ τοῖς ἀποθανοῦσι γενομένη ἑστίασις. Taylor.

Τἆλλ'] Vel ταῦτ'. Markland.

Ἐμοῦ] *Quam mihi* Wolfius. Inscite. Melius multo Etruscus: *Percioche di sangue l' uno all' altro atteneva* ben piu di me. Taylor. v. 10. τοῦτο Tayl.

Διέφερεν] A scholiaste redditur κέρδος ἦν. Conf. Koppiers. Observata philolog. Lugd. Bat. 1771. 8. p. 11. Harl.

πθ'. Δῆριν] Μάχην. Wolf.

Ἀπεσκέδασαν] Ὅσον ἐγένετο ἐπ' αὐτοῖς. προυθυμήθησαν μὲν γὰρ τοῦτό γε, οὐχὶ δὲ καὶ ἠδυνήθησαν. Idem.

Μαρνάμενοι—δείματος] S. ἕνεκα. Διὰ τὸ, τὴν μὲν ἰδίαν ἀρετὴν διαφυλάξαι, δεῖμα δὲ τοῖς πολεμίοις ἐμποιῆσαι. Sed, quid si ἀρετῇ καὶ δείματι legas? Aut subintelligas, μετ' ἀρετῆς καὶ δείματος? M. Æmilio Lepido Cos. apud Sallustium potior visa est periculosa libertas quieto servitio. Idem.

Μαρνάμενοι] Ad verbum,

Virtutis atque timoris ergo decertantes, non servarunt
Animas, sed Orcum communem fecerunt arbitrum certaminis, vel potius, *commune præmium certaminis:*

nam τὸ βράβην ἀντὶ τοῦ βραβεῖον, non βραβευτὴν, sumi monet Scholiastes. Stock.

Δείματος] F. δείγματος. Markland.

Δείματος] Φόβου, οὗ εἶχον ὑπὲρ τῆς πατρίδος. σχ. Eruditissimus longe Valckenaerius ad Ammonium II. Animadv. 15. legit:

Μαρνάμενοι δ' ἀρετῆς καὶ λήματος.— Taylor.

Δείματος] Valckenaerii et Reiskii judicio subscripsi, et λήματος pro vulg. δείματος dedi. Sed haud alienum erit, Wunderlichii notam h. l. repetere. Ille autem, "nemo, ait, dixit nec dicere potuit μάρνασθαι ἀρετῆς. Nec supplemento præp. ἕνεκα quidquam proficitur, in quo interpretes nimis diu acquieverunt. Vide, an scribendum sit ἀρετῇ καὶ λήματι. Si quem dativus tertiæ declinationis, hiatum faciens, male habet, adeat Hermannum ad

Οὕνεκεν Ἑλλήνων, ὡς μὴ ζυγὸν αὐχένι θέντες
Δουλοσύνης στυγερὰν ἀμφὶς ἔχωσιν ὕβριν.
Γαῖα δὲ πατρὶς ἔχει κόλποις τῶν πλεῖστα καμόντων
Σώματ', ἐπεὶ θνητοῖς ἐκ Διὸς ἥδε κρίσις.
Μηδὲν ἁμαρτεῖν ἐστὶ θεῶν καὶ πάντα κατορθοῦν
Ἐν βιοτῇ, μοῖραν δ' οὔτι φυγεῖν [1] ἔπορεν.

Ἀκούεις, Αἰσχίνη, [2] καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ, ὡς τὸ μηδὲν ἁμαρτεῖν ἐστὶ θεῶν καὶ πάντα κατορθοῦν. οὐ τῷ συμβούλῳ τὴν τοῦ κατορθοῦν τοὺς ἀγωνιζομένους ἀνέθηκε δύναμιν, ἀλλὰ τοῖς θεοῖς. τί οὖν, ὦ κατάρατε, ἐμοὶ περὶ τούτων [3] λοιδορεῖ καὶ λέγεις, ἃ σοὶ καὶ τοῖς σοῖς οἱ θεοὶ τρέψειαν εἰς κεφαλήν.

ϛ'. Πολλὰ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἄλλα κατηγορηκότος αὐτοῦ καὶ κατεψευσμένου, ἓν μάλιστ' ἐθαύμασα ἁπάντων, ὅτι τῶν συμβεβηκότων τότε τῇ πόλει μνησθεὶς οὐχ ὡς ἂν εὔνους καὶ δίκαιος πολίτης ἔσχε τὴν γνώμην, οὐδ' ἐδάκρυσεν οὐδ' ἔπαθε τοιοῦτον οὐδὲν τῇ ψυχῇ, ἀλλ'

[1] * ἕτερον

[2] [καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ]

[3] † λοιδορῇ

Orph. p. 730." Hactenus ille. Harl. Vide, ne vitium lateat in μαρνάμενοι. An legendum ἀρνύμενοι? quod de conatu oporteret intelligi. *cum strenuis facinoribus vitam servare cuperent.* Facinora illa pro pretio sunt, quo vita tanquam redimitur: unde genitivi ἀρετῆς καὶ λήματος. Conf. Homer. Od. I. v. 5. seq. et Mnasalc. Epigr. XVI. v. 3. Schaefer.

Οὐκ ἐσάωσαν ψυχὰς] Τὴν ζωὴν, τὸ αἴτιον ἀντὶ τοῦ αἰτιατοῦ. Wolf.

Βράβην] Ἀντὶ τοῦ, βραβευτήν. Idem.

Ζυγὸν] Adscribere juvat, quæ Kypke in Obss. in N. T. tom. II. pag. 285. ad Galat. V. 1. scripsit, quoniam idem hunc Demosthenis locum emendaturus est. "Jugum conditionis serviiis signum esse, vulgare est. Integræ gentes *jugum subire* dicebantur, quum bello victæ, alienis vivere legibus cogebantur. In epigrammate, monimento eorum, qui ad Chæroneam occubuerant, inscripto, apud Demosthenem de corona pag. 353. ed. Wolfii hi periisse dicuntur οὕνεκεν Ἑλλήνων, ὡς μὴ ζυγὸν αὐχένι θέντες, δουλοσύνης στυγερὰν ἄφις (leg. αὖθις, ut puto), ἔχωσιν ὕβριν, *propter Græcos, ne illi, jugo cervici imposito, triste servitutis subeant dedecus.*" ubi tamen ἄφις vitium arbitror esse typographicum. Harl.

Μηδὲν ἁμαρτεῖν] Οὐχὶ τοσοῦτον τὸ πλημμελεῖν, ὅσον τὸ ἀτυχεῖν σημαίνει τὸ ῥῆμα, καίτοι ἄμφω ταῦτα συγγενῆ ὄντα τῇ φύσει ἡμῶν. Τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸ κατορθοῦν τῆς τε ψυχῆς ἐστι καὶ τῆς τύχης. Wolf.

Μηδὲν ἁμαρτεῖν κ. τ. λ.] Confer Epist. Libanii MDLIV. et quæ Vir doctissimus, I. Christ. Wolfius, ad eum locum adduxit. Taylor.

Μοῖραν δ' κ. τ. λ.] Significat, vel fatalem fuisse calamitatem, humano consilio et virtute superiorem. Unde illud:

Τύχη, τὰ θνητῶν πράγματ', οὐκ εὐβουλία.

Vel, cum etiam ignavis moriendum sit, recte hos mortem pro patria oppetiisse. Pindarus [Olymp. A. 129.]

Ὁ μέγας δὲ κίνδυ-
νος ἄναλκιν οὐ φῶ-
τα λαμβάνει. Θανεῖν δ' οἷσιν ἀνάγκα,
Τί κέ τις ἀνώνυμον γῆρας ἐν σκότῳ
Καθήμενος ἕψοι μάταν, ἁπάντων
Καλῶν ἄμμορος; Wolf.

Ibid. Ita hunc locum distingue, et emenda:

Μηδὲν ἁμαρτεῖν ἐστι θεῶν, καὶ πάντα κατορθοῦν·
Ἐν βιοτῇ μοῖραν δ' οὔτι φυγεῖν ἔπορεν.

sc. οἱ θεοί. Vide sequentia. Markland.

Ἔπορεν] Impersonaliter sumitur, *non datur via, non licet.* Auger.

Ἔπορεν] Ex Aug. quart. invexi, quod acutissimum Marklandum divinasse, et Iacobsium in Anthol. IV. p. 249. edidisse video. Reiskii conjectura, recepta, ἕτερον omnia perturbat. Wunderl.

ϛ'. Ἀναμνησθεὶς] Ita Tayl. et mox εὔν. οὐδὲ δίκ., et v. ult. οὐδὲν τοιοῦτ. V. Var. Lect.

ἐπάρας τὴν φωνὴν καὶ γεγηθὼς καὶ λαρυγγίζων ᾤετο μὲν 323
ἐμοῦ κατηγορεῖν δηλονότι, δεῖγμα δ' ἐξέφερε καθ' ἑαυτοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις ἀνιαροῖς οὐδὲν ὁμοίως ἔσχε τοῖς ἄλλοις. Καίτοι τὸν τῶν νόμων καὶ τῆς πολιτείας φάσκοντα φροντίζειν, ὥσπερ οὗτος νυνί, καὶ εἰ μηδὲν ἄλλο τοῦτό γ' ἔχειν δεῖ, τὸ ταὐτὰ λυπεῖσθαι καὶ ταὐτὰ χαίρειν τοῖς πολλοῖς, καὶ μὴ τῇ προαιρέσει τῶν κοινῶν ἐν τῷ τῶν ἐναντίων μέρει τετάχθαι· ὃ σὺ νυνὶ πεποιηκὼς εἶ φανερός, ἐμὲ πάντων αἴτιον καὶ δι' ἐμὲ εἰς πράγματα φάσκων ἐμπεσεῖν τὴν πόλιν, οὐκ ἀπὸ τῆς ἐμῆς πολιτείας οὐδὲ προαιρέσεως ἀρξαμένων ὑμῶν τοῖς Ἕλλησι βοηθεῖν. ἐπεὶ ἔμοιγ' εἰ τοῦτο δοθείη [1] παρ' ὑμῶν, τοσαῦτα δι' ἐμὲ ὑμᾶς ἠναντιῶσθαι τῇ κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἀρχῇ πραττομένῃ, μείζων ἂν δοθείη δωρεὰ συμπασῶν, ὧν τοῖς ἄλλοις δεδώκατε. ἀλλ' οὔτ' ἂν ἐγὼ ταῦτα φήσαιμι· ἀδικοίην γὰρ ἂν [2] ὑμᾶς· οὔτ' ἂν ὑμεῖς εὖ οἶδ' ὅτι συγχωρήσαιτε. οὗτος δ' [3] εἰ δίκαια ἐποίει, οὐκ ἂν ἕνεκα τῆς πρὸς ἐμὲ ἔχθρας τὰ μέγιστα τῶν ὑμετέρων καλῶν ἔβλαπτε καὶ διέβαλλεν.

ϛά. Ἀλλὰ τί ταῦτ' ἐπιτιμῶ, πολλῷ σχετλιώτερα ἄλλα κατηγορηκότος αὐτοῦ καὶ κατεψευσμένου; Ὃς γὰρ ἐμοῦ φιλιππισμόν, ὦ γῆ καὶ θεοί! κατηγορεῖ, τί οὗτος οὐκ ἂν εἴποι; Καίτοι, νὴ τὸν Ἡρακλέα καὶ πάντας τοὺς θεούς! εἰ γ' ἐπ' ἀληθείας δέοι σκοπεῖσθαι, τὸ καταψεύδεσθαι καὶ δι' ἔχθραν τι λέγειν ἀνελόντας ἐκ μέσου, τίνες ὡς ἀληθῶς εἰσὶν οἷς ἂν εἰκότως καὶ δικαίως τὴν τῶν γεγενημένων αἰτίαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀναθεῖεν ἅπαντες,
τοὺς ὁμοίους τούτῳ παρ' ἑκάστῃ τῶν πόλεων εὕροι τις ἄν, 324

[1] [παρ' ὑμῶν] [2] † ἡμᾶς [3] εἰ τὰ δίκαια

Λαρυγγίζων] Λαρυγκίζων Reg. *α*. Meminit in ea voce hujus loci Harpocratio. Confer Suidam, qui eadem pariter habet, et T. Magistrum, qui huc etiam spectat. Aristoph. Equit. 357.

Λαρυγγιῶ τοὺς ῥήτορας, καὶ Νικίαν ταράξω.

Adde etiam σχ. nostrum, et Plin. IV. Ep. 7. TAYLOR. v. 3. deest ἐπὶ in ed. Tayl.

Τῶν κοινῶν] Quære, an poni debeant post τῶν νόμων supra v. 4. MARKLAND.

Δοθείη] Δωρεὰ addit Reg. *α*. Proxime deest τοσαῦτα in multis, sc. Guelph. Aug. Harl. Vind. et Reg. *α*. *η*. Recte quidem, et pulcre: ἔμοιγ' εἰ τοῦτο δοθείη παρ' ἡμῶν, sc. τὸ δι' ἐμὲ ὑμᾶς ἠναντιῶσθαι — F. δωρεὰ τοιαύτη. TAYL. v. 16. οὗτός τ' Tayl.

Ἐπεὶ ἔμοιγ' κ. τ. λ.] *Quod si mihi a vobis hoc daretur, ut vos mea caussa usque adeo restitissetis imperio, in Græcorum perniciem crescenti.* vel, *quippe si mihi hoc tribueretur.* Ita enim hic verti potest τὸ ἐπεί. Sic Cicero in tertio Tuscul. *Quod si tales nos natura genuisset, ut eam ipsam intueri et perspicere:* et reliqua. ἐπεὶ εἰ οὕτως ὑμᾶς ἡ φύσις ἔφυε. *Ex edit.* HERVAG.

ϛά. Εὕροι τις ἂν] Εὕροιτ' ἂν plurimi: Aug. Vind. Lind. Obsop. Reg. *α*. *η*. Similiter legit Dionys. Halic. de Thucyd. judic. §. 54. qui totam fere hanc periodum

οὐχὶ τοὺς ἐμοί· οἳ ὅτ' ἦν ἀσθενῆ τὰ Φιλίππου πράγματα καὶ κομιδῇ [1] σμικρά, πολλάκις προλεγόντων ἡμῶν καὶ παρακαλούντων καὶ διδασκόντων τὰ βέλτιστα, τῆς ἰδίας ἕνεκ' αἰσχροκερδείας τὰ κοινῇ συμφέροντα προΐεντο, τοὺς ὑπάρχοντας ἕκαστοι πολίτας ἐξαπατῶντες καὶ διαφθείροντες, ἕως δούλους ἐποίησαν, Θετταλοὺς Δάοχος, Κινέας, Θρασύδαιος· Ἀρκάδας Κερκιδᾶς, Ἱερώνυμος, [2] Εὐκαμπίδας· Ἀργείους Μύρτις, [3] Τελέδαμος, Μνασέας· Ἠλείους Εὐξίθεος, Κλεότιμος, Ἀρίσταιχμος· Μεσσηνίους οἱ Φιλιάδου τοῦ θεοῖς ἐχθροῦ παῖδες, Νέων καὶ Θρασύλοχος· Σικυωνίους Ἀρίστρατος, Ἐπιχάρης· Κορινθίους Δείναρχος, Δημάρατος· Μεγαρέας Πτοιόδωρος, Ἕλιξος, Περίλαος· Θηβαίους Τιμόλαος, Θεογείτων, Ἀνεμοίτας· [4] Εὐβοᾶς Ἵππαρχος, Κλείταρχος, Σωσίστρατος· — ἐπιλείψει με λέγοντα ἡ ἡμέρα τὰ τῶν προδοτῶν ὀνόματα. οὗτοι πάντες εἰσίν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν αὐτῶν βουλευμάτων ἐν ταῖς [5] αὐτῶν πατρίσιν, ὧνπερ οὗτοι παρ' ὑμῖν, ἄνθρωποι μιαροὶ καὶ κόλακες καὶ ἀλάστορες, ἠκρωτηριασμένοι τὰς ἑαυτῶν ἕκαστοι πατρίδας, τὴν ἐλευθερίαν προπεπωκότες πρότερον

[1] † μικρὰ [2] † Εὐκαλπίδας [3] † Τελάδαμος [4] † εὐβοέας [5] αὐτῶν

laudat, minima cum discrepantia. TAYLOR.

Εὕροιτ' ἂν] Pro vulg. εὕροι τις ἂν ex Codd. optimis et plurimis recepi, constructione postulante. Ad audientes convertitur oratio, ut ex verbis εἴγε — δέοι (ὑμᾶς) σκοπεῖσθαι — ἀνελόντας satis apparet. WUNDERL.

Δάοχος] Non necesse est, ut hic ingeminarem horum nominum varietatem, quæ est in MStis. Atque etiam satis est semel monere, unumquodque fere citari in Lexico Rhetorico Harpocrationis. Conjunge Vales. Excerpt. Polyb. p. 90. eundem ad Harpocrat. pagg. 37. 57. 108. et Meurs. VI. Attic. Lect. 30. Vir præstantissimus, Obsopœus, ad locum animadvertit, quanquam hæc *propria* sint nomina, præstare tamen et in his habere lectionem certam et emendatam. Eam itaque curam Variis Lectionibus ad calcem totius Operis assignavi. TAYLOR.

Εὐκαλπίδας] Pro Εὐκαλπίδας Pausanias in Arcadicis habet Εὐκαμπίδας. Harpocratio vero hunc locum citat in Μύρτις, et legit Μύρτις, Τελέδαμος, Μνασέας, et ait, Theopompum in LI. libro pro Μύρτις et Μνασέας habere Ἀμυρταῖος et Πασέας. Sed forte apud Theopompum male legebatur; nam Ἀμυρταῖος nomen est Ægyptum, Πασέας raro occurrit. Ideo puto legendum cum Harpocratione, una literula immutata, Μύρτις, Τηλέδαμος, Μνασέας. PALMER. Μύρτης Tayl.

Ἄνθρωποι μιαροὶ κ. τ. λ.] Vide Longinum §. 32. Tollium atque eruditissimum Langbænium ad loc. Plin. IX. Epist. 26. Harpocr. v. Ἀλάστωρ, Ἠκρωτηριασμένοι et Προπεπωκότες. Maussac. ad Harpocr. pag. 250. Suid. et Phot. MS. v. Προπίνει. Etym. M. 54. 8. TAYLOR. Thomas M. v. πίνει. ubi vid. VV. DD. REISK.

Ἄνθρωποι μιαροὶ καὶ κόλακες καὶ ἀλάστορες, &c.] De proditoribus patriæ loquens, ἀλάστορες vocat, hoc est, *depopulatores, pestes, et interneciones.* Sic enim dicitur ἀλάστωρ, ut ἀλιτήριος. Athen. lib. 12. Διονύσιος δὲ ὁ Διονυσίου, ἁπάσης γενόμενος Σικελίας ἀλάστωρ, hoc est, *pernicies, pestis, internecio, populator totius Siciliæ.* Sequitur autem, ἠκρωτηριασμένοι τὰς ἑαυτῶν ἕκαστοι πατρίδας, id est, *imperii et finium patriæ circumcisores, qui laceram patriam et mutilam flagitiosa proditione reddiderunt.* ἀντὶ τοῦ ἠκρωτηριακότες. Est enim ἀκρωτηριάζειν ἢ ἀκρωτηριάζεσθαι, τὰ ἄκρα τέμνειν. *Ex edit.* HERVAG.

Προπεπωκότες] Hoc est, *χαριζόμενοι, gratis concedentes.* Metaphora ex antiquo

μὲν Φιλίππῳ, νῦν δ' Ἀλεξάνδρῳ, τῇ γαστρὶ μετροῦντες καὶ τοῖς αἰσχίστοις τὴν εὐδαιμονίαν, τὴν δ' ἐλευθερίαν καὶ τὸ μηδένα ἔχειν δεσπότην αὐτῶν, ἃ τοῖς προτέροις Ἕλλησιν ὅροι τῶν ἀγαθῶν ἦσαν καὶ κανόνες, [1] ἀνατετραφότες.

ϟβ'. Ταύτης τοίνυν τῆς οὕτως αἰσχρᾶς καὶ περιβοήτου συστάσεως καὶ κακίας, μᾶλλον δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 325
προδοσίας, εἰ δεῖ μὴ ληρεῖν, τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἥ τε πόλις παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀναίτιος γέγονεν ἐκ τῶν ἐμῶν πολιτευμάτων καὶ ἐγὼ παρ' ὑμῖν. Εἶτά μ' ἐρωτᾷς ἀντὶ ποίας ἀρετῆς ἀξιῶ τιμᾶσθαι; Ἐγὼ δή σοι λέγω. ὅτι τῶν πολιτευομένων παρὰ τοῖς Ἕλλησι διαφθαρέντων ἁπάντων, ἀρξαμένων ἀπὸ σοῦ, πρότερον μὲν ὑπὸ Φιλίππου, νῦν δ' ὑπ' Ἀλεξάνδρου, ἐμὲ οὔτε καιρὸς οὔτε φιλανθρωπία λόγων οὔτ' ἐπαγγελιῶν μέγεθος οὔτ' ἐλπὶς οὔτε φόβος οὔτε χάρις οὔτ' ἄλλο οὐδὲν ἐπῆρεν οὐδὲ προηγάγετο, ὧν ἔκρινα δικαίων καὶ συμφερόντων τῇ πατρίδι οὐδὲν προδοῦναι, οὐδ', ὅσα συμβεβούλευκα πώποτε [2] τουτοισί, ὁμοίως ὑμῖν [3] ὥσπερ ἐν τρυτάνῃ ῥέπων ἐπὶ τὸ λῆμμα συμβεβούλευκα, ἀλλ' ἀπ' ὀρθῆς καὶ δικαίας καὶ ἀδιαφθόρου τῆς ψυχῆς τὰ πάντα μοι πέπρακται, καὶ μεγίστων δὴ πραγμάτων τῶν κατ' ἐμαυτὸν ἀνθρώπων προστὰς πάντα ταῦτα ὑγιῶς καὶ δικαίως καὶ ἁπλῶς πεπολίτευμαι· διὰ ταῦτ' ἀξιῶ τιμᾶσθαι.

ϟγ'. Τὸν δὲ τειχισμὸν τοῦτον, ὃν σύ μου διέσυρες, καὶ τὴν ταφρείαν ἄξια μὲν χάριτος καὶ ἐπαίνου κρίνω· πῶς γὰρ οὔ; πόρρω μέντοι που τῶν ἐμαυτῷ πεπολιτευμένων τίθεμαι. οὐ γὰρ λίθοις ἐτείχισα τὴν πόλιν οὐδὲ πλίνθοις

1 † ἀνατετροφότες 2 † τουτοισὶν 3 ὥσπερ ἂν εἰ ἐν

more translata, quo reges in festis vinum prælibantes, ipsum etiam poculum, cui visum est, porrigentes dono dabant. Suid. Langbæn. ad Longinum, c. 32. qui totum hunc locum laudat. STOCK.

ϟβ'. Οὔτε καιρὸς etc.] Vide Victor. XII. Var. Lect. ult. TAYLOR. v. 3. αὐτῶν Tayl.

Ἐμὲ οὔτε καιρὸς] Nimirum hæc tibi oculis obversata species est, M. Tulli, cum clamares, NIHIL ORATORE ILLO COGITARI POSSE DIVINIUS! STOCK.

Τουτοισὶ, ὁμοίως ὑμῖν] Nempe *Atheniensibus, similiter vobis*, i. e. tibi, Aschine, et tuis similibus. AUGER.

Πάντα μοι πέπρακται] Desunt in Guelph. Vind. et Reg. α. Recte sane. Quis enim non videt, temere et inconcinne hæc esse assuta Demostheni? TAYLOR. v. 19. ὡσπερανεὶ, et v. 21. ψ. πάντα, et v. 23. δικ. πεπολ. Tayl.

Καὶ μεγίστων κ. τ. λ.] Id est, *curæ et administrationi præfectus, et summam curam habens et potestatem*: προΐσταμαι τὸ ἔμπροσθεν ἵσταμαι καὶ βοηθῶ τοῖς ὄπισθεν. *Ex edit.* HERVAG.

ϟγ'. Οὐ γὰρ λίθοις κ. τ. λ.] Plin. IX. Epist. 26. Porro Plutarchus in libro Περὶ

ἐγώ, οὐδ' ἐπὶ τούτοις μέγιστον τῶν ἐμαυτοῦ φρονῶ· ἀλλ' ἐὰν τὸν ἐμὸν τειχισμὸν [1] βούλῃ δικαίως σκοπεῖν, εὑρήσεις ὅπλα καὶ πόλεις καὶ τόπους καὶ λιμένας καὶ ναῦς [2] καὶ ἵππους καὶ τοὺς ὑπὲρ τούτων [3] ἀμυνομένους. ταῦτα προὐβαλόμην ἐγὼ πρὸ τῆς Ἀττικῆς, ὅσον ἦν ἀνθρωπίνῳ λογισμῷ δυνατόν, καὶ τούτοις ἐτείχισα τὴν χώραν, οὐχὶ τὸν
326 κύκλον μόνον τοῦ Πειραιῶς οὐδὲ τοῦ ἄστεος. Οὐδέ γ' ἡττήθην ἐγὼ τοῖς λογισμοῖς Φιλίππου, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, οὐδὲ ταῖς παρασκευαῖς, ἀλλ' οἱ τῶν συμμάχων στρατηγοὶ καὶ αἱ δυνάμεις τῇ τύχῃ. Τίνες αἱ τούτων ἀποδείξεις; Ἐναργεῖς καὶ φανεραί. σκοπεῖτε δέ.

ϟδ'. Τί χρῆν τὸν εὔνουν πολίτην ποιεῖν, τί τὸν μετὰ πάσης προνοίας καὶ προθυμίας καὶ δικαιοσύνης ὑπὲρ τῆς πατρίδος πολιτευόμενον; Οὐκ ἐκ μὲν θαλάττης τὴν Εὔβοιαν προβαλέσθαι πρὸ τῆς Ἀττικῆς, ἐκ δὲ τῆς μεσογείας τὴν Βοιωτίαν, ἐκ δὲ τῶν πρὸς Πελοπόννησον τόπων τοὺς

1 † βούλει 2 καὶ [πολλοὺς] ἵππους 3 ἀμυνουμένους

τοῦ ἑαυτὸν ἐπαινεῖν ἀνεπιφθ. ut olim monui, hujus Orationis utilis Commentator esse potest: Uti, cum scribat: Πρὸς δὲ τοὺς μετρίους οὐκ ἄτοπόν ἐστι χρῆσθαι καὶ ταῖς ἐπανορθώσεσι τῶν ἐπαίνων· εἴ τις ὡς λόγιον, ἢ πλούσιον, ἢ δυνατὸν ἐπαινοίη, κελεύοντα μὴ ταῦτα περὶ αὐτοῦ λέγειν, ἀλλὰ μᾶλλον, εἰ χρηστὸς, καὶ ἀβλαβὴς, καὶ ὠφέλιμος. οὐ γὰρ εἰσφέρει τὸν ἔπαινον ὁ τοῦτο ποιῶν, ἀλλὰ μετατίθησιν· οὐδὲ χαίρειν δοκεῖ τοῖς ἐγκωμιάζουσιν αὐτὸν, ἀλλὰ μᾶλλον, ὅτι μὴ προσηκόντως, μηδ' ἐφ' οἷς δεῖ, δυσχεραίνειν καὶ ἀποκρύπτειν τὰ φαυλότερα τοῖς βελτίοσιν, οὐκ ἐπαινεῖσθαι βουλόμενος, ἀλλ' ἐπαινεῖν ὡς χρὴ διδάσκων. Τὸ γὰρ, οὐ λίθοις ἐτείχισα τὴν πόλιν, οὐδὲ πλίνθοις ἐγὼ, ἀλλ' ἐὰν τὸν ἐμὸν τειχισμὸν βούλει σκοπεῖν, εὑρήσεις καὶ ὅπλα, καὶ ἵππους, καὶ συμμάχους, τοιούτου τινὸς ἔοικεν ἅπτεσθαι. Adde Hermogenem, pag. 258. TAYLOR.

Οὐ γὰρ λίθοις κ. τ. λ.] Neque ex hoc maxime censeri me velim inter ea quæ ego in publicum contuli. Neque hoc nomine maxime censeri me de republ. meritum volo; ut quidem sunt reliquæ meæ actiones. neque eo nomine in primis mihi placeo. Hoc imitari eadem loquendi forma Latini non possunt. *Ex edit.* HERVAG.

Βούλῃ] Ex Codd. opt. erat edendum, grammatica damnante vulgatam ἐὰν—βούλει. WUNDERL. v. 4. πολλοὺς ἵπ. Tayl.

Τούτων] Sc. Ἀθηναίων. MARKLAND. *Pro harum rerum defensione* Wolfius. Incaute. Et similiter deceptus est, qui Italice vertit: Et cæteri omnes. Τούτων, δεικτικῶς. *Hos* nimirum, *qui adsunt*, intelligit, idque porrecto digito demonstrat. Simile habemus infra, §. ϟθ'. ὑμῶν δὲ οὐδεὶς ἦν οὐδαμοῦ, πλὴν εἰ τούτοις ἐπηρεάσαι τι δέοι. Vide, quæ Cl. Marklandus ad Orat. c. Æsch. π. Παραπρεσβ. pag. 346. 24. R. 140. 16. T. Ita supra in hac Oratione, §. θ. Τὸ ψήφισμα τοῦτο γράφω. HOC sc. Decretum, digito indicans. Et statim, ibid. Λέγε τοίνυν μοι τὸ ψήφισμα τουτὶ λαβὼν κ. τ. λ. Et §. κβ'. Εἰς ἔχθραν ἐμβαλεῖν τουτουσὶ, *hos qui adsunt*. Adde §. νς'. fin. ή. μά. ξδ'. fin. π'. πς'. πζ'. bis. ϟβ'. ϟζ'. fin. et σχολ. ϟή. fin. et ϟθ'. fin. Quorum locorum quædam melius et consultius exponerentur juxta hanc normam, quam hodie exponi et verti videam. TAYLOR.

Ταῦτα προὐβαλόμην ἐγὼ πρὸ τῆς Ἀττικῆς] *His ego propugnaculis circummunivi Atticum agrum.* προβάλλομαι *propugnaculum oppono, velamentum et integumentum obtendo et circumdo.* Unde προβεβλημένος, ὁ ἀντὶ τοῦ προβόλου ἱστάμενος, *propugnator, protector*, &c. *Ex edit.* HERVAG.

Τὸν κύκλον] F. τῷ κύκλῳ, ut §. κή. MARKLAND.

ϟδ'. Προθυμίας] Haud spernenda est altera lectio Codd. φιλοτιμίας, dummodo φιλοτιμία δημοσία intelligatur. cf. §. οή. WUNDERL.

ὁμόρους ταύτῃ; οὐ τὴν σιτοπομπείαν, ὅπως παρὰ πᾶσαν φιλίαν ἄχρι τοῦ Πειραιῶς κομισθήσεται, προϊδέσθαι; καὶ τὰ μὲν σῶσαι τῶν ὑπαρχόντων, ἐκπέμποντα βοηθείας καὶ λέγοντα καὶ γράφοντα τοιαῦτα, τὴν Προκόννησον, τὴν Χεῤῥόνησον, τὴν Τένεδον, τὰ δ' ὅπως οἰκεῖα καὶ σύμμαχα [1]ὑπάρξει πρᾶξαι, τὸ Βυζάντιον, τὴν Ἄβυδον, [2]τὴν Εὔβοιαν; καὶ τῶν μὲν τοῖς ἐχθροῖς ὑπαρχουσῶν δυνάμεων τὰς μεγίστας ἀφελεῖν, ὧν δ' [3]ἐνέλειπε τῇ πόλει, ταῦτα προσθεῖναι;

ϛέ. Ταῦτα τοίνυν ὑμῖν ἅπαντα πέπρακται τοῖς ἐμοῖς ψηφίσμασι καὶ τοῖς ἐμοῖς πολιτεύμασιν, ἃ καὶ βεβουλευμένα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐὰν ἄνευ φθόνου τις βούληται σκοπεῖν, ὀρθῶς εὑρήσει, καὶ πεπραγμένα πάσῃ δικαιοσύνῃ, καὶ τὸν ἑκάστου καιρὸν οὐ παρεθέντα οὐδ' ἀγνοηθέντα οὐδὲ προδοθέντα ὑπ' ἐμοῦ, καὶ ὅσα εἰς ἀνδρὸς ἑνὸς δύναμιν καὶ λογισμὸν ἧκεν, οὐδὲν ἐλλειφθέν. εἰ δ' ἢ δαίμονός τινος [4]ἢ τύχης ἰσχύς, ἢ τῶν στρατηγῶν φαυλότης ἢ τῶν προδιδόντων τὰς πόλεις ὑμῶν κακία ἢ πάντα ταῦτα ἅμα ἐλυμήνατο τοῖς ὅλοις, ἕως ἀνέτρεψε, τί Δημοσθένης ἀδικεῖ; 327
Εἰ δ' οἷος ἦν ἐγὼ παρ' ὑμῖν κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ τάξιν, εἷς ἐν ἑκάστῃ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἀνὴρ ἐγένετο, μᾶλλον δ' εἰ ἕνα μόνον ἄνδρα Θετταλία καὶ ἕνα ἄνδρα Ἀρκαδία ταὐτὰ φρονοῦντα [5]ἔσχεν ἐμοί, οὐδεὶς ἂν οὔτε τῶν ἔξω Πυλῶν

[1] † ὑπάρξῃ [2] [τὴν Εὔβοιαν;] [3] † ἐνέλιπε [4] [ἢ τύχης τινὸς] [5] † ἔσχον

Τὴν σιτοπομπείαν] Nemo, credo, dubitabit, quin ex conj. τῆς σιτοπομπείας, restituendum sit, verbo προϊδέσθαι *prospicere rei* secundum casum postulante. IDEM.

Ὅπως—κομισθήσεται] Ὅπως hoc loco jungitur futuro indicativi; pariter ὅτι, ὥστε, διότι, ἵνα frequenter junguntur: de qua syntaxi agit Morus ad Isocratis Panegyr. cap. 22. p. 55. ubi plura loca, etiam nostrum Demosthenicum laudat. HARL.

Παρὰ πᾶσαν φιλίαν] Scil. γῆν, *per socialem agrum*. Steph. Th. IV. col. 156. STOCK.

Γράφοντα τοιαῦτα] *Præsidiis missis, rebusque*, quæ eo pertinerent, *agendis*, interpretatur Wolfius. Sed potuit hoc loco Demosthenes protensa manu monstrare decretum aliquod suum, quod modo recitatum fuerat. IDEM. Mox Προκόνησον Tayl.

Τὴν Εὔβοιαν] Latet nomen loci alicujus sub Εὔβοιαν, ut mihi videtur. Nam de Eubœa ante dixerat. Sensui optime conveniret Πέρινθον, sed non Scripturæ. MARKLAND.

ϛέ. Ὑμῖν] Otiosum esse videtur vetusti exemplaris testimonio. OBSOPŒUS.

Ἢ πάντα] Nihil importunius esse potuit, quam ista Conjunctio: quæ idcirco a melioribus non agnoscitur, Vindob. et α. Ni legamus cum Altemps. ἢ καὶ πάντα ταῦτα. In v. seq. magnas mihi molestias excitavit istud τοῖς ὅλοις, quod alii securi ad ἐλυμήνατο applicant, ut cum ea voce constructionem nanciscatur. Quod ego concoquere non possum. Procul dubio ἀνέτρεψε erat antiquitus varia lectio τοῦ, ἐλυμήνατο, atque id significabatur particula quadam, quæ nunc in ἕως degeneravit. In MSS. circa eam vocem variatur. TAYLOR. V. Var. Lect. v. 17. ἢ στρ. Tayl.

Οὐδεὶς οὔτε κ. τ. λ.] [Ita Tayl.] Citatur a Magistro v. Εἴσω. TAYLOR.

Οὐδεὶς ἂν] Reiske ex Thom. Mag. ἂν

Ἑλλήνων οὔτε τῶν εἴσω τοῖς παροῦσι κακοῖς ἐκέχρητ' ἄν, ἀλλὰ πάντες ἂν ὄντες ἐλεύθεροι καὶ αὐτόνομοι μετὰ πάσης ἀδείας ἀσφαλῶς ἐν εὐδαιμονίᾳ τὰς ἑαυτῶν ᾤκουν πατρίδας, τῶν τοσούτων καὶ τοιούτων ἀγαθῶν ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις ἔχοντες χάριν δι' ἐμέ.

ϛς'. Ἵνα δ' εἰδῆτε, ὅτι πολλῷ τοῖς λόγοις ἐλάττοσι χρῶμαι τῶν ἔργων, εὐλαβούμενος τὸν φθόνον, [1]λαβέ μοι ταυτί, καὶ ἀνάγνωθι λαβὼν τὸν ἀριθμὸν τῶν βοηθειῶν [2]τῶν κατὰ τὰ ἐμὰ ψηφίσματα.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΟΗΘΕΙΩΝ.

Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα πράττειν Αἰσχίνη τὸν καλὸν κἀγαθὸν πολίτην δεῖ, ὧν κατορθουμένων μέν, ὦ γῆ καὶ θεοί! μεγίστοις ἀναμφισβητήτως ὑπῆρχεν εἶναι, καὶ τὸ δικαίως προσῆν, ὡς ἑτέρως δὲ συμβάντων τὸ γοῦν εὐδοκιμεῖν περίεστι καὶ τὸ μηδένα μέμφεσθαι τὴν πόλιν μηδὲ τὴν προαίρεσιν αὐτῆς, ἀλλὰ τὴν τύχην κακίζειν τὴν οὕτω τὰ πράγματα κρίνασαν· οὐ μὰ Δί' οὐκ ἀποστάντα τῶν συμφερόντων τῇ πόλει, μισθώσαντα δ' αὑτὸν τοῖς ἐναντίοις τοὺς ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν καιροὺς ἀντὶ τῶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος θεραπεύειν· οὐδὲ τὸν μὲν πράγματα ἄξια τῆς πόλεως ὑποστάντα λέγειν καὶ γράφειν, καὶ μένειν ἐπὶ τούτων

[1] † λέγε [2] † Deest τῶν.

addidit. Male. WUNDERL.

Δι' ἐμὲ] Observante jam Seilero, positus verborum in hac periodo egregius est et artificiosus. Primum omnem honorem Græciæ conservandæ tribuit Atheniensibus, deinde illam gloriam sibi quasi arrogat, periodo graviter finita δι' ἐμέ. HARL.

ϛς'. Λέγε] Quid? λέγε et ἀνάγνωθι? Sanant hoc ulcus Codd. Aug. Vindob. et α. λάβε μοι ταυτὶ, καὶ ἀνάγνωθι. Sed vitata illa Charybdi, ecce parata est Scylla. Sequitur enim ἀνάγνωθι λαβών. TAYLOR.

ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΜΑ ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ] [Ita Tayl. post ΒΟΗΘ.] Absurde! Vox ΒΟΗΘΕΙΩΝ tam cito recurrens et hæc quoque recurrere fecit, quæ delenda sunt omnino: Et recte fecit Wolfius qui ea non censebat interpretatione digna. In vetusto et optimo Exemplari Regio α. desunt, ut oportuit. Ita et in Altemps. In Guelph. et Vindob. legitur ΑΡΙΘΜΟΣ. ΨΗΦΙΣΜΑ. Non male. IDEM.

Ὦ γῆ καὶ θεοὶ] Exclamatio ista pulcherrima, quam ab amantissimo patriæ viro expresserat provisa et cogitatione ficta civium suorum tanta felicitas, Obsopœus non videt, "quam hoc loco valde sit necessaria." STOCK.

Ἐν μεγίστοις] [Ita Tayl.] F. Addendum ἀγαθοῖς. WOLF.

Εἶναι] F. ὑπῆρχεν ἂν εἶναι. MARKLAND. Vid. Not. Wunderl. §. ξέ. *in fin.* p. 146.

Ὡς] L. ὧν ἑτέρως δὲ συμβάντων. I. TOUP.

Οὐ, μὰ Δί', ἀποστάντα] [Ita Tayl.] Οὐ, μὰ Δί', οὐκ ἀποστάντα in omnibus. TAYL.

Μισθώσαντα δ' αὑτὸν τοῖς ἐναντίοις, τοὺς ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν καιροὺς, ἀντὶ τῶν τῆς πατρίδος θεραπεύειν] [Ita Tayl.] *Servire temporibus hostium et occasionibus gerendæ rei contra patriam, quod proditoris est facinus.* Quid porro sit *servire*, et quam varie Græci dicant *servire tempori*, vide in Comment. Budæi. *Ex edit.* HERVAG.

προελόμενον βασκαίνειν, ἐὰν δέ τις ἰδίᾳ τι λυπήσῃ, τοῦτο μεμνῆσθαι καὶ τηρεῖν· οὐδέ [1]γ' ἡσυχίαν ἄγειν ἄδικον καὶ ὕπουλον, ὡς σὺ ποιεῖς πολλάκις. 328

ϛζ. Ἔστι γάρ, ἔστιν ἡσυχία δικαία καὶ συμφέρουσα τῇ πόλει, ἣν οἱ πολλοὶ τῶν πολιτῶν ὑμεῖς ἁπλῶς ἄγετε. ἀλλ' οὐ ταύτην ἄγει [2]οὗτος τὴν ἡσυχίαν, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ἀλλ' ἀποστὰς ὅταν αὐτῷ δόξῃ τῆς πολιτείας—πολλάκις δὲ δοκεῖ — φυλάττει ὁπηνίχ' ὑμεῖς ἐστὲ μεστοὶ τοῦ συνεχῶς λέγοντος, ἢ παρὰ τῆς τύχης τι συμβέβηκεν ἐναντίωμα ἢ ἄλλο τι δύςκολον γέγονε — πολλὰ δὲ τἀνθρώπινα — · εἶτ' ἐπὶ τούτῳ τῷ καιρῷ ῥήτωρ ἐξαίφνης ἐκ τῆς ἡσυχίας ὥςπερ πνεῦμα ἀνεφάνη, καὶ πεφωνασκηκὼς καὶ συνειλοχὼς ῥήματα καὶ λόγους συνείρει τούτους σαφῶς καὶ ἀπνευστί, ὄνησιν μὲν οὐδεμίαν φέροντας οὐδ' ἀγαθοῦ κτῆσιν οὐδενός, συμφορὰν δὲ τῷ τυχόντι τῶν πολιτῶν καὶ κοινὴν αἰσχύνην. Καίτοι ταύτης τῆς μελέτης Αἰσχίνη καὶ τῆς ἐπιμελείας, εἴπερ ἐκ ψυχῆς δικαίας ἐγίγνετο καὶ τὰ τῆς πατρίδος συμφέροντα προῃρημένης, τοὺς καρποὺς ἔδει γενναίους καὶ [3]καλοὺς καὶ πᾶσιν ὠφελίμους εἶναι, συμμαχίας πόλεων, πόρους χρημάτων, ἐμπορίου κατασκευήν, νόμων συμφερόντων θέσεις, τοῖς ἀποδειχθεῖσιν ἐχθροῖς ἐναντιώματα. τούτων γὰρ ἁπάντων ἦν ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἐξέτασις, καὶ ἔδωκεν ὁ παρελθὼν χρόνος πολλὰς ἀποδείξεις ἀνδρὶ καλῷ τε κἀγαθῷ, ἐν οἷς οὐδαμοῦ σὺ [4]φανήσει γεγονώς, οὐ πρῶτος, οὐ δεύτερος, οὐ τρίτος, οὐ τέταρτος, οὐ πέμπτος, οὐχ ἕκτος, οὐχ ὁποστοσοῦν, οὔκουν

[1] † Deest γ'. [2] † οὗτος ἄγει [3] καλοὺς καὶ γενναίους [4] † φανήσῃ

Τούτων βασκαίνειν] Ita Tayl. V. Var. Lect. et v. 12. ἐφάνη, et v. 13. συνειλεχὼς, et v. 16. μελ. κ. τ. ἐ. Αἰσχ.

ϛζ'. Λόγους συνείρει τούτους σαφῶς καὶ ἀπνευστὶ] Συνείρειν τοὺς λόγους, est *continuare sermonem, oratione continua uti.* De iis dicitur qui facunde et expedite loquuntur. Et συνεῖραι ἀπνευστὶ περιόδους, inquit Xenophon: quod Quintilianus libro secundo *connectere* dixit, et alibi *continuare verba* vocat; Cicero autem *declamare* appellat, in Oratione pro Planco, et Roscio Amerino. *Ex edit.* Hervag.

Οὐ πρῶτος, οὐ δεύτερος] Videtur imitatus oraculum Delphicum:

Ὑμεῖς δ' Αἰγιέες μήτε τρίτοι, οὔτε τέταρτοι,
Μήτε δυωδέκατοι· μήτ' ἐν λόγῳ, οὔτ' ἐν ἀριθμῷ. Wolf.

Οὔκουν] F. οὐ μὲν οὖν. Markland.

Οὔκουν ἐπεί γε καὶ ἡ π.] [Ita Tayl.] Ita intelligo: *In iis tempestatibus, ubi malorum hominum consiliis resistere erat opus, talem se præstitit. Quin et talem etiam, cum Resp. meliore usa sit fortuna.* Hæc verba ita exponit Lambinus: *Nam si ità esset, tuis rebus gestis, tuaque opera, opibus, copiis, honore, dignitate, civitas aucta esset, quod de te prædicare non potes.* Anonymus ita: *Quoniam neque id egisti, cum patria crevit.* Interpres denique Italicus: *Iddio te ne guardi. Percioche la patria sarebbe cresciuta.* Taylor. Vid. Var. Lect.

Οὔκουν] *Non, inquam.* Οὔκουν enim cum

ἐπί γ' οἷς ἡ πατρὶς ηὐξάνετο. Τίς γὰρ συμμαχία σοῦ πράξαντος γέγονε τῇ πόλει; τίς δὲ βοήθεια ἢ κτῆσις εὐ-
329 νοίας ἢ δόξης; τίς δὲ πρεσβεία; τίς διακονία, δι' ἣν ἡ πόλις ἐντιμοτέρα γέγονε; τί τῶν οἰκείων ἢ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ ξενικῶν, οἷς ἐπέστης, ἐπηνώρθωται διὰ σέ; ποῖαι τριήρεις; ποῖα βέλη; ποῖοι νεώςοικοι; τίς ἐπισκευὴ τειχῶν; ποῖον ἱππικόν; τί τῶν ἁπάντων σὺ χρήσιμος γέγονας; τίς ἢ τοῖς εὐπόροις ἢ τοῖς ἀπόροις πολιτικὴ καὶ κοινὴ βοήθεια χρημάτων παρὰ σοῦ; Οὐδεμία. Ἀλλ' ὦ τᾶν, εἰ [1]μηδὲν τούτων, εὔνοιά γε καὶ προθυμία; Ποῦ; πότε; ὅςτις, ὦ πάντων ἀδικώτατε, οὐδ' ὅτε ἅπαντες, ὅσοι πώποτ' ἐφθέγξαντο ἐπὶ τοῦ βήματος, εἰς σωτηρίαν ἐπεδίδοσαν, καὶ [2]τὸ τελευταῖον Ἀριστόνικος τὸ συνειλεγμένον ἐπὶ τὴν ἐπιτιμίαν ἀργύριον, οὐδὲ τότε παρῆλθες οὐδ' ἐπέδωκας οὐδέν, οὐκ ἀπορῶν — πῶς γάρ; ὅς γε κεκληρονόμηκας μὲν τῶν Φίλωνος τοῦ κηδεστοῦ χρημάτων πλειόνων ἢ [3]πέντε ταλάντων, διτάλαντον δ' εἶχες ἔρανον δωρεὰν παρὰ τῶν ἡγεμό-

[1] μηδὲν * πάντων τούτων [2] † τοτελευταῖον [3] * πεντεταλάντων

accentu in priore syllaba negationibus servit, quod pluribus confirmat exemplis Budæus, pp. 907. et 908. Stock.

Πατρὶς] Post πατρὶς adderem ἄν: *non sane, cum inde patria aucta esset.* Auger.

Ηὐξάνετο] F. ηὐξάνετ' ἄν. Markland.

Οἷς ἐπέστης] Vid. Var. Lect.

Βέλη] Pro ποῖα βέλη, in nostro ποία βουλὴ, haud dubie rectius, quanquam et Aldi lectio defendi possit. Et mox ποῖοι νεώσοικοι legendum est νεώσηκοι. Obsopœus. Codd. quidem etiam nostri βουλὴ et νεώσηκοι. Sed neutrum admittendum est, vel ipso approbante Obsopœo. Taylor. v. 7. γέγονας] εἶ Tayl.

Πολιτικὴ] F. πολιτικὴ ἢ καὶ κοινὴ βοήθεια. Markland.

Τᾶν] De hoc vocabulo vide Scholiast. ad Lucian. Gall. p. 727. tom. II. edit. Reitz. et Schol. ad Plutum Aristoph. v. 66. Harl.

Ἐπεδίδοσαν] Vide ad Æsch. p. 407. ult. R. p. 609. col. 2. T. Taylor.

Ἀργ. εἰς τὴν ἐπιτ.] [Ita Tayl.] Apparet, eum fuisse in ærariis, coactamque pecuniam ad dignitatem recuperandam callide civitati donasse: ut non solvere debitum, sed in Remp. liberalis exstitisse videretur. Consentaneum enim est, ei mulctam a populo fuisse, post hoc factum, remissam. Wolf. Ἐπιτιμία est *status civis, qui est integræ conditionis et famæ;* et opponitur, non τῇ ἀπορίᾳ, tenuitati illi facultatum, quæ homines arcet ab honoribus capessendis, (quod vult Tourrellius) sed τῇ ἀτιμίᾳ, cujus una species in Ærarios intentabatur. Gravis ea quidem pœna fuit, (adeoque merito laudatur Aristonicus, qui eam tolerare maluit, quam patriæ laboranti deesse) ejusmodi tamen, quæ *paupertatem* ejus qui solvendo non erat, non vero *improbitatem* argueret: potuitque ergo Demosthenes (vel refragante Tourrellio) citra Aristonici offensionem, in eam calamitatem incidisse amicum suum fateri. De Aristonico supra §. 26. Stock. v. 14. οὐδὲ τ. οὔτε π. οὔτε ἐπ. Tayl.

Ἐπιτιμίαν] Supra ad Arg. Lib. in fin. Not. ἠτιμ. Dem. π. Παραπρεσβ. Bene hic se gessit Tourrellius, quem consulas. *I danari, c' havea ragunati Aristonico per ritener il suo honore:* Ferrus. *Pecuniam incolumitatis amissæ recuperandæ gratia coactam:* Lambinus. *Coactam pecuniam ad recuperandam dignitatem:* Perionius: Et alii similiter. Διὰ τιμὴν τῆς πόλεως. Ulpian. Taylor.

Εἰς τὴν ἐπιτιμίαν] Alii alio modo interpretati sunt. Ego interpretatus sum, *ad honorate vivendum.* Auger.

Ἔρανον] *Stipem collatitiam,* ad aliquem sublevandum, [cujus nobile exemplum recenset Corn. Nepos in vita Epamin. c. III.] egregie illustrat Casaubonus ad

νων τῶν συμμοριῶν, ἐφ᾽ οἷς ἐλυμήνω τὸν τριηραρχικὸν νόμον. ἀλλ᾽ ἵνα μὴ λόγον ἐκ λόγου λέγων τοῦ παρόντος ἐμαυτὸν ἐκκρούσω, παραλείψω ταῦτα. ἀλλ᾽ ὅτι γ᾽ οὐχὶ δι᾽ ἔνδειαν οὐκ ἐπέδωκας, ἐκ τούτων δῆλον, ἀλλὰ φυλάττων τὸ μηδὲν ἐναντίον γενέσθαι παρὰ σοῦ τούτοις, οἷς ἅπαντα [1]πολιτεύει. Ἐν τίσιν οὖν σὺ νεανίας καὶ πηνίκα λαμπρός; Ἡνίκ᾽ ἂν εἰπεῖν τι κατὰ τούτων [2]δέῃ, ἐν τούτοις λαμπροφωνότατος, μνημονικώτατος, ὑποκριτὴς ἄριστος, τραγικὸς Θεοκρίνης.

ϛή. Εἶτα τῶν πρότερον γεγενημένων ἀνδρῶν ἀγαθῶν μέμνησαι. καὶ καλῶς ποιεῖς. Οὐ μέντοι δίκαιόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν πρὸς τοὺς τετελευτηκότας εὔνοιαν
ὑπάρχουσαν προλαβόντα παρ᾽ ὑμῶν πρὸς ἐκείνους ἐξετάζειν 330
καὶ παραβάλλειν ἐμὲ τὸν συζῶντα μεθ᾽ ὑμῶν. τίς γὰρ οὐκ οἶδε τῶν πάντων, ὅτι τοῖς μὲν ζῶσι πᾶσιν ὕπεστί τις ἢ πλείων ἢ ἐλάττων φθόνος, τοὺς δὲ τεθνεῶτας οὐδὲ τῶν

[1] † πολιτεύῃ

[2] † δέοι

Theophrasti charact. cap. 15. pag. 168. seq. ed. Fischeri, quem v. in indice Theoph. et Wesseling. ad Petiti comment. in LL. Attic. pag. 526. Alioqui denotat quoque *symbola convivarum*: de qua significatione consule Petitum loco memor. et Clark. ad Hom. Odyss. A. 226. Harl.

Ἐλυμήνω] Aliquid legi illi Demosthenis (supra §. 30.) subdole interseruit aut adjecit Æschines, quo vis ipsius imminuta et elusa fuit. Stock.

Ἐλυμήνω—νόμον] *Legem violasti, pervertisti.* Sic Isocrat. Paneg. c. 47. pag. 126. ed. Mori: ἡμῶν δέ τινές εἰσιν οἱ λυμαινόμενοι καὶ κακῶς ποιοῦντες αὐτήν (scil. εἰρήνην). Harl.

Τὸν τριηραρχικὸν νόμον] Vide annotata ad §. λ'. Taylor.

Ἐν τίσιν οὖν σὺ νεανίας κ. τ. λ.] Νεανίαν pro *audaci et strenui spiritus homine acrique* posuit: quemadmodum et νεανίευμα, ὁ ἀνδρισμὸς, *audax facinus, jactantia, et egregium strenuumque factum* dicitur. Quod autem sequitur ἡνίκ᾽ ἂν εἰπεῖν τι κατὰ τούτων δέοι, *cum oporteret*, vel *oportebat*: notandum quod ὁ ἂν ἀοριστολογικὸς, plerumque quidem cum subjunctivo construitur, ut, ὅτι ἂν λέγῃς, ὅσῳ ἂν διαφέρῃς. Interdum vero et optativo, sed tum demum, cum res præterita narratur. Sic supra in secunda κατὰ Φιλίππ. ἐκόλαζον δ᾽ οὕτω καὶ ἐτιμωροῦντο οὓς ἂν αἴσθοιντο δωροδοκοῦντας. Id quod etiam in ἐὰν et ἂν ἀντὶ τοῦ ἦν observatum invenimus. *Ex edit.* Hervag.

Ἡνίκ᾽] Pierson, in calce Mæridis, ἡνίκα apud Demosthenem per *quando* posse verti, autumat. Harl.

Τραγικὸς Θεοκρίνης] Nisi Θεοκρίνης sit κύριον nomen alicujus fabularum Actoris tunc celebris, quod suspicor, videtur hæc vox, quæ alibi non occurrit, significare, *a Deo electus*. Palmer. Hunc et Tragœdiarum actorem, et calumniatorem fuisse tradit Erasmus. Exstat et Demosthenis nostri Actio in Theocrinem Sycophantam. Wolf. Omnino Harpocratio et Suidas in v. Θεοκρίνης. Apostol. XIX. 49. Brodæus V. Miscell. 23. Taylor.

Τραγικὸς Θεοκρίνης] Æschinem *tragicum Theocrinem* vocat. Fuit autem is primus Tragœdiarum actor, deinde calumniator et sycophanta. Utitur et Hieronymus in epist. ad Furiam, de Viduitate: Ubicunque viderent Christianum, statim illud de trivio τραγικὸς θεοκρίνης. Erasm. *Ex edit.* Hervag.

ϛή. Προσλαβόντα] [Ita Tayl.] F. προλαβόντα. Markland. v. ult. τεθν. δὲ Tayl.

Ὕπεστι — φθόνος] Φθονοῦνται οἱ ζῶντες.

Pascitur in vivis livor: post facta quiescit.

Cicero in Sallustium: *Neque me cum iis conferri decet, P. C. qui jam decesserunt, omnique odio carent et invidia, sed cum iis, qui mecum una in rep. versati sunt.* Wolf. Add. Victor. XV. Var. Lect. 3. Taylor.

ἐχθρῶν οὐδεὶς ἔτι μισεῖ; οὕτως οὖν ἐχόντων τούτων τῇ φύσει, πρὸς τοὺς πρὸ ἐμαυτοῦ νῦν ἐγὼ κρίνωμαι καὶ θεωρῶμαι; Μηδαμῶς· οὔτε γὰρ δίκαιον οὔτ᾽ [1]ἴσον, Αἰσχίνη, ἀλλὰ πρὸς σὲ καὶ ἄλλον [2]ὅντινα βούλει τῶν ταὐτά σοι προῃρημένων καὶ ζώντων. Κἀκεῖνο σκόπει. πότερον κάλλιον καὶ ἄμεινον τῇ πόλει, διὰ τὰς τῶν [3]πρότερον εὐεργεσίας, οὔσας ὑπερμεγέθεις, [4]οὐ μὲν οὖν εἴποι τις ἂν ἡλίκας, τὰς ἐπὶ τὸν παρόντα βίον γιγνομένας εἰς ἀχαριστίαν καὶ προπηλακισμὸν ἄγειν, ἢ πᾶσιν, ὅσοι τι μετ᾽ εὐνοίας πράττουσι, τῆς παρὰ τούτων τιμῆς καὶ φιλανθρωπίας μετεῖναι;

ϛθ'. Καὶ μὴν εἰ καὶ τοῦτ᾽ ἄρα δεῖ με εἰπεῖν, ἡ μὲν ἐμὴ πολιτεία καὶ προαίρεσις, ἄν τις ὀρθῶς σκοπῇ, ταῖς τῶν τότ᾽ ἐπαινουμένων ἀνδρῶν ὁμοία καὶ ταὐτὰ βουλομένη φανήσεται, ἡ δὲ σὴ ταῖς τῶν τοὺς τοιούτους τότε συκοφαντούντων· δῆλον γὰρ ὅτι καὶ κατ᾽ ἐκείνους ἦσάν τινες τοὺς χρόνους, οἱ διέσυρον μὲν τοὺς ὄντας τότε, τοὺς δὲ πρότερον γεγενημένους ἐπῄνουν, βάσκανον πρᾶγμα καὶ ταὐτὸ ποιοῦντες σοί. Εἶτα λέγεις, ὡς οὐδὲν ὅμοιός εἰμι ἐκείνοις ἐγώ; Σὺ δ᾽ ὅμοιος, Αἰσχίνη; ὁ δ᾽ ἀδελφὸς ὁ σός; ἄλλος δέ τις τῶν νῦν ῥητόρων; Ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδένα φημί. Ἀλλὰ πρὸς τοὺς ζῶντας, ὦ χρηστέ, ἵνα μηδὲν ἄλλο εἴπω, τὸν ζῶντα ἐξέταζε καὶ τοὺς καθ᾽ [5]ἑαυτόν, ὥσπερ τἄλλα
331 πάντα, τοὺς ποιητάς, τοὺς χορούς, τοὺς ἀγωνιστάς. ὁ Φιλάμμων οὐχ ὅτι Γλαύκου τοῦ Καρυστίου καί τινων ἑτέρων πρότερον γεγενημένων ἀθλητῶν ἀσθενέστερος ἦν, ἀστεφά-

[1] ἴσον ἐστὶν,

[2] † ὅντινα] εἴ τινα

[3] † προτέρων

[4] οὔμενουν

[5] † αὐτὸν

Κἀκεῖνο σκόπει] Pro κἀκεῖνο σκόπει, πότερον κάλλιον καὶ ἄμεινον τῇ πόλει διὰ τὰς τῶν προτέρων εὐεργεσίας οὔσας ὑπερμεγέθεις, in antiquo sic collocata hæc verba reperi: κἀκεῖνο σκόπει, πότερον εὐεργεσίας οὔσας ὑπερμεγέθεις etc. Obsopœus. Vide Victor. XXII. Var. Lect. 8. Taylor.

Οὔμενοῦν] [Ita Tayl.] Οὐδὲ μὲν οὖν Ven. Obsop. Ital. Scribi debuit proparoxytone, ut Grammatici dicunt. De ea re consulantur Budæus, et qui post Budæum istam disceptationem suscepit, H. Stephanus Thes. T. II. col. 1532. Atque hoc in superioribus animadvertendum erat, scil. ad §. μέ. fin. Idem. v. 2. κρίνομαι κ. θεωροῦμαι Tayl.

ϛθ'. Οἱ διασύροντες τ. ὅ.] [Ita Tayl.] Οἱ διέσυρον Reg. a. In Augustano Cod. ea lectio videtur pro scholiolo fuisse. MSS. Ven. ut aliquando fieri solet, inter utrumque libratur, διεσύροντες scil. Supra §. πβ'. Taylor.

Γὰρ] Vid. Clark. ad Hom. Il. E. v. 22.

Τοὺς καθ᾽ αὐτὸν] Vel hic aliquid deest, vel hoc significat, *cum hominibus ejusdem ac ipse conditionis*. Auger.

Γλαύκου τοῦ Καρυστίου] De hoc vide Suidam. Wolf. Καριστίου in Feliciano. Perperam. Vide not. ad Lucian. in Herodoto, fin. in nupera et præcellentissima Editione. Taylor.

νωτος ἐκ τῆς Ὀλυμπίας ἀπῄει, ἀλλ' ὅτι τῶν εἰσελθόντων
πρὸς [1] αὐτὸν ἄριστα ἐμάχετο, ἐστεφανοῦτο καὶ νικῶν ἀνη-
γορεύετο. καὶ σὺ πρὸς τοὺς νῦν ὅρα με ῥήτορας, πρὸς σαυ-
τόν, πρὸς ὅντινα βούλει τῶν ἁπάντων· οὐδενὶ ἐξίσταμαι.
ὧν, ὅτε μὲν τῇ πόλει τὰ βέλτιστα ἑλέσθαι παρῆν, ἐφα-
μίλλου τῆς εἰς τὴν πατρίδα εὐνοίας ἐν κοινῷ πᾶσι κει-
μένης, ἐγὼ τὰ κράτιστα λέγων ἐφαινόμην, καὶ τοῖς ἐμοῖς
ψηφίσμασι καὶ νόμοις καὶ πρεσβείαις ἅπαντα διῳκεῖτο·
ὑμῶν δ' οὐδεὶς ἦν οὐδαμοῦ, πλὴν εἰ τούτοις ἐπηρεάσαι [2] τι
δέοι. ἐπειδὴ δέ, ἃ μή ποτ' ὤφελε, συνέβη, καὶ [3] οὐκέτι συμ-
βούλων ἀλλὰ τῶν τοῖς ἐπιταττομένοις ὑπηρετούντων καὶ
τῶν κατὰ τῆς πατρίδος μισθαρνεῖν [4] ἑτοίμων καὶ τῶν κο-
λακεύειν ἑτέρους βουλομένων ἐξέτασις ἦν, τηνικαῦτα σὺ
καὶ τούτων ἕκαστος ἐν τάξει καὶ μέγας καὶ λαμπρὸς ἱπ-
ποτρόφος, ἐγὼ δ' ἀσθενής, ὁμολογῶ, ἀλλ' εὔνους μᾶλλον
ὑμῶν τουτοισί.

ρ'. Δύο δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦτα τὸν φύσει μέτριον
πολίτην ἔχειν δεῖ· — οὕτω γάρ μοι περὶ ἐμαυτοῦ λέγοντι
ἀνεπιφθονώτατον εἰπεῖν —· ἐν μὲν ταῖς ἐξουσίαις τὴν τοῦ
γενναίου καὶ τὴν τοῦ πρωτείου τῇ πόλει προαίρεσιν διαφυ-
λάττειν, ἐν παντὶ δὲ καιρῷ καὶ πράξει τὴν εὔνοιαν· τούτου
γὰρ ἡ φύσις κυρία, τοῦ δύνασθαι [5] δὲ καὶ ἰσχύειν ἕτερα. ταύ-
την τοίνυν παρ' ἐμοὶ μεμενηκυῖαν εὑρήσετε ἁπλῶς. ὁρᾶτε
δέ. οὐκ ἐξαιτούμενος, οὐκ Ἀμφικτυονικὰς δίκας ἐπαγόντων
μοι, οὐκ ἀπειλούντων, οὐκ ἐπαγγελλομένων, οὐ τοὺς κατα- 332
ράτους τούτους ὥσπερ θηρία μοι προσβαλλόντων, οὐδαμῶς
προδέδωκα [6] ἐγὼ τὴν εἰς ὑμᾶς εὔνοιαν. τὸ γὰρ [7] ἐξ ἀρχῆς
[8] εὐθὺς ὀρθὴν καὶ δικαίαν τὴν ὁδὸν τῆς πολιτείας εἱλόμην,

[1] † αἰτὸν [2] † τί [3] † οὐκ ἔτι [4] ἑτοίμων ὄντων καὶ [5] δὲ δύνασθαι
[6] ἐγὼ προδέδωκα [7] † ἐξαρχῆς [8] εὐθὺς * τὴν ὀρθὴν καὶ δικαίαν ὁδὸν

Οὐδένι ἐξίσταμαι] Nota: ὁ Δημοσθένης οὐδενὶ τῶν ῥητόρων ἐξίσταται. et Erasmi Terminus, CEDIT NEMINI. WOLF. v. 7. ἐγὼ κράτ., et v. 11. ἐπιτασσομένοις Tayl.

Τούτοις] *Huic populo.* MARKLAND.

ρ'. Τοῦ δύνασθαι δὲ καὶ ἰσχύειν, ἑτέρα] [Ita Tayl.] S. ἡ Τύχη, ἑταίρα οὖσα, καὶ Σειρῆν, καὶ δραπέτις. WOLF.

Οὐκ ἀπειλούντων, οὐκ ἐπαγγελλομένων] Quid Ἐπαγγελία sit, vide argumentum κατὰ Τιμάρχου. Sed quia ἀπειλαὶ καὶ ὑποσχέσεις opponuntur, nihil vetat, de pollicitationibus intelligere. Genitivi isti participiorum referendi sunt ad Macedonas, eorumque factionem. IDEM.

Οὐχὶ τοὺς καταράτους κ. τ. λ.] [Ita Tayl.] *Ne tum quidem cum istos calumniatores sceleratissimos homines, tanquam feras in me bestias protruderent et adurgerent, charitatem civilem patriamque destitui aut prodidi.* προσβάλλειν τινὰ ἑτέρῳ, est *incitare in eum et irritare, stimulare et impellere*, ut hoc loco, unde προσβολὴ *impressio ruentis aciei, impetusque militum cuneatim incurrentium.* *Ex edit.* HERVAG.

τὰς τιμάς, τὰς δυναστείας, τὰς εὐδοξίας τὰς τῆς πατρίδος θεραπεύειν, ταύτας αὔξειν, μετὰ τούτων εἶναι. οὐκ ἐπὶ μὲν τοῖς ἑτέρων εὐτυχήμασι φαιδρὸς ἐγὼ καὶ γεγηθὼς κατὰ τὴν ἀγορὰν περιέρχομαι, τὴν δεξιὰν προτείνων καὶ εὐαγγελιζόμενος τούτοις, οὓς ἂν ἐκεῖσε ἀπαγγελεῖν οἴωμαι· τῶν δὲ τῆς πόλεως ἀγαθῶν πεφρικὼς ἀκούω καὶ στένων καὶ κύπτων εἰς τὴν γῆν, ὥσπερ οἱ δυσσεβεῖς οὗτοι, οἳ τὴν μὲν πόλιν διασύρουσιν, ὥσπερ οὐχ αὑτοὺς διασύροντες, ὅταν τοῦτο ποιῶσιν, ἔξω δὲ βλέπουσι, καὶ ἐν οἷς ἀτυχησάντων τῶν Ἑλλήνων εὐτύχησεν ἕτερος, ταῦτ' ἐπαινοῦσι καὶ ὅπως τὸν ἅπαντα χρόνον διαμενεῖ φασὶ δεῖν τηρεῖν.

ρα'. Μὴ δῆτ', ὦ πάντες θεοί! μηδεὶς [1] ταῦθ' ὑμῶν ἐπινεύσειεν. ἀλλὰ μάλιστα μὲν καὶ τούτοις βελτίω τινὰ νοῦν καὶ φρένας ἐνθείητε· εἰ δ' ἄρ' ἔχουσιν οὕτως ἀνιάτως, τούτους μὲν αὐτοὺς καθ' ἑαυτοὺς ἐξώλεις καὶ προώλεις ἐν γῇ καὶ θαλάττῃ [2] ποιήσατε, ἡμῖν δὲ τοῖς λοιποῖς τὴν ταχίστην ἀπαλλαγὴν τῶν ἐπηρτημένων φόβων δότε καὶ σωτηρίαν ἀσφαλῆ.

[1] † ταῦθ' [2] † ποιήσαιτε

Ἀπαγγέλλειν] [Ita Tayl.] Ἀπαγγελεῖν. MARKLAND.

Ἀκούω] Ἀκούων Harl. Id quod satius est. TAYLOR.

ρα'. Μὴ δῆτ' ὦ πάντες θεοί, μηδεὶς ταῦθ' ὑμῶν ἐπινεύσειε] *Videte per deos immortales, videte inquam, ne sic annuatis*, vel, *dii prohibeant.* Est enim ἀπαγορευτικὸν, τὸ, μὴ δῆτα. Synes. μὴ δῆτα ὦ πάντων ἐμοὶ προσφιλέστατε. *Absit, ut hoc facias, vir mihi amicissime.* Vide Comment. Bud. *Ex edit.* HERVAG.

Καὶ προώλεις] Desunt Guelph. Vindob. et Reg. *a*. Habuit Ulpianus, qui etiam exponit. TAYLOR.

De exitu istius celeberrimi judicii meminerunt, inter alios plurimos, M. Tullius, lib. tertio de Oratore, et Valerius Max. VIII. c. 10. Quorum ille: "Sed hæc ipsa omnia perinde sunt, ut *aguntur*. Actio, inquam, in dicendo una dominatur: sine hac summus orator esse in numero nullo potest: mediocris, hac instructus, summos sæpe superare. Huic primas dedisse Demosthenes dicitur, cum rogaretur quid in dicendo esset primum; huic secundas; huic tertias. Quo mihi melius etiam illud ab Æschine dictum videri solet, qui cum propter ignominiam judicii cessisset Athenis, et se Rhodum contulisset, rogatus a Rhodiis, legisse fertur Orationem illam egregiam, quam in Ctesiphontem contra Demosthenem dixerat: qua perlecta, petitum est ab eo postridie, ut legeret illam etiam, quæ erat contra a Demosthene pro Ctesiphonte edita: quam cum suavissima et maxima voce legisset, admirantibus omnibus. Quanto, inquit, magis admiraremini, si audissetis ipsum?" [Τί δὲ εἰ αὐτοῦ τοῦ θηρίου ἀκηκόειτε; quomodo eundem sensum reddidit Plinius Junior, Epist. II. 3.] "Ex quo satis significavit, quantum esset in actione, qui orationem eandem aliam esse putaret, actore mutato." Valerius deinde Maximus, cum iisdem pene verbis id factum exposuisset, hæc subjungit: "Tantus orator [Æschines] et modo tam infestus adversarius, sic inimici vim ardoremque dicendi suspexit, ut se scriptorum ejus parum idoneum lectorem esse diceret: expertus acerrimum oculorum vigorem, terribile vultus pondus, accomodatum singulis verbis sonum vocis, efficacissimos corporis motus. Ergo etsi operi illius adjici nihil potest, tamen in Demosthene magna pars Demosthenis abest, quod legitur potius quam auditur." STOCK.

Ex *Vincentii Contarenti variarum lectionum libro* (Trajecti ad Rhenum. MDCCLIIII. p. 87.) ea, quæ ad illustrandam temporis rationem Demosthenicam faciant, typis repetenda curavi: neque lectoribus ingratum fore arbitror. HARL.

De locis quibusdam Demosthenis ex orationibus pro Corona, et de ementita legatione disputatum.

AMPHIPOLIM Thraciæ urbem a Philippo occupatam quum recuperare niterentur Athenienses, gravi ac difficili bello se implicuerunt. Quod quum spe omnium esset diuturnius, nec procederet ex sententia, coacti sunt animum appellere ad pacem, a qua ne Philippum quidem abhorrere multi nuntiabant. Creati igitur X ad Regem legati, qui explorata ejus sententia, si pax impetrari æquis conditionibus potuisset, curarent, ut legati ab eo Athenas mitterentur. Rex Parmenionem, Antipatrum, Eurylochum misit, a quibus est brevi negotium confectum, exactoque ab Atheniensibus jurejurando pax facta. Eam pacem ut Philippus quoque jurejurando suo confirmaret, illi ipsi, qui obierant primam legationem, redire jussi in Macedoniam. Quumque moras traherent, nec darent se in viam, ne Philippus solutus jurisjurandi religione agros sociorum interea popularetur, oppida redigeret in suam potestatem, S. C. maturare profectionem jussi sunt. Veniunt in Macedoniam absente Philippo, qui de industria ante eorum adventum expeditionem susceperat in Thraciam; quumque liceret paucorum dierum itinere adire ad eum, et magnam Thraciæ partem servare, paucorum proditione factum est, ut non ulterius progrediendum, quam esset in mandatis, sed ejus in Macedoniam reditum opperiendum statuerent. Tandem ille venit, re gesta ex sententia, nec tamen diu exspectatus statim, ut par erat, jurejurando se obstringit, sed nectit moras, et producit legatos, quantum potest, interea se comparans ad bellum Phocense in Thebanorum gratiam susceptum. Rebus omnibus comparatis, in viam se dat cum omnibus copiis, atque in ipso demum itinere in publico diversorio jurejurando se obstringit, et legatos dimittit: qui dum redeunt in patriam, ipse interea, nec opinantibus Atheniensibus, quos certo sciebat, si id essent subodorati, impedimento futuros, trajicit Thermopylas et ducit in Phocenses. Legati reversi Athenas renunciant pacem jurejurando sancitam a Philippo cum populo Atheniensi, et sociis, extra Phocenses, cum quibus negaret adduci se posse ulla ratione, ut pacem faceret, quod, templo Delphico spoliato, immani sacrilegio se contaminassent. Hæc omnes præter Æschinem, qui unus adfirmabat, hæc a Philippo jactari publice, ut Thebanos falleret, quibus erat infensus; Phocensibus autem nihil a Philippo esse periculi: id uni sibi a Rege secreto commissum, et in aurem dictum. Sed Athenienses, ut qui de Phocensium salute valde laborabant, non contenti unius testimonio decernunt, ut iidem legati redeant tertio ad Philippum, ejusque animum explorent diligentius. Quum autem Demosthenes abjurasset legationem, Æschines quoque, ne quid adversarius per suam absentiam moliretur novi, adversam valetudinem simulat; reliqui cum duobus in horum locum factis in viam se dant: quumque in Eubœa de perditis ac profligatis Phocensium rebus certiores essent facti,

advolat Dercyllus legatorum unus ad urbem, et rem populo aperit. Magna trepidatio Athenis fuit, quum est auditum, Philippum tam callido consilio in Græciæ viscera penetrasse improviso: sed longe major, quum de subactis Phocensibus nuntius venit, deque Thebanorum et Philippi societate. Quum igitur esset incertum, ut victoria esset usurus Macedo, nec quidquam obstaret, quominus ad suam libidinem Atticam invaderet; decretum est factum, quo in agro Attico, quicumque habebant domicilium, migrare omnes in urbem sunt jussi, aut in castella, cum liberis, et conjugibus, rebusque omnibus suis. Inter hos tumultus Æschines, valetudine subito recuperata, nemine jubente, suscipit legationem ad Philippum. Hæc ex Demosthenis orationibus pro Corona, et de ementita legatione, hausta sunt eo consilio, ut notatis diligenter temporibus, quibus hæc sunt gesta, judicent viri docti, falso necne queratur de Demosthene Æschines [§. κϑ'.] quod *τοῦ βουλευτηρίου, καὶ τῶν δημοσίων γραμμάτων, καὶ τοῦ χρόνου, καὶ τῶν ἐκκλησιῶν καταψεύδεται.* Sed antequam dicere de temporibus incipio, proponere necesse est ordinem mensium Atticorum, quo ignorato non possunt, quæ sum dicturus, intelligi. In iis autem digerendis Gazam sequar, quem in hac re scopum attigisse multis alibi ostendam. Primus igitur anni Attici mensis est

α Ἑκατομβαιών.	1 Hecatombæon.
β Μεταγειτνιών.	2 Metagitnion.
γ Βοηδρομιών.	3 Boedromion.
δ Μαιμακτηριών.	4 Mæmacterion.
ε Πυανεψιών.	5 Pyanepsion.
ς Ἀνϑεστηριών.	6 Anthesterion.
ζ Ποσειδεών.	7 Posideon.
η Γαμηλιών.	8 Gamelion.
θ Ἐλαφηβολιών.	9 Elaphebolion.
ι Μουνυχιών.	10 Munychion.
ια Θαργηλιών.	11 Thargelion.
ιβ Σκιροφοριών.	12 Scirophorion.

Elaphebolionis, qui nonus est anni Attici mensis, die XIX. pax facta, teste Demosthene de falsa legatione pag. 150. Cod. Aldini [§. κ'.] *ἡ μὲν τοίνυν εἰρήνη ἐλαφηβολιῶνος ἐνάτῃ ἐπὶ δέκα ἐγένετο.* IV. et XX. die ejusdem mensis legatos Athenienses redituros in Macedoniam ad jusjurandum a Philippo exigendum adhuc Athenis esse versatos, nec dedisse se in viam, nisi post diem IV. mensis insequentis, quem appellabant Munychionem, affirmat, et probat Æschines de legatione [§. κθ'.] *τὸ ἱερὸν ὄρος κατείληφε Φίλιππος ἐλαφηβολιῶνος μηνὸς ἕκτῃ φϑίνοντος. Δημοσϑένης δὲ ἐν τῷ δήμῳ προήδρευε τούτου τοῦ μηνὸς εἷς ὢν τῶν πρέσβεων ἑβδόμῃ φθίνοντος. οὐ μόνον τοίνυν διετρίψαμεν τὰς λοιπὰς ἡμέρας τοῦ μηνὸς, ἀλλὰ μουνυχιῶνος ἐξωρμήσαμεν. καὶ τούτου τὴν βουλὴν μάρτυρα ὑμῖν παρέξομαι. ἔστι γὰρ αὐτῆς ψήφισμα, ὃ κελεύει ἀπιέναι τοὺς πρέσβεις ἐπὶ τοὺς ὅρκους.* ΨΗΦΙΣΜΑ. ΧΡΟΝΟΣ. *ἀκούετε, ὅτι μουνυχιῶνος ἐψηφίσθη τρίτῃ ἱσταμένου.* Iidem legati Athenas redierunt obita legatione XIII. die Scirophorionis, qui postremum in anno locum tenet. Demosth. ubi supra [§. κ'.] *Ἥκομεν δὲ δεῦρο ἀπὸ τῆς πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς ὅρκους τρίτῃ ἐπὶ δεκάτῃ τοῦ σκιροφοριῶνος μηνός.* IV. Post die, qui est ejusdem mensis XVI., legati, quid a se

in ea legatione gestum esset, renuntiarunt. Demosth. ibid. *ἡ δὲ ἐκκλησία, ἐν ᾗ πάντα τὰ πράγματα ἀπώλεσαν οὗτοι ψευσάμενοι καὶ φενακίσαντες ὑμᾶς, τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα τοῦ σκιροφοριῶνος ἐγίγνετο.* III. et XX. die ejusdem mensis Phocenses jam fuerant a Philippo subacti. VII. autem et XX. id est, quinto post die nuntius de ea re venit Athenas, seu in Piræcum. Demosth. ibidem [§. κ′.] *τῇ τετράδι φθίνοντος ἐκκλησιάζετε μὲν ὑμεῖς τότε ἐν Πειραιεῖ, ἧκε δὲ Δέρκυλλος ἐκ Χαλκίδος, καὶ ἀπήγγειλεν ὑμῖν, ὅτι πάντα τὰ πράγματα ἐγκεχείρηκε Θηβαίοις ὁ Φίλιππος, καὶ πέμπτην ἡμέραν εἶναι ταύτην ἐλογίζετο, ἀφ᾽ οὗ γεγόνασιν αἱ σπονδαί.* Supra autem scripserat, eadem die *τὰ πράγματα ἀπολωλέναι.* De tumultu autem ac trepidatione, quæ fuit Athenis his rebus auditis, deque tempore, quo sponte sua legatus fuit ad Philippum Æschines, in eadem oratione hæc leguntur pag. 158. [§. λθ′.] *ἐπειδὴ δὲ ἀπολώλεσαν οἱ Φωκεῖς ὕστερον ἡμέραις πέντε ἢ ἕξ, καὶ ὁ Δέρκυλλος ἐκ τῆς Χαλκίδος ἧκεν ἀναστρέψας, καὶ ἀπήγγειλεν ὑμῖν ἐκκλησιάζουσιν ἐν Πειραιεῖ, ὅτι Φωκεῖς ἀπολώλασι, καὶ ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! ἐξεπέπληχθε, καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας ἐκ τῶν ἀγρῶν κατακομίζειν ἐψηφίζεσθε, καὶ τὰ φρούρια ἐπισκευάζειν, καὶ τὸν Πειραιᾶ τειχίζειν, καὶ τὰ Ἡράκλεια ἐν ἄστει θύειν, ἐπειδὴ ταῦτ᾽ ἦν, καὶ τοσαύτη ταραχὴ καὶ τοσοῦτος θόρυβος περιειστήκει τὴν πόλιν, τηνικαῦτα ὁ δεινὸς καὶ σοφὸς οὗτος καὶ εὔφωνος, οὔτε βουλῆς οὔτε δήμου χειροτονήσαντος αὐτὸν, ᾤχετο πρεσβεύων πρὸς τὸν ταῦτα πεποιηκότα.* His jactis ut fundamentis, nunc rem ipsam expendere incipiamus. Si legati post diem tertium Munychionis, ut probat Æschines [§. κθ′.] in Macedoniam iter ad jusjurandum Philippo deferendum susceperunt, XIII. vero Scirophorionis die sunt reversi; fieri non posse videtur, ut plus quam novem et sexaginta dies ab eis in legatione obeunda sint consumti. At Demosthenes [§. κ′.] tres totos menses, qui dies sunt LXXXIIX, huic itineri tribuit: *ἀπεδημήσαμεν,* inquit, *ἡμεῖς ἐπὶ τοὺς ὅρκους τρεῖς ὅλους μῆνας,* et infra: *τρεῖς μῆνας ὅλους ἀποδημήσαντες,* et in oratione pro Corona [§. ι′.] multo a veritate remotius: *οἱ χρηστοὶ πρέσβεις οὗτοι καθῆντο ἐν Μακεδονίᾳ τρεῖς ὅλους μῆνας, ἕως ἦλθε Φίλιππος ἐκ Θρᾴκης.* At vero tantum abest, ut legati tres totos menses otiose in Macedonia triverint Philippum exspectando, ut universum iter minus diebus LXX confecerint. His illa germana sunt, quæ scribit in oratione de falsa legatione pag. 152. [§. κζ′.] *τῆς εἰρήνης ἤδη γεγονυίας καὶ τῆς Χεῤῥονήσου σώας οὔσης, τέτταρας μῆνας ὅλους ἐσώζοντο οἱ Φωκεῖς τοὺς ὕστερον.* Qui tamen tres non amplius menses sunt, et dies quatuor, nisi me digiti fallunt numerantem a XIX. Elaphebolionis, quo pacem factam diximus, ad III. et XX. Scirophorionis, quo Phocensium urbes in jus ac potestatem Philippi venerunt. Videntur tamen, (nam placet Demosthenem, qua datur, excusare,) ita loqui soliti, aut Græci omnes, aut Attici, ut, cujus pars multo maxima, aut aliqua saltem, quanta quanta esset, id *ὅλον* esse dicerent. Observavi id cum apud alios, tum apud Arist. II. Rhet. cap. XXIII. *ἔστιν ὁ τόπος οὗτος ὅλη τέχνη ἥ τε Παμφίλου, ἥ τε Καλλίππου:* quum tamen supra de alio loco agens, unde sumuntur argumenta, scriptum reliquisset, *ὁ τόπος οὗτός ἐστιν ἡ Καλλίππου τέχνη.* Qui enim fieri potest, ut Callippus in arte dicendi de superiore tantum loco egerit, quo ars ejus contineretur universa, si fatetur ipse Aristoteles, de altero etiam egisse? Præterquam quod abhorret a vero, his tantum præceptis artem dicendi universam a Callippo fuisse comprehensam. Fuit igitur locus ille, si minus tota ars, at ejus certe pars

multo maxima et potissima; et tum *ὅλη τέχνη* dicta est. Verum enim vero ne hac quidem ratione, quod de legatis Demosthenes scribit, potest omnino excusari. Quid enim? nullane itineris habenda fuit ratio? an potuerunt legati puncto temporis sistere se in Macedonia? et tamen tres totos menses ibi sedisse dicuntur. Sequitur alter multo obscurior locus; ait enim Demosthenes, Philippi ingenium perspectum quum haberet, ac suspicaretur fore, ut moram legatorum converteret in rem suam, et solutus religione jurisjurandi Thraciæ urbes Atheniensium imperio subjectas occuparet, ratus id, quod fuit, quamvis illæ non redderentur, pacem tamen firmam et certam futuram: hoc igitur ne eveniret, decretum, ait, a se factum, quo jubebantur legati profectionem maturare. Illi decreto, quod exstat in oratione pro Corona p. 96. [§. θ′.] adscripta est dies ultima Hecatombæonis. At, o bone, quum tu patriæ commodis invigilans hoc decretum scribebas, aut pax nondum erat facta, aut multo ante Philippi jurejurando confirmata. Erunt fortasse, qui putent, corruptam hic esse mensis nomen, et pro Hecatombæone Elaphebolionem reponendum. Sed quæri potest, quid sit, quod nec de numero, nec de nomine legatorum convenit Demostheni cum Æschine, cum Ulpiano, secum. Nam decem fuisse, atque inter eos Demosthenem ipsum et Æschinem, ex tam multis utriusque orationum locis intelligere est, ut pigeat in iis describendis bonas horas perdere. Missos autem secundo legatos in Macedoniam eos ipsos, qui primam obierant legationem, docet Libanius in argumento orationis de ementita legatione: et eorum nomina auctor incertus in altera hypothesi ejusdem orationis hæc ponit: Ctesipho, Aristodemus, Iatrocles, Cimon, Nausicles, Dercyllus, Phrynon, Philocrates, Æschines, et Demosthenes; quem tamen si audis in calce [§. θ′.] hujus psephismatis, quinque tantum creatos legatos credes, Eubulum, Æschinem, Ctesiphontem, Democratem, Cleonem, quorum nemo, si unum excipias Æschinem, inter decem superiores recensetur. Quamobrem non injuria hoc totum decretum mihi suspectum est. Quid dicam de altero illo, quo migrare omnes cum rebus suis in urbem aut arces jussi sunt? quod legitur in eadem oratione pro Corona p. 98. [§. ιβ′.] Sane hoc quoque alienum videtur ab his temporibus, neque scriptum ea tempestate, qua Philippus in Græciam primum irrupit, sed aliquanto post, quum, occupatis Thermopylis, arbitratu suo Græcos terrebat, eorumque urbes improviso adventu occupare conabatur: hoc enim ab eo sæpe factum testatur Demosthenes de legatione pag. 154. [§. λ′.] *καὶ μετὰ ταῦτα ὁσάκις πρὸς πορθμῷ, ἢ πρὸς Μεγάροις ἀκούοντες δύναμιν Φιλίππου καὶ ξένους ἐθορυβεῖτε, πάντες ἐπίστασθε.* Cur ita credam, paucis exponam. Allato nuntio de Thermopylis a Philippo occupatis, narrat Demosthenes de legat. pag. 158. [§. λθ′.] decretum factum, ut omnes reciperent se in loca munita, arces instaurarentur, Piræeus muro cingeretur, Herculi in urbe, non in agro, ut mos erat, sacra fierent, quæ tamen, si primum excipias, in decreto illo Callisthenis, cujus tam frequenter facit mentionem Demosthenes, non leguntur. Quamquam, ut verum fatear, fieri potuit, ut, multis de eadem re factis decretis, uno contentus fuerit orator: aut, si unum decretum de omnibus est factum, non est novum, eum esse mutilum, quum multa hujusmodi exstent apud Demosthenem, et alios oratores, de qua re alibi agemus copiosius. Legat interea, qui volet, in oratione in Neæram Hip-

pocratis decretum de civitate Platæensibus danda, et, quæ illud sequuntur, verba oratoris: intelliget enim, admodum exiguam ejus partem esse descriptam. Sed tamen Psephisma illud Callisthenis potest alia ratione acrius oppugnari. Nam quum primum auditum est, penetrasse Philippum Thermopylas, et subegisse Phocenses, scriptum esse hoc decretum credere par est, et intelligitur ex verbis Demosthenis supra allatis in medium. At illud Callisthenis scriptum est prima et vicesima die Mæmacterionis, id est, quarto post mense, quam hæc acta sunt. Si quis erit, qui neget, adduci se posse, ut credat, mentitum Demosthenem in re tam recenti, quum præsertim psephismata omnia publice adservarentur, et posset ab adversario paullo negotio coargui; is intelligat, nihil fuisse facilius, quam, innumeris in unum coacervatis decretis, ea mutilare, corrumpere, et ad alia, quam scripta essent, tempora accommodare. Solitum autem fieri, non modo conjicere licet ex Æschine, hoc Demostheni non de nihilo objiciente, sed ex ipso etiam Demosthene, qui telum hoc anceps torquet in adversarium illis verbis pro Corona p. 125. [§. ξϛ´.] *ἀλλ᾽ οὐκ ἦν, οἶμαι, τότε ἃ νυνὶ ποιεῖ, ἐκ παλαιῶν χρόνων, καὶ ψηφισμάτων πολλῶν ἐκλέξαντα, ἃ μήτε προῄδει μηδεὶς, μήτ᾽ ἂν ᾠήθη τήμερον ῥηθῆναι, διαβάλλειν, καὶ μετενεγκόντα τοὺς χρόνους, καὶ προφάσεις ἀντὶ τῶν ἀληθῶν ψευδεῖς μεταθέντα τοῖς πεπραγμένοις δοκεῖν τι λέγειν.* Romæ quoque scimus fuisse, qui mentirentur auctoritatem summi ordinis, et huic rei sæpe obviam itum.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ.

I. TAYLORI

PRÆFATIO

AD

ORATIONEM

DEMOSTHENIS

DE

MALE GESTA LEGATIONE.

Habes, Lector, primo Demosthenis Orationem decantatam; ad optima fere, quæ reperiri poterant, exemplaria a me recensitam, eorumque ope, quod vix credibile existimari potest, quingentis circiter in locis restitutam: deinde Æschinis Defensionem, summa itidem cura expolitam. Neque me infiniti fere laboris, quem exantlavi, pœnitet. Nam, ut ad utramque contentionem referamus ea, quæ dixit Cicero de altera, *Quid tam visendum aut audiendum fuit, quam summorum Oratorum in gravissimis causis accurata et inimicitiis incensa Contentio?*

Non multa sunt, quæ iis habeo præfanda. Neminem ad eas accessurum esse arbitror, nisi Historia Græca leviter saltem imbutum, rerumque, quæ Macedonia et Athenis hoc tempore agitabantur, scientem. Quod si quem lectorem ea negotia hactenus fugerint, satis tamen instructus esse poterit a diligenti istarum rerum temporumque Recensione, quam Ulpianus (nam Libanius brevior est) huic orationi Demosthenis præfixam pro Argumento esse voluit. Et quia nemo fere, nisi perlectis Philippicis, huc progreditur, eapropter, quoniam multa exinde sunt depromenda, (maxime ex Philippica II. quæ est hujus quodammodo orationis aditus) Historiæ, ut passim soleo, concinnandæ et præponendæ supersedere majore cum venia possum.

At interea nonnulla sunt sane a me minime negligenda. Gravissime enim in Titulo peccatur; et ex omnibus, tam antiquis, quam Recentioribus, qui laudant hanc Orationem Demosthenis, (laudatur autem, illa *De Corona* excepta, præ cæteris fere omnibus) neminem ad hunc diem usque vidi, qui recte riteque appellavit. Κατ' Αἰσχίνου nonnulli, ut Priscianus aliquoties, Ulpianus frequenter, Suidas, Harpocratio, aliique: Iidem quandoque Περὶ τῆς παραπρεσβείας, ut et alii plurimi. Etiam conjunctim nonnulli, Κατ' Αἰσχίνου περὶ τῆς παραπρεσβείας λόγος. Paucis denique, inter quos est Dionysius Halicarnassensis, Κατηγορία Αἰσχίνου. Qui Κατ' Αἰσχίνου simpliciter appellant, satis quidem distinguunt ab illa altera Demosthenis, quæ est *De Corona*. Nam accurate scribendo, κατὰ ad

Acteris Orationem recte applicatur, cum *Reus* interea non *κατὰ*, sed *πρὸς*, verba habere dicitur: Si vera sint ea, quæ notavi ad initium Eubulideæ. Neque enim ullo in numero sunt habendi, qui forte contra hanc legem peccant. Sunt autem *vel Duo, vel Nemo*. Non, inquam, si incogitanter Orationem apologeticam Demosthenis, quæ est *De Corona*, semel nominavit, aut Servius, CONTRA ÆSCHINEM, ut nominavit ad Virg. XI. Æn. 391. aut Photius in vita Demosthenis, Κατ' Αἰσχίνου, idcirco Ego et Tu protinus ita scribemus, sed distinguemus solertius, atque ut jurisprudentes Atticos distinguere decet, inter Formulam et Appellationem istius Actionis, quæ in se continet Accusationem, et illius, quæ Apologiam.

Manc. Nondum eo perveni, quo volui. Male hæc Oratio titulum nacta est, ab iis, qui *causam actionis* Auctoris nomini addunt, Κατ' Αἰσχίνου περὶ παραπρεσβείας, sed pressius et accuratius laudari debuit, κατ' Αἰσχίνου, παραπρεσβείας. Nam παραπρεσβεία est vocabulum Forense, Crimen intentatum, ipsius Actionis proprium et definitum Vocabulum. Et, qua proprietate insimulabatur aliquis Athenis Atticis, Ἀργίας, Λειποταξίου, Ἀσεβείας, etc. eadem hic Demosthenes postulavit Æschinem Παραπρεσβείας. Qua in causa Περὶ esset inutile admodum, et præter solitum Atheniensium morem. Ita Scholiastes Thucydidis VI. 91. enumerat γραφὰς Δωροδοκίας, Ὕβρεως, Συκοφαντίας, Μοιχείας, Ψευδογραφίας, Παραπρεσβείας, Λειποστρατίου. Et Pollux VIII. 6. Ἰδίως ἡ κατὰ τῶν Πρεσβευτῶν Γραφὴ παραπρεσβείας ἐλέγετο. Et alibi similiter. Accedat Hermogenes lib. I. de Invent. pag. Edit. Porti 102. Πρεσβεύων Αἰσχίνης παρὰ τὸν Φίλιππον — κρίνεται παραπρεσβείας ὑπὸ Δημοσθένους. Et alibi, sc. pag. 70. Αἰσχίνης καὶ Δημοσθένης ἀπὸ τῆς παρὰ Φίλιππον ἥκοντες πρεσβείας ἀντεγκαλοῦσιν ἀλλήλοις· ἐπειδὴ ὁ μὲν — ὁ δὲ ἀπολογίαν παραπρεσβείας γεγραφὼς, ὁ Αἰσχίνης. Et nescio sane, annon his testibus accenseri mereatur Cic. Orat. 31. *Multæ sunt ejus totæ Orationes subtiles—multæ totæ graves—multæ variæ: ut contra Æschinem* Falsæ Legationis, *ut contra eundem, pro causa Ctesiphontis*. Pari felicitate et cura loquuntur Plutarchus et Photius mox a me in hoc tractatulo adducendi. Immo semper ita scribunt accuratiores. Ὡς ἐπανῆκον ἐκ τῆς ὑστέρας πρεσβείας, τῆς ἐπὶ τοὺς ὅρκους, ἐγράψαντο παραπρεσβείας Αἰσχίνην Δημοσθένης τε καὶ Τίμαρχος. Argum. Orat. Æschin. adversariæ. Et deinde, paucissimis interjectis, πρὸ τοῦ τῆς παραπρεσβείας ἀγῶνος. Semper denique ita indigitantur Orationes Forenses, uti apud Lysiam plurimæ: scil. Ὑπὲρ Καλλίου ἱεροσυλίας. Κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας. Πρὸς τοὺς συνουσιαστὰς κακολογιῶν. Κατ' Ἀλκιβιάδου, λειποταξίου, ἀστρατείας. Κατὰ Φίλωνος, δοκιμασίας. Πρὸς Αἰσχίνην, χρεοῦς. Ὑπὲρ Δεξιοῦ, ἀποστασίου. Κατὰ Στρατοκλέους, ἐξούλης. Κατὰ Θεοπόμπου, αἰκίας. Κατ' Αὐτάνδρου, ξενίας. Ὑπὲρ Ἀχιλλείδου, φόνου. Κατὰ Καλλίου, ὕβρεως. etc. etc.

Eodem pacto Æschinis Oratio Ἀπολογία, vel τῆς Παραπρεσβείας Ἀπολογία nominari et citari debet, quem tamen tenorem citandi non accurate servant aut Antiqui, aut Neoterici. Harpocratio quidem in v. Ἀργᾶς eam vocat περὶ τῆς ἀποδόσεως: quoniam, ut ait Maussacus, in ea *rationem reddat* Æschines defunctæ et peractæ Legationis. Vulgo etiam, addit idem Vir eximius, περὶ παραπρεσβείας inscribitur, sed minus proprie. Ita quidem, sed si παραπρεσβείας, non utique. Cl. interea Vir, H. Valesius pro τῆς Ἀποδόσεως, τῆς ἀπολογίας, substituit, in textu Harpocrationis, quo modo ea Oratio, juxta eundem virum eruditissimum, laudatur alicubi ab isto Auctore, et a Commentatore Hermogenis. Attamen, mi homo, id nunquam; hoc præstabo.

Habita est hæc Causa Olymp. CIX. 2. (Vid. Dionys. Halic. ad Ammæum, §. 10. Meursii Solonem, cap. extrem. Schott. in vit. Demosth. ad eum annum) triennio post legationem obitam. Interjectum esse quoddam temporis intervallum inter Crimen et Contentionem non uno in loco lamentatur Demosthenes. Χρόνον γεγενῆσθαι μετὰ τὴν πρεσβείαν πολὺν, §. γ'. statim exorsa Oratione. Et similiter infra, §. ογ'. Et quidem Triennium fuisse, uti modo diximus, testatur etiam Ulpianus in Argumento.

Oratio habita non Olymp. CIX. 2. sed CVIII. 4. siquidem Phocensium Clades in annum 1. Olymp. CVIII. inciderat, atque Demosthenes observavit Theoros ab Atheniensibus miseratione perculsis ad Pythia missos non fuisse, adeoque demonstrat Orationem Judiciumque de falsa Legatione ineunte saltem anno 4. ejus Olymp. institutum fuisse. Corsin. Tom. III. F. A. pag. 101. *But this is no argument.*

Cum dixi, *habitam* esse hanc Orationem, non sane nescivi, aut oblitus sum, fuisse apud Antiquos, qui id aut negarent, aut addubitarent certe. Ὁ δὲ κατ' Αἰσχίνου τῆς Παραπρεσβείας, inquit Plutarchus in vita Demosthenis, ἄδηλον, εἰ λέλεκται. Καίτοι φησὶν Ἰδομενεὺς παρὰ τριάκοντα μόνας τὸν Αἰσχίνην ἀποφυγεῖν. Ἀλλ' οὐκ ἔοικεν οὕτως ἔχειν τἀληθὲς, εἰ δεῖ τοῖς περὶ Στεφάνου γεγραμμένοις ἑκατέρων λόγοις τεκμαίρεσθαι. Μέμνηται γὰρ οὐδέτερος αὐτῶν ἐναργῶς, οὐδὲ τρανῶς, ἐκείνου τοῦ ἀγῶνος, ὡς ἄχρι δίκης παρελθόντος. Ταυτὶ μὲν οὖν ἕτεροι διακρινοῦσι μᾶλλον. In eadem dubitatione esse video eum, qui scripsit Argumentum Defensionis Æschineæ. Memorat ille scil. a multis credi, scriptas quidem fuisse has Orationes, non tamen in Curia esse actas: ab aliis, et actas, et Æschinem tot suffragiis esse absolutum, quot Idomeneus ille apud Plutarchum modo memoriæ prodidit. Adhibeatur Æschini ipsi fides, si qua sit fides in Epistolis, quæ illi adscribuntur. Ἐφάνη δὲ ἴσως, ἐφ' οἷς κατηγορήθην πρότερον ὑπὸ Δημοσθένους — οὐ μικρὸν εἰς ὑμᾶς δεῖγμα τοῦτο τοῦ καλῶς ἐμὲ πολιτεύεσθαι, ὅτι οὐδὲ Δημοσθένους κατηγοροῦντος ἑάλων. Epist. XII. Argumentum Plutarchi elumbe sane et inficetum, tractum scil. a silentio hujusce Accusationis per totam *De Corona* controversiam, bene refutat noster Wolfius, dum commentatur ad Orationem illam, in initio. Et mirum sane, unde arriperet Ulpianus istud ἀνέκδοτον, scil. Ἰστέον, ὅτι ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ (scil. §. νθ'. ubi agitur de muliercula Olynthia) ἀνέστησαν οἱ δικασταὶ, καὶ εἴασαν ῥήτορα λέγοντα, τοῦ Εὐβούλου, συμπράττοντος τῷ Αἰσχίνῃ, μισοῦντος δὲ τὸν ῥήτορα, εἰπόντος αὐτοῖς· "Τοιούτων αἰσχρῶν ἀνέχεσθε λέγοντος Δημοσθένους;" Et id quoque Photius tuetur: Κατηγορηθεὶς [Æschines] παραπρεσβείας ὑπὸ Δημοσθένους, οὐχ ἑάλω, ἅτε δὴ Εὐβούλου τοῦ δημαγωγοῦ, ᾧ ὑπηρέτησε, συναγωνισαμένου αὐτῷ κατὰ Δημοσθένους, ἐν τῷ παρασκευάσαι τοὺς δικαστὰς ἀναστῆναι ἔτι τοῦ Δημοσθένους λέγοντος. Annon hæc clamant, non solum scriptas esse has Orationes, verum etiam peroratas? Adjungere etiam potuissem anonymum Scriptorem vitæ Æschinis, sc. Ὅτι ἠδυνήθη νικῆσαι τὴν κατηγορίαν, Εὐβούλου συναγωνισαμένου κατὰ τοῦ Δημοσθένους, ἐν τῷ ποιῆσαι τοὺς δικαστὰς ἀναστῆναι, ἔτι τοῦ Δημοσθένους λέγοντος, ὡς ἔγνωμεν καὶ τοῦτο ἐν τοῖς Δημοσθενικοῖς. Sed quis non videt, hæc esse

iterum Ulpiani, qui ad Commentarios suos ad Demosthenem his verbis alludit, ut patet ex ea locutione, ὡς ἔγνωμεν ἐν τοῖς Δημοσθενικοῖς, de qua alibi dixi? Potuissem etiam adjungere ipsum Æschinem, qui confirmat in principio suæ Defensionis, surrexisse Judices in Consilio, cum causa ageretur, ni vidissem, objectionem isti auctoritati jamdudum esse paratam.

Sed pene video, quid hic rei agatur. Dubitari nimirum potest, an Oratio, quam tractamus, Demosthenis, sit consummatum et sincerum opus istius Auctoris, et a manu ejus ultima profectum. Et hujusmodi fere Suspicio fuit apud antiquiores. Μάλιστα ὁ κατ' Αἰσχίνου λόγος παρέσχεν αἰτίαν ἐν ὑπομνήμασι καταλελεῖφθαι, οὔπω τὴν ἐργασίαν ἀπειληφὼς τελείαν. Διότι καὶ ἃ πρὸς τὴν κατηγορίαν πολλὴν ἔσχε τὴν ἀμυδρότητα καὶ κουφότητα, ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ λόγου παρέθετο, ὅπερ οὐκ ἂν περιεῖδεν ὁ ῥήτωρ εἰς ἐξέτασιν ἀκριβεστέραν τῶν ἰδίων λόγων καταστάς. Photius in vita Demosthenis. Et rursus, Id. ibid. Ὁ κατὰ Μειδίου, καὶ κατ' Αἰσχίνου λόγος αἰτίαν ἔσχε τοῦ μὴ τὴν αὐτὴν κατὰ πάντα ἀρετὴν τῷ Δημοσθενικῷ συνδιασώσασθαι χαρακτῆρι. Καὶ γὰρ ἐν τοῖς δυσὶ τούτοις λόγοις ἐκ διαλειμμάτων τινῶν ταῖς αὐταῖς ἐννοίαις ἐπιβάλλων, ἁμιλλᾶσθαι δοκεῖ πρὸς ἑαυτὸν, ὥσπερ ἀσκούμενος, ἀλλ' οὐκ ἐπ' αὐτοῖς ἀγωνιζόμενος τοῖς ἔργοις. διὸ καί τινες ἔφησαν, ἑκάτερον λόγον ἐν τύποις καταλειφθῆναι, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἔκδοσιν διακεκαθάρθαι. Et sane ea Suspicio, si quid concludi potest ex summa rerum omnium confusione, ex argumentis, quasi tela quadam, inceptis, necdum pertextis, et sententiis inconcinne aut alieno loco positis, profecto fidem nacta est maximam. Habes igitur, ut credere fas est, Orationem, non ab ipso Auctore perpolitam et evulgatam, sed quæ inchoata solummodo, et quasi adumbrata, ex ejus commentariolis et scriniis excidit: fœtum quidum abortivum, sed abortivum Demosthenis: et, quod Criticus ille summus de summi Poetæ *Ulyxea* scriptum reliquit: *Sint sane Somnia, Somnia tamen sunt Jovis.*

Ad has tamen, cuicuimodi sint, Orationes non nuper solum, sed olim, operam atque industriam contulerunt viri eruditi. Ad Demosthenicam scripsit Apollonides quidam Nicæensis (Vid. Ammonium v. Ὄφλειν) idem fortasse, ut id interea submoneam, qui ad Sillos Timonis Phliasii commentarium scripsit, ut ex Diogene Laertio constat IX. 109. et Tiberio Imp. consecravit. Ut ille, quisquis fuerit, de Demosthene mereri studuit, ita pariter de Æschine Didymus quidam. Istius rei vestigium exstat apud Harpocrat. v. Προστασία. Didymus procul dubio ille est, qui ad Demosthenem quoque et Isæum commentatus est, et de quo pariter in commodiori loco dicemus. Hic tamen utrum Æschinem totum, an hanc singularem istius Orationem commentario suo illustraverit, nobis non est permissum adfirmare. Atque hos quidem doleo esse interceptos vetustate, temporisque inclementia: quæ meditati sunt Recentiores, invideo minus. Minus enim exquisita sunt, quæ exorsus est scribere Vir alioqui non indoctus, Fr. Portus Cretensis; quorumque omne, quod superest, conjungi solet ejus in Sophoclem commentariis. Quæ studiosis in Schola Parisiensi prælegit ad hanc Causam Dion. Lambinus, ut testatur in notis ad Corn. Nepotis Miltiadem §. 4. ea, nunquam, quod sciam, publici juris fecit. Procul dubio multam lucem fœnerata esset hæc biga Orationum, si Maussaci, viri eruditissimi, Lectiones prodiissent unquam: An prodierint, dubito. Ibi enim, sc. Lib. II. Cap. 15. de variis conviciis, βλασ-

φημίαις, et falsis dictis, in quibus inter se luserunt hi duo Oratores, satiatissime a se actum esse profitetur. De licentia ista, βωμολοχίαν vocant, qua usi sunt aliquando Veteres Oratores, operæ pretium erit consulere locum insignem Plutarchi in Polit. Præcept. Αἱ δὲ λοιδορίαι τοῖς πολιτικοῖς ἥκιστα πρέπουσιν. ὅρα δὲ τὰ πρὸς Αἰσχίνην ὑπὸ Δημοσθένους εἰρημένα, καὶ τὰ πρὸς τοῦτον ὑπ' Αἰσχίνου, καὶ πάλιν ἃ πρὸς Δημάδην γέγραφεν Ὑπερίδης, εἰ Σόλων ἂν εἶπεν, ἢ Περικλῆς, ἢ Λυκοῦργος ὁ Λακεδαιμόνιος, ἢ Πίττακος ὁ Λέσβιος.

Denique mirum artificium, quo usus est Demosthenes per totam hanc Orationem, et vafritiam summam: cur insimulet potius *secundam* Legationem, τὴν ἐπὶ τοὺς ὅρκους scil. (Vid. §. ζ'. *in init.*) quam *priorem*, in qua omnia gesta sunt, et ubi peccavit Æschines, si quid peccaverit: hæc, inquam, cæteraque hujus generis argumenta persequitur Dionysius Halicarnassensis, in Arte Rhetorica VIII. 5.

Quod superest, Dio Prusæus, Platonis et Demosthenis æmulus, (Philostrat. in vit. Sophistar. §. 7.) maximi semper fecit hanc Orationem. Nam in sordibus istius Textus eam latere arbitror: sc. ἀπὸ δυοῖν βιβλίοιν ἑαυτὸν ξυνεῖχε. Ταυτὶ δὲ ἦν ὅ, τε Φαίδων ὁ τοῦ Πλάτωνος, καὶ Δημοσθένης (l. Δημοσθένους) ὁ κατὰ τῆς πρεσβείας. Quod mendum ex iis, quæ modo præfabar, tollas quæso. TAYLOR.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag. ed. Reisk.

ΑΙΣΧΙΝΗΣ ἦν ἀνὴρ Ἀθηναῖος, υἱὸς Ἀτρομήτου καὶ Γλαυκοθέας, ἀμφοτέρων ἀδόξων, ὥς 333
φησι Δημοσθένης. τὸν μὲν γὰρ, γράμματα διδάσκοντα, τὴν δὲ, καθαίρουσαν, καὶ τελετάς
τινας οὐ σπουδαίας τελοῦσάν φησι διαζῆν. παραδέδοται δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Αἰσχίνης, τραγῳδιῶν τε
ὑποκριτὴς γενόμενος, καὶ γραμματεὺς τῆς πόλεως, ἥ τις ἦν εὐτελὴς ὑπηρεσία. ὕστερον μέν τοι
τῶν ῥητόρων εἷς ἐγένετο, καὶ περὶ τῆς εἰρήνης πρὸς Φίλιππον ἐπρέσβευσε. πολεμοῦντες γὰρ
Ἀθηναῖοι Φιλίππῳ περὶ Ἀμφιπόλεως, καὶ πολλὰ μὲν αὐτοὶ δεινὰ πάσχοντες, δρῶντες δὲ οὐδὲν
ἄξιον λόγου, ἐπείσθησαν ὑπὲρ εἰρήνης πρεσβεύσασθαι πρὸς [1] Φίλιππον, πέμπουσι [2] δὲ πρέ-
σβεις, δέκα τὸν ἀριθμὸν, ἐν οἷς Αἰσχίνης τε καὶ Δημοσθένης ἦσαν. δεξαμένου δὲ Φιλίππου τὰς
διαλύσεις, πάλιν οἱ αὐτοὶ πρεσβεύουσι δεύτερον, ὅπως οἱ περὶ τῆς εἰρήνης ὅρκοι γένοιντο. περὶ δὲ
ταῦτα τὰ πράγματα, κατηγορεῖ ὁ Δημοσθένης Αἰσχίνου τρία· ὅτι Φιλοκράτους αἰσχρὰν καὶ
ἀσύμφορον εἰρήνην λέγοντος καὶ γράφοντος, συνεῖπεν αὐτῷ· ὅτι τοὺς χρόνους κατηνάλωσε, παρ'
ὃ συνέβη τὰ ἐν Θρᾴκῃ διαφθαρῆναι· ὅτι ψευδῆ πρὸς Ἀθηναίους ἀπήγγειλε, παρ' ὃ συνέβη Φω-
κεῖς ἀπολέσθαι. εἶπε γάρ, φησιν, ὅτι Φωκέας οὐκ ἀναιρήσει Φίλιππος· καὶ ὑμεῖς τούτῳ πι-
στεύσαντες οὐκ ἐβοηθήσατε τοῖς ἀνδράσι. φησὶ δὲ ταῦτα πάντα ἐπὶ μισθῷ καὶ δώροις τὸν 334
Αἰσχίνην κεκακουργηκέναι. ἡ στάσις περὶ οὐσίας, καὶ στοχαστική. ἡ δὲ κίνησις τῆς μάχης λέ-
γεται διὰ Τίμαρχον, τὸν φίλον Δημοσθένους, ὃν ἠτίμωσεν Αἰσχίνης, κατηγορήσας ὡς κακοῦ

[1] τὸν Φίλιππον [2] δὴ

Οὐ σπουδαίας διαγγέλλουσαν] Vid. Var. Lect.

Δεινὰ] Deest in Cod. Mead. Non ineleganter. πολλὰ μὲν πάσχοντες, δρῶντες δὲ οὐδὲν — Aliter Liber ille, in toto hoc Argumento (et ultra non procedit) nihil sani habet in sua Varietate. TAYLOR.

Λέγοντος] Ἄγοντος Reg. ε. Sed tam vulgatæ, quam MS. lectioni præstat Lindenb. Φιλοκράτους αἰσχρὰν καὶ ἀσύμφορον εἰρήνην γράφοντος, cæteris omissis. Male hic Wolfius *decernenti*. Philocrates enim, hac locutione, non utique pacem decrevit, verum *proposuit, ut decerneretur: relationem habuit.* IDEM.

Τὴν στάσιν περὶ οὐσίας] Lege ἡ στάσις etc. Περὶ οὐσίας vero, πότερον οὕτως ἐστίν; An sit? Feceritne id Reus, cujus arguitur? WOLF. Recte sane: Ald. enim, Ven. et Lind. τὴν στάσιν — στοχαστικήν. TAYLOR.

Ἠτίμασεν] Lege ἠτίμωσεν, παρὰ τὸ ἀτιμόω. Nam τὸ ἀτιμάζω aliud est, pro quo Poetæ etiam ἀτιμάω dicunt. WOLF. Ἠτίμασεν in omnibus, tam MSS. arbitror, quam Impressis. Restat ergo sola Wolfii auctoritas. Quam tamen amplector. Ἀτιμόω enim est vox quasi Ritualis; et tota Forensis. Pœnas eas civiles denotat, et supplicium, quod non admodum scite reddidit Wolfius, cum scripsit *in ordinem cogere*: nam propius esset, quod Nos in nostra Jurisprudentia per OUTLAWRY intelligimus: *Aliquem præsidio legum, et publico jure privare, — eximere e numero civium, atque hominum prope — in eam conditionem detrudere, ut ejus neque verbera, neque injuriæ, neque internecio denique ipsa legibus vindicari poterat.* Adi Petit. Comment. ad LL. Attic. Lib. IV. Tit. IX. Demosth. Philipp. III. n. 48. Ed. Paris. Ulpian. ad loc. Harpocrat. v. Ἄτιμος, et Cl. Abresch. Animadv. ad Æschyl. II. 21. Constanter, inquam, video Curiam Atticam ita loqui. Ita Libanius in argumento Orationis adversariæ: Τίμαρχον — γραψάμενος Αἰσχίνης ἑταιρήσεως, ἠτίμωσε. Et Demosthenes infra §. ογ'. de hac ipsa causa Timarchi: ἠτίμωσεν ὑπακούσαντά τινα αὐτοῦ κατήγορον. Iterumque in eadem, §. οθ'. *in fin.* Ὁ μὲν ταλαίπωρος ἄνθρωπος ἠτίμωται. Et similiter §. οδ'. *in fin.* τοὺς πρώτους εἰσαγαγόντας ἀτιμώσατε. Rursus, De Corona §. κέ. *in fin.* ἐὰν μή σε οὗτοι παύσωσιν, ἀτιμώσαντες τήμερον. Id. c. Mid. §. 25. *post med.* ἐπειδή γε ἠτίμωσεν, ὃν ἐβουλήθη — οὐκοῦν ὁ μὲν ἠτίμωται καὶ παραπόλωλεν. Ibid. §. 29. *in fin.* ἐφ' ᾗ γὰρ ἐκεῖνος ἠτίμωκεν αὐτὸν, οὐκ ἐπεξελθὼν — §. 50. ἠτιμωμένοι διὰ πολλῷ τούτων ἐλάττω πράγματα. Et §. 50. *in fin.* ἀλλ' ἀποκτενεῖτε, ἢ ἀτιμώσετε. Recte quidem hoc: neque enim multum intererat. Namque hæc *Capitis Diminutio* morti per omnia assimilabatur. Unde Ulpianus ad initium hujus Orationis, sc. §. β'. *a med.* scribere non dubitavit, τοὺς ἠτιμωθέντας ἐγγὺς τῶν τεθνηκότων εἶναι. Id quod monet, ut lectorem, hac occasione arrepta, obiter docerem, unde tanta videatur esse inconstantia apud Antiquos de pœna Timarchi, atque exitu istius Accusationis; cum nonnulli (ut Demosthenes statim in aditu hujus Orationis, §. β'. *a med.*) videntur dicere, eum ultimo supplicio fuisse affectum, et §. π'. ἀπώλεσε τὸν Τίμαρχον: alii, quod perinde pene jam esse sentimus, ἠτιμωθέντα solum. Utrumque dicitur §. πά. ἀπόλωλε καὶ ὕβρισται. Verum, quod præcipue hic per totum observabam, et ab aliis observari volebam, non pro nihilo est, quod, dum hæc res agitur, constantissime videamus, Scriptores hos juridicos, ex duabus istis vocibus, una perpetua esse contentos: Ἀτιμόω sc. nunquam Ἀτιμάζω, ut Wolfius acutissime. Nam Ἀτιμάζω ad privatam infamiam detrudi videtur, ad contumeliam significandam, easque ignominias, quæ homini ab homine, non a lege, infliguntur. Ut finem huic Commentatiunculæ imponam, *rectus ille Status*, quo quis privatur, cum ἀτιμοῦται, a Scriptoribus nostris vocatur emphatice ἐπιτιμία. Ita N. c. Midiam, §. 31. ἐκεῖνά τε, καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, τὴν πόλιν, τὸ γένος, τὴν ἐπιτιμίαν, etc. Uti in Æschinis Epistola II. loco admodum consimili, recte et sane in Exemplari MSto scribitur: ἐκπεπτωκόσι τῆς πατρίδος, καὶ ἀπεστερημένοις ἐπιτιμίας, καὶ πόλεως, καὶ πολιτῶν, καὶ φίλων. Male excudebatur ἐπιθυμίας. TAYLOR.

Ibid. Wolfius, *quem in ordinem coegerat*. Potius, *quem ignominia damnaverat*. JURIN.

Κατηγορήσας ὡς κακοῦ βίου] Sub. ὄντα. Etsi τὸ ὡς malim abesse. WOLF.

Τὸν ὀρνιθίαν] Ὀρνιθίας χειμὼν, ab Internecione: Ὀρνιθίας ἄνεμος, ab adventu Avium, huc non pertinet: Hic eum significat, qui Aves pugnaces alit, ut ex eo argumento, quod sequitur, incerti Auctoris, apparet. Et in Oratione κατὰ Τιμάρχου, τοὺς ὄρτυγας, inquit, καὶ τοὺς ἀλεκτρυόνας, οὓς ἠγάπα ὁ τρισκακοδαίμων ἄνθρωπος, ἀπέκτειναν. Num vero ὀρνιθίας eum significet, qui in lustris et ganeis gallos gallinaceos, ut Cono ille, contra quem nostri Auctoris exstat Oratio, per lasciviam et ludibrium imitetur, alii dixerint. IDEM.

Μικρὸς] Μακρός. IDEM. Recte. Ita Cod. α. et Altemps. et Editiones accuratiores. Cum Benenatus in corrupta lectione cum Aldo consentiat. Non negligendum est, quod admonet Vir optimus, D'Orvillius ad Chariton. pag. 467. potuisse μικρὸς pro πικρὸς per errorem substitui. TAYLOR.

Τμῆμα] [Ita Editi] Κτῆμα. WOLF. cum Bodl. et MS. Reg. α. TAYLOR.

Καὶ ὑπ'] Restitue, nam excidit Wolfii incuria, καὶ ἦν ὑπ' Ὀλυνθ.—Reperitur in o. l. s. Idem etiam dicendum videtur de sequentibus: τοῦτο μὲν περὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Πυθοῖ: vel, ut nonnulli, sine præpositione, τοῦ Πυθοῖ. IDEM.

Παρωσάμενοι] Dele punctum post hanc vocem, legendo παρωσάμενοι τὴν Ἀμφικτυονίαν: *jus Amphictyonicum a Thebanis* [Thessalis] *eripuisse:* vel, *Thebanos* [Thessalos] *jure Amphictyonico privasse.* Wolfius longe errat in vertendo. Hoc Auctor noster vocat Πυλαίαν, dum infra de hac ipsa re loquitur, sc. §. πθ'. *a med.* [Θετταλοῖς] τὴν Πυλαίαν συγκαταστήσειν. IDEM.

Τῶν ἐν Δ. ἱερῶν ἱδρυμένην] Ἱδρυμένων. Sed cum unum Delphicum templum celebretur, aut legendum (κοινῶς) τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ ἱδρυμένου, aut (Ἀττικῶς) τὸ ἐν Δ. ἱερὸν ἱδρυμένον. WOLF. Nostri tamen Editique omnes constanter, τῶν ἱερῶν — ἱδρυμένων, vel saltem id voluerunt. Nam ἱδρυμένην impressorum quorundam est error tantummodo typographicus. Cod. optimus Vindob. sine litura, ἱδρυμένων. TAYLOR.

βίου. διότι πρὸς Πιττάλακον, τὸν ὀρνιθίαν, φησὶν, εἰσῄει, εὔμορφος ὢν, ἐπὶ τῷ θεᾶσθαι τὰς μάχας τῶν ὀρνίθων, διαφθειρόμενον, καὶ διαφθείροντα.

ΑΛΛΩΣ.

ΠΟΛΕΜΟΣ συνειστήκει Φιλίππῳ καὶ Ἀθηναίοις [1] μακρός· ἐξ οὗ περ παραβὰς τὰς πρὸς
αὐτοὺς συνθήκας, ἔλαβε παρ' Ὀλυνθίων Ἀμφίπολιν, οὖσαν [2] κτῆμα τῆς πόλεως, [3] καὶ ὑπ'
Ὀλυνθίοις, καθ' ὃν καιρὸν ἀπέστησαν καὶ οἱ σύμμαχοι. συνειστήκει δὲ καὶ ἕτερος Φωκεῦσι
πρὸς Θετταλοὺς καὶ Θηβαίους· τοῦτο μὲν, [4] περὶ τοῦ Πυθοῖ πρὸς Θετταλούς· τοῦτο δὲ, ὑπὲρ
Ορχομένου καὶ Κορωνείας πρὸς τοὺς Θηβαίους. εὔδηλον γὰρ ἐκ τῆς ἱστορίας, ὅτι τῶν μὲν παρ-
είλοντο τὰς δύο πόλεις, γειτνιάσας αὐτοῖς· Θετταλοὺς δὲ παρωσάμενοι, τὴν Ἀμφικτυονίαν,
ἅτε ἐν μέσῃ Φωκίδι [5] τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ ἱδρυμένου. ἐπειδὴ δὲ πολὺν χρόνον ἐπολέμησαν πρὸς
ἑαυτοὺς Ἀθηναῖοι καὶ Φίλιππος, τῷ χρόνῳ τὴν εἰρήνην ἑκάτεροι ποιεῖν ἐβούλοντο· ἀλλ' ὁπότερος
335 ταῦτα προβάλλοιτο, αἰσχύνην ἔχειν ἐνόμιζον. Ἀριστόδημος δὲ, καὶ Νεοπτόλεμος, ὑποκριταὶ

[1] μικρὸς [2] τμῆμα [3] καὶ ἦν ὑπ' περὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ
[5] τῶν ἐν Δελφοῖς ἱερῶν ἱδρυμένην

τραγῳδίας ἐτύγχανον. οὗτοι διὰ τὴν οἰκείαν τέχνην, ἄδειαν εἶχον ἀπιέναι ὅπου ἂν βούλωνται·
ἀλλὰ δὴ καὶ πρὸς πολεμίους. ἀπελθόντες οὖν οὗτοι εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἐπεδείξαντο τὴν οἰκείαν
τέχνην· καὶ οὕτω φιλοφρόνως αὐτοὺς ἐδέξατο Φίλιππος, ὥς τε πρὸς τοῖς ἄλλοις χρήμασι, καὶ
ἄλλα ἐκ τῶν οἰκείων παρεῖχεν αὐτοῖς. αἰσθόμενος δὲ μελλόντων πρεσβεύεσθαι πρὸς αὐτὸν Φω-
κέων, καὶ Θετταλῶν, καὶ Θηβαίων, ἐβουλήθη τοὺς Ἀθηναίους ἐξαπατῆσαι· καὶ ταύτης τῆς
προφάσεως δραξάμενος Φίλιππος, ἀπολύων Ἀριστόδημον καὶ Νεοπτόλεμον, ἔλεγεν αὐτοῖς, ὅτι
φίλος εἰμὶ Ἀθηναίοις. συνέβη δὲ πάλιν τι τοιοῦτον γενέσθαι. Φρύνων τις Ἀθηναῖος ἀπιὼν
Ὀλυμπιάσιν [1] ἀγωνισάμενος, ἢ [2] θεασάμενος, ἐκρατήθη ὑπό τινων στρατιωτῶν τοῦ Φιλίππου
ἐν ἱερομηνίᾳ, καὶ ἀφῃρέθη πάντα τὰ αὐτοῦ. καὶ ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας, παρεκάλει τοὺς Ἀθηναίους,
ἵνα χειροτονήσωσιν αὐτὸν πρεσβευτὴν, ὅπως ἀπελθὼν πρὸς Φίλιππον, λάβῃ ἅπερ ἀφῃρέθη. καὶ
πεισθέντες [3] οἱ Ἀθηναῖοι ἐχειροτόνησαν αὐτὸν καὶ Κτησιφῶντα· καὶ ἐλθόντων αὐτῶν εἰς Μα-
κεδονίαν, φιλοφρόνως αὐτοὺς ἐδέξατο ὁ Φίλιππος. ὥς τε καὶ τὰ ἀφαιρεθέντα ὑπὸ τῶν στρατιω-
τῶν πάντα ἀποδοῦναι αὐτῷ, καὶ ἐκ τῶν οἰκείων ἄλλα ἐπιδοῦναι, καὶ ἀπολογεῖσθαι, ὅτι ἠγνόουν
οἱ στρατιῶται, ὅτι ἱερομηνία ἐστί. καὶ τούτοις πάλιν ὁμοίως ἔλεγεν, ὡς φίλος εἰμὶ Ἀθηναίοις.
καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν Ἀττικὴν, τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις ἀπήγγειλαν. ταῦτα ἀκούσαντες Ἀθηναῖοι 336
ἐβούλοντο μαθεῖν, εἰ μετ᾽ ἀληθείας εἰρήνην ἄγειν βούλεται Φίλιππος. καὶ δὴ χειροτονοῦσι δέκα
πρέσβεις, εἰσὶ δ᾽ οὗτοι, Κτησιφῶν, Ἀριστόδημος, Ἰατροκλῆς, Κίμων, Ναυσικλῆς, Δέρκυλλος,
Φρύνων, Φιλοκράτης, Αἰσχίνης, Δημοσθένης. πέμπουσι δὲ τούτους εἰς Μακεδονίαν, ἵνα μάθωσιν
εἰ μετ᾽ ἀληθείας βούλεται εἰρήνην ἄγειν ὁ Φίλιππος, καὶ, εἰ ἀληθές ἐστιν, [4] ἥκειν παρ᾽ αὐτοῦ
πρέσβεις, τοὺς ληψομένους τοὺς ὅρκους. ἀπελθόντων οὖν τῶν δέκα πρέσβεων, ὧν ἦν καὶ Δημο-
σθένης, ἤγαγον ἀπὸ τοῦ Φιλίππου τρεῖς πρέσβεις, Ἀντίπατρον, Παρμενίωνα, καὶ Εὐρύλοχον,
ὀφείλοντας λαβεῖν τοὺς ὅρκους. συναγομένων δὲ τῶν συμμάχων τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τῷ παρα-
σχεῖν τοὺς ὅρκους, χρόνος παρήχετο, καὶ γινώσκων τὴν φύσιν τοῦ Φιλίππου ὁ Δημοσθένης, ὡς
ἀεὶ καταστρεφομένου, καὶ ἐπηρεάζοντος, λέγει τοῖς Ἀθηναίοις ταχέως δοῦναι τοὺς ὅρκους, καὶ
μὴ παρόντος Κερσοβλέπτου. ἔλεγε γὰρ, ὅτι εἰς τὴν Θρᾴκην ἀπερχομένων ἡμῶν, παρέξει τοὺς
ὅρκους ὁ Κερσοβλέπτης. ἰστέον δὲ ὅτι Δημοσθένης [5] ἀπῆλθεν ἐν τῇ δευτέρᾳ πρεσβείᾳ διὰ τοι-

1 ἀγωνισόμενος 2 θεασόμενος 3 Deest articulus. 4 ἥκειν] ἐνέγκαι 5 οὐκ ἀπῆλθεν

Οἰκείαν] Forte delendum. Et infra, v. 4. pro ἄλλα rectius πολλά. MARKLAND.

Ἄδειαν] Sic fere Demosth. de Pace, init. Νεοπτόλεμον, τὸν ὑποκριτὴν, τῷ μὲν τῆς τέχνης προσχήματι, τυγχάνοντα ἀδείας. Vide Orat. Eubulideam pag. 1304. 8. Ed. *Reisk.* TAYLOR.

Ἄλλα] Duriusculum istud πρὸς τοῖς ἄλλοις χρήμασι, καὶ ἄλλα — παρεῖχεν. Quare doctissimo Marklando omnino assentior legenti πολλά. IDEM.

Ἀγωνισάμενος ἢ θεασάμενος] Videtur per α scribendum, Aoristo primo medio, quia præcedit ἀπιὼν Ὀλυμπιάσιν. WOLF. Miror, has turbas dedisse hominem non ineruditum, et sollicitasse lectionem, quæ unice est vera, et ab omnibus, credo, Codd. confirmata. Tum autem bella est argumentatio, quare nimirum sollicitaret. *Quia præcedit* ἀπιὼν Ὀλυμπιάσιν. Illud est scitissimum. Mi homo! Ἀπιὼν est *Profectus*, non *Regressus*, neque conjungi debet cum Ὀλυμπιάσι, verum hoc potius cum ἀγωνισόμενος. Verto igitur liberius: *Phryno Athenis profectus, ut Olympicum vel certamen iniret, vel spectaculo interesset,* cætera. TAYLOR.

Ἱερομηνίᾳ] Festi præfinitum tempus, non necessario menstruum, ut erudite explicat Cl. D'Orvillius ad Chariton. Aphrodis. VI. 2. et H. Steph. Thes. L. G. T. I. col. 1647. IDEM.

Εἰρήνην ἄγειν] *Pacem servare.* WOLF. Immo, *pacem redintegrare.* Nam adhuc bellum erat. JURIN.

Καὶ εἰ ἀληθές ἐστιν, ἐνέγκαι] Forte, ἥκειν, *venturos esse legatos.* Sed videtur poni pro ἀγαγεῖν πρέσβεις, quo verbo paulo post utitur. *Quod verum si esset,* (sc. eum pacem velle facere) *ut legati Atheniensium legatos illius adducerent.* WOLF. Rursus contra Codd. militat Wolfius. Cum in nullo istud ἥκειν reperiatur, et ἐνέγκαι est vox satis proba in eo sensu, quem idem hic assignavit. Ni legendum potius ἐνέγκωσι, cum Bodl. et Ital. Sc. ἵνα μάθωσι — καὶ, εἰ ἀληθές ἐστιν, ἐνέγκωσι παρ᾽ αὐτοῦ πρέσβεις. Num potuit apertius? TAYLOR.

Ἀπελθόντων] Ἀπελθόντων non de *regressis* dicitur, ut iterum cespitat Wolfius, sed abeuntibus. Quid enim, mi Annotator? Annon, cum infra v. pen. dicitur εἰς τὴν Θρᾴκην ἀπερχομένων, Tu interpretaris *nobis in Thraciam abeuntibus?* Porro autem hic non intelligo hujuscemodi syntaxin, ἀπελθόντων τῶν δέκα πρέσβεων, ἤγαγον κ. τ. λ. Mirum, ni aliqua exciderint in priore membro Sententiæ. IDEM.

Ἰστέον δὲ, ὅτι Δ. οὐκ ἀπῆλθεν] Τὸ οὐκ delendum esse constat, quod [§. νά.] ipse Auctor ait, se ad redimendos Captivos denuo cum legatis ivisse. WOLF. Hæc tam sicco pede Wolfium transire non oportuit. Mire enim in his turbatum est. Constat ex infinitis fere locis, ea legatione functum esse Demosthenem. Et ea, quæ hic sequuntur, aliter non possunt

αὐτὴν πρόφασιν. ἀπελθὼν γὰρ εἰς τὴν πρώτην πρεσβείαν, εὗρεν ἐν Μακεδονίᾳ τινὰς τῶν Ἀθη-
ναίων αἰχμαλώτους· καὶ ὑπέσχετο φέρειν ἐκ τῶν ἰδίων χρημάτων καὶ ῥύσασθαι αὐτούς. οὐκ
ἠδύνατο δὲ τοῦτο ποιῆσαι, εἰ μὴ ἐν προσχήματι πρεσβευτοῦ. [1] ἐκέλευσε δὲ τὴν πρεσβείαν
ἀπελθεῖν πλῷ, διὰ τὸ αὐτοὺς ταχέως ἀπελθεῖν· καὶ ὅπου ἂν ὄντα πύθωνται Φίλιππον, δεῖ αὐ-
τοὺς ἀπελθεῖν, καὶ ἐκεῖσε τοὺς ὅρκους λαβεῖν. οἱ δὲ, μὴ πεισθέντες, πεζῇ ἀπῆλθον, καὶ εἰς
337 Μακεδονίαν ἀπελθόντες, [2] ἐκάθισαν ὅλους τρεῖς μῆνας, ἕως οὗ πολλὰ τῶν Ἀθηναίων χωρία κα-
ταστρέψας, ὑπέστρεφε Φίλιππος, ἐν οἷς καὶ Κερσοβλέπτης. καὶ ἐλθὼν, οὐκ εὐθὺς παρέσχεν
αὐτοῖς τοὺς ὅρκους, ἀλλ᾽ εἵλκυσεν αὐτοὺς, ἕως ηὐτρέπισε τὴν ἐπὶ Φωκέας [3] στρατιάν· καίτοι
πρεσβευσαμένων πρὸς αὐτὸν Φωκέων, περὶ διαλύσεως τοῦ πολέμου. καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐπὶ
τοὺς Φωκέας, ἀντὶ τοῦ παρασχεῖν ἐν ἱερῷ τοὺς ὅρκους, ἐν πανδοχείῳ παρέσχε, λέγων οὕτω·
σπένδομαι Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἀθηναίων συμμάχοις χωρὶς Ἀλέων καὶ
Φωκέων. ἔλεγε γὰρ ὅτι οἱ Ἀλεῖς ἐχθροὶ ἦσαν τῶν φίλων μου τῶν Φαρσαλίων· Φωκεῦσι δὲ οὐ
σπένδομαι, ἐπειδήπερ ἠσέβησαν εἰς τὸ ἱερόν. ἐλθούσης οὖν τῆς δευτέρας πρεσβείας εἰς τὴν Ἀττι-
κὴν, ὁ Δημοσθένης ἐστασίαζε, λέγων, ὅτι οὐκ ἀρέσκει μοι τὰ ὑπὸ Φιλίππου δεδογμένα. ὁ δὲ Αἰ-
σχίνης ἔλεγεν, ὅτι ταῦτα εἶπε Φίλιππος ἐν τῷ φανερῷ· ἐμοὶ δὲ εἶπεν εἰς τὸ οὖς, ὅτι πλὴν Ἀλέων

1 ἐκέλευσε] ἔλεγε 2 ἐκάθησαν 3 στρατείαν

aut sibi constare, aut rite intelligi. Interea tamen æque liquet, negativam istam particulam in omnibus Codd. tam scriptis, quam prelo excusis, (solo Reg. α. forte excepto) solenniter et obstinate exstare, atque ea quidem constantia, ut cedere velle non videatur. Sed de ea re essemus otiosi, nisi majus esset aliquid, quod nos commovere possit. In oratione π. Στεφ. §. θ'. exstat dissertissimis verbis Demosthenis de hac re Decretum: in quo tam explicate dicitur, quam dici potuit maxime, ad hoc negotium electos esse *quinque* legatos, quorum nomina in decreto continentur: sc. Eubulus Anaphlystius, Æschines Cothocides, Cephisopho Rhamnusius, Democritus Phlyensis, Cleo Cothocides. De Demosthene altum silentium. Et quidem, quicunque legit *istam* Orationem, fere sentiet, Demosthenem legatum *non* fuisse. Dum ex Æschinis adversaria contrarium facillime erui posse video: πρὶν ἐπὶ τὴν ὑστέραν ἀπαίρειν πρεσβείαν, τὴν ἐπὶ τοὺς ὅρκους, Δημοσθένην. Ὁ γὰρ μισαλέξανδρος καὶ μισοφίλιππος ὑμῖν οὗτος ῥήτωρ δὶς ἐπρέσβευεν ἐν Μακεδονίᾳ. Æschin. c. Ctesiph. 462. 10. Ed. Reisk. Ita Demosthenes ipse in hac Orat. ὥσπερ ἐπρέσβευσα δὶς, οὕτω καὶ λόγον ὑμῖν δοῦναι δίς. (loquitur de prima et secunda legatione.) §. ξβ'. Ita loca fere sexcenta. Vix meum est asserere, aut abiisse eum in ea legatione, aut domi mansisse. Sed pene teneo, quid de hac patientia Codicum, adeo incredibili, et inaudita, sit statuendum. Quod alibi exponam liberius. Interea de hac re cogitent Eruditi. Nec solus sum, quem ea discrepantia in numero Legatorum perculit. Jam enim video, istis locis in Exemplari Altempsiano crucem esse affixam: et de ea inconstantia nonnulla disputasse Contarenum, Var. Lect. Cap. XVII. TAYLOR.

Ἐκάθησαν] Ἐκάθισαν, παρὰ τὸ καθίζω. Quod cum Activum potius, quam Absolutum, videatur, (neque vero moror depravatos Codices. Quoties enim Librarii η et ι, et alias cognatas literas permutant?) malim ἐκάθηντο. Et paulo post ἐν οἷς καὶ Κερσοβλέπτην. Et v. 8. ηὐτρέπισε. Et v. 1. p. seq. παραφυλάξωνται. WOLF. Edebatur enim παραφυλάξονται. Si bene intelligam virum hunc eruditum, nam præter solitum est paulo obscurior, ἐκάθησαν, lectionem insinceram, sed ab omnibus confirmatam, propter facilem depravationem in ἐκάθισαν retrahi jubet: deinde autem, quia vox Activa huic loco non conveniat, ἐκάθηντο jubet. Non male, quod ἐκάθηντο. Ipse namque Demosthenes in hac eadem historia: βραχὺ φροντίσαντες οἱ χρηστοὶ πρέσβεις οὗτοι καθῆντο ἐν Μακεδονίᾳ τρεῖς ὅλους μῆνας. De Cor. §. ι'. Cæterum Wolfium de Grammatica sua non oportuit esse tam sollicitum. Ἐκάθισαν enim tam Absolute, (si per hoc Neutrum intelligit) quam Active dicitur. Et ea, propter Codicum quasi auctoritatem, est lectio hujus loci. TAYLOR.

Ἐν οἷς καὶ Κερσοβλέπτης] Wolfius, *ac præter cætera, ipso etiam Cersoblepte capto.* Rectius, *Cersoblepte ditione exuto.* JURIN.

Στρατιὰν] Infinitum esset recensere, quot in locis permutentur hæ voces Στρατεία et Στρατιά. Idque ante me annotarunt plurimi. Hic tantum admoneo, utramvis hic bene constare posse. Nam, me judice, et εὐτρεπίζειν στρατείαν, et εὐτρεπίζειν στρατιὰν, recte dicitur. Sed illud fortasse commodius: Nam De Corona, §. ιά. legitur, ἕως ἂν τὰ τῆς στρατείας τῆς ἐπὶ τοὺς Φωκέας εὐτρεπῆ ποιήσαιτο. Ubi minus bene legeremus στρατιᾶς, quanquam et id scribitur quoque. Attamen hic Wolfium video parum recte alteram in textu, alteram significationem in versione exhibere. TAYLOR.

Ταῦτα εἶπε] Elegantius paulo Cod. Vind. ὅτι ταῦτα μὲν ἔλεγε Φίλιππος — ἐμοὶ δὲ εἶπεν κ. τ. λ. IDEM.

καὶ Φωκέων εἶπον, ἵνα μὴ μαθόντες Θηβαῖοι παραφυλάξωνται. αὐτοὺς γὰρ εἰσερχόμενος
ἀπολέσω, τούτους δὲ σώσω. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πεισθέντες Αἰσχίνῃ, ἐχειροτόνησαν τρίτην πρεσβείαν,
βουλόμενοι μαθεῖν, εἰ φυλάττει Φίλιππος τὰ ὑπ' Αἰσχίνου λεχθέντα. καὶ ἐξωμόσατο Δημοσθέ-
νης, μήτε πρεσβεῦσαι, μήτε κοινωνεῖν, εἴτε καλῶς εἴτε κακῶς πράξει ἡ πρεσβεία. καὶ τότε φο-
βηθεὶς ὁ Αἰσχίνης, μή ποτε μένων ὁ Δημοσθένης πέμψαι πείσει τὸν δῆμον τοῖς Φωκεῦσι βοήθειαν,
προσεποιήσατο, ὡς λέγει Δημοσθένης, ἀῤῥωστεῖν. καὶ τότε ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Εὔνομος ἦλθεν ἔχων 338
ἰατρὸν, καὶ ὀμνύων ὅτι ἀῤῥωστεῖ Αἰσχίνης· καὶ αὐτὸν τὸν Εὔνομον ἀντὶ τούτου ἐχειροτόνησεν ὁ
δῆμος πρεσβευτήν. καὶ ἀπελθόντων τούτων τῶν πρέσβεων, ὡς κατέλαβον Εὔβοιαν, ἤκουσαν ὅτι
Φωκέας κατεστρέψατο [1] Φίλιππος, καὶ μετ' αἰσχύνης ὑπέστρεψαν. ἐλθούσης δὲ τῆς τρίτης
πρεσβείας εἰς τὴν Ἀττικὴν, Αἰσχίνης αὐτοχειροτόνητος πρεσβευτὴς ἀπῆλθε πρὸς Φίλιππον, ὡς
λέγει Δημοσθένης. ἰστέον δὲ ὅτι μετὰ τὴν πρεσβείαν ἕκαστος τῶν πρέσβεων εὐθύνας ἐδίδου.
καὶ ἡ μὲν πρώτη πρεσβεία παρέσχεν εὐθύνας οὕτω καλῶς, ὥς τε τὸν Δημοσθένην γράψαι, κα-
λέσαι αὐτοὺς ἐπ' ἄριστον. ἔθος γὰρ ἦν τοὺς καλῶς πρεσβευσαμένους, εἰς δημόσιον ἄριστον
καλεῖσθαι. ἀποροῦσι δέ τινες, ὅτι, εἰ ἠπίστατο Δημοσθένης, ὅτι προδόται ἦσαν, διὰ τί ἐποίη-
σεν αὐτοὺς κληθῆναι εἰς δημόσιον ἄριστον. καὶ λέγομεν, ὅτι μετὰ τὸ ἄριστον ἔγνω τὸν σκοπὸν
αὐτῶν. τῶν δὲ τῆς δευτέρας πρεσβείας, μόνος ὁ Δημοσθένης δέδωκεν εὐθύνας· μέλλοντος δὲ τοῦ
Αἰσχίνου παρέχειν, ἐπέστη Τίμαρχος καὶ Δημοσθένης κατηγορήσοντες τούτου. καὶ ᾔτησεν Αἰ-
σχίνης ἀνάκρισιν γενέσθαι, καὶ γενομένης ἀνακρίσεως, ἔδειξε Τίμαρχον ἡταιρηκότα, καὶ [2] ἐξέ-
βαλεν αὐτόν. νόμος γὰρ ἦν τὸν ἡταιρηκότα μὴ πολιτεύεσθαι. εἶτα ἐπέστη κατηγορήσων ὁ Δη-
μοσθένης. καὶ λέγουσί τινες, πῶς ἐνταῦθα μέμνηται τῆς τρίτης πρεσβείας; λέγομεν δ' ὅτι
μετὰ τρία ἔτη τῆς γραφῆς, εἰσῆλθεν ἔχων τὴν κατηγορίαν. γενομένης γὰρ τῆς δευτέρας πρε-
σβείας, μαθόντες οἱ Ἀθηναῖοι τὴν τῶν Φωκέων ἀπώλειαν, ἐσκευαγώγουν ἐκ τῶν ἀγρῶν, καὶ ἐν
πολλῷ θορύβῳ ἦσαν. καὶ μετὰ τρία ἔτη εἰσῆλθεν ὁ Δημοσθένης κατηγορήσων Αἰσχίνου, καὶ 339
κρίνει αὐτὸν διὰ δύο ἐγκλήματα· διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν Φωκέων, καὶ διὰ δωροδοκίαν. ἰστέον δὲ
ὅτι προηγούμενόν ἐστιν ἔγκλημα, ὅτι Φωκεῖς ἀπολώλασι. πρὸς σύστασιν [3] δὲ τούτου, δεύτερον
[4] ἀνέκυψε ζήτημα, ὅτι ἐπὶ χρήμασιν Αἰσχίνῃ τοῦτο τετόλμηται· ὡς σύστασιν γίνεσθαι [5] τοῦ
προτέρου ἐγκλήματος τοῦ κατὰ Φωκέας. τεκμήρια [6] δ' ἐστι τοῦ πάλαι ταῦτα ἐσκευωρῆσθαι
καὶ κατεσκευάσθαι,—δι' ὧν ἅμα καὶ προαναιρεῖ τὸ χρῶμα Αἰσχίνου, καταφεύγοντος ἐπὶ
ἄγνοιαν, καὶ συγγνώμην—, καὶ τούτων τὰ μὲν, ἐκ τῶν παρειμένων εἴληφε, τὰ δὲ, ἐκ τῶν πε-
πραγμένων. συνεῖπε γὰρ Φιλοκράτει, ἄνευ Φωκέων γράφοντι τὴν εἰρήνην· οὐκ ἔλαβεν ὅρκους
παρὰ Θετταλῶν συμμαχούντων Φιλίππῳ, οἳ οὐκ ἂν συνεστράτευσαν ἐπὶ Φωκέας, εἰ πρὸ
δεδωκότες ἦσαν τοὺς ὅρκους· ἐνέδωκε Φιλίππῳ [7] χρόνον τοῦ παρασκευάσασθαι τὴν ἐπὶ

[1] ὁ Φίλιππος [2] ἐξέβαλον [3] Deest δέ. [4] ἐνέκυψε [5] Deest articulus. [6] Deest δ'. [7] χρόνῳ παρασκευάσασθαι

Πεισθέντες] Male Wolfius interpretatur, ac si tertiam legationem *suadebat* Æschines. Suadere quidem potuit, sed non ex his verbis colligitur. Tantum dicitur, quod, dum Demosthenes acta legatorum de pace ineunda improbaret, defenderet autem Æschines, *vicit hujus causa et sententia, unde factum est, ut tertio mitterentur legati.* Distant hæc inter se plurimum. Idem.

Φυλάττει] Rectius φυλάττοι cum Vindob. Et mox, πείσῃ. Idem.

Ἐξέβαλον] i.e. Judices. Ἐξέβαλον o. l. s. Bodl. interea ἐξέβαλεν, quasi ad Æschinem referre voluit. Atque ita Wolfius legit et interpretatur, lectore suo, id quod minime decuit, non admonito. Idem.

Λέγουσι] Ζητοῦσι. Lambinus. Idem.

Δεύτερον ἐνέκυψε] [ut Editi] ἀνέκυψε lego. Et [paulo ante] πρὸς σύστασιν δὲ τούτου. [Aberat enim.] Wolf.

Τεκμήρια δ' ἐστι κ. τ. λ.] Post hæc verba deesse videntur *ea signa.* Sequitur enim mox, δι' ὧν ἅμα. Sed ea ex iis, quæ sequuntur, possunt intelligi. Paulo post [v. antepen.] ἄνευ Φωκέων γράφοντι. Et [v. ult.] ἐνέδωκε Φιλίππῳ χρόνον lege. Et [v. 3. p. seq.] μιᾷ μὲν, ὅτι Θηβαῖοι ἀπολοῦνται. Et [v. 4.] σώσειν γὰρ αὐτοὺς χάριν τῆς πόλεως, ut habet Felicianus, aut, σώσειν γὰρ αὐτῶν τὰς πόλεις ἐπηγγείλατο. Et [v. 8.] πρεσβευσαμένων περὶ αὐτοῦ τῶν Ἀμφικτυόνων. Et [v. 11.] ἁλόντων Φωκέων μετὰ τὴν ἐξωμοσίαν. Idem. Quid hic præstitit Wolfius, melius discetur ex Variis Lectionibus, ad calcem operis. Quædam tamen sunt hic dicenda. Voces illæ δι' ὧν — συγγνώμην cum Cl. Marklando parenthesi sunt includendæ; quod difficultatem hujus loci aliquatenus levabit. Ita enim quodammodo fluet Oratio: τεκμήρια δὲ (sc. signa, sive argumenta prioris Quæstionis) — τὰ μὲν ἐκ τῶν παρειμένων — τὰ δὲ etc. Deinde v. ult. pro χρόνῳ, accuratiores Editiones, Manutii sc. et Feliciani, uti restituit cum Lambino Wolfius, diserte χρόνον. Proxime autem, [v. 4. p. seq.] neque cum Aldo et Benenato σώσειν γὰρ αὐτοὺς τῆς πόλεως, neque cum Feliciano et Manutio χάριν τῆς πόλεως, neque cum Wolfio, σώσειν γὰρ αὐτῶν τὰς πόλεις, verum cum Bodl. Cod. Reg. *a.* Ital. et Vindob. σώσειν γὰρ αὐτοὺς τῇ πόλει ἐπηγγείλατο. Demum [v. 12.] μετὰ recte, non ἐπὶ, cum Codd. Impressis emendatioribus, Lambino similiter ita conjectante. Nihil agunt illi, qui παρὰ substituunt. Taylor.

Φωκέας στρατείαν, διέτριψε γὰρ ἐκεῖνος, τοὺς χρόνους ἐξεπίτηδες ἀναλίσκων, ἵνα μὴ περιπλεύ-
σας ὁ δῆμος κλείσῃ τὰς Πύλας· ἐξηπάτησε τὴν πόλιν ἐπανελθὼν ἐπίτηδες διτταῖς ἐλπίσι,
μιᾷ μὲν, ὅτι [1] Θηβαῖοι ἀπολοῦνται, ἑτέρᾳ δὲ, ὅτι Φωκεῖς σωθήσονται, ὥς τε μὴ ἐγγενέσθαι
βουλεύσασθαί τι δεξιὸν ὑπὲρ Φωκέων, εἶπε γὰρ δεῖν Φιλίππῳ πιστεύειν, σώσειν γὰρ αὐτοὺς
[2] χάριν τῆς πόλεως ἐπηγγείλατο. καὶ τοῦ μὲν προτέρου ταῦτα τεκμήρια· τοῦ δὲ δευτέρου, τοῦ
περὶ τῶν δώρων, ἐν ᾧ δείκνυται ὅτι εἴληφεν Αἰσχίνης, ταῦτα τεκμήρια, ὧν ὁμοίως τὰ μὲν ἐκ τῶν
παρειμένων ἐστὶ, τὰ δὲ ἐκ τῶν πεπραγμένων. οὐ μισεῖ Φίλιππον καίπερ ἐξαπατηθεὶς ὑπ' αὐ-
340 τοῦ, ὥς φησι· συνεῖπε Φιλίππῳ γενέσθαι Ἀμφικτύονα, πρεσβευσαμένων [3] ὑπὲρ αὐτοῦ
τῶν Ἀμφικτυόνων· σύνεστιν ἀεὶ Φιλοκράτει χρήματα εἰληφότι· καλούμενος ἐπὶ μαρτυρίαν,
ἡνίκα Ὑπερίδης εἰσήγγειλε Φιλοκράτην, παρὼν οὐκ ἐφθέγξατο· χειροτονηθεὶς πρεσβευτὴς ἐπὶ
τὴν Φωκίδα πρός Φίλιππον ἐπὶ ταῖς ὑποσχέσεσιν, ἀῤῥωστεῖν προσεποιήσατο· ἁλόντων Φω-
κέων [4] μετὰ τὴν ἐξωμοσίαν, ἀχειροτόνητος πορεύεται, ὅτε καὶ φυλάξασθαι αὐτὸν ἐχρῆν.
ταῦτα τὰ τεκμήρια τοῦ δευτέρου λόγου. ἔστι δὲ τούτων τὸ ἰσχυρότερον, καὶ οὗ μάλιστα ἀντ-
έχεται, ἡ ἐπαγγελία, καὶ ἡ ὑπόσχεσις Αἰσχίνου, ἡ περὶ Θηβαίων καὶ Φωκέων. Ἡ μὲν ὑπόθεσις

[1] Θηβαῖοι deest. [2] Deest χάριν. [3] περὶ αὐτῶν ἀμφικτυόνων [4] μετὰ] ἐπὶ

Στρατείαν] Lege στρατιὰν, uti supra ἐπέτρεψε τὴν ἐπὶ Φωκέας στρατιάν. Mox lege ἐξεπίτηδες. Markland.

Θηβαῖοι] Deest in Impressorum plurimis. Restituerunt cum Wolfio Codd. Reg. *a.* Altemps. aliique. Taylor.

Ὅτε καὶ φυλάξασθαι αὐτὸν ἐχρῆν] E verbis Demosthenis legendum videtur ὅτε καὶ φίλος εἶναι αὐτῷ ἔφη. Wolf. Quid hoc, mi homo? Cur hortaris, ut tuam fidem secuti tam longe a Codd. atque a Veritate ipsa aberraremus? *Metuendum esset Æschini,* inquit Scriptor, *a Thebanis, præsertim si iter suscepisset sine auctoritate publica.* Olim enim, eo tempore, quo legationem suam renunciavit, aiebat, se, propter fidem patriæ suæ præstitam, a Thebanis fuisse proscriptum et proclamatum. Πάνδεινον igitur est, (ut ait Demosthenes, §. λθ'. in fin. de hac ipsa re, quæ hic tractatur) ἀπηγγελκότα, ὡς ἐπικεκήρυκται χρήματα αὐτῷ ἐν Θήβαις, ἐπειδὴ Θηβαῖοι πρὸς τῷ τὴν Βοιωτίαν ἅπασαν ἔχειν, καὶ τῆς Φωκέων χώρας ἐγκρατεῖς γεγόνασι, τηνικαῦτα εἰς μέσας τὰς Θήβας, καὶ τὸ τῶν Θηβαίων στρατόπεδον βαδίζειν. Jam judicet æquus lector, uter *e verbis* Demosthenis (nam ad verba Demosthenis provocavit) veram lectionem stabiliverit, Ego, an Professor Francofurtensis? Tayl.

Λόγου] Incaute scribitur ab Ulpiano (nam hæc Ulpianus) λόγου, qui prius scripserat, ζητήματος. *Accusatio* hæc, sive *Oratio,* duas continet *quæstiones.* Vid. pag. præteritam, v. 26. Mox cum MSto Vindob. restituas τὸ ἰσχυρότατον. Idem.

Ἐπαγγελία] Permisceri sæpissime a Librariis inter describendum, voces, Ἀπαγγέλλειν et Ἐπαγγέλλειν, id quidem annotatur a multis. Vid. Cl. D'Orvillium ad Chariton. Aphrodis. pag. 413. Albert. ad Act. Apost. XXIII. 21. Nihil potest istius rei illustrius proferri exemplum, quam quod occurrit in Ulpiano. Dum commentatur ad §. ιθ'. *in fin.* hujusce Orationis, ἐπαγγελλομένου καὶ ὑποσχομένου τὴν σωτηρίαν Αἰσχίνου, hærebat ibi in Lutecianorum primo ἀπαγγελλομένου. Hærebat, inquam, et ita credere fas est. Nam Benenatus, dum eam varietatem lectionis in margine annotare voluit, (adeo proclive erat in his vocibus describendis errare) pro varia, istud Ἐπαγγελλομένου Auctoris sui iterum repræsentavit. Cum autem per totam hanc Orationem potissimum in cognatis his vocabulis et peccatum est maxime, et tamen quam minime oportuit, venia dignus censebitur, qui id utique negotii diligentissime et accuratissime excutiet: præsertim cum ea varietate referta sunt Exemplaria non solum ex imperitia describentium, qui in ductu literarum hallucinabantur, verum etiam aliquando ex temeritate sanare meditantium: uti accidit Brodæo, quem vide ad Æschinem in Defensione sua, pag. 292. Not. 85. *Ed. Reisk.* ἀπαγγέλλειν igitur, vox intra limites unius fere significationis contenta et conclusa, nihil dicit, nisi *Renunciare,* id est, *simpliciter enarrare, quæ gesta sunt, et quo modo.* Οὐδὲν ῥᾷον, ut scribitur apud Æschinem, p. 231. 4. *Ed. Reisk.* ἢ πρεσβείαν ἀπαγγεῖλαι. Sic, εἶναι ταῦτα ἀληθῆ, ἃ οὗτος ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς, infra §. ιθ'. *ante med.* Et §. ζ'. *post med.* πάντα τἀληθῆ πρὸς τὴν βουλὴν ἀπήγγειλα. Et pariter §. ιθ'. *in fin.* ἁπάντων ἐναντίων, ὧν πρὸς ὑμᾶς οὗτος ἀπήγγειλεν. Adde §. γ'. *ante med. bis.* §. κα'. *post med. bis.* etc. Infinitus enim essem, si exempla coacervarem: neque opus est multis. Ἐπαγγελία interea (I.) de eo dicitur, *qui aliquid in se præstandum suscepit, qui sponte agit, non coactus, aut invitus.* Ita De Corona, §. μβ'. Ἀντιφῶντα, ὃς ἐπαγγειλάμενος Φιλίππῳ τὰ νεώρια ἐμπρήσειν. Sic adv. Leptin. §. ια'. ὁρῶν— σπανίζοντα τὸν δῆμον χρημάτων, τάλαντον ἔδωκεν αὐτὸς ἐπαγγειλάμενος, i. e. *ultro, sponte sua.* Vid. Wolf. ad locum. Similiter fere De Corona, §. λγ'. ὧν μέντοι γε ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ἐπαγγειλάμενος δέδωκα. Inde aliquoties, cum quadam

plenitudine dicitur, αὐτεπαγγέλτους, ἐθελοντὰς, ut De Coron. §. κά. *in fin.* Et profecto non solummodo cum plenitudine, sed tanta similitudine etiam, ut nonnulli posteriorem vocem, pro Glossa damnatam, ejicere non dubitarent. (II.) Deinde significat *Polliceri, Fidem dare,* et *Se obstringere ad aliquid præstandum.* Ita Noster in hac Oratione, §. ιζ'. ἐπαινέσαι Φίλιππον, ὅτι ἐπαγγέλλεται τὰ δίκαια ποιήσειν· ἀλλ' οὐδὲν ἐκεῖνός γε ἐπηγγέλλετο, ἀλλὰ τοσούτου γε ἔδει ἐπαγγέλλεσθαι, ὥστε—Ita in Argumento Philipp. II. διαβάλλουσιν αὐτὸν—ὡς ἐπαγγελλόμενον αὐτοῖς πολλὰ καὶ μεγάλα, ψευδόμενον δέ. Atque iterum ibid. Οὔτε γὰρ ταῖς ἐπιστολαῖς ἐνέγραψεν ὁ Φίλιππος ἐπαγγελίαν οὐδεμίαν, οὐδὲ διὰ τῶν ἰδίων πρεσβειῶν ἐποιήσατό τινα ὑπόσχεσιν. Sed pergo sustinere Lexicographi personam. Ἐπαγγέλλεσθαι in III. et leviter inflexo sensu, est *operis formam proponere; rem seu argumentum futurum delineare;* et *rationem instituere istius, quod esset exsequendum.* Οἶμαι τοίνυν (inquit Noster Philipp. A. §. ϛ'. *in fin.*) ἐγὼ ταῦτα λέγειν ἔχειν, μὴ κωλύων, εἴ τις ἄλλος (lege ἄλλο) ἐπαγγέλλεται. *Unless some one has another plan.* Exemplum est satis notabile in Hermogene III. de Invent. his verbis: εὗρον τὸν ῥήτορα, εἰ μὲν ἀπατήσειν μὴ μέλλοι τοὺς δικαστὰς, ἀλλὰ πληρώσειν τὴν ἐπαγγελίαν καθαρῶς—τῆς μνήμης οὔσης ἐναύλου τῆς κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν, μηδὲν ψεύδεσθαι δοκεῖν, ἀλλ' ὡς ἐπηγγείλατο τιθέντα τὴν κατασκευὴν οὕτως—δοκεῖν δικαίως μὲν ἐπαγγέλλεσθαι, τὴν ἐπαγγελίαν δὲ παρ' οὐδὲν τίθεσθαι—εἶθ' οὕτω—ἐξελθόντα τὴν ἐπαγγελίαν—καὶ ὅλως τὴν τάξιν τῆς ἐπαγγελίας συγχέας, οὐχ ὡς ἐπηγγείλατο, κατεσκεύασεν. Porro autem ἐπαγγέλλεσθαι (IV.) est *Petere,* sive *Rogare.* Dubitare nos non sinit Ulpianus: Τὸ μὲν Ἐπαγγέλλεσθαι αἰτεῖν σημαίνει. Rursus ille: Ἐπαγγελίαν] Πρόσταξιν, ἢ αἴτησιν. Et rursus: Ἐπαγγείλασθαι] ἀντὶ τοῦ αἰτῆσαι. Quæ Glossæ reperientur omnes ad hanc ipsissimam Orationem, in qua versamur. Et notavit Suidas, eo sensu reperiri istam vocem in Causa π. παραπρεσβ. sed locum non memorat. Ostendam: §. ιη'. ἑστιῶν [Philippus] αὐτοὺς—ἤρετο Σάτυρον τουτονὶ,—τί δὴ μόνος οὐδὲν ἐπαγγέλλεται; *cur ille solus nihil postularet*—εἰπεῖν δέ φασι Σάτυρον—ἃ ἂν αὐτὸς ἐπαγγείλαιτο ἡδέως, ῥᾷστα μέν ἐστι κ. τ. λ. Et forte in ea significatione est vox accipienda rursus in hac Oratione, §. ιδ'. *in fin.* κἂν ἄρα εἴπητε καὶ προαχθῆτε ὑμεῖς ἐπαγγείλασθαι: ut plenius confirmavi ad locum ipsum. Et præterea ita sumi debere existimavit Ulpianus in his quoque verbis, §. ιά. *post med.* δὶς δέ μοι τὸ προβούλευμα, ὃ πρὸς τὴν ἐμὴν ἐπαγγελίαν ἐψηφίσατο ἡ βουλὴ, cum interpretatur πρόσταξιν, ἢ αἴτησιν. Ibi tamen rectius scribas ἀπαγγελίαν, ut pariter mihi confirmasse videor. Ultimo denique (V.) ἐπαγγελία est Vox Juridica: Δοκιμασίαν, inquit Æschines c. Timarch. pag. 56. 12. *Ed. Reisk.* ἐπαγγειλάτω Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος. Plurimis exposuit Scriptor eruditus ad LL. Atticas Lib. III. Tit. III. Sed hoc extra oleas. Jam si hæc adeo distincta sint, in suo unumquodque significatu, quid, inquiet aliquis. Te monitore opus est? Vel cæcus viderit, ubi τοῦ Ἀπαγγέλλειν locus sit, et ubi τοῦ Ἐπαγγέλλειν vicissim. Cui Ego: Mane, inquam, nondum ea res transacta est et expedita. Accidit enim, ut Æschines in *renuncianda* legatione, qua functus est, dum ἀπήγγειλεν ea, quæ gesserat, Philippi quoque nomine *sponderet, pollicereturque,* (ἐπηγγέλλετο) quæ ille alter erat præstiturus. Unde factum est, ut non solum enascerentur istæ turbæ, quas in initio hujus Notæ memoravi, ex similitudine harum vocum in MSS. verum etiam aliquando esset difficile, vel summo homini et acutissimo, dijudicare, utram postularet loci sententia. Verbi gratia, cum in §. ιθ'. dicitur: οἱ μὲν Φωκεῖς, ὡς—τὴν ἀπαγγελίαν ἐπύθοντο τὴν τούτου, καὶ τὰς ὑποσχέσεις—Ecquis est, qui hanc lectionem asserturus est contra membranas Ven. et Harl. contra Impressores, Aldum et Morelium, quorum uterque excudit ἐπαγγελίαν? Quod ex iis, quæ dixi, æque commode intelligi potest: quoniam isti Renunciationi Æschinis inerant quoque quædam Pollicitationes. Ita quandoque conjunguntur ἐπαγγελία et ὑπόσχεσις, ut in loco præ manibus: ἔστι δὲ—οὗ μάλιστα ἀντέχεται, ἡ ἐπαγγελία, καὶ ἡ ὑπόσχεσις Αἰσχίνου. Et similiter §. ί. *ante med.* hujusce Orationis: μεμνημένοι τὰς ὑποσχέσεις—καὶ τὴν ἐπαγγελίαν. Ut §. νγ'. ταῖς ὑποσχέσεσι καὶ τοῖς ἐπαγγέλμασι τοῖς τούτου καταληφθέντας τότε. Ita etiam recte conjungi posse videntur, Ἀπαγγελία et Ὑπόσχεσις: ut exeunte fere Oratione, §. ϛ'. *in fin.* οὗτοι δὲ τοιαῦτα ἀπαγγελοῦσι παρ' ἡμῶν, καὶ ὑποσχήσονται. Legimus etiam §. κέ. πάντων τῶν πεπραγμένων ἐκστάντα, ὧν ἀπήγγειλεν, ὧν ὑπέσχετο, cætera. Statuere igitur non semper erit facillimum, (id enim agebam) quonam modo scribendum fuerit. Duo insigniora loca proferam. Dicitur §. ζ'. *in fin.* ἀπὸ τῶν πρώτων ἐλπίδων ἐκείνων, ὧν ὁ Κτησιφῶν καὶ ὁ Ἀριστόδημος ἀπήγγειλαν πρὸς ὑμᾶς. Duriuscule quidem *Spem* aliquis *renunciare* posse videtur: Renunciamus enim ea, quæ gesta sunt, non ea, quæ ventura. Interea ἐπαγγέλλειν, *spem polliceri, spondere,* aut *mentibus auditorum subjicere,* paulo esset elegan-

τοῦ λόγου, στοχαστική. οὐ γὰρ συντρέχει τοῖς ἐγκαλουμένοις Αἰσχίνης, ἀλλ' ἀρνεῖται [1]παντάπασιν. τὸ δὲ εἶδος, οἱ μὲν, ἁπλοῦν νενομίκασιν, ὕλης πολλῆς [2]εἰς ἓν ἔγκλημα συνδραμούσης· οἱ δὲ, συγκατασκευαζόμενον, [3]δύο εἶναι ὑπολαβόντες ἐγκλήματα, τὸ κατὰ Φωκέας, καὶ Θεάκην. Μένανδρος δὲ ἐμπίπτοντά φησιν. εἴληπται δὲ ἐκ διαβολῆς τὸ προοίμιον. δι' ὧν γὰρ αὐτὸν δεδιότα ποιεῖ καὶ δεόμενον, διὰ τούτων δείκνυσιν οὐ πάνυ τοῖς δικαίοις τεθαῤῥηκότα. καὶ ἅμα συγκρουστικὸν ἂν εἴη τὸ νόημα, [*add. ed. R. et al.*] ἐκ διαβολῆς τοῦ τε ἀντιδίκου, καὶ τῶν συνηγόρων αὐτοῦ, οἷον τοῦ Εὐβούλου, καὶ τῶν περὶ αὐτόν. ἀεὶ γὰρ ὁ Εὔβουλος ἐπολέμει τῷ Δημοσθένει, ἀπὸ τῆς αἰτίας τῆς κατὰ Ἀρίσταρχον, ὡς ἔγνωμεν ἐν τῷ κατὰ Μειδίου.

[1] παντάπασι [2] εἰς ἓν ἔγκλημα] ὡς ἐν ἀληθείᾳ [3] δύο λαβόντες

tius. Et tamen Codd. obstinate et morose defendunt lectionem receptam. E contra in illa De Corona, §. ιβ'. *post med.* Ἆρ' ἐπὶ ταύταις ταῖς ἐλπίσιν ἐποιεῖσθε τὴν εἰρήνην, ἢ ταῦτ' ἐπηγγείλαθ' ὑμῖν οὗτος ὁ μισθωτός; Vide, mi lector, in utroque loco, cum res sint prope *pares,* constantiam Codd. in *diversa* locutione. Verum extra ea, quæ recitavi, generaliter quidem neminem paulo attentiorem fugere potest Lectio unice vera. Exempli gratia: cum scribitur §. κέ. *in fin.* οὐ γὰρ ὡς εἰ μὴ διὰ Λακεδαιμονίους—οὐχ οὕτω τότε ἀπήγγειλεν, quisquamne est, qui Cod. unius Veneti auctoritate moveretur, ubi exaratur ἐπήγγειλεν? Vicissim cum Morelius et Wolfius, §. νβ'. *post med.* dederunt, λαβὼν ἐξιόντα ἐκ τῆς Φιλίππου σκηνῆς, ἐμοὶ τὸν παῖδα ἐκέλευσεν ἐπαγγέλλειν, ecquis erit, qui non Editorum, MStorumque, exceptis forte Parisiensibus, omnium auctoritatem arriperet—τὸν παῖδα ἐκέλευσεν ἀπαγγέλλειν? Atque hæc hactenus. Taylor.

Ὡς ἐν ἀληθείᾳ συνδραμούσης] Forte, εἰς ἓν ἔγκλημα συνδραμούσης. Wolf. Audacter sane: feliciter, necne, non possum dicere. Idem.

Δύο λαβόντες] Forte δύο ὑπολαβόντες εἶναι ἐγκλήματα. Wolf.

Post νόημα nonnulla leguntur in Codd. Regg. et Ven. et prelo dedit Benenatus; quæ repetuntur initio Scholiorum. Nam cum iis hoc Argumentum, ab eodem nimirum Auctore profectum, olim connectebatur. Et sane satius esset, ut Argumentum desineret saltem in voce τεθαῤῥηκότα. Certe non in νόημα, sensu imperfecto. Mens enim hæc est Ulpiani: συγκρουστικὸν ἂν εἴη τὸ νόημα ἐκ διαβολῆς τοῦ τε ἀντιδίκου καὶ τῶν συνηγόρων, etc. ut in scholiis continuatur. Taylor.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΛΟΓΟΣ.

ά. ΌΣΗ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σπουδὴ περὶ τουτονὶ 341
τὸν ἀγῶνα, καὶ παραγγελία γέγονε, σχεδὸν [1] οἶμαι πάντας ὑμᾶς ᾐσθῆσθαι ἑωρακότας ἄρτι τοὺς, ὅτε ἐκληροῦσθε, ἐνοχλοῦντας καὶ προσιόντας ὑμῖν· δεήσομαι δὲ πάντων ὑμῶν, ἃ καὶ τοῖς μὴ δεηθεῖσι δίκαιόν ἐστιν ὑπάρχειν, μηδεμίαν μήτε χάριν, μήτε ἄνδρα ποιεῖσθαι περὶ πλείονος, ἢ τὸ δίκαιον, καὶ τὸν ὅρκον, ὃν εἰσελήλυθεν ἕκαστος ὑμῶν ὀμωμοκὼς, ἐνθυμουμένους, ὅτι ταῦτα μέν ἐστιν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ὅλης τῆς πόλεως, αἱ δὲ τῶν παρακλήτων αὗται δεήσεις καὶ σπουδαὶ, τῶν ἰδίων πλεονεξιῶν ἕνεκα γίγνονται. ἃς ἵνα κωλύηθ' οἱ νόμοι συνήγαγον ὑμᾶς, οὐχ ἵνα κυρίας τοῖς ἀδικοῦσι ποιῆτε.

[1] οἴομαι

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ] Interpres Demosthenis in ea Oratione quæ de falsa legatione inscribitur, id est, *περὶ παραπρεσβείας*: Contendentibus, inquit, Atheniensibus cum Megareis de Salamine insula, Solon Atheniensis Homericis versibus causam suam judicibus approbasse dicitur, versum commentatitium Homericis versibus intercalando. Cum enim Homerus dixisset, Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δύο καὶ δέκα νῆας, id est, ut Lapus ex Plutarcho vertit, *Bis senis Salamine Ajax cum navibus ibat.* addidit Solon hunc versum: Cecropidum quo castra loco posuere phalanges, Στῆσε δ' ἄγων ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες. Hoc modo docuit Salamina omni memoria Atheniensium fuisse, sicque disceptatoribus Lacedæmoniis Salamina Megareis abjudicata. Meminit Fab. libr. 5. Bud. in Pand. *Ex edit.* HERVAG.

ΛΟΓΟΣ] Titulo addunt κατ' Αἰσχίνου Cod. Lind. et Aug. Hic destituimur ope et auxilio Vindobonensis; in quo servatur solummodo Argumentum cum scholiis, Oratio ipsa deficit. TAYLOR.

ά. Παραγγελία γέγονε] Παραγγελία est *ambitus, et preces amicorum pro eis causam dicentibus.* Idem infra in eadem [§. οθ'. *post med.*] ἐν ᾗ συγγνώμη καὶ παραγγελία τῶν νόμων μεῖζον ἰσχύουσιν, &c. *Ex edit.* HERVAG.

Παραγγελία] Vid. §. οθ'. *post med.* v. παραγγελ. Harpocrat. et Ulpianum. Hanc vocem et hunc locum satis illustrat Christoph. Rufus in Antexegem. apud Gruter. Thesaur. Crit. Tom. II. TAYLOR.

Ἐνθυμούμενος] Ita Benenatus incorrecte: ἐνθυμουμένους cæteri plerique, ut Man. Fel. Harl. Cant. Bodl. Obsop. Ital. Nimirum ea constructione, quæ dixit Æschines in eadem causa, juxta init. Δέομαι ὑμῶν — ἐθελῆσαι — ὑπολογιζομένους κ. τ. λ. Vid. IND. LYSIÆ, ANTIPTOSIS, et Cl. Marklandum ad finem hujusce Orationis. Sic scribunt plerumque: Δέομαι — ὑμῶν — εὐνοϊκῶς ἀκροᾶσθαι — προσέχοντας τὸν νοῦν. Noster c. Macart. init. Aliquando lasciviunt: Ita De Coron. §. νέ. *a med.* δέδοκται τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ — εὐξαμένους καὶ θύσαντας τοῖς Θεοῖς — καὶ ἐνθυμηθεῖσι τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς — διακοσίας ναῦς καθέλκειν. Si locus iste sanus sit. IDEM.

β'. Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους, ὅσοι πρὸς τὰ κοινὰ δικαίως προσέρχονται, κἂν δεδωκότες ὦσιν εὐθύνας, τὴν ἀειλογίαν ὁρῶ προτεινομένους· τουτονὶ δ' Αἰσχίνην, πολὺ τἀναντία τούτων. πρὶν γὰρ εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς, καὶ λόγον δοῦναι τῶν πεπραγμένων, τὸν μὲν, ἀνῄρηκε τῶν ἐπὶ τὰς εὐθύνας ἐλθόντων, τοῖς δὲ, ἀπειλεῖ περιιών· δεινότατον πάντων ἔθος καὶ ἀσυμφορώτατον ὑμῖν, εἰς τὴν πολιτείαν εἰσάγων. εἰ γὰρ ὁ πράξας τι τῶν κοινῶν καὶ διοικήσας, τῷ καθ' ἑαυ-
342 τὸν φόβῳ, καὶ μὴ τῷ δικαίῳ, κατασκευάσει μηδένα εἶναι κατήγορον αὐτοῦ, παντάπασιν ἄκυροι πάντων ὑμεῖς γενήσεσθε.

γ'. Τὸ μὲν οὖν ἐξελέγχειν πολλὰ καὶ δεινὰ πεποιηκότα τουτονὶ, καὶ τῆς ἐσχάτης ὄντα τιμωρίας ἄξιον, θαῤῥῶ καὶ πάνυ πιστεύω· ὃ δὲ, καίπερ ὑπειληφὼς ταῦτα, φοβοῦμαι, φράσω πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι. ὅτι μοι δοκοῦσιν ἅπαντες οἱ παρ' ὑμῖν ἀγῶνες, οὐχ ἧττον, ὦ ἄνδρες Ἀθη-

β'. Κἂν δεδωκότες ὦσιν εὐθύνας, τὴν ἀειλογίαν ὁρῶ προτεινομένους] *Etiamsi rationes jam administratæ reip. reposciti fuerint, iterum tamen iterumque reddere rationem offerentes et paratos.* Ita enim et Platoni de repub. προτείνεσθαι, *palam offerre* et *proferre in medium* significat, quemadmodum hoc loco etiam Demostheni. Porro ἀειλογία est, aut dicendæ causæ, aut rationis reddendæ necessitas sine præscriptione aut temporis, aut personæ, aut rei jam judicatæ et finitæ. Ita autem etiam εὐθύνας διδόναι καὶ δίκην διδόναι et δίκην ὑπέχειν dicunt, ut λόγον ὑπέχειν, et λόγον διδόναι. Unde statim subjungitur τουτονὶ δ' Αἰσχίνην πολὺ τἀναντία τούτων. πρὶν γὰρ εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς καὶ λόγον δοῦναι τῶν πεπραγμένων, τῶν μὲν ἀνῄρηκε, τῶν ἐπὶ τὰς εὐθύνας ἐλθόντων, τοῖς δ' ἀπειλεῖ περιιών. εὐθύνας διδόναι, et λόγον δοῦναι pro eodem dixit. *Ex edit.* HERVAG.

Ἀειλογίαν] Vox ista Demosthenica fere. Nam secundum Genethlium, qui fuit inter antiquos Demosthenis Commentatores, σπανίως εὑρίσκεται παρ' ἄλλῳ. Occurrit iterum in Eubulidea, pag. 1306. 27. Ed. Reisk. Vide Harpocrat. et Suid. in v. TAYLOR.

Προτεινομένους] Suid. v. Προβάλλεσθαι, hunc locum Auctoris nostri respiciens, προβαλλομένους legit, et exponit per προτεινομένους. Προβάλλεσθαι—ὁ ῥήτωρ. Τὴν ἀειλογίαν ὁρῶ προβαλλομένους, ὅπερ ταὐτὸν τῷ προτεινομένους. Unde suspicantur, vocem veram, προβαλλομένους, a glossa sua hic esse loco avito exclusam, ut solet aliquando fieri. Sed hic in Codd. altum ubique silentium. IDEM.

Ἀνῄρηκε] Vide modo, quæ protuli, ut confirmarem, hanc vocem, etiam latissime sumtam, nimirum de ultimo supplicio, bene constare posse cum ea Infamia, qua sola plectebatur Timarchus. Sed non necesse est tam inclementer et rigide interpretari, verum de *exilio* fortasse, aut pœna leviori. Atque id cautum a Suida video, si hunc locum respexerit. Respexisse autem credo: Ἀνῄρηκεν, ἀντὶ τοῦ, ἐκποδὼν ἐποιήσατο. Δημοσθένης· καὶ ἀντὶ τοῦ, ἐφόνευσεν. Id est, Ἀνῄρηκεν est aliquando Ἐφόνευσεν, sed non in illo loco Demosthenis. Adjicere liceat σχόλιον ad marginem Exemplaris Altemps. Ἀνῄρηκε] Ὑποποιησάμενος ἐπεστόμισεν. IDEM.

Ἀνῄρηκε] *Sustulit.* i. e. amovit et os occlusit infamem efficiendo, nam hic agitur de Timarcho qui infamia mulctatus est. AUGER.

γ'. Ἀποκρύψομαι] Similiter Philipp. II. versus finem [§. ϛ'. *post med.*] ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι. Sed, nescio quo consilio, sæpissime in Codd. manu exaratis vocem istam præfocavit illa altera ἀποτρέψομαι: Uti hic in optimo Reg. α. in Harleiano itidem, a manu secunda, quasi a cura secunda. Ulpianus, γράφεται γὰρ καὶ ἀποκρύψομαι. Proinde quasi Jus et Possessio commendasset ἀποτρέψομαι. Plura ad initium Timocrateæ. TAYLOR.

ναῖοι, τῶν καιρῶν, ἢ τῶν πραγμάτων εἶναι, καὶ τὸ, χρόνον
γεγενῆσθαι μετὰ τὴν πρεσβείαν πολὺν, δέδοικα μή τινα
λήθην, ἢ συνήθειαν τῶν ἀδικημάτων ὑμῖν [1] ἐμπεποιήκει.
ὡς δή μοι [2] δοκοῖτ' ἂν ὅμως ἐκ τούτων καὶ γνῶναι τὰ δί-
καια καὶ δικάσαι νυνὶ, [3] τοῦθ' ὑμῖν λέξω. εἰ σκέψαισθε
παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ λογίσαισθε, τί-
νων προσήκει τῇ πόλει λόγον παρὰ πρεσβευτοῦ λαβεῖν.
πρῶτον μὲν τοίνυν, ὧν ἀπήγγειλε· δεύτερον δὲ, ὧν ἔπει-
σε· τρίτον δὲ, ὧν προσετάξατε αὐτῷ· μετὰ ταῦτα δὲ, τῶν
χρόνων· ἐφ' ἅπασι δὲ τούτοις, εἰ ἀδωροδοκήτως ἢ μὴ πάντα
[4] ταῦτα πέπρακται. τί δή ποτε [5] τούτων; ὅτι ἐκ μὲν τῶν
ἀπαγγελιῶν, τὸ βουλεύσασθαι περὶ τῶν πραγμάτων ὀρ-
θῶς, ὑμῖν ἐστίν· ἂν μὲν οὖν ὦσιν ἀληθεῖς, τὰ δέοντα
ἔγνωτε, ἂν δὲ μὴ τοιαῦται, τἀναντία. τὰς δὲ συμβουλίας
πιστοτέρας ὑπολαμβάνετ' εἶναι τὰς τῶν πρέσβεων· ὡς γὰρ
εἰδότων περὶ ὧν [6] ἐπέμφθησαν, ἀκούετε. οὐδὲν οὖν ἐξελέγ-
χεσθαι δίκαιός ἐστιν ὁ πρεσβευτὴς φαῦλον οὐδὲ ἀσύμφορον
ὑμῖν συμβεβουλευκώς. καὶ μὴν, περὶ ὧν γε προσετάξατε
εἰπεῖν, ἢ πρᾶξαι, καὶ διαῤῥήδην ἐψηφίσασθε ποιῆσαι,
προσήκει διῳκηκέναι. εἶεν. τῶν δὲ δὴ χρόνων διατί; ὅτι
πολλάκις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, συμβαίνει πολλῶν πραγμά- 343
των καὶ μεγάλων καιρὸν ἐν βραχεῖ χρόνῳ γίγνεσθαι· ὃν
ἐάν τις ἑκὼν καθυφῇ τοῖς ἐναντίοις, καὶ προδῷ, οὐδ' ἂν

[1] ἐμπεποιήκῃ [2] δοκεῖτ' [3] ταῦθ' [4] ταῦτα πάντα [5] τούτων ἑκάστου; [6] ἐξεπέμφθησαν

Ἐμπεποιήκει] F. ἐμπεποιήκεν. MARKLAND. Et Lambinus quoque. TAYLOR.

Ἐκ τούτων] *Rebus ita se habentibus, quamvis res ita se habent.* AUGER.

Σκέψαισθε] Vid. Var. Lect.

Τὰς δὲ συμβουλίας κ. τ. λ.] Secundum jam hoc caput, et respondet superioribus, δεύτερον, ὧν ἔπεισε, v. 8. Quod non animadvertens Wolfius inficete perquam vertit: *legatorum* enim *consilia veriora esse putatis.* TAYLOR.

Προσήκει διῳκηκέναι] Post hæc verba Ratio tertiæ hujus Propositionis reddi debuit, quemadmodum in cæteris quatuor factum est. Sed hæc incuria Scribæ excidit. MARKLAND. Neque quinque ista membra, (Vid. v. 8. et sqq.) in quæ dividitur Criminatio Demosthenis, satis recte aut accurate recensentur a Quintiliano IV. 4. his verbis: *Singula ex pluribus colliguntur: ut cum Legatio male gesta objicitur Æschini, quod mentitus sit, quod nihil ex mandatis fecerit, quod moratus sit, quod munera acceperit.* TAYLOR.

Εἶεν. τῶν δὲ δὴ χρόνων] Age illa concessa sint, age jam veniamus ad temporum rationem, quæramusque cur reddenda sit eorum ratio, si præteriit rerum in tempore gerendarum occasio legatorum culpa. Ubi observandum δὲ cum δὴ junctum, μεταβατικὸν esse, ut Latinis, *quod si etiam*, pro quo Cicero *Porro autem* dicere solet, quomodo et Terentius, [Phorm. 1. 1. 13.] *Porro autem Geta Ferietur alio munere, ubi hera pepererit, Porro autem alio, ubi erit puer natus.* Ex edit. HERVAG.

Οὐδ' ἂν ὁτιοῦν ποιῇ πάλιν, οἷός τ' ἔσται σῶσαι] *Quicquid postea fecerit, servare denuo non poterit, vel nullo pacto denuo servare poterit.* Sic dicitur etiam, οὐδ' ἂν ὁτιοῦν γένηται, *quicquid evenerit*, οὐδ' ἂν ὁτιοῦν γένοιτο, *quicquid accidisset.* IDEM.

ὁτιοῦν ποιῇ, πάλιν οἷός τε ἔσται σῶσαι. ἀλλὰ μὴν, ὑπέρ
γε τοῦ προῖκα ἢ μὴ, τὸ μὲν ἐκ τούτων λαμβάνειν ἐξ ὧν ἡ
πόλις βλάπτεται, πάντες εὖ οἶδ' ὅτι φήσαιτ' ἂν εἶναι
δεινὸν, καὶ πολλῆς ὀργῆς ἄξιον. ὁ μέν τοι τὸν νόμον τιθεὶς,
οὐ διώρισε τοῦτο, ἀλλ' ἁπλῶς εἶπε, μηδαμῶς δῶρα λαμ-
βάνειν· ἡγούμενος, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, τὸν ἅπαξ λαβόντα καὶ
διαφθαρέντα ὑπὸ χρημάτων, οὐδὲ κριτὴν ἔτι τῶν συμφερόν-
των ἀσφαλῆ μένειν τῇ πόλει.

δ'. Ἂν μὲν τοίνυν ἐξελέγξω καὶ δείξω σαφῶς Αἰσχίνην
τουτονὶ καὶ μηδὲν ἀληθὲς ἀπηγγελκότα, καὶ κεκωλυ-
κότα ἐμοῦ τὸν δῆμον ἀκοῦσαι τἀληθῆ, καὶ πάντα τἀναν-
τία τῶν συμφερόντων ὑμῖν συμβεβουλευκότα, καὶ μηδὲν ὧν
προσετάξατε, ἐν τῇ πρεσβείᾳ πεποιηκότα, καὶ ἀνηλωκότα
τοὺς χρόνους, ἐν οἷς πολλῶν καὶ μεγάλων πραγμάτων
καιροὶ πρόεινται τῇ πόλει, καὶ πάντων τούτων δῶρα καὶ
μισθοὺς εἰληφότα μετὰ Φιλοκράτους, καταψηφίσασθε αὐ-
τοῦ, καὶ δίκην ἀξίαν τῶν ἀδικημάτων λάβετε· ἂν δὲ μὴ
δείξω ταῦτα, [1] ἢ μὴ πάντα, ἐμὲ μὲν φαῦλον ἡγεῖσθε, του-
τονὶ δὲ ἄφετε. πολλὰ δὲ καὶ δεινὰ κατηγορεῖν ἔχων ἔτι
πρὸς τούτοις ἕτερα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐξ ὧν οὐκ ἔσθ' ὅς
τις ἂν οὐκ εἰκότως μισήσειεν αὐτὸν, βούλομαι πρὸ πάντων,
ὧν μέλλω λέγειν, μνημονεύοντας ὑμῶν εὖ οἶδ' [2] ὅτι τοὺς πολ-
λοὺς ὑπομνῆσαι, εἰς τίνα τάξιν ἔταξεν ἑαυτὸν Αἰσχίνης
ἐν τῇ πολιτείᾳ [3] τοπρῶτον, καὶ τίνας λόγους κατὰ τοῦ
344 Φιλίππου δημηγορεῖν ᾤετο δεῖν· ἵν' εἰδῆτε, ὅτι τοῖς ὑφ'
ἑαυτοῦ πεπραγμένοις καὶ δεδημηγορημένοις ἐν ἀρχῇ, τού-
τοις μάλιστα πάντων ἐξελεγχθήσεται δῶρα ἔχων.

[1] [ἢ μὴ] [2] ὅτι πολλοὺς [3] τὸ πρῶτον

Ἢ μὴ] Melius Interrogative, ἀλλὰ μὴν ὑπέρ γε τοῦ προῖκα, ἢ μή; Ita modo antecedens caput adduxit similiter, τῶν δὲ τῶν χρόνων διατί; Interpres interrogative quasi dedit, sed non satis accurate. TAYLOR. Ita Brooke, et in vers. Lat. Wolfius ed. Fr. 1604.

Τὸ μὲν] F. ὅτι τὸ μὲν. MARKLAND.

Τῇ πόλει] Codd. duo, ε. et η. μένειν ἐν τῇ πόλει. Quod facile excidere poterat, Versio Etrusca: *non puo piu esser sicuro giudice di quel che giovi alla citta.* TAYL.

Τῇ πόλει] Cohæret cum τῶν συμφερόντων. AUGER.

δ'. Τοὺς πολλοὺς] Rescribe εὖ οἶδ', ὅτι πολλοὺς, sine articulo: ut sæpe alibi loquitur. Verbi gratia, infra §. ζ'. *post med.* in simili sensu scripsit, ταυτὶ πολλοὶ συνίσασιν, ἃ μέλλω λέγειν, non οἱ πολλοί. Quod alia res est. Et deesse video articulum in optimis fere exemplaribus, Reg. α. et Harl. TAYLOR.

Εἰς τίνα τάξιν ἔταξεν ἑαυτὸν Αἰσχίνης] *Quod institutum secutus sit, quem locum reip. gerendæ capessierit.* τάξις enim præter cætera, *officium et munus* significat. *Ex edit.* HERVAG.

έ. Ἔστι τοίνυν οὗτος ὁ πρῶτος Ἀθηναίων αἰσθόμενος Φίλιππον, ὡς τότε δημηγορῶν ἔφη, ἐπιβουλεύοντα τοῖς Ἕλλησι, καὶ διαφθείροντά τινας τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ προεστηκότων· καὶ ἔχων Ἴσχανδρον τὸν Νεοπτολέμου δευτεραγωνιστὴν, προσιὼν μὲν τῇ βουλῇ, προσιὼν δὲ τῷ δήμῳ περὶ τούτων, καὶ πείσας ὑμᾶς [1] πανταχοῦ πρέσβεις πέμπειν, τοὺς συνάξοντας δεῦρο τοὺς βουλευσομένους περὶ τοῦ πρὸς Φίλιππον πολέμου· [2] καὶ ἀπαγγέλλων, μετὰ ταῦθ' ἥκων ἐξ Ἀρκαδίας, τοὺς καλοὺς ἐκείνους καὶ μακροὺς λόγους, οὓς ἐν τοῖς μυρίοις ἐν Μεγάλῃ πόλει, πρὸς Ἱερώνυμον τὸν ὑπὲρ Φιλίππου λέγοντα, ὑπὲρ ὑμῶν ἔφη δεδημηγορηκέναι· καὶ διεξιὼν ἡλίκα τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν, οὐχὶ τὰς ἰδίας

[1] πανταχῆ [2] [καὶ]

έ. Ἴσχανδρον] Ambigue, ni distinguatur post Ἴσχανδρον, h. m. ἔχων Ἴσχανδρον. τὸν Νεοπτολέμου δευτεραγωνιστὴν, etc. MARKLAND.

Ibid. Harpocr. v. Ἴσχανδρος, Maussacus, aliique de Ischandro multa; qui tamen omnes locum hunc non expediunt. Credo quidem, Ischandrum fuisse histrionem, Neoptolemi, non filium, sed ministrum, τὸν Νεοπτολέμου, Æschinis vero δευτεραγωνιστὴν, sc. qui Æschini succenturiabatur, et in hac quasi Fabula secundas partes agebat: allusorie scil. ad Æschinis artificium et quæstum, ut Demosthenes frequenter hominem exagitat, et Ulpianus diserte affirmat hic eum exagitasse. Punge igitur, si hæc vera sint, ἔχων Ἴσχανδρον, τὸν Νεοπτολέμου, δευτεραγωνιστὴν, etc. Neque interea sum nescius, Æschinem ab Harpocratione dici Ischandri succenturiatorem, non Ischandrum Æschinis. Sit ita sane. Sit Æschines secundarum vel etiam tertiarum partium Actor in Fabula, sub Ischandro. At constat ex §. πδ'. *a med.* Æschinem hunc hominem ex Arcadia duxisse, quem Civitati amantissimum venditabat, eique secundas partes in Rep. detulit, nimirum quas in Scena agebat ipse. Neoptolemus Histrio erat ea ætate celeberrimus. Vid. Argumentum Ulpiani huic Orationi præmissum, Demosth. de Pace, rursus c. Eubulid. p. 1304. 8. Ed. Reisk. TAYLOR.

Δευτεραγωνιστὴν, προσιὼν μὲν τῇ βουλῇ] Δευτεραγωνιστὴν metaphorice dixit, quasi optionem et secundas partes negotii suscepti tractantem, quasi secundarium proditorem. Siquidem δευτεραγωνισταὶ sunt *scenici, qui secundas partes fabulæ agunt,* ut τριταγωνισταὶ, *qui tertias.* Quod autem dixit, προσιὼν μὲν τῇ βουλῇ, προσιὼν δὲ τῷ δήμῳ περὶ τούτων, hoc significat, *ad concilium et curiam referens, cum populo agens.* Idem περὶ Στεφ. οὐ γὰρ ἀφαιρεῖσθαι δεῖ τὸ προσελθεῖν τῷ δήμῳ καὶ λόγου τυχεῖν. *Ex edit.* HERVAG.

Τοὺς βουλευσομένους] Videtur deesse Ἕλληνας inter has voces, ut §. ς'. *in fin.* et passim in Orat. c. Ctesiph. MARKLAND.

Ἀπαγγέλλων] Notabilis est lectio, non tamen verissima, quam repræsentavit, hujus loci, Dionys. Halic. exscribens in Arte Rhetor. VIII. 6. per binas fere paginas Editionis nostræ: scil. πείσας ὑμᾶς —καὶ ἀπαγγέλλων. Μετὰ ταῦθ' ἥκων ἐξ Ἀρκαδίας, τοὺς καλοὺς ἐκείνους καὶ μακροὺς λόγους ἐν [sine οὓς] τοῖς μυρίοις κ. τ. λ. Concoquere ista potuerunt homines parum sagaces. Sed tum, quid de Megalopoli statuendum est, cum *jam* res Athenis agi videtur? Nimirum ista ἐν Μεγάλῃ πόλει dissimularunt hoc pacto, sc. ἐν τῇ μεγάλῃ βουλῇ. Istud est sapere! TAYL.

Ibid. Ita distingue: καὶ ἀπαγγέλλων μετὰ ταῦθ', ἥκων ἐξ Ἀρκαδίας, τοὺς καλοὺς κ. τ. λ. MARKLAND.

Μυρίοις] Harpocratio in v. Μύριοι, iterumque in Ἱερώνυμος locum hunc illustrabit. Hieronymus iste Arcas erat, a Philippo corruptus, et, uti ex Ulpiano hic discimus, e Schola Isocratis. Μύριοι erat Concilium Arcadicum, sub quo Resp. gerebatur. Constitutum autem erat, ut ex Diodoro Sic. discimus, Olymp. CII. 3. Plura Valesius ad Harpocr. et Kuster. ad Suid. TAYLOR.

ἀδικοῦσι μόνον πατρίδας οἱ δωροδοκοῦντες, καὶ χρήματα λαμβάνοντες παρὰ Φιλίππου.

ς'. Ἐπειδὴ τοίνυν ταῦτα πολιτευομένου τούτου τότε, καὶ τοῦτο τὸ δεῖγμα ἐξενηνοχότος περὶ ἑαυτοῦ, τοὺς περὶ τῆς εἰρήνης πρέσβεις πέμπειν ὡς Φίλιππον ἐπείσθητε ὑπὸ Ἀριστοδήμου καὶ Νεοπτολέμου καὶ Κτησιφῶντος, καὶ τῶν ἄλλων, τῶν ἐκεῖθεν ἀπαγγελλόντων οὐδ' ὁτιοῦν ὑγιὲς, γίγνεται τῶν πρέσβεων τούτων εἷς καὶ οὗτος· οὐχ ὡς τῶν ἀποδωσομένων τὰ ὑμέτερα, οὐδ' ὡς τῶν πεπιστευκότων [1] τῷ Φιλίππῳ, ἀλλ' ὡς τῶν φυλαξόντων τοὺς ἄλλους. διὰ γὰρ τοὺς προειρημένους λόγους καὶ τὴν πρὸς Φίλιππον ἀπέχθειαν, ταύτην εἰκότως περὶ αὐτοῦ πάντες εἴχετε τὴν δόξαν. προσελθὼν τοίνυν ἐμοὶ μετὰ ταῦτα, συνετάττετο
345 κοινῇ πρεσβεύειν, καὶ ὅπως τὸν μιαρὸν καὶ ἀναιδῆ φυλάξωμεν ἀμφότεροι [2] τὸν Φιλοκράτην, πολλὰ παρεκελεύσατο. καὶ μέχρι τοῦ δεῦρο ἐπανελθεῖν ἀπὸ τῆς πρώτης πρεσβείας, ἐμὲ γοῦν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διεφθαρμένος καὶ πεπρακὼς ἑαυτὸν ἐλάνθανε. χωρὶς γὰρ τῶν ἄλλων, ὧν, ὅπερ εἶπον, εἰρήκει πρότερον, ἀναστὰς τῇ [3] προτεραίᾳ τῶν ἐκκλησιῶν, ἐν αἷς περὶ τῆς εἰρήνης ἐβουλεύεσθε, ἤρξατο ἀρχὴν, ἣν ἐγὼ καὶ τοῖς ῥήμασιν [4] οἶμαι τοῖς αὐτοῖς, οἷς περ οὗτος εἶπεν, ἐν ὑμῖν ἀπομνημονεύσειν· Εἰ πάνυ πολὺν, ἔφη, χρόνον ἐσκόπει Φιλοκράτης, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως ἂν ἄριστα ἐναν-

[1] Deest articulus. [2] Deest articulus. [3] προτέρᾳ [4] οἴομαι

ς'. Κτησιφῶντος] Forte Κηφισοφῶντος. Anonymus quidam in Argumento scribit, Ctesiphontem Phrynoni legatum adjunctum fuisse. Utcunque sit, videtur alius ab eo fuisse, cujus decretum defendit Demosthenes. WOLF. Ctesipho quidem nomen erat huic homini, et quidem alius ab isto Ctesiphonte, in quem postea insurgebat Æschines. Hæc Wolfium docere poterat Harpocratio in v. qui consuli debuit. Hic cum Aristodemo et Neoptolemo conjunctus, non tamen Histrio fuit, ut Ulpianus recte præcaveri voluit. TAYLOR.

Πεπιστευκότων] Ἐμπολησόντων Lambinus. οὐχ ὡς τῶν ἀποδωσομένων τὰ ὑμέτερα, οὐδ' ὡς τῶν ἐμπολησόντων τῷ Φιλίππῳ. Quem non recte intelligo. Scholiastes quidem noster in glossis: Ἀποδωσομένων] ἤγουν ἐμπολησόντων. Atque id credo voluisse Lambinum. IDEM.

Τῇ προτεραίᾳ τῶν ἐκκλησιῶν] Sub. ἡμέρᾳ. *Pridie Concionum: eo die, qui Pop. conventum antecessit.* Sed, quia additur ἀναστὰς, et non fit mentio Curiæ, aut alterius publici loci, videtur legendum τῇ προτέρᾳ, ut sit τῇ προτέρᾳ ἐκκλησίᾳ, *priore concione;* in qua fuit assertor Æschines publicæ dignitatis, quam eandem posteriore oppugnavit. WOLF. προτέρᾳ ἐκκλησίᾳ. Cod. Reg. α. ut voluit Wolfius. Et similiter in aliis credo obtinuisse, in quibus mox pro ἐν αἷς, ἐν ᾗ scriptum deprehendi: sc. Lind. et Ven. In sequentibus v. 6. p. seq. pro προτεραίᾳ, Aug. προτέρᾳ. TAYLOR.

Ἐν ὑμῖν] Ita distinguendum: ῥήμασι—τοῖς αὐτοῖς, οἷσπερ οὗτος εἶπεν ἐν ὑμῖν, ἀπομνημονεύσειν, *verbis—iisdem, quæ ille dixit apud vos, commemorabo.* MARKLAND.

Εἰ πάνυ] Initium cujusdam δημηγορίας Æschinis. *Ald. Ex edit.* BROOK.

τιωθείη τῇ εἰρήνῃ, οὐκ ἂν αὐτὸν ἄμεινον εὑρεῖν [1]οἶμαι, ἢ τοιαῦτα γράφοντα. ἐγὼ δὲ ταύτην μὲν τὴν εἰρήνην, ἕως ἂν εἷς Ἀθηναίων λείπηται, οὐδέποτ' ἂν συμβουλεύσαιμι ποιήσασθαι τῇ πόλει· εἰρήνην μέν τοι φημὶ δεῖν ποιεῖσθαι. καὶ τοιούτους τινὰς εἶπε βραχεῖς, καὶ μετρίους λόγους. ὁ δὲ ταῦτ' εἰπὼν τῇ προτεραίᾳ, πάντων ἀκουόντων ὑμῶν, εἰς τὴν ὑστεραίαν, ἐν ᾗ τὴν εἰρήνην ἔδει κυροῦσθαι, ἐμοῦ τῷ τῶν συμμάχων συνηγοροῦντος δόγματι, καὶ τὴν εἰρήνην ὅπως ἴση, καὶ δικαία γενήσεται, πράττοντος, καὶ ὑμῶν βουλομένων [2]ταῦτα, καὶ οὐδὲ φωνὴν ἐθελόντων [3]ἀκούειν τοῦ καταπτύστου Φιλοκράτους, ἀναστὰς ἐδημηγόρει, καὶ συνηγόρει ἐκείνῳ πολλῶν ἀξίους, ὦ Ζεῦ, καὶ πάντες θεοὶ, θανάτων λόγους· ὡς οὔτε τῶν προγόνων ὑμᾶς μεμνῆσθαι δέοι, οὔτε τῶν τὰ τρόπαια, καὶ τὰς ναυμαχίας λεγόντων ἀνέχεσθαι, νόμον τε θήσειν, καὶ γράψειν, μηδενὶ τῶν Ἑλλήνων ὑμᾶς βοηθεῖν, ὃς ἂν μὴ πρότερος βεβοηθηκὼς [4]ὑμῖν
ᾖ. καὶ ταῦτα ὁ σχέτλιος, καὶ ἀναιδὴς οὗτος ἐτόλμα λέγειν, 346
[5]ἐφεστηκότων πρέσβεων καὶ ἀκουόντων, οὓς ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων μετεπέμψασθε, ὑπὸ τούτου τότε πεισθέντες, ὅτ' οὔπω πεπρακὼς ἑαυτὸν ἦν.

ζ. Ὃν μὲν οὖν τρόπον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χειροτονησάντων ὑμῶν ἐπὶ τοὺς ὅρκους αὐτὸν πάλιν τούς τε χρόνους κατέτριψε, καὶ τὰ πράγματα πάντα ἐλυμήνατο τὰ τῆς πόλεως, καὶ ὅσαι περὶ τούτων ἐμοὶ πρὸς τοῦτον ἀπέχθειαι συνέβησαν, βουλομένῳ κωλύειν, αὐτίκα ἀκούσεσθε. ἀλλ' ἐπειδὴ πάλιν ἥκομεν ἐκ τῆς πρεσβείας ταύτης τῆς ἐπὶ τοὺς

[1] οἴομαι [2] ταὐτὰ [3] ἀκούειν ἐθελόντων [4] ὑμῖν βεβοηθηκὼς
[5] ἐφεστηκότων ἔτι τῶν πρέσβεων

Τῇ εἰρήνῃ] Forte τῇ πόλει. Nam pacem suasisse et Philocratem apparet, sed parum honestam. Wolf. Excidit forte vox: ἐναντιωθείη τῇ πόλει εἰρήνη; *pax noceret Reip.* Markland. Wolfius, *reipublicæ*. Immo, *paci*. Nimirum, cum Philocrates pacem iniquissimis conditionibus ineundam suaderet, eo ipso paci adversari censendus erat. Jurin.

Εἰς τὴν ὑστεραίαν] S. τῶν ἐκκλησιῶν. Sequitur longa ἐμβολὴ, ἐν ᾗ—ἀναστὰς ἐδημηγόρει. etc. Malim et hic, εἰς τὴν ὑστέραν, pro ἐν τῇ ὑστέρᾳ ἐκκλησίᾳ, potius quam εἰς τὴν ὑστεραίαν ἡμέραν, *in posteriore Concione*. Wolf.

Πράττοντος] Hoc est, *hoc agente me et laborante*, ἀγωνιζομένου. est enim πράττειν *contendere et laborare ut aliquid fiat*, quod etiam *agere* Latine dicitur. *Ex edit.* Hervag.

Ἐφεστηκότων πρέσβεων] Repete articulum, ἐφεστηκότων τῶν πρέσβεων. Et ita Æschines in π. παραπρεσβ. pag. 236. 4. Ed. Reisk. τοὺς γὰρ λόγους τούτους ἐναντίον φησὶ τῶν πρέσβεων, οὓς ἔπεμψαν πρὸς ἡμᾶς οἱ Ἕλληνες. Ex hoc loco. Markland. V. Var. Lect.

ζ. Αὐτίκα] Non est *statim*, ut vulgo; sed, *primo quoque tempore, postea*, ut aliquando. Auger.

ὅρκους, ἧς περ εἰσὶν αἱ νῦν εὐθύναι, οὔτε μικρὸν, οὔτε μέγα οὐδοτιοῦν εὑρημένοι τῶν, ὅτε τὴν εἰρήνην ἐποιεῖσθε, λεχθέντων, καὶ προσδοκηθέντων, ἀλλὰ πάντα ἐξηπατημένοι, καὶ τούτων ἕτερ' αὖθις αὖ πεπραχότων, καὶ [1]παρὰ τὸ ψήφισμα πεπρεσβευκότων, [2]προσῆμεν τῇ βουλῇ· καὶ ταυτὶ πολλοὶ συνίσασιν ἃ μέλλω λέγειν, τὸ γὰρ βουλευτήριον μεστὸν ἦν ἰδιωτῶν. παρελθὼν δ' ἐγὼ πάντα τἀληθῆ πρὸς τὴν βουλὴν ἀπήγγειλα, καὶ κατηγόρησα τούτων, καὶ [3]ἀπηριθμησάμην ἀπὸ τῶν πρώτων ἐλπίδων ἐκείνων, ὧν ὁ Κτησιφῶν καὶ ὁ Ἀριστόδημος ἀπήγγειλαν πρὸς ὑμᾶς, καὶ μετὰ ταῦτα ὅτε τὴν εἰρήνην ἐποιεῖσθε, ἃ οὗτος ἐδημηγόρησε, καὶ εἰς ἃ προήχασι τὴν πόλιν, καὶ περὶ τῶν ὑπολοίπων — ταῦτα δ' ἦν Φωκεῖς, καὶ Πύλαι — μὴ προέσθαι συνεβούλευον, μηδὲ ταὐτὰ παθεῖν, μηδ' ἀναρτωμένους ἐλπίσιν ἐξ ἐλπίδων, καὶ ὑποσχέσεσιν, εἰς τοὔσχατον ἐλθεῖν τὰ πράγματα ἐᾶσαι. καὶ ἔπεισα ταῦτα τὴν βουλήν.

347 η. Ἐπειδὴ δὲ ἧκεν ἡ ἐκκλησία, καὶ πρὸς ὑμᾶς ἔδει λέγειν, παρελθὼν Αἰσχίνης οὑτοσὶ πρῶτος ἡμῶν ἁπάντων — καὶ πρὸς Διὸς, καὶ θεῶν, πειρᾶσθε συνδιαμνημονεύειν, ἂν ἀληθῆ λέγω, [4]τὰ γὰρ πράγματα πάντα λυμηνάμενα ὑμῶν, καὶ διαφθείραντα ὅλως, ταῦτ' ἔστιν ἤδη — τοῦ μὲν ἀπαγγέλλειν τι τῶν πεπρεσβευμένων, ἢ περὶ τῶν ἐν τῇ

[1] παρ' αὐτὸ τὸ [2] προσήειμεν [3] ἀνηριθμησάμην
[4] τὰ γὰρ πάντα τὰ πράγματα

Καὶ τούτων ἕτερ' αὖθις αὖ πεπρακότων] A πιπράσκω, non a πράττω. Mox, pro παρὰ τὸ alii habent παρ' αὐτὸ τὸ ψήφισμα. Et [v. 9.] καὶ ἀπηριθμησάμην. Wolf. *Vendidissent*. Immo *fecissent*, πεπραχότων. *Vendidissent* esset πεπρακότων. Markland. Wolfius, *cumque isti rursus alia vendidissent*: Immo, *cumque isti rursus alia omnia fecissent*, alia nempe, quam quæ plebiscito imperata fuerant. Jurin. Πεπρακότων Manutius quoque et Felicianus. Utraque sane lectio tolerabilis: licet aliquanto potior sit ea, quam rejecit Wolfius. *Havendo costoro altre cose in contrario fatte*. Ita Ferro. Taylor.

Ἀπηριθμησάμην] Hic grassatur Wolfius contra Codd. universos. Nam in omnibus ἀνηριθμησάμην. Idem.

Προήχασι] A προάγω. Dicunt etiam Attici προαγηόχασι. Wolf. MS. ζ. προήγαγον. Vid. præstantissimum Iac. Phil. D'Orvillium ad Charit. Aphrodis. V. 8. Not. ad Demosth. c. Aristog. I. pag. 772. 5. Ed. Reisk. Taylor.

Μηδὲ ταῦτα παθεῖν] Lego, ταὐτὰ, ut Olynth. I. (III.) Wolf. Correcte etiam legunt Codd. ε. ζ. Taylor.

Μηδ' ἀναρτωμένους κ. τ. λ.] Consulatur Cl. D'Orvillius ad Chariton. Aphrodis. III. 9. Idem.

Ὑποσχέσεσιν] Exspectassem καὶ ὑποσχέσεσιν ἐξ ὑποσχέσεων. Vid. §. ι. *ante med.* Markland.

η'. Πειρᾶσθε συνδιαμνημονεύειν] *Date operam, ut una mecum memoriæ infigatis.* Wolfius. Potius, *date operam, ut una mecum memoria repetatis.* Agitur enim de verbis olim factis in Concione. Jurin.

Ὑμῶν] Ὑμᾶς MSS. α. et δ. Quasi hic locus ita esset intelligendus, sc. πάντα ταῦτα τὰ πράγματα λυμηνάμενά ἐστιν ὑμᾶς. Taylor.

Περὶ] Facessere jubet Lambinus utpote quam minus necessarium. Idem.

βουλῇ ῥηθέντων, εἰ ἄρα ἠμφισβήτει μὴ [1] ἀληθῆ λέγειν ἐμὲ, μνησθῆναι πάμπληθες ἀπέσχεν, εἶπε δὲ τοιούτους λόγους, καὶ τηλικαῦτα καὶ τοσαῦτα ἔχοντας ἀγαθὰ, ὥσθ᾽ ἅπαντας ὑμᾶς λαβὼν ᾤχετο. ἔφη γὰρ ἥκειν πεπεικὼς Φίλιππον, πάνθ᾽ ὅσα συμφέρει τῇ πόλει, καὶ περὶ τῶν [2] ἐν Ἀμφικτυόσι, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, καὶ διεξῆλθε λόγον μακρὸν ὑμῖν, ὃν κατὰ Θηβαίων εἰπεῖν πρὸς Φίλιππον ἔφη, καὶ τὰ κεφάλαια ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀπελογίζετο ἐκ τῶν αὐτῷ πεπρεσβευμένων, [3] δυοῖν, ἢ τριῶν ἡμερῶν, ὑμᾶς, μένοντας οἴκοι, καὶ οὐ στρατευομένους, οὐδ᾽ ἐνοχλουμένους, Θήβας μὲν πολιορκουμένας αὐτὰς καθ᾽ αὑτὰς, χωρὶς τῆς ἄλλης Βοιωτίας, ἀκούσεσθαι, Θεσπιὰς δὲ, καὶ Πλαταιὰς οἰκιζομένας, τῷ θεῷ δὲ τὰ χρήματα εἰσπραττόμενα, οὐ παρὰ Φωκέων, ἀλλὰ παρὰ Θηβαίων, τῶν βουλευσάντων τὴν κατάληψιν τοῦ ἱεροῦ. διδάσκειν γὰρ αὐτὸς ἔφη τὸν Φίλιππον, ὅτι οὐδὲν ἧττον ἠσεβήκασιν οἱ βε-

[1] τἀληθῆ [2] [ἐν] [3] δυεῖν

Εἰ ἄρα ἠμφισβήτει κ. τ. λ.] Sententia est: Æschini imprimis et acta legationis renuncianda, et orationem Demosthenis in senatu habitam refutandam fuisse. Verum ille pollicitationibus illis majorem iniit a populo gratiam. Wolf.

Ὥσθ᾽ ἅπαντας ὑ. λ. ᾤ.] Ἀντὶ τοῦ, ἔπεισε ταῦθ᾽ οὕτως ἔχειν. Idem.

Ibid. Similiter scripsit infra, §. ιζ΄. *in fin.* Πρὸς τοὺς παρὰ τούτου λόγους ὡρμηκότας ὑμᾶς λαβὼν ὁ Φιλοκράτης — Nonnulli Codd. hic λαθών. Sunt autem ex Regg. α. et δ. non sane contemnendi. "Nescio, cui incidit λαχὼν," ait Vir doctissimus ad Chariton. III. 7. "non adeo necessarium. Alioqui obvia permutatio horum vocabulorum." Taylor.

Ἀπελογίζετο] Utrum ἀπελογίζετο ἐκ, an ἐκ τῶν πεπρεσβευμένων ἀκούσεσθαι δυεῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν? Wolf. F. ὑπελογίζετο. Markland. Recte. Auctoribus et fidejussoribus etiam Harl. (ita tamen ut ἀπελογ.—sic illic a manu secunda) Bodl. et Reg. ε. Supputabat, computabat, *intra triduum vos audituros ea, quæ maxime velletis fieri: Adeo strenue se munere suo esse defunctum.* Tametsi et hunc sensum non invite admittat Vox altera: Et nescio sane, annon hic sit locus, quem respexit Suidas v. Ἀπολογίζομαι. Taylor.

Μένοντας οἴκοι κ. τ. λ.] Dubito, an ea mente scripserit Demosthenes, ut ea, quæ hic sequuntur, Conditio esset ab Atheniensibus præstanda. Scil. *Hæc omnia vobis promitto, ea tamen lege, ut domi maneatis,* etc. Ita quidem Wolfius: ita alii quoque interpretantur. Et est sententia satis proba. Ego tamen semper aliter accepi: Nempe, *curari sedulo, ut omnia, quæ velletis, efficerentur, sine vestro labore, sumtu aut sollicitudine,* μένοντας οἴκοι, καὶ οὐ στρατευομένους. Idem.

Τῶν βουλευσάντων τὴν κατάληψιν] Ex Historia non constat: ac potius absurdum est, Thebanos id consilii dedisse Phocensibus hostibus, ut templum occuparent: sed cum ipsi pecunia egerent, Phocensibus antevertere voluisse, cum fuerint posteriores. Wolf. Consule Ulpianum. Taylor.

Διδάσκειν] Putarem διδάξαι, quod (non διδάσκειν) est *docuisse.* Alia ratio est τοῦ ἀκούειν, quod mox sequitur. Markl.

Διδάσκειν γὰρ αὐτὸς ἔφη] *Docuisse se dixit.* præsens pro præterito, Attico more. Idem alibi, ἀκούειν γὰρ ἔφη, καὶ τῶν Εὐβοέων ἐνίων. ἀντὶ τοῦ, ἀκηκοέναι. cui simile est illud Ciceronis in Oratore: "Sed ego idem qui in illo sermone nostro, qui est expositus in Bruto, multum tribuerim Latinis, vel ut hortarer alios, vel quod amarem meos, recordor longe omnibus unum anteferri Demosthenem." Et in pri. de Orat. "Memini dici mihi ludorum Romanorum diebus L. Crassum, quasi colligendi sui causa se in Tusculanum contulisse." *Ex edit.* Hervag.

βουλευκότες, τῶν ταῖς χερσὶ πραξάντων· καὶ διὰ ταῦτα χρήματα αὐτῷ τοὺς Θηβαίους ἐπικεκηρυχέναι. ἀκούειν δὲ καὶ τῶν Εὐβοέων ἐνίων ἔφη πεφοβημένων καὶ [1] τεταραγμένων τὴν πρὸς τὴν πόλιν οἰκειότητα Φιλίππῳ γεγενημένην,
348 καὶ λεγόντων, ὅτι οὐ λελήθατε ἡμᾶς, ὦ ἄνδρες πρέσβεις, ἐφ᾽ οἷς πεποίησθε τὴν εἰρήνην πρὸς Φίλιππον, οὐδ᾽ ἀγνοοῦμεν, ὅτι ὑμεῖς μὲν Ἀμφίπολιν δεδώκατε ἐκείνῳ, Φίλιππος δ᾽ ὑμῖν Εὔβοιαν ὡμολόγηκε παραδώσειν. εἶναι [2] μέν τοι καὶ διῳκημένον τί αὐτῷ, οὐ μήν πω τοῦτο βούλεσθαι λέγειν, καὶ γὰρ νῦν φθονεῖν [3] τινὰς αὐτῷ τῶν συμπρέσβεων. ὑπηνίττετο δ᾽ οὕτω που, καὶ παρεδήλου τὸν Ὠρωπόν.

θ΄. Εὐδοκιμῶν δ᾽ ἐπὶ τούτοις εἰκότως, καὶ δοκῶν καὶ ῥήτωρ ἄριστος εἶναι, καὶ ἀνὴρ θαυμαστὸς, κατέβη μάλα σεμνῶς. ἀναστὰς [4] δ᾽ ἐγὼ ταῦτά τε οὐκ ἔφην εἰδέναι, [5] καὶ ἐπειρώμην τι λέγειν τούτων, ὧν εἰς τὴν βουλὴν ἀπήγγειλα. καὶ παραστὰς ὁ μὲν, ἔνθεν, ὁ δὲ, ἔνθεν, οὑτοσὶ καὶ

[1] * τεταραγμένων καὶ πεφοβημένων [2] μέντοι τι καὶ ἄλλο διῳκημένον αὐτῷ [3] τινὰς αὐτ. φθ. [4] δ᾽ εὐθὺς ἐγὼ [5] καὶ ἅμα ἐπειράμην

Καὶ διὰ ταῦτα χρήματα αὐτῷ τοὺς Θηβαίους ἐπικεκηρυχέναι] *Et ea propter Thebanos pecuniæ quandam summam edicto pronunciasse, ei dandam qui eum interfecisset.* In quo sermone subintelligimus ἐπὶ, ut sit, ἐπ᾽ αὐτοῦ φόνῳ ἐπικηρύξαι. quod autem Græci dicunt ἐπικηρύττειν χρήματά τινι, Curtius significare voluit, cum "licitari hostium capita" dixit. Vide Comment. Bud. Idem.

Χρήματα—ἐπικεκηρυχέναι] Proclamare pecuniam contra aliquem proprie significat, sive is vivus adducatur ad supplicium, sive interficiatur. Q. Curtius, lib. 3. *Darius mille talenta interfectori Alexandri daturum se pronunciari jusserat,* id est, ἐπεκεκηρύχει τῷ Ἀλεξάνδρῳ χίλια τάλαντα. Wolf.

Ibid. Moneo, ut conferantur, quæ habet Harpocratio v. Ἐπικεκηρυχέναι, cum σχ. ad hæc verba Demosthenis. Quod sane Scholium scitissime et solerter emendatur a viro doctissimo, Animadv. ad Æschyl. I. 19. Interea de more isto et ritu proscribendi nonnulla habet non inscita aut injucunda doctissimus H. Valesius ad Harpocrationem in voce, iterumque ad pag. 179. Notar. Maussaci. Hominem tamen miror, qui in utroque loco existimare potuit, Thebanos hic caput Philippi pretio devovisse. Non enim istius, sed Æschinis, licitatum; si quid Ego videre possim. Taylor.

Ἐπικεκηρυχέναι] Ἐπικηρύσσειν χρήματά τινι, *proclamare pecunias contra aliquem,* i. e. caput alicujus proscribere. Auger.

Αὐτῷ] Αὑτῷ. Vid. §. κε΄. *in fin.* ubi est, χρήμαθ᾽ ἑαυτῷ. Markland. χρήμαθ᾽ ἑαυτῷ Cod. Ital. nostrique Ven. et Lind. Taylor.

Τὴν πρὸς τ. π.] F. διὰ τὴν πρὸς τὴν πόλιν. Markland. Aliter sane insolentior videri posset Structura. Interea tamen vide, quæ mox annotamus ad κη΄. *post med.* Not. κ. τ. Θηβ. Taylor.

Εἶναι μέντοι καὶ διῳκημένον αὐτῷ] S. τὴν τῆς Εὐβοίας παράδοσιν. Sed puto legendum μέν τι, *esse quidem aliquid a se jam instructum et confectum.* Wolf. Vid. Var. Lect.

Καὶ γὰρ etc.] Καὶ γὰρ νῦν τινὰς αὐτῷ φθονεῖν τῶν συμπρέσβεων. Ita verba ordinat Cod. Harl. Quod vix esset monitu dignum, nisi ut inde intelligeretur auctoritas quædam accedere conjecturis Lambini, qui locum juxta Cod. nostrum complanavit, cum in Edit. Paris. pessime repræsentaretur. Taylor.

Που] Restitue mecum, ὑπηνίττετο δ᾽ οὕτω μου, καὶ παρεδήλου τὸν Ὠρωπόν. Dixerat enim immediate Æschines, quosdam e Collegis sibi invidere, *alludens* procul dubio, sed tecte et tacite, ad Demosthenem. Idem.

θ΄. Ταῦτά τε] Ταῦτά με οὐκ ἔφην εἰδέναι. Markland.

Φιλοκράτης, ἐβόων, ἐξέκρουόν με, τελευτῶντες ἐχλεύαζον· ὑμεῖς δ' ἐγελᾶτε, καὶ [1] οὔτ' ἀκούειν ἠθέλετε, οὔτε πιστεύειν ἠβούλεσθε ἄλλα, πλὴν ἃ οὗτος ἀπηγγέλκει. καὶ, νὴ τοὺς θεοὺς, εἰκός τι παθεῖν [2] ἔμοιγ' ἐδοκεῖτε. τίς γὰρ ἂν ἠνέσχετο, τηλικαῦτα καὶ τοσαῦτα ἔσεσθαι προσδοκῶν ἀγαθὰ, ἢ ταῦθ' ὡς οὐκ ἔσται λέγοντός τινος, ἢ κατηγοροῦντος τῶν πεπραγμένων τούτοις; πάντα [3] γὰρ τἄλλ', οἶμαι, τότε καὶ δεύτερα ἦν τῶν ὑποκειμένων προσδοκιῶν, καὶ τῶν ἐλπίδων· οἱ δ' ἀντιλέγοντες, ὄχλος ἄλλως, καὶ βασκανία κατεφαίνετο, ταῦτα δὲ θαυμάσια ἡλίκα καὶ συμφέροντα ἐδόκει πεπρᾶχθαι [4] τῇ πόλει.

ι'. Τοῦ χάριν δὴ ταῦθ' ὑπέμνησα πρῶτα νῦν ὑμᾶς, καὶ διεξῆλθον τούτους τοὺς λόγους; ἑνὸς μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μάλιστα καὶ πρώτου, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν, ἐπειδάν [5] τι λέγοντος ἀκούῃ μου, καὶ κατηγοροῦντος τῶν πεπραγμένων, [6] ἀπιστῇ, καὶ δοκῇ δεινὸν αὐτῷ, καὶ ὑπερβάλλον εἶναι, εἶτα 349
τότε οὐκ ἔλεγες παραχρῆμα [7] ταῦτα, οὐδ' ἐδίδασκες [8] ἡμᾶς, θαυμάζῃ· ἀλλὰ μεμνημένοι τὰς ὑποσχέσεις τὰς τούτων, ἃς ἐφ' [9] ἑκάστων ποιούμενοι τῶν καιρῶν, ἐξέκλειον

[1] οὐδ' [2] ἔμοιγε δοκεῖτε [3] γὰρ, οἶμαι, τἄλλα τότε δεύτερα [4] τῇ πόλει πεπρᾶχθαι [5] τι λέγοντος] * ἀντιλέγοντος [6] Deest ἀπιστῇ. [7] ταῦτα; [8] ἡμᾶς; θαυμάζῃ, [9] ἑκάστῳ

Εἰκός τι παθεῖν] Plane effert Æschines π. παραπρεσβ. pag. 193. 1. Ed. Reisk. εἰκός τι πρᾶγμα πάσχειν δόξω. IDEM.

Ὑποκειμένων] Notatur legi et ὑποκρινομένων. Malim προκειμένων. WOLF.

Οἱ δ' ἀντιλέγοντες ὄχλος — κατεφαίνετο] Ἑτέρωσις ἀριθμοῦ, ἀντὶ τοῦ, κατεφαίνοντο ὀχληροὶ μάτην καὶ βάσκανοι. WOLF. Vid. Cl. D'Orvillium ad Charit. pag. 596. TAYLOR.

Ὄχλος ἄλλως] Inutile istud ἄλλως valde mihi displicet: nec tamen præ manibus habeo, quod reponam melius. Nisi Tu mavis ὅλως. Codd. Harl. et Reg. α. ἄλλος. IDEM.

Ὄχλος] *Turba, perturbatio.* ἄλλως, *frustra, incassum, temere.* AUGER.

ι'. Τῶν πεπραγμένων] Τῶν πεπραγμένων, ἀπιστῇ, καὶ δοκῇ lege. WOLF. Nam edebatur δοκεῖ. Quod cum Wolfio restituunt MSS. Felician. et Bodl. Vox autem ἀπιστῇ, quæ ab omnibus abest, ex Wolfiano penu est ad sententiam suffarcinandam. Vide, ut belle procedat Oratio in Versione Etrusca, sine isto adjumento: *Prima e principalmente, accioche a niun di voi, posciache m' hara udito parlato, paja grave et esorbitante cosa, ch' io habbia accusate le amministrationi passate, e se ne maravigli, dicendo: e perche allhora incontanente non ci dicevi tu, e ci mostravi queste cose?* Redonabit lector meus Wolfio præclarissimum suum inventum, τὸ, ἀπιστῇ. TAYLOR.

Αὐτῷ] An αὐτό? MARKLAND.

Εἶτα τότε οὐκ ἔλεγες] Μιμητικῶς. Hoc in Orat. περὶ Στεφάνου Æschini ipse objicit, quod non refragatus sibi fuerit, societates, leges et bella suadenti. WOLF.

Εἶτα τότε] F. εἶτα τὸ, τί οὐκ, etc. MARKLAND. Vel, εἶτα, τί τότε οὐκ ἔλεγες —θαυμάζῃ. TAYLOR.

Ἑκάστων] Melius fortasse cum Regg. α. δ. η. ἐφ' ἑκάστῳ ποιούμενοι τῶν καιρῶν. IDEM.

Ἐξέκλειον] Nescio, an Variæ sint Lectiones, an Glossæ potius, quas ex MSS. proferimus. ἐξέκρουον Reg. β. ἐξέβαλλον ζ. ἐξέλαβον (vitiose, pro ἐξέβαλον) ἢ ἐξέκρουον Ven. Hæc certe postrema glossam sapiunt et interpretationem. IDEM.

λόγου τυγχάνειν τοὺς ἄλλους, καὶ τὴν [1] ἐπαγγελίαν τὴν τούτου ταύτην τὴν καλὴν, εἰδῆτε ὅτι πρὸς ἅπασι τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτ' ἠδίκησθε ὑπ' αὐτοῦ, ὅτι τἀληθῆ παραχρῆμα, καὶ ἡνίκα ἔδει πυνθάνεσθαι, διεκωλύθητε, ἐλπίσι, καὶ φενακισμοῖς, καὶ ὑποσχέσεσιν ἐξαπατώμενοι. πρώτου [2] μὲν τούτου, καὶ μάλισθ' οὗπερ εἶπον ἕνεκα, ταῦτα διεξῆλθον. δευτέρου [3] δέ τινος, καὶ οὐδὲν ἐλάττονος, ἢ τούτου· ἵνα τὴν, ὅτ' ἀδωροδόκητος ὑπῆρχε, προαίρεσιν αὐτοῦ τῆς πολιτείας ἀναμνησθέντες, ὡς προβεβλημένη, καὶ ἄπιστος ἦν πρὸς τὸν Φίλιππον, τὴν μετὰ ταῦτα ἐξαίφνης γεγονυῖαν πίστιν, καὶ φιλίαν σκέψησθε. εἶτα, εἰ μὲν ἐκβέβηκεν ὅσα ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς οὗτος, καὶ καλῶς [4] εἶχε τὰ πεπραγμένα, διὰ τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὸ συμφέρον τῇ πόλει γεγενῆσθαι νομίσητε· εἰ δὲ πάντα τἀναντία ὧν οὗτος εἶπε πέπρακται, καὶ πολλὴν αἰσχύνην, καὶ μεγάλους κινδύνους ταῦτ' ἔχει τῇ πόλει, διὰ τὴν αἰσχροκέρδειαν τὴν τούτου, καὶ τὸ χρημάτων ἀποδόσθαι τἀληθῆ, μεταβεβλημένον αὐτὸν εἰδῆτε.

ια'. Βούλομαι δὲ, ἐπειδή περ εἰς τούτους προήχθην τοὺς λόγους, ὃν τρόπον τὰ περὶ τοὺς Φωκέας πράγματα ὑμῶν

[1] ἀπαγγελίαν [2] μὲν οὖν τούτου [3] δὲ τίνος; [4] * ἔχειν

Ἐπαγγελίαν] F. ἀπαγγελίαν. Vid. §. ιθ'. et passim. Infra ὅσα ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς. MARKLAND. Nollem sane: et istam conjecturam, quæ mihi cum viro eruditissimo communis erat, etiam nonnullis Codd. commendatam, (sunt autem Bodl. marg. Benenati, cum Editt. Manut. et Felician.) nunc penitus rejicio. Voces, ὑποσχέσεις, v. pen. p. præc. et ἐπαγγελίαν recte conjunguntur. Dixi nuper; neque eam sententiam muto. Licet nescius non sim, aliquando stare bene posse ἀπαγγελίαν, etiam ubi vox ὑπόσχεσις simul sequatur, ut §. ιθ'. et §. κε'. Iterumque §. ϛ'. *in fin.* Supra ad Arg. post. *in fin.* TAYLOR.

Πυνθάνεσθαι] Anne distinguendum cum Wolfio Interprete, ἡνίκα ἔδει, πυνθάνεσθαι διεκωλύθητε? Sed non magni refert. IDEM.

Οὗπερ] Forte legendum ὅπερ, ut annotavit, qui Cod. Italicum in Wolfii gratiam contulit. IDEM.

Ἢ τούτου] Forte delendum ἤ. MARKLAND.

Προβεβλημένη] Πεφυλαγμένη καὶ ὠχυρωμένη. ὥσπερ πρόβλημα καὶ ἀσφάλειαν ἔχουσα τὴν ἀπιστίαν. WOLF. Wolfius, *quam munitam.* Potius, *quam projectam: quanto ante cæteros omnes præcipitatam.* JURIN. Mallem sane cum Wolfio interpretari, pace Viri doctissimi: et credo, metaphoram a munitionibus esse deductam. Cum autem, ne id prætermittam, Ulpianus vocabulum προβεβλημένη exponat εὐλαβῶς ἔχουσα, etc. id sane malim, quam Suidæ et Harpocrationis interpretamentum amplecti, qui habent ἐλαφρῶς. Quod certe vitiosum est. Adducitur hoc Comma ab iis in v. Προβαλλομένους. Adducitur etiam ter a Prisciano, et bis quidem in ead. pag. sc. col. 1175. 1176. sed in priore loco, errore membranarum. TAYLOR.

Προβεβλημένη] *Munita, vallata,* nempe adversus omnes fraudes et largitiones. AUGER.

Ἄπιστος] Sensu activo *diffidens.* IDEM.

Εἶτα εἰ μὲν] Ita lege. WOLF. Debetur etiam Particula εἰ sinceritati boni Cod. Reg. α. TAYLOR.

Ἔχει] F. εἶχε, ut πέπρακται. Sic in Androt. pag. 616. 9. Ed. Reisk. ἃ ζῆλον πολὺν εἶχε καὶ φιλοτιμίαν τῇ πόλει. MARKLAND. Vid. Var. Lect.

παρείλοντο, πρῶτον εἰπεῖν ἁπάντων. δεῖ δὲ μηδένα ὑμῶν,
ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰς τὸ τῶν πραγμάτων μέγεθος ἀπο- 350
βλέψαντα, μείζους τὰς κατηγορίας, καὶ τὰς αἰτίας, τῆς
τούτου δόξης νομίσαι· ἀλλ᾽ ἐκεῖνο ὁρᾶν, ὅτι εἰ καὶ [1] ὀντι-
ναοῦν ὑμεῖς εἰς ταύτην τὴν τάξιν κατεστήσατε, καὶ τῶν
συμβάντων καιρῶν ἐποιήσατε κύριον, εἶθ᾽ οὗτος, εἴπερ ὥσ-
περ οὗτος, ἐβουλήθη, μισθώσας ἑαυτὸν τοῖς ἐχθροῖς, ἐξα-
πατᾶν ὑμᾶς, καὶ φενακίζειν, τῶν ἴσων ἂν αἴτιος ἦν κακῶν,
ὅσων περ καὶ οὗτος. οὐ γὰρ εἰ φαύλοις χρῆσθε [2] ὑμεῖς εἰς
τὰ κοινὰ πολλάκις ἀνθρώποις, καὶ τὰ πράγματά ἐστι
φαῦλα, ὧν ἡ πόλις ἀξιοῦται παρὰ τοῖς ἄλλοις· οὐδὲ πολ-
λοῦ δεῖ. εἶτα [3] καὶ Φωκέας ἀπολώλεκε μέν, οἶμαι, Φίλιπ-
πος, συνηγωνίσαντο δὲ οὗτοι. τοῦτο δὴ δεῖ σκοπεῖν, καὶ
ὁρᾶν, εἰ ὅσα τῆς τῶν Φωκέων σωτηρίας ἐπὶ τὴν πρεσβείαν
ἧκε, ταῦτα πάντα ἀπώλεσαν οὗτοι, καὶ διέφθειραν ἑκόν-
τες· οὐχ ὡς ὅδε Φωκέας ἀπώλεσεν ἂν καθ᾽ ἑαυτόν. πόθεν;
δός δέ μοι τὸ προβούλευμα, ὃ πρὸς τὴν ἐμὴν ἀπαγγελίαν

[1] ὀντινοῦν [2] ὑμεῖς χρῆσθ᾽ [3] καί, * εἰ φωκέας

ιά. Εἶθ᾽ οὗτος, εἴπερ ὥσπερ οὗτος] Delendum videtur τὸ εἴπερ, cum supervacaneum sit, præcedente εἰ vers. 4. et insuper conturbet sententiam. JURIN. Recte sane, et in ea mente semper fui. Contra tamen stat Ulpianus, neque quidquam in MSS. præsidii. Aliquam tamen asperitatem tollunt probi MSS. Harl. Aug. et Reg. *a*. qui ita legunt, ἐποιήσατε κύριον, οὗτος δέ, εἴπερ, ὥσπερ οὗτος κ. τ. λ. TAYLOR.

Οὐ γὰρ κ. τ. λ.] Lubens consentio Ulpiano, qui palam profitetur, τοῦτο τὸ χωρίον τῶν ἀσαφῶν εἶναι, atque illud etiam adjungo, posteaquam ejus scholium pertractavi, esse τῶν ἀσαφεστάτων. Nam, consulto eo oraculo, ut verbis utar Terentianis,

Incertior sum multo, quam dudum fui.
IDEM.

Οὐ γὰρ εἰ φαύλοις χρῆσθε ὑμεῖς] *Neque enim quod vos sæpe hominum despicabilium opera soletis uti in rebus vestris publice administrandis, idcirco quoque despicabilia sunt ea quæ nobis committenda exteri credendaque duxerunt, multumque abest, ut ita res se habeant.* Idem in eadem, οὐ γὰρ ταῦτα ἀντ᾽ ἐκείνων γέγονεν, οὐδὲ πολλοῦ δεῖ. *Neque enim illorum loco hæc nobis obtigerunt, multumque abest ut ita sit.* Idem in eadem, pro οὐδὲ πολλοῦ δεῖ, οὐδ᾽ ὀλίγου δεῖ dixit. *Ex edit.* HERVAG.

Οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] Sub. λόγου. Alii ἀντὶ τοῦ, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, *multum abest, ut res ita se habeat.* WOLF. Sic §. λά. *in fin.* et §. ξ΄. *post med.* quod §. νέ. *post med.* exprimitur per οὐδ᾽ ὀλίγου γε δεῖ, *multum abest*: usitatissime πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Sed mirum est, unde οὐδὲ πολλοῦ δεῖ, Locutio, uti videtur, Negativa, tantundem valeret, ac Affirmativa, πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Non possum solvere hunc nodum, nisi aliter distinguendo, οὐ δέ. πολλοῦ δεῖ. *minime vero: multum abest.* Notandum enim est, in omnibus iis locis, ubi hæc phrasis invenitur, semper præire negativam οὐ, unde repetitio ejusdem vehementius *negat.* Sic §. λά. *in fin.* οὐ γὰρ ταῦτ᾽ ἀντ᾽ ἐκείνων γέγονεν. Οὐ δέ. πολλοῦ δεῖ. Quod eodem recidit, quo istud in Midian. pag. 524. 12. ed. Reisk. ἔχει δ᾽ οὐχ οὕτω ταῦτα. οὐδ᾽ ἐγγύς. MARKLAND. Rescribendum videtur, οὔ. πολλοῦ γε δεῖ. JURIN.

Πόθεν;] *Unde?* est particula vehementer negantis. AUGER.

Πρὸς τὴν ἐμὴν ἀπαγγελίαν ἐψηφίσατο ἡ βουλὴ] Ita lege. WOLF. Recte, et ut Criticum decuit, noster Wolfius ἀπαγγελίαν pro ἐπαγγελίαν revocavit, quod erat ex prelo Aldino et Luteciano. Cum Wolfio, Bodl. Reg. *a*. et Harl. Attamen Ulpianum video aliter sentire. Interea Wolfius non eo acumine reddidit, quo re-

ἐψηφίσατο ἡ βουλή, καὶ τὴν μαρτυρίαν τὴν τοῦ γράψαντος
αὐτὸ τότε, ἵν᾽ εἰδῆθ᾽ ὅτι ἐγὼ μὲν [1] οὐδὲ τότε σιγήσας, οὐδὲ
νῦν ἀφίσταμαι τῶν πεπραγμένων, ἀλλ᾽ εὐθὺς κατηγόρουν,
καὶ [2] προεώρων τὰ μέλλοντα· ἡ βουλὴ δὲ ἡ μὴ κωλυθεῖσα
ἀκοῦσαι τἀληθῆ παρ᾽ ἐμοῦ, οὔτ᾽ ἐπῄνεσε τούτους, οὔτ᾽ εἰς
τὸ πρυτανεῖον ἠξίωσε καλέσαι. καίτοι τοῦτο ἀφ᾽ οὗ γέγο-
νεν ἡ πόλις, οὐδεὶς πώποτέ [3] φησι παθεῖν οὐδένας πρέσβεις.
οὐδὲ Τιμαγόραν, οὗ θάνατον κατεχειροτόνησεν ὁ δῆμος.
ἀλλ᾽ οὗτοι πεπόνθασι. λέγε δ᾽ αὐτοῖς πρῶτον μὲν τὴν
μαρτυρίαν, εἶτα τὸ προβούλευμα.

351 ## ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΠΡΟΒΟΥΛΕΥΜΑ.

Ἐνταῦθ᾽ οὔτ᾽ ἔπαινος, οὔτε κλῆσις εἰς τὸ πρυτανεῖόν ἐστι
τῶν πρέσβεων ὑπὸ τῆς βουλῆς. εἰ δέ φησιν οὗτος, δειξάτω
καὶ παρασχέσθω, κἀγὼ καταβαίνω. ἀλλ᾽ οὐκ ἔστιν.

ιβ΄. Εἰ μὲν τοίνυν ταὐτὰ πάντες ἐπρεσβεύομεν, δικαίως
οὐδένα ἐπῄνεσεν ἡ βουλή· δεινὰ γὰρ ὡς ἀληθῶς τὰ πεπρα-
γμένα πᾶσιν· εἰ δ᾽ οἱ μέν, τὰ δίκαια ἔπραττον ἡμῶν, οἱ
δέ, τἀναντία, διὰ τοὺς πεπονηρευμένους, ὡς ἔοικε, τοῖς
ἐπιεικέσι συμβεβηκὸς ἂν εἴη, ταύτης τῆς ἀτιμίας μετε-
σχηκέναι. πῶς οὖν ῥᾳδίως ἅπαντες εἴσεσθε, τίς ποτ᾽ ἔσθ᾽
ὁ πονηρός; ἀναμνήσθητε παρ᾽ ὑμῖν αὐτοῖς, τίς ἔσθ᾽ ὁ κατη-
γορῶν τῶν πεπραγμένων ἐξ ἀρχῆς. δῆλον γὰρ ὅτι τῷ μὲν
ἠδικηκότι σιγᾶν ἐξήρκει, καὶ διακρουσαμένῳ τὸν παρόντα
χρόνον, μηκέτ᾽ εἰς λόγου περὶ τῶν πεπραγμένων ἑαυτὸν

[1] οὐ, τότε σιγήσας, νῦν [2] προυρώμην [3] φήσει

stituit: *quod me referente factum est.* Nequaquam. Hoc enim erat istius hominis, cujus testimonio jam est usurus, τοῦ γράψαντος scil. Istius enim erat *referre* ad Senatum, qui Decretum apud se habebat scriptum, paratumque, quod eorum suffragiis confirmari voluit—*et in acta referri.* Quod dicit hic Demosthenes, est hujusmodi: *Profer S. Ctum, quod factum est eo tempore, ubi Ego* legationem renunciavi, *atque etiam hominis istius testimonium,* quo referente, factum est id S. Ctum. TAYLOR.

Ἵν᾽ εἰδῆθ᾽ κ. τ. λ.] Verba sic ordina: ἵνα εἰδῆτε, ὅτι ἐγὼ νῦν ἀφίσταμαι τῶν πεπραγμένων, sc. τοῖς συμπρέσβεσι, σιγήσας οὐδὲ τότε. WOLF. Delendum ultimum istud οὐδέ. Unde, et quare adderetur, obvium est. Præcessit nempe οὐδὲ τότε: putabant igitur οὐδὲ νῦν sequi oportere. MARKLAND. Postulare videtur sententia, ut rescribamus, οὐδὲ τότ᾽ ἐσίγησα. JURIN. Vid. Var. Lect.

Κατηγόρουν] Verbum augetur, non Præpositio: quamvis ἀγορεύω, non ἀγορέω, dicatur, unde fit κατηγορέω. WOLF.

Οὐδὲ Τιμαγόραν] Hic legatus, Artaxerxe adorato, multis muneribus donatus est. Vide Suidam. WOLF. De hoc Timagora vide Plutarch. in Pelopida, et in Artaxerxe. PALMER.

Αὐτοῖς] *Ipsis* nempe, ut millies alias, vel Atheniensibus, vel auditoribus, vel judicibus. AUGER.

ιβ΄. Ταύτης τῆς ἀτιμίας] F. τῆς αὐτῆς ἀτιμίας. MARKLAND.

καθιστάναι· τῷ δὲ μηδὲν αὑτῷ συνειδότι δεινὸν, εἰ [1] σιγῴη,
πονηρῶν καὶ δεινῶν ἔργων [2] δόξα κοινωνεῖν τῷ σιωπῆσαι.
εἰμὶ τοίνυν ὁ κατηγορῶν ἐξαρχῆς ἐγὼ τούτων. τούτων δ'
οὐδεὶς ἐμοῦ.

ιγ'. Ἡ μὲν τοίνυν βουλὴ ταῦτα προβεβουλεύκει, τῆς δ'
ἐκκλησίας [3] γιγνομένης, καὶ τοῦ Φιλίππου παρόντος ἤδη
[4] ἐν Πύλαις· ἦν γὰρ τοῦτο πρῶτον ἁπάντων τῶν ἀδικημά-
των, τὸ τὸν Φίλιππον ἐπιστῆσαι τοῖς πράγμασι [5] τούτοις,
καὶ δέον ὑμᾶς ἀκοῦσαι περὶ τῶν πραγμάτων, εἶτα βουλεύ-
σασθαι, μετὰ ταῦτα δὲ πράττειν ὅ, τι δόξαι, ἅμα [6] ἀ-
κούειν, κἀκεῖνον παρεῖναι, καὶ μηδ' ὅ, τι χρὴν ποιεῖν, ῥᾴ-
διον εἰπεῖν εἶναι· πρὸς δὲ τούτοις, τοῦτο μὲν οὐδεὶς ἀνέγνω
τῷ δήμῳ τὸ προβούλευμα, οὐδ' ἤκουσεν ὁ δῆμος, ἀναστὰς 352
δὲ οὗτος ἐδημηγόρει ταῦτα, ἃ διεξῆλθον ἄρτι πρὸς ὑμᾶς
ἐγὼ, τὰ πολλὰ, καὶ μεγάλα ἀγαθὰ, ἃ πεπεικὼς ἔφη
τὸν Φίλιππον ἥκειν, καὶ διὰ ταῦτα χρήματα [7] αὐτῷ τοὺς
Θηβαίους ἐπικεκηρυχέναι. ὥσθ' ὑμᾶς, ἐκπεπληγμένους τῇ
παρουσίᾳ [8] τὸ πρῶτον τῇ τοῦ Φιλίππου, καὶ τούτοις ὀρ-
γιζομένους ἐπὶ τῷ μὴ προηγγελκέναι, πρᾳοτέρους γενέσθαι
τινὸς, πάνθ' ὅσα ἐβούλεσθε ὑμῖν ἔσεσθαι προσδοκήσαντας,

[1] * σιγῶν [2] * δόξει [3] γινομένης [4] ἐν Πύλαις ἤδη· (ἦν [5] * τούτους,) δέον [6] ἀκούειν συνέβη, κἀκεῖνον [7] αὐτῷ [8] τοπρῶτον

Τῷ δὲ μηδὲν κ. τ. λ.] Sequitur δόξει κοινωνεῖν. Est Ἀντίπτωσις, ἀντὶ τοῦ, ὁ δὲ μηδὲν αὑτῷ συνειδὼς—δόξει. Ac potius, lapsus memoriæ, ex eo, quod antecessit, τῷ μὲν ἠδικηκότι σιγᾷν ἐξήρκει. Nisi forte sit locus hic mendosus. Wolf. Sana non sunt: sed opinor, Demosthenem scripsisse: τῷ δὲ μηδὲν αὑτῷ συνειδότι δεινὸν, δεινὸν, εἰ σιγῴη, πονηρῶν καὶ δεινῶν ἔργων δόξαι κοινωνεῖν τῷ σιωπῆσαι. Non repugnabo tamen, si velis ejicere prius illud δεινόν. Utcunque sensus erit: *Sonti satis erat tacere, at insonti grave erat tacere, cum ex ipso silentio futurum erat, ut videretur particeps culpæ.* Jurin.

Δεινὸν] Δεινὸν εἰ σῄει, εἰ σιγῴη—δόξειν (vel δόξαι) κοινωνεῖν. Lambin. Jam autem pro δεινὸν εἰ σιγῴη, Cod. Aug. εἰ σῄει, εἰ σιγῴη. Forte τῷ δὲ μηδὲν αὑτῷ συνειδότι δεινὸν εἴη, εἰ σιγῴη, πονηρῶν—ἔργων δόξαι κοινωνεῖν, τῷ σιωπῆσαι. Vel fortasse, in hac inconstantia scribendi, voces εἰ σιγῴη irrepsisse poterant ex marginali glossa τοῦ, τῷ σιωπῆσαι. Utcunque verba ordinentur; sensus periodi est satis [illegible] Taylor.

Τῷ σιωπῆσαι] F. κοινωνεῖν τὸ σιωπῆσαι. Markland.

ιγ'. Ἦν γὰρ τοῦτο πρῶτον] F. τὸ πρῶτον, ut §. σή. καὶ τοῦτ' ἔστι τῶν ἐγκλημάτων τὸ πρῶτον. Idem.

Τὸ τὸν Φίλιππον ἐπιστῆσαι τοῖς πράγμασι τούτοις] Id est, *hoc egisse, ut Philippus imparatos opprimeret.* ut enim παριστάναι significat *sistere ad judicium*, ita ἐφιστάναι est sistere aliquem, et, ut præsto sit, vel præsens, facere, et ut inter negotium tractandum adveniat, etiam ut interdum importunus adsit, et tractantes, agentesque opprimat. *Ex edit.* Hervag.

Ἅμα ἀκούειν] Ἅμα ὑμᾶς ἀκούειν. Markland.

Πρὸς δὲ τούτοις] Malim πρὸς δὴ τούτοις. Alioqui erit ἀναντapόδοτον. Wolf.

Αὐτῷ] Αὑτῷ. Vid. §. κέ. *in fin.* Markland. Vid Var. Lect.

Τινὸς] Alii τέως, πάνθ' ὅσα βούλεσθε. Wolf. Utinam dixisset, quinam illi *alii* essent. Reisk. μέχρι τινός? Markland. τινὸς supervacuum est, vel πρᾳοτέρους τι-[illegible] Auger.

καὶ μηδὲ φωνὴν ἐθέλειν [1] ἀκούειν ἐμοῦ, μηδ' ἄλλου μηδε-
νός. καὶ μετὰ ταῦτα ἀνεγινώσκετο ἡ ἐπιστολὴ ἡ παρὰ τοῦ
Φιλίππου, ἣν οὗτος ἔγραψεν, ἀπολειφθεὶς ἡμῶν, ἄντικρυς
οὑτωσὶ, καὶ διαῤῥήδην ἀπολογία γεγραμμένη τῶν τούτοις
ἡμαρτημένων. καὶ γὰρ ὡς αὐτὸς κατεκώλυσεν αὐτοὺς, βουλο-
μένους ἐπὶ τὰς πόλεις ἰέναι, καὶ τοὺς ὅρκους ἀπολαμβά-
νειν, ἔνεστι, καὶ ὡς, ἵνα συνδιαλλάττωσιν αὐτῷ τοὺς Ἀλεῖς
πρὸς τοὺς Φαρσαλίους, κατέσχεν αὐτοὺς, καὶ πάντα ἀναδε-
χόμενος, καὶ εἰς ἑαυτὸν ποιούμενος τὰ τούτων ἁμαρτήματά
ἐστιν· ὑπὲρ δὲ Φωκέων, ἢ Θεσπιέων, ἢ ὧν οὗτος ἀπήγγειλε
πρὸς ὑμᾶς, ἀλλ' οὐδὲ μικρόν. καὶ τοῦτο οὐκ ἀπὸ ταυτομά-
του τοῦτον ἐπράχθη τὸν τρόπον, ἀλλ' ὑπὲρ μὲν ὧν παρὰ
τούτων ὑμᾶς ἔδει δίκην λαμβάνειν, οὐ πεποιηκότων, οὐδὲ
διῳκηκότων οὐδὲν, ὧν ὑμεῖς προσετάξατε ἐν τῷ ψηφίσμα-
τι, ἐκεῖνος [2] ἐνδέχεται τὴν αἰτίαν, καί φησιν αὐτὸς αἴτιος
γεγενῆσθαι, ὃν οὐκ ἐμέλλεθ' ὑμεῖς, οἶμαι, δυνήσεσθαι κο-
λάσαι· ἃ δ' ἐκεῖνος ἐξαπατῆσαι, καὶ προλαβεῖν τῆς πό-
λεως ἐβούλετο, οὗτος ἀπήγγειλεν, ἵνα μηδ' ἐγκαλέσαι,
353 μηδὲ μέμψασθαι μηδὲν ὕστερον ὑμεῖς ἔχητε Φιλίππῳ, μήτ'
ἐν ἐπιστολῇ, μήτ' ἄλλοθι μηδαμοῦ [3] τοῖς παρ' ἐκείνου τού-
των [4] ὄντων. λέγε δ' αὐτοῖς αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν, ἣν ἔγραψε

[1] ἀκούειν ἐθέλειν [2] ἐκδέχεται [3] τῶν [4] ἐνόντων

Ἀλεῖς] Ita Cod. Aug. Alii Ἄλεις, accentu ad penult. retracto: Ἀλέας legit Harpocratio, cum hunc locum laudat. Vide, quæ dixit Maussacus de ea re, atque de hoc populo. Taylor.

Ὑπὲρ] Περὶ Lind. et Ven. Quod rectius. Uti infra §. ιγ'. *in fin.* Ubi similiter περὶ Codd. plurimorum auctoritatem habet, et locum habet in Textu, quem et hic quoque occupare debuit. Idem.

Φωκέων ἢ Θεσπιέων] Post recitatam epistolam Philippi, §. ιγ'. *in fin.* ubi eadem repetuntur, (et repeti solent, quæ præmittebantur: nam in uno loco prædicit, quæ erant ab epistola exspectanda, in altero admonet, ea evenisse, quæ prædixerat) in eo, inquam, loco, nihil reperimus de Thespiensibus, verum verba Oratoris sunt, περὶ Θηβαίων, ἢ Φωκέων, ἢ τῶν ἄλλων, ὧν οὗτος ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲ γρύ. Plane ut in hoc loco, verbis iisdem. Et recte sane. Nam in tota hac Tragœdia Thespienses secundarum tantum partium erant: primas utique agebant Phocenses et Thebani. Quibus, sat scio, benevolus lector postliminium dabit. Similiter peccatum est infra, §. λέ. in init. Ubi vide Lambinum. Idem.

Ἀλλ' οὐδὲ μικρὸν] Τὸ ἀλλ' παρέλκει ἐμφατικῶς. Wolf.

Ἐκεῖνος ἐνδέχεται τὴν αἰτίαν, καί φησιν αὐτὸς αἴτιος γεγενῆσθαι] De infinitivi natura, quod non modo accusativum, sed etiam ante se nominativum poscat apud Græcos, vel in contextu orationis existentem, vel subauditum, vide Comment. Bud. et in Orat. κατὰ Μειδίου. *Ex edit.* Hervag.

Τοῖς] F. Ἐν τοῖς, ut ἐν ἐπιστολῇ. Markland.

Τοῖς παρ' ἐκείνου] Subaudi γράμμασι. τούτων dicitur de his quæ Æschines nuntiaverat. Auger.

Τούτων ὄντων] Forte, ἐνόντων τοῖς παρ' ἐκείνου, sc. λόγοις, ἢ ἔργοις. Alioqui duriuscula fuerit Ellipsis. Wolf. Idem alibi conjecerat, ὡς παρ' ἐκείνου τούτων ὄντων. Taylor. Vid. Var. Lect.

μὲν οὗτος, ἔπεμψε δ' ἐκεῖνος· καὶ σκοπεῖθ' ὅτι τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, ὃν διεξελήλυθα ἐγώ. λέγε.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς ἐπιστολῆς, ὡς καλὴ καὶ φιλάνθρωπος. περὶ δὲ Θηβαίων, ἢ [1] Φωκέων, ἢ τῶν ἄλλων, ὧν οὗτος ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲ γρύ.

ιδ. Ταύτης τοίνυν οὐδοτιοῦν ἐστὶν ὑγιές· καὶ τοῦτο αὐτίκα δὴ μάλα ὑμεῖς ὄψεσθε. οἱ μὲν γὰρ Ἀλεῖς, οὓς ἵνα συνδιαλλάττωσιν, ἐκεῖνος κατασχεῖν φησὶ τούτους, τοιαύτης τετυχήκασι τῆς διαλλαγῆς, ὥστ' ἐξελήλανται, καὶ ἀνάστατος ἡ πόλις αὐτῶν γέγονε· τοὺς δὲ αἰχμαλώτους, ὁ σκοπῶν τί ἂν ποιῶν ὑμῖν χαρίσαιτο, οὐδ' ἐνθυμηθῆναί φησι λύσασθαι. μεμαρτύρηται δὲ δήπουθεν ὑμῖν ἐν τῷ δήμῳ πολλάκις, ὡς ἐγὼ τάλαντον ἔχων ἐπ' αὐτοὺς ᾠχόμην, καὶ [2] νῦν μαρτυρηθήσεται. διὸ καὶ τὴν ἐμὴν φιλοτιμίαν οὗτος ἀφαιρούμενος, τοῦτ' ἔπεισεν ἐκεῖνον ἐγγράψαι. ὃ τοίνυν μέγιστον ἁπάντων. ὁ γὰρ εἰς τὴν προτέραν γράψας ἐπιστολὴν, ἣν ἠνέγκαμεν ἡμεῖς, ὅτι ἔγραφον [3] μὲν ἂν καὶ διαῤῥήδην ἡλίκα ὑμᾶς εὖ ποιήσω, εἰ εὖ ᾔδειν καὶ τὴν συμμαχίαν μοι γενησομένην, γεγονυίας [4] δὲ τῆς συμμαχίας, οὔ φησιν εἰδέναι τί ἂν ποιῶν χαρίσαιτο, οὐδ' [5] ὃ αὐτὸς

[1] φωκέων, ἢ Θηβαίων [2] νῦν δὲ [3] δ' [4] Deest δέ. [5] ἃ

Καὶ σκοπεῖθ' ὅτι] Num ita se illa habent, ut ego exposui. Malim, καὶ σκοπεῖτε, εἰ τοῦτον. WOLF.

Οὐδὲ γρὺ] Sic et Aristophanes [Plut. v. 17.] ἀντὶ τοῦ, μηδὲ τοὐλάχιστον προσέγραψε. IDEM.

ιδ. Τούτους] Τοὺς πρεσβευτάς. IDEM.

Ἀνάστατος] Ἀνάσπαστος Ven. Ask. marg. Benen. Ital. Obsop. et MSS. Manut. et Felician. sed præter rem. "Ἀνάσπαστος," inquit Vir longe celeberrimus ad Chariton. Aphrodis. III. 7. "ferri posset, si non de Civibus jam præcessisset ἐξελήλαντο. Quare ἀνάστατος, ut in §. ϛά. post med. legitur ἀνάστατος χώρα, prætulerim: ut apud Sophocl. Trachin. 244." A contraria tamen parte omnino stat Valesius, pag. Animadv. ad Maussacum, 212. Ubi contendit, Halum eversam non fuisse, sed traditam Pharsaliis, ejusque Incolas abductos et in servitutem redactos. Tales vocari solere ἀνασπάστους multis et luculentis confirmat testimoniis Vir ille eruditissimus. Optaverim adductum esse vel unicum saltem locum, ubi πόλις, Urbs ipsa, aut χώρα, ἀνάσπαστος dicitur. TAYLOR.

Ἀφαιρούμενος] Malim, etiam tacitis Exemplaribus, ὑφαιρούμενος: quoniam fraude magis, quam vi, hæc geri video. IDEM.

Ὁ γὰρ εἰς] Plane delendum videtur γάρ. JURIN. Ut in Bodl. deprehendi. TAYLOR.

Γράψας] F. ἐγγράψας, ut §. ιζ. *in fin.* MARKLAND.

Δὲ] Abundat δὲ, ut in Midian. pag. 547. 6. Ed. Reisk. Nisi hic legendum ἤδη, ut §. κζ. *ante med.* Quod verius puto. MARKLAND. Vel δὴ cum emphasi bene nota: γεγονυίας δὴ τῆς συμμαχίας—*is, conflata demum ea, quam dixi, societate*—Atque ita video in Bodl. et Ital. Desideratur quidem δὲ in Harl. Lind. et Regg. α. ϐ. δ. ε. η. TAYLOR.

Οὐδ' ὃ αὐτὸς ὑπέσχετο] S. εἰδέναι. *Se ne-*

ὑπέσχετο· τοῦτο γὰρ ᾔδει δηλονότι, εἴ περ μὴ ἐφενάκιζεν
354 ὑμᾶς. ἀλλὰ μὴν, ὅτι ταῦθ' [1] οὗτος ἔγραψε, λέγε μοι λαβὼν ἐκ τῆς προτέρας ἐπιστολῆς αὐτὸ τοῦτο ἐνθένδε. λέγε.

ΕΞ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ.

Οὐκοῦν, πρὶν μὲν εἰρήνης τυχεῖν, εἰ καὶ συμμαχία προσγένοιτ' αὐτῷ, γράψειν ὡμολόγει ἡλίκα τὴν πόλιν εὖ ποιήσει· ἐπειδὴ δὲ ἀμφότερα αὐτῷ γέγονεν, [2] οὐκ εἰδέναι φησὶ, τί ἂν ποιῶν χαρίσαιτο. ἐὰν δ' ὑμεῖς λέγητε, ποιήσειν ἃ μήτε αἰσχύνην, μήτε ἀδοξίαν αὐτῷ φέρει, εἰς ταύτας τὰς προφάσεις [3] καταφεύγων, κἂν ἄρα εἴπητέ τι, καὶ προαχθῆτε ὑμεῖς ἐπαγγείλασθαι, ἀναχώρησιν ἑαυτῷ [4] καταλείπει.

[1] οὕτως τότε ἔγραψε [2] οὔ φησιν εἰδέναι [3] καταφεύγων, ἵνα, κἂν [4] καταλείπῃ

scire, quidnam promiserit. Hoc est, negat, se quicquam esse pollicitum Atheniensibus. Hoc malo, quam, *negat, se scire id, quod vobis promisit.* Videtur enim ad Philippum ὑποθετικῶς, non ad Demosthenem ἀποφαντικῶς referendum. WOLF. Wolfius, *neque quicquam promisisse.* Minime ad mentem Demosthenis, qui hunc in modum intelligendus est: *ait, se nescire, qua in re vobis gratum facere possit, ne illud quidem excipiens, quod ipse promiserat.* JURIN.

Τί ἂν ποιῶν κ. τ. λ.] Distinguendum—τί ἂν ποιῶν χαρίσαιτο. Οὐδ' ὃ αὐτὸς ὑπέσχετο; τοῦτο γὰρ ᾔδει δηλονότι etc. *neque scire se, qua re vobis gratificetur. Quid?* (inquit Orator indignabundus) nescivit, *quod ipse promiserat? Fieri certe non potest, ut hoc nesciret, nisi vobis illuderet.* Par istud, et ejusdem caloris in Leptin. p. 506. 8. Ed. Reisk. μηδ' ἂν τοιοῦτοί τινες γένωνται, Λεπτίνη; MARKLAND.

Οὗτος ἔγραψε] Πότερος, Φίλιππος, ἢ Αἰσχίνης; WOLF. Codd. complures, quasi fere caverent a Wolfii dubitatione, non οὗτος, sed οὕτως, vel οὕτω. TAYLOR. Vid. Var. Lect.

Ἐνθένδε] Potius ita mecum: λέγε μοι—αὐτὸ τοῦτο. Ἐνθένδε λέγε. *Begin at this place.* Non enim totæ literæ Philippi jam perlectæ erant, sed earum particula. Sequitur enim, ΕΞ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ. Simile occurrit in ea Æschinis, quæ c. Ctesiphontem est, pag. 494. 1. Ed. Reisk. cum particulam ex psephismate excerpi et a Scriba legi voluit, ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, ἀφελὼν τὸν κόμπον—ἐκ τοῦ ψηφίσματος, ἀνάγνωθι, καὶ τοῦ κλέμματος ἅψαι—*Istud membrum decreti attinge, ubi continetur Fraus et Impostura hominis, cæteris omissis.* E contrario, ubi Scriba non exceperet, sed totum continuo recitaret, ibi dicitur, φέρε—τὴν ἐπιστολὴν τὴν τοῦ Φιλίππου, καὶ λέγε ἐφεξῆς. De Corona, §. κγ'. *in init.* Et dixerat paulo superius, περὶ πάντων ἐρῶ καθέκαστον ἐφεξῆς, καὶ οὐδὲν ἑκὼν παραλείψω. Non tantum *juxta ordinem et seriem,* quantum *continuo: perpetuo tenore: ab initio usque ad finem.* TAYLOR.

Ἐὰν δ' ὑμεῖς λέγητε κ. τ. λ.] Totam fere hanc periodum male vertit Interpres. Sensus est: *quod si vos eum certiorem feceritis,* sc. quibus in rebus civitati gratum facere possit, *se ea facturum, quæ sibi nec pudori, nec dedecori, futura sint, ad has excusationes confugiens, ut etiam si vos animum inducatis ad aliquid proferendum et postulandum, hunc receptum sibi relinquat.* JURIN.

Ποιήσειν] Adde vel potius subaudi φήσει. AUGER.

Αὐτῷ] Scr. αὑτῷ, *sibi.* MARKLAND.

Εἰς ταύτας τὰς προφάσεις] S. περὶ τῆς συμμαχίας. Nam τὰ μήτε αἰσχύνην μήτε ἀδοξίαν αὐτῷ φέροντα, nondum etiam sunt συμμαχία. WOLF.

Κἂν ἄρα εἴπῃ τέ τι] Sub. ὁ Φίλιππος. Sin τὸ εἴπητε una vox numeri pluralis fuerit, pro, *et ipse dixerit,* repone, *et si sane et dixeritis aliquid, et ad pollicendum adducti fueritis.* Sed prior sententia magis mihi probatur. WOLF. F. εἴπῃ τι, καὶ προαχθῇ ὑμῖν ἐπαγγείλασθαι, etc. *Etiam si*

ιέ. Ταῦτα τοίνυν, καὶ πολλὰ ἕτερα ἐνῆν παραχρῆμα τότ' εὐθὺς ἐξελέγχειν, καὶ διδάσκειν ὑμᾶς, καὶ μὴ προΐεσθαι τὰ πράγματα ἐᾶν, εἰ μὴ Θεσπιαὶ, καὶ Πλαταιαὶ, καὶ τὸ Θηβαίους αὐτίκα δὴ μάλα δώσειν δίκην ἀφείλετο τὴν ἀλήθειαν. καί τοι ταῦτα, εἰ μὲν ἀκοῦσαι μόνον ἔδει, καὶ φενακισθῆναι τὴν πόλιν, ὀρθῶς ἐλέγετο· εἰ δὲ πραχθῆναι τῷ ὄντι, σιωπᾶσθαι συνέφερεν. εἰ μὲν γὰρ ἐνταῦθ' ἦν ἤδη τὰ πράγματα, ὥστε μηδ' αἰσθομένοις τοῖς Θηβαίοις πλέον εἶναι μηδὲν, τί οὐ γέγονεν; εἰ δὲ παρὰ τὸ προαισθέσθαι κεκώλυται, τίς ὁ ἐκλαλήσας; οὐχ οὗτος; ἀλλ' οὔτε [1] ἔμελλεν, οὔτ' ἠβουλήθη ταῦτ', οὔτ' ἤλπισεν οὗτος· ὥς τε τοῦ γε ἐκλελαληκέναι μηδ' αἰτίαν ἐχέτω. ἀλλὰ φενακισθῆναι τοῖς λόγοις τούτοις ὑμᾶς ἔδει, καὶ ἐμοῦ τἀληθῆ μὴ ἐθελῆσαι ἀκοῦσαι, καὶ αὐτοὺς οἴκοι καταμεῖναι, καὶ ψήφισμα νικῆσαι τοιοῦτον, δι' οὗ Φωκεῖς ἀπολοῦνται· διὰ ταῦτ' ἐσπαθᾶτο ταῦτα, καὶ διὰ ταῦτ' ἐδη- 355
μηγορεῖτο.

[1] ἤμελλον

aliquid certi dicat, ei eo procedat, ut pelliceatur vobis, etc. Vulgata est ab Interpolatione. Cum enim facili aberratione scriptum fuisset εἴπητέ τι, pro εἴπῃ τι, jam necesse erat, ut πραχθῇ mutaretur in πραχθῆτε, et ὑμῖν in ὑμεῖς. Markland. Juxta mentem et interpretationem Scholiastæ, quem aliquoties juvabit in consilium adhibere, minima arte, aut fidiculis opus erit ad sanum sensum ex his verbis eliciendum. Ἐπαγγείλασθαι enim, ut pluribus ostendi ad Arg. post. h. Or. *in fin.* aliquando est, *rogare*, aut *postulare*. Atque ita hic exponit Ulpianus: Ἐπαγγείλασθαι] ἀντὶ τοῦ, αἰτῆσαι. Vide ergo: *Philippus ait* (pene cum servulo Terentiano): *Aliquid invenite modo, Athenienses, quod ametis: utilitatem in ea re faciam ut cognoscatis meam. Quod si vos ea oratione deliniti adducamini, ut aliquid ab eo re vera* peteretis, *protinus sibi perfugium quærit: vobis autem nihil nisi illud relictum — Quo promissa cadunt!* Et profecto cum exemplaribus, quæ sunt præstantiora, totam hanc periodum reformo:—εἰς ταύτας τὰς προφάσεις καταφεύγει, ἵνα, κἂν ἄρα εἴπητέ τι, καὶ πραχθῆτε ὑμεῖς ἐπαγγείλασθαι, ἀναχώρησιν ἑαυτῷ καταλείπῃ. Taylor.

ιέ. Παραχρῆμα—εὐθὺς] Hæc nonnullis Glossam forte sapere posse videantur: Mihi quidem emphasin non mediocrem continere. Neque tamen interea significationem habent plane identicam, ut bene exposuit Wolfius in sua interpretatione. Idem.

Εἰ μὴ Θεσπιαὶ—καὶ τὸ Θηβαίους—ἀφείλετο] Ἀντὶ τοῦ, ἀφείλοντο. Retulit καθ' ὑπόζευξιν verbum ad postremam clausulam. Wolf.

Πλέον εἶναι μηδὲν] *Ut nec—quidquam proficerent.* Idem. Inficetissime, quod unquam vidi. Dixi ad Aristocrateam, 642. 25. Ed. Reisk. Taylor.

Παρὰ τὸ προαισθέσθαι] Legendum opinor παρὰ τοῦ, vel διὰ τό. Jurin. Minime. Τὸ παρὰ in hoc loco, ut frequenter, vim habet τοῦ διά. Taylor.

Οὔτε ἔμελλεν] Sc. ὁ Φίλιππος ταῦτα ποιήσειν. Wolf.

Οὔτε ἔμελλεν κ. τ. λ.] Sensus et Lingua, opinor, volunt: ἀλλ' οὔτε ἔμελλεν αὐτὸς, (vel ἐκεῖνος) οὔτ' ἠβουλήθη ταῦτ', οὔτ' ἤλπισεν οὗτος. *Sed neque facturus erat ille* (sc. Philippus), *neque hæc voluit, nec speravit hic*, sc. Æschines: ἔμελλε, nempe ποιήσειν. Markland.

Οὔτ' ἤλπισεν οὗτος] Sc. ὁ Αἰσχίνης. Wolf.

Ἐσπαθᾶτο] Ulpiani glossæ, quæ hic est melioris notæ, conjunge Etym. M. 384. 44. Harpocr. et Suid. in v. Ἐσπαθᾶτο. Confer etiam Cl. Albert. ad 1. Timoth. V. 6. et Illustriss. Ezech. Span-

ιϛ'. Ἀκούων τοίνυν ἐγὼ τηλικαῦτα καὶ [1] τοιαῦτα ἐπαγγελλομένου τούτου τότε, καὶ ἀκριβῶς εἰδὼς ὅτι ψεύδεται,—καὶ ὅθεν, φράσω πρὸς ὑμᾶς· πρῶτον μὲν, ἐκ τοῦ, ὅτε τοὺς ὅρκους ἤμελλε Φίλιππος ὀμνύναι τοὺς περὶ τῆς εἰρήνης, ἐκσπόνδους ἀποφανθῆναι τοὺς Φωκέας ὑπὸ τούτων, ὃ σιωπᾶν, καὶ ἐᾶν εἰκὸς ἦν, εἴπερ [2] ἔμελλον σώσεσθαι· ἔπειτα, ἐκ τοῦ, μήτε τοὺς παρὰ Φιλίππου πρέσβεις ταῦτα λέγειν, μήτε τὴν ἐπιστολὴν τὴν τοῦ Φιλίππου, ἀλλὰ τοῦτον —, ἐκ τούτων οὖν τεκμαιρόμενος, ἀναστὰς καὶ παρελθὼν, ἐπειρώμην μὲν ἀντιλέγειν. ὡς δ' ἀκούειν οὐκ ἠθέλετε, ἡσυχίαν ἔσχον, τοσοῦτον μόνον διαμαρτυράμενος, — καὶ πρὸς Διὸς καὶ θεῶν ἀναμιμνήσκεσθε —, ὅτι ταῦτα οὔτε οἶδα, οὔτε κοινωνῶ, προσέθηκα δὲ, ὡς οὐδὲ προσδοκῶ. τραχέως δ' ὑμῶν ἐπὶ τῷ μηδὲ προσδοκᾶν σχόντων, καὶ ὅπως γε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἔφην, ἄν τι τούτων γίγνηται, τούτους μὲν ἐπαινέσετε, καὶ τιμήσετε, καὶ στεφανώσετε, ἐμὲ δὲ, μή· καὶ μέν τοι κἄν τι τῶν ἐναντίων, ὅπως τούτοις ὀργιεῖσθε, ἐγὼ δὲ, ἀφίσταμαι. μὴ νῦν, [3] ὑπολαβὼν ἔφη Αἰσχίνης οὑτοσὶ, μὴ νῦν ἀφίστασο· ἀλλ' ὅπως τότε μὴ προσποιήσῃ. νὴ Δία,

[1] τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα [2] ἤμελλον σώζεσθαι [3] ὑπολ. Αἰσχ. οὑτ., μὴ νῦν ἀφίστασο, ἔφη.

heim. ad Aristoph. Nub. v. 55. Cod. Aug. servavit hocce scholiolum: sc. ἐσπαθᾶτο] ὑφαίνετο, κατεσκευάζετο, κατεδαψελεύετο. l. κατεδαψιλεύετο. Taylor.

ιϛ'. Εἰδὼς, ὅτι ψεύδεται κ. τ. λ.] Est prolixa Ἐπεμβολὴ, qualem et supra notavi. Ἀπόδοσις prioris membri, sive προτάσεως, quæ est, εἰδὼς, ὅτι ψεύδεται, sequitur his verbis, ἐκ τούτων οὖν τεκμαιρόμενος [v. 9.] mutato participio, et addito οὖν. Huc illud Ciceronis II. de Orat. pertinere puto: *Quum Demosthenis spiritus esset angustior, tantum continenda anima in dicendo est assecutus, ut una continuatione verborum, id quod ejus scripta declarant, binæ ei contentiones vocis et remissiones continerentur.* Sed quis scit, an ita locutus sit, ut scripsit? Wolf.

Ταῦτα οὔτε οἶδα, οὔτε κοινωνῶ] S. τούτων. Verba diversæ Constructionis conjuncta eodem casu. Nam τὸ κοινωνῶ Dativo et Genitivo fere jungitur, ut in Aristogit. μηδένα μηδενὸς τούτῳ κοινωνεῖν. Illud autem, κοινωνίαν κοινωνεῖν, communis Atticismus est, non propria verbi constructio. Mox τραχέως δὲ, et καὶ ὅπως γε, ὦ ἄνδρες. Idem.

Τραχέως] Pro ταχέως, τραχέως MS. Quam ego veram lectionem esse puto. Est enim referendum ad sequens participium σχόντων, *aspere, acerbe ferentibus vobis*, etc. Proclivis autem lapsus librarii fuit ex τραχέως in ταχέως, unica omissa litera ρ. Obsop. Vid. Var. Lect.

Τραχέως δ' ὑμῶν ἐπὶ τῷ μηδὲ προσδοκᾶν σχόντων] *Cum autem vos ægre, aspereque hoc tulissetis, quod dixissem me ne ea quidem sperare: Et facite, inquam, o viri Athenienses, ut si quid horum fiat quod vobis promittitur, ut istos collaudetis, et honoribus afficiatis, et coronis donetis, in me autem nihil horum conferatis. At vero si quid in contrarium cesserit, videte etiam, ut istis succenseatis, non mihi, qui rem totam ad me nihil pertinere contestatus sum.* Idem, ὅπως τοίνυν τὰ περὶ τοῦ πολέμου μηδὲν ἐρεῖς, *Nihil igitur de rebus bellicis dixeris*, quæ minime ad rem quæ agitur attinent. Convenit autem et indicativo et subjunctivo ὅπως. *Ex edit.* Hervag.

Ἐγὼ δὲ ἀφίσταμαι] Ac si diceret, ad me vero harum rerum vel præmii, vel offensionis nihil pertinere volo, idque contestor. Dicunt enim ἀφίσταμαι τῶν πραγμάτων, ἀντὶ τοῦ, μακρὰν εἰμι. Hoc est, *non sum particeps, non communico consilia cum aliis, nolo implicari.* Idem.

ἀδικήσω γ᾽ ἔφην. ἐπαναστὰς δ᾽ ὁ Φιλοκράτης μάλα ὑβρι-
στικῶς, οὐδέν ἐστιν, ἔφη, θαυμαστὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
[1] μὴ ταὐτὰ ἐμοὶ καὶ Δημοσθένει δοκεῖν· οὗτος μὲν γὰρ
ὕδωρ, ἐγὼ δὲ οἶνον πίνω. καὶ ὑμεῖς ἐγελᾶτε.

ιζ΄. Σκέψασθε δὴ τὸ ψήφισμα, ὃ δίδωσι [2] γράψαι μετὰ
ταῦτα ὁ Φιλοκράτης. ἀκοῦσαι μὲν γὰρ οὑτωσὶ, παγκάλως
ἔχει· ἐπειδὰν δὲ τοὺς καιροὺς συλλογίσηταί τις, ἐφ᾽ ὧν
ἐγράφη, καὶ τὰς ὑποσχέσεις, ἃς οὗτος ὑπισχνεῖτο τότε, 356
οὐδὲν ἄλλο φανήσονται, πλὴν παραδόντες Φιλίππῳ καὶ
Θηβαίοις Φωκέας, μόνον οὐκ ὀπίσω τὼ χεῖρε δήσαντες.
λέγε τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ὁρᾶτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ ψήφισμα, ὅσων ἐπαίνων καὶ ὅσης εὐφημίας μεστόν ἐστι· καὶ τὴν εἰρήνην εἶναι τὴν αὐτὴν ἥν περ Φιλίππῳ, καὶ τοῖς [3] ἐκγόνοις, καὶ τὴν συμμαχίαν· καὶ ἐπαινέσαι δὲ Φίλιππον, ὅτι ἐπαγγέλλεται τὰ δίκαια ποιήσειν. ἀλλ᾽ οὐδὲν ἐκεῖνός γε ἐπηγγέλλετο, ἀλλὰ τοσούτου [4] γε ἔδει ἐπαγγέλλεσθαι, ὥστ᾽ οὐδ᾽ εἰδέναι φησὶ, τί ἂν ποιῶν ὑμῖν χαρίσαιτο· ἀλλ᾽ οὗτος ἦν ὁ λέγων ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ὑπισχνούμενος. πρὸς δὲ τοὺς παρὰ τούτου λόγους ὡρμηκότας ὑμᾶς [5] λαβὼν ὁ Φιλοκράτης, ἐγγράφει τοῦτο εἰς τὸ ψήφισμα· ἐὰν δὲ μὴ ποιῶσι Φωκεῖς ἃ δεῖ, καὶ παραδιδῶσι τοῖς Ἀμφικτυόσι τὸ ἱερὸν, ὅτι βοηθήσει ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων ἐπὶ τοὺς διακωλύοντας [6] αὐτὰ γίγνεσθαι.

[1] εἰ μὴ——δοκεῖ [2] γράψας [3] ἐγγόνοις [4] [γε] [5] λαβὼν ὑμᾶς [6] ταῦτα

ιζ΄. Ἀκοῦσαι μὲν γὰρ etc.] In tribus Editionibus Conversionis meæ sic legitur: *Hic enim orationis ordo perquam opportunus est.* Quæ verba nescio quomodo irrepserint in eorum locum, quæ sunt in Græco: *nam obiter quidem auditu sane præclarum est; sed si quis* etc. Nisi forte in Veneta Editione Feliciani, quam nunc ad manum non habeo, scriptum fuit: αὕτη γὰρ ἡ τάξις τοῦ λόγου πάνυ καλῶς ἔχει. Sic enim lego pro παγκάλως. Sed Hervagiana vetus magis probatur. Wolf. πάνυ καλῶς plerique e nostris. Tayl.

Συλλογίσηται] Ita recte reposuit Wolfius, et conjecit Lambinus, pro συλλογήσηται Parisiensium. Ulpianus enim modo: ἐκ τῶν χρόνων βούλεται συλλογίσασθαι τὴν ἀπόδειξιν. Idem.

Καὶ τοῖς ἐγγόνοις] M. ἐκγόνοις. Etsi non adeo multum interest. Wolf. ἐγγόνοις Benenatus, et Editi: Codd. tamen α. δ. ε. Ask. Lind. Obsop. Harl. et MSS. Felician. uti maluit Wolfius. Ita exaratur infra §. ιθ΄. *a med.* et *in fin.* §. λ΄. *post med.* §. πς΄. *in fin.* Ita etiam in Orat. c. Neær. c. Macartat. Philipp. II. De Corona, et Epist. Philipp. Vide Cl. D'Orvillium ad Chariton. Aphrodis. pag. 209. Taylor.

Αὐτὰ] Forte, αὐτὸ, S. τὸ πρᾶγμα, ἢ αὐτὴν, τὴν παράδοσιν τοῦ ἱεροῦ τοῖς Ἀμφικτύοσι. Wolf.

ιη΄. Οὐκοῦν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μενόντων μὲν ὑμῶν οἴκοι
καὶ οὐκ ἐξεληλυθότων, ἀπεληλυθότων δὲ τῶν Λακεδαι-
μονίων καὶ προῃσθημένων τὴν ἀπάτην, οὐδενὸς δ᾽ ἄλλου
παρόντος τῶν Ἀμφικτυόνων πλὴν Θετταλῶν καὶ Θηβαίων,
εὐφημότατα ἀνθρώπων, τούτοις παραδοῦναι [1] γέγραφε τὸ
ἱερὸν, γράψας τοῖς Ἀμφικτυόσι παραδοῦναι. ποίοις; οὐ γὰρ
ἦσαν αὐτόθι, πλὴν Θηβαῖοι, καὶ Θετταλοί. ἀλλ᾽ οὐδὲ
[2] συγκαλέσαι τοὺς Ἀμφικτυόνας, οὐδ᾽ ἐπισχεῖν ἕως ἂν
συλλεγῶσιν, οὐδὲ βοηθεῖν Πρόξενον εἰς Φωκέας, οὐδ᾽ ἐξιέναι
357 Ἀθηναίους, οὐδὲ τοιοῦτον οὐδέν. καί τοι καὶ ἐπιστολὰς
ἔπεμψεν ὁ Φίλιππος δύο, καλούσας ὑμᾶς, οὐχ ἵν᾽ ἐξέλ-
θητε. πώμαλα. οὐ γὰρ [3] ἄν ποτε τοὺς χρόνους ἀνελὼν, ἐν
οἷς ἠδυνήθητ᾽ ἂν ἐξελθεῖν, τηνικαῦτα ἐκάλει, οὐδ᾽ ἂν ἐμὲ,
ἡνίκα δεῦρο ἀποπλεῖν ἐβουλόμην, κατεκώλυεν, οὐδὲ τοιαυτὶ
λέγειν τούτῳ προσέταττεν, ἐξ ὧν ὑμεῖς [4] ἥκιστα ἐμέλλετε
ἐξιέναι· ἀλλ᾽ ἵν᾽ ἃ [5] ἐβούλεσθε οἰόμενοι πράξειν αὐτὸν,
μηδὲν ἐναντίον ψηφίσαισθε αὐτῷ, μηδ᾽ ἀμύνοιντο, μηδ᾽
ἀντέχοιεν οἱ Φωκεῖς, [6] ἐπὶ ταῖς παρ᾽ ὑμῶν ἐπέχοντες ἐλ-
πίσιν, ἀλλ᾽ ἀπογνόντες ἅπαντες, ἑαυτοὺς ἐγχειρίσαιεν.
λέγε δ᾽ αὐτοῖς αὐτὰς τὰς ἐπιστολὰς τὰς τοῦ Φιλίππου.

[1] γέγραφε παραδοῦναι [2] συγκαλέσαι ἔδει ἀμφικτύονας
[3] ἄν, * τότε τοὺς χρόνους * οὐκ ἀνελὼν [4] ἥκιστα ὑμεῖς ἠμέλλετ᾽ [5] ἠβούλεσθε
[6] ἐπί * τι ταῖς παρ᾽ ὑμῶν ἐπανέχοντες

ιη΄. Οὐδενὸς — πλὴν — Θηβαίων] Paulo post οὐ γὰρ ἦσαν αὐτόθι πλὴν Θηβαῖοι. Sic fere τὸ πλὴν cum antecedente casu consentit. Idem.

Εὐφημότατ᾽ ἀνθρώπων] Ἀντὶ τοῦ, πάντων εὐφημότατα. Idem. Vid. Var. Lect.

Ἀλλ᾽ οὐδὲ κ. τ. λ.] Vide, annon præstet hæc lectio e plurimis MSS. consarcinata? ἀλλ᾽ οὐ συγκαλέσαι δὲ ἔδει τοὺς Ἀμφικτυόνας; *Verum nonne oportuit convocare saltem Amphictyonas?* Deinde οὐδ᾽ ἐπισχεῖν —; οὐδὲ βοηθεῖν Πρόξενον —; οὐδ᾽ ἐξιέναι Ἀθηναίους; οὐδὲ τοιοῦτον οὐδέν. *Ne minimum horum omnium.* Taylor.

Καίτοι] Hoc, et quæ sequuntur verba, sunt verba Adversarii, qui hac ratione se tueri conatur. *Atqui* (dicet sc. Æschines) *literas binas misit Philippus, quæ vocarent vos.* Hucusque ille. Punge igitur ad ista verba. Deinde regerit Demosthenes: Οὐχ ἵνα ἐξέλθοιτε. πώμαλα. In ea fere mente est Ulpianus quoque, quem præterea consulere de voce πώμαλα operæ erit pretium, ut conferantur ea, quæ illic habet, cum iis, quæ protulere de ista voce Suidas, Harpocratio, Magister, etc. ad hunc locum Demosthenis respicientes. Idem.

Ἀλλ᾽ ἵνα ἐβούλεσθε] Ἀλλ᾽ ἵν᾽ ἃ ἐβούλεσθε. Wolf.

Ἐπέχοντες] Judicii plena sunt, quæ habet, sive Budæus sit, sive H. Stephanus, Thes. Gr. Tom. I. col. 1336. Igitur exscribo. "Ἐπανέχοντες habet Interpres Demosthenis, et in MSto sic legimus, licet in vulgatis ἐπέχοντες legatur. Ἐπανέχοντες enim dixit, ἀντὶ τοῦ, θαρροῦντες, ἐμμένοντες, ἐπαναπαυόμενοι, ἰσχυριζόμενοι, στηριζόμενοι, στέργοντες, *incumbentes, acquiescentes.*" ἐπανέχοντες Cant. Bodl. Aug. Ital. cum Lutecianis. Taylor.

Ἅπαντες] F. ἁπάντων. §. ιθ΄. *post med.* Markland. Vid. Var. Lect.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

Αἱ μὲν τοίνυν ἐπιστολαὶ, καλοῦσιν αὗται· καὶ νὴ Δία, ἤδη
γε· τούτοις δ', εἴπερ ἦν ὑγιές τι τούτων, τί ἄλλο προσῆκεν
ἢ συνειπεῖν, ὅπως [1]ἐπεξέλθοιτε ὑμεῖς, καὶ τὸν Πρόξενον, ὃν
περὶ τοὺς τόπους ᾔδεσαν ὄντα, γράφειν εὐθέως βοηθεῖν;
πάντα τοίνυν τἀναντία τούτων φαίνονται πεποιηκότες. εἰ-
κότως. οὐ γὰρ οἷς ἐπέστελλε προσεῖχον τὸν νοῦν, ἀλλ' ἃ
φρονῶν ταῦτ' ἔγραφε, συνῄδεσαν. τούτοις οὖν συνέπραττον,
καὶ τούτοις συνηγωνίζοντο.

ιθ'. Οἱ μὲν τοίνυν Φωκεῖς, ὡς τὰ παρ' ὑμῶν ἐπύθοντο
ἐκ τῆς ἐκκλησίας, καὶ [2]τὸ ψήφισμα τοῦτο ἔλαβον τὸ τοῦ
Φιλοκράτους, καὶ τὴν ἀπαγγελίαν ἐπύθοντο τὴν τούτου,
καὶ τὰς ὑποσχέσεις, κατὰ πάντας τοὺς τρόπους ἀπώ-
λοντο. σκοπεῖτε γάρ. ἦσαν ἀπιστοῦντές τινες αὐτόθι τῷ
Φιλίππῳ, καὶ νοῦν ἔχοντες. οὗτοι πιστεύειν ὑπήχθησαν.
διὰ τί; ὅτι ἡγοῦντο, οὐδ' εἰ δεκάκις Φίλιππος αὐτοὺς ἐξη- 358
πάτα, οὐδέποτ' ἂν τούς γε Ἀθηναίων πρέσβεις, Ἀθηναί-
ους ἐξαπατᾷν τολμῆσαι· ἀλλ' εἶναι ταῦτ' ἀληθῆ, ἃ οὗ-
τος ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς, καὶ τοῖς Θηβαίοις ἥκειν, οὐκ
[3]αὐτοῖς, ὄλεθρον. ἦσαν ἄλλοι τινὲς, οἳ πάσχειν ὁτιοῦν, καὶ
[4]ἀμύνασθαι δεῖν ᾤοντο. ἀλλὰ καὶ τούτους μαλακοὺς
ἐποίησε, τὸ, τὸν Φίλιππον ὑπάρχειν αὐτοῖς πεισθῆναι,
καὶ τὸ, ταῦτα εἰ μὴ [5]ποιήσουσιν, ὑμᾶς ἐπ' αὐτοὺς ἥξειν,
οὓς βοηθήσειν αὐτοῖς ἤλπιζον ἐκεῖνοι. ἀλλὰ καὶ μεταμέλειν
ὑμῖν ᾤοντό τινες, πεποιημένοις τὴν πρὸς Φίλιππον εἰρήνην.

[1] ἐξέλθοιτε [2] τό τε ψήφισμα [3] αὐτοῖς [4] ἀμύνεσθαι [5] ποιήσωσιν

Τούτοις—προσῆκεν] Sc. Αἰσχίνῃ καὶ Φιλοκράτει. An τούτοις συνειπεῖν? S. τοῖς ὑπὸ Φιλίππου ἐπεσταλμένοις. Mox verba sic ordina: καὶ προσῆκε τούτοις γράφειν, τὸν Πρόξενον βοηθεῖν εὐθέως. S. τοῖς Φωκεῦσι, pro ὅπως ὁ Πρόξενος βοηθῇ. Wolf.

Ἐπεξέλθοιτε] Vid. Var. Lect.

ιθ'. Ἐπείθοντο] Forte ἐπύθοντο a Πυνθάνομαι, ut paulo post. Τὰ παρ' ὑμῶν, id est, τὰ ὑμέτερα ψηφίσματα, τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀνεγνωσμένα. Post τὴν ἀπαγγελίαν. Wolf. ἐπύθοντο omnium fere Codd. est. Alterum solummodo venerat ex incuria Typothetæ. Proxime autem, Obsopœi quidem Cod. cum Wolfio consentit, ἐπαγγελίαν tamen retinent plures. Alibi meam exposui sententiam. Taylor.

Νοῦν ἔχοντες] Hæc interrogative bene legi possunt: ut et ista mox, ἦσαν ἄλλοι — ᾤοντο; et, ἀλλὰ καὶ εἰρήνην; Markl.

Ἀμύνασθαι] F. ἀμύνεσθαι. Markland. Vid. Var. Lect.

Τὸ, τὸν Φ.] Τὸ ὑπάρχειν αὐτοῖς, τουτέστιν, ὅτι δυνατόν ἐστι τὸν Φίλιππον πεισθῆναι, ὅπως ἂν αὐτοὺς σώσῃ. Wolf. Lego ὑπάρξειν αὐτοῖς, *suum fore*: ut §. λη'. *a med.* §. μγ'. *post med.* Alibi plenius dicitur, ὑπάρχειν φίλον τινὶ, §. μβ'. *a med.* §. μγ'. *ante med.* Markl. Lego τὸν Φίλιππο, φίλον ὑπάρχειν (vel ὑπάρξειν potius, αὐτοῖς πεισθῆναι. Nam vox ista post Φίλιππον facile excidere potuit, Scriba properante, vel dormitante. Taylor.

τούτοις, ὅτι καὶ τοῖς ἐκγόνοις τὴν αὐτὴν ἐψηφίσασθε, ἐπέ-
δειξαν· ὥστε πανταχῇ τὰ παρ' ὑμῶν ἀπογνωσθῆναι. διό-
περ ταῦτα πάντα εἰς ἓν ψήφισμα οὗτοι συνεσκεύασαν,
ὃ καὶ μέγιστον ἔμοιγε δοκοῦσιν ἁπάντων ὑμᾶς ἠδικηκέναι.
τὸ γὰρ πρὸς ἄνδρα θνητὸν, καὶ διὰ καιρούς τινας ἰσχύοντα,
γράφοντας [1]εἰρήνην ἀθάνατον, συνθέσθαι τὴν κατὰ τῆς
πόλεως αἰσχύνην, καὶ ἀποστερῆσαι μὴ μόνον [2]τῶν παρὰ
τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ τῶν παρὰ τῆς τύχης εὐεργεσιῶν
τὴν πόλιν, καὶ τοσαύτῃ περιουσίᾳ χρήσασθαι πονηρίας,
ὥς τε μὴ μόνον τοὺς ὄντας Ἀθηναίους, ἀλλὰ καὶ τοὺς
ὕστερόν ποτε μέλλοντας ἔσεσθαι, πάντας ἠδικηκέναι. πῶς
οὐχὶ πάνδεινόν ἐστι; τοῦτο τοίνυν οὐδέποθ' ὑμεῖς ὑπεμείνατ'
ἂν ὕστερον προσγράψαι πρὸς τὴν εἰρήνην, τὸ, καὶ τοῖς
ἐκγόνοις, εἰ μὴ ταῖς παρ' Αἰσχίνου ῥηθείσαις ὑποσχέ-
σεσι τότε ἐπιστεύσατε· αἷς περ οἱ Φωκεῖς πιστεύσαντες,
ἀπώλοντο. καὶ γάρ τοι παραδόντες αὑτοὺς Φιλίππῳ, καὶ
359 ἑκόντες ἐγχειρίσαντες ἐκείνῳ τὰς πόλεις, [3]ἁπάντων ἐναν-
τίων, ὧν πρὸς ὑμᾶς οὗτος ἀπήγγειλεν ἔτυχον.

κ'. Ἵνα δὲ εἰδῆτε σαφῶς, ὅτι ταῦθ' οὕτω καὶ διὰ τού-
τους ἀπόλωλε, τοὺς χρόνους ὑμῖν λογιοῦμαι, καθ' οὓς ἐγί-

[1] εἰρήνην, ἀθάνατον [2] Desunt τῶν παρά. [3] ἁπάντων τῶν ἐναντίων

Ἀθάνατον] Pessime hæc ad hunc usque diem intelligebantur. Nec tamen laborant, nisi mala interpunctione. Ἀθάνατον oportet non ad vocem εἰρήνην, ut vulgo solet fieri, sed ad αἰσχύνην accommodari. Lege itaque: τὸ γὰρ πρὸς ἄνδρα θνητὸν—γράφοντας εἰρήνην, ἀθάνατον συνθέσθαι τὴν κατὰ τῆς πόλεως αἰσχύνην κ. τ. λ. *Vos, ubi cum viro* mortali *pacem decerneretis,* immortale *civitatis vestræ opprobrium pacisci*—πῶς οὐχὶ πάνδεινόν ἐστι; confirmat hoc vis et vehementia totius periodi. Idem.

Ὕστερον] *Posterius, post alia.* Auger.

κ'. Τοὺς χρόνους λογιοῦμαι] Calculus hic lectorem meum non morabitur, si subnectam Calendarii Attici particulam, resque a Demosthene relatas, in ea quasi tabella pictas.

I. Πρώτη Ἱσταμένου.
II. Δευτέρα.
III. Τρίτη.
IV. Τετάρτη.
V. Πέμπτη.
VI. Ἕκτη,
VII. Ἑβδόμη.
VIII. Ὀγδόη.
IX. Ἐνάτη.
X. Δεκάτη.
XI. Πρώτη Μεσοῦντος, vel ἐπὶ Δέκα.
XII. Δευτέρα.
XIII. Τρίτη. Reversi Athenas Legati. Demosth. v. 5. p. seq.
XIV. Τετάρτη.
XV. Πέμπτη.
XVI. Ἕκτη. Senatus habitus. v. 11. Renunciatur Legatio.
XVII. Ἑβδόμη.
XVIII. Ὀγδόη.
XIX. Ἐνάτη.
XX. Εἰκάς. Hoc die ponit Demosthenes decreta Atheniensium renunciari potuisse Phocensibus, v. 16.
XXI. Δεκάτη Φθίνοντος.
XXII. Ἐνάτη.
XXIII. Ὀγδόη. Fœdus. Interitus Phocensium. v. ult.
XXIV. Ἑβδόμη.
XXV. Ἕκτη.
XXVI. Πέμπτη.
XXVII. Τετάρτη. Senatus in Piræeo. Auditur Athenis Clades Phocensium. v. 2. p. 231.

γνεθ' ἕκαστα, περὶ ὧν δ' ἂν τις ἀντιλέγῃ τούτων, ἀναστὰς ἐν τῷ ἐμῷ ὕδατι εἰπάτω. ἡ μὲν τοίνυν εἰρήνη Ἐλαφηβολιῶνος ἐνάτῃ ἐπὶ δέκα ἐγένετο, ἀπεδημήσαμεν δ' ἡμεῖς ἐπὶ τοὺς ὅρκους, τρεῖς μῆνας ὅλους· καὶ τοῦτον ἅπαντα τὸν χρόνον ἦσαν οἱ Φωκεῖς σῷοι. ἥκομεν δὲ δεῦρο ἀπὸ τῆς πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς ὅρκους, τρίτῃ ἐπὶ δέκα τοῦ Σκιροφοριῶνος μηνός· καὶ παρῆν ἐν Πύλαις ὁ Φίλιππος ἤδη, καὶ τοῖς Φωκεῦσιν ἐπηγγέλλετο ὧν οὐδὲν ἐπίστευον ἐκεῖνοι. σημεῖον δέ. οὐ γὰρ ἂν δεῦρ' ἧκον ὡς ὑμᾶς. ἡ δ' ἐκκλησία μετὰ ταῦτα, ἐν ᾗ πάντα τὰ πράγματα ἀπώλεσαν οὗτοι, ψευσάμενοι καὶ φενακίσαντες ὑμᾶς, τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα τοῦ Σκιροφοριῶνος ἐγίγνετο. ἀπὸ τοίνυν ταύτης, πεμπταῖα λογίζομαι [1]καὶ τὰ παρ' ὑμῶν ἐν τοῖς Φωκεῦσι γενέσθαι. παρῆσαν γὰρ οἱ τῶν Φωκέων πρέσβεις ἐνθάδε, καὶ ἦν αὐτοῖς, καὶ τί ἀπαγγελοῦσιν οὗτοι, καὶ τί ψηφιεῖσθε ὑμεῖς, ἐπιμελὲς εἰδέναι. οὐκοῦν εἰκὰς, ᾗ τίθεμεν πυθέσθαι τοὺς Φωκέας τὰ παρ' ὑμῶν. ἀπὸ γὰρ τῆς ἕκτης εἰς ταύτην, πέμπτη γίνεται. ὑστέρα τοίνυν δεκάτη. ἐνάτη. ὀγδόη.

[1] Deest καί.

XXVIII. Τρίτη.
XXIX. Δευτέρα.
XXX. Ἔνη καὶ Νέα.

Vir doctissimus Vincent. Contarenus huic rei impendit Variar. suarum Lectionum Cap. XVII. quem juvabit consulere, cum ob rationes temporis probe subductas, tum quod historiam hujus Orationis in initio Capitis breviter et luculente describit. Adde eruditissimum Virum, Edoard. Corsinium in Fastis Attic. Dissert. II. n. XV. Taylor.

Τρεῖς μῆνας ὅλους] Ita infra §. μζ'. *ante med.* τρεῖς μῆνας ὅλους ἀποδημήσαντες. Et De Cor. §. ι'. *in init.* οἱ χρηστοὶ πρέσβεις οὗτοι καθῆντο ἐν Μακεδονίᾳ τρεῖς ὅλους μῆνας. Quod si, ut certissime constat, peregre profecti sint Legati post diem tertium Munychionis, (sit v. g. Martius Mensis. Et ita est præter-propter) redierunt die 13. Scirrhophorionis, (vel Maii) errat Noster in calculo. Sed in his rebus non exspectamus rigorem supputationis: licet Vox ὅλους, *totos*, id exspectare permittat. Sufficit, si fuerit bimestre spatium, *et quod excurrit*. Venia ea facile conceditur, præsertim si amplificandi studio id ab Oratore dicitur. Vid. Contaren. l. c. Idem.

Τρίτῃ ἐπὶ δέκα] Ita edidimus, moti auctoritate Bodl. et Reg. α. non δεκάτῃ, ut alii repræsentant. Modo dixerat, eadem ratione, ἐνάτῃ ἐπὶ δέκα: quanquam et ibi obtinet apud vetusta quædam exemplaria, uti β. ε. ἐνάτῃ ἐπὶ δεκάτῃ. Sed corrupte, ut arbitror, et contra communem usum scribendi. Et similiter infra v. 11. τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δεκάτῃ Codd. β. δ. ε. Idem.

Πεμπταῖα] Τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ τοῖς Φωκεῦσιν ἀπηγγέλθαι. Post [§. κς'. *ante med.*] dicet πέντε γεγόνασιν ἡμέραι μόναι, ἐν αἷς οὗτος ἀπήγγειλε τὰ ψευδῆ, ὑμεῖς ἐπιστεύσατε, οἱ Φωκεῖς ἐπύθοντο, ἐνέδωκαν ἑαυτοὺς, ἀπώλοντο. Sic autem numerabis 16. 17. 18. 19. 20. Wolf.

Καὶ ἦν αὐτοῖς] Verba sic ordina: καὶ ἦν ἐπιμελὲς αὐτοῖς εἰδέναι, καὶ τί ἀπαγγελοῦσιν οὗτοι, καὶ τί ὑμεῖς ψηφιεῖσθε. Idem.

Ὑστέρα τοίνυν δεκάτη] Non ea, quam εἰκάδα modo dixit, sed a tempore habitæ Concionis. Retro autem numerat Demosthenes, (ut opinor) ut ostendat, brevissimum tempus intercessisse inter pollicitationes Æschinis, et Phocense excidium. Idem. Minime gentium. Progreditur noster in numerando ea, quæ evenerunt post diem vigesimum. Id quod fiebat apud Athenienses ordine retrogrado. Quod quanquam plurimis notum est, non tamen gravabor verba Ulpiani ad hunc locum exscribere. Εἶτα, id est, post diem vigesimum, λοιπὸν ἐκ τῆς πρώτης καὶ εἰκάδος ἐξ ὑποστροφῆς λέγοντες τὴν πρώτην εἰκάδα, (corrige τὴν πρώτην καὶ εἰκάδα), δεκάτην, καὶ τὴν δευτέραν (iterum corrige), ἐνάτην, καὶ τὴν τρίτην εἰκάδα (iterum) ὀγδόην, καὶ ὁμοίως οὕτως ἕως τῆς τριακάδος. Jam ab hoc computo recens ita Demosthenem eris interpretaturus. *Scirrhophorionis dies vigesimus: Postridie vigesimus primus,* (Attico computo, δεκάτη sc. μηνὸς φθίνοντος, cursu retrogrado) *deinde vigesimus secundus, tertius: eo die factum est fœdus.* Concordat Interpretatio Etrusca: *A' venti adunque pogniamo — Seguono poi i vent'uno, i ventidua, i ventitre.* Et similiter in sequentibus. Miror, hæc tam protrita non vidisse Wolfium. Et qui hæc non viderit, næ ille de tota hac supputatione et calculo Demosthenis nihil omnino intelliget. Ergo v. 2. τετράδι φθίνοντος Tu interpreteris *die mensis vigesimo septimo:* non decimo *quarto.* et v. 7. ὀγδόη. ἑβδόμη. ἕκτη. πέμπτη. τετρὰς, ita expones: *Dies Scirrhophorionis vigesimus tertius — quartus — quintus — sextus — septimus,* vel, τετρὰς φθίνοντος. Intervallum nimirum dierum quinque, quo sane utrinque contigit, ut et ea, quæ Athenis gesta essent, rescirent Phocenses, et quæ in Phocide, renunciarentur Athenis. Taylor.

ταύτῃ ἐγίγνοντο αἱ σπονδαὶ, καὶ πάντα τἀκεῖ πράγματα ἀπολώλει, καὶ τέλος εἶχε. [1]τῷ τοῦτο δῆλον; τῇ τετράδι [2]φθίνοντος, ἐκκλησιάζετε μὲν ὑμεῖς τότ' ἐν Πειραιεῖ, περὶ
360 τῶν ἐν τοῖς νεωρίοις, ἧκε δὲ Δέρκυλλος ἐκ Χαλκίδος, καὶ ἀπήγγειλεν ὑμῖν, ὅτι πάντα τὰ πράγματα ἐγκεχείρικε Θηβαίοις ὁ Φίλιππος· καὶ πέμπτην ἡμέραν εἶναι ταύτην ἐλογίζετο, ἀφ' οὗ γεγόνασιν αἱ σπονδαί. ὀγδόη τοίνυν. ἑβδόμη. ἕκτη. πέμπτη. τετράς. αὐτὸ συμβαίνει, εἰς ταύτην εἶναι πέμπτην. οὐκοῦν τοῖς χρόνοις οἷς ἀπήγγελλον,

[1] τῷ

[2] φθίνοντος. ἐκκλ. μὲν * γὰρ ὑμεῖς

Ταύτῃ ἐγίγνοντο αἱ σπονδαὶ] Sub. τῶν Φωκέων πρὸς Φίλιππον τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν Ἀθήνησιν ἐκκλησίαν, hoc est, 24. Maii, qui est ἡ τετρὰς φθίνοντος, vel, ἡ τετάρτη ἐπὶ εἰκάδι, vel, ἡ ἑβδόμη φθίνοντος. Sin a tempore supputes, quo Phocenses Atheniensem Concionem cognoverunt, decimus inde dies erit 30. Maii, nonus, 29. octavus, 28. Ego dubitationem meam fateor. Wolf. Qui ea legerit, quæ modo annotavi, eum de hoc loco *dubitare* non sinam. Taylor.

Τῷ τοῦτο δῆλον;] Ἀντὶ τοῦ, τίνι σημείῳ &c. Wolf.

Τῇ τετράδι φθίνοντος] Τῇ εἰκοστῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ Σκιῤῥοφοριῶνος. Τετρὰς hic non significat quartam lunam, de qua Proverbium, τῇ τετράδι γεγονέναι, sed simpliciter, τὴν τετάρτην μετὰ τὴν εἰκάδα, nisi forte a trigesimo die mensis sit retro numerandum. Ita cadet ἡ τετρὰς in 27. Maii, nec erit ἡ τετάρτη φθίνοντος. Fuit et ἡ τετρὰς ἱσταμένου, Mercurio sacra, id est, quartus cujusque mensis dies, seu pridie Nonas. Nomina illa Decuriarum Mensis, ἱσταμένου — μεσοῦντος — φθίνοντος, ἀπιόντος, ἢ λήγοντος satis nota sunt. Ulpiani autem hujus loci Enarratio corrupta, et Supputatio hæc obscura est, quod non satis constat, mihi quidem, unde, aut cur, ordiatur ad hunc modum. Qua de ratione etiam in Orat. περὶ Συμμοριῶν sum conquestus. καὶ ἴσως πανούργημά τι ῥητορικὸν τῇ συγχύσει τῶν ἀριθμῶν ἐμβωλεύει. Idem.

Ἐν Πειραιεῖ] Alias ἡ Πνὺξ locus Concionum fuit. Nunc in Piræeo portu, a quo utique navalia non longe abfuerunt. Idem.

Ὀγδόη τοίνυν] S. φθίνοντος. Hoc est, 23. 24. 25. 26. Idem. Aliquando expergiscitur bonus Homo, et ad se redit. Tayl.

Τετρὰς] Si τετάρτη φθίνοντος, est 27. Sin τετρὰς, ἡ τετάρτη ἐπὶ εἰκάδι., 24. Wolf.

Αὐτὸ] Sc. τὸ πρᾶγμα. *Res ipsa convenit.* Plene in Midiana, p. 517. 15. Ed. Reisk. ὡς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα μαρτυρεῖ. Vel τοὔργον, ut in Timocratea, p. 705. 4. Ed. Reisk. Markland.

Ibid. Lambinus, deleta præpositione, legit, αὐτὸ συμβαίνει ταύτην εἶναι πέμπτην. Quod non improbo, et confirmat, quod in superioribus admonebam, scil. *Perinde est: utrinque evenit,* τὸ αὐτὸ συμβαίνει, utrum a Phocide Athenas, an ab Athenis Phocida nuncietur. Taylor.

οἷς ἔγραφον, πᾶσιν ἐξελέγχονται συνηγωνισμένοι Φιλίππῳ, καὶ συναίτιοι γεγονότες τοῦ τῶν Φωκέων ὀλέθρου.

κά. Ἔτι τοίνυν τὸ, μηδεμίαν τῶν πόλεων τῶν ἐν Φωκεῦσιν ἁλῶναι πολιορκίᾳ, μηδ' ἐκ προσβολῆς κατὰ κράτος, ἀλλ' ἐκ τοῦ σπείσασθαι πάντας ἄρδην ἀπολέσθαι, μέγιστόν ἐστι σημεῖον τοῦ διὰ τούτους πεισθέντας αὐτοὺς, ὡς ὑπὸ τοῦ Φιλίππου σωθήσονται, ταῦτα παθεῖν· οὐ γὰρ ἐκεῖνόν γε ἠγνόουν. φέρε δή μοι καὶ τὴν συμμαχίαν τὴν τῶν Φωκέων, καὶ τὰ δόγματα, ὑφ' ὧν καθεῖλεν αὐτῶν τὰ τείχη, ἵν' εἰδῆτε, οἵων ὑπαρχόντων αὐτοῖς παρ' ὑμῶν, οἵων ἔτυχον διὰ τούτους, τοὺς θεοῖς ἐχθρούς. λέγε.

ΣΥΜΜΑΧΙΑ [1]ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΚΑΙ ΦΩΚΕΩΝ.

Ἃ μὲν τοίνυν ὑπῆρχε παρ' ὑμῶν αὐτοῖς, ταῦτ' ἐστὶ, φιλία, συμμαχία, βοήθεια· ὧν δ' ἔτυχον διὰ τοῦτον, τὸν βοηθῆσαι κωλύσαντα ὑμᾶς ἀκούσατε. λέγε.

ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΦΩΚΕΩΝ.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. ὁμολογία Φιλίππου καὶ Φωκέων φησὶν, οὐχὶ Θηβαίων καὶ Φωκέων, οὐδὲ Θετταλῶν καὶ Φωκέων, οὐδὲ Λοκρῶν, οὐδ' ἄλλου τῶν παρόντων οὐδενός. καὶ πάλιν, παραδοῦναι δὲ τὰς πόλεις [2]φησὶ Φωκέας Φιλίππῳ, οὐχὶ Θηβαίοις, οὐχὶ Θετταλοῖς, οὐδὲ ἄλλῳ οὐδενί. 361
διὰ τί; ὅτι Φίλιππος ἀπηγγέλλετο πρὸς ὑμᾶς ὑπὸ τούτου, ἐπὶ τῇ τῶν Φωκέων σωτηρίᾳ παρεληλυθέναι. τούτῳ δὴ [3]πάντ' ἐπίστευον, καὶ πρὸς τοῦτον [4]πάντ' ἐσκόπουν·

[1] [ἀθηναίων καὶ] [2] (φησὶ) [3] πάντες
[4] [πάντ' ἐσκόπουν, πρὸς τοῦτον] πάντες ἐποιοῦντο

κα'. Σπείσασθαι] S. τοὺς Φωκέας. Mox [v. 12.] ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΚΑΙ ΦΩΚΕΩΝ. Wolf. Πείσασθαι habent Editi præter Parisienses. Ubi renovari voluit Lambinus. Rectius manuscripti nostri, ut edidimus. Taylor.

Καθεῖλεν] Nempe Φίλιππος. Auger.

ΣΥΜΜΑΧΙΑ κ. τ. λ.] Pro Συμμαχία Θηβαίων καὶ Φωκέων, in nostro Ἀθηναίων καὶ Φωκέων erat. Atque ita legendum esse superiora et antecedentia verba confirmant. Obsop. Θηβαίων quoque Ald. Hervag. aliique. Sed Editiones, quæ rite procurabantur, ut oportebat, et Codd. nonnulli, inter quos Altemps. et Askew. In Codd. α. δ. Aug. Harl. desunt verba Ἀθηναίων καὶ, et exaratur solummodo Συμμαχία Φωκέων. Quod est inhonestum. Cæterum multas turbas dederunt propter similitudinem voces Θηβαίων et Ἀθηναίων. Nam prima litera abrasa in hac posteriore voce, non multum abludunt. Notavi et confirmavi pluribus ad Leptineam pag. 489. 10. Ed. Reisk. Et juvabit quoque adjicere, quæ produxit Cl. Valesius ad pag. 155. Harpocrationis. Taylor.

Παρόντων] F. ἁπάντων, ut §. κγ'. ante med. καὶ οὐδενὶ τῶν ἁπάντων ἄλλῳ γεγονός. Markland. Felicissime. πάντων Cod. Reg. α. Idem.

Πρὸς τοῦτον κ. τ. λ.] Voces istæ πρὸς

πρὸς τοῦτον ἐποιοῦντο τὴν εἰρήνην. λέγε δὴ τἀπίλοιπα, καὶ σκοπεῖτε [1]τί πιστεύσαντες, [1]τί ἔπαθον. ἆρά γε ὅμοια, ἢ παραπλήσια, οἷς οὗτος ἀπήγγειλε; λέγε.

ΔΟΓΜΑ ΑΜΦΙΚΤΥΟΝΩΝ.

Τούτων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεινότερα οὐ γέγονεν, οὐδὲ μείζω πράγματα ἐφ' [2]ὑμῶν ἐν τοῖς Ἕλλησιν· οἶμαι δ' οὐδ' ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ. τηλικούτων μέντοι, καὶ τοιούτων πραγμάτων εἷς ἀνὴρ [3]κύριος Φίλιππος γέγονε διὰ τούτους, οὔσης τῆς Ἀθηναίων πόλεως, ἣ προεστάναι τῶν Ἑλλήνων πάτριον, καὶ μηδὲν τοιοῦτον περιορᾷν γιγνόμενον.

κβ'. Ὃν μὲν τοίνυν τρόπον οἱ ταλαίπωροι Φωκεῖς ἀπολώλασιν, οὐ μόνον ἐκ τῶν δογμάτων τούτων ἐστὶν ἰδεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἃ πέπρακται. θέαμα δεινὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἐλεεινόν. ὅτε γὰρ νῦν ἐπορευόμεθα εἰς Δελφοὺς, ἐξ ἀνάγκης ἦν ὁρᾷν [4]ἡμῖν πάντα ταῦτα, οἰκίας κατεσκαμμένας, τείχη περιῃρημένα, χώραν ἔρημον τῶν ἐν ἡλικίᾳ, γύναια δὲ, καὶ παιδάρια ὀλίγα, καὶ πρεσβύτας ἀνθρώπους οἰκτρούς· ὅλως δὲ, οὐδ' ἂν εἷς ἐφικέσθαι δύναιτο [5]τῷ λόγῳ τῶν ἐκεῖ κακῶν νῦν ὄντων. ἀλλὰ μὴν, ὅτι τὴν ἐναντίαν ποτὲ Θηβαίοις ψῆφον ἔθεντο οὗτοι περὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἀνδραποδισμοῦ προτεθεῖσαν, ὑμῶν ἔγωγε ἀκούω πάντων.
362 τίνα ἂν οὖν οἴεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς προγόνους ὑμῶν, εἰ λάβοιεν αἴσθησιν, ψῆφον ἢ γνώμην θέσθαι περὶ [6]τῶν τοῦ

[1] τί] οἷα [2] ἡμῶν [3] κύριος εἷς ἀνὴρ [4] ἡμῖν ὁρᾷν [5] τῷ λόγῳ δύναιτο
[6] τῶν αἰτίων τοῦ τῶν φωκέων ὀλέθρου;

τοῦτον (vel cum nonnullis πρὸς τοῦτο) πάντ' ἐσκόπουν, desunt in Codd. Regg. α. ε. et in Harleiano nostro. Et profecto melius absunt. Eas natas esse arbitror a sequentibus, quæ in Veneto exemplari ita leguntur, πρὸς τοῦτον πάντες ἐποιοῦντο. Idem.

Τί ἔπαθον] Excidii Phocensium descriptionem vide apud Diodorum, [lib. 16.] folio Græco 542. Wolf.

Δόγμα] Lege Δόγματα. Supra v. 9. p. 232. et §. κβ'. in init. Markland.

Ὑμῶν] F. ἡμῶν, ut §. κγ'. in init. Markland. Vid. Var. Lect.

Οὐδ' ἐν τῷ πρόσθεν] Χρόνῳ lege. Wolf.

κβ'. Ἐναντίαν—ψῆφον] Thebani, victis ad Ægospotamos Atheniensibus, in Concilio pronunciarunt, Athenas delendas esse, et Atticam pascuis ovium assignandam. Quibus adversatos fuisse Phocenses hic tradit Demosthenes, cum nec Lacedæmonii committendum censerent, τὴν Ἑλλάδα ἑτερόφθαλμον γίνεσθαι. Idem.

Οὗτοι] Nempe Φωκεῖς. Auger.

Προστεθεῖσαν] Lege προτεθεῖσαν. Wolf. Recte. Nam προστεθεῖσαν, quod exibat e prelo Benenati, aliorumque, erat a mala manu. Sinceriorem lectionem agnoscit Cod. Paris. α. item Bodl. et MSS. Felician. Recte etiam Ulpianus noster, dum historiam hujus loci enarrat: Κρατήσαντες—οἱ Λακεδαιμόνιοι—προέθεντο ψῆφον περὶ τῶν Ἀθηναίων. Non potuit melius. Dixi liberius de hoc errore Codicum facillimo, ad Lysiam, Orat. I. pag. 23. Not. 50. et ad Timocrateam pag. 715. 13. Ed. Reisk. Taylor.

Περὶ τοῦ τῶν] [Ita Aldus.] M. Περὶ τῶν τοῦ τῶν: ac potius, quia molesta est tot

Φωκέων ὀλέθρου αἰτίων; ἐγὼ μὲν γὰρ [1] οἶμαι, κἂν καταλεύσαντας αὐτοὺς ταῖς ἑαυτῶν χερσὶ καθαροὺς ἔσεσθαι νομίζειν. πῶς γὰρ οὐκ αἰσχρὸν, μᾶλλον [2] δὲ τίς ἐστιν ὑπερβολὴ τούτου, τοὺς σεσωκότας ἡμᾶς τότε, καὶ τὴν σώζουσαν περὶ ἡμῶν ψῆφον θεμένους, τούτους τῶν ἐναντίων τετυχηκέναι διὰ τούτους, καὶ περιῶφθαι τοιαῦτα πεπονθότας, οἷα οὐδένες ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων; τίς οὖν ὁ τούτων αἴτιος; τίς ὁ ταῦτα φενακίσας; οὐκ οὗτος;

κγ΄. Πολλὰ μὲν τοίνυν ἄν τις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιππον εὐδαιμονίσας τῆς τύχης, εἰκότως [3] τοῦτο μάλιστ᾽ ἂν εὐδαιμονίσειεν ἁπάντων, ὃ, μὰ τοὺς θεοὺς καὶ τὰς θεὰς, οὐκ ἔχω λέγειν ἔγωγε ἄλλον, ὅς τις εὐτύχηκεν ἐφ᾽ ἡμῶν. τὸ μὲν γὰρ πόλεις μεγάλας εἰληφέναι, καὶ χώραν πολλὴν ὑφ᾽ ἑαυτῷ πεποιῆσθαι, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, ζηλωτὰ μὲν ἐστιν, οἶμαι, καὶ λαμπρά· πῶς γὰρ οὔ; ἔχοι δ᾽ ἄν τις εἰπεῖν πεπραγμένα καὶ ἑτέροις πολλοῖς. ἀλλ᾽ [4] ἐκεῖνο ἴδιον, καὶ οὐδενὶ τῶν ἁπάντων ἄλλῳ γεγονὸς εὐτύχημα. τὸ ποῖον; τὸ, ἐπειδὴ πονηρῶν ἀνθρώπων εἰς τὰ πράγματα αὐτῷ ἐδέησε, πονηροτέρους εὑρεῖν, ἢ ἐβούλετο. πῶς γὰρ οὐχ οὗτοι τοιοῦτοι δικαίως ὑποληφθεῖεν ἂν, εἴγε ἃ [5] ὑπὲρ ὧν αὐτὸς Φίλιππος, τηλικούτων ὄντων αὐτῷ τῶν διαφόρων, οὐκ ἐτόλμα ψεύσασθαι, [6] οὔτ᾽ εἰς ἐπιστολὴν γράψαι οὐδεμίαν, οὐδὲ πρεσβευτὴς οὐδεὶς εἶπε τῶν παρ᾽ ἐκείνου· ἐπὶ ταῦτα

[1] οἴομαι [2] δ᾽, εἴ τίς [3] * τούτου [4] ἐκεῖνό γ᾽ ἴδιον [5] ὑπὲρ αὐτοῦ Φίλιππος [6] * οὐδ᾽ αὐτὸς εἰς

articulorum repetitio, περὶ τῶν τοῦ Φωκέων ὀλέθρου αἰτίων. Wolf. Satius cum Harl. περὶ τῶν αἰτίων τοῦ (non τῆς, ut MS.) τῶν Φωκέων ὀλέθρου. Taylor.

Ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι κ. τ. λ.] Dubitatio hic subit, referendumne sit τὸ καθαροὺς ad homicidii crimen, quod quidem nullum futurum videtur in pœna proditorum: an ad crimen perfidiæ et ingratitudinis, quo spectare videntur et præcedentia et subsequentia. Nempe proditionis crimine primum legati, deinde civitas ipsa teneri videbatur, nisi vindicaret. Tu, si ita sentias; rescribe, καθαροὺς οὐκ ἔσεσθαι, vel, si malis, οὐκ ἂν καταλεύσαντας, vel etiam; οὐ κἂν καταλεύσαντας. Jurin.

Τούτου] Nempe τοῦ αἰσχροῦ. Auger.

Τίς ἐστιν ὑπερβολὴ] Editi omnes ante Wolfium, et manuscripti quoque, μᾶλλον δὲ, εἴ τις ἐστὶν ὑπερβολή. Et tum deesse aliquid suspicarer post τοῦτο, hoc pacto: πῶς γὰρ οὐκ αἰσχρὸν, μᾶλλον δὲ, εἴ τις ἐστὶν ὑπερβολὴ τούτου, πῶς οὐκ ἀσεβέστατον; vel aliquid simile. Taylor.

κγ΄. Ἄλλο] Lege ἄλλῳ. Wolf. ἄλλο enim plurimi: et in aliis prorsus deerat. Taylor.

Ἃ ὑπὲρ ὧν] Alterum horum ex margine esse opinor: et ultimum potius, nempe ὑπὲρ ὧν. Ita primitus, εἴγε ἃ αὐτὸς Φίλιππος—οὐκ ἐτόλμα ψεύσασθαι. Aliquis deinde explicavit ἃ ὑπὲρ ὧν. Sequiores utrumque admiserunt. Markland. E nostris, pro εἴγε, οἵγε, et nonnulli, οἵγε ἃ Φίλιππος, cæteris neglectis. Cod. Reg. a. εἴγε ὑπὲρ ὧν, omisso prænomine. In pluribus, εἴγε ἃ ὑπὲρ αὐτοῦ Φίλιππος—οὐκ ἐτόλμα ψεύσασθαι. Taylor.

Γράψαι] Constantius exarari in MSS. video ἔγραψεν. οὔτ᾽ εἰς ἐπιστολὴν, vel, abjecta præpositione, οὔτ᾽ ἐπιστολὴν ἔγραψεν οὐδεμίαν. Ita plurimi. Idem.

οὗτοι μισθώσαντες ἑαυτοὺς, ὑμᾶς ἐξηπάτων; καὶ ὁ μὲν Ἀντίπατρος, καὶ ὁ Παρμενίων, δεσπότῃ διακονοῦντες, καὶ
363 οὐ μέλλοντες μετὰ ταῦθ᾽ ὑμῖν ἐντεύξεσθαι, ὅμως τοῦθ᾽ εὕροντο, τὸ μὴ δι᾽ αὐτῶν ὑμᾶς ἐξαπατηθῆναι· οἱ δὲ Ἀθηναίων, τῆς ἐλευθερωτάτης πόλεως, πρέσβεις ταχθέντες, ὑμᾶς, οἷς ἀπαντῶντας ἐμβλέπειν, οἷς συζῆν ἀνάγκη τὸν λοιπὸν βίον, καὶ ἐν οἷς εὐθύνας ἤμελλον δώσειν τῶν πεπραγμένων, τούτους ἐξαπατᾶν ὑπέστησαν. πῶς ἂν ἄνθρωποι κακίους, ἢ μᾶλλον ἀπονενοημένοι τούτων γένοιντο;

κδ΄. Ἵνα τοίνυν εἰδῆτε, ὅτι καὶ κατάρατός ἐστιν ὑφ᾽ ὑμῶν, καὶ οὐδ᾽ ὅσιον ὑμῖν οὐδ᾽ εὐσεβές ἐστι τοιαῦτα ἐψευσμένον αὐτὸν ἀφεῖναι, λέγε τὴν ἀρὰν, καὶ ἀνάγνωθι λαβὼν τὴν ἐκ τοῦ νόμου ταυτηνί.

ΑΡΑ.

Ταῦθ᾽ ὑπὲρ ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καθ᾽ ἑκάστην ἐκκλησίαν ὁ κῆρυξ εὔχεται, νόμῳ προστεταγμένα, καὶ ὅταν ἡ βουλὴ κάθηται, παρ᾽ ἐκείνῃ πάλιν. καὶ ταῦτ᾽ οὐκ ἔνεστιν εἰπεῖν τούτῳ, ὡς οὐκ εὖ ᾔδει· ὑπογραμματεύων γὰρ ὑμῖν, καὶ ὑπηρετῶν τῇ βουλῇ, αὐτὸς ἐξηγεῖτο τὸν νόμον τοῦτον τῷ κήρυκι. πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον, καὶ ὑπερφυὲς ἂν πεποιηκότες ὑμεῖς εἴητε, εἰ ἅρ᾽ ἃ προστάττετε, μᾶλλον δ᾽ ἀξιοῦτε [1] ποιήσειν ὑπὲρ ὑμῶν τοὺς θεοὺς, ταῦτ᾽ αὐτοὶ κύριοι γεγενημένοι τήμερον μὴ ποιήσετε· ἀλλ᾽ ὃν ἐκείνοις εὔχεσθε ἐξώλη ποιεῖν, αὐτὸν, καὶ γένος, καὶ οἰκίαν, τοῦτον ἀφίετε

[1] ποιεῖν

Καὶ ὁ μὲν Ἀντίπατρος κ. τ. λ.] Restituendum est καὶ εἴγε ὁ μὲν Ἀ. Aut ea vox saltem subintelligenda est. Uno enim spiritu, uno tenore orationis dixit Demosthenes: πῶς γὰρ—εἴγε ἃ αὐτὸς Φίλιππος—καὶ εἴγε ὁ μὲν Ἀντίπατρος κ. τ. λ. Quo admisso, Interrogationis nota recte apponetur clausulæ orationis, ad vocem ὑπέστησαν. Idem.

Ἀθηναίων] F. leg. Ἀθηνῶν. Auger. Vid. Var. Lect.

κδ΄. Κατάρατος] Refertur ad Æschinem. Idem.

Λέγε] Vid. Var. Lect.

Ὑπογραμματεύων γὰρ ὑμῖν—αὐτὸς ἐξηγεῖτο τὸν νόμον τοῦτον τῷ κήρυκι] Id est, *cum enim scribæ officio fungeretur, ipse apud vos* (ad judices loquens) *recitanti præconi legis hujus verba præibat.* Id enim a Latinis *præire* dicitur, quæ Græcis est ἐξηγεῖσθαι, καὶ προοδοποιεῖν. Plinius in epistolis de pseudochristianis quibusdam loquens. "Cum præeunte me, inquit, deos appellarent, et imagini tuæ, quam propter hoc jusseram cum simulacris numinum afferri, thure ac vino supplicarent." *præeunte me* dixit, id est, verba præloquente. Livius lib. 8. de Decio devovente se: "Agedum, inquit, pontifex pop. Rom. præi verba quibus me pro legionibus devoveam." Bud. in Pandect. *Ex edit.* Hervag.

Ἐξηγεῖτο] Demosthenes ἐν τῷ κατ᾽ Αἰσχίνου· Αὐτὸς ἐξηγεῖτο τὸν νόμον τῷ κήρυκι, ἀντὶ τοῦ, ὑπηγόρευεν. Priscian. col. 1182. Taylor.

αὐτοί; μηδαμῶς. ὃς γὰρ ἂν ὑμᾶς λάθῃ, τοῦτον ἀφίετε τοῖς θεοῖς κολάζειν· ὃν [1] δ’ αὐτοὶ λάβητε, μηκέτ’ ἐκείνοις περὶ τούτου προστάττετε.

κέ. Εἰς τοίνυν [2] τοῦτ’ ἀναιδείας, καὶ τόλμης ἥξειν [3] αὐτὸν ἀκούω, ὥστε πάντων τῶν πεπραγμένων ἐκστάντα, ὧν ἀπήγγειλεν, ὧν ὑπέσχετο, ὧν πεφενάκικε τὴν πόλιν, ὥσπερ ἐν ἄλλοις τισὶ κρινόμενον, καὶ οὐκ ἐν ὑμῖν τοῖς πάντ’ 364
εἰδόσι, πρῶτον μὲν Λακεδαιμονίων, εἶτα Φωκέων, εἶθ’ Ἡγησίππου κατηγορήσειν. ἔστι δὲ ταῦτα γέλως, μᾶλλον δὲ ἀναισχυντία δεινή. ὅσα γὰρ νῦν ἐρεῖ περὶ τῶν Φωκέων, ἢ τῶν Λακεδαιμονίων, ἢ τοῦ Ἡγησίππου, [4] ἢ ὡς Πρόξενον οὐχ ὑπεδέξαντο, [4] ἢ ὡς ἀσεβεῖς εἰσὶν, [5] ἢ ὅ, τι ἂν δή ποτε αὐτῶν κατηγορῇ, πάντα δήπου ταῦτα πρὸ τοῦ τοὺς πρέσβεις τούτους δεῦρ’ ἥκειν, ἐπέπρακτο· καὶ οὐκ ἦν ἐμποδὼν τῷ τοὺς Φωκέας σώζεσθαι. ὡς τίς φησιν; Αἰσχίνης αὐτὸς οὑτοσί. οὐ γὰρ ὡς, εἰ μὴ διὰ Λακεδαιμονίους, οὐδ’ ὡς, εἰ μὴ Πρόξενον οὐχ ὑπεδέξαντο, οὐδ’ ὡς, εἰ μὴ δι’ Ἡγήσιππον, οὐδ’ ὡς, εἰ μὴ διὰ τὸ, καὶ τὸ, ἐσώθησαν ἂν οἱ Φωκεῖς, οὐχ οὕτω τότε ἀπήγγειλεν· ἀλλὰ πάντα ταῦθ’ ὑπερβὰς διαῤῥήδην ἥκειν ἔφη πεπεικὼς Φίλιππον, Φωκέας σώζειν, τὴν Βοιωτίαν οἰκίζειν, ὑμῖν τὰ πράγματα οἰκεῖα ποιεῖν, ταῦτα πεπράξεσθαι [6] δυοῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν, [7] διὰ ταῦτα χρήμαθ’ ἑαυτῷ τοὺς Θηβαίους ἐπικεκηρυχέναι.

[1] δ’ ἂν αὐτοὶ [2] τοῦτο τοίνυν [3] αὐτὸν ἥξειν [4] Deest ἢ. [5] ὡς [6] δυεῖν [7] καὶ διὰ

κέ. Ἢ ὅ, τι] Cum nonnullos, immo plurimos, Codd. vidi, ut Ven. Lind. Harl. Ital. Obsop. Aug. constanter insinuare ὡς ante ὅ, τι, scil. ἢ ὡς, ὅ, τι (Ask. quidem ὡς ὅτι pro ἢ ὅτι) arbitrabar hoc non temere aut inconsulto factum: et judicabam protinus, aliquid latere, ἢ ὡς ἀσεβεῖς εἰσὶν, ἢ ὡς *** Quid esset interea, quod latebat, hoc eruere desperabam, cum Codd. de ea re prorsus tacuerunt. Ecce mihi præsto fuit ex insperato Ulpianus, cujus scholion adhibere lectorem meum admoneo: nam ad totius hujusce loci illustrationem multum conferet; præcipue autem eam medicinam adferet, quam memoravi. Ecce enim: Φωκέων κατηγορεῖ, διότι—Πρόξενον—οὐ προσεδέξαντο, κατάλυσιν τῶν πόλεων ὑποπτεύσαντες, ἐντεῦθεν πονηροὺς Φωκέας ἐκάλεσεν· ἀσεβεῖς δὲ, ὅτι—τὰς μυστηριώδεις σπονδὰς οὐκ ἐδέξαντο—ὅθεν αὐτοὺς καὶ ἀσεβεῖς ὠνόμασεν. Lege ergo in Textu, ἢ ὡς ἀσεβεῖς εἰσὶν, ἢ ὡς πονηροὶ, ἢ ὅ, τι ἂν δήποτε αὐτῶν κατηγορῇ. Taylor.

Ὡς τίς φησιν; Αἰσχίνης αὐτὸς] Est hæc Subjectio. *Quis hoc dicit? Æschines ipse.* οὐχ ὑπεδέξαντο v. 17. lege. S. οἱ Φωκεῖς. Wolf. Legitur in Cod. Vaticano, uti discimus ex marg. Exemplaris Altemps. ὥς που φησὶν Αἰσχίνης οὑτοσί. Plurimi item Codd. ὥς πού φησιν. Tum ista Wolfiana distinctione nihil opus erit. Taylor.

Ἂν] Inserui auctoritate Codd. Paris. Obsop. et Ask. ἴσ. ἂν οὕτως ὀρθῶς, sc. οὐ σωθήσονται Φωκεῖς. Ita marg. Altemps. Idem. Cujus annotationis sententiam haud percipio. Reisk. At, si Wolfianum, in quo legitur ἐσώθησαν οἱ Φ. sine ἂν, cum textu Taylori contulisset V. D., umbras illico, ni fallor, facile discussisset.

Πεπράξεσθαι] Verba hæc adducit Priscianus, col. 1185. ordine inverso, δυοῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν ταῦτα πεπράξεσθαι. Taylor.

κϛ΄. Μὴ τοίνυν ἃ πρὸ τοῦ τοῦτον ἀπαγγεῖλαι ταῦτα ἐπέπρακτο ἢ Λακεδαιμονίοις, ἢ Φωκεῦσιν, ἀκούετε, μηδὲ ἀνέχεσθε, μηδὲ κατηγορεῖν ἐᾶτε Φωκέων, ὡς πονηροί. οὐδὲ γὰρ Λακεδαιμονίους διὰ [1] τὴν ἀρετήν ποτε ἐσώσατε, οὐδὲ τοὺς καταράτους Εὐβοέας τουτουσὶ, οὐδὲ ἄλλους πολλούς· ἀλλ’ ὅτι συμφέρον ἦν, σῶς εἶναι, τῇ πόλει, ὥσπερ Φωκέας νυνί. καὶ τί, τῶν Φωκέων, ἢ τῶν Λακεδαιμονίων, ἢ ὑμῶν, ἢ ἄλλου τινὸς [2] ἀνθρώπου, μετὰ τοὺς παρὰ τούτου λόγους ἐξαμαρτόντος, οὐκ ἀπέβη τὰ πρὸς ὑμᾶς ὑπὸ τούτου τότε
365 ῥηθέντα· τοῦτ’ ἐρωτᾶτε. οὐ γὰρ ἕξει δεῖξαι. πέντε γὰρ γεγόνασιν ἡμέραι μόναι, ἐν αἷς οὗτος ἀπήγγειλε τὰ ψευδῆ· ὑμεῖς ἐπιστεύσατε· οἱ Φωκεῖς ἐπύθοντο· ἐνέδωκαν ἑαυτούς· ἀπώλοντο. ὅθεν, οἶμαι, καὶ δηλόν ἐστι σαφῶς, ὅτι πᾶσα [3] ἀπάτη καὶ τέχνη συνεσκευάσθη τοῦ περὶ τοὺς Φωκέας ὀλέθρου. ὃν μὲν γὰρ χρόνον οὐχ οἷός τ’ ἦν ἐλθεῖν ὁ Φίλιππος [4] διὰ τὴν εἰρήνην, ἀλλ’ ἦν ἐν παρασκευῇ, τοὺς Λακεδαιμονίους μετεπέμπετο, πάντα τὰ πράγματα ὑποσχόμενος πράξειν [5] ἐκείνοις, ἵνα μὴ δι’ ὑμῶν αὐτοὺς [6] οἱ Φωκεῖς ὑποποιήσωνται· ἐπειδὴ δὲ ἧκεν εἰς Πύλας, οἱ Λακεδαιμόνιοι δ’

[1] τὴν αὐτῶν ἀρετήν [2] ἀνθρώπων [3] ἡ ἀπάτη [4] μετὰ [5] ἐκείνοις ὑποσχόμενος πράξειν [6] οἱ φωκεῖς αὐτοὺς

κϛ΄. Ὡς πονηροὶ] Ὡς πονηρῶν legendum. Spectat enim præcedentem genitivum Φωκέων. Obsop. Ita MSS. Felic. et Man. Ita Exemplar D. Askew. Taylor.

Ἀρετὴν] Adde αὐτῶν ex Editt. Ald. et Lutec. et exemplaribus probatissimis Ven. Harl. Aug. Idem.

Εὐβοέας τουτουσὶ] *Eubœenses hos*, vel *istos*. Demonstrative: licet istud, de quo Sermo tunc fit, non *adsit*. Qui Græcis est usus Pronominis οὗτος, de re aliqua omnibus bene *nota*. Sic §. νή. ἤρετο Σάτυρον τουτονὶ, *Satyrum* HUNC *interrogavit*. Satyrus non tunc *aderat*: vide quæ sequuntur. Ita, §. ξέ. *post med.* Πυθοκλέα τουτονὶ, et §. ξϛ΄. *ante med.* Φίλιππον τουτονὶ et passim in hac ipsa Oratione. Unde explicandus locus iste in Leptinea, {p. 480. 8. Ed. Reisk. de Chabria: εἷλε δὲ τῶν νήσων τούτων τὰς πολλὰς: *harum* vel *istarum insularum plerasque*, scil. quas omnes novistis: de quibus Insulis vide Cl. Taylorum ad Marmor Sandvicense. Aliud agebam, cum vocem τούτων ibi delendam putavi, immemor exemplorum hujusce rei plurium, quæ antea dederam ad Max. Tyrium, Dissert. XXIII. p. 694. Ed. Lond. A Græcis mutuati sunt Latini eundem morem loquendi in pronomine *Hic*. Markland.

Ἐπύθοντο] Ἐπείθοντο Lambinus: forte propter §. κά. *ad init.* Sed omnino præter rem. Flagitat locus, ut intelligatur de iis rebus, quæ gestæ erant Athenis, et quas Phocenses *resciverunt*. Confer §. κ΄. per totam: Ubi, inter alia dicitur, εἰκὰς, ᾗ τίθεμεν πυθέσθαι τοὺς Φωκέας τὰ παρ’ ὑμῶν. Sin alium exspectet Lector meus fidejussorem, præstabo. Ecce enim Suidas: πυνθάνεσθαι—ἐπὶ τοῦ ἀκούειν—Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῆς Παραπρεσβείας. Οὗτος ἀπήγγειλε τὰ ψευδῆ· ὑμεῖς ἐπιστεύσατε· οἱ Φωκεῖς ἐπύθοντο. Taylor.

Πᾶσα ἀπάτη] F. πᾶσ’ ἡ ἀπάτη, ut §. πθ΄. *ad init.* τὴν ἀπάτην ὅλην. Markland.

Ὀλέθρου] Subaudi ἕνεκα. Auger.

Τοὺς Λακεδαιμονίους μετεπέμπετο] Clam cum Phocensibus conjunctos fuisse Lacedæmonios tradit Diodorus. Wolf.

Ἵνα μὴ δι’ ὑμῶν αὐτοὺς οἱ Φωκεῖς ὑποποιήσωνται] Hoc est, οἰκειώσωνται, *sibi concilient*. ὑποποιοῦμαι idem ferme est quod περιποιοῦμαι. *Ex edit.* Hervag.

αἰσθόμενοι τὴν ἐνέδραν ὑπεχώρησαν, τοῦτον αὖ προκαθῆκεν ἐξαπατᾷν ὑμᾶς, ἵνα μὴ πάλιν ὑμῶν αἰσθομένων, ὅτι Θηβαίοις τὰ πράγματα πράττει, εἰς χρόνους, καὶ πόλεμον, καὶ τριβὴν ἐμπέσῃ, τῶν μὲν Φωκέων ἀμυνομένων, ὑμῶν δὲ βοηθούντων, ἀλλ' ἀκονιτὶ πάνθ' ὑφ' ἑαυτῷ ποιήσηται. ὅπερ καὶ γέγονε. μὴ οὖν ὅτι καὶ Λακεδαιμονίους καὶ Φωκέας ἐξηπάτησε Φίλιππος, διὰ ταῦθ' ὧν ὑμᾶς οὗτος ἐξηπάτησε, μὴ δότω δίκην. οὐ γὰρ δίκαιον.

κζ. Ἂν τοίνυν ἀντὶ Φωκέων, καὶ Πυλῶν, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀπολωλότων, [1]Χεῤῥόνησος ὡς περίεστι τῇ πόλει λέγῃ, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, μὴ ἀποδέξησθε, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μηδ' ὑπομείνητε, πρὸς οἷς ἐκ τῆς πρεσβείας ἠδικήσθε, καὶ ἐκ τῆς ἀπολογίας ὄνειδος προσκατασκευασθῆναι τῇ πόλει· ὡς ἄρα ὑμεῖς τῶν ἰδίων τι κτημάτων ὑπεξαιρούμενοι, τὴν τῶν συμμάχων σωτηρίαν προήκασθε. οὐ γὰρ ἐποιήσατε τοῦτο, ἀλλ' ἤδη τῆς εἰρήνης γεγονυίας, καὶ τῆς Χεῤῥονήσου σώας οὔσης, τέτταρας μῆνας ὅλους ἐσώζοντο οἱ 366
Φωκεῖς τοὺς ὕστερον· ἡ δὲ τούτου ψευδολογία, μετὰ ταῦθ' ὕστερον αὐτοὺς ἀπώλεσεν, ἐξαπατήσασα ὑμᾶς. εἶτα καὶ νῦν ἐν μείζονι κινδύνῳ τὴν Χεῤῥόνησον οὖσαν εὑρήσετε, ἢ τότε. πότερον γὰρ εὐπορώτερον ἂν δίκην ἔδωκε Φίλιππος ἐξαμαρτὼν εἰς αὐτὴν, πρὶν τούτων τι τῆς πόλεως προλαβεῖν, ἢ νυνί; ἐγὼ μὲν οἶμαι τότε πολλῷ. τίς οὖν ἡ ταύτης

[1] Χεῤῥόνησον

Μὴ οὖν ὅτι καὶ Λακεδαιμονίους] *Non igitur hic pœnas ideo non pendet imposturæ in perniciem vestram admissæ, quod et Lacedæmoniis et Phocensibus Philippus imposuit. neque enim id æquum est.* Ubi videre est, duas negationes geminatas affirmare interdum, ut apud Latinos quoque. Idem alibi, [§. νή.] κελεύσαντος δ' ἐκείνου λέγειν, καί τι καὶ νεανιευσαμένου τοιοῦτον ὡς οὐδὲν ὅ, τι οὐ ποιήσει, εἰπεῖν φασὶν, ὅτι, &c. *Jubente autem illo dicere, atque hujusmodi aliquid jactabunde, juvenilique ferocia pollicente nihil non se facturum.* Hoc enim significat νεανιεύεσθαι voce passiva prolatum. Idem.

κζ'. Ἂν τοίνυν κ. τ. λ.] Vid. Hermog. de Invent. pag. 151. Edit. Port. Verba quidem non magnopere illustrat, neque enim illustrari egent, sed vim Oratoris nostri et artificium, eamque Figuram, in qua dominatur maxime, satis dilucide ob oculos ponit. Taylor.

Ὑπεξαιρούμενοι] *Eriperetis* Wolfius: minus accurate; *per levare occultamente dal pericolo alcuna delle vestre cose*, uti optimus Interpres Etruscus. Idem.

Τέτταρας μῆνας ὅλους] Attamen, ut recte Contarenus, Var. Lect. Cap. 17. a die XIX. Elaphebolionis, quo die Pacem factam fuisse constat, si numerando perveniamus ad diem XXIII. Scirrhophorionis, quo redigerentur Phocenses, non amplius *tribus mensibus* reperietur cum *diebus quatuor.* Vide, quæ dixi ad §. κ'. *in init.* Idem.

Τούτων] Conjeceram τοῦτον, sed abstinui, monitus a Scholiaste. Phocis, sive Resp. Phocensium, constabat ex plurimis Civitatibus: Αἵ τε πόλεις πολλαὶ καὶ χαλεπαὶ λαβεῖν, αἱ τῶν Φωκέων, ut ait Noster in sequentibus, sc. §. λθ'. *ante med.* Nimirum numero erant XXII. Ad has respicit Orator. τοῦτον habet marg. Exemplaris Ask. Idem.

Τίς οὖν ἡ ταύτης περιουσία] Id est, ut opinor, πλεονέκτημα. *Quare nunc est meliore conditione, quam prius?* Sed fortasse rectius: *Quæ est utilitas ejus conservandæ, cum sine periculo nobis eripi possit?* Wolf. Absurde! ut potuit maxime. Aliter ac Wolfius, hunc locum, et vim vocis Περιουσία, illustrat Christoph. Rufus apud Gruter. Thes. Crit. Tom. II. *Che salvezza adunque è quella di Cherroneso hora essendo tolte via le paure e' pericoli di chi la vuole offendere?* Ita Hieron. Ferro. Taylor.

Τίς οὖν ἡ ταύτης περιουσία] Quid igitur prodest Cherronesum superesse, et esse incolumem, quum impune a Philippo diripi possit, cum primum illi commodum atque etiam visum fuerit? Quam varie τῆς περιουσίας vocabulum accipiatur, vide in Comment. Bud. *Ex edit.* Hervag.

κή. Μὲν] Restitui, necessarium enim erat, ex Edit. Lutec. et MSS. Ven. Aug. Harl. Taylor.

Μηδοτιοῦν κ. τ. λ.] Plurimi MSS. arripiunt, et in eo mire consentiunt, οἱ δ' ὅ, τιοῦν ἂν δι' ἀργύριον ποιήσοντες. Hanc lectionem, et fortasse præstantiorem, sequitur eruditus Interpres Etruscus: *Quegli che ogni cosa per danari fanno.* Idem.

Ἑαυτοῖς] Αὐτοῖς melius cum Harl. et Regg. α. δ. Idem.

Αὐτοῖς] Anne ita accipiendum est, quasi diceret Auctor noster: *Veritas et res ipsa pro illis clamant?* An potius cum MSS. et cum Maximo Sophista, qui hunc locum laudat, emendabimus, καὶ τὰ πεπραγμένα αὐτὰ βοᾷ? Ita enim Felic. Manut. Codd. Reg. ε. Obsop. Ital. Cant. Harl. et. Ask. Idem.

Ὅ, τε δῆμος] Ὅ γε δῆμος, uti expresserunt Editi Felician. et Manut. MSti Obsop. Ital. marg. Ask. et admonuit Lambinus. Idem.

Ὥστε μὴ περὶ κ. τ. λ.] *Ita ut non sit unicuique cura de accusando* &c. hic mihi sensus videtur eo loci vocis λόγον. Auger.

Εὐθύνας] Exscribo Ulpianum, ut exponat, et enodet, si quis in ejus lectione erit me peritior et exercitatior: sc. Ὥστε μὴ εἶναι ἕκαστον τῶν λόγων, εἴ τις Ἀθήνησιν εὐθύνας δίδωσι. οἱ δὲ ἐνήλλαξαν ὡς ἐν σχήματι τὰς πτώσεις, γενικὴν ἀντὶ αἰτιατικῆς εἰληφότες, καὶ εὐθυνῶν εἰπόντες. Nequeo sane hariolari, quid velit. συγκατηγορεῖν Lambinus; qui totam etiam hanc periodum ita confingit: ὥστε μὴ περὶ τοῦ συγκατηγορεῖν ἑκάστῳ τὰς εὐθύνας (deleto Ἀθήνησιν) εἶναι τὸν λόγον, ἀλλὰ τοῦ δουλεύειν κ. τ. λ. Porro περὶ τὰς Ἀθήνησιν εὐθύνας Codd. α. δ. Sed locus, etiam his omnibus adjumentis, non satis est defæcatus. Taylor.

Ἀλλ' οὐ δουλεύειν] Forte, ἀλλὰ περὶ τοῦ μὴ δουλεύειν, καὶ τεθνᾶσι τῷ φόβῳ, pro τεθνάναι, quod tamen pendere potest ab

περιουσία, τῶν φόβων ἀφῃρημένων, καὶ τῶν κινδύνων [1]τῶν τοῦ βουληθέντος αὐτὴν ἀδικῆσαι;

κή. Ἔτι τοίνυν, καὶ τοιοῦτόν τι μέλλειν αὐτὸν ἀκούω λέγειν, ὅτι θαυμάζει, τί δήποτε Δημοσθένης μὲν αὐτοῦ κατηγορεῖ, Φωκέων δὲ οὐδείς. ὡς δὴ τοῦτ' ἔχει, βέλτιον προακοῦσαι παρ' ἐμοῦ. Φωκέων τῶν ἐκπεπτωκότων οἱ μὲν, οἶμαι, βέλτιστοι καὶ μετριώτατοι, φυγάδες γεγενημένοι, καὶ τοιαῦτα πεπονθότες, ἡσυχίαν ἄγουσι, καὶ οὐδεὶς ἂν αὐτῶν ἐθελήσειεν, ὑπὲρ τῶν κοινῶν συμφορῶν, ἰδίαν ἔχθραν ἀνελέσθαι· οἱ δὲ [2]μηδοτιοῦν ἄνευ ἀργυρίου ποιήσοντες, τὸν δώσοντα οὐκ ἔχουσιν ἑαυτοῖς. οὐ γὰρ ἔγωγ' ἂν ἔδωκα οὐδενὶ οὐδὲν, ὥστε μοι παραστάντας ἐνταυθοῖ, βοᾶν οἷα πεπόνθασιν· ἡ γὰρ ἀλήθεια, καὶ τὰ πεπραγμένα [3]αὐτοῖς βοᾷ. ἀλλὰ μὴν, [4]ὅ, τε δῆμος ὁ τῶν Φωκέων, οὕτω κακῶς καὶ ἐλεεινῶς διάκειται, ὥς τε μὴ περὶ τοῦ κατηγορεῖν ἑκάστῳ τὰς Ἀθήνησιν εὐθύνας εἶναι τὸν λόγον, ἀλλ' [5]οὐ δουλεύειν,

[1] [τῶν] τοῦ βουληθέντος ἂν αὐτὴν
[2] ὁτιοῦν ἂν ἀργυρίου ποιήσαντες
[3] αὐτοῖς αὐτὰ βοᾷ
[4] ὅ γε
[5] Deest οὐ.

καὶ τεθνᾶναι τῷ φόβῳ, καὶ τοὺς Θηβαίους, καὶ τοὺς Φιλίπ-
που ξένους, [1] οὓς ἀναγκάζονται τρέφειν, διῳκισμένοι κατὰ
κώμας, καὶ παρῃρημένοι τὰ ὅπλα. μὴ δὴ ταῦτα λέγειν αὐ-
τὸν ἐᾶτε, ἀλλ' ὡς οὐκ ἀπολώλασι Φωκεῖς δεικνύναι, ἢ ὡς 367
οὐχ ὑπέσχετο σώσειν αὐτοὺς Φίλιππον. τοῦτο γάρ εἰσι
πρεσβείας εὐθῦναι, τί πέπρακται; τί ἀπήγγειλας; εἰ μὲν
ἀληθῆ, σώζου· εἰ δὲ ψευδῆ, δίκην δός. εἰ δὲ μὴ πάρεισι Φω-
κεῖς, τί τοῦτο; οὕτω γὰρ διέθηκας αὐτούς, οἶμαι, τὸ μέρος
σύ, ὥς τε μήτε τοῖς φίλοις βοηθεῖν, μήτε τοὺς ἐχθροὺς
ἀμύνεσθαι δύνασθαι.

κθ'. Καὶ μήν, ὅτι χωρὶς τῆς ἄλλης αἰσχύνης καὶ ἀδοξίας, ἣν τὰ πεπραγμένα ἔχει, καὶ μεγάλοι κίνδυνοι περιεστᾶσιν ἐκ τούτων τὴν πόλιν, ῥᾴδιον δεῖξαι. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὑμῶν, ὅτι τῷ Φωκέων πολέμῳ, καὶ τῷ κυρίους εἶναι Πυλῶν Φωκέας, ἥ τε ἀπὸ Θηβαίων ἄδεια ὑπῆρχεν ὑμῖν, καὶ τὸ μηδέποτ' ἂν ἐλθεῖν εἰς Πελοπόννησον, μηδ' εἰς Εὔβοιαν, μηδ' εἰς τὴν Ἀττικὴν [2] Φίλιππον, μηδὲ Θηβαίους; ταύτην μέντοι τὴν ἀπὸ τοῦ τόπου καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἀσφάλειαν ὑπάρχουσαν τῇ πόλει, ταῖς τούτων ἀπάταις καὶ ψευδολογίαις πεισθέντες, [3] προήκαθ' ὑμεῖς· καὶ τετειχισμένην ὅπλοις, καὶ πολέμῳ συνεχεῖ, καὶ πόλεσι μεγάλαις συμμάχων [4] ἀνδρῶν, καὶ χώρᾳ πολλῇ, περι-

[1] [οὗς] [2] μηδὲ Φίλιππον [3] προήκασθ' [4] * ἀνδρῶν, χώραν πολλὴν

ὥστε. Wolf. Vid. Var. Lect.

Τεθνᾶναι τῷ φόβῳ] *Mori timore*, i. e. timere quasi mortem, et construitur cum accusativo. Cujus extat exemplum in Philippica prima. [§. ιε'.] Auger.

Καὶ τοὺς Θηβαίους] Διὰ τοὺς Θηβαίους, Lambinus. Sed non est necesse. Proba est Constructio, τεθνᾶναι τῷ φόβῳ τοὺς Θηβαίους, *metu emori Thebanorum*; quam erudite explicat, ut audio, Cl. Frid. Lud. Abresch. Animadv. ad Æschyl. Lib. I. Cap. 9. Ita Demosthenes, Philipp. I. §. ιε'. *post med.* Ἀλλ' οἱ μὲν ἐχθροὶ καταγελῶσιν, οἱ δὲ σύμμαχοι τεθνᾶσι τῷ δέει τοὺς τοιούτους ἀποστόλους. Et pene similiter Polybius, l. 1. initio: καταπλαγεῖς γενόμενοι τὴν ἔφοδον. Atque hic adducendus est Priscianus, licet valde laceratus. Ita Ille: Demosthenes, καὶ περὶ τῶν ἐν Βαιοῖς (f. Θηβαίοις) τεθνᾶναι τῷ δέει τὸν Φίλιππον. lib. 13. col. 1176. Taylor.

Τοῦτο γὰρ] Lambinus mavult, αὗται γάρ εἰσι πρεσβείας εὐθῦναι, nulla, vel saltem, non maxima, necessitate. Idem.

κθ'. Πραγμάτων] *Rebus ipsis*, Wolfius. Vult Auctor *negotium, difficultatem, molestiam*, quam Philippo exhibebant istæ Pylarum angustiæ. Ea est creberrima notio vocis πραγμάτων. Ita modo, §. λα'. Ἡ τοῖς ἄλλοις ἀγαθῶν αἰτία, τοσούτων πραγμάτων, καὶ τηλικαύτης ταραχῆς ἡμῖν αἰτία γέγονε. Et rursus, §. νγ'. Οἵοις κακοῖς καὶ πράγμασι—συνεσχῆμην, ἑωράκατε. Denique §. μγ'. *a med.* τὰ τῆς πόλεως πράγματα, ἐν οἷς ἦν τότε. Add. De Cor. §. ή. §. ιδ'. *ad init.* Idem.

Τετειχισμένην] Etsi ad ἀσφάλειαν duriuscule Participia τετειχισμένην καὶ ἀνασταθεῖσαν referuntur, tamen, cum χώρα πολλῇ sequatur, non ausim legere καὶ χώραν τετειχισμένην χώρα πολλῇ. Wolf.

Ibid. Videtur desiderari Vox πόλιν in hac sententia; nempe *civitatem* Phocensium. Aliter nihil erit, ad quod referre possis τετειχισμένην. Markland.

είδετε ἀνασταθεῖσαν. καὶ ματαία μὲν ἡ προτέρα βοήθεια [1] εἰς Πύλας ὑμῖν γέγονεν, ἣν μετὰ πλειόνων ἢ διακοσίων ταλάντων [2] ἐποιήσασθε, ἐὰν λογίσησθε τὰς ἰδίας δαπάνας τῶν στρατευσαμένων· μάταιαι δὲ καὶ αἱ κατὰ Θηβαίων ἐλπίδες.

λ'. Ὃ δέ, πολλῶν ὄντων καὶ δεινῶν, ὧν οὗτος ὑπηρέτηκε
Φιλίππῳ, πλείστην ὕβριν ὡς ἀληθῶς ἔχει κατὰ τῆς πό-
λεως, καὶ κατὰ πάντων ὑμῶν, τοῦτ' ἀκούσατέ μου· ὅτι
τοῖς Θηβαίοις ἐγνωκότος ἐξ ἀρχῆς τοῦ Φιλίππου πάνθ'
368 ἅπερ [3] προῄρητο ποιεῖν, οὗτος ἀπαγγείλας τἀναντία, καὶ
φανεροὺς ἐπιδείξας ὑμᾶς οὐχὶ βουλομένους, ὑμῖν μὲν τὴν
ἔχθραν τὴν πρὸς Θηβαίους μείζω, Φιλίππῳ δὲ τὴν χάριν
πεποίηκε. πῶς ἂν οὖν ὑβριστικώτερον ἄνθρωπος [4] ὑμῖν
ἐχρήσατο; λέγε δὴ τὸ ψήφισμα λαβὼν τὸ τοῦ Διοφάντου,
καὶ τὸ τοῦ Καλλισθένους, ἵν' εἰδῆτε, ὅτι, ὅτε μὲν τὰ δέ-
οντα ἐποιεῖτε, θυσιῶν καὶ ἐπαίνων ἠξιοῦσθε παρ' ὑμῖν αὐ-
τοῖς, καὶ παρὰ τοῖς [5] ἄλλοις· ἐπειδὴ δὲ ὑπὸ τούτων παρε-
κρούσθητε, παῖδας καὶ γυναῖκας ἐκ τῶν ἀγρῶν [6] μετεκομί-
ζετε, καὶ τὰ Ἡράκλεια ἐντὸς τείχους θύειν ἐψηφίζεσθε,
εἰρήνης οὔσης. ὃ καὶ θαυμάζω, εἰ τὸν μηδὲ τοὺς θεούς, καθ'
ὃ πάτριον ἦν, τιμᾶσθαι ποιήσαντα, τοῦτον ἀτιμώρητον
ἀφήσετε· λέγε τὸ ψήφισμα.

[1] ἢ εἰς [2] ἐποιήσασθ' ὑμεῖς, [3] * προῄρηντο [4] ὑμῖν ἄνθρωπος [5] ἄλλοις Ἕλλησιν. [6] μετεκομίζεσθε

λ'. Προῄρητο ποιεῖν] Προαίρεσις illa fuit belli Phocensis Confectio. Wolf.

Ibid. Legendum fortasse πάνθ', ἅπερ πεποίηκε, οὗτος κ. τ. λ. Ita MSS. Harl. et Bodl. Taylor.

Καὶ φανεροὺς ἐπιδείξας ὑμᾶς οὐχὶ βουλομένους] S. Φίλιππον τοῖς Θηβαίοις ἅπαντα ποιεῖν, *vestra aversatione declarata*, id est, *cum aperte præ vobis tulissetis odium in Thebanos vestrum.* Wolf.

Καλλισθένους] Callisthenis plebiscitum asservatur, verbis disertissimis, in Orat. De Corona, §. ιϛ'. *a med.* hujus Editionis. Taylor.

Μετεκομίζετε] Κατεκομίζετε Ven. Lind. Harl. Regii δ. ζ. Infra §. λθ'. *post med.* loco perquam simili: αὐτοὶ ἐξεπέπληχθε, καὶ παῖδας, καὶ γυναῖκας ἐκ τῶν ἀγρῶν κατακομίζειν ἐψηφίζεσθε, καὶ τὰ φρούρια ἐπισκευάζειν, καὶ τὸν Πειραιᾶ τειχίζειν, καὶ τὰ Ἡράκλεια ἐν ἄστει θύειν. Atque ita scribitur disertissimis verbis ipsius Decreti: κατακομίζειν τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν πάντα τὴν ταχίστην. De Corona §. ιβ'. *post med.* Idem.

Ἡράκλεια] Πολλῶν ὄντων κατὰ τὴν Ἀττικὴν Ἡρακλείων, Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου ἤτοι τῶν ἐν Μαραθῶνι, ἢ τῶν ἐν Κυνοσάργει μνημονεύει. Ταῦτα γὰρ διὰ τιμῆς μάλιστα ἦγον Ἀθηναῖοι. Suid. ex Harpocrat. Observat, non tamen pro sua solita felicitate, Kusterus, accipi apud Demosthenem in hac Oratione vocem Ἡράκλεια, *non pro Templo*, sed pro *Festo* Herculis. Proinde quasi non ita essent accipienda verba Lexicographi quoque. Ταῦτα, sc. τὰ ἱερά. vel ταύτας, ut scribitur quoque, i. e. ἑορτάς. Vid. Vales. ad Harpocrat. Observo, Festa Atheniensia neutro genere perpetuo efferri. Vox igitur ταῦτα doctissimum Kusterum torquere non debuit. Idem.

Εἰ μηδὲ τὸν τοὺς θεοὺς] Lego, εἰ τὸν μηδὲ τοὺς θεούς. Wolf. Sed et ita excudebatur quoque a Felician. Manut. et Benenat. Ita Bodl. quoque. Taylor.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ταῦτα μὲν τότε ἄξια, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν πεπραγμένων ἐψηφίσασθε. λέγε δὴ τὰ μετὰ ταῦτα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ταῦτα τότε ἐψηφίζεσθ' ὑμεῖς διὰ τούτους, οὐκ ἐπὶ ταύταις ταῖς ἐλπίσιν οὔτε καταρχὰς ποιησάμενοι τὴν εἰρήνην καὶ τὴν συμμαχίαν, οὔθ' ὕστερον ἐγγράψαι πεισθέντες [1] αὐτὴν καὶ τοῖς ἐκγόνοις· ἀλλ' ὡς θαυμάσια ἡλίκα πεισόμενοι διὰ τούτους ἀγαθά. καὶ μὴν καὶ μετὰ ταῦτα ὁσάκις πρὸς Πορθμῷ, ἢ πρὸς Μεγάροις ἀκούοντες δύναμιν Φιλίππου καὶ ξένους, [2] ἐθορυβεῖσθε, πάντες ἐπίστασθε. οὐ τοίνυν εἰ μή πω τῆς Ἀττικῆς ἐπιβαίνει, δεῖ σκοπεῖν, οὐδὲ ῥαθυμεῖν, ἀλλ' εἰ διὰ τούτους ἐξουσία γέγονεν αὐτῷ τοῦθ' ὅταν βούληται ποιῆσαι, τοῦθ' ὁρᾶν, καὶ πρὸς ἐκεῖνο τὸ δεινὸν βλέπειν, καὶ τὸν αἴτιον, καὶ τὸν παρασκευάσαντα τὴν ἐξουσίαν ταύτην 369
ἐκείνῳ, μισεῖν καὶ τιμωρεῖσθαι.

λα'. Οἶδα τοίνυν ὅτι τοὺς μὲν ὑπὲρ τῶν κατηγορημένων αὐτοῦ λόγους Αἰσχίνης φεύξεται· βουλόμενος δ' ὑμᾶς ὡς πορρωτάτω τῶν [3] πραγμάτων ἀπάγειν, διέξεισιν, ἡλίκα πᾶσιν ἀνθρώποις ἀγαθὰ ἐκ τῆς εἰρήνης γίγνεται, καὶ τοὐναντίον ἐκ τοῦ πολέμου κακὰ, καὶ ὅλως ἐγκώμια εἰρήνης ἐρεῖ, καὶ τοιαῦτα ἀπολογήσεται. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα πάντα κατηγορήματα τούτου. εἰ γὰρ ἡ τοῖς ἄλλοις ἀγαθῶν αἰτία, τοσούτων πραγμάτων, καὶ τηλικαύτης ταραχῆς ἡμῖν αἰτία

[1] αὐτῇ· [2] ὡς ἐθορυβεῖσθε [3] πεπραγμένων

ΨΗΦΙΣΜΑ] In marg. Benenati scribitur [sine auctoritate. *Reisk.*]: *Ψήφισμα Διοφάντου, οἷον τὸ θῦσαι τοῖς θεοῖς, ὑπὲρ τοῦ διῶξαι Φίλιππον.* IDEM.

ΨΗΦΙΣΜΑ] Ibidem [tacita auctoritate. *Reisk.*]: *Ψήφισμα Καλλισθένους, οἷον τὸ σκευαγωγεῖν ἐκ τῶν ἀγρῶν, δι' ἅπερ ἐποίησε Φίλιππος εἰς τοὺς Φωκέας.* Rectius sane hoc adnotatum, quam illud prius. IDEM.

Αὐτὴν] F. αὐτῇ: deinde ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΕΚΓΟΝΟΙΣ, literis majusculis. Vel εἰς αὐτὴν, ut §. ιζ'. *in fin.* His verbis, καὶ τοῖς ἐκγόνοις, sæpe Æschinem pungit Demosthenes. MARKLAND.

Ἐθορυβεῖτε] Usus est verbo θορυβεῖν, id est, *tumultuari*, pro *in tumultu esse*, et quasi *tumultum decernere.* id ferme quod lingua vernacula dicimus emoveri, aut etiam mutinari, quod verbum a mutiendo, id est, mussando deductum est. Populus enim multa in hujusmodi consternatione summissim dicere solet, quæ aperte non audet. Vide Annot. in Pand. *Ex edit.* HERVAG.

Καὶ τὸν αἴτιον] Scil. τούτων τῶν φόβων. AUGER.

λα'. Ὑπὲρ τῶν κατηγ.] Ὡς ὑπὲρ τῶν κατηγορημένων αὐτοῦ lege. WOLF. Alii enim incorrecte habent κατηγορουμένων. Et αὐτῷ porro, non αὐτοῦ, in Editis omnibus. TAYLOR. Vid. Var. Lect.

γέγονε, τί τις εἶναι τοῦτο φαίη, πλὴν ὅτι δῶρα λαβόντες οὗτοι, καλὸν πρᾶγμα φύσει, κακῶς διέθηκαν; τί δέ; οὐ τριήρεις τριακόσιαι, καὶ σκεύη ταύταις, καὶ κτήμαθ' ὑμῖν περίεστι, καὶ περιέσται διὰ τὴν εἰρήνην; ἴσως ἂν εἴποι. πρὸς δὴ ταῦτα, [1] ἐκεῖνο ὑμᾶς ὑπολαμβάνειν δεῖ, ὅτι καὶ τὰ Φιλίππου πράγματα ἐκ τῆς εἰρήνης γέγονεν εὐπορώτερα πολλῷ, καὶ κατασκευαῖς ὅπλων, καὶ χώραις, καὶ προσόδοις, αἳ γεγόνασιν ἐκείνῳ μεγάλαι· γεγόνασι δὲ καὶ [2] ἡμῖν τινές· ἡ δέ γε τῶν πραγμάτων κατασκευὴ καὶ τῶν συμμάχων, δι' ἣν ἢ [3] αὐτοῖς ἢ τοῖς κρείττοσι τὰ ἀγαθὰ πάντες κέκτηνται, ἡ μὲν ἡμετέρα, πραθεῖσα ὑπὸ τούτων, ἀπόλωλε, καὶ γέγονεν ἀσθενής, ἡ δ' [4] ἐκείνων φοβερὰ καὶ μείζων πολλῷ. οὐ δὴ δίκαιον, ἐκείνῳ μὲν ἀμφότερα ηὐξῆσθαι διὰ τούτους, καὶ τὰ τῶν συμμάχων, καὶ τὰ τῶν προσόδων· [2] ἡμῖν δὲ, [5] ἃ δικαίως ἂν ὑπῆρχεν ἐκ τῆς εἰρήνης, ταῦτα ἀνθ' ὧν ἀπέ-
370 δοντο οὗτοι λογίζεσθαι. οὐ γὰρ ταῦτ' ἀντ' ἐκείνων γέγονεν· οὐδὲ πολλοῦ δεῖ· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἦν ἂν ὁμοίως [2] ἡμῖν, ἐκεῖνα δὲ τούτοις ἂν προσῆν, εἰ μὴ διὰ τούτους.

λβ'. Ὅλως δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ δίκαιον δήπου φήσαιτ' ἂν εἶναι, μήτ', εἰ πολλὰ καὶ δεινὰ τὰ συμβεβηκότα ἐστὶ τῇ πόλει, μηδενὸς δ' Αἰσχίνης αἴτιος τούτων, εἰς τοῦ-

[1] *ἐκείνοις [2] ὑμῖν [3] αὐτοῖς [4] ἐκείνου [5] ἃ, καὶ δικαίως,

Κτήμαθ'] Rectius χρήμαθ', et tuentur complures: Codd. sc. α. β. δ. Obsop. Harl. Ask. cum Editis Felic. et Manut. Atque ita a Maximo laudatur locus, et restitui voluit Cl. D'Orvillius ad Chariton. Aphrodis. II. 7. TAYLOR.

Κατασκευαῖς] Sedulo lectori meo commendo varietatem Cod. Harleiani: *ὅτι καὶ τὰ Φιλίππου πράγματα—γέγονεν εὐπορώτερα πολλῷ, καὶ κατασκευαὶ ὅπλων, καὶ χῶραι, καὶ πρόσοδοι γεγόνασιν ἐκείνῳ μεγάλαι.* IDEM.

Μεγάλαι] Post hanc vocem sequitur in Maximo Sophista. *Τὰ δὲ ἐκείνου οὐδεὶς ἀπέδοτο, ὡς οὗτοι τὰ ἡμέτερα. Οὐ δὴ δίκαιον* etc. deinceps, uti in v. 13. Intermedia desiderantur. IDEM.

Πραγμάτων] F. προσόδων, ex seqq. v. 14. MARKLAND.

Ἐκείνων] F. ἐκείνου, sc. Philippi. IDEM. Vid. Var. Lect.

Ηὐξῆσθαι] Vid. Var. Lect.

Ἡμῖν δὲ, ἃ δικαίως] Hic est ordo verborum: *οὐ δίκαιον ταῦτα, ἃ ὑπῆρχεν ἂν ἡμῖν δικαίως ἐκ τῆς εἰρήνης, λογίζεσθαι ἀντὶ τούτων, ἃ οὗτοι ἀπέδοντο. Τί δὲ ἀπέδοντο; τὴν τῶν πραγμάτων κατασκευὴν, καὶ τῶν συμμάχων.* WOLF. Recte quidem hoc: sed perperam vertit, aut potius, quæ male verterat, mutare destitit. *Istorum corruptelis æstimari*: Quanto felicius Ferrus: *E che le cose, lequali à noi debitamente veniuano per la pace, voi contiate in luogo di quelle che costoro hanno venduto.* TAYL.

Δικαίως] Hic sumi potest pro ἀληθῶς *vere.* AUGER.

Οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] *Neque multis verbis est opus.* WOLF. Nequaquam. Verte: *Longe abest.* Uti nos solemus dicere: *No. Not by a great deal.* Interpres Italicus, quod non intellexit, dissimulavit, et in versione omisit. Vide Cl. Marklandum, supra, §. ια'. *ante med.* TAYLOR.

Εἰ μὴ διὰ τούτους] Εἰ μὴ οὗτοι ἐμποδὼν ἐγένοντο. Isocrates in Panegyrico: *καὶ γὰρ τούτους περιγενέσθαι τῆς βασιλέως δυνάμεως ὁμολογοῦσιν, εἰ μὴ διὰ Κῦρον. Τουτέστιν, εἰ μὴ ἂν ὁ Κῦρος τῆς νίκης ἀπεστέρησεν.* WOLF. *If it had not been for Cyrus.* TAYLOR.

τον ἐλθεῖν τὴν ὀργὴν, μήτ᾽, εἴτι τῶν δεόντων πέπρακται δι᾽ ἄλλον τινὰ, τοῦτο σῶσαι τουτονί· ἀλλ᾽ ὅσων οὗτος αἴτιος σκεψάμενοι, καὶ χάριν, ἂν ταύτης ἄξιος ᾖ, καὶ τοὐναντίον ὀργὴν, ἂν τοιαῦτα φαίνηται πεποιηκὼς, ποιεῖσθε. πῶς οὖν εὑρήσετε ταῦτα δικαίως; ἐὰν μὴ πάνθ᾽ ἅμα ἐᾶτε [1]ταράττειν αὐτὸν, τὰ τῶν στρατηγῶν ἀδικήματα, τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Φίλιππον, τἀπὸ τῆς εἰρήνης ἀγαθὰ, ἀλλ᾽ ἕκαστον ἐφ᾽ ἑαυτοῦ [2]σκοπεῖτε. οἷον, ἦν [3]ἡμῖν πόλεμος πρὸς Φίλιππον. ἦν. ἐνταῦθ᾽ ἐγκαλεῖ τις Αἰσχίνῃ; βούλεταί τις τούτου κατηγορεῖν περὶ τῶν ἐν τῷ πολέμῳ πραχθέντων; οὐδὲ εἷς. οὐκοῦν περὶ τούτων γε ἀφεῖται, καὶ οὐδὲν αὐτὸν δεῖ λέγειν. περὶ γὰρ τῶν ἀμφισβητουμένων, καὶ τοὺς μάρτυρας παρέχεσθαι, καὶ τὰ τεκμήρια δεῖ λέγειν τὸν φεύγοντα, οὐ τὰ ὁμολογούμενα ἀπολογούμενον, ἐξαπατᾷν. ὅπως τοίνυν [4]τὰ περὶ τοῦ πολέμου μηδὲν ἐρεῖς· οὐδεὶς γὰρ οὐδὲν αἰτιᾶταί σε περὶ αὐτοῦ. μετὰ ταῦτα [5]δ᾽ εἰρήνην τινὲς ἡμᾶς ἔπειθον ποιήσασθαι· ἐπείσθημεν· πρέσβεις ἐπέμψαμεν· ἤγαγον οὗτοι δεῦρο τοὺς ποιησομένους τὴν εἰρήνην. πάλιν ἐνταῦθα περὶ τούτων μέμφεταί τις Αἰσχίνην; φησί τις εἰσηγήσασθαι τοῦτον [6]εἰρήνην, ἢ ἀδικεῖν, ὅτι δεῦρ᾽ ἤγαγε τοὺς ποιησομένους; οὐδὲ εἷς. οὐκουν οὐδ᾽ ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ ποιήσασθαι τὴν πόλιν 371
εἰρηνήν, οὐδὲν αὐτῷ λεκτέον· οὐ γὰρ οὗτος αἴτιος. τί οὖν, ἄνθρωπε, λέγεις, εἴ τις ἔροιτό με, καὶ πόθεν ἀρχῇ κατηγορεῖν; ὅθεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βουλευομένων ὑμῶν, οὐ περὶ τοῦ εἰ ποιητέον εἰρήνην, ἢ μὴ,—ἐδέδοκτο γὰρ ἤδη τοῦτό γε—, ἀλλ᾽ ὑπὲρ τοῦ ποίαν [7]τινά. τοῖς γὰρ τὰ δίκαια γράφουσιν ἀντειπὼν, τῷ μισθοῦ γράφοντι συνεῖπε, δῶρα λαβών· καὶ μετὰ ταῦτα ἐπὶ τοὺς ὅρκους αἱρεθεὶς, ὧν μὲν ὑμεῖς

[1] ταράττειν αὐτὸν ἐᾶτε [2] σκοπῆτε [3] ὑμῖν [4] Deest τά. [5] Deest δ᾽. [6] * τὴν εἰρήνην [7] τινὰ, τοῖς τὰ

λϐ΄. Χάριν] Quære de phrasi, χάριν et ὀργὴν ποιεῖσθαι. MARKLAND.

Καὶ χάριν, ἂν ταύτης κ. τ. λ.] Ποιεῖσθαι χάριν τι, est *animo benevolo accipere aliquid, et gratiam habere*, cui opponitur, ποιεῖσθαι ὀργὴν τὸ πρᾶγμα. *Ex edit.* HERVAG.

Τοιαῦτα] F. τἀναντία. TAYLOR.

Ποιεῖσθε] *Faciatis*, in imperativo. AUG.

Φίλιππον] Ita distingue, ut opinor: ἦν ἡμῖν πόλεμος πρὸς Φίλιππον; Interrogative. MARKLAND.

Αὐτὸν ἀφεῖται] Vid. Var. Lect.

Μέμφεταί τις Αἰσχίνην;] F. Αἰσχίνῃ. WOLF. Ita Lambinus etiam. TAYLOR.

Ἀλλ᾽ ὑπὲρ κ. τ. λ.] Ἀλλ᾽ ὑπὲρ τοῦ ποίαν τινὰ, τοῖς τὰ δίκαια etc. Ita distinguendum puto, et delendum γὰρ, quod constructioni officit. MARKLAND. Recte sane. Ita excuderunt Parisienses. Et in Harleiano pariter deest particula, ut oportuit. TAYLOR.

προσετάξατε, οὐδοτιοῦν ἐποίησε, τοὺς δ᾽ ἐπὶ τοῦ πολέμου διασωθέντας ἀπώλεσε τῶν συμμάχων, καὶ [1]τηλικαῦτα ἐψεύσατο, ἡλίκα οὐδεὶς ἀνθρώπων ἄλλος πώποτε, οὔτε πρότερον, οὐθ᾽ ὕστερον. τὸ μὲν γὰρ ἐξαρχῆς ἄχρι τοῦ λόγου τυχεῖν Φίλιππον ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, Κτησιφῶν καὶ Ἀριστόδημος τὴν ἀρχὴν τὴν πρώτην ἔφερον τοῦ φενακισμοῦ· ἐπειδὴ δ᾽ εἰς τὸ πράττειν ἤδη τὰ πράγματα [2]ἧκε, Φιλοκράτει καὶ τούτῳ παρέδωκαν. [3]δεξάμενοι δ᾽ οὗτοι, πάντ᾽ ἀπώλεσαν. εἶτ᾽ ἐπειδὴ δεῖ λόγον αὐτὸν καὶ δίκην ὑπέχειν τῶν πεπραγμένων, ὧν, οἶμαι, πανοῦργος οὗτος, καὶ θεοῖς ἐχθρὸς, καὶ γραμματεὺς, ὡς ὑπὲρ τῆς εἰρήνης κρινόμενος ἀπολογήσεται, οὐχ ἵνα πλειόνων ἢ κατηγορεῖ [4]τίς αὐτοῦ, δῷ λόγον· μανία γὰρ τοῦτό γε· ἀλλ᾽ ὁρᾷ τοῦθ᾽, ὅτι ἐν μὲν τοῖς ὑφ᾽ ἑαυτοῦ πεπραγμένοις, ἀγαθὸν μὲν οὐδέν ἐστιν, ἅπαντα δὲ τἀδικήματα, ἡ δ᾽ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης ἀπολογία, καὶ εἰ μηδὲν ἄλλο, τοὔνομα γοῦν ἔχει φιλάνθρωπον. ἣν δέ-
372 δοικα μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δέδοικα, μὴ λελήθαμεν ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι ἐπὶ πολλῷ ἄγοντες. τὸ γὰρ ἀσφαλὲς αὐτῆς, καὶ τὸ βέβαιον, οὗτοι προὔδοσαν, Φωκέας καὶ Πύλας· οὐ μὴν διὰ τοῦτόν γε ἐξαρχῆς [5]ἐποιησάμεθα.

[1] τηλικαῦτα καὶ τοιαῦτα ἐψεύσατο [2] ἧκον [3] ἐκδεξάμενοι [4] τις [5] ἐποιησάμεθα τὴν εἰρήνην.

Ἐπὶ τοῦ πολέμου] Ἐπὶ, *in*, ut §. μέ. *in fin.* ἐπὶ τῆς εἰρήνης, *in pace*. §. νγ. *in fin.* ἐπὶ τῆς ἀποδημίας. MARKLAND. Inutile ergo erit corrigere, cum Harl. Aug. et Paris. α. δ. ε. ἐν τῷ πολέμῳ. TAYL.

Τηλικαῦτα] Τηλικαῦτα καὶ τοιαῦτα ἐψεύσατο Codd. Regg. β. δ. ζ. et Ven. Aug. Harl. Lind. *tanta et talia mendacia*, ut alicubi observavit Wolfius. Malim quidem, si opus sit correctione, τηλικαῦτα καὶ τοσαῦτα, quæ sæpissime quidem conjunguntur: uti infra, §. λή. *ad init.* τοσούτων καὶ τηλικούτων ἀδικημάτων αἴτιος. Et §. λθ. *a med.* ἐπὶ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα ἀγαθά. Ita infra §. ϛγ΄. *in fin.* τούτων οὐδὲν, τοσούτων καὶ τηλικούτων ὄντων. et alibi passim. Sed et conjunguntur quoque τηλικαῦτα καὶ τοιαῦτα, ut, exempli causa, §. ιϛ΄. *ad init.* IDEM.

Τὸ μὲν γὰρ κ. τ. λ.] Pro τὸ Parisienses melius καί. IDEM.

Τὴν ἀρχὴν] Delendum est utique vel τὴν ἀρχὴν, vel τὴν πρώτην. Altera vox est enim alteri pro glossemate. Priorem inducunt Reg. δ. et Harl. IDEM.

Δεξάμενοι] Potius ἐκδεξάμενοι, uti præferunt Regg. α. δ. ε. Aug. et Harl. IDEM.

Ὧν] Inutile hoc et otiosum. Natum est scil. ex fine verbi præcedentis. MSS. Felic. et Manut, ὧν οἶμαι ὁ πανοῦργος, et ὡς οἶμαι πανοῦργος. IDEM.

Καὶ εἰ] Qui accuratius scribunt, scriberent εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο. Et ita feliciter sane optimus Cod. Harleianus. Cum autem Lysias dixit, pag. 854. 8. Ed. Reisk. ὥστε ἄξιον ἡμῖν τὰς αὐτὰς ἐκείνοις θυσίας ποιεῖσθαι· καὶ εἰ μηδὲν δι᾽ ἄλλο, τῆς τύχης ἕνεκα κ. τ. λ. ea res est omnino diversa. IDEM.

Λελήθαμεν] Disputatur, utrum ita distingui oporteret: ἣν [εἰρήνην scil.] — δέδοικα, μὴ λελήθαμεν, ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι ἐπὶ πολλῷ, ἄγοντες: an ita: ἣν — δέδοικα, μὴ λελήθαμεν, ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι, ἐπὶ πολλῷ ἄγοντες. Priorem distinctionem amplectitur Cl. Marklandus, posteriorem, uti ex Versione liquet, Hier. Wolfius. Quam pace viri amicissimi doctissimique amplector quoque. Pro nihilo est, quod habet Cod. Venetus, ἐπὶ πολλῷ κακῷ. IDEM.

Τοῦτον] F. Τούτους, ut v. 6. p. seq. MARKLAND.

λγ'. Ἀλλ' ἄτοπον μέν ἐστιν ὃ μέλλω λέγειν, ἀληθὲς δὲ πάνυ. εἰ γάρ τις ὡς ἀληθῶς χαίρει τῇ εἰρήνῃ, τοῖς στρατηγοῖς, ὧν κατηγοροῦσιν ἅπαντες, χάριν [1] αὐτοῖς ἐχέτω. εἰ γὰρ ἐκεῖνοι, ὡς ὑμεῖς ἐβούλεσθε, ἐπολέμουν, οὐδ' ὄνομα εἰρήνης ἂν ὑμεῖς ἠνέσχεσθε. εἰρήνη μὲν οὖν δι' ἐκείνους, ἐπικίνδυνος δὲ, καὶ σφαλερὰ, καὶ ἄπιστος, διὰ τούτους γέγονε δωροδοκήσαντας. εἴργετε οὖν, εἴργετε αὐτὸν τῶν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης λόγων, εἰς δὲ τοὺς ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων ἐμβιβάζετε. οὐ γὰρ Αἰσχίνης ὑπὲρ τῆς εἰρήνης κρίνεται, οὔ· ἀλλ' ἡ εἰρήνη, δι' Αἰσχίνην διαβέβληται. σημεῖον δέ· εἰ γὰρ ἡ μὲν εἰρήνη ἐγεγόνει, μηδὲν δ' ὕστερον ἐξηπάτησθε ὑμεῖς, μηδ' ἀπολώλει τῶν συμμάχων μηδεὶς, τίνα ἀνθρώπων ἐλύπησεν ἂν ἡ εἰρήνη, ἔξω τοῦ [2] ἀδόξως γεγενῆσθαι; καί τοι καὶ τούτου συναίτιος οὗτος συνειπὼν Φιλοκράτει· ἀλλὰ ἀνήκεστόν γε οὐδὲν ἂν ἦν γεγονός. νῦν δ', οἶμαι, πολλῶν ἄλλων ἐστὶ κακῶν αἴτιος οὗτος.

λδ'. Ὅτι μὲν τοίνυν αἰσχρῶς καὶ κακῶς πάντα ταῦτα ὑπὸ τούτων ἀπόλωλε καὶ διέφθαρται, [3] οἶμαι πάντας ὑμᾶς εἰδέναι· ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοσοῦτον ἀπέχω τοῦ συκοφαντίαν τινὰ τοῖς πράγμασι τούτοις προσάγειν, ἢ ὑμᾶς ἀξιοῦν, ὥστε, εἰ ταῦθ' ὑπ' ἀβελτηρίας, ἢ δι' εὐήθειαν, ἢ δι' ἄλλην ἄγνοιαν ἡντινοῦν [4] οὕτω πέπρακται, αὐτός τε ἀφίημι Αἰσχίνην, καὶ ὑμῖν ἀφεῖναι συμβουλεύω. καί τοι 373
τῶν σκήψεων τούτων οὐδεμία ἐστὶ πολιτικὴ, οὐδὲ δικαία. οὐδένα γὰρ τὰ κοινὰ πράττειν ὑμεῖς κελεύετε, οὐδ' ἀναγκάζετε, ἀλλ' ἐπειδάν τις ἑαυτὸν πείσας δύνασθαι, προσέλθῃ, πρᾶγμα ποιοῦντες [5] ἀνθρώπων χρηστῶν καὶ φιλαν-

[1] αὐτῆς [2] ἄδοξον [3] οἴομαι [4] αὐτῷ [5] [ἀνθρώπων]

λγ'. Ἀλλ'] Benenatus distinxit hoc pacto: ἀλλ'· ἄτοπον μέν ἐστι — ἀληθὲς δὲ πάνυ. periodum istam post ἀλλ' parenthesi includens. Vide, annon præstet. Tayl.

Αὐτοῖς] F. αὐτῆς, sc. εἰρήνης. Sic §. ν'. μηδεμίαν τούτου Φιλίππῳ χάριν ἔχειν. Et ita §. ξη'. et in Midian. pag. 566. 17. Ed. Reisk. Markland. Omnino recte. Et Wolfius alibi in ea mente est quoque. Αὐτοῖς saltem erat supervacaneum post τοῖς στρατηγοῖς in v. eodem: et eo credo animo deesse in Harleiano nostro. Taylor.

Αὐτοῖς] Cod. Lut. habet αὐτῆς, sc. τῆς εἰρήνης ἕνεκα χάριν ἐχέτω. Ex edit. Brook.

Ἡ διαβέβληται] Ita Parisienses, quod non neglexit Lambinus. Taylor.

Καί τοι καὶ] Quæ sequuntur καίτοι καὶ τούτου — ad vocem Φιλοκράτει, juxta monitum Cl. Marklandi, inter cancellos parentheseos sunt circumscribenda. Idem.

λδ'. Ὑπ' ἀβελτηρίας] Sic per η plerique scribunt, cum ἀβελτερία sit analogum. Wolf.

Οὕτω] Immo τούτῳ πέπρακται· uti optimi Reg. a. et Harl. Neque damno, quod Ven. Aug. et ζ. Regiorum habent, sc. αὐτῷ. Taylor.

θρώπων, εὐνοϊκῶς δέχεσθε, καὶ οὐ φθονερῶς· ἀλλὰ καὶ χειροτονεῖτε, καὶ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἐγχειρίζετε. ἐὰν μὲν οὖν κατορθοῖ τις, [1] τιμήσεται, καὶ πλέον ἕξει τῶν πολλῶν [2] κατὰ τοῦτο· ἐὰν δ' ἀποτυγχάνῃ, σκήψεις καὶ προφάσεις ἐρεῖ; ἀλλ' οὐ δίκαιον. οὐ γὰρ ἂν ἐξαρκέσειε τοῖς ἀπολωλόσι συμμάχοις, οὐδὲ τοῖς [3] παισὶν, οὐδὲ ταῖς γυναιξὶν, οὐδὲ τοῖς ἄλλοις, διὰ τὴν ἀβελτηρίαν τὴν ἐμὴν, ἵνα μὴ τὴν τούτου λέγω, τοιαῦτα πεπονθέναι· πολλοῦ γε καὶ δεῖ. ἀλλ' ὅμως ὑμεῖς ἄφετε Αἰσχίνῃ τὰ δεινὰ ταῦτα καὶ ὑπερβάλλοντα, ἂν δι' εὐήθειαν, ἢ δι' [4] ἄλλην ἄγνοιαν ἡντινοῦν λελυμασμένος φανῇ· ἂν μέντοι διὰ πονηρίαν, ἀργύριον λαβὼν, καὶ δῶρα, καὶ τοῦτ' ἐξελεγχθῇ σαφῶς ὑπ' αὐτῶν τῶν πεπραγμένων, μάλιστα μὲν, εἰ οἷόν τε, ἀποκτείνατε, εἰ δὲ μὴ, ζῶντα τοῖς [5] πολλοῖς παράδειγμα ποιήσατε.

λε'. Σκοπεῖτε δὴ τὸν ἔλεγχον τὸν ὑπὲρ τούτων, ὡς δίκαιος ἔσται μεθ' ὑμῶν. ἀνάγκη δή που τοὺς [6] λόγους περὶ

[1] τιμηθήσεται [2] κατὰ τοῦτο τῶν πολλῶν [3] παισὶν αὐτῶν, οὐδὲ [4] ἄλλην τινὰ ἄγνοιαν [5] λοιποῖς [6] λόγους τούτους Αἰσχίνην τουτονὶ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν, τοὺς περὶ

Τιμήσεται] Vel τιμηθήσεται, quod solennius arbitror, et magis usitatum. Tuentur Editt. Felician. Manut. et Parisiens. Idem.

Ἐὰν δ' ἀποτυγχάνῃ, σκήψεις καὶ προφάσεις ἐρεῖ; ἀλλ' οὐ δίκαιον] *Sin ei conatus non successerit, hæc atque illa causabitur? atqui id iniquum est, at id jure fieri non potest.* ἀλλὰ posteriore loco cum interrogationem excipit, significat *atqui* et *profecto*. Idem Demosthenes alibi, εἶτα τοὺς δι' ὑμᾶς φεύγοντας, ἐάσομεν ἀφαιρεθῆναι τὰ δοθέντα, μηδὲν ἔχοντες ἐγκαλέσαι; ἀλλ' αἰσχρὸν ἂν εἴη, *certe id turpe est.* [π. Λεπτ. §. ιδ'.] Cic. pro lege Manil. "Quid vero tam inauditum, quam equitem Rom. triumphare? at eam quoque rem pop. Rom. non modo vidit, sed etiam studio omni visendam putavit." Interdum ἀλλὰ νὴ δία, pro ἀλλὰ γὰρ ἴσως, vel pro νὴ δί' ἀλλὰ dicitur, ut infra in hac eadem, ἀλλὰ νὴ δία ἐκ τούτων τῷ χρόνῳ τοὺς ὅρκους ἔλαβον, ἢ τἆλλ' ἃ προσῆκεν ἐποίησαν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ, *at enim fortasse.* Ex edit. Hervag.

Πολλοῖς] Vid. Var. Lect.

λε'. Σκοπεῖτε — μεθ' ὑμῶν] Utrum σκοπεῖτε μεθ' ὑμῶν, an, ὡς ἔσται δίκαιος μεθ' ὑμῶν, τουτέστι βοηθούντων ὑμῶν, *vestra opera, vobis adjuvantibus.* Wolf.

Σκοπεῖτε δὴ] Nonne σκοπεῖτε δέ? Jurin.

Μεθ' ὑμῶν] Refertur ad σκοπεῖτε. Aug.

Ὑμῶν] Ἡμῶν habet Cod. Harl. Quam lectionem quoque agnoscit et interpretatur Scholiastes. Interpretatur quidem utramque, sed meliorem adhuc desidero interpretem. Taylor.

Ἀνάγκη δή που τοὺς λόγους] Desiderari videntur aliqua ad supplendam orationem: Hæc in Editione Benenati reperies, etsi non suo loco posita. Sic itaque legi velim: ἀνάγκη δήπου τοὺς λόγους τούτους τοὺς περὶ τῶν Φωκέων — καὶ τῆς Εὐβοίας, Αἰσχίνην τουτονὶ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν· εἴπερ κ. τ. λ. Hæc autem si non admittas, necessarium videtur pro ἀκούσαντα et ἐλπίσαντα rescribere ἀκοῦσαι et ἐλπίσαι. Jurin.

Ἀνάγκη κ. τ. λ.] Credo, Wolfium hic errore, non consilio, recessisse a lectione omnium Editorum, Manuscriptorumque: ἀνάγκη δήπου τοὺς λόγους τούτους, Αἰσχίνην τουτονὶ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν, τοὺς περὶ τῶν Φωκέων κ. τ. λ. Aliter cum Cl. Jurino legendum est, et vertendum: *Necesse est igitur, hunc, si bona fide egerit, aut* audivisse *Philippum hæc verba facientem de Phocensibus,* etc. *aut* speravisse *hæc eum facturum.* Sed sine dubio erravit præ incuria aut festinatione Wolfius. Non enim sciens prudensque tam insignem et notabilem varietatem transi-

τῶν Φωκέων, καὶ τῶν Θεσπιέων, καὶ τῆς Εὐβοίας, εἴπερ μὴ
πεπρακὼς αὑτὸν, ἑκὼν ἐξηπάτα, δυοῖν θάτερον, ἢ διαῤῥή-
δην ἀκούσαντα ὑποσχομένου Φιλίππου, ὅτι πράξει [1] ταῦτα
καὶ ποιήσει· ἢ, εἰ μὴ τοῦτο, γοητευθέντα, καὶ φενακι-
σθέντα τῇ περὶ [2] τὰ ἄλλα φιλανθρωπίᾳ, καὶ ταῦτ᾽ ἐλπί- 374
σαντα παρ᾽ αὐτοῦ. οὐκ ἔνεστι τούτων οὐδὲ ἓν χωρίς. ἐκ τοίνυν
τούτων ἀμφοτέρων, μάλιστα πάντων ἀνθρώπων, μισεῖν
αὐτῷ προσήκει Φίλιππον. διὰ τί; ὅτι τὸ μὲν ἐκείνου μέ-
ρος πάντ᾽ αὐτῷ γέγονε τὰ δεινότατα καὶ τὰ αἴσχιστα·
ὑμᾶς ἐξηπάτηκεν· ἀδοξεῖ· [3] δίκαιος ἀπολωλέναι κρίνεται.
καὶ εἴ γέ τι τῶν προσηκόντων ἐγίνετο, ἐν εἰσαγγελίᾳ πά-
λαι ἂν ἦν· νῦν δὲ διὰ τὴν [4] ἡμετέραν πρᾳότητα καὶ εὐή-
θειαν, εὐθύνας δίδωσι, καὶ ταύτας ὁπηνίκα βούλεται. ἔστιν
οὖν ὅς τις ὑμῶν φωνὴν ἀκήκοεν Αἰσχίνου, κατηγοροῦντος
Φιλίππου; τίς δ᾽ ἐξελέγχοντα, ἢ λέγοντά τι τοῦτον ἑώ-
ρακεν; οὐδὲ εἷς. ἀλλ᾽ ἅπαντες Ἀθηναῖοι πρότερον κατηγο-
ροῦσι Φιλίππου, καὶ ὁ τυχὼν ἀεί· ὧν οὐδεὶς οὐδὲν ἰδίᾳ
[5] ἠδίκηται δήπου. ἐγὼ δὲ ἐκείνους τοὺς λόγους ἐζήτουν παρὰ
τούτου, εἴ περ μὴ πεπρακὼς ἑαυτὸν ἦν· ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
ἐμοὶ μὲν χρήσασθε ὅ, τι βούλεσθε· ἐπίστευσα· ἐξηπατή-
θην· ἥμαρτον· ὁμολογῶ· τὸν δ᾽ ἄνθρωπον, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, φυλάττεσθε, ἄπιστος, γόης, πονηρός. οὐχ ὁρᾶτε οἷα
πεποίηκεν ἐμέ; οἷα ἐξηπάτηκε; τούτων οὐδένα ἀκούω τῶν
λόγων, οὐδ᾽ ὑμεῖς. διὰ τί; ὅτι οὐ παρακρουσθεὶς, οὐδ᾽
ἐξαπατηθεὶς, ἀλλὰ μισθώσας ἑαυτὸν, καὶ λαβὼν ἀργύριον,
ταῦτ᾽ εἶπε, καὶ προὔδωκεν ἐκείνῳ, καὶ γέγονε καλὸς κἀ-
γαθὸς καὶ δίκαιος μισθωτὸς ἐκείνῳ, πρεσβευτὴς μέντοι
καὶ πολίτης ὑμῖν, προδότης, καὶ τρὶς οὐχ ἅπαξ ἀπολω-
λέναι δίκαιος.

[1] ταῦτα πράξει [2] τἄλλα [3] δικαίως [4] ὑμετέραν [5] ἠδίκηται ἰδίᾳ

liret, et obmutesceret. Taylor.

Καὶ τῆς Εὐβοίας] Pro istis verbis reponit Lambinus καὶ τῶν Θηβαίων. Nimirum opus est Thebanis, verum fortasse, non ut excluderentur Eubœenses. Vide supra ad §. ιγ'. *post med.* Idem.

Ἑκὼν ἐξηπάτα] F. A. ἑκὼν ἡμᾶς ἐξηπάτα. Sic in Leptinea: ἀλλ᾽ οὐ δίκαιοί ἐσμεν ἀφαιρεθῆναι, εἴ τι ἐξηπατήθημεν. Wolf.

Δίκαιος ἀπολωλέναι] Lege, non δικαίως. Idem. Ita contra Codd. omnium, credo, auctoritatem Wolfius. Nactus est tamen Lambinum et nescio quem in Bodleiano nostro consentientem. Taylor.

Ἡμετέραν] Puto ὑμετέραν. Jurin.

Τίς δ᾽ ἐξελέγχοντα — ἑώρακεν;] Ita fere Editi. Wolfius cum Aldo dederat τί δ᾽; ἐξελέγχοντα κ. τ. λ. Quo sensu, apparebit ex ejus versione. Taylor.

Τοῦτον] F. τοιοῦτον. Markland.

Ἐζήτουν] F. ἐζήτουν ἄν. Idem.

Προὔδωκεν] Subaudi ἑαυτὸν, *seipsum tradidit.* Auger.

λς'. Οὐ τοίνυν ἐκ τούτων μόνων δῆλός ἐσθ᾽, ὅτι χρη-
μάτων ἅπαντα εἶπεν ἐκεῖνα· ἀλλ᾽ ἧκον ὡς ὑμᾶς ἔναγχος
375 Θετταλοὶ, καὶ Φιλίππου πρέσβεις μετ᾽ αὐτῶν, ἀξιοῦντες
ὑμᾶς, Φίλιππον Ἀμφικτυόνα εἶναι ψηφίσασθαι. τῷ προσ-
ῆκεν οὖν ἀντειπεῖν [1] τούτοις μάλιστα πάντων ἀνθρώπων;
Αἰσχίνῃ τούτῳ. διὰ τί; ὅτι οἷς οὗτος ἀπήγγειλε πρὸς
ὑμᾶς, τούτοις τὰ ἐναντία ἐποίησεν ἐκεῖνος. οὗτος μὲν γὰρ
ἔφη Θεσπιὰς, καὶ Πλαταιὰς αὐτὸν τειχιεῖν, καὶ τοὺς μὲν
Φωκέας οὐκ ἀπολεῖν, τὴν δὲ Θηβαίων ὕβριν ὑμῖν κατα-
λύσειν· ὁ δὲ, τοὺς μὲν Θηβαίους μείζους ἢ προσῆκε πεποί-
ηκε, τοὺς δὲ Φωκέας ἄρδην ἀπολώλεκε, καὶ τὰς μὲν Θε-
σπιὰς καὶ Πλαταιὰς οὐ τετείχικε, τὸν δὲ Ὀρχομενὸν καὶ
τὴν Κορώνειαν προσεξηνδραπόδισται. πῶς ἂν ἐναντιώτερα
πράγμαθ᾽ ἑαυτοῖς τούτων γένοιτο; οὐ τοίνυν ἀντεῖπεν, οὐ-
δὲ διῆρε τὸ στόμα, οὐδ᾽ ἐφθέγξατο ἐναντίον οὐδέν. καὶ οὐχὶ
τοῦτό πω δεινὸν, τηλικοῦτον ὂν, ἀλλὰ καὶ συνεῖπε μόνος
τῶν ἐν τῇ πόλει πάντων ἀνθρώπων. καί τοι τοῦτό γε οὐδὲ
Φιλοκράτης ἐτόλμησε ποιῆσαι, ὁ μιαρὸς, ἀλλ᾽ Αἰσχίνης
οὑτοσί. καὶ θορυβούντων ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐθελόντων ἀκούειν
αὐτοῦ, καταβαίνων ἀπὸ τοῦ βήματος, ἐνδεικνύμενος τοῖς
πρέσβεσι, τοῖς παρὰ Φιλίππου παροῦσι, πολλοὺς ἔφη
τοὺς θορυβοῦντας εἶναι, ὀλίγους δὲ τοὺς στρατευομένους

[1] τούτοις; μάλιστα πάντων ἀνθρώπων Αἰσχίνῃ

λς'. Δῆλος] Δῆλον Parisienses: quibus ex ingenio suo, et solertia, qualis fuerit, adjecit Lambinus ea, quæ sequuntur: Οὐ τοίνυν ἐκ τούτων μόνων δῆλόν ἐσθ᾽ ὅτι χρημάτων ἅπαντα εἶπεν ἐκεῖνα, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλων· ἧκον etc. Taylor.

Ὑμῖν] Ἡμῖν Regg. Codd. α. δ. ζ. Quod perinde est. In Harl. deest. Sed recte dicitur, et notissima structura. Ita supra, §. ιγ'. *post med.* ἵνα συνδιαλλάττωσιν αὐτῷ τοὺς Ἀλεῖς πρὸς τοὺς Φαρσαλίους. Idem.

Προσεξηνδραπόδισται] Lege. Wolf. Aldus enim προεξ.—Taylor. Potius προσηνδραπόδισται juxta vet. Cod. *Ex edit.* Brook.

Τηλικοῦτον ὂν] Pro τηλικοῦτον ὂν m. Par. καίπερ ὂν δεινόν. Wolfio utrumque conjungendum videbatur: καὶ οὐχὶ τοῦτό πω δεινὸν, καίπερ ὂν δεινὸν, τηλικοῦτον ὄν. Ut margo Paris. ita Harl. quoque, ita Cod. Aug. quo in conferendo, idem Sim. Fabricio in mentem venit, quod Wolfio nostro. Demosthenes in Philipp. III. καὶ οὐχὶ τοῦτό πω δεινὸν, καίπερ ὂν δεινόν. Taylor.

Ἀλλὰ καὶ συνεῖπε μόνος] S. τῷ Φίλιππον Ἀμφικτυόνα εἶναι ψηφίσασθαι. Hinc recte colligunt, Orationem περὶ εἰρήνης non esse habitam a Demosthene. Quid vero, si Æschinis illa esset, siquidem is unus Thessalorum postulationi suffragatus est? Ut enim dictio non sit Æschineæ per omnia similis, tamen eosdem alias alio dicendi genere uti, quid vetat? Tametsi tres tantum eas, quæ illius nomine exstant, orationes scripsisse fertur. Wolf.

Τοῖς πρέσβεσι, τοῖς παρὰ Φιλίππου] Lege. Idem. Περὶ enim in nonnullis inscite. Taylor.

Στρατευομένους] F. στρατευσομένους. Markland.

ὅταν δέῃ. μέμνησθε γὰρ δήπου, αὐτὸς ὤν, οἶμαι, θαυμάσιος στρατιώτης, ὦ Ζεῦ.

λζ΄. Ἔτι τοίνυν, εἰ μὲν μηδένα ἔχοντα [1] μηδὲν εἴχομεν δεῖξαι τῶν πρέσβεων, μηδ' ἦν ὥστε ἰδεῖν ἅπαντας, βασάνους [2] καὶ τοιαῦτα ὑπόλοιπον ἂν ἦν σκοπεῖν· εἰ δὲ Φιλοκράτης μὴ μόνον ὡμολόγει παρ' ὑμῖν ἐν τῷ δήμῳ πολλάκις, ἀλλὰ καὶ ἐδείκνυεν ὑμῖν, [3] πυροπωλῶν, οἰκοδομῶν, βαδιεῖ- 376
σθαι φάσκων, κἂν μὴ χειροτονῆτε ὑμεῖς, ξυληγῶν, τὸ χρυσίον καταλλαττόμενος φανερῶς ἐπὶ ταῖς τραπέζαις, οὐκ ἔνι δήπου τοῦτον εἰπεῖν ὡς οὐκ εἴληφε, τὸν αὐτὸν ὁμολογοῦντα καὶ δεικνύντα. ἔστιν οὖν οὕτω τις ἀνθρώπων ἀνόητος ἢ κακοδαίμων, ὥσθ' ἵνα λαμβάνῃ μὲν Φιλοκράτης, ἀδοξῇ δὲ αὐτὸς καὶ κινδυνεύῃ, ἐξὸν αὐτῷ μετὰ τῶν μηδὲν ἠδικηκότων ἐξετάζεσθαι, τούτοις μὲν πολεμεῖν, πρὸς δ' ἐκεῖνον ἐλθὼν κρίνεσθαι βούλεται; ἐγὼ μὲν οὐδένα [4] οἶμαι, ἀλλὰ πάντα ταῦτα, ἐὰν ὀρθῶς σκοπῆτε, εὑρήσετε μεγάλα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἐναργῆ σημεῖα, τοῦ χρήματα τοῦτον ἔχειν.

λή. Ὃ τοίνυν ὕστατον μὲν γέγονεν, οὐδενὸς δ' ἐστὶν ἔλαττον σημεῖον τοῦ πεπρακέναι τοῦτον ἑαυτὸν Φιλίππῳ, θεάσασθε. ἴστε δήπου πρώην ὅτε εἰσήγγειλεν Ὑπερίδης Φιλοκράτην, ὅτι παρελθὼν ἐγὼ δυσχεραίνειν ἔφην ἕν τι

[1] μηδὲν ἔχοντα [2] καὶ τὰ τοιαῦτα [3] πυροπωλῶν [4] οἴομαι

Δέῃ] Ita locum distingui jubet Cl. Marklandus: ἔφη — ὅταν δέῃ· μέμνησθε γὰρ δήπου· αὐτὸς ὢν κ. τ. λ. TAYLOR.

λζ΄. Ἔτι τοίνυν κ. τ. λ.] Adnotator in Exemplari Altemps. non contentus his Negativis ingeminat talem constructionem: εἰ οὐκ εἴχομεν δεῖξαι μηδένα τῶν πρέσβεων ἔχοντα μηδέν. Sed non est necessarium. IDEM.

Ἔτι τοίνυν εἰ μὲν μηδένα ἔχοντα μηδὲν εἴχομεν δεῖξαι] *Jam vero si probare non possemus.* Idem alibi, ἔτι τοίνυν ἴσως ἐροῦσιν ὡς, *Atque etiam, ut opinor, hoc dicturi sunt.* Sic οὐ τοίνυν, *neque vero.* Idem in eadem, οὐ τοίνυν ἐκ τούτων μόνον δῆλός ἐσθ' ὅτι χρημάτων, &c. *Neque vero ex his tantum manifestum est,* &c. *Ex edit.* HERVAG.

Μηδ' ἦν ὥστε ἰδεῖν ἅπαντας] S. τὸ πρᾶγμα οὕτω φανερόν. WOLF.

Μηδ' ἦν κ. τ. λ.] *Neque esset ut viderint omnes.* Sic Horatius græcorum exemplo: *est ut viro vir latius ordinet arbusta.* AUGER.

Εἰ δὲ Φιλοκράτης] Philocrates factus dives a Philippo, ostentabat opes. *Ex edit.* BROOK.

Πυροπωλῶν] Emenda πυροπωλῶν, ut habent omnes præter Aldum: cujus in luto hærens Wolfius textum quoque nostrum inquinari fecit. Suid. v. Ἀντικαταλλαττόμενος, describens hunc locum, habet τυροπολῶν. Sed hoc pariter esset τυροπωλῶν, si de *caseis vendendis* res ageretur, quo pacto Suidam isti interpretantur. TAYLOR.

Ξυληγῶν] Vid. Poll. VII. 29. Conjunge nostrum inferius, §. μδ΄. *a med.* et §. οέ. *a med.* IDEM.

Οὐκ ἔνι δήπου etc.] Ad Philocratem hæc pertinent, quem cum cepisse munera contra Remp. constet, eodem crimine et amicum ejus Æschinem teneri sit consentaneum. WOLF.

Βούλεται] Vid. Var. Lect.

[1] τῶν τῆς εἰσαγγελίας, εἰ μόνος Φιλοκράτης τοσούτων καὶ τηλικούτων ἀδικημάτων αἴτιος γέγονεν, οἱ δ' ἐννέα τῶν πρέσβεων μηδενός· καὶ οὐκ ἔφην τοῦθ' οὕτως ἔχειν. οὐδαμοῦ γὰρ ἂν φανῆναι καθ' ἑαυτὸν ἐκεῖνον, εἰ μὴ τοὺς συναγωνιζομένους τούτων τινὰς εἶχεν. ἵν' οὖν μήτε ἀφῶ, μήτ' αἰτιάσωμαι μηδένα, ἔφην ἐγώ, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ τοὺς μὲν αἰτίους εὕρῃ, τοὺς δὲ μὴ μετεσχηκότας ἀφῇ, ἀναστὰς ὁ βουλόμενος, καὶ παρελθὼν εἰς ὑμᾶς, ἀποφηνάσθω μὴ μετέχειν, μηδὲ ἀρέσκειν αὐτῷ τὰ ὑπὸ Φιλοκρά-
377 τους πεπραγμένα· καὶ τὸν τοῦτο ποιήσαντα ἀφίημι ἔγωγε, ἔφην. ταῦτα [2] καὶ μνημονεύετε, ὡς ἐγὼ οἶμαι. οὐ τοίνυν παρῆλθεν οὐδείς, οὐδ' ἔδειξεν ἑαυτόν· καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἔστιν ἑκάστῳ [3] τις πρόφασις. ὁ μὲν, οὐχ ὑπεύθυνος ἦν· ὁ δ' οὐχὶ παρῆν ἴσως· τῷ δὲ, κηδεστὴς ἦν ἐκεῖ· τούτῳ δ' οὐδὲν τούτων, ἀλλ' οὕτω καθάπαξ πέπρακεν ἑαυτόν, καὶ οὐκ ἐπὶ τοῖς παρεληλυθόσι μεμισθάρνηκε μόνον, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα δῆλός ἐστιν, ἐάνπερ ἐκφύγῃ νῦν, καθ' ὑμῶν ὑπάρξων ἐκείνῳ. ὥς τε ἵνα μηδὲν ἐναντίον μηδὲ ῥῆμα πρόηται Φιλίππῳ, οὐδ' ἀφιέντων ἀφίησιν, ἀλλ' ἀδοξεῖν, κρί-

[1] Deest τῶν. [2] καὶ] γὰρ [3] τις, ὡς ἔοικε, πρόφασις

λή. Οἱ δ' ἐννέα] Distinguo sic: οἱ δ' ἐννέα τῶν πρέσβεων, μηδενός. *Novem autem legatorum* (pro, legati) *nullius,* subaudi, rei essent auctores. Gallice, *neuf des Députés.* AUGER.

Οὐδαμοῦ γὰρ κ. τ. λ.] *Nullam ejus fuisse auctoritatem.* Ita interpretatur Wolfius. *Percioche non mai egli à far questo da per se solo si sarebbe iscoperto, se non havesse havuti alcuni compagni.* Ferrus. *Nusquam enim ille per se solus visus fuisset, nisi aliquos ex his adjutores habuisset.* Anonymus. Quod pene ridiculum est. Sensus est: *Non ille palam et publice hæc agere sustinuisset, nisi aliquid adjumenti socii ejus occulto subministrassent.* TAYLOR.

Εἰ μὴ τοὺς συναγωνιζομένους] M. εἰ μὴ συναγωνιζομένους: nisi placeat invertere ordinem, εἰ μὴ τούτων τινὰς εἶχε τοὺς συναγωνιζομένους. WOLF.

Ποιήσαντα] Lege ποιήσοντα. TAYLOR.

Πρόφασις] Plenius, et quidem valde usitato genere loquendi, ediderunt Parisienses, ἔστιν ἑκάστῳ τις, ὡς ἔοικε, πρόφασις. Quibus consentiunt optima Exemplaria, Aug. et Harl. IDEM.

Τῷ δὲ, κηδεστὴς ἦν ἐκεῖ] Omnino legendum videtur ἐκεῖνος, nempe Philocrates. JURIN. F. ἐκεῖνος, Philocrates. MARKLAND. Ego etiam lego ἐκεῖνος, cum viris doctissimis, verum aliter intelligo. Scilicet, τῷ δὲ [Phrynoni] κηδεστὴς ἦν ἐκεῖνος [Philippus]. Consule Ulpianum ad h. locum, iterumque Demosthenem §. ξϛ΄. *ante med.* et *in fin.* σχ. denique ad §. νθ΄. *ante med.* et Suid. v. Φρύνων. TAYLOR.

Ἐκείνῳ. ὥστε ἵνα] Male distinguitur. Delenda est plena στιγμὴ post ἐκείνῳ, et ponenda minima. Nam ὥστε dependet ab οὕτω præcedenti; οὕτω πέπρακεν ἑαυτὸν — ὥστε — οὐδ' ἀφίησι. MARKLAND.

Μηδὲ ῥῆμα] Deesse arbitror ante, vel post, has voces: ἵνα μηδὲν ἐναντίον μηδὲ * * * μηδὲ ῥῆμα. TAYLOR.

Οὐδ' ἀφιέντων ἀφίησιν] S. τῶν κατηγόρων αὐτόν· ἀφίησιν αὐτοὺς, τουτέστι, τὴν ἡσυχίαν ἄγειν ἐᾷ. WOLF. Ludit in duplici significatione Verbi ἀφίημι: *ut, neque si vos illum absolvatis, vos ille missos faciat. That, if you would even acquit him, he would not let you alone.* Similiter in Midiana, pag. 580. 19. Ed. Reisk. οὗτος δὲ οὐδ' ἀφιέντα ἀφίησιν. MARKLAND.

νεσθαι, πάσχειν ὁτιοῦν αἱρεῖται παρ' ὑμῖν μᾶλλον, ἢ Φι-
λίππῳ τι ποιῆσαι μὴ πρὸς ἡδονήν. καί τοι, τίς ἡ κοινωνία;
τίς ἡ πολλὴ πρόνοια ὑπὲρ Φιλοκράτους αὕτη; [1]ὃς εἰ τὰ
κάλλιστα, καὶ πάντα τὰ συμφέροντα ἐπεπρεσβεύκει,
χρήματα δ' ὡμολόγει λαβεῖν ἐκ τῆς πρεσβείας, [2]ὥσπερ
ὡμολόγει, τοῦτό γε αὐτὸ φυγεῖν καὶ διευλαβηθῆναι τῷ
προῖκα πρεσβεύοντι προσῆκε, καὶ διαμαρτύρασθαι τὸ καθ'
αὑτόν. οὐ τοίνυν πεποίηκε τοῦτ' Αἰσχίνης. ταῦτ' οὐ φα-
νερά, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; ταῦτ' οὐχὶ βοᾷ καὶ λέγει, ὅτι
χρήματα εἴληφεν Αἰσχίνης, καὶ πονηρός ἐστιν ἀργυρίου συν-
εχῶς, οὐ δι' ἀβελτηρίαν, οὐδὲ δι' ἄγνοιαν, οὐδὲ ἀποτυγχά-
νων; καὶ τίς μου καταμαρτυρεῖ, φησὶ, δῶρα λαβεῖν;
τοῦτο γάρ ἐστι τὸ λαμπρόν. τὰ πράγματ', Αἰσχίνη, ἅπερ
πιστότατά ἐστιν ἁπάντων· καὶ οὐκ ἔνεστιν εἰπεῖν οὐδ' αἰ-
τιάσασθαι, ὡς ἢ πεπεισμένα, ἢ χαριζόμενά τῳ ἐστὶ τοι-
αῦτα, ἀλλ' οἷά περ αὐτὰ προδοὺς καὶ διαφθείρας σὺ πε- 378
ποίηκας, τοιαῦτα ἐξεταζόμενα φαίνεται. πρὸς δὲ τοῖς
πράγμασιν, αὐτὸς αὐτίκα δὴ σὺ σαυτοῦ καταμαρτυρήσεις.
ἀπόκριναι γάρ δεῦρο ἀναστάς μοι· οὐ γὰρ δὴ δι' ἀπειρίαν
γε, οὐ φήσεις ἔχειν ὅ, τι εἴποις. ὃς γὰρ ἀγῶνας καινοὺς,

[1] ὃν [2] (ὥσπερ ὁμολογεῖ *τοῦτό γ' αὐτὸς,)

Καί τοι τίς ἡ κοινωνία; τίς ἡ πολλὴ πρόνοια] *Verum quænam est ista causæ communitas? quæ tanta hujus providentia pro Philocrate.* Accipitur enim pro *verum*, et pro *sed* καί τοι, et servit διαπορήσει. Quod autem mox subdit, ταῦτ' οὐχὶ βοᾷ καὶ λέγει; &c. Cicero pro Roscio ad verbum sic transtulit: "Nonne supercilia illa penitus rasa olere malitiam, et clamitare calliditatem videntur." *Ex edit.* HERVAG.

Ἀποτυγχάνων] Absolute positum pro ἀποτυγχάνων τῶν ἐλπίδων. *Ald. Ex edit.* BROOK.

Ἀπόκριναι κ. τ. λ.] Huc spectat fortasse Comma istud Suidæ: Ἀποκρίθητι. Δημοσθένης. Ἀπόκριναι δεῦρό μοι παρελθών. — ἀλλὰ καὶ Δημοσθένης λέγει ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου, ὡς προείρηται. Adde Harpocrat. v. Ἀπόκρισις. Disertius aliquanto idem Suidas v. Δεῦρο. Certe spectat Hermogenes verbis disertissimis: Ἀπόκριναι γὰρ δεῦρο ἀναστάς μοι· οὐ γὰρ δὴ δι' ἀπειρίαν γε οὐ φήσεις ἔχειν, ὅ, τι εἴποις. pag. 179. Ed. Fr. Porti. TAYLOR.

Οὐ γὰρ δὴ δι' ἀπειρίαν γε οὐ φήσεις ἔχειν ὅ, τι εἴποις] Ut ὃ ἂν, vel δυνητικὸς, vel ἀοριστολογικὸς sæpe abundat, ita sæpe etiam deest, præsertim ubi locus causam habet a præterito. quanquam hic quoque deest, cum de futuro dixerit. habet autem vim optativam. *Neque enim te ut imperitum negabis habere, quod respondeas*, quod dici poterat ὅ, τι ἐρεῖς, ὅ, τι enim φιλευτικὸν est. Vide Comment. Bud. *Ex edit.* HERVAG.

Ὃς γὰρ ἀγῶνας] Alludit ad accusationem Timarchi, quæ æque est ἀμάρτυρος, atque hæc Demosthenica. WOLF.

Ibid. Alludit ad multa: ad pristinam artem quæstumque Æschinis: ad novam et insolitam criminationem Timarchi, jam senis, et cui per anteactam vitam inusta non erat ea suspicio: ad rudimenta fortasse et tyrocinium Æschinis, qui nemini unquam ante hunc Timarchum, diem dixerat: ad accusandi denique licentiam, cum non ex testibus, sed vulgi rumoribus, et incerta fama, nitebatur. Nonnulla hic Scholiastes, qui est consulendus. Neque tamen vel eo magistro totam fabulam edisces, aut hujus scommatis leporem omnem plene exhauries. Non

ὥσπερ δράματα, καὶ τούτους ἀμαρτύρους, πρὸς διαμεμετρημένην τὴν ἡμέραν αἱρεῖς διώκων, δῆλον ὅτι πάνδεινος εἶ τις.

λθ'. Πολλῶν τοίνυν καὶ δεινῶν ὄντων τῶν πεπραγμένων Αἰσχίνῃ τούτῳ, καὶ πολλὴν κακίαν ἐχόντων, ὡς καὶ ὑμῖν, [1]οἶμαι, δοκεῖν, οὐδέν ἐστιν οὗ μέλλω λέγειν, ὡς ἐγὼ κρίνω, δεινότερον, οὐδ' ὅ, τι μᾶλλον δεδωροδοκηκότ' αὐτὸν ἐπαυτοφώρῳ, καὶ πεπρακότα πάντ' ἐξελέγξει. ἐπειδὴ γὰρ [2]ἀπεστείλατ' αὖθις αὖ [3]τὸ τρίτον τοὺς πρέσβεις ὡς τὸν Φίλιππον, ἐπὶ ταῖς καλαῖς καὶ μεγάλαις ἐλπίσι ταύταις αἷς οὗτος ὑπισχνεῖτο, ἐχειροτονήσατε καὶ τοῦτον, καὶ ἐμὲ, καὶ τῶν ἄλλων τοὺς πλείστους τοὺς αὐτούς. ἐγὼ μὲν δὴ παρελθὼν, ἐξωμοσάμην εὐθέως. καὶ θορυβούντων τινῶν, καὶ κελευόντων βαδίζειν, οὐκ ἂν ἔφην ἀπελθεῖν. οὗτος δ' ἐκεχειροτόνητο. ἐπειδὴ δὲ ἀνέστη μετὰ ταῦτα ἡ ἐκκλησία, συνελθόντες ἐβουλεύοντο οὗτοι, τίνα αὐτοῦ καταλείψουσιν. ἔτι γὰρ τῶν πραγμάτων ὄντων μετεώρων, καὶ τοῦ μέλλοντος ἀδήλου, σύλλογοι καὶ λόγοι παντοδαποὶ κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐγίγνοντο τότε. ἐφοβοῦντο δὴ μὴ σύγκλητος ἐκκλησία γένοιτο

[1] *οἴομαι [2] ἀπεστέλλετ' [3] τοτρίτον

enim omnia, quæ ab Antiquis allusorie et vellicatim jaciuntur, Posteritati datum est, ut probe intelligerent. Vid. Æschin. π. παραπρεσβ. pag. 297. Ed. Reisk. Brodæum ad loc. Harpocrat. v. Διαμεμετρημένη. Maussacum, Victor. IX. Var. Lect. 20. alios. Voces istæ, ἀγῶνας καινοὺς, ὥσπερ δράματα, lucem fortasse aliquam consequentur ex iis, quæ dicturi sumus ad init. Æschineæ c. Ctesiphontem. TAYL.

Πάνδεινος εἶ τις] * * * Nonnulla opinor deesse. MARKLAND.

λθ'. Ὡς καὶ ὑμῖν οἶμαι δοκεῖν] Lege, vel δοκεῖ, ut habet Felician. pro εἶναι. WOLF. Nam Aldus dedit εἶναι pro οἶμαι. Felician. quidem et Manut. δοκεῖ, uti Parisienses quoque, et Scholiastes, qui exponit per φαίνεται. Non male. Et tum obtineret punctuatio Textus nostri. Aliter et ea reformanda fuerit. Marg. Ask. cum Wolfio consentit. TAYLOR.

Ἐγὼ μὲν παρελθὼν ἐξωμοσάμην εὐθέως] Ἐξομόσασθαι *cum jurejurando aliquid excusare*, aut *detrectare et recusare*, de quo verbo satis alibi dictum est, ex cujus imitatione Cicero *ejurare* iniquum judicem dixit, ut annotatur in Pandect. *Ex edit.* HERVAG.

Τίνα αὐτοῦ καταλείψουσι] *Quem ibi statum rerum deprehensuri essent.* Τὸ αὐτοῦ, παρὰ τῷ Μακεδόνι, ἢ, ἐν τῇ Μακεδονίᾳ, accepi, et pro καταλείψουσι legendum censui καταλήψονται. Sed agnosco erratum, et emendo, *quemnam hic relicturi essent*, qui sc. Demostheni adversaretur. αὐτοῦ, ἀντὶ τοῦ, ἐνθάδε, ἢ ἐνταῦθα. WOLF.

Ἐγίγνοντο τότε] Mallem distingui, — κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐγίγνοντο. τότε ἐφοβοῦντο δὴ etc. MARKLAND.

Ἐφοβοῦντο δὴ μὴ] Auctores sunt Suidas, et interpretes hoc loco, apud Athenienses νόμιμον ἐκκλησίαν dictam esse τὴν κυρίαν καὶ ὡρισμένην τρὶς τοῦ μηνὸς, id est, legitimam concionem, *quæ fixa stataque erat concio, et ter in mense habebatur.* σύγκλητον autem, id est, *convocatam* sive *indictam*, τὴν ἐξαίφνης γενομένην διά τι κατεπεῖγον, *quæ repente nova quadam de causa fiebat.* Sic etiam apud Romanos Senatus habebatur aut legitimus, aut indictus. Legitimus quidem, statis diebus. Tranquillus in Aug. "Sanxit," inquit, "ne plus quam bis in mense legitimus Senatus ageretur, scilicet Calendis et Idibus, &c." Edictus autem vel indictus erat, qui ob negotia incidentia repente indicebatur.

ἐξαίφνης· εἶτα ἀκούσαντες ὑμεῖς ἐμοῦ τἀληθῆ, [1]ψηφίσησθέ τι τῶν δεόντων ὑπὲρ τῶν Φωκέων, καὶ τὰ πράγματα
ἐκφύγοι τὸν Φίλιππον. εἰ γὰρ ἐψηφίσασθε μόνον, καὶ μι- 379
κρὰν ὑπεφήνατε ἐλπίδα ἡντινοῦν αὐτοῖς, ἐσώθησαν ἄν. οὐ γὰρ ἐνῆν, οὐκ ἐνῆν, μὴ παρακρουσθέντων ὑμῶν, [2]μεῖναί τι Φιλίππῳ. οὔτε γὰρ σῖτος ἐνῆν ἐν τῇ χώρᾳ, ἀσπόρῳ διὰ τὸν πόλεμον γεγονυίᾳ, οὔθ᾽ ἡ [3]σιτοπομπεία δυνατὴ, τριήρων οὐσῶν ὑμετέρων ἐκεῖ καὶ τῆς θαλάττης κρατουσῶν, αἵ τε πόλεις πολλαὶ καὶ χαλεπαὶ λαβεῖν αἱ τῶν Φωκέων, μὴ οὐ χρόνῳ καὶ πολιορκίᾳ. εἰ γὰρ ἐν ἡμέρᾳ πόλιν ᾕρει, δύο καὶ εἴκοσίν εἰσιν ἀριθμῷ. διὰ δὴ ταῦτα πάντα, ἵνα μηδὲν μετάθησθε ὧν ἐξηπάτησθε, τοῦτον αὐτοῦ κατέλιπον. ἐξομόσασθαι μὲν δὴ μὴ μετ᾽ αἰτίας τινὸς, δεινὸν ἦν, καὶ ὑποψία μεγάλη. τί λέγεις; ἐπὶ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα ἀγαθὰ οὐχὶ βαδίζεις ἀπαγγείλας, οὐδὲ πρεσβεύεις; ἔδει δὲ μένειν. πῶς οὖν; ἀῤῥωστεῖν προφασίζεται, καὶ λαβὼν Ἐξήκεστον

[1] ἐπιψηφίσαισθέ [2] μεῖναι ἔτι [3] σιτοπομπία

Idem in Cæs. "Postquam Senatus idibus Martiis in Pompeii curiam edictus est, &c." Capitol. in Gord. "Non legitimo," inquit, "sed indicto Senatus die consul jam domi conventus, cum prætoribus, ædilibus, et tribunis in curiam venit." Ex Annotationibus Bud. in Pandect. *Ex edit.* Hervag.

Σύγκλητος ἐκκλησία] Huc spectat Etym. M. 753. 15. Τῶν Ἐκκλησιῶν αἱ μὲν ἐξ ἔθους καὶ κατὰ μῆνα ἐγίνοντο, εἰ δέ τι ἐξαίφνης κατεπείξειεν, ὥστε γενέσθαι ἐκκλησίαν, αὕτη ἐκαλεῖτο Σύγκλητος Ἐκκλησία. Δημοσθένης κατ᾽ Αἰσχίνου. Huc Harpocratio et Suidas denique. Erant igitur Σύγκλητοι Ἐκκλησίαι Conciones *extra ordinem datæ*, proclamatæ, ut vox sonat, ubi aliquid necopinatum acciderit. Ad statas enim et legitimas, utpote notas, et periodice recurrentes, non opus erat *citare*, aut monere: ut vocabulum hoc rite explicat Scholiastes noster, Attici Juris sæpe bene consultus. Πλείους Ἐκκλησίας (inquit Æschines π. παραπρεσβ. pag. 251. 6. ed. Reisk.) συγκλήτους ἠναγκάζεσθε ἐκκλησιάζειν μετὰ φόβου καὶ θορύβου, ἢ τὰς τεταγμένας ἐκ τῶν νόμων. Apposite ad eam rem, quam velim. Ut sunt etiam verba hæc σχ. Aristoph. Acharn. v. 19. Κυρίας Ἐκκλησίας.] Ἐν ᾗ ἐκύρουν τὰ ψηφίσματα. Εἰσὶ δὲ Νόμιμοι Ἐκκλησίαι αἱ λεγόμεναι τρεῖς τοῦ μηνὸς Ἀθήνησιν, ἡ πρώτη, καὶ ἡ δεκάτη, καὶ ἡ τριακάς. (Illud fortasse minus accurate) εἰσὶ δὲ καὶ Πρόσκλητοι, ἐναγόμεναι κατά τινα ἐπείγοντα πράγματα. αἱ μὲν οὖν νόμιμοι καὶ ὡρισμέναι Ἐκκλησίαι Κυρίαι λέγονται, ὡς ἔφαμεν· αἱ δὲ πρὸς τὰ κατεπείγοντα συναγόμεναι, σύγκλητοι. Adde Petit. LL. Attic. Lib. III. Tit. I. Ulpian. hic, et ad N. de Coron. §. κγ΄. *ad init.* et eruditissimum longe virum, Valckenaerum Animadv. ad Ammon. I. 16. Taylor.

Καὶ μικρὰν ὑπεφήνατε ἐλπίδα ἡντινοῦν αὐτοῖς] Omisit Wolfius in vertendo. Resarcias ex Anonymo: *et aliquam mediocrem spem eis prætulissetis.* Idem.

Μεῖναί τι] Scribendum forte ἔτι pro τι. Markland. Vid. Var. Lect.

Μὴ οὐ χρόνῳ] Ἀντὶ τοῦ, εἰ μὴ χρόνῳ. Wolf. Idem fere annotatur in marg. Altemps. Taylor.

Ἐξήκεστον] Mirum, ni servilem et peregrinam conditionem denotet, quod nomen ab Arte sumserit. Commune hoc et solenne apud Antiquos; Ubi PAUSILYPUS, SOTER, SOSTHENES, LYSIPONUS etc. convenientissima Medico nomenclatura, ut Reinesius scribit ad hunc lapidem XI. 2.

P. CHAR M.
SOSTHE
MEDIC.
IIIIII VIR. AUG.
SIBI
ANCHAR.

τὸν ἰατρὸν ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ προσελθὼν τῇ βουλῇ, ἐξωμόσατο ἀῤῥωστεῖν τουτονὶ, καὶ αὐτὸς ἐχειροτονήθη. ἐπειδὴ δὲ [1]ἀπολώλεσαν οἱ Φωκεῖς, ὕστερον ἡμέραις πέντε ἢ ἕξ, καὶ τέλος εἶχε τὸ μίσθωμα, ὥσπερ ἂν ἄλλο τι τούτῳ, καὶ ὁ Δέρκυλλος ἐκ τῆς Χαλκίδος ἧκεν ἀναστρέψας, καὶ ἀπήγγειλεν [2]ὑμῖν ἐκκλησιάζουσιν ἐν Πειραιεῖ, ὅτι Φωκεῖς ἀπολώλασι· καὶ ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦτα ἀκούσαντες, εἰκότως [3]καὶ ἐκείνοις συνήχθεσθε, καὶ αὐτοὶ ἐξεπέπληχθε, καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας ἐκ τῶν ἀγρῶν κατακομίζειν ἐψηφίζεσθε, καὶ τὰ φρούρια ἐπισκευάζειν, καὶ τὸν Πειραιᾶ τειχίζειν, καὶ τὰ Ἡράκλεια ἐν ἄστει θύειν. ἐπειδὴ ταῦτ᾽ ἦν, καὶ τοσαύτη ταραχὴ, καὶ τοσοῦτος θόρυβος περιειστή-
380 κει τὴν πόλιν, τηνικαῦτα [4]ὁ δεινὸς, καὶ σοφὸς οὗτος, καὶ
εὔφωνος, οὔτε βουλῆς οὔτε δήμου χειροτονήσαντος αὐτὸν, ᾤχετο πρεσβεύων ὡς τὸν ταῦτα πεποιηκότα, οὔτε τὴν ἀῤῥωστίαν, ἐφ᾽ ᾗ τότε ἐξωμόσατο, ὑπολογισάμενος, οὐθ᾽ ὅτι πρεσβευτὴς ἄλλος ᾕρητο ἀντ᾽ αὐτοῦ, οὐθ᾽ ὅτι τῶν τοιούτων ὁ νόμος θάνατον τὴν ζημίαν εἶναι κελεύει, οὐθ᾽ ὅτι πάνδεινόν ἐστιν ἀπηγγελκότα, ὡς ἐπικεκήρυκται χρήματα αὐτῷ ἐν Θήβαις, ἐπειδὴ Θηβαῖοι πρὸς τῷ τὴν Βοιωτίαν ἅπασαν ἔχειν, [5]καὶ τῆς Φωκέων χώρας ἐγκρατεῖς γεγόνασι, τηνικαῦτα εἰς μέσας τὰς Θήβας, καὶ τὸ τῶν Θηβαίων στρατόπεδον βαδίζειν. ἀλλ᾽ οὕτως ἔκφρων ἦν, καὶ [6]ὅλως πρὸς

[1] ἀπολώλεισαν [2] ἡμῖν [3] κἀκείνοις [4] ὁ σοφὸς οὑτοσὶ, καὶ δεινὸς, καὶ [5] καὶ τῆς τῶν [6] ὅλος

Ex eadem nomenclatura est Medicus ille ex sepulcreto Domus Augustæ, Bianchin. p. 57.

M. LIVIUS
BOETHUS
MEDICUS DAT
M. LIVIO SPERATO ET
IOLE L.
SUAE.

Potuissem adjungere, Execestidem quendam nunquam ab Aristophane adduci, nisi ut dilaceraretur ob peregrinitatem:

Εἰ δὲ δοῦλός ἐστι, καὶ Κὰρ, ὥσπερ Ἐξηκεστίδης,
Φυσάτω πάππους παρ᾽ ἡμῖν, καὶ φανοῦνται φράτορες.

Ex Avibus, v. 765. Taylor.

Τειχίζειν] Potius credo ἐπιτειχίζειν, cum Editt. Felic. et Manut. ut sit *Reficere*, non *de novo Ædificare.* Idem.

Θύειν] Tollenda est Distinctio plena post θύειν, et ponenda ὑποστιγμή. Adhuc enim pendet sententia, quæ incepit v. 2. Ἐπειδὴ δὲ ἀπολώλεσαν οἱ Φωκεῖς — καὶ ὁ Δέρκυλλος ἧκεν—καὶ ὑμεῖς ἐψηφίζεσθε τὰ Ἡράκλεια ἐν ἄστει θύειν· ἐπειδὴ ταῦτ᾽ ἦν etc. Markland.

Ἐπειδὴ] A Benenato editur: ἐπειδὴ τοιαύτη ἦν καὶ τοσαύτη ταραχὴ κ. τ. λ. Taylor.

Ἔκφρων ἦν] Vid. Var. Lect.

Ὅλως] Ὅλος πρὸς τῷ λήμματι lege, nominandi casu. Etsi et ὅλως Adverbium ferri potest. Wolf. F. ὅλος—totus *in illis.* Horat. Markland. Wolfii et Marklandi Conjecturam tuetur Cod. Aug. ὅλος. Taylor.

τῷ [1] λήμματι καὶ τῷ δωροδοκήματι, ὥστε πάντα τὰ ἄλλα ἀνελὼν καὶ παριδὼν ᾤχετο.

μ'. Καὶ τοιούτου τοῦ πράγματος ὄντος, ἔτι πολλῷ δεινότερά ἐστιν ἃ ἐκεῖσε ἐλθὼν διεπράξατο. ἁπάντων γὰρ ὑμῶν τουτωνὶ, καὶ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων οὕτω δεινὰ καὶ σχέτλια ἡγουμένων τοὺς ταλαιπώρους πάσχειν Φωκέας, ὥστε μήτε τοὺς ἐκ τῆς βουλῆς θεωροὺς, μήτε τοὺς θεσμοθέτας εἰς τὰ Πύθια πέμψαι, ἀλλ' ἀποστῆναι τῆς πατρίου θεωρίας, οὗτος εἰς τὰ ἐπινίκια τῶν πραγμάτων καὶ τοῦ πολέμου, ἃ Θηβαῖοι καὶ Φίλιππος ἔθυον, εἱστιᾶτο ἐλθὼν, καὶ σπονδῶν μετεῖχε καὶ εὐχῶν, ἃς ἐπὶ τοῖς τῶν συμμάχων τῶν [2] ἡμετέρων τείχεσι καὶ χώραις, καὶ ὅπλοις ἀπολωλόσιν ηὔχετο ἐκεῖνος, καὶ συνεστεφανοῦτο, καὶ [3] συνεπαιώνιζε Φιλίππῳ, καὶ φιλοτησίας προὔπινε. καὶ ταῦτ' οὐκ ἔνεστιν ἐμοὶ μὲν

[1] λήμματι, ὥσθ' ἅπαντα ταῦτα ἀνελὼν [2] ὑμετέρων [3] συνεπαιάνιζε

μ'. Οὗτος εἰς τὰ ἐπινίκια] Lege οὗτος εἷς τὰ ἐπινίκια etc. Id est, *hic solus epulatus est*, sensu plano. Nam, ut scriptum est, nec bene hellenizat Oratio, nec bene procedit Sententia. PALMER.

Συνεπαιώνιζε] Si παρὰ τὸν παιᾶνα fuit, malim συνεπαιάνιζε, per ᾶ. Etsi passim per ῶ scribi video. WOLF.

Φιλοτησίας προὔπινε] *Familiariter propinavit*, Wolfius: *benevolentiæ poculo propinabat*, Alius: *Invitava a bere*, Etruscus. Exspectassem quidem *propinasse* Philippum, non Æschinem. Sed nihil hic omnino de *propinando*, aut *præbibendo*. Negligere enim nos jubent *præpositionem* in ista compositione omnes, qui accuratius hanc rem tractant. Postulabit igitur a me Lector meus benevolus informari, quid ea locutione contineatur; postulabit quoque, ut mentem meam etiam exponam de lectione MStorum in hac re, quorum nonnulli, neque infimæ auctoritatis, exhibent φιλοτησίας προὔτεινε, ut MSS. Ald. Felic. Manut. Lind. et Regg. α. β. δ. ζ. Et, quoniam eo proceditur, rogabit, quid statuam, de illa etiam locutione: Occurit autem *μγ'. ad init.* ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ προὔτεινεν αὐτοῖς [Philippus], cum MSti, quasi vicem rependere vellent, ibi rursus ἐκπώματα—προὔπινεν. Est quædam, inquam, inter hæc duo loca quasi necessitudo: Ita ut mihi erit expeditius, et lectori fortasse neque ingratius, neque incommodius, si utrumque parietem eadem fidelia dealbarem. Neutro igitur in loco stare posse προτείνειν contendo, verum recte dici in altero φιλοτησίας προπίνειν, in altero ἐκπώματα, licet diverso sensu et proprietate, ut jam sum dicturus. Προπίνειν φιλοτησίας est simpliciter *compotare*, vel, ut verbis utar Plautinis, Pseud. V. 1. 18. *Propinare amicissimam amicitiam*. Quod quoniam tractim fiebat, et per modum successionis, ubi alter poculis præiret et quasi provocaret, alter deinde exciperet, et per vices traderet, usurpabant vocem compositam προπίνειν, et, quoniam Genio litabant, et Amicitiæ, προπίνειν φιλοτησίας. Ita Lucianus: Οὐ γὰρ ὅσιον ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἑστίαν τοὺς ταῦτα διατιθέντας καλεῖν, καὶ φιλοτησίας προπίνειν, καὶ ὄψων τῶν αὐτῶν ἅπτεσθαι. Pseudolog. §. 31. Et in Somnio rursus §. 12. Καὶ τὸ δεῖπνον ἄρτι συνεκομίζετο, καὶ ὁ πότος συνεκροτεῖτο· ἐν τούτῳ ὄντα με, καὶ φιλοτησίας προπίνοντα ἐν χρυσαῖς φιάλαις ἑκάστῳ τῶν παρόντων κ. τ. λ. Προπεπωκέναι δὲ παρὰ τὴν συνουσίαν πολλὰ μὲν ἀργυρώματα τὸν προειρημένον, πολλὰ δὲ χρυσώματα τῷ Προυσίᾳ. Suid. v. Προπεπωκότες. Fragmentum hoc Valesius Polybio tribuit. Utile erit adhibere verba Biseti ad Aristoph. Lysistr. 203. κύλιξ φιλοτησία] Οὕτω καλεῖται ἡ φιάλη ἡ διδομένη ἐν τοῖς πότοις. Ἐν γὰρ τοῖς συμποσίοις φιλοφρονούμενοι ἀλλήλους ἐπεδίδοσαν οἴνου κύλικα, ἣν φιλοτησίαν ἐκάλουν· ὡς Ὑπερίδης φησὶ, καὶ Ἄλεξις, καὶ Ὅμηρος ἐν τῷ Δ. τῆς Ἰλ. [v. 3.]

Νέκταρ ἐῳνοχόει· τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσι
Δειδέχατ' ἀλλήλους.

381 οὕτω, τούτῳ δ' ἄλλως πως εἰπεῖν. ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τῆς ἐξωμοσίας ἐν τοῖς κοινοῖς τοῖς ὑμετέροις γράμμασιν ἐν τῷ μητρῴῳ ταῦτ' ἐστὶν, ἐφ' οἷς ὁ δημόσιος τέτακται, καὶ ψήφισμα ἄντικρυς περὶ τούτου τοῦ ὀνόματος γέγραπται· ὑπὲρ δὲ ὧν ἐκεῖ διεπράξατο, οἱ συμπρεσβεύοντες καὶ παρόντες, καταμαρτυρήσουσιν, οἵπερ ἐμοὶ ταῦτα διηγοῦντο. οὐ γὰρ ἔγωγε αὐτοῖς συνεπρέσβευσα, ἀλλ' ἐξωμοσάμην. καί μοι λέγε τὸ ψήφισμα, καὶ τὰ γράμματα, καὶ τοὺς μάρτυρας κάλει.

ΨΗΦΙΣΜΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΑ. ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τίνας οὖν εὐχὰς ὑπολαμβάνετε εὔχεσθαι τοῖς θεοῖς τὸν

Καὶ αὖθις· Ἐγχείτω τις τούτῳ φιλοτησίαν. Καὶ φιλοτησίας, τὰς δεξιώσεις διὰ τῆς φιλίας. Καὶ φιλοτησίαν προπίνειν ἐστὶν, ἡνίκα τις ἐν ἀρίστῳ ἀπὸ τῆς δοθείσης αὐτῷ φιάλης πιὼν μέρος, τὸ λοιπὸν παράσχῃ τῷ φίλῳ, καὶ τὴν φιάλην χαρισάμενος. Horum magnam partem, et præcipue extremam, Suidæ et Etymol. M. debet Bisetus. Quid ergo? *An poculum Aureum Argenteumve, quoties se plusculum invitarent, pro munere offerebatur? Num hujusmodi liberalitas hic prædicatur in Æschine?* Ita quidem interpretantur hæc verba, καὶ τὴν φιάλην χαρισάμενος. Credo, hanc olim fuisse Regum, Magnatumque munificentiam: ut Suidas testatur in v. Προπίνειν. Immo clarissimum Exemplum mox subjicitur in hac ipsissima Oratione, §. μγ'. Ubi Rex Philippus comiter et laute excipiens Thebanorum legatos, ἐν θυσίᾳ τινὶ καὶ δείπνῳ πίνων, καὶ φιλανθρωπευόμενος πρὸς αὐτοὺς ἄλλα τε δὴ πολλὰ, οἷον αἰχμάλωτα καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ τελευτῶν, ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ προὔτεινεν αὐτοῖς. Ταῦτα πάντα ἐκεῖνοι διεωθοῦντο—αὐτοὶ μὲν οὖν ὑπάρχειν αὐτῷ φίλοι—καὶ ἄνευ τῶν δώρων τούτων. Atque ita Ulpianus ad textum, in quo versamur: πολλάκις καὶ ταῦτα τὰ ποτήρια χαρίζεσθαι τὸν βασιλέα, οἷς προπίνει, χρυσᾶ ὄντα. Τοῦτο γὰρ ἦν τὸ προπίνειν. Ita quidem, sed προπίνειν ποτήρια, quod jam est illud diversum, atque aliud, quam προπίνειν φιλοτησίας. Corrige ergo fidenter ex auctoritate MStorum optimorum (sunt autem, præter Editiones Felician. et Manut. Codd. præstantes, Regg. α. β. δ. ε. η. Obs. Harl. Lind. Ital. Aug. Ask.) verba illa Demosthenis, §. μγ'. ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ προὔπινεν αὐτοῖς. Num hæsitas? num dubitas, neutiquam dici posse προὔτεινεν, sed utrobique προὔπινεν? Annon demum censes, recte a me distingui προπίνειν φιλοτησίας, *amice et familiariter compotare*, et προπίνειν ἐκπώματα, *regio more, pocula aurea pretiosave dono donare?* Inerat Alexandro M. ut refert Plutarchus in ejus vita, munificentia plane singularis, cum summa comitate conjuncta: cujus rei exemplum subjicit: Ὁ τῶν Παιόνων ἡγούμενος, ἀποκτείνας πολέμιον ἄνδρα, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπιδειξάμενος αὐτῷ, τοῦτο, εἶπεν, ὦ βασιλεῦ, παρ' ἡμῖν ἐκπώματος χρυσοῦ τιμᾶται τὸ δῶρον· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος γελάσας, κενοῦ γε, εἶπεν· ἐγὼ δέ σοι μεστὸν ἀκράτου προπίομαι. Similis error, προτείνειν, sc. loco τοῦ προπίνειν, occupavit Libanium Declam. II. quem emaculavit doctissimus Gatakerus ad M. Antonin. XI. 13. dignus omnino, qui de hoc ritu *propinandi* consulatur: præcipue autem *de hac largitione poculorum*, in Adversar. Miscell. Posthum. V. 5. Adde Cl. Valesium ad Harpocr. v. Προπεπωκότες. Scio, esse apud Veteres nonnulla, quæ militare videntur contra meam sententiam, veluti illud Aristophanis, Acharn. v. 981.

Κἀμάχετο, καὶ προσέτι πολλὰ προκαλουμένου,
Πίνε, κατάκεισο, λαβὲ τήνδε φιλοτησίαν.

Cui subnectitur scholion: Φιλοτησίαν ἔλεγον τὴν φιάλην τὴν διδομένην ἐν τοῖς συμποσίοις. TAYLOR.

Ἐφ' οἷς ὁ δημόσιος τέτακται] S. οἰκέτης, ἢ δοῦλος. WOLF. Recte sane Wolfius. Οἰκέτης subintelligitur, pro quo Scholiolum Ulpiani perperam habet Οἶκος. Vid. Cl. D'Orvillium ad Chariton. Aphrodis. pag. 292. TAYLOR.

Περὶ τούτου τοῦ ὀνόματος] S. τοῦ Αἰσχίνου ἐξομόσαντος τὴν πρεσβείαν. WOLF.

Φίλιππον, ὅτ᾽ ἔσπενδεν, ἢ τοὺς Θηβαίους; ἆρ᾽ οὐ κράτος
πολέμου, καὶ νίκην [1] αὐτοῖς καὶ τοῖς συμμάχοις διδόναι, καὶ
[2] τἀναντία τοῖς τῶν Φωκέων; οὐκοῦν ταῦτα συνηύχετο οὗτος,
καὶ κατηρᾶτο τῇ πατρίδι, ἃ νῦν εἰς κεφαλὴν ὑμᾶς αὐτῷ
δεῖ τρέψαι. οὐκοῦν ᾤχετο μὲν παρὰ τὸν νόμον, ὃς θάνατον
κελεύει τούτων τὴν ζημίαν εἶναι, ἐλθὼν δὲ ἐκεῖσε, ἑτέρων
θανάτων ἄξια ποιῶν πέφανται· τὰ δ᾽ ἔμπροσθεν πεπρα-
γμένα, καὶ πεπρεσβευμένα ὑπὲρ τούτων, ἀποκτείνειεν ἂν
αὐτὸν δικαίως.

μά. Σκοπεῖτε τοίνυν τί τίμημα [3] ἔσται, ὃ [4] ταύτην ἕξει
τὴν ἀξίαν, ὥστε τοσούτων ἀδικημάτων ἀξιόχρεων φαίνε-
σθαι. πῶς γὰρ οὐκ αἰσχρὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δημοσίᾳ
μὲν ἅπαντας ὑμᾶς καὶ ὅλον τὸν δῆμον, ἅπασι τοῖς πε-
πραγμένοις ἐκ τῆς εἰρήνης ἐπιτιμᾶν, καὶ μήτε τῶν ἐν Ἀμ-
φικτυόσι κοινωνεῖν ἐθέλειν, δυσκόλως τε ἔχειν καὶ ὑπό-
πτως πρὸς τὸν Φίλιππον, ὡς ἀσεβῶν καὶ δεινῶν ὄντων
τῶν πεπραγμένων, καὶ οὔτε δικαίων, οὔθ᾽ ὑμῖν συμφερόν- 382
των· εἰς δὲ τὸ δικαστήριον εἰσελθόντας τὰς ὑπὲρ τούτων
εὐθύνας δικάσοντας, [5] καὶ τὸν ὅρκον [6] τὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως
ὀμωμοκότας, τὸν ἁπάντων τῶν κακῶν αἴτιον, καὶ ὃν εἰλή-
φατε ἐπαυτοφώρῳ τοιαῦτα πεποιηκότα, τοῦτον ἀφεῖναι;
καὶ τίς οὐ δικαίως [7] ὑμῖν ἐγκαλέσει τῶν ἄλλων πολιτῶν,
μᾶλλον δὲ ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων, ὁρῶν Φιλίππῳ μὲν
ὑμᾶς ὀργιζομένους, ὃς [8] ἐκ πολέμου μὲν ποιούμενος τὴν εἰ-
ρήνην, παρὰ τῶν πωλούντων τὰς πράξεις ἐωνεῖτο, πρᾶγμα
πολλὴν συγγνώμην ἔχον διαπραττόμενος· τουτονὶ δὲ ἀφι-
έντας, ὃς τὰ ὑμέτερα οὕτως αἰσχρῶς ἀπέδοτο, τῶν νόμων
τὰ ἔσχατα ταττόντων ἐπιτίμια, ἐάν τις ταῦτα [9] ποιῇ;

[1] αὐτοῖς [2] τἀναντία τούτων τοῖς [3] ἔσται τίμημα [4] τοιαύτην [5] [καὶ τὸν] [6] [τὸν] [7] ὑμῖν ἂν ἐγκαλέσειε [8] ἐκ τοῦ πολέμου [μὲν] [9] ποιῇ.

Αὐτοῖς] Rescribi jubet Cl. Marklandus αὐτοῖς, uti habet Benenatus. Mox cum eod. Editore, Feliciano pariter et Manutio, et Cod. Harleiano, καὶ τἀναντία τούτων τοῖς τῶν Φ. Taylor.

Τούτων] Sc. τῶν ἔργων. Forte τούτῳ, sc. τῷ Αἰσχίνῃ. Sic enim solet leges ad reos accommodare. Wolf.

Τούτων] Scil. τῶν οἰχομένων παρὰ τὸν νόμον, vel πραγμάτων. Markland. Vox hæc in Harleiano nostro desideratur. Taylor.

Πεπρεσβευμένα ὑπὲρ τούτων] Τῶν νῦν γεγενημένων ἐν Φωκεῦσι, ἢ Φιλίππου καὶ Θηβαίων. Wolf.

μά. Δυσκόλως κ. τ. λ.] Ὀργίζεσθαι τῷ Φιλίππῳ, καὶ ὑφορᾶσθαι αὐτόν. Mox τὸν ἁπάντων τῶν κακῶν αἴτιον lege, non τῶν ἁπάντων. Idem.

Τοιαῦτα] F. ταῦτα, sc. τὰ κακά. Markland.

Ἐγκαλέσει] Vid. Var. Lect.

μβ΄. Τάχα τοίνυν ἴσως καὶ τοιοῦτος ἥξει τις λόγος
παρὰ τούτων, ὡς ἀρχὴ γενήσεται τῆς πρὸς Φίλιππον
ἔχθρας, εἰ τῶν πρεσβευσάντων τὴν εἰρήνην καταψηφιεῖσθε.
ἐγὼ δ᾽, εἰ τοῦτ᾽ ἐστὶν ἀληθὲς, οὐκ ἔχω σκοπούμενος εὑρεῖν,
ὅ, τι τούτου μεῖζον κατηγορήσω. εἰ γὰρ ὁ τῆς εἰρήνης χρή-
ματα ἀναλώσας ὥς τε τυχεῖν, οὗτος οὕτω νῦν γέγονε φοβε-
ρὸς καὶ μέγας, ὥς τε τῶν ὅρκων, καὶ τῶν δικαίων ἀμελή-
σαντας ὑμᾶς ἤδη τί Φιλίππῳ χαριεῖσθε σκοπεῖν, τί πα-
θόντες ἂν οἱ τούτων αἴτιοι, τὴν προσήκουσαν δίκην [1] δεδω-
κότες εἶεν; οὐ μὴν, ἀλλ᾽ ὅτι καὶ φιλίας ἀρχὴ συμφερού-
σης [2] ὑμῖν μᾶλλον ἐκ τῶν εἰκότων γενήσεται, καὶ τοῦτ᾽ [3] οἴ-
μαι δείξειν. εὖ γὰρ εἰδέναι χρὴ τοῦθ᾽, ὅτι οὐ καταφρονεῖ
Φίλιππος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς πόλεως τῆς ὑμετέρας,
383 οὐδ᾽ ἀχρηστοτέρους νομίσας ὑμᾶς Θηβαίων, ἐκείνους εἵλετ᾽
ἀνθ᾽ ὑμῶν, ἀλλ᾽ ὑπὸ τούτων ἐδιδάχθη, καὶ ταῦτ᾽ ἤκουσεν,
ἅπερ καὶ πρότερόν ποτ᾽ εἶπον ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ δήμῳ,
καὶ τούτων οὐδεὶς ἀντεῖπεν· ὡς ὁ μὲν δῆμός ἐστιν ὄχλος,
ἀσταθμητότατον πρᾶγμα τῶν ἁπάντων, καὶ [4] ἀσυνετώ-
τατον, ὥσπερ ἐν θαλάττῃ πνεῦμα ἀκατάστατον, ὡς ἂν

[1] δεδωκότες ἂν εἶεν [2] ὑμῖν οὕτω μᾶλλον [3] οἴομαι [4] ἀσυνθετώτατον

μβ΄. Τάχα τοίνυν ἴσως] Σχ. non habet ἴσως. Sed vide Cl. Marklandum ad Leptineam, pag. 462. 6. Ed. Reisk. Tayl.

Τῶν πρεσβευσάντων τὴν εἰρήνην] Vertit Wolfius, *pacis interpretes*. Potius, *pacis auctores*, vel, *legatos ad pacem conficiendam missos*. Jurin. *Quegli, che hanno fatto la pace*. Ferro. Ad hunc locum alludit verbis aliquantulum consentientibus Hermogenes de Invent. pag. 151. Ἀλλ᾽ ἀγανακτήσει Φίλιππος, ἐὰν τῶν πρεσβευσάντων τὴν εἰρήνην καταψηφίσησθε. Aut alios reperit Codices Rhetor ille, aut, quod nonnunquam fit, memoriter laudavit, de Figura et Sententia, quam de Verbis, sollicitior. Taylor.

Ἀσταθμητότατον] Explicant Harpocratio et Suidas, ad hunc locum respicientes. Eos etiam vide in v. Ἀσυνθετώτατον. Nam ita scribendum arbitror in linea sequenti, cum Lambino, cum MSS. Ald. Felic. et Manut. et optimo nostro Harleiano, non ἀσυνετώτατον, uti dedit Wolfius, neque ἀσύνετον, ut Regii Codd. α. δ. Verte autem, *rem omnium inconstantissimam et maxime infidam*. Sic Horatius habet *Vulgus infidum*. Oritur menda in libris Demosthenis, solito more. Cum enim antiquiores Glossographi ἀσυνθετώτατον quandoque per ἀσυνετώτατον exponerent, id quod fecit Harpocratio, arripuit scriba interpretamentum. Vel potuit similitudine vocabulorum esse deceptus. Sunt autem simillima. Interpretes interea securi, hic, *res imprudentissima*, ille, *cosa pazzissima*. Uterque præter rem et veritatem. Nam mea lectio est unice approbanda. Et confirmat Cl. Valesius ad Harpocrat. Idem.

Πνεῦμα] F. κῦμα, vel ῥεῦμα. Nam Ventus non magis inconstans est in *mari*, quam *terra*. Markland. Omnino recte. κῦμα margo Benenati: atque insuper Editiones apprime bonæ Feliciani et Manutii. Simile est illud D. Iacobi, I. 6. Ὁ γὰρ διακρινόμενος ἔοικε κλύδωνι θαλάσσης, ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. Vide Cl. Wolfium Cur. Philolog. ad Act. XVII. 13. Anne hunc locum Demosthenis respexit M. Antonius, cum Octavio juvene sermocinans, apud Appian. II. B. Civ. p. m. 271. Ὁ δὲ δῆμός ἐστιν, ὥσπερ καὶ σὺ τῶν Ἑλληνικῶν ἀρτιδίδακτος ὢν ἔμαθες, ἀστάθμητον, ὥσπερ ἐν θαλάσσῃ κῦμα κινούμενον, ὃ μὲν ἦλθεν, ὃ δ᾽ ἀπῆλθεν? Verum utrum re

τύχοι κινούμενον, ὃ μὲν ἦλθεν, ὃ δ' ἀπῆλθε· μέλει δ' οὐδενὶ τῶν κοινῶν, ἀλλ' οὐδὲ μέμνηται. δεῖ δέ τινας φίλους ὑπάρχειν τοὺς ἕκαστα πράξοντας ἐν ὑμῖν αὐτῷ, καὶ διοικήσοντας οἷον ἂν αὐτῷ δοκῇ· κἄν περ αὐτῷ τοῦτο κατασκευασθῇ, πᾶν ὅ, τι ἂν βούληται παρ' ὑμῖν, ῥᾳδίως διαπράξεται. εἰ μὲν οὖν ἤκουσεν, οἶμαι, τοὺς τότε ταῦτα πρὸς αὐτὸν εἰπόντας, παραχρῆμα ὡς δεῦρ' ἐπανῆλθον, ἀποτετυμπανισμένους, ἐποίησεν ἂν ταὐτὸ τῷ βασιλεῖ. τί δ' ἦν ἃ ἐκεῖνος ἐποίησεν; ἐξαπατηθεὶς ὑπὸ Τιμαγόρου, καὶ τετταράκοντα τάλαντα, ὡς λέγεται, δεδωκὼς αὐτῷ, ἐπειδὴ παρ' ὑμῖν [1]ἐπύθετο αὐτὸν τεθνεῶτα, καὶ οὐδὲ [2]τοῦ ζῇν ὄντα κύριον ἑαυτῷ βεβαιῶσαι, μή τι γ' ἃ ἐκείνῳ τότε ὑπέσχετο πρᾶξαι, ἔγνω τὴν τιμὴν οὐχὶ τῷ κυρίῳ τῶν πραγμάτων δεδωκώς. καὶ γάρ τοι, πρῶτον μὲν Ἀμφίπολιν, πόλιν [3]ἡμετέραν δούλην κατέστησεν, ἣν τότε σύμμαχον αὐτοῦ καὶ φίλην ἔγραψεν· εἶτ' οὐδενὶ πώποτε ἔδωκε χρήματα [4]τοῦ λοιποῦ. ταὐτὸ τοίνυν [5]τοῦτ' ἂν ἐποίησε Φίλιππος, εἴ τινα τούτων εἶδε δίκην διδόντα· καὶ νῦν, ἂν ἴδῃ, ποιήσει. ἐπειδὰν δὲ ἀκούσῃ λέγοντας, εὐδοκιμοῦντας ἐν ὑμῖν, ἑτέρους κρίνοντας, τί καὶ [6]ποιῆσαι ζητοίη; πολλὰ 384 ἀναλίσκειν, ἐξὸν ἐλάττω; καὶ πάντας θεραπεύειν [7]βου-

[1] ἐπύθετο αὐτὸν παρ' ὑμῖν [2] *τοῦ τὸ ζῇν [3] ὑμετέραν [4] τουλοιποῦ [5] τότ' ἂν ἐποίησε ὁ Φίλ. [6] ποιῆσαι; ζητοίη πολλὰ [7] βούλοιτο

spexerit, necne, correctio nostra est necessaria. Et retinerem sane articulum ὁ: neque *genus* mutassem cum *Appiano* ὃ μὲν ἦλθεν—Ad *civem* enim refertur, τὸν δεῖνα ἐκ τοῦ δήμου, non ad *fluctum marinum*. Sc. *Alius accedit, alius abit: Nemini autem Remp. curæ esse video*, ut recte Interpres. Vide Lipsium I. Var. Lect. 3. conferentem hunc locum Demosthenis cum alio Ciceronis. TAYLOR.

Αὐτῷ] Vid. Var. Lect.

Ὑμῖν] Ὑμῶν est Hariolatio Lambini, sed inscitior. IDEM.

Οὐδὲ τοῦ ζῇν ὄντα κύριον ἑαυτῷ βεβαιῶσαι] S. αὐτό. Sed quid si οὐδὲ τὸ ζῇν, ut referatur ad βεβαιῶσαι? WOLF. An τὸ ζῇν, *vitam*? Κύριον βεβαιῶσαι, ut κύριοι ζημιῶσαι, contr. Aristocratem, pag. 630. 14. ed. Reisk. Vide tamen pag. 642. pen. ejusd. Orat. MARKLAND. Legendum opinor τοῦ τὸ ζῇν, ut sit sensus, κύριον ὄντα τοῦ βεβαιῶσαι τὸ ζῇν (vitam) ἑαυτῷ. JURIN.

Καὶ γάρ τοι—φίλην ἔγραψεν] Male, opinor, hæc vertit Wolfius. Vertendum: *itaque primum quidem Amphipolim, vestram urbem, imperio suo subjecerat, quam tunc* (Timagora nempe damnato) *in sociarum et amicarum urbium catalogum retulit.* Legendum vero ὑμετέραν pro ἡμετέραν. JURIN.

Πόλιν] F. πάλιν ἡμετέραν δούλην κατέστησεν. WOLF. F. ἣν, πόλιν ἡμετέραν, δούλην κατέστησε, τότε etc. Male Wolfius conjungit Ἀμφίπολιν πόλιν, et pejus vertit, ἡμετέραν δούλην κατέστησεν, *vestro imperio denuo subjecit*: et quæ sequuntur, *quam hactenus sociam suam* etc. MARKLAND. Quicquid sit in ista conjectura Wolfii, auctoritatem aliquam nacta est ex scriptis Codd. Ven. Ital. Lind. et Regg. *α. β.* qui omnes præferunt πάλιν. Sed Viri doctissimi amicissimique Correctio est unice vera. TAYLOR. Deleo πόλιν ut inutile. AUGER.

Τοῦτ'] F. τότ' ἂν etc. cui mox opponitur νῦν. MARKLAND.

λήσεται, δύο ἢ τρεῖς ἐξόν; μαίνοιτο μέν τ' ἄν. οὐδὲ γὰρ τὴν τῶν Θηβαίων πόλιν εἵλετο δημοσίᾳ ποιεῖν ὁ Φίλιππος εὖ· πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἀλλ' ὑπὸ τῶν πρέσβεων ἐπείσθη. ὃν δὲ τρόπον, φράσω πρὸς ὑμᾶς ἐγώ.

μγ'. Ἦλθον [1]πρὸς αὐτὸν πρέσβεις ἐκ Θηβῶν, ὅτε περ καὶ παρ' ὑμῶν ἡμεῖς ἦμεν ἐκεῖ. τούτοις χρήματα ἐκεῖνος ἠβούλετο δοῦναι, καὶ πάνυ γε, ὡς ἔφασαν, πολλά· [2]οὐκ ἐδέξαντο οὐδ' [3]ἔλαβον ταῦτα οἱ τῶν Θηβαίων πρέσβεις. μετὰ ταῦτα ἐν θυσίᾳ τινὶ [4]καὶ δείπνῳ πίνων, καὶ φιλανθρωπευόμενος πρὸς αὐτοὺς ὁ Φίλιππος, ἄλλα τε δὴ πολλά, οἷον αἰχμάλωτα καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ τελευτῶν, ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ [5]προὔτεινεν αὐτοῖς. ταῦτα πάντα ἐκεῖνοι διεωθοῦντο, καὶ οὐδαμῇ προΐεντο ἑαυτούς. τελευτῶν δὲ Φίλων, εἷς τῶν πρέσβεων, εἶπεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγον, [6]ὃν οὐχ ὑπὲρ Θηβαίων, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν ἄξιον εἰρῆσθαι. ἔφη γάρ, τὸν Φίλιππον ὁρῶν μεγαλοψύχως καὶ φιλανθρώπως ἔχοντα πρὸς αὐτούς, ἥδεσθαι καὶ χαίρειν. αὐτοὶ μὲν οὖν ὑπάρχειν αὐτῷ φίλοι καὶ ξένοι καὶ ἄνευ τῶν δώρων τούτων· εἰς δὲ τὰ τῆς πόλεως πράγματα ἐν οἷς ἦν τότε, τὴν φιλανθρωπίαν αὐτὸν ἠξίουν ταύτην [7]προθέντα, ἄξιόν τι καὶ [8]αὐτοῦ καὶ τῶν Θηβαίων πρᾶξαι, καὶ ὅλην δὲ τὴν πόλιν οὕτω καὶ σφᾶς ὡμολόγουν ὑπάρξειν αὐτῷ. καὶ γάρ τοι σκέψασθε, τί τοῖς Θηβαίοις γέγονεν ἐκ τούτων, καὶ [9]τί συμβέβηκε, καὶ θεάσασθε ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀλη-

[1] πρὸς] ὡς [2] *ὡς δ' οὐκ [3] ἔλαβεν F. err. typ. [4] [καὶ δείπνῳ] [5] προὔπινεν [6] Deest ὅν. [7] προσθέντα [8] αὑτοῦ [9] τί ἡμῖν συμβέβηκε

Μαίνοιτο μέντ' ἂν] *At furore id agitati esset*, μέντ' ἂν ex μέντοι et ἂν componitur, pro *at* vel *atqui*. Vide Comment. Bud. *Ex edit.* HERVAG.

μγ'. Οὐκ ἐδέξαντο] F. ἃ οὐκ ἐδέξαντο. MARKLAND.

Φιλανθρωπευόμενος πρὸς αὐτοὺς] *In comitatem benignitatemque compositus.* id enim φιλανθρωπεύεσθαι vocant Græci. Unde philanthropia non modo *humanitatem*, id est, *morum clementiam ac benignitatem* significat, sed etiam *liberalitatem*, καὶ φιλοδωρίαν: et φιλανθρώπευμα, pro *benigne dato, ac liberali facinore, benignitatisque pleno.* Sic Latini *benigne facere* dicunt. Cicero pro Plancio: "Doceo gratiosum etiam tribubus Plancium, quod multis benigne fecerit, pro multis spoponderit." *Ex edit.* HERVAG.

Προὔτεινεν] Omnino προὔπινεν, ut nuper ostendimus. TAYLOR.

Οὐδαμῇ προΐεντο ἑαυτοὺς] Verte, *neque se usquam prostituebant.* Incautius hic Wolfius, et negligentius. IDEM.

Ὃν οὐχ ὑπὲρ Θ.] Delendum puto istud ὅν. JURIN. Id tamen minus necessarium. Licet in Harleiano deesse videam. TAYL.

Προθέντα] Male Edit. Ben. προσθέντα. Quod vidit et vindicavit Lambinus. Cf. §. κβ'. IDEM.

Αὐτοῦ] Scr. αὑτοῦ. MARKLAND. Et recte. Harl. ἑαυτοῦ. Id quod voluisse credo Regg. *α. δ.* qui σαυτοῦ. TAYLOR.

Καὶ τί συμβέβηκε] Wolfius, *et quid vo-*

θείας, ἡλίκον ἐστὶ τὸ μὴ πωλεῖν τὰ τῆς πόλεως πράγμα-
τα. πρῶτον μὲν τοίνυν εἰρήνη γέγονεν αὐτοῖς πονοῦσι καὶ
ταλαιπωρουμένοις ἤδη τῷ πολέμῳ, καὶ ἡττωμένοις· εἶτα 385
τῶν ἐχθρῶν Φωκέων ἄρδην ὄλεθρος, καὶ ὅλων τῶν τειχῶν,
καὶ τῶν πόλεων ἀναίρεσις. ἆρα καὶ μόνα ταῦτα; οὐ, μὰ
Δί', ἀλλ' ἔτι πρὸς τούτοις, Ὀρχομενὸς, Κορώνεια, Κορσιαὶ,
τὸ Τιλφωσσαῖον, τῆς τῶν Φωκέων χώρας ὅσην [1]ἐβούλοντο.
τοῖς μὲν δὴ Θηβαίοις, ταῦτα ἐκ τῆς εἰρήνης γέγονεν, ὧν
οὐδ' ἂν εὔξαιντο δήπου μείζονα· τοῖς δὲ πρέσβεσι τοῖς τῶν
Θηβαίων τί; οὐδὲν, πλὴν τὸ τούτων αἰτίοις γεγενῆσθαι
τῇ πατρίδι. τοῦτο δὲ καλὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ σε-
μνὸν εἰς ἀρετῆς λόγον καὶ δόξης, ἣν οὗτοι χρημάτων ἀπέ-
δοντο.

μδ'. Ἀντιθῶμεν δὴ τί τῇ τῶν Ἀθηναίων πόλει γέγονεν
ἐκ τῆς εἰρήνης, καὶ τί τοῖς πρέσβεσι τοῖς τῶν Ἀθηναίων,
καὶ θεωρεῖτε εἰ παραπλήσια τῇ πόλει καὶ τούτοις αὐτοῖς.
τῇ πόλει μὲν τοίνυν, ἀφεστηκέναι μὲν ἁπάντων καὶ τῶν
κτημάτων, καὶ τῶν συμμάχων, ὀμωμοκέναι δὲ Φιλίππῳ,
[2]κἄν τις ἄλλος ἴῃ ποτ' ἐπ' αὐτὰ βουλόμενος σώζειν, ὑμᾶς
κωλύσειν, καὶ τὸν μὲν ὑμῖν βουλόμενον παραδοῦναι, ἐχθρὸν
[3]ἡγήσασθαι καὶ πολέμιον, τὸν δὲ ἀπεστερηκότα, σύμμαχον
καὶ φίλον. ταῦτα γάρ ἐστιν ἃ συνεῖπε μὲν Αἰσχίνης οὑτοσὶ,
ἔγραψε δὲ ὁ τούτου συνεργὸς Φιλοκράτης. καὶ κρατοῦντος
ἐμοῦ τὴν προτέραν ἡμέραν, καὶ πεπεικότος ὑμᾶς, τὸ τῶν
συμμάχων δόγμα κυρῶσαι, καὶ καλέσαι τοὺς πρέσβεις τοὺς
τοῦ Φιλίππου, ἐκκρούσας οὗτος εἰς τὴν ὑστεραίαν, τὴν [4]τοῦ
Φιλοκράτους γνώμην [5]ἔπεισεν ἑλέσθαι, ἐν ᾗ καὶ ταῦτα καὶ

[1] ἠβούλοντο [2] κἂν ἄλλος τις [3] ἡγήσεσθαι [4] Deest articulus.
[5] ἔπεισεν ὑμᾶς ἑλέσθαι

bis acciderit. Immo, *et quid iis* (Thebanis) *evenerit.* JURIN. Recte fortasse. Sed nonnulli Codd. Wolfii interpretationem confirmant. MS. enim Harl. cum Aug. et Editt. accuratioribus: τί τοῖς Θηβαίοις γέγονεν ἐκ τούτων, καὶ τί ὑμῖν συμβέβηκε. Quam lectionem neque laudo admodum, neque improbo. TAYLOR.

Τῆς τῶν Φωκέων χώρας] Ut excudebant Parisienses, et confirmant MSti, Lind. et Harl. IDEM.

Ὅσην] Rectius fortasse ὅσον, uti præferunt MSS. IDEM.

Ἀπέδοντο] L. οὐκ ἀπέδ. — quod patet ex comparatione sequenti. οὗτοι sunt *legati Thebanorum.* MARKLAND. Ni οὗτοι fortasse in Æschinem et socios jaciatur. Quod est verisimile. TAYLOR.

μδ'. Ἡγήσασθαι] L. ἡγήσεσθαι, ut κωλύσειν. MARKLAND. Recte. TAYLOR. Vid. Var. Lect.

Καλέσαι] F. καὶ μὴ καλέσαι. MARKLAND.

Ἐκκρούσας οὗτος εἰς τὴν ὑστεραίαν] *Re fraude in posterum diem dilata.* Hoc malo, quam, *Iste cavillationibus eludens,*

πολλὰ ἄλλα ἔτι τούτων δεινότερά [1]ἐστι γεγραμμένα. τῇ
386 μὲν δὴ πόλει ταῦτα ἐκ τῆς εἰρήνης γέγονεν, ὧν οὐδ' εὑρεῖν
αἴσχίω ῥάδιον· τοῖς δὲ πρέσβεσι τί, τοῖς ταῦτα πράξασι;
τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πάνθ' ὅσα ἑωράκατε ὑμεῖς, οἰκίας,
ξύλα, πυροὺς, ἀλλ' ἐν τῇ τῶν ἀπολωλότων συμμάχων
[2]χώρᾳ, κτήματα καὶ γεωργίαι παμπληθεῖς, Φιλοκράτει
μὲν τάλαντον ἔχουσαι πρόσοδον, τούτῳ δ' Αἰσχίνῃ, τριά-
κοντα μνᾶς. καί τοι, πῶς οὐ δεινὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ
σχέτλιον, τὰς τῶν ὑμετέρων συμμάχων συμφορὰς προσό-
δους τοῖς πρέσβεσι τοῖς ὑμετέροις γεγενῆσθαι, καὶ τὴν αὐ-
τὴν εἰρήνην τῇ μὲν ἐκπεμψάσῃ πόλει, τῶν μὲν συμμάχων
ὄλεθρον, τῶν δὲ κτημάτων ἀπόστασιν, ἀντὶ δὲ δόξης, αἰ-
σχύνην γεγενῆσθαι, τοῖς δὲ πρέσβεσι, τοῖς κατὰ τῆς πό-
λεως ταῦτα πράξασι, προσόδους, εὐπορίας, κτήματα,
πλοῦτον, ἀντὶ τῶν ἐσχάτων ἀποριῶν, εἰργάσθαι; ἀλλὰ
μὴν, ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς Ὀλυν-
θίους μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

μέ. Οὐ τοίνυν θαυμάσαιμ' ἂν, εἰ καὶ [3]τοιοῦτό τι τολμή-
σει λέγειν, ὡς οὐκ ἦν καλὴν, οὐδ' οἵαν ἠξίουν ἐγὼ, τὴν εἰ-
ρήνην ποιήσασθαι, κακῶς τῷ πολέμῳ τῶν στρατηγῶν κε-

[1] ἔνεστι [2] χώρᾳ συμμάχων [3] τοιοῦτόν

postridie persuasit. WOLF.

Πάνθ'] Distinguit Cl. Marklandus ita: τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ πάνθ', ὅσα ἑωράκατε. TAYLOR.

Ἀλλ' ἃ ἐν τῇ] Vid. Var. Lect.

Καὶ γεωργίαι παμπληθεῖς] Sub. ἐγένοντο. WOLF.

Ἀποριῶν] Proba est Lectio, neque temere sollicitanda. Bene, ut mihi videtur, addit Demosthenes, ἀντὶ τῶν ἐσχάτων ἀποριῶν, ad exprimendam istorum hominum subitam novamque fortunam. *Ex summa rerum omnium inopia, et maxima egestate evaserunt beatissimi.* Simile est istud Terentianum, initio Andriæ:

Feci, e servo ut esses libertus mihi.

Simile etiam istud Lysiacum, de Cæde Eratosthenis, p. 7. 3. Ed. R. οὔτε χρημάτων ἕνεκα ἔπραξα ταῦτα, ἵνα πλούσιος ἐκ πένητος γένωμαι. Ita Olynth. III. [II.] οἱ μὲν ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γεγόνασιν, οἱ δ' ἐξ ἀδόξων ἔντιμοι. Ita De rebus Chersones. τούτων μὲν ἐκ πτωχῶν ἔνιοι ταχὺ πλούσιοι γεγόνασι· καὶ ἐξ ἀνωνύμων καὶ ἀδόξων, ἔνδοξοι καὶ γνώριμοι· ὑμεῖς δὲ τοὐναντίον ἐκ μὲν εὐδόξων ἄδοξοι, ἐκ δ' εὐπόρων ἄποροι. Ita Philipp. III. ὅτι μὲν δὴ μέγας ἐκ μικροῦ καὶ ταπεινοῦ τοκαταρχὰς ὁ Φίλιππος ηὔξηται. Ita infra, §. πβ'. *post med.* ἐξ ὧν ἀντὶ καλῆς αἰσχρὰν συνέβη γενέσθαι τὴν εἰρήνην. Item §. νέ. *a med.* et §. μά. *in fin.* Ita Herodot. Erat. 32. Ἐποίευν ἀντὶ εἶναι ἐνόρχιας, εὐνούχους. Emphasin hæc habere solent præcellentem. TAYLOR.

Τοὺς Ὀλυνθίους μάρτυρας] Quid Olynthiis extorribus cum Phocensi agro? Puto legendum Φωκέας. Etsi Æschines meminit Olynthii cujusdam, quem Demosthenes corrumpere non potuerit, ut pro testimonio mentiretur. WOLF. Delendum opinor Ὀλυνθίους. MARKLAND.

μέ. Ὡς οὐκ ἦν καλὴν] Lege. WOLF. Nam Editio Parisina una cum Ulpiano habet καλή. Minime recte. TAYLOR.

χρημένων. ἂν δὴ ταῦτα λέγῃ, πρὸς θεῶν ἐρωτήσατε αὐτὸν
μεμνημένοι, πότερον ἐξ ἑτέρας τινὸς ᾤχετο πρεσβεύων πό-
λεως, ἢ ταύτης [1] τῆς αὐτῆς. εἰ μὲν γὰρ ἐξ ἑτέρας, ἣν [2] κε-
κρατηκέναι τῷ πολέμῳ φήσει, καὶ χρηστοὺς ἔχειν τοὺς
στρατηγοὺς, εἰκότως χρήματα εἴληφεν· εἰ δ᾽ ἐκ ταύτης αὐ-
τῆς, τίνος ἕνεκα ἐφ᾽ οἷς ἡ πέμψασα πόλις τῶν [3] αὑτῆς
ἀπέστη, ἐπὶ τούτοις οὗτος δῶρα προσλαβὼν φαίνεται;
τῶν γὰρ αὐτῶν ἔδει τήν τε πέμψασαν πόλιν τυγχάνειν, 387
καὶ τοὺς ἐκ ταύτης πρέσβεις, εἴπερ τι τῶν δικαίων [4] ἐγί-
γνετο. ἔτι τοίνυν κἀκεῖνο σκέψασθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι·
πότερ᾽ οἴεσθε, πλέον Φωκέας Θηβαίων, ἢ Φίλιππον ὑμῶν
κρατεῖν τῷ πολέμῳ; ἐγὼ μὲν γὰρ εὖ οἶδ᾽ ὅτι Φωκεῖς Θη-
βαίων. [5] εἶχον γὰρ Ὀρχομενὸν, καὶ Κορώνειαν, καὶ τὸ Τιλ-
φωσσαῖον, καὶ τοὺς ἐν Νέωσιν ἀπειλήφεσαν αὐτῶν, καὶ
ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίους ἀπεκτόνεσαν ἐπὶ τῷ Ἡδυλείῳ,
καὶ τρόπαιον εἱστήκει, καὶ ἱπποκράτουν, καὶ κακῶν Ἰλιὰς
περιειστήκει Θηβαίους· ὑμῖν δὲ [6] τοιοῦτο μὲν οὔτ᾽ ἦν, οὔτε
γένοιτο τοῦ λοιποῦ. τοῦτο δ᾽ ἦν τὸ δεινότατον τοῦ πρὸς Φί-
λιππον πολέμου· οὐκ [7] ἐδύνασθε κακῶς ἡνίκα ἐβούλεσθε

[1] Deest articulus. [2] κεκρατηκέναι τε τῷ [3] ἑαυτῆς
[4] ἐγίγνετο. νῦν δὲ, ἡ μὲν πόλις τῶν αὑτῆς ἀφέστηκεν, οὗτος δὲ χρήματα εἴληφεν. ἔτι
[5] εἶχον μὲν γὰρ [6] τοιοῦτον μὲν οὐδὲν οὔτ᾽ ἦν, μήτε γένοιτο [7] ἠδύνασθε

Τῆς αὐτῆς] F. del. τῆς, ut paulo post. Markland. Vid. Var. Lect.

Χρήματα] F. χρήματ᾽ ἄν. Markland.

Ἐγίγνετο] Vid. Var. Lect.

Ἐν Νέωσιν] Νέωνα Stephanus urbem Phocidis esse scribit, unde fiat patrium nomen, Νεώνιος. Sed hoc plurale est, sive οἱ Νέωνες, sive τὰ Νέωνα, fortassis a nova emptione. Εἰς νέωτα, *novo*, aut *altero anno*. Unde Versus:

Ἀεὶ γεωργὸς εἰς νέωτα πλούσιος. Wolf.

Ibid. Harpocr. v. Νεῶσι hunc locum citat: apud quem Androtio in plurali habet Νεῶνας: licet Herodotus, ut discimus ex eod. Harpocr. et Stephano Byzantino, in singulari, Νεῶνα. MSti nostri Νεωσίνας, Ἐννεωσίνας, etc. non quod librarii duplicem scripturam Civitatis invenerant, ut male auguratur Valesius in Notis ad Harpocr. sed quod proclive fuerit, ex his vocibus καὶ τοὺς ἐν Νέωσιν ἀπειλήφεσαν, oscitanti Scribæ tale monstrum procudere. Sed Valesii existimationi melius esset consultum, si tota illa Annotatio deleretur. Pessime enim cepit Auctoris nostri mentem in hac periodo, atque hic extra limites negotii sui divagatur, ut id palam omnibus faceret. Ejus tamen meritis hoc lubenter sum condonaturus. Locus Herodoti est VIII. 32. Taylor.

Τοὺς—αὐτῶν] *Illos ipsorum*, i. e. suos. Auger.

Ἡδυλείῳ] In Cod. Augustano σχ. ὄρος Φωκίδος. Plura de eo consignantur ab Ulpiano et Harpocratione. Taylor.

Καὶ τρόπαιον εἱστήκει] Malim εἱστήκεισαν. Jurin. Dubito vehementer. Scriptum est Græcanico more. Infra §. πθ΄. *post med.* ἐκρατοῦντο Θηβαῖοι, καὶ μάχῃ ἥττηντο, καὶ τρόπαιον ἀπ᾽ αὐτῶν εἱστήκει. Taylor.

Κακῶν Ἰλιὰς] Miror, cur Genethlio, antiquo scriptori in Demosthenem, displicuerit hoc Proverbium: Φησὶ δὲ Γενέθλιος, ὅτι ἐνήλλακται (ita lege) ἡ πτῶσις. ἔδει γὰρ εἰπεῖν Ἰλιάδος κακά. Ulpianus. Idem.

ποιεῖν ἐκεῖνον, τοῦ δὲ μὴ πάσχειν ἔτι αὐτοὶ, πᾶσαν ἄδειαν
ἤγετε. τί ποτ᾽ οὖν ἐκ τῆς αὐτῆς εἰρήνης, τοῖς μὲν Θηβαίοις,
τοῖς τοσούτῳ κρατουμένοις τῷ πολέμῳ, καὶ τὰ ἑαυτῶν κο-
μίσασθαι, καὶ τὰ τῶν ἐχθρῶν προσλαβεῖν ἐγγέγονε· τοῖς
δὲ Ἀθηναίοις ὑμῖν, καὶ ἃ τῷ πολέμῳ διεσώζετο, ταῦτ᾽ ἐπὶ
τῆς εἰρήνης ἀπολωλεκέναι; ὅτι [1] τὰ ἐκείνων μὲν οὐκ ἀπέ-
δοντο οἱ πρέσβεις, τὰ δ᾽ ὑμέτερα οὗτοι πεπράκασιν.

μς΄. [2] Ἀλλὰ, νὴ Δία, τοὺς συμμάχους ἀπειρηκέναι
φήσει τῷ πολέμῳ. ὅτι γὰρ ταῦτα οὕτω πέπρακται, καὶ
ἐκ τῶν ἐπιλοίπων ἔτι μᾶλλον εἴσεσθε. ἐπειδὴ γὰρ ἡ μὲν
εἰρήνη τέλος εἶχεν [3] αὐτὴ ἡ τοῦ Φιλοκράτους, ἣ συνεῖπεν οὗ-
388 τος, οἱ δὲ πρέσβεις ἀπήρκεσαν οἱ τοῦ Φιλίππου, λαβόντες
τοὺς ὅρκους,—καὶ μέχρι τούτου γε οὐδὲν ἀνήκεστον ἦν τῶν
πεπραγμένων, ἀλλ᾽ αἰσχρὰ μὲν ἡ εἰρήνη καὶ ἀναξία τῆς
πόλεως, ἀντὶ δὲ τούτων δὴ τὰ θαυμάσια ἀγαθὰ [4] ἡμῖν
ἔμελλεν ἔσεσθαι—, ἠξίουν [5] ὑμᾶς ἐγὼ, καὶ τούτοις ἔλεγον,
πλεῖν τὴν ταχίστην ἐφ᾽ Ἑλλησπόντου, καὶ μὴ προέσθαι,

[1] τὰ μὲν ἐκείνων [2] [ἀλλὰ νὴ - - - - πολέμῳ·] [3] αὕτη
[4] ὑμῖν ἤμελλεν [5] ἡμᾶς

Τοσούτῳ] L. τοσοῦτον: ut vidi in quodam Exemplari olim correctum. Atque ita MSS. optimi, Aug. et Harl. Idem.

Ἐγγέγονε] Non est, ut muniretur Vox ea tali Præposito. Simplicius multo et melius MSS. Ven. Lind. Aug. Harl. cum duobus Paris. α. et ζ. γέγονε. Idem.

Ἃ τῷ πολέμῳ] F. ἃ ἐν τῷ πολέμῳ. §. λβ΄. *post med.* ἐπὶ τοῦ πολέμου διασωθέντας. Markland.

μς΄. Ἀλλὰ, νὴ Δία κ. τ. λ.] Aut hæc Objectio abundare, aut Refutatio ejus abesse videtur. Præstiterit enim, positam non fuisse, quam non eversam. Neque enim facile bellum est sine sociorum auxiliis. Ulpianus εἰρώνειαν esse putat, quæ κατ᾽ ἀποδίωξιν refutatione indigna esse putetur. Wolf.

Ἀλλὰ, νὴ Δία—τῷ πολέμῳ] Hæc aliena esse arbitror, neque hujus loci. Ita connectendum et legendum existimo: ὅτι τὰ ἐκείνων μὲν οὐκ ἀπέδοντο οἱ πρέσβεις, τὰ δὲ ὑμέτερα οὗτοι πεπράκασιν. ὅτι γὰρ ταῦτα οὕτω πέπραται, καὶ ἐκ τῶν etc. Πέπραται, inquam, non πέπρακται. Nam causale γὰρ, et narratio, quæ sequitur, clare evincunt, Demosthenem jam in eo esse, ut probet *venditam* fuisse rempublicam. Markland. Mire æstuat Ulpianus in sordibus hujus κακοῦ κόμματος expurgandis. Et simile aliquid ei contigisse video ad eam, quæ est De Corona. Annotarunt hic Librarii in suis Exemplaribus: δοκεῖ λείπειν ἐνταῦθα πολλά. Nemo autem ante præstantissimum Marklandum vidit, infaustissimum id Incisum [Ἀλλὰ, νὴ Δία—τῷ πολέμῳ.] potius esse eliminandum. Veruntamen, ut meam exponam de ea re sententiam, vero est omnino simillimum, et talem objectionem, (vel potius, talem defensionem Pacis male conciliatæ) sc. *Socios belli diuturnitate fractos esse et defessos*, factam fuisse ab Æschine, et a Demosthene alicubi animadversam: Qua tamen in parte Orationis, neque liquet, neque fortasse unquam liquebit. Per totam enim mirum in modum omnia sunt conturbata, ut in aditu Orationis admonui, et ut, ea progrediente, planius apparebit. Taylor.

Ἀλλὰ νὴ Δία κ. τ. λ.] Hanc phrasim fere omnes delendam censent, utpote quæ sequentium cum præcedentibus nexum interturbet. Ego aliquem inde sensum erui posse arbitror levi mutatione phraseos sequentis, nempe: ὅτι δή γε ταῦτα - - - et paucis cætera commentando. Videatur mea hujusce loci interpretatio. Auger.

Αὐτὴ] F. αὕτη, *hæc*. Wolf. Markland.

μή δ' [1]ἐᾶσθαι κατασχεῖν Φίλιππον μηδὲν ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ τῶν ἐκεῖ τι χωρίων. ᾔδειν γὰρ ἀκριβῶς, ὅτι πάνθ' ὅσα ἂν ἐκ πολέμου γιγνομένης εἰρήνης προεθῇ, ταῦτα τοῖς [2]ἀμελήσασιν ἀπόλλυται. οὐδεὶς γὰρ πώποτε ὑπὲρ τῶν ὅλων πεισθεὶς εἰρήνην ἄγειν, ὑπὲρ τῶν ἐγκαταλειφθέντων ἐξαρχῆς ἠθέλησε πολεμεῖν· ἀλλὰ ταῦθ' οἱ προλαβόντες ἔχουσι. χωρὶς δὲ τούτων, δυοῖν χρησίμοιν οὐ διαμαρτήσεσθαι τὴν πόλιν ἡγούμην, πλευσάντων ἡμῶν. ἢ γὰρ παρόντων, καὶ κατὰ τὸ ψήφισμα αὐτὸν ἐξορκωσάντων, ἃ μὲν εἰλήφει τῶν τῆς πόλεως, ἀποδώσειν, τῶν δὲ λοιπῶν ἀφέξεσθαι· ἢ μὴ ποιοῦντος [3]τούτου ταῦτα, [4]ἀπαγγέλλειν ἡμᾶς εὐθέως δεῦρο. ὥς τ' ἐν ἐκείνοις τοῖς πόῤῥω, καὶ ἐλάττοσι τὴν πλεονεξίαν, καὶ τὴν ἀπιστίαν [5]εἰδότας ὑμᾶς, περὶ τῶνδε τῶν ἐγγὺς καὶ [6]τῶν μειζόνων, λέγω δὴ Φωκέων καὶ Πυλῶν, οὐ προήσεσθαι. μὴ προλαβόντος δ' ἐκείνου ταῦτα, μηδ' ὑμῶν ἐξαπατηθέντων, ἅπαντ' ἐν ἀσφαλεῖ τὰ πράγμαθ' ὑμῖν ἔσεσθαι, καὶ παρ' ἑκόντος ὑπάρξειν αὐτοῦ τὰ δίκαια. καὶ ταῦτ' εἰκότως οὕτως [7]ὑπελάμβανον ἕξειν. εἰ γὰρ ἦσαν, ὡς ἦσαν τότε, οἱ Φωκεῖς σῶοι, καὶ Πύλας εἶχον, ἐκεῖνος μὲν ἂν
[8]οὐδὲν ὑμῖν εἶχεν ἀνατείνασθαι φοβερὸν, δι' ὃ τῶν δικαίων 389
ἄν τι παρείδετε. οὔτε γὰρ κατὰ γῆν παρελθὼν, οὔτε ναυσὶ κρατήσας, εἰς τὴν Ἀττικὴν ἥξειν ἔμελλεν, ὑμεῖς δ' ἐκείνῳ παραχρῆμα, εἰ μὴ τὰ δίκαια ποιοίη, κλείσειν τὰ ἐμπόρια,

[1] ἐᾶσαι [2] μελλήσασιν [3] τούτου] ἐκείνου [4] ἀπαγγελεῖν [5] ἰδόντας
[6] Deest articulus. [7] ὑπελάμβανον οὕτως [8] οὐδὲν ἂν εἶχεν ὑμῖν

Ἐᾶσθαι] F. ἐᾶσαι. MARKLAND. Vid. Var. Lect.

Τι] Τὸ τὶ videtur παρέλκειν, cum μηδὲν antecedat. WOLF.

Ἐγκαταλειφθέντων] Τῶν προειμένων, καὶ ἠμελημένων. Postea conjungo ἠθέλησε πολεμεῖν ἐξαρχῆς. IDEM. Ἐγκαταληφθέντων maluit Lambinus. Næ ille aliquoties truculentus est Criticus, præter æquum modumque. TAYLOR.

Ἐξαρχῆς] Cohæret cum ἠθέλησε πολεμεῖν, et significat *denuo, rursus*. AUGER.

Ἐξαρχῆς] Quæro, an significet *denuo*, et conjungendum sit cum ἠθέλησε πολεμεῖν, *denuo bellum gerere voluit*. Ita sumendum videtur apud Æsch. π. Παραπρ. p. 338. ult. Ed. R. καὶ πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἰσχύσαντος; — *atque iterum, denuo, viribus aucto*, sc. populo, vel, statu populari. MARKLAND. Recte: et corrige Wolfii versionem ad normam Etruscæ: *vorra per qualche rimanente* di nuovo *guerregiare*. TAYLOR.

Ἔχουσι] Hinc illud in fœderibus, ὁ ἔχων ἐχέτω. WOLF.

Ἀπαγγέλλειν] F. ἀπαγγελεῖν, ut ἀποδώσειν, ἀφέξεσθαι, προήσεσθαι, etc. MARKLAND. Recte. Ita quoque MSS. et marg. Benenati. TAYLOR.

Δικαίων] Non *Jus*, ut reddit Wolfius, aut *Jura*. Τὰ Δίκαια sumuntur, ut τὰ δικαιώματα, nimirum *Postulationes*. *Claims or pretences*. *Ea, quæ* juste *vobis concedi oportere existimatis*. Vide De Coron. §. έ. *ante med*. et §. ς'. *ad fin*. Mox melius fortasse cum *Reg*. α. παρίδετε, et v. pen. cum Ven. et Harl. ἐκείνου — τὰ ἐμπόρια. IDEM.

Κλείσειν] Sc. ἐμέλλετε, repetendum ex præcedenti ἔμελλεν. MARKLAND.

Ὥστε ἐκεῖνος ὁ δουλεύων ἔσεσθαι ἔμελλε] *Proinde ille erat ipse commoda pacis captaturus, commodis pacis inservituras*, hoc est, longe magis intererat ejus, pacem coire et componere, quam vestra. Est enim modus loquendi per participium cum articulo, ut idem περὶ Στεφάνου. καί τοι τίς ὁ τὴν πόλιν ἐξαπατῶν, οὐχ ὁ μὴ λέγων φρονεῖ; Et *servire* est *addictum esse et nimium colere*, ut etiam alibi dictum est. Unde τῷ ῥυθμῷ δουλεύειν, καιρῷ δουλεύειν, et *scenæ servire* apud Ciceronem, &c. *Ex edit*. HERVAG.

Διὰ τὸ προκατακεχρῆσθαι] Id est, *quod jam antea omnes concionum dies consumpti essent*. id enim hoc loco προκαταχρῆσθαι significat. Utitur paulo aliter Isocrates in Panegyrico. IDEM.

Τὴν βουλὴν ποιήσαντος τοῦ δήμου κυρίαν] Alioqui Προβούλευμα τῆς Βουλῆς ad Concionem fuisset referendum. Sic enim scribit Aphthonii Interpres: Ὅσα ἐν τῇ Βουλῇ ἔδοξε, ταῦτα ἐπὶ τὸν Δῆμον ἀνεφέρετο· καὶ ἐκ τῶν ἐναντίων, τὰ ὑπὸ τοῦ Δήμου ψηφιζόμενα ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐκυροῦτο. WOLF. *Havendo dato il popolo la podestà al Senato*, Italus Interpres, paulo pressius, quam sunt Latina Wolfii. TAYLOR.

Γράφω ψήφισμα βουλεύων, τὴν βουλὴν ποιήσαντος] *Cum essem tum Senator*, id est, βουλευτὴς, *rogationem tuli, cum populus rem Senatui permisisset, ut primo quoque tempore legati proficiscerentur*. κύριον enim ποιῆσαι, significat *dare auctoritatem et potestatem*. Dicitur etiam αὐτοκράτορα ποιῆσαι. Est enim αὐτοκράτωρ πρεσβευτὴς, *legatus qui cum potestate mittitur*. Idem in eadem, ὧν μέντοι νῦν αὐτοκράτωρ ἦν ἐγὼ κατὰ τὴν πρεσβείαν τοῦτον ἔσχε τὸν τρόπον ὑμῖν. *Ex edit*. HERVAG.

Ὥσπερ] Lambinus ita corrigit: γράψας, οἷσπερ νῦν λέγω, τοῖς ῥήμασιν αὐτοῖς. Illud probo: hoc certe est minus necessarium. Οὕτως enim non semper ad comparationem adhibetur: sed est quoddam quasi intensivum. Et ecce, ne nimis divagari videar, §. μζ'. αὐτοὺς ἐξήγαγον οὕτως ἄκοντας, *full sore against their will*; ut dicerent nostrates. Ubi Versionem Wolfii reformabis. TAYLOR.

μζ'. Οὕτως ἄκοντας] Ἀντὶ τοῦ, πάνυ. Nisi forte ὄντως legendum sit, *revera invitos*. Quod annotatum est, ἀκούοντας etiam legi,

καὶ χρημάτων [1]γ' ἐν σπάνει, καὶ τῶν ἄλλων ἐν πολιορκίᾳ πάλιν αὐτὸν καταστήσειν. ὥστε ἐκεῖνος ὁ δουλεύσων ἔσεσθαι [2]ἔμελλε τοῖς ἀπὸ τῆς εἰρήνης λυσιτελοῦσιν, οὐχ ὑμεῖς. καὶ ταῦθ' ὅτι οὐκ ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι νυνὶ πλάττομαι, καὶ προσποιοῦμαι, ἀλλὰ τότ' εὐθὺς ἐγνώκειν καὶ προεωρώμην ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ τούτοις ἔλεγον, ἐκεῖθεν εἴσεσθε. ἐπειδὴ γὰρ ἐκκλησία μὲν οὐκ ἔτ' ἦν ὑπόλοιπος οὐδεμία, διὰ τὸ προκατακεχρῆσθαι, οὗτοι δ' οὐκ ἀπῄεσαν, ἀλλ' αὐτοῦ διέτριβον, γράφω ψήφισμα βουλεύων, τὴν βουλὴν ποιήσαντος τοῦ δήμου κυρίαν, ἀπιέναι τοὺς πρέσβεις τὴν ταχίστην, τὸν δὲ στρατηγὸν Πρόξενον κομίζειν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἂν ὄντα Φίλιππον πυνθάνηται, γράψας, ὥσπερ νῦν λέγω, τοῖς ῥήμασιν οὕτως [3]ἄντικρυς. καί μοι λέγε τοῦτο τὸ ψήφισμα λαβών.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

μζ'. Ἐνθένδε μὲν τοίνυν αὐτοὺς ἐξήγαγον οὕτως ἄκοντας, ὡς καθαρῶς οἷς μετὰ ταῦτα ἐποίουν, εἴσεσθε. ἐπειδὴ δὲ ἀφικόμεθα εἰς Ὠρεὸν, καὶ συνεμίξαμεν τῷ Προ-

[1] τ' [2] ἔμελλεν ἔσεσθαι [3] ἄντικρυς οὕτως

ξένῳ, ἀμελήσαντες οὗτοι τοῦ πλεῖν, καὶ τὰ προστετα-
γμένα πράττειν, ἐπορεύοντο κύκλῳ· καὶ πρὶν εἰς Μακεδο-
νίαν ἐλθεῖν, τρεῖς καὶ εἴκοσιν ἡμέρας ἀνηλώσαμεν, τὰς δὲ
ἄλλας ἁπάσας καθήμεθα ἐν Πέλλῃ, πρὶν Φίλιππον ἐλθεῖν, 390
σὺν αἷς ἐπορεύθημεν, ὁμοῦ πεντήκονθ' [1]ὅλαις. ἐν δὲ τούτῳ,
Δορίσκον, Θρᾴκην, τὰ [2]ἐπὶ τειχῶν, ἱερὸν ὄρος, πάντα τὰ
πράγματα, ἐν εἰρήνῃ καὶ σπονδαῖς ἥρει, καὶ διῳκεῖτο [3]ὁ
Φίλιππος, πολλὰ λέγοντος ἐμοῦ καὶ θρυλλοῦντος ἀεὶ, τὸ
μὲν πρῶτον, ὡς ἂν εἰς κοινὸν γνώμην ἀποφαινομένου, μετὰ
ταῦτα δὲ, ὡς ἀγνοοῦντας διδάσκοντος, τελευτῶντος δὲ, ὡς ἂν
πρὸς πεπρακότας ἑαυτοὺς καὶ ἀνοσιωτάτους ἀνθρώπους,
οὐδὲν ὑποστελλομένου· ὁ δὲ τούτοις ἀντιλέγων φανερῶς, καὶ
ἅπασιν ἐναντιούμενος οἷς ἔλεγον μὲν ἐγὼ, ἐψήφιστο δὲ ὑφ'
ὑμῶν, οὗτος ἦν. εἰ δὲ καὶ πᾶσιν ἤρεσκε ταῦτα τοῖς ἄλλοις
πρέσβεσιν, αὐτίκα εἴσεσθε. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδέν πω λέγω
περὶ οὐδενὸς, οὐδ' αἰτιῶμαι, οὐδ' ἀναγκασθέντα αὐτῶν οὐ-
δένα δεῖ δοκεῖν χρηστὸν εἶναι τήμερον, ἀλλὰ δι' [4]αὐτὸν, καὶ
τῷ μὴ κεκοινωνηκέναι τῶν ἀδικημάτων. ὅτι μὲν γὰρ αἰ-
σχρὰ, καὶ δεινὰ, καὶ οὐ προῖκα τὰ πεπραγμένα, πάντες
ὑμεῖς ἑωράκατε· οἵτινες δ' οἱ τούτων μετεσχηκότες αὐτὰ
δηλώσει. ἀλλὰ, νὴ Δία, ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ τοὺς ὅρκους
ἔλαβον παρὰ τῶν συμμάχων, ἢ τἄλλ' ἃ προσῆκεν ἐποίη-
σαν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. ἀλλὰ τρεῖς μῆνας ὅλους ἀποδημή-
σαντες, καὶ χιλίας δραχμὰς λαβόντες ἐφόδιον παρ' ὑμῶν,
ὅσα παρ' [5]οὐδεμιᾶς πόλεως, οὔθ' ὅτε ἐκεῖσε ἐπορεύοντο,
οὔθ' ὅτ' ἐκεῖθεν δεῦρο, τοὺς ὅρκους ἔλαβον, ἀλλ' ἐν τῷ
πανδοκείῳ τῷ πρὸ τοῦ Διοσκουρείου—εἴ τις ὑμῶν εἰς Φερὰς

[1] ὅλας [2] ἐπὶ τῶν τειχῶν [3] Deest articulus. [4] αὐτὸν, καὶ τὸ μὴ [5] οὐδεμιᾶς ἄλλης πόλεως

nullum habet sensum. Wolf.

Ὅλαις] F. ὅλας. Markland. Ita etiam Lambinus auguratus est, et vertit Wolfius. Sine litura denique ὅλας in Harleiano nostro, et Ital. Taylor.

Δορίσκον, Θρᾴκην, τὰ ἐπὶ τειχῶν] Θρᾴκης τὰ ἐπὶ τειχῶν. Ita legendum arbitratur Palmerius ad Scylacem, p. 280. Exercitat. Taylor.

Τὰ ἐπὶ τειχῶν] Alias τοῦ Ἡραίου τείχους meminit, de quo et Stephanus in Ἡραῖον. Wolf.

Ἱερὸν ὄρος] Vid. Strabon. Vales. ad Harpocr. v. Ἐργίσκη, Not. ad Æschin. p. 268. not. 61. Ed. R. Taylor.

Ὡς ἀγνοοῦντας] F. ὡς ἂν ἀγνοοῦντας, ut ante, et mox. Markland.

Αὐτὸν] L. αὑτόν. Idem.

Αἰσχρὰ δεινὰ] F. αἰσχρὰ καὶ δεινά. Wolf. Deerat enim in Impressorum aliquibus. Taylor.

Αὐτὰ δηλώσει] S. τὰ πράγματα. Wolf.

Πανδοκείῳ] Illustrat Brodæus IV. Miscell. 17. Taylor.

ἀφῖκται, οἶδεν ὃ λέγω—ἐνταῦθα ἐγίγνοντο οἱ ὅρκοι, ὅτε
δεῦρ' ἤδη τὸ στράτευμα ἄγων ἐβάδιζε Φίλιππος, αἰσχρῶς,
391 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἀναξίως ὑμῶν. καί τοι τοῦθ' ὁ Φί-
λιππος ἁπάντων ἂν ἐτιμήσατο πλείστου, τοῦτον τὸν τρό-
πον πραχθῆναι. τήν τε γὰρ εἰρήνην οὐχὶ δυνηθέντων, ὡς
ἐπεχείρησαν οὗτοι τὸ πρῶτον, πλὴν [1]Ἀλέων καὶ Φω-
κέων γράψαι, ἀλλ' ἀναγκασθέντος ὑφ' ὑμῶν τοῦ Φιλο-
κράτους ταῦτα μὲν ἀπαλεῖψαι, γράψαι δ' ἄντικρυς Ἀθη-
ναίους, καὶ τοὺς Ἀθηναίων συμμάχους, οὐκ ἐβούλετο τοῦ-
τον ὀμωμοκέναι τὸν ὅρκον οὐδένα τῶν αὑτοῦ συμμάχων· οὐ
γὰρ αὐτῷ συστρατεύσειν ἐφ' ἃ νῦν ἔχει τῶν ὑμετέρων
[2]ἔμελλον, ἀλλ' ἕξειν πρόφασιν τοὺς ὅρκους· οὔτε μάρτυρας
γενέσθαι τῶν ὑποσχέσεων, ἐφ' αἷς εὑρίσκετο τὴν εἰρήνην·
οὐδὲ τοῦτο δειχθῆναι πᾶσιν, ὅτι οὐκ ἄρα ἡ πόλις ἡ τῶν
Ἀθηναίων ἥττητο τῷ πολέμῳ, ἀλλὰ Φίλιππός ἐστιν ὁ τῆς
εἰρήνης ἐπιθυμῶν, καὶ ὁ πολλὰ ὑπισχνούμενος τοῖς Ἀθη-
ναίοις, ὥς τε τυχεῖν τῆς εἰρήνης. ἵνα δὴ μὴ γένηται ταῦθ',
ἃ λέγω, φανερὰ, διὰ ταῦτα ᾤετο δεῖν [3]αὐτοὺς μηδαμόσε
βαδίζειν· οὗτοι δ' ἐχαρίζοντο πάντα, ἐνδεικνύμενοι καὶ

[1] ἀλέαν [2] ἤμελλον [3] τούτους

Τήν τε γὰρ εἰρήνην οὐχὶ δυνηθέντων] S. τῶν πρέσβεων. Ὑποθετικῶς ea, quæ sequuntur, accipienda sunt, εἰ μὴ ἠδυνήθησαν etc. Quæ cum e conversione mea plana et perspicua esse confidam, nihil est, quod actum agam. Wolf. Apage Hypotheticam istam et odiosam Wolfii obscuritatem. Quanto præstantius ille, qui Italice vertit? *Percioche non possendo egli, come costoro haveano innanzi tentato—scriver la pace, ma essendo stato forzato da noi Filocrate, che cancellasse questo—non voleva che alcuno de' suoi confederati facesse questo giuramento.* [Post] εἰρήνην additur in MStorum nonnullis, καὶ τὴν συμμαχίαν. Taylor.

Οὐχὶ δυνηθέντων] Nempe τούτων, *istis*, scilicet Philocrate et ejus consortibus. Auger.

Ἀθηναίους] Rectius credo, quod Lambinus submonuit, adstipulantibus etiam Codd. Harl. et Reg. α. Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἀθηναίων συμμάχοις. Taylor.

Ὤιετο δεῖν αὐτοὺς] Uter? Philippus, an Æschines? Wolf. Philippus procul dubio. Taylor.

Μηδαμόσε βαδίζειν] *Che essi* in niun luogo *andussero*, ut recte Ferrus. *A loco, in quo erant, nusquam pedes dimovere.* Quod omne pessundat lectio Cod. Reg. α. οὐδαμῶς ᾤετο δεῖν τούτους (ita enim etiam nonnulli) βαδίζειν. Sed in illo exemplari non sincere exaratur. Voluit certe Scriba id, quod reperitur in Lindenb. et Harl. διὰ ταῦτα οὐδαμόσε ᾤετο δεῖν τούτους βαδίζειν. Quod vulgatam lectionem tuetur, et eodem recidit. Taylor.

Οὗτοι δ' ἐχαρίζοντο πάντα ἐνδεικνύμενοι καὶ ὑπερκολακεύοντες ἐκεῖνον] Id est, *operam suam illi venditantes, et in adulationem effusi, sese illi commendare atque insinuare cupientes, et veluti lenocinantes omnibus obsequiis.* Quibus verbis aut similibus respondens Æschin. ἐν τῷ κατὰ Κτησιφ. ita inquit, λέγων ὡς ἐγὼ τὴν γραφὴν οὐχ ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐγραψάμην, ἀλλ' ἐνδεικνύμενος Ἀλεξάνδρῳ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἔχθραν, *sed operam Alexandro venditans propter odium, quo ipse Demosthenem prosequitur.* Ergo ἐνδείκνυσθαι Græci dicunt, quod *venditare se alicui* Latini, hoc est, per assentationem operam suam ultro spondere, quasique venalem ostentare. Cicero ad Atticum, "Quomodo autem se venditant Cæsari?" *Ex edit.* Hervag.

ὑπερκολακεύοντες ἐκεῖνον. καί τοι ταῦθ' ὅταν ἐξελέγχωνται πάντα, τοὺς χρόνους ἀνηλωκότες, τὰ ἐν Θρᾴκῃ προέμενοι, μηδὲν ὧν ἐψηφίσασθε πεποιηκότες, μηδ' ὧν συμφέρον ἦν, τὰ ψευδῆ δεῦρ' ἀπηγγελκότες, πῶς ἔνεστι παρ' εὖ φρονοῦσι δικασταῖς, καὶ βουλομένοις εὐορκεῖν, τούτοις σώζεσθαι; ἀλλὰ μὴν, ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λέγε πρῶτον μὲν τὸ ψήφισμα, ὡς ὀρκοῦν προσῆκεν ἡμῖν· εἶτα τὴν ἐπιστολὴν τὴν τοῦ Φιλίππου· εἶτα τὸ Φιλοκράτους ψήφισμα· εἶτα τὸ τοῦ δήμου.

ΨΗΦΙΣΜΑ. ΕΠΙΣΤΟΛΗ. ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. 392

Καὶ μὴν, ὅτι τὸν Φίλιππον ἐν Ἑλλησπόντῳ κατελάβομεν ἂν, εἴ τις ἐπείθετό μοι, καὶ τὰ προστεταγμένα ὑφ' ὑμῶν ἐποίει κατὰ τὰ ψηφίσματα, κάλει τοὺς ἐκεῖ παρόντας μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Λέγε δὴ καὶ τὴν ἑτέραν μαρτυρίαν, ἃ πρὸς Εὐκλείδην ὕστερον ἐλθόντα τουτονὶ ἀπεκρίνατο Φίλιππος.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

μή. Ὅτι τοίνυν οὐδ' ἄρνησίς ἐστιν αὐτοῖς, [1]τοῦ μὴ ταῦθ' ὑπὲρ Φιλίππου [2]πράττειν, ἀκούσατέ μου. ὅτε γὰρ τὴν προτέραν ἀπήραμεν πρεσβείαν, τὴν περὶ τῆς εἰρήνης, κήρυκα ὑμεῖς προαπεστείλατε, ὅς τις [3]ὑμῖν σπείσεται. τότε μὲν τοίνυν ὡς τάχιστα εἰς Ὠρεὸν ἦλθον, οὐκ ἀνέμειναν τὸν κήρυκα, οὐδὲ ἐποίησαν χρόνον οὐδένα, Ἅλου δὲ πολιορκου-

[1] τὸ [2] πράττειν, τοῦτο ἀκούσατέ [3] ἡμῖν

Ὅταν ἐξελέγχωνται πάντα] S. οἱ πρέσβεις. WOLF.

μή. Ἀπήραμεν] Ἀπηράμην Lind. ἀπηρόμην Ask. et similiter Cod. Obsopœi, cui visum est addere hæc verba, *haud dubie emendatius.* Sed non teneo emendationem. Loquitur de toto grege Legatorum, *Nos omnes.* Et recte igitur modo v. 22. doctissimus Jurinus restituit ἡμῖν. ὅστις ἡμῖν, nobis legatis, σπείσεται. Jam autem unde, aut quo artificio, delapsus est Noster a prima persona, ἀπήραμεν, ad tertiam in istis vocibus ἦλθον, ἀνέμειναν, ἐποίησαν, etc. utile erit consulere, quæ habet ad locum σχ. noster Ulpianus. TAYLOR.

Ὅς τις ἡμῖν σπείσεται] Non ὑμῖν, *qui nobis inducias pacisceretur.* AUGER.

Ἐποίησαν τὸν χρόνον] Ita dedit Benenatus. Forte restituendum ἐποιήσαντο χρόνον. Quod in margine exaratum est, γρ. ἀνήλωσαν, ἤγουν ἔτριψαν, utrumque pro Glossa habeo, uti habebat etiam Wolfius. TAYLOR.

μένου, διέπλευσαν [1]ὡς τοῦτον, καὶ πάλιν ἐντεῦθεν πρὸς Παρμενίωνα, τὸν πολιορκοῦντα, ἐξελθόντες, ἀπῆραν διὰ τοῦ πολεμίου στρατεύματος εἰς Παγασὰς, καὶ προϊόντες, ἀπήντων ἐν Λαρίσσῃ τῷ κήρυκι· τοσαύτῃ σπουδῇ καὶ προθυμίᾳ τότ' ἐχώρουν· ἐπειδὴ δὲ εἰρήνη μὲν ἦν, ἅπασα δὲ ἀσφάλεια ἰέναι, καὶ πρόσταγμα παρ' ὑμῶν σπεύδειν, τηνικαῦτα οὔτ' ἐπείγεσθαι βαδίζουσιν, οὔτε πλεῖν αὐτοῖς ἐπῄει. τί δή ποτε; ὅτι τότε μὲν τὸ τὴν εἰρήνην ὡς τάχιστα γενέσθαι, τοῦτ' ἦν ὑπὲρ Φιλίππου· νῦν δὲ, τὸ ὡς πλεῖστον
393 τὸν μεταξὺ χρόνον διατριβῆναι, πρὸ τοῦ τοὺς ὅρκους ἀπολαβεῖν. ἀλλὰ μὴν, ὅτι καὶ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι καὶ ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἔστιν οὖν ὅπως ἂν μᾶλλον ἄνθρωποι πάνθ' ὑπὲρ Φιλίππου πράττοντες ἐξελεγχθεῖεν, ἢ τὴν αὐτὴν ὁδὸν, ἡνίκα μὲν σπεύδειν ὑπὲρ ὑμῶν ἔδει, καθήμενοι, ὅτε δ' [2]οὐ βαδίζειν προσῆκε, πρὶν ἐλθεῖν τὸν κήρυκα, ἐπειγόμενοι;

μθ'. Ὃν τοίνυν χρόνον ἦμεν ἐκεῖ, καὶ καθήμεθα ἐν Πέλλῃ, σκέψασθε τί πράττειν ἕκαστος ἡμῶν προείλετο. ἐγὼ μὲν τοίνυν τοὺς αἰχμαλώτους ἀνασώζειν, καὶ ζητεῖν, καὶ παρ' ἐμαυτοῦ χρήματ' ἀναλίσκειν, καὶ Φίλιππον

[1] εἰς [2] οὐδὲ

Παγασὰς] Πηγασὰς Reg. Cod. ε. Forte πηγὰς appellative, notavit alicubi Wolfius. Qua mente et consilio, sane nescio. TAYLOR.

Ἐπῄει] Ab ἔπειμι, ἀντὶ τοῦ, ἐπῆλθε, ἢ, εἰς νοῦν ἦλθε. WOLF.

Ἢ τὴν αὐτὴν] Restitue, ἢ οἱ τὴν αὐτὴν ὁδὸν κ. τ. λ. Editt. Felician. et Manut. cum MSS. Harl. et Obsop. TAYLOR.

Οὐ] Quære, annon utilius esset οὐδὲ βαδίζειν Codicum, Aug. Ven. Ital. et Regg. α. ζ. IDEM.

Πρὶν ἐλθεῖν τὸν κήρυκα] Wolfius, *ante caduceatoris reditum.* Potius, *ante caduceatoris adventum.* Nempe Athenis missus erat Caduceator, necdum legatos assecutus fuerat. JURIN. Recte. Ita Italus: *prima che fosse venuto il trombetta.* TAYL.

μθ'. Καθήμεθα] Hic locus, credo, designatur a Polluce III. 13. [p. 389.] cum ait, apud Demosthenem reperiri καθήμεθα pro ἐκαθήμεθα. IDEM.

Καὶ Φίλιππον ἀξιοῦν ὧν ἡμῖν ἐδίδου ξενίων τούτους λύσασθαι] Xenia Demosthenes appellat dona quæ a Philippo rege legatis Atheniensium donabantur. Lautia ea a Romanis vocabantur. Volens autem Philippus legatos Atheniensium corrumpere donis, xenia splendidissima eis mittebat. quod Demosthenes unus ipse legatorum cavere volens, orare cœpit Philippum, ut iis xeniis captivos Atheniensium redemptos legatis dono mitteret, unde καὶ Φίλιππον, inquit, ἀξιοῦν ὧν ἐδίδου ξενίων τούτους λύσασθαι. Propterea falsæ, perversæque legationis Æschinem collegatum insimulans, xeniorum eum obtentu corruptum esse a Philippo donis ingentibus dicit. ξένια δ' ἦν ἡ πρόφασις. *Xeniorum*, inquit, *prætextus a Philippo quæsitus est.* Hoc est autem, ut arbitror, quod Ulpianus significare his verbis voluit, Sed nec xenia

ἀξιοῦν, ὧν ἡμῖν ἐδίδου ξενίων, τούτους λύσασθαι· [1] αὐτὸς δὲ, αὐτίκα ἀκούσεσθε, τί ποιῶν διετέλεσε. τί οὖν ἦν τοῦτο; τὸ κοινῇ τὸν Φίλιππον χρήμαθ' ἡμῖν διδόναι. ἵνα γὰρ μηδὲ τοῦτο ἀγνοῆτε, ἐκεῖνος ἡμᾶς διεκωδώνισεν [2] ἅπαντας, ἑκάστῳ τινὰ τρόπον προσπέμπων ἰδίᾳ, καὶ πολύ γε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διδοὺς χρυσίον. ὡς δ' ἀπετύγχανεν ὁτουδήποτε,—οὐ γὰρ ἐμέ γε εἰπεῖν ἐμαυτὸν δεῖ, ἀλλὰ τὰ ἔργα καὶ τὰ πεπραγμένα αὐτὰ δηλώσει —, τὰ κοινῇ δοθέντα ἅπαντας ἡγεῖτο [3] εὐθέως εὐήθως λήψεσθαι. ἀσφάλειαν οὖν ἔσεσθαι τοῖς ἰδίᾳ πεπρακόσιν ἑαυτοὺς, εἰ καὶ κατὰ μικρὸν τοῦ κοινῇ λαβεῖν πάντες μετάσχοιμεν. διὰ ταῦτ' ἐδίδοτο· ξένια δ' ἦν [4] ἡ πρόφασις. ἐπειδὴ δ' ἐκώλυσα ἐγὼ, πάλιν προσδιενείμαντο οὗτοι. τῷ Φιλίππῳ δ', ἐπειδὴ ταῦτ' εἰς τοὺς αἰχμαλώτους ἠξίουν αὐτὸν ἀναλίσκειν ἐγὼ, οὔτε κατ-

[1] οὗτος [2] ἅπαντάς τινα τρόπον, ἑκάστῳ πρ. [3] Deest εὐθέως. [4] [ἡ]

producenda sunt ad munerum qualitatem, hoc est, munusculorum prætextu quæsito non sunt aucupanda munera, quæ sumptu onerare provinciales possint. Vide Annotat. in Pandect. ubi plura etiam de xeniis et lautiis, &c. *Ex edit.* Hervag.

Αὐτὸς δὲ] Requirit Sensus, ut legatur οὗτος δέ. Quod etiam reperitur in Benenati margine. Jurin. Recte. Et conservant plurimi. Taylor.

Αὐτίκα] Hic rursus, ut supra notavimus, non est *statim,* sed *postea.* Auger.

Διεκωδώνισεν] Vide Harpocrationem. Codd. non moror, qui vocem hanc jactitant, διεκωδώνησεν, διεκωδώνιζεν. Scitius est, et felicius, quod locum desperatiorem nonnulli ex iis ita complanent, sc. ἐκεῖνος ἡμᾶς διεκωδώνισεν ἅπαντας. τίνα τρόπον; ἑκάστῳ προσπέμπων ἰδίᾳ κ. τ. λ. Ita enim Cod. Lindenb. Cui accedit etiam Cant. Ita etiam voces constituunt Ven. et Harl. verum sine Interrogativa. Tayl.

Διεκωδώνισεν] Διακωδωνίζω proprie sumitur ab equis quos tintinnabulorum strepitu explorari mos erat, sive ab iis qui nolarum tinnitu excubias explorabant. Auger.

Εὐθέως] Ferri potest. Sed speciem habet Variæ Lectionis τοῦ εὐήθως. Quod male redditur *temere.* Significat *simpliciter, faciliter, sine scrupulo.* Markland. Recte in σχ. εὐήθως. ἁπλούστερον. Scholiolon illud, quod in Augustano exstat, minus intelligo. Εὐήθως. οὐ λέγει μωρῶς, ἀλλὰ κακούργως. Porro, istud εὐθέως in Edit. Parisiensi non exstat: neque in Harleiano Codice. Taylor. In codice Aug. non est ἀλλὰ κακούργως, sed, ut debet, ἀλλ' ἀκακούργως. Interim sententiam scholii non probo. Significat utique hic loci μωρῶς. *Philippus pro ea, qua erat, stultitia existimabat.* Reisk.

Τοῦ κοινῇ λ. π. μετάσχοιμεν] Huc, ut arbitror, respexit Priscianus, col. 1142. cum ex Demosthene citat τῶν ξενίων εἰ μετάσχοιεν. Taylor.

Τῷ Φιλίππῳ δ' ἐπειδὴ ταῦτ' εἰς τοὺς αἰχμαλώτους ἠξίουν, &c.] *Postquam autem ego suadere cœpi Philippo, ut ea quæ sub xeniorum nomine ipse in istos largiebatur, in redimendis captivis consumeret, nec contra ille quippiam honeste dicere poterat, nec vero illud causari et respondere, At hic et ille jam habent, nec ullo jam pacto vitare eam impensam, tum demum spopondit ille quidem, sed rem in Panathenæa rejecit, quo tempore se missurum ait.* ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα pro *hic et ille* dixit. Sic πρὸς Λεπτίνην. τῷ δεῖνι μεμφόμενος, καὶ τὸν δεῖνα ἀνάξιον εἶναι φάσκων. *Ex edit.* Hervag.

Οὔτε κατειπεῖν] Periodi duo sunt membra, οὔτε κατειπεῖν—οὔτε φυγεῖν τὸ ἀνάλωμα. Quod interpositum est, οὐδ' εἰπεῖν — καὶ ὁ δεῖνα, Tu priori substitues, quasi interpretamentum: ut recte in versione distinxit Wolfius: Neque *opportunum illi fuit istos prodere,* (aut *dicere, illum vel illum accepisse*) neque *impensam fugere.* Verum quid erat dicturus Philippus, si dixisset? Sequitur, ὅτι ἀλλ' etc. Ubi ὅτι perinde est, ac scilicet: Formula Græca, ubi Persona mutatur, et Alius loqui intelligitur. Deinde, ἀλλὰ est quasi Negantis. Immo *jam consumta sunt: In hunc et illum contuli.* Vid. §. ος'. *ad fin.* ἀλλ' ὅλης κ. τ. λ. Ita in minutis istis particulis volui et industrius videri et utilis esse. Taylor.

ειπεῖν τούτων εἶχε καλῶς, οὐδ' εἰπεῖν, ὅτι ἀλλ' ἔχουσιν ὁ
394 δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, οὔτε φυγεῖν τὸ ἀνάλωμα. ὡμολόγησε μὲν
δὴ, διεκρούσατο δὲ, εἰς τὰ Παναθήναια φήσας ἀποπέμψειν.
λεγε δὴ τὴν μαρτυρίαν τὴν Ἀπολλοφάνους, εἶτα τὴν τῶν
ἄλλων τῶν [1] παρόντων.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ν'. Φέρε δὴ καὶ ὅσους αὐτὸς ἐλυσάμην τῶν αἰχμαλώτων, εἴπω πρὸς ὑμᾶς. ἐν ὅσῳ γὰρ, οὐχὶ παρόντος πω τοῦ Φιλίππου, διετρίβομεν ἐν Πέλλῃ, ἔνιοι τῶν ἑαλωκότων, ὅσοιπερ ἦσαν ἐξηγγυημένοι, ἀπιστοῦντες, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, μὴ δυνήσεσθαι μετὰ ταῦτα πεῖσαι τὸν Φίλιππον, ἑαυτοὺς ἔφασαν βούλεσθαι λύσασθαι, καὶ μηδεμίαν τούτου Φιλίππῳ [2] χάριν ἔχειν· καὶ ἐδανείζοντο, ὁ μὲν, τρεῖς μνᾶς, ὁ δὲ, πέντε, ὁ δὲ, ὅπως συνέβαινεν ἑκάστῳ τὰ λύτρα. ἐπειδὴ τοίνυν ὡμολόγησεν ὁ Φίλιππος τοὺς λοιποὺς λύσασθαι, συγκαλέσας ἐγὼ τούτους, οἷς αὐτὸς ἔχρησα [3] τὰ ἀργύρια, καὶ τὰ πεπραγμένα ὑπομνήσας, ἵνα μὴ δοκοῖεν ἔλαττον ἔχειν ἐπειχθέντες, μηδ' ἐκ τῶν ἰδίων λελυτρῶσθαι πένητες ἄνθρωποι, τῶν ἄλλων ὑπὸ τοῦ Φιλίππου προσδοκωμένων ἀφεθήσεσθαι, ἔδωκα δωρεὰν τὰ λύτρα. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λέγε καὶ ταύτας τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

να'. Ὅσα μὲν τοίνυν ἀφῆκα χρήματα, καὶ δωρεὰν ἔδωκα τοῖς ἀτυχήσασι των πολιτῶν, ταῦτ' ἔστιν. ὅταν δὲ οὗτος λέγῃ αὐτίκα δὴ πρὸς ὑμᾶς, τί δή ποτε, ὡς φὴς, ὦ Δημό-

[1] παρόντων. λέγε. [2] χάριν ἔχειν Φιλίππῳ [3] τἀργύριον

Κατειπεῖν τούτων] Intelligo, non, *dicere contra legatos,* sed, *dicere contra ea quæ dixeram.* Auger.

Ὡμολόγησε κ. τ. λ.] Priorem horum partem omisit Wolfius in versione. Rescribendum, *assensus est igitur, sed elusit.* Jurin.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. Markl.

ν'. Ὅσοιπερ ἦσαν ἐξηγγυημένοι] *Qui sponsores dederant.* Wolf.

Λύσασθαι] Λύσεσθαι. Markland. Ita Harleianus noster. Taylor.

Οἷς αὐτὸς ἔχρησα τὸ ἀργύριον] Lege, παρὰ τὸ χράω, τὸ χρήματα δίδωμι, ἄνευ τόκων ἀποληψόμενος. Nam τὸ δανείζειν usuram complectitur. Wolf. Illud propter fæces Aldinas aliorumque, ubi ἐχρήσατο ἀργύριον sive ἀργύρια. Taylor.

σθενες, ἀπὸ τοῦ συνειπεῖν ἐμὲ Φιλοκράτει, γνοὺς οὐδὲν ἡμᾶς
[1]ὑγιὲς πράττοντας, τὴν μετὰ ταῦτα πρεσβείαν τὴν ἐπὶ
τοὺς ὅρκους συνεπρέσβευσας πάλιν, καὶ οὐκ ἐξωμόσω; 395
ταῦτα μέμνησθε, ὅτι τούτοις ὡμολογήκειν ἥξειν, οὓς ἐλυσάμην, καὶ κομιεῖν τὰ λύτρα, καὶ σώσειν εἰς δύναμιν. δεινὸν οὖν ἦν ψεύσασθαι, καὶ προέσθαι δυστυχοῦντας ἀνθρώπους πολίτας· ἰδίᾳ δ' ἐξομοσάμενον οὐ πάνυ καλὸν οὐδ' ἀσφαλὲς ἦν ἐκεῖσε πλανᾶσθαι. ἐπεὶ εἰ μὴ διὰ τὸ τούτους βούλεσθαι σῶσαι, ἐξώλης ἀπολοίμην καὶ προώλης, εἰ καὶ προσλαβὼν γ' ἂν ἀργύριον πάνυ πολὺ, μετὰ τούτων ἐπρέσβευσα. σημεῖον δέ. ἐπὶ γὰρ τὴν τρίτην πρεσβείαν δίς με χειροτονησάντων ὑμῶν, δὶς ἐξωμοσάμην, καὶ παρὰ ταύτην ἀποδημίαν πάντα τἀναντία ἔπραττον τούτοις. ὧν μὲν τοίνυν αὐτοκράτωρ ἦν ἐγὼ κατὰ τὴν πρεσβείαν, τοῦτον ἔσχε τὸν τρόπον ὑμῖν· ἃ δ' οὗτοι πλείους ὄντες ἐνίκων, ἅπαντ' ἀπόλωλε. καί τοι καὶ τἄλλα ἂν [2]πάντα, ἀκολούθως τούτοις ἐπέπρακτο, εἴ τις ἐπείθετό μοι. οὐ γὰρ ἔγωγε οὕτως ἄθλιος, οὐδ' ἄφρων ἦν, ὥστε χρήματα μὲν διδόναι, λαμβάνοντας ὁρῶν ἑτέρους, ὑπὲρ τῆς πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμίας· ἃ δ' ἄνευ μὲν δαπάνης οἷά τε ἦν πραχθῆναι, πολλῷ δὲ μείζονας εἶχεν [3]ὠφελείας πάσῃ τῇ πόλει, ταῦτ' οὐκ [4]ἐβουλόμην γίγνεσθαι. καὶ σφόδρα γε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. ἀλλ', οἶμαι, περιῆσαν οὗτοί μου.

νβ'. Φέρε δὴ, τί τούτῳ πέπρακται παρὰ ταῦτα, καὶ τί τῷ Φιλοκράτει, θεάσασθε· παράλληλα γὰρ ἔσται φανε-

[1] Deest ὑγιές. [2] πάντα ἀκολούθως ἂν [3] ὠφελείας εἶχε [4] ἠβουλόμην

να'. Δεινὸν οὖν ἦν] Scr. δεινὸν οὖν ἂν ἦν, *fuisset*. MARKLAND.

Ἰδίᾳ] Sic ordina: πλανᾶσθαι ἐκεῖσε ἰδίᾳ ἐξομοσάμενον (S. τὴν πρεσβείαν) οὐ πάνυ καλὸν, οὐδ' ἀσφαλὲς ἦν. Et post [v. 18.] ὥστε χρήματα διδόναι ὑπὲρ τῆς πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμίας, ὁρῶν ἑτέρους λαμβάνοντας. Et [v. 3. p. seq.] ἐπεχείρησαν, ab ἐπιχειρέω. WOLF.

Οὐ πάνυ] Satius cum Aug. Cod. ἰδίᾳ δ' ἐξομοσάμενον οὔτ' αὖ καλὸν, οὐδ' ἀσφαλὲς κ. τ. λ. TAYLOR.

Παρὰ ταύτην κ. τ. λ.] Lege cum Aug. et Harl. παρ' αὐτὴν τὴν ἀποδημίαν. Illud τὴν etiam in Ald. Benenat. et Lind. IDEM.

Περιῆσαν οὗτοί μου] F. περιῆσαν ἄν. Loquitur ex opinione sua. Frustra, inquit, opinor, suscepissem hanc tertiam legationem: nam isti, utpote plures, περιῆσαν ἄν μου, *superiores me fuissent*. MARKLAND.

Ἀλλ' οἶμαί περιῆσαν οὗτοί μου] *At credo isti præstantiores se, quam ipse me præbui. at isti credo in ea re me superaverunt.* Ita enim et Latinis *Credo* alicubi ironicon est, sicut Græcis οἶμαι. Cicero de natura Deorum, de latronibus et sacrilegis loquens, "Credo aut hos mortis timor terret, aut hos religionis." *Ex edit.* HERVAG.

νβ'. Παράλληλα] Ἀντιτιθέμενα ἀλλήλοις, καὶ συγκρινόμενα. Schol. Cod. Augustani.

ρώτερα. πρῶτον μὲν τοίνυν Φωκεῖς ἐκσπόνδους καὶ [1]Ἄλεις ἀπέφηναν, καὶ Κερσοβλέπτην, [2]καὶ παρὰ τὸ ψήφισμα, καὶ τὰ πρὸς ὑμᾶς εἰρημένα· εἶτα τὸ ψήφισμα ἐπεχείρησαν κινεῖν, καὶ μεταίρειν, ἐφ' ᾧ πρεσβεύοντες ἥκομεν· εἶτα Καρ-
396 διανοὺς Φιλίππῳ συμμάχους [3]ἀνέγραψαν, καὶ τὴν μὲν γραφεῖσαν ἐπιστολὴν ὑπ' ἐμοῦ πρὸς ὑμᾶς ἀπεψηφίσαντο μὴ πέμπειν, αὐτοὶ δ' οὐδοτιοῦν ὑγιὲς γράψαντες, [4]ἀπέπεμψαν· εἶθ' ὁ γενναῖος οὑτοσὶ, ἐμὲ μὲν τὸν δῆμον ἔφη τὸν ὑμέτερον καταλύσειν ἐπηγγέλθαι Φιλίππῳ, ὅτι ταῦτ' ἐπέπληττον, οὐ μόνον αἰσχρὰ νομίζων, ἀλλὰ καὶ δεδιὼς, μὴ συμπαραπόλωμαι διὰ τούτους, αὐτὸς δὲ ἰδίᾳ πάντα τὸν χρόνον ἐντυγχάνων οὐδοτιοῦν ἐπαύσατο Φιλίππῳ. καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, Δέρκυλλος δ' αὐτὸν ἐν Φεραῖς τὴν νύκτα ἐφύλαττεν, οὐκ ἐγὼ, τὸν παῖδα ἔχων τὸν ἐμὸν τουτονὶ, καὶ λαβὼν ἐξιόντα ἐκ τῆς Φιλίππου σκηνῆς, ἐμοὶ τὸν παῖδα ἐκέλευσεν [5]ἐπαγγέλλειν, καὶ αὐτὸν μεμνῆσθαι. καὶ τὸ τελευταῖον ὁ βδελυρὸς [6]οὗτος καὶ ἀναιδὴς, νύκτα καὶ ἡμέραν, ἀπιόντων ἡμῶν, ἀπελείφθη παρὰ Φιλίππῳ. καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ λέγω, πρῶτον μὲν αὐτὸς ἐγὼ συγγραψάμενος, καὶ καταστήσας ἐμαυτὸν ὑπεύθυνον, μαρτυρήσω· εἶτα τῶν ἄλλων πρέσβεων ἕκαστον καλῶ, καὶ δυοῖν θάτερον, ἢ μαρτυρεῖν, ἢ ἐξόμνυσθαι ἀναγκάσω. ἐὰν δ' ἐξομνύωσιν, ἐπιορκοῦντας ἐξελέγξω παρ' ὑμῖν φανερῶς.

[1] ἀλεῖς [2] Deest καί. [3] ἐνέγραψαν [4] ἔπεμψαν [5] ἀπαγγέλλειν [6] οὑτοσὶ

TAYLOR.

Ἄλεις] Ἀλεῖς. Circumflecti debuit, ut pariter fieret cum §. ιγ'. *post med.* Ubi de accentu isto dixi. IDEM.

Ἀπέπεμψαν] Vid. Var. Lect.

Διὰ τούτους] Μετὰ τούτων. Ita Lambinus sua sola auctoritate, id est, nulla; legere voluit. TAYLOR.

Ἐπαγγέλλειν] Legendum ἀπαγγέλλειν. Ita Ald. Manut. Bodl. Felic. Harl. Aug. etc. Vide supra ad Arg. post. *in fin.* IDEM.

Ἀπελείφθη παρὰ Φιλίππῳ] Lege. WOLF. Περὶ enim nonnulli admodum insincere. TAYLOR.

Συγγραψάμενος] Hæc intelligenda sunt de testimonio, quod Actor ipse, magno suo periculo, perhibet in sua causa. Ὁ κατὰ συγγραφὴν μαρτυρῶν, inquit Ulpianus ad locum, ἑαυτὸν ὑπεύθυνον κατηγορίᾳ καθίστησιν. Et rursus: ὁ μαρτυρίαν συγγραψάμενος ἐδίδου ἑαυτὸν ὑπεύθυνον τῷ καταμαρτυρηθέντι. Bene est, et addit: ἐπεὶ ἄτοπον ἦν τὸν αὐτὸν κατηγορεῖν καὶ μαρτυρεῖν, ἔδωκεν ὑμῖν μεθόδους, προσθεὶς, καὶ εἰπὼν, καὶ συγγραψάμενος. Ejusmodi Testimonium videtur in *scripta* referri, et obsignari (ideoque fieri dicitur κατὰ συγγραφὴν) ut adversarius, quandocunque vellet, litem falsi testimonii intendere posset adversario: et idcirco bene addit Scholiastes noster—ὑπεύθυνον καὶ εἰς τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον. Singularis hæc Jurisprudentiæ Atticæ Formula non adeo silenti pede præteriri debuit ab iis, qui Jurisprudentiam Atticam illustrare volue-

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

νγʹ. Οἵοις μὲν τοίνυν κακοῖς καὶ πράγμασι κατὰ τὴν ἀποδημίαν ἅπασαν [1] συνεσχόμην, ἑωράκατε. τί γὰρ αὐτοὺς οἴεσθε ἐκεῖ [2] ποιεῖν, ἐγγὺς [3] ὄντας τοῦ διδόντος, ὅθ᾽ ὑμῶν ὁρώντων τῶν καὶ τιμῆσαι κυρίων ὄντων καὶ τοὐναντίον κολάσαι, τοιαῦτα ποιοῦσι; συλλογίσασθαι δὴ βούλομαι τὰ κατηγορημένα ἀπαρχῆς, ἵνα ὅσα ὑμῖν ὑπεσχόμην ἀρχόμενος τοῦ λόγου, δείξω πεποιηκώς. ἐπέδειξα οὐδὲν ἀληθὲς ἀπηγγελκότα, ἀλλὰ φενακίσαντα ὑμᾶς, μάρτυσι τοῖς γε- 397
γενημένοις αὐτοῖς, οὐ λόγοις χρώμενος· ἐπέδειξα αἴτιον γεγενημένον τοῦ μὴ θέλειν ὑμᾶς ἀκούειν ἐμοῦ τἀληθῆ, ταῖς ὑποσχέσεσι, καὶ τοῖς ἐπαγγέλμασι τοῖς τούτου [4] καταληφθέντας τότε, πάντα τἀναντία συμβουλεύσαντα, ἢ ἔδει, καὶ τῇ μὲν τῶν συμμάχων ἀντειπόντα εἰρήνῃ, τῇ δὲ Φιλοκράτους συναγορεύσαντα· τοὺς χρόνους κατατρίψαντα, ἵνα μηδ᾽ εἰ βούλησθε, δύναισθε ἐξελθεῖν εἰς Φωκέας· καὶ ἄλλα ἐπὶ τῆς ἀποδημίας πολλὰ καὶ δεινὰ εἰργασμένον· προδεδωκότα [5] πάντα· πεπρακότα· δῶρα ἔχοντα· οὐδὲν ἐλλελοιπότα μοχθηρίας. οὐκοῦν ταῦτα ὑπεσχόμην ἐν ἀρχῇ, [6] ταῦτα ἐπέδειξα.

νδʹ. Ὁρᾶτε τοίνυν τὰ μετὰ ταῦτα· ἁπλοῦς γάρ ἐστιν ὁ μέλλων λόγος οὑτοσὶ πρὸς ὑμᾶς ἤδη. ὀμωμόκατε ψηφιεῖσθαι κατὰ τοὺς νόμους καὶ τὰ ψηφίσματα τοῦ δήμου, καὶ τῆς βουλῆς τῶν πεντακοσίων· φαίνεται δ᾽ οὗτος πάντα τἀναντία τοῖς νόμοις, τοῖς ψηφίσμασι, τοῖς δικαίοις, πεπρεσβευκώς. οὐκοῦν ἑαλωκέναι προσήκει, παρά γε νοῦν ἔχουσι δικασταῖς. εἰ γὰρ ἄλλο μηδὲν ἠδίκει, δύο τῶν πεπραγμένων ἔσθ᾽ [7] ἱκανὰ αὐτὸν ἀποκτεῖναι. οὐ γὰρ μόνον Φωκέας, ἀλλὰ καὶ Θρᾴκην προδέδωκε Φιλίππῳ. καί τοι δύο χρησιμωτέρους τόπους τῆς οἰκουμένης οὐδ᾽ ἂν εἷς ἐπι-

[1] συνειχόμην [2] ποιεῖν ἐκεῖ [3] ὄντος [4] προκαταληφθέντας
[5] πάντα καὶ πεπρακότα, [6] ταῦτα *καὶ ἐπέδειξα [7] ἱκανά ἐστιν

runt. Idem.

νγʹ. Οἵοις] Apparet, legatos aspere Demostheni respondisse. Wolf.

Τοιαῦτα ποιοῦσι] Wolfius, *ista designent*: Potius, *ita faciant*. Jurin.

Ἵνα — δείξω πεποιηκὼς] Elegans Græcismus, φαίνομαι πεποιηκὼς, etsi δείξω ἐμαυτὸν πεποιηκότα crebrius est. Latine dicendum esset, ἐμαυτὸν πεποιηκέναι. Multa enim Græcorum verba feruntur in Nominativum, aut Accusativum Participii, ubi Latini Accusativum cum Infinitivo ponunt. Wolf.

Καταληφθέντας] Vid. Var. Lect.

δείξαι τῇ πόλει, κατὰ μὲν γῆν, Πυλῶν, ἐκ θαλάττης δὲ, τοῦ Ἑλλησπόντου· ἃ συναμφότερα οὗτοι πεπράκασιν αἰσχρῶς, καὶ καθ᾽ ὑμῶν ἐγκεχειρίκασι Φιλίππῳ. τοῦτο τοίνυν αὐτὸ ἄνευ τῶν ἄλλων, ἡλίκον ἐστὶν ἀδίκημα, τὸ Θρᾴκην καὶ τὰ τείχη προέσθαι; [1] μυρία δ᾽ ἂν εἴη λέγειν, καὶ ὅσοι
398 διὰ ταῦτα ἀπολώλασι παρ᾽ ὑμῖν, οἱ [2] δὲ, ὅτι χρήματα πάμπολλα ὠφλήκασιν, οὐ χαλεπὸν δεῖξαι· Ἐργόφιλος, Κηφισόδοτος, Τιμόμαχος, [3] τὸ παλαιόν ποτε, Ἐργοκλῆς, Διονύσιος, ἄλλοι, οὓς ὀλίγου δέω σύμπαντας εἰπεῖν, ἐλάττω τὴν πόλιν βεβλαφέναι τούτου. ἀλλ᾽ ἔτι γὰρ τότε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐκ λογισμοῦ τὰ δεινὰ ἐφυλάττεσθε ὑμεῖς, καὶ προεωρᾶσθε· νῦν δ᾽ ὅ, τι ἂν μὴ καθ᾽ ἡμέραν ὑμᾶς ἐνοχλῇ, καὶ παρὸν λυπῇ, παρορᾶτε. εἶτα τηνάλλως ἐνταῦθα ψηφίζεσθε, ἀποδοῦναι [4] μὲν καὶ Κερσοβλέπτῃ τὸν Φίλιππον τοὺς ὅρκους, μὴ μετέχειν δὲ τῶν ἐν Ἀμφικτυόσιν, ἐπανορθώσασθαι δὲ τὴν εἰρήνην. καί τοι τούτων οὐδενὸς ἂν τῶν ψηφισμάτων ἔδει, εἰ πλεῖν οὗτος ἤθελε, καὶ τὰ προσήκοντα ποιεῖν· νῦν δ᾽ ἃ μὲν ἦν πλεύσασι σῶσαι, βαδίζειν κελεύων, ἀπολώλεκεν, ἃ δ᾽ εἰποῦσι τἀληθῆ, ψευδόμενος.

νεʹ. Ἀγανακτήσει τοίνυν αὐτίκα δὴ μάλα, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, εἰ μόνος τῶν ἐν τῷ δήμῳ λεγόντων, λόγων εὐθύνας ὑφέξει. ἐγὼ δ᾽, ὅτι μὲν πάντες ἂν [5] εἰκότως ὧν λέγουσι δίκην ὑπέχοιεν, εἴπερ ἐπ᾽ ἀργυρίῳ τί λέγοιεν, παραλείψω·

[1] *μωρία ἂν [2] δὲ χρήματα [3] τοπαλαιόν [4] μὲν] δὲ [5] εἰκότως ἂν

νδʹ. Μυρία] Non bene conveniunt, μυρία ἂν εἴη λέγειν—ὅσοι κ. τ. λ. Tum supervacanea sunt illa in fine periodi, οὐ χαλεπὸν δεῖξαι. Neque interea bene opponuntur, καὶ ὅσοι — οἱ δὲ — ubi Cod. Lind. ὡς δὲ χρήματα — Quod Harl. habet, pro nihilo est, εἰ δὲ χρήματα κ. τ. λ. Locus certe præfractus et mendosus. Taylor.

Μυρία—καὶ ὅσοι] Est constructio inusitata, sed intelligitur quid velit orator. Auger.

Ἐργοκλῆς] Vid. Cl. Valesium ad Harpocr. in hac voce. Taylor.

Εἶτα τηνάλλως ἐνταῦθα ψηφίζεσθε] Effectus negligentiæ et cessationis hic describitur. Wolf.

Ἀποδοῦναι μὲν] Vid. Var. Lect.

Βαδίζειν] *Ire pedibus.* Cæterum in hac phrasi ea repetere quæ subaudiuntur, non difficile est. Auger.

Κελεύων] Κωλύων nonnullis placere video; et meo exemplari, nescio a qua manu, adhæsit. Sed certe præter rem, ut præter membranas. Opponuntur voces πλεύσασιν et βαδίζειν. *Quæ potuissent conservari*, si navibus essent profecti, *ea omnia perdidit, dum effecit*, ut pedibus iter facerent. Nibil certius. Vide, quod ad historiam attinet hujus rei, §. μςʹ. *ante med.* et demum §. μζʹ. *ad init.* Opponuntur sæpe hæ duæ locutiones. Ita §. μηʹ. a med. τηνικαῦτα οὔτ᾽ ἐπείγεσθαι βαδίζουσιν, οὔτε πλεῖν αὐτοῖς ἐπῄει. Atque ita bis laudat hunc locum Hermogenes de Invent. Tom. IV. p. 180. 181. Taylor.

Ἀπολώλεκεν] Lege, ut Regii α. δ. ἀπολώλεκεν οὗτος. Æschines sc. Ita Hermogenes loco nuper laudato: νῦν δ᾽ ἃ μὲν πλεύσασιν ἦν σῶσαι, βαδίζειν κελεύων, ἀπολώλεκεν οὗτος· ἃ δ᾽ εἰποῦσι τἀληθῆ, ψευδόμενος. Idem.

ἀλλ' ἐκεῖνο λέγω. εἰ μὲν Αἰσχίνης ἰδιώτης ὢν ἀπελήρησέ τι
καὶ διήμαρτε, μὴ σφόδρα ἀκριβολογήσησθε, ἀλλ' ἐάσατε,
συγγνώμην ἔχετε· εἰ δὲ πρεσβευτὴς ὢν, ἐπὶ χρήμασιν ἐξε-
πίτηδες ἐξηπάτηκεν ὑμᾶς, μὴ ἀφῆτε, μὴ δ' ἀνάσχησθε,
ὡς οὐ δεῖ δίκην ὧν εἶπεν ὑποσχεῖν. τίνος γὰρ ἄλλου δεῖ
δίκην παρὰ πρέσβεων, ἢ λόγων λαμβάνειν; εἰσὶ γὰρ οἱ
πρέσβεις, οὐ τριήρων, οὐδὲ τόπων, οὐδὲ ὁπλιτῶν, οὐδ'
[1]ἀκροπόλεως κύριοι. οὐδεὶς γὰρ πρέσβεσι ταῦτα ἐγχειρί-
ζει, ἀλλὰ λόγων καὶ χρόνων. τοὺς μὲν οὖν χρόνους, εἰ μὲν
μὴ προανεῖλε τῆς πόλεως, οὐκ ἀδικεῖ, εἰ δ' ἀνεῖλεν, ἠδίκηκε· 399
τοὺς δὲ λόγους, εἰ μὲν ἀληθεῖς ἀπήγγελκεν, ἢ συμφέροντας,
ἀποφευγέτω, εἰ δὲ καὶ ψευδεῖς, καὶ μισθοῦ, καὶ ἀσυμφό-
ρους, ἁλισκέσθω. οὐδὲν γὰρ ἔσθ' ὅ, τι μεῖζον ἂν ὑμᾶς ἀδι-
κήσειέ τις, ἢ ψευδῆ λέγων. οἷς γὰρ ἐστὶν ἐν λόγοις ἡ πολι-
τεία, πῶς, ἂν οὗτοι μὴ ἀληθεῖς ὦσιν, ἀσφαλῶς ἐστὶ πολι-
τεύεσθαι; ἐὰν δὲ δὴ καὶ πρὸς ἃ τοῖς ἐχθροῖς συμφέρει, δῶρά
τις λαμβάνων λέγῃ, πῶς οὐχὶ καὶ [2]κινδυνεύσετε; οὐδέ γε
τοὺς χρόνους ἴσον ἔστ' ἀδίκημα ὀλιγαρχίας, ἢ τυράννου παρ-
ελέσθαι, καὶ ὑμῶν· οὐδ' ὀλίγου γε δεῖ. ἐν ἐκείναις γὰρ, οἶ-
μαι, ταῖς πολιτείαις, πάντα ἐξ ἐπιτάγματος ὀξέως γί-
νεται· ὑμῖν δὲ, πρῶτον μὲν περὶ πάντων, τὴν βουλὴν ἀκοῦ-
σαι καὶ προβουλεῦσαι δεῖ· καὶ τοῦθ', ὅταν ᾖ κήρυξι καὶ
πρεσβείαις προσγεγραμμένον, οὐκ ἀεί· εἶτ' ἐκκλησίαν ποιῆ-

[1] ἀκροπόλεων

[2] κινδυνεύσεται

νε'. Ἰδιώτης ὢν] Vertit Wolfius, *ut homo rerum imperitus.* At si animum advertisset, opponi inter se verba ἰδιώτης et πρεσβευτὴς, transtulisset, *privatus cum esset,* vel, *cum nullo publico munere fungeretur.* Jurin.

Ἀκριβολογήσησθε] Ἀκριβολογήσασθε Lambin. ἀκριβῶς λογήσησθε, vel λογίσασθε plurimi Codd. Quod rectius fortasse in Aug. et Ital. rationem habet Scholii et Interpretationis. Taylor.

Μηδ' ἀνάσχησθε, ὡς] F. addendum: μηδὲ ἀνάσχησθε λέγοντος, ὡς — Wolf. Legendum puto: μηδ' ἀνάσχησθε λεγόντος, ὡς οὐ δεῖ. Jurin. Ita Lambinus restituit quoque. Taylor.

Κύριοι] Distinguendum — οὐδ' ἀκροπόλεως κύριοι· οὐδεὶς γὰρ πρέσβεσι ταῦτα ἐγχειρίζει· ἀλλὰ λόγων καὶ χρόνων. Markland.

Μὴ ἀληθ.] Γρ. εἰ μὴ Marg. Altemps. Sed recte se habent vulgata. Ἂν, id est ἐὰν; ut solet dici. Taylor.

Πρὸς] Adverbialiter, *præterea, insuper.* Auger.

Οὐδέ γε τοὺς χρόνους κ. τ. λ.] *Neque vero par est delictum in Oligarchia, aut regno, rerum gerendarum occasiones eximere, et in vestra civitate* quæ Democratia regitur. *neque prope hoc crimen ab illo abest, neque parum inter hoc et illud interest.* ubi negatio quidem vim suam servat, quæ in illo superiore ornatus tantum causa ponitur atque idiomatis. *Ex edit.* Hervag.

Ὑμῖν] Forte παρ' ὑμῖν δὲ — Wolf.

Ὅταν ᾖ — προσγεγραμμένον] S. τῷ νόμῳ, ut opinor. Videtur esse clausula de Senatu habendo de Caduceatoribus et Legatis. Idem.

Προσγεγραμμένον] F. Προγεγραμμένον, *præscriptum.* Markland. Lege τοῦθ', ὅταν ᾖ κήρυξι καὶ πρεσβείαις προγεγραμμένον. Vid. Vales. ad Harpocrat. v. Κυ-

σαι, καὶ ταύτην, ὅταν ἐκ τῶν νόμων καθήκῃ· εἶτα κρατῆ-
σαι, καὶ περιγενέσθαι δεῖ τοὺς τὰ βέλτιστα λέγοντας, τῶν
ἢ δι' ἄγνοιαν, ἢ διὰ μοχθηρίαν ἀντιλεγόντων· ἐφ' ἅπασι δὲ
τούτοις, ἐπειδὰν καὶ δεδογμένον ᾖ, καὶ συμφέρον ἤδη φαίνη-
ται, χρόνον δεῖ δοθῆναι τῇ τῶν πολλῶν ἀδυναμίᾳ, ἐν ᾧ καὶ
ποριοῦνται ταῦθ', ὧν ἂν δέωνται, ὅπως ἂν τὰ δόξαντα
καὶ δυνηθῶσι ποιῆσαι. ὁ δὴ τοὺς χρόνους τούτους [1]ἀναιρῶν,
τῆς οἵας παρ' ἡμῖν ἐστὶ πολιτείας, οὐ χρόνους ἀνῄρηκεν οὗ-
τος, οὔ· ἀλλὰ τὰ πράγματα ἁπλῶς ἀφῄρηται.

νς'. Ἔστι τοίνυν τις πρόχειρος λόγος πᾶσι τοῖς ἐξα-
πατᾶν ὑμᾶς βουλομένοις· οἱ ταράττοντες τὴν πόλιν, οἱ δια-
κωλύοντες Φίλιππον εὖ ποιῆσαι τὴν πόλιν. πρὸς οὓς ἐγὼ
λόγον μὲν οὐδένα ἐρῶ, τὰς δὲ ἐπιστολὰς ὑμῖν ἀναγνώσομαι
τὰς τοῦ Φιλίππου, καὶ τοὺς καιροὺς, ἐφ' ὧν ἕκαστα ἐξη-
400 πάτησθε, ὑπομνήσω· ἵνα εἰδῆθ', ὅτι τὸ ψυχρὸν τοῦτο

[1] ἀναιρῶν τῆς, οἷα παρ' ὑμῖν ἐστι, πολιτείας

ρία Ἐκκλησία, qui etiam confirmat emendationem istam auctoritate Ulpiani. Adi etiam celeberrimum Hemsterhus. ad Lucian. Necyomant. §. 19. Πρόγραμμα, inquit Scholiastes, est τὸ προτιθέμενον τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε βουλεύσασθαι, ἢ περὶ τοῦ πέμψαι πρέσβεις, ἢ, πρέσβεων ἡκόντων, μαθεῖν, ὅ, τι λέγουσιν. Hanc necessariam lectionem reperit in suis Codicibus optimus Budæus, qui ita locum vertit: "*Apud vos autem rem ipsam Curiæ innotescere moris est, deque ea re SC. fieri, idque tum demum, cum* aut *de mittendis legatis vestris,* aut *audiendis aliorum,* concionis edicta proscripta sunt, *non semper. Deinde concione advocata, id quod tum solenne est fieri, cum præscriptis legum congruit e re nata, oratoribus videndum est, ut, cum consilia sane utilia commodaque Reip. in medium attulerint, dicendi quoque facultate iis prævaleant, qui e diametro in medium allatis pugnantia, vel imprudentia ipsi lapsi, vel ducti improbitate, tueantur.*" [Προβουλεύειν enim dicebatur curia Athenis, quando ante comitia populi, ea res consulendo censendoque in curia agitabatur, qua de re populus in concione rogandus erat, cujus erat scilicet summa potestas, ut Romæ. De hoc vero dictum nobis etiam est περὶ στεφάνου. *Ex edit.* Hervag.] Προγεγραμμένον excusum denique a Parisiensibus sine litura, nihil contra nitentibus membranis. Ita quoque Harleianus noster. Taylor.

Ὅταν ᾖ κ. τ. λ.] *Quando tabula fixa sit fecialibus et legatis.* i. e. quando consultandum proponitur quæ sint respondenda fecialibus et legatis. κήρυξι, non *præconibus,* sed *fecialibus,* i. e. legatis ad res repetendas missis. Auger.

Ὅταν ἐκ τῶν νόμων καθήκῃ] De statis Concionibus loquitur. Nam supra facta est Mentio etiam συγκλήτου ἐκκλησίας. Nota τὸ καθήκῃ, ἀντὶ τοῦ, προσήκῃ. Hinc Stoicorum καθῆκον. Wolf.

Ὁ δὴ τοὺς χρόνους τούτους ἀναιρῶν &c.] Ἀναιρεῖν τοὺς χρόνους Demostheni ἀντὶ τοῦ ἐκκρούειν, hoc est, *tempus eximere, et occasiones rerum gerendarum auferre,* et hoc loco, et alibi dicitur. *Ex edit.* Hervag.

Ὁ δὴ τοὺς χρόνους τούτους ἀναιρῶν — οὐ χρόνους ἀνῄρηκεν etc.] Similis omnino Locutio Marci Evangelistæ, IX. 37. καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με. Markland.

Οἵας] Οἷα Lambini est conjectura. Ita Cant. Ita Ital. Quid si, τῆς οἵαπερ ἡμῶν πολιτείας? Taylor.

νς'. Οἱ ταράττοντες τὴν πόλιν] Μιμητικῶς. Wolf. Wolfius non recte cepit. Hæc non sunt verba ipsius Demosthenis, sed Adversariorum, ab eo μιμητικῶς vel τεχνικῶς prolata. Ut in Midiana, pag. 564. 8. ed. Reisk. Ἡμεῖς οἱ λειτουργοῦντες, Ἡμεῖς οἱ προεισφέροντες ὑμῖν, Ἡμεῖς οἱ πλούσιοι. Markland.

Οἱ ταράττοντες] Est ipsa oratio eorum qui populum decipere volunt. Auger.

Ἵν' εἰδῆθ', ὅτι τὸ ψυχρὸν τοῦτο ὄνομα, τὸ ἄχρι κόρου, παρελήλυθ' ἐκεῖνος φενακίζων

ὄνομα, τὸ ἄχρι κόρου, ϖαρελήλυθ' ἐκεῖνος φενακίζων ὑμᾶς.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

νζ'. Οὕτω τοίνυν αἰσχρὰ, καὶ ϖολλὰ, καὶ πάντα καθ' ὑμῶν ϖεπρεσβευκὼς, περιιὼν λέγει, τί δ' ἂν εἴποι τις περὶ Δημοσθένους, ὃς τῶν συμϖρέσβεων κατηγορεῖ; νὴ Δία, εἴτε βούλομαί γε, εἴτε μή· ϖαρ' ὅλην μὲν τὴν ἀποδημίαν ὑπὸ σοῦ τοιαῦτα ἐπιβεβουλευμένος, [1] δυοῖν δὲ αἱρέσεων οὐσῶν μοι νυνὶ, ἢ τοιούτων ὄντων τῶν ϖεπραγμένων, δοκεῖν κοινωνεῖν ὑμῖν, ἢ κατηγορεῖν, ἐγὼ δ' οὐδὲ συμπεπρεσβευκέναι φημί σοι, πρεσβεύειν μέντοι, σὲ μὲν πολλὰ καὶ δεινὰ, ἐμαυτὸν δ' ὑπὲρ τουτωνὶ τὰ βέλτιστα. ἀλλὰ Φιλοκράτης σοι συμπεπρέσβευκε, κἀκείνῳ σὺ καὶ Φρύνων. ὑμεῖς γὰρ ταῦτα ἐπράττετε, καὶ ταῦτα ἅπασιν ὑμῖν ἤρεσκε. ποῦ δ'

[1] δυεῖν δ' αἱρέσεως οὔσης μοι

ὑμᾶς] *Ut intelligatis Æschinem in impostura vobis factitanda, etiam verbum illud, quod frigide et scurriliter dici solet, ad satietatem usque, exuperasse.* Sic enim interpretandum arbitror, τὸ ψυχρὸν hoc loco. Unde ψυχρόλογοι dicuntur, qui ineptis et futilibus, et absurdis verbis uti solent. Et ψυχρολογεῖν verbum, *frigida verba ineptaque et scurrilia fundere.* Sic Cicero in Brut. "Quare tibicen dixerit discipulo sane frigenti ad populum, mihi cane et Musis," frigenti dixit, οὐκ εὐδοκιμοῦντι, ἀποτυγχάνοντι, ψυχρῶς ἔχοντι. Idem Demosth. [§. οζ'.] περὶ Στεφάνου. καί μου, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, μηδεμίαν ψυχρότητα καταγνῷ μηδεὶς, *nullus ita hoc quod dicturus sum excipiat ut frigidum et absurdum. Ex edit.* HERVAG. Interpres Etruscus. *Accioche veggiate, che questa promessa fredda, la quale hoggi ci è venuta a noia, egli no ce l' ha osservata, ingannandoci.* TAYLOR.

Τὸ ψυχρὸν] Qu. τῷ ψυχρῷ τούτῳ ὀνόματι, τῷ, Ἄχρι κόρου, ϖαρελήλυθ' etc. Ista, Ἄχρι κόρου, videntur esse verba Philippi ex Epistolis ejus desumta, in quibus promiserat, se satisfacturum esse Atheniensibus ἄχρι κόρου, *usque ad satietatem.* Ἐκεῖνος est Philippus. MARKL.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ] ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ, ut excudebat Benenatus, atque ut promisit Demosthenes. pag. 279. v. 13. Ita denique Codd. Aug et Ital. TAYLOR.

νζ'. Καὶ πολλὰ] Quid hoc? καὶ πολλὰ, καὶ πάντα. Necesse est, ut sit aliquid hujusmodi: οὕτω τοίνυν αἰσχρὰ, καὶ δεινὰ, πάντα καθ' ὑμῶν πεπρεσβευκώς. IDEM.

Τί δ' ἂν εἴποι τις περὶ Δημοσθένους] *Quid autem de Demosthene dicere quisquam digne poterit, qui legationis socium accusare non vereatur? prorsus quidem ipse, seu velim, seu nolim. quippe per totam illam legationem insidiis hujuscemodi a te petitus.* vel sic, *Accuso ego vero sive velim, sive nolim. qui in ea legatione perpetuis a te insidiis petitus sim.* est enim anthypophoris accommodata hæc vox νὴ Δία, ita ut responsioni congruat, ut περὶ Στεφάνου etiam dictum est. addita quoque γὰρ particula, ἀνθυποφορικὸν est, ut *at* et *at enim* Latine, et interrogationibus convenit, ut in eadem hac Oratione, [§. οθ'. *in fin.*] νὴ Δί' οἱ νέοι γὰρ ἡμῶν δι' ἐκεῖνον ἔσονται ἀμείνω βελτίους· οὐκ οὖν καὶ διὰ τόνδε οἱ πολιτευόμενοι, δι' ὧν τὰ μέγιστα κινδυνεύεται τῇ πόλει. *At enim juvenes nostri ob illud judicium, illamque animadversionem, ad frugem morum meliorem redigentur. atqui et ab hoc quoque magistratus emendabuntur, quorum sub manu reipublicæ summa periclitatur. Ex edit.* HERVAG.

Παρ' ὅλην μὲν τὴν] Videtur deesse γὰρ post μέν. MARKLAND.

Ἐγὼ δ'] F. ἔγωγ' IDEM. Pungit Wolfius post κατηγορεῖν. Deinde procedit: Ἐγὼ δ' οὐδὲ κ. τ. λ. TAYLOR.

Ταῦτα ἐπράττετε] An ταὐτὰ, *eadem*? Infra §. ξθ'. *in init.* MARKLAND. Ὑμεῖς γὰρ ταὐτὰ ἐπράττετε, καὶ ταῦτα ἅπασιν ὑμῖν ἤρεσκε. Cod. Ital. TAYLOR.

Καὶ ταῦτα ἅπασιν ὑμῖν ἤρεσκε] Lege. WOLF. Legebatur enim insulse: καὶ ταῦτα ἅπασιν ὑμῖν ταῦτα ἤρεσκε. TAYLOR.

ἅλες; ϖοῦ τράπεζαι; ποῦ σπονδαί; ταῦτα γὰρ τραγῳδεῖ περιιών· ὥσπερ οὐχὶ τοὺς ἀδικοῦντας τούτων ὄντας ϖροδότας, ἀλλὰ τοὺς τὰ δίκαια ποιοῦντας. ἐγὼ δ' οἶδ' ὅτι πάντες οἱ ϖρυτάνεις θύουσιν ἑκάστοτε κοινῇ, καὶ συνδειπνοῦσιν ἀλλήλοις, καὶ συσπένδουσι, καὶ οὐ διὰ τοῦτο οἱ χρηστοὶ τοὺς πονηροὺς μιμοῦνται, ἀλλ' ἐὰν ἀδικοῦντα λάβωσί τινα [1] αὐτῶν, τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ δηλοῦσι. καὶ ἡ [2] βουλὴ τὰ αὐτὰ ταῦτα εἰσιτήρια ἔθυσε, συνειστιάθη· σπονδῶν, ἱερῶν [3] ἐκοινώνησαν οἱ στρατηγοὶ, σχεδὸν, ὡς εἰπεῖν, αἱ ἀρχαὶ πᾶσαι. ἆρ' οὖν διὰ ταῦτα τοῖς ἀδικοῦσιν [1] αὐτῶν ἔδωκαν ἄδειαν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Λέων Τιμαγόρου κατηγόρει,
401 συμπεϖρεσβευκὼς τέτταρα ἔτη· Εὔβουλος Θάῤῥηκος, καὶ Σμικύθου, συσσεσιτηκώς· Κόνων ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος, Ἀδειμάντου συστρατηγήσας. πότεροι οὖν τοὺς ἅλας, καὶ τὰς σπονδὰς παρέβαινον, Αἰσχίνη; οἱ προδιδόντες, [4] καὶ ϖαραπρεσβεύοντες, καὶ οἱ δωροδοκοῦντες, ἢ οἱ κατηγοροῦντες; οἱ

[1] αὐτῶν [2] βουλὴ δὲ τὰ αὐτὰ ταῦτα. εἰσιτ. [3] ἐκοινώνησεν. οἱ [4] καὶ οἱ παραπρ.

Εἰσιτήρια] Locum hunc confer cum iis, quæ habet Suidas. Εἰσιτήρια, ἡμέρα ἑορτῆς, ἐν ᾗ οἱ ἐν τῇ ἀρχῇ ϖάντες προΐασιν, οὕτως ἐκαλεῖτο. Ταύτην δὲ τὴν ἡμέραν πρώτην τοῦ ἔτους Ἀθηναῖοι νενομίκασι. Δημοσθένης ἐν τῷ ϖερὶ τῆς Παραπρεσβείας· Ἡ Βουλὴ τὰ εἰσιτήρια ἔθυσεν. Συνεστιάθησαν δὲ καὶ τῶν ἐκοινώνησαν οἱ στρατηγοὶ, καὶ σχεδὸν εἰπεῖν αἱ ἀρχαὶ ϖᾶσαι. Emendandus est ex textu Demosthenis. Nescio, unde arripuerit hanc glossam Suidas, certe non verbis mendosiorem, quam re et doctrina insinceram. Quanto rectius alii, ut Ulpianus ad Midianam, interpretantur de Sacris, quæ Senatus facit, religione antiqua, antequam consilium caperetur, et cœptum esset agi. Vid. doctissimum Valesium ad Harpocrat. pag. 343. et in Excerptis Peiresc. pag. 90. Photii Lexic. MS. Casaubon. ad Theophrast. Charact. p. 153. H. Steph. Thes. L. Gr. Tom. I. col. 1138. et Petitum denique ad LL. Attic. pag. 275. IDEM.

Ταῦτα εἰσιτήρια] Ταῦτα delerem ut inutile, nisi significent, *hæc quæ hodie vigent.* Per τὰ εἰσιτήρια alii intelligunt, dies festi, primus anni dies in quo omnes magistratus apparebant; alii, sacra quædam antiqua, quæ Senatus faciebat, antequam consilium caperetur et cœptum esset agi. AUGER.

Συσσεσιτηκὼς] Συσσεσιτηκότα pro *sodali* dixit, vel *contubernali.* Utrumque enim significat, ut apud Platonem in Sympos. καὶ μετὰ ταῦτα στρατεία ἡμῖν εἰς Ποτίδαιαν ἐγένετο, καὶ συνεσιτοῦμεν ἐκεῖ. παρὰ τὸ συσσιτεῖν, *in contubernio esse, sodalitate uti,* et συσσίτιον, *sodalitas. Ex edit.* HERVAG.

Συσσεσιτευκὼς] [Ut Ald.] Σιτεύειν est *saginare,* ut σιτευτὸς μόσχος. A σιτεῖν vero fit συσσιτεῖν, unde Συσσίτια. Quare cum Feliciano lego συσσεσιτηκώς. WOLF.

Συσσεσιτευκὼς] Id est συμπρυτανεύσας. Nam, ut dixit supra, οἱ Πρυτάνεις θύουσιν ἑκάστοτε κοινῇ, καὶ συνδειϖνοῦσιν ἀλλήλοις. PALMER.

Συσσεσιτηκὼς] Est Lectio omnium fere Codd. a Συσσιτέω. Nam Σιτεύω, alia plane res est. TAYLOR.

Οἱ δωροδοκοῦντες.] Delendum οἱ. MARKLAND. E contra Aldus ingeminavit articulum, οἱ προδιδόντες, καὶ οἱ παραπρεσβεύοντες, καὶ οἱ δωροδοκοῦντες. TAYLOR. Paulus nempe medium articulum omisit. unde nata est illa dubitatio. REISK.

ἀδικοῦντες δηλονότι τὰς ὅλης γε τῆς πατρίδος σπονδὰς, ὥσπερ σὺ, καὶ οὐ μόνον τὰς ἰδίας.

νή. Ἵνα τοίνυν εἰδῆτε, ὅτι οὐ μόνον τῶν δημοσίᾳ [1]ποτὲ ἐληλυθότων ὡς Φίλιππον ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἰδίᾳ, καὶ πάντων, οὗτοι φαυλότατοι καὶ πονηρότατοι γεγόνασιν, μικρὸν ἀκούσατέ μου ἔξω τί τῆς πρεσβείας ταυτησί. ἐπειδὴ γὰρ εἷλεν Ὄλυνθον Φίλιππος, Ὀλύμπια ἐποίει· εἰς δὲ τὴν θυσίαν ταύτην καὶ τὴν πανήγυριν, πάντας τοὺς τεχνίτας συνήγαγεν. ἑστιῶν δ' αὐτοὺς, καὶ στεφανῶν τοὺς νενικηκότας, ἤρετο Σάτυρον τουτονὶ, τὸν κωμικὸν ὑποκριτὴν, τί δὴ μόνος οὐδὲν ἐπαγγέλλεται; ἢ τίνα ἐν αὐτῷ μικροψυχίαν, [2]ἢ πρὸς αὐτὸν ἀηδίαν ἐνεωρακὼς εἴη; εἰπεῖν [3]δέ φασι τὸν Σάτυρον, ὅτι, ὧν μὲν οἱ ἄλλοι δέονται, οὐδενὸς ὢν ἐν χρείᾳ τυγχάνει· ἃ δ' ἂν αὐτὸς ἐπαγγείλαιτο ἡδέως, ῥᾷστα μέν ἐστι Φιλίππῳ δοῦναι, καὶ χαρίσασθαι πάντων, δε-

[1] πώποτε [2] ἢ τίνα πρὸς [3] δή

Δηλονότι] Punge leviter post istam vocem. Et rem ita concipias mecum. Scil. Πότεροι παραβαίνουσι; — οἱ ἀδικοῦντες δηλονότι. Et quid παραβαίνουσι? nimirum τὰς ὅλης γε κ. τ. λ. TAYLOR.

νή. Ἑστιῶν κ. τ. λ.] Pulcherrima sane Historia, et digna, quæ Demosthenis oratione posteritati consecraretur. Attigit etiam Libanius Declam. XIV. Ἀκούομεν δὲ αὐτὸν καὶ πρὸς τοὺς Ἀπολλοφάνους θυγατέρας ποιῆσαί τι παραπλήσιον. ἀφεῖναι γὰρ αὐτὰς Σατύρῳ τῷ τῆς Κωμῳδίας ὑποκριτῇ. Geminam plane adjungo ex Scriptore incerto apud Suidam, v. Ἐπαγγέλλει. Ὁ δὲ Βασιλεὺς φιλοφρόνως δέχεται αὐτὸν, καὶ κελεύει θαῤῥεῖν, καὶ εἴ τι θέλει ἐπαγγέλλειν (id erat αἰτεῖσθαι, *aliquid postulare*, ut hic) ὁ δὲ δεῖται ὑπὲρ Μονάτου τοῦ Πραάτου, ὃς ἦν λ̄. ἔτη ἐν σκότῳ καθειργμένος. Adi Harpocr. et Suid. v. Ὅτι ξένους κ. τ. λ. Apud hunc in v. Φωκίων, legitur ex arcana historia, quod sequitur: Ὁ δὲ περὶ Σατύρου φησὶν ὁ Δημοσθένης ἕνεκα τῶν Ἀπολλοφάνους θυγατέρων, τοῦτο εἰς Φωκίωνα τινὲς ἀναφέρουσι. Καί φασιν, ὅτι λαβὼν αὐτὰς εἰς Ἀθήνας ἤγαγε, καὶ ἐξέδωκε. Postremo adjungam Hermogenem in aureo libello περὶ μεθόδου δεινότητος: Cap. Περὶ Ἀντιθέτου. Τοῦτο δὲ τὸ ἀντίθετον ὁ Δημοσθένης ἐποίησε κακόηθες, τὸ μὲν πρᾶγμα ἀληθὲς λαμβάνων, τὸ δὲ ἀντικείμενον, ψευδὲς ὄν. ὡς ἐν τῷ περὶ τῆς Παραπρεσβείας εἰσάγει συμπόσιον Φιλίππου, καὶ τῶν Ὀλύμπια νενικηκότων, καὶ διάλογον Σατύρου τοῦ κωμικοῦ ὑποκριτοῦ. οὕτω δὲ ψυχαγωγεῖ τοὺς ἀκούοντας, ὥστε οἴεσθαι ἐν συμποσίῳ εἶναι. Εἶτα ἀντιτίθησι συμπόσιον ἕτερον ὡς γενόμενον Αἰσχίνῃ, ψευδόμενος, μηδέποτε γενόμενον. ἵνα ἐψυχαγωγημένοι διὰ τῶν προτέρων λόγων οἱ δικασταὶ πιστεύωσι καὶ τοῖς ἐπιφερομένοις, ὡς ὁμοίως ἀληθέσι. Quod cum historiolam hanc plurimi attigerunt, alii de humanitate Philippi solliciti, alii artificium admirati Demosthenis, ideo tamen præ cæteris Hermogenem adductum esse volui, ut lectionem illam v. 7. Ὀλύμπια simul stabiliret. Philippus sc. ob partam victoriam lætabundus, et res Olynthi prospere gestas, convivio excepit, ut narrat iste Scriptor, eos, qui nuper Olympia vicerunt. Et percommode sane accidit, ut Olympia celebrarentur eodem anno, quo Philippus Olynthum obsidione cepit, sc. Olymp. CVIII. 1. Minus igitur necessaria est, elegantissima licet, conjectura viri nunquam satis laudandi, qui pro Ὀλύμπια, Ὀλύνθια, *ludos ob captam Olynthum*, reponit. IDEM.

Στεφανῶν] Locum hunc adducit et explicat Harpocr. in v. Στεφανῶν τοὺς νενικ. IDEM.

Ἐπαγγέλλεται] Harpocr. v. Ἐπαγγελία consulatur, item Ulpianus ad hanc vocem, et quæ Ego produxi ad initium Orationis. Cod. Aug. scholion conservavit, sc. Ἐπαγγέλλεται] αἰτεῖ. IDEM.

Ἐνεωρακὼς] Simplicius et rectius, ἑωρακὼς, ut plurimi. IDEM.

δοικέναι δὲ, μὴ διαμάρτῃ. κελεύσαντος δ' ἐκείνου λέγειν, καί τι καὶ νεανιευσαμένου τοιοῦτον, ὡς οὐδὲν ὅ, τι οὐ ποιήσει, εἰπεῖν αὐτόν φασιν, ὅτι ἦν αὐτῷ Ἀπολλοφάνης ὁ Πυδναῖος, ξένος, καὶ φίλος· ἐπειδὴ δὲ δολοφονηθεὶς ἐτελεύτησεν ἐκεῖνος, φοβηθέντες οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ, ὑπεξέθεντο τὰς θυγατέρας, παιδία οὔσας, εἰς Ὄλυνθον. αὗται νῦν, ἔφη, τῆς
402 πόλεως ἁλούσης, αἰχμάλωτοι γεγόνασι, καὶ εἰσὶ παρὰ σοὶ, ἡλικίαν ἔχουσαι γάμου. ταύτας αἰτῶ σε, καὶ δέομαι, δός μοι. βούλομαι δέ σε ἀκοῦσαι καὶ μαθεῖν, οἵαν μοὶ δώσεις δωρεὰν, ἐὰν ἄρα [1]δῷς. ἀφ' ἧς ἐγὼ κερδανῶ μὲν οὐδέν· προῖκα δὲ προσθεὶς, ἐκδώσω, καὶ οὐ περιόψομαι παθούσας οὐδὲν ἀνάξιον, οὔθ' ἡμῶν, οὔτε τοῦ πατρός. ὡς δὲ ἀκοῦσαι τοὺς παρόντας ἐν τῷ συμποσίῳ, τοσοῦτον κρότον καὶ ἔπαινον καὶ [2]θόρυβον παρὰ πάντων γενέσθαι, ὥστε τὸν Φίλιππον παθεῖν τι, καὶ δοῦναι. καίτοι τῶν ἀποκτεινάντων ἦν Ἀλέξανδρον τὸν ἀδελφὸν [4]τοῦ Φιλίππου οὗτος ὁ Ἀπολλοφάνης.

νθ'. Ἐξετάσωμεν δὴ πρὸς τὸ τοῦ Σατύρου [3]τούτου συμπόσιον, ἕτερον συμπόσιον, τὸ τούτων, ἐν Μακεδονίᾳ γενόμενον· καὶ θεάσασθε εἰ παραπλήσιον τούτῳ, καὶ ὅμοιον. κληθέντες γὰρ οὗτοι πρὸς Ξενόφρονα, τὸν υἱὸν [4]τοῦ Φαιδίμου, τοῦ τῶν τριάκοντα, ᾤχοντο, ἐγὼ δ' οὐκ ἐπορεύθην. ἐπειδὴ δὲ ἧκον εἰς τὸ πίνειν, εἰσάγει τινὰ Ὀλυνθίαν γυ-

[1] δῷς· — οὐδὲν, ἐὰν λάβω, προῖκα [2] θόρυβον καὶ ἔπαινον [3] τοῦτο [4] τὸν

Καί τι καὶ νεανιευσαμένου τοιοῦτον, ὡς οὐδὲν ὅ,τι οὐ ποιήσει] *Atque adeo juvenili jactantia pollicente.* ubi καὶ geminatur, quod sæpe fit Attico more. Et in eadem paulo inferius, [§. νθ'. ante med.] ὡς δὲ προῄει τὸ πρᾶγμα, καὶ διεθερμαίνοντο, κατακλίνεσθαι [τὴν ἄνθρωπον,] καί τι καὶ ᾄδειν ἐκέλευον, *ut autem res jam procedere cœpit, et illi incalescere, accumbere jubent mulierem, atque adeo canere. Ex edit.* HERVAG. V. not. §. κϛ'. fin.

Οὐδὲν] Subaudi ἐστί. AUGER.

Ἀφ' ἧς] Corrupte posterior vox in Ald. Totum comma, si Lambini conjecturam, et plurimorum Codd. additamentum admiseris, ita plenius erit concipiendum: sc. — δωρεὰν, ἐὰν ἄρα δῷς· τοιαύτης, ἀφ' ἧς ἐγὼ κερδανῶ μὲν οὐδὲν, ἐὰν λάβω· προῖκα δὲ κ. τ. λ. Vid. Var. Lect. In nonnullis ἐὰν λάβω pro ἐὰν ἄρα δῷς. TAYLOR.

Ὡς δὲ ἀκοῦσαι] Pro ὡς δὲ ἤκουσαν οἱ παρόντες. Deinde, ad γενέσθαι subaudi͏tur φασὶ, quod est superius. AUGER.

Ἀλέξανδρον] Plures erant eo nomine. Ἕτερος Ἀλέξανδρος καὶ αὐτὸς Μακεδόνων βασιλεὺς, ἀδελφὸς Φιλίππου πρεσβύτερος, περὶ οὗ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ Παραπρεσβείας φησὶ, καίτοι τῶν ἀποκτεινάντων Ἀλέξανδρον ἦν τὸν ἀδελφὸν τοῦ Φιλίππου οὗτος Ἀπολλοφάνης. Harpocrat. v. Ἀλέξανδρος. TAYLOR.

νθ'. Φαιδίμου] Xenopho in recensione XXX. Tyrannorum, Φαιδρίαν, non Φαίδιμον ponit. PALMER.

Ibid. Dixi in *vita* Lysiæ. Notabile est, quod conservarentur hæc verba a Polluce VIII. 1. Κληθέντες γὰρ οὗτοι πρὸς Ξενόφρονα, τὸν υἱὸν τοῦ Φαιδίμου. TAYLOR.

Ἐπειδὴ δὲ ἧκον κ. τ. λ.] Locum hunc confert cum simili Ciceronis in Verrinis

ναῖκα, εὐπρεπῆ μὲν, ἐλευθέραν δὲ καὶ σώφρονα, ὡς τὸ τέ-
λος ἐδήλωσε. ταύτην, τὸ μὲν πρῶτον, οὑτωσὶ πίνειν ἠνά-
γκαζον ἡσυχῆ, καὶ τρώγειν οὗτοι, μοι δοκεῖν, ὡς διηγεῖτο
Ἰατροκλῆς ἐμοὶ τῇ ὑστεραίᾳ· ὡς δὲ προῄει τὸ πρᾶγμα, καὶ
διεθερμαίνοντο, κατακλίνεσθαι, καί τι καὶ ᾄδειν ἐκέλευον.
ἀδημονούσης δὲ τῆς ἀνθρώπου, καὶ οὔτε ἐθελούσης, οὔτε
ἐπισταμένης, ὕβριν τὸ πρᾶγμα ἔφασαν, οὑτοσὶ καὶ ὁ Φρύ-
νων, καὶ οὐκ ἀνεκτὸν εἶναι, τῶν θεοῖς [1] ἐχθρῶν τε, καὶ ἀλι-
τηρίων Ὀλυνθίων αἰχμάλωτον οὖσαν, τρυφᾶν. καὶ, κάλει
παῖδα, καὶ ἱμάντα [2] τίς φερέτω. ἧκεν οἰκέτης ἔχων ῥυτῆρα.
καὶ πεπωκότων, οἶμαι, καὶ μικρῶν ὄντων τῶν παροξυνόν- 403
των, εἰπούσης τι, καὶ [3] δακρυσάσης ἐκείνης, περιῤῥήξας τὸν
χιτωνίσκον ὁ οἰκέτης, ξαίνει κατὰ τοῦ νώτου πολλάς. ἔξω
δ' αὑτῆς οὖσα ὑπὸ τοῦ κακοῦ καὶ τοῦ [4] πράγματος ἡ γυνὴ

[1] ἐχθρῶν, τῶν ἀλιτηρίων   [2] τις   [3] διακρουσάσης   [4] τραύματος

Victorius XIV. Var. Lect. 14. Non pœnitebit elegantem istum Criticum consulere. IDEM.

Οὑτωσὶ πίνειν] Lege. [Nam Ald. οὑτωσί.] Et infra v. 11. καὶ μιαρῶν ὄντων, ut referatur ad Phrynonem et Æschinem. Sin placet μικρῶν, significat ebrios facile concitari. WOLF.

Οὑτωσὶ] *Indifferenter, nullo consilio, sine dolo*, ὡς ἔτυχεν. Vid. Not. ad Midianam, 553. 13. Ed. Reisk. H. Steph. Conformitè du lang. Franc. avec le Grec. p. 86. D. Chrysostom. ad Ioan. IV. 6. TAYLOR.

Μοι δοκεῖν] Otiosum mihi videtur et delendum. AUGER.

Ἀδημονούσης] Consule Ulpianum ad loc. item Maussaci not. ad Harpocrat. p. 16. TAYLOR.

Πεπωκότων] *Et cum isti, puto, bibissent, et cum leves causæ ipsos excitarent.* AUGER.

Μικρῶν] Μιαρῶν cum Wolfio, quod jam vidimus, habent etiam marg. Benenati, et Bodl. Videamus Interpretem Etruscum: *E quantunque fosse* leggieri la cagione *che gli moveva ad ira, nondimeno perche eglino haveano bevuto, poscia che ella hebbe detto non so che, e che hebbe pianto* —Hoc cum secundis curis Wolfii atque ejus interpretatione consentit. Et credo ad sensum Auctoris pertinere. Interea, si bene se habeat illa versio Italica, *leves illæ causæ*, quæ stomachum movebant temulentis illis et petulantibus, erant, quod Mulier infelix præ impatientia aliquid inconsulto dixerit, et suam fortunam sit conquesta. Fuerint igitur quæ effutiverit hujusmodi, qualia comminiscebatur Ulpianus: "*Hæccine ab Atheniensibus perpetior! Immo cum Scythis dego, non cum legatis istius Urbis, quæ humanitatis laude semper florebat.*" Hinc illæ Iræ. Pergo. Immo non *dixit* solummodo, sed *illacrymavit*. Quid? an *illud* quoque bilem moverit? An *Lacrymæ*? Exspectaret Lector: *Dixit aliquid, quod animos hominum perculit, quod* offensionem ferre *videbatur*. Anne hoc εἰπούσης τι καὶ διακρουσάσης ἐκείνης, ut in uno exemplari Reg. η. scribitur? TAYLOR.

Περιῤῥήξας] Locum hunc citat σχ. Aristoph. Acharn. 319. IDEM.

Πολλὰς] Πληγὰς sc. Ellipsis est singularis, sed non infrequens. Hinc pendet Joculare istud Phrynes scorti non incelebris: Μαστιγίου δέ τινος μειρακιευομένου πρὸς αὐτὴν, καὶ φαμένου πολλαῖς συμπεπλέχθαι, καθ' ὑπόκρισιν ἐσκυθρώπασεν· ἐπερωτήσαντος δὲ τὴν αἰτίαν, ὀργίζομαί σοι, εἶπεν, ὅτι πολλὰς ἔχεις. Athen. l. 13. p. m. 289. Cæterum de hoc loco vide Suid. v. Φοινικίδα. et T. Magist. v. Ξαίνω: ubi dedit, Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου, immemor orationis, ξαίνει κατὰ τοῦ νώτου πολλάς. IDEM.

Ἔξω δ' αὑτῆς οὖσα] Pro *mente alienata* dixit, et velut ἑαυτῆς ἐξισταμένη. Quod autem sequitur καὶ τὴν τράπεζαν ἀνατρέπει, καὶ εἰ μὴ ἐκεῖνος ἀφείλετο, ἀπώλετ' ἂν παροινουμένη, &c. id est, Hujus super mensam et vinum petulantia. id enim παροινεῖσθαι

ἀναπηδήσασα, προσπίπτει πρὸς τὰ γόνατα τῷ Ἰατροκλεῖ,
καὶ τὴν τράπεζαν ἀνατρέπειν· καὶ, εἰ μὴ ἐκεῖνος [1] ἀφείλετο,
ἀπώλετ' ἂν παροινουμένη. καὶ γὰρ ἡ παροινία τοῦ κα-
θάρματος τουτουὶ, δεινή. καὶ περὶ ταύτης τῆς ἀνθρώπου, καὶ
ἐν Ἀρκαδίᾳ λόγος ἦν ἐν τοῖς μυρίοις, καὶ Διόφαντος ἐν ὑμῖν
ἀπήγγειλεν, ἃ νῦν μαρτυρεῖν αὐτὸν ἀναγκάσω, καὶ κατὰ
Θετταλίαν πολὺς λόγος, καὶ πανταχοῦ. καὶ τοιαῦτα συν-
ειδὼς ἑαυτῷ πεπραγμένα ὁ ἀκάθαρτος οὑτοσὶ, τολμήσει
βλέπειν εἰς ὑμᾶς; καὶ τὸν βεβιωμένον αὐτῷ βίον αὐτίκα
δὴ μάλα ἐρεῖ λαμπρᾷ τῇ φωνῇ; ἐφ' οἷς ἔγωγε ἀποπνίγο-
μαι. οὐκ ἴσασιν οὗτοι, τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς τὰς βίβλους ἀνα-
γινώσκοντά σε τῇ μητρὶ τελούσῃ; καὶ παῖδα ὄντα ἐν θιά-
σοις καὶ μεθύουσιν ἀνθρώποις καλινδούμενον; μετὰ ταῦτα
δὲ ταῖς ἀρχαῖς ὑπογραμματεύοντα, καὶ [2] δυοῖν, ἢ τριῶν
δραχμῶν πονηρὸν ὄντα; τὰ τελευταῖα δὲ, ἔναγχος ἐν χορη-
γίοις ἀλλοτρίοις ἐπὶ τῷ τριταγωνιστεῖν ἀγαπητῶς παρα-
τρεφόμενον; ποῖον οὖν ἐρεῖς βίον; ὃν οὐ βεβίωκας; ἐπεὶ ὅγε
βεβιωμένος σοι, [3] τοιοῦτος φαίνεται. ἀλλὰ δὴ τὰ τῆς [4] ἐξου-
σίας· οὗτος ἄλλον ἔκρινε παρ' ὑμῖν ἐπὶ πορνείᾳ. ἀλλὰ μή
πω ταῦτα· ἀλλὰ τὰς μαρτυρίας μοι λέγε πρῶτον ταυ-
τασί.

404 ## ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ξʹ. Τοσούτων τοίνυν καὶ τοιούτων ὄντων, ὦ ἄνδρες δικα-

[1] ἀφείλετο αὐτὴν, καὶ ἀπώλετ'   [2] δυεῖν   [3] τοιοῦτος ὢν φαίνεται   [4] ἐξουσίας!

vocant Græci, quod nos *bacchari* et *debacchari*, hoc est, *per vinum et petulantiam injuria et probro afficere*. Ex edit. HERVAG.

Ἀφείλετο] Plenius in membranis: εἰ μὴ ἐκεῖνος ἀφείλετο αὐτὴν, καὶ ἀπώλετ' ἂν παροινουμένη. TAYLOR.

Αὐτῷ βίον] Lege αὑτῷ. MARKLAND.

Θιάσοις] Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου. Θίασός ἐστι τὸ ἀθροιζόμενον πλῆθος ἐπὶ τελετῇ καὶ τιμῇ θεῶν. Harpocrat. in v. TAYLOR.

Βεβίωκας;] Melius sine Interrogatione. Nam redditivum est. Ποῖον; ὃν οὐ βεβίωκας scil. Nam βεβιωμένος τοιοῦτος ὢν φαίνεται. Sic enim et illud corrigendum, ex Parisiensibus et Augustano. IDEM.

Τῆς ἐξουσίας] Post hanc vocem pono notam Interrogationis: ἀλλὰ δὴ τὰ τῆς ἐξουσίας; sc. ἐρεῖς. *Eam igitur vitæ partem referes, in qua tam licenter grassatus es?* Hic exemplum statim subditurus erat Demosthenes, Timarchi historiam. Sed subito abrumpit, et in alium magis opportunum locum rejicit. οὗτος ἄλλον ἔκρινε παρ' ὑμῖν ἐπὶ πορνείᾳ — ἀλλὰ μήπω ταῦτα. ἀλλὰ τὰς κ. τ. λ. MARKLAND. Recte hæc omnia: et improbanda omnino Wolfii Conversio. Liquet enim, eum locum hunc non intellexisse. Ἐξουσία hic non significat *auctoritatem*, aut *jus*, sed *injuriam* potius et audaciam ad omne nefas paratissimam. Ita exeunte hac Oratione: εἰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς, ἥσπερ νῦν, ἐξουσίας καὶ ἀσελγείας μενεῖ. Et §. ος. ad fin. γέλως — αἰσχύνη, εἰ μὴ τὴν ἄγαν ταύτην ἐξουσίαν σχήσετε νῦν ὑμεῖς. TAYLOR.

σταὶ, ὧν ἀδικῶν ὑμᾶς ἐξελήλεγκται, ἐν οἷς τί κακὸν οὐκ ἔνι; δωροδόκος, κόλαξ, ταῖς ἀραῖς ἔνοχος, ψεύστης, τῶν φίλων προδότης, πάντα ἔνεστι τὰ [1] λεγόμενα, πρὸς ἓν οὐδοτιοῦν τούτων ἀπολογήσεται, οὐδ᾽ ἕξει δικαίαν οὐδ᾽ ἁπλῆν εἰπεῖν ἀπολογίαν οὐδεμίαν· ἃ δ᾽ ἐγὼ πέπυσμαι μέλλειν αὐτὸν λέγειν, ἔστι μὲν ἐγγυτάτω μανίας. οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἴσως τῷ μηδὲν ἔχοντι δίκαιον ἄλλο εἰπεῖν ἀνάγκη πάντα μηχανᾶσθαι. ἀκούω γὰρ αὐτὸν ἐρεῖν, ὡς ἄρα ἐγὼ, πάντων ὧν κατηγορῶ, κοινωνὸς γέγονα, καὶ συνήρεσκε ταῦτά μοι, καὶ συνέπραττον αὐτῷ, ἔπειτα ἐξαίφνης μεταβέβλημαι καὶ κατηγορῶ. ἔστι δὲ ὑπὲρ μὲν τῶν πεπραγμένων, οὔτε δικαία, οὔτε προσήκουσα ἡ τοιαύτη ἀπολογία, ἐμοῦ μέν τοι [2] τίς κατηγορία· ἐγὼ μὲν γὰρ, εἰ ταῦτα πεποίηκα, φαῦλος εἰμὶ ἄνθρωπος, τὰ δὲ πράγματα οὐδὲν βελτίω διὰ τοῦτο, οὐδὲ πολλοῦ δεῖ· οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἔγωγε [3] οἶμαί μοι προσήκειν ἀμφότερα ὑμῖν ἐπιδεῖξαι, καὶ ὅτι ψεύσεται, ταῦτα ἐὰν λέγῃ, καὶ τὴν δικαίαν ἥ τις ἐστὶν ἀπολογία [4] φεύξεται. ἡ μὲν τοίνυν δικαία καὶ ἁπλῆ, ἢ ὡς οὐ πέπρακται τὰ κατηγορημένα, δεῖξαι, ἢ ὡς πεπραγμένα συμφέρει τῇ πόλει· τούτων δ᾽ οὐδέτερον δύναιτ᾽ ἂν οὗτος ποιῆσαι. οὔτε γὰρ ὡς συμφέρει δή που Φωκέας ἀπολωλέναι, καὶ Πύλας Φίλιππον ἔχειν, καὶ Θηβαίους ἰσχύειν, καὶ ἐν Εὐβοίᾳ στρατιώτας εἶναι, καὶ Μεγάροις ἐπιβουλεύειν, καὶ ἀνώμοτον εἶναι τὴν εἰρήνην, λέγειν αὐτῷ [5] ἔνεστιν, οἷς τότε τἀναντία ἀπήγ-

[1] δεινότατα [2] τις [3] οἴομαί [4] , [φεύξεται.] [5] ἔνεστι λέγειν αὐτῷ

ξ΄. Λεγόμενα] Wolfius vertit lectionem, non a se receptam, sed quæ reperitur in membranis vetustis, Regg. sc. β. δ. Harl. Obsop. Ital. Ask. et Editis sanioribus, τὰ δεινότατα. Idem.

Πρὸς ἓν οὐδ᾽ ὁτιοῦν τούτων ἀπολογήσεται] Negatio, ut alibi παρέλκει, ita contra hoc loco desideratur. dici enim plenius poterat, πρὸς οὐδὲν οὐδ᾽ ὁτιοῦν. ut apud eundem alibi, περὶ ὧν οὐδένα κίνδυνον ὁντινοῦν οὐχ ὑπέμειναν οἱ πρόγονοι. *Quarum rerum gratia nullum non certamen majores nostri susceperunt.* Sic etiam apud Ciceronem desiderari negatio videtur interdum, ut in Pandectas annotatum est. *Ex edit.* Hervag.

Ταῦτα] F. ταὐτὰ, *eadem*. Markl.

Πεπραγμένων] Subaudi τούτῳ. Auger.

Ἐμοῦ μέντοι τίς κατηγορία] Lambinus, argumento non intellecto, locum inquinat, legendo, ἐμοῦ μέντοι τίς κατηγορεῖ; Licet ea lectio et scholia quoque occupavit. Sensus est: *Sit verum in me crimen: illi tamen in eo nullum est præsidium.* Hoc est certissimum. Taylor. Videtur Lamb. eam lectionem tantum commemorare, non commendare voluisse. Reisk.

Τὰ πράγματα] Subaudi τούτου. Auger.

Οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] Rescribendum videtur οὐδέν· πολλοῦ γε δεῖ. Vel οὔ· πολλοῦ γε δεῖ. Jurin.

Οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἔγωγε] *Enimvero, at vero.* Quanquam enim negationis speciem præfert οὐ μὴν ἀλλὰ, tamen affirmationis vim habet. Idem alibi, οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἐλπίζω ἐπιδείξειν εἰσαγώγιμον τὴν δίκην οὖσαν. *Ex edit.* Hervag.

405 γειλε πρὸς ὑμᾶς, ὡς συμφέροντα καὶ γενησόμενα· οὔτε ὡς οὐ πέπρακται ταῦτα, δυνήσεται πεῖσαι τοὺς αὐτοὺς ἑωρακότας ὑμᾶς καὶ εὖ εἰδότας. οὐκοῦν ὡς οὐ κεκοινώνηκα τούτοις μηδενὸς, λοιπόν μοι δεῖξαι.

ξα΄. Βούλεσθε οὖν ὑμῖν, πάντα [1] τὰ ἄλλα ἀφεὶς, ἃ παρ᾽ ὑμῖν ἀντεῖπον, ἃ ἐν τῇ ἀποδημίᾳ προσέκρουον, ὡς ἅπαντα τὸν χρόνον ἠναντίωμαι, αὐτοὺς παράσχωμαι μάρτυρας τουτουσὶ, ὡς πάντα τἀναντία ἐμοὶ, καὶ τούτοις πέπρακται, καὶ χρήματα οὗτοι μὲν ἔχουσιν ἐφ᾽ ὑμῖν, ἐγὼ δ᾽ οὐκ ἠθέλησα λαβεῖν; θεάσασθε δή. τίνα τῶν ἐν τῇ πόλει φήσαιτ᾽ ἂν βδελυρώτατον εἶναι, καὶ πλείστης ὀλιγωρίας καὶ ἀναιδείας μεστόν; οὐδεὶς οὐδ᾽ ἂν ἁμαρτὼν ὑμῶν ἄλλον εὖ οἶδ᾽ ὅτι [2] φήσειεν, ἢ Φιλοκράτην. τίνα δὲ φθέγγεσθαι μέγιστον ἁπάντων, καὶ σαφέστατ᾽ ἂν εἰπεῖν ὅ, τι [3] βούλοιτο τῇ φωνῇ; Αἰσχίνην οἶδ᾽ ὅτι τουτονί. τίνα δ᾽ οὗτοι μὲν ἄτολμον καὶ δειλὸν πρὸς τοὺς ὄχλους [4] φασὶν, ἐγὼ δ᾽ εὐλαβῆ; ἐμέ. οὐδὲν γὰρ πώποτ᾽ οὔτ᾽ ἠνώχλησα, οὔτε μὴ βουλομένους ὑμᾶς βεβίασμαι. οὐκοῦν ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις, ὁσάκις λόγος γέγονε περὶ τούτων, καὶ κατηγοροῦντος ἀκούετέ μου, καὶ ἐλέγχοντος ἀεὶ [5] τούτους, καὶ λέγοντος ἄντικρυς, ὅτι χρήματα εἰλήφασι, καὶ πάντα πεπράκασι [6] τὰ πρά-

[1] τἄλλα [2] φήσειεν ἄν, ἢ [3] βούλοιτο, λαμπρᾷ τῇ [4] φασὶν εἶναι, ἐγὼ [5] τουτουσὶ [6] τὰ πράγματα πεπράκασι

Καὶ γενησόμενα] Iterum hallucinatur Lambinus, qui legit ὡς συμφέροντα γενησόμενα, deleta conjunctione: *in rem vestram futura.* Sensus est: *Hæc renunciavit Æschines, ut quæ essent* et *utilia*, et *quæ certissime erant eventura.* Taylor. Dubium est, utrum deleat, an solummodo commemoret a libris nescio quibus καὶ abesse. Sæpe fecit nimia brevitas, cui Lamb. in adornando indice suo studuit, ut nunc ignoremus, quid ad ipso profectum, quid e libris petitum sit, et e quibus. Reisk.

Τούτοις] Τούτων οὐδενὸς Harl. οὐδενὸς etiam Reg. δ. Fortasse Vulgata recte se habet. *Cum iis* [legatis sc.] *in nulla re communicavi.* Taylor.

ξά. Ὑμῖν πάντα] Ὑμῖν refertur ad παράσχωμαι. Auger.

Ἐφ᾽ ὑμῖν] Forte, ἐφ᾽ ὑμᾶς. Τουτέστιν, ἐπὶ τῇ βλάβῃ ὑμῶν. Ἐφ᾽ ὑμῖν vero significat ἐν τῇ ἐξουσίᾳ ὑμῶν. Wolf. Ὑμᾶς. Markland.

Τῇ φωνῇ] Lege λαμπρᾷ τῇ φωνῇ. Quod deerat in aliquibus: sed non oportuit. Restituerunt optimi Harl. et Aug. cum Edit. Lutec. Modo §. νθ΄. *post med.* — καὶ τὸν βεβιωμένον αὐτῷ βίον αὐτίκα δὴ μάλα ἐρεῖ λαμπρᾷ τῇ φωνῇ. (Ubi Hermogenes invenerat in suis Codd. μακρᾷ τῇ φωνῇ.) Nimirum ex multis locis hic est unus, in quibus Demosthenes *dicit, voce dulci et clara fuisse Æschinem*: Verbis utor Ciceronis in Oratore §. 18. Sic in sequentibus, §. ξδ΄. *ante med.* μηδέ γε εἰ καλὸν καὶ μέγα οὗτος φθέγγεται, μηδ᾽ εἰ φαῦλον ἐγώ. Vid. Orationem hanc exeuntem, §. ϛε΄. §. ϛϛ΄. §. λθ΄. *post med.* §. ξη΄. *a med.* Iis, quæ ex Cicerone attulimus, adde Ulpianum in σχ. ad Auctorem nostrum, §. ϛε΄. *a med.* ἔστι γὰρ εὐφωνότατος Αἰσχίνης, ὡς αὐτὸς μαρτυρεῖ πολλάκις ὁ Δημοσθένης. Similia pene habet Plin. II. Epist. 3. Taylor.

Καὶ δειλὸν πρὸς τοὺς ὅρκους] F. ὄχλους. ut e Plutarcho apparet. Wolf. Ὅρκους habuit Aldus, credo, solus. Taylor.

γματα τῆς πόλεως. καὶ τούτων οὐδεὶς πώποτ᾽ ἀκούων ταῦτα, ἀντεῖπεν, οὐδὲ διῆρε τὸ στόμα, [1] οὐδ᾽ ἔδειξεν ἑαυτόν. τί ποτ᾽ οὖν ἐστὶ τὸ αἴτιον, ὅτι οἱ βδελυρώτατοι πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ μέγιστον φθεγγόμενοι, τοῦ καὶ ἀτολμοτάτου πάντων ἐμοῦ, [2] καὶ οὐδενὸς μεῖζον φθεγγομένου, τοσοῦτον 406
ἡττῶνται; ὅτι τἀληθὲς ἰσχυρόν ἐστι, καὶ τοὐναντίον [3] ἀσθενές. τὸ συνειδέναι πεπρακόσιν ἑαυτοῖς τὰ [4] πράγματα, τοῦτο παραιρεῖται τὴν θρασύτητα τὴν τούτων· τοῦτο ἀποστρέφει τὴν γλῶτταν· ἐμφράττει τὸ στόμα· ἄγχει· σιωπᾶν ποιεῖ. τὸ τοίνυν τελευταῖον, ἴστε δήπου πρώην ἐν Πειραιεῖ, ὅτ᾽ αὐτὸν οὐκ εἰᾶτε πρεσβεύειν, βοῶντα ὡς εἰσαγγελεῖ με, καὶ γράψεται, καὶ ἰοὺ ἰού. καίτοι ταῦτα μέν ἐστι μακρῶν καὶ πολλῶν ἀγώνων καὶ λόγων ἀρχὴ, ἐκεῖνα δὲ ἁπλᾶ, καὶ δύ᾽ ἢ τρία ἴσως ῥήματα, ἃ κἂν ἐχθὲς ἐωνημένος ἄνθρωπος εἰπεῖν δυνηθείη· ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τουτὶ τὸ πρᾶγμα πάνδεινόν ἐστιν. οὑτοσὶ κατηγορεῖ ταῦτα ἐμοῦ, ὧν αὐτὸς κοινωνὸς γέγονε, καὶ χρήματα εἰληφέναι φησὶν ἐμὲ, αὐτὸς εἰληφὼς, [5] ἢ μετειληφώς. τούτων μὲν τοίνυν [6] οὐδὲν εἶπεν, οὐδ᾽ ἐφθέγξατο, οὐδ᾽ ἤκουσεν ὑμῶν οὐδείς· ἄλλα δὲ ἠπείλει. διὰ τί; ὅτι ταῦτα μὲν αὐτῷ συνῄδει πεπραγμένα, καὶ δοῦλος ἦν τῶν ῥημάτων τούτων. οὔκουν προσῄει πρὸς ταῦθ᾽ ἡ διάνοια, ἀλλ᾽ ἀνεδύετο. [7] ἐπέλαμπε γὰρ αὐτοῖς τὸ συνειδέναι· λοι-

[1] *ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἔδειξεν ἑαυτόν; [2] καὶ οὐδὲν οὐδεὶς [3] ἀσθενὲς sine puncto. [4] πράγματα. [5] [ἢ μετειληφώς] [6] οὐδὲν οὔτ᾽ εἶπεν, οὔτ᾽ ἐφθέγξατο [7] ἐπελαμβάνετο γὰρ αὐτῆς τὸ

Οὐδ᾽ ἔδειξεν] Quid hoc? Harl. Cod. habet ἀλλ᾽ ἔδειξεν ἑαυτόν. *Se ipsum, ut sorex, suo indicio prodidit.* Non negligenda sane lectio. IDEM.

Τὸ συνειδέναι] F. τὸ γὰρ συνειδέναι. MARKLAND. Deceptus a vulgari interpungendi ratione, quæ hæc est — ἀσθενές. τὸ συνειδέναι — πράγματα, τοῦτο — REISK.

Καίτοι ταῦτα] F. καὶ τὰ τοιαῦθ᾽ ἃ μὲν etc. MARKLAND.

Μακρῶν] F. τραγικῶν pro μακρῶν. Suspicor, insignem aliquam depravationem his verbis subesse. IDEM. Vana erat istæc suspicio. REISK.

Ἃ κἂν ἐχθὲς ἐωνημένος ἄνθρωπος εἰπεῖν δυνηθείη] Observandum hoc loco, cum μετὰ σφοδροῦ τόνου scribitur κἂν, hoc est, cum significat *atque adeo*, vel *etiam*, tunc et optativo et indicativo jungi. Sic Aristophanes, κἂν προσκαταθείην γ᾽ ὥστ᾽ ὀμόσαι τριώβολον. Idem Demosthen. in eadem, [ϛγ΄. *post med.*] ταῦτα κατηγορῶ, ταῦτα μέμνησθε, ἐπεὶ δικαίαν εἰρήνην καὶ ἴσην, καὶ μηδὲν πεπρακότας ἀνθρώπους μηδὲ ψευσαμένους ὕστερον, κἂν ἐπῄνουν καὶ στεφανοῦν ἐκέλευον. *Hæc sunt quæ accuso, quæ vos in memoriam vestram revocate. nam pacem æquam, justamque ego laudarem, ejusque auctores probos viros atque integros corona donandos censuissem.* Cum autem significat καὶ ἐὰν, *quod si*, vel *sin*, vel *etsi*, subjunctivum poscit. Idem in eadem, [§. ξέ. *fin.*] κἂν ἀναγκασθῇ που συντυχεῖν, ἀπεπήδησεν εὐθέως, μή τις αὐτὸν ἴδῃ λαλοῦντα ἐμοί. κἂν εἰ vero indicativo jungitur, ut in eadem, κἂν εἰ ταῦτα πάντα ὑπῆρχεν, ἐκεῖνο δὲ μὴ προσῆν, &c. *et si in eo omnia hæc essent.* EX *edit.* HERVAG.

Ταῦτα ἐμοῦ] F. ταὐτὰ, ex §. ξδ΄. *ad init.* et §. ξε΄. *ad init.* MARKLAND.

Ἐπέλαμπε γὰρ αὐτοῖς] F. αὐτῷ. Nam de solo nunc Æschine loquitur. Felician. ἐπελαμβάνετο γὰρ αὐτοῖς. WOLF. F. αὐτῇ. sc. διανοίᾳ, vel αὐτῆς. MARKLAND. Ἐπελαμβάνετο plurimi præter Felician. Immo omnes, arbitror. Et in totidem fere αὐτῆς. Ἐπελαμβάνετο γὰρ αὐτῆς τὸ συνειδέναι. *Percioche la facea tirare in dietro la conscienza.* Italus. TAYLOR.

Ἅττα] Ita Parisienses cum spiritu leni. Credo, tum adspirandum esse, cum significat ὅσα; quam significationem produxit Harpocr. ex hac oratione. Confer §. ογ΄. *in fin.* §. πδ΄. *post med.* Vid. Suid. Etym. M. 167. 35. IDEM.

Οὐδεὶς] An οὐδέν? MARKLAND. Ita scribitur in marg. Benenati. TAYLOR.

ξβ΄. Βουλομένου γὰρ ἐμοῦ τὰ δίκαια] F. addendum ποιοῦντος. Ni sit ἐλλειπτικὸν, κατὰ τὰ δίκαια. WOLF. Alibi Idem: βουλομένου γὰρ ἐμοῦ τὰ δίκαια ποιεῖν, καὶ ὥσπερ κ. τ. λ. TAYLOR. Distingue: βουλομένου γὰρ ἐμοῦ, τὰ δίκαια, ὥσπερ ἐπρέσβευσα etc. Sic τὸ παλαιὸν, §. νδ΄. *a med.* MARKLAND.

Ἀνάγκη περιΐστατο καὶ τούτῳ πάλιν εἰσιέναι] Subintelligitur τὸ δικαστήριον. Et εἰσιέναι περὶ γραφῆς, est *postulari et causam dicere.* εἰσιέναι autem τὸν Δία significat ὑποκρίνεσθαι, *subire personam Jovis, et Jovem agere*, ut idem in eadem, ὅτι ἐν πᾶσι τοῖς δράμασι τοῖς τραγικοῖς ἐξαίρετόν ἐστιν, ὥσπερ γέρας τι τοῖς τριταγωνισταῖς, τὸ τοὺς τυράννους καὶ τοὺς τὰ σκῆπτρα ἔχοντας εἰσιέναι. *Ex edit.* HERVAG.

Εὐσεβῶς] Vide supra §. κδ΄. *ad init.* et Priscian. col. 1190. l. 21. TAYLOR.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ] Deleo, quia hic non prodeunt testes, sed interea dum prodeant, orator aliqua dicit abs re non aliena. AUGER.

δορεῖσθαι δὲ ἄλλα ἅττα οὐδεὶς ἐκώλυεν αὐτὸν, οὐδὲ βλασφημεῖν.

ξβ΄. Ὁ τοίνυν μέγιστον ἁπάντων, καὶ οὐ λόγος ἀλλ᾽ ἔργον ἤδη. βουλομένου γὰρ ἐμοῦ τὰ δίκαια, ὥσπερ ἐπρέσβευσα δὶς, οὕτω καὶ λόγον ὑμῖν δοῦναι δὶς, προσελθὼν Αἰσχίνης οὑτοσὶ τοῖς λογισταῖς, ἔχων μάρτυρας πολλοὺς, ἀπηγόρευε μὴ καλεῖν ἐμὲ εἰς τὸ δικαστήριον, ὡς δεδωκότα εὐθύνας, καὶ οὐκ ὄντα ὑπεύθυνον. καὶ τὸ πρᾶγμα ἦν ὑπεργέλοιον. τί οὖν
407 ἦν τοῦτο; τῆς προτέρας ἐκείνης πρεσβείας, ἧς οὐδεὶς κατηγόρει, δοὺς λόγον, [1] οὐκ ἐβούλετο αὖθις εἰσιέναι περὶ ταύτης, ἧς νῦν εἰσέρχεται, ἐν ᾗ πάντα [2] τὰ ἀδικήματα ἐνῆν· ἐκ δὲ τοῦ δὶς ἐμὲ εἰσελθεῖν, ἀνάγκη περιΐστατο καὶ τούτῳ πάλιν εἰσιέναι. διὰ ταῦτα οὐκ εἴα καλεῖν. καί τοι τοῦτο τὸ ἔργον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀμφότερ᾽ ὑμῖν ἐπιδείκνυσι σαφῶς, καὶ κατεγνωκότα ἑαυτοῦ τοῦτον, ὥς τε μηδενὶ [3] νῦν ὑμῶν εὐσεβῶς ἔχειν ἀποψηφίσασθαι αὐτοῦ· καὶ μηδὲν ἀληθὲς ἐροῦντα περὶ ἐμοῦ. εἰ γὰρ εἶχε, τότ᾽ ἂν καὶ λέγων, καὶ κατηγορῶν ἐξητάζετο· οὔ, μὰ Δία, οὐκ ἀπηγόρευε καλεῖν. ὡς τοίνυν ταῦτ᾽ ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ξγ΄. Ἀλλὰ μὴν, ἐάν γέ τι ἔξω τῆς πρεσβείας βλασ-

[1] οὐκ ἔτ᾽ ἐβούλετο αὖθις περὶ ταύτης εἰσιέναι [2] τἀδικήματα [3] Deest νῦν.

φημὴ περὶ ἐμοῦ, κατὰ πολλὰ οὐκ ἂν εἰκότως ἀκούοιτε αὐτοῦ· οὐ γὰρ ἐγὼ κρίνομαι τήμερον, οὐδ᾽ ἐγχεῖ μετὰ ταῦθ᾽ ὕδωρ οὐδεὶς ἐμοί. τί οὖν ἔστι ταῦτα, πλὴν δικαίων λόγων ἀπορία; τίς γὰρ ἂν κατηγορεῖν ἕλοιτο κρινόμενος, ἔχων ὅ, τι ἀπολογήσεται; ἔτι τοίνυν κἀκεῖνο σκοπεῖτε, ὦ ἄνδρες δικασταί. εἰ ἐκρινόμην μὲν ἐγὼ, κατηγόρει δὲ Αἰσχίνης οὑτοσὶ, Φίλιππος δ᾽ ἦν ὁ κρίνων, εἶτα ἐγὼ μηδὲν ἔχων εἰπεῖν ὡς οὐκ ἀδικῶ, κακῶς ἔλεγον τουτονὶ, καὶ προπηλακίζειν ἐπεχείρουν· οὐκ ἂν οἴεσθε καὶ κατ᾽ αὐτὸ τοῦτο ἀγανακτῆσαι τὸν Φίλιππον, εἰ παρ᾽ ἐκείνῳ τοὺς ἐκείνου [1] τίς εὐεργέτας κακῶς [2] λέγει; μὴ τοίνυν ὑμεῖς χείρους γένησθε Φιλίππου, ἀλλ᾽ ὑπὲρ ὧν ἀγωνίζεται, περὶ τούτων [3] ἀναγκάζετε ἀπολογεῖσθαι. λέγε μοι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. 408

ξδ᾽. Οὐκοῦν ἐγὼ μὲν ἐκ τοῦ μηδὲν ἐμαυτῷ συνειδέναι δεινὸν, καὶ [4] λόγον διδόναι, καὶ πάντα τὰ ἐκ τῶν νόμων ὑπέχειν ᾤμην δεῖν· οὑτοσὶ δὲ τἀναντία. πῶς οὖν ταὐτὰ ἐμοὶ καὶ τούτῳ [5] ταῦτα πέπρακται; ἢ πῶς ἔνεστι τούτῳ ταῦτα πρὸς ὑμᾶς λέγειν, ἃ μηδ᾽ ᾐτιᾶτο πρότερον πώποτε; οὐδαμῶς δήπου. ἀλλ᾽ ὅμως ἐρεῖ, καὶ νὴ Δί᾽ εἰκότως γε. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ᾽, ὅτι ἀφ᾽ οὗ γεγόνασιν ἄνθρωποι, καὶ κρίσεις γίνονται, οὐδεὶς πώποθ᾽ ὁμολογῶν ἀδικεῖν, ἑάλω· ἀλλ᾽ ἀναισχυντοῦσιν, ἀρνοῦνται, ψεύδονται, προφάσεις πλάττον-

[1] τις [2] λέγοι [3] ἀναγκάζετε αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι [4] λόγον ἤθελον διδόναι [5] Deest ταῦτα.

ξγ᾽. Ἀπολογήσεται] Ἀπολογήσηται. Markland.

Ἀναγκάζετε] Restitue ἀναγκάζετε αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι, cum Benenato, Codd. Harl. et Aug. Taylor.

Λέγε μοι τὴν μαρτυρίαν] Cujusnam rei testimonium? Hæc aut loco suo mota videntur, aut aliquid forte ante ea excidit. Nisi hæc μαρτυρία referenda sit ad modo citatos (p. 289. v. antepen.) μάρτυρας. Quod tamen non puto. Markland.

ξδ᾽. Ἐμοὶ καὶ τούτῳ ταῦτα] F. πάντα. Ac potius abundat, quia ταὐτὰ antecedit. Wolf. Vid. Var. Lect.

Οὐδεὶς πώποθ᾽ κ. τ. λ.] Ambigue dictum. Vult, *neminem unquam, qui condemnatus fuerit, fussum esse crimen.* Rationem reddit Æschines in Timarch. p. 113. 7. ed. Reisk. quia, οἱ μὲν ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ ἁλόντες, ἂν μὲν ὁμολογῶσι, παραχρῆμα τῷ θανάτῳ ζημιοῦνται· οἱ δὲ λαθόντες, καὶ ἔξαρνοι γενόμενοι, κρίνονται ἐν τοῖς δικαστηρίοις. Markland. Recte. Constructio est, οὐδεὶς πώποθ᾽ ἑάλω, ὁμολογῶν ἀδικεῖν. *Niuno mai per confessare il suo errore è stato condemnato.* Ferrus. Aliter Wolfius: οὐδεὶς πώποθ᾽ ὁμολογῶν ἀδικεῖν, ἑάλω. *Neminem unquam, qui crimen fateretur, esse condemnatum.* Hæc inter se distant plurimum. Vid Lection. Lysiac. Cap. XI. p. 713. Taylor.

ται, πάντα ποιοῦσιν, ὑπὲρ τοῦ μὴ δοῦναι δίκην. ὧν οὐδενὶ δεῖ παρακρουσθῆναι τήμερον ὑμᾶς, ἀλλ᾽ ἀφ᾽ ὧν ἴστε αὐτοὶ, τὰ πράγματα κρίναι, μὴ τοῖς ἐμοῖς λόγοις, μηδὲ τοῖς τούτου προσέχειν, μηδέ γε τοῖς μάρτυσιν, οὓς οὗτος ἑτοίμους ἕξει μαρτυρεῖν ὁτιοῦν, Φιλίππῳ χορηγῷ χρώμενος· ὄψεσθε δ᾽ ὡς ἑτοίμως αὐτῷ μαρτυρήσουσι. μηδέ γε εἰ καλὸν καὶ μέγα οὗτος φθέγγεται, μηδ᾽ εἰ φαῦλον ἐγώ. οὐ γὰρ ῥητόρων, οὐδὲ λόγων κρίσιν ὑμᾶς τήμερον, εἴπερ εὖ φρονεῖτε, προσήκει ποιεῖν· ἀλλ᾽ ὑπὲρ πραγμάτων αἰσχρῶς καὶ δεινῶς ἀπολωλότων, τὴν ὑπάρχουσαν αἰσχύνην εἰς τοὺς αἰτίους ἀπώσασθαι, τὰ πεπραγμένα ἃ ἅπαντες ἐπίστασθε [1] ἐξετάσαντες. τίνα οὖν ἐστὶ ταῦτα; ἃ ὑμεῖς ἴστε, καὶ οὐ παρ᾽ ἡμῶν ὑμᾶς ἀκοῦσαι δεῖ. εἰ μὲν γὰρ ἅπαντα, ὅσα [2] ὑπέσχεθ᾽ ὑμῖν, ἐκ τῆς εἰρήνης γέγονε, καὶ τοσαύτης ἀνανδρίας καὶ κακίας ὁμολογεῖτε [3] ὑμεῖς εἶναι μεστοὶ, ὥς τε μήτε ἐν τῇ χώρᾳ τῶν πολεμίων ὄντων, μήτε ἐκ θαλάττης πολιορκούμενοι, μήτε ἐν
409 ἄλλῳ μηδενὶ δεινῷ τῆς πόλεως οὔσης, ἀλλὰ καὶ σῖτον εὔωνον ὠνούμενοι, καὶ [4] τὰ ἄλλα οὐδὲν χεῖρον πράττοντες ἢ νῦν, προειδότες καὶ προακηκοότες παρὰ τούτων, καὶ τοὺς συμμάχους ἀπολουμένους, καὶ Θηβαίους ἰσχυροὺς γενησομένους, καὶ τὰ ἐπὶ Θρᾴκης Φίλιππον ληψόμενον, καὶ τὰ ἐν Εὐβοίᾳ κατασκευασθησόμενα ὁρμητήρια ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ πάντα ἃ πέπρακται γενησόμενα· εἶτα τὴν εἰρήνην ἐποιήσασθε ἀγαπητῶς, ἀποψηφίσασθε Αἰσχίνου, καὶ μὴ πρὸς τοσούτοις αἰσχροῖς, καὶ ἐπιορκίαν προσκτήσησθε. οὐδὲν γὰρ ὑμᾶς ἀδικεῖ, ἀλλ᾽ ἐγὼ μαίνομαι, καὶ τετύφωμαι, νῦν κατηγορῶν αὐτοῦ. εἰ δ᾽ ἅπαντα τἀναντία τούτων, καὶ πολλὰ, καὶ φιλάνθρωπα εἰπόντες, Φίλιππον φιλεῖν τὴν πόλιν, Φωκέας σώσειν, Θηβαίους παύσειν τῆς ὕβρεως, ἔτι πρὸς τούτοις μεί-

[1] ἐξετάσαντας [2] ὑπέσχοντο [3] ὑμεῖς ὁμολογεῖτε [4] τἄλλα

Οὓς οὗτος κ. τ. λ.] Omnia hæc post μάρτυσιν, usque ad μαρτυρήσουσι, v. 6. parenthesi sunt includenda, juxta monitum Cl. Marklandi. Jam ita instituetur Oratio; sc. μὴ τοῖς ἐμοῖς λόγοις, — μηδὲ τοῖς τούτου — μηδὲ τοῖς μάρτυσιν — μηδέ γε εἰ καλὸν, cætera. Ad quam normam reformabis Versionem. Idem.

Εἰ καλὸν μέγα] Forte, εἰ καὶ μέγα. Vel, εἰ καλὸν καὶ μέγα. Wolf. Deerat enim καὶ apud Ald. Taylor.

Φθέγγεται] Vid. Var. Lect.

Ἃ ὑμεῖς ἴστε] Modo dixerat, ἃ ἅπαντες ἐπίστασθε. Markland.

Γενησομένους] Melius cum historia concordabit Cod. August. γεγενημένους. itemque Harl. ex secundis curis. Taylor.

Τετύφωμαι] Vid. Not. περὶ Στεφ. §. έ. in fin.

ζονα ἢ κατ' Ἀμφίπολιν εὖ ποιήσειν ὑμᾶς, ἂν τύχῃ τῆς εἰ-
ρήνης, Εὔβοιαν, Ὠρωπὸν ἀποδώσειν· εἰ ταῦτ' εἰπόντες καὶ
ὑποσχόμενοι, πάντα ἐξηπατήκασι, καὶ πεφενακίκασι, καὶ
[1] μόνον οὐ τὴν Ἀττικὴν ὑμῶν [2] παρῄρηνται, καταψηφίσασθε,
καὶ μὴ πρὸς τοῖς ἄλλοις οἷς ὕβρισθε,—οὐ γὰρ ἔγωγ' οἶδ'
ὅ, τι χρὴ λέγειν ἄλλο —, καὶ ὑπὲρ ὧν οὗτοι δεδωροδοκή-
κασιν, ὑμεῖς τὴν ἀρὰν καὶ τὴν ἐπιορκίαν οἴκαδε ἀπενέ-
γκησθε.

ξε'. Ἔτι τοίνυν κἀκεῖνο σκοπεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
τίνος ἕνεκα ἐγὼ μηδὲν ἠδικηκότων τούτων κατηγορεῖν ἂν
προειλόμην. οὐ γὰρ εὑρήσετε. ἡδὺ πολλοὺς ἐχθροὺς [3] ἔχειν;
οὐδ' αὖ ἀσφαλές. ἀλλ' ὑπῆρχέ μοι πρὸς τοῦτον ἀπέχθειά
τις; οὐδεμία. τί οὖν; ἐφοβοῦ περὶ σεαυτοῦ, καὶ διὰ δειλίαν,
ταύτην ἡγήσω [4] σωτηρίαν; καὶ γὰρ ταῦτα ἀκήκοα αὐτὸν
λέγειν· καί τοι, μηδενὸς [5] ὄντος, Αἰσχίνη, δεινοῦ, μηδὲ ἀδι- 410
κήματος ὡς σὺ φῄς. εἰ γὰρ αὖ ταῦτ' ἐρεῖ, σκοπεῖτε, ὦ ἄν-
δρες δικασταὶ, εἰ ἐφ' οἷς ὁ μηδοτιοῦν ἀδικῶν ἐφοβούμην ἐγὼ,
μὴ διὰ τούτους ἀπόλωμαι, τί τούτους προσήκει παθεῖν,
τοὺς αὐτοὺς ἠδικηκότας; ἀλλ' οὐ διὰ ταῦτα, ἀλλὰ διὰ τί
σου κατηγορῶ; συκοφαντῶ νὴ Δία, ἵνα ἀργύριον λάβω παρὰ
[6] σοῦ. καὶ πότερον κρεῖττον ἦν μοι, παρὰ Φιλίππου λαβεῖν
τοῦ διδόντος πολὺ, καὶ μηδενὸς τούτων ἔλαττον, καὶ φίλον
κἀκεῖνον ἔχειν καὶ τούτους, — ἦσαν γὰρ ἂν, ἦσαν φίλοι
[7] μοι τῶν αὐτῶν κεκοινωνηκότι, οὐδὲ γὰρ νῦν ἔχθραν πα-
τρικὴν ἔχουσι πρὸς ἐμὲ, ἀλλ' ὅτι τῶν πεπραγμένων οὐ μετ-
έσχηκα —, ἢ παρὰ τούτων ἀφ' ὧν εἰλήφασι, μεταιτεῖν,
κἀκείνῳ τε ἐχθρὸν εἶναι καὶ τούτοις; καὶ τοὺς μὲν αἰχμα-

[1] μονονοὺ [2] περιῄρηνται [3] ἔχειν; οὔ· οὐδ' [4] σωτηρίαν. (καὶ - - - λέγειν). [5] γ' ὄντος [6] σοῦ; [7] μοι φίλοι

Παρῄρηνται] Ita exhibuit Wolfius solus, neque lectorem admonuit, se ab omnibus exemplaribus, tam literis cusis, quam manu exaratis, discessisse. Nam in omnibus, quæ consului, legitur περιῄρηνται. TAYLOR. Sed et ejus exemplum nimis secure, et sæpe secus, quam criticum decebat, secutus ipse Taylor. REISK.

Καὶ ὑπὲρ ὧν] *Et propter quæ*, ὧν refertur ad ἄλλοις. AUGER.

ξε'. Καὶ γὰρ ταῦτα ἀκήκοα αὐτὸν λέγειν] Ἀκήκοα ἑτέρων, ὅτι Αἰσχίνης ταῦτα λέγει. Alias, si de ipso Æschine intelligeretur, dicendum esset, ἀκήκοα αὐτοῦ ταῦτα λέγοντος. WOLF.

Εἰ ἐφ' οἷς] Εἰ ἐφ' οἷς οὗτοι ἠδικήκασιν. LAMBINUS. Nulla omnino necessitate. TAYLOR.

Ἀλλ' οὐ διὰ ταῦτα κ. τ. λ.] i. e. *Verum esto, ut non propter hæc te accusem: ob quid igitur te accuso? dices, per calumniam* etc. MARKLAND.

Πότερον] F. πότερ' ἄν. IDEM.

Καὶ μηδενὸς] *Et nihilominus istis*, i. e. non minus quam isti (nempe, legati sontes) dare poterant. Credo ironice dictum, pro, *multo plus quam isti dare poterant.* AUGER.

λώτους ἐκ τῶν ἰδίων τοσούτων χρημάτων λύσασθαι, μικρὰ
δ' ἀξιοῦν παρὰ τούτων αἰσχρῶς μετ' ἔχθρας λαμβάνειν;
οὐκ ἔστι ταῦτα. ἀλλ' ἀπήγγειλα μὲν τἀληθῆ, καὶ ἀπε-
σχόμην τοῦ λαβεῖν, τοῦ δικαίου, καὶ τῆς ἀληθείας ἕνεκα,
καὶ τοῦ λοιποῦ βίου, νομίζων, ὥσπερ ἄλλοι τινὲς, παρ'
ὑμῖν, καὶ αὐτὸς, ὢν ἐπιεικὴς, [1] τιμηθήσεσθαι, καὶ οὐκ ἀντ-
αλλακτέον εἶναί μοι τὴν πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμίαν, οὐδενὸς
κέρδους. μισῶ δὲ τούτους, ὅτι μοχθηροὺς καὶ θεοῖς ἐχθροὺς
εἶδον ἐν τῇ πρεσβείᾳ, καὶ ἀπεστέρημαι καὶ τῶν ἰδίων φιλο-
τιμιῶν, διὰ τὴν τούτων δωροδοκίαν πρὸς ὅλην δυσχερῶς
ὑμῶν τὴν πρεσβείαν ἐσχηκότων. κατηγορῶ δὲ νυνὶ, καὶ
ἐπὶ τὰς εὐθύνας ἥκω, τὸ μέλλον προορώμενος, καὶ βουλό-
μενος ἀγῶνι καὶ δικαστηρίῳ μοι διωρίσθαι παρ' ὑμῖν, ὅτι
τἀναντία ἐμοὶ καὶ τούτοις πέπρακται. καὶ δέδοικα, δέδοι-
411 κα, — εἰρήσεται γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, [2] πάντα ἃ φρονῶ
πρὸς ὑμᾶς —, μὴ τότε μὲν τούτοις συνεπισπάσησθέ με
τὸν μηδοτιοῦν ἀδικοῦντα, νῦν δὲ ἀναπεπτωκότες ἦτε. παν-
τάπασι γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐκλελῦσθαί μοι δοκεῖτε,
καὶ παθεῖν ἀναμένειν τὰ δεινά· ἑτέρους δὲ πάσχοντας
ὁρῶντες οὐ [3] φυλάττεσθε, οὐδὲ φροντίζετε τῆς πόλεως πάλαι
κατὰ πολλοὺς καὶ δεινοὺς τρόπους [4] ἀδικουμένης. οὐκ οἴεσθε
δεινὸν εἶναι καὶ ὑπερφυές; καὶ γὰρ εἴ τι σιωπᾷν ἐγνώκειν,
νῦν λέγειν ἐξάγομαι. ἴστε δήπου Πυθοκλέα τουτονὶ, τὸν

[1] τιμηθήσεσθαι, καὶ πλέον ἕξειν τῶν πολλῶν κατὰ τοῦτο, καὶ οὐκ [2] ἅπανθ' [3] φυλάττεσθαι, οὐδὲ φροντίζειν [4] ἀδικουμένης,

Ὥσπερ ἄλλοι τινὲς,] Ita distinguendum cum commate post istam vocem. Quod rursus delendum, post δωροδοκίαν. v. 11. id monente Cl. Marklando. Verte autem locum hunc posteriorem: *Istos autem odi, quod improbos esse et sacrilegos in legatione animadverti, et quod etiam privato meo honore sum spoliatus, cum vos propter istorum corruptelas toti legationi succenseretis.* TAYLOR.

Τιμηθήσεσθαι] In Codd. Reg. et Harl. nostro, post hæc verba scribitur: καὶ πλέον ἕξειν τῶν πολλῶν κατὰ τοῦτο. IDEM.

Μὴ τότε] Sensus videtur poscere, μή ποτε. JURIN.

Ἐκλελῦσθαι κ. τ. λ.] Laudat αὐτολεξεὶ Hermogenes, pag. 250. iterumque 252. TAYLOR.

Φυλάττεσθε κ. τ. λ.] Totus iste locus, ex MSS. sic legendus: ἑτέρους δὲ πάσχοντας ὁρῶντες οὐ φυλάττεσθαι, οὐδὲ φροντίζειν τῆς πόλεως· πάλαι δὲ κατὰ τοὺς πολλοὺς καὶ δεινοὺς τρόπους διαφθειρομένης. OBSOPŒUS. Vid. Var. Lect.

Ἀδικουμένης] F. ἠδικημένης. MARKL.

Οὐκ οἴεσθε] Verti: *tametsi Resp. multis jamdiu et miris modis lædatur, neque id esse grave et immane putatis*, conjuncta hac clausula cum superiore periodo. Sed videtur ea pertinere potius ad illa, quæ sequuntur, et novam inchoare periodum. *Annon grave, ac pene incredibile videtur esse vobis?* Scil. id, quod de Pythocle dicturus sum. WOLF. Recte. Et Textum cum versione repræsentavi juxta saniorem mentem Wolfii, aliter ac distinguitur in Edit. Luteciana. TAYLOR.

Πυθοδώρου. τούτῳ πάνυ φιλανθρώπως ἐκεχρήμην ἐγώ. καὶ ἀηδὲς ἐμοὶ καὶ τούτῳ γέγονεν εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην οὐδέν. οὗτος ἐκτρέπεταί με νῦν ἀπαντῶν, ἀφ᾽ οὗ πρὸς Φίλιππον ἀφῖκται. κἂν ἀναγκασθῇ [1]πού συντυχεῖν, ἀπεπήδησεν εὐθέως, μή τις αὐτὸν ἴδῃ λαλοῦντα ἐμοί· μετὰ δὲ Αἰσχίνου περιέρχεται τὴν ἀγορὰν κύκλῳ, καὶ βουλεύεται, καὶ σκοπεῖ. οὐκοῦν δεινὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ σχέτλιον, τοῖς μὲν τὰ Φιλίππου πράγματα ᾑρημένοις θεραπεύειν, οὕτως ἀκριβῆ τὴν παρ᾽ ἐκείνου πρὸς ἑκάτερα αἴσθησιν ὑπάρχειν, ὥστε ἕκαστον [2]ὡσπερανεὶ παρεστηκότος αὐτοῦ, μηδ᾽ ὧν ἂν ἐνθάδε πράξῃ, μηδὲν ἡγεῖσθαι λήσειν, [3]ἀλλὰ φίλους τε νομίζειν οὓς ἂν ἐκείνῳ δοκῇ, καὶ μὴ φίλους ὡσαύτως· τοῖς δὲ πρὸς ὑμᾶς ζῶσι, καὶ τῆς παρ᾽ ὑμῶν τιμῆς γλιχομένοις, καὶ μὴ προδεδωκόσι ταύτην, τοσαύτην κωφότητα καὶ [4]τοσοῦτο σκότος παρ᾽ ὑμῶν ἀπαντᾷν, ὥστε τοῖς [5]ἀλητηρίοις τούτοις ἐξ ἴσου νῦν ἐμὲ ἀγωνίζεσθαι, καὶ ταῦτα παρ᾽ ὑμῖν, τοῖς ἅπαντα εἰδόσι.

ξϛʹ. Βούλεσθε οὖν εἰδέναι καὶ ἀκοῦσαι τὸ τούτων αἴτιον;
ἐγὼ δὴ φράσω, ἀξιῶ δὲ [6]μηδὲν ἄχθεσθαί μοι λέγοντι τα- 412
ληθῆ. ὅτι ἐκεῖνος μὲν ἓν, οἶμαι, σῶμα ἔχων καὶ ψυχὴν μίαν, παντὶ θυμῷ καὶ φιλεῖ τοὺς ἑαυτὸν εὖ ποιοῦντας, καὶ μισεῖ τοὺς τἀναντία· ὑμῶν δὲ ἕκαστος [7]πρῶτον μὲν, οὔτε τὸν εὖ ποιοῦντα τὴν πόλιν, αὐτὸν εὖ ποιεῖν ἡγεῖται, οὔτε τὸν [8]κακῶς, ἀλλ᾽ ἕτερά ἐστιν ἑκάστῳ προὐργιαίτερα, ὑφ᾽ ὧν παράγεσθε πολλάκις, ἔλεος, φθόνος, ὀργὴ, [9]χαρίσασθαι τῷ δεηθέντι, ἄλλα μυρία. ἂν γὰρ ἅπαντά τις ἐκφύγῃ τἄλλα, τούς γε οὐδένα βουλομένους εἶναι τοιοῦτον, οὐ διαφεύξεται.

[1] που [2] ὥσπερ ἂν εἰ [3] ἀλλὰ καὶ φίλους νομίζειν [4] τοσοῦτον [5] ἀλιτηρίοις [6] μηδέν᾽ [7] [πρῶτον μὲν,] [8] κακῶς, κακῶς· ἀλλ᾽ [9] χαρίσασθαί τῳ

Φιλανθρώπως] F. τούτῳ πάνυ φίλῳ πρώην ἐκεχρήμην ἐγώ. Wolf.

Οὗτος ἐκτρέπεταί με νῦν ἀπαντῶν] Cum accusativo dixit ἐκτρέπεσθαι, pro *decedere via*, non tamen honoris causa, ut cum alicui occurrere nolumus. Cæsar, *Quibus ita interdictum est, iis omnes decedunt, aditum sermonemque defugiunt*, τούτους πάντες ἐξετράπησαν. Aristophanes, ἀλλ᾽ ἐξετρέποντο, κοὐκ ἐδόκουν, ὁρᾷν με, id est, *oculis alio aversis transmittebant me, paululum via decedentes. Ex edit.* Hervag.

Οὐκοῦν] F. οὔκουν, *nonne igitur*, interrogationis nota post εἰδόσι posita, v. 17. Markland.

ξϛʹ. Μηδὲν] F. μηδέν᾽ *neminem*. Sic in Leptin. pag. 479. 7. Ed. Reisk. Sed et μηδὲν ibid. pag. 488. 7. et in Mid. pag. 533. 3. Nil igitur muto. Idem.

Πρῶτον μὲν] Videtur postulare ἔπειτα δ᾽ ἕτερα — sed oratores spernunt aliquando severas grammaticæ leges. Auger.

Χαρίσασθαι] F. τὸ χαρίσασθαι. Markland.

Οὐδένα βουλομένους] Apposite ad hæc

ἡ δ᾽ ἐφ᾽ ἑκάστου τούτων ἁμαρτία, κατὰ μικρὸν ὑποῤῥέουσα, ἀθρόως τῇ πόλει βλάβη [1]γίνεται. ὧν μηδὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάθητε τήμερον, μηδ᾽ [2]ἀνῆτε τοῦτον, ὃς ὑμᾶς τηλικαῦτα ἠδίκηκε. καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς τίς ἔσται λόγος περὶ ὑμῶν, εἰ τοῦτον ἀφήσετε; Ἀθήνηθεν ἐπρέσβευσάν τινες ὡς Φίλιππον τουτονὶ, Φιλοκράτης, Αἰσχίνης, Φρύνων, Δημοσθένης. τί οὖν; ὁ μὲν, πρὸς τῷ μηδὲν ἐκ τῆς πρεσβείας λαβεῖν, τοὺς αἰχμαλώτους ἐκ τῶν ἰδίων ἐλύσατο· ὁ δὲ, ὧν τὰ τῆς πόλεως πράγματα χρημάτων ἀπέδοτο, τούτων πόρνας ἠγόραζε καὶ ἰχθῦς περιιών. καὶ ὁ μὲν, τὸν υἱὸν ἔπεμψε Φιλίππῳ πρὶν εἰς ἄνδρας ἐγγράψαι, ὁ μιαρὸς Φρύνων· ὁ δ᾽ οὐδὲν ἀνάξιον οὔτε τῆς πόλεως, οὔτε αὑτοῦ διεπράξατο. καὶ ὁ μὲν, χορηγῶν καὶ τριηραρχῶν ἔτι καὶ ταῦτ᾽ ᾤετο δεῖν ἐθελοντὴς ἀναλίσκειν, λύεσθαι τοὺς αἰχμαλώτους, μηδένα
413 ἐν συμφορᾷ τῶν πολιτῶν δι᾽ ἔνδειαν περιορᾷν· ὁ δὲ, τοσούτου δεῖ τῶν [3]ὑπαρχόντων τινὰ αἰχμάλωτον σῶσαι, ὥσθ᾽ ὅλον τόπον, καὶ πλείους ἢ μυρίους μὲν ὁπλίτας, ὁμοῦ δὲ [4]πλείους ἢ χιλίους ἱππέας τῶν ὑπαρχόντων συμμάχων, ὅπως αἰχμάλωτοι γένωνται Φιλίππῳ, συμπαρεσκεύασε. τί οὖν

[1] γίνεται βλάβη [2] ἀφῆτε [3] [ὑπαρχόντων] τινὰ αἰχμαλώτων
[4] Desunt v. πλείους ἤ.

verba leve scholium, quod sequitur, exaratur in marg. Altemps. scil. Οὐ γὰρ οἱ κακοὶ δικασταὶ, τῶν ἀγαθῶν τῷ φθόνῳ, καὶ οἱ ἀγαθοὶ, τῶν κακῶν τῷ μίσει, ἀποψηφίζονται· οὔτε κακὸς ἀγαθὸν, οὔτ᾽ ἀγαθὸς κακὸν δικαστὴν διαφεύξεται. Sed neque hoc rem attingit, neque quod produxit Ulpianus. Quid autem statuendum sit de hujus loci, vel sententia, vel sinceritate; de auctoris mente, vel scripturæ veritate, id judicent alii. Id interea scio: bene conjungi cum superioribus ea, quæ sequuntur, si totum hoc comma [ἂν γὰρ—διαφεύξεται] facesseret. Taylor.

Ἀθρόως] Opponitur τῷ κατὰ μικρὸν, ideoque non optime redditur a Wolfio. Potius, *Uno ictu*. Bene distinxit Hieron. Ferrus: *à poco à poco — à un tratto*. Πάντων δ᾽ ἀθρόως, καὶ ὑφ᾽ ἕνα καιρὸν — κολασθέντων. Philo de Providentia apud Euseb. Præpar. Evang. lib. 8. Taylor.

Ἀνῆτε] Vid. Var. Lect.

Πρὸς τῷ] Cum libris omnibus. Operarum fuisse vitium arbitror, cum Wolfius emisit πρὸς τὸ — μηδὲν — Taylor.

Ἀπέδοτο] Philocrates nempe. Ἐκ τύχης δὲ καὶ διὰ τύχην Φιλοκράτης λαβὼν χρυσίον παρὰ Φιλίππου, πόρνας καὶ ἰχθῦς ἠγόραζε, καὶ Λασθένης καὶ Εὐθυκράτης ἀπώλεσαν Ὄλυνθον, τῇ γαστρὶ μετροῦντες καὶ τοῖς αἰσχίστοις εὐδαιμονίαν. Plutarch. de Fortuna, init. Adde, quæ dicemus infra ad §. οεʹ. *a med.* v. Λασθ. Idem.

Οὔτε αὑτοῦ] Usitatius οὔθ᾽ αὑτοῦ. Markland. Et ita edidit Reiske.

Τριηραρχῶν] Distinguas: χορηγῶν καὶ τριηραρχῶν, ἔτι καὶ ταῦτ᾽ ᾤετο δεῖν, ἐθελοντὴς κ. τ. λ. Markland. Sic distinctum est in ed. Parisina, sed secus in Wolfiana. Reisk.

Τῶν ὑπαρχόντων] F. ἐκ τῶν ὑπαρχόντων. Markland.

Ὁμοῦ] Male Wolfius interpretatur *simul*. Ὁμοῦ in computo est *prope, pene*, etc. ut pluribus declaravi ad Orat. c. Aristogit. pag. 785. 23. ed. Reisk. Certe istud πλείους ἢ, quod sequitur, et quod meæ Crisi non mediocriter officit, natum est ex linea superiori, et abesse et potest, et debet. Deest in Lind. et Harl. *milites amplius decies mille, et pene mille equites.* Tayl.

μετὰ ταῦτα; Ἀθηναῖοι λαβόντες· ᾔδεσαν μὲν γὰρ πάλαι· τί [1]δέ; τοὺς μὲν χρήματα εἰληφότας, καὶ δῶρα, καὶ καταισχύναντας ἑαυτοὺς, τὴν πόλιν, τοὺς ἑαυτῶν παῖδας, ἀφίεσαν, καὶ νοῦν ἔχειν ἡγοῦντο, καὶ τὴν πόλιν εὐθηνεῖσθαι. τὸν δὲ κατηγοροῦντα τί; ἐμβεβροντῆσθαι, τὴν πόλιν ἀγνοεῖν, οὐκ ἔχειν ὅποι τὰ ἑαυτοῦ [2]ῥίπτοι. καὶ τίς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο ἰδὼν τὸ παράδειγμα, δίκαιον αὑτὸν παρασχεῖν ἐθελήσει; τίς προῖκα πρεσβεύειν; εἰ μήτε λαβεῖν, μήτε τῶν εἰληφότων ἀξιοπιστότερον παρ' ὑμῖν εἶναι δοκεῖν ὑπάρξει; ὥστε οὐ μόνον κρίνετε τούτους τήμερον, οὔ· ἀλλὰ καὶ νόμον [3]τούτοις τίθεσθε εἰς ἅπαντα τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον, πότερον χρημάτων αἰσχρῶς ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν πρεσβεύειν ἅπαντας προσήκει, ἢ προῖκα ὑπὲρ ὑμῶν τὰ βέλτιστα ἀδωροδοκήτως. ἀλλὰ μὴν περὶ μὲν τῶν ἄλλων, οὐδενὸς προσδεῖσθε μάρτυρος· ὡς δὲ τὸν υἱὸν ἔπεμψεν ὁ Φρύνων, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τοῦτον μὲν τοίνυν οὐκ ἔκρινεν Αἰσχίνης, ὅτι τὸν αὑτοῦ παῖδα ἐπ' αἰσχύνῃ πρὸς Φίλιππον ἔπεμψεν· εἰ δέ τις ὢν ἐφ' [4]ἡλικίας, τὴν ἰδέαν ἑτέρου βελτίων, μὴ προειδόμενος τὴν ἐξ ἐκείνης τῆς ὄψεως ὑποψίαν, ἰταμώτερον τῷ μετὰ ταῦτα ἐχρήσατο βίῳ, τοῦτον ὡς πεπορνευμένον κέκρικε. 414

ξζ'. Φέρε δὴ περὶ τῆς ἑστιάσεως καὶ τοῦ ψηφίσματος εἴπω. μικροῦ γε, ἃ μάλιστά [5]με δεῖ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν,

[1] δαί; [2] ῥιπτεῖ [3] Deest τούτοις. [4] ἡλικίας ἑτέρου βελτίων τὴν ἰδέαν [5] μ' ἔδει

Λαβόντες] Verte: *quid igitur secutum est? Athenienses, cum ii essent adducti (olim enim senserant)* etc. MARKLAND.

Ἀθηναῖοι λαβόντες] *Athenienses accipientes sontem*, i. e. cum is apud ipsos adductus esset reus. AUGER.

Τί δέ;] Est interrogatio alicujus qui gestit scire quid factum sit. Totus hic locus est vivida duorum colloquii assimulatio. IDEM.

Εὐθηνεῖσθαι] Vid. Var. Lect.

Ῥίπτοι] Iterum Wolfius ab omnibus tacitus discedit, qui ῥίπτει habent, ῥιπτεῖ, et ῥιπτῇ. Qui ῥίπτοι nullus. TAYLOR.

Εἰ μήτε λαβεῖν κ. τ. λ.] *Si contingat ut non accipere non videatur apud vos fide dignius iis etiam qui accipiunt*, i. e. si non accipiens non videatur apud vos fide dignior iis etiam qui accipiunt. AUGER.

Τούτοις] Τούτους. MARKLAND.

Τούτων] Scribe τούτου, *hujus rei*. IDEM.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ] Hic, ut paulo superius deleo, quia nondum testes prodeunt, sed antequam prodeant nonnulla dicit Orator. AUGER.

Ἔκρινεν] Ἔκρινεν hoc loco est κατηγόρησεν, *accusarit, reum detulit*, ut alibi etiam in eo significatu reperitur. PALMER. Nos uberrime ad Lycurgum, §. 2. TAYLOR.

ξζ'. Μικροῦ γε] Verba sic ordino: μικροῦ

παρῆλθον. τῆς πρώτης ἐκείνης πρεσβείας, γράφων τὸ προβούλευμα ἐγὼ, καὶ πάλιν ἐν τῷ δήμῳ, ταῖς ἐκκλησίαις, ἐν αἷς [1]ἐμέλλετε βουλεύεσθαι περὶ τῆς εἰρήνης, οὐδενὸς οὔτε λόγου πω παρὰ τούτων, οὔτ' ἀδικήματος ὄντος φανεροῦ, τὸν νόμον ἔθος ποιῶν, καὶ ἐπῄνεσα τούτους, καὶ εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐκάλεσα· καὶ, νὴ Δί', ἔγωγε καὶ τοὺς παρὰ τοῦ Φιλίππου πρέσβεις ἐξένισα, καὶ πάνυ γε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λαμπρῶς. ἐπειδὴ γὰρ ἑώρων αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἐκεῖ σεμνυνομένους, ὡς εὐδαίμονας καὶ λαμπροὺς, εὐθὺς ἡγούμην ἐν τούτοις πρῶτος αὐτὸς περιεῖναι δεῖν αὐτῶν, καὶ μεγαλοψυχότερος φαίνεσθαι. ταῦτα δὴ παρέξεται νῦν οὗτος, λέγων, ὡς αὐτὸς ἐπῄνεσεν ἡμᾶς, καὶ αὐ-

[1] ἠμέλλετε

παρῆλθον τῆς πρώτης πρεσβείας (S. ταῦτα), ἃ μὲ μάλιστα εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς. Et postea v. 1. p. seq. ἐγὼ γράφων τὸ προβούλευμα (S. ἐν τῇ βουλῇ) καὶ πάλιν ποιῶν τὸν νόμον ἔθος, καὶ ἐπῄνεσα τούτους ἐν τῷ δήμῳ, οὐδενὸς οὔτε λόγου, οὔτε ἀδικήματος, παρὰ τούτων ὄντος φανεροῦ ταῖς ἐκκλησίαις, ἐν αἷς etc. καὶ εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐκάλεσα. Pro μικροῦ γε malim μικροῦ γάρ. Hujus loci prima Conversio mea sic habet: *Age igitur, jam de convivio et decreto dicam. Propemodum sane, quæ potissimum ad vos dicenda sunt, præterissem. Primæ illius legationis S. C. ego cum scriberem, et rursus apud populum in iis concionibus, quibus deliberaturi eratis de pace, cum nullum isti etiamnum verbum fecissent, neque de ullo eorum facinore constaret, consuetudinis jure usus et laudavi istos, et in curiam invitavi.* Qua, cui visum fuerit, utatur. Est enim locus hic non ita planus, ut non aliis aliter interpretandus esse videatur. Sed hac Editione, hanc, quam posui, distinctionem sum secutus: quod ἐν τῷ δήμῳ ταῖς ἐκκλησίαις neque ἐξηγητικῶς, neque, si τὸ καὶ adderetur, conjungi commode viderentur. Sic igitur verto: *Nam parum abfuit, quin ea primæ legationis acta, quæ me in primis vobis referre oportet, præterirem. Ego, cum S. C. scriberem, ac rursus apud populum (cum quidem iis concionibus, in quibus de pace deliberaturi eratis, nihil dum neque de rationibus istorum, neque de injuriis, constaret) consuetudinis jure usus eos et laudavi, et in curiam invitavi.* WOLF. F. μικροῦ γάρ. Et ita legisse videtur Wolfius. Deinde, v. ult. pro με δεῖ fortasse μ' ἔδει. MARKLAND. Μικροῦ γὰρ Ven. Et με ἔδει, vel μ' ἔδει plurimi. TAYLOR.

Τῆς πρώτης] F. ad. ἐπανελθούσης, *reversa prima illa legatione*. AUGER.

Παρῆλθον] Satius est cum MStis, παρῆλθεν. Imo necessarium arbitror. TAYL.

Λόγου] *Rationibus* Wolfius. Ægre ferrem. *Cum nullus adhuc neque sermo de iis increbuit, neque facinus constaret*: Vel, cum Etrusco, *non essendo anchora nota niuna parola, ne ingiuria de costoro*. Quod præstat. Utcunque id sit, hæc verba parenthesi sunt includenda. IDEM.

Τὸν νόμον ἔθος ποιῶν] *Ex lege consuetudinem faciens*. Videtur Ὑπαλλαγὴ, τὸ ἔθος νόμον ποιῶν. Nisi forte aliter legendus sit hic locus. WOLF. F. τὸ ἔννομον, *morem legitimum*. MARKLAND. Variant MSti τὸ κοινὸν νόμιμον ἔθος ποιῶν, plurimi: id quod Obsopœo arrisit. Suspicor autem, vel κοινὸν, vel νόμιμον glossam esse. Quod confirmatur ab optimis exemplaribus Harl. et Aug. in quibus exaratur τὸ κοινὸν ἔθος ποιῶν. TAYLOR. *Consuetudinem pro lege accipiens*. Hic transfero καὶ et lego: καὶ τὸν νόμον ἔθος ποιῶν ἐπῄνεσα. AUGER.

Μεγαλοψυχότερος] Ἀντὶ τοῦ, μεγαλοπρεπέστερος. Sic supra, in Satyri fabula, §. νή. ἤ τινα ἐν αὑτῷ μικροψυχίαν ἐνεωρακὼς εἴη, ἀντὶ τοῦ, μικροπρέπειαν. Unde Cicero: *Nihil*, inquit, *est animi tam angusti, tamque parvi, quam amare pecuniam*. WOLF.

Ὡς αὐτὸς] Inducit Æschinem directe loquentem. Αὐτὸς, *ipse*, nempe Demosthenes. Ὡς vacat, ut sæpius alias. AUGER.

τὸς εἱστία τοὺς πρέσβεις· τὸ πότε, οὐ [1] διορίζων. ἔστι
δὲ ταῦτα πρὸ τοῦ τὴν πόλιν ἠδικῆσθαί τι, καὶ φανεροὺς
τούτους πεπρακότας [2] αὑτοὺς γενέσθαι· ὅτε ἄρτι μὲν ἧκον
οἱ πρέσβεις [3] τὸ πρῶτον, ἀκοῦσαι δὲ ἔδει τὸν δῆμον τί λέγου-
σιν, οὐδέπω δὲ οὔθ᾽ οὗτος συνερῶν δῆλος ἦν τῷ Φιλοκράτει,
οὔτ᾽ ἐκεῖνος τοιαῦτα γράψων. ἂν δὴ ταῦτα λέγῃ, μέμνησθε
τοὺς χρόνους, ὅτι τῶν ἀδικημάτων εἰσὶ πρότεροι. μετὰ
ταῦτα δὲ, οὐδὲν ἐμοὶ πρὸς τούτους οἰκεῖον, οὐδὲ κοινὸν γέ-
γονε. λέγε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ξή. Ἴσως τοίνυν ἀδελφὸς αὐτῷ συνερεῖ Φιλοχάρης, καὶ
Ἀφόβητος· πρὸς οὓς ἀμφοτέρους ὑμῖν πολλὰ καὶ δίκαιά 415
ἐστιν εἰπεῖν. ἀνάγκη δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μετὰ παῤῥη-
σίας διαλεχθῆναι, μηδὲν [4] ὑποστελλόμενον. ἡμεῖς, Ἀφό-
βητε, καὶ σὺ, Φιλόχαρες, [5] ἴσμεν σὲ μὲν τὰς ἀλαβαστρο-
θήκας γράφοντα, καὶ τὰ τύμπανα, τούτους δὲ [6] γραμμα-
τέας καὶ τοὺς τυχόντας ἀνθρώπους—καὶ οὐδεμιᾶς κακίας

[1] προσδιορίζων [2] ἑαυτοὺς [3] τοπρῶτον [4] ὑποκρινόμενον [5] [ἴσμεν] [6] ὑπογραμματέας

Ἔστι δὲ ταῦτα] Adde vel subaudi πεπραγμένα, *hæc autem facta sunt.* i. e. latum est decretum. Idem.

ξή. Ὑποκρινόμενον] Fortassis allusit ad Æschinis Histrionicam. Alioqui dicere solet, μηδὲν ὑποστειλάμενον. Wolf. Editio autem Wolfiana ὑποστελλόμενον habet. Vid. Var. Lect.

Ἴσμεν] Quid si ὑμᾶς? Ut referatur ad ἠξιώσαμεν, et sit Prolepsis. Alioqui Constructio parum consentanea est, φαρμάκων δεομένη σοφῶν. Etsi autem veterem conversionem haud muto, malim tamen sic interpretari (quod quidem ad verborum proprietatem attinet): *Nos, Aphobete,* vos, *et Tu, Philochares, Te quidem, cum alabastrothecas et tympana pingeres, Istos autem* (Aphobetum et Æschinem, ut exponit Ulpianus) *notarios et vulgares homines (quæ ut ab omni improbitate remota sunt, sic neque imperii dignitatem merentur) legationibus, imperiis, maximis honoribus, ornavimus.* Wolf.

Ἀλαβαστροθήκας] Ἀλαβαστοθήκας Lambinus. Atque ita hanc vocem citat Suidas: Ἀλαβαστοθήκας, τὰς θήκας τῶν ἀλαβάστων, Δημοσθένης λέγει. Ita etiam legi voluit Maussacus ad Harpocrat. Vide Not. p. 22. ubi de hoc genere vasis disserit. Licet Suidæ Ἀλάβαστρον non sit ignotum, uti liquet ex proximo articulo istius Lexicographi. Utroque modo apud antiquos scribitur, verum Ἀττικώτερον est sine ῥῶ. Vid. doctissimum Alberti ad Hesych. v. Ἀλάβαστος. De Alabastrothecis vide Ulpianum ad h. l. Illustriss. Spanheimium ad Callimach. Hymn. in Lavacr. Pallad. v. 13. Taylor. Et sic, sine ρ, bis exhibet Harpocration v. ἀλαβαστοθῆκαι h. l. laudans. Reisk.

Τούτους] Scil. fratres tuos, Æschinem et Aphobetum. Markland.

Γραμματέας] Nulla auctoritate, nullis rationibus, discedit ab omnibus ubique exemplaribus Wolfius noster. Restitue ex iis dictum satis cum amaritudine, ὑπογραμματέας. Miror sane ridiculam hanc Wolfii licentiam. Taylor.

Καὶ οὐδεμιᾶς] Punge cum accuratissimo Marklando: τούτους — τυχόντας ἀνθρώπους· καὶ οὐδεμιᾶς κακίας ταῦτα, ἀλλ᾽ οὐδὲ στρατηγίας γε ἄξια· πρεσβειῶν — ἠξιώσαμεν. Idem.

ταῦτα, ἀλλ᾽ [1] οὐδὲ στρατηγίας γε ἄξια—πρεσβειῶν, στρα-
τηγιῶν, τῶν μεγίστων τιμῶν ἠξιώσαμεν. εἰ τοίνυν μηδὲν
ὑμῶν ἠδίκει μηδεὶς, οὐχ ἡμεῖς χάριν ὑμῖν οὐδενὸς, ἀλλ᾽
ὑμεῖς ἡμῖν δικαίως ἂν ἔχοιτε τούτων. πολλοὺς γὰρ ὑμῶν
μᾶλλον ἀξίους τιμᾶσθαι παρέντες ἡμεῖς ὑμᾶς ἐσεμνύνομεν.
εἰ δὲ δὴ καὶ ἐν αὐτοῖς οἷς ἐτιμᾶσθε, ἠδίκηκέ τις ὑμῶν, καὶ
ταῦτα τοιαῦτα, πόσῳ μᾶλλον ἂν μισοῖσθε δικαίως, ἢ σώ-
ζοισθε; ἐγὼ μὲν οἶμαι πολλῷ. βιάσονται τοίνυν ἴσως, με-
γαλόφωνοι καὶ ἀναιδεῖς ὄντες, καὶ τὸ, συγγνώμη ἀδελφῷ
βοηθεῖν, προσειληφότες. ὑμεῖς δὲ μὴ ἡττᾶσθε, ἐκεῖνο ἐνθυ-
μούμενοι, ὅτι τούτοις μὲν, τούτου προσήκει φροντίζειν· ὑμῖν
δὲ, τῶν νόμων, καὶ ὅλης τῆς πόλεως, καὶ παρὰ πάντα,
τῶν ὅρκων, οὓς αὐτοὶ κάθησθε ὀμωμοκότες. καὶ γὰρ [2] εἴ
τινων δεδέηνται τουτονὶ σώζειν, πότερ᾽, ἂν μηδὲν ἀδικῶν
φαίνηται τὴν πόλιν, ἢ κἂν ἀδικῶν, σκοπεῖτε. εἰ μὲν [3] γὰρ
μὴ ἀδικῶν, κἀγὼ φημὶ δεῖν· εἰ δ᾽ ὅλως κἂν ὁτιοῦν, ἐπιορ-
κεῖν δεδέηνται. [4] οὐ γὰρ εἰ κρύβδην ἐστὶν ἡ ψῆφος, λήσει
τοὺς θεούς· ἀλλὰ [5] καὶ τοῦτο, καὶ πάντων ἄριστα ὁ τιθεὶς
τὸν νόμον εἶδε, [6] τὸ κρύβδην ψηφίζεσθαι. διὰ τί; ὅτι
τούτων μὲν οὐδεὶς εἴσεται τὸν ἑαυτῷ κεχαρισμένον ὑμῶν· οἱ
416 θεοὶ δὲ εἴσονται καὶ τὸ δαιμόνιον, τὸν μὴ τὰ δίκαια ψηφι-

[1] οὐδέ γε στρατηγίας [2] εἰ τινῶν [3] γὰρ ἂν *μηδὲν ἀδικῶν [4] οὐδὲ γὰρ, [5] Deest καί. [6] τοῦ

Εἰ δὲ δὴ καὶ ἐν] Hermogenes de Ideis Oratt. Tom. II. bis hunc locum laudat: εἰ δὲ δὴ καὶ ἐν αὐτοῖς, οἷς ἐτιμᾶσθε, ἠδίκηκέ τις ὑμῶν, καὶ ταῦτα τοιαῦτα, πόσῳ μᾶλλον μισοῖσθ᾽ ἂν διὰ ταῦτα δικαίως, ἢ σώζοισθε; εἶτά ἐστιν ὁ ἀπόλυτος μερισμὸς, οὐδὲν ἄλλ᾽ ἢ ἐπίκρισις ὤν· οἷον ἐγὼ μὲν οἶμαι πολλῷ. Pag. 353. Rursus 358. εἰ δὲ καὶ ἐν αὐτοῖς, οἷς ἐτιμᾶσθε, ἠδίκηκέ τις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον μισοῖσθ᾽ ἂν, ἢ σώζοισθε δικαίως; εἶτα ἡ ἐνδοίασις μετ᾽ ἐπικρίσεως· ἐγὼ μὲν οἶμαι πολλῷ. Idem.

Τοιαῦτα] F. καὶ ταῦτα τὰ τοιαῦτα, *præsertim in talibus* et tantis *rebus.* Markl.

Πόσῳ] Potius πῶς οὐ μᾶλλον ἂν μισοῖσθε δικαίως, ἢ σώζοισθε; Ita marg. Benenati; atque emendatissima exemplaria, Harl. et Aug. Taylor.

Καὶ τὸ] *Et illud jactantes,* nempe, *est venia fratri opitulari.* Subaudi ἐστὶ ad συγγνώμη. Auger.

Συγγνώμην ἀδελφῷ βοηθεῖν] S. εἶναι. Videtur παροιμιῶδες εἶναι. Wolf. Lege συγγνώμη, uti habet margo Benenati, licet solus. Effatum illud, et quod Terentius vocat *honestam orationem,* (non enim, ut Wolfius, est Adagium aliquod) sæpius proferentes: *Ignoscendum est, si quis fratri opitulari nitatur.* Taylor.

Καὶ γὰρ] *Et enim si isti rogarunt vestrum aliquos.* Auger.

Εἶδε] F. διεῖλε, ut c. Aristocrat. p. 637. 13. Ed. Reisk. Vel εἶπε, ut hac Orat. §. γ΄. *in fin.* ὁ μέντοι τὸν νόμον τιθεὶς — ἁπλῶς εἶπε etc. Markland.

Ὅτι τούτων μὲν κ. τ. λ.] *Quia nemo reus sciturus est, quis vestrum sibi gratiam contulerit.* ubi etiam αὐτῷ dicere poterat, hoc est, *quis vestrum ipsi suffragio suo indulserit.* ἑαυτῷ enim χαρίζεσθαι cum dico, hoc intelligi volo, *ipsum animo suo obsequi.* atque ita composita pronomina pro simplicibus, et simplicia pro compositis accipiuntur. *Ex edit.* Hervag.

Οἱ θεοὶ δὲ εἴσονται καὶ τὸ δαιμόνιον] Post deos, τὸ δαιμόνιον, ut majus numen dixit.

σάμενον. παρ' ὧν κρεῖττόν ἐστιν ἑκάστῳ τὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας τοῖς παισὶ καὶ ἑαυτῷ, τὰ δίκαια γνόντα καὶ τὰ προσήκοντα, περιποιήσασθαι, ἢ τὴν ἀφανῆ καὶ ἄδηλον χάριν [1]τούτοις καταθέσθαι, καὶ ἀφεῖναι τοῦτον, ὃς αὐτὸς ἑαυτοῦ καταμεμαρτύρηκε.

ξθ'. Τίνα γὰρ, Αἰσχίνη, μάρτυρα μείζω παράσχωμαι τοῦ πολλὰ καὶ δεινὰ πεπρεσβεῦσθαί σοι, ἢ σε κατὰ σεαυτοῦ; ὃς γὰρ ᾠήθης χρῆναι τὸν φανερόν τι ποιῆσαι βουληθέντα τῶν σοὶ πεπρεσβευμένων, τηλικαύτῃ καὶ τοιαύτῃ συμφορᾷ περιβαλεῖν, δῆλον ὅτι δεινόν ἄν τι παθεῖν σαυτὸν ἤλπιζες, εἰ πύθοινθ' οὗτοι τὰ πεπραγμένα σοι. τοῦτο τοίνυν, ἄνπερ ὑμεῖς εὖ φρονῆτε, καθ' αὐτοῦ συμβήσεται τούτῳ πεπρᾶχθαι, οὐ μόνον κατὰ τοῦθ', ὅτι παμμέγεθες σημεῖόν ἐστι τῶν πεπρεσβευμένων· ἀλλ' ὅτι καὶ [2]κατηγορῶν, ἐκείνους τοὺς λόγους εἶπεν, οἳ κατ' αὐτοῦ νῦν ὑπάρξουσιν. ἃ γὰρ ὡρίσω σὺ δίκαια, ὅτε Τίμαρχον ἔκρινες, [3]ταῦτα δήπου ταὐτὰ καὶ κατὰ σοῦ προσήκει τοῖς ἄλλοις ἰσχύειν. [4]ἔλεγε τοίνυν τότε πρὸς τοὺς δικαστὰς, ὅτι Ἀπολογήσεται δὲ Δημοσθένης ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ κατηγορήσει τῶν ἐμοὶ πε-

[1] τούτοις χάριν [2] κατηγορῶν *ἐκείνου, [3] ταὐτὰ δήπου ταῦτα [4] *ἔλεγες

Cum enim τὸ δαιμόνιον καὶ τὸ θεῖον dicebant, *deum supremum, divinitatemque mundi moderatricem* intelligebant. Sed et philosophi *deos* cum dicebant, *numina vulgi opinione consecrata* significabant, Dei vero appellatione unum intelligi, supremumque numen dignum esse censebant, cujus imperio et potestate omnia administrarentur, id cum Macrobius docuit, tum vero Plato in epistolis. Plura Bud. in Comment. Idem.

Ἢ τὴν ἀφανῆ καὶ ἄδηλον χάριν τούτοις καταθέσθαι] Id est, *quam ab istis occultam et incertam gratiam inire*, a reo scilicet absoluto, et ab ejus amicis, qui ignorabunt damnantes et absolventes. passiva voce usus est verbo κατατίθημι, quo Lucianus quoque pro *rependere gratiam*, et *paria facere* sæpe utitur. Idem Demosthenes alibi, οἰόμενος εἰς τὴν ἄνθρωπον χάριν καταθήσεσθαι, *existimans a muliere gratiam se initurum*, hoc est, καταχαριεῖσθαι. Latine *collocare gratiam* dicitur. Idem.

ξθ'. Τίνα] F. Τίνα γὰρ ἂν, Αἰσχίνη, κ.τ.λ. propter παράσχωμαι. Markland.

Πεπρεσβεῦσθαί σοι] Puto παραπεπρεσβεῦσθαί σοι. Alioquin ineptum esset τὸ πολλά. Jurin. Similiter etiam infra §. ογ'. *ad init.* erratum esse arbitror: Ἄνθρωπος πολλὰ καὶ δεινὰ πρεσβεύσας. Interea tamen minus necessaria conjectura illa Lambini, v. 8. φανερόν τι ποιῆσαι — τῶν σοὶ πεπρεσβευμένων, ubi commendavit παραπρεσβευμένων (voluit dicere παραπεπρεσβευμένων), atque etiam, quæ mihi olim placebat, v. 13. παμμέγεθες σημεῖον τῶν παραπεπρεσβευμένων. Licet hoc potius mutari debuit, quam illud. Taylor.

Ταῦτα δήπου ταὐτὰ] Αὐτὰ δήπου ταῦτα. Wolf. Ταὐτὰ δήπου ταῦτα Cod. Aug. Cæteri omnes, tam cusi, quam manu exarati, (a qua lectione tacitus abire non debuit Wolfius in sua Impressione) ταῦτα δήπου ταῦτα cum emphasi et quadam vehementia. Taylor.

Τοῖς ἄλλοις] F. παρὰ τοῖς ἄλλοις. Markland.

Δὲ Δημοσθ.] Exsulare debere videtur istud δέ. Jurin. Deest quidem in Reg. *a*. Sed non recte. Vide præstantissimum D'Orvillium ad Chariton. Aphrodis. VII. 1. fin. Verba enim ita non sunt

πρεσβευμένων· εἶτα ἂν ὑμᾶς ἀπαγάγῃ τῷ λόγῳ, νεανιεύσεται, καὶ περιιὼν ἐρεῖ, πῶς; τί; τοὺς δικαστὰς ἀπαγαγὼν ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως, ᾠχόμην τὸ πρᾶγμα αὐτῶν ὑφελόμενος. μὴ σύ γε· ἀλλ' ὑπὲρ ὧν ἀγωνίζῃ, ὑπὲρ τούτων ἀπολογοῦ —. τότε δὲ, ἡνίκα ἐκεῖνον ἔκρινες, ἐξῆν σοι κατηγορεῖν καὶ λέγειν ὅ, τι ἐβούλου. ἀλλὰ μὴν, καὶ ἐπὶ τοῖς δι-
417 κασταῖς ἔλεγες, οὐδένα μάρτυρα ἔχων, ἐφ' οἷς ἔκρινες τὸν ἄνθρωπον, παρασχέσθαι,

Φήμη δ' οὔτις πάμπαν ἀπόλλυται, ἥν τινα πολλοὶ
Λαοὶ [1]φημίζωσι· [2]θεός νυ τίς ἐστι καὶ αὐτή.

οὐκοῦν, Αἰσχίνη, καὶ σὲ πάντες οὗτοι χρήματα ἐκ τῆς πρεσβείας [3]φασὶν εἰληφέναι· ὥστε καὶ κατὰ σοῦ δήπουθεν

Φήμη δ' οὔτις πάμπαν ἀπόλλυται, ἥν τινα πολλοὶ
Λαοὶ [4]φημίζωσιν.

ὅσῳ γὰρ αὖ σε πλείους ἢ ἐκεῖνον αἰτιῶνται, θεώρησον ὡς

[1] φημίξωσι [2] θεός νύ τίς ἐστι [3] φασὶν ἐκ τῆς πρεσβείας [4] φημίξωσι. θεός νύ τις ἐστὶ καὶ αὐτή. ὅσῳ

accipienda: ἔλεγε τότε, ὅτι ἀπολογήσηται Δημοσθένης — *Tum dixit, quod Demosthenes defensionem parabit*, vel, *Demosthenem defensurum esse*. Verum hoc potius pacto: scil. ἔλεγε τότε, ὅτι — (*Tum hac oratione usus est*, nempe) "Ἀπολογήσεται δὲ Δημοσθένης — Ea nempe voluit putari *ipsissima* verba Æschinis, et sunt: quæ, juxta distinctionem Italici Interpretis, continuantur usque ad vocem ἀπολογοῦ." v. 5. p. seq. Taylor.

Τῷ λόγῳ] Futilis Versio, *a causa abduxerit*. Quæ si mens Demosthenis fuisset, scripsisset procul dubio eadem syntaxi, qua statim scribit, τοὺς δικαστὰς ἀπαγαγὼν ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως. Recte Anonymus Interpres: *si vos* orando *seduxerit*. Taylor.

Πῶς; τί;] Est dialogus inter Demosthenem et ipsius amicos. *Quomodo res peracta est? quid egisti?* Deinde responsio Demosthenis. Auger.

Μὴ σύ γε] Wolfius, *nequaquam vero*. Potius, *Tu ne ita feceris*. Jurin. Est Demosthenis orationem convertentis ad Æschinem. Auger.

Ὑπὲρ — ὑπὲρ] Melius utroque in loco περὶ cum MSS. Taylor.

Τὸν ἄνθρωπον παρασχέσθαι] Dubia est Distinctio, utrum ἔκρινες τὸν ἄνθρωπον, an, παρασχέσθαι τὸν ἄνθρωπον. Sed quia Æschines Fama nititur, loco Testium, legendum videtur: ἐφ' οἷς ἔκρινες τὸν ἄνθρωπον, τὴν φήμην παρασχέσθαι. Ut enim in Orat. Æschinis (aliter enim dixisse, quam scripsisse, probabile est) hæc verba ipsa non sint, sententia tamen est eadem. Quare vertere malim: *Atqui et apud judices dicebas, Te, qui nullo teste crimen homini objectum probare posses, Famam testem producere*. Wolf. Et meo quidem judicio emendatius: quia Æschines loco testium famæ innixus est. Brook. Male Wolfius: *Quin et ad judices dicebas, Te, qui nullum actionis tuæ testem haberes, ipsum hominem exhibere*. Transferendum potius: *Quin et apud judices, cum earum rerum, quarum hominem accusabas, testem omnino nullum posses exhibere, dicebas*. Jurin.

Τὸν ἄνθρωπον, παρασχέσθαι] Aliter distinxit Wolfius, sed non bene. Markland. Recte etiam Ulpianus: Οὐδένα μάρτυρα δυνάμενος παρασχέσθαι ἐπὶ τούτοις, ἐφ' οἷς Τίμαρχον ἔκρινες. Taylor.

Φημίζωσι] Codd. MSti, et Impressi, pariter ut in Orat. Æschinea, περὶ παραπρ. φημίξωσι vel φημίξουσι. Ita fere variatur in illa altera c. Timarch. Atque etiam eadem est inconstantia scribendi in MStis Hesiodi. Idem.

ἔχει. τὸν μὲν Τίμαρχον, οὐδ' οἱ πρόσχωροι πάντες ἐγίγνωσκον· ὑμᾶς δὲ τοὺς πρέσβεις, οὐδεὶς Ἑλλήνων, οὐδὲ Βαρβάρων ἔσθ' ὅς τις οὐ φησὶ χρήματα ἐκ τῆς πρεσβείας εἰληφέναι. ὥστ' [1]εἴπερ ἀληθὴς ἡ φήμη, καὶ καθ' ὑμῶν ἐστιν ἡ παρὰ τῶν πολλῶν. ἣν ὅτι πιστὴν εἶναι δεῖ, καὶ [2]θεός νυ τὶς ἐστὶ καὶ αὐτὴ, καὶ ὅτι σοφὸς ἦν ὁ ποιητὴς ὁ ταῦτα ποιήσας, σὺ διώρισας αὐτός.

ὁ. Ἔτι τοίνυν ἰαμβεῖα δήπου συλλέξας ἐπέραινεν· οἷον,

Ὅς τις δ' ὁμιλῶν ἥδεται κακοῖς ἀνὴρ,
Οὐ πώποτ' ἠρώτησα· γιγνώσκων, ὅτι
Τοιοῦτός [3]ἐστιν οἷς περ ἥδεται ξυνών.

εἶτα τὸν εἰς [4]τοὺς ὄρνις εἰσιόντα, καὶ μετὰ Πιτταλάκου περιιόντα, καὶ τοιαῦτ' εἰπὼν, ἀγνοεῖτ', ἔφη, ποῖόν τινα ἡγεῖσθαι δεῖ; οὐκοῦν, Αἰσχίνη, καὶ κατὰ σοῦ τὰ ἰαμβεῖα ταῦθ' ἁρμόσει νῦν ἐμοί· κἂν ἐγὼ λέγω πρὸς τούτους, ὀρθῶς καὶ προσηκόντως ἐρῶ. ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται, καὶ [5]ταῦτὰ πρεσβεύων Φιλοκράτει, οὐ πώποτ' ἠρώτησα, γινώσκων, ὅτι ἀργύριον εἴληφεν οὗτος, ὥσπερ Φιλοκράτης ὁ ὁμολογῶν. λογογράφους τοίνυν καὶ σοφιστὰς ἀποκαλῶν τοὺς ἄλλους, καὶ ὑβρίζειν πειρώμενος, αὐτὸς ἐξελεγχθήσεται τούτοις 418
ὧν ἔνοχος. ταῦτα μὲν γὰρ τὰ ἰαμβεῖα ἐκ Φοίνικός ἐστιν Εὐριπίδου. τοῦτο δὲ τὸ δρᾶμα, οὐδεπώποτε, οὔτε Θεόδωρος, οὔτε Ἀριστόδημος ὑπεκρίνατο, οἷς οὗτος τὰ τρίτα λέγων

[1] εἴπερ ἐστὶν ἀληθὴς [2] θεός νύ τίς ἐστι [3] ἐστιν ἕκαστος οἷςπερ [4] τὰς [5] ταῦτα

Ἀληθὴς] Restitue verbum cum Ulpiano et plurimis membranis : ὥστ' εἴπερ ἐστὶν ἀληθὴς ἡ φήμη. Idem.

Ὁ ποιητὴς] Abest ab uno exemplari. Cur non ab omnibus? Age consule auriculas, et judica : Σοφὸς ἦν ὁ ταῦτα ποιήσας. Et, Σοφὸς ἦν ὁ ποιητὴς, ὁ ταῦτα ποιήσας. Existimavit sedulus glossographus, lectorem latere potuisse notionem τοῦ ποιεῖν, i. e. *versus facere:* adeoque exadversum his verbis ὁ ποιήσας, admonuit, idem id esse, ac si scripsisset Auctor ὁ ποιητής. Idem.

ὁ. Τοιοῦτος] Malim Τοιοῦτός ἐσθ' οἷοισπερ, ut et in Timarchea notavi. Wolf. Ita Markland.

Εἶτα τὸν τοὺς] Lego, εἶτα τὸν ὡς τοὺς ὄρνις, aut potius, ὄρνεις. Wolf. Vid. Var. Lect.

Ὄρνις] Dicitur pro ὄρνιθας. Hic, *gallos gallinaceos.* Ludus erat quidam Athenis in quo galli gallinacei pugnantes inter se committebantur. Auger.

Τὰ τρίτα λέγων] Egregie explicat eruditissimus Valesius, dum commentatur ad pag. 197. Notarum Maussaci. Similiter H. Stephanus Thes. L. Gr. Tom. I. col. 104. qui etiam anticipavit solertem illam conjecturam Valesii in hoc loco Plutarchi de Rep. bene gerenda, scil. Ἄτοπον γάρ ἐστι, τὸν ἐν τραγῳδίᾳ πρωταγωνιστὴν Θεόδωρον ἢ Πῶλον ὄντα μισθωτῷ τῷ τὰ τρίτα (non τρία) λέγοντι πολλάκις ἕπεσθαι καὶ προσδιαλέγεσθαι ταπεινῶς, ἂν ἐκεῖνος ἔχῃ τὸ διάδημα καὶ τὸ σκῆπτρον. Adjungere liceat Ulpianum ad Orat. de Pace, prout optime emendatur a Lambino : Οἱ ἀρχαῖοι ὑποκριτὰς ἐκάλουν τοὺς

διετέλεσεν, ἀλλὰ Μόλων ἠγωνίζετο, καὶ εἰ δή τις ἄλλος τῶν παλαιῶν ὑποκριτῶν· Ἀντιγόνην δὲ Σοφοκλέους, πολλάκις μὲν Θεόδωρος, πολλάκις δὲ Ἀριστόδημος ὑποκέκριται, ἐν ᾗ πεποιημένα ἰαμβεῖα καλῶς καὶ συμφερόντως ὑμῖν πολλάκις οὗτος εἰρηκὼς, καὶ ἀκριβῶς ἐξεπιστάμενος, παρέλιπεν. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι ἐν [1]πᾶσι τοῖς δράμασι τοῖς τραγικοῖς, ἐξαίρετόν ἐστιν, ὥσπερ γέρας [2]τί, τοῖς τριταγωνισταῖς, τὸ, τοὺς τυράννους, καὶ τοὺς τὰ σκῆπτρα ἔχοντας εἰσιέναι. ταῦτα τοίνυν ἐν τῷ δράματι τούτῳ σκέψασθε, ὁ Κρέων Αἰσχίνης οἷα λέγων πεποίηται τῷ ποιητῇ· ἃ οὔτε πρὸς [3]αὐτὸν οὗτος ὑπὲρ τῆς πρεσβείας διελέχθη, οὔτε πρὸς τοὺς δικαστὰς εἶπε. λέγε.

ΙΑΜΒΕΙΑ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΕΞ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ.

Ἀμήχανον δὲ παντὸς ἀνδρὸς ἐκμαθεῖν
Ψυχήν τε καὶ φρόνημα καὶ γνώμην, πρὶν ἂν
Ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν ἐντριβὴς φανῇ.
Ἐμοὶ γὰρ, ὅς τις πᾶσαν εὐθύνων πόλιν,
Μὴ τῶν ἀρίστων ἅπτεται βουλευμάτων,
Ἀλλ' ἐκ φόβου του γλῶσσαν ἐγκλείσας ἔχει,
Κάκιστος εἶναι νῦν τε καὶ πάλαι δοκεῖ.
Καὶ μεῖζον' ὅστις ἀντὶ τῆς αὐτοῦ πάτρας
419 Φίλον νομίζει, τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω.
Ἐγὼ γὰρ, ἴστω Ζεὺς ὁ πάνθ' ὁρῶν ἀεὶ,
Οὔτ' ἂν σιωπήσαιμι, τὴν ἄτην ὁρῶν
Στείχουσαν ἀστοῖς ἀντὶ τῆς σωτηρίας·

[1] ἅπασι [2] τι [3] αὐτὸν

νῦν κωμῳδοὺς καὶ τραγῳδοὺς λεγομένους· οὗτοι δὲ ἦσαν τρεῖς, ὁ μὲν πρωταγωνιστὴς, ὁ δὲ δευτεραγωνιστὴς, ὁ δὲ τριταγωνιστής. Et tamen, licet Tertianus ille Actor infimæ erat conditionis, Æschines noster, qui istas partes egit, Creontem in Tragœdia fingitur repræsentasse. Id enucleabit Scriptor vetustissimus, ὁ τὰς θεατρικὰς ἱστορίας συγγράψας, ab Ulpiano in hoc loco conservatus : διὰ τοῦτο τοῖς τριταγωνισταῖς τὰς ὑποκρίσεις τῶν δυναστευόντων παρέχεσθαι, ἐπειδὴ ἧττόν ἐστι παθητικὰ τὰ ὑπέρογκα. Ita corrigerem, non, uti edi solet, ἧττόν ἐστι παθητικὰ καὶ ὑπέρογκα. Nam Longinus : Ἐγκώμια, καὶ τὰ Πομπικὰ καὶ Ἐπιδεικτικὰ τὸν μὲν ὄγκον καὶ τὸ ὑψηλὸν ἐξ ἅπαντος περιέχει, πάθους δὲ χηρεύει κατὰ τὸ πλεῖστον. §. 8. Taylor.

Τοὺς τυράννους — εἰσιέναι] Si recte habet εἰσιέναι, transitivum hic videri potest, εἰσιέναι τοὺς τυράννους, *intrare tyrannos,* i. e. *intrando agere,* vel, *exhibere tyrannos,* ut *saltare Cyclopa,* pro, *saltando exhibere Cyclopa,* apud Horatium. Sin neutrum sit εἰσιέναι, hoc modo supplenda erit Constructio : ἐξαίρετόν ἐστιν — τὸ [αὐτοὺς ὄντας] τοὺς τυράννους, καὶ τοὺς τὰ σκῆπτρα ἔχοντας εἰσιέναι. Quod verius. Markl.

Οἷα λέγων] *Qualia dicens inductus est a Poeta.* Auger.

Ἀμήχανον κ. τ. λ.] Vers. 175 seq. ed. Brunck.

Οὐδαμοῦ] *Nullius,* nempe, *pretii.* Aug.

Οὔτ' ἂν φίλον ποτ' ἄνδρα δυσμενῆ χθονὸς
Θείμην ἐμαυτῷ, τοῦτο γιγνώσκων, ὅτι
Ἥδ' ἐστὶν ἡ σώζουσα, καὶ ταύτης ἔπι
Πλέοντες ὀρθῆς, τοὺς φίλους ποιούμεθα.

οά. Τούτων οὐδὲν [1] Αἰσχίνης εἶπε πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ πρεσβείᾳ, ἀλλ' ἀντὶ μὲν τῆς πόλεως, τὴν Φιλίππου ξενίαν, καὶ φιλίαν, [2] πολλῷ μείζονα ἡγήσατο αὐτῷ, καὶ λυσιτελεστέραν, ἐῤῥῶσθαι πολλὰ φράσας τῷ σοφῷ Σοφοκλεῖ. τὴν δὲ ἄτην ὁρῶν στείχουσαν ὁμοῦ, τὴν ἐπὶ Φωκέας [3] στρατείαν, οὐ προεῖπεν, οὐδὲ προεξήγγειλεν, ἀλλὰ τοὐναντίον, συνέκρυψε, καὶ συνέπραξε, καὶ τοὺς βουλομένους εἰπεῖν διεκώλυσεν, οὐκ ἀναμνησθεὶς, ὅτι ἥδ' ἐστὶν ἡ σώζουσα, καὶ ταύτης ἔπι τελοῦσα μὲν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ καθαίρουσα, καὶ καρπουμένη τὰς τῶν χρωμένων οἰκίας, ἐξέθρεψε τοσούτους τουτουσί· διδάσκων δ' ὁ πατὴρ γράμματα, ὡς ἐγὼ τῶν πρεσβυτέρων ἀκούω, πρὸς τῷ τοῦ Ἥρωος τοῦ ἰατροῦ, ὅπως ἠδύνατο, ἀλλ' οὖν ἐν ταύτῃ γε ἔζη· ὑπογραμματεύοντες δὲ οὗτοι, καὶ ὑπηρετοῦντες ἁπάσαις ταῖς ἀρχαῖς, ἀργύριον εἰλήφεσαν, καὶ τὸ τελευταῖον, ὑφ' ὑμῶν γραμματεῖς χειροτονηθέντες, δύ' ἔτη διετράφησαν ἐν τῇ Θόλῳ· πρεσβεύων δ'

[1] Αἰσχίνης οὐδὲν [2] πολλῷ καὶ μείζονα [3] στρατιὰν

οά. Ἐῤῥῶσθαι] *Valedicens Sophocli.* Divagatur Wolfius et nugatur Scholiastes. TAYLOR.

Ὁμοῦ] F. στείχουσαν ὁμοῦ τῇ — στρατείᾳ, vel στείχουσαν χθονὶ, τὴν — στρατείαν — MARKLAND.

Τὴν ἐπὶ Φ. στρατείαν] Potest accipi κατ' ἐπεξήγησιν. Sed quid si ὁμοῦ τῇ ἐπὶ Φωκέας στρατείᾳ? WOLF. Ita etiam legi voluit Vir celeberrimus in Animadvers. ad Chariton. pag. 540. TAYLOR.

Ἔπι τελοῦσα] Nonnulli conjunctim ἐπιτελοῦσα. Quos bene refutat Ulpianus. IDEM.

Οἰκίας] F. οὐσίας. Nisi sit, quale istud Lucæ XX. 47. οἳ κατεσθίουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν. MARKLAND.

Ἥρωος] Ἥρῳ Codd. Regg. α. δ. et, emendatiores cæteris, Harl. et Aug. Arridere forte potest quibusdam Lectio Obsop. et Ask. πρὸς τὸ Ἡρῷον τοῦ ἰατροῦ. Contra tamen explicat σχ. cui conjungas Meurs. Athen. Attic. III. 1. TAYLOR.

Ἰατροῦ] Subaudi ἱερῷ, *fano.* Quis sit *Heros ille medicus* ignoratur, nominatur *Calamites* in oratione pro Ctesiphonte. AUGER.

Ὅπως ἠδύνατο, ἀλλ' οὖν ἐν ταύτῃ γε ἔζη] *Ut poterat quidem, sed tamen in hac urbe vivebat.* ἀλλ' οὖν, ἀντὶ τοῦ, ὅμως dixit, vel ἀλλ' ὅμως potius. ac si diceret, ὅπως μὲν ἠδύνατο, ὅπως δ' οὖν ἐν ταύτῃ ἔζη. Cicero *at certe* eodem modo usus est, sed interpositis aliis verbis inter *at* et *certe*, ut adderet gratiam, ut pro Marcello: "Itaque illam tuam præclarissimam vocem invitus audivi, satis te diu vel naturæ vixisse, vel gloriæ. satis, si ita vis, fortasse naturæ, addo etiam, si placet, gloriæ. at id quod maximum est, patriæ certe parum." προστιθείην δ' ἂν εἰ οὕτω δοκεῖ σοι καὶ εὐδοξίᾳ. τῇ δὲ πατρίδι τὸ μέγιστον, ὀλίγον γε, vel, ὅμως μέντοι ὃ δὴ μέγιστον, τῇ πατρίδι γε ὀλίγον. Dicitur et ἀλλ' ὅμως, et ὅμως δ' οὖν. Idem Demosthenes in eadem, ὅμως δ' οὖν ἔτι καὶ τόδε ἀκούσατε. *Ex edit.* HERVAG.

Θόλῳ] Laudat Harpocr. ex Orat. π. Παραπρεσβ. Et occurrit etiam infra, §. σπ́. fin. De hac voce, fere nihil habeo,

ἀπέσταλτο νῦν οὗτος ἐκ [1] ταύτης. τούτων οὐδὲν ἐσκέψατο, οὐθ' ὅπως [2] ὀρθὴ πλεύσεται, προείδετο, ἀλλ' ἀνέτρεψε,
420 καὶ κατέδυσε, καὶ τὸ καθ' αὐτὸν, ὅπως ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς ἔσται, παρεσκεύασεν. εἶτ' οὐ σὺ σοφιστὴς καὶ πονηρός γε; οὐ σὺ λογογράφος, καὶ θεοῖς ἐχθρός; ὃς, ἃ μὲν πολλάκις ἠγωνίσω καὶ ἀκριβῶς ἐξηπίστασο, ὑπερέβης· ἃ δὲ οὐδεπώποτε ἐν τῷ βίῳ ὑπεκρίνω, ταῦτα ζητήσας ἐπὶ τῷ τῶν πολιτῶν βλάψαι τινὰ, εἰς μέσον ἤνεγκας;

οβ'. Φέρε δὴ καὶ περὶ τοῦ Σόλωνος ὃν εἶπε λόγον, σκέψασθε. ἔφη γὰρ τὸν Σόλωνα ἀνακεῖσθαι τῆς τῶν τότε δημηγορούντων σωφροσύνης παράδειγμα, εἴσω τὴν χεῖρα ἔχοντα ἀναβεβλημένον, ἐπιπλήττων [3] τί καὶ λοιδορούμενος τῇ τοῦ Τιμάρχου προπετείᾳ. καί τοι τὸν μὲν ἀνδριάντα τοῦτον οὔπω πεντήκοντα ἔτη φασὶν ἀνακεῖσθαι Σαλαμίνιοι· ἀπὸ Σόλωνος δὲ, ὁμοῦ διακόσιά ἐστιν ἔτη καὶ τεττα-

[1] ταύτης αὐτῆς. [2] ὀρθὴ πλευσεῖται [3] τι

quod adjiciam exquisitæ doctrinæ H. Stephani Thes. Gr. L. T. I. col. 1573. qui omnia, quæ ad hanc vocem spectant, congessit ex Lexicis antiquis, ex Servio et Ulpiano nostro, aliisque Scriptoribus. Videtur Camera fuisse fornicata, ea fere figura, qua effigiebantur in sæculis sequentibus Ædes Capitulares in Ecclesiis et Monasteriis. Apud antiquos hic congregabantur, alebantur, et fortasse erudiebantur quoque, Ædium Sacrarum ministri famulique. Et, ut apparet, unumquodque Templum suam Tholon habebat, in qua Pueruli literis operam darent. Ἐν δὲ τῇ Θόλῳ τοῦ Πτῴου Ἀπόλλωνος μαθών τις ὑμῶν ἐνέγραψεν, Ἀχιλλεὺς καλός. Ita in schedis meis annotatum reperi ex Auctore, cujus nomen elapsum est: sive Synesius fuerit, ut arbitror fuisse, sive quispiam alius. De Tholo plurima etiam collegit diligentissimus I. Meursius Ceramici Cap. 7. ut alios prætermeam. TAYLOR.

Ὀρθῇ] Ταύτης ἔπι.

Πλέοντες ὀρθῆς habet Poeta. WOLF. F. ἐπ' ὀρθῆς. Vid. supra v. 3. p. præc. MARKLAND. Ὀρθὴ in recto casu excuderunt Parisienses. TAYLOR.

Εἶτ' οὐ σὺ κ. τ. λ.] Ita distinguendum: εἶτ' οὐ σὺ σοφιστής; καὶ πονηρός γε. οὐ σὺ λογογράφος; καὶ θεοῖς ἐχθρός. *Nonne Tu igitur literator es? Immo et improbus quidem. Nonne Tu scriptor Orationum? et quidem Diis invisus: qui*—Verba, καὶ πονηρός γε, et, καὶ θεοῖς ἐχθρὸς, sunt responsa ipsius Demosthenis. MARKLAND. Vulgo enim hæc omnia velut una continua interrogatio, sine interjecta responsione efferuntur. REISK.

οβ'. Εἴσω τὴν χεῖρα ἔχοντα ἀναβεβλημένον] Ἀντὶ τοῦ, εἴσω τῆς ἀναβολῆς τῆς ἐσθῆτος. Sic Plato in Theæteto: ἀναβάλλεσθαι δ' οὐκ ἐπισταμένου ἐπὶ δεξιὰ ἐλευθέρως. Et Athenæus l. 1. Ἔμελε τοῖς παλαιοῖς, καὶ τοῦ κοσμίως ἀναλαμβάνειν τὴν ἐσθῆτα, καὶ τοὺς μὴ τοῦτο ποιοῦντας ἔσκωπτον. WOLF. Conjunge Vales. ad Excerpt. Polyb. pag. 34. Recte autem mihi videor distinxisse: εἴσω τὴν χεῖρα ἔχοντα, ἀναβεβλημένον: Quasi diceres: *Stat Solo paludatus*, vel *tunicatus, manum intra vestem habens.* Hoc neglexit in versione Wolfius, quia non intellexit. Eo *habitu* erat Solo. Adjuvat iste locus Plutarchi in Phocione T. IV. pag. 179. οὐδὲ ἐκτὸς ἔχοντα τὴν χεῖρα τῆς περιβολῆς ὅτε τύχοι περιβεβλημένος. Et ex his locis inter se collatis lucis aliquantulum fœnerabitur Suidas: Ἀναβάλλεσθαι τὸ ἱμάτιον οἱ Ἀττικοὶ, οὐ Περιβάλλεσθαι λέγουσιν. TAYLOR.

Ἀπὸ Σόλωνος] Utrum a *nato*, an *mortuo*, an *florente*? In quo genere loquendi sæpe haud injuria majorum Scriptorum diligentiam requiras. WOLF. Recte. Meursius non animadvertit hanc inconstantiam veterum Scriptorum: adeoque retro computando ad Olymp. XLVI. 3. (quo tempore Solo Rempublicam istam

ῥάκοντα, εἰς τὸν [1] νυνὶ χρόνον. ὥσθ' ὁ δημιουργὸς, ὁ τοῦτο πλάσας τὸ σχῆμα, οὐ μόνον οὐκ αὐτὸς ἦν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ἀλλ' οὐδ' ὁ πάππος αὐτοῦ. τοῦτο μὲν τοίνυν εἶπε τοῖς δικασταῖς, καὶ ἐμιμήσατο· ὃ δὲ τοῦ σχήματος ἦν τούτου πολλῷ τῇ πόλει λυσιτελέστερον, τὸ τὴν ψυχὴν [2] τοῦ Σόλωνος ἰδεῖν, καὶ τὴν διάνοιαν, ταύτην οὐκ ἐμιμήσατο, ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον. ἐκεῖνος μέν γε, ἀφεστηκυίας Σαλαμῖνος Ἀθηναίων, καὶ θάνατον [3] τὴν ζημίαν ψηφισαμένων, ἄν τις εἴπῃ κομίζεσθαι, τὸν ἴδιον κίνδυνον ὑποθεὶς, ἐλεγεῖα ποιήσας ᾖδε, καὶ τὴν μὲν χώραν ἔσωσε τῇ πόλει, τὴν δ' ὑπάρχουσαν αἰσχύνην ἀπήλλαξεν· οὗτος δὲ, ἣν [4] ὁ Βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες ὑμετέραν ἔγνωσαν, Ἀμφίπολιν, ταύτην ἐξέδωκε, καὶ ἀπέδοτο, καὶ τῷ ταῦτα γράφοντι συνεῖπε Φιλοκράτει. [5] ἄξιόν γε. οὐ γὰρ ἦν Σόλωνος αὐτῷ 421
μεμνῆσθαι. καὶ οὐ μόνον ἐνταῦθα ταῦτ' ἐποίησεν, ἀλλὰ κἀκεῖσε ἐλθὼν, οὐδὲ τοὔνομα ἐφθέγξατο τῆς χώρας, ὑπὲρ ἧς ἐπρέσβευε. καὶ ταῦτα αὐτὸς ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς. μέμνησθε γὰρ δήπου λέγοντ' αὐτὸν, ὅτι [6] περὶ Ἀμφιπόλεως εἶχον μὲν κἀγὼ λέγειν· ἵνα δ' ἐγγένηται Δημοσθένει περὶ αὐτῆς εἰπεῖν, παρέλιπον. ἐγὼ δὲ παρελθὼν, οὐδὲν ἔφην [7] τούτων ὧν ἐβούλετο εἰπεῖν πρὸς Φίλιππον, ἐμοὶ παραλιπεῖν· θᾶττον γὰρ ἂν τοῦ αἵματος, ἢ λόγου μεταδοῦναί τινι· ἀλλ', οἶμαι, [8] τὸν χρήματ' εἰληφότα, οὐκ ἦν ἀντιλέγειν πρὸς Φίλιππον, τὸν ὑπὲρ τούτου δεδωκότα, ὅπως ἐκεί-

[1] νυνὶ παρόντα χρόνον [2] τὴν [3] [τὴν] [4] Deest articulus. [5] ἄξιόν γε (οὐ γάρ;) [6] περὶ δ' Ἀμφ. [7] τοῦτον [8] χρήματ' εἰληφότι

latis legibus ordinavit) deprehendit annos excurrisse CCLII. Ad quem fere computum Auctoris nostri textum conformari voluit. Vide ejus Solonem cap. extremo. Sed melius cum Wolfio cogites, Demosthenem rem liberius supputasse, et more rotundiore; Anni sc. sunt CCXL. præterpropter. Atque ea est vis τοῦ ὁμοῦ, ut alibi annotavimus, sc. ad Aristogit. I. pag. 785. 23. Ed. Reisk. TAYLOR. Corsinii Fast. Att. III. 101. A morte Solonis anni 214. σ. ἔτη καὶ μ. 240. σ. καὶ ν. Meurs. potius σ. καὶ ι. vel κ. vel potius ιδ. quod librarii oscitantia mox in μ. abiit. Hæc Corsinius l. c. TAYLOR in schedis.

Καὶ τὴν διάνοιαν ταύτην] Ita distinguas. MARKLAND.

Σαλαμῖνος] F. Σαλαμῖνος, καὶ Ἀθηναίων θάνατον, etc. IDEM.

Οὐ γὰρ] Distingue: ἄξιόν γε (οὐ γάρ;) ἦν Σόλωνος etc. Sic contra Androt. pag. 616. 16. Ed. Reisk. ὅμοιόν γε (οὐ γάρ;) τοῦτο etc. Distingui quoque potest: ἄξιόν γε (οὐ γὰρ ἦν;) Σόλωνος etc. Respondet nostrati locutioni: *Was it not?* Contra Aristocr. pag. 673. 19. ed. Reisk. καλά γε (οὐ γάρ;) ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, etc. ubi vide Cl. Taylorum, qui et ibi hujus loci meminit. Vid. et De Coron. §. μγ'. *ad init.* IDEM.

Οὐδὲν ἔφην τούτων] Malim τοῦτον. WOLF.

Οὐκ ἦν] F. οὐ χρῆν. MARKLAND.

νην μὴ ἀποδῷ. λέγε δή μοι λαβὼν καὶ τὰ τοῦ Σόλωνος ἐλεγεῖα ταυτί· ἵν' εἰδῆτε, ὅτι καὶ [1] ὁ Σόλων ἐμίσει τοὺς, οἷος οὗτος, ἀνθρώπους. οὐ λέγειν εἴσω τὴν χεῖρα ἔχοντα, Αἰσχίνη, δεῖ, οὔ· ἀλλὰ πρεσβεύειν εἴσω τὴν χεῖρα ἔχοντα. σὺ δ' ἐκεῖ προτείνας, καὶ ὑποσχὼν, καὶ καταισχύνας τούτους, ἐνθάδε σεμνολογῇ; καὶ λογάρια δύστηνα μελετήσας καὶ φωνασκήσας, οὐκ οἴει δίκην δώσειν τηλικούτων καὶ τοσούτων [2] ἀδικημάτων; κἂν πιλίδιον λαβὼν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν, περινοστῇς, καὶ ἐμοὶ [3] λοιδορῇ. λέγε σύ.

[1] Deest articulus. [2] ἀδικημάτων, ἂν [3] λοιδορῇ;

Ἐμίσει κ. τ. λ.] Id est, ἐμίσει τοὺς ἀνθρώπους [οἳ ἦσαν τοιοῦτοι] οἷος οὗτος [ἐστι]. Ita Æschines π. Παραπρεσβ. pag. 316. 11. ed. Reisk. τρισμυρίους κιναίδους, οἷός περ σύ. IDEM.

Οὐ λέγειν κ. τ. λ.] Tangit hunc locum Eustathius ad Iliad. Γ. 216. Χειρῶν κινήσει — ἣν Δημοσθένης μὲν ἐποιεῖτο, Αἰσχίνης δὲ ἀπέστεργεν, ὁ καὶ ἀκούσας ἐκ Δημοσθένους χρῆναι τοὺς Ῥήτορας πρεσβεύοντας ἔσω τὰς χεῖρας ἔχειν, οὐ μὴν ἐξ ἀνάγκης δημηγοροῦντας. Et Hermogenes quoque pag. 165. Edit. Porti. TAYLOR.

Κἂν πιλίδιον λαβὼν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν, περινοστῇς] Id est, *oberres, obambules, expatieris per urbem.* Hoc enim περὶ significat in compositione in quibusdam verbis. Synes. Theophilo, de vagis sacerdotibus compendia sua sacerdotiorum commutatione sectantibus: καρποῦνται δὲ τὰς τιμὰς, ἐκεῖ περινοστοῦντες ὅπου κερδαλεώτερον. Porro autem πιλίδιον hoc loco apud Demosthenem, τὴν ἐπιτηδευτὴν κόμην intelligo, id est, *adulterinam comam*, quem Latini uno verbo *galericulum* appellant, Tranquillus etiam *capillamentum*. dicitur Græce quoque φενάκη, a quo φενακισμὸς, et verbum φενακίζειν, pro *impostura* et *imponere*, quo Demosthenes identidem uti solet. *Ex edit.* HERVAG.

Πιλίδιον] "Quod Græci πῖλον, πιλίον, πιλίδιον dicunt, hoc Latini *pileum* et *pileolum* vocant. Pollux: οὐ μόνον δὲ πιλίδιον, ὁ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν ἐπιτιθέμενος πῖλος οὕτως ἐκαλεῖτο, ἀλλὰ καὶ ὁ παρὰ τοῖς ποσίν. Demosth. περὶ Παραπρεσβ. κἂν πιλίδιον λαβὼν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν, περινοστῇς. Budæus in Pandectis hunc Demosthenis locum exponens, τὴν ἐπιτηδευτὴν κόμην intelligit, quæ φενάκη etiam πρόσθετος et περίθετος κόμη dicitur. A quo ut invitus dissentiam, facit primum Interpres, deinde Aristophanes in Comœdia, quæ Ἀχαρνῆς inscribitur:

Εὐριπίδη, ἐπειδήπερ ἐχαρίσω μοι ταδὶ,
Κἀκεῖνά μοι δὸς τἀκόλουθα τῶν ῥακῶν,
Τὸ πιλίδιον περὶ τὴν κεφαλὴν τὸ Μύσιον.

Ex his vocibus, ἀκόλουθα τῶν ῥακῶν, ut πιλίδιον petasum exponas, necesse est: id quod etiam Glossographus agnoscit. Plato Πολιτ. γ. Ἐὰν δέ τις αὐτῷ μακρὰν δίαιταν προστάττῃ, πιλίδιά τε περὶ τὴν κεφαλὴν περιτιθείς. An ulla ægrotationis generi conveniat adulterina coma, cuivis perspicuum esse potest." Hæc BRODÆUS Miscell. I. 12. Confer et quæ Junius item II. Animadv. 6. Quicquid demum sit, sive, ut isti volunt, Demosthenes noster adversario suo molliciei notam his verbis inurere voluit, sive veræ sint hariolationes, quas Ulpianus produxit, liceat certe lectori ob oculos ponere, quæ Plutarchus in vit. Solon. pag. 180. T. I. Ed. Bryan. Ἐλεγεῖα δὲ κρύφα συνθεὶς, [Solo] καὶ μελετήσας, ὥστε λέγειν ἀπὸ στόματος, ἐξεπήδησεν εἰς τὴν ἀγορὰν ἄφνω πιλίον περιθέμενος. ὄχλου δὲ πολλοῦ συνδραμόντος, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν τοῦ κήρυκος λίθον, ἐν ᾠδῇ διεξῆλθε τὴν ἐλεγείαν, ἧς ἐστὶν ἀρχὴ,

Αὐτὸς κήρυξ ἦλθον ἀφ' ἱμερτῆς Σαλαμῖνος,
Κόσμον ἐπέων ᾠδὴν ἀντ' ἀγορῆς θέμενος.

An ad hanc historiam Demosthenes hic alludat, viderit Annotator, qui id asseruit ad Plutarchum. Interea tamen habet lector meus ex hac narratione Plutarchi, quod displicere non possit. TAYLOR.

Πιλίδιον λαβὼν] *Pileolum accipiens.* Misere se torquent commentatores ut hæc verba explicent, neque ulla mihi arridet eorum explicatio. Ego supposui, forte gratuito, πιλίδιον esse gestamen capitis cum actor versus in scena recitaret, et ad hanc mentem huncce locum verti. AUGER.

ΕΛΕΓΕΙΑ ΣΟΛΩΝΟΣ.

Ἡμετέρα δὲ πόλις, κατὰ μὲν Διὸς οὔποτ᾽ ὀλεῖται
Αἶσαν, καὶ μακάρων θεῶν φρένας ἀθανάτων.

ΕΛΕΓΕΙΑ ΣΟΛΩΝΟΣ] Solonis Poeticen sive usum in versibus pangendis prædicant præter alios Æschines c. Ctesiph. pag. 500. 1. ed. Reisk. qui eum vocat *ἄνδρα περὶ ποίησιν καὶ φιλοσοφίαν διατετριφότα*, et Plato in Timæo: *δοκεῖν οἱ τά τ᾽ ἄλλα σοφώτατον γεγονέναι Σόλωνα, καὶ κατὰ τὴν ποίησιν αὖ τῶν ποιητῶν πάντων ἐλευθεριώτατον.* De ea multi, inquam, scripsere, et nonnulli quædam citaverunt. Vid. Plutarch. in vita Solonis — Compar. Solon. et Poplicol. — de amore Divitiar. — Præcept. bene gerendæ Reip. — Sept. Sapient. Conviv. — Orat. Amator. — de Tranq. Anim. — de Profectu in virtute etc. Adjiciatur maxime Philo Judæus, Clemens Alexandrinus, Aristoteles, Stobæus, Phrynichus, Laertius, Pausanias, Athenæus, Aristides, Gellius, Tertullianus, Eustathius, aliique. Ex Recentioribus Canter. V. Nov. Lect. 9. H. Steph. IV. Schediasm. 20, 21. Allat. de patr. Homeri, c. 5. Stanleius in vita Solonis, etc. In iis, quæ conservata sunt, elegantiam sane et nitorem, floremque illum Poeticum, quem sentimus, describit nemo, lector meus non maximum deprehendet: verum simplicitatem quandam, quæ primævos mores et ætatem redolet. Ejus *lascivissimos versus* memorat Apuleius in Apologia, et Plutarchus in vita. Et restant sane apud antiquorum nonnullos, quos modo adduxi, quædam ejus commatis et petulantiæ. Honestius sane fragmentum, et elegantius paulo ad nos duravit, I. Stobæo Serm. IX. id procurante: in quo varii humani generis quæstus, artificia, et rationes, quibus homo ab homine distinguitur, lepide depinguntur. Et quoniam Stobæi Chartæ, doctæ sane et laboriosæ, in hac nostra ætate, atque hac Sapientia, non assidue teruntur, aut saltem non ea assiduitate teruntur, quam merentur, depromam pauca, atque lectorem donabo meum illo Humanæ Vitæ Speculo Soloniano:

Σπεύδει δ᾽ ἄλλοθεν ἄλλος· ὁ μὲν κατὰ πόντον ἀλᾶται
Ἐν νηυσὶν, χρήζων οἴκαδε κέρδος ἄγειν,
Ἰχθυόεντ᾽ ἀνέμοισι φορεύμενος ἀργαλέοισι,
Φειδωλὴν ψυχῆς οὐδεμίην θέμενος.
Ἄλλος γῆν τέμνων πολυδένδρεον εἰς ἐνιαυτὸν
Λατρεύει, τοῖσι καμπύλ᾽ ἄροτρα μέλει.
Ἄλλος Ἀθηναίης τε καὶ Ἡφαίστου πολυτέχνεω
Ἔργα δαεὶς χειροῖν ξυλλέγεται βίοτον.
Ἄλλος Ὀλυμπιάδων Μουσάων πάρα δῶρα διδαχθεὶς,
Ἱμερτῆς σοφίης μέτρον ἐπιστάμενος.
Ἄλλον μάντιν ἔθηκεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ἔγνω δ᾽ ἀνδρὶ κακὸν τηλόθεν ἐρχόμενον,
Ὧι συνομαρτήσωσι θεοί· τὰ δὲ μόρσιμα πάντως
Οὔ τι τὶς οἰωνὸς ῥύσεται, οὔθ᾽ ἱερά.
Ἄλλοι Παιῶνος πολυφαρμάκου ἔργον ἔχοντες
Ἰητροὶ, καὶ τοῖς οὐδὲν ἔπεστι τέλος.
Πολλάκι δ᾽ ἐξ ὀλίγης ὀδύνης μέγα γίγνεται ἄλγος,
Κἄν τις λύσαιτο ἤπια φάρμακα δούς.
Τὸν δὲ κακαῖς νούσοισι κυκώμενον ἀργαλέαις τε
Ἀψάμενος χειροῖν αἶψα τίθησ᾽ ὑγιῆ.

Mendas, quibus obsiti sunt hi Elegi, tollere non vacat: ad alia festino. TAYLOR. Basilius de legendis Græcis citat tres versus Solonis, quos pariter laudat Plutarchus de sentiendo virtutis profectu, et in Solone. Exstant hodie inter Gnomas Theognidis versu 316. Verum in poesi non multum abludunt Solo et Theognis. See Plutarch. Prosaica of Theognis p. 9. ed. Gr. TAYLOR in schedis.

Ἡμετέρα] Poemation hoc esse *ἀκέφαλον*, annotatur in Altemps. Et continuo repræsentatur hoc Distichon:

Ἴσμεν εἰς Σαλαμῖνα μαχησόμενοι περὶ νήσου,
Ἱμερτῆς χαλεπὸν αἶσχος ἀπωσάμενοι.

Qui hæc allevit margini Exemplaris Altempsiani, errorem magnum erravit. Arbitror enim, neque sine auctoritate, duo fuisse insignia et pervulgatiora Poematia Solonis, elegiacis versibus concinnata; quorum unum hoc aut simile initium habere potuit: scil.

Ἴσμεν εἰς Σαλαμῖνα μαχησόμενοι περὶ νήσου,
Ἱμερτῆς χαλεπὸν αἶσχος ἀπωσάμενοι.

Alterum vero et diversum est id Fragmentum, quod beneficio Demosthenis hodie legimus. Hæc admonuit Ulpianus. Verum cum ille Annotator Altempsianus, et Scholiastes noster, Ulpianus, hæc scripserunt, quid hoc mali et infortunii in priore disticho, ubi Vox initialis et sensui et metro repugnat:

Ἴσμεν εἰς Σαλαμῖνα — ?

Lege itaque:

Ἴομεν εἰς Σαλαμῖνα μαχησόμενοι περὶ νήσου.

Τοίη γὰρ μεγάθυμος, ἐπίσκοπος, ὀβριμοπάτρη,
Παλλὰς Ἀθηναίη, χεῖρας ὕπερθεν ἔχει.
Αὐτοὶ δὲ φθείρειν μεγάλην πόλιν ἀφραδίῃσιν
422 Ἀστοὶ βούλονται, χρήμασι πειθόμενοι,
Δήμου θ᾽ ἡγεμόνων ἄδικος νόος, οἷσιν ἑτοῖμον
Ὕβριος ἐκ μεγάλης, ἄλγεα πολλὰ παθεῖν.
Οὐ γὰρ ἐπίστανται κατέχειν κόρον, οὐδὲ παρούσας
Εὐφροσύνας κοσμεῖν δαιτὸς ἐν ἡσυχίῃ.
[1] Χρήματα δ᾽ ἱμείρουσιν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπᾶσθαι,
Πλουτοῦσι δ᾽ ἀδίκοις ἔργμασι πειθόμενοι,

[1] [Χρήματα - - - - πεπᾶσθαι,]

Ἴομεν, *Eamus, Proficiscamur*, id quod exspectare fas erat ab homine, qui carmen *προτρεπτικὸν* canebat. Atque ita recte exaratur in Laertio. TAYLOR.

Τοίη γὰρ μεγάθυμος] Sed bello Persico nihil profecit Minerva, si oraculo quod in Polymnia [c. 141.] refert Herodotus, credimus:

Οὐ δύναται Παλλὰς Δί᾽ Ὀλύμπιον ἐξιλάσασθαι,
Λισσομένη πολλοῖσι λόγοις καὶ μήτιδι πυκνῇ.

Ne tamen illa suam urbem prorsus destituisse videatur,

Τεῖχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοῖ εὐρύοπα Ζεὺς
Μοῦνον ἀπόρθητον τελέθειν, τὸ σὲ τέκνα τ᾽ ὀνήσει.
WOLF.

Χεῖρας ὕπερθεν ἔχει] Festivissimus omnium et lepidissimus, qui scripsit, Poeta hos versus Solonis ita deridendos propinavit, Equit. 1168.

Κλ. Ἐγὼ δ᾽ ἔτνος γε πίσινον, εὔχρων καὶ καλόν·
Ἐτόρυνε δ᾽ αὔθ᾽ ἡ Παλλὰς, ἡ Πυλαιμάχος.
Αλ. Ὦ δῆμ᾽ ἐναργῶς ἡ θεός σ᾽ ἐπισκοπεῖ,
Καὶ νῦν ὑπερέχει σου χύτραν, ζωμοῦ πλέαν.
Δη. Οἴει γὰρ οἰκεῖσθ᾽ ἂν ἔτι τήνδε τὴν πόλιν,
Εἰ μὴ φανερῶς ἡμῶν ὑπερεῖχε τὴν χύτραν;
Κλ. Τουτὶ τέμαχός σοι δῶκεν ἡ Φοβεσιστράτη.
Αλ. Ἡδ᾽ Ὀμβριμοπάτρα γ᾽ ἐφθὸν ἐν ζωμοῦ κρέας.

Ubi recte *σχ. τὴν χύτραν*] Ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν χεῖρα. Hæc animadvertit, Senatus Criticorum Princeps, ὁ μέγας Hemsterhusius ad Lucian. Timon. Tom. I. pag. 119. Edit. Nov. TAYLOR.

Χρήμασι πειθόμενοι] Δωροδοκοῦντες. WOLF.

Οἷσιν ἑτοῖμον] S. ἐστὶ παθεῖν ἄλγη πολλὰ ἐξ ὕβριος μεγάλης, sive ob petulantiam suam insignem; sive magnos cruciatus perferunt ab insolentia tyrannorum et crudelitate. IDEM.

Κατέχειν κόρον] *Continere* aut *reprimere satietatem*, [Ovid. 2. de art. aman. v. 437.]

Luxuriant animi rebus plerumque secundis:
Nec facile est æqua commoda mente pati.
IDEM.

Οὐδὲ παρούσας — ἡσυχίῃ] In conviviis elati voluptate modestiæ obliviscuntur: indulgent genio usque ad ebrietatem et insaniam. ἐν ἡσυχίῃ, ἡσύχως, μεθ᾽ ἡσυχίας. IDEM.

Χρήματα] Hoc distichon videtur laudari, verbis diversis, a Plutarcho, in vit. Solon. p. 174. T. 1.

Χρήματα δ᾽ ἱμείρω μὲν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπᾶσθαι
Οὐκ ἐθέλω· πάντως ὕστερον ἦλθε δίκη.

Sed non est hujus loci. Pertinet enim ad poema bene longum, cujus partem modo laudavimus ex Stobæo. Deerat prior Versus in Wolfio: restituit autem Benenatus. TAYLOR.

Πλουτοῦσι] F. πλουτῆσαι. MARKLAND.

Ἔργμασι] Ἕργμα, cum adspiratione, est περίφραγμα, κώλυμα, παρὰ τὸ ἕρκω, unde ἕρκος et εἱρκτή. Ἔργμα, cum tenui, ἔργον, ut apud Hesiodum,

ἐπ᾽ ἔργματι τούτῳ ἄριστοι.

Utraque Scriptura locum habere potest:

Οὔθ' ἱερῶν κτεάνων, οὔτε [1] τί δημοσίων

[1] τι

τὰ γὰρ ἄδικα ἔργα ἔργματά ἐστι. Sententia est, *injustis lucris eos ditari.* Hesiodus :

Κακὰ κέρδεα ἶσα ἄτησιν. WOLF.

Οὔθ' ἱερῶν] Hic occurrunt duo Pentametri nullo Hexametro interveniente ; et v. ult. p. 312. eadem conditione vicissim duo Hexametri. Aliter credo, quam Lex et Ratio Elegiarum postulavit, saltem apud Antiquos. Fortasse ea res movit Editores, ut avellerent in his locis et discerperent hos Elegos Solonis, quasi defectum indicarent: vel fortasse putarunt tria hæc esse Solonis fragmenta, ex diversis locis sumta, et hic quasi consarcinata. Ea est, inquam, Facies Editionum omnium. An ita se res habeat, necne, ignoro. Illud saltem teneo, neutiquam posse fieri, ut multa in istis lacunis, si tamen lacunæ sint, deessent: adeo bene cohærent et consequuntur, quæ hodie habemus. Hoc in Poetica versione, qualem Wolfii subjecimus, non adeo facile apparet. Apponemus igitur Etruscam, quæ nec pura puta est Poetica, verum utcunque inter Prosam et Poeticen ambulat:

La Città nostra mai per fato iniqua
Non perirà, ne per voler di Giove.
Che quella che dal forte padre è nata
Pallade saggia, la difende, e regge.
Ma i cittadin, ch' all' oro sono intenti,
E la de gli ottimati ingiusta mente,
I quai sono a far mille ingiurie pronti,
Onde poscia patisce il popol tutto,
Corromper voglion la lor gran cittade,
Perche nel ben non sanno temperarsi,
Ne celebrar l' allegre feste in pace,
Ne s' astengon dal sacro, o dal profano,
* *Pur ch' adempian la lor ingorda voglia.*
Ne servan la giustitia amica a Dio.
La qual tacendo, il presente, e'l passato
Vede, e tarda, ma al fin viene à punire.
Onde incurabil piaga la cittade
Assale tutta, onde ella poscia presto.
Sotto 'l giogo servile il collo pone ;
E discordia civile, e guerra desta
Che dorme, laqual molti giovin spegne.
Perche la patria, è da' nimici offesa,
Ch' offendan quei che dianzi erano amici.
Hor questi mali tra'l popolo sono.
Altri miseri vanno a terra strana
Venduti, in brutti, e duri lacci avvolti.
* *Cosi il mal tutti va a trovare a casa.*
E se la prima porta no'l riceve,
Egli in cima dell' alto tetto sale,
Talche ritruova ogniun, se bene e' fusse
Ne' piu secreti penetrali ascoso.
Hor queste cose me le detta il genio
Per gli Atheniesi. Che le triste leggi
Di molti mali alla città son causa.
E le buone ogni cosa eguale, e piana
E ben composto fanno ; e le medeme
Spesso avvolgan la fune al collo a' tristi:
E l' aspro molle fanno, e l' insolenza
Lievan, e fanno ancor cessar l' ingiuria,
E i fior seccar del mal, ch' ogni hora
nasce :
E modrano i giuditii duri, e l' opre
Superbe humili fanno, e la civile
Discordia fan coll' ira altiera vana,
E da lor' ogni bene human deriva.

Versus hos Solonis plurimi Latinitate poetica donarunt: Wolfius noster, Philippus Melanchtho, cujus Versio ad finem I. Stobæi editur, pag. 632. Anonymus quidam, qui quinque has Orationes convertit, ediditque Venet. apud Hieron. Scotum 1545. Verum, ut credo, (namque in eo vertitur hæc Annotatio) licentiam istam in Elegiacis componendis, quam modo annotavi, non facile admiserunt Veteres. In plurimis sane, quæ reliquerunt, religio erat Hexametro Pentametrum suum subjicere et conjugare, ut per totam Elegiam pariter fieret. Recentiorum arbitror esse commentum, quos tamen ipsos in ea re parcos fuisse deprehendimus: sed quædam ex eo genere Saxis et Marmoribus adhærescunt.

ΕΚ ΓΕΝΕΗΣ ΠΕΡΙΒΩΤΟΝ ΑΠ' ΑΝΘΥΠΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΡΧΩΝ
ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ ΚΑΘΑΡΗΣΙΝ ΑΟΙΔΙΜΟΝ ΕΥΝΟΜΙΗΣΙΝ
ΠΡΩΦΡΟΝΕΩΣ ΜΕΓΑΡΗΕΣ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΙΣ ΕΠΙ ΕΡΓΟΙΣ
ΕΙΚΟΝΙ ΛΑΙΝΕΗΙ ΣΤΗΣΑΝ ΑΓΑΣΣΑΜΕΝΟΙ
ΠΑΝΤΗ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΙΟ ΚΛΕΟΣ ΠΑΝΤΗ ΔΕ ΤΕ ΘΑΥΜΑ
ΠΑΝΤΗ Δ' ΕΥΝΟΜΙΗΣ ΕΥΧΟΣ ΑΠΕΙΡΕΣΙΟΝ
ΥΙΕΟΣ ΕΥΡΙΟΙΟ ΤΟΝ ΑΛΚΑΘΕΟΥ ΝΑΕΤΗΡΕΣ
ΠΟΛΛΩΝ ΑΝΤ' ΑΓΑΘΩΝ ΑΜΦΙ ΔΙΚΗΣ ΤΕΜΕΝΕΙ. Megaris.

Ex Schedis anecdotis Vernonii. Num hæc Inscriptio ab aliis edatur, necne, nescio sane, neque vacat consulere : et præterea omnes Auctores, qui in ea materia versantur, ad manus præsto non sunt. Sed pergo. Alia porro, cum simili licentia, et pariter inemendata, exstat in Reinesio, Inscript. XV. ult. Attamen, si fides sit habenda exemplaribus Plutarchi, antiquis etiam placebat hæc Inconstantia:

ΤΟΝΔΕ ΠΟΘ' ΕΛΛΗΝΕΣ ΝΙΚΑΣ ΚΡΑΤΕΙ ΕΡΓΩΙ ΑΡΗΟΣ
ΠΕΡΣΑΣ ΕΞΕΛΑΣΑΝΤΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ ΕΛΛΑΔΙ ΚΟΙΝΟΝ
ΙΔΡΥΣΑΝΤΟ ΔΙΟΣ ΒΩΜΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ.

Ita dedit Plutarch. in Aristid.

Quod tamen alibi, scil. de Herodot. malignit. emendatius hoc pacto:

ΤΟΝΔΕ ΠΟΘ' ΕΛΛΗΝΕΣ ΝΙΚΗΣ ΚΡΑΤΕΙ ΕΡΓΟΝ ΑΡΗΟΣ
ΕΥΤΟΛΜΩΙ ΨΥΧΗΣ ΛΗΜΑΤΙ ΠΕΙΘΟΜΕΝΟΙ
ΠΕΡΣΑΣ ΕΞΕΛΑΣΑΝΤΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ ΕΛΛΑΔΙ ΚΟΙΝΟΝ
ΙΔΡΥΣΑΝΤΟ ΔΙΟΣ ΒΩΜΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ.

Et quidem ea Consuetudo, binis Hexametris subdendi unum Pentametrum. (quale metrum excidimus modo ex inemendatis Plutarchi membranis) præ cæteris omnibus placuisse videtur iis Scriptoribus, qui senectutem Poetices viderunt. Gotfridus Viterbiensis, qui sæculo XIII^{tio}. floruit, eo tenore, per opus bene longum, Chronicorum scil. librum, partim ligata, partim soluta oratione scriptum, perpetuo est usus. Et eodem consilio, nam casu factum esse non existimo, exaravit quidam in marmore Epigramma, quod sequitur :

ΕΚ ΔΕΚΑ ΠΕΝΤ' ΑΝΔΡΩΝ ΦΟΙΒΟΥ ΤΕ ΦΑΝΗΦΟΡΟΣ ΙΡΕΥΣ
ΚΡΗΣΚΗΝΣ, ΗΓΑΘΕΟΣ ΤΕ ΛΕΟΝΤΙΟΣ, ΕΝΣΟΦΟΙ ΑΝΔΡΕΣ,
ΟΣ ΜΕΝ ΑΠ' ΑΝΤΟΛΙΗΣ, ΟΣ Δ' ΑΡ' ΑΦ' ΕΣΠΕΡΙΗΣ
ΟΡΓΙΑ ΣΥΝΡΕΞΑΝΤΕ ΘΕΑΙ ΠΑΜΜΗΤΟΡΙ ΡΕΙΗΙ
ΚΡΙΟΒΟΛΟΥ ΤΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ ΤΑΥΡΟΒΟΛΟΙΟ ΦΕΡΙΣΤΗΣ
ΗΜΑΣΙ ΜΥΣΤΙΠΟΛΟΙΣ ΒΩΜΟΝ ΥΠΕΡΤΙΘΕΣΑΝ. Reines. I. 41.

Ex omnibus exemplis, ubi legibus Elegiacis hujusmodi facta est Violentia, nullum habemus insignius, aut luculentius, quam suavissimum istud Epicedion, quod Athenis hodie exstans descripserunt plurimi, incorrecte, uti existimavi, omnes. Sed errores, qui sunt (sunt autem non pauci) non Exscriptoribus, sed Quadratariis esse adscribendos, docuit me Vir doctissimus et amicissimus D. Anton. Askew ; qui mendarum memor, quæ isti saxo imputare solebant, maxima cura et sollicitudine descripsit. En exemplum antiquum Incuriæ et Negligentiæ ! En pulcherrimum poemation, non sæpius describendo, sed semel exarando, misere et lacrymabiliter contaminatum !

Η ΠΟΤΕ ΚΥΔΙΟΩΣΑ ΞΑΝΘΑΙΣ ΕΠΙ ΚΡΑΤΟΣ ΕΘΙΡΑΙΣ
ΚΑΙ ΧΑΡΙΤΟΒΛΕΦΑΡΟΙΣ ΟΜΜΑΣΙ ΛΑΜΠΟΜΕΝΗ
ΧΙΟΝΕΟΙΣ ΤΕ ΠΡΕΠΟΥΣΑ ΠΡΟΣΩΠΟΙΣ ΗΔΕ ΠΑΡΕΙΑΙΣ
ΚΑΙ ΓΛΥΚΕΡΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ ΟΠΑ ΛΙΡΙΟΕΣΣΑΝ ΙΕΙΣΑ
ΧΙΛΕΣΙ ΠΟΡΦΥΡΕΟΙΣ ΕΛΕΦΑΝΤΙΝΕΟΝ ΔΙ ΟΔΟΝΤΩΝ
ΠΑΝΤΟΙΗΝ ΤΕ ΑΡΕΤΗΝ ΠΕΡΙΚΑΛΛΛΕΙ ΣΩΜΑΤΙ ΘΕΙΣΑ
ΗΝ ΤΕΚΕΝ ΕΥΤΥΧΙΔΗ ΣΘΕΝΑΡΩ ΚΙΛΙΚΙΑ ΧΑΡΙΤ
ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΑΕΤΗΣ ΤΡΥΦΕΡΑ ΤΗΔ ΕΝ ΧΘΟΝΙ ΚΕ
ΕΡΜΕΡΩΣ ΔΕ ΑΡΙΣΤΟΜΑΧΟΙΟ ΠΑΤΡΟΣ ΚΑΙ ΜΗΤΡΟ
ΜΝΗΜ ΑΛΟΧΩ ΦΙΛΙΗ ΘΗΚΑΤΟ ΚΟΥΡΙΔΙΗ.

Coronidem huic Annotationi satis prolixæ jam sum impositurus. Idem Vir præstantissimus, quem modo memoravi, cui tantum debent Græcæ literæ, secum etiam ex iis regionibus adsportari fecit Marmor, novi sane et insoliti argumenti

Φειδόμενοι, κλέπτουσιν ἐφ' ἁρπαγῇ ἄλλοθεν ἄλλος,
Οὐδὲ φυλάσσονται σεμνὰ δίκης θέμεθλα.
Ἣ σιγῶσα σύνοιδε τὰ γιγνόμενα, πρό τ' ἐόντα,
Τῷ δὲ χρόνῳ πάντως ἦλθ' [1] ἀποτισαμένη.
Ταῦτ' ἤδη πάσῃ πόλει ἔρχεται ἕλκος ἄφυκτον,
Εἰς δὲ κακὴν ταχέως ἤλυθε δουλοσύνην.
Ἣ στάσιν ἔμφυλον, πόλεμόν θ' εὕδοντ' ἐπεγείρει,
Ὃς πολλῶν ἐρατὴν ὤλεσεν ἡλικίην.
Ἐκ γὰρ δυσμενέων ταχέως πολυήρατον ἄστυ
Τρύχεται ἐν συνόδοις τοῖς ἀδικοῦσι φίλους.
Ταῦτα μὲν ἐν δήμῳ στρέφεται κακά· τῶν δὲ πενιχρῶν,
Ἱκνοῦνται πολλοὶ γαῖαν ἐς ἀλλοδαπὴν
Πραθέντες, δεσμοῖσί τ' ἀεικελίοισι δεθέντες.

[1] ἀποτισομένη

pariter et Græcismi: et quod Nemo ex nostra Familia non ad originem suam corrigere et revocare festinaret, ni admoneretur, autographum istud, ita inemendatum, aut saltem obscurum, hisce ipsis literis domi apud eundem hodie conservari. Age, Lector, explica.

ΣΟΙ ΠΛΑΚΑ ΝΗ *** ΑΝΗΚΕ ΚΟΡΗ ΔΙΟΣ ΥΔΑΤΟΕΣΣΑ
ΠΗΓΗ ΝΥΜΦΑΩΝ ΟΡΦΙΤΕ ΝΑΜΑ ΦΙΛΟΝ
ΕΝΘΑ ΠΑΛΑΙ ΒΑΣΙΛΗΕΣ ΑΠΟ ΠΤΟΛΕΜΟΙΟ ΚΑΜΟΝΤΕΣ
ΕΝΧΕΑ ΚΑΙ ΚΟΡΥΝΑΣ ΚΑΘΘΕΣΑΝ ΙΠΠΟΛΟΦΟΥΣ
ΕΞ ΟΥ ΔΗ ΔΟΡΥΚΝΑΜΑ ΤΕΟΣ ΛΑΧΕΝ ΟΥΝΟΜΑ ΧΩΡΟΣ
ΧΩΡΟΣ ΕΛΑΙΗΡΗ ΤΕΡΠΟΜΕΝΟΣ ΛΙΒΑΔΙ
ΠΑΝΤΑ ΔΕ ΣΟΙ ΝΥΝ ΤΑΥΤΑ ΔΙΕΡΓΑΤΙΝΑΙΣ ΠΑΛΑΜΑΙΣΙΝ
ΤΡΙΣΣΟΝ ΥΠΟΛΛΥΚΑΒΑΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΤΕΛΕΩ.

TAYLOR.

Κλέπτουσιν ἐφ' ἁρπαγῇ] Μετὰ τὴν ἁρπαγὴν ἁρπάζουσι καὶ κλέπτουσι. WOLF.

Θέμεθλα] F. θέμεθλα, τὰ θεμέλια. Nisi forte θέμελον ἀντὶ θεσμοῦ ponatur. *Non observant augustas justitiæ sanctiones.* IDEM. Vid Var. Lect.

Ἣ σιγῶσα σύνοιδε] Hinc dii dicuntur habere laneos pedes, et ferreas manus. Val. Max. Lento gradu ad vindictam sui procedit ira divina: et tarditatem, supplicii gravitate, compensat. WOLF.

Τῷ δὲ ---- ἀποτισαμένη] Ἔρχεται καὶ ἀποτίεται. Similis est huic ille versus:

Ὀψὲ θεῶν ἀλέουσι μύλοι· ἀλέουσι δὲ λεπτά.
IDEM.

Ἀποτισαμένη] F. ἀποτισομένη. MARKLAND.

Ταῦτ' ἤδη] F. ταύτῃ δὴ, *hoc pacto igitur.* IDEM.

Ἤλυθε] S. ἡ πόλις. WOLF.

Ἐπεγείρει] Utrum ἡ Δίκη, an ἡ Πόλις? IDEM.

Ἐρατὴν ἡλικίην] Pericles τὴν ἥβην τὸ ἔαρ τῆς πόλεως appellavit. IDEM.

Ἐκ γὰρ δυσμενέων κ. τ. λ.] Sic intelligo hos duos versus: *ab hostibus enim externis urbs vexatur, in societatibus quæ amicos injuria afficiunt.* AUGER.

Τρύχεται] Ἄστυ πολυήρατον τρύχεται ταχέως ἐκ δυσμενέων, τοῖς ἀδικοῦσι τοὺς φίλους ἐν συνόδοις. Id est: *Urbs eorum, qui cives suos in congressibus et commerciis afficiunt injuriis, opportuna et obnoxia est hostium insultui.* WOLF.

Ἱκνοῦνται πολλοὶ] Est legendum. IDEM. Alii enim πολλήν. TAYLOR. Qui nullos nominat. REISK.

Πραθέντες] Videtur in Pentametro, quod deest, etiam divitibus pœnam esse minatus. Quare ausus ego sum distichon addere:

Οὕτω δημόσιον κακὸν ἔρχεται οἴκαδ' ἑκάστῳ·
Αὔλειοι δέ τ' ἔχειν οὐκ ἐθέλουσι θύραι,
Ὑψηλὸν δ' ὑπὲρ ἕρκος ὑπέρθορεν, εὗρε δὲ [1] πάντων,
Εἰ [2] γε τίς ἢ φεύγων ἐν μυχῷ, ἢ θαλάμῳ.
Ταῦτα διδάξαι θυμὸς Ἀθηναίους με κελεύει,
Ὡς κακὰ πλεῖστα πόλει δυσνομία παρέχει·
Εὐνομία δ' εὔκοσμα, καὶ ἄρτια πάντ' ἀποφαίνει,
Καὶ θαμὰ τοῖς ἀδίκοις ἀμφιτίθησι πέδας,
423 Τραχέα λειαίνει, παύει κόρον, ὕβριν ἀμαυροῖ,
Αὐαίνει δ' ἄτης ἄνθεα φυόμενα,
Εὐθύνει δὲ δίκας σκολιάς, ὑπερήφανά τ' ἔργα
Πραΰνει, παύει δ' ἔργα διχοστασίης,
Παύει δ' ἀργαλέης ἔριδος χόλον. ἔστι δ' ὑπ' αὐτῆς
Πάντα κατ' ἀνθρώπους ἄρτια, καὶ πινυτά.

ογ΄. Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ τῶν τοιούτων ἀνθρώπων, οἷα Σόλων λέγει, καὶ περὶ τῶν θεῶν, οὕς φησι τὴν πόλιν σώζειν. ἐγὼ δ' ἀεὶ μὲν ἀληθῆ τὸν λόγον [3] εἶναι τοῦτον ἡγοῦμαι καὶ βούλομαι, ὡς ἄρα οἱ θεοὶ σώζουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν· τρόπον δέ [4] τινα ἡγοῦμαι καὶ βούλομαι, καὶ τὰ νῦν συμβεβηκότα πάντα ἐπὶ ταῖς εὐθύναις ταυταισὶ, δαιμονίας τινὸς εὐνοίας ἔνδειγμα τῇ πόλει γεγενῆσθαι. σκοπεῖτε γάρ.

[1] πάντως [2] γέ τις [3] εἶναι ἀληθῆ τὸν λόγον [4] τινα οἴομαι καὶ τὰ νῦν

Nec sunt expertes cladis, quos ampla beat res,
Et sua divitibus pœna luenda venit.
WOLF.

Lege Αὔλειοι δ' ἔτ' ἔχειν] Ἔτι κωλύειν οὐ δύνανται. IDEM.

Ὑψηλὸν κ. τ. λ.] S. Τὸ δημόσιον κακόν. Potest hoc ad divites referri, quorum sunt altæ ædes. IDEM.

Εὗρε δὲ πάντων] F. πάντως, ut supra. MARKLAND. Vid. Var. Lect.

Εἴη γέ τις φεύγων] Vid. Var. Lect.

Ἐν μυχῷ] Pro εἰς μυχὸν, ἢ θάλαμον. Attica Enallage Præpositionum ἐν et εἰς. WOLF.

Τραχέα λειαίνει] Utrum ἤθη, an τὰ ἀτυχήματα? IDEM.

Αὐαίνει κ. τ. λ.] Venustissima et significantissima metaphora. Noxæ flores nascentes æquitas arefacit. IDEM.

Παύει δ' ἀργαλέης] Lege. IDEM. Nescio, quid sibi velit annotatio Wolfii, cum sic legatur in omnibus editionibus. ἐργαλέης, dat Ald. Tayl. REISK.

Ἄρτια] Ἀπηρτισμένα, τέλεια, προσηρμοσμένα. WOLF.

ογ΄. Καὶ βούλομαι] Hæc duo verba videntur e scholio huc irrepsisse. IDEM. Bene Wolfius. Desunt etiam in Codd. β. δ. η. et Lindenb. Porro autem ista ἡγοῦμαι καὶ in v. præced. æque sunt importuna. Corrige ergo: ἀεὶ μὲν ἀληθῆ τὸν λόγον εἶναι τοῦτον βούλομαι, ὡς — τρόπον δέ τινα ἡγοῦμαι καὶ τὰ νῦν συμβεβηκότα κ. τ. λ. Vel si prius istud ἡγοῦμαι cuidam adblandiatur, et retinendum videatur in v. præc. ἡγοῦμαι καὶ βούλομαι tunc restitues cum Reg. δ. et Aug. in v. seq. τρόπον δέ τινα οἶμαι καὶ τὰ νῦν συμβεβηκότα κ. τ. λ. Meminerit Lector, prius καὶ βούλομαι deesse in Exemplaribus Ven. Aug. et Harl. atque etiam vocem εἶναι in omnibus. TAYLOR.

ἄνθρωπος πολλὰ καὶ δεινὰ πρεσβεύσας, καὶ χώρας ἐκδεδωκώς, ἐν αἷς τοὺς θεοὺς ὑφ' ὑμῶν καὶ τῶν συμμάχων τιμᾶσθαι προσῆκεν, ἠτίμωσεν ὑπακούσαντά τινα αὐτοῦ [1] κατήγορον. διὰ τί; ἵνα μήτε ἐλέου, μήτε συγγνώμης, ἐφ' οἷς αὐτὸς ἠδίκησε, τύχῃ. ἀλλὰ καὶ κατηγορῶν ἐκείνου, κακῶς λέγειν προείλετο ἐμέ· καὶ πάλιν ἐν τῷ δήμῳ γραφὰς ἀποίσειν, καὶ τοιαῦτα ἠπείλει. διὰ τί; ἵνα ὡς μετὰ πλείστης συγγνώμης παρ' ὑμῶν, ὁ τὰ τούτου πονηρεύματα ἀκριβέστατα εἰδὼς ἐγώ, καὶ παρηκολουθηκὼς ἅπασι, κατηγορῶ. ἀλλὰ καὶ διακρουόμενος [2] πάντα τὸν ἔμπροσθεν χρόνον εἰσελθεῖν, εἰς τοιοῦτον ὑπῆκται καιρόν, ἐν ᾧ τῶν ἐπιόντων ἕνεκα, εἰ μηδενὸς ἄλλου, οὐχ οἷόν τε, οὐδ' ἀσφαλὲς ὑμῖν, δεδωροδοκηκότα τοῦτον ἀθῷον ἐᾶσαι. [3] ἀεὶ μὲν γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, προσήκει μισεῖν, καὶ κολάζειν τοὺς προδότας, καὶ 424
δωροδόκους· μάλιστα δὲ νῦν ἐπὶ καιροῦ τοῦτο γένοιτ' ἄν, καὶ πάντας ὠφελήσειεν ἀνθρώπους κοινῇ. νόσημα γάρ, ὦ

[1] *κατηγορῶν [2] ἅπαντα [3] αἰεὶ

Πρεσβεύσας] Lege παραπρεσβεύσας. Nam πολλὰ πρεσβεύειν in nulla criminationis parte esse arbitror. IDEM.

Ὑπακούσαντα] Τὸ ὑπακούσαντα videtur significare, Timarchum a populo delectum accusatorem Æschinis paruisse. Quod, ut verum non sit, quid vetat, a Demosthene, causæ ut serviret, confictum esse? WOLF. Vide infra §. πα'. *a med.* MARKLAND. Ita se habet Italica versio: *ha privato del suo honore un suo accusatore* accusato poi da lui, e comparso in giudicio: Anonymus *quendam ejus accusatorem* ex animi sententia *infamia notavit.* TAYLOR. Vid. Var. Lect.

Ὑπακούσαντα] *Obedientem,* nempe, publico commodo, nullo privato odio adductum. AUGER.

Καὶ πάλιν κ. τ. λ.] Supra βοῶντα ἐν Πειραιεῖ ὡς εἰσαγγελεῖ με, καὶ γράψεται, καὶ ἰού, ἰού. Verba sic ordino: ἠπείλει ἐν τῷ δήμῳ (ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ) ἀποίσειν γραφὰς (S. πρὸς τὸν Ἄρχοντα, καὶ τοὺς Θεσμοθέτας, κατ' ἐμοῦ) καὶ τοιαῦτα (S. ἠπείλει). WOLF. Punge igitur post δήμῳ, ut sit κατηγορῶν ἐκείνου, καὶ πάλιν ἐν τῷ δήμῳ, γραφὰς ἀποίσειν —ἠπείλει. *et in curia, et in concione.* Infra §. πγ'. *ad init.* Ποῦ τούτων ἕκαστος ἐπρέτευεν; ἐν τῷ δήμῳ. ἐν δὲ τοῖς δικαστηρίοις, οὐδείς πω κ. τ. λ. TAYLOR.

Ὑμῶν] Potius ὑμῖν, ut marg. Benenati, et Cod. Aug. IDEM.

Ἀκριβέστατα] Malim ἀκριβέστατον. JURIN.

Καὶ παρηκολουθηκὼς ἅπασι κατηγορῶ] *Ut qui omnium arbiter fuerim et spectator, ut comes legationis.* Sic in epistola ad Athenienses cum exularet, ὅσα τυγχάνω δι' ἐμπειρίαν καὶ τὸ παρηκολουθηκέναι τοῖς πράγμασιν εἰδώς. *Ex edit.* HERVAG.

Παρηκολουθηκὼς ἅπασι] Frigide Wolfius interpretari videtur, *omnia comperta habeo.* Neque multo felicius cæteri. H. Stephanus, Thes. L. G. Tom. I. col. 282. exquisitius de eo, *qui rerum cognitionem studiose persecutus est, ita ut eam sit consecutus.* Ita De Coron. §. νγ'. *in fin.* παρηκολουθηκότα τοῖς πράγμασιν ἐξαρχῆς, καὶ συλλελογισμένον ὀρθῶς. Vide, quæ protulit Vir ille doctissimus; et quam pulcre consonat locus ille D. Lucæ (ab illo non præteritus) I. 3. Ἔδοξε κἀμοὶ παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς —. Neque tamen interpretibus id vitio verti, quasi mentem Auctoris non omnino attigerint, sed quod vim et emphasin non adeo dilucide expresserint. TAYLOR.

Διακρουόμενος] Ἀντὶ τοῦ, διακρουσάμενος εἰσελθεῖν εἰς τὸ δικαστήριον. WOLF.

Τῶν ἐπιόντων] Τῶν μελλόντων καὶ προσδοκωμένων κινδύνων καὶ συμφορῶν. IDEM.

Νόσημα] *Jam quid audentius illo pulcherrimo ac longissimo excessu?* Νόσημα γὰρ — Plin. IX. Epist. 26. TAYLOR. Aristides T. p. 274. sic e memoria recitat νόσημα δεινὸν καὶ χαλεπόν, καὶ φυλακῆς πολλῆς, καὶ τῆς παρ' ὑμῶν ἐπανορθώσεως δεόμενον. Citat h. l. quoque Hermogenes cap. περὶ ἀκμῆς. REISK.

ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεινὸν ἐμπέπτωκεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ χαλεπόν, καὶ πολλῆς τινὸς εὐτυχίας, καὶ [1] τῆς παρ' ὑμῶν ἐπιμελείας δεόμενον. οἱ γὰρ ἐν ταῖς πόλεσι γνωριμώτατοι, καὶ προεστάναι τῶν κοινῶν ἀξιούμενοι, τὴν αὑτῶν προδιδόντες ἐλευθερίαν, οἱ δυστυχεῖς, αὐθαίρετον αὑτοῖς ἐπάγονται δουλείαν, Φιλίππου ξενίαν, καὶ ἑταιρίαν, καὶ [2] φιλίαν, καὶ τοιαῦθ' ὑποκοριζόμενοι· οἱ δὲ λοιποί, καὶ τὰ κύρια

[1] Deest articulus. [2] φιλίαν, καὶ ξενίαν, καὶ ἑταιρίαν, καὶ τὰ τοιαῦθ'

Δεινὸν] Deerat in Aldo, neque excudit Wolfius. Restitui e cæteris. TAYLOR.

Εὐτυχίας] Arridere potest εὐλαβείας. Ut modo de eadem re scribitur, §. οδ'. *in fin.* Ταῦτα, νὴ τὴν Δήμητρα — εὐλαβείας οὐ μικρᾶς δεῖται. Sed Hermogenes περὶ ἀκμῆς, ubi hunc locum laudat, diserte habet εὐτυχίας. Dionysius interea Halicarn. qui pariter citat, de admir. vi dicendi in Demosth. §. 14. habet συντυχίας. Stet igitur vulgata lectio: *ad Remp. servandam opus est cum fortunæ auxilio, tum providentia vestra.* Ita Etruscus: *d' una divina gratia, e della vostra diligenza ha di bisogno.* IDEM.

Ἐπάγονται κ. τ. λ.] 2 Pet. I. 1. ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν. Mox τὰ τοιαῦθ' v. ult. MARKLAND. Uti habent Parisienses, et Suidas. TAYLOR.

Φιλίππῳ] Forte Φιλίππου ξενίαν — ὑποκοριζόμενοι. Τουτέστιν, ἀντὶ προδοσίας ξενίαν εὐφημοτέρως ὀνομάζοντες. WOLF. Φιλίππῳ Editi omnes cum Harleiano: In paucissimis MSS. Φιλίππου: quod tamen debuit legi. TAYLOR.

Καὶ τοιαῦθ' ὑποκοριζόμενοι] Id est, *honestis appellationibus rem sceleratam et pudendam velantes, et prætexentes.* est enim ὑποκορίζεσθαι *rem odiosam specioso nomine appellare,* aut *minus invidioso,* hoc est, εὐφήμως ὀνομάζειν. Sic Virgil. [Æn. IV. 172.] Conjugium vocat, hoc prætexit nomine culpam, τοῦτο τὸ ὑποκόρισμα τῇ ἁμαρτίᾳ περιβαλλόμενος. *Ex edit.* HERVAG.

Ὑποκοριζόμενοι —] Ὁ δὲ Δημοσθένης ἐχρήσατο τῇ λέξει, ἐπὶ τοῦ, εὐφημοῦντες, καὶ τὸ αἰσχρὸν εὐφήμως ὀνομάζοντες. Λέγει γὰρ ἐν τῷ περὶ Παραπρεσβείας· Αὐθαίρετον αὐτοῖς ἐπάγονται δουλείαν, Φιλίππου ξενίαν, καὶ ἑταιρείαν, καὶ τὰ τοιαῦτα ὑποκοριζόμενοι. Suidas. ὑποκρινόμενοι Harl. Sed perperam. Nemo ex Interpretibus hæc probe intellexit. *Quam serviunt servitutem illiberalem, blando nomine dissimulant: vocant enim* amicitiam *cum Philippo initam.* Ea est vis τοῦ ὑποκορίζεσθαι, atque ea mens hujus commatis. TAYLOR.

Τὰ κύρια] Οἱ τὸ κῦρος, καὶ τὴν ἐξουσίαν ἔχοντες, οἱ ἄρχοντες, οἱ ἐν τέλει. Intelligo hæc de variis appellationibus Magistratuum in aliis atque aliis Civitatibus. WOLF. Wolfius: *Magistratus singularum urbium.* Potius: *Ii, quicunque sint, penes quos est summa potestas in singulis urbibus:* sc. Populus in Democratia, in Aristocratia Nobiles JURIN. Recte omnino et feliciter Vir, dum viveret, mihi amicissimus. Τὸ Κῦρος non significat Magistratus, sive τοὺς ἐν τέλει, sed, quod Nos emphatice in Lingua Anglicana, *The Constitution.* Eo modo intelligendi, distinguit Scriptor noster in hoc loco, inter τοὺς γνωριμωτάτους, τοὺς προεστάναι τῶν κοινῶν ἀξιουμένους, *eos, qui Remp. administrant,* et, τὰ κύρια — ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων, sive *Remp. ipsam.* Dilucida hæc omnia et distincta. Verum interea, quinam sint illi λοιποί, paulo ante, eod. v. ult. qui tam odiose se his rebus admiscent, et conturbant omnia, quæ enarravimus? Et, quorum ope tam bellam versionem nobis procudit Wolfius? Sc. ii, *in quos collata est Reip. auctoritas, — cæteri autem, et magistratus singularum urbium.* Non potuit optare, non ausus est, ut, qui Græce nescivere, existimarent, Oratorum principem tam futilia, tam inania, tam insulsa blaterasse. Quid ergo? Pro οἱ λοιποί, omnino restituas οἱ πολλοί. Ex iis enim *constituta* erat Resp. Atheniensis. Et benigne sane nobiscum actum est, quod hæc mea Divinatio præsidium quoddam nacta esse videretur ab Auctore nostro, exeunte hac Oratione, sc. §. ϟζ'. ubi legimus ἡμῖν τοῖς πολλοῖς, καὶ πάντων κυρίοις. Parem omnino huic præ manibus locum habemus §. οε'. *a med.* ubi Lasthenes et Euthycrates erant οἱ προεστηκότες, οἱ ὑπὲρ ἄλλων λέγοντες, et sequitur deinde, οἱ δὲ πολλοὶ — οὐχ ὅπως ὠργίζοντο. Similiter in Oratione De Corona §. ιδ'. *post med.* Αἱ μὲν πόλεις ἐνόσουν, τῶν μὲν ἐν τῷ πολιτεύεσθαι καὶ πράττειν δωροδοκούντων — τῶν δὲ

ἅττα ποτ᾽ ἐστὶν ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων, οὓς ἔδει τούτους κολάζειν, καὶ παραχρῆμα ἀποκτιννύναι, τοσοῦτον ἀπέχουσι τοῦ τοιοῦτόν τι ποιεῖν, ὥστε [1] καὶ θαυμάζουσι, καὶ ζηλοῦσι, καὶ βούλοιτ᾽ ἂν αὐτὸς ἕκαστος τοιοῦτος εἶναι.

οδʹ. Καί τοι τουτὶ τὸ πρᾶγμα, καὶ τὰ τοιαῦτα ζηλώματα, Θετταλῶν μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μέχρι μὲν ἐχθὲς καὶ πρώην, τὴν ἡγεμονίαν, καὶ τὸ κοινὸν ἀξίωμα ἀπολωλέκει, νῦν δ᾽ ἤδη καὶ τὴν ἐλευθερίαν παραιρεῖται. τὰς γὰρ ἀκροπόλεις αὐτῶν ἐνίων Μακεδόνες φρουροῦσιν. εἰς Πελοπόννησον δὲ εἰσελθὸν, τὰς ἐν [2] Ἠλίδι σφαγὰς πεποίηκε, καὶ [3] τοσαύτης παρανομίας, καὶ μανίας ἐνέπλησε τοὺς ταλαιπώρους ἐκείνους, ὥσθ᾽, ἵνα ἀλλήλων ἄρχωσι, καὶ Φιλίππῳ χαρίζωνται, [4] τοὺς συγγενεῖς αὐτῶν, καὶ πολίτας μιαιφονεῖν. καὶ οὐδ᾽ ἐνταῦθ᾽ ἕστηκεν, ἀλλ᾽ εἰς Ἀρκαδίαν εἰσελθὸν, πάντ᾽ ἄνω καὶ κάτω τἀκεῖ πεποίηκε. καὶ νῦν Ἀρκάδων πολλοὶ, προσῆκον αὐτοῖς ἐπ᾽ ἐλευθερίᾳ μέγιστον φρονεῖν, ὁμοίως ὑμῖν,— μόνοι [5] γὰρ ἁπάντων ὑμεῖς αὐτό-

[1] Deest καί. [2] Ἦλιδι [3] τοσαύτης μανίας καὶ παροινίας [4] Deest articulus. [5] γὰρ τῶν ἁπάντων

ἰδιωτῶν καὶ πολλῶν κ. τ. λ. Iterum [in ead. §.] Συμβέβηκε τοῖς μὲν πλήθεσιν — τὴν ἐλευθερίαν ἀπολωλεκέναι, τοῖς δὲ προεστηκόσι κ. τ. λ. Ita Noster Philippic. II. §. δʹ. *in fin.* φυλακτήριον — τοῖς πλήθεσι πρὸς τοὺς τυράννους. Ita Æschines c. Ctesiph. Λέγει γάρ που παιδεύων τὰ πλήθη, καὶ συμβουλεύων ταῖς πόλεσι τοὺς πονηροὺς τῶν δημαγωγῶν μὴ προσδέχεσθαι, pag. 525. 14. ed. Reisk. Et antea p. 454. 9. ed. Reisk. εἴ τινες προσέχοιεν τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ. Scriptores enim antiqui indifferenter eam Remp. designant, sive per τοὺς πολλοὺς, sive per τὸ πλῆθος. Ita Lysias c. Agorat. Αἰσθόμενοι ἐκ τοῦ τρόπου τούτου τὸ ὑμέτερον πλῆθος καταλυθησόμενον, pag. 454. 7. Add. 411. 412. 447. 451. 599. etc. ed. Reisk. Etiam Latini Scriptores, (ut id obiter admoneam) præsertim si Atticissant, ita rem describere solent. *Non idem ipsis,* qui summas imperii tenerent, *expedire, et* Multitudini. Corn. Nep. in Miltiade §. 3. Loquitur enim ibi Histiæus de Tyrannis, quos in unaquaque civitate constituerat Darius (in quo numero et ipse fuit) et de iis Civitatibus, quæ populari forma uterentur Remp. administrandi. Aliud porro et insigne exemplum habemus in eodem Auctore. Accidit, ut Athenis duæ essent Factiones, quarum una Populi causam agebat, altera Optimatium. In hac erat Phocio. *In quem,* ait Cornelius noster, *tantum fuit odium* Multitudinis, *ut nemo ausus sit eum sepelire.* Quid? Cave, ut vocem istam *Multitudinis* de *majore,* sed de *altera,* parte interpreteris. Ut redeam jam ad Demosthenem, quis non fatebitur, istas sordes fuisse a me feliciter expurgatas? Οἱ προεστάναι τῶν κοινῶν ἀξιούμενοι — et deinde, οἱ πολλοὶ, id est, τὸ πλῆθος, sive τὸ κῦρος. Verum, quia unaquæque Civitas non eadem forma utatur imperii, subjicit: καὶ τὰ κύρια ἅττα ποτ᾽ ἐστὶν ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων. Harpocratio vocem ἅττα illustrans ait sumtam esse in hac Oratione Demosthenis pro ὅσα. Potius pro οἷα, si hic sit locus. Nam et occurrit §. πδʹ. *post med.* Modo melius ἑκάστῃ τῶν πόλεων, (sine præpositione) uti habet MS. Reg. ϑ. TAYLOR. Πλῆθος spoken of a few. Lysiæ or. funebr. v. Demosth. or. 2. c. Aristogiton. initio. Magnus multitudini timor injectus. Corn. Nep. Alcib. c. 3. TAYLOR. in schedis.

οδʹ. Μέχρι μὲν ἐχθὲς καὶ πρώην] Ἐπ᾽ ὀλίγον χρόνον. WOLF.

Μανίας] Vid. Var. Lect.

Αὐτῶν] Corrige αὑτῶν. MARKLAND.

Ὑμεῖς] S. οἱ Ἀθηναῖοι καὶ Ἀρκάδες. Sui-

425 χθονές ἐστε, κἀκεῖνοι —, Φίλιππον θαυμάζουσι, καὶ χαλκοῦν ἱστᾶσι, καὶ στεφανοῦσι, καὶ τὸ τελευταῖον, ἂν εἰς Πελοπόννησον ἴῃ, δέχεσθαι ταῖς πόλεσιν εἰσὶν ἐψηφισμένοι. ταὐτὰ δὲ ταῦτα Ἀργεῖοι. ταῦτα, [1] νὴ τὴν Δήμητρα, εἰ δεῖ μὴ ληρεῖν, εὐλαβείας οὐ μικρᾶς δεῖται· ὡς βαδίζον γε κύκλῳ, καὶ δεῦρο εἰσελήλυθεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ νόσημα τοῦτο. ἕως οὖν [2] ἐστὲ ἐν ἀσφαλεῖ, φυλάξασθε, καὶ τοὺς πρώτους εἰσαγαγόντας ἀτιμώσατε· εἰ δὲ μὴ, [3] σκοπεῖτε ὅπως μὴ τηνικαῦτα εὖ λέγεσθαι δόξῃ τὰ νῦν εἰρημένα, ὅτε οὐδ᾽ ὅ, τι χρὴ ποιεῖν ἕξετε.

οεʹ. Οὐχ ὁρᾶτε ὡς ἐναργὲς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ σαφὲς παράδειγμα οἱ ταλαίπωροι γεγόνασιν Ὀλύνθιοι; οἳ παρ᾽ οὐδὲν οὕτως, ὡς τὸ [4] τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, ἀπολώλασιν οἱ δείλαιοι. ἔχοιτε δ᾽ ἂν ἐξετάσαι καθαρῶς, ἐκ τῶν συμβεβηκότων αὐτοῖς. ἐκεῖνοι γὰρ, ἡνίκα μὲν τετρακοσίους ἱππέας ἐκέκτηντο μόνον, καὶ σύμπαντες οὐδὲν ἦσαν [5] πλείους πεντακισχιλίων τὸν ἀριθμὸν, οὔπω Χαλκιδέων πάντων εἰς ἓν συνῳκισμένων, Λακεδαιμονίων ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐλθόντων, καὶ πεζῇ, καὶ ναυτικῇ [6] πολλῇ δυνάμει, — ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ᾽, ὅτι γῆς καὶ θαλάττης ἦρχον, ὡς ἔπος εἰπεῖν, Λακεδαιμόνιοι κατ᾽ ἐκείνους τοὺς χρόνους —, ἀλλ᾽ ὅμως τηλικαύτης ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐλθούσης δυνάμεως, οὔτε τὴν πόλιν, οὔτε φρούριον οὐδὲν ἀπώλεσαν, ἀλλὰ καὶ μάχας πολλὰς ἐκράτησαν, καὶ τρεῖς τῶν πολεμάρχων ἀπέκτειναν, καὶ τὸ τελευταῖον, ὅπως ἠβούλοντο, οὕτω τὸν πόλεμον κατέθεντο. ἐπειδὴ δὲ δωροδοκεῖν ἤρξαντό τινες, καὶ δι᾽ ἀβελτηρίαν οἱ πολλοὶ, μᾶλλον δὲ διὰ δυστυχίαν, τούτους πιστοτέρους ἡγήσαντο τῶν ὑπὲρ [7] αὐτῶν λεγόντων, καὶ Λασθένης μὲν

[1] μὰ [2] ἔστ᾽ [3] σκοπεῖσθ᾽ [4] Deest articulus. [5] πλείους τῶν πεντ. [6] πολλῇ πεζῇ καὶ ναυτικῇ [7] αὑτῶν

das addit Αἰγινήτας καὶ Θηβαίους (sic enim lego, non Ἀθηναῖοι) et eam affert causam, quod vel terram ante ignavam excoluerint, vel non aliunde advenerint. WOLF. Bene. Diximus ad pag. 489. 10. ed. Reisk. TAYLOR.

Ταῖς πόλεσι] F. ἐν ταῖς πόλεσι. MARKLAND.

Ἀργεῖοι] Subaudi, vel potius adde, ἐποίησαν. Deinde ταῦτα cum circumflexo est repetitio ad vim augendam orationis. AUGER.

Εἰσελήλυθεν] Mallem hanc vocem participii formam gessisse, et τῷ, βαδίζον ex æquo respondisse: utraque voce absolute sumta, ut solent Attici. TAYLOR. Tanti non est quærere, utrum εἰσερχόμενον, an εἰσεληλυθὸς voluerit. nam tota illa annotatione carere poteramus. REISK.

οεʹ. Αὐτῶν] Αὑτῶν. MARKLAND.

Λασθένης] Plutarch. de Garrulitate: Εὐθυκράτης μὲν οὖν ἤρεψε τὴν οἰκίαν τοῖς ἐκ

ἤρειψε τὴν οἰκίαν τοῖς ἐκ Μακεδονίας δοθεῖσι ξύλοις, Εὐθυκράτης δὲ βοῦς ἔτρεφε πολλὰς, τιμὴν οὐδενὶ δοὺς, ἕτερος δέ τις ἧκεν ἔχων πρόβατα, ἄλλος δέ τις ἵππους, οἱ δὲ πολλοὶ, 426
καὶ καθ' ὧν ταῦτα ἐγίγνετο, οὐχ ὅπως ὠργίζοντο, ἢ κολάζειν ἠξίουν τοὺς ταῦτα ποιοῦντας, ἀλλ' ἀπέβλεπον, ἐζήλουν, ἐτίμων, ἄνδρας ἡγοῦντο· [1] ἐπειδὴ ταῦθ' οὕτω προήγετο, καὶ τὸ δωροδοκεῖν ἐκράτησε, χιλίους μὲν ἱππέας κεκτημένοι, πλείους δὲ ὄντες ἢ μύριοι, πάντας δὲ τοὺς περιχώρους ἔχοντες συμμάχους, μυρίοις δὲ ξένοις, καὶ τριήρεσι πεντήκοντα ὑμῶν βοηθησάντων αὐτοῖς, καὶ ἔτι τῶν πολιτῶν τετρακισχιλίοις, οὐδὲν αὐτοὺς τούτων ἠδυνήθη σῶσαι, ἀλλὰ πρὶν μὲν ἐξελθεῖν ἐνιαυτὸν τοῦ πολέμου, τὰς πόλεις ἁπάσας ἀπολωλέκεσαν τὰς ἐν τῇ Χαλκιδικῇ οἱ προδιδόντες, καὶ Φίλιππος οὐκ ἔτ' εἶχεν ὑπακούειν τοῖς προδιδοῦσιν, οὐδ' εἶχεν ὅ, τι πρῶτον λάβῃ, πεντακοσίους δ' ἱππέας προδοθέντας ὑπ' αὐτῶν τῶν ἡγεμόνων ἔλαβεν αὐτοῖς ὅπλοις ὁ Φίλιππος, ὅσους οὐδεὶς πώποτε ἄλλος ἀνθρώπων, καὶ οὔτε τὸν ἥλιον ᾐσχύνοντο οἱ ταῦτα ποιοῦντες, οὔτε τὴν γῆν, πατρίδα οὖσαν, ἐφ' ἧς ἕστασαν, οὔτε ἱερὰ, οὔτε τάφους, οὔτε τὴν μετὰ ταῦτα γενησομένην αἰσχύνην ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἔρ-

[1] ἐπειδὴ δὲ ταῦθ'

Μακεδονίας ξύλοις, ὥς φησι Δημοσθένης· Φιλοκράτης δὲ χρυσίον πολὺ λαβὼν, πόρνας καὶ ἰχθῦς ἠγόραζεν, Εὐφόρβῳ δὲ καὶ Φιλάγρῳ τοῖς Ἐρέτριαν προδοῦσι, χώραν ὁ βασιλεὺς ἔδωκε. TAYLOR.

Δοθεῖσι] Hæreo de hac voce, non solummodo, quod apud Plutarchum non appareat, sed quod otiosa est, vel potius importuna. Dedit curiosus aliquis Annotator, qui Lectorem admonere voluit, Lasthenem *largitione* Philippi esse corruptum, cum potuit aliquis citra culpam domum suam exstruere, vel reficere ex lignis, vel materia Macedonica: et idcirco observat, eam non solum a Macedonia esse asportaatm, verum etiam *dono datam*. Eam cautelam a Demosthene non utique exspectabant ejus Auditores. Ergo vocem elimino. IDEM.

Τιμὴν οὐδενὶ δοὺς] Id est, *gratis acceptos*, dono datos a Macedonibus. MARKLAND.

Ἐπειδὴ ταῦθ' οὕτω] Forte addendum ἐπειδὴ δὴ, vel γοῦν, vel τοίνυν, ταῦθ' οὕτω — propter prolixitatem periodi. WOLF. Immo cum Aug. Cod. ἐπεὶ δὲ κ. τ. λ. TAYLOR.

Κεκτημένοι] Observes ἀνακολουθίαν hujus sententiæ, χιλίους ἱππέας κεκτημένοι, πλείους δὲ ὄντες, ἢ μύριοι — οὐδὲν αὐτοὺς τούτων ἠδυνήθη σῶσαι. Vis et Spiritus Oratoris Grammaticam prostravit. TAYLOR.

Οἱ προδιδόντες] F. Glossa. MARKLAND. Id quoque credo. Hoc non potuit a Demosthene proficisci, scil. τὰς πόλεις ἀπολωλέκεσαν — οἱ προδιδόντες, καὶ Φίλιππος οὐκ ἔτ' εἶχεν ὑπακούειν τοῖς προδιδοῦσιν. Et glossam esse puto istorum verborum οἱ ταῦτα ποιοῦντες, quæ occurrunt infra v. antepen. Neque me magnopere afficit, quod hæc duo adeo locis essent disjuncta. Solet hoc fieri. TAYLOR.

Οὐκ ἔτ' εἶχεν] Vid. Var. Lect.

Ὁ Φίλιππος] Iterum glossam sapit. Ecce enim in una periodo: Φίλιππος οὐκ ἔτ' εἶχεν — πεντακοσίους δ' ἱππέας — ἔλαβεν αὐτοῖς ὅπλοις ὁ Φίλιππος. An potuit inhonestius scribi? An ab omni, non dicam elegantia, verum a castitate sermonis alienius? TAYLOR.

Ἐφ' ἧς ἕστησαν] Lege. WOLF.

γοις. οὕτως ἔκφρονας, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ παραπλῆγας τὸ δωροδοκεῖν ποιεῖ. ὑμᾶς οὖν, ὑμᾶς εὖ φρονεῖν δεῖ, τοὺς πολλοὺς, καὶ μὴ ἐπιτρέπειν τὰ τοιαῦτα· ἀλλὰ κολάζειν δημοσίᾳ. καὶ γὰρ ἂν καὶ ὑπερφυὲς εἴη, εἰ κατὰ μὲν τῶν Ὀλυνθίους προδόντων, πολλὰ καὶ δεινὰ ἐψηφίσασθε, τοὺς δὲ παρ' ὑμῖν αὐτοῖς ἀδικοῦντας, μὴ κολάζοντες φαίνοισθε. λέγε οὖν τὸ [1] ψήφισμα τὸ περὶ τῶν Ὀλυνθίων.

427 ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ταῦτα ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὀρθῶς καὶ καλῶς πᾶσιν Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροις δοκεῖτε ἐψηφίσθαι, κατ' ἀνδρῶν προδοτῶν, καὶ θεοῖς ἐχθρῶν. ἐπειδὴ τοίνυν τὸ δωροδοκεῖν, πρότερον τοῦ τὰ τοιαῦτα ποιεῖν ἐστὶ, καὶ δι' ἐκεῖνο καὶ τάδε πράττουσί τινες, ὃν ἂν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δωροδοκοῦντα ἴδητε, τοῦτον καὶ προδότην εἶναι νομίζετε. εἰ δὲ ὁ μὲν καιροὺς, ὁ δὲ πράγματα, ὁ δὲ στρατιώτας προδίδωσιν, [2] ὧν ἂν ἕκαστος αὐτῶν, οἶμαι, κύριος γίγνηται, ταῦτα διαφθείρει. μισεῖν δὲ ὁμοίως τοὺς τοιούτους ἅπαντας προσήκει.

ος'. Ἔστι δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ τούτων μόνοις πάντων τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, οἰκείοις χρῆσθαι παραδείγμασι, καὶ τοὺς προγόνους, οὓς ἐπαινεῖτε δικαίως, ἔργῳ μιμεῖσθαι. καὶ γὰρ εἰ μὴ τὰς μάχας, μηδὲ τὰς στρα-

[1] ψήφισμά μοι τὸ

[2] ὧν μὲν ἂν ἕκαστος, οἶμαι, κύριος γένηται

Ἐψηφίσασθε] Scribe ψηφίσαισθε. MARKLAND.

Εἰ δὲ κ. τ. λ.] Legendum arbitror: Εἰ δὲ ὁ μὲν καιροὺς, ὁ δὲ πράγματα, ὁ δὲ στρατιώτας προδίδωσι, καὶ ὧν ἂν ἕκαστος αὐτῶν, οἶμαι, κύριος γίγνηται, ταῦτα διαφθείρει, μισεῖν δὴ ὁμοίως τοὺς τοιούτους ἅπαντας προσήκει. Et sic mecum verte: *Quod si hic opportunitates, ille negotia, tertius milites prodit, et, ut uno verbo complectar, cuicunque res aliquæ fuerint commissæ, eas utique per*[illegible]*, omnes demum istiusmodi pari odio digni esse censeantur.* Hic tacitus discedit Wolfius ab omnibus exemplaribus, ubi ἕκαστος ὑμῶν universe. TAYLOR. Cur tamen propagat errores Taylor. cur recoquit? ipse videns et arguens. REISK.

ος'. Εἰ μὴ τὰς μάχας —] S. μιμεῖσθαι συμβαίνει καιρὸς, ἀλλ' εἰ ἄγετε ἡσυχίαν etc. Hunc locum videtur imitatus Cicero I. de Offic. ubi de imitatione parentum agit. *Si*, inquit, *non poterit sive causas defensitare, sive populum concionibus tenere, sive bella gerere, illa tamen præstabit, quæ erunt in ipsius potestate, justitiam, liberalitatem, fidem, modestiam, temperantiam, quo minus ab eo id, quod desit, requiratur.* WOLF.

Εἰ μὴ τὰς μάχας — συμβαίνει καιρὸς] Sc. καιρὸς [τοῦ μιμεῖσθαι] τὰς μάχας etc. Quod infinitivum subintelligendum est ex τῷ μιμεῖσθε ad finem sententiæ, si hæc integra sint. MARKLAND. Acute hæc, ut omnia, Vir ingeniosissimus. Verum locum *haud integrum* ita restituunt MSti: καὶ γὰρ εἰ μὴ τὰς μάχας — ἐν τοῖς νῦν συμβαίνει μιμεῖσθαι καιροῖς. Ita disco ex marg. Benen. et Altemps. Ita etiam Codd. Aug. Ven. Harl. Ital. TAYL.

τείας, μηδὲ τοὺς κινδύνους, ἐν οἷς ἦσαν ἐκεῖνοι [1]λαμπροὶ, συμβαίνει καιρὸς, ἀλλ' ἄγετε ἡσυχίαν ὑμεῖς ἐν τῷ παρόντι, ἀλλὰ τό γε εὖ φρονεῖν αὐτῶν μιμεῖσθε· τούτου γὰρ πανταχοῦ χρεία. καὶ οὐδέν ἐστι πραγματωδέστερον, οὐδ' ὀχληρότερον τὸ καλῶς φρονεῖν τοῦ κακῶς. ἀλλ' ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ νυνὶ καθήμενος ὑμῶν ἕκαστος, ἂν μὲν ἃ χρὴ γιγνώσκῃ περὶ τῶν πραγμάτων καὶ ψηφίζηται, βελτίω τὰ κοινὰ ποιήσει τῇ πόλει, καὶ ἄξια τῶν προγόνων πράξει· ἂν δ' ἃ μὴ δεῖ, [2]φαυλότερα καὶ ἀνάξια τῶν προγόνων ποιήσει. τί οὖν ἐκεῖνοι περὶ τούτων ἐφρόνουν; ταυτὶ λαβὼν ἀνάγνωθι, γραμματεῦ. δεῖ γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἔργοις ῥαθυμεῖτε, ὧν θάνατον [3]κατεγνώκασιν οἱ πρόγονοι. λέγε ταῦτα.

[4]ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΛΟΓΗΣ. 428

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν γραμμάτων λεγόντων,

[1] λαμπροὶ, ἐν τοῖς νῦν συμβαίνει μιμεῖσθαι καιροῖς, ἀλλ' ἄγεθ' [2] φαυλότερά τε καὶ [3] κατεγνώκασιν ὑμῶν οἱ [4] ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΛΟΓΗΣ] Στήλη

Ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ] Quicquid statuatur de hoc Textu, dubio sane, atque, ut videtur, inficeto, nemo integræ mentis absolverit mirabilem istam conversionem, *pari spatio temporis.* Sed locus sine dubio est contaminatus. Nonnihil proficimus, sublata voce χρόνῳ. *Vos nunc in deliberationibus, æqualem partem Reip. sustinentes, ac illi militantes.* Pene videor tenere mentem Auctoris. IDEM.

Ψηφίζηται] Recte. Male editur a Parisiensibus ψηφίζεται. IDEM.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΛΟΓΗΣ] Qui sit delectus iste, me ignorare fateor. WOLF. An ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΛΟΓΗ? MARKLAND. Lege omnino ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚ ΣΤΗΛΗΣ, ut annotatum est in margine Benenati. Leges, Plebiscita, Fœdera, omnia denique cujuscunque generis Monumenta, fuisse apud Antiquos columnis lapideis, æreis, ligneisve exarata, nemo est, qui ignorat. LEGES. Ἀνάγνωθι, inquit Lysias, Orat. I. 31. 11. ed. Reisk. p. 17. ed. Tayl. δέ μοι καὶ τοῦτον τὸν νόμον ἐκ τῆς στήλης τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου. Ita Demosth. c. Neær. p. 1370. 25. Τοῦτον τὸν νόμον γράψαντες ἐν στήλῃ λιθίνῃ ἔστησαν ἐν τῷ ἱερῷ — καὶ αὕτη ἡ στήλη ἔτι καὶ νῦν ἕστηκεν. Adde p. 1381. 10. ed. Reisk. Ita Andocid. Orat. I. p. 12. Edit. Steph. Ὁ δὲ νόμος τί κελεύει, ὃς ἐν τῇ στήλῃ ἔμπροσθέν ἐστι τοῦ βουλευτηρίου; Atque hinc loco Lysiæ deploratissimo, sc. Orat. c. Nicomachum p. 852. ult. ed. Reisk. p. 478. ed. Tayl. si memineris, mi Lector, aut ea res te ceperit, Lux olim plenissima a me affusa. FŒDERA porro. Ita in Epistola Philippi, §. δ'. *in init.* Ἐγὼ δὲ τούτους οὔτε τῶν περὶ τῆς εἰρήνης συνθηκῶν οἶδα μετασχόντας ὑμῖν, οὔτ' ἐν ταῖς στήλαις ἀναγεγραμμένους. Deinde Æschines c. Ctesiph. p. 460. 3. ed. Reisk. Ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ τῶν Ἑλλήνων ἐν τρισὶ μησὶν εἰς τὴν αὐτὴν στήλην ἀναγεγράφθαι μετ' Ἀθηναίων, καὶ μετέχειν τῶν ὅρκων καὶ τῶν συνθηκῶν. Harpocratio denique v. Ἀττικοῖς γράμμασι. Θεόπομπος ἐσκευωρῆσθαι λέγει τὰς πρὸς τὸν Βάρβαρον συνθήκας, ἃς οὐ τοῖς Ἀττικοῖς γράμμασιν ἐστηλιτεῦσθαι, ἀλλὰ τοῖς τῶν Ἰώνων. Postremo Obæratorum nomina, maxime autem PROSCRIPTORUM (*Relegatos* vocat Jurisprudentia nostra) cippis et saxis frequenter, cum titulo et causa condemnationis, inscribi solebant. Isocrates in Orat. de Bigis. Εἰς τοσοῦτον ὕβρεως ἦλθον, ὥστ' ἔπεισαν ὑμᾶς ἐλαύνειν αὐτὸν ἐκ πάσης τῆς Ἑλλάδος, καὶ στήλην ἀναγράφειν. Diodorus Siculus, l. 16. Ὁ δὲ Φιλόμηλος ἐπαρθεὶς τῇ νίκῃ, τὰς τῶν Ἀμφικτυόνων ἀποφάσεις ἔκ τε τῶν στηλῶν ἐξέκοψε, καὶ τὰ περὶ τῶν καταδίκων

Ἄρθμιον τὸν Πυθώνακτος τὸν Ζελείτην, ἐχθρὸν εἶναι καὶ πολέμιον τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, καὶ τῶν συμμάχων, αὐτὸν καὶ γένος ἅπαν. διὰ τί; ὅτι τὸν [1]χρυσὸν ἐκ τῶν Βαρβάρων εἰς τοὺς Ἕλληνας ἤγαγεν. οὐκοῦν ἐστὶν, ὡς ἔοικεν, ἐκ τούτων ἰδεῖν, ὅτι οἱ πρόγονοι μὲν ὑμῶν, ὅπως μηδὲ ἄλλος ἀνθρώπων μηδεὶς ἐπὶ χρήμασι μηδὲν ἐργάσηται κακὸν τὴν Ἑλλάδα, ἐφρόντιζον· ὑμεῖς δὲ οὐδὲ τὴν πόλιν αὐτὴν ὅπως μηδεὶς τῶν πολιτῶν ἀδικήσῃ, προορᾶσθε. νὴ Δί',

[1] χρυσὸν, τὸν ἐκ

γράμματα. Unde factum est, ut στηλιτεύεσθαι idem esset, ac *Proscribi*: et Λόγοι στηλιτευτικοὶ apud Antiquos pro *Invectivis* passim haberentur. Cujusmodi sunt Gregorii Nazianzeni Orationes duæ adv. Julianum: Istius posterior his verbis clauditur: Αὕτη σοι παρ' ἡμῶν στήλη τῶν Ἡρακλείων στηλῶν ὑψηλοτέρα τε καὶ περιφανεστέρα — ἣν καὶ ὁ μέλλων ὑπολήψεται χρόνος, εὖ οἶδα, σέ τε καὶ τὰ σὰ στηλιτεύουσαν, καὶ τοὺς λοιποὺς πάντας παιδεύουσαν, μή τινα τοιαύτην κατὰ Θεοῦ τολμᾶν ἐπανάστασιν, ἵνα μὴ τὰ ὅμοια δράσαντες, τῶν ἴσων καὶ ἀντιτύχωσιν. Omnino Lycurg. c. Leocratem p. 234. 235. Plato. περιϊόντες ὥσπερ οἱ ἐν ταῖς στήλαις. At quid in his moramur? Hoc in Arthmio esse factum, et hæc ipsa verba, quæ hic memorat Noster, esse in ejus *cippo* insculpta, abunde docemur. Orator noster in Philipp. III. [§. θ'.] Οὐ λόγους ἐμαυτοῦ λέγων, ἀλλὰ γράμματα τῶν προγόνων τῶν ὑμετέρων δεικνύων, ἃ ἐκεῖνοι κατέθεντο, εἰς στήλην χαλκῆν γράψαντες — τί οὖν λέγει τὰ γράμματα;

ΑΡΘΜΙΟΣ, φησιν, Ο ΠΥΘΩΝΑΚΤΟΣ
Ο ΖΕΛΕΙΤΗΣ
ΑΤΙΜΟΣ ΕΣΤΩ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΙΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΑΧΩΝ
ΑΥΤΟΣ ΚΑΙ ΓΕΝΟΣ.

Εἶθ' ἡ αἰτία προσγέγραπται, δι' ἣν τοῦτ' ἐγένετο,

ΟΤΙ ΤΟΝ ΧΡΥΣΟΝ ΤΟΝ ΕΚ ΤΩΝ ΜΗΔΩΝ ΕΙΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΝ
ΗΓΑΓΕΝ.

Sed hoc unico testimonio contentus non ero. Addere liceat Aristidem: Θεμιστοκλῆς μὲν Ἀρίθμιον (Ita Aristidis ubique exemplaria, Tu corriges mecum) ἐστηλίτευσεν, ὅτι τὸν ἐκ Μήδων etc. Iterum. Τοῦ δ' αὐτοῦ φρονήματός ἐστι καὶ ἡ στήλη, ἣν ὕστερον τούτων ἔστησαν, λέγουσαν τάδε·

ΑΡΙΘΜΙΟΝ ΤΟΝ ΠΥΘΩΝΑΚΤΟΣ ΤΟΝ ΖΕΛΕΙΤΗΝ
ΑΤΙΜΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΙΟΝ ΕΙΝΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
ΑΥΤΟΝ ΚΑΙ ΓΕΝΟΣ
ΟΤΙ ΤΟΝ ΕΚ ΜΗΔΩΝ ΧΡΥΣΟΝ ΕΙΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΝ
ΗΓΑΓΕΝ.

Vid. Aristid. Tom. II. pag. 218. 303. Edit. postrem. Coronidis loco adjiciantur hæc ex Nonno, qui Historica Ὑπομνήματα Gregorii Nazianzeni collegit, et illustravit. Στήλη δέ ἐστιν ἡ λίθος ἢ χαλκὸς, ἐν ἐπιμήκει τετραγώνῳ σχήματι, ἐν ᾗ ἐγγέγραπται ἡ τοῦ στηλιτευομένου ὕβρις. Οἷον Ἀθηναῖοι τὸν Ζελείτην Ἄρθμιον, τὸν διαφθείροντα τοὺς Ἕλληνας χρήμασιν, ἐπὶ τῷ μᾶλλον ὑπακοῦσαι τῷ Πέρσῃ, ἐν στήλῃ ἀνέγραψαν, ἀτιμώσαντες καὶ αὐτὸν, καὶ ἅπαν τὸ γένος αὐτοῦ, ἐξουσίαν δεδωκότες ἐν τοῖς γράμμασι τῷ βουλομένῳ αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἐγγράψαντες καὶ τὴν αἰτίαν ἐν αὐτῇ τῇ στήλῃ, ἥτις ἦν αὐτῷ τῷ Ἀρθμίῳ ψόγος· ὅτι, φησὶ, τὸν χρυσὸν τὸν ἐκ τῶν Μήδων εἰς Πελοπόννησον ἤγαγεν. Εἰδέναι δὲ χρὴ, ὅτι πολλάκις καὶ εὐεργετῶν αἱ εὐεργεσίαι ἐν ταῖς στήλαις ἀνεγράφοντο, ὥσπερ ἡ τοῦ Λεύκωνος, τοῦ ἄρχοντος Βοσπόρου, ἀνεγράφη ἐν Ἀθήναις.

ἀλλ' ὅπως ἔτυχε ταῦτα τὰ γράμματα ἕστηκεν; ἀλλ' ὅλης οὔσης ἱερᾶς τῆς ἀκροπόλεως ταυτησὶ, καὶ πολλὴν εὐρυχωρίαν ἐχούσης, παρὰ τὴν χαλκῆν τὴν μεγάλην Ἀθηνᾶν ἐν δεξιᾷ ἕστηκεν· ἣν, ἀριστεῖον ἡ πόλις τοῦ πρὸς τοὺς βαρβάρους πολέμου, [1] δόντων Ἑλλήνων τὰ χρήματα ταῦτα, ἀνέθηκε. τότε μὲν τοίνυν οὕτω σεμνὸν ἦν τὸ δίκαιον, καὶ τὸ κολάζειν τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας ἔντιμον, ὥστε τῆς αὐτῆς ἠξιοῦτο στάσεως τό, τε ἀριστεῖον τῆς θεοῦ, καὶ αἱ κατὰ τῶν τὰ τοιαῦτα ἀδικούντων τιμωρίαι· νῦν δὲ, [2] γέλως, ἄδεια, αἰσχύνη, εἰ μὴ τὴν ἄγαν ταύτην ἐξουσίαν σχήσετε νῦν ὑμεῖς.

οζ'. Νομίζω τοίνυν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ καθ' ἕν τι μόνον τοὺς προγόνους μιμουμένους ὀρθῶς ἂν ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ κατὰ πάντα, ὅσα ἔπραττον ἐφεξῆς. ἐκεῖνοι τοίνυν, ὡς ἅπαντες εὖ οἶδ' ὅτι τὸν λόγον τοῦτον ἀκηκόατε, Καλλίαν τὸν Ἱππονίκου, [3] τὸν ταύτην τὴν ὑπὸ πάντων θρυλλουμένην εἰρήνην πρεσβεύσαντα, ἵππου μὲν δρόμον ἡμέρας πεζῇ μὴ καταβαίνειν ἐπὶ [4] τὴν θάλατταν βασιλέα, 429
ἐντὸς δὲ Χελιδονέων καὶ Κυανέων, πλοίῳ μακρῷ μὴ πλεῖν,

[1] δόντων τῶν ἑλλήνων [2] γέλως, *ἴση ἄδεια Αἰσχίνη, εἰ μὴ, τὴν ἄγαν ἐξουσίαν ταύτην [3] Deest articulus. [4] [τὴν]

Plura de Arthmio præstabunt Plutarch. in Themistocle Vol. 1. p. 253. Harpocrat. v. Ἄτιμος, Dinarchus, Æschines, Vales. ad Harpocrat. pag. 26. aliique. TAYLOR.

Ἀλλ' ὅλης] Videtur deesse μηδαμῶς in subjectione, ante ἀλλ' ὅλης: aut τὸ ἀλλὰ pro *immo vero* ponitur. WOLF. Ellipsis est Negativæ οὐχὶ ante ἀλλ'. Unde explicatur par omnino locus D. Pauli, 1. Cor. X. 19, 20. Τί οὖν φημι; ὅτι εἴδωλόν τι ἐστὶν, ἢ ὅτι εἰδωλόθυτόν τι ἐστίν; Respondet ipse [Οὐχί·] Ἀλλ' [φημὶ] ὅτι ἃ θύει τὰ ἔθνη, δαιμονίοις θύει, καὶ οὐ Θεῷ. Confer loca. MARKLAND. Suppletur Negativa in marg. Morel. οὐ μὰ Δία. TAYLOR.

Ἐν δεξιᾷ] Ἐκ δεξιᾶς in MSS. fere cunctis. Atque ita laudat Hermog. de formis Orat. Tom. I. pag. 272. IDEM.

Τὸ δίκαιον καὶ τὸ κολάζειν] Lege. WOLF.

Τὸ ἀριστεῖον τῆς θεοῦ] Simile est istud σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου apud Evang. sc. Matth. XII. 39. et alibi. Nam hæc Statua Deæ erat ipsissimum ἀριστεῖον. TAYLOR.

Ἀριστεῖον τῆς θεοῦ] *Præmium fortitudinis Divæ.* i. e. Statua Divæ quæ erat præmium, monimentum fortitudinis. AUGER.

Νῦν δὲ, γέλως, ἄδεια] S. τὸ τοιαῦτα ἀδικεῖν. Quod vero sequitur, αἰσχύνη, videtur ad sequentia pertinere, εἰ μὴ ὑμεῖς σχήσετε νῦν τὴν ἄγαν ταύτην ἐξουσίαν, αἰσχύνη ἐστί. WOLF. Disputo, quæ hic scripsit Wolfius. Totum enim (non vocem αἰσχύνη solam) pertinere video ad sequentia. Sed tum quid erit ἄδεια! Nimirum ex loco suo exturbatur, quem occupavit. Vox alia et similis ἄγαν. Lege itaque: νῦν δὲ γέλως, αἰσχύνη, εἰ μὴ τὴν ἄδειαν ταύτην καὶ ἐξουσίαν σχήσετε νῦν ὑμεῖς. TAYLOR. Lego νῦν δὲ γέλως καὶ ἄδεια (ἔσται) αἰσχύνη opprobrium quo quis se donis corrumpi sinit. AUGER.

οζ'. Ὡς ἅπαντες] Εὖ οἶδ, ὡς (ὅτι) ἅπαντες τὸν λόγον τοῦτον ἀκηκόατε. WOLF.

Ἵππου κ. τ. λ.] Dixi ad Lycurg. §. 17. de hoc fœdere. TAYLOR.

Βασιλέα] Lege τὸν βασιλέα, ut §. μβ'. *post med.* et ubique. Nam Rex Persarum ὁ βασιλεὺς Græcis appellabatur. MARKLAND.

Χελιδονέων] Stephanus Χελιδονίας πέτρας appellat per ι. Κυάνεαι, Συμπληγάδες, Συνδρομάδες vel ex Homeri Scholiaste notæ sunt. WOLF.

ὅτι δῶρα λαβεῖν ἔδοξε πρεσβεύσας, μικροῦ μὲν ἀπέκτειναν, ἐν δὲ ταῖς εὐθύναις πεντήκοντα ἐπράξαντο [1] τάλαντα. καίτοι καλλίω ταύτης εἰρήνην, οὔτε πρότερον, οὔθ' ὕστερον, οὐδεὶς ἂν εἰπεῖν ἔχοι πεποιημένην τὴν πόλιν. ἀλλ' οὐ τοῦτο ἐσκόπουν. τούτου μὲν γὰρ ἡγοῦντο τὴν ἑαυτῶν ἀρετὴν, καὶ τὴν τῆς πόλεως δόξαν, αἰτίαν εἶναι· τοῦ δὲ προῖκα, ἢ μὴ, τὸν τρόπον τοῦ πρεσβευτοῦ. τοῦτον οὖν δίκαιον ἠξίουν παρέχεσθαι καὶ ἀδωροδόκητον, τὸν προσιόντα τοῖς κοινοῖς. ἐκεῖνοι μὲν οὖν οὕτως ἐχθρὸν ἡγοῦντο τὸ δωροδοκεῖν, καὶ ἀλυσιτελὲς τῇ πόλει, ὥστε μήτ' ἐπὶ πράξεως μηδεμιᾶς, μήτε ἐπ' ἀνδρὸς ἐᾶν γίγνεσθαι· ὑμεῖς δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν αὐτὴν εἰρήνην ἑωρακότες, τὰ μὲν τῶν συμμάχων τῶν ὑμετέρων τείχη καθῃρηκυῖαν, τὰς δὲ τῶν πρέσβεων οἰκίας οἰκοδομοῦσαν, καὶ τὰ μὲν τῆς πόλεως κτήματα ἀφῃρημένην, τούτοις δ' ἃ μηδὲ ὄναρ ἤλπισαν πώποτε, κτησαμένην, οὐκ αὐτοὶ τούτους ἀπεκτείνατε, ἀλλὰ κατηγόρου προσδεῖσθε, καὶ λόγῳ κρίνετε, ὧν ἔργῳ [2] τὰ ἀδικήματα πάντες ὁρῶσιν. οὐ τοίνυν τὰ παλαιὰ ἄν τις ἔχοι μόνον εἰπεῖν, καὶ διὰ τούτων τῶν παραδειγμάτων ὑμᾶς ἐπὶ τιμωρίαν παρακαλέσαι, ἀλλ' ἐφ' ὑμῶν τουτωνὶ τῶν ἔτι ζώντων ἀνθρώπων πολλοὶ δίκην δεδώκασιν· ὧν ἐγὼ τοὺς μὲν ἄλλους παραλείψω, τῶν δ' ἐκ πρεσβείας, ἣ πολὺ ταύτης ἐλάττω κακὰ τὴν πόλιν εἴργασται, θανάτῳ ζημιωθέντων, ἑνὸς ἢ [3] δυοῖν ἐπιμνησθήσομαι. καί μοι λέγε τουτὶ τὸ ψήφισμα [4] λαβών.

430 ## ΨΗΦΙΣΜΑ.

Κατὰ τουτὶ τὸ ψήφισμα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν πρέσβεων ἐκείνων ὑμεῖς θάνατον κατεγνώκατε· ὧν εἷς ἦν Ἐπικράτης,

[1] τάλαντα ἐπράξαντο. [2] τἀδικήματα [3] δυεῖν [4] λαβών. λέγε.

Ὅτι δῶρα λαβεῖν] At in Cimonis vita Plutarchus contra asserit; et Calliam, de quo hic sermo, dicit multum honoris et reverentiæ adeptum fuisse ex hac legatione apud Athenienses. Cui credendum? Utrique, ut credo. Callias accusatus vitæ periculum adiit; at crimine δωροδοκίας absolutus multum honoris adeptus est. PALMER.

Τοῦτον οὖν δίκαιον] S. τὸν τρόπον χρὴ παρέχεσθαι δίκαιον, τὸν προσιόντα τοῖς κοινοῖς. WOLF. Τοῦτον, sc. τὸν τρόπον. Vage interpretatur Wolfius. MARKLAND.

Ἐπ' ἀνδρὸς ἐᾶν γίγνεσθαι] Lege. WOLF. Aldus enim ἐᾷ. TAYLOR.

Ἣ πολὺ ταύτης] Lege, ut sit articulus postpositivus, cum aspiratione. WOLF.

Ἐπικράτης] Infra, §. ϙθ'. *ad init.* dicit,

ἀνὴρ, ὡς ἐγὼ τῶν πρεσβυτέρων ἀκούω, σπουδαῖος, καὶ πολλὰ χρήσιμος τῇ πόλει, καὶ τῶν ἐκ Πειραιῶς καταγαγόντων τὸν δῆμον, καὶ ἄλλως δημοτικός. ἀλλ' ὅμως οὐδὲν αὐτὸν ὠφέλησε τούτων. δικαίως. οὐ γὰρ ἐφ' ἡμισείᾳ χρηστὸν εἶναι δεῖ, τὸν τὰ τηλικαῦτα διοικεῖν ἀξιοῦντα, οὐδὲ τὸ πιστευθῆναι [1]προσλαβόντα παρ' ὑμῶν, εἰς τὸ μείζω δύνασθαι κακουργεῖν καταχρῆσθαι· ἀλλ' ἁπλῶς μηδὲν ὑμᾶς ἀδικεῖν ἑκόντα.

οη'. Εἰ τοίνυν [2]τί τούτων ἄπρακτόν ἐστι τούτοις, ἐφ' οἷς ἐκείνων θάνατος κατέγνωσται, ἐμὲ ἀποκτείνατε ἤδη. σκοπεῖτε γάρ. ἐπειδὴ παρὰ τὰ γράμματά φησιν ἐπρέσβευσαν ἐκεῖνοι [3]καὶ τὸ ψήφισμα. καὶ τοῦτ' ἔστι τῶν ἐγκλημάτων τὸ πρῶτον. οὗτοι δὲ οὐ παρὰ τὰ γράμματα; οὐ τὸ μὲν ψήφισμα Ἀθηναίοις, καὶ τοῖς Ἀθηναίων συμμάχοις εἶναι κελεύει τὴν εἰρήνην· οὗτοι δὲ Φωκέας ἐκσπόνδους ἀπέφηναν; οὐ τὸ μὲν ψήφισμα τοὺς ἄρχοντας ὁρκοῦν τοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν· οὗτοι δὲ οὓς ὁ Φίλιππος αὐτοῖς προσέπεμψε, τούτους [4]ὥρκωσαν; οὐ τὸ μὲν ψήφισμα οὐδαμοῦ μόνους ἐντυγχάνειν Φιλίππῳ· οὗτοι δ' οὐδὲν ἐπαύσαντο ἰδίᾳ χρηματίζοντες; [5]καὶ ἠλέγχθησάν τινες αὐτῶν ἐν τῇ βουλῇ οὐ τἀληθῆ ἀπαγγέλλοντες. οὗτοι

[1] προλαβόντα [2] τι [3] [καὶ τὸ ψήφισμα,] [4] ὤρκισαν [5] καὶ·

hunc Epicratem ἐκπεσεῖν, *exsilio mulctatum fuisse*, vel, *urbe pelli*, Wolfio vertente. Dubito, an ibi recte. Vid. init. Androt. ubi ἐκπεσεῖν vertit *honore dejicere*. Latine dici posset *excidere*. Sub quo comprehenditur vel Mors, vel Exsilium, vel Mulcta. MARKLAND. Harpocr. et Suid. v. Ἐπικράτης, ad hunc locum digitum intendunt. Male ergo Cod. Paris. δ. Εὐθυκράτης: Quo pacto etiam habet infra, §. οθ'. *ad init.* De hoc Epicrate multa Maussacus ad glossam Harpocrationis, et Valesius ad Annotata Maussaci. Alius porro erat Epicrates, Æschinis affinis, ut observarunt iidem Lexicographi, οὗ ἐπώνυμον Κυρηβίων, ὡς Δημ. ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου. Vid. §. π'. *in fin.* TAYLOR.

Χρήσιμος] F. πολλὰ χρήσιμος γενόμενος τῇ πόλει. WOLF.

Καὶ τῶν ἐκ Πειραιῶς καταγαγόντων τὸν δῆμον (S. εἷς) καὶ ἄλλως δημοτικὸς] Lege. WOLF. Ald. valde insincere τὸν et ἄλλος. TAYLOR.

Ἐφ' ἡμισείᾳ] Malim ἐξ ἡμισείας, ut Aristot. ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐξ ἡμισείας δυστυχοῦσι γυναικοκρατούμενοι. WOLF. γρ. ἡμίσεια et ἡμισείᾳ. Quod si hoc postremum obtineat, annotavit alibi Wolfius intelligendum esse μερίδι. TAYLOR.

Καταχρῆσθαι] S. τῷ πιστευθῆναι. WOLF.

οη'. Ἄπρακτόν ἐστι τούτοις] Lege. IDEM. Quidam enim εἰ τοίνυν τι τούτων ἄπρακτόν ἐστι τούτων. Optime hæc verba ordinantur in nonnullis exemplaribus: εἰ τοίνυν τι τούτοις ἄπρακτόν ἐστι τούτων, ἐφ' οἷς κ. τ. λ. Lind. Ven. Obsop. TAYLOR.

Ὁρκοῦν — ὤρκισαν] Ergo τὸ ὁρκοῦν et ὁρκίζειν idem valent: nisi, ut existimo, legendum sit ὥρκωσαν. WOLF. Quænam est hæc petulantia, et prurigo emendandi! Quare exterminanda est ὤρκισαν, ab ὁρκίζω, vox ab omnibus confirmata Codd. quæ æque valet *jusjurandum deferre*, ac ὥρκωσαν, quæ profecta est ab ὁρκόω. Noster De Corona §. ί. ἢ οὐκ ἂν ὡρκίζομεν αὐτόν. TAYLOR.

Καὶ ἠλέγχθησάν τινες] Lege. WOLF. Aldus enim ἠλέχθησαν. Restituerunt et alii. TAYLOR.

δέ γε καὶ ἐν τῷ δήμῳ· καὶ ὑπό του; — τοῦτο γάρ ἐστι τὸ λαμπρὸν — ὑπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων. οἷς γὰρ ἀπήγγειλαν οὗτοι, πάντα δήπου γέγονε τἀναντία. οὐδὲ ἐπιστέλ-
431 λοντές φησι [1]τὰ ἀληθῆ. οὐκοῦν οὐδ' οὗτοι. καὶ καταψευδόμενοι τῶν συμμάχων καὶ δῶρα λαμβάνοντες. ἀντὶ μὲν τοίνυν τοῦ καταψεύδεσθαι, παντελῶς ἀπολωλεκότες· πολλῷ δὲ δή που τοῦτο τοῦ καταψεύσασθαι δεινότερον· ἀλλὰ μὴν, ὑπέρ γε τοῦ δῶρα εἰληφέναι, εἰ μὲν ἠρνοῦντο, ἐξελέγχειν τὸ λοιπὸν ἂν ἦν, ἐπειδὴ δὲ ὁμολογοῦσιν, ἀπάγειν δή που προσῆκε.

οθ'. Τί οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούτων οὕτως ἐχόντων, ὑμεῖς ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ὄντες, οἱ δὲ καί τινες αὐτῶν ἔτι ζῶντες, ὑπομενεῖτε τὸν μὲν εὐεργέτην τοῦ δήμου, καὶ [2]τῶν ἐκ Πειραιῶς, Ἐπικράτην, ἐκπεσεῖν καὶ κολασθῆναι, καὶ πάλιν πρῴην [3]Θρασύβουλον ἐκεῖνον, τὸν Θρασυβούλου τοῦ δημοτικοῦ υἱὸν, [4]καὶ ἀπὸ Φυλῆς καταγαγόντος τὸν δῆμον, τάλαντα δέκα ὠφληκέναι, καὶ [5]τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, [6]καὶ τῶν τὰ μέγιστα ἀγαθὰ ὑμᾶς [7]ἐργασαμένων, οὓς νόμῳ διὰ τὰς εὐεργεσίας, ἃς ὑπῆρξαν εἰς ὑμᾶς, ἐν ἅπασι τοῖς ἱεροῖς, ἐπὶ ταῖς θυσίαις, σπονδῶν,

[1] τἀληθῆ [2] τὸν [3] Θρασύβουλον, *ἐκείνου τοῦ Θρασυβούλου [4] καὶ τοῦ ἀπὸ [5] τὸν [6] [καὶ] [7] ἐργασαμένων ὑμᾶς

Οὐδ' οὗτοι] Ita f. distinguendum: οὐδ' οὗτοι; cum Interrogatione. Sensus est: Οὐδ' οὗτοι, sc. ἠλέγχθησαν οὐ τἀληθῆ ἀπαγγέλλοντες, οὐδὲ ἐπιστέλλοντες τὰ ἀληθῆ. MARKLAND.

Ἐπειδὴ δὲ ὁμολογοῦσιν, ἀπάγειν δήπου προσῆκε] *Cum vero fateantur, nimirum ad supplicium par est ut rapiantur.* Id enim ἀπάγειν significat, ut κατ' Ἀριστοκράτ. etiam, ἀπάγειν ἔξεστιν εἰς τὸ δεσμωτήριον dixit. *Ex edit.* HERVAG.

οθ'. Οἱ δὲ καί τινες αὐτῶν ἔτι ζῶντες] Ὑμεῖς τινες, ἀντὶ τοῦ, ὑμῶν τινες αὐτῶν. S. τῶν προγόνων. WOLF.

Καὶ τῶν ἐκ Πειραιῶς] Iterum lege. S. ἕνα. IDEM. i. e. καὶ ἕνα τῶν ἐκ Πειραιῶς. Ut §. πδ'. *ante med.* τῶν ἀπιστούντων Φιλίππῳ, pro ἕνα τῶν etc. Et supra, §. οζ'. *in fin.* MARKLAND. Melius hoc multo, quam quod legitur in Benenato, aliisque Editis, sc. τὸν ἐκ Πειραιῶς. TAYLOR. Correctio hæc est, quæ nemini non facile occurrat. nolim tamen ideo probare. REISK.

Ἐκπεσεῖν] *Excidisse*, nempe, de vita. AUGER.

Καὶ τὸν ἀπὸ Φυλῆς] Καὶ τοῦ ἀπὸ Φυλῆς. Etsi malim abesse articulum. WOLF. Necessarium sane articulum, τοῦ ἀπὸ Φυλῆς, prout legitur in MSS. præfocavit Wolfius. Mala τὸν Ald. Felician. et Harl. TAYLOR.

Τάλαντα δέκα ὠφληκέναι] Id est, *decem talentis damnari.* Idem, ὦφλε τὴν δίαιταν, *ab arbitris damnatus est.* Et rursum alibi, καὶ δίκην ἐξούλης ὠφληκὼς ταύτην, οὐκ αὐτὸς ὠφληκέναι φησὶν, ἀλλ' ἐμὲ, *atque in hac controversia de vi damnatus, non se damnatum, sed me esse contendit. damnati* enim dicuntur οἱ ὠφληκότες et οἱ ὄφλοντες. *Ex edit.* HERVAG.

Καὶ τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου] Si hoc ad Thrasybulum non refertur, cujus mihi genealogia nota non est, subintelligendum est, aut omissum, τινάς. Ulpianus Proxenum intelligit. WOLF.

Καὶ τῶν τὰ] F. delendum καί. Vel legendum τῶν καὶ τὰ etc. MARKLAND. Recte deest καὶ in Cod. δ. TAYLOR.

καὶ κρατήρων κοινωνοὺς πεποίησθε, καὶ ᾄδετε καὶ τιμᾶτε
ἐξ ἴσου τοῖς ἥρωσι, καὶ τοῖς θεοῖς, τούτους μὲν πάντας τὴν
ἐκ τῶν νόμων δίκην ὑπεσχηκέναι, καὶ μήτε συγγνώμην, μήτε
ἔλεον, μήτε παιδία κλάοντα, ὁμώνυμα τῶν εὐεργετῶν, μήτ'
ἄλλο μηδὲν αὐτοὺς ὠφεληκέναι· τὸν δὲ Ἀτρομήτου τοῦ γραμ-
ματιστοῦ, καὶ Γλαυκοθέας, τῆς τοὺς θιάσους συναγούσης,
ἐφ' οἷς ἑτέρα τέθνηκεν ἱέρεια, τοῦτον ὑμεῖς [1] λαβόντες, τὸν
τῶν τοιούτων, τὸν οὐδὲ καθ' ἓν χρήσιμον τῇ πόλει, οὐκ αὐ-
τὸν, οὐ πατέρα, οὐκ ἄλλον οὐδένα τῶν τούτου, [2] ἀφήσετε;
ποῖος γὰρ ἵππος, ποία τριήρης, ποία στρατεία, ποία χο- 432
ρηγία, τίς χορὸς, τίς λειτουργία, τίς εἰσφορὰ, τίς εὔνοια,
ποῖος κίνδυνος, τί [3] τούτων ἁπάντων, ἐν [4] παντὶ χρόνῳ γέ-
γονε παρὰ τούτων τῇ πόλει; καίτοι, κἂν εἰ ταῦτα πάντα
ὑπῆρχεν, ἐκεῖνο δὲ μὴ προσῆν, τὸ, δικαίως, καὶ προῖκα πε-
πρεσβευκέναι, ἀπολωλέναι δή που προσῆκεν [5] αὐτῷ· εἰ δὲ
μήτε ταῦτα, μήτε ἐκεῖνα, οὐ τιμωρήσεσθε; οὐκ ἀναμνη-
σθήσεσθε, ὧν οὗτος κατηγορῶν ἔλεγε Τιμάρχου; ὡς οὐδέν
ἐστιν ὄφελος πόλεως, ᾗ τις μὴ νεῦρα ἐπὶ τοὺς ἀδικοῦντας
ἔχει, οὐδὲ πολιτείας, ἐν ᾗ συγγνώμη καὶ παραγγελία τῶν
νόμων μεῖζον ἰσχύουσιν. οὐδὲ ἐλεεῖν ὑμᾶς οὔτε τὴν μητέρα
[6] δεῖν τὴν Τιμάρχου, γραῦν γυναῖκα, οὔτε τὰ παιδία, οὔτε
ἄλλον οὐδένα, ἀλλ' ἐκεῖνο ὁρᾶν, ὅτι εἰ προήσεσθε τὰ τῶν νό-
μων, καὶ τὰ τῆς πολιτείας, οὐχ εὑρήσετε τοὺς ὑμᾶς αὐτοὺς
ἐλεήσοντας. ἀλλ' ὁ μὲν ταλαίπωρος ἄνθρωπος ἠτίμωται,
ὅτι τοῦτον εἶδεν ἀδικοῦντα· τούτῳ δ' ἀθῴῳ δώσετε εἶναι; διὰ
τί; εἰ γὰρ παρὰ τῶν εἰς ἑαυτοὺς ἐξαμαρτανόντων τηλικαύ-

[1] λαβόντες ἀφήσετε, τὸν [2] Deest ἀφήσετε. [3] τῶν [4] παντὶ τῷ χρόνῳ [5] αὐτὸν [6] δεῖ

Καὶ κρατήρων] Κρατῆρες fortasse additi sunt, quod unicuique Deo sui peculiares crateres fuerunt. Wolf.

Ἱέρεια] Quædam hic non inutilia habet Scholiastes. Meminerit autem lector meus, hæc et ejusmodi omnia, quæ ad Æschinis genus et familiam pertinent, quemadmodum et ea, quæ ad Demosthenis pariter, studiose a me in vita Auctorum recenseri. Taylor.

Χορηγὸς] Lege χόρος. Alioqui χορηγία et χορηγὸς inanis erit nugatio. Wolf. Vid. Var. Lect.

Αὐτῷ] Rectius αὐτόν. Ita optimi Reg. α. Aug. Harl. Taylor.

Ἐκεῖνα] L. ἐκεῖνο. Vide, quæ præcedunt. Markland.

Οὐδὲ ἐλεεῖν κ. τ. λ.] Hæc cum non sint in Æschinis oratione, satis apparet, eum, ut et cæteros oratores, aliter dixisse, aliter scripsisse; ipsoque eventu edoctos et detraxisse et addidisse et mutasse complura. Nisi forte et hoc sit Demosthenicæ licentiæ mendacium. Wolf.

Οὐδὲ ἐλεεῖν] F. οὐ δὴ — *non igitur*. Ut §. λα'. *in fin.* οὐ δὴ δίκαιον. Markland.

την ἠξίωσε δίκην Αἰσχίνης λαβεῖν, παρὰ τῶν εἰς τὰ τῆς
πόλεως τηλικαῦτα ἡμαρτηκότων, ὧν εἷς οὗτος ὢν ἐξελέγ-
χεται, πηλίκην ὑμᾶς προσήκει λαβεῖν, τοὺς ὀμωμοκότας
καὶ δικάζοντας; νὴ Δί'. οἱ νέοι γὰρ [1] ὑμῶν δι' ἐκεῖνον ἔσον-
ται [2] τὸν ἀγῶνα βελτίους; οὐκοῦν καὶ [3] διὰ τόνδε οἱ πολι-
τευόμενοι, δι' ὧν τὰ μέγιστα κινδυνεύεται τῇ πόλει. προσ-
ήκει δὲ καὶ τούτων φροντίζειν.

π'. Ἵνα τοίνυν εἰδῆτε, ὅτι καὶ τοῦτον ἀπώλεσε τὸν Τί-
μαρχον, οὐ, μὰ Δία, οὐχὶ τῶν ὑμετέρων παίδων, ὅπως
433 ἔσονται σώφρονες, προορῶν, — εἰσὶ γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
καὶ νῦν σώφρονες, μὴ γὰρ οὕτω γένοιτο κακῶς τῇ πόλει,
ὥστε Ἀφοβήτου καὶ Αἰσχίνου σωφρονιστῶν δεηθῆναι τοὺς
νεωτέρους —, ἀλλ' ὅτι βουλεύων ἔγραψεν, ἄν τις ὡς Φί-
λιππον ὅπλα ἄγων ἁλῷ, ἢ σκεύη τριηρικὰ, θάνατον εἶναι
τὴν ζημίαν. σημεῖον δέ. πόσον γὰρ ἐδημηγόρει χρόνον Τί-
μαρχος; πολύν. οὐκοῦν τοῦτον ἦν Αἰσχίνης ἅπαντα ἐν τῇ
πόλει, καὶ [4] οὐδὲ πώποτε ἠγανάκτησεν, οὐδὲ δεινὸν ἡγή-
σατο εἶναι τὸ πρᾶγμα, εἰ ὁ τοιοῦτος λέγει, ἕως εἰς Μακε-
δονίαν ἐλθὼν, ἑαυτὸν [5] ἐμίσθωσε. λέγε δή μοι τὸ ψήφισμα
λαβὼν αὐτὸ τὸ τοῦ [6] Τιμάρχου.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ὁ μὲν τοίνυν ὑπὲρ ὑμῶν γράψας, μὴ ἄγειν ἐν τῷ πολέμῳ

[1] ὑμῖν [2] τὸν ἀγῶνα ἔσονται βελτίους. [3] διὰ τοῦτόν γε οἱ [4] οὐδεπώποτε [5] ἐμίσθωσε Φιλίππῳ. [6] Τιμάρχου. λέγε.

Ὑμῶν] Ὑμῖν legit marg. Edit. Paris. Ven. Harl. Ital. cum Edit. Felician. (ἡμῖν Harl.) solita et nota syntaxi. Ἐστασίαζε μὲν αὐτῷ τὰ Θετταλῶν, infra §. πθ'. *post med.* et alibi passim. Atque ita hic interpretatur Wolfius. Taylor.

Διὰ τόνδε] Vertendum, *propter hoc*, judicium nempe, non, *propter hunc*, sc. Æschinem, ut Wolfius. Opponuntur enim δι' ἐκεῖνον τὸν ἀγῶνα, et διὰ τόνδε. Jurin. Omnino recte Vir doctissimus. Animadverti velim hic, in Edit. Morel. legi διὰ τῶνδε, atque in Codd. Regiis, α. β. ε. διὰ τούτων γε. Atqui id inde enatum, quia Scriba, aut malus Corrector, existimabat, intercessisse aliquid inter τῶνδε et δι' ὧν, quod sequitur. Quod tamen verum non est: quia δι' ὧν pertinet ad τοὺς πολιτευομένους. Et recte alicubi Wolfius: Malim, διὰ τόνδε, sc. ἀγῶνα τῆς παραπρεσβείας. Διὰ τοῦτόν γε Aug. Harleianus autem, ut editur. Taylor.

π'. Σημεῖον δὲ] *Hujus rei argumentum est.* Nam σημεῖον δὲ cum dicunt, hoc significant, hujus rei quam dico signum est et argumentum, et sine verbi substantivi aut alius adjectione dicitur. Simile est ἀπόδειξις δὲ, et τεκμήριον δέ. *Ex edit.* Hervag.

Πόσον γὰρ ἐδημηγόρει χρόνον Τίμαρχος;] *Quanto igitur tempore concionari licuit Timarcho? multo. At omni eo tempore Æschines in urbe fuit, nec unquam conquestum est, quod Timarchus publice concionaretur.* δημηγορεῖν et λέγειν pro eodem dixit, h. e. *oratorie loqui, concionari.* Idem.

πρὸς Φίλιππον ὅπλα, εἰ δὲ μὴ, θανάτῳ ζημιοῦσθαι, ἀπόλωλε, καὶ ὕβρισται· ὁ δὲ καὶ τὰ τῶν ὑμετέρων συμμάχων ὅπλα ἐκείνῳ παραδοὺς οὑτοσὶ, κατηγόρει, καὶ περὶ πορνείας ἔλεγεν, ὦ γῆ καὶ θεοὶ, δυοῖν μὲν κηδεσταῖν παρεστηκότοιν, οὓς ἰδόντες ἂν ὑμεῖς ἀνακράγοιτε, Νικίου τε τοῦ βδελυροῦ, ὃς ἑαυτὸν ἐμίσθωσεν [1] εἰς Αἴγυπτον Χαβρίᾳ, καὶ τοῦ καταράτου [2] Κηρυβιῶνος, ὃς ἐν ταῖς πομπαῖς ἄνευ τοῦ [3] προσωπείου κωμάζει. καὶ τί ταῦτα; ἀλλὰ τὸν ἀδελφὸν ὁρῶν Ἀφόβητον. ἀλλὰ δῆτα ἄνω ποταμῶν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ πάντες ὅσοι οἱ περὶ πορνείας ἐῤῥύησαν λόγοι.

πά. Καὶ μὴν εἰς [4] ὅσην ἀτιμίαν τὴν πόλιν ὑμῶν ἡ τούτου πονηρία, καὶ ψευδολογία καταστήσασα ἔχει, πάντα

[1] εἰς Αἴγυπτον ἐμίσθωσε [2] Κηρυβίωνος [3] προσώπου
[4] ὅσην αἰσχύνην καὶ ἀτιμίαν τὴν πόλιν ἡμῶν ἡ τούτων πονηρία

Εἰ δὲ μὴ, θανάτῳ ζημιοῦσθαι] Hoc loco εἰ δὲ μὴ significat εἰ δὲ μὴ πειθαρχήσει, *quod si non pareat. sin minus* enim et *alioqui* significat. IDEM.

Κατηγόρει] Recte, ut exemplaria optima, propter sequens ἔλεγον. Mala fide nobiscum egit Wolfius, qui κατηγορεῖ legit, in præsenti tempore, et pariter interpretatur. TAYLOR.

Οὓς ἰδόντες ἂν] Quia alii illius causæ judices fuerunt, quotannis mutari soliti. Istos ergo affines in hoc judicio non affuisse, τὸ δυνητικὸν μόριον, ἰδόντες ἂν, τουτέστιν, εἰ ἴδητε, arguit. WOLF.

Κηρυβιῶνος] Ad hanc vocem ita annotavit I. Meursius, I. Attic. Lect. 4. "Τοῦ καταράτου Κυρηβίωνος. Ita rescribo. Hodie editur τοῦ καταράτου Κηρυβιῶνος. Nam Κυρηβίωνος scripsisse Demosthenem certum ex Suid. in Ἐπικράτης, et Harpocr. in Κηρυβίων. Quibus addo Athen. l. 6. Κυρηβίων δ' ἐπεκαλεῖτο Ἐπικράτης, ὁ Αἰσχίνου τοῦ ῥήτορος κηδεστὴς, ὥς φησι Δημοσθένης, ἐν τῷ περὶ τῆς Παραπρεσβείας. Idem mendum apud Ulpianum in eandem Orat. καὶ τοῦ καταράτου Κηρυβιῶνος] Τὸ μὲν ὄνομα, Ἐπικράτης, τὸ δὲ Κηρυβιῶνος, Ἀττικῶς. λέγει δὲ τὸ κάθαρμα, καὶ εὐτελές. Κηρύβια γὰρ τὰ ἀποκαθάρματα τοῦ σίτου λέγουσι. Rescribe Κυρηβίωνος et Κυρήβια. Scio ego, κηρύβια scribi apud nonnullos Grammaticos Græcos, sed tamen apud potiores κυρήβια. Corruptus quoque Alexis in Pancratiaste, apud Athen. l. c. et Themist. in Orat. Πῶς τῷ φιλοσόφῳ λεκτέον." Hactenus Vir doctissimus. TAYLOR.

Ἄνευ τοῦ προσωπείου] Consule Ulpianum ad loc. Harpocr. v. Πομπείας, cæteros. Annotavit hic σχστης, in antiquis libris reperiri πρόσωπον, non προσωπεῖον. Vide quantum auctoritatis tribuat Cod. Augustano, qui ex istis veterrimis describi videtur, cum retineat προσώπου! IDEM.

Καὶ τί ταῦτα; ἀλλὰ τὸν ἀδελφὸν] Ἀποδίωξις καὶ Ἀποσιώπησις, quasi præ indignatione flagitia Aphobeti commemorare non possit. WOLF.

Καὶ τί ταῦτα;] *Et quid hæc?* i. e. hæc sunt levia, ecce aliquid majus. AUGER.

Ἀλλὰ τὸν ἀδελφὸν ὁρῶν Ἀφόβητον] Referenda hæc sunt et conjungenda cum superioribus: περὶ πορνείας ἔλεγεν, δυοῖν μὲν κηδεσταῖν παρεστηκότοιν—ἀλλὰ τὸν ἀδελφὸν ὁρῶν Ἀφόβητον, cum indignatione. *Accusavit,* inquit, *Æschines Timarchum impudicitiæ coram duobus suis affinibus, Nicia et Cerybione, multo impurioribus. Sed hoc parum est. Accusavit eum etiam coram suo fratre Aphobeto.* Amare! MARKLAND.

Ὅσοι οἱ] Vid. Var. Lect.

πά. Καταστήσασα ἔχει] Ἀντὶ τοῦ, κατέστησεν, ut φλυαρεῖς ἔχων, πλεονασμῷ Ἀττικῷ. WOLF. Non admodum est simile, quod produxit Wolfius. Propius illud Lucretii I. 1068.

Sed vanus stolidis hæc omnia finxerit error,
Amplexi *quod* habent *perverse prima viai.*

Huic locutioni ortum debere Neotericorum verbum, quod dicunt, *auxiliare,* HABERE, notavit H. Stephanus Conformité du lang. Franc. avec le Grec. TAYLOR.

τὰ ἄλλα ἀφεὶς, [1] ὃ πάντες ὑμεῖς ἴστε, ἐρῶ. πρότερον μὲν
431 γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τί παρ' ὑμῖν εἰψήφισται, τοῦτο ἐπετήρουν οἱ ἄλλοι πάντες Ἕλληνες· νῦν δὲ δὴ περιερχόμεθα ἡμεῖς, τί δέδοκται τοῖς ἄλλοις σκοποῦντες, καὶ ὠτακουστοῦντες, τί τὰ τῶν Ἀρκάδων; τί τὰ τῶν Ἀμφικτυόνων; ποῖ πάρεισι Φίλιππος; ζῇ, ἢ τέθνηκεν; οὐ [2] τοιαῦτα ποιοῦμεν; ἐγὼ δὲ οὐ δέδοικα, εἰ Φίλιππος ζῇ· ἀλλ' εἰ τῆς πόλεως τέθνηκε τὸ τοὺς ἀδικοῦντας μισεῖν, καὶ τιμωρεῖσθαι. οὐδὲ φοβεῖ με Φίλιππος, ἂν τὰ παρ' [3] ὑμῶν ὑγιαίνῃ, ἀλλ' εἰ παρ' ὑμῖν ἄδεια γενήσεται τοῖς παρ' ἐκείνου μισθαρνεῖν βουλομένοις, καὶ συνεροῦσί τινες τούτοις τῶν ὑφ' ὑμῶν πεπιστευμένων, καὶ πάντα τὸν ἔμπροσθεν χρόνον ἀρνούμενοι μὴ πράττειν ὑπὲρ Φιλίππου, νῦν ἀναβήσονται· ταῦτα φοβεῖ με. τί γὰρ δήποτε, Εὔβουλε, Ἡγησίλεῳ μὲν κρινομένῳ, ὃς ἀνεψιός ἐστί σοι, καὶ Θρασυβούλῳ πρώην, τῷ Νικηράτου θείῳ, ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης ψήφου οὐδ' ὑπακοῦσαι καλούμενος ἠθέλησας, [4] εἴς τε τὸ τίμημα ἀναβὰς, ὑπὲρ μὲν ἐκείνων

[1] ἃ [2] ταῦτα [3] ἡμῖν [4] εἰς δὲ

Ὃ πάντες ὑμεῖς ἴστε] Nove hoc, *ut cætera omnia dissimularet,* id solum, *quod omnes norant, proferre vellet.* Lege cum MStis δ. et Aug. πάντα τὰ ἄλλα ἀφεὶς, ἃ πάντες ὑμεῖς ἴστε — *omissis iis, quæ vos bene nostis.* Parisienses neque ὃ, neque ἃ. IDEM.

Τοιαῦτα] Ταῦτα potius, ut habent Reg. δ. et Aug. IDEM.

Ἐγὼ δὲ] Locum hunc aliquanto plenius laudat Hermogenes περὶ δριμύτητος. sc. Ἐγὼ δὲ οὐ τοῦτο δέδοικα, εἰ Φίλιππος ζῇ, ἢ τέθνηκεν, ἀλλ' εἰ — T. II. p. 384. IDEM.

Παρ' ὑμῶν] F. ὑμῖν. Et vicissim modo, παρ' ὑμῶν ἄδεια γενήσεται. Vid. §. ϟζ. *a med.* MARKLAND. Vid. Var. Lect.

Νῦν ἀναβήσονται] *Nunc ascendent,* nempe Æschini et ejus similibus auxiliaturi. AUGER.

Ἡγησίλεῳ] Incorrecte. Ratione accentus formam habet Genitivi, ratione autem τοῦ Ἰῶτα subscripti, Dativi quidem. Ulpianus cum margine Benenati, accuratius Ἡγησίλεω κρινομένου. Quod si recte fit, quid statuemus de Θρασυβούλῳ, τῷ — θείῳ? An hæc etiam in eundem casum vertentur? Mihi quidem videtur, propter constructionem totius commatis. TAYLOR.

Θείῳ] S. σοῦ, sive patruo, sive avunculo tuo. Πάτρως γὰρ, ὁ πρὸς πατρὸς, μήτρως δὲ, ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος. Quæ, incognita genealogia, discerni per se non possunt. Sed quid hæc nostra? Neque enim hæreditatem illorum cernemus. WOLF. Punge igitur post Νικηράτου. Θρασυβούλῳ τῷ Νικηράτου, θείῳ sc. σοῦ, et pariter distingue in versione, ut distinxerat quidem Wolfius, dum nos Editioni Lutecianæ adhæsimus. Ita tamen, si viri doctissimi Genealogia se recte habeat. Ulpianus quidem in ea est sententia; et utrosque, Hegesilaum et Thrasybulum, modo vocat Noster Eubuli cognatos et necessarios. TAYLOR.

Ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης ψήφου] Cum, ut conjicio, teneaturne reus, pronunciatur. ἡ δευτέρα ψῆφος, cum lis æstimatur, et mulcta dicitur. WOLF. Recte conjicis. Confirmo in proximis. TAYLOR.

Εἴς τε τὸ τίμημα] Lege, εἴς τε τότε βῆμα, sensu manifesto. Et ita habet Editio Benenati in margine adscriptum. PALMER. Habet quidem τὸ βῆμα ex Cod. β. adscriptum, quo pacto et marg. Altemps. et Bodl. sed nullo commodo. Wolfius hæc vidit et vertit recte. Sed nemo melius hæc explanabit, quam Æschines in ea, quæ est c. Ctesiphontem, p. 586. ed. Reisk. Εἰς τρία μέρη διαιρεῖται ἡ ἡμέρα — ἐγχεῖται γὰρ τὸ μὲν πρῶτον

οὐδ᾽ ὁτιοῦν ἔλεγες, ἐδέου δὲ τῶν δικαστῶν συγγνώμην ἔχειν σοι· εἶτα ὑπὲρ μὲν συγγενῶν καὶ ἀναγκαίων ἀνθρώπων οὐκ ἀναβαίνεις, ὑπὲρ Αἰσχίνου δὲ ἀναβήσῃ; ὃς, ἡνίκα ἔκρινεν Ἀριστοφῶν Φιλόνεικον, καὶ δι᾽ ἐκείνου τῶν σοὶ πεπραγμένων κατηγόρει, συγκατηγόρει μετ᾽ ἐκείνου σοῦ, καὶ τῶν ἐχθρῶν τῶν σῶν εἷς ἐξητάζετο· ἐπειδὴ δὲ σὺ μὲν τουτουσὶ [1]δεξάμενος, καὶ φήσας καταβαίνειν εἰς Πειραιᾶ δεῖν ἤδη, καὶ χρήματα εἰσφέρειν, καὶ τὰ θεωρικὰ στρατιωτικὰ ποιεῖν, ἢ χειροτονεῖν, ἃ συνεῖπε μὲν οὗτος, ἔγραψε δὲ ὁ βδελυρὸς Φιλοκράτης, ἐξ ὧν ἀντὶ καλῆς αἰσχρὰν συνέβη γενέσθαι τὴν εἰρήνην, οὗτοι δ᾽ ἐπειδὴ τοῖς μετὰ ταῦτα ἀδικήμασι πάντα 435

[1] δεδιξάμενος

ὕδωρ τῷ κατηγόρῳ — τὸ δὲ δεύτερον — τῷ τὴν γραφὴν φεύγοντι —. Ἐπειδὰν δὲ τῇ πρώτῃ ψήφῳ μὴ λυθῇ τὸ παράνομον, ἤδη τὸ τρίτον ὕδωρ ἐγχεῖται τῇ τιμήσει καὶ τῷ μεγέθει τῆς ὀργῆς τῆς ὑμετέρας. ὅστις μὲν οὖν ἐν τῇ τιμήσει τὴν ψῆφον αἰτεῖ, τὴν ὀργὴν τὴν ὑμετέραν παραιτεῖται· ὅστις δὲ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τὴν ψῆφον αἰτεῖ, νόμον αἰτεῖ κ. τ. λ. TAYLOR.

Συγγνώμην ἔχειν σοι] Queat dicere Eubulus, eo se hæc facere, quod habeat religioni, nocentem et nefarium impiumque defendere. Causam autem aliam esse Æschinis, quem Demosthenes innocentem in judicium capitis arcessierit, et eloquentiam a natura ad salutem hominum, et ad conservationem datam, ad boni viri pestem perniciemque convertat. WOLF.

Ἀναγκαίων] Nota, *ἀναγκαίους* hic, ut et Latinis, dici *Necessarios.* Sic et Isocrates *τὴν συγγένειαν, ἀνάγκην* vocat his verbis: *μᾶλλον ἐθαύμαζε τοὺς περὶ αὐτὸν σπουδάζοντας, ἢ τοὺς τῷ γένει προσήκοντας. ἡγεῖτο γὰρ πρὸς ἑταιρίαν πολλῷ κρείττω φύσιν νόμου, καὶ τρόπον γένους, καὶ προαίρεσιν ἀνάγκης.* IDEM.

Ὃς — συγκατηγόρει] Sic alienare studet Eubulum ab Æschine. IDEM.

Συγκατηγόρει μετ᾽ ἐκείνου σοῦ] Explicatio marginalis præcedentis sententiæ. MARKLAND. Quanquam hæc Oratio istiusmodi glossis et quisquiliis ultra modum sit referta, hic tamen rem ita se habere, multum dubito. Videor enim videre ita sententiam progredientem: *Cum Aristopho Philonicum in judicium adduxit, et per illum tua quoque, Eubule, crimina attigit, iste Æschines una cum Aristophonte te accusabat, et inter inimicos tuos numerabatur. Cur igitur istum Æschinem nunc adjuvas? cur defendis?* TAYLOR.

Τουτουσὶ δεξάμενος] *Ποτέρους; τοὺς δικαστὰς, ἢ τοὺς περὶ τὸν Αἰσχίνην;* adhibitis judicibus, aut populo? Vel *ἀποδεξάμενος τουτουσὶ*, suffragatus Æschini et Philocrati, vel approbatis istis? Ego hæc verba, quæ non satis intelligo, notavi asterisco. Pro *μὲν τουτουσὶ*, Versio mea declarat, me aut alicubi notatum legisse, aut legi oportere suspicatum esse, *σὺ μετὰ τούτους λεξάμενος*. Sed nihilo magis hoc placet. WOLF. Cum his ultimis dictis pene consentit Etruscus Interpres: *Ma poi che tu dopo che costoro hebbero finito,* parlasti, *e dicesti* — Licet *δεξάμενος* cum ista interpretatione staro possit. *διαδεξάμενος, διδαξάμενος*, etc. alii. Sed neque *Excipere,* neque *Dicere,* neque *Docere,* quidquam valent. Corrige periculo nostro *δεδιξάμενος*. Oratio Eubuli erat *comminatoria.* Dixit enim, *aut* extrema esse subeunda, sc. descendendum in Piræeum, et Theatralem pecuniam in Militarem convertendam (quod nisi in summo discrimine Reip. fieri non solebat) *aut* statuenda esse ea, quæ Philocrates suadebat, *τουτουσὶ δεδιξάμενος*, hos nempe, qui adstant, digito monstratos, Cives Athenienses, *hos,* inquam, *perterrefaciens.* Et præterea *δεδιξάμενος* est Lectio Codd. omnium, qui aut ævitate valent, aut sinceritate scribendi, Ital. Ven. Harl. et Aug. Et in hoc postremo additur scholiolon, sc. *Δεδιξάμενος] εἰς δέος καταστήσας.* Illud habe. TAYLOR.

Τουτουσὶ] *Αἰσχίνην καὶ Φιλοκράτη· ἢ τοὺς περὶ τὸν Αἰσχίνην.* *Ex edit.* BROOK.

Οὗτοι δ᾽ ἐπειδὴ] M. *οὗτοι δὴ ἐπειδὴ*, ut sit repetitio *ἐν τῇ ἀποδόσει* propter prolixitatem *τῆς προτάσεως*. WOLF. Deleri suadeo istud *ἐπειδή*. Et deest quidem

ἀπολωλέκασι, τηνικαῦτα διήλλαξαι; καὶ ἐν μὲν τῷ δήμῳ [1]κατηγορῶν Φιλίππου, καὶ κατὰ τῶν παίδων ὤμνυες, ἦ μὴν ἀπολωλέναι Φίλιππον, ἂν [2]βούλησθε· νῦν δὲ βοηθήσεις τούτῳ; πῶς οὖν ἀπολεῖται, ὅταν τοὺς παρ᾽ ἐκείνου δωροδοκοῦντας σὺ σώζῃς; τί γὰρ δήποτε, [3]Μυροκλέα μὲν ἔκρινας, εἰ παρὰ τῶν τὰ μέταλλα ἐωνημένων εἴκοσιν ἐξέλεξε δραχμὰς παρ᾽ ἑκάστου, καὶ Κηφισοφῶντα γραφὴν ἱερῶν χρημάτων ἐδίωκες, εἰ τρισὶν ὕστερον ἡμέραις ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἔθηκεν ἑπτὰ μνᾶς· τοὺς δὲ ἔχοντας, ὁμολογοῦντας, ἐξελεγχομένους ἐπαυτοφώρῳ ἐπὶ τῷ τῶν συμμάχων ὀλέθρῳ ταῦτα πεποιηκότας, τούτους οὐ κρίνεις, ἀλλὰ καὶ σώζειν κελεύεις;

πβ΄. Καὶ μὴν, ὅτι ταῦτα μέν ἐστι φοβερὰ, καὶ προνοίας καὶ φυλακῆς πολλῆς δεόμενα· ἐφ᾽ οἷς δὲ ἐκείνους σὺ [4]ἔκρινας, γέλως, ἐκεῖθεν ὄψεσθε. ἦσαν ἐν Ἤλιδι κλέπτοντες τὰ κοινά τινες; καὶ μάλα εἰκός γε. ἔστιν οὖν ὅς τις μετέσχεν αὐτόθι νῦν τούτων τοῦ καταλῦσαι τὸν δῆμον; οὐδὲ εἷς. τί δέ; ἦσαν, ὅτε ἦν Ὄλυνθος, τοιοῦτοί τινες ἄλλοι; ἐγὼ μὲν οἶμαι. ἆρ᾽ οὖν διὰ τούτους ἀπώλετο Ὄλυνθος; οὔ. [5]τί οὖν;

[1] κατηρῶ Φιλίππῳ [2] βούλεσθαι [3] Μοιροκλέα [4] ἔκρινες [5] τί δ᾽ ἐν Μεγάροις

in binis Regg. δ. ε. in Lind. et Aug. Cohærent hæc cum prioribus, v. 6. *ἐπειδὴ δὲ σὺ μὲν — οὗτοι δ᾽ —* Wolfius locum non intellexit. TAYLOR.

Φιλίππου] Recte, si obtineat *κατηγορῶν*. Sed quæ mens tum fuerit tot legentium *Φιλίππῳ*? Mirum, ni sinceriora sint, quæ habent MSS. Ald. et Felician. *ἐν μὲν τῷ δήμῳ κατηρῶ Φιλίππῳ*, *Diris insectabaris.* IDEM.

Ἀπολωλέναι Φ.] F. *ἀπολωλέναι ἂν Φίλιππον*, *fore, ut pereat.* Ut, *ἂν ἑαλωκέναι*, §. πζ΄. *post med.* MARKLAND.

Τί γὰρ δήποτε Μυροκλέα μὲν ἔκρινας, εἰ παρὰ τῶν τὰ μέταλλα ἐωνημένων εἴκοσιν ἐξέλεξε δραχμὰς παρ᾽ ἑκάστου] Vel hic aliquid subaudiendum, vel *εἰ ἀντὶ τοῦ ὅτι* ponitur et *διότι*. Idem in eadem, [§. πδ΄. *post med.*] *καὶ τοὺς Ἀρκάδας ὑμῖν ἀπήγγειλεν, ὡς ἔχαιρον εἰ προσέχει τοῖς πράγμασιν ἤδη ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις.* Et rursus in eadem, *οὐ γὰρ Αἰσχίνης ὑπὲρ τῆς εἰρήνης κρίνεται, οὔ. ἀλλ᾽ ἡ εἰρήνη δι᾽ Αἰσχίνην διαβέβληται. σημεῖον δέ. εἰ γὰρ*, &c. *Ejus autem quod dico argumentum est quod sequitur.* Simile est *τεκμήριον δὲ*, quod pro eodem ponitur. *Ex edit.* HERVAG.

Μυροκλέα] Alii non per *υ*, sed per *οι* scribunt, *Μοιροκλέα*. Sed parum refert, sive *παρὰ τὸ τοῦ μύρου*, sive *τὸ τῆς μοίρας κλέος*, appellatus fuerit. WOLF.

Παρ᾽ ἑκάστου] *Ἑλληνικώτερον* erit, si priorem vocem eliminaveris: *παρὰ τῶν — ἐωνημένων — ἑκάστου.* TAYLOR.

Γραφὴν ἱερῶν χρημάτων] Fortassis pecuniæ sacræ quæstor aliquid inde mutuatus fuit. WOLF.

Ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἔθηκεν] Utrum *τὴν ἱερὰν*, an *τὴν τῶν τραπεζιτῶν*? Num et sacram pecuniam fœnore occuparunt? IDEM.

Πεποιηκότας] F. *πεπρακότας*. MARKLAND.

πβ΄. Ἦσαν] Lambinus, nulla cogente necessitate: *τί δέ; οὐκ ἦσαν ἐν Ὀλύνθῳ, ὅτε ἦν Ὄλυνθος, τοιοῦτοί τινες ἄλλοι;* TAYLOR.

Τοιοῦτοί τινες ἄλλοι;] Pro quo alias *ἕτεροι*. Quod non semper conduplicationem præcedentis numeri significare, alibi notatum est. WOLF.

Τί οὖν;] F. *τί; ἐν Μεγάροις*, ut *ἐν Ἤλιδι*, v. 15. et *ἐν τοῖς Μεγάροις*, v. 8. p. seq. Nam *τί οὖν* non convenit huic loco. MARKLAND. Vid. Var. Lect.

Μεγάροις οὐκ οἴεσθ' εἶναί τινα κλέπτην, καὶ παρεκλέγοντα
τὰ κοινά; ἀνάγκη καὶ πέφηνε. τίς οὖν αἴτιος αὐτόθι νῦν
τούτων τῶν συμβεβηκότων πραγμάτων; οὐδὲ εἷς. ἀλλὰ
ποῖοι, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ τὰ τηλικαῦτα, καὶ [1] τοιαῦτα ἀδι-
κοῦντες; οἱ νομίζοντες [2] αὑτοὺς ἀξιόχρεως εἶναι, τοῦ Φι-
λίππου ξένοι, καὶ φίλοι προσαγορεύεσθαι, οἱ στρατηγιῶν
τε, καὶ [3] προστασίας ἀξιούμενοι, οἱ μείζους τῶν πολλῶν
οἰόμενοι δεῖν εἶναι. οὐ Περίλαος ἐκρίνετο ἔναγχος ἐν [4] τοῖς
Μεγάροις ἐν τοῖς τριακοσίοις, ὅτι πρὸς Φίλιππον ἀφίκετο, 436
καὶ παρελθὼν Πτοιόδωρος αὐτὸν ἐξῃτήσατο, καὶ πλούτῳ,
καὶ γένει, καὶ δόξῃ πρῶτος [5] ὢν Μεγαρέων, καὶ πάλιν ὡς
Φίλιππον [6] ἐξέπεμψε; καὶ μετὰ ταῦτα, ὁ μὲν ἧκεν, ἄγων
τοὺς ξένους, ὁ δ' ἔνδον [7] ἐτύρευε τοιαῦτα. οὐ γάρ ἐστιν, οὐκ
ἔσθ' ὅ, τι τῶν πάντων μᾶλλον [8] εὐλαβεῖσθαι δεῖ, ἢ τὸ, μεί-
ζω τινὰ τῶν πολλῶν ἐᾶν γίγνεσθαι. μή μοι σωζέσθω,
μηδ' ἀπολλύσθω μηδεὶς, ὃν ἐὰν ὁ δεῖνα βούληται, ἀλλ' ὃν
ἂν τὰ πεπραγμένα σώζῃ, καὶ τοὐναντίον, τούτῳ τῆς προση-
κούσης ψήφου παρ' ὑμῶν ὑπαρχέτω τυγχάνειν. τοῦτο γάρ
ἐστι δημοτικόν.

πγ'. Ἔτι τοίνυν, πολλοὶ παρ' ὑμῖν ἐπὶ καιρῶν γεγόνασιν
ἰσχυροὶ, Καλλίστρατος ἐκεῖνος, αὖθις Ἀριστοφῶν, Διόφαν-

[1] τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτ' [2] ἑαυτοὺς [3] προστασιῶν [4] Deest articulus. [5] Deest ὤν. [6] ἐξέπεμψε, [7] ἐτύρευε. τοιαῦτα. [8] εὐλαβεῖσθαι δεῖ μᾶλλον

Τίς οὖν αἴτιος αὐτόθι νῦν τούτων, τῶν συμβεβηκότων πραγμάτων] Sic puto legendum, ut τούτων referatur ad κλέπτας: Τίς τούτων αἴτιος τῶν νῦν αὐτόθι συμβεβηκότων πραγμάτων; Wolf. Recte. *Quis igitur eorum?* In marg. Altemps. ad hunc fere modum: ἀνάγκη, καὶ πέφηνέ τις αἴτιος αὐτόθι νῦν τούτων. Taylor.

Ἀλλὰ ποῖοι κ. τ. λ.] Incuriosius hæc edidit Benenatus: ἀλλὰ ποῖοι, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ τὰ τοιαῦτα τηλικαῦτα, καὶ τοιαῦτα ἀδικοῦντες; Idem.

Πτοιόδωρος] "Πτυόδωρος Harpocr. Edit. Maussac. Ποιόδωρος Edit. Ald. Πτοιόδωρος recte apud Suidam. Hic est, quem memorat Thucyd. l. 4. et Plutarch. Dione." Hæc Meurs. IV. Attic. Lect. 2. Idem.

Ὢν] Non admodum necessaria Vox. Ita tamen tacitus Wolfius, omnibus invitis exemplaribus. Quod non oportuit fieri. Idem.

Ἐξέπεμψε] Κατεσκεύαζε Cod. C. Mira sane varietas. Sed neque varia est lectio, neque huic loco convenit. Quid ergo? Sane Glossa est insolitæ vocis, quæ proxime sequitur, ἐτύρευε. Ecce enim: τυρεύων, κατασκευάζων. καὶ τυρεύσαντες, κατασκευάσαντες, Suid. Ita Ulpianus quoque: Ἐτύρευε] κατεσκεύαζε, ἐμηχανᾶτο. Cæterum notatu dignum est, quod legitur in Polluce VI. 32. Εἰ δὲ καὶ Δημοσθένης φησὶν, ὁ δὲ ἔνδον ἐτύρευεν, ἀλλ' οὐκ ἔγωγε ἀποδέχομαι τὸ τυρεύειν. Idem.

Μή μοι κ. τ. λ.] Vid. Var. Lect.

Τοὐναντίον, τούτῳ] Τῷ Αἰσχίνῃ. Thesin enim transfert ad Hypothesin. Wolf. Wolfius sequitur suam distinctionem Textus, quam et Ego repræsentavi. Quæ si præstare videbitur, hic erit Sensus: *Neminem alicujus Gratia vel eripiat, vel pessundet. Unusquisque autem vel ex rebus gestis servetur, vel, si ita res tulerit, condemnetur, uti hicce Æschines.* Vide, quæ diximus ad Æschin. c. Timarchum, pag. 45. Not. 66. ed. Reisk. Taylor.

τος, τούτων ἕτεροι πρότερον. ἀλλὰ ποῦ τούτων ἕκαστος
ἐπρώτευεν; ἐν τῷ δήμῳ. ἐν δὲ τοῖς δικαστηρίοις, οὐδείς πω
μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας ὑμῶν, οὐδὲ τῶν νόμων, οὐδὲ τῶν
ὅρκων κρείττων γέγονε. μὴ τοίνυν μηδὲ νῦν τοῦτον ἐάσητε.
ὅτι γὰρ ταῦτα φυλάττοισθε ἂν εἰκότως μᾶλλον ὑμεῖς, ἢ
τούτοις πιστεύοιτε, τῶν θεῶν ὑμῖν μαντείαν ἀναγνώσομαι,
οἵ περ ἀεὶ σώζουσι τὴν πόλιν πολλῷ τῶν προεστηκότων
μᾶλλον. λέγε τὰς μαντείας.

ΜΑΝΤΕΙΑΙ.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν θεῶν, οἷα ὑμῖν προλέ-
γουσιν; εἰ μὲν τοίνυν πολεμούντων ὑμῶν ταῦτ' ἀνῃρήκασι,
τοὺς στρατηγοὺς λέγουσι φυλάττεσθαι· πολέμου γάρ εἰσιν
ἡγεμόνες οἱ στρατηγοί· εἰ δὲ πεποιημένων εἰρήνην, τοὺς ἐπὶ
τῆς πολιτείας ἐφεστηκότας. οὗτοι γὰρ ἡγοῦνται, τούτοις
437 πείθεσθε ὑμεῖς, ὑπὸ τούτων δέος ἐστὶ μὴ παρακρουσθῆτε.
καὶ τὴν πόλιν δεῖν συνέχειν φησὶν ἡ μαντεία, ὅπως ἂν μίαν
γνώμην ἔχωσιν ἅπαντες, καὶ μὴ τοῖς ἐχθροῖς ἡδονὴν ποιῶσι.
πότερον οὖν οἴεσθ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν τοσαῦτα κακὰ
εἰργασμένον, σωθέντα, ἢ δίκην δόντα, [1] ἡδονὴν Φιλίππῳ
ποιῆσαι; ἐγὼ μὲν οἶμαι σωθέντα. φησὶ δέ γε ἡ μαντεία,
[2] ἀεὶ δεῖν, ὅπως ἂν μὴ χαίρωσιν οἱ ἐχθροὶ, ποιεῖν. ἅπασι
[3] τοίνυν μιᾷ γνώμῃ παρακελεύεται κολάζειν τοὺς ὑπηρετη-
κότας τι τοῖς ἐχθροῖς, ὁ Ζεὺς, ἡ Διώνη, πάντες οἱ θεοί.

[1] ἡδονὴν ἂν Φιλίππῳ [2] [ἀεὶ] [3] τοίνυν ὑμῖν μιᾷ

πγ'. Τοῦτον] Refero ad Eubulum. Aug.

Τῶν θεῶν] F. τὰς τῶν θεῶν ὑμῖν μαντείας ἀναγνώσομαι, ex sequentibus. Markl.

Πολλῷ - - - μᾶλλον] *Multo magis.* Auger.

Ἡγοῦνται] Videtur deesse εἰρήνης, vel τότε. Markland.

Πότερον] F. πότερ' ἂν οὖν, ut lingua postulat. Idem.

Διώνη] Δωδώνη reponit Gul. Canter. VIII. Nov. Lect. 12. idque confirmat auctoritate Dinarchi. Hominem vide. Taylor. Reperi hoc in margine Lessing. Reisk. Canter. sic: "Datum fuit Atheniensibus quondam a Dodonæo Jove oraculum, quo jubebantur inter cætera suos principes cavere, civitatemque ita constituere, ut una sententia cuncti uterentur, nec hostibus lætandi occasionem præbere. Hoc oraculum Demosthenes quidem de Falsa legat. de Æschine interpretatur. Dinarchus autem in Demosthenem de ipso Demosthene, qui pecuniam ab Harpalo inter alios acceperit. Sed in utroque vocabulum unum corruptum legitur, in priore loci, in posteriore oraculi. Demosthenes enim post factam oraculi mentionem, hæc subjungit, ἅπασι κ. τ. λ. at hic Δωδώνη pro Διώνη reponendum est. Dinarchus vero recitaturus oraculum ait, λέγε τὴν μαρτυρίαν πρῶτον. at hic μαντείαν scribendum fuerat. Et illum quidem locum ita corrigendum esse docet apertissime Dinarchus, qui prodiisse dicit hoc oraculum ἐκ

ἔξωθεν οἱ ἐπιβουλεύοντες, ἔνδοθεν δὲ οἱ συμπράττοντες.
οὐκοῦν τῶν ἐπιβουλευόντων μὲν ἔργον, τὸ διδόναι· τῶν συμ-
πραττόντων [1]δὲ, λαμβάνειν, καὶ τοὺς εἰληφότας ἐκσώζειν.
πδʹ. Ἔτι τοίνυν κἂν ἀπ' ἀνθρωπίνου λογισμοῦ [2]τοῦτο
ἴδοι τίς, ὅτι πάντων ἐχθρότατον καὶ [3]φοβερώτατον τὸ, τὸν
προεστηκότα ἐᾷν οἰκεῖον γίγνεσθαι τοῖς μὴ τῶν αὐτῶν ἐπι-
θυμοῦσι τῷ δήμῳ. τίσι γὰρ τῶν πραγμάτων ἐγκρατὴς γέ-
γονε Φίλιππος ἁπάντων, καὶ τίσι τὰ μέγιστα κατείργα-
σται τῶν πεπραγμένων, σκέψασθε. τῷ παρὰ τῶν πωλούν-
των τὰς πράξεις ὠνεῖσθαι, τῷ τοὺς προεστηκότας ἐν ταῖς
πόλεσι διαφθείρειν, καὶ [4]ἐπαίρειν τούτους. ταῦτα τοίνυν
ἐφ' ὑμῖν ἐστὶν ἀμφότερα, ἐὰν βούλησθε, ἀχρεῖα ποιῆσαι
τήμερον, ἐὰν τῶν μὲν, μὴ ἐθέλητε [5]ἀκούειν, τοῖς τοιούτοις
συνηγορούντων, ἀλλ' ἐπιδείξητε ἀκύρους ὄντας ὑμῶν· νῦν
γὰρ φασιν εἶναι κύριοι· τὸν δὲ πεπρακότα ἑαυτὸν κολάσητε,
καὶ [6]τοῦτον ἅπαντες ἴδωσι. παντὶ μὲν γὰρ εἰκότως ἂν
ὀργισθείητε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, [7]τοιαῦτα πεποιηκότι, καὶ 438
προδεδωκότι συμμάχους, καὶ φίλους, καὶ καιροὺς, μεθ'
[8]ὧν καλῶς, ἢ κακῶς ἑκάστοις ἔχει τὰ πάντα· οὐ μὴν οὐ-
δενὶ μᾶλλον οὐδὲ δικαιότερον ἢ τούτῳ. ὃς γὰρ ἑαυτὸν τάξας
τῶν ἀπιστούντων εἶναι Φιλίππῳ, καὶ μόνος καὶ πρῶτος
ἰδὼν, ὅτι κοινὸς ἐχθρὸς [9]ἐκεῖνός ἐστιν ἁπάντων τῶν Ἑλλή-
νων, ηὐτομόλησε, καὶ προὔδωκε, καὶ γέγονεν ἐξαίφνης ὑπὲρ
Φιλίππου, πῶς οὐ πολλάκις ἔσθ' [10]οὗτος ἄξιος ἀπολωλέ-

[1] δὲ τὸ λαμβάνειν [2] τοῦτ' ἂν ἴδοι τις [3] φοβερώτατόν ἐστι τὸ [4] ἐπαίρειν. *τούτοις. [5] ἀκούειν, τῶν τοῖς [6] τοῦτό *γ' ἅπαντες [7] τὰ τοιαῦτα [8] ὧν ἢ καλῶς [9] ἐκεῖνός ἐστιν ἐχθρὸς [10] οὗτος ἄξιός ἐστιν

Δωδώνης παρὰ τοῦ Διὸς τοῦ Δωδωναίου. hunc autem ita restituendum fuisse, cum Demosthenes hoc loco, tum Dinarchus ipse prioribus ac posterioribus verbis indicii satis dederat."

Ἔξωθεν] Lambinus: ἐχθροὶ δὲ, ἔξωθεν μὲν, οἱ ἐπιβ. κ. τ. λ. Ingeniose satis et feliciter. Prima ista vox, quam restituit, latebat in præcedenti. *Omnes hortatur ad puniendos eos, qui in re aliqua hostes Reip. adjuverunt.* Hostes autem quinam sunt? Illi *scil. qui* etc. TAYLOR. 2. Cor. VII. 5. ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. MARKLAND.

πδʹ. Ἀπ' ἀνθρωπ.] Usitatius credo ἐπ' ἀνθρωπίνου λογισμοῦ. TAYLOR.

Τὸν προεστηκότα] Scil. τοῦ δήμου. MARKLAND.

Ἐν ταῖς πόλεσι] *In liberis civitatibus* et αὐτονόμοις, quæ αἱ πόλεις frequenter appellantur. MARKLAND. Istud confirmavi pluribus in notis ad Æsch. c. Ctesiph. pag. 392. ed. Reisk. TAYLOR.

Καὶ τοῦτον ἅπαντες] Τὸν Αἰσχίνην. S. κεκολασμένον. Vel, καὶ τοῦθ' ἅπαντες. [Et, in alio loco] Vel, καὶ τοῦτον ἅπαντες κεκολασμένον ἴδωσι. WOLF. F. καὶ τοῦτ' ἂν ἅπαντες. MARKLAND. Puto καὶ τοῦτο. JURIN. Vid. Var. Lect.

Δικαιότερον] Addit Exemplar Altemps. ὀργισθείητε. Sed commode subintelligi potest. Idcirco nihil moveo. Verum cum istud οὐδὲ in melioribus desit, legendum arbitror (deleto etiam μᾶλλον) οὐ μὴν οὐδενὶ δικαιότερον, ἢ τούτῳ. TAYLOR.

ναι; ἀλλὰ μὴν, ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει, αὐτὸς οὐχ οἷός τε
ἀντειπεῖν ἔσται. τίς γάρ ἐστιν ὁ τὸν Ἴσχανδρον προσάγων
ὑμῖν τοκαταρχὰς, ὃν παρὰ τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ φίλων τῇ πόλει
δεῦρο ἥκειν ἔφη; τίς ὁ συσκευάζεσθαι τὴν Ἑλλάδα καὶ Πε-
λοπόννησον Φίλιππον βοῶν, ὑμᾶς δὲ καθεύδειν; τίς ὁ τοὺς
καλοὺς, καὶ μακροὺς, [1]καὶ πολλοὺς λόγους ἐκείνους δημη-
γορῶν, καὶ τὸ Μιλτιάδου καὶ Θεμιστοκλέους ψήφισμα ἀνα-
γινώσκων, καὶ τὸν ἐν τῷ τῆς Ἀγραύλου τῶν ἐφήβων ὅρκον;
οὐχ οὗτος; τίς ὁ πείσας ὑμᾶς [2]μόνον οὐκ ἐπὶ τὴν ἐρυθρὰν
θάλατταν πρεσβείας πέμπειν, ὡς ἐπιβουλευομένης μὲν ὑπὸ
Φιλίππου τῆς Ἑλλάδος, ὑμῖν δὲ προσῆκον προορᾷν ταῦτα,
καὶ μὴ προΐεσθαι τὰ τῶν Ἑλλήνων; οὐχ ὁ μὲν γράφων τὸ
ψήφισμα Εὔβουλος ἦν, ὁ δὲ πρεσβεύων εἰς Πελοπόννησον,
Αἰσχίνης οὑτοσί; ἐλθὼν δὲ ἐκεῖσε ἅττα [3]μέν ποτε διελέ-
χθη καὶ ἐδημηγόρησεν, αὐτὸς ἂν εἰδείη· ἃ δ' ἀπήγγειλε
πρὸς ὑμᾶς, [4]ὑμεῖς οἶδ' ὅτι μέμνησθε πάντες. βάρβαρόν τε
γὰρ πολλάκις καὶ ἀλάστορα τὸν Φίλιππον ἀποκαλῶν,
ἐδημηγόρει, καὶ τοὺς Ἀρκάδας ὑμῖν ἀπήγγειλεν ὡς ἔχαιρον,
439 εἰ προσέχει τοῖς πράγμασιν ἤδη, καὶ ἐγείρεται ἡ τῶν Ἀθη-
ναίων πόλις. ὃ δὲ πάντων μάλιστα ἀγανακτῆσαι ἔφη· συν-
τυχεῖν γὰρ ἀπιὼν Ἀτρεστίδᾳ παρὰ Φιλίππου πορευομένῳ,

[1] [καὶ πολλοὺς] [2] μονονοὐκ [3] μὲν τότε [4] ὑμεῖς εὖ οἶδ'

Φίλων] Utrum τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ φίλων. An ὃν — φίλον — δεῦρο ἥκειν? Nam et ita scribitur. Atque ita exhibent Editi omnes, improbante Lambino. Φίλων quidem Interpretes, ille Venetus innominatus, et alter, qui hanc Orationem Italice vertit. Et ita exaratur in optimo Augustano, et in Harleiano. Bonus Wolfius, dum sequitur *eam* lectionem in textu, *alteram* sequitur in versione. Sed ita solens est. Suo more id facit. Neque id exprobranti similis dico, sed ut lectorem meum admonerem, licet non semel de ea re a me admonitum. Idem est Ischander, de quo nonnulla superius ad §. εʹ. IDEM.

Τίς ὁ συσκευάζεσθαι τὴν Ἑλλάδα] Id est, *insidiis petere, imminere per insidias et captare.* Idem πρὸς Ζηνόθεμιν: ἀδίκημα τοιουτονὶ μετ' ἐκείνου συνεσκευάσατο. pro *molior* enim *et capto*, et *insidiis aggredior*, et *negotium captiosum, insidiosumque adorno*, dicitur passiva tantum voce. Nam συσκευάζειν activa voce est *colligere in fasciculum*, vel *in unam sarcinam connectere*, ut idem supra in eadem, διόπερ ταῦτα πάντα εἰς ἓν ψήφισμα οὗτοι συνεσκεύασαν. *Ex edit.* HERVAG.

Συσκευάζεσθαι] Marklandus vertit: *quis captare Græciam et Peloponnesum* Philippum *clamitabat, vos autem dormitare?* Fortasse Wolfii Interpretatio non est admodum improbanda. Euphemismus est insignis et notabilis in v. συσκευάζεσθαι: *non solum vasa colligere atque profectionem parare, verum etiam* vasa aliena; *i. e. prædari et diripere.* Usi sunt in hoc sensu, ut ante me observatum est, LXX. Interpretes, sc. Exod. III. 22. Καὶ ἐπιθήσετε, καὶ συσκευάσετε τοὺς Αἰγυπτίους. Ubi alii σκυλεύσατε. Quod poterat fuisse scholion, aut glossema vocabuli paulo insolentioris. Verum illa prior τοῦ συσκευάζεσθαι notio potius est Demosthenica: ut in init. Chersonesitanæ: Εἰ μὲν ἡσυχίαν Φίλιππος ἄγει — μήτε συσκευάζεται πάντας ἀνθρώπους ἐφ' ὑμᾶς. H. Steph. Th. Gr. L. T. III. col. 849. TAYLOR.

καὶ μετ' αὐτοῦ γύναια καὶ παιδάρια ὡς τριάκοντα βαδίζειν, αὐτὸς δὲ θαυμάσας, ἐρέσθαι τινὰ τῶν ὁδοιπόρων, τίς [1]ὁ ἄνθρωπός ἐστι, καὶ τίς [1]ὁ ὄχλος ὁ μετ' αὐτοῦ. ἐπειδὴ δὲ ἀκοῦσαι, ὅτι Ἀτρεστίδας παρὰ Φιλίππου τῶν Ὀλυνθίων αἰχμάλωτα δωρεὰν ταῦτα ἔχων ἀπέρχεται, δεινὸν αὐτῷ τι δόξαι, καὶ δακρῦσαι, καὶ ὀδύρασθαι τὴν Ἑλλάδα, ὡς κακῶς διάκειται, [2]ἢ τοιαῦτα πάθη περιορᾷ γινόμενα, καὶ συνεβούλευσεν ὑμῖν, πέμπειν τινὰς εἰς Ἀρκαδίαν, οἵτινες κατηγορήσουσι τῶν τὰ Φιλίππου πραττόντων. ἀκούειν γὰρ ἔφη τῶν φίλων, ὡς ἐὰν ἐπιστροφὴν ἡ πόλις ποιήσηται, καὶ πρέσβεις πέμψῃ, δίκην ἐκείνους δώσουσι.

πέ. Ταῦτα μὲν τοίνυν τότε καὶ μάλα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καλὰ, καὶ τῆς πόλεως ἄξια ἐδημηγόρει· ἐπειδὴ δὲ ἀφίκετο εἰς Μακεδονίαν, καὶ τὸν ἐχθρὸν εἶδε τὸν ἑαυτοῦ, καὶ τῶν Ἑλλήνων, [3]τὸν Φίλιππον, ἆρά γε ὅμοια, ἢ παραπλήσια τούτοις; πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ἀλλὰ μήτε τῶν προγόνων μεμνῆσθαι, μήτε τρόπαια λέγειν, μήτε βοηθεῖν μηδενὶ, τῶν τε κελευόντων μετὰ τῶν Ἑλλήνων περὶ τῆς πρὸς Φίλιππον εἰρήνης βουλεύεσθαι, θαυμάζειν [4]ἔφη, εἰ περὶ τῶν ὑμετέρων ἰδίων ἄλλον τινὰ δεῖ πεισθῆναι, εἶναί τε τὸν Φίλιππον αὐτὸν, Ἡράκλεις, Ἑλληνικώτατον ἀνθρώπων, δεινότατον λέγειν, φιλαθηναιότατον, οὕτω δὲ ἀτόπους τινὰς ἐν τῇ πόλει καὶ δυσχερεῖς ἀνθρώπους εἶναι, ὥστε οὐκ αἰσχύνεσθαι λοιδορουμένους αὐτῷ, καὶ βάρβαρον αὐτὸν ἀποκαλοῦντας. 440

πς΄. Ἔστιν οὖν ὅπως ἂν ταῦτ' ἐκεῖνα προειρηκὼς, ὁ αὐτὸς ἀνὴρ, μὴ διαφθαρεὶς, ἐτόλμησεν εἰπεῖν; [5]τίς δέ ἐστιν, ὅς τις ἂν τὸν Ἀτρεστίδαν τότε μισήσας, διὰ τοὺς τῶν Ὀλυνθίων παῖδας καὶ τὰ γύναια, ταῦτα Φιλοκράτει νῦν πράττειν

[1] Deest articulus. [2] εἰ [3] Deest articulus. [4] Deest ἔφη. [5] τί δέ; ἔστιν

Ἀκοῦσαι] Ἀκούσαι lege, cum acuto, ut sit tertia persona ἀορ. ά. εὐκτικῆς. Wolf.

Αἰχμάλωτα δωρεὰν ταῦτα] S. σώματα, ἢ ἀνδράποδα, aut pro τούτους αἰχμαλώτους. Idem.

πέ. Κελευόντων] F. κελευόντων κοινῇ, ut §. πζ΄. *ante med.* et alibi. Markland.

Ἔφη] Ex penu et liberalitate Wolfiana. Nam in Editt. quæ præivere, ignoratur. Atque idem intelligo de MStis. Taylor.

πς΄. Ταῦτ' ἐκεῖνα] F. τότ' ἐκεῖνα. Et mox v. antepen. τίς δ' ἐστὶν ὅστις ἂν videtur rectius legi, quam τί δέ; ἔστιν ὅστις-ἂν —? *Quis vero est, qui, cum Atrestidam ob Olynthiorum puerulos et mulierculas tum odisset, nunc Philocratis adjutor esse vellet etc.* Wolf.

Τίς δέ ἐστιν] F. τί δέ; ἔστιν ὅστις —? Ut §. πβ΄. *ad init.* Markland. Vid. Var. Lect.

ὑπέμεινεν, ὃς γυναῖκας ἐλευθέρας τῶν Ὀλυνθίων ἤγαγε δεῦρο ἐφ' ὕβρει; καὶ οὕτως ἐπὶ τῷ βδελυρῶς βεβιωκέναι γιγνώσκεται, ὥς τε μηδὲν ἐμὲ αἰσχρὸν εἰπεῖν νυνὶ περὶ αὐτοῦ δεῖν, μηδὲ δυσχερὲς, ἀλλὰ τοσοῦτον εἰπόντος μόνον, ὅτι Φιλοκράτης γυναῖκας ἤγαγε, πάντας ὑμᾶς εἰδέναι, καὶ τοὺς περιεστηκότας τὰ μετὰ ταῦτα, καὶ ἐλεεῖν, εὖ οἶδ' ὅτι, τὰς ἀτυχεῖς καὶ ταλαιπώρους ἀνθρώπους· ἃς οὐκ ἠλέησεν Αἰσχίνης, οὐδὲ ἐδάκρυσεν ἐπὶ ταύταις τὴν Ἑλλάδα, εἰ παρὰ τοῖς συμμάχοις ὑπὸ τῶν πρέσβεων ὑβρίζονται, ἀλλὰ ὑπὲρ αὐτοῦ κλαήσει, τοῦ τὰ τοιαῦτα πεπρεσβευκότος, καὶ τὰ παιδία ἴσως παράξει καὶ ἀναβιβᾶται. ὑμεῖς δὲ ἐνθυμεῖσθε, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πρὸς μὲν τὰ τούτου παιδία, ὅτι πολλῶν συμμάχων ὑμετέρων καὶ φίλων παῖδες ἀλῶνται, καὶ πτωχοὶ περιέρχονται, δεινὰ πεπονθότες διὰ τοῦτον· οὓς ἐλεεῖν πολλῷ μᾶλλον ὑμῖν ἄξιον, ἢ [1]τοὺς τοσαῦτα ἠδικηκότας, καὶ προδότου πατρὸς, καὶ ὅτι τοὺς ὑμετέρους παῖδας οὗτοι, καὶ τοῖς [2]ἐκγόνοις προσγράψαντες τὴν εἰρήνην, καὶ τῶν ἐλπίδων ἀπεστερήκασι. πρὸς δὲ τὰ αὐτοῦ τούτου δάκρυα, ὅτι νῦν ἔχετε ἄνθρωπον, ὃς εἰς Ἀρκαδίαν [3]ἐκέλευεν ἐπὶ

[1] τοὺς τοῦ τοιαῦτα ἠδικηκότος [2] ἐκγόνοις, προσγράψαντες τῇ εἰρήνῃ, [3] ἐκέλευσεν

Μετὰ ταῦτα] Non satis placet. Sed nihil occurrit melius. Abesse mallem et hoc. Παρέλκειν certe videtur. Wolf. τὰ μετὰ ταῦτα, *consequentia.* Markland.

Πεπρεσβευκότος] Distingue: πεπρεσβευκότος. Καὶ τὰ etc. Idem. Aliter distinxit Benenatus: sc. pungit ad ὑβρίζονται in linea superiori: — ὑβρίζονται· Ἀλλὰ ὑπὲρ αὐτοῦ κ. τ. λ. Verum neutra Distinctio satis placet. Totum enim, quod hic sequitur, ita cohæret cum ἐδάκρυσεν in v. 8. ut in novum paragraphum divelli et distrahi nequeat. Taylor.

Ἀναβιβᾶται] Ἀντὶ τοῦ, ἀναβιβάσεται, *in judicium et in locum editum scandere faciet*, ut sint conspicui coronæ populari, hoc est, παραστήσεται. *Ex edit.* Hervag.

Ἀναβιβᾶται] M. ἀναβιβάσεται. Wolf. Ut in margine Benenati, et MSS. Ald. Taylor.

Ὑμῖν ἄξιον] Πρέπον. F. ὑμῶν. Wolf. Veritus nempe, ne ἄξιον cum dativo ὑμῖν minus bene conveniret. Reisk.

Ἠδικηκότας] Ἢ τοὺς τοῦ τοσαῦτα ἠδικηκότος καὶ προδότου πατρός. S. παῖδας. Wolf. ἠδικηκότος. Markland. Jurin. Ita Paris. Felic. Obsop. — γρ. ἢ τοὺς τὰ τοιαῦτα ἠδικηκότος, καὶ προδότου πατρὸς παῖδας, οἷς οὗτοι καὶ τοῖς ἐγγόνοις etc. Marg. Altemps. et similiter Aug. ἢ τοὺς τοῦ τοσαῦτα Ven. Lind. Harl. ἢ τοῦ τοσαῦτα Benenatus cum Ital. Bene hæc omnia vertit Etruscus, cum Wolfius pessime. *De' quali è molto piu convenevole, che voi habbiate compassione, che di questi, che sono figliuoli di padre, il quale ha fatte tante ingiurie, e traditore: E che eglino i vostri figliuoli delle speranze, che poteano havere, havendo scritto la pace anco per i posteri, hanno privato.* Taylor.

Καὶ ὅτι] Repete ἐνθυμεῖσθε. Auger.

Τὴν εἰρήνην] Scr. καὶ τοῖς ἐκγόνοις προσγράψαντες τῇ εἰρήνῃ, vel, πρὸς τὴν εἰρήνην. Vid. §. ιθ΄. *in fin.* Interpreteris autem, *qui verba ista*, [quæ literis majusculis etiam describi poterant] ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΕΚΓΟΝΟΙΣ *paci addiderunt.* Markl. Vide supra, §. λ΄. *post med.* Taylor. Vid. Var. Lect.

Ὅτι νῦν] Repete adhuc ἐνθυμεῖσθε. Auger.

τοὺς ὑπὲρ Φιλίππου πράττοντας πέμπειν τοὺς κατηγορήσοντας.

πζ′. Νῦν τοίνυν ὑμᾶς οὐκ εἰς Πελοπόννησον δεῖ πρεσβείαν 411 πέμπειν, οὐδ᾽ ὁδὸν μακρὰν βαδίσαι, οὐδὲ ἐφόδια ἀναλίσκειν, ἀλλὰ ἄχρι τοῦ βήματος ἐνταυθοῖ [1] προσελθόντα ἕκαστον ὑμῶν, τὴν ὁσίαν καὶ δικαίαν [2] ταύτην ψῆφον ὑπὲρ τῆς πατρίδος θέσθαι κατ᾽ ἀνδρὸς, ὃς, ὦ γῆ καὶ θεοὶ, ἐκεῖνα ἃ διεξῆλθον ἐν ἀρχῇ δεδημηγορηκὼς, τὸν Μαραθῶνα, τὴν Σαλαμῖνα, τὰς μάχας, τὰ τρόπαια, ἐξαίφνης, ὡς ἐπέβη Μακεδονίας, πάντα τἀναντία τούτοις ἔλεγε, μὴ προγόνων μεμνῆσθαι, μὴ τρόπαια λέγειν, μὴ βοηθεῖν μηδενὶ, μὴ κοινῇ μετὰ τῶν Ἑλλήνων βουλεύεσθαι, [3] μόνον οὐ καθελεῖν τὰ τείχη. καί τοι τούτων αἰσχίους λόγοι οὐδένες πώποτε ἐν τῷ [4] παντὶ γεγόνασι χρόνῳ παρ᾽ ὑμῖν. τίς γάρ ἐστιν Ἑλλήνων ἢ Βαρβάρων [5] οὕτω σκαιὸς, ἢ ἀνήκοος, ἢ σφόδρα μισῶν τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν, ὅς τις, εἴ τις ἔροιτο, εἰπέ μοι, τῆς νῦν οὔσης Ἑλλάδος ταυτησὶ καὶ οἰκουμένης, ἔσθ᾽ [6] ὅτι ταύτην ἂν τὴν προσηγορίαν εἶχεν, ἢ ᾠκεῖτο ὑπὸ τῶν νῦν ἐχόντων Ἑλλήνων, εἰ μὴ τὰς ἀρετὰς ὑπὲρ αὐτῶν ἐκείνας οἱ Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι παρέσχοντο ἡμέτεροι πρόγονοι; οὐδ᾽ ἂν εἷς εὖ οἶδ᾽ ὅτι φήσειεν· ἀλλὰ πάντα [7] ταῦθ᾽ ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἂν ἑαλωκέναι. εἶθ᾽ οὓς μηδὲ τῶν ἐχθρῶν μηδεὶς ἂν τούτων τῶν ἐγκωμίων καὶ τῶν ἐπαίνων ἀποστερήσειε, τούτων Αἰσχίνης ὑμᾶς οὐκ ἐᾷ μεμνῆσθαι, τοὺς ἐξ ἐκείνων, ἵνα αὐτὸς ἀργύριον λάβῃ; καὶ μὴν τῶν μὲν ἄλλων ἀγαθῶν, οὐ μέτεστι τοῖς τεθνεῶσιν· οἱ δὲ ἐπὶ τοῖς καλῶς πραχθεῖσιν ἔπαινοι, τῶν οὕτω τετελευτηκότων ἴδιον κτῆμά εἰσιν. οὐδὲ γὰρ ὁ φθόνος αὐτοῖς ἔτι τηνικαῦτα ἐναντιοῦται. 442

[1] παρελθόντα [2] Deest ταύτην. [3] μονονοὺ [4] παντὶ τῷ χρόνῳ γεγόνασι [5] οὕτω σφόδρα σκαιὸς, καὶ ἀνήκοος [6] ὅ, τι [7] ταῦτα πάντα

πζ′. Ἀλλ᾽ ἄχρι τοῦ βήματος] S. τοῦ Ἄρχοντος. Etsi non satis mihi constat de consuetudine ferendi suffragia; quæ non una eademque in omnibus judiciis fuisse videtur. WOLF.

Διεξῆλθον] Distingue: ἐκεῖνα, ἃ διεξῆλθον, ἐν ἀρχῇ δ. MARKLAND. Corrige ergo Wolfii versionem, hoc pacto: *Qui cum illas, quas recensui, conciones initio habuerit*—Ita distinguit Hieron. Ferrus in versione Italica. TAYLOR.

Ὅτι] Scribendum ὅ, τι. Vid. ad §. πς′. *ad init.* MARKLAND. Et recte vertit Wolfius: *Ejus Græciæ estne ulla pars, quæ - - ?* TAYLOR.

Λάβῃ] Interrogative λάβῃ; MARKL.

ὧν ἀποστερῶν ἐκείνους οὗτος, αὐτὸς ἂν τῆς ἐπιτιμίας [1] δικαίως νῦν στερηθείη, καὶ ταύτην ὑπὲρ τῶν προγόνων ὑμεῖς δίκην [2] λάβητε παρ᾽ αὐτοῦ.

πή. Τοιούτοις μέν τοι λόγοις, ὦ κακὴ κεφαλὴ, σὺ τὰ τῶν προγόνων ἔργα συλήσας, καὶ [3] διασύρας τῷ λόγῳ, πάντα τὰ πράγματα ἀπώλεσας. εἶτα γεωργεῖς ἐκ τούτων, καὶ σεμνὸς γέγονας. καὶ γὰρ αὖ τοῦτο, πρὸ μὲν τοῦ πάντα τὰ κακὰ εἰργάσθαι τὴν πόλιν, ὡμολόγει γεγραμματευκέναι, καὶ χάριν ὑμῖν ἔχειν τοῦ χειροτονηθῆναι, καὶ μέτριον παρεῖχεν ἑαυτόν· ἐπειδὴ δὲ μύρια εἴργασται κακὰ, τὰς ὀφρῦς ἀνέσπακε, κἂν, ὁ γεγραμματευκὼς Αἰσχίνης, εἴποι τις, ἐχθρὸς [4] εὐθέως, καὶ κακῶς φησὶν ἀκηκοέναι, καὶ διὰ τῆς ἀγορᾶς πορεύεται, θοἰμάτιον καθεὶς ἄχρι τῶν σφυρῶν, ἴσα βαίνων Πυθοκλεῖ, τὰς γνάθους φυσῶν, τῶν Φιλίππου ξένων καὶ φίλων εἷς οὗτος ὑμῖν ἤδη, τῶν ἀπαλλα-

[1] δικαίως ἂν νῦν [2] λάβοιτε [3] *διασύρας καὶ συλήσας [4] εὐθέως ἐχθρὸς

Ἀποστερῶν — στερηθείη] Scholiastes, si ejus verba recte intelligam, acutam ponit harum vocum distinctionem, huic quidem loco satis convenientem, dubito autem, an a Veteribus religiose observatam. Juxta ejus sententiam Ἀποστερεῖσθαι erit *Carere*, Στερεῖσθαι, *Amittere*. In illo sensu *Defraudamur*, in hoc *Spoliamur*. Qui præ nobis otio abundant, viderint, an hæc rite discriminentur. Ego sane dubito. Consonat quidem hoc: Οὕτω γὰρ ἄν τις οὐ πλοῦτον, οὐ δόξαν, οὐ σοφίαν ἀγαπήσειε παραγενομένην, δεδιὼς στερεῖσθαι. Plutarch. in Solone. Iterumque: Οἷς οὐδ᾽ ἀπόλαυσις ἐγγίνεται τοῦ ποθουμένου παρόντος, τοῦ μέλλοντος ὠδῖνας ἀεὶ, καὶ τρόμους, καὶ ἀγῶνας, εἰ στερήσονται, παρέχοντος αὐτοῖς. Ibid. Ita scripsit Demosthenes, aut scripsisse videtur: τῆς χάριτος ἀποστερεῖσθαι, *gratia et popularitate* defraudari, *non earum rerum compotem fieri*. Sed et scripsit quoque Idem τῆς ἡγεμονίας ἀποστερεῖσθαι, *de avito imperio deturbari*. Ita scribunt et alii quoque. TAYLOR.

πή. Λόγοις] F. ἔργοις, cui mox opponitur λόγῳ. Vid. Æschin. adv. Ctesiph. p. 639. 9. ed. Reisk. MARKLAND. Fortasse mecum. Τοιούτοις μέντοι λόγοις, tali oratione, (nempe, μὴ προγόνων μεμνῆσθαι, μὴ τρόπαια λέγειν, quæ *verba* Æschinis sæpe perstringit, in aditu scil. hujus Orationis, §. ς′. *ad fin.* rursus §. πέ. et rursus denique §. πζ. *ante med.*) τοιούτοις, inquam λόγοις σὺ τὰ τῶν προγόνων ἔργα συλήσας καὶ διασύρας, πάντα τὰ πράγματα ἀπώλεσας. Nam illud τῷ λόγῳ post διασύρας est inficetum, et pene expiandum. TAYLOR.

Γέγονας;] Ita distingue. MARKLAND.

Μύρια εἴργασται κακὰ] Lege, [non εἰργάσθαι cum Aldo] et paulo ante [v. 7.] καὶ γὰρ αὖ τοῦτο, F. addendum εἰπεῖν δεῖ, nisi τὸ τοῦτο redundet. Referri quidem potest ad ὡμολόγει. WOLF.

Ἄχρι τῶν σφυρῶν] Vid. Victor. XI. Var. Lect. 11. TAYLOR.

Ἴσα βαίνων Πυθοκλεῖ] Hunc supra Æschinis amicum esse dixit. Qui, cum forte procerus homo esset, Æschines pusillus homuncio, æque μακροβαίνων præ indignatione esse studuit. WOLF. Vid. Harpocr. Suidam. Adducit Kusterus locum similem ex Athenæo, lib. 5. Ubi videbis Casaubonum. Constat quidem, parva fuisse statura Æschinem, si ulla fides habenda sit Ulpiano, dum interpretatur ista verba in Orat. De Corona, §. μ′. τὸν καλὸν ἀνδριάντα, καὶ τριταγωνιστὴν ἄκρον ἐξέθρεψέ σε. Cæterum quis fuerit iste Pythocles, nescimus hodie et nescibitur. Hoc tantum scio, Valesium futiliter conjectasse, hunc esse Pythoclem, adolescentem ex Secta Epicurea, cujus meminere Plutarchus et Laertius. Quid, mi homo? In qua Olympiade acta erat hæc causa Athenis, ea ipsa in lucem editus est EPICURUS ipse, qui sectam et scholam condidit. Verba ea adagialia, Ἴσα βαίνειν, illustrarunt plurimi: omnium fortasse felicissime Homo eruditissimus, D. Langbænius ad Longini Caput ultimum. TAYLOR.

γῆναι τοῦ δήμου βουλομένων, καὶ κλύδωνα καὶ μανίαν τὰ καθεστηκότα πράγματα ἡγουμένων, ὁ τέως [1]ἔτι προσκυνῶν τὴν Θόλον.

πθ'. Βούλομαι τοίνυν ὑμῖν ἐπὶ κεφαλαίων [2]ἐπελθεῖν, ὃν τρόπον ὑμᾶς κατεπολιτεύσατο Φίλιππος, προσλαβὼν τούτους τοὺς θεοῖς ἐχθρούς· πάνυ δὲ ἄξιον ἐξετάσαι καὶ θεάσασθαι τὴν ἀπάτην ὅλην. τὸ μὲν γὰρ ἀπ' ἀρχῆς, τῆς εἰρήνης ἐπιθυμῶν, διαφορουμένης αὐτοῦ τῆς χώρας ὑπὸ τῶν λῃστῶν, καὶ κεκλεισμένων τῶν ἐμπορίων, ὥστε ἀνόνητον ἐκεῖνον ἁπάντων εἶναι τῶν ἀγαθῶν, τοὺς τὰ φιλάνθρωπα λέγοντας ἐκείνους ἀπέστειλεν ὑπὲρ αὐτοῦ, τὸν Νεοπτόλεμον, τὸν Ἀριστόδημον, τὸν Κτησιφῶντα· ἐπειδὴ δὲ ἤλθομεν ὡς 443
αὐτὸν ἡμεῖς οἱ πρέσβεις, ἐμισθώσατο μὲν τοῦτον [3]εὐθέως, ὅπως συνερεῖ καὶ συναγωνιεῖται τῷ μιαρῷ Φιλοκράτει, καὶ τῶν τὰ δίκαια βουλομένων ἡμῶν [4]πράττειν περιέσται. συνέγραψε δὲ ἐπιστολὴν ὡς ὑμᾶς, ᾗ μάλιστα ἂν ᾤετο τῆς εἰρήνης τυχεῖν. ἦν δὲ οὐδὲν μᾶλλον μέγα αὐτῷ καθ' ὑμῶν οὐδ' οὕτω πρᾶξαι, εἰ μὴ Φωκέας ἀπολῇ· τοῦτο δὲ οὐκ ἦν εὔπορον. συνῆκτο γὰρ αὐτῷ τὰ πράγματα, ὥσπερ ἐκ τύχης, εἰς καιρὸν τοιοῦτον, ὥστε ἢ μηδέν, ὧν ἐβούλετο εἶναι

[1] [ἔτι] [2] ἐπανελθεῖν [3] εὐθέως τοῦτον [4] πράττειν ἡμῶν

Προσκυνῶν τὴν Θόλον] Significat, illi optatissimum fuisse scriptionis illud vile munus. Curia quædam Atheniensis Tholus dicta fuit. Wolf. Dixi supra, ad §. οά. *a med.* Unde liquebit, nihil hic sani protulisse Wolfium. Ad phrasin istam, προσκυνῶν τὴν Θόλον, quod attinet, notavit doctissimus Tiber. Hemsterhusius, conferri eam merito posse cum his verbis Lucianeis, in Timone, §. 23. Ὁ δὲ ἐμπεσὼν ἀθρόως ἐς ἐμὲ ἀπειρόκαλος καὶ παχύδερμος ἄνθρωπος, ἔτι τὴν πεδην πεφρικώς, καὶ εἰ παριὼν ἄλλος μαστίξειέ τις, ὄρθιον ἐφιστὰς τὸ οὖς, καὶ τὸν μύλωνα, ὥσπερ τὸ ἀνάκτορον, προσκυνῶν — Recte ergo τέως ἔτι, *qui nondum deposuit eos mores et vitæ rationem.* Wolfius vertit, quasi approbasset lectionem quamplurimorum Codd. πρώην προσκυνῶν τὴν Θόλον. Hoc explicabit mentem ejus, qui contulit Italicum Codicem: "Τὴν Θόλον quidam legendum putant" [nam Θόλων edi videbat] "et pro hoc alii ὑπερώην." Hoc erat istud πρώην, de quo modo dixi. Taylor.

πθ'. Ἐπελθεῖν] Malim ἐπεξελθεῖν. Quod longe præstat. Licet Codd. ut puta Ven. Reg. *a.* et Aug. habeant ἐπανελθεῖν. Idem.

Διαφορουμένης] F. διαφθειρομένης. Wolf. Inutiliter sane et inauspicato: licet eam lectionem quoque commendet Cod. Harl. cum Regg. *β.* et *ε.* Vid. D'Orvill. ad Chariton. Aphrodis. III. 5. Tayl.

Ὑπὸ τῶν λῃστῶν] Prima Philippica [§. θ'.] monuit, ὅτι λῃστεύειν ἀνάγκη, καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ πολέμου χρῆσθαι τὴν πρώτην. Wolf.

Ὥστε ἀνόνητον etc.] Ὥστε οὐχ οἷόν τ' εἶναι ὄνασθαι καὶ ἀπολαύειν τῶν ἀγαθῶν. Vid. II. (I.) Olynth. Idem.

Ἦν δὲ οὐδὲν μᾶλλον μέγα] F. ἦν δ' οὐδενὸς μᾶλλον οὐδὲν μέγα. Wolf. F. οὐδὲν ἄλλο μέγα, ut §. ξ'. μηδὲν ἄλλο δίκαιον. Markland. Vid. Var. Lect.

Ὧν ἐβούλετο εἶναι] Otiosum sane istud εἶναι, ne dicam molestum—ὧν ἐβούλετο εἶναι, διαπράξασθαι, ἢ ἀνάγκην εἶναι. Credo ergo, ortum esse ex ea vicinia. Nam nunquam alibi sic loquitur. Infra v. 18. p. seq. διεπράξατο, ὧν ἠβουλήθη: et sic satis. Rursus, v. penult. πάνθ', ὅσα βούλομαι, διαπράξομαι. Et §. ζ'. *ad fin.* πάντα, ὅσα ὁ

διαπράξασθαι, ἢ ἀνάγκην εἶναι ψεύσασθαι, [1]ἐπιορκῆσαι, καὶ μάρτυρας τῆς αὐτοῦ κακίας [2]πάντας Ἕλληνας καὶ Βαρβάρους ποιήσασθαι. εἰ μὲν γὰρ προσδέξαιτο Φωκέας συμμάχους, καὶ μεθ' ὑμῶν τοὺς ὅρκους αὐτοῖς ἀποδοίη, τοὺς πρὸς Θετταλοὺς καὶ Θηβαίους ὅρκους παραβαίνειν εὐθὺς ἀναγκαῖον ἦν, ὧν τοῖς μέν, τὴν Βοιωτίαν συνεξαιρήσειν ὀμωμόκει, τοῖς δέ, τὴν Πυλαίαν συγκαταστήσειν· εἰ δὲ μὴ προσδέχοιτο, ὥσπερ οὐ προσίετο, οὐκ ἐάσειν ὑμᾶς παρελθεῖν [3]αὐτὸν ἡγεῖτο, ἀλλὰ βοηθήσειν εἰς Πύλας. ὅπερ, εἰ μὴ παρεκρούσθητε, ἐποιήσατε ἄν. εἰ δὲ τοῦτο γένοιτο, οὐκ ἐνεῖναι παρελθεῖν ἐλογίζετο. καὶ ταῦτα οὐ παρ' ἄλλων αὐτὸν ἔδει πυθέσθαι, ἀλλ' αὐτὸς ὑπῆρχε μάρτυς ἑαυτῷ τοῦ πράγματος. ὅτε γὰρ τὸ πρῶτον ἐκράτησε [4]Φωκέας ὁ Φίλιππος, καὶ διέφθειρε τοὺς ξένους αὐτῶν, καὶ τὸν ἡγούμενον, καὶ στρατηγοῦντα Ὀνόμαρχον, τότε τῶν ὄντων ἀνθρώπων ἁπάντων οὐδενὸς οὔτε Ἕλληνος, οὔτε Βαρβάρου βοηθήσαντος [5]Φωκεῦσι, πλὴν ὑμῶν, οὐχ ὅπως παρῆλθεν,
444 ἢ διεπράξατο ὧν ἠβουλήθη τι παρελθών, ἀλλ' οὐδὲ προσελθεῖν ἐγγὺς ἠδυνήθη. ᾔδει δὲ σαφῶς, οἶμαι, τοῦτο, ὅτι νῦν, ἡνίκα [6]ἐστασίαζε μὲν αὐτῷ τὰ Θετταλῶν, καὶ Φεραῖοι πρῶτον οὐ συνηκολούθουν, ἐκρατοῦντο δὲ Θηβαῖοι, καὶ μάχῃ ἥττηντο, καὶ τρόπαιον ἀπ' αὐτῶν εἱστήκει, οὐκ ἔνεστι παρελθεῖν, εἰ βοηθήσεθ' ὑμεῖς· οὐδέ, ἂν [7]ἐπιχειρῇ τοῖς ὅπλοις, δυνήσεται, εἰ μή τις τέχνη προσγενήσεται. πῶς οὖν μήτε ψεύσομαι φανερῶς, μήτε ἐπιορκεῖν δόξας, πάνθ' ὅσα βούλομαι, διαπράξομαι; πῶς; οὕτως. [8]ἐὰν Ἀθηναίων

[1] καὶ ἐπιορκῆσαι [2] ἅπαντας [3] αὐτὸν παρελθεῖν [4] φωκέας ἐκράτησεν [ὁ Φίλιππος,] [5] φωκεῦσι βοηθήσαντος [6] ἐστασιάζετο μὲν αὐτῷ τὰ τῶν θετταλῶν [7] ἐπιχειρῇ, τοῖς ὅπλοις *γ' αἱρήσειν δυνήσεται [8] ἂν

βούλωνται, νομίσαντες ὑπάρχειν. Et §. ϛά. *ad fin.* πάντα, ὅσα ἐβουλήθη, διαπέπρακται. Ita §. μβ'. *a med.* πᾶν, ὅ, τι ἂν βούληται, παρ' ὑμῖν ῥᾳδίως διαπράξεται. Et sic in locis sexcentis. Inutile enim erat et insolitum, adjicere τὸ εἶναι. Taylor.

Συγκαταστήσειν] M. συναποκαταστήσειν. Erepta enim erat eis Pylæa sive Amphictyonica dignitas a Phocensibus. Wolf.

Ὁ Φίλιππος.] Vid. Var. Lect.

Ἐκρατοῦντο δὲ Θηβαῖοι] Ἐνικῶντο καὶ ἡττῶντο ὑπὸ Φωκέων. Wolf.

Καὶ τρόπαιον ἀπ' αὐτῶν] F. ἀπ' αὐτῶν. S. τῶν Θηβαίων. Sin de Philippo, nam et is semel a Phocensibus profligatus est, lego ἐπ' αὐτῷ. Verba sic ordino: ᾔδει δὲ σαφῶς, οἶμαι, τοῦτο, ὅτι νῦν οὐκ ἔνεστι παρελθεῖν (S. εἴσω Πυλῶν), ἡνίκα ἐστασίαζε. Wolf. Quid hoc somnii! ἀπ' αὐτῷ nullus est, qui legit, aut impressus, aut manu exaratus. Taylor.

Ἐπιχειρῇ] Marg. Altemps. et Aug. γρ. οὐδ' ἂν ἐπιχειρῇ — χαιρήσειν. Suspicor aliquid hujusmodi. οὐδ', ἂν ἐπιχειρῇ τοῖς ὅπλοις, δυνήσεται χωρήσειν. Idem.

τινὰς εὕρω τοὺς Ἀθηναίους ἐξαπατήσοντας. ταύτης γὰρ
οὐκ ἔτ᾽ ἐγὼ τῆς αἰσχύνης κληρονομῶ. ἐντεῦθεν οἱ μὲν παρ᾽
ἐκείνου πρέσβεις προὔλεγον ὑμῖν, ὅτι Φωκέας οὐ προσδέχε-
ται Φίλιππος συμμάχους· οὗτοι δὲ ἐκδεχόμενοι, τοιαῦτα
ἐδημηγόρουν, ὡς φανερῶς μὲν οὐχὶ καλῶς ἔχει τῷ Φιλίππῳ
προσδέξασθαι τοὺς Φωκέας συμμάχους, διὰ τοὺς Θηβαίους
καὶ τοὺς Θετταλοὺς, ἐὰν δὲ γένηται τῶν πραγμάτων κύριος,
καὶ τῆς εἰρήνης τύχῃ, ἅπερ ἂν συνθέσθαι νῦν ἀξιώσαιμεν αὐ-
τὸν, ταῦτα ποιήσει τότε.

ζʹ. Τὴν μὲν τοίνυν εἰρήνην, ταύταις ταῖς ἐλπίσι καὶ
ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς [1] ἐπαγωγαῖς, [2] εὕροντο παρ᾽
ὑμῶν ἄνευ Φωκέων. τὴν δὲ βοήθειαν ἔδει μετὰ ταῦτα κωλῦ-
σαι, τὴν εἰς [3] τὰς Πύλας, ἐφ᾽ ἣν αἱ πεντήκοντα τριήρεις
ὁμόσε ἐφώρμουν, ἵν᾽, εἰ πορεύοιτο Φίλιππος, κωλύοιτε
ὑμεῖς. πῶς οὖν; τίς τέχνη πάλιν αὖ γενήσεται περὶ ταύτης;
τοὺς χρόνους ὑμῶν ἀφελέσθαι, καὶ ἐπιστῆσαι τὰ πρά-
γματα ἀγαγόντας ἄφνω, ἵνα, μηδ᾽ ἂν βούλησθε, [4] δυνή- 445
σεσθε ἐξελθεῖν. οὐκοῦν ταῦθ᾽ οὗτοι πράξαντες φαίνονται.
ἐγὼ δ᾽, ὥσπερ ἀκηκόατε ἤδη πολλάκις, οὐχὶ δυνηθεὶς
προαπελθεῖν, ἀλλὰ καὶ μισθωσάμενος πλοῖον [5] κατε-
κωλύθην ἐκπλεῦσαι. ἀλλὰ καὶ πιστεῦσαι Φωκέας ἔδει
Φιλίππῳ, καὶ ἑκόντας ἑαυτοὺς ἐνδοῦναι, ἵνα μηδεὶς χρόνος
ἐγγένηται τοῖς πράγμασι, μηδ᾽ ἐναντίον ἔλθῃ ψήφισμα
παρ᾽ ὑμῶν μηδέν. οὐκοῦν, ὡς μὲν οἱ Φωκεῖς σωθήσονται,
παρὰ τῶν Ἀθηναίων πρέσβεων ἀπαγγελθήσεται· ὥς τε
καὶ εἴ τις ἐμοὶ διαπιστεῖ, τούτοις πιστεύσας, ἑαυτὸν ἐγχει-
ριεῖ. τοὺς δὲ Ἀθηναίους αὐτοὺς μεταπεμψόμεθ᾽ ἡμεῖς, ἵνα

[1] ἐπαγαγαῖς [2] εὕρετο [3] Deest articulus. [4] δυνήσησθε [5] κατακωλυθεὶς

ζʹ. Εὕροντο] F. εὗρον παρ᾽ ὑμῶν τὸ ἄνευ Φωκέων. Wolf. Illud flocci non facio. Lege omnino cum optimo Aug. εὕρετο παρ᾽ ὑμῶν ἄνευ Φωκέων, Philippus scil. Taylor.

Ἐφ᾽ ἣν αἱ πεντήκοντα τριήρεις ὁμόσε ἐφώρμουν] Idest, *in statione erant imminentes in occasionem, et transitum* ὑποτεμούμεναι. Est enim ἐφορμεῖν etiam, *navibus insidere, et obsidere portum. Ex edit.* Hervag.

Τοὺς χρόνους] F. addendum ἔδει τοὺς χρόνους, ut et post, v. 21. πιστεῦσαι Φωκέας ἔδει. Wolf.

Καὶ ἐπιστῆσαι] *Et continere res eo tandem adducentes ut* --- Auger.

Ἀγαγόντας ἄφνω] F. ἀγαγόντος ἄφνω (sc. Φιλίππου τὴν δύναμιν ἐπὶ Φωκέας). Præcedit enim εἰ πορεύοιτο Φίλιππος. Wolf. *Et* huic negotio *præficere homines, qui subito res eo deducerent, ut* etc. Markland.

Δυνήσεσθε] Δυνήσησθε. Idem.

Ὥστε καὶ εἴ τις ἐμοὶ διαπιστεῖ] Verba Philippi sunt μιμητικῶς. Et v. 2. p. seq. ἀπαγγελοῦσι παρ᾽ ἡμῶν, sc. ἐμοῦ τοῦ Φιλίππου καὶ τῶν συμμάχων. Et v. 3. μηδ᾽ ἂν ὁ, τιοῦν ᾖ. Wolf.

πάντα ὅσα ἂν βούλωνται, νομίσαντες ὑπάρχειν σφίσι,
μηδὲν ἐναντίον ψηφίσωνται· οὗτοι δὲ τοιαῦτα ἀπαγγελοῦσι
παρ᾽ ἡμῶν καὶ ὑποσχήσονται, ἐξ ὧν μηδ᾽ ἂν ὁτιοῦν ᾖ, κι-
νηθήσονται.

ζαʹ. Τοῦτον τὸν τρόπον καὶ τοιαύταις τέχναις, ὑπὸ
τούτων τῶν κάκιστα ἀπολουμένων ἀνθρώπων, πάντα τὰ
πράγματα ἀπώλετο. καὶ γάρ τοι παραχρῆμα, ἀντὶ μὲν
τοῦ, [1] Θεσπιὰς οἰκιζομένας ἰδεῖν, Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν
ἠκούσατε [2] ἠνδραποδισμένας· ἀντὶ δὲ τοῦ, τὰς Θήβας
ταπεινὰς γενέσθαι, καὶ περιαιρεθῆναι τὴν ὕβριν καὶ τὸ
φρόνημα αὐτῶν, τὰ τῶν συμμάχων τῶν ὑμετέρων Φωκέων
τείχη κατεσκάπτετο, Θηβαῖοι δὲ ἦσαν οἱ κατασκάπτον-
τες, οἱ διοικισθέντες ὑπ᾽ Αἰσχίνου τῷ λόγῳ· ἀντὶ δὲ τοῦ,
τὴν Εὔβοιαν ἀντ᾽ Ἀμφιπόλεως [3] ὑμῖν παραδοθῆναι, ὁρμητή-
ρια ἐφ᾽ [4] ὑμᾶς ἐν Εὐβοίᾳ Φίλιππος προσκατασκευάζεται,
446 καὶ [5] Γεραστῷ καὶ Μεγάροις ἐπιβουλεύων διατελεῖ· ἀντὶ δὲ
τοῦ, τὸν Ὠρωπὸν ὑμῖν ἀποδοθῆναι, περὶ Δρύμου, καὶ
τῆς πρὸς Πανάκτῳ χώρας, μεθ᾽ ὅπλων ἐξερχόμεθα, ὃ,

[1] Θεσπιὰς καὶ Πλαταιὰς ἰδεῖν οἰκιζομένας [2] ἐξηνδραποδισμένας [3] ἡμῖν [4] ἡμᾶς [5] Γεραιστῷ

Ὑπάρχειν] F. ὑπάρξειν. Markland. Recte. Consentit marg. Benenati. Taylor.

Ἡμῖν] Ita Wolfius edidit juxta marg. Parisiensem. Benenatus enim dedit ὑμῖν. Nec ille solus, sed Impressi omnes, et MSti. Erat, ubi Wolfio arridebat ὑμῖν. Quod miror, cum in ultima ejus annotatione arripuit id, quod res ipsa fuit. Idem.

ζαʹ. Τῶν κάκιστα ἀπολουμένων] Non perditissimos proprie significat, sed pessime perituros. Denunciat enim eis exitium. Wolf.

Θεσπιὰς] In vetusto plura erant addita, nec ab re, ut opinor, ad hunc modum: ἀντὶ μὲν τοῦ Θεσπιὰς καὶ Πλαταιὰς οἰκιζομένας. Obsop. Confer omnino §. ηʹ. a med. et §. ιεʹ. Taylor. Et vid. Var. Lect.

Διοικισθέντες] Hunc locum bene illustrat Ulpianus, et vertit Wolfius. Et Italus quoque: *i quali per le parole d' Eschine haverano à essere dishabitati.* Promisit Æschines, Philippum Thebanis omne robur ademturum. Quod efficeret, armis e manibus eripiendis, castellis atque urbibus diruendis, ipsis denique *per pagos et vicos distribuendis.* Simile aliquid occurrit superius de Phocensibus, §. κηʹ. *post med.* διῳκισμένοι κατὰ κώμας, καὶ παρῃρημένοι τὰ ὅπλα. Idem.

Ὑμῖν — ὑμᾶς] Nulla auctoritate, nulla necessitate addo, recedit Wolfius ab omnibus, qui ἡμῖν — ἡμᾶς. Idem.

Γεραστῷ] Stephanus Γεραιστὸς per αι habet, non Γεραστός. Plinius Geræstum Eubœæ promontorium esse scribit ad Atticam vergens. Wolf. Γεραιστῷ. Markland. Ita notavit doctissimus etiam Valesius ad Harpocrat. v. Δρυμός. Ita scribi solet: a Strabone sc. ab Homero, Odyss. Γ. 177. cujus Scholiastes portum esse Eubœæ docet. Γεραιστῷ denique cum marg. Benenati Cod. Italicus. Taylor.

Δρύμου — Πανάκτῳ] Panactum Atticæ castellum esse tradit Stephanus: cui fortasse Δρύμος, cujus non meminit, vicina fuit. Wolf. Conjunge Suidam. Δρύμος ἐν τῷ περὶ Παραπρεσβείας Δημοσθένους. Πόλις ἐστὶ μεταξὺ Βοιωτίας καὶ τῆς Ἀττικῆς. Taylor.

Μεθ᾽ ὅπλων ἐξερχόμεθα] Wolfius: *armis dimicamus.* Rectius: *cum armis eximus.* Necdum enim bellum redintegratum cum

τέως ἦσαν Φωκεῖς σῶοι, [1]οὐδέ ποτε ἐποιήσαμεν· ἀντὶ δὲ τοῦ, τὰ πάτρια ἐν τῷ ἱερῷ κατασταθῆναι, καὶ τὰ χρήματα εἰσπραχθῆναι τῷ θεῷ, οἱ μὲν ὄντες Ἀμφικτυόνες φεύγουσι καὶ ἐξελήλανται, καὶ ἀνάστατος αὐτῶν ἡ χώρα γέγονεν, οἱ δ' οὐδὲ πώποτε ἐν τῷ [2]πρόσθεν γεγονότες, Μακεδόνες βάρβαροι, νῦν Ἀμφικτυόνες εἶναι βιάζονται, ἐὰν δέ τις περὶ τῶν ἱερῶν χρημάτων μνησθῇ, κατακρημνίζεται, ἡ πόλις δὲ, τὴν προμαντείαν ἀφῄρηται, καὶ γέγονε τὰ πράγματα πάντα, ὥσπερ αἴνιγμα τῇ πόλει· ὁ μὲν, οὐδὲν ἔψευσται, καὶ πάντα ὅσα [3]ἐβουλήθη διαπέπρακται, ὑμεῖς δὲ, ἅπερ εὔξαισθε ἂν ἐλπίσαντες, τἀναντία τούτων ἑωράκατε γιγνόμενα. καὶ, δοκεῖτε μὲν εἰρήνην ἄγειν, πεπόνθατε δὲ δεινότερα, ἢ πολεμοῦντες, οὗτοι δὲ χρήματα ἔχουσιν ἐπὶ τούτοις, καὶ μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας, δίκην οὐ δεδώκασιν.

ϛβ'. Ὅτι δὲ ταῦθ' ἁπλῶς δεδωροδόκηνται, καὶ τιμὴν ἔχουσιν ἁπάντων τούτων οὗτοι, πολλαχόθεν μὲν ἔγωγ' οἶμαι δῆλον ὑμῖν εἶναι πάλαι, καὶ δέδοικα, μὴ τοὐναντίον οὗ βούλομαι ποιήσω, σφόδρα ἀκριβῶς δεικνύναι πειρώμενος [4]διοχλῶ πάλαι τοῦτο αὐτοὺς ὑμᾶς εἰδότας· ὅμως δ' οὖν ἔτι καὶ τόδε [5]ἀκούσατε. ἔστιν ὅντινα ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τῶν πρέσβεων, ὧν ἔπεμψε Φίλιππος, χαλκοῦν στήσαιτ' ἂν ἐν ἀγορᾷ; τί δέ; δοίητ' ἂν ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν, ἢ ἄλλην τινὰ δωρεὰν, αἷς τιμᾶτε τοὺς εὐεργέτας; ἐγὼ 447
μὲν οὐκ [6]οἶμαι. διὰ τί; οὔτε γὰρ ὑμεῖς γε ἀχάριστοί ἐστε, οὔτε ἄδικοι ἄνθρωποι, οὔτε κακοί· [7]ἀλλ' ὅτι πάνθ' ὑπὲρ

[1] οὐδὲ πώποτε [2] πρόσθεν χρόνῳ γενόμενοι, μακεδόνες καὶ βάρβαροι [3] ἠβουλήθη [4] διενοχλῶ [5] ἀκούσατέ μου. ἔστιν ὅντιν' ἂν ὑμεῖς [6] οἴομαι [7] ἀλλ'·

Philippo, sed infida pax erat. JURIN.

Τέως] Τέως — ἐν τῷ περὶ τῆς Παραπρεσβείας· Ἀντὶ δὲ τοῦ τὸν Ὠρωπὸν ὑμῖν παραδοθῆναι, περὶ τοῦ Δρύμου καὶ τῆς πρὸς Πανάκτῳ χώρας μεθ' ὅπλων ἐξέρχεσθε, ὃ, τέως ἦσαν σῷοι Φωκεῖς, οὐδέποτε ἐποιήσαμεν. Suidas. Benenatus dedit τέως ἕως ἦσαν κ. τ. λ. Corrige autem hic οὐδεπώποτε ἐποιήσαμεν. Ita Lind. Ven. et Aug. TAYLOR.

Κατασταθῆναι] M. ἀποκατασταθῆναι. WOLF.

Πρόσθεν] Excidit χρόνῳ, quod habent plurimi: qui legunt etiam ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ γενόμενοι. TAYLOR. Vid. Var. Lect.

Περὶ τῶν ἱερῶν χρημάτων] Quæ direpta a Phocensibus renumeranda erat a Thebanis, qui Phocidis pleraque loca occupabant. WOLF.

Ἐπὶ τούτοις] Neglexit Wolfius in vertendo. *E costoro* per tali cose, *hanno guadagnato*. Italus. TAYLOR.

ϛβ'. Ποιήσω καὶ σφόδρα ἀκριβῶς] WOLF. Sensus videtur postulare, ut legamus: εἰ σφόδρα ἀκριβῶς. JURIN.

Ἐν] Restituit Lambinus cum Wolfio. TAYLOR.

Φιλίππου καὶ οὐδοτιοῦν ὑπὲρ ὑμῶν [1]ἔπραξαν, εἴποιτε ἂν καὶ ἀληθῆ καὶ δίκαια. εἶτα οἴεσθε [2]ὑμεῖς μὲν οὕτω γιγνώσκειν, τὸν δὲ Φίλιππον οὐχ οὕτως; ἀλλὰ τούτοις διδόναι τοσαύτας καὶ τηλικαύτας δωρεὰς, διότι ὑπὲρ ὑμῶν δικαίως καὶ [3]καλῶς ἐπρέσβευσαν; οὐκ ἔστι ταῦτα. τὸν γὰρ Ἡγήσιππον ὁρᾶτε, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ πρέσβεις ὅπως ἐδέξατο, τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, ἀλλὰ Ξενοκλείδην τουτονὶ τὸν ποιητὴν ἐξεκήρυξεν, ὅτι αὐτοὺς ὑπεδέξατο, πολίτας ὄντας. τοῖς μὲν γὰρ ὑπὲρ ὑμῶν λέγουσι δικαίως ὅσα ἂν φρονῶσι, τοῦτον τὸν τρόπον προσφέρεται· τοῖς δὲ πεπρακόσιν ἑαυτοὺς, ὡς τούτοις. ταῦτ' οὖν μαρτύρων; [4]ταῦτ' οὖν ἐλέγχων τινῶν ἔτι δεῖται μειζόνων; ταῦτ' ἀφαιρήσεταί τις ὑμῶν;

ϛγ'. Εἶπε τοίνυν μοί τις ἄρτι προσελθὼν πρὸ τοῦ δικαστηρίου πρᾶγμα καινότατον πάντων· Χάρητος [5]κατηγορεῖν παρεσκευάσθαι, καὶ διὰ τούτου τοῦ τρόπου, καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων, ἐξαπατήσειν ὑμᾶς ἐλπίζειν. ἐγὼ δ', ὅτι μὲν πάντα τρόπον κρινόμενος Χάρης, εὑρεθήσεται πιστῶς

[1] ἔπραξαν· εἴποιτ' ἄν· καὶ ἀληθῆ καὶ δίκαι' ἂν εἴποιτε. [2] ὑμᾶς
[3] καλῶς καὶ δικαίως ὑπὲρ ὑμῶν [4] ταῦτ' ἐλέγχων ἔτι [5] κατηγορεῖν αὐτὸν παρεσκευάσθαι

Ὑμεῖς] L. ὑμᾶς. εἶτα οἴεσθε ὑμᾶς μὲν οὕτω — τὸν δὲ Φίλιππον οὐχ οὕτως; Illud habe. IDEM.

Ἐδέξατο, τὰ μὲν ἄλλα etc.] Lego et distinguo — πρέσβεις ὅπως ἐδέξατο. καὶ τὰ μὲν ἄλλα — Sic §. νβ'. a med. καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ. Δέρκυλλος δ' αὐτὸν etc. Et ita in Leptin. p. 467. 12. et in Midian. p. 552. 15. et p. 558. 1. ed. Reisk. MARKLAND.

Ἐξεκήρυξεν] Διὰ κηρύγματος ἐκέλευσεν ἀποσχέσθαι τῆς Μακεδονίας. WOLF.

Ὡς τούτοις] S. τῷ Φιλοκράτει καὶ Αἰσχίνῃ προσφέρεται. IDEM.

ϛγ'. Παρεσκευάσθαι] Αὐτὸν παρεσκευάσθαι restituas cum optimis exemplaribus, et scriptis, et prelo cusis. TAYLOR. Addit idem etiam Weim. Abest ab Aldina et Wolfiana. REISK.

Χάρης] Chares ille Imp. uti ex Ulpiano liquet, et ex Æschinis obtrectatione, ex inimicitiis, quas cum Phocione gessit, et ex multis aliis locis constare posse arbitror, Demosthenis, ejusque causæ partiumque erat patronus. Nihilo minus adeo adversa usus est fortuna, ut defendi non potuisset etiam ab amicissimo. Ecce unum infelicitatis exemplum e multis. Οἱ ῥήτορες ἠγωνίσαντο τὸν Χάρητα στρατηγὸν ἀποσταλῆναι. καὶ πλεύσας ἐκεῖνος οὐδὲν ἄξιον τῆς δυνάμεως ἔπραττεν, οὐδὲ αἱ πόλεις ἐδέχοντο τὸν στόλον, ἀλλ' ὕποπτος ὢν πᾶσιν ἐπλανᾶτο χρηματιζόμενος ἀπὸ τῶν συμμάχων, καὶ καταφρονούμενος ὑπὸ τῶν πολεμίων. Plutarch. in Phocione. Reliquum igitur erat Oratori nostro extenuare; quod refutare non potuit. Idque omnino hic facturus esset, si id permisissent Descriptorum malæ manus. Id autem quo modo, aut qua ratione? Nempe *in Charete bonum animum, et Reip. studiosum fuisse asserit: res improspere gestas dissimulare non potest: verum omnem eam culpam in eos rejicit, qui pretio corrupti Reip. male consulebant.* Honesta sane Oratio, et digna, quam proferret homo, cum Charetis, tum Reip. amantissimus. Lege ergo, et distingue mecum: ἐγὼ δὲ, ὅτι μὲν πάντα τρόπον κρινόμενος Χάρης εὑρεθήσεται πιστῶς καὶ εὐνοϊκῶς, ὅσον ἦν ἐπ' ἐκείνῳ, πράττων ὑπὲρ ὑμῶν, διὰ δὲ τοὺς ἐπὶ χρήμασι λυμαινομένους, τοῖς πράγμασι πολλῶν ὑστερῶν, τοῦτο πάνυ (vel σφόδρα cum plurimis) διϊσχυρίζομαι. Sic verto: *Ego autem, si accusetur Chares, inventum iri eum fideliter et benevole modis omnibus pro*

καὶ εὐνοϊκῶς, ὅσον ἦν ἐπ' ἐκείνῳ, πράττων ὑπὲρ ὑμῶν, διὰ δὲ τοὺς ἐπὶ χρήμασι λυμαινομένους τοῖς πράγμασι, πολλῶν ὑστερῶν, οὐ πάνυ διϊσχυρίζομαι, ἀλλ' ὑπερβολὴν ποιήσομαι· ἔστω γὰρ, πάντα τἀληθῆ λέξειν περὶ αὐτοῦ τουτονί· καὶ οὕτω τοίνυν κομιδῇ γέλως ἐστὶ κατηγορεῖν ἐκείνου τουτονί. ἐγὼ γὰρ Αἰσχίνην οὐδενὸς αἰτιῶμαι τῶν ἐν τῷ πολέμῳ πραχθέντων· τούτων γάρ εἰσιν οἱ στρατηγοὶ ὑπεύθυνοι· οὐδὲ 448
τοῦ ποιήσασθαι τὴν πόλιν εἰρήνην. ἀλλ' ἄχρι τούτου πάντα ἀφίημι. τί οὖν λέγω, καὶ πόθεν ἄρχομαι κατηγορεῖν; τοῦ, ποιουμένης τῆς πόλεως εἰρήνην, Φιλοκράτει συνειπεῖν, ἀλλὰ μὴ τοῖς τὰ βέλτιστα γράφουσι· καὶ τοῦ, δῶρα εἰληφέναι· τοῦ, μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῆς ὑστέρας πρεσβείας τοὺς χρόνους κατατρίψαι, καὶ μηδὲν ὧν προσετάξατε ὑμεῖς, ποιῆσαι· τοῦ, φενακίσαι τὴν πόλιν, καὶ παραστήσαντα ἐλπίδας, ὡς ὅσα βουλόμεθα ἡμεῖς, Φίλιππος πράξει, πάντα ἀπολωλεκέναι· τοῦ, μετὰ ταῦτα ἑτέρων προλεγόντων φυλάττεσθαι τὸν τοσαῦτα ἠδικηκότα, τοῦτον ἐκείνῳ συνηγορεῖν. ταῦτα κατηγορῶ. ταῦτα μέμνησθε. [1] ἐπεὶ δικαίαν εἰρήνην καὶ [2] ἴσην, καὶ μηδὲν πεπρακότας ἀνθρώπους μηδὲ ψευσαμένους ὕστερον, κἂν ἐπῄνουν, καὶ στεφανοῦν ἐκέλευον. στρατηγὸς δ' εἴ τις ἠδίκηκεν ὑμᾶς, οὐχὶ κοινωνεῖ ταῖς νῦν εὐθύναις. ποῖος γὰρ στρατηγὸς [3] Ἄλον, τίς δὲ Φωκέας ἀπολώλεκε; τίς δὲ Δορίσκον; τίς δὲ Κερσοβλέπτην; τίς δὲ ἱερὸν ὄρος; τίς δὲ Πύλας; τίς δὲ πεποίηκεν ἄχρι τῆς Ἀττικῆς ὁδὸν διὰ συμμάχων καὶ φίλων εἶναι Φιλίππῳ; τίς δὲ [4] Κορώνειαν, τίς Ὀρχομενὸν, τίς Εὔβοιαν ἀλλοτρίαν; τίς Μέγαρα

[1] ἐπεὶ [εἰ] [2] ἴσην [ἐάξων,] [3] Ἄλον [4] Κορώνειαν; τίς δ' Ὀρχομενόν; τίς δ' Εὔβοιαν

vobis, *quantum in eo fuerit, egisse*, id constanter asseverare audeo: *quod si rebus gestis et successu*, a multis fuerit superatus, *deberi id omne malorum hominum consiliis, qui largitionibus corrupti Remp. labefactarunt*. TAYLOR.

Ἀλλ' ὑπερβολὴν ποιήσομαι] *Sed id omne adversario largior*. Facessat istud *nimium* Wolfii. IDEM.

Καὶ τοῦ δῶρα] Omnino ablegandum istud καὶ, quod totam sententiam enervat. MARKLAND.

Μετὰ ταῦτα] Ante voces μετὰ ταῦτα Maximus Sophista, dum hoc comma laudat, insinuavit vocem ἐξαπατῆσαι. Fortasse igitur: τοῦ δῶρα εἰληφέναι· τοῦ ἐξαπατῆσαι μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῆς ὑστέρας πρεσβείας· τοῦ χρόνους κατατρίψαι, καὶ μηδὲν κ. τ. λ. TAYLOR.

Ἴσην] Hæret Sententia. Quid enim? Anne εἰρήνην ἐπῄνουν καὶ στεφανοῦν ἐκέλευον? Nimirum hic nonnihil deest, ἐπεὶ δικαίαν εἰρήνην καὶ ἴσην ***, καὶ μηδὲν etc. Scribitur: ἐπεὶ εἰ δικαίαν εἰρήνην καὶ ἴσην ἑώρων. IDEM.

Καὶ στεφανοῦν] Fortius: κἂν ἐπῄνουν, κἂν στεφανοῦν ἐκέλευον. MARKLAND.

Ἀλλοτρίαν] Subaudi πεποίηκεν, sicut ad Κορώνειαν et Ὀρχομενὸν, et ἀλλοτρίαν et πεποίηκεν. AUGER.

πρώην ὀλίγου; τίς Θηβαίους ἰσχυρούς; τούτων γὰρ οὐδὲν, τοσούτων καὶ τηλικούτων ὄντων, διὰ τοὺς στρατηγοὺς ἀπώλετο, οὐδ' ἐν τῇ εἰρήνῃ [1] συγχωρηθὲν, πεισθέντων ὑμῶν, ἔχει Φίλιππος, ἀλλὰ διὰ τούτους ἀπόλωλε, καὶ τὴν τούτων δωροδοκίαν.

ϟδ'. Ἂν τοίνυν ταῦτα μὲν φεύγῃ, πλανᾷ δὲ, καὶ πάντα
449 μᾶλλον λέγῃ, ἐκείνως αὐτὸν δέχεσθε· οὐ στρατηγῷ δικάζομεν. οὐ περὶ τούτων κρίνῃ. μὴ λέγε εἴ τις αἴτιός ἐστι καὶ ἄλλος τοῦ [2] τῶν Φωκέων ὀλέθρου, ἀλλ' ὡς οὐ σὺ [3] συναίτιος εἶ, δεῖξον. τί οὖν, εἴ τι Δημοσθένης ἠδίκει, νῦν λέγεις, ἀλλ' οὐχ ὅτε τὰς εὐθύνας ἐδίδου, κατηγόρεις; δι' αὐτὸ γὰρ εἴ τοῦτο ἀπολωλέναι δίκαιος. μὴ λέγε, ὡς [4] καλὸν εἰρήνη, μηδὲ συμφέρον· οὐδεὶς γὰρ αἰτιᾶταί σε τοῦ ποιήσασθαι τὴν πόλιν εἰρήνην· ἀλλ' ὡς οὐκ αἰσχρὰ, καὶ [5] ἐπονείδιστα, καὶ πολλὰ ὕστερον ἐξηπατήμεθα, καὶ πάντα ἀπώλετο, ταῦτα λέγε. τούτων γὰρ ἁπάντων [6] ἡμῖν αἴτιος σὺ δέδειξαι.

[1] συγχωρηθὲν *οὐδὲν πεισθέντων [2] Deest articulus. [3] αἴτιος
[4] καλὸν ἡ εἰρήνη, μηδὲ ὡς συμφέρον [5] ἐπονείδιστος [6] ἡμῖν ἁπάντων

Οὐδ' ἐν τῇ εἰρήνῃ] Lege. WOLF. Hic cogitur Demosthenes repugnantia sibi dicere. Voluit id nimirum inculcare: *Non hæc accidisse ob Imperatorum male res gestas in Bello, sed aliorum corruptelam in Pace.* Sed anne hoc dixit? aut aliquid huic simile? Lege itaque et emenda: Τούτων γὰρ οὐδὲν, τοσούτων καὶ τηλικούτων ὄντων, διὰ τοὺς στρατηγοὺς ἀπώλετο, ἀλλ' ἐν τῇ εἰρήνῃ συγχωρηθὲν, πεισθέντων ὑμῶν, ἔχει Φίλιππος, καὶ διὰ τούτους ἀπόλωλε. Istud ἀλλὰ, postquam suo loco exciderit, has turbas dedit. TAYLOR.

ϟδ'. Ἂν τοίνυν ταῦτα μὲν φεύγῃ] Wolfius: *quod si hæc fugerit.* Potius: *quod si hæc illi defendenda sint.* JURIN.

Δέχεσθε] Ὑποδέχεσθαι. LAMBIN.

Αἴτιος — συναίτιος] Nisi fallor, mutandæ sunt sedes harum vocum, et legendum: εἴ τις συναίτιός ἐστι — ἀλλ' ὡς οὐ σὺ αἴτιος. MARKLAND. Hoc postremum adjuvatur a MSS. Obsop. et Aug. TAYLOR.

Εἴ τι Δημοσθένης ἠδίκει] Non necesse est, Charetem loco Demosthenis ponere. Nam et ipsum Demosthenem Æschines recriminaturum se esse, est minitatus. WOLF.

Δι' αὐτὸ — τοῦτο ἀπολωλέναι δίκαιος] *Ob id ipsum, scil. quod Demosthenem nunc potius accuset, quam olim in rationibus reddendis?* Vix crediderim. Neque facile judicarim, eam rem fuisse adeo capitalem. Sed recte hæc conjunges cum iis, quæ v. 9. dicuntur de excidio Phocensium. Inducas igitur ea verba [τί οὖν, εἴ τι Δ. — κατηγόρεις:] Simile aliquid deprehendit Cl. Marklandus, §. μϛ'. *ad init.* Ubi totum pariter Comma locum alienum occupaverit, atque omnem omnino, non solum gratiam, verum sensum ab Auctore nostro excusserit. Et profecto, quantum per totam hanc Orationem vel grassata fuerit imperitorum Licentia, vel labem addiderit aliorum Socordia, vel si qua potior sit Causa, Lector meus infinitis fere in locis a me docetur. Si quærat interea, ubi referre possit istud comma, quod eliminavimus, infra fortasse, v. 1. p. seq. commodior erit locus. Τί οὖν, εἴ τι Δημοσθένης ἠδίκει, νῦν λέγεις, ἀλλ' οὐχ ὅτε τὰς εὐθύνας ἐδίδου, κατηγόρεις; καὶ τί δὴ μέχρι νυνὶ τὸν τὰ τοιαῦτα πεποιηκότα ἐπαινεῖς; Nam πεποιηκότα omnes, Regii scil. Ven. Ital. Obsop. Aug. et Harl. TAYLOR.

Ἀπολωλέναι εἴ δίκαιος] Ἀντὶ τοῦ, δίκαιόν ἐστιν ἀπολωλέναι σε, Latino more. WOLF.

Ταῦτα λέγε· τούτων γὰρ ἁπάντων ἡμῖν αἴτιος σὺ δέδειξαι· καὶ τί δη — πεποιηκότα ἐπαινεῖς. ἂν οὕτω —] *Et dic, quare hactenus eum, qui talia fecit, laudas. si sic* etc. MARKLAND.

[1] καὶ τί δὴ μέχρι [2] νυνὶ τὸν τὰ τοιαῦτα [3] πεπονηκότα ἐπαινεῖς; ἂν οὕτω φυλάττητε αὐτὸν, οὐχ ἕξει [4] τί λέγειν, ἀλλὰ γηνάλλως ἐνταῦθα ἐπαρεῖ τὴν φωνὴν, καὶ πεφωνασκηκὼς ἔσται.

ϟε′. Καίτοι καὶ περὶ τῆς φωνῆς ἴσως εἰπεῖν ἀνάγκη· πάνυ γὰρ μέγα καὶ ἐπὶ ταύτῃ φρονεῖν αὐτὸν ἀκούω, ὡς καθυποκρινούμενον ὑμᾶς. ἐμοὶ δὲ δοκεῖτε ἀτοπώτατον ἁπάντων ἂν ποιῆσαι, εἰ, ὅτε μὲν τὰ Θυέστου καὶ τῶν ἐπὶ Τροίᾳ κακὰ ἠγωνίζετο, ἐξεβάλλετε αὐτὸν, καὶ ἐξεσυρίττετε ἐκ τῶν θεάτρων, καὶ [5] μόνον οὐ κατελεύετε οὕτως, ὥστε τελευτῶντα, τοῦ τριταγωνιστεῖν ἀποστῆναι· ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς κοινοῖς, καὶ [6] τοῖς μεγίστοις τῆς πόλεως πράγμασι μυρία εἴργασται κακὰ, τηνικαῦτα ὡς καλὸν φθεγγομένῳ προσέχοιτε. μηδαμῶς. μηδὲν ἀβέλτερον [7] ὑμεῖς πάθητε, ἀλλὰ λογίζεσθε, ὅτι δεῖ, κήρυκα μὲν ἂν δοκιμάζητε, εἰ εὔφωνος, σκοπεῖν· πρεσβευτὴν δὲ, καὶ τῶν κοινῶν ἀξιοῦντά τι πράττειν, δίκαιον καὶ φρόνημα ἔχοντα, ὑπὲρ μὲν ὑμῶν μέγα, πρὸς δὲ ὑμᾶς ἴσον. ὥσπερ ἐγὼ Φίλιππον μὲν οὐκ ἐθαύμασα, τοὺς δὲ αἰχμα- 450
λώτους θαυμάσας ἔσωσα, οὐδὲν δὲ ὑπεστειλάμην· οὗτος δ᾽

[1] καί· [2] νῦν [3] πεποιηκότα [4] τὶ λέγῃ [5] μονονοὺ
[6] Deest articulus. [7] ὑμεῖς ἀβέλτερον

Καὶ τί δὴ μέχρι νυνὶ etc.] Verba perspicua sunt, sed quorsum pertineant, me fateor non intelligere. Sive enim ad Demosthenem, sive ad Macedonem referantur, non video, quam belle conveniant. Wolf.

Καί· τί δὴ κ. τ. λ.] *Etiam hoc, Athenienses, ad Æschinem dicite: quid vero* &c. Auger.

ϟε′. Ὡς καθυποκρινούμενον ὑμᾶς] Hoc est, *histrionica actione vos capturum, et ita demulsurum, ut damnari a vobis non possit*, ἀντὶ τοῦ, ὑποκριτικῇ φωνῇ κατακηλήσοντα καὶ καταγοητεύσοντα. *Ex edit.* Hervag.

Καθυποκρινούμενον] Impotenter Wolfius, *debellaturus*. Sed quibus armis, quibusve machinis, non dixit. At id dixit Demosthenes interea: nimirum *Theatralibus, Histrionicis*. Recte Italus: *come che con essa* a guisa di histrione *essercitandola inganni voi*. Raro ab artificio Adversarii recedit Noster, quæstum et professionem, non sane liberalissimam, semper exagitans. Taylor.

Κατελεύετε] Lege et distingue: μόνον οὐ κατελεύετε, οὕτως, ὥστε τελευτῶντα καὶ τοῦ τριταγωνιστεῖν ἀποστῆναι. Markland.

Πρεσβευτὴν δὲ — δίκαιον, καὶ φρόνημα ἔχοντα] Antecedit, εἰ εὔφωνος, σκοπεῖν. Hic igitur requirebatur: εἰ δίκαιος, καὶ φρόνημα ἔχων. Aut igitur est ἀνακόλουθον, aut addendum, εἶναι χρὴ δίκαιον, καὶ φρόνημα ἔχειν. Wolf. Præcedentia postulant: εἰ δίκαιος, καὶ φρόνημα ἔχων ὑπὲρ etc. Markland.

Ibid. Aliter hæ rugæ complanantur in marg. Paris. (Ita Ital. etiam, Obsop. et Editio Feliciani.) Ubi γρ. κήρυκα — εὔφωνον σκοπεῖν. Aliter denique Cod. MS. δ. qui pro ἔχοντα, habet ἔχειν. Quod fortasse est res ipsissima — δεῖ, κήρυκα μὲν ἂν δοκιμάζητε, εἰ εὔφωνος, σκοπεῖν· πρεσβευτὴν δὲ, καὶ τῶν κοινῶν ἀξιοῦντά τι πράττειν, δίκαιον (i. e. δεῖ) καὶ φρόνημα ἔχειν. Taylor.

Θαυμάσας] F. Ἀθηναίους — cui respondet ὑμῶν in altero membro sententiæ. Vid. Æsch. pag. 274. ed. Reisk. Nisi delendum sit θαυμάσας, ortum ex ἐθαύμασα, quod modo in eodem versu præcedit. Markland. Recte proculdubio. ἐθαύμασα membranæ plurimæ, quod nihil aliud est, quam Vox per errorem describentium repetita, ut feliciter conjecit Vir summus, et quem suo maximo merito maximi semper feci. Taylor.

Ὑπεστειλάμην] Wolfius: *neque dissimulavi quicquam*. Potius: *neque egi quicquam animo abjecto*. Jurin.

ϟς′. Ὅταν μὲν ἴδητε δεινότητα] Isocrates in Panathenaico paulo aliter: *non facultates ipsas laudandas, sed usum earum exspectandum esse*. Wolf.

Συνασκεῖν] F. συνεπασκεῖν. Æsch. π. Παραπρεσβ. p. 304. 2. ed. Reisk. δύναμιν ἀνθρώπων ἀπίστων ἐπασκῆσαι. Markl.

Πονηρία] M. πονηρίας δυνάμεις, *improbitatis dotes*. Auger.

Αἱ μὲν τοίνυν ἄλλαι δυνάμεις] Similis Sententia exstat in Epitaphio, sed tractata copiosius. Wolf.

Ἐπιεικῶς] Hic significat, *satis, plerumque*. Auger.

ϟζ′. Πανταχοῦ] Πανταχῶς melius, quod reperitur in Lind. et Obsop. Taylor.

Εἴτ᾽] Ita recte Lambinus, qui legerat in Benenato εἶτ᾽. Idem.

Τούτους] Opinor τοῦτον, sc. Æschinem. Markland.

Εἰ γὰρ οἰόμενοι] F. οἱ γάρ. Sed et illud

ἐκείνου μὲν προὐκυλινδεῖτο, καὶ τοὺς παιᾶνας ᾖδεν, ὑμῶν δὲ ὑπερεώρα.

ϟς′. Ἔτι τοίνυν, ὅταν μὲν ἴδητε δεινότητα, ἢ εὐφωνίαν, [1] ἤ τι τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων ἀγαθῶν ἐπὶ χρηστοῦ καὶ φιλοτίμου γεγενημένον ἀνθρώπου, συγχαίρειν καὶ συνασκεῖν ἅπαντας δεῖ· κοινὸν γὰρ ὑμῖν ἅπασι τοῖς ἄλλοις τοῦτο τὸ ἀγαθὸν γίνεται· ὅταν δ᾽ ἐπὶ δωροδόκου, καὶ πονηροῦ, καὶ παντὸς ἥττονος λήμματος, ἀποκλείειν, καὶ πικρῶς, καὶ ἐναντίως ἀκούειν, ὡς πονηρία δυνάμεως δόξαν [2] εὑραμένη παρ᾽ ὑμῶν, ἐπὶ τὴν πόλιν ἐστίν. ὁρᾶτε δ᾽ ἀφ᾽ ὧν οὗτος εὐδοκιμεῖ, πηλίκα τῇ πόλει περιέστηκε πράγματα. αἱ μὲν τοίνυν ἄλλαι δυνάμεις, ἐπιεικῶς εἰσὶν αὐτάρκεις· ἡ δὲ τοῦ λέγειν, ἂν τὰ παρ᾽ ὑμῶν τῶν ἀκουόντων ἀντιστῇ, διακόπτεται. οὕτως οὖν ἀκούετε τούτου, ὡς πονηροῦ, καὶ δωροδόκου, καὶ οὐδοτιοῦν ἐροῦντος ἀληθές.

ϟζ′. Ὅτι δ᾽ οὐ μόνον κατὰ τὰ ἄλλα, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸς αὐτὸν τὸν Φίλιππον πράγματα, πανταχοῦ συμφέρει τουτονὶ ἑαλωκέναι, θεάσασθε. εἴτε γὰρ ἥξει ποτὲ εἰς ἀνάγκην τῶν δικαίων τι ποιεῖν τῇ πόλει, τὸν τρόπον μεταθήσεται· νῦν μὲν γὰρ προῄρηται, τοὺς πολλοὺς ἐξαπατῶν, ὀλίγους θεραπεύειν, ἂν δὲ τούτους ἀπολωλότας πύθηται, ὑμῖν τοῖς πολλοῖς, καὶ πάντων κυρίοις, τὰ λοιπὰ ποιεῖν βουλήσεται· εἴτ᾽ ἐπὶ τῆς αὐτῆς, ἧσπερ νῦν, ἐξουσίας καὶ ἀσελγείας μενεῖ, τοὺς ὁτιοῦν ἂν ἐκείνῳ ποιήσοντας ἀνῃρηκότες ἐκ τῆς πόλεως ἔσεσθε, ἂν τούτους ἀνέλητε. εἰ γὰρ οἰόμενοι δίκην ὑφέξειν, τοιαῦτα ἔπραξαν, τούτους, ἐὰν

[1] ἤ τι [2] εὑρημένη

τὰ παρ' ὑμῶν αὐτοῖς [1] ἀφεθῇ, τί οἴεσθε ποιήσειν; ποῖον 451 Εὐθυκράτην; ποῖον Λασθένην; τίν' οὐχ ὑπερβαλεῖσθαι προδότην; τίνα δ' οὐ πάντων τῶν ἄλλων χείρω πολίτην ὑπάρξειν; ὁρῶντα τοῖς μὲν ἅπαντα πεπρακόσι, χρήματα, δόξαν, ἀφορμὴν, τὴν Φιλίππου ξενίαν περιοῦσαν· τοῖς δὲ δικαίους τε παρέχουσιν ἑαυτοὺς, καὶ προσανηλωκόσι χρήματα, πράγματα, ἀπεχθείας, [2] φθόνους περιόντα παρ' ἐνίων; μηδαμῶς. οὔτε γὰρ πρὸς δόξαν, οὔτε πρὸς εὐσέβειαν, οὔτε πρὸς ἀσφάλειαν, οὔτε πρὸς ἄλλο οὐδὲν ὑμῖν συμφέρει, τοῦτον ἀφεῖναι· ἀλλὰ τιμωρησαμένους παράδειγμα ποιῆσαι πᾶσι καὶ τοῖς πολίταις, καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν.

[1] ἀφεθῇ αὐτοῖς

[2] φθόνον

bene habet. Wolf. Non *bene* solummodo. οἱ γὰρ similiter Ven. et Ital. Verum hoc *non bene* se habet. Taylor.

Ποῖον Εὐθυκράτην] Vertendum: *qualem Euthycratem? qualem Lasthenem? quem proditorem non audaciorem futurum?* Jurin.

Πεπρακόσι] Sic ordina: ὁρῶντα περιοῦσαν (Zeugma est, et respondet ultimo nomini ξενίαν) τοῖς πεπρακόσιν ἅπαντα. Quid? περιόντα χρήματα, δόξαν, τὴν Φιλίππου ξενίαν, ἀφορμὴν, τουτέστιν, ἀσφάλειαν. Wolf.

Ἀφορμὴν] Est velut appositio, *amicitiam Philippi quæ est magnorum ipsis causa commodorum.* Auger.

Τοῖς δὲ δικαίους] Ὁρῶντα, περιόντα παρ' ἐνίων τοῖς etc. τίνα; πράγματα, ἀπεχθείας, φθόνους. Wolf.

Τιμωρησαμένους] F. τιμωρησαμένοις. S. ὑμῖν συμφέρει. Idem.

Τιμωρησαμένους] Id est, ἀλλὰ (συμφέρει ὑμῖν ὑμᾶς) τιμωρησαμένους (τοῦτον) ποιῆσαι παράδειγμα etc. Sic Æschines π. Παραπρεσβ. p. 280. 5. ed. Reisk. οὐδ' ἐπιτρέψειν τινὶ — προκαταλαβόντα τὰ Φιλίππου ὦτα etc. hoc est, τινὶ, (αὐτὸν) προκαταλαβόντα etc. pro τινὶ προκαταλαβόντι. Initio hujusce Orationis: δεήσομαι δὲ πάντων ὑμῶν — [ὑμᾶς] ἐνθυμουμένους etc. C. Aristocr. p. 665. ult. ed. Reisk. ἆρ' οὖν — πρέπον ὑμῖν — τοιαύτην φυλακὴν ἐψηφισμένους φαίνεσθαι etc. i. e. ὑμᾶς ἐψηφισμένους φαίνεσθαι: ut nihil mutarem sine Codd. cum utrovis modo scribere liceat. Markland.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο

ΠΡΟΣ ΛΕΠΤΙΝΗΝ

ΛΟΓΟΣ.

FRID. AUG. WOLFII

IN

DEMOSTHENIS

ORATIONEM LEPTINEAM

PROLEGOMENA.

—— Est Leptinea hujus [Demosthenis] ex genere quietiore, tota in docendo magis quam in permovendo auditore occupata, nec eam vim et granditatem habens verborum ac sententiarum, quam in Philippicis aliisque nonnullis admiramur; unde fere Demosthenicus character constitui solet.[a] Hic lenia, summissa, enucleata omnia, æquabili quodam tenore. Sed enim hoc vel summum est oratoriæ facultatis, nosse, quomodo pro varietate rerum ad dicendum propositarum stilus variandus sit, ne, ubi vehementem et incitatum res poscat, summisso, neve contra elato utaris. Quam artem nemo unquam melius calluit Oratore nostro, quem quis recte hac una de caussa ceteris omnibus, quos et suppar et posterior ætas protulit, anteponendum putet. Ita ille in nonnullis Orationibus, quas in caussulis privatorum scripsit, pressus est et tenuis, ita in Philippicis copiosus, gravis et grandiloquus, vix ut in utrisque eandem manum agnoscas.[b] Sed his duobus generibus interjectum tertium est Orationum earum, quibus ab eo leges aut populiscita impugnantur, præ ceteris illud jam ab antiquis magistris commendatum.[c] Excellit in eo imprimis nobilis illa de Corona, quanquam grandiori generi propior. Secundum quam, haud scio, an Leptinea nostra proxima ponenda sit. Certe quæ sunt ex eadem classe Orationes, contra Androtionem, Aristocratem, Timocratem, Aristogitonem, harum quatuor nulla est, quæ nostræ anteferri debeat, una Androtiana, quæ cum ea de loco contendere possit.

Non ego omnia, quæ in ea placent, huc congeram, præmonebo tamen, quibus maxime rebus præstantia illius cernatur: in quo non tam meis utar, quam veterum judiciis. Ac primum quidem ipsum genus dicendi tantam habet subtilitatem, vix ut majorem usquam,

[a] Res nota ex Longino, imprimisque Hermogene, et Auctore libelli de Elocutione. Characterem vocarunt Græci μέγεθος vel δεινότητα.

[b] Idem passim monuerunt nonnulli veterum, nemo diligentius quam Dionysius Halic. de vi dicendi in Demosth. p. 974. seqq. T. VI. Reisk. edit.

[c] Theo Progymn. p. 5. Basil. edit. Οἱ κάλλιστοι τῶν δημοσίων λόγων εἰσίν, ἐν οἷς περὶ νόμου τι ἢ ψηφίσματος ἀμφισβητεῖται, λέγω δὲ τόν τε περὶ Στεφάνου κ. τ. λ.

præterquam in Lysia, qui totus subtilis est, invenias. Cujus virtutis qui vim et difficultatem cognovit, neque nescit, quanti eam veteres æstimarint, magnum sane putabit Ciceronis testimonium, nominatim hanc Orationem ab hac parte laudantis.[d] Sed illa virtus non nisi ab eo animadverti potest, qui tritas notando proprio cujusque generis sono aures affert: at veritatem et pulcritudinem, et nobilitatem sententiarum etiam indoctior sentiat oportet. Oriuntur autem hæc ex communi fonte eorum, quæ in eloquentia maxime eminent, animo erecto, liberali, et ea, quæ vulgus ampla ducit, contemnente: id quod imprimis ex iis locis intelligitur, ubi Orator sanctitatem fidei atque honorem Reipubl. ceteris rationibus omnibus anteponendam esse docet. Hujus vero doctrinæ omnia hic plena sunt, ad eamque, quidquid profertur, revolvitur. Quapropter non mirum est, quod Orationem eximie placuisse legimus Panætio, Stoico, scilicet quem ad honestatem ex præceptis disciplinæ suæ omnia retulisse, illam in omni actione, etiam repugnante utilitate, sequendam putasse constat.[e]

Jam vero quanta vis et gravitas inest argumentis, quibus a Demosthene adversaria ratio refellitur! Commotum te sentires, si judices non secundum hunc decrevissent, præsertim quum gravitatem illam ubique magna in refellendo lenitate temperarit. Id quod mirabuntur fortasse ii, qui audierunt, rem rari apud hunc exempli esse. Sed Oratorem, qui nihil indecorum, nihil alienum a tempore moliri consuerat, alia nunc fortasse ad moderationem et lenitatem flectere potuerunt,[f] et vero debuit adversarii ipsius persona, et eorum, qui ad ejus caussam defendendam delecti essent, ætas atque auctoritas.[g] Ipse quidem Leptines quis fuerit, nescimus:[h] veri tamen persimile puto, hominem in civitate potentem et

[d] Orat. ad M. Brut. c. 31. *Multæ sunt Demosthenis totæ Orationes subtiles, ut contra Leptinem: multæ totæ graves, ut quædam Philippicæ: multæ variæ, ut contra Æschinem, falsæ legationis; ut contra eundem, pro caussa Ctesiphontis.* De subtilitate orationis, quam Græci dicunt λέξιν λιτήν, ἰσχνήν, ἀφελῆ, videndus a tirone impr. Cicero Orat. c. 23. seqq. vel Ernest. Init. rhetor. §. 397. qui sua omnia a Cicerone sumsit. Fuerunt olim, qui in ea sola Atticum characterem ponerent. Tanti res videbatur.

[e] Plutarch. in Demosth. §. ιγ'. Παναίτιος, ὁ φιλόσοφος, καὶ τῶν λόγων αὐτοῦ φησὶν οὕτω γεγράφθαι τοὺς πλείστους, ὡς μόνον τοῦ καλοῦ δι' αὑτὸ αἱρετοῦ ὄντος, τὸν περὶ τοῦ στεφάνου, τὸν κατὰ Ἀριστοκράτους, τὸν ὑπὲρ τῶν ἀτελειῶν, τοὺς Φιλιππικούς· ἐν οἷς πᾶσιν οὐ πρὸς τὸ ἥδιστον ἢ ῥᾷστον ἢ λυσιτελέστατον ἄγει τοὺς πολίτας, ἀλλὰ πολλαχοῦ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν σωτηρίαν οἴεται δεῖν ἐν δευτέρᾳ τάξει τοῦ καλοῦ ποιεῖσθαι καὶ τοῦ πρέποντος.

[f] Verbi caussa, quod Leptines reus non erat. Hoc quid sit, postea explicabo.

[g] De Syndicis loquor, de quorum munere plura paullo mox, et in Commentar. ad §. λβ'. seqq. Simul magnitudinem caussæ arguunt tales tamque clari viri a Populo ad id munus delecti.

[h] An is sit Λεπτίνης ὁ ἐκ Κοίλης quem commemorat Demosth. in Androt. p. 611. ed. R. aut ille, quem inimicum Æschini inducit hunc auctorem mentiens Epist. 5. extr., nemo dixerit, nisi qui sit divinus. Videri autem potest idem esse, cujus dictum quoddam refert Aristot. Rhet. III. 10. med. Quod pertinere conjicio ad tempora, pugnam Leuctricam insecuta. Sed quod ille fortasse primus dixerat, Athenas et Lacedæmonem ocellos Græciæ esse, id deinde sæpe ad alios transiit, unde nunc in vulgaribus libellis legitur. Ceterum ex modo, quo Dio Chrysost. T. I. p. 635. meminit Leptinis nostri, non efficitur, hominem suo tempore obscurum aut ignobilem fuisse. Verba Dionis infra dabimus.

gratiosum fuisse, ut ejus dignitati parcere, eumque humane et placide tractare, Demostheni etiam necesse videri potuerit. Itaque sicubi in hominem invehitur, molli brachio facit; nusquam, nisi me memoria fallit, acerbis aut contumeliosis verbis. Quidquid enim nobis asperius dictum videbitur, de eo ita judicandum est, longe aliter Græcis auditoribus visum esse, Atticis præsertim, qui, pro prisca sua simplicitate et licentia morum, summos cives in foro acerrimis sese conviciis proscindentes audire assuevissent.[i] Quod autem a talibus pura est Oratio, tanto est aptior nostri sæculi moribus et ingeniis, tantoque plus hæc commendatio ejus apud studiosos eloquentiæ valere debet. Atque ego neminem fore arbitror, qui non diligenter cognita venustate et festivitate illius, excussisque etiam iis artibus, quæ primum adspectum fugiunt, multum se hac una lectione non modo ad judicandum, sed ad scribendum quoque adjutum sentiat.[k] Unum addam, in quod præterea lectoris animum intendi velim, ubertatem et copiam rerum, qua Demosthenes hoc argumentum suum dilatavit, in intimos quasi recessus materiæ descendendo, nihil tamen, quod vel alienum esset, vel e longinquo petitum, Sophistica arte inculcando, omnibus vero, quæ rem clarissima luce circumfundere, et judices in quam vellet partem movere possent, occupandis et in usum suum convertendis: ita, ut mirum sit, quid de iisdem rebus Phormio attulerit, si ista omnia Demostheni reliquit dicenda, quum hic nemini post se dicturo quidquam reliquisse videatur.

[i] Sic §. κβ'. nihil grave se dicere ait, quum dicit, leges Solonis a Leptine aut non lectas, aut certe non intellectas videri. Locus aliquid ridiculi habet, si eum e nostra verecundia et modestia judices. Omnino Orator versus finem exardescit aliquantum, non tamen eam, quam dixi, moderationem deponit.

[k] Pertinent huc verba Dionysii Halic. Epist. ad Amm. §. δ'. Ὁ περὶ τῶν ἀτελειῶν λόγος, χαριέστατος ἁπάντων τῶν λόγων καὶ γραφικώτατος. In quibus duæ virtutes hujus Orat. laudantur. Alteram, χάριν τῆς λέξεως, nemo, opinor, ignorat. De altera, quæ designatur voce γραφικώτατος, Dionysius alias non loquitur. Sed aliunde nota est λέξις γραφική, quo spectat imprimis *lævitas verborum* et *bene vincta oratio*. Scriptor de Elocutione §. 193. Γραφικὴ δὲ λέξις ἡ εὐανάγνωστος· αὕτη δέ ἐστιν ἡ συνηρτημένη καὶ οἷον ἠσφαλισμένη τοῖς συνδέσμοις κ. τ. λ. Ex illo judicio Dionysii et loco Plutarchi antea laudato fluxit fabula Pauwii, viri eleganter literis tincti, in libro, quem inscripsit *Recherches philosophiques sur les Grecs* P. III. p. 23. ita narrantis: *On disoit de Demosthene, qu' il ne fut éloquent que trois fois en sa vie.* Lepidissime! Sed ænigmatis explicandi caussa hæc addit non minus nova, etsi ex iisdem fontibus hausta, quos dixi: *Le philosophe Panétius prétendoit qu' il n' y a de l' éloquence que dans trois harangues de Demosthene, dans celle pour la couronne, celle contre Aristocrate, et celle contre Leptine, que Denys d' Halicarnasse regardoit comme son chef d' œuvre; mais l' opinion la plus générale a accordé cette prérogative à la harangue pour la couronne.* Immo hæc Ciceronis (v. Orat. c. 38.) et aliorum opinio fuit eadem Dionysii. Nam est apud eum ita de comp. verbb. T. V. p. 204. Λόγος ὑπὲρ Κτησιφῶντος, ὃν ἐγὼ κράτιστον ἀποφαίνομαι πάντων λόγων. Sed addere licet, τῶν δικανικῶν, ex ipso de Thucyd. judic. T. VI. p. 949. Testes quidem istarum fabularum non citavit Pauwius; cave tamen credas, alios fuisse, quam illos. Videlicet hoc est, vetera novo modo narrare.

Est enim hæc Oratio ex genere *δευτερολογιῶν*, et is, quem modo nominavi, Phormio priore loco verba fecerat.[l] Illi generi, re ipsa jubente, summa brevitas proposita erat, et nonnunquam, si quis rem a decessore suo ab omni parte illustratam putaret, nudo epilogo defungebatur. Cujusmodi aliquot Oratiunculæ apud Lysiam exstant.[m] Quanquam in gravioribus caussis etiam satis longæ Orationes secundo et tertio loco afferebantur, qualis Nostri est contra Androtionem, et hæc Leptinea. At in talibus vix potuit fieri, quin sæpe eadem, quæ *πρωταγωνιστὴς*[n] dixisset, repeterentur, mutatis tantum verbis, ordine argumentorum, aliis id genus. Cujus rei culpa aliqua, si hæc culpa dicenda est, ne hanc quidem Orationem caruisse, ex Hermogene intelligi licet.[o] Quid? quod in ea, quanquam rarius, et multo crebrius in aliis hujus auctoris, eædem subinde diversis in locis sententiæ resumuntur: id quod miretur aliquis, qua ratione aures Atheniensium tulerint tam fastidiosæ. Sed ego sic omnino statuo, aliter oratione affici legentem, aliter audientem. Nimirum alterum, cui vacat prima cum mediis, media cum extremis conferre, omniaque secum composite revolvere, talis res suboffendere potest; alterum, qui incitate cursum præeuntis sequitur, non potest; sed latet eum, aut, si minus latet, etiam juvat.

[l] Quater ille a Nostro commemoratur in Orat. §. *ιγ'. ιϑ'. κά. λδ'.*

[m] Vid. Lysiæ Orationes XVIII. XXI. XXVII. XXVIII. XXIX. ex ordine Taylori. Conf. Hermog. *περὶ τῶν στάσεων* c. 5. p. 30. et *περὶ μεθόδου δεινότ.* c. 27. p. 554. ed. Laurent. cum Gregor. Cor. Comment. p. 944. Ulpian. ad Orat. nostræ init.

[n] Scilicet nomina, *πρωταγωνιστής, δευτεραγωνιστής, τριταγωνιστής*, usu a scena ducto, dicuntur de oratoribus seu caussidicis, qui se in eadem caussa dicendo excipiunt et adjuvant. Simili translatione Latini quoque interdum utuntur, quum dicunt *actores primarum, secundarum, tertiarum partium.*

[o] *Περὶ μεϑ. δειν.* c. 24. p. 551. ubi ostenditur, quibus modis Orator ab aliis ante se dicta proferre possit sine offensione: *Ἐν τῇ δικανικῇ ἰδέᾳ καὶ ἡ τῆς τάξεως μεταβολὴ χώραν ἔχει, ὥσπερ Δημοσϑένης ἐποίησεν ἐν τῷ περὶ τῆς ἀτελείας. Φορμίωνος γὰρ προκατηγορήσαντος τοῦ νόμου, καὶ χρησαμένου τοῖς κεφαλαίοις τῆς διαιρέσεως, τῷ δικαίῳ, τῷ συμφέροντι, τῷ καλῷ, τῷ τῆς ἀξίας, ἀνέστρεψε τὴν τάξιν μεταβαλών. Πῶς δὲ τοῦτο ἐποίησεν, ἐν τοῖς περὶ τοῦ λόγου διεξήλθομεν.* Hinc obiter discimus, Rhetorem proprium quiddam in hanc Orationem, fortasse commentarium rhetoricum, scripsisse. Sed ad illa verba, *ἐν τῇ δικανικῇ ἰδέᾳ*, ita Gregor. Cor. in Explicatione Hermog. p. 938. *Ἀπορῆσαί μοι πρότερον ἔπεισι, πῶς προϑέμενος ὁ τεχνικὸς διδάξαι, ὅτι ἐν τῷ δικανικῷ ἀλλάσσεται καὶ ἡ τάξις, παράδειγμα ἤγαγε τὸν περὶ ἀτελείας λόγον· εὔδηλον γὰρ, ὅτι ὑπὸ τὴν πραγματικὴν οὗτος ἀνάγεται· ἡ δὲ πραγματικὴ τοῖς τοῦ συμβουλευτικοῦ κεφαλαίοις τέμνεται, καὶ ὑπὸ τὸ συμβουλευτικὸν εἶδος ἀνάγεται μόνη τῶν ἄλλων στάσεων δικανικῶν οὐσῶν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἀπὸ τοῦ σκοποῦ λέγεται δικανικός· ἐπεὶ γὰρ σκοπὸν ἔχει κατηγορῆσαι τοῦ νόμου τοῦ ὑπὸ Λεπτίνου τεθέντος, ἡ δὲ κατηγορία μέρος ἐστὶ τοῦ δικανικοῦ, διὰ τοῦτο λέγεται καὶ δικανικὸς ὁ λόγος, εἰ καὶ ἡ κατηγορία τοῖς τοῦ συμβουλευτικοῦ κεφαλαίοις κατασκευάζεται· ὁ δὲ Φορμίων ῥήτωρ ἦν, καὶ κατηγόρησε καὶ οὗτος τοῦ νόμου τοῦ Λεπτίνου, συνηγορῶν τῷ Ἀφεψίωνι, υἱῷ Βαθίππου, τοῦ προκατηγορήσαντος τοῦ νόμου, καὶ πρὸ τοῦ τέλους τῆς δίκης ἀποϑανόντος. Κατηγόρησε δὲ καὶ Κτησίππος, υἱὸς Χαβρίου, ᾧ συνηγόρει Δημοσθένης. Ἡ δὲ ζήτησίς ἐστι πραγματικὴ ἔγγραφος. Ὁ μὲν οὖν Φορμίων πρῶτον τῷ δικαίῳ ἐχρήσατο· ὁ δὲ Δημοσϑένης τῷ τῆς ἀξίας, εἶτα τῷ καλῷ, εἶτα τοῖς λοιποῖς κ. τ. λ.* Locum huc transscripsi propter illa, quæ habet de genere Orationis nostræ. Hæc autem eo pertinent, quod veteres magistri singulas Orationes in aliquod horum trium generum, deliberativi, judicialis et epidictici, includere solebant. Quam id plerumque temere et parum utiliter factum sit, constat, etiam ex hoc loco. Nihil ergo ista quæstio ad nos.

Quin apud auditores, quales Athenis fere essent, in foro atque in judiciis, id est, homines mire inter se ingenio, moribus et peritia rerum dispares, sæpe adeo opus esse potuit, gravissima momenta rationum animis et memoriæ impensius inculcare, et hoc pacto negligentium quoque ac reluctantium assensum extorquere. Qui pro concione ibi voluisset Thucydidius esse, næ illi intempestivum studium magno stetisset.[p] Verum, ut dixi, hic haud facile ulla sententia iteratur, quam non alio atque alio colore inductam novitatis quædam species commendet. Sed hæc et his similia quilibet sine ulla doctrina invenire legendo et existimare poterit: nos agamus id, quod proprium est Grammatici, ut lectori viam aperiamus ad caussam, in qua Oratio habita est, cognoscendam.

Is, quem Noster in ea adversarium habet, Leptines legem tulerat Athenis, ut quas immunitates honoris caussa adhuc bene meritis civibus concedi usitatum esset, eæ pariter omnibus, qui eas accepissent, adimerentur, et plane tollerentur in reliquum tempus. Jam quum in illa Republ. cuique liceret, perlatæ ac publice fixæ legis latorem reum agere, modo ut id intra eum annum fieret, quo rogatio esset promulgata; accusavit ita illum Bathippus quidam, subscriptoribus duobus.[q] Subscriptionis enim mos, quem constat Romæ fuisse, idem in Attico foro viguit. Sed Bathippo mortuo ante, quam ea caussa in judicium deducta esset, quum reliqui, (incertum, sponte an consilio Leptinis) ab accusatione destitissent, alii duo postea aliquanto, certe anno illo elapso, exorti sunt, qui legis tanquam vitiosæ et perniciosæ abrogationem commoverent. Illi duo fuerunt Aphepsio, filius Bathippi, et Ctesippus, Chabriæ, clari imperatoris.[r] Et huic quidem id negotium proprium fuisse propter immunitatem patri datam, satis declarat is Orationis locus, qui est de laudibus Chabriæ:[s] de Aphepsione nihil tale, neque hic, neque alibi, proditur. Sed omnino hujus hominis non magis, quam Bathippi, ulla memoria exstat; alterum tanto novimus melius.[t]

[p] Conf. Ciceronis Brut. c. 83. et Orat. c. 9. At octies Thucydidem ipse Demosthenes descripserat, si vera narravit Lucian. adv. Indoct. T. III. p. 102. Conf. Agathiæ Hist. II. p. 48. Venet. Nimirum in magnis scriptoribus aliud legit homo ingeniosus, illorum similis, aliud serva natio imitatorum. Id docent rara in Demosthene vestigia imitationis Thucydidiæ.

[q] Vid. Orat. §. *λά.* et Argum. græc. Sed nusquam illorum duorum nomina leguntur.

[r] Sane ex Demosthene de his duobus tantum constat. Auctor tamen brevioris Argumenti, a nobis omissi, quem Libanium ferunt, sic scribit: *Φορμίων, καὶ Κτήσιππος, ὁ Χαβρίου παῖς, καὶ τινὲς μεθ' αὐτῶν, οἷς συνήγορος Δημοσθένης γίνεται.* At homini hujus familiæ parum fidei habuerim.

[s] Vid. §. *ιζ'.*

[t] Præcipue ex Plutarch. Phoc. p. 744. E. et ex Athenæo IV. p. 165., apud quem Diphili, Timoclis, et Menandri versus de Ctesippo proferuntur. Postremi poetæ fragmentum est ex fabula, *Ὀργῇ*, quam omnium primam docuit Olymp. 114, 4. ut est apud Euseb. in Chron. Conf. Corsini Fastorum Att. T. IV. p. 54. seq. Fragmentum intulit in Menandrea sua Clericus p. 136. Perditissimus nebulo fuit iste filius herois, et omni generi luxuriæ et nequitiæ dedi-

Major autem natu, Aphepsio, *συνήγορον* habuit Phormionem, Oratorem:[u] minor, Ctesippus, Demosthenem, qui caussam receperat vel propter Rempubl., vel mercede, qui tum mos erat, vel vinculo nescio quo cum illo conjunctus.[v] In quo id mirabile accidit, quod in tam longa Oratione ne semel quidem clientis nomen legimus: sicubi nominandus erat, Chabriæ filius vocatur.[w] Sed ejus rei, quæ propter caussam hodie prorsus ignotam fieri potuit, si modo ulla de caussa, et non fortuito potius facta est, ejus, inquam, rei rationes operose exquirere velle, alienum duco et prope ineptum.[x] Sufficit tenere, quod ex Ulpiano et aliunde cognoscimus, Ctesippi nomen homini fuisse.[y] Et quidquid est, ab ipso auctore, Demo-

tissimus. Eo denique processit improbitatis, ut, quum bona sua omnia prodegisset, etiam lapides divenderet de monumento, quod patri Populus Athen. impensa 1000 drachmarum exstruxerat. Inde nomen ejus apud Comicos, etsi tum modestos et minime maledicos, in proverbium cessit, et quodammodo commune factum est asotorum. Neque vero Phocio, hominis corrigendi cura propter amorem patris suscepta, quidquam videtur valuisse ad ejus pervicaciam expugnandam. Sed hæc omnia, mea quidem sententia, post tempus hujus Orationis acciderunt, cujus tempore, plane non dubito, quin Ctesippus prima adhuc ætate fuerit, et ambigui ingenii. Huc et alia me deducunt, et anni poetarum, quos citavi. Ceterum ipsum quoque patrem, Chabriam, nomine *ἀσελγείας* notavit Theopomp. in Philippicis, teste Athen. XII. p. 532. B., quod, ut alia ejusdem Theopompi, in libellum suum transtulit Cornelius Nepos.

[u] Itaque propter ordinem ætatis, in foro Attico observatum, et ipsi Aphepsioni et actori ejus debebatur prior locus dicendi, *ἡ πρωτολογία*. Vid. Argum. nostræ Orat. et Androtianæ, et conf. Hotom. ad Cic. Divin. in Cæcil. c. 15. De Phormione, dubito, an ullus præter Nostrum vetus auctor mentionem habeat. Et quis miretur, in tanta turba Oratorum, quam illa ætas tulit, plurium, neque tum obscurorum, nomina vel obscurata esse, vel prorsus intercidisse? præsertim si qui nihil scripto mandassent. At hoc posterius an ad Phormionem et hanc ejus Orationem pertineat, ambigere licet propter Hermogenem, tali modo loquentem l. c., ut ipsa illi præ manu fuisse videatur.

[v] Id vinculum olim nonnulli putarunt, amorem matris Ctesippi fuisse. Rem narrat Plutarch. in Vita Demosth. §. ιέ. *Τὸν κατὰ Ἀριστογείτονος αὐτὸς ἠγωνίσατο, καὶ τὸν περὶ τῶν ἀτελειῶν, διὰ τὸν Χαβρίου παῖδα, Κτήσιππον, ὥς φησιν αὐτός· ὡς δ' ἔνιοι λέγουσι, τὴν μητέρα τοῦ νεανίσκου μνώμενος· οὐ μὴν ἔγημε ταύτην, ἀλλὰ Σαμίᾳ τινὶ κ. τ. λ.* Conf. Ulpian ad Orat. §. ιϛ'. At nihil hujus rei habet Dinarchus Or. contra Demosth. p. 74., ubi orationes a Nostro dicit mercede conscriptas esse *ὑπὲρ Κτησίππου καὶ Φορμίωνος καὶ ἑτέρων πολλῶν*. Quem locum huc potissimum refero, nihil moratus Reiskii animadversionem, tametsi non negarim, forsan in aliis quoque caussis, quas ignoramus, Ctesippo eidem Demosthenem se *συνήγορον* præbuisse. Quid autem? Nihilne caussæ fuit Dinarcho, cur duos istos ex tot aliis nominarit? Immo putem fuisse. Certe Phormionis, qui Pasionis fuit libertus, et diversus haud dubie ab eo, qui in Or. *ὑπὲρ δανείου* compellatur, Phormionis igitur illius patrocinium dedecori fuisse Nostro, patet ex Plut. l. c., et probabile nobis fit ex ipsa Orat. pro Phormione p. 958. et duabus seqq. in Stephanum.

[w] Vid. §. ά. ιζ'.

[x] Apud Athen. IV. p. 166. B. est suspicio, juvenis nomen ab Oratore celatum de industria esse ob ejus publicam ex moribus infamiam. Non id equidem arroganter rejicio, sed admodum dubitare me fateor propter ea, quæ paullo ante de temporibus scripsi. Penitus suspicionem rejicit Ulpian. ad Orat. §. ά. Qui quam ipse affert rationem, ea satisfacere fortasse videbitur iis, qui rem forte fieri potuisse negarint. Nam et alibi legimus pueros et adolescentes, nullodum suo merito claros, vulgo non suis, sed patrum nominibus appellatos.

[y] Iis, quos testes dedi in antecedentibus notis, accedit Aristid. Declam. Lept. §. 107. Etsi ibi *Καλλίππῳ* est in Cod. Marc. Recte vidit Morellius, quid librario ante oculos fuerit.

sthenæ, habitam Orationem esse, non a filio Chabriæ, sicut alteram a Phormione, non ab Aphepsione, id ex iis, quæ hactenus passim diximus, planissime apparet.[z]

Sed ante omnia breviter docendum, quo tempore actio a duobus illis instituta, et hæc Oratio habita sit. Qua de re partim apud ipsum, partim alibi indicia sunt ejusmodi, ut de ipso quoque anno liqueat. Ac primum quidem ex eo loco, ubi Lacedæmoniorum et Thebanorum meminit,[a] facile intelligitur, Athenienses tum hostili publice in hos animo, cum illis autem junctos amicitia fuisse, sive ea vera fuerit, sive temporis caussa simulata. Quippe ibi manifesto studio res et instituta Lacedæmoniorum excusantur, omnique modo quasi colorantur, quum Thebani, tanquam Populus omnis humanitatis expers et improbitate infamis, notentur acerbissime. Quo modo Populi judicia prodi, non Oratoris, quis dubitet? Itaque si trium illarum civitatum, de principatu inter se certantium, vel civiles, vel bellicas res et harum tempora attenderis, utrumque judicium reperias optime ad id temporis congruere, quod Leuctricam pugnam proximo intervallo secutum est.[b] Quoniam enim per hos

[z] Animadvertere id operæ putavi propter Androtianam, Timocrateam, Aristocrateam, alias in privatis caussis a Nostro scriptas, quas constat in suggestum attulisse eos, quibus scriptæ essent. In tali genere cavendum, ne temere ea, quæ sunt aliorum et diversorum hominum, ad Demosthenem, ejusque res ac vitam referamus. Nonnunquam id a viris doctis factum vidimus.

[a] Vid. §. κγ'. Conf. §. λέ.

[b] Summatim hic a studiosis repetenda sunt, quæ hunc tractum temporis notabilem fecerunt. Primum est prœlium, apud Leuctra factum Olymp. 102, 2. Ea prima caussa fuit odii Atheniensium in Thebanos, inflammati deinde horum superbia et imperandi libidine. Vid. Demosth. de Cor. §. ζ'. Mox Megalopolis in Arcadia conditur, et Messenii, auctoribus Thebanis, in Peloponnesum redeunt Olymp. 102, 3. Jam Thebani, tum bellum in Thessalia gerentes, deseri cœpti sunt a sociis, gravate ferentibus illorum dominationem: Athenienses autem contra Thebanos cum Lacedæmoniis societatem et fœdus faciunt, quo imprimis imperium maris recuperant Olymp. 102, 4. Dein Olymp. 103, 2. Thebani, auxilium Persarum expetentes ad potentiam suam augendam, ad Artaxerxem legatos mittunt, Pelopidam et Ismeniam. Olymp. 103, 3. occupatur a Thebanis Oropus, oppidum in confinio Atticæ et Bœotiæ situm. Olymp. 104, 2. pugna fit ad Mantineam, qua penitus concidunt Spartanæ vires, nec ipsi tamen multum juvantur Thebani, præsertim orbati consiliorum suorum omnium principibus, Pelopida et Epaminonda. Ex adversa fortuna utriusque populi jam vires colligit Resp. Attica, validior etiam novis copiis navalibus, receptaque multitudine sociorum, tributa pendentium. Ac sane Resp. ad pristinam magnitudinem rediisset, magnorum quorundam civium adjuta consiliis, si non duos insidiatores peræque infestos aluisset, morum publicam pravitatem, et Philippum Macedonem. Hic, regno Olymp. 104, 4. occupato, primum artes suas callide tegere, amicitiam quoque cum Atheniensibus pangere. Olymp. 105, 2. Idem tamen paullo post amicis Pydnam et Potidæam eripit Olymp. 105, 3., aliaque mox in Græcorum libertatem machinatur, quæ non sunt hujus loci. Interea socii, novo jugo Atheniensium nimium pressi, Chii, Rhodii, Coi et Byzantii, bellum movent, (*τὸν πόλεμον συμμαχικόν*,) quod grave imprimis exstitit vectigalibus Reipubl. Ducitur illud per tres fere annos, neque pax insecuta Ol. 106, 1. opes statim reddidit. Hinc proximis annis querelæ de afflicta conditione rerum Atticarum. Et tantum quod profligatum bellum sociale erat, quum aliud exarsit, quod sacrum vocant, omni Græciæ funestissimum. Quanquam ejus calamitates Attica minus sensit. Sub hujus belli initia Demosthenem ad Rempubl. accessisse, a Dionysio et aliis memoriæ proditum est. Sed hactenus hæc.

annos Lacedæmonii, gravissima clade afflicti, Atticæ civitati æmuli potentiæ desierant esse, Thebani contra, ad summum imperium celeriter gradum facientes, omni Græciæ impotentem dominatum minabantur; horum odium et metus, ipsa vicinitate Thebarum auctus, Athenienses callidos rerumque peritos facile eo perduxit, ut ad illorum amicitiam se applicarent, cum iisque societatem conjungerent. At hæc nimirum nimis vaga sunt. Neque etiam magis certa ratio iniri potest ex iis, quæ Orator de publica inopia Athenarum et exhausto ærario queritur.[c] Opportune alia sunt in promtu, quæ nos ad illud, quod quærimus, propius ducant. Nam res memorantur Olympiadis 105, Pydna videlicet et Potidæa, a Philippo occupatæ, et interitus Chabriæ, qui in primum annum belli socialis incidit.[d] Tum alia proximæ Olympiadis succurrunt, Dionysius, filius, e regno expulsus a Dione, et Leuco, tyrannus Bospori, ut quum maxime opibus florens atque imperio.[e] Atqui hunc principem Olymp. 106, 3. mortem obiisse, apud Diodorum perspicue traditum est. Jam in cumulum accedit locus Dionysii Halicarnassei,[f] hanc de immunitatibus Orationem testantis habitam esse

[c] Orat. §. ή. κδ΄. a med. Continuo tamen hæc faciunt, ut versari tibi videaris in tempore belli socialis vel proxime insecuto. Sic vero mireris Oratorem, si de classibus (περὶ συμμοριῶν) oravit Olymp. 106, 3., quæ Dionysii Halic. sententia est, qua tandem ratione ibi p. 136. Atticas opes ceteris civitatibus prope omnibus æquiparare potuerit. Sed ita sæpe Oratores temporis caussa de Republ. sua elatius dicunt, quam pro vera conditione rerum. Quanquam ne illud quidem omnino falso dictum videtur. Illo autem tempore quam summam quotannis in Rep. Attica reditus publici confecerint, neque ex Oratoribus, nec, quod sciam aliunde liquet. Certe locus in Philipp. IV., ubi vectigalia civitatis summam 130 talentûm non superare dicuntur, ad superiora tempora pertinet, si qua omnino fides est Orationi illi, quam Orationem Valckenaerius, plane me probante, suspectam habet in Not. ad Orat. suam de Philippo Maced. p. 251. Multo potius fidem habendam putem auctori inter Plutarchea de Vitis X. Orr. T. II. p. 842. E., qui narrat, reditus a Lycurgo auctos esse ad 1200 talentûm, quum prius fuissent 60. Nam conjecturæ Meursii de Fort. Att. c. 7. non multum tribuo. Id vero mihi non dubium est, Lycurgi, qui Orator per 12 annos ærario præfuit, administrationem hanc tempori assignandam esse Oratione nostra posteriori, ita ut bona vota Demosthenis eventum suum potissimum per hunc virum habuisse videantur. De ejus cura vectigalium, Reipubl. fructuosissima, vide quamvis diverse narrata apud Plutarch. l. c. p. 841. B. et 852. B. coll. Taylori Præf. ad Lycurgi Orat. et Wesseling. ad Diod. Sic. XVI. 88.

[d] Vid. §. ιϛ΄. et ιζ΄. et ibi Comment.

[e] Vid. §. λζ΄. et θ΄. seqq. Ibi in Commentario legantur, quæ de hoc Leucone cognita habemus. Ἄρχοντα eum Demosthenes appellat, non τύραννον, quippe hominem gratiosum, et eum, cujus in Rempubl. merita extollere studet, gratiore Atticis auribus, et liberæ conditionis nomine commendans. Ita sæpius faciunt Oratores.

[f] Locum, quo et superius utebamur, nunc totum damus ex Epist. ad Ammæum §. δ΄. ad init. Tom. I. Οὗτος ἐγεννήθη μὲν ἐνιαυτῷ πρότερον τῆς ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος· ἄρχοντος δὲ Τιμοκράτους, εἰς ἔτος ἦν ἐμβεβηκὼς ἑπτακαιδέκατον· δημοσίους τε λόγους ἤρξατο γράφειν ἐπὶ Καλλιστράτου ἄρχοντος, εἰκοστὸν καὶ πέμπτον ἔχων ἔτος. Καὶ ἔστιν αὐτοῦ πρῶτος τῶν ἐν δικαστηρίῳ κατασκευασθέντων ἀγώνων ὁ κατὰ Ἀνδροτίωνος, ὃν γέγραφε Διοδώρῳ, τῷ κρίνοντι τὸ ψήφισμα παρανόμων· καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἕτερος ἐπὶ Καλλιστράτου ἄρχοντος, ὁ περὶ τῶν ἀτελειῶν, ὃν αὐτὸς διέθετο χαριέστατος ἁπάντων τῶν λόγων καὶ γραφικώτατος. Postremus in hoc loco numerus tum aliis vitiatus videtur, tum Tayloro ad Or. in Androt. p. 659. Omnes pro anno XXV. rescribi jubent XXVII., advocato etiam Gellio XV. 28. Itaque simul præcedens numerus XVII. corrigendus erat. Falluntur viri optimi. Ex computatione Dionysii Demosthenes natus est Olymp. 99, 4. Demophilo Arch. Ergo quum extremo anno, non ineunte, in lucem editus sit, idem Timocrate Arch. (Olymp. 104, 1.) dici debebat *agere* annum XVII, et Callistrato Arch. (Olymp. 106, 2.) *complesse* annum XXV., id est, *agere* a. XXVI. Interest nimirum aliquid inter verba, ἦν ἐμβεβηκὼς ἔτος, et ἔτος ἔχων, quod posterius idem est, ac γεγονώς. Attamen Dionysii ipsa sententia de natali anno Oratoris vera non est, quamvis eam et Plutarchus sequatur in Vit. Demosth. et hodie doctorum plerique omnes. Ostenderunt id S. Petitus de Legibus Atticis p. 267. et Corsin. Fast. Att. T. II. p. 139., et nos idem agemus alibi tollendis variis in ea re dubitationibus. Interim cum illis sequimur scriptorem de Vit. X. Orr. qui natalis anni Archontem Dexitheum prodit, summum magistratum Olymp. 98, 4. a. Chr. 385. Proinde Demosthenes quum Leptineam Or. habebat, annum agebat XXX.

Callistrato Archonte, h. e. Olymp. 106, 2. ab U. C. 399. a. Chr. 355. Adeo nihil dubitationis relictum videas, quin actionis tempus atque ipsum etiam annum teneamus.[g]

Atque hac eadem opera hoc quoque liqueret, quo anno lex esset a Leptine lata, si, quam pridem ea tum obtinuisset, quum hac Oratione impugnaretur, a nostro aut alio scriptore proditum exstaret. Verum nulla adest talis significatio, id quod conjecturæ locum aperit. At Athenis cuique idem jus fuit, legem perlatam et brevissimo intervallo, et decem vel viginti annis post, ad novum judicium devocare. Fuit utique id liberum cuique facere, quocunque tempore vellet. In hac autem lege, quam non paucis damni plurimum dedisse necesse est, numne credibile fit, rem ab illis post mortem primi accusatoris esse dilatam, aut segniter actam? Etiam hoc amplius. In tota Oratione nullus locus est, qui nos cogat ademtionem immunitatum e Leptinis lege jam tum perfectam, aut quenquam præmio suo jam tum spoliatum putare. Immo nonnullis in locis Demosthenes ita loquitur, ut solemus, quum imminentis, nondum factæ, rei malis proponendis homines ab ea facienda avertimus; nec usquam, quod solet in hoc genere, legis incommoda ullo argumento, ab experientia ducto, demonstrat. His igitur de caussis veri mihi videtur simile, legem Elpine Archonte, h. e. Olymp. 106, 1. latam esse, statimque insequenti anno hac actione petitam.[h]

Ipsum argumentum et capita legis ex nullo veterum, præterquam ex hoc Nostro, cognita habemus; etsi ne ipse quidem totam sententiam ejus uno tenore retulit. Opus est ergo coagmentari ea,

[g] Eandem rationem, h. e. ipsum Dionysium Halicarnasseum, sequitur Anonymus, quem vocant, in Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ p. 326. Ab ea longius abit Photius in loco, quem exscripsi in Comment. §. ά. Nihil tamen ibi corrigendum, nisi forsan πέντε καὶ εἴκοσι γεγονότα ἔτη, vel nè hoc quidem. Erroris caussa manifesta est ex iis, quæ modo de computatione Dionysii monui.

[h] Pro Elpine plerique male scribunt Elpinicen. Ipsa opinio mea de anno latæ legis non est nova, ut nunc video Petitum tractans LL. AA. p. 381. Sed is non habet, quo eam confirmet, nisi verba Argum. græci, μετὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἐπέστη κατήγορος Ἀφεψίων, υἱὸς Βαθίππου κ. τ. λ. Quodsi quis illa, μετὰ τὸν ἐνιαυτόν, aliter accipi non posse putat, omninoque Anonymo isti aliquid in hoc auctoritatis tribuit, certam rem esse sibi persuadeat. Ego probabilem opinionem attulisse satis habeo.

quæ pluribus in locis sparsa leguntur, tanquam verba Leptinis. Unde efficitur, si modo ab Oratore nihil omissum est, conceptam legem fuisse hisce verbis :[i]

Λεπτίνης εἶπεν· ὅπως ἂν οἱ πλουσιώτατοι λειτουργῶσι, μηδένα ἀτελῆ εἶναι, μήτε τῶν πολιτῶν, μήτε τῶν ἰσοτελῶν, μήτε τῶν ξένων, ἁπλῶς μηδένα, πλὴν τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος· μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι τῷ Δήμῳ αἰτηθέντι τὴν ἀτέλειαν δοῦναι. Ὃς δ' ἂν αἰτήσῃ, ἄτιμος ἔστω, καὶ ἡ οὐσία αὐτοῦ δημοσία, ἔστωσαν δὲ καὶ ἐνδείξεις καὶ ἀπαγωγαί· ἐὰν δὲ ἁλῷ, ἔνοχος ἔστω τῷ νόμῳ, ὃς κεῖται, ἐάν τις ὀφείλων ἄρχῃ τῷ δημοσίῳ.

Patet, per hanc legem immunitate fraudari, quoscunque ea unquam Populus Athen. donasset, excepto nemine præter posteros Harmodii et Aristogitonis. His duobus enim honores sui integri a Leptine relinquuntur, prudenti illud consilio. Ita celebrata et sancta etiam tum erat tyrannicidarum illorum memoria apud bonum quemque et patriæ amantem, ut verendum esset, si quis vel ipsos, vel aliquem ex posteris eorum, ullo genere injuriæ afficere voluisset, ne eum omnes malum hominem, ne dicam proditorem libertatis, judicarent. Meruerant autem illi plurima et amplissima præmia, statuas æneas, honoratiorem in publicis consessibus locum, victum Prytanei, immunitatem, alia, partim novo exemplo, ex quibus pleraque etiam posteris propria manebant.[k] Sed ceteros omnes, ut dixi, lex Leptinea alligat, plane rigideque vetans, immunem esse quempiam *μήτε τῶν πολιτῶν, μήτε τῶν ἰσοτελῶν, μήτε τῶν ξένων*. Quibus vocabulis tribus comprehenduntur, quotquot liberos incolas habuit regio Attica. Primum *πολῖται* sunt illi, qui, vere et optima conditione cives, omnibus juribus et commodis Reipubl. fruebantur. Vulgo iidem vocantur *ἀστοί*. Contra *ξένοι* vel ii sunt, quos proprie dixerunt, peregrini, Athenis commorantes aliquamdiu, vel qui alias nominantur *μέτοικοι*, Latine hodie vertunt *inquilinos* seu *municipes*, utrumque minus congruenter, ut fit in his rebus. At quæri potest de voce *ξένος*, utro sensu in lege dicatur. De quo vix nostrum esset judicare, si Leptines, quod in Oratione innuitur, ex ambiguo fallaciam quæsivisset. Verum non nimis tamen dubitem, quin vocem præcipue ad *μετοίκους* referri voluerit.[l] Fuerunt autem *μέτοικοι*

[i] Vid. §. ά. θ'. κζ'. λγ'. Ex iisdem locis, non ex alio fonte, sua hausit auctor Argum. græci, sed minus fideliter in nonnullis; ita, ut ex eo legem augeri nolim. Sic nihil est in Oratore de Archontibus lege solutis; etsi hoc non est improbabile. Alia passim habet Aristides in Declamatione, quæ Morellius ad legem referenda putat, velut §. 23. Sed ne hoc quidem ausim.

[k] Statuæ H. et A. in foro positæ ad sera tempora manserunt. Nam quum ablatæ essent a Xerxe, instauratæ postea sunt Olymp. 75, 4. Vid. Meursii Pisistr. c. 14. et Corsini Fast. Att. T. III. p. 171.

[l] Haud scio an nulli antea hoc observatum sit, simplici nomine *ξένων* vocari *μετοίκους*. Scripsi id autem Aristophanis auctoritate Equitt. v. 347., ubi est *κατὰ ξένου μετοίκου*, et ipsius Demosthenis cujus locum notavi in Comment. §. ζ'.

illi vel ipsi, vel illorum progenies, qui, relicto patrio solo, in Atticam migraverant, non ad tempus illi quidem, sed ita, ut fide publica domicilium ibi ac sedem fortunarum constituerent; fuitque hæc turba utilissima Civitati. Nam exercebat præcipue præter ceteros opificia, artes et mercaturam, sequebatur militiam, imprimis navalem, Reipubl. quotannis pendebat decem, vel, quod probabilius est, duodecim drachmas *μετοικίου* nomine, et quasdam præterea operas præstabat.[m] Atque erant in hoc numero, quem constat sæpe magnum fuisse, familiæ ditissimæ et honestissimæ :[n] nihilo tamen secius illi plane exclusi erant a Republ. administranda, atque adeo civium, quorum quisque, ut in libero Populo, videbatur sibi rex esse, indignis vexationibus obnoxii. Media inter hos utrosque et eximia conditione fuerunt *ἰσοτελεῖς*. Nec raro *μέτοικοι*, qui genere, opibus, bona fama eminerent, vel facto aliquo gratiam apud Populum iniissent, *ἰσοτελείας* honore dignabantur.[o] Id præmium solvebat eos operis omnibus, quas in *μετοικίᾳ* præstiterant, neque jam *μετοίκιον* pendebant, at tanto plus tributi, utpote hac in re prope æquati civibus optima lege; ut honorem illi suum magno pretio emisse videantur. Tametsi nihil caussæ reperio, cur iis ipsa vi hujus præmii suffragium impertitum esse, aut omnino ad curam Reipubl. accedere licuisse neges, si modo a magistratibus et similibus honoribus discesseris.[p]

At distinguuntur alibi ab Atticis diserte *ξένοι* et *μέτοικοι*, ut a Xenoph. Hellen. V. 1. 12. Nimirum alia potestas nominis *ξένου* latior est, alia angustior. Hanc vulgo sequitur usus loquendi: illa et locis, quos indicavi, confirmatur et ratione. Res quodammodo illustrari potest collato Latino nomine *peregrini*. Et hactenus non male Diodorus Sic. XIII. 97. videri debet scripsisse, *τοὺς μετοίκους καὶ τῶν ἄλλων ξένων τοὺς βουλομένους συναγωνίσασθαι*. Etiam *ξενίας γραφὴ* in jure Attico potissimum ad *μετοίκους* pertinet. Similiter *μέτοικοι* duplicis generis sunt, alii, quos dixerunt proprie, alii *ἰσοτελεῖς μέτοικοι*. Nam sic plene dicuntur peregrini, qui Populi beneficio ornati sunt *ἰσοτελείᾳ*. De qua continuo exponam.

[m] Drachmas 12 posui tum aliis de caussis, tum propter notam auctoritatem Isæi, quæ difficilius corrumpi potuit, quam loci Ammonii et Hesychii. Quod propter Valckenaerium monebam. Et idem, Ammonium explicans, non meminerat fortasse loci Xenoph. de Vectig. II. 2., unde clare apparet, et terra et mari *μετοίκους* stipendia fecisse. Sed sananda sunt Xenophontis verba Wesselingii ad Petitum LL. AA. p. 654. emendatione, *μέγας μὲν γὰρ ὁ κίνδυνος αὐτῶν*, pro eo, quod vulgatur, *ἀπών*. Alia nunc omitto de conditione *μετοίκων*, etiam locum Demosth. in Androt. p. 612. ed. R. a nemine notatum, notabilem tamen. Ceterum de operis eorum, ex quibus *σκαφηφόροι* vocantur et rel., nota sunt omnia.

[n] In recensu incolarum Atticæ, quem Demetrius Phalereus egit, inventi sunt *μέτοικοι* 10 000, cives 21 000, servi 400 000. Ctesicles in illustri loco Athenæi VI. p. 272. C. Ergo non mirum est, Xenophontem eos majore cura dignos censuisse l. c. Cephalus, vir bonus et locuples, idem quem Plato in sermone de Republica induxit, Athenis vixit *μέτοικος*, ejusque filius, Lysias, *ἰσοτελής*. Vid. Lysiæ Orat. XII. et Plut. Vit. X. Oratt. p. 836. A.

[o] Fuit, quum omnes simul *μέτοικοι* civitate donarentur, quod Olymp. 94, 3. factum narrat Diod. Sic. l. c. Idem antea fecerat Clisthenes, qui *μετὰ τὴν τῶν τυράννων ἐκβολὴν πολλοὺς ἐφυλέτευσε ξένους καὶ δούλους μετοίκους*. Aristot. Polit. III. 1. p. 141. Conring. Sed ibi, nisi quod gravius vitium subest, cum Lambino scribendum censeo, inserta copula, *δούλους καὶ μετοίκους*.

[p] Immo rem ita fuisse docerem, si alienis proposito tractandis lectorem ducere vellem. Miror enim, cur Valckenaerius cum reliquis, qui hæc tractarunt, plane

Fuit harum trium classium, Civitati munera quædam præbere, idque privato sumtu, quas Attici λειτουργίας[q] vocabant, de quarum ratione postea pluribus exponemus. Nunc unum illud explicandæ legi animadverti debet, vacationem horum munerum nonnunquam Populiscito vel lege datam esse iis, qui nimium se eo onere premi, aut beneficii in Populum collati pretium meruisse viderentur. Hæc ferme illa est *immunitas*, ἀτέλεια, in qua defendenda Orator laborat.[r] Minimum id vulgo habitum inter præmia solennia,[s] quæ Athenis ex vetere consuetudine et sapienti consilio constituta erant. Etenim ampliora et illustriora erant εἰκών, προεδρία, σίτησις, στέφανος. Sed hæc omnia, dici vix potest, quam rara fuerint prioribus ætatibus, quum Populus, de sua libertate et majestate tuenda unice sollicitus, et nimium suspiciosus, omnem gloriam rerum publice gestarum sibi vindicaret, civibus, qui res gesserant, maligne detraheret.[t] Itaque statuæ honor, quantum accepimus, ante ty-

neglexerit Ammonii sui verba, hausta e perito auctore, in v. ἰσοτελής. Πάντα ἔχων τὰ αὐτὰ τοῖς πολίταις, πλὴν τοῦ ἄρχειν. Ne τὸ δικάζειν quidem Grammaticus excepit. Quam vere, nescio. Nec tamen id nescio, ex hac classe ab ipsis civibus διαιτητὰς sumtos esse, qualem Theodotum ἰσοτελῆ apud Demosthenem legimus in Phorm. p. 912. ed. R. Ceterum conf. ad hæc Pollux III. 56. et VIII. 155. Harpocrat. vv. μετοίκιον, προστάτης, ἰσοτελής. Petit. LL. AA. p. 246. seqq. Valcken. Anim. ad Ammon. p. 112. Ruhnken. ad Timæum p. 110. Zeunii Not. ad Xenoph. l. c. Quanquam post hæc omnia vis et ratio ἰσοτελείας non satis clara est, partim veterum ipsorum culpa. At prorsus diversam eam fuisse ab ἀτελείᾳ, apertum est. Confudit has res Potterus Archæol. gr. lib. I. c. 10., qui plura ibi falsa docet, aut e Petito suo trahit.

[q] Vocabulum interdum Latinis literis scriptum servavi, exemplo Latinorum, qui nomina, *Archon*, *strategus*, *ephebus*, etc. servarunt; alias dixi *munera solennia*, et contra *extraordinaria*. Nam duplex eorum genus fuit, ut postea videbimus.

[r] Etiam ἀτελείας duo imprimis genera sunt, alterum, de quo nunc diximus, quod vacationem dabat a choragia, gymnasiarchia et ἑστιάσει; alterum, ad quod pertinebant immunitates portorii, reliquorumque vectigalium, aliæ. Bene hæc et similia docent Intpp. ad Pollucem VIII. 140. et Vandal. Dissertatt. Antiqq. et Marmorr. illustr. p. 781. Unum tamen ab his omissum est, ἀτέλεια ἱερῶν, quam Noster tangit §. κζ'., brevius, quam velles in re, quam nullus veterum nobis exposuit. Conjectura ergo quum utendum sit, nisi me mea fallit, Oratoris sententiam presse sequens, pertinuit *immunitas sacrorum* eo, quod cives debuerunt victimas et alias res, fortasse pecuniam quoque erogare in templa, sacrificia et alia ejusdem generis: ac de his ipsis, vel parte eorum, accipiam etiam τὰ γέρα, Æschini memorata in loco insigni Orat. in Ctesiph. §. θ'. Confirmatur hoc quodammodo ab Aristotele, qui de magnificentia loquens in Ethica Nicom. IV. 5. sumtus in templa, anathemata et sacrificia conjungit cum choragia, trierarchia et ἑστιάσει. Sed alterum illorum generum, quæ superius posui, vel utrumque Græci dicunt, quum simpliciter dicunt ἀτέλειαν. Et hinc quoque intelliges ἀτέλειαν ἁπάντων apud Atticos. Nam nihil ad nos Herodian. II. 4. Itaque si vectigalium immunitas continetur nomine ἀτελείας, vere Leptines illa ratione potuit uti, quam Noster carpit, ne dicam calumniatur §. ή. Jam ex iis, quæ disputavi, varie explicari debent immunitates, quas legimus seu civitati a civitate, seu privato concessas, ut in Inscriptt. ap. Chandlerum p. 20. Herodot. I. 54. Xenoph. Hellen. I. 2. 7. Psephism. Byzant. in Demosth. Or. de Cor. §. κζ'. ubi ἀλειτούργητοι dicuntur, qui Atticis sunt ἀτελεῖς. Adde Diodorum Sic. XI. 43. Nondum enim video, cur ἀτελεῖς docto interpreti ibi scriptum videatur pro ἰσοτελεῖς: nisi forte in animo habuit locum Xenoph. de Vectig. IV. 12.

[s] Colligere id mihi recte videor ex iis, quæ Orator habet §. κζ'. Apud alios rem non memini me legere.

[t] Conf. scriptores, quos laudavi in Commentar. §. ις'. ante med. et §. κδ'. Sed illi rem paullo aliter interpretantur. His addat tiro Nepotem suum Miltiad. c. 6.

rannicidas nemini contigit præter Solonem,[u] neque eo proximis temporibus dignati sunt Miltiades, Themistocles, alii, quamvis maxima fama meritorum inter suos conspicui. Æque raro προεδρία, id est, honoratior locus sedendi in ecclesia, theatris, aliisque popularibus consessibus, illa ætate dabatur: nam ad hunc quoque honorem decreto Populi opus erat.[v] Verum Periclis sæculo, si Comico credimus, invasit omnes vanæ gloriolæ amor, et alios præcedendi primamque sedem occupandi cupiditas, præmia autem obsolescere cœperunt; quum, quæ antea essent summis meritis negata, sæpe indignissimus quisque auferret. Dein Populi impotens levitas amplissima quæque, et ipsam civitatem,[w] effudit in primum quemque, civem, peregrinum, Græcum, Barbarum; qua de re Oratores passim graviter conqueruntur.[x] Tum imprimis frequentata σίτησις, seu σίτησις ἐν Πρυτανείῳ, id est, victus quotidianus in Prytaneo, quæ res nemini ignota est per historiam Socratis; et coronæ, non insignia regiæ dignitatis apud veteres quidem, sed ornamenta ejusmodi, quibus Civitates vel se invicem, vel cives suos afficerent.[y] Plura autem ex his ea lege dari solebant, ut ad filios et posteros tanquam hereditatis jure cederent.[z] Certe immunitatis dandæ, quod donum pervulgatius a bello Peloponnesiaco factum videtur, vix fuit alia conditio. Itaque quum plures nunc superstites essent posteri eorum, qui immunitatem olim meruissent, plures deinceps eam facili Populo consequerentur; nonnulli etiam, in his improbi homines, nulloque suo merito noti, dolo et fraude usurparent,[a] publice vero summa esset inopia: Leptines videri potuit e Republ. facere, quod pravam consuetudinem lege ferenda aboleret.

[u] Vid. Meursium de Ceram. gem. c. 16.

[v] De jure προεδρίας conf. Casaub. ad Theophrast. Charact. 5. et Hemsterhus. ad Pollucem VIII. 133.

[w] Quantum pretium olim, florente disciplina, Athenienses juri civitatis suæ statuerint, notum est in vulgus, et docent exempla negati vel potentibus regibus, qualia libelli Antiquitatum suggerunt. Sed eximendum iis exemplis est illud, quod Potterus aliique inde a Sigonio repetunt, de Menone, Pharsalio, et Perdicca, Macedonum rege, tractum ex Demosth. de Rep. ordin. Qui ambo enim hoc in loco sola immunitate ornati esse dicuntur, eosdem Orator alio loco, ubi illa eadem et iisdem verbis recurrunt, sola civitate ornatos dicit, nec ibi de immunitate ne γρὺ quidem. Quod utrum ad exempla fidei oratoriæ referamus, quæ passim leguntur? an ipsum dicamus, meliora edoctum, in altera Oratione se revocasse? Mihi neutro inclinat animus. Nam si quid video, Oratio, quæ inscribitur περὶ συντάξεως, seu de Republ. ordinanda, Demosthenis non est, sed ex aliis ejus, maxime Olynth. III. et Aristocratea ab aliquo Declamatore consutis pannis confecta. Ceterum plures posteriore tractu temporum immunitatem habuerunt principes, ut præter Leuconem Dionysius cum filiis, Sitalces, rex Thracum, Evagoras, Cyprius, alii; ac plures item privati, alibi habitantes. Conf. Cic. pro Corn. Balbo c. 12.

[x] Ut Demosth. in Aristocrat. p. 687. sq. ed. R. Sed vide, quam huic ipsi, qui alios accusat talium decretorum auctores, dicam impingat Dinarchus in Orat. contra eum habita p. 33. seq.

[y] Vid. Petitum LL. AA. p. 377. Quanquam, perlectis Æschinis et Nostri contrariis Oratt. de Corona, illum auctorem parum desiderabis.

[z] Imprimis σίτησις, interdum et προεδρία. Eadem ratio fuit προξενίας et εὐεργεσίας, de quibus v. Comment. §. ιδ'. et κή.

[a] Vid. §. κή. Et alios ejusdem notæ homines fortasse addidit Leptines aut Syndici.

Sed age, quo melius statim totius caussæ constitutio pateat, inseramus huic loco argumentum Orationis. In quo sic versabimur, ut primum eas rationes, quas Leptines ipse, vel ii, qui ejus partes sequerentur, videantur attulisse, deinde adversarias Oratoris nostri brevi in conspectu ponamus. Non omnia enim persequemur, sed libabimus res summas, quæ maxime caussam faciunt, nec plane eo ordine, quo apud Demosthenem leguntur, sed sæpe ad arbitrium nostrum mutato. Ceterum operæ pretium faciet, qui, quo loco quæque ab illo prolata sint, diligenter spectarit, qua in re artis plurimum reperiet. Sed jam prodeat (nam obliqua narratione non utemur, perspicuitatis caussa) prodeat, inquam, ipsum celebre par, contra positis argumentis certans. Primum Leptines:

"Videntur brevi tempore defuturi esse, qui liturgiis fungantur, quandoquidem nimis multi, immunitate ornati, ab hac functione et cura se subtrahunt."

"Jam munera fere ad inopes reciderunt, ditissimo quoque ea defugiente. Quare lege opus est, quæ inopi multitudini onus levet, divites cogat opes suas in usum Reipubl. conferre."

"Neque enim decet privatos ex immunitatibus divitias quærere, quum Respubl. in summa difficultate numaria sit."

"Sunt inter eos, quibus Populus hoc præmium impertiit, multi parum eo digni, sive quod illud omnino præter meritum acceperunt, sive quod acceptum vita et moribus dedecorant."

"Quod quoniam sæpe nobis extortum est fraude malisque artibus, quo res certius caveatur in posterum, ita sanciri legem oportet, ut sibi ipse Populus in perpetuum interdicat immunitatum dationem, ac pœnæ proponantur, si qui petat."

"Ignotum est hoc præmii genus Lacedæmoniis et Thebanis, nec apud hos tamen non boni viri exstiterunt, deque patria præclare merentes. Neque opus omnino hac invitatione ad bene de Republ. merendum esse, maximo est argumento, quod ne ipse quidem Populus Athen. ejus olim usum habuit. Immo tum, quum Respubl. maxime florebat civium studiis, præmia erant tenuissima."

"Cetera, quæ apud nos usitata sunt, statuas, victum Prytanei, alia, integra et intacta reliqui rogatione mea, unum et minus illis sustuli, immunitatem: ne quis mercedem virtuti a me detractam calumnietur."

"Denique liturgiæ illæ, quarum immunitas esse solet, spectant quodammodo ad sacra. Sacris autem muneribus quenquam vacare, nefas est."

Plura ex his sane speciosa sunt et apta ad persuadendum. Sed Demosthenes opponit ea, quæ vel nuda, omnique oratorio ornatu detracto, hodie legentem sollicitare possint, ornata autem *Populum nullius rei præter laudem avarum* plane in contrariam sententiam deflectere debuerint. Sunt enim hæc fere:

"Turpe est fidem violare, præsertim publice datam, et in ea Republ., qua illustrior nulla unquam fuit exemplis liberalitatis et cujusque generosæ virtutis, quæ Civitas gloriæ caussa nullo tempore nec sumtibus pepercit, neque ad atrocissima pericula expavit. Violamus autem fidem gravissime, si revocamus præmia, quæ olim dedimus, Populiscitis sanximus, insculpenda columnis curavimus. Itaque si vel maxime immunitas sublata Reipubl. opes augeret, tamen ne sic quidem Leptinis lex tenenda esset. Omni enim compendio majus detrimentum infligit ea nomini Attico, notasque infamiæ inurit nobis, tam singulis, quam universis. Ac monumenta illa, quibus fides nostra inscripta est, si auctoritas iis integra manebit, monumenta nobis erunt præclari moris publici: sin autem — eadem illiberalitatem, invidiam et improbitatem nostram apud omnes homines testabuntur."

"Sed leve compendium est, quod tanta fraude commutare sustinemus. Multo sunt pauciores, quam Leptines putat, quos, præmio illo adhuc usos, in posterum ad munera obeunda adigere liceat. Ditissimus quisque enim trierarchia et tributis bellicis faciendis distinetur: at hi de vetere more solennibus muneribus vacant. Inopes vero inopiam suam habent ultimum et acerrimum telum, quo se a nova lege defendant. Sic relicti nobis sunt mediæ sortis homines, qui numero pauci sunt. Atque omnino qui ex civibus immunitate fruuntur, ii sunt vix quinque vel sex; et ex inquilinis, ad summum decem.[b] Sed sumite, ex utraque classe confici posse triginta. Quid lucri erit? aut quantulum levamenti tantulus numerus multitudini præstare poterit? præsertim quum illos ne in singulos quidem annos lucremur, sed universe."

"Respubl. nihilo fit opulentior immunitatibus tollendis. Non enim ærarium attinent impensæ, quæ in solennia munera fieri solent. Quid? quod, si qui ex immunitate sibi divitias pararunt, ea res etiam in commodum cedit Reipubl., quoniam, quidquid lucri fecerunt, ad rei bellicæ necessitates conferre queunt. Adeo ex hoc dono Respubl. nihil damni contrahit, ut ipsa inde magnum fructum percipere videri debeat."

"At multi sunt indigni. Audio. Sed primum dignus aliquis sit dono nostro, an minus, nunc sero quæritur; quærendum id fuit tum, quum quisque donabatur. Nam prudentis est, nihil omnino dare, quod olim pœnitere possit; inconsiderati ac maligni, ea, quæ semel dederit, sine magna caussa repetere. Deinde ipsum hoc, an

[b] Dubites, an hæc computatio a Demosthene bona fide facta sit, maxime de civibus. Nam si ipsam Orationem sequamur in iis, quæ de immunibus civibus habet, horum major numerus colligetur. At esset mirum tamen, in tali re fallere velle Populum.

quis dignus præmio sit, publice secus judicandum, quam privatim in communi vita solet. Si quis enim Civitati sua opera utilitatem vel salutem attulit, sit ille ignobilis, sit cetera vitiosus, tamen publice ipsi honor et remuneratio debetur. Facto hominis merces redditur, non vitæ, non moribus. Præterea per se injustum est, propter malos quosdam aut indignos, quibuscum judicio experiri licet, præmia omnibus auferre, et iis quoque, quos omni ex parte dignissimos esse nemo negarit. Tales autem inter eos, qui immunitate a Leptine fraudantur, plures sunt, seu olim de Republ. præclare meriti, seu etiam nunc merentes. Nam quod nonnulli ex numero illorum jam non vivunt, nihil id nostram fidem mutare potest. Vivunt eorum liberi aut posteri, quibus quæ a nobis injuria imponitur, ea non ad hos minus, quam ad ipsos parentes, pervenire putanda est. Ita ista lege injuria afficiuntur viri summa gloria meritorum clari, a quibus restitutum et auctum insigniter hoc imperium est: in his Conon, haud minor ipso Themistocle, et Chabrias, tot tropæorum de hostibus nostris auctor, dux felicissimus, et alienæ vitæ in periculis providus, idem suæ prodigus gloriose. Tum etiam non desunt, quibus nuper demum immunitas cœpit fructuosa fieri, quando donum, patribus olim honoris ergo datum, sorte mutata, ad vitam tolerandam factum est necessarium. Denique est, qui vivit adhuc, et prope videt ea, quæ agimus, Leuco, Bospori rex, cujus in Rempubl. nostram maxima merita exstant et augentur in dies. Quid, si ille, quum fractam a nobis fidem audierit, ipse suam quoque liberam putabit? Quid, si immunitatem, si alia, quorum usus nobis necessarius est, revocabit?"

"Populus hujus doni tribuendi jus sibi interdicere nullo pacto potest, nisi forte simul alia omnia, quorum potestatem habet, sibi erepta vult. Nam per eandem speciem, qua Leptines ad illud utitur, nulla Reipubl. pars est, quæ non Populo prima quaque die eripi possit cum summo detrimento libertatis."

"Nihil efficitur exemplis aliarum Civitatum, nedum talium, quarum instituta a libertate abhorrent. Nec plus valet ipsorum majorum nostrorum consuetudo. Nam quum eos satis constet adversus suorum merita non ingratos fuisse, si alia, ac nos, si etiam minora dederunt, fecerunt illi ex ea, quæ tum erat, institutorum et morum ratione; neque omnino verum est, nihil illos nisi parva dedisse. Unum eorum hoc est dignum imitatione nostra, quod honorem nullum revocarunt, quem semel dederant."

"Quod Leptines præmium immunitatis tenue dicit esse, vere dicit. Perexiguum quiddam est immunitas; sed propter hanc ipsam caussam revocanda non est. Præterea quod obvertit, cetera præmia a se relinqui, unum tolli: primum nihil id juvat eos, qui forte hoc uno affecti sunt. Deinde non minus laborabit fides

publica, si unum genus tollatur, quam si omnia. Denique Reipubl. id ipsum expedit, alia aliis præmia proposita esse, ut virtutibus et beneficiis civium minus splendidis, qualia vel optatissima nobis esse debent, sua merces ne desit."

"Captiosum atque Sophista dignum est argumentum, quo liturgiæ solennes cum muneribus sacris confunduntur. Nam harum rerum diversam esse rationem, palam est: immo ex universo tenore legis ad liquidum confessumque perduci potest, Leptinem hoc proferre, non quia id verum putet, sed ad tempus, et ut nomine religionis prætexendo judicium fallat."

His quidem, quæ ita a me collocata sunt, ut facilius cum rationibus adversarii, quibus quidque respondet, comparari possint, his igitur Demosthenes plura et ad persuadendum potentia momenta interponit, ex jure Attico fere petita, ut hæc:

"Vitiosa est Leptinea lex primum ideo, quod auctor in ea roganda legum novarum ad Populum ferendarum formulas legitimas et præscriptum jus migravit:"

"Secundo, quod vel manifesto repugnat receptis legibus, vel certe sententiæ earum et consilio. Hujusmodi v. c. sunt, quæ sanciuntur de pœna irroganda ei, qui sibi præmium petat."

"Etiam ex alia parte lex vitiosa est in hoc, quod Harmodii et Aristogitonis progeniem excipit. Oportet enim legem, præsertim latam in libera Civitate, æqua conditione de omni cive statuere, nec secus vetera aut præterita, atque nova aut futura judicare. Et quis hanc Reipublicæ nostræ fortunam adeo stabilem propriamque præstet futuram, ut nunquam quisquam eadem sibi deposcere queat, quæ duobus illis olim data sunt?"

"Sed nimirum habebat factio adversaria, cur talem legem ferret. Exercet ea simultates cum pluribus ex numero immunium, hisque præmia sua ereptum ibat. At turpe est, ut privatas injurias persequare, auctoritate publica abuti, et inimico tuo lege eripere, quod accusatione et judicio conflato eripere non audeas."

"Syndici, quos Populus delegit legi Leptineæ defensores, partim suspecti sunt, partim rejiciendi propterea, quod idem ministerium illi jam ante in aliis caussis fecerunt."

"Antiquanda igitur lex Leptinis, et in ejus locum substituenda talis, quæ tum receptis legibus non repugnet, tum bonæ famæ Civitatis nostræ consulat, tum incommodis, si qua ex immunitatibus orta sunt, medeatur[c] etc."

Satis diximus de argumento Orationis et statu caussæ: itaque

[c] Demosthenicæ legis, quæ Leptineæ opponitur, nec verba tenemus, nec totam sententiam. Petitus quidem in LL. AA. p. 382. hæc verba posuit, quæ in Argumento Græco Anonymi leguntur. Τὰς δωρεάς, ὅσας ὁ Δῆμος ἔδωκε, κυρίας εἶναι κ. τ. λ. At auctor indicat ipse, verba legis a se non dari. Quippe sic præfatur: τί γὰρ ὁ Δημοσθένους βούλεται νόμος;

videmur nobis eos quoque adjuvasse, qui forte a Græcæ linguæ cognitione imparatiores ad hanc lectionem accesserint. Patet jam, quo in orbe rerum et sententiarum versetur Oratio: in quo multum adjumenti est ad melius intelligendum. Attamen ut ea a nobis, qui legimus, quoad ejus fieri possit, eodem modo intelligatur, quo intellecta quondam est ab iis, qui Oratorem coram audierunt: imprimis cognoscenda est ratio, quæ Athenis obtinuit, publicorum munerum curandorum, nec non legum ad Populum ferendarum abrogandarumque. Quibus de rebus, nondum ab omni parte aliorum cura illustratis, longa esset disputatio nostra, si eas propter jus Atticum tractaremus: nunc satis erit persequi ea, quæ hujus scriptionis institutum poscere videbitur.[d]

Jam primum illud constat, libertatem suam, tantopere jactatam celebratamque, olim civem Atticum, ut Romanum, et ut quisque in simillima Republ. vixerit, haud parvo redemtam habuisse. Nam uti is, qui civitate Attica fruebatur, summi erat consilii publici particeps, atque summorum honorum aditum patentem habebat, æquato omnium jure et potestate imperandi; ita eundem præter ipsius publicæ curæ molestias multa et magna negotia, impensæ et ministeria onerabant, in commune facienda. In quo genere sunt, ut alia prætercam, minus cum hoc loco conjuncta, *αἱ λειτουργίαι ἐγκύκλιοι*, quarum crebra hic mentio fit apud Oratorem nostrum. Latine non incommode interpreteris *munera solennia, stata, ordinaria*.[e] Hæc enim in urbe nullo tempore intermittebantur, curatione per tribus eunte in orbem. Cujusmodi sunt *χορηγία, γυμνασιαρχία, ἑστίασις*. Et belli tempore duo accedebant nova, *εἰςφορὰ* et *τριηραρχία*.[f] Sed ad horum duorum posterius, quod sumtus erat

[d] Tractarunt priorem partem de muneribus Sigonius in libro de Republ. Athen. IV. 4. et Petitus LL. AA. III. 4. p. 349. seqq., aliique plures: et difficillimum locum de trierarchia, etiam G. Budæus de Asse et partibus ejus lib. V. p. m. 531. seqq. Scheffer. de Milit. nav. II. 4. et Tourrellius in Notis ad Demosth. Or. de Corona gallice a se versam in Œuvres de M. Tourreil, Paris, 1721. 8. T. IV. p. 501. seqq. Qui, quæ virtus est Gallorum pæne propria, dilucide, multoque, quam Petitus et alii, aptius ad communem intelligentiam de ea re scripsit. Sed nos passim ea afferemus, quæ ostendant, libros istos lectos a nobis esse, non exscriptos.

[e] Ulpian. ad Orat. §. κζ'. Λεῖτον ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τὸ δημόσιον, ὅθεν λειτουργεῖν τὸ εἰς τὸ δημόσιον ἐργάζεσθαι ἔλεγον. Ad hoc conf. Herodot. VII. 197. Etymol. M. Ammon. et Mœrid. in v. λειτουργὸς vel λειτουργεῖν, et ibi Valcken. et Pierson. Scilicet voces sunt sola forma diversæ, utpote a λαὸς et λεὼς ductæ, λάϊτος, λεΐτος, λεῖτος, λήϊτος, λῆτος, *popularis, publicus*. E postrema formatum ληιτουργεῖν recte Piersonus veteribus Atticis vindicat, simul in Plutarchi Romulo p. 31. B. scite reponens, λήϊτον γὰρ τὸ δημόσιον. Altera et generalis notio, qua λειτουργία dicitur de quacunque opera publicis usibus præstata, minus frequentatur apud Atticos. Brevem historiam verbi, Theologo præter ceteros legendam, dedit Casaub. Exercitt. in Baron. Annal. p. 470. seqq. Ceterum quod Latine verti *munera*, cogitandum est de Romanorum muneribus ædiliciis et aliis ejusmodi. Minime vero λειτουργίαι miscendæ sunt cum ἀρχαῖς h. *magistratibus*, quod a nonnullis factum vidi. Temere id collegerunt ex Demosth. de Cor. §. 78.

[f] Demosth. ipse §. ζ'. post med. Οἱ κατ' ἐνιαυτὸν τὰς ἐγκυκλίους λειτουργίας (conf. §. κζ'. ad fin.) λειτουργοῦντες ἡμῖν,

plurimi, non fere nisi opulentissimus quisque adigebatur, ceteri perpetua ejus muneris immunitate fruebantur: itemque vicissim, quod damno levando esset, trierarchis licebat immunibus esse a priori genere statarum functionum. *Εἰςφορὰ* autem erat omnium, nisi qui in nota testataque inopia vitam degerent.[g] Jam explicate dicendum de singulis.

Ac primum nomen *χορηγοῦ* et inde ducta, solenni Atticis sensu, propria sunt de eo, qui a tribu sua editus sumtum præbebat choris instruendis et adornandis.[h] Res in speciem levis est, at magna, si eam ex institutis Græcorum spectes. Notum est enim, Athenienses, quibus nulla unquam gens gratius feliciusque virilem gravitatem cum ludorum juvenilium hilaritate conjunxit, per omne florentis Reipubl. tempus scenæ spectaculis et magnificentiæ fuisse deditos, ac tantas in hæc impensas fecisse, quæ sæpe etiam ærarium et privatorum facultates exhaurirent.[i] Sed res, ex primis ætatibus populi ducta, servata eo constantius et studiosius est, quod partem religionum continere putabatur. Fuerunt autem chori varii generis. Agebantur alii in theatro, conjuncte cum fabulis scenicis, quo in genere frequenter legitur *χορηγεῖν τραγῳδοῖς* vel *κωμῳδοῖς*.[k] Alii ad ejusmodi spectacula pertinebant, et ad eos dies festos, in quibus fabulæ non darentur, quum choris certaretur *ἀνδρικοῖς, παιδικοῖς, πυῤῥιχιστῶν*, reliquis.[l] Jam vero in his omnibus eum,

χορηγοὶ, καὶ γυμνασίαρχοι καὶ ἑστιάτορες. Idem adv. Bœot. I. p. 996. ed. R. Οὐκοῦν Μαντίθεον Μαντίου Θορίκιον οἴσουσί με, ἂν χορηγὸν ἢ γυμνασίαρχον ἢ ἑστιάτορα ἢ ἄλλο τι τῶν ἄλλων φέρωσι. (Scil. οἱ φυλέται seu ἡ φυλή. Nam tribuum erat, eos, qui munera præberent, nominare sive edere, quod est φέρειν, ἐνεγκεῖν. Conf. Comment. ad §. κζ'. ad fin.) Xenoph. Œcon. II. 6. Ἔτι δὲ καὶ τὴν πόλιν αἰσθάνομαι τὰ μὲν ἤδη σοι προστάττουσαν μεγάλα τελεῖν, ἱπποτροφίας τε καὶ χορηγίας καὶ γυμνασιαρχίας καὶ προστατείας· ἢν δὲ δὴ πόλεμος γένηται, οἶδ' ὅτι καὶ τριηραρχίας μισθοὺς καὶ εἰςφορὰς τοσαύτας σοι προστάξουσιν, ὅσας σὺ οὐ ῥᾳδίως ὑποίσεις· ὅπου δ' ἂν ἐνδεῶς δόξῃς τι τούτων ποιεῖν, οἶδ' ὅτι σε τιμωρήσονται Ἀθηναῖοι οὐδὲν ἧττον ἢ εἰ τὰ αὐτῶν λάβοιεν κλέπτοντα. Aristot. Ethic. Nicom. IV. 5. Ἔστι δὲ τῶν δαπανημάτων, οἷα λέγομεν τὰ τίμια· οἷον τὰ περὶ τοὺς θεοὺς ἀναθήματα καὶ κατασκευαὶ καὶ θυσίαι· ὁμοίως δὲ καὶ ὅσα περὶ πᾶν τὸ δαιμόνιον· καὶ ὅσα πρὸς τὸ κοινὸν εὐφιλοτίμητά ἐστιν, οἷον εἴ που χορηγεῖν οἴονται δεῖν λαμπρῶς, ἢ τριηραρχεῖν, ἢ καὶ ἑστιᾶν τὴν πόλιν. Idem philosophus, vel potius ignotus scriptor, in Œconom. II. p. 502. C. de Hippiæ tyranni temporibus: Ὅσοι τριηραρχεῖν, ἢ φυλαρχεῖν, ἢ χορηγεῖν, ἤ τινα εἰς ἑτέραν λειτουργίαν τοιαύτην ἤμελλον δαπανᾶν, τίμημα τάξας μέτριον κ. τ. λ. Ubi sine dubio verbum φυλαρχεῖν imprimis ad ἑστίασιν pertinet.

[g] Vid. Orat. §. ή.

[h] Usitatissima hæc notio est verborum, χορηγός, χορηγία, χορηγεῖν, in Atticis. Apud alias gentes sumebantur potius de eo, qui choream ducit. Vid. Athen. XIV. p. 633. B. et Pollucem IX. 41. Hic notes simul, verba illa, proprie unum excellentius genus notantia, dici etiam de reliquis duobus statis muneribus. Conf. notam Σκεψώμεθα δὴ κ. τ. λ. ad §. ζ'. Similiter ipsum λειτουργεῖν nunc de solis ministeriis pacis ponitur, nunc ita, ut bellica complectatur. Hoc imprimis notandum.

[i] Vid. Xenoph. de Mag. equit. off. c. 1. extr. Demosth. Philipp. I. §. 50. Plutarch. Bellone an pace cl. f. Ath. p. 349. A. alios.

[k] Dicuntur in hac locutione actores pro fabulis, plane ut in illa celebri, Διονυσίοις, τραγῳδοῖς καινοῖς, de qua multa notavit Hemsterhus. ad Lucian. T. I. p. 166.

[l] Huc pertinet munus in pompis sacris, et munus ἀρχιθεωρίας, cujus mentionem habent Lysias Orat. XXI. p. 700. Andocid. de Myster. p. 65. Aristot. Ethic. Nicom. IV. 4. et auctt. ap. Vandal. Dissertatt. laudd. VI. 4. Valcken. ad Ammon. p. 94. et Ernest. ad Xenoph. M. S. III.

qui partes choragi receperat, primo loco oportebat deligere, quos producere in scenam vellet, et eos per artificem, quem *χοροδιδάσκαλον* vocabant, erudiendos et exercendos curare in iis artibus, in quibus sibi certatio esset futura, tum chorum vestibus ac coronis ad solennitatem ludorum aptis ornare, et omne choragium, id est instrumenta, quæcunque seu fabulæ docendæ seu alii spectaculo necessaria essent, privato sumtu præbere. Nihil enim dubitandum, quin ejusdem, qui choris scenicis sumtum suggereret, commissio totius ludi esset. Nam omnino chorum, tanquam fabulæ primariam partem, et eam, unde antiquitus omnis ratio scenæ effloruit, ita Græci usurpare consueverunt, ut verbi vis ad universam fabulam spectet. Sed satis de choragia.[m]

Alterum, *γυμνασιαρχία*, pertinet ad ludos gymnicos, in quibus juventus exercebatur, et similiter publice in Panathenæis, Hephæsteis, Prometheis et aliis solennibus commissiones fiebant. Præerant his *γυμνασίαρχοι*, eodem fere, quo choragi, modo a tribubus delecti in certum tempus, modo longius illud, modo brevius, nonnunquam in unum mensem. Mandata iis erat gymnasii alicujus aut ephebei cura summa et potestas, ipsique exercere se volentibus oleum, pulverem palæstricum, atque alia, quæ usus posceret, suppeditabant, omninoque ludos apparabant.[n] Tertium munus, paullo rarius a veteribus commemoratum, ejus est, qui *ἑστιάτωρ* appellatur. Talem oportebat in sacris festorumque dierum lætitia tribulibus suis epulum dare; quod in illa vilitate rerum venalium, quam Athenis fuisse scimus, nisi forte mensa lautitiis opipare exstruenda erat, haud magnæ impensæ esse potuit. Id munus qui faceret, ex sua tribu sorte ducebatur, nisi si quis sponte se facturum ostendisset.[o] Jam quærere libeat, quæ fuerit ratio sumtus, in unam-

3. 12. Fabulæ autem, sive tragicæ, sive comicæ, sive satyricæ, tribus tantum festis Bacchicis dabantur, Dionysiis urbanis magnificentissime, et illo tempore plures quam alias, interdum ad sedecim. De qua tota re vid. egregiam Diss. Barthelemii in Mem. de l' Ac. d. Inscr. et d. B. L. T. XXXIX. Itaque ubi commemorantur choragi in Panathenæis utrisque, in Thargeliis, in aliis solennibus, ibi de altero genere chororum, non de scenico, cogitandum est.

[m] Accuratior tractatio rei hujus loci non est. Nihil igitur dixi de certatione choragorum, nihil de *ἀντιχορηγοῖς* (h. e. iis, a quibus certamen fiebat, cuique pro tribu sua) quod verbum rari usus legimus apud Andocid. in Alcib. p. 121. et Nostrum in Midiam §. 17. ante med. §. 18. a med. nihil denique de præmiis, quorum honor ad ipsas tribus pertinebat, de tripodibus, a victore cum magna cærimonia consecratis etc. Tamen conferre operæ pretium erit Aristoph. Ran. v. 94. ejusque Schol. ad v. 406. Antiphont. Orat. ult. *περὶ τοῦ χορευτοῦ*, Demosth. Midianam passim cum Argumm. gr., adv. Phænipp. p. 1045. ed. R. Isæi Or. de Dicæog. hered. p. 113. De Apollod. hered. p. 187. et ex recentioribus, præter libros notos, Vandal. l. c. p. 675. seqq.

[n] De discrimine *γυμνασιάρχου* et *γυμναστοῦ* nota est admonitio Perizonii ad Ælian. V. H. II. 6. Ad reliqua conf. Schol. ad Orat. §. ή. in fin. Vandal. p. 584. seqq. et Corsin. Fast. Att. II. p. 133. Ex conjectura oleo adjeci pulverem, de cujus genere vide loca, quæ designat Casaub. ad Theophr. Char. 5.

[o] Conf. Pollux III. 67. Harpocrat. v. *ἑστιάτωρ*. Salmas. Observatt. ad Jus Att. et Rom. p. 72. Hinc *ἑστιᾶν τὴν φυλήν*, apud Demosth. in Midiam §. 41. et alibi.

quamque harum rerum necessario faciendi. Sed equidem nihil usquam legi relatum, nisi hoc, choragi fuisse munus sumtuosissimum, præsertim in tragœdia et Dionysiis magnis, sumtuosius etiam in certamine tibicinum, quam in aliis.[p] Et narrat nescio quis apud Lysiam, triginta minas se choragum tragœdis, comœdis sedecim, Prometheis porro gymnasiarchum duodecim, rursus choro pyrrhichistarum Panathenæis magnis octo, parvis in eodem certamine septem, et cyclio choro tres impendisse.[q] Ex quo intelligitur, tantum uni tragico muneri potuisse impendi, quantum quatuor aliis honeste sufficeret.

Pergamus ad alterum genus munerum, temporarium et extraordinarium, *εἰςφορὰν* et *τριηραρχίαν*. Quorum nominum prius significat pecuniam ad necessitates belli conferendam, unde præcipue stipendium militi persolveretur.[r] Collationis hujus descriptio fiebat ex censu, varie pro usu rerum ac temporum. Strategorum cura erat, hoc et alterum munus bellicum ordinare, ad eaque vocare cives, ac lites et caussas forte de iis ortas judicare.[s] Qua in re non raro hæc fraus versata est, ut qui cuipiam incommodare vellet, eum suffragiis suis in numerum ditissimorum aut superiorem classem adscriberet. Id quod ex Cleonis comminatione quadam apud Aristophanem apparet.[t] Mox, Oratorum nostrorum sæculo, hoc omne onus legimus solis mille ac ducentis civibus impositum, tali ordine.[u] Singulæ tribus (decem autem tribus erant Athenis) cen-

[p] Demosth. in Midiam l. c. *Τραγῳδοῖς κεχορήγηκέ ποτε οὗτος; ἐγὼ δ' αὐληταῖς ἀνδράσι· καὶ ὅτι τοῦτο τὸ ἀνάλωμα ἐκείνης τῆς δαπάνης πολλῷ πλεῖόν ἐστιν, οὐδεὶς ἀγνοεῖ δήπου.* Mirum est, quid intenderit pretium posterioris certaminis. Possunt fuisse rei aliæ caussæ, quas ignoramus. Unam conjecerim fuisse hanc, quod, quum fabulis agendis cives gratuitam operam darent, ad illud peregrini artifices conducendi essent. Et omnino apud veteres parva mercede contenti non erant tales artifices.

[q] Lysias Orat. XXI. princ. Locus est classicus ac varii usus. Quare posthac eum apponemus *αὐτολεξεί*.

[r] Solennia hic sunt *εἰςφέρειν χρήματα, εἰςφέρειν εἰς τὸν πόλεμον, εἰς τὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως, εἰςφορὰς εἰςφέρειν*, et de hominibus, qui id munus faciunt, *οἱ εἰςφέροντες*. Vide, ut unum ex numero antiquiorum citem, Lysiæ Orat. XII. p. 396. ibique Markl.

[s] Vid. Orat. adv. Phænipp. passim, et adv. Bœot. I. p. 996. ed. R. ubi Mantitheus, actor, ita ait: *Τίνα οἱ στρατηγοὶ τρόπον ἐγγράψουσιν, ἐὰν εἰς συμμορίαν ἐγγράφωσιν; ἢ ἐὰν τριήραρχον καθιστῶσιν; ἤ, ἂν στρατεία τις ᾖ, τῷ δῆλον ἔσται, πότερος ἐσθ' ὁ κατειλεγμένος;* Formulæ hujus, *εἰς συμμορίαν ἐγγράφειν*, gemina illa est apud Aristophanem, *εἰς τοὺς πλουσίους ἐγγράφειν*, versibus mox ponendis. Omnino potestas Strategorum nota est, etiam hoc, quod illis idem jus fuit, ac Prytanibus, in urbe conciones et ecclesias habendi.

[t] Equitt. v. 923.

Δώσεις ἐμοὶ καλὴν δίκην,
ἰπούμενος ταῖς εἰςφοραῖς·
ἐγὼ γὰρ εἰς τοὺς πλουσίους
σπεύσω σ' ὅπως ἂν ἐγγραφῇς.

[u] Unus nobis hic sequendus est Ulpianus in his verbis (primam enim partem Scholii omitto, alienæ manus laciniam, et minus antiquam, ut opinor) ad Demosth. Or. Olynth. A. ad fin. *Δέκα οὐσῶν φυλῶν καὶ ἑκάστης προβαλλομένης ἀπὸ ἑκατὸν εἴκοσι, συνέβη τοὺς πάντας εἶναι λειτουργοὺς χιλίους διακοσίους. Ἐμέριζον οὖν αὐτοὺς ἀπὸ ἑξακοσίων ἀνδρῶν, ὅ ἐστιν, ἀπὸ δέκα συμμοριῶν· πάλιν δὲ ἑκατέραν τῶν δύο μερίδων τούτων ἔτεμνον εἰς δύο, ὅ ἐστιν, εἰς τριακοσίους μὲν ἄνδρας, κατὰ πέντε δὲ συμμορίας. Οὗτοι δὲ ἦσαν οἱ τριακόσιοι οἱ πάνυ πλούσιοι, οἱ πρῶτοι· οἵτινες προειςέφερον τῶν ἄλλων τε καὶ εἶχον αὐτοὺς ὑπακούοντας εἰς πάντα, ὥςτε συμβαίνειν εἰς δύο μερίδας εἶναι*

tenos vicenos, qui ditissimi essent, de suo corpore prodebant. Hi omnes in partes binas dispertiti efficiebant viginti classes, *συμμορίας*, sexagenorum capitum singulas, et in singulis tribubus binas. Ita collecti mille ducenti rursus in duas partes dividebantur, sexcentorum hominum utramque; easque rursus in binas, ut essent quatuor, unaquæque trecentorum. Isti vero trecenti, divitiis ceteram turbam anteeuntes, principes erant in conferendo, et urgente bello pecuniam repræsentabant, quam deinde minus iniquo tempore a tenuioribus redigerent: quare eos dicto audientes habebant in rebus omnibus.[v] Ex quo factum erat, ut omnes in duas partes divisi essent: siquidem qui ab utraque erant parte, quodammodo trecentis ditissimis, qui utrinque erant, adhærebant. Ceterum istæ classes habebant singulæ suos principes, *ἡγεμόνας συμμοριῶν*, itemque curatores, *ἐπιμελητὰς συμμοριῶν*.[w] Horum alteri, copia divitiarum ceteris omnibus præstantes, videntur *συμμορίτας* suos ad muneris partes vocasse, et, si quis inter illos minus valeret, ejus ipsi partes sustinuisse: curatores autem in classibus eodem ministerio videntur functi esse, quo aliud notum genus curatorum in tribubus, *ἐπιμεληταὶ τῶν φυλῶν*, videlicet ut classes ad conventus convocarent, atque ad eas de communibus rebus referrent.

Hæc tota descriptio civium talis, qualem nunc retuli, quo tempore primum in *εἰςφοραῖς* sit inducta, nullus Oratorum nos docet. At vero Philochori fragmentum servatum est ex Atthide,[x] quod

τοὺς πάντας· εἶγε οἱ τῶν ἑκατέρωθεν ἦσαν ὥςπερ ἡνωμένοι τοῖς ἑκατέρωθεν τριακοσίοις, τοῖς πλουσιωτέροις. Εἶχε δὲ ἑκάστη μερὶς τῶν τεσσάρων ἴδιον στρατηγὸν καὶ ἴδιον ῥήτορα· ὅμως δὲ πάλιν τῶν δευτέρων καὶ οἱ ῥήτορες καὶ οἱ στρατηγοὶ ὑπεῖκον τοῖς προτέροις. Quod h. l. est προτελεῖν vel προειςφέρειν τῶν ἄλλων, id habes etiam in Midiana §. 43. adv. Phænipp. p. 1046. ed. R. adv. Polycl. p. 1208. ed. R. Et inde προειςφοραί. Plane autem sentio cum Vales. ad Harpocrat. p. 73., ultima ista de Strategis et Oratoribus utrorumque falsa esse, et exsculpta ex verbis auctoris male intellectis. De toto Scholio intelligi non vult Valesius.

[v] Horum trecentorum in Republ. Demosthenes Olynth. A. §. θ'., ubi Scholion illud legitur, clare meminit: Πρότερον μὲν γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! εἰςεφέρετε κατὰ συμμορίας· νυνὶ δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας. Ῥήτωρ ἡγεμὼν ἑκατέρων, καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ, καὶ οἱ βοηθησόμενοι οἱ τριακόσιοι· οἱ δὲ ἄλλοι προςνενέμησθε, οἱ μὲν ὡς τούτους, οἱ δὲ ὡς ἐκείνους· Quæ ad verbum repetuntur ab auctore Orat. περὶ Συντάξεως §. ζ'. Meminit eorundem etiam Isæus, qui ætate paullo antecedit Nostrum, atque ille primus, ni fallor, in Orat. de Philoctem. hered. p. 154. Ubi quod est ἐν τοῖς τριακοσίοις εἰςφέρειν, ab eodem alibi dicitur ἐν πρώτοις, de Apollod. hered. p. 187. Lysias, quamvis sæpe de omni genere munerum loquatur, nusquam nec trecentorum, nec symmoriarum mentionem intulit.

[w] Vid. Harpocr. v. ἡγεμὼν συμμορίας, et Pollux III. 53. Decem annos eum locum tenuit Demosthenes, quem vid. de Cor. §. λ'. ante med. et §. ϛζ'. ad fin. in Mid. §. 44. in Aphob. II. p. 836. ed. R. alibi. Rarius alterum vocabulum occurrit, ἐπιμελητὴς συμμορίας, ut in Everg. et Mnesib. p. 1145. ed. R. et in sola trierarchia.

[x] Apud Harpocr. et alios in v. συμμορία. Petitus et ejus asseclæ hoc fragmentum ad solam trierarchiam trahunt, neque omnino quidquam de symmoriis dicunt in εἰςφοραῖς, velut in illis talis descriptio nulla fuerit. Inde plura turbata sunt in hac disputatione. Ego accuratius distinctis locis, quæ alterius utrius generis symmoriarum mentionem habent, non dubitavi, quin ratio, initio usitata in εἰςφοραῖς, serius demum migrarit in trierarchiam. Putes etiam, rem deinde obsolevisse in εἰςφοραῖς, quum Orator di-

docet simpliciter, Populum in symmorias divisum esse Nausinico Arch. Olymp. 100, 3. Quæ res licet illum unum auctorem habeat, tantumque universe prodita sit, et eo modo, quo Grammatici abuti solent, id est, non disertis verbis auctoris, sed per compendium; veri tamen per est simile, Philochori narrationem ad *εἰςφορὰς* pertinere, præsertim quum in iis novum ordinem quendam illo Archonte inductum ipse Orator noster non obscure significet.[y] Adde præterea, quod ante Olymp. 100, 3. apud nullum veterum, qui supersunt, ne nomen quidem symmoriæ in neutro genere bellici muneris occurrit.[z] Ceterum vehementer cives pressit hoc onus. Nam quodam tempore reperimus eos quintam partem annuorum redituum contulisse; quin etiam, si quis plures domos fundosve possidebat, eum probabile est totidem nominibus in classem esse adscriptum.[a]

Sequitur trierarchia, onus olim molestius et sumtuosius ceteris omnibus, etiam hodie, quanquam sine sumtu, molestissimum, si quis rationem ejus penitus cognoscere cupiat. Quippe quæ passim veteres de ea dixerunt, diligenter in unum conducta cæcam faciunt molem rerum, cui lucis aliquid afferre difficillimum est. Nam quum aliam aliis temporibus trierarchiæ rationem fuisse, totumque ordinem identidem immutatum esse constet, harum immutationum vel nulla, vel tenuissima nobis in libris veterum vestigia relicta sunt. In his autem rebus nemo ignorat, quam parum sciatur, nisi quis tempora sciat, et ad annum suum quodque redegerit. Quod ni fiat, ne id quidem bene explicari poterit, quid sit trierarchus. Nihil enim nos juvat, si quis cum vulgo narrat, civem esse, qui navem bellicam, armamenta navalia, remiges, alia ejus generis præbuerit. Nos igitur disputationem nostram ita instituemus, ut primum paucis quæramus de antiquiore ætate, tum ordine enarremus, quæ nostri Oratoris sæculo mutata esse videantur.

Jam quadringentos olim ad functionem trierarchiæ esse delectos, apud unum Xenophontem legimus.[b] Sed nihil hic de ratione deli-

cat in Olynth. A. §. θ'. Πρότερον εἰςεφέρετε κατὰ συμμορίας· νυνὶ δὲ κ. τ. λ. Oratio autem hæc habita est Olymp. 107, 4.

[y] In Androt. p. 606. ed. R. Ubi in transcursu attinguntur εἰςφοραὶ αἱ ἀπὸ Ναυσινίκου. Quas propter Philochori locum potius intellexerim esse *collationes Nausinico Arch. institutas*, quam Nausinicum quæstorem quendam, ut apud Reisk. est in Ind. Demosth. histor. Conf. Taylorum in Not. §. ιδ'. et Corsini F. A. T. III. p. 301.

[z] Unus locus est, qui huic sententiæ obstare videatur, apud Isæum. Vid. notam r p. 378.

[a] Propter posterius vid. Orat. adv. Polycl. p. 1208. ed. R. Prius illud factum est certe circ. Olymp. 103., teste Orat. I. in Aphob. p. 815. ed. R., cujus loci caussa Orationem eam laudat Harpocr. l. c. Discimus inde, et ex II. in Aphob. p. 836., collatas tum Demosthenis nomine a tutoribus ejus esse de minis vicenis quinis drachmas quingenas, quæ est, ut dixi, quinta pars. Apponitur, non plus dedisse Timotheum Cononis, et ditissimos. Orationes illæ omnium primæ fuerunt Nostro, habitæ Olymp. 104, 1. Utile erit in his rebus, quoad poterit, ubique auctoritatum tempora annotare.

[b] De Republ. Athen. III. 4. Τριήραρ-

gendi, nihil, quantæ illis curæ classis fuerit. Itaque advocandi sunt supparis ætatis testes, Aristophanes et Thucydides.[c] Quorum fide hoc ponere certum licet, belli Peloponnesiaci tempore trierarchos naves accepisse de publico ædificatas, nihilque aliud ab ipsis exactum esse, nisi ut naves remigio et armamentis instruerent, tuerenturque. Ne victum quidem aut stipendium classiariis dare videtur trierarchus debuisse: si quis hæc vel etiam alia plura ex privato addebat, liberalitas ea erat, non munus lege impositum. Verum hic quoque interdum factum est, ut cives cogerentur plus, quam præscriptum et imperatum esset, impendere. Scilicet Strategi, qui malevoli essent in aliquem, navem ei attribuere solebant vitiosam et mutilatam, quæ quamprimum refici, ac tantum non de integro fabricari deberet. Omnino putes, jam tum trierarchiam magni sumtus fuisse.[d]

Demosthenis autem ætate res plures commutationes habuit, variis legibus alio atque alio modo comparata.[e] Imprimis sæpe numerus hominum uni navi attributorum variavit, pro eo ut temporis difficultas ferebat, quum pauciores in dies fierent, qui opibus valerent, et tantos sumtus tolerare possent. Primum bini tantum una navi adornanda occupabantur, quo modo rem apud Oratorem reperimus constitutam Olymp. 104, 1. et 4.[f] Neque tamen intra hunc numerum substitit, sed nonnunquam advocati ad unam navem sunt terni, quini, seni, deni, etiam quinideni.[g] Coibant tales so-

χοι καθίστανται τετρακόσιοι ἑκάστου ἐνιαυτοῦ, καὶ τούτων τοῖς βουλομένοις διαδικάσαι ὅσα ἔτη.

[c] Alter in Equitt. v. 913. ibique Schol. et Ran. v. 1096. Thucyd. VI. 31. Conf. Isocrat. adv. Callim. p. 565. A. Ad idem tempus, aut antiquius etiam, spectant fortasse, quæ Pollux VIII. 108. et Hesych. v. ναύκλαροι habent de naucrariis. Ibi vid. Intpp. Sed de hac tota re parum habemus explorati.

[d] Is certe, qui munera magnificentissime a se obita jactat apud Lysiam l. c., septem annis narrat sex talenta a se in hoc munere effusa.

[e] Demosth. de Cor. §. λά. Καίτοι κατὰ τοὺς προτέρους νόμους κ. τ. λ. Ita is et alibi loquitur de pluribus legibus propter rem trierarchicam latis. Nulla harum superest.

[f] Orat. in Midiam §. 43. Κἀγὼ κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς ἐτριηράρχουν, εὐθὺς ἐκ παίδων ἐξελθών, ὅτε σύνδυο ἦμεν οἱ τριήραρχοι. Atqui Demosthenes in album civium relatus est Olymp. 103, 3. anno ætatis XIX. Ergo illud, εὐθὺς ἐκ παίδων ἐξελθών, pertinet ad Olymp. 103. exeuntem, vel ineuntem 104. Prætuli autem Olymp. 104, 1. propter ea, quæ narrantur in Or. II. adv. Aphob. p. 841. ed. R. De altero numero conf. Orat. adv. Polyclem p. 1218. et ad hunc locum Petit. LL. AA. p. 359.

[g] Ulpian. ad Orat. Mid. §. 43. Πολλαὶ περὶ τὰς τριηραρχίας ἐγίγνοντο μεταβολαὶ διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ἀναλώματος. Καὶ ὁτὲ μὲν σύνδυο ἦσαν· ὁτὲ δέ, σύντρεις· καὶ ὁτὲ δέ, καὶ δέκα τριήραρχοι· ὁτὲ δὲ χίλιοι. Ὁ γοῦν Δημοσθένης ὕστερον δυοῖν τριήρων ἕνα τριήραρχον ἐποίησε. Καὶ ὁτὲ μὲν ἡ πόλις τὴν κατασκευὴν καὶ τοὺς ναύτας ἐδίδου, καὶ μόνον τὴν ναῦν ὁ τριήραρχος παρεῖχε· ὁτὲ δὲ σύμπαντα οἴκοθεν οἱ τριήραρχοι παρεῖχον. De trinis etiam sequens Scholion loquitur, cetera ineptum: Τὴν τριήρη ἐπλήρουν ἢ σύντρεις, ἢ ὅσοι δήποτε. In prioribus Petitus rejicit verba, ὁτὲ δὲ χίλιοι, omnino me probante, saltem in illo contextu. At quod idem in iis, quæ proxime præcedunt, emendat, ὁτὲ δ' ἑκκαίδεκα, illud non imiter. Plura huc spectantia vetus scriptor scire potuit, quorum auctores hodie deficiunt. Ceterum cum Ulpiani auctoritate conjunxi verba Hyperidis ap. Harpocr. v. συμμορία. Nam ibi quoque de conjecturis Petiti, pessimi conjectoris, consentio cum Wesseling. Temerarium est, in dubiis et incertis testimonia refingere. Id

cietates permixti opulentiores cum minus opulentis, ea conditione, ut omnes æqualiter conferrent, ne nimium premerentur ii, qui singuli per se parandæ navi impares essent, aut videri vellent. Omnino videtur trierarchia ab opulentioribus sæpius ad suum compendium ordinata esse, et eo quidem tempore, in quo nunc versamur, prope liberum cuique arbitrium permissum, in quam portionem impensæ venire vellet. Itaque factum est aliquando, ut plane viderentur defore, qui munus ex ordine obirent. Id quod colligi puto posse ex eo, quod Olymp. 105, 3. exstitisse primum traduntur voluntarii trierarchi.[h] Sed horum quæ ratio fuerit ac descriptio, non traditur, immo ne id quidem constat, an forte illi operam suam duntaxat ad unius belli Euboici necessitatem obtulerint.

Utut est, proximo statim intervallo mutatio placuit. Constituti sunt ad trierarchiam, quod jam prius in εἰςφοραῖς factum erat, mille ac ducenti cives ex numero eorum, qui domos, fundos, alia quæ moveri non possent, numosque, seu fenore seu apud mensam publicam occupatos, possidebant.[i] Id corpus autem non puto omnino ex iisdem compositum fuisse, qui essent in classibus εἰςφερόντων: videntur potius ex iis, quibus modicæ divitiæ essent, plures in solis εἰςφοραῖς contulisse, vacasse contra a trierarchia.[k] Constitutæ igitur ad hanc quoque viginti symmoriæ, sexagenorum hominum singulæ, ex quibus etiam plures, quam ante, unius navis caussa jungebantur; dubium tamen an manente illo delecto ordine trecentorum.[l] Atque hæc ratio trierarchiæ faciendæ vocata est συντέλεια, id est *contributio*, et συντελεῖς, ex quibus societates istæ fiebant.[m] Cujus rationis, etsi quasi prætereundo, ita tamen Orator

qui facit, ipse quasi regulam, qua utendum est, incurvat.

[h] Tribus verbis rem, tanquam notam auditoribus, tangit Demosth. de Cor. §. κθ'. Nobis adeo de tempore dubitare liceret, absque Diodoro Siculo si essemus XVI. 7. Conf. A. Schotti Vit. Demosth. ad Olymp. 105, 3.

[i] Haud scio, an constitutio facta sit νόμῳ τῷ τοῦ Περιάνδρου, καθ' ὃν αἱ συμμορίαι συνετάχθησαν, cujus obiter his verbis meminit Noster adv. Everg. et Mnesib. p. 1145. ed. R. Sed desero conjecturam, dum cogito, plures leges de trierarchia affuisse. Id vero non video, quare nonnulli Periandri legem, non aliunde notam, ad illam descriptionem symmoriarum, quam Nausinico Arch. factam vidimus, referre, vel ipsum Periandrum descriptionis illius auctorem facere voluerint. Scilicet putarunt, symmorias pertinere ad solam trierarchiam. Quod, nisi me omnia fallunt, falsissimum est.

[k] Non videor mihi abuti verbis Orat. nostræ §. ή. Οὐκοῦν οἱ μὲν ἐλάττω κεκτημένοι τοῦ τριηραρχίας ἄξια ἔχειν, ἐν ταῖς εἰςφοραῖς συντελοῦσιν εἰς τὸν πόλεμον· οἱ δ' ἐφικνούμενοι τοῦ τριηραρχεῖν, εἰς ἀμφότερα ὑμῖν ὑπάρξουσι χρήσιμοι, καὶ τριηραρχεῖν καὶ εἰςφέρειν.

[l] Dubitatio mea tum alias caussas habet, tum hanc, quod in Orat. περὶ συμμοριῶν nihil legitur de trecentis. Quanquam silentii hujus vim haud magnam puto, quum nihil in eo insit, unde illos non fuisse intelligatur. At meminit trecentorum Oratio in Phænippum. Meminit sane; nusquam tamen certum indicium habet, utro de munere agatur, de trierarchia, an de εἰςφοραῖς. Legimus quidem ibi in Argum. Græco hæc: Ἦν σύνταγμα παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις τριακοσίων ἀνδρῶν κατὰ τὸν πλοῦτον ἐξειλεγμένων, οἷς ἀνέκειντο τῶν λειτουργιῶν αἱ μείζονες h. e. *liturgiæ extraordinariæ*. Sed quis nos doceat, de quo tempore hic scriptor loquatur, quum Orationis ipsius tempus incertum sit?

[m] Etymol. M. et eodem fere modo Harpocr. v. συντελεῖς. Οἱ τριηραρχοῦντες νεὼς

in hoc libro[n] mentionem facit, ut eam Olymp. 106, 2. plane receptam putari oporteat. Quod quidem eo facere licebit confidentius, quia in alia Oratione, quam insequenti anno de ordinandis symmoriis habuit, ejusdem contributionis in trierarchia receptæ et viginti symmoriarum nominatim meminit.[o] Accedit etiam Oratio Midiana, in qua tale est indicium rei, ut ea haud multo ante, quam ista caussa ageretur, instituta videri debeat.[p] Pertinet vero caussa Midiana ad Olymp. 106, 4.[q] Jam annum si quæras, quo contributio trierarchica fieri cœperit, nihil diserte de eo relatum invenias; tamen quum id institutum primis annis Olympiadis 106. valuisse, ea, quæ modo scripsi, luculenter monstrent, Oratio autem adversus Polyclem fidem faciat, Olymp. 104, 4. id nondum in usu fuisse: relinquitur una Olymp. 105., in qua initia latere videantur. Atque huic computationi forsan etiam aliunde probabilitas addi possit.[r]

μιᾶς ἅμα ἐπεμελοῦντο, συντελεῖς ἐλέγοντο. Τὸ δὲ πρᾶγμα συντέλεια καλεῖται. Quodsi Antiphontis auctoritas, quam Harpocr. addit, loco suo posita est, pertinuit ea ad aliud genus συντελείας. Idque ipsa inscriptio Orationis probabile facit.

[n] Vid. §. ζ'. in fin.

[o] Animadvertenda ibi imprimis sunt hæc §. έ. Οἶμαι δεῖν ποιῆσαι συμμορίας εἴκοσιν, ὥσπερ νῦν εἰσίν, ἑξήκοντα σώματα ἔχουσαν ἑκάστην. Quod Orationem refero ad Olymp. 106, 3., in eo sequor Dionysium Halic. Ep. ad Ammæum §. 4., ubi primam illam ponit publicarum Oratt., et habitam Diotimo Arch.

[p] Orat. in Mid. §. 43. Οὗτος (ὁ Μειδίας) γεγονὼς ἔτη περὶ πεντήκοντα ἴσως ἢ μικρὸν ἐλάττω οὐδὲν ἐμοῦ πλείους λειτουργίας ὑμῖν λελειτούργηκεν, ὃς δύο καὶ τριάκοντα ἔτη γέγονα. Κἀγὼ μὲν κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐτριηράρχουν, εὐθὺς ἐκ παίδων ἐξελθών, ὅτε σύνδυο ἦμεν οἱ τριήραρχοι, καὶ τὰ ἀναλώματα πάντα ἐκ τῶν ἰδίων οἴκων, καὶ τὰς ναῦς ἐπληροῦμεν αὐτοί· οὗτος δέ, ὅτε μὲν κατὰ ταύτην τὴν ἡλικίαν ἦν, καθ' ἣν ἐγὼ νῦν, οὐδέπω λειτουργεῖν ἤρχετο, τηνικαῦτα δὲ τοῦ πράγματος ἧπται, ὅτε πρῶτον μὲν διακοσίους καὶ χιλίους πεποιήκατε συντελεῖς ὑμεῖς.

[q] Sic scribendo, effugimus necessitatem quærendi de anno Orationis, sive scriptæ modo, sive etiam habitæ. Namque id ipsum dubitatur, an habita sit; et merito. Caussa autem assignari debet Olymp. 106, 4., si Demosthenes recte locutus est, quum dixit l. c., annum ætatis se agere XXXIII. At Dionys. Halic. Ep. ad Ammæum l. c. Orationem refert scriptam esse Callimacho Arch. Olymp. 107, 4. Quæ diversitas nihil nos moveret propter illud, quod supra de calculis Dionysii dixi in nota f. p. 360., nisi Orator ibi res gestas commemoraret, quas demum post Olymp. 106. gestas historia ponit. Sed hoc in loco nihil interest nosse, quo anno scripta sit Oratio: id interest, quo anno ejus caussa sit ponenda. Scilicet hæc duo diversa sunt non parum.

[r] Tentavit hoc facere ex Orat. adv. Evergum et Mnesibulum Petitus p. 366. Isti tamen argumento non confiderem, nisi alia essent et majora. Sed locus est apud Isæum de Apollod. hered. p. 184., qui locus acutiori lectori nostram rationem nonnihil turbare possit videri. Ὁ μὲν γὰρ πατὴρ αὐτοῦ τάς τε ἄλλας ἁπάσας λειτουργίας λελειτούργηκε, καὶ τριηραρχῶν τὸν πάντα χρόνον διετέλεσεν· οὐκ ἐκ συμμορίας τὴν ναῦν ποιησάμενος, ὥσπερ οἱ νῦν, ἀλλ' ἐκ τῶν αὐτοῦ δαπανῶν· οὐδὲ δεύτερος αὐτὸς ὤν, ἀλλὰ καταμόνας· οὐδὲ δύο ἔτη διαλιπών, ἀλλὰ συνεχῶς κ. τ. λ. Ita h. l. symmoriarum ordo memoratur, tanquam nuper institutus. Isæi autem ætas paullo superior est, quippe quem Demosthenis magistrum fuisse tradunt. Universe aliquis respondeat, et illius Orationis, et aliarum plurimarum ejusdem auctoris, dubia et incerta tempora esse. Sed melior responsio parata est ex eo, quod plura fidem faciunt, Isæum adhuc primis annis Philippi regnantis, id est Olymp. 105., non modo superstitem fuisse, sed et caussis scribendis operam dedisse. Vid. Ionesii Not. ad Isæum anglice translatum p. 162. seq. Alter locus ex Demosth. adv. Bœotum in mentem recurrit, ante prolatus ille in nota s. p. 373., qui et ipse offensione non caret. Nam si quis premat particulam disjunctivam ἤ, *aut*, facile inde extricet, tum temporis nihildum symmoriis commune fuisse cum trierarchia. Atqui licet nec hujus Orationis annum exploratum habeamus, tamen probabile est, eum incidere in Olymp. 108. Vid. Dionys. Hal. de Dinarcho T. V. p. 665. bene correctum a Corsino F. A. T. IV. p. 30. Quid ergo? Aut illo anno symmoriarum descriptio prorsus a trierarchis neglecta est, aut, aliter accepto loco, vis particulæ minus est premenda. Omnino hoc præceptum teneamus in historia, ut testimonia scriptorum obscuriora ex iis, quæ clara et perspicua sunt, explicemus.

Hac igitur ratione ac descriptione pro fundamento usus est Demosthenes in novis consiliis, quæ in ea Oratione, quam vulgo περὶ συμμοριῶν inscribunt, proposuit tum, quum Artaxerxes Ochus expeditionem in Athenienses facturus dicebatur. Quando enim Populus ad istum rumorem tumultuari cœperat, quasique ducem quærere, qui instructo exercitu Persis ultro obviam procederet, Orator temerarium id esse videns, nec tamen aperte dissuadere aut damnare ausus, prius censuit de bellico apparatu cogitandum, et quonam modo copiæ suppetere propulsando tanto bello possent.[s] Itaque de classe et trierarchia quærit potissimum. Sed nihil fere aliud agit, nisi ut rationem, quam descripsimus, corrigat, turbatam restituat, restitutam novo modo ordinet. Nam quum nimis multi ex illis mille ac ducentis excusationes obeundi muneris haberent,[t] postulare cœpit, ut legerentur omnino duo millia. Ex his, demta multitudine excusandorum, vix plures quam pristinum numerum mille ac ducentorum superfore, at certum illum, paratumque. Eos porro describendos esse in viginti symmorias, sexagenorum capitum singulas, hasque rursus in quinas decurias, unamquamque duodenorum. In eas decurias pro modo census ita cives referendos esse, ut ditissimo cuique tenuissimi subjungerentur. Ab his centum decuriis comparari facile posse classem trecentarum triremium, si ternas singulæ decuriæ darent, singulæ symmoriæ quinasdenas. Sed reliqua melius apud ipsum auctorem legi poterunt.[u]

Quæ vero ibi leguntur omnia, non eo disputata sunt modo, quo solet id, quod in formulam legis redigi debet. Neque latam legem in illam sententiam reperiri arbitror. Immo res trierarchica paullo post Olymp. 106. rursus cœpta est perturbari.[v] Imprimis invalescit, legibusque adeo firmatur consuetudo, ut sedeni ad unam navem conferant, sine ullo discrimine census, et ut omnes cives ab anno ætatis vicesimo quinto in quadragesimum ad partes veniant, decimam sextam sumtuum præbendo.[w] Qua ratione συντελείας

[s] Conf. Dionys. Halic. Art. rhet. §. 7. et 10.

[t] Variæ fuerunt illæ. Partem profert Orator §. έ. Quare non est mirum, si vulgaris usus loquendi pro mille ducentis olim usurpavit mille. Quod ex deperditis Orationibus notavit Harpocr. v. χίλιοι διακόσιοι.

[u] Orat. περὶ συμμοριῶν §. έ. sqq. Potiora ex ea excerpsit G. Budæus l. c. p. 532. seqq.

[v] Juvabit comparare Demosth. Philipp. I. §. ιβ'. sqq. cum eo loco, quem mox laudabo ex Orat. de Cor. Nempe Philippica illa habita est Olymp. 107.

[w] Loco classico uti cœpimus ex Oratione de Corona, et nunc quidem lege seu catalogo §. λ'. Quæ verba utinam ab omni parte clara essent. Nunc laboramus maxime in his, ἐκ τῶν ἐν τοῖς λόχοις συντελειῶν, in quibus vellem minus muti

nihil iniquius fuit, nihil publice incommodius. Primum pauper jure queri poterat, sese ditissimis exæquari, velut ii, quibus hodie a principibus tributum in capita æqualiter imperatur. Tum divites simul illud detrectare, quod pro habitu opum sustinere debuissent, sæpeque adeo hanc tantulam partem impendere gravari, et onus variis artibus omnino a se in tenuiores transferre.[x] Ita res, divitibus utilissima, inutilis Civitati exstitit et perniciosa. Etenim si quod subito bellum ineundum aut periculum propulsandum erat, vel prorsus deficiebant, qui naves instruerent, vel classis male ac post tempus comparata exibat; unde factum, ut Respubl. occasiones gerendarum rerum prætermittere deberet, et detrimenta acciperet. Adeo laborare pessimo publico rem navalem, Demosthenes non amplius ferendum ratus, novam descriptionem excogitavit, per quam contributio sedenorum sublata, itemque nomen συντελῶν, quo se trierarchi adhuc vocabant, usurpari desitum est. Factum id est lege, quam, licet acriter obnisis divitibus et principibus symmoriarum, pertulit tamen ille Olymp., ut videtur, 109, 3.[y] Ea ex lege, qui divites adhuc exiguum decimæ sextæ partis sumtum, aut ne hunc quidem, toleraverant, non raro singuli coacti sunt unam navem soli, vel etiam plus una instruere.[z] Namque ad censum nunc perducta res, ætatis nulla ratio habita. Videlicet opibus civium tanquam in unum collatis, decem cuique triremi talenta assignabantur, ita, ut qui decem talentis census esset, eum solum oporteret triremem suam apparare; qui viginti talentis, duas: quibus vero major erat census, eorum nemini, quantumvis opulento, plus quam tres triremes et una scapha imperaretur. Contra illorum, quorum minor census erat decem talentis, modo bini, modo terni, modo plures in unum corpus jungebantur, usque dum decem talentûm summa confieret ex pecunia, quam quisque pro rata portione numeraret. At vero quam multi ex hac lege ad trierarchiam vocari potuerunt? Tacet Demosthenes, ut est omnino paullo brevior, ubi de hoc merito suo loquitur, in iis præsertim, quæ ad declarandum novum ordinem pertinent. Sed Hyperides

essent Intpp. Neque iis difficultas tollitur, quæ habet auctor Miscell. Defenss. ad Jus. Att. et Rom. p. 135. seq. Nihil tamen illa res ad nos et nostrum institutum. Magis attinet, legis illius, a Demosthene abrogatæ, tempus scire. Sed ne hoc quidem, nisi conjecturis incertis, assequi licet. Vid. Petitum p. 360.

[x] Vid. Orat. de Cor. §. λ'. seqq. et in Midiam §. 43.

[y] Dubitanter locutus sum. Nam qui Archon a Demosthene §. λ'. ponitur, Polycles, nullus apparet in fastis. Pessime illum Meursius de Archont. IV. 14. eundem habuit ac Philoclem, qui magistratum gessit Olymp. 114, 3. quo anno mortuus est Orator. Istius rationem refellens Petitus p. 362. Polyclem pseudeponymum Archontem facit Olymp. 110, 2. rationibus non plane futilibus. Corsinum tamen potius sequor, qui pseudeponymum Arch. ponit Olymp. 109, 3. anno, quo verus Archon fuit Sosigenes. Vid. Corsini F. A. T. I. p. 351. T. IV. p. 36.

[z] Huc pertinent verba Scholii ad Orat. in Midiam, supra prolati: Ὁ γοῦν Δημοσθένης ὕστερον δυοῖν τριήρων ἕνα τριήραρχον ἐποίησε.

apud Harpocrationem et Pollux[a] testantur, ab Oratore nostro trecentos lege lata ad trierarchiam vocatos. Sæpe multumque dubitavi, quænam ista esset lex, eademne nostræ, an alia. Nihil enim in eo loco Demosthenis, quo nunc utimur, de trecentis. Ne quem tamen hoc postea fallat, uti me diu fefellit: primum nihil legimus in eo loco, quod adversetur Hyperidis auctoritati: immo divites isti, quos gravatos dicit lege sua, quod defunctis antea exiguo sumtu in posterum onus pro censu subeundum esset, isti, inquam, facile pro trecentis illis haberi possunt. Deinde quum nusquam ullius legis, præter illam a se de re trierarchica latæ, meminerit, nostri loci ea est ratio, ut, si quam alias tulisset, id non videatur sine silentio transiturus fuisse. Ita sponte eo nos conjectura fert, ut Hyperidem de ipsa hac lege, Olymp. 109, 3. lata, non de alia loqui dicamus.[b] De illa autem παρανόμων accusatus Demosthenes est a Patrocle quodam.[c] Verum is caussa cecidit, narrante auctore in eadem Oratione de corona, quam Olymp. 112, 3. habitam constat, ubi tota legis commemoratio talis est, qualem quisque intelligat nonnisi de recepta et valente esse potuisse. Jam ab hoc inde tempore quid factum sit de trierarchia, nos fugit, destitutos omnibus testimoniis auctorum.

Non minus autem variatum est in parte impensarum, quam trierarchi ferre debebant. Primo tempore quum quadringenti essent, videmus triremes publico sumtu ædificatas, illos nihil addidisse de suo, præter πληρώματα et σκεύη. Tum vero illorum quisque fere navem præfectus conscendebat, et militiam ipse sequebatur. Posthac quando duo vel tres ad unius navis societatem coibant, sumtum inter se ita partiebantur, ut nihil Respubl. erogasse videatur.[d] Mox mille ducenti successere, ex quo societas quæque solam navem præbebat ædificatam, publice addebantur armamenta, nautæ et σκεύη τριηραρχικά: quas res, exacto munere, quisque vel ei, qui successurus erat, vel Reipubl. reddere debebat.[e] Sed trierarchi

[a] Harpocr. v. συμμορία, et Pollux VIII. 100. Ibi quid sibi Kuhnius velit, non in omnibus assequor.

[b] Addi ad hæc potest Dinarchus Orat. in Demosth. p. 55., adversario probri loco objiciens legem, quam nemo dubitet eandem esse, qua ipse de Cor. gloriatur. Εἰσί τινες, inquit, ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῶν ἐν τοῖς τριακοσίοις γεγενημένων, ὅθ' οὗτος ἐτίθει τὸν περὶ τριηράρχων νόμον. Οὐ φράσετε τοῖς πλησίον, ὅτι τρία τάλαντα λαβὼν μετέγραφε καὶ μετεσκεύαζε τὸν νόμον καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν; Vix Dinarchus sic meminisset trecentorum, nisi lex ad illos onus transtulisset.

[c] Etiam Æschinem, perpetuum suum in Republ. adversarium, narrat Demosth. ibid. §. ϛζ'. subornatum fuisse a principibus symmoriarum, ut legem dissolveret. Fortasse ergo is in subscriptoribus Patroclis fuit. Nam de eadem lege ibi Demosthenem intelligendum arbitror.

[d] Vid. Orat. in Midiam §. 43. et ibi Schol. et paullo ante eundem Schol. §. 23. ad fin.

[e] Vid. ibid. §. 43. et Orat. in Everg. et Mnesib. passim. Interdum factum est, ut ultra præscriptum conferrent, qui studium suum in Rempubl. vellent ostentare, ut Apollodorus se fecisse narrat apud Demosth. de Cor. trierarch. p. 1229. ed. R. Τὰ σκεύη, ὅσα δεῖ παρέχειν τὴν πόλιν τοῖς τριηράρχοις, ἐγὼ μὲν ἐκ τῶν ἰδίων ἀνήλωσα, καὶ τῶν δημοσίων ἔλαβον οὐδέν· οὗτοι δ' ὑμετέροις κέχρηνται, καὶ τῶν σφετέρων οὐδὲν εἰς ταῦτα προεῖνται. Omni-

vocabulum antiquam et propriam potestatem, qua præfectum triremis signarat, jam tum exuisse putandum est. Nam qui contribuerant, sæpe domi residebant, alio quopiam ad navem amandato. Scilicet in morem venerat locatio trierarchiæ, haudquaquam utilis Civitati res. Unus *συντελῶν*, otiosus forte aut aliqua de caussa expeditionem quæstui habiturus, pecuniam a sociis exigebat, eaque collecta solus militabat. Ita vero de iis, quæ male facta aut curata in munere essent, non redemtori erat ratio reddenda, sed illis, qui locaverant.[f]

Ex his, quæ disputavi, facilis est existimatio, quam onerosa munera fuerint, quantumque tum periculi habuerit, divitem esse. Et postulabat Civitas quasi jure suo, uti facultates quisque suas in publica commoda et ornamenta profunderet, non laborans illa, quin quis choragiis aut trierarchiis ad egestatem redigeretur.[g] Itaque apud Oratores legimus accidisse non raro, ut qui opibus valeret, opes, quacunque arte posset, dissimularet. Contra non deerant florente Republ., qui, popularis auræ captandæ, quam opum, cupidiores, munera libenter reciperent, et vel multo plus insumendo, vel sæpius repetendo, quam opus esset, suum in cives studium jactarent.[h] Neque vero occasiones omnes enumeravimus,

no insignis materia fuit laudis et gratiæ apud multitudinem, si quis munera liberaliter et magnifice fecerat; contra magnum probrum, si quis ea defugerat, aut fecerat sordide. Vid. Lysiæ Or. VII. p. 285. XVIII. p. 603. Isæi Or. de Dicæog. hered. p. 109. de Philoctem. hered. p. 154. Demosth. in Cherson. §. *ιγ'*. et passim alibi.

[f] Vid. Or. Mid. l. c. et §. 23. cum Schol. et Or. adv. Polycl. seu *περὶ τοῦ ἐπιτριηραρχήματος* p. 1223. ed. R. de Cor. trierarch. l. c. etc. Talento fere locabatur trierarchia in annum. Unde magnitudo muneris cognosci potest.

[g] Vid. Xenoph. de Rep. Athen. I. 13. Sæpe igitur cives querebantur in judiciis, se bona sua *καταλειτουργῆσαι*, *καταχορηγῆσαι* et rel. Conf. facetos versus Antiphanis ap. Athen. III. p. 103. F. Sed ne quæras, a quo censu aliquis in numerum *τῶν λειτουργούντων* receptus sit, et quinam sint in Orat. §. *ζ'*. *οἱ ἐλάττω τῶν ἱκανῶν κεκτημένοι*: unus huc spectat locus ex Orat. I. in Aphob. p. 833. ed. R. Unde saltem hoc intelligitur, non temere quenquam, cujus census non excederet summam 2 talentûm, ad munera encyclia seu solennia adigi potuisse. De hisce muneribus solis ibi capienda vox, *λειτουργεῖν*.

[h] Nam nemo nisi annis alternis ad liturgiam adigi poterat, *ἐκ νόμων πάλαι κυρίων*. Vid. Orat. §. *ϑ'*. et Isæi locum, appositum in nota r. p. 378. Notabile hic imprimis est exemplum ejus, qui a Lysia defenditur in *ἀπολογίᾳ δωροδοκίας* Orat. XXI. Is paucis annis enormem summam variis muneribus obeundis impenderat, tantam, ut ne quartam quidem partem legibus se debuisse dicat. Verba, unde jam ante profecimus, ipsa huc transscribam, additis rationibus pecuniæ nostræ. *Ἐγὼ γὰρ*, inquit, *ἐδοκιμάσθην μὲν ἐπὶ Θεοπόμπου ἄρχοντος, καταστὰς δὲ χορηγὸς τραγῳδοῖς, ἀνήλωσα τριάκοντα μνᾶς·* (637 imperial. 12 gr. convent.) *καὶ τρίτῳ μηνὶ Θαργηλίοις νικήσας ἀνδρικῷ χορῷ, δισχιλίας δραχμάς·* (425 imp.) *ἐπὶ δὲ Γλαυκίππου ἄρχοντος, εἰς πυῤῥιχιστὰς Παναθηναίοις τοῖς μεγάλοις ὀκτακοσίας·* (170 imp.) *ἔτι δ' ἀνδράσι χορηγῶν εἰς Διονύσια ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος ἐνίκησα, καὶ ἀνήλωσα σὺν τῇ τοῦ τρίποδος ἀναθέσει πεντακισχιλίας δραχμάς·* (1062 imp. 12 gr.) *καὶ ἐπὶ Διοκλέους Παναθηναίοις τοῖς μικροῖς κυκλίῳ χορῷ τριακοσίας.* (63 imp. 18 gr.) *Τὸν δὲ μεταξὺ χρόνον ἐτριηράρχουν ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἓξ τάλαντα ἀνήλωσα.* (7650 imp.) *Καὶ τοσαύτας δαπάνας δαπανώμενος, καὶ καθ' ἡμέραν ὑπὲρ ὑμῶν κινδυνεύων καὶ ἀποδημῶν, ὅμως εἰςφορὰν, τὴν μὲν τριάκοντα μνᾶς,* (637 imp. 12 gr.) *τὴν δὲ τετρακισχιλίας δραχμὰς* (850 imp.) *εἰςενήνοχα. Ἐπειδὴ δὲ κατέπλευσα ἐπὶ Ἀλεξίου ἄρχοντος, εὐθὺς ἐγυμνασιάρχουν εἰς Προμήθεια, καὶ ἐνίκων, ἀναλώσας δώδεκα μνᾶς.* (255 imp.) *Καὶ ὕστερον κατέστην χορηγὸς παιδικῷ χορῷ, καὶ ἀνήλωσα πλέον ἢ πεντεκαίδεκα μνᾶς·* (318 imp. 18 gr.) *ἐπὶ δὲ Εὐκλείδου ἄρχοντος κωμῳδοῖς χορηγῶν Κηφισοδότῳ, ἐνίκων, καὶ ἀνήλωσα σὺν τῇ τῆς σκευῆς ἀναθέσει ἑκκαίδεκα μνᾶς,* (340 imp.) *καὶ Παναθηναίοις τοῖς μικροῖς ἐχορήγουν πυῤῥιχισταῖς ἀγενείοις, καὶ ἀνήλωσα ἑπτὰ μνᾶς.* (148 imp. 18 gr.) *Νενίκηκα δὲ τριήρει μὲν ἁμιλλώμενος ἐπὶ Σουνίῳ, ἀναλώσας πεντεκαίδεκα μνᾶς·* (318 imp. 18 gr.) *χωρὶς δὲ ἀρχιθεωρίας καὶ ἀῤῥηφορίας, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, εἰς ἃ ἐμοὶ δεδαπάνηται πλέον ἢ τριάκοντα μναῖ.* (637 imp. 12 gr.) *Καὶ τούτων, ὧν κατέλεξα, εἰ ἐβουλόμην κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ λειτουργεῖν, οὐδ' ἂν τὸ τέταρτον μέρος ἀνήλωσα.* Summa summarum est 13515 imp.

ubi numi in Rempubl. erogandi erant. Nam, ne alias memorem, factum est interdum difficilibus temporibus, ut, Senatu concionem habente de inopia ærarii, voluntaria collatio fieret, quum boni cives certatim modo pecuniam, modo naves, modo alia, quæ usui fore putarent, pollicerentur.[i] In his dubitatio superest, utrum ad solos cives, et quidem habitatores Atticæ, an ad alios quoque homines iste liturgiarum orbis pertinuerit. Paucis defungar. Nam prius illud de civibus plane compertum habendum puto ex loco quodam Antiphontis,[k] etiam eos, qui alibi habitarent quam in Attica, quoad cives essent, ad solennia illa munera perinde esse adactos, ac si domicilium Athenis haberent. Quod nisi ita fuisset, sane, quicunque vellet, peregrinando potuisset effugere. Deinde illud quoque, quin et *μετοίκοις* et *ἰσοτελέσι* suæ munerum partes fuerint, nullo modo dubium esse potest propter ipsam legem Leptinis, et alia indicia, per Orationem nostram sparsa.[l] Quanquam a nemine, quod sciam, disertius proditur, quo modo utraque classis hominum in eo negotio versata sit, et qua tandem re illorum functiones discreparint a civium. Illud traditum vidi a Grammatico quodam, unis Lenæis *μετοίκους* choragia functos esse, nec minus actores ex corpore peregrinorum in illa solennitate scenam adiisse,[m] quod alias, nominatim Dionysiis urbanis, non licuisse scimus. Sed hæc sufficiant in rebus, de quibus non omnia, quæ exquirere libeat, certa auctoritate veterum explorari possunt.[n]

[i] Est hoc *ἐπιδιδόναι*, *ἐπίδοσις*, de qua sæpe Attici, ut Noster in Midiam §. 45., quem locum diligentius expenderem, si vacaret; ut adv. Phorm. p. 918. ed. R. Plut. in Alcib. p. 195. E. Conf. Casaub. ad Theophr. Char. 22.

[k] In Orat. de cæde Herod. p. 744. ubi verum vidit Reisk. Antiphonti adjungo Demosth. Leptin. §. *ϑ'*. et *ί*. ad fin. Hic quæ dicuntur Leuconi *χρήματα* esse Athenis, vel pecunia est ad mensam trapezitæ data, vel rex in urbe domum habuit aut aliud quidpiam.

[l] Vide mihi modo diserta verba: *εἰσὶ γὰρ δήπου παρ' ἡμῖν αἵ τε τῶν μετοίκων λειτουργίαι, καὶ αἱ πολιτικαί.* §. *ζ'*. et §. *ιέ*. In prioribus vero putandum est nomen *μετοίκων* pertinere etiam ad *ἰσοτελεῖς*. Præterea huc refer præclarum locum Lysiæ Or. in Eratosth. p. 396., quam ille Orationem habuit, uti mea fert conjectura, paullo post, quam *ἰσοτελὴς* factus erat. In eo igitur loco se *μέτοικον* gloriatur omnibus choragiis functum, et sæpe *εἰςφορὰς* contulisse. Minus certum est illud Isæi de Cleonymo, Cretensi, in Or. de Dicæog. hered. p. 111. Non longe tamen abest, quin priori parti Reiskianæ notæ subscribam.

[m] Vid. Schol. ad Aristoph. Plut. v. 954. et ibi Hemsterhus. in Notis p. 334. Etsi non videtur mihi vir magnus tum recens fuisse ab Oratorum Græcorum lectione, quum ista scriberet. Scholio fides accedit ex eo, quod in nostra Oratione legitur de muneribus et immunitatibus *μετοίκων*. Ac si populus Athen. illos homines, quibus alias parum honoris tribuebat, quadam in re ita honoravit, ut eorum crumenam sibi faceret tributariam, nihil profecto alienum ab ingenio suo fecisse videri debet.

[n] Ex hoc genere et illud est, quod Demosth. §. *ζ'*. post med. dixit de 60 homi-

Et addendum est aliquid de antidosi.[o] Ne quis enim excusatione tenuitatis onus suum defugere posset, neve id accideret, ut qui cuipiam ex tribulibus negotium facessere, eumque ad paupertatem redigere vellet, minus opulentum suffragio suo ad choragiam, trierarchiam aut aliud quid[p] designaret; prospectum erat veteri lege περὶ τῶν ἀντιδόσεων, cujus auctoritatem ad Solonem referunt. Res ridicula, et, ut verum dicamus, subabsurda. Nam is, qui designatus erat, si quem præteritum esse opulentiorem putabat, poterat, quemcunque vellet, nominare, ab eoque petere, ut aut ipse munus reciperet, aut secum facultates permutaret. Ita nominatus alterutrum facere cogebatur. Si detrectabat munus, pernegans se ditiorem esse, ædibus et omnibus rebus ejus sigillum imponebatur, ne quid inde alio exportare posset. Tum ambo litigantes, interposito jurejurando, bona sua omnia, præterquam ea, quæ in argentifodinis erant, commentario[q] consignata edere debebant; caussa in judicium deducebatur. Mirum est, quod per hanc antidosin etiam civiles actiones ejus, unde petebatur, ad alterum transire consuerant. Sed plura iste mos incommoda habere debuit, in his illud non minimum, quod per eum interdum rebus gerendis moram objici necesse esset.[r] Mitto privata incommoda. Quis illa non perviderat? Sane omnino si hæc et alia, quæ hactenus scripsimus, cognita haberent ii, qui hodie sæpe bellis declamationibus beatam libertatem antiquarum civitatum desiderant, næ illi, puto, tali votorum temeritate abstinerent.

Alterum, de quo explicandum nobis esse diximus, est de modo legum ferendarum, qualis apud Athenienses in usu fuit Oratoris sæculo. Qua in re, si plane rudibus hæc scriberemus, id esset præmonendum, sciscendæ vel jubendæ legis auctoritatem penes Populum fuisse, latoris nullas fuisse partes, nisi ut scriberet et rogaret. Nemo vero est tam imperitus, quin sciat, hoc uno maxime differre liberas Civitates ab unius aut paucorum imperio, quod, quum apud illas imperium sit legum, non hominum, legibus ipsæ

nibus, quibus opus esset quotannis ad encyclia munera. Quidni tamen ipsi vel uni in eo fidem habeamus? Putida est et nimium quam inepta Petiti emendatio LL. AA. p. 372. in illis, ἑξήκοντα ἴσως, ἢ μικρῷ πλείους σύμπαντες οὗτοι. Occurri præcipuo errori hominis in nota ad §. ζ'. l. c. ipsam conjecturam non dignam memoratu duxi, ut similes alias aliorum.

[o] Duæ exstant Oratt. περὶ ἀντιδόσεως inscriptæ, una Isocratis, composita, ut opinor, Olymp. 106. quum a Lysimacho quodam ad antidosin vocatus erat. Sed in hac μελέτῃ plura reperias de Oratoris vita et studiis, quam de instituto illo. Altera inter Demosthenicas legitur, adversus Phænippum habita, quæ tota versatur in eo instituto, et jucunda lectu est. Verbum proprii usus hic notabis, ἀντιδοῦναι ἀλλήλοις.

[p] Videtur antidosis locum habuisse in omnibus muneribus sumtuosis, non in sola trierarchia; quanquam in hac crebrius, quam alibi. De choragia testes sunt Xenoph. Œcon. VII. 3. Lysias Or. XXIV. p. 745. Demosth. Leptin. §. κζ. ad fin.

[q] Ἀπόφανσιν dixerunt, nos vulgo *inventarium*.

[r] Vid. Xenoph. de Rep. Athen. III. 4. Demosth. Philipp. I. §. ιγ'.

sese adstringant, atque ejus rei jus ad omnes cives ex æquo pertineat.[s]

Itaque post Solonem, quum, sublato dominatu Pisistratidarum, libertas in pristinum restituta et insigniter aucta vigeret, licuit civium cuique, qui opera sua Rempubl. juvari posse putabat, legem a se excogitatam rogare, antiquam abrogare. Non tam multis difficultatibus, quam Romæ, septa erat facultas cum Populo agendi, ut in Civitate multo magis ad popularem formam composita. Sed de tali rogatione Populus in ecclesiis judicabat, utrum ea accipienda esset, an rejicienda, vel id judicium publica auctoritate agendum mandabat cognitoribus quibusdam, quos Nomothetas dixerunt.[t] Sed ante tempora belli Peloponnesiaci paullo rarius a disciplina Solonis et institutis Clisthenis descitum, minusque in legibus novatum est. Belli autem illius occasione constat labefactatam variis modis liberam conditionem Civitatis cessisse denique in tyrannidem Trigintavirorum, a quibus prisca pæne omnia dissoluta sunt Olymp. 94, 1. a. Chr. 404. Ἀναρχίαν eum annum vocant Attici; quanquam non integrum annum valuit illorum dominatio. Insequens statim annus, Euclide Archonte, recreatam vidit Rempubl., et ex integro multis novis legibus præclare salubriterque fundatam.[u]

[s] Ad sequentia conf. præ ceteris Petitum II. 1. p. 171. et Potterum I. 26. Petitum legenti si cui caput dolebit, me sibi socium mali esse, sciat. Incondite ille omnia ordinat. Sed laudanda doctrina ejus in multis rebus. Omnino ea recte refert, quæ claris testimoniis scriptorum constant; non æque id, quod ex locis reconditioris intellectus subtilitate comparandi erui potest, aut diligenti temporum distinctione eget.

[t] Hinc pendet usus loquendi in voce νομοθετεῖν. Ea adhibetur 1) de cive, qui ad Populum fert legem, i. e. rogationem, formulam, etiamsi non perferat. Ita sæpe jungitur γράφειν καὶ νομοθετεῖν. 2) De Nomothetis, qui Populi mandato et nomine de rogatione judicant; 3) de ipso Populo κυρίῳ ἁπάντων, cujus auctoritate et nutu in Republ. omnia geruntur, et a quo ea quoque dicuntur fieri, quæ ab aliis fiunt jussu ejus, ut a magistratibus judicibus etc. Quod ultimum tenendum est imprimis. Sed θεῖναι νόμον Attici prope de eo solo dicunt, qui νόμον ἔγραψε, medium, θέσθαι νόμον, de Populo, rogatam legem jubente. Moschopul. περὶ σχεδῶν p. 10. Θεῖναι λέγουσι τὸν νομοθέτην τὸν νόμον· θέσθαι δὲ τὸν Δῆμον, ἤγουν δέξασθαι καὶ κυρῶσαι. Sic in Or. adv. Timocrat. p. 732. ed. R. activum est de ipso Solone, qui eodem modo dicitur ὁ νομοθέτης, sed cum emphasi, ut Homerus, ὁ ποιητής. Medium ubique habes eo sensu, quem posui, in Atticis certe. Quare mireris glossam Harpocrationis et aliorum hanc: Θέσθαι ἀντὶ τοῦ προέσθαι καὶ κυρῶσαι· Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῶν ἀτελειῶν. Puto, notatu dignum duxerunt Grammatici, quod formula in Leptinea occurrit de judicibus, quos Orator alloquitur. Uti §. κά. Οὐδὲ γὰρ ἂν ὑμεῖς ποτὲ ἐπείσθητε θέσθαι τὸν νόμον. Quem locum fortasse spectarunt illi. Sed primum jam vidimus, θέσθαι νόμον pro κυροῦν solenne esse de judicibus: deinde licet nescias, quos auditores ibi alloquatur, de quo postea quæremus, licet putes etiam, alios fuisse hos, alios illos, qui legem Leptinis probassent; tamen ne sic quidem usus verbi insolens videatur. Omnes judices quasi personam Civitatis sustinent: hactenus quod alteri fecerunt, alteris tribui potest. Ita ubique loquuntur Oratores.

[u] Insignem hunc annum Olymp. 94, 2. fecerunt plura, quæ recensere longum est. Nec ignorat, qui ad lectionem Demosthenis accedit, scitum eo anno esse, τοῖς νόμοις χρῆσθαι ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος, et ἄκυρα τὰ ἐπὶ τῶν Τριάκοντα καὶ τὰ πρὸ Εὐκλείδου, quod multarum litium occasiones præcidit, et amnestiam, quam attigi in Comment. ad §. έ. Sed propter lationem legum, quam nunc tractamus, vid. impr. Andocid. de Myster. p. 39. et ibi psephisma, quo negotii totius ordo describitur, factum in sententiam Tisameni cujusdam, illius, ni fallor, cujus Lysias non

Ex quo tempore, quum res mutatæ mutatas leges poscerent, neque omnia potuissent uno anno provideri, plus paullatim novatum est, subindeque exstiterunt multi, qui leges cupide convellerent et abrogarent, ac novis super novas acervandis rem eo deducerent, ut, si quis per aliquod tempus a Civitate abfuisset, redux eam tantum non aliam factam videre sibi videretur.[v] In illa scena imprimis se extulit mobile ingenium Atheniensium: porrexerunt manus, et lex nata est.[w] Non deerant tamen de jure ac tempore rogandæ legis sanctiones, eæque severæ et rigidæ, quæ tantam libidinem coercerent. De his dicendum est nobis: sed dicemus breviter, et accommodate ad Orationis hujus intelligentiam.

Cautum igitur erat primum, ne quis legem receptam tollere conaretur, neve ageret abrogando, derogando, obrogando, nisi continuo novi quid surrogaret. Tum similiter ei, qui novam legem ferebat, receptæ contrariam, ab hoc initio erat ordiendum, ut veterem infirmaret, et tollendam vinceret.[x] Scilicet noluerunt Athe-

sine contemtu meminit Or. XXX. p. 864. Eo autem psephismate mihi abuti videntur, qui ad explicandum modum legum ferendarum, qualis postmodum fuit, adhibent. Pertinet illud potius ad Civitatem a tyrannide modo liberatam, quum XXX virorum acta rescinderentur, ac Solonis leges vel revocare, denuoque ratas facere, vel novis ad novum statum rerum aptis augere visum esset. Totum enim corpus legum usque huc latarum ad censuram vocatum est Euclide Arch. Cura rei a Populo duplicis generis Nomothetis commissa, alteris a Senatu delectis, qui leges conscriberent, alteris in ecclesia, qui promulgatas ab illis communiter cum Senatu spectarent, recognoscerent, juberentque Populi auctoritate, quas vellent. Cujus posterioris generis Nomothetæ quod in psephismate ponuntur CCCCC, insequente vero ætate dicuntur cIↃI fuisse, id eo perduxit Petitum et Reiskium, ut verba apud Andocidem transponerent. Humane tamen Reiskius: *Possumus ambo falli, potest vulgata bene habere.* Recte. Omnia docent, illam legum lationem singulare quiddam esse: eandem autem normam fuisse sequentium temporum, quis docuit?

[v] Demosth. in Timocrat. p. 744. ed. R. Οἱ παρ' ὑμῖν ῥήτορες πρῶτον μὲν ὅσοι μῆνες μικροῦ δέουσι νομοθετεῖν τὰ ἑαυτοῖς συμφέροντα κ. τ. λ. Similes querelæ sunt alibi, et in Orat. nostra §. κ'. post med. Conf. Wesseling. ad Petit. p. 185.

[w] In usum converti Ciceronis verba de psephismatis Atticis ex Or. pro L. Flacco c. 7.

[x] Vid. Orat. §. κ'. a med. et κά. ante med. Sed subjiciam hic statim legem ex Demosth. Timocratea p. 710. ed. R. Etsi ea Oratio tota cognoscenda est, si quis rationem legum apud Athenienses accurate discere velit. Accusatur ibi a Diodoro (nam huic scripta est) vir legis perniciosæ lator, adhuc ἔνοχος ὢν τῇ γραφῇ καὶ τιμωρίᾳ, in quo genere hæc una caussa ex antiquitate superest. Verba legis hæc sunt: Τῶν νόμων τῶν κειμένων μὴ ἐξεῖναι λῦσαι μηδένα, ἐὰν μὴ ἐν νομοθέταις· τότε δ' ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ τῶν Ἀθηναίων λύειν, ἕτερόν τι τιθέντι (corr. ἕτερον ἀντιτιθέντι) ἀνθ' ὅτου ἂν λύῃ. Διαχειροτονίαν δὲ ποιεῖν τοὺς προέδρους περὶ τούτων τῶν νόμων, πρῶτον μὲν περὶ τοῦ κειμένου, εἰ δοκεῖ ἐπιτήδειος εἶναι τῷ Δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, ἢ οὔ· ἔπειτα περὶ τοῦ τιθεμένου· ὁπότερον δ' ἂν χειροτονήσωσιν οἱ νομοθέται, τοῦτον κύριον εἶναι. Ἐναντίον δὲ νόμον μὴ ἐξεῖναι τιθέναι τῶν νόμων τῶν κειμένων μηδενί. Ἐὰν δέ τις, λύσας τινὰ τῶν νόμων τῶν κειμένων, ἕτερον ἀντιτιθῇ μὴ ἐπιτήδειον τῷ Ἀθηναίων Δήμῳ, ἢ ἐναντίον τῶν κειμένων τῳ· τὰς γραφὰς εἶναι κατ' αὐτοῦ κατὰ τὸν νόμον, ὃς κεῖται, ἐάν τις μὴ ἐπιτήδειον θῇ νόμον. Simul notentur formulæ aliquot solennes. Νόμος κύριος, *lex rite perlata, recepta, obtinens*; contra ἄκυρος, *usu non stabilita*: ἐπιτήδειος τῇ πόλει, *bona, probabilis, ideoque jubenda*: εἰσφέρειν νόμον, *rogare legem* aut *ferre*; παρεισφέρειν seu ἀντεισφέρειν, *rogare novam, in locum veteris et repudiandæ ponendam*, Lat. *legi abrogare*; quo et ἀντιθεῖναι pertinet. Denique λύειν νόμον, *dissolvere legem*, vel de *Populo*, vel de *rogatore*: liceat enim nobis interdum hac voce prisci moris Latini uti de eo, qui rogationem fert ad Populum.

Athenienses nec corpus legum suarum ulla parte temere mutilari, nec plures de una eademque re leges inesse, quæ sententia dissonæ essent vel inter se contrariæ. Ita enim vulgus juris ignarum conturbari, et rudem innocentiam a peritioribus circumveniri et opprimi, neque ipsum judicem servare posse jusjurandum, ex quo sententiam ferre ad præscripta legum deberet; omnibus oblatam plana jura discendi facultatem unice convenire libertati.[y] In quo multo illi aliter fecerunt, quam Romani, callide impeditis formulis et laqueis usi, quo difficilior juris scientia fieret. Verumtamen quum nullo pacto satis caveri posset Athenis, ne leges irreperent *παρανόμως* scriptæ; nonnunquam viris extra ordinem delectis negotium datum est recognoscendi omnes, et contrarias inter se seligendi.[z] Et alia recognitio legum annua fuit, de qua paullo post dicendi locus erit.

Non autem is solum *παράνομα* rogasse arguebatur, qui legem legi veteri, necdum sublatæ, repugnantem tulerat, sed etiam is, qui vel in parte aut capite novæ legis quidquam posuerat contra ea, quæ veterem auctoritatem haberent.[a] Nec minus curiose videndum erat rogatori, ne quid proprii sui paucorumve commodi caussa poneret, ne quid per se injustum, Reipubl. indecorum, utilitati ejus alienum, ne quid omnino accusandi ansam malevolis habiturum; denique ne quid peccaret in tempore, locis, toto ordine agendi. Nam habebant hæc omnia cautiones suas, erantque antiquis legibus sancita. Nec injuria. Certarum enim in tali re formularum usus eo valere solet, ut Populum tutiorem a fraudibus et insidiis præstent, et temeritatem arceant. Itaque hic ordo rei præfinitus erat.[b] Si quis civium legis formulam domi conceperat, primo debebat eam in albo scriptam per aliquod tempus publice proponere, vetere illa, quam abrogabat, adjecta, ut omnibus copia fieret sæpius legendi utramque, consultandi cum amicis, judicandique, utra alteri præferenda esset. Locus promulgandi erat ante statuas Eponymorum.[c] Secundo legis recitatio semel iterumque in ec-

[y] Vid. Orat. §. κά. Timocrateam singulis in locis citare nihil opus est.

[z] De tali recognitione accipio Orat. §. κ'. ad fin., quanquam res alio teste caret. Nec ipse hic locus Demosthenis ab omni parte clarus est. Ut nihil dicam de verbo, χειροτονεῖτε, quod in Comment. notavi; quid illa sibi volunt: ἐπὶ πάμπολυν ἤδη χρόνον? An hæc trahamus ad tempus, recognitoribus ad gerendam rem concessum? Abnuit adjecta particula, ἤδη. Et notum est, formulam ἐπὶ πολὺν χρόνον sæpius apud Atticos esse, *per longum tempus*, et ἐπὶ χρόνον, *aliquamdiu*. Ita Æschin. in Ctesiph. §. γ'. de Strategis queritur: οἱ ἐπὶ πολὺν ἤδη χρόνον συνεργοῦντες τισὶ τῶν ῥητόρων λυμαίνονται τὴν πολιτείαν. At non minus ex hac ratione verba junges cum participio, διαλέξοντας.

[a] Hoc in promtu est ex Orat. §. κά. ante med.

[b] Vid. §. κά. et ibi passim Schol.

[c] Vocantur sic simpliciter heroes, unde decem tribus, a Clisthene institutæ, nomina acceperunt, quibus statuæ erant positæ prope curiam Quingentorum et tholum, in Ceramico urbico. Eos enumerat Pausan. I. 5. Conf. Ulpian. ad Timocrat. §. γ'. ad vv. τὸν δὴ εἰς κ. τ. λ. et ad nostram §. κά. in init. et scriptores ap. Meurs. Att. Lectt. V. 5. ac Corsin.

clesia fiebat per scribam publicum.[d] Quo facto, an prius (incertum enim) Senatusconsulto erat opus, si quis actionem in forum deducere vellet, et Populum rogare. Nam nihil ex veteribus institutis Reipubl. ad Populum ferri in ecclesia licuit ἀπροβούλευτον, id est, de quo non antea S. C. factum esset.[e] Jam rogator legem suam oratione pro suggestu habita suadebat, ac si qua simul vetusta delenda esset, hanc primum ut vitiose latam, aut ceteroqui malam Reique publicæ incommodam monstrabat abjici debere, mox novam contra ponebat, omni ope præstantiam ejus docere annisus.[f] Dein suffragium inibatur, *χειροτονία*. At vero hæc ratio, in psephismatis faciendis solennis, plane exoleverat tempore Oratorum in legibus. Ad judices tum vocata res est, sive quis veterem legem seu latorem accusabat, sive nova erat jubenda.[g] Neque enim uno judicio utrumque videtur factum esse. Jubendi autem et antiquandi auctoritas dabatur Nomothetis, ita quidem, ut, quidquid illi probassent, jus ratumque esset, quidquid repudiassent, nulla daretur ad Populum provocatio. Sorte ducebantur hi judices ex Heliæa, ut operam jurati navarent, sed potestate extraordinaria, quippe nec ultra id temporis valente, ad quod creati essent, nec nisi ad eas leges, quas Populus eis designassent.[h] Quoniam vero instituta vetera in universum bene habere putabantur, (nec immerito in tali Civitate, in qua sæpe res novæ fraudem tegunt,) legi cuique, in judicium adductæ, quinque viri publice patroni dabantur, quos illi Syndicos appellabant.[i] Ii quasi dissuasores quidam erant legis novæ, orna-

F. A. T. I. p. 121. Propter reliqua hæ notandæ sunt locutiones: *νόμον ἀναγράφειν εἰς λεύκωμα, εἰς σανίδα· παραγράφειν νόμον νόμῳ· ἐκθεῖναι πρόσθεν τῶν Ἐπωνύμων, πρὸς τοὺς Ἐπωνύμους· παραδοῦναι τῷ γραμματεῖ.*

[d] Demosth. l. c. *Ἵνα ἕκαστος ὑμῶν ἀκούσας πολλάκις κ. τ. λ.* Sed id ita accepisse videtur Ulpianus, ut prima recitatio ante promulgationem facta sit. Scripsit enim hoc modo: *Δεῖ προαναγνωσθῆναι τῷ Δήμῳ, ἔπειτα προτεθῆναι, εἶτα λαβεῖν τὸν γραμματέα.*

[e] An semper hoc servatum sit in legum latione, incertum est nobis. Nihil de eo in Orat. Nostra. Posui id tamen ex Timocrat. p. 715. sq. ed. R. quia haud dubie ad legitimum ordinem pertinuit.

[f] Hoc fundamento nititur partitio hujus Orationis nostræ. Prima in parte lex Leptinis impugnatur, in quo est caput caussæ; in altera parte adversarius suam opponit, inde a §. κ'.

[g] Quinctilian. I. O. II. 4. 33. *Apud Græcos lator legum ad judicem vocabatur: Romanis pro concione suadere ac dissuadere moris fuit.*

[h] Loquitur de his Nomothetis Orator etiam in Olynth. B. §. έ. Eorum numerum constitisse cIↄI, supra dixi, scilicet uno super cIↄ adjecto, ne unquam pares essent calculi suffragiorum. Vid. Petit. p. 177. An tamen omni tempore tot numero ducti sint, dubito, nec id video effici illo psephismate Timocrateo p. 708. ed. R., quo uno hic nitimur. Nam constat omnino, judices pro caussarum magnitudine ex Heliæa delectos esse modo plures, modo pauciores. Ordinarius numerus fuit CCCCC. Sed duplicatum habemus, uno item adjecto, in caussa, quæ non ad leges pertinet, in ead. Orat. p. 702. ubi v. Schol. Et triplicatum in Dinarcho adv. Demosth. p. 72. Conf. Harpocr. v. Ἡλιαία, et Pollux VIII. 123. et 101. Quo posteriori loco simpliciter traditur: Νομοθέται ἦσαν χίλιοι. At is totus locus non est ejusmodi, ut vera et certa inde peti possint.

[i] Bene Ulpian. ad Timocrat. p. 707. ad vv. εἰς λεύκωμα. *Εἰκός, ὅτι βελτίους ἦσαν οἱ πρότεροι νόμοι τοῦ εἰσαγομένου, καὶ χρείᾳ τῶν λεγόντων ὑπὲρ αὐτῶν ἐνομίζοντο εἶναι φαῦλοι.* Idemque paullo post: *Πέντε ἄνδρας κατ' ἕκαστον νόμον ἐχειροτόνουν.* Sed hoc, quod de numero virorum dicit, majorem auctoritatem habet a lege ex Demosth. infra apponenda. Hi universe dicuntur *συνηγορεῖν, συναπολογεῖσθαι τοῖς νόμοις*, proprie *συνδικῆσαι τοῖς νόμοις*. Creabantur vero Syndici vel publice vel privatim: *publice*, per *χειροτονίαν*, non propter leges tantum, sed ad defendendam domi aut foris quamcunque partem Reipubl., in caussis Civitatem universam spectantibus; hique sunt *χειροτονηθέντες ὑπὸ τοῦ Δήμου*, et dicuntur *συνδικῆσαι τῷ Δήμῳ*, ut ap. Æschin. in Timarch. §. έ. *privatim* autem a tribu vel collegio, vel universitate quadam, et hi erant privati juris defensores. *Publice* autem nemini iterum Syndicum fieri licuit, idque ideo, ne munus ob publicam utilitatem inventum, cederet in quæstum privatorum. Locus class. hac de re infra est §. λβ'. ad fin. ubi vid. Schol. et Comment.

bantque dicendo, quæcunque in altera laudari posse viderentur, ut judices, audita atque subducta utriusque partis ratione, sententiam ferrent.

Horum omnium quidquam si omissum erat aut neglectum in ferenda lege, latorem accusare poterat, quisquis vellet. Caussa fuit publica et magna, *γραφὴ παρανόμων*. Idque periculum illi non depulit Populi suffragium, quo rogationem pertulerat, atque omnino mali sciti pœna unus auctor tenebatur. Nomen deferre moris erat ad Archontes, qui exploratam antea et instructam caussam ad justum certamen apud judices devocarent. In eo judicio omnia prope eodem modo et tenore fiebant, quo in aliis caussis publicis. Accusator in actionis formula addebat æstimationem pœnæ, (nam erat fere is *ἀγὼν τιμητός*,) tum orando certabat utraque pars, deinde a judicibus sententiæ ferebantur, et quæ sunt reliqua. Neque vero hoc in genere accusationis, quantum ex Timocratea suspicari licet, lege opus erat accusatæ obrogata: satis habebatur illam dissolvisse, ut antiqua contraria, si qua esset, vim reciperet; sin talis nulla esset, eo, puto, certamen pertinebat, ut nulla opus esse videretur.[k] Ceterum ejusmodi accusatio nec ipsa caruit periculo. Nam actor, sicut in aliis caussis publicis, quintam partem calculorum tulisse debebat; alioquin ei multa imponebatur. Reus contra si caussa ceciderat, interdum gravissimam pœnam subibat, nec supplicii extremi in *γραφῇ παρανόμων* sumti exempla desunt.[l]

Verum ut modus esset ac finis accusandi, nemini hæc actio dabatur elapso anno, ex quo lator præscriptionis, quam Juris consulti vocant, beneficio fruebatur. Quæ res tamen non obstabat, quo minus ipsam legem, quicunque vellet et quoquo tempore, in judicium revocare, infirmare, dissolvere posset:[m] et in hoc genere hæc versatur Oratio. In qua quæ ad formam et ordinem judicii spectant notatu digniora, quanquam haud multum abhorrentia ab

[k] Ulpian. ad §. κ'. *Ὅπου μὲν οὖν κύριος, ἀντεισφέρειν δεῖ· ὅπου δὲ οὔ, λύειν μόνον.* Hic et aliis plerisque in locis vocabulum *κύριος* de lege accipi debet, jam calculis Nomothetarum perlata, et primi anni periculum elapsa. Qua de re paullo post.

[l] Vid. Timocrat. p. 743. ed. R. Quam varii tamen modi esse debuerint ex hoc crimine elabendi, insigni exemplo docet *Ἀριστοφῶν ἐκεῖνος, ὁ Ἀζηνιεύς, ὃς ἐτόλμα ποτὲ σεμνύνεσθαι, λέγων, ὅτι γραφὰς παρανόμων πέφευγεν ἑβδομήκοντα καὶ πέντε* ap. Æschin. in Ctesiph. §. ξέ.

[m] Jam *γραφὴ ἦν οὐ κατὰ τοῦ νομοθέτου, ἀλλὰ κατὰ τοῦ νόμου*, seu, ut Noster ait §. λά., *περὶ τοῦ νόμου πᾶς ἦν ὁ λόγος, τῷ δὲ νομοθέτῃ οὐδεὶς κίνδυνος.* Conf. Argum. Græc. Orat.

altera actione, hæc ferme sunt. Primum illud maxime interest, quod Orator nusquam cum Leptine agit tanquam cum reo, etsi is præsens in judicio adest, mox legem ipse quoque suam defensurus.[n] Secundo nunc rem ab actoribus delatam reperimus ad Thesmothetas, ultimos sex Archontum; eorundemque permissu novam legem Demosthenis Leptineæ in albo adscriptam, *παραγεγραμμένην*.[o] Id vero quamvis nulli interpretum curam movit, non caret tamen dubitatione, quos ad judices hæc caussa delegata, aut apud quos Oratio habita sit. De quo ita statuo, judices nec universam ecclesiam esse, nec Senatum, nec Thesmothetas, neque etiam Nomothetas, verum selectos ex judicio ordinario, Heliæa, aut simili quodam.[p] At apud hos Orator simul veterem, quam impugnat, legem abrogandam esse contendit, simul propriam affert in illius locum jubendam. Sed ad posterius hoc singulari judicio, et quidem Nomothetarum, opus fuisse, vero mihi simile visum dixi, idque feci quodam Orationis loco, licet ambiguo et subobscuro, adductus.[q] Præterea illud quoque notabile est, quod in eadem

[n] Comparanda hanc ob caussam studioso est Orat. in Timocrat.

[o] Ante dicebam universe, Archontes nomina recepisse in *γραφαῖς παρανόμων*, nunc ex Orat. §. *κά*. a med. solos dixi Thesmothetas. Illud suadet Æschinis *γραφὴ κατὰ Κτησιφῶντος* ap. Demosth. de Cor. §. *ιζ'*. hoc præter istum locum scriptor Or. II. in Aristogit. p. 803. ed. R. *Ὅταν τὶς ψηφίσματος ἢ νόμου γραφὴν ἀπενέγκῃ πρὸς τοὺς θεσμοθέτας κ. τ. λ.* Quodsi rem ex cetero ordine judiciorum existimes, Archontibus aliis alia genera *παρανόμων* tributa conjeceris. Nam ex nomine Thesmothetarum et prima institutione eorum, ex quo dicuntur §. *κ'*. et alibi *ἐπὶ τοὺς νόμους κληρούμενοι*, nihil certi colligi potest. Sed quod apud eos fieri solebat, erat tantum quædam *postulatio*, ut verbo fori Romani utar. Sequebatur apud eosdem domestica *ἀνάκρισις* seu *προαγών*, ut aliis in caussis. Tum iidem *εἴσηγον τὰς τῶν παρανόμων γραφὰς εἰς τὸ δικαστήριον*, uti bene Pollux VIII. 87. et Ulpian ad §. *κά*. ad vv. *ἃ δὲ πρὸς κ. τ. λ.* Ex his apparet, opinor, quo modo jam ante hanc actionem Leptines aliquid dicere potuerit apud Thesmothetas: *ἃ δὲ πρὸς τοῖς θεσμοθέταις ἔλεγε, ταῦτ' ἴσως λέγων παράγειν ὑμᾶς ζητήσει.*

[p] Eadem difficultas etiam in aliis Orationibus interpretem premit, quo quæque caussa agatur loco, curiosius quærentem. In hac autem primum illud clarum est, legitimos judices appellari. Nusquam *ἄνδρες δικασταὶ* ad Populum pertinet universum, nusquam ad Senatum. Nec de Senatu dici ista poterant, *παρ' οἷσπερ καὶ τἆλλα κυροῦται* §. *κά*. *Κύρωσις* omnium rerum in Republ. est vel Populi, vel eorum, quibus eam potestatem Populus delegavit, judicum imprimis. Adde, quod reliqua, quæ l. c. et §. *κέ*. leguntur, plane jusjurandum judicum designant. At Thesmothetas ita commemorat Orator §. *κά*. post med., ut de his cogitare non magis liceat. Et illi tantum *εἴσηγον τὴν γραφὴν εἰς τὸ δικαστήριον*, ut monitum est. Nomothetas igitur solos nobis putes relictos. Neque ego acrius pugnem, si cui actum ab illis hoc judicium esse videatur, propter illud, *τῶν νόμων τῶν κειμένων μὴ ἐξεῖναι λῦσαι μηδένα, ἐὰν μὴ ἐν νομοθέταις*. Expendenti tamen alium locum Orat. §. *κθ'*. a med. de quo mox conjecturam expromam, secus debet videri. Ac verba legis, quæ modo laudabam, omnino sic accipi malim, ut ad veterem legem abrogandam accedente post primum judicium auctoritate Nomothetarum opus fuerit, utpote *ἀντεισφερομένην* probantium atque jubentium. Conf. not. seq. Unus, si Heliæam intelligas, scrupulus residet ex iis, quæ §. *κέ*. de jurejurando judicum dicuntur. Nam ea verba in *ὅρκῳ ἡλιαστῶν* non inesse, animadverti. Sed tenue quiddam hoc est. Nam illa talia sunt, quæ ad cujusvis judices officium pertineant, minime propria Heliastarum. Ad Heliæam autem nos ducit illius temporis mos, quo plurima alicujus momenti ad id judicium pertracta esse constat.

[q] Est is §. *κθ'*. a med. in verbis: *ὅταν πρῶτον γένωνται νομοθέται.* De quibus ita Reiskius, veloci stilo interrogans: *Quinam? Leptinesne et socii ejus? An alii quidam? Dubitavit hoc ipsum jam dudum Wolfius. Totus hic mihi locus obscurus est ideo, quod rationem creandorum legislatorum haud teneo. Non poterat, quo quisque tempore vellet, eo legem ferre? Exspectandusne erat aliquis ordo temporis ad locum in legislatoribus obtinendum? Eratne perpetuus magistratus τῶν νομοθετῶν, penes quem promulgatio atque explicatio, item emendatio legum esset? Quo a collegio qui abesset, eine legem ferre non licebat?* Pepercissem ego quidem horum nonnullis: fateor tamen impeditum eum locum esse, et soli conjecturæ obnoxium; quod et Ulpiani obscuræ gerræ docent. Ergo si opus est denuo hanc aleam experiri, verba universe et ita ceperim: *quum primum in Republ. creati erunt Nomothetæ.* Non dubito vero, cogitandum esse de Nomothetis, solenni more sub anni cujusque initia creari solitis, uti deinceps videbimus. Quodsi cui hæc levior videatur auctoritas ad probandum duplex judicium illud, pensitet, velim, mihi ea, quæ Orator §. *κά*. ad fin. clarius profert: *Ἐγγυώμεθα ἡμεῖς θήσειν τὸν νόμον. Ἐγγυώμεθα, ὑπισχνούμεθα· οἱ θεσμοθέται ταῦτα γραφόντων· ἐπὶ τούτοις τὸ πρᾶγμα γιγνέσθω κ. τ. λ.* Num *ita* Demosthenes loqui potuisset, nisi alia actione posthac opus fuisset, ut lex sua acciperet auctoritatem? Numne futuri temporis verbo, *θήσειν*, esset usus? Nihil igitur rejectæ alterius legis judicium videri potest fuisse, nisi præjudicium novæ. Atque etsi haud dubium est, quin, quo quisque tempore vellet, novam legem posset proponere: (alia enim omnia, quam Reisk. suspicatur, docuit nota v p. 386. supra:) tamen plura in eam me sententiam trahunt, ut putem, omnes leges, quotquot per annum propositæ essent, tandem in prima prytanea novi anni ad legitimum judicium Nomothetarum vocari debuisse, eoque demum secundum latorem facto, *νόμον* fuisse *κύριον*. Addo hoc quoque, quod lator legis videtur mihi nonnisi ante secundum judicium fuisse *ὑπεύθυνος* aut *ἔνοχος τῇ τῶν παρανόμων γραφῇ*. Quare cavi, ne cum Petito et reliquis, quos vidi, hoc in genere dicerem, *latorem indemnem fuisse exacto a lege lata anno.* Nam hæc alium sensum habent, quem vellem illi uno antiquo teste præstassent. De reliquo lectores harum rerum minus periti a nobis monendi sunt, ut justam lucem earum ab iis, quæ sequentur, exspectent.

Oratione legitur, novam legem quodammodo valuisse statim post, quam altera abrogata et rejecta esset.[r] Id autem fortasse eo institui debuerat, ne quis, quod sæpius in proclivi fuisset, hac uteretur fallacia, ut legem, sibi vel suis damnosam, tantummodo rejectam vellet, idque vinceret nova promittenda, quam de industria deinde non rogaret.[s] Atque hac in re non minus alius quispiam videtur legem *παρεισφερομένην* pro sua usurpare potuisse, ac perferendi periculum loco alterius viri ingredi.[t] Denique etiam in judicio nostro lex Leptinis suos habet Syndicos, de quibus Demosthenes ita loquitur, ut se et Phormionem dicendo excepturi esse videantur.[u] Atqui loquitur ibi de quatuor tantum; cujus rei caussa non constat: quare hæc forsan non displicuerit opinio. Nimirum in numero illorum ipse potuit esse Leptines, idcirco fortasse in eo loco, ubi fides Syndicorum suspecta redditur, prætermissus, quod illum tota pæne Oratio persecuta esset. Ac quum plura loca doceant, et ipsum Leptinem pro suggestu esse dicturum,[v]

[r] Orat. §. *κά*. post med. *Τοῦ νόμου λυθέντος, τὸν παρεισενεχθέντα κύριον εἶναι, σαφῶς ὁ παλαιὸς κελεύει νόμος.* Itaque *σαφῶς* sancitum de eo erat. Sequitur tamen: *ἵνα μὴ περὶ τούτου τις ἀντιλέγῃ μοι.* Aut ergo lex illa jam tum erat obliterata, aut omnino multis ambagibus cautionum septa, ut Orator ea non magnopere sibi utendum duxerit.

[s] In hanc sententiam accipe verba §. *κ'*. et *κά*. post med. ubi vid. Comment.

[t] Suspicionem hanc movent ea, quæ leguntur §. *κά*. ad fin. Alibi idem legere non recordor.

[u] Vid. §. *λβ'*.

[v] Vid. §. *κς'*. et passim aliis locis, ab ipso inde exordio Orat.

qua id ille alia, quam Syndici, persona facere potuerit, haud facile dixerim. Pervellem quidem, hæc et alia quædam auctoritate certa firmari possent: verum ubi illa defecerit, quid vetabit modestam fidem conjecturis habuisse?

Hactenus scribendo ea sum potissimum secutus, quæ ad hanc Leptineam caussam partim illustrandam valere, partim disci ex ea queant. Non negligendus tamen nobis est insignis locus Orationis in Timocratem, sub idem tempus ab eodem Oratore conscriptæ, qui est de annua censura legum in Republ. latarum, atque in universum de novarum ferendarum modis solenni usu receptis. Sed ne longior sim, omissis omnibus iis, quæ ex doctrina Antiquitatum Græcarum lecturo jam pridem innotuisse debent, ut illa sunt de ecclesiis, de prytaneis,[w] de Prytanibus, de Proedris; nudum expromam locum Latine translatum. Habet is plures leges aut potius fragmenta legum, ita totum ordinem rei ob oculos ponentium, ut ipsæ nos commentandi labore liberent.[x] Sunt autem eæ hujusmodi:

Primæ prytaneæ undecimo die (qui dies idem est undecimus primi mensis, Hecatombæonis) in ecclesia, post præconis solennem precationem Prytanes ad Populum referunto de legibus, eumque in suffragium mittunto; primo loco de iis, quæ pertinent ad Senatum Quingentorum, secundo de iis, quæ ad Rempubl. universam, tertio, quæ ad novem Archontes, denique, quæ ad reliquos magistratus. Ita autem hoc fito, ut de singulis generibus legum Populus in suffragium eundo decernat ante omnia, utrum quodque sufficiat, an minus. Cujus rogationis idem plane modus esto, idem ordo, quem in reliquis rogationibus leges sanxerunt antiquitus latæ.

Si quasdam legum receptarum Populus repudiari jusserit, Prytanes, id temporis munere fungentes, providento, ut de iis legibus, quas major pars suffragiorum repudiassit, in tertia ecclesia consilia ineantur; et Proedri quidem ejus tertiæ ecclesiæ post sacra utique

[w] Unum hoc placet subnotare de πρυτανείαις, quod a Tayloro, Augerio et aliis perperam traditur, tametsi jam olim vera docuerat Sigon. de R. A. II. 4. et impr. Petit. p. 277. In decem πρυτανείας civilis annus Atticorum divisus erat, unamquamque 35 dierum, divisione mensem varie intersecante. Habuit autem πρυτανεία quæque 4 ecclesias κυρίας, i. e. *statas* seu *ordinarias* quarum prima incidebat in diem 11, secunda in 20, tertia in 30, quarta in 33 πρυτανείας. Itaque qui tres tantum ecclesias numerant, falluntur in eo, quod πρυτανείας confundunt cum mensibus. Rectius hactenus Ulpian. ad §. κά. Τρεῖς ἐγίνοντο ἑκάστου μηνὸς ἐκκλησίαι.

[x] Nec Græca subjicere opus, quæ leguntur p. 706. ed. R. ubi conf. Schol. Ad ea primus Taylorus bene docuit, variarum tantum legum partes ab Oratore dari, compositas pro consilio suo, non unam legem et continuam. Id vero clarissime ipse innuit, non νόμον promittens, sed νόμους. Alia dubitatio est, an omnino ita locum ipse consignarit, ut nunc legitur. Nimis sæpe in istis publicis literis, apud Oratores insertis, serior manus lectorum mihi videtur grassata esse, interpolando, addendo, detrahendo. In interpretatione mea denique affectavi priscum sermonem Latinum.

agunto cum Populo de Nomothetis deligendis, de legibus eorum judicio permittendis, et omni potestate regunda, simul de mercede iis judicibus publice comparanda.

Nomothetæ sunto ex numero eorum, qui jus dixerunt in Heliæa, et jusjurandum dederunt, quod ab Heliastis exigi solet.

Si secus Prytanes faxint, neque ecclesiam habessint secundum ordinem, in legibus præscriptum; vel si Proedri neglexerint cum Populo agere: unusquisque Prytanum mille drachmas Minervæ dare damnas esto; et Proedrorum unusquisque quadraginta drachmas.[y] *Exin utrorumque nomina ad Thesmothetas deferuntor, non aliter, atque quum quis magistratum gessit, quum ærario debet. Thesmothetæ autem ejus rei judicium constituunto ex lege. Contra si faxint, adscensus eis ad Areopagum occluditor, ut qui emendationem legum pro virili parte perverterint.*

Ante ecclesiam vero tertiam, quisquis Atheniensium voluerit leges ferre, publice primum, quas laturus sit, ante statuas Eponymorum proscribito, ut pro numero propositarum legum Populus spatium temporis præstituere possit Nomothetis ad negotium suum curandum.

Rogaturus novam legem in albo scriptam proponito ante statuas Eponymorum, idque singulis diebus ad diem tertiæ ecclesiæ usque.

Hecatombæonis die undecimo, in prima statim ecclesia, quinque viri suffragio Populi eliguntor ex civibus universis, leges defensuri, quæ apud Nomothetas abrogentur.

Jungendam denique cum his puto auctoritatem Æschinis ex Oratione contra Ctesiphontem, quamvis ibi simul aliarum rerum quarundam mentio fiat, quas in illis legibus non reperias.[z] Quamobrem vulgo quidem videmus a viris doctis de utroque loco sejunctim exponi; nec id ego, re sæpius pensitata, penitus damnare

[y] Iniqua hæc videbitur proportio, Prytanum et Proedrorum pœnas comparanti; unde est Reiskii correctio, τετταράκοντα μνᾶς pro δραχμάς, non inepta illa. Tamen in tali re hodie non satis clare dispicimus. Et periculum errandi auget Scholiastes, illam unam lectionem ob oculos habens, ejusque rationem aperire conatus. Hunc unum Scholiastam designat Petitus p. 177., ubi de *juris Attici consultis* loquitur.

[z] Locus Æschinis hic est §. ιϛ'. Διαῤῥήδην προστέτακται τοῖς Θεσμοθέταις καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν διορθοῦν ἐν τῷ δημοσίῳ (leg. ἐν τῷ Δήμῳ) τοὺς νόμους, ἀκριβῶς ἐξετάσαντας, καὶ σκεψαμένους, εἴ τις ἀναγέγραπται (id est κεῖται, ἔνεστι, ἐστί,) νόμος ἐναντίος ἑτέρῳ νόμῳ, ἢ ἄκυρος ἐν τοῖς κυρίοις, ἢ εἴπου εἰσὶ νόμοι πλείους ἑνὸς ἀναγεγραμμένοι περὶ ἑκάστης πράξεως· κἂν τι τοιοῦτον εὑρίσκωσιν, ἀναγεγραφότας ἐν σανίσιν (alibi ἐν λευκώμασι) ἐκτιθέναι κελεύει (subaud. ὁ Σόλων, ὁ νόμος Σόλωνος) πρόσθεν τῶν Ἐπωνύμων· τοὺς δὲ πρυτάνεις ποιεῖν ἐκκλησίαν, ἐπιγράψαντας νομοθέτας, τὸν δ' ἐπιστάτην τῶν προέδρων διαχειροτονίαν διδόναι τῷ Δήμῳ, καὶ τοὺς μὲν ἀναιρεῖν τῶν νόμων, τοὺς δὲ καταλείπειν, ὅπως ἂν εἷς ᾖ νόμος, καὶ μὴ πλείους, περὶ ἑκάστης πράξεως. In postremis obscurius est, ἐπιγράψαντας νομοθέτας, seu quod Markl. malit, τοὺς νομοθέτας. Nullo sensu Wolfius vertit, *inscriptis legumlatoribus*; nec melius ceteri, quos vidi. Attendere debuerant ad id, quod eodem loco apud Æschinem sequitur de Prytanibus, ἀποδιδόναι νόμους τοῖς νομοθέταις. Nempe utrobique νομοθέται sunt *judices* illi a Populo constituti, non *rogatores legum*: ἐπιγράφειν vero, ut ἀποδιδόναι, est *attribuere, designare, constituere*, quod Populi fuit proprie, non Prytanum. Sed his, tanquam ecclesiam

ausim. Contra quum reputo mecum, apud Æschinem non minus agi de annua emendatione legum, priscis legibus constituta, nihilque ab illo dici, quod cum loco Demosthenis pugnet, quumque istis legum fragmentis vix omnis ratio negotii plane descripta videri queat, pronior sum in eam partem, ut Æschinem, quamvis breviorem, tum de eadem re vel ejus rei præparatione loqui, tum adeo nonnihil novi ab eo nobis afferri arbitrer.

Ad Leptineam redeamus. In paucis, quas hic Orator dixit, caussis noti hodie sunt eventus judiciorum : id quod sæpe ingratum legenti accidere debet. Nec de hac Oratione quidquam esset nobis compertum, nisi testimonium Dionis Chrysostomi exstaret.[a] Atque id testimonium aperte prodit, (talia enim Sophistæ non mentiuntur :) vicisse Demosthenem caussam suam, sublatamque esse legem Leptinis.

Jam quod unum reliquum est, nos in Orationis hujus inscriptione secuti sumus morem vulgatorum librorum, qui summo consensu hanc tenent, ὁ πρὸς Λεπτίνην λόγος. Nec sane eum morem novum esse, præter alios[b] monstrat anonymus Argumenti Græci scriptor, admonens, quid intersit inter κατὰ Λεπτίνου et πρὸς Λεπτίνην. Scilicet prius quasi domicilium habet in accusatione, posterius tantum *præsentem in judicio* signat, non *reum factum*.[c] Sed antiquior ætas Græcorum frequentius ita citare solet : περὶ τῶν ἀτελειῶν, περὶ τῆς ἀτελείας, rarius etiam ὑπὲρ τῶν ἀτελειῶν. Docent hæc plures loci, quos alibi adscripsimus. Omnes auctores, a quibus hæc Oratio laudetur, huc constipare, obscuram et inutilem diligentiam puto.

habentibus, id commode tribui potuit. Sæpe hæc me torserunt. Alii ignorantiam suam silentio tegunt.

[a] Verba Dionis, etiam a Tayloro adhibita, sunt in Rhodiaca, Or. XXXI. T. I. p. 635. ed. Reisk. Λεπτίνης τις εἰσήνεγκε νόμον, ὡς χρῆν τὰς ἀτελείας ἀφελέσθαι τοὺς ἔχοντας παρὰ τοῦ Δήμου, δίχα τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, καὶ μηκέτι τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι διδόναι μηδενὶ τὴν δωρεὰν ταύτην. Τί οὖν; ἔσθ' ὅπως παρεδέξαντο τὸν νόμον; Οὐμενοῦν· ἀλλ' ἑάλω γραφῆς. In ultimis his inepte Reiskius, injecto vocabulo, legendum censet, ἑάλω παρανόμων γραφῆς. Ratio patet ex superioribus.

[b] Ut Philostrat. de Vit. Soph. II. p. 601. unde sua repetiit Eudocia Ion. p. 57. Adde Theonem Progymn. p. 9. et 16. Tiberium Rhet. p. 168. et 176. Apsin. in Aldi Rhet. p. 695. 697. et alios. Ipse Cicero quodammodo huc trahi potest Orat. c. 31. Contra ultimæ ætatis auctor, Thomas Magister v. παρανόμων, Demosthenem laudat ἐν τῷ περὶ ἀτελείας. At verba, quæ apponit, non leguntur ibi, sed in Orat. de Cor. §. λέ. in fin.

[c] De hoc usu particulæ πρὸς conf. Mureti V. L. VII. 9. et Tayl. ad Demosth. adv. Eubulid. in proleg. Ad plures Orationes ea observatio pertinet. Latine in his omnibus πρὸς vertendum, *adversus*, non *in*, quod est κατά.

I. TAYLORI
PRÆFATIO
AD
ORATIONEM
DEMOSTHENIS
ADVERSUS LEPTINEM.

Usitatior multo apud Antiquos erat Inscriptio, περὶ ἀτελείας, sive potius περὶ ἀτελειῶν, *De Immunitatibus*, quo nomine laudarunt Plutarchus, in vita Demosthenis, Dionysius Halic. in Epistola ad Ammæum pag. 121. init. Edit. Sylburg. [p. cccxxxvi. vol. I. §. δ'.] atque iterum, de admiranda vi dicendi in Demosth. pag. 171. fin. Athenæus l. 4. p. 166. Edit. 1612. Priscian. l. 18. Hermogenes sæpiuscule, Photius in Myriobibl. Codd. CCLXV. et in Lexico inedito, v. Θέσθαι, et Λυσίμαχος, in qua voce apud Suidam pro ἀτελειῶν perperam legitur ἀδελφῶν : quali mendo etiam laborat Harpocrat. in Δεκατευτάς. Oratio est χαριέστατος ἁπάντων καὶ γραφικώτατος, ut scribit Dionysius loco citato. Egregiam in ea subtilitatem admiratus est Cicero Orat. ad Brutum III. Cujus denique exordium non illaudatum præteriit summus ille Criticus, Dionysius Longinus, teste Photio in Myriobibl. loco supra a me laudato. Idem Photius ibidem traditum esse ait, Demosthenem eam conscripsisse annos natum XXIV. Φασὶ δὲ, τὸν Δημοσθένην τέσσαρα καὶ εἴκοσι γεγονότα ἔτη τὸν περὶ τῶν ἀτελειῶν, ἤτοι τὸν πρὸς Λεπτίνην, φιλοπονήσασθαι λόγον. οὗ τὸ προοίμιον Λογγῖνος ὁ Κριτικὸς ἀγωνιστικὸν νομίζει. Contra, Prætore Athenis Callistrato habitam esse contendit Dionys. Halicarn. qui erat Olymp. CVI. annus secundus, atque adeo Demosthenis nati XXVII. Habebatur certe vix ante istam ætatem, quam assignavit Photius, aut citra istam, quam Dionysius. Nam Olymp. CV. 3. secundum Diodorum Siculum Philippus Macedoniæ Rex Pydnam et Potidæam cepit, CVI. 3. autem obiit Leuco, Rex Bospori. Constat autem ex §§. θ'. ιδ'. et ιε'. hujus orationis, tum, quum habita esset, captas esse Pydnam et Potidæam, Leuconem autem adhuc fuisse superstitem. Porro exeunte oratione memorantur Dionis res feliciter gestæ contra Dionysium Tyrannum, agitatæ illæ quidem circa Olymp. CVI. mediam, ita ut non dubitem pronunciare, Halicarnassensem ipsissimam ætatem teti-

gisse. Nemini, credo, suboluit, hanc Orationem mancam et imperfectam ad nos descendisse. Quod tamen necesse est ita se habere, si bona fide nobiscum egerit Syrianus ad Hermogenem pag. 28. Καὶ πάλιν, Λεπτίνην μεμφόμενος, ὡς ἀφελόμενον τὰς δωρεὰς τῶν εὐεργετῶν, εἶπεν· Ὅτι οἱ ἀλλαχοῦ πολῖται (lege αἱ πολιτεῖαι) καὶ μείζους παρέχουσι τῆς εὐτελείας (lege ἀτελείας) δωρεὰς, καὶ τοὺς εὐεργέτας τῶν ἰδιωτῶν δεσπότας καθιστᾶσιν. Qui, tametsi verba *diserta* Auctoris videatur citare, *alludit* solummodo ad ea, quæ dicuntur §. ϛʹ. init. et §. κβʹ. a med. Porro de hac Causa, atque de exitu, quem habuit, nonnulla conservavit Dio Chrysostomus in Orat. Rhodiaca, pag. 350. Edit. Morel. 1604. a me adducenda. Παρὰ τοίνυν τοῖς Ἀθηναίοις κατὰ Φίλιππον, μάλιστα δ', ὅτε τῆς ἡγεμονίας παρακεχωρήκασι, τῆς δ' ἐλευθερίας μόνης λοιπὸν ἀντείχοντο, Λεπτίνης τις εἰσήνεγκε νόμον, ὡς χρῆν τὰς ἀτελείας ἀφελέσθαι τοὺς ἔχοντας παρὰ τοῦ δήμου, δίχα τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, καὶ μηκέτι τολοιπὸν ἐξεῖναι διδόναι μηδενὶ τὴν δωρεὰν ταύτην. τί οὖν; ἔσθ' ὅπως παρεδέξαντο τὸν νόμον; (Ita locum lego. In editis male repræsentatur.) οὐμενοῦν. ἀλλ' ἑάλω γραφῆς. Huic Historiæ Orationis Leptineæ liceat subjungere lepidam narratiunculam ex Violeto Eudociæ MS. pag. 78. Περὶ Ἀπολλωνίου τοῦ Ἀθηναίου ῥήτορος. — Πρεσβεύων δὲ παρὰ Σέβηρον ἐν Ῥώμῃ τὸν αὐτοκράτορα, ἀπεδύσατο πρὸς Ἡρακλείδην τὸν σοφιστὴν τὸν ὑπὲρ μελέτης ἀγῶνα· καὶ ἀπῆλθεν, ὁ μὲν τὴν ἀτέλειαν ἀφαιρεθεὶς, ὁ δὲ Ἀπολλώνιος δῶρα ἔχων. διαδιδόντος δὲ τοῦ Ἡρακλείδου λόγον οὐκ ἀληθῆ ὑπὲρ τοῦ Ἀπολλωνίου, ὡς αὐτίκα δὴ βαδιουμένου εἰς Λιβύην, ἡνίκα Λεπτίνης ἦν αὐτοκράτωρ ἐκεῖ, καὶ τὰς ἐξ ἁπάσης γῆς ἀρετὰς συνῆγε, καὶ πρὸς αὐτὸν εἰπόντος· Ὥρα σοι ἀναγινώσκειν τὸν πρὸς Λεπτίνην· Σοὶ μὲν οὖν, ἦ δ' ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ γὰρ δὴ καὶ ὑπὲρ τῆς ἀτελείας γέγραπται. TAYLOR. Petit. pag. 178. Priscian. col. 1169. 1171. 1182. v. Ind. Valckenaer. ad Ammon. pag. 8. 185. Casaubon. ad Theophr. Character. pag. 147. 163. Etymol. M. 448. 18. Meurs. Pisistr. c. 14. Att. Lect. 3. 2. A. A. 1. 3. Fabr. B. G. T. 4. pag. 16. et eodem tomo de Aristide. Vales. ad Harpocr. pag. 21. 39. 90. bis. 105. 107. Maussac. p. 249. Petit. Ed. Wessel. pag. 103. 185. 372. H. Steph. Th. L. G. T. III. col. 691. Judicium de eadem causa bis adipiscier non licet. Lindenbr. ad Terent. Phorm. II. 3. TAYLOR. in schedis.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΑΤΕΛΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΛΕΠΤΙΝΗΝ ΛΟΓΟΥ.

Pag. ed. Reisk.

451 Ἡ ΤΩΝ Ἀθηναίων πόλις ἄλλοις τε ἐτίμα τοὺς εὐεργέτας καὶ ἀτελείᾳ λειτουργιῶν. πολλῶν οὖν λαμβανόντων αὐτὴν, σπάνις ἐδόκει τῶν λειτουργησόντων εἶναι. διὰ τοῦτο Λεπτίνης νόμον εἰσήνεγκεν, εἶναι μηδένα ἀτελῆ μήτε [1]τολοιπὸν ἐξὸν εἶναι τῷ δήμῳ δοῦναι, τὸν δὲ ἀτέλειαν αἰτήσαντα πάσχειν τὰ ἔσχατα. τοῦτον ἐγράψαντο τὸν νόμον, πρότερον μὲν ἄλλοι· μεθ' ὧν καὶ Βάθιππος, καὶ οὐκ ἐπεξῆλθεν, ἢ χρήματα λαβὼν, ἢ νόσῳ περιπεσών· νῦν δὲ Φορμίων καὶ Κτήσιππος ὁ Χαβρίου παῖς, καί τινες μετ' αὐτῶν, οἷς συνήγορος Δημοσθένης γίνεται. ὁ μὲν οὖν Λεπτίνης πλέον ἰσχύει τῷ συμφέροντι·
452 τὴν γὰρ χρείαν προίσχεται· ὁ δὲ Δημοσθένης τῷ τε ἐνδόξῳ καὶ τῷ δικαίῳ. καὶ τῷ δικαίῳ μὲν, ὅτι δίκαιόν ἐστι τοὺς εὖ ποιήσαντας ἀντευπεπονθέναι, καὶ τοὺς ὀρθῶς ἄν τι λαβόντας τῶν δοθέντων μὴ ἀφαιρεῖσθαι· τῷ δὲ ἐνδόξῳ, διότι τάχα μὲν [2]ἄλλοις αἴσχιον ἃ δεδώκασιν ἀφαιρεῖσθαι· Ἀθηναίοις δὲ οὐχ ἥκιστα, οἷς ἀντ' ἄλλου γνωρίσματος, τὸ μεγαλόψυχον προσεῖναι δοκεῖ. ἐπιδεικνύει δὲ, ὅτι καὶ παρανόμως εἰσήνεγκε τὸν νόμον. [3]λέγει γὰρ νόμον, τὸν κελεύοντα ἀναιρεῖν πρῶτον τὸν ἐναντίον νόμον, καὶ τότε αὐτὸν [4]ἄλλον τιθέναι νόμον, ἵνα μὴ ἀλλήλοις ἐναντίοι νόμοι εὑρίσκωνται.

ΑΛΛΩΣ.

Ὁ ΠΡΟΣ Λεπτίνην λόγος ἐπιγραφὴν ἔχει τοιαύτην· ἐπειδήπερ παρελθόντος τοῦ χρόνου, ἐν ᾧ ὑπεύθυνος ἦν κρίσει καὶ τιμωρίᾳ [5]γράψας τις νόμον, ἐφαίνετο Λεπτίνης [6]ἀκίνδυνος· ὅθεν

[1] τὸ λοιπὸν [2] καὶ ἄ. αἰσχρὸν [3] λέγειν γὰρ ἐχρῆν νόμον [4] Deest ἄλλον. [5] γράψαι τὸν ν. T. γράφειν τις ν. R. [6] ἀκινδύνους T.

Ἡ τῶν Ἀθηναίων] Hoc Libanii argumentum, quod ex Taylori editione excerpere libuit, Frid. Aug. Wolfius omnino omittit.

Ἐξὸν εἶναι] Forte, ut olim divinabam, ἐξεῖναι. Atque ita Bodl. Accedit, quod mecum scripsit Auctor argumenti alterius, atque adeo Demosthenes ipse. Vide §. ά. *ante med.* TAYLOR.

Ἐγράψαντο] Pro ἐγράψαντο lectio Editionis Aldinæ, Codd. item Regg. quibus usus est Morelius in Editione sua adornanda, præter α. η. omnium, est ἀντεγράψαντο. Incommode, si me audias. Nam qui Legem aut Constitutionem improbat, γράφεσθαι νόμον aut ψήφισμα dicitur. Et est verbum quasi legitimum. Ita in argumento sequente, τὸν γράψαντα νόμον, ἢ ψήφισμα, et in lege a Demosthene adducta, γράφεσθαι μὲν ἄν τις τινὰ τῶν ὑπαρχόντων νόμων μὴ καλῶς ἔχειν ἡγῆται. §. κʹ. τοῦτον δ' ἐγράψαντο τὸν νόμον Felician. et Manut. κατὰ τοῦτον ἐγράψαντο τοῦτον τὸν νόμον MSS. Ven. et Vind. IDEM.

Ἄν τι λαβόντας] Absurde editiones pleræque ante Wolfium ἀντιλαβόντας una voce, quod mendum etiam sustulit Bodl. IDEM.

Αἴσχιον] Αἰσχρὸν reponit Wolf. Ita Bodl. quoque. IDEM.

Λέγειν γὰρ ἐχρῆν] F. λέγει γὰρ νόμον τὸν κελεύοντα. et, καὶ τοτε ἄλλον τιθεναι νόμον: vel quod malim: καὶ τότε αὐτὸν ἄλλον τιθέναι νόμον, ἵνα. WOLF.

Λέγει etc.] Mira est in hoc loco Codd. inconstantia. Simplicissimam medelam exhibet Bodl. λέγει γὰρ εἶναι νόμον τὸν κελεύοντα κ. τ. λ. Expressiorem tamen et disertiorem judico eam, quam ex Codd. Regiis, ut autumo, produxit lectionem Morelius: ἐχρῆν γὰρ ἀναιρεῖν πρῶτον τὸν ἐναντίον νόμον τὸν κελεύοντα τὰς τοῦ δήμου δωρεὰς εἶναι βεβαίας, καὶ τότε αὐτὸν ἄλλον τιθέναι. Quam in vertendo secutus aliquatenus videtur Petrus Nannius Alcmarianus. *Oportuisse enim prius contrariam legem abrogare, deinde suam proponere* etc. Tu autem præterea dele νόμον post τιθέναι. Quis enim non fastidiret vocem istam usque ad nauseam hic repetitam? εἰσήνεγκε τὸν νόμον· λέγει γὰρ νόμον — τὸν ἐναντίον νόμον — ἄλλον τιθέναι νόμον — ἐναντίοι νόμοι εὑρίσκωνται. Notabile est tamen, quod in hac Codd. dissonantia (ubi lectionum quidem diversitatem sentis, eundem vero omnino sensum retineri) Editiones vetustæ ex utraque lectione videantur conflari, λέγειν γὰρ ἐχρῆν νόμον τὸν κελεύοντα ἀναιρεῖν πρῶτον τὸν ἐναντίον νόμον, ut Ald. Manut. Morel. TAYLOR.

Αὐτὸν ἄλλον τιθέναι] Medium voc. abest a Vindob. IDEM.

Γράφειν τις] F. γράφειν τὸν νόμον — ἀκινδύνως. WOLF. Γραφειν τις νόμον, et

πρὸς αὐτὸν, ἀλλ' οὐ κατ' αὐτοῦ ὁ λόγος. Ἡ δὲ ὑπόθεσις οὕτως ἔχει. Σύνηθες ἦν τῇ πόλει τῶν Ἀθηναίων, τιμᾷν τοὺς εὐεργέτας μάλιστα [1] πόλεως καὶ διαφόροις τιμαῖς, καὶ δὴ καὶ ἀτελείᾳ. Πολλῶν δὲ εἰληφότων, καὶ ἀστῶν καὶ ξένων, ἐπέλειψαν οἱ [2] λειτουργήσαντες. Καὶ διὰ τοῦτο σχεδὸν τῶν [3] λειτουργιῶν περιϊσταμένων εἰς τοὺς ἀπόρους, Λεπτίνης, τῶν πολιτευομένων ἀνὴρ οὐκ ἀδόκιμος, ἔγραψε νόμον αὐτοῖς ῥήμασιν οὕτως ἔχοντα·

Ὅπως ἂν οἱ πλουσιώτατοι λειτουργῶσι, μηδένα ἀτελῆ εἶναι, πλὴν
τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, καὶ τῶν ἐννέα ἀρχόντων· μηδὲ
[4] τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι τῷ Δήμῳ αἰτηθέντι διδόναι· εἰ δέ τις ἀλῷ αἰτῶν, 453
ἄτιμον αὐτὸν εἶναι, καὶ γένος καὶ οἰκίαν, καὶ ὑποκεῖσθαι γραφαῖς
καὶ ἐνδείξεσιν· εἰ δὲ καὶ ἐν τούτοις ἀλῷ, ἔνοχον εἶναι τοῖς αὐτοῖς,
οἵσπερ οἱ δικάζοντες, ὅταν ὀφείλοντες τῷ δημοσίῳ δικάζωσι.

Τοῦ νόμου οὖν οὕτως ἔχοντος, ἐγράψατο μὲν τὸ πρότερον Βάθιππος [5] Λεπτίνην· ὃς ἀπέθανε, πρὶν εἰσελθεῖν τὴν γραφήν. Κᾆτα διετρίβη χρόνος, καὶ γέγονε Λεπτίνης ἀνεύθυνος. Νόμος γὰρ ἦν, τὸν γράψαντα νόμον ἢ ψήφισμα μετὰ ἐνιαυτὸν μὴ εἶναι ὑπεύθυνον. Ὅμως ἐπειδὴ

[1] πολλαῖς T. R. [2] λειτουργήσοντες T. [3] λειτουργειῶν παρισταμένων R. [4] τολοιπὸν T. [5] Λεπτίνῃ R.

mox ἀκίνδυνος Editi. γράφει τις νόμος Vindob. idem dat ἀκίνδυνος. Ut mirum non sit, si olim legebatur, quo pacto etiam legi debere judico, ἐπειδήπερ παρελθόντος τοῦ χρόνου, ἐν ᾧ ὑπεύθυνος ἦν κρίσει καὶ τιμωρίᾳ ὁ γράφων τὸν νόμον, ἐφαίνετο Λεπτίνης ἀκίνδυνος. Observabis, Wolfium ita hunc locum convertisse. Nam cum versionem adornavit ex superioribus Editionibus, eam neglexit ad Editionem suam, si qua incidisset varietas, recudere. Confer hunc locum cum §. λά. Taylor. Hinc feci γράψας τις νόμον, veram haud dubie scripturam. Taylorus correxit ὁ γράφων τὸν νόμον. Sed locus, quem verba tenent, ea vix sinit ad Leptinem trahi. Universe contra si acceperis, nullus in posteriore voce articulo locus est. Etiam posthac in hoc Argumento legimus: νόμος ἦν, τὸν γράψαντα νόμον ἢ ψήφισμα μετὰ ἐνιαυτὸν μὴ εἶναι ὑπεύθυνον. F. A. Wolf.

Πρὸς αὐτὸν] Robortell. Emend. c. 37. pag. 63. V. præfationem nostram ad orat. in Eubulidem. Taylor.

Πολλαῖς καὶ διαφόροις] Lege ἄλλαις τε καὶ διαφόροις τιμαῖς, καὶ δὴ καὶ ἀτελείᾳ, ex Cod. Ital. Ita scripsit Libanius in argumento superiore. Notissima est figura; *hyperbaton* vocant Rhetorum filii. (vide nos in Ind. Attic. ad Lysiam in ista voce.) πολλαῖς hic et διαφόροις idem sonant. Idem. Quæ [lectio], etsi melior tamen et ipsa videtur esse a correctore. Vocabuli ejus, in quo vitium patet inesse, emendationem meam firmat Demosth. in Orat. §. ιϛ'. aliisque locis. Erroris caussam habeo καὶ, quod sequitur, minus a scribis intellectum, cui respondent καὶ δὴ καί. Sic enim καὶ, vel τὲ, ponunt in uno membro, in altero ad vim augendam vel καὶ δὴ, vel καὶ δὴ καὶ, ubi Latini dicunt *quum*, et mox *tum etiam, tum maxime*. F. A. Wolf.

Λειτουργήσαντες] Optime Wolfius lectionem MStorum prætulit λειτουργήσοντες, et mox περιϊσταμένων, pro quibus Editi habebant λειτουργήσαντες et παρισταμένων. Taylor. Λειτουργήσαντες tenui cum Reiskio, qui tamen hic auctoritatem habet nullam, quod criticum in hoc Argumento agere noluit. Wolf. et Tayl. malebant λειτουργήσοντες. Hos v. seq. secutus pro παρισταμένων, quod nihili est, dedi περιϊσταμένων, verbum huic rei proprium, ut περιήκουσι in Schol. ad §. δ'. F. A. Wolf.

Γραφαῖς κ. τ. λ.] Nannius: *adversus eundem competant et* publica judicia *et actio famosa*. Et deinde: *eadem luito, quæ illi, qui, cum* Reip. obærati essent, *judicia exercuere*. Taylor.

Οἵσπερ οἱ δικάζοντες] Ex Oratore §. λγ'. ad fin. scribi hoc loco debebat οἱ ἄρχοντες, ὅταν ὀφείλοντες τῷ δημοσίῳ ἄρχωσι. Ad rem tamen minimum interest quum τοὺς ἐγγεγραμμένους ἐν ἀκροπόλει Athenis eadem lex a magistratu et a judiciis excluserit. F. A. Wolf.

Βάθιπ. Λεπτίνῃ] M. Λεπτίνην. et [v. ult.] ἐπειδὴ δὲ καὶ οὕτω. Wolf.

Ὅμως ἐπειδὴ etc.] *Tamen, quoniam et sic ex lege licebat accusare*. Wolf. Non miraberis, versionem Interpretis parum textui respondere, si memineris, quod superius monui, Wolfium Editiones priores, non suam, transtulisse, in quibus sic legebatur: ὅμως ἐπειδὴ καὶ οὕτω κατὰ τὸν νόμον ἐξῆν ποιεῖσθαι τὰς κατηγορίας. Sic etiam est in Vindob. Sed præstantior multo est lectio, quam in textum admisit, non tamen interpretatus est. Vox enim οὕτω exprimit, quod isti Codd. volunt per κατὰ τὸν νόμον, ut postulat locus omnino κατὰ τοῦ νόμου (vel, ut Bodl. legit, et alii legere perhibentur, κατὰ τῶν νόμων) ἐξῆν ποιεῖσθαι τὰς κατηγορίας, κἂν οἱ γράψαντες ἔξω κινδύνων ὦσι. Leges *licebat accusare, tametsi* earum auctores *indemnes essent*. Quo pacto fere et legisse videtur, interpretatur certe, Pet. Nannius. Taylor.

καὶ οὕτω κατὰ [1] τῶν νόμων ἐξῆν ποιεῖσθαι τὰς κατηγορίας, κἂν οἱ γράψαντες ἔξω κινδύνων ὦσι, μετὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἐπέστη κατήγορος Ἀφεψίων, υἱὸς Βαθίππου, ᾧ συνηγόρει Φορμίων ὁ ῥήτωρ, καὶ Κτήσιππος, ὁ υἱὸς Χαβρίου, ᾧ συνηγόρει Δημοσθένης. Τούτων οὖν κατηγόρων ἐπιστάντων, κατὰ τοῦ νόμου πεποίηνται τὴν γραφήν. Ἡ δὲ στάσις, πραγματικὴ ἔγγραφος· κεφάλαια δὲ τοῦ λόγου, τὸ νόμιμον, τὸ συμφέρον, τὸ δίκαιον.

Ἀναγκαῖον δὲ εἰπεῖν τὰς δικαιολογίας ἑκατέρων. Καὶ ὁ μὲν Λεπτίνης ἰσχυρίζεται τῷ συμ-
φέροντι, διὰ τὸ περιποιεῖν [2] λειτουργοὺς, [3] ὅτι ἀσύμφερον ὑμῖν γίνεται, ἐὰν οἱ πένητες μόνοι
λειτουργῶσιν· ἀπορήσουσι γὰρ τῷ χρόνῳ, καὶ οὐχ ἕξετε τοὺς λειτουργοῦντας· ἀλλὰ καὶ τῷ δι-
καίῳ, [4] ὅτι δεινόν ἐστι τοὺς μὲν ἀδεῶς πλουτεῖν, τοὺς δὲ, λειτουργοῦντας ἀεὶ, πένεσθαι. Ὁ
454 δὲ κατήγορος ἰσχυρίζεται τῷ νομίμῳ, [5] τῷ δικαίῳ καὶ τῷ συμφέροντι. Καὶ ἔστι τὸ νόμιμον
διπλοῦν, περί τε τὸ πρόσωπον καὶ τὸ πρᾶγμα. Καὶ περὶ μὲν τὸ πρόσωπον, ἀφ' ὧν αὐτὸν ἐχρῆν
ποιῆσαι, οὐκ ἐποίησε· παρέβη γὰρ τὸν θεσμόν. Θεσμὸς δέ ἐστι νόμος, παρακελευόμενος πῶς
δεῖ νομοθετεῖν. Ἔδει γὰρ αὐτὸν γράψαντα τιθέναι ἔμπροσθεν τῶν Ἐπωνύμων, καὶ ἐν νομο-
θέταις κυρῶσαι· τοῦτο [6] δ' οὐκ ἐποίησε. Περὶ δὲ τὸ πρᾶγμα, ὅτι παρέβη ὁ νόμος οὗτος πα-
λαιὸν νόμον, τὸν λέγοντα, τὰς τοῦ Δήμου δωρεὰς εἶναι βεβαίας. Ὑπεναντίος οὖν τῶν νόμων
οὗτός ἐστιν, ὅτι κελευόντων ἐκείνων, ὅσας ὁ Δῆμος δέδωκε δωρεὰς, κυρίας εἶναι, οὗτος ἀφαιρεῖ-
σθαι τὰς δεδομένας βιάζεται. Τῷ δὲ δικαίῳ ἰσχυρίζεται, ὅτι οὐ δεῖ τοὺς εὐεργέτας ἀποστε-
ρεῖν δωρεῶν. Τῷ δὲ συμφέροντι τριχῶς ἰσχυρίζεται· πρῶτον μὲν, ὅτι ἀσύμφορον ὑμῖν γενή-
σεται, [7] ἐὰν τοὺς εὐεργέτας [8] ἀφαιρῆσθε τὴν δωρεάν· οὐκ ἔτι γὰρ ὁ Λεύκων πέμψει τὸν σῖτον

[1] τοῦ νόμου T. τὸν νόμον R. [2] λειτ., καὶ ὅτι ἀσύμφορον ἡμῖν γίν. R. [3] Desunt ὅτι - - - - λειτουργοῦντας. T. [4] ὅτι οὐκ ἔστι δίκαιον T. [5] καὶ τῷ R. [6] Deest δ'. R. [7] ἐὰν τοὺς] ἐᾶν τοὺς T. ἑαυτοὺς R. [8] ἀφαιρεῖσθαι T. R.

Κατὰ τῶν νόμων] Ferant fortasse multi, quod olim constanter legebatur, κατὰ τὸν νόμον. At potior Bodl. lectio, nunc restituta, vel ei similis altera, κατὰ τοῦ νόμου. Sensus est: *Quandoquidem sic quoque leges ipsas licebat accusare, tametsi latores non amplius obnoxii essent.* Ἐξῆν μετὰ ἐνιαυτὸν ποιεῖσθαι τὰς κατηγορίας κατὰ τῶν νόμων, οὐ κατὰ τῶν γραψάντων. Usus particulæ ne quem offendat in formula, ποιεῖσθαι κατηγορίαν κατά τινος, occurrit statim hic ποιεῖσθαι τὴν γραφὴν κατὰ τοῦ νόμου, illaque ipsa formula in Lysiæ Or. XXXI. princ. Conf. Xenoph. Hellen. 1. 7. 6., ubi quod scriptum est, scribi etiam debuit ambigui vitandi caussa. Omnino id sæpius fit, ut præpositiones nominibus, ad quæ alias subaudiri solent, apponantur. F. A. Wolf.

Δικαιολογίας] *Allegationes.* ἰσχυρίζεται τῷ συμφέροντι, *fiduciam habet in utilitate.* τοὺς δὲ λειτουργοῦντας ἀεὶ πένεσθαι, *hos vero, qui pauperes perpetuo sunt, oneribus liturgiæ pessundari.* παρέβη γὰρ τὸν θεσμὸν, *quandoquidem sanctiones juris transgressus est.* πῶς δεῖ νομοθετεῖν, *quo modo jura nova condenda sint.* Nannius. Wolf.

Λειτουργοὺς] Morelius primus hunc locum ex Codd. Regiis plenius expressit: τῷ συμφέροντι, διὰ τὸ περιποιεῖν λειτουργοὺς, καὶ ὅτι ἀσύμφορον ἡμῖν γίνεται, ἐὰν οἱ πένητες μόνοι λειτουργῶσιν· ἀπορήσουσι γὰρ τῷ χρόνῳ, καὶ οὐχ ἕξετε τοὺς λειτουργοῦντας· ἀλλὰ καὶ τῷ δικαίῳ κ. τ. λ. In Vindob. sic est: καὶ τῷ μὲν συμφέροντι, ὅτι ἀσύμφορον ὑμῖν γίνεται, ἐὰν οἱ πένητες μόνοι λειτουργῶσι. ἀπορήσουσι γὰρ τῷ χρόνῳ, καὶ οὐχ ἕξετε τοὺς λειτουργοῦντας. τῷ δὲ δικαίῳ, ὅτι οὐκ ἐστὶ τοὺς μὲν etc. *Leptines igitur utili nititur, quod eos, qui munera obeant, reip. comparet*, et quod incommodum erit civitati, si pauperes solummodo ea sint obituri: post aliquantum enim temporis deficient, et tum, qui munera obeant, non estis habituri: *atque etiam justo* etc. Taylor.

Ὅτι δεινὸν] M. ὅτι οὐκ ἔστι δίκαιον. Wolf.

Ἐν νομοθέταις κυρῶσαι] Addit Nannius: et in ærarium, cum receptæ fuissent, recondere. Taylor.

Ὑπεναντίος] *Habet igitur hæc lex controversiam* cum reliquis legibus, *quæ populi munerationes firmas volunt, cum ista eas rescissas cupiat.* Nannius. Idem.

Ἀποστερεῖν δωρεῶν] M. τῶν δωρεῶν. Notatum est pro δωρεῶν legi ἀμοιβῶν. Wolf.

Ἀσύμφορον] Wolfius *inutile*. Nannius autem, *commodi nihil allaturum*. Novi *illaudatum Busiridem*, ut Virgilius, et *Pythagoram non sordidum Auctorem*, ut Horatius, et *Polybium non contemnendum*, ut Livius loquitur, cæteraque id genus Orationis ornamenta. Sed non est Interpretis ἀνθολογεῖν. Verte simpliciter: *Vobis incommodum erit*. Taylor.

Ἐᾶν etc.] F. ἐὰν τοὺς εὐεργέτας ἀφαιρῆσθε, vel, ἐᾶν τοὺς εὐεργέτας ἀφαιρεῖσθαι. Wolf. Editi enim ἑαυτοὺς εὐεργέτας ἀφαιρεῖσθαι. Taylor. ἐὰν τοὺς κ. τ. λ. de

ὑμῖν ἐκ τοῦ Βοσπόρου· δεύτερον δὲ, ὅτι ἀσύμφορον ὑμῖν ἔσται· οὐκ ἔτι γὰρ εὐεργετήσει τις τὴν πόλιν, στερουμένους τῆς δωρεᾶς ὁρῶν τοὺς ἄλλους· τρίτον δὲ, ὅτι ἀδοξήσετε· δόξετε γὰρ ἀγνώμονες εἶναι. Ἔστι δὲ ὁ λόγος οὗτος δευτερολογία· ὁ Ἀφεψίων γὰρ, ὡς πρεσβύτερος, ἔλαβε τὴν πρωτολογίαν. Οὐκοῦν ὁ Λεπτίνης προηγουμένως τῷ συμφέροντι χρῆται, φάσκων ἐν σπάνει καθεστάναι τὴν πόλιν τῶν λειτουργούντων· δευτέρῳ δὲ τῷ δικαίῳ, ὅπερ ἀπὸ τῆς ἰσότητος θεωρεῖται. Πάνυ γὰρ, φησὶ, δεινόν ἐστι, τινὰς μὲν πλουτεῖν, ἀτελείας ἐπειλημμένους, τὴν πόλιν 455
δὲ μηδὲ τῶν λειτουργούντων εὐπορεῖν. Προβάλλεται δὲ ὁ ῥήτωρ, τῷ μὲν δοκεῖν, τὴν κατηγορίαν τοῦ νόμου· [1] συνυποδύεται δὲ καὶ κατασκευάζει καὶ τὴν σύστασιν τοῦ οἰκείου νόμου. Ἐν γὰρ τῷ νομίμῳ κεφαλαίῳ καθίστησιν [2] αὐτὸν, ἀνταναγινώσκων καὶ ἀντιτιθεὶς καὶ ἀντεξετάζων ἀμφοτέρους τοὺς νόμους, καὶ τὸ διάφορον ὅσον δεικνύς. Ἵνα δὲ μὴ ἐξαίφνης μηδὲ ἀναρμόστως παρέχηται τῶν νόμων τὴν σύστασιν, ἐκ πολλοῦ παρεσκεύασε. Καὶ ἡ πρώτη γε ἀντίθεσις τοῦ λόγου, τῷ μὲν δοκεῖν, ἔστι παρὰ Λεπτίνου· τῇ δ' ἀληθείᾳ, πρὸς σύστασιν τοῦ οἰκείου συμφέροντος ἐξεύρηται, ἵνα φαίνηται ὁ ἀντίδικος τὸν Δημοσθένους εἰσάγων νόμον. Τί γὰρ ὁ Δημοσθένους βούλεται νόμος; Τὰς δωρεὰς, ὅσας ὁ Δῆμος ἔδωκε, κυρίας εἶναι· τοὺς δὲ ἔχοντας κρίνεσθαι, ἵν', εἰ μὲν ἄξιοι, ἔχωσιν, εἰ δὲ ἀναξίως ἔχειν δοκοῖεν, ἐλεγχθέντες ἀφαιρεθῶσιν. Οὐκοῦν αὐτὸς ὁ Λεπτίνης τὸν Δημοσθένους νόμον [3] κεκύρωκε. Τί γάρ; αἰτιᾶται κατ' ἀρχὰς εὐθὺς, ὅτι πολλοὶ τῶν εἰληφότων εἰσὶν ἀνάξιοι. Οὐκοῦν ἔχει τὸν Δημοσθένους νόμον, τοὺς ἀναξίους ἐκκρίνοντα· καὶ τοῦτο [4] διὰ πάντων κατεσπάρται. Ὁ γὰρ πολὺς περὶ αὐτοῦ λόγος ἐθίζει τοὺς δικαστὰς πρὸς τὴν τοῦ νόμου μετὰ μικρὸν ἀνάγνωσιν. Ἰδὼν δὲ, ὅτι Λεπτίνης ἐκεῖνον ἔχει τὸν ἰσχυρότατον λόγον, ὡς, ἂν οἱ πλουσιώτατοι λειτουργῶσι, μηδένα ἀτελῆ εἶναι, οὐ ταύτην ἔθηκε προηγουμένην ἀντίθεσιν, ἀλλὰ τὴν λυσιτελοῦσαν [5] αὐτῷ, καὶ τὴν μέλλουσαν εἰσ- 456
φέρειν τὸν παρ' [6] αὐτοῦ νόμον. Ὅταν γὰρ λέγῃ, καὶ τούτῳ πλείστῳ χρήσεται τῷ λόγῳ, σοφίζεται τοὺς ἀκούοντας. Οὐ γὰρ τῷ περὶ τῶν ἀναξίων πολλῷ χρήσεται τῷ λόγῳ, ἀλλὰ τῷ δηλονότι σπανίζειν τὴν πόλιν τῶν λειτουργούντων, καὶ τῷ συμφέρειν μετατιθέναι τὰς λειτουργίας ἀπὸ τῶν ἀπόρων εἰς τοὺς εὐπόρους.

Ἔστι δὲ τὸ μὲν εἶδος τοῦ λόγου δικανικὸν, εἴ γε κρίσις ἐστὶν ἐπὶ τὸν νόμον. Ἡ δέ γε ὕλη πᾶσα ἐστι διπλῆ· καὶ ταύτης ἡ μέν ἐστι δικανικὴ, ἡ δὲ συμβουλευτική. Εὕροις δ' ἂν οὐδὲ πανηγυρικῆς ἰδέας ἀμοιροῦντα τὸν λόγον, ἐν οἷς πειρᾶται σεμνύνειν ἕκαστον τῶν εὐεργετῶν· καὶ γὰρ ἐνταῦθα εὑρήσεις ἄξια τῶν ἀνδρῶν ἐγκώμια, καὶ λόγους εὐφήμως ἁρμόττοντας ταῖς ἐκείνων πράξεσιν, οἷον, ὡς ὅταν ἐμπομπεύῃ τοῖς Κόνωνος καὶ Χαβρίου κατορθώμασι, καὶ τοῖς Ἐπικέρδους, καὶ τῶν ἐκ Θάσου καὶ Κορίνθου, καὶ Λεύκωνος. [7] Ἰτέον δὲ ἐπὶ τὴν μεταχείρισιν τοῦ λόγου.

[1] συναποδεύεται T. R. [2] Deest αὐτόν. R. [3] κεκύρωκεν. ἔτι γὰρ αὐτ. καταρχὰς T. R. [4] διὰ τοῦτο πάντων R. [5] αὐτῷ R. [6] αὐτοῦ R. [7] Desunt ἰτέον - - - - λόγου. T.

Wolfii conjectura certissima scripsi pro vulgato, quod et Reisk. inculcat, ἑαυτοὺς κ. τ. λ. F. A. Wolf.

Συναποδύεται] Συναπολύεται marg. Edit. Morel. Fortasse cum Ital. συνυποδύεται. συνυποδύεται δὲ καὶ κατασκευάζει Vindob. Taylor.

Συνυποδύεται δὲ καὶ κατασκευάζει καὶ τὴν σύστασιν τοῦ οἰκείου νόμου] *Orator occulte se insinuans, jam nunc etiam propriæ legis commendationem parat.* In edd. est συναποδύεται, quod, Tayloro monente, in illud mutavi ex Ital. et Vind. F. A. Wolf. *Latenter suam legem insinuat.* Nannius. Wolf.

Καὶ διὰ τοῦτο π.] F. καὶ τοῦτο διὰ π. Wolf. *Ejus rei mentio ubique aspersa est.* Nannius.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΡΟΣ ΛΕΠΤΙΝΗΝ

ΛΟΓΟΣ.

457 α΄. ἈΝΔΡΕΣ δικασταί! Μάλιστα μὲν εἵνεκα τοῦ νομίζειν συμφέρειν τῇ πόλει λελῦσθαι τὸν νόμον, εἶτα καὶ τοῦ παιδὸς εἵνεκα τοῦ Χαβρίου, ὡμολόγησα τούτοις, ὡς ἂν οἷός τε ὦ, συνερεῖν. Ἔστι δ' οὐκ ἄδηλον, ὦ ἄνδρες

ΠΡΟΣ ΛΕΠΤΙΝΗΝ] Cur dicatur potius quam ΚΑΤΑ ΛΕΠΤΙΝΟΥ, docet Libanius [Ulpianus], ideo scilicet, quia ex formula τῆς τῶν παρανόμων γραφῆς post annum accusari legislatores non poterant. Quare *ad* eum potius, quam *contra* eum, legem ab eo latam accusat post annum, quasique *apud* eum. *Ex edit.* Hervag.

α΄. Ἄνδρες δικασταὶ] Quæ primam hanc periodum sequuntur, ea statim ita in causam irrumpunt, ut nobis, qui assueti sumus procemiis, pæne capite truncata Oratio videri possit. Neque tamen magis procemium pro necessaria parte habendum, quam peroratio, præsertim ad auditores, satis jam alterius Oratione ad argumentum, quod quis tractat, præparatos. Vid. Aristot. Rhet. III. 13. et Quinctil. IV. 2. 72. Verum de exordio nostro aliter antiquos Rhetores judicasse, docet Photius Biblioth. Cod. CCLXV. p. 1470. Φασὶ δὲ τὸν Δημοσθένην τέσσαρα καὶ εἴκοσι γεγονότα ἔτη τὸν περὶ τῶν ἀτελειῶν, ἤτοι τὸν πρὸς Λεπτίνην, φιλοπονήσασθαι λόγον· οὗ τὸ προοίμιον Λογγῖνος μὲν ὁ κριτικὸς ἀγωνιστικὸν νομίζει, ἕτεροι δὲ οὐκ ὀρθῶς ἔφασαν τὸ προοίμιον ἠθικὸν εἶναι. Καὶ πολλοῖς οὗτος ὁ λόγος παρέσχεν ἀγῶνα, κρίνεσθαι προτεθεὶς, ὥσπερ καὶ Ἀσπασίῳ τῷ ῥήτορι, ἅτε μηδ' ἐφιγμένῳ τῆς τοῦ λόγου θεωρίας εἰς ἀκρίβειαν. Hoc ergo unum olim dubitarunt, quam dicendi formam Demosthenes h. l. adhibuerit. Longinus autem, cujus illa sententia e libro, quem τοὺς φιλολόγους inscripsit, petita videtur Ruhnkenio de Vita Longini §. 10., procemium videri debet inclusisse prima §., eaque præcipue spectasse, quæ acrius contra Leptinis in ferenda lege consilium dicuntur. De Photii loco conf. Toup. ad Longin. c. 39. F. A. Wolf.

Μάλιστα μὲν εἵνεκα —] Brevitate, Demostheni præter ceteros propria, arctatur sententia : *Duæ sunt causæ, quibus commotus ad dicendum surrexi, altera et ea præcipua, quod abrogationem legis Leptineæ* (τὸν νόμον, legem de qua nunc agitur) *e Rep. esse arbitror ; altera, quod Ctesippi hujus, qui in judicio adest, causa cupio.* Τούτοις jungendum cum συνερεῖν h. e. συνηγορεῖν, ut ὡμολόγησα absolute accipiatur, quod sæpe fit : *Recepi, me causam horum defensurum.* Spectat autem τούτοις Aphepsionem et Ctesippum, fortasse etiam subscriptores quosdam. Mox ὡς, omissum vulgo a nonnullis, Tayl. restituit, probandum non ob consensum tantum codicum, sed propter ipsam vim sententiæ et usum. Ita Lysias Or. V. p. 186. Δοκεῖ μοι αἰσχρὸν εἶναι — μὴ βοηθῆσαι Καλλίᾳ τὰ δίκαια, ὅπως ἂν δύνωμαι. Isæus Or. III. princ. Εἰκὸς οὖν μοι δοκεῖ εἶναι, ὡς ἂν οἷός τε ὦ, συνειπεῖν αὐτοῖς. Idem.

Ὡς] Restitui ὡς, quod erat necessarium, et ex quibusdam Editionibus excidit. Habet Ald. Ven. Aug. Lindenbr. Codd. Regg. α. β. Demetr. Phaler. §. 10. et 256. Aristides Vol. II. p. 483. Edit. Jebb. Ulpian. et Hermog. lib. 1. de formis Oratt. cap. ult. Paulo inferius v. 2. p. seq. λέγῃ itidem pro vulgata λέγει, ex Ald. Felician. Manut. Ven. Lindenbr, Codd. Morel. et Hermog. Taylor.

Ἔστι δ' οὐκ ἄδηλον —] Astuta est ratio oratorum, ut quid adversarius allaturus sit pro sua causa, compertum se habere dicant, qua techna illius sæpe firmissima argumenta elevant occupando. Ἐπιστήμην vocant Rhetores. Hermogenes περὶ μεθόδου δεινότητος c. 23. p. 547. Laur. Ἐν τῷ περὶ τῆς ἀτελείας ἰσχυρώτατον προτείνων τοῦ Λεπτίνου κεφάλαιον, τὸ τῆς

'Αθηναῖοι! τοῦθ', ὅτι Λεπτίνης, κἂν τις ἄλλος ὑπὲρ τοῦ νόμου λέγῃ, δίκαιον μὲν οὐδὲν ἐρεῖ περὶ αὐτοῦ, φήσει δ' ἀναξίους τινὰς ἀνθρώπους, [1] εὑρομένους ἀτέλειαν, ἐκδεδυκέναι τὰς λειτουργίας· καὶ τούτῳ πλείστῳ χρήσεται τῷ λόγῳ. Ἐγὼ δὲ, ὅτι μὲν τινῶν κατηγοροῦντα πάντας ἀφαιρεῖσθαι τὴν δωρεὰν τῶν [2] ἀδίκων ἐστὶν, ἐάσω· καὶ γὰρ

[1] εὑραμένους R. [2] ἀδικούντων T.

ἀξίας, τῇ ἐπιστήμῃ προέτεινεν οὕτως· Ἔστι δ' οὐκ ἄδηλον κ. τ. λ. Τὶς ἄλλος ad syndicos legis pertinet §. λβ'. Deinde subjunctivum λέγῃ, pro vulgato λέγει, a Tayloro aliunde probatum, recte dant etiam Apsines p. 697. Tom. I. Rhetorum Ald. et Gregor. Cor. ad Hermog. p. 939. F. A. Wolf.

Δίκαιον μὲν οὐδὲν ἐρεῖ —] *Æquam justumque esse legem, adversarii nostri vincere dicendo non poterunt; utilem duntaxat civitati esse, inculcabunt.* Τούτῳ πλείστῳ χρήσεται τῷ λόγῳ. *Hanc rationem urgebit cupidissime, hanc nobis ubique ingeret,* ἄνω καὶ κάτω, ut attice loquitur Schol. §. ιγ'. a med. ad verba: τουτὶ παρὰ πάντ' ἔσται τὸν λόγον αὐτοῖς. Idem.

Εὑρομένους] Melior lectio est εὑραμένους, eaque non paulo. Præfert Aug. Ital. Regg. ε. η. Bodl. Cant. et Hermogenes περὶ Ἰδεῶν, τομ. α. p. 300. Edit. Crisp. et iterum περὶ μεθόδου δεινότητος p. 427. Taylor. et Gregor. Cor. l. c., scripturam εὑραμένους cur Tayl. et Auger. commendarint, receperit Reiskius, non video. Improbat factum et Dawesius Miscell. crit. p. 255., vera tamen non nixus ratione, ideoque reprehensus a Dorvill. ad Chariton. p. 403. nov. ed., qui formam εὑράμενος defendit ex analogia similium, quæ leguntur, ut εἱλάμην, ὠνάμην. Recte id quidem: quamquam ex hac observatione nondum constat de usu formæ εὑράμενος apud genuinos Atticos. Neque in his ullum certum hujus usus exemplum credo reperiri. In Nostro sæpius habes promiscue εὑρημένος et εὑρόμενος, posterius etiam infra §. ιδ'. in fin. et λδ'. ad fin. et in Næer. p. 1381. ed. R., quibus in locis Reisk. nihil mutat; in εὑράμενος, consentientes libros nusquam videas. F. A. Wolf.

Λειτουργίας] Λειτουργία, pecunia, sive opera, quæ Reip. impenditur. Prisci enim λεῖτον publicum vocabant. Nannius.

Ὅτι μὲν τινῶν —] *Injustum est, si quis hac causa abusus, quod quidam immunitate videantur indigni, ad unum omnes dono suo spoliatos velit.* Τινῶν κατηγοροῦντα est τινὰς ἀναξίους νομίζοντα, uti deinde καταμεμφόμενόν τινας. Ad ipsum κατηγοροῦντα supple τινὰ, et simplicem structuram cogita hanc esse: Τινὰς κατηγορεῖν τινῶν, εἶτα ἀφαιρεῖσθαι πάντας τὴν δωρεάν. Priore structura nihil est frequentius, et præstat eam hic Dionys. de Comp. Verbb. §. 9., hæc laudans in exemplum concinnitatis, e qua brevitatem putat ortam. Ita enim Oratorem scribere debuisse: Ἐγὼ δὲ, ὅτι μὲν τινῶν κατηγοροῦντα, ὡς οὐκ ἐπιτηδείων ἔχειν τὴν ἀτέλειαν, πάντας ἀφαιρεῖσθαι καὶ τοὺς δικαίως αὐτῆς τυχόντας, τῶν ἀδίκων ἐστὶν, ἐάσω. Alias virtutes plures in hoc exordio miratur Hermogenes π. ἰδεῶν lib. I. extr. Sed locus est longior, quam ut huc transscribi possit. F. A. Wolf.

Τῶν ἀδικούντων ἐστὶν] Cum dixisset κατηγοροῦντα, in Singulari numero, non κατηγοροῦντας, scripsisse quoque debuit τοῦ ἀδικοῦντός ἐστιν, non τῶν ἀδικούντων. Sed manum Demosthenis opinor fuisse, τῶν ἀδίκων ἐστὶν, *est ex rebus injustis*, hoc est, *injusta res est.* sic §. ιέ. ad fin. τῶν αἰσχίστων ἐστὶ, *est ex rebus turpissimis*, vel, *res est turpissima.* Vid. ad §. ιβ'. Markland. Favet viri doctissimi et amicissimi conjecturæ, quod in pluribus iisque præstantissimis Exemplaribus ἀδίκων legatur, in Codd. sc. Regiis α. ζ. Aug. Ital. Ven. Obsop. Bodl. Cant. Vindob. Ita etiam laudat Hermogenes περὶ μεθόδου δεινότητος. Qui et in alio loco, sc. περὶ Ἰδεῶν, pag. 303. Edit. Crispini, locum hunc memoriter citans habet τῶν ἀτοπωτάτων. Ut dubium non sit, quo animo ille hunc locum intellexerit. Cæterum habetur et κατηγοροῦντας in Editt. Manut. et Morel. Taylor. M. τινῶν κατηγοροῦντα πάντας. Wolf. Editt. enim nonnull. κατηγοροῦντας πάντα.

Τῶν ἀδίκων ἐστὶν] H. e. ἄδικόν ἐστιν. Ita dicunt ἔστι τῶν καλῶν, τῶν χρησίμων, τῶν χαλεπῶν, τῶν ἀτόπων pro ἕν τι τῶν καλῶν etc., quod est infra §. κθ'. et ap. Æschin. in Timarch. princ. Sic Æschyl. Agam. 1407. accipimus ἦν πρεπόντων pro ἦν πρέπον, ἔπρεπε, ubi erravit Heath. Ceterum a nonnullis perperam scribitur τῶν ἀδικούντων, et antea κατηγοροῦντας πάντα. Melius Tiberius περὶ τῶν παρὰ Δημοσθένει σχημάτων §. 5. Ὅτι μὲν τινῶν κατηγοροῦντας πάντων ἀφαιρεῖσθαι τὴν δωρεάν. Hermogenes autem p. 370. habet πάντας ἀφαιρεῖσθαι τὴν δωρεὰν τῶν ἀτοπωτάτων ἐστίν, quod est a memoriæ lapsu. Alio in loco, Π. Μ. Δ. p. 526., ubi de præteritione agit, et ipse lectionem optimorum librorum tuetur. Tamen ex illo ἀτοπωτάτων Reisk. et Auger. exsculpunt olim in nostro loco lectum videri ἀδικωτάτων. Sine causa. F. A. Wolf.

εἴρηται τρόπον τινὰ, καὶ ὑφ' ὑμῶν ἴσως γιγνώσκεται· ἀλλ' ἐκεῖνο ἂν ἐροίμην ἡδέως αὐτὸν, τίνος εἵνεκα, εἰ τὰ μάλιστα μή τινες, ἀλλὰ πάντες ἦσαν ἀνάξιοι, τῶν αὐτῶν ἠξίωσεν ὑμᾶς τε καὶ [1] τούτους; Ἐν μὲν γὰρ τῷ γράψαι, μηδένα εἶναι ἀτελῆ, τοὺς ἔχοντας ἀφείλετο τὴν ἀτέλειαν· ἐν δὲ τῷ προσγράψαι, μηδὲ [2] τὸ λοιπὸν [3] ἐξεῖναι δοῦναι, ὑμᾶς τὸ δοῦναι. Οὐ γὰρ ἐκεῖνό γ' ἔνεστιν εἰπεῖν, ὡς τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ τοὺς ἔχοντας

[1] τούτους. R. [2] τολοιπὸν T. [3] ἐξεῖναι· ὑμᾶς τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι. οἱ R.

Ἀλλ' ἐκεῖνο ἂν ἐροίμην — τούτους] *Illud libenter e Leptine quæsiverim, quid causæ sit, cur, si vel maxime non unus forte aut alter, verum omnes indigni viderentur, Populum Atheniensem perinde ut illos tractare voluerit, cur Vos quoque in ordinem putarit cogendos.* Quæstio in speciem simplex est et ingenua, vere subdola et acerba. Idem.

Τῶν αὐτῶν] *Iisdem pœnis mulctandos esse censuit vos et istos.* Auger.

Μηδὲ etc.] Obsopœus annotavit: ἐν δὲ τῷ προσγράψαι, μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι ὑμᾶς τὸ δοῦναι, S. ἀφείλετο.—Quæ lectio perspicua est, et cum Leptinea lege consentit in argumentis exposita: modo post δοῦναι interpungas. Nannius. *Dum vero addit,* neve in posterum dare liceat, *vos donandi facultate privat.* Wolf. Lege μηδὲ τολοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι ὑμᾶς, τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι. Quam lectionem commendant Editt. veteres, nec non MSS. Venetus et Lindenbr. nisi quod a nonnullis absit prius δοῦναι. ἐξεῖναι δοῦναι ὑμᾶς, τὸ δοῦναι ἐξεῖναι ὑμῖν Vindob. Cæterum quandam gravitatem sive δεινότητα in hac lectione deprehendit acutissimus Scriptor, quisquis fuerit, qui περὶ Ἑρμηνείας scripsit, §. 257. Ποιεῖ δέ τινα καὶ ἡ βία κατὰ τὴν σύνθεσιν δεινότητα· δεινὸν γὰρ πολλαχοῦ καὶ τὸ δύσφθογγον, ὥσπερ αἱ ἀνώμαλοι ὁδοί. παράδειγμα τὸ Δημοσθενικὸν, τὸ, Ὑμᾶς, τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι. Eam vetustatem, qualis demum fuerit, habet lectio, quam commendamus. Commendamus autem sedulo. Taylor.

Μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι, ὑμᾶς τὸ δοῦναι] Hæc quum mire varient in MSS., tutissimum putavi optare lectionem ab Obsop. et Wolf. proditam, quæ tum, nihil habet ab Oratoris mente alienum nihil, quod non alibi postea repetatur, tum suavitate concinnitatis placet, tum linguæ legibus non adversatur. Hac saltem parte laborat sedulo commendata a Tayloro scriptura: μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι ὑμᾶς, τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι. Qua stribligine, etsi ducta e libris optimis et ed. Benenati, merito spreta, Reisk. dedit: μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι, ὑμᾶς τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι. Et hoc Auger. probat. Sanior haud dubie hæc lectio est, cui si quis acquiescat, ἀφείλετο ὑμᾶς τὸ ἐξεῖναι ὑμῖν δοῦναι erit explicandum: *Abstulit Vobis potestatem donandi*; ad prius ἐξεῖναι vero supplendum e superioribus εἶναι ἀτελῆ, ut sit: *Quod adscripsit Leptines, ne in posterum quidem cuiquam licere immunem esse, in eo jus et potestatem Vobis abstulit donandi.* Atque hanc rationem, fatendum est, et bonis libris se tueri, et teste etiam Demetrio de Elocut. §. 246., qui tali modo scripta hæc laudat pro exemplo δεινότητος, e scabritie et asperitate sonorum (τῷ δυσφθόγγῳ) orientis. Mihi tamen nondum plane persuasum est, hanc Demosthenis esse manum. Ut omittam, durius ad ἐξεῖναι pertrahi εἶναι ἀτελῆ, ineptus videtur ipse circuitus, qui est in verbis τὸ ἐξεῖναι ὑμῖν δοῦναι, quando simpliciter τὸ δοῦναι potuerat dici *potestas donandi*, ut est τὸ τιμᾶν §. κς'. aliaque id genus alibi. Deinde si cui scriptura nostra videatur immodestior, quam qua Leptines *in ipsa rogatione* usus credi possit, haud multum ea dubitatio valeat. Prorsus sic, ut dedi, repetuntur verba §. ιγ'. a med. et κγ'. imprimisque §. λέ. Jam videbor certe non sine causa Reiskium deseruisse. Ac ne

ἀφείλετο τὴν δωρεὰν, ἀναξίους [1]νομίζων, οὕτω καὶ τὸν Δῆμον ἀνάξιον ἡγεῖτο κύριον εἶναι τοῦ δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ, ἐάν τῳ βούληται. Ἀλλὰ, νὴ Δία, [2]ἐκεῖνο ἂν ἴσως εἴποι πρὸς ταῦτα, ὅτι διὰ τὸ ῥᾳδίως ἐξαπατᾶσθαι τὸν Δῆμον, 458
διὰ τοῦτο οὕτως [3]ἔθηκε τὸν νόμον. Τί οὖν κωλύει πάντα ἀφῃρῆσθαι καὶ ὅλως τὴν πολιτείαν ὑμᾶς, κατὰ τοῦτον τὸν λόγον; Οὐ γάρ ἐστιν ἐφ' ὅτῳ τοῦτο οὐ πεπόνθατε τῶν πάντων· ἀλλὰ καὶ ψηφίσματα [4]πολλὰ πολλάκις ἐξαπατηθέντες κεχειροτονήκατε, καὶ συμμάχους ἤδη τινὰς

[1] ἐνόμιζεν· T. [2] ἐκεῖνό γ' ἂν R. [3] ἔθηκα R. [4] Deest πολλά. T.

quis Demetrii auctoritatem mihi opponat, adhuc de hac ipsa nonnihil addubito. F. A. Wolf.

Ἐνόμιζεν] Lege νομίζων. τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ τοὺς ἔχοντας ἀφείλετο τὴν δωρεὰν, ἀναξίους νομίζων· οὕτω κ. τ. λ. Ita Editt. Felician. et Manut. Codd. Regii Parisienses et Cant. Ita optima et consummatissima Versio Italica: *Che in quel modo, che egli ha privato della gratia coloro che l' hanno,* estimandogli indegni: *nel medesimo modo* etc. Taylor. Verissime, nisi quis potius utramque vocem ex interpretatione putet intrusam. Ordinem disturbat, quod præferunt Ald. Herv. Ben. Wolf. et Aug. 1. cum Marg. Bav., ἐνόμιζεν, quod Reisk. ortum suspicatur ex οὓς ἀναξίους ἐνόμιζεν. Ipse in Notis amplectitur hæc, quæ vix ulli unquam probaverit: Ὅνπερ τοὺς ἔχοντας ἔχειν τὴν δωρεὰν ἀναξίους ἐνόμιζεν, οὕτω κ. τ. λ. Mox male faciunt, qui omittunt τὰ ἑαυτοῦ. F. A. Wolf.

Ἀλλὰ νὴ Δία] *Sed scilicet hoc dicturus est*, vel, *at fortasse ad hæc ipse objecturus est.* Interdum enim ἀλλὰ νὴ Δία pro ἀλλὰ γὰρ ἴσως, vel, pro νὴ Δί' ἀλλὰ dicitur. *Ex edit.* Hervag.

Οὕτως ἔθηκε τὸν νόμον] *Istam clausulam in lege posuit.* In Par. 1., Aug. 1. et Apsin. p. 699. legitur ἔθηκα, idque Reisk., insolitarum rerum amans, in textum nobis invexit, ut ipsius Leptinis oratio esset mimica. Sed de hac venustate, valde vereor, ne Orator gratiam fecisset, si quis ei hic obtulisset. F. A. Wolf.

Οὐ γάρ ἐστι τῶν πάντων, ἐφ' ὅτῳ —] *Nulla est enim pars Reip. Vestræ, in qua parte Vobis hoc non accidat:* (τοῦτο h. τὸ ἐξαπατᾶσθαι·) *sed scita sæpe multa fecistis* etc. Ex Ald. Herv. Ben. reliquis omnibus, editis et scriptis, recte Markl. restituit πολλὰ πολλάκις, quum in Wolf. πολλὰ extritum esset, ut est etiam in Apsin. l. c. ac Minucian. extr. Horum autem locis, ut aliis pluribus ex isto sterquilinio Rhetorum Aldi, vix ulla auctoritas esse potest. Ipsa, quæ hoc loco attingitur, Atheniensium δυςβουλία pæne in proverbium versa. Jam Eupolis feliciores eos quam prudentiores dixerat] lepidis iambis, servatis ab Athenæo X. p. 425., quibus concinit Demosth. Philipp. I. §. έ. Ἡ τύχη ἀεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελουμένη. Conf. Æschin. in Ctesiph. §. πέ. Aristoph. Nubb. 587. et ibi Intpp. et Suidas v. Ἀθηναίων δυςβουλία. Neque minus solenne olim alterum crimen Atheniensium, quod infirmiori se parti adjungere solerent. Satis habeo ad hoc laudare Isocrat. Panegyr. c. 14. Idem.

Ψηφίσματα πολλάκις] Codices, in quibus et Vindob. est, et præstantissima Editio Parisiensis A. D. 1570. habent ψηφίσματα πολλὰ πολλάκις, quin et ita legebat et vertebat Wolfius, licet editio Francofurtana 1604. quæ Wolfii nomen venditat, hanc vocem omittat. Excidit nimirum πολλὰ propter sequens πολλάκις. Sic v. 3. p. 406. deest μηδὲν, quia sequebatur simile μηδ' ἂν: et forte ἐπίγραμμα §. κδ'. quia præcessit eadem vox. Ita Ἔφορον (Ephorus, celebris Historicus) periit in voce præcedente πρόσφορον, apud Clem. Alexandrinum Strom. VI. p. 750. Ed. Oxon. ἐπιθεῖναι τὸ πρόσφορον· Ἔφορον τὸν ἱστορικὸν etc. Vulgo deest Ἔφορον. Cæterum, Lectorem attentum et Græcæ Linguæ assuetum latere non potest, aliquot esse loca hujus pulcherrimæ Orationis, in quibus vel Sensus, vel Sermonis Elegantia et Perspicuitas, defectu unius vel duarum vocum adhuc laborare videntur: complura hujusmodi ex MSS. et Editt. antiquis notavit Cl. Editor: et alia, nisi fallor, restant, nunquam forte certo restituenda. Sic in hoc, quod sequitur. Markland.

ἥττους ἀντὶ κρειττόνων ἐπείσθητε ἑλέσθαι· καὶ ὅλως ἐν, οἶμαι, πολλοῖς, οἷς πράττετε, καὶ τοιοῦτό τι συμβαίνειν ἀνάγκη. Ἆρ' οὖν θησόμεθα νόμον διὰ ταῦτα, μηδὲ [1]τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι τῇ Βουλῇ, μηδὲ τῷ Δήμῳ, μήτε προβουλεύειν, μήτε χειροτονεῖν μηδέν; ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι. Οὐ γὰρ ἐσμὲν ἀφαιρεθῆναι δίκαιοι, περὶ ὧν ἂν ἐξαπατηθῶμεν, ἀλλὰ διδαχθῆναι, ὅπως τοῦτο μὴ πεισόμεθα· καὶ θέσθαι νόμον, οὐχ ὃς ἀφαιρήσεται τὸ κυρίους [2]ὑμᾶς εἶναι τῆς δωρεᾶς, ἀλλὰ δι' οὗ τὸν ἐξαπατῶντα τιμωρησόμεθα.

β'. Εἰ τοίνυν τὶς, ἐάσας ταῦτα, αὐτὸ καθ' αὑτὸ ἐξετάσειε, πότερόν ποτε λυσιτελέστερόν ἐστι, κυρίους μὲν ὑμᾶς εἶναι τῆς δωρεᾶς, ἐξαπατηθέντας δέ ποτε καὶ φαύλῳ τινὶ δοῦναι, ἢ, διὰ τὸ παντελῶς ἀκύρους γενέσθαι, μηδ', ἂν ἄξιόν τινα εἰδῆτε, ἐξεῖναι τιμῆσαι, εὕροιτ' ἂν μᾶλλον ἐκεῖνο λυσιτε-

[1] τολοιπὸν T. [2] ἡμᾶς εἶναι [τῆς δωρεᾶς] R.

Ἥττους ἀντὶ κρ.] *Optimis rejectis pessimos in societatem admisistis.* Nannius. Wolf.

Καὶ ὅλως ἐν —] *Quid multa? In tanta copia rerum, quas publice agitis, tale quid necesse est evenire.* In Græcis sententia hæc mollescit per particulam ante τοιοῦτο insertam, hac fere vi: *Sæpe optima consilia initis, fraudibus concionatorum non decepti; interdum tamen etiam hoc, ut decepti sciscatis, usu venire debet.* Ὅλως, quod est ἑνὶ λόγῳ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, poni solet post plura enumerata in ultimo membro, fere ut Lat. *denique.* F. A. Wolf.

Προβουλεύειν] Ad Senatum Quingentorum (Βουλὴν, τοὺς Πενταχοσίους) et ejus decreta seu auctoritates pertinet; χειροτονεῖν ad Δῆμον ejusque in ecclesiis suffragia et scita, quæ niti semper debebant προβουλεύμασι. Talia nota esse debent ad Demosthenem accedentibus. Idem.

Μήτε προβουλεύειν μήτε χειρ.] Nannius: *ne aut præjudicia senatui, aut comitia facere liceat.* προβουλεύματα, ea quæ de re aliqua statuuntur, antequam populo decernenda proponantur. Wolf.

Οὐ γὰρ ἐσμὲν —] *Neque enim æquum est, ut quibus in rebus decipi possumus, eæ nobis eripiantur.* Nihil tritius hac structura adjectivi δίκαιος, de qua monui ad Platon. Sympos. I. 3. Nostro loco idem sic poterat efferri: Οὐ γάρ εἰσιν οὗτοι δίκαιοι ἀφαιρεῖσθαι ἡμᾶς ἐκεῖνα, περὶ ὧν ἂν ἐξαπατηθῶμεν, ἀλλὰ διδάσκειν κ. τ. λ. Mox denuo resumendum καὶ δίκαιοι ἐσμὲν ad θέσθαι νόμον. F. A. Wolf.

Ὅπως τοῦτο [τὸ ἐξαπατᾶσθαι] μὴ πεισόμεθα] *Ne fraudi pateamus.* Nannius. Wolf.

Ὅπως τοῦτο μὴ πεισόμεθα] Sensus postulat μηκέτι πεισόμεθα, *non amplius patiamur.* et ita, opinor, invenit Ulpianus, Schol. ad v. præt. πῶς ἂν ὁ δῆμος ἔτι μὴ ἀπατᾶτο. Wolfius supplevit *posthac.* Markland.

Ὅπως τοῦτο μὴ πεισόμεθα] Pro μὴ Markl. tentat μηκέτι. Quo nihil opus; et auctoritas, quam vir doctus in Ulpiano quærit, nulla est. Conf. ad §. ιέ. ad fin. Contra de Coron. §. κζ'. οὐκέτ' ἐρωτήσω mutanda sunt in οὐκ ἐπερωτήσω. Majore audacia Reisk. verba τῆς δωρεᾶς, quæ absunt ab Aug. 1. ejici jubet tanquam sensus nimis angusti, quod non de sola donatione, sed omnino de jure quidvis constituendi auctor loquatur. Nempe id faciet tum, quum probata erit correctio. Nunc postquam universe de re summa locutus est, iterum venit ad eam rem, cujus causa paullum digressus erat, quæ est optimorum scriptorum ratio. Sed vel dura subauditio verborum, τοῦ προβουλεύειν καὶ τοῦ χειροτονεῖν, tali mutationi adversatur. Post κυρίους Par. 1. Aug. 1. Bav. Ben. Reisk. dant ἡμᾶς. Vulgatum ὑμᾶς magis placet, licet in reliquis prima persona hic frequentetur. F. A. Wolf.

β'. Εἰ τοίνυν τὶς —] *Quodsi quis iis rationibus, quas attuli, neglectis ac prætermissis, hoc solum per se apud animum reputet* etc. Ad ἀκύρους posthac suppl. τῆς δωρεᾶς. Eodem modo, quo κύριος, et illud ponitur cum casu secundo. Idem.

λοῦν. Διὰ τί; Ὅτι ἐκ μὲν τοῦ πλείονας, ἢ προσῆκε, τιμᾷν, πολλοὺς εὖ ποιεῖν προκαλεῖσθε ὑμᾶς· ἐκ δὲ τοῦ μηδενὶ [1] μηδὲν, μηδ᾽ ἂν ἄξιος ᾖ, διδόναι, πάντας ἀπείρξετε τοῦ φιλοτιμεῖσθαι. Πρὸς δὲ τούτῳ, καὶ δι᾽ ἐκεῖνο, ὅτι οἱ μὲν ἀνάξιόν τινα τιμήσαντες εὐηθείας τινὰ δόξαν ἔχοιεν ἄν· οἱ δὲ τοὺς ἀγαθόν τι ποιοῦντας ἑαυτοὺς μὴ τοῖς ὁμοίοις ἀμειβόμενοι, κακίας. Ὅσῳ δὴ κρεῖττον εὐήθη δοκεῖν, ἢ 459
πονηρὸν εἶναι, τοσούτῳ λῦσαι τὸν νόμον κάλλιον, ἢ θέσθαι.

γ΄. Οὐ τοίνυν ἔμοιγε οὐδὲ ἐκεῖνο εὔλογον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! σκοπουμένῳ φαίνεται, καταμεμφόμενόν τινας ἐπὶ ταῖς ὑπαρχούσαις δωρεαῖς, τοὺς χρησίμους ὄντας τῶν τιμῶν ἀποστερεῖν. Εἰ γὰρ, ὑπαρχουσῶν τούτων, φαῦλοι καὶ ἀνάξιοί τινες κατὰ τὸν τούτου λόγον εἰσὶ, τί χρὴ προσ-

[1] Deest μηδέν. T.

Προκαλεῖσθε] Προκαλεῖσθε hic est Futurum. προκαλεῖσθε — ἀπείρξετε. Ita Versio Italica: *Perche con l' honorare molte persone, molti a farvi beneficio* provocherete. Corrige ergo interpretem, qui reddit *invitantur*. Atque hinc fortasse deprehendes necessitatem legendi προσήκει cum Obsop. Ven. Ital. Lutet. α. pro προσῆκε Editionum, credo, omnium. Porro hic Manutius cum Felician. et Lindenbr. habet expressius aliquanto: ἐκ δὲ τοῦ μηδενὶ μηδὲν, μηδ᾽ ἂν ἄξιος ᾖ, διδόναι. Ut tu leges, nullus dubito, in futurum. Ita verba ipsa Legis, prout recitantur §. κγ΄. Περὶ τοῦ μηδενὶ δεῖν μηδὲν διδόναι, μηδ᾽ ἂν ὁτιοῦν πράξῃ. Taylor. Προκαλεῖσθε etsi futurum est, idcirco non debemus cum Tayloro προσῆκε mutare in προσήκει. Atticorum est pervulgatus mos, usurpare imperfecta ἐχρῆν, προσῆκεν, εἰκὸς ἦν, ubi itidem Latini *debebat, oportebat, decebat*. De Græcis conf. Dorvill. ad Chariton. p. 610. Rectius deinde Taylorus cum Markl. post μηδενὶ restituendum vidit μηδὲν, *nemini quidquam, ne si dignus quidem sit*. Atque ita loqui solent, idque et infra occurrit in verbis legis §. κγ΄. F. A. Wolf.

Πρὸς δὲ τούτῳ, καὶ δι᾽ ἐκεῖνο] Scil. εὕροιτ᾽ ἄν τις μᾶλλον ἐκεῖνο λυσιτελοῦν. Sequitur jam ratio altera, ad illud διὰ τί referenda. Nunc autem quam subdole Noster adversarium pungat, vide: *Leptines stultitiam a Vobis haud alienam putare videri debet: stultitiæ tamen probrum facilius ferri potest, quam malitiæ et improbitatis* etc. Certe hoc sibi vult Orator. Jam si credamus, quod credere licet, non minus quam hodie, jam tum in Populo Atheniensi fuisse, qui improbi, si id vitare non possent, videri mallent quam stulti, ingeniosissime sententia videbitur expressa. Sed venustatem loci magis sentias comparando inepto Aristide, qui rustice impingit §. 17. Noster autem his ac similibus, quasi temere interjectis, jam nunc auditorum animos præparat ad novam legem suam, qua simul et εὐηθείας et κακίας ignominiam amolietur. Idem.

γ΄. Τοὺς χρησίμους ὄντας] *Cives de Rep. optime meritos*, qui alibi vocantur χρηστοί. Vid. Zeun. ad Xenoph. R. Athen. p. 53. Occurrit tamen et illud, licet rarius, ut in Isæo ap. Dionys. Judic. de Isæo §. 8., ne quis id habeat vitiosum. Ita infra qui §. κδ΄. med. sunt χρήσιμοι, ii paullo post dicuntur χρηστοί. Alia ratio est formulæ χρήσιμον αὐτὸν παρασχεῖν, quæ passim occurrit in hac Oratione, de quo usu notavit Markl. ad Eurip. Supplices 887. At nonne in hac periodo vitiose inculcatur id, quod præterire se velle antea Orator dixit? Ὅτι μὲν τινῶν κατηγοροῦντα πάντας ἀφαιρεῖσθαι τὴν δωρεὰν τῶν ἀδίκων ἐστὶν, ἐάσω. Sane eadem nunc proponitur res, sed modo proponitur non eodem. Illic τὸ ἄδικον rei respicitur, hic τὸ ἄλογον. Idem.

Κατὰ τὸν τούτου λόγον] *Ex sententia istius, Leptinis*. Nimirum in Græcis Oratoribus pronomen οὗτος notat et judicem et clientem et adversarium, quum Latine *iste* dicatur de adversario, *hic* de cliente et judice. Vid. Æschin. et Demosth. Orr. de Corona, Ciceron. pro Rosc. Amerin. et alibi passim. Lectionem autem nostram præfero alteri τούτων, quam dant Par. 1. 5. Aug. 1. Bav. Marg. Less. Idem.

δοκᾷν ἔσεσθαι τότε, ὅταν παντελῶς πλέον μέλλῃ μηδὲν εἶναι τοῖς χρηστοῖς οὖσιν;

δ΄. Ἔτι τοίνυν ὑμᾶς κἀκεῖνο ἐνθυμεῖσθαι δεῖ, ὅτι ἐκ τῶν νῦν ὑπαρχόντων νόμων καὶ πάλαι κυρίων, οὓς οὐδ᾽ αὐτὸς οὗτος ἀντείποι ἂν μὴ οὐχὶ καλῶς ἔχειν, ἐνιαυτὸν διαλιπὼν ἕκαστος λειτουργεῖ· ὥστε τὸν ἥμισύν ἐστ᾽ ἀτελὴς τοῦ χρόνου. Εἶτα ἧς πᾶσι μέτεστι τὸ ἥμισυ, καὶ τοῖς μηδοτιοῦν ἀγαθὸν πεποιηκόσιν ὑμᾶς, ταύτης τοὺς εὖ ποιήσαντας, ὃ προστεθείκαμεν [1] αὐτοῖς, τοῦτο ἀφελώμεθα; μηδαμῶς! Οὔτε γὰρ ἄλλως καλὸν, οὔτε πρέπον ὑμῖν. Πῶς γὰρ οὐκ

[1] αὐτοὶ R.

Ὅταν πλέον μέλλῃ μηδὲν εἶναι τοῖς χρηστοῖς οὖσιν] *Quando viris Reip. studiosis nihil præter ceteros præcipui manserit. Quand les bons citoyens n'auront nul avantage sur les autres; quand ils n' y gagneront rien du tout.* Usitatissima hæc vis est locutionum, πλέον ἔχω, πλέον ἐστί μοι vel ἔκ τινος, vel πράττοντι τί. Idem.

δ΄. Τὸν ἥμισυν] Ἀντὶ τοῦ, τὸ ἥμισυ dixit, ut Xenoph. καὶ τοῖς Πέρσαις διέπεμπον τῶν ἄρτων ἑκάστοις τοὺς ἡμίσεις—*singulis dimidiatum panem*: quod idem Ἀναβ. I. τῶν ἄρτων τὰ ἡμίσεα dixit. *Ex edit.* Hervag.

Τὸν ἥμισυν τοῦ χρόνου] Formula est parum adhuc animadversa pro vulgari τὸ ἥμισυ τοῦ χρόνου, quod ipsum legitur in Aug. 1. et inter lectiones, sine ullo signo codicis a Lambino in margine appositas, quas simpliciter Marg. Ben. vocabo. Structura est similis Thucydideæ isti, qua dicitur ὁ πλεῖστος τοῦ βίου, ὁ πλέων τοῦ στρατοῦ lib. I. c. 5. et 73. VIII. 48. eademque plane, quæ affertur in Alexidis verss. ap. Athen. II. p. 47. D. ὁ ἥμισυς τοῦ βίου. Multo frequentius pluraliter οἱ ἡμίσεις τῶν ἱππέων, et similia. F. A. Wolf.

Ἧς] Vidi necessarium et restitui, confirmante Felician. Manut. Ven. Lindenbr. Bodl. Ital. Codd. Morel. et scholiaste Ulpiano. Vulgo legebatur οἷς, uti et in quibusdam Codd. scribi testatur Morelius. Jam par pari per omnia reddi vides. ἧς — ταύτης. πᾶσι — τοὺς εὖ ποιήσαντας. τὸ ἥμισυ — ὃ προστεθείκαμεν. Et verte: *Cujus igitur beneficii dimidiata pars ad omnes pertingit, etiam nihil promeritos: istius, partem illam, quam adjecimus in gratiam hominum bene a nobis meritorum, eam, inquam, eripiemus?* Male hic Wolfius, ut vides. Male etiam Hieronymus Ferro, qui versionem Italicam adornavit: *Adunque quel commodo della metà, del quale etiandio partecipi sono quelli, che niente ci hanno giovato, torremo noi, dopo haverglielo dato, coloro, i quali ci hanno fatto beneficio?* Taylor.

Εἶτα ἧς πᾶσι μέτεστι τὸ ἥμισυ —] Sic ratiocinatur: *Omnes cives, etiam qui immunitate donati non sunt, dimidiata tamen quadam immunitate fruuntur, ex lege et more, e quo nemo nisi altero quoque anno ad liturgias adigi potest. Jam illud, quod præcipuum habent ii, qui immunitate donati sunt, haberi debet duntaxat pro dimidio, non pro toto et solido. Et hoc tantulo dono hos spoliabimus?* Plana est sententia, at argumentatio captiosior, nec usquequaque vera. Bene rem cepit Taylorus, restituens ἧς pro οἷς, quod ex Ald. et Herv. Wolfianas occuparat. Sed ad ἧς et ταύτης ex ἀτελὴς, quod præ oculis est, eliciendum ἀτελείας. Mox pro αὐτοῖς scripturam Aug. 1. αὐτοὶ induxit postremus editor. Explicari quidem id posset, junctum cum προστεθείκαμεν, sed dativus, si quid video, huic verbo magis necessarius est. Τοῦτο, ὃ προστεθείκαμεν αὐτοῖς h. *alterum dimidium, quod* illis *superaddidimus donatione nostra.* F. A. Wolf.

Οὔτε γὰρ ἄλλως καλὸν, οὔτε πρέπον ὑμῖν] *Hoc enim quum per se turpe est, tum Vobis maxime indecorum, Atheniensibus*, quorum liberalitatem, fidem, tot alias virtutes totus orbis celebrat. Idem.

Πῶς οὐκ αἰσχρόν, κατὰ μὲν τὴν ἀγορὰν ἀψευδεῖν νόμον γεγράφθαι —] Nauci non facio ἀψευδῆ νόμον, etsi ita plurimi et scripti et editi, laudoque Wolfium, quod e Felic. nostrum reduxit. Imposuit librariis infinitivus sic ante νόμον positus. Tali autem modo fere utuntur Græci, vel accusativis addito vel etiam solo, quum legis aut psephismatis sententia breviter afferenda est, quo usu nihil in hoc genere solennius. Ita νόμος ἀψευδεῖν est νόμος περὶ

αἰσχρὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! κατὰ μὲν τὴν ἀγορὰν ἀψευ-
δεῖν νόμον γεγράφθαι, ἐφ' οἷς οὐδέν ἐστι δημοσίᾳ βλάβος εἴ
τις ψεύσεται· ἐν δὲ τῷ κοινῷ μὴ χρῆσθαι τῷ νόμῳ τούτῳ
τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν ἐπιτάξασαν τοῖς ἰδιώταις, ἀλλὰ τοὺς
ἀγαθόν τι πεποιηκότας [1] ἐξαπατῆσαι, καὶ ταῦτα οὐ μι-
κρὰν ζημίαν ὀφλήσειν μέλλουσαν; Οὐ γὰρ, εἰ μὴ χρή-
ματα ἀπόλλυτε, μόνον σκεπτέον, ἀλλ' εἰ καὶ δόξαν χρη-
στήν· περὶ ἧς μᾶλλον σπουδάζετε ἢ περὶ χρημάτων, καὶ
οὐ μόνον ὑμεῖς, ἀλλὰ καὶ οἱ πρόγονοι. Τεκμήριον δέ· χρή-
ματα μὲν γὰρ πλεῖστά ποτε κτησάμενοι, πάντα ὑπὲρ φι- 460

[1] ἐξαπατῆσαι; - - - μέλλουσαν. T.

τοῦ ἀψευδεῖν, nec subaudiri debet δεῖ. Sed propter Reiskii notam mire ingeniosam apponenda hæc videntur Latine versa: *Nonne inhonestum est, quum lege sit a Vobis cautum, ne quis in foro et in mercibus emendis vendendisque fraude ageret, quibus tamen in rebus si qua fraus committitur, Resp. nihil detrimenti accipit, Populum eundem ipsum, qui illud singulis civibus injunxerit, in publicis negotiis eam legem non servare, idque etiam cum magno detrimento suo.* Jam simul videas, quam locum enervet Marklandi emendatio, τὴν πόλιν, τὴν αὐτὸν ἐπιτάξασαν, scil. τὸν νόμον, etiam si te minus offenderit ἐπιτάττειν νόμον, *legem injungere, præscribere, dare,* quod Græce bene dici, ego nemini credam, ne Marklando quidem. Porro ipsam legem, quam Noster attingit, et cujus custodes Athenis erant maxime ἀγορανόμοι, ex Hyperide laudat Harpocratio in voc. κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀψευδεῖν. Et ut hæc generalis erat lex, ita aliæ subinde latæ, quæ ad eandem partem publici ordinis, h. e. ad forum rerum promercalium, spectarent. Sed harum tenues sunt in scriptoribus, quos habemus, reliquiæ. Conf. S. Petiti LL. AA. p. 495. Idem.

Ἐφ' οἷς οὐδέν ἐστι δημοσίᾳ βλάβος εἴ τις ψεύσεται] Nimirum si quis in foro fraudatur seu mensura, seu pondere, seu aliqua re, damnum is facit ἰδίᾳ, *privatim*; δημοσίᾳ, *publice*, nullum fit. Agitur de cujusque pecunia privata. Idem.

Τὴν αὐτὴν ἐπιτάξασαν] Scribe τὴν αὐτὸν ἐπιτάξασαν, scil. τὸν νόμον, *quæ eam* legem *privatis injunxit.* Markland.

Καὶ ταῦτα οὐ μικρὰν ζημίαν ὀφλήσειν μέλλουσαν] *Et præsertim mulctæ non contemnendæ damnandum,* id est, *ignominia atque infamia notandam.* Sequitur enim, οὐ γὰρ εἰ μὴ χρήματα ἀπόλλυτε μόνον σκεπτέον. ἀλλ' εἰ καὶ δόξαν χρηστὴν, περὶ ἧς μᾶλλον σπουδάζετε ἢ περὶ χρημάτων. Ubi etiam observandum τοὺς ὠφληκότας καὶ τοὺς ὄφλοντας dici *damnatos.* Idem alibi, καὶ δίκην ἐξούλης ὠφληκὼς ταύτην οὐκ αὐτὸς ὠφληκέναι φησὶν, ἀλλ' ἐμέ. *Atque in hac controversia de vi damnatus, non se damnatum, sed me esse contendit.* Ex edit. Hervag.

Ἀλλ' εἰ καὶ δόξαν χρηστὴν]. Propter illa, εἰ μὴ χρήματα, Reisk. scribendum censet ἀλλ' εἰ μὴ καὶ δόξαν χρ. Quod sanum loci sensum detorquet. Primum puta totam hanc sententiam adjectam illustrandis verbis, οὐ μικρὰν ζημίαν ὀφλήσειν μέλλουσαν, tum junge: Οὐ μόνον σκεπτέον, εἰ μὴ ἀπόλλυτε χρήματα, ἀλλὰ καὶ, εἰ ἀπολλυτε δόξαν χρηστήν. *Non enim illud tantum videndum Vobis est, an in aliqua re jacturam nullam pecuniæ faciatis, sed hoc quoque, an forte vere faciatis famæ, qua optima nunc fruimini.* Concedit ergo, pecuniæ quidem jacturam publice *non* fieri immunitatibus tollendis, (declaraturus tamen postea §. ή. etiam nihil Rempubl. ex ea re ditari,) at *utique* fiet (inquit) famæ, fiet gloriæ Vestræ. Atque in hoc ipso est ζημία, eaque gravior quam pecuniaria, magisque liberali animo pertimescenda. F. A. Wolf.

Τεκμήριον δὲ] Uti σημεῖον δὲ, φανερὸν δὲ, in proximo membro plerumque sequente γὰρ, interdum tamen omisso, est: *argumentum, unde hoc perspicitur, in promtu est. En voici la preuve.* Conf. Bach. ad Xenoph. Sympos. IV. 17. Utrumque modum loquendi imprimis frequentat Aristoteles. Idem.

Χρήματα] Jam egregie ad rem suam utitur fama liberalitatis ac fidei majorum. Cujusmodi argumentis nihil fingi aptius potest ad ingenium talium hominum, quales Athenienses erant. Quamvis enim paucorum ex illo populo fuisse videatur hic malus fastus, qui in antiquis stemmatis gentilibus nititur, universi

λοτιμίας ἀνήλωσαν, ὑπὲρ δὲ δόξης οὐδένα πώποτε κίνδυνον ἐξέστησαν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἰδίας οὐσίας προσαναλίσκοντες διετέλουν. Νῦν τοίνυν οὗτος ὁ νόμος ταύτην ἀντὶ καλῆς αἰσχρὰν τῇ πόλει περιάπτει, καὶ οὔτε τῶν προγόνων, οὔτε ὑμῶν ἀξίαν. Τρία γὰρ τὰ μέγιστα ὀνείδη κτᾶται, φθονεροὺς, ἀπίστους, ἀχαρίστους εἶναι δοκεῖν.

έ. Ὅτι τοίνυν οὐδ' ἔστιν ὅλως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! του ἤθους τοῦ ὑμετέρου, κύριον ποιῆσαι τοιοῦτον νόμον, καὶ τοῦτο πειράσομαι δεῖξαι διὰ βραχέων, ἕν τι τῶν πρότερον πεπραγμένων τῇ πόλει διεξελθών. Λέγονται χρήματα οἱ

tamen majorum actis et virtutibus ita superbiebant, ut quæcunque de his omninoque de prisca Athenarum nobilitate prædicarentur, ad se quisque pertinere putaret. Cujus utilioris superbiæ testes habemus plures præclaras ῥήσεις in scenicis poetis, et loca aliquot splendida Isocratis, Lycurgi, Nostri in Orat. de Corona et in aliis, et Menexeni Platonici exordium festivitatis atticæ plenissimum. Idem.

Οὐδένα πώποτε κίνδυνον ἐξέστησαν, ἀλλὰ καὶ —] Ante οὐδένα cave cuiquam credas quidquam excidisse. Solennis usus sic adhibet particulas ἀλλὰ καὶ, omissis οὐ μόνον, ubi majus quid minori superadditur, qua eadem vi Latini interdum ponunt *sed et.* Exemplis hoc firmavit Hoogev. in Doctrin. Particc. Gr. I. 8. *Propter gloriam nullum unquam periculum majores nostri detrectarunt, sed et facultates suas ipsorum ultro impenderunt.* Ad rem conf. de Cor. §. κά. et §. νθ'. et in Androt. p. 617. ed. R. ut alios locos mittam. Idem.

Ταύτην ἀντὶ καλῆς αἰσχρὰν τῇ πόλει περιάπτει] Scil. δόξαν. In δόξα, sicut Lat. *fama*, inest media potestas, unde δόξα κακὴ, πονηρὰ, φαύλη. Ταύτην capies de ea, quæ statim describitur verbis τρία γὰρ κ. τ. λ. Περιάπτειν de infamia vel labe, qua quem adspergimus, frequens est, unde ὄνειδος vel αἰσχύνην τῇ πόλει περιάπτειν. Quanquam verbum in bonam quoque partem sumitur. Idem.

I. Ἕν τι τῶν πρότερον πεπραγμένων τῇ πόλει διεξελθὼν] Wolfius vertit minus recte: *Si unum prius nostræ civitatis exemplum attulero.* Immo hoc ipso exemplo, quod jamjam lecturi sumus, continetur demonstratio, ὅτι οὐδ' ἔστιν ὅλως τοῦ ἤθους κ. τ. λ. Idem.

Λέγονται χρήματα οἱ Τριάκοντα —] Rem præter hunc nostrum memorant brevius quidem Xenoph. Hellen. II. 4. 19. et Plutarch. Lysand. p. 445. B., forsan et Lysias Or. XXX. p. 860., diligentius Isocrates in Areop. p. 225., cujus verba utiliter a lectore conferentur: Οἱ δὲ κρατήσαντες καὶ μεθ' ὅπλων κατιόντες (οἱ ἐν Πειραιεῖ) αὐτοὺς τοὺς αἰτιωτάτους τῶν κακῶν ἀνελόντες, οὕτω τὰ πρὸς ἀλλήλους, (non ἄλλους, quod Auger. posuit in nupera edit. Vulgata idem sonat, quod p. 213. τὰ πρὸς σφᾶς αὐτούς.) καλῶς καὶ νομίμως διῴκησαν, ὥστε μηδὲν ἔλαττον ἔχειν τοὺς ἐκβαλόντας τῶν κατελθόντων. Ὁ δὲ πάντων κάλλιστον τεκμήριον καὶ μέγιστον τῆς ἐπιεικείας τοῦ Δήμου· δανεισαμένων γὰρ τῶν ἐν ἄστει μεινάντων ἑκατὸν τάλαντα παρὰ Λακεδαιμονίων, εἰς τὴν πολιορκίαν τῶν τὸν Πειραιᾶ κατασχόντων, ἐκκλησίας γενομένης περὶ ἀποδόσεως τῶν χρημάτων, καὶ λεγόντων πολλῶν, ὡς δίκαιόν ἐστι διαλύειν τὰ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, μὴ τοὺς πολιορκουμένους, ἀλλὰ τοὺς δανεισαμένους, ἔδοξε τῷ Δήμῳ κοινὴν ποιήσασθαι τὴν ἀπόδοσιν. In hac summa pecuniæ et duo ceteri, quos laudavi, concordant. Res acta referri debet ad Olymp. XCIIII, 1. et 2. Fuerunt enim post cladem ad Ægospotamos Atheniensibus illatam duæ factiones in urbe, altera, Trigintaviri et hos qui sequebantur oligarchiæ faventes; altera contraria, popularem rationem amplexa. Hæc Piræeum occupatum tenebat, inde primum Trigintaviros, mox Decemviros oppugnaus. Prior factio vocatur passim οἱ Τριάκοντα, οἱ ἐν ἄστει, οἱ ἐξ ἄστεος, οἱ τὸν κύκλον ἔχοντες, οἱ τῆς ὀλιγαρχίας ἐπιθυμήσαντες, posterior οἱ ἐν Πειραιεῖ, οἱ ἐκ Πειραιῶς, οἱ τὸν Πειραιᾶ κατειληφότες, οἱ ἐκ Πειραιῶς κατελθόντες, οἱ δημοτικοὶ, ὁ Δῆμος. Vide Isocratem adv. Callimach. et Lysiam quavis prope pagina. Jam centum talenta ista mutua illi sumserant ad opprimendos adversarios. Notum autem est, post occupatum a Thrasybulo Piræeum victosque Trigintaviros, ut Civitas discordiis concussa quamprimum ad pristinum statum revocaretur, inter

Τριάκοντα δανείσασθαι παρὰ Λακεδαιμονίων ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πόλις εἰς ἓν [1]ἦλθε, καὶ τὰ πράγματα ἐκεῖνα κατέστη, πρέσβεις πέμψαντες οἱ Λακεδαιμόνιοι τὰ χρήματα ταῦτα ἀπῄτουν. Λόγων δὲ γιγνομένων, καὶ τῶν μὲν τοὺς δανεισαμένους ἀποδοῦναι κελευόντων, τοὺς ἐξ ἄστεος· τῶν δὲ τοῦτο πρῶτον ὑπάρξαι τῆς ὁμονοίας σημεῖον ἀξιούντων, [2]τὸ κοινῇ διαλῦσαι τὰ [3]χρήματα· φασὶ τὸν Δῆμον ἑλέσθαι συνεισενεγκεῖν αὐτὸν καὶ μετασχεῖν τῆς δαπάνης, ὥστε μὴ λῦσαι τῶν ὡμολογημένων μηδέν. Πῶς οὖν οὐ δεινὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! εἰ τότε μὲν τοῖς ἠδικηκόσιν

[1] συνῆλθε R. [2] Deest τό. R. [3] χρήματά φασι τὸν δ. ἑλ., καὶ συνεισενεγκεῖν R.

utramque partem conventiones factas esse, et *legem oblivionis* (μὴ μνησικακεῖν) jurejurando sancitam. Hæc sunt τὰ ὡμολογημένα Nostri, quorum rationem optime docet Andocides de Myster. p. 39. 43. Conf. Isocrat. adv. Callimach. p. 557. aliosque locos signatos in Taylori Vit. Lysiæ p. 143. ed. Reisk. Amnestiæ primum id exemplum in historiis occurrere, plures animadverterunt, neque obstant, quæ Andocides prodit p. 54. de amnestia primi belli Persici temporibus, quod quidem nec publicum esse potuit, et magis oratorium est. IDEM.

Εἰς ἓν ἦλθε] Γρ. συνῆλθε. Id quod Cod. Aug. non pro varia lectione, sed quod, longe probabilius, pro scholio habet. TAYLOR.

Ἐπειδὴ ἡ πόλις εἰς ἓν ἦλθε] *Postquam Civitas ad concordiam redierat.* Reisk. novavit, Augerio probante, συνῆλθε ex Par. 5. 7. Aug. 1. Temere. Nam Harpocratio explicans verba, εἰς ἓν ἦλθεν, ἀντὶ τοῦ ὡμονόησεν, non alium quam hunc ipsum locum spectat, quod acute jam vidit Valcken. ad Euripid. Hippol. p. 192. Satisque vim præpositionis exprimunt adjecta εἰς ἓν, etsi non ignoro, et isto pleniore modo Græcos loqui; v. c. Euripid. Phœn. 472. Aristides vero, ubi eandem rem tangit in Panathen. p. 166. Jebb., dicit ἐπειδὴ συνέβησαν. Mox τὰ πράγματα ἐκεῖνα, *res illæ, quas satis nostis, turbulentæ,* ἃν ἐγὼ οὐδὲν δέομαι μεμνῆσθαι, οὐδ' ἀναμιμνήσκειν ὑμᾶς τῶν γεγενημένων κακῶν, ut in eadem re Andocides loquitur l. c. p. 38. Quo in loco, tribus futilibus conjecturis mactato, reliquit tamen Reisk. Πειραιέως, quod ex attico more mutandum fuit in Πειραιῶς. Neque ad τιμωρίας magis opus ibi est adjecto novo verbo, quam in Æschin. de Cor. §. θ'. post med. ad vocem πράξεις. Superest ἐπειδὴ τὰ πράγματα κατέστη, *quum res ad certum quendam statum reductæ essent.* Plane καταστήσασθαι τὴν δημοκρατίαν est Lat. *constituere, ordinare Remp.* F. A. WOLF.

Λόγων δὲ γιγνομένων —] Puta in ecclesia ad eam rem consultandam convocata. Τῶν μὲν factionem democraticam signat; τῶν δὲ, oligarchicam. Quæ sequuntur verba, τοὺς ἐξ ἄστεος, facile cuipiam possint suspecta videri. At ea bis testatur in exemplari suo se habuisse Aristid. Art. rhet. p. 444. et 456., et omnino talia perspicuitatis ergo addita non abhorrent ab optimorum auctorum consuetudine. Τοῦτο est *pecuniam in publicum conferre,* ut statim ostendit clausula, τὸ κοινῇ διαλῦσαι τὰ χρήματα. Quæ verba si abessent, subobscure illud τοῦτο et inepte dictum foret. Nempe ita voluit Reiskius, locum codicis cujusdam ope sic pulcre corrumpens: Τῶν τοῦτο πρῶτον ὑπάρξαι τῆς ὁμονοίας σημεῖον ἀξιούντων, κοινῇ διαλῦσαι τὰ χρήματά φασι τὸν Δῆμον ἑλέσθαι, καὶ συνεισενεγκεῖν αὐτὸν, καὶ μετασχεῖν τῆς δαπάνης, ὥστε μὴ λῦσαι τῶν ὡμολογημένων μηδέν. Vulgato etiam patrocinatur Aristid. Art. p. 456., qui locum totum expressit in Declamat. Leptin. §. 67., sed pueriliter pro more suo. IDEM.

Πῶς οὖν οὐ δεινὸν —] *Tunc quorum causa tam generose, tam liberaliter fecistis, hostes Vestri fuerant; nunc qui exspectant similem liberalitatem, fautores sunt beneque de Vobis meriti. Tunc illud fecistis, ne mentiri videremini; nunc idem faciundum, ut grati videamini. Tunc res difficilis fuit, et pecunia privatim eroganda; nunc nihil opus amplius, quam ut novam legem abrogetis.* Tot antitheta una hac periodo inclusa sunt admirabili arte, cujus exempla in uno Demosthene exstant plura, quam in reliquis Oratoribus omnibus.

ὑμᾶς, ὑπὲρ τοῦ μὴ ψεύσασθαι, τὰ χρήματα ταῦτα εἰσφέρειν ἠθελήσατε· νῦν δὲ, ἐξὸν ὑμῖν ἄνευ δαπάνης τὰ δίκαια ποιῆσαι τοῖς εὐεργέταις, λύσασι τὸν νόμον, ψεύδεσθαι μᾶλλον αἱρήσεσθε; ἐγὼ μὲν οὐκ ἀξιῶ. Τὸ μὲν τοίνυν τῆς πόλεως ἦθος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! καὶ ἐπ' ἄλλων πολλῶν, καὶ
461 ἐφ' ὧν εἶπον, ἴδοι τις ἂν τοιοῦτον, ἀψευδὲς καὶ χρηστὸν, οὐ τὸ λυσιτελέστατον πρὸς ἀργύριον σκοποῦν, [1]ἀλλὰ τὶ καὶ καλὸν πρᾶξαι· τὸ δὲ τοῦ θέντος τὸν νόμον, τὰ μὲν ἄλλα ἔγωγε οὐκ οἶδα, οὐδὲ λέγω φλαῦρον οὐδὲν, οὐδὲ σύνοιδα· ἐκ δὲ τοῦ νόμου σκοπῶν, εὑρίσκω πολὺ τούτου κεχωρισμένον. Φημὶ τοίνυν ἐγὼ κάλλιον εἶναι, τοῦτον ὑμῖν ἀκολουθῆσαι

[1] ἀλλά τι T.

Quæ ars quantum valeat ad animos pellendos, nemo non sentit. Conf. Minucian. p. 732. IDEM.

Εἰσφέρειν ἠθελήσατε] Perpauci ex iis, qui tunc pecuniam contulerant, hujus judicii tempus per ætatem potuerunt attingere. Nimirum hæc est consuetudo Oratorum solennis, Populum tanquam perennem aut perpetuam personam alloqui, eique ut ab ipso facta tribuere, quæcunque prioribus temporibus publice acta essent. Τὸ ὑμεῖς ὅταν εἴπω, τὴν πόλιν λέγω, alicubi dicit Noster. IDEM.

Ἀλλὰ τί] Ἀλλὰ πρὸς τὸ τὶ καλὸν πρᾶξαι legit Lambinus. TAYLOR.

Ἀλλὰ τί καὶ καλὸν πρᾶξαι] *Sed quid factu sit honestum.* Καὶ, non jungendum cum ἀλλὰ, abundat, ut post τί sæpe. Vid. H. Steph. de Dialect. post Thes. L. G. p. 34. Nihili est mutatio in Ind. Lamb. prolata, ἀλλὰ πρὸς τὸ τὶ καλὸν πρᾶξαι. Nec Reiskium satis intelligo, nisi quod et hic inculcat, τί poni pro ὅ τι, in quem errorem et alios traxit, ut Burghessium ad Dawes. Miscell. crit. p. 393. Verum puto, præsertim in Atticis, quod Reizius edicit Præf. ad Herodot. p. 16. F. A. WOLF.

Τὸ δὲ τοῦ θέντος τὸν νόμον] Subaudi ἦθος. Τὰ ἄλλα, *cetera, ceteroquin.* Οὐκ οἶδα, οὐδὲ σύνοιδα. Multa quis οἶδε de aliquo, fama ad se perlata, de quibus dubitat, aut non audet pronunciare, vera sint an falsa, quæ ipse quidem illi haud σύνοιδεν. Verum alias σύνοιδεν alicui, h. e. conscius ei est eorum, quæ certo novit, et testis oculatus est eum perpetrasse, tametsi eorum nihil per famam compererit. Οἶδε, qui *audivit,* σύνοιδε, qui *vidit* aut *interfuit.* Ita Reisk. Ad σκοπῶν supplendum τὸ τοῦ θέντος ἦθος, ad τούτου autem, τοῦ τῆς πόλεως ἤθους. Post τοῦ νόμου non est quod addas τούτου, licet ita faciant Par. 5. 7. Aug. 1. Marg. Bav. Ceterum jam nunc observes velim, quam timide et leniter Demosthenes adversarium tractet. IDEM.

Φημὶ τοίνυν ἐγὼ κάλλιον εἶναι —] *Affirmo igitur pulcrius esse, Leptinem Vestros mores sequi in abolenda lege, quam Vos istius in jubenda; atque etiam honorificentius duco et isti et Vobis, si Vos, Populus, adducatis Leptinem, ut similis Vobis esse videatur,* (h. e. *ut suos mores ad publicos videatur componere, liberale ingenium Civitatis induens ad hoc quidem tempus*) *quam si iste Vos adducat, sibi ut similes velitis esse.* Locus excellens est urbanitate cavillandi, quam parum sensisse videtur interpres Latinus. Hoc tamen minus mirum: illud profecto mireris, Reiskium etiam post Taylori observationem totum locum tam fœde vitiasse, transponendo δοκεῖν post θέσθαι. Suggesserat scilicet Aug. 1. id vitium, ortum, ut videtur, e duorum versuum similibus clausulis, θέσθαι et γενέσθαι. Quod quibus artibus vir optimus defenderit, videat in Notis ejus, qui volet. Vel ideo post θέσθαι verbo δοκεῖν locus non est, quod Populus, quum Leptini cedens legem ejus ratam habet, tum hominem *vere sequitur et imitatur,* non *videtur imitari*: contra Leptines, si pro lege sua non nimiopere propugnat, si tolli eam facile patitur, decoræ indoli Civitatis similis ipse *videri* potest; *esse* autem similem unquam posse, id vero Orator oblique negat. Hæc luce puto clariora esse; quamvis locus et Augerio fraudi fuerit, ut omnino tollere mallet δοκεῖν. Et post Æschyleum illud, οὐ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει, nihil apud veteres frequentius oppositione verborum δοκεῖν et εἶναι. Unum addam, quod ipsum ignoratum fraudem auxit: λυσιτελέστερον h. l.

περὶ τοῦ λῦσαι τὸν νόμον, ἢ ὑμᾶς τούτῳ περὶ τοῦ [1] θέσθαι· καὶ λυσιτελέστερον εἶναι καὶ ὑμῖν καὶ τούτῳ, τὴν πόλιν πεπεικέναι Λεπτίνην, ὅμοιον αὑτῇ γενέσθαι [2] δοκεῖν, ἢ αὐτὴν ὑπὸ τούτου πεπεῖσθαι, ὁμοίαν εἶναι τούτῳ. Οὐδὲ γὰρ, εἰ πάνυ χρηστός ἐστιν, ὡς ἐμοῦ γε ἕνεκα ἔστω, βελτίων ἐστὶ τῆς πόλεως τὸ ἦθος.

ς′. Νομίζω τοίνυν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί! ἄμεινον ἂν περὶ τοῦ παρόντος βουλεύσασθαι, εἰ κἀκεῖνο μάθοιτε· ὅτι, ᾧ μόνῳ μείζους εἰσὶν αἱ παρὰ τῶν Δήμων δωρεαὶ τῶν παρὰ

[1] θέσθαι, δοκεῖν, καὶ λυσ. R.

[2] Deest δοκεῖν. R.

est *utilius ad honorem, honorificentius*, quo modo et συμφέρειν aliaque ex hoc genere plura leguntur haud raro. Idem.

Περὶ τοῦ θέσθαι] Cod. Augustanus habet περὶ τοῦ θέσθαι δοκεῖν. Nata certe ea varietas lectionis ex simili fere clausula in sententia sequente, ὅμοιον αὑτῇ γενέσθαι δοκεῖν. Ubi vox ista habet vim et elegantiam admirabilem, quam parum consecuti sunt Interpretes. Non ὅμοιον dixit γενέσθαι, quod oblique negat fieri posse, sed γενέσθαι δοκεῖν. *Præstat, Civitatem huic homini persuadere, ut mores suos ad mores publicos accommodare* saltem videretur, *quam eum Civitati, ut sibi similis esse* velit. Priorem partem sententiæ mihi videtur Nannius majore et perspicuitate et elegantia transtulisse: *Quamobrem illud affirmaverim, longe pulcrius esse, illum vestros mores in abroganda lege, quam vos illius in constituenda, sequi.* Taylor. Δοκεῖν superfluum videtur et recidendum, licet in hac voce vim quandam et elegantiam animadvertat Taylorus. Auger.

Οὐδὲ γὰρ εἰ πάνυ χρηστός ἐστιν, ὡς ἐμοῦγε ἕνεκα ἔστω, βελτίων ἐστὶ τῆς πόλεως τὸ ἦθος] *Neque enim si vir bonus est (sit enim sane per me) ideo melior est ipsa civitate.* id enim ἕνεκα hoc loco significat, sicut etiam apud Xenophontem in tertio Παιδ. ἀλλ' ἐξέσται ἡμῖν ἐκείνου ἕνεκα πρὸς τὸ ἡμέτερον συμφέρον πάντα τίθεσθαι, *sed quantum ad eum attinet, licebit nobis omnia e re nostra constituere.* Id quod etiam per διὰ præpositionem dicitur. Idem περὶ Στεφ. ἐπεὶ διά γε ὑμᾶς αὐτοὺς πάλαι ἂν ἀπολώλατε. *Nam quantum in vobis fuit, jamdiu periissetis* &c. *Ex edit.* Hervag.

Ὡς ἐμοῦγε ἕνεκα ἔστω] *Sit enim sane per me.* Particulæ ἕνεκα usum hunc, Latinis ferme ignotum, plane Germani imitamur. F. A. Wolf.

Τὸ ἦθος] Solus Ven. Codex, βελτίων ἐστὶ τοῦ τῆς πόλεως ἔθους. Cave sollicites. Receptam lectionem tuetur T. Magister Ἦθος οὐ μόνον ἐπὶ ἀνθρώπων λέγεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πόλεως. ὡς Δημοσθένης, τὸ τῆς πόλεως ἦθος, ἤγουν τὴν κατάστασιν, καὶ τὴν γεναιότητα. lege γενναιότητα. Noster in superiore pagina, v. 4. τὸ τῆς πόλεως ἦθος — ἀψευδὲς καὶ χρηστόν. et §. ιέ. τοῦ τῆς πόλεως ἤθους μνημεῖον ὦσι. Et ita scribit Plutarchus in Phocione, statim ab initio: πολλὰ δὲ γράφειν καὶ λέγειν ἀναγκαζόμενος παρὰ τὸ ἀξίωμα τῆς πόλεως καὶ τὸ ἦθος. Vindob. deest ἦθος. Taylor.

Βελτίων ἐστὶ τῆς πόλεως τὸ ἦθος] Sermo patrius noster futurum præferret ἔσται, ex usu Græcorum recte habet illud. Τὸ ἦθος absolute intell. κατὰ τὸ ἦθος. Male Ven. βελτίων ἐστὶ τοῦ τῆς πόλεως ἔθους. Quod ut refellat, Taylorus citat Thomam M. voc. ἦθος. Vulgata lectio vera est, etiamsi forte Magister non huc respexerit, sed ad §. ιέ. aliumve locum quemcunque. Ἦθος de Civitate dici, non solum de homine, tralaticium puto. F. A. Wolf.

ς′. Περὶ τοῦ παρόντος] Περὶ τοῦ νόμου παρόντος Codd. Regg. ε. η. vel potius, ut ego judico, τὸ νόμου erat in margine, scholii gratia, quo pacto habetur in Aug. Taylor. E scholio illud et quidem malo. Est enim περὶ τοῦ παρόντος πράγματος. F. A. Wolf.

Ὦ μόνῳ μείζους εἰσὶν —] *Tollitur per hanc legem id ipsum, quo uno dona, profecta a liberis Populis, præstant iis, quæ a ceteris imperiis conferuntur.* Honestatem dicit et stabilitatem. Perperam loco τῶν Δήμων hic et postea in Par. 5. 7. Aug. 1. est τοῦ Δήμου. Οἱ Δῆμοι sunt αἱ πόλεις δημοκρατούμεναι. Unde juncta sæpe Δῆμος, ὀλιγαρχία, τυραννίς. Hinc καταλύειν τὸν Δῆμον (de qua formula olim nimio ardore pugnarunt Salmas. Misc. Def. c. 10. et Herald. Animadv. ad J. A. et R. III. 16.) h. e. τὴν δημοκρατίαν, τὴν πολιτείαν. Ipsum enim πολιτεία eo-

τῶν ἄλλων πολιτειῶν διδομένων, καὶ τοῦτο ἀναιρεῖται νῦν τῷ νόμῳ. Τῇ μὲν γὰρ χρείᾳ τῇ τῶν εὑρισκομένων τὰς δωρεὰς οἱ τύραννοι, καὶ οἱ τὰς ὀλιγαρχίας ἔχοντες, μάλιστα δύνανται τιμᾶν· πλούσιον γὰρ, ὃν ἂν βούλωνται, παραχρῆμα ἐποίησαν· τῇ δὲ τιμῇ καὶ τῇ βεβαιότητι τὰς παρὰ τῶν Δήμων δωρεὰς εὑρήσετε οὔσας βελτίους. Τό τε γὰρ μὴ μετ' αἰσχύνης, ὡς κολακεύοντα, λαμβάνειν, ἀλλ' ἐν ἰσηγορίᾳ, δοκοῦντα ἄξιόν τινος εἶναι, τιμᾶσθαι τῶν καλῶν ἐστί· τό τε ὑπὸ τῶν ὁμοίων ἑκόντων θαυμάζεσθαι, τοῦ παρὰ τοῦ δεσπότου λαμβάνειν ὁτιοῦν, κρεῖττον εἶναι δοκεῖ. Παρὰ μὲν γὰρ ἐκείνοις μείζων ἐστὶν ὁ τοῦ μέλλοντος φόβος τῆς

dem eminentiore sensu usurpatur. Vide Harpocrat. h. v. Mox forsitan quis femininum διδομενῶν exarare malit, relatum ad δωρεῶν. Sed neutrum genus non abhorret ab usu, eandemque juncturam, quæ h. l. est, habemus plane de Cor. §. ις′. in fin. Ceterum nullam Oratores occasionem negligunt demonstrandi, quanto præstabilior democratia sua sit oligarchiis et monarchiis omnibus. Conf. v. c. de Rhod. libert. §. ή. sqq. In Androt. p. 608. In Timocrat. p. 751. Æschin. in Ctesiph. et in Timarch. princc. F. A. Wolf.

Τῇ μὲν γὰρ χρείᾳ τῇ τῶν εὑρισκομένων τὰς δωρεὰς] Εὑρισκομένους τὰς δωρεὰς vocat *eos qui promerentur, et qui adipiscuntur et obtinent.* Et paulo post, τὰς παρὰ τῶν δήμων δωρεὰς εὑρήσετε οὔσας βελτίους. εὑρήσετε *invenietis et reperietis* dixit. Etenim, inquit, si utilitatem eorum spectetis qui liberalitates impetrant, aut quoquo modo adipiscuntur, tyranni maximopere honestare munificentia possunt, ut qui confestim locupletare possint quem visum fuerit. Est autem εὑρέσθαι proprie λαβεῖν ἀνθ' ὧν τις ἔδωκεν ἢ εὐηργέτησε ἢ ἐπόνησε, i. *mereri.* semper autem hoc verbum passiva voce profertur, cum *impetrare et mereri* significat et *adipisci. Ex edit.* Hervag.

Τῇ χρείᾳ — δύνανται τιμᾶν] Τιμᾶν nihil est. Forte: τῇ μὲν γὰρ χρείᾳ, τῇ τῶν — δωρεὰς, οἱ τύραννοι — δύνανται νικᾶν· *utilitate — superiores esse possunt*: cujus rei sequitur Ratio; et respondet in sequenti commate βελτίους εἶναι. Νικᾶν, *superior esse, præstare*, ut pag. 500. 9. ed. R. Sensum vidit Wolfius: sed Linguæ Græcæ ratio habenda fuit, quam vir ille doctissimus in versione sua sæpissime neglexit: unde (quod necesse erat) a mente Demosthenis sæpissime quoque aberravit. Markland.

Τῇ μὲν γὰρ χρείᾳ — δύνανται τιμᾶν] Postremam vocem nihili putans Markl. emendat νικᾶν, cui opinioni dicit favere verba, quæ sequantur, τὰς παρὰ τῶν Δήμων δωρεὰς οὔσας βελτίους. Ibi οὔσας βελτίους nihil aliud sonare quam νικώσας. Attamen hæc non favent, quod et Reisk. vidit. Τιμᾶν τινὰ est *aliquem donare*, seu *præmiis afficere qualibuscunque*, unde pari vi τιμὴ et δωρεά. Conf. §. β′. γ′. ιθ′. κς′. Sic illa, οἱ τύραννοι μάλιστα δύνανται τιμᾶν τῇ χρείᾳ τῶν εὑρισκομένων τὰς δωρεὰς, accipe: *Tyranni suos afficere valent majoribus præmiis, quam liberi Populi; majoribus, si respexeris emolumentum eorum, qui donantur*: τῇ χρείᾳ h. e. ὠφελείᾳ, λυσιτελείᾳ, κέρδει. Alio modo eadem efferri potuerant: αἱ παρὰ τῶν τυράννων τιμαί εἰσι μέγισται τῇ χρείᾳ etc. Nempe quod abundant opibus, et nutu suo omnia regunt, sibi addictis principes munera dare possunt lucrosiora, quam libera Civitas, cujus dona ad speciem quidem honoris splendida sunt, sed fere sine veritate emolumentorum. In animo hunc locum habuit Julian. Or. I. p. 81., ut docte ibi Petavius monuit. F. A. Wolf.

Ἐν ἰσηγορίᾳ] Notum est, ἰσηγορίαν esse liberorum Populorum, in quibus παντὸς πολίτου ἐστὶ τὸ προσελθεῖν τῷ Δήμῳ καὶ λόγου τυχεῖν, ut scribit Demosth. de Cor. §. ς′. Ideo frequenter junguntur ἰσηγορία et ἐλευθερία. Idem.

Ὑπὸ τῶν ὁμοίων ἑκόντων θαυμάζεσθαι] At θαυμάζεσθαι qui aliter fiat, quam ὑφ' ἑκόντων? Scilicet verbo nunc inest notio τοῦ τιμᾶσθαι, quod in proclivi est videre. Ita §. κγ′. μήτε τιμῶντες, μήτε θαυμάζοντες. Idem.

Παρὰ μὲν γὰρ ἐκείνοις] H. e. τοῖς τυράννοις καὶ τοῖς τὰς ὀλιγαρχίας ἔχουσι. Nempe donorum, uti collatio, sic ademtio facilior

παρούσης χάριτος· παρὰ δ' ὑμῖν ἀδεῶς, ἃ ἂν λάβῃ τὶς, ἔχειν ὑπῆρξε, τὸν γοῦν ἄλλον χρόνον. Ὁ τοίνυν τὴν πί- 462
στιν ἀφαιρῶν τῶν δωρεῶν, νόμος οὗτος, ᾧ μόνῳ κρείττους εἰσὶν αἱ παρ' ὑμῶν δωρεαὶ, τοῦτο ἀφαιρεῖται. Καίτοι τῶν ἁπασῶν ἡςτινοςοῦν πολιτείας τὸ κομίζεσθαι τοὺς εὔνους τοῖς καθεστῶσι χάριν ἂν ἀφέλῃς, οὐ μικρὰν φυλακὴν αὐτῶν ταύτην ἀφῃρηκὼς ἔσῃ.

ζ'. Τάχα τοίνυν ἴσως ἐκεῖνο λέγειν ἂν ἐπιχειρήσειε Λεπτίνης, ἀπάγων ὑμᾶς ἀπὸ τούτων, ὡς αἱ λειτουργίαι νῦν μὲν εἰς πένητας ἀνθρώπους ἔρχονται, ἐκ δὲ τοῦ νόμου τούτου λειτουργήσουσιν οἱ πλουσιώτατοι. Ἔστι δὲ τοῦτο, οὑτωσὶ

est, ubi unus imperat aut pauci; difficilior in Rebuspublicis, ubi res a multorum suffragiis pendent. Deinde τὸν γοῦν ἄλλον χρόνον h. e. τὸν παρελθόντα χρόνον, invidiose adjectum. Ita semper, ut puto, ὁ ἄλλος χρόνος de præterito, non de futuro tempore, ubi est ὁ λοιπός. Idem.

Καίτοι τῶν ἁπασῶν etc.] Cum in aliis Demosthenis orationibus multæ sunt verborum trajectiones a Latinitate nonnihil abhorrentes, tum vero in hac: quas omnes demonstrare si vellem, ne pueris solis hæc scribere potius, quam studiosos adolescentes admonere viderer, verendum esset. Sed quasdam tamen notare quid vetat? cum parum attentos, licet doctos, interdum l evicula quædam decipiant. Sic igitur hæc ordina: καίτοι ἂν ἀφέλῃς πολιτείας ἡστινοσοῦν τῶν ἁπασῶν, τὸ κομίζεσθαι χάριν etc. Wolf. Trajectio non ita magna est; certe verba, τῶν ἁπασῶν, quippe in quibus summa sententiæ sit ac vis oppositionis, vix longius ab initio removeri poterant. Τὰ καθεστῶτα *status* est et *constitutio Reipublicæ, quæ obtinet.* Et qui h. l. sunt εὖνοι τοῖς καθεστῶσι, hos Isocrat. Areop. p. 211. dicit τοὺς ἀγαπῶντας μάλιστα τὴν καθεστῶσαν πολιτείαν. Jam ad illud καθεστώτων refer αὐτῶν. Vis pronominis ταύτην circumscribendo intelligetur: αὕτη μεγίστη ἐστὶ τῶν καθεστώτων φυλακὴ, δηλονότι τὸ τοὺς εὔνους τοῖς καθεστῶσι κομίζεσθαι χάριν· ταύτην δὴ φυλακὴν ἀφῃρηκὼς ἔσῃ. *Quanquam e qualibet civitate,* ne de solo populari statu dicam, *si illud institutum sustuleris, ut præmiis ornentur, qui sint præsentis status rerum tuendi studiosiores, ipso facto illius firmissimum præsidium sustuleris.* F. A. Wolf.

ζ'. Τάχα τοίνυν ἴσως] Ultima vox videri posset esse ex margine. τάχα enim est ἴσως, *forte.* Nihil tamen mutandum. Alibi enim pariter scribitur, adv. Midiam, pag. 576. 15. ed. R. τάχα τοίνυν ἴσως καὶ τὰ τοιαῦτ' ἐρεῖ, ὡς etc. Markland.

Τάχα ἴσως] Harum particularum idem valentium junctura utique rarior est, at obvia tamen, quod propter Markl. moneo. Ut apud Nostrum de fals. leg. p. 382. ed. R. Aristoph. Thesm. 718. Vesp. 280. 284. Platon. Amator. p. 135. E. De Legg. IV. p. 704. A. Frequentior sane hic pleonsamus in similibus particulis, ut αὖθις αὖ, εὐθὺς παραχρῆμα, μετὰ ταῦτα ὕστερον, Lat. *deinde postea, olim quondam* etc. etc. Conf. infra §. ιγ'. post med. F. A. Wolf.

Ἀπάγων ὑμᾶς ἀπὸ τούτων] Vulgaris fallacia rhetorum, τὸ ἀπάγειν ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως, Demosth. de fals. leg. p. 416. ed. R. Paullo gravius pro consilio suo Æschin. in Ctesiph. §. λδ'. post med. ἀπαγαγὼν ὑμᾶς ἄπωθεν ἀπὸ τοῦ κλέμματος. Quæ verba, nondum exputo, cur sollicitarit vir summus, Valcken. ad Theocrit. Adon. p. 238. Posthac in verbis, ἐκ τοῦ νόμου τούτου, pronomen excidit apud Felic. et Man. Hinc forsan Wolf. maluit ἐκ δὲ τοῦ ἑαυτοῦ νόμου. Quam recte, docebit §. κέ. et κς'., ubi majori jure requiri poterat ἑαυτοῦ. Quin ipsum τούτου auctor negligere potuisset, qui utatur sæpissime simplici νόμος de lege Leptinis. Conf. ad §. ά. et alia loca. Idem.

Ἐκ δὲ τοῦ νόμου τούτου] Ex Editt. Felician. et Manutiana, aberat τούτου. Unde conjecit Wolfius ἐκ δὲ τοῦ ἑαυτοῦ νόμου. Est tamen τούτου etiam in Vindob. Tayl.

Ἔστι δὲ τοῦτο οὑτωσὶ μὲν ἀκοῦσαι λόγον τινὰ ἔχον] Ellipsis est in id genus locutione, hoc est, κατὰ τὸ ἀκοῦσαι, vel ἐν τῷ. cujusmodi multa collegit in Comment. Bud. *Ex edit.* Hervag.

Οὑτωσὶ μὲν ἀκοῦσαι] Nos vulgo: *wenn man es so hört, (when one so hears it, at first sight,)* ut οὕτως negligentius positum

μὲν ἀκοῦσαι, λόγον τινὰ ἔχον· εἰ δέ τις αὐτὸ ἀκριβῶς ἐξετάσειε, ψεῦδος ἂν ὂν φανείη. Εἰσὶ γὰρ δήπου παρ' [1] ἡμῖν αἵ τε τῶν μετοίκων λειτουργίαι, καὶ αἱ πολιτικαί· ὧν ἑκατέρων ἐστὶ τοῖς εὑρημένοις ἡ ἀτέλεια, ἣν οὗτος ἀφαιρεῖται. Τῶν γὰρ εἰς τὸν πόλεμον καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως [2] πασῶν εἰςφορῶν καὶ τριηραρχιῶν, ὀρθῶς καὶ δικαίως, οὐδεὶς ἔστ' ἀτελὴς ἐκ τῶν παλαιῶν νόμων, οὐδὲ, οὓς οὗτος ἔγραψε, τοὺς ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος. Σκεψώμεθα δὴ, τίνας ἡμῖν εἰςποιεῖ χορηγοὺς εἰς ἐκείνας τὰς λειτουργίας, καὶ πόσους, ἐὰν μὴ τούτῳ προσέχωμεν, ἀφήσει. Οἱ μὲν τοίνυν πλουσιώτατοι τριηραρχοῦντες ἀεὶ τῶν χορηγιῶν ἀτελεῖς ὑπάρχουσιν· οἱ δ' ἐλάττω τῶν ἱκανῶν κεκτημένοι, τὴν ἀναγκαίαν ἀτέλειαν ἔχοντες, ἔξω τοῦ τέλους

[1] ὑμῖν T.

[2] Deest πασῶν. T.

sit, *re nondum accuratius cogitata.* Plene ὡς οὕτως ἀκοῦσαι ap. Platon. Euthyph. p. 3. B. alibique. F. A. Wolf. Vid. D'Orville ad Chariton. Aphrodis. Lib. IV. III. 69. 8. Lib. V. II. 82. 1. et Lib. VI. III. 102. 18.

Εἰσὶ γὰρ δήπου — ἀτέλεια] *Duæ apud nos sunt liturgiæ, quarum immunitatem nostris impertire solemus,* αἱ λειτουργίαι τῶν μετοίκων καὶ αἱ τῶν πολιτῶν. F. A. Wolf.

Πασῶν] Ante εἰςφορῶν abest ab Ald. Herv. Wolf. Tayl. Bav. cod., etsi in voce addenda omnes conspirant §. κζ'. Quæ hic occurrit syntaxis, οὐδὲ οὓς οὗτος ἔγραψε, τοὺς ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, familiaris est Græcis, neque eam Latini refugiunt. Sulpicius ad Cic. Epp. IV. 5. *Genus hoc consolationis miserum est, quia, per quos ea confieri debet, propinquos ac familiares, ipsi pari molestia afficiuntur.* Nec tantum ibi hæc structura Græcis in usu est, ubi substantivum, quod postponitur, pronominis relativi eodem genere positi casum imitatur, sed et tum, quum relativum neutri generis ad omissum aliquod nomen refertur. Ita Plat. Phædon. p. 66. E. Τότε ἡμῖν ἔσται (τοῦτο) οὗ ἐπιθυμοῦμέν τε καί φαμεν ἐρασταὶ εἶναι φρονήσεως. Ubi Fischero non debebat placere lectio φρόνησις. Idem.

Σκεψώμεθα δὴ, τίνας ἡμῖν εἰςποιεῖ χορηγοὺς εἰς ἐκείνας τὰς λειτουργίας] h. e. *Eas, quarum immunitas concedi solet.* De solis autem civibus nunc sermo est, et demum verbis ἀλλὰ νὴ Δία ad μετοίκους pergit. Porro in h. l. χορηγὸς cum derivatis verbis latiore sensu complectitur simul γυμνασιαρχίαν et ἑστίασιν; unde deinde commutantur inter se χορηγεῖν et λειτουργεῖν, uti χορηγία et λειτουργία. Cujus rei rationem cuivis puto in promtu esse. Mox ἀφήσει, sequens prius εἰςποιεῖ, redit ad Leptinem: *Quot sit dimissurus ut immunes,* h. e. quot ex iis, quos, antea immunes, nunc ad liturgias adigit, suaque lege quasi *devinctos tenet.* Sic quidem explicando minuatur durities, quam habet tertia persona ἀφήσει. In errorem ducit, quod Scholiastes habet, πόσους τῶν πενήτων ἀφίησιν. Idem.

Τριηραρχοῦντες ἀεὶ] Hæc jungas pronunciando. Ditissimi, *quod semper sunt trierarchi Reip.*, liberi sunt ab istis muneribus. Idem.

Τὴν ἀναγκαίαν ἀτέλειαν ἔχοντες] Convenientius forte ingenio Demosthenis τὴν ἀνάγκην ἀτέλειαν ἔχοντες, *quibus Necessitas est pro Immunitate.* Markland. Demiror, Marklandum auctoris ingenio judicare convenientius fore, si scripseris, τὴν ἀνάγκην ἀτέλειαν ἔχοντες. *Quibus Necessitas est pro immunitate.* Non fugit Demosthenes audacius dicta; verum illud, licet per se affectatum non putes, tamen *hujus* Orationis dictionem, summissam eam et nativi coloris, mire dedeceret. Ἀναγκαίᾳ ἀτελείᾳ frui dicuntur pauperes, qui, quod nihil habent, nihil possunt ad Remp. conferre, nec a quibus quidquam potest ne vi quidem redigi. Sic et Reisk. F. A. Wolf.

Ἔξω τοῦ τέλους εἰσὶ τούτου] *In hunc censum referri non possunt. Non pertinent ad eum hominum ordinem, qui munera publica obire potest.* Idem.

εἰσὶ τούτου. Οὐκοῦν τούτων μὲν οὐδετέρων οὐδεὶς διὰ τὸν
νόμον ἡμῖν προςέσται χορηγός. Ἀλλὰ, νὴ Δία, εἰς τὰς
τῶν μετοίκων λειτουργίας εἰςποιεῖ πολλούς. Ἀλλ' ἐὰν δείξῃ
[1] πέντε, ἐγὼ ληρεῖν ὁμολογῶ. Θήσω τοίνυν ἐγὼ μὴ τοιοῦ- 463
τον εἶναι τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τῶν μετοίκων πλείονας [2] ἢ το-
σούτους, ἐὰν ὁ νόμος τεθῇ, τοὺς ἀεὶ λειτουργοῦντας ἔσεσθαι,
καὶ τῶν πολιτῶν μηδένα ἐκ τριηραρχίας ὑπάρξειν ἀτελῆ.
Σκεψώμεθα δὴ, τί τοῦτ' ἔσται τῇ πόλει, ἐὰν ἅπαντες οὗτοι
λειτουργῶσι. Φανήσεται γὰρ οὐδὲ, πολλοῦ δεῖ, τῆς γενη-
σομένης ἄξιον αἰσχύνης. Ὁρᾶτε δὲ οὑτωσί. Εἰσὶ τῶν ξέ-
νων ἀτελεῖς, δέκα θήσω· — καὶ, μὰ τοὺς θεοὺς, ὅπερ
εἶπον ἀρτίως, οὐκ [3] οἶμαι πέντε εἶναι —· καὶ μὴν τῶν γε

[1] πέντε μόνους, ἐγὼ R. [2] ἢ *δὶς τοσούτους R. [3] οἴομαι R.

Οὐδεὶς — προσέσται χορηγὸς] *Ex neutro ordine ullus choragus proveniet.* Nannius. Male hic Wolfius: *neutri — vestras opes augebunt.* Nam, ut Demosthenes mox ostensurus est, sc. §. ή. οὐ κοινωνεῖ ταῖς δημοσίαις προσόδοις καὶ περιουσίαις ταῦτα τἀναλώματα οὐδέν. Taylor.

Ἐὰν δείξῃ πέντε] Μόνους addit præter alios Ben., unde est in Lipsiensi, quæ editio non raro illius vitia repetit. A pluribus, scriptis et editis, melius abest id scholion, quod alibi quoque in scriptoribus vim sermonis fregit. Conf. ad §. ιζ'. F. A. Wolf.

Θήσω τοίνυν —] *Sit sane ita, ut Leptines vult: sit, ut aliter res habeat ac modo dixi,* (τοῦτο μὴ τοιοῦτον εἶναι,) *et lege perlata adsint plures quam quinque.* Hoc est πλείονας ἢ τοσούτους. Ad arbitrium suum, ut solet, Reisk. recepit ἢ δὶς τοσούτους, h. *decem,* plaudente Augerio, sed ne uno quidem codice addicente, nec sensu jubente, potius, si quid judico, adversante *progressione sententiarum,* quæ solennis figura est Oratorum. Idem.

Τῶν μετοίκων] In plerisque Codd. [et in Editt. Ald. Herv. Ben. Wolf.] (deest autem in Felic. Manut. Lindenbr. Ital. et Reg. α.) τῶν μετοίκων εἶναι πλείονας ἢ τοσούτους — τοὺς ἀεὶ λειτουργοῦντας ἔσεσθαι. τῶν μετοίκων αὐτὸν εἶναι πλείονας, Ven. Ego profecto εἶναι veram lectionem esse arbitror, et retinendam loco τοῦ ἔσεσθαι, quod nonnulli allevere suis exemplaribus, propter ὑπάρξειν, quod sequitur. Vindob. deest εἶναι. Taylor. *Falsam* [lectionem] esse equidem contra jurarem, si juratis crederetur in re critica. F. A. Wolf.

Οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] Has voces inclnde parenthesi, *non sane, multum abest.* Auger.

Οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] Vulgo editores connectunt, ut aliis in locis multis, v. c. de Cherson. §. ί. Philipp. III. §. έ. IV. §. ή. De fals. leg. §. ιά. In Aristog. p. 795. ed. R., ubi semper vertendo peccat Wolf. Nec melius Reisk. explicat ellipsi verborum ἀλλὰ τοῦ παντὸς, *non deest multum, sed totum.* Falso. Intervallum pronunciandi post οὐδὲ fieri oportere, docet alia formula negandi ubique obvia, οὐδὲ ὀλίγου δεῖ, nec minus dictio gravior, οὐκ ἔστι ταῦτα, πόθεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. In quibus πόθεν est, quod dicimus, *nihil minus.* Vid. Demosth. de Cor. §. ιέ. ιϛ'. μϛ'. et conf. Hemsterh. ad Lucian. Timon. p. 115. Neque abludit locutio οὐδ' ἐγγὺς, de qua vid. in Plat. Sympos. XX. 4. Totam sententiam nostram vertes: *Patebit, id emolumentum* (nam τί τοῦτ' ἔσται est pro τί τοῦτο πλέον ἔσται;) *neutiquam tale tantumque esse, ut dedecus inde ad nos redundaturum æquo animo perferre possimus.* F. A. Wolf.

Εἰσὶ τῶν ξένων] H. e. Τῶν μετοίκων. Docent hoc verba ὅπερ εἶπον ἀρτίως. Conf. Prolegom. Καὶ — εἶναι interjectam enunciationem esse, voce signandum, uti fecimus scriptura. Et sic alibi quoque καὶ legitur ἐν παρενθέσει, pro καίτοι, *at, quanquam.* Qui καίτοι reposuit, Marklandus, debuit idem facere infra §. κβ'. et de Cherson. §. ή. et in Aristocrat. p. 635. ed. R. et multo sæpius. Idem.

Καὶ, μὰ τοὺς θεοὺς] Legendum (καίτοι, μὰ τοὺς — πέντε εἶναι·) per parenthesin. Markland.

Τῶν γε πολιτῶν] Vocabulo civium

πολιτῶν οὐκ εἰσὶ πέντε ἢ ἕξ· οὐκοῦν ἀμφοτέρων ἑκκαίδεκα.
[1] Ποιήσωμεν αὐτοὺς εἴκοσιν· εἰ δὲ βούλεσθε, τριάκοντα.
Πόσοι δήποτ' εἰσὶν οἱ κατ' ἐνιαυτὸν τὰς ἐγκυκλίους λει-
τουργίας λειτουργοῦντες [2] ἡμῖν, χορηγοὶ καὶ γυμνασίαρχοι
καὶ ἑστιάτορες; Ἑξήκοντα ἴσως, ἢ μικρῷ πλείους σύμπαν-
τες οὗτοι. Ἵνα οὖν τριάκοντα ἄνθρωποι [3] ἢ πλείους παρὰ
πάντα τὸν χρόνον λειτουργήσωσιν ἡμῖν, τοὺς ἅπαντας
[4] ἀπίστως πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαθῶμεν; Ἀλλ' ἴσμεν ἐκεῖνο

[1] ποιήσομεν T. [2] ὑμῖν R. [3] Deest ἢ. R. [4] ἀπίστους πρὸς ὑμᾶς T.

nunc non continentur ii, quos trierarchiæ functio solvebat ordinariis muneribus. Mihi certe id prope exploratum est, et Augerium, alia nos docentem, a vero aberrare puto. Quod deinde Marklando in suspicionem venerunt proxima, οὐκ εἰσὶ πέντε ἢ ἕξ, quum dubitaret, an Græce ita loqui liceret, forsan ego non assequor Critici acumen; at illud vix dubitem, vel sine exemplis. Ergo opus non arbitror correctione τάχ' εἰσὶ, *fortasse sunt quinque vel sex.* Tum huic conjecturæ, et alteri ejusdem, quam proxime laudavi, repugnat Aristides, vulgata citans in Arte p. 465. F. A. Wolf.

Οὐκ εἰσὶ πέντε, ἢ ἕξ] Opinor, τάχ' εἰσὶ, *forte sunt quinque, vel sex.* quod aliter efferri potuit: *non sunt plures, quam* (vel, *non sunt nisi*) *quinque, vel sex.* Num vero aliquis ita loquitur: *non sunt quinque, vel sex?* Non credam, sine exemplis. Markland.

Τὰς ἐγκυκλίους] Ἐγκύκλιοι λειτουργίαι sunt statæ et certæ: εἰσφοραὶ καὶ τριηραρχίαι non item. χορηγοὶ sunt Ædiles, qui saltatoribus et cantoribus sumtum: γυμνασίαρχοι, qui oleum palæstræ: ἑστιάτορες, qui epulum tribui præbent. Aphthonii Enarrator ait: Χορηγία, ἡ ἐκ προαιρέσεως, καὶ ἐν ἑορταῖς. Εἰσφορὰ, ἡ ἐξ ἐπιταγῆς ἑτέρου, καὶ ἐν πολέμοις. Wolf. Male Enarrator iste, χορηγία ἐκ προαιρέσεως, uti confestim deprehendebat Wolfius. Nam, ut ait, ni esset ἐξ ἐπιταγῆς, cur ejus data fuisset Immunitas? Taylor.

Λειτουργοῦντες ἡμῖν] Plerique omnes ὑμῖν, etiam editor novissimus. Sequentibus λειτουργήσωσιν ἡμῖν aptius est, quod dedi cum Wolf. et Tayl., etsi hi cum reliquis paullo post quoque πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς inculcant. Conf. ad §. ϛ'. F. A. Wolf.

Ἵνα οὖν τριάκοντα ἄνθρωποι ἢ πλείους] Dicit ἢ πλείους, ut modo dixit ἢ μικρῷ πλείους. Id vero apertum est, nunc subaudiri, *præter eos, qui adhuc liturgias curaverunt;* quibus tamen verbis expressis in hac quidem sententia opus non erat. Pari modo §. ή. ad fin. est ἕνα χορηγὸν, ut interpreteris *unum choragum novum.* Ratio fefellit Reiskium, quum ex Aug. 1. suo arriperet ἄνθρωποι πλείους, ejecto ἤ. Nec verior ejusdem conjectura, λειτουργήσωσιν ἢ νῦν, pro λειτουργήσωσιν ἡμῖν. Idem.

Παρὰ πάντα τὸν χρόνον] Hæc, fuit, quum de luxatura viderentur mihi suspecta et ordinanda tali modo: Ἵνα οὖν τριάκοντα ἄνθρωποι ἢ πλείους λειτουργήσωσιν ἡμῖν, (n. in singulos annos,) τοὺς ἅπαντας παρὰ πάντα τὸν χρόνον (*in omne tempus*) ἀπίστως πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαθῶμεν; Quod erat sententiam pervertere. Auctor hoc dicit: *Qui nobis catalogo* τῶν λειτουργούντων *novi addi possunt lege Leptinis, ii primum tantum triginta admodum sunt; tum ne hos quidem triginta in singulos lucramur annos, sed universe in omne tempus. Tantulum est lucrum! Atque id ut faciamus, fidem nostrum apud omnes gentes periclitabimur?* Igitur voce sunt acuenda παρὰ πάντα τὸν χρόνον, et oppositio quærenda in τριάκοντα ἄνθρωποι et in τοὺς ἅπαντας. Sic lector sibi facile cavebit ab errore meo. Idem.

Ἀπίστους] F. ἀπίστως, sicut ὑπόπτως ἔχει πρός τινα. et sic Obsop. Wolf. Ita etiam Ven. Ital. et Reg. ζ. item Vindob. Rectius quoque ἡμᾶς αὐτοὺς, ut Manut. Bodl. Reg. α. Vind. Cant. et versio Italica. Taylor.

Ἀπίστως πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαθῶμεν] Vulgo ἀπίστους πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς male propagarunt usque ad Reisk., et ἀπίστους in Apsine quoque est p. 698. Verissimam mutationem præstant plures MSS. Nec isto sensu aliter ponitur διατιθέναι, quam adverbio junctum, ut construi etiam solent διατίθεσθαι, διακεῖσθαι, et ἔχειν. Adjectivo si uti voluisset Demosthenes, scripsisse debuit ἀπίστους καταστῶμεν. Non adversantur his ea, quæ docet Hemsterh. ad Lucian. Nigrin. p. 80. F. A. Wolf.

δήπου, ὅτι λειτουργήσουσι μὲν, ἄνπερ ἡ πόλις ᾖ, πολλοὶ, καὶ οὐκ ἐπιλείψουσιν· εὖ δὲ ποιεῖν ἡμᾶς οὐδεὶς ἐθελήσει, τοὺς πρότερον ποιήσαντας ἐὰν ἠδικημένους ἴδῃ. Εἶεν! Εἰ δὲ δὴ τὰ μάλιστα ἐπέλιπον οἱ χορηγεῖν οἷοί τε, πρὸς Διὸς, πότερον κρεῖττον ἦν εἰς συντέλειαν ἀγαγεῖν τὰς χορηγίας, ὥσπερ τὰς τριηραρχίας, ἢ τοὺς εὐεργέτας ἀφελέσθαι τὰ δοθέντα; ἐγὼ μὲν ἐκεῖνο [1] οἶμαι. Νῦν μέν γε, τὸν χρόνον ὃν ἂν τούτων ἕκαστος λειτουργῇ, δίδωσι τὴν ἀνάπαυσιν αὐτοῖς μόνον, μετὰ ταῦτα δὲ οὐδὲν ἔλαττον ἕκαστος αὐτῶν ἀναλώσει· τότε δ᾽ ἂν, μικρᾶς συντελείας ἀπὸ τῶν ὑπαρχόν- 464

[1] οἴομαι R.

Οἷοί τε] F. A. ὄντες. WOLF.

Εἰς συντέλειαν] Nannius: *ad contributionem scenicæ impensæ consociari multos.* Ergo etiam χορηγία fuit ἐξ ἐπιταγῆς. Quid ni esset, cur ejus data fuisset immunitas? IDEM.

Εἰς συντέλειαν ἀγαγεῖν τὰς χορηγίας] Quid hoc rei sit, intelligetur ex iis, quæ de trierarchia prædiximus in Prolegomenis. F. A. WOLF.

Αὐτοῖς μόνον] Sine sensu αὐτοῖς. Lego: τὴν ἀνάπαυσιν ἔτους μόνον, *vacationem solummodo annuam*: nam supra dixerat §. δ'. ἐνιαυτὸν διαλιπὼν ἕκαστος λειτουργεῖ, *singuli altero quoque anno hæc munera obeunt.* Est vero Antiptosis, τὸν χρόνον ὄν, pro ὁ χρόνος ὅν, et Constructio est: ὁ χρόνος, ὃν τὸν χρόνον ἕκαστος τούτων λειτουργῇ ἂν, δίδωσι τὴν ἀνάπαυσιν ἔτους μόνον. Exemplum par habes 1 Cor. x. 16. τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν· et plura vide apud Cl. Taylorum in Indic. Attic. ad Lysiam, v. Antiptosis. Nannius videtur legisse ἄλλοις pro αὐτοῖς. sed et sic vox ἔτους vel ἐνιαυτοῦ adhuc deerit: τούτων ἕκαστος δίδωσι τὴν ἀνάπαυσιν ἄλλοις ἔτους μόνον. Cæterum τούτων est τῶν λειτουργούντων, idem quod τῶν χορηγῶν. Intellige νῦν μέν γε, *ut nunc se res habet*: et τότε δὲ, *in altero vero casu*, id est, si per Collationem res gereretur. MARKLAND. *Aliis vacationem præbet.* NANNIUS. Τούτων refertur ad eos qui nunc immunitate gaudent, et tunc non gauderent per legem Leptinis. — αὐτοῖς et αὐτῶν refertur ad eos qui immunitatibus non donati sunt. — δίδωσι, nempe, Leptinea lex. AUGER.

Νῦν μέν γε — κεκτημένος ἦν] Impeditior periodus culpa auctoris ipsius, ni fallor. Respondent sibi primum νῦν μὲν, h. *ex mente Leptinis*, et τότε δὲ, *si mea ratio placuerit, ut choragiæ fiant per collationem* seu *contributionem*: tum rursus τὸν χρόνον ὃν ἂν, h. τέως ἕως ἂν, *quamdiu*, et μετὰ ταῦτα, h. *peracta functione.* Sic non cogimur cum Markl. accipere τὸν χρόνον ὃν ἂν — δίδωσι, quasi dictum ὁ χρόνος, ὃν ἂν —, δίδωσι, ac verbo δίδωσι multo aptius subjectum ἀπὸ τοῦ κοινοῦ quærendum est, *lex Leptinis.* Neque temere omnino ad istam figuram antiptoseos confugiendum est, licet non infrequentem in optimis auctoribus. Vide VV. DD. laudatos a Dorvill. ad Charit. p. 593. Porro τούτων ἕκαστος, *quisque eorum, quos, antea immunes, nunc lex ista cogit, ut muneribus fungantur, in posterum.* Hactenus satis clarum est τούτων, quippe quod redeat ad proximum εὐεργέτας. At αὐτοῖς et αὐτῶν sane obscurius posita sunt *de his, quos quum semper adhuc functio munerum onerasset, eo onere nunc levatos vult Leptines.* Conf. §. ζ'. et ή. Itaque loci sententia hæc exsistit: *Si vere deficiant cives obeundis muneribus publicis pares, præstare equidem crediderim, rem per contributionem fieri. Hoc modo parva impensa ad unumquemque perveniet, nec se quisquam nimis oneratum queri poterit; contra e Leptinis lege et ratione, quamtumvis ea omnibus oneris levamentum promittat, ii tamen, quos vult levatos, nonnisi tamdiu vacatione fruentur, quamdiu hi, quos novos nunc addemus, in functione erunt, post id tempus ipsi sumtum facturi nihilo minorem quam antea* Sic videor verum sensum loci constituisse, ex parte adjutus a Reiskio. Oratorem autem veritate hic niti, nonnihil dubitem. Multum interest, in annos singulos, an tertio quintove quoque anno sumtus erogare cogamur. Verum id video, sententiam prorsus perimi et a Marklando, qui αὐτοῖς mutabat in ἔτους, ad hoc confirmandum abusus §. γ'., et multo magis lectione seu conjectura Marg. Ben. ἕκαστος οὐ λειτουργῇ. IDEM.

των ἑκάστῳ γιγνομένης, οὐδὲν ἔπασχε δεινὸν οὐδεὶς, οὐδ᾽ εἰ πάνυ μικρὰ κεκτημένος ἦν.

ή. Οὕτω τοίνυν τινὲς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! σφόδρα ἔχουσιν ἀλογίστως, ὥστε ἐπιχειροῦσι λέγειν, πρὸς μὲν ταῦτα οὐδὲν, ἄλλα δὲ τοιαδί· ὡς ἄρα δεινὸν, εἰ ἐν κοινῷ μὲν μηδοτιοῦν ὑπάρξει τῇ πόλει, ἰδίᾳ δέ τινες πλουτήσουσιν, ἀτελείας ἐπειλημμένοι. Ἔστι δὲ ταῦτα ἅμα ἀμφότερα οὐχὶ δίκαιον λέγειν. Εἰ μὲν γάρ τις ἔχει πολλὰ, μηδὲν ὑμᾶς ἀδικῶν, οὐχὶ δεῖ δήπου τούτῳ βασκαίνειν· εἰ δ᾽ ὑφῃρημένον φήσουσιν, ἢ τινὰ ἄλλον, οὐχ ὃν προσήκει, τρόπον κεκτῆσθαι, εἰσὶ νόμοι, καθ᾽ οὓς προσήκει κολάζειν. Ὅτε δὲ τοῦτο μὴ ποιοῦσιν, οὐδὲ τὸν λόγον αὐτοῖς τοῦτον λεκτέον. Καὶ μὴν περὶ τοῦ γε μὴ εἶναι χρήματα κοινὰ τῇ πόλει, ἐκεῖνο ὑμᾶς δεῖ σκοπεῖν, ὅτι οὐδὲν ἔσεσθε εὐπορώτεροι, τὰς ἀτελείας ἐὰν ἀφέλησθε. Οὐ γὰρ κοινωνεῖ ταῖς δημοσίαις προσόδοις καὶ περιουσίαις ταῦτα τἀναλώματα οὐδέν. Χωρὶς δὲ τούτων, νυνὶ τῇ πόλει δυοῖν ἀγαθοῖν ὄντοιν, πλούτου τε καὶ τοῦ πρὸς ἅπαν-

ή. Κεκτῆσθαι] In nonnullis MSS. deest κεκτῆσθαι, atque inter eos in Obsop. qui recte abesse posse existimat. Cujus sententiam minime laudo. εἰ δὲ φήσουσι κεκτῆσθαι, vel ὑφῃρημένον, vel τινὰ ἄλλον τρόπον, ὃν οὐ προσήκει. Sensus est liquidissimus. Simile occurrit §. κθ'. εἴ τινα τῶν εὑρημένων — ἀνάξιον εἶναί φασιν, ἢ μὴ πεποιηκότα, ἐφ᾽ οἷς εὕρετο, ἔχειν. TAYLOR.

Κολάζειν] *Pœnas repetere ab aliquo*, de accusatore, sicut Latine adhibetur *condemnare*, de quo vide Ernest. Clav. Cic. h. v. et conf. infra §. κ'. ad v. κρίνειν. F. A. WOLF.

Λεκτέον] In neutro nominativo, et regit accusativos τὸν λόγον τοῦτον. AUGER.

Οὐ γὰρ κοινωνεῖ] *Nam hæ impensæ, quæ scenicis rebus deputantur, ad publica vectigalia et opes non accedunt.* Nannius ita vertit, et recte. TAYLOR.

Δυοῖν ἀγαθοῖν ὄντοιν] Verba sic collocata sunt, ut et divitias et gloriam Reip. tribuere videantur, etsi pecunia ei desit. Quod si Ulpiani sequare sententiam, verba νυνὶ τῇ πόλει omittenda erunt. WOLF. Miror, vel Wolfium hic hæsisse, vel Scholiasten conqueri de obscuritate. Vertes: *cum duo Reip.* proponantur *bona*: Scilicet, utrum retineamus fidem, cujus opinione efflorescimus; an ea valere jussa, opes publicas coacervemus, quibus indigemus magis. TAYLOR.

Νυνὶ τῇ πόλει δυοῖν ἀγαθοῖν ὄντοιν] Invideo ceteris editoribus, quibus facilis hic locus visus est: me enim nullus in tota Oratione pejus vexavit, ut, si forte ipse eum vicissim vexem, nihil mirum sit. Illud evidentissimum est, Græca a me apposita non hoc sibi velle, *Reipublicæ nunc duo bona adesse, opes et fidem.* Nam tali sensui, quem tamen Wolfius exprimit, adversatur totus loci contextus et §. κγ'. ad med. Potius ita universe capere licuerit verba, δυοῖν ὄντοιν τῇ πόλει ἀγαθοῖν: *quum duæ res sint et habeantur bona Reip. nostræ.* Ut sit: *Præterea quum omnino duo cadant in hanc Remp. bona, opes et fides; posterius hoc, quod nunc habemus, præstabilius est.* Locum simillimæ formæ opportune memini ex Or. in Aristocr. p. 648. ed. R. Δυοῖν ἀγαθοῖν ὄντοιν πᾶσιν ἀνθρώποις, τοῦ μὲν ἡγουμένου καὶ μεγίστου πάντων, τοῦ εὐτυχεῖν, τοῦ δ᾽ ἐλάττονος μὲν τούτου, τῶν δ᾽ ἄλλων μεγίστου, τοῦ καλῶς βουλεύεσθαι, οὐχ ἅμα ἡ κτῆσις ἀμφοῖν παραγίγνεται τοῖς ἀνθρώποις. Sed sic quoque offendit nos νυνί. Quod quo jure, quave gratia trahemus ad μεῖζόν ἐστιν in ultimo membro? Quanquam hoc modo junxisse videtur Scholiastes, questus et ipse ἀσάφειαν τῆς λέξεως. Contra suo loco relictum νυνὶ intelligi *adhuc*, usus ve-

τας πιστεύεσθαι, μεῖζόν ἐστι τὸ τῆς πίστεως ὑπάρχον ἡμῖν. Εἰ δέ τις οἴεται δεῖν, ὅτι χρήματα οὐκ ἔχομεν, μηδὲ δόξαν ἔχειν ἡμᾶς χρηστὴν, οὐ καλῶς φρονεῖ. Ἐγὼ μὲν γὰρ εὔχομαι τοῖς θεοῖς, μάλιστα μὲν ἡμῖν καὶ χρήματα πολλὰ γενέσθαι· εἰ δὲ μὴ, τό γε πιστοῖς εἶναι καὶ βεβαίοις δοκεῖν διαμένειν. Φέρε δὴ, καὶ τὰς εὐπορίας, ἃς ἀναπαυομένους τινὰς εὐπορήσειν οὗτοι φήσουσιν, εἰς μέσον ὑμῖν [1] γιγνομένας δείξω. Ἴστε γὰρ δήπου [2] τοῦθ', ὅτι τῶν τριηραρχιῶν οὐδεὶς ἔστ' ἀτελὴς, οὐδὲ τῶν εἰσφορῶν τῶν εἰς τὸν 465
πόλεμον. Οὐκοῦν ὁ πολλὰ κεκτημένος οὗτος, ὅστις ἂν ᾖ,

[1] γινομένας T. R.

[2] Deest τοῦθ'. T.

tat Atticus, qui νυνὶ in uno *præsente tempore* ponit, quum νῦν trium sit temporum. Vere hoc ex Heraclide docuerunt Etymol. M. p. 608. et Eustath. ad Odyss. Σ. p. 1840. Scribemusne igitur, particula expuncta, τουτωνὶ τῇ πόλει? an in ea latet ἡμῖν, ut sæpe conjungitur ἡ πόλις ἡμῖν pro ἡ πόλις ἡμῶν, dativo genitivi locum tenente? Quidquid erit, videtur textus vitium traxisse, et id quidem antiquum. Ceterum ad rem addi hic poterat: Χρήματα μὲν γάρ ἐστι κτήσασθαι· δόξαν δὲ χρημάτων οὐ ῥᾴδιον πρίασθαι. Assignatur hæc sententia Demostheni in Stobæi Serm. IX. p. 104., sed nusquam ita in nostris Orationibus lecta. F. A. Wolf.

Τό γε πιστοῖς εἶναι καὶ βεβαίοις δοκεῖν διαμένειν] Ut dativorum causa appareat, jungenda hæc sunt cum verbis γενέσθαι ἡμῖν, tacite repetitis, non cum εὔχομαι τοῖς θεοῖς. Numeri causa εἶναι superadditum videtur. Quod in Pan. pro δοκεῖν διαμένειν Obsop. notat legi διαμεῖναι, posterius hoc habent etiam Par. 1. Aug. 1. Verum male omitteretur δοκεῖν, quod primarium est ad sententiam. Idem.

Τὰς εὐπορίας κ. τ. λ.] Nannius vertit: *opulentias, quas exonerati aliorum successione paraturi sunt.* Male, ut videtur. Taylor.

Εἰς μέσον ὑμῖν γινομένας] Ὑμᾶς ὠφελεῖν κοινῇ. Obsopœus εἰς δέον ὑμῖν, *nobis opportunum et commodum id esse.* Wolf. *Has ipsas demonstremus in commodum cedere reip.* Wolfius MSS. lectionem sequitur, εἰς δέον ὑμῖν γινομένας δείξω. Nam ita scribitur in Lindenbr. Obsop. Ven. Bodl. Vindob. Paris. α. ν. Ital. et MSS. Felician. Et recte. Ita Versio Italica: *Ma io intendo oltre a cio di volervi mostrare, che ancor le richezze, le quali costor dicono che havranno alcuni che saranno esenti,* sono in vostro servigio. Nam statim sequitur, *salutem Reip. poni maximam in Triremibus et apparatu bellico, non in spectaculis, oculorumque delectamentis. Qui autem plura in istum usum conferat, necesse est, eum Reip. plurimum prodesse.* Res ipsa loquitur. *In medium prolatas:* Nannius. Taylor.

Φέρε δὴ, καὶ τὰς εὐπορίας —] *Age vero, quæ privatæ opes illorum, immunitate partæ, adversariis nostris tam molestæ sunt, eas in commodum Reipublicæ cedere demonstrabo. Oritur inde,* inquit, *utilitas, collata in medium,* (εἰς μέσον,) ut et Latinus sermo imitatur. MSS. magno numero εἰς δέον, quod affinis est potestatis, at minime ejus, quæ h. l. postulatur. Discas id ex §. ιά. Igitur ut ferri fortasse ea lectio possit, non ita rem ipsam audio pro ea loquentem, ut Taylorus; maluique surdaster videri, quam bonam omnium editorum lectionem deserere. At εὐπορήσειν, mirabar interdum, a nemine adhuc mutatum esse in εὐπορῆσαι. Nunc et hoc video bene habere, et futuro Oratorem callide usum, quasi metus ille adversariorum *in præsens quidem* vanus esset. Similiter leni verbo, ἀναπαυομένους, reddit id, quod prius ex aliena persona gravius dixerat, ἀτελείας ἐπειλημμένοι. F. A. Wolf.

Ἴστε γὰρ δήπου] Sine τοῦτο, dant plerique omnes. Ex Par. 1. 5. 7. Aug. 1. et Bav. illud Reiskius injecit. Non male; quod facile absorberi potuit a voce præcedente, et abunde adest exemplorum pronominis hujus sic adjecti. Idem.

Ὅτι τῶν τριηραρχιῶν οὐδείς ἐστ' ἀτελὴς] Intellige οὐδεὶς τῶν τοῦ τριηραρχεῖν ἄξια κεκτημένων, *nemo ex ditioribus.* Hoc vero, nemini immunitatem a trierarchia concedi, tam sæpe videtur inculcatum, ut pateret, quamvis multi divites liberati a reliquis oneribus essent Populi beneficio, eos satis superque premi sumtibus in bellum faciendis. Idem.

πολλὰ εἰς ταῦτα συντελεῖ, πᾶσα ἀνάγκη. Καὶ μὴν ὅτι δεῖ τὴν εὐπορίαν εἰς ταῦτα ὑπάρχειν πλείστην τῇ πόλει, πάντες ἂν ὁμολογήσειαν. Παρὰ μὲν γὰρ τὰς ἐπὶ τῶν χορηγιῶν δαπάνας μικρὸν ἡμέρας μέρος ἡ χάρις τοῖς θεωμένοις ἡμῶν ἐστί· παρὰ δὲ τὰς τῶν εἰς τὸν πόλεμον παρασκευῶν ἀφθονίας πάντα τὸν χρόνον ἡ σωτηρία πάσῃ τῇ πόλει. Ὥσθ', ὅσον ἐνθάδε ἀφίετε, ἐκεῖ κομίζεσθε· καὶ δίδοτε ἐν τιμῆς μέρει ταῦτα, ἃ καὶ μὴ λαβοῦσίν ἐστιν ἔχειν τοῖς τοῦ τριηραρχεῖν ἄξια κεκτημένοις. Ἀλλὰ μὴν, ὅτι τῶν τριηραρχιῶν οὐδεὶς ἔστ' ἀτελὴς, [1] οἶμαι μὲν ὑμᾶς εἰδέναι πάντας· ὅμως δὲ καὶ τὸν νόμον ὑμῖν αὐτὸν ἀναγνώσεται. Λάβε τὸν περὶ τῶν τριηραρχιῶν νόμον, καὶ λέγε [2] τοῦτο αὐτοῖς. Λέγε!

ΝΟΜΟΣ.

Ἀτελῆ δὲ μηδένα εἶναι τριηραρχίας, πλὴν τῶν ἐννέα ἀρχόντων.

Ὁρᾶτε, ὡς σαφῶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! μηδένα εἶναι

[1] οἴομαι R.

[2] τοῦτον T.

Πολλὰ εἰς ταῦτα] H. e. *in ea omnia, quorum usus et necessitas est in bello.* Πᾶσα ἀνάγκη hic adverbialiter positum est, διαβεβαιωτικῶς. Idem.

Πᾶσα ἀνάγκη] Οὐχ οἷόν τ' ἄλλως γενέσθαι. τὸ πᾶσα ἀνάγκη absolute καὶ διαβεβαιωτικῶς subjicitur. Alias dicendum fuisset: τὸν πολλὰ κεκτημένον πολλὰ συντελεῖν πᾶσα ἀνάγκη. Wolf.

Παρὰ μὲν γὰρ τὰς ἐπὶ τῶν —] En iterum exemplum antitheti seu contrapositi, qua figura Noster uti scit tam efficaciter. In τοῖς θεωμένοις ἡμῶν cogitabis, non omnes Athenis ivisse spectatum ludos scenicos et gymnicos. Ad sententiam autem compares Lycurg. in Leocrat. p. 233. F. A. Wolf.

Ὅσον ἐνθάδε ἀφίετε, ἐκεῖ κομίζεσθε] Nimirum ἐνθάδε, ἐν ταῖς χορηγίαις. Ἐκεῖ, ἐν ταῖς τριηραρχίαις καὶ ταῖς εἰσφοραῖς. Quidquid pecuniæ divites necesse non habent choris impendere, id ad Remp. conferre poterunt in obeundis muneribus bellicis. Idem.

Ἀναγνώσεται —] Int. ὁ γραμματεὺς, qui Oratoribus semper præsto erat in foro judiciisque, ut illorum jussu publicas tabulas et instrumenta causarum quævis recitaret. Inde perpetua hæc ellipsis. Idem.

Λέγε τοῦτο αὐτοῖς] Vulgant ubique τοῦτον αὐτοῖς, quod meritissimo Reiskium offendit, quem in refingendo hic secutus sum. Jam τοῦτο est *pars legis ea, cujus usus nunc quam maxime esse debuit,* quam partem cogitari licet scribæ ab Oratore digito indicatam. Certe nihil necesse erat recitari totam legem de trierarchiis, præsertim si longior esset et multorum capitum, ut pæne suspicor. Correctionem firmat Aug. 1., cujus lectio nescio an tota præferri debuerit: Λέγε τοῦτο αὐτό. Νόμος. Ἀτελῆ μηδένα εἶναι κ. τ. λ. Omnino conf. Or. Nostri de fals. leg. §. ιγ'. ibique Tayl. et in Aristocr. p. 650. ed. R. Id tamen dubitari potest, an legis verba ita sint ab ipso auctore adscripta. Abruptiora ea sunt, et plane tali specie, quam annotata lectorum habere solent; et quod δὲ omittitur in Aug. 1., id a correctore esse dixeris, sicut alia sunt ejusdem codicis. Omnino factum videtur mihi sæpius, ut in locis, ubi deessent scita, leges, aliæve literæ publicæ, sicunde nota essent, aut ex ipsa Oratione suppleri possent, a doctis lectoribus insererentur. Pro tali habuerim etiam fragmentum oraculi ap. Æschinem in Ctesiph. §. λς'. fin. Quo in loco, [§. λή.] ut hoc addam, gravius adhuc mendum hæret in verbis: ἐπὶ Θεοφράστου

τριηραρχίας ἀτελῆ, διείρηκεν ὁ νόμος, πλὴν τῶν ἐννέα [1]ἀρχόντων. Οὐκοῦν οἱ μὲν ἐλάττω κεκτημένοι τοῦ τριηραρχίας ἄξια ἔχειν, ἐν ταῖς εἰςφοραῖς συντελοῦσιν εἰς τὸν πόλεμον· οἱ δ' ἐφικνούμενοι τοῦ τριηραρχεῖν, εἰς ἀμφότερα ὑμῖν ὑπάρξουσι χρήσιμοι, καὶ τριηραρχεῖν καὶ εἰςφέρειν. Τίνα οὖν ῥᾳστώνην τοῖς πολλοῖς ὁ σὸς, ὦ Λεπτίνη, ποιήσει

[1] ἀρχόντων; T.

ἄρχοντος, Πυλαγόρας ὑμεῖς εἵλεσθε Μειδίαν τε ἐκεῖνον, τὸν Ἀναγυῤῥάσιον — καὶ Θρασυκλέα, τὸν Λέσβιον. Postremum nomen pro gentili esse, vix bene probetur ne ex iis quidem, quæ a Platone Ion. extr., Demosthene Philipp. I. §. ί. seq. et aliis narrantur. Nec magis placet emendatio Reiskii, τὸν Λεσβίου. Exspectatur non patris nomen, sed demi, judice etiam Marklando. Scribendum igitur, τὸν Λέκκιον. Hesychius: Λέκκον, δῆμος Ἀντιοχίδος φυλῆς. Conf. Sponii Indicem demorum p. 432. Conjectura est ex eodem genere, unde illa est Valesii et Corsini in Or. de Cor. §. κγ'. in posterum recipienda, Εὔβουλος, Μνησιθέου, Κυθήριος, pro Κύπριος. Idem.

Διείρηκεν ὁ νόμος] *Lex diserte, clare dicit*, λέγει διαῤῥήδην. Particula hæc quum usitatissima sit, verbum ejusdem familiæ, διείρηκα, rarius occurrit, vulgo ne in Lexica quidem relatum. Præ ceteris delectatur eo Judæus Philo, ut de mund. opif. T. 1. p. 28. Quod det. pot. insid. p. 194. et 201. De sept. et fest. dieb. T. 2. p. 28. ed. Mang. et alibi. Idem.

Τοῦ τριηραρχίας ἄξια ἔχειν] Addi vult Reisk. δοκεῖν. *Quam ut censeantur possidere tantum, ut trierarchiam gerere debeant.* Satis erit, talia lasciviæ criticæ exempla, quas iste emendationes vocat, simpliciter apponere, ne se forte ulla bona re a me frustratos doleant, qui priorum editorum opibus carent. Si quas autem conjecturas sic transmittam, eas tales esse deputo, quæ ne cujusquam postea animum tentent, plane nihil periculi esse videatur. Idem.

Τίνα οὖν ῥᾳστώνην τοῖς πολλοῖς —] Leptines rogationem suam apud Populum hac specie commendaverat, quod nimia adhuc in concedenda immunitate facilitas damnum dedisset plurimis, ad liturgias curandas adactis vice immunium, et plerumque ditiorum; nec mirum est, si ostenderat, multum levamenti sua lege allatum iri τοῖς πολλοῖς, h. e. *multitudini*. Nam sic optimi auctores Latinitatis reddunt τοὺς πολλοὺς, quibus vocibus Oratores populum designant sine ullo contemtu, exceptis tamen civibus vel majoris in Civitate auctoritatis, vel beatioribus. Non minor autem h. l. nos moratur difficultas, quam illa erat §. ζ'. in fin. in verbis, quorum sententiam in re summa noster hic locus sequitur. Omnino quidem id apertum est, hanc Demosthenis esse mentem: *Tribubus singulis* (decem tum Athenis erant) *vel etiam binis tantummodo unus per legem Leptineam choragus accedere potest, isque unus adjectus rursus unum ex iis, qui liturgias adhuc obierunt, onere et impensis liberabit. Jam si Civitas haud amplius quinque, summum decem novos, choragos lucrabitur, quid, quæso, in ista lege, tantum levamenti paratum est universo Populo?* Hactenus quidem, inquam, de sententia satis constat. Sed aliis rebus adhuc opus est ad sensum loci interiorem recludendum. Nam primum obscurius est, χορηγὸς nunc quoque latius sumatur, an angustius; tum nostro loco idem subsit calculus, qui erat §. ζ'. ad med. an alius novus: quin id ipsum ambigi potest, cives soli nunc intelligendi sint, an simul μέτοικοι. Ne multa; ex omnibus, quæ mihi locum sæpius pensitanti consentanea visa sunt, hæc arbitror tenenda esse, ut veri similiora. Primum vix dubium est, Oratorem nunc de quinque aut decem novis choragis dicentem in superiore calculo suo perstare. Nam quoniam illic de XVI. novis per Leptinem accessuris dixit, in his autem V. aut VI. cives numeravit; tum, quum XXX. ad summum concedit accedere posse, proportio suadet, ut cives fere X. et μετοίκους XX. in illo numero haberi statuamus. Hanc autem rationem Orator quum modo ipse posuerit, eam et nunc sequi etiam debuisse videri potest. Deinde ipsa mentione tribuum probabile fit, hoc quoque loco de solis civibus sermonem esse. Quid enim tribus ad μετοίκους? Jam simul hinc per se consequitur, χορηγὸν denuo latiore sensu eodem, quo superius, accipi debere. Qui melius rem extricare potuerit, eum equidem libenter audiam. Nunc uni Augerio video partem difficultatis suboluisse, qui in animadversione annotat, *ex Oratoris ratione supra*

νόμος, εἰ μιᾶς ἢ δυοῖν φυλαῖν ἕνα χορηγὸν καθίστησιν, ὃς ἀνθ' ἑνὸς ἄλλου τοῦθ' ἅπαξ ποιήσας ἀπαλλάξεται; ἐγὼ
466 μὲν οὐχ ὁρῶ· τῆς δέ γε αἰσχύνης ὅλην ἀναπίμπλησι τὴν πόλιν καὶ τῆς ἀπιστίας. [1]Οὐκοῦν, ὅτε πολλῷ μείζονα βλάπτει τῶν ὠφελειῶν, ὧν ἔχει, [2]προςήκει λελῦσθαι παρὰ τοῖςδε αὐτόν; ἔγωγ' ἂν φαίην.

θ'. Ἔτι δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταί! διὰ τὸ γεγράφθαι ἐν τῷ νόμῳ διαῤῥήδην αὐτοῦ, μηδένα μήτε τῶν πολι-

[1] οὔκουν R.

[2] προσήκειν λελ. π. τοῖς δὲ αὐτὸν ἔγωγ' ἂν φαίην T.

prolata Rempublicam, immunitatibus sublatis, lucrari XV. aut, ad summum, XXX. capita idonea muneribus choragiæ, gymnasiarchiæ et epulationis; ex quo utroque numero V. aut X. uni choragiæ assignari debere; quumque X. tribus fuerint, ita vel singulis vel etiam binis tribubus unum novum, qui id munus obeat, accedere. Hæc autem ratio quamvis habeat sane, quo primum cogitata placeat; quam multa in ea quasi precario sumantur, persequi non lubet. Alioquin quærerem, unde vir Gallus sciverit, in choragia non plures occupatos fuisse, quam in epulatione; quærerem alia plura. — Locum jam olim obscuriorem fuisse, ostendit Scholiastes, qui tamen nihil bonæ frugis affert ampullis suis. Quibus e scholiis unum ne quem errore implicet, ubi mensis Anthesterio Dionysiis majoribus assignatur, hac super re confer egregiam disputationem Ruhnkenii ad calc. Hesych. T. II. Mox Thucydidis locus ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν ἱστοριῶν quærendus est in lib. III. cap. 17. Variæ olim fuerunt partium Thucydidei operis divisiones, ideoque nihil mutare volui. Videtur tamen in Schol. vitium subesse, quum plures quam octo libros a Grammaticis factos esse constet, non pauciores. Idem.

Ἕνα χορηγὸν καθίστησιν] *Singulis*, inquit, Tribubus, (*Decem* eæ erant,) vel *binis quibusque*, hæc tua Lex *unum* forte choragum restituet; qui *unus* restitutus, *unum* solummodo alium aliquem ab hoc onere et impensa excusaturus est. Jam vero, si *quinque* tantum novi choragi, vel, ut plurimum, *decem*, per hanc Legem tuam inducantur, quodnam inde levamen τοῖς πολλοῖς, *toti populo Atheniensi?* Hoc est Demosthenis Argumentum, quod satis perspicuum est, et dependet a supra positis §. ζ. Audebimusne igitur dicere, Ulpianum et alios veteres nonnullos non intellexisse hunc locum? Sane ita videbitur, si Scholia consulas. Markland.

Ἀνθ' ἑνὸς ἄλλου] Ex numero eorum, puta, qui adhuc liturgias obierunt. Τοῦτο est τὸ λειτουργεῖν, et ἅπαξ rursus spectat illud, quod §. ζ'. a med. legimus, liturgos de novo accessuros ne in singulos quidem annos accedere posse. Non igitur quotannis, inquit, quinque aut decem novos sistit Tua lex, sed hos tam paucos universe παρὰ πάντα τὸν χρόνον. F. A. Wolf.

Προσήκει λελ. περὶ τοῖςδε] F. προσήκειν λελ. παρὰ τοῖς δέ. Disserit cum Leptine, et mox se convertit ad judices. Wolf.

Προςήκει] Nonnulli copulant προςήκειν λ. π. τοῖςδε αὐτὸν ἔγωγ' ἂν φαίην, contra libros, et sic, ut orationis vigor omnis pereat. Παρὰ τοῖςδε, *coram his, in hoc judicio*, alias ἐν τοῖςδε seu ἐν τούτοις. Οἵδε sunt ii, *qui nunc judicant*. Conf. ad §. γ'. F. A. Wolf.

θ'. Διὰ τὸ γεγράφθαι ἐν τῷ νόμῳ διαῤῥήδην αὐτοῦ] *Nominatim cautum esse.* Est enim *cavere nominatim et excipere*, τὸ διαῤῥήδην διαγορεύειν. Idem alibi, [v. 1. p. 422.] μηδένα ἀτελῆ εἶναι διείρηκεν ὁ νόμος, *lege cautum est*. Quod vero sequitur, μὴ διειρῆσθαι δὲ ὅτου ἀτελῆ χορηγίας &c. διηρῆσθαι etiam legi fortasse potest, ut apud Platonem in Phædro, οὐκοῦν τὸν μέλλοντα τέχνην ῥητορικὴν μετιέναι, πρῶτον μὲν δεῖ ταῦτα ὁδῷ διῃρῆσθαι, *dividere via et arte*. διῃρῆσθαι autem pro διαιρεῖσθαι dixit. Ex edit. Hervag.

Διὰ τὸ γεγράφθαι —] Primaria verba ita inter se connexa sunt: Διὰ τὸ γεγράφθαι μὲν — μὴ διῃρῆσθαι δὲ — ἀλλ' ἁπλῶς (λέγεσθαι) ἀτελῆ — καὶ διὰ μὲν τὸ περιλαμβάνειν — διὰ δὲ τὸ διορίζειν — ἀφαιρεῖται, scil. *lex*, aut, si ita videbitur, *Leptines ipse*. In verbis nonnihil nunc mutavi, quo facilior fieret conspectus structuræ, profecto non adeo insolentis, ut idcirco totus locus corrumpi debuerit. Omnis insolentia structuræ hæc est, quod a passi-

τῶν, μήτε τῶν ἰσοτελῶν, μήτε τῶν ξένων εἶναι ἀτελῆ· μὴ [1]διηρῆσθαι δὲ, ὅτου ἀτελῆ, χορηγίας, [2]ἢ τίνος ἄλλου τέλους, ἀλλ' ἁπλῶς [3]ἀτελῆ μηδένα, πλὴν τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος· [4]καὶ ἐν μὲν τῷ μηδένα πάντας [5]περιλαμβάνειν τοὺς ἄλλους, ἐν δὲ τῷ τῶν ξένων μὴ [6]διορίζειν τῶν οἰκούντων Ἀθήνησιν· ἀφαιρεῖται καὶ Λεύκωνα, τὸν ἄρχοντα Βοσπόρου, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, τὴν δωρεὰν, ἣν ὑμεῖς ἔδοτε αὐτοῖς. Ἔστι γὰρ γένει μὲν δήπου ὁ Λεύκων ξένος, τῇ δὲ παρ' ὑμῶν ποιήσει πολίτης· κατ' οὐδέτερον δ' αὐτῷ τὴν ἀτέλειαν ἔστ' ἔχειν ἐκ τούτου τοῦ νόμου. Καίτοι τῶν μὲν ἄλλων εὐεργετῶν χρόνον τινὰ ἕκαστος ὑμῖν χρήσιμον ἑαυτὸν παρέσχεν· οὗτος δ', ἂν σκοπῆτε, φανήσεται συνεχῶς ἡμᾶς εὖ ποιῶν·

[1] διειρῆσθαι T. [2] ἥτινος T. [3] Deest ἀτελῆ. T. [4] Deest καί. R. [5] περιλαμβάνει R. [6] *διορίζων R.

vis primum orsa, mox ad activa delabitur, cujusmodi exempla ubivis quamlibet multa reperias. Lectio autem διηρῆσθαι pro vulgari διειρῆσθαι, cujus vis ante explicata nunc minus convenit, confirmatur ab Ulp. Ital. Bodl. Aug. 1. Marg. Ben. consensuque Dorvillii ad Chariton. p. 595. [L. VII. VI. 125. 19.] et Reiskii, qui recepit. Sed pessime idem in reliquis versatus, post Ἀριστογείτονος abjecit καὶ, ac statim περιλαμβάνει posuit et διορίζων. Postremum hoc de suo, reliqua ex Bodl. Adeo interdum mancipium putidi codicis est vir alias tam ingeniosus. F. A. Wolf.

Ἁπλῶς μηδένα] Plenius olim edebatur, et confirmant etiam Codd. ἀλλ' ἁπλῶς ἀτελῆ μηδένα. ἀλλ' ὡς ἁπλῶς ἀτελῆ μηδένα. Vindob. Taylor.

Καὶ ἐν μὲν τῷ etc.] Sequior est lectio Bodl. ἐν μὲν τῷ μηδένα, πάντας περιλαμβάνει τοὺς ἄλλους, sine καὶ in principio. Juxta quam lectionem videtur Wolfius interpretari. Tu vide structuram: διὰ τὸ γεγράφθαι ἐν τῷ νόμῳ — μὴ διειρῆσθαι δὲ — καὶ ἐν μὲν τῷ μηδένα, περιλαμβάνειν — ἐν δὲ τῷ τῶν ξένων μὴ διορίζειν — ἀφαιρεῖται καὶ Λεύκωνα. Eousque hæret sententia, neque citius, ut volunt isti, inflectitur. Idem.

Ἀφαιρεῖται καὶ Λεύκωνα, τὸν ἄρχοντα Βοσπόρου —] De improviso inducitur princeps, cujus injuria, quam lex Leptinis habet, gravissimum telum est, quo artificiose Noster in prima statim acie utitur. Leuco in ditione Bospori Cimmerii patri Satyro successerat Olymp. 96, 4., regnavit autem usque ad Olymp. 106, 4., quo anno filius Spartacus imperium accepit. Leuconem hunc omnium tyrannorum Bosporanorum nobilissimum et felicitas sua et prudentia fecit, laudatusque etiam impense est a Chrysippo Stoico. Vide Diodorum XIV. 93. unde de ratione temporum constat, Strabonem VII. p. 461. et 478. Polyæn. VI. 9., aliosque, quorum loca conduxerunt Perizon. ad Ælian. V. H. VI. 13. et Wesseling. ad Diodori l. c. Duo addi merentur, unus Dionis Chrysost. Or. II. de Regno p. 101. ed. Reisk., alter Nonni seu Maximi in Comment. ad Gregor. Naz. Or. in Julian. princ., quem apponam. Εἰδέναι χρὴ, ὅτι πολλάκις καὶ εὐεργετῶν εὐεργεσίαι ἐν ταῖς στήλαις ἀνεγράφοντο, ὥσπερ ἡ τοῦ Λεύκωνος, τοῦ ἄρχοντος Βοσπόρου, ἀνεγράφη ἐν Ἀθήναις. F. A. Wolf.

Ἔστι γὰρ γένει μὲν δήπου ὁ Λεύκων ξένος] Alio ordine hæc exhibet Aug. 1. Ἔστι γὰρ γένει μὲν ὁ Λεύκων δήπου ξένος. Rem non monerem, nisi sæpe Lipsiensis editor in transponendis vocabulis hunc codicem secutus esset. Etenim mihi ex omnibus ejus generis exemplis aliisque minime dubium est, quin sæpius is codex scioli alicujus manum emendatricem senserit. Hoc loco vulgatum verborum ordinem tuetur Priscian. XVIII. p. 1169. Putsch. Idem.

Τῇ παρ' ὑμῶν ποιήσει πολίτης] Ut Græci dicunt ποιεῖν πολίτην τινὰ, sic in eodem genere sunt ποίησις, ποιητὸς, δημοποίητος,

καὶ ταῦτα, ὧν μάλιστα ἡμῶν ἡ πόλις δεῖται. Ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι πλείστῳ τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων ἡμεῖς ἐπεισάκτῳ σίτῳ χρώμεθα. Πρὸς τοίνυν ἅπαντα τὸν ἐκ τῶν ἄλλων ἐμπορίων ἀφικνούμενον ὁ ἐκ τοῦ Πόντου σῖτος εἰςπλέων ἐστίν. Εἰκότως· οὐ γὰρ μόνον διὰ τὸ τὸν τόπον τοῦτον σῖτον ἔχειν πλεῖστον τοῦτο γίγνεται, ἀλλὰ καὶ

de peregrinis, qui adsciscuntur in numerum civium. Idem.

Καὶ ταῦτα, ὧν μάλιστα ἡμῶν ἡ πόλις δεῖται] Bene Wolfius: *et ejus generis beneficia, quæ Reip. maxime sunt necessaria.* Καὶ h. l. est *et quidem*, ac ταῦτα pro κατὰ ταῦτα, itaque non, ut alias dicitur, καὶ ταῦτα, *præsertim*. Reisk. mavult καὶ ταῦτ', ἀφ' ὧν, quod ipse explicat ἀπὸ τούτων, ὧν. Vix alius intellexisset. Idem.

Πρὸς τοίνυν ἅπαντα] Ἔστι πρὸς ἅπαντα, ἀντὶ τοῦ συγκρίνεσθαι δύναται πρὸς ἅπαντα. Neque necesse est mutare in ὁ ἐκ τοῦ Πόντου σῖτος εἷς, πλείων ἐστὶ πρὸς ἅπαντα, parum commoda constructione. Wolf. Pro εἰσπλέων Bodl. et Cant. εἰς πλέον. Lambinus legit εἰς πλείων. Recte Interpres Italicus: *E' l grano che vien de Ponto è quanto tutto quel che vien da gli altri mercati.* Taylor. Recte. εἰσπλεῖν dicuntur merces, quæ *navibus* importantur. Lysias Orat. in Diogit. vocat hoc φοιτᾶν, de *frumento* pariter; et ita Xenophon Hist. Græc. lib. 1. pag. 432. Non opus igitur lectione ista εἰς πλέον, neque Lambini εἷς πλείων. et dubito, an πλείων πρὸς ἅπαντα Græcum sit. Supra, §. ή. fin. scribe τοῖςδε pro τοῖς δέ. Markland.

Ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι —] Locus hic de re frumentaria Atheniensium classicus, ut quo graviorem omnino non habeamus, imprimis dignus est, qui deinceps accuratius illustretur. Jam Athenas, quamvis frugum inventione olim tam nobiles, satis constat, posteriore tempore florentis Reipublicæ nullo prope alio frumento usas esse, quam advecticio; idque jam belli Persici temporibus factum ex Herodoto scimus. Deinde aucta frequentia incolarum, quum solum Atticæ, minus per se ferax, quippe λεπτόγεων et κριθοφόρον, tantæ multitudini alendæ non sufficeret, illud longe etiam magis factum, scriptores nostro suppares, quos postea auctores dabo, docent. Petebatur autem frumentum maxime e Ponto, unde *quotannis* Athenas invecta ad 400,000 medimnûm ex h. l. discimus, tum ex aliis terris, imprimis Sicilia, Cypro, Eubœa, Ægypto, ea copia, ut haud majorem ad eosdem usus, quibus frumentum veteribus inserviit, hodie maximæ et celeberrimæ urbes consumant. Summa enim efficitur fere 800,000 medimnûm, quum Orator dicat, frumenti ex reliquis locis omnibus convecti copiam cum ea, quam unus Pontus mitteret, æquiparabilem esse. Hoc est ὁ ἐκ τοῦ Πόντου σῖτος εἰςπλέων ἐστὶ πρὸς ἅπαντα τὸν ἐκ τῶν ἄλλων ἐμπορίων ἀφικνούμενον. Particula πρὸς in his servit comparationi aut æquiparationi. Sic Demosth. de Class. §. ή. Ἐν ταύτῃ τῇ πόλει χρήματα ἔνεστι πρὸς ἁπάσας τὰς ἄλλας πόλεις. Verbum autem εἰςπλεῖν de mercibus, quæ navibus aliquo invehuntur, notum est, ut generale in eadem re, εἰςέρχεσθαι. Vix dignæ ergo relatu erant scripturæ, εἷς πλείων et εἰς πλέον. Sed male etiam Wolfius, etsi veram lectionem in textu exhibens, vertit: *non tamen æquabit eas copias* etc. F. A. Wolf.

Εἰκότως· οὐ γὰρ μόνον] *Neque id mirum est: nam non solum* etc. Eleganter ita Græci εἰκότως, illatis γὰρ, καὶ γὰρ, ἐπεὶ, aliisve particulis. Exempla præter alios multos dabit Demosth. de Cor. §. ή. ιέ. quibus in locis ante οὔτε γὰρ, et ἀκούουσι, perperam diu εἰκότως exsulavit, et Aristoph. Avium 273. Eccles. 7. Lycurg. in Leocr. p. 199. Longin. c. 3. extr. At sunt quoque exempla vocis εἰκότως, in fine quidem membri positæ, sed cum verbo prægresso jungendæ. Ut Æschin. in Ctesiph. §. ν'., ubi deinceps cum Markl. scribendum erit, τοῦ νεανίσκου τὸ πρῶτον παροξυνθέντος εἰκότως. F. A. Wolf.

Τὸν τόπον τοῦτον σῖτον ἔχειν πλεῖστον] Ex pluribus veterum apparet, maximum in ista regione jam tum frumenti proventum fuisse. Nam ita hodieque reperimus. Vid. Peyssonelii Traité sur le commerce de la mer noire, librum etiam germanice versum. Omnino in historia mercaturæ antiquæ memorabilis est Pontus, h. e. tota ora maritima Ponti Euxini, maxime occasum versus Græcorum et Milesiorum coloniis frequentata, multisque emporiis celebris, imprimis Chersonesus, quæ vocabatur Taurica, [Angl. *The Crimea*]. Et ea loca præ ceteris frequentabant mercatores Athenienses, permulta inde exportantes, in his τάριχος, quod ipsum erat varii generis, tum ceras, mella, lanas, coria, pelles caprinas et alias, ligna navi-

διὰ τὸ κύριον ὄντα τὸν Λεύκωνα αὐτοῦ τοῖς ἄγουσι τὸν σῖτον Ἀθήναζε ἀτέλειαν δεδωκέναι, καὶ κηρύττειν, πρώτους γεμίζεσθαι τοὺς ὡς ἡμᾶς πλέοντας. Ἔχων γὰρ ἐκεῖνος ἑαυτῷ καὶ τοῖς παισὶ τὴν ἀτέλειαν, ἅπασι δέδωκεν ὑμῖν. Τοῦτο δὲ ἡλίκον ἐστὶ, θεωρήσατε. Ἐκεῖνος πράττεται 467
τοὺς παρ' αὐτοῦ σῖτον ἐξάγοντας τριακοστήν. Αἱ τοίνυν παρ' ἐκείνου δεῦρο ἀφικνούμεναι σίτου μυριάδες περὶ τετταράκοντά εἰσι· καὶ τοῦτο ἐκ τῆς παρὰ τοῖς σιτοφύλαξιν ἀπογραφῆς ἄν τις ἴδοι. Οὐκοῦν παρὰ μὲν τὰς τριάκοντα μυ-

bus fabricandis, mancipia etc., quas res permutabant illi vinis, in Co, Thaso, Mendæ et alibi coemtis, aut rebus et utensilibus ex fabricis et officinis Athenarum. Hujus enim urbis merces, utpote præcipua elegantia conspicuæ, non minus olim in deliciis erant, quam hodie Parisienses aut Londinenses. Atheniensibus quantum ea mercatura attulerit commodorum, facile intelligitur. Vel una frumentaria plurimis civibus debuit lucrosa esse, ut ex ea sola sibi victum et opes quærere potuerint. Jam universe vide Herodot. VII. 147. Lysiæ Or. XXXII. p. 902. Andocid. Or. II. p. 86. Xenoph. Hellen. V. 4. extr. Anab. VI. 4. VII. 5. Isocrat. Trapez. p. 529. seqq. Demosth. de Cor. §. κζ'. adv. Lacrit. p. 935. et 941. ed. R. adv. Phorm. p. 908. et 917. adv. Polycl. p. 1210. sq. Polyb. IV. 38. Strab. VII. p. 478., ubi et Leuconis mentio fit. Ad hæc conf. Guil. Clarkii Connexion of the Roman, Saxon and English coins p. 55. et Pauwii Recherches philosophiques sur les Grecs p. 331. seq. Ceterum notatu non indignum puto, quod potiores res, quas Chersonesus hodie quoque vicinis præbet, maximam partem eædem sunt, quas olim nationes inde exportarunt. IDEM.

Ἀτέλειαν δεδωκέναι, καὶ κηρύττειν, πρώτους γεμίζεσθαι —] Hæc duo quam vim habere debuerint, docere nihil attinet. Sic nimirum frumentaria negotia illius regionis in manum solorum Atheniensium devenire necesse fuit. IDEM.

Ἔχων γὰρ ἐκεῖνος — ὑμῖν] Antitheton tribus verbis declarat, quam bene et quæstuose Resp. Atheniensium cum Leucone immunitatem permutaverit. Hinc *unus rex cum filiis*, illinc *Athenienses universi*. Verum fide rhetorica, ut solet, agere Demosthenes videtur. Certe minime vanum nomen fuisse immunitatem Leuconi donatam, observat. S. Croix in libro de l' état et du sort des anciennes Colonies p. 101., comparatis Demosth. Or. hujus §. ιδ'. et Xenoph. R. Athen. I. 17., quibus locis docemur, Remp. Atheniensium a mercatoribus, qui Hellespontum intrarent, decimam, qui Piræeum, centesimam portorii nomine exegisse. Quid in nostris verbis desideret Reiskius, et quomodo ei Orator planius loqui debuisse videatur, operæ pretium non est referre. IDEM.

Καὶ τοῦτο ἐκ τῆς παρὰ τοῖς σιτοφύλαξιν ἀπογραφῆς ἄν τις ἴδοι] Sitonæ apud Athenienses curatores erant coemendo frumento, condendoque præfecti, qui Latine *frumentatores* dicuntur, οἱ τὸν σῖτον ἀγοράζοντες καὶ ἀποτιθέμενοι. erant etiam qui σιτοφύλακες dicebantur, quasi frumenti asservandi curam gerentes, ut Demosthenes hoc loco, de Leucone rege Bosphori loquens: Ab eo, inquit, quotannis frumenti ad 1400. medimnûm, id quod ex tabulis et scriptura sitophylacum videre quivis potest, &c. Idem munus ab aliis σιτολογία dicitur, et curatores ipsi σιτολόγοι, Latine *frumenti coactores*. Dispensatores autem ipsi annonæ publicæ σιτομέτραι vocantur. Hæc munera instituta erant in iis civitatibus quæ frumento importato utebantur, ut Athenis, unde Demosthenes ibidem, πλείστῳ τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων ἡμεῖς ἐπεισάκτῳ σίτῳ χρώμεθα. *Ex edit.* HERVAG.

Ἐκ τῆς παρὰ τοῖς σιτοφύλαξιν ἀπογραφῆς ἄν τις ἴδοι] Unus hic, quod sciam, locus est in Oratoribus, ubi τοῖς σιτοφύλαξιν munus tribuitur, frumentum in portus Atticos invectum, ejusque modum consignandi. Ἀπογραφὴ capiendum de tali *scriptura* aut *tabulis*. Itaque jam tum in his rebus bonum ordinem videmus adhibitum. Σιτοφύλακας plures memorant, quos laudat Meurs. in Piræeo c. 5. Sed potior locus est in Lysiæ Or. XXII. p. 722. F. A. WOLF.

Οὐκοῦν παρὰ μὲν τὰς τριάκοντα μυριάδας — τρισχιλίους] Leuco quum tricesimam, quam ab aliis e Ponto frumentum exportantibus exigit, nobis data immunitate portorii remiserit, quotannis in 300 000

ριάδας, μυρίους δίδωσι μεδίμνους ἡμῖν· παρὰ δὲ τὰς δέκα, ὡσπερανεὶ τρισχιλίους. [1] Τοσούτου τοίνυν δεῖ ταύτην ἀποστερῆσαι τὴν δωρεὰν τὴν πόλιν, ὥστε προσκατασκευάσας ἐμπόριον Θευδοσίαν, ὅ φασιν οἱ πλέοντες οὐ χεῖρον εἶναι τοῦ

[1] τοσοῦτον T.

medimnûm nobis remittit admodum 10 000 med., in 100 000 autem $3333\frac{1}{3}$ med. Posterioris numeri loco Demosthenes posuit 3000, adjecto ὡσπερανεί. Quod eo fecit, opinor, ut res statim omnibus planior fieret; eamque ipsam puto causam esse, quare, quum prius universam summam 400 000 medimnûm posuerit, ea nunc partita, primum de 300 000, mox de 100 000 residuis medimnis dicat, quando brevius dicere poterat: *Leuco in illa* 400 000 *medimnûm remittit nobis* 13 333. Sed quæ ratio auctori præ altera placuit, ea et animo et memoria facilius posse teneri videtur, accommodataque esse etiam auditori arithmeticis minus perito. IDEM.

Τοσοῦτον] Τοσοῦτο marg. Morel. τοσούτου Aug. τοσοῦτον τοίνυν δεῖ τοῦ ταύτην ἀποστερῆσαι τὴν δωρεὰν τὴν πόλιν. Lambin. TAYLOR. Iterum Lambinus: δεῖ τοῦ ἀποστερῆσαι. Propius erat τοσούτου δεῖ ἀποστερῆσαι. et jam video ita legi in optimo codice Augustano. Lysias Orat. in Nicomachum: ἐγὼ δὲ οὕτω πολλοῦ ἐδέησα τῶν Τετρακοσίων γενέσθαι, ὥστε etc. Utrovis modo recte dicitur, τοσοῦτον δέω τοῦ ποιεῖν, vel, τοσούτου δέω ποιεῖν. MARKLAND.

Τοσούτου τοίνυν δεῖ] Omnes editt. τοσοῦτον, præterquam postrema, quæ τοσούτου exhibet ex Aug. 1. et Bav. Atque hæc structura utique probatior est Atticis, quum dicunt *tantum abest ut* etc. Ex innumeris hujus generis exemplis quædam offert Taylorus ad Lysiæ Or. XXIV. p. 740. F. A. WOLF.

Θευδοσίαν] Θευδασίαν Editi nonnulli ante Wolfium, qui primus, ut credo, Εὐδασίαν. Lege cum Manut. Bodl. marg. Morel. scholiaste, Harpocratione et Stephano Byzantino, Θευδοσίαν, ut edi curavi: vel Θεοδοσίαν, cum Latinis Scriptoribus, Plinio sc. et Marcellino, atque etiam cum Strabone, qui non semel loci fertilitatem prædicat, verum l. 7. p. m. 311. egregie hunc locum illustrat. Κἀν τοῖς πρόσθεν χρόνοις ἐντεῦθεν ἦν τὰ σιτοπομπεῖα τοῖς Ἕλλησι, καθάπερ ἐκ τῆς λίμνης αἱ ταριχεῖαι. Λεύκωνα δέ φασιν ἐκ τῆς Θεοδοσίας Ἀθηναίοις πέμψαι μυριάδας μεδίμνων διακοσίων [f. διακοσίας] καὶ δέκα. Testatur Wolfius, Phil. Melanchthonem Θευδοσίαν interpretari *Teutonicam domum*. Quod sane parum intelligo. Auctor anonymus Peripli Ponti Euxini: Καὶ αὕτη [Θευδοσία] παλαιὰ ἦν Ἑλλὰς πόλις τῶν Μιλησίων ἄποικος, καὶ μνήμη αὐτῆς ἐστὶν ἐν πολλοῖς συγγράμμασιν. Νῦν δὲ λέγεται ἡ Θευδοσία τῇ Ἀλανικῇ, ἤτοι τῇ Ταυρικῇ διαλέκτῳ, Ἀρδαύδα, τουτέστιν ἑπτάθεος. TAYLOR.

Προσκατασκευάσας ἐμπόριον Θευδοσίαν —] Ergo ante quam Theudosia, locus Austro propior, cum portu opportuniore et haud dubie navium capaciore, mercatui aptaretur, naviculariis Atheniensibus unum emporium hujus tractus fuit Bosporus. Quod nomen posterius et hic et §. ι'. non regionis acceperim, sed oppidi, ad Bosporum Cimmerium siti, seriore ævo primæ civitatis Sarmatarum. Non diversum id oppidum, nisi nomine, a Panticapæo, nobili loco, habet tum Plin. H. N. IV. 12. 24. tum alii veterum, e recentioribus imprimis Peyssonel. in Observv. sur les peuples barbares, qui ont habité les bords du Danube et du Pont-Euxin p. 98. Neque in Oratore nostro quidquam est repugnans huic rationi, ne dicam, favere ei quodammodo locum adv. Lacrit. p. 933. ed. R., ubi Theudosia et Panticapæum emporia pluries eodem conjunguntur modo, quo h. l. Theudosia et Bosporus. At prioris horum locorum scriptura mire hic variat, ut nonnulli etiam dederint Θευδασίαν et Εὐδασίαν, alterum ex altero corruptum, et hoc quidem, Εὐδασίαν, ab operis in una Erfurt. Vera unice sunt Θευδοσία et Θεοδοσία, diversitas autem hæc solius dialecti, nec ea minus in similibus nominibus obvia, in Latinis quoque, ut in *Theudosius*, *Theudorus*, *Theudricus* etc. Vide Koen. ad Gregor. de Dialect. gr. p. 76. et 222. et Burmann. Sec. ad Anthol. Lat. T. I. p. 249. Nostram verò scripturam hic quidem præstat consensus codicum, plane ut in Polyæn. V. 23. et Appian. Mithrid. c. 108. seqq., ubi tamen nunc cogimur legere Θεοδοσία. Loci ipsius, quem Leuco demum, patrem obsidioni ejus immortuum æmulatus, expugnasse regnoque Bosporano adjecisse videtur, loci igitur, tanquam vetustæ coloniæ Milesiæ, magna imprimis fertilitate nobilis, mentionem præter illos faciunt Strabo VII. p. 478. Arrian. Peripl. Pont. Eux. p. 20. Ano-

Βοσπόρου οὐδοτιοῦν, κἀνταῦθα δέδωκε τὴν ἀτέλειαν ἡμῖν. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πολλὰ ἂν ἔχων εἰπεῖν, ὅσα εὐεργέτηκεν ὑμᾶς [1] οὗτος ἀνὴρ, καὶ αὐτὸς καὶ οἱ πρόγονοι· ἀλλὰ προπέρυσι σιτοδείας παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις γενομένης, οὐ μόνον ὑμῖν ἱκανὸν σῖτον ἀπέστειλεν, ἀλλὰ τοσοῦτον, ὥστε πεντεκαίδεκα ἀργυρίου τάλαντα, ἃ Καλλισθένης διῴ-

[1] οὗτος ὁ ἀνὴρ T.

nym. in ejusd. argum. Periplo p. 5. ed. Hudson. Stephan. Byz. v. Θεοδοσία, Plin. H. N. IV. 12. 26. Ammian. XXII. 8. Harpocrat. h. v. Iornand. Rer. Get. c. 5., ut alios mittam, quos Cellarius dedit Notit. Orb. antiq. T. I. p. 511. Theodosiæ huic in eodem tractu successisse Caffam, emporium hodieque celebre mercatura, maxime frumentaria, tralaticium est. Nam quod Vossius ad Anonym. l. c. obvertit, τὴν Καφᾶ et Θευδοσίαν posteriore ævo inter se distingui, id mihi minus videtur exploratum esse. Sua autem ætate, Anonymus iste docet, urbem dialecto Barbarorum vocari Ardaudam, quod nomen ab ipso explicatur ἑπτάθεος. Jam ut longæ annotationis tædium excutias, adi, quæso, laudatum librum Pauwii p. 334. F. A. Wolf.

Προπέρυσι σιτοδείας παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις γενομένης] Aliunde, quam ex hoc loco, rem non novimus. Erraret autem, ut puto, si quis gravem famem, communem multis terris, exsculperet e verbis παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις. Certe alibi tum his, tum simili voce, ἡ οἰκουμένη, superbi Athenienses utuntur ita, ut majus quiddam sonent verba, quam valeant. Res debet incidisse in Olymp. 105, 4. Idem.

Ἀλλὰ τοσοῦτον ὥστε] Nannius: *tantam copiam submisit, ut id ad XV. talenta exuberarit.* Sed quid ratio pecuniæ ad frumenti numerum? Quid si ἀλλὰ τοσούτου, hoc est, οὕτως εὔωνον, ut significet duplex beneficium, et copiam frumenti, et vili pretio missam. Nam illud προσπεριγενέσθαι de pecunia reliqua, non de accepta ex venditione superflui frumenti, intelligendum, arguunt verba ἃ διῴκησε Καλλισθένης, sc. ὁ σιτώνης, qui XV. talenta retulit, minoris emto frumento, quam putarant Athenienses. Wolf. Repone ἀλλὰ καὶ τοσοῦτον etc. ut §. δʹ. ad fin. ιγʹ. ιϛʹ. med. ιθʹ. et ubique. Markland.

Τοσοῦτον, — προσπεριγενέσθαι] Strabonis l. c. verba hæc, Λεύκωνά φασιν ἐκ τῆς Θεοδοσίας Ἀθηναίοις πέμψαι μυριάδας μεδίμνων διακοσίας καὶ δέκα, hæc, inquam, nonne ad hoc ipsum tempus, quod Noster nunc tangit, spectare dicamus? Certe id veri fit simillimum, a Geographo in ista narratione certum quoddam tempus designari. Summa quidem medimnorum 2 100 000 enormis est, præsertim si quis uno anno putet missam, quod tamen non est necesse. At Demosthenis verba, quæ posui, vix satis clara hodie esse possunt, nuspiam nobis edoctis, cui tandem pecuniæ præfectus Callisthenes fuerit; quem ipsum dicamus notum demagogum esse, an quem alium, incertum est. Vel sic tamen vocabulum τοσοῦτον accurate legentem suboffendat oportet. In quo mirificum est, Marklandum et Reiskium, quum corrigerent ἀλλὰ καὶ τοσοῦτον, (nec id ipsum recte, nam vim orationis auget post οὐ μόνον omissum καὶ, ut Latine *et* vel *etiam* omitti solet post verba, *non modo:*) nihil aliud gravius in h. l. annotandum reperisse, perinde quasi neuter eorum unquam Wolfii notam vidisset, quæ tam lenem habet unius vocis correctionem, reique congruam, quam nuperæ explicationi, an divinationi, nemo præferre dubitet. Sic enim ille: *Quid, si legamus ἀλλὰ τοσούτου, h. e. οὕτως εὔωνον? Ut significetur duplex beneficium, et copia frumenti, et vili pretio missa. Nam illud προσπεριγενέσθαι de pecunia reliqua, non de accepta ex venditione superflui frumenti, intelligendum, arguunt verba, ἃ διῴκησε Καλλισθένης scil, ὁ σιτώνης, qui XV. talenta retulit, minoris emto frumento, quam putarant Athenienses.* In quibus dictis ultimum de Callisthene non satis mihi probabile est. Nec enim, si viro frumenti coemendi negotium datum esset, crediderim Oratorem potissimum talenta ista residua ut ejus curæ commissa memorare potuisse. Impensius contra prior conjectura placet, ut hæc sententia exsistat: *Leuco frumentum misit nobis non modo sufficientem, sed tam modico pretio, ut ex summa, quam Resp. emendo frumento destinarat, etiam superfuerint XV. talenta, quæ servata ærario sunt.* Ita servamus simul loquendi usum in verbo περιγίγνεσθαι, quod dicitur de *pecunia, quæ superest ita, ut lucrifiat.* Denique nemo nisi puer dubitabit, ista

κησε, προσπεριγενέσθαι. Τί οὖν οἴεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τοῦτον, τὸν τοιοῦτον περὶ ὑμᾶς γεγενημένον, ἐὰν ἀκούσῃ νόμῳ τὴν ἀτέλειαν ὑμᾶς ἀφῃρημένους αὐτὸν, καὶ μηδ᾽, ἂν μεταδόξῃ ποτὲ, ψηφισαμένους ἐξεῖναι δοῦναι; Ἆρ᾽ ἀγνοεῖτε, ὅτι ὁ αὐτὸς νόμος οὗτος ἐκεῖνόν τε ἀφαιρήσεται τὴν ἀτέλειαν, κύριος ἂν γένηται, καὶ ὑμῶν τοὺς παρ᾽ ἐκείνου σιτηγοῦντας; Οὐ γὰρ δήπου τοῦτό γε ὑπείληφεν οὐδεὶς, ὡς ἐκεῖνος ὑπομενεῖ, ἑαυτῷ μὲν ἀκύρους εἶναι τὰς παρ᾽ ὑμῶν δωρεὰς, ὑμῖν δὲ μένειν τὰς παρ᾽ ἑαυτοῦ. Οὐκοῦν
πρὸς πολλοῖς, οἷς ἂν ὁ νόμος [1] βλάψων ἡμᾶς φαίνεται, καὶ
468 προσαφαιρεῖταί τι τῶν ὑπαρχόντων ἤδη. Εἶθ᾽ ὑμεῖς ἔτι
σκοπεῖτε, εἰ χρὴ τοῦτον ἐξαλεῖψαι, καὶ οὐ πάλαι βεβούλευσθε; Ἀνάγνωθι λαβὼν αὐτοῖς τὰ ψηφίσματα αὐτὰ, τὰ περὶ τοῦ Λεύκωνος.

[1] βλάψειν T.

potestate dici vocem τοσοῦτος. Solennia sunt in utraque lingua, τοιοῦτος, τοσοῦτος, τηλικοῦτος, οὕτω, *talis, tantus,* de modo non tantum magno, sed et exiguo. F. A. Wolf.

Ἀργυρίου τάλαντα] Vid. D'Orville Charit. Aphrod. L. I. xiv. 20. 15.

Τί οὖν οἴεσθε τοῦτον —] Ellipsis, aut aposiopesis, gravitatis plena. Tacite ad τοῦτον supplendum ἐρεῖν, vel potius ποιήσειν. Posterius hoc interpres secutus est vertendo: *Quid igitur creditis eum — facturum esse?* F. A. Wolf.

Τοῦτον, τὸν τοιοῦτον etc.] *Hora che pensate, che costui, suto cotale verso di voi,* dira, *quando intendera* etc. Taylor.

Καὶ μηδ᾽ ἂν μεταδόξῃ] *Si pœnituerit capti consilii.* est enim μεταδοκεῖν, cum mutatur consilium. *Ex edit.* Hervag.

Ὁ αὐτὸς νόμος οὗτος ἐκεῖνόν τε — καὶ —] *Ista lex, quæ si perlata fuerit, immunitatem regi eripiet, eadem Vestros quoque cives immunitate portorii privabit.* Docet hæc interpretatio, quantum a vernaculo sermone nostro abeat Græcorum structura, quum dicunt ὁ αὐτὸς, junctis particulis τὲ et καί. Conf. ad §. λβʹ. ante med. F. A. Wolf.

Βλάψειν ὑμᾶς φαίνεται] Forte βλάψων ὑμᾶς φανεῖται, ut non multo post, §. ιʹ αἷς ὁ μὲν Λεύκων ἐμμένων φανεῖται. Wolf. Vel ἂν βλάψαι, (ut semper scribit Demosthenes, saltem in hac Oratione) vel ἂν φαίνηται. Wolfius βλάψων φανεῖται. recte in priori voce: non itidem, opinor, in secunda. Markland.

Οἷς ἂν ὁ νόμος βλάψων ὑμᾶς φαίνεται] Reiskio ne hic quidem morem gerere debebam, conjecturam Wolfii, βλάψων, pro lectione omnium librorum, βλάψειν, exhibenti. Sed majorem etiam socium erroris habeo, Marklandum, qui dum illud βλάψων omnino non improbat, atque adeo vel βλάψαι ἡμᾶς φαίνεται, vel βλάψειν ἡμᾶς φαίνηται, scribendum conjicit, satis et ipse prodit, sibi in vulgata scriptura aliquid displicuisse. Eam vero nunc affirmo, et recte habere, et in ea convellenda frustra laboratum esse. Ne posteriorem conjecturam Angli arguam, quæ omnium minime placet, futurum infinitivi, τῷ ἂν ἀοριστολογικῷ junctum, profecto non ita rari exempli est, ut in aoristum mutare necesse fuerit. Participium autem, cum φαίνεσθαι constructum, ex solenni usu sermonis aliam habet potestatem, quam quæ huic loco congruit, in quo loco simplex notio verbi *videri* requiritur. Longe alia ratio est eorum verborum, unde Wolfius emendationi suæ colorem quærebat: αἷς ὁ μὲν Λεύκων ἐμμένων φανεῖται κ. τ. λ. §. ιʹ. Nam φαίνεται ὁ νόμος ἡμᾶς βλάψειν est, *lex videtur nobis nocitura esse:* contra, φαίνεται ὁ νόμος ἡμᾶς βλάπτων, *palam est et omnibus compertum, legem nocere nobis.* Hoc discrimen si notetur, patebit simul, ne recte quidem dici φαίνεται ὁ νόμος βλάψων. Quidquid enim hujus rei futuro tempore continget, id in præsens quidem *palam aut compertum esse* non potest. Idem.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

ί. Ὡς μὲν εἰκότως καὶ δικαίως τετύχηκε τῆς παρ' ὑμῶν ἀτελείας ὁ Λεύκων, ἀκηκόατε ἐκ τῶν ψηφισμάτων, ὦ ἄνδρες δικασταί! Τούτων δ' ἁπάντων στήλας ἀντιγράφους ἐστήσασθ' ὑμεῖς τε κἀκεῖνος· τὴν μὲν ἐν Βοσπόρῳ, τὴν δ' ἐν Πειραιεῖ, τὴν δ' ἐφ' Ἱερῷ. Σκοπεῖτε δὴ, πρὸς ὅσης κακίας ὑπερβολὴν ὑμᾶς ὁ νόμος προάγει, ὃς ἀπιστότερον τὸν Δῆμον καθίστησιν ἑνὸς ἀνδρός! Μὴ γὰρ οἴεσθε ὑμῖν [1]ἄλλο τι τὰς στήλας ἑστάναι ταύτας, ἢ τούτων ἁπάντων, ὧν ἔχετε, ἢ δεδώκατε, συνθήκας· αἷς ὁ μὲν Λεύκων ἐμμένων φανεῖται, καὶ ποιεῖν ἀεί τι προθυμούμενος ὑμᾶς εὖ, ὑμεῖς δ' ἑστώσας ἀκύρους ἔσεσθε πεποιηκότες· ὃ πολὺ δεινότερον τοῦ καθελεῖν ἐστίν. Αὗται γὰρ οὑτωσὶ τοῖς βουλομένοις κατὰ τῆς πόλεως βλασφημεῖν τεκμήριον, ὡς ἀληθῆ λέγουσιν, ἑστήξουσι. Φέρε, ἐὰν δὲ δὴ πέμψας ὡς [2]ὑμᾶς Λεύκων ἐρωτᾷ, τί ἔχοντες ἐγκαλέσαι, καὶ τί μεμ-

[1] Desunt ἄλλο τι. T.

[2] ἡμᾶς ὁ Λεύκων R.

ί. Ἐφ' Ἱερῷ] Nomine hoc dictus eximie locus, situs inter Bosporum Thracium et Trapezuntem, *in Ponti ore et angustiis*, ut ait Cicero Verrin. IV. 57. Fanum in loco erat cum statua Jovis, quem deum ibi Οὔριον vocabant, quod sacrum nonnulli ad Argonautarum tempora retulerunt. Sed vide Herodot. IV. 87. Polyb. IV. 39. Pompon. Melam I. 19. Arrian. Peripl. Pont. Eux. p. 12. et 25. Marcian. Heracl. p. 68. ed. Hudson. et Schol. Apollon. Rhod. ad II. 532. cum aliis, quorum locos suppeditant Valesius ad Harpocrat. p. 35. et Wesseling. ad S. Petiti LL. AA. p. 503. Statuæ Jovis in eo loco positæ habemus adhuc inscriptionem, detectam a Whelero et Sponio, imprimisque illustratam a Chishull. Antiqq. Asiat. p. 61. F. A. Wolf.

Πρὸς ὅσης κακίας ὑπερβολὴν ὑμᾶς ὁ νόμος προάγει] *In quam immensum dedecus lex ista Vos conjiciat*, seu *propellat*. De verbo προάγειν vide Dorvill. ad Chariton. p. 313. et 494. Idem.

Μὴ γὰρ οἴεσθε κ. τ. λ.] F. ὑμῖν ἄλλο τι τὰς στήλας ἑστάναι, h. e. ἄλλην ἔχειν δύναμιν ἢ συνθήκας. Wolf. Lege cum Lindenb. Obsop. Bodl. Cant. Ital. Codd. Paris. et Editt. Felician. et Manut. μὴ γὰρ οἴεσθε ὑμῖν ἄλλο τι τὰς στήλας ἑστάναι ταύτας, ἢ κ. τ. λ. Atque ita Interpretes. Taylor.

Μὴ γὰρ οἴεσθε ὑμῖν ἄλλο τι τὰς στήλας ἑστάναι —] Revocavi cum Reiskio ἄλλο τι, quæ verba elapsa sunt ex Ald. Herv. Wolf. et Tayl. Αἷς refer, quod ipse ordo verborum cogit, ad συνθήκας, uti solenniter Græce dicitur ἐμμένειν σπονδαῖς, ὅρκῳ, εἰρήνῃ, ubi Latine *manere in induciis, in pactione*. Sed mox, constructione quodammodo mutata, in ἑστώσας ἀκύρους spectantur στῆλαι, quibus συνθῆκαι insculptæ erant. Deinde in Par. 1. et Aug. 1. ἔσεσθε ante πεποιηκότες deest, culpa, credo, correctoris, melius huc quoque φανοῦνται trahi putantis. Nempe duo isti unius familiæ codices in tali genere correctionum sæpissime conspirant. Conf. quæ notavi ad §. θ'. F. A. Wolf.

Λέγουσιν] Sc. οἱ βλασφημοῦντες. Wolf.

Ἐὰν δὲ δὴ πέμψας ὡς ὑμᾶς Λεύκων ἐρωτᾷ] Scilicet ἄγγελον sive ἀγγέλους πέμψας, qua vi hoc unum πέμπειν poni, in vulgus hodie notum est. Nomini Λεύκων, articulum plurimæ editt. hic addunt, qui ab omnibus in eodem nomine abest §. ιά. Contra servavi vulgatum ὑμᾶς, quod Reisk. ex Aug. 1. in ἡμᾶς, mutans, una opera ἀφῃρήμεθα corrigi malit propter sequens ἐροῦμεν. Potuisset suæ rationi patronum sistere Anonymum in Rhet. Græc. select. Galei p. 200., ubi plane legitur ἀφῃρήμεθα. At ego tum vicissim darem, qui secundæ personæ verbi patrocinatur, et generosi nominis hominem, Tiberium, ex eadem Collect. p. 176. Sed extra jocum; quum sæpe istorum pronominum, ὑμεῖς et ἡμεῖς, commutatio a scribis facta sit, eaque vel diligentioribus eorum facillima esse debuerit, in multis locis Oratorum dubium manet, utrum alteri sit præferendum. Et quas regulas nobis ponere possumus ad eorum usum in dissidio codicum discernendum, earum nulla satis huc convenit. Hic tamen de vulgatæ scripturæ veritate non dubitem. F. A. Wolf.

φόμενοι, τὴν ἀτέλειαν αὐτὸν ἀφῄρησθε, τί πρὸς θεῶν ἐροῦμεν; ἢ τί γράψει ποτὲ ὁ τὸ ψήφισμα ὑπὲρ [1]ὑμῶν γράφων; Ὅτι, νὴ Δία, ἦσάν τινες τῶν εὑρημένων ἀνάξιοι; Ἐὰν οὖν εἴπῃ πρὸς ταῦτα ἐκεῖνος· καὶ γὰρ Ἀθηναίων τινὲς εἰσὶ φαῦλοι ἴσως, καὶ οὐ διὰ ταῦτ' ἐγὼ τοὺς χρηστοὺς ἀφειλόμην, ἀλλὰ τὸν Δῆμον νομίζων χρηστὸν πάντας ἔχειν ἐῶ· οὐ δικαιότερ' ἡμῶν ἐρεῖ; ἔμοιγ' οὖν δοκεῖ. Παρὰ
469 πᾶσι γὰρ ἀνθρώποις μᾶλλόν ἐστιν ἔθος, διὰ τοὺς εὐεργέτας, καὶ ἄλλους τινὰς εὖ ποιεῖν τῶν μὴ χρηστῶν, ἢ διὰ τοὺς φαύλους, τοὺς ὁμολογουμένως ἀξίους χάριτος τὰ δοθέντα ἀφαιρεῖσθαι. Καὶ μὴν οὐδ', ὅπως οὐκ ἀντιδώσει τῷ Λεύκωνί τις, ἐὰν βούληται, δύναμαι σκοπούμενος εὑ-

[1] ἡμῶν R.

Τί πρὸς θεῶν ἐροῦμεν;] *Quod si quis nos roget, quid tandem per deos immortales respondebimus? quod nonnulli, credo, qui immunitatem civitatis beneficio consecuti fuerant, indigni eo beneficio erant?* Qua voce ostendit turpem futuram responsionem. vel, *nempe quod nonnulli*. sed ita, ut pronunciatione adjuvetur. Subdit enim statim, ἐὰν οὖν εἴπῃ πρὸς ταῦτα, &c. Ubi observandum quod νὴ Δία interrogationi servit, quæ vim habet ironiæ, ut περὶ Στεφάνου etiam dictum est. Sic Cicero de natura Deorum, "Quarum tandem voluptatum? nempe ad corpus pertinentium. nullam enim aliam novistis." *Ex edit.* Hervag.

Ὁ τὸ ψήφισμα etc.] *Quid tandem scribet civitatis nomine publicus Tabellio?* Nannius. Taylor.

Τί γράψει ποτὲ ὁ τὸ ψήφισμα ὑπὲρ ὑμῶν γράφων;] *Quid tandem scribet is, cui hoc mandabitur, ut Vestro nomine, Vestra auctoritate, regi rescribat?* Itaque τὸ ψήφισμα est *responsum, Leuconi publice reddendum*. Nuperus editor, semper ille nobis ad partes vocandus, corrigit τί γράψαι τότε, *tunc temporis, quum illud fiet*; idemque in textu dedit ὑπὲρ ἡμῶν, utrumque contra fidem librorum. Quanquam posterius minus improbo, etiam propter ista, οὐ δικαιότερ' ἡμῶν ἐρεῖ; F. A. Wolf.

Ὅτι, νὴ Δία, ἦσάν τινες τῶν εὑρημένων ἀνάξιοι;] Hæc vim habent ironiæ, et pronunciando sunt adjuvanda. Rectius tamen forsan citra interrogationem legenda videantur, tanquam responsio suggesta ab adversariis. Cf. omnino §. ιγ'. post med. Ex interpunctione vulgari Orator ipse dicit: *An illud forte scribemus, multos esse præmio indignos?* Idem.

Καὶ γὰρ Ἀθηναίων τινὲς —] Verbi causa, *homines erga regem tum ingrati, quam sunt fautores legis Leptineæ*. Id auctor ut non dicat, satis tamen innuit: unde locus admirabilis est urbanitate, quam ipse quodammodo sensit Ulpianus. Idem.

Καὶ μὴν οὐδ' ὅπως οὐκ ἀντιδώσει —] Perverse hæc a nupero editore exponuntur. Ἀντιδοῦναί τινι nihil aliud est, quam *offerre alteri permutationem facultatum*. Igitur verte: *Quodsi quis Leuconem voluerit ad permutationem bonorum et facultatum adigere, quo id pacto caveri possit, ego non video*. Ratio statim subjungitur: Χρήματα γάρ ἐστιν ἀεὶ παρ' ὑμῖν αὐτοῦ. Mox κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, non τῆς ἀντιδόσεως, sed Leptinis. Omnis hæc ratio ἀντιδόσεως, et verba ἢ στερήσεται τούτων, ἢ λειτουργεῖν ἀναγκασθήσεται, aliquid lucis accipient e Prolegomm. Idem.

ρεῖν. Χρήματα μὲν γάρ ἐστιν ἀεὶ παρ᾽ ὑμῖν αὐτοῦ· κατὰ δὲ τὸν νόμον τοῦτον, ἐάν τις ἐπ᾽ αὐτὰ ἔλθῃ, ἢ στερήσεται τούτων, ἢ λειτουργεῖν ἀναγκασθήσεται. Ἔστι δ᾽ οὐ τὸ τῆς δαπάνης μέγιστον ἐκείνῳ, ἀλλ᾽ ὅτι τὴν δωρεὰν αὐτὸν [1]ὑμᾶς ἀφῃρῆσθαι νομιεῖ.

ιά. Οὐ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! μὴ Λεύκων ἀδικηθῇ, μόνον δεῖ σκοπεῖν, ᾧ φιλοτιμίας ἕνεκα ἡ περὶ τῆς δωρεᾶς σπουδὴ γένοιτ᾽ ἄν, οὐ χρείας· ἀλλὰ καὶ εἴ τις ἄλλος εὖ μὲν ἐποίησεν ὑμᾶς εὖ πράττων, εἰς δέον δὲ νῦν γέγονεν αὐτῷ τὸ παρ᾽ ὑμῶν λαβεῖν τότε τὴν ἀτέλειαν. Τίς οὖν οὗτός ἐστιν; Ἐπικέρδης ὁ [2]Κυρηναῖος, ὅς, εἴπερ τις ἄλλος τῶν εἰληφότων, δικαίως ἠξιώθη ταύτης τῆς τιμῆς· οὐ τῷ μεγάλα ἢ θαυμάσια ἡλίκα δοῦναι, ἀλλὰ τῷ παρὰ τοιοῦτον καιρὸν, ἐν ᾧ καὶ τῶν εὖ πεπονθότων ἔργον ἦν εὑρεῖν

[1] ὑμᾶς αὐτὸν R. [2] κερκυραῖος R.

ιά. Ἀλλὰ καὶ εἴ τις ἄλλος —] Transitio ad novam partem Orationis facillima est: *Jam porro Vobis etiam hoc videndum, ne injuria afficiatis quenquem alium, si quis in Vos beneficia contulit, quum meliore fortuna uteretur; sed cui nunc iniquis rebus conflictanti, ad victum necessaria facta immunitas opportune subvenit, quam ei priore tempore concessistis.* His in verbis ut νῦν valet κακῶς πράττοντι, sic τότε necessario ad prius tempus spectat, h. e. ad εὖ πράττων. Unde libet mirari, ubi mens fuerit critico Anglico, quum τότε vero loco suo motum, ante εὖ πράττων transponendum censeret. Quod sicut nemini præter auctorem suum placuerit: ita illud errandi causam habere potest, quod Epicerdes, de quo Orator dicere ingreditur, non secus ac superstes vivensque commemoratur. Etenim tempora si repules ex iis rebus, quæ in seqq. narrantur, vix ac ne vix quidem credibile est, vitam hominis ad tempus hujus causæ nostræ produci potuisse. Jam vero quum occurrat paullo disertior locus §. ιβ'., ubi *filiis illius, non ipsi,* sublatæ immunitates dicuntur damnum afferre, atque huc simul Ulpiani qualiscunque auctoritas accedat, haud dubium videri debet, quin Epicerdes prius diem obierit, quam hæc Oratio haberetur. At Demosthenes, velut de vivo loquens, h. l. dicit εἰς δέον νῦν γέγονεν αὐτῷ, et in reliquis quoque simili modo lectorem frustratur. Nempe in tota Oratione confundit ipsos, qui præmiis impertiti sunt, cum horum filiis et posteris. Eam vero rationem sequi potuit non inepte, quod, qui meritorum suorum gratia carent, etiam post mortem injuriæ quodam genere affici videntur; sequi autem debuit, quum provideret, quanto ea ratio potentior ad auditorum animos commovendos futura esset. IDEM.

Λαβεῖν τότε τὴν ἀτέλειαν] Subabsurda videtur hæc positio vocis τότε. transponi debet in priorem partem sententiæ: τότε εὖ πράττων, εἰς δέον δὲ νῦν γέγονεν — λαβεῖν τὴν ἀτέλειαν. Confirmat Ulpianus: ὁ πάλαι εὐημερῶν, οὗτος νῦν ἐπίκουρον τοῦ ζῆν ἔχει τὴν ἀτέλειαν. MARKLAND.

Κυρηναῖος] Epicerdes iste videtur fuisse ex Cyrene. Κερκυραῖος habent Ald. Ven. et Edit. Morel. Κυρηναῖος cum scholiaste defendunt Obsop. Bodl. Codd. Regg. α. ζ. Lindenb. et Editt. cæteræ. *Epicerde Corfiotto* Versio Italica cum Aldo. TAYLOR.

Ἐπικέρδης ὁ Κυρηναῖος] Hominis nec Thucydides, nec alius ullus eorum, qui ista tempora scripserunt, mentionem habet. Itaque quæri potest, an melius scribatur ὁ Κερκυραῖος cum Ven. Ald. Herv. et Ben., ex qua retinuit Reisk. Quod factum ut probet, in Notis scribit, *frequentiorem usum Atheniensibus fuisse cum Cercyræis, quam cum Cyrenæis, utpote qui Spartanæ fuissent originis.* At tali ratiuncula quis cautus et prudens moveatur in rebus factis? Vulgatum, a me resumtum, defendunt codd. optimi, et editt. pleræque cum Aristide Art. p. 452. et Scholiaste, cui hanc unam lectionem ob

ἐθέλοντά τινα, ὧν εὐεργέτητο, μεμνῆσθαι. Οὗτος γὰρ ἀνὴρ, ὡς τὸ ψήφισμα τοῦτο δηλοῖ τὸ τότε αὐτῷ γραφὲν, τοῖς ἁλοῦσι τότε ἐν Σικελίᾳ τῶν πολιτῶν, [1]ἐν τοιαύτῃ συμφορᾷ καθεστηκόσιν ἔδωκε μνᾶς ἑκατόν· καὶ τοῦ μὴ τῷ λιμῷ πάντας αὐτοὺς ἀποθανεῖν αἰτιώτατος ἐγένετο. Καὶ μετὰ ταῦτα, δοθείσης ἀτελείας αὐτῷ διὰ ταῦτα παρ᾽ ὑμῶν, ὁρῶν ἐν τῷ πολέμῳ, [2]τῷ πρὸ τῶν Τριάκοντα μικρὸν, σπανίζοντα τὸν Δῆμον χρημάτων, τάλαντον [3]ἔδωκεν αὐτὸς
470 ἐπαγγειλάμενος. Σκέψασθε δὴ, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν,

[1] καὶ ἐν T. [2] [τῷ] R. [3] ἐπέδωκεν R.

oculos fuisse apparet. F. A. WOLF.

Οὗτος γὰρ ἀνὴρ] Ante ἀνὴρ supra §. θ'. post med. Wolfius et Tayl. sua sponte addiderant articulum, nunc id facere neglexerunt. Neutro loco apponi debebat, licet in priori Aristides dederit οὗτος ὁ ἀνὴρ, in Art. p. 468. Pro vero habeo Brunckii monitum ad Aristoph. Eccles. 367., attice dici et οὗτος ὁ ἀνὴρ, et οὗτος ἀνήρ. Conf. posthac §. ιβ'. et ις'. Mox τὸ ψήφισμα τοῦτο Orator extulit, vel manu tenens decretum, vel digito demonstrans. IDEM.

Ἐν τοιαύτῃ συμφορᾷ —] Hisce particulam καὶ præponit Wolfius, et, qui eum raro deserit, Taylorus. Putarunt nimirum viri, ad participia, ἁλοῦσιν et καθεστηκόσι, juncturam requiri, plane ut librarius in Aug. 1. peccavit §. ις'. addens καὶ post βασιλεῖ. Ceterorum librorum in utroque loco lectio verior, et in nostro quidem vertendum: *Dedit captis in Sicilia civibus nostris, quo tempore illa calamitate premerentur* etc. Ἐν τοιαύτῃ, *in tanta,* et *quam scitis,* uti §. ε'. et λε'. Similiter τότε accipiendum, *illo tempore,* h. *insigni, noto omnibus:* ne quis ποτὲ emendet. Sane satis memorabilis Athenis fuit calamitas, Siculo bello inflicta, Olymp. 91, 4. Vide instar omnium, Thucydidem VII. inde a princ., aut, ex recentioribus, Meinertis Histor. doctrinar. apud Græcos et Rom. T. II. p. 273. IDEM.

Ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸ τῶν τριάκοντα] Felicianus τῷ πρὸς τοὺς τριάκοντα. Sed tum τὸ μικρὸν abundat. In varia lectione annotatum est: τῷ πρὸς τριάκοντα μικρὸν σπανίζοντα. Si πρὸ τῶν τριάκοντα, videtur intelligendum id bellum, quo exitiosam cladem ad Ægospotamos acceperunt. Hoc enim secuta est Oligarchia xxx virorum. Τὸ μικρὸν σπανίζοντα non placet, nisi velis interpretari *nonnihil egere.* Nannius: *in bello adversus triginta Tyrannos.* WOLF. Nodum hic in scirpo quærit vir doctissimus. Nam si pungas, uti ego edidi, et ut ille etiam vertit, nihil subest difficultatis. Interpres Italus: *nella guerra, che fu poco inanti de i Trenta.* TAYL. Ind. Ald. pro varia lectione dat, πολέμῳ πρὸς τριάκοντα. Felic. in textu, πολέμῳ τῷ πρὸς τοὺς τριάκοντα, et sic Parr. codd. Contra Man. vitiose, πολέμῳ, τῷ πρὸς τοὺς τῶν τριάκοντα. Auget hanc varietatem aberrationum Margo Ben., habens πολέμῳ πρὸς τοὺς Τριάκοντα. Quod nos cum Ald. Herv. Wolf. Tayl. Reisk. edidimus, firmatur a Lind. Vind. Aug. 1., nec dubia esse hujus scripturæ auctoritas debet, et pessime quorundam exemplo μικρὸν cum σπανίζοντα junxeris. Neque melius commentum Reiskii, cui alterum τῷ delendum videtur. Ὁ πόλεμος ὁ πρὸ τῶν Τριάκοντα μικρὸν, scil. χρόνον, haud dubie accipiendum est de bello Δεκελεικῷ, vel hujus extrema parte, dominationem XXX virorum proxime prægressa. F. A. WOLF.

Αὐτὸς ἐπαγγειλάμενος] Αὐτεπάγγελτος, ut est in Isocratis parænesi, ἐν τοῖς καιροῖς τοῖς φίλοις βοηθήσας, ἀλλὰ μὴ τὰς παρ᾽ ἐκείνων δεήσεις ἀναμείνας. WOLF.

Τάλαντον ἔδωκεν αὐτὸς ἐπαγγειλάμενος] Posteriora duo passim Græci uno verbo efferunt, αὐτεπάγγελτος, in quo αὐτὸς est *sponte,* uti Lat. *ipse.* Quanquam ipsum ἐπαγγέλλεσθαι interdum est *sua sponte aliquid offerre,* aut *præstandum suscipere.* Diligenter verbum tractavit Taylorus in Annotatt. ad Demosth. de fals. leg. Arg. post. In prioribus Reisk. pro ἔδωκεν dedit ἐπέδωκεν, in quo nollem unius codicis Par. 1. fidem secutus esset. Parum id defendere potuisset vel usu loquendi attico, ex quo ἐπιδιδόναι et ἐπίδοσις dixerunt de *pecunia in Reip. necessitatibus sponte collatæ,* vel etiam Ulpiani ad h. l. verbis his: ἰδὼν τὴν ὀλιγότητα τῆς ἐπιδόσεως. F. A. WOLF.

ἄνδρες Ἀθηναῖοι! πῶς ἂν ἄνθρωπος μᾶλλον φανερὸς γένοιτο εὔνους ὢν ὑμῖν, ἢ πῶς ἧττον ἄξιος ἀδικηθῆναι, ἢ πρῶτον μὲν εἰ, παρὼν τῷ τῆς πόλεως ἀτυχήματι, μᾶλλον ἕλοιτο τοὺς ἀτυχοῦντας καὶ τὴν παρὰ τούτων χάριν, ἥτις ποτ' ἔμελλεν ἔσεσθαι, ἢ τοὺς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ κεκρατηκότας, καὶ παρ' οἷς ἦν· δεύτερον δ', ἑτέραν χρείαν ἰδὼν, εἰ φαίνοιτο διδοὺς, καὶ μὴ, ὅπως ἰδίᾳ τὰ ὄντα [1] σώσει, προνοούμενος, ἀλλ' ὅπως τῶν ὑμετέρων μηδὲν ἐνδεῶς ἕξει, τὸ καθ' [2] αὑτόν; Τοῦτον μέντοι, τὸν τῷ μὲν ἔργῳ [3] παρὰ

[1] σώσοι T. [2] αὐτόν. R. [3] περὶ T.

Πῶς etc.] Vide, ne te fallat Constructio Comparativi per ἢ et εἰ, quæ est hujusmodi: Πῶς ἄνθρωπος γένοιτ' ἂν μᾶλλον φανερὸς (φανερώτερος) εὔνους ὢν ὑμῖν (ὅτι ὑμῖν εὐνοεῖ) ἢ εἰ παρὼν μᾶλλον ἕλοιτο (τοῦ μᾶλλον ἑλομένου) τοὺς ἀτυχοῦντας· et deinde: δεύτερον ἢ (ἀπὸ κοινοῦ) εἰ ἰδὼν χρείαν ἑτέραν φαίνοιτο διδοὺς (τοῦ φαινομένου διδόναι) etc. Nannius: *Quam si nec socius, nec particeps, in calamitosissimis Reip. temporibus, victos, eorumque gratiam, si modo ulla futura esset, quam victores, in quorum societate erat, colere demererique præoptet?* Videtur pro ἢ πρῶτον μὲν, εἰ παρὼν τῷ τῆς πόλεως ἀτυχήματι legisse, ἢ εἰ μήτε σύμμαχος ὢν, μήτε κοινωνὸς, ἐν τῷ τῆς πόλεως ἀτυχήματι etc. et μηδὲν ἐνδεῶς, ut et Obsopœus notavit. Wolf. Χάριν, ἥτις ποτ' ἔμελλεν ἔσεσθαι h. *gratiam, qualiscunque ea tandem erat futura*: alibi χάριν ἄδηλον. Talis tum status erat rerum, qui haud magnam spem remunerationis viro facere posset. Κεκρατηκότας καὶ παρ' οἷς ἦν, intellige Syracusanos: ut tum, quum clades illa fieret, Epicerdes Syracusis habitasse videatur. Illinc posthac hominem Cyrenen revertisse, veri simile est; filios autem ejus, non errabimus, si Athenis domicilium habuisse hujus quidem causæ tempore credamus. Ita etiam Ulpianus: Φασὶ δὲ τοὺς παῖδας μεταστῆναι τοῦ Ἐπικέρδους ἀπὸ Κυρήνης Ἀθήναζε. F. A. Wolf.

Ὅπως σώσοι] Sequitur ὅπως ἕξει. unde scribendum forte ὅπως σώσει. Apposite §. κ'. καὶ ὅπως — δόξετε· καὶ ὅπως — ἀφαιρήσεται· καὶ ὅπως ἕξετε. Markland. Ita Editt. optimæ. Taylor.

Ὅπως ἰδίᾳ τὰ ὄντα σώσει] Vulgo legunt σώσοι cum Ald. Herv. et Ben. In aliis est σώσῃ, sed in Felic. et Man. σώσει. Postremum rectum est unice, non ideo tamen, quod sequitur ἕξει; nam cur posterius verbum regulam faciat potius, quam prius? verum quod id exigit sermonis lex et ratio. Solœcismum facit ὅπως cum futuro optativi aut aoristo subjunctivi constructum, legitima Atticorum structura poscente indicativi futurum. Id poetarum usu accurate evicit Dawes. Miscell. crit. p. 227. et 276., quocum conf. exempla colligentem Fischerum ad Weller. p. 401. Reiskius autem quum hoc in loco vulgatum non male habere pronunciet, mirandum non est, quod et alios locos multos Oratorum reliquit eodem vitio inquinatos. Tamen vel ex sua ratione corrigere debebat verba Æschinis in Ctesiph. §. κγ'. med. Ἐπράττετο γὰρ οὐ πρὸς τοὺς ἄλλους πρέσβεις, ἀλλὰ πρὸς Φιλοκράτην καὶ Δημοσθένην· πρῶτον μὲν, ὅπως μη περιμενεῖτε (vulg. περιμείνητε) τοὺς πρέσβεις — δεύτερον δὲ, ὅπως μὴ μόνον τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ καὶ συμμαχίαν εἶναι ψηφιεῖσθε πρὸς Φίλιππον κ. τ. λ. Similiter in Demosth. Olynth. A. §. ά. scribendum, δεῖ τοῦτ' ἤδη σκοπεῖν, ὅπως μὴ χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς εἶναι δόξομεν τῶν ὑπαρχόντων, ubi omnes edunt δόξωμεν. Recte contra vulgatur infra §. κ'. Πρόνοιάν τινα ἔχοντας — ὅπως δόξετε, ὅπως — ἀφαιρήσεται, καὶ ὅπως — ἕξουσι τὰ δοθέντα. Idem vitium sustuli ex Aristidis Declamat. §. θ'. F. A. Wolf.

Ὅπως τῶν ὑμετ.] Forte ὑμετέρων μηδεὶς ἐνδεῶς ἕξει. nam de *Personis* loquitur, et ultima syllaba in μηδὲν ortum habere potuit a subsequenti. Markland.

Ὅπως τῶν ὑμετέρων μηδὲν —] *Ne qua pars Reip. Vestræ seu rerum Vestrarum defectu quodam laboraret, quantum quidem in se esset, prospexit.* Clarus est sensus vocis μηδὲν, et jure Reiskio displicuit Marklandi conjectura, μηδείς. Neque eam, puto, protulisset vir magnus, si animum attendisset ad verba, τῶν ὑμετέρων. F. A. Wolf.

Περὶ] Lege παρὰ cum Ald. Lindenb. Bodl. Ven. Vindob. et Codd. Regg. α. ε. ζ. η. Ita §. ιβ'. οἱ παρὰ τὰς χρείας. Et similiter ιγ'. post med. Supra §. ιά. παρὰ τοιοῦτον καιρόν. Taylor. Inde ab Aldo

τοὺς μεγίστους καιροὺς οὑτωσὶ κοινὰ τὰ ὄντα τῷ Δήμῳ κεκτημένον, τῷ δὲ ῥήματι καὶ τῇ τιμῇ τὴν ἀτέλειαν ἔχοντα, οὐχὶ τὴν ἀτέλειαν ἀφαιρήσεσθε, — οὐδὲ γὰρ οὔσῃ χρώμενος φαίνεται —, ἀλλὰ τὸ πιστεύειν ὑμῖν· οὗ τί γένοιτ' ἂν αἴσχιον; Τὸ τοίνυν ψήφισμα ὑμῖν αὐτὸ ἀναγνώσεται, τὸ τότε ψηφισθὲν τῷ ἀνδρί. Καὶ θεωρεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! ὅσα ψηφίσματα ἄκυρα ποιεῖ ὁ νόμος, καὶ ὅσους ἀνθρώπους ἀδικεῖ, καὶ ἐν ὁποίοις καιροῖς χρησίμους ὑμῖν παρασχόντας ἑαυτούς! Εὑρήσετε γὰρ τούτους, οὓς ἥκιστα προσῆκεν, ἀδικοῦντα. Λέγε!

[1] ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

ιβ'. Τὰς μὲν εὐεργεσίας, ἀνθ' ὧν εὕρετο τὴν ἀτέλειαν ὁ

[1] Ψήφισμα R.

plurimi editores dederunt περὶ τ. μ. κ. Perperam. Usum particula παρὰ, quam codices exhibent pæne omnes, declarabo ad §. λ'. Μέγιστοι καιροὶ sunt *tempora Reip. periculosa*, quæ a Latinis quoque nonnunquam dicuntur *tempora maxima, summa*. De his Latinis optime egit Ruhnken. ad Rutil. Lup. p. 28. F. A. Wolf.

Οὐδὲ οὔσῃ χρώμενος φαίνεται] *Nota et comperta res est, ipsum Epicerdem immunitatis tum, quum eam haberet, fructum non tulisse.* Verba, χρώμενος et οὔσῃ, ad *præteritum tempus actionis infectæ* pertinent, ita ut h. l. propria vis sua utrique participio constet. Suboluisse paullum hujus rei videtur Græculo, cetera veræ rationis temporum ignaro, qui adscripsit, χρώμενος esse pro χρησάμενος. Jam quum verba lucida sint, tamen sententiæ vis non ita est evidens. Etenim cur homo munificentia Populi uti noluerit, plures causas comminisci possumus. Mihi quidem si divinare licet, hoc unum videtur in causa fuisse, quod nec ipse Athenis habitaret, neque illuc merces adveheret. In eadem opinione versatur unus Intpp. Græcorum, quorum cinnum ad h. l. legimus. F. A. Wolf.

Τὸ πιστεύειν ὑμῖν] Scil. ἀφαιρήσεσθε, *tolletis, destruetis, fidem Vestram.* Reiskius contra adscripsit: Post ὑμῖν videtur excidisse ὑμᾶς. *Sed ipsimet Vobis detrahetis fidem erga Vos aliorum, fiduciam publicam, in fide et constantia Vestra nitentem.* Saltem hæc modestior est conjectura, quam Augerii sic proxima mutantis: Τὰ τοίνυν ψηφίσματα ὑμῖν αὐτὰ ἀναγνώσεται, τὰ τότε ψηφισθέντα τῷ ἀνδρί. Ubi quid torserit virum doctissimum, paullo post intelligetur. Idem.

Καὶ θεωρεῖτε, ὅσα ψηφίσματα —] Meruerit de h. l., qui nobis causam aperiet ardoris hujus, tam subito erumpentis in verbis, ὅσα ψηφίσματα — ὅσους ἀνθρώπους — ἐν ὁποίοις καιροῖς χρησίμους — Nam si totius loci nexum sententiarum excutias, vereor, ne jam Orator paullo ineptius atque præpropere sic exardescere videatur, qui hucusque solorum duorum, Leuconis et Epicerdis, mentionem fecerit. Eosne igitur homines, eaque psephismata innuit, de quibus ante eum Phormio egerat? An omnino alios innuit, quos cogitandos auditori relinquit, tales, qui, si ab Epicerde immunitas abjudicaretur, eodem judicio statim ipsi quoque suis præmiis excidere videri possent? An denique unum psephismatum de Epicerde, quæ nunc a scriba prælegunţur, aliorum plurium, qui una cum illo Populum demeruissent, mentionem habuit? Mihi, ut in dubia re, conjectura primo loco posita satisfacit, etiam propter §. ιγ'. Quamquam obscura significatio ea, quam altera ista ratio habet, locum haud sane dedeceat. Idem.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ] ΨΗΦΙΣΜΑ habet Cod. Lind. et e Regiis [α. ε. η. Aug. 1. et Bav.] Recte. Supra, v. 5. τὸ τοίνυν ψήφισμα ὑμῖν αὐτὸ ἀναγνώσεται. Exaravit Scriba ψηφίσματα propter sequentem vocem τὰς, quæ adhæsit priori. Mox tamen v. 1. p. seq. ἀκηκόατε ἐκ τῶν ψηφισμάτων. Taylor. Librarii eodem modo decepti sunt, quo editores, Taylorus et Reiskius, quorum posterior audacius etiam textui

Ἐπικέρδης, ἀκηκόατε ἐκ τῶν ψηφισμάτων, ὦ ἄνδρες δικασταί! Σκοπεῖτε δὲ μὴ τοῦτο, εἰ μνᾶς ἑκατὸν καὶ πάλιν τάλαντον ἔδωκεν, — οὐδὲ γὰρ τοὺς λαβόντας ἔγωγε ἡγοῦμαι τὸ πλῆθος τῶν χρημάτων θαυμάσαι —, ἀλλὰ τὴν προθυμίαν, καὶ τὸ αὐτὸν ἐπαγγειλάμενον ποιεῖν, καὶ 471
τοὺς καιροὺς, ἐν οἷς. Πάντες μὲν γάρ εἰσιν ἴσως ἄξιοι χάριν ἀνταπολαμβάνειν, οἱ προϋπάρχοντες τῷ ποιεῖν [1] ὑμᾶς εὖ· μάλιστα δ' οἱ παρὰ τὰς χρείας· ὧν εἷς οὗτος ἀνὴρ ὢν φαίνεται. Εἶτ' οὐκ αἰσχυνόμεθα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τοὺς τοῦ τοιούτου παῖδας εἰ, μηδεμίαν ποιησάμενοι τούτων [2] μηδενὸς [3] μνεῖαν, ἀφῃρημένοι φανούμεθα τὴν δωρεὰν, μηδὲν ἔχοντες ἐγκαλέσαι; Οὐ γὰρ, εἰ ἕτεροι μὲν ἦσαν οἱ τότε σωθέντες ὑπ' αὐτοῦ, καὶ δόντες τὴν ἀτέλειαν, ἕτεροι δ' ὑμεῖς, οἱ νῦν ἀφαιρούμενοι, ἀπολύει τοῦτο τὴν αἰσχύνην· ἀλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ τὸ δεινόν ἐστιν. Εἰ γὰρ

[1] Deest ὑμᾶς. R. [2] Deest μηδενός. T. [3] μνείαν R.

singularem intulit. Quem errorem auctor ipse verbis, ἀκηκόατε ἐκ τῶν ψηφισμάτων, ita arguit et convincit, nihil ut contra dici possit. Nec in illis prioribus, τὸ ψήφισμα ὑμῖν αὐτὸ ἀναγνώσεται, τὸ τότε ψηφισθὲν τῷ ἀνδρὶ, mutationi quidquam præsidii est, quamvis ita sibi persuasisse videantur, qui primi mutarunt. Quæ verba etsi unum tantum psephisma designant illud, quod v. 2. p. 455. Orator monstravit, h. e. primarium, quo Epicerdi post primum ab eo in Pop. Athen. beneficium collatum immunitas decreta fuerat; at ea tamen nihil impediunt, quo minus nunc alia psephismata plura afferri potuerint. Atque huc ducunt plane verba, τὰς εὐεργεσίας. Quippe illud primarium decretum ad unum prius beneficium spectasse videri debet. Adeo nihil probabilius est, quam Epicerdi posterioris meriti causa novo decreto gratias actas, immunitatemque denuo ratam habitam, forsan novum præmium aliquod additum fuisse. F. A. Wolf.

ιβ'. Πάντες μὲν γὰρ etc.] Expressius hæc aliquanto, quam Wolfius, vertebat Interpres Alemannianus: *Digni enim sunt meriti vicissitudinem sentire, quicunque primi benefacere instituerunt, maxime in rebus arctis et afflictis*: Et, paucis interjectis: *Non enim inde, quod alii nunc sunt Athenienses, qui immunitatem auferunt, alii, quibus ille benignitatem suam impendit, dedecus hujus improbitatis exstinguitur: eo enim ipso gravius eum redditur.* Taylor.

Τῷ ποιεῖν ὑμᾶς εὖ] Pronomen ὑμᾶς Reiskius cum Par. 1. 5. et Aug. 1. omittit, sententiam melius ad omnes homines, quam ad solos Athenienses, pertinere putans. Speciem id habet, non veritatem; quod mecum sentiet, quisquis attenderit sequentia, ὧν εἷς οὗτος ἀνὴρ ὢν φαίνεται. In quibus ad sensus integritatem verbum unum alterumve deesset, si sententia prior omisso pronomine universe caperetur. Ceterum rarius vocabulum, ἀνταπολαμβάνειν, ex h. l. notavit Suidas. F. A. Wolf.

Τοὺς τοῦ τοιούτου παῖδας εἰ, μηδεμίαν —] Rationem construendi loci interpungendo adjuvi, quo citius pateret, τοὺς — παῖδας ad ἀφῃρημένοι referri, non ad αἰσχυνόμεθα. A loco suo paullum remotam particulam εἰ nemo mirabitur, qui cogitet vim verborum τοὺς τοῦ τοιούτου παῖδας, qua principem sibi in oratione locum poscebant. Simile illud §. κέ. καὶ τοὺς προγόνους, ὀργίζεσθε, ἐὰν κ. τ. λ. Et Latinorum eundem morem esse ponendarum conjunctionum, quis ignorat? Idem.

Μηδεμίαν ποιησάμενοι τούτων μνεῖαν] Auctius Edit. Paris. τούτων μηδενὸς μνεῖαν· et rectius, ut fere. sic §. ις'. med. μηδεμίαν ποιησαμένους τούτων μηδενὸς μνεῖαν. Markl. Verissime. F. A. Wolf. V. Var. Lect.

Τὸ δεινὸν] Verius puto τῶν δεινῶν ἐστίν· ut §. ιέ. ad fin. τῶν αἰσχίστων ἐστί. Plenius §. κθ'. ἕν τι τῶν αἰσχρῶν ἐστί. Markl.

Αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ τὸ δεινόν ἐστιν] *In hoc ipso atrocitas rei inest. Hoc vel ipsum est*

οἱ μὲν εἰδότες καὶ παθόντες ἄξια τούτων ἐνόμιζον εὖ πάσχειν, ἡμεῖς δ' οἱ λόγῳ ταῦτ' ἀκούοντες, ὡς [1] ἀναξίων ἀφαιρησόμεθα, πῶς οὐχ ὑπέρδεινον ποιήσομεν; [2] Ὁ αὐτὸς τοίνυν ἐστί μοι λόγος οὗτος καὶ περὶ τῶν τοὺς Τετρακοσίους καταλυσάντων, καὶ περὶ τῶν, ὅτ' ἔφευγεν ὁ Δῆμος, χρησί-

[1] ἀνάξιον R. [2] Deest articulus. R.

imprimis grave et atrox. Bene ita Reisk. vertit, rejecto commento Marklandi, qui temere maluerat, καὶ τῶν δεινῶν ἐστίν. F. A. Wolf.

Οἱ μὲν εἰδότες καὶ παθόντες] Legi vel intelligi potest εὖ ante παθόντες. Ulpianus legebat ἰδόντες, (uti etiam exhibet Codex s. in margine Edit. Paris.) et παρόντες. Putares tamen, Demosthenem scripsisse: εἰ γὰρ οἱ μὲν εἰδότες καὶ [ἔργῳ] μαθόντες, *facto experti*; quia statim respondet, οἱ λόγῳ ἀκούοντες, quemadmodum postulat Oppositio (ut §. ιά. ad fin. et §. ιθ'.) et mos scribendi; et quia λόγῳ hic superfluum est, nisi præcesserit ἔργῳ. Contra §. κζ'. pro τί παθὼν male legitur τί μαθών. Quæ sequuntur, ἄξια τούτων ἐνόμιζον εὖ πάσχειν, difficilia sunt, neque ex Demosthenis perspicuitate. Legi potest ἀξίους τούτους etc. *dignos hos* (Epicerdem scil. et filios ejus) *beneficio censebant*: ut §. κδ'. εἰ μηδεὶς — γέγονεν ἄξιος εὖ παθεῖν. Sed forte gravius mendum subest, ex defectu. Markland. παρόντες etiam legit Aug. Ital. Bodl. Cant. et forte MSS. Manut. Deinde τοῦτον (i. e. Epicerdem) ἐνόμιζον εὖ πάσχειν Bodl. et Cant. et pariter modo ὡς ἀνάξιον ἀφαιρησόμεθα iidem cum Italico. Taylor. Jam Marklandus ita facit, argutando, mutando, vix ut virum agnoscas. — Videamus de singulis. Principio necesse non est, ut propter λόγῳ infercias ἔργῳ. Hæc vocabula duo quamvis sæpe sibi diserte respondeant, tamen non raro admodum ipsius sententiæ vis facit, ut alterutrum omittatur. Et sic h. l. plane inest illud ἔργῳ in εἰδότες et παθόντες. Nam εἰδὼς proprie est, *qui adfuit rei aut interfuit*. Vid. ad §. ιγ'. med. Ac πάσχειν tum demum dicimur, *quum quid experimur ipsi*. Ita etiam πρόφασιν, cui verbo non minus sæpe opponi solet τὸ ἀληθὲς (vid. Markl. ad Maxim. Tyr. p. 702.) nude legitur in Philippi Epist. ap. Nostrum Or. de Cor. §. κγ'. Εἶτ' οἴεσθέ με λανθάνειν, ὅτι ἐξαπεστάλη ταῦτα τὰ πλοῖα, πρόφασιν μὲν ὡς τὸν σῖτον παραπέμψοντα ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου εἰς Λῆμνον, βοηθήσοντα δὲ Σηλυμβριανοῖς κ. τ. λ. Conf. Wesseling. similia monentem ad Diodor. Sic. XI. 39. Ipsum vero παθόντες vel propter sequens πάσχειν loco moveri non debebat, et οἱ παθόντες plane sunt, quos gallice dicas *les objets de sa bienfaisance.* Ulpiani verba, τῶν ὁρώντων καὶ παρόντων, ad meram explicationem referenda sunt. Sed inde tractum puto, quod a nonnullis libris in textum intruditur, οἱ μὲν ἰδόντες καὶ παρόντες. Deinde pro τούτων post ἄξια in Bodl. Cant. et Marg. Vin. est τοῦτον, et pro ἀναξίων in iisdem et Ital. ἀνάξιον, facili utrumque lapsu. Vulgatis hic quoque nihil verius. *Majores nostri ab Epicerde* εὖ πάσχειν ἄξια τούτων ἐνόμιζον, h. e. *credebant affectos se esse beneficio hac mercede digno.* In his clarum est, ταῦτα dici *donum, de quo nunc agitur, immunitatem.* Usus is pronominis occurrit etiam §. ιγ'. post med. Et infra §. κς'. post med. quod legimus, ἄξια τῆς ἀτελείας, id nihil aliud significat, quam nostrum ἄξια τούτων. Accusativus autem, ἄξια, junctus cum εὖ πάσχειν, non magis mirus esse potest, quam in forma, μεγάλα εὖ πάσχειν ac similibus aliis. Postremo ἀναξίων eodem neutro genere positum, quo ἄξια, eodem etiam refertur; casus vero secundus absolute capiendus, ut sit, ὡς ἀναξίων ὄντων, *quasi illa beneficia tali mercede digna non sint.* Hujus genitivi structuræ et potestatis exempla præbet Dorvill. ad Charit. p. 354. Criticus Lipsiensis reliquis quidem in textu pepercit, unum reposuit ἀνάξιον, nimirum ne otiosus nihil novi intulisse videretur. F. A. Wolf.

Ὁ αὐτὸς etc.] Deest in plurimis Exemplaribus, ut e. c. in Vindob. vox prima, in optimo Lindenbrogiano occupavit locum τοῦ οὗτος. Certe οὗτος tuto abesse potest. Taylor.

Ὁ αὐτὸς τοίνυν ἐστί μοι λόγος οὗτος —] *Idem plane mihi dicendum est* etc. Articulus ante αὐτὸς in libris quibusdam extritus est, sed eum Græca consuetudo exigit. Ait quidem Reiskius, libros illos temere imitatus, αὐτὸς ab Atticis poni pro ὁ αὐτὸς, id vero vellem exemplis demonstrasset. Tu credes potius Valckenaerio ad Euripid. Phœn. 927. F. A. Wolf.

Περὶ τῶν τοὺς Τετρακοσίους καταλυσάντων —] De præmiis eorum, qui CCCC virorum potestatem fregerant, dubito, an

μους αὐτοὺς παρασχόντων. Πάντας γὰρ αὐτοὺς δεινότατ' ἂν ἡγοῦμαι παθεῖν, εἴ τι τῶν τότε ψηφισθέντων αὐτοῖς λυθείη. Εἰ τοίνυν τις ὑμῶν ἐκεῖνο πέπεισται, πολὺ τοῦ δεηθῆναί τινος τοιούτου νῦν ἀπέχειν τὴν πόλιν, ταῦτα μὲν εὐχέσθω τοῖς θεοῖς, κἀγὼ συνεύχομαι· λογιζέσθω δὲ, πρῶτον μὲν, ὅτι περὶ νόμου μέλλει φέρειν τὴν ψῆφον, ᾧ μὴ λυθέντι δεήσει χρῆσθαι, δεύτερον δὲ, ὅτι βλάπτουσιν οἱ πονηροὶ νόμοι καὶ τὰς ἀσφαλῶς οἰκεῖν οἰομένας πόλεις. Οὐ γὰρ ἂν μετέπιπτε τὰ πράγματα ἐπ' ἀμφότερα, εἰ μὴ τοὺς μὲν ἐν κινδύνῳ καθεστηκότας καὶ πράξεις χρησταὶ, καὶ νόμοι, καὶ ἄνδρες χρηστοὶ καὶ πάντα ἐξητασμένα ἐπὶ τὸ βέλτιον προῆγε· τοὺς δὲ ἐν [1] πάσῃ καθεστάναι δοκοῦντας εὐδαιμονίᾳ πάντα ταῦτα ἀμελούμενα 472
ὑπέρρει κατὰ μικρόν. Τῶν γὰρ ἀνθρώπων οἱ πλεῖστοι

[1] ἀπάσῃ R.

ulla alibi memoria exstet. Οἱ Τετρακόσιοι sunt ii, qui, auctoribus maxime Pisandro et Antiphonte, sublata democratia, imperium acceperunt Olymp. 92, 1. anno exeunte. Quæ oligarchia præludebat graviori ac longiori dominatui XXX tyrannorum. Illis enim imperium quatuor mensium fuit, abolitum jam Olymp. 92, 2. Arch. Theopompo. Vid. Thucyd. VIII. 64. seqq. Diodor. XIII. 36. seqq. Aristot. ap. Harpocrat. v. Τετρακ. et cf. Taylori Vit. Lysiæ p. 114. Post id factum septem annis evenit, quæ mox memoratur, *fuga popularium*, ὅτ' ἔφευγεν ὁ Δῆμος, metu tyrannorum. Eo tempore qui Civitati opem tulerant, præmiis postea honestati sunt, etiam μέτοικοι, teste Lysia Or. XXXI. p. 887. Idem.

Ταῦτα μὲν εὐχέσθω τοῖς θεοῖς] Post εὐχέσθω Reiskio videbatur excidisse βέβαια μένειν. Non vidit igitur, ταῦτα nihil esse aliud, quam illud, τὴν πόλιν πολὺ ἀπέχειν τοῦ δεηθῆναί τινος τοιούτου. Nam id eum fugere non poterat, Græce dici εὔχεσθαί τι θεῷ τινί. Ceterum h. l. egregia conversio sententiæ notetur. Post τὴν πόλιν exspectamus, dum inferatur ἐκεῖνος ἁμαρτάνει, vel simile quid. Id vero mutatur boni ominis causa. Idem.

Τὰς ἀσφαλῶς οἰκεῖν οἰομένας πόλεις] Verbum neutrum h. l. est οἰκεῖν, ut sæpe apud Atticos. Isocrates in ejusdem tenoris sententia Areop. p. 205. Ὁρῶ γὰρ τῶν πόλεων τὰς ἄριστα πράττειν οἰομένας κ. τ. λ. Idem.

Τοὺς μὲν ἐν κινδύνῳ καθεστηκότας] In hoc, et in opposito, τοὺς δὲ ἐν πάσῃ καθεστάναι δοκοῦντας εὐδαιμονίᾳ, denuo πόλεις cogitabis, quod ante legebatur. Quippe masculina participia tantum variandæ orationi serviunt. Πάντα ἐξητασμένα, *summa omnium rerum diligentia et cura*: contra πάντα ταῦτα ἀμελούμενα. Ita *industria* et *incuria* inter se opposita sunt in simili loco Sallust. in princ. Epist. de Rep. ord. Idem.

Ὑπέρρει κατὰ μικρὸν] Tropi similes ejus, qui verbo ὑπέρρει inest, in quaque pæne lingua frequentantur. Simili item usus Noster Olynth. A. §. δ΄. de *fortuna dilabente* habet καταρρεῖν, ubi Scholion: διαφθείρεσθαι, ὡς ἀπὸ μεταφορᾶς τοίχου τινὸς παλαιοῦ, ὅταν ὑπὸ τῆς παλαιότητος καὶ τοῦ χρόνου αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ διαβιβρώσκηται καὶ ἀναλίσκηται. Notabilem autem nostrum locum facit activa vis verbi ὑπορρεῖν, propter quam etiam a Lexicographis inde a Budæo laudatus est, quum exemplum ejus videretur unicum esse. Recte. Sed quod superest, ut eum usum causis suis explicemus, possit fortasse ab aliquo huc illud trahi, quod simplex verbum ῥέω non prorsus insolenter occurrit sensu transitivo *effundendi*, de quo vid. Musgrav. ad Euripid. Hecub. 528. Brunck. ad Apollon. Rhod. III. 225. et Ruhnken. Epist. crit. II. p. 264. Possit adeo Latinum *ruo* comparari, quod ut ortum est ex Gr. ῥύω h. e. ῥέω, ita interdum originis suæ antiquam potestatem activam servat, in compositis maxime, ut in *diruo, obruo, proruo, corruo, subruo*, quorum postremum plane reddit nostrum ὑπορρεῖν. His tamen rationibus omissis potius hæc simpliciora sequenda censeo. Bene et ad

κτῶνται μὲν τἀγαθὰ τῷ καλῶς βουλεύεσθαι, καὶ μηδενὸς καταφρονεῖν· φυλάττειν δὲ οὐκ ἐθέλουσι τοῖς αὐτοῖς τούτοις. Ὃ μὴ πάθητε νῦν ὑμεῖς, μηδὲ οἴεσθε νόμον τοιοῦτον θέσθαι δεῖν, ὃς καλῶς τε πράττουσαν τὴν πόλιν ὑμῖν πονηρᾶς δόξης ἀναπλήσει, ἐάν τέ τι συμβῇ ποτὲ, ἔρημον τῶν ἐθελησόντων ἀγαθόν τι ποιεῖν αὐτὴν καταστήσει.

ιγ΄. Οὐ τοίνυν μόνον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τοὺς ἰδίᾳ γνόντας εὖ ποιεῖν ὑμᾶς, καὶ παρασχόντας χρησίμους αὐτοὺς ἐπὶ τηλικούτων καὶ τοιούτων καιρῶν, οἵων μικρῷ πρότερον Φορμίων διεξελήλυθε, κἀγὼ νῦν εἴρηκα, ἄξιόν ἐστιν εὐλαβηθῆναι ἀδικῆσαι· ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἄλλους, οἳ πόλεις ὅλας, τὰς ἑαυτῶν πατρίδας, συμμάχους ἡμῖν ἐπὶ τοῦ πρὸς Λακεδαιμονίους πολέμου παρέσχον, καὶ λέγοντες ἃ συμφέρει τῇ πόλει τῇ ὑμετέρᾳ, καὶ πράττοντες· ὧν ἔνιοι διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς εὔνοιαν στέρονται τῆς πατρίδος. Ὧν ἐπέρχεταί μοι πρώτους ἐξετάσαι τοὺς ἐκ Κορίνθου φυγόντας· ἀναγκάζομαι δὲ λέγειν πρὸς ὑμᾶς ταῦτα, ἃ παρ' ὑμῶν τῶν πρεσβυτέρων αὐτὸς ἀκήκοα. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα, ὅσα χρησίμους ἡμῖν ἑαυτοὺς ἐκεῖνοι παρέσχον, ἐάσω. Ἀλλ', ὅθ' ἡ μεγάλη μάχη πρὸς Λακεδαιμονίους ἐγένετο,

analogiam sermonis apte res dici potest ὑπορρεῖν τι, (h. e. ῥεῖν ὑπό τι,) quæ aliam rem *subterlabitur*, et ita facit, ut ea subsidat deque statu suo dejiciatur. De aqua proprie id usurpare licet: at quidni facili translatione idem liceat in aliis rebus omnibus, quibus quid labefactatur, subvertitur, aut corruit? Jam non in verbo ipso vis activa quæri debet, sed in verbi et præpositionis conjunctione, quo modo transitiva fiunt cognata, παραρρεῖν, διαρρεῖν et alia. Ita jam sententiam vertes: *Hæ autem res, quas dixi, neglectæ et contemtæ labefactant atque subruunt paullatim eas civitates, quæ optimo sibi videbantur loco stare, omnique genere felicitatis frui.* Aliter verbum accepit Valcken. ad Theocrit. VII. 121. prim. edit. Rectius, an secus, facile nunc erit judicare. Idem.

Τῷ μηδενὸς καταφρονεῖν] Hoc est, *nihil omnium negligendo, nihil existimando esse tam minutum, ut cura et animadversione sua indignum sit.* Idem.

Ὑμῖν] Forte cum Ald. Ven. Codd. Regg. ζ. η. Vindob. τὴν πόλιν ὑμῶν, vel cum α. et β. τὴν πόλιν ἡμῶν. Taylor.

Tertius casus recte habet, frequenter sic a Græcis pro secundo poni solitus, qui præsertim h. l. ad verbum ἀναπλήσει trahi possit. Vocabulis, καλῶς πράττουσαν τὴν πόλιν, respondent hæc, ἐάν τι συμβῇ ποτὲ, *si quid acciderit*, notus euphemismus. Conf. ad §. κγ΄. ad fin. F. A. Wolf.

ιγ΄. Συμμάχους ἡμῖν ἐπὶ τοῦ πρὸς Λακεδαιμονίους πολέμου] Quum antecesserit ὑμᾶς, statimque sequantur ὑμετέρᾳ et ὑμᾶς, mirum est, in nullo libro occurrere συμμάχους ὑμῖν. Similiter infra displicere potest πύλας ἡμῖν, quum et ibi ter repetatur secunda persona. Nihil tamen in neutro loco muto. Vid. quæ dixi §. ί. Ὁ πρὸς Λακεδαιμονίους πόλεμος bellum est, quod decem annis post Peloponnesiacum exarsit, ut statim notabimus. Idem.

Ἀναγκάζομαι δὲ] Ita Editt. vetustæ. Francofurtensis δή. abest a Vindob. Taylor.

Ἡ μεγάλη μάχη] Facta est ea pugna Diophanto Archonte, anno 2. Olymp. 96. Eam satis fuse narrat Xenopho lib. 4. Hellenicorum. Palmer.

Ἡ μεγάλη μάχη πρὸς Λακεδαιμονίους —

ἢ ἐν Κορίνθῳ· τῶν ἐν τῇ πόλει βουλευσαμένων μετὰ τὴν μάχην, μὴ δέχεσθαι τῷ τείχει τοὺς στρατιώτας, ἀλλὰ πρὸς Λακεδαιμονίους ἐπικηρυκεύεσθαι, ὁρῶντες ἠτυχηκυῖαν τὴν πόλιν, καὶ τῆς παρόδου κρατοῦντας Λακεδαιμονίους, οὐχὶ προὔδωκαν, οὐδ' ἐβουλεύσαντο ἰδίᾳ περὶ τῆς αὑτῶν 473 σωτηρίας· ἀλλὰ πλησίον ὄντων, μεθ' ὅπλων, ἁπάντων Πελοποννησίων, ἀνέῳξαν τὰς πύλας ἡμῖν βίᾳ τῶν πολλῶν, καὶ μᾶλλον εἵλοντο μεθ' ὑμῶν τῶν τότε [1] στρατευσαμένων, εἴ τι δέοι, πάσχειν, ἢ χωρὶς ὑμῶν ἀκινδύνως σεσῶσθαι, καὶ εἰσέφρουν τὸ στράτευμα, καὶ διέσωσαν καὶ ὑμᾶς καὶ

[1] στρατευομένων R.

ἢ ἐν Κορίνθῳ] h. e. *ad Corinthum, in agro Corinthio*, nominatim ἐν τῇ Νεμέᾳ, *in agro Nemeensi*, ut Xenophon scribit Hellen. IV. 2. 8., qui cum Diodoro XIV. 83. collatus nostro loco lucem dat, et ab eo vicissim accipit. Prœlium, cujus Demosthenes meminit, factum videtur Olymp. 96, 2., primo anno ejus belli, quod a Bœotis, Atheniensibus, Argivis, Corinthiis, aliisque fœderatis adversus Lacedæmonios gestum, auctores passim Corinthium vocant. Terminavit id bellum pax Antalcidæ, ut narratur mox, et apud Aristid. T. I. p. 460. Conf. Wesseling. ad Diod. l. c. De toto bello plura sciremus, si superessent hodie historici, quos Schol. laudat, Ephorus et Androtio. Optime tamen hic locus noster docet, duas tum Corinthi factiones fuisse, unam Spartanam, alteram Atticam. Ad illam spectant verba, τῶν ἐν τῇ πόλει, et τῶν πολλῶν, ad quæ conf. Xenoph. c. 4. §. 1., ubi pacis suasores ait fuisse Corinthiorum τοὺς πλείστους καὶ βελτίστους. Altera factio et milites Athenienses designantur verbis, τοὺς στρατιώτας. F. A. Wolf.

Ἀλλὰ πρὸς Λακεδαιμονίους ἐπικηρυκεύεσθαι] Ut qui legatos mittunt dicuntur πρεσβεύεσθαι καὶ διαπρεσβεύεσθαι, sic ἐπικηρυκεύεσθαι λέγονται αἱ πόλεις, ὅταν τοὺς κήρυκας ἐπὶ συμβάσεσι καὶ σπονδαῖς πέμπωσι. καὶ ἐπικηρυκεία dicitur, ὅταν κήρυκες πέμπωνται αἰτησόμενοι ἀνοχὰς ἢ εἰρήνην. *Ex edit.* Hervag. *Fecialem pro pace mittere.* Nannius.

Πρὸς Λακεδαιμονίους ἐπικηρυκεύεσθαι] *Legatos de pace aut induciis mittere Spartam*, ad Ephoros, quorum fuit talis consultatio. Harpocratio: ἐπικηρυκεία· τὸ περὶ διαλλαγῶν καὶ φιλίας κήρυκας πέμπειν. Verbum inde ductum, quod legationibus de pace fere caduceator, κῆρυξ, addi solebat. Vid. Æschin. in Ctesiph. §. κγ'. Paullo post, βίᾳ τῶν πολλῶν, *invita et reluctante multitudine.* F. A. Wolf.

Εἰσέφρουν] Hæc est lectio Codd. MStorum atque itidem Editt. plurimarum, ante Francofurtensem. Eam vero scripturam in ista editione non consilio, ut arbitror, sed imprudentia, immutatam arbitror in εἰσέφερον. Εἰσέφρουν est verbum Demosthenicum, ut notavit Harpocratio. Quem vide in Εἰσφρήσειν, Valesium ad locum, et Budæum Commentar. pag. 350. Aristoph. Vesp. 886.

Εἴ τις θύραισιν Ἡλιαστὴς, εἰσίτω,
Ὡς ἡνίκ' ἂν λέγωσιν, οὐκ εἰσφρήσομεν.

Εἰσφρήσειν, εἰσάξειν, εἰσδέξασθαι. πολὺ τοὔνομα παρὰ τοῖς ῥήτορσιν. Suid. Nec apud Oratores solum, verum etiam apud *priscam Comœdiam*, ut observavit Harpocratio. Taylor. Similem glossam v. apud Ulpian, ad or. Chersones. Εἰσφρῆσαι] πολὺ τοὔνομα παρὰ τοῖς ῥήτορσιν ἀντὶ τοῦ εἰσάξειν καὶ εἰσδέξασθαι. v. istam orationem n. 18. ed. Lutet. (in schedis.) Idem. Herv. et Wolfii omnes obsidet εἰσέφερον. Scilicet, si forte exercitum humeris gestarunt. Vulgatum Taylorus restituit e collatione meliorum librorum. Εἰσφρεῖν, ἐκφρεῖν, διαφρεῖν, ἐπεισφρεῖν Atticorum sunt, et idem sonat εἰσφρεῖν, quod alibi et §. ιδ'. est εἰσάγειν, *intromittere*, quo sensu nemo Græce unquam dixit εἰσφέρειν. Vid. Harpocrat. Suidam et Etymol. M., cujus Grammatici verba attulit Brunck. ad Aristoph. Aves 193. Conf. præterea Comici Vesp. 125. 156. 162., ubi item Brunck. recte ἐκφέρειν mutat in ἐκφρεῖν, et Euripid. Troad. 647. Alcest. 1059. et Demosth. de Cherson. §. δ'. F. A. Wolf.

Καὶ εἰσέφρουν τὸ στράτευμα] *Admiserunt*, εἰσεδέξαντο. φρῶ γὰρ καὶ φρημὶ τὸ προΐεμαι:

τοὺς συμμάχους. Ἐπειδὴ [1] δὲ πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνη μετὰ ταῦτα ἐγένετο, ἡ ἐπὶ Ἀνταλκίδου, ἀντὶ τῶν ἔργων τούτων ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐξέπεσον. Ὑποδεξάμενοι δ' ὑμεῖς αὐτοὺς, ἐποιήσατε ἔργον ἀνθρώπων καλῶν κἀγαθῶν. Ἐψηφίσασθε γὰρ αὐτοῖς ἅπανθ', ὧν ἐδέοντο. Εἶτα ταῦτα νῦν εἰ χρὴ κύρια εἶναι σκοποῦμεν; Ἀλλ' ὁ λόγος πρῶτον αἰσχρὸς τοῖς σκοπουμένοις, εἴ τις ἀκούσειεν, ὡς Ἀθηναῖοι σκοποῦσιν, εἰ χρὴ τοὺς εὐεργέτας ἐᾶν τὰ δοθέντα ἔχειν. Πάλαι γὰρ ἐσκέφθαι ταῦτα καὶ ἐγνῶσθαι προσῆκεν. Ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτο τὸ ψήφισμα αὐτοῖς!

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἃ μὲν ἐψηφίσασθε τοῖς φεύγουσι δι' ὑμᾶς Κορινθίων, ταῦτ'

[1] δ' ἡ πρὸς R.

tradunt enim hoc modo formari a προϊῶ πρῶ per syncopen, et versione π in φ φρῶ fieri, unde φρημὶ, καὶ φρὲς, ut θὲς, et εἴσφρες, ut ἄφες. Aristoph. εἴ τις θύραισιν ἡλιαστὴς, εἰσίτω, ὡς ἡνίκ' ἂν λέγωσιν, οὐκ εἰσφρήσομεν, *nam cum causæ orari cœptæ fuerint, jam neminem admittemus intro. Ex edit.* Hervag.

Ἐπειδὴ δὲ πρὸς] Ex Aug. 1. Reiskius scripsit ἐπειδὴ δ' ἡ πρὸς — non majore, puto, jure, quam quo antea ex eodem codice et Par. 2. arripuit τότε στρατευομένων. F. A. Wolf.

Εἰρήνη ἡ ἐπὶ Ἀνταλκίδου] Non male vertit Wolfius ἐπὶ Ἀνταλκίδου, *duce* Antalcida. Vult Demosthenes, Antalcida *auctore*, et huic rei *præfecto*; qui *præcipuum locum* in ista pace componenda habuit: qua de re vide Xenophontem Ἑλλην. lib. IV. pag. 538. Ed. Leunclav. et lib. V. pag. 550. ubi Conditiones habes Pacis istius infamis, quæ vocabatur ἡ ἐπὶ Ἀνταλκίδου εἰρήνη. Cæterum minus nota est vulgo hæc significatio præpositionis ἐπὶ, quæ *auctoritatem* denotat Illius, de quo sermo fit. Sic ἐπὶ σοῦ, *te auctore*, ut recte et erudite vertitur apud Lucianum Saturnal. pag. 632. Ed. Grævii. et ita forte intelligendum difficile istud Marci II. 26. ἐπὶ Ἀβιάθαρ, *auctore Abiatharo.* ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων, *auctoribus* (non *coram*) *duobus vel tribus testibus*, 1 Tim. V. 19. quod alibi (2 Cor. XIII. 1. ex Deuteron. XIX. 15.) dicitur, ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν, *auctoritate oris duorum* etc. id est, auctoritate duorum vel trium testium *narrantium*, vel *deferentium.* Sed de isto Marci loco etc. alias (σὺν Θεῷ) plenius et accuratius. Markland.

Ἡ ἐπὶ Ἀνταλκίδου] Ita ubique vocatur pax cujus pangendæ navarcho Antalcidæ a Lacedæmoniis auctoritas data est. Scilicet hunc sensum in hac locutione habet particula ἐπὶ, ut *auctoritatem* notet. Observatio hæc est Marklandi, quam præfero rationi Casaub. ad Polyb. I. 6. Sic sæpe ἐπὶ μάρτυρός τινος dicunt N. T. auctores, veteresque reliqui. F. A. Wolf.

Ἀλλ' ὁ λόγος πρῶτον αἰσχρὸς] Sic Cicero in Officiis: *In nonnullis rebus turpem ipsam dubitationem et deliberationem.* Mox ἀκοῦσαι τοῦ νόμου, v. 3. p. seq. penultima acuta, εὐκτικῆς γ. πρόσωπον. Wolf.

Ὁ λόγος πρῶτον αἰσχρὸς τοῖς σκοπουμένοις] *Statim hoc ipsum Vobis turpe erit, si rumor vulgaverit, Athenienses consultare* etc. Ὁ λόγος est *hoc*, seu *ea res, de qua loquimur.* Vid. Brunck. ad Sophocl. Ajac. 1268. Πρῶτον apponitur, ut alibi εὐθὺς, et pro ὑμῖν est τοῖς σκοπουμένοις. F. A. Wolf.

Πρῶτον] *Statim, ex primo aspectu.* Auger.

Τοῖς φεύγουσι] Congruentius forte τοῖς φυγοῦσι, propter ἐψηφίσασθε, et quia de re *præterita* loquitur. Markland.

Τοῖς φεύγουσι δι' ὑμᾶς Κορινθίων] Propter Marklandum, qui aoristo ἐψηφίσασθε inductus, τοῖς φυγοῦσι corrigebat, etsi ad φεύγουσιν et φεύγοντας in §. ιδ'. nihil monuit, notare debemus, vocem φεύγων, ubi

ἐστὶν, ὦ ἄνδρες δικασταί! Ὁρᾶτε δ', εἴ τις ἐκείνους τοὺς καιροὺς [1]ἰδὼν, ἢ παρὼν ἢ τινος εἰδότος [2]καὶ διεξιόντος ἀκούσας, [3]ἀκούσαι τοῦ νόμου τούτου, τὰς τότε δωρεὰς δοθείσας ἀφαιρουμένου, [4]ὅσην ἂν κακίαν τῶν θεμένων τὸν νόμον καταγνοίη! Οἱ παρὰ μὲν τὰς χρείας οὕτω φιλάνθρωποι καὶ πάντα ποιοῦντες, ἐπειδὴ δὲ ἐπράξαμεν πάντα ὅσ' ἂν εὐξαίμεθα, οὕτως ἀχάριστοι καὶ κακοὶ φανησόμεθα, ὥςτε τούς τε ἔχοντας ἀφῃρήμεθα, καὶ τὸ λοιπὸν μηδενὶ δοῦναι ταῦτ' ἐξεῖναι νόμον τεθείκαμεν. Νὴ Δία, ἀνάξιοι γάρ τινες τῶν εὑρημένων ταῦτ' ἦσαν· τουτὶ γὰρ παρὰ 474
πάντ' ἔσται τὸν λόγον αὐτοῖς. Ἔπειτ' ἐκεῖνο ἀγνοεῖν φήσομεν, ὅτι τὴν ἀξίαν, ὅταν διδῶμεν, δεῖ σκοπεῖν, οὐ μετὰ ταῦθ' ὕστερον χρόνῳ [5]παμπληθεῖ; Τὸ μὲν γὰρ [6]ἐξ

[1] εἰδὼς R. [2] Deest καί. R. [3] [ἀκοῦσαι] R. [4] πόσην R. [5] παμπληθεῖ. R. [6] ἐξαρχῆς T. R.

simpliciter *exulem* indicat, non minus quam ubi *reum*, per omnia tempora dici, quippe omnino pro substantivo acceptum. Exempla ejus usus occurrunt tanta copia, ut de eo dubitare non liceat. Sed est, ubi id ipsum dubitationem habeat, utra vis locis aptior sit, participii, an substantivi. Ita §. ιγ'. supra facile ferimus τοὺς ἐκ Κορίνθου φυγόντας. Contra apud Lycurg. in Leocr. p. 149. scribendum, οἳ τοῦτον ἴσασιν ἐν τῷ πολέμῳ φυγόντα καὶ ἐκπλεύσαντα Ἀθήνηθεν. Sed hæc confusa sunt sæpissime. F. A. Wolf.

Ἰδὼν, ἢ παρὼν ἢ τινος εἰδότος καὶ διεξιόντος ἀκούσας, ἀκούσαι τοῦ νόμου τούτου] Generale, ἰδὼν ἐκείνους τοὺς καιροὺς, *intuens, considerans, illa tempora*, singulatim explicatur per apposita ἢ παρὼν ἢ ἀκούσας τινὸς εἰδότος καὶ διεξιόντος. In quibus εἰδότος item exprimi poterat voce, παρόντος. Sed hujus potestatem interdum habet εἰδὼς, eximio quodam modo usurpatum. Ut loco appositissimo Nostri Philipp. I. §. ϛ'. Ἐνθυμητέον, καὶ παρ' ἄλλων ἀκούουσι, καὶ τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς ἀναμιμνησκομένοις κ.τ.λ. Jam audi, quid novissimo editori reponere placuerit. Dedit is, ἐκείνους τοὺς καιροὺς εἰδὼς, ἢ π. ἢ τ. εἰδότος διεξιόντος, deleta copula καί. Neque vero his contentus, jubet adeo ἀκούσας ad sequens membrum trahi, inciso post διεξιόντος posito, et omisso optativo ἀκούσαι, pro quo operarum culpa in nonnullis edd. comparet ἀκοῦσαι. Scilicet verbum omnino abesse narrat ab Aug. 1., nec admodum placere ejusdem vocis iterationem. Itaque placuit omnem structuram pervertere, ut jam non Demosthenem loquentem audiamus, sed tironem Græce balbutientem. Itane vero talem iterationem vir doctus hoc in loco primum sibi reperire videbatur? Qua nihil apud optimos scriptores utriusque linguæ frequentius, ut ejus exempla conquirere merus sit labor digitorum. Extremo denique arripuit idem πόσην ἂν κακίαν ex eodem caro Aug. Nos, quibus etiam carior est usus loquendi, vulgatum ὅσην reliquimus. Idem.

Νὴ Δία, ἀνάξιοι γάρ τινες τῶν εὑρημένων ταῦτ' ἦσαν] Supplendum ante hæc, quasi ab adversario aliquo dictum: *Recte ita a nobis decretum. Nam, profecto, indigni* etc. Subita conversio bene declaratur in Scholio, quod videat, qui sensum harum rerum ab Ulpiano exspectat. De seqq. τουτὶ παρὰ πάντ' ἔσται τὸν λόγον αὐτοῖς vid. ad §. ά. Idem.

Τουτὶ γὰρ] Utrum, *hoc per totam orationem inculcabunt*, an *præcipue hoc veluti firmamento nitentur?* Wolf.

Τὸ μὲν γὰρ ἐξ ἀρχῆς τι μὴ δοῦναι] Potuit eodem sensu dici, τὴν ἀρχήν τι μὴ δοῦναι, *aliquid omnino non dare*. Locus hic est ex iis, unde discitur, quomodo ἀρχὴν vel τὴν ἀρχὴν particulæ neganti junctum, servata proprietate sua, significare potuerit *plane, omnino*. Ubicunque enim dicitur ἀρχὴν μὴ, τὴν ἀρχὴν οὐ, ibi notio inest rei non modo non factæ, sed *ne inceptæ quidem*. Conf. Lennep. ad Phalarid. Epp. p. 82. Mox inverso ordine citat Aristid. Art. p. 483. ἐστὶν ἔργον ἀνθρώπων, et seq. versu ἀφελέσθαι. Memoriter hoc ille, ut pleraque alia. F. A. Wolf.

ἀρχῆς τι μὴ δοῦναι, γνώμῃ χρησαμένων. ἔργον ἀνθρώπων ἐστί· τὸ δὲ τοὺς ἔχοντας ἀφαιρεῖσθαι, φθονούντων. Τοῦτο δ' οὐχὶ δεῖ δοκεῖν ὑμᾶς πεπονθέναι. Καὶ μὴν οὐδὲ ἐκεῖνο ὀκνήσω περὶ τῆς ἀξίας αὐτῆς πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν. Ἐγὼ γὰρ οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον νομίζω πόλει τὸν ἄξιον ἐξεταστέον εἶναι καὶ ἰδιώτῃ· οὐδὲ γὰρ περὶ τῶν αὐτῶν ἡ σκέψις. Ἰδίᾳ μὲν γὰρ ἕκαστος ἡμῶν σκοπεῖ, τίς ἄξιός ἐστιν ἑκάστου κηδεστὴς ἢ τῶν τοιούτων τι [1]γίγνεσθαι· ταῦτα δὲ καὶ νόμοις τισὶ καὶ δόξαις διώρισται· κοινῇ δ' ἡ πόλις καὶ ὁ Δῆμος, ὅςτις ἂν αὐτὸν εὖ ποιῇ καὶ σώζῃ· τοῦτο δ' οὐ γένει καὶ δόξῃ [2]κρινόμενον ἴδοι τις ἂν, ἀλλ' ἔργῳ. Ὅταν μὲν οὖν εὖ πάσχειν δέῃ, τὸν βουλόμενον εὖ ποιεῖν ἡμᾶς ἐάσομεν· ἐπειδὰν δ' [3]εὖ πάθωμεν, τότε τὴν ἀξίαν τοῦ ποιήσαντος σκεψόμεθα; οὐκ ἄρ' ὀρθῶς βουλευσόμεθα!

ιδ'. Ἀλλὰ, νὴ Δία, οὗτοι μόνοι τοῦτο πείσονται, καὶ

[1] γίνεσθαι T. R. [2] [κρινόμενον] R. [3] Deest εὖ. R.

Ταῦτα δὲ καὶ νόμοις τισὶ καὶ δόξαις διώρισται] Νόμοι et *leges* et *consuetudines* sunt, δόξαι *opiniones* et *judicia* hominum. Quæ utræque res quomodo respiciantur in affinitatibus jungendis, per se patet. Causa nulla est, cur locum cum Markl. pro mutilo habeamus. Non male respondent quæ sequuntur, γένει καὶ δόξῃ, siquidem γένος ad νόμους pertinet. Sunt enim leges de nuptiis legitimis. Idem.

Κοινῇ δ' ἡ πόλις καὶ ὁ Δῆμος (scil. σκοπεῖ) ὅςτις ἂν αὐτὸν εὖ ποιῇ καὶ σώζῃ] *Civitas contra, a quocunque beneficiis affecta aut servata est, ejus publice rationem habet;* scilicet *in hominibus sibi adjungendis, in præmiis et honoribus tribuendis.* Verum hæc posteriora quum facile subaudiantur, non diserte poni opus erat. Proxima, τοῦτο δ' οὐ γένει καὶ δόξῃ κρινόμενον ἴδοι τις ἂν, ἀλλ' ἔργῳ, sic accipe: *tale autem judicium fieri videas non ex generis aut opinionum ratione, sed ex factis.* Videlicet in homine, qui nos demeruit, non quærimus publice, ante quam remuneremur, *cujas* sit, quam *frugi*, quam *numatus*, *albus an ater;* unice spectamus *facta*, spectamus magnitudinem eorum, quæ in nos ab eo profecta sunt. Satis dixi, ne quis Reiskio concedat, verba manca esse, tollendumque κρινόμενον, quod vitio abest Par. 1. et Aug. 1. Idem.

Γένει καὶ δόξῃ] Pro his paullo ante v. 9. posuerat νόμοις καὶ δόξαις, quæ non mutuo respondent. Wolfius vertit ita, quasi legisset supra: ταῦτα δὲ [καὶ γένει,] καὶ νόμοις τισὶ, καὶ δόξαις διώρισται. quo admisso, hic debuit esse, γένει, [καὶ νόμῳ,] καὶ δόξῃ. Mutila igitur hæc videntur. Vide Scholiasten Græcum. Markland. Wolfium ita legisse constat, cum in Annotationibus ita locum citet, et Nannium adducat verba ista καὶ γένει in Interpretatione sua omittentem. Taylor.

Ἐπειδὰν δ' εὖ πάθωμεν] Reisk. ex Par. 1. et Aug. 1. ἐπειδὰν δὲ πάθωμεν. Sane omitti potuit vocula, quæ jam ante bis posita esset; at potuit eadem adjici, idque propter ipsam vim sententiæ. Jam adjectam esse ab auctore, testes sunt libri omnes, præter istos, qui sæpe in vitiis conspirant. F. A. Wolf.

Οὐκ ἄρ' ὀρθῶς βουλευσόμεθα] Mallem: οὐκ· ἂν ὀρθῶς βουλευσώμεθα. *nequaquam; si rectum consilium capiamus.* Wolfius videtur legisse οὐκ ἆρ' ὀρθῶς βουλευσόμεθα; Interrogative, et Ironice: cui nullatenus assentior. Markland. Futurum βουλευσόμεθα structura sua bene sequitur priora, ἐάσομεν et σκεψόμεθα. Certe lusit conjectura Marklandus, qui mallet, οὐκ· ἂν ὀρθῶς βουλευσώμεθα, *nequaquam; si rectum consilium capiamus.* Est tamen οὐκ ἂν ὀρθῶς in Bav. codice. F. A. Wolf.

ιδ'. Ἀλλὰ, νὴ Δία, οὗτοι μόνοι—] *Leuco, Epicerdes et reliqui.* Saltem primo adspectu hos omnes animo repetimus. Nescio

περὶ τούτων μόνων ποιοῦμαι [1]τοσοῦτον λόγον; πολλοῦ γε καὶ δέω. Ἀλλὰ πάντας μὲν οὐδ᾽ ἂν ἐγχειρήσαιμι ἐξετάζειν, ὅσοι πεποιηκότες ὑμᾶς εὖ, διὰ τὸν νόμον, εἰ μὴ λυθήσεται, τὰ δοθέντα ἀφαιρεθήσονται· ἓν δὲ ἢ δύο δείξας ἔτι ψηφίσματα, ἀπαλλάττομαι τοῦ περὶ τούτων λέγειν. Τοῦτο μὲν τοίνυν, Θασίους, τοὺς μετ᾽ Ἐκφάντου, πῶς οὐκ ἀδικήσετε, ἐὰν ἀφέλησθε τὴν ἀτέλειαν; οἳ παραδόντες ὑμῖν Θάσον, καὶ τὴν Λακεδαιμονίων φρουρὰν μεθ᾽ ὅπλων ἐκβαλόντες, καὶ Θρασύβουλον εἰςαγαγόντες, καὶ παρασχόντες φίλην ὑμῖν τὴν ἑαυτῶν πατρίδα, αἴτιοι τοῦ γε- 475
νέσθαι σύμμαχον τὸν περὶ Θρᾴκην τόπον ὑμῖν ἐγένοντο· τοῦτο δ᾽, Ἀρχέβιον καὶ Ἡρακλείδην; οἳ Βυζάντιον παραδόντες Θρασυβούλῳ, κυρίους ὑμᾶς ἐποίησαν τοῦ Ἑλληςπόντου, ὥςτε τὴν δεκάτην ἀποδόσθαι, καὶ, χρημάτων εὐπορήσαντας, Λακεδαιμονίους ἀναγκάσαι τοιαύτην, οἵαν ὑμῖν

[1] τὸν T.

tamen, an primaria notio sit οἱ ξένοι, ut et posthac περὶ τούτων sit περὶ ξένων. Conf. §. ις΄. Atque hoc video Augerio probari. Idem.

Οὗτοι] Hi de quibus modo mentio facta est, nempe, Corinthi exules. Auger.

Τὸν λόγον] Plenius MSS. τοσοῦτον τὸν λόγον, vel λόγον τοσοῦτον, Vindob. Ven. Ital. Regg. α. β. ποιήσομαι λόγον τοσοῦτον Lindenbr. μόνων item (pro μόνον Edit. 1604.) restitui ex superioribus Editionibus, et MSS. Taylor.

Τοῦτο μὲν τοίνυν Θασίους τοὺς μετ᾽ Ἐκφάντου] Τοῦτο μὲν etiam et τοῦτο δὲ, sicut τὸ μὲν et τὸ δὲ, *partim* significant, et *cum*, et *tum*, et *simul* geminatum. Sequitur enim τοῦτο δὲ Ἀρχέβιον καὶ Ἡρακλείδην, &c. Id est, *simul enim Thasios, simul Archebion injuria afficietis. Ex edit.* Hervag.

Θασίους, τοὺς μετ᾽ Ἐκφάντου] Lucramur ex h. l. nomen Thasii, qui ducem se factioni præbuerat, quæ Thrasybulo, τῷ δημοτικῷ, Thasum insulam et urbes Thraciæ adjunxit. Rem ipsam narrant Xenoph. Hellen. in prioribus libri primi, ubi imprim. vid. c. I. §. 23. et c. IV. §. 4. et Diod. Sic. XIII. 72. Pertinet res ad Olymp. 92, 4., hoc est, ad annum belli Peloponn. 23., ut auctor noster cum Xenophonte collatus docere potest. Diodorus paullo serius ponit, ut docte ad eum auctorem monuit Wesseling. F. A. Wolf.

Οἳ παραδόντες ὑμῖν Θάσον] Exstat hæc Historia apud Diod. Sic. lib. 13. qui huic loco lucem dat, et ab eo vicissim accipit. Palmer.

Ἀρχέβιον καὶ Ἡρακλείδην — ἀποδόσθαι] Hinc quoque notitiam quandam lucramur in historia, quam brevius tangit Xenoph. Hellen. IV. 8. 27. Haud diversam enim rem ab historico narrari, fidem faciunt, quæ apud eum leguntur de decimis Ponticarum navium venditis. Nam id ipsum vectigal quum jam prius Athenienses exegissent, eo spoliati videntur clade ad Ægospotamos. Vid. Xenoph. Hellen. I. 1. 14. Polyb. IV. 44. Heraclides an alibi occurrat, equidem nescio. Sed Archebius in studiosis Atheniensium numeratur a Nostro in Aristocrat. p. 683. ed. R. Ambo h. l. principes dicuntur Byzantiorum civium, qui, partibus Atheniensium faventes, urbem suam, Lacedæmoniis tum subjectam, in illorum societatem et ditionem redegerunt. Factum id circ. Olymp. 97, 1. Verbum ἀποδόσθαι proprium est in re vectigalium, sicut Lat. *vendere; verpachten:* ex eodemque genere est ὠνεῖσθαι τὰ τέλη, *publica redimere*, unde τελώνης, δεκατώνης, quem alias dicunt δεκατευτήν. Conf. Harpocrat. in h. v. Notanda est hæc notio emtionis et venditionis vectigalium, ut quæ vim suam in ipsum jus antiquum habuit. F. A. Wolf.

Λακεδαιμονίους ἀναγκάσαι τοιαύτην, οἵαν

ἐδόκει, ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην. Ὧν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! μετὰ ταῦτα ἐκπεσόντων, ἐψηφίσασθε, ἅπερ, οἶμαι, φεύγουσιν εὐεργέταις δι᾽ ὑμᾶς προςῆκε, προξενίαν, εὐεργεσίαν, ἀτέλειαν ἁπάντων. Εἶτα τοὺς δι᾽ ὑμᾶς φεύγοντας, καὶ δικαίως τι παρ᾽ ὑμῶν εὑρομένους, ἐάσομεν ἀφαιρεθῆναι τὰ δοθέντα, μηδὲν ἔχοντες ἐγκαλέσαι; ἀλλ᾽ αἰσχρὸν ἂν εἴη.

ιέ. Μάθοιτε δὲ τοῦτο μάλιστ᾽ [1]ἂν, ἐκείνως εἰ λογί-

[1] ἂν ἐκείνως, T. R.

ὑμῖν ἐδόκει, ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην] Hic tandem silentium rumpere debuissent Intpp. Sed et bonus Ulpianus silet. Me vero locus diu male habuit, propterea quod vix accipi posse videbatur de pace Antalcidea, quam constat omnes Atticos ubique tam vehemerter detestari. Adeant, quibus hoc novum est, locos citatos a Moro ad Xenoph. Hellen. IV. 8. 12. Verum tamen quæ alia pax in h. l. memorari potuerit, non invenias, præsertim si Xenoph. Hellen. V. 1. 32. compares. Statuendum ergo, tres insulas, Lemnum, Imbrum et Scyrum, ex conditionibus istius pacis Atheniensibus relictas, Demostheni satis visum esse, ut dicere non dubitaret, eam pacem populo suo utilem et ex animi sententia factam. Magis hoc mihi persuasit locus Andocidis de Pace p. 95. quæ tota Oratio insigne specimen est rhetoricæ fidei. Omnino quum res publice gestæ a Nostro narrantur plerumque Oratorem narrantem audimus, non historicum. Idem.

Εὐεργεσίαν] Marg. edit. Benenati ἐπιγαμίαν. Omnino recte, unde unde arripuerit, nam in Codd. non videtur talem lectionem reperisse. Ita in Decreto Byzantinorum Perinthiorumque apud Demosth. de Corona: Δεδόχθω τῷ δάμῳ τῷ Βυζαντίων καὶ Περινθίων Ἀθηναίοις δόμεν ἐπιγαμίαν, πολιτείαν, κτᾶσιν γᾶς etc. §. κζ΄. Mox v. 5. idem margo submonet εὑραμένους, ἢ εὑρημένους. Taylor. Nullius auctoritatis lectio est in Marg. Ben. ἐπιγαμίαν, quæ tantopere arridet Tayloro et Auger. Recte contra est monitum, ἐπιγαμίαν, h. e. *jus mutui connubii*, non privatis, sed civitatibus et populis dari moris fuisse. Occurrit res v. c. in Xenoph. Hellen. V. 2. 12. Psephism. Byz. et Perinth. in Orat. de Cor. §. κζ. et in disertissimo decretorum omnium ibid. §. νέ. Εὐεργεσία vero, h. e. *nomen et jura* εὐεργέτου, ornamentum est perhonorificum, quod civitates Græcæ privatis impertiri solebant, et fere etiam apud posteros mansit, ut Inscriptt. docent. Conf. Xenoph. Hellen. I. 1. 17. Demosth. in Aristocrat. p. 668. ed. R. et Inscript. ap. Reines. Cl. VII. N. 23. Is autem honos, præsertim a Pop. Athen. profectus, non raro a principibus aliarum civitatum viris impense expetebatur Xenoph. de Vectig. Athen. III. 11. Utebantur in hac re verbis, ἀναγράφειν, ἀνακηρύττειν, εὐεργέτην τινὰ τῆς πόλεως. Conf. Hemsterhus. ad Lucian. D. M. p. 367. Ceterum quum passim reges in historiis occurrant nomine *Evergetarum*, non dubito, quin ab eodem more ea appellatio ducta sit. Idem.

Εἶτα τοὺς δι᾽ κ. τ. λ.] Vid. supra p. 247. vol. II. h. edit.

Φεύγοντας] Iterum forte φυγόντας, ut εὑρομένους. et versu 2. φυγοῦσιν accuratius videretur. Markland.

ιέ. Ἐκείνως] Punge potius mecum: μάθοιτε δὲ τοῦτο μάλιστ᾽ ἂν, ἐκείνως εἰ λογίσαισθε etc. Verte autem: *Idque potissimum perspicietis, si hoc nimirum pacto rationem apud vos instituetis.* Atque ita corrigendum arbitror v. 1. p. 447. φέρε δὴ κἀκείνως ἐξετάσωμεν, non κἀκεῖνο. Instituit enim Orator in utroque loco comparationem inter res Thasiorum et Pydnensium. Hujus Populi mentionem injicit non ad rerum gestarum memoriam, sed ad argumenti colorem. *Thasios*, inquit ille, *in loco Pydnensium* etc. *ponite.* Multum utique interest, hoc, an illo modo legamus. Taylor. *Si rem reputaritis hoc modo*, aut ut vulgus loqui solet, *modo sequenti.* Vulgatam rationem omnium, qua ἐκείνως ad prius membrum rejicitur, mutavi monitu Taylori. Ita Isocrat. Paneg. §. 48. Ἐκείνως εἰπών. Aristid. supra c. 53. Σκοπεῖτε κἀκείνως, eodemque modo alii sæpissime. Sic et οὕτως, τόδε, τοῦτο, ἐκεῖνο, ἐκεῖθεν, solenniter ad ea, quæ in oratione proxima sunt, pertinent. Sic paullo mox, φέρε δὴ, κἀκεῖνο ἐξετάσωμεν. Ubi item Taylorus corrigit κἀκείνως, sed frustra ibi quidem haud dubie. F. A. Wolf.

σαισθε πρὸς ὑμᾶς [1] αὐτούς. Εἴ τινες τῶν νυνὶ ἐχόντων Πύδναν, ἢ Ποτίδαιαν, ἤ τι τῶν ἄλλων χωρίων, ἃ Φιλίππῳ μέν ἐστιν ὑπήκοα, ὑμῖν δ᾽ ἐχθρὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ ἡ Θάσος ἦν τότε καὶ τὸ Βυζάντιον, Λακεδαιμονίοις μὲν οἰκεῖα, ὑμῖν δὲ ἀλλότρια, παραδώσειν ταῦτ᾽ ἐπαγγείλαιντο, ἂν αὐτοῖς τὰς αὐτὰς δῶτε δωρεὰς, ἅσπερ Ἐκφάντῳ τῷ Θασίῳ, καὶ Ἀρχεβίῳ τῷ Βυζαντίῳ· καί τινες τούτων ἀντιλέγοιεν αὐτοῖς, ταῦτα λέγοντες· ὡς δεινὸν, εἴ τινες μόνοι τῶν ἄλλων μετοίκων μὴ χορηγοῖεν· πῶς ποτ᾽ ἂν ἔχοιτε πρὸς τοὺς ταῦτα λέγοντας; [2] Ἦ [3] δῆλον, ὅτι φωνὴν οὐκ ἂν ἀνάσχοισθε, ὡς συκοφαντούντων. Οὐκοῦν αἰσχρὸν, εἰ, μέλλοντες μὲν εὖ πάσχειν, συκοφάντην ἂν τὸν ταῦτα λέγοντα [4] ἡγοῖσθε· ἐπὶ τῷ δ᾽ ἀφελέσθαι τὰς τῶν προτέρων

[1] αὐτοὺς, εἴ T. R. [2] ἢ T. [3] δηλονότι R. [4] ἡγεῖσθε T.

Παραδώσειν ταῦτ᾽] Nannius: *Idque ea spe faciat,* [Pydnam vel Potidæam tradat] *ut eadem acciperet munera, quæ tum Thasio Ecphanto — concessa fuere.* Recte etiam Wolfius ipse. Nam Francofurtenses, præterquam quod nihil de Demosthene meriti essent, etiam aliquando ejus Interpretem, quasi dedita opera, mutilarunt nobis et conciderunt. Pro se itaque loquatur Wolfius: *se tradituros pollicerentur, si eadem dona ipsis daretis, quæ Ecphanto Thasio, et Archebio Byzantio dedistis.* Edit. Interpretationis Wolfianæ. Basil. apud Oporinum, Fol. Sed uterque Interpres initium hujus commatis indistincte vertit, εἴ τινες τῶν νυνὶ ἐχόντων Πύδναν κ. τ. λ. Recte omnia Italus: *Se alcuni di quelli, che hora tengono Pidna, o Potidea — promettessero di darui queste terre, se voi deste loro que' doni, i quali ad Effante Tasso et ad Archebio da Costantinopoli alhora deste.* Taylor.

Ἀρχεβίῳ τῷ Βυζαντίῳ· καί τινες etc.] Restituendum puto: τῷ Βυζαντίῳ, [καὶ Ἡρακλείδῃ·] καί τινες etc. Hos enim tres, Ecphantum, Archebium, et Heraclidem, paulo ante conjunxerat; neque ratio erat, quare unus ex iis jam omitteretur. Sic v. 2. p. seq. προδόντες τὴν Πύδναν, καὶ τὰ ἄλλα etc. Codices et Edit. Paris. recte habent: τὴν Πύδναν, [καὶ Ποτίδαιαν,] καὶ τὰ ἄλλα etc. quemadmodum hæ urbes conjunctim nominabantur v. 2. Nimirum Scriba (vel Typotheta forte, in Editione, quæ Wolfii vocatur) conjecit oculos in καὶ Secundo loco: unde voces interjacentes, ut fit, omisit. Markland. Marklando ante καί τινες elapsum videbatur καὶ Ἡρακλείδῃ. Oblitus est addere, quæ causa cogat scriptorem, nomina ante posita hic omnia repetere. Satis poterat habere, ut arbitror, h. l. principem beneficii nominare. In seqq., τινὲς τούτων, notanda venit versuta admodum conversio ad adversarios, quum suffecisset universe dicere τινὲς ὑμῶν, τινὲς Ἀθηναίων. Non dubito enim pronomen illud οὗτοι nunc ad adversarios referre, licet sit, ubi in Oratore *omnes auditores* designat. F. A. Wolf.

Μόνοι τῶν ἄλλων μετοίκων] Cur tandem μετοίκων? Scilicet loquitur de peregrinis, qui accepta immunitate domicilium Athenis collocarunt. Ita ibi sunt in numero τῶν μετοίκων. Idem.

Ἦ δῆλον, ὅτι φωνὴν οὐκ ἂν ἀνάσχοισθε] Exarant vulgo, ἢ δῆλον ὅτι, pars δηλονότι, et deinde, ἢ πᾶσι πρόδηλον. Utrobique ἦ circumflecti debere patet, et monuit Toupius ad Longin. III. 4. Vix ullum peccatum solennius est in libris. Ita quoque ἀνάσχοισθε particulam ἂν absorpsit in Wolf. et Tayl. F. A. Wolf. ἦ, *sane.* Auger.

Ἂν ἡγεῖσθε] Scribe ἂν ἡγοῖσθε, ut ἀκούσαισθε. Markland. Consentiunt in scriptura ἡγοῖσθε edd. vett. præter Ald. Herv. Wolf. Tayl., in quibus est ἡγεῖσθε, vitiose, ut jam vidit Markl. Sed mox omnes, et scripti et impressi, ἀκούσεσθε, non ἀκούσαισθε, ut de conjectura Marklandi Reisk. posuit. Non id erat imitatione dignum, uti nunc sero video. Particula εἰ jam sola est ad membrum consequens repetenda, ut hypothesis minus dubio modo proferatur. Conf. omnino §. η΄. ιϛ΄. med. ιζ΄. fin. κϛ΄. κθ΄. λζ΄. Post paullo ne quis forte corrigat, ταὐτὰ λεγόντων, *eadem qui dicunt,* vetat oppositio, quæ latet in his, μέλλοντες μὲν εὖ πάσχειν et ἐπὶ τῷ δ᾽ ἀφ. τ. τ. πρ. εὐ. δωρεάς. F. A. Wolf. Vid. Var. Lect.

εὐεργετῶν δωρεὰς, ταῦτα λεγόντων ἀκούσαισθε. Φέρε δὴ
476 κἀκεῖνο ἐξετάσωμεν. Οἱ προδόντες τὴν Πύδναν, [1] καὶ Ποτίδαιαν, καὶ [2] τὰ ἄλλα χωρία τῷ Φιλίππῳ, [3] τῷ ποτ᾽ ἐπαρθέντες ἡμᾶς ἠδίκουν; [4] Ἦ πᾶσι πρόδηλον τοῦτο, ὅτι ταῖς παρ᾽ ἐκείνου δωρεαῖς, ἃς διὰ ταῦτα ἔσεσθαι σφίσιν [5] ἡγοῦντο. Πότερον οὖν μᾶλλον ἔδει σὲ, ὦ Λεπτίνη, τοὺς ἐχθροὺς, εἰ δύνασαι, πεῖσαι, τοὺς ἐπὶ τοῖς πρὸς [6] ἡμᾶς ἀδικήμασι γιγνομένους ἐκείνων εὐεργέτας μὴ τιμᾶν, ἢ θεῖναι νόμον ἡμῖν, ὃς τῶν τοῖς ἡμετέροις εὐεργέταις ὑπαρχουσῶν δωρεῶν ἀφαιρεῖταί τι; ἐγὼ μὲν ἐκεῖνο [7] οἶμαι. Ἀλλ᾽, ἵνα μὴ πόῤῥω τοῦ παρόντος γένωμαι, λάβε τὰ ψηφίσματα, ἃ τοῖς Θασίοις καὶ Βυζαντίοις ἐγράφη. Λέγε!

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

Ἠκούσατε μὲν τῶν ψηφισμάτων, ὦ ἄνδρες δικασταί! Τούτων δὲ ἴσως ἔνιοι τῶν ἀνδρῶν οὐκ ἔτ᾽ εἰσίν· ἀλλὰ [8] τὰ ἔργα τὰ πραχθέντα ἐστὶν, ἐπειδήπερ ἅπαξ ἐπράχθη.

[1] Desunt καὶ Ποτίδαιαν. T. [2] τἄλλα R. [3] τῳ T. [4] ἢ T. R. [5] ἡγοῦντο: R. [6] ὑμᾶς T. [7] οἴομαι R. [8] τά γ᾽ ἔργα R.

Οἱ προδόντες τὴν Πύδναν] Καὶ Ποτίδαιαν Morelius addidit ex Codd. Regiis. Ita etiam Codd. Aug. v. 1. p. præc. εἴ τινες τῶν νυνὶ ἐχόντων Πύδναν, ἢ Ποτιδαίαν, ἤ τι τῶν ἄλλων χωρίων etc. locus plane germanus. Taylor. Abesse quidem et hic nomen Potidææ potuerat non male. Verum dandum erat libris, quod antea ingenio Marklandi dare dubitabam. Urbes ipsæ, quæ memorantur, Pydna et Potidæa, Populo Athen. a Philippo ereptæ Olymp. 105, 3., ne tironi quidem ignotæ sunt. Sic etiam de apta et plane egregia argumentatione totius loci nihil attinet monere. Istorum hoc est, qui quum antiquos scriptores enarrant, lectores sibi meros lapides fingunt. F. A. Wolf.

Ἡγοῦντο] Interpungunt hic signo interrogandi, nimirum decepti prava scriptura voculæ ἢ ante πᾶσι. Totum hoc membrum respondet ad interrogationem, quæ proxime præcedit. Idem.

Πότερον οὖν κ. τ. λ.] Verba sic ordina: Πότερον οὖν, ὦ Λεπτίνη, ἔδει σε, εἰ δύνασαι, πεῖσαι τοὺς ἐχθροὺς μὴ τιμᾶν [ὅπως ἂν οἱ ἐχθροὶ μὴ τιμῶσι] τοὺς γιγνομένους εὐεργέτας ἐκείνων [τῶν ἐχθρῶν] ἐπὶ τοῖς πρὸς ἡμᾶς ἀδικήμασι· [διὰ τὸ ἐκείνους ἀδικῆσαι ἡμᾶς τῷ προδιδόναι τὰ ἡμέτερα·] ἢ θεῖναι κ. τ. λ. Wolf.

Τοὺς ἐπὶ τοῖς πρὸς ἡμᾶς ἀδικήμασι γιγνομένους ἐκείνων εὐεργέτας] Eos, *qui hostes nostros demeruerunt cum injuria nostra,* h. e. *ita, ut nobis injuriam facerent.* Πρὸς ἡμᾶς cum Reisk. rescripsi e Par. 1. 6. Aug. 1. et Bav. pro vulg. πρὸς ὑμᾶς. Sequitur θεῖναι νόμον ἡμῖν. F. A. Wolf.

Ὃς τῶν etc.] In quibusdam Codd. legitur pari sensu, sed non simili elegantia: ὃς τῶν ἡμετέρων εὐεργετῶν ὑπαρχούσας δωρεὰς ἀφαιρήσεται. Taylor.

Οὐκ ἔτ᾽ εἰσίν· ἀλλὰ τὰ ἔργα] Solennis Atticorum locutio de defunctis, οὐκ ἔτ᾽ εἰσίν. Ælianus, venator ubique talium, V. H. XII. 46. Ἀπῄει, ὡς οὐκ ἔτι τὸν ἵππον ὄντα αὐτοῦ ἀπολιπών. Contra Andocid. de Myster. p. 60. Ἡ παῖς ἀπέθανεν, ἡ δ᾽ ἑτέρα ἐστὶν ἔτι. Post εἰσὶν unus Par. 5. habet ἀλλὰ τά γε ἔργα, arreptum a Reisk. pro temeritate sua. Procul dubio vulgatum fortius est. F. A. Wolf.

Προσήκει τοίνυν τὰς στήλας ταύτας κυρίας ἐᾶν τὸν πάντα χρόνον, ἵν', ἕως μὲν ἄν τινες ζῶσι, μηδὲν ὑφ' ὑμῶν ἀδικῶνται· ἐπειδὰν δὲ τελευτήσωσιν, ἐκεῖναι τοῦ τῆς πόλεως ἤθους μνημεῖον ὦσι, καὶ παραδείγματα ἑστῶσι τοῖς βουλομένοις τὶ ποιεῖν [1] ὑμᾶς ἀγαθὸν, ὅτι τοὺς εὖ ποιήσαντας ἡ πόλις ἀντευπεποίηκε. Καὶ μὴν μηδ' ἐκεῖνό γε ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! λανθανέτω, ὅτι τῶν αἰσχίστων ἐστὶ, πάντας ἀνθρώπους ἰδεῖν καὶ ἀκοῦσαι τὰς μὲν συμφορὰς, αἷς δι' ὑμᾶς ἐχρήσαντο οἱ ἄνδρες οὗτοι, πάντα τὸν χρόνον κυρίας αὐτοῖς γεγενημένας, τὰς δὲ δωρεὰς, ἃς ἀντὶ τούτων ἔλαβον παρ' ὑμῶν, καὶ δὴ λελυμένας. Πολὺ γὰρ μᾶλλον ἥρμοττε, τὰ δοθέντα ἐῶντας τῶν ἀτυχημάτων ἀφαιρεῖν, ἢ, τούτων μενόντων, τὰς δωρεὰς ἀφαιρεῖσθαι. Φέρε γὰρ, 477
πρὸς Διὸς, τίς ἐστιν ὅστις εὖ ποιεῖν [2] ὑμᾶς βουλήσεται, μέλλων, ἂν μὲν ἀποτύχῃ, παραχρῆμα δίκην δώσειν τοῖς ἐχθροῖς· ἂν δὲ κατορθώσῃ, τὰς χάριτας παρ' ὑμῶν ἀπίστους ἕξειν;

ιϛ'. Πάνυ τοίνυν ἀχθοίμην ἂν, ὦ ἄνδρες δικασταί! εἰ

[1] ὑμᾶς τι ποιεῖν R.

[2] ὑμᾶς ἔτι βουλήσεται R.

Προσήκει τὰς στήλας ταύτας κυρίας ἐᾶν τὸν πάντα χρόνον] Extritum mihi quoque ante ἵνα aliquando videbatur verbum εἶναι. Sed conjecturæ nihil tribuo, et Aristidis lectio, κυρίας τηρεῖν τὸν πάντα χρόνον, citata in Art. p. 447., a lapsu memoriæ est. Et deinde habemus ἐᾶν τὰ δοθέντα, simplici accusativo ad verbum ἐᾶν. Ceterum columnis, quæ publicis et sacris in locis servabantur, publicas literas insculpere, Græcis imprimis morem fuisse, ipsa hæc Oratio passim docet. Etiam supersunt ex antiquitate ejus generis monumenta quædam, quærenda apud eos, qui de reliquiis Græcarum artium scripserunt. Idem.

Τὰς μὲν συμφορὰς — καὶ δὴ λελυμένας] Non sine quadam insolentia συμφοραὶ dicuntur κύριαι pro μένουσαι aut βέβαιαι, ut est in Epist. de Lycurg. libb. p. 198. E. Sic vero melius illucescit oppositio verborum, τὰς δωρεὰς λελυμένας. Quippe ex eodem genere sunt κύρια et λελυμένα. Particulas καὶ δὴ h. l. verte, *paullo post donationem*, alibi *statim*, *continuo*. Eas fortasse non intellexit, quisquis in Marg. Ben. scripsit, καὶ διαλελυμένας. In simili sententia Aristid. §. 27. supra a nobis editus adhibet voc. εὐθύς. Idem.

Δὴ λελυμένας] Marg. Edit. Paris. διαλελυμένας. Proinde quasi olim scriptum fuisset (cujus tamen lectionis vestigium non invenio): τὰς μὲν συμφορὰς — κυρίας αὐτοῖς γεγενημένας· τὰς δὲ δωρεὰς, ἃς ἀντὶ τούτων ἔλαβον παρ' ὑμῶν [ἀκύρους] καὶ διαλελυμένας. Taylor.

Καὶ δὴ λελυμένας] *Protinus revocatas et abrogatas.* Significat enim interdum καὶ δὴ *continuo* et *protinus*, h. e. *ideo*. Ex edit. Hervag.

Τῶν ἀτυχημάτων ἀφαιρεῖν] *Tollere ex infortuniis*, i. e. minuere infortunia. Auger.

Βουλήσεται] Plenius Cod. Obsop. εὖ ποιεῖν ὑμᾶς ἔτι βουλήσεται. et quodammodo Felician. Tayl. Felic. ὑμᾶς τι βουλήσεται. Utrumque videtur interpolationi tribuendum. Et addito ἔτι non magis hic opus, quam supra §. α΄. fin. ante πεισόμεθα, aut §. ζ΄. ante ἐθελήσει. Nisi rarissima quæque scirem Reiskio carissima esse solere, mirarer hoc quoque ab eo in textu inculcatum. Sed sæpe ita putant in Græcis et Latinis aliquid deesse, si qui eas particulas, quas, quum ipsi Latine scribunt, ubique e vernacula inferciunt, si suum *adhuc*, *jam*, *etiam*, et tot alia sua desiderant. F. A. Wolf.

ιϛ'. Πάνυ τοίνυν ἀχθοίμην ἂν —] De externis hominibus hactenus: jam de civibus

τοῦτο μόνον δόξαιμι δίκαιον κατηγορεῖν τοῦ νόμου, ὅτι πολλοὺς [1] ξένους εὐεργέτας ἀφαιρεῖται τὴν ἀτέλειαν· τῶν δὲ πολιτῶν μηδένα ἄξιον δοκείην ἔχειν δεῖξαι τῶν εὑρημένων ταύτην τὴν τιμήν. Καὶ γὰρ καὶ [2] τἄλλα ἀγαθὰ εὐξαίμην ἂν ἔγωγε παρ' ἡμῖν εἶναι πλεῖστα, καὶ ἄνδρας ἀρίστους, καὶ πλείστους εὐεργέτας τῆς πόλεως πολίτας εἶναι. Πρῶτον μὲν τοίνυν Κόνωνα σκοπεῖτε, εἰ ἄρα ἄξιον, καταμεμψαμένους ἢ τὸν ἄνδρα, ἢ τὰ πεπραγμένα αὐτῷ, ἄκυρόν τι ποιῆσαι τῶν ἐκείνῳ δοθέντων. Οὗτος γὰρ ἀνὴρ, ὡς

[1] Deest ξένους. T.

[2] τἄλλα T.

Atheniensibus. *Illud ægerrime ferrem, si hoc uno nomine lex a me juste accusari videretur, quod externos multos bene de Republ. meritos immunitate spoliaret, civium autem neminem proferre possem dignum* etc. Id vero Reiskius doctus non bene, quod δίκαιον in δικαίως mutat. Probat tamen Auger. F. A. Wolf.

Πολλοὺς εὐεργ.] Auspicatius omnino, πολλοὺς ξένους εὐεργ. Ald. Ven. Aug. Codd. Reg. α. β. ε. De his enim, ξένους intelligo, hactenus verba facta: sequitur jam Civium, Cononis sc. et Chabriæ fortuna, τῶν δὲ πολιτῶν μηδένα etc. v. 2. Italicus Interpres habuit: *Molto adunque io mi dorrei, giudici, se in questo solo mi paresse potere ragionevolmente accusar la legge, che a molti* forestieri *nostri benefattori toglie l' esentione; e di i cittadini, che* etc. et Nannius quoque. *Quod plurimos* externos *de Rep. optime meritos suis donis spoliaret.* Taylor.

Εὑρημένων] Active, ut sæpius Demosthenes, præsertim in hac Orat. Lept. Cf. Thom. Mag. 394. Reitz. ad Lucian. Ver. Hist. T. IV. p. 563. Bip. et Iens. ad ej. Tyrannicid. T. IV. p. 595. Budæum in Com. L. Gr. p. 301.

Εἰ ἄξιον] Felicius multo Nannius: *Num aliquid in ipso vel rebus ab ipso gestis culpa dignum, ut præmia illius diminuenda censeatis.* Taylor.

Οὗτος γὰρ ἀνὴρ —] Ipse longior spiritus, quo verborum comprehensio hic liberius se effert, indicium quoddam habet, hunc hominem ab Oratore studiosius ornari. Sed cujus tandem causa Cononem ornet, non dixit. Suspicioni igitur quum locus sit, rem factam opinor maxime propter illius ex Timotheo nepotem, cui et ipsi nomen Cononi fuit, de quo præter alios loquitur Nepos in Timoth. c. 4. Ad hunc per ætatem quidem hæc causa immunitatis pertinere potuit quam maxime. Jam quæ res gestæ h. l. attinguntur, eæ non sunt reconditioris doctrinæ, ut summatim percurrere sufficiat. Duo insigniora, quæ Cononem illustrarunt, sunt pugna navalis ad Cnidum, Olymp. 96, 3., novem annis ante Demosthenem natum facta, et eam mox secuta ἀνάστασις τῶν τειχῶν h. e. restitutio murorum Piræei et Athenarum, quos Lysander diruerat. Pugna illa nihil celebrius, quippe qua Atheniensibus principatus Græciæ, quem belli Peloponnesiaci infelix exitus ademerat, gloriose restitutus est. Vid. Andocid. de Pace p. 100. Dinarch. in Demosth. p. 11. Isocrat. Panegyr. c. 41. cum aliorum locis, quos ibi affert Morus p. 80. Cujus notæ occasione lubet notare, eandem pugnam, quæ ubique a Cnido, urbe Rhodo vicina, nomen habet, etiam a Schol. nostro ad §. ιϛ'. med. περὶ Ῥόδον factam dici, quam lectionem in Isocrate mirus consensus librorum firmat. Ac fortasse huc pertinet monitum Ernesti ad Xenoph. Mem. Socr. III. 5. 4. Porro, bellum illud quum unis copiis Persicis confectum sit a Conone, plane nihil adjuto a civibus suis, vere adjicitur παρ' ὑμῶν οὐδ' ἡντινοῦν ἀφορμὴν λαβών. In quo vox ἀφορμὴ ad pecuniam, naves, milites, omnem apparatum belli gerendi pretinet. Conf. de ea voce Pricæum in Ep. I. ad Timoth. V. 14. Sed ne quid omittamus, e verbis, ἐκ τοῦ Πειραιῶς, articulum eximit Dionysius περὶ λεκτ. Δημοσθ. δειν. T. VI. p. 997. et Aristid. Art. p. 456., a quo bene notatur loci virtus ex adjunctis περιστάσεσι. Etiam Aug. 1. μετὰ τὴν κάθοδον τὴν ἐκ Πειραιῶς, idque [illegible] allegit Reisk. Non nego, [illegible] formula hunc usum vulgatiorem esse; nec desunt tamen, nisi fallor, additi articuli exempla, quæ nos in quoque loco ad fidem codicum reducant. Mox de op-

ὑμῶν τινῶν ἐστὶν ἀκοῦσαι, τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ὄντων, μετὰ τὴν τοῦ Δήμου κάθοδον τὴν ἐκ ¹ τοῦ Πειραιῶς, ἀσθενοῦς ἡμῶν τῆς πόλεως οὔσης, καὶ ναῦν οὐδεμίαν κεκτημένης, στρατηγῶν βασιλεῖ, παρ' ὑμῶν οὐδ' ἡντινοῦν ἀφορμὴν λαβὼν, κατεναυμάχησε Λακεδαιμονίους, καὶ τοὺς πρότερον τοῖς ἄλλοις ἐπιτάττοντας εἴθισεν ἀκούειν ὑμῶν, καὶ τοὺς ἁρμοστὰς ἐξήλασεν ἐκ τῶν νήσων· καὶ μετὰ ταῦτα δεῦρ' ἐλθὼν ἀνέστησε τὰ τείχη· καὶ πρῶτος πάλιν περὶ τῆς ἡγεμονίας ἐποίησε τῇ πόλει τὸν λόγον πρὸς Λακεδαιμονίους εἶναι. Καὶ γάρ τοι μόνῳ τῶν πάντων αὐτῷ τοῦτ' ἐν τῇ στήλῃ γέγραπται· ἐπειδὴ Κόνων, φησὶν, ἠλευθέρωσε τοὺς Ἀθηναίων συμμάχους - - - Ἔστι δὲ τοῦτο τὸ γράμμα, ὦ ἄνδρες δικασταί! ἐκείνῳ μὲν φιλοτιμία πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, ὑμῖν δὲ πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας. Ὅτου γὰρ ἄν τις παρ' ἡμῶν ἀγαθοῦ τοῖς 478
ἄλλοις αἴτιος γένηται, τούτου τὴν δόξαν τὸ τῆς πόλεως

¹ Deest articulus. R.

presso statu Athenarum sequitur, *τῆς πόλεως ναῦν οὐδεμίαν κεκτημένης*. Quod paullulum a veritate rerum recedere dixeris. Constat, pacis legem Atheniensibus reliquisse 12 naves longas. Vid. Wesseling. ad Diod. Sic. T. I. p. 630. Ad quidni Civitas afflicta posthac eo videatur devenisse, ut plane nihil navium haberet? Bellicas dico: aliæ quippe nihil ad rem. Jam prope eodem redit, quod Noster de Cor. §. *κή*. et alii iisdem fere verbis de hoc tempore aiunt, *οὐ ναῦς, οὐ τείχη τῆς πόλεως τότε κεκτημένης*. Ceterum *ἁρμοσταὶ* si cui minus ex historia noti sunt, adeat Maussac. ad Harpocr. h. v. aut Mori Indicem Xenoph. Hellenic. F. A. Wolf.

Κατεναυμάχησε Λακεδαιμονίους] Naumachia ad Cnidum: Exstat historia apud Xenophontem lib. 4. Hellenic. Palmer.

Καὶ τοὺς πρότερον] Restitui articulum ex Edit. Lutetiana. Taylor.

Εἴθισεν ἀκούειν ὑμῶν] *Dicto audientes esse assuefecit. ἀκούω* enim, sicut *audio* Latinis, etiam significat *obtempero* et *ausculto alicui. Ex edit.* Hervag.

Καὶ γάρ τοι] Potius *τοιγάρτοι, itaque*; non *etenim*. Markland. Frustra Markl. adscripsit, legendum *τοιγάρτοι, itaque*. Vid. Hoogev. Doctrin. Particc. Gr. XXIV. 2. 2. ubi de particulis illis bene agitur. In seqq. *ἐπειδὴ Κόνων — συμμάχους* continetur inscriptionis tantum ea pars, quæ facit ad consilium hujus loci. Absolute ibi interjectum est *φησὶν*, aut, si mavis, subaudi *ὁ γράψας*. Vana autem sunt, quæ ad verba, *μόνῳ τῶν πάντων*, Schol. habet. Melius patebit eorum vis, si cogitemus, novum tunc eum titulum *liberatoris sociorum* fuisse, immo omnino antehac inauditum, monumentis publicis nomen civis aut etiam imperatoris inscribi. Optime id docemur a Demosth. de Rep. ord. §. *ή*. quæ sententia ab eo ad verbum fere repetitur in Orat. adv. Aristocrat. p. 686. ed. R. Conf. Æschin. in Ctesiph. §. *ξβ'*. quo loco etiam postea utemur. F. A. Wolf.

Φιλοτιμία πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς] *Gloria apud Vos solos.* Nam ita verte, quo oppositio Atheniensium et universitatis ceterorum populorum clara sit. Lycurgus in Leocr. p. 144. *Περὶ μὲν γὰρ ἀγνῶτος ἀνθρώπου τοῖς Ἕλλησιν ἐν ὑμῖν αὐτοῖς ἐδοκεῖτ' ἂν ἢ καλῶς ἢ καὶ φαύλως ἐψηφίσθαι· περὶ δὲ τούτου, ὅ τι ἂν βουλεύσησθε, παρὰ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἔσται λόγος.* Æschin. in Ctesiph. §. *ιδ'*. *Οὐκ ᾤετο δεῖν ὁ νομοθέτης τὸν ῥήτορα σεμνύνεσθαι πρὸς τοὺς ἔξωθεν, ἀλλ' ἀγαπᾷν ἐν αὐτῇ τῇ πόλει τιμώμενον ὑπὸ τοῦ Δήμου.* Conf. dicenda ad §. *ιθ'*. Idem.

Τούτου τὴν δόξαν τὸ τῆς πόλεως ὄνομα καρποῦται] *Ejus rei gloria nomen patriæ fruitur.* Vid. de hoc usu verbi *καρποῦσθαι* pro vulgari *κομίζεσθαι*, quod infra

ὄνομα καρποῦται. Διόπερ οὐ μόνον αὐτῷ τὴν ἀτέλειαν ἔδωκαν οἱ τότε, ἀλλὰ καὶ χαλκῆν εἰκόνα, ὥσπερ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, ἔστησαν πρώτου. Ἡγοῦντο γὰρ, οὐ μικρὰν τυραννίδα καὶ τοῦτον, τὴν Λακεδαιμονίων ¹ ἀρχὴν καταλύσαντα, πεπαυκέναι. Ἵν' οὖν μᾶλλον οἷς λέγω προσέχητε, τὰ ψηφίσματα ὑμῖν αὐτὰ ἀναγνώσεται, τὰ τότε ψηφισθέντα τῷ Κόνωνι. Λέγε!

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

Οὐ τοίνυν ὑφ' ὑμῶν μόνον ὁ Κόνων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τότ' ἐτιμήθη, πράξας ἃ διεξῆλθον ἐγὼ, ἀλλὰ καὶ ὑπ' ἄλλων πολλῶν, οἳ δικαίως, ὧν εὐηργέτηντο, χάριν ᾤοντο δεῖν ἀποδιδόναι. Οὐκοῦν αἰσχρὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! εἰ αἱ μὲν παρὰ τοῖς ἄλλοις δωρεαὶ βέβαιοι μένουσιν αὐτῷ,

¹ *ἀρχὴν, καταλύσαντα* R.

§. *λϛ'*. et *λδ'*. occurrit, Valckenaerium in Euripid. Hippol. p. 211. et 318. Idem.

Ὥσπερ Ἁρμοδίου] Melius cum Editt. Felician. et Manutiana: *ἀλλὰ καὶ χαλκῆν εἰκόνα μετὰ τὸν Ἁρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα ἔστησαν πρώτου*. Nam in vulgata lectione vox ista *πρώτου* vix habet, cui inniti possit. Taylor.

Χαλκῆν εἰκόνα ἔστησαν πρώτου] Verba, *ὥσπερ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος*, reliquæ structuræ interposita sunt, id quod Wolfius vertendo recte expressit. Ad *πρώτου* nunc prioris membri pronomen *αὐτοῦ* facillime suppletur, et meram interpolationem olet Felic. et Man. lectio, *χαλκῆν εἰκόνα μετὰ τὸν Ἁρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα ἔστησαν πρώτου*. Mirificus est Taylorus, cui hæc placeant. Quanquam sententiam quidem interpolator haud male cepit. Contra accidit Meursio in Pisistr. c. 14., ubi de æneis statuis Harmodii et Aristogitonis, in foro positis, testimonia aggerens, primum pessime locum nostrum explicat, tum pejus etiam corrigit scribendo, *ἔστησαν προτοῦ, statuerunt antea*. Prorsus legitimus est secundus casus *πρώτου*, quoniam perpetuo usu dicitur *εἰκόνα στῆσαί τινος, statuam alicui ponere*, ut *ἱερὸν ἱδρύσασθαι θεοῦ τινὸς* et alia. In promtu est locus, et huic constructioni firmandæ aptus, et memoriam simul de hac statua et regis Evagoræ servans, ex Isocrat. Evag. p. 293. *Ἡμεῖς μὲν αὐτοὺς ἐτιμήσαμεν ταῖς μεγίσταις τιμαῖς, καὶ τὰς εἰκόνας αὐτῶν ἐστήσαμεν, οὗπερ τὸ τοῦ Διὸς ἄγαλμα τοῦ σωτῆρος, πλησίον ἐκείνου τε καὶ σφῶν αὐτῶν, ἀμφοτέρων ὑπόμνημα, καὶ τοῦ μεγέθους τῆς εὐεργεσίας καὶ τῆς φιλίας τῆς πρὸς ἀλλήλους.* Præterea conf. Ulpian. ad Or. in Midiam §. *ιή*. vv. *φϛ. δ' ἐφ'* κ. τ. λ. F. A. Wolf.

Καὶ τοῦτον] Id est, *Cononem non minus quam veteres illos, Harmodium et Aristogitonem.* De reliquo, etiam hic statim plura psephismata habemus, de honoribus singulis, credo, Cononi a Republica decretis. Idem.

Τότ' ἐτιμήθη] Schol. codicis Bav. explicat lectionem *ἐπετιμήθη* adscripta glossa, *ἐδοξάσθη*. Non multo meliora sunt reliqua, quæ propria habet Schol. ille, primum a Reisk. editus. Idem.

Εἰ αἱ μὲν παρὰ τοῖς ἄλλοις δωρεαὶ —] Exspectes ut dicatur, *παρὰ τῶν ἄλλων*. Illud tamen, quum varie passim hujus præpositionis rectiones commutentur, damnare non ausim. Sequenti versu vox *μόνης* relata est ad *plures* donationes ceterorum populorum, contra quas posita *unius* Populi Athen. donatio, quamlibet multiplex, duntaxat pro *una* haberi potuit. *Τοῦτο* autem videtur dici *hæc pars doni nostri*, h. e. *immunitas*. Vide ad §. *κϛ'*. et *λϛ'*. Aliter Markl., cui *τοῦτ' ἀφαιρεθήσεται* significat, *τοῦτο τὸ βέβαιον μένειν ἀφαιρεθήσεται, hæc stabilitas eripictur*. Quæ ratio sane durissima. Idem.

τῆς δὲ παρ' ὑμῶν μόνης τοῦτ' ἀφαιρεθήσεται. Καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνο καλὸν, ζῶντα μὲν αὐτὸν οὕτω τιμᾷν, ὥςτε τοσούτων, ὅσων ἀκηκόατε, ἀξιοῦν· ἐπειδὴ δ' ἐτελεύτησε, μηδεμίαν ποιησαμένους τούτων μηδενὸς μνείαν, ἀφελέσθαι τὶ τῶν δοθέντων τότε. Πολλὰ μὲν γάρ ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τῶν ὑπ' ἐκείνου πραχθέντων ἄξια ἐπαίνου, δι' ἃ πάντα προςήκει μὴ λύειν τὰς ἐπὶ τούτοις δοθείσας δωρεάς· κάλλιστον [1] δὲ πάντων, ἡ τῶν τειχῶν ἀνάστασις. Γνοίη δ' ἄν τις, εἰ παραθείη, πῶς Θεμιστοκλῆς, ὁ τῶν καθ' ἑαυτὸν ἁπάντων ἀνδρῶν ἐνδοξότατος, ταὐτὸ τοῦτ' ἐποίησε. Λέγεται τοίνυν ἐκεῖνος, τειχίζειν εἰπὼν τοῖς πολίταις, κἂν ἀφικνῆταί τις ἐκ Λακεδαίμονος, κατέχειν κελεύσας, οἴχεσθαι πρεσβεύων αὐτὸς ὡς τοὺς Λακεδαιμονίους· λόγων 479
δὲ γιγνομένων ἐκεῖ, καί τινων ἀπαγγελλόντων, ὡς Ἀθηναῖοι τειχίζουσιν, ἀρνεῖσθαι, καὶ πρέσβεις πέμπειν τοὺς σκεψομένους κελεύειν· ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἧκον οὗτοι, πέμπειν ἑτέρους παραινεῖν - - - Καὶ πάντες ἴσως ἀκηκόατε, ὃν τρόπον ἐξαπατῆσαι λέγεται Λακεδαιμονίους. Φημὶ τοίνυν ἐγὼ, — καὶ πρὸς Διὸς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! μηδεὶς φθόνῳ τὸ μέλλον ἀκούσῃ, ἀλλ', ἂν ἀληθὲς ᾖ, σκοπείτω! — ὅσῳ τὸ φανερῶς τοῦ λάθρα κρεῖττον, καὶ τὸ νικῶντας τοῦ

[1] δ' ἁπάντων R.

Τοῦτ'] Videtur abundare τὸ τοῦτ', aut pro eo legendum οὗτος. Mox v. 4. τούτων μηδενός. [aberat enim μηδενός.] Wolf. Frustra erat Wolfius, qui putabat, vel abundare τοῦτ', vel in οὗτος mutandum esse. Τοῦτ' ἀφαιρεθήσεται, est, τοῦτο τὸ βέβαιον μένειν ἀφαιρεθήσεται, *hæc stabilitas eripietur*; ex præcedenti membro repetendum. Notandum hoc Lectori Demosthenis, qui sæpe ita scribit. sic §. ιη. de Chabria: *qui cum haberetur, et esset, dux omnium* (ἀσφαλέστατος) *cautissimus, cum imperabat*, ἐχρῆτο τούτῳ, scil. τούτῳ τῷ ἀσφαλεῖ, *hac cautione utebatur pro vobis*. Parum accurate utroque loco vertit Wolfius. Ita §. κζ'. fin. οὐδ' ἔχουσιν, subintellige ἀτέλειαν, ex præcedente Adjectivo ἀτελεῖς petendam. Markland.

Τῆς δὲ παρ' ὑμῶν] *Et donationis, quæ a vobis contigit ipsi, auferetur ea pars de qua nunc agitur*, nempe ἡ ἀτέλεια. Auger.

Εἰ παραθείη, πῶς Θεμιστοκλῆς ταὐτὸ τοῦτ' ἐποίησε] Scilicet κλέπτων τὴν τῶν Ἀθηναίων τείχισιν, Ælian. V. H. III. 47. Rem, post auctorem principem, Thucydidem I. 90., nusquam non repetitam, accuratius quam pro modulo scriptionis persequitur Nepos Themistocl. c. 6. ubi v. Intpp. Noster locus imprimis placet nativa quadam narrandi elegantia. F. A. Wolf.

Λέγεται τοίνυν κ. τ. λ.] Sic distinguatur hic locus: λέγεται τοίνυν ἐκεῖνος, εἰπὼν τοῖς πολίταις τειχίζειν, κἂν [καὶ κελεύσας ἐὰν] ἀφικνῆταί τις ἐκ Λακεδαίμονος, κατέχειν, οἴχεσθαι. Conjunge λέγεται οἴχεσθαι πρεσβεύων, cæteris intermedio interjectis. Mox v. 16. πέμπειν ἑτέρους παραινεῖν. Wolf.

Παραινεῖν] Editt. παραινεῖ cum Vindob. et παραινῇ. Constructio est: λέγεται — οἴχεσθαι πρεσβεύων — ἀρνεῖσθαι — κελεύειν — παραινεῖν, ut nos edidimus ex auctoritate Codd. Ven. Aug. Ital. Bodl. Cant.

παρακρουσαμένους πράττειν ὁτιοῦν ἐντιμότερον, τοσούτῳ κάλλιον Κόνωνα τὰ τείχη στῆσαι Θεμιστοκλέους. Ὁ μὲν γὰρ λαθὼν, ὁ δὲ νικήσας τοὺς κωλύσοντας ταὐτὸ τοῦτο ἐποίησεν. Οὐ τοίνυν ἄξιον, τὸν τοιοῦτον ὑφ' ὑμῶν ἀδικηθῆναι, οὐδ' ἔλαττον σχεῖν τῶν ῥητόρων, τῶν διδαξόντων ὑμᾶς, ὡς ἀφελέσθαι [1] τι χρὴ τῶν ἐκείνῳ δοθέντων.

ιζ'. Εἶεν! Ἀλλὰ, νὴ Δία, τὸν παῖδα τοῦ Χαβρίου περιΐδωμεν ἀφαιρεθέντα τὴν ἀτέλειαν, ἣν ὁ πατὴρ αὐτῷ, δικαίως παρ' ὑμῶν λαβὼν, κατέλιπεν; ἀλλ' οὐδένα ἀνθρώπων εὖ φρονοῦντ' ἂν [2] οἶμαι ταῦτα φῆσαι καλῶς ἔχειν. Ἴστε μὲν οὖν ἴσως καὶ ἄνευ τοῦ παρ' ἐμοῦ λόγου, ὅτι σπουδαῖος Χαβρίας ἦν ἀνήρ· οὐ μὴν κωλύει γε οὐδὲν κἀμὲ διὰ βραχέων ἐπιμνησθῆναι τῶν πεπραγμένων αὐτῷ. Ὃν μὲν οὖν τρόπον, ὑμᾶς ἔχων, πρὸς ἅπαντας Πελοποννησίους

[1] τί R. τὶ T.

[2] οἴομαι R.

Taylor.

Παρακρουσαμένους] Premitur quodammodo Themistoclis factum significatu humilis fraudis, qui huic verbo adhæret ex origine sua. Harpocratio: Παρακρούεται, ἀντὶ τοῦ ἐξαπατᾷ. Πολὺ δέ ἐστι παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἀττικοῖς, καὶ παρὰ Δημοσθένει ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς. Μετῆκται δὲ τοὔνομα ἀπὸ τοῦ τοὺς ἱστάντας τι ἢ μετροῦντας κρούειν τὰ μέτρα καὶ διασείειν ἕνεκα τοῦ πλεονεκτεῖν· καὶ ὡς Σοφοκλῆς που· Ὡς μήτε κρούσῃς, μήθ' ὑπὸ χεῖρα βάλῃς. Verbo quater usus Demosthenes in Philippicis, Olynth. A. §. γ'. Philipp. B. §. δ'. ζ. De Halon. p. 97., longe frequentius in reliquis Oratt. Et in Macart. p. 1060. ed. R. eadem vi, qua h. l., opponuntur inter se νικᾷν et παρακρούσασθαι. Ad hæc conf. Valcken. Animadvv. ad Ammon. III. 8., qui aliud simile comparat, κρουσιμετρεῖν. F. A. Wolf.

Τῶν διδαξόντων ὑμᾶς] Sic Wolfius et Taylorus, ante quos obtinebat ἡμᾶς. Nostra scriptura potior videtur, eandemque in iisdem his verbis habemus §. λβ'. fin. At Aug. 1. pronomen prorsus abjecit: id quod novissimo editori placet. Nobis non item. Idem.

ιζ'. Εἶεν! ἀλλὰ νὴ Δία —] Ad locum venimus, ad quem Orator omnem vim dicendi, quæ in hujus quidem dictionis orationem cadere posset, et omne πάθος suum reservasse videri debet. Chabriæ honores et præmium propter heredem ejus, Ctesippum, sibi imprimis cordi esse, si aliunde non constaret, facile id quemque hujus loci tractandi modus et artificium doceret. Nec minus illud artificiose, quod nunc demum ad hoc argumentum ducimur, ducique videmur temporum ordine magis quam aliquo consilio Oratoris. Neque tamen ullus erat huic argumento locus magis idoneus. Præterea ipse transitus artem habet, quam scite notat Scholion cod. Bav. Τὸ σχῆμα τῆς μεταβάσεως πάνυ θαυμαστόν· τὸ γὰρ μὴ ἐκ περιβολῆς, μηδὲ πεφροντισμένως, ποιήσασθαι τὴν ἀρχὴν, ἀφείλετο τὴν ὑπόνοιαν τοῦ δοκεῖν πρὸς χάριν ὑπὲρ τοῦ Χαβρίου παιδὸς λέγειν κ. τ. λ. Idem.

Ὑμᾶς ἔχων] Id est ὑμᾶς μόνους, *vos solos habens*, sine sociis et auxiliis: si sanus sit locus. Mox v. 1. p. seq. Γοργόπαν rectius scribatur per ω in secunda syllaba, ut semper apud Xenophontem lib. V. Ἑλληνικῶν, initio: licet ibi male pingatur Accentus, Γοργῶπαν, pro Γοργώπαν. Markland.

Ὑμᾶς ἔχων, πρὸς ἅπαντας Πελοποννησίους —] Unum ὑμᾶς intelligi debere ὑμᾶς μόνους, evincitur oppositis verbis, quæ continuo adduntur, *contra Lacedæmonios omnes*. Cur locum minus sanum aut integrum putemus, causam nullam video. Sed illud ὑμᾶς ἔχων, h. e. *a Vobis solis comitatus, cum unis copiis Vestris*, magis oratorie dictum videtur, quam ex veritate. Aliud agebat vir doctus, qui explicando jungebat ὃν τρόπον ὑμᾶς ἔχων, vertens: *quomodo Vos habentes, quomodo comparatos, in quanta rerum omnium inopia, quanta infirmitate et animorum de-*

παρετάξατο ἐν Θήβαις, καὶ ὡς [1] Γοργώπαν ἀπέκτεινεν ἐν Αἰγίνῃ, καὶ ὅσα ἐν Κύπρῳ τρόπαια ἔστησε, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὅτι, πᾶσαν ἐπελθὼν ὀλίγου δέω λέγειν χώραν, οὐδαμοῦ τὸ τῆς πόλεως ὄνομα, οὐδ' αὑτὸν κατῄσχυνεν· οὔτε πάνυ ῥᾴδιον κατὰ τὴν ἀξίαν εἰπεῖν, 480
πολλή τε αἰσχύνη, λέγοντος ἐμοῦ, ταῦτα ἐλάττω φανῆναι τῆς ἐν ἑκάστῳ νῦν περὶ αὐτοῦ δόξης ὑπαρχούσης. Ἃ δ' οὐδαμῶς ἂν εἰπὼν [2] οἶμαι μικρὰ ποιῆσαι, ταῦθ' ὑπομνῆσαι πειράσομαι. Ἐνίκησε μὲν τοίνυν Λακεδαιμονίους ναυμα-

[1] Γοργόπαν T. [2] οἴομαι R.

jectione. Tot verba ut cassa palearum evanescunt emendata interpunctione, quæ sæpe in illius editione abominabilis est. Quod historias in h. l. attinet, præter Xenophontem, qui eas minus accurate prodidit, vide Diodor. Sic. XV. 25. seqq. et Nepot. Chabriam, quod scriptum tamen totum jejunius compilatum puto e Theopompo. Res summas ut brevissime complectar, post Thebas ope Pelopidæ, Mellonis aliorumque liberatas, atque Piræeum a Sphodria occupatum, Thebani, Athenienses et aliæ gentes Græciæ Olymp. 100, 4. societatem belli coeunt contra Lacedæmonios, qui resumtis viribus tunc superbius dominabantur. Bellum administrat Chabrias, qui jam Olymp. 96, 4. bello Corinthiaco ducem fortem se præstarat, cum eo Timotheus, Cononis filius, et Callistratus, Orator alias nobilis. Eodem, quo bellum exarsit, anno fit pugna illa apud Thebas, noto Chabriæ strategemate insignis, et alia, eodem duce, apud Naxum navalis, cujus victoria ubique celebratur, quippe a bello Peloponnesio prima, quam Athenæ propriis viribus ex Lacedæmone retulerunt. Vid. Diodor. XV. 35. Plutarch. Camill. p. 138. B. et Phoc. p. 744. C. Græciæ populi etsi LXX. fere in illud fœdus convenerant, tamen Peloponnesii ut accederent, adduci se passi non sunt. Hinc explic. πρὸς ἅπαντας Πελοποννησίους. Mox ἐν Θήβαις, *ad Thebas.* Sæpe ἐν est *prope, ad, apud.* Conf. Ernest. ad Callimach. H. in Dian. 238. Sequitur Gorgopas, Lacedæmonius, ἐπιστολεὺς navarchi Hieracis, a quo relictus erat Æginæ. Sed legitur hoc apud unum Xenoph. Hellen. V. 1. 5. seqq. Quo ex fonte correxi Scholion, sic vulgo lectum: Στρατηγὸς ἦν Θηβαίων· ὃν κτείνει Χαβρίας ἐν Αἰγίνῃ ἀπιόντα βοηθῆσαι Εὐαγόρᾳ. Dein ὅσα ἐν Κύπρῳ τρόπαια ἔστησε, scilicet Evagoræ Persarum armis petito publice in auxilium missus Chabrias circ. Olymp. 97, 3. Vid. Diodor. XIV. 98. et Cornel. Nep. Chabr. c. 2. ubi vel hic locus Demosthenis Lambino satisfacere debebat. Μετὰ ταῦτα ἐν Αἰγύπτῳ, quo sua sponte venerat, ut privatam operam Ægyptiis navaret, primo Olymp. 100, 4. iterum 104, 3. Vid. Diodor. XV. 29. et 92. et Cornel. l. c. F. A. Wolf.

Καὶ ὡς] Aristides pag. 495. Vol. II. Edit. Jebb. καὶ Γοργώπαν (uti etiam legit Cod. Reg. ε.) ἀπέκτεινεν ἐν Αἰγίνῃ, καὶ ὅσα ἐνῆν πρᾶξιν ἐποίησε, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὅτι κ. τ. λ. Mendose satis. Neque enim, si cætera sana essent, istud πρᾶξιν ex Historia tolerari potest. Taylor.

Λέγοντος ἐμοῦ] Ita pungitur hic locus in Editt. superioribus. Quam etiam distinctionem sequitur Wolfius in interpretatione, licet ad mentem meam extremæ Editiones, nescio, an casu, an judicio, distinguant: πολλή τε αἰσχύνη, λέγοντος ἐμοῦ, ταῦτα ἐλάττω φανῆναι etc. Idem.

Ἐνίκησε μὲν τοίνυν Λακεδαιμονίους ναυμαχίᾳ] Ad Naxum insulam, de qua pugna navali vide Plutarchum in Camillo. Palmer.

Ἐνίκησε μὲν τοίνυν Λακεδαιμονίους ναυμαχίᾳ —] Plura hoc in loco oratorie exaggerata esse ad Chabriam ornandum, suspicionem movent, quæ paullo post leguntur de nulla urbe, nulla navi, nullo milite, ductu illius amissis. Talia hæc sunt, quæ post hominum memoriam nulli unquam ne felicissimo quidem duci contigerunt. Potest autem fieri, ut res, quas hodie ignoramus, splendida hæc mendacia Atheniensibus verisimiliora fecerint; nec sane rationem narrationis hujus in omnibus explorare nobis licet. Conf. Wesseling. not. ad Diodor. T. II. p. 29. F. A. Wolf.

χίᾳ, καὶ πεντήκοντα μιᾶς [1] δεούσας ἔλαβεν αἰχμαλώτους τριήρεις· εἷλε δὲ τῶν νήσων τούτων τὰς πολλάς, καὶ παρέδωκεν ὑμῖν, καὶ φίλας ἐποίησεν, ἐχθρῶς ἐχούσας πρότερον· τρισχίλια δὲ αἰχμάλωτα σώματα δεῦρ' ἤγαγε· καὶ πλέον ἢ δέκα καὶ ἑκατὸν τάλαντα ἀπέφηνεν ἀπὸ τῶν πολεμίων· καὶ τούτων πάντων ὑμῶν τινές, οἱ πρεσβύτατοι, μάρτυρές εἰσί μοι. Πρὸς δὲ τούτοις ἄλλας τριήρεις πλέον ἢ εἴκοσιν

[1] δεούσης T.

Δεούσης] Δεούσας habent Edit. Paris. (cujus in margine adscribitur δεούσης) Codd. Aug. Vindob. Ital. et Bodl. Recte. Lysias c. Diogit. pag. 907. ult. δυοῖν δεούσας πεντήκοντα μνᾶς. Thucyd. VIII. 6. καὶ ὁ χειμὼν ἐτελεύτα, καὶ ἑνὸς δέον εἰκοστὸν ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε. et modo pariter §. 7. ἦσαν δὲ αἱ ξύμπασαι τῶν ξυμμαχικῶν νῆες αὐτόθι μιᾶς δέουσαι τεσσαράκοντα. Quæ Constructio est sane longe usitatior. Taylor.

Πεντήκοντα μιᾶς δεούσας] Usitata hæc est structura jam inde ab Herodoto pro vulgari, μιᾶς δεούσης, quamvis hæc posterior non minus apud optimos auctores occurrit. Priorem h. l. poscebat consensus librorum. F. A. Wolf.

Τῶν νήσων τούτων] Quare τούτων? nam Insulæ, (Cyclades nempe, et nonnullæ aliæ) de quarum imperio tam sæpe contendebant Athenienses et Lacedæmonii, absolute vocabantur αἱ νῆσοι. ita supra §. ις'. et Lysias Orat. in Alcibiadem, et omnes Græci Historici. immo et sine Articulo, νήσων ἀρχὴ, Pseudo-Lucianus in Encom. Demosthenis, versus finem. τούτων igitur non est ad rem. Verti quidem potest *horum*, scil. Lacedæmoniorum. sed melius abesset. Markland. *Insularum, quas nostis,* ut bene Reiskius, textum defendens contra Marklandum, qui mavult abesse τούτων. Et abest utique in Aristid. Art. p. 472., quo loco ille uti potuisset, si auctoritatem capere voluisset e lapsu memoriæ. Verum est, et Cyclades et reliquas insulas, nomine societatis Atheniensibus subjectas, simpliciter passim vocari τὰς νήσους. Ita et superius §. ις'. ubi v. Ulpian. Sed repudiata conjectura sua ipse Anglus ad Demosth. de fals. leg. §. κς'. recte docet, pronomen οὗτος de rebus absentibus quidem, sed *bene notis* poni, quod antea jam idem ostenderat ad Maximum Tyr. Diss. XXIII. p. 694. Minus recte locum exponit Taylorus ad Or. in Midiam §. νζ'. F. A. Wolf. *Harum quas nunc possidetis.* Auger.

Πρεσβύτατοι] Quare πρεσβύτατοι? Cur provocat ad natu solummodo *maximos?* Lege cum Ald. et Ven. πρεσβύτεροι. Quæ locutio juventutem *tantum* excludit. Ita cum Chabriæ ætate et rebus gestis concordabitur. Italus: *Di tutte queste cose alcuni piu vecchi di voi me ne sono testimoni.* Taylor.

Οἱ πρεσβύτατοι] Venetus et quodammodo Bav. exhibet πρεσβύτεροι. Cujus lectionis patrocinium, quod olim Taylorus suscepit, ego nunc ita exsequar, ut paucis dubium sit futurum, quid auctor reliquerit. Statim id in oculis positum est, quum Chabrias vix quadriennio ante hanc Orationem habitam occubuerit, (Olymp. 105, 3.) hoc amplius, quum inter pugnam Naxiam, in qua maxime virtus viri enituit, et Orationis nostræ tempus tantum XXV. anni intersint, causam adesse nullam, cur in rebus ab eo gestis non alii testes citentur quam natu maximi. Quid enim? An sexagenariis aut etiam majoribus opus erat, ut essent, qui Chabriam in glorioso cursu laborum vidissent, aut ipsi sub eo meruissent? Minores autem sexagenariis nemo unquam sanus in numero τῶν πρεσβυτέρων habuit. At probabile est, tam prima acta viri, quam extrema, atque illud tempus omne, per quod meritis floruit, ab Oratore respici. Sic usque ad Olymp. 96, 4. retrahimur, quo ille anno primum imperatoriæ artis specimen dedit. Vid. Diodor. XIV. 92. Ratio hæc tuendæ receptæ lectionis ita mihi ipsi aliquando placebat, ut nihil ab ea recedendum putarem. Sic vero in contextu relictum est, quod ipse Orator damnare videri debet. Supra enim §. ιγ'. ad fidem τῶν πρεσβυτέρων provocabat, etsi de re antiquiore et circiter Olymp. 96, 2. gesta loquens. Ex Ulpiani græcitate Demosthenem nec arguere volo, nec defendere. Mirum tamen sit, si ab illo Noster accurati sermonis usu vincatur. Etenim ille ad §. ις'. quum Cononis victoriam ad Cnidum memorat, τῶν πρεσβυτέρων habet. Ea autem victoria XXXX. annis hanc Leptineam causam prægreditur. F. A. Wolf.

Ἄλλας τριήρεις] Scilicet præter eas un-

εἷλε, κατὰ μίαν καὶ δύο λαμβάνων· ἃς ἁπάσας εἰς τοὺς ὑμετέρους λιμένας κατήγαγεν· ἑνὶ δὲ κεφαλαίῳ, μόνος τῶν πάντων στρατηγῶν οὐ πόλιν, οὐ φρούριον, οὐ ναῦν, οὐ στρατιώτην ἀπώλεσεν οὐδένα, ἡγούμενος ὑμῶν· οὐδ᾽ ἐστὶν οὐδενὶ τῶν ὑμετέρων ἐχθρῶν τρόπαιον οὐδὲν ἀφ᾽ ὑμῶν τε κἀκείνου· ὑμῖν δ᾽ αὖ ἀπὸ πολλῶν πολλὰ, ἐκείνου στρατηγοῦντος. Ἵνα δὲ μὴ λέγων παραλείπω τι τῶν πεπραγμένων αὐτῷ, ἀναγνώσεται γεγραμμένας ὑμῖν τάς τε ναῦς, ὅσας ἔλαβε, καὶ οὗ ἑκάστην, καὶ τῶν πόλεων τὸν ἀριθμὸν, καὶ τῶν χρημάτων τὸ πλῆθος, καὶ τῶν τροπαίων, οὗ ἕκαστον. Λέγε!

ΠΡΑΞΕΙΣ ΧΑΒΡΙΟΥ.

Δοκεῖ τισὶν ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! οὑτοσὶ ὁ τοσαύτας πόλεις λαβὼν, καὶ τριήρεις τῶν πολεμίων ναυμαχίᾳ νικήσας, καὶ τοσούτων καλῶν αἴτιος ὢν, αἰσχροῦ δ᾽ οὐδενὸς τῇ 481
πόλει, ἄξιος εἶναι ἀποστερηθῆναι τὴν ἀτέλειαν, ἣν εὕρετο παρ᾽ ὑμῶν, καὶ τῷ υἱεῖ κατέλιπεν; ἐγὼ μὲν οὐκ οἴομαι. Καὶ γὰρ ἂν ἄλογον εἴη, μίαν μὲν πόλιν εἰ ἀπώλεσεν, ἢ

dequinquaginta Lacedæmoniis ereptas. Nec opus est τὸ ἄλλας mutare in ὅλας, *totas*, sive *integras*. Mox [sc. pag. 457. 2.] κἂν ἑάλω. Obsop. καὶ εἰ ἑάλω. et, pro τὰς παλαιὰς, [v. 17.] τὰς πάλαι. et, μείζους τῶν καινῶν ἐγκλημάτων, non κοινῶν. et, ὑπὲρ ὧν ἐπ᾽ ἐκείνους ἐλθὼν [v. pen. Nam in Editione, quam sequebatur Wolfius, deerat ἐλθών.] et, βεβαίως πως ἐκεῖνος. p. 458. 8. Wolf.

Τρόπαιον οὐδὲν ἀφ᾽ ὑμῶν τε κἀκείνου] Frequentissimus est hic usus particulæ ἀπὸ, ubi tropæi *de* populo positi mentio fit; fortasse inde ductus, quod armis tropæa ornari solebant, victo hosti detractis. Verum simpliciter quoque dicitur τρόπαιον στῆσαί τινων vel κατά τινων. Exempla dabit Taylor. ad Lysiæ Or. fun. p. 89. F. A. Wolf.

Τῶν τροπαίων οὗ ἕκαστον] *Quo loco quodque.* Sic et paullo ante accipio οὗ ἑκάστην, non, *cujus populi*. Jam πράξεις Χαβρίου, quæ recitantur, scriptum id videtur mihi Oratoris fuisse, et huic actui destinatum, non publicum. Idem.

Ἐγὼ μὲν οὐκ κ. τ. λ.] Ego sic distinguo: ἐγὼ μὲν οὐκ οἴομαι· καὶ γὰρ ἂν ἄλογον εἴη: ita ut phrasis terminetur et alia incipiat: μίαν μὲν - - - Auger.

Καὶ γὰρ ἂν ἄλογον εἴη, μίαν etc.] Deest aliquid, ut bene vidit Lambinus, qui supplet: ἄλογον εἴη, εἰ, μίαν πόλιν εἰ ἀπώλεσεν etc. Verius puto: ἄλογον εἴη, ὅτι, μίαν πόλιν εἰ ἀπώλεσεν etc. Lysias contra Nicomach. pag. 845. 6. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ὅτι, εἰ μὲν περὶ ἰδίων etc. vide locum. Markland. Annotari, non corrigi debebat structura hujus periodi, cujus duo primaria membra negligentius et sine ullo conjunctionis vinculo posita sunt. Dicas quidem cum Lambino, ante μίαν a prægresso εἴη absorptum deesse εἰ, quod exspectes ad εἰσήγγελον, ἀπολώλει et ἔσται. Sic autem minimo intervallo ter eandem particulam legeremus. Quod ut caveret, quidni potius statuamus auctorem ad illud genus constructionis ἀσύνδετον devenisse? Similiter locum vindicat Reisk. contra Marklandum, qui ὅτι addi volebat post εἴη. Id vero vel propter hypothesin dubie expressam h. l. non placet. Etiam plura obstant remedio Augerii, ad superiorem periodum trahentis verba, καὶ γὰρ ἂν ἄλογον εἴη. Porro in οὗτοι post εἰσήγγελον eadem amarities inest, quæ antea §. ιέ. Simul in transcursu mores Populi notantur. Una urbs, una minima classis amissa, imperatori rebus optime gestis claro in crimen προδοσίας ducitur, et capitis periculum afferre potest. De actione εἰσαγγε-

ναῦς δέκα μόνας, περὶ προδοσίας ἂν αὐτὸν [1] εἰσήγγελον οὗτοι, καὶ, εἰ ἑάλω, τὸν ἅπαντα ἂν ἀπολώλει χρόνον· ἐπειδὴ δὲ τοὐναντίον ἑπτακαίδεκα μὲν πόλεις εἷλεν, ἑβδομήκοντα δὲ ναῦς ἔλαβε, τρισχιλίους δ᾽ αἰχμαλώτους, δέκα δὲ καὶ ἑκατὸν τάλαντα ἀπέφηνε, τοσαῦτα δὲ ἔστησε τρόπαια, τηνικαῦτα [2] δὴ οὐκ ἔσται κύρια αὐτῷ τὰ δοθέντα ἐπὶ τούτοις!

ιή. Καὶ μὴν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! καὶ ζῶν πάνθ᾽ ὑπὲρ ὑμῶν φανήσεται πράξας Χαβρίας, καὶ τὴν τελευτὴν αὐτὴν τοῦ βίου πεποιημένος οὐχ ὑπὲρ ἄλλου τινός· ὥστε δικαίως ἂν οὐ μόνον διὰ τὰ ζῶντι πεπραγμένα φαίνοισθε εὐνοϊκῶς διακείμενοι πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ ταύτην. Ἄξιον τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! κἀκεῖνο σκοπεῖν, ὅπως μὴ φανούμεθα φαυλότεροι Χίων περὶ τοὺς εὐεργέτας γεγενημένοι. Εἰ γὰρ ἐκεῖνοι μὲν, ἐφ᾽ οὓς μεθ᾽ ὅπλων ἦλθεν ἐν ἐχθροῦ τάξει, μηδὲν ὧν ἔδοσαν πρότερον, νῦν ἀφῄρηνται, ἀλλὰ τὰς παλαιὰς χάριτας μείζους τῶν καινῶν ἐγκλημάτων πεποίηνται· ὑμεῖς δ᾽, ὑπὲρ ὧν ἐπ᾽ ἐκείνους ἐλθὼν ἐτελεύτησεν, ἀντὶ τοῦ διὰ ταῦτα ἔτι μᾶλλον αὐτὸν τιμᾶν,

[1] εἰσήγγελλον R.
[2] δὲ T. R.

λίας vid. Salmas. de Mod. usur. p. 589. et Herald. ad I. A. et R. p. 221. Mox quæ sequuntur, ἑπτακαίδεκα μὲν κ. τ. λ., hinc descripsit Aristid. Declamat. §. 103., forsan alio nullo auctore nixus. F. A. Wolf.

Τηνικαῦτα δὲ] Potius τηνικαῦτα δὴ, *tunc demum*, cum Bodl. et marg. Morel. Taylor. Recepi τηνικαῦτα δὴ monitu Taylori et Auger. Primum defensio vulgati δὲ, qua Reisk. utitur, mihi displicebat; tum animo obversabantur exempla bene multa, in quibus plane ut h. l. postrema pars periodi illata habet verba, τηνικαῦτα δὴ, τότε δὴ, εἶτα δὴ, *tum vero, tum demum*. Ac plurimis recte ita fecisse videbor, quum VV. DD. passim negent particulam δὲ ab Atticis in apodosi adhiberi. Atque nunc nec hoc satis exploratum dico esse, et locos in iisdem Atticis superesse non paucos, qui huic decreto repugnent, quamvis jam plures nobis subtraxerint editores, qui de mera conjectura δὲ in δὴ mutarunt. At vero rem, quam ne ii quidem satis subtiliter tractarunt, qui de particulis data opera scripserunt, ut Hoogevenius, quando justam declarationem hic locus non capit, equidem universe attingere malui, quam culpam, si qua mea est, celare. Idem.

ιή. Φανήσεται] In hoc futuro forsitan aliquis offenderit. Sed et alibi sic Attici. Ut Æschin. in Ctesiph. §. κή. Δημοσθένης ἐνιαυτὸν βουλεύσας, οὐδεμίαν πώποτε φανεῖται πρεσβείαν εἰς προεδρίαν καλέσας, ἀλλὰ τότε μόνον καὶ πρῶτον κ. τ. λ. Ellipsis est, ἐὰν σκοπῆτε. Plene supra §. θ΄. Οὗτος, ἂν σκοπῆτε, φανήσεται συνεχῶς ἡμᾶς εὖ ποιῶν. Idem.

Καινῶν] Vulgo κοινῶν, nullo sensu. τὰς παλαιὰς χάριτας μείζους τῶν καινῶν ἐγκλημάτων. Restitui ex Obsop. Bodl. Cant. Ital. et Editt. Felician. et Manut. Ita Versio Tuscana. Taylor. De Chiis, non magis cognoscitur ex historiis, quæ præmia Chabriæ dederint, quam illud, quod de Conono ab aliis populis ornato legimus §. ις΄. med. Ceterum antitheta præclare h. l. cumulata pro se quisque notabit. Conf. ad §. ή. med. F. A. Wolf.

Ἐπ᾽ ἐκείνους ἐλθὼν ἐτελεύτησεν] Occidit videlicet Chabrias in obsidione Chii, belli socialis anno primo, Olymp. 105, 3. Interitum ejus narrant Diodor. XVI. 7. et Nepos extr. Idem.

καὶ τῶν ἐπὶ ταῖς προτέραις εὐεργεσίαις τι δοθέντων ἀφῃρημένοι φανήσεσθε· πῶς οὐκ εἰκότως αἰσχύνην ἕξετε; Καὶ μὴν [1] καὶ κατ' ἐκεῖνο ἀνάξια ἂν εἴη πεπονθὼς ὁ παῖς, εἰ
τῆς δωρεᾶς ἀφαιρεθείη, [2] καθὸ πολλάκις ὑμῶν στρατηγή- 482
σαντος Χαβρίου, [3] καὶ οὐδενὸς πώποτε υἱὸς ὀρφανὸς δι' ἐκεῖνον ἐγένετο, αὐτὸς δ' ἐν ὀρφανίᾳ τέθραπται διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμίαν τοῦ πατρός. Οὕτω γάρ, ὡς ἀληθῶς ἔμοιγε φαίνεται, βεβαίως πως ἐκεῖνος ἐγένετο φιλόπολις, ὥστε δοκῶν καὶ ὢν ἀσφαλέστατος στρατηγὸς ἁπάντων, ὑπὲρ μὲν ὑμῶν, ὁπότε ἡγοῖτο, ἐχρῆτο τούτῳ· ὑπὲρ [4] αὐτοῦ δ', ἐπειδὴ τὸ καθ' αὐτὸν ἐτάχθη κινδυνεύειν,

[1] Deest καί. T. [2] καθ' ὃ R. [3] Deest καί. R. [4] αὐτοῦ R.

Καὶ μὴν κατ' ἐκεῖνο] Lege cum Edit. Morel. et Cod. Lindenbr. καὶ μὴν καὶ κατ' ἐκεῖνο, (ut legitur §. κά. med. καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο, et §. κγ'. καίτοι καὶ παρ' ἐκείνοις τινές εἰσιν ἴσως ἀγαθοί. et §. κή. πᾶς γὰρ καὶ κατὰ τοῦτο, *nam vel hac ratione*) quod multum ad sensum confert, et facile Librarium in ea sede latere potuit. *Et vel eo solo nomine, ut cætera omittam, indigne ageretur cum Ctesippo.* Annon vides, mi lector, quantum accedat? Pergo autem. Hic defuit ea vocula, mox abundabit. Lege enim: πολλάκις ὑμῶν στρατηγήσαντος Χαβρίου, οὐδενὸς πώποτε υἱὸς, sine καί. Ita etiam habet bonus Cod. Reg. α. Tayl. Posteriore καὶ carent Ald. Herv. Felic. Wolf. Reddidit e ceteris libris Taylorus, qui confert locos similes §. κά. κή. Ut sit: *At vero vel solo hoc nomine* (ut cetera omittam) *indignum in modum cum Ctesippo ageretur* etc. Κατά τι est *propter causam aliquam*. Hodie dicunt verbis Latinis quidem, sed male usurpatis: *ratione alicujus rei habita*. Jam quæ particula principio deerat, eadem ante voc. οὐδενὸς Tayloro abundare videtur, et Reiskius expunxit de auctoritate Par. 1. Aug. 1. Bav. Quod licet et Augerio placeat, imitari nolui idcirco, quod vi intendendi. non copulandi, acceptæ particulæ ratio constat. *Chabrias etsi sæpe exercitum Vestrum duxit, tamen ne unius quidem filius per eum orbus factus est.* Occurrit certe καὶ εἷς, *vel unus*, quod accedente negativa quid aliud est, nisi *ne unus quidem?* Quanquam an ita frequentetur forma, καὶ οὐδεὶς, nunc non præstarim, quum certa illius exempla non succurrant. Notarunt sibi fortasse diligentiores. F. A. Wolf.

Ὡς ἀληθῶς ἔμοιγε φαίνεται] Wolfius hunc locum interpretatur juxta suam punctationem: ὡς ἀληθῶς ἔμοιγε φαίνεται βεβαίως, etc. An hoc est Demosthenicum? Tu dijudica. Porro nonnulli Codd. habent pro ἐγένετο, εἶναι. Quibus ducibus, delenda est Parenthesis, et φαίνεται (vel potius ἐφαίνετο) construendum est cum εἶναι. Deinde pro πως in hoc loco, Cod. Aug. ὡς, ita ut vocula inutilis ortum videretur habere ex fine præcedentis. Quod verum esse arbitror. Taylor. Egregie textum depravat scriptura, quam Taylorus, e librorum quorundam vestigiis erutam, vulgatæ prafert: οὕτω γὰρ, ὡς ἀ. ἔ. ἐφαίνετο βεβαίως ἐκεῖνος εἶναι φιλόπολις. Ubi simul hoc mirum, quod ab illo vocula πως post βεβαίως tanquam inutilis proscribitur. Quoties hæcce enclitica sic adverbiis juncta in Atticis occurrit! Fortasse delusit virum optimum editio Wolfii, male verba dispungens. Nostri: *Er war so ganz (so aus festen Grundsätzen) Patriot* etc. (*he was so entirely (in my own opinion on sound principles) a patriot* &c.) F. A. Wolf.

Ὑπὲρ ὑμῶν ἐχρῆτο τούτῳ] H. e. τῷ ἀσφαλεστάτῳ. *Vestra quidem causa hac summa cautione utebatur.* Ita de Agesilao Xenophon Hellen. IV. 3. 19. Ἐνταῦθα δὴ ἀνδρεῖον μὲν ἔξεστιν εἰπεῖν ἀναμφισβητήτως· οὐ μέντοι εἵλετό γε τὰ ἀσφαλέστατα κ. τ. λ. Quem ad locum conf. Plutarch. in Pelop. p. 278. Idem.

Ἐπειδὴ τὸ καθ' αὐτὸν etc.] Forte ἐπειδὴ τότε. Verti: *cum suum cornu periclitaretur.* Sed ὑμῶν ὁπότε ἡγοῖτο et ἐπειδὴ καθ' αὐτὸν (τὸ καθ' αὐτὸν eleganti pleonasmo articuli) ἐτάχθη κινδυνεύειν, videntur opponi inter sese: ut dicat, cum fuisse στρατηγὸν μὲν ἀσφαλῆ, στρατιώτην δὲ ἀφειδῆ καὶ θρασύν. Quare vertas licebit: *Cum per*

παρεῖδε, καὶ μᾶλλον εἵλετο μὴ ζῆν, ἢ καταισχύναι τὰς παρ' ὑμῶν ὑπαρχούσας αὐτῷ τιμάς. Εἶτα ὑπὲρ ὧν ἐκεῖνος ᾤετο δεῖν ἀποθνήσκειν ἢ νικᾶν, ταῦθ' ἡμεῖς ἀφελώμεθα τὸν υἱὸν αὐτοῦ; Καὶ τί φήσομεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! ὅταν τὰ μὲν τρόπαια ἑστήκῃ δῆλα πᾶσιν ἀνθρώποις, ἃ ὑπὲρ ὑμῶν στρατηγῶν ἐκεῖνος ἔστησε· τῶν δ' ἐπὶ τούτοις δωρεῶν ἀφῃρημένον τι φαίνηται; Οὐ σκέψεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! καὶ λογιεῖσθε, ὅτι νῦν οὐχ ὁ νόμος κρίνεται, πότερόν ἐστιν ἐπιτήδειος, ἢ οὔ· ἀλλ' ὑμεῖς δοκιμάζεσθε, εἴτ' [1] ἐπιτήδειοι πάσχειν ἐστὲ εὖ τὸν ἐπίλοιπον χρόνον, εἴτε μή; Λαβὲ δὴ καὶ τὸ Χαβρίᾳ ψήφισμα [2] ψηφισθέν! — Ὅρα δὴ καὶ σκόπει· δεῖ γὰρ αὐτὸ ἐνταῦθα εἶναί που - - -

[1] ἐπιτήδειοί ἐστε πάσχειν R. [2] ψηφισθὲν ψήφισμα R.

se pugnandum ei esset, vel, *jam non Imperator, sed Miles, in acie mortem* etc. Vide vitam Chabriæ apud Æmilium Probum. Nannius: *In vestris periculis se cautum, in suis se admodum securum præbebat, adeo ut* etc. Aliquanto putabam, pro ἐτάχθη legendum ἐδόκει, *cum suum cornu periclitari videretur*. Sed minus placet. Wolf. Wolfius pessime conjicit ἐπειδὴ τότε. Τὸ καθ' αὐτὸν scil. μέρος est *quantum in eo situm est, quod ad eum pertinet, pro virili, per se, sine aliis.* Itaque vertes: *Sua autem causa, quum per se in loco periculoso ei decertandum esset, cautionem illam miles neglexit* etc. F. A. Wolf.

Ὑπὲρ ὑμῶν στρατηγῶν ἐκεῖνος ἔστησε] Construendæ sunt voces ὑπὲρ ὑμῶν ἔστησε, non ὑπὲρ ὑμῶν στρατηγῶν, cum Wolfio. στρατηγῶν est, ὁπότε ἡγοῖτο, ut paulo ante dixerat: ὑπὲρ ὑμῶν, ὁπότε ἡγοῖτο, ἐχρῆτο τούτῳ. de quo loco dixi supra ad §. ιϛ'. med. Markland.

Ἃ ὑπὲρ ὑμῶν στρατηγῶν ἐκεῖνος ἔστησε] *Tropæa, quæ statuit tum, quum imperator erat Vestri exercitus*, ad Verbum, *Vestro nomine, Vestra auctoritate.* Ἐστρατήγησε γὰρ ὁ Χαβρίας καὶ ὑπὲρ ἄλλων τινῶν, ὑπὲρ Κυπρίων καὶ Αἰγυπτίων. Sed illic ab eo parta tropæa nihil huc pertinent. Isocrat. de Conone Paneg. c. 41. Ὑπὲρ τῆς Ἀσίας στρατηγήσας τὴν Λακεδαιμονίων ἀρχὴν κατέλυσεν. Notanda hæc vis particulæ ὑπέρ, cujus immemor Marklandus sic verba connectit, ἃ ὑπὲρ ὑμῶν ἔστησε, *quæ Vestrum in commodum statuit.* Ipsam structuram non reprehendo, στῆσαι τρόπαια ὑπέρ τινος, eamque adeo memini me in Oratoribus legisse. Verum sic verba ambigue trajecta essent. F. A. Wolf.

Οὐ σκέψεσθε καὶ λογιεῖσθε] *Considerate Vobiscum et reputate.* Nam est illud pro imperativo. Conf. ad Platon. Sympos. II. 11. Proxima redde: *Non jam de lege judicium est, utrum illa utilis sit, an minus, sed de Vobis, utrum digni in posterum beneficiis sitis, necne sitis.* Repetitur non sine gravitate ἐπιτήδειος in altero membro. Proprie enim et solenniter dicitur νόμος ἐπιτήδειος, *lex bona, civitati utilis, ideoque jubenda.* Ceterum nescio an in voc. δοκιμάζεσθε Atticus auditor cogitarit δοκιμασίαν, qualis fere candidatis apud Athenienses subeunda erat, quæ ipsa habebat speciem κρίσεως. Idem.

Πάσχειν ἐστὲ εὖ τὸν ἐπίλοιπον χρόνον] Trajectio est, cujusmodi innumeræ sunt apud utriusque linguæ auctores optimos, et, ni fallor, apud Atticos maxime, etiam multo liberiores. Quarum ego causam modo in negligentia quadam sermonis, sæpius in numeris oratoriis, aut simili in re, quærendam arbitror. Aug. 1. tamen invertit, ἔστε πάσχειν, posteaque, τὸ Χαβρίᾳ ψηφισθὲν ψήφισμα. Utrumque intrusit Reisk. contra fidem ceterorum codd. omnium. Idem.

Ὅρα δὴ καὶ σκόπει· δεῖ γὰρ αὐτὸ ἐνταῦθα εἶναί που] Leguntur hæc verba apud Suidam in voc. ὅρα, sed nuda hodie et elapsis iis, quæ Lexicographus adscripserat. Ibi, opinor, notarat figuram αὐτοσχεδίου, qua Orator nunc utitur. Nam Orationes, quotquot ex antiquitate supersunt, quamvis pleræque omnes post demum sint literis perscriptæ, quam publice habitæ essent, occurrunt tamen in iis loci artificiose sic

ιθ'. Ἐγὼ δ' ἔτι τοῦτ' εἰπεῖν ὑπὲρ Χαβρίου βούλομαι. Ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τιμῶντές ποτε Ἰφικράτην, οὐ μόνον αὐτὸν ἐτιμήσατε, ἀλλὰ καὶ δι' ἐκεῖνον, Στράβακα καὶ Πολύστρατον. Καὶ πάλιν Τιμοθέῳ διδόντες τὴν δωρεὰν, δι' ἐκεῖνον ἐδώκατε καὶ Κλεάρχῳ καί τισιν ἄλλοις [1]πολιτείαν. Χαβρίας δ' αὐτὸς ἐτιμήθη παρ' ὑμῖν μόνος.

[1] τὴν πολιτείαν T.

commentati, ut in rem præsentem adducti non legere videamur elaborata, sed audire ex tempore fusa. Ita Demosthenes h. l. scribam nobis ob oculos ponit cunctantem et psephisma requirentem, quem jubet circumspicere curatius; mox ut homini spatium ad quærendum det, simulans se quod in solum, ut dicunt, loqui velle, ad novum enthymema in Leptinem accingitur. Simile quid reperitur in notabili loco Nostri de fals. leg. p. 407. ed. R., ubi, si quando proposito aliena legere lubebit, legas Reiskium in Not. ad l. c. Demosthenis hunc quoque modum imitator Romanus, non magnopere ille de verbis singulis aut sententiis exprimendis sollicitus, sed artem universam Græci exempli æmulatus, hunc ergo modum Cicero transtulit in Verrinam IV. 3. hoc est, in eam Orationem, quam scriptam tantum scimus esse, non habitam. Ibi quum dixit, *Canephoræ ipsæ vocabantur*, statim auditorem aliquem de nomine artificis interrogare se simulans, quasi ipse talis rei rudis, addit: *Sed earum artificem quem? quemnam?* Tum parvo intervallo: *Recte admones; Polycletum esse dicebant.* Quæ ultima verba sic efferuntur, ut nomen artificis Oratori ab aliquo ex corona suggestum videatur. Jam ex tribus his locis puto cognosci posse, cur ita antiqui fecerint, quum consulto fecisse appareat. Nimirum sicut poetæ scenici fabulas suas ita faciunt, ut etiam in cubiculo lectæ nos mente animoque in scenam abripiant: eodem plane modo illi, quorum scena erat forum et judicia, ita nativum colorem quendam et gratiam putarunt orationibus scriptis accedere, si habitis essent simillimæ; qua arte lector sibi e cubiculo suo videretur in solem et pulverem translatus. Simul non dubium est, hanc speciem extemporalitatis ἀξιόπιστον ποιεῖν λόγον, quod ad h. l. observat Aristid. in Arte p. 467. Ad Ciceronis locum conf. Quinctil. IX, 2. 61. Idem.

ιθ'. Τιμῶντές ποτε Ἰφικράτην —] Scilicet Iphicratem donarunt statua ænea, victu Prytanei, aliis præmiis, teste Demosth. in Aristocr. p. 663. ed. R. Quocum conf. Æschinem in Ctesiph. §. ϛ'. ubi etiam similium honorum Timothei meminit, et rerum, quæ suos utrique meruerant. Ἐπερώτησον τοὺς δικαστὰς, inquit ille Demostheni, coronam affectanti, εἰ ἐγίγνωσκον Χαβρίαν, καὶ Ἰφικράτην, καὶ Τιμόθεον, καὶ πυθοῦ παρ' αὐτῶν, διὰ τί τὰς δωρεὰς αὐτοῖς ἔδοσαν, καὶ τὰς εἰκόνας ἔστησαν· ἅπαντες γὰρ ἅμα σοι ἀποκρινοῦνται, ὅτι Χαβρίᾳ μὲν διὰ τὴν περὶ Νάξον ναυμαχίαν, Ἰφικράτει δὲ, ὅτι τὴν μόραν Λακεδαιμονίων ἀπέκτεινε (v. locc. laudd. a Lambin. ad Cornel. Nep. Iphicratem et Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 712.) Τιμοθέῳ δὲ, διὰ τὸν περίπλουν τὸν εἰς Κέρκυραν, His conf. loca, quæ designant Muret. Var. Lectt. VIII. 22. et Taylorus ad Lysiæ Fragm. p. 18. seqq. Idem.

Στράβακα καὶ Πολύστρατον] Posteriorem una cum Chabria et Iphicrate ducem fuisse conducticii exercitus (τοῦ ξενικοῦ ἐν Κορίνθῳ. Conf. Aristoph. Plut. 173. ibique Schol. et Harpocr. hh. vv.) novimus ex Philipp. I. §. ϛ'. Quo loco Didymus quum temere poneret Πολύτροπος, non videtur is nostræ Orat. meminisse. Vid. Harpocrat. v. Πολύστρατος ibique Maussac. et cf. Apsin. p. 704. Post Maussacum tamen eidem loco emendando operam dederunt Tourrellius et Lucchesinus. Sed illius quidem correctio, Καλλίστρατος, fluxit e notula Wolfii, quæ diversa bella confundit, Corinthium et Bœotium. Prior et ipse de commendatione Iphicratis ornatus, Strabax, videri potest Iphicratis in eodem bello adjutor fuisse. Hominem aliquanto melius nossemus, nisi manci hodie essent Harpocratio et Suidas, qui ipse jam olim mutilo exemplo Harpocrationis usus videri debet. Clearchum suspicatur Reiskius eundem esse, qui Heracleæ, Pontica urbe, tyrannus fuerit ab Olymp. 104, 1. ad Olymp. 106, 4. auctore Diodoro XV. 81. et XVI. 36. Mihi in homine, aliunde ignoto, nec ulla re hic nobis notato, conjectura abstinendum videtur. Idem.

Χαβρίας δ' αὐτὸς ἐτιμήθη παρ' ὑμῖν μόνος] Per se αὐτὸς est μόνος, *ab aliis sejunctus*. Vid. Hemsterh. ad Lucian. T. I. p. 230.

483 Εἰ δὴ τότε, ὅτε εὑρίσκετο τὴν δωρεὰν, ἠξίωσεν ὑμᾶς, ὥσπερ δι' Ἰφικράτην καὶ Τιμόθεον εὖ τινὰς πεποιήκατε, οὕτω καὶ δι' [1]αὐτὸν εὖ ποιῆσαι τούτων τινὰς τῶν εὑρημένων τὴν ἀτέλειαν, οὓς νῦν οὗτοι μεμφόμενοι πάντας ἀφαιρεῖσθαι [2]κελεύουσιν· ὁμοίως οὐκ ἂν ἐδώκατε ταύτην αὐτῷ τὴν χάριν; ἔγωγε ἡγοῦμαι. Εἶθ' οἷς δι' ἐκεῖνον ἂν [3]τότε ἐδώκατε τὴν δωρεὰν, διὰ τούτους νῦν αὐτὸν ἐκεῖνον ἀφαιρήσεσθε τὴν ἀτέλειαν; ἀλλ' ἄλογον. Οὐδὲ γὰρ ὑμῖν ἁρμόττει δοκεῖν παρὰ μὲν τὰς εὐεργεσίας οὕτω προχείρως ἔχειν, ὥστε μὴ μόνον αὐτοὺς τοὺς εὐεργέτας τιμᾶν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐκείνων φίλους· ἐπειδὰν δὲ χρόνος διέλθῃ βραχὺς, καὶ ὅσα αὐτοῖς δεδώκατε, ταῦτα ἀφαιρεῖσθαι. —

[4]ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΩΝ ΧΑΒΡΙΟΥ ΤΙΜΩΝ.

Οὓς μὲν τοίνυν ἀδικήσετε, εἰ μὴ λύσετε τὸν νόμον, πρὸς

[1] αὐτὸν R. [2] κελεύουσιν ὁμοίως, οὐκ R. [3] Deest τότε. T. [4] ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ T.

Sed nonnunquam utraque vox conjungitur, præsertim quum vim quandam sententia habet. Exempla dabit Abresch. in Thucyd. T. II. p. 223. Frequentius Latine juncta leguntur *unus* et *solus*. Idem.

Πάντας ἀφαιρεῖσθαι κελεύουσιν ὁμοίως] Hæc copulavit Reisk., ne indicio quidem ad lectorem facto. An ita jungi voluit πάντας et ὁμοίως? Quod alibi quidem fit, in Nostro quoque de Cor. §. ά. ubi ineptit Tayl. Quidquid voluit ille, si quid omnino voluit, nunc verbum ὁμοίως sententiæ ipsius claro tenore ad sequentia trahitur. Nec aliter edd. ceteræ, etiam Ben. Verius ille v. 6. de monitu Taylori ante ἐδώκατε inserit τότε, quod deest in impressis plerisque. Id primum commendatur a proximo νῦν, tum a libris. Idem.

Εἶθ' οἷς δι' ἐκεῖνον ἂν τότ' ἐδώκατε] Lege. Wolf. Codd. Obsop. Vindob. Ital. Regg. α. ε. [Aug. 1. Marg. Vin.] ἂν τότε ἐδώκατε, particula addita non prorsus otiosa. οἷς δι' ἐκεῖνον ἂν τότε ἐδώκατε τὴν δωρεὰν, διὰ τούτους νῦν αὐτὸν ἐκεῖνον ἀφαιρήσεσθε. Taylor.

Ἁρμόττει δοκεῖν] Ἁρμόττειν δοκεῖ, non deteriore sensu, Vindob. Lindenbrog. et Felician. MSS. etiam Manut. ἁρμόττειν etiam Obsop. et Ven. Idem. Nemini profecto præter Taylorum placeat lectio, ἁρμόττειν δοκεῖ, ex Lind. Vind. et MSS. Felic. aliisque. Mera est corruptio. In proximis manifesta vis particulæ παρὰ de tempore, quod præsens vocant. Opponuntur inter se, παρὰ τὰς εὐεργεσίας, atque ἐπειδὰν χρόνος διέλθῃ βραχύς. F. A. Wolf.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ etc.] Lege ΨΗΦΙΣΜΑ. supra §. ιή. fin. λάβε δὴ καὶ τὸ Χαβρίᾳ ψήφισμα ψηφισθέν. vide et quæ ibi sequuntur: unde patet, de *uno* psephismate, non *pluribus*, agi. Markland.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΩΝ ΧΑΒΡΙΟΥ ΤΙΜΩΝ] Reposui cum Reiskio ΨΗΦΙΣΜΑ pro vulgato, ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. Correctionem ante illum fecerat Marklandus ex §. ιή., ubi clare est unum psephisma, non plura. Accedit correctioni auctoritas quædam a Bav., qui habet ψήφισμα Χαβρίου τιμῶν. Nec ego sine auctore textum mutassem, memor eorum, quæ scripsi in §. ιά. fin. Honores, Chabriæ a Populo decreti, quantum quidem liquet, fuerunt statua in foro posita, et hæc immunitatis donatio, fortasse alia plura. Statuæ in transitu meminit Æschin. in Ctesiph. §. ϛ'. Conf. Diodor. XV. 33. et Nepos. c. 1. Dederunt autem eos honores Chabriæ adhuc vivo, quod præter Nepotem l. c. Noster docet §. ιή. Εἶτα ὑπὲρ ὧν ἐκεῖνος κ. τ. λ. F. A. Wolf.

πολλοῖς ἄλλοις, [1] οἷς ἀκηκόατε, εἰσὶν οὗτοι, ὦ ἄνδρες δικασταί! Σκοπεῖτε δὲ καὶ λογίσασθε παρ᾽ ὑμῖν αὐτοῖς, εἴ τινες τούτων τῶν τετελευτηκότων λάβοιεν τρόπῳ τινὶ τοῦ νυνὶ γιγνομένου πράγματος αἴσθησιν, [2] ὡς ἂν εἰκότως ἀγανακτήσειαν! Εἰ γὰρ ὧν ἔργῳ πεποίηκεν ἕκαστος αὐτῶν ὑμᾶς εὖ, τούτων ἐκ λόγου κρίσις γίγνεται, καὶ τὰ καλῶς πραχθέντα ὑπ᾽ ἐκείνων, ἂν ὑφ᾽ ἡμῶν μὴ καλῶς ῥηθῇ τῷ λόγῳ, μάτην τοῖς [3] πονήσασιν εἴργασται, πῶς οὐ δεινὰ πάσχουσιν;

κ΄. Ἵνα τοίνυν εἰδῆτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! ὅτι ὡς ἀληθῶς ἐπὶ πᾶσι δικαίοις ποιούμεθα τοὺς λόγους πάντας, ὅσους λέγομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐδέν ἐσθ᾽ ὅ τι τοῦ παρακρούσασθαι καὶ φενακίσαι λέγεται παρ᾽ ἡμῶν εἵνεκα· ἀνα-
484 γνώσεται τὸν νόμον ὑμῖν, ὃν παρεισφέρομεν γράψαντες ἀντὶ τοῦδε, ὃν οὐκ [1] ἐπιτήδειον εἶναί φαμεν. Γνώσεσθε γὰρ ἐκ τούτου πρόνοιάν τινα ἔχοντας ἡμᾶς, καὶ ὅπως ὑμεῖς μηδὲν αἰσχρὸν ποιῆσαι δόξετε, καὶ ὅπως, εἴ τινά τις καταμέμφεται τῶν εὑρημένων τὰς δωρεὰς, ἂν δίκαιον ᾖ, κρίνας παρ᾽ ὑμῖν, ἀφαιρήσεται, καὶ ὅπως, οὓς οὐδεὶς ἂν ἀντείποι μὴ [2] οὐ δεῖν ἔχειν, ἕξουσι τὰ δοθέντα. Καὶ τούτων [3] πάντων

[1] οἷς *οὐκ ἀκηκόατε R. [2] πῶς R. [3] ποιήσασιν R.

Οἷς ἀκηκόατε] Male Wolfius: *præter alia multa, quæ audivistis.* Cum debuit esse in genere masculino, πρὸς πολλοῖς ἄλλοις εἰσὶν οὗτοι. Codd. Aug. et Ital. οὓς ἀκηκόατε. Quam lectionem tametsi improbem, dubium tamen non est, quo sensu hic locus olim intelligebatur. Versio Italica: *Oltre a molti altri, che udito havete, sono questi.* Nannius: *Tales sunt isti,* præter alios complures, *quos injuria afficietis, nisi* etc. TAYLOR.

Οἷς ἀκηκόατε] Non dubitem, a Phormione oratore. Nisi quis πολλοὺς ἄλλους accipere malit de exteris, Corinthiis, Thasiis, Byzantiis, de quibus ante; ut ita distinguantur a civibus, Conone et Chabria. Sed illud probabilius. Etsi Demosthenem miror hic verborum tam parcum, qui ne unum quidem adverbium, πρότερον aut simile aliquod, addiderit. Ital. et Aug. 1. dant οὓς ἀκηκόατε, in quo videri potest latere οἷς οὐκ ἀκηκόατε, quod in textum adscivit Reisk. Non male. Conf. tamen §. α΄. med. et §. λδ΄. F. A. WOLF. Vid. D'Orville ad Charit. Aphrod. V. x. 96. 15.

Εἴ τινες τούτων τῶν τετελευτηκότων —] Plato Menex. c. 21. Εἴ τις ἐστὶ τοῖς τετελευτηκόσιν αἴσθησις τῶν ζώντων κ. τ. λ. Lycurg. in Leocr. p. 251. Εἴ τις ἐστὶν αἴσθησις τοῖς ἐκεῖ περὶ τῶν ἐνθάδε γινομένων. Cicero Philipp. IX. 6. *Mihi autem recordanti Ser. Sulpicii multos in nostra familiaritate sermones, gratior illi videtur, si quis est sensus in morte* etc. Sic antiquitas sæpe manibus sensum tribuit et cognitionem quandam rerum terrestrium. F. A. WOLF.

Ὡς ἂν εἰκότως] MSS. Ald. Codd. item Reg. ε. et Aug. πῶς ἂν εἰκότως. Ital. etiam et Bodl. eodem sensu, sed Interrogative, πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ἀγανακτήσειαν; Recte hoc. Sic Lysias c. Philonem: πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ὑπὸ πάντων ὑμῶν μισοῖτο; TAYLOR. Πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ἀγανακτήσειαν, interrogative: *nonne merito indignarentur?* Per se non inepte, at inepte propter juncturam verborum, σκοπεῖτε καὶ λογίσασθε. Fortasse idem sibi volebant librarii, qui dederunt πῶς ἂν εἰκότως, nisi pro sua doctrina putarunt, πῶς vim habere τοῦ ὡς. Quem solœcismum recepit Reisk. F. A. WOLF. Imo πῶς ἄν. AUGER.

Μάτην τοῖς πονήσασιν εἴργασται] In uno Par. 5. legitur ποιήσασιν. Nihil de tali mendo, nec de tot similibus dicerem, absque Lipsiensi editore esset, qui nobis incredibili levitate pessimas quasque diobolarium codicum scripturas, ubique cum cura indagatas, obtrusit. Nunc quidem tuetur se istis, ὧν ἔργῳ πεποίηκεν ἕκαστος αὐτῶν ὑμᾶς εὖ. At ista nihil huc quidquam faciunt. Jam nunc Orator queritur, illorum *operam*, τὸν πόνον, si laude merita factorum fraudarentur, *frustra effusam* videri. Et ita frequenter dicitur absolute πονεῖν. Acute eum judicare putarem, qui, si omnes libri dedissent ποιήσασιν, vulgatum rescriberet. Nunc quum contra sit, ecquid pretii erit ei, qui primus bonas lectiones e textu expellit? F. A. WOLF.

κ΄. Ἵνα τοίνυν εἰδῆτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι!] Sequitur hinc Orationis pars altera, quæ in locum legis Leptineæ hactenus oppugnatæ novam surrogat; qua de re diximus in Prolegomm. Ἐπὶ πᾶσι δικαίοις verte, *convenienter summæ æquitati*, proprie, *conditionibus æquissimis.* Eodem modo Æschin. in Ctesiph. §. ϛ΄. Ὁ λογισμὸς ἔστω ἐπὶ πᾶσι δικαίοις. Ubi vana est conjectura Toupii, a Tayloro probata, ἐπὶ πᾶσι δίκαιος. Ad extremum periodi est in Aug.

[1] ἐπιτήδειόν φαμεν εἶναι. R. [2] οὐδὲ T. [3] Deest πάντων. T.

1. ἐπιτήδειόν φαμεν εἶναι. Igitur sic dedit Reisk. IDEM.

Ἀναγνώσεται τὸν νόμον ὑμῖν, ὃν παρεισφέρομεν γράψαντες ἀντὶ τοῦδε] *Ferre ad populum* Græci εἰσφέρειν dicunt, quasi *afferre in medium.* Nam *ferre ad populum* legislator tum dicitur, cum legem in medium profert, unde *legislator* dicitur: atque hinc παρεισφέρειν *legem legi contrariam ferre*, quod tum dicebatur, quum legem aliquam abrogari volebant, ut hoc loco, ubi multa de ferendis legibus dicit. Budæus in Pandect. *Ex edit.* HERVAG.

Κρίνας παρ᾽ ὑμῖν] Usitata sunt κρίνειν et κρίσις de accusatore. Docuit hoc Tayl. ad Lycurg. in Leocr. p. 137. et dudum antea Muretus Var. Lectt. XIX. 16. id agens, ut eodem modo Lat. *judicare* poni ostendat e Liv. XXVI. 3. Sed ibi vid. Duker. F. A. WOLF.

Καὶ ὅπως, οὓς οὐδεὶς ἂν ἀντείποι μὴ οὐ δεῖν ἔχειν ἐξουσίαν τὰ δοθέντα] Μὴ οὐ δεῖν, (scilicet ἀφαιρεῖσθαι) ἔχειν ἐάσητε τὰ δοθέντα. WOLF. Subjungam Interpretationem Wolfii, ut videat Lector, quantum intersit inter eam et textum. *Tum, ut potestas immunitatis concedendæ vestra sit, quod æquum esse nemo negavit:* [*negabit* olim rectius legebatur] *tum, ut bene meriti suis præmiis secure fruantur.* Nescio, an Codd. inconstantia tantam interpretandi licentiam ei subjecerit. Nonnulli enim habent: ὅπως οὐδεὶς ἂν ἀντείποι, ut Man. Ven. Vindob. Ital. Reg. α. sine οὓς. Aldus deinde μὴ οὐ δεῖν ἔχειν ἐξουσίαν τὰ δοθέντα. et Ven. μὴ οὐ δεῖν ἔχειν τοὺς ἀξίους τὰ δοθεντα. Etiam Vind. dat μὴ οὐ δεῖν ἔχειν. Confer hunc locum cum simili, qui occurrit §. κά. med. Recte hæc, ut cætera fere omnia, Interpres Italicus: *E che a coloro, a' quali niuno potrà opporre che non meritino, siano loro lasciati* [*i premi*]. TAYLOR. Forte μὴ οὐχὶ δεῖν ἔχειν· ut §. δ΄. οὐδ᾽ αὐτὸς οὗτος ἀντείποι ἂν μὴ οὐχὶ καλῶς ἔχειν. Verius tamen mihi videtur μὴ οὐ δεῖν ἔχειν, ita ut syllaba δὲ in οὐδὲ nihil sit, nisi repetitio literarum sequentium in voce δεῖν, a Scriba. MARKLAND. Confudit hæc Wolfius interpretando: *Tum*, &c. Etsi edendo ille non recedit a lectione ea, quam nos, Reiskium secuti, e Ben. repetimus. Videndum tamen, ne ista talis varietas gravius aliquod mendum occulat, aut integra sententia desit, his vel similibus concepta verbis: καὶ ὅπως ὑμεῖς ἐξουσίαν ἕξετε δοῦναι τὰ ὑμῶν. Omissioni causam præbere potuit sæpe repetitum καὶ ὅπως, aut similitudo sonorum in ὅπως ὑμεῖς et ὅπως οὐδεὶς, apud librarios nimirum, oculis auribusve cogitantes, ut fere solebant. Ac sententia, quam modo posui, non solum alibi a Nostro diligenter inculcatur, uti §. ά. et κά. med. sed et talis est, quam hoc maxime loco prope necessariam dixeris. Neque ea satis exprimitur illis: ὅπως ὑμεῖς μηδὲν αἰσχρὸν ποιῆσαι δόξετε. F. A. WOLF.

Καὶ τ. ο. ἐ. κ. ο. ἡ.] Ita edendum curavi ex Editt. Felician. Manut. et Morel. Aliter legebatur: καὶ τούτων οὐδὲν ἔσθ᾽ ἡμέτερον καινὸν οὐδ᾽ εὕρημα, nulla fere vel gratia vel sensu. Aristides pag. 446. Vol. II. Edit. Jebb. καὶ τούτων οὐδὲν καινὸν οὐδὲ εὕρημα ἐμόν· ἀλλὰ et cætera, quæ hic sequuntur. Plerique etiam Codd. hic habent καὶ τούτων πάντων, ut Aug. Vindob. Ven. Lindenbrog. Codd. Regii Parisienses, et Editio Aldina. TAYLOR. Καὶ τούτων πάντων οὐδέν ἐστι καινὸν οὐδ᾽ ἡμέτερον εὕρημα. Habes scripturam Ben. et Reisk. Aliorum errores recensere non est tanti, nec etiam Aristidis Art. p. 446. Qui quum plerumque sola memoria fre-

οὐδέν ἐστι καινὸν, οὐδ᾽ ἡμέτερον εὕρημα· ἀλλ᾽ ὁ παλαιὸς, ὃν οὗτος παρέβη, νόμος οὕτω κελεύει νομοθετεῖν· γράφεσθαι μὲν, ἄν τίς τινα τῶν ὑπαρχόντων νόμων μὴ καλῶς ἔχειν ἡγῆται, παρειςφέρειν δὲ [1]αὐτὸν ἄλλον, ὃν ἂν τιθῇ, λύων ἐκεῖνον, ὑμᾶς δὲ ἀκούσαντας ἑλέσθαι τὸν κρείττω. Οὐ γὰρ ᾤετο δεῖν ὁ Σόλων, ὁ τοῦτον τὸν τρόπον προςτάξας νομοθετεῖν, τοὺς μὲν θεσμοθέτας, τοὺς ἐπὶ τοὺς νόμους κληρουμένους, δὶς δοκιμασθέντας ἄρχειν, ἔν τε τῇ Βουλῇ, καὶ παρ᾽ ὑμῖν ἐν τῷ δικαστηρίῳ· τοὺς δὲ νόμους αὐτοὺς, καθ᾽ οὓς καὶ τούτοις ἄρχειν, καὶ πᾶσι τοῖς ἄλλοις πολιτεύεσθαι [2]προςήκει, ἐπὶ καιροῦ τεθέντας ὅπως [3]ἔτυχον, μὴ δοκιμασθέντας

[1] *αὐτὸς R. [2] προσῆκον T [3] ἔτυχεν T.

tus scriptorum locos afferat, nec id singulorum verborum causa faciat, auctoritate fere cedere debet bonis codicibus. In hoc genere pluries nuper erravit Zeunius in libris Xenophonteis. F. A. Wolf.

Ἐκεῖνον] Substitui hanc vocem ex Editt. et MSS. ut e. c. Vind. Taylor.

Παρειςφέρειν δὲ αὐτὸν ἄλλον, ὃν ἂν τιθῇ, λύων ἐκεῖνον] Nihil video in hac constanti omnium scriptura reprehendendum. Infinitivi, γράφεσθαι et παρειςφέρειν, juncti accusativo subjecti αὐτὸν (h. e. *cui male habere lex quædam videatur*) pendent ab his, νόμος οὕτω κελεύει νομοθετεῖν. Vox ἐκεῖνον, male elapsa ex edit. Wolfii, pertinet ad νόμον, ὃν ἄν τις ἡγῆται μὴ καλῶς ἔχειν. Et nominandi casum λύων exigit regimen verbi τιθῇ, qui modus construendi admodum solennis. Pro lubitu hic quoque versatur Reiskius, scribens παρειςφέρειν δὲ αὐτὸς, pronomine relato ad participium λύων. An ita forte credidit, verba αὐτὸς παρειςφέρειν vi imperativi accipi posse? Id sane leges sermonis attici non melius ferunt, quam aliam viam structuræ quamcunque. Tantundem tribuendum ejusdem conjecturæ, ὃν ἀντιτιθῇ. Vix bene nunc ἂν abesset, et simplex τιθέναι ipsum quoque sensu τοῦ ἀντιτιθέναι occurrit §. κά. ad fin. F. A. Wolf.

Τοὺς μὲν θεσμοθέτας —] Totum locum sic cape: *Solon quum thesmothetas, qui legum causa creantur, post duplicem demum* δοκιμασίαν *voluerit inire magistratum,* (ἀρχὴν,) *Solon igitur multo minus ipsas leges, ad quarum præscriptum et illos suo munere fungi, et reliquos omnes Rempubl. administrare oportet, temere ac fortuito latas, sine ulla* δοκιμασίᾳ *recipiendas censere potuit.* Lycurgus ap. Harpocrat. v. δοκιμασθείς: Τρεῖς δοκιμασίαι κατὰ τὸν νόμον γίνονται· μία μὲν, ἣν οἱ ἐννέα ἄρχοντες δοκιμάζονται· ἑτέρα δὲ, ἣν οἱ ῥήτορες· τρίτη δὲ, ἣν οἱ στρατηγοί. Sed de hisce δοκιμασίαις e libris Antiquitatum nota omnia. Ἐπὶ καιροῦ, quod proprie est, *quando cuique commodum videtur*, definitur per adjecta, ὅπως ἔτυχον. Utrumque postea verbis commutatis sic effertur, ὅταν τις βούληται, καὶ ὃν ἂν τύχῃ τρόπον. Idem.

Ἔν τε τῇ Βουλῇ] *Nisi cujus virtus et in Curia senatorum, et in comitio populi judicii explorata probataque esset.* Nannius.

Προσῆκεν] Obsopœus melius: πολιτεύεσθαι προσήκει, ἐπὶ καιροῦ τεθέντας, ὅπως ἔτυχον. Verbum enim hoc per numeros et personas variatur, ὅπως ἐγὼ ἔτυχον, ὅπως σὺ ἔτυχες, ὅπως ἡμεῖς ἐτύχομεν, ὅπως ἐκεῖνοι ἔτυχον, etc. Wolf. Προσήκει MSS. Felician. Ven. Obsop. Aug. Reg. *a.* Vindob. προσῆκεν Editt. Ald. Felician. et Morel. cum Cod. Lindenbrog. Utraque præstabit lectioni receptæ. Modo fortasse rectius, ἐπὶ καιροῦ τεθέντας καὶ ὅπως ἔτυχε. Quo loco ἔτυχον legunt o. fere l. s. (præstantissimi certe) MSS. Felician. Obsop. Ven. Aug. Vindob. Ital. Bodl. Reg. *a.* Taylor. Pro lectione codd. meliorum, προςήκει, variant alii, προςῆκον et προςῆκεν. Posterius Wolfii est, idque contra Taylorum defendit Dorvill. ad Charit. p. 610. [L. VIII. ii. 131. 23.] Probabilius defendi ab eo poterat illud, non minus vulgatum, ὅπως ἔτυχε. Sed alteri, quod dedimus, et exquisitior usus favet et libri optimi. F. A. Wolf.

κυρίους εἶναι. Καὶ γάρ τοι τότε μὲν τέως τὸν τρόπον τοῦτον ἐνομοθέτουν· τοῖς μὲν ὑπάρχουσι νόμοις ἐχρῶντο, καινοὺς δ᾽ οὐκ ἐτίθεσαν. Ἐπειδὴ δὲ τῶν πολιτευομένων τινὲς δυνηθέντες, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, κατεσκεύασαν αὑτοῖς ἐξεῖναι νομοθετεῖν, ὅταν τις βούληται, καὶ ὃν ἂν τύχῃ τρόπον· τοσοῦτοι μὲν οἱ ἐναντίοι σφίσιν αὐτοῖς εἰσὶ νόμοι, ὥςτε χειροτονεῖτε ὑμεῖς τοὺς διαλέξοντας τοὺς ἐναντίους
485 ἐπὶ πάμπολυν ἤδη χρόνον, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐδὲν μᾶλλον δύναται πέρας σχεῖν· ψηφισμάτων δ᾽ οὐδοτιοῦν διαφέρουσιν οἱ νόμοι, ἀλλὰ νεώτεροι οἱ νόμοι, καθ᾽ οὓς τὰ ψηφίσματα

Καὶ γάρ τοι] Hic quoque scribendum videtur τοιγάρτοι, *itaque*, ut supra §. ις΄. med. Markland. Vid. ad l. c. F. A. Wolfius.

Τεως] Plenius Edit. Morel. καὶ γάρ τοι τότε μὲν τέως, ἕως τὸν τρόπον τοῦτον ἐνομοθέτουν. Taylor. Interpolatum, ut opinor, structuræ adjuvandæ. Sed restat in ea aliud majus, quod junguntur particulæ, τότε et τέως. Quas ita junctas quibus exemplis tam patienter ferrent, debuissent nobis editores dicere. Et accedere potest nova dubitatio hæc, quo spectet illud, τὸν τρόπον τοῦτον, quod Wolfius videtur retulisse ad sequentia, Augerius ad antecedentia. Hic interpres simul τέως mutat in ἕως, conjectura bona et facili, modo difficultatem omnem tolleret. Mihi altera ratio placet, ut proxima, τοῖς μὲν — ἐτίθεσαν, contineant τὸν τρόπον τοῦτον. Delendum vero puto τότε, tanquam glossam vocis τέως, scribendumque, καὶ γάρ τοι τέως μὲν τὸν τρόπον τοῦτον. Hæc verto: *Ac sane antea (olim, ab initio, prioribus temporibus) in legislatione sic versabantur: legibus receptis contenti erant, novas vero nullas rogabant.* Juncturæ defectus neminem offendat. Plato Amatt. p. 135. E. in loco ejusdem figuræ: Τάχ᾽ ἂν ἴσως τοιοῦτόν τι λέγοις καὶ τὸ φιλοσοφεῖν ἀπεργάζεσθαι τοὺς ἐπιτηδεύοντας τοῦτο τὸ ἐπιτήδευμα· τῶν μὲν πρώτων εἰς ξύνεσιν περὶ τὰς τέχνας ἐλλείπεσθαι, τὰ δευτερεῖα δ᾽ ἔχοντας τῶν ἄλλων περιεῖναι, καὶ οὕτω γίγνεσθαι περὶ πάντα ὕπακρόν τινα ἄνδρα τὸν πεφιλοσοφηκότα. In vertendo loco eandem vim tribui verbo ἐνομοθέτουν, quæ occurrit Orat. in Timocrat. p. 743. ed. R. et alibi. Illa autem significatio vocis τέως nota est, et hac structura, qua antecedit τέως μὲν, sequitur ἐπειδὴ δὲ, nihil apud Atticos usitatius. Quare ejus exemplis ponendis supersedeo: alterius juncturæ, τότε τέως, an ullum exemplum sit in emendato scriptore, viderint, qui temere me dubitare putabunt. F. A. Wolf.

Τότε μὲν τέως] Hic lego: τότε μὲν, ἕως τὸν τρόπον . . . . *tunc quidem, quamdiu tali modo leges ferebantur.* Auger.

Νομοθετεῖν, ὅταν τις βούληται] Lego: κατεσκεύασαν αὐτοῖς ἐξουσίαν νομοθετεῖν, ὅ, τι ἂν τις βούληται, *pro lege statuere quicquid quis vellet.* Mox v. pen. distingue: πέρας σχεῖν· ψηφισμάτων δ᾽ οὐδοτιοῦν διαφέρουσιν οἱ νόμοι· ἀλλὰ νεώτεροι οἱ νόμοι etc. hæc enim sensu et serie orationis connectuntur. Recenset Orator incommoda et absurditatem, quæ sequebantur hanc promiscuam legum ferendarum licentiam, quam nonnulli Potentes in Republica nacti fuerant. Hinc, inquit, tot jam Leges inter se contrariæ: hinc nullum jam discrimen inter Leges et Psephismata: immo et nonnulla jam sunt apud vos Psephismata, quæ antiquiora sunt ipsis Legibus, ad quarum præscriptum Psephismata ista fieri debuerant. Quod est absurdum, et ἄνω ποταμῶν. Markland. Miror, quid virum sagacem in vulgata lectione torserit. Hoc scio, emendatione ejus male reddi formulam, ἐπὶ καιροῦ. F. A. Wolf.

Ὥςτε χειροτονεῖτε ὑμεῖς] Ubique editur χειροτονεῖτε, et ita plane vertunt Intpp. De tota re quamvis nihil uspiam alibi traditum sciam, nihilominus præsens tempus ita videtur ineptum, ut nihil supra. Sequitur enim in præsenti, τὸ πρᾶγμα οὐδὲν μᾶλλον δύναται πέρας σχεῖν. Scribendum fortasse, ὥςτ᾽ ἐχειροτονεῖτε ὑμεῖς. Idem.

Ἀλλὰ νεώτεροι etc.] Longe aliter hæc Nannius. *Immo recentiores leges, quæ modum rationemque faciendis decretis præscribunt*, et ipsæ quoque ex numero sunt decretorum. Hujus loci sensus mihi perspicuus et facilis esse videtur. *Ex tanta libidine et impunitate leges novas condendi, non solum id mali oritur, ut in*

δεῖ γράφεσθαι, τῶν ψηφισμάτων αὐτῶν ὑμῖν εἰσίν. Ἵν᾽ οὖν μὴ λόγον λέγω μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸν νόμον αὐτὸν, ὅν φημι, δείξω. Λάβε μοι τὸν νόμον, καθ᾽ ὃν [1]ἦσαν οἱ πρότερον νομοθέται. Λέγε!

ΝΟΜΟΣ.

κά Συνίετε, καθ᾽ ὃν τρόπον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! ὁ Σό-

[1] *ἐνομοθέτησαν R.

Tabulis publicis leges legibus contraria reperiantur: (τοσοῦτοι μὲν οἱ ἐναντίοι — πέρας σχεῖν) *verum etiam* leges, *ad quarum præscriptum* senatusconsulta *scribi debent, ipsis* senatusconsultis *sunt recentiores.* Quæ est altera et longe major absurditas. Interea homo curiosus nimis, qui hanc ultimam periodum eodem animo intellexit, quo nuper Petrum Nannium vidimus, ad oram Exemplaris sui allevit notabile istud lemma: ψηφισμάτων οὐδοτιοῦν διαφέρουσιν οἱ νόμοι. Quibus vocibus rursus deletis, ut fieri decet, quod reliquum est, apte et accommode cohærebit. Tu, dum meliorem crisin proferas, hac nostra utere. TAYLOR.

Ψηφισμάτων δ᾽ οὐδοτιοῦν — ὑμῖν εἰσὶν] De legum novarum super novas subinde acervatarum immensa multitudine Demosthenem queri, apparet. Jam quid sibi velint verba, ψηφισμάτων οὐδοτιοῦν διαφέρουσιν οἱ νόμοι, ipsa explicatio docet, quæ additur, hæc: νεώτεροι οἱ νόμοι τῶν ψηφισμάτων ὑμῖν εἰσίν. Scilicet quum Athenis sancitum esset, ut psephismata omnia fierent e præscripto legum receptarum, (τὰ ψηφίσματα γράφεσθαι κατὰ τοὺς νόμους,) unde etiam is obnoxius esset γραφῇ παρανόμων, quo auctore psephisma aliquod legibus contrarium esset factum; Resp. recte dici potuit turbari legibus nimis sæpe novis rogandis, eaque re tolli id ipsum, quod inter psephisma et legem maxime videretur differre (ἐν ᾧ ψηφισμάτων μάλιστα οἱ νόμοι διαφέρουσιν.). Atqui hoc illud est, quod, quum psephismata et propter subitas necessitates scriberentur, et essent temporaria, ut, ubi illæ desiissent, neque ipsa diutius valerent, leges in Republ. propter stabiles causas latæ vim et auctoritatem habebant perpetuam. Tum ergo οὐδοτιοῦν διαφέρουσιν οἱ νόμοι ψηφισμάτων, quando adeo frequenter leges novæ rogantur, veteres abrogantur, ut earum imperium non diuturnius sit, quam psephismatum. Hæccine, quæ non ita abdita sunt, nonnullos, in his Taylerum, videre non potuisse! Magis sobrium se h. l. præstat Reisk. Nec id tamen præcise verum est, populiscita in annum valuisse, nisi inter leges recepta. Vid. Or. in Aristocr. p. 649. ed. R. et Ulpian. ad p. 651. ed. R. Præterea omnia illa a voc. ὥςτε usque ad ἀλλὰ νεώτεροι a Vind. absunt, librario haud dubie in errorem abducto eadem duorum versuum clausula, νόμοι. F. A. WOLF.

Ἵν᾽ οὖν μὴ λόγον —] Post δείξω vulgo commate interpungunt, quo sequentia λάβε μοι — faciunt apodosin. Ego aliter distinxi, apodosin putans inchoari a particula ἀλλά. Reiskius veterem rationem retinet, ac statim ἦσαν mutat in ἐνομοθέτησαν, asterisco præfixo, quo notare solet suo, ut ait, periculo assumta. Emendatio ejusmodi est, ut, si ejus necessitas constaret, omnes profecto acumen mirarentur. At verbum εἶναι non raro cum quadam specie simplicitatis ponitur. Ut in Demosth. Prooem. XIII. p. 1427. ed. R. ad judices: νόμοι, ἐφ᾽ οἷς ὑμεῖς ἐστέ. Hinc nostra vertes: *Cape legem, qua olim tenebantur ii, qui leges rogare vellent.* Itaque nunc quoque asteriscum viri φιλοκινδυνοτάτου pro obelo accipio. Aliud ejusdem periculum, in Notis prolatum, Augerio potius placet: ἦσαν αἱ πρότερον νομοθεσίαι. IDEM.

κά. Συνίετε καθ᾽ ὃν τρόπον] Demosthenes ille famigeratus Orator, Romanæ eloquentiæ, id est, Ciceronianæ exemplar, ut judicare possunt, qui orationes utriusque non oscitanter legerunt, in ea Oratione quæ πρὸς Λεπτίνην inscribitur, Solonem commemorat inter alia cum legibus suis hoc quoque instituisse, cum lex aliqua rogatione ad populum ferretur, ut a legislatore primum recitaretur, deinde ut in loco maxime celebri conspicuoque proscriberetur ad tertiam concionem usque (non aliter atque Romæ leges trinundino die promulgari solitas esse Macrobio referente legimus) inde scribæ ut daretur pa-

λων τοὺς νόμους, ὡς καλῶς κελεύει [1]τιθέναι· πρῶτον μὲν παρ᾽ ὑμῖν, [2]τοῖς ὀμωμοκόσι, παρ᾽ οἷςπερ καὶ [3]τἄλλα κυροῦται, ἔπειτα λύοντα τοὺς ἐναντίους· ἵν᾽ εἷς ᾖ περὶ τῶν

[1] τιθέναι; R. [2] ἐν τοῖς T. R. [3] τὰ ἄλλα T.

lam pro concione legenda, ut si quid cuiquam non placeret, id in medium proferret, et si ea tum quoque populo placuisset, ita demum nomothetis daretur postremum exploranda, qui uti eam probassent improbassentve, ita proferretur antiquareturve. Hi autem nomothetæ ex judicum numero deligebantur, ut eam operam populo jurati ipsi navarent. Sed operæ pretium mihi visum est locum ex Oratione ejus Latine ut potero vertere, quo res tota melius intelligi possit. Cum igitur Demosthenes in illo judicio legem Solonis scribæ legendam dedisset (ut tum moris erat in judiciis factitari, et fuit postea in Romanis) et ille recitasset, ita tum ipse subjecit. *Intellexistisne igitur viri Athenienses, quam recte atque ordine leges promulgandas Solon instituerit? Jam primum apud vos et quidem juratos, utpote apud quos alia quoque et constitui, et rata haberi solent, deinde qui legem tulisset antiquæ legi contrariam, hunc abrogandæ antiquæ legis causas expromere prius voluit, tum demum suam novamque rogationem proferre in medium hanc cum illa componentem. Hoc ideo, ut una tantum, unoque de negotio lex esset, ne quando vulgus indoctum legum contrariarum dissidentia conturbaretur. Ita enim demum legum peritissimis spem præcidi posse ratus est negotium facessendi populari simplicitati, cum æquabilis facultas omnibus esset et legendi et perdiscendi plana et dilucida jura.* ἵν᾽ εἷς ᾖ περὶ τῶν ἑκάστων νόμος, καὶ μὴ τοὺς ἰδιώτας αὐτὸ τοῦτο ταράττῃ καὶ ποιῇ τῶν ἅπαντας εἰδότων νόμους ἔλαττον ἔχειν, ἀλλὰ πᾶσιν ᾖ ταῦτ᾽ ἀναγνῶναι καὶ μαθεῖν ἁπλᾶ καὶ σαφῆ τὰ δίκαια. His Demosthenis verbis satis illa Cicer. congruunt de facilitate perdiscendi juris. Plura vide in Annot. in Pand. *Ex edit.* HERVAG.

Συνίετε — τιθέναι] Signum interrogandi a Reisk. positum rejeci. Recitatas literas publicas sequitur ubique ἀκούετε, ὁρᾶτε, aut simile quidpiam, nulla interrogatione. Sed ante ὡς καλῶς incisum feci, ut sit, καθ᾽ ὃν τρόπον καὶ ὡς καλῶς. Notum est enim, in tali conversione sententiæ Græcos ἀσυνδέτως loqui solere. Non audiendus Berglerus ad Alciphr. Ep. 30., cui ὡς videtur abundare, ut quum dicitur ὡς ἀληθῶς et similiter. Æschin. in Timarch. §. έ. med. Λέγε τοῦτον τὸν νόμον, ἵνα εἰδῆτε, οἵων ὑμῖν κειμένων νόμων, ὡς καλῶν καὶ σωφρόνων τετόλμηκε Τίμαρχος δημηγορεῖν. Eadem structura Latini utuntur sæpissime. Ex. gr. *Intelligitis, quot locos Demosthenis nuperus editor, qui priorum editionum vitia se correcturum promiserat, quam fœde primus vitiaverit!* F. A. WOLF. "Sæpissime, apud Demosthenem præcipue, ὡς tanquam abundans est ante ἀληθῶς. Abundare autem vel hinc apparet: ille in Oratione contra Aristocratem dixit, τοῖς ὡς ἀληθῶς εὐεργέταις, Isocrates autem de Pace ὡς omisso, τοὺς ἀληθῶς συμμάχους καὶ φίλους. Cum aliis etiam adverbiis quandoque. Isæus pro Apollodori hered. καὶ (ὅπως) μὴ ὡς ἄλλως ποιήσωσι, *et ne aliter faciant*, quod Plato dixit sine ὡς, in fine Lachetis: ἀφίκου οἴκαδε, καὶ μὴ ἄλλως ποιήσῃς. Demosthenes adversus Leptinem: συνίετε κ. τ. λ. *intelligitis, quemadmodum Solon leges recte condere jubeat*, ubi male Hieron. Wolfius: *quo pacto, et quam præclare*, cum nulla intercedat copula inter καθ᾽ ὃν τρόπον et ὡς καλῶς, debeatque illud quidem ad κελεύει referri, ὡς καλῶς autem ad τιθέναι." Berglerus ad Alciphr. Epist. l. 1. ep. 30. p. 175.

Παρ᾽ ὑμῖν ἐν τοῖς] Vel παρ᾽ ὑμῖν, τοῖς ὀμωμοκόσι, abjecta præpositione, et ita video censere Wolfium. Quæ præcedunt, ita distinguas: ὁ Σόλων τοὺς νόμους, ὡς καλῶς, κελεύει τιθέναι· πρῶτον μὲν, παρ᾽ ὑμῖν, etc. MARKLAND.

Παρ᾽ ὑμῖν, τοῖς ὀμωμοκόσι] Omnes, ἐν τοῖς ὀμωμοκόσι. Præpositionem, Wolfio jam suspectam, omisi de sententia Marklandi et Auger. Offendit hoc maxime, quod statim sequitur παρ᾽ οἷςπερ. Abest etiam ἐν a Bav. Structura autem loci hæc est: πρῶτον μὲν τιθέναι τοὺς νόμους παρ᾽ ὑμῖν—ἔπειτα λύειν. Sed posterius verbum scriptor mutavit in participium, cui locum dabat tota sententia suspensa ab illis, κελεύει τιθέναι, ubi τινὰ subauditur. Conf. ad §. ά. et §. κς΄. De verbis, πρῶτον et ἔπειτα, non de tempore h. l. positis, bene Schol. F. A. WOLF.

Ἵν᾽ εἷς ᾖ περὶ τῶν ὄντων ἑκάστου νόμος, καὶ μὴ τοὺς ἰδιώτας αὐτὸ τοῦτο ταράττῃ] Ne sit hoc in causa, ut imperiti et populares homines deteriore conditione vivant, quam Oratores qui legum omnium peritiam habuerunt. τῷ ἔλαττον ἔχειν opponitur πλέον φέρεσθαι, quod et πλέον ποιεῖν dicitur, *promovere, proficere. Ex edit.* HERVAG.

ὄντων ἑκάστου νόμος, καὶ μὴ τοὺς ἰδιώτας αὐτὸ τοῦτο ταράττῃ, [1] καὶ ποιῇ τῶν ἅπαντας εἰδότων τοὺς νόμους ἔλαττον ἔχειν· ἀλλὰ πᾶσιν ᾖ [2] ταῦτ' ἀναγνῶναι, καὶ μαθεῖν ἁπλᾶ καὶ σαφῆ τὰ δίκαια. Καὶ πρὸ τούτων γε ἐπέταξεν ἐκθεῖναι πρόσθεν τῶν Ἐπωνύμων, καὶ τῷ γραμματεῖ παραδοῦναι· τοῦτον δὲ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀναγινώσκειν, ἵνα ἕκαστος ὑμῶν ἀκούσας πολλάκις, καὶ κατὰ σχολὴν σκεψάμενος, ἃ ἂν ᾖ καὶ δίκαια καὶ συμφέροντα, ταῦτα νομοθετῇ. Τούτων τοίνυν τοσούτων δικαίων [3] ὄντων τὸ πλῆθος, οὑτοσὶ μὲν οὐδοτιοῦν ἐποίησε Λεπτίνης· οὐδὲ γὰρ ἂν ὑμεῖς ποτὲ ἐπείσθητε, ὡς ἐγὼ νομίζω, θέσθαι τὸν νόμον· ἡμεῖς δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! πάντα, καὶ παρεισφέρομεν [4] πολλῷ κρείττω, καὶ δικαιότερον τούτου νόμον. Γνώσεσθε δὲ

[1] καὶ ποιῇ καὶ τῶν T. [2] ταὐτὰ R. [3] ὄντων δικαίων R. [4] πολλῷ καὶ κρ. κ. δικ. *τοῦ τούτου R.

Καὶ μὴ τοὺς ἰδιώτας αὐτὸ τοῦτο] Scilicet *plures de una re leges adesse.* Ἰδιῶται qui sint, declarat oppositio verborum, τῶν ἅπαντας εἰδότων τοὺς νόμους. In quibus quum legeretur post ποιῇ repetitum καὶ, ejeci id cum Reiskio, auctoritate Par. 1. 5. Vind. Ven. Aug. 1. Bav. Certe si ab Oratore vocula esset, aptiorem locum haberet ante ἅπαντας: *vel omnes leges.* Mox retinui vulgatum, ταῦτ' ἀναγνῶναι, spreto Reiskiano, ταὐτὰ h. *eadem, easdem leges;* quanquam mutatio specie sua non caret, et mihi ipsi Orationem primum legenti in mentem venerat. Referri possunt hæc, ἵνα πᾶσιν ᾖ (h. e. ἐξῇ) ταῦτ' ἀναγνῶναι, ad partem legis modo prælectæ, in qua inesse debuit, *leges novas oportere publice ac palam omnibus rogari:* ut nunc acuenda sint verba, πᾶσιν ᾖ, non ea, quæ sequuntur. F. A. Wolf.

Καὶ] Deest καὶ post ποιῇ Ald. Ven. Regg. α. ε. et recte. Taylor.

Τοσούτων δικαίων ὄντων τὸ πλῆθος—] Aug. 1. et Bav. inverso ordine, ὄντων δικαίων, ac deinde πολλῷ καὶ κρείττω. Utrumque arripuit Reiskius, etiam ἀτελῆ τούτων v. 8. p. 470. ex eodem Aug. Suo vero periculo refinxit δικαιότερον τοῦ τούτου, quod explicat τοῦ νόμου τούτου Λεπτίνου. Inepte. Rectius vulgata: *Substituimus legem æquiorem hac, quam statim audietis, de qua nunc agitur.* Æque male idem v. 5. p. seq. corrupit textum scribendo, ταῦτα μέν ἐστιν, ἃ τοῦ τούτου νόμου, hoc quoque ex aureo Aug. 1. Vid. ad §. Θ'. et §. ιή. fin. F. A. Wolf.

Οὐδὲ γὰρ ἂν ὑμεῖς ποτὲ] Nannius: *alioquin ista lex nunquam a vobis recepta fuisset.* Hinc colligi videatur, legem a populo fuisse sancitam, sic tamen, ut ejus abrogandæ potestas reliqua esset, ut est in argumento annotatum. Etsi fateor hic τοὺς λόγους καταπαλαίειν τοὺς λόγους, si quis accuratius inquirat. Wolf.

Οὐδὲ γὰρ ἂν ὑμεῖς ποτὲ ἐπείσθητε] Scribitur in aliquot editt. Ulpiani ὑμεῖς τότε ἐπείσθητε, quod, licet bonum, vulgato non prætulerim. Tanto magis Par. 5. scriptura, ὑμεῖς πώποτε ἐπείσθητε, placere debebit iis, si qui animum induxerunt, οὐδέποτε nonnisi cum futuro, et οὐδεπώποτε nonnisi cum præterito jungi, quod præceptum est Brunckii ad Aristoph. Lysistr. 301. Thesm. 32. Eccles. 384., et a multis subinde repetitum. Sed cautius veriusque loquitur Pierson. ad Herodianum p. 461., e quo Grammatico animadversio fluxit. Cf. Schol. Venet. ad Iliad. Α. 154. Ut verissimum est, οὐδεπώποτε nulli tempori nisi præterito apponi solere, id quod rationem habet in ipsa vi voculæ πω, ita loca oratorum et poetarum sunt multa, et quæ, vereor, ut mutata unquam optimi codices convocati exhibeant, quæ alterum οὐδέποτε clare defendant non tantum cum futuris, sed et cum præteritis constructum, doceantque, pro diverso habitu et colore sententiæ utrumvis bene dici, et οὐδέποτε εἶδον αὐτὸν, et οὐδεπώποτε εἶδον αὐτόν. Neque id aliter esse potest per particulam πω, quæ negativis vocibus juncta nihil aliud est quam *adhuc.* Οὐδέποτε est *nunquam,* οὐδεπώποτε *nondum unquam.* Egenus sit sermo, in quo nonnisi alterutrum exprimi possit. F. A. Wolf.

486 ἀκούσαντες. Λάβε καὶ λέγε, πρῶτον μὲν, ἃ τούτου τοῦ νόμου γεγράμμεθα, εἶτα, ἅ φαμεν δεῖν ἀντὶ τούτων [1] τεθῆναι. Λέγε!

[2] ΚΑΤΗΓΟΡΗΜΑΤΑ ΝΟΜΟΥ.

Ταῦτα μέν ἐστιν, [3] ἃ τούτου τοῦ νόμου διώκομεν, ὡς οὐκ ἐπιτήδεια. Τὰ δ' ἐφεξῆς λέγε, ἃ τούτων εἶναι βελτίω φαμέν. Προσέχετε, ὦ ἄνδρες δικασταί! τούτοις [4] ἀναγιγνωσκομένοις τὸν νοῦν! Λέγε!

[5] ΝΟΜΟΣ ΑΝΤΕΙΣΦΕΡΟΜΕΝΟΣ.

Ἐπίσχες! Τοῦτο μέν ἐστιν ἐν τοῖς οὖσι νόμοις κυρίοις ὑπάρχον καλὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! καὶ σαφὲς, τὰς δωρεὰς, [6] ἃς ὁ Δῆμος ἔδωκε, κυρίας εἶναι· δίκαιον, ὦ Γῆ καὶ Θεοί! Χρῆν τοίνυν Λεπτίνην μὴ πρότερον τιθέναι τὸν ἑαυτοῦ νόμον, πρὶν [7] τὸν παλαιὸν τοῦτον ἔλυσε γραψάμενος· νῦν δὲ μαρτυρίαν καθ' ἑαυτοῦ [8] καταλείπων, ὅτι

[1] τεθεῖναι T. [2] ΝΟΜΟΣ. T. R. [3] ἃ *τοῦ τούτου νόμου R. [4] ἀναγινωσκομένοις T. R. [5] ΝΟΜΟΣ. T. R. [6] ὅσας R. [7] [τὸν παλαιὸν] R. [8] καταλιπὼν R.

Τεθεῖναι] Rectius omnino τεθῆναι cum Regg. α. β. quibus assentiuntur fere Bodl. et Ital. Taylor.

ΚΑΤΗΓΟΡΗΜΑΤΑ ΝΟΜΟΥ] Titulum mutavi, in his lemmatibus editori plus licere ratus, quam alibi. Vulgatum, ΝΟΜΟΣ, fallit legentem, dum facit, ut lex quædam a scriba statim recitari videatur. Recitare autem ille jubetur primum ea, quæ ad *accusationem legis Leptineæ, tanquam vitiose latæ,* pertinent, deinde *Demosthenis legem.* Sed interpellatur homo, ne alteram partem uno tenore legat, interjectis verbis: ταῦτα μέν ἐστιν—Mox pergere jubetur ad legem Leptineæ contrariam. Ad quam audiendam Orator excitatione judicum opus putans, clamat, προσέχετε τούτοις ἀναγιγνωσκομένοις τὸν νοῦν! Jam legitur ΝΟΜΟΣ ΑΝΤΕΙΣΦΕΡΟΜΕΝΟΣ, ut ex usu Græco inscriptionem feci. Verum hic quoque, ubi ad eum locum ventum est, qui fuit de donis Populi ratis habendis, Demosthenes interpellat, quo gravius eum locum auditoribus commendet. Atque hoc ipso consilio ducitur ad aliam quandam legem, a Leptine non minus violatam, κατ' αὐτὸ τοῦτο ἔνοχον—Postremo rursus post hanc legem recitatam Demosthenes se immiscet, præludens alteri parti legis contrariæ. Nunc de h. l. nonnulla addamus singulatim. F. A. Wolf.

Ἃς ὁ Δῆμος ἔδωκε] Ex Par. 1. 5. et Aug. 1. Reiskius novavit ὅσας. Causam adhuc quæro, præsertim quum in verbis iisdem p. seq. reliquerit ἃς, quanquam et ibi in duobus codd. esset ὅσας. Et tres erunt, si Aristidem addas Art. p. 456. Idem.

Πρὶν τὸν παλαιὸν τοῦτον ἔλυσε γραψάμενος] Verba τὸν παλαιὸν, quum abessent ab Aug. 1., surripuit nobis vir doctus hac causa allata, *posse ea e scholio superesse.* At possumus etiam falli, possumus bonis verbis eximendis veteres auctores enervare, et quid non? Sic eundem librarium et virum doctum fefellit ratio, quum versu seq. darent καταλιπών. Sententia flagitat, ut actio τοῦ καταλείπειν cogitetur nondum perfecta eo tempore, quo tempore Leptines ἐνομοθέτει. Scilicet perfectæ actionis est aoristus, infectæ seu imperfectæ ὁ παρατατικός. Idem.

παρανομεῖ, τουτονὶ τὸν νόμον, ὅμως ἐνομοθέτει· καὶ ταῦτα, ἑτέρου κελεύοντος νόμου, καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο ἔνοχον εἶναι τῇ γραφῇ, ἐὰν ἐναντίος ᾖ τοῖς πρότερον κειμένοις νόμοις. Λάβε δ' αὐτὸν τὸν νόμον!

ΝΟΜΟΣ.

Οὐκοῦν ἐναντίον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τῷ κυρίας εἶναι τὰς δωρεάς, ἃς ὁ Δῆμος ἔδωκε, τὸ μηδένα εἶναι τούτων [1]ἀτελῆ, οἷς ὁ Δῆμος [2]ἔδωκε; σαφῶς γε οὑτωσί. Ἀλλ' οὐκ ἐν ᾧ νῦν ὅδε ἀντεισφέρει νόμῳ· ἀλλ' ἅ τε δεδώκατε, κύρια, καὶ πρόφασις δικαία κατὰ τῶν ἢ παρακρουσαμένων, ἢ μετὰ ταῦτα ἀδικούντων, ἢ ὅλως ἀναξίων, δι' ἥν, ὃν ἂν ὑμῖν δοκῇ, κωλύσετε ἔχειν τὴν δωρεάν. Λέγε τὸν νόμον!

[3]ΝΟΜΟΣ ΑΝΤΕΙΣΦΕΡΟΜΕΝΟΣ. 487

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! καὶ καταμανθάνετε, ὅτι ἐνταῦθα ἔνι καὶ τοὺς ἀξίους ἔχειν τὰ δοθέντα, καὶ τοὺς

[1] ἀτελῆ τούτων R. [2] ἔδωκε, T. [3] ΝΟΜΟΣ. T. R.

Καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο ἔνοχον] Statim hic, et mox ad vocabulum ἐναντίος, subaudi νόμον. *Vel propter hanc unam causam lex obnoxia est accusationi etc.* Idem.

Οἷς ὁ Δῆμος ἔδωκε] Ex voce ἀτελῆ intell. τὸ ἀτελῆ εἶναι h. e. τὴν ἀτέλειαν. Conf. §. κζʹ. post med. λέ. Nihil est hoc genere sermonis tritius. Idem.

Ἀλλ' οὐκ ἐν ᾧ νῦν ὅδε ἀντεισφέρει νόμῳ] *Non sic autem in ea lege quam hic contra leges jam latas tulit.* est enim ἀντεισφέρειν, *legi latæ legem contrariam ferre*, et ut Festus inquit, *legem legi abrogare.* quod etiam παρεισφέρειν dicitur, hoc est, παράλληλον νόμον φέρειν, quasi *legem cum lege*, et *rogationem cum rogatione componere*, ut παρεικάζειν, παρεκτείνειν, et alia, de quibus alibi. Idem in eadem supra, ἀναγνώσεται τὸν νόμον ὑμῖν ὃν παρεισφέρομεν γράψαντες ἀντὶ τοῦδε. Proinde quod Cicero ad Atticum scribens libro tertio ita inquit, "Quod per legem Clodiam promulgare, abrogare, derogare, obrogare, sine fraude sua non liceat," Græce sic dici potest, ὃ δὴ διὰ τὸν νόμον τὸν Κλώδιον εἰσφέρειν, ἀναιρεῖν, ἀφαιρεῖν, ἀντεισφέρειν ἀδεῶς μὴ ἐξείη. *Ex edit.* Hervag.

Ὅδε] Sc. ὁ Κτήσιππος, ᾧ συνηγόρει Δημοσθένης. Wolf.

Ὅδε] Nempe Ctesippus, præcipuus hujus causæ actor, nisi forte referatur ad Demosthenem qui se ipsum digito demonstrat. Auger.

Ἀλλ' οὐκ ἐν ᾧ νῦν ὅδε ἀντεισφέρει νόμῳ] H. e. ἀλλὰ τοῦτο οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ νόμῳ, ὃν νῦν ὅδε ἀντεισφέρει. Ad quem pertineat ὅδε, nemo mortalium sciret, si vera esset fabula, quam Reiskius narrat. Fallitur etiam Augerius, pronomen ad Demosthenem trahens, in quo temere Oratori tribuit, quod est poetarum scenicorum. Melius vulgo referunt ad Ctesippum; optime, ut puto, Ulpianus ad Aphepsionem. Post ad verba, ἅ τε δεδώκατε, κύρια, supple ἐν τῷ τούτου νόμῳ ἐστίν. *Quæ dedistis, fixa et integra manent per hanc legem.* Ita dicunt ἐν νόμῳ pro ἐκ νόμου. Deinde quoque ἐνταῦθα ἔνι, *per hanc quidem legem licet.* Παρακρουσάμενοι omnino sunt, qui dolo sibi immunitatem pararunt: μετὰ ταῦτα ἀδικοῦντες, qui post acceptum donum in Remp. peccant. F. A. Wolf.

μὴ τοιούτους κριθέντας, ἐὰν ἀδίκως τι λάβωσιν, ἀφαιρεθῆναι, καὶ [1]τὸ λοιπὸν ἐφ' ὑμῖν εἶναι, πάνθ', ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον, [2]δοῦναι καὶ μή. Ὡς μὲν τοίνυν οὐχὶ καλῶς οὗτος ἔχει καὶ δικαίως ὁ νόμος, οὔτ' ἐρεῖν [3]οἶμαι Λεπτίνην, οὔτ', ἐὰν λέγῃ, δεῖξαι δυνήσεσθαι· ἃ δὲ πρὸς τοῖς θεσμοθέταις ἔλεγε, ταῦτ' ἴσως λέγων παράγειν ὑμᾶς ζητήσει. Ἔφη γὰρ ἐξαπάτης εἵνεκα παραγεγράφθαι τοῦτον τὸν νόμον· ἐὰν δ', ὃν αὐτὸς ἔθηκε, λυθῇ, τοῦτον οὐ τεθήσεσθαι. Ἐγὼ δ', ὅτι μὲν τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ τούτου τοῦ νόμου λυθέντος, τὸν παρεισενεχθέντα κύριον εἶναι, σαφῶς ὁ παλαιὸς κελεύει νόμος, καθ' ὃν οἱ θεσμοθέται τοῦτον ὑμῖν παρέγραψαν,

[1] τολοιπὸν T. [2] καὶ δοῦναι καὶ R. [3] οἴομαι R.

Δοῦναι καὶ μή] Apud Reiskium ne mireris legi, καὶ δοῦναι καὶ μή, dedit ita librarius Aug. 1. Supra §. ιή. ubi est ᾤετο δεῖν ἀποθνήσκειν ἢ νικᾶν, neuter illorum mutavit quidquam, aut addidit. Potuerant et illic, ἢ ἀποθνήσκειν ἢ νικᾶν. Idem.

Ἃ δὲ πρὸς τοῖς θεσμοθέταις—ζητήσει] Vir doctus e Bav. affert lectionem, πρὸς τοῖς νομοθέταις, suo autem periculo emendat παράγειν καὶ ὑμᾶς. Minore periculo conjicere potuisset scribendum, πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, quo modo Schol. videtur legisse. Tamen ne hoc quidem verum putarim. Quod vero huc nomothetæ invehuntur, falsissimum est. Vid. Prolegomm. Idem.

Ἔφη γὰρ ἐξαπάτης εἵνεκα παραγεγράφθαι τοῦτον τὸν νόμον] *Dixit enim fallendi vestri gratia hanc obrogatam esse legem: et cum sua lex illa antiquata fuerit, hanc minime prolatum iri.* Nam ut γράφειν νόμον dicunt *legem et rogationem ferre et promulgare*, hoc est, εἰσφέρειν, sic παραγράφειν τὸ παρεισφέρειν, hoc est, *legi jam latæ et rogatæ alium legem obrogare et opponere*, quam dico esse præstantiorem, ut scilicet ejus contentione illa prius lata et rogata abrogetur. Sic enim dicitur παραγράφω, ut παραγινώσκω, de quo alibi. Subdit ergo, ἐγὼ δ' ὅτι μὲν τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ τούτου τοῦ νόμου λυθέντος, τὸν παρεισενεχθέντα κύριον εἶναι, σαφῶς ὁ παλαιὸς κελεύει νόμος, καθ' ὃν θεσμοθέται τοῦτον ὑμῖν παρέγραψαν, ἐάσω, ἵνα μὴ περὶ τούτου τις ἀντιλέγῃ μοι. παρεισενεχθέντα νόμον et παραγεγραμμένον, eundem esse his verbis liquet. Idem ἐν τῷ πρὸς Βοιωτόν, παραγράφειν pro ἐγγράφειν posuit his verbis, ἀξιῶ σε ἢ πατρὸς ἄλλου σαυτὸν παραγράφειν, ἢ τοὔνομ' ἔχειν ὃ ἐκεῖνος ἔδωκέ σοι. *Ex edit.* Hervag.

Ἔφη γὰρ ἐξαπάτης εἵνεκα παραγεγράφθαι τοῦτον τὸν νόμον] H. e. *legem nostram, Leptineæ contrariam.* Licet continuo τούτου τοῦ νόμου ad legem Leptinis redeat. Sed ut interiorem sensum loci declarem, si potero, ejus mihi hæc videtur ratio esse. Leptini facile suspicio oriri poterat, omni hac controversia mota adversarios suos id unum agere, ut legem de tollendis immunitatibus abrogarent. Illud ab iis pulcre provisum iri, ne, qui indigni viderentur, in judicium unquam adducti, e nova Demosthenis formula, donis exciderent. Esse hanc ipsam formulam fraudis causa et ad antiquum morem obtinendum oppositam. Credibile esse, adversarios, quum Leptineam sublatam vidissent, nihil fore sollicitos, ut nova lex sua perlata vigeret, satis habituros, istam aut sibi aut amicis quibusdam suis incommodam perfregisse. Tribus verbis hæc omnia Demosthenes innuit, ut rem auditorio suo perspectu facillimam. Similiter supra §. κʹ. καὶ οὐδέν ἐσθ' ὅ τι τοῦ παρακρούσασθαι καὶ φενακίσαι λέγεται παρ' ἡμῶν εἵνεκα. F. A. Wolf.

Καθ' ὃν οἱ] *Secundum quam Thesmothetæ hanc vobis surrogarunt*, nempe, mihi permittendo surrogare. Auger.

Καθ' ὃν οἱ θεσμοθέται τοῦτον ὑμῖν παρέγραψαν] In Par. 1. et Aug. 1. est ἡμῖν. Præstat alterum ὑμῖν, h. e. *in gratiam Vestram*, seu, *ut verba legis ab omnibus, qui vellent, legi et judicari possent.* Quæ proxime sequuntur, ἵνα μὴ περὶ τούτου τις ἀντιλέγῃ μοι, talia sunt, quæ vix puto hodie plene intelligi posse. Nam paullo ante legimus, perspicue sancitum esse, νόμου τινὸς λυθέντος τὸν παρεισενεχθέντα κύριον εἶναι. Nunc Oratorem dubitantem videmus et timentem, ne quis secum ea de re contendat. Qui, malum, in perspicua lege vir

ἐάσω· ἵνα μὴ περὶ τούτου τις ἀντιλέγῃ μοι· ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἐκεῖνο εἶμι. Ὅταν ταῦτα λέγῃ δήπου, ὁμολογεῖ μὲν εἶναι βελτίω καὶ δικαιότερον τόνδε τὸν νόμον, οὗ τέθεικεν αὐτός· ὑπὲρ δὲ τοῦ, πῶς τεθήσεται, ποιεῖται τὸν λόγον. Πρῶτον μὲν τοίνυν εἰσὶν αὐτῷ κατὰ τοῦ παρεισφέροντος πολλοὶ τρόποι, δι᾽ ὧν, ἂν μὴ βούληται θεῖναι τὸν νόμον, αὐτὸν ἀναγκάσει· ἔπειτ᾽ ἐγγυώμεθα ἡμεῖς. ἐγώ, Φορμίων, [1] ἄλλον εἴ τινα βούλεται, θήσειν τὸν νόμον. Ἔστι δὲ δήπου νόμος ὑμῖν· ἐάν τις, ὑποσχόμενός τι, τὸν Δῆμον [2] ἢ Βουλὴν

[1] ἄλλων T. [2] ἢ τὴν Βουλὴν R.

alias minime timidus subito frangi et cedere potest! An fortasse vetus ista lex in desuetudinem abierat? Omnino aut hoc ipsum, aut simile quid, ponere debebimus. F. A. Wolf.

Ὅταν ταῦτα λέγῃ δήπου —] Hic quoque locus nobis obscuratur ignoratione momenti alicujus, quod sententiæ olim lucem dare potuit. Simul dura primo adspectu sunt ista, πῶς τεθήσεται. Ubi Reisk. non male ait postulari εἰ vel πότερον τεθήσεται. Sed et hic primo adspectu fallimur. Particula πῶς pertinet ad *modum*, quo lex nova auctoritatem accipere possit. Potuit autem id fieri, ut vidimus, aut sola abrogatione veteris legis, aut sic, ut qui tulisset νόμον ἀντεισφερόμενον, idem etiam legitime perferret. Jam nihil refert, inquit, dum lex mea recipiatur, utro id modo fiat, et de hac re Leptines frustra loquitur. Nempe si Demosthenes cum suis eo judicio, quod nunc agitur, illud vicerint, ut Leptinis lex tollatur, non solum hæc inutilis aut Reip. perniciosa, sed contraria simul illa Demosthenis videri debebit melior ac justior judicata. Sic ad novæ legis præstantiam demonstrandam non videtur necesse esse, ut ab eo, qui scripsit, solennibus modis perferatur. Hac via quodammodo videor mihi auctoris mentem perspicere. Idem.

Ἀναγκάσει] Sensus est: *possit cogere.* proinde scribendum forte ἀναγκάσαι, Modo Potentiali. Markland.

Ἂν μὴ βούληται —] Post βούληται comma sustuli, ut indivise legantur hæc, ἂν μὴ βούληται θεῖναι τὸν νόμον, non, θεῖναι τὸν νόμον αὐτὸν ἀναγκάσει. Res, pertenuis quidem, pertinet tamen ad rationem sermonis Græci. In βούληται cogitandum ὁ παρεισφέρων. Librarius Aug. 1. cogitavit ὁ Λεπτίνης, ideoque consulto omisit μὴ, ut θεῖναι τὸν νόμον αὐτὸν ἀναγκάσει conjungendum esset. Etiam Marklandi conjecturam, ἀναγκάσαι, non probo, quamvis sensus sit, *possit cogere.* Satis usitata hac ipsa potestate sunt in Atticis futura post verba εἰ, ὡς, et alia quædam. F. A. Wolf.

Ἄλλον, εἴ τινα βούλεται] Observa diversam constructionem, ἡμεῖς ἐγγυώμεθα θήσειν, ἐγγυώμεθα ἄλλον θήσειν. [Nam ita olim legebatur ante Wolfium, atque ita hunc locum laudat Aristides.] Obsopœus μᾶλλον εἴ τινα [uti et Lindenbrog. pariter Vindob. et Ven.] Wolf.

Ἐγὼ, Φορμίων, ἄλλον εἴ τινα βούλεται] Conjunctionum defectus est ab affectu dicentis. Quis sit ἐγὼ, nemo sane quærat præter virum doctum, qui ubique nodos in scirpo quærit. Sed tricantur in sequentibus quoque, ubi mala lectio affertur e Pan. Lind. Vind. Ven., Φορμίων, μᾶλλον εἴ τινα βούλεται. Vulgatam sic accipe, εἴ τινα ἄλλον βούλεται. Taylorus e Erfurt. traxit ἄλλων, consultone an incuria, incertum. In genuina Wolfii est ἄλλον. F. A. Wolf. Legitur in vulgata ἄλλον quod malim. Auger.

Ἐάν τις ὑποσχόμενός τι —] Legem ubi inferius repetit §. κθ΄., Orator ipse τὰ ἔσχατα πάσχειν explicat verbis, θανάτῳ ζημιοῦν. Et sic Aristid. Declam. §. 86. Lex pertinet ad majestatem Populi Atheniensis, et est apud Petitum in Collectione legum Att. p. 5?7. seq. Vocem Βουλὴν is ibi Senatum Quingentorum interpretatur. Quod si rectum esset, Reiskium sequerer, ex Aug. 1. scribentem, ἢ τὴν Βουλήν. In ista quidem vocis potestate consuetudo attica articulum poscit, nec alia causa, credo, fuit illi, ut mutaret. At duo Athenis fuerunt consilia publica, ἡ Βουλὴ quæ eximie dicebatur, et ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ. Liban. Argum. Or. in Androt. Δύο ἦσαν ἐν Ἀθήναις βουλαί, ἡ μὲν διηνεκὴς, ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ — ἑτέρα δὲ ἡ τὰ πολιτικὰ πράττουσα. Utrumque consilium auctori hujus legis in animo fuisse, probabile est. Lex est antiqua:

ἢ Δικαστήριον ἐξαπατήσῃ, τὰ ἔσχατα πάσχειν. Ἐγγυώμεθα, ὑπισχνούμεθα· οἱ θεσμοθέται ταῦτα γραφόντων· ἐπὶ τούτοις τὸ πρᾶγμα γιγνέσθω! Μήθ᾽ ὑμεῖς ποιήσητε μηδὲν ἀνάξιον ὑμῶν αὐτῶν· μήτ᾽, εἴ
488 τις φαῦλός ἐστι τῶν εὑρημένων τὴν δωρεὰν, ἐχέτω· ἀλλ᾽ ἰδίᾳ κατὰ τόνδε κριθήτω τὸν νόμον! Εἰ δὲ ταῦτα λόγους καὶ φλυαρίας εἶναι φήσει, ἐκεῖνό γε οὐ λόγος· αὐτὸς θέτω, καὶ μὴ λεγέτω τοῦτο, ὡς οὐ θήσομεν ἡμεῖς. Κάλλιον δὲ δήπου, τὸν ὑφ᾽ ὑμῶν κριθέντα καλῶς ἔχειν νόμον εἰσφέρειν, ἢ ὃν νῦν [1] ἐφ᾽ ἑαυτοῦ τίθησιν.

κβ΄. Ἐμοὶ δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! δοκεῖ Λεπτίνης— καί μοι, πρὸς Διὸς, μηδὲν ὀργισθῇς· οὐδὲν γὰρ φλαῦρον ἐρῶ σε — ἢ οὐκ ἀνεγνωκέναι τοὺς Σόλωνος νόμους, ἢ οὐ συνιέναι. Εἰ γὰρ ὁ μὲν Σόλων ἔθηκε νόμον, ἐξεῖναι

[1] ἀφ᾽ T.

antiquiore autem tempore Areopagus rarius potuit simplici nomine δικαστηρίου appellari. F. A. Wolf.

Γραφόντων] Ἀντὶ τοῦ, γραφέτωσαν. Wolf.

Εἰ δὲ ταῦτα λόγους καὶ φλυαρίας —] Absurde ad οὐ λόγος in Schol. adjectum, οὐδὲ φροντίς. Plane ut Græci λόγους et φλυαρίας, sic Latini dicunt *verba* et *ineptias*. Cicero in Pison. c. 27. *Existimatio, dedecus, infamia, turpitudo, verba sunt atque ineptiæ.* Etiam solum λόγον in singulari numero opponunt τῷ ἔργῳ, τῇ ἀληθείᾳ. Exemplorum abunde est ubique. Quibus accedere debet Xenoph. Hellen. IV. 8. 15. sic corrigendus: Τῷ μὲν δὴ Τιριβάζῳ ἀκούοντι ἰσχυρῶς ἤρεσκον οἱ τοῦ Ἀνταλκίδου λόγοι· τοῖς δ᾽ ἐναντίοις λόγος ταῦτ᾽ ἦν, ubi vulgo, λόγοις ταῦτ᾽ ἦν. F. A. Wolf.

Ἐκεῖνό γε] Legere mavult Lambinus: ἐκεῖνο δὲ οὐ λόγος. αὐτὸς θέτω. Taylor.

Ἢ ὃν νῦν ἐφ᾽ ἑαυτοῦ τίθησιν] Aug. 1. Bav. Felic. Wolf. Tayl. ἀφ᾽ ἑαυτοῦ. Nostrum ἐφ᾽ ἑαυτοῦ est in Ald. Herv. Ben. Reisk. Prius est *sua sponte*: posterius dicitur in iis rebus, quas quis facit *per se solum, sua solius auctoritate, sine alius consilio vel auxilio.* Igitur hoc prætuli, idemque sæpe faciendum alibi, ubi pariter librarii peccarunt. Aristides T. II. p. 316., ubi se dicit, in scribenda Declamatione Leptinea ita versatum, ut, Demosthene de manibus posito, quid dici posset, ipse dispiceret: Εἶχον ἐν χερσὶ τὸν λόγον τὸν τοῦ Δημοσθένους, καὶ ὡς ἐγενόμην ἐπὶ τῶν κεφαλαίων, ἃ τοῦ Λεπτίνου μέλλοντος ἐρεῖν ὑπετέμνετο, ἀποστήσας ἐμαυτὸν τοῦ Δημοσθένους, ἐπ᾽ ἐμαυτοῦ τι συνεώρων. F. A. Wolf.

κβ΄. Καί μοι μηδὲν ὀργισθῇς] Repente oratio ad ipsum Leptinem convertitur: οὐδὲν φλαῦρον ἐρῶ σε — σὺ δὲ εἰσενήνοχας — πῶς σέ τις φήσει κ. τ. λ. Dicam de hoc genere ad §. λά. Jam lex h. l. commemorata ipsis verbis, quibus concepta ferebatur, exstat apud Nostrum adv. Steph. II. p. 1133. ed. R. Ὅσοι μὴ ἐπεποίηντο, ὥστε μήτε ἀπειπεῖν, μήτ᾽ ἐπιδικάσασθαι, ὅτε Σόλων εἰσῄει τὴν ἀρχὴν, τὰ ἑαυτοῦ διαθέσθαι εἶναι, ὅπως ἂν ἐθέλῃ, ἂν μὴ παῖδες ὦσι γνήσιοι ἄῤῥενες, ἂν μὴ μανιῶν, ἢ γήρως, ἢ φαρμάκων, ἢ νόσου ἕνεκεν, ἢ γυναικὶ πειθόμενος, ὑπὸ τούτων του παρανοῶν, ἢ ὑπ᾽ ἀνάγκης, ἢ ὑπὸ δεσμοῦ καταληφθείς. Verba legis dedi ad verissimam correctionem Wesselingii in Petit. LL. AA. p. 580., unde etiam explicatio eorum petenda. Nam his quoque manum suam Reiskius impressit corruptricem. Legem præterea affert Plutarch. in Solone p. 90. A. verbis nostro loco appositissimis: Ὁ δ᾽ ᾧ βούλεταί τις ἐπιτρέψας, εἰ μὴ παῖδες εἶεν αὐτῷ, δοῦναι τὰ αὐτοῦ, φιλίαν τε συγγενείας ἐτίμησε μᾶλλον, καὶ χάριν ἀνάγκης. Ceterum structura sociari debent hæc, οὐχ ἵνα τοὺς ἐγγύτατα τῷ γένει ἀποστερήσῃ τῆς ἀγχιστείας. Ἀγχιστεία in jure Attico est *jus legitimæ successionis.* h. e. succedendi in bona et jura defuncti civis vi cognationis. Idem. Vid. Valckenaer. ad Ammon. p. 6. sqq.

δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ, ὅτῳ ἂν τις βούληται, ἐὰν μὴ παῖδες ὦσι γνήσιοι· οὐχ ἵν᾽ ἀποστερήσῃ τοὺς ἐγγύτατα τῷ γένει τῆς ἀγχιστείας, ἀλλ᾽ ἵνα εἰς τὸ μέσον καταθεὶς τὴν ὠφέλειαν, ἐφάμιλλον ποιήσῃ τὸ ποιεῖν [1] ἀλλήλους εὖ· σὺ δὲ τοὐναντίον εἰςενήνοχας, μὴ ἐξεῖναι τῷ Δήμῳ τῶν αὑτοῦ δοῦναι μηδενὶ μηδέν· πῶς σέ τις φήσει τοὺς Σόλωνος ἀνεγνωκέναι νόμους, ἢ συνιέναι; Ὃς ἔρημον ποιεῖς τὸν Δῆμον τῶν φιλοτιμησομένων, προλέγων καὶ δεικνὺς, ὅτι τοῖς ἀγαθόν τι ποιοῦσιν οὐδοτιοῦν ἔσται πλέον. Καὶ μὴν κἀκεῖνος τῶν καλῶς δοκούντων ἔχειν νόμων Σόλωνός ἐστι, μὴ λέγειν κακῶς τὸν τεθνεῶτα, μηδ᾽ ἂν ὑπὸ τῶν ἐκείνου τις ἀκούῃ παίδων αὐτός· σὺ δὲ ποιεῖς, οὐ λέγεις, κακῶς τοὺς τετελευτηκότας τῶν εὐεργετῶν, τῷ δεῖνι μεμφόμενος, καὶ τὸν δεῖνα ἀνάξιον εἶναι φάσκων, ὧν οὐδὲν ἐκείνοις προςῆκεν· ἆρ᾽ οὐ πολὺ τοῦ Σόλωνος ἀποστατεῖς τῇ γνώμῃ;

κγ΄. Πάνυ τοίνυν σπουδῇ τις ἀπήγγειλέ μοι περὶ τοῦ

[1] ἄλλους T.

Ἄλλους] Ἀλλήλους Reg. β. Vindob. et Aug. Recte hoc procul dubio. *Metta a gara il servire l'uno l'altro.* ut Italus Interpres. TAYLOR.

Τοῖς ἀγαθόν τι ποιοῦσιν] Excidisse Reiskio et Auger. videtur αὐτόν. Sero sapiunt viri. Occurrit eadem ellipsis §. δ΄. med. ut inferius §. κς΄. ante med. et alibi. F. A. WOLF.

Κἀκεῖνος] Sub. νόμος. AUGER.

Αὐτός.] Ita lege cum optimis exemplaribus. Vulgo: τίς ἀκούῃ παίδων. Αὐτὸς σὺ δὲ ποιεῖς etc. TAYLOR.

Μηδ᾽ ἂν ὑπὸ τῶν ἐκείνου τις ἀκούῃ παίδων αὐτὸς] *Ne tum quidem, si conviciis aut maledictis fuerit ipse a liberis defuncti provocatus.* Nempe κακῶς repetendum ad verbum ἀκούῃ, quod perfacile est. Monuit etiam Dorvill. ad Charit. p. 385. [L. III. c. III. 45. 15.] Nota structura, καλῶς ἢ κακῶς ἀκούειν ὑπό τινος seu πρός τινος, quam Latinus sermo ad amussim exprimit. Aliter, et male quidem, locum olim ceperunt, pronomine αὐτὸς ad seqq. tracto. De ipsa lege, hic allata, tum alibi a Demosthene mentio fit, tum a Plutarch. l. c. p. 89. E., quæ loca occupavit Petit. LL. AA. p. 604. Ibi simul notari poterat, vetustum hoc præceptum esse, τὸν τετελευτηκότα μὴ κακολόγει. Legitur sic Chiloni illi tributum apud Stobæum Serm. CXXIV. p. 620. F. A. WOLF.

Τῷ δεῖνι μεμφόμενος, καὶ τὸν δεῖνα ἀνάξιον εἶναι φάσκων] *Huic succensens, illum indignum esse dictitans.* de ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα pro *hic* et *ille*, περὶ Παραπρεσβ. et in pri. contra Philippum, dictum est. *Ex edit.* HERVAG.

Ὧν οὐδὲν] *Quorum nihil, vel quarum rerum nulla ad illos pertinet.* AUGER.

Ὧν οὐδὲν ἐκείνοις προςῆκε:] Desiderat vir doctus participium aliquod, quo illud ὧν referatur, v. c. κατηγορῶν ὧν, h. e. κατηγορῶν ταῦτα, ὧν. Quin omnia absque hoc fulcro optime habent. Sensus est: *Tu vero male non* d i c i s, *sed* f a c i s *defunctis evergetis nostris, dum oratione Tua passim homines, qui immunitate fruuntur, ita exagitas, ut nunc hic tibi videatur nescio qua culpa notabilis, nunc ille omnino sine merito suo donum consecutus: verum nihil hujusmodi, nihil harum rerum, in illos magnos viros convenit.* Patet, relativum ὧν pertinere ad verba, μέμφεσθαι et ἀνάξιον εἶναι φάσκειν. F. A. WOLF.

κγ΄. Πάνυ τοίνυν σπουδῇ τις ἀπήγγειλέ μοι] Sic sæpe Oratores produnt, ex aliis se cognovisse, quid adversarii pro se dicturi sint: unde illud φήσει et φήσουσι in futuro, quod Interpretibus interdum molestum fuit. Conf. Demosth. in Midiam

μηδενὶ δεῖν μηδὲν διδόναι, μηδ᾽ ἂν ὁτιοῦν πράξῃ, τοιοῦτόν τι λέγειν αὐτοὺς παρεσκευάσθαι· ὡς ἄρα οἱ
489 Λακεδαιμόνιοι, καλῶς πολιτευόμενοι, [1] καὶ Θηβαῖοι οὐδενὶ τῶν παρ᾽ ἑαυτοῖς διδόασι τοιαύτην οὐδεμίαν τιμήν· καίτοι καὶ παρ᾽ ἐκείνοις τινές εἰσιν ἴσως ἀγαθοί. Ἐμοὶ δὲ δοκοῦσιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! πάντες οἱ τοιοῦτοι λόγοι παροξυντικοὶ μὲν εἶναι πρὸς τὸ τὰς ἀτελείας ὑμᾶς ἀφελέσθαι πεῖσαι, οὐ μέντοι δίκαιοί γε οὐδαμῇ. Οὐ γὰρ ἀγνοῶ τοῦθ᾽, ὅτι Θηβαῖοι, καὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ἡμεῖς οὔτε νόμοις, οὔτε ἔθεσι χρώμεθα τοῖς αὐτοῖς, οὔτε πολιτείᾳ. Αὐτὸ γὰρ τοῦτο πρῶτον, ὃ νῦν οὗτοι ποιήσουσιν, ἐὰν ταῦτα λέγωσιν, οὐκ ἔξεστι ποιεῖν παρὰ τοῖς [2] Λακεδαιμονίοις,

[1] καὶ οἱ Θηβαῖοι

[2] Λακεδαιμονίοις· τὰ τῶν Ἀθηναίων, ἢ (deest ἢ. R.) ἐπαινεῖν νόμιμα, οὐδὲ τὰ τῶν δείνων. πολλοῦ T. R.

p. 525. ed. R. *Quidam nuntiavit, mihi serio,* h. e. *vultu qui magnum aliquod firmamentum causæ suæ promitteret.* Ceterum verba sic juncta, πάνυ σπουδῇ, ad Atticismum pertinent, eaque frequentat imprimis Thucydides. Vid. Valcken. ad Phalarid. Epp. p. XVII. IDEM.

Καὶ Θηβαῖοι οὐδενὶ τῶν παρ᾽ ἑαυτοῖς διδόασι τοιαύτην οὐδεμίαν τιμὴν] Reisk. scripsit καὶ οἱ Θηβαῖοι, nimirum ex Aug. 1. et propter verba, οἱ Λακεδαιμόνιοι. E certa tamen lege judicari hoc non posse puto propter miram inconstantiam, quam in hoc usu articuli obtinere video. Porro hæc, τοιαύτην οὐδεμίαν τιμὴν, ad immunitates spectant, ut et postbac verba, τῶν τοιούτων ἐθῶν. Ita autem hunc morem suos donandi abjudicari Lacedæmoniis, mirari potest, qui locum Aristot. de Rep. II. 7. p. 109. ed. Conr. aut Ælian. V. H. VI. 6. meminerit, ubi illis ἀτέλεια diserte tribuitur. Suspicor, satis id Nostro visum fuisse, quod Lacedæmonii propriam et ab Attica diversam rationem in donatione sequerentur. IDEM.

Οὐ γὰρ ἀγνοῶ—] Prima persona verbi Reiskio displicet. Nec immerito: in hoc quidem nexu sententiarum. Utique omnis offensio absit, si scribatur, οὐ γὰρ ἀγνοεῖτε, vel οὐδεὶς γὰρ ἀγνοεῖ, vel τίς γὰρ ἀγνοεῖ; Sed hoc est calamo ludere. Forsitan paullo minus prima persona displiceat, si licuerit sic exponere: *Neque enim, ne quis tali argumento me redargui putet, illud mihi incognitum est, quod Thebani* etc. IDEM.

Τὰ τῶν Ἀθηναίων ἢ ἐπαινεῖν] Τὸ ἢ aut redundat, aut transpositum est, aut aliquid deest. Quid si sic? οὐκ ἔξεστι ποιεῖν παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις· ἢ (malim οὐδὲ) τὰ τῶν Ἀθηναίων ἐπαινεῖν νόμιμα, οὐδὲ τὰ τῶν δείνων· sc. τῶν Θηβαίων, quos per contemptum non nominat. Aut, τὰ τῶν Ἀθηναίων λ έ γ ε ι ν ἢ ἐπαινεῖν νόμιμα. WOLF. Locum, cum sit impedito simillimus, ita ex conjectura voluit restituere Lambinus: τὰ τῶν Ἀθηναίων π ο ι ε ῖ ν ἢ ἐπαινεῖν νόμιμα. Virum perquam eruditum ad hoc impellebant ea, quæ statim sequuntur: ἃ τῇ παρ᾽ ἐκείνοις πολιτείᾳ συμφέρει, ταῦτ᾽ ἐπαινεῖν ἀνάγκη καὶ π ο ι ε ῖ ν. Præter rem. Submonuit nescio quis ad oram Exemplaris Academici: τὰ τῶν Ἀθηναίων ἢ Θ η β α ί ω ν ἐπαινεῖν νόμιμα. Omnino recte. Elusit nimirum scriptoris aciem Vox Θηβαίων propter vicinitatem Ἀθηναίων, cui, si demas literam initialem, perquam est similis. Atque hinc emendabis mecum Suidam in Αὐτόχθονες. Αὐτόχθονες, inquit ille, οἱ Ἀθηναῖοι, et, paucis interjectis, Αὐτόχθονες δὲ καὶ Ἀρκάδες ἦσαν καὶ Αἰγινῆται καὶ Ἀ θ η ν α ῖ ο ι. Id est, præter Athenienses erant Arcades, Æginenses et Athenienses. Legendum est: Αὐτόχθονες δὲ καὶ Ἀρκάδες ἦσαν καὶ Αἰγινῆται καὶ Θ η β α ῖ ο ι. Ita enim idem Auctor sine litura in voce Ἀθηναίων δυσβουλία, et Harpocratio quoque in Αὐτόχθονες, quem articulum totum exscripsit Suidas. Hoc errore bis tenentur scholia ad Thucyd. II. 3. οἱ Ἀθηναῖοι, cum οἱ Θηβαῖοι intelliguntur. Proclive esse ab ea voce in hanc labi et vicissim, confirmat exemplis magnus Scaliger ad Eusebii Chronicon, XC. et eruditissimus Valesius ad Harpocrat. in v. Ἰσμηνίας. Ob-

πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἀλλ' ἃ τῇ παρ' ἐκείνοις πολιτείᾳ συμφέρει, ταῦτ' ἐπαινεῖν ἀνάγκη καὶ ποιεῖν. Εἶτα καὶ Λακεδαιμόνιοι τῶν μὲν τοιούτων ἐθῶν ἀφεστᾶσιν· ἄλλαι δέ τινες παρ' ἐκείνοις εἰσὶ τιμαὶ, ἃς ἀπεύξαιτ' ἂν ἅπαξ ὁ Δῆμος ἐνταυθοῖ γενέσθαι. Τίνες οὖν εἰσὶν αὗται; Τὰς μὲν καθ' ἕκαστον ἐάσω· μίαν δ', ἣ συλλαβοῦσα τὰς ἄλλας ἔχει, δίειμι. Ἐπειδάν τις εἰς τὴν καλουμένην Γερουσίαν ἐγκριθῇ,

sopœus hic conjicit ψέγειν, ἢ ἐπαινεῖν. TAYLOR. Θηβαῖοι pro Ἀθηναῖοι. Not. ad argum. or. Æschinis c. Ctesiph. Vales. ad Harpocr. p. n. 98. Notæ ineditæ ad Suidam. *In schedis* IDEM. Τὰ τῶν Ἀθηναίων — τῶν δείνων] Suspicor, has undecim voces esse emblema Glossatoris Græculi. nihil enim sensui addunt, sed sunt mere exegeticæ. Dubito quoque an Græce dicatur τὰ νόμιμα ποιεῖν eo sensu, quem hic locus postulat. nam de *Exsequiis mortuorum*, aut de *Sacrificiis*, nisi fallor, fere usurpatur hæc phrasis. Utcunque hoc sit, Textum ita connectendum esse existimo: οὐκ ἔξεστι ποιεῖν παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις· πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἀλλ' ἃ τῇ etc. MARKLAND. Bene hoc, [sc. conject. Lambin.] et apte clausulæ periodi, nec minus Græce. Nam frustra dubitat Marklandus, an alio sensu, quam de exsequiis mortuorum et sacrificiis, dici possit τὰ νόμιμα ποιεῖν. Vid. vel Xenoph. Cyrop. I. 2. 15. Taylorus autem e margine exemplaris cujusdam sui commendat, τὰ τῶν Ἀθηναίων ἢ Θηβαίων ἐπαινεῖν νόμιμα, scilicet manus doctæ emendationem. Denique Reiskius quum literam molestam ἢ ab aureo Aug. 1. abesse vidisset, ut natam ex proxima ν expunxit, id quod sane erat facillimum. Atqui omnibus his modis pannum curatum dico, e margine nobis illatum, non contextum auctoris. Expressam enim speciem et certa vestigia alienæ annotationis habent decem ista vocabula, quæ sententiæ non tantum nihil addunt, sed officiunt etiam, rectamque verborum structuram impediunt. Αὐτὸ τοῦτο, ὃ νῦν οὗτοι ποιήσουσιν, quæ verba glossator sibi explicanda putavit, id ipsum fere sonant, quod voluit: *instituta aliorum populorum laudare, suisque civibus in exemplum proponere.* Ita sæpius pronomina ista ansam dederunt glossematum. Ut Xenophon. Anab. Cyr. I. 1. Τότε ἀπέστησαν πρὸς Κῦρον πᾶσαι πόλεις πλὴν Μιλήτου. Ἐν Μιλήτῳ δ' ὁ Τισσαφέρνης προαισθόμενος τὰ αὐτὰ ταῦτα βουλευομένους, [ἀποστῆναι πρὸς Κῦρον,] τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δ' ἐξέβαλεν. Non difficile foret glossemata odorari, si ita sua se specie ubique proderent. Nemo tamen ante Marklandum de fraude nostri loci monuit. F. A. WOLF.

Ἀλλ' ἃ τῇ παρ' ἐκείνοις πολιτείᾳ συμφέρει, ταῦτ' ἐπαινεῖν ἀνάγκη καὶ ποιεῖν] Vir doctus, qui modo nihil vidit, repente nunc oculatissimus factus, sic ab auctore scriptum conjicit, ἀλλὰ τῇ παρ' ἐκείνοις πολιτείᾳ συμφέρει ταῦτ' ἐπαινεῖν, ἃ ἀνάγκη καὶ ποιεῖν. *Sed receptæ apud eos formæ gubernationis civilis convenit, ut ea laudentur, quæ ut fiant prorsus necesse est atque inevitabile.* Viderint acutiores; ego correctionis præstantiam non assequor. IDEM.

Τοιούτων] *Talibus*, nempe, qualibus nos utimur. AUGER.

Ἅπαξ] Forte cum MSS. melioris notæ, Ven. Vindob. Obsop. Aug. Ital. Bodl. ἅπας. TAYLOR.

Ἅπαξ] Forte ἅπας, nisi ἅπαξ significet *prorsus, omnino.* AUGER.

Ἅπαξ ὁ Δῆμος ἐνταυθοῖ γενέσθαι] Codd. magno numero, ἅπας ὁ Δῆμος, probante Tayloro. At cur *universus* Populus? Misere friget illud ἅπας. Contra sensum adjuvat ἅπαξ h. *plane, omnino.* Ἐνταυθοῖ pro ἐνταῦθα et alibi occurrit in Atticis. F. A. WOLF.

Μίαν δ', ἣ συλλαβοῦσα τὰς ἄλλας ἔχει, δίειμι] *Unam autem, quæ alias complectitur, commemorabo.* Ubi ἔχει ornatus magis causa quam significationis ponitur. Sunt enim ejusdem generis μαθὼν ἔχω pro ἔμαθον, et συλλαβὼν ἔχω, pro συνέλαβον, *complector.* Sic Aristid. ἡ μετὰ τῶν θεῶν αὐτὸν καταστήσασα ἔχει, id est, κατέστησεν, *in deorum cœtum adoptavit.* Neque dissimile est illud Sallustianum, *Bonorum præmia ereptum eunt*, pro *eripiunt*. Curtius: *Meleagri temeritatem armis ultum ire decreverat*, id est, *ulcisci*, &c. *Ex edit.* HERVAG.

Ἐπειδάν τις εἰς τὴν καλουμένην Γερουσίαν ἐγκριθῇ] *Ut enim aliquis in eam, quæ Gerusia dicitur, cooptatus est, si modo eum se quem decet præstiterit, ita dominus est multitudinis. Siquidem apud eos virtutis præmium est reipublicæ gubernacula cum similibus sui pro potestate tenere.* Γερουσία, ut Demosthenis Interpres inquit, magistratus apud Lacedæmonios, ad quem ii de-

παρασχὼν ἑαυτὸν οἷον χρὴ, δεσπότης ἐστὶ τῶν πολλῶν. Ἐκεῖ μὲν γάρ ἐστι τῆς ἀρετῆς ἆθλον, τῆς πολιτείας κυρίῳ γενέσθαι μετὰ τῶν ὁμοίων. Παρὰ δ' ὑμῖν ταύτης μὲν ὁ Δῆμος κύριος, καὶ [1] ἀρχαὶ καὶ [2] νόμοι φυλακαὶ, ὅπως

[1] ἀραὶ R. [2] νόμοι καὶ φυλακαὶ T. R.

mum evadunt, qui integritate vitæ et veneranda senectute cæteris præstare videntur. apud hos enim qui amplissimum magistratum gerunt, ut sunt, sic etiam appellantur senes. Nam quod Senatus Romæ, hoc ferme fuit Γερουσία Spartæ, id est, Lacedæmone, ipsa quoque a senibus dicta, qui Græce γέροντες dicuntur. De qua Cicero in Catone: "Consilium," inquit, "ratio, et sententia nisi essent in senibus, non summum consilium majores nostri Senatum appellassent." Aristoteles lib. 2. Politicωn, Gerusiam apud Lacedæmonios virtutis præmium esse ait. Vide plura in Annotationibus Bud. in Pandect. IDEM.

Εἰς τὴν καλουμένην Γερουσίαν] Et appositum καλουμένην docet, et aliunde scimus, hoc proprium nomen Senatus Lacedæmoniorum fuisse. Inflectitur tantum ab Atticis ad aures suas, quum e Spartana dialecto fuerit Γερωνία, aut potius Γερωσία. Athenis autem Senatus nunquam aliter dictus, quam Βουλή. De summa auctoritate Lacedæmonii Senatus quod legimus, confirmant alii: Isocrates Panathen. p. 389. qui Lycurgum ait instituisse, τὴν τῶν γερόντων αἵρεσιν τῶν ἐπιστατούντων ἅπασι τοῖς πράγμασι μετὰ τοσαύτης σπουδῆς ποιεῖσθαι, μεθ' ὅσηςπέρ φασι καὶ τοὺς ἡμετέρους περὶ τῶν εἰς Ἄρειον πάγον ἀναβήσεσθαι μελλόντων· ἔτι δὲ τὴν δύναμιν αὐτοῖς περιθέντος τὴν αὐτὴν, ἥνπερ ᾔδει καὶ τὴν Βουλὴν ἔχουσαν τὴν παρ' ἡμῖν. Plutarchus Lycurg. p. 43. C. et p. 55. E. ubi Senatori Spartano tributum dicit τὸ σύμπαν κράτος ἐν τῇ πολιτείᾳ, κύριον ὄντα καὶ θανάτου καὶ ἀτιμίας καὶ ὅλως τῶν μεγίστων. Pausan. III. 11. p. 231. Ἡ Γερουσία συνέδριον Λακεδαιμονίοις κυριώτατον τῆς πολιτείας. Cicero Cat. Maj. c. 6 *Apud Lacedæmonios ii, qui amplissimum magistratum gerunt, ut sunt, sic etiam nominantur senes.* Quem locum comparans cum nostro, Budæus Annott. pr. ad Pandect. p. 269. affert simul Aristot. de Rep. II. 7. p. 110., ubi ἡ ἀρχὴ αὕτη dicitur ἆθλον τῆς ἀρετῆς, plane ut a Nostro. F. A. WOLF.

Ἐγκριθῇ] Verbum est proprium. Κρίσις dicebatur illa Senatorum electio, cujus modum describit Plutarch. l. c., qui modus non immerito παιδαριώδης visus est Aristoteli, alia quoque in Senatu Spartano improbanti. IDEM.

Μετὰ τῶν ὁμοίων] Ὅμοιοι apud Lacedæmonios aliud significabat, quam apud alios Græcos. Sic enim vocabant nobiles suos, ex quibus Senatus, ἡ Γερουσία, constituebatur. Sic apud Xenophontem, lib. 3. Hellenic. de Cinadonis conjuratione: οὗτος δὲ ἦν καὶ τὸ εἶδος νεανίσκος, καὶ τὴν ψυχὴν εὔρωστος, οὐ μέντοι τῶν ὁμοίων. PALMER.

Τῆς πολιτείας κυρίῳ γενέσθαι μετὰ τῶν ὁμοίων] Tertius casus κυρίῳ est a suppresso τινὶ ad ἐστὶ, structura jam alibi explicata. Conf. not. §. κά. Mox qui fuerint οἱ ὅμοιοι, valde dubito an ex veteribus satis sit compertum. Cives in Rep. Laced. eminentiores fuisse, docent quidem omnia, eoque redeunt, quæ notavit Morus ad Xenoph. Hellen. III. 3. 5. Sed eorum dignitatem magis definitam si quæras, nusquam invenias. Ac non omnino assentior Palmerio Exercitt. in opt. auctt. gr. p. 629., putanti hoc nomine eos dici, e quibus Senatus constitutus sit; minus etiam Augerio, qui Ephoros intelligit. Adeo is mirabatur fortasse, magistratum tam potentem ab Oratore plane omissum. Enimvero cogitare debebat, ne regum quidem Spartanorum ullam mentionem fieri, et potestatem Ephororum, quamvis jam tum satis magnam et insolentem, magis in bellicis, quam domesticis rebus valuisse, tum horum mentionem auctori a consilio loci alienam videri potuisse. F. A. WOLF.

Ἀρχαὶ] Codd. nonnulli, ut Cant. Bodl. Regg. ε. η. Aug. et Ital. ἀραί. Inscite. Locus quidem est insanus, sed non ibi dolet. Lege enim omnino: ἀρχαὶ καὶ νόμοι φυλακαὶ, ὅπως—sine καί. Mox v. 1. p. seq. cum Lindenbr. Ven. et Ital. pro στέφανοί τε lege στέφανοι δέ. ut est in Vindob. Respondet enim hic locus superioribus, ταύτης μὲν ὁ δῆμος κύριος. Jam periodum impense restitutam mecum contempleris. ταύτης μὲν [i. e. πολιτείας] ὁ δῆμος κύριος, καὶ ἀρχαὶ καὶ νόμοι φυλακαὶ, ὅπως μηδεὶς ἄλλος κύριος γενήσεται· στέφανοι δὲ καὶ ἀτέλειαι—καὶ τοιαῦτά ἐστιν, ὧν ἄν τις ἀνὴρ ἀγαθὸς ὢν τύχοι. *Apud vos quidem Reip. dominus est Populus, et Magistratus et Leges* Cautiones sunt, ne quis *alius dominus sit: præstantibus* autem *viris præmia sunt proposita, coronæ — et ejus generis alia.* TAYLOR. F. leg. καὶ νόμοι εἰσὶ φυλακαὶ, ὅπως... AUGER. Præclare Taylorus vidit, superfluum et delen-

μηδεὶς ἄλλος κύριος γενήσεται· [1]στέφανοι δὲ καὶ ἀτέλειαι
καὶ σιτήσεις καὶ τοιαῦτά ἐστιν, ὧν ἄν τις, ἀνὴρ ἀγαθὸς
ὢν, τύχοι. Καὶ ταῦτα ἀμφότερα ὀρθῶς ἔχει, καὶ [2]τὰ
ἐκεῖ, καὶ τὰ παρ' [3]ἡμῖν. Διὰ τί; Ὅτι τὰς μὲν διὰ τῶν
ὀλίγων πολιτείας τὸ πάντας ἔχειν ἴσον ἀλλήλοις, τοὺς
τῶν κοινῶν κυρίους, ὁμονοεῖν ποιεῖ· τὴν δὲ τῶν Δήμων ἐλευ- 490
θερίαν ἡ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἅμιλλα, ἣν ἐπὶ ταῖς παρὰ

[1] στέφανοί τε καὶ T. [2] τἀκεῖ R. [3] ὑμῖν. διατί; T.

dum esse postremum καὶ, vulgo ante φυλακαὶ lectum: idque judicium ita verum est, ut nihil amplius ad sanitatem loci requiratur. Liquido simul apparet, quid scribas in errorem deduxerit. Nempe nomen φυλακαὶ, scil. εἰσὶ, non viderunt esse pro φυλάττουσιν, ab eoque sequentia pendere, ὅπως μηδεὶς ἄλλος κύριος γενήσεται. At φυλακὴ Græce dicitur, ut Latine *custodia*, pro *custode*, sive pro *eo, quo quid custoditur*. De Latinis succurrit nunc unus locus Livii VI. 1., de Græcis v. Wesseling. ad Diodor. I. 2. Hinc sensus scripturæ nostræ oritur hic: *Apud Vos omnium rerum arbiter* (κύριος ταύτης h. τῆς πολιτείας) *est Populus, et cavent magistratus legesque, ne quis alius imperio potiatur.* De *legibus* quidem nihil dubium, quippe quas constat plurimum valere ad liberæ civitatis statum firmandum. Ne vero ἀρχαὶ legibus non bene junctæ videantur, cogitandum, *annuos magistratus*, et obnoxios rationibus apud Populum reddendis, præclarum in tali Republica munimentum esse libertatis, adeo ut et ipsa vocabula ἀρχῶν, *magistratuum*, antiquus loquendi usus non temere de alio quam libero populo frequentarit. Ita Cicero in Bruto c. 14. dicit Civitatem per Brutum regia dominatione liberatam, et *magistratibus annuis, legibus, judiciisque, devinctam*. Hæc si Reiskius advertisset, lectionem ἀρχαὶ non dixisset tardis grammaticastris deberi, prælata alia paucorum codd. in Marg. Ben., quam prope ominosam dixeris, ἀραί. Ea autem viro audaci ita placuit, ut nihil territus diris, quibus eam alii certatim devovissent, suum *bene veneris* succlamans, in textum invexerit. Hæ ἀραὶ, *exsecrationes*, videntur ei capiendæ de præconio, quo singulis ecclesiis insidiatores popularis libertatis damnari solebant. Nota res ex Aristophane, et egit de ea Petitus LL. AA. p. 289. Commentum sane lepidum! Nam si ista vox præconis, si vanus iste ritus pro fulcro libertatis haberi potest, quidni eodem jure τοξόται possint, quorum manibus improbi a suggestu arcebantur? Sed quod etiam magis mireris, proxima verba, καὶ φυλακαὶ, ab eodem editore explicantur de *magistratibus*. Itane vero? Magistratus a loco non alienos censet, modo exsecrationes accedant? Talia refellere non placet: adeo sunt putida. F. A. Wolf.

Καὶ ταῦτα ἀμφότερα ὀρθῶς ἔχει—] Cur h. l. tam belle tractentur Lacedæmonii, cur tam acerbe Thebani, dixi in Prolegomm. Alio tempore si Orator de his populis dixisset, longe dixisset aliter. Sic et Isocrates et alii variant stilum pro tempore, quum de Thebanis scribunt. Idem.

Ὅτι τὰς μὲν διὰ τῶν ὀλίγων πολιτείας τὸ πάντας ἔχειν ἴσον ἀλλήλοις, τοὺς τῶν κοινῶν κυρίους, ὁμονοεῖν ποιεῖ] Constructionem mutata leviter distinctione adjuvi. Jam junges: ὅτι τὸ πάντας τοὺς τῶν κοινῶν κυρίους ἔχειν ἴσον ἀλλήλοις ποιεῖ ὁμονοεῖν τὰς διὰ τῶν ὀλίγων πολιτείας. Ubi notabis, maximum bonum oligarchiis tribui concordiam inter optimates, cum servitute ceterorum omnium fere conjunctam, et huic splendide opponi Atheniensium libertatem. De forma Spartanæ Reip. protrita omnia. Atheniensibus quum ea videretur vulgo esse ὀλιγαρχία, ipsi Lacedæmonii, gratiore vocabulo, ἀριστοκρατίαν dicere malebant. Vere mixta erat, et antiquiori Romanæ similis, ut bene Menander scribit de Encom. III. 1. Ceterum conf. cum hoc loco nostro Thucydideum II. 37. Idem.

Τοὺς τῶν κοινῶν] Wolfius hunc locum interpretatur, perinde ac si Textus ita punctis ordinaretur: τὰς διὰ τῶν ὀλίγων πολιτείας, τὸ πάντας ἔχειν ἴσον ἀλλήλοις τοὺς τῶν κοινῶν κυρίους, ὁμονοεῖν ποιεῖ. Et omnino recte. Ita explicat Ulpianus: ἡ εὔνοια ἐκεῖ, ἐκ τοῦ εἶναι πάντας τοὺς ἄρχοντας ἴσους· ἐνταῦθα δὲ, ἐκ τοῦ λαμβάνειν τὰς ἀξίας (lege τοὺς ἀξίους) τιμάς. Longe aliter Versio Italica: *Percioche ne' governi de' pochi, l' havere tutti egual parte, tiene d' accordo i Signori.* et Batava: *Quia in paucorum principatu dominos Reip. concordes facit, si pari potestate omnes fruantur.* Taylor.

τοῦ Δήμου δωρεαῖς πρὸς ἑαυτοὺς ποιοῦνται, φυλάττει. Καὶ μὴν περί γε τοῦ μηδὲ Θηβαίους μηδένα τιμᾶν, ἐκεῖνο ἂν ἔχειν εἰπεῖν ἀληθὲς [1]οἶμαι. Μεῖζον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! Θηβαῖοι φρονοῦσιν ἐπ' ὠμότητι καὶ πονηρίᾳ, ἢ ὑμεῖς ἐπὶ φιλανθρωπίᾳ, καὶ τῷ τὰ δίκαια βούλεσθαι. Μήτ' οὖν ἐκεῖνοί ποτε παύσαιντο, εἰ ἄρα εὔξασθαι δεῖ, τοὺς μὲν ἑαυτοὺς ἀγαθόν τι ποιοῦντας μήτε τιμῶντες, μήτε θαυμάζοντες, τοὺς δὲ συγγενεῖς — ἴστε γὰρ, ὃν τρόπον Ὀρχομενίους διέθηκαν — οὕτω μεταχειριζόμενοι· μήθ' ὑμεῖς, τἀναντία τούτοις, τοὺς μὲν εὐεργέτας τιμῶντες, παρὰ δὲ τῶν πολιτῶν λόγῳ μετὰ τῶν νόμων τὰ δίκαια λαμβάνοντες. Ὅλως δ' [1]οἶμαι τότε δεῖν τοὺς ἑτέρων ἐπαινεῖν νόμους καὶ ἔθη, τοῖς ὑμετέροις ἐπιτιμῶντας, ὅταν ᾖ δεῖξαι βέλτιον ἐκείνους πράττοντας ὑμῶν· ὅτε δ' ὑμεῖς, καλῶς ποιοῦντες, καὶ κατὰ τὰς κοινὰς πράξεις, καὶ κατὰ τὴν ὁμόνοιαν, καὶ κατὰ [2]τἄλλα πάντα ἄμεινον ἐκείνων πράτ-

[1] οἴομαι R. [2] τὰ ἄλλα T.

Μεῖζον Θηβαῖοι φρονοῦσιν ἐπ' ὠμότητι—] Hinc Aristides ad Athenienses de iisdem: Ὑμῖν φιλανθρωπίας, ἐκείνοις δ' ὠμότητος περίεστιν. T. I. p. 450. Et conf. totam Plataicam Isocratis. Probrum ὠμότητος *truculentiam* reddas sensu eo, quo veteres Latini dixerunt. Ἀπήνειαν interpretatur Apsines p. 702., ubi hujus loci sententiam profert, verbis mutatis. Nam ita solent Rhetores, idemque facit Syrian. Comment. ad Hermog. p. 28., ubi respicit Orat. nostræ §. ϛ'. et κγ'. Notum est de Thebanis *Bœotorum in crasso aere natis*, quam parum ingenii acumini et artibus tribuerint. Satis docet Nepos Alcib. c. 11. Hinc passim ἀναισθησία et ἀναλγησία eorum traducta, et ferox asperumque ingenium. Adjectum crimen πονηρίας debebatur illis propter mala, quæ a Persico inde bello Atheniensibus et reliquæ Græciæ intulerant. Res sunt notissimæ. F. A. Wolf.

Μήτ' οὖν ἐκεῖνοί ποτε παύσαιντο—] Votum est δημοτικόν. Ex Euripidis Hecub. 329. expressum esse, Musgravius ad hunc versum monuit. Locus is sane per est nostri similis, at sententia ejusmodi, ut cuique bono civi, Reip. suæ amanti, sponte in animum venire debuerit. Simplices sunt homines illorum temporum, qui id clare eloquantur, quod principes hodie in animo taciti cogitant. Idem.

Ὃν τρόπον Ὀρχομενίους διέθηκαν] Orchomenum Thebani everterunt, in incolas crudeliter sævientes, Olymp. circ. 104, 1., uti prius fecerant in Platæenses et Thespienses. Sed illud unum facinus h. l. memoratur, cujus adhuc memoria esset recentior. Vid. Demosth. pro Megalop. §. β'. §. η'. Diodor. XV. 57. et 79. et ibi Wesseling. Obscurius est, quid illud sibi velit συγγενεῖς. Alias συγγένεια necessitudo est inter metropolin et ejus colonias. Potuit tamen eadem continere ἐπιγαμίαν, de qua supra §. ιδ'. fin. aliudve simile vinculum, vel antiquissima ætate populorum ortum. Pertinet huc locus Or. de Cor. §. νε'. fin. ubi Thebani Atheniensibus juncti dicuntur τῇ συγγενείᾳ καὶ τῷ ὁμοφύλῳ. Idem.

Λόγῳ μετὰ τῶν νόμων] Verbo λόγῳ continetur *ratio* et *oratio*, quibus res et causas nostras parium judicio subjicimus. Opponitur *vis*, aliena a libera civitate. Μετὰ τῶν νόμων, quod alibi effertur σὺν τοῖς νόμοις, *ducentibus, præeuntibus legibus.* Vulgare est, κατὰ τοὺς νόμους. Idem.

Βέλτιον ἐκείνους πράττοντας ὑμῶν] *Meliore illos fortuna rerum uti, quam Vos.* Frequentissima sunt πράττειν εὖ, καλῶς, εὐτυχῶς, εὐδαιμόνως, πράττειν κακῶς, ἀθλίως, ταπεινῶς, similia. Verum aliud sonat, quod sequitur, καλῶς ποιοῦντες. Quæ formula, participio ad aliquod nomen relato, orationi injicitur, ubi nos injicimus *Dei beneficio*, significantes, nihil nos invidere, gaudere potius et congratulari. Demosth. Philipp. IV. §. ι. med. Ἡ τύχη, καλῶς

τετε, [1]τοῦ χάριν ἂν τῶν ὑμετέρων αὐτῶν ἐθῶν ὀλιγωροῦντες, ἐκεῖνα διώκοιτε; Εἰ γὰρ καὶ κατὰ τὸν λογισμὸν ἐκεῖνα φανείη βελτίω, τῆς γε τύχης ἕνεκα, ᾗ παρὰ ταῦτα ἀγαθῇ κέχρησθε, ἐπὶ τούτων ἄξιον μεῖναι. Εἰ δὲ δεῖ παρὰ πάντα ταῦτ' εἰπεῖν, ὃ δίκαιον ἡγοῦμαι, ἐκεῖνο ἔγωγ' ἂν εἴποιμι. Οὐκ ἔστι δίκαιον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τοὺς Λακεδαιμονίων νόμους, οὐδὲ τοὺς Θηβαίων λέγειν ἐπὶ τῷ τοὺς ἐνθάδε λυμαίνεσθαι· οὐδὲ, δι' ὧν μὲν ἐκεῖνοι [2]μεγάλοι εἰσὶ, κἂν ἀποκτεῖναι βούλεσθαι τὸν παρ' [3]ἡμῖν τούτων τι κατασκευάσαντα· διὰ δ' ὧν ὁ παρ' ἡμῖν Δῆμος εὐδαίμων, ταῦθ' ὡς ἀνελεῖν δεῖ, λεγόντων τινῶν ἐθέλειν ἀκούειν.

κδ'. Ἔστι τοίνυν [4]τις πρόχειρος λόγος, ὡς ἄρα καὶ 491

[1] του T. [2] μεγάλοι τῆς ὀλιγαρχίας καὶ δεσποτείας εἰσὶ T. R. [3] ὑμῖν T. [4] τίς T.

ποιοῦσα, πολλὰ πεποίηκε τὰ κοινά. Æschin. in Ctesiph. §. πε'. Φατὲ μὲν εὐτυχεῖς εἶναι, ὡς καὶ ἐστὲ, καλῶς ποιοῦντες etc. Idem.

Τὸν λογισμὸν] Ὁ λογισμὸς, *ratiocinatio, le raisonnement*. Contra ponitur *experientia, fortuna, qua Populus adhuc bona usus sit.* Idem.

Τῆς γε τύχης ἕνεκα] Sumta videtur hæc ἔννοια ex Lysiæ Orat. Nicomach. pag. 854. 9. ubi *antiqua Majorum sacrificia* ait *servari oportere*, εἰ μηδὲν δι' ἄλλο, τῆς τύχης ἕνεκα, τῆς ἐξ ἐκείνων τῶν ἱερῶν γεγενημένης, *si ob nihil aliud*, saltem ob fortunam, *quæ ista sacrificia est secuta.* Markland.

Εἰ δὲ δεῖ παρὰ πάντα ταῦτ' εἰπεῖν] Ἢ παραλιπόντα ταῦτα πάντα, ἢ πρὸς τούτοις ἅπασι. Wolf.

Παρὰ πάντα ταῦτα] H. e. χωρὶς πάντων τούτων, *omissis his omnibus*, ut recte Wolfius interpres. In notulis vero idem adscripsit verba: ἢ παραλιπόντα ταῦτα πάντα, ἢ πρὸς τούτοις ἅπασι. Hinc facili nisu nascitur conjectura Reiskio, pro παρὰ πάντα legenti παραλιπόντα. Sed conf., ne longius abeas, infra §. λε'. et Aristid. Declam. §. 62. F. A. Wolf.

Μεγάλοι τῆς ὀλιγαρχίας etc.] Deleri jubet has voces Lambinus, τῆς ὀλιγαρχίας καὶ δεσποτείας. Nimirum vir ille doctissimus putavit, eas fuisse exegeticas τοῦ ὧν. Cui lubentissime assentior. Taylor.

Οὐδὲ δι' ὧν μὲν—] *Neque velle etiam occidere eum qui aggrederetur apud vos introducere aliquid eorum propter quæ illi* [N. Lacedæmonii et Thebani] *magni sunt oligarchiæ et monarchiæ causa*, i. e. oligarchiæ et monarchiæ instituta et usus approbando et assumendo. Auger.

Οὐδὲ, δι' ὧν μὲν ἐκεῖνοι μεγάλοι εἰσὶ—] Adjicitur hic in omnibus editt., etiam postrema, τῆς ὀλιγαρχίας καὶ δεσποτείας. Ita tempus erat, optime monentibus Lambino et Tayloro morem gerere. Et pluribus quidem de causis verba hæc mihi suspecta sunt. Primum insolentior est hic usus vocis δεσποτείας de civitate, qualis erat Thebana. Tum, quod caput est, verba cum reliquis plane nulla sana structura coeunt, ut ratio loquendi emendata, et Attico scriptore digna, exeat. Nihili est ars, qua in illis defendendis editor postremus abutitur. Utinam nos uno aliquo loco docuisset, vocem μέγας usitate cum genitivo construi, sicut alia adjectiva passim solent. Scribit quidem, Latine pariter dici *magnus dominationis.* Neque ego ignoro, a Latinis, qui Græcam syntaxin imitantur, similia adjectiva, *præcipuus, egregius, præclarus*, etiam *ingens* a *Sallustio* et *Tacito*, cum secundo casu poni. Illud tamen ignoro, et Reiskianam Latinitatem puto esse, non Romanam. Adscripta h. l. verba videntur explicandi causa ad ὧν μὲν aut ad τούτων, deinde intrusa ab eo, qui hæc pronomina, vaga et minus perspicua putaret. Neque pannum habuit Schol. in codice suo, quod facile ex ejus interpretatione eruent, qui nasum habent. Ceterum periodi hujus partes eleganti circuitu posita sunt, quum hic sit ordo structuræ: Οὐδὲ, κἂν βούλεσθαι ἀποκτεῖναι τὸν παρ' ἡμῖν κατασκευάσαντα (*introducere tentantem, molientem*) τὶ τούτων, δι' ὧν μὲν ἐκεῖνοι μεγάλοι εἰσίν· ἐθέλειν δὲ ἀκούειν τινῶν λεγόντων, ὡς δεῖ ἀνελεῖν ταῦτα, δι' ὧν ὁ παρ' ἡμῖν Δῆμος εὐδαίμων ἐστίν. F. A. Wolf.

κδ'. Ἔστι τοίνυν τις πρόχειρος λόγος—] Commentarios h. l. habemus locos eos, quos

παρ' [1]ἡμῖν ἐπὶ τῶν προγόνων πολλὰ ἀγαθὰ εἰργασμένοι τινὲς οὐδενὸς ἠξιοῦντο τοιούτου, ἀλλ' ἀγαπητῶς ἐπιγράμματος ἐν τοῖς ἑρμαῖς ἐτύγχανον· καὶ ἴσως [2]τοιοῦτον ὑμῖν ἀναγνώσεται [3]τὶ ἐπίγραμμα. Ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι τοῦτον τὸν λόγον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! κατὰ πολλὰ ἀσύμφορον εἶναι τῇ πόλει λέγεσθαι, πρὸς δὲ καὶ οὐ δίκαιον. Εἰ μὲν

[1] ὑμῖν T. [2] τοῦθ' T. R. [3] τὸ T. R.

laudavi §. ις'. imprimis Æschinis in Ctesiph. §. ιθ'. inde a verbis, ἐπεὶ δὲ στεφάνων ἀνεμνήσθην, ubi præmiorum et titulorum florente Republ. tenuitas cum posterioris ætatis profusione comparatur. Maxime huc pertinet, quod ibi paullo inferius legitur, iis, qui, Persis ad Strymonem devictis, Eïonem in ditionem Atheniensium redegissent, (v. Herodot. VII. 107. et ibi Intpp.) nihil honorum publice decretum fuisse præter tres hermas, et ne hos quidem ducum nominibus inscriptos, sed epigrammatis in honorem Reipubl., quæ carmina exstant apud Æschinem, et ex eo apud Plutarch. in Cimone p. 482. E. Inde lux verbis, ἀγαπητῶς ἐπιγράμματος ἐν τοῖς ἑρμαῖς ἐτύγχανον, ubi ἀγαπητῶς est *ægre*, aut *ita, ut præclare secum actum putarent, tantulam rem consecuti.* Οἱ ἑρμαῖ spectant ad *Stoam hermarum*, locum Athenis, cujus notitiam vid. in Meursii Athen. Att. I. 3., ubi cum aliis locis hic quoque Demosthenis citatur. Idem.

Τοῦθ' ὑμῖν ἀναγνώσεται τὸ ἐπίγραμμα. ἐγὼ δὲ etc.] Lego: τὸ ἐπίγραμμα. ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ. Ἐγὼ δὲ etc. nam voces istæ emphaticæ τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα, HOC *epigramma*, satis indicant, secutum et citatum fuisse hoc loco epigramma aliquod: ut §. ιγ'. med. ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτο τὸ ψήφισμα αὐτοῖς. ΨΗΦΙΣΜΑ. et alioquin dixisset αὐτὸ (non τοῦτο) τὸ ἐπίγραμμα, *epigramma ipsum.* De paribus omissionibus, et ab eadem causa, in vocibus ΝΟΜΟΣ, ΨΗΦΙΣΜΑ, ΟΝΟΜΑΤΑ, et similibus, quæ non sunt ex corpore Orationis, vide passim notata ad Lysiam. Porro, hoc Epigramma, quod innuit Demosthenes, exstare puto apud Plutarchum, in Anthologia, et alibi, nisi fallor; has enim Notulas raptim scribo, et libris destitutus. Markland.

Ἀναγνώσεται] Nempe, Leptines. Hic mihi locus ita legendus vid. καὶ ἴσως τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὶ ἐπιγραμμάτων. Auger.

Ἴσως τοιοῦτον ὑμῖν ἀναγνώσεται τὶ ἐπίγραμμα] Vulgatur ab omnibus, ἴσως τοῦθ' ὑμῖν ἀναγνώσεται τὸ ἐπίγραμμα. Sed verba τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα, molestissima esse et prorsus inepta, nemo non sentiet. Nisi forte credere volumus, aut *unicum* aliquem titulum exstitisse, et auditoribus bene notum, aut Oratorem, quum hæc pronunciaret, tituli alicujus apographum manu tenuisse, quo gestu supra dixit τὸ ψήφισμα τοῦτο. Atque haud scio an huc delatus sit Marklandus, conjectura per se quidem probabili, et quæ aliis locis Oratorum aliquando feliciter adhibebitur, suspicatus ad extremum h. l. excidisse vocem ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ, olim bis ab auctore positam, ut jam nunc recitatio epigrammatis facta videri debeat. Quo commento difficultatem tolli, persuadeat sibi, qui poterit. Equidem aut omnino Demosthenis ingenium et artem scribendi ignoro, aut hic talis locus illi, qui nihil inepte, nihil alieno tempore molitur, minime idoneus potuit videri, ubi ipsos epigrammatis versiculos decantaret. Simul illud in eadem ratione miror, unde Noster divinare potuisset, quodnam tandem epigramma ex multis, quæ suppeterent, adversarius ad recitationem esset electurus. Abundabat Porticus hermarum tanta copia titulorum, quæ optionem difficillimam facere deberet. Vides jam, in quas salebras ista nos conjectura deducat. Vidit fortasse et Reiskius, vulgatæ scripturæ præter morem suum defensor: sed vellemus ipse aliter se expedisset. Nam quum remittit nos ad modo laudatum Æschinis locum, ubi τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα quæramus, profecto nos deridet vir facetus. Æschinea oratio illa XXV. annis post hanc nostram habita est, et, ut hoc nihil putes, tres inscriptiones ibi leguntur, non una. Quare missis hisce nugis omnibus posui, quod ab auctore profectum arbitror, ἴσως τοιοῦτον ὑμῖν ἀναγνώσεται τὶ ἐπίγραμμα, *aliquam talem inscriptionem ex hermis.* Hujusmodi mendis nihil in libris facilius. Et forsan satius fuisset reponere τοιοῦθ' ὑμῖν, quod propius sonaret vulgatæ, τοῦθ' ὑμῖν. F. A. Wolf.

Πρὸς δὲ καὶ οὐ δίκαιον] Ἀντὶ τοῦ, πρὸς δὲ τούτου καὶ ἄδικον. πρὸς enim et πρὸς δὲ etiam adverbialiter ponuntur, pro *præterea*

γὰρ ἀναξίους εἶναί τις φήσει κἀκείνους τιμᾶσθαι, τίς ἄξιος, εἰπάτω· [1][εἰ μήτε τῶν πρότερον μηδεὶς, μήτε τῶν ὕστερον·] εἰ δὲ μηδένα φήσει, συναχθεσθείην ἂν ἔγωγε τῇ πόλει, εἰ μηδεὶς ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ γέγονεν ἄξιος εὖ παθεῖν. Καὶ μὴν εἴγε ὁμολογῶν, ἐκείνους εἶναι σπουδαίους, μὴ τετυχηκότας δείξει μηδενὸς, τῆς πόλεως ὡς ἀχαρίστου δήπου κατηγορεῖ. Ἔστι δ' οὐχ οὕτω ταῦτ' ἔχοντα, οὐδὲ ὀλίγου [2]δεῖ· ἀλλ' ἐπειδάν τις, οἶμαι, κακουργῶν ἐπὶ μὴ

[1] Absunt unci. T. R.

[2] δεῖν R.

et προσέτι. Plato lib. 5. de Republ. ὅτι κοινῇ στρατεύσονται, καὶ πρόσγε ἄξουσι τῶν παίδων εἰς τὸν πόλεμον ὅσοι ἁδροὶ, etc. *Ex edit.* Hervag.

Εἰ μήτε — τῶν ὕστερον] Neque hoc videtur esse Demosthenis, sed scriptum fuisse in Margine ad ista: τίς ἄξιος εἰπάτω] Εἰ μήτε τῶν πρότερον οὐδεὶς, μήτε τῶν ὕστερον. inde in Contextum admissum. Markland.

Εἰ μήτε τῶν πρότερον μηδεὶς, μήτε τῶν ὕστερον] Nusquam decessor meus longior est, quam ad h. l. Quod ipsum facit, ut et nobis explicate dicendum sit, quamvis nihil aliud quam capitalem sententiam Marklandi sequamur. Locus igitur, qualem vulgo editores exhibent, primum, quid offensionis habeat, ipse Latine versus ostendat: *Si quis etiam illos,* h. e. qui majorum nostrorum memoria bene de Republ. meruerunt, *indignos honore fuisse putabit, dicat nobis, quisnam dignus sit : [si neque quisquam eorum, qui priore tempore vixerunt, nec qui posteriore :] si vero neminem putabit, Reipublicæ nostræ vicem doleam, quod nemo per tot sæcula in ea honore ac præmiis dignus exstiterit.* Jam in istis verbis uncinatis experiatur, quisquis volet, fortunam suam; trahat ea retrahatque ad utramcunque partem periodi velit: si quid inde sani coloris extuderit, eum Fortunæ filium unicum perhibebo. Mihi quidem, quo sæpius ad ea verba redii, propensius ad veritatem visum est, irrepsisse post illud, τίς ἄξιος εἰπάτω, notam marginis, εἰ μήτε τῶν πρότερον μηδεὶς, μήτε τῶν ὕστερον. Quod judicium Marklandi est, et tale, quod viro veniam aliorum, quæ passim ab eo festinatius scripta notavi, impetrare possit: adeo illud rectum, acutum, verum est. Sed eorum causa, qui tardiore harum rerum sensu utuntur, age, ad eundem modulum, quem hæc periodus habet, novam fingamus, et membratim fere parem, si forte ita illi facilius verum assequi possint. Fingamus, esse quendam adeo superbi judicii, ut in historia scribenda nec veteres, neque recentiores satis probet, neutrosque dignos censeat, quos imitetur ipse, historiam scripturus, eumque hominem ab aliquo culpatum his verbis: *Si tu etiam illos,* h. e. Græcos et Latinos, *rejicies, nec satis dignos imitatione esse censebis, dicas velim nobis, quis tandem dignus sit : si nec antiquorum quisquam, neque recentiorum: si vero neminem dices, fastidium tuum mirer, cui nemo inter tot præstantissimos in hoc genere auctores vel laude tua vel imitatione dignus videatur.* Vix quisquam erit in arte scribendi adeo rudis, quin colo illo, diductis literis a nobis expresso, omnem sanitatem structuræ disperdi primo statim adspectu intelligat, et emblema tam inconcinne illatum furca expellendum judicet. F. A. Wolf.

Καὶ μὴν εἴγε ὁμολογῶν —] Dilemmate adversarius ab utraque parte sic constringitur, ut effugium vix pateat. Aut nullos unquam cives præmiis dignos vixisse, dicendum erit, aut Rempubl. erga suos ingratam esse. Δείξει nunc poni de solo conatu, apertum est. Δήπου, arctius jungendum illud cum ἀχαρίστου, ironiæ cuidam inservit: *Civitatis ingratæ, si Diis placet.* Idem.

Δείξει] Non *monstrabit*, (neque enim hoc monstrare potuit Leptines, ut mox dicitur) sed *monstrare volet*, aut *conabitur*. Nisi ita sumatur, legendum erit λέξει, *dicet*, ut φήσει paullo ante. Markland.

Οὐδὲ ὀλίγου δεῖ] Legitur δεῖν in Ben., unde id transiit in Reiskianam. Minus recte, in hac quidem locutione. Conf. notata §. ζ'. post med. ac Ruhnken. et Toup. ad Longin. c. 33., quanquam hi non satis inter se consentiunt. F. A. Wolf.

Κακουργῶν] Lege cum marg. Morel. πανουργῶν. atque etiam infra, §. κζ'. πανουργότατον pro κακουργότατον ex eadem auctoritate. Taylor.

Ἐπειδάν τις, οἶμαι, κακουργῶν —] *Si quis, insidiosis argumentis usus, ad res non consentaneas, aut quæ male inter se congruunt, orationem subdole traducit, necesse est eam subabsurdam fieri,* h. e. *ita disputando conclusiunculas ineptas et absonas exire.* Subjicit hoc auctor, irretitum satis dilemmate suo Leptinem tenens. Verbum κακουργεῖν, ut et κακοῦργος, cum aliis hujus familiæ, solenne puto de disputatore captiosis rationibus agente, aut verum malitiose occultante. Plato Gorg. p. 483. A. et 489. B. Κακουργεῖν ἐν τοῖς λόγοις. De Rep. I. p. 341. B. Πρὸς ταῦτα κακούργει καὶ συκοφάντει. Et paullo superius ibidem: Οἴει μ' ἐξ ἐπιβουλῆς ἐν τοῖς λόγοις κακουργοῦντα σε ἐρέσθαι, ὡς ἤρόμην; Hinc Aristid. Declam. Leptin. §. 17. jungit κακουργίαν et συκοφαντίαν. Frustra ergo Taylorus laudat lectiones Marg. Ben. πανουργῶν, et §. κζ'. πανουργότατον. Mox λόγοι δυσχερεῖς tales sunt, in quos incurrere solet disputator, res dissimiles fallendi gratia componens, *repugnantia inter se et absurda.* Passim eo sensu in Metaphysicis Aristotelis legimus τὰ δυσχερῆ, αἱ δυσχέρειαι, ut XI. 8. p. 962. Duvall. F. A. Wolf.

Τιμαὶ καὶ τἄλλα πάντα] Non male, καὶ τἆθλα πάντα, *honores et præmia omnia:* ut pag. 477. v. 2. τῆς ἀρετῆς ἆθλον. Scholiastes tamen agnoscit τὰ ἄλλα, et explicat per πράγματα. Markland.

Αἱ μέντοι τιμαὶ καὶ τἄλλα πάντα] Scil. πράγματα, ut bene Schol. Nam auctori suo relinquimus conjecturam, τιμαὶ καὶ τἆθλα πάντα. Nihil huc facit comparatum, τῆς ἀρετῆς ἆθλον §. κγ'. F. A. Wolf.

Ἠβουλήθησαν] Scripsit Reisk. ex Par. 7. et Aug. 1., tacitus, ut solet in talibus. Ac poterat non male rejici vulgatum ἐβουλήθησαν, quum plurimis in locis Demosthenis id verbum jam dudum omnes cum augmento Attico ediderint. Quanquam codices in ea re pæne solos sequendos putem; quod ipsum statuo de simili varietate, quæ est v. 5. p. seq. ηὐπόρει. Certe hoc alterum non constanti usu dixerunt Attici. Conf. inter se Etymol. M. p. 400. l. 28. et Eustath. ad Il. A. p. 135. Rom. F. A. Wolf.

Λυσιμάχῳ] Λυσίμαχος. Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῶν ἀτελειῶν. ἦν δὲ Ἀριστείδου υἱὸς τοῦ Δικαίου ἐπικληθέντος. Harpocr. Vide, quæ habet Valesius. Hæc adduxi, ut cognoscat Lector, quis fuerit hic Lysimachus. Plura fortasse alibi de dono, quod a Populo consecutus est. Taylor.

Ὅτι Λυσιμάχῳ δωρεὰν—] Est hic Lysimachus filius magni Aristidis, in summa paupertate defuncti, ipse quidem, quod Ulpiano facile credamus, nulla admodum re de civibus suis meritus; ut id præmii non sua, sed patris causa, ipsi datum videatur. Nec fortasse verba, ἑνὶ τῶν τότε χρησίμων, aliter olim acceperunt, quam pro perfunctoria laude. Conjicio hoc ex iis, quæ de neglecta educatione et moribus hominis apud veteres legimus, velut Plat. Menon. p. 94. A. Lach. p. 179. C. et Æschin. Dial. I. §. 6. De donatione eadem fere Nostro narrat Plutarch. in Aristid. p. 335. C. Λυσιμάχῳ τῷ υἱῷ ἱστοροῦσι μνᾶς μὲν ἑκατὸν ἀργυρίου, καὶ γῆς τοσαῦτα πλέθρα πεφυτευμένης ἔδωκεν ὁ Δῆμος, ἄλλας δὲ δραχμὰς τέσσαρας εἰς ἡμέραν ἑκάστην ἀπέταξεν, Ἀλκιβιάδου τὸ ψήφισμα γράψαντος. Aliter multo Suidas v. πλέθρον, quem locum Valesius comparavit ad Harpocrat. p. 50. Sed de quatuor drachmis diurnis Wolfius quærit, utrum διὰ βίου, an μέχρι του? Prius quin verum sit, nullus dubito, præsertim quum rem ex ratione temporum videam Lysimacho obtigisse ætate provectiori; qua ipsa re magnitudo doni aliquanto minuitur. Nempe non potuit Alcibiadis psephisma fieri ante Olymp. 87. neque etiam post 92. Paruit Eubœa

προσήκοντα πράγματα τοὺς λόγους μεταφέρῃ, δυσχερεῖς ἀνάγκη φαίνεσθαι. Ὡς δὲ τἀληθές τ' ἔχει, καὶ δίκαιόν ἐστι λέγειν, ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς ἐρῶ. Ἦσαν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! πολλοὶ τῶν πρότερον σπουδαῖοι, καὶ ἡ πόλις [1]ἡμῶν ἐτίμα καὶ τότε τοὺς ἀγαθούς· αἱ μέντοι τιμαὶ καὶ [2]τἄλλα πάντα, τὰ μὲν τότε, ἦν ἐπὶ τοῖς τότε ἔθεσι, τὰ δὲ νῦν, ἐπὶ τοῖς νῦν. Πρὸς οὖν τί τοῦτο λέγω; Ὅτι φήσαιμ' ἂν ἔγωγε ἐκείνους οὐκ ἔστιν ὅτου παρὰ τῆς πόλεως οὐ τυχεῖν, ὧν [3]ἠβουλήθησαν. Τίνι χρώμενος τεκμηρίῳ; Ὅτι Λυσιμάχῳ δωρεὰν, ἑνὶ τῶν τότε χρησίμων, ἑκατὸν μὲν ἐν Εὐ-

[1] ὑμῶν T.

[2] τἆλλα T. R.

[3] ἐβουλήθησαν T.

βοίᾳ πλέθρα γῆς πεφυτευμένης ἔδοσαν, ἑκατὸν δὲ ψιλῆς, ἔτι δὲ ἀργυρίου μνᾶς ἑκατὸν, καὶ τέτταρας τῆς ἡμέρας
δραχμάς. Καὶ τούτων ψήφισμά ἐστιν Ἀλκιβιάδου, ἐν ᾧ 492
ταῦτα γέγραπται. Τότε μὲν γὰρ ἡ πόλις ἡμῶν καὶ γῆς [1] εὐπόρει, καὶ χρημάτων· νῦν δὲ εὐπορήσει· δεῖ γὰρ οὕτω λέγειν, καὶ μὴ βλασφημεῖν. Καίτοι, τίν' οὐκ ἂν οἴεσθε νῦν τὸ τρίτον μέρος τούτων ἀντὶ τῆς ἀτελείας ἑλέσθαι; Ὅτι τοίνυν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὸ ψήφισμα τουτί! Λέγε!

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ὅτι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! καὶ τοῖς προγόνοις ὑμῶν ἔθος ἦν τοὺς χρηστοὺς τιμᾶν, δηλοῖ τὸ ψήφισμα τουτί· εἰ δὲ μὴ τοῖς αὐτοῖς, οἷσπερ ἡμεῖς νῦν, ἕτερόν τι τοῦτ' ἂν εἴη. Εἰ τοίνυν μήτε Λυσίμαχον, μήτ' ἄλλον μηδένα, μηδὲν εὑρῆσθαι παρὰ τῶν προγόνων [2] ἡμῶν συγχωρήσαιμεν, τί μᾶλλον, οἷς ἔδομεν νῦν ἡμεῖς, διὰ τοῦτο δικαίως ἂν ἀφαιρεθεῖεν; Οὐ γὰρ οἱ μὴ δόντες, ἃ μὴ δοκεῖ, δεινόν

[1] ηὐπόρει T.

[2] ὑμῶν T.

Atheniensium ditioni ab Olymp. 68, 2. ad 92, 1. Vid. Herodot. V. 77. Thucyd. VIII. 95. seqq. et Dukeri ad hunc not. p. 73. Ante Olymp. 87. autem Alcibiades vix potuit forum attingere, natus, mea quidem sententia, Olymp. 82. non, ut vulgo putatur, 84. Isto vero tempore quomodo insulæ illius bonis Resp. sit usa, bene hic locus monstrat. Quocum confer Isocrat. Paneg. c. 31. Denique γῆ πεφυτευμένη est *terra arboribus consita*, opposita τῇ ψιλῇ h. ἀδένδρῳ, ἀροσίμῳ. Hom. Iliad. I. 576. Τέμενος, τὸ μὲν ἥμισυ, οἰνοπέδοιο, ἥμισυ δὲ ψιλὴν ἄροσιν πεδίοιο. F. A. Wolf.

Πλέθρα γῆς πεφυτευμένης] Ubi inter segetes etiam Arbores fructiferæ et vitiferæ sunt. Huic opponitur, ut opinor, ἡ ψιλὴ, ager frumentarius. Nannius: *Centum jugera agri consiti, centum item sationalis contributa fuisse.* Wolf.

Καὶ τέτταρας τῆς ἡμέρας δραχμὰς] Καθ' ἑκάστην ἡμέραν. Utrum vero διὰ βίου, an μέχρι του? Idem.

Καὶ τούτων] Forte καὶ περὶ τούτων. Idem.

Εὐπορήσει] Εὐπορεῖ Cant. Taylor. Est παρὰ προσδοκίαν. exspectabant enim Auditores, et dixisse debuit, ἀπορεῖ, *indiget*, ut bene notat Ulpianus: sed verbo male ominato abstinuit, et pro eo *Precatione* utebatur, ἐπηύξατο εὐπορεῖν τὴν πόλιν. unde scribendum videtur, νῦν δὲ εὐπορῆσαι, in Optativo. Markland. Exspectatur post priora simplex et præfractum ἀπορεῖ. At euphemismus prætulit ἀπορήσει h. e. *speramus tempus omnibus rebus abundans aliquando esse rediturum.* Sic acceptum futurum, si rem cogites, ad votum redit, ut hactenus Schol. scribere potuerit, ἐπηύξατο εὐπορεῖν τὴν πόλιν. F. A. Wolf.

Ἕτερόν τι τοῦτ' ἂν εἴη] *Id nihil huc pertinet, nihil valet ad propositum nostrum.* Alias hoc ita effertur, ἄλλος ἂν εἴη λόγος, aut λόγος ἕτερος οὗτος. Idem.

Παρὰ τῶν προγόνων ἡμῶν] Ex Wolfianis Taylorus traxit ὑμῶν, ortum fortasse ex eo, quod præcedit, καὶ τοῖς προγόνοις ὑμῶν. Attendi autem nunc debebat primæ personæ verbum, συγχωρήσαιμεν. Idem.

Τί μᾶλλον, οἷς ἔδομεν νῦν ἡμεῖς, διὰ τοῦτο δικαίως ἂν ἀφαιρεθεῖεν] Augerium, qui mallet ἀφαιρεθείημεν, *auferremus*, fefellit constructionis ratio, quæ est talis: τί; μᾶλλον δικαίως ἂν ἀφαιρεθεῖεν (i. e. ἀφαιρεθείησαν) διὰ τοῦτο ἐκεῖνοι, οἷς ἔδομεν νῦν ἡμεῖς; *Quid? num minus esset injustum, eos, quibus hoc tempore aliquid dedimus, spoliare?* Scribendum autem τί cum signo interrogandi. Idem.

εἰσιν οὐδὲν εἰργασμένοι· ἀλλ' οἱ δόντες μὲν, πάλιν δ' ὕστερον, μηδὲν ἐγκαλοῦντες, ἀφαιρούμενοι. Εἰ μὲν γάρ τις ἔχει δεῖξαι, κἀκείνους ὧν ἔδοσάν τῳ τι τοῦτ' ἀφῃρημένους, συγχωρῶ καὶ ὑμᾶς ταὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι· καίτοι τόγε αἰσχρὸν ὁμοίως· εἰ δὲ μηδεὶς ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ τοῦτ' ἔχει δεῖξαι γεγονὸς, τίνος εἵνεκα ἐφ' ἡμῶν [1] πρῶτον καταδειχθείη τοιοῦτον ἔργον;

κέ. Χρὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! κἀκεῖνο ἐνθυμεῖσθαι καὶ ὁρᾶν, ὅτι νῦν ὀμωμοκότες κατὰ τοὺς νόμους δι-

[1] πρώτων R.

Ἀλλ' οἱ δόντες] Fortasse: ἀλλ' οἱ δόντες μὲν πάλαι, ὕστερον δὲ etc. Quanquam receptam lectionem non improbem: οἱ δόντες μὲν, πάλιν δ' ὕστερον — ἀφαιρούμενοι. Sed quid hoc: οὐ γὰρ οἱ μὴ δόντες — δεινόν εἰσιν οὐδὲν εἰργασμένοι? Quare οὐδέν? Cum loci sententia sit, ut Interpretes recte expresserunt. *Nec enim, qui non dederunt,* sunt accusandi. Wolfius. *Non enim, qui nihil dant,*—gravia faciunt. Nannius. Delebis profecto istud οὐδὲν, quod fortasse olim notavit varietatem lectionis, cum, quod scribitur οὐ γὰρ οἱ μὴ δόντες in aliquibus Codd. exarari potuit: οὐδὲ γὰρ οἱ μὴ δόντες etc. Mox v. 6. melius cum Augustano: τίνος εἵνεκα ἐφ' ὑμῶν πρώτων. Taylor.

Οὐ γὰρ οἱ μὴ δόντες—ἀφαιρούμενοι] Miris intemperiis agitatus in h. l. Taylorus laborat, ut sanum vitiet. Nihil dicam de altera ejus conjectura, quam ipse non nimiopere probat. Altera vero, qua post εἰσὶν sedulo jubet expungi οὐδὲν, quod sententiæ repugnare ait, hæc ergo conjectura non tantum omnium librorum fidei, sed, quod caput est, omni rationi sermonis adversatur. Dicit Demosthenes: *Neque enim, qui non dederunt, quæ omnino non placuit dare, quidquam mali fecerunt; at faciunt ii, qui, quod antea dederunt, postea rursus adimunt, idque nulla de causa.* Satis constat, post voces negativas pro τὶ poni οὐδὲν et μηδὲν, et a Latinis *quidquam*, etsi hodie ibi plures, et tales quoque, quos sæpe summos viros salutant, pessime scribunt *aliquid*. In Græcis quot locos Taylorus ita debuerat nobis corrumpere! Quoties etiam falce critica duo simul verba recidere! Ut in illo Eurip. Cycl. 120. Ἀκούει οὐδὲν οὐδεὶς οὐδενὸς etc. etc. F. A. Wolf.

Καίτοι τό γε] Forte καίτοι τοῦτό γε αἰσχρὸν ὁμοίως, aut τόγε αἰσχρὸν ὁμοίως ὑπάρχει. Wolf. F. τοῦτό γε αἰσχρόν. Auger.

Κἀκείνους ὧν ἔδοσάν τῳ τι τοῦτ' ἀφῃρημένους] Id est ἀφῃρῆσθαί τι τοῦτο ἐκείνων, ἃ ἔδοσάν τινι. Post paullo ad ὁμοίως suppl. ὑπάρχει vel μένει, *turpitudo par est et eadem*, seu res fiat exemplo, sive nullo fiat. Ὁμοίως idem valet, quod in hoc genere alias, οὐχ ἧττον τούτου ἕνεκα. Wolfius cur malit, καίτοι τοῦτό γε αἰσχρὸν ὁμοίως, aut τόγε αἰσχρὸν ὁμοίως ὑπάρχει, equidem non video. Neque magis illud, cur Reiskius luculentiorem putet orationem fore sic mutatam, τόγε αἰσχρὸν αἰσχρὸν ὁμοίως. *Quod natura sua turpe est, id ubique locorum pariter turpe est.* Luculentum sane hoc, sed majus quiddam est, quam auctor voluit. F. A. Wolf.

Τίνος εἵνεκα ἐφ' ἡμῶν πρῶτον καταδειχθείη τοιοῦτον ἔργον] *Cur nostra demum ætate talis rei exemplum edatur?* Recte habet πρῶτον, nec opus scriptura Aug. 1. nuper inducta, πρώτων. Non cogitavit vir doctus, qui id fecit, Latinam consuetudinem Græcis obtrudendam non esse, peccans in eadem re in Dionys. Halic. V. 17. VII. 21. aliisque locis. Supra tamen §. ιϛ'. med. nihil mutavit in verbis, ὑφ' ὑμῶν μόνον, licet ibi fecisset excusatius. Confer, quæ de simili genere contra Ernestium scripsit I. F. Heusinger ad Cic. Offic. I. 7. 5. Jam aliquoties nobis obvium εἵνεκα ne quis ab Attico scriptore alienum credat, hæc forma in libris et Platonis et Demosthenis tam crebro occurrit, vix ut scribis imputari possit. Tuetur etiam Thomas: Καὶ ἕνεκα καὶ εἵνεκα Πλάτων, Δημοσθένης καὶ οἱ ἄλλοι· Θουκυδίδης δὲ ἀεὶ ἕνεκα. Et ita semper poetæ quoque Atticorum ἕνεκα, eademque vi οὕνεκα habent, nusquam tamen εἵνεκα. Vid. Brunck. ad Aristoph. Lysistr. 74. et alibi. Idem.

κέ. Κατὰ τοὺς νόμους δικάσειν] Pollux VIII. 10. hoc jusjurandum judicum Atheniensium memoriæ prodidit: ὁ δὲ ὅρκος ἦν τῶν δικαστῶν, περὶ μὲν ὧν νόμοι εἰσὶ, κατὰ τοὺς νόμους ψηφιεῖσθαι· περὶ δὲ ὧν μή εἰσι, σὺν γνώμῃ τῇ δικαιοτάτῃ. Hunc vero ritum

κάσειν ἥκετε, οὐχὶ τοὺς Λακεδαιμονίων, οὐδὲ τοὺς Θη-
βαίων, οὐδ' οἷς ποτὲ ἐχρήσαντο οἱ πρῶτοι τῶν προγόνων,
ἀλλὰ καθ' οὓς ἔλαβον τὰς ἀτελείας, οὓς ἀφαιρεῖται νῦν
οὗτος τῷ νόμῳ· καὶ περὶ ὧν ἂν νόμοι μὴ ὦσι, γνώμῃ τῇ
δικαιοτάτῃ [1]κρινεῖν. Καλῶς! Τὸ τοίνυν τῆς γνώμης πρὸς 493
ἅπαντα ἀνενέγκατε τὸν νόμον! Ἆρ' οὖν δίκαιον, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι! τοὺς εὐεργέτας τιμᾷν; Δίκαιον! Τί [2]δαί; ὅσ'
ἂν δῷ τις ἅπαξ, δίκαιον ἔχειν ἐᾷν; Δίκαιον! Ταῦτα τοί-
νυν αὐτοί τε ποιεῖτε, ἵνα εὐορκῆτε· καὶ τοὺς προγόνους,
ὀργίζεσθε, ἐὰν μή τις φῇ ποιεῖν· καὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα λέ-

[1] κρίνειν. T. κρινεῖν καλῶς. R. [2] δαὶ, T. R.

seu solennitatem non satis expressit Wolfius in sua Interpretatione. Alii melius: *Illud quoque in animo et oculis esse debet, quod huc venistis, eo juramento* [jurejurando] *adstricti: primum* ut secundum leges judicaretis, *non Lacedæmoniorum, aut Thebanorum, aut priscorum nostrorum progenitorum, sed secundum nostri temporis jura, ex quorum edictis hæ immunitates datæ, quas iste sua rogatione tollit: deinde, ut, ubi leges nihil exprimunt, ibi judicaretis ex sincera æquitate animi, quæ singulis quibusque legibus a vobis adhibenda est.* Nannius. *Dovete ancor questo, Atheniesi, considerare et havere dinanzi agli occhi, che hora sete quà venuti havendo giurato* di giudicare secondo le leggi, *non de' Lacedemonii* etc. Italus. TAYLOR.

Κρίνειν] Cum Bodl. et Ital. κρινεῖν in Futuro: ut δικάσειν ἥκετε supra, v. 1. a quibus hoc etiam pendet. Ita sensit Wolfius. TAYLOR.

Ὀμωμοκότες κατὰ τοὺς νόμους δικάσειν—κρινεῖν] Verba, οὐχὶ τοὺς Λακεδαιμονίων — — τῷ νόμῳ, legi postulant sic, ut audiatur, duobus primariis membris ea interjecta esse; infinita autem, δικάσειν et κρινεῖν, pendere a participio, ὀμωμοκότες. Sic causa in promtu est, cur editores mutarint olim male scriptum, κρίνειν. Non minus vero cavendum erat alterum vitium, quo indivise scribunt, κρίνειν καλῶς. Orationi interpositum hoc καλῶς, approbationis vox. Conf. §. κζ'. med. et §. λέ. Ceterum ad οὓς ἀφαιρεῖται e verbo ἔλαβον sumendum est ἐκεῖνοι, ne quis tentet, τὰς ἀτελείας, ἃς ἀφαιρεῖται. Rem ipsam quod attinet, judicum Atheniensium jusjurandum iisdem pæne verbis refert Pollux VIII. 10. 122. Ὁ ὅρκος ἦν τῶν δικαστῶν, περὶ μὲν ἂν νόμοι εἰσὶ, κατὰ τοὺς νόμους ψηφιεῖσθαι· περὶ δὲ ὧν μή εἰσι, γνώμῃ τῇ δικαιοτάτῃ, i. e. *ex æquo et bono, nullòque cujusquam amore aut odio.* Reliquos locos, ubi hoc occurrit, γνώμῃ τῇ δικαιοτάτῃ κρίνειν, v. apud P. Fabrum de Magg. Rom. in Thes. Salleng. T. III. p. 1163. Non id tamen inest in Heliastarum jurejurando, cujus formulam legimus in Demosth. adv. Timocrat. p. 746. ed. R. Nostri jurisjurandi adactionem Athenis singula judicia præcessisse, credibile est, ut et apud Romanos, quorum eadem fuit consuetudo. Vid. Justinian. L. XIV. C. de Judic. F. A. WOLF.

Τὸ τοίνυν τῆς γνώμης πρὸς ἅπαντα ἀνενέγκατε τὸν νόμον] Id est, ταύτην τὴν γνώμην. *Hanc sententiam, tanquam regulam, transferte, admovete ad universam legem Leptinis!* IDEM.

Καὶ τοὺς προγόνους, ὀργίζεσθε, ἐὰν μή τις φῇ ποιεῖν] *Et irascimini, si quis majores vestros ita fecisse neget.* Inde οὔ φημι, pro *dico non*, hoc est, *nego*. Sic Cicero *nego*, pro *dico non*, solitus est dicere, ut pro Cluentio, " Nego rem esse ullam in quenquam illorum objectam, quæ Fidiculanio objecta non sit." Ita autem implicite orationem construere solet Demosthenes ad venustatem sermonis conciliandam, ut in eadem mox infra, [κζ'. med.] καί τοι εἰ ἦν ἱερῶν ἀτέλειαν ἔχειν ταὐτὸ καὶ λειτουργιῶν, τί τοῦτο μαθὼν προσέγραψε; ubi implicitum est μαθὼν, cum duabus dictionibus quæ natura cohærent hoc modo, τί μαθὼν τοῦτο προσέγραψε. Idem, ἄν τις ἀμύνων τὶ πάθῃ τῇ δημοκρατίᾳ, &c. *si quis tuendi populorum status causa, mortem obierit.* Et rursus in eadem, [§. ιβ'.] εἶτ' οὐκ αἰσχυνόμεθα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς τοῦ τοιούτου παῖδας, εἰ μηδεμίαν ποιησάμενοι τούτων μηδενὸς μνείαν, ἀφαιρούμενοι φανούμεθα τὴν δωρεὰν, μηδὲν ἔχοντες ἐγκαλέσαι; recta enim structura erat, οὐκ αἰσχυνόμεθα εἰ τοὺς παῖδας τοῦ τοιούτου ἀνδρὸς ἀφῃρημένοι φανούμεθα τὴν δωρεάν. *Ex edit.* HERVAG.

γοντας παραδείγματα, ὡς ἄρα ἐκεῖνοι, μεγάλα εὖ παθόντες, οὐδένα ἐτίμησαν, καὶ πονηροὺς καὶ ἀπαιδεύτους ἡγεῖσθε εἶναι· πονηροὺς μὲν, διότι καταψεύδονται τῶν προγόνων ὑμῶν, ὡς ἀχαρίστων· ἀμαθεῖς δὲ, διότι ἐκεῖνο ἀγνοοῦσιν, ὅτι, εἰ τὰ μάλιστα ταῦθ' οὕτως εἶχεν, ἀρνεῖσθαι μᾶλλον ἢ λέγειν αὐτοῖς προσῆκεν.

κϛ'. [1]Οἶμαι τοίνυν καὶ τοῦτον τὸν λόγον Λεπτίνην ἐρεῖν, ὡς τὰς εἰκόνας καὶ τὴν σίτησιν οὐκ ἀφαιρεῖται τῶν εἰληφότων ὁ νόμος, οὐδὲ τῆς πόλεως τὸ τιμᾷν τοὺς ὄντας ἀξίους· ἀλλ' ἐξέσται καὶ χαλκοῦς ἱστάναι, καὶ σίτησιν διδόναι, καὶ ἄλλ' ὅ τι ἂν βούλησθε, πλὴν τούτου. Ἐγὼ δ', ὑπὲρ ὧν μὲν τῇ πόλει καταλιπεῖν φήσει, τοσοῦτον λέγω· ὅτι, ἂν ὧν ἐδώκατέ τῳ [2]πρότερόν τι τοῦτ' ἀφέλησθε, καὶ τὰς ὑπολοίπους ἀπίστους ποιήσετε πάσας δωρεάς. Τί γὰρ ἔσται πιστότερον, τὸ τῆς εἰκόνος, ἢ [3]τὸ τῆς σιτήσεως, ἢ τὸ τῆς ἀτελείας, [4]ἣν πρότερόν τισι δόντες ἀφῃρημένοι φανεῖσθε; Ἔτι δ', εἰ μηδὲν ἔμελλε τοῦτ' ἔσεσθαι δυσχερὲς,

[1] οἴομαι R. [2] πρότερον, τι T. πρότερόν τι, R. [3] Deest τό. R. [4] * ἣν R.

Ἀπαιδεύτους—ἀμαθεῖς] *Inurbanos* Wolfius. *Inscitos* Nannius. *Ignoranti* Italus. TAYLOR. Ἀμαθεῖς nihil aliud est, quam ἀπαίδευτοι h. *illiberales, elegantiæ morum expertes.* Quippe ἀμαθίαν Attici dicunt leniter suo more, pro ἀγροικίᾳ. Paullo ante ad αὐτοί τε delirat Ulpian. Luce clarius est, αὐτοὶ opponi τοῖς προγόνοις. F. A. WOLF.

κϛ'. Χαλκοῦς ἱστάναι—πλὴν τούτου] Est apud Nostrum sæpe, χαλκοῦν τινὰ ἱστάναι, *æneam statuam alicui ponere.* Conf. Hemsterh. ad Lucian. T. I. p. 165. Πλὴν τούτου, *excepta immunitate*, ad verbum, *excepto eo, de quo nobis agitur.* Sic locum adde iis, quæ explicui §. ιβ'. De infinito, τὸ τιμᾷν, itidem egi superius §. ά. IDEM. In proverbium cessit. Vid. Erasmi Adag. p. 472. Virg. Ecl. VII. 36. *aureus esto*, et Horat. 2 Sat. III. 183. *æneus ut stes.*

Ὑπὲρ ὧν μὲν τῇ πόλει καταλιπεῖν φήσει] Aug. 1. et hic et v. pen. p. 488. exhibet φησὶ, quod et Wolfius conjecit. Frustra. Tempus futurum spectat ad Orationem, qua Leptines respondere debuit. Ac sic fere judicari potest varietas hæc, quam multi habent alii loci Oratorum. Conf. quæ scripsi ad §. κγ'. F. A. WOLF.

Ἂν ὧν ἐδώκατέ τῳ πρότερόν τι τοῦτ' ἀφέλησθε] Ex Ald. et Herv. excidit ἂν, culpa typothetæ haud dubie. Nullo pacto id pronomen abesse potest, aut mutari. Sic in Marg. Vin. pro eo adscriptum ὃ, ex ignorantia fluxit veræ structuræ. At eandem habuimus antea §. κδ'. fin. IDEM.

Τί γὰρ ἔσται — — φανεῖσθε] Reiskius ad normam Aug. 1. delet articulum ante τῆς σιτήσεως, et idem deinde prodit se malle ἢν πρότερον, *si antea*, simul posterius ἢ non *aut*, sed *quam*, reddendum docet, ita vertens locum: *Statuæ honos, aut ille honos, qui jus epulandi in Prytaneo impertit, videturne is Vobis certior futurus, quam honos immunitatis? Existimatisne, Vos illis præmiis magis, quam huic confidere posse, si constiterit, Vos immunitatem, quam antea dedissetis, deinde rursus eripuisse?* In his ut non dicam, ἢν pro ἐὰν cum indicativo solœce jungi, ipsa versio ostendit errorem viri docti in particula ἤ. Nam cur primarium illud τί neglexit, quod ad tria, quæ sequuntur, simul pertinet? Sensus hic est: *Quid horum, dico statuæ honorem, vel jus epulandi, vel immunitatem, quid horum certius et stabilius manebit, si unum ex iis, immunitatem, adimere placuerit?* Hanc autem ademtionem, tanquam certam rem fortius exprimens, relativum ἣν ponit pro εἰ ταύτην. Sic et Græci solent, et Latini. IDEM.

Τοῦτ' ἔσεσθαι] Forte εἰ μηδὲν ἔμελλε

οὐδ᾽ ἐκεῖνο καλῶς ἔχειν ἡγοῦμαι, εἰς τοιαύτην ἄγειν ἀνάγκην τὴν πόλιν, δι᾽ ἧς ἢ ἅπαντας ἐξίσου τῶν αὐτῶν ἀξιώσει τοῖς τὰ μέγιστα εὐεργετοῦσιν, ἢ, μὴ τοῦτο ποιοῦσα, χάριν τισὶν οὐκ ἀποδώσει. Μεγάλων μὲν οὖν εὐεργεσιῶν οὔθ᾽ ἡμῖν συμφέρει συμβαίνειν πολλάκις καιρὸν, οὔτ᾽ ἴσως 494
ῥᾴδιον αἰτίῳ γενέσθαι· μετρίων δὲ καὶ [1] ὧν ἐν εἰρήνῃ τις καὶ πολιτείᾳ δύναιτ᾽ ἂν ἐφικέσθαι, εὐνοίας, δικαιοσύνης, ἐπιμελείας, τῶν τοιούτων, καὶ συμφέρειν ἔμοιγε δοκεῖ, καὶ χρῆναι διδόναι τὰς τιμάς. Δεῖ τοίνυν μεμερίσθαι καὶ τὰ τῶν δωρεῶν, ἵν᾽, ἧς ἂν ἄξιος ὢν ἕκαστος φαίνηται, ταύτην παρὰ τοῦ Δήμου λαμβάνῃ τὴν δωρεάν. Ἀλλὰ μὴν ὑπὲρ ὧν γε τοῖς εὑρημένοις τὰς τιμὰς καταλιπεῖν φήσει, οἱ μὲν ἁπλᾶ πάνυ καὶ δίκαια ἂν εἴποιεν, πάνθ᾽, ὅσα τῶν αὐτῶν

[1] ὧν ἂν ἐν R.

τοιοῦτ᾽ ἔσεσθαι δυσχερὲς, *si nullum tale incommodum futurum esset.* nisi scribendum: εἰ μηδ᾽ ἔμελλε τοῦτ᾽ etc. MARKLAND.

Εἰ μηδὲν ἔμελλε τοῦτ᾽ ἔσεσθαι δυσχερὲς] *Etiamsi hoc, quod modo dixi, nullo pacto incommodum futurum esset*, seu, *etiamsi hæc difficultas non esset futura.* Δυσχερὲς eodem fere sensu, quo antea §. κδ΄., et μηδὲν est μηδαμῶς, *nullo modo*, uti sæpe οὐδὲν et μηδὲν in Atticis. Hæc tantilla res fortasse vexavit Intpp., ut conjicerent, aut εἰ μηδὲν ἔμελλε τοιοῦτ᾽ ἔσεσθαι, aut εἰ μηδ᾽ ἔμελλε τοῦτ᾽ ἔσεσθαι, aut εἰ μηδὲν ἔμελλεν ἐκ (vel ἀπὸ) τούτων ἔσεσθαι δυσχερὲς, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐκεῖνό γε καλῶς — Crebro id evenit, ut, quum ad locum medicina undique afferatur, nulla opus sit. F. A. WOLF.

Ἢ] Restitui ἢ ante ἅπαντας ex Editione Parisiensi 1570. TAYLOR.

Ἅπαντας ἐξίσου τῶν αὐτῶν ἀξιώσει τοῖς τὰ μέγιστα εὐεργετοῦσιν] *Omnes (etiam minus insignibus in Remp. meritis conspicuos) prorsus iisdem præmiis dignabitur, quibus eos, quorum merita sunt maxima et amplissima.* Casum tertium cum verbis τῶν αὐτῶν constructum nemo ignorat, vel ex usu Latinæ linguæ. F. A. WOLF.

Μεγάλων μὲν οὖν εὐεργεσιῶν —] Videlicet magna beneficia civium non possunt esse nisi in magnis casibus Reipubl. Contrarium est ἐν πολιτείᾳ, *salvis rebus, Republ. bene constituta.* Supra §. ζ. post med. ἅνπερ ἡ πόλις ᾖ. IDEM.

Ῥᾴδιον αἰτίῳ γενέσθαι] Id est, ῥᾴδιόν τινι γενέσθαι αἰτίῳ, *neque forte* cuilibet homini *facile est magna beneficia conferre reipublicæ.* Notet hanc Ellipsin vocis τις Demosthenis studiosus, ut intelligat istud §. κά. ἔπειτα λύοντα τοὺς ἐναντίους· quod plenum ita foret: ἔπειτα, ὁ Σόλων κελεύει τινὰ, λύοντα τοὺς ἐναντίους νόμους, τιθέναι νόμους. Sic et §. κγ΄. ante med. ἐκεῖ μὲν γάρ ἐστι τῆς ἀρετῆς ἆθλον, τῆς πολιτείας κυρίῳ γενέσθαι etc. subintellige τινι post ἆθλον, ut scias, quare dicatur κυρίῳ. Passim in hac Oratione invenies. MARKLAND. Αἰτίῳ τινὶ Cod. Ven. TAYLOR. Ad dativum αἰτίῳ supple τινί aut οὐδενί ἐστιν, quod genus sæpe antea explicui. Conjectura Reiskii vana est, οὔτ᾽ ἴσως ῥᾴδιον οὐδενὶ πολλάκις αἰτίῳ γενέσθαι. Vix opus nunc apud animum repeti πολλάκις, nedum ut adscribi debeat. Eadem temeritate idem ante ἐν εἰρήνῃ recepit ex Aug. 1. ἂν, et ante τιμὰς adjectivum aliquod conjecit deesse καθηκούσας aut simile. Ceterum, ne vulgata versio te fallat, hunc tene ordinem verborum: μετρίων δὲ καὶ — συμφέρειν καιρὸν γενέσθαι ἔμοιγε δοκεῖ, καὶ χρῆναι διδόναι τὰς τιμάς. F. A. WOLF.

Μεμερίσθαι καὶ τὰ τῶν δωρεῶν] Bene Reiskius, causam additæ particulæ καὶ notans: *Etiam honores et præmia dividi, et alia aliis dari, pro magnitudine meritorum, debent*, h. e. *prout merita cujusque majora aut minora sunt.* IDEM.

Ὅσα τῶν αὐτῶν etc] Ὅσα ἔδοτε αὐτοῖς ἕνεκα τῶν εὐεργεσιῶν αὐτῶν, τουτέστιν, ἃν ὑπῆρξαν αὐτοὶ εἰς ὑμᾶς. Hoc noto, ne quis τῶν αὐτῶν *eorundem* beneficiorum causa interpretetur. Mox, sc. v. 2. p. 489. τὸν ὡς καταλείπεταί τι λέγοντα. et 490. v. ult. τοῦτο δίκαιον ἡγοῦμαι. et ὃ δὲ νῦν οὗτοι ποιήσουσιν, ἐὰν ἄρα ταῦτα. WOLF.

ἕνεκα αὐτοῖς ἔδοτε εὐεργεσιῶν, ἀξιοῦντες ἔχειν· οἱ δὲ, φενακίζειν τὸν ὡς καταλείπεταί τι λέγοντα αὐτοῖς. Ὁ γὰρ ἄξια τῆς ἀτελείας εὖ πεποιηκέναι δόξας, καὶ ταύτην παρ᾽ ὑμῶν λαβὼν τὴν τιμὴν μόνην, ἢ ξένος, ἢ καί τις πολίτης, ἐπειδὰν ἀφαιρεθῇ ταύτην, τίν᾽ ἔχει λοιπὴν δωρεὰν, Λεπτίνη; οὐδεμίαν δήπου. Μὴ τοίνυν διὰ μὲν τοῦ τῶνδε κατηγορεῖν, ὡς φαύλων, ἐκείνους ἀφαιροῦ· δι᾽ ἃ δ᾽ αὖ καταλιπεῖν ἐκείνοις φήσεις, τούσδε, ὃ μόνον λαβόντες ἔχουσι, τοῦτ᾽ ἀφέλῃ. Ὡς δ᾽ ἁπλῶς εἰπεῖν, οὐκ, εἰ τῶν πάντων ἀδικήσομέν τινα, ἢ μείζονα, ἢ ἐλάττονα, δεινόν ἐστιν· ἀλλ᾽ εἰ τὰς τιμὰς, αἷς ἂν [1] ἀντευποιήσωμέν τινας, ἀπίστους κατα-

[1] ἀντευποιήσομέν T.

Ἄξια τῆς ἀτελείας εὖ πεποιηκέναι δόξας] Notabilis ea locutio, δόξας εὖ πεποιηκέναι, et eousque εὖ ut τὰ εὖ πεποιημένα ἄξια sint ἀτελείας. Id quod eo libentius commemoro, quoniam ea, quæ occurrit §. ιβ΄. sit huic plane germana, ideoque minus sollicitanda, ἄξια τούτων ἐνόμιζον εὖ πάσχειν. Ubi dicitur εὖ πασχειν ἄξια ἀτελείας, ut hic πεποιηκέναι. Locum omnino vide. TAYLOR.

Ἀλλὰ μὴν ὑπὲρ ὧν γε —] H. e. ὑπὲρ ἐκείνων γε, ἃ φήσει Λεπτίνης καταλιπεῖν τὰς τιμὰς τοῖς εὑρημένοις. *Quantum vero ad id, quod Leptines dicet* etc. Est hæc posterior pars responsionis. In priore, a verbis ἐγὼ δ᾽ ὑπὲρ ὧν μὲν τῇ πόλει, confutavit *respectu Reipublicæ* id, quod Leptines obvertere poterat, non omnino præmia tolli sublata immunitate: nunc ipsos respicit *hoc præmio ornatos.* Jam οἱ μὲν sunt ii, qui *pluribus donis impertiti* videbantur suo jure postulare posse, ut maneret sibi totum, nec ulla parte imminutum, quod olim accepissent *propter beneficia in Remp. a se profecta*, ἕνεκα τῶν εὐεργεσιῶν αὐτῶν. In his postremis ne junctim accipe τῶν αὐτῶν, *eorundem*, neu Reiskii argutiis crede. Verissime jam Wolf. Et similis ambiguitas est in Hom. Il. B. 685. 713. 718. et alibi. Deinde οἱ δὲ sunt *una tuntum immunitate donati.* Quippe tales queri poterant, se ludos fieri (φενακίζεσθαι) ab eo, qui diceret, non omnia præmia hac nova lege aboleri. Aboleri enim id ipsum, quod unum sibi obtigerat, satis erat miseris. Atque ad hos eosdem pertinet, quod sequitur, ὁ ἄξια τῆς ἀτελείας εὖ πεποιηκέναι δόξας, id est, auctore ipso statim interprete, *talis qui propter merita sua uno immunitatis dono dignus est habitus.* Δοκεῖν sollenne de Populo, quatenus decernit et scita facit. De structura autem, εὖ πεποιηκέναι ἄξια τῆς ἀτελείας, vid. notata §. ιβ΄. Ceterum paullo ante legitur ἁπλᾶ καὶ δίκαια. Id alibi effertur adverbiis, δικαίως καὶ ἁπλῶς, ut de Cor. §. ιή. Opponitur, quod quis profert τοῦ παρακρούσασθαι ἕνεκα. Conf. ad §. κ΄. F. A. WOLF.

Μὴ τοίνυν διὰ μὲν τοῦ τῶνδε — ἐκείνους — ἐκείνοις — τούσδε —] Pronomen οἵδε refer ad eos, qui unum præmium impetrarant, immunitatem; ἐκεῖνοι ad eos, qui tum hoc, tum aliis donis pluribus fruebantur. Horum priores, utpote qui minora beneficia in Remp. contulissent, facilius tanquam indigni traduci poterant, ὡς φαῦλοι. Mox ad ἀφαιροῦ e nostri sermonis indole τι aut μηδὲν adjici debuisset. Sententiam pressius ita verte: *Noli igitur hoc prætextu, quod hos ut malos accusas, illos spoliare; aut rursus propterea, quod illis aliquid a te relictum dicis, his, quod unum habent, eripere.* Totius loci ratio subtilior est illa quidem, sed apta ad persuadendum. IDEM.

Εἰ τῶν πάντων ἀδικήσομέν τινα, ἢ μείζονα, ἢ ἐλάττονα] Recte Wolfius: *Si aliquem sive parva, sive magna, injuria afficiemus.* Structura nota est, ἀδικεῖν τινὰ μεγάλα, μικρὰ etc. IDEM.

Ἂν ἀντευποιήσομεν] Rarius ponitur ἂν cum Futuro. Si tamen consentiant Codices, nihil mutarem. sed probabilius videtur ἀντευποιήσωμεν. Et ita disertim jam invenio in Edit. Parisiensi Benenati, longe optima, quod ad Contextum attinet. MARKLAND. Ita legitur quoque in Editt. antiquis et MSS. TAYLOR. Vulgata scriptura habet ἀντευποιήσομεν, futurum infectum indicativi cum ἂν conjunctum. Neque omnino hæc constructio abhorret ab usu, quamvis solœca visa et aliis, et vero

στήσομεν· οὐδ' ὁ πλεῖστος ἔμοιγε λόγος περὶ τῆς ἀτελείας ἐστὶν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ μὴ πονηρὸν ἔθος τὸν νόμον εἰσάγειν, καὶ τοιοῦτον, δι' οὗ πάνθ', ὅσα ὁ Δῆμος δίδωσιν, ἄπιστα ἔσται.

κζ'. Ὃν τοίνυν κακουργότατον οἴονται λόγον εὑρηκέναι πρὸς τὸ τὰς ἀτελείας ὑμᾶς ἀφελέσθαι πεῖσαι, βέλτιόν ἐστι προειπεῖν, ἵνα μὴ λάθητε ἐξαπατηθέντες. Ἐροῦσι
γὰρ, ὅτι ταῦθ' ἱερῶν ἐστιν ἅπαντα τὰ ἀναλώματα, [1] [αἱ 495
χορηγίαι, καὶ αἱ γυμνασιαρχίαι·] δεινὸν οὖν, εἰ τῶν ἱερῶν ἀτελής τις ἀφεθήσεται. Ἐγὼ δὲ, τὸ μέν τινας, οἷς ὁ Δῆμος ἔδωκεν, ἀτελεῖς [2] εἶναι τούτων, δίκαιον ἡγοῦμαι· ὃ δὲ

[1] Absunt unci. T. R.

[2] εἶναι, τοῦτο δίκαιον T.

etiam Dawesio Miscell. crit. p. 104., quem locum acrius excutere debebat Burghess. Non enim Homeri exemplis hac in re multum conficitur, quippe qui poeta ex ratione antiqui sermonis brevibus vocalibus pro longis uti soleat, qua observatione utemur aliquando etiam in aliis rebus. Sed sunt in Atticis quoque exempla particulæ ἂν cum futuro illo junctæ, atque erunt plura, quo correctius id genus scriptorum editum erit. Docte igitur Brunckius fecit in Aristoph. Nubb. 465. et 1157. Nec juncturæ huic ratio grammatica obstat, quum omnino magna illius futuri et modi subjunctivi sit cognatio. Conf. Theod. Gazam IV. p. 128. et 175. Basil. edit. At talia, optarem, ut faverent iis, quæ l. c. adscripsit Dawesius de *perfecto, voculam ἂν non raro adsciscente.* Nam hoc quidem plane novum est, et non solum ab optimorum auctorum usu abhorrens, sed diserte quoque damnatum a summis Grammaticis, Apollonio Dysc. III. p. 205. et Gaza l. c. Quid? quod illud dubitationem habet, an recte fiat, quod a duobus præclaris viris ἂν cum præsenti indicativi nuper sociari cœpit, atque adeo de mera conjectura. Vid. Toup. Emendd. in Suidam p. 306. et Brunck. ad Aristoph. Plut. 885. et alibi. Sed amplioris hoc est indaginis. Illuc nunc revertor, ubi dedi ἀντευποιήσωμεν. Id feci, partim quia præteritum sententia flagitat, partim ex meliorum librorum auctoritate. F. A. Wolf.

κζ'. Αἱ χορηγίαι καὶ αἱ γυμνασιαρχίαι] Nemini ante Reiskium hic locus scrupulum injecit. Ille primus bene suspicatur, post vocem γυμνασιαρχίαι deesse καὶ αἱ ἑστιατορίαι, aut quidpiam simile. Bene, inquam: modo aliquid simile reperiatur. Nam ipsum hoc, ἑστιατορία, nondum credo aut Demosthenis fuisse, aut alius Attici cujusquam. Sed sane tale quid h. l. exspectatur. Nam quum duo genera munerum posita sint, qui tandem tertium genus, nec illud minus sollenne, prætermitti potuit, præsertim post vocem ἅπαντα? At mihi non de vitio istiusmodi, sed plane de glossa suspectus locus est. Omittam nominativum horum verborum, αἱ χορηγίαι καὶ αἱ γυμνασιαρχίαι, quo ipso casu mihi quodammodo fraudis vestigium proditur. Omnia hæc Grammatico quidem ad perspicuitatem necessaria videri poterant; auctori, ejusve auditori, quamlibet rudi, vix poterant. Clara sunt per se, ταῦτα ἅπαντα τὰ ἀναλώματα, eaque etiam supra suffecerunt in loco hujus simillimo §. ή. Ita hic jam quartus pannus est, quem Oratori male sedulæ manus assuerunt. Ac tales pannos quam plurimos adhuc in Oratoribus Græcis patienter ferimus, quin dudum detectos retinemus, scilicet ne minus integras editiones vendere videamur. Sic in Lycurg. adv. Leocr. p. 136. absona ista, μὴ παρέχοντας συγγνώμην, puerilem glossam vocis ἀπαραιτήτους, stomachus Hauptmanni pertulit, nec minus aliam similem laciniam p. 141., etsi in utroque loco optima monuerat Taylorus. Sed in hac Lycurgi Oratione etiam plura hujus generis restant detegenda. Ita illud quoque l. c. μηδὲ ἐν τοῖς νόμοις ὡρίσθαι τιμωρίαν ἀξίαν τῶν ἁμαρτημάτων, quod Reisk. corrigit, ego non aliter quam una litura corrigendum duco. Idem.

Εἶναι τοῦτο] Recte Wolfius. ἀτελεῖς εἶναι τούτων Edit. Paris. τοῦτον cæteræ. Taylor. Ald. et Herv. ἀτελεῖς εἶναι τοῦτον, nullo sensu. Igitur Felic. Man. Wolf. et Tayl. dederunt τοῦτο, ut esset, ἀτελεῖς

νῦν οὗτοι ποιήσουσιν, ἐὰν ἄρα ταῦτα λέγωσι, τοῦτ' εἶναι δεινὸν νομίζω. Εἰ γὰρ ἃ κατὰ μηδένα ἄλλον ἔχουσι τρόπον δεῖξαι δίκαιον ὑμᾶς ἀφελέσθαι, ταῦτ' ἐπὶ τῷ τῶν θεῶν ὀνόματι ποιεῖν ζητήσουσι, πῶς οὐκ ἀσεβέστατον ἔργον καὶ δεινότατον πράξουσι; Χρὴ γὰρ, [1] ὡς ἔμοιγε δοκεῖ, πάνθ', ὅσα τις πράττει τοὺς θεοὺς ἐπιφημίζων, τοιαῦτα φαίνεσθαι, οἷα μηδ' ἂν, ἐπ' ἀνθρώπου πραχθέντα, πονηρὰ φανείη. Ὅτι δ' οὐκ ἔστι ταὐτὸν ἱερῶν ἀτέλειαν ἔχειν καὶ λειτουργιῶν, ἀλλ' οὗτοι τὸ τῶν λειτουργιῶν ὄνομα ἐπὶ τὸ τῶν ἱερῶν μεταφέροντες, ἐξαπατᾷν ζητοῦσι, Λεπτίνην αὐτὸν

[1] ὡς γοῦν ἔμοιγε R.

εἶναι, τοῦτο δίκαιον ἡγοῦμαι. Et hoc si novos patronos inveniat, non mirer. Prætuli tamen Ben. scripturam, τούτων, quam tum in primarum editt. mendo latere, tum Scholiastæ unam præ oculis fuisse arbitror. Persuadent id Scholii verba, εἰ καὶ ἱερῶν ὁ Δῆμος ἀτέλειαν ἐθέλει διδόναι, οὐ χρὴ ἀντιλέγειν· ἐγγὺς θεῶν αὐτὸν ποιῶν. Quæ quamvis sint insulsa nimium et putida, moribusque Atheniensium repugnantia, quum totius loci tenor doceat, nunquam in illo Populo cuiquam datam ἀτέλειαν ἱερῶν, quod etiam nefandum fuisset; verum tamen ut explicatio pessima sit, lectione nititur bona et sincera. Ne multa; τούτων ad nihil aliud trahendum erat, quam ad nomen præcedentis periodi primarium, τῶν ἀναλωμάτων. Quæ una res non animadversa locum tam diu obscuravit. Obscuritatis remedium speciosum est, non verum in Felic. scriptura, τοῦτο. Progressio enim sententiæ hoc videtur postulare, ut τοῦτο non prius quam in ultimo membro positum clausulam distinguat. Omnis vis sententiæ est in his duobus, δίκαιον et δεινόν. F. A. Wolf.

Εἰ γὰρ ἃ κατὰ μηδένα — ἐπὶ τῷ τῶν θεῶν ὀνόματι ποιεῖν] Id est, *facere obtentu nominis deorum, quasi fieri oporteat deorum et religionis gratia.* Eodem pertinet ἐπιφημίζειν τοὺς θεοὺς, *deos afferre causam, ut culpam suam hac specie prætexant.* In proximis ne inepto Scholio fidem habeas, aut iis, qui vertunt, *ut nec ab homine facta improbarentur,* aut Augerio corrigenti ὑπ' ἀνθρώπου πραχθέντα. Verba, ἐπ' ἀνθρώπου, sic accipies, *humana auctoritate.* Conf. ad §. ιγ'. ante med. Sententia ipsa quam est vera, quam generosa, quam Christiano homine digna! Quanto minus malorum vidisset orbis, si semper homines ab ista calumnia religionis abstinuissent. Nimirum id præceptum nusquam legitur in libris sacris, nisi violenter huc trahere velis locum II. Timoth. III. 5. Idem.

Πῶς οὐκ ἀσεβέστατον] Ita recte Vindob. et Editiones omnes superiores, pro quo Francofurtenses nulla, quod sciam, aut necessitate, aut auctoritate, adducti reposuerunt πῶς οὐ κἀτεβέστατον. Taylor.

Ὡς ἔμοιγε δοκεῖ] Reiskius scripsit ὡς γοῦν ἔμοιγε δοκεῖ. Scilicet γοῦν addunt Par. 1. 5. 7. Aug. 1. Sed eosdem libros dare ἐμοὶ, non ἔμοιγε, fortasse non attendit vir aliud agens. F. A. Wolf.

Τὸ τῶν λειτουργιῶν ὄνομα ἐπὶ τὸ τῶν ἱερῶν μεταφέροντες] *Nomen liturgiarum captiose traducentes ad tributum, quod sacrorum causa fit,* h. e. *nomina hæc duo callide inter se permutantes.* Utrum ad ἱερῶν repetas ὄνομα, an τὸ τῶν ἱερῶν accipias τὰ ἱερὰ, ad sensum prope nihil interest. Itaque parum tribuo conjecturæ, quam Reisk. temere ex v. antepen. p. 493. petit, e verbis, ἐπὶ τὸ τῶν ἱερῶν τέλος. Idem.

Λεπτίνην αὐτὸν ὑμῖν ἐγὼ παρέξομαι μάρτυρα —] Qua specie Leptines argumento suo uti potuerit, docet Oratio adversus Midiam, in qua Noster ipse passim choragiam ad munera sacra trahit. Sed illum nunc præclare ita refutat. Immunitatem posteris Harmodii et Aristogitonis olim datam, palam est fideque columnarum testatum, non sacrorum esse, quippe quorum nemini civi esse immuni licet, sed liturgiarum civilium. Jam posteros illos lege sua eximit Leptines, et horum præmium disertis verbis ratum habet. Sequitur itaque, nisi forte illos novo dono augere voluit, minime virum ignorasse, aliam esse immunitatem ἱερῶν, aliam λειτουργιῶν, quin etiam se id probe scisse, ipse testatur. Idem.

ὑμῖν ἐγὼ [1]παρέξομαι μάρτυρα. Γράφων γὰρ [2]ἀρχὴν τοῦ νόμου, Λεπτίνης εἶπε, φησὶν, ὅπως ἂν οἱ πλουσιώτατοι λειτουργῶσι, μηδένα [3]ἀτελῆ εἶναι, πλὴν τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος. Καίτοι, εἰ ἦν ἱερῶν ἀτέλειαν ἔχειν ταὐτὸ καὶ λειτουργιῶν, τί τοῦτο μαθὼν προσέγραψεν; Οὐδὲ γὰρ τούτοις ἀτέλεια τῶν γε ἱερῶν ἐστὶ δεδομένη. Ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι ταῦτα τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, λάβε μοι πρῶτον μὲν

[1] παρασχήσομαι T. [2] *τὴν ἀρχὴν, R. [3] ἀτελῆ μηδένα R.

Γράφων γὰρ ἀρχὴν τοῦ νόμου, Λεπτίνης εἶπε, φησὶν] Construendo junge verba, *γράφων* et *φησὶν*, at *ἀρχὴν* dictum puta absolute pro *ἐν ἀρχῇ*. Exempla vocis *ἀρχὴν* sic sine articulo positæ dedit Lennep. ad Phalarid. Epp. p. 83. Alia ratio est deinde, ubi bis legitur *τὴν ἀρχὴν τοῦ νόμου*. Ita hoc inducere non debebat Reiskium et Auger., ut hic quoque ponerent, *γράφων γὰρ τὴν ἀρχήν*. IDEM.

Τί τοῦτο μαθὼν προσέγραψεν] *Τί μαθὼν*, *τουτέστι, δἰ ἥντινα αἰτίαν; τίνι λογισμῷ*; sicut *τί παθὼν, διὰ τί πάθος; τί ἐπῆρεν αὐτόν*; WOLF. Cl. Marklandus *παθὼν* (Vide ad §. ιβ'.) uti in margine Parisiensi. TAYLOR.

Τί τοῦτο μαθὼν προσέγραψεν] Levem trajectionem verborum, *τί μαθὼν τοῦτο προσέγραψεν*, cursim tangere sufficiat. Conf. not. §. ιη. Tam paucis vero non licet nobis defungi in formula, *τί μαθών*. Quippe hanc librorum omnium, et scriptorum, et impressorum, lectionem sollicitat in Marg. suo Lambinus, quique hunc sequitur, Marklandus, proposita conjectura, *τί τοῦτο παθών*. Atque hoc ipsum in Aristophane, quoties *τί μαθὼν* occurrit, reponi jubet Brunckius, etiam optimis codd. invitis, potius in difficiliore scriptura plane consentientibus, atque is ita ubique loquitur, ut periculum sit, ne bona locutio, a tantis viris in dubium vocata, ex auctoribus aliquando ejiciatur, et e civitate deturbetur. Vid. viri acutissimi notas ad Aristoph. Plut. 908. Lysistr. 599. Nubb. 1507. Vesp. 251. Acharn. 826. Forsan ergo non ingrata lectoribus erunt, quæ ad harum formularum vim monstrandam additurus sum, ut quam nemo alius, quod sciam, recte explicuerit. Nam sunt, qui utrumque, *τί παθὼν* et *τί μαθὼν*, promiscue ab Atticis dici putent pro simplici *τί*, *quare, qua de causa?* Ut Küsterus ad locum Pluti, L. Bos Animadv. ad Scriptt. Gr. p. 97. et 192. et alii. Reiskius autem, laudandus utique hoc, quod Marklando non paruit, in Appar. ad Demosth. T. III. p. 1281. alterum, *τί μαθὼν*, altero contendit magis esse Atticum. Propius veritatem accedit Bisetus in Schol. ad Nubb. l. c. et Wolfius ad h. l., etsi hic non satis certus sententiæ est in aliis locis Oratoris. Equidem excussis sedulo et Aristophanis et aliorum exemplis plurimis, ubi constanti fide librorum scribitur *τί μαθὼν*, compertum habeo, utriusque formæ diversam potestatem esse, sed discrimen tenue. Nempe *τί παθὼν* sæpius locum alterius bene occupare poterit, interdum tamen sine detrimento elegantiæ non poterit. Sic recte videor Græce alloqui posse Lambinum: *τί παθὼν ταύτην τὴν παραδιόρθωσιν προσέγραψας*, rectius tamen multo et significantius, *τί μαθὼν προσέγραψας*; Etenim *τί παθὼν* omnino est, *quanam re affectus? quo casu? quibus intemperiis agitatus? qui fit, ut* etc.? et plane ad *πάθος* quoddam, quod aut volentes aut nolentes patimur, pertinet. Contra *τί μαθὼν*, ne hic quidem obliterata prima verbi potestate, forma est exprobrantis inconsiderantiam, temeritatem et pravum judicium, ac pertinet, ut Æschyleo verbo utar, ad *μάθος* quoddam, quod in nobis desiderari patimur; vertique debet, *quo argumento? quid secutus? qua ratiocinatione usus?* Quæ ipsa vis plane deprehenditur in nostro loco. Ceterum numerarim hoc, *τί μαθὼν*, ad euphemismum Atticorum. Nam solum sensum si spectes, sæpe id reddi potest, *cur tam stulte, tam temere* etc. Et in Aristoph. Vesp. 251. additur etiam *ὦ ἀνόητε*. Utrumque ergo si reddes, *qua de causa*, non male quidem Latine exprimas, sed pinguius, nec satis presse. Conf. Demosth. Philipp. IV. §. ι. med. in Aphob. III. p. 850. ed. R. in Steph. I. p. 1113. ed. R. ibique Wolf. et Reisk. Dionys. Halic. de Thucyd. T. VI. p. 951. Liban. Epp. 241. p. 116. etc. F. A. WOLF.

Ἐστὶ δεδομένη] Latina periphrasi, *ἀντὶ τοῦ δέδοται*. WOLF.

τῆς στήλης τὰ ἀντίγραφα, εἶτα τὴν ἀρχὴν τοῦ νόμου τοῦ Λεπτίνου. Λέγε!

ΑΝΤΙΓΡΑΦΑ ΣΤΗΛΗΣ.

Ἀκούετε τῶν ἀντιγράφων τῆς στήλης, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! ἀτελεῖς αὐτοὺς εἶναι κελευόντων, πλὴν [1]ἱερῶν· Λέγε δὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νόμου τοῦ Λεπτίνου!

496

ΝΟΜΟΣ.

Καλῶς! Κατάθες! Γράψας, ὅπως ἂν [2]οἱ πλουσιώτατοι λειτουργῶσι, μηδένα εἶναι ἀτελῆ, προσέγραψε, πλὴν τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος. [3]Τίνος εἵνεκα, εἴγε τὸ τῶν ἱερῶν τέλος ἐστὶ λειτουργεῖν; Αὐτὸς γὰρ οὑτωσὶ τἀναντία τῇ στήλῃ γεγραφὼς, ἂν ταῦτα λέγῃ, φανήσεται. Ἡδέως δ' ἂν

[1] ἱερῶν; R. [2] εἰ R. [3] καί τοι εἰ ἦν, τίνος T.

Πλὴν ἱερῶν] Hæc in editt. prioribus et Reiskii habent signum interrogandi. Quod nec reprobo, neque probo plane. Conf. ad §. κά. Male autem mox pro *λέγε δὴ*, *jam nunc lege*, Markl. malebat *λέγε δέ*. Præcessisse enim *πρῶτον μέν*. Non vidit itaque, *εἶτα* jam pertinuisse ad *πρῶτον μέν*. Sic enim *εἶτα* et *ἔπειτα* ponunt sæpissime, nullo *δὲ* adjecto. F. A. WOLF.

Λέγε δὴ] Potius *δέ*. præcessit enim *πρῶτον μὲν*, cui hic adversatur *δέ*. MARKLAND.

Καλῶς! Κατάθες!] Etiam hic interpellatur scriba, quum tantum e lege recitavit, quantum Oratori ad consilium suum videretur satis esse. F. A. WOLF.

Ὅπως ἂν etc.] Plenius hæc et disertius Nannius: *Cum scripsisset, ut ditissimi liturgias subeant*, nemo immunis esto etc. TAYLOR.

Καίτοι εἰ ἦν] Desunt hæc tria verba in Editt. Feliciana, Manutiana et Parisiensi, et in MSS. quamplurimis, Aug. Ital. Vindob. Lindenbr. Obsop. etc. Recte. Supra p. 492. v. 2. verba legitima, quæ produxit Demosthenes, simili clausula finiebantur, qua hæc præ manibus. Quidni autem, cum eadem sint? Librarius itaque ad ea oculos applicuit, verum erroris conscius pergere noluit. Verba igitur hæc incongrua, quæ delenda notavit, (nam delere utique Calligrapho ipsi erat piaculum) Scriba proximus secure admisit. Habes mendum et mendi rationem. TAYLOR.

Τίνος εἵνεκα] Scil. *τοῦτο προσέγραψεν*. F. A. WOLF.

Εἴγε τὸ τῶν ἱερῶν τέλος ἐστὶ λειτουργεῖν] Legendum *εἴγε τῶν ἱερῶν τέλος ἐστὶ τὸ λειτουργεῖν*, transposito Articulo *τὸ*, quemadmodum postulat Argumentum, et mos Græce scribendi. *Τὸ λειτουργεῖν* est *ἡ λειτουργία*· et, *τέλος ἐστὶ τῶν ἱερῶν*, sc. *τελῶν*, *unum est ex sacris muneribus*, vel, *impensis*. MARKLAND. Wolfius vertit, *si quidem obire munera ad sacra pertinet*. Ea ex versione Marklando fortasse subnata est correctio, *εἴγε τῶν ἱερῶν τέλος ἐστὶ τὸ λειτουργεῖν*, articulo transposito. Cui reperto colorem addunt verba, quæ sequuntur, *τὰς λειτουργίας ὅταν εἶναι φῇς ἱερῶν*. Accessit manus lusoria Critici, quem nostis, ita corrigens, *εἴγε τὸ τῶν ἱερῶν τέλος τελεῖν ἐστὶ λειτουργεῖν*. Sed ne prius quidem repertum accipio; nec omnino essent, credo, hæ tricæ, si Wolfius ita vertisset, *si quidem tributum sacrorum ad publica munera pertinet*, verso in prædicatum eo, quod nunc subjectum est. Subjecto enim ex more Græcorum et ratione articulum addi solere, verum est: occurrunt tamen exempla non raro, in quibus quum duo sint nomina, utrum eorum pro subjecto habeas, nihil refert sententiæ. Talemque deputo hunc locum esse. F. A. WOLF.

[1] ἔγωγε ἐροίμην [2] Λεπτίνην, τίνος αὐτοῖς τὴν ἀτέλειαν ἢ σὺ νῦν καταλιπεῖν φήσεις, ἢ ἐκείνους τότε δοῦναι, τὰς λειτουργίας ὅταν εἶναι [3] φῂς ἱερῶν; Τῶν μὲν γὰρ εἰς τὸν πόλεμον πασῶν εἰςφορῶν, καὶ τριηραρχιῶν ἐκ τῶν παλαιῶν νόμων οὐκ εἰσὶν ἀτελεῖς· τῶν δέ γε λειτουργιῶν, εἴπερ εἰσὶν ἱερῶν, οὐδ' ἔχουσιν. Ἀλλὰ μὴν γέγραπταί γε, ἀτελεῖς αὐτοὺς εἶναι. Τίνος; ἢ τοῦ μετοικίου; τοῦτο γὰρ λοιπόν. Οὐ δήπου· ἀλλὰ τῶν ἐγκυκλίων λειτουργιῶν, ὡς ἥ τε στήλη δηλοῖ, καὶ σὺ προςδιώρισας ἐν τῷ νόμῳ, καὶ μαρτυρεῖ πᾶς ὁ προτοῦ χρόνος γεγονώς· ἐν ᾧ τοσούτῳ τὸ πλῆθος ὄντι οὔτε φυλὴ πώποτε ἐνεγκεῖν ἐτόλμησεν οὐδεμία οὐδένα τῶν ἀπ' ἐκείνων χορηγὸν, οὔτε [4] ἐνεχθεὶς αὐτοῖς ἄλλος οὐ-

[1] ἔγωγε *σ' ἐροίμην R. [2] Λεπτίνη T. R. [3] φῆς ἱερῶν. T. φὴς ἱερῶν. R. [4] ἐνεγχθεὶς T.

Ἐροίμην, Λεπτίνη] Solus Wolfius in quinto casu. Editiones reliquæ Λεπτίνην in quarto. Taylor. Hinc progressum se scribit Reiskius perfecisse, quod ille inchoatum reliquisset. Invexit scilicet in textum sua sponte, ἔγωγε σ' ἐροίμην, Λεπτίνη, inserto asterisco, ominosa nota. At si quid duri inest in eo, quod proxime secunda persona sequitur, ad ipsum Leptinem directa, hæc conversio orationis ab optimis scriptoribus auctoritatem habet eam, quæ vetet quidquam mutari. Vid. quæ adscripsi Plat. Symposio p. 10. et quæ de subita mutatione personarum apud Oratores infra dicam ad §. λα'. F. A. Wolf.

Οὐδ' ἔχουσιν] Subaudi τὴν ἀτέλειαν. *Ne habent quidem immunitatem munerum, si modo sacra sunt.* Accuratius dicere debuerat, οὐδ' εἰσίν. Nam præcedit οὐκ εἰσὶν ἀτελεῖς. Sed videtur hoc εἰσὶν, jam bis positum, fecisse, ut orationem commutaret. Ellipsin vero in verbo ἔχουσιν eandem habemus §. ά. κά. med. λέ., quorum locorum nunc immemores fuerunt Reisk. et Auger. Ceterum in genitivo ἱερῶν, relato ad λειτουργιῶν, vix tiro offenderit. Idem.

Ἀλλὰ μὴν γέγραπταί γε — ἢ τοῦ μετοικίου] Γέγραπται, puta, ἐν τῇ στήλῃ, non, in lege Leptinis. Jam ad absurda recidere videmus Leptinis cavillationem, nec tam Demosthenis arte captus, quam suis propriis laqueis irretitus laborat. Τὸ μετοίκιον pendere, μετοίκων fuit proprium. Drachmæ fuerunt duodecim annuæ. Vid. Petit. LL. AA. p. 248. et Valcken. Animadv. ad Ammon. II. 7. Idem.

Προςδιώρισας] Scribe προδιώρισας, ut passim: *ante definivisti.* Markland.

Ἐνεχθεὶς] Ἀντὶ τοῦ, προβληθεὶς χορηγεῖν. Est enim φέρειν etiam *creare et designare.* *Ex edit.* Hervag.

Οὔτε ἐνεχθεῖσιν αὐτοῖς] Sententia postulare videtur, οὔτε ἐνεχθεὶς αὐτοῖς ἄλλος. Sic et Obsop. et Ulpian. Ἐνεγκεῖν est *designare* vel *decernere ædilem.* Cum autem neget, eos unquam ab ulla tribu designatos esse; hoc dicit, *neminem alium* ædilem *designatum* eos ad permutandas facultates (id quod et in trierarchiis fieri solitum) provocare fuisse ausum. Wolf.

Ἐνεχθεὶς] Ita Editio Francof. 1604. uti legit Vindob, Bodl. et Obsop. Recte. Atque ita Wolfius interpretatur. Secus Versio Italica, secus ista P. Nannii, quæ lectionem cæterarum omnium Editionum et MSS. sequuntur, ἐνεχθεῖσιν. Wolfius feliciter valde hunc locum expedivit et vindicavit. Nihil certius ejus emendatione, nihil explicatione expressius. Taylor.

Καὶ σὺ προςδιώρισας —] In participio hoc, quod membranæ varie corruperunt, πρὸς notat *insuper*, ita ut auctoritas Leptinis testimonio columnæ accedere dicatur. Ergo Marklando reddamus suum προδιώρισας, conjecturam inutilem. In sequentibus verba, τοσούτῳ, τὸ πλῆθος, analogiam habent in dictione, χρόνος παμπληθὴς, *tempus immensum.* Mox οὔτε φυλὴ πώποτε — οὐδεὶς ἀντιδοῦναι sic vertes: *Neque ulla unquam tribus ausa est quenquam ex illorum gente choragum nominare, neque etiam quisquam alius nominatus illos ad permutationem facultatum adigere.* Ἐκείνων et statim αὐτοῖς Harmodii et Aristogitonis posteros spectat. Prius pronomen Aug. 1. mutat in ἐκείνου, et idem librarius alibi quoque in formula, τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, posterius hoc nomen exclusit, studio videlicet emendandi auctoris. Porro quod ex more Latini sermonis verti *nominare*, Græce est ἐνεγκεῖν, alias solenniter προβάλλεσθαι, *jemanden in Vorschlag bringen (to propose or nominate somebody)*, h. l. *nomen alicujus, qui choragi muneri obeundo idoneus sit, publice edere*; id quod fuit ejus, qui ipse, ad hoc oneris vocatus, parem se fore negaret. Rem alibi explicavi. Sed quod deinde Reiskius ante οὐκ ἀκουστέον excidisse putat οὗτος temerarium est. Hoc potius novum exemplum habemus celeris ab altera persona ad alteram transitionis. Præcessit enim προςδιώρισας, nunc infertur τολμᾷ. Hanc tertiam personam Reisk. mollire volebat. F. A. Wolf.

δεὶς ἀντιδοῦναι· οἷς, οὐκ ἀκουστέον, ἂν ἐναντία τολμᾷ λέγειν.

κή. Ἔτι τοίνυν ἴσως ἐπισύροντες ἐροῦσιν, ὡς Μεγαρεῖς καὶ Μεσσήνιοί τινες εἶναι φάσκοντες, ἔπειτα ἀτελεῖς εἰσὶν, ἀθρόοι παμπληθεῖς ἄνθρωποι· καί τινες ἄλλοι, δοῦλοι καὶ μαστιγίαι, Λυκίδας, καὶ Διονύσιος, καὶ [1] τοιοῦτοί

[1] τοιούτους τινὰς ἐξειλεγμένοι T. R.

Οἷς οὐκ ἀκουστέον] Οἷς ἂν τολμᾷ λέγειν ἐναντία οὐκ ἀκουστέον sc. αὐτοῦ. Wolf.

κή. Ἔτι τοίνυν ἴσως ἐπισύροντες ἐροῦσιν] Hoc loco Interpres, ἐπισύροντες, inquit, ἀντὶ τοῦ, διασύροντες, οἷον εἰς ἔδαφος ἕλκοντες, διαβάλλοντες, οὐδὲν ἀληθὲς λέγοντες. Quæ interpretatio parum mihi probata est. Lys. in Apol. δήμου καταλύσ. καὶ νυνὶ αὐτὸν ἀκούομεν, ὑπὲρ ὧν αὐτοῦ κατηγοροῦμεν, διὰ βραχέων ἀπολογίσεσθαι ἐπισύροντα τὰ πράγματα, καὶ διακλέπτοντα τῇ ἀπολογίᾳ τὴν κατηγορίαν. Duobus his locis ἐπισύροντες significare puto *ambage verborum qua de re agitur implicantes, quasique rem in longum tractim ducentes ac subducentes, cardinem causæ non attingentes, judicum mentes alio alioque trahentes, multa commemorando ad rem nihil pertinentia.* quod satis intelligendum datur ex eo quod διακλέπτοντα τὴν κατηγορίαν dixit. significat enim *patronum non recta ad cardinem causæ venientem, et pedem conferentem, sed velut ludificantem, frustrantemque et tergiversantem.* *Ex edit.* Hervag.

Ἐπισύροντες] Forte διασύροντες. [Ita legit Codex unus ex Regiis.] et v. 1. p. seq. ἐξειλεγμένοι, ab ἐκλέγομαι. et p. 497. v. 8. φανείη, εἰ μὴ etc. Τὸ μόνον videtur abundare. Wolf.

Ἔτι τοίνυν ἴσως ἐπισύροντες] Duas explicationes hujus verbi habet Schol. Quarum neutra probanda. Neque etiam cum Wolf. et Auger. admittenda lectio Par. 6. διασύροντες. Ἐπισύρει seu ἐπισεσυρμένως λέγει is, qui rem non subtiliter, non accurate, non veritatis causa, tractat dicendo, sed leviter, perfunctorie ac rapide summa capita perstringens, gravissimum quodque momentum occultans artificiose, aut ita transmittens, ut auditor ad aliena abstractus cogitandique otio fraudatus inducatur et circumveniatur. Generalis omnino verbo notio est *supine et negligenter agendi*, sive consulto id fit, seu imprudenter. Nostrates vulgo simillime, et origini vocis Græcæ congrue: *über etwas hinweghuschen, etwas hinschleudern (to be negligent about something, to fling away something).* De Græca voce, quæ male passim explicatur, etiam a Marklando ad Lysiam p. 788., pluribus egerunt Reisk. Animadvv. ad Græcos auctt. T. IV. p. 335. seqq. et Heynius ad Epict. Enchir. c. 31. Quo in loco libelli, verborum parcissimi, admodum vereor, ne aliena manus invexerit duo verba, μηδὲ ἀμελῶς, glossam antecedentium, μὴ ἐπισεσυρμένως. F. A. Wolf.

Ὡς Μεγαρεῖς καὶ Μεσσήνιοί τινες εἶναι φάσκοντες] Τὶς ἀντὶ τοῦ μέγας, hoc est, οὐ τῶν τυχόντων εἷς, *non unus quivis.* Sic Cicero ad Atticum, "Fac ut omnia ad me perscribas, meque ut facis, velis esse aliquem: quoniam qui fui, et qui esse potui, jam esse non possum," id est, velis esse me non prorsus obscurum et dejectum. Utitur eadem dicendi formula κατὰ Μειδίου, et alibi. *Ex edit.* Hervag.

Τοιούτους τινὰς ἐξειλεγμένοι] *Ejus generis homines elegerunt*, Wolfius. non recte: nam ἐξειλεγμένοι Passivam habet significationem, *electi*, non *eligentes.* Codices ἐξηλεγμένοι, ab ἐξελέγχομαι, *convincor*, bene. Lego et distinguo: καί τινες ἄλλοι, δοῦλοι καὶ μαστιγίαι (Λυκίδας, καὶ Διονύσιος, καὶ τοιοῦτοί τινες) ἐξηλεγμένοι, vel ἐξεληλεγμένοι, prout scribere amant Attici: *et alii quidam, servi et verberones (Lycidas nempe, et Dionysius, et tales nonnulli) convicti.* Versu 3. distingue: ὡς Μεγαρεῖς καὶ Μεσ-

τινες ἐξηλεγμένοι. Ὑπὲρ δὴ τούτων ὡδὶ ποιήσατε. Ὅταν ταῦτα λέγωσι, κελεύετε, εἴπερ ἀληθῆ λέγουσι πρὸς ὑμᾶς, τὰ ψηφίσματα, ἐν οἷς ἀτελεῖς εἰσὶν οὗτοι, δεικνύναι. Οὐ 497
γάρ ἐστ' οὐδεὶς ἀτελὴς παρ' ὑμῖν, ὅτῳ μὴ ψήφισμα ἢ νόμος δέδωκε τὴν ἀτέλειαν. Πρόξενοι μέντοι πολλοὶ διὰ τῶν πολιτευομένων γεγόνασι παρ' ὑμῖν τοιοῦτοι, ὧν εἷς ἐστὶν ὁ

σήνιοι, τινὲς εἶναι φάσκοντες, ἔπειτα ἀτελεῖς εἰσὶν ἀθρόοι, παμπληθεῖς ἄνθρωποι. et verte τινὲς εἶναι φάσκοντες, *qui se dicunt esse aliquo in numero*: quibus opponuntur δοῦλοι καὶ μαστιγίαι ἐξηλεγμένοι. Sic Orat. adv. Midiam §. νθ'. τὸ δοκεῖν τινὲς εἶναι προσειληφότες. plenius Lucas Act. Apost. VIII. 9. λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν. Paulus simpliciter εἶναί τι, *esse aliquid*, eodem sensu Galat. II. 6. et VI. 3. MARKLAND.

Ἐξηλεγμένοι] M. *Et quidam qui essent convicti esse ejusdem farinæ*, et tunc lego τοιοῦτοί τινες. AUGER.

Ὡς Μεγαρεῖς καὶ Μεσσήνιοί τινες εἶναι φάσκοντες —] Locum hunc ab Intpp. strenue vexatum apud Apsinem reperimus p. 697., sed mutatum adeo, ut quid in eo rhetor legerit, aliis divinandum lubens relinquam. Legitur ibi: ὡς Μεγαρεῖς καὶ Μεσσήνιοι ἀτελεῖς τινὲς ἀθρόοι ἄνθρωποι δοῦλοι καὶ μαστιγίαι κ. τ. λ. Marklandus autem vulgata, quæ et nos edidimus, sic distingui jubet: ὡς Μεγαρεῖς καὶ Μεσσήνιοι, τινὲς εἶναι φάσκοντες (*qui se dicunt esse aliquo in numero*) ἔπειτα ἀτελεῖς εἰσὶν ἀθρόοι, παμπληθεῖς ἄνθρωποι. Ubi his, *qui se dicunt aliquo in numero esse*, opponit δούλους καὶ μαστιγίας etc. At talem oppositionem ego hic nullam video. Nam primum si nihil isti aliud quam *dixerunt se esse aliquo in numero*, profecto ne obolo quidem pluris habendi fuerunt, quam qui vocantur simpliciter δοῦλοι καὶ μαστιγίαι. Tum misere illa ratione discerpitur ordo verborum, ut nequaquam mirer, ante Marklandum eam nemini in mentem venisse. In promtu est videre, subjectum orationis esse τινὲς, et huc referri φάσκοντες εἶναι Μεγαρεῖς καὶ Μεσσήνιοι, et ita periodum accipi debere: *Dicent adhuc fortasse adversarii nostri, homines quosdam reperiri, qui quamvis ne ipsi quidem dissimulent aut occultent, Megarenses et Messenios se esse*, (h. e. *non cives Atticos*) *nihilominus immunitate fruantur ad unum omnes.* Ἔπειτα, ut alias εἶτα, est pro ὅμως, quod imprimis fit post sententiam concessivam, quæ habet participium. Vid. Koen. ad Gregor. Cor. p. 62. et Hoogev. Doctr. Particc. gr. p. 384. Dein quæ leguntur nomina articulo destituta, Λυκίδας καὶ Διονύσιος, optime nostra aut aliqua recentiore lingua exprimas, *ein Lycidas, ein Dionysius* (*one Lycidas, &c.*). Sed alterum horum prorsus ignoramus; Lycidam vero, ipse Orator docet, olim Chabriæ servum fuisse, mox Populi Athen. proxenum. Addit Schol., hominem conducticio exercitui præfuisse. Jam extrema loci sic scripta sunt in Ald. Herv. Felic. Man., τοιούτους τινὰς ἐξηλεγμένοι, corruptius dehinc, τοιούτους τινὰς ἐξειλεγμένοι in Ben. et Wolf., qui vertit: *nam ejus generis homines elegerunt.* Quæ versio quantum et tenori sententiæ et grammaticæ rationi repugnet, tædet singulatim arguere. Id quidem jam Marklandus vidit, ἐξειλεγμένοι reddi oportuisse, *electi*, non *eligentes*. Verum ut hoc participium cum Reisk. activo sensu sumamus, quibus demum fidiculis illud superius ἐροῦσιν huc retorquebimus? Assentior itaque Marklando hactenus, quod emendat, καὶ τοιοῦτοί τινες ἐξηλεγμένοι, seu potius ex usu Attico ἐξεληλεγμένοι, ab ἐξελέγχεσθαι, *argui, convinci.* Atque hæc si vera manus Demosthenis fuerat, facile illa mutari potuit ab iis, qui quum sensum verborum assequi non possent, scribere mallent id, quod intelligerent. Sic ἐξηλεγμένοι τοιοῦτοι, scil. ὄντες, sunt *palam convicti esse tales, quales Lycidas et D.* h. e. *notæ nihilo melioris, quam illi.* Ipse tamen Markl. verba bene emendata ita distinguit: καί τινες ἄλλοι, δοῦλοι καὶ μαστιγίαι (Λυκίδας καὶ Διονύσιος καὶ τοιοῦτοί τινες) ἐξηλεγμένοι. *Et alii quidam, servi et verberones (v. c. Lycidas et Dionysius et tales nonnulli) convicti.* Nos nihil præterea in textu mutamus, nec in hac distinctione σαφήνειαν Demosthenis agnoscimus. At melius repertum si quis habuerit, id cupide amplectemur. Reiskium audire non potuimus. F. A. WOLF.

Ὑπὲρ δὲ τούτων] Recte Editt. vetustæ, non τοῦτ', ut Francofurtana. Pariter τὰ ψηφίσματα v. 3. ex iisdem. Injuria enim aberat articulus ab ea, quam sequimur. TAYLOR.

Ἐν οἷς ἀτελεῖς εἰσὶν οὗτοι] Id est ἐξ ὧν ψηφισμάτων ἀτελεῖς εἰσὶν οὗτοι. Bene sic carebimus triplici conjectura viri docti, qua addi mavult ἐψηφισμένοι, vel γεγενημένοι, vel denique γεγραμμένοι. Conf. nos ad §. κά. med. F. A. WOLF.

Λυκίδας· ἀλλ' ἕτερον πρόξενον ἔστ' εἶναι, καὶ ἀτέλειαν εὑρῆσθαι. Μὴ δὴ παραγόντων ὑμᾶς· μηδ', ὅτι δοῦλος ὢν ὁ Λυκίδας, καὶ ὁ Διονύσιος, καί τις ἄλλος ἴσως, διὰ τοὺς μισθοῦ τὰ τοιαῦτα [1]γράφοντας ἑτοίμως, πρόξενοι γεγόνασι, διὰ τοῦθ' ἑτέρους ἀξίους, καὶ ἐλευθέρους, καὶ πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίους, ἃς ἔλαβον δικαίως παρ' ὑμῶν δωρεὰς, ἀφελέσθαι ζητούντων. Πῶς γὰρ οὐχὶ [2]καὶ κατὰ τοῦτο δεινότατ' ἂν πεπονθὼς ὁ Χαβρίας φανείη, εἰ μὴ [3]μόνον ἐξαρκέσειε τοῖς τὰ τοιαῦτα πολιτευομένοις, τὸν ἐκείνου δοῦλον, Λυκίδαν, πρόξενον ὑμέτερον πεποιηκέναι· ἀλλ' εἰ καὶ διὰ τοῦτον πάλιν τῶν ἐκείνῳ τι δοθέντων ἀφέλοιντο, καὶ ταῦτ' αἰτίαν λέγοντες [4]ψευδῆ! Οὐ γάρ ἐστιν οὐθ' οὗτος, οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς, πρόξενος ὢν, ἀτελὴς, ὅτῳ μὴ διαῤῥήδην ἀτέλειαν ἔδωκεν ὁ Δῆμος· τούτοις δὲ οὐκ ἔδωκεν, οὐδ' ἔχουσιν

[1] γράφοντας, ἑτοίμως T. [2] καὶ κατὰ τοῦτο οὐχὶ T. [3] Deest μόνον. T. [4] ψευδῆ; T. R.

Μὴ δὴ παραγόντων ὑμᾶς] H. e. παραγέτωσαν, ut paullo mox ζητούντων pro ζητείτωσαν. Ipsum παράγειν, sicut inde ductum παραγωγὴ, locum habet in cavillatione rhetorica, qua auditor subdole a proposito abducitur; unde sæpe juncta παράγειν et φενακίζειν. Male in Marg. Ben. est ταραττόντων, ex eoque corruptum πραττόντων in Par. 2. et Bav. Simile verbum §. ζ'. tetigi, ἀπάγειν. IDEM.

Διὰ τοὺς μισθοῦ] *Temere per istos nundinatores legum et decretorum jus hospitii obtinuerunt.* NANNIUS.

Γράφοντας, ἑτοίμως πρόξενοι] Muta interpunctionem, διὰ τοὺς μισθοῦ τὰ τοιαῦτα γράφοντας ἑτοίμως, πρόξενοι γεγόνασι· *qui lucri causa talia facile scribunt*: qui *parati* sunt talia scribere. MARKLAND.

Διὰ τοὺς μισθοῦ τὰ τοιαῦτα γράφοντας ἑτοίμως πρόξενοι γεγόνασι] Junxerant ante Markl. omnes, ἑτοίμως πρόξενοι γεγόνασι, idque forsan aliquis ferendum putet. Sed malui cum illo, cui et Reiskius paruit, incisum ponere post ἑτοίμως, ut sit: *propter eos, qui ejusmodi decreta pretio atque mercede scribunt facíles et parati.* Ceterum pravum hunc morem Athenis tum fuisse, ut quæstui haberent Remp., nemo dubitet, qui ex Æschinis Or. in Ctesiph. §. ά. sq. meminerit fraudum, in honoribus tribuendis versari solitarum. Nostrum autem illud fraudis genus eo facilius fieri potuit, quia προξενία *ornamentum* erat, non *magistratus*. Vid. hac de re Valcken. Animadv. ad Ammon. III. 10. F. A. WOLF.

Πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίους] Reisk. et Auger. malunt, πολλῶν ἀγαθῶν ὑμῖν αἰτίους. Emendatio ex eo genere est, quod antea notavi §. κβ'. IDEM.

Πῶς γὰρ etc.] Plerique Codd. Ven. puta, Vindob. Aug. Bodl. Ital. elegantius paulo: πῶς γὰρ οὐχὶ καὶ κατὰ τοῦτο: *Percioche come* ancora *in questo non ricevera gravissima ingiuria Cabria?* Vid. ad p. 460. v. ult. TAYLOR.

Εἰ μὴ ἐξαρκέσειε] Editiones vetustæ cum MSS. ut Vindob. εἰ μὴ μόνον ἐξαρκέσειε. Quam vocem primus exturbavit Wolfius. Vid. ad p. 495. v. 3. Noluissem sane contra fidem auctoritatemque Codd. IDEM. Præpropere sua sponte Wolfius ejecit μόνον, male abundare vocem ratus. Nam et alii sic loquuntur, v. c. Xenoph. M. S. I. 1. 15. Lycurg. in Leocrat. p. 155. Nec illud sine sensu. Εἰ μὴ μόνον ἐξαρκέσειε, est, *si hoc unum iis non sufficeret.* Proxime, τὰ τοιαῦτα, *ad istum modum*; κατὰ τὰ τοιαῦτα. F. A. WOLF.

Οὐ γάρ ἐστιν οὐθ' οὗτος, οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς, πρόξενος ὢν, ἀτελὴς] Inter hæc et sequentia Reiskius suspicatur deesse *hæc pauca*, οὐδεὶς γὰρ ἀτελής. Quin nihil deest, et bene stringit argumentum. *Neque enim Lycidas, nec alius quisquam, qua est proxenus (propter hanc dignitatem) immunis est, nisi si Populus ei nominatim et proprie immunitatem concesserit.* Res ipsa loquitur. Potuit aliquis proxenus immunis esse; ita vero singulari decreto Pop. Athen. ad eam rem opus fuit. IDEM.

οὗτοι δεικνύναι· λόγῳ δ' ἂν ἀναισχυντῶσιν, οὐχὶ καλῶς ποιήσουσιν.

κθ'. Ὃ τοίνυν μάλιστα πάντων [1]οἶμαι δεῖν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! φυλάξασθαι, τοῦτ' εἰπεῖν ἔτι βούλομαι. Εἰ γάρ τις πάντα, ὅσα Λεπτίνης ἐρεῖ περὶ τοῦ νόμου, διδάσκων [2]ὑμᾶς, ὡς καλῶς κεῖται, συγχωρήσειεν ἀληθῆ λέγειν αὐτὸν, ἕν γε αἰσχρὸν οὐδ' ἂν, εἴ τι γένοιτο, ἀναιρεθείη, ὃ συμβήσεται, διὰ τοῦ νόμου κυρίου γενομένου, τῇ πόλει. Τί οὖν τοῦτ' ἔστι; Τὸ δοκεῖν ἐξηπατηκέναι τοὺς ἀγαθόν τι ποιήσαντας. Ὅτι μὲν τοίνυν [3]τοῦτο ἕν τι τῶν 498
αἰσχρῶν ἐστὶ, πάντας ἂν ἡγοῦμαι φῆσαι· ὅσῳ δ' ὑμῖν τῶν ἄλλων [4]αἴσχιον ἀκούσατέ μου. Ἔστιν ὑμῖν [5]νόμος ἀρχαῖος, τῶν καλῶς δοκούντων ἔχειν· ἐάν τις, ὑποσχόμενός τι, τὸν Δῆμον [6]ἐξαπατήσῃ, κρίνειν· κἂν ἁλῷ, θανάτῳ ζημιοῦν. Εἶτ' οὐκ αἰσχύνεσθε,

[1] οἴομαι R. [2] Deest ὑμᾶς. T. [3] τοῦτο ἕν τι R. [4] αἴσχιον τῶν ἄλλων R. [5] νόμος ὑμῖν R. [6] ἐξαπατήσει T.

Ἀναισχυντῶσιν] Editt. et MSS. pro ἀναισχυνθῶσιν, quod est in Francofurtana. Taylor.

Οὐχὶ καλῶς ποιήσουσιν] *Sin impudenter affirmabunt, nihil præclari facient, aut laude dignum.* Frigus sententiæ mendum arguit. Lego οὐχὶ καινῶς ποιήσουσιν, *non more novo facient*: solitum enim hoc Illis. Markland. Urbane, de more Atticorum, pro κακῶς seu κακούργως ποιήσουσιν. Conf. §. κθ'. extrem. Sed exempla ubique sunt, ut mirificus sit Marklandus, qui propter frigus sententiæ corrigit, οὐχὶ καινῶς ποιήσουσιν. Etiam Reisk. hic aliquando mecum facit. F. A. Wolf.

κθ'. Ὃ τοίνυν μάλιστα πάντων —] Oratoriam quandam technam in h. l. notat Aristid. Art. p. 467. Παρὰ πάντα ἀξιοπιστίας, τό τε ἐπισημαίνεσθαι τοῖς εἰσαγομένοις, καὶ τὸ ὑπερβολαῖς χρῆσθαι· ἐπισημαίνεσθαι μὲν, ὅταν λέγῃς· ὃ τοίνυν μάλιστα — βούλομαι. Τοῦτό ἐστιν ἀρχόντων τῶν προειρημένων τῷ μέλλοντι εἰσάγεσθαι. Ἡ δὲ ὑπερβολὴ ἐν τῷ ἑξῆς· εἰ γάρ τις κ. τ. λ. Varietas lectionum in verbis ibi laudatis levis est. Notanda nobis potius formula, οὐδ' ἂν εἴ τι γένοιτο, Latine, *nullo pacto, nulla ratione.* Demosth. de Cor. §. νγ'. loquens de Philippo: Οὕτω ἧκεν ἔχων τὴν δύναμιν, καὶ τὴν Ἐλάτειαν κατέλαβεν, ὡς οὐδ' ἂν, εἴ τι γένοιτο, ἔτι συμπνευσόντων ὑμῶν καὶ τῶν Θηβαίων. Sed nihil frequentius his exemplis, quorum nullum favet Marklandi conjecturæ. Mox junge, ὃ συμβήσεται τῇ πόλει, non, κυρίου γενομένου τῇ πόλει, ut aliquos fecisse video. Idem.

Οὐδ' ἄν τι γένοιτο] Κἂν τὰ λοιπὰ καλῶς ἔχειν δόξειε. Wolf.

Οὐδ', ἂν εἴ τι γένοιτο, ἀναιρεθείη] Hic quoque excidisse videtur οὐκ propter sequens οὐδ'. Lego et distinguo: ἕν γε αἰσχρὸν οὐκ, οὐδ' ἂν εἴ τι γένοιτο, ἀναιρεθείη, ὃ συμβήσεται etc. *una saltem turpitudo, etiamsi quidvis acciderit, tolli non potest,* etc. id est, tolli potest nullo modo, nulla suppositione, *quicquid acciderit*; hoc enim significat οὐδ' ἂν εἴ τι γένοιτο. Markland.

Τοὺς ἀγαθόν τι ποιήσαντας] Scil. τὴν πόλιν aut ὑμᾶς. Vid. notam ad §. κβ'. Nam Criticus Lipsiensis hic quoque addi volebat ὑμᾶς. F. A. Wolf.

Τοῦτο ἕν τι τῶν αἰσχρῶν —] Idem Criticus dat ἕν τι τοῦτο τῶν αἰσχρῶν, tum pro τῶν ἄλλων αἴσχιον, eodem modo, αἴσχιον τῶν ἄλλων, etiam v. 12. ἔστι νόμος ὑμῖν. Omnia hæc ex caro Aug. 1. Τῶν ἄλλων αἴσχιον est αἴσχιον ἢ τοῖς ἄλλοις, *populis puta.* Idem.

Ἔστιν ὑμῖν νόμος ἀρχαῖος] Attigi hanc legem in animadversione ad §. κά. fin. Idem.

Εἶτ' οὐκ αἰσχύνεσθε] Εἶτ' οὐκ αἰσχύνεσθε δὲ Editt. vetustæ. Modo v. 2. p. seq. in quibusdam Codd. τοῦτο αὐτὸ ποιοῦντες, et αὐτοὶ ποιοῦντες sine τοῦτο. Quo pacto in Reg. a. Mox (sc. v. 8.) deest τοῦτο ante δημοσίᾳ. Taylor.

ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! εἰ, ἐφ' ᾧ τοῖς ἄλλοις θάνατον [1]τὴν ζημίαν ἐτάξατε, τοῦτ' αὐτοὶ ποιοῦντες φανήσεσθε; Καὶ μὴν πάντα μὲν εὐλαβεῖσθαι δεῖ ποιεῖν, [2]καὶ τὰ δοκοῦντα καὶ ὄντα, αἰσχρά· μάλιστα δὲ ταῦτα, ἐφ' οἷς τοῖς ἄλλοις χαλεπῶς τις ἔχων ὁρᾶται. Οὐδὲ γὰρ ἀμφισβήτησις ἔτι καταλείπεται, τὸ μὴ ταῦτα ποιεῖν, ἃ πονηρά τις αὐτὸς ἔκρινεν εἶναι πρότερον. Ἔτι τοίνυν ὑμᾶς κἀκεῖνο εὐλαβεῖσθαι δεῖ, ὅπως μηδὲν, ὧν ἰδίᾳ φυλάξαισθ' ἂν, [3]τοῦτο δημοσίᾳ ποιοῦντες φανήσεσθε. Ὑμῶν τοίνυν οὐδ' ἂν εἷς οὐδὲν, ὧν ἰδίᾳ τινὶ δοίη, τοῦτ' ἀφέλοιτο πάλιν, ἀλλ' οὐδ' ἐπιχειρήσειεν ἄν. Μὴ τοίνυν μηδὲ δημοσίᾳ τοῦτο ποιήσητε! ἀλλὰ κελεύετε τούτους τοὺς ἐροῦντας ὑπὲρ τοῦ νόμου, εἴ τινα τῶν εὑρημένων τὴν δωρεὰν ἀνάξιον εἶναί φασιν, ἢ μὴ πεποιηκότα ἐφ' οἷς εὕρετο, ἔχειν, ἢ ἄλλ' ὁτιοῦν ἐγκαλοῦσί τινι, γράφεσθαι κατὰ τὸν νόμον, ὃν παρεισφέρομεν νῦν ἡμεῖς, ἢ θέντων ἡμῶν, ὥσπερ ἐγγυώμεθα,

[1] Deest articulus. R. [2] Deest καί. R. [3] [τοῦτο] R.

Θάνατον τὴν ζημίαν ἐτάξατε] Articulum exemit Reiskius exemplo Par. 1. et Aug. 1. Ego vero nihil muto, qui additum articulum sæpius legisse meminerim in hac formula, ut in simillima ista, θάνατον τὴν ζημίαν εἶναι, ubi nunquam ab Atticis omittitur. Revocavi etiam in seqq. particulam καὶ post ποιεῖν, extritam a quatuor librariis, Par. 2. 5. Aug. 1. Bav. et nuper Reiskio. Eandem tamen idem textui reddidit Or. adv. Midiam p. 584. ed. R. in verbis: πῶς γὰρ κρίνων ἄνθρωπον, καὶ δοκοῦντα, καὶ ὄντα βίαιον — At ibi plane eodem modo librarii oscitarant, et quidem non quatuor, sed quinque. Amant Græci καὶ sic iteratum. F. A. Wolf.

Καὶ τὰ δοκοῦντα καὶ τὰ ὄντα] *Quæ vel naturam vel speciem turpitudinis habent.* Nannius.

Τὸ μὴ ταῦτα] Lingua, nisi fallor, postulat, ἀμφισβήτησις τοῦ μὴ ταῦτα ποιεῖν. Ita quoque Wolfius, qui addit δεῖν ante ποιεῖν. Markland. Equidem et hic vulgatum tueor, idque exemplis, qualia vide apud Valcken. et Brunck. ad Euripid. Hippol. 48. Vertendum autem sic: *Neque enim ulla dubitatio relinquitur, an ea nobis sint facienda, quæ ipsi prius turpia judicavimus.* F. A. Wolf.

Τοῦτο δημοσίᾳ ποιοῦντες φανήσεσθε] Uncis exigit Reiskius τοῦτο, quod abest a Par. 1. Paullo vero post, ante ἀφέλοιτο, eandem vocem nobis reliquit, nullo scilicet ibi librario peccante. Μηδὲν τοῦτο est *nihil tale, nihil ex hoc genere.* Plane, ut dicitur τὶ τοῦτο. Idem.

Ἢ μὴ πεποιηκότα ἐφ' οἷς εὕρετο, ἔχειν] Interpunxi ante ἔχειν, ut amoverem causam erroris, qui delusit Scholiasten et Reiskium, quorum ille conjunctum, εὕρετο ἔχειν, duro quodam et insolenti modo capit, hic nos beat emendatione sua, εὕρετο ἐκείνην, h. e. τὴν δωρεάν. Ne tamen forte nunc infinitivus ἔχειν trahatur ad εἶναι ἀνάξιον τὴν δωρεὰν, qui tertius adhuc error superest; sic verborum ordo institui debet: ἢ (φασὶν) ἔχειν μὴ πεποιηκότα ἐφ' οἷς εὕρετο, ἢ ἄλλ' ὁτιοῦν ἐγκαλοῦσί τινι. *Si quem dicent immunitate frui, vel qui nihil fecerit earum rerum, propter quas eam impetravit* etc. Ita sententia poscit, et lex sermonis, et gemina structuræ ratio §. ή. ubi κεκτῆσθαι nihil aliud est, quam nostro loco ἔχειν. In seqq. ἢ ἄλλ' ὁτιοῦν imprimis cogitandum de eo, quod quis post donum acceptum peccare potuit, id quod supra fuit §. κά. med. μετὰ ταῦτα ἀδικούντων. Sed verbum, ἐγκαλοῦσι, ad adversarios relatum, deflectit paullum ab instituta structura, ex qua participium exspectes. Idem.

Ἢ θέντων αὐτῶν] MSS. Aug. Obsop.

καὶ φαμὲν θήσειν, ἢ [1]θέντας αὐτοὺς, ὅταν [2]πρῶτον γένωνται νομοθέται. Ἔστι δ' ἑκάστῳ τὶς αὐτῶν, ὡς ἔοικεν, ἐχθρός· τῷ μὲν Διόφαντος, τῷ δ' Εὔβουλος, τῷ δ' ἴσως ἄλλος τίς. Εἰ δὲ τοῦτο φεύξονται, καὶ μὴ ἐθελήσουσι ποιεῖν, σκοπεῖτε,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! εἰ καλῶς ὑμῖν ἔχει, ἃ τούτων ἕκαστος 499
ὀκνεῖ τοὺς ἐχθροὺς ἀφαιρούμενος ὀφθῆναι, ταῦθ' ὑμᾶς τοὺς εὐεργέτας ἀφῃρημένους φαίνεσθαι· καὶ τοὺς εὖ τι πεποιηκότας ὑμᾶς, οἷς οὐδεὶς ἂν ἐγκαλέσαι, νόμῳ τὰ δοθέντα ἀπολωλεκέναι δι' ὑμῶν [3]ἀθρόους· παρὸν, εἴ τις ἄρα ἐστὶν

[1] θέντων αὐτῶν T. R. [2] [τὸ] πρῶτον R. [3] ἀθρόα T.

Ven. Vindob. Lindenbrog. et Regg. α. ε. [Bav. Marg. Vin. et Less.] ἢ θέντας αὐτούς. Simoni Fabricio Marcopibertano, qui Augustani Codicis variantes lectiones excerpsit, neutra lectio placet. Maluit ille θέντων αὐτοὶ, id est, ut ait, ἀντὶ τοῦ θέτωσαν. Inficete. Sensus est integerrimus et lectio proba: *γράφεσθαι κατὰ τὸν νόμον, ὃν παρεισφέρομεν νῦν ἡμεῖς· ἢ θέντων ἡμῶν* (male Edit. Francof. ὑμεῖς et ὑμῶν) *ἢ θέντων αὐτῶν. sive nos eam tulerimus, sive ipsi tulerint.* Ut recte interpretatur bonus Wolfius, aliique. TAYLOR.

Ἢ θέντων ἡμῶν — ἢ θέντας αὐτοὺς] In editis libris, quotquot vidi, legitur ἢ θέντων αὐτῶν, quod si auctoritatem haberet, nemo reprehenderet. Verum optimi codd. dant aliud, θέντας αὐτούς. Cui consensui librorum addendus Schol., qui, diligentius ab editoribus inspectus, nonnihil interdum profuisset ad veram lectionem detegendam. Jam nemini dubium esse debet, quin vulgata lectio hoc quoque loco a sciolo ad similitudinem prioris membri reficta sit. Quod idem in simili fecit Reiskius, de Cor. §. νέ., prorsus sine libris ἐνθυμηθέντας edens, pro ἐνθυμηθεῖσι. Conf. Markl. ad Lysiam p. 364. Sed ne nunc quidem opus est, ad antiptosin quandam confugere. Θέντας αὐτοὺς refer ad verba, quæ totius periodi primaria sunt: κελεύετε τούτους τοὺς ἐροῦντας — γράφεσθαι. Nihil certius. F. A. WOLF.

Ὅταν πρῶτον γένωνται νομοθέται] Sc. αὐτοί. An vero, *cum creati fuerint legumlatores alii?* Nannius: *ubi primum legislatores creati fuerint.* WOLF.

Ὅταν πρῶτον γένωνται νομοθέται] In Ben. est ὅταν τὸ πρῶτον, quod unde sit, nescimus. Certe articulo carent Aug. 1. et Bav. cum editt. princc., neque eo opus. Proxima sententia de privatis inimicitiis Leptineæ factionis egregie facit ad persuadendum. F. A. WOLF.

Ἔστι δ' ἑκάστῳ —] *Habet quisque, ut arbitror, privatas inimicitias cum beneficiariis.* NANNIUS.

Τῷ μὲν Διόφαντος, τῷ δ' Εὔβουλος] Plures a Demosthene memorantur Diophanti, plures Eubuli. Et de Eubulis quidem erudite egit Ruhnken. Histor. Oratt. gr. p. LXV. seqq., qui docet, ubicunque Eubulus simplici nomine occurrat, intelligendum esse Anaphlystium, summæ auctoritatis demagogum, qui per plures annos cum Oratore nostro Remp. administravit. Hoc tamen loco qui viri intelligendi sint, conjectura satis certa non assequor. F. A. WOLF.

Ταῦθ' ὑμᾶς τοὺς εὐεργέτας ἀφῃρημένους φαίνεσθαι] Ὑμᾶς φαίνεσθαι ἀφῃρημένους (ὅτι ἀφῄρησθε φανερὸν εἶναι) τοὺς εὐεργέτας ταῦτα. ἀφαιροῦμαί σε τοῦτο, vel, ἀφαιροῦμαί σου τοῦτο. Videant rudiores, ne turbentur trajectione verborum, et ambiguitate infinitivorum cum accusativis. WOLF.

Ἀθρόα] Quis non videt, hic esse rescribendum ἀθρόους? Si silerent Codd. ita lubens et otiosus refingerem. Non enim referri debet hæc vox ad τὰ δοθέντα, sed ad τοὺς πεποιηκότας: Atque in ea relatione tota vis argumenti nititur. Vide sodes: σκοπεῖτε, εἰ καλῶς ὑμῖν ἔχει — τοὺς εὖ τι πεποιηκότας — τὰ δοθέντα ἀπολωλεκέναι δι' ὑμῶν ἀθρόους· παρὸν, εἴ τις ἄρα ἐστὶν ἀνάξιος εἷς, ἢ δύο, ἢ πλείους, γραφῇ διὰ τούτων ταὐτὸ τοῦτο παθεῖν, κατ' ἄνδρα κριθέντας. Atque hæc est lectio Edit. Morel. Codd. autem Ven. Obsop. Ital. Aug. Vindob. Bodl. Cant. et Parisiensium, duobus exceptis. Ita etiam Versio Interpretis Italici. Ecce ut creber Noster sit sententiis! En αὔξησιν vere mirificam! Non hoc cum illo simpliciter, sed plura cum pluribus confertim et coacervatim comparat: εὖ πεποιηκότας, οἷς οὐδεὶς ἂν ἐγκαλέσαι, cum εἴ τις ἐστὶν ἀνάξιος: deinde νόμῳ et γραφῇ: mox ἀπολωλεκέναι διὰ ὑμῶν

ἀνάξιος, εἷς ἢ δύο, ἢ πλείους, γραφῇ διὰ τούτων ταὐτὸ τοῦτο παθεῖν, κατ' ἄνδρα κριθέντας. Ἐγὼ μὲν γὰρ οὐχ ὑπολαμβάνω ταῦτα καλῶς ἔχειν, οὐδέ γε ἀξίως ὑμῶν. [1][Σκοπῶ δὲ καὶ τοῦτο.]

λ'. Καὶ μὴν οὐδ' ἐκείνου γε ἀποστατέον τοῦ λόγου, ὅτι τῆς μὲν ἀξίας τότε, ὅτε ἐδώκαμεν, τὴν ἐξέτασιν ἦν δίκαιον λαμβάνειν, ὅτε τούτων οὐδεὶς ἀντεῖπε· μετὰ ταῦτα δ' ἐᾶν, εἴ τι μὴ πεπόνθατε ὑπ' αὐτῶν ὕστερον κακόν. Εἰ δὲ οὗτοι τοῦτο φήσουσι· δεῖξαι μὲν γὰρ οὐχ ἕξουσι· δεῖ κεκολασμένους αὐτοὺς παρ' αὐτὰ τἀδικήματα φαίνεσθαι. εἰ

[1] Absunt unci. T.

et τοῦτο διὰ τούτων παθεῖν: et ad postremum denique ἀπολωλεκέναι ἀθρόους et κατ' ἄνδρα κριθέντας. Anne hæc sit Densitas, quam in Nostro tantopere admirati sunt Magistri? Ego profecto ita sentio. Vid. Quintilian. X. 1. TAYLOR. Sinceram scripturam, ἀθρόους, nuper tandem Reiskius reduxit e Ben. Qua scriptura, recte judicant, qui omnem vim argumentationis niti dicunt. Ἀθρόοι sunt *universi, cuncti*; κατ' ἄνδρα κριθέντες, *singulatim, viritim in jus vocati*: oppositi utrique inter se, ut solent ἀθρόοι et οἱ καθ' ἕνα, aut ἀθρόοι et διεσκεδασμένοι. F. A. WOLF.

Διὰ τούτων] Τοῦ Λεπτίνου, καὶ τῶν συνηγόρων αὐτοῦ. WOLF.

Ὑμῶν] Post ὑμῶν pro puncto infra pono punctum supra, ita ut hæc phrasiuncula σκοπῶ δὲ καὶ τοῦτο referatur ad id quod ultimum est οὐδέ γε . . . . *quod imprimis considerandum puto.* AUGER.

Σκοπῶ δὲ καὶ τοῦτο] Sc. τὸ καλῶς ἢ μὴ ἔχειν τι. *Cujus ego rei etiam rationem habeo.* Nisi forte quis censeat τὸ τοῦτο ad ea, quæ sequuntur, referendum. WOLF.

Σκοπῶ δὲ καὶ τοῦτο] Hæc quam nihil huc faciant, quum cæcus sit, qui non videat, piget id pluribus verbis demonstrare. Tamen ea, quantum scimus, hærent in libris omnibus, atque adeo a nonnullis defenduntur. Sed Wolfii defensiones parum placent. Nullo pacto verba ad seqq. trahi sinunt particulæ, periodi novæ indices, καὶ μὴν, neque ea melius cum superioribus coeunt. Nam καὶ sic positum est, ut τοῦτο spectet ea, quæ sequuntur. Reiskii autem rationes, sive quas molles vocat, seu quæ duræ sunt et frigidæ, apud ipsum legantur jucundius. Quarum una hæc est jucundissima, quum Oratorem putat oblitum fortasse, post vocem τοῦτο aliquid addere, relicto loco vacuo, quem per otium expleret, ad reliqua perrexisse, sicut soleamus commentantes cum festinatione. Adeo persuasit sibi vir præclarus, eadem festinatione Demosthenem egisse in Oratione scribenda, qua ipsum in ea commentanda. Mihi quidem verba illa plane videntur ex emblemate marginis esse, et adscripta ad explicandam rariorem locutionem, οὐδ' ἐκείνου γε ἀποστατέον τοῦ λόγου. Parum promoveas, si scripseris, σκοπεῖτε καὶ τοῦτο. Ita aliquando mihi in mentem venit. F. A. WOLF.

λ'. Εἴ τι μὴ] Ἀντὶ τοῦ, εἰ μή τι. WOLF.

Εἰ δὲ οὗτοι τοῦτο —] Scil. Vos ab istis jam donatis injuria esse affectos. *Hoc si adversarii dicent, eorum erit demonstrare, illos eo tempore, quo peccaverint, judicium subiisse.* Vertimus hæc ideo, ut declaremus verba, παρ' αὐτὰ τἀδικήματα, quæ eadem potestate occurrunt et alibi, et apud Demosth. de Cor. §. ϛ'., ubi probe argutatur Tayl., et eodem fere modo Schol. posterior ad h. l. Certa multis exemplis est hæc vis illius præpositionis de *tempore* positæ, quod vulgo *præsens* aut *durans* dicunt, unde Lat. verti potest *in* vel *sub.* Ut in loco Xenoph. M. S. II. 1., malis nimium conjecturis vexato, παρὰ τὴν ἐκείνου ἀρχὴν, *sub illius imperio, illo imperante.* Particulæ παρὰ in Atticis nunquam propria notio est *propter*, neque id ἀργία est, si quis γαστρὶ χαρίζεται. Conf. Or. nostræ §. ή. med. ιγ'. med. ιθ'. med. κγ'. fin. λ'. fin. F. A. WOLF.

Τοῦτο] *Hoc*, i. e. passos esse aliquid mali ab his qui immunitates obtinuerunt. AUGER.

Δεῖ κεκολασμένους αὐτοὺς παρ' αὐτὰ τἀδικήματα φαίνεσθαι] *Eos quoque docere oportet recenti adhuc secus admissorum memoria, pœna affectos esse.* Siquidem illa locutio, παρ' αὐτὰ τἀδικήματα, hoc est, *protinus admissis delictis*, inde est quod

δὲ, μηδενὸς ὄντος τοιούτου, τὸν νόμον ποιήσετε κύριον, δόξετε φθονήσαντες, οὐχὶ πονηροὺς λαβόντες, ἀφῃρῆσθαι. Ἔστι δὲ πάντα μὲν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ὅσα ἐστὶ, τὰ ὀνείδη φευκτέον· τοῦτο δὲ πάντων μάλιστα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! [1] Διὰ τί; Ὅτι παντάπασι [2] φύσεως κακίας σημεῖόν ἐστιν ὁ φθόνος, καὶ οὐκ ἔχει πρόφασιν, δι' ἣν ἂν τύχοι συγγνώμης ὁ τοῦτο πεπονθώς. Εἶτα καὶ οὐδέν ἐστιν ὄνειδος, ὅτου πορρωτέρω ἐστὶν ἡ πόλις ἡμῶν, ἢ τοῦ φθονερὰ δοκεῖν εἶναι, πάντων ἀπέχουσα τῶν αἰσχρῶν. Τεκμήρια δὲ ἡλίκα τούτου, θεωρήσατε! Πρῶτον μὲν γὰρ μόνοι τῶν πάντων ἀνθρώπων ἐπὶ τοῖς τελευτήσασι δημοσίᾳ [3] τὰς ταφὰς

[1] διατί; T. [2] πονηρᾶς φύσεως καὶ κακίας R. [3] Deest articulus. R.

παρὰ τὸ δεῖπνον etiam dicunt, *super cœnam*, et *cœnæ tempore*. Isocrat. οἴκοι γὰρ ὀλιγαρχουμένους, παρὰ δὲ τὸν πόλεμον βασιλευομένους, *belli tempore et militiæ*. Interpres tamen Demosth. hoc loco παρ' αὐτὰ τἀδικήματα κολάζειν significare existimavit προσφόρως καὶ ἐγγὺς τῶν ἀδικημάτων φύσεως, hoc est, *pro modo delictorum, et pœna admisso adæquata*: quod mihi non placuit. Jurisperiti dicunt, *adhuc fragrantibus delictis*. Dicitur et παραχρῆμα eadem ratione pro *confestim*, et παραυτίκα, et παραυτὰ, et παραυτόθεν, quasi *jam inde ex illa hora*. Dicitur et παρ' αὐτὸν τὸν καιρόν. Idem in eadem, [§. ιβ'.] πάντες μὲν γάρ εἰσιν ἴσως ἄξιοι χάριν ἀνταπολαμβάνειν οἱ προϋπάρχοντες τῷ ποιεῖν ὑμᾶς εὖ, μάλιστα δ' οἱ παρὰ τὰς χρείας: *nam cum omnes ultro de vobis bene merentes, digni sunt utique, quibuscum paria faciatis, tum vero ii maxime, qui in ipsis temporibus vestris difficultatibusque fecerunt*. Synes. αὐτὰς οὖν ταύτας παρὰ τοὺς καιροὺς ἑκάστους οἷου σοι παρεστᾶναι συνηγόρους, *unoquoque tempore*. Idem, ἀλλ' ἔστιν εὐτυχία παρὰ τὸν καιρὸν εὐτυχεστέρα. *Refert autem quo quicque in loco feliciter cedat.* vel sic, *at vero locus ipse refert ad felicitatis cumulum. Ex edit.* HERVAG.

Δεῖ αὐτοὺς φαίνεσθαι κεκολασμένους] *Constare oportet, eos esse punitos.* Hoc est, si dicent eos peccasse, non fides eis habebitur, nisi pœnam e vestigio consecutam esse demonstrarint. WOLF.

Ὡς εἰπεῖν] Forte ἔπος εἰπεῖν. et sic habet Ulpianus. Nannius: *Ut semel dicam.* IDEM. Aberat ea vox ab Editt. ante Parisiensem. Habent Codd. Lindenbrog. et Aug. TAYLOR. Perperam Nannius. Formulam h. l. reddes, *ut uno verbo dicam.* F. A. WOLF.

Φύσεως καὶ κακίας] M. φύσεως κακίας' ἀντὶ τοῦ, κακῆς φύσεως. WOLF. *Pravitas est Naturæ.* Ita Editio Francofurt. secundum Felician. Manut. et MSS. Ald. Variatur in cæteris: φύσεως καὶ κακίας Edit. Ald. Unde scriptum olim fuisse arbitror, juxta ac Morelius edidit: ὅτι παντάπασι πονηρᾶς φύσεως καὶ κακίας σημεῖόν ἐστιν ὁ φθόνος. In marg. Benenati, in Obsop. Lindenbrog. Ven. Ital. et Schol. φύσει κακίας. TAYLOR. Hæc omnia Reiskius duplici divinatione auget. Nos plane non videmus, cur a vulgata recedendum sit. Κακία φύσεως est *vitiositas indolis, pravitas animi.* F. A. WOLF.

Ἐπὶ τοῖς τελευτήσασι δημοσίᾳ] Bene supplet Lambinus, τελευτήσασιν ἐν πολέμῳ δημοσίᾳ etc. Sed elegantior vocum positio, ἐπὶ τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ τελευτήσασι, δημοσίᾳ etc. et ita Lysias Orat. Funebr. ad fin. ὡς ἀξίους ὄντας τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότας —τιμᾶσθαι. Eudocia MS. (penes humanissimum et eruditissimum Virum Ricardum Ellysium, Baronettum) in Voce Αἴας: Μενεσθεὺς ἐπ' αὐτῷ λόγον ἠγόρευσεν, ᾧ νομίζουσιν Ἀθήνησι τιμᾶν τοὺς ἐκ τῶν πολέμων τελευτῶντας. de funere Ajacis, Telamonis filii, loquitur Auctor, ex quo hæc sumsit Eudocia. MARKLAND. Nec alienum ab hac opinione se ostendit Reisk. Defendit tamen is vulgatam scripturam ita, ut δημοσίᾳ, quasi in bivio positum, non minus ad τελευτήσασι, quam ad τὰς ταφὰς ποιεῖσθε, trahatur. Id quod mirum commentum est. Quamvis enim apud Græcos sæpe occurrant δημοσίᾳ θαπτόμενοι, non magis leguntur τελευτήσαντες δημοσίᾳ, quam τελευτήσαντες ἰδίᾳ, neque aliter quam *privatim*, quenquam nec Græce, nec Latine, scimus mortuum, si eos excipias, *qui ad publicum*

500 ποιεῖσθε, καὶ λόγους ἐπιταφίους, ἐν οἷς κοσμεῖτε τὰ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἔργα. Καίτοι τοῦτ' ἔστι τὸ ἐπιτήδευμα ζηλούντων ἀρετὴν, οὐ τοῖς ἐπὶ ταύτῃ τιμωμένοις φθονούντων. Εἶτα μεγίστας δίδοτε ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου δωρεὰς τοῖς τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας νικῶσι, τοὺς στεφανίτας· καὶ οὐχ, ὅτι τῇ φύσει τούτων ὀλίγοις μέτεστιν, ἐφθονήσατε τοῖς ἔχουσιν, οὐδ' ἐλάττους ἐνείματε τὰς τιμὰς διὰ ταῦτα. Πρὸς δὲ τούτοις τοιούτοις οὖσιν, οὐδεὶς πώποτε τὴν πόλιν ἡμῶν εὖ ποιῶν δοκεῖ νικῆσαι· τοσαύτας ὑπερβολὰς τῶν

supplicium ducuntur, ut δημοσίᾳ τελευτᾶν est apud Æschin. de fals. leg. [illegible]. Jam equidem etsi locos novi bene multos, qui in ista locutione habent verba, ἐν τῷ πολέμῳ, tamen ab Lambini emblemate alienior sum, istisque verbis aut nihil nunc opus fuisse, aut, si id putes, eorum sententiam ab auditoribus tacite adjectam arbitror. Nam nullas publicas sepulturas Athenienses norant, nisi eorum, qui in bellis pro patria cecidissent. Postremum hoc si Wesselingius cogitasset ad Petiti LL. AA. p. 603., cavisset sibi ab errore, nuper repetito a Gottlebero ad Thucyd. II. 35. Etenim ut gnarus fuisset Noster rerum Romanarum, eadem ratione scribere ista potuit, μόνοι τῶν πάντων ἀνθρώπων. Quippe laudationes funebres memorat haud privatas, quales Roma norat, sed publicas, et Populi jussu celebratas. Quem talem morem Atheniensibus solis h. l. recte vindicari, colligas partim ex eo, quod nusquam simile quidquam de alia natione Græciæ narratur, partim etiam ex verbis Aristidis T. I. p. 190., licet ab hoc rhetore nostrum locum respici dixeris. Ipsius autem hujus moris vera origo et institutio a tempore Persici belli repetenda, auctoribus Diodor. Sic. XI. 33. et Dionys. Halic. A. R. V. 17. Oratores, λόγους ἐπιταφίους habituri, legebantur a Senatu, solennitas in Ceramico extra urbem facta. Conf. Meursii Ceramic. gem. c. 22. Restant etiam nunc tales conciones ex antiquitate quatuor, Periclis Thucydidei l. c., Platonis in Menexeno, Lysiæque et Demosthenis. At hujus postremi quæ hodie prostat Oratio, ea jam olim obelis Criticorum confossa est, ut præter alios docet Taylor. Lectt. Lys. c. 3. Lysiacam adhuc tolerarunt patientius. Neque hæc tamen ipsa eo stilo scripta, qui senem Lysiam decebat, sed ex Isocratis Panegyrico, aliisque Orationibus veterum ac veri Lysiæ locis eodem pæne modo, quo Aristidis declamatio ista, a quodam Sophista composita videbatur mihi olim in Censura Menexeni, a Gottlebero editi, quæ inserta est Ephemm. Erfurt. literariis A. 1782. p. 34. Cujus opinionis nondum me pœnitet, quum præsertim nuper Valckenaerium viderim in eandem incidisse. Vid. Hemsterhus. et Valcken. Orationes etc. p. 218. F. A. WOLF.

Τὰς ταφὰς ποιεῖσθε] Articulum ex fide Par. 1. et Aug. 1. abjecit Reisk. Ac potuisset hoc probare exemplis quibusdam neglecti in hac locutione articuli. Sed vereor, ut satis ea omnibus faciant: certe nulla ratio rei est in eo, quod vocabulum λόγους articulo caret. Mox ποιεῖτε pro ποιεῖσθε quidam non bene. Non est plane similis locus Platon. Menex. p. 17. ubi v. notas. IDEM.

Τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας νικῶσι τοὺς στεφανίτας] Annotandum hic, quod Pollux lib. 3. de vocab. rerum ad Commodum Cæsarem scripsit, "Agonum quosdam Stephanitas et Phyllinas, qui sacri dicuntur, appellatos, quorum præmia in corona et frondibus erant. quosdam Thematicos dictos, quasi posititios, qui etiam argyritæ dicebantur, ab argenteo. pecuniarioque præmio." Vide Annot. Bud. in Pandect. *Ex edit.* HERVAG.

Εἶτα μεγίστας δίδοτε — τοὺς στεφανίτας] Nempe duplicis generis fuerunt οἱ ἀγῶνες, alii στεφανῖται, alii θεματικοί. Conf. Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 260. Sed apud Græcos, *nullius rei præter laudem avaros*, priorum certaminum dignitas habita longe major. Ceterum notissimi sunt honores victoribus ludorum sacrorum a civitatibus suis decreti, sæpe amplissimi ac prope divini, præcipue apud Athenienses, de quibus vide locc. cc. in Petit. LL. AA. p. 131. In proximo, τούτων, denuo cogitandum τῶν δωρεῶν. F. A. WOLF.

Τοσαύτας ὑπερβολὰς—παρέσχηται] Scil. ἡ πόλις. Atque ὑπερβολαὶ τῶν δωρεῶν sunt δωρεαὶ ὑπερβάλλουσαι τὰς τῶν ἄλλων εὐεργεσίας, *dona et præmia, acceptis beneficiis longe majora.* IDEM.

δωρεῶν, αἷς ἀντευποιεῖ, παρέσχηται. Ἔστι τοίνυν
ἅπαντα ταῦτα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! δικαιοσύνης, ἀρετῆς,
μεγαλοψυχίας ἐπιδείγματα. Μὴ τοίνυν, δι' ἃ πάλαι
παρὰ πάντα τὸν χρόνον ἡ πόλις εὐδοξεῖ, ταῦτ' ἀνέλητε νῦν·
μηδ', ἵνα Λεπτίνης ἰδίᾳ τισὶν, οἷς ἀηδῶς ἔχει, ἐπηρεάσῃ,
τῆς πόλεως ἀφέλησθε καὶ ὑμῶν αὐτῶν, ἣν διὰ παντὸς ἀεὶ
τοῦ χρόνου δόξαν κέκτησθε καλήν! Μηδ' ὑπολαμβάνετε
εἶναι τὸν ἀγῶνα τόνδε ὑπὲρ ἄλλου τινὸς, ἢ τοῦ τῆς πόλεως
ἀξιώματος, πότερον αὐτὸ δεῖ [1] σῶν εἶναι, καὶ ὅμοιον τῷ
προτέρῳ, ἢ [2] μεθεστᾶναι καὶ λελυμάνθαι!

λά. Πολλὰ δὲ θαυμάζων Λεπτίνου κατὰ τὸν νόμον, ἓν
μάλιστα τεθαύμακα πάντων· εἰ ἐκεῖνο ἠγνόηκεν, ὅτι,
ὥςπερ ἂν εἴ τις μεγάλας τὰς τιμωρίας τῶν ἀδικημάτων
τάττοι, οὐκ ἂν αὐτός γε ἀδικεῖν παρεσκευάσθαι δόξαι,
οὕτως, ἄν τις ἀναιρῇ τὰς τιμὰς τῶν [3] εὐεργεσιῶν, [4] οὐδὲν
αὐτὸς ποιεῖν ἀγαθὸν παρεσκευάσθαι δόξει. Εἰ μὲν τοί-
νυν ἠγνόησε ταῦτα, — γένοιτο γὰρ ἂν καὶ τοῦτο —,
αὐτίκα δηλώσει· συγχωρήσεται γὰρ ὑμῖν λῦσαι, περὶ ὧν 501
αὐτὸς ἥμαρτεν· εἰ δὲ φανήσεται σπουδάζων, καὶ ὑπερδια-
τεινόμενος κύριον ποιῆσαι τὸν νόμον, ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω πῶς

[1] σῷν T. R. [2] μεθιστᾶναι T. [3] εὐεργετῶν T. R. [4] οὐδὲν ἂν αὐτὸς R.

Μεθιστᾶναι] Forte μεταστῆναι, ἢ μεθεστᾶναι, ἀντὶ τοῦ, μεθεστηκέναι. Wolf.

λά. Πολλὰ δὲ θαυμάζων Λεπτίνου κατὰ τὸν νόμον, ἓν μάλιστα τεθαύμακα πάντων —] Jam novum telum a Demosthene expromitur, sane quam callidum. Sed id verbo monuisse satis erit. Laborandum nobis in verbis. Primum in voc. τεθαύμακα, juncto cum θαυμάζων, discant tirones, pravis notionibus temporum imbuti, quæ vis sit hujus temporis, quod rei perfectæ præsens est, non, ut vulgo vocant, præteritum. Conf. Harrisii Hermen I. 7. librum iis omnibus, qui in utraque lingua ultra plebem sapere volunt, utilissimum. Porro ambigunt editores in extrema periodo, utrum ea, quam nos tenuimus, amplectenda sit lectio, an alia hæc, οὐδὲν ἂν αὐτὸς ποιεῖν ἀγαθὸν παρεσκευάσθαι δόξαι. Mihi prior longe videtur præstare, ut verba, ὅτι οὐδὲν — δόξει, certo modo proponantur, ceteris hypothetice interjectis. Conf. omnino notam ult. ad §. ιέ. F. A. Wolf.

Εὐεργετῶν] Rescribe cum Ven. Obsop. Aug. Vindob. Ital. Regg. α. ζ. η. εὐεργεσιῶν: ut pariter fiat. τὰς τιμωρίας τῶν ἀδικημάτων v. 13. τὰς τιμὰς τῶν εὐεργεσιῶν v. 15. Ita §. λγ'. p. 512. v. 5. τὰς ἐπι ταῖς εὐεργεσίαις δωρεὰς ζηλώσαντες, atque etiam ibid. v. 10. cum dicitur, τὰς τιμὰς ἀναιρῶν τῶν εὐεργετῶν, jubent Codd. Ven. Obsop. et ex Regiis tres reponere εὐεργεσιῶν. Modo fortasse cum Aug. ἂν, et cum marg. Benenati, δόξαι. οὐδὲν ἂν αὐτὸς ποιεῖν παρεσκευάσθαι δόξαι. Vid. v. 14. Taylor. M. εὐεργεσιῶν. Auger. Obsecutus sum Tayloro et Auger., itidemque §. λγ'., ubi codices iidem, satis constantes, eandem lectionem præferunt. F. A. Wolf.

Καὶ ὑπερδιατεινόμενος —] Simplex διατεινόμενος ex Par. 1. 7. Aug. 1. et quodammodo Bav. fortiori scripturæ nostræ nemo anteponat. Mox post τὸν νόμον nihil lenius exspectatur, quam hoc, ἐκεῖνος ὡς ἀληθῶς οὐδὲν δόξει ποιεῖν ἀγαθὸν παρεσκευάσθαι. Quod, elegantiæ studiosi videant, quam urbane ab Oratore emollitum sit. Similia sunt, quæ sequuntur, μήτ' αὐτὸς δόξεις εἶναι βελτίων, μήθ' οἱ πεισθέντες σοι. Idem.

ἐπαινέσω, ψέγειν δὲ οὐ βούλομαι. Μηδὲν οὖν φιλονείκει,
Λεπτίνη! μηδὲ βιάζου τοιοῦτον μηδὲν, δι' οὗ μήτ' αὐτὸς δό-
ξεις εἶναι βελτίων, μήθ' οἱ πεισθέντες σοι· ἄλλως τε καὶ
γεγενημένου σοι τοῦ ἀγῶνος ἀκινδύνου. Διὰ γὰρ τὸ τε-
λευτῆσαι Βάθιππον, τὸν τουτουῒ πατέρα Ἀφεψίωνος, ὃς
[1] αὐτὸν ἔτ' ὄντα ὑπεύθυνον ἐγράψατο, ἐξῆλθον οἱ [2] τῆς κρί-
σεως χρόνοι· καὶ [3] νῦν περὶ αὐτοῦ τοῦ νόμου πᾶς ἐστὶν ὁ
λόγος, τούτῳ δ' οὐδείς ἐστι κίνδυνος. Καίτοι καὶ τοῦτο
ἀκούω σε λέγειν, ὡς ἄρα τρεῖς σέ τινες, γραψάμενοι πρό-
τεροι τοῦδε, οὐκ ἐπεξῆλθον. Εἰ μὲν οὖν ἐγκαλῶν αὐτοῖς
λέγεις, ὅτι σε οὐ κατέστησαν εἰς κίνδυνον, φιλοκινδυνότα-
τος εἶ πάντων ἀνθρώπων· εἰ δὲ τεκμήριον ποιῇ τοῦ τὰ δί-

[1] *σαυτὸν R. [2] [τῆς κρίσεως] R. [3] νυνὶ R.

Διὰ γὰρ τὸ τελευτῆσαι Βάθιππον —] Præcedenti periodo ad Leptinem ipsum directa erat oratio, nunc ad judices conversa narrat de Leptine. Sejunxi igitur hæc a prioribus spatiolo vacuo relicto, eoque ipso mihi videor oculis certe lectorum rem quodammodo mollivisse, quæ pluribus interdum fraudi fuit. Frequentes autem in Oratoribus nostris sunt ejusmodi subitæ a secunda persona ad tertiam transitiones. Vide præter ea, quæ ad §. κβ'. κζ'. fin. a me notata sunt; infra §. λέ. atque adv. Lacrit. p. 939. ed. R. adv. Spud. p. 1033. et audacius exemplum ap. Æschin. in Ctesiph. §. πή. fin. Σὺ πλουτεῖς καὶ ταῖς ἡδοναῖς ταῖς σαυτοῦ χορηγεῖς (hactenus ad Demosthenem conversus loquitur) καὶ τὸ κεφάλαιον, τὸ βασιλικὸν χρυσίον, παρὰ τούτῳ, οἱ δὲ κίνδυνοι παρ' ὑμῖν (hæc ad judices.) Nimirum cogitandus est in his Orator, non statarius, aut velut in corbe inclusus, quales hodie videas, sed quocunque eum animi impetus rapui., procedens, atque ab altera parte spatiosi suggestus ad alteram pergens, cum oratione vario corporis motu gestuque animata, quæ nobis nunc emortua ante oculos jacet. Tali in oratione oculus, manus, digitus, vice interpretis funguntur, qui, quæ dura legentibus videri possunt, ea auditoribus facillima præstat ac plena nativæ elegantiæ. Non mirum ergo, quod proxima statim Leptinem rursus ipsum alloquuntur: καίτοι καὶ τοῦτο ἀκούω σε λέγειν κ. τ. λ. Breviter hac de re monuit Schol. in ed. Ben., cujus in h. l. legitur hæc nota: Ὅς αὐτὸν τὸν Λεπτίνην. Μεταβαίνει εἰς δεύτερον πρόςωπον ἀπὸ πρώτου. Ubi quisque videt scribendum, εἰς τρίτον πρόςωπον ἀπὸ δευτέρου. Sed hæc omnia nihil curans is, quem nescio quæ fortuna nostra nobis ubique adversarium objicit, asterisco præfixo scripsit σαυτὸν, quodque magis mirere, non offendit in sequenti pronomine tertiæ personæ, τούτῳ. Ut ingenuum hominem videas, qui, dum fraudem facit, vestigia fraudis tegere negligit. Ceterum pronomen ὃς redit ad Bathippum, non ad secundariam personam, Aphepsionem. Idem.

Ἐξῆλθον οἱ τῆς κρίσεως χρόνοι] Duo verba, τῆς κρίσεως, uncis ille suspecta fecit, quippe quæ abessent a Par. 1. et Aug. 1. Sed hos libros, satis nunc constare debet, ad scioli correctiones esse mutatos. Reperi quidem exempla, ubi *tempora in aliquo negotio præfinita* dicuntur simpliciter οἱ χρόνοι. Talibus autem non abutendum. Æschines in Ctesiph. §. κγ'. Ἧκον οἱ τῆς κρίσεως χρόνοι. Noster adv. Polycl. p. 1218. ed. R. Ὁ χρόνος ἐξήκει μοι τῆς τριηραρχίας. Ubi Reisk. nihil, homo inconstantissimus. Idem.

Πρότεροι τοῦδε] Τοῦ Βαθίππου, ἢ Ἀφεψίωνος. Forte: τῶνδε, τοῦ τε Ἀφεψίωνος καὶ τοῦ Κτησίππου. Wolf. Nempe Ctesippi præcipui accusatoris. Auger. Vix dubium puto esse, quin et nunc ὅδε signet Aphepsionem, primas agentem in hoc judicio. Conf. §. κά. med. F. A. Wolf.

Οὐκ ἐπεξῆλθον] De legislatore περὶ Στεφ. dixit: μάλιστα μὲν μὴ θεῖναι τὸν νόμον· εἰ δὲ μὴ, καταβαλόντα ἐν ὑπωμοσίᾳ ἐᾶν. Wolf.

Τοῦ τὰ δίκαια εἰρηκέναι —] H. e. τοῦ σὲ τὰ δίκαια γεγραφέναι, quod verbum vulgatior usus fori adhibet. In seqq. notari meretur ratio, qua adversario crimen gravissimum objicitur. Nam accusator παρεσκευασμένος τινὶ est talis, qui *subornatus est ab ipso reo, cum eoque in judicio collu-*

καια εἰρηκέναι, λίαν εὔηθες ποιεῖς. Τί γὰρ εἵνεκα τούτου βελτίων ἔσθ' ὁ νόμος, εἴ τις ἢ τετελεύτηκε τῶν γραψαμένων, πρὶν εἰσελθεῖν, ἢ πεισθεὶς ὑπὸ σοῦ διεγράψατο, ἢ καὶ ὅλως ὑπὸ σοῦ παρεσκευάσθη; ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐδὲ λέγειν καλόν.

λβ'. Ἥρηνται δὲ τῷ νόμῳ σύνδικοι, καὶ μάλισθ' οἱ δεινοὶ λέγειν ἄνδρες, Λεωδάμας Ἀχαρνεὺς, καὶ Ἀριστοφῶν Ἀζηνιεὺς, καὶ Κηφισόδοτος ἐκ Κεραμέων, καὶ Δεινίας Ἐρ-

dit; Romani dixerunt *prævaricatorem*, magnum crimen. Διαγράψασθαι Latine proprie effertur *absistere accusatione*, scil. quæ apud judicem jam instructa est. De reliquo patet, opinor, tribus his membris, εἴ τις—ἢ πεισθεὶς—ἢ καὶ ὅλως, ipsos accusatores tres, quos prius Leptini fuisse legimus, indicari. Οὐδὲ λέγειν καλόν. Conf. ad §. κή. fin. F. A. Wolf.

Διεγράψατο] Τῆς κατηγορίας ἀπέστη. Nannius: *Libellos, quos contra te dederat, expunxit.* Wolf.

λβ'. Ἥρηνται δὲ τῷ νόμῳ σύνδικοι] *Syndici* dicuntur, qui in eandem causam incumbunt, vel, qui eandem causam defendunt, hoc est, civitatum advocati et defensores juris publici, quasi in causam publicam communiter incumbentes. Unde Demosthenes lege sancitum Athenis refert, ne cui iterum syndicum fieri liceret, creari-que a populo, idque ideo, ne *syndicia*, id est, syndici munus ob publicam utilitatem inventum, verteretur in quæstum, compendiumque privatum. Hoc nomine vocari possunt, quos hodie *Deputatos* nostri appellant. συνδικεῖν est *ab eadem causa dicere, et patrocinium suum in causam communem afferre*. Idem in eadem, [§. λβ'. *fin.*] γελοῖον νόμῳ μὲν συνδικεῖν, νόμον δὲ αὐτοὺς παραβαίνειν ἕτερον, i. e. *hanc rogationem istos communi tueri patrocinio, legem autem contrariam et antiquiorem ob eam abrogare. Ex edit.* Hervag.

Οἱ δεινοὶ] Τὸ οἱ malim abesse. καὶ μάλιστα δεινοὶ λέγειν. Wolf.

Ἀζηνιεὺς] Recte, non ut Editiones vulgatæ, Ἀξηνιεύς. Consentiunt Codd. optimi, ut Vindob. Lexicographi et Marmora, quibus in tam levi scribendi discrimine fides habenda est maxima.

ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΙ ΚΑΘΩΣ ΕΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣΑΝ
ΒΟΗΔΡΟΜΙΩΝΑ ΝΥΜΦΟΔΟΤΟΣ ΑΖΗΝΙΕΥΣ
ΠΥΑΝΕΨΙΩΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΥΜΦΟΔΟΤΟΥ ΑΖΗΝΙΕΥΣ
ΜΑΙΜΑΚΤΗΡΙΩΝΑ ΣΥΜΦΕΡΩΝ ΑΖΗΝΙΕΥΣ
Spon. Itin. T. 2. p. 375.

. . . .

ΤΟΥ ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ ΠΑΛΛΗ-
ΝΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΖΗ-
ΝΙΕΥΣ ΦΙΛΟ . . . . Id. ibid. pag. 443.

Aristopho hic idem falso etiam vocatur Ἀξηνιεὺς apud Æschinem c. Timarch. pag. 86. 1. ed. R. refragantibus tamen Scaligero et Codd. Vid. Palmer. ad loc. et Meurs. Reliqu. Attic. c. 1. Alibi, in eadem oratione recte effertur, sc. pag. 159. 4. ᾧ παρήδρευεν Ἀριστοφῶν ὁ Ἀζηνιεύς. Et c. Ctesiph. §. μδ'. δημαγωγὸς Ἀριστοφῶν ὁ Ἀζηνιεὺς, πλεῖστον χρόνον τὴν τοῦ Βοιωτιάζειν ὑπομείνας αἰτίαν. et §. ξε'. ἐτόλμα δ' ἐν ὑμῖν ποτὲ σεμνύνεσθαι Ἀριστοφῶν ἐκεῖνος ὁ Ἀζηνιεύς. Quæ loca plurimum conferent ad hominis istius notitiam et historiam: atque etiam ad reliquorum, qui hic nominantur. Λεωδάμας ὁ Ἀχαρνεὺς οὐχ ἧττον Δημοσθένους λέγειν δυνάμενος. Æsch. in Orat. citata §. μδ'. Taylor.

Λεωδάμας Ἀχαρνεὺς, καὶ Ἀριστοφῶν Ἀζηνιεὺς, καὶ Κηφισόδοτος ἐκ Κεραμέων, καὶ Δεινίας Ἐρχιεὺς] Leodamas auditor fuit Isocratis, οὐχ ἧττον Δημοσθένους λέγειν δυνάμενος, si fides Æschini in Ctesiph. §. μδ'. Conf. Ruhnken. Hist. crit. Oratt. gr. p. LXIII. Aristophon ex Ἀζηνίᾳ, δήμῳ φυλῆς τῆς Ἱπποθοωντίδος, perperam ubique Ἀξηνιεὺς scriptus ante Taylorum, qui, mendam corrigens, laudat Æschin. in Timarch. p. 86. 1. p. 159. 4. ed. R. in Ctesiph. §. μδ'. et §. ξέ., quibus omnibus in locis hujus Aristophontis mentio fit. Sed ex uno loco nostro discimus, vitam produxisse virum usque ad Olymp. 106, 2. Jam si

χιεύς. Ἃ δὴ πρὸς τούτους ὑπολαμβάνοιτ' ἂν εἰκότως, ἀκούσατε, καὶ σκοπεῖτε, ἂν ὑμῖν δίκαια φαίνηται. Πρῶτον μὲν πρὸς Λεωδάμαντα· οὗτος ἐγράψατο τὴν Χαβρίου
502 δωρεὰν, ἐν ᾗ τοῦτ' ἔνεστι, τὸ τῆς [1] ἀτελείας, καὶ πρὸς ὑμᾶς εἰσελθὼν ἡττήθη. Οἱ νόμοι δὲ οὐκ ἐῶσι δὶς πρὸς τὸν αὐτὸν περὶ τῶν αὐτῶν οὔτε δίκας, οὔτε εὐθύνας, οὔτε

[1] ἀτελείας τῶν ἐκείνῳ τι δοθέντων, καὶ πρὸς T. R.

is est idem, qui Olymp. 94, 2. legem tulit de natis peregrina matre ex numero civium expungendis, tum, quum hoc judicium ageretur, extrema senectute esse debuit. Quod ut credamus, cogit etiam res, quæ deinde narratur v. pen. p. 508. præsertim si statim post exactos XXX tyrannos facta videatur. Reliqua vide apud Ruhnken. l. c. p. XLV., qui docet, quomodo discernendus hic Aristophon sit ab aliis duobus, uno Colyttense, altero Archonte eponymo anni Olymp. 112, 3., in quem annum celebris contentio incidit Demosthenis et Æschinis de corona. Ceterum quod Ulpianus scribit ad v. 8. p. 508. immunitatem Aristophonti hoc tempore non fuisse, id verum sit, an temere ab homine positum, quis divinet? Tertius syndicorum, Cephisodotus, Ceramensis, tribu Acamantide, mox a Nostro imprimis propter eloquentiam laudatur, rarius ab aliis. Hic quoque conf. Ruhnken. l. c. p. LX. Denique Dinias, Erchiensis, (Ἔρχεια δῆμος φυλῆς τῆς Αἰγηΐδος) obscurior jam olim videtur fuisse, certe est hodie, quippe alibi, quod sciam, non commemoratus. F. A. Wolf.

Οὗτος ἐγράψατο τὴν Χαβρίου δωρεὰν] H. e. *universam donationem; præmia omnia, Chabriæ ob res bene gestas decreta*. Conf. sup. §. ιθ'. Accusationem autem hanc conjicio Chabria adhuc vivo factam, eandemque esse, cujus meminit Aristot. Rhet. I. 7., forsan etiam pertinuisse ad hanc causam Orationem Lycoleontis, Chabriam defendentis, de qua vide eundem Aristot. l. c. III. 10. extr. Idem.

Ἐν ᾗ τοῦτ' ἔνεστι etc.] Τὸ τῆς ἀτελείας (ἡ ἀτέλεια) τὶ (sc. μέρος οὖσα) τῶν δοθέντων ἐκείνῳ. Wolf. Lego simpliciter: δωρεὰν, ἐν ᾗ τοῦτ' ἔνεστι, omissis septem vocibus, quæ sequuntur. Ut infra scribitur, sc. pag. 508. v. 8. οὗτος εὕρετο τὴν δωρεὰν παρ' ὑμῖν, ἐν ᾗ τοῦτο ἐνῆν. Cætera hic sunt a manu glossatoris, adjecta nimirum explicationis gratia, hoc pacto: Σημείωσαι, Τὸ τῆς ἀτελείας, τὶ τῶν ἐκείνῳ δοθέντων. *Inter dona, quæ Chabriæ conferebantur, erat Immunitas*. Taylor. Distingue post ἀτελείας. Deinde sic: τῶν ἐκείνῳ τι δοθέντων· καὶ πρὸς etc. Sed omnino assentior Cl. Editori, censenti, septem istas voces, τὸ τῆς — δοθέντων, non fuisse a Demosthene. Markland. Auctiora hæc leguntur in omnibus editionibus: τὸ τῆς ἀτελείας, τῶν ἐκείνῳ τι δοθέντων, καὶ πρὸς ὑμᾶς κ. τ. λ. Ex quibus rejeci quatuor illas voces, de interpolatione præcipue suspectas; et fortasse etiam hoc, τὸ τῆς ἀτελείας, omittere debui. Sic plane visum Tayloro et Marklando, vulgata lectione meritissimo offensis. Displicet admodum Wolfii ratio, quam tamen unam nobis relictam video. Ipsum hoc ἐκείνῳ, nescio quo modo, fraudem prodit. Τὶ autem in hacce sententia ab Oratore isto sensu poni potuisse, nemo unquam mihi persuadebit. Alia prorsus ratio est §. ις'. et §. κή. fin. Simulque accedit insignis species glossematis, adscripti ad τοῦτο, h. e. *id, de quo nunc agitur, immunitas*. Vid. infra v. 8. p. 508. et §. ις'. med. ibique notam. Itaque Demosthenem etiam hic ab importuna manu auctum ut putemus, non levis causa est, quanquam ne umbram quidem causæ sibi visam narrat Reisk. Mox πρὸς ὑμᾶς εἰσελθὼν dicitur is, cujus actio jam in judicium adducta est. Alias verbum εἰσέρχεσθαι etiam de *reo* et *materia litis* usurpatur. Unde δίκη εἰσαγώγιμος. Ἡττᾶσθαι, *causa cadere*, ut alibi ἁλῶναι. F. A. Wolf.

Ἡττήθη] *Causa cecidit*. Nannius.

Ὑπὲρ τῶν αὐτῶν] Ita Editt. At MSS. Codd. constanter fere περί. MSS. Ald. Felician. et Manut. Ven. Ital. Lindenbrog. Vindob. et Regg. α. β. ε. ζ. η. Taylor.

Οὔτε δίκας etc.] Hæc generaliter verti, ad vitandas verborum ambages: *Num Tibi liceat Athenis bis eadem de re judicium adipiscier?* Wolf. Recte Wolfius, atque intra spem veniæ. Neque enim Fori Attici ratio semper et ubique literis Latinis explicari velit. In eo autem erratum est ab Interprete Italico: *Ne per causa di stato, ne per causa di conti di amministrationi publiche, ne per causa di servigi fatti alla republica*. Eodem judicio,

διαδικασίαν, οὔτ' ἄλλο τοιοῦτον οὐδὲν εἶναι. Χωρὶς δὲ τούτων, ἀτοπώτατον ἂν πάντων συμβαίη, εἰ τότε μὲν τὰ Χαβρίου παρ' ὑμῖν ἔργα μεῖζον ἴσχυε τῶν Λεωδάμαντος λόγων· ἐπειδὴ δὲ ταῦτά τε ὑπάρχει, καὶ τὰ τῶν ἄλλων εὐεργετῶν προςγέγονε, τηνικαῦτα σύμπαντα ταῦτα ἀσθενέστερα τῶν τούτου λόγων γίγνοιτο. Καὶ μὴν πρός γε Ἀριστοφῶντα, πολλὰ καὶ δίκαια ἂν ἔχειν εἰπεῖν [1] οἶμαι. Οὗτος εὕρετο τὴν δωρεὰν παρ' ὑμῖν, ἐν ᾗ τοῦτο ἐνῆν· — καὶ οὐ τοῦτ' ἐπιτιμῶ· δεῖ γὰρ ἐφ' ὑμῖν εἶναι διδόναι τὰ ὑμέτερα αὐτῶν, οἷς ἂν βούλησθε —· ἀλλ' ἐκεῖνό γε οὐχὶ δίκαιον εἶναί φημι, τὸ ὅτε [2] μὲν τούτῳ ταῦτ' ἔμελλεν ὑπάρξειν λαβόντι, μηδὲν ἡγεῖσθαι δεινόν· ἐπειδὴ δὲ ἑτέροις δέδοται, τηνικαῦτ' ἀγανακτεῖν, καὶ πείθειν ὑμᾶς ἀφελέσθαι. Καὶ μὴν [3] καὶ Γελάρχῳ πέντε τάλαντα ἀποδοῦναι γέγραφεν οὗτος, ὡς παρασχόντι τοῖς ἐν Πειραιεῖ τοῦ Δήμου· καὶ

[1] οἴομαι R. [2] μὲν τοῦτ' ἔμελλεν T. [3] Deest καί. T.

ac Wolfius, usus est Interpres alter. Taylor. Res nota esse potest vel e Terent. Phorm. III. 2. 58., quem cum loco nostro dudum comparavit Muret. Var. Lectt. XIX. 8., quod opus, Muretinorum omnium doctissimum et elegantissimum, gaudeo, nova editione propediem in manus studiosorum venturum. De discrimine causarum, δίκης, εὐθύνης, διαδικασίας, explicare longum est. Adeundi sunt ii, qui jus Atticum proprie illustrarunt. Ponam tamen ex Or. in Timocr. p. 717. ed. R. legis verba: "Οσων δίκη πρότερον ἐγένετο ἢ εὐθύνη ἢ διαδικασία περί του ἐν δικαστηρίῳ, ἢ ἰδίᾳ ἢ δημοσίᾳ, ἢ τὸ δημόσιον ἀπέδοτο, μὴ εἰςάγειν περὶ τούτων εἰς τὸ δικαστήριον, μηδ' ἐπιψηφίζειν τῶν ἀρχόντων μηδένα, μηδὲ κατηγορεῖν ἐώντων, ἃ οὐκ ἐῶσιν οἱ νόμοι. Ad hæc conf. Petiti LL. AA. p. 451. Ceterum pro ὑπὲρ τῶν αὐτῶν, quod plerasque editt. occupat, dedi περὶ τῶν αὐτῶν, tum propter auctoritatem a codd. optimis, tum quod ita loquuntur omnes, qui legis meminerunt. F. A. Wolf. Verba Terentii sunt: "At tu, qui sapiens es, magistratus adi, Judicium de eadem causa iterum ut reddant tibi: Quandoquidem solus regnas, et soli licet Hic de eadem causa bis judicium adipiscier." Phorm. II. 3. 56. Cf. H. Valesius ad Harpocr. p. 9. Taylor. ad Lysiam p. 312. et Ulpian. ad Dem. in Timocr. ad p. 704. ed. R.

Ἐπειδὴ δὲ ταῦτά τε ὑπάρχει —] *Quum etiam nunc maneant viri merita, novaque aliorum accesserint.* Acuendum pronunciando verbum ὑπάρχει. Ne quis putet scribendum, ταὐτά τε ὑπάρχει, *eadem sint, quæ fuerunt prius.* F. A. Wolf.

Τοῦτ' ἔμελλεν] Plenius Editt. Ald. et Morel. cum MSS. Ven. Vindob. et Aug. ὅτε μὲν τούτῳ ταῦτ' ἔμελλεν. Iidem MSS. ὑπάρχειν. ταῦτ' et ὑπάρχειν Lindenbrog. Taylor.

Καὶ μὴν καὶ Γελάρχῳ πέντε τάλαντα ἀποδοῦναι γέγραφεν οὗτος —] Mirificam h. l. vim habet contrapositum, quo oblique simul Populus in memoriam revocatur rei, ab Aristophonte olim, fortasse non sine offensione, factæ. Sed dicendum de singulis. Et principio quidem qui occurrit Gelarchus, ex uno hoc loco nobis innotuit. Ergo cur Reisk. mutare velit Telarchum aut Agelarchum, id vero nescio: nisi forte sibi visus est homo Lipsiensis omnia Atheniensium nomina tenere. Ac poterat quoque afferre Clearchum, Zelarchum, etc. Mox γέγραφεν proprium verbum de eo, in cujus sententiam decretum factum. F. A. Wolf.

Τοῖς ἐν Πειραιεῖ τοῦ δήμου] Τοῖς ἀπὸ τοῦ δήμου, ἐν Πειραιεῖ γεγενημένοις ἐπὶ τῶν τριάκοντα. Wolf. τοῦ δήμου est inutile. οἱ δημοτικοὶ satis describuntur per οἱ ἐν Πειραιεῖ. Distinctione ista, sc. οἱ ἐν ἄστει et οἱ ἐν Πειραιεῖ sexcenties, credo, utitur Lysias noster. Si quid ego judicem, repetuntur hæ voces τοῦ δήμου a v. 2. p. seq.

καλῶς ἐποίει. Μὴ τοίνυν, ἃ μὲν ἦν ἀμάρτυρα, ταῦτ' ἐπὶ τῇ τοῦ Δήμου προφάσει διὰ σοῦ δεδόσθω· ὧν δ' αὐτὸς ὁ Δῆμος μαρτυρίας ἔστησεν, ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀναγράψας, καὶ πάντες συνίσασι, ταῦτ' ἀφελέσθαι παραίνει· μηδ' ὁ αὐτὸς φαίνου, τά τε ὀφειλόμενα ὡς ἀποδοῦναι δεῖ, γράφων, καὶ ἅ τις παρὰ τοῦ Δήμου κεκόμισται, ταῦτ' ἀφελέσθαι παραινῶν. Καὶ μὴν πρός γε Κηφισόδοτον, τοσοῦτ' ἂν εἴποιμι. Οὗτός ἐστιν οὐδενὸς ἧττον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τῶν λεγόντων δεινὸς εἰπεῖν. Πολὺ τοίνυν κάλλιον τῇ δεινότητι ταύτῃ
503 χρῆσθαι ἐπὶ τὸ τοὺς ἀδικοῦντας ὑμᾶς κολάζειν, ἢ τοὺς ἀγαθοῦ τινὸς αἰτίους ἀδικεῖν. Εἰ γὰρ ἀπεχθάνεσθαί τισι δεῖ, τοῖς ἀδικοῦσι τὸν Δῆμον, [1] οὐ τοῖς ἀγαθόν τι ποιοῦσιν, ἔγωγε νομίζω δεῖν. Πρὸς τοίνυν Δεινίαν· οὗτος ἴσως ἐρεῖ τριηραρχίας [2] αὑτοῦ, καὶ λειτουργίας. Ἐγὼ δ', εἰ πολλοῦ τῇ πόλει Δεινίας ἄξιον αὐτὸν παρέσχηκεν, ὡς ἔμοιγε δοκεῖ, νὴ τοὺς θεούς, μᾶλλον ἂν παραινέσαιμι

[1] οὐχὶ R. [2] αὐτοῦ T.

vel saltem adjiciebantur ad marginem, explicandi causa. Horum alterutrum erit tam verum, quam quod maxime est verum. Taylor. Quæ suspicio prudentissima est. Ubicunque factio illa democratica memoratur, dici solet οἱ ἐν Πειραιεῖ. Vid. sup. ad §. έ. Itaque receptam lectionem parum defendas talibus locis, qualis est Æschinis [Demosthenis] hic de fals. leg. p. 431. ed. R. Ὑπομενεῖτε τὸν μὲν εὐεργέτην τοῦ Δήμου καὶ τῶν ἐκ Πειραιῶς κ. τ. λ., multo minus artificio eo, quo Reiskius utitur. Id enim sequaris, Lysias atque alii sæpissime male scripsisse dicendi erunt. Forsitan tamen hactenus verba tuearis, si Oratorem putes a solenni locutione recessisse eo, quo melius eluceret vis illorum, ἐπὶ τῇ τοῦ Δήμου προφάσει. Sin contra vanum hoc videatur, illico verba hinc abeant oportet; et quis requirat? Postremo hanc structuram, μὴ τοίνυν δεδόσθω, ὧν δὲ — παραίνει, negatione ad utrumque imperativum relata, sic accipe: *Non igitur illa, quæ nullo teste data sunt, per causam Populi Gelarcho reddere debebas; quorum autem Populus ipse testimonia publice fixit, ea revocanda censere.* F. A. Wolf.

Παραίνει] Ita certe cum Editt. superioribus, et MSS. non παραινεῖ cum Francofurtana. Verum ea Editio sæpissime ex Typothetæ incuria, non auctoritate Codd. a vera lectione recedit, ut id aliquando notare, et lectorem admonere pene tædeat. Ita v. ult. νὴ τοὺς θεοὺς, non μή. et pag. prox. v. 3. ἀξιοῦν τιμᾶσθαι, non ἄξιον. Atque ita in locis fere sexcentis. Exemplum sumas ex pag. 463. Wolfius: οὐδέν ἐσθ', ὅτι τοῦ παρακρούσασθαι καὶ φενακῆσαι λέγεται παρ' ὑμῶν ἕνεκα. Nos: οὐδέν ἐσθ', ὅ, τι τοῦ παρακρούσασθαι καὶ φενακίσαι λέγεται παρ' ἡμῶν εἵνεκα. Modo lubens delerem ὁ ante αὐτὸς cum Ven. Lindenbrog. et Ital. Taylor. Perperam opinatur Taylorus, delendum esse articulum ante αὐτός. Structuram explicui ad §. θ'. fin. F. A. Wolf.

Οὗτός ἐστιν οὐδενὸς ἧττον τῶν λεγόντων δεινὸς εἰπεῖν] Notatu dignam duco formulam, δεινὸς εἰπεῖν, pro qua ubique legere me memini δεινὸς λέγειν. Fuit, puto, causa mutationis in proximo λεγόντων. Idem.

Οὗτος ἴσως ἐρεῖ τριηραρχίας αὑτοῦ καὶ λειτουργίας] *Enarrabit fortasse munera pro Republ. a se obita.* Ut pro Phorm. p. 957. ed. R. Ἀλαζονεύσεται, καὶ τριηραρχίας ἐρεῖ καὶ χορηγίας. Latine pari elegantia verbum pro verbo reddas: *Trierarchias loquetur et choragias.* Nam sic Latini verbo *loquendi* utuntur de homine, qui rem frequenter in ore habet, præsertim cum jactatione. Notus Tigellius poetæ, *reges atque tetrarchas loquens.* Paullo post in verbis, μᾶλλον ἂν παραινέσαιμι αὐτῷ, melius, ut nunc quidem textus est, cum Markl. videbatur scribi αὑτῷ. Dispi-

[1] αὐτῷ τινὰ τιμὴν ὑμᾶς ἀξιοῦν δοῦναι, ἢ τὰς ἑτέροις πρότερον δοθείσας ἀφελέσθαι κελεύειν. Πολὺ γὰρ βελτίονος ἀνδρός ἐστιν, ἐφ' οἷς αὐτὸς εὖ πεποίηκεν, ἀξιοῦν τιμᾶσθαι, ἢ ἐφ' οἷς ἕτεροι ποιήσαντες ἐτιμήθησαν, φθονεῖν. Ὃ δὲ δὴ μέγιστον ἁπάντων, καὶ κοινὸν ὑπάρχει κατὰ πάντων τῶν [2] συνδίκων· τούτων πολλάκις εἷς ἕκαστος πρότερόν τισι πράγμασι σύνδικος γέγονεν. Ἔστι δὲ καὶ μάλα ἔχων νόμος ὑμῖν καλῶς, οὐκ ἐπὶ τούτοις τεθεὶς, ἀλλ' ἵνα μὴ τὸ πρᾶγμα ὥσπερ ἐργασία τισὶν ᾖ, καὶ συκοφαντία· μὴ ἐξεῖναι χειροτονηθέντα ὑπὸ τοῦ Δήμου πλέον

[1] αὐτῷ T.

[2] συνδίκων τούτων· T.

ciendum vero, quum *παραινέσαιμι* ita nudum insolentia quadam laboret, an verius legatur, *παραινέσαιμι αὐτῷ, αὐτῷ τινὰ τιμὴν ὑμᾶς ἀξιοῦν δοῦναι.* Quod genus vitii solenne est in libris. IDEM.

Αὐτῷ τινὰ τιμὴν] Scribe *αὑτῷ*, *sibi*. Præcedentia ita forte distinguenda: *ἄξιον αὐτὸν παρέσχηκεν, (ὥς ἔμοιγε δοκεῖ, νὴ τοὺς θεοὺς) μᾶλλον ἂν παραινέσαιμι, αὑτῷ τινὰ τιμὴν* etc. Mox v. 5. ita: *κατὰ πάντων τῶν συνδίκων· τούτων πολλάκις εἷς ἕκαστος* etc. non, *τῶν συνδίκων τούτων· πολλάκις* etc. MARKLAND.

Κατὰ πάντων τῶν συνδίκων τούτων· πολλάκις —] Sic omnes edd. interpungunt, præterquam postrema, rationem sequens Marklandi, qui *τούτων* ad sequentia trahit. Id ego imitatus sum, etsi non omnino persuasus de necessitate rei. Quippe ad illud, *εἷς ἕκαστος*, nihil vetat in animo repeti *αὐτῶν*. Sed placet, fateor, vis major, quæ pronomini accedit a loco, quem nunc occupavit. Pro *τισὶ πράγμασι* proxime in quibusdam libris legitur, *τισὶ παραδείγμασι*, alibi *τὶ πράγμασι*, meri errores scribarum. Eos augere non debebat vir doctus conjectura nova, *τισὶ παρανομοῦσι*. Dictum est *πράγμασι* propterea, quod syndici non tantum ad leges defendendas creari solebant, sed ad alia quoque, quæ ad Rempubl. pertinerent. Porro restat in h. l. quiddam, quod Græci sermonis diligentiorem possit morari. Nam alias quum Attici dicunt, *ὃ μέγιστον ἁπάντων ὑπάρχει, ὃ δεινότατον πάντων ἐστὶν, ὃ πονηρότατον*, aut similiter, tum in consequenti membro inferunt fere *ὅτι* aut *γάρ*. Quo in genere particulæ *γὰρ* usus est inchoativus, quem tractavit Hoogev. Doctr. Particc. gr. T. I. p. 187., quanquam neglecta re, quam quærimus. Post prius autem membrum subaudiuntur verba, *τοῦτό ἐστιν*. Atque hic quidem usus loquendi tot exempla habet in Oratoribus et alibi, ut omissio particulæ videri possit insolentior. Sunt tamen loca, quamvis rariora, quæ hanc breviloquentiam ab omni suspicione defendant. Æschin. in Ctesiph. §. ιζ'. Ὃ δ' ἦν ἐπιφθονώτατον· προξενίας τινὲς εἰρημένοι ἐν ταῖς ἔξω πόλεσι διεπράττοντο ἀναγορεύεσθαι, ὅτι στεφανοῖ αὐτοὺς ὁ Δῆμος κ. τ. λ. Demosth. in Midiam §. κγ'. Ὃ δ' οὖν δεινότατον, καὶ οὐ λόγος, ἀλλ' ἔργον ἤδη· τὰς δίκας, ὡς αὐτῶν οὔσας, ἠφίεσαν τοῖς ἐπιτρόποις. Contra Idem de fals. leg. p. 406. ed. R. Ὃ τοίνυν μέγιστον ἁπάντων, καὶ οὐ λόγος, ἀλλ' ἔργον ἤδη· βουλομένου γὰρ κ. τ. λ. F. A. WOLF.

Ἔστι δὲ καὶ μάλα ἔχων νόμος ὑμῖν καλῶς] Structuram vides esse, *ἔστι δὲ νόμος ὑμῖν, καὶ μάλα καλῶς ἔχων*. Ubi *καὶ* intendit, non copulat. Æschines in Ctesiph. §. ιδ'. Οὗτος ὁ νόμος καὶ μάλα καλῶς ἔχει. Etiam hoc monere debui propter emendatorem, qui politissimi scriptoris opus, tanquam tirunculi pensum, tractavit. IDEM.

Μὴ ἐξεῖναι χειροτονηθέντα] Forte *μὴ χειροτονηθέντα*. Alioqui Populo jus suum videbitur eripi. WOLF. Lambinus *μὴ ἐξεῖναι οὐ χειροτονηθέντα* etc. quemadmodum fere et legere et interpretari vides Wolfium. Sed uterque decipitur. Non hoc dicit Demosthenes: *Syndicum agere plus, quam semel*, nisi *a populi suffragiis ad id muneris deligatur, nefas esto*: Verum: *Syndicum* publicum *bis agere*, (i. e. defensionem Reip. amplius, quam semel, suscipere, novæque legis condendæ patrocinium) *omnino nefas esto*. Et rationem optimam reddit in præcedentibus, v. 8. *ἵνα μὴ τὸ πρᾶγμα ὥσπερ ἐργασία τισὶν* (non *τις* cum Edit. Morel. sed *τισὶν*, hominibus sc. certis et perpetuis) *ᾖ καὶ συκοφαντία*. Et conformiter Scholiastes: *οὗτος ὁ νόμος ἐκέλευε, μὴ δεύτερον συνδικεῖν. καὶ γὰρ ἅπαξ τοῦτο ποιήσας, κωλύεται, ἵνα μὴ*

ἢ ἅπαξ συνδικῆσαι. Τοὺς δὲ συνεροῦντας νόμῳ, καὶ διδάξοντας ὑμᾶς, ὡς ἐπιτήδειός ἐστιν, αὐτοὺς τοῖς ὑπάρχουσι νόμοις δεῖ πειθομένους φαίνεσθαι· εἰ δὲ μὴ, γελοῖον, νόμῳ μὲν συνδικεῖν, νόμον δ' αὐτοὺς παραβαίνειν ἕτερον. Ἀνάγνωθι λαβὼν τὸν νόμον αὐτοῖς, ὃν λέγω!

ΝΟΜΟΣ.

Οὗτος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! καὶ παλαιὸς ἔσθ' ὁ νόμος, καὶ καλῶς ἔχων· ὃν, ἐὰν σωφρονῶσι, φυλάξονται παραβαίνειν οὗτοι.

λγ'. Ἐγὼ δ' ἔτι μικρὰ πρὸς ὑμᾶς εἰπὼν καταβήσομαι. Ἔστι γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! πάντας μὲν τοὺς νόμους
504 ὑμῖν, ὡς ἐγὼ νομίζω, σπουδαστέον ὡς κάλλιστα ἔχειν, μάλιστα δὲ τούτους, δι' ὧν [1] ἢ μικρὰν ἢ μεγάλην ἔστ'

[1] Deest ἤ. T.

διὰ τὸ κέρδος ψεύδεσθαι ἐπιχειρῶσιν. Dicat autem aliquis, monere istas voces *χειροτονηθέντα ὑπὸ τοῦ δήμου*, hunc locum non esse simpliciter intelligendum, ita ut Ego, et Tu, amice lector, jam intelligimus: verum, cum de *populi suffragiis* aliquid dici videatur, nimirum plausibiliter egisse Lambinum et Wolfium, qui Syndicatum nemini iterum deferri voluere, *nisi id muneris populi suffragiis demandetur*. Istud autem a nobis accipe. Syndici erant vel *privati*, vel *publici*: Illi Collegii alicujus, Municipii aut Universitatis causas agebant, *οἱ παρὰ τῶν φυλετῶν ᾑρημένοι*, ut loquitur Demosth. c. Aristocr. de quibus nihil præcipit Lex. Hi erant Civitatis Advocati, jurisque publici defensores, *οἱ συνήγοροι, οὓς ὁ δῆμος χειροτονεῖ*, ut loquitur idem c. Timocrat. Ita *τοῦ δήμου ποτὲ χειροτονήσαντος Αἰσχίνην σύνδικον*. Idem de Corona. Ergo *χειροτονηθέντα ὑπὸ τοῦ δήμου* designat Syndicum *publicum*, qui *hac lege* id muneris semel tantum geret. Nesciverunt boni viri, quos jam refello, istud *χειροτονηθέντα ὑπὸ τοῦ δήμου* disertim opponi privato Procuratori, a suo Collegio, Tribu aut Fraternitate, ut ita loquar, designato. Porro. Syndicos publicos memorare videtur Arcad. Charisius lib. sing. de muneribus civilibus. *Defensores quoque, quos Græci Syndicos appellant, et qui ad certam causam agendam vel defendendam eliguntur, laborem personalis muneris aggrediuntur.* l. 18. §. 13. D. de Muneribus et Honoribus. Quos quum id muneris semel tantum præstitisse vidit Petitus, (nam, ut ait Paulus, *Defensionem Reip. amplius, quam* semel, *suscipere nemo cogitur, nisi id fieri necessitas postulet.* l. 16. §. 3. D. eod.) ideo arripuit ad hunc Demosthenis locum illustrandum. Quod sane nollem, quoniam non est eadem utrobique ratio. Syndici enim in Attico jure *excluduntur*, in Romano, *excusantur*, et recte: quoniam *tenendum est, personale munus esse, quod corporibus, labore cum sollicitudine animi ac vigilantia exstitit.* l. 1. §. 3. D. eod. Unde recte Paulus: *Suscipere nemo* cogitur. TAYLOR.

Μὴ ἐξεῖναι χειροτονηθέντα ὑπὸ τοῦ Δήμου πλέον ἢ ἅπαξ συνδικῆσαι] Legem ipsis his verbis exhibet Petitus LL. AA. p. 336., ibique ita vertit: *Nemo plus quam semel syndicus a Populo creator.* Quæ versio recte exprimit vim participii, sensumque habet unice verum. Contra Ind. Lamb., *μὴ ἐξεῖναι οὐ χειροτονηθέντα*, sensu plane alieno, qui tamen etiam Wolfio placuit. Nec Reiskius bene cepit locum. Optime in eo versatus est Taylorus, docens, *χειροτονηθέντα ὑπὸ τοῦ Δήμου* appositum esse ad distinguendum syndicum publicum a privato. Conf. Prolegomm. F. A. WOLF.

λγ'. Ἐγὼ δὲ — καταβήσομαι] *Dicendi finem faciam, de suggestu descendam.* Ita Lysias in Eratosth. p. 441. *Βούλομαι δὲ ὀλίγα ἑκατέρους ἀναμνήσας καταβαίνειν.* Sæpissime *ἀναβαίνειν* et *καταβαίνειν* legimus in hoc genere, et rarius additur *ἐπὶ τὸ βῆμα*, et *ἀπὸ τοῦ βήματος*, ut *ἀναβιβάζειν* quoque, *in suggestum adscendere jubere.* IDEM.

Μικρὰν] *Δι' ὧν ἢ μικρὰν ἢ μεγάλην ἔστ' εἶναι τὴν πόλιν.* Ita enim Edit. Felician.

εἶναι τὴν πόλιν. Εἰσὶ δὲ οὗτοι τίνες; Οἵ τε τοῖς ἀγαθόν τι ποιοῦσι τὰς τιμὰς διδόντες, καὶ οἱ τοῖς τἀναντία πράττουσι τὰς τιμωρίας. Εἰ γὰρ ἅπαντες ὡς ἀληθῶς τὰς ἐν τοῖς νόμοις ζημίας φοβούμενοι, τοῦ κακόν τι ποιεῖν ἀποσταῖεν, καὶ πάντες, τὰς ἐπὶ ταῖς εὐεργεσίαις δωρεὰς ζηλώσαντες, ἃ χρὴ πράττειν προέλοιντο· τί κωλύει μεγίστην εἶναι τὴν πόλιν, καὶ πάντας χρηστοὺς, καὶ μηδένα εἶναι [1] τὸν πονηρόν; Ὁ τοίνυν νόμος οὗτος ὁ Λεπτίνου οὐ μόνον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τοῦτ' ἀδικεῖ, ὅτι τὰς τιμὰς ἀναιρῶν τῶν [2] εὐεργεσιῶν, ἀχρεῖον τὴν ἐπιείκειαν τοῖς φιλοτιμεῖσθαι βουλομένοις καθίστησιν, ἀλλ' ὅτι καὶ παρανομίας δόξαν αἰσχίστην τῇ πόλει καταλείπει. Ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι τῶν τὰ δεινότατα [3] ὑμᾶς ἀδικούντων, ἐν ἑκάστῳ τίμημα ὑπάρχει διὰ τὸν νόμον, ὃς διαῤῥήδην λέγει· μηδὲν [4] ὡς χρὴ τίμημα ὑπάρχειν ἐπὶ κρίσει πλέον

[1] Deest articulus. R. [2] εὐεργετῶν T. R. [3] ἡμᾶς R. [4] ὡς χρὴ μηδὲν R.

Codd. Aug. Vindob. Obsop. Ital. et Lindenbrog. Restitui similiter §. κϛ'. TAYLOR. Prius ἢ plures negligunt: at firmant libri meliores, sententiæ vis, et locus in Timocr. p. 766. ed. R., ubi hæc sententia eodem modo omnium codicum consensu repetitur. F. A. WOLF.

Τὸν πονηρὸν] Cur tam emphatice, quæso? Dele articulum cum Vindob. Bodl. Ital. et Reg. *a*. TAYLOR. Τὸν del. vid. AUGER. Quod minime improbo. Partim omnino in prædicato, quod Grammatici vocant, nullus est articulo locus; partim, nisi quid arguteris, nulla ejus hic potestas esse potest. F. A. WOLF.

Εὐεργετῶν] Εὐεργεσιῶν Vindob. Vid. supra ad pag. 504. v. 15. TAYLOR.

Παρανοίας] Lego *παρανομίας*. WOLF.

Ἀλλ' ὅτι καὶ παρανομίας—] Hæc lectio, in Marg. Ben. annotata, a libris quidem nullam videtur auctoritatem habere, et ingenio potius Lambini deberi. Habet eam tamen et Wolfius in altera editione sua, qua uti soleo. Verum ea lectio, undecunque est, ab omni consequentia loci adeo commendatur, ut morosissimi judicis calumnias statim conspecta repellat. Itaque et Tayl. et Reisk. receperunt. Stulte rusticeque Oratorem loqui fecerunt librarii, qui dederunt *παρανοίας*. Mox omnes vulgo, *ἡμᾶς ἀδικούντων*, præter Aristidem Art. p. 468. et Wolfium in versione. F. A. WOLF.

Μηδὲν ὡς χρὴ—ἐξέστω] Locus est classicus de lege, qua cautum est, ne a judicibus cuiquam unius delicti plures pœnæ irrogarentur. Παθεῖν *pœnam corporis* spectat, *ἀποτίσαι pecuniariam*. Conf. Herald. Animadv. ad I. A. et. R. III. 1. Lectio vero nostra, *μηδὲν ὡς χρὴ*, est ex Felic. Man. Wolf., eandemque videntur dare voluisse editt. principes et codices ii, qui habent, *μηδ' ὡς χρή*. Ben. autem dedit, *ὡς χρὴ μηδέν*. Quæ talis variatio movit textus corrupti suspicionem. Ita Wolfius conjecit, *μηδενὶ ὡς χρὴ*, Marklandus, *μηδενὸς χρὴ*, Reiskius, ut est audaciore ingenio, *ὡς ἄρ' ἦ, τίμημα ὑπάρχειν*, scil. δεῖ, *judex ne pœnam irroget, quæcunque natura est rei, de qua pronunciandum sit*. Idemque Aristarchus deinde quoque sollicitat *ὁπότερον*, casu accusativo offensus, quum alibi solenne sit *τιμᾶν τινί τινος*. Corrigit ergo *ὁποτέρου*, casu gignendi. Sed fallitur vir doctus, ut solet. Ὁπότερον, ut et *ἀμφότερα*, quod ab eo intactum relinquitur, ad infinitivos pertinet, non ad *τιμήσῃ*, et vertendum, *utramcunque pœnam judices injungant*. Illuc ut redeamus, in verbis, *μηδὲν ὡς χρὴ τίμημα ὑπάρχειν*, septima ratio superest, ut illud, *ὡς χρὴ*, dicamus infinitivo explicando olim in margine adscriptum. Vid. not. ad §. δ'. Unde intelligi liceat, cur ita varietur in libris. At post infinitum, *ὑπάρχειν*, utique dici debuisset *ἐξεῖναι*. Sed commutata ratio nostra sane nec insolens est, neque ullo modo dura. Similiter posthac *εἶναι* legitur imperativis interjectum. IDEM.

ἢ ἓν, ὁπότερον ἂν τὸ δικαστήριον τιμήσῃ, παθεῖν ἢ ἀποτίσαι· ἀμφότερα δὲ μὴ ἐξέστω. Ἀλλ' οὐχ οὗτος ἐχρήσατο τούτῳ τῷ μέτρῳ· ἀλλ' ἐάν τις ἀπαιτήσῃ χάριν ὑμᾶς, ἄτιμος ἔστω, φησὶ, καὶ ἡ οὐσία δημοσία ἔστω· δύο τιμήματα ταῦτα! εἶναι δὲ καὶ ἐνδείξεις καὶ ἀπαγωγάς· ἐὰν δὲ ἁλῷ, ἔνοχος ἔστω τῷ νόμῳ, ὃς κεῖται, ἐάν τις ὀφείλων ἄρχῃ [1] τῷ δημοσίῳ. Θάνατον λέγει· τοῦτο γὰρ ἔστ' ἐπ' ἐκείνῳ τὸ ἐπιτίμιον· οὐκοῦν τρία τιμήματα ταῦτα! Πῶς οὖν οὐ σχέτλιον, καὶ δεινὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! εἰ χαλεπώτερον εἶναι δόξει παρ' ὑμῖν, χάριν εὖ ποιήσαν-
505 τα ἀπαιτεῖν, ἢ τὰ δεινότατα ἐργαζόμενον ληφθῆναι;

λδ'. Αἰσχρὸς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! καὶ κακῶς ἔχων ὁ νόμος, καὶ ὅμοιος φθόνῳ τινὶ καὶ φιλονεικίᾳ, καὶ τὸ λοιπὸν ἐῶ. Τοιούτοις δέ τισι προσέοικεν ὁ γράφων χρῆσθαι· ὑμῖν δ' οὐχὶ πρέπει τὰ τοιαῦτα μιμεῖσθαι, οὐδ' ἀνάξια φαίνεσθαι φρονοῦντας ὑμῶν αὐτῶν. Φέρε γὰρ, πρὸς Διὸς, τί μάλιστα ἂν ἀπευξαίμεθα πάντες, καὶ τί μάλιστα ἐν ἅπασι διεσπούδασται τοῖς νόμοις; Ὅπως μὴ

[1] τῷ δημοσίῳ ἄρχῃ R.

Καὶ ἡ οὐσία δημοσία ἔστω] Ulpiani observationem, idem esse *καὶ* quod *ἢ*, falsam Orator ipse arguit, nec ego ita intelligam virum præclarum, qui Scholion hoc laudat ad Petitum LL. AA. p. 610., quasi illud in hoc ipso loco comprobet. In seqq. *ἐνδείξεις* et *ἀπαγωγαὶ* formæ sunt accusationum, de quibus vid. Salmas. de M. U. p. 773. seqq. et Herald. ad I. A. et R. p. 320. IDEM.

Ἄρχῃ] Lambinus structuram complanavit emendando *ἐάν τις ἄρχῃ ὀφείλων τῷ δημοσίῳ*. Recte. *Si quis munus publicum gesserit, cum Civitati obæratus esset.* Ita Demosth. c. Timocrat. *καὶ ἔνδειξις αὐτῶν ἔστω πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, καθάπερ ἐάν τις ἄρχῃ ὀφείλων τῷ δημοσίῳ*. Auctor Argumenti hujus Orationis: *οἵπερ οἱ δικάζοντες ὅταν ὀφείλοντες τῷ δημοσίῳ δικάζωσι*. TAYLOR. Vind. et Aug. 1. *ἐάν τις δ' ὀφείλων τῷ δημοσίῳ ἄρχῃ*. Medentur scilicet sic trajectioni, quæ non egebat medela, ut supra docui. Conf. simile exemplum §. λδ'. fin. Ἄν τις ἀμύνων τι πάθῃ τῇ δημοκρατίᾳ. Rem ipsam quod attinet, Athenis magistratu fungi, aut judicem fieri, aut omnino Rempublicam attingere, h. e. cum Populo agere, non licebat eis, qui essent *ἐγγεγραμμένοι ἐν ἀκροπόλει*, h. e. *debitores ærario Reip.*, quod in arce fuit *ἐν ὀπισθοδόμῳ*. Ibi etiam, qui publico debebant, tabulis aut columnis inscribebantur, quippe *ἀτιμίᾳ* quadam notati et ipsi, et eorum defunctorum filii. Res nota est, etiam de capitali supplicio. Conf. Or. in Midiam §. ν'. F. A. WOLF.

λδ'. Καὶ τὸ λοιπὸν ἐῶ] Notavit hoc genus loquendi Aristid. p. 468. et 470. Nam novum nomen unum aut alterum exspectes addi prioribus, *φθόνῳ τινὶ καὶ φιλονεικίᾳ*. Subita igitur præteritio, qua pejus quiddam cogitandum auditori relinquitur, a lectore intervallo post copulam facto indicanda est. IDEM.

Ὅπως μὴ γενήσωνται] Rarioris usus esse puto Subjunctivum Futuri, *γενήσωμαι*, apud probos et vetustos Græcos scriptores. Scribendum videtur *γενήσονται*, ut §. κγ'. med. *ὅπως μηδεὶς ἄλλος κύριος γενήσεται*. et v. pen. p. seq. *ὅπως μηδεὶς φόνος γενήσεται*. et ita passim. MARKLAND. Γενήσονται Felician. Manut. Bodl. et Lindenbrog. TAYLOR. Dicere debuisset [Marklandus] *nullius*, et pro *futuro* voluit *aoristum*. Vid. notata a nobis ad §. ιά. F. A. WOLF.

[1]γενήσονται οἱ περὶ ἀλλήλους φόνοι· περὶ ὧν ἐξαίρετος ἡ βουλὴ φύλαξ ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ τέτακται. Ἐν τοίνυν τοῖς περὶ τούτων νόμοις ὁ Δράκων φοβερὸν κατασκευάζων καὶ δεινὸν, τό τινα αὐτόχειρα [2]ἄλλον ἄλλου γίγνεσθαι, καὶ γράφων χερνίβων εἴργεσθαι τὸν ἀνδροφόνον, σπονδῶν, κρατήρων, ἱερῶν, ἀγορᾶς, πάντα [3]τἄλλα διελθὼν, οἷς μάλιστα ἄν τινας ᾤετο ἐπισχεῖν τοῦ τοιοῦτόν τι ποιεῖν, ὅμως οὐκ ἀφείλετο τὴν τοῦ δικαίου τάξιν, ἀλλ᾽ ἔθηκεν, ἐφ᾽ οἷς ἐξεῖναι ἀποκτιννύναι· κἂν οὕτω τις δράσῃ, καθαρὸν διώρισεν εἶναι. Εἶτ᾽ ἀποκτεῖναι μὲν δικαίως, ἔν γε τοῖς παρ᾽ ὑμῖν νόμοις ἐξέσται· χάριν δ᾽ ἀπαιτεῖν, οὔτε δικαίως, οὔθ᾽ ὁπωσοῦν, διὰ τὸν τούτου νόμον; Μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! μὴ βούλεσθε δοκεῖν πλείω πεποιῆσθαι σπουδὴν, ὅπως μηδενὶ τῶν εὖ τι ποιούντων ὑμᾶς χάριν ἐξέσται κομίσασθαι, ἢ ὅπως μηδεὶς φόνος ἐν τῇ πόλει γενήσεται. Ἀλλ᾽ ἀναμνησθέντες τῶν καιρῶν, παρ᾽ οὓς εὖ πεπονθότες

[1] γενήσωνται T. R. [2] Deest ἄλλον. T. [3] τἆλλα T.

Ἐν τοίνυν τοῖς περὶ τούτων νόμοις ὁ Δράκων —] Commemorat Draconem, quia leges illius reliquæ quidem, at non hæ, quæ essent de cæde, Solonis legislatione sublatæ erant. In *αὐτόχειρα ἄλλον ἄλλου* media vox ab editt. omnibus abest. Habent autem eam Par. 1. Vind. Aug. 1. Bav., et hinc jure in ordinem reduxit Reisk. De ipsa voce *αὐτόχειρ*, ab Atticis hujus ætatis usurpata pro antiquiore *αὐθέντης*, h. e. *aut sui aut aliorum interfector*, vid. Arnald. Lectt. Gr. p. 25. et Valcken. Diatr. Euripid. p. 189. Jam quæ sequuntur verba, *χερνίβων εἴργεσθαι τὸν ἀνδροφόνον, σπονδῶν, κρατήρων, ἱερῶν, ἀγορᾶς*, petita videntur e veteri lege, quæ integra hodie non exstat. Mala autem fertur lectio, *χέρνιβος*, quam Schol. explicat de vase. Sic quidem Andocides jungit *χερνίβοις καὶ θυμιατηρίοις* Or. IV. p. 127. Verum ibi necessario scribendum *χερνιβίοις*. Nam omnino formæ *χέρνιβον* vix alia auctoritas adest, quam quæ ducitur ex Iliad. Ω. 304., versu ne ab omnibus quidem olim genuino habito. Vulgata nostra scriptura, *χερνίβων*, significat *aquam lustralem*, ut optime docet Athenæus, laudatus nuper a Sophoclis sospitatore ad Œdip. T. 236. seqq., qui versus ad h. l. comparati docebunt, quam apte ritibus Atticis apud poetam Œdipus percussorem Laii exsecretur:

Τὸν ἄνδρ᾽ ἀπαυδῶ τοῦτον, ὅστις ἐστὶ, γῆς
τῆσδ᾽, ἧς ἐγὼ κράτη τε καὶ θρόνους νέμω,
μήτ᾽ εἰσδέχεσθαι, μήτε προσφωνεῖν τινὰ,
μήτ᾽ ἐν θεῶν εὐχαῖσι, μήτε θύμασι,
κοινὸν ποιεῖσθαι, μήτε χέρνιβας νέμειν,
ὠθεῖν δ᾽ ἀπ᾽ οἴκων πάντας, ὡς μιάσματος
τοῦδ᾽ ἡμὶν ὄντος — — —

Jam lustrationes, a quibus homicidæ arcebantur, fieri solebant et sacris in locis, et in foro. Vid Æschin. in Timarch. §. ε. fin. et in Ctesiph. §. νη. Mox et *σπονδῶν* et *κρατήρων* pertinet ad sacrificia. Nam *κρατῆρες*, libationibus adhiberi soliti, solenniter componuntur cum *σπονδαῖς*. Ut Or. Nostri de fals. leg. p. 431. ed. R. *Ἁρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα — ἐν ἅπασι τοῖς ἱεροῖς, ἐπὶ ταῖς θυσίαις, σπονδῶν καὶ κρατήρων κοινωνοὺς πεποίησθε*. Ceterum inest vocabulis nostri loci conjunctis notio ademti *universi juris civitatis, τῆς πατρίδος καὶ τῶν ἐν ταύτῃ πάντων, καὶ ὁσίων καὶ ἱερῶν*, ut Demosth. loquitur in Aristocr. p. 633. Similiter Antiphon Or. XV. p. 762. *Εἴργεσθαι πόλεως, ἱερῶν, θυσιῶν, ἀγώνων*. Conf. Herald. ad I. A. et R. VII. 23. Idem.

Ἐξεῖναι] Sub. *ἐβούλετο*, v. g. Auger.

Ἐφ᾽ οἷς ἐξεῖναι ἀποκτιννύναι] Exempli causa, si cui vis illata esset, seu mœchum apud uxorem, matrem etc. deprehendisset. His modis qui cædem pa-

εὖ πεποιήκατε τοὺς εὑρομένους, καὶ τῆς [1]Δημοφάντου
στήλης, περὶ ἧς εἶπε Φορμίων, ἐν ᾗ γέγραπται καὶ ὀμώ-
506 μοσται· ἄν τις ἀμύνων τι πάθῃ τῇ δημοκρα-
τίᾳ, τὰς αὐτὰς δώσειν δωρεὰς, ἅσπερ Ἁρμο-
δίῳ καὶ Ἀριστογείτονι· καταψηφίσασθε τοῦ νόμου!
Οὐ γὰρ ἔνεστ᾽ εὐορκεῖν, εἰ μὴ τοῦτο ποιήσετε.

λέ. Παρὰ πάντα δὲ ταῦτα, ἐκεῖνο ἔτι ἀκούσατέ μου.

[1] Διοφάντου T.

trasset, cum Draco voluit esse *culpæ insontem, καθαρὸν, ὅσιον, εὐαγῆ, ἀθῷον*. Conf. Petiti librum sæpe nobis laudatum p. 619. F. A. Wolf.

Εὖ πεποιήκατε τοὺς εὑρομένους, καὶ τῆς Δημοφάντου στήλης] Participio tacite addi debet *χάριν* aut *τιμήν τινα*, e prioribus, *χάριν κομίσασθαι*. *Columnam* autem *Demophanti* h. e. populiscitum statim post exactos tyrannos auctore illo (*Δημοφάντου εἰπόντος*) factum, et columnæ de more insculptum, præter Nostrum laudant duo Oratores, Andocides de Myst. p. 48. et Lycurgus in Leocr. p. 223. seqq. et in priore horum etiam servatur formula jurisjurandi tum perscripta, e qua ea apponam, quæ Nostro consona sunt maxime. *Ἐάν τις κτείνων τινὰ ἀποθάνῃ ἢ ἐπιχειρῶν, εὖ ποιήσω αὐτόν τε καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐκείνου, καθάπερ Ἁρμόδιόν τε καὶ Ἀριστογείτονα, καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν*. Ubi verba tantum habes alia, rem eandem. Sic *ἄν τίς τι πάθῃ* est pro illo, *ἐάν τις ἀποθάνῃ*, euphemismus notissimus. At legitur in loco Demosthenis vulgo, *τῆς Διοφάντου στήλης*. Quod mendum plures in fraudem deduxit, ut Fabricium Bibl. Gr. IV. 22. p. 16., qui male rem refert ad Diophantum Archontem Olymp. 96, 2. Occurrit quidem psephisma Diophanti apud Nostrum de fals. leg. p. 368. ed. R., sed id longe alius generis et ætate posterius. Veram scripturam nominis, *Δημοφάντου*, clare servant Par. 2. 5. 7. Aug. 1. et Bav. Quibus accedit Ulpianus, non correctus ille ad textus depravationem, sed qualem habent editt. principes, quæ etsi ipsæ quoque in contextu tenent *Διοφάντου*, tamen in Schol. verum sequuntur. Vitium loci primus detexit Valcken. ad Herodotum V. 55., eique recte paruit Reiskius, ceterum peccans statim in hoc, quod post *Ἀριστογείτονι* putat excidisse *δεδώκατε*. Cui demum vel Latini sermonis perito hæc ellipsis insolens videatur? Idem.

λέ. Παρὰ πάντα etc.] *Μελλόντων οὐ ταὐτὰ λέγει*. Mox v. 5. p. 517. *ᾔδεις, ἀντὶ τοῦ, προῄδεις*. Sed quid si legas addita negatione: *εἰ τὰ πρὸ τοῦ μὴ κατεμέμφου*, sc. *πραχθέντα Ἀριστογείτονι καὶ Ἁρμοδίῳ τοῖν τυραννοκτόνοιν*. *Si ea, quæ olim facta sunt*, (sc. liberata rep. cæsisque Tyrannis) [*non reprehendis*] *cur non illud quoque providisti, si quid ejusmodi in posterum accideret?* Wolf. Jam fere ad Metam Orationis ventum est, cum singulare hoc comma, quod argumentationem non levem aut vulgarem continet, mihi molestias magnas excitaverit. Nam, si quid ego judicem, Wolfius uno in loco contra fidem *plurimorum* et præstantiorum Codd. in altero, *omnium*, aliud nobis commendaverit, ac voluit ipse Demosthenes. Primo enim v. 4. p. 517. omnes Editt. omnes scripti Codices, negativam istam particulam respuunt, et uno ore legunt *εἰ τὰ πρὸ τοῦ κατεμέμφου*: deinde Editt. Ald. et Paris. cum Codd. Regg. et Ven. v. ult. p. 516. negationem etiam excludunt, et legunt *περὶ τῶν παρεληλυθότων καὶ μελλόντων* (vel *καὶ περὶ τῶν μελλόντων*, ut Vindob.) *ταὐτὰ λέγει*. Si ergo hæc lectio, quæ tantam auctoritatem secum ferat, (tantam nimirum, ut omnium Codd. consensum habeat) non deteriorem sensum, immo si longe præstantiorem repræsentet, Tu non dubitabis, quid sequare. Hoc videtur velle Orator: Si priorum temporum liberalitatem reprehendas, cur ista tua lege, quæ sancit *μηδὲ τολοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι*, liberalitatem futurorum etiam claudis? cur non rationem habuisti Posteritatis? Sint Chabriæ, sint Cononis res gestæ, et opinione omnium, et præmiis, quæ consecuti sunt, minores: Esto, ut Resp. honorum fuerit liberalis nimio. At unde scis, ea tempora non olim reditura, ubi bonis Civibus, ubi Harmodiis iterum fuerit opus, ubi Resp. suorum Civium merita liberalitate vincere non poterit? *εἰ τὰ πρὸ τοῦ κατεμέμφου, τί μὴ καὶ τὰ μέλλοντα ᾔδεις*. *Se biasimi le cose passate, che sai Tu di quelle, che hanno a venire?* ergo omnino fieri nequit, ut ea lex commode lata sit, quæ *eadem* de præteritis statuit, *eadem* de futuris, quorum eventus incerti et variæ in utramque par-

Οὐκ ἔνι τοῦτον ἔχειν καλῶς τὸν νόμον, ὃς περὶ τῶν παρεληλυθότων καὶ μελλόντων [1]οὐ ταὐτὰ λέγει· μηδένα

[1] Deest οὐ. R.

tem inclinationes a nullo Legislatore rite comprehendi possunt, οὐκ ἔνι τοῦτον ἔχειν καλῶς τὸν νόμον, ὃς περὶ τῶν παρεληλυθότων καὶ μελλόντων ταὐτὰ λέγει. *Non si debbe par buona tenere una legge, che delle cose passate e delle future parimente determina.* Ut recte Versio Italica. Lambinus etiam in hoc loco particulam negativam reduxit. Tu in utroque delebis. TAYLOR. Clare legendum: τί μὴ καὶ τὰ μέλλοντα εἶδες; *cur non futura considerasti*, in futurum prospexisti? quod v. 10. p. 519. vocat τὸ μέλλον προορᾶσθαι. sic τοὺς καιροὺς ἰδὼν, *tempora intuens*, §. ιγʹ. med. Dicit: Si honores Harmodio et Aristogitoni *olim* habitos non reprehendis, quare *in futurum* a similibus honoribus excludis eos, qui Harmodio et Aristogitoni similes esse possunt. MARKLAND.

Οὐκ ἔνι τοῦτον ἔχειν καλῶς τὸν νόμον — — τὰ μέλλοντα ᾔδεις;] Locum hunc utri vexarint pejus, editores, an librarii, difficile est dictu. Nam primum negatio et ante ταὐτὰ, et ante κατεμέμφου, in plerisque exemplaribus, scriptis, editis, adest nulla, nisi quod priore loco οὐ dedit Felic., unde id transiit in textum Man. et Wolfii, et in Ind. Lambini; posteriore autem loco unus Wolfius, prorsus de suo, invexit voculam μή. Indignatur id Taylorus, quod is in altero loco ita contra fidem *plurimorum* et præstantiorum codicum, in altero contra *omnium*, aliud inculcarit, ac voluerit ipse Demosthenes. Jam de codicibus cum optimo quoque hanc tenemus sententiam, earum quidem fidem editori esse religiose sequendam, modo ne in literas et apices sic juret, ut sensum communem ejuret. Quod vero Taylorus se jactat scire, quid Demosthenes voluerit; aut Taylorus, aut ego turpiter fallimur. Multo enim aliud in Oratore video, atque ille. Sed sententiam quomodo sine negationibus expediat vir doctus, ipsis verbis ejus docendum est, præsertim quum omnino desperem, fore unquam, ut vim eorum satis assequar. Hoc ergo, inquit, videtur Orator velle: Si priorum temporum - - - - Italica. [vid. supra.] Hactenus ille. Atque hæc vocat *sensum*, eumque longe præstantiorem altero, ex appositis negativis manante, nec amplius dubitaturos nos dicit, quid sequamur. Et placuit hæc crisis postremo editori ita, ut utramque negativam fidenter expunxerit, posteaque scripserit, τί; μὴ καὶ τὰ μέλλοντ᾽ ᾔδεις; In notis tamen idem triplicem proponit modum emendandi: primum, ut omittatur τί ante μὴ, uti facit Aug. 1. et Bav.; secundum, ut legamus, εἰ τὰν προτοῦ κατεμέμφου τι, μὴ καὶ τὰ μέλλοντα ᾔδεις; tertium, ut, rejecto τὶ post μὴ, scribamus, εἰ τὰ προτοῦ κατεμέμφου, μή τι καὶ τὰ μέλλοντα ᾔδεις; *Priorum si te pœnitebit, num quid etiam futura prævidebas?* Ad has tantas divitias accedit Marklandus, clare legendum pronuncians, τί μὴ καὶ τὰ μέλλοντα εἶδες: *Cur non futura considerasti?*

Credo equidem, uti leviter nunc locus a me mutatus est, in eo neminem Græce doctum quidquam inventurum, quod culpæ speciem habeat. Τὰ παρεληλυθότα, quod paullo post dicitur τὰ προτοῦ, patet, referri ad *Harmodii et Aristogitonis honores et præmia.* Τοιοῦτοι sunt *tales, quales sese præsturunt illi duo.* Μὴ καταμέμφεται τὰ προτοῦ Leptines, *quum præmia duobus illis decreta lege sua probat et firmat, quum illos lege plane vult exceptos.* Jam se sponte sententia loci offert hæc: *Nullo pacto lex ista probari potest, quippe quæ aliud de rebus actisque præteritis statuat, aliud de futuris, neque ex æquo utraque judicet. In uno quidem capite legis Leptines scripsit: ne quis immunis esto, exceptis Harmodii et A. posteris. Præclare! Laudo, quod hactenus illis viris suos honores reliquit, sua præmia ac Populi decreta rata habet. At idem cavit in altero capite, ne omnino porro liceret immunitatem in quenquam conferre. Hic vide mihi, vir optime, quam Tecum ipse discordes. Hic posteris Harmodii et A. immunitatem olim tributam ratam habes, illic ne cuiquam ea in posterum unquam tribuatur, vetas. An tribuere eam ne tum quidem licebit per Te, o bone, quum in civitate forte erunt Harmodio et Aristogitoni similes? Talesne quoque hocce præmio ornandos negas? At qui in civitate nostra olim facta reprehendere non es ausus, qui tyrannicidarum posteros lege Tua solvis, quid? num Tu etiam futura noras, quum legem scriberes? Num certum Tibi erat, nunquam talia tempora Reip. reditura esse, in quibus ad statum popularem a dominatu defendendum Harmodiis opus sit; ut summe nos pœnitere debeat præmia sustulisse* etc. Sed hæc verecundius expressa sunt, et sine ullo verbo male ominato. Particula ὅτι alienum responsum annunciat, ut §. ιʹ. med. *Dices quidem Tu, aut alius, procul nos abesse a tali exspectatione* etc.

Sufficiant hæc ad totius loci tenorem

εἶναι, φησὶν, ἀτελῆ, πλὴν τῶν ἀφ᾽ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος· καλῶς! μηδὲ [1]τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι. Μηδ᾽, ἂν τοιοῦτοί τινες γένωνται, Λεπτίνη; Εἰ τὰ [2]προτοῦ οὐ κατεμέμφου, τί; μὴ καὶ τὰ μέλλοντα ᾔδεις; Ὅτι, νὴ Δία, πόῤῥω τοῦ τι τοιοῦτον ἐλπίζειν νῦν ἐσμέν. Καὶ εἴημέν γε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! Ἀλλὰ χρή γε [3]ἀνθρώπους ὄντας τοιαῦτα καὶ λέγειν καὶ νομοθετεῖν, οἷς μηδεὶς ἂν νεμεσήσαι· καὶ τἀγαθὰ μὲν προς-

[1] τολοιπὸν T. [2] πρὸ τοῦ μὴ κατ., τί μὴ T. πρὸ τοῦ κατ., τί; μὴ R. [3] ἀνθρώπους γε T.

declarandum, nec lubet Taylori commentum illud exagitare, quo bonam legem negat esse, quæ de præteritis et futuris eadem statuat. Neque id commentum iis defenditur, quæ dixit de eventibus temporum incertis, a nullo legislatore provisis, qui ad leges variis modis immutandas valeant. Quippe id h. l. Demostheni invito obtruditur, qui rem eloquitur nude et simpliciter, et, pro more suo, multo dixisset accuratius, et ad communem hominum sensum aptius, si cum Tayloro voluisset sophistam agere. Quam sæpe veteres Oratores dicunt, leges vultum omnibus eundem exhibere, et *omnibus una eademque voce oportere loqui*, ut Ammianus Marcellinus ait XXVII. 6. Vere ergo scriberetur, οὐ ταὐτὰ λέγει, etsi nullus liber addiceret. Atque ita etiam ante κατεμέμφου negativam requiri, superiora clamant. Ac nihil est hoc vitio solennius, ut οὐ post τοῦ extritum sit. Nam Wolfii conjecturam μὴ abjeci, quia in mea ratione ad majorem facilitatem corruptelæ illud quoque accedit, quod alteram particulam haud paullo melius usus loquendi fert. Scilicet verba, εἰ τὰ προτοῦ οὐ κατεμέμφου, suppleri possunt addendo, ἀλλὰ ἐπαινεῖς. In hoc autem genere dicendi negativa οὐ optime locum habet, rarius et minus bene μή.

Denique ne ultimo quidem membro inoffensum pedem editores referre potuerunt. Nam male vulgo conjunctim legitur, τί μὴ καὶ τὰ μέλλοντα ᾔδεις; Quod Wolfius vertit, *cur non futurorum etiam rationem habuisti?* Nullus vero locus est particulæ μὴ, quum sic interrogamus, *cur non?* Tum et lex sermonis et usus postulat οὐ, respuit μή. Sic solœce dicas, τί μὴ ἐποίησας τοῦτο; *Cur hoc non fecisti?* Quod ratio hæc ipsum Marklandum fugit, qui tamen in reliquis loci plus, quam ceteri, intellexit, id ego mirarer, nisi aliunde constaret, has in Demosthenem notas a viro summo effusas potius esse, quam scriptas. At enim exempla sunt, ubi in interrogationibus junctim ponitur τί μή. Hæc ne quem aliquando deludant, neu dissimilia pro similibus habeantur, rem quasi prætereundo explicabo. Legimus quidem in Aristid. Declam. Leptin. §. 94. Οὐ μὴν ἀλλ᾽ εἰ μὲν καλόν τι καὶ δίκαιον, ὦ οὗτος! τὸ τῶν δωρεῶν οἴει, καὶ τῇ πόλει συμφέρον· τί μὴ πᾶσιν ἁπλῶς αὐτῶν μεταδίδως, ἀλλὰ τοῖς μὲν, τοῖς δ᾽ οὔ; εἰ δ᾽ ἀλυσιτελεῖς εἶναί σοι δοκοῦσι, καὶ κατέγνως αὐτῶν, καὶ οὐδὲν ὑγιὲς εἶναι νομίζεις, τί μὴ καὶ πάντας τούτων ἀποστερεῖς; Hic vero μὴ copulandum non est cum pronomine τί, sed in priore loco cum πᾶσιν, in posteriore cum πάντας, ibique verba, τί μὴ καὶ πάντας, idem valent, quod τί καὶ μὴ πάντας, ἀλλ᾽ ἔνιοι, quod verbum, ἔνιοι, latet in τοῖς μὲν, τοῖς δ᾽ οὔ. Itaque μὴ in utroque loco positum est plane, uti supra apud Nostrum §. άʹ. μή τινες, ἀλλὰ πάντες, et ultima Latine verti possunt: *Sin donationes prorsus tibi inutiles videntur, cur quosdam tantum præmiis suis spolias, cur non omnes?* Jam quod ex aliquot editt. sumsi, τί; μὴ, hæc vim habent et acrimoniam quandam interrogantis, quæ potestas sæpe in solo μὴ interrogativo inest. Longior in h. l. factus sum subtilitatis studio. Nec usquam in tota Oratione majores fluctus et inutilius ab Intpp. excitatos vidi. F. A. WOLF.

Ἐλπίζειν] Sicut *sperare* Latine, in bonam et malam partem accipitur: hic in malam. AUGER.

Εἴημεν] Ita, non cum editorum nonnullis et Wolfio, qui et similiter quoque interpretatur, εἴη μέν. TAYLOR.

Οἷς μηδεὶς ἂν νεμεσήσαι] Ex veteri superstitione bonorum invidiosa prædicatio homini credebatur fortunam, quæ adesset, parum tutam, atque adeo deorum iram concitare. Quid? quod πᾶν θεῖον φθονερὸν putarunt, ut ex Herodoto constat. Eam sententiam aliquis nuper ex instituto mi-

δοκᾶν, καὶ τοῖς θεοῖς εὔχεσθαι διδόναι, πάντα δ' ἀνθρώπινα ἡγεῖσθαι. Οὐδὲ γὰρ ἂν Λακεδαιμόνιοί ποτε ἤλπισαν εἰς τοιαῦτα πράγματα ἀφίξεσθαι· οὐδέ γε ἴσως Συρακούσιοι, [1] τὸ πάλαι δημοκρατούμενοι, καὶ φόρους Καρχη-

[1] τοπάλαι T. R.

sere vexavit singulari scriptione, Solonem et reliquos priscos sapientes ex nostris ingeniis judicans. F. A. Wolf.

Οὐδὲ γὰρ ἂν Λακεδαιμόνιοί ποτε ἤλπισαν εἰς τοιαῦτα πράγματα ἀφίξεσθαι] Omnino ἐλπίζειν est *exspectare*, unde interdum occurrit sensu *timendi*, quæ tamen propria vis verbi non est. In hunc modum accipies, quæ traduntur ab Intpp. ad Thomam M. p. 299. Εἰς τοιαῦτα, *in talem fortunam*, scil. *quacum nunc conflictantur*. Similiter alibi ἐκεῖνα. Conf. ad §. ιά. Idem.

Οὐδέ γε ἴσως Συρακούσιοι] Sc. ἤλπισαν τυραννηθήσεσθαι. De Dionysiis vid. Diodorum lib. XIII. et XIV. Wolf.

Οὐδέ γε ἴσως Συρακούσιοι, τὸ πάλαι δημοκρατούμενοι] Nempe per 60 fere annos, inde ab Olymp. 78, 3., quo anno antiquiorum tyrannorum ultimus, Thrasybulus, regno privatus est. Nam prior Dionysius, qui statim memoratur, potitus regno est Olymp. 93, 4. Vid. Diodor. XI. 68. et XIII. 96. Reliqua, de imperio Syracusanorum latissime patente, in vulgus nota sunt. Carthaginienses illis subjecti post cladem ad Himeram Olymp. 75, 1. Vid. Diodor. XI. 20. seqq. Justin. IV. 2. et de clade Atheniensium superius notata ad §. ιά. Sed ultimis periodi longius immorari cogimur. Primum quidem hoc alii quoque scriptores testantur, Dionysium, patrem, extremo loco natum fuisse, et, priusquam tyrannidem occuparit, nullius apud suos auctoritatis. Diodorus, haudquaquam spernendus auctor in rebus Siculis, XIII. 96. eum γραμματέα καὶ τὸν τυχόντα ἰδιώτην vocat, et qui Wesselingio ad h. l. citatur, Polyænus V. 2. 2. ὑπηρετοῦντα καὶ γραμματεύοντα τοῖς στρατηγοῖς. Jam id munus γραμματέως, ex multis locis Oratorum patet, Athenis parum honorificum fuisse. Non fuit illud quidem in Græcia per se inhonestum aut contemtum, ὑπηρεσία tamen, non ἀρχὴ, plane ut apud Romanos *scribæ* interdum etiam cum lictoribus numerantur inter *apparitores magistratuum*, iisque *ministerium* tribuitur, nunquam *magistratus*. Quanquam in Græcis civitatibus paullo honorificentior ea provincia habita, quippe et ingenuorum hominum, et non mercenaria, ut puto. Conf. Nepotis Eumen. c. 1. At verbum tamen, ὑπηρετεῖν, solenne ubique de scribis, passimque conjunctum cum γραμματεύειν et ὑπογραμματεύειν, uti ap. Demosth. de Cor. §. 79. med. et alibi. Atque hoc non aliter fuisse Syracusis, eundemque ibi scribas locum tenuisse, pro certo poni potest, quidquid obloquatur Ulpianus, quem recte refutant Spanhem. de U. et P. N. Diss. IX. p. 705. et Wesselingius l. c. Jam plane non dubium est, Dionysium propter hoc ipsum munus γραμματέως a Nostro vocari potuisse ὑπηρέτην. Nescio tamen quid in hoc loco me offendit, quoties lego verba, ὃς ὑπηρέτης ἦν, ὥς φασι. Quid enim? Hæccine, ὃς ὑπηρέτης ἦν, ad declarandum locum scribæ credamus adjecta? At quis auditorum olim ignorare potuit, γραμματέως esse ὑπηρεσίαν, non ἀρχήν? Id scilicet Populus Atheniensis docendus fuit. Verum ut ejusmodi declarationem huic loco, quum de Siculis rebus agatur, minus alienam putes, jam edoceri cupiam, cur eam Orator fecerit verbis tam ineptis? Talia sunt sane, ὃς ὑπηρέτης ἦν. Unde enim hoc tempus præteritum? Ferri id utique posset, si scripsisset, ἥπερ ὑπηρεσία ἐστὶ, certe ita ratio dicendi constaret. Non minus tamen offendit illud, ὥς φασι. Est enim absonum, si ad totam sententiam referas; nec magis ferendum, etiam per leges sermonis, si ad unum nomen γραμματέως. Nam sic deberet esse, γραμματέως ὄντος, ὥς φασι. At ratio quædam videatur adesse, salebras has omnes complanans, ut post illud, ὑφ' ἑνὸς γραμματέως, novam quandam conditionem hominis inesse dicas appositis verbis, ὃς ὑπηρέτης ἦν. Nimirum ad hoc aliquis abuti possit Polyæni loco, quem ante laudavi. At si nova et diversa a priore conditio nunc accederet, ista molestia præteriti temporis eadem nos premeret. Nec video, in hac ratione, cur non potius Orator dixisset, γραμματέως καὶ ὑπηρέτου, quanquam vel sic abruptius, nec pro solita perspicuitate sua locutus esset. Post hæc omnia, quæ dixi, primum facere non possum, quin illud, ὥς φασι, absurdum judicem et alienum. Haud dubie Dionysii, principis tam potentis, prior conditio satis tum nota fuit; atque ut minus nota fuerit, *rumor vulgi et fama* locum *in tali argumentatione* non

δονίους πραττόμενοι, καὶ πάντων τῶν περὶ αὐτοὺς ἄρχοντες, καὶ ναυμαχίᾳ νενικηκότες ἡμᾶς, ὑφ' ἑνὸς γραμματέως, [1][ὃς ὑπηρέτης ἦν, ὥς φασι,] τυραννηθήσεσθαι. Οὐδέ γε ὁ νῦν ὢν Διονύσιος ἤλπισεν ἄν ποτ' ἴσως, πλοίῳ στρογγύλῳ καὶ στρατιώταις ὀλίγοις Δίωνα ἐλθόντα ἐπ' αὐτὸν ἐκβαλεῖν τὸν τριήρεις πολλὰς καὶ ξένους καὶ πόλεις κεκτημένον. Ἀλλ', οἶμαι, τὸ μέλλον ἄδηλον πᾶσιν ἀνθρώποις, καὶ μικροὶ καιροὶ μεγάλων πραγμάτων αἴτιοι [2] γίγνονται. Διὸ δεῖ μετριάζειν ἐν ταῖς εὐπραξίαις, καὶ προορωμένους τὸ μέλλον φαίνεσθαι.

507 λϛ'. Πολλὰ δ' ἂν τις ἔχοι λέγειν [3] ἔτι καὶ διεξιέναι, περὶ τοῦ μηδαμῇ, μηδὲ καθ' ἓν, τοῦτον ἔχειν καλῶς τὸν νόμον, μηδὲ συμφέρειν ὑμῖν· ἀλλ', ἵν' ἐν κεφαλαίῳ τοῦτο μάθητε, κἀγὼ παύσωμαι λέγων, ὡδὶ ποιήσατε! Σκέψασθε παράλληλα, καὶ λογίσασθε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, τί τε συμβήσεται κατεψηφισμένοις ὑμῖν τοῦ νόμου, καὶ τί μή· εἶτα φυλάττετε καὶ μέμνησθε, ἃ ἂν ὑμῖν ἐξ ἑκατέρου φανῇ, ἵνα ἕλησθε τὰ κρείττω. Ἂν μὲν τοίνυν καταψηφίσησθε,

[1] Absunt unci. T. [ὃς - - - ἦν], R. [2] γίνονται T. R. [3] Deest ἔτι. T.

habebat. Concinit quidem vulgato textui Scholiastes, sed hujus cantilenam non ita curo, ut propter eam verba, quæ inclusi, minus mihi videantur suspecta, minusque glossatorem oleant. Quin surreptis illis etiam gravitas orationi accedit. Hujus vero reperti laudem, si qua est, ex parte præcepit Reiskius, in Notis monens: *Verba, ὃς ὑπηρέτης ἦν, videntur e scholio superesse, eoque delenda esse. Voluerat lector aliquis significare, quam contemti olim scribæ fuissent; ideoque adscripserat, scribas in numero servorum publicorum fuisse.* Non dubito, in postremis virum scribere voluisse *ministrorum*, etsi scio, *servos publicos* et *scribas* conjungi a Capitolino Gord. tr. c. 12. Hoc unum miror, quod Reisk. parcere potuit verbis, ὥς φασι. Ea ipsa sunt, quæ mihi præ ceteris corruptelæ suspicionem injecerunt. F. A. Wolf.

Ὁ νῦν ὢν Διονύσιος] Ὁ νεώτερος. De hoc vide vitam Dionis et Timoleontis apud Plutarchum. Wolf.

Οὐδέ γε ὁ νῦν ὢν Διονύσιος—] Dionysii minoris ejectio ex insula incidit in Olymp. 106, 1. De tota re gesta constat ex Diodoro XVI. 6., Nepotis Dione, et ex Plutarcho, quem imprimis confer in Dione p. 968. D. Tetigisse hæc vulgata satis habeo. Sic et sententia, τὸ μέλλον ἄδηλον κ. τ. λ. sine comparatione locorum similium bene intelligitur. Iisdem verbis ea repetitur in Or. de Rhod. libert. §. θ'. et Latine a Livio XXVII. 9. F. A. Wolf.

λϛ'. Παράλληλα] Rescribe παρ' ἄλληλα, *in utramque partem*, sc. τί τε συμβήσεται κατεψηφισμένοις ὑμῖν τοῦ νόμου, καὶ τί μή. Forte καταψηφισαμένοις, ut habent Ital. et Regg. α. β. η. Taylor. Sat frequens hoc in Atticis pro παραλλήλως, et inutile est, cum Tayl. disjungere, παρ' ἄλληλα. Nec minus recte servamus vulgatum, κατεψηφισμένοις, pro quo idem ille commendat καταψηφισαμένοις. Feras hoc hactenus, ut sit pro ἐὰν καταψηφίσησθε. Prius tamen verius, quod resolvi potest, εἰ κατεψηφισμένοι ἔσεσθε. Verius, inquam, quia sententiæ h. l. magis convenit εἰ, quam ἐὰν, propter hujus particulæ vim ἀοριστολογικήν. Ac plane sic est in Lycurg. adv. Leocr. p. 143. In seqq. ellipsis facilis in τί μὴ, h. e. τί συμβήσεται μὴ κατεψηφισμένοις. Ceterum tota hæc peroratio est ex optimis partibus Orationis, et causæ aptissima. F. A. Wolf.

Ἵνα ἕλησθε τὰ κρείττω] Alludit ad verba Legis Solonis, citatæ supra §. κ'. med. ὑμᾶς δὲ ἀκούσαντας, ἑλέσθαι τὸν κρείττω,

ὥσπερ ἡμεῖς κελεύομεν, οἱ μὲν ἄξιοι τὰ δίκαια παρ' ὑμῶν ἕξουσιν· εἰ δέ τις ἔστ' ἀνάξιος, ὡς ἔστω, πρὸς τῷ τὴν δωρεὰν ἀφαιρεθῆναι, δίκην, ἣν ἂν ὑμῖν δοκῇ, δώσει κατὰ τὸν παρεισενηνεγμένον νόμον· ἡ δὲ πόλις πιστὴ, δικαία, πρὸς ἅπαντας ἀψευδὴς φανήσεται. Ἐὰν δὲ ἀποψηφίσησθε, ὃ μὴ ποιήσαιτε, οἱ μὲν χρηστοὶ διὰ τοὺς φαύλους ἀδικηθήσονται, οἱ δὲ ἀνάξιοι συμφορᾶς ἑτέροις αἴτιοι γενήσονται, δίκην δ' οὐδ' ἡντινοῦν αὐτοὶ δώσουσιν· ἡ δὲ πόλις, τἀναντία ὧν εἶπον ἀρτίως, δόξει ἄπιστος, φθονερὰ, φαύλη [1] παρὰ πᾶσιν εἶναι.

λζ'. Οὔκουν ἄξιον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τοσαύτην βλασφημίαν ἀντὶ καλῶν καὶ προσηκόντων ὑμῖν ἀγαθῶν ἑλέσθαι. Καὶ γὰρ ἕκαστος ὑμῶν ἰδίᾳ μεθέξει τῆς δόξης τῶν κοινῇ γνωσθέντων. Οὐ γὰρ ἀγνοεῖ γε τοῦτο οὐδεὶς, οὔτε τῶν περιεστηκότων, οὔτε τῶν ἄλλων, ὅτι ἐν μὲν τῷ δικαστηρίῳ Λεπτίνης πρὸς [2] ἡμᾶς ἀγωνίζεται, ἐν δὲ τῇ τῶν καθημένων ὑμῶν ἑνὸς ἑκάστου γνώμῃ φιλανθρωπία πρὸς φθόνον, καὶ δικαιοσύνη πρὸς κακίαν, καὶ πάντα τὰ χρηστὰ πρὸς τὰ [3] πονηρὰ ἀντιτάττεται. Ὧν τοῖς βελτίοσι πειθόμενοι,
καὶ κατὰ [4] ταυτὰ ἡμῖν θέμενοι τὴν ψῆφον, αὐτοί τε ἃ 508
προσήκει δόξετ' ἐγνωκέναι, καὶ τῇ πόλει τὰ κάλλιστα

[1] παρ' ἅπασιν R. [2] ὑμᾶς T. R. [3] πονηρότατα R. [4] ταῦτα T.

scil. νόμον. MARKLAND.

Παρὰ πᾶσιν] Refertur ad δόξει. AUGER.

λζ'. Οὔτε τῶν περιεστηκότων, οὔτε τῶν ἄλλων—] Οἱ περιεστηκότες sunt, qui aliis locis vocantur, οἳ ἐπακούουσι τῆς κρίσεως, οἳ ἔξωθεν περιέστασι, ut ap. Æschin. in Ctesiph. §. ϑ'. κά. post med. οά. Lat. *qui circumstant* audiendi gratia, et coronam faciunt, qui in gravioribus causis, præsertim oratore claro aut gratioso orante, solebant multi esse et Athenis et Romæ. Mox omnes edd. occupat πρὸς ὑμᾶς, incuria editorum, quod vel Wolfii rectior versio ostendit. Accusatorum et reorum in foro semper est ἀγὼν πρὸς ἀλλήλους, non πρὸς τοὺς δικαστὰς, minime in h. l. Quisque hoc videt attentior, etsi nemo Intpp. advertit ante Reiskium. Οἱ καθημένοι denique sunt *judices*, qui solenniter Græce dicuntur καθῆσθαι, Latine *sedere*. F. A. WOLF.

Ἐν μὲν τῷ δικαστηρίῳ Λεπτίνης etc.] Sic Cicero 2 Catilinaria. *Denique æquitas, temperantia, fortitudo, prudentia, virtutes omnes certant cum iniquitate, cum luxuria, cum ignavia, cum temeritate, cum vitiis omnibus. Postremo copiæ cum egestate, bona ratio cum perdita, mens cum amentia, bona denique spes cum omnium rerum desperatione confligit.* WOLF.

Πρὸς τὰ πονηρὰ] Intelligere hoc licet, verbo πάντα repetito, πάντα τὰ πονηρά. Ergo nihil opus, cum Par. 1. Aug. 1. et Reisk. poni πονηρότατα. Paullo magis ferrem, si cui v. 10. p. seq. superlativus aptior videretur, κατὰ τῶν τὰ πονηρότατα συμβουλευόντων. Quanquam ibi nihil muto. F. A. WOLF.

Ἡμῖν θέμενοι τὴν ψῆφον] Συμφωνήσαντες ἡμῖν, καὶ καταψηφισάμενοι τοῦ νόμου. WOLF.

Κατὰ ταῦτα] Omnino κατὰ ταὐτὰ ἡμῖν, ut excudit Morel. et interpretatur Wolfius. Vulgo legitur ὑμῖν. Italus ita: *Delle quali se migliori seguirete, e secondo esse darete la vostra sentenza.* TAYLOR.

Τῇ πόλει τὰ κάλλιστα] H. e. *quæ Rempubl. nostram maxime decet decrevisse.* Mirum est, membranas magno consensu dare, τῇ πόλει τὰ κράτιστα. Quod nemo præfe-

ἔσεσθε ἐψηφισμένοι· κἂν τις ἄρ' ἔλθῃ ποτὲ καιρὸς, οὐκ ἀπορήσετε τῶν ἐθελησόντων ὑπὲρ ὑμῶν κινδυνεύειν. Ὑπὲρ οὖν τούτων ἁπάντων [1] οἶμαι δεῖν ὑμᾶς σπουδάζειν, καὶ προσέχειν τὸν νοῦν, ὅπως μὴ βιασθῆτε ἁμαρτεῖν. Πολλὰ γὰρ ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! πολλάκις οὐκ ἐδιδάχθητε, ὡς ἔστι δίκαια, ἀλλ' ἀφῃρέθητε ὑπὸ τῆς τῶν λεγόντω κραυγῆς, καὶ βίας, καὶ ἀναισχυντίας· ὃ μὴ πάθοιτε νῦν· οὐ γὰρ ἄξιον· ἀλλ' ἃ δίκαια ἐγνώκατε, ταῦτα φυλάττετε! καὶ μνημονεύετε, ἕως ἂν ψηφίσησθε, ἵν' εὔορκον θῆσθε τὴν ψῆφον κατὰ τῶν τὰ πονηρὰ συμβουλευόντων. Θαυμάζω δ' ἔγωγε, εἰ τοῖς μὲν τὸ νόμισμα διαφθείρουσι θάνατος παρ' ὑμῖν ἐστὶν ἡ ζημία, τοῖς δ' ὅλην τὴν πόλιν κίβδηλον καὶ ἄπιστον ποιοῦσι λόγον δώσετε. Οὐ [2] δήπουγε, ὦ Ζεῦ καὶ [3] Θεοί!

[1] οἴομαι R. [2] δή που γ' R. [3] Θεοὶ, οὐκ T.

rat, qui Orationem cum cura perlegit. F. A. WOLF.

Ἀφῃρέθητε ὑπὸ τῆς τῶν λεγόντων κραυγῆς καὶ βίας καὶ ἀναισχυντίας] *Extortum est Vobis id, quod decrevistis, clamoribus et impudenti convicio.* Conf. instar omnium Æschin. Or. in Ctesiph. non longe ab initio, quo in loco pristinum judiciorum ordinem et gravitatem requirit. IDEM.

Ψηφίσησθε] Ita Editt. et MSS. Vulgo ψηφίσεσθε. TAYLOR.

Τοῖς μὲν τὸ νόμισμα] Aristophanes Ranis. [v. 730.]

Πολλάκις γ' ἡμῖν ἔδοξεν ἡ πόλις πεπονθέναι
Ταὐτὸν, ἔστε τῶν πολιτῶν τοὺς καλούς τε κἀγαθοὺς,
Ἔστι τἀρχαῖον νόμισμα καὶ τὸ καινὸν χρυσίον.
WOLF.

Lubens hoc ἀπροσδιόνυσον scholion Wolfii admisi, nulla alia de causa, nisi ut hoc exemplo intelligat bonus Lector meus, sibi nullam factam esse fraudem, si aliquando hujus hominis πονηροῖς καὶ κεκιβδηλευμένοις νομίσμασιν (ut loquitur ibidem suus Aristophanes) χρώμεθ' οὐδέν. TAYLOR.

Θαυμάζω δ' ἔγωγε, εἰ τοῖς μὲν τὸ νόμισμα διαφθείρουσι —] Sententia hæc imprimis accommodata est ad communem intelligentiam, olim adhibita explicatius a Solone. Demosthenes in Timocrat. p. 765. ed. R. Βούλομαι ὑμῖν κἀκεῖνο διηγήσασθαι, ὅ φασί ποτ' εἰπεῖν Σόλωνα, κατηγοροῦντα νόμον τινὸς οὐκ ἐπιτήδειον θέντος. Λέγεται γὰρ τοῖς δικασταῖς αὐτὸν εἰπεῖν, ἐπειδὴ τἄλλα κατηγόρησεν, ὅτι νόμος ἐστὶν ἁπάσαις, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ταῖς πόλεσιν, ἐάν τις τὸ νόμισμα διαφθείρῃ, θάνατον τὴν ζημίαν εἶναι· ἐπερωτήσας δὲ, εἰ δίκαιος αὐτοῖς καὶ καλῶς ἔχων ὁ νόμος φαίνεται, ἐπειδὴ φῆσαι πάντας τοὺς δικαστὰς, εἰπεῖν, ὅτι αὐτὸς ἡγεῖται ἀργύριον μὲν νόμισμα εἶναι τῶν ἰδίων συναλλαγμάτων ἕνεκα τοῖς ἰδιώταις εὑρημένον, τοὺς δὲ νόμους ἡγεῖται τῆς πόλεως νόμισμα εἶναι. Δεῖ δὴ τοὺς δικαστὰς πολλῷ μᾶλλον, εἴ τις, ὃ τῆς πόλεώς ἐστι νόμισμα, τοῦτο διαφθείρει, καὶ παράσημον εἰσφέρει, μισεῖν καὶ κολάζειν, ἢ εἴ τις ἐκεῖνο, ὃ τῶν ἰδιωτῶν ἐστί. Προσθεῖναι δὲ τεκμήριον τοῦ καὶ μεῖζον εἶναι τὸ ἀδίκημα, τὸ τοὺς νόμους διαφθείρειν, ἢ τὸ ἀργύριον· ὅτι ἀργυρίῳ μὲν πολλαὶ τῶν πόλεων καὶ φανερῶς πρὸς χαλκὸν καὶ μόλυβδον κεκραμένῳ χρώμεναι σώζονται, καὶ οὐδοτιοῦν παρὰ τοῦτο πάσχουσιν, ὁμοίως δὲ νόμοις πονηροῖς χρώμενοι, καὶ διαφθείρεσθαι τοὺς ὄντας ἐῶντες, οὐδένες πώποτ' ἐσώθησαν. F. A. WOLF.

Καὶ Θεοὶ, οὐκ οἶδ' ὅτι etc.] Hæc ista distingui debent: λόγον δώσετε. οὐ δήπου γε, ὦ Ζεῦ, καὶ Θεοί. Οὐκ οἶδ', ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ etc. *ne utique hoc fiat, o Jupiter, et cæteri Dii! Scio, non opus esse, ut ego plura dicam: opinor enim* etc. Frequens hæc Oratoribus Formula: Οὐκ οἶδ' ὅτι etc. in conclusionibus orationum. Lysias contra Frumentar. ad fin. Οὐκ οἶδ', ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· περὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων etc. et ita sæpe Ille, et cæteri. Intelligendum est, quasi scriptum fuisset hoc modo: Οὐκ (οἶδ', ὅτι) δεῖ πλείω λέγειν· vel hoc: Οἶδ', ὅτι οὐ δεῖ πλείω λέγειν. MARK-

ὥσπερ ἡμεῖς κελεύομεν, οἱ μὲν ἄξιοι τὰ δίκαια παρ' ὑμῶν ἕξουσιν· εἰ δέ τις ἔστ' ἀνάξιος, ὡς ἔστω, πρὸς τῷ τὴν δωρεὰν ἀφαιρεθῆναι, δίκην, ἣν ἂν ὑμῖν δοκῇ, δώσει κατὰ τὸν παρεισενηνεγμένον νόμον· ἡ δὲ πόλις πιστή, δικαία, πρὸς ἅπαντας ἀψευδὴς φανήσεται. Ἐὰν δὲ ἀποψηφίσησθε, ὃ μὴ ποιήσαιτε, οἱ μὲν χρηστοὶ διὰ τοὺς φαύλους ἀδικηθήσονται, οἱ δὲ ἀνάξιοι συμφορᾶς ἑτέροις αἴτιοι γενήσονται, δίκην δ' οὐδ' ἡντινοῦν αὐτοὶ δώσουσιν· ἡ δὲ πόλις, τἀναντία ὧν εἶπον ἀρτίως, δόξει ἄπιστος, φθονερά, φαύλη [1] παρὰ πᾶσιν εἶναι.

λζ'. Οὔκουν ἄξιον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τοσαύτην βλασφημίαν ἀντὶ καλῶν καὶ προσηκόντων ὑμῖν ἀγαθῶν ἑλέσθαι. Καὶ γὰρ ἕκαστος ὑμῶν ἰδίᾳ μεθέξει τῆς δόξης τῶν κοινῇ γνωσθέντων. Οὐ γὰρ ἀγνοεῖ γε τοῦτο οὐδείς, οὔτε τῶν περιεστηκότων, οὔτε τῶν ἄλλων, ὅτι ἐν μὲν τῷ δικαστηρίῳ Λεπτίνης πρὸς [2] ἡμᾶς ἀγωνίζεται, ἐν δὲ τῇ τῶν καθημένων ὑμῶν ἑνὸς ἑκάστου γνώμῃ φιλανθρωπία πρὸς φθόνον, καὶ δικαιοσύνη πρὸς κακίαν, καὶ πάντα τὰ χρηστὰ πρὸς τὰ [3] πονηρὰ ἀντιτάττεται. Ὧν τοῖς βελτίοσι πειθόμενοι, καὶ κατὰ [4] ταῦτα ἡμῖν θέμενοι τὴν ψῆφον, αὐτοί τε ἃ 508
προσήκει δόξετ' ἐγνωκέναι, καὶ τῇ πόλει τὰ κάλλιστα

[1] παρ' ἅπασιν R. [2] ὑμᾶς T. R. [3] πονηρότατα R. [4] ταῦτα T.

scil. νόμον. Markland.

Παρὰ πᾶσιν] Refertur ad δόξει. Auger.

λζ'. Οὔτε τῶν περιεστηκότων, οὔτε τῶν ἄλλων—] Οἱ περιεστηκότες sunt, qui aliis locis vocantur, οἳ ἐπακούουσι τῆς κρίσεως, οἳ ἔξωθεν περιέστασι, ut ap. Æschin. in Ctesiph. §. γ'. κά. post med. οά. Lat. *qui circumstant* audiendi gratia, et coronam faciunt, qui in gravioribus causis, præsertim oratore claro aut gratioso orante, solebant multi esse et Athenis et Romæ. Mox omnes edd. occupat πρὸς ὑμᾶς, incuria editorum, quod vel Wolfii rectior versio ostendit. Accusatorum et reorum in foro semper est ἀγὼν πρὸς ἀλλήλους, non πρὸς τοὺς δικαστάς, minime in h. l. Quisque hoc videt attentior, etsi nemo Intpp. advertit ante Reiskium. Οἱ καθημένοι denique sunt *judices*, qui solenniter Græce dicuntur καθῆσθαι, Latine *sedere*. F. A. Wolf.

Ἐν μὲν τῷ δικαστηρίῳ Λεπτίνης etc.] Sic Cicero 2 Catilinaria. *Denique æquitas, temperantia, fortitudo, prudentia, virtutes omnes certant cum iniquitate, cum luxuria, cum ignavia, cum temeritate, cum vitiis omnibus. Postremo copiæ cum egestate, bona ratio cum perdita, mens cum amentia, bona denique spes cum omnium rerum desperatione confligit.* Wolf.

Πρὸς τὰ πονηρὰ] Intelligere hoc licet, verbo πάντα repetito, πάντα τὰ πονηρά. Ergo nihil opus, cum Par. 1. Aug. 1. et Reisk. poni πονηρότατα. Paullo magis ferrem, si cui v. 10. p. seq. superlativus aptior videretur, κατὰ τῶν τὰ πονηρότατα συμβουλευόντων. Quanquam ibi nihil muto. F. A. Wolf.

Ἡμῖν θέμενοι τὴν ψῆφον] Συμφωνήσαντες ἡμῖν, καὶ καταψηφισάμενοι τοῦ νόμου. Wolf.

Κατὰ ταῦτα] Omnino κατὰ ταὐτὰ ἡμῖν, ut excudit Morel. et interpretatur Wolfius. Vulgo legitur ὑμῖν. Italus ita: *Delle quali se migliori seguirete, e secondo esse darete la vostra sentenza.* Taylor.

Τῇ πόλει τὰ κάλλιστα] H. e. *quæ Rempubl. nostram maxime decet decrevisse.* Mirum est, membranas magno consensu dare, τῇ πόλει τὰ κράτιστα. Quod nemo præferat, qui Orationem cum cura perlegit. F. A. Wolf.

ἔσεσθε ἐψηφισμένοι· κἂν τις ἄρ' ἔλθῃ ποτὲ καιρός, οὐκ ἀπορήσετε τῶν ἐθελησόντων ὑπὲρ ὑμῶν κινδυνεύειν. Ὑπὲρ οὖν τούτων ἁπάντων [1] οἶμαι δεῖν ὑμᾶς σπουδάζειν, καὶ προσέχειν τὸν νοῦν, ὅπως μὴ βιασθῆτε ἁμαρτεῖν. Πολλὰ γὰρ ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! πολλάκις οὐκ ἐδιδάχθητε, ὡς ἔστι δίκαια, ἀλλ' ἀφῃρέθητε ὑπὸ τῆς τῶν λεγόντω, κραυγῆς, καὶ βίας, καὶ ἀναισχυντίας· ὃ μὴ πάθοιτε νῦν· οὐ γὰρ ἄξιον· ἀλλ' ἃ δίκαια ἐγνώκατε, ταῦτα φυλάττετε! καὶ μνημονεύετε, ἕως ἂν ψηφίσησθε, ἵν' εὔορκον θῆσθε τὴν ψῆφον κατὰ τῶν τὰ πονηρὰ συμβουλευόντων. Θαυμάζω δ' ἔγωγε, εἰ τοῖς μὲν τὸ νόμισμα διαφθείρουσι θάνατος παρ' ὑμῖν ἐστὶν ἡ ζημία, τοῖς δ' ὅλην τὴν πόλιν κίβδηλον καὶ ἄπιστον ποιοῦσι λόγον δώσετε. Οὐ [2] δήπουγε, ὦ Ζεῦ καὶ [3] Θεοί!

[1] οἴομαι R. [2] δή που γ' R. [3] θεοί, οὐκ T.

Ἀφῃρέθητε ὑπὸ τῆς τῶν λεγόντων κραυγῆς καὶ βίας καὶ ἀναισχυντίας] *Extortum est Vobis id, quod decrevistis, clamoribus et impudenti convicio.* Conf. instar omnium Æschin. Or. in Ctesiph. non longe ab initio, quo in loco pristinum judiciorum ordinem et gravitatem requirit. Idem.

Ψηφίσησθε] Ita Editt. et MSS. Vulgo ψηφίσεσθε. Taylor.

Τοῖς μὲν τὸ νόμισμα] Aristophanes Ranis. [v. 730.]

Πολλάκις γ' ἡμῖν ἔδοξεν ἡ πόλις πεπονθέναι
Ταὐτόν, ἔστε τῶν πολιτῶν τοὺς καλούς τε κἀγαθούς,
Ἔστε τἀρχαῖον νόμισμα καὶ τὸ καινὸν χρυσίον.
Wolf.

Lubens hoc ἀπροσδιόνυσον scholion Wolfii admisi, nulla alia de causa, nisi ut hoc exemplo intelligat bonus Lector meus, sibi nullam factam esse fraudem, si aliquando hujus hominis πονηροῖς καὶ κεκιβδηλευμένοις νομίσμασιν (ut loquitur ibidem suus Aristophanes) χρώμεθ' οὐδέν. Taylor.

Θαυμάζω δ' ἔγωγε, εἰ τοῖς μὲν τὸ νόμισμα διαφθείρουσι —] Sententia hæc imprimis accommodata est ad communem intelligentiam, olim adhibita explicatius a Solone. Demosthenes in Timocrat. p. 765. ed. R. Βούλομαι ὑμῖν κἀκεῖνο διηγήσασθαι, ὅ φασί ποτ' εἰπεῖν Σόλωνα, κατηγοροῦντα νόμον τινὸς οὐκ ἐπιτήδειον θέντος. Λέγεται γὰρ τοῖς δικασταῖς αὐτὸν εἰπεῖν, ἐπειδὴ τἆλλα κατηγόρησεν, ὅτι νόμος ἐστὶν ἁπάσαις, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ταῖς πόλεσιν, ἐάν τις τὸ νόμισμα διαφθείρῃ, θάνατον τὴν ζημίαν εἶναι· ἐπερωτήσας δέ, εἰ δίκαιος αὐτοῖς καὶ καλῶς ἔχων ὁ νόμος φαίνεται, ἐπειδὴ φῆσαι πάντας τοὺς δικαστάς, εἰπεῖν, ὅτι αὐτὸς ἡγεῖται ἀργύριον μὲν νόμισμα εἶναι τῶν ἰδίων συναλλαγμάτων ἕνεκα τοῖς ἰδιώταις εὑρημένον, τοὺς δὲ νόμους ἡγεῖται τῆς πόλεως νόμισμα εἶναι. Δεῖ δὴ τοὺς δικαστὰς πολλῷ μᾶλλον, εἴ τις, ὃ τῆς πόλεώς ἐστι νόμισμα, τοῦτο διαφθείρει, καὶ παράσημον εἰσφέρει, μισεῖν καὶ κολάζειν, ἢ εἴ τις ἐκεῖνο, ὃ τῶν ἰδιωτῶν ἐστί. Προσθεῖναι δὲ τεκμήριον τοῦ καὶ μεῖζον εἶναι τὸ ἀδίκημα, τὸ τοὺς νόμους διαφθείρειν, ἢ τὸ ἀργύριον· ὅτι ἀργυρίῳ μὲν πολλαὶ τῶν πόλεων καὶ φανερῶς πρὸς χαλκὸν καὶ μόλυβδον κεκραμένῳ χρώμεναι σῴζονται, καὶ οὐδοτιοῦν παρὰ τοῦτο πάσχουσιν, ὁμοίως δὲ νόμοις πονηροῖς χρώμενοι, καὶ διαφθείρεσθαι τοὺς ὄντας ἐῶντες, οὐδένες πώποτ' ἐσώθησαν. F. A. Wolf.

Καὶ Θεοί, οὐκ οἶδ' ὅτι etc.] Hæc ista distingui debent: λόγον δώσετε. οὐ δήπου γε, ὦ Ζεῦ, καὶ Θεοί. Οὐκ οἶδ', ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ etc. *ne utique hoc fiat, o Jupiter, et cæteri Dii! Scio, non opus esse, ut ego plura dicam: opinor enim etc.* Frequens hæc Oratoribus Formula: Οὐκ οἶδ' ὅτι etc. in conclusionibus orationum. Lysias contra Frumentar. ad fin. Οὐκ οἶδ', ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· περὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων etc. et ita sæpe Ille, et cæteri. Intelligendum est, quasi scriptum fuisset hoc modo: Οὐκ (οἶδ', ὅτι) δεῖ πλείω λέγειν· vehoc: Οἶδ', ὅτι οὐ δεῖ πλείω λέγειν. Mark-

Οὐκ οἶδ᾽ ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· [1] οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων.

[1] οἴομαι R.

LAND. Pone punctum post θεοί. AUGER.

Οὐκ οἶδ᾽ ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων] Eadem conclusione simplici Isæus utitur Or. VI. et VII. et Noster tribus aliis locis. Ubi vulgo perperam scribitur, οὐκ οἶδ᾽ ὅ τι. Absolute pro particula affirmandi interponi solet οἶδ᾽ ὅτι, et εὖ οἶδ᾽ ὅτι. Explicui hoc et interdum similia leviora, et nullius doctrinæ, ne ad justam explicationem Orationis quidquam deesse videretur. F. A. WOLF.

FINIS TOMI SECUNDI.

Londini imprimebat J. F. DOVE, in Area quæ est Divi Joannis.